WiMBP
Opole

WiMBP
Opole
1170 st.

K-458/71

Liber conuentꝰ S. Nicolai Fratrum de 3ª Regula S. Francisci ee

Sexti libri materia cū capitulorum numero.

Iste liber sextus has materias ꝓtinet oēs.
rdinata summaria q̄bus plura cōiunguntur
inc sunt textuales primis in glosis diuisiones.
dditiones (ne glosas turbent) in fine legūtur.
otabilia domini Helie non omittuntur.
otatas e regione glosarum medullas spectа.
rtist q̄ seminat: ꝛ multa: ad longum ponuntur.
ummaria textus prolixi loca tenent distincta.

alsus Hales qui l uculenter textū reserant.
abilis pro glosaꝝ notatis tabula paratur.
dde ꝙ singule glose a capite incipiant.
ꝛesuppositio vbi patet obscuritas/datur.
lurimis in textibus ꝛ in glosis erro: purgatur.
ersus adduntur pro iuris pōtificij rubricis.
stic singularis glosarum diuisio locatur.
ingula capitula sub repertorio conspicis.

Spectās hoc pīs ventura q̄ turba volumē: f. 4 v 8
Meonio dignum tollier ore sciet.
Is iuuit: cuius primaria dant elementa/
Nomen. ꝛ his notet gentis origo sue.
Si librum reperis placitū: mēdisq̄ carentem:
Sis (rogat) ipius lector amande memor.
Terribiles flectas equi prece iudicis iras.
Fulgida post fatum spiritus astra petat.
Istis victurum chartis nec nomen habere:
Nec cineri petit se superesse suo.
Renes/ ꝛ corda scrutans hominum sator: altus
Humane vota conditionis habet.
Nec super occultis cēsuram ponere rebus:
Nec que sunt dubia/dicere certa licet.

Dictamina. xvj. q̄ pcedūt: sillabas ꝓtinet. cclvj. Et carmina. xiij. ill' apposita. cxc. Jūgant parit ꝛ erūt. cccc xlvj. sillabe. q̄ ē nūer⁹ capitorū Sexti libri. Sūt cū. i. hoc sexto capita. CCCC. q̄dragita sex. phemio ꝛ data nō ꝓputes.

Quid vltra superiorem impressionem adiunctum sit.

¶ Glosaꝝ diuisiones ex nouella Johis ādree ꝓpōpte/nūc vbiq̄ posite sūt q̄ prius in solo de regu. iur. titulo. impresse fuerant.

¶ Aptior nōnullaꝝ glosaꝝ situatio cēsebit: si glo. sup rubrica de ost. ꝛ glo. in ꝟbo ꝓtermisso. c. romana. de fo. ꝓpe. cū plurib⁹ alijs diligēti⁹ inspiciaꝫ.

¶ Summariū. c. si duo. de ꝓcurato. sub glosis prius reconditū/nunc aliorum instar aptioribus in locis est collocatum.

WDT Opole

Circa lectuꝝ arboris diuersis oliz diuersꝝ modꝫ tenẽtib⁹ Johes de deo hyspan⁹ post illos lecture ipius arboris nouꝝ modꝫ assumẽs/ p suas metricas regulas ipius intellectꝫ visus fuit aperire: sed ppt multitudinẽ regularꝝ ꝛ versuum obscuritatẽ: aliquib⁹ notꝫ ignotꝫ alijs ignotꝫ ignoti⁹ reddidit. Attendẽs igit ego Johanes and. inter decretor doctores nunim⁹ et indignus inuẽtionẽ arboris ex eo fuisse: vt habẽtib⁹ materiã cõsanguinitatꝫ ꝛ affinitatis ignotã: ꝛ habẽtib⁹ notã ex oculor inspectiõe notissima fieret antiq̃uz scripta reuolui: ꝛ (put expedire credidi) cõpilaui Primo qrẽs ad vtrãqz arborẽ ad qd fuerit inuẽtio arboris necessaria. Scõo an sit autẽtica Tertio ad qd in volumie decretaliꝫ repetita: q̃ olim fuerat i decretis Prime questiõis ex supius dictis patet solutio: pbatio eñ ad oculꝫ alias vicit. insti. de gradi-ꝟ. agnationis. xxvij. q. ſ. nec aliqua. Ex ostẽsiõe eñ facti quedã melꝫ percipiunt ꝫ elocutione. de dona. aplice. ver. finc est q̃ agror mẽsio subijcit oculꝫ. xvj. q. iij. inter de prescrip. qr indicante. C. fini. regũ. l. iij. Ventris inspectio: an mulier sit pregnãs. ff. de vẽ. inspi. l. j. ꝟ pn. Locor pudicitie luctigatio: an mulier sit ꝫgo. de pba. propositi. an arcta. de fri. ꝛ male. frantatis vel alit ipedita. eo. ti. ex iris. Iniurie an sit atror estimatio. ff. de fer. l. ij. Et ſfe papales an sint vereri falsi. de cri. fal. iz. Ad scõm dic q̃ arbor autẽtica est: qꝫ patet ex canonib⁹ Isidori et Alexãdri. xxxv. q. v. c. j. ꝛ vlti. Ad tertiũ dic q̃ qr in decretꝫ de ꝟsanguinitate ꝛ affinitate tractat: vtile fuit ibi arborẽ ponere: et qr in decretalib⁹ est idẽ tractat⁹: ꝛ in hoc volumie vtile fuit repeti ex eo maxime: qr neminꝫ venit in dubiũ id, satis esse validũ satisqꝫ famosũ: qꝫ repetita lectio pbat. C. de emẽ. iusti. co. l. vna. Itẽ ex eo qr antiq̃ canones circa materiã illã multũ fuerũt correctiv̄nde expediens fuit ꝟm statũ nouorũ iuriũ antiquã arborem decidere.

Oculis multa subijciuntur.

Cõsanguinitatꝫ diffinitio.

Linee diffinitio ꝛ eiꝰ multiplicitas.

Grad⁹ descriptio.

Arboris ꝟsãvide cellulas ascẽdẽtiũ. scõo descẽdentiũ. demũ collateraliũ. Ascẽde sup cellulã vacuam: q̃ remãsit iõvatio cui qr nõ potuit nomen, ppriũ habere. cũ alie cellule (exceptis his q̃p genitiuꝫ nominant) sumãt nomẽ ab ipa. Quo eñ possem⁹ illã cellulã nominare quã dicim⁹ filiũ pris: fratrẽ fratrꝫ: patrẽ filij. ꝛ sic de singulꝭ ꝛ eã alij vocãt Joachim: alij ptheũ. alij trũchũ Nos aũt a noie dicti nrī vocem⁹ eã Petrutiũ. Et scire debes q̃ cõpetẽt ille cellule medie ascẽdẽtiũ ꝛ descẽdentiũ diuiderẽt directe p mediũ vt a latẽ dextro illarũ cellularꝝ ponerent noia mariũ vt abau⁹ proau⁹ ꝛc. a latere sinistro noia mulierꝝ vt abantia pauia ꝛc. q̃ positi a latere dextro descẽdunt a marib⁹: ꝛ econuerso Supra cellulã vacuã est cellula hec ptinẽs pat mat ꝛ supra vnũ punctũ rubeũ: ꝛ infra vnũ nigrũ. Supra illã est cellula auus auia: ptinẽs duo puncta rubea ꝛ duo nigra. Supra illã est cellula, pauus, pauia habens tria puncta rubea: et tria nigra. Supra illã est cellula abauus abauia habẽs quattuor rubea: ꝛ q̃tuor nigra. Descendẽdo sub cellula vacua ẽ cellula habẽs filiũ filiã: ꝛ hz vnũ punctũ rubeũ: ꝛ vnũ nigrũ. Sub illa habẽs nepotẽ ꝛ neptẽ/ ꝛ duo pũcta rubea: ꝛ duo nigra. Sub illa pronepotẽ ꝛ pneptẽ: ꝛ tria pũcta rubea: ꝛ tria nigra. Sub illa abnepotẽ ꝛ abneptẽ et quattuor pũcta rubea: ꝛ quattuor nigra. ¶ Anꝫ ad collaterales trãseam⁹ scire debes q̃ punctor numeratio est numeratio graduꝫ habito respectu ad cellulã vacuã. ꝛ pũcti rubei denotãt ꝓputationẽ ꝟm ius canonicũ. pũcti, nigri ꝟm ius ciuile ꝛc. Ponit aũt cõputatio canonica in supiori pte cellularꝝ ciuil̄ vo in inferiori. vt dek intelligi excellẽtia iuris canonici ad ciuile: ꝛ maxime q̃ ad hũc casũ quo instruimur in matrimonijs q̃ licite cõtrahi possint necne: ꝛ cũ matrimoniũ sit sacramentũ ecclie in eo ꝑcipue lex mior est canone. ſ. ō se. nup. c. vlt. ꝛ penul. Vides aũt ex pũctatiõe predicta q̃ i cõputatiõe ascẽdentiũ ꝛ descendentiũ cõcordat vtrũqz ius. qr in eis semp ꝓsona addita ꝓsone per carnis propagationẽ graduꝫ adꝺicit.

Ius canonicũ ẽ excellẽtiꝰ ciuili.

¶ Ad inueniendũ aũt grad⁹ inter eos ꝟm vtrũqz ius tolle hãc magistralẽ regulã. Ascendentiũ ꝛ descẽdentiũ quot sunt ꝓsone de quib⁹ querit cõputatis inter medijs (vna dẽpta) tot sũt gradus inter eas. Si igitur vis scire q̃tũ distat abau⁹ a Petrutio/ vtrũqz cõputato ꝛ inter medijs/ q̃nq; sunt ꝓsone. deme vnã: q̃ttuor sunt grad⁹. Idẽ dico de ipo. P. ad abnepotem: qr eo mõ erit reperire quinq; personas: et sic quattuor sũt gradus. Si velles scire quot distet abauus. P. ab abnepote. P. inuenies ibi nouẽ ꝓsonas cõputato. P. et sic octo erũt grad⁹. Scias q̃ iste. P. nõ hz totã suam cõputationẽ in arbore. Scis eñ q̃ quilibet hz duos parẽtes: quattuor auos. octo proauos: sexdeci abauos: ꝛ sic semp ascendentes duplicant. Uñ impossibile fuisset tot ꝓsonas in arbore scribere Quero an inter ascendẽtes et descẽdentes, phibitio copule cõiugal̄ excedat quartũ graduꝫ? Et dicit Sof. in sum. de ꝟsanguinitate ꝛ affi. ꝟ. itẽ q̃tũ. q̃ nõ: p decre. nõ dz eo. ti. q̃ ꝓhibitio loquit. Alij cõiter cõtradicẽtes inter ascendẽtes et descẽdẽtes ꝓpetuã esse, phibitionẽ dicunt. qꝫ de q̃rto gradu vel in collateraliꝫ locũ hz: ad hoc. xxxv. q. iij. pgenie. ꝛ duob⁹ capitis seq. in quib⁹ vel q̃ olum non solũ vsq; ad scõm gradũ: sz etiã inq̃tũ notitia erat parentele extẽdebat, phibitio. Ex q̃ ergo certũ ẽ alterũ descendentẽ/ ꝛ alterꝫ ascẽdentẽ pdurat phibitio. ad idẽ inst. de nup. ꝟ. ſ. ff. de ri. nup. l. nupte. ꝛ hoc verum puto. ¶ Ad collaterales trãseam⁹ ꝛ da fratrẽ ꝛ sorores ꝛ cã breuitatꝫ pseꝫndo solũ partẽ mediã arboris ad modũ vexilli: q̃ intellecta reliq̃ itelligit: qꝫ per se patet. dicam⁹ de fratre ꝛ descendẽtib⁹. Sub cellula fratrꝫ ffris filij filia: ex illa fratrꝫ nepos neptꝫ: ex illa ffris, pnepos, pneptꝫ. et frat. P. est cũ. P. in ꝑmo gradu ꝟm canones. in scõo ꝟm leges. Eius filius in scõo ꝟm canones. in quarto ꝟm leges. Nepos in tertio ꝟm canones. in quarto ꝟm leges. Fratris pnepos ẽ ipsi P. in quarto ꝟm canones. in q̃nto ꝟm leges: et sic debet esse vtrãqz pũctatio: ꝛ isti sũt collaterales ad. P. Et nũc de cellula pris fecim⁹ stipitẽ. Fac cõsequẽter stipitẽ de auo: ex eo patruus amita: ex illa frater patruelis et amitin⁹: sorores patruelis et amitina. ex illa horũ filij⁹ filia. ex illa horũ nepos neptis. Patruus ẽ P. scõo gradu: frater patruelis etiã scõo gradu: filij⁹ in tertio: nepos i quarto ꝟm canones. Per leges autem patruus in tertio: frat patruelis in quarto: filij⁹ in q̃nto: nepos in sexto: et sic dz esse vtrãqz pũctatio. Postea fac proauũ stipitẽ ꝛ habet filios patrũ magnũ/ amitã magnã: auũ ꝛ aniã: auũculum magnũ ꝛ materterã magnam: illos nõ prosequmur. Ex cellula patrui magni, ppior sobrinus/, ppior sobrina: ex illa horũ filius filia: ex illa eorũdez nepos neptis. Et qr P. distat a proauo quẽ nũc feci stipitẽ tertio gradu: ergo a patruo tertio: ꝛ a ppiori sobrino tertio: ꝛ a filio tertio: et a nepote q̃ exit lineã equalitatis quarto ꝟm canones. Scõm leges ꝟo distat. P. a patruo magno quarto: a ppiori sobrino q̃nto: et a filio sexto: et nepote septimo: ꝛ sic dz esse vtrãqz pũctatio. Modo fac abauũ stipitẽ cũ trib⁹ filijs. scz, ppatruo/ pauo/ et pauũculo. de pauũculo non psequor. Ex cellula ppatrui oritur cellula horum filiꝰ filia. ex illa horũ nepos neptis: ex illa eorũdez pnepos, pneptis. Isti oẽs sunt cũ. P. in quarto gradu: qr. P. distat a stipite in quarto gradu: et ex illa linea nullus exit lineaz equalitatꝭ. ergo oẽs distãt quarto. Scõm leges. ppatruus distat. v. filij⁹. vj. nepos. vij. pnepos. viij. et sic dz esse vtrãqz pũctatio. Nũc videndũ est q̃d⁹ regulis grad⁹ ullor collateraliũ cognoscanꝭ. Collateraliũ eq̃lis linee vnã trado regulã ꝟm canones. ¶ Collateraliũ in linea eq̃li quoto gradu q̃s distat a cõi stipite toto distãt inter se vel sibi attinẽt: hoc ꝟm canones. Exẽplũ pone q̃n facis abauũ stipitẽ inꝺ. P. ꝛ pnepotẽ, ppatrui. nã illi sunt in linea equali q̃libet distat a stipite quarto gradu. q̃ inter se quarto. ¶ Secundũ leges ꝟo aliter ẽ ꝛ sic dicim⁹ regulã. Collateraliuz in linea eq̃li q̃to gradu q̃s distat a cõi stipite. toto duplicato distãt inter se vel sibi attinẽt. Uides ergo ex superi⁹ dictis ꝛ ex pũctatione: q̃ pdicti. P. et pnepos, ppatrui distant. viij. Et insurgit illa diuersitas. qr ꝟm leges q̃libet ꝓsona gradũ facit i collateralib⁹. Uñ duo fratres faciũt duos grad⁹. ꝟm canones ꝟo due ꝓsone faciũt vnum gradũ. vñ vt patet in cellula fratris: frat est cũ. P. in primo gradu ꝟm canones: in scõo ꝟm leges: sed cõputatio eor ob aliud sit q̃nta. xxxv. q. v. c. ij. bene ergo dicit ꝟm leges q̃ in equali linea collateraliũ: siue linea sit paris numeri siue disparis: nõ est reperire disparẽ graduꝫ. vide in linea paris numeri scõa. vel. iij. disparis numeri. ſ. vel. iij. In ꝑma. ij. grad⁹. in secũda. iiij. in tertia. vj. in quarta. viij. qꝫ nõ est ꝟm canones: qr in equali linea disparis numeri habem⁹ disparez gradũ: qr in ꝑma primũ in tertia tertiuz. in quinta quintũ. ꝛ sic de singulis. ¶ Nũc restat videre de collateraliꝰ in linea inequali de qꝰ tradit talis regula ꝟm canones. Collateraliũ in linea inequali quoto gradu remotior distat a cõi stipite toto distãt inter se. Exẽplũ pone faciendo abauũ stipitẽ. P. ꝛ filij⁹, ppatrui sunt in linea inequali. cõputem⁹ ergo a remotiori. scz a. P. sed distat a stipite q̃rto gradu. q̃ a filio, ppatrui. iij. ꝛ idez in descẽdentib⁹ vsq; ad lineã equalitatis. Et hoc est qꝫ dicim⁹ q̃ ꝓsona addita ꝓsone vsq; ad lineã equalitatꝭ nõ crescit grad⁹: qr, ppatruus filij⁹ eius nepos et pnepos oẽs distant. iij. a. P. Sed aliter ꝟm leges ꝟm quas talez regulã tradim⁹. ¶ Collateraliũ in linea inequali q̃t sunt ꝓsone (stipite dẽpto) tot sũt gradus. vñ. P. a stipite distat. iij. a, ppatruo. v. a filio. vj. a nepote. vij. a, pnepote. viij. et sic q̃libet ꝓsona facit gradũ. Uides ex supradictis q̃. P. non pot ꝫhere cũ aliqua de arbore. Distat eñ a summo scz abauo ab imo. scz a nepote. ab extremis collateraliũ. ab omnibus his quarto. a medijs citeriori. p qꝫ satꝭ patet q̃ cũ nullo pot ꝫhere. Sed si extrem⁹ in collateralib⁹: vtputa si, pnepos, ppatrui vel, pnepos fratris procrearet filiã: posset. P. cũ illa cõtrahere. Licet autez cõtrahat in q̃nto gradu. remanet tñ cõsanguinitas. prohibitio eñ que p ius positinum, pcesserat potuit tolli: ꝫ naturalia sunt immutabilia. v. dist. in pn. Scire debes q̃ cõiter dicunt doctores q̃ abauus ꝛ pauus et auus sunt bigami: dicentes q̃ si nõ essent bigami non possent filij eor cõiungi cũ essent fratres: sed de hoc nõ multũ curo: qr eadez ratione sic esset de alijs cellulis duplicib⁹: q̃ ꝓsone earũ essent bigami. vnde fingam⁹ pinde acsi in qualibet duplici cellula haberem⁹ quattuor ꝓsonas: acsi diceret, ppatruꝰ ꝛ proamita ꝛ maritꝰ. vñ duplicatio posita fuit vt noia demõstraret in vtroqz sexu nõ vt eos cõiuges denotaret. Sciendũ q̃ in collateralib⁹ equalis linee bene sequit ista regula affirmãdo ꝛ negãdo. Ego ꝛ tu sumus cõsanguinei in linea eq̃li. et ego possum accipe filiam tuã: ergo tu meã. Et negatiue Ego nõ possuz accipe filiaz tuã: ergo nec tu meã. Affirmatiua procedit in linea equali quarti grad⁹. Negatiua in tertio vel citeriori. Sed in linea inequali hoc nõ ꝓcedit affirmãdo vel negãdo: qr si vnus est in quarto/ alter in tertio vl̃ citeriori. q̃ est in tertio vel citeriori potest contrahere cũ filia eius q̃ est in quarto gradu ꝛ non ecõuerso. vñ, ppatruꝰ huiꝰ filius ꝛ nepos ꝫhere possunt cũ filia. P. sed nõ ecõuerso. Demũ querit an collaterales quorũ vnꝰ est in q̃nto ꝛ alter in ꝑmo. puta filia. P. et, ppatruꝰ possint adinuicem ꝫhere? Dicit Hostien. q̃ non. et hoc not. ſ. e. q̃ dilectio. et. c. tua. et in summa huiꝰ titu. de consan-ſ. nũquid. in. v. ꝛ. j. qꝫ per sua argumẽta nitit, pbare sic scz pat et filiꝰ vna ꝓsona cẽsent. C. de impu. et alijs sub. l. vlti. sicut ergo non ꝛtrahit cũ stipite sic nec cũ filijs stipitis: bñ facit predicta ꝫcre. tua. vbi fratres videnꝭ poni ꝓ stipite. Cõtrarij tenet Ber. qꝫ colligitur ex glo. quã ponit. ſ. e. ti. c. vlti. et Ra. ꝛ Jo. de deo. ꝛ hoc ẽ verissimũ. qꝫ pbãt ꝟba regule posite. ſ. e. c. vlti. dũ dicit ibi descendentiũ ab eodẽ: sed certũ est q̃ ppatruus descẽdit a stipite. Preterea aut dicis q̃ ẽ inꝺ eos, phibitio ascẽdentiũ ꝛ descendẽtium aut collateraliũ. de ꝑmo patet negando q̃ certũ est filiũ. P. nõ descẽdisse a proꝑpatruo. Est ergo, phibitio collateraliũ. sed certũ est q̃ isti distãt quinto: qd igitur impediat istos collaterales cõtrahere non video. Johãnes Andree.

Regꝫa canonica p collateraliꝰ i linea eq̃li.

Regꝫa ciuilis p collateraliꝰ in linea eq̃li.

Regꝫa canonica in linea inequali.

Regꝫa ciuilis i linea inequali.

Regꝫa linee recte.

Consanguinitas probibitionis cta linea ẽ ꝑpetua

Questio notabilis

Sequitur arbor consanguinitatis.

i tangunt dextros qui stant in parte sinistra.

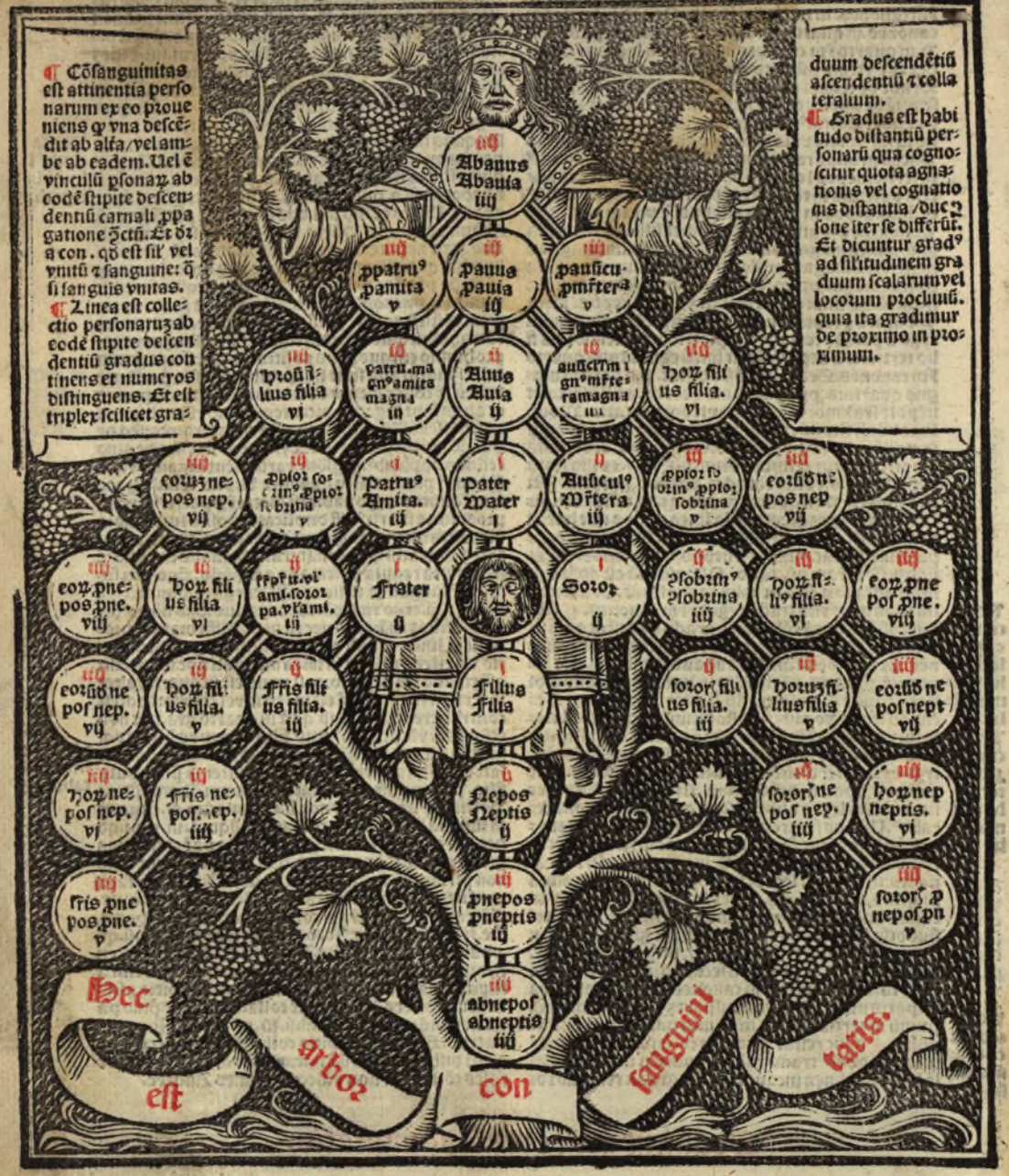

¶ Cōsanguinitas est attinentia personarum ex eo proueniens q̄ vna descēdit ab alta/vel ambe ab eadem. Uel ē vinculū p̄sonaꝝ ab eodē stipite descendentiū carnali ꝓpagatione ꝯctū. Et dr̄ a con. q̄d est sil' vel vnitū ⁊ sanguine: q̄ si sanguis vnitas.

¶ Linea est collectio personaruꝫ ab eodē stipite descendentiū gradus continens et numeros distinguens. Et est triplex scilicet graduum descendētiū ascendentiū ⁊ collateralium.

¶ Gradus est habitudo distantiū personarū qua cognoscitur quota agnationis vel cognationis distantia /duc ꝯsone iter se differūt. Et dicuntur grad⁹ ad sil'itudinem graduum scalarum vel locorum procliuiū. quia ita gradimur de proximo in proximum.

Johannis chappuis Carmen in gemine arboris laudem.

ORbibus arboream plenis attende figuram.
Et gemini iuris vtile dogma feres.
Qui sint affines: generis qui sanguine iuncti:
Quo persona gradu queq; locanda scies
Obicis ignaros sponsalis credere fas est:
Arboris auricome quos latuere gradus.
Multa dies: variusq; labos huiusce parauit
Artis noticiam: que modo clara patet.
Johanni celebres Andree dentur honores:
Arboreos fructus quo mediante legis.
Fructiferos tenere poterunt contingere ramos
Dextre: ni mens sit frigore tacta pigro.

Arbor affinitatis.

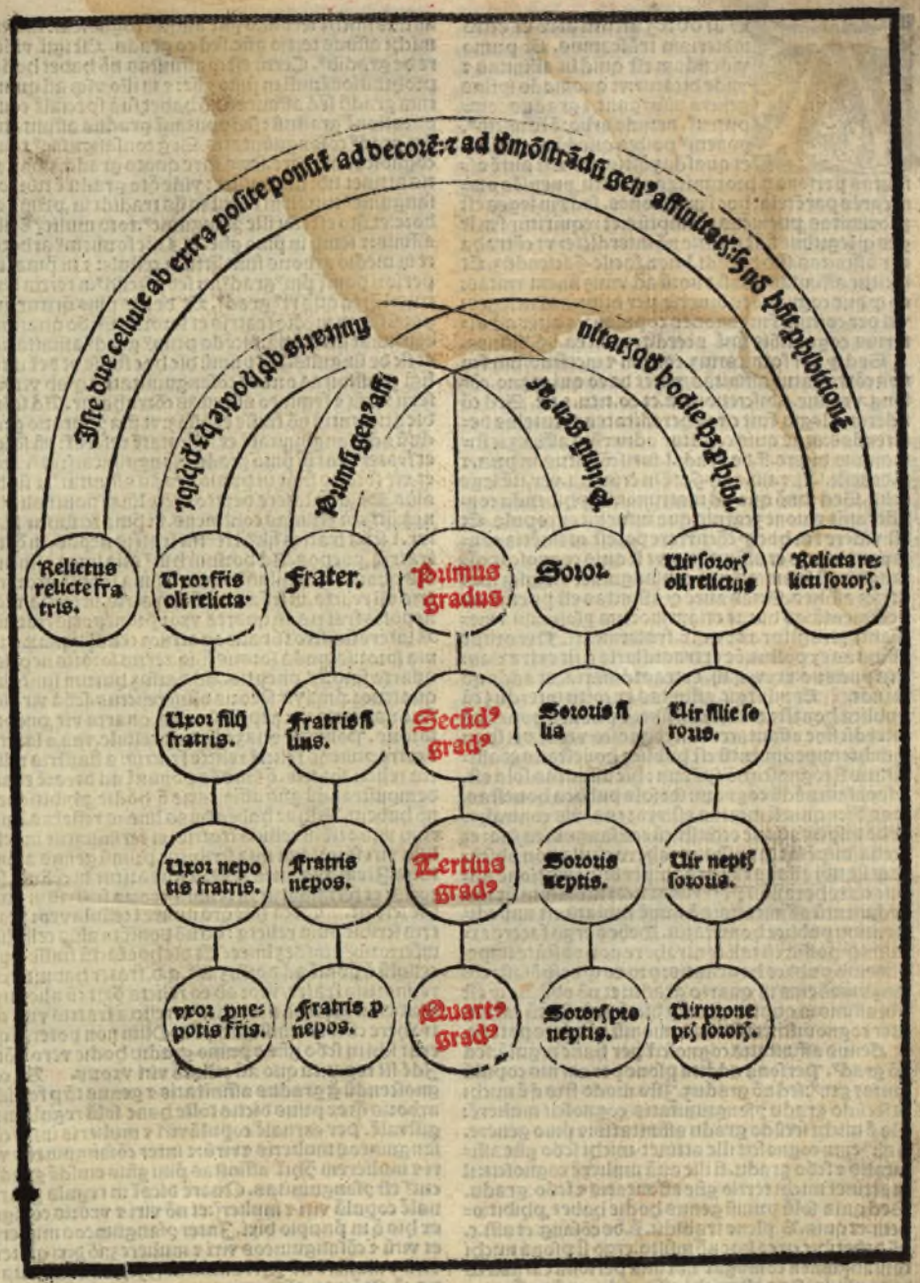

Affinitatꝫ diffinitio.

AD arboꝛez affinitatis et eius materiam trāseamus. Et primo videndum est quid sit affinitas ⁊ vnde dicatur: et quomodo ipsius genera insurgant ⁊ gradus computent. deinde arboꝛē formem⁹. ponem⁹ postea quedā notabilia: et quasdaz q̄stiones. Est autē affinitas personaꝝ proximitas ex coitu pueniēs omni carēs parētela: hoc ſm canones. sed ſm leges est proximitas ꝓuenies ex nuptijs: et requiritur ſm leges q̄ legitime sint nuptie nō interdicte: vt cōtrahatur affinitas. ff. de gradi. l. non facile. §. sciendu. Et dicitur affinitas quasi duoꝝ ad vnuꝫ finem vnitas: eo q̄ due cognatiōes diuerse per nuptias ſm leges: vel per coitum ſm canones copulant: ⁊ alter ad altertius cognatiōis finē accedit. vt in ea. l. §. affines.

Affinitas ꝓ coitum nefarium cōtrahit.

¶ Sed q̄ per fornicariuꝫ coitum ⁊ incestuosum ſm nos cōtrahatur affinitas/patet de eo qui cogno. cōsang. vxoris. ſue. c. discretionem. et eo. titu. c. pe. Sed cōsideratio legis fuit circa hereditates et tutelas deferendas: et ne quis cogatur aduersus affines testimonium dicere. ff. de gradi. l. iurisēsultus. in prin. ⁊ ff. de testi. l. iij. ⁊. iiij. q. iij. §. itē in crimiali. ver. itē lege tulia. Sed canō quo ad matrimonia ꝓhibenda consideraui vnonez carnis que insurgit ex copula. Et est videre ſm hoc q̄ cōcurrere potest attinētia consanguinitatis et affinitatis: vt ſi quis cognoscat cōsanguineā suam/omnes consanguinei vtriuſq; sunt vtriq; affines. Scias autē q̄ affinitas est ꝑpetuū impedimentū: qō durat etiam mortua ꝑsona: qua mediante ⁊trahitur. xxxv. q. x. fraternitatꝫ. Nec oritur affinitas ex pollutiōe extraordiaria q̄ fit extra claustra pudoris. xxxv. q. iij. extraordinaria. et adde qō ibi not. ¶ Et insurgit affinitas ex coitu interduz cū publica honestate. interdū ſine: ⁊ publica honestas interdū ſine affinitate: vt ſi cognosco vxoꝛē vel sponsam: hic impedimentū est publice honestatis et affinitatis ſi cognosco nō ſpōſam: hic affinitas sola est. ſi sponsam nōdū cognoui: ibi sola publica honestas. Hoc dico quia ſi mortua est vxor tua/ vis contrahere de dispensatione eccleſie cū consanguinea sua: et eccla dispēſat q̄ possis ⁊trahere cū illa non obstāte [illegible] gradu: per dispensatiōnē adpedimentū affinitatis: nō tamē ſublatū est impedimentum publice honestatis. Debes ergo facere expmi q̄ possis cū tali contrahere non obstāte impedimento publice honestatis: ꝓ eo q̄ despōſasti cōsanguineꝫ eius in quarto gradu: et nō obstāte q̄ est tibi affinis in quarto: ꝓ eo q̄ dictā despōſatā carnaliter cognouisti: et tūc matrimoniū ꝓcedere poterit.

Affinitatꝫ genꝰ per quā regulam cognoscitur.

¶ Genus affinitatis cognoſcit per hanc regulā: sed nō gradꝰ. Persona addita ꝑsone per carnis copulā mutat genꝰ: sed nō graduꝫ. Isto modo ſi tis q̄ ē michi in secūdo gradu ꝙsanguinitatis cognoscit mulierē: illa ē michi secūdo gradu affinitatis: ⁊ ꝓmo genere. ſi aliꝰ eam cognoscit ille attinet michi scōo gñe affinitatis ⁊ scōo gradu. ſi ille aliā mulierē cognoscit: illa attinet michi tertio gñe affinitatis ⁊ scōo gradu. Sed quia solū primū genus hodie habet ꝓhibitionem. et quia. B. plene tradidit. §. de cōsang. et affi. c. nō debet: hic circa hoc nō insisto. ergo ſi ꝑsona michi consanguinea coniūgat sibi aliā personā carnali copula ꝑsona iūcta est michi affinis ꝓmo gñe affinitatis. ſi attinēs michi ꝓmo gñe affinitatis carnali copula se alteri cōmisceat: ille attinet michi scōo gñe. ſi affinis michi secundo gñe aliquā cognoscat: illa est michi affinis tertio gñe. sed eo gradu. Est igit videre de gradibꝰ. Certū est q̄ affinitas nō habet hodie ꝓhibitionē: misi in ꝓmo gñe: ⁊ in illo vſq; ad quartum gradū sed affinitas nō habet suā specialē computationē graduū: sed ꝙputant gradus affinitatis ſm gradꝰ cōsanguinitatis. Si ꝙ consanguineꝰ tuus cognoscat mulierē. ſi vis scire quoto gradu affinitatis attinet tibi illa mulier: vide q̄to gradu ē tibi consanguineꝰ tuus: ſm regulas q̄s tradidi in ꝓxima arboꝛe: et q̄to est tibi ille ꝙsanguineꝰ: toto mulier ē tibi affinis: ⁊ semp in ꝓmo gñe. ¶ Nūc formem⁹ arboꝛē: et in medio arboris sunt q̄ttuoꝛ cellule: ⁊ in ꝓma superiori ponit ꝑm⁹ gradꝰ: in scōa secūdꝰ in tertia tertius: i q̄rta quartꝰ gradꝰ. Et de his ꝓmo q̄ritur q̄re ponātur in medio fratris et sororis. Scōo quare nō exprimāt attinētiā: dicēdo ꝓmꝰ gradꝰ affinitatis: et sic de singulis. Ad primū dic hoc fuisse vt deꝛ intelligi q̄ affinitas oriꝛ ex cōsanguinitate ⁊ q̄ ab vtroq; sexu virili ⁊ femineo affinitas cōtrahatur. Ad scōm dic attinentiā nō fuisse expſſaz: vt illa ꝙputatio graduū ad ꝙsanguinitatē et affinitatē referaꝝ: vñ sororꝭ et frater sunt in ꝓmo gradu ꝙsanguinitatꝫ: et frater et vir sororis sunt in primo gradu affinitatꝫ: ⁊ sic de aliꝭs. Deide a latere dextro dicte linee ponit alia linea q̄ttuoꝛ cellulas continens. in ꝓma scribitur frater. i scōa fratris filiꝰ. i tertia fratris nepos. in q̄rta fratris ꝓnepos. Ad dorsum huiꝰ alia linea ꝓtinens alꝫ quattuoꝛ cellulas in quarū ꝓma scribit vxoꝛ fratris oli relicta. in scōa vxoꝛ filij fratris. in tertia vxoꝛ nepotis fratris. in quarta vxoꝛ ꝓnepotis fratris. A latere ſiniſtro sūt alie quattuoꝛ cellule: quaꝝ prima sororꝭ: secunda sororis filia. tertia sororis neptis. quarta sororis ꝓneptis. Ad dorsuꝫ harum sunt alie quattuoꝛ. ꝓma vir sororis olim relictus. scōa vir filie sororis. tertia vir neptis sororis. quarta vir ꝓneptꝭ sororis. Ponūtur etiaz alie due cellule. vna a latere dextro ꝓtinens relictꝰ relicte fratris: a ſiniſtro relicta relicti sororis. q̄ ſm oēs ponunt ad decoꝛē et ad demonſtrandū gña affinitatis q̄ hodie ꝓhibitionez nō habent. Adhuc habes duas lineas reflexas. quarum vna oriꝛ in cellula fratris: et terminatur in cellula viri sororis: in qua ſcribitur primū genus affinitatis. Item alia linea reflexa que oritur in cellula sororis. et terminatur in cellula vxoris fratris in quatris ſcribit olim relicta: qō nō ponit in aliꝭs cellulis inferioꝛibꝰ eiusdez linee? Et dic hoc factū fuisse ꝓpt rē: mortuo fratre/vxoꝛ ab eo relicta ꝳrit cū alio viro illa demū mortua iste relictꝰ a relicta fratris vult cōtrahere cū sororeꝫ: nūquid pōt? Olim non poterat q̄ erat sibi in scōo gñe ⁊ primo gradu: hodie vero pōt. Idē ſit repetitū quo ad cellulā viri vxoris. ¶ Ad cognoscendū q̄ gradus affinitatis ⁊ genus tā ꝑ formā arboris q̄m ex ꝓmis dictis tolle hanc solā regulā magiſtralē. Per carnalē copulā viri ⁊ mulieris inter cōsanguineos mulieris ⁊ virū: ⁊ inter cōsanguineos viri ⁊ mulierem ꝳhīt affinitas ꝓmi gñis eiusdē gradꝰ cuiꝰ est ꝙsanguinitas. Quare dicaꝫ in regula ꝑ carnalē copulā viri ⁊ mulierꝭ: et nō viri ⁊ vxoris collige ex his q̄ in ꝓncipio dixi. Inter ꝙsanguineos mulierꝭ et virū ⁊ cōsanguineos viri ⁊ mulierez: nō dixi q̄ iter virū ⁊ mulierē nō ꝳhīt affinitas: ſz ipi sunt affinitatis cā. Itē inter ꝙsanguineos viri ⁊ ꝙsanguineos mulieris nulla ē affinitas: vnde duo fratres ꝳhūt cum duabꝰ sororibꝰ: pater ⁊ filiꝰ cū mr̄e ⁊ filia. Sed ē affinitas inter cōsanguineos mulieris ⁊ ipm virū: ⁊ consanguineos viri ⁊ ipsam mulierē. §. de consang. et affini. q̄ super his. Primi generis quare dixerim etiaz ex superioꝛibus patuit. Et eiusdez gradus cuius est consanguitas. vide hoc in arboꝛe. nam frater et sororꝭ sunt in primo gradu cōsanguinitatis: maritꝰ sororis est fratri in primo gradu affinitatis et sic vxoꝛ fratris sororꝭ. et sic filia sororis est filio fratris et ipsi fratri in secūdo gradu cōsanguinitatis: maritꝰ eius in secundo gradu affinitatis: et econuerso. ⁊ sic in reliquis. Undevir ꝓneptis sororis attinet fratri ⁊ omnibus descendētibus qui sunt in arboꝛe quarto gradu affinitatꝫ: et hoc ideo. quia toto gradu cōsanguinitatis attinet predictis ipa ꝓneptis. Qui sunt in arboꝛe ideo dixi: quia ſi ꝓnepos fratris haberet filium/ille excederet lineam equalitatis. et sic attinet quinto gradu ſm regulas traditas in ꝓxima arboꝛe. ¶ Post hoc notandū est illud precise/non sequit ego et tu sum⁹ affines. ergo filiꝰ q̄ē procreo est tibi affinis. Nam interdum filiꝰ meus mutat genus attinentie: quia ego sum tibi affinis: et ipse consanguineus. interdum nil attinet tibi. interduz mutat gradum. interdum nec mutat genus nec gradum. Exē plum. ſi ego ⁊ tu sumus affines per appoſitionē mei quia scilicet contraxi cum consanguinea tua: ſi ex dicta consanguinea tua filium procreo: ille est tibi cōsanguineus nō affinis. sed ſi ego maritus cōsanguinee tue ex alia muliere filiuꝫ procreo: ille nec est tibi cōsanguineus nec affinis. Si vero tu consanguineꝰ vxoris mee filium procreas: hic filius non mutat genus attinentie: quia tu pater es michi affinis. et ipe affinis. sed ſi tu ⁊ vxoꝛ mea eratis in equali linea: vt ineq̄li/et eras remotioꝛ: quia tu eras in tertio: ipsa in secundo vel primo: tunc ipse filius mutat graduz quia tu pater es michi in tertio gradu affinitatis. et ipse michi in q̄rto. Si vero tu et vxoꝛ mea eratis consanguinei in linea inequali: sed vxoꝛ mea erat remotioꝛ: vt quia ipsa in tertio: et tu in secūdo: tunc filius tuus non mutat genus nec gradū: quia tu mihi affinis/et ipse affinis: tu in tertio gradu: et ipse in tertio gradu. Item nota q̄ illud etiam non seqtur: ego et tu sumus affines/et ego nō possum accipere filiā tuam. ergo nec tu meam: quia ſi habeam cōsanguineam tuam in vxoꝛem. tu bene potes contrahere cū filia mea quā habui ex alia muliere: q⁊ affinitas nō contrahitur inter consanguineos viri et consanguineos mulieris: sed inter virum et cōsanguineos mulieris: et inter mulierem et consanguineos viri: vt dixi. et ꝓbatur. §. de consang. et affini. q̄ sup his. Sed ego non possum cōtrahere cum filia tua: nili forsan illa excederet quartū gradum: vt quia esset in quinto. et est simile ſm quod dixi supra in ꝓxima arboꝛe circa finē. ¶ Nunc querit an affinitas inter ascēdentes et descendētes habeat perpetuam ꝓhibitionem: an extendatur tātum vſq; ad quartum gradum? Et ſi teneremus opinionem Soffre. de qua dixi. §. in arboꝛe ꝓxima circa medium: diceremus q̄ vſq; ad quartum gradum tantum. Sed tenēdo contrariam opinionem dicemus q̄ ꝓhibitio sit perpetua. Dicit em̄ textus q̄ ita abstinere debemus a consangueis vxoris vt a ꝓpriis. §. de consanguiñ. et affi. c. j. xxxv. q. iij. de ꝓpinquis. et. c. equaliter. Si ergo inter consanguineos ascendētes et descendētes ꝓhibitio extēditur in infinitum ergo inter affines ad idem institu. de nup. §. affinitatꝫ. et dicit lex q̄ tales affines ascendētes et descendētes habentur loco parentuz et liberoꝝ. ff. de gradi. l. non facile. §. et retro. in fine. Eodez modo posset formari questio de affinibus: quoꝝ vnus est in primo gradu: alter in quinto. sicut in consangueis dixi. §. in arboꝛe ꝓxima. in ſi. An autem liceat diuersis temporibus habere in vxores duas cognatas. scilicet vxores duoꝝ fratrum: ⁊ an cōiuncti olim in gradu ꝓhibito hodie permisso simul manere possint. de hoc vide no. §. eo. de consang. et affi. c. non debet. ¶ Ultimo querit ad vtrāq; arboꝛem: an ꝓhibitio consanguineoꝝ vel affinium cōiungendoꝝ ꝓcedat ex ꝓhibitio ne diuina: an ex humana: et quare facta fuit ꝓhibitio. Breuiter scias q̄ olim ꝓpter necessitatez frater necessario habuit contrahere cum sororꝭ. ⁊ consanguinei cum consangueis: vnde tunc in collateralibus non erat ꝓhibitio: hoc fuit a ꝓncipio generis humani in filijs et nepotibus Ade. hoc etiam fuit post diluuium in neporibus noe. In leuitico vero ꝓhibite fuerūt fere duodecim persone. quas vide no. §. de resti. spo. litteras. et de diuoꝝ. c. gaudem⁹ Demum ius positiuum canonicū ꝓhibuit consanguineos ⁊ affines ꝓmi generis cōiungi in septimo gradu et citeriori. que ꝓhibitio postea vſq; ad quartum gradum est restricta. §. c. non debet. renouatis etiam quibusdā aliꝭs ꝓhibitionibus: vt patet. Reuocatio vero fuit ex causa que ibi ponitur. ⁊. §. de testi. ca. licet ex quadam. per quod patet q̄ ꝓhibitio partim ꝓcedit ex iure diuino: et partim ex positiuo. Unde in secundo gradu equalis linee collaterales contrahere possunt a iure diuino: sed non positiuo. Ratio vero ꝓhibitionis sumit⁹. xxxv. q. j. §. j. c. j. fuit enim ꝓpter charitatem ampliandam. Nam ſi cōtraherem cuꝫ sorore idem esset pater et socer: mater ⁊ socrus: vir ⁊ frater ⁊c. Sed ſi alium habeo patrem alium socerum: numeroſius se charitas ꝓtēderet in qua. vniuerſi fideles et ꝓcipue studentes continue perseuerent per gratiam eius qui est benedictꝰ in secula seculoꝝ. Amen.

Affinitatis ꝓhibitio inf ascē et descē dētes ē ꝓpetua

Affinitatis grad⁹ ꝙputatur sicut gradꝰ consanguinitatꝭ.

Arboris affinitatis formatio.

Affinitas per nōbilia declaratur.

Cōsanguinei et affinē q̄ tubinē ꝓhiberentur cōiugi.

q̄stio.

Regꝫa magistralis gradꝰ affinitatis ⁊ genus manifestans.

Eloquio perfacili declaratur: quidquid in sexto continetur.

Martia grādisonas tractātes prelia cartas
Reisce. et ancyle non tua leua gerat.
Pone quirinalem lituū: curuasq; secures.
Ne det letheum pocula dira vadum.
Nocte/dieq; libri preclarum opus aspice sexti:
Dogmata pōtificum iuris amena trahens.
Longos/atq; breues casus complectit omnes.
Amplam materiam clara tabella tenet.
Singula perspiciens textus/glosecq notata:
Nectaret olfacies pocula plena sophos.
Exuet ante suos iuris studiosus amictus:
q̄ tam preclarum non sibi querat opus.
Sen age rumpe moras/primeuo flore iuuentus:
Uertice cum cano turba senilis ades
Ne fugite ob precium diues/pauperq venite.
Hoc opus excellens venditur e- breui.

Decretum Gratiani

Distinctio.ix.

Quod autē. ¶ Hec distinctio diuiditur in duas ptes. In pma ꝓbat q̄ non valet cōsuetudo ꝓtra deuz. In secunda ibi noli p ꝓbat p nouē. c. q̄ ꝓmēta sctōrum nō p̄iudicāt nouo ⁊ veteri testamento. Jo. de. f.

a Qđ autē. s. in pn̄. dist. viij oñdit q̄liter ius naturale p̄ualet consuetudini. in hac. ix. di. ostendit qualter naturale p̄iudicat et p̄ualet ꝓstitutioni hoim. et sumitur p totā hanc dis. ius naturale p iure diuio qđ ⁊tinet i lege ⁊ in euāgelio. item p totā hanc di. vocat canōicā scripturā nouā ⁊ vetus testamētum.

Imperatores.

b Quicunq; hic incipit ⁊ habes ide. xxiij. q. iij. non inuenit.

c Ergo legibus. no. ar. a contrarijs. vt. xv. q. iij. de crimine. et xxiij. q. j. qđcūq; ligaueris. et ea causa. q. ij. sane. xxv. dist. q̄lis. et ⁊fortissimum est arg. a Jrijs. ff. de officio eius cui mā. ē iurisd. l. j. et xj. q. iij. ipatores

Noli meis.

d Canōicis Qz de canonicis scripturis nō possum⁹ disputare an iuste sint vel nō: vt. J. c. dis nesciat.

e In ist⁊ loq̄t ꝓ him illa tpa cū adhuc scpta augu. et alioꝝ sctōrū patꝝ nō erāt autentica: ⁊ hodie nubēt oia teneri vsq; ad vltimū iota. vt. J. xv. di. c. vl. vel hoc ideo dicit vt ostēdat q̄ maioꝝ sit auctoritas veteris testamēti q̄ sanctoꝝ

Scpta sanctoꝝ nō tantā dignitatis habent q̄ ea q̄ ꝓmulgata sunt a deo.

Dañ. iij. a.

Dañ. iij. g.

Argumētū a Jrio ē in iure fortissimum.

Quod autē. Postitō naturali iuri cedat: multiplicet auctoritate ꝓbatur.

Sit autem Augu. ad Bonifaciū. Leges p̄cipū naturali nō p̄ualent iuri. Palea.

Imperatores qñ ꝓ fallsitate ꝓtra ꝓitatē ꝓstituunt malas leges: ꝓbant bñ credētes ⁊ coronant ꝓseuerantes. qñ aūt ꝓ ꝓitate ꝓtra falsitatē ꝓstituūt bonas leges terrenꝝ seruētes ⁊ corrigunt itelligētes. Quicūq; ergo legib⁹ ipatoꝝ q̄ ꝓ dei ꝓitate ferūt obtēpare nō vult ac q̄rit grāde p̄miuz Nā a tēporib⁹ ꝓphetaꝝ oēs reges q̄ in popło dei nō phi buerūt nec euerterūt q̄ ꝓtra dei p̄cepta fuerant instituta culpāt: ⁊ q̄ phibuerūt ⁊ euerterūt: sup alioꝝ merita laudant. Et rex nabuchodonosor cū suis esset idolorū cōstituit sacrilegā legē vt simula chrū adorarēt: ⁊ ei⁹ ipie ꝓstitutiōi q̄ ei obedire noluerūt pie fideliterq; fecerūt. Idē ñ rex diuio correct⁹ miraculo: piā et laudabilē ꝓ ꝓitate ꝓstituit legē: vt q̄cūq; dicēt blasphemiā i deū sydrac: misac: ⁊ abdenago: cum domo sua penit⁹ iteriret. Item ex ꝓbis Jsidori. Principes tenētur ⁊ ipi viuere legib⁹ suis

Justū ē p̄cipē legib⁹ obtēpare suis. tūc em̄ iura sua ab oīb⁹ custodiēda existiet: qñ ⁊ ipe illꝝ reuerētiā ꝓbet ꝓncipes legib⁹ teneri

suis nec i se posse dānare iura q̄ i subiectꝝ ꝓstituūt: iustū est. Justa ē eivocis auctoritas eorū si qđ pplis phibēt: sibi licere nō patiant. Item. Aug. i plo. li. iij. de trinitate

Scripturꝝ canonicis tractatorum littere deferūtur.

Noli meis lris q̄si cānicis⁹ scripturꝝ deserere. sed in illis ⁊ q̄ nō credebas cū iuenerꝝ icūctāter crede: i istis⁹ aūt qđ certū nō habebas: nisi certū intellexerꝝ noli firmū tenere. Idez ad Uincentium victorem. li. ij.

In tractatorum opusculis multa corrigēda iuentūtur.

Negare⁹ nō possū nec debeo sicut i ipis maiorib⁹: ita multa eē i tā mltis opusculis meis q̄ p̄ iusto iudicio ⁊ nulla temeritate culpari Idē ad hiero. epla. viij

In scripturꝝ canonicꝝ medacia non admittuntur.

Solo sol⁹ eis scriptoꝝ⁸ q̄ iā canōici appellāt didici hūc timorē honorēq; referre: vt nullū eoꝝ scribēdo errasse^h audeā credē: aut si aliqđ i eis offendero qđ videatur ꝓtrariū ꝓitati: nichil aliud existimē: q̄ mēdosū eē codicē: vl nō eē assecutū int̄pte qđ dictū ē: vl me mīme intellexisse ñ ābigā. Alios aūt ita lego vt q̄talibet⁴ scitate: q̄tave doctrīa polleāt: ñ iō verū putē: qz ipi ita senserūt sed qz mihi p alios auctores vel canonicas vl pbabiles rōnes qđ a ꝓo ñ abhorret p suadere potuerunt. Idem.

Libꝝ veteꝝ hebrea volumina nouis greca auctoritate

Veterū⁽ⁱ⁾ librorꝝ fides ꝑ hebreis volumib⁹ examināda est: ita nouorū ꝓitas greci^m

Scpturā non mētit.

g Solo solis.

h Scptorū. i. scriptorib⁹.

i Errasse. nefas em̄ est dicere q̄ scriptura mētiat: vt. xxiij. q. v. qđ g. imo qđ i eis ꝙz defendere debemus vsq; ad sanguis effusionez: vt. xxv. q. j. sunt quidam.

Veritas aq̄cūq; dicat⁊ oībus est preferenda.

k Quātalibet. ar. q̄ non est ꝓsiderādum qs dicat: ⁊ qđ dicatur. vt. xix. dist. scōm. ⁊ ē ar. pro dictis q̄ūdā testiū q̄ nō est credēdū magis honorabiliꝝ ꝓsone q̄ alīꝝ: quia veritas a q̄cūq; plata semp ꝓferēda est. vt. ij. q. vij q̄rit. et. J. c. neq; ff. de sup. le. l. labeo. Eis em̄ magis credit⁊ qui rei aptiora dicunt: vt. iij. q. ij. §. itē i crialib⁹. si testes

Nec sctitas pso ne. pdest vt citi⁹ credat⁊. l. di. si qs ꝓpostera. ⁊ arg. ad idem. j. q. j. te neamus. vi. q. ij. placuit. ⁊ iij. q. j. c. vl. Ar. J. xj. q. j. q̄cūq; xcvij. dist. nobilissimus. et viij. q. iij. ca. j. et xlj. di. c. j. et. xj. q. ij. absit.

l Probabiles. arg. q̄ rō eq̄ualet canoni. vt ꝙ. di. j. ꝙsuetudo. et J. ca. sane. Jo.

Qđ veteꝝ id est veteris testamenti.

Exemplaria coꝛre-

m Greci. hiero. l. ij. plogo bibliē. ꝓtra ait dicēs latina q̄ greca: et

ctiora q̄ sunt.

Augustinum disputatões. Hieronymus trāslatões ⁊ Gregorij moralia cōmendant.

greca q̄ hebrea. Sz Augustin. ad p̄mitiū eccl̄am rescripsit qñ ex̄plaria greca ⁊ hebrea nō erāt corrupta sed, pcedēte tp̄e cū ppl's xp̄ian⁹ multū cēt auct⁹: ⁊ here ses multe essent facte int̄ grecos ⁊ iudia xp̄ianos iudei ⁊ greci sua ex̄plaria corrupebāt. ⁊ sic factū ē q̄ exemplaria eorum magis corrupta sunt q̄ latina exemplaria a fidelibus interp̄etibus translata. Augustin. respicit ad exemplaria latina a non fidelibus et falsatorib⁹ translata. in q̄b⁹ si quid falsitatis iudicatur: dicit eūdum esse ad originalia. Uel dic q̄ in hoc magis credendum est Hieronymo q̄ Augustino q̄ inter istos tres. Augu. Hiero. et Grego. Augustino magis credendus est in disputationib⁹. Hieronio in hystoriis et trāslationib⁹. Gregorius i moralibus p̄ponitur: quia non oēs in oib⁹ sed certi p certa ⁊ C. de vete. iu. enu. l. j. ubi q̄ nō oēs. Et est hic argu. q̄ quantū cunq; autēticus sit aliquod istrumentū: si tamen de ipso aliquid in dubiū revocetur semper exhibendus sit illud a quo originem ducit. vt. j. lxxvj. distinc. ca. ieiuniū. in p̄n. et j. xxv. q. ij sancim⁹. ⁊ optime extra de sen. et re iudi. cū inter. Et hoc extra dñz albu. q̄m dicit q̄ si vna publica cartha originē ducit ab alia publica cartha non est necesse exhibere originale. ar. in autē. vt fratrū filij. §. q̄ vo col. vlti. sec⁹ in p̄nata. autē. vt spō. lar. §. et hoc insup col. viij. arg. p ipso. xix. di. ij romanos. Quid iuris sit de hoc dixi j. c. dis. contra morem.

a Sermonis. totū ei nouū testamentū scriptū ē grece p̄ter euāgeliū Matthei ⁊ ep̄lam Pauli ad Roma. que est scripta latine.

b Officiosa que

Sz ad. Officiosa dicuntur q̄ continēt pietatē que nulli obsunt ⁊ alicui prosunt. Sicut inofficiosum dicitur testamentum quod est cōtra officiū pietatis. vt. ff. de inofficio. test. l. iij.

c Quid i eis. ar. q̄ si instrumēta vel attestatiões p parte inveniūt false q̄ in totū reprobāt̄ vt j. xvj. di. canones. ⁊. iij. q. ix. pura. ⁊ j. de p̄se. di. iij. nō liceat. dicunt ⁊. ff. de edi. edic. eiusdem. Arg. p̄tra. xxxvij. di. qui de mensa. xij. q. ij. si q̄s. ⁊ ō p̄se. di. iij. si non sanctificatur. ē. xvij. q. iij. questi sunt. et extra de arbi. cum tēpore. et de p̄ben. dilect⁹. ⁊. C. de transac. si ex falsis. So. si plura ca. sibi p̄nexa sunt. vel vnū est accessoriuz alteri. vno cassato connexa et accessoria cassāt. sec⁹ si diuersa et separata sint. ff. de minoribus. §. fi. et. ff. de neg. gest. eū actū et. j. q. vj. §. diffinitiua. ff. ē aūt q̄q; circa fi. vel distingue vt distinguit extra de fi. instru. ex litteris. Jo. Ego dico q̄ si aliq̄d falsitatis reperiat in instrumēto q̄ totuz reddit suspectum. nec ei credit. vt. ff. ō fi. instru. l. ij. in fi. ⁊ hoc notaui in q̄stiōib⁹ Bartholomei brixi.

d Ponderet. id ē auctoritate.

Quis nesc.

e Teris id est libris.

f Discepta. ri. tayt in dubiū revocēt q̄ ibi statuta sunt. Sed disputare licz de eis ad maiorem intelligentiā non reprobando. xxvj. distinct. satis.

g Oli. Calumnias. verba esn̄ iuris non sunt calumniandā. j. xxxvij. distinctio. relatum. et ff. ad exhib. l. penul.

h Donati. donat⁹ p̄mo fuit catholicus: sed post ea est in hereſim lapsus: cuius hereſi adheserunt ep̄ri anus ⁊ agrippinus.

i Ege. Disputatões. id est expositiones. nō ei ex ipso leditur fama alicuius per id q̄ reprobatur testimonium suum. vt extra de excep. denique

k In scripturis. Ar. quod quisq; iuris in alterū statuit. tē. sic. ij. questione. vi. qui se scit. xxij. questione. v. de forma. ff. quod quisq; iur. l. j. extra de consti. cum omnes.

Nolt frat⁹ ꝓtra diuina tā multa: tā preclara tā indubitata testionia colligere velle calūniat⁶ ex eoꝝ scriptꝝ: siue nostroꝝ sicut hilarij: siue cipriani ⁊ agrippini anteq̄ pars donati⁷ separet: primoq; hoc gen⁹ litterarū ab auctoritate canonū distiguēdū ē: nō em̄ sic legūt: tāq; ita ex eis testionū p̄ferat: vt ꝓtra sentire nō liceat. sicubi forte aliter sapuerint: q̄ veritas postulat. In eo q̄ppe nūero sum⁹ vt nō ō dignemur: et nobꝝ dictū ab apostolo accipe: et si q̄d aliter sapitis hoc q̄q; vobis de⁹ revelavit.

Idē i ep̄la ad fortunatū.

Nō debet̄ par reuerentia canonicis scripturis et expositionib⁹ earum.

Neq; quoruūlibz disputatões⁸ q̄suis catholicoꝝ ⁊ laudatoꝝ hominū veluti scripturas canōicas habere debem⁹: vt nobis nō liceat salua honorificentia q̄ illis debetur hoibus: aliq̄d eoꝝ scripturꝝ ip̄robare atq; respuere: si forte inuenirem⁹ q̄ aliter senserit q̄ veritas habet: duūo aduitoꝝ vel alijs intellecta vel a nobis: tal' ego sum i scriptis alioꝝ: q̄les volo esse intellectores meoꝝ.

Idē i ep̄la ad vincētiū.

Ex dictis q̄uis libet ep̄oꝝ ꝓtra diuina mandata calūnie non colligāt̄

Ege imp̄atoꝝ ecclesiastica iura dissoluere non potest.

Idem ad Casulanum.

Exēplis ratio sana ꝑferet

Ana⁹ q̄ppe ratio etiā exēplis añponenda ē cui⁹ quidē ⁊ exēpla ꝓcordāt⁸ sed illa⁹ tantū que digniora sunt imitatiōe q̄tuz excellētioza. nō est tale exēplū lucretie. xxvij. q. v. ꝓposito. ℣. lucretiā.

f Pietate. Arg. p̄mia a iudice ip̄etranda. vt. xlv. di. iz plerūq; xxvj. q. vlt. alligāt. l. di. ponderet. j. q. vij. dispēsationes. et. ē. exigunt. lxxxvj. di. nō sat'. xxxv. q. ij. veniam. de p̄. di. j. q. dominatis. arg. ℣. l. di. absit. xxij. q. iij. est iusta. xxxv. q. ix. loci. ℣. xlv. di. sed illud. extra. de sortile. ex tenore.

g Cū ergo. Infert ex supradict⁹ vt cōminat ad inferiora hoc modo. cū in iure naturali nichil p̄cipiat vel vetet̄ q̄ deus vult fieri. in canonica scriptura nichil aliud q̄ quod in diuinis legibus inuenit̄ aduersa. Uñ q̄cūq; diuine voluntati seu canonice scripture ꝓtraria. pbanť eadē etiā naturali iuri inuenūť aduersa. Uñ q̄cūq; diuine voluntati seu canonice scripture seu dīnis legib⁹ postponē da cēsenť eisō naturale ius ꝑferi oportet. Cōstitutiones ḡ vel ecclesastice vel scīa res si naturali iuri ꝓtrarie p bank⁹: penit⁹ sunt excludēde.

Distinctio.x.

Onstitutiones⁸ vo p̄cipū ecclesasticis ostitutionib⁹ non p̄eminent sz obsequūtur

Si Nico. papa scribit epis i oci. apō puicinū congregatꝝ

Ege imp̄atoꝝ. Diuisis puicijs imperator dimidit puicias. vt de offi. assesso. si eadē. ⁊ papa episcopat⁹ diuidit. ⁊ vnit eps ecclīas. vt extra de ex cess. p̄lat. sicut vnire. Quid aūt iuris sit duz vnū tur vel diuidunť. nota. xvj. q. j. posti. ⁊. c. et tēporis. licet ergo imp̄ator diuidat vnā. puincīā in duas: nō ideo erūt duo metropoles. vt hic. ⁊. ci. di. puenit. Et est hic ar. q̄ si p̄ceps legitimat aliquez in tēporalibus nō ideo est legitimat⁹ in spiritualib⁹. extra qui filij sint legitimi per venerabilez nisi vbi p̄ceps restituat aliquē qui fuit infamis ratione paterni criminis. vt. vj. questiõe. j. §. verum.

Legitimat⁹ q̄ ad tp̄alia non censeť quo ad spūalia.

k Ecclesiastica. ecclesia nō astringitur mūdanis legibus. xxxij. q. ij. interdum etiam de rebus eccl'asticis potest imperator legem condere. vt. xcvj. distinct. bene. nisi hoc ecclesia petat. vt xvij. distic. §. hic etiam. et nisi in eccl'ia p̄sulegius statuat aliquid. vt. xvj. q. j. generaliť. et. q. ij. nemo. Johan.

Leges eccl'ares eccl'ias ñ astrīgunt.

l Diuisiones. Arg. q̄ episcop⁹ inuito plebano nō potest diuidere p̄rochiam eius: nec papa inuito episcopo diuidere episcopatum. vt xvj. q. j. in multis. quod esn̄ estvnū diuidi non potest. vt. xxxij. q. j. aquitur. et casissima. Johan. Sz credo q̄ papa hoc possit facere ex causa: et etiaz episcopus vt in ea. decre. si cui vnire. B.

m Lex humana. vt habes xxvij. q. ij. sunt q̄ dicunt. sed mirum est cum iustinianus fuerit valde catholicus imperator: qualiter illud statuerit ꝓtra legē dñi: cum dīns dixerit q̄ ob solaz causam fornicationis mulier possit separari a viro. vt. xxxij. q. ij. q̄s deus. Sed dic vt quidaz dicunt q̄ ignoranter fecit: et ideo veniaz meruit. vt. §. viij. di. cōsuetudo. vel errauit sicut hiero. vt. xxvj. di. ca. j. vl ideo q̄misit hoc vt grauia vitarentur sicut vsuras p̄misit vt vitarēt rapinas. et coniugia permisit dissolui: vt vitaretur vxoꝝ cidium. vt. xxxij. q. ij. si quid veriusꝝ.

Iustinianꝰ an erraverit.

a Contra hereticos.⁊ sic vtor p me quo nō vtor contra me.j.xxxvij.distinc.si quid veri.⁊.ij.q.vij.si hereticus.⁊ sic est contra.xix. distinc.si romanoꝝ.in fi.

b Quij.q.iij.§.item.l.si quis testibus. On lx.Ar.j illas leges q̄ pmittūt vsuras exigē ar.xj.q.j.c. quecūq; litē.⁊.ix.distinc.c.j.§. q̄cunq; et.xcvj.di.bñ. xj.q.iij.q oipotē.xxv.q.i.omne qđ.⁊ ca. nulli.et ca.gñali.xxiij.q.iij.quenoꝝ.ar.j. distinc.lxiij. ca. adrianus.

c Certuz est. Hoc ca. et ca.suscipitis.et.c. q̄m.loquunt q̄si. de eadez matia.

d Et sacrosancta.i.pceptа.

e Cuius.sc licet ecclesie.

f Submittere.iperatoz enim filij est ecclie nō presul. vt. xcvj. di.si iperatoz.et inclinabit caput suū epis.vt.lxiij. dis. valētinian⁹. et excōicari pōt ab epo. vt. xxiij. distinc. q̄m qđē. et.xcvj.di.duo.

Impator iferioz est epo.

g Mēsura. id est duz iperatoz excedit mensuram suam.

h Quid ergo legibus semp derogat p canones? absit: nisi q̄ ad causas spūales ⁊ hoc ē qđ dr de conse.di.iij.celebritatez. ibi alia est rō causaꝝ seculariū/alia diumaꝝ.ar.j. c.c. j. vtrūq; em̄ suo modo rationabiliter ꝓstitutū est sed diuerso mō argu. j. c. certū. nec papa pōt leges tollē: nisi q̄ ad suū fozū. Imperū em̄ ⁊ sacerdotū ex eodem pncipio ꝓdierūt. vt i aut. quomō oporteat epos. i

Constitutiones. Nūquid ergo legibus semp derogat p canones? absit: nisi q̄ ad causas spūales ⁊ hoc ē qđ dr de conse.di.iij.celebritatez. ibi alia est rō causaꝝ secularium/alia diumaꝝ.ar.j. c.c. j. vtrūq; em̄ suo modo rationabiliter ꝓstitutū est sed diuerso mō argu. j. c. certū. nec papa pōt leges tollē: nisi q̄ ad suū fozū. Imperū em̄ ⁊ sacerdotū ex eodem pncipio ꝓdierūt. vt i aut. quomō oporteat epos. i

pn. col. j. ar. j. e. d. q̄m. ſz hoc nō credo. vt ex de pscrip.

i Mozes. nec iuramentū obligat ꝛ [q̄m omnes bonos moꝛes. vt extra de iureiu. quē admodū. et. ff.

k Dele. j. si quis inquilinos. §. vltimo.

l Imperū. Administrationib⁹. Distincta ē em̄ ptās sua a potestate pōtificali. vt. j. e. quoniam. et. xcvj. di. cū ad verum. alioq̄n si vsurpat eoꝝ officia lepa pcuti tur. vt. c. ozias. ij. q. vij. §. tē dauid. th̄ iuenit q̄ reges ꝓferūt de canat⁹. vt extra de cōsue. cū iter. in parte decisa. Johan.

Imperiū vestrum suis publice rei ⁊tidianis admīstratiōib⁹ꝛ oz esse ꝓtentū: nō vsurpare q̄ sacerdotibus domini solum cōueniāt Item Grego. nazanzenus imperatoꝛibus constantino politanis.

Tribunalia regum sacerdotali sunt potestati subiecta.

Suscipitis[l] ne libertatē[m] verbi: libēter accipitis q̄ lex christi sacerdotali vos iubiscit potestati: atq; istis tribunalib⁹ subdit Dedit enim et nobis potestatē: dedit et principatum multo perfectioꝛem[n] principatib⁹ vestris/aut nunquid iustum vobis videtur si cedat spiritus[o] carni[p] si a terrenis celestia superentur: et si diuinis ꝓferantur humana? Ecce q̄ constitutiones pncipū ecclīasticis legibus postponēde sunt: vbi autem euāgelicis atq; canōicis decretis nō obtemperauerint omni reuerentia digne habeantur. Unde Augustin⁹ ait in dialogo contra petilianum.

Reges imperatoꝝ in adiutoriū ecclie ꝛ assumere.

Si in adiutoꝛium[q] vestrum terreni imperij leges assumendas putatis: non reprehēdimus. Nā fecit hoc paulus cum aduersꝰ iniuriosos romanuz ciuem se esse testatur. Itē cyprianus iuliano imperatoꝛi.

Reges pōtificib⁹ p eterna vita: ⁊ pontifices regib⁹ pro tēpoꝛalib⁹ indigent.

Quoniam[r] ideꝛ mediatoꝛ dei[k] ⁊ hoim homo xp̄s iesus sic actib⁹ᵛ ꝓprijs et dignitatib⁹ distinctis officia potestatis vtriusq; discreuit[s]: ꝓpria volēs medicinali hūilitate hoiz corda surſū efferri nō humana superbia rursus in iferioꝛa demergi: vt etiā xp̄iani imperatoꝛes p eterna vita pōtificib⁹ idigerēt: ⁊ pōtifices pro cursu[b] tēpoꝛaliū tātūmodo rerū iperialib⁹ legib⁹ vteret̄: q̄tenus spūalis actio a carnalibus distaret incursib⁹ ⁊ deo militās minime secularib⁹ negocijs se ſese iplicaret: ac vicissim: ne ille reb⁹ diuis p̄sidere videretur q̄ esset secularibus negocijs implicatus.

Itē leo.iiij.lotharioaugusto.

Leges iperatoꝝ custodiri oportet.

De capitulis vl pmece ptꝰ iperialib⁹ ⁊ vestrꝰ vestroꝝ⁹ᵖ etiā pōtificū[c] pie decessoꝝ irrefragabilit custodiēdis ⁊ ꝓseruādis quanto valuim⁹ ⁊ valem⁹ xp̄o ꝓpitio: ⁊ nunc ⁊ in euū nos cōseruaturos modis oīb⁹ ꝓfitemur: ⁊ si fortasse quilibet aliter vobis dixerit: vl dictu rus fuerit sciatis eum p certo mendacem⁹. Itē Jo. vij. Ludouico imperatoꝛi.

Legis auctoritate dissoluitur quod contra eam fit.

Ides fili charissime: q̄ quicquid cōtra leges accipitur p leges dissolui[e] meret. Itez gelasius rufino et apūli episcopis.

Leges pricipū aut regulas patrum cōtēni non licet

Quis autē leges pricipū aut regulas patꝝ aut admonitiōes paternas dicat debere ꝓtemni[f] nisi q̄ impunituꝝ sibi tm̄ existimet trāsire ꝓmissū: Itē theodorico regi.

Seruent ab oibus romanoꝝ pricipū leges

Certū est magnificentiam vestrā leges romanoꝝ principum quas[g] in negocijs[h] hominū custodiendas esse preceperit: mlt omagis circa reuerētiā beati petri apostoli ꝓ sue felicitatis augmento velle seruari. Item leo quartus lotharioaugusto.

Romana lex nulli⁹ temeritate debet corrumpi.

Uestrā flagitam⁹ clemētiā: vt sicut hactenꝰ romana lex viguit absq; vniuersis procellis: ⁊ que ꝓ nulli⁹¹ psona hoīs reminiscitur[k] esse corrupta: ita ⁊ nunc suū robur: ppuūq; vigoꝛem obtineat.

Distinctio.xj.

Facta multa tenēt q̄ fieri ꝓhibent

Leguz ꝓtemptoꝛ an pec cet.

xp̄s fuit ipatoꝛ ⁊ sacerdos

cū vēdētes ⁊ emētes flagellando de tēplo eiecit. j. q. iij. ex multis. ⁊. c. emētes. q̄dā vt sacerdos cū seipsuz obtulit hostiā discipulis suus dicēs hoc ē coꝛp⁹ meū. de ꝓse. di. ij. sacerdos. Sed Jrū ꝓbat p auctoritatez istā. j. q. de⁹ noluit ea esse distincta cū p seipm̄ vtriusq; potestat[t] act⁹ exercuit. Respondeo hoc ideo fecit: vt ostenderet q̄ vtraq; potestas ab eo ꝓcessit nō q̄ vna psona illa duo officia exerceat vel gerere debeat. hec ei duo dona imperiū et sacerdotiū ab eodem pncipio fūtvt in anē. quomō oporteat epos. m pnci. col. j.

ij. ad thim. ij.

a Discreuit Cū ḡ ptātes iste sint distincte est hic ar. q̄ iperiuz non habeꝰ a papa. ⁊ q̄ papa nō ꝛz vtrunq; gladiuz. nā exercit⁹ facit ipatoꝛē: vt xcij. dist. legum⁹. ⁊ imperiū a solo deo habetur: vt xxiij. q. iij. q̄stū: alioq̄n si ab ipso hēret: licite appellarēt in tpalibus ad ipsuz q̄ phibet alerā. et dicit q̄ illa non ꝓtigunt suā iurisditionem. ex de ap. si duobus. et ex q̄ fi. sunt legi. cām. et ca. latoꝛ. Item ecclie soluūt tributū iperatoꝛi: vt. xj. q. j. magnū. Sed ꝛ celestꝰ et terreni iperij iura sūt ei ꝓcessa: vt. xxij. di. c. j. Itē iperatoꝛ iurat pape: vt. lxiij. di. tibi dño ⁊ papa deponit iperatoꝛē vt. xv. q. vj. ali⁹ Itē ipe trāstulit iperiū de ouēte in occidentē. extra de ele. venerabilez. Ego credo potestates esse distinctas: lz papa q̄nq; vtraq; ptātē sibi assumat. j. cū legitimat aliquē i spūalib⁹ ⁊ tpalib⁹: vt extra q̄ fi. sint le. p venerabilē: ſz illud fuit ad petitionē regis q̄ hocip sum fecisse potuit: vt ibi dz. Nec ob. q̄ a sclārī iudice appellat ad papā: q̄ hoc fit ꝓpter ꝓfectū iudicis secularis: vt expuimꝰ. extra de foꝛo cōpe. licz. sed facit ad petitionē legis: nā etiā vacāte iperio supplet de fectū imperij. vt extra de fo. cōpe. licet.

Papa an habeat vtrūq; gladiū

Cause mīmo males

b Pro cursu. Ar. q̄ i mīmo ⁊ ceteꝛ causis spiritualib⁹ nō sit vtendū legib⁹ ipialibus. Sz J. xxxv. q. v. ad sedē Dic ḡ q̄ illud tm̄mō determinat illud ꝓbū

tp̄aliū sed nō illō ꝓbū vterenk vt sicut spūales cāe ad an sint iudicē sclārē nō ptinēt: sic nec cā sāguis ad ecclīasti legib⁹ cū. vt. j. xxiij. q. vij. sepe pncipes. ⁊. c. his a quibus. decidē

c Ecaplis Potificuz ipatoꝛes ei oli pōtifices appellabant: vt. xxj. di. cleros.

d Wēdacez Ex magna hūilitate. hic loq̄t sicut alibi. j. ij. q̄st. vij. nos si incōpetenter.

e Jdes. Dissolui. j. xxv. q. ij. iperiali. hec regula suppletur p aliā regulam q̄ pnci pali ōstructo destruitur accessoriū: et oē q̄ seq̄t ex eo. vt extra de fide istru. unē dilectos. i fi. ſz hec regula mlt̄as recipit instantias. J lege em̄ si contrahit post simplex votū: th̄ cōtractus tenet: vt xxvij. qōne. j. nuptiaꝝ. Itē ꝓhibet ne sētia ferat sub ꝓditione tamē si lata fuerit tenet: vt. ij. q. vj. §. biduum. circa pn. Itez ꝓhibetur ne epus ꝓsecret alteriꝰ ecclesiā: th̄ si cōsecrauerit tenet consecratio: vt. vij. q. j. epūs in dioceſi. Sed dic q̄ hec regula intelligitur de talib⁹ vbi est ppetua causa ꝓhibitionis. ſz ne filꝰ cōtrahat cuz mr̄e Uel dic q̄ merentur dissolui. nisi vbi

f Uis aūt. Cōtēni q̄ ꝓtēnt leges peccat. non th̄ ois peccat q̄ nō paret legib⁹ vbi deꝛsilio loquuntur: vt. xvij. q. j. quisquis. ⁊ sic aliud est contēnere. aliud est non parere. Johan.

Certum est. g Quas. id est quia eas.

h Negocijs. hoc vult dicere q̄ ex q̄ leges seruanꝰ i negocijs laicoꝛ: multo foꝛti⁹ sūt seruāde in negocijs clericoꝛ: nisi obuiēt canonicis institutis.

Estrā. i Que ꝓ nulli⁹: quia in nulli⁹ ꝓsona omittendum est: quod statutis generalibus cōtinetur: vt. lxj. distinc. miramur.

k Remmiscitur. Passiue.

diuisio

QUod ꝟo. hec di. diuidit i duas partes. In pma, pbat gratian⁹ q̄ ꝓsuetudo cedit legi. secūda ibi. Cū ꝟo. Johan. de. f.

a ¶ Qđ ꝟo. hic intitulat. xi. di. in q̄ di. q̄ ꝓsuetudo prava cedit legi tā eccl̄iastice q̄ ciuili. Sed no. q̄ cōsuetudo q̄dā ē gñalis: q̄dā est specialis Specialis. vt. j. e. catholica. et xij. dis. illa. Gñalis ē q̄ vniuersaliter cōsensu oiz est approbata t omes astringit. t hec tāq̄ canon vel tāq̄ lex ē ob seruanda: vt. j. e. eccl̄iasticaruz. et ca. quis nesciat. Spālis siue pticularis est illa q̄ hoies alicui⁹ loci astringit: et in eode loco ħz legis vigorez: vt. j. ca. di. catholica: nisi sit onerosa: vt. xij. di. omnia. lxviij. di. cozepi. vel nisi pariat occasionem malignādi. tūc em̄ re ꝓbat. ar. ij. di. nos ꝓsuetudinē. Oli enim donatiste de facili recipiebant t de cōsuetudine ad pmariā. pmouebant qđ abolituz ē. q̄ heretica prauitas inde minus caueba: vel nisi sit cōtraria cōstitutioni. vt. j. e. c. ij. t iij. Et nisi cōsuetudo sit. pdicta ex illis causis vt. j. xxix. di. sciendū. vel nisi princeps ꝓcētat. vel nisi sit super tali articulo q̄ indifferēs ē: vt. j. pri. distin. illa. Hug. Sed melius distingue. vt dixi supra viij. distinc. frustra. Johan.

Hebr. xiij. d.

b ¶ Sus malus. c ¶ Auctoritati. Scripte.

d ¶ Et ratio vincat. Ut. ē. di. viij. veritate. Johan.

e Onsequens est. id est conueniens.

f ¶ plena. Pape auctoritas plena ē: alioꝝ episcoporum semiplena est: q̄ ipsi sunt i partem solicitudinis vocati non in plenitudinem potestatis. vt. ij. q. vj. decreto. t ca. qui se scit.

diuer sa est.

g ¶ Cōsuetudinis Nisi talis sit consuetudo q̄ possit p̄iudicare iuri: vt no. ē. viij. distin. frustra.

Cōsuetudo duplex est.

QUod ꝟo[a] legib⁹ consuetudo cedat. Jsido. testatur dicēs in synonimis. li. ij. ¶ Prauus vsus rōe supat et lege.

USus[b] auctoritati[c] cedat: prauum vsum et lex t ratio vincat[b] Item nicola⁹ papa michaeli ipatori ¶ Nō ꝑt statuꝫ pontifex cōsuetudo cuiuscūq̄ refragari.

QUonsequēs ē[e] vt qđ ab huj⁹ sedis rectoribus plena[f] auctē sācīt nulli⁹ ꝓsu etudis[g] ꝓpediēte occasiōe p prias tīmō sequēdo volūtates remoueat: ħz firmi⁹ atq̄ icōcusse teneat. I tez Juli⁹ papa. ¶ Nō ħz ꝓsuetudine romāe ec. mēbris dissentire

MOlite errare fratres mei kīni: doctris variis t extraneis nolite abduci ristituta apl̄oꝝ t aplicoꝝ viroꝝ: canonesq̄ habetis: his fruimini: vt freti eis ꝓtra cūcta inimicoꝝ iacula persistere valeatis. Satis em̄ indignum est quēcūq̄ vel pontificum vel ordinū subsequētiū hanc regulam refutare: quā beati petri sedem t sequi viderit t docere[h]. Multuz em̄ ꝓuenit vt totū corpus eccl̄ie i hac sibi obꝑuatiōe ꝓcor

h MOlite. ¶ Et docere. Ptz hic q̄ nō sēp ꝓsuetudinem roma. ec. tenemur seq̄: nisi ipa p̄cipiat eam esse seruandā: vt. j. eo. c. vlti. multa em̄ seruat roma. eccle. que alie non seruant: vt. xxxi. distinc. aliter et de couse. di. iij. de trina. et di. j. de hymnis.

Cōsuetudo romāa non sp est seruanda

QUonsuetudinis.

i ¶ Uincat. ar. q̄ ꝓsuetudo nunq̄ tollit legez: vt. ē. j. distincti. consuetudo. Sz obiciť. hec lex aut loquitur de bona consuetudie aut de mala. si ō bona ullam nulla rō vincet. si de mala de illa non pōt dici q̄ nō sit vilis ei⁹ auctoritas. Ad hoc dicunt quidam q̄ principum loquitur de bona. finis autē de mala consuetudine sed ille intellect⁹ lept⁹ ē q̄ separat caudā a capite: quod non licet. extra. de bapti. maiores. Alij fere omnes ita exponūt quod hic ħz: nō vincit legē supple gñalem: sed in eo municipio bñ vincit vbi seruatur. Sz certe de hoc nunq̄ aliq̄s dubitauit q̄ cōsuetudo pticularis non debet vincere legez in omnib⁹ aliis locis: ideo exponas de consuetudine particulari que licet bona sit tamē non vincit legem etiā in illo loco: nisi ad sint ulla q̄ dixi. ē. di. viij. frustra.

Cōsuetudo vtrum vincat legem.

QUonsuetudinis: vsusq̄ lōgeui nō vilis auctoritas est: verum non vsq̄ adeo valitura momento: vt aut rationē vincat[i] aut legē scriptam. Cumvero[k] nec sacris canonib⁹ nec humanis legibus cōsuetudo obuiare monstrat: inconcussa cōsuetudo seruāda est. Unde augu. ait in lib. ex dictis basilij ¶ Jnuiolabilē ē ꝓsuetudo q̄ nec hūanis legib⁹: nec sacrīs canonib⁹ obuiare mōstrat.

ij. ps.

ECclesiasticaꝝ institutionū: quasdaz ꝟo aplica traditione[l] per successores i ministerio[m] confirmatas accepim⁹: quasdam vero ꝓsuetudine[n] roboratas approbauit vsus: qb⁹ par ritus t ordo vtrisq̄ pietatis debeť affectus: vnde⁹ qs vel[k] aliq̄ stulī sacrarū expert⁹ scripturarū hesitauerit[q] Si em̄ attendere rim⁹ ꝓsuetudines eccl̄e non p scripturas[s] a patrib⁹ traditas nihil estimare[s] q̄ntū religio detrimēti sit latura[t] intētiue[v] inspicientibus liquido ꝓstabit. ¶ Que em̄ (vt inde

Cōsuetudo p ticularis an excuset

Crucis signaculū q̄ b⁹ mēbris dz fieri. Ero di. xij. b.

a ¶ Scriptura. ve. vl' no. te. nō em̄ scriptura. ve. vl' no. te. hoc docuit: sz docet canonica in frōte et i aljs mēbris signaculū crucis debē fieri. ō cōse. di. iij. postea signat. t di. v. nūq̄. verūtū vī signū crucis traxisse originem ex ve. te. q̄ cū angel⁹ deberet occidē primogenita egypti: ꝑceptū est filijs israel vt rūq̄ postem liniri de sanguine agni admoduz thau lre q̄ ē admodū crucis: t dr q̄ Jacob cancellatz manibus suis benedixit filijs ioseph. scz effraim t manasse. Itē in ezechiele legitur: q̄ cū apparuissent ei sex viri vasa habētes in manibus: t q̄dā vir apparuisz. i medio eoꝝ habēs atramētū ad renes: dns dixit ad eū signa thau in frontibus dolētium et gementiū: sed illud fuit tantū in figura preceptū.

Tri pharia.

b ¶ Tripharia. Tripharia dicunt verba: q̄ eadē tertio repetunt in secretz. s. hostiā sctāz. hopurā. ho. imaculatam: hic ordo nec in veteri testa. nec i nouo ē ꝓfixus: sz a sctis patribus vsualiter traditur: vel ideo dicūtur tripharia q̄si sub triplici silentio fiant. primū est vsq̄ ad sctūs. secundum vsq̄ ad dominicā oratiōnē. tertium vsq̄ ad agnus dei.

c ¶ Alia plura. Hec hēs ex de cele. misꝫ. cū marthe

Orādū est ad⁹ ouētē.

d ¶ Que orientē versus. Sed tū legit q̄ daniel in babilonica captiuitate orabat versus tēplū et iudeā stans. templū aūt erat versus ouētē. t in salomone legitur mane ad solez orabis. sed dic q̄ illa faciebat in veneratione templi.

Oleo q̄ e mēbra sūt vngenda.

¶ Oleo. Oleo in scapulis t pectore. vt de cōse. di. iij. deinde tertio in vertice fit vnctio: sed hoc fit crismate. vt de conse. di. iij. postq̄ descēdit. sed larga ac ceptiōe hic appellatur oleū crisma: sicut ecōuerso. j. xcv. dist. inc. illud superfluum. Johan.

f QUonsuetudinem. J. di. xij. c. nos consuetudinem. et. J. di. pri. omnia cōtra. ibi est dicitur q̄ ēq̄ consuetudo non sit contra fidē tamen est repellēda

Sol. hic de tolerabili: ibi ō superticiosa t intolerabili cōsuetudine: t sic oēs auctoritates intelligē de sunt que contra illud. ca. reclamare videntur.

g ¶ Cōtra fidem. id est contra bonos mores. t ita q̄ sit exponendū habes. de conse. di. iij. si nō sanctificat vbi ex necessitate oportet facere eandem expositionem.

Cōsuetudinis transgressor punit vt trāsgressor legis.

JN his reb⁹ de qb⁹ nichil certi statuit dīna scriptura: mos ppl̄i dei t istituta maiorū p lege[b] tenēda sūt: t sicut puaricatores diuinarū leguz: ita ꝓtēptores eccl̄iasticaꝝ ꝓsuetudinū[i] coercēdi sūt. I tē i lib. de fide xp̄iana. ¶ Auctē t traditione gñaliť spāli eccl̄ia regit

QAtholica eccl̄ia p orbem terraruz diffusa trib⁹ modis pbat existere. quicqd em̄ i ea tenet: aut auctoritas est scripturarū: aut traditio vl̄is aut certe propria t pticularis[k] istructio: sz auctoritate[l] tota[m] ꝓstringit: vl̄ traditiōe maioꝝ nichilominus tota: priuatz ꝟo ꝓstitutionib⁹ t pprijs informationib⁹ vnaqueq̄ p locorū varietate put cuiq̄ visum est t subsistit et regitur[n]. I tē in libro contra manicheos.

¶ Valet ad fidez catholicā auctoritas ecclesie.

PAlā est q̄ in re dubia ad fidē[p] t certitudinē valeat aucs eccl̄ie catholice[q] q̄ ab ipsis fundatissimis apl̄oꝝ sedib⁹ vsq̄ ad hodiernū diē succedentiū sibimet et eporuz serie t tot' populoꝝ cōsensione firmatur.

a Scriptura. ve. vl' no. te. nō em̄ scriptura. ve. vl' no. te. hoc docuit: sz docet canonica in frōte et i aljs mēbris signaculū crucis debē fieri. ō cōse. di. iij. postea signat. t di. v. nūq̄. verūtū vī signū crucis traxisse originem ex ve. te. q̄ cū angel⁹ deberet occidē primogenita egypti: ꝑceptū est filijs israel vtrūq̄ postem liniri de sanguine agni admoduz thau lre q̄ ē admodū crucis: t dr q̄ Jacob cancellatz manibus suis benedixit filijs ioseph. scz effraim t manasse. Itē in ezechiele legitur: q̄ cū apparuissent ei sex viri vasa habētes in manibus: t q̄dā vir apparuisz. i medio eoꝝ habēs atramētū ad renes: dns dixit ad eū signa thau in frontibus dolētium et gementiū: sed illud fuit tantū in figura preceptū.

Tri pharia.

b ¶ Tripharia. Tripharia dicunt verba: q̄ eadē tertio repetunt in secretz. s. hostiā sctāz. hopurā. ho. imaculatam: hic ordo nec in veteri testa. nec i nouo ē ꝓfixus: sz a sctis patribus vsualiter traditur: vel ideo dicūtur tripharia q̄si sub triplici silentio fiant. primū est vsq̄ ad sctūs. secundum vsq̄ ad dominicā oratiōnē. tertium vsq̄ ad agnus dei.

c ¶ Alia plura. Hec hēs ex de cele. misꝫ. cū marthe

Orādū est ad⁹ ouētē.

d ¶ Que orientē versus. Sed tū legit q̄ daniel in babilonica captiuitate orabat versus tēplū et iudeā stans. templū aūt erat versus ouētē. t in salomone legitur mane ad solez orabis. sed dic q̄ illa faciebat in veneratione templi.

Oleo q̄ e mēbra sūt vngenda.

¶ Oleo. Oleo in scapulis t pectore. vt de cōse. di. iij. deinde tertio in vertice fit vnctio: sed hoc fit crismate. vt de conse. di. iij. postq̄ descēdit. sed larga ac ceptiōe hic appellatur oleū crisma: sicut ecōuerso. j. xcv. dist. inc. illud superfluum. Johan.

f QUonsuetudinem. J. di. xij. c. nos consuetudinem. et. J. di. pri. omnia cōtra. ibi est dicitur q̄ ēq̄ consuetudo non sit contra fidē tamen est repellēda

rum in illis que tantuz ex priuilegio possunt hīi vbi non valet consuetudo nisi vniuersalis sit.

l ¶ Sed auctoritate. Scilicet scripture.

m ¶ Tota. Ecclesia.

n ¶ Regit. Qz q̄libet puincia abūdat in suo sensu vt. lxxvi. di. vtinā. t extra de sepul. ca. certificari.

o PAlam est. Jn his tribus ca. loquitur de generali consuetudine ro. ec. quā etiam in aljs ecclesijs statuit obseruandam.

p ¶ Ad fidem. Astruendam.

q ¶ Catholice. scz romane ad quā recurrit in dubijs. vt. xx. di. de libellis. t sic seruāde sūt leges aplici: sicut leges petri. xix. di. sic omnes.

r ¶ Et tot. Ar. q̄ priuilegiū qđ a plib⁹ epis dat̄ priuilegiū qđ a pluribus dat̄ et ar. xix. di. in canonicis.

a HOc vestre. ¶ Post hoc. Arg. q̄ graui⁹ punitur delictum iteratum. vt. xv. q. viij. hi qui.

b ¶ Decentio. Iste fuit electꝰ in ep̄m. ⁊ lz sciret cōsuetudines ro. ec. tñ petijt a papa vt ei scribat eas ꝓpter maiorem auctoritatem. xiij. di. c̄p̄z.

c QVis nescit. ¶ Petrus apl̄s. Ut aliquis ex eius mādato vt paul⁹. naz petrus paulo ōdit licētiā p̄dicandi aūcte dñi dū dicit segregate mihi paulū ⁊ barnabam. vt. lxxv. di. quod dic.

d ¶ Ali⁹. i. contrari⁹ sic ponit. xi. q. iij. c. ij.

Ordo littere.

e ¶ Morē. sic ꝓstrue. fat⁊ certū haberemus dilectionē tuā agnouisse quē morē i celebrādis rē.

f ¶ Teneat. s. ro. ec. vt teneat. id ē tenē debeat dilectio tua.

g ¶ Haberem⁹ sc⁊ dilectōē tuā

h ¶ Duxisset. dilectio tua.

i ¶ Ignrare. h̄ indicat eū scire ne scire: lz vulgarit loq̄t. q. d. fat⁊ credere te scire: nisi a me q̄siuisses.

k ¶ Aūcte. cū iste eps hoc sua aūcte potat facere ⁊ p ꝓfirmationē pape nihil nouī iur⁊ dat. vt. J. di. pri. p̄cept⁊ q̄ em̄ ꝓfirmat nichil donat. vt et ex̄ de fi. iſtru. int di lectos. in q̄ est q̄ maiorus aūctis? Dicūt q̄dā q̄ solet pl⁹ timeri rē. vt. xxij. dis. c̄p̄z. immo dico q̄ auctoritas pape vl ei⁹ ꝓfirmatio id q̄ mn⁹ fuit valid⁹ dū facit validū: vt ex̄ de trās ac. c. j. Itez q⁊ nulli preter aūctē ro. pon. lz illō reuocare. vt ex̄. de cō fir. vti. vl in. c. ij.

Confirmationis papalis effect⁹.

l ¶ Nouitates. J. xxx. di. et hoc. l. scripsim⁹. et. ff. de consti. prin. in rebus. J. iij. di. erit autem lex.

m ¶ Alteri⁹. sc⁊ ꝺrie bonis mor⁊ib⁹. sic soluitur ꝺ J. di. pri. nouit. cōtra sic insti. de satisda. §. vlti.

Quod absq;. ¶ Hec distin. diuiditur in tres partes. In quarū prima ꝓbat de aliquib⁹ nos cōsulendos esse duxisset[h], quib⁹ idcirco respōdemus non q̄ te ignorare[i] credamus: sed vt maiori auctoritate[k] vl̄ tuos instituas: vel si qui a ro. ec. institutionibus errant: aut commoneas: aut nobis indicare nō differas: vt scire valeam⁹ qui sint q̄ aut nouitates[l] inducunt: aut alterius[m] ecclesie q̄⁊ romane existimant cōsuetudinē esse seruandam.

diuisio

¶ Distinctio. xij.

Quod[n] absq; discretione iusticie nulli agere lz.

Un calix[t] papa oīb⁹ ep̄is ait.

¶ Nulli agere lz sine discretione iusticie cōtra disciplinam romane ecclesie.

Non ꝺcet a capite membra[o] discedere iuxta scripture testimoniū oia mēbra caput sequant. Nulli vero dubiū est q̄ apostolica ecclesia mater sit omnium[p] ecclesiarū: a cui⁹ regulis nullatenus vos cōuenit deuiare. et sicut dei filius venit facere voluntatem patris sui: sic ⁊ vos implete volūtatez matris vestre que est ecclesia: cuius caput (vt predictū est) romana cōsistit ecclesia Quicquid ergo sine discretione[q] iusticie cōtra hui⁹ disciplinā actum fuerit: ratuz habere nulla ratio p̄mittit.

Itē Grego. papa. ¶ Aplicis ꝑceptis nullus superbe resistat.

Receptis (

Aplicis nō dura[r] sup-

le sit adimplendum est. vt. xix. distinc. in memoriam.

et. c. di. cōtra morē. vel assignetur ratio quare adimpleri nō possit. vt extra de rescrip. si quando.

Nouū.

a ¶ Non nouū. Arg. q̄ nō ꝺ nouū q̄ q̄nq; statutum fuit: licet modo renouet. vt. xxiij. q. j. achatius. et. xxxiij. q. j. nō satis. vñ si eps iurauit q̄ nō alienabit nouū feudū: tamē feuduz de nouo vacās potest licite aliena re. vt ex̄ de feu. ex parte. Itē habes hic q̄ p confirmationez pape nō ꝺatur ius nouū. vt extra ꝺ cōfirma. cū dilecta. Quid iuris sit dixi. ō hoc. §. distinc. pri. c. vl.

b ¶ Causatio Jd est accusatio episcopoꝝ. sol⁹ em̄ papa pōt cōdēnare ep̄m: licet ab alio possit absolui. vt. iij. q. vj. q̄uis. et. c. duōdū. ⁊. v. q. iiij. duodeci. Itē solus papa restituit eum. vt. ij. q. vj. ideo. j. Item solus agit de eo rū renūciatione vt. vj. q. ij. denīq;. ⁊ de eoꝝ mutatione. vt. vij. q. j. mutationes. ⁊ de eorum exemptione. vt. xvj. q. j. frater.

Papa sol⁹ cōdēnat ep̄os.

c ¶ Sit sancta.

c ¶ Consuetudines. Ut. xxxi. di. aliter. et de consecra. distinc. iij. de trina. ⁊ de cōse. di. ij. quotidie.

d ¶ Illud. ¶ Traditiones. id est cōsuetudines. viij. distinc. que contra mores.

e ¶ Presertim. i. tñ. sic ponit. xi. q. iij. si ꝺs ep̄s dānatus. ⁊. xvi. q. iij. per singulas. vij. q. j. si quis pbr. et xxvij. q. ij. multoꝝ. Et dic non officiant. i. q̄ fidei non aduersantur vel moribus bonis. vt. J. e. omnia.

f ¶ Cōtrario more. Argu. est hic ꝓtra eps qui sic argumentant ꝓtra ecclesiā aliquā ex quo alie ecclesie hoc vel illud faciūt ergo ⁊ ista idem faciet. Respō ꝺeat ergo eis q̄ cōsuetudo vni⁹ ecclesie nō subuertitur ꝑpter contrarias cōsuetudines aliarū. Arg. tamē est. p eis. c. distin. ꝓtra morē. extra de censi. ex parte Argu. extra extra de capel. mona. dilect⁹. circa fin. Jo. Solu. quelibz eccl̄ia faciat id q̄ alie faciunt de iure ꝓmuni. lri. di. muramur. nisi p̄scripserit. vt extra de p̄scrip. auditis. vel nisi habeat p̄uilegiū. xvj. q. j.

Judex iudicādo an loci cōsuetudinem seruaſ

hinc etiā. B. Ex his duob⁹. c. videt q̄ iudex delegatus iudicabit ſm cōsuetudinē loci. ⁊ J. e. distin. illa. et §. distin. viij. c. que cōtra mores. vbi dicit nulla ciuis vel peregrin⁹. ⁊ extra de cōsuetu. cū olim. in fi. ⁊ de cognā. spiri. sup eo. et optime extra de eo q̄ mit. in possess. cū venisset. ⁊. C. ō edi. pri. an i totū. vbi ꝺr q̄ iudex debeat seruare ea q̄ in oppido frequent seruata sūt. Et legatus seruabit ꝓsuetudinē ꝑuincie. nā magnū estimant ꝑuinciales sibi seruari cōsuetudines suas. ff. de offi. pcōsu. obseruare. Itē lex p̄cipit q̄ iudex obseruet ꝓsuetudinē ꝑuicie. ff. de testa. l. vij. i fi. Ecōtra ꝑbat q̄ iudicabit ſm ius romanuz. vt. §. di. pri. c. vlti. et. c. consuetudinis. ⁊ in satisdatiōe dicit lex seruādā cōsuetudinē vbiūſ romane vt institu. de satisdat. §. vlti. et extra de sen. ⁊ re iudi. in causis. et xxv. q. ij. seruaſ. in fine. Itē quia delegat⁹ nō fuit: sed delegātis vi ce fūgit. vt. xvij. distinc. c. vlt. extra. ō offi. deleg. sane. ff. ō offi. ei⁹ cui mā da. est in fi. sdi. l. iij. Item magnū sequeretur inconueniens si ſm cōsuetudinem loci iudicaretur: quia si illa loca haberēt diuersas consuetudines in quib⁹ iudicat: iam sequeretur q̄ ea dem causa regeretur ſm cōsuetudines contrarias. xij. q. ij. monem⁹. Itez vt q̄ ſm cōsuetudinē rei sit iudicādū: tū q⁊ actor semp sequitur forū rei. vt. xi. q. j. experiētie: tū q⁊ fauorabiliores rei sūt q̄ actores. Ad hoc dicūt quidā q̄ si aliqui sponte se subijciāt iudicio alicui⁹ vel sponte petant iudices delegatos q̄ semp ſm cōsuetudinē delegantis iudicandū sit. Si autē inuitis datus sit iudex: tūc iudicabit ſm ꝓsuetudinē litigantiū et pot⁹ ſm ꝓsuetudinē rei q̄⁊ actoris. Melius pōt distingui. aut appellat⁊ ad papam aut nō: si ꝑpter appellationem obtinet iudex dico tūc delegatum debere sequi cōsuetudines illi⁹ loci a quo est appellatū: q⁊ iudex appellationis teneſ sequi legē p̄cedentis sentētie. vt in aūt. col. viij. vt cū de appella. cogno. in p̄in. Argu. ad hoc extra de testa. ratynutius vbi iudex appellationis sequitur consuetudinē loci a quo fuit appellatū. Sed si sine appellatione impetret iudex: tūc te Cōsuenetur sequi cōsuetudinē delegāt⁹. Argu. ad hoc. ff. tudo de cōdi. ⁊ demō. que conditio. in fi. Jo. Ego credo q̄ rei ꝺz a iudex iudicabit ſm consuetudinē rei: cū actor foruz iudice rei sequaſ. vt extra de fo. compe. cū sit generale. nisi fuerit. ratione cōtract⁹ vel maleficij vbi ꝺrit vel vbi delict. vt. viij. di. que ꝺ mores. ⁊ ex̄. de fo. cōpe. c. vlti. B.

f ¶ Cōtrario more. C. de tēp. in integ. rest. l. vl. ꝺ vbi ꝺr q̄ absurdū est ex loco ꝝ differētia aliqꝫ induci di scrimē. Sol. verū est q̄ ꝑpt loca diuersa nō ꝺz induci ius diuersum: nisi alia ratio subsit. xxix. di. sicē dū.

a BIdiculum est.ff.de interdic.et relega.l.relegatorum.§.vltimo.
b DIuturni. hoc dicitur insti. de iure natura.§. ex non scripto.
c Onsuetudo. Ubi non est cōtraria iuri scripto.
d ¶ Contra longā. Sed longum est illud qđ est.x. vel. xx. annox. vt.C.ō prescrip.lon.tp. per totū. Non g̃ recrik q cōsuetudo excedat hominū memoriā. vt dicūt qđā: vel etiā q sit prescripta. Sed illud veruz est vbi ꝓsuetudo non est ꝯ ius vel qñ ē vetusta: ita vt excedat memoriā hominū. ff.de aq̃ plu. ar. in summa.§.itez varijs.qz tūc habetur loco cōstituti. vt.l.hoc iure.§.ductꝰ aq̃.ff. de aqua quoti.z esti. vbi autē est iuri cōtraria/rędrunk ea q̃ no.ꝯ. viij.di. frustra.

D Os consuetudinem.
e ¶ Inmotā. Et ex de consuecū veneraбil'.sed ibi de ꝓsuetudine circa statuta canonū..vt. xxij. q.j. z iurabūt.
f ¶ De primatibus.Ar.est hic q cōsuetudo attendit in electione, vt. xxiij. q.j. pudenda. in fi.z ex. de elec.cū inter vniuersas.et c.cū eccl̃ia. de cā pos.z pp̃e. cū ec dl̃ia Itē est hic argu. q pſona q alꝭ est ineligibilis rōne cōsuetudinis fit eligibilis.ex de cle.con iu. cū olim. et.ff. de ōcu. nō tm̃.in fi.ar.ꝯ.ex. de cōsue.cū venerabilis. Itē habes hic q dispēsat un vno ordine cū aliquo q tm̃ nō pōt ꝓmoueri ad supiorē ordinē. vt. xxxiij. dist. lector.z.j.q.v.c.j. et.q.vij. saluberrimū. Pōt em̃ aliqs habere minorez honorē qui nō potest habere maiorē. vt.ff. de interdict. et releg. relegatox.§. vlti.z.xv.q.vlt.c.j.

¶ Traditiones a patrib⁹ institute nō sunt infringende.

R Idiculū est[a] z satꝭ abominabile dedec⁹: vt traditiōes qs ātiq⁹ a pr̃ib⁹ susceptas⁹ infrigi patiamur.
I tē institutionū. li.j.ti.ij.

¶ Diuturni mores pro lege sunt habendi.

D Iuturni[b] mores (nisi legi sint aduersi) consensu vtentiū approbati legē imitāt. I tē codice li. viij. ti. q̃ sit lōga cōsuetudo lege.j.

¶ Quicqđ fit ꝓtra lōgā cōsuetudinē reuocari oportet

Q Onsuetudo[c] ꝑcedēs z rō q̃ ꝓsuetudinē sua sit tenēda ē Et qcqđ ꝓtra lōgā[d] ꝓsuetudinē fiet: ad sollicitudinē suā reuocabit pses prouincie. I tē Gregorius vniuersis epis numidis.

¶ Immota maneat ꝓsuetudo q̃ cōtra fidē catholicā nichil vsurpare dinoscitur.

N Os ꝓsuetudinē q̃ ꝯ fidē catholicā nil vsurpare dinoscit: imotā[e] ꝑmanere ꝓcedim⁹: siue de primatibus[f] ꝓstituēdis. siue de ceteris capitulis. Exceptꝭ his q̃ ex donatistis ad ep̃atū peruenīūt q̃s ꝓueni ad p̃iatus dignitatē (etiā cū[g] ordo[h] clericoꝝ eos ꝺferat ad locū eū dē) modis oībus ꝓhibem⁹[i]. Sufficiat aūt illis cōmisse si di plebis curā gerere: ñ aūt illos antistites q̃s catholica fides in eccl̃e sinu docuit z genuit ad obtinēdū culmen primat⁹ ātеire. I tē Grego.

¶ Non negentur que cōsuetudinis sunt.

Q Uēadmodū q̃ illicita sunt ꝑpetrare nō patimur: sic[k] q̃ sunt ꝓsuetudinis nō negam⁹. I tez Gregoꝛ⁹ Augu. anglorum episcopo.

¶ Non loc⁹ ꝓsuetudinē: sed cōsuetudo locū cōmendat.

N Ouit fraternitas tua romane eccle. ꝓsuetudinē i qua se meminit eē nutritā: ſz michi placet vt siue in romana siue i gallicox[l] siue i q̃libet eccl̃ia iueniſti qđ plus oīpotēti deo possit placere: sollicite eligas: z i ā̃glorū eccl̃ia q̃ adhuc in fide nouа est: z in cōstitutione precipua que de multis eccl̃is colligere poteris infundas. Non em̃ ꝓ locis res[m]: sed ꝓ reb⁹ loca amāda sūt. Ex singulis ergo qbuscunq ecclesiis que pia: q̃ religiosa: q̃ recta sunt elige: z hec quasi in fasciculum collecta apud anglorū mentes in cōsuetudinem depone. I tē Augustinus ad ianuarium.

¶ Quod neq̃ contra fidem neq̃ cōtra bonos mores esse conuincitur indifferenter est habendum.

I lla aūt q̃ nō scripta: ſz tradita sūt custodimus: q̃ qđē toto orbe terrarū obseruātur dat intelligi[n] vl ab ipīs aplīs: vl ex plenariis cōciliis: quox ē in eccl̃ia saluberrima auctoritas.

g ¶ Etiam cum. Id est q̃uis.
h ¶ Ordo. Iz sint talis ordis q̃ possint eē p̃mates.
i ¶ Prohibem⁹. xxiij. q. iij. ipa pietas. ꝯ.j. q.j. si q̃s hereticꝰ. j.q. vij. c.j. z. c. cōueniētib⁹. ꝯ. So. de iure cōi est q̃ null⁹ rediens ab hereſi pōt ordinari. j.q. vij. c.j. sed dispensat cū eis multipliciter. Dispēsat em̃ cū eis q̃ñq̃ semplene: qñ ad nunores ordies promouet. vt. j. q.j. si quis heretice. plena est qñ pōt fieri sacerdos et nō vltra. j. q. vij. cōueniētib⁹. plenior q̃ñ pōt fieri eps: sed non primas: vt hic. plenissima quando ad omnes ordines⁹ dignitates promouet. xxiij. q. iij. ipa pietas. Johan.

Rediēt ab hereſi an possit ordinari.

Q Uēadmodum que.
k ¶ Sic. simīlis comparatio est. ij. q.j. sicut sine. Johan.

Q Uit fra.
l ¶ Siue i gallicorum. ē. p xi. distinc. c. vlti. contra. Sed ibi de generali consuetudie. Uel ibi de illa que consistit in ordie. liij. distin. ex antiqs hic de illa q̃ consistit i obsequijs
m ¶ Res. i. cōsuetudies. quasi dicat: non ideo est cōprobanda consuetudo mala: quia bonꝰ locus ē. xl, distinc. non loca.

Uersus

Si fueris rome
romano viuito
more.

I lla autē
m ¶ Intelligi. Argu. q̃ pręsumēdum est cō suetudinem esse iustā: et ex iusta cā ꝓcessisse nisi ꝓbet ꝛriuz. ar.ſ. e. di. oia. z. lxviij. distinc. co rep̃i. z ex de cēſi. puenit. vbi habes q̃ ordo co rep̃o ꝛ diu seruat⁹ ab oīb⁹ fuerit: tm̃ abolet: qz eē institutionis ignorat. sed illa ꝓsuetudo mala fuit z onerosa: z ō fuit extirpata. hic aūt loquit de bona consuetudine z non onerosa. Itē est ar. q̃ ex tpe pręsumit aliqđ esse debitū. vt. xviij. q.ij. seruitium.

Cōsuetudo ꝓ sumit iusta.

Cōsuetudo i electione attēditur.

a ¶ Commendata. Esse.
b ¶ Retineri. Id ē vt retineāt
c ¶ Liberas. hic dicit aug. q̃ liber ē sabbo ieiunare ẽptuz ad extrancos: non ẽptum ad illos vbi talis consuetudo seruata est Sed cōtrariū dicit Inno. ſ. de cōse. dist. iij. sabbato. Sed ibi loquitur de ꝓsilio. Uel specialiter illud ꝓcipitur romanis. lxxv. di. vtinam.
d ¶ Societate. Arg. q̃ quilibet tenet viuere ſm cōsuetudinē illox inter quos versat: vt. ꝯ. viij. dist. que cōtra. et xlj. di. q̃squis. B.

Unde versus.

e ¶ Ueneris. Argu. q̃ viatores tenent sequi cōsuetudinē loci ad quez veniunt vt hic. et. ꝯ. disti. viij. que ꝯ. Arg. cōtra. ff. de iudi. heres absens.
f ¶ Amplexa est. Sed forte nō libent ieiunauit.

ij.ps. diuisio

H Oc autem hec ē. ij. ps in q̃ ꝺz q̃ licet ꝓsuetudo nō sit ꝯ fidez si tñ grauat remouenda est si pt̃ fieri sine scādalo. Jo. ō f.
g ¶ hoc autē. Qđ supradictuz est de cōsuetudine seruanda.

h Omnia talia.
¶ Loc⁹ de ꝓsuetudine irrationabili ne sit ꝯ ꝺ.e.illud.
i ¶ Cause. Argu. qđ nō sufficit dicē ita statutuz

Statuti cā est assignāda.

Distinctio.xii. Fo.xiiij.

Omnia[b] talia que neq̃ sanctarum scripturarū auctoritatibus ꝓtinent nec in conciliis episcopox statuta inueniūtur: nec ꝓsuetudine vniuersalis ecclesie robora sunt: sed diuersorū locorū diuersis moribus inumerabiliter variātur: ita vt vix aut nunquā omnino possint inueniri cause[i] quas i eis cōstituēdis homies secuti sūt vbi facultas[k] tribuit: sine vlla dubitatiōe resecāda existimo. quāuis em̃ neq̃ hoc i ueniri possit quomodo contra fidē sint: ipsam tamē religionē[l] quā in paucissimis[m] z manifestissimis[n] celebrationū sacramētis mīa dei voluit esse liberā: seruilib⁹ oneribus premunt: adeovt tolerabilior sit conditio iudeorum Qui etiā si tēpus libertatis nō cognouerunt legalib⁹ tñ sacris nō hūanis ꝑsūptōib⁹ subiiciūt. I tē ex ꝓci. tole. xj

¶ Sēs ꝓuinciales eōr i prouidendo modū teneāt quē metropolitanā sedē hꝛe coguerit.

D E his qui cōtra apostolicā volūtatē[o] circūferūtur oi vētō doctrine: placuit scō cōcilio vt metropolitane sedis auctē coacti vniuscuiusq̃ ꝓuincie ciues[p] rectoꝛesq̃ eccl̃iaꝝ vnū eūdēq̃ in psallēdo teneāt modū quem a metropolitana sede cognouerit istitutū: nec aliq̃ diuersitate cuiusq̃ ordis vl officij a metropolitana sede patiant diſiūgi. Sic ei iustū est: vt ide vnusq̃sq̃ sumat regulas magisterij vnde honoris ꝓsecrationē acceperit vt iuxta maiox decreta sedes q̃ vniuscuiusq̃ sacerdotalis dignitaꝛ est mat: ecclastice dignitaꝛ vel ratiōis sit magistra. Abbatib⁹ sane idulꝛ officijs q̃ iuxta volūtatē sui epi[q] ꝛr ab illis ꝓlēdaꝛ sūt: ce est: nisi cā statuti assignet. vt. j. q.q.v. cōsuluisti. j. de ꝓse. di. j. placuit. j. lxviij. dist. corep̃i. Ar. ꝯ. ff. de leg. non oim.
h ¶ Facultas .i. vbi pōt fieri sine scādalo: vt. l. di. vt ꝓstitueret.
i ¶ Religionē. Xp̃ianam.
m ¶ Quā i paucissimis. Ar. ꝯ illos q̃ nimias fūdūt orōes. ff. qđ me. causa. l.j. qz gaudent breuitate moderni vt no. ff. eo. tit. l.j.

Ordo breuis debet esse.

n ¶ Mānifestis simis. ē. d. iij. erit

Eph. iiij. ca.

D E his qui.
¶ hec est iij. ps i q̃ ꝺz qđ cōsuetudo in celebrādis officijs q̃ obtier metropolitana eccl̃ia ꝺz obſuari i oīb⁹ eccl̃esijs exceptis mōasterijs in q̃b⁹ celebrant officia ꝑm regulam bti bñdicti. Hu.
o ¶ Uolūtatē Jllā. ſ. doctrinis varijs nolite ab duci: vt. ē. distic. ꝓxi. nolite.

iij. ps.

p ¶ Ciues. Ciues ẽ cētāt cum clericis et dicūt amē. xxxvij. dis. sedulo.
q ¶ Sui epi Arg. q̃ regimen oim mōasteriox spectat ad ep̃m. vt. ix. q. iij. p singulas. et. xvi. q. j. qui vere. et. lxj. dist. obitū. Sed nonne monasteria monachoꝝ potius sunt sc̃oꝝ abbatē regenda ad quē tota pertēt as monasteriꝝ spectat: xviij q. ij. cap. nullam. Sed illud veruz est de regulis viuendi non de regulis cantandi. xij. q.j. nō dicatis

Monasteriox regimē ad quē spectat

s ¶ Publica.s.clericoꝝ sclariuꝫ q̄ꝫ officia publica sūt cū ipi pplꝰ habeāt:ſ monachi nō ſp hūt pplꝰ vñ ipi nō faciūt publica officia:vt.xvj.q.j.iter dicimus.

b ¶ Astrigat.Ar.metropolitanū posse suspēdere Metropolitanus suffraganeū:vt.j.xviij.di.placuit.ꝛ c

si epūs.j.ꝛ.q̄sti.iij. ¶ Lacuit.j. de ꝛse.di. v.cōuenit.ilꝰ tñ capꝰ derogat p contrariā consuetudinem.

I Tē aduersus. ¶ Hec di.dividit in duas ptes sēs a ibi. Quod melius.

d ¶ Item aduersus Assignauit mgr differentiam iuris naturalis ad alia iura in origine ꝛ dignitate et amplitudine:nūc assignat differētiaꝫ eiusdēꝫ iuris ad alia iura in sniegroze.nā ℨ alia iura admittitur dispēsatio:sed ℨ ius naturale q̄ ꝛsistit in p̄ceptꝭ ꝛ phibitiōib⁹ nūq̄ : mgr tñ excipit vnū casuꝫ de pplexitate ꝛ malo. videamus q̄d iuris sit de pplexitate.Dicūt q̄daꝫ q̄ aliq̄s p̄t esse pplexꝰ inter duo mortalia.vt iudei qui crucifixerunt xp̄m peccauerūt mortaliter.de pe.di.j.piculose.ꝛ si nō occidissent sīr peccassēt mortaliter:q̄ fecissēt ℨ ꝛsciam q̄ dicebat eis ℨrūi:q̄ dictuꝫ erat eis q̄cūq̄ fecerit se filiū dei morte moriaꝫ:ꝛ oīne q̄d fit ℨ ꝛsciam ꝛ edificat ad gehēnā.xxviij.q.j.ℨ.ꝛ.ℨ. ex his.ex de pscp.qñ. Itē vt dicūt p̄t aliq̄s eē pplexꝰ int mortale ꝛ veniale.vt cū aliq̄s ḡrit aliquē inimicū suū quez scio eē i loco aliq̄ ſi dico q̄rēti illū eē i loco ille pecco mortaliter:q̄ ꝑdo eū.ſi nego eum eē ibi:pecco saltē venialiter:vel etiā mortaliter ſi ſium pfect⁹:vt xxij.q.ij.ne q̄s.ſi taceo ex taciturnitate mea p̄sumit eū eē i loco illo. Itē i alio exēplo:ſi vroꝝ petit debitū a viro ꝛ vir negat peccat mortaliter:ſi reddit videt peccare venialiter:q̄ delectatio carnis nō p̄t eē ſine veniali pctō:vt videt.xxxiij.q.iij.vir cū pprīa.ꝛ ſic eē pplexus. Sīr videt q̄ aliq̄s posset eē pplexꝰ inter duo venialia.vt ſi aliq̄s ſimpliciꝫ bo.p̄mitt ſe bibere plusq̄ possit:ſi plꝰ bibat peccat venialiter.xv.di.ℨ.crimis.ſi ℨ bū ſuū facit peccat venialiter:vt.xxij.q.ij.p̄mū.Sz dicendū eē q̄ nullꝰ p̄t eē pplexꝰ iter duo mala:q̄ ſcōm hoc seq̄ret q̄ aliq̄s ex necessitate teneret facē malū. ſed dicit canon q̄ deꝰ nūq̄ redderet iteritū:nſi ſpontaneū reperiret hō h̄e delictum: vt.xxiij.q.iij.nabuchodonoſoꝛ.ℨ.vasis ire. Preterea ſi ex necessitate teneremur aliq̄d facere:lex q̄ illū p̄hibet eē t ipossibile. cū tñ oīs lex debeat eē possibilis.vt.ij.di.iij.erit. Perplexio g̃ ℨtū ad rē nichil ē: ſz ℨtū ad aliaz. ꝛ ad stultā opi.aliquⁱ⁹ pplexio aliq̄ ē:vñ iudei nō erāt pplexi nisi ℨtum ad aīm:et iō debuissent ꝑsulere pitioꝛes: vt apostolos vl sacras scp̄turas. In' alio exēplo dicas q̄ ille q̄ interrogāt debet tacere:nec hoc ei nocet: ſi aliē ex taciturnitate sua aliq̄d p̄sumat. Absit enī q̄ ea q̄ cē. vt.xxiij.q.v. de occidentis p pterea nō semp sequit q̄ q̄ tacet ꝑsētit:vt.lxxxvi. di.tāta. Qđ aūt obūcit de vroze non credo q̄ talꝭ delectatio sit ali qđ peccatum:vt xxxij.q̄st.ij. q̄cđ Si tñ vis tenere q̄ sit ibi venialē pctm:dicas cum h.q̄ vir dz mulierem petentē de bitū p̄udēt eludere ꝓmittēdo se postea factuꝝ donec ipa eſferueat:et ſi nec ſic illa desisteret tūc vir det ei cōpiā coꝛpis ſui: vt ℨcito mulier expleuerit libidinem ſuam.ſtatim vir secedat:nec p̄cedat ad actum.

Coitꝰ ꝓiugal' an careat pctō.

Distinctio.xiiij.

ITem aduersus natura le ius nulla dispensatio admittit nisi forte duo mala ita vrgeāt vt alterꝝ eoꝝ necesse ſit eligi. Unde in ꝓci.tole.viij. ſic legitur.

Minus malū de duobus malis eligendum est.

DUo malaꝭ lz oīno cauſſe sint p̄cauēda:tñ ſi pict necessitasᵏ vnū ex his ꝓpetrare cōpulerit:id debemus resoluēᵍ:q̄ mīoꝰ nexu nosc̄t obligari. ¶ Quid aūt leuꝰ ex his q̄d ve g̃uꝰ ſit: pure rōnis acumine inuestigem⁹. Etei dū peierare ꝓpelli mur: creatoꝛē q̄dē offēdim⁹ ꝛ nos tm̄m̄ō maculam⁹. Cū ℨo noxia p̄missa cōplem⁹:ꝛ dei iussa cōtēnim⁹ ꝛ p̄mis ipia crudelitate nocem⁹ nos ipos crudelioꝛ mortꝭ gladio trucidam⁹. Illicᵏ ei duplici

Coitꝰ ꝓiugal' an careat pctō.

Iuramentū nō ē iq̄tatis viculū.

c ¶ Perplexi sunt.i.pplectentes.ꝛ ſic oia ℨba itelligas actue.

f ¶ Implicatꝭ. id est iplicatiūᵇ.

g ¶ Inuētꝭ.i. inuentionibus.

h ¶ Particeps ſm opi. eoꝝ ſtul tā ſp intelligas.

i ¶ A trālgressionis ꝛtagione. Iste admonebit illū ne faciat. vt ij.q.j.ſi pecccaue rit faciat q̄d dr. xxij.q.v. hoc vi de:ſic liber abrit ſe:q̄ facm non fuit inuentuꝫ vt eēt viculū iniq̄tatis.xxij.q.iij.inter cetera. vñ ſi q̄s iurauit aliuꝫ non accusare:tñ p̄t denunciare crimen ei⁹. vt exē ō iureu.quē admodū.in fi. cum aūt nō p̄t ꝓbare dz tacere. vt. ij. q. vij. plerīq. ſi aūt p̄t ꝓbare faciat q̄d dicit. ij. q.j.ſi peccauerit vel dicat aliꝰ ſic: frater ſcias q̄ q̄dam vult te occidere non tñ nomināndo aliquez eī de offi. iu. oꝛ. ſi facer dos. contra tñ est extra de fur.qui cū fure. Sed non est contra quia fur non manifestauerat furtum indicanti.

k ¶ Formidat. Quid ſi subdit⁹ credit q̄ p̄ceptū p̄lati ſit ℨ deū:ſecure nō obediat: q̄ lz gnaliter iurauerit ei obedire in oib⁹:nō tñ est intelligē duz:nisi de licitis et iustis ꝛ honestꝭ. vt.xj.q. iij.nō semp.et.c. ſi dñs. ꝛ ex de iureiu.ad nostraz. et.c. venētes.ff. de pig.oblig. generali. Sz ſi dubitet an ſit ℨtra deuz obedire dz vt.xxiij.q.j.quid culpaꝭ.ſi. Utrū autem teneatur recipere ordines ab eo quez ſit ſymoniacus esse. no.j.q.j.ſi quis a ſymoniacis.

Subdit⁹ an ſp teneat obedire prelato.

l ¶ Suscepti. Iste ſi vult saluari dimittat locū ꝛ ſit i ꝓpetua penitētia. vt.j.q.j. ſi quis neq̄.ꝛ.q. vij. reḡritus.ꝛ exē de simo.mathe⁹ nō tñ dimittat ſi ne auctē papē. vt.vij.q.j.mutatiōes.ꝛ.c.ſuggestū. Sz credo(vt Jo.f. dicit) q̄ hū p̄t dimittere ſi ne licētia papē: q̄ rem hz furtiuā. Uñ ipſaz ſtatum tenetur restituere:aliter non p̄tet.xxij.questione. vj. ſi res aliena.ꝛ fur semper est in mora. vt.ff. de ꝛdi.fur. ſi ꝑfure.ℨ. vlti. Sed ar.ꝛtra exē de renūcia.c. nſi.et.c.post trāslationem.

Prelatus ptans ſe an mortalitē pecc̄et.

¶ Est tamen. Hec ē secūda pars distinct. in qua cōsulit quid in p̄dictis per plexitatibꝰ faciendū sit. Archi. m ¶ Precipitat. Quid ſi p̄cipitet ſe in fugam et mouitur vtrū peccet mortaliter q̄rit. ꝛ distinguendum est q̄ ſi

ij.ps.

rium hic signatur.xxij.q.v.ille qui.vbi dicit q̄ periurium sit maius homicidio.sed ibi soluitur.

a ¶ Pinc.scilicet in homicidio.

b ¶ Erui. Id est ſuggestiones dyaboli neruose.id est callide et illaqueantes.

c ¶ Testiculo rū Testiculi dñr ſuggestiones eiꝰ q̄ sicut testiculi sunt mīstri et instrumēta hūane gnatiōis: et in se ꝓtinēt oīne incētiuum libidinis: ita ſuggestiones dyaboli gnant i hoib⁹ vicia ꝛ ad oia illicita accēdūt. ℨ.vi. di. sed pensandum.

d ¶ Ceuiatā. Dyaboli.

e ¶ Perplexi sunt.i.pplectentes.ꝛ ſic oia ℨba itelligas actue.

f ¶ Implicatꝭ. id est iplicatiūᵇ.

g ¶ Inuētꝭ.i. inuentionibus.

h ¶ Particeps ſm opi. eoꝝ ſtul tā ſp intelligas.

i ¶ A trālgressionis ꝛtagione. Iste admonebit illū ne faciat. vt ij.q.j.ſi pecccaue rit Si cessare nolit faciat q̄d dr. xxij.q.v. hoc vi de:ſic liber abrit ſe:q̄ facm non fuit inuentuꝫ vt eēt viculū iniq̄tatis.xxij.q.iij.inter cetera. vñ ſi q̄s iurauit aliuꝫ non accusare:tñ p̄t denunciare crimen ei⁹. vt exē ō iureu.quē admodū.in fi. cum aūt nō p̄t ꝓbare dz tacere. vt. ij. q. vij. plerīq. ſi aūt p̄t ꝓbare faciat q̄d dicit. ij. q.j.ſi peccauerit vel dicat aliꝰ ſic: frater ſcias q̄ q̄dam vult te occidere non tñ nomināndo aliquez eī de offi. iu. oꝛ. ſi facer dos. contra tñ est extra de fur.qui cū fure. Sed non est contra quia fur non manifestauerat furtum indicanti.

k ¶ Formidat. Quid ſi subdit⁹ credit q̄ p̄ceptū p̄lati ſit ℨ deū:ſecure nō obediat: q̄ lz gnaliter iurauerit ei obedire in oib⁹:nō tñ est intelligē duz:nisi de licitis et iustis ꝛ honestꝭ. vt.xj.q. iij.nō semp.et.c. ſi dñs. ꝛ ex de iureiu.ad nostraz. et.c. venētes.ff. de pig.oblig. generali. Sz ſi dubitet an ſit ℨtra deuz obedire dz vt.xxiij.q.j.quid culpaꝭ.ſi. Utrū autem teneatur recipere ordines ab eo quez ſit ſymoniacus esse. no.j.q.j.ſi quis a ſymoniacis.

l ¶ Suscepti. Iste ſi vult saluari dimittat locū ꝛ ſit i ꝓpetua penitētia. vt.j.q.j. ſi quis neq̄.ꝛ.q. vij. reḡritus.ꝛ exē de simo.mathe⁹ nō tñ dimittat ſi ne auctē papē. vt.vij.q.j.mutatiōes.ꝛ.c.ſuggestū. Sz credo(vt Jo.f. dicit) q̄ hū p̄t dimittere ſi ne licētia papē: q̄ rem hz furtiuā. Uñ ipſaz ſtatum tenetur restituere:aliter non p̄tet.xxij.questione. vj. ſi res aliena.ꝛ fur semper est in mora. vt.ff. de ꝛdi.fur. ſi ꝑfure.ℨ. vlti. Sed ar.ꝛtra exē de renūcia.c. nſi.et.c.post trāslationem.

¶ Est tamen. Hec ē secūda pars distinct. in qua cōsulit quid in p̄dictis per plexitatibꝰ faciendū sit. Archi. m ¶ Precipitat. Quid ſi p̄cipitet ſe in fugam et mouitur vtrū peccet mortaliter q̄rit. ꝛ distinguendum est q̄ ſi

nō ita esset altꝰ murus q̄ dñ̄ psumebat se euadere non peccat mortaliter: aliter sic. Arg. p primo. xxij. q. v. de occidēdis. pro secdo. arg. xxij. q. v. si nō licet. ꝛ.c. nos est nostrum. ꝛ extra de sepul. ex parte.

a ¶ Cōcessit. i. cōcessum ostēdit sicut alibi exponit da. i. datū pnuncia. vt. xxij. q. v. §. hinc notādū.

b ¶ Minima. id ē mrimonia.

c ¶ Maiora. i. fornicationē: vt inma appellat imoderataz exactionem debiti coniugalis: ꝛ illud potꝰ pmisit aplꝰ q̄ fornicationē. vt. xxxij. q. ij. quicūd. et p̄m hoc. ppue pontur concessit: p̄m priorē itellectuz ponit cōcessit. i. cōcessuz ostēdit.

d ¶ Et qz. Augu. cōtra. h. qui dicit q̄ vir nūq̄ potest cognoscē vxorē sine pctō. vt no. xxiij. q. iij. vir cum ppria.

e ¶ Sed p̄ suscipienda. Et cā reddēdi debitū: vt no. xxxij. q. ij. quicquid.

f ¶ Minimis. Quotiēs enz sine captiōe nihil fieri pōt id faciē dū est qđ minus captiosuz est. vt ff. de regu. iuris quotiens. ꝛ l. sp.

g ¶ Sine venia. simile dicit alibi quod pmittimus nolentes precipimus. vt xxxi. q. j. hac ratione.

Minꝰ malꝰ de duobus est faciendum.

divisio

h ¶ Verum. ¶ hec di. diuiditur in duas ptes In quaꝝ prima ꝓbat q̄ nullus dz pecare minꝰ vt maius siue grauꝰ alꝰ nō peccet. secunda ibi. Consuetudinis.

¶ Verum. In hac distinc. xiij. querit an aliquis debeat minus malū ꝓmittere vt alter euitet grauius malū? et dicendum est q̄ nō. vt. j. c. p̄ori. et continuat iste §. ad id qđ dixerat in superiori distin. q̄ cū duo mala nobis instant minus est eligēdū: sed hoc non est verum circa diuersas personas.

i ¶ Quod ait. Quoniā verba sunt Augu. et incipit ibi: merito queritur.

Venialē pōt ne qs

k ¶ Periculosissime. hoc dicit Augu. q̄ nemo debet minus malū cōmittere vt alter euitet maius malū. ꝛ intelligit hoc qđā q̄ nemo dz minꝰ mortale cōmittere. vt alius euitet maius mortale: sed veniale debet cōmittere vt alter euitet mortale. nā etiā animā quis debet ponere pro ꝓmo: ꝛ sic mortē tēporalē pōt aliqs subire ne alter incurrat penā eternā. de pe. dist. ij. charitas §. pri. sed ꝓ venialī debeꝝ tñ pena tēporalis: p̄ mortali eterna. xj. q. iij. nemo ergo aliquis potest peccare venialiter: ne alter peccet mortaliter. Item quia apostolus dicit. o. rabā esse anathema pro fratribus meis: sed nēo anathematizatur nisi pro mortali. vt. xj. q. iij. nemo. Item cum virtus ꝛ vicium sint cōtraria: nec se compatiāt. vt. xxxij. q. j. cuz renūciatur. sed venialia simul cum virtutibus insunt homini: nō ergo ꝓ pue dicuntur vicia. vt de pen. di stinc. iij. septies. Alij dicūt q̄ nullum peccatū debet homo facere vel pro suo bono vel alterius. vt. xxiij. questiōe v. cuz hō. ver. qđ si alius. nō enim debeꝝ vult tale dānum cum tali lucro compensari. vt. xxij. q. v. si dicat. non enim debet quis crumen suum alienis cōmodis impendere. vt. xlvj. distic. sicut nō suo. Preterea neq̄ ꝓ salute alterius tēporali vel eternali debet quis peccare venialiter: qz nullus ꝓducēdus est ad salutē optulātē mendacio. vt. xxij. q. ij. c. faciat. ꝛ. c. primū. Jo. Sed quare redarguit hic loth ab Augu. cum alibi cōmendetur ab Ambrosio. vt. xxij. q. vij. offerebat? Sed Ambro. cōsideraut pietatē quā habuit ad hospites Augu. vero delictū filiaꝝ. xxvj. di. c. i. ꝛ. ij.

l ¶ Hec cōpēsatio. Arg. q̄ nō est admittenda cōpēsatio in malis. vt. xiiij. q. v. forte. ꝛ. xxij. q. ij. c. i. ꝛ. xxxij. q. viij. nō solū. ꝛ. j. q. j. nō est putāda. admittit tñ cōpēsatio in crimiꝰ vel excipiēdo vel replicādo. vt. xxxij. q. vj. nichil. ꝛ ff. so. ma. viro. vez est in iudiciis admittitur: non in foro penitentiali compensatio.

¶ Consuetudinis. ¶ hec est scōa ps huiꝰ di. in qua dicitur q̄n rigor est relaxādus et q̄n non. Jo. de san.

cōmittere vt alē euitet mortale?

Sen. xix. b.

divisio

ij. ps.

Cōpensatio in pniali foro nō admittitur.

a SIcut q̄dā sunt. vt ꝑcepta decalogi ꝛ forma baptismi ꝛ forma cōficiendi corꝑ xpi. de cōse. dis. ij. ppue vbi actio. ꝛ di. ij. accipite.

b ¶ Temporū. vt. j. q. vij. qđ pro remedio. et. lxxxj. di. pbf. et. xxxiij. di. fraternitatis.

c ¶ Etatū. Et j. xxxiij. q̄sti. ij. in adolescentia. et lxxxvj. distincti. tanta.

d ¶ Cōsideratiōe. j. xxix. di. sciendum.

e ¶ Uel dubia Extra. de sponsa. iuuenis.

¶ Uoluntaz de iure.

¶ Hec dist. diuidit i duas ptes. In prima q̄rit et ꝓbat ex quo tpe habuerūt ꝓcilia ortū. secūda ibi. quintū vero.

f ¶ Qm̄ de iure naturali. hacte. magister de natura iure: hic icipit tractare de iure canonico: assignat itaq̄ rōnē et ordinē ipsi⁹. ꝛ ostēdit q̄ opuscla recipiant ab ecclesia et q̄ non.

¶ Anones. g ¶ Cōstātini. j. xvj. dist. isidoꝝ. ꝛ. ibi dr q̄ a tpe Clementis fuerunt celebrata ꝓcilia. Rn. q̄ aū fuerunt celebrata: sed non ita generaliter: et ita hoc ꝓbum gnāliē soluit cōtrarium.

Symbolus.

h ¶ Aplos. Aplī enz fecerꝝ primū symbolū scz Credo in deū patrē: sed Nicena synodꝰ fecit Credo in vnum deum. ꝛ dr a synodo con. et bolos q̄ ē morsellus: q̄ dr aplorꝝ de suo morsello alia ād apposuit.

i ¶ Ccc. xviij. Alibi dicit ō. ccc. episcopis. vt. x. q. j. hanc. Sed dic q̄ minor numerus nō excludit maiorem. ff. de in li. iu. cum furti.

k ¶ Quā de inēqlitate. Dicebat ei patrē maiorē filio: ꝛ filiū maiorē spū sctō. xxxij. q. iij. q̄daz. §. arriani

l ¶ In constantinopolim. j. c. sicut.

m ¶ Macedonū. Qui dixit spm̄ sctm̄ seruū pris ꝛ filij: vt. j. q. j. eos ō. xxiij. q. vl. quidaz. §. macedoniani.

n ¶ Quā tota hoc nō habem⁹ qz nō habemus nisi aplorꝝ et nicenum: athanasij. Quicūq̄ vult saluus esse.

o ¶ Pria. Hoc dicit ad differentiā scōe q̄ fuit reprobata. vt. j. xvj dis. qm̄ sancte.

p ¶ Personas Uerbi et homis.

q ¶ Una. Una est ꝑsona: sed hz duas naturas. l. ca. sicut. §. quintum.

r ¶ Eutices. q̄ post resurrectionē xp̄m hꝫe vnā naturam dixit. s. diuinam. xvj. distinct. sexta. ver. quarta.

f ¶ Defensorem. Peccabat ergo in fide: ex quo erat defensor hereticorum vt. xxxiij. questione. j. ca. j. et. ij. q̄stione. ij. qui aliorum. ꝛ extra de hereti. vergentis. sic dicit lex de latrone. C. de his qui latro. oc cul. l. j. Sed contra. xxj. distinct. intantuz. ꝛ. xxiij questione. ij. sane profertur. ibi enim dicitur q̄ dyoscorus non peccauit in fide. sed expone non peccauit in fide: id est non peccauit in fide tātuz: quia in hoc peccauit q̄ ausus fuit papam leonem excōmunicare. xxj. distinc. intantum.

t ¶ Fidei. Articulos.

plenissime ꝓdicantes. Sed et si qua sunt alia ꝯcilia q̄ sancti patres spū dei pleni sanxerūt post istoꝝ quattuoꝝ auctoritates oi maneāt stabilita vigore: quoꝝ gesta i hoc ope condita cōtinenť.

s ¶ In hoc opere. Isidor. nesit cōtra. xix. dis. si romanoꝝ. ꝙ. presertim.

¶ Synodꝰ aūt ex greco inꝓtať comitatꝰ vl̄ cetꝰ. Concilij ꝙo nomen tractū est ex more ro. tp̄e ei quo agebanť cause cōueniebāt oēs in vnū et cōi intentiōe tractabāt. Unde ꝛ cōciliū a cōi intētione dictū est: q̄si ꝯciliū: ꝛ ꝯsiliū quasi ꝯsiduuz. d. in. l. litterā trāseunte. vel ꝯciliū dictū a cōi intentione: eo ꝙ in vnū dirigāt oēm mētis obtutū Sup cilia etei ockoꝝ sunt: vñ q̄ sibimet dissentiūt nō agūt ꝯciliū: qr nō ꝓsentiūt in vnū. Cetus ꝙo cōuentꝰ est vel ꝯgregatio: a coēūdo. i. a cōueniendo in vnū: hinc ꝯuentꝰ est nuncupatꝰ ꝙ ibi oēs cōueniūt in vnū: qr sicut ꝯuentus vel cetus ūr: sic ꝛ ꝯciliū a societate multorū in vnuz appellať. De q̄ttuoꝝ quoq̄ scribit beatus Grego. ita dicens.

¶ De auctoritate quattuoꝝ ꝯcilioꝝ.

SIcut sācti. euangelij. iiij. li. sic q̄ttuoꝝ ꝯcilia suscipere vēerari me fateor. Nicenū. s. in quo puersum arrij dogma destruiť. Cōstātino poli. quoq̄ in q̄ eunomij macedonij erroꝝ euincit. Ephesinū etiā primū in quo nestorij ipietas iudicať. Calcedonense ꝙo in quo euticetis et dioscoꝝ prauitas est reprobata. hec tota deuotiōe amplector: ītegerria approbatiōe custodio: qr in his velut in q̄drato lapide sācte fidei structura ꝓsurgit: ꝛ cuiuslibz vite cōis atq̄ actōis norma ꝓsistit. Quintū ꝙo ꝯciliū veneroꝝ. i. q̄ epla q̄ ibeᵇ ūr erroris plena reprobať i q̄ theodoꝝ ꝓsonā mediatoris ūi ꝛ hoim in duab⁹ substātijsᵇ separās ad ipietatis pfidiā ecidisse ꝯuicť ꝛ in q̄ scripta theo. p q̄ bti cyrilli fides reprehendiť ausu dementie ꝓlata refutanť. Luctas ꝙo quas ꝑfata venerāda ꝯcilia ꝓsonas respuūt respuo: q̄ venerank amplector: qr dū vñ sunt ꝓstituta ꝓsensu: se ꝛ non illa destruit: quisq̄s ꝓsumitᵉ: absoluere quos ligāt: aut religare quos absoluunt. De eisdē etiā scribit Gelasius papa dicens.

¶ Que ꝯcilia sctā romana ecclesia suscipiat.

SAncta ro. ec. post illas veteris te. et noui scripturas q̄s regularit suscipimus etiā has suscipi nō ꝓhibet sanctā syno. nicenā. cccxviij. patrū mediāte ꝓstantino maxio aug. i qua arriꝰ hereticus cōdēnatꝰ est sctām synoduz cōstanti. mediāte theodosio seniore augusto: i qua macedoniꝰ heretic⁹ debitam dānationē excepit. sctām synodū ephesinam primā in q̄ nestoriꝰ dānatus est ꝓsensu beati pape celestini mediāte cyrillo alexādrine sedis antistite ꝛ archadio ep̄o ab italia destinato scām synodū calcedonēsez mediante martiano augusto ꝛ anatholio ꝓstantinopolitano ep̄o: i qua nestoriana et euticiana heresis simul cū dioscoro eiusq̄ ꝓlicibꝰ dānate sunt Sed et si q̄ sunt ꝯcilia a sctis pribus hactenꝰ ištituta post istoꝝ quattuoꝝ auctoritatē etiā custodiēda ꝛ recipiēda mādamꝰ ꝛ ꝺcernimꝰ. Iam nūc subijciēdū est de opusculis sctōū patrum q̄ in ecclesia catholica recipiuntur.

¶ Opuscula bti cypriani martyris ꝛ carthagiñ. epi. I tē opuscula bti athanasij alexandrini epi I tē opuscula bti grego. nazanzeñ. epi. I tē opuscula bti basilij capadoceñ. epi. I tē opuscla bti Johānis cōstanti. epi. I tē opuscula bti hylarij pictaueñ. epi. I tē opuscula bti augu. hyponeñ. epi. I tez opuscula bti ābrosij mediolanē. epi. I tē opuscula bti hiero. pbri. I tē opuscula bti ꝓsperi viri religiosissimi. I tē epistolā bti leonis pape ad flauianū epm cōstanti. destinataz: cuiꝰ textū autvnuz iota si quisq̄ ideota disputauerit: et non eam in oibus venerabiliter acceperit anathema sit. I tē opuscula atq̄ tractatꝰ oim patruz orthodoxoꝝ qui in nullo a sctē ro. ec. ꝓsortio deuiauerūt: nec ab eius fideli ꝓdicatiōe setūcti sunt: sed cōionis ipsiꝰ gr̄a dei vsq̄ ad vltimū diez vite sue pticipes fuerūt legēda decernimꝰ. I tē decretales epl̄e quas beatissimi pape diuersis tēpoubꝰ ab vrbe romana ꝓ diuersoruz patruz ꝓsultatione dederunt venerabiliter suscipiende sunt. I tez gesta sanctoꝝ martyrū q̄ multiplicibꝰ tormentoꝝ cruciatibꝰ ꝛ mirabilibꝰ confessionuz triumphis irradiāt. ¶ Quis ita eē catholicoꝝ dubitet ꝛ maioꝝ eos in agonibꝰ fuisse ꝓfessos: nec suis viribꝰ: sz dei gratia et adiutorio vniuersa tolerasse? Sed ideo secundum auctoritatē antiquā vl̄ consuetudinē singulari cautela in sancta ro. ec. nō legunť: qr eoꝝ qui

scripsere nomia penitꝰ ignoraṅ ꝛ ab infidelibus aut dictis supflua aut minꝰ apta q̄s rei ordo fuerit scripta esse putaṅ: sicut cuiusdā quirici ꝛ iulite matris eius: sicut georgij aliorūq̄ passiones hmōi que ab hereticis ꝓbantur conscripte: ꝓpter q̄ (vt dictū est) ne vel leuius subslannādi oriret occasio in sancta ro ec. nō legunť. Nos tñ cū predicta eccl̄a oīs martyres ꝛ eoꝝ gloriosos agones q̄ deo magis q̄s hoibꝰ noti sunt omni deuotione venerem. I tē vitas patrū: Anthonij: pauli: hylarionis ꝛ oim heremitarū: quas tñ vir btūs mus scripsit hiero. cū omi honore suscipimꝰ. I tē actus bti silueſtri apostolice sedis presulis: licet eius qui scripsit nomē ignoremus a multis tñ in vrbe ro. catholicis legi cognouimꝰ: ꝛ ꝓ antiquo vsu multe hoc imitantur ecclesie. I tē scripta de inuētiōe sctē crucis dñice: ꝛ alia scripta de inuētione capitis bti Jo. baptiste. nouelle quidē reuelationes sūt: ꝛ nōnulli eas catholici legunt: sed cū hec ad catholicoꝝ manus peruenerint beati pauli apli sententia p̄cedat. Omia ꝓbate q̄ bonū est tenete. I tē rufinus vir religiosus plurimos eccl̄asticī opis edidit libros: nōnullas etiā scripturas interptatus est. Sz q̄n beatus hiero. in aliq̄bus eū de arbitrij libertate notauit: illa sentimus q̄ beatū hiero. p̄dictuz sentire cognoscimꝰ: ꝛ nō solū de rufino: sz etiam de vniuersis quos vir sepiꝰ mēoratꝰ zelo dei ꝛ fidei religione reꝑhendit. I tem origenis nōnulla opuscula q̄ vir btūs hiero. nō repudiat legēda suscipimꝰ. reliqua autē omnia cuz auctore suo dicimꝰ esse renuenda. I tem cronicā eusebij cesarien. atq̄ eiusdē hystorie eccl̄astice libros q̄uis in primo narratōnis sue libro tepuerit ꝛ in laudibꝰ atq̄ excusatōe origenis scismatici vnuz ꝓscripsit librū: ꝓpter rū tñ singularē noticiā q̄ ad instructionez pertinet: vsquequaq̄ non dicimꝰ renuēdos. I tē oroſiū virū eruditissimū collaudamus: qr valde necessaria aduersus paganoꝝ calūnias ordinauit: miraq̄ breuitate cōtexuit. I tē venerabilis viri sedulij paschale opus q̄ heroicis descripsit ꝛ sibꝰ isigni laude ꝓferimus. I tē vincentij nichilominꝰ laboriosū opus nō spernimꝰ: sz imitamur. Ceterū que ab hereticis cōscripta vel p̄dicta sunt: nulla tenꝰ recipit catholica ꝛ aplica ec. ro. Quibꝰ ꝛ pauca q̄ ad mēoriā venerūt ꝛ catholicis vitāda sunt: decreuimꝰ eē subdēda. In primis arimineñsem synodū a ꝓstantino cesare cōstātini filio cōgregatā mediāte tauro ꝑfecto extūc: ꝛ ſeternū ꝓfitemur esse dānatā. Itē itinerariū noie petri apli q̄ appllať scti clemēt̄ li. viij. apocry. Actꝰ noie andree apli apocryphus. Actꝰ noie philippi apocriphꝰ. Actus noie petri apli apocryphus. Actꝰ noie thome apli apocryphus. Euāgelia thadei noie apocripha. Euāgelia noie thoma apli quibus manichei vtunť apocrypha. Euangelia nomine barnabe apli apocripha. Euāgelia nomine bartho. apocry. Euāgelia noie andree apli apocry. Euangelia que falsauit lucianꝰ apocrypha. Euangelia que falsauit hyrciꝰ apocrypha. Liber de ifantia saluatoris apocryphus. Liber de natiuitate saluatoꝝ ꝛ de sancta maria: ꝛ de obstetrice saluatoris apocryphꝰ. Liber qui appellatur pastoris apocryphus. Libri omnes quos fecit lētitius discipulus diaboli apocryphi. Liber qui appellať fundamētū apocryphꝰ. Liber qui appellať thesaurus apocryphꝰ. Liber qui appellať de filiabꝰ adevel geneſis apocryphꝰ. Liber q̄ appellať penthametrū de xp̄o virgilianis compaginatū versibꝰ apocryphus. Liber qui appellať actus thede ꝛ pauli apo. Liber q̄ appellať lepotiꝰ apocryphꝰ. Liber puerbiorū ab hereticis transcriptus: ꝛ sancti sixti noie signatus apocryphus. Reuelatio que appellatur pauli apocrypha. Reuelatio q̄ appellatur Thome apocrypha. Reuelatio q̄ appellatur stephani apocrypha. Liber qui appellať transitus sctē marie apocryphus. Liber q̄ appellať pnia ade apocryphus. Liber qui appellať diogenes noie gygantis: q̄ post diluuiū cū diacone ab hereticis pugnasse ꝓhibetur apocryphus. Liber qui appellatur testametū Job (alꝫ est Jacob) apocryphus Liber q̄ appellať de pnia origenis apocryphus. Liber de pnia cypriani apocryphus. Liber qui appellať iamne ꝛ mābre apocryphus. Liber qui appellať sors apostolorum apocryphus. Liber lusane apocryphus. Liber canonū apostoloꝝ apocryphus. Liber physiologus ab hereticis cōscriptus. sed beati Ambrosij nomine prefignatus apocryphus. Historia eusebij pāphili apocrypha. Opuscla tartuliani siue africani apocry. Opuscla iouiniani ꝛ galli apocrypha. Opuscula montani ꝛ priscille ꝛ maximille apocrypha. Sia opuscula fausti manichei apocry. Opuscula alteriꝰ clemētis alexandrini apocrypha. Opuscula cassiani pbri galliaꝝ apocrypha. Opuscla pictauien. victoris apocrypha. Opuscula faustini regiñ. galliarū apo-

crypha. Opuscla frumētici apocrypha. Epistola iesu ad abagarū apocry. Passio gregorij apocrypha. Passio quirici et iulite apocrypha. Scriptura q̄ appellaꝫ salomonis cō tradictio apocrypha. Philateria oia q̄ non ab angelo vt illi confingunt: sed magis a demone ꝓscripta sunt apocrypha. ¶ Hec et his similia q̄ simon magus: nicholaus: reruidus: martion: basilides: ebion: paulus etiā samotaseus ⁊ bonosius q̄ simili errore defecerunt montanus quoq; cum suis obscenissimis sequacib⁹: apolinaris: valentin⁹ siue manich⁹ faustus: sabelli⁹: arri⁹: macedoni⁹: eunomi⁹: vonacius: sebacius: calixtus: donatus: ⁊ eustachius: iudianus: pelagi⁹: iulian⁹: et latien. celestinus: ⁊ maximianus: prisillanus ab hyspania lapedius: dioscorus: euticius: petr⁹: ⁊ alius petrus ex q̄bus vnus alexādriā: ali⁹ anthiochiā maculauit: achatius constātino. cū consortibus suis. Necnon ⁊ oēs hereses quas ipsi eorūq; discipuli siue scismatici docuerūt vel cōscripserunt: quoq; nomia minime retinemus nō solū repudiata: verūetiam ab oīi ro. ec. elimiata atq; cū suis auctoribꝰ auctorūq; sequacib⁹ sub anathematis indissolubili vinculo ineternū confitemur esse dānata. ¶ eterū qui libri in ecclesiasticis officijs per anni circulū a nōnullis leganꝫ (q̄ ritū illū apostolica nō reprobat: sed sequit ecclesia) ꝓ fideliū edificatione annotandū censuimus. quidā q̄ in septuagesima ponūt pen thateucū vsq; in. xj. diem ante pascha. A. xv. die ante pascha ponunt hieremiā vsq; in cenā dñi. In cena dñi legunt tres lectiones de lamentationib⁹ Hieremie. Quomodo sedet sola ciuitas plena populo ⁊c. ⁊ tres lectiōes de tractatu Augustini in psal. liij. Exaudi deus oratiōnē meam ⁊ ne despexeris. ⁊ tres de apostolo vbi ait in epistola ad corinthios Cōuenientib⁹ vobis in vnū. Secūda lectio sic incipit. Similiter postq̄ cenauit. Tertia De spiritualibus. nolovos ignorare fratres In paraseue tres lectiōes de lamentationibus Hieremie tres de tractatu sancti Augustini in psalmo Exaudi deus deprecationez meam. ⁊ tres de apostolo vbi ait in epistola. ad Hebreos. Festinemus ingredi ⁊c. Secūda lectio. Omnis nāq; pontifex. Tertia. de quo nobis est grādis sermo. In sabbato sancto tres lectiones de lamentationibus Hieremie ꝓphete: ⁊ tres de tractatu sancti Augustini. lxiij. psal. Exaudi deus oīonem cuz tribulor ⁊c. Et tres de apostolo: vt in epla ad heb. vbi ait. Christ⁹ assistēs pōtifex futoꝝ bonoꝝ. Scda lectio. vbi eīn testamūtū Tertia. vmbriā eīn hz lex futoꝝ bonoꝝ. In pascha dñi omeliā ad ipm diē ptinētez. Infra hebdomadā omelias. In octauis pasche ponunt apocalipsim et actus apl̄oꝝ ⁊ epl̄as canōicas vsq; in. viij. pēthe. In. viij. pēthecostes ponūt librū regū ⁊ paralipomenō vsq; in kalēdis augusti. ¶ In dñica pria mēsis augusti ponūt salomonē vsq; in kalēdis septembris. In dñica prima mēsis septēbris ponunt Job/ Thobiā/ Hester/ Hesdrā vsq; in kal. octobris. In dñica pria mēsis octobris ponūt librū machabeoꝝ vsq; in kal. nouembris. In dñica pria mēsis nouēbris ponūt Ezechielē et Danielē ⁊ miores ꝓphetas vsq; in kal. decēbris. In prima dñica mensis decēbris ponūt Esaiā ꝓphetā vsq; in natiuitatem dñi. In natali dñi legunt primū de Esaia tres lectiōes. Prima lectio Pio tpe alleuiata est terra zabulō ⁊c. Scda Cōsolami ꝓsolamini. Tertia. Cōsurge hierusalem. Deide legūtur sermones vel omelie ad ipz diē ptinētes. In natali scti Johānis sikr. In natali innocētiū sikr. In octaua natalis dñi omeliaz de ipsa die. In dñica prima post natiuitatez dñi ponunt epistolas pauli vsq; i septua gesimā. In epphāia lectiones tres de Esaia. Prima lectio incipit. Omnes sitiētes Secūda. Surge illuminare hierlm. Tertia. Gaudēs in dño gaudebo. Deinde legūtur sermones vel omelie ad ipsum diem pertinentes.

a Quirici. al's cyrici.

Treñ. j. a. j. corj. xj. d. Luce xxij. b. j. corj. x. a. Heb. iiij. c.

¶ Additio Apocriphū dicitur occultū et secretum. ab apo/ quod est de/ et crisis quod ē secretū. unde liber dicit apocriphꝰ .i. occultꝰ ⁊ secretus. s. cuius auctor ignoraf: nō tñ ab ecclesia reciprf: sed reprobaf. q. d. nō in ecclesia sed remote ⁊ secrete ab ecclesia est legendus ſm hugo. Un dic apocrypha grece: latine secreta. Et qz in cameris solēt virgines abscōdi ⁊ secrete morari ſm Johā. f. inde est q̄ virgo in hebreo alma: in greco apocrypha: latine dr secreta.

Heb. ix. ca. Ibi. v a.

Esaie ix. a.

Esaie lv. a. Esaie lx. a.

diuisio

Apostolorꝫ partes. Scda ibi: soluta est.

a ¶ Aplorꝫ. hic intitulaf. xvi. dist. in q̄ pbat q̄ canones aplorū sunt recipiendi oñdit q̄ tpez quo residente in patru vel impio quodlz concilū est celebratū Et no. q̄ Gratianꝰ ponit quādā cōtrarietatē de canonib⁹ aplorumꝫ ⁊ eam nō soluit. pbat eīn auctoritate Isidori q̄ canones aplorū nō sunt recipiendi: q̄ sunt apocryphi. postea pbat auctoritate zepherni ⁊ leonis q̄ sunt recipiendi: nō sunt apocryphi. Sobrieuis est: q̄ illi canones sunt recipiendi q̄ a veris aplis fūt editi: sz illi nō qui a pseudo apostolis sunt editi. ē. pxi. di. pñi. item.

Canones q̄z aplorū sunt recipiē di

b ¶ Anones. Sic cōstrue. ēpus i eis canonib⁹ qui canones dicuntur apostolorum.

c Utilia. Argu. q̄ vtile vicia tur p̄ inutile: vt no. ē. di. ix. si ad scripturas.

Biblia hz alios libros a pocryphos.

d ¶ Atq; iter apocripha. i. sine certo auctore: vt sapientia salomonis: liber iesu filij sirach q̄ dicit ecclesiasticus: ⁊ liber iudi cū ⁊ thobie: ⁊ liber machabeorū: hi apocriphi dicūtur et tamē legunf: sed forte nō generaliter.

e ¶ Zemēt. s. i. q̄ sub noīe clemētis ꝓpositꝰ ē ab hereticis

f ¶ Itinerariū q̄ actꝰ petri cōtinet: q̄s p orbē itinerādo peregit.

g ¶ Exceptis. Impto ꝓa videtur hec exceptio: qz aut excipit a veris canonibus aut a falsis. nō de falsis: quia nullus ex illis obseruatur. tē non de veris quia nullus illoꝝ est apocryphus. Uel dic q̄ hoc nomen canones sumitur large tam pro veris q̄z p falsis canonibus: vt ponit. j. xj xij. di. ¶. verum.

h ¶ Orthodoxe. i. recte. orthos rectū. doxa gloria Inde dicit fides orthodoxa. i. catholica recta. s. in q̄ recte gloriamur. Jo. de fan.

addito

i Lacuit. Ex his tribus. c. surgit cōtrarietas quam Gratianus non soluit nec ponit sexta synodꝰ dicit. lxxxv. capitula canonum apostolicorū esse seruanda. zepherinus. lx. et Leo. l. quidā ita solunt q̄ sexta synodus fuit ante zepherinum ⁊ ante Leonē et obseruabantur lxxv. canones ꝓut dicit sexta synodus: sz post ea in dissuetudinē abierūt. xxv. et remanserunt lx. vt dicit zepherinus. ꝓceden=tevero tempore x. ex illis perierunt. ⁊ sic remāserunt tantuz. l. vt dicit Leo. Sz hec solutio stare non potest. nam zepherinus ꝓcessit sexta synodum: nam sexta synodꝰ fuit celebrata tpe agathonis: vt j. e. distin. ca. sexta qui longo tempore fuit post zepherinū vt ex cronicis appet. Omissis alijs solutionibus/ dic q̄ nō cōtradicūt sibi. quia dicebat synodus. lxxv. fuisse capitula. zepherinꝰ non dicit de capitulis sed de sentētijs et potest esse q̄ in vno capitulo sint smle plures.

Uera solutio

k ¶ Preponimus. Arg. q̄ illi qui sunt maioris auctoritat/ debēt hre puoꝝ vocem in electiōe: vt. xx. di. in canonicis. vñ lz anchir ⁊ tana synodꝰ fuerit ꝑ nicena: tñ ꝓpt maioꝝ auctē nicena ꝓpōit. vt. j. c. di. c. sexta. ibi ꝓma annotatio ⁊c. ar. eē de rescrip. ab exōicato.

Distictio xvi.

Apostolorū[a] canōes qui per clementem pōti. ro. (sicut quidā asserunt) dicunt esse translati: sunt quiquaginta. Hos nō recipiēdos: sed iter apocrypha deputatos. Isidorus scribit dicens.

¶ Apostolorꝫ canones aplica reiſciuntur auctoritate.

Anones[b] qui dicunt apostolorꝫ seu qz eos dez nec sedes apostolica recepit: nec sancti patres illius assensū prebuerunt: ꝓ eo q̄ ab hereticis sub nomie apostolorꝫ ꝓpositi dinoscuntur q̄uis in eis vtilia[c] inueniantur: tamē ab auctorita. ca. at q̄s ap. eorꝫ gesta constat esse remota atq; in[e] apocripha[d] deputata. zepherin⁹ autem econtra scribit ep̄is per siciliam constitutis.

¶ Apostolorꝫ canones sunt recipiendi.

Graginta sniās apostoli prescripserūt cū alijs q̄plurimis episcopis q̄s seruādas esse cēsuerunt.

Item leo papa. ix. ꝓtra epistolam nicete abbatis.

¶ Exceptis quinquaginta capitulis canones apostolorum inter apocripha deputantur.

Clementis[f] libri. ij. petri apostoli itinerarium[g] et apostolorum canones numerāt patres inter apocrypha: exceptis[g] capitulis. l. q̄ decreuerunt orthodoxe[h] fidei adiungenda.

Item. vj. synodus. ca. lj.

Placuit[k] huic sācte synodo vt āmodo cōfirmata ⁊ rata sint canonū apostolorꝫ. lxxv. capitula. Epistola Isidori i capite canonū Isidorus seruꝰ xp̄i lectori suo conseruo. Propter eorꝫ auctoritatē ceteris cōcilijs preponimus[k] canones q̄ dicuntur esse apostolorꝫ: licet a quibusdā apocryphi dicātur: quoniā plures eos recipiunt: ⁊ sancti patres eorū sentētias synodali auctoritate roborauerūt: ⁊ inter canonicas posuerūt ꝓstitutiones. Item primꝰ ordo (vt p̄dictū ē) de celebrādo ꝓcilio insertꝰ habeſ. postmodū canones aplorꝫ atq; aplicorꝫ. i. a sancto clemente vsq; ad sctm Siluestrū: ⁊ decretorū atq; cōcilio diuersorū breuiarū est interpolatū sequēs ordinē suū. Item cū adrianꝰ papa sextā synodū susciperat cū oibꝰ canonibꝰ suis cū etiā sctā. viij. vniuersalia cōcilia pfessiōe romāi pōtificis sint roborata: in sexti autē synodo siue i septimo ꝓcilio apostolorꝫ canones sūt recepti ⁊ approbati: patet q̄ nō sūt inter apocrypha deputādi. ¶ñ scribit adrianus papa tharasio pfiarche

¶ Sexta synodus auctoritate Adriani corroboratur.

[a] divisio

[b] Canones q̄z aplorū sunt recipiē di

[c] Biblia hz alios libros a pocryphos.

[d] Uera solutio

[e] addito

[f] preponimus. Arg. q̄ illi qui sunt maioris auctoritat/ debēt hre puoꝝ vocem in electiōe: vt. xx. di. in canonicis. vñ lz anchir ⁊ tana synodꝰ fuerit ꝓz nicena: tñ ꝓpt maioꝝ auctē nicena ꝓpōit. vt. j. c. di. c. sexta. ibi ꝓma annotatio ⁊c. ar. eē de rescrip. ab exōicato.

a Extam. Sexte synodi. falsa ē hꝛa ꝛ dz ibi eē septime synodi: qlit eñ dubitaret sexta synod⁹ ō eo qō ipa fecerat.

b Uolun tates due fuerūt in xpo. Habeo. Uoluntatem. Quidā dicebāt tñ vnā fuisse uolūtatē i xpo. Sz dicēdū ē q due fuerūt volūtates in eo q hō fuit. vna sensualitatis ꝑm quā ipse dixit: pat si fieri pōt: trāseat. ꝛc. alia rōnis scōm quam ipe dixit: verūtn nō sicut ego volo: sed sicut tu vis.

c Cōstātini. Filiꝰ magni cōstātini q̄ fuit tēpore siluestri. ꝛō eo eñ fuit nicenū cōciliū tēpore silueſtri.

c Cōstātini Contra insti. dedo. ℌ. ē et aliud isti. q. nō ē ꝑ. fate. secꝰ vbi iustinianꝰ vocat patrē suū iustinuz Sz loquit ℌ de alio iustiniano. sub q̄ sexta synodꝰ celebrata fuit tpe agathōis pape: vt ℣. e. sexta. sub iustiniano autez cui⁹ leges legunt celebrata ē q̄nta synodus: vt ℣. eo. ca. sexta.

d Sō iustiniano. Sz certe nec sic cessat q̄uetalis q̄stā leo q̄ synodꝰ loq̄tur de. ea. tu distingue tpa ꝛ ꝛcordab scripturas. ij. q. i. multi.

e Eadē. Nota q̄ eadē ōr synodꝰ: q̄ ipse patres ibi ꝓuenerunt. ℌ. simle. vij. q. i. dēq̄. ꝛ. ff. de iudi. ꝓponebatur Et ē h arg. q̄ ea

ij. ps.

Justiniani pr̄.

Sexta synodus canones scē synodi sexte patriarcha dixit. Quidā scādalizātur ꝓ ignorātiā ꝑ canonibꝰ istis dicētes nunq̄d sexta synodꝰ canones fecit: sciāt ḡ qñ synodꝰ scā sexta sub ꝑstātino ꝙgregata est cōtra eos q̄ dicebāt esse vnā opationē ꝛ vnā volūtatēm eē in xpo i q̄ scti pfes illos vtpote hereticos anathematizauerūt. ꝛ orthodoxā fidē explanauerūt Soluta ē hec synodꝰ ꝑstātini. xiiij. āno. post q̄tuor aut q̄nq̄ ānos ijdē scti pfes cōgregati sūt subꝰ iustiniano filio ꝑstātini ꝛ ꝓdictos canones ꝓmulgauerūt: de q̄bꝰ nullꝰ dubitet. q̄ eñ sub ꝑstātino impatore in synodo fuerūt ijdemipsi epi sub iustiniano istis canonibꝰ subscripserūt. Oportebat eñ vt synodus vlis canones ecclasticos ꝑ mulgaret. Itē sctā synodꝰ vlis sexta post ꝓmulgatam ab eo diffinitionē cōtra monoscelitas cōstātino impatore qui eā ꝙgregauerat nō multo post defūcto: iustiniano filio eius regnante ꝑ eo

Eadē sancta synodus diuinitꝰ inspirata itez cōstantinopo. iiij. aut. v. āno cōgregata est: ꝛ canones numero ccij. ad correctionē eccle. ꝓmulgauit ℭ ex his q̄ colligit q̄ sexta synodꝰ bis cōgregata ē. prio sub ꝑstātio ipatore ꝛ nullos canones ꝑstituit. secūdo sub iustiniano filio eiꝰ ꝛ ꝑfatos canones ꝓmulgauit

Ui sancti patres i eadem synodo cōgregati dixerunt

¶ Cōstōnes synodi sexte.

Quoniā sāctevniuersales synodi. v. sub Justiniano augusto. vj. sub ꝑstātino pfe suo augusto de mysterio fidei plenissime disputantes canones nō fecerūt sicut ceteꝛ q̄ttuoꝛ vniuersales synodi: ꝓpterea nos cōueniētes in hāc iperialē vbē sacros canones conscripsimus. Itē placuit huic sctē synodo vt ammodo ꝑfirmata ꝛ rata sint canonū apl̄oꝝ. lxxv capl̄a. Itē ꝑfirmamꝰ ꝛ ceteros sctoꝝ canones ꝛ synodos primā nicenā ꝛ anchiritanā: neocesarieñ. gangrēsem: antiochenā: laodiceñ. cōstantinopolitanā: ephesinā primā: calcedonēsem: sardicēsem: cartaginēsez. ꝛ opuscula theophili alexādrini epi: ꝛ gregorij trimegisti neocesarieñ. epi: ꝛ dionisij alexandrini epi ꝛ martyris: athanasij epi alexandrini: basilij cesaree capadocie epi: gregorij misseni epi: gregorij theologi amphilogij icoeñ. epi: thimothei alexādrini epi: germani cōstātinopolitani: cyrilli alexādrini epi: cypriani cartagi. epi: ꝛ synodum suam. Item ex diurno li. ꝓfessio. romani pontificis.

¶ Auctoritate romani pōtificis sancta. viij. concilia coꝛroborantur.

Sancta. viij.ꝭ vniuersalia cōcilia: primū nicenū: secūdū cōstātinopolitanū: tertiū ephesinum: calcedoñ. iiij. ꝛ. v. Itē ꝑstātinopolitanū. vj. Itē nicenum. vij. viij. q̄z ꝑstātino. vsq̄ ad vnū apicē imutilata seruare ꝛ pari honore ꝛ veneratione digna ꝓfe: ꝛ q̄ ꝓdicauerūt ꝛ statuerunt modis oib⁹ seq̄ ꝛ ꝓdicare: ꝛ q̄cūq̄ cōdēnauerūt: oꝛe ꝛ coꝛde ꝓdēnare ꝓfiteoꝛ. Quo autem tēpore sexta synodꝰ. ꝛ. j. ij. iiij. ꝛ. v. cōgregate sunt Beda in li. de temporibus scripsit dicens.

Sancta sy. viij. hec ꝓalia dñr octo. q̄ octies sūt celebrata: vt ℌ dicuntur ꝛ q̄ttuoꝛ q̄ i q̄ttuoꝛ locis celebrata: vt. ℌ. distin. ꝓi. sicut.

¶ De temporibus cōciliorum.

Sexta synodus vniuersalis cōstātinopoli ꝙgregata est ꝛ greco sermone cō scripta tēporibus pape agathonis exequente pissimo principe constantino intra palatium suum simulq̄ legatis ap̄lice sedis ꝛ episcopis. cl. residētibus. Prima synodus vniuersalis in nicena cōgregata est cōtra arriū. cccxviij. patrum temporibus Julij pape sub constantino principe. Secunda in constanti. cl. patrum cōtra macedonium et eudoxium temporibus damasij pape: ꝛ gratiani principis fil̄ constātinopo. hec ꝓalia dñr octo. q̄ octies sūt celebrata: vt ℌ dicuntur ꝛ q̄ttuoꝛ q̄ i q̄ttuoꝛ locis celebrata: vt. ℌ. distin. ꝓi. sicut.

pis quādo nectariꝰ eiusdez vbis episcopus est oꝛdinatus. Tertia in ephesina. c. patrum contra nestoriū auguste vbis episcopuz sub theodosio magno principe ꝛ papa celestino. Quarta in calcedonē. vj. cxxx. patrū sub leone papa tēpoꝛibꝰ martiani principis contra eutiē nephandissimoꝝ monachoꝝ p̄sulem. Quinta in cōstātinopolitana ciuitate tpibus Julij pape sub Justiniano principe cōtra theodoꝛum ꝛ omnes hereticos.

Prima aūt synodus in nicena. cccxviij patrū ꝛtra arriū alexādrinū pbr̄m qui tres inequales gradus in trinitate asserebat patrem. ſ. maioꝛem. filiū minoꝛem: spiritūsanctū creaturam vel seruū: temporibus constātini principis et Siluestri pape romani. macharij hieroſolymitani: alexandri alexandrini: qui condēnata eadem hereſi statuerūt canones. xx. quoꝝ auctoꝛ maxime prefatus alexander episcopus fuit. Secūda synodus in constantinopoli. cl. patrum contra macedoniū cōstātinopolis episcopū: qui negabat spiritūsanctū deum esse: temporibus gratiani ꝛ theodosij principū: damasij pape romani: cyrilli hieroſolymitani: nectarij alexādrini q̄ ꝓdēnata p̄fata hereſi statuerūt canōes tres quoꝝ auctoꝛ maxime beatꝰ nectarius ꝑstātino. eps fuit. Tertia i epheso. ccc. patꝝ cōtra nestoriū constātinopolis episcopū qui dicebat beatā virginē mariā non dei: sed hominis tantūmodo genitricem: vt aliā psonā carnis: aliā faceret deitatis: temporibꝰ theodosij principis iunioꝛis celestini pape romani. Juuenalis constātinopolis epi: cyrilli episcopi alexandrini qui. xv. capitla cōtra nestoriꝰ blasphemias totidē canones auctoꝛe eodē sctō cyrillo anathematizādo ꝓscripserūt Quarta in calcedoneñ. vj. cxxx. patrū cōtra euticē constātinopo. abbatem qui asserebat xp̄m post humanā assumptionē nō ex duabꝰ naturis existere: sed solā in eo diuinā naturā pmanere: tēporibus martiani principis: leonis pape romani: iuuenalis hieroſolymitani anatholij constātinopo. q̄ ꝓdēnata ꝓscripta hereſi statuerūt canones. xxviij. quoꝝ auctoꝛ maxime idem sanctus anatholius cōstātinopoli. episcopus fuit. Quinta in constātinopo. cōtra theodoꝛū meſochenū ꝛ omnes hereticos. qui theodoꝛus dicebat aliud esse deiverbū ꝛ aliud xp̄m. ꝛ sanctā mariā virginē negabat dei genitricē fuisse: tēporibus iustiniani principis: iulij pape romani dñi anthiocheni euticij ꝑstātinopo. qui. xxvij. capitula anathematizādo descripserūt cōtra theodo. et socioꝝ eius blasphemias. Sexta in ꝑstātinopo. cl. patrū cōtra macharīū anthiochenum eꝑm ꝛ socios eius qui vnā voluntatē ꝛ operationē in christo falsa suspitione asserebāt tēporibus cōstātini p̄cipis agathonis pape romani: gregorij ꝑstātinopolitani: qui condēnata hereſi p̄fata anathematizando scripserunt. ix. capitula interius annexa.

Prima annotatio.

a Maioꝛē. Argu. q̄ nō qui prioꝛ est tempoꝛe potioꝛ est: sed melioꝛ ꝓferendus est: qꝛ non gradus elegantioꝛ: sed vite melioꝛs actio comꝓbat: vt xxij. q. iij. sicut. ꝛ xl. distin. non loca. ꝛ. c. multi. in fine. in auten. de monachis. ℌ. oꝛdinatiōe. honestioꝛibus eñ honoꝛes debentur arg. j. lxxv. distica. ſ. in fi. et. ff. de mūe. ꝛ ho. honoꝛes. Argu. ℣. C. de offi. magi. officiozum. nemo agentiū. et. xli. distinc. muramur. ꝛ argu. cōtra. lx. distinc. c. penul. et vltimo.

Prima annotatio anchiritane synodi dicitur q̄ ante nicenā ferꝛ fuisse sed ꝓpter auctoꝛitatē maioꝛem⁹ postponiꝰ: in qua pfes xvj. statuerūt canōes. xxiiij. quoꝝ auctoꝛ maxime vitalis ꝑthiochenꝰ eps extitit. Secūda neocesarieñ. que post ācḣiritanā ꝛ anthiochenaz legiꝰ fuisse: in qua pfes. xvij statuerūt canōes. xxiiij. quoꝝ auctoꝛ maxie vitalis epꝰ salonitanus extitit. Tertia gangrensis: que post nicenā legitur fuisse in qua patres xvj. statuerunt canones. xx. ꝓpter quasdam necessitates ecclesiasticas maxie cōtra eustachiū qui dicebat q̄ nullus in cōiugali gradu positus nec vllus fidelis q̄ non omibus renūciaret que possideret spem vllam ad deuz haberet ꝛ mꝛta alia veneno sa que enumerare longū est.

Quarta sardiceñ. in qua patres. lx. statuerunt canones. xxij. quoꝝ auctoꝛ maxime osius cozdubensis epꝰ ꝛ vincentius capuanus epꝰ ꝛ ianuarius beneuētanus ꝛ calepodius nea politanēsis sancte ro. ec. legati extiterūt

Quinta anthiochena: in qua pfes. xxx. statuerunt canones. xxv. quoꝝ auctoꝛ maxime eusebius palestinēsis epꝰ extitit. Sexta laodicensis in qua patres. xxxij. statuerūt canōes lxiij. quoꝝ auctoꝛ maxime theodosius epi scopus extitit. Septima carthaginensis in qua patres. ccxxviij. statuerūt canōes. xxiij. quoꝝ auctoꝛ maxime aurelianus carthaginēñ. episcopus extitit. ꝛ sanctus augustinus hyponeñ. episcopus in eadē synodo legitur fuisse temporibus ℌonorij augusti. Octaua affricana sub Theodosio minoꝛe augusto: in qua patres. ccxxix. recitauerunt et firmaue-

runt canones.cv.qui p diuersa concilia affricane ꝓuincie tēporibus aurelij carthaginēsis episcopi leguntur esse conscripti. Nona arelateñ.in qua patres.cc.statuerunt canones.iiij.quorū auctores maxime siluester vrbis rome episcopꝰ:ꝛ sanctꝰ maurinus arelateñ.episcopus extiterunt tēporibus cōstātini augusti sicut quidā asserunt. Decima iterū arelateñ.in qua patres.xviij.statuerūt canones:quorū auctor maxime cesarius arelateñ.episcopus tempoꝛibꝰ augusti cōstantini extitit. Undecima iterū arelateñ.in qua patres.xviij.statuerunt canones. Duodecima iterum arelateñ.in vico hortensio: in qua patres.xj.statuerūt canones:quoꝝ auctor maxime sanctus cesarius episcopꝰ extitit. Tertiadecima itez arelateñ.in qua patres.xviij statuerunt canones:quorum auctor maxime sarpidius arelateñ.episcopus extitit. Quartadecima aurasicien.in qua patres.xxvj statuerūt canones:quoꝝ auctor maxime Hylarius episcopus extitit. Quintadecima empañ.in qua patres.xvj.statuerūt canones.ix quorū auctor maxime cesarius extitit epūs. Sextadecima agatheñ.in qua patres.xxxix. statuerunt canones:quorum auctor maxime arelateñ.episcopus extitit. Septimadecima aurelianeñ.in qua patres.lxxij.statuerūt canones:quorum auctor maxime Aurelianus arelateñ episcopus extitit. Octauadecima iterū aurelianeñ.in qua patres.xxx.statuerunt canones:quoꝝ auctor maxime Melianus episcopus rhodonensis extitit. Nonadecima iterū aurelianeñ.in qua patres.xxx. statuerunt canones:quoruꝫ auctor maxime sanctus albinus andegaueñ.episcopus extitit. Uigesima aluerneñ.i qua patres.xv. statuerūt canones:quorum auctor maxime honoratus brelitensis episcopus extitit. Uigesimaprima maticeñ.in qua patres.xxj.statuerunt canones:quoꝝ auctor maxime priscus lugduneñ.episcopus extitit. Uigesimasecūda iterum maticeñ.in qua patres.lxxxvj. statuerunt canones:quoꝝ auctor maxime idez priscus lugduneñ.episcopus extitit. Uigesimatertia lugduneñ.in qua patres.xviij.statuerunt canones:quorū auctor maxime philippus vieneñ.episcopus extitit. Uigesima quarta iterū lugduneñ.in qua patres.xx. statuerunt canones: quorum auctor maxime idem priscus lugdunensis episcopus extitit

¶Sed q nicena synodus.xx. canōes supra statuisse dicit:cōtrariū videt ei quod in epistola Athanasij inuenit. Scribit em athanasius alexādrinꝰ epūs marco pape ita dicens.

¶Epistola athanasij postulantis capitula niceñ.concilij.

SEptuaginta Niceni concilij capitula que de prefata synodo iubente domino meo alexandro decreta omniū episcoporū attuli:que sunt igne combusta: optamus vt a sede sancte ecclesie vestra auctoritate ꝓcipere per presentes legatos mereamur.

Item ꝑsentibus nobis.lxx.in memorata synodo capitla tractata sunt.xxx.a grecis greca edita lingua.ꝛ.xxx.a latinis similiter edita latina lingua:sed visum est.ccc.ꝛ.xviij. episcopis spiritu sancto repletis ꝛ maxime iam dicto alexandro ꝛ apo.se.apocrysariis vt decem capitula adunarent:aliis atq; aliis congruis locis iserērent ꝛ ad formā.lxx.discipulorū vel totius orbis terre linguaꝝ.lxx.tanti ꝛ tam excellentis cōcilij fierēt capitula que omnē christianorū informarent orbē. Quomodo ergo.xx.tantū capitula in nicena synodo statuta dicunt:cum.lxx.capitula vt athanasius scribit in ea statuta monstrent:? His ita respōdet.capitula nicene synodi quedaz in dissuetudinē abierūt.xx.tm in romana ecclesia habent. Unde stephanus papa scribit dilēs luthobio epo magūtino.

¶Niceni cōcilij viginti tm capitula habentur.

UIginti[a] tm capitula nicene synodi in sctā ro.ec.habēt:sed q neglectu alia defecerūt ambiguū est.plurimi arbitrātur antiocheno cōcilio esse ea inserta. Sardicense quoq; cōciliū auctoritate nicolai pape recipit. Unde idē scribit clero ꝓstātinopol.

a UIginti. Asardicensi.

¶Auctoritate apostolica Sardicense concilium recipitur.

QUod dicitis neq; sardicense cōcilium neq; decreta alia vos habere sanctorū patrū vel recipere:nō facile vobis facultas credēdi tribuit:maxime cum sardicēse cōcilium quod penes vos in vestris regiōibus[b] actū est:ꝛ omnis ecclesia recipit:qua ratione cōueniat:vt hec sancta cōstātinopolitana ecclesia abiseret:ꝛ(vt dictum est) non reciperet

b ¶Regionibus. hic est duplex arg.vnū tale. ex quo oēs alij hoc faciunt: ergo ꝛ tu obtuabis hoc:vt no.ꝑ.xij.di.illud.ꝛ ca. quēadmodum. Itē arg.q nulli ꝛ ignorare ea q publice ꝛctā sūt. xij.q.ij.qui ꝛ humanis. viij.q.j. licet.xi.q.iij.cure.xx.di.si decreta.lxxxvij. dist.c. vltr. xxiij.q.j.paratus.ff.de institoria.sed ꝛ ſ.ꝑscribere C.de libe.cau.si filiū.extra de postu.pla.ad hoc. Ar.

¶Distinctio.xvii.

GEneralia[a] q; cōcilia vl quorū tēpore celebrata sūt:vel quorum auctoritas ceterꝫ preemineat sanctorū auctoritatibus supra monstratuz est. Auctoritas vero aggregandoꝝ ꝓcilioꝝ penes apostolicam sedem est. Unde marcellus papa scribit marentio episcopo.

¶Absq; romani pontificis auctoritate synoduz aliquibus congregare non licet.

Synodumᵇepiscoporūabsqꝫ huius sedis rōmāe auctoritate (q̄ q̄ quosdam epos possitis ꝓgregare[c])nō potestis regulariter facere. ¶Neq; vllum eꝑm q̄ hanc appellauit apostolicā sedem dānare: anteq; hic sē tentia diffinitiua procedat. nam si sclares in publicis iudicijs libellis vtūtur appellatorijs:q̄to magꝭ sacerdotibus hec eadez agere licet qui super illos sunt de q̄bus dictū est. Ego dixi dij estis. Item Julius papa orientalibus episcopis.

¶Non est ratū cōciliuz qđ auctoritate romane ecclesie fulcitum non sit.

Cōciliū est multiplex.

pbs. lxxxj.

Diuisio

a ¶Generalia quoq; ꝓcilia. In hac.xxvj.di. ostendit q̄ possunt facere cōcilia. Sunt aūt cōciliorū quedam vniuersalia que dā ꝓticularia sue ꝓuincialia:q dā episcopalia. Uniuersale est qđ a papa vel eius legato cum oibus epis statuit. Particulare siue ꝓuinciale est qđ metropolitanꝰ vel primas facit cū suffraganeis suis: vt.xviij.di.si qs epūs. Sed vniuersale non debet fieri sine auctoritate pape vt h;nec ꝓticulare sine auctoritate metropoli. vel primatꝭ.nec epale sine auctoritate epi.metropolitanꝰ tm pōt facere cōciliū sine auctē primatis:vt.xcij.dis.si qs epūs. siñ epūs sine auctē metropolitani: vt xxxviij.di.qñ.et xij.q.ij.placuit. Nec ob.qđ legitur.j.di.ꝓri.ca. ꝓpter.in fi.ꝛ.c. penul.qr illō est intelligendū de ꝓuincialibꝰ cōciljs:vel intellige illud de canonibꝰ ꝓstituendis.Johan.

b ¶Synodum.scilicet generalem.

c ¶Cōgregare. Cū cōueniūt epi ad examinandā causam criminalē alicuius clerici:ꝛ ſm hoc est arg. q talis cōgregatio epoꝝ nō dr synodus generalis.

d ¶Egula. ¶Legatꝰ. Ad hoc spāliter destinatꝰ alis nō posset legatꝰ facere ꝓciliū:vt no.ꝑ.distin.iij.ꝑ.porro.ꝛ extra de offi.lega.q̄ translationez

e ¶Ratū est. Argu.q̄ id quod nullū est nō potest ratū haberi:vt no.xx.q.ij.c.nullus alterius.extra de electione auditis.

f ¶Uic soli. ¶Cōcessa. hic exꝑsse habet q̄ illud qđ soli pape cōcessit nō trāsferri generali mādato:nisi spāliter mandet: vt extra de offi.legati.qđ translationem.

¶Nec licuit.

g ¶Particularem.ad aliqđ gñaliter statuendum vel ad reuocanduz illō quod in vniuersalibus cōciljs est statutum: vt isti episcopi qui volebant retractare statuta cōstātino. synodi. Uidetur hic qđ ad solū papam spectat iterpatari statuta vniuersal ꝓcilij. ꝛex de cōcel.ꝓben.ꝛ eccle.nō vacan. dilectus.contra argu.q̄ ab oībus epis vel a sanioꝝ ꝑte eoꝝ q̄ interfuerūt pōt fieri interꝑtatio qꝛ ab eo iudice ꝑdire debet interꝑtatio q̄ ins statuit. extra de sent.excōi.inter. de iudi.cum venissent.

Statuta vniuersalis ꝓcilij ꝙ quem pōt interpretari.

h ¶Ad recipiendā. Loquitur ꝙ quis errat nō dr hereticꝰ si paratꝰ est corrigi: vt.xxxiij.q.j. hec est fides. sz si dubitat de fide hereticus dr:vt extra de hereticis.c.j.

puer. xviij.

i ¶Per seculares. Possūt ergo laici coercere clericos etiā nō depositos in casibꝰ:vt no.xxiij.q.v.principes.alis aūt etiā depositum non potest laicos punire nisi incorrigibilis sit:vt extra de iudi.cū non ab homine.nunq; esset clericus quātūcunq; sit criminosus tradendus est curie seculari:dūmodo possit corrigi per ecclesiasticā potestatē:vt.lxxxj.distin.dictū. exꝑ de iudi.at si clerici. nisi in crimine falsi.Ex quibꝰ apparet q̄ falsarioꝝ. Item habes hic

Laici vtrum possint clericos punire

q vbicunq; defi cit ecclesiastica potestas: semp recurrit ad bra chium seculare. xi.q.i.petrus. et xxiij.q.v. de ligu ribus.

a Multis.

C Hortatu. Ar. q auctoritas supiorus si excusat: vt. xij.q ij. quicunq; multũ. ar. ptra. xij.q. ij. de rebus. lxiij. dist. salonitane. Tu dic q in le gibus excusat: alias non.

b C Ad maiorem. i. metropo. z ita cũ appellatur ab oib⁹ epis puncie ad metropoli. videt q metropo. solus maior sit oibus epis puncie: q; de pari ad parẽ nõ licet appellari. ij.q.vi.§. anteriorũ. ver. idem etiã. Itẽ hic appellat a metropo. ad conciliũ metropo. i. ij. q. vi.ois. z sic conciliũ ẽ maius ipso metropoli. et sic appellat ab aliq; ad seipsum cũ aliis. z ẽ si. ff. qñ appel. sit. l. i. §. solent. Sz qd est qõ hic dr: q si dissentiũt epi recurrat ad superiorẽ: q; re nõ stat hic sententie plurium. lxv. di. sane. Intelligũt q dã q hic dr i cã crimiali epi vbi oportet oes epi scopos psentire vt. vi.q.iij.c. i. z ij. Sz pt itelligi in eo casu qñ in puicia dubitat de negocio aliq iter epos: tũc re currit ad sedem supiorẽ. Uel itel ligas in eo casu ẽt qñ dissentiũt epi in sñia: non q sñiam aliquã, pferãt: iz videt q dubitãt no nõ sententia: aliis alio mõ.

Appellat de epis puncie ad metropolitanum

oportet oppimi potestates

Item pelagi⁹ papa episcopis qui conuenerant ad illicitam vocationem Johannis constãtinopolitani epi.

C Nõ est concilium sed cõuẽticulũ qđ sine sedis apostolice auctoritate celebratur.

Multz denuo apostolicis z canonicz atq; ecclesiasticz istruimur regulis nõ debere absq; sententia romani põtificis concilia celebrari. ¶ Quapropter vt iam dictũ est recte nõ conciliuz: sed cõuenticulum vestrũ vel cõciliabulũ cassatur: z quic quid in eo actum est: irrituz habeatur z vacuum: vos q; deiceps videte vt nulli⁹ horũ talia psumatis: si apostolice sedis cõmunione carere nõ vultis. ¶ Si vero in q̃libet puincia orte fuerint questiones: z inter ipos prouicie episcopos discrepare ceperit ratio: atq; iter ipos dissidẽtes non conueniant: ad maiorem⁹ tunc sedem referank: z si illic quidẽ facile z iuste non discernũtur: vbi fuerit synod⁹ regulariter cõgregata canonice z iuste iudicẽtur. Maiores⁶ ⁊o z difficiliores questiones (vt sancta synodus statuit z beata cõsuetudo exigit) ad sedem semp referank apostolicam

Item simmachus papa.

C Prouincialia cõcilia sine romani põtificis presentia pondere carebunt.

Concilia sacerdotuz⁹ ecclesiasticis legib⁹ q̃t annis decreta p puicias: q; psentiam pape non habent; valitudinẽ pdiderũt[e]. Legistis insanissimi aliq̃n in illis puincijs maioriby⁹ pter apostolici apicis sanctionẽ aliquid cõstitutũ: z non de maioriby⁹ negocijs ad cõsultationẽ si quid occurrerit prefate sedis arbitrio fuisse reseruatũ. ¶ Hinc etiã cum auctoritas theodorici regis ex diuersis puincijs advibem romanã sacerdotes puenire precepisset[f]: vt sanctũ concilium iudicaret de his q̃ venerabili pape Simmacho põ suli apl̃ice sedis ab aduersarijs ipius dicebãtur impingi: ligurie z emilie episcopi seu venetiaz suggesserũt: ipsum qui dicebatur impetit⁹ debere synoduz conuocare Sciẽtes q eius sedi primũ Petri apostoli meritum. deinde secuta iussione[g] domini concilioz venerandoz auctoritas singularez in ecclesijs tradidit potestatez: nec antedicte sedis antistitẽ minoz subiacuisse iudicio. Ad hoc serenissim⁹ rex deo ispirante respõdit: synodalis es se arbitrij in tanto negocio sequẽda perscribere: nec aliquid ad se preter reuerẽtiã[h] de ecclesiasticis negocijs p tinere: cõmittens etiã potestati pontificuz: vt siue ppositũ vellẽt audire negocium siue nollẽt: qđ magis putarent vtile deliberarent: dũmodo pro venerãdi prouisione conciliij pax in ciuitate romana dareť. Episcopi vero in synodo residentes congregata auctoritate eiusdẽ simmachi dixerunt. ¶ Simmachus papa sedis apolice presul ab huiusmodi oppositionibus impetit⁹ quantum ad homies respicit: sit imunis[i] z liber: cuius causã totã dei iudicio reseruam⁹.

¶ De clericis vero memorati pape qui ab eõ suo ante

c C Maiores. vt de fide. vt. xxiij. q. i. quoties.

d C Concilia. Sacerdotũ. id ẽ epoz.

e C Perdiderunt. No. q aliquis dicit pdere qđ nunq; habuit. sic. v. q. vi. qz iuxta. xxij. q. iij. gulisarius. xxij. distin. quorundã. sic. xxxiij q. ij. q. vero. et. c. moyses.

f C Precepisset. Isti episcopi venerũt ad citationem regis nõ q venire tenerenť. sed vt reuocarẽt eum ab errore suo. simile ad hoc extra de exceptionibus olim.

g C Iussione dñi. habet ergo romana eccl̃a auctoritatem a conciliis: iz imperator a pop̃o. vt. xcij. di. legimus in fi. Cõtrarium huic signaf. xxi. di. ꝯtinuis. z. xxij. distinctiões. vbi dicit q romana eccl̃esia habet pmatum a dño: z nõ a cõciliis. Sz dic pncipaliť habuit a dño secundario a conciliis.

h C Reuerentiã. dz iperator reuerẽtiã eccl̃esie: sed de rebus eccl̃ie nihil põt disponẽ. vt. xcvj distinc. bene. vñ nec dignitates nec pbẽdas dare potest. vt. xxi. q. vij. si quis deinceps. Ar. z tra extra de consue. cũ inter. in parte decisa: vbi dr rex z ferre decanatũ: iz hoc forte ex cõsuetudine z ex priuilegio. xvi. q. i. hinc etiam.

i C Immunis. i. ij. q. vij. §. itẽ cũ balaam. in fi. cõtra

Papa a cõcilio: ipe rator a pp̃o auctoritatẽ habet.

Rex pbẽdas dare ñ potest.

ibi dicit q simoniac⁹ post restitutionẽ tenet respondere accusatorib⁹. Sed dic q primo fuit accusatus de heresi: sed cum appareret calumnia accusantis postea fuit absolutus vt hic dicitur.

a C Ante tps qđ fieri nõ debuit. vt. viij. q. iij. nonne. §. illud.

b C Sinodo. vt. xcvj. distinc.

Ordo inf dñficiatos.

c C Episcopos tps. gñale est q qui pr⁹ dignitatẽ cepere rũt pferẽdi sunt aliis. vt. lxxiij. di. epoz. z. lxxv. di. ca. vl. z extra de maio. et obe. ca. i. qñ. vle gradus ceteros antecedit quez labor, pluriorz stipendia lõgioza fecerũt añre. vt C. de of. ma. offi. l. nemo. nisi si aliqs recipit dignitatez a pncipe. ille eñ pponitur aliis: vt ex de maio. et obe. p tuas. et. ff. de albo. scri. l. ij. et nisi sint loco metropolitani vel alicuj⁹ maioris dignitat: q licet sint posteri⁹ ordinati: tñ prepo nuntur aliis. vt hic in palea placuit. dis. prime.

divisio distinctionis

d C Episcopo rũ. hec dividiuidi i tres ptes. In pma p bat q̃ pcilia epoꝝ rũ põt fieri bis in anno. z hoc p bat per sex canones qz th correctũ est. sed a ibi: qñ q̃dẽ. Tertia ibi. Et si.

d C Eporum. hic intitulatur xviij. di. In pma di. mgr ostendit q̃ puicialia cõcilia nihil generaliť pñt cõstituere. ideo cõsequẽter ostendit ad qđ sint vtilia addit etiã quotiens in anno et quo tempore anni z cuius auctoritate sint celebranda: et q̃ metropolitanus nihil debet exigere ab episcopis conuenientibus ad cõcilium. addit de pena episcopi qui vocatus ad synodum nõ venit. In fine dicit q̃ infra sex menses debet episcopus indicare suis subditis ea que in concilio acta sunt.

e C Cõstituendũ. Illud non est verũ: qz epi bene possunt condere canones episcopales z archiepis puinciales qz libet popul⁹ et ecclesia sibi pt statuere aliq̃s ius. vt. s. di. j. ius cuile. z. viij. dist. q contra. z. xj. dis. catholica. z. xij. di. illa. z de cõse. di. iij. c. j. z extra de fer. cõqueſt⁹. Iz de maioribus negocijs nõ posunt aliquid statuere: vt hic. et xij. dist. pceptis.

Ecclia q̃libet põt sibi ius statuere.

f C Bini. Hoc corrigit j. eo. qñ. et extra de accu. sicut oli

g C De oibus Ad eos spectantibus.

h C Ordines. .i. laicos vel clericos. log̃t pma ti vel pfiarche.

i C Metropolitanus. No. q i magnis negociis sep cõsuleret archiepis suũ pmatez: vt hic. et lxv. di. de p sona. z. vi.q.iij. si iter epos. Item habes h q primas nõ debet interesse cõcilio metropol. z. xcij. dis. cpe. z. xi.q.i. si clericus aduersus

primas in cõcilio archiepi non dz inesse.

k C Instruere. ergo iudex a q̃ appellatur pt istruẽ iudicẽ ad qđ appellat. et ei⁹ cãm ãre non capit ei⁹ appellationẽ z exẽplũ sibi reddere dz: vt. ff. de ap. recipi. sciendũ. non tñ tanq; test: vt ij.q.vi. statuẽ dũ

l Abeatur. C Dies q̃dragesime. In seqn. ca. dicatur q̃ post tertiam hebdomadã pasche: sed

iste canō preiudicat illi: qi iste canon est niceni concilij: vel loquitur ſm diuersas consuetudines. xvi. distin. ca. vj. versi. primo.

Simultas. a ¶ Simultatibus. Simultas est odiū priuatum. lxv. distinctione. ca. j.

b ¶ Circa tēpus. Idib⁹ octobris. vt. j. c. seqn.

¶ Ropter. c ¶ Admonēt. i. cōuocēt: vel ꝓpue: et sic est argu. q mora potest purgari: licz certꝰ dies sit appositꝰ: als quare admonerētur. sic. j. ea. distin. qm. et extra de cōcess. prebē. z eccle. nō vacā. qz diuersitatem. z. ff. de peri. z cō. rei vēn. l. j. ſ. licz autē. Argu. contra. extra de elec. cum in cunctis. argu. cōtra. vj. q. j. presentium. z. xx. q. ij. puella. et. C. de ꝓhibē. sti. magna. z extra de dolo z cōtuma. cū dilecti Solu. vbi dies prefigitur a canone mora potest purgari. secus si ab homine prefigit dies ar. ff. de ar. si cuz dies. ſ. vlti. et. l. celsus. Jo. Sed hoc non est verū. vt extra de supplē. negligē. prela. licet. ibi dici videtur q mora purgari non possit: sed certe noua decre. dicit q in solutione pēsionis mora itra breue tēpus possit purgari. vt extra de loca. ca. vlti. sed illa loquitur in alio casu ſꝫ decreta. licet. Uel dic q il la corrigit decreta. licet. B.

Kalende de none vidᵒ d ¶ Idibus. hoc falsuz videtur: qz idus semper in xiij. die. vel. xv. ſcdm q none precedunt. si ess mensis habet quattuor nonas: sunt idus in. xiij. die. si vo sex nonas: sunt. xv. die. z ita idus nunqꝫ sunt in. x. die. verum est apud nos: sed apud grecos bene est in. x. die Dicunt quidā q idus qñqꝫ dicit large: vt hic. scz totum illud tēpus ex q̄ post nonas statim incipiūt cōputari: vt cū dicit. viij. idus. vij. idus. z sic deinceps. nam in prin. mēsis dicit kalende. deinde. iij. vel. vj. nonas. deinde terminat⁹ nonis. vi. viij. idus. vij. idᵒ. quare ergo dicit q sit decimus. Sed dicas q hic vocat hoc nomie idus quēlibet diem qui est inter illos dies qui dicunt idus nō vltimū die illorū qui ꝓpue et absolute dicitur idᵒ. Alia expositio que hic fit non valet.

e ¶ Hyperici mensis. id est octobris.

f ¶ Et oēs. et pro id est als si oēs debent conuenire de puincia: ꝛre eps rescaret eis oia ea que fierēt in synodo. vt. j. c. decernimus.

g ¶ Concilia. prouincialia: q quilibet episcopus irrequisito metropo. pōt facere cōcilia episcopalia: vt. xcviij. distinc. qñ.

h ¶ Causis. q ad statum prouincie spectant.

¶ On oportet. ¶ Doceri. licet em nō debeant indigere doctria: vt. ſ. q. ſ. ꝓuenientib⁹ tamē discere debent. xxiij. q. iij. si habes.

k ¶ Accusare. id est debent excōicari. vt. ij. q. vj. dſcs ꝓbatus

¶ Eruenit. l ¶ Multe Argu. q per sequentia intelliguntꝰ z ꝓsumuntur precedentia nā si quis ab hereticis p violentiam tractꝰ fuerit: et p mensem steterit cū eis: p̄ sumitur nō tractus. vt. ſ. q. j. constat. Item arg. cōtra prelatos ex vicis subditorum: z cōtra magistros ex vicijs discipulorum. vt. xxviij. distin. primo ſꝫ. z. xxj. q. ij. quod autē iij. di. legē. xij. q. ij. quattuor. xliij. dist. multis. xxiij. q. j. cū p bellicam. z. C. de adul. hi qui.

Precedētia p seqntia presumūtur.

m ¶ Necessitatib⁹. que necessitas excuset. habes de conse. distin. iij. hi qui. Item si quis ꝓpter tempestatem vel flumē: vel qz vocatꝰ est ad testimoniū vel ad dignitatez vel si incipit abesse causa rei publi. vel si domestico funere impedit: vel si maus negociuz ipm trahit excusatur. vt. ff. si quis cau. l. ij. ſ. et. ij. et l. iij. z. ff. ex quibus cau. maiores. itez hi. vel si ad maius tribunal vocatus est. vt. ff. de re iudica. cōtra pupillum. ſ. his qui eodem. item timor hostium. extra de appella. ex parte.

Citati multis cās ex cusant.

Quoniam quidem. Hec est secunda pars huius dis. in qua probat q sufficit q semel in anno fiat pronunciale cōciliuz Johan. de fan. z q singulis ānis concilium puinciale debeat celebrari ponit sub precepto. Archidia. ¶ hoc capitulū diuiditur i duas ptes. In prima parte dicitur q antiqua regla ꝓcipiebat synodum bis in anno celebrari. Sed qz hoc difficile erat: ideo sexta synodꝰ statuit semel in anno fieri. Priceps vero qui hoc ꝓhibuerit excōicetur: z metropolitanus qui cōciliū neglexerit celebrare: canonice punietur. In secunda parte q̄ incipit ibi. Dum aūt: dicit q donec synodus agit epi debent esse intenti diuinis mādatis: z q metropolitanus nō habeat licentiā petendi aliqd ab epis venientibus ad synodū. z si cōuictus fuerit aliqd exegisse in quadruplū restituet.

ij. ps.

a ¶ Quoniam quidem regula. Illud no. q cū hec synodus velit corrigere antiquā constitutionē facit mētionē de ipa: z sic est hic arg. q vna cōstitutio nō reuocatur p aliam nisi faciat mentionē illius: sic est in rescriptis: qz aliter nō videtur papa ex certa sciētia contrariū constituere. Sed hoc non dico verum z licet in rescriptis z priuilegijs reqrat. q fiat mentio priorum ad hoc vt priora reuocentur: non tamē est ita in constitutionibus. et hoc ideo qz constitutio procedit ex libero motu domini pape: z qz omnia in ra habet in scrinio sui pectoris. vt. C. de testa. omnū Jtē et est argu. ad hoc extra de cogna. spi. c. ſ. similiter in testamentis non requiritur q fiat mentio poris: quia testamentū ꝓ lege seruatur. xij. q. ij. ca. vl. nisi in duobus casibus: vt si sit testamentum factuz inter liberos. vt. C. de testa. l. hac cōsultissima. ſ. ex imperfecto. z auten. hic inter liberos. z nisi ipe testator legem sibi testandi direrit: cum direrit si fecero aliud testamentū non valeat: qz tunc faciendo secūdum: oportet q faciat mentionem de primo. vt. ff. de leg. iij. si quis. in principio. in concilijs autē antiquis obtinet si est potioris auctoritatis. vt. l. dist. domino sancto. in fine. Johan. Uerum est q in rescriptis continetur: sed omnium factorū habere memoriam: potius est diuinitatis ꝙ humanitatis. C. de veiu. enu. l. ij. ſ. si quis. nec ꝓsumitur papa ex certa sciētia indulgere per secundū rescriptum post primuz super eodē: sed presumitur. q hoc faciat immemor priorū. extra de offi. delega. ex parte.

Reuocānt facta ꝑ viōlēter dētū

septima synodo.

¶ Canonicis subiaceat penis metropolitanus qui satem semel in anno celebrare concilium negligit.

Quoniam quidez regula est q̄ dicit bis in anno per singulas prouincias oportere fieri per conuentū episcoporum regulares inq sitiones cum propter fatigationes z vt oportune habeātur ad iter agendum hi q̄ cōgregandi sunt: diffinierunt sexte synodi scti patres omni excusationeᵇ remota omnibus modis semel in anno fieri et deprauata corrigi.

¶ Hunc ergo canonē z nos renouamus et si quisq̄ princeps inuentus fuerit hoc ꝓhibere cōmuniōeᶜ priuetur. Si quis vero metropolitanus hoc neglexerit agē absq̄ necessitate: vel viᵃ seu aliqua rōnabili occasione canonicis penis subiaceat: dū autez synodus agitur super canonicis z euangelicis negocijs: oportet cōgregatos episcopos in meditatione z sollicitudine fieri custodiendorum diuinorum z viuificā dorum domini mandatorum.

¶ Porro non habet metropolitanus licentiā ex his q̄ defert episcopus secum siue iumētum siue aliquā speciem expetēdi. q si hoc egisse cōuictꝰ fuerit: soluat quadruplumᵏ.

Item Leo. iiij.

¶ Non cogantur pbri ad sacra cilia eulogias deferre.

De eulogisᶠ ad sacra cilia deferēdis nihil

b ¶ Excusatiōe. friuola. nā rōabiles exceptiones semp admittunt. k. vt extra de offi. deleg. ex parte.

c ¶ Cōione. No. ꝓncipes posse excōicari. qō verum est etiam a sacerdotibus. vt. j. di. xcvj. duo sunt. xj. q. iij. si aūt nobis. z. C. vbi de crimi. agi opor. autē. qua in prouincia.

d ¶ Uel vi. Uidetur ꝙ si aliqs p vim detineatur ab aliquo z aliqd interim fit ꝑ ipm q̄ retractari possit illud. Idē est si p dolū alteriᵘ nō veniat. vt extra de in integ. resti. ex litteris. Sed contrariū legit. ff. si qs cau. l. ij. ſ. vl. z. ff. de eo p quē factū erit. l. vlt. vbi dſ q ſi p dolū aut p vim alicuᵘ aliqs nō venerit ad iudicū nō reuocat id qō factū est: ſꝫ dat actio cōtra ipm impedientē. Sed dic q nō reuocatur ipo iure. sed p in integrū restitutionē. vel in eo casu reuocat qñ detētor nō soluēdo. ex de resti. in integ.

Testim ſcoz an reuocz primū.

e ¶ Quadruplū. Ar. q clerici pñt pecūaliter puniri. z punire. z. xxij. di. ꝯcḋ. in fi. z. xvij. q. iij. diffinit. z. c. ſi quis deinceps. z. xxij. q. v. de ligurib⁹. Ar. contra extra. de pe. licet. sed dic q vbi pena spiritualis est in iure statuta nō debet ifligi pecuniaria: als secus. extra vt lit. nō ꝓfess. qñ. in fine. ideo autē punitur in quadruplū/ qz crimen ꝓcussionis ꝑmisit: qō punit pena quadrupli. ſ. q. ſ. quidā. z. q. vj. sancim⁹. in fine. z tā laicus ꝙ clericus punit pena ꝓcussionis vt. xxij. q. ſ. militare. hic signat cōtrariū. xij. q. ij. fratres. vbi dſ q ecclesia nō debet suū cū augmēto recipere. Sed dic q hic nō recipit nisi ecclesie: sed ꝓprio nocꝫ. xvi. q. vj. si episcopum.

Clerici pñt pecunialiter puniri.

Eulogie.

f De eulogijs. Eulogie dſr munera q̄ deferunt

subditi suis prelatis.

Magri debent gratis docere

a ¶ Minus. Argu. q magistri non petant collectam a scholaribus: vt libentius veniant ad scholas. sic.j.q.j. baptizādis. et.c.placuit. versi. vnusquisq; .j.q.ij. vendentes.

b ¶ Respuende. Argu. q quedam licite possumus recipere: q tamē petere, p hibemur: vt.j.q.ij. placuit. ea.q. ꝯpio. xiij.q.ij.q. ista.

Citat⁹ ipedit⁹ an mittere teneatur

¶ Piscop⁹. c ¶ Legatū. Argu. q licet citatus ad iudicium venire non possit: nihilominus tenet mittere, pcuratorē. v. q.ij. si egrotās. ⁊ extra de appella. constitutus. arg. cōtra extra de pcura. querelā. de hac materia queras. v. q. ij. si egrotās. Iꝫ illud. c. querelā loquit in ardua causa.

d ¶ Nacuit. Neq; egritudine. grauit. vt.j.e. si quis epo; non em excusat leuis febricula vel vet⁹ ītrana. vt.ff. ō edili. edic. l.j. §. sed sciendum.

e ¶ Litteratorie. Uel etiam per certū nuncium cui credi possit. vt.xcvij. dist. nobilissimus. ex de offi. dele. prudentiā. extra de rescrip. ex parte ⁊.c. scisciatus.

f ¶ Rationez. No. non sufficit dicere se nō posse venire: nisi rationē impedimēti assignet. sic ex de offi. ⁊ po. iudi. de leg. prudentiā. ⁊ de rescrip. scisciat⁹. ⁊ illa causa; p babit. vt.iij.q.v. quisquis. in fi. ⁊ p vnus testem eam pōt pbare. vt extra de pcura. ex insinuatione. Iꝫ sit arg. cōtra extra de in unte. resti. ex lris. Jo. Sꝫ certe credo hoc esse speciale: vt vni testi credat cū suo iuramento. Joh.

Excōicatus vtr; ds

g ¶ Cōmunione. videt q aliquis pōt esse excōicatus in vna ecclesia ⁊ nō in altera vt hic. ⁊.l.viij. dist. si quis de alteri⁹. ⁊ sic est cōtra.iij.q.v. quisquis. Sꝫ inuenim⁹ a maioribꝫ terminatū: sed sicut vnicuiq; presbytero placuerit. nam si constitutū fuerit aliqd illo tēpore benedictionis afferre: forsitan min⁹a libenter ad synodū occurrerēt: ⁊ magis venire obtrectabunt q̄ non sunt (vt arbitror) rationabiliter requirēde: nec vltro delate respuende⁵. Item ex concilio carthaginensi. iiij.

¶ Sine gui necessitate epūs ad synodum ire non tardet.

Episcopus ad synodū ire non tardet: si nō satisfacit graui necessitate ihibeatur: sic tamē vt in pona sua legatū⁶ mittat: susceptur⁹ (salua fidei veritate) q̄cq̄d synodus statuerit. Item ex concilio carthaginensi. v.

¶ Excusatorias litteras dirigant qui grauati ad synodum ire non possunt.

Nacuit vt quotiēscūq; congregandum est conciliū episcopi q̄ neq; etate: neq; egritudie⁶: neq; alia grauiori necessitate ipediūtur: competenter occurrāt. q̄ si nō poterint occurrē excusatiōes suas litteratorie⁶ conscribāt: nisi aūt rōnē⁶ impedimenti sui apud primatē suū reddiderint: eccle sue cōmunione⁶ debent esse ptēti.

Item ex concilio turon. c. ij

¶ Palea.

dic q̄ iste nō est excōicatus: sed cū alijs epis nō cōicabit: q nō venit ad negocia ipsorū: vel ad consecrandum epm cum alijs.

h ¶ Pūs. ¶ Abbatē. hoc intelligi pōt de abbatibus cisterciēn. ordinis. vt extra de statu mona. c.j. nisi p crimine enormi. xij. q.iij. puilegium. Ar. ex de puile. tuorū. Iꝫ alij abbates debēt venire ad ꝯciliū. vt xviij. q.ij. abbates. ⁊ j.e. decernim⁹. ⁊ hanc pa leā habes. xviij. q.ij. §. vltimo.

i ¶ Jꝺs aūt. ¶ Anteꝯ Sic. j. de pse. di. j. oīs. xj. q.iij. certū

k ¶ Nisi in se ḡnti synodo. sic ḡ q̄nḡ differtur absolutio vt maior rubor ei sit absolui cozā mlt̄ titudie: sil'r in sacrilegio differt: vt diutius ꝓfundat. xvij. q.iij. si ds suadente. sic differt absolutō illi⁹ q̄ multū deliqt. vt. xj. q.iij. q̄ iubente. vnde Iꝫ añ voluerit absolui non audit als r'lariter non dꝫ deferri. vt ex de ap. qua fronte

Absolutio ex cā differt pt

Jepūs.

l ¶ Sūmi pontificis. i. epi: ij.q.vij.c. accusatio. vt audire de eis q̄ ordinauerit sum⁹ pōtifex. m ¶ Precepti one. licet episcopus suo metropolitano tanḡ maiori teneatur obedire. vt.ij. distin. viij. que contra mores. tñ h refert regie dignitati. vt. xij.q.ij. de rebus. lxij. di. falontane. Jtez in hac synodali citatōe vnica citatio sufficit vt hic. ⁊ simile. j.iiij.q.v. quisquis. sed in iudiciali trina requirit vt. xviij.q.iij. de illicita.

n ¶ Regia. xviij.q.vlt. si nobis. ⁊.c. si ds epūs. cōtra. sed hic loquit de his q̄ habent feudū: ibi nō. imo et quilibet deberet venire si vocaret, ppter negociū regni: vel illud itelligit cū epūs relicto ecclīastico iudicio pgit ad imperatorē petens ibi iusticiā q̄ nullus clericus dꝫ facere. xj.q.j. placuit.

possit esse in vna ecclesia ⁊ nō in alia.

Abbates tenēt ad ꝯciliuz epi venire.

Dignitati regie defertur.

Si quis epi scoporum. nichil notatur.

Martin⁹ ōz canonum renonator.

Ro pt ecclesia stat cas cās. Martin⁹ q̄ fuit sollicit⁹ p re publica renouauit canōes: vnde ōz renouator canonum.

b ¶ Uel hi. q̄si dicat. vl' oēs veniāt. vel saltē hi q̄ sūt lesi. nō em oēs tenēt vēire vt.j.eo.ca. pxi.

c ¶ Cōi cōsensu epoz. Johā.

d ¶ Sētiā. absolutionis.

e ¶ Cōcilia. p uincialia. scz cū aliis epis: Iꝫ epa le pt. vt. xxxviij. di. ca. q̄n. xij. q.ij. ca. placuit.

f Decernum⁹ vt dū. Ut dū. id est postq̄.

g ¶ Abbates. imo abbates nō vocabit ad synodum: vt. j.e. in ula palea epūs.

h ¶ Excōicationis. i. suspensionis ab officio duoz; mēsiū. sic lxxxvj. distin. tā ta. ⁊. ꝛ. q. ij. anno. in fine.

diuisio

Epistolus. hec distinc. diuidit in duas ptes. in pma ōz q̄ dictuz ē. scz q̄ decretales vim habent canonū. P. Secunda ibi. sit ḡ.

i ¶ De epūs. j. in pri. di. tractant de auctoritate canonuz. hic agit de auctoritate decretaliū. ⁊ ostendit h q̄ eiusdez sint auctoritatis decretales ⁊ canones. Sciendum

Decretales sūt itaḡ q̄ q̄dā decretalis epla est duplices. generalis ⁊ q̄ ad oēs specialis. Generalis ē q̄ ad oēs imoret: q̄ten⁹ coram eis plenissime oia referet q̄ eodē anno in concilio acta sūt: vel diffinita esse noscūt. Ꝺ si q̄spiā hec puipēdēda crediderit sniā excōicationis duoz; mēsiū curricko p sistat vsq̄quaq; mulctatus.

¶ Distinctio.xix.

Epis⁹ vero decretalibus: q̄rit an vim auctis obtineāt: cū i corpore canonum non iueniantur. De his ita scribit Nicolaus papa archiepis ⁊ epis p gallia ꝓstitut;

¶ Decretales epla vim auctoritatis habeant.

Jromanoz pōtificū decreto ceteroz opuscula tractatoz approbant vel reprobant⁶: vt q̄ve se. apo. pbauit: hodie teneat acceptū. ⁊ q̄ illa repulit: hac cten⁹ iefficax habeat: ꝯtoti⁹ ea q̄ ipa p catholica fide: p sanis dogmatib⁹: p variis ⁊ mltifariis eccle necessitatib⁹ ⁊ fideliū moib⁹ diuerso tpe scripsit: oi honore debēt pferri ⁊ ab oib⁹ pius i q̄busz necessitatib⁹ vl' opportunitatib⁹ discretiōe vel dispēsatiōe magra reuerenter assumi: ꝯ q̄ q̄ dā vestrū scripserint: haud illa decretalia pus coz pōtificū i toto canonū codicis corpe esse descripta: ⁊ iō int' canōes nō assumēda. ¶ Cū ⁊ ipīvbi sue itētōi hec suffragari⁷ ꝓspiciūt in oib⁹ illis indifferēter vtatur. ⁊ solū nūc ad diminutionē se. apo. ptātis ⁊ ad suoz augmētū puuilegioz; min⁹ accepta eē phibeāt. ¶ Item si iō nō eē decretales epl'as pus coz pōtificū romanorū admittēdas dicūt q̄ i codice canonū nō hñt ascripte dirigāt: vt. ij. qō. v. oib⁹. Specialis est q̄ specialiter ad aliq̄s mittit. vt. xxxv. q. iij. qō scripsi. vij. q. j. petisti. siue sit general' siue sit specialis dūmō aliquid diffinita tur p eā: p iure ſnali hñda est: vt. xvj. q.iij. licet extra de sen. ⁊ re iudi. in cāis. nisi sit tradita ex tēpore: ex loco: ex cā: vt. xxix. distinc. sciendū. Iꝫ si dubiū ē an sit decretal': recurrendū est ad registruz. vt. ē. di. ix. vt veterum. Presumit tñ q̄ sit decretalis si reperit inter alias decretales. Ad instar illi⁹ q̄ repit inter alias monales: que presumit ex hoc monial'. ar. xx. q. j. ōs pgenitores Uel si ples eam tenēt tenēda ēt vt. xvj. di. Jsidorus. distingue, p ut ōz ex de fide istru. pastoralis

Papaz limitari ōbem⁹

Jromanorum.

k ¶ Reprobā tur. ar. q̄ illō qō papa approbat vel reprobat: et nos approbare vl' reprobare debem⁹: vt. xviij. q.j. hec est fides ⁊. xxxv. questiōe ix. veniam.

Reprō bare ñ possuz

l ¶ Quāto. satis em absurdū est aliquem alij opitulari: ⁊ non sibi: vt. C. de naturali. li. l. nup. in fine.

m ¶ Suffragari. ar. q̄ illud qō ꝓ se ds indicet ēt Jpm idoctū nō ōz repro bare: vt istrume ta ⁊ si q̄ silia sūt ar. dis. ix. neq; ds

p me inductū

rūlibet.et.iij.q.iij.§.itē in crumnali.§.si qs testibus.t.iij.q.viij. cui⁹ i agēdo.ex. de cē.cū oli. Ar. §.ij.q.vij.si hereticus. §. distinc. xxxvij.si quidveri.t.ē.di.x. lege.

Iuris abrogati notitia ē necessaria.

Primū regulare ꝑm speciale inodiū hereticorū t fauore fidei et religiōis. ar. ad hoc.ex de fo.cōpe. cū sit gñale.

a ¶ Membranas. licet leges abrogatas non teneam⁹.tñ notitia ea⁹ est necessaria.ij.di.vj fuerūt.t ē h ar. q nullū ꝙbū positum in aliqua scriptura debet vacare vel supflue poni:vt.xxviij.q.j.sic enim. et extra de mā. et obe. solite. t. ff. de vsuris.l. iij.Argu.cōtra. C. de fideiussoribus nō recte.

b ¶ Restat. q̄ si diceret quod obtinet ab vno: debet obtinere in omnib⁹ similibus.vt.iij.di. denicq.in fine.et xxvj.di. deinde.

c ¶ Capitulū Illud ca.ē.xxvj. qō.j. omnia. vbi tamen attribuitur damaso pape: t potest esse q vterq fecerit illud.t est si.i.q. §.de cetero.et de consē. distinc. j. consulto.

Verbū gñale ola dz ꝙhendere.

d ¶ Dicendo. arg.q verbo generali omnia debent cōprehēdi vt hic.et.j.qō.i. sunt nonnulli.t xviij.q.ij. putāt.t.vij.q.j.ca. dilectissimis.t.xij.q ij.nō estimemus ꝛ de ꝑse. disti. ij. reuera.t j.lxxv.

ergo nec sācti Gregorij:nec vllius alterius qui ante ipsum fuit vel post tpm est aliquod institutū: vl rescriptū recipiēdū.eo q in codice canonū nō habeaf ascriptum. Ergo doctrinā eoꝝ t sanctiones que ab oñi lingua venerank:q in codice canonū nō habētur ascripte: de codicib⁹ suis abradāt:vt q̄d vl membranas⁹ occupant post q̄ nō habētur accepte. Sz q̄re multū immoremur cum nec ipsas diuinas scripturas veteris t noui testamēti tā recipiem⁹: si istos dixerimus esse audiēdos: etem neutrū hoꝝ in codice canonū ecclesiasticoꝝ habetur insertum.

¶ Sed respōsuri sunt isti q̄ ad resistēdū poti⁹ q̄ ad obediēdū parati sunt: dicentes q inter canones inueniatur capitulū scti Innocētij.pape:cui⁹ auctoritate doceak a nobis vtrūq testamētum esse recipiendū:quāq in ipsis paternis canonib⁹ nullū eoꝝ ex toto ꝓtineak insertū.

Quib⁹ ad hec respōdendū est:q̄m si vet⁹ nouūq testamētū sūt recipiēda:nō q co dici canonū ex toto habeantur ānera:sed q de his recipiēdis scti pape Innocētij plataideak cē snia: restat⁹ nimirū q decretales epistole romanoꝝ pōtificum sūt recipiende:t si nō sunt codici canonū cōpaginate: q̄niā inter ipos canones vnū beati Leonis pape capitulum⁶ cōstat esse pmixtū: q̄ ita oia decretalia constituta se. ap. custodire mādāk: vt si qs in illa pmiserit: nouerit sibi venia denegari. Dixit ei ca. r. suaꝝ decretaliū ne qd̄ho sit q ꝓtermissum a nobis forte credak:oia decretalia ꝓstituta tam bone recordationis. Inno. q̄ oim ꝑdecessoꝝ nostroꝝ q̄ de ecclesiasticis ordinibus t canonū ꝓmulgata sūt disciplinis: ita nostra declaratiōe custodiri mādamus:vt si qs in illa cōmiserit:veniam sibi nouerit denegari deinceps. ¶ Dicēdo⁹ vero oia decretalia cōstituta nullū de decretalibus cōstituꝫ prętermisit quod nō mandauerit esse custodiendu. Et rursus asserēdo omnium predecessoꝝ nostroꝝ:nullū pōtificū romanorum qui ante se fuerunt excepit:cuius ita non ꝑcepit decretalia constituta ab oñibus custodiri:vt si quis in illa commiserit veniam sibi deinceps nouerit denegari. Itaq nichil interest vtrū sint oñia necne decretalia se.ap.statuta inter canones concilioꝝ immixta cum oia in vno corꝑore cōpaginari non possunt: t illa eis intersint que firmitatē his q̄ desunt⁶ t vigoꝝ suum assignāt: ꝓsertim cū synodalia gesta inter que ipi canones statuti sūt in codice canonum non habeatur:sed a nobis oñi cultu debito venerētur. ¶ Consonat autem huic beatissimo leoni pape etiam facundissimus sanctus in decretis suis papa gelasius ita inquiēs. Decretales epistolas q̄s beatissimi pape diuersis⁶ temporibus ab vrbe romana ꝑ diuersoꝝ patrū cōsultatiōe dederūt:venerabiliter suscipiendas decreuimus. ¶ In quo notandum est q non dixit decretales eplas que iter canones habentur:vel quas moderni pontifices ediderūt:sz q̄s beatissimi pape diuersis tpib⁹ ab vrbe ro. dederūt. Dicēs aūt diuersis tpibus etiā illa tpa vir sctūs ꝓhendit: q̄ crebrescētib⁹ paganoꝝ ꝓsecutionib⁹ ad se.apo. deferri causas eoꝝ difficillime pmittebāt.

¶ His itaq diuina fauente gra ꝓlibatis: ostēdim⁹ nullā esse differētiā inter illa decreta que in corꝑore canonū habenk se.apo.ꝑsulū:t ea que pre multitudie vir ꝑ singula corꝑoꝝ volumina reperiunk:cum omnia t oim ꝑdecessoꝝ suoꝝ decretalia cōstituta atq decretales epistolas q̄s beatissimi pape distinc.q die.

e ¶ Desinit. est hic argu.q si papa in aliquo ꝓuilegio vl rescripto ꝓfirmat alicui ecclesię ꝑ uilegia exēptionis vel alterius rei quā habet in ꝓuilegijs suis q eoipso robur habeant illa ꝓuilegia. licet nō possint exhiberi. dicitur enim h q decretales sint recipiende cum capitulum leonis q̄s est in corꝑore canonū hoc dicat: q̄nus ille non sint i corꝑe canonū. ꝙ hoc dixi. §. di. ix. vt veterum.

Papalis ꝓfirmationis vires.

f ¶ Diuersis. No.q ꝙbū indefinite ꝓlatū generaliē intelligēdū:vt.j.q.iij. saluator.t.xv.q j.nec his. xxviij. qō. j. idolatria. xxxi.q.j.q si doz merit. Arg. §. j. q.j. sunt nōnulli

2 Se dicūt falsa multiplr.

uersis tēporibus abvrbe rodederunt: fore venerabilit⁹ suscipiēdas t custodiendas eximios ꝓsules leonē scilicz t gelasiū mādasse,ꝓbauim⁹.

Item agatho. papa omnibus episcopis. ¶ Oēs sanctiones apo.se.irrefragabiliter sunt obseruande.

Sic omnes sanctiōes apostо.se. accipiende sunt tanq̄ ipsius diuina voce petri⁸ firmate. I tē ex cōcilio karoli imperatoris.

¶ Tolerandū est ingū qō a sancta sede imponi: licet intolerabile videatur.

In memoriā bti petri apli honorem⁹ sanctā ro.ec.t apo.se. vt q̄ nobis sacerdotalis mater ē dignitatis:ecclesiastice esse dz magistrationis:quare obseruāda est cū mansuetudine humilitas. Et licet vir ferēdū ab illa sctā sede imponak iugum⁵ tū feram⁹ et pia deuotione toleremus. ¶ Si vero (quod non decet) quilibet siue sit ꝓsbyter siue diaconus aliquam perturbationē machinādo t nostro ministerio insidiando redarguatur falsam⁶ ab apo.se.attulisse epistolā:vl aliud quod inde nō venerit salua fide t integra apud apostolicum humilitate:penes episcopū sit potestas vtrū eū in carcere⁵: aut in aliam detrudat custodiā: vsquequo per epistolā aut p idoneos sue partis legatos apostolicam inter pellet sub

grāmaticam.extra de rescrip.ad audientiam. Item dicunk falsē si sint suspecte:t eis non imponit fides vt.C.de ꝓbatiubemus. Item dicitur falsa charta si sigillū est fractum:vel si nō est ann⁹ inditionis appositus.vt extra de fi.instru.iter dilectos. Itē si sigillū est ruptū. vt extra de crimi.fal. licet. Itez si sunt impetrate litterе pendente appellatiōe. vt extra de testi.causam. Itez si sunt impetrate sine mādato dñi. vt extra de rescrip. nōnulli.

d ¶ In carcerem.si certuz est euz esse falsatorem deponitur. I.distin. si episcopus.et extra de crimi. fal.ad falsariozum.sed vbi est dubiū: fit qō hic dicitur.

e ¶ Nulli fas. ꝓstra Papetus. hic videtur q omnis qui nō obedit statutis romane sedis sit hereticus⁹ varios modos hereſis notaui.xxiij.q.iij.§.quia vero.t.c.qui dā. Sed intelligas qō hic dicit q q dicit romanā ecclesiam non esse caput:nec posse cōdere canones ille est hereticus. vt. xxij. distinct. c.j.t.xxv.q.j. violatores. t.q.ij. si quis dogmata. Sed si quis alias trāsgreditur eius mandata: non ꝓpterea est hereticus: licet peccet. extra de rescrip. si quando.Johan.

statutꝫ nō obe dięsan sit hereticus⁹.

f ¶ Iudicio. Sed ꝓtra.xxiij. q.j. subdiacon⁹. Sed ibi non admittit dānatum ab hereticis.sed si vult penitere admittit eū: sz hoc non est:ideo quia hereticus cum damnauit: sed q̄ alis malus est.

g ¶ Maioris.ar.q ꝑfto aliquis delinquēs est maioꝝ tāto magis est puniēdus.vt.xl.distinc.hō xpia-

a Sic oēs. ¶ Petri.nā papa sctitatē recipit a cathedra.vt.lx.dist.non vos.Jo.

b Nō meoriā. ¶ Jugū.vt.c.di.ꝫ moꝛe.xj.q.iij.q̄d ergo.idē ē in aliꝫ plat⁹.vt.ij.q.vij.sacerdo.

c ¶ Falsam.dꝫ charta falsa ex dicto vel tacito:et in tali falso distiguik:vt ex dicto sequitur:vt ex dicto scrip.sup lfis.et talis dꝫ bñ falsaria⁹.vt.ff.de fal.si quis obrepserit. Itē dꝫ falsa scriptura:vt cū scribit oēs vel maioꝛ ē partē fuisse ꝓsentez q̄ non fuit alis vere ꝓsens.vt extra de his q̄ fi.a ꝓla. sine cō.ca.ꝗsto.et talis falsari⁹ supēdik ab officio ꝛbeneficio.vt extra de testi.tam litterꝫ.in fi. Itez ipo facto dꝫ falsari⁹:vt si charta apparet rasa vel immutata:t talis falsari⁹ deponik. vt extra de cri.fal.ad audiētiā. Qui aūt falsam chartaz fabricat de nouo:non soluz de ponik:sz et curie tradik. vt extra de fal. ad falsarioꝝ. Dicik etiā falsa charta.q̄ ñ habet testes inscriptos. vt extra de ꝓcu. ca.j. Itē dꝫ falsa que habz subscriptiones variꝫ manib⁹ notatas:et q̄ non est ꝓfecta eadez manu. vt extra de ꝓui.cuz olim.in fi.nisi ex hoc sit ibi diuersitas q sit ibi calami vel attramenti mutatio. vt in aūtē. de fi. instru.et cau. in princi. colla. vi. Item dicik falsa si est alieno sigillo sigillata: dūmodo ille habuit ꝓpriū: vel nisi dixerit q tūc nō habuit ꝓpriū. vt extra de appel. significauit. Item dicitur falsa si est contraria alteri ex eadem parte plate. vt extra de fide instru. iputari. t.C. de fide istrumentoꝝ. Item dicuntur falsę lfe pape per falsam

limitatem: vt potissimū sua sancta legatione dignek decernere. t quid de talib⁹ sancta romana lex statuit diffinire: vt et is corrigatur: et ceteris modus imponatur.

Item Stephanus papa.

¶ Quicquid romana ecclesia statuit vel ordinat ab obibus obseruandū est.

Etsi numero quia in speculum t exemplum romana ecclesia cui nos xp̄us ꝑesse voluit:ꝓposita ē: ab oibus q̄cquid statuit:q̄cqd ordinat:ꝓpetuo quidē et irrefragabiliter obseruandū est

Idem Gregorius.

¶ A pontificalibus sit alienus officijs qui apicis non vult obedire preceptis.

Nulli fas est vel velle vel posse transgredi apo.se.ꝑcepta:nec nostre dispositionis ministeriū:quod vestram sequi oportet charitatez. Sit ergo ruine sue dolor ꝓstra⁹ quisquis apostolicis voluerit cōtraire decretis:nec locum deinceps inter sacerdotes habeat: sz exoꝛs a sctō fiat ministerio: nec de eius iudicio⁶ quisq̄ postea curā habeat: quoniā iam dānatus a sancta t apostoli.eccle.sua inobedientia atq̄ ꝓsumptione a quoq̄ esse non dubitetur: quia maioris⁸ excōicatiōis delectione est abiscīēdus:cui sancte ecclesie cōmissa fuerit disciplina: quia non solum ꝓlate sancte ecclesie iussionib⁹

Papalis ꝓfirmationis vires.

nus.xj.q.iij.ꝓcipue.xxv.q.j.nulli fas.

a ¶ Sed etiã alijs. Ar.q ꝙ tenet aliquẽ defendere contra alios:multo fortiꝰ contra se. vt.xxj.q.j.in canonibꝰ.r.ff.si ser.ven.alterius.

b IN canõicis. Inter quas canõice scripture sũt epistole.

c ¶ Habere.meruit ab alia ecclesia.

d ¶ Preponat. arg.q semp ꝓ sumit ꝓ multitudine:vt.lxj. dist. nullꝰ iuitus. Itẽ arg.qs a plibus recipit maioris est auctoritatis ꝙ qs a pauciorꝰ.vt.ß.xvj.dist. isidorus.et.ij.q. vij.puto.lxiij.di. ca.vl.Sz qualit stare põt qs hic dr. Nonne oms canõice scripture eqliter sũt recipiende. ar.xv. di.scta romana. quõ ꝙ vna ꝓponitur alijs: Rñ. põt esse q oms recipiant. nõ tñ q oms in eadez veneratione habeant. Uel intelligas istud de localibꝰ canonibꝰ vt ille preponat alijs q a plibus tenet:r sic pt intelligi l.d ist. dño sancto.in fi.

e ¶ Plures. No.q hic dignitas ꝓsonaꝝ ꝓfert cuz numero sitr in testibꝰ. vt ex de testi.in nostra. sitr in creditoribus.vt.ff.de pact. maiorem. Sed in electõe semp par numerus plus dicat: licet maior sit dignitas ex pte altera r maiꝰ meritũ psone.vt ex de elect.dudã.j. licet sit arg.ꝙtra lxiij.dist.c.vl.et lxxvj.di.q.nõ ãt

f ¶ Inuenuri.arg.q iura aptant ad ea q raro accidũt.de ꝓse.dist.xiij.sanctũ est.r.ff.si pars here.pe.antiqui. Ar.contra.xxviij.di.de siracusane.xiij.q.v.de

g Inigz.ff.de leg.nam ad ea.

h Ta dñs ¶ Sacrm.i.hoc sanctũ munus.

h ¶ hunc.i.petrum.

i ¶ Induidue.s.ecclesie.

k ¶ Erat.i.ab eo qõ ipse dñs erat.s.petra voluit eũ vocari dñs petrũ. de cõse.dist.ij. reuera.

l ¶ Et sup hãc petrã.q hanc dictionẽ non credo dñm aliũ demõstrasse qz hec verba q petrꝰ rñdit dñcũ dixit Tu es xpus filiꝰ dei viui: qr sup illo articulo fidei fũdata est ecclesia q sup seipso fundauit deꝰ ecclãm ¶ Appetere.i. lacessere et calũniari.

n ¶ Nec pote.i. vicia vel ẽt hereses:qr ecclesia nõ ꝓterrare. vt.xxiij.q.j. a re eta. nec ecclesia potest esse nulla vt.xxiij.q.j. pudenda.quia ipe dñs rogauit ꝓ ea vt non deficeret.vt.xxj. dis.g. j.in fine.

o ¶ Cupiditatibꝰ.i.voluntatibus.

p ¶ A veteribꝰ. arg.q dicta veterũ sũt seqnda.vt.xxxvij. di. relatuz. xxiij.q. iij.trãsferant.vt j.di.ꝓ.de dbꝰ.

q ¶ Hoc aũt. scz q decretales epłe sint paris auctis cũ canonibus.

r ¶ Achatiꝰ. hereticꝰ et excõicatus. xxiij.q.j. achatiꝰ.fuit em excõicatus ꝓpter heresim a gelasio.r a felice papa.vt ibi dr.

Secũdũ. ¶ Uarijs modis ponit casus huiꝰ.c.B. inducit ẽ si sit abrogatũ:r Meledus sentit cũ eo tas anteq̃ sacramentoꝝ nõ esse apud hereticos sit apõ vt.xxiij.q.j.scisma.r.j.q.j.ex ecclãm. Ꝙdicit q nec hereticã.est reprobatũ:nec auctor ꝓ his q hic cõtinentur cos. dãnatus fuit:qr nihil hic continet qõ non canonice dicat:ꝛ ideo fuit iste dãnatꝰ qr cõicauit fotino heretico:r qr voluit revocare achatiũ hereticũ post mortẽ r iõ iste anasta. fuit dãnatus:vt.j.c.anastasiꝰ. Alij dicunt q hoc.c.cũ auctore reprobatũ est:qr voluit dicere q ordinati ab heretico sine oi dispensatõe de iure possũt sua officia exercere. Dicit ei. Ꝙ q heretici habent veritatẽ sacramentoꝝ: sed non habent executionẽ eoꝝ: vt de ꝓse.dist.iiij.sicut in sacramentis.r.c. nõ in vobis. vt not.j.q.j. q ꝓfectionẽ. r.c. dominus.

Articꝰ.lº sup q ecclia ẽ fundata.

Mat. xvj. ß

Mat. iij.d.

Joh. j.c.

Mat. xxiij.a Predicare nemo põt nisi mittatur.

j.Cor. iij.b.

Psal. xviij.

a ¶ Baptizauit in forma ecclesie.

b ¶ Wunus.i. baptisma.

c ¶ Qr vox. ẽ est q baptizat.

d ¶ Per colũbaz.i.ꝑ spiritum sanctuz in specie columbe.

e ¶ Et igne.i. charitate.

f ¶ Nã si visibilis.j.q.j.si fuerit.

g ¶ Cõtineri. id est perfici.

h ¶ Implente diuinitatis effectu.i.deo cooperante.

i ¶ Plantaui. predicando.

k ¶ Apollo.discipulus pauli.

l ¶ Rigauit.baptizando.

m ¶ Incremẽtũ.i.gratiã et remissionẽ peccatorum.

n ¶ Ut qualis hoc intellige ó toleratis:als bñ q rit:vt.xlij.di. de scamus. nã neo põt ꝓdicare nisi mittat:vt.xvj.q. j.adhicim⁹. ó here.cũ ex iniũcto. Uel loquit scõm antiqua tpa qñ oẽs poterãt ꝓdicare.

o ¶ predicet. Sed q predicet.

p ¶ Ut iuidos i.pseudo aplos.

q ¶ Cõfirmet. r hoc in epła ad Philip.cũ dicit:siue per veritatẽ:siue alio modo xps predicetur in hoc gaudeo.r gaudebo.

r ¶ hoc.Id est iuuidiam.

s ¶ Et hic.s.achatius.

t ¶ Alijs.i.ignorantibus.

v ¶ Suevirtutis.quo ad veritatẽ sacramenti.

x ¶ Generaliter.i.in oi sacramento.

y ¶ Ut imaginent.achatium.

z ¶ Metuere. scz ꝑm opinionem falsam. Nã i veritate suscepert ordinẽ:ſz nõ executionez.j.q.j.ordinationes.j.q. vij. daibertum.

Nastasius a ¶ Abegerũt.i.remouerunt.xxxij. dis.H. verũ. Sed cõtra vij.q.iij.nonne. vbi dr.Ꝙ ãte tps sentẽtie non possunt clerici recedere ab epo. Sz hic nõ recesserũt ante sentẽtiã: qr inciderat in heresim iam dãnatas: vt.xxiij.q.j. capi.j.

b ¶ Concilio. videtur ergo q papa tenet recrere concilũ epiſcopoꝝ: qõ verũ est: vbi de fide agit: et tũc synodꝰ maior est papa: vt.xv.dist.sicut.in fine.

c ¶ Qui cõicauerat. xj.q.iij. qñ. vbi dicit q excõmũicatio nõ transit in tertiã personã: sed hic commũicauit ei in maleficio vnde potuit transire ad tertiaz per sonam: vt extra de senten. excõi. nuper.

d ¶ Occulte. magis inde ꝓsumitur contra ipm: vt extra vt eccle. beneficia. vt nostrũ. extra de offi. delega. cõstituit.ff.de ritu nuptia. palaz.ff.de

Inter canõicas scripturas decretales epłe cõnumerant.

IN canõicis scripturꝫ ecclie catholicarũ ꝙplurũ diuinarꝫ scripturarũ solertissimꝰ indagatoꝛ auctoritatẽ sequat: iter quasb sane ille sint:qs aplica sedes hẽc:r ab ea alij meruerũt accipe epłas. ¶ Tenebit igit hũc modũ in scripturꝫ canonicis:vt eas q ab oibꝰ recipiunt eccleſijs ꝓponatk eis qs qdã nõ accipiũt. In eisl vo q nõ accipiũt ab oibꝰ:ꝓponat eas qs plesm gratioꝛesqz accipiũt:eis qs pauciores minoꝛisqz auctz eccle tenẽt Si aũt alis inuenerit a plibꝰ: alis a gutoꝛibꝰ haberi: qz hoc inueniriꝛ vir possit: eqlis tñ auctis eas habendas puto.

Itẽ leo papa. ¶ Ministerij diuini se exortẽ itelligat qui a soliditate petri recedit.

ITa dñs nr iesus xps humãi gnis saluatoꝛ istituit vt ꝓpitas q antea legꝫ r ꝓphetarꝫ ꝓconio ꝓtinebat ꝙ aplica tuba in salutẽ vniuersitatꝫ exiret sicut scriptũ est Jn oẽm terrã exiuit sonꝰ eoꝝ:et i fines orbis tre verba eoꝝ. Sz huiꝰ mũeris sacrmꝫ ita dñs ad oiz aplorꝝ officiũ ptinere voluit:vt in btissimo petro oiz aplorꝝ sũmo prin-

cipaliter collocaret:vt ab ipo qsi a qdã capite dona sua velut in coꝛpꝰ oĩe diffũderet vt exortẽ intelligeret se diui misterij esse:q ausus fuisſz a Petri soliditate recedere. Hũcb ei in ꝑsortiũ idiuidueꝰ vnitatis assumptũ:id qõ ipe eratb dñs voluit noiari dicẽdo Tu es petrꝰ:r sup hãc petrã edificabo ecclãm meã: vt ei ni tẽpli edificatio mirabili munere gre dei in petri soliditate cõsisteret:hanc etiã ecclãm suã firmitate coꝛroborãs vt illã nec hũana temeritas posset appetẽm: nec portem inferi ꝙ illã ꝓualerẽt. Uexhanc petre istiꝰ fortissimã firmitatẽ deo (vt dixim⁹) edificãte cõstructam nimis vult ipia ꝓsumptione violare: qs qs ei ptãtẽ tentat ifringere fauẽdo cupiditatibꝰ suis r id qõ accepit a veteribꝰ nõ sequẽdo. Hoc aũt itelligendũ ẽ de illis sanctiõibꝰ vl de cretalibꝰ epłis i qb nec ꝓcedentiũ patrũ decretis: nec euãgelicis ꝓceptꝫ aliqd cõtrariũ iuenit. Anastasiꝰ em scõs fauoꝛe anastasij impatoris: qs achatiꝰ post sniam in se platã sacerdotes vel leuitas ordinauerat:rite fũgi acceptis officijs debere decreuit:ita inquiens Anastasius.ij. ¶ Nulla lesionis portio attingat: q ab hereticis

Siam dãnatis ordinat.

Ecũdũ ecclie catholice ꝓsuetudinẽ sanctissimũ serenitatis tue pectus agnoscunt veritatẽ sacramentoꝝ nõ esse apud hereticos sit apõ vt.xxiij.q.j.scisma.r.j.q.j.ex ecclãm. Ꝙdicit q nec hereticã.est reprobatũ:nec auctor ꝓ his q hic cõtinentur cos. dãnatus fuit:qr nihil hic continet qõ non canonice dicat:ſz nõ fuit iste dãnatꝰ qr cõicauit fotino heretico:r qr voluit revocare achatiũ hereticũ post mortẽ r iõ iste anasta. fuit dãnatus:vt.j.c.anastasiꝰ. Alij dicunt q hoc.c.cũ auctore reprobatũ est:qr voluit dicere q ordinati ab heretico sine oi dispensatõe de iure possũt sua officia exercere. Dicit ei. Ꝙ q heretici habent veritatẽ sacramentoꝝ: sed non habent executionẽ eoꝝ: vt de ꝓse.dist.iiij.sicut in sacramentis.r.c. nõ in vobis. vt not.j.q.j. q ꝓfectionẽ. r.c. dominus.

a ¶ Baptizauit in forma ecclesie.

b ¶ Wunus.i. baptisma.

c ¶ Qr vox. ẽ est q baptizat.

d ¶ Per colũbaz.i.ꝑ spiritum sanctuz in specie columbe.

e ¶ Et igne.i. charitate.

f ¶ Nã si visibilis.j.q.j.si fuerit.

g ¶ Cõtineri. id est perfici.

h ¶ Implente diuinitatis effectu.i.deo cooperante.

i ¶ Plantaui. predicando.

k ¶ Apollo.discipulus pauli.

l ¶ Rigauit.baptizando.

m ¶ Incremẽtũ.i.gratiã et remissionẽ peccatorum.

n ¶ Ut qualis hoc intellige ó toleratis:als bñ q rit:vt.xlij.di. de scamus. nã neo põt ꝓdicare nisi mittat:vt.xvj.q. j.adhicim⁹. ó here.cũ ex iniũcto. Uel loquit scõm antiqua tpa qñ oẽs poterãt ꝓdicare.

o ¶ predicet. Sed q predicet.

p ¶ Ut iuidos i.pseudo aplos.

q ¶ Cõfirmet. r hoc in epła ad Philip.cũ dicit:siue per veritatẽ:siue alio modo xps predicetur in hoc gaudeo.r gaudebo.

r ¶ hoc.Id est iuuidiam.

s ¶ Et hic.s.achatius.

t ¶ Alijs.i.ignorantibus.

v ¶ Suevirtutis.quo ad veritatẽ sacramenti.

x ¶ Generaliter.i.in oi sacramento.

y ¶ Ut imaginent.achatium.

z ¶ Metuere. scz ꝑm opinionem falsam. Nã i veritate suscepert ordinẽ:ſz nõ executionez.j.q.j.ordinationes.j.q. vij. daibertum.

Nastasius a ¶ Abegerũt.i.remouerunt.xxxij. dis.H. verũ. Sed cõtra vij.q.iij.nonne. vbi dr.Ꝙ ãte tps sentẽtie non possunt clerici recedere ab epo. Sz hic nõ recesserũt ante sentẽtiã: qr inciderat in heresim iam dãnatas: vt.xxiij.q.j. capi.j.

b ¶ Concilio. videtur ergo q papa tenet recrere concilũ epiſcopoꝝ: qõ verũ est: vbi de fide agit: et tũc synodꝰ maior est papa: vt.xv.dist.sicut.in fine.

c ¶ Qui cõicauerat. xj.q.iij. qñ. vbi dicit q excõmũicatio nõ transit in tertiã personã: sed hic commũicauit ei in maleficio vnde potuit transire ad tertiaz per sonam: vt extra de senten. excõi. nuper.

d ¶ Occulte. magis inde ꝓsumitur contra ipm: vt extra vt eccle. beneficia. vt nostrũ. extra de offi. delega. cõstituit.ff.de ritu nuptia. palaz.ff.de

Anastasiꝰ a deo reprobatꝰ nutu diuino ꝙ cussꝰ ẽ.

ANastasiꝰ.ij. natiõe romanꝰ fuit tẽporibꝰ theodorici regꝫ. eodẽ tpe mlti cĩci se a cõmuniõe ipius abegerũtᵉ eo q cõicassz sñ acilioᵇ e ꝓxꝛ vl pbꝛoꝛ r cũ coꝛ cũcte eccle catholice diacono thessalonicẽsi noie fotino q cõicauerat achatio: et quia voluit occulte revocare achatiũ hereticũ post mortẽ r iõ iste anasta. fuit dãnatus: vt.j.c. anastasiꝰ. Alij dicunt q hoc.c.cũ auctore reprobatũ est:qr voluit dicere q ordinati ab heretico sine oi dispensatõe de iure possũt sua officia exercere. Dicit ei. Ꝙ q heretici habent veritatẽ sacramentoꝝ: sed non habent executionẽ eoꝝ: vt de ꝓse.dist.iiij.sicut in sacramentis.r.c. nõ in vobis. vt not.j.q.j. q ꝓfectionẽ. r.c. dominus.

a ¶ Baptizauit in forma ecclesie.

b ¶ Wunus.i. baptisma.

c ¶ Qr vox. ẽ est q baptizat.

d ¶ Per colũbaz.i.ꝑ spiritum sanctuz in specie columbe.

e ¶ Et igne.i. charitate.

f ¶ Nã si visibilis.j.q.j.si fuerit.

g ¶ Cõtineri. id est perfici.

h ¶ Implente diuinitatis effectu.i.deo cooperante.

i ¶ Plantaui. predicando.

k ¶ Apollo.discipulus pauli.

l ¶ Rigauit.baptizando.

m ¶ Incremẽtũ.i.gratiã et remissionẽ peccatorum.

n ¶ Ut qualis hoc intellige ó toleratis:als bñ q rit:vt.xlij.di. de scamus. nã neo põt ꝓdicare nisi mittat:vt.xvj.q. j.adhicim⁹. ó here.cũ ex iniũcto. Uel loquit scõm antiqua tpa qñ oẽs poterãt ꝓdicare.

o ¶ predicet. Sed q predicet.

p ¶ Ut iuidos i.pseudo aplos.

q ¶ Cõfirmet. r hoc in epła ad Philip.cũ dicit:siue per veritatẽ:siue alio modo xps

a ¶ Diuino.q. dū assellaret emisit inteltina.
b Propter. Obtineant. q. ꝓter formā ecclesie contulit. j. q. j. extra ecclesiam.
Cassan da sūt facta ab itrusis.
c ¶ Que circa cū. Arg. q. quicqd fit ab intrusis vel vicioſe electis totū cassat: vt. xij. q. ij. alienatiões. xxv q. j. omne. Argu. contra. iij. q. vij. §. tria. in princip. & C. de sacro sanct. eccle. l. decernimus.
d Decretales. In hac. xx. di. magister querit de expositionibus sacre scripture an sint paris auctoritatis cū canonibus & decretalibus. & infra lol ut q. quantū ad sacrā scripturaz exponendā prevalet sanctoruz auctoritas: quātum aūt ad causas diffiniendas prevalet auctoritas romanorū pontificum.
Aucītas scōrū qñqz papali ꝑfert aucti.
e ¶ Scientia. Argu. q. nullus pōt esse iudex ecclesiasticus: maxime nisi peritus vt extra de consan. & affi. ex litteris. in fi. & j. q. j. vt euidenter. xj. q. iij. et si tps. xxij. q. iij. si quis papa. de pe. dis. v. cōsideret. & distin. vj. qui vult. et q. leges scire tenetur. in aūtē ti. de indi. colla. vj. §. quia vero. Item quia sententia ferenda est in scriptis vt ij. q. j. in primis. in fine. Item qa iudices p se debent scribere sentencias et recitare: vt. C. de assesso. presides. Sz contra. C. de iudici. certi. vbi dicitur q. milites possunt esse iudices: quia per quotidianū vsuz possunt habere peritam iudicā
Impītus nō pōt eē iudex ecclesiasticus
ij. ps.
care achatiū & nō potuit: nutu diuino pcussus est. ¶ Inc etiā de maximo ꝑo in cōstātinopolitana synodo statutū est. ¶ Que circa idiscipli natos platos vel ab eis gerunt in irritū reuocentur.
Propter totiꝰ idiscipli natiōis eiꝰ doctrinaz que cōstātinopoli exorta est statutū est ne maximꝰ fuisse aut esse tā putetur episcopꝰ neqz hi q ab eo sūt ordinati qualēcūqz gradū clericatu obtineantᵇ: omibꝰ. s. que circa eū vel ab eo gesta sūt i irritum reuocatis.
¶ Distinctio vigesima.
Decretales taqz epīsto le canōibus pciliorꝫ patri iure exequank. Nūc autē q̄rit de expositiōibꝰ sacre scripture an exeq̄nt aut subjciāt eis. q̄ eīm q̄sqz magꝫ rōe nitiť: eo maioris auctis eiꝰ ꝺba esse videnť. Plurimi aūt tractatorū sicut plenioꝛi gratia sācti spiritꝰ: ita ꝑpliou sciētia aliis ꝑcellētes ratiōi magis adhesisse probank. Unde nō nullorū pontificū cōstitutis Augustꝰ. hiero. atqz aliorum tractatorꝫ dictavideť eis eē preferēda. Sed aliō est causis terminū imponere: aliud scripturas sacras diligēter exponere. In negocijs diffiniēdis nō solū est necessaria sciētiaᵉ sed etiā potestas. vñ xps dicturꝰ petro. Quēcūqz ligaueris sup terrā erit ligatū i celis &c. priꝰ dedit sibi claues regni celorꝫ. In altera ꝺdit ei sciētiā discernēdi inter lepiāᵈ & lepram. In altera dās sibi potestatē eiscendi aliquos ab eccla vel recipiēdi. Cū ergo quelibz negocia finē accipiāt: vl in absolutiōe inocētiū: vel in ꝺdēnatiōe deliquētiū: absolutio vero vel condēnatio nō sciētiā tantū: sed etiā potestatē presidētiū desiderāt: apparet q diuinarū tractatorꝫ scripturaruz: & si scientia pōtificibus preemineāt: tamē quia dignitatis eorum apicem non sunt adepti / in sacrarum quidem scripturaꝝ expositiōibus eis preponūtur: i causis vero diffiniēdis secundum post eos locū mentur.
I tē leo papa quartꝰ scribit episcopis britannie.
¶ Aliorū scripture romanorum pōtificum decretis nō sunt preponende.
De libellisᶠ et cōmentarijs aliorumᵍ nō cōuenit aliquos iudicare: & sāctorū conciliorꝫ canones relinquere: vel decretaliuz regulas que habēť apud nos simul cū canonibus quibus in omibꝰ eccl'asticis vtimur iudicijs id est apostoloꝝ nicenoꝝ: anchiritanoruz: neocesarienſium: gangrenſium: sardicenſium affricanēſiuz: carthaginēſium: & cum illis regule ꝑsulū romanoꝝ silue stri cyrici: inocētij: ozimi: celestini: leonisꝰ: hylariꝰ: gelasijꝰ ormisde: & gregorij iunioris ʰ Jsti omnino sunt & per quos epi simul & clerici iudicank. nam si tale emerserit vel ꝺti gerit iusitatū negociū qō minime possit p istos finiri: tūc
Claus sacerdotalis an sit vna an plures
Inter lepiāᵉ lepiam vñ dicatur.
di. Mediocris tamen scientia sicut et in prelato: ita et iudice sufficit: vt extra de elec. cū nobis olim.
f ¶ Primus. Argu. ex ordine facti aliqd ꝑsumendū xxiij. q. iiij. displicet. & j. q. j. vt euidenter. Silr ex ordine verboꝝ: vt. xxij. disti. sit rector. & extra de rescrip. cum dilecta.
g ¶ Dedit. §. hic videturvelle q alia sit clauis ligandi et soluēdi: alia scientie: et ita q sint due claues. Sed dico tñ vnam esse sed dicūtur due esse ꝓpter duos effectꝰ. Sed qualiter scientia dicitur esse clauis cum aliqs possit habere scientiaz q non habet clauē: & cōtra: Sz dic q licz sciētia prius nō fuisset clauis ātēqz haberet ordinē: tñ post ordinē incipit esse clauis. Sitñ qras quid proprie sit clauis sacerdotalis: dico ipsam ptātez sacerdotalem p quam ligat & solui.
h ¶ Inter lepiam. id est inter causam alludit ei q fiebat in lege: cum eīm du bitabatur de aliquo an esset infectus lepra ducebatur ad sacerdotes: et ꝑm eorum arbitrium. vel recipiebatur vel dejiciebatur vt. xj. q. iij. quo modo. & peni. di stinctione. j. vermoyses.
i De libellis .i. secūdū libellos et commentarios.
k ¶ Aliorum. id est hieroni. et Augu. per quorū scripta nō est iudicandū omissis canonibus. l. distin. si ille.
l ¶ Junioris. ecce hic approbāť dicta grego
Exemplaq̄bus est vtēdū.

rij, junioris. alibi videntur reprobari. xxxij. q. vij. ca. quod proposuisti. et in seq. §. vbi dicit. §. q sunt contraria euangelio: sed illud cap. intelligitur de arta: et sic bene tenet. Johannes.
Auctoritas canōis est maioꝛ auctoritate sctōrum.
a ¶ Illoruꝫ videť q potius iudicandū sit ꝑm illū q̄ innititur auctoritate canōis ꝙ qui inititur auctoritate hiero. vel Augu. quod verū est: nisi augu. inuetur auctoritate nouvl vete. testa. vel ēt aliq̄ canone. naz licet cōciliū apō adſgraui factuz cōstituerit q ꝛaptoꝛ non possit mſimonialiť ūgi cum rapta. vt xxxvj. q. ij. placuit. tamen hiero. cōtrariū statuit: et ei stať. vt xxxvj. q. ij. tria.
Eccl'a ouētalis nō ē hereticа.
b ¶ Cōuincť. Sed nōne ozien talis eccl'a non recipit canones videť q non. vt xxxj. disti. aliter. nunqd ergo ipa est heretica? Sz dic q licet istos non recipiat canones: nō tñ cōtēnit eos. vel dic q papa approbat ꝓsuetudinez ipsoruꝫ. & ꝺ. pri. si romanorum.
Sz decreta.
c ¶ Nō habetis per sciēntiam.
d ¶ De neglectu. nulli eīm est licituz ignorare canōes. vt. j. xxxviij. distic. nulli. et. c. omnes.
e ¶ Corripiēdi. Arg. silr. xvj. di. q dicitis.
De quibus.
f ¶ Apostolorum. i. apostolicorum.
g ¶ Exēpla. Ar. p exēpla posse iudicari. vt. xxxvij. di. q de mēsa. & xxiij. q. ij. si habes. Argu. j. C. de sen. nemo. Sed illud intelligiť cū ius habeť: tūc per exē pla nō est iudicandū. Vel dic q exēplis priuatoꝝ nō est vtenduz: sed exēplis publice ꝓsone: siue autētice vt exēplis principis primi sine apīcoꝝ. vt. xvj. q. ij. lz extra. de sen. et re iudi. in causis. vel dic q exēplis psucoruꝫ non est vtendum: sed plurū bene.
h ¶ Seniores. i. sapiētes. vt. lxxxiij. di. porro.
i ¶ Plurib⁹. sic exꝫ. ꝺ offi. deleg. prudētiā. in fi. j. cū.
Auctoritas canōis est maioꝛ auctoritate sctōrum.
nā per ampliores hoies manifesta veritas revelak. vt. C. de fideicō. l. pe. & C. de in ge. & ma. l. iij. hic patet q primo ad consuetudinem loci recurritur cum lex deficit ꝙ ad cōsuetudinē ro. ec. sic. xij. di. illa. et. ff. de leg. et senatuscō. de quibus. Alij dicunt primo ad cō suetudinem. ro. ec. recurrenduz. vt. ar. ē. xj. dis. c. vlt. Johā. Quid autē de hoc seruetur notaui. xij distinc. illud melius. xj. distin. cō suetudo.
Diuisio
Decretis. Hec di. dividiť i tres partes. In quarum ꝑma dicit q ministri ecclesie sūt summi pōtifices & ꝑsules infra positi cum reliquis sacerdotibꝰ. Secūda. ibi i nouo. Tertia ibi: his.
Mat. xviij. c
k ¶ Decretis. hic agitur de ecclesiasticis ordinibus: et ostēdit originem ipsoruꝫ & vnde sic appellenť. postea ostēdit q ille qui est in maioꝛi ordine vel dignitate nō pōt iudicari a minoꝛi: et sic papa a nemine potest iudicari.
Papa a nemine iudicatur.
l ¶ Et minores. cum q moyses elegerit sacerdotes in veteri testamento et dñs in nouo: vt. ſ. e. in nouo. videtur q ad epīscopū ꝺ urre spectet electio canonicoruꝫ. et imperator dicit q episcopus eligit clericos in constantinopo. ciuitate. vt in autenti. de
Electō canoni coꝝ ad qs spectat.
Exodi. xxviij. §.
mensura ordinādoꝝ clericoruꝫ in. j. §. col. iij. Ad hoc dicas q episcopus de iure cōmuni cū aliis eligeť. vt extra de his que fiunt a prela. sine ꝓsen. capi. nouit. et capi. ea noscitur: cōsuetudo tamen est seruanda. vt extra de electio. cum ecclesia. Item videtur ex loco isto q moyses fuit sacerdos cum vnxerit sacerdotes. & idem dicit Jnno. extra de maioꝛita. & obediens. solite. Sed cōtra. homicida fuit ergo nō potuit esse sacerdos. vt. xxij. questi. iij. non inferenda. Sed dic q olim sacerdotes bene erant homicide. vt. ij. q. vij. §. his ita. Sed dauid ꝓmo fuit prohibitus cōstruere
Moyses lz homicida potuit eē sacerdos.

re tēplū: qz vir sanguinū erat. de pse. di. j. ca. j. Quare aūt iudices z executores testes z aduocati in causa sanguinis pmoueri nō pñt: notaui in questionib⁹ in illa questiōe q sic incipit: aliquis ex officio suo hominem interfecit. de hoc dixi. ij. distinc. per totum.

a ¶ Alij pmates. Hec diuisio nō est nisi ratione nominum: qz idē sunt primates quod patriarche. vt. xcix. distinc. ca. j.

b ¶ Lxxij. discipulos. 2tra. j. ea. dist. in nouo. ibi dicit q discipuli domi. i. apli elegerunt. lxxij. discipulos. h dr q a dño. Sz dic q dñs bene dicitur fecisse quod eius minister facit: qz q per alū facit: p se ipm facere vr. ex. d. sen. exō. mulieres.

c ¶ Ordiatos vt. xciij. distic. dominus noster. et ca. dyacon.

Subdyaconat⁹ tē pore apl̄oz nō erat sacer.

d ¶ Subdiacones. non videtur veruz dicere q tpe apl̄oz ali qui fuerunt subdyacōi. vt. xxxv. di. eps. qz ille est canon apl̄oz. Sz dic q subdiaconat⁹ tūc fuit: sed nō fuit sacer ordo adhuc. extra de etate. z q̄li. a multis.

e ¶ Leros. primo ostēdit Isido. quo nomine vocantur ministri ecclesie et quare sic vocentur ministri ecclesie. scōo ponit q̄drimēbrem diuisionē eporz. tertio ponit inpre tationes omniū ordinū ecclīastico rū et eoz offcia. secūda pars incipit ibi. ordo vero episcoporū. tertia ibi. pontifex.

Sors i electionib⁹ est reprobata.

f ¶ Matthias. cū quo fuit electus Joseph.

g ¶ Primū. in clericū scz: is alī scz Jacob⁹ fuit primo eps fact⁹. vt. j. lxxv. di. postro. Et est hic ar. p sorte facienda. vt. ff. de iudi. sed cū ambo. z q in electionibus tempore necessitatis possum⁹ fm sortē p̄cedere quod nō est verum. vt. xxv. q. ij. non exemplo. et extra. de elec. ecclesia vestra.

h ¶ Partē. id est decimas z primitias que dicunt dei. vt. xij. q. ij. c. quisquis. Jo. z ca. qui abstulerit.

i ¶ Psalmista. hic patet q psalmista z ostiarij⁹ z lectores sunt clerici. xxv. dis. plectis. et. xxxij. di. seriatim. et. xj. q. j. de psona. z deponi possūt sicut alij clerici. vt. xxvij. q. j. si qs eps. z q injecit manus in istos: excōicatus est. vt. xvij. q. iij. si qs. et extra. de sen. excō. nō dubiū. et ca. parrochianos. z p primā tonsuraz fit aliqs psalmista et illa tōsura est sacramētale signum. vt. xij. q. j. duo. Sed si hoc dicatur: tūc erūt ix. ordies. verūtamē videtur q non sit ordo: qz vbi tractatur q clericus alij obedientiaz p̄stabit. nil agitur de istis ordinibus. vt. xciij. distinc. a subdyacono. similit alibi. vt lxxvij. distinc. aliud. sed dic q tā tum septez sunt qui pferūtur cū solēnitate. Sed tamē nouē sunt Johan. sed certe omnes conferuntur cum solennitate. hodie preter psalmistatum qui a solo sacerdote cōfertur. vt. xxij. distinc. psalmista. B.

Lucę xxij. c.

Tonsura p̄ia ē ordo.

Sacerdos simpex psalmistatum pferre potest.

k ¶ Episcop⁹. Argu. q episcopatus est ordo. vt. xciij. distinc. dyacones.

l ¶ In patriarchis. quo nomine comprehendit principales patriarchas: vt romanum: constātinopolitanum: alexandrinum: hierosolimitanum: antiochenum.

m ¶ Archiepiscopis. id est primatibus. quo nomine cōprehendit alios patriarchas siue primates: vt aquilegiensem: cantuariensem. bituricensem.

Lucę xxij. d.

Ordo vero epōz quadripartitus est: id est in patriarchis: archiepis⁹: metropolitis: atq epis. Patriarcha greca lingua sūm⁹ patrū interpretat qz primū post apostolicū tenet locū z iō qz sūmo honore fungitur tali nomine censetur. sicut roman⁹ anthiochenus: alexandrin⁹ archiepiscop⁹ grego interpretat vocabulo q sit sūm⁹ episcopoz. id est primas: tenet eñ vicē apostolicā et p̄sidet tā metropolitanis q̄z ceterj epis. Metropolitani aūt a mēsura⁸ ciuitatū vocant⁹, singulis eñ puincijs p̄eminēt. q̄rū auctoritati z doctrīe ceteri sacerdotes subiecti sūt: sine quib⁹ nichil reliqs agere licet⁹ epis sollicitudo eñ toti⁹ prouicie archiepis cōmissa est. Omnes aūt superi⁹ dignati ordies vno eodēq vocabulo epi nominant: sed ideo priuato noie quidā vtūtur p̄pter distinctionē potestatū quā singulariter acceperūt. Patriarcha patrū p̄n ceps. archos eñ grece p̄nceps latine: ide archiepiscopus p̄nceps epoz. Metropolitan⁹ a mēsura ciuitatuz Episcopus aūt vocabulum inde dictū est q ille qui efficitur eps supintendat. scilz curā gerens subditoz. Scopin enim grece latine intendere dicitur Episcopi enim grece latine speculatores interpretant: nā speculator ē p̄positus in ecclesia: ideo dicti eo q speculet z p̄spiciat ppl̄oz infra positoz mores z vitā ¶ Pontifex princeps sacerdotū est: vel dicitur eē quasi via sequētiū. Ipse eñ sūm⁹ sacerdos: ipse pōtifex maxim⁹ nūcupatur: ipse eñ efficit sacerdotes atq leuitas: ipse oñs ordines ecclesiasticos disponit⁸: ipe quod vnusquisq facere dz ostendit. Antea aūt pōtifices et reges erant. nam maiorum hec p̄suetudo fuit vt rex eēt sacerdos z pōtifex: vñ z pontifices romani imperatores appellabant. Gates a vi mētis appellat⁹ est: cui⁹ significatio mltiplex est: nā modo sacerdotē: modo pphetaz significat: modo poetā. Antistes sacerdos dict⁹ est ab eo qz añ stat: prim⁹ est ei i ordie ecclesie vt supra se nullū habeat. Sacerdos aūt nomen hz cōpositū ex greco⁹ et latino q̄si sacz dās. sicut eñ rex a regendo: ita sacerdos a sacrificādo vocat⁹ est: p̄secrat eñ z sacrificat. Sacerdotes aūt gentiliū flamines dicebātur: hi in capite habebāt pileū in quo erat breuis virga⁸ desup habēs lane aliqd quod cū propter estuz ferre nō possent: filū tm in capite religare ceperūt: nā nudis⁹ eos penit⁹ capitib⁹ icedere nephas erat. vñz a filo q̄vte bant flamines dicti sunt q̄si filamines: verū in festis diebus filo deposito pileū iponebāt p̄o sacerdotij eminētia. Pref biter grece latine senior interpretatur: non modo p̄o etate vel decrepita senectute sed propter honorem z dignitatē⁸ quā acceperunt pref byteri nominant. Ideo aūt pref byteri sacerdotes vocantur: quia sacra dant: sicut epi q licet sint sacerdotes tm pōtificat⁹ apicē nō habēt: qz nec crismate frōtē signāt: nec paraclitū spiritū dāt: qd solū deberi epis lectio actuū apostolorū demonstrat. Unde et apud veteres idem episcopi: et pref byteri fuerunt: quia illud nomen dignitatis et non etatis⁸ est. Leuite ex nomine auctorj sunt vocati. De leui enim leuite exorti sunt: a quibus in templo dei mistici sacramenti misteria explebantur. hi grece diacones: latine ministri dicuntur: quia sicut in sacerdote cōsecratio ita in diacono ministerij dispensatio habetur. Hipodiacones grece quos subdiacones dicimus. qui ideo sic appellātur: quia subiacēt p̄ceptis et officijs leuitarū. Oblationes enim in templo dñi a fidelibus ipsi suscipiunt: et leuitis supponēdas altaribus deferūt. hi apud hebreos nathanei⁹ vocant distinctione legimus.

Addition.

i ¶ Nathanei. isti dicuntur ministri ministrorū et interpretatur in humilitate deo seruientes vel deo donati. et sunt dicti ab eo tempore / quo iosue gabaonitas donauit ad ministerium templi: scz vt ligna ibi cederēt in ipsa z aquam portarent ad opus sacrificij de quibus dicitur. xxij. q. iij. Innocens. h. Et nota q isti nathanei laudabāt hostias in probatica piscina. Probaton grece dicitur ouis latine. sic ergo dicta erat: quia in ea nathanei. vt. sicut predixi vt legitur in historijs euangelij. ca. post hoc erat tē. Archidi.

Archiepōs q̄t suffraganeos habeat

a ¶ Amensura. qz. x. vel. xj. dz sub se hfe: vt. vi. q. iij. scitote. Uel dicitur a metros qd est mater: et polis qd est ciuitas: quia est mater aliarū ciuitatū. xij. di. de his.

b ¶ Licet. de his que spectāt ad totam puinciaz: sed de his q ad suā diocesim spectant sine eorum licentia posse sunt disponere. xx. q. iij. c. j. et. ix. q. iij. c. j. et. ij.

c ¶ Disponit. q̄ episcopus confert dignitates ecclesiasticas. vt lxxiij. distin. episcoporū. Argu. contra. xciij. dist. legimus. vbi dicitur q tātuz ad epyscopum spectat confirmatō sed hoc refertur ad diuersas consuetudines: vt extra de elec. cū in cūctis. e. c. cū ecclesia vulteranā. Ego credo q de iure cōmuni tantuz electio digni tatum spectet ad capitulū cuz episcopo: vt extra de his que fiūt a p̄ela. sine cōsen. capitu. ea nosc itur. et capi. quanto.

Dignitatum electio ad qs spectat

d ¶ Ex greco. scilicz dos qd est datio.

e ¶ Uirga. qua arcebant aues a carnibus sacrificiorum.

f ¶ Nudis. argu. q nō incedit nudus qui filum fert in capite.

g ¶ Dignitatem. vt. lxxiij. distinc. porro.

h ¶ Et nō etatis. tātuz supple quia alibi dicitur q est nomen etatis: vt. xciij.

a ¶ predicāt. Id est legunt recitando:nō autē predicando qz illud est officiū sacerdotū. xvi.q.i. adūcimus.

b ¶ Miserabiliter.non p prauā vocem:sz potius per altam vocem et sonorā et iste intellect⁹ patet ex littera sequenti:vbi dicit tanta enim zc.

c ¶ Et respuunt infideles .i. excōmunicatos. Et ita ostiarius remonet excōicatos ab ecclia. vt hic.et.xxv.di. perlectis.

In nouo testamento. ¶ hec est secunda pars hui⁹ di. in qua probatur p romana eccl̄a sit caput: ab ipso dño specialiter institūta' secundario a cōciliis. Jo.de.f.

d ¶ Tu es petrus. videt ergo q̄ per hec verba tu es petrus zc. dat⁹ fuit Petro pontificatus: et ita ante passionem:qz ante fuit ei dictū:et ita videt cōtradicere. l. di. cōsiderādū. z.c.fidelior. nam ibi dicit q̄ post passionez qz antea nō fuit dat⁹ ecclesie pastor.

Jo.j.a.

Petr⁹ p⁹ passionem fuit pastor creatus.

Sol. primo fuit apostolus ante passionē:sz post passionē fuit pastor creatus per illa verba. Si diligis me zc. vt extra de electio. significasti. quod etiam hic innuit cū dicit. tibi dabo claues re. zc. hoc enim est p̄mittere et non dare.

e ¶ Pari. Argu. q̄ oīs epūs sit par aplico q̄tum lectores a legēdo:psalmiste a psalmis canēdis vocati sūt illi eīm predicāt⁹ populis volūtatē dei et q̄d sequant:isti canūt vt excitēt ad p̄uctionē animos audiētiū:licet et quidā lectores ita miserabiliter⁹ pnūciēt: vt quosdā ad luctū lamētatōesq; p̄pellāt. Idē etiā z pnūciatores vocātur:quia populo ānūciāt. tāta etiā z tā clara erit eorū vox vt q̄libet longe positorū aures adipleāt. Tantor aūt vocat⁹ est:qz vocē modulat in cantu. hui⁹ duo genera dicūtur i arte musica sicut ea doctissimi hoies latine dicē potuerūt precētor z succētor. Precētor.s.q̄ vocē p̄mittit i cātu Succētor aūt qui voce subseq̄nt canēdo rñdet. Lōcētor autē vt qz p̄sonat z cōcinit:q̄ autē non p̄sonat nec cōcinit nec p̄centor erit. Acoliti ei grece latine cerofer arij dicunt:a p̄portādis cereis qñ legēdū est euāgeliū aut sacrificiū offerēdū:tunc ei accēdūt lumiaria ab eis. z deportant: non ad effugādas tenebras dū sol eodem tēpore rutilat:sed ad signuz leticie demōstrandū:vt sub typo lumis corpalis illa lux ostēdatur de qua i cuāgelio legitur. Erat lux vera que illuminat oēm hominē veniētem in hūc mūdū. Exorciste ex greco i latinū adiurātes siue increpātes vocātur. Jnuocant ei super cathecumi nos vel sup eos q̄ habēt spīm imūdū nomē dñi iesu adiurātes per eū: vt egrediatur ab eis. Ostiarij.i. ianitores qui in ve. testa. electi sunt ad custodiā templi vt nō ingrederetur in illud imūdus i oī re. dicti aūt sunt ostiarij qui p̄sūt ostijs templi. Jp̄i eīm tenētes clauē ola int⁹ extra q̄s custodiūt:atq; int bonos z malos habētes iudiciū fideles recipiūt:z respuūt infideles⁶. Itē anaclet⁹. ¶ Romana eccl̄a a dño p̄latū ac

In nouo testa= (cepit mēto post xp̄m dñm a petro sacerdotalis cepit ordo:qz ip̄i primo pōtificat⁹ in eccl̄ia xp̄i dat⁹ est dño dicente ad eū. Tu es(inq(t) petr⁹ z sr̄ hāc pe.edi.ec.meā z porte inferi nō p̄ua.aduer.eam. Et da.ti.cla.re.ce. Hic ergo ligādi soluēdiq; ptātē p̄m⁹ accepit a dño. primusq; ad fidem pp̄lm sue predicatiōis virtute adduxit verboq; instituit. Ceteri vero ap̄li cum eodē pari^c cōsortio honorez z potestatē acceperūt:ip̄mq; p̄cipē eor⁹ ee voluerunt qui etiaz iubēte dño in toto orbe terrarū dispersi euāgeliū p̄dicauer̄t: ip̄is quoq; decedētibus in loco eor⁹ surrexerunt ep̄i. quor⁹ ordinatio p̄tactu⁶ debet fieri ordine z modo. quos q̄ recipit z verba eor⁹:deū recipit. q̄ aūt respuerit eos:eū a q̄ missi sunt z cui⁹ legatiōe fungunt sperni t:sperner̄t z ipse idubitant a dño Videtes aūt ip̄i ap̄li messem esse multam z operarios⁸ paucos rogauerūt dominū messis vt mitteret operarios i messē suā: vñ ab eis electi sūt. lxxij. discipli. q̄uz typum gerūt p̄br̄i:atq; i eorū loco sūt p̄stituti in ecclia Itē pelagi⁹ vbis rome ep̄s oīb⁹ orthodoxis. ¶ Puma tū ro.ec.ñ aliq̄ synod⁹ sz xp̄s

Quāuis vni= (institueret p orbē catholicā ecclesiā p̄stitute eccl̄e vn⁹ thalam⁹ xp̄i sit: tñ scā ro.ec. catholica z aplica nullis synodicis constitutis i ceteris ad ordinē et rationē cōsecrationis. xxiij.q.i. loquit. an p̄na. Petr⁹ tñ maior fuit alijs in administratiōe: vt. ij.q. vij. puto. potest eīm aliq̄s esse maior alio in ordine:sed tñ minor i administratione: vt archip̄s byter maior est archidiacono : vt xxv.dist.plectis. De ap̄lis qñ fuerunt consecrati nō legimus. Dicunt quidā q̄ in cena dñi quādo dictum est eis. Hoc facite i mea cōmemoratiōnē. de p̄se. dis. ij. in xp̄o. in fine. Alij cuz dictum est eis. Jte baptizate omnes. de cōse. di. iij. p. Pue. de paulo et barnaba habemus. lxxv. dis. q̄ die. z de Jacobo lxvi. di. post.

Petrus in administratione maior alijs fuit. ij.ps.

Mat. xvi.c.

Mat. xvi.c.

Apli quādo fuerūt consecrati.

iij.ps.

Mat. vlti.i.

f ¶ Pretaxato. in parte capituli: que hic non est.

g ¶ Operarios. Argu. hic signauerūt doctores q̄ licet sit statutus certus numerus canonicorū:si tñ excrescant ecclesie facultates q̄ p̄bendе debent augeri: vt extra de vita et hone. cleri. quoniaz. hoc expeditū est. ex de cōsti. cuz. M. fer. et extra de censi. quanto.

Luc. x.a. Mat. ix.d.

h ¶ Rogauerunt. Arg. q̄ nō nisi volentib⁹ datur p̄lat⁹ etiaz a papa: vt. j. dist. p̄ri. sacros. ācta. si. viij. q.i. sciendum. et. c. auda= cter.

Prelatus nolentib⁹ non est dādus

Q Uanuis.

i ¶ Constitutis. scilicet tantum. ad ordinē et rationē cōsecrationis. Hz euāgelica voce dñi z saluatoris nr̄i primatū obtinuit. Tu es inquiens petr⁹:et sup hāc pe.edi. ec.meā. Cui data est etiā sanctitas beatissimi paulivasis electiōis:q̄ nō diuerso(sicut heretici garriūt) sz vno tpe vna eadēq; die⁸ gl̄iosa morte cū Petro in vrbe romana sub cesar Nerone agonizās coronat⁹ ē:z supradictā patrī ro. ec. xp̄o dño p̄secrat⁹ eāq; oībus vrbib⁹ in vniuerso mūdo sua p̄sentia atq; venerando triūpho p̄tulerūt. Est ergo prima^c ap̄li Petri sedes ro.ec. nō habēs maculā neq; rugā:nec aliq̄d^e eiusmodi. In his oīb⁹ q̄sto gradus^c celsior:tanto maior auctoritas inuenit. Jn maiori b⁹ siquidē est regēdi z iubēdi ptās: in minoribus obsequendi necessitas. Uñ Nicolaus papa scribit cōstātinopolitano ep̄o dicens.

¶ Inferior⁹ facta superior⁹ sententijs obnitra sunt.

Inferior^f sedes potiorem absoluere nō p̄t Sola eīm potior inferiorē cōueniēter absolvit. Hinc⁸ liq̄do p̄uidet:qz quē nō p̄t absoluere nec p̄t iudicio inferior potiorē ligare. Unde p pheta^h ait. Nūqd gloriabit^k securis cōtra eū q̄ secat i ea: aut exaltabit^k serra cōtra eū qui trahit eaz? His itaq; ex

Esa.x d.

Confi= tēs ex= traneo sacerdoti. vt dī extra. de peni. z re. oīs. nisi pu⁹ obtēta licētia a p̄prio sacerdote. vt dī in eadē decre. oīs. nisi i necessitate. vt ex. eo. ti. c. vl. B. Et est h⁹ ar. q̄ si papa mādat alicui q̄ excōicet aliquē q̄ possit ēt ip̄m absoluē: qz excōicatio z absolutio pari ponderant. vt si vnū p̄mittitur/z reliquū. vt J. de pe. di. j. ver bū. Arg. J. xxvij. q.i. si hō Jn oīb⁹ istis ca. vsq; i fīnē loquit de eadē materia. scilz de fctō suffraganeorum Ignatij constantinopolitani archiepi: q̄ a suis suffraganeis est depositus fauore ip̄eratoris.

cerdotiū cō sequit remissionē.

g ¶ Hinc. Argu. q̄ idem iuris est in vno cōtrariorū qō in reliq̄ vt J. e. denuq. et xxvj. distic. deinde. et. iij. q. vi. hoc quippe. z ff. de ẏbo. ob. iter.

h ¶ Unde pro pheta. Isaias.

i ¶ Exhibuimus. id est proposuimus.

Hebre. vij.b.

k ¶ Repre hēdēdā. Sed ō J. ij. q. vij. oēs. et ix. q. iij. si autem. vbi dī q̄ subditi possunt reprehendē p̄latos. Sotriplex est repre hēsio. Imperiosa que fit impio potestatis. hec tñ maioriⁿ⁹ conceditur. vt hic. Alia socialis. hec minoriⁿ⁹ p̄cedit lxxxi. di. in oīb⁹. Tertia temeraria est ō infamā di causa fit:z hec nulli cōceditur.

Repre hēsio ē triplex

Dvt hic. Eniq; si l. ¶ Ad hebreos. vbi legit q̄ melchisedech bndixit abrahe. z p hoc ꝑbat ap̄s melchisedech fuisse maiorem ¶ Etiā maledicat. Jrior eīm eadē est rō. [tiorē. vt. ff. eo. inferior. ff. de ẏbo. obli. inter stipulantē.

Minor desicit p̄sente maiore

n ¶ Maiore. Argu. q̄ minor iudex nō potest exercere iurisdictionē suā p̄sente maiore iudice. vt. xcv. di stinc. ecce. ff. de offi. pconsul. l. vlti. Arg. cōtra. p̄. q.i. peruenit. ex. C. de dona. in hac.

a ¶ Benedicere. sed dicitur ep̃o post hanc benedictionem. Ora pro nobis pater sancte: in quibusdam locis ipse infert: or dicit ep̃o. Jube domine benedicere: et episcopus benedictione facta legit.

b ¶ Peccatū. Arg. q̃ aliq̃d phibet nō q̃ ipsuz malū sit: sed q̃ inde malū põt sequi. vt. xxj. q. j. in nouo. t. xj. q. iij. nolite. et. lxiij. di. cū adrian⁹. §. verū.

c Impatores duo eo dē tpe fuerūt.

¶ Unc autē. ¶ Diocletiani. Nota duos fuisse imperatores. Sed contra. vij. q. j. i apibus. §z forte vn⁹ habuit dignitatem: alter administrationem.

d ¶ Marcellinus. §z de isto legit q̃ cōcilio congregato confessus ē q̃ fecerat: et in se tulit sentētiā depositionis: t veniēs coraz diocletiano confessus est se christianū eē: et excōicauit q̃cunq̃ euz post mortez sepeliret. §s videt q̃ hec sententia qua hec p̃cepit non sepeliri corp⁹ suū contineat errotem. vñ nulla dz esse. vt extra de sentē. excō. p tuas. si q̃s em̃ p̃cipiat q̃ corp⁹ suū non sepeliat: hoc preceptū nō ē adimplendū. vt. ff. de cōdi. instī. q̃dam. Preterea qualit poterat iste seip̃z excōicare vel deponere: cum par in parē non habeat iperiuz. vt extra de elec. inotuit. Ad hoc potest dici q̃ nō fuit sētētia quā tulit: sed quedā interpretatio: et ifuit ei tacita cōditio §z nisi de⁹ aliter reuelauerit: t dñs retelauit alit: quia sepultus fuit post xxx. dies post mortē. Itē obijcit ḡre isti ep̃i nō deposuerūt papā cū eēt pfessus ó hereti. vt. xl. di. si papa. dicit hu. q̃ parat⁹ erat corrigi: licet em̃ papa vl' alī⁹ sit hereticꝰ si tñ par⁹ est corrigi nō deponit. vt. xxiij. q. iij. dixit apls: vel ideo nō debebant ip̃m deponere: q̃ coact⁹ fecit. l. distinc. pbfos.

Luce xix.

ferior nō audet benedicere[a] Cur hoc: nūquid benedicere peccatū[b] ē: absit. De maledicis em̃ non benedicis dicit apostol⁹: quia regnū dei nō possidebunt: sed per hoc inuitur ḡte cēsure freno in feriores quiq̃ a suis p̃positis iudicādi coercēdiq̃ sūt si hi nec etiā benedicēdi ius vllum penitus obtineant.

Itē Michaeli imperatori.

¶ De eodem.

Nunc aūt diuia ispiratione nō nos pigebit nec nobis ipossibile erit vobis ostēdē: si tñ audire velitis ñ posse quēquē rite ab his q̃ inferioris dignitat§ vl' ordinis sunt iudicialib⁹ submitti diffinitiōib⁹: si q̃dē tpe diocletiani[c] t maximiani augustoruz marcellin⁹ eps vrbis rome q̃ postea insignis martyr effectus est: adeo cōpulsus[c] est a paganis: vt tēpluz eorū igressus grana thuris super pruinas imponeret: cuius rei gr̃a collecto vniuersorū cōcilio epoz t inq̃sitione fctā: hoc eidē põtifex se egisse cōfessus est: nullus tamen eoz pferre sentētiā in eū ausus est: dum et sepissime oēs dicerēt. Tuo ore iudica causam tuā non nostro iudicio. Et iteruz: noli audiri in nro iudicio: §z colligе i sinu tuo cām tuā. Et rursū. q̃m ex te inquiūt iustificaber§: aut ex ore[c] tuo ꝺdēnaberis. Et iterū dicūt. pria sedes nō iudicabitur a quoq̃. Itē i eodē Sed cū quodā tpe quidā cōtra sixtū papā tētasset q̃daz mali rumoris obijcere: t i cōcilio cui valētinian⁹ august⁹ int̃erat dictū fuisset: nō licē aduersus pontificē sentētiā dare: surrexit protinus idez imperator: t in arbitrio p̃fati pontificis tribuit iudiciū suū. Etenim nullus pontificū minoruz vel inferioruz vbiū subact⁹ iudiciis iuenit

Item Nicolaus papa.

¶ Maiores a minorib⁹ iudicari non possunt.

Submittitur ignatius minoruz iferiorꝫ t subiectoruz deliberationibus: econtra sacris canonibus t exemplis sanctoruz patrū semper vbi est maior auctoritas eundem esse t in omnibus controuersijs ad potioris sedis iudicia dirigātur. q̃d non solū a catholicis: verūetiam ab ipsis cōstat obseruatuz eē hereticis[g]. Alioquin acephalū liquet eē cōcilium vbi de tanta persona agitur t maiorꝫ nō expectatur sentētia: cum et in causa clericoꝫ inferioris[h] gradus solius epi sui iudiciū tantūmodo postulanduz sit.

Itē Michaeli imperatori.

¶ Minorum sententie maiores dānare non valent.

Tantū hanc p̃sumptionē[i] sancti patres apud calcedonem detestati sūt: vt dioscoruz[k] alexādrinū antistitē iter cetera idcirco potissimū sinevlla restitutō ne dānauerunt. quia ponēs in celum os suū: lingua eius transeunte super terram: excōicationē in sanctum Leonem papam dictauit: ita vt in sententia contra ipsum p̃lata hoc videant memoriare p̃cipue dicentes. Q̃m[l] scīs excessib⁹ p̃cipue prioꝝ iiqta tē valde trāscēdit. p̃supsit ei excōicationē dictaf etiā aduersus sanctissimū t beatissimū archiep̃m magne rome. Leonē tē. Nunqd ibi legit inq̃sitionez factā fuisse: vtrū iste dioscorus ip̃am excōicationē iuste dictasset i papā? Nō plane: sed absq̃ oi ꝓtroversia hoc i eo vlti sūt: q̃ cū eēt inferior potiorē q̃buslibet conat⁹ ē lacessere iurijs. teste anatholio cōstātino. p̃sule q̃ dicit ꝓpter fidē[m] nō ē dānat⁹ Dioscorus: sed q̃ excōicationē fecit in dominuz archiepiscopum Leonem.

¶ Distinctio.xxij.

Quia ḡ⁹ maior a minori iudicari nō debet: videduz est q̃ int̃ ceteras ecclesias primū locū: q̃ secundū vl' tertiū obtineat. Romana eccl'ia (sicut supradictū ē) primuz locū int̃ ceteras obtiet: alexādrina secunduz: antiochena ecckia tertiū ab ea locū accepit. Unde Nicolaus papa scribit Mediolanēsibus.

¶ Romana ecclesia ceterarum primatum tenet.

Omnes[c] siue p̃siarche i cuiuslibz apicem: siue metropoles p̃siat⁹: aut ep̃atuū cathedras vel ecclesiarū cuiuscūq̃ ordinis dignitatē istituit ro. ec. Illā ꝺo solꝰ ipe fūdauit: t supra petrā fidei moꝝ[n] nascētis[e] erexit q̃ btō Petro ex̃nevite clauigero t reni sil' et celestis[f] iperij iura ꝺmisit. Nō ergo q̃libet terrena snia: sed illud ꝺbū q̃ cōstructū est celū et terra. p q̃ deniq̃ oia cōdita sūt ele menta: romanā fundauit ecclesiā. Illi⁹ certe priuilegio fungit cui⁹ auctoritate fulcitur. Unde nō dubiū est: q̃ quisq̃ cuilibz eccle ius suū detrahit iustitiaz[o] facit: qui autē romane ecclesie priuilegiū ab ipso summo omniū ecclesiaꝝ capite traditū auferre conat[h]: hic p̃oculdubio in hereſim labit̃: et cū ille vocet iust⁹: hic est dicēd⁹ hereticus. Fidē q̃ppeviolat q̃ aduersus illā agit q̃ est mater fidei. Et illi cōtumax inuenit̃ q̃ eā cūct§ ecclīs p̃tulisse cognoscit̃: t infra. Usi ipe sanct⁹ Ambro. se in oīb⁹ sequi magistrā sanctā romanam ecclesiā p̃fitetur. Itē anacler⁹ seruus xp̃i iesu.

¶ Non ab apostolis §z ab ipso domino romana ecclesia primatum accepit.

Sacrosācta romana t aplica ecclesia: nō ab aplis: §z ab ipo dño t saluatore nr̃o primatū obtinuit: sicut btō petro aplo dixit Tues pe. t sup hanc petrā edi. ec. meā. vsq̃ soluta t in celo. Adhibita ē etiā societas in eadez romana vrbe btissimi apli paulivasis electionis q̃ vno die eodēq̃ tpe rome cū petro gl'iosissima morte coronat⁹ est: t ambo sanctā ecclesiā romanā ꝺsecrauerūt: atq̃ oīb⁹ alijs vrbib⁹ i mūdo vniuerso: tam sua p̃sentia q̃ venerādo triūpho ptulerūt Et licet p oīb⁹ assidua apd deū oīz sctoꝝ effundat̃ oro: his tñ ꝑbis btissim⁹ paulus romanis ꝓpio cyrographo pollicet̃ dicēs. Testis ē michi de⁹ cui seruio i spū meo i euāgelio filij ei⁹ q̃ sine[i] int̃missione memoriā vr̃i facio semp i orationib⁹ meis. Quia ḡ sedes ē i celesti bñficio ro. ec. quā (vt mēoratū est) btissimi petrus t paul⁹ suo martyrio ꝺsecrauer̃t. Scōa aūt sedes apud alexandriā q̃ bti petri noīe a marco[k] ei⁹ discipulo atq̃ euāgelista ꝺsecrata ē. Tertia ꝺo sedes apd ātiochiā eiusdē bti petri apli habet̃ noīe honorabilis: quā illic priusq̃ romā veniret habuit: t ignatiū epm ꝺstituit ibi: t illic primū[l] nomē xp̃ianoruz[m] exortū trāstulit eniz de grecia imperiuz vt extra de elec. venerabilē. Ar. contra. xcvj. dist. duo. et. xciij. dist. legimus. et. xxj. distinc. §. j.

Ecclīa rū maioꝝ oꝝ do.

Papa habēs vtrūq̃z gladiū trāstulit imperiū.

Mat. xvj. c. Act. ix.

Roma. j.

ij. ps.

a ¶ Fidez. tñ ne sit §. §. xv. distin. canones circa medium.

diuisio

b ¶ Qz ergo. In hac dis. ostēdit ordinē maiorū ecclīaꝝ. t primo ostēdit quez ordinē habuer̃t scōm antiq̃ tpa. Secūdo ostēdit quē ordinē habuer̃t postea §m moderna tēpora. talis fuit ordo. Pria fuit romana eccle. alexādrina secūda antiochena tertia. gr̃a hierosolimitana. §z post ḡ⁹ imperiuz fuit translatuz constātinopolim: cōstātinopolitana eccl'a obtinuit se cūduz locū: post ro. alexandrina tertiū: antiochena gr̃tū: hierosolimitana q̃ntuz. et hoc dr̃. j. eo. cōstātinopolitane vt dr̃ extra de p̃uile. antiqua.

c Ordo luttere.

¶ Ones sic. cōstrue. ro. ec. instituit oēs §z platos sue i apice cuiuslibet patriarche. i. patriarchatus. t p hoc ptz q̃ solus papa nouas facit dignitates.

d ¶ Mox. i. ab initio.

e ¶ Nascētis. ad nouum testamen. um.

f ¶ Celestis. Arg. q̃ papa hz vtrūq̃ gladium t spūale t tpale lxiij. di. tibi dño et. xv. q. vij. ali⁹. t. c. nos sctoꝝ. t ca. iuratos. et. j. q. iij. q̃ p̃sulat⁹ t. xcvj. dist. duo.

g ¶ Iniusticiā Nec papa debz vni eccl'ie detrahere t dare alteri. vt. xcix. di. ecce. t. c. nullus. et xv. q. ij. de eccl'asticis. nisi sub sit causa. vt. ix. q. iij. cōquest⁹. t. c. nunc vero. t. c. p principalem.

h ¶ Conatur sol⁹ ergo conat⁹ hic punit. vt. vj. q. j. §. verū. t. j. q. j. §. studet. de pe. distinc. j. §. si quis.

i Sacrosancta. ¶ Sine intermissione nō tñ in quolibz instanti: §z horis constitutis. §ic. j. xxxj. di. si laicus. et. xxxvij. distin. de quibusdam.

k ¶ A marco. vt. xxiiij. q. j. cum beatissimus.

l ¶ Primum. vt. vij. q. j. mutationes.

m ¶ Christianoruz. Primo enim omnes fideles fuerūt dicti discipuli vel fratres. xj. q. iij. ca. ad mensam. sed postq̃ apostoli fecerūt concilium antiochenū dicti sūt christiani. xxiij. q. j. rogamus.

Moyses fuit maior aarō.

a ¶ Moyses. licet moyses & aarō primi & summi dicti sint sacerdotes. tñ moyses fuit maior ꝙs aaron in administratione: nō q̄ ad ꝓsecrationē sacerdotalē. In hoc eñ ābo pares fuerūt. moyses tñ hostias nō offerebat: sz vota offerebat p pplō. vt. xxxvj. di. si quis vult et. lxxxviij. di. de creuit. Item & in hoc maior erat moyses ꝙs aarō q̄ istruebat & rediarguebat eum tāq̄ minorez. vt de pe. di. iij. inter hec hyrcum.

ꝑs. xcviij c

¶ Onstātinopolitane.

b ¶ Roma. roma dicta ē ꝓstātinopo. q̄ cōstātin⁹ illuc cū aliis romanis uit et eā constituit. vn de et constantinopolis & roma est dicta.

¶ E ꝓstātinopolitana. Immo ipe imperator eā fatetur subiectaz roma. eccle. vt in autē. de eccle. ti. in ꝑn ci. colla. ix.

Additio. Stult⁹ vñ dr.

d ¶ Stultus. Stult⁹ ta. tū. dicit q̄si extult⁹ ab extollo lis. q̄ se extollit. vel dicit stult⁹ q̄si statim vlt⁹. ab vlciscor vlciscer/. q̄ stultus statim vltionem expetit. nec ꝑliberat. Uel dic q̄ ꝓprie stult⁹ ē q̄ p stuporē non mouet iuria: se uriam eñ pfert nec vlt⁹ ē: nec vlo ignominie motetur dolore: q̄ stult⁹ est ebetior corde. vñ quidā ait. Ego me esse stultū existimo: fatuū eē nō opinor. id est obtusis quidem sensibus non tamē nullis. secundum Pap. et hug.

Senes nō dñt erubescē a iuuenib⁹ discere

e ¶ Discere. Argu. est hic cōtra seniores q̄ erubescūt discē a iuuenib⁹. sic. xxxviij. distinc. nulli⁹. & xxiij. q. iij. si habes. et. lxxviij. distinc. peruenit. Item habes hic q̄ maiores tenēt & sequi exempla minorū si bona sunt. j. q. j. si fuerit. & c. neq̄ in homine. et. xix. distinc. secundum.

f ¶ Bizācenus. id est constantinopolitan⁹. primo eñ constātinopolitana dicta fuit bizantium.

g ¶ Subiici. ita demum si qua culpa &c.

h ¶ Nescio. q. d. ex quo ꝓstātinopo. episcop⁹ fatetur se esse subiectū roma. eccle. multomagis et alij tenentur fateri. Sic videtur q̄ confessio prelati nocet ecclesie. vt extra ō. ca. mo. dilectus. et sentē. & re iudi. suborta. & de postu. prelato. ad hec Jo. q̄ō credo verum esse si de consensu sui capituli facta ē in iudicio. vt extra. de iudi. causam. & de procu. c. j. B.

Prelati ꝓfessio an noceat eccle.

i ¶ Humilitatis. hoc vult dicere q̄ omnes essent equales: si omnes vellēt esse boni: sed quia aliq̄ peccare volunt: necesse est q̄ aliqui sint maiores q̄ puniant peccata eorum. culpa enim causa subiectionis est. nam nō peccantes: legi non subiiciuntur. vt in auten. de incestuo. nup. §. si vero. col. ij. xix. q. ij. due sunt. Et aliter non posset consistere genus humanum nisi quidam essent maiores: et alij minores: sicut est in angelis. vt. lxxxix. distinc. ad hoc.

Culpa est subiectionis cā.

¶ Onstantinopolitane ciuitatis ep̄z habere oportet p̄riat⁹ honorez post romanū ep̄m: propter q̄ō fit roma⁵ noua. tē Grego. iohanni epō syracusano.

¶ Aplice sedi ꝓstātinopolitanā constat esse subiectā.

¶ E ꝓstātinopolitana ecclia q̄ dicūt q̄s eā dubiter sedi aplice esse subiectā: tm̄ si q̄d boni: vel ipsa: vel altera ecclia habet: ego etiā miores meos q̄s ab illicitis ꝓhibeo in bono imitari patus sum. Stult⁹ eñ est qui se in eo primū existimat: vt bona q̄ viderit discere cō tēnat. Item eidē. Nā q̄ primas bizancenus sedi apostolice dicit se subisci⁸ si qua culpa i episcopis suis iueniatur: nescio quis ei subiectus non sit. Cum vero culpa nō exigit oēs scd̄m rationē humilitatis equales sumus.

Item Gelasius papa.

¶ Cōstantinopolitan⁹ episcopus auctoritate romani pontificis ordinatur.

Q Ua traditione maiorum apostolicaz sedē in iudicium vocant an secūde sedis antistites & ctie: ceteriq̄ bene conscij sibi sacerdotes depelli debuerunt: et qui extiterit religionis inimicus ꝓpelli ꝓ debuit: videant ergo si alios habēt canones quib⁹ suas ineptias exequantur. Ceterū isti qui sacri qui ecclesiastici: qui legitimi celebrātur: sedē apostolicam ad iudicium vocare non possunt. Constātinopolitane vero ciuitatis episcopus q̄ vtiq̄ per canones inter sedes nullum nomen accepit: in cōmunionem recidens perfidorum non debuit submoueri.

Item ex. vj. synodo.

¶ Constantinopolitana ecclesia secūdus a romana ecclia obtinet locum.

Q Ua traditione.

j ¶ Vocant. ad concilium faciendum.

k ¶ Depelli. ab achatio.

m ¶ Inimic⁹. Achatius.

n ¶ Qui sacri. ironice dicit.

o ¶ Nullū nomen. Quia tempore gelasij constantinopolitana ecclia non habuit secūdū locū adhuc. vel nullum vocat ꝓpter hereſim ibi statutā.

a Appellato ꝓt ad papam omisso medio inkpōi.

Jure suo mr tis modis q̄s puniat

¶ Enonantes. Similia in quibusdā: q̄ ad ipsum appellat medijs ꝓtermissis: vt. xi. q. j. si clericus & q̄ deponit eñm vt videtur: vt. iij. q. v. q̄ suspecti. et imperator dicit: q̄ idē iuris habet in suis subditis q̄s papa in suis. vt in autē. de ec. ti. §. j. col. ix. Sit⁹ alexādrinus ecclia sortē ꝓdicti sile hz ꝓuilegiū romane: vt. lxv. di. q̄m & c. mos ātiqu⁹.

b ¶ Puniſh. sic ergo aliq̄ ecclesia ꝓnatur iure suo sine culpa sua: et hoc fit q̄n q̄ ꝓpter fauorē q̄nq̄ ꝓpter odiū ꝓpter fauorem multiplicit. vno mō. vt hic. Alio mō fauore sacerdotij. vt. luij. distinc. frequens. et alio modo ꝓpter vnū cōsecrationis: vt xxiij. q. vj. ꝓperimus. q̄nq̄ ꝓpter fauorem religiōis: vt extra de ec. edi. ad audiētiā. q̄nq̄ ꝓpter scādalū. extra de cle. egro. tua. q̄nq̄ ꝓ defectum sacramenti: vt. xxxiij. dist. si cui⁹. Item ꝓpē odiuz alter⁹: vt lxx. dist. neminē. xxvi. q. vij. decernimus. ꝓpter pauptatem. x. q. iij. cap. vnio. Alis regulare est: q̄ nemo sine culpa sua ꝓuand⁹ est iure suo. vt. xvi. q. vij. inuentum. et. lvj. di. satis puersum. Hic potest habere locū distinctio q̄ō q̄nq̄ ꝑditur ꝓuilegiū ꝓpter fauorem vt hic: q̄nq̄ ꝓpē enormē dānum: vt extra de deci. suggestum. q̄nq̄ ꝓpter abusum. xi. q. iij. ꝓuilegium. q̄nq̄ ꝓpter delictū. xxv. q. j. ita nos. q̄nq̄ ꝓpē negligentiā ff. de nūdinis. l. j. q̄nq̄ ꝓpter ꝓfectū extra de ꝓui. si de terra. & c. accidētib⁹. Et no. q̄ licet quis sine culpa perdat ꝓuilegiū: nūq̄ tñ sine causa: extra vt lite ꝓte. q̄si frequēt. §. porro. vñ ꝑ. Pauptas/ odiū vicium/ fauor/ q̄ scel⁹/ ordo. Personas spoliāt⁹ loca iure suo

Uersus

¶ Ustinianus. Ac hierosolymitanor⁹ tū sunt & alij patriarche: vt bituricen. aquilegie. vt. ix. q. iij. conquestus. & ca. nuncvero. j. xxxij. distinc. erubescāt

diuiſio

Reuiter ¶ Hec distinctio diuiditur in sex partes. In quarū prima ponit quid iuris sit de electiōi romani pōtificis. secunda est ibi. episcopi vero. tertia est ibi. his igitur. quarta ibi. Dalmaticis. quinta ibi. Queritur. sexta ibi. Subdiaconus.

d ¶ Reuiter. In hac distinct. ostenditur qualiter singuli ordines sunt conferendi. Et primo ostēdit qualiter papa debet eligi et ordinari. Secundo qualit⁹ ordinādus in episcopum debeat examiari. tertio qualiter episcopus et alij iferiores sint ordinandi. quarto annectit ō habitu clericorum: & q̄ moniales nō debēt cōtingere sacra vasa.

e ¶ In nomine hec sunt verba notarij vsq̄ ibi. nouit beatitudo.

f ¶ Inditione. inditio dicit spacium triū lustrorum.

g ¶ Patriarchū. i quo papa residet.

h ¶ Trapezitas. i. cāpsores.

i ¶ Adeo. h tā gitur latēter q̄ legitur in cronicis q̄ benedict⁹ decim⁹ q̄ successit stephano electus est de pontificatu & fact⁹ ē papa Johānes sabinen. episcopus ꝓ pecūia cui ꝓpositū ē nomē siluester. & ulte etiā deiect⁹ est: & deinde reparat⁹ & restitut⁹ est bñdict⁹ & iterū eiect⁹ est benedict⁹ & datus est papat⁹ Johāni archipbro añ portā latinā cui ipositū ē nomē Gregoriu⁹: et hic ab heretico ipatore est deposit⁹ et vltra mōtes trāslat⁹ ē. hoc toto vno ānō factū ē ꝓpi hoc

Multiplicis pape mutatio.

c ¶ Ustinianus. Ac hierosolymitanor⁹ tū sunt & alij patriarche: vt bituricen. aquilegie. vt. ix. q. iij. conquestus. & ca. nuncvero. j. xxxij. distinc. erubescāt

Reuiter ¶ Hec distinctio diuiditur in sex partes. In quarū prima ponit quid iuris sit de electiōi romani pōtificis. secunda est ibi. episcopi vero. tertia est ibi. his igitur. quarta ibi. Dalmaticis. quinta ibi. Queritur. sexta ibi. Subdiaconus.

d ¶ Reuiter. In hac distinct. ostenditur qualiter singuli ordines sunt conferendi. Et primo ostēdit qualiter papa debet eligi et ordinari. Secundo qualit⁹ ordinādus in episcopum debeat examiari. tertio qualiter episcopus et alij iferiores sint ordinandi. quarto annectit ō habitu clericorum: & q̄ moniales nō debēt cōtingere sacra vasa.

e ¶ In nomine hec sunt verba notarij vsq̄ ibi. nouit beatitudo.

f ¶ Inditione. inditio dicit spacium triū lustrorum.

g ¶ Patriarchū. i quo papa residet.

h ¶ Trapezitas. i. cāpsores.

i ¶ Adeo. h tā gitur latēter q̄ legitur in cronicis q̄ benedict⁹ decim⁹ q̄ successit stephano electus est de pontificatu & fact⁹ ē papa Johānes sabinen. episcopus ꝓ pecūia cui ꝓpositū ē nomē siluester. & ulte etiā deiect⁹ est: & deinde reparat⁹ & restitut⁹ est bñdict⁹ & iterū eiect⁹ est benedict⁹ & datus est papat⁹ Johāni archipbro añ portā latinā cui ipositū ē nomē Gregoriu⁹: et hic ab heretico ipatore est deposit⁹ et vltra mōtes trāslat⁹ ē. hoc toto vno ānō factū ē ꝓpi hoc

Multiplicis pape mutatio.

¶ Enoūates sci constātinopolitani decreta cōcilij petim⁹: vt ꝓstātinopolitana sedes sīha⁹ priuilegia que iferior roma habet accipiat: nō tñ in ecclīastic⁹ reb⁹ magnificet vt illa: sed hec sc cūda post illaz existēs priuilegiū ꝑ alexādrina sedes numeret: deide antiochena: & post eam hierosolimitana. Hic dat itelligi q̄ alexādrina ecclesia de secūda facta sit tertia: & ātiochena ō ctia sit q̄rta: nisi forte q̄s duas ꝓtēdat esse secūdas vt constantinopolitanam & alexandrinam parē sue dignitatis velit locum obtinere.

Unde in. viij. synodo legit.

¶ Que patriarchalium sedium primum vel deinceps teneat locum.

D Iffinim⁹ neminē p̄ius mūdi potētū quē quē eor⁹ q̄ ꝓtriarchalib⁹ ꝓsūt sedib⁹ honorare: aut mouere a ꝓprio throno tētare ꝑcipue qdē sactissimū papā senioris rome deiceps ꝓstātinopoleos ꝓtriarchā: deinde & alexādrie ac ātiochie ac hierosolomitanorum.

¶ Distinctio. xxiij.

Reuiter q̄ inter ecclīastica officia sit differentia mōstrauim⁹ Nūc a sūmo pontifice ici piētes: & vsq̄ adultimū gradum descendētes: qualiter quisq̄ eorum debeat ordinari sanctorum auctoritatibus ostendamus.

Item ex. vj. synodo. Añ Nicolaus papa.

¶ Decretum Nicolai pape de electione ro. pontificis.

In noie dñi nostri Jesu xpi & saluatoris ab incarnatiōe eius ānō. M. lx mēse aprili inditiōe xij. prepositis sacrosc̄is euangeliſ presidēte quoq̄ reuerēdissimo ac btissimo papa Nicolao i basilica lateranēsi patriarchi q̄ cognoiatur ꝓstātinana. ꝓsidētib⁹ etiā reuerēdissimis epis: abbatib⁹ p̄sbyteris: diacōib⁹: idē venerabilis pontifex auctoritate apostolica decernēs de electiōe sūmi pōti. (inq̄t) ¶ Non uit beatitudo vestra dilectissimi fratres & coepiscopi: in ferioza quoq̄ membra nō latuit: defūcto bone memorie domino stephano p̄decessore nostro hec apostolica sedes cui auctore deo seruio: quot aduersa ptulerit: quot deniq̄ per simoniace hereſis trapezitas repetit⁹ malleis: crebriſq̄ tonsionibus subiacuit. Adeo quidem vt columna dei viuētis iam pene videretur nutare & sagena summi piscatoris procellis intumescentibus cogeretur in naufragij profunda submergi. Unde si placz fraternitati vestre debem⁹ aud-

datū fuit priuilegiū Henrico de quo hic fit mentio.

a ¶ Futuris casib⁹.no.ad cautelā futuror aliqd statui.vt.lxiij.di.cū adrianus.z.ſ.q.vij.conuenienti bus.ff.loca.ſi qs domū.ſ.ij.Ar.ptra.qz nō imputat alicui ſi nō dānauit eccl'a vt extra vt eccle.bñfi.vt no strum.et.ff.ad.l. aquil.l.ſi putator.

Electō nē tractatus pcedere dz.

b ¶ Tractantes.videt q per electionez semp dz pcedere tractatus:alioquin electio nulla est sicut alienatiō nē debet pcedere tractatus: vt xij.q.ij.ſine. Joha.qđ hodie expſſum est.extra d elec.in geneſi.et.c.qz ppter.B.

c ¶ Religioſiſſimi viri.i.epi cardinales.

d ¶ Pręduces J.diſti.lxxix.c.ſ. cōtra.ſed hic dixit pręduces nō respectu cardinalū:ſed aliorū clericorū:vel religioſos appellat hic epiſcopos cardinales.

e ¶ Legitim⁹ id est canonicus

f ¶ Nulla.J.diſtin.lxij.c.ſ.

g ¶ Fūgunt.

Consecrans est inferiꝰ cōsecrato

non tñ ideo ſunt maiores papa: quia conſecrant eum:qz ſuffraganei cōſecrant metropolitanū: nō tñ ideo ſunt maiores:vt.lvj.diſt. capi.ſ.

Papa an poſſit eſſe qs non idoneꝰ

h ¶ Gremio. g aliqs in eccl'a romana pōt eſſe non idoneus ad papatū.et ſic eſt .J.xxj.diſti.q̄uis in fine. vbi dicitur q ibi non est macula nec ruga.ſed bene potest eſſe q omes ſunt ſancti.non

Eligendus an idoneꝰ ad papatū: vel quia ſunt corpore viciati.vel debeat aliud habent impedimentū. Item habes q ſemper eſſe de de clericis ipſius eccleſie eligēdus eſt plat⁹ ſi ibi ē gremio idoneus:vt.lxj.diſti.nullus.z ca.obitū.z.lxiij.diſtin. eccleſie metropolitano. Idem in abbate:vt.xviij.q.ij.q̄ ſit.z

Eligat

xilliante deo futuris⁹ caſib⁹ prudēter occurrere: z eccl'a ſtico ſtatui ne recidiua (qđ abſit) mala pualeant pcaue re:quapropter inſtructi pdeceſſor noſtror aliorūq; ſanctor patrum auctoritate decernimus:atq; ſtatuim⁹: vt obeunte hui⁹ romane eccl'ie vniuerſalis pōtifice ipſi mis cardinales epi diligentiſſime ſimul de electiōe tractātes⁵ mor xpi clericos carcardinales adhibeant:ſicq; reliquus clerus z populus ad cōſenſum noue electiōis accedant:nimiū precauentes: ne venalitatis morb⁹ aliqua occaſione ſurrepat. Et ideo religioſiſſimi⁶ viri pręduces⁷ ſint in pmouenda pontificiſ electione:reliqui aūt ſequaces. Certus vero atq; legitimus⁸ hinc electionis ordo pēdit ſi perſpectis diuerſorū patrū regulis ſiue geſtis etiā illa beati Leonis pape pdeceſſoris noſtri ſententia recolak. Nulla⁹ inquit ratio ſinit vt inter eos habeātur qui nec a clericis ſunt electi nec a plebibus expetiti:nec a cōprouincialibus epis cū metropolitāi iudicio conſecrati:ſed quia ſedes apoſtolica cunctis in orbe terrarū preferk eccleſiis:atq; ideo ſup ſe metropolitanum habere nō pōt: cardinales epiſcopi pculdubio metropolitāi vice funguntᵏ: quiuidelicz electū antiſtitem ad apoſtolice culminis apicē puehant cō

Elector q̄ fit i loco non determinato nulla est.

ps. lxviij.

ps. cviij.

Electꝰ añ cōfirmationē non adminiſtrat.

ſecrādū. Eligak aūt de ipſi⁹ eccl'ie gremio⁹ ſi reperik idoneus: vel ſi ō ipſa nō inuenik ex alia ſumak: ſaluo debito honore z reuerentia dilecti filij noſtri Henrici q̄ in pſentiaz rex habek:z futur⁹ ipe rator deo cōcedente ſperak: z tā ſibi⁹ceſſim⁹ ſicut ſucceſſoribꝰ illi⁹ q̄ aplica ſede pſonaliter¹ hoc ius ipetrauerit qđ ſi prauoꝝ atq; iniquoꝝ hoiz ira puerſitas inualuerit vt pura ſincera atq; gratuita fieri in vrbe⁹ nō poſſit electio:cardiales epi cū fligioſis clericiſ catholiciſq; laicz lz¹ paucis ius ptātis obtinent eligēdi aplice ſedis pōtificēvbi⁹gruerit. Plane poſt q̄ electō fuerit facta ſi belli ca fuerit tēpeſtas: vl qualiſcūq; hoim conat⁹ malignitatis ſtudio reſtiterit:vt is qui electꝰ est i apo.ſe.iuxta pfectudinē inthronizari nō vale at electꝰ tñ ſicut verus papa obtinet auctoritatē regēdi romanā eccleſiā:z diſponendi[m] omnes facultates illius qđ beatū Gregoriū āte ſuā pſecratōnē cognouim⁹ feciſſe.q ſi qs ptra hoc decretuz noſtrū ſynodali ſententia pmulgatū quaſi p ſeditionez vel pſumptionē aut ąlibz ingenio electus:aut etiā ordinatus ſeu inthronizat⁹ fuerit:auctoritate diuina z ſanctoꝝ apoſtoloꝝ Petri z pauli perpetuo anathemate cū ſuis auctoubus z fautoribꝰ z ſequacibꝰ a liminibus ſanc

Audiētia est multis denegāda.

cte dei eccleſie ſeparat⁹ abiſciatur:ſicut antichriſt⁹ z inuaſor:z ꝺſtructor tot⁹ xpianitatiſ: nec aliq̄ ſuper hoc ei audiētia[a] reſeruet ſed ab oi eccl'aſtico gradu i quocūq; fuerat pri⁹ ſine retractatiōe deponatur:cui quiſquis adheſerit:vel qualēcūq; tanq̄ pōtifici reuerētiā exhibuerit: aut in aliquo eū defendere pſumpſerit: pari ſentētia ſit mācipat⁹: quod ſi qs huius noſtre ſancte decretalis ſnie temerator extiterit:z romanā eccleſiam ſua pręſumptione cōfundere z pturbare cōtra hoc ſtatutū tētauerit: ppetuo anathemate atq; excōicatiōe dānetur:z cū impiis(q̄ nō reſurgēt i iudicio)reputetur:omnipotētis irā ptra ſe ſentiat: z ſanctorum apoſtoloꝝ Petri z pauli(quorū eccleſiā pſumit cōfundere i hac vita:z in futura)furoreᵇ ſentiat:fiat habitatio ei⁹ deſerta z i taberna culis ſuis nō ſit q̄ ihabitet:fiāt filij eius orphani: z vxor ei⁹ vidua Cōmotus cōmoueak ipe z filij eius mēdicēt:z eijcianᵏ de habitationib⁹ ſuis Scrutek etiā feneratoꝝ oēz ſubſtātiā eius: z diripiāt alieni labores ei⁹: orbis terrarum pugnet contra eū z cūcta elemēta[c] ſint ei ptraria: et oim ſanctoꝝ quieſcētium merita illum confundant[d] z in hac vita ſuper eum apertam vindictam eorum oſtendant[e]. Obſeruatores autez hui⁹ noſtri decreti omnipotentis gratia protegat: z auctoritas beatoruz apoſtoloruz Petri z pauli ab omniū peccatoꝝ vinculis abſoluat

Epiſcopi vero z ceteri ordines infra cōſtituti qualiter ordinari debeāt ex auctoritate cartha. concilij quarti. cui iterfuit Auguſti. tēpore honorij Auguſti:oſtendim⁹ ab eoꝝ examinatiōe icipiētes.

¶ Quomodo ſit examinandus qui in epiſcopū eligit.

QUi epiſcopus ordinā dus[f] est antea examinetur[g] ſi natura ſit prudēs: ſi docibilis[h]: ſi moribus temperatus[i]:ſi vita[k] caſtus: ſi ſobri⁹: ſi peruigil: ſi ſemp ſuis negocijs cauēs[l] ſi humilis: ſi affabilis: ſi miſericors ſi literatus: ſi i lege domini inſtructus: ſi i ſcripturarū ſenſibus caut⁹ vel acutus ſi in dogmatib⁹ eccleſiaſticis exercitatus z ante omnia ſi fidei documenta[m] verbis ſimplicibus[n] aſſerat[o]: id est patrem z filium et ſpiritū ſanctum vnum deum eſſe cōfirmās:totāq; trinitatis vnitatē deitatē coeſſentialē z cōſubſtātialē z coeternā z coomnipotētē pdicās: ſi ſingulas quaſq; i trinitate perſonas: plenum deū z totas tres pſonas vnum deum: ſi incarnationez diuinam nō in patre: neq; in ſpiritu ſancto factam: ſed in filio tantū z credat:vt qui erat in diuinitate dei patris filius deus verus ex patre eſſet z verus homo ex matre: carnem ex matris

Conſecrād⁹ an ſit añ examinād⁹. ij.ps.

Docilis melius diceretur docilis: qz homo ē docilis

Johelis.ij.

J.di.xxxvj.illiteratos.meli⁹.xxxvij.di.Flatū.ar.ad te ſtes repellēdos.ar.iij.q.iij.itē in teſtib⁹.ar.J inſtrā.

a ¶ Audientia. hic habes caſum vbi alicui denegat audiētia: ſez in caſu intruſionis. et. iij. q.j.ſ.patet. Itē et i caſu ſciſmatis.vt.xxiij.q.v. nō vos. Itē cum recipit eccleſiaz ō manu laici. vt xvj.q.vij.ſi quis deinceps. Item cū quis excōmunicat ſuū maiorē.vt.xxj. diſtinctum. vnde videt q ſpoliatus q̄ aliquo iſtoruz caſuum non poſſit petere reſtitutionez ex quo denegetur ei audientia. Ar. contra.extra.de reſti.ſpo.in litter⁹ Johā. Solu.qui libet ſpoliat⁹ reſtitui debet: niſi ſpoliat⁹ ſit a iudice iuſta de cā vt ex de reſcrip. dilect⁹. et niſi in caſibus exceptꝰ: vt extra de reſti tu. ſpo. litteras. et ca. ex trāſmiſſa.iij.q.j.in ſumma.nec excōicatus directe poterit reſtitutionē petere. vt extra. de exceptio. cuz inter. iij.q.j. in ſumma.vbi ō hoc.B.

b ¶ Furorem id est vindictā.

c ¶ Elemēta. id ē ſiue ſit i terra ſiue in aqua: puniatur.

d ¶ Confundant. id est a cōfuſione non liberentur.

e ¶ Oſtēdant

Nec peccaut iſte maledicendo: quia maledictorum duo ſunt genera.xxiij.q.iij.cum ſancti.

¶ Epilo. Hec est secūda pars diſtinc. in q̄ ponit que

ſunt querēda in eo tpe conſecrationis. Johā. de fan.

f ¶ Ui epiſcop⁹. ¶ Ordinād⁹. id est conſecrandus: quia tunc est ſcrutinium faciendum.

g ¶ Examinetur. iſta examinatio nō est faciēda: niſi circa ignotos. xlvij. diſti. de petro. z. xciij. diſtic. valde. z hoc verum est de ſcrutinio electionis: niſi forte ſūmatim etiā circa notum quereretur de modo eligendi. z de his ē habes. ex de elec. cum in cunctis. Scrutiniū aūt quod fit in conſecrando: illud nunq̄ est omittendum etiā circa notuz. vt hic. et.xl.di.ca.ſ.ij.et iij.et.lxxv.di.c.j. immo ꝓpellitur. et ſi in vno deficiat.xxxviij.diſt. que ipſis.

h ¶ Si docibi lis melius diceretur docilis: qz homo ē docilis et doctrinalis liber docibil'. qñq; tamen ponit vnū ꝓ alio. vt hꝫ et petr⁹ in epla. Et erūt oēs docibiles deo: debet aūt rōnem reddē oi poſcenti. xxxvj. diſtinc. ſ.ecce.

i ¶ Tēperat⁹ J.xj.q.iij. illa ꝓpoſitozum.

k ¶ Uita.J.diſtiij.legem.

l ¶ Cauens. nā ppter ſimplicitatem repellit qs.vt.xxxix.diſt. petr⁹ ſz iā ꝓmotus nō deponit. ſz ei adiutor datur.vij.q.j. quia frater noſter.

m ¶ Fidei doctrine.i.fidē.

n ¶ Simplicib⁹.i. aptis nō implicitz. ex de ſūma trini. firmit. vt.ſ. diſ.iij. erit aūt nō inuſitatz

o ¶ Aſſerat. pfiteri debet q obſuabit patrū regu

las. in autē. quomodo oportet episcopos. ℌ. ad nos ergo. circa prin. colla. j.

Diabolus libertꝫ hꝫ arbitrium.

a ¶ Non p ꝺitionē. i. p creationē. vult em̄ dicē q nō est creat⁹ malꝰ: vt q̄dā dicūt: ſz ex libo arbitrio fact⁹ ē malꝰ. imo adhuc hꝫ liberū arbitrū: ſz illō ē ad malū tm̄. alioqn ſi nō haberet liberū arbitriuꝫ non demereret. xxiij. q. iij. vasis ire. immo q̄tidie fit peior. ſitr angel⁹ hꝫ liberū arbitriū: ſz illō est tm̄ ad bonū: et p id q̄tidie meret et fit melior. homo hꝫ liberū arbitriū eq̄ ad bonū ⁊ ad malū. vt xxiij. q. iij. nabuchodonosor.

Petā p qd dimittūtur.

b ¶ Dimittāt⁹. id ē dimissa obtinēt. nā p ꝓtritionē dimittunt adulto petā: nō p baptismū. aut em̄ adultus accedit ad baptismū cuꝫ charitate aut nō: ſi cum charitate tā nullū i eo ē petm̄ vt legit de cēturione. vt. xxvj. diſti. deinde. et de cōſe. di. iij. non dubito. ſi ſine charitate nullū peccatū ei dimittit. de conſe. di. iij. oſtenditur. dimittūtur tamē ſatiſfactiones quas p peccatis facere debet. vt ℌ cōſe. di. iij. ſine penitētia. Itē ⁊ originalia dimittūtur p baptiſmū adultis. ſed nullū mortale ſi nō habꝫ charitatē. ſ. q. j. vide.

c ¶ Extra eccleſiā. ſ. q. ſ. eſt eccleſiā catholicā. et ca. ex eccleſia.

d ¶ Et laicorum. ſed quare hic poſt examinationē requirit cōſenſus clericorum ⁊ laicorū. qui em̄ electioni ꝓſenſit poſtea electo nichil obijcere poteſt. vt. viij. q. ij. dilectiſſimi. Sz dicas hic loq̄ de examinatione que fit tempore cōſecrationis: nec aliud vult dicē niſi q̄ cōſecrari ꝺz ſi ita ē q̄ oēs ꝓſenſerint in eū. Itē patet hic q̄ laici poſſunt ꝓtradicere electioni vt dicam. j. ca. allud. ꝛc.

Electō ni pñt laici ℨdicere.

Hꝺs igit̄. hec eſt tertia ps diſtinc. In qua oſtendit Iſidorus q̄liter clerici debeant viuere ⁊ que vitare: et que obſeruare debent: vt doctrine gratiam poſſint populis miniſtrare. Johā. fan. et ℘. et hec ſint loco caſus.

iij. ps.

e ¶ Non ſpectaculis. vbi turpes ludi exercētur. vt. j. de cōſe. diſ. v. non oportet. et. xxxiij. diſ. preſbyteri.

f ¶ Pudica. i. cōtinentia q̄ ad ſermones laſciuos: ⁊ q̄tidie eſurire debēt: ⁊ eſſe cum vacuo ventre. vt. j. de cōſe. di. v. ſint ibi.

g ¶ Pecunie. diuites tm̄ nō ſūt abijciendi cū bonis opibus. xxx. di. hoc ſcripſim⁹

h ¶ Pro beneficijs ⁊ pro ſacramentis eccleſiaſticis que dicuntur medicina q̄ ſanant vulnera peccatoꝝ. xvj. q. j. ale. Jo. de fan. dixit in omnib⁹ ſacramentis cōmitti ſymoniam niſi in matrimonio: ideo forte: q̄ ibi non cōferꝫ gra ſpūſācti. vt j. q. ſ. ꝺcꝺ inuiſibilis. Greg. dixit q̄ ibi cōmittitur ſymonia cum ſit mal⁹ inf̄ facmēta. vt dixi. xxxij. q. j. honorant.

Symonia i oſacrō. cōmittitur.

i ¶ Frequētationes. No. ſolam frequētatiōeꝫ ꝓ habēri. ex eo em̄ q̄ freq̄nt̄ fit ꝓſumit q̄ male fiat. vt. lxxxj. diſti. clericus. ⁊ ſi ꝺſpiā. ⁊ volum⁹. ⁊. xxxij. diſtinc. hoſpitiolū.

k ¶ Seniorib⁹. id est prelatis.

a ¶ Exercitio. j. de conſe. diſtinc. v. nunq̄.

b Multitudo ē reprobata.

¶ Ales ¶ Mitos. multitudo em̄ alioꝝ facit magꝭ viles. vt. xciij. di. legim⁹. ⁊ multitudo eſt canibus ſimilis: vt extra de pbē. qz intm̄. ⁊ multitudo onerosa nichil habet honeſti: vt in autē. de referē ꝺarijs in fi. col. ij. Item eſt hic ar. ꝓtra illos qui allegant multa de conſe. di. v. non mediocriter. xxiij. q. j. odi ⁊ ꝓpter. nam vtilꝰ ē pauca effundere ꝛc. C. de vete. iur. enu. tā ta. ℌ. ſi q̄d autem

c ¶ Graue. qui ex certa ſcientia idignū ordinat. aut deponit: aut punat pñte ordinandi. vt. l. di. ex penitētib⁹. et lj. di. aliquātos.

d Lud. Si electo conſecrādo obijcitur crimē nō est ꝓſecrand⁹ ante cauſe examinationez et ſi prꝰ venerāt q̄tuor epi ad cōſecrationem adhuc veniant duo ⁊ ſi ante venerāt tres: venīt adhuc alij tres ad audiēdā cauſaz crimis obiecti: et ſecūdū hoc exponas eligendū. i. ꝓſecrandū: et expone purgāduz id ē examinādū: et ita intellige q̄ hic obijciebatur crimē. in modꝫ accuſationis. nā ſi eſſet obiectū in modꝫ exceptiōis nō videret neceſſarij tot epi cū cauſa illa poſſet expediri ꝓ pcuratorē: vt extra de accu. ſup his. ⁊ ſic patz q̄ metro. poſſit audire cauſam criminalē epi licz nō poſſit eū depōere: tñ reqrit̄ ꝓſentia plurū epoꝝ: alij intelligunt tantuz de eo qui tenetur ſe purgare: dic vt. ij. q. v. ca. q̄uis. ⁊ c. accuſatus.

e ¶ Ad eligendum. id est conſecrandum.

f ¶ Suborta. id est q̄ obijcit crimen electo.

g ¶ Ad purgandū. id est examinandū.

h ¶ Tres q̄ ſoli poſſent conſecrare: ſed ipſi nō poſſunt audire cauſam criminalem.

i ¶ Tantuz. ſz accedere. alis est in textu accedere

k ¶ Et l. eadē. ibi ei meliꝰ ꝓt inq̄ri de crimie vbi alibi ꝺ ſuerſat⁹ ē: vt. xxiij. q. j. pudēda. exē de elec. poſtq̄

Electū laici pñt accuſare.

l ¶ Plebe. No. ar. q̄ laici admittunt ad accuſādū electum. vt. ſ. c. qui eps. in fi. lxj. diſtin. ſtudēt. lxij. di. vota. nā epiſcopꝰ debet habere bonū teſtimoniū ab his qui ſouis ſunt: vt. viij. q. j. licet. ⁊ de cōſe. diſtinc. j. iubem⁹. Item q̄ interest ipoꝝ: vt extra de teſti. c. de cetero. ⁊ est argu. ad hoc extra de teſti. ex parte adē. ⁊ in autē. de ſan. epi. ℌ. ſi q̄s autē. ⁊ ē ar. ad hoc. lxxx. di. maximian⁹. Ar. ℨ. xxviij. di. conſulendū. vbi etiam ad denūciationē nō admittunt laici. Itez ſi tu dicis admittendos laicos: q̄ ipoꝝ interest/ergo ſiue ſint bone fame: ſiue male admittuntur: quia null⁹ re mouet ab accuſatione q̄ ſuā iniuriam ꝓſequit. vt. iij. q. vj. oib⁹ male ergo dicit decretuz q̄ laici infames non admittūt ad accuſationem clericorū: vt. ij. q. vij. accuſatio. Pōt hic dici q̄ hic loquitur cū ciuilit̄ agitur in eo caſu q̄libet admittit̄ur etiam femina: vt extra de teſti. tā lſis. Si q̄ris q̄re ergo tot epi conuocanē cū ciuilit̄ agit⁹? Reſpon. q̄ agit̄ de crimine lz nō criminalit̄. Uñ oportet etiā inſcribi ad penā extraordinariaz vt ex̄ de accu. ſuper his. Et ē ar. ad hoc. iij. q̄ſt. vj. hec quippe. vbi xij. epi. requirūt et tñ ibi ciuiliter agit̄ vt videt.

m ¶ Que obij ciuntur. ſcilz ſint grauiora vel nō.

n ¶ Et cū purgat⁹ fuerit. i. iudicat̄ innocens.

o Uanq̄ ¶ Sacris. id est eccleſiaſticis.

p ¶ Expedibile. id eſt iuſtum.

q ¶ Cautione. ſz iuratoria.

r ¶ Plus. ſic ergo aliq̄s iure cōi ſe pt̄ tueri ꝓ uile gio. lxxxvij. di. quiſq̄s. ⁊ extra de reſcrip. ca. j. Ar. ℌ. de fi. inſtru. inter. vbi ſi q̄ idem nō pōt dari ⁊ confirmari Itē. Ar. cōtra. C. de theſau. l. vnica. de hoc plura ar. inueniēs. c. di. ꝓtra motē. Sed ita dicat ꝓ filio meo ſi q̄ rat ab eo. hoc habeo de iure cōi: ⁊ ſi hoc non eſſet: habeo ex ꝓuilegio. Item no. q̄ plus valet ſpecialis cautio q̄ generalis: vt hic. ⁊. ff. ſi q̄s cau. l. ſed ⁊ ſi. ℌ. ſiſtū Itē ⁊ plus ſpecialis ꝓfirmatio q̄ generalis. extra de ꝓfir. bone. Itē ⁊ ſpecialis appellatio q̄ gñalis: vt extra de app. ſup eo. ⁊ ſpecialis delegatio q̄ gñalis: vt extra de reſcp. ad hoc. ⁊ ſpālis ſubſcriptio q̄ gñalis ff. ad. l. cor. ō falſa. diu⁹. i. fi. ⁊ ſpāle mādatū: vt extra de reſcrip. c. ſ. ⁊ meli⁹. c. paſtoralis. alis tñ pl⁹ valet generalis cōrectio q̄ ſpālis q̄n multitudo ē i cā. xxiij. q. iij. nō ꝓt. ⁊ gñalis petitio: vt. xxij. q. ij. nō eſtimem⁹, et gñalis q̄ſtio. ff. de q̄ſti. l. ſ. ℌ. qui queſtionem.

Spālitas an ſit gñalitati ꝓferenda.

Electꝰ suo superiori multa cū iuramēto promittit.

a ¶ Placiti.i.pacti.
b ¶ Annotatione.i.scriptura.
c ¶ Ut fidē. No.q dīz clericꝰ suo plato ꝑstabit audientiā: vt.j.de ꝑse.dist.v.in oibꝰ.ꝛ no.q ꝑstat electꝰ suo maiori iuramētū de fide ꝛ canonibꝰ seruādis: vt ḣ de indēnitate rerum eccīe: vt.xxviij.di.de syracusane.de immoderata exactiōe nō faciēda.x.q.vlt. c.j.in fi. Itē de fidelitate.ex de matreiu. ego N. Itē de pēsionibꝰ debitis soluendis. srgu.ex de noue ope.nū. cū ex iuncto.ex de elec. ḡliter. Itē de pēsionibꝰ nō augēdis.ar.ex de iure iurā.tua. Itē suspectꝰ de inobedientia iuramētū ꝑstat de obediētia seruāda. ex de maio.et obe.cum ecclesijs in fi. Nec obstāriū ex de maio.ꝛ obe.legebatur.q.ibi loquit de iaz ꝓmoto et non suspecto.

Clericus sub pena se ꝑpt obligare.

d ¶ Trāgressores.hic habes q clericus se pōt obligare sub pena ꝑpetua ꝛ pecuniaria: ad ꝑpetuā lem penaz se pōt obligare.s.ad penā depositōis vt anathematꝫ: vt ſ.q.vij.ḡtiens.de ꝑse.di.ij.ego berengarius.ex de elec.cū dilectus in fi.sili ad pecuniariam penā se pōt obligare. xxj.q.v.si qs cuiuslz ex de arbi.cū dilecti. Sz nunqd pena soluta pōt agi ad obedientiaz vel ad id qō ꝓmissum est sub pena: vel an sufficit tm̄ pena eē ꝓtentuz? de hoc dic vt no.xxv.q.ij.quecunqz.ꝛ.ſ. hinc etiam.

surus: nō ante honoris consecrationē accipiat q̄z placiti[a] sui ānotatōe[b] ꝓmittat: vt fidē[c] catholicam sincera cordis contritione ac deuotiōe custodiens iuste ꝛ pie viuere debeat: ꝛ in nullis operibus suis canonicis regulis ꝓtradicat: atq̄z vbi debitum per omnia honoriz atq̄z obsequiū reuerentiā ꝓeminenti sibi vnusquisq̄z dependat: iuxta illud pape Leonis edictuz Qui se scit aliqb⁹ esse ꝓpositum: non moleste ferat aliquem sibi esse prelatum: sed obedientiā quā exigit: etiaz ipse ꝑpēdat. pēa tamē iuxta ecclīastice ꝓsuetudinis morem ꝛ placitis taliū inferenda ꝛ ab his qui transgressores[b] fuerint persoluenda est ¶ Vnde hinc disponitur qualit ecclīastica bñficia ordinent

¶ Qualiter ordinetur epūs.

¶ Piscopus cū ordinat duo epi imponāt manus ꝛ teneāt euāgelioꝫ codicē[e] sup caput ꝛ verticē ei⁹: ꝛ vno sup eū fundēte benedictionē: reliq oēs epi qui adsunt manib⁹ suis caput eius

¶ Qualit ordiet pbr (tāgāt

¶ Presbiter cuz ordinat epō eū benedicēte: et manū sup caput ei⁹ tenente: etiā oēs ꝑsbiteri qui ꝑsentes sunt man⁹ suas iuxta man⁹ epi sup caput illius teneant Sicut aūt in die sue ordinationis sacerdos oratio vtroq̄z humero ābitur: ita tpe cōsecratiōis eodē oratio ꝺbet vti istāter. ¶ Unde i bracharensi cōcilio legitur. ¶ Nō q̄sq̄z accepit tēpore cōsecra

examinatione epoꝝ: ꝛ quales esse debeant epi ꝛ alij clerici. Nūc vero ostendit qualiter debeat fieri ordinatio primo epi postea ceteroꝝ.

e ¶ Piscop⁹. ¶ Codicē. cōsueuit q̄ri an quilz istorū epō ꝓpoꝝ ordinet epm: et an appositio libri sit de substātia consecrationis: ꝛ pōt dici q nullus solus eum ordinat sed q̄libet eoꝝ ꝑsecrat euz: quia cōsecrare est cuz alio sacrare: vt xciij.q.j. pudenda. sicut plures ferunt trabem / ita q nullus per se.ff.ad.l. aql. ita vulneratus. ſ.j. non aūt credo q liber sit de substantia consecrationis.

Epūs solꝰ cōsecrare nō pōt.

Consecrare q̄d est.

¶ Ecclīastica institutōe.
f ¶ Orario.i. stola.
g ¶ Corporis No.q si in egritudine sumit sacerdos eucharistiā circundabit stola vtrūq̄z humerum.
h ¶ Ceruicez. si sacerdos legit euangeliū: nunqd ꝺbet stola ꝑm q diacon⁹? Ar. q sic. vt. xciij. di. p cupum⁹.ꝛ.xciij. di.c.j.et.ij. potꝰ credo sequendā cōsuetudinē: vt xij.dist.scit. maxime de his que breuiter sūt edicta.ff.de ven.inspi.l.j.ſ.vlti.

Ad

¶ Almaticis.

¶ Hec est q̄rta pars vbi queritꝰ q̄d iuris de dalmaticis. Johan. de.f.ꝛ.p.

i ¶ Ommunis fili⁹. Ille dyaconus.

k ¶ Suoꝝ ifirmitate. no.q ꝓpter infirmitatē suoꝝ pōt alios se excusare: sicut ꝓpter timorem suoꝝ: ꝛ ex de ap. ex pte. Itē nota

Loci in tēperies excusat.

q ꝓpter intēperiez loci alios excusat: vt hic. ꝛ.lxxvij

di.q̄rūdā. Ar. ex dō. ꝛ ꝓtu. cū dilecti. in fi. Jo.

a ¶ Nouum. No.q ea que de nouo petunt nō sine magna deliberatione concedūtur: vt hic. et xvj.q.j. in parrochia. maxime a roma. eccle. que omia cū magna maturitate solz tractare. vt. xxv q.ix. aplice. quia in reb⁹ nouis cōstituendis euidens debet esse vtilitas. vt. ff. de cōsti. prici. reb⁹. hodie vero diaconi indistincte vtuntur dalmatica. vt. xj. q. iij. epūs aut ꝑsbyt. lxxvj. distinc. de ieiunio.

b ¶ Jaconus dū ordinatur solus epūs. sacerdoti autez ꝑponunt manus oēs ꝑsbri astantes. vt. ē. e. pbr.

¶ Querit. hec est quinta pars distinct. vbi q̄rit vtruz sacerdos vngat oleo vel crismate: ꝛ rñdetur q oleo tātū. Jo. de. f.

v.ps.

Ungit c varijs varia mēbra.

¶ Reterea. q Crismatis. manꝰ sacerdotis inungitur oleo inūgitur et brachiū siue humerus ꝓcipis: sed et manus et caput epi inungit crismate: vt ex de sacra vnctio. cuz venissz. in fi. ꝓtrariū hic signat. xvj. q. j. ſ. ecce sufficienter. vbi dicit q manus epi consecrant: sed verū est q consecrantur oleo sed non crismate: vt dixi Si aūt aliquis est vnctus oleo ꝓ crismate: vel ecōuerso: nihilominus ordinatus ē:

illj. ps

neret pmanere: ꝛ nos i multis implicatos: vt ecclastice rationis est: cōsideratio nouū hoc incōsulte ꝛ subito indulgere nō pmitteret: idcirco rei postulate prologatus est effectus. Nūc vero charitatz tue bona reuocātes ad animū: huiꝰ auctoritatis nostre serie petita ꝓcedim⁹: atq̄z tez archidiaconū tuū dalmaticarū vsu decorādos eē cōcessim⁹: easdēq̄z dalmaticas dilectissimo filio nostro Cyriaco abbate deferente transmisimus. ¶ Qualiter ordinetur diaconus.

Diaconus dū ordinat solus epūs[b] qui eū bñdicit man⁹ sup caput ei⁹ ponat q̄ nō ad sacerdotiū sed ad ministerium cōsecratur. Queritur aūt an post bñdictionē manus pbr̄oꝝ ꝛ diaconorū crismatis liquore debeāt pungi. De his ita scribit Nicolaus papa Radulpho archiepo Bituricen.

¶ Nec pbris/nec diaconib⁹ in cōsecratiōe crismate manus perūgere licet.

Rec ea sciscitarꝫ vtrū solis pbris an etiā diaconib⁹ debeāt cum ordinant manus crismatis[c] liquore pūgi: qō in sancta ro. ec. cui auctore deo seruimus de neutris agit. Sed qō sit a noue legis ministris actum: nusq̄z (nisi nos fallat[d] obliuio) legimus: ergo ad bti Jnnocētij pape canonica decreta sanctitatē tuā trāsmittim⁹ Et q̄ tibi sint in ꝓsecratiōibus et ordinib⁹ obseruanda: pricipia pagine ad decentiū eu gubinū epm emisse te affati edocebunt. ¶ Dalea.

Ex epistola Simplicij pape Seuero ꝛ Florētino epis discreta ad cogni

tionē vestri examinis gabrieli. diaconi relatu peruenit de quibusdaz ecclesie ipius clericis quoꝝ vnus ad presbyteriū duo ad leuitarū ministeria cōsecrarentur: episcopus eoꝝ oculoꝝ dolore detentus: fertur manū suam super eos tantū posuisse ꝛ presbyterum quēdam illis contra ecclesiasticū ordinē benedictionē dedisse: qui ꝓpter tantam presumptionis audaciā poterat accusatus iudicio ꝑsenti dānari: si ad huc in corpore positus: non fuisset mortis vocatione preuentus. Sz quia ille examini diuino relictus est / humano iudicio accusari nō pōt. hi qui supersunt ꝛ ab eo non cōsecrationis titulū sz ignominie potiꝰ eulogiū accepe runt ne sibi licētiā talis vsurpatio faciat: decernimus vt gradus sacerdotalis ꝛ leuitici ordinis quē puerse adepti sunt depositi eq̄ iudicio amittāt. Tales enim merito iudicati sunt remouendi: qi praue inuēti sunt cōstituti.

Papa nō ꝺa iura hz i pectore suo.

Jtē querit an eoꝝ ordinatio sit rata habenda: quibus epūs ocꝺor languore ipedit⁹ manus iponit: ꝛ pbr̄ sup eos orationē dicit: De his ita statutū est in cōci. toletano.

¶ Et ordinator ordinatus dānationis subeat penā cū episcopus manū imponit: et

Aliꝰ orationez dicit Uorūdam clericoꝝ dū vnus ad ꝑsbyteriuz: duo ad leuitarū misteriū sacrārētur: episcopꝰ oculoꝝ dolore detentꝰ fertur manū suam super eos ipositisse[e] tantū ꝛ presbyter quidā illis cōtra ecclīasticū ordinē bñdictionē dedisse. Sed qi tā ille examini diuio relict⁹: huma

Impfectaduo nō constituūt vnū pfectum

sed suppleri debet id qō omissum est. vt extra de sacra. nō ite. pastoralis.

d ¶ Fallat. nō ergo papa habz omia iura in pectore suo. vnde etiaz Urbanus dicit q non reperitur ꝓhibitum quin vir et vxor simul possint suscipere puerum vt. xxx. q. iij. qui aūt. ꝛ tamē antecessor ei⁹ Leo illud ꝓhibuerat de cōse. dist. iij. non ꝓles. et hoc concedo. Quod autē dicit q papa habet omia iura in pectore suo. vt. C. de testa. omniū. verū est per interptationez: quia oia interptari potest nam et quādoqz impedit minori intelligentia: vt extra de cēsi. cuz instantia.

e ¶ Uorūdā. ¶ Impossuisse. hic habes q duo imperfecta sacramenta nō ꝓstituunt vnū perfectū: et hoc ideo quia sacramenta sunt vnitatis. de consecra. di. ij. qz passus. ꝛ vnitas diuisionem non recipit. xxiij. q. i. loquitur. Jdez dico in sacramēto baptismi et eucharistie: ꝛ in oibus illis vbi certa forma desideratur q duo imperfecta non faciunt vnum perfectum. Idem ē in excusatiōe tutoꝝ q due imperfecte excusationes non faciunt vnam perfectā: vt. C. qui nume. tutela. l. j. Idem

est in stipulatione: qi illa nō diuidit. ff. de verb. obli.

l.ſ.r.l.cõtinuus. Sed ſacramentũ ſolẽnitatis: vt in miſſa/bene dimidik:r ibi duo imꝑfecta faciunt vnuz perfectũ: vt.vij.q.j.nichil.

a ¶ Non põt.qz crimia morte extinguunk: et nullus poſt mortẽ põt accuſari. vt.xxiij.q.ij.c.j.ff.de bonis eoũ qui aſſenten. mor. ſibi cõſciue.l. vlti. et xxxiij.q.ij.admonere. niſi in crimine hereſis. vt xxiij.q5.ij.ſane. vel ſi aliquis hereticus inſtituit heredes. vt eꝛ ỏ hereti. ſi qs eꝑs. vel ſi in notorio crimine deceſſit. vt.lxxxviij.diſtinecz. put cõſueuit notari.xxiij.q.ij.in ſumma.

Defunctꝰ de q busdaz crimiñ bꝰ põt accuſari. vj.ꝑs.

b ¶ Amittãt. et tamen nunq̃ euz receperunt r ita aliquis dicitur amittẽ qõ nunq̃ habuit. vt. v. q. vj. quia. xxiij.q.iij.guiliſarius.

Amittit quiſ qõ nunq̃ habuit.

¶ Subdiaconꝰ. ¶ Hec eſt ſexta ꝑs diſt. in qua,ꝑbat per xvij.ca. qualiter minores ordinantur. Jo.ỏ.ſ. r.p.

c ¶ Quia manꝰ. cõſecratoriã ſed ordinatoriã accipit.

d ¶ Impoſitionẽ. vez eſt q nõ imponik manꝰ ſuper caput ſubdiacõi: ſicut diaconi vl ſacerdotis: ſed imponitur manꝰ ſup ipm ſcõm q impoſitio manus idẽ eſt q ordinatio: r ſic non obſtat contrarium lxix. diſt. qñ. vbi dicik q etiam lectori manus imponitur.

¶ Subdiaconꝰ ordinek.

SUbdiaconꝰ cuz ordinak: qr manꝰ eꝑ poſitionẽ nõ accipit: patenã de manu eꝑi accipiat vacuã: r calicẽ vacuũ. de manu vero archidiaconi accipiat vrceolũ cũ aq̃ manili et manutergiũ. ¶ Qualiter acolitus ordinetur.

AColitus cuz ordinak ab epiſcopo quidez doceak qualiter in officio ſuo agere debeat: ſz ab archidiacono accipiat ceroferariũ cũ cereo: vt ſciat ſe ad accẽdẽdã ecclie luminaria manciparı accipiat r vrceolũ vacuuz: ad ſuggerendũ vinuz in eucharıſtiã ſanguinis xꝑi.

¶ Qualiter exorciſta ordinetur.

EXorciſta cum ordinatur accipiat de manu epiſcopi libellũ i quo ſcripti ſunt exorciſmi dicente ſibi epiſcopo. Accipe r cõmenda memorie: et habeto poteſtatem imponendi manꝰ ſup energuminũ ſiue baptizatũ ſiue cathecuminũ.

¶ Qualiter lector ordinek.

LEctor cuz ordinatur faciat de illo verbum epiſcopus ad plebem indicans eiuſdem fidem ac vitã atq̃ ingenium: poſt hoc ſpectante plebe tradat ei codicẽ in quo lecturus eſt dicẽs Accipe et eſto relator verbi dei: habiturus (ſi fideliter r vtiliter impleueris officium tuum) partem cum eis q̃ verbum dei miniſtrauerunt.

¶ Qualiꝫ oſtiariꝰ ordinek.

OStiarius cum ordinatur poſtq̃ ab archidiacono inſtructus fuerit qualiter in domo dei debeat cõuerſari: ad ſuggeſtionem archidiaconi tradat ei epiſcopus claues[l] eccleſie de altario dicens ei. Sic age. ſic vi ue quaſi redditurus deo rationẽ ꝓ his rebus que his clauiꝰ recludunk. ¶ Qualiter ꝑſalmiſta ordinetur.

PSalmiſta.i.cãtor poteſt abſq̃ licentia epiſcopi ſolaᵐ iuſſione preſbyteri officium ſuſcipere cantandi: dicente ſibi preſbytero.

Uide vt qõ ore cãtas corde credas: et qõ corde credide ris: operibus cõpleas. ¶ Clerici comam nutrire ꝓhibẽtur: quorum caput deſuper in modum ſpere raſum eſſe debeꝫ. Unde Anicꝰ papa ¶ Clerici comam nutrire ꝓhibentur.

PRohibete fratres p vniuerſas regionum veſtrarũ eccleſias: vt clerici iuxtaᵒ apoſtolũ comã nõ nutriant: ſed deſuper caput in modum ſpereᵖ radant.

Item ex cõcilio Agatheñ. ¶ De eodem.

CLericiᵍ q̃ comã nutrit intelligi ſi vult gaudere priuilegio clericali. alꝫ ſecus: vt. lxxxiij diſtin. quiſquis. Johã. Ego dico q̃ clericus cõiugatꝰ non poteſt gaudere priuilegio clericali: nec debet ferre tonſurã cuz hoc faceret in vituperium ordinis clericalis: vt eꝛ de cleri. cõiugaca. Johannes. Bar.

Clericꝰ priuilegiatus nõ gaudet priuilegio clericali.

a ¶ Religionem. alioqn perdit priuilegium clericale. extra de ſenten. excõ. in audiẽtia. De habitu clericorum plane habes. xxi.q. iij. in ſumma.

b ¶ Siquis. ¶ Comã vel barbam: vt extra de vita et honeſta. clerico. capi. v.

c ¶ Sit anathema. videtur ergo q̃ oĩs apoſtata ſit excõicatus: vt extra de apoſta. c.j. r ifamis eſt. iij. q. iij. ſi quis a ſuo. vj. q.j. in fames. qõ nõ cõcedo: r exꝑone ſit. i. fiat. nã monachꝰ in apoſtaſia põt recipere ordinem vt extra de tẽp. ordi. ex parte. et Innocen. dicit q̃ ammoneri debet ꝑ ſuſq̃ ſuſpẽdatur: vt extra de ſenten. excõi. ſacro.

apoſtata q̃z an ſit excõicatus.

¶ Anctimonialis ỹgo.

d ¶ Semper. etiã in lecto r in infirmitate: vt. xx q.j. vidua.

¶ Acratas.

e ¶ Monachas. nõ ſactas.

f ¶ Sacratas. ſ. cozporalia.

g ¶ Et ne peſtis. ſic. ſ. viij. diſtin. mala.

Abbates et coꝛepiſcopi minores ordies ꝓferũt.

¶ Spiritus ſolus.

m ¶ Sola. De abbatib⁹ nõ dubitatur r coꝛepiſcopis quin minores ordines conferant. vt. j. lxx. diſti. quoniã. ſimiliter epiſcopꝰ qui renunciauit epiſcopatui. eꝛ de eo qui renuncia. epiſco. requiſiuit. Sed qualiter ſacerdotes cõferant ordinẽ cuz ordinari nemo poſſit ſine titulo: vt. lxx. diſt. ca. j. r ſolus epiſcopus titulũ cõfert. vt. xvj. q. vij c. nullus. r extra de offi. archi. cũ ſatis. Sz hoc verũz eſt de maioribus ordinib⁹. Uel dic q̃ poſſũt aſſignare titulum: ſed non curã animarũ. Signat cõtrarium xxv. diſti. per lectis. ubi dr q̃ collatio illoꝝ ordinum ſpectat ad epm: ſed illud verum eſt de ſolenni ordine.

Cozda non dz eẽ magna.

n ¶ Debz. parũ. nã magnitudo cozone eſt ſignũ cõuerſionis vt extra de ſucceſ. ab inteſt. cuz dilectus. m. parte deciſa.

o ¶ Rohibete. ¶ Juxta apl̃m. in epla ad corinthios dicit. vir ſi comã nutrit ignominia ẽ ei: mulier ſi comã nutrit: gloria eſt ei.

p ¶ Spere. ſ. xij. q.j. duo.

q ¶ Clerici. etiã vxorati. vt extra de vita et honeſte. clerici. clericus. xxij. diſt. placuit. ſed illud põt

Energumini

¶ Exorciſta. ¶ Sup energuminũ. Energumini

unt ab archidiacono (etiã ſi noluerint) iuuti detõdeank. veſtimenta etiam vel calcia mẽta eis (niſi q̃ religionẽ deceant) vti: aut habere nõ liceat. Item Gregorius.

¶ De eodem.

SI quis ex clericis relaxauerit comamᵇ: ſit anathemaᶜ.

¶ Quiꝰ veſtib⁹ monialis ſit induta cũ cõſecratur.

SAnctimonialis virgo cũ ad ꝓſecrationẽ ſuo epo offerk: in talib⁹ veſtib⁹ applicek: qualib⁹ ſemp⁹ vſura eſt ꝓfeſſiõi r ſanctimonie aptis. Uaſa q̃z ſacrata r veſtimenta altaris mulieres deo dedicate cõtingere: r incenſuz circa altaria deferre phibẽt. Unde Sother papa oĩb⁹ epis italie. ¶ Veſtimẽta altaris r vaſa ſacrata mulieres tãgere phibentur

SAcratas deo femias: vel monachasᵉ ſacra vaſa: vel ſacratasᶠ palas pe nes vos ꝓtingere: r incẽſum circa altaria vꝺferre platũ ẽ ad apo. ſe. q̃ oi reꝓhenſione plena eſſe r vitupatiõe nulli recte ſapientũ dubiuz eſt. Quapropter huiꝰ ſancte ſedis auẽte hec oiavobꝭ reſecare fundit⁹ q̃citꝰ poteritꝭ cẽſem⁹. Et ne peſtisᵍ hec latius diuulgeꝛ p oẽs puiciaſ abſtergi citiſſime mãdam⁹.

Item ex cõcilio Laodiceñ. iiij ¶ Sacrariuz ſubdiaconib⁹ ingredi non licet.

NOn oportet ſubdiaconeſ licẽtiã habere in ſacrariũ ſiue ſecretariũᵇ (q̃ greci diaconiũ appellãt) ingredi: r contingere vaſa dñica.

Item de eodem. ¶ De eodẽ.

MIniſtrũᵇ non oportet vti oꝛariſ: nec hoſtias derelinquereᵏ.

Item de eodẽ. ¶ De eodẽ.

NOn oportet lectores aut oſtiarios aut pſalmiſtas oꝛariſ vti: r ſic legere aut pſallere.

Item ex concilio Carthaginenſi quarto.

¶ Mulier in cõuentu viros docere nõ ꝓmittitur.

MUlier q̃uis docta et ſctã viros in q̃etu docereᵐ nõ ꝓſumat. Laicꝰⁿ aũt ꝓſentibusᵒ clericꝭ (niſi tꝑis rogãtibus) docere non audeat.

Item ex cõcilio Agatheñ. ¶ Miniſtris nõ ſacratis vaſa dñica cõtingere nõ licet.

NOn oportet inſacratoſᵖ miniſtros licẽtiã habere i ſacrariũ (q̃ greci diaconiũ appellãt) ingredi: r cõtingere vaſa dñica.

Item ex cõcilio Brachareñ. ſ. ¶ Cuilibꝫ ex lectoribꝰ vaſa ſacra altarꝭ portare nõ licet

NOn licet aut cuilibet ex lectoribꝰ ſacra altarꝭ vaſa portareᵍ: nec alijs niſi his q̃ ab epo fuerint ſubdiaconi ordiati.

Item tẽ ex cõcilio Martini pape. ¶ De eodez vt clerici comã nõ nutriant.

NOn licet cuilibz miſteria tãgere: niſi ſubdiacono: aut acolito in ſecretarioʳ vaſa dñica. Nec oportet clericos comã nutrire: r ſic miſtrare: ſed attõſo capite aurib⁹ patẽtib⁹ſ: r ꝑm Aaron thalarẽ veſtẽ induere vt ſint in habitu ornato.

¶ Qualiter ſpõſus et ſpõſa ſunt benedicendi.

SPõſus r ſpõſa cũ benedicẽdi ſunt a ſacerdote: a parẽtib⁹ ſuis vel a paranymphisᵗ offerãtur. que cũ benedictionẽ acceperit: eadez nocte pro reuerentia

Tẽꝓla li non dicuntur rij r hoc laici cuz ſint deo ſpitala deuoti: vt. xij. q. rij non ſ. duo. vl ipſi hã ſũt laici habent hoc ex ſpeciali priuilegio.

On oportet ſub.

h ¶ Secretariuz. i. altare: ne ſit cõtra ſ. eo. nõ liceat.

i ¶ Diaconũ. Appellak altare: qr ibi diaconꝰ miniſtrat ſacerdoti.

k ¶ Miniſtruz. id eſt ſub diaconum.

l ¶ Derelinq̃re. ſed cõſumere debet eas cũ aliis miniſtris: vt de ꝑſe. diſtinc. ij. tribus.

m ¶ Ulier. ¶ Docere nõ ꝓſumat. hoc eñ eſt ſacerdotale officium. vt. xxj. q.j. adũcimus. idem pleniꝰ habes. xxxiij.q.v. mulierẽ.

n ¶ Laicus. Arg. cõtra templarios et hoſpitalarios. Sed ſi

Secretarium

p On opz ſacratoſ id eſt nõ ſacros.

On licet.

q ¶ Portare. in ꝓceſſiõe: et vocat hec vaſa ſacra vbi continentur reliquie.

On licet.

r ¶ In ſecretario. hic ſecretariũ dicik locus i quo ſacra vaſa ponuntur. r ſic nõ eſt cõtra ſ. e. diſt. nõ opz.

ſ Subi dr q̃ ſubdiacõi ſecretariũ igredi nõ debẽt

t Põſus r ſpõ ¶ A paranymphis id eſt a parẽ

tūb' vl'scill' ⁊ dñr panympheq̄ sūt parātes nymphā.

a ¶ Inp̄ginitate. alibi dr de biduo vel triduo: vt xxx.q.v. alit. Sz intelligor illud ⁊ istud esse p̄cilium.

diuisio ¶ Ualiter eps. ¶ Hec di. diuidit in tres ptes. In q̄ prima dr q̄ pbate vite debēt esse ad ecclām sacerdotes. ⁊ ad hoc tres canones inducūtur. secunda ibi. Cū itaq̄. Tertia ibi Querit q̄d fieri. Johan. de fan.

b ¶ Nūc aūt. In hac dist. agit mḡr de examiatione clericoz. Prio ondit oēs examinādos eē Scōo ondit q̄lit ⁊ q̄n examinandi. ⁊ a q̄b'. Tertio q̄lit puniant q̄ sine examinatione p̄mouent.

c ¶ Manus. lxxviij. di. q̄d est.

d ¶ Preiudicio. id est p̄cedenti iudicio.

s.thi.v e ¶ In altera .i. i Tīā. put ponit. ij. q. vij. §. notandū ibi preuaricatoz.

f ¶ Nullus. ¶ Testimonio. Hic habes q̄ testimoniuz ppli equalet examinatōi. Uñ sufficit q̄ clericus ordinād' habeat famā p se. ⁊p hoc ēt pz q̄ noti nō sūt examinā-

Ignoti sūt examinandi ⁊ nō alij. di: ⁊z tm ignoti. vt. xl. vij. di. de p̄bro. xcvij. di. valde. extra de p̄sump. mādata.

g ¶ Ciuitat'. Caplz va cāte sede nō ofert p̄ben-das. carētis epō. Sz nōne vacante sede epali caplm potuit dare iuestitūrā. vt ex de here. ad abolendā. et ex de elec. q̄ diligētia. Respō. q̄ iuestitura tāt̄ū ad epos spectat. vt. xvi. q. vij. null' ⁊ hodie exp̄ssū. ex. ne se. va. illa. vbi dr q̄ caplz nō supplet defectū epi

ipsius benedictionis in virginitate[a] permaneant..

¶ Qualiter episcop' sit examinandus.

¶ Distinctio. xxiiij.

QUaliter episcop' sit examinandus qualiter ipse simul cū reliquis infra ipsū constitutis sit ordinandus: breuiter monstratum est. Nunc autem[b] videndum est de sacerdotibus ⁊ reliquis: an sine examinatiōe sint promouendi ad ordinem. De his ita scribit Paulus ad Thimotheum. Manus[c] nemini cito imposueris ⁊ nihil sine p̄iudicio[d] facias in alteram[e] partem declinando.

¶ Ex decretis Siluestri pape capitulo. vij.

¶ De eodem.

NUllus acolitorum vl' subdiaconorum rem consecratā a p̄sbytero aliis porrigat: quia aliud ē minister: aliud assistens: nisi tātum ipse supportet quod ei sacerdos iposuerit ore suo benedictum. Item ex cōcilio Carthaginensi tertio.

¶ Ante probationē nullus ordinetur clericus.

NUllus ordinetur clericus nisi ꝓbatus vel examine episcopoz̄ vel populari testimonio[f].

Item Gelasius papa Lelestino episcopo.

¶ Ad ministeriuz alicuius ecclesie clerici eiusdem promoueantur.

PResbyteri: diacones ⁊ vniuersi clerici. Stomesi. ciuitatis[g] petitorio nobis suggessere porrecto: i ecclesia beati martyris Eleutherij episcopi que in supradicta ciuitatis parrochia pbatur esse cōstructa: presbyterum qui cōstitutus fuerat defecisse: atq̄ in eius locum Julianū diaconē ipsi[g] ecclesie pro celebritate ipsi[g] loci q̄totius debere ordinari. Et ideo frater charissime si de eius vita vel moribus nichil est q̄d contra canonum veniat statuta suprascriptū presbyterij honore decorabis: scitur[gh] visitatoris te nomine non cardinalis creasse pontificis. Pariter etiaz ⁊ felicissimum diaconem in eius ecclesie ministerium (si conuersatio eius fuerit probabilis) subrogabis: vt loc' processionis celeberrim' ad ministeriorum consecrationem nec sacerdote indigeat nec ministro[k]. Item ex concilio Laodicensi.

¶ Metropolitanoz̄ et episcoporū examine p̄moueātur ceteri episcopi.

EPiscopi iudicio metropolitanorum ⁊ eorum episcoporū qui circumcirca sunt promoueātur ad ecclesiasticam dignitatē: hi videlicet qui plurimo[l] tempore probātur tam verbo fidei q̄ recte conuersationis exemplo. Quz itaq̄ sine examinatione nullus sit ordinandus: quemadmodum et quo tempore sacerdotum ⁊ ceteroum infrascriptoz̄ examinatio debeat fieri consiliderandū est. De his in cōcilio Nauatensi ita legitur.

¶ Qui ordinādi sūt feria q̄r in collationibus prebendarum. Uel dic q̄ capitulū istum diaconum non potuit alienare sede vacante: quia ecclesiastice res alienari nō possunt sede vacāte. vt. xij. q. ij. si qua de reb'. ⁊ lxj. distin. fraternitatē. ⁊ maior: ē alienatio persone q̄ alterius rei. vt. xij. q. ⁊ maior: ē alienatio persone q̄ alterius rei. vt. xij. q. j. precipimus.

Sed quare non petebāt hoc ab archiepiscopo? forte quia ecclesia erat exempta. Item quare non petebāt hoc a vicinis episcopis. vt. lxv. distin. si forte? Sz forte nolebant. poterant em̄ ire ad papā oibus omissis mediis sicut ad eum appellatur omissis mediis. Uel capitulū ipsuz elegit: ⁊ petijt a papa confirmationem: nam idem nō potest eligere et cōfirmare.

h ¶ Scitur'. semper hoc ergo est examendum: ne ꝑ ure possit hoc in posterum sibi vendicare. vt. vij. q. j. pontifices. extra de ure pa. ex litteris.

i ¶ Creasse. i. ordinasse illum.

k ¶ Nec ministro. et ita quelibet ecclesia habebit sacerdotē ⁊ diaconem. alibi dicitur q̄ habebit duos sacerdotes. vij. q. j. illud. et extra de fi. presby. proposuit.

l ¶ Piscopi. ¶ Qui plurimo. tales enim preferendi sunt aliis in ordine et dignitate. vt lxj. distinc. c. statuimus. lxxv. distinc. c. viti. ij.ps

¶ Cum itaq̄. ¶ hec est secunda pars in qua dicit q̄ ordinandi sunt examinādi. Johan. de fā.

Archidiaconi' instituēdos examinare dz

¶ Quādo. ¶ Sacerdotes. tñ hoc videt esse offiū archidiaconi ⁊ repsentare abbates ordinādos ⁊ abbatissas in sede ponere. vt extra de offi. archidia. vt nostrū. Et est argu. ad hoc. ē. dist. p̄i. hostiarius. Sed hic videt q̄ si archidiacon' debet examinare instituēdum q̄ tenet ordinato ad beneficiū. arg. liij. di. si seruus. Argu. contra extra de p̄ben. eps. Sol. illud est q̄n eps ordinat sine repsentatione: vel quando repsentans non est solu endo.

b ¶ Patriam. Nā ꝓpter naturalitatē vl' patriā carius vel vili' emitur mancipiuz. ff. de edul. edicto. q̄ si nolit. §. qui mācipium.

c ¶ Institutio nē. i. titulum.

d ¶ Inuestigent. Sed nunquid ordinandi ita rigide sūt examinādi: q̄ videtur: vt extra de pur. ca. constiturus. ⁊ extra ō elec. cū in cūctis Arg. cōtra. ff. de edil. edic. si quid vēditor. in pun. vbi dicit q̄ non ita amare sz cuz quodā temperamento accipiendū est vt nō reqratur nimia pfectio. extra ō elec. cuz nobis olim.

Hec autem tria potissime requirenda sunt. et as legitima: litteratura sufficiēs: morū honestas. vt ex de elec. cū in cūctis. ⁊ si nō fuerit in his tribus examinatus deponēdus est. vt ex de elec. nihil est.

ordinādi de q̄ b' sunt examinandi.

e ¶ Jam cōdēnati. sunt ergo tales ipo iure suspēsi. j. q. j. reperiūtur.

¶ Als. Dictū est. ē. q̄ clerici collaterales epi debēt ꝓbari ⁊ examinare ordinādos: ⁊ ordinādi debēt eē ꝓbati ppli testimonio. Nūc ꝓo dr q̄ si neutrū istoz interueniat eps nō dz ꝓsumere facere ordinationez

f ¶ Als. i. si nō sunt examinati a collatorali' epi vel ꝓbati per testimoniū populi.

g ¶ Pūs. ¶ Clericoz̄. Sz cōtra. xv. q. vij. c. vl. ibi dicit q̄ solus eps honorem dare pōt: sol' auferre nō potest. Sed ibi hec dictio solus nō excludit clericos suos: sed alios epos. adhuc signat aliud cōtrariū. lxvij. distin. reliqui. Sed illō loquit de notis

ta ad examinatōez ꝑueniāt.

QUando ep̄us ordinatiōem facere disponit oēs qui ad sacrū ministeriū accedere voluerint: feria q̄r ta añ ipsam ordinationē vocādi sunt ad ciuitatē vna cū pbris q̄ eos repūtare debēt ⁊ tūc eps a latere suo eligere debet sacerdotes[a] ⁊ alios prudētes viros gnaros diuine leg̃: exercitatos in ecclesiasticis sanctionib' q̄ ordinādoz̄ vitā: genus: patriā[b]: etatē: institutionē[c]: locū vbi educati sunt: si sint bene literati: si instructi in lege dei ante oia diligēter iuestigēt[d] si fidē catholicā firmiter teneāt: ⁊ ꝓbis simplicib' asserere queant. Ipsi aūt quib' cura cōmittit cauere debēt ne aut fauoris gra: aut cuiusc̄uq̄ muneris cupiditate illecti a vero deuient vt indignū et minus idoneū ad sacros gradus suscipiendos epi manib' applicēt. q̄si aliter fecerint: ille q̄ idigne ac cesserit ab altari remouebit ⁊ illi qui donū sancti spiritus vendere conati sunt coram deo iā condēnati[e] ecclesiastica dignitate carebunt. Jgit

per tres cōtinuos dies diligēter examinentur: ⁊ sic sabbato qui ꝓbati sunt epo rep̄sentent. Als[f] aut̄ sine clericoz̄ videlicet cōsilio ⁊ populi testimonio nullū episcopus ordiare p̄sumat. Unde in concilio Carthaginensi iij. legitur.

¶ Sine clericorum suorum consilio: episcopus clericos non ordinet.

EPiscopus sine cōsilio clericoru[g] suorum clericos nō ordinet: ita vt ciuiū ꝓpriētā ⁊ testimoniū q̄rat. Querit q̄d fieri debeat de his q̄ sine examinatione p̄uecti sunt. De his ita legit in concilio Martini pape.

¶ De his qui sine examinatione ordinant: ⁊ postea peccata sua cōfitentur.

SJ quis pb̄r aut diacon' sine aliqua examinatiōe ordinati sunt: aut certe cum discuterent: criminosa pcta p̄fessi[h] sunt: aut post ordinationem ab alijs detecti sunt abijciant ex clero. Si' vero ⁊ deyniuerso clericoz̄ ordine seruet. nā hoc sibi q̄ irrep̄hensibile[i] est: sancta catholica defendat ecclesia.

Eps dz hre capitū cōsensuz i multis

¶ Querit quid fieri. ¶ Hec est tertia pars dist. in qua dicit q̄ si aliqui sine examinatione ordinant: si crimiosi sint deponātur. Joh. de f.

h SJ quis. ¶ Cōfessi. Si metu, pbationū aliquis p fitetur crimē talis habet̄ p conuicto: sed si sponte alijs confitet crimē nulla examinatione p̄cedente: seruat̄ q̄ legitur. xv. q. viij. q̄ admiserit. ⁊ c. si quis pb̄r. ⁊ ponit hoc verbum abijciat/ impropie. vno modo exponitur ēt̄uz ad ordinandos. alio mō ēt̄ū ad ordinatos. Et q̄ dicit ordinatum deūciendū si prius fuerit criminosus itelligas de maiori crimine: q. si ds in minori crimine existēs ordinari sepmiserit non deponit: sed impo nitur ei peniten tia. vt. lxvij. distinc. j. lxxxij. distic. p̄sbyter. extra cōfessi' de crie an habeat ꝓ conicto. iij.ps.

diuisio

QUod nullus. hec distinctio diuiditur i tres ptes. In prima ponūtur officia minorū clericorū: z eoꝝ z aliarū dignitatū. scz archidiaconi. archipbi. primicerij sacriste/thesaurarij. pe. Scōa ibi: ex hac. Tertia ibi. Nūc aūt. Jo. de. f.

a ¶ Quid autē. In hac distinctione ostendit qd ptineat ad vnūquēq; ordinē. Secūdo ponit regulā applicatiuā. Optz eṗm esse sine crimine z inde nacta occasione ponit varias significationes huius nominis crimen: z ostendit qd sit mortale qd venale.

Nota q̄rere licet.

b ¶ Erlectis. ¶ Cognita. No. q̄ querē possum⁹ ea que sunt nobis nota vt. xj. q. dis. quis nesciat.

c ¶ Infideles Cōtra. j. de cōse. di. j. eps nullum. Sz illud nō tenet

d ¶ Bñdictiones. i. bñdicam⁹

e ¶ Laudes. i. alleluya: vel illō xps vincit ꝛc.

f ¶ Sacrificium. i. offertoriū

g ¶ Lectiōes. legendas in matutinis.

h ¶ Predicare. i. legere ne sit contra. xvj. q. j. adḡicimus.

i ¶ Aplm. i. epistolā: cum deest subdiaconus.

k ¶ Precū. di. cendū letanias.

l ¶ Et recitatio. ordinandorū z baptizādorū z mortuoruz z excōicatorum. ij. q. j. legum.

m ¶ Premo-

Distinctio.xxv.

QUod nullus sine examinatione ordinādus sit breuiter probatum est.

Quid aūt ad eṗm: qd ad vnūquēq; iferiorē pertineat Jsido. ispaleñ. epūs in epistola ad ludefredū scribit ita dicens.

¶ Quod episcopi z ceteroꝝ sit officium in ecclesia.

PErlectis fcritatis tue litteris gaudius suz q optatā salutē tuā earum relatu cognoui. De his autem que in ꝓsequētib⁹ insinuare eloquis tui ꝑmo studuit: gratias ago ūo: q sollicitudinē officij pastoralis impendis: qualiter et quomodo ecclia stica officia ordinenť pquirz z licet oīa prudētie tue sint cognita^b: tñ q̄ affectu tue frāno me cōsulis: ex parte qua valeo expediā. Et de oibus ecclie gradibus q̄d ad vnūquēq; pertineat eloquar.

Ad ostiariū nāq; pertinēt claues ecclesie: vt claudat z aperiat tēpluz dei z oīa que sunt ritus extraq; custodiat: fideles recipiat: excōicatos et ifideles^c excipiat. Ad exorcistā pertinet exorcismos memoriter retinere: manusq; sup energuminos z cathecuminos in exorcizādo ponere. Ad acolitū ptinet preparatio luminariorū: i sacrario ipse cereū portat: ipe sugesta p eucharistia subdiaconib⁹ ꝑparat. Ad psalmistam pertinet officiū canēdi. dicere benedictiones^d: laudes^e sacrificiū^f respōsoria: et quicquid ptinet ad canendi peritiā. Ad lectoreꝝ ptinet lectiones^g pronūciare: et ea que pphete vaticinarūt populis ꝑdicare^h. Ad subdiaconū pertinet calicē z patenam ad altare xpi deferre: z leuitis tradere eisq; mistrare. viceolū quoq; z aquā manile z manutergium tenere eṗo presbyteris z leuitis p lauandis ante altare manibus aquā prebere. Ad diaconū pertinet assistere sacerdotib⁹ z mistrare in oibus q̄ aguntur in sacris xpi: in baptismo: siue i chrismate z patena: z calice: oblationes q̄z iferre z disponere i altari: cōponere ēt mensam dñi atq; vestire: crucē ferre: z ꝑdicare euāgeliū z aplm^i ad pplz. nā sicut lectoꝝ^b vers^k testm: ita diaconib⁹ nouū ꝑdicare ꝑceptū est/ad iṗm q̄z ptinet offm precū^k et recitatio^l nominū: ipse premonet^m aures habere ad deū: ipe hortatur clamare^n: ipe donat pacē^o et ipse annūciat^p. Ad pbm p tinet sacrificiū corporis z sāguinis dñi in altario dei cōficere: oīones dicere: z bñdicere dona dei. Ad eṗm ptinet basilicaz cōsecratio: vnctio altaris z ꝓsecratio chrismatis^q ipe ꝑdicta officia z ordines ecclasticos distribuit: ipe sacras virgines bñdicit: z dū ꝑcesserit vnusq;sq; in singulis ordinib⁹: iste tñ est pre ordinator in cūctz. ¶ Hi sūt ordies z misteria clericoꝝ q̄ tñ aucte pōtificali in archidiacōi cura primiceriꝰ z thesaurariꝰ sollicitudie diuidūtur. Archidiacon⁹ ei impat subdiaconib⁹ z leuitz ad quē ista ptinēt misteria: ordiatio vestiēdi altaris a leuitz cura licensi z sacrificij^r necessaria sollicitudo quis leuitarū ad pplm euāgeliū legat q̄s preces dicat seu respōsoria in dñicis diebus: aut solēnitatibus decātet. Sollicitudo quoq; parrochiaz z ordinatio z iurgia^s ad eiusdē pertinet. cū dicit humiliate vos tē.

n ¶ Clamare Ryueleyson: in rogationibus.

o ¶ Pacē. cuz dicit. domin⁹ vo biscū. vel pax vo biscū ꝑm consuetudinem alteriꝰ loci.

p ¶ Annūciat Festiuitates

q ¶ Chrismatis. Alia plura spectāt ad eṗm. vt. lxviij. distinc. ḡhuis.

r ¶ Et sacrificij. portandi ad altare.

s ¶ Et iurgia. hic videť q̄ archidiaconi habent ordinariaz iurisdictionē z q̄ possunt instituere clericos et suspendere vel excōicare. vt. lxiij. distin. si in plebi bus. et extra de pe. licet. et extra de excess. pla. ad hoc. z de offi. delleg. sup eo. et de ꝑben. referente. z ex de iusti. cuz venisset. Arg. ꝑ xvj. q. vij. nulli^s. z ex de of. archi. c. vl. Jtē vicari⁹ est epi. vt. j. c. j. et ex de offi. archi. c. j. & habet delegatā iurisdictionē nō ordinariā Ad hoc dico q̄ archi. habet ordinariā iurisdictionem: z q̄s legit ex de offi. archi. c. iij. intellago cuz archidiaconus extendebat manū ad ea q̄ sibi nō cōpetebant ex officio: nisi consuetudo sit prescripta vel gn̄alis aliarū ecclesiarū illi⁹ dio. Nec ob. q̄ dicit esse vicarius epi q̄ nihilominus est ordinari⁹ inder. nā z vicari⁹ iurisdictio archidiaconi est ordinaria.

alicui⁹ eccle ꝓpetuus dicit z ordinari⁹: vt extra de ꝑbē. de monachis. Sic video q̄ vicari⁹ iudicis ordinariā habet ptātez. q̄s ex eo patet: q̄ interponit decretū de nō alienādis reb⁹ minorū. C. de offi. ei⁹ qui vi. alte. ge. l. ij. sed hoc nō posset facere si haberet delegatā iurisdictionē: vt. ff. de offi. ei⁹ cui māda. est iurisdi. l. ij. videť tñ ex hoc q̄ habeat delegatā iurisdictionez q̄ appellat ab iṗo ad archiepz vt ex de ꝑben. referente: ꝛ si haberet ordinariā iurisdictionē gradatim fieret appellatio: vt. ij. q. vj. ãteriorū. Jtē alia rōne videť hoc: quia tm̄ de humiliorib⁹ negocijs cognoscit vt ḥ dicit: ergo est pedaneus iudex: vt. C. de peda. iudi. l. vlti. ꝛ pedanei iudices delegati sunt: vt C. de peda. iudi. l. pe. Jtē q̄ eṗs hoc officiū de legat alijs: vt. x. q. j. eṗm. Sz illud intelligas de ullo iure visitandi q̄ epo cōpetit. ḥ dicit iṗm hñe ordinariā: ꝛ tñ eā non pōt exercere sine auctoritate epi: sicut metropolitan⁹ ius habet conscrādi eṗm illud ius tñ pōt exercere sine alijs episcopis. lxiij. di. c. j. Jo. Michi videtur q̄ solus eṗus in cuitate sua debeat esse iudex ordinari⁹ vt. vij. q. j. in apibus: nisi sec⁹ sit de cōsuetudine tā ꝓscripta vt ex de ꝓscriptio. de quarta. t. c. auditis. z meli⁹ de offi. archi. c. vlti. q̄ est honorij. B.

a ¶ Pro reparandis. alibi dicit q̄ hoc ad ꝓpositū spectet: vt. lxx. di. sanctoꝝ. ꝛ ibi nomē ꝓpositi large sumit: vt extra de verbo. sig. ḡhuis.

b ¶ Sacerdoti. i. episcopo.

c ¶ Cum fussione generali.

d ¶ Basilicarū. id est ruraliū: quia ea q̄ sunt in vrbe custodit primicerius.

e ¶ De cōmunione. i. de oblationibus.

f ¶ Diaconus. Cū ergo possit vices suas delegare ergo est ordinarius. vt. C. de iudi. a iudice.

g ¶ Archipbr. in quibus dz ecclesijs vocatur iste decanus. l. distinctio. in capite. sed ille ē archipbr ruralis.

h ¶ Collectas Orationes.

i ¶ Signuz. i. pulsatio campanarum.

k ¶ Modus. id est cū organo vel sine eo.

l ¶ In vrbe. sed archidiaconus extra vrbē: vt supra dictū ē

m ¶ Clericos. ciuitatenses.

n ¶ Basilicanos. id est custodes basilicaruz.

o ¶ Et matricula. Faciat scribi q̄ quilibet canonicus legere debeat.

ij. ps.

p ¶ Aut lege. id est ordine: et est argu. littera turā equipollere dignitati.

Fatura equi pollet dignitati.

q ¶ Ordinatio. id est vt ordinet illa que sunt necessaria ad basilicā. s. cla ues: candelas.

¶ Et hac epistola. hec est secunda pars huius disti. in qua ponit de ordinatione ꝑbyterorum z diaconorum. Archi.

r ¶ Udire.

¶ Oportet. subditos.

s ¶ Monita. i. cōuersationem.

e ¶ Discipline. i. regulā viuendi: vt. xj. q. j. sicut.

v ¶ Num. ¶ In sinistro humero. Et hoc ideo vt ostēdatur q̄ debet trālire de leua ad dexteram: vt de tēporalibus ad spūalia. z hoc ostenditur cum circūflectitur postea versus dexteram.

¶ Nunc aūt. ¶ Hec est tertia pars hui⁹ distinc. in q̄ ponunt. xiij. capl'a aplice regule: ꝛ sub hac occasiōe ponit quattuor exceptiones criminis. Jo. de fan.

a ¶ Nūc aūt. Ab hoc loco vsq; ad. xlix. di. assignat xiij. capl'a aplice regule: q̄ in locis suis distinguem⁹. ꝛ ptinet hic tractāt⁹ vsq; ad. xij. causam assignādo quales in q̄libet ordine: et ex quo et in quē debeant ꝓmoueri qui lapsi valeāt reparari ꝛ q̄ nō: ꝛ sub quo iudice quilibet accusetur. si q̄ aūt alia inḟ ponit accidētia sunt. vt in. vj. vij. viij. ix. et. x. causa. ¶Continuā. hacten⁹ ostēdimus q̄les sint ꝓmouendi: et q̄lit sint examinādi. nūc aūt oñdit q̄les in q̄libet ordine debeāt ordinari. Jo. de. f.

b ¶ Breuiter. Jd ē vsq; ad. xij. causam.

c ¶ Regulaz. hec sunt. xiij. capitula q̄ ꝓsequitur. oportet episcopū eē sine crimine: vnius vxoris virū: nō vinolentuz ꝓtinētē: ornatū: hospitalē: pudicum: doctorē: nō ꝑcussorē: nō litigiosuz: non cupidū: domui sue bñ ꝓpositum: non neophitum.

d ¶ Ad timotheū: scribit.

e ¶ Nole aūtē. Gratian⁹ volēs exponere auctoritatē ap'li oportet epm esse sine crimie. assignat hic plures significatiōes hui⁹ nois crimē. ꝛ licet hic q̄dā. v. significatiōes assignent. ego nō assigno nisi quattuor. Dicit eñ q̄dā crimē omne delictū siue mortale siue veniale: siue ex deliberatione, ꝑcedat siue ex ignorātia. ſz q̄ dr. Nemo sine crimine vnut. ꝛ hāc significationē inuit ibi. nole aūt crimina. q̄dā dicit crimē ifamia ꝑcedens ex crimine: ꝓut ibi sumit in ep'la ad titum. Q̄dā dicit solum id q̄ ex deliberatiōe ꝓcedit: siue sit mortale siue veniale, ꝓut ibi sumit crimina appellatio. ꝛc. Quarto modo dicitur crimē solum id quod est dignuz depositione ꝓout ibi sumitur: als ea demū. Jo. Deinde exemplificat quod crimē sit mortale: quod veniale: ostēdēs q̄ mortalia delent ꝑ penitentiā: venialia in

ij.ps.

Continuatio

timo. iij.a

Regīa ap.ḥz xiij. capitula.

Crimē q̄druplicit dicitur

rāvt expediti⁹ ad ministeriū sacerdotale recurrat. Nūc aūt⁹ ꝑ singulos grad⁹ ordine recurrētes q̄ ex q̄b⁹ ordinib⁹ in quē gradū cōscendere possint: q̄ post lapsum valeāt reparari: vel q̄ nō: q̄bus culpis a ꝓprio gradu mereā tur deiici. q̄ accusāte: q̄b⁹ testificatioīb⁹ possint ꝙuinci: cui⁹ſnia sint absoluēdi vel dānādi breuiter⁹ ꝙsideremus. Ac primū a pontificali ḡdu icipiētes q̄lē oporteat eū eē q̄ in epm ē ordinād⁹ diligēter iuestigem⁹: ap'li regulā⁶ secuti quā in hmōi re timotheo ꝛ tito scribit dicēs. Oportet epm irreprēhēsibilē eē. i. nō obnoxiū reprehensioni. ḥoc ad timotheum⁵ tertio. Ad titū aūtē prio. Oportet epz sine crimie eē: q̄b (vt hieron⁹. scribit ad oceanū) idē est. Noie⁶ aūt criminis⁶ q̄b libet pctī itelligit: vñ in ea dē ep'la⁸ ḥhiero. dicit. res cōtra naturā pene⁹ est: vt sine pctō aliq̄s sit: ſz talis eligat cui⁹ ꝙparatiōe ceteri grex¹ dicant. Jn ep'la ꝯo ad titum crimē vocat crimiale pctī vel⁵ crimialis ifamia: vñ ibi legit crimē est q̄rela. i. pctī accusatione ꝛ dānatione di

Continuā. hacten⁹ ostēdimus q̄les sint ꝓmouendi: et q̄lit sint examinādi. nūc aūt oñdit q̄les in q̄libet ordine debeāt ordinari. Jo. de. f.

b ¶ Breuiter. Jd ē vsq; ad. xij. causam.

c ¶ Regulaz. hec sunt. xiij. capitula q̄ ꝓsequitur. oportet episcopū eē sine crimine: vnius vxoris virū: nō vinolentuz ꝓtinētē: ornatū: hospitalē: pudicum: doctorē: nō ꝑcussorē: nō litigiosuz: non cupidū: domui sue bñ ꝓpositum: non neophitum.

d ¶ Ad timotheū: scribit.

e ¶ Nole aūtē. Gratian⁹ volēs exponere auctoritatē ap'li oportet epm esse sine crimie. assignat hic plures significatiōes hui⁹ nois crimē. ꝛ licet hic q̄dā. v. significatiōes assignent. ego nō assigno nisi quattuor. Dicit eñ q̄dā crimē omne delictū siue mortale siue veniale: siue ex deliberatione, ꝑcedat siue ex ignorātia. ſz q̄ dr. Nemo sine crimine vnut. ꝛ hāc significationē inuit ibi. nole aūt crimina. q̄dā dicit crimē ifamia ꝑcedens ex crimine: ꝓut ibi sumit in ep'la ad titum. Q̄dā dicit solum id q̄ ex deliberatiōe ꝓcedit: siue sit mortale siue veniale, ꝓut ibi sumit crimina appellatio. ꝛc. Quarto modo dicitur crimē solum id quod est dignuz depositione ꝓout ibi sumitur: als ea demū. Jo. Deinde exemplificat quod crimē sit mortale: quod veniale: ostēdēs q̄ mortalia delent ꝑ penitentiā: venialia in

purgatorio. B.

f ¶ Criminis. in precedenti auctoritate.

g ¶ Uñ in eadē ep'la. sic continua. licet quodlibet delictū dicat crimē: nō tñ ita accipit i ꝑcedēti auctoritate: q̄ ꝑm hoc fere nullus esset idoneus. ꝛc.

gnum. Q̄d aūt sine crimine iubet eē q̄ in epm eligit non āte baptisma: ſz post baptismū intelligēdū est: vt a tpe videlicet baptismatis nulli us criminis ꝙsciētia mentē eius remordeat: vnde ḥhieron⁹. scribit in eadē ep'la ad titū. Criminis appellatio al's late¹ patet complectens omne peccatū q̄d ex deliberatione ꝓcessit. vnde Beda sup ep'lam Jacobi. Pctā q̄ ex ignorantia[m] vel infirmitate humana cōmittuntur: dicit et precipit alterutrum cōfiteri: q̄ facile[n] dimittuntur. quecūq; ꝯo sunt ex deliberatione non nisi ꝑ penitentiaz. ḥinc etiam[o] Augu. ait. Nullū peccatū est adeo veniale quod non fiat criminale[p] oum placet. Al's ea demuz significat que semel cōmissa ad dānationē sufficiūt. Multa eñ ex deliberatiōe ꝓcedūt: que nisi sepius reiterata ꝛ in consuetudinē fuerit ꝺducta: q̄uis grauēt post mortē non tñ eternaliter pdūt: q̄ ꝛ ſi quadaz ratione crimina appellent: tñ morti fera ꝛ capitalia non sunt. vñ Aug. i omel. de igne purgatorio exponens ꝙba aposto-

h ¶ Pene. ſ. de peni. di. ſ. c. vlti.

h ¶ Pene dicit ꝓpter beatā ꝙginē ꝛ sanctuz Johannē q̄ fuerunt sctificati in vtero: vel ē philosophicū tē pamētum.

i ¶ Sreꝑ. sic. ſ. q. ſ. vilissim⁹. lxj. di. i sacerdotib⁹

k ¶ Uel. ꝓ id est.

l ¶ Late. Sz lati⁹ supra ibi. nomine autem. hoc ei solū mortale: et veniale quod ex deliberatiōe procedit.

m ¶ Ex ignorātia. scilicet venialiter peccat.

n ¶ Quia facile: q̄ etiam laico ꝓfiteri: q̄uis ha beatur copia sacerdotis: ſz mortalia nō confitebimur nisi sacerdoti dummodo possit hñ ei⁹ copia: alias laico possum⁹ ea confiteri: vt de pen. ten. di. i. q̄ penitet. ꝛ distic. vj. q̄ vult. Uel ideo facile: quia per orationez dominicam: vel p elemosinam: vel p modicum ieiunium: vel aſperſionem aque benedicte dimittuntur. vt de pen. distinc. iij. de quotidianis. ꝛ distinc. vj: qui vult. ꝛ de cōsecra. distinc. iij. aqua.

Uenialia tripliciter sunt.

ſ. coꝛ. iij. c.

Punit ne aliquis in purgatorio p mortali pctō.

Urgobtā et ſctus Johes fuerūt ⁊ vtero, ſctificati.

Cōfiteri laico possumus.

Ebrietas q̄n q̄s est mortal'

Uenialia remittūt varijs modis

o ¶ Hinc etiam. respicit ad id quod dixit. si ex deliberatione. Johan.

p ¶ Criminale. id est cuius assiduitas et contemptus vitandi veniale non fiat mortale. nō enim videtur q̄ id quod est veniale possit fieri mortale: nisi velis dicere q̄ veniale ꝛ mortale nō sint species peccatu sed accidentia. Unde sicut mortale fit veniale recepta penitentia. de penitē. distin. i. serpens: sic econuerso fit veniale mortale. Alij dicunt q̄ tantum ipse contemptus venialium est mortale peccatum: scōm hoc expone fit mortale. id est tibi per contemptū fit mortale: sicut ibi exponitur. Accedat ꝙbū ad elemē

tum ꝛ fit sacramentum.

a ¶ Sup hoc. i. sup fidē. i. postq̄ fidez q̄s suscepit. id est licet q̄s post fidē sumptā venialiter peccauerit. nihilominus saluus erit.

b ¶ Ligna. ꝓ hoc inuit tria genera venialiū. ligna vocat grauiora venialia: fenum minora: stipulā minima. ligna ei diutius sunt in igne q̄s fenum: ꝛ fenum diutius q̄ stipula.

c ¶ Non capitalia. hac auctoritate dicūt quidam q̄ nullus ꝑ mortali peccato punit igne purgatorio: sed tantum ꝓ venialibus. Alij dicunt q̄ si aliq̄s ceperit penitere ꝑ mortali: ꝛ nō ꝑficit hic penitentiā: ꝑficit eā in purgatorio. s. hic si nō est contritus de mortali: nō purgabit ꝓ illo in purgatorio. sic videt Augu. hic velle. de pe. di. ſ. si peccatuz. ꝛ de pe. di. vlti. c. vlti.

d ¶ Non oia. Scz q̄ sint mortalia q̄ venialia.

e ¶ Uel. ꝓ saltem.

f ¶ Ebrietas. que q̄nq; ē mētis oblivio. ꝛ est pena ꝛ nō ē aliq̄s pctm. vt. xv. q. i. sane. q̄nq; dr stupidū ad iebuādū se. ꝛ hoc est mortale peccatū. vt xxxv. di. āte oia extra de vi. ꝛ honesta. cle. a crapula. q̄nq; dicit freq̄ns actus bibendi. et illud ē venial.

g ¶ Plus accipit. casu nō ex ꝑceptu: ꝛ nō ad ꝛigritationē: al's eēt mortale pctm. vt. iij. di. dēicz

h ¶ Plus tacet. in platis est taciturnitas mortale peccatū. vt. xlij. distinc. sit rector. xl. distinc. si papa. in aliis est venial.

i ¶ Jeiunātib⁹. sed nōne comedere ante horā comedendi est mortale peccatū. vt de cōse. di. ſ. solent. ꝛ dist. v. quinq; modis? Sed non intelligas de ieunijs statutis: sed de illis que quilibet ꝓ sua voluntate seruat. lxxvj. distinc. etiam.

k ¶ Tardius. sic peccatū ē aliq̄d tardi⁹ dare. xij. q. ij. qui oblationes. xvj. q. j. decime.

l ¶ Excepto. Argu. cōtra. h. qui dixit q̄ vir nō potest cognoscere vxorem quin venialiter peccet: vt dixi. ē. distin. xiij. nec mi.

m ¶ Desiderio. supple et cā reddēdi debiti.

n ¶ Negligerit. hoc est in ꝑlato mortale. vt xc. distinc. precepimus.

o ¶ Seruum. in hoc casu seruus audit agēs cōtra dominum suum: ꝛ domin⁹ talis cogitur eū vendere: vt. ff. de his q̄ sui vel alieni iuris sunt. l. ij. ff. domnorum.

Taciturnitas in platis ē pctm mortale.

Comedi

Uenialia tripliciter sunt.

ſ. coꝛ. iij. c.

Punit ne aliquis in purgatorio p mortali pctō.

Urgobtā et ſctus Johes fuerūt ⁊ vtero, ſctificati.

Cōfiteri laico possumus.

Ebrietas q̄n q̄s est mortal'

Uenialia remittūt varijs modis

Taciturnitas in platis ē pctm mortale.

Comedi

Uenialia tripliciter sunt.

ſ. coꝛ. iij. c.

Punit ne aliquis in purgatorio p mortali pctō.

Urgobtā et ſctus Johes fuerūt ⁊ vtero, ſctificati.

Cōfiteri laico possumus.

Ebrietas q̄n q̄s est mortal'

Uenialia remittūt varijs modis

Taciturnitas in platis ē pctm mortale.

Comedi

catis ipsis non abstinuerit: illo transitorio igne de quo ap'lus ait: purgari nō poterit. sed eterna illum flāma sine vllo remedio cruciabit.

Que autem sunt minuta licet omnib⁹ nota sint: tamen quia longum est vt omnia replicenk op⁹ est vt ex eis vel aliqua nominem⁹: quotiēs aliq̄s in cibo aut in potu pl⁹ accipit⁸ q̄m necesse est ad minuta pctā nouerit ptinere: q̄tiēs plus loquitur q̄m oportet plus tacet[b] q̄m expedit: q̄tiēs paupes importune petētes exasperat: quotiēs cū sit san⁹ corꝑe aliis ieiunā tibus[i] prāderevoluerit: aut sōno dedit⁹ tardius[k] ad ecclesiā surgit: quotiēs (excepto[l] filioꝝ desiderio[m]) vxorē suā cognouerit: quotiēs in carcere positos tardi⁹ requisierit: ꝛ infirmos tardi⁹ visitauerit. Si discordes ad cōcordiā fuocare neglexerit[n]. Si pl⁹ aut primū aut vxorē aut filiuz aut seruū[o] exaspauerit q̄m oportet. Si āplius blāditus fuerit q̄m oportet. Si vnicuiq; maiori persone aut exvolūtate: aut ex necessitate adulari[p] voluerit. Si pauperib⁹ esuri ētib⁹ nimiū delicioſa vel sūptuosa[q] cōuiuia ꝓparauerit. Si se aut in eccl'ia: aut extra ecclesiā fabulis ociosis (de q̄b⁹ i die iudicij rō reddenda ē) occupauerit. Si dū icaute iuram⁹[r]

Marit⁹ vxorez castigare pot.

Adulatio triꝑ fit.

Jurāmētuz an sēp sit mortale pctm.

q ¶ Uel sumptuosa. xlj. di. non cogantur.

r ¶ Juramus. Intellige cum quis iocando iurat nam ꝓ temerario iuramento bene peccat aliquis mortaliter: licet nō tanta penitētia imponatur ei sicut si solēniter ꝛ ex discretiōe iurasset. vt. xxij. q. iij. qui sacramento. Jdem dico in iuramento ꝑ merum extorto. vt extra de iureiu. verum.

a Qualis hinc. hoc vex est de summe bonis vel summe malis. nã quid am sunt summe boni: quidam summe mali.

b In iudicio. vt. xiij. q. ij. tps. Johãnes andree.

c Culpis. scz venialibus.

d Credẽd⁹ est. hoc vult dicere q⁹ quedam culpe tollunt p ignẽ purgatoriũ ante diẽ iudicij.

s. coꝛ. vj. b. peccat vario mõ in patrez z filiuz et spm̃ sanctũ.

e Blasphemias. Qui peccat p impotẽtiã dicit peccare in patrez: qz patri attribuit potentia. xxiij. distinc. qui episcopus. Qui peccat per ignorantiã dicitur peccare in filiũ: qz filio attribuitur scientia. xxxviij. distinc. si insta. Sz qui ex contemptu peccat: dicit peccare in spiritũ sanctum: vt ille qui est obstinat⁹ in peccato. et illud dicit irremissibile. i. non ita de facili remittitur: sicut pcedẽtia. de pe. di. j. §. vlti.

Wat. xij. c.

f Negatur. Arg. qõ de vno negatur: de alio concedit. vt. xv. q. iij. de crimine. ff. de iudi. cuz p̃tor. sic quod de vno cõcedit: de alio negatur. vt xlv. distinc. disciplina. i. q. j. per esaiam. xxxiij. q. v. qui sitit. Arg. contra. C. de natu. liber. autẽti. item si quis. vbi licet vnũ nominet: tamẽ extendit ad alios sic. lxj. distinc. mira mur. ar. ff. de cu sto. reo. si quis.

Negocia militia sunt q̃ vix si ne pctõ fiunt.

g Sine cura. Sil⁹ militia/mercatio/pcuratõ/sine ministratõ aliq̃: vix sine pctõ fit. vt de pe. di. v. falsas. z. c. ẽlitas.

h Rimũ. Ex hoc caplo tres oꝛiunt opiniones. primo dicit. h. q⁹ qui semel peccauit: nõ potest amoueri pmoueri vel aliquos act⁹ legitimos exercere. vt hic. z. xl viij. distinc. qñ. et. j. q. vij. si quis omnem. et. l. distinc. illud. z. vj. q. j. qui crimẽ. et. viij. q. j. in scriptu

ꝛ cũ hoc p aliquã necessitatẽ iplere nõ poterim⁹: vtiqz piuram⁹: ꝛcũ oi facilitate vl temeritate maledicim⁹: qm̃ scriptum est. Neqz maledici regnum dei possidebunt.

Item Gregoꝛius.

¶ Que sunt venialia pctã q̃ per hãc vitam purgantur.

Qualis hinc⁹ q̃sqz egredit talis i iudicio⁹ apparebit vel repsentabit: sed tñ de q̃busdã culpis⁶ esse añ iudiciuz purgationis ignis credẽd⁹ est⁹ p eo q⁹ vitas dicit. Ut si q̃s i spm̃ sctm̃ blasphemias⁶ dixerit neqz i hoc scło remittit ei: neqz in futuro. Jn q̃ snia dat intelligi q̃sdã culpas in hoc scło: q̃sdaz in futuro posse relaxari. qõ aũt devno negat⁷ psequens intellect⁹ pateat: qz de q̃busdã cõcedit: sed tñ (vt pdixi) hoc de puis minimiscz pcatz fieri posse credẽdũ ẽ: sicut ẽ assidu⁹ z ociosus ꝛmo/imoderat⁹ risꝰ: vl pctm̃ cure familiarz qõ vir sine culpa⁸ vel ab ipis agit q̃ culpã q̃lit declinare debeãt scitũ: q̃ etiam post mortẽ grauãt: si ad huc in vita positis minime in morte fuerint relaxata.

Item Augustinus.

¶ De eodem. Paleꝛ.

Quitulit fructũ cõuersionis: pri⁹ purgabit igne purgationis: hic ignis z si nõ sit et n⁹: miro tñ mõ grauis est: superat em̃ oẽm penã quam vnq̃ passus est aliq̃s in hac vita vel pati põt. A las aũt ea tm̃ dicta significat q̃x ẽ ppetua ifamia. vñ illud ihẽ ronymi. primũ itaqz sine crimine. zc. Unde hiero. scribit in eadem epla ad titum.

Item z Jnno. pa.

¶ A die baptismi sine crimine debet inueniri q̃ in episcopum est ordinandus.

Primuz⁹ itaqz sine crimine iubeꝛ eẽ eps qõ alio⁹ bo ad tymotheũ irrep hẽsibilẽ noiatuz puto: nõ q⁹ eo tm̃ tpe q̃ ẽ ordinãd⁹ sit si nevllo crimie z p̃teritas maculas noua ꝓuersatiõe dilu erit: sed q⁹ ex tpe q̃ i rp̃m renat⁹ est nulla pcti cõsciẽtia mordeaꝛ. Quõ enim potest pses ecclesie auferre maluz de medio eius qui i delictũ simile coꝛruit: aut qua libertate peccãtẽ coꝛripere⁹ põt cũ tacit⁹ ipe sibi rñdeat: eadem se admisisse q̃ coꝛripit:

¶ cce qui ordinãdus est in epm̃ nõ solum tempoꝛe sue ordinationis: sed etiã omni tempoꝛe post baptima a crimine immunis debet esse.

¶ Distinctio. xxvj.

Equit[m] in vtraqz epla vni⁹ vꝛoris virũ post baptisma videlicet non añ baptismum

Equit¶ hec di. diuiditur in duas partes. Secũda ibi. Sicut duob⁹. Jo. de fã. diuisiom ¶ Sequit. Jn hac. xxvj. di. exeq̃tur scõm p̃ceptũ apl̃ce regule. oportet epm̃ eẽ vn⁹ vꝛous virũ: qõ negatiue exponit. i. nõ pluriũ: tñ in casu necessitatis bigam⁹ pmouet vsqz ad subdiaconatũ. vt. xxxvij. di. lecto. Assignant

ris. in fine. z ex de tempo. oꝛ. ca. ex tenoꝛe. Et argu. possit p eis. ff. de edil. edic. quid si fugitiu⁹. j. respõ. fur eñ ille q̃ nõ purgat vitium furti: licet rem restituat. ff. de furtis. semel q̃ ea mente. nec raptoꝛ vitiũ rapine. ff. vi bo. rap. peccata l. pe. Alij dicũt q⁹ post qõlibet moꝛtale acta penitentia põt q̃s pmoueri: nisi sit crimen enoꝛme. vt lxxxj. di. apl̃s. et est ar. ad hoc. l. disti. ferrũ. ff. de edil. edic. qõ ita sanatũ ẽ. q̃ status nr̃i tpis. zc. vt. xxxiij. dist. fraternitatis. et dicũt q⁹ ille canon coꝛrigit alios q̃ de rigoꝛe loquit̃ Tertij dicũt q⁹ q̃tũcunqz sit graue vlictũ: dũmodo sit occultũ post penitentiã nõ ꝛpedit pmouẽdũ. vt. l. d. de his. Ego credo q⁹ siue sit occultũ siue manifestũ dummodo sit enoꝛme impedit pmouendũ licet egeꝛit penitẽtiã. l. di. miroꝛ. Johã. Sz certe hoc non est vex: licet Jo. hoc dicat. nã p occulto crimie nemo repellit post penitẽtiã nisi i homicidio. vt dicit noua decre. extra de tẽpo. oꝛ. ca. vl. q̃ declarat hoc totũ. B.

i Pꝛeses. id est episcopus.

k Coꝛripere. No. q⁹ p̃t q̃s accusari de pctõ de quo penituit xxxij. q. ij. admonere.

l Respondeat: sic. j. distic. pri. vna tãtũ. et xlij. distinc. §. j. z. lxj. di. in sacerdotibus. §. j.

Sackz duplex est i matrimonio designatum

Equit¶ hec di. diuiditur in duas partes. Secũda ibi. Sicut duob⁹. Jo. de fã. diuisiom ¶ Sequit. Jn hac. xxvj. di. exeq̃tur scõm p̃ceptũ apl̃ce regule. oportet epm̃ eẽ vn⁹ vꝛous virũ: qõ negatiue exponit. i. nõ pluriũ: tñ in casu necessitatis bigam⁹ pmouet vsqz ad subdiaconatũ. vt. xxxvij. di. lecto. Assignant

Bigam⁹ pp q̃ttuoꝛ rões p mouẽri nõ p̃t

aũt q̃ttuoꝛ rões quare bigam⁹ nõ possit pmoueri. Una. ppter defectũ sacramẽti: qz nõ ẽ ibi sacm̃ vnitatis cũ carnẽ suã diuiserit. vt. j. c. acuti⁹. Jtez ppter ꝛogatiuã ordinũ. vt. j. e. vna. Jtẽ ppter signũ incõtinẽtie ex eo q⁹ de vna trãsiuit ad aliã. vt. lxxxij. di. posuisti. Jtez ex eo q⁹ nõ hz frõtẽ hoꝛtãdi viduitatẽ. j. e. vna. in fi.

a Unius. i. nõ pluz. sic ex de testi. licet. Et sic verba affirmatiua exponunt negatiue. vt. j. q. j. iudices. xxij. q. iij. si ea.

Additio.

b Monogamum. Monos vnũ: gamos mulier vel nuptie: ide monogam⁹/sez q̃ vnã tm̃ habuit vꝛoꝛẽ. h.

c Post baptismuz. Non dicit verũ: qz mr̃imoniũ non soluit in baptismo vt. j. c. deinde. et male sentit hic hieronym⁹. vñ Augustin⁹ eũ coꝛrigit in ꝓmo capto.

d Nouo hoi Sub eo modo loquendi seruus post manumissionẽ dr̃ nouus hõ. vt. ff. de adileg. seruũ legat⁹. z alia lex dicit q⁹ post manumissionẽ ali⁹ intelligit vt. ff. de so. q res. §. ream.

Cutius.

e De sacramẽto. Sẽsus est. bigam⁹ nõ repellit qz peccauit: sz ppter sacramẽti defectũ q̃ est in eo. ex de biga. a nobis. et c. nup. Et no. q̃ i mr̃imonio duplex designat sacrm. coniũctio aloꝛũ p fbã de p̃senti designãt cõiunctionem fidelis anime ad rp̃m: sed cõmixtio carnis designat cõiunctiõem christi z ecclesie. vt extra de bigadebitum. Jtẽ designatur ibi vnio deitatis cũ humanitate. vt de conse. dist. §. in christo. z illam designat coniunctio coꝛporum.

Unde hieronymus scribit ad oceanum.

¶ Post baptismũ dz eẽ monogam⁹: q̃ i epm̃ ẽ ordinãd⁹

Unius⁹ vꝛoris virũ. i. monogamũ⁹ post⁶ baptismũ. si em̃ z añ ꝓiugẽ habuerit q̃ obierit nõ imputet ei: cui pꝛorsus nouo⁹ hoi nec stupꝛa: nec alia q̃ añ fuerunt tã obsunt. Aug. ꝛo cõtra testaꝛ scribẽs in epla ad tyt̃ũ.

¶ Qui ante baptismuz habuerit vnã/z post baptismũ aliam: ordinandus non est.

Acutius intelligunt q̃ nec eũ q̃ cathecumin⁹ vel pagan⁹ habuerit vnã ante baptismũ: z post baptismũ habuerit alterã: ordinãdũ censuerũt. q⁹ de sacramẽto⁶ agitur nõ de pctõ ppter sctitatẽ sacramẽti: sicut si fe mina cathecumia violata est non põt post baptisma inter dei ꝓgines ꝓsecrari[k]: ita nõ absurde visuz est bigamũ nõ peccasse: sz nor̃mã sacramẽti amisisse. non ad vite meritũ: sed ad ordinatiõis signaculum vnius vꝛoris vir episcopus significat⁸ ex omnibus gentibus vnitatem vni viro⁹ xpo subditã.

¶ Sicut duob⁹ dñis fuire sic ab vno dño apostatare atqz in alteri⁹ supstitionem ire non licz Itẽ Jnno. ruffo et eusebio z ceteris epis macedonib⁹.

¶ In baptismate culpa dimittit: nõ ler cõiugi abolet

Deinde opponit nõ dici oportere bigamuz

f ¶ Cõsecrari. Queri ꝓsueuit. cũ ꝓsecratio epi maioꝛ sit z dignioꝛ q̃s virginũ: quare possit cõsecrari in episcopum qui non solum vꝛorem habet: sed etiam post moꝛtuam vꝛorem habuit concubinam. vt. xxxij. distin. habuisse. z. xxxiij. dist. c. fraternitatis. z si qua fuerit coꝛrupta vel ante baptismum vel postea non possit inter sacras virgines cõsecrari. vt. xx. q. j. iunenculas. Respõdetur: sacra virgo significat ecclesiã triumphãtem: vbi non est macula neqz ruga. xxj. distinct. q̃uis. sed episcopus ecclesiam militantez vbi sunt boni et mali. xxx. distinquoniaz. xj. q. iij. audi.

Coꝛruptus in epm̃ cõsecrari põt: sed nõ coꝛrupta iter virgines.

g ¶ Significat. Et ita ipse eps est sacm̃ sicut aqua ipsa. j. q. j. detrahe verbuz ab aqua. qd erit nisi aqua.

h ¶ Uni vꝛo. id est deo et non diabolo. z sic de ne aptat sequẽs littera.

s. tim. iij. a.

i ¶ Deinde.

¶ Cũ ceteris. Jmpꝛoponitur hec dictio ceteꝛ/vt ibi z cuz eo alij duo latrones. sic. lvj. disti. cenomanẽsem. xxxiij. disti. si quis viduam. viij. q. iij. artaldus. vnde licet sic inueniat scꝛiptum in aliquo instrumẽto hec ecclesia cum ceteris capellis p hoc non probabatur ecclesiam istam esse capellam.

ceteri z alij q̃nq̃ ponũtur ipꝛope

puer. xlv. a.

k ¶ Eque. i. simili ratione.

l ¶ Sed obũcitur. Nũc obũcitur contra secundam opinionem.

m ¶ Quid de talij. Hic obũcit. z tertiã opinionẽ.

n ¶ Uel naturales. Qui dicuntur legitimi: qui naturales: qui spurij: habes. xxxij. q. iij. liberi. ff. de statu ho. l. vulgo.

a ¶ Sortiunk. Uxores ꝛ viros.

b ¶ Respōsum. No. interp̄tandas esse locutiones fm̄ psonas q̄ loquūtur: quid vel quib⁹ loquūtur vt hic. ꝛ. j. q. vij. didici. ꝛ extra de maio. ꝛ obe. solite. ꝛ q̄ psona loquēs ꝓphendit in gñali fmone. ar. ff. ō pig. locati. q̄ illud. ff. vl. vbi etiā familia nō accipit in gñali sermone.

c ¶ Auctoritate. Qō esn ratiōe ꝓbari non pōt exturpandū est. vt. lxviij. dis. corepi.

d ¶ Lex precipit. xxij. q. iij. q̄ peccat. non peccat legis auctoritate ꝛc.

e ¶ Destinatos. quid de hoc iuris sit habes xxij. q. v. reos.

f ¶ Cōcessum q. d. eadē causa nō operat cōtrarios effectus. sic lvij. di. si quis in egritudie. sicut eadē solutio nō parit liberationē ꝛ repetitionē vt. ff. de solu. qui hominez. ff. vlti. extra de baptis. maiores. Ar. cōtra. ff. rem ra. habe. l. ij. ff. vlti.

g ¶ Inter peccata. Uidetur q̄ infamia contracta ante baptismū nō tollit̄ per baptismū: et ita qui ante baptismū fuit infamis postea nō pōt ꝓmoueri. vt. xl viij dis. qm̄. ꝛ. j. q. vij. si q̄s oēz. hoc nō credo: ſz dico ifamiā ꝛ irregularitatē ex ꝓprio delicto ꝓuenientē tolli i baptismo q̄ dona baptismi sunt sine omni pena ꝛ satisfactōne. vt de ꝛse. dis. uij. sanctū. Si ei pctm̄ nō deleret q̄tū ad infamiā: adhuc post baptismū obesset. qō negat Ambro. j. e. vna. vñ si aliq̄s occidit mulierē hoies ante baptismū: ois ifamia ꝛ irregularitas tollit̄. vt. lj. di. si q̄s post acceptū. hoc etiā ptz i paulo qui ante baptismū fuit homicida: ꝛ tñ postea

Mat. xxij. a.

Cā eadem diuersos effectꝰ nō operatur.

Baptismꝰ tollit infamiā p̄cedētē

fact⁹ est apl̄s. vt. l. di. ¶. ecōtra. Si obiēcis q̄ fm̄ hoc illa q̄ corrupta est añ baptismū post baptismū nō fit irregularis: ꝛ iō dz ꝓsecrari. bene ꝓcedo q̄ nō est irregularis: ſz tñ ipedit a ꝓsecratiōe ꝓpter defectū sacramēti. Sed q̄re repellit mulier ꝓtextu fornicationis quā ante baptismū ꝓmisit. vt ex de diuor. gaude mꝰ in fi. sic videt i ꝓmuēdo. Sz hoc ideo est: q̄ illud delictū non tñ vroriē: ſz etiā virum maculat vt. xxxij. q̄. j. in ꝓiugio. sic vides q̄p libertatē tollit delictū vel infamia: quā ꝺs in se ipso ꝓmisit. ſz illō delictū q̄ i alio cōmisit nō tollit vt. ff. ō his q̄ no. infa. l. penul. ꝛ. l. athletas. ¶. pōpon⁹. Preterea p baptismū tollit crimē p̄cedēs nō tñ tollit excep tio ꝓpetens ex crimie sicut per pniam tollit crimen: nō tñ exceptio ꝓpetens ex crimine. vt. ē. di. pri. c. vl. ꝛ. xxxiij q. ij. admonere. Jo. Qō aūt hic dr̄ non est pctm̄: sed seq̄la pcti. infamia ex pctō ꝓtracta. sec⁹ aūt est in illa q̄ nō ꝓuenit ex pecca to: sed ex ꝓstōne ecclie: vt in illa q̄ iuita ē corrupta vt. ē. e. ca. ij. et in iudice et executore. vt. l. distin. si quis viduam. ꝛ. lj. dist. aliquātos. et tamē non peccant. si. xxiij. q. v. m les. Sed fm̄ ꝙ videt seq̄ inconueniens. s. q̄ melioris conditionis sunt delinquentes q̄tū illi q̄ non deliquerūt. xxxiij. di. fraternitatis. xix. q. iij. mādamus. in glo. nō tñ. sed hoc ꝛtingit ex virtute sacramenti.

h ¶ Nā tñ. ¶ Ordiatiōis. Si. j. xxxij. di. seriatim.

i ¶ Nō soleāt. q̄ ifamia ex delicto ꝓuenies nō nocet q̄tū ad legē. pmotiōis. s. q̄ baptismū ōleta

Actu. x. d.

Bigamus.

a ¶ Hortator. Sic. xxv. di. c. vl. ꝛ. xl vij. di. ¶. necesse

b ¶ Bigam⁹. Bigam⁹ ꝓponit̄ a bis ꝛ gamos q̄ē mulier vel vxor: ꝛ sic dr̄ bigam⁹ qui duas habet vel habuit vxores. Archi.

c ¶ Sacerdotis. Idē de q̄libet sacro ordie. xlij. di. quiescamus.

divisio

¶ Uod autē hec distinctio dividit in duas partes. In ꝑma intēdit gratianus supficialiter allegando ꝓbare q̄ si diacon⁹ fuerit ꝓtestat⁹ q̄ nō poterit cōtinere: si cōtrahat: tenet matrimoniuz: ſz hoc est falsuz. se cūda ibi. q̄dam. Johan. de fan.

Mat. xxiij. a lu. iij.

Materia. dis. xxvij.

d ¶ Qō autē. In hac. xxvij. distinc. primo ponit incidētē questionē. s. an epūs possit vti matrimonio cōtracto Scōo ponit contrarietatē capitulox. q̄rūdam: q̄ loquūt̄ de vouentib⁹: ꝛ ea solvit distinguēdo inter vouētes solēniter ꝛ simpliciter. Et incipit h̄ tractare de cōtinētia clericorū: ꝛ ptēdit iste tractatus vsq̄ ad xxxvj. distinc.

c ¶ Jacon⁹. fm̄ q̄ patet p. ¶. sequētē. hoc ca. pōt itelligi de matrimonio iā ꝓtracto et de ꝓtrahēdo. et scōm hoc diuersis modis exponit littera: fm̄ q̄ intelligit de ꝓtracto planū est: q̄ iste. W. papa p̄cessit Grego. q̄ indixit cōtinētiā subdiaconib⁹. xxxj. di. ante. ſz hoc expone p accipiēdo. i. p ꝛcto retinēdo. licuit eīm etiā tpe cyriacivsq̄ ad Grego. subdiaconib⁹ vti iā ꝓtracto matrimonio. lxxxvij. di. quicūq̄. lxxxij. di. ꝓpositi. expone ergo desiderauerit: id est desiderauerit vti iā cōtracto. Scōm aūt q̄ loquit̄ de cōtrahēdo de diacono fuit tantū questū et de eo tantū responsuz. Idē tamē est ꝛ de subdiacono. j. xxxij. di. si quis eoz. ꝛ fm̄ hoc plana est littera. Quod tamē dixi q̄. W. p̄cessit Grego. ¶. dicit p cronicā suam falsum esse: ꝛ dicit q̄ Grego. p̄cessit Mar. lxvj. annis.

Textū duplr expō it.

ptestatio an valeat.

f ¶ Si contestatus. Nota q̄ ptestatio valet. vt extra de no. ope. nun. cū ex inuncto. ꝛ j. distin. pri. dicoconi. extra quod me. cau. perlatuz. ꝛ. xxxj. q. ij. lotharij. ꝛ. ff. de neg. ges. nemini. ff. qui. mo. pig. vel hi. sol. si debitor. ¶. j. Arg. cōtra extra de cōsti. cū. W. ferra. ꝛ de ap. sollicitudinē. Johā. hoc credo tenendū q̄ ptestatio semp valet facta presente aduersario: nisi ꝓtradicat aduersarij⁹ vel iudex si facta fuerit re adhuc integra existente vt in hoc ca. et extra de integ. resti. cū venissent. nisi in q̄bus expressiuz ē q̄ ptestatio non valeat: vt ibi extra de consti. cū W. et de appel. sollicitudinem.

g ¶ Tacuerit Argu. tacturnitatem haberi ꝑ consensu vt hic. ꝛ. lxij. distinct. si seruus. ꝛ. lxv. distinc. forte. ꝛ. xx. q. ij. puella. ff. soma. l. ij. Arg. cōtra extra de prescrip. nihil. Sotacturnitas fēper habet̄ p cōsensu: nisi i trib⁹ casibus notatis ij. q̄stiōe. vij. plerīq̄. Itē ꝛ in casibus illis vbi req̄ritur express⁹ cōsensus: vt in seruitute iponēda non sufficit consensus tacit⁹: ſz expressus. vt. ff. de serui. vr. prediuitū. Itē in ꝓcuratoze constituēdo. ff. de ꝓcu. fil⁹. ¶. inuitū. Itez in furto. vt ff. de fur. q̄ vas. ¶. vetare. Item in soluendo matrimonio. vt. ff. de ritu nup. i eo

Tacēs an ꝓsentiat.

ij. ps.

¶ Uod autē vni⁹ vroris vir epūs iubeat eligi: q̄rit an de tē poze ordiatiōis hoc sit accipiendū vt tpe sue administratiōis: ei⁹ possit copula fungi quā vnicā ꝛ ꝗginē sibi desposauit. Hoc martin⁹ papa phibet dicens.

¶ Nō ordinet diacon⁹: nisi castitatem fuerit professus.

Diacon⁹ q̄ eligit si cōtestat⁹ fuerit ꝓ accipiēdo mrimonio: ꝛ dixerit se in castitate nō posse manere hic nō ordinet: q̄ si in ordiatiōe tacuerit⁸ ꝛ ordiat⁹ fuerit: ꝛ postea mrimoniū desiderauerit: sit alien⁹ a misterio ꝛ vacet a clero. Hac auctoritate dat itelligi q̄ illi q̄ vrores habēt vel accipe volūt: nec dyacones nec sacerdotes fieri pōt: nisi ꝓtinētiā ꝓfiteāt. Si ꝙ diaconus a misterio cessare voluerit cōtracto mrimonio licite⁸ pōt vti. nā ꝛ si i ordiatione sua castitatis votū obtulerit: tñ tā ta ēvis i sacramēto ꝓiugij q̄ nec exviolatiōe voti pōt dissolui ipm̄ ꝓiugiū. Unde augustinus i libro de bono cōiugali ad iulianum.

¶ Jubentes post votū non sunt ab inuicem separandi.

Uidam nubētes post votū⁴ asserunt adulte

hortator⁸ viduitatis q̄ ꝛ ipse coniugia frequētauerit?

¶ Johānes baptista dū herodē ab incestu ꝓhiberet dicēs. Nō licet tibi hr̄e vroiez fratrſ tui: euident̄ ondit inf̄ ifideles ꝓiugia esse. Uñ dat itelligi q̄ bigami dicunt nō solū q̄ post baptisma ꝓiugia frequētāt: ſz etiā q̄ ante baptismū vnā. ꝛ post baptismū alterā habuisse ꝓbāt. Bigamus ꝙ in sacerdotē ordiari nō debet: nō q̄ deliq̄rit secundā accipiēdo vroiez: ſz q̄ ꝓrogatiua exut⁹ est sacerdotis⁶. Uñ ambrosi⁹ in epistola ad vercellenses ait.

¶ Nō peccat bigam⁹: ſz prerogatiua sacerdotij exuitur

Qui sine crimine vnius vroris ē vir: tenet ad legem sacerdotij suscipiēdi.

Qui aūt iterauerit ꝓiugiū: culpā q̄dē nō hz coiq̄nati: ſz ꝓrogatiua exuit sacerdotis

¶ Distinctio. xxvij.

Quod autē vni⁹ vroris vir epūs iubeat eligi: q̄rit an de tē poze ordiatiōis hoc sit

Jacon⁹ q̄ eligit si cōtestat⁹ fuerit ꝓ accipiēdo mrimonio: ꝛ dixerit se in castitate nō posse manere hic nō ordinet: q̄ si in ordiatiōe tacuerit⁸ ꝛ ordiat⁹ fuerit: ꝛ postea mrimoniū desiderauerit: sit alien⁹ a misterio ꝛ vacet a clero. Hac auctoritate dat itelligi q̄ illi q̄ vrores habēt vel accipe volūt: nec dyacones nec sacerdotes fieri pōt: nisi ꝓtinētiā ꝓfiteāt. Si ꝙ diaconus a misterio cessare voluerit cōtracto mrimonio licite⁸ pōt vti. nā ꝛ si i ordiatione sua castitatis votū obtulerit: tñ tā ta ēvis i sacramēto ꝓiugij q̄ nec exviolatiōe voti pōt dissolui ipm̄ ꝓiugiū. Unde augustinus i libro de bono cōiugali ad iulianum.

¶ Jubentes post votū non sunt ab inuicem separandi.

Uidam nubētes post votū⁴ asserunt adulte

iure. ¶. iij. Uel distingue an tale sit factū q̄ possit fieri me ꝓhibēte in eo casu non obest taciturnitas: vt rē meā quis pōt vēdere me inuito. ꝛ ideo non nocet taciturnitas. vt. ff. de ꝓtrahē. emp. rē alienā. Si aūt tale factū est q̄ nō pōt fieri me ꝓhibēte: taciturnitas habet̄ ꝓ ꝛsensu. vt extra de his que fi. a ꝓla. ca. ij sic distinguit lex. ff. de re iudi. sepe. sic. xj. q. iij. q̄n. ꝛ extra de sen. ꝛ re iudi. ¶uis. Johan.

h ¶ Licite. allegando dicit.

Uidā. ¶ Hec est secunda pars di. in q̄ cozrigit ꝛ dicit q̄ vouētes simpliciter licet non debeāt cōtrahere: tñ tenet matrimoniū. Jo. de fan.

i ¶ Post votū. Quidā dicūt illud votū eē simplex q̄ fit ꝓ verba de futuro. vt ego voueo q̄ post mortem vroris cōtinebo. hoc votū impedit vt dicunt: sed nō dirimit matrimoniū. votū solēne ē quod fit ꝓ verba

de p̃senti: vt ego voueo ꝓtinētiã: istud ipedit ꝛ dirimit. Ego credo trib⁹ modis votũ solẽnizari: vl̃ p ordinẽ vel p habitũ: vel ex eo q̃ corã aliq̃b⁹ testib⁹ denouit se alicui religioni: ꝛ dicit no. xxvij. q. j. c. j. Jo. Uotuz solẽnizak triplicit. Quod Jo. dicit de habitu: itelligas si recipiẽdo habitũz fecit pfessionẽ expressam vel tacitã. vt extra de regu. statum⁹. ꝛ. ca. p̃ce. qz sol⁹ habit⁹ nõ solẽnizat votum vt eo. titu. potest. Bar.

a ¶ Jvir simplex votũ id est ꝓpositum ꝓpetue continẽtie habende.

Nubẽt post votum id est adulterare. b ¶ Sed trib⁹ annis. Alitꝫ pena bigami dr q̃ isti sunt peiores adulteris. vt. xxvij. q. j. nuptiarũz. quare ergo istis tñ triennij penitentia indicit: cum adulteris septẽnis indicat. xxxiij. q. ij. hoc ipsuz Itẽ cũ isti in deũ peccẽt grauiꝰ essent puniẽdi: q̃ illi q̃ in hominez peccant. vt. xxij. qõ. iiij. sicut qui. xxij. q. j. monet.

Sed istud ẽ ꝓpter bonum matrimonij adunctũ: et sic habes q̃ minuit pena delicti, ppt adiũctũ. vt. xxxij. q. ij quicqd. et. q. iiij. dixit. et ca. ortigo. et. xxij. q. ij. si quelibet.

c ¶ Quẽtib⁹. ¶ Etiaz velle. sic ergo videt q̃ sola volũtas etiã q̃ ad ecclesiam punitur vt. xix. di. anathe sius. sic ergo licz nubere p se sit bonũ: tñ malũ est istis: sicut corp⁹ xpi malũ fuit iude. vt de pse. disti. ij. sicut iudas. ꝛ arbor

d ¶ Si paradisi mala fuit ade. vt. xj. q. iij. quid ergo.

e ¶ Si nupserit virgo. que non vouit.

Simulatio fit ex cã duplici. ¶ Quod interrogasti. ¶ Et sinxit. q̃dã simulatio honesta. vt. ij. q. ij. vtlẽ. ꝛ xxij. q. ij. dñs. similiter si aliq̃s simulat religionẽ ꝓpter timorẽ: talis simulatio nõ nocet dummodo ꝓtestatio precedat. vt extra quod me. cã. platũ. Simulatio aũt ex inhonesta causa sp

rosse: ego autem dico vobis q̃ grauiter peccant q̃ tales diuidunt. Item Theodozus. ¶ De eodem.

¶ Jvir simplex votum ꝓginitatis habẽs ad iungitur vxori: postea nõ dimittat vxorem: sed trib⁹ annis peniteat. ¶ Hieronim⁹ vero econtra scribit.

¶ Damnabile est vouentib⁹ velle nubere.

¶ Quẽtib⁹ virginitatẽ nõ solum nubere: sed etiã velle damnabile est. Item dẽ contra Jouinianum.

¶ Dãnationẽ habebit si nupserit qui ꝓginitatẽ vouit.

¶ Jnupserit virgo non peccat: non illa virgo que semet cultui diuino dedicauit. Hax eñ si qua nupserit: habebit damnationẽ: qz primã fidẽ irritã fecit. Item Nico. pa. ad albinũ vien. eccle. archiepiscopum.

¶ Que sanctimonialẽ se eẽ finxerat nubere non valet.

¶ Quod interrogasti de femia q̃ post obitũ marti sui sacꝛ velamẽ sup caput suũ iposuit. ꝛ finxit se sub eo dẽ velamie sctimonialẽ esse postea, ꝛo ad nuptias rediit: bonũ mihi videt (qz p hypocrisiz ecclĩasticã rem ꝛturbare voluit: ꝛ nõ legitie i voto suo pmãsit) vt pniaz agat de illusiõe nephãda. ꝛ reuertatur ad id qõ spopõdit: et in sacro ministerio permaneat qõ inchoauit.

¶ Palea.

¶ Am si cõsenserim⁹ q̃ oia sacramẽta ecclĩastica q̃sq̃ ꝓut vult fingat: et nõ ꝛe faciat: ois ordo ecclesiastic⁹ turbabit: nec catholice fidei iura ꝓsistũt: nec canones sacri rite obseruant.

Quid eñ ꝓfuit symoni mago baptismũ sacꝛ ficte suscipere: ꝛ in xpianitate se pmã surũ finxisse cũ p apl̃m fraude eius detecta qõ sibi futurũ esset ꝓnunciatũ fuit. Aliter eñ. pecunia tua tecũ sit in pditionẽ. coꝛ ei tuũ ñ ẽ rectuz corã deo. pniam itaq̃ age õ hac iniq̃tate tua: ꝛ roga deũ vt forte remittãt tibi cogitatiões cordis tui. in felle eñ amaritudis ꝛ obligatiõe iniq̃tatis video te eẽ. Jdeo tales nisi resipiscãt spũali gladio pcutere censem⁹. Non eñ fas est spiritui sancto mẽtiri sicut ananias ꝛ saphira mẽtiti sunt ꝛ statiz perierũt

Actu. viij.

Item tẽ calixt⁹ papa. ¶ In sacris ordib⁹ ꝓstituti si ducãt vxores: ꝛ si duxerit separẽt.

¶ Resbyteꝛs: diacõib⁹ subdiacõib⁹: ꝛ monachis: cõcubinas hr̃e seu matrimonia ꝓtrahẽ penit⁹ inhibemus ꝓtracta q̃z matrimonia ab hmõi psonis dissũgi ret seq̃ns matrimoniuz. vt ex de regulari. posꝛectũ ꝛ extra de nuersione cõiugatoꝛ. ex parte. in fine.

Actu. v. q.

g ¶ Resbyteris. ¶ Diaconib⁹. vt ex q̃ cle. vel vo. sup eo. J. Sed ibi fuit dispẽsatio cõparatiua.

h ¶ Dissungi. Non eñ debet dissimulatione culpabili nephanda sentẽtia coꝛroborari. C. de incest. nup. l. vlti. in fine.

h ¶ Dissũgi. Quo ad carnis copulã: qz qõ nõ ẽ: nõ põt dissolui neq̃ accusari. extra de despõ. impu. ad dissoluendũ. sed dicit lex q̃ matrimoniũ non ꝓt dissolui quod ab litio nullũ fuit. vt in auten. de nup. ¶. si vero ab initio.

a ¶ Jrgines. ¶ q̃s incestẽ. sacrilege etiã sũt. xxvij. q. j. virginibus. qz vasa dñi. i. seipas cõtaminant. J. dist. ꝓn. decernimus.

Fictio intẽtio cedit. Fictis intẽtionis ꝛ ficti⁹ operis.

¶ Cce. ¶ hec distictio diuidit in. xj. partes. Jn quarum ꝓma ꝓbatur q̃ null⁹ debet esse subdiacon⁹ nisi ꝓmissa castitate. ꝛ hoc per canonem. et p. c. unoꝛ. Jo. de. f. que autez fuit cã istitutionis/ habet xxxj. di. ¶. causa. Secũd a ibi. qñ. Tertia ibi: puuꝫ ¶. Quarta ibi: de his. Quinta ibi: assumi. Sexta ibi: p̃sbyter. Septima ibi: qz sũt. Octaua ibi: de syracusane. Nona ibi: si qs docuerit. Decia ibi: pbẽm. Unde cima ibi: ꝓsulendũ. Jo. de. f.

b ¶ Ecce ostẽsum est. Jn hac xxvij. di. agit de ꝓtinẽtia clericoꝝ i trib⁹ ordib⁹ Ostidit etiaz q̃lit sint ordinandi q̃ ab infantia ecclesiasticis officijs adiũgunt. Itez ostendit q̃ relicte pbꝛoꝝ et diaconoꝝ nõ possunt alij nubere: et q̃ sacerdotes a sua cura nõ debẽt abijcere mulieres. Ultimo q̃ ad laicos non spectat iudicare d sacerdotibus licz mali sint.

c ¶ Ullum. ¶ promiserit. expresse vel tacite. exꝑsse. vt. xxiij. dis. ¶ꝫ. ꝛ. xxvij. q. j. vt lex. tacite. vt J. eo. diaconi. Si queris quomodo ecclia ꝓponit alicui necessitatẽ cõtinendi: cũ cõtinẽtia sit res vot⁹ nõ ꝓcepti. vt. xxxiij. q. j. integritas. dico q̃ ecclia nemnẽ cogit cõtinere: sed in ordine quẽ dat põt ꝓponere legem quã vult. sicut quilz alius in traditione rei sue vt. ff. de pac. in traditionibus.

Ecclia nulluz cogit cõtiere

d ¶ Decernimus. ¶ Careant. miti⁹ agit cũ eis decretalis que iubet eos amoueri post admonitionẽ. vt extra de coha. cle. ꝛ mu. sicut.

Diuisio

¶ Cce. ¶ hec distictio diuidit in. xj. partes. Jn quarum ꝓma ꝓbatur q̃ null⁹ debet esse subdiacon⁹ nisi ꝓmissa castitate. ꝛ hoc per canonem. et p. c. unoꝛ. Jo. de. f. que autez fuit cã istitutionis/ habet xxxj. di. ¶. causa. Secũd a ibi. qñ. Tertia ibi: puuꝫ ¶. Quarta ibi: de his. Quinta ibi: assumi. Sexta ibi: p̃sbyter. Septima ibi: qz sũt. Octaua ibi: de syracusane. Nona ibi: si qs docuerit. Decia ibi: pbẽm. Unde cima ibi: ꝓsulendũ. Jo. de. f.

Qõ nõ est nõ põt dissolui.

¶ Quando. ¶ hec est secũda pars in qua ꝓbat q̃ ꝓlati ecclesiaꝝ parrochialiũ debent facere ꝓfessionẽ eõ q̃ honeste viuent.

e ¶ Et diacones. Hodie etiam acolitis cõferũtur ecclesie ex dispensatione. vt extra de eta. ꝛ quali. ꝛ personas ad penitentiam redigi debere iuxta sacroꝝ canonum diffinitionem iudicamus. Hic distinguẽdum est q̃ vouentiũ alij sunt simpliciter vouentes. de quibus Aug. ꝛ Theodoꝛ locuti sũt alij sunt quibus post votum benedictio accedit cõsecrationis vel ꝓpositũ religionis. de quibus hieronymus ꝛ nico. ꝛ calixtus scripserũt. Unde idẽ cõtra eũdẽ iouianũ hieronim⁹ scribẽs ait

¶ Jncestẽ sunt ꝑginez que post ꝓfessionem nubunt.

¶ Jrgines que post cõsecrationẽ nupserint nõ tã adultere sũt q̃ incestẽ.

¶ Distinctio.xxviij.

¶ Cce ostẽsum est. Jn hac xxvij. di. agit de ꝓtinẽtia clericoꝝ i trib⁹ ordib⁹ Ostidit etiaz q̃lit sint ordinandi q̃ ab infantia ecclesiasticis officijs adiũgunt. Itez ostendit q̃ relicte pbꝛoꝝ et diaconoꝝ nõ possunt alij nubere: et q̃ sacerdotes a sua cura nõ debẽt abijcere mulieres. Ultimo q̃ ad laicos non spectat iudicare d sacerdotibus licz malisint.

Ullum facere subdiaconũ ꝓsumant episcopi: nisi qui se caste victurum ꝓmiserit. et q̃ nullus ad ministeriũ altaris accedere dz: nisi cui⁹ castitas ante susceptuz ministeriũ fuerit approbata

Item Jnnocenti⁹ secũdus

¶ Officio atq̃ beneficio careat subdiacon⁹ si nupserit.

¶ Decernimus vt hi qui in ordine subdiaconatus ꝛ supra vxores duxerit: aut ꝯcubinas habuerint officio atq̃ ecclesiastico beneficio careãt. Cũ enim ipi tẽplũ ꝛ vasa dñi: sacrariuz spũscti debeant esse ꝛ dici: indignũ eos est cubilib⁹ ꝛ imũdicijs deseruire.

Item ex cõcilio toletano. v.

¶ Caste se victuros ꝓmittant in diaconos vel presbyteros ordinandi.

¶ Uando pbri ꝛ diaconesc per parrochias ꝓstituũtur: oportet eos professionẽ episcopo suo facere vt caste ꝛ pure viuant sub timore dei: vt dũ eos talis pfessio obligat: vite sctẽ disciplinã retineãt. Item greg. nobilib⁹ ciuibus neapolis.

¶ Aut longam corporis sui ꝓtinentiã non habet: in eꝑm eligi non debet.

¶ Riusq̃ ad nos scriptura vsq̃ discurrisset Johannez diaconũ q̃ ab altera⁹ pte electꝰ est: puulã⁹ hr̃e filiam

Index

Q Uando. ¶ hec est secũda pars in qua ꝓbat q̃ ꝓlati ecclesiaꝝ parrochialiũ debent facere ꝓfessionẽ eõ q̃ honeste viuent.

e ¶ Et diacones. Hodie etiam acolitis cõferũtur ecclesie ex dispensatione. vt extra de eta. ꝛ quali. ꝛ personas ad penitentiam redigi debere iuxta sacroꝝ canonum diffinitionem iudicamus. Hic distinguẽdum est q̃ vouentiũ alij sunt simpliciter vouentes. de quibus Aug. ꝛ Theodoꝛ locuti sũt alij sunt quibus post votum benedictio accedit cõsecrationis vel ꝓpositũ religionis. de quibus hieronymus ꝛ nico. ꝛ calixtus scripserũt. Unde idẽ cõtra eũdẽ iouianũ hieronim⁹ scribẽs ait

¶ Jncestẽ sunt ꝑginez que post ꝓfessionem nubunt.

¶ Jrgines que post cõsecrationẽ nupserint nõ tã adultere sũt q̃ incestẽ.

¶ Distinctio.xxviij.

¶ Cce ostẽsum est. Jn hac xxvij. di. agit de ꝓtinẽtia clericoꝝ i trib⁹ ordib⁹ Ostidit etiaz q̃lit sint ordinandi q̃ ab infantia ecclesiasticis officijs adiũgunt. Itez ostendit q̃ relicte pbꝛoꝝ et diaconoꝝ nõ possunt alij nubere: et q̃ sacerdotes a sua cura nõ debẽt abijcere mulieres. Ultimo q̃ ad laicos non spectat iudicare d sacerdotibus licz malisint.

Ullum facere subdiaconũ ꝓsumant episcopi: nisi qui se caste victurum ꝓmiserit. et q̃ nullus ad ministeriũ altaris accedere dz: nisi cui⁹ castitas ante susceptuz ministeriũ fuerit approbata

Item Jnnocenti⁹ secũdus

¶ Officio atq̃ beneficio careat subdiacon⁹ si nupserit.

¶ Decernimus vt hi qui in ordine subdiaconatus ꝛ supra vxores duxerit: aut ꝯcubinas habuerint officio atq̃ ecclesiastico beneficio careãt. Cũ enim ipi tẽplũ ꝛ vasa dñi: sacrariuz spũscti debeant esse ꝛ dici: indignũ eos est cubilib⁹ ꝛ imũdicijs deseruire.

Item ex cõcilio toletano. v.

¶ Caste se victuros ꝓmittant in diaconos vel presbyteros ordinandi.

¶ Uando pbri ꝛ diaconesc per parrochias ꝓstituũtur: oportet eos professionẽ episcopo suo facere vt caste ꝛ pure viuant sub timore dei: vt dũ eos talis pfessio obligat: vite sctẽ disciplinã retineãt. Item greg. nobilib⁹ ciuibus neapolis.

¶ Aut longam corporis sui ꝓtinentiã non habet: in eꝑm eligi non debet.

¶ Riusq̃ ad nos scriptura vsq̃ discurrisset Johannez diaconũ q̃ ab altera⁹ pte electꝰ est: puulã⁹ hr̃e filiam

f ¶ Professionem. Quid promittere debeat dixi. xxiij. distict. quãq̃.

Riusq̃. ¶ hec est tertia ps in qua ꝓbatur q̃ habens filiam parvulã non debet esse episcopus.

g ¶ Ab altera parte. id est medietate: quia nomine partis medietas designatur. vt. ff. de verbo. significa. nomen. ¶. portiõis. ꝛ. ff. de vsufru. l. etiam.

h ¶ Parvulã Paruitas filie fuit argumentũ q̃ nõ diu fuerat contumens. vnde aliud esset si habuisset magnaz filiam vt sic non obstet. vt. j. e. de syracusane. vnde ibi fuit dispẽsatum. Sed hodie iure cõmuni nullus talis pmouẽdus est in eꝑm. vt. lxj. dist. catineñ. ij.ps.

i ¶ Filiam. Nota q̃ per factum ipsum ꝓbatur aliquid. vt. lxxxvij. distict. ꝓposuisti. xij. questio. ij. quattuoꝛ. et. xvij. distinct. peruenit. iij.ps.

Ex hoc capl̃o vi datur q̃ iudex ex q̃q̃ de fcõ sup plet. Index

Ex hoc capl̃o vi datur q̃ iudex ex q̃q̃ de fcõ sup plet. Index

ei soli nō creditur. vt extra de pbatiōi. quoniam cōtra falsam. Sed de iure supplet. C. vt q̄ desunt ad. uo. l. vna. B.

DE his. C Hec est quarta pars huius dist. in qua dicit q̄ in. xviij. anno debet pscrutari cōsciētia iuuenū vtru vel unt contrahere vel castitatez tenere.

a C Infantie. Id est pueritie: q̄ infantia non durat nisi vsq̄ ad septēnium. vt C. de iure deli. si infanti. Sic ergo videt q̄ pueri bene possunt habere bñficia ecclastica. nā et pmoueri possūt vt. lxxvij. distin. in singulis. Sed cōtra. j. q. j. pueri. Sed dic q̄ beneficium possūt habere sed non platuras: vt ex de eta. et quali. ind decorum.

iiij. ps

Pueri bñficia sed nō platuras hȝe possūt.

b C Lectorū. Nomine lectoris hic comprehendit oēs minores ordines. ē. xxv. distinct. c. primo.

c C Octauū decimū. In cleri co secularī req̄rit tur votū in. xviij anno: vt hic. et lxxvij. distinc. in singulis. sed in monacho in. xv. vt. xx. q. j. illō. qō ideo fit ne monachalis habitus ꝓpter nuptias deserat: nisi vbi dura est cōuersatio. vt in insulis vbi datur matrimonium spacium. vt extra de regu. q̄ in insulis.

d C Probatione. debet em̄ lōga precedere cōtinētia. vt. ē. ea. ꝓri. ca. et. lxxvij. di. quicūq̄.

bñficiū turȝ cō munis nemini est auferēdū

e C Ad terrenas nuptias. q̄ terrā replent. virginitas paradisum. xxxij. q. j. nuptie.

f C Auferre. qō ergo de iure cōi cōpetit negandū nō est. in auten. de nup. circa fi. ℌ. sed hoc q̄. ff. de re iudi. l. iij. ℌ. si quis ꝑdēnatus.

quorūdā relatione cognouim⁹. Unde si rōem voluissent attēdere: nec alij eū eligere nec ipse debuerat cōsentire Nā qua ꝑsumptiōe auderet ad epatū accedere: q̄ adhuc longā corporis sui continētiā filia teste cōuincit nō habere? I tē ex cōcilio tole. iij.

C Ad subdiaconatū accessuri cōtinentia pfiteantur.

DE his quos volūtas parentū a primis infantie[a] annis clericatus officio mācipauerit: id statuim⁹ obseruandū: vt mox detonsi vel ministerio lectoꝝ[b] traditi in domo ecclesie sub epali ꝑsentia a ꝓposito sibi debeant erudiri. At vbi octauū decimū[c] etatis sue cōpleuerint annū: coram toti⁹ cleri plebisq̄ cōspectu volūtas eoꝝ de expetēdo cōiugio ab epo pscrutet: quib⁹ si gra castitatis deo ispirāte placuerit: et ꝓmissionem castimonie sue absq̄ cōiugali necessitate se se spospōderit ſuaturos: hi tāq̄ appetitores arctissime vie leuissimo dñi iugo subdātur: ac primū subdiaconi ministerū habita ꝓbatiōe[b] ꝓfessionis sue a vicesimo āno suscipiāt. Qz si inculpabilit ac inoffense. xx. z. v. annū pegerint: ad diaconi officiū (si adimplere id posse ab epo ꝑbant) ꝓmoueri vōbēt. Cauē dū est tñ his ne q̄n sue spōsionis īmemores: aut ad terrenas[e] nuptias / aut ad furtiuos ꝓcubitus vltro ꝓcurrāt.

ASSumi. C Hec est. v. pars dist. in qua ꝓbat q̄ nullus debet esse sacerdos/diaconus/vel subdiaconus nisi ꝓmissa castitate. Jo. de. f.

g DIaconi. Ad intelligentiā horū capitulorū notabis q̄ in orientali ecclesia z in occidētali licite cōtrahitur i minoribus ordinibus. vt. xxxij. di. si quis eoruȝ. et ca. electores. et. c. placuit. Sȝ cōstituti in superiori ordine nec apud nos nec apud grecos possunt cōtrahere: nec poterāt a tē pore apostoloꝝ et si contrahant nō est matrimonium: vt de hoc patz ex sexta synodo q̄ in oriente fuit celebrata z regulā statuit eis. vt. xxxij. dist. si quis eoꝝ. xxxj distinct. nicena. lxxxvij dist. cum in preterito. In hoc autē differt inter eos et nos ipsi eīm siue sint cōiugati siue nō ꝓmouentur ad sacros ordines nō promissa cōtinētia. vt. xxxj. distic. quoniam. sed occidētales nunq̄ ꝓmouentur nisi continētia ꝓmissa: vt. ē. nullū. z. c. assumi. A tēpore autem Cyrici z Innocentij non licuit occidentalibus ad dyaconatum vt supra ꝓmoueri/ nisi ꝓmissa continentia. vt. lxxxij. distinctiōe. ꝓposuisti. et capi. plurimos. ℌ sub diacombus vsq̄ ad tempus Hzegorij licuit. vt xxxj. distinctio. ante triennium. Orientales ergo licite vtūtur matrimonio cōtracto ātē sacros ordines: postea in sacris ordinibus cōtrahere nō licet vt. xxxj. distinc. quoniā. z. c. aliter. z extra de cleri. cōiuga. cū olim. ℌ post receptū sacrū ordinē nō possūt cōtrahere vt ibi dicitur.

Orēta les ab occidē tali⁹ dñt.

v. ps.

vj. ps.

a C Protestati. ē. di. pri. diaconus. et ex de in inte. resti. c. j. in fine.

b C Postea. sic extra de cleri. cōiu. diuersis. z extra de cōcef. ꝓben. cū sup. in fi. de fi. ꝓbro. veniens.

c C In ministerio. Qz videret venire cōtra ꝓmissionem, ꝓpriā: vt extra de ꝛdi. appo. p tuas.

pbr fornicans plꝰ punit q̄ legitie ꝛhens.

DResbyter. C Hec est vj. ps in qua ponit pēa sacerdotibus fornicarijs Jo. de. f.

d C Ab ordine. i. ab officio et nō bñficio. et ſm hoc magis punitur sacerdos qui fornicat q̄ ꝛ legitime cōtrahit et hoc ideo quia facit cōtra sacrū ordinez et etiam contra legem. et ideo minus peccat ducendo vxorē: q̄ credit hoc sibi licere: sicut illa munus punit que publice delinquit q̄ que ꝓuate deliqueret. quia credit hoc sibi licere. vt. ff. de ri. nup. l. vi.

vij. ps

clericꝰ solēnit penite re non potest.

e C Ad penitentiā. l. dist. confirmandū cōtra Sed illud intelligitur de solēni penitētia quam clericꝰ facere nō debz. istō de publica: vt. xxx. q̄st. j. si quis sacerdos. z xxx. dist. si quis pbr. sed si depositus fuerit bene pōt solēniter penitere: vt de pe. dist. vj. sacerdos

Adhuc signat cōtra. lxxxij. di. pbr. vbi dī q̄ sacerdos nō debet publice penitere inter laicos. Sȝ illud vez est q̄n crimen est occultū: ȝ hic loquit q̄n crimen est publicū apud laicos. v. q. j. si peccauerit.

QUia sunt culpe. C Hec. est. vij. ps di. in ℌ. ꝓbat q̄ vxor subdiaconi/diaconi/vel pbri post mortē maritiȝ here nō pōt: z ꝓbat ꝑ tres auctes. Jo. ō. f.

f C Qui sunt. q̄ hec allegatio valeat ꝓbatur. xxxiij di. si quis viduam.

g C Conductor. i. defensor.

h C Dicens. z ita nō potuit vxor eius cōsecrari: q̄ maritus cor rupte ñon potest ꝓmoueri.

Princi pium me dij. ex eo eīm q̄ ab initio nō erat ȝgo z postea iste. ꝑ diū z si mor⁹ fuit in diaconū colligit eā nō fuisse vxorē. ar. ff. de here. instī. ȝ z si. ℌ. solem⁹. z. liij. di. c. legē. q̄ȝ me nis: an diū trahit extrema. ff. ō ser. ru ꝓ. q̄ sella. ℌ. vl. z. l. tria ꝓdita. q̄ȝ ꝓncipiū trahit ad finē. j. xxxv. di. ab exordio. ff. de leg. iij. si qs. in ꝓn. q̄ȝ finis trahit ad se ꝓncipiū: vt. xij. q. ij. c. vltia volūtas. ff. de adimē. leg. iij. et. l. iij.

DINdiscretam. C Hec est. vij. ps di. in ℌ. ꝓbat q̄ vxor subdiaconi/diaconi/vel pbri post mortē maritiȝ here nō pōt: z ꝓbat ꝑ tres auctes. Jo. ō. f.

f C Qui sunt. q̄ hec allegatio valeat ꝓbatur. xxxiij di. si quis viduam.

g C Conductor. i. defensor.

h C Dicens. z ita nō potuit vxor eius cōsecrari: q̄ maritus cor rupte ñon potest ꝓmoueri.

Princi pium me dij. ex eo eīm q̄ ab initio nō erat ȝgo z postea iste. ꝑ diū z si mor⁹ fuit in diaconū colligit eā nō fuisse vxorē. ar. ff. de here. instī. ȝ z si. ℌ. solem⁹. z. liij. di. c. legē. q̄ȝ me nis: an diū trahit extrema. ff. ō ser. ru ꝓ. q̄ sella. ℌ. vl. z. l. tria ꝓdita. q̄ȝ ꝓncipiū trahit ad finē. j. xxxv. di. ab exordio. ff. de leg. iij. si qs. in ꝓn. q̄ȝ finis trahit ad se ꝓncipiū: vt. xij. q. ij. c. vltia volūtas. ff. de adimē. leg. iij. et. l. iij.

Conigat⁹ ꝓ mouer i ꝓt lz vxor re ligionē non in gredia tur.

k C Nec religiosam. i. religiosum habitū quē solent sumere vidue vl alie deuote: lz nō ꝙuertāt ad aliquā ecclesiā. Nec em̄ credo q̄ vxor illi⁹ q̄ ꝓmouet ad sacrū ordinē teneatur intrare religionē: ȝ sufficit q̄ voueat perpetuā continētiaz: vt. lxxvij. di. eps. Nec ob. ex de cōuer. ꝓiu. sane. q̄ illud spāle est in vxore epi. Sed adhuc ob. ō cleri. cōiu. q̄ autē. ȝ illud intellige cū ordinatus vult trāsire ad religionez. Sz nec hic papa aliq̄d dicit de veste: ȝ petr⁹ illud allegauit.

l C Fuisse. supple z eū ordinatū ipsa sciēte. nā si eas inuita ordinaret vel ignorāte nō fieret ei ꝓiudiciū: sed si sciuit z tacuit fit ei ꝓiudiciū vt post mortē illius non possit nubere. vt xxxij. di. seriatim. Unde nō req̄rit q̄ mulier voueat: sed sufficit si scit virū suum ordinari.

Vxorē ordinā do q̄d vouere debeāt

m C Si se cuiq̄. C Dupliciter tum ad primum. n C Separent. dubitat de vxoribus ordinandoꝝ q̄lit vouere debeāt z dare licētiā: vt q̄ solo vbo vt. ē. e. di. de his. in fi. z. c. q̄ȝ sunt culpe. z. xxxij. dist. seriatim. Sz ȝ ex de ꝙuer. ꝓiu. sane. z. xxxiij. dist. frāmi tatis. vbi dī q̄ vxor ꝓmouē di intrabit monasterium Itē alia rōne q̄ cet⁹ clericoꝝ ꝑeminet cetus mōachorū. q̄ vir bon⁹ monach⁹ facit bonū clericū. xvj. q. j. legi. z facit ad hoc ex ō ꝙuer. ꝓiu. ꝙuiat⁹. ȝ null⁹ suscipiē in mōachū nisi ꝙuertat vxor. xxxij. q. ij. agathosa Dic nō ex necesse q̄ ꝙuertat: ȝ q̄ voueat tñ: nisi ō ea habeat suspicio. ex de ꝙuer. ꝓiu. cū sis ꝑdit⁹. Et spāle est in illa decr. sane. in vxore epi. Sz obȝcit. hec mulier nō vouit solēniter: ḡ si ȝ erit tenet mrimoniū: q̄ hic negat. So. ȝ q̄sdā votū istō ē solēne ex ꝓpa cō

fessiõe:vt ex qui cleri.vel vo.ꝓsu luit.als nõ vī q sola scia mīeris soleñiz et votū ni si ipa exꝑsse vo uerit. Joā. Sed vī q sola ꝓstitu tio ecclie hoc fa ciat:ex eo ptz q grec⁹ nõ ꝑmittit ꝓtinẽtiã dū recipit sacros ordi nes.vt.xxxi.dist. qñ. tñ si ꝑierit post sacros ordi nes nõ tenz mīi moniū. hoc ḡ nõ facit votū:sed so la ꝓstõ ecclesie.

a viij.ꝑs

S J qua vid. ¶ Aut di aconi.iõ non fa cit mentionez de subdiaconib⁹:qz tꝑe gregorij pro moneba tur qꝫ i subdiacõatū nõ ꝑmissa ꝓtinẽtia nec fiebat vxoꝛi bus aliqñ ꝑiudi cū:vt.xxvij.q.ij. multoꝝ.

D E syracu sãe. ¶ Hec est.viij. pars di. in qua probat q null⁹ debet fieri epꝰ habens filios ⁊ vxoꝛem nisi ex necessitate et remota cã impe dimẽti.s.q. p tales res ecclie nõ ledañ. Jo.de.f.

b ¶ Solet No ta caueri debere ex eo q solet aliq̃d fieri.vt. xcviij di.affros. ⁊. lxiij. di.nosse.

Eligentes an variare possint.

c ¶ Perstite runt. No. arg. q ambulatoria vo lũtas est eligentiũ vsq; ad cõfirmationẽ: vt.lxj. di. studiũ.et.lxiij. di.quãto. ⁊ exꝺe elec.cuz terra. et q nullũ ius acq̃rit electo ãte cõfirmationem: vt extra de accu.su per his.⁊.xxvij. q.ij.nõ dubiũ.et extra de elec.cũ in cunctis.⁊.c.nosti. Argu.contra extra de elec.cum inter.in fine.⁊ q illã certe(si in crimis intentiõe perstiterint) pari excõicatõ ne plectãtur. I dẽ ex ꝙcilio martini pape. ¶ De eodem.

S J qua vidua episcopi vel ꝓsbyteri aut dia coni[a] maritũ acceperit:nullus clericus:nulla religiosa ꝑsona cũ ea quiuiũ ꝑsumat. nunq̃ cõicet monẽti tñ ei sa cramenta subueniant. I tẽ pelagius cethego patricio. ¶ Cuiusdã epi ordinatio differt:qꝫ vxoꝛẽ habet et filios.

D E syracusane vrbꝭ an tistite optaueramus in ipso initio gloꝛieveſtre de siderijs obedire nisi nos mꝫ tiplex ratio ipius nõ paucis tẽpoꝛibus ordinationẽ differre sacerdotij coegiſz.ob hoc autez quod vel persone qualitas sicut ⁊ vos melius nostis.vꝫ superstes vxoꝛi aut filij per quos ecclꝫiastica solet[b] periclitari substãtia:nostros animos diutius ab ei⁹ ordinatione suspenderet:et quantũ ad cautelã humanã pertinet integro pene anno distulimus:opinantes q in melius syracusanoꝝ peruenire posſz electio. Sed quia involũtatis sue ꝓpositio irre uocabiliter perstiterunt[c] et nullus est alius in eadem re pertus ecclesia:nisi lõgioꝛibus adhuc tempoꝛ differre tur spaciꝭ:ne paulo amplꝰ insanirẽt.sicut filij vestri ma gnifici pretoꝛis testificatõe didicimus:inter huiusmodi ambiguitates illud consultius iudicauimus faciendũ vt congrua ꝓuidentia causam ꝓpter quã principalis[d] constitutio habentẽ filios ⁊ vxoꝛem ad episcopatus oꝛ dinem ꝓmoueri ꝓhibet:salua dispositione cociliꝭ muni rem[e]. Qua de re summo stu dio ab eodem syracusane vr bis episcopo priusq̃ a nobiſ in episcopũ contigerit oꝛdi nari huiusmõi exegim⁹ cau tionem:per quã ⁊ suam fate retur quãtula eẽt ꝓsentis tẽpoꝛis habita rerũ descri ptõe substantiã:⁊ nihilvnq̃ per se aut per filios vxoꝛez siue qualibet ꝓpinqua aut domestica vel extranea for te persona de rebus audeat vsurpare ecclesie ⁊ vniuersa sui episcopatus quesita[e] tẽ poꝛe:ecclesie sue domino so ciaret:nichil vltra id qđ mo do descriptũ est filijs suis vꝫ heredibus relictur[f]. ¶ Ecce hac auctoꝛitate electus in episcopatũ ꝓhibeꝫ habere vxoꝛem ⁊ filios:eligi aũt ad episcopatũ nõ debz:nisi aut sacerdos aut diaconus:sub diaconus vero nõ nisi neces sitate[f] cogente. Siue ergo pbr̃ siue diacon⁹ siue subdi aconus fuerit:apparet q in ꝑfatis ordinibus ꝓstituti li cite matrimonio vti possunt Quia ergo auctoꝛitate Gre go. qui relictã diaconi mari to tradidit puniendus est. I tẽ in neocesarien. cõcilio. Presbyter ducens vxoꝛem nõ diaconus iubeꝫ deponi. I tẽ in anchiritana synodo Diaconi qui in ordinatiõe sua dicũt se velle habere vxo res si postea ad nuptias ve nerint nõ ꝓhibentur a mini sterio. patet q nec diaconi: nec subdiaconi sunt ꝓhibẽ di a coniugio. Sed quod de electiõe obiꝭcitur:verũ qui dẽ est in episcopatũ non eligendũ esse nisi in sacris oꝛdi nibus constitutũ: sed ipsum vxoꝛem hꝭe ⁊ filios nõ repu gnat ꝑmissis auctoꝛib⁹ de con decre.dico q nõ põt variari. Jo. Sed hodie pu blicato scrutinio variare nequeunt electoꝛes vt extra de elec.publicato. postula tio autem varia tur si postulantes diffidunt de iure suo : nisi sit iam ꝑsentata su periori. vt extra de postu.prela bone.ij.

d ¶ Principa lis.i.principum. Eligi non dz in auten.de sanctis. episco. circa punct. hic ꝓhi betur in episco pũ eligi habens vxoꝛez ⁊ filios. in eꝑm habẽs vxoꝛez ⁊ filios et lxj.distin. cathinensis.idem est si habz nepotes vt in auten.quõ oꝛt. episco.ℌ. coll.j. Sed hoc non potest intel ligi:quando filij mali sunt vel ne potes.nã ꝓpter tales ab alijs le gitimus actibus patres remouẽ tur:vt.vj.q.j.qui crimen.vel quãdo ita tenere di ligit eos:q ꝑsumitur ratiõe ipoꝛ rum q dilapidẽ tur bõa ecclesie: vt hic dicit.idez est si habet pa trem vel si habet fratres de quibus est timoꝛ: alias non repellitur quis ꝓpter vxoꝛem vel filios cum hoc per mittit apls. Et est argu.ad hoc xij.q.ij.eꝑus qui filios.⁊ extra de testa.c.j.dum ta men longa contumentia ꝓcesserit: vt.ℌ.e. priuilegꝫ.et.lxxvij.di. quicunq̃.

e ¶ Quesita. de reb⁹ ecclie vel intuitu ecclie:vt.xij.q.j.manifesta.⁊.c.se.⁊.q.v.c.pe.

f ¶ Nisi necessitate cogente: hodie iure cõi eligit

vt extra. de eta. et qua.a multis.

a ¶ Gregorij. ℌ.e.qz sunt.

b ¶ Suscepe rat. hec sol.non valet: qz a tem poꝛe apostoloꝝ nõ licuit in ordi ne illo cõtrahe re: nec in subdia conatũ. vt.lxxxiij.di. cũ in pre terito.

c ¶ Neocesa rienſis.ℌ.e.ꝓsbyter si.

d ¶ Anchiri tane.ℌ.e. diacõi.

e ¶ Extpe. illud stare nõ pote st: qz dicit in fi ne illius capitu li diaconi ꝓfessi continentiã.

f ¶ Ex loco. ℌ. ita credebat q i oriẽtali ecclesia diaconi possent contrahere: sed hoc nõ est verũ.

g S J qs. ¶ Cõ tenere. q̃ tũ ad exhibitionẽ necessariorũ. vt.xxxj. di.oino. et ℌ.potest.

h S J qs discer nit.q.j.tẽ.

i ¶ Resbyter. ¶ Non le galibus. potest intelligi de eo q̃ contraxit secun das nuptias per ignoꝛantiaz uꝛis.

ix.ꝑs. k ¶ Habere.ℭ. dignitatẽ.bene ficiuz eñ retine bit ⁊ locũ in cho ro ⁊ cantabit cũ alijs et intererit electionib⁹ : sed hoc solũ deest ei q non debet mi nistrare vt sacer dos. vt.xv.q.vlti. qui admiserit ⁊.c.ſi quis ꝓbyter. Et no. q de vtroq; iure esset priuãd⁹. vt.lxxxviij. distinc. quiſquis. sed hoc be neficium conce ditur sublato of ficio. vt.l. distin. ꝓsbyteros. et ca. studeat.et ex tra. de cleri.pu henricus. et ex tra. de cle.egro. tua.

l ¶ Propꝫ dictum. id est qđ factum cõmiſe rit per ignoꝛan tiam.

Ordis susceptio ad ꝓtinendũ obligat.

m ¶ Ignoran tie. Argu. q licet aliquis igno rat se debere cõtinere qui ordinatur:tamen ex eo q recipit oꝛ dinẽ tenetur cõ tinere. xxiij. di stinc.cũ.

n ¶ Priuatus est. videtur hic q ſi sacerdos est excommunicat⁹ vel ſuſpensus q̃ nõ debet ꝓuatum dicere horaſ ſuas. quod non est veruz: immo ad hoc tenetur: dum tamen non faciat hoc offi ciando ſuam ec cleſiam. vt colligitur.xj. q. ij. ſi quis eꝑs.

ꝑbr̃ ex cõicat⁹ tenet ad horas di cẽdas.

xj.ꝑs.

o Q Onsulẽ dũ. ¶ Re ꝓhẽſibiles. ſi.xv q.vlt.c.vlt. Sꝫ xxxij. di. nullus. Sed illud intelligiꝭ cuz notoriũ est crimẽ eius.

p S Ed notã duz ẽ. Qz dixerat.ℌ.priori. di.ℌ.ecce. in fine quedam ca. esse tẽpoꝛalia vel lo calia:ideo ad ſol nẽdũ multa cõtraria ostẽdit in iſta.xxix. di. que dã capitula tra dita esse ex cauſa: quedã ex tẽ poꝛe: quedaz ex loco:quedam ex ꝑſona.

S Tiendum. q ¶ Ex cauſa. ex cauſa fuit ſta tutũ ne neoꝓhyti ꝓmouearntur

Distinctio.xxix.

libus[i] nuptijs detẽtũ cathe dram quidẽ habere[k]: ſed ab officio abſtinere ꝓcipim⁹: ſufficit enim hmõi indulgẽ tia ei: qz bñdicere alijs eũ q̃ vulnera ſua debz curare cõ ſequẽs nõ est. bñdictio enim ſanctificatiõis traditio ẽ: q̃ vero hãc nõ habet ꝓpꝫ de lictũ[l] ignoꝛantie[m] quomodo alijs tradet:⁊ nõ em̃ publice neq; priuate benedicat nec coꝛp⁹ dñi diſpenſet alijs nec alio modo miniſtret:ſz ſuffi ciet ei q ꝓſidet ⁊ imploꝛet a deo vt dimittaꝫ ei iniquitas ignoꝛãtie ſue. Manifestũ est autẽ q ⁊ huiuſmodi nõ legi time nuptie ſoluentur: ⁊ nul laten⁹ vir acceſſum habeat ad eã ꝓpter quã ſacro mini ſterio priuat⁹[n] ẽ. I tẽ Nicolaus ad cõſulta bulgaroꝝ.

¶ De ꝓsbyteris nõ est la icis iudicandum.

Q Onſulẽdũ decernitſ. vtrũ pbr̃m habẽtẽ vxoꝛẽ de beatꝫ ſuſtẽtare ⁊ honoꝛare: an a vobis ꝓiſcere. In q̃ rñdem⁹ qñ ſz ipi valde ſint re ꝓhẽſibiles[o]: nos tñ deũ ꝑue nit imitari q̃ ſolẽ ſuũ oꝛiri fa cit ſup bonos ⁊ malos. deiſ cẽ ei a vobis iõ ñ debetſ qñ nec iudã dñs (cũ eẽt falſ⁹ di ſcipul⁹) a nũero diſcipuloꝝ eiecit. ꝓũ ⁊ de pbr̃is vobis q̃ laici eſtſ nec iudicãdũ ẽ: nec de vita eoꝝ q̃cq̃ inueſtigãdũ ſz eꝑoꝝ iudicio q̃cq̃d id ſit ẽ reꝓuandũ. ¶ Diſtictio.xxix.

Ed notãdũ ẽ⁹ q ꝓm Iſi doꝛũ plera q̃z capꝫa ex cã ex loco ex tpe: ex ꝑſõa conſideran da ſunt. Aꝫt Iſidorus.

¶ Ex tpe loco ⁊ ꝑſona et cã reaꝫ canonũ intelligũt.

S Liendũ est q̃ pleraq̃z capꝫa ex cauſa[q]: ex p=

ad episcopat⁹.vt.xl viij.di.ca.ſ. ſcz ne in ſuꝑbia extollerent.ſed hec cauſa ceſſauit in ambroſio qui cathecuminus eſt electꝰ in epm. vt.lxj.di.§.his omnibus.

a ¶ Ex perſona. vt in augu. qui factꝰ eſt coepiſcopus alio viuente.vt.vij.q.ſ.non autem.

b ¶ Ex loco. quia ꝓpter ꝓximquitatem vel remotionem loci aliq̃d ſtatuit. vt.lxiij.di.cū longe.xxiij.q.ſ. pudenda. vt.§. diſ. iij. erit aūt. Uel ideo dicit: quia quedam ſunt localia quedā nō.

c ¶ Ex tempore.ſicut anglicis datum fuit ꝓpter nouitatem vt ꝓuīgant in ꝛr to ḡdu. vt.xxxv. q.ij.quedam.

d ¶ Intelligant. quod eſſe non debet.xj.q. iij.eorum.

e ¶ Perꝑrant qꝫ iciule eſt. vt ff.de le.inciule.

¶ Egule.

f ¶ Negocio. id eſt ꝓpter qualitatē negocij aliq̃d ſtatuitur quod eſt contra ius. ſicut in cauſa matrimonij cōſanguinei admittuntur in teſtimonium. vt xxxv.q.vj. cōſanguineos.et ꝓpter cauſam eccleſie ſtatuitur q̄ domeſtici admittunt in teſtimoniuz. vt.xxij. queſtione.ij.ſup prudentia.

g ¶ Neceſſitate. quia lex non debet inſtitui niſi ꝓpter neceſſitatem. vt. §. diſ. iiij.erit.

¶ Eceſſe eſt.

h ¶ Cauſas xxxiij. queſtione vij.occidit.

i ¶ Uulnerib⁹.no. q̄ varietas delictoꝝ redꝛit varietatez penaꝝ.vt.xlv.di.lz.l.di.vt cōſtitueret.xliij. di.comeſſationes.xlj.di.non cogantur.

k ¶ Collirio.Ar.contra illos qui tales in oib⁹ contrarijs ponūt ſolutiones. aliud ſm leges. aliud ſm canones.vel hoc nouum:illud vetus.

sona[a]:ex loco[b]: ex tempore[c] conſiderāda ſunt: quoꝝ modi quia medullitus nō indagantur:in erroꝛis laberintū nōnulli intricādo ipingunt cuꝫ ãte iudicāt q̃ itelligāt[d]: ante inculpāt q̃ iterando lecta pq̄rāt[e]. Hic ēt greg.ait.

¶ Ꝓo diuerſitate rerū tēperātur regule ſanctorū.

Regule ſāctorū patrū ꝓ tpe loco et ꝑſona ꝛ negocio[f] inſtāte neceſſitate[g] tradite ſunt Itez hiero. in epiſtola ad epheſios.

¶ Ꝓo diuerſitate locoꝝ tēporum et hominū:ſcripture intelligende ſunt.

Neceſſe eſt vt iuxta diuerſitates locoꝝ: tēpoꝝ:ꝛ hoīm qb⁹ diuerſe ſcripture fctē ſūt:diuerſas cauſas[h]ꝛ argumentaꝛ origines habeāt:quō btūs Johānes in apocalipſi ſua ſeptē ſcribēs eccl̄ſis i vnaquaq̃ earū vel ſpecialia vel vniuerſalia vitia repꝛehēdit:vel ꝓtutes ꝑbat:ita ꝛ ſctūs apl̄s Paulus ꝑ ſingl̄as eccl̄as vulnerib⁹[i] medeꝛ illaꝛ. Nec ad inſtar iperiti medici vno collyrio[k] oīm oculos vult curare.

¶ Diſtinctio.xxx.

Illud autē qō in canone apl̄oꝝ ꝛ in gāgrenſi cōcilio et in ſexta ſynodo legit: exā cōſideraꝛ et ex tpe: cauſa fuit hereſis manicheoꝝ qui ꝛiugiū ꝓteſtabāt: ſicut etiā quoꝝdā[l] ſupſtitio multa in catholicoꝝ deteſtationē introduxiſſe iuenit: ꝛtra q̃s in gāgrēſi ꝛcilio ſtatutū legit.

¶ De multimoda ſupſtitiōe hereticoꝝ:q̃s gāgrēſe cōcilium anathematizauit.

Si q̃ filij parētes maxime fideles[m] deſeruerint occaſiōe dei cult⁹[n]: hoc iuſtū eſſe iudicātes: ꝛ nō potius debitū honorē parētibus reddiderit: vt hocip̃m in eis venerētur qō fideles ſint anathema ſit.

¶ De eodem.

Quecunq̃[o] mulier relicto viro diſcederit[p] voluerit ſoluto vinculo cōiugali nuptias contēnendo: anathema ſit. Item. ¶ De eodem.

Si q̃s ꝓpter deū ꝛginitatē ꝑfeſſus:in coniugio poſitos ꝑ arrogātiam vituperauerit anathema ſit

Item. ¶ De eodem.

Si q̃s vel ꝛginitatē vl cōtinentiā ꝑfeſſus in cōiugio tāq̃ abominabiles nuptias iudicat: ꝛ nō ꝓpter hoc ſolū q̄ cōtinentie ꝛ virginitatis bonum ſanctū ꝓ poſitum ſit:anathema ſit.

diuiſio

ꝑf malus anſit exneo bono ꝑferend⁹.

n ¶ Dei cult⁹. qō q̃dā heretici feceꝛt rōne illi⁹ auctoꝛitatis/q̃ reliquerit patrē ꝛ matrē ꝓpter me:cētuplum accipiet.xxviij.q.j.in prin.

o Uecunq̃.j.de conſe.diſtinc.v.fucare.xxxiij.q. v.mulier.Johan.

p Si qua mulier. ¶ Diſcedere ſine eiꝰ conſenſu.

a Si q̃ mulier. ¶ Suo poſito.q̃ magis eſt habilis ꝛ magis parata eſt/in ſciſſa veſte q̃s in clauſa ad mereticandum.

b Si quis. ¶ Contēptū.q̃ ſi non facit in contēptuz illius diei etiam oi die bonum eſt ei ſi ieiunat: vt lxxvj.di. vtinaz.

c Si q̃s eoruz ¶ Neceſſitatē.i.ꝓtinētiaz.

d Si quis per. ¶ Baſilicas.nili cū fiunt ꝓinanes reuelatiōes:vt de conſe.diſt.j.placuit.

e Si quis extra. et domus in qua hec fiunt publicāda eſt: vt in auten. de eccle.ti.§.ſi q̃ in ſua domo. col la.ix. Jo.

f Si q̃s car. ¶ Ex fide. id eſt ex bona cō ſcientia.

g ¶ Immolatam. idolaticis nō debemus veſci: vt hic.et.l.di. preſbyteros. et xxxij.q.iij. ſicut ſanctus.Sz cōtrariū videt illō apl̄i.ad corinth. ſi quis infideliū vocat vos ad cenam oīne qō vobis apponitur manducate ni chil interrogantes.ſed illud loquit ſm ſua tempoꝛa cuꝫ adhuc pauci erant fideles.Qō autez dicit de ſanguine: et de carne ſuffocata: hodie non tenet:q̃ tm̄ in figura fuit iſtud ꝓhibitum.

h Si q̃s reli. ¶ Filios. nā ex iuramēto poſſum⁹ aſtrigi

Si Itē. ¶ De eodem.

Si qua mulier ſuo ꝓpoſito[a] vtile iudicās vtvirili veſte vtaꝛ: ꝛ ꝓpter hoc viriles habitū imiteꝛ: anathema ſit. Item. ¶ De eodem.

Si quis tanq̃ hoc continētie cōuenire iudicās die dñico ieiunauerit in eiuſdē diei ꝛtēptū[b]:anathema ſit. Itē. ¶ De eodem.

Si quis eoꝝ qui i ꝓpoſito ſunt cōtinētie: ꝓpter neceſſitatē[c] coꝛporalem ſupbiat:ꝛieiunia cōmunia putauerit cōtēnēda toti⁹ eccl̄ie ꝑfectā i ſua cōſcientia iudicās rōnē anathema ſit. Itē. ¶ De eodem

Si quis per ſuperbiaz tanq̃ ꝑfectū ſe eſtimans cōuent⁹ q̄ p locaꝛ baſilicas[d] ſāctoꝝ martiꝝ fiūt:vl accuſauerit:vel etiā oblatiōes que ibidē celebraūt ſpernendas eſſe crediderit: memoriaſq̃ ſctoꝝ ꝛtēnēdas: anathema ſit. Item. ¶ De eodem.

Si q̃s docet domū dei ꝛtēptibilē ꝛbere eſſe ꝛ ꝓgregatiōes q̃ in ea fiunt: anathema ſit. Itē. ¶ De eod.

Si quis[e] extra eccleſiā priuatim populos cōgregās contēnat eccleſiaſticas ſanctiōes:ꝛ eccl̄az ipam apud ſe ſine cōcilio epi cum preſbytero agat: anathema ſit. Idem. ¶ De eodem.

Si q̃s nuptias in accuſatiōnē duxerit: mulierem fidelē ac religioſaz cuz viro ſuo dormientē abominādā crediderit:aut etiā accuſandā tāq̃ nō poſſe ꝛiuigatos in regnū dei igredi anathema ſit. Item. ¶ De eod

Si q̃s carnē māducan tē ex fide[f] cū religiōe preter ſanguinē ꝛ idolo imolatā[g] ꝛ ſuffocatā crediderit cōdēnandū tanq̃ ſpē nō habentē.qui eā māducat anathema ſit. Itē. ¶ De eodez

Si quis reliquerit ꝓ prios filios[h] ꝛ nō eos aluerit ꝛ (qō pietatis eſt)ne ceſſaria non ꝑbuerit:ſed ſub occaſione cōtinētie negligēdoſ putauerit anathema ſit.

Si Item. ¶ De eodem.

Si quis virox putauerit ſcō ꝓpoſito.i.ꝓtinētie cō uenire vt pallio vtaꝛ tāq̃ ex eo iuſtitiā habitur⁹:ꝛ repḧē dat vel iudicet alios q̃ cū reuerentia birris vtunt:ꝛ alia veſte[i] cōi q̃ in vſu eſt:anathema ſit. Item. ¶ De eodem.

Si Hec autē ſcripſim⁹ nō abſcindētes eos q̃ in eccl̄a dei ſm ſcripturas ꝓ poſitū ſctm̄ ꝛtinētie eligūt: ſz eos q̃ ſuſcipiūt habitū ei⁹ et in ſupbiā efferunt:aduerſus eos q̃ ſimplici⁹ viuūt Et ēt eos ꝓdēnam⁹ q̃ ſe extollūt aduerſ⁹ ſcripturas ꝛ eccl̄aſticos canones ꝛ noua[k] introducūt ꝓcepta. Nos aūt ēt ꝛginitatē cū hūilitate admiramur ꝛ ꝛtinētiā cū caſtitate:ꝛ religiōem deo acceptiſſimā eē dicim⁹ ꝛ renūciatiōes eccl̄aſticoꝝ negocioꝝ atq̃ actuū cū hūilitate approbādo laudam⁹:ꝛ nuptiaꝝ vinculū qō ſm caſtitatē ꝓdurat honoramus:ꝛ diuites[l] cū iuſticia et opibus bonis non abiſcim⁹.

Itez ex cōci.martini pape.

¶ Anathematizat q̃ manicheoꝝ ſupſtitiones ſequit.

Si q̃s pbr̄ vl dyacon⁹ ꝓpt publicā[m] pniaz a ſacerdote acceptā abſq̃ alia q̃ neceſſitate die dñica ꝓ q̃dā fligiōe ieiunauerit:ſicut māichei anathema ſit. ¶ Similit ꝛ q̃s ab apl̄is traditu canō tenet ãtiqu⁹:placuit vt p oēs dies dñicos ꝛ p oēs dies paſche vſq̃ ad pẗecoſten nō ꝓſternāt[n] ſe in oꝛone hūilitatis:ſz recto vultu ad dñm oꝛationis fungant offi

ad illud:vt.xxij. q.iij.iter.de hoc habuiſti.§. diſ.j. ius naturale.

Si q̃s viro. ¶ Ueſte. ſufficit ē q̃ quis veſte vtaꝛ ſm cō ſuetudinē regionis: ꝛ ſic trāſmōtani nō cogūtur vti aſſibulatis veſtibus vt italici: non obſtante noua cōſtitutione. eſt.de vi.ꝛ honeſte.vt clerici. q̃a lex debet cōuenire conſuetudini: vt.§.diſt.iiij.erit

Consuetudinē i vſu veſtiuz ꝺbem⁹ obſeruare.

Hec aūt ſcripſim⁹ ¶ hec ē ſe cūda pars di.in qua ꝛciliū interꝑtat ꝑdicta. Archidia.

iij.ꝑs.

k ¶ Et noua.ff de cōſti.punc.in rebus.

l ¶ Diuites. hoc vez ē ō tali b⁹ q̃ faciūt miaz ſ hūtib⁹: vt.xxxiij.q.v.ſed m. naz ꝛ dñs habuit pecuniā.vt.xij. q.j. exēplū.als abijcieda ē pecunia exēplo ſocratis: vt.xij.q.ij.gloria epi.§. ſocrates. nā aliēa rapere ꝓuicitur q̃ vltra necēcia ſibi retinet vt.xlij.di.§.j.Jo.

Rapere aliena ꝺ q̃ vltra neceſſitatē ſibi retinet.

l ¶ Diuites. nō eſt ꝛ illud. facili⁹ ē camelū p foramē ac⁹ trāſire.qz illud de talib⁹ itelligitur q̃ in diuitijs ſpem ponentes gratiꝰ untuētur aurum q̃s ſoleꝛ.de q̃bus habetur.xlvij.di ſtin.ſicut.

Diuites alienā q̃ bona ſunt.

m Si q̃s pbr̄ ¶ Ꝓpē publicā.quā facere ꝑt ſacerdos ſz nō ſolēnem:vt dixi.§. xxvij. di. preſbyter.

n ¶ Proſternāt. vt de ꝑſe.di. iij.q̃m ſunt.

a ¶ Pregustet Ecce q̄ suspect⁹ cogitur comedere siue gustare. Sed nūqd idem est si aliqs est suspect⁹ eo q̄ non cōicat in āno nū qd cogēdus est cōicare? nō. qz illa non recipit sine pctō si recipiens est peccator sz ad hoc pōt cogi vt faciat se dignū. i. vt poeniteat. de pse. distī. ij. si qs intrat.

Cōicare quis non cogitur.

¶ Empus. ¶ Hec dividit in sex ptes. In pma corrigitur sūa pelagij y gre. in. c. se. Scda ibi. Cāvero. Tertia ibi: pōt et alīq. quarta ibi: sz obijcit. quinta ibi: qm. sexta ibi: sil'r. Jo. f.

diuisio

b ¶ Tempus. In hac. xxxj. dist. ostendit q̄ a tpe Grego. statutuz fuit vt subdiacono nō ordinarēt. nisi p̄missa cōtinentia. Sed nō agit de cā cōtinentie pbrorū. Tertio dicit q̄ licet ordinati i sacris ordinibus vxoribus nō debeant cōmiscere: tñ necessaria p̄uidebunt eis. vltimo assignat differētiā inter oriē tales et occidentales.

¶ Nte triennium oim. c ¶ Durū. statutū Pelagij fuit contra euāgeliū in quo excipitur sola fornicatio. vt. xxxiij. q. ij. quos deus. et iō reprobatuz fuit Sed quare reprobatur illa cōstitutio pelagij i q̄ statuit: vt aut bñficia aut vxores dimittāt cuz

Questio.

cio: qz in his diebus gaudiū resurrectōis dñi celebrām⁹

¶ Si qs etiā nō p abstinētia: sz pro execratiōe escarū a carne abstinet: placuit scō cilio vt p̄gustet⁸ z si sic vult abstinere abstineat. Si autē spernit ita vt olera cocta cū carnibus nō gustet: iste nō obediēs nec suspitiōes here sis a se remouēs vponat de ordine clericatus.

¶ Distinctio.xxxi.

TEmp⁹ quo q̄ qz nōduz erat institutū vt sacerdotes cōtinētia seruarēt. Unde Gre. scribēs petro subdiac. sicilie. ¶ Qui castitatē nō p̄misit ab vxore sua separi nō

ANte triēniū (cogaf. oim ecclesiaz subdiaconi sicilie, phibiti fuerāt: vt more romane eccle suis vxoribus nullaten⁹ misceant: q̄d michi durū⁶ atq; incōpetēs videt: vt q̄ vsuz cōtinētie nō inuenit⁸ neq; castitatē p̄misit cōpellat a sua vxore separi: atq; p hoc (quod absit) in deteri⁹ cadat. Inde videt michi vt a p̄senti die epīs oib⁹ dicat: vt nullū facere subdiaconū p̄sumāt nisi q̄ se victurū caste p̄miserit⁶: q̄ten⁹ z p̄terita mala⁶ que p̄posito mētis appetita nō sunt: violenter non exigant: z futura mala caute caueant ¶ Qui vero post eādē phibitōnē q̄ ante triēn: ū facta est p̄tinēter cū suis vxoribus vixerit laudādi atq; remūerādi sūt vt i bono p̄maneāt exortādi eos aūt qui post phibitionē factā a suis vxoribus p̄tinere noluerit: ad sacrū ordinē nolum⁹ p̄moueri qz null⁹ dz ad altaz̄ misteriū accedē ni si cui⁹ castitas āte susceptuz misteriū fuerit approbata.

¶ Causa vero huius institutionis mundicia fuit sacerdotalis: vt libere cūctis diebus vite sue ofoni posset vacare Si ei (vt paulus ait) ab vxoribus est cessandum: vt expeditius oratōni vacem⁹ ministris itaq; altaris quib⁹ q̄tidiana necessitas orandi incumbit: nunq̄ coniugali officio vacare permittit.

Unde Beda super lucā ait

¶ Sacerdotib⁹ semper castitas obseruanda p̄cipit.

SAcerdotibus (vt semper valeant altari assistere) semper ab vxoribus est abstinendum: semperq; castitas obseruanda p̄cipitur. Item in concilio cartha. ij.

¶ Qui diuinis sacramētis inseruiunt: continentes esse oportet.

EPiscopos: p̄sbyteros: z diaconos (itavt placuit z vōet sacrosanctos ātistites aut sacerdotes aut leuitas vel qui sacramēt̄z diuinis inseruiūt) p̄tinētes esse debēt in oīb⁹. Ite. Jnno. victorino rotho. episcopo.

¶ Sacerdotes z leuite cum vxoribus suis misceri nō debēt

UEnere debet ecclesiavt oīmodo sacerdotes z leuite cū vxoribus suis nō misceant: qz ministerij diuini q̄tidianis necessitatib⁹ occupant. Scriptū est enim scti estote: qm̄ ego scūs sum⁸ dñs de⁹ vester. nā p̄uscis: tē poribus ān⁰ vicis sue: de tē plo non discedebāt: sicut de zacharia legim⁹: nec domū suā oīno tāgebāt q̄bus vtiq; p̄pter sobolis successionem vxoris vsus fuerat relaxat⁹: qz ex alia tribu p̄terq̄ ex semīe aarō ad sacerdotiū nullis accedē p̄mittebaf/ cōtomagz hi sacerdotes z leuite idē statuerit ale xāder. ex de cleri. cōiu. ca. j. Sed hic cum aliqs in minoribus ordinibus existens postea Jhit: pōt p̄uari beneficio p̄ui⁹ habito. z de illis loquit Alexander. cuz vero aliqs primo contrahit: et postea eccl'ia scienter ei cōfert beneficiū postea nō pōt illud auferre: z de illis loquit pelagi⁹. et ideo institutio eius fuit iūs. si. extra de cleri. cōiu. diuersis.

Tonde Beda super lucā ait

¶ Sacerdotib⁹ semper castitas obseruanda p̄cipit.

SAcerdotibus (vt semper valeant altari assistere) semper ab vxoribus est abstinendum: semperq; castitas obseruanda p̄cipitur. Item in concilio cartha. ij.

¶ Qui diuinis sacramētis inseruiunt: continentes esse oportet.

EPiscopos: p̄sbyteros: z diaconos (itavt placuit z vōet sacrosanctos ātistites aut sacerdotes aut leuitas vel qui sacramēt̄z diuinis inseruiūt) p̄tinētes esse debēt in oīb⁹. Ite. Jnno. victorino rotho. episcopo.

¶ Sacerdotes z leuite cum vxoribus suis misceri nō debēt

UEnere debet ecclesiavt oīmodo sacerdotes z leuite cū vxoribus suis nō misceant: qz ministerij diuini q̄tidianis necessitatib⁹ occupant. Scriptū est enim scti estote: qm̄ ego scūs sum⁸ dñs de⁹ vester. nā p̄uscis: tē poribus ān⁰ vicis sue: de tē plo non discedebāt: sicut de zacharia legim⁹: nec domū suā oīno tāgebāt q̄bus vtiq; p̄pter sobolis successionem vxoris vsus fuerat relaxat⁹: qz ex alia tribu p̄terq̄ ex semīe aarō ad sacerdotiū nullis accedē p̄mittebaf/ cōtomagz hi sacerdotes z leuite

Diesp anno ponit

bi ponit dies p anno. vt. xxxiij. q. ij. hoc ipm. Et tēpus pro anno vt de cōse. di. iiij. omni tempore.

a ¶ Nec preterit. Excepto sabbato sancto z die veneris precedēte. vt de cōse. distinc. iij. sabbato. qui dies nulli reputāt⁹ p̄pter paucitatem. sic. j. de pse. di. ij. reuera.

b ¶ Uel a baptismatis. dum est necessitas.

c ¶ Etiam cū vxore. neduz cum alia.

d ¶ Officium. post votū factū.

e ¶ Jlaicus. ¶ Orare. quid de hac materia iuris sit habes. xxxij. q. iiij. ca. j. et. ij.

Probato vno p̄iūcto rū, pbatur reliquū.

f ¶ Matrimonio. Arg. q̄ si aliqua sibi cohereāt vel si aliqd sequitur ex alio vno pbato z reliquū est probatuz. vt xxxiij. distī. si qs viduā. xxxj. dist. deinde. iij. q. vj. hoc ḡppe. Arg. contra. de pe. distinc. j. sicut p̄mū. in fine.

g ¶ Qō autē. respicit tria penul. ca. xxxiij. distinc. dicens q̄ illud statutū fuit p̄pter hereſiz manicheoz̄.

Cōmēdarēt aliquis seipm.

Leui. xj. g. Luce j. a.

h ¶ Ucūq;. ¶ In cānōe. 5. xxxij. dist. si qs docuerit.

¶ Ex continētie eadē.

i ¶ Eis non licere. nota q̄ p̄pter cōmutationem status incipit aliquid non licere qō p̄ius licuit. xij. q. j. nolo. et. xxij. q. ij. ne pudicitiā ex die ordiatiōis sue seruare debēt: qb⁹ vel sacerdotiū vel ministeriū: sine successione est: nec p̄terit⁶ dies q̄ vl'a sacrificijs diuis vel a baptismatib⁹ officio vacēt.

¶ Palea.

NAm sicut paulus scribit ad corinthios dicēs Abstinete vos ad tp̄s vt expeditius vacetis orōni: et hoc vtiq; p̄cepit mīkomagz sacerdotib⁹ qbus orādi z sacrificādi iuge sacrificiū est: semp debebunt ab hmōi cōsortio abstinere. Item Hieronymus contra Jouinianū.

¶ Sacerdoti cui est semper orandu z: matrimonio semp est carendum.

SJlaic⁹ et q̄sq̄s fidelis non pōt orare⁶ nisi careat officio p̄iugali: sacerdoti v̄o cui semp offerēda sunt sacrificia: semp orādi est: ergo semp matrimonio⁶ carendum. Quod⁸ autē manicheorum causa de p̄iugio sacerdotum illud supradictuz sit: ex gāgrensi cōcilio apparet in quo sic statutū legitur.

¶ Anathema sit qui nuptias vituperat.

SJ quis vituperat nuptias z dormientē cū viro suo fidelē ac religiosaz detestatur: aut culpabilem estimat velut qui regnū dei introire non possit: anathema sit. Item. ¶ De eodem.

QUicūq; p̄ginitatē custodiens: aut cōtinentie studens: velut horrescēs nuptias: nec p̄pter hoc (qō bonū z sanctū est) nomen virginitatiz assumit: anathema sit. Quō z aliter illud intelligi qō i canone[h] apl'oz legit: vt iste sit sensus capl'i Si qs docet sacerdotē vxorez suā cōtenere: nō quā in sacerdotio accepit: sed quā añ sacerdotiū dū adhuc eēt laic⁹: vl' in mīoub⁹ ordinib⁹ p̄stitut⁹ sibi copulauit: cū qua continētiā professus est cū ad sacros ordies cōscēderet: quā null⁹ dz contenere: hoc ē ab alio z cura sua abiscere: q̄n ei necessaria p̄uideat. Quoratur aūt hec iterp̄tatō aūctore leonis pape qui scribēs rustico narboneñ. epō ait.

¶ Mīstris altaris cū episcopis et p̄sbyteris: eadē est lex continentie.

LEx p̄tinentie eadem est altaz̄ ministris q̄ episcopis aut pbr̄is: qui cuz essent laici siue lectores: licite q̄dē z vxores ducēz filios p̄creare potuer̄t: sed cuz ad p̄dictos puenerūt grad⁹ cepit eis non licē[i] q̄ licuit: vñ vt iam de carnali fiat spūale cōiugiuz oportet eos nec dimittere vxores licet q̄ habent sic habere videantur quasi non habeāt: quo z salua sit castitas connubio uz. et cessent opera nuptiarum Item Leo. ix. cōtra epistolam nicete abbatis.

¶ Episcopus vel p̄sbyter vxorez propriam a sua cura non abiſciat.

OMnino p̄fitemur nō licē epō: pbr̄o: diacono ppriā vxorem cā religionis abiscere a cura sua: sed vt ei victū z vestitū[k] largiat[k]: sed nō vt cū illa carnalit̄ ex more iaceat: sicut z sētōs apl'os legim⁹ egisse: beato paulo[m] apl'o dicēte. Nūquid nō habem⁹ p̄tātē mulierem sororē[m] circūducendi[n]: sicut z frat̄ domini z cephas? Uide insipiens qz nō dixit: nunqd nō habem⁹ p̄tātē sororē mulierē āplectēdi: sz circūducēdi. s. vt mercede[o] p̄dicationis

iij. ps.

Uict⁹ noie cō prehēdit vestitus.

s. Lo. ix. a.

Beneficiat⁹ suis p̄san guineis subuenire p̄t

a Hinc et illud .J. in illo. ca. presbyter ddam quod est .J. distic. prox. Johan.

Ncena synodus.

b Introducere. de cõsensu vroris aliter eẽt iniqua.

c Castitatẽ. Sic qui bene comedit abstinens est .xlviij. distinc. cõtinua. in fine.

d Sententiã. vn⁹ ergo potest cõtradicere toti vniuersitati si habet rationabilem causaz. vt extra. ō his que fi. a ma. par. ca. ca. .i. nam sententia vnius potest alios trahere ad partẽ suã. vt extra. de eo q̃ mut. i pos. ca. cũ sicut. ff. de arbi. itez si vnus .H. vl. C. de ve. ur. enu. l. .i. .H. sed is ꝛc.

e Quoniam. i. q̃uis.

f Romani. hic assignat differẽtia inter ouẽtales et occidentales.

g Qui ordinati sunt. id est ordinantur.

h Apostolice. quia apostolus precepit vt vir reddat debitum vroi.

i Oportuno. istud est contra gandulphũ et alios qui dicũt q̃ vir quolibet loco etiaz in ecclesia et quolibet tempore tenet reddere debitum vroi. sed sicut debitor nõ debz venire semper cũ sacco paratus. vt. ff. de solu. quod dicimus. sic nec vir semper debet esse paratus. xxxij.

iiij. ps Cõtra dicere pt vn⁹ multz.

Vir debitum vroi nõ sp nec vbiq̃ reddẽ tenet.

fustẽtarent ab eis: nec tamẽ deiceps vlteri⁹ foret carnale int eos cõiugiũ. Hinc ꝛ illud⁸ grego. i dialogo. li. iiij. Pbr quidam. require infra di. .se. ca. pbr. Ut igitur ex his auctoritatibus apparet: sacerdotes vrorib⁹ (quas in laicali habitu vel in minoribus ordinibus cõstituti sibi legitime copulauerit) necessaria mistrare: ꝛ debita reddere nõ valent. Sed obijcit illud tripartite hystorie.

Dissuasu pãnuicij nicena synod⁹ nõ ꝓstituit q̃ pbri cũ suis vrorib⁹ nõ dormirent.

Ncena synodus volẽs corrigere hoim vitaz in ecclesijs cõmorãtium posuit leges q̃s canones vocamus. In quorũ tractatu videbat aliq̃⁹ introducere[b] legez vt epi: pbri: diaconi: subdiaconi: cũ cõiugib⁹ q̃s ante ꝓsecrationẽ duxerunt nõ dormirẽt. Surgẽs autẽ pannuti⁹ ꝓfessor cõtradixit honorabiles ꝓfessus nuptias: et castitatẽ[c] dicẽs esse cũ ꝓpria cõiuge ꝓcubitũ. Suasit itaq̃ ꝓcilio ne talẽ poneret legẽ: grauẽ esse asserẽs cãz: q̃ aut ipis aut eoꝝ cõiugalib⁹ occasio fornicatiõis existeret: ꝛ hoc q̃dẽ pãnuti⁹ (lz nuptiaꝝ eẽt inexpt⁹) exposuit: synodusq̃ laudauit sentẽtiã[b] ei⁹ ꝛ nichil ex hac ptesanciuit: lz hoc i vniuscuiusq̃ volũtate non necessitate pmisit. Item synod⁹ sexta.

Nõ in ppetuũ lz tpe oblationis a ꝓplexu suaꝝ vroriũ sacerdotes abstineant.

Quoniã[c] i romani[c] ordine canonis eẽ cognouim⁹ traditũ eos q̃ ordinati sunt[s] diaconi vel pbri ꝓsiteri: q̃d nõ suis iã copulẽt vroribus: antiquũ sequẽtes canonẽ aplice[b] diligẽtie ꝛ ꝓstitutiões sacroꝝ viroꝝ legales nuptias amodo valere volumus: nullo modo cũ vroribus suis eoꝝ cõnubia dissoluentes: aut priuãtes eos familiaritate adinuicẽ in tpe oportuno[t] q̃cũq̃ g̃ diligẽs[h] inuent⁹ fuerit: subdiaconali ordinatione: aut diaconali: aut sacerdotali: hi nullo mõ phibẽtur ad talẽ ascendere gradũ ꝓ vroris sue cohabitatiõe: nec etiaz tpe ordinationis sue ꝓsiteri castitatez cogant: q̃ abstineri debeãt a legalis vroris familiaritate. Itez oportet eos q̃ altari mistrãt in tpe oblatiõis sctoꝝ ptinẽtes[i] eẽ in oibus vt a deo possint cõsequi q̃ suppliciter postulant. Si q̃s igit̃ presumpserit cõtra aplicos canones aliq̃s pbroꝝ ꝛ diaconoꝝ priuare a cõtactu et a cõione legalis vroris sue: deponatur. Similiter ꝛ pbr aut diacon⁹ q̃ religionis cãusa vroꝛẽ suã expellit: excõicet. si vero i hoc permãserit: deponatur. Hoc autẽ ex loco intelligendum est. ouẽtalis enim ecclesia (cui sexta synodus regulam viuẽdi prescripsit) votum castitatis in ministris altaris non suscepit.

Unde stephan⁹ papa ait.

Occidẽtalis nõ ouẽtalis ecclia castitatẽ votũ obtulit

Aliter se ouẽtaliũ traditio habet ecclesiarũ: aliter hui⁹ sancte romane eccl̃ie. nam eaꝝ sacerdotes: diaconi aut subdiaconi i matrimonio copulant[m]. Istius autez ecclesie vel occidẽtalium nullus sacerdotũ a subdiacono vsq̃ ad episcopum licẽtiam habet cõiugium sortiẽdi. Similiter ꝛ capitulũ Nicolai[n] ex loco consideratur: q̃ gẽs bulgaroꝝ nouiter ad fidẽ conuersa ꝓpositum sacre religionis ex integro assumere nõdũ didicerat. Q̃d aũt in ca. vj. synodi[o] pbr nõ legitimis nuptijs detẽtus punitur: nõ legales nuptie: sed secũde intelligẽde sunt a q̃b⁹ auctoritate canonica sacerdos q̃libet debet esse imunis. Illud aũt gaõstione. iiij. christiano.

k Diligẽs. id est dignus.

l Continentes. Sed nunq̃d in ouẽtali ecclesia vir potest promoueri sine licẽtia vroris? dicit h⁹. q̃ sic: q̃ nec fit ei preiudiciũ aliquod. Sz certe preiudicium fit ei: quia post mortem viri non potest contrahere. Itẽ et in alio fit ei preiudiciũ quia tempore vicis sue nõ debet ei cõmiseri cum etiam ad tẽpus vir inuita vroꝛe non possit orare. vt. xxxiij. q. iiij apostol⁹. sed ibi expone orare. id est peregrinari. Johan.

m Liter se. Copulantur. id est copulato vtuntur. Multi ex hac litera dixerunt q̃ orientales possunt ꝓtrahere in sacris ordinib⁹. sed eis obstat .J. distinc. pri. si q̃s eoꝝ. sed ipi dicunt q̃ ibi sexta synodus nobis prefixit regulã.

n Nicolai. xxviij. distinc. cõsulendum.

o Synodi. xxvij. distic. ꝑbyterum.

ꝙstio.

divisio

Clerici in ꝙstruoꝛ sacris oꝛdinib⁹ cõstituti continere tenent.

a Si quis. ꝙ. xxvij. distinc. si quis.

b Si subdiaconus. ifra. xxxiij. distic. si subdiaconus.

Eruanda. Hec distictio diuiditur in sex partes. In ꝑma parte probat q̃ i sacrꝭ nullus potest habere vroꝛez: in minorib⁹ autẽ põt et etiam habere beneficium. hoc pbat p tres auctoritates. Secunda ibi null⁹. Tertia ibi. Ueruz. Quarta ibi. Prohibẽt. Quinta ibi. Interdixit. Sexta ibi. Presbyterã. Johan. de fan.

c Seruãda est. In hac. xxxij distic. adhuc psequitur de continentia clericoruz. dicit ergo q̃ cõstituti in quatuor sacris ordinib⁹ tenent̃ continere: ꝛ qui non fuerint ꝓtinẽtes puãtur officio ꝛ bñficio: et si habẽt publicas cõcubinas: nullus missam eoꝝ audiat: ꝛ vt faciliꝰ possint seruare cõtinẽtiã: precipit eis vt extra nearũ feminarũ familiaritatẽ vitent. Johã. Sed nunq̃d quilibet ordo est sacer? ꝛ certe videtur q̃ sic. nã dicitur in li. iij. sententiaruz. xxij. distinc. ca. .i. in ꝑn. q̃ ordo est sacrum signaculũ in quo traditꝰ spiritualis potestas ordinato: ꝛ officiũ: et in q̃libz ordine cõferꝛ gratia si digne sumatur. vt ibi dicit. So. regẽsis cõcilij si q̃s⁸ discernit pbr̃m cõiugatũ ꝛc. sicꝛ itelligẽdum est vel localiter traditum vel cõiugatũ ab ea esse appellatuz: quã ante tẽpus ordinationis sue duxerat. Illud q̃q̃ martini pape si subdiacon⁹ b sctam duxerit vroꝛẽ nõ dissimiliter itelligẽdũ è. primã em̃ vroꝛẽ ante subdiaconatũ hꝛe pmittit: qua defuncta vl̃ castitatẽ ꝓfessa p mouetur iste ad subdiaconatũ. pmot⁹ aũt si sctas desiderauerit nuptias sentẽtie martini pape subiacebit.

Distinctio.xxxij.

Eruãda ẽ ergo cõtinẽtia ab oib⁹ in sacris ordinibus cõstitutꝭ. Unde leo papa ait

Non etiaz connubiũ subdiaconibus cõceditur.

Omniũ sacerdotũ tã excellẽs ẽ electio: vt hec q̃ i alijs⁹ mẽbris eccl̃e vacãt a culpa: in illis tñ habeãtur illicita. cũ em̃ extra clericorum[e] ordinẽ constitutis nuptiaꝝ societati ꝛ procreationi filioruz studere sit liberũ: ad exhibendã tamen pfecte cõtinentie puritatẽ: nec subdiaconib⁹ carnale cõnubiũ quidem cõceditur: vt etiã q̃ habent sint tanq̃ nõ habentes: ꝛ qui nõ habent permaneant singulares[f] ꝛ innupti q̃ in hoc[g] ordine q̃ quartus extat a capite[h] dignũ est custodiri: quantomagis in primo vel i secũdo tertioue seruãdum est? nec aut leuitico aut pbyterali honore aut episcopali excellẽtia quisq̃ ydoneus existimetur: qui se a voluptate luxurie necduz refrenasse detegitur.

Item[i] Grego. leoni episcopo catinensi. Palea.

Multoꝝ relatione cõperim⁹ hãc apud vos ꝓsuetudinẽ olim tenuisse vt subdiaconi suis licite misceant vroribus: q̃ ne denuo q̃s q̃ ꝑsumeret a suo dei sedis nostre diacono ex auctẽ nostri pdecessoris ẽ isto modo phibitũ: vt eodez tẽpore hi qui tam vroribus fuerant copulati: vnũ de duobus eligerent: id est aut a suis vroribus abstinerẽt: aut certe mistrare nullo mõ psumerent: ꝛ q̃ tũ dicit speciosus tũc subdiaconus pro hac re ab administratiõis se susp̃dit officio: et vsq̃ i obitũ sui tẽporis notarij quidẽ gessit officiũ: et a misterio quod subdiaconuz oportuerat exhibere cessauit. Et p⁹ alij. Deceteroꝛ fraternitas tua sit oino sollicita: vt quos ad hoc officiuz contigerit promouere: hoc q̃q̃ maxime diligenter inspiciat: ne si vroꝛes habent miscẽdi se cum eis licentia potiantur: sed ad similitudinẽ apostolice sedis eos cuncta obseruare sua nichilominus districtione constituat.

Itez Gregorius Augusti. anglorum episcopo.

Extra sacros ordines cõstituti ducãt vroꝛes: ꝛ ab ecclesia stipẽdia accipiant.

Si qui vero sunt clerici extra sacros ordines constituti qui se cõtinere nõ possunt: sortiri vroꝛes debẽt et stipendia sua exterius[k] accipere: quia et de eisdẽ a patribus nouimus scriptum q̃ diuidebant singulis prout cuiq̃ opus erat. de eoꝝ ergo stipendijs cogitãdum atq̃ prouidendum est: ꝛ sub ecclesiastica regula sunt tenendi: vt bonis moribus viuant. ꝛ canẽdis psalmis inuigilent[l]: ꝛ ab omnibus illicitis et coꝛ et linguã et coꝛpus (deo auctoꝛe) conseruent.

Item Nicolaus papa odoni vienensi archiepiscopo. **Subdiacono vroꝛem ducere non licet.**

uera quilibet ordo sacer est: sed quattuor precipue dicuntur sacra scritate: castitate ꝛ cõtinentia quã inducũt ō.xxvij. dis. nullum. et ca. decernimus.

ꝓpat⁹ ẽ ordo.

b Omnium.

c Que in alijs. i. laicis.

e Clericoruz sacroꝝ.

f Singulares. id est diuisi ab eis.

g In hoc ordine. id est subdiaconali.

h A capite. id est ab epatu: ꝛ sic videt q̃ epatus sit ordo. liij. di. si fu⁹. et. xxij. di. diaconi. ꝛ di. xxj. cleros. sic. xxvij. di. nullum.

i Item. hic habẽt quidã .c. q̃ est. xxvij. q. ij. multorum ꝛc.

k Si q̃ vero. Exterius. signat contrariũ. xij. q. j. necessaria. et de cõse. di. v. in oibus. vbi dr q̃ oẽs clerici sil̃ dormiẽt. Sz dic vt no. xij. q. j. quia tua.

l Inuigilẽt. Iz ei sint vroꝛati tñ abstinebũt a negociatiõe ꝛ armis. vt. lxxxviij. dis. fornicari. xxq. iij. eos. sic ex. de ele. trãsmiss ã ꝛ. lxxxj. di. dictũ.

Subdiacon⁹ an ꝺ licētia pape possit ꝺhere.

a DE illo. ¶ Damus. Sed nūquid papa dare potest subdiacono licētiā cōtrahēdi: videt q sic. nā dispēsat eccliā cū cōsanguineis: ꝛ dispēsat i aliis votis. vt extra. devo. ꝛ vo. redēp. ex multa. ꝛ in iuramentis. vt. xv. q. vj. auctoritatez. vbi dicit dissoluere obligatiōes impietatis Ecōtra videt. vt extra. de sta. mo. cum ad monasteriū. in fi. Solu. si votuz ipm obliget ordinatū: papa nō potest dispensare: ſz si ꝓstitutio obliget et nō votū: tūc potest papa dispēsare q; contra constitutionez ecclesie bene dispensat. xv. q. ſ. sūt quidā. Johan. Ego credo q papa possit dispēsare: cū hoc non sit ꝓtra articulos fidei ꝛ ipse habeat plenitudinem potestatis. vt. ij. q. vj. decreto. ꝛ ca. sequen. B.

ij.ps.

Cōcubinarij an sint in offō fugiendi.

DUll⁹ missā. b ¶ Audiat contrarium. legitur. xxvij. distinc. consulendum. xv. q. vlti. ca. vlti. Sed hic loquit de illo cui⁹ crimē notoriū est vel p sententiā vel ꝓpriā confessionem. vt exē de coha. cle. et mu. vestra. immo si adhuc p⁹ sententiā corrigi voluerit: non dicam eum suspensum ipso iure. vt lxxxj. distinc. si q sunt prēsbyteri. exē de coha. cle. et mu. ca. sicut. B. hīc dicit hunc canonem fuisse qñq; late sententie: sed hodie non esse: ꝛ hoc quod dixi speciale est in hoc crimine fornicatiōis: vt notorius fornicator sit suspensus ipso iure et etiam symoniacus. vt. ſ. ꝟ. verum. sed in aliis criminib⁹ non est expressum: ꝛ ideo licet notoria sint: non est ꝓpter illa abstinendum ab officijs ipsoꝝ: vel q licet notorius fornicator ipso actu sit suspensus. tamen ꝓpter contrariū actū ipso iure restituitur ei officiuz. lxxxj. distinc. si q sunt vnde q̄rto penitet licite celebrat. Johā. Sed certe quicquid dicat. Johan. hoc tene. p certo siue sit notorium per sententiā siue per confessionem vel p rei euidentiam de fornicatione ipsius quod vitari debet. vt extra de coha. cle. ca. vlti. Bar.

c ¶ Quem scat. scientia iuris non facti. Johan.

¶ Non audiatur missa pbri cōcubinam habentis.

DUll⁹ missam audiat pbri quē scit cōcubinā indubitater habere: aut subintroductā mulierē. Uñ etiā ipa ſctā synod⁹ hoc capitulū sub excōicatione statuit dicēs: q̄cūq; sacerdotū ꝛ diaconoꝝ tē. sicut i subsequēti capło alexādri secūdi cōtinetur. I tē alexāder. ij.

¶ Non est audienda missa a pbro q̄ cōcubinā habet.

DReter hoc aūt ꝓcipiē do mādam⁹: vt null⁹ missam audiat pbri quē scit cōcubinā hre idubitant vel subintroductā mulierez. vñ etiā ſctā synod⁹ hoc caplm sub excōicatione statuit dicens. Quicunq; sacerdotū: diaconoꝝ: subdiaconoꝝ p⁹ cōstitutū btē memorie ꝓdecessoris nri ſcti Leonis pape ꝛ Nicolai de castitate clericoꝝ ꝛ cubinā palā duxerit: vl ductā nō reliq̄rit ex parte oipotētis dei ꝛ auctoritate principū apłoꝝ petri ꝛ pauli ꝓcipim⁹ ꝛ oino cōtradicim⁹: vt missas nō cantet: nec etiā euāgeliū legat: neq; epłam ad missam: neq; in pbrio cū his ad diuina officia q̄ prefate ꝟstitutiōi iobedientes fuerint maneat: neq; partē ab eccl̄ia⁹ suscipiat.

¶ Precipientes etiā statuimus: vt hi ꝓdictoꝝ ordinuz qui eisdez ꝓdecessorib⁹ nr̄is obediētes castitatē seruauerit: iuxta ecclias (sicut oportet religiosos clicos) simul māducet ꝛ dormiāt: ꝛ q̄cq̄d eis ab eccl̄is ꝓpetit: hoc cōmunit habeāt. Deide vt decime ꝛ primitie seu oblationes viuoꝝ ꝛ mortuoꝝ eccl̄esijs dei fideliť reddank a laicis: ꝛ vt ipe i dispōne⁶ eoꝝ sint: q̄s qui retinuerit: a ſctē eccl̄e cōione separēť. Ue rūs principia harū auctoritatū ꝓtraire videnť Hiero.h Augu.i ꝛ ceteris: q̄ rpi sacramēta: neq; i bono neq; i malo hoie fugiēda demōstrāt: sicut subsequēs causa symoniacoꝝ plenius demōstrat. Sed Urban⁹. iſ. in epistola⁴ destinata ꝓpositoᵏ ſcti Uincentij hanc ꝓtractatē determinat dicens. Ad hocᵐ vero q̄ subiūgitur i epistola. i. vtrū sit vtendū ordinationib⁹ ꝛ reliq̄s sacramēt̄s a criminosis exhibitis: vt ab adulteris: vel sctimonialiuz violatoribus: vel hmōi. Ad

Baptizare ꝓt paganus.

b ¶ Malus. non sufficiēter. pbat hoc cū aliud dicit ꝓt in baptismo: aliud in ceteris: nā ꝛ a paganoꝝ ferri ꝓt. de consecra. di. iij. a quodaz. sed melⁱ⁹ pbat per sequens non hoi reat.

c ¶ Columba. id est bonus.

d ¶ Attamē. hucusq; intelligitur ꝺ malis occultis et de illis q̄ tolerāt̄ur.

e ¶ Constituit. p sentētiā vel p confessionem: vel p rei euidentiā. vt. ꝺ. distinc. xj. in ca. nullus.

f ¶ Ducibus. ar. hic. q laicus de mandato superioris ꝓt suspēdere clericos et excōicare: q excōicatio est potius iurisditiōis q̄ ordis. arg. exē de elec. transmissam. nā electioni pñt interesse. lxiij. di. adrian⁹. et ca. in synodo. et ar. xcvj. di. ꝺn quidē. et. ca. nos ad fidē. ꝛ causis mīmonialibus. xxxv. q. v. ad sedem. circa me. ij. q. v. mennā. Jo. hoc tñ videtur alienum a laico: cū de reb⁹ ſpūalibus se nō intromittat. vt extra de iudi. decernimus. imo vt ibi dicit. phibeť platis: vt talia laicis nō ꝓmittant. tamen dñs papa qui habet plenitudinem potestatis eis posset cōmittere vt excōicarent. Bar.

Laicꝰ q̄nq; ꝓt clericos suspendere et excōicare.

Simoniacus an sit suspensus.

g ¶ Officiū. h. istud itelligit de notorio simoniaco sicut de notorio fornicatore meliˢ credo q etiā occultus simoniacꝰ suspēsus sit si est simoniacᵘˢ in ordie vt ſ. q. i. reperiunť suspēsᵘˢ ē eñ q̄ ad se ꝛ q̄ ad alios. hoc ideo dicit: q; ꝺubet petō: suspēsus est q̄ ad se nō q̄ ad alios ꝓter notoriū fornicatorē ꝛ occultū symoniacū: vnde ab occulto symoniaco quē scis ee symoniacum: nō debes recipere sacramenta. vt dixi. i. q. ſ. si ꝺs a symoniacis. et pbať extra de symo. p tuas. sed a quolibet alio qui adhuc tolerať: potes recipere: q; licz ꝺli bet peccator sit quo ad se suspēsus: vt. i. q. ſ. sacerdotes. nō tamen quo ad alios: vt hic patet. ꝛ. xv. q. vlti.

Cleric⁹ excō muntcatꝰ ē subtrahendū ꝺficiū

Excōicari pñt ꝺ dectas nō soluunt.

ſ. reg. iij.

hoc inq̄ rñdemus: si scisma tev[illegible]here⁹i ab eccl̄a nō sepētur: eoꝝꝺ ordiatiōes ꝛ reliq̄ sacramēta scā ꝛ venerāda⁸ nō negam⁹. seq̄ndo btm Aug. q̄ sup Jo. ꝺ hmōi tā copiose q̄ veracit disserit. Att. n. baptizat seru⁹ siue bonus siue malᵇ? Nesciat se ille q̄ baptizatur baptizari: nisi ab eo q̄ sibi baptizā dedit ptātē: ꝛ paulopoſt Nō abhoꝛreat colūba^m mysteriuz maloꝝ: sed respiciat ꝺñi potestatē. Attamē⁰ ꝓdecessores nr̄i Nicolaus ꝛ Gregorij⁹ a missis sacerdotuz quos tales reuerare esse cōstiterit^q: fideles absti nere decreuerūt vt ꝛ peccādi lniam ceteris auferrent: ꝛ hmōi ad digne penitētie lamēta reuocarēt Scribit eñ ꝓdecessor nr̄ Grego. Rodulpho^r Bertulpho ducib⁹ſ it cetera: officiū⁶ sym̄oniacoꝝ ꝛ in fornicatiōe iacentiū sciēť nullo mō recipiatſ ꝛ quātuz potestſ tales a sanctis misteriis vbi oportuerit phibeatis tē. Porro^b ad hec q̄ tibi sillogistice in eadē epła obiciūtur: ꝛ si corp⁹ ꝛ sāguis rpi non sunt ꝛ alia que ꝓdictᵘ⁹ siue virtutis effectuz nō habeant. q̄ꝺ hoc agētiᵇ⁹ obstat q; si habent/ cur spernuntur si[illegible] ab indignis presumunt[illegible]? Ad hec inquā ita respondemus: propias quidem habent virtutes et dignitates vt prefatus Augustinus ait super Jo. contra donatistas sed agētib⁹[illegible] vel suscipiētib⁹ hec eadē sacramēta ꝓtra ꝓfatoꝝ[illegible] pōtificū istituta[illegible]. nisi forte sola morte inteniēte: vtpote ne sine baptismate vel cōione[illegible] q̄libet hūanis reb⁹ excedat. eis inq̄ agētib⁹ vel suscipiētib⁹ i tñ obstat vt vere ydolatre sint. cū talibus⁹ ꝛ ordinationū⁹ ꝛ sacramētoꝝ[illegible] ꝛfectio[illegible]: et aliter q̄ ꝓmissū ē sciēť susceptō vehemēť a scis canōib⁹ ꝓhibeāť Alit ei samuel ꝓpheta. Uñ pctñ ariolādi est repugne ꝛ q̄si scel⁹ ydolatrie nolle acq̄escē. ¶ Hec de malis[illegible] catholicꝫ q̄ intra eccl̄iaz sūt. Cetez scismaticoꝝ et hereticoꝝ sacramēta (qñ extra eccl̄iā sūt: iuxta sctōꝝ patrū traditiones. ſ. Pelagij: Gregorij: Cipriani: Augustī: ꝛ Hieronimi). formā[illegible] quidē sacramētoꝝ hñt nō aūt ꝓtutz effectū habē ꝓfitemur nisi cū ip sivel eoꝝ sacmēt̄s initiati[illegible] p man⁹[illegible] impositōez ad catho

l ¶ Sed agentibus. ab illo loco vsq; ad illum locū ceterū agit de symoniaco et ꝺ fornicatore: et ab illo loco vsq; ibi sciendū. loq̄ť de heretico ꝛ scismatico. ꝛ tres inuunt differentie inf hos duos sez scismaticū et fornicatorē. Prima est q; symoniac⁹ et fornicator tēpore necessitatis ꝓfert duo sacramēta. ſ. baptismuz ꝛ corp⁹ christi: sed illi baptisma tñ. Secūda ē q; illi conferūt sacramētū et effectuz sacramenti: alū tñ sacramentū. Tertia quia ordinati ab illis recipiūtur sine manus positione: ſz ab illis nō. ſ. q. ſ. manus. ꝛ. c. q̄ q̄daz.

Simoniacus ꝛ fornicator tripliciter differunt.

m ¶ Cōtra ꝓfatoꝝ Nicolai et Gregorij. Et sic ꝓz q; h tñ loq̄ť de symoniacꝫ et fornicatoribꝫ.

n ¶ Institutas. sez obstant.

o ¶ Uel cōione. sic ꝛ ab illis recipiť eucharistia: ſz nō ab hereticis. vt. xxiij. q. ſ. si q̄s dederit.

p ¶ Talibus. sacerdotibus.

q ¶ Et ordinationū. id est ordinum.

r ¶ Et sacramentoꝝ. aliorum.

ſ ¶ Cōfectio. impropie dicuntur ordines confici.

t ¶ De malis. hec littera bene inuit q; ab illo loco Porro ad hec. ꝛc. tñ de malis catholicis itelligiť nō de ꝓfanis. nec ꝺdicat illis ꝺ donatistas: q; vbaⁿ⁹ iudicit auctoritatē Grego. a minoꝝ: nā hoc dicit de sacramētis donatistaꝝ. ꝛ q; habēt. ꝓpriaꝫ ꝓtrutes ꝛc.

v ¶ Formā. id est ꝓtutez habent: q; vera ꝛ integra sunt. ſ. q. ſ. q; quidā. ꝛ de ꝓse. di. iij. ostenditur.

x ¶ Initiati. i. ꝓfecrati. ſi. de ꝓse. di. ij. q. corp⁹. xij. q. ij. aurū. xxviij. q. ſ. caue. xxvij. q. ij. cū initiatur.

y ¶ Per manus. ſ. q. ſ. hi qui.

z ¶ Per man⁹ Sz q̄ꝺ dices de pnia. nūq̄ꝺ ē ab istꝫ

Pnia an possit ab hereticis recipi.

ptsis accipiēda:ꝛ Rñ. in casu necessitatꝫ eis possum⁹ cōferi. nā ꝛ cuilz. de pe. di. j. quē penitet: sꝫ lz eis ꝓfiteamur: tñ nō debem⁹ recipe ab illis pniaz: qz nec in eo casu iponē da est pnia sꝫ in notescēda. xxvj. q. vij. ab ifirmis. Uel dic q non debem⁹ eis ꝓfiteri. xxiij. q. j. §. fi. de pe. di. vj. ca. q vult et illud. ne iducāt nos in desperationē sicut iudei indā cuz ei penitēti dixerit tu videris de pe. di. ij. is potest.

a ¶ Aplōrū. i. q̄ sub nole aplōrū facti sunt: sed sunt apocryphi. xv. di. sctā rōana

b ¶ Quorum. simplex ē hec relatio.

c ¶ Ex parte. xxxj. di. aliter.

d ¶ Dyaboli. si quo ad effectū diuisset in detestationez crimis hereseos bñ diuisset: sꝫ hoc dixerunt qz nō credebāt esse sacramentorū veritatez apud hereticos: ꝛ iō reph̄esi fuerunt ab Augusto. h.

e ¶ Appellāt. j. de ꝛse. dist. iij. quomodo.

f ¶ In baptismo. videt q̄ nec baptism⁹ in necessitate ab heretico sit accipiēdus. naz cordis cōtritio sufficit. vt de ꝛse. dist. iij baptismi vicem. sic nec corp⁹ xpi. xxiij. q. j. c. pe. et vlt. qz qui credit māducat. de cōse. di. ij. vt q̄d paras. rñ. hec est. rō qz baptism⁹ necessarior est. naz in eo delenk oia pctā q̄ etiā ignis purgatorii pena nō sentiet. de ꝛse. dist. iij. siue. nō aūt ita est in cordis cōtritione vel penitentia. nā per ea non p̄t purgatorii eurt ari q̄ excedit oēm penā quaz quis possit sustinere ꝛm q̄ hec colligūtur. de pe. di. vlti. c. vltimo.

iiij. ps

Purgatorij pena est cerbior oi mundana.

g ¶ Necessarior. imo est ianua oim sacrorū. j. q. j. si quis cōfugit. de conse. di. iij. h. vero. extra de presby. non bap. veniens.

¶ Prohibent. ¶ hec est. iij. ps. di. in qua. pbat qualiter debeāt puniri oēs q̄ in sacris recipiūt vxores vl' retinent. cubinas: ꝛ dicit q̄ debent a clero submoueri ꝛ vxores mancipari seruituti. ꝛ hoc pbat per octo auctoritates sanctorū patrū Jo. de. f.

h SJ quis eoruz. Istud. c. euidēter est cōtra illos Greci qui dicūt q̄ greci possunt cōtrahere in sacris sacrj ordinib⁹: cū hoc dinib⁹ ca. sit sexte synodus ꝓhibuit eis re gulā viuendi: vt xxxj. dist. nicena. ptz q̄ apud eos in sacris ordinibus nō ꝛhit matrimoniū: nec ēt tpe aplōrū licitū fuit ꝛhere i subdyaconatu: vt lxxxiij. dist. cū in preterito.

i ¶ Ectores. ¶ Pubertatis. plene que est. xvij. annorum in secularib⁹ clericis. sꝫ. xv. in monachis. xx. q. j. illud. xxviij. dist. de his. hec ētā dicitur plene pubertas. xiij. anni in viro: vel xij. anni in muliere. vt extra de despōsa. ipu. puberes.

Ubdiaconibus tuis hoc q̄ de singulis statuim⁹ decernimus obseruari: nec illā diffinitōnē nostrā cuiuscq̄ ꝓtumacia sinas aut temeritate corrumpi.

Item vbanus secūdus in synodo apud melphiam.

¶ Bñficio ꝛofficio careāt: q̄ post diacōatū vxorib⁹ vacāt

Os qui post diaconatū vxorib⁹ vacare voluerint: ab omni sacro ordie remouem⁹: officioq̄ atq̄ beneficio ecclesie carere ōcernimus: q̄ si ab eḡo cōmoniti nō se corexerint: principibus idulgem⁹ licentiā vt eorū feminas mācipent seruiciī ad pniam ꝓuocentur.

Item ex. vj. synodo.

¶ Aut vxorem ducere volunt ante ordinem subdiaconatus hoc faciant.

SJ q̄s eorū qui ad clerū accedunt voluerit nuptiali iure mulieri copulari: hoc ante ordinationē subdiaconatus faciat.

Item ex cōcilio carthagi. iiij

¶ Lectores aut vxores ducāt aut cōtinentiā pfiteant.

Lectores cū ad ānos pubertatis veniunt: cogātur aut vxores ducere aut cōtinētiā pfiteri. Item gregorius. bonifacio epo rhegitāo.

¶ Subdiacones ꝓtinentiā obseruare oportet.

Ubdiaconibus tuis hoc q̄ de singulis statuim⁹ decernimus obseruari: nec illā diffinitōnē nostrā cuiuscq̄ ꝓtumacia sinas aut temeritate corrumpi.

Item vbanus secūdus in synodo apud melphiam.

¶ Bñficio ꝛofficio careāt: q̄ post diacōatū vxorib⁹ vacāt

Os qui post diaconatū vxorib⁹ vacare voluerint: ab omni sacro ordie remouem⁹: officioq̄ atq̄ beneficio ecclesie carere ōcernimus: q̄ si ab eḡo cōmoniti nō se corexerint: principibus idulgem⁹ licentiā vt eorū feminas mācipent seruituti. Si vero eḡ ꝓsenserint eoz prauitatib⁹: ipsi⁹ officij interdictiōe mulctenk. Item tē grādensi pharche dñico.

¶ Excludendi sunt a suoū graduum dignitate subdiaconi: et deinceps: si continēt es esse nolunt.

Rubescāt impij ꝛ aptē itelligāt iudicio sācti spūs: eos q̄ mō i sacris tribꝰ grādib⁹. s. pbꝫatu: diaconatu: subdiaconatu positi: mulierculas nō abiecerit: ꝛ caste nō vixerint: excludēdos ab eorūdē graduū dignitate: de manifestq̄ dē loqmur. secretorūb autem ꝛ cognitor de⁹ ꝛ iudex est. Item tē in meldensi synodo p̄sidens ait.

¶ Ad sacros ordines nō accedat: nisi virgo aut probate castitatis.

Nēmo ad sacrum ordinē pmittat accedē nisi aut ꝛgo aut pbate castitatꝫ: ꝛ q̄vsq̄ ad subdiacōatū vnicā ꝛ ꝛginē vxorē habuerit. Item tē in concilio cartag.

¶ In trib⁹ gradib⁹ ꝓstituti etiā ab vxorib⁹ abstineant.

Lacuit epos: presbyteros: diaconos: subdiaconos: secundum priora cōstituta etiaz abstinere ab vxoribus. qō nisi fecerint ab ecclīastico remoueank officio ceteros vero clericos ad hoc non cogi: sed secundum vniuscuiusq̄ ecclesie ꝓsuetudinem obseruari debere.

Item Leo contra epistolā nicete abbatis.

¶ In mioub⁹ ordib⁹ ꝓstituti vxorē ducāt: nisi voto aut religioso habitu ꝓhibeant.

Eriatim ꝛ aperte ꝓsequamur quod sancta ro. ec. de grādib⁹ clericorū ait. Clericos ostiarios: lectores: exorcistas: acolitos: si extra votū ꝛ habitū monachi inueniank: ꝛ ꝓtinētiā ꝓfiteri noluerit: vxorē ducere virginem cū bñdictione sacerdotali permittūtur: nō autē viduam aut repudiataz qz ꝓpt hoc deiceps nec ad subdiaconatū ꝓuehi poterunt: qz nec laicus: nisi virginē sortitus vxorem: aut bigamus ad clericatū pōt ascendere: vel si quis ex prefatꝫ ordinibus desiderat ad subdiaconatuz ascendere non pōt sine ꝓsensu vxoris sue: vt fiat de carnali deinceps spūale cōiugū nemine cogēte eos. Neq̄ pmittitur postea vxori iungi eidē marito suo carnaliter: nec cuiquaz nubere in vita: aut post mortez illius.

Item ex cōcilio calce.

¶ Nō liceat clericis alteri⁹ secte vxorem accipere.

Quoniā in quibusdam ꝓuincijs ꝓcessum est lectorib⁹ ꝛ psalmistis vxores ducere: cōstituit sctā synodus cuiq̄ ex his nō licē accipere secte alteri⁹ vxorem.

Item in niceno ꝓcilio. ca. iij.

Ecclia nō iudicat de occultis

Bigamꝰ cū corrupta ēt ignoꝛanter ꝛhens.

Cōsuetudo ē obstāda in

Uxor clerici est nō foro ecclesie.

Uxor ꝓ motiam mfi monū ꝛhere possit.

sicut ꝛ alij qui sunt de familia ei⁹. vt. lxxxix. di. iudicatum. ꝛ. xij. q. ij. ecclīaz seruos. vel ideo censet de foro ecclie: qz deliquit in ꝓsona ecclesie: qz ratione delicti fit quis de foro alteri⁹. vt. vj. q. iij. placuit.

a ¶ Cōsenserint. hodie deponit. vt extra de vita ꝛ hone. cle. vt clericorū mores. et lxxiij. di. si quis eps. et extra de symo. nemo. Sz illud vez. qñ ꝓcio ꝓsensit: vt ibi dr in illa cōstitutiōe: vt clericoz. Si autē eps negligēs esset: suspendak per duos mēses vt. j. q. j. quicūd.

¶ Rubescāt.

b ¶ Secretorū. ex hoc patet q̄ ecclia non iudicat de occultis. sic. xxxiij. q. v. xp̄iana. ij. q. v. ꝓsuluisti. ꝛ vj. q. j. nō oia. Et ē ar. ꝓ opinione illorū qui dicunt q̄ occultū delictū nō irrogat irregularitatez. Johā. quod est expressum hodie. extra de tēpo. or. ca. vlti. B.

¶ Nemo.

c ¶ Virgo. q̄d si credit se ꝛhere cū ꝛgine et est corrupta: dico eū nō ꝓmouē dum cū sit mari⁹ corrupte. vt. lj distinc. q̄ in aliq̄. qz ibi nec error: nec violentia excusat. vt. xxxij. q. v. Ille autē. si cut nec casus excusat. vt. xv. q. j. ca. vlt. Quid si ꝓmo corrupi ꝛgine et postea eā despōsauī? Ar. q̄ ꝓmoueri non possuz si volo eā ducere. vt. xxx. q. v. qualis. et. j. distinc. ꝓxi. maritum. hoc notaui. in questi. B.

d ¶ Lacuit. ¶ Etiā abstinere. i. non contrahere.

e ¶ Sed vniuscuiusq̄. No. consuetudinē seruā dā in matrimonio: vt hic. ꝛ. j. e. qsm. ꝛ extra de cogna. spi. c. ij. Sed contra extra de spon. duorum. tua. et ex hoc videtur q̄ episcopus in sua dioceſi possit statuere ne acoluti contrahāt. Sed credo hanc consuetudinē referēdā ad bñficia: vt si ꝓsuetudo sit vt acoluti mꝭmo vxorati habeāt bñficia: ipsa struek: sed hodie corrigitur ꝓ decre. de cle. ꝓmg. Johānes. ꝛ. c. cum decoꝛe.

f ¶ Eriatim. ¶ Uotū ꝛ habituz. bñ dicit habitū ꝛ votū: qz sol⁹ habit⁹ nō solēnizat votū. vt extra de reg. poꝛrectū

g ¶ Post mortem. de ista vxore ꝓmoti dic q̄ eoipo q̄ dat licētiā intelligit vouere. sīr etiā ea cui⁹ marit⁹ fuscepit habituz religiōis. vnde neutra debet cōtrahere. si tamē cōtraxerit: tenet secūdum quosdā: nā votuz nō fuit solēnizatuz. Distingue tñ vtruz huius vxoꝛ sciat ius vl' dicatur si bi: quia tunc vouere itelligitur. non tamen solēnizatur votum. Si ꝛo ignoꝛat: nec ei dicitur nō itelligit vouere. in vxore tñ ꝓmoti sec⁹ posz dici. nō ꝓpt votū: sed ꝓpter ꝓstitutionē ecclie. s. vt nō sit mꝭmonuz si contrahat: vide tur expressuz. ē. xxviij. dist. quia fūt. h. dicit q̄ utraq̄ vxor ꝓmotz ingressi vo tū de ꝓsenti dirimit lz nō solēnizet actuz. Jo. faber dicit aliō eē in vxore ingressi: aliud i vxore ꝓmoti: qz illa post mortez ꝛhit: sed vxor ꝓmoti nō: qz ē rō diuersitatis: qz dignior ē clericat⁹ q̄s mōachat⁹. nā etiā bigam⁹ pōt eē monachus. xvj. q. j. legi. Sed miruz est q̄ tantus vir hoc dixerit cū manifeste obuiet. xxvij. q. ij. agathosa. et. ca. si quis coniugat⁹. ꝛ. xxij. q. v. qui vxorē. Posset autem dici q̄ votū vxoris solēnizatur ex voto viri ꝓmoti: ꝛ ita vir vxoi cōmunicat votuz. vt. xxvij. di. q̄ sunt. De hoc no. in dicto. c. qui vxorem.

h ¶ Quoniā. ¶ Uxores ducere. id est retinere.

i ¶ Secte. j. xxviij. q. j. caue. ꝛ. ca. non oportet.

a INterdixit. ¶ Aut sororem. In quibus nil seu criminis existimari fedus naturale ꝓmittit. vt extra ō coha.cle.ca.pe.

v.ps. b ¶ Idoneas. et vxores seruorum suorum. vt lxxxj. distinc. volumus. ⁊ ca. cuz omnibus.

c ¶ Suspitiones. quia suspectas mlieres habebant. vt extra de cohabita. cleri.ca.j.et.ij.

Hospitiolū tuum.

d ¶ Malum est. No. argu. a cōtrarijs. si vnū est bonum: reliquum est malū. fallit in ꝑdigalitate et auaricia.

Cōtraria duo qñq; sūt bona. Item duo contraria qñq; luctantur bona. vt nubere ⁊ nō nubere: q̄tidie communicare ⁊ non cōmunicare. xxxviij.q.j. sic enim. et de cōse. distinc.ij. q̄tidie. et arg. C. de pcu. exigendi. ibi sed multo iustius fuit.

e Mulieres.

¶ Et matricurie.i. habētes curam de rebus ecclesie.

¶ Hec quod. hec distinctio diuiditur in quattuor partes. In ꝓma ponuntur.x. impedimēta que impediunt promouendos. Secunda ibi: communiter. Tertia ibi. Laici. Quarta ibi. Ceterū. Johan de san.

vj.ps. f ¶ Sed queritur. hic intitulatur. xxxiij. dist. in q̄ magr oñdit q̄ bigami. corrpoꝛeviciati. vsurarij ⁊ alij mkti ñ pñt ꝓmouēri.

¶ Non habitent cū clericis mulieres: nisi q̄ naturali fedē oēz suspitionē excludūt.

INterdixit per oia sancta synodus non eꝑo: nō pbro: nō diacono: nō subdiacono: nō alicui oino q̄ in clero ē licere subitroductaz hr̄e mulierem: nisi forte: aut matrē: aut sororē[a]: aut amitam: aut etiaz eas idoneas[b] ꝑsonas q̄ fugiāt suspitiones[c]

Item Hiero. ¶ Palea.

Hospiciolū tuū: aut raro: aut nunq̄ mulierū pedes terant: q⁊ non potest toto corde cum deo habitare: qui feminarū accessibus copulatur. femina ꝓscientiā secum pariter habitanz exurit. Nunq̄ de mulieruz fomēmis disputes. femine nomē tuum nesciant. Feminā quā bene videris conuersantez: mēte dilige nō corꝑali frequentia. Si bonum est mulierem nō tangere: maluz ē ergo tāgere. Item Gregorius in dialogo.li.iiij.

¶ Qdā vxorē suā q̄si sororez diligat: ⁊ quasi hostē fugiat.

PResbyter quidaz sibi cōmissam regebat ecclesiam cum magno timore domini: qui ex tēpore accepti ordinis presbyterā suaz vt sororem diligens: sed quasi hostem cauens: ad se ꝓpius accedere non sinebat: eāq; sibi appropiquare nulla occasiōe permittebat: ab ea sibi cōmunionem fundit[a] familiaritatis abscidit.

Presbyteram vero quā debeamus accipere laodicense concilium ostendit dicēs.

¶ Uidue vel seniores presbytere appellantur.

MUlieres q̄ apud grecos p̄sbytere appellant: apud nos autez vidue: aut seniores vniuire et matricurie[c] appellant: in ecclesia tanq̄z ordinatas cōstituti nō debere decernimus.

¶ Distinctio.xxxiiij.

SCce qđ i sacris ordib[a] ꝓstituti vxores hr̄e non possūt: vl si bigami aliq̄ fuerit inuēti: ad sacros ordines ascēdere nō valent. Sed queritur[b] si quis ꝓter vxorē suā ꝓcubinaz habuerit: vtrum in sacerdotē ꝓmouerivaleat: tales a sacris ordib[a] auctoritate canonū apkoz ⁊ phibent in quib[a] sic statutū legitur.

¶ Secūdis nuptijs post baptisma copulat[a]: aut ꝓcubinā hr̄is: ad sacrū ordinē conscendere non valeat.

SIq̄s post acceptū[a] sacrū baptisma secūdis fuerit nuptijs copulat[a]: aut ꝓcubinā[b] habuerit: nō ꝑt fieri eꝑs nec sacerdos: nec diaconus aut ꝓsus de nūero eoz q̄ in ministerio sacro deseruiūt.

Refugientes sacro misterio itelligūt subdiacōi q̄ calicē diacono offerūt. et acoliti q̄ cū cereis diaconos ꝓcedūt. Añ ceroferarij dicūt q̄ etiā vinū ⁊ aquā ꝓparādo calici submistrāt. Cōcubia ꝓo itelligēda est ꝓter vxorē: vt iste sit sensus capli. Si q̄s p⁹ acceptū sacrū baptisma scōis fuerit nuptijs copulat[a]: aut cōcubinam habuerit: distinguēdū est anteq̄z vxorē duxerit: siue post mortē vxoris

Unde beatus Grego. ait.

¶ Quax matronax marite[a] post baptismū clerici[b] nō ordinandum censem[a]: nec eū quidē q̄ vnā ꝓcubinā[b] vel meretricem[b] in matrimoniū assumpserit. Nec illuz q̄ semetipm

Punit rariꝭ publice penitētes: lusores in scena ludentes: furiosi: arrepticij: accipientes meretrices i vxores: habentes concubinas nō possunt ꝓmoueri. qñq; tamē dispensatur in cōcubinarijs j.eo. ca. vlti. Et nota q⁹ in ꝓmis duobus casibus magister accipit concubinam ꝓ vxore quam quis duxit sine solēnitate. vt.j.xxxiij. distinc. §. concubinam. sed. h. itelligit de vera concubina: quam si quis habuit p⁹ baptismum ꝓmoueri non debet. vt.xxv. distī. ca. vltimo.

g SIquis.

¶ Post acceptū. maxime. idem enim est si añ baptisma habuit vnā et post aliam vxorē vel concubinaz. vel determinat verbū.j. positum.

h ¶ Aut concubinā. post primam vxorē: talis tamen ex dispēsatione qñq; ꝓmouetur.j.eo. habuisse. ⁊. xxxiij. distinc. fraternitatis.

Maritum.

i ¶ Concubinā. Ar. q⁹ si q̄s habuit virginez ꝓcubinā lz postea sumat eam in vxorē q⁹ non potest ꝓmoueri. vt xxxiij. di. curandum. ⁊ ca. ꝓcedimus. et. xxx. q. v. qualis.

k ¶ Uel meretricē. xxxij. q. j. c. nō est culpād[a]. arg. j. So. illud in figura. et ita exyno eodēq; facto.

ecto punitur quis ⁊ meretur: vt. ff. qui. vt indig. l. j.

a ¶ Uel iusto. i. ex idignatione: vel ex numia cōmotione. secus si ꝓpter necessitatem faceret. vt. ly. distinc. si quis a medicis.

b ¶ Illos. talis etiā deponit. xlvij. distic. de petro. et ca. quoniam.

c ¶ Penitentia. vt. lj. dist. q̄ in aliq̄. et. l. distinc. de his.

d ¶ In furiaz. tamē ꝓmot[a] nō deponit. vt. vij. q j. q̄uis.

¶ Ommunister.

¶ De his. q̄ ita vexantur distinguendus est. nā si frequenter cadunt nō debēt mistrare: vt. j. vij. q̄. ij. q. cap. ij. si ꝓ raro. et emittūt voces confusas. similiter nō debēt mistrare: vt. j. vij. q. ij. cap. ij. si autē raro nec emittūt voces confusas possunt: sed hr̄e debēt coadiutores. vt. vij. q. j. illud. ꝓmouerī autem nō possūt tales ex quo passi sunt semel vt. ē. c. maritum. Et hec ē opinio. ꝟ. nec in hoc hz cōtradictionem. In demoniacis sūt nulla est contradictio iter. ꝟ. ⁊ alios q̄ ad ꝓmotiōez. q. oms dicūt q⁹ null[a] tra-

Demoniaco ꝓmotorū ⁊ ꝓmouendoz di stinctio

bet ꝓmoueri: vt. ca. maritum. et. c. clerici. In ꝓmotis autē distiguūt. iter. ꝟ. ⁊ alios. Nam dicunt alij: q⁹ sicut nō debet ꝓmoueri q̄ semel est arrept[a] a demone ita nec officium ꝑt exercere etiaz si iā ꝓmot[a] sit: et hoc dicūt ꝓ illaz lkam/q. tñ aliter itelligūt q̄z. ꝟ. nā dicūt q⁹ hoc relatiuū q̄. fferē ad ꝓme positū. s. epilēticos: ⁊ ē sens[a] hr̄e. epilētici nō debēt exercere diuinis sacrāmentis exceptis illis q̄ sine pas sionib[a] i. q̄ sine vocis ꝓfuse emissiōe ⁊ spume iactatione. q̄ tñ ⁊ ipi. i. isti q̄ hoc nō faciūt sed tm cadūt debēt abscidēs q̄dlibet mēbrū idignatiōe aliq̄: vel iusto vel iniusto[a] timore supatus trūcauerit: neq; illos[b] qui vsuras acceptisse ꝓuincūt: aut in scena lusisse nosc̄ūt: nec eū qui publica pnia[c] mortalia crimina detexit: neq; illū qui i furia[a] aliq̄n ꝑsus ifanauit: vl afflictiōe diabolica vexatus est. neq; eū qui p emptionez ad imitationez simōis magi pecuniā obtulerit. Item pī papa.

¶ Arreptitij vl epilēticis altarib[a] nō mistrēt.

¶ Ommunit diffinim[a] vt null[a] ō his[b] q̄ aut i terra arrepti a demonib[a] eliduntur: aut q̄libz mō vexatōis incursib[a] efferunt. vel sacris audeāt ministrare altarib[a]: vl idiscusse[c] se ingerāt sacramētis diuinis: exceptis illis[a] q̄ corꝓoꝛ incōmoditati deditī sine hmōi passionib[a] in terra ꝓbant elisi: q̄ tñ i ꝟ ipsi tādiu eſt ab officij sui ordie ꝟ loco suspēsi: q̄uscz vni[a] ānispacio[b] p discretōnē epi iuenianť ab incursu demonū liberati. Item Nicolaus papa

¶ De eodem.

CLerici q̄ in adolescētia a demōib[a] cognoscūt obsessi: ad supiorē sacri regiminis gradū ascendere nō pñt. Item gelasi[a] papa.

¶ De eodem.

USez adeo sane cōperimus illicita q̄z prūpere. vt a demōib[a] sibus q̄z passiōib[a] irretitz misteria sacrosacta tractare tribuaťqb[a] si i hoc ope[a] positz aliq̄d ꝓprie necessitatz[m] occurrat q̄s de sua fidelitāte salute cōfidit: vbi mistros ipos curatōnis hūane tāta ꝓsperauerit calamitate eversari atq; ideo necessario remouēdi sūt: me q̄busliber[n] ꝑ q̄b[a] xp̄s mortu[a] est scādalū generet ifirmis. postremo si corꝓe sauciatū[o] fortassis aut debilē neq; q̄ sācta ꝓtigere lex diuia[p] pmisit q̄to[q] magis doni celestz dispēsatores eē nō ꝓuenit (qb[a] ē deteri[a]) mēte ꝓcussos?

Item inno. pa. felici eꝑo. ca. iij.

¶ Qui rp̄e baptismi vxores hñt: si postea religiose vixerint: clerici fieri nō ꝓhibent

ILlici q̄ hñtes vxores baptizati sūt: ac sic se istituerūt[a] vt in nullo eorum opinio vacillet: aut clericz iū cti sūt: aut monasterijs ex q̄ baptizati sūt adhesert: si nō cōcubinā: si nō pellice[a] nouerit: si i bonis opib[a] vigilauerint: nō phibēt hmōi ad clericat[a] sortē assumi. ¶ eterū āte sus ceptū sacrū ordinē q̄s dā legim[a] ꝓcubinā habuisse q̄s tñ sacri canones nō reiciūt: si p⁹ sacrū ordinē ab ei[a] cōmixtione sese imaculatos custodiūt. Uñ gre. ādree ta rē. eꝑo.

¶ De q̄dā epo q̄ āte sui epat[a] apicē ꝓcubinā habuit.

HAbuisse te cō- (buit. cubinā manifesta ꝓfitate cōpim[a]: ⁊ te illi[a] crimis pticipationem hr̄e de q̄ etiā ꝓtraria ē q̄busdā inata suspitio. Sz q⁹ in ambiguis[a] reb[a] ad silia ꝓcedit. vt. xx. di. de libellis. ⁊ de tali ambiguitate loquit illud. c. xxij. di. sicut. lz vbi factū ābiguū ē tūc nūcz ferēda ē sentētia in alicui[a] ꝓiudiciū. vt. xxj. q. iij. sue. hoc ideo dico. q⁹ si nl'i fit ꝓiudiciū. vt i baptismo. ꝓsecratione: vel ordiatione. hū ferť in dubio cer

Punit eos eodem facto.

Mozbo caduco laborātes ministrare possint.

iij.ps.

Ambiguitas est triplex.

¶ Uel ꝓpie ꝓ demoniacis et ꝓpe ꝓ hm eū ponit in fi. liberati.

f ¶ Uel indiscusse. i. temere.

g ¶ Excepti illis. epilēticis q̄ raro cadunt.

h ¶ Passionibus. id ē sine spuma. ⁊c.

i ¶ Qui tñ. scz demoniaci. h.

k ¶ Spacio. vij. q. ij. ca. vlt. cōtra. Sed ibi fuit dubiū: hic certū

l ¶ Sz adeo

¶ Ope. i. diuino obsequio.

m ¶ Necessitat[a]. i. ifirmitatis

n ¶ Ne q̄busliber. puma rō.

o ¶ Sauciatū id est debilitatū. vt. xlix. di. c. j.

p ¶ Diuina. i. mosayca.

q ¶ Quanto. q. di. ex q̄ vitiati corꝓe remouenť nl'omag; vitiatimente. ar. xxxviij. dist. sedulo.

r ¶ Alici qui.

¶ Instituerūt. id est informauerunt.

s ¶ Si nō pellicē. pellicem vocat quam q̄s ad tps hz cā saturā de ubidinis.

t ¶ Abuisse.

¶ In ambiguis. ē. xxij. d. sicut. ℈. Sed dic q⁹ triplex ē ābiguitas. ābiguitas iuris. ābiguitas facti. ābigui tas persone. vbi ābiguitas iuris est ibi de silibus

ta snia.s. vt baptisef: vel eccliā cōsecref: vel denuo ordinef: vt de pse.di.iij. parulos. ⁊ di.ſ.solennitates. ⁊ lxviij.disti.pbri. tñ qñq; dubitaf de facto: ⁊ ferf snia in pudiciū alteri⁹: vt ex de spō. iuuenis. sed illō est ꝓpter periculū aie. vbi autez est ambiguitas psone sed factuz est certū bñ ferf certa snia. vt.v. q.j.quidam.

a ¶ Cōmittendū.sz ꝙre nō indicf ei hec purgatio: qz ex illius fuit infamia. et sic qñq; alicui ꝓpter scie cōmittf. vt ſ. dist. iij. deniq; et.xv.q.viij. ca.j. ⁊.xxxij.q.iij. virum ꝓpria.

b ¶ Depositō id ē suspenso ad tps quūq; satisfaciat. sic ponif. xxj.q.ij. qm.

c ¶ Presumas Argu. q occultū delictum reddit hoiez irreglarē. Ar. ff. di. pri. eruditōr. dic vt ibi hoc forte i eo casu qñ nō penituit super crimine.

divisio ¶ Omeſticaruz quoq;. ¶ hec dist. diuidif in.ix. partes. In quaz prima reprehendit Gratianus quendaz epm qui erat venator et cuz filia nimiā familiaritatem habebat. Secūdā ibi. Cōcubinas. Tertia ibi. cetez. Quarta ibi. Qđ ergo Quinta ibi. Similiter. Sexta ibi. q autez. Septima ibi. sed postea. Octaua ibi. quibus autem. Nona ibi. Cudua. Johan. de. f.

absolutū nō debet esse iudiciū hoc tue ꝓscientie ꝓmittendū[a] eligim⁹. qua de re si i sacro ordine ꝓstitut⁹ ei⁹ te re colis ꝓmixtiōe mackatū: sacerdotij honore ꝺpōito[b] ad ministrandū nullomō presumas[c] accedere: scitur⁹ in aie tue periculo te ministrare: ⁊ deo nostro te sine dubio reddere ratōnē: si huius sceleris cōscius in eo quo es ordine celans veritatē permanere volueris.

¶ Distinctio.xxxiiij.

Domesticarū[a] quoq; ꝓsonaru imoderatā familiaritatez episcopū vitare oportz

Unde Nicolaus papa ad Aluinum archiepiscopum.

¶ Etiā cōsanguineaꝝ imoderatam familiaritatez episcopum vitare oportet.

Quoꝛūdam relatōe fideliū nostris auribus ītimatū est: q⁹ Laufred⁹ epūs qui ⁊ iuuenis dicif: venatiōi sit dedit⁹: qđ vitiū plurimos ēt de clericali cathalogo genere duxerat germanos[c]: ⁊ gallos irreuerētes ꝺplicat verū iste (si ita est vt audiuimus) merito iuuenis dicif q in iuuenib⁹ desideriis occupatus nulla grauitate ꝓstringitur: nā (vt beat⁹ dicit Hiero.) venatoref nunq; legim⁹ sctm. Nichilomin⁹ autez de hoc epō relatum est aplatui nostro q; cuz quadā filia sua imoderatam teneat familiaritatem: ⁊ ob id mala fama[d] ei orta sit / ꝓ qua re a sanctitate tua ceteris; coepiscopis suis ammonit⁹ atq; coꝛreptus est: ſz nullaten⁹ emēdatus. que res in hoc maxime displicet: ⁊ magis ac magis deteriorem de se reddit opinionem: in qua beatitudini tue et ceteroꝝ coepiscoporum suoꝝ rationib⁹ non obedit: ⁊ per inobedientiam in culpā ꝓthoplausti relabitur. Oportet ergo fraternitatē tuā synodale cum episcopis[b] ⁊ suffraganeis tuis cōuocare cōciliuz: ⁊ hunc salutarib⁹ eloquijs epm conuenire: atq; illi pastorali auctoritate ꝓcipere quatenus ab oīm bestiarū[i] vel volucrū venatione penitus alienus existat: atq; imoderata filie sue familiaritate semet oīmo coerceat. Qđ si parere cōtempserit: ⁊ tam ꝓ venationis delectatiōe qz ꝓ imoderata filie sue cōuersatiōe vitādā vobis āmonentib⁹ obedire distulerit avſo collegio excōicatus[k] abscedat. q; si in hoc cōtumax adhuc apparuerit: a misterio cessare debebit. ¶ Ex cōcilio aurelian.

Episcopum: pbr̄m: aut diaconū canes advenandum aut accipitres: aut hmōi res habere nō licet. q; si quis taliū psonarū in hac voluptate sepi⁹ detent⁹ fuerit: si epūs tribus mensibus a cōione suspēdatur: diacon⁹ vero ab oīm officio ⁊ cōione suspendaf. Item. ¶ Palea

Omnib⁹ seruis dñi venationes ⁊ siluaticas vagationes cū canib⁹: et vt accipitres aut falcones habeant interdicim⁹. ¶ Concubina[l] autē hic intelligit que cessantib⁹ legalibus instrumentis vnita est: et ꝓ gali affectu nancisc[m]: hanc cōiugē facit affectus: concubina vero lex[n] noiat. De hac dicitur in cōcilio toletano.

¶ Qui nō habet vroꝛē: loco

d ¶ Domesticaꝝ. In hac.xxxiij. disti. ondit q clerici etiam domesticis psonis nō exhibebūt; nimiam familiaritatem. Scōo q clerici nō interesse venationib⁹ aut aucupatiōib⁹. Tertio q bigami qñq; ꝓmouent ad subdiaconatū: vt j.e. lector.

e ¶ Uoꝛūdā. ¶ Germanos. i. teutonicos q; sunt verū germen vel vere nobiles: ar. eō de elec. venerabilē. et de prebē. venerabilis.

f ¶ Uenatoꝛē. Existentē venatoꝛē ne obijciatur de eustachio lxxxvj. dist. eſau.

g ¶ Fama. nō qđ aliq̄d ibi seui criminis existimaref ꝓpter fedus naturale: ſz qz coꝛaz omnib⁹ eā nimis oscul̄abatur ⁊ ponebat man⁹ in gremiū ei⁹ et ideo fuit ei dicta purgatio sicē de pur. ca. cū in iuuentute.

h ¶ Epūs Ar. q; sol⁹ metropolitan⁹ nō pōt audire cām epi: et ciuilē. vt. xj.q.j. ſi clericus. et. vj.q. iij. ſi inter.

i ¶ Bestiaruz. j. lxxxvj. dist. qui venatoꝛibus.

k ¶ Excōicatus. vt nō iterſit cuz eis negocijs cōmunibus.

l ¶ Cōcubina hic respicit id qđ dixi. ē. pri. dist. ſ.

m ¶ Nāciscif. id est amplectit.

n ¶ Lex canonica. vt. j. ca. pri. vel etiā lex ciuil qz cōcubinat⁹ a lege nomen accipit: vt. ff. de cōcu. in cōcubinatu.

Hermanni vnde dñr.

Archiepūs suffraganeus cāz epi audire nō pōt.

a Si q̄. xxv. q v. aliter. ſz ibi loquitur qñ nō cōstat de mutuo cōsensu.

b ¶ Cōiūctione. Fm leges: ita est q; si impares sunt psone ꝺhētiū nō ꝓsumitur matrimoniū nisi dotalia instrumenta intercesserint. C. de nup. ꝓsentialis. ¶. imo ⁊ illud. ff. de donationes. sec⁹ si pares. ff. de ritu nup. i libere. Fm canones semper ꝓsumit adulteriū nisi appeant legales solēnitates: vt. xxx. q. v. aliter.

presumptio an sit ꝓ minuo.

Christiano

c ¶ Cōcubinā. i. mulierē. nō solēnit ductā si tñ mutu⁹ ꝓsensus iteruenit. als cōcubinam non licet habere. vt xxxij. q. iij. nēo.

Fraternitatis tue.

d ¶ Nō patet Ecce casus vbi plus iuris hz luxuria qñ castitas qz: cast⁹ repelleret si ſz fuſſet cuz secūda: ſz fornicatoꝛi nō. ad idē facit extra de bigamis. qz circa. Itē ꝓ studio. c. qdā di cūt derogatū eē illi. xxv. di. c. vlt. qz cū istud sit eq tas ⁊ illud rigoꝛ merito eq tas ꝓponit rigoꝛ: vt xlv. di. iz. i. di. pōderet. ex de fur. c. vlt. C. de iudi. placuit.

Luxuria qñq; plus iurz hz qñ castitas. ij. ꝓs.

e ¶ Profeſſura. alibi dſ q dz vē di. vt. lxxxj. di. qdā. alibi dſ q redigit in seruitutē vt. xxxij. di. eos. Sz dic q; diuersitas penarū ēpo dat optiōnē. vt ex de offi

illi⁹ concubinā dz habere.

Si q̄⁹ nō hz vroꝛē ⁊ ꝓ vroꝛe ꝓcubinā habet: a cōione nō repellatur: tñ vt vni⁹ mulieris aut vroꝛis aut concubine sit contūctione[b] cōtentus. Itē Isidorus de distantia no. et ve. te.

Christiano non dicam plurimas: ſz nec duas simul habere licituz est: nisi vnā tñ aut vroꝛez: aut certe loco vroꝛis (si ꝓpꝛ deest) cōcubinā[c]. Ex dictis Augu.

¶ Palea.

Audite charissimi mē bra xp̄i ⁊ mſis catholice ecclesie filij. Quod dico ꝓpetentib⁹ audiant fideles qđ dico fidelib⁹ audiāt ꝓpetētes: qđ dico fidelibus ⁊ ꝓpetentib⁹ ⁊ penitentib⁹: audiant ⁊ cathecumini: audiāt oēs ⁊ timeant ⁊ nemo contēnat. si sit mihi in ꝓlatiōe vester audit⁹: ne vobis sit in testimoniū doloꝛ meus. Cō petentib⁹ dico. fornicari vobis nō licet: sufficiant vobis vroꝛes. audiat de⁹ sivos surdi estis: audiāt angeli si vos contēnitis. Cōcubinas habere non licet vobis. ⁊ si non habetis vroꝛes: tñ non licet vobis habere concubinas: quas postea dimittatis ⁊ ducatis vroꝛes: tāto magis dānatio erit vobis si volueritis habere vroꝛes ⁊ ꝓcubinas. Ceterū si nō talis ꝓcubina fuerit ⁊ etas illi⁹ de quo agitur future incōtinētie suspitionē auferre dinoscit: apostolica concessione ad ordinez diaconatus ꝓmoueri pōt. Unde Pelagius papa scribit florentino episcopo.

¶ Qui post mortē vroꝛis habuerit de ancilla filios: diaconus fieri ꝓmittat.

Fraternitatis tue relatione suscepta ei⁹ latoꝛem scedas qđē nuptias expertū nō fuisse didicim⁹: castitatē tñ cū prioꝛi nō seruasse cōiugio deſignasti. ⁊ ꝙuis multa sint q̄ in hmōi casibus obseruari canonice iubeat sublimitatis auctoꝛitas: tñ qz defectus nſr tpis qbus nō solū merita sed coꝛpa ipa hoiz defecerūt: districtionis illi⁹ nō patif⁹ manere censurā et etas illius (de quo agit) future incontinētie suspitionem auferre dinoscit. vt ad diaconatus ordinē possit ꝓmoueri: cōcessisse nos nouerīs. Wicenā vero ancillaz eius de qua se post vroꝛis trāsitū filios habere ꝓfessus est: iubemus vt tua dispositiōe cuiq; monasterio continentiā ꝓfessura[e] tradak. Hoc ex dispensatione mīkiordie. Ceterū ex rigoꝛe discipline itelligit illū aurelianeñ. conciliꝫ.

¶ Non admittak ad clerū: q ꝓpter vroꝛē aliā cognouerit.

Si quis de laicis post vroꝛē suā aliā cuiuscūq; cōditionis cognouerit mulierē: in clerū nullaten⁹[f] admittak. Q. ō ḡ de pellicē ⁊ meretrice apud Greg. ⁊ Inno. scribit: ꝓpter spem futuꝛe incōtinentie ꝓstitutū esse[g] edit: qz difficile continentiā seruat q̄ se illicito ꝓcubitu maculare nō metuit. vel ꝓhibeꝫ ordinari q̄ pellicē vel meretricē cognouerit maritali affectu vel qz coꝛrupta floꝛē ꝺginitatis amiserit: vel qz meretricari⁹ nō desinit: licz in vroꝛē ducak vtrūq; em ipedimentū cuilibet pstat quominus ad sacros ordines ptingere valeat. Unde Hylarius papa scribit dicens.

¶ Qui virginem nō duxit vroꝛez: ad sacros ordines non accedat.

Uranduz ḡ in primis est ne ad sacros ordines (sicut gestis prioꝛib⁹ ante scriptū ē) quisq; qui vroꝛē non duxit virginē[h] aspiret. Itē Grego. vdis romane ꝓsul silitano epo.

¶ Bigamus vel penitens: coꝛpore vitiatus: ſras ignoꝛans curie vel ꝺditioꝛi obnoxi⁹: clericꝰ nō fiat.

Recipim⁹ nevnq; illicitas ordiatiōes factas. nec bigamū aut q̄ virginē nō est sortit⁹ vroꝛē aut ignoꝛantē[i]

fi. deleg. de causis. Uel distinguas an sint ꝓ blice ducte qua si vroꝛes vel nō xv. q. vi. cū multe. Sz qualiter ꝓcipit isti itra onē qñ ꝙ cogit religionē cuz ꝙ cogit hec res nō sit ꝓcepti. vt. xxxij. q. ſ. integritas. Dic q; rōne delicti cogit itrare monasteriū qñq; alios ꝙs ad agendam penitentiā. vt. l. dist. si ꝙs cleric⁹. Uel expone iube mus. i. ꝓsulim⁹.

Religi ōnē qñ ꝙ cogit ꝙs itra re.

f ¶ Si quis. ¶ Nullaten⁹. hic de stricto iure loquit: vt illud. xxv. dis. primum.

g ¶ Meretricari. hec rō non valet. qz nunq; marit⁹ coꝛrupte ꝓmouetur.

h ¶ Uirginē. xxxv. q. v. ālis.

i ¶ Ignoꝛantē ſras. ſ. ꝓsus. vt. xxxvj. dis. illiteratos.

illj. ꝓs

a ¶ Uiciatum.enormiter.
b ¶ Sz si qs.iã ordinatos supple aliter repeteret.
c ¶ Iz cui⁹. ¶ Admitti.Sz nõne hic videt nimi⁹ ri gor:q⁹ alĩqs sine culpa sua puniatur? ꝓpter hoc intelligunt quidã qõ hic dicit qñ marit⁹ patronus est turpitudinis ⁊ leno: sed certe tũc repelleret ꝓpter ꝓtũ delictũ. vt.xxxij. q.j.c.j.⁊.ij. dic ĝ q⁹ iõ phibet: ꝙa est marit⁹ corrupte.tñ si non cognouit eaz post adulteriũ perpetratuz ꝓmouet: vt.j.c.c.vlt. Sed pone q⁹ vir accuset vxorẽ ỗ adulterio:numqd pẽdete accusatiõe tenet ei reddere debitũ si talis ẽ ꝙ vult ꝓmoueri Uicũt quidaz q⁹ non:qz si reddit fit ei ꝓiudiciũ. cut nec cogitur reddere debituz ei quaz audiuit esse ancillam. vt eẽ de ziu. seruo. ꝓpositũ. sed tñ ibi alia rõ est ꝙa cum seruꝛa nõ est mrimoniũ:sed ẽ est matrimoniũ vñ meli⁹ vr q⁹ si bi ꝓiudicet cognoscendo eam q⁹ illi iniuriaz faciat.s. denegãdo ei debitum.⁊ ꝑm hoc sequitur q⁹ aliquis puniẽ ex eo qõ tenetur facere ex necessitate.et est cõtra id.xxiij.q.iij.na buchodonosor. vbi dr q⁹ nemo puniẽdus est ex eo qõ necesse hz facẽ. Itẽ ex hoc seqr̃et q⁹ aliqs ꝑ vno facto meretr̃ penã ⁊ ꝑniũ qõ est Z id.viij. q.j. sciendũ. Itẽ ex hoc sequit q⁹ aliquis ꝑ vno facto ⁊ meret ⁊ deme retur qõ est Z id.ff.de neg.gest.siue.meret eni dũ cognoscit vxorẽ.vt.xxxij.q.v.c.j.Et q⁹ vna res hz ꝯtrarios effectus qõ est Z id.ff.de so.qui hoiem.Ꝑ.vl. Jo. Posset tñ dici q⁹ si marit⁹ reddat debitũ vxori corrupte non ꝓiudicet sibi quin possit ꝓmouere:qz tunc potius dr cognosci ab vxore q̃ cognoscere ipam. vt

Marit⁹ sine metu ubi gamie an vxori debi tũ reddẽ possit pendẽte accusatione adulterij.

lꝛas vel qualibet parte corporis viciatũ⁸:vel penitẽtie vel curie. aut cuilibz ꝙditiõi obnoxiũ ad sacros ordies ꝑmittas accedere.sz si q̃s⁹ huiusmodi reperis nõ audeas ꝓmouere. Item in neocesariẽ.ꝙcilio. ¶ Nõ fiat sacerdos:cui⁹ vxorẽ euidẽter cõstat adulteriũ admisisse.

Si cuius vxorẽ adulteriũ admisisse cuz esset laicus euidẽter fuerit ꝓbatũ:hic ad ministeriũ ecclesiasticuz admitti[c] non põt. Nã si in clericatu eo iã cõstituto adulterauit: dato repudio dimittere eã debet. Si vero retinere eius cõsortiũ velit: non põt suscepto ministerio perfrui.

Itẽ exc̃ilio martini pape.

¶ De eodem.

Si laici vxor in adulterio fuerit deꝓhẽsa hic talis ad misteriũ ecclesiasticũ nullo mõ adducat. Si autẽ post ordinatiõez alicui⁹ clerici vxor adulterata fuerit dimittat eã. Si aũt cũ ipa voluerit pmãere a misterio exi stat alien⁹ ꝙmissis auctoritatib⁹ bigami et q̃ ꝯgines nõ sũt sortiti vxores:a sacris ordinib⁹ ꝓhibẽt. Sz querit si quis ante baptisma viduã duxerit vxorez:an postea sit phibẽdus a sacris ordinib⁹ Ꝛe his ita scribit Jnno.papa victori rotho.epo.

¶ Qui ãt baptisma seu post baptisma viduã duxerit vxorem:nõ admittat ad clerũ.

Si quis[b] viduam (licet laicus[e]) duxerit vxorẽ seu ãt baptismũ seu post baptismũ nõ admittat ad clerũ:qz eodẽ vicio[f] videt exclusus.in baptismate eñ crimina dimittuntur: nõ accepte vxoris ꝓfortiũ relaxat. qõ si non putatur vxor esse cõputanda que ante baptismum ducta est: ergo nec filij qui ante baptismuz geniti sunt ꝑ filios habeant. Prohibẽt etiã bigami a quolibet ordine clericat⁹. Juxta illũ Ambro.ad vercellenses.

¶ Qui secũda cõiugia sortitur:clericus non fiat.

Cognoscam⁹ nõ solũ de epo ⁊ pbro[g] apl̃m statuisse.sz et iã patres in cõciliꝭ niceni tractatu addidisse[h]:clericũ quẽquẽ nõ debẽ esse q̃ scda ꝙugia sit sortit⁹.

Ubi etiã viduarũ mariti vl ancillarũ vel meretricũ:si in vxores accipiunt:clerici fieri nõ possũt. Unde in canonib⁹ apl̃oꝝ legit. ¶ Spectaculis publicis mãcipatã: vl reiectã: vl ancillã ducẽs vxorem:diaconus non fiat.

Si quis viduã ⁊ eiectã accepit:aut meretricẽ aut ancillã[i]:vel aliquã ỗ his q̃ publicis mãcipant spectaculis:nõ potest esse epꝰ:aut pbr̃:aut diaconus:aut ex numero eorũ qui ministerio sacris vsq̃ ad legẽ ꝓmotionis que factũ solũ requirit.nõ quo ad legẽ mosaycam.vt.xv.q.j.Ꝑ.fi. nõ obstat q⁹ iustus hoc fecit vel passus fuit.arg.xxxvj.dist. acutius. hoc totũ determiat decre.eẽ vt lit.pendẽ.c.ij.Bar.

d Si qs. hoc bene habes in auten. de sanc.epi.Ꝑ.clericos autez nõ aliter ordinari.

e ¶ Laicus. ideo dicit de laico:qz munus videret de eo. vel ideo:qz si clericꝰ hoc faceret non solum nõ ꝓmoueret:sz oi ꝓuui legio ecclastice dignitatis ꝓuaretur. vt.lxxxiij dist.quisquis.

f ¶ Ucio.i. de fectu.si.lvj. dist. qz simpliciter.et xxxvj.distinc.acutius.

g ¶ Ognoscamus non.

g ¶ De presbytero.supple ⁊ diacono. lxxxj. dist.c.j.

h ¶ Addidisse. Aug. tñ dicit q⁹ ꝑm interpretatiõẽ apl̃us intellexit de quolibz ordie. vt.lxxx di. apl̃us.

i Si quis vi. ¶ Ancillã. Sed quare ẽ ꝓhibet cũ tñ eo ipso q⁹ aliqs ducit ancillã suam in vxorẽ ipa libera efficit. vt.C.de li.tol.auten.ad hoc.⁊.C.ỗ ope.li.liberte.sil̃r tenet ancilla. vt.xxix.q.ij.c.j.⁊.ij. Rñ. ꝓpter ꝓrogatiuã sacerdotij.vel ideo qz nõ videt ibi esse plenũ mrimoniũ. vt.xxxij.q.ij. sicut nõ ois.et ideo nõ videt ibi esse plenũ sacrm. Uel hoc ideo cõtingit quia vilis ꝑsona ꝑsumitur qui contrahit cũ ancilla.

vij.ps.

Ancilla cum dño Z hẽs libera efficitur.

a additõ Udua est. vt hoc meli⁹ itelligas dic q⁹ vidua dr q̃ a viro idua.i. diuisa vl̃ sepata est. nã iduo as.dr separe vl̃ diuidẽ.⁊ dr sic ab id⁹ qõ est diuisio vel sepatio ꝑm pol. et dicvidua. scz ex cui⁹ copla quis impedit. hugo. Jo.de san.

b ¶ Maritus q̃ in eã gessit maris ritu⁹ eã carnaliter cognoscendo.Zau.

Weretrix. c ¶ Meretrix. alibi dicit meretrix cui⁹ turpitudo publice venalis ẽ: vt.xxxij.q.iij.meretrices.

d ¶ Que multoꝝ q̃ admiserit plẽs q̃z.xxij.milia hoim:vt.xlv. di.disciplina. vl q̃ admisit.xl. vt eẽ de cle.excom. c.latores.

e Si subdiacon⁹.colligе casum ex eo quod habet.ỗ. xxxj. dutiꝭ.Ꝑ.fil⁹. in fine.

viij.ꝑs f ¶ Inter lectores.de iure cõ ꝑdit ꝓlegiũ clericale.vt.lxxxiij dist.quis. iõ fit hoc ex dispensatiõe. q⁹ remanet at in sacris minorib⁹ ordinib⁹

Dispẽsatio vtrum possit cũ biga mo fieri. g ¶ Lector si. fiat. sic g papa dispẽsat Z apl̃m vt h. ⁊.lxxvij. di. pbr. Jnno.tñ dicit q⁹ nõ lz dispensare cũ bigamo vt eẽ de biga. nup. et idem qõ ỗ dicit martin⁹.l.dist.si ꝙs vidua.Luci⁹ tñ dispẽsauit cũ panormitãõ archiepo q̃ fuit bigam⁹. Itez hẽs ỗ q⁹ lz sit dispensatũ i vno ordie

ix.ps.

cro deseruiũt. Que autẽ sit vidua:q̃ eiecta vel meretrix Hieron⁹.ad fabiolã ỗ veste sacerdotali ostendit dicens

¶ Que sit vidua/vel eiecta/vel meretrix.

Udua est[a] cui⁹ maritus[b] mortu⁹ ẽ. Eiecta est q̃ a marito viuẽte eiicit. Meretrix[c] q̃ multoꝝ[d] libidini patz Sed postea tẽpoꝝ defectui ꝙdescẽdẽs papa martin⁹ in minoꝝib⁹ ordinib⁹ constituit eos ꝑmisit:nõ regulã ꝓfigẽdo dicẽs. ¶ Jnt lectores vl hostiarios deputet subdiacon⁹ secũdã vxorẽ duxerit vxorem.

Si subdiacon[e] secũdã vxorẽ duxerit inter lectores[f] vel ostiarios hẽat itaut apl̃m nõ legat. Necessitate tñ exigente bigam⁹ vl q̃z ad subdiaconatũ põt ꝓmoueri. Unde martin⁹ papa ait. ¶ Viduã ducẽs vxorẽ:subdiacon⁹ fieri non põt.

Lector si viduã alteri⁹ vxorem accepit in lectoratu ꝑmaneat: aut si necessitas fuerit subdiaconus fiat[g]:nihil autẽ supra. similiter si bigam⁹ fuerit. Quib⁹ aũt ꝑpria coiugia ꝓhibent interdicit etiã nuptialibus cõuiuijs interesse Unde in agathẽ.cõcilio legitur.

¶ Huptiaꝝ conuiuijs ꝑbri interesse non debent.

Pbri.diacões.subdiacones.vl deiceps q̃b⁹ ducẽdi vxores lnia mõ nõ ẽ: ẽt aliaꝝ[h] nuptiaꝝ eutẽt cõuiuia:nec his cetib⁹ misceãt vbi amatoria cãtant:⁊ turpia aut obsceni motꝰ corporuz:choreis ⁊ saltationibus efferuntur:ne auditus ⁊ obtutus sacris ministeriꝭ deputati turpiũ spectaculoꝝ atq̃ verboꝝ cõtagione polluantur. Uiduavero est intelligẽda si post solẽne fed⁹ nuptiarũ morte interueniẽte a viro suo diuisa fuerit.

Ceteꝝ si anteq̃z ꝙuenãt fatali necessitate ab alterutro diuisi fuerit/licet ex spõsalibus vxor sit appellata.nõ tñ post mortẽ spõsi.ẽt si ꝓpria domo sit ducta: ⁊ etiã cũ eo velata vidua appellata est: nec ex ei⁹ copula a sacris ordinib⁹ aliqs ꝓhibẽt. Unde pelagius papa scribit.

¶ Qui cũ alio velatã: nõ tñ illi nuptã vxorẽ duxerit:sacerdos fieri nõ prohibetur.

Ualẽtino[i] clerico cui mulier cũ alio ãt velata:si tñ illi nupta sz ỗ manẽs post mortẽ eius cũ q̃ velata fuerat spõsa ꝙugalis est copula sociata: qz iteruz velamẽ accepit nullũ in ꝓmouẽdo generẽ obstaculũ qz nihil est (cẽtũ ad hũc articulũ ꝓtinet) qõ ei de canonicis obuiet constitutis.

¶ Distinctio.xxxv.

Quib⁹[k] ordinib⁹ biga mi ꝓhibeãt ⁊ vtrũ reputentur biga mi q̃ ãt baptismuz habuerũt vnã:⁊ post baptismũ habuerũt alterã:⁊ an liceat sortiri vxores i sacrꝭ ordinibus constitutis: multorum auctoritatibus breuiter mõstratum est. Sequitur autẽ in descriptiõe illa apl̃icavt sit sobrius q̃ ordinandus est nõ vinolentus. qõ ex auctoritate veteris testamẽti introductũ est. Ministri eñ tẽpli ꝓhibenꝭ vinũ ⁊ licerã bibere:ne ebrietate grauentur corda eorũ vt sensus eorũ vigeat semp ⁊ tenuis sit:vel qz venter[l] mero estuans facile despumat i libidies. Uñ noe ebrietate nudauit femora. loth aũt quẽ sodoma nonvicit:vina viceꝛ. Qõ aũt vinolẽt⁹ esse ꝓhibet: nõ semel sz freq̃nter vino replet⁹ dz itelligi. Hinc etiã in canonibus apostoloꝝ legitur.

¶ Diacon⁹ ꝓbr̃ ⁊ epꝰ ebrietati et alee deserniẽtes nisi deserit cõtione puniẽt

Epũs aut pbr̃: aut diacon⁹: aleeᵐ atq̃

viij.ps.

k Quibus. ỗ agit de tertio ca. aplice regule opz ordinãdũ nõ esse violentũ.inferit ẽt de pena illoꝝ qui freq̃nter idulgent ebrietati ⁊ dicit q⁹ minores corpalit puniũt maiores p⁹ admonitionẽ. xxx. dieb⁹ cõtione priuant:vt.j.c.c.vl.

l ¶ Qz ẽter. ꝓguis vẽt grossũ gñat sensum. xlvij. dist.Ꝑ.si q̃.

m Epũs. ¶ Alee. Clerici nõ ꝏbẽt ludere vel ludis ifesse: vt eẽ ỗ vi. ⁊ ho.cle.clerici:

Clerici ludere aut lusores

j.thi. iij. Leui. x.b. Deu. ix.et xix.

spectatores nec participes erūt ludētib⁹ nec inspectores ludi. vt re non in auc. de san. epi. in fi dicim⁹. Sz nūqd pōt peti id qō debent in alea pdi? Dicūt qdā q nō: sed p auperib⁹ est ero ganda pecunia illa. arg. xliij. q. v. non sane. cum em Ludo pditus turpitudo veritꝫ ex parte vtriusqꝫ melior est cōditio possidentis melꝫ credo q possit repeti. vt. ff. de aleatorib⁹. l. vlti. in fi. etiā vēqꝫ ad. l. annos. vt dicit greca cōstitutio. C. de relig. z sumpt. fu. et de alea. z si quis extēs i alea rē suam vēdiderit nō teneꝫ de euictiōe. vt. ff. q. rerū actio non da. si filio. H. j. lz aūt hic phibeat ludus: tn p consuetudinē habēdo pōt ludi. ff. eo. l. vlti.

deut. xxiij. a. De/auget.

a ¶ Defuiēs. id est valde seruiēs: vt illa prepositio augmentet. ff. depositi. l. j. in pn. qñqꝫ pōt vt ibi. sepe pcor moritē: mortem qꝫ deprecor idē.

Gen. xvij. b

b ¶ Aut desinat. non ergo p quolibet delictū tati epi debent fulminare: vt vt excōicent vel deponāt. ad idē facit. l. xvij. di. eps. et. xc. di. c. vl. Si quotiēs peccāt homines sua fulmina mittat Jupiter: exiguo tēpe nullus erit.

Rom. xiij. b

c ¶ Prohibetur. aut verberet. vt J. eo. ca. vl.

d

Exo. xxi. a.

¶ Ab exodio. ¶ Nec carnib⁹. th lamech fuit venator: lz illud fuit ppter pelles non ppter carnes.

Lamech fuit venator. Circūcisio q̄re fiebat.

e ¶ In signū. vt p eaz fideles discernerent ab aliis. vl fuit signū interioris circūcisiōis: vl fuit signū futuri baptismi: qz tūc p circūcisionē tollebāt pctā. sicut nūc p baptismū. vt J. de pse. di. iiij. q. apud nos.

f ¶ Implere. ē. di. iij. erit ē. Dic q facile nō pt impleri. vel dic q tūc null⁹ potuit eā implere q ad hoc vt adipisceretur vitam eternā: qz p circumcisionem nō aperiebat ianua celi. licet ianua Iferni etiam esset precluſa. secus hodie p baptismū. extra de bap. maiores. vel ideo istud dicit qz cōtrarietas fuit in lege. cū em preceptū fuit q sabbati die nō fieret aliqs opus. itē preceptū fuit q. viij. die circūcideret puer: potuit contingere q sabbatum esset dies octauus ab ortu pueri. sed tamen in hoc non peccabant. qz excusabant. ppter ipossibilitatez. ideo autē fuerūt eis data dura precepta: qz ex superbia eorum dixerunt: nō deest q ipleat: sed deest qui iubeat.

Circūcisio et baptisꝫ m⁹ differunt.

Mat. viij. b.

g ¶ Duricia. tamen peccatū erat: vt ex de diuortiis. gaudem⁹

h ¶ Et o. que est vltima littera grecorū.

i ¶ Ad a. que est prima latinorū. z est argu. q restituta re ad pristinū statū pōratura restituitur. vt. xxvj. q. vj si dās de corpe. ff. de ser. rusti. pdi. hi q. al's attilictiō. Itē ar. q nō fit iniuria rei si restituitur ad pristinum statū. ff. de pac. si vn⁹. H. qō in spem dot⁹

k ¶ Nec comedim⁹ id est suadem⁹ non comedere: cōsiliū est.

Leui. x. b. Nūe. vj. a.

l ¶ Dedicatū est. id est in vsuz assumptum.

m ¶ Eccie pn cipes. i. prelatos. vt de pse. di. j. corpa.

n ¶ Prophete⁹. scz michee.

o ¶ Lautiusqꝫ. id est delicatis.

ephe. v. d.

p ¶ Epulis cō qsitis. id est terrenis delicijs que multo labore queruntur. de consecra. distinc. v. ne tales.

q ¶ Exteriores. i. ex toto eē lucē. Arg. xlj. di. q̄libet

r ¶ Buccas. plen⁹ vēter facile de ieiunijs disputat. xij. q. ij. g̃lia epi. Ar. q archidiaconus cū visitat parrochias non est ex illis prestāda procuratio. vt. x. q.

ebrietati deseruiēs⁸ aut desinat⁹ aut certe dānet. subdita con⁹ aūt ār lector: aut cātor sīlia faciēs: aut desinat aut cōione priuet⁶: sīlr z laicus.

Itē Hiero. ¶ Cesus carnū z vini pot⁹ post diluuiū cōcessus legit: post xpi aduētū

Abexordio (ihibit⁹. cōditiōis hūane nec carnibus⁹ vescebamur: nec dabamus repudiū: nec ppria nobis eripiebāt i signū⁶: z hoc cursu vsqꝫ ad diluuiuz puenim⁹. P⁹ diluuiū aūt cū datione legis date p moysē quā iplere⁸ null⁹ potuit carnes igeste sūt advescēdū: et fpudij pcessa duricia⁸: z cultell⁹ circūcisiōis appositꝫ: q̄ si dei mun⁹ plus i nobis creauerit q̄ necesse est. Postqꝫ aūt xp̄s venit i fine tēporꝫ z Od etiā reuolat ad A⁹: id est extremitatē retrarit ad principiū: nec repudiū nobis data re pmittitur: nec circuncidimur nec comedim⁹ carnes dicēte apl̄o. Bonū ē vinum nō bibere z carnes nō comedere. vinū em cū carnib⁹ p⁹ diluuiū dedicatū est. Item ex epistolis eiusdem.

¶ Alienū est a sapiente potationib⁹ z ebrietatibus va

Luriosa res (care. est vinū et cōtumelio sa ebrietas. oīs qui cū his miscetur: non erit sapiens.

Idem.

¶ Ignominiosum est sacerdoti affluere deliciis: epulis atqꝫ lasciuijs.

Ecclesie principes⁸ q̄ deliciis affluūt et int epulas atqꝫ lasciuias pudicitiā seruare se credūt: prophetic⁹ sermo describit: q eiciēdi sunt de spaciosis domib⁹: lautisqꝫ⁹ priuijs z multo labore epulis⁸ exquisitis. Et si vis scire q̄ eiciēdi sunt: ppter malas cogitatiōes z opa sua: euāgeliū lege. in tenebras scilicet exteriores⁹ vbi erit fletus z stridor dēti

Mich. iij. a.

um. An nō cōfusio z ignominia est: ieiunium crucifixū pauperē z esurientē fartꝫ predicare corpib⁹: z ieiuniorū doctrinā rubentes buccas⁸ tumētiaqꝫ ora proferre: Si in apl̄oꝝ loco sum⁹: nō solū seruonē eoꝝ imitemur: sz etiā pseuerationē et abstinētiam.

Itē. ¶ De eodem. Palea.

Enter mero estuans cito spumat in libidinem. vbi ebrietas ibi libido dominatur z furor. Idem.

¶ De eodem palea.

Iolentum sacerdotem z apostolus dānat z vetus lex prohibet: sacerdotes q̄ ministrant in tēplo dei prohibent vinū z siceram bibere: ne crapula et ebrietate aggrauentur corda eoꝝ. Sicera hebreo sermone ois potio nuncupat q̄ qs iebriari pōt. qcqd iebriat statū mētꝫ euertit. fuge sīlr et vinum in quo est luxuria. Nolite (ait apl̄us) inebriari

Mat. viij. b.

vino in quo est luxuria: q̄ altari deseruit vinū z siceram non bibat. Sponsa xp̄i vinū fugiat z venenū: vinū z ebrietas incendium est.

Item prosper. ¶ De eodē.

Luxuriam facit et nutrit vini perceptio nimia nō natura. Item Ambro. in sermone de ieiunio q̄ ita incipit. Diuinū ad patrē resultat oraculū. ¶ In paradiso abstinentia: post paradisum edendi lasciuia incepit.

Exto⁶ die bestie⁶ sunt create: z cū bestijs orta est edēdi ptās z vsus esca ruz. vbi cibus cepit⁶ ibi finis factus est mūdi. ibi cepit sua incrementa nescire vbi cepe runt diuina opa circa eū feriari⁹: quo iudicio declaratū est q p cibos mūdus haberet minuī: p quos desijt⁶ augeri: z infra. ¶ Ut sciam⁹ nō esse nouellū ieiuniū⁶ primaz illic legē cōstituit de ieiunio

Gen. xix. a

¶ Et infra. Eousqꝫ nemo p uaricari nouerat cū adhuc orta nō esset q̄ prima est prevaricatio. Indictū ē ieiuniū abstinētie lex a dño deo: prevaricatio⁸ legis a diabolo: culpa per cibū: latebra⁹ post cibū: cognitio infirmitatis i cibo: firmitatis virt⁹ in ieiunio. serpens suasit gule: dñs ieiunare decreuit. itaqꝫ gula a paradiso regnante expulit: abstinentia ad paradisuz reuocauit⁶ errantē. et infra.

Effect⁹ vini est duplex

¶ In principio generis humani ignorabatur ebrietas. primus Noe vineā plātauit dedit naturā: sed ignorauit potentiā: itaqꝫ vinū nec suo pepcit auctori: sz illi⁹ ebrietas nobis suadet sobrietatē Semel ei inebriat⁹ est Noe. vbi malū ebrietatꝫ agnouit: iumentū⁹ suū ad remedium temperauit: nec effudit ad vicū. ¶ Manebat autē antecēz vinū inuenirek omnib⁹ incōcussa libertas. nemo sciebat a cōsorte nature sue obsequa seruitutis exigere. non esset⁴ hodie seruitus: si ebrietas nō fuisset. obrepserat q̄dem fraterne prelatiōis inuidia⁸⁸: manebat tn adhuc paterne pietatis reuerētia. lesa pietas⁸⁹ est dum irridetur ebrietas⁹⁰: non illis itaqꝫ solis nocent vina: quos tentant⁹¹: sed etiā illis amplius oculis quoꝝ temulēta ebrio sorū membra nudant: z infra.

Gen. xix. g.

¶ Legimus etiā q̄ patrem Loth inebriauerunt filie in monte ad quē timentes incendiū sodomitaꝝ confugerant: z habitabant in spelūca. fuit itaqꝫ ebrietas origo incesti: cōcubitus pessime regeneratricis partus⁹² deterior. ¶ Et non abrahā vina in suo cōuiuio mīstrabat: sed imolabat vitulū butirū z lac etiā āgelis hospitib⁹ exhibebat. recte em illic deerat materia peccati⁶ vbi erat remissio⁶ peccatoꝝ. ¶ Denicz an nūciauit dominū Johānes nō manducans panem neqꝫ bibens vinuz. Qui enī xp̄m annūciat ab omni viciorum incētiuo pstare se dz alienū.

Mat. xj. c.

Itē ex cōcilio agatheñ.

¶ Triginta diebus a cōione abstineat clericus: quem ebriū fuisse constiterit.

Ante oia clericꝫ vetat ebrietas: q̄ oim vitiorū fomes ac nutrix est. Itaqꝫ eū quē ebriū fuisse pstiterit (vt ordo patit) aut. xxx. dierū spacio a cōione submoueat: aut corpali⁶ subdatur supplicio.

Epos p laicum nō debet clericum.

¶ Distinctio xxxvj.

Portet⁹ ordinādū esse prudētē: qō otra eos no

q̄. g̃lia epi. Ar. q archidiacon⁹ cū visitat prochias nō ē ex illis pstā da procuratio. vt x. q. illō. hoc vez est añ visitatōez factā. ex de cēl. exigit. Hze. x.

Ebrietat⁹ mala.

a ¶ Exto die illō ait ad detestādā ebrietatem sine gulaz. Prio qz p eā dicrauit hūana ꝺditio. Scōo ex ꝑplo Noe. tertio qz seruit⁹ est inducta ppter eā Quarto exēplo loth. deide pmē dat sobrietatem exēplo abrahe q̄ cibuz mīstrauit angelis sine vino. z exēplo Johānis baptiste.

a ¶ Sexto die

die dñi co incepit dñs mūduz facere.

j. die venerꝫ. naz dñico die dñs cepit facere mūdū vt. lxxv. d. qō die Alij dicūt q̄ oia sīl creauit. vnde salomō. Qui vult ieiunū oia sīl creauit. sed lz sīl facta fuerit / nō sīl dici oia poterāt. z iō scptura vtit tali distictōne. extra ō sum. trini. ca. j.

b ¶ Bestie. i. animalia i terra. nā. v. die fuerī creata volatilia z pisces

c ¶ Cepit. mūd⁹

d ¶ Feriari. i. cessare.

e ¶ Desijt. tūc fuit hō spoliat⁹ gratuit⁹ z vulnerat⁹ in naturalibus. de pe. di. ij. adam.

f ¶ Jeiuniū. i. abstinentia.

g ¶ Preuaricatio. j. fuit.

h ¶ Latebra. Qz absconditur se adā a facie dñi.

i ¶ Reuocauit. qz pmi parētes saluati sūt. vt de pe. di. j. si pmi. et

Corp⁹ est inmentū.

l ¶ Nō est. ē. di. j. sus gentiuz. J. sed ibi soluit.

m ¶ Prelatio nis inuidia: quia chain interfecit fratrem suum.

de chain

n ¶ Pietas. paterna.

o ¶ Ebrietas. id est ebrius.

p ¶ Tentāt. i. inebriant.

Gen. xix. g.

q ¶ Partus. i. effect⁹. isto vult dicere q vinum erse duos pduxit effect⁹. primo ebrietatē. deide incestū. et ebrietas fuit ꝺterior effect⁹ vini. Uel aliter ex ebrieta te pcessit seruit⁹ Itē ex ea p̄cessit incest⁹ q̄ deterior est. Uel illō vult dicere q filia ē deterior q̄ mr. q̄a moabite et amonite q̄ ab illis pcesserant fuerunt deteriores q̄ matres.

Effect⁹ vini est duplex

Gen. xix. a

Mat. xj. c.

r ¶ Peccati. i. vicium.

s ¶ Remissio. i. deus remittens peccata.

Ante oia. t. ¶ Aut corporali. lz eps nō verberabit clericū p laicū. vt ex de sen. excō. vniuersitatꝫ. nisi sit incorrigibilis. vt ex de sen. excōi. vt fame.

Eps p laicum nō ꝺbet clericum.

Oportz. ab hoc loco vsqꝫ ad. xl. di. oñ quā pitia debēt hre clerici. i hac oñdit q hēbunt pertiā lr aꝫ sacraꝫ. in pri. dis. oñdit q etiā habebunt pertinaz

g. iij.

sciariū sciaz. z i de sūpta occasione oñdit i. xxviij dis. q; ignātia est piculosa clericis. l. xxxix. di. dicit q; hēbūt pitiā sciariū negociozz. et agit h; de q̄rto. c. aplice regule.

Sacerdotis i pitia ē iexcusabilis.

o ¶ Siplicitatis. nec simplicitas nec aliō pōt excusare sacerdotis ipitiā. xxxviij di. si in laicis.

Eps ē iudex corpis z alarū

b ¶ Sciariū. cū eni eps sit iudex z corpozū et aiaz. vt. xj. q. j. ō psona. z. x. q. i. q. cūctoz. opz tp̄m tā spūali q̄z sciari scia ozdinari. xxxix di. circa pun.

Sciā mediocris sufficit.

c ¶ Literatos. pen. t⁹. sufficit tñ mediocris scientia. vt ex de elec. cuz nobis olim. non eni req̄rit in clerico summa pfectio. sic. ff. de edili. edic. sciēdū. H. illud. z. l. si quis vēditor. l; sit ar. Z. ex de pur. ca. ostitut⁹. Sed q̄d si penit⁹ laic⁹ ordinarēt: nūquid recipet caracterē: Sic. ar. j. q. j. vētū. ibi. Iz dicit.

Exo. xxviij. a.

De hoc no. xl. distin. sicut. z ex de cle. per sal. pmoto. c. vno.

d ¶ Imminutos. enormiter.

e ¶ Seipos. ex idignatōe. Joh.

Exo. xxv

O Ui eccliastici discipli. f ¶ Stipendia. s. i. officijs.

g ¶ Ordine. hic habes q; qui iniuste cōfert alicui ordine puta tur prāte cōferē diiuluz. j. q. j. si cū epi. Alibi i supplēdik a celebratione misse p annū vt. lv. di. nullus. alibi deponitur.

ordinātis iiuste punitio.

iij. reg. ij. a.

tandū est q̄ sub noie simplicitatis excusant stulticiā sacerdotum. Prudentē autē eṕm oportet itelligi nō solū lrax peritia: verūetiā seculariū negociozū dispēsatiōe. U ñ in epla gelasij pape legitur.

¶ Illiterati z corpore viciati: nō pmouēātur ad clerum

ILiteratos aut aliq̄ pte corpis viciatos vl iminutos nullo pūmat ad clericat ordinē pmouē: q̄ lris carēs sacris nō pōt esse apt officijs. zvicioſū nichil deo pius offerri legalia pcepta sanxerunt: similiter q̄ seipos abscindunt.

Item zosimus papa.

¶ Ad sūmū sacerdotiū non aspiret: q̄ diuis stipēdijs vel disciplinis nō est eruditus.

QUi eccliasticis disciplinis p ordinē nō est imbut z tpm approbatione diuinis stipēdijs nō est eruditus: nequaq̄z ad summū ecclesie sacerdotium aspirare pūmat: z nō solū in eo ābitio efficax habeat: verūetiā ordinatores eo careāt ordine quē ō pcepta patrum crediderunt presumendum. Ecce q̄ sacraz lrax oportz eṕm hre peritiā. vñ in vetesta. inter cetera ornamēta pōtifex rōnale ferebat in pectore: in quo scribebāt manifestatio et veritas: q; in pectore pōtificis manifesta dz esse cognitio vitatis. ¶ Hic etiā vectes q̄bus archa portabāt iugiter anulis erāt inserti: vt cū archa esset portāda nulla esset vel fieret mora de intromittēdis vectib q; pdicatores p quos eccliа circūferēt sacris lris semper debēt iisistere: ne tūc q̄rant discere cū ex officio alios debeāt docere. ¶ Hic etiā datuid prius et gra spūssicti donū scientie pcepit: et postea

administrationē regni assecut est. ¶ Salomō q̄z nō diuitias: nō lōga tpa huj vite: sed sapiam a deo expetijt et ipetrauit. ¶ Hinc etiaz dñs pr posuit vba sua in ore pphete: z postea ostituit eum sup gentes et regna: dicens ad hieremiā. Ecce dedi verba mea in ore tuo ecce cōstitui te sup gentes et regna.

Hiek. j. b.

¶ Hinc etiā malachias. labia sacerdotis custodiūt sciētiā z legē exquirūt de ore eius: q; angelus dñi exercituū est. ¶ Hinc etiā idē saluator noster prius in medio doctoz sedit audiens illos z interrogās: z postea pdicare cepit: q; pr quisq̄z discere: z postea pdicādi officiuz vsurpare dz. ¶ Hinc etiā salomon ait. prius tēpus tacēdi z postea loquēdi: q; veritas prius tacēdo discitur: et postea loquēdo predicatur.

Mal. ij. b

¶ Hinc idem dñs ait. qui audit dicat veni. ¶ Hic etiā prius aplos docuit: deinde eos ad predicandū misit dicens. Estote prudētes sicut serpentes: z simplices sicut columbe. Sic etiaz post resurrectionē prius illis sensum aperuit z scripturas ex planauit. z postea dixit eis. Eūtes in mūdum vniuersū zc. Unde cū de q̄nq̄z panib quinq̄z milia hominū vellet reficere: prius panes accipiens fregit: et postea discipulis dedit: z post eos demum turbis apposuit: q; sacramēta legis et pphetarum prius disserēdo exposuit: z post ea eorum scientiam discipulis dedit: et per eos tandem illam fidelibus dispensauit. Hinc Petrus etiam cum ceteris ecclesie scriberet ait. Parati esse debetis reddere rationem omni poscēti vos satisfactionem de ea

Luce xxiij. g.

Epus aliozuz doctrina fi dz egere.

Eccl. iij. b.

vt. lij. di. c. j. z. lxij dist. c. vl. z. lxxxj. ditātis. Cōsuenit distingui q; si ex negligētia ordinat q̄s idignū tunc suspendit: si ex certa scientia tūc deponit. Ul aliter aut ordinat illū cum q̄ de facili dispensare pōt: vel cuz quo dispensare nō potest: vt ſm hoc magis vel min⁹ puniat: hodie tñ mitr agitur cū talib. vt extra de prebē. graue.

iij. reo. iij. a. iij. pali po. j. b

Apoc xxij. d.

Mat. x

Mat. xiij. b

Prelati ad oēs q̄stiōes rñdere tenent

j. Pe. iij. c.

h ¶ Querant Nec eīm eps dz egere doctrina aliozū: qm̄ alios dz instruere. vt j. q. vij. cōuenientib. sic. xvj. q. j. sic vnc. Jo.

i ¶ Cōstituit. No. ex ordie loquēdi. pbari ordinē factozū. sic xlij. di. sit rector z. xx. di. H. j. Joh.

k ¶ Custodiunt. quia videre dz q̄bus pdicet z quibus nō: vt lxij. di. mandatis. z. xxij. q. vlti. c. penul.

l ¶ Qui audit Discendo.

m ¶ Uenī. docendo.

n ¶ Serpentes. ne eoz̄ dolis supplantemi

o ¶ Et simplices. ne aliis dolos machinemi. Jo. vt. xvj. q. j. si cupis.

p ¶ Satisfactionē. s. rñdendo eis. Et est ar gu. q; plati tenē tur respondere ad oēs q̄stiōes. nā tñ debēt differre a subditis q̄tum granuz a palea. vt. xxv. di. H. crimis. j. q. j. vilissimus. z. vij di. licet. Jo.

j. thi. iiij. d.

a ¶ De ea fide. i. de articulis quos creditis et tenetis. Jo.

b ¶ Spe. i. de his q̄ sperat is.

c ¶ Oculi. spōse.

d ¶ Plenissima. sic semp prelati sedebunt iuxta fluenta euāgeliozū et sacre scripture z sicut colūba sedet ex natura iuxta aquā vt videat in ipsa aqua vmbrā supuenētis accipitris: et sic sibi pcauere consueuit: sic plat sibi p scripturā pcauebit cōtra hereticos. z. di. in fi. xj. di. nolite

Exo. xxxviij.

Prelat colūbā imitetur. Cāti. v. d.

e ¶ Si q̄s vult. dit. nunq̄d ergo epi nō intererūt bellis: ummo/q; etiā possunt alios hortari ad bellū: vt. xxiij. q. viij. gik. z. c. hortatu. Jo.

f ¶ Indefinēter. alio vel hoz statutis. sic. xxj. q. iij. hi q̄. de consse. dist. v. nunq̄z. xxxj. di. si laic. ff de q̄di. et demō. si q̄s ita. xxij. dis. sacrosancta

divisio

¶ Sed queritur hed dis. diuiditur in quinq̄z ptes. Scōa ibi: cur ergo Tertia ibi: relatū Quarta ibi: ideo. Quinta ibi. Ut itaq̄z Jo. de fan.

g ¶ Sed queritur. hac. xxxvij. distic. querit. H. an ordinandus debeat habere peritiā seculariū scientiarū Primo aūt ostēdit q; clerici non debēt respicere libros gentiliū. secūdo ponit argu. in cōtrariū z

Clerici an libros gētiliū respicere possint

fide z spe que in vobis est.

¶ Hic etiā paul scribēs ad thim. ait. Attende lectōi z exhortatiōi z doctrie. Ex q̄b oīb liq̄do colligit q; nō sufficit platis bona pversatio et moruz honestas: nisi addat scia doctrine. ¶ Uñ sacerdotes igressuri tēplū tabernaculi prius lauabant in labio eneo q̄ fecerat moyses ex speculis mulierū. ¶ Hinc ēt in cāticis cāticoz. Oculi p q̄s plati eccle intelligūt assimilant colūbis q̄ residēt iuxta fluēta plenissima. Hinc etiā Hiero. i leuitico. ¶ Sacerdotes ē legis sciam hre: nō bellis: sed oriōnibus vacare.

SI q̄s vult pōtifex esse nō tā vocabulo q̄z merito imitet moysen: imitet z aaron. q̄d eṕm dicit de eis: q; nō discedūt de tabernaculo dñi. erat g̃ moyses indefinēter i tabernaculo dñi. Quid aūt ei op erat: vt aut a deo aliq̄d disceret: aut ipe pplm doceret. hec duo sunt pōtificis opa: vt a deo discat legēdo scripturas diuias z sepi meditādo: aut pplm doceat fz illa doceat que a deo ipse didicerat nō ex pprio corde vel humano sensu: sed q̄ spiritus sctus docet. Est z aliud op q̄d facit moyses. ad bella nō vadit: nō pugnat contra inimicos. sed quid facit: orat: z donec orat vincit populi ei. si relaxauerit z demiserit manū: pplus ei vincitur: z fugat. Uret ergo sacerdos eccle idefinēter: vt vincat ppls q̄ sub ipo est hostes iuisibiles amalechitas

q̄ sūt demones ipugnātes eos qui volūt pie viuere in xpo.

¶ Di. xxxvii

Ed queritur an secularibus litteris oporteat eos esse eruditos.

De his ita scribit in cilio carthaginensi. iiij.

Libros gētiliū si legat eps.

EPiscopus gētiliū libros nō legat: hereticoz aūt plegat p necessitate aut tēpore. Item Hiero. ad damasū papā de filio pdigo. ¶ Reprehēdūt sacerdotes: q̄ omissis euangelijs comedias legunt.

SAcerdotes dei (omissis euāgelijs z pphetis) videm comedias legere: amatoria buccolicoz versuū verba cātare: tenere virgilū i manib: z id q̄d i pueris adest causa necessitatis crimē i se facere voluptatis.

Eps in licet ges aut dire.

Idē. ¶ Uanitate z obscuritate sēsus ābulāt q̄ secularibus disciplinis occupātur.

NOnne vobis videt in vanitate sensus z obscuritate mētz ingredi. q̄ die b ac noctib in dialectica arte torq̄t. q̄ phisic pscrutat oculos trās celos leuat. zvltra pfundū t rarū z abyssi i q̄ddā inane demergit: q̄ iābū feruet. q̄ tātā metroū siluā in suo studiosus coīde distiguit z ogerit. Et (vt ad alterā partē trāseā) q̄ diuitias pfas z nephas q̄rit: q̄ adulatur regib: hereditates captat alienas: z opes ogregat q̄s i mometo cui sit relictur ignorat.

Aures male itelligē tib sūt euellēde.

Idē i esaia. ¶ Qui scripturas sacs male itelligit: vl sciari sapiētia abutit vino iebriat z sicera.

UIno iebriāt q̄ scripturas sacs male intelligūt atq puertūt. sicera: q̄ a butūt sciari sapiētia z dialecticoz tēdictis: q̄ nō tā tēdicta sūt appellāda q̄z fātasmata id est vmbre q̄dā z imagines: q̄ cito pereūt z resoluūtur. Idē scōm tropologiaz talem dat solutionem q; quidā legūt libros gētiliū causa delectationis z voluptatis. z hoc est pbibitum. quidam legunt ad eruditionē: et illud liciturz est vt per eos sciāt recte loq̄ et discernere verū a falso. Johā. vt. j. e. j. cum ergo. Et nota q; in omnibus ca. vsq̄ ad H. ecōtra videtur sola voluptas pbiberi.

tropologia.

h ¶ Epūs gentiliū. Ergo nec leges audire debent. nam opprobrium est eis si se at veliunt esse periros disciplinarū forēsiū. C. de testa. consulta dualia. Sed contra. leges sunt p ora principū diuinitus promulgate: vt. xxv. qō. iij. nemo. Dic q; ad hoc licet audire leges: vt p eas melius itelligantur canones. Argu. j. ea. distin. H. sed seculares. Jo.

i ¶ Acerdotes. ¶ Necessitatis. vt sciant recte loqui.

Uno ine briantur.

k ¶ Intelligunt. talib qui male intelligūt dicta magistri eēnt aures prescindēde: vt. xxiij. q. j. si petrus

l ¶ Scōm tropologiam. id est scōm moralem intellectū. a tropos quod est cōuersio q̄n verba nostra conuertimus ad mores informandos. xlij. distincti. sit rector.

strena. a ¶ Egant. ¶ Eccla sticis. Argu. contra. ꝫ. xxxi. distinctione. omnino.

b ¶ Strenaꝫ. strena est ꝑmuꝫ donuꝫ qđ datur in ꝓncipio kalẽdarum.

Sportula. c ¶ Sportulam. qđ dat ꝓ fabulis saturni.

d ¶ Sed qꝝ filios. talis repellit a testimonio. vt. vi. q. i. qui crimẽ. Itẽ nec pŏt esse episcopꝰ. vt xlvii. distin. ℌ. necesse. imo potꝰ dicitur canis q̃ episcopꝰ. vt. ij. q. vij. qui nec. Jo.

e ¶ Egimus. ¶ Libros. qꝝ legit eos causa delectatiõis: non cã eruditionis: vt de ꝑse. distinc. v. non mediocriter.

Scie secularef non sa tiant. f ¶ De siliqs. id est secularibꝰ scientijs que instant: nõ satiant

g ¶ Ut expoliarẽt. xvii. q. v. virit.

j. reg. ij. c. h ¶ Tres partes. scz morales: naturalem: rationalem.

i ¶ Despecta. respectu aliarũ sciẽtiarꝫ. Jo. xẽ.

¶ Urbat.

k ¶ Si q̃. Arg. qꝝ vtile nõ viciatur ꝓ inutile. vt. xvi. q. iij. q̃sti. ꝫ. distinc. ix. si ad scripturas cõtra. Johannes

l ¶ Magister. Nã legit qꝝ cum paulus venisset athenas: vidit aram ignoti dei in qua erat scriptũ. hec est ara ignoti dei i q̃ vnum: moumur et sumus: a qua scriptura aplus cepit predicatiõ suã ꝛ aperuit pseudo ꝓphetas eos debemus accipere qui aliter scripturarũ verba accipiunt q̃ spiritus sanctus sonat: ꝛ diuinos eos qui cõiectura mẽtis sue icerta futuroꝝ quasi vera pronũciant absq; diuinoꝝ auctoritate verboꝝ. Jdẽ ¶ Quicũq; scripturas ñ ita intelligũt vt reꝛitas habet: vnã acerbã comedunt.

Idẽ in epla ad ephesios.

¶ Aephẽdũk epi q̃ filios suos sclarib⁹ eruditũt litteris.

¶ Egant epi atq; preshiteri qui filios suos sclaribꝰ eruditũt lris ꝛ faciũt illos comedias legere: ꝛ mimoꝝ turpia scripta cãtare de ecclĩasticis[a] sumptibꝰ forsitan eruditos. Et qđ in coꝝ bonam ꝓ peccato virgo vel viduaꝝ substantiã suã totã effundẽs qlibet paup obtulerat: hoc in kalendaꝝ strenã[b]: ꝛ saturnaliũ sportulam[c] ꝛ mineruale munꝰ grãmaticus ꝛ oratoꝛ: aut in sũpt⁹ domesticos aut in tẽpli stipes aut sordidũ ꝙuertit in lucrũ ¶ Hely sacerdos ipse sanctus fuit: ſz qꝛ filios[d] suos nõ eruditt in oi disciplina ꝛ coꝛrectione: supinꝰ cecidit ꝛ mortuus est. Item ex respõsalibꝰ vrbani pape ad karolum capi. xlviii. ¶ Palea.

OMnẽ vim inuẽtorũ suoꝝ in dialectica disputãtes ponunt heretici: q̃ philosophoꝝ sentẽtia diffinitur: nõ astruẽdi vim habere sed studiũ destruendi. sed nõ in dialectica placuit deo patri filiõ ꝛ spiritui sãcto. regnuꝫ esñ dei in simplicitate fidei est: nõ contentione sermonis. Itẽ rabanꝰ de ꝑsiurꝫ ecclĩasticꝫ. ¶ Btũs hieronymꝰ ab ãgelo ꝛberak q̃ ciceronis libũ legebat.

¶ Egimꝰ de btõ ¶ Hieronymo qꝝ cũ libros[e] legeret ciceronis ab ãgelo est coꝛrept⁹: eo qꝝ ir ꝛpianꝰ paganoꝝ figmẽtis intẽderet. ¶ Hinc etiã filiꝰ ille ꝓdigus in euangelio repꝛehẽdit: q̃ de siliqs[f] q̃s porci mãducabãt vẽtrẽ suũ replere cupiebat. ¶ Hic etiã origenes ciniphes ꝛ ranas q̃bus egyptij fũt ꝓcussi vanã dialecticoꝝ garrulitatẽ ꝛ sosphistica argumẽta intelligit. Ex quibꝰ oi bꝰ colligit: qꝝ nõ ẽ ab ecclĩasticis secularibus lr̃arũ q̃rẽda peritia. Sed ecõtra legitur qꝝ moyses ꝛ daniel oñi sciẽtia egyptioꝝ ꝛ caldeoꝝ eruditi fuerunt. ¶ Legit etiã qꝝ ꝓcepit dñs filijs isr̃l: vt expoliarent[g] egyptios auro ꝛ argẽto. Moralit̃ instruẽs: vt si ue aurũ sapiẽtie: siue argentũ eloq̃ntie apꝰ poetas iuenirem[h]: i vsũ salutifere eruditõis ꝛtam[i]. ¶ In leuitico ẽt primitias mellis. i. dulcedinẽ hũane eloq̃ntie dño iubemur offerre. Magi q̃z tria mũera obtulerũt: in qb⁹ nõnulli tres ptes[k] philosophie volũt itelligi: dẽiqꝫ i expositiõe psalterij Lassiodo. testat. ois splẽdoꝛ rhetorice eloq̃ntie ois modus poetice locutiõis: q̃libet varietas decoꝛe ꝓnũciatiõis a diuinis scripturis sũpsit exoꝛdiũ. ¶ Hic etiã Ambrosiꝰ ait sup epla ꝛ collossenses. Ois rõ supne sciẽtie vel terrene creature i eo est: q̃ est caput eaꝝ ꝛ auctoꝛ: vt qui hunc nouit: nihil vltra q̃rat: qꝛ hic est pfectavirtꝰ ꝛ sapiẽtia: quicq̃d alibi querit hic pfecte iuenit. Jn daniele ꝛ i salomone ostẽdit ifidelibꝰ se eẽ auctoꝛẽ totiꝰ eloquẽtie ꝛ sapiẽtie: qđ ifideles nõ putãt: qꝛ nõ legũt in euãgelijs ꝛ ꝓphetijs astrologiaꝝ ꝛ alia hmõi: q̃ despectaⁱ sũt: qꝛ nil valẽt ad salutẽ: ſz mittũt i errorẽ: ꝛ dũ his studẽt curã aie non hñt: q̃ vero rp̃z nouit thesauꝝ sapiẽtie ꝛ sciẽtie iuenit: qꝛ id nouit qđ vtile ẽ. ¶ Hic ẽt ait Beda i libro regũ. ¶ Nõ phibeãk cñci sclares lras legere.

¶ Urbat acumẽ legentiũ ꝛ deficẽ cogit: q̃ eos a legẽdis sclaribus libris oibꝰ mõls existiat phibẽdos: i qbꝰ si q̃ꝫ iuẽta sunt vtilia q̃si sua sumẽ ſz alioq̃n moyses ꝛ daniel sapiẽtia ꝛ lr̃is egyptioꝝ chaldeoꝝq; nõ pateret eruditi: q̃ꝝ tñ supstitiões sĩt ꝛ delicias hoꝛrebãt: nec etiã ipe magⁱ gẽtiũ aliq̃t ꝛbus poetaꝝ suis vl̃ scripturꝫ vel dictꝫ indidisset[m] illis athenien sibus sensum illũ scripture prose q̃ns de deo nro et dicẽs. Quem vos dicitis igno tũ ego predico: ꝛ ideo tũc Dyonysiꝰ ariopagita vidẽs quẽdã cecũ transeuntẽ dixit. Si illumia ueris utũ cecuz credam tibi. statim iuocato nomine christi illuminatus est: ꝛ ille credidit.

m ¶ Jndidisset. Jn epistola pauli ad tytum illud ꝓmenidis poete. cretenses semper mendaces male bestie ventris pigri. ſ. q. i. dñs declara

Luce xv. c. Dionysiꝰ ꝓdicatiõe ñ fuit

Exo. viij. d. dañ. ſ. a. Aplus vsus ẽ sententijs poeticis. Exo. iij. et xj.

uit. Interseruit etiã in prima epla ad corinth. illud Terẽtij. Sepe bonos mores coꝛrũpunt colloq̃a praua. xxviij. q. i. sepe. Itẽ vsus est illo ꝛsu. Odero si potero: si non: inuitus amabo. Sed hiero. de ꝑse. di. v. nõnũq̃ vsus ẽ ꝛbꝰ Uirgilij ꝛ Aug. illo Lucani ꝛdẽ sis hausti nulla. ꝛẽ. xxvi. questi. v nec mirũ. ꝛ turis peritus auctoꝛitate Uirgilij. ff. de rerũ diuisione. intantũ. ℌ. cenothophium et homeri. insti. de cõtrahen. emp. ℌ. precium.

a ¶ Sed secularesꝫ. Uñ beatꝰ Gregoriꝰ. ſ. xxxvi. dis. cũ multa.

b ¶ Egimꝰ aliq̃ gligank. vt vetꝰ testamentum.

c ¶ Ne ignoremꝰ. naz q̃uis nullꝰ sit vsus: tñ scia necessaria ẽ vt. ℌ. di. viij. c. vl.

d ¶ Repudiemꝰ. vt libros hereticoꝝ. vt. xxiij q. iij. ca. vlti.

e ¶ Jquis. ¶ Scometria. de astronomia nõ facit mẽtionẽ hec abijt i dissuetudinem. vt. xxvi. q̃stione ij. ℌ. his ita.

Dani el ꝛ sociꝫ sui. f ¶ Ui de mẽsa. daniel ananias: misael azarias. nã turpe est alicui decertanti ius in q̃ versatur ignoꝛare. vt. ff. de oꝛigiur. l. ij. ℌ. seruꝰ.

g ¶ Scirẽt esse peccatum. ex eo qꝝ hiero. hic inducit exẽplu danielis colligitur. argu. qꝝ i dubijs recurrendũ est ad exemplaioꝝ ꝛ aliorum. xvi. q. i. sũt nonnulli. xxij. q. i. vt nouerit is. ſ.

Recurrik q̃s de similibꝰ ad silia h ¶ Predicta. ſcz de incarnatione.

i ¶ Contineri. vt illud virgilij. Jã nona ꝓgenies celo demittit alto. ꝛ illõ Ouidij Odero si potero: si non: inuitus amabo. ꝛẽ.

Uirgilius. Ouidꝰ

Eque quibusdam locꝭ.

k ¶ Neq; magistros. argu. qꝝ scholares i scholis de ecclĩis suis debẽt habere prebẽdas. ℌ. distic. xxij. si quis. ff. ex q. cau. ma. in integruz. nec non. ff. de nego. gest. l. ſ. extra de cleri. non resi. in ter quattuoꝛ. j. ℌstione. ij. sacerdos. Sed cõtra ſ. q. ij. placuit. ſ. de conse. distinc. j. nemo. ſ. xij. q. ij. cõcessa. xvi. q. ſ. gener aliter.

l ¶ Subiectꝭ. id est baptismalibus ecclesijs.

m ¶ Ut magistri. quid iurꝫ sit de magistris habes extra de magi. quia nonnulli. ꝛ extra de magi. ca. ſ. quia a clericis ipsi[n] ecclesie ꝛ a pauperibus nil petẽt: vt ibi dicitur. Sed nũq̃d magisterure licito ꝑt facere collectã: videtur qꝝ non: qꝛ scientia domum dei est: vnde venditi non põt. vt. ſ. q. iij. non solum. quia ꝓfessores iuris et si honeste accipiunt: tamẽ ihoneste petunt. vt. ff. de va. ꝛ extraoꝛ. co. l. ſ. ℌ. est qđẽ. Item quia potius debent proũcere pecuniã exemplo socratis. xij. q. ij. gloria. ℌ. socrates. Item quia ꝓpter honoꝛem adipiscẽdum legunt: non ꝓpter vtilitatẽ aliorum. vt. ff. de neg. gest. si pupilli. ℌ. ij. Sed contra qui ꝓ tempoꝛe ꝓestat obsequium debet consequi beneficium. vt

Magister ꝓ docẽdo an possit collectã facere.

¶ Exẽplo danielis ꝓbat nõ eẽ pctm sclaribꝰ lris eruditi

QUi de mẽsa ꝛ vino reqs nolunt comedere ne polluãt: vtiq; si sapiẽtiã aq; doctrinã babilonioꝝ scirẽt[o] esse peccatũ nũq; acquiescerẽt dicere qđ nõ licebat. Discũt aũt nõvt sequãt ſz iudicẽt atq; ꝙincãt: quomodo si q̃spiã aduersus mathematicos velit scribere: ꝛperitus matheseos risui patẽat: ꝛ aduerſ⁹ philosophos disputat si ignoꝛat dogmata philosophoꝝ. discũt q̃ ea mẽte doctrinã chaldaicã q̃ ꝛ moyses oẽm sapiẽtiã egyptioꝝ didicerat. Jdem. Si q̃s cogimur lr̃aꝝ sclarũ recoꝛdari: ꝛ aliq̃ ex his discere: q̃ olim omisim⁹: nõ nostre est voluntatis: sed (vt ita dicã) grauissime necessitatis: vt ꝓbem⁹ ea q̃ a sctis ꝓphetis ante secula multa predictaᵇ sunt tam grecoꝝ q̃s latinoꝝ ꝛ alioꝝ gentiliũ litteris contineri[i]. Item ex ꝑsona eugenij pape.

¶ Magꝭos ꝛ doctoꝛes epi cõgruis locis constituant.

DE q̃busdam locis (vt ad nos refertur) neq; magistros[k] neq; curã inueniri ꝓ studio litteraꝝ. Jccirco ab vniuersis epis subiectis[l] plebibus et alijs locis in quibꝰ necessitas occurrerit: omnino cura ꝛ diligẽtia habeatur: vt magistri[m] ꝛ doctoꝛes ꝙstituant qui studia litterarũ liberaliũq; artiuz

xij.q.ij.charitatē. Itē quare nō posset magister vendere doctrinā sicut iurisperit⁹ cōsiliū:vt.xiij.q.v.nō sane:? Itē nōne testʒ ſt̄ʒ testak:? tñ recipit,p̄curatiōnē.ad est pecuniā,p̄curatiōis nole:vt.xij.q.iij.ca. vēturis.? eps gratis ?secrat: tamē recipere potest,p̄curationē vt eā de sy. cum sit. et officiū magistri remunerandū est. vt. ff. de dona.aquili⁹. Sol. tunc petat magister collectam cum ei sua plenissime nō sufficiunt:vt.x.q.iij. priscis.? xij.q.j. eps ecclesiasticarum rerū. Jo. Ego credo quicq̄d dicat. Johā. q magister potest facere collectam de qua viuat et procurek etiā si abundet: qz episcopus cū consecrat ecclesiam:? cum visitat recipit p̄curationem: etiaz si abundet:vt in decre.de si.cū sit romana. vt extra de censi. cuz apl's.et eo. titu. sopite.nec vēdit magister sciētiā qz estimari non potest:sed p laboze suo ꝑmittitur ei p̄mium. nā p̄dicator nō dicitur vendere predicationē:et tamē petere potest sustentationē:vt extra ō p̄scrip.cum ex offcio.? de censi. cū venerabilis. et xiij. q̄stione. j.H. qz ergo.B.

iij.ps.

a ¶ Assidue.i. horis cōpetentibus. sic. ē. xxxi. di.sacerdotib⁹.ff.de.o.di.? demō.si q̄s ita legauerit.

b Instrumenta p̄nt,p parte rata haberi:,p parte nō:vt dict.ē di.ix.si ad sacras.sed illud verū est q̄n reprobant ratiōe p̄sone:sec⁹ si reprobent,ppter dicta.Itē ar.q si aliquid induxero ,p me q nō teneoz recipere contra me.ē.distinc.xix.si romanoz.?tra Jo.So.si vtoz aliquo contra me:? ,p me vti debeo: nisi in casib⁹ specialib⁹.ij.q.vij.si hereticus.dic vt ibi.B.

c ¶ Valet quidem.Argu.esse argumētādum ab exēplis paganoz.et in dubijs ad ea recurrendū.j. xxiij.q.ij.questa.ē.distinc.xxi.submittitur.

d ¶ Demonū.cū dixerunt filio dei ad quid venisti ante tp̄s torquere nos:aplus tamē in epla ad cozinthi.videtur ?trariū dicere cū dicit. Si cognouissent Diabo eū nūq̄ dñm gl'ie crucifixissent. dic q ſ ꝑfecte eū nō li vtrū nouerūt:tamen cognocredebāt euz fi- uerunt lium dei cum vi xp̄m eē derūt eū ābulā- filium tem sup aquas: dei.

dogmata assidue[a] doceant: qz in his marie diuina manifestank: atq̄ declarank mandata. Itē Augu.in libzo cōtra manicheos.

¶ Auctoritatib⁹ gentilium eozum vanitas retūdit atq̄ conuincitur.

SJ q̄d veri[b] de deo sybillavel oꝛphe⁹ alijve gentiliū vates aut philosophi p̄dixisse phibētur:valet quidē[c] ad reuincendā paganoz vanitatē:nō tñ ad istoz auctoritatē cōplectendam. q̄tū em̄ distat de christi aduētu inter predicationē angeloz.? confessionē demonū[d] tantū iter auctoritatē pphetaz.? curiositatē sacrileguz. Item clemens papa.

¶ Ad intelligētiā sacraruz scripturaz:secularium peritia necessaria ostenditur.

2 BElatū nobis ē q̄ q̄dā invrīs partib⁹ cōmorātes aduersank sacris doctrinis.? ,put eis videt non ſm traditionē[e] patrū sed iurta suū sensū docere videntur:multas em̄ quidā (vt au diuim⁹) vestrarū partiū ingeniosi hoies ex his que legunt verisimilitudines[f] capiunt:? ideo diligēter obseruandum est:vt lex dei cū legitur nō scōm propriā ingeniū virtutem vel intelligētiā legaturvel doceatur. Sunt em̄ multa verba in scripturʒ diuinis que possūt trahi ad eum sensum quem sibivnusq̄sq̄ spōte p̄supserit:sed non oportet. Nō em̄ sensuz extrinsecus alienū[g]? extraneū debetʒ q̄rere vt quoq̄modo ipsuz ex scriptura.? auctoritate ꝑfirmetis: sed ex ipīs scripturis sensum cape ?titatis oportet. Et ideo opz scientiam ab eo discere[h] scripturaruz: qui eā a maioꝛib⁹ ſm veritatē sibi traditaz seruat vt ?pe possit eā quaz recte suscepit:cōpetenter asserere.cum enim ex diuinis scripturis integrā quisq̄ et firmam regulā veritatis susceperit absurdū non erit si aliquid etiam ex eruditione cōmuni ac liberalibus studijs que forte etiam in pueritia[i] attigit ad assertionem veri dogmatis cōferat: ita tamē vt vbi vera didicit: falsa.? si mulata declinet. Item Jsi doꝛus in libzo sententiarū.

¶ Quare phibeak p̄ianis poetica figmenta legere.

ITeo p̄hibetur[k] p̄ianis legere figmenta poetarum:quia per oblectamēta fabularū nimiū mentē excitant ad incentiua libidinū. Nō ei thura[l] solū offeredo demonib⁹ imolak: ſz etiā seruus.vt.ff.de ꝛb.sig.notionē.H.vlt.iArg.J.q. hec etas nescit quid agat.vt.C.de fal.mo.l.j.? impubes nichil intelligitur scire:vt.ff.de iur.? fa.igno.l.vlti. dic q si fuerit capaz doli bene potest de eo quod tūc vidit testari de puro facto:sed de circunstantijs ſcz qualiter quid factū sit:nō.q. in hoc facile potuit falli memoria.Jo.q̄ satis credo.Bar.

k ¶ Deo phibet.Ar.instt.de iuti.sti.H.pupillus. ? .ff.de re.iur.in negocijs.

l ¶ Thura.q.d. nō refert an aliq̄d fiat au eī silet: vt ꝛj.q.iij.existimāt.?.lxxxvj.di.pasce.ff.man.l.vlti.

a ¶ Oculi eozū.i.prelati qui regunt alios.

b ¶ Dorsum.i. subditos qui sustentari debent a prelatis:quasi in dorso.vel q̄ sequūtur dorsum ipōrum.xj.q.iij.precipue.

c ¶ Qui ignorat.q.d negligit scire vel ꝑtēnit scire.

d ¶ Qui noluit.videtur ergo q illi sint excusati ad q̄s p̄dicatio apl̄oꝛū nō puenit. vt.lxxxvj distī. ꝑposuisti. sed est nō ita: da in omnē terram exuit son⁹ eozū. nec excusak q̄s p ignorantiā q̄ potest hꝛe copiam peritoꝛum.ff.de iur. et fac.ignoregula. vel si sui prudentia facile potuit illō scire.C.ō ige.? malij.ff.quis ordo in bono. posset. ser.l.ij.H.i bonorum.

vj.ps. Excusant ne hi ad q̄s apostolorū p̄dicatio non puenit. Psal. lxviij.

Luce xij.f. diuisio

Um itaq̄ hec distinctio diuidit i tres partes. In prima intēdit ꝑbare q omēs sacerdotes et alij maiozes ? minoꝛes debēt esse instructi in lege diuina.? p̄cipue i canonica. et ꝑbat hoc p.x. auctoritates. Secunda ibi.Quāus. tertia ibi.Sed licz. Johan.

e ¶ Cum itaq̄. Supioꝛi dist. facta fuit mētio de ignorātia. iō mgr ānectit istā xxxviij.di.i qua ostendit q ignorātia periculosa est marie sacerdotibus. Notādum est ergo q ignorātia iuris alia iuris naturalis:alia civilis vel canonici. Jgrantia iuris naturalis neminez excusat si ē adultus vel discret⁹: qz in his parū ſt interest decipere.? decipi posse.vt.xvj q.j. si cupis.de hac dicitur.ignorans ignorabitur. Jgnorantia iuris civilis vel canonici neminez excusat.vt.J.e.si in laicis:? que ipsis aliquos tamē excusat:vt milites:mulieres:rusticos:miozes. Johānes. Jn damno tamen vitando nulli nocet.vt.ff.de iuris ? facti ignorantia.erroꝛ.in fine.nisi in his que introducta sunt ad rigoꝛē iuris conseruandum:vt in cōstitutiōe.si q̄s in tantā.C.vñ vi.? in ꝑscriptionib⁹ Bar. Jgnorantia facti: alia ꝑdonabilis ? hec excusat: qz etiā pe ritissimos fallit. vt.J.j.q.j. si q̄s a simoniacis.vt.xj q.j.ordinatiōes. Alia est crassa ? supina:vt cū q̄s ignorat id q̄ publice factū est in ciuitate.hec neminem excusat: vt.xvj.di.q̄ō dicitis.xxij.q.ij.q̄ ? hūanis. hoc plenius iuenies.j.q. iij.H.vl.in fi.

Jgrantia facti excusat: multiplex. j.tim. d. iiij.

Jgnorantia iuris ē multiplex.

Ignorantia.

f ¶ Ad thymotheū. Ar. q̄ vni dē ad oēs extendit.vt.xxxiij. q.j.quodcūq̄.et xvj.q.j.predicatoz.lx.dist. miramur.de pe.dist. j.H.his auctoritatibus.C.de diuer. rescrip.l.j. ff.de pact.iurisgentiū.H.pacto rum.Argu.contra.xxv.dis.q̄lis.

Q Uando.

g ¶ Officialem.in quo continetur officium ecclesiasticum.

h ¶ A sacerdote.i.epō.

i ¶ Ad letanias.i.in rogatiōibus.Et sic ꝑz q oīs sacerdotes veniēt ad cathedrale ecclesiā in festo rogationū sic.J.de ꝑse.di.iij. c.iij.de ꝑse. dis.j. ad hoc.

Processiones rogatōnum.

k ¶ Uel ad cōciliū. sic ꝑz q cōuētus quem hz epūs cū clericis suis dē cōciliū.vt.xvij.q.ij.abbates.xij.q.ij.placuit. ? xviij.dist.ppter.?.c.placuit.

l SJ in laicis videtur ergo q laici habebunt pe-

Jnscicia sacerdotū nec excusatiōe ē digna nec venia.

SJ in laicis[l] videk intolerabilis inscicia:cū tanto magis in his qui p̄sunt nec excusatiōe est digna nec venia. Item celestinus orthodoxis oībus epīs.

¶ Canones non licet sacerdotibus ignorare.

Laici iurisdictionem de peritia debet hre

ritiaz iuris: maxime si sint iudices cum teneantur ferre sententiam in scripto: vt dixi. xx. distin. .H.j. Sed potest intelligi de iure consuetudinario / vel de iure naturali in quo piculosa ē ignorantia: vt. xvij. q. j. si cupis.

QVlli sacerdotum.

a ¶ Canones. penitentiales. si intelligis de sacerdotibus: vt xxvi. q. vij. tēpora. si intelligis de episcopo planū est. vt. xxij. disti. qui epōs.

Mat. xv. b.

QVe ipsis.

b ¶ Ad discenduz. supple hec sunt.

c ¶ Sacramētorū. i. missale.

Psal. cxviij.

d ¶ Compotus. quo ad dies ⁊ menses.

e ¶ Si vnum. Arg. q. vbi plura requirunt ex necessitate si ex his vnū deest: nihil agitur. vt de cōse. di. iij. in synodo. xxiij. q. ij. aiaduerti enduz. sic qui offendit i vno fact⁹ est reus omniū. vt de pe. dist. v. consideret. et est silr C. de testa. si vn⁹ ⁊. ff. de transact. cū hi. H. si pretor Arg. cōtra. xxx. q. v. aliter. ff. de ven. in spicien. l. j in fine.

f ¶ Vix. qz vbi res deest. nec nomen habebitur. vt. lx viij. di. cozepī. vij. q. j. fact⁹. C. de sert. a nullo. xxxv. q. vij. q. dem.

QVēs psalentes rc.

g ¶ Reprobitum⁹. i. videmur nos obligare cum dicimus illa verba. In iustificationib⁹ tuis meditabor.

Deze iiij. be

h ¶ Psalterium. lxxv. disti. archidiaconum xxiij. di. q episcopus.

i ¶ Substantia. id est de substantia sacerdotū videtur esse q ordinandus habeat scientiam.

k ¶ Si disceprauerit. i. si contradixerit.

QVacuit.

l ¶ Incuicentur. similiter cum nouum celebratur cōciliū vt. xvij. distinc. decernimus. xj. q. iij. cure.

j. corū. j. d.

Sciam igrans igras xpm.

m ¶ Sapientia est. Sic argumentat. xps est scientia: ergo qui ignorat scientiam ignorat xpm: ⁊ intellige de tali ignorantia que contēnit discere. Jo. ē. di. pri. c. ij.

j. corū. xiiij. d

QVi ea.

n ¶ Sapiuntur. i. approbantur.

o ¶ Ignorat. intellige de eo q contēnit scire vl de eo qui de facili scire possz si haburisz tractatū cū peritis. vt C. de ingenu. et ma. l. iij. ē. distic. prima.

Errare

QVānis.

p ¶ Errare. errare ēn est aliud. p alio putare. vt. xxij. q. ij. in quib⁹.

Pbr̄an fine ministro possit celebrare.

q ¶ Eadēq. in his que spectant ad salutez anime: nihil interest decipi: decipere. vt. xv. q. j. si cupis.

Scientia aliq̄ dicit mala.

a ¶ Cōscire. hic videtur q bonū sit ignorare mala: vt. xxxij. di. hoc spiritolū. Sed Jomis scientia a deo est: vt. xxxij. di. ē. hinc. ⁊ bonum est scire mala vt ea vitemus. vt. ij. distinc. proxi. qui de mensa. et ca. si quid. Dic q omnis scientia bona est: sed dicit aliqua scientia mala: qz mala est illi cui dat occasionem peccandi: sicut Ade fuit malum pomum paradisi. vt. xv. q. iij. quid ergo. ⁊ iude buccella. j. q. j. opponit. H. nec mirū de pse. distinc. ij. et sancta.

iij. ps.

Snis potius q̄ ꝑba attēdi debet.

QVacuit.

b ¶ Sēntias. not. q magis consideranda est sententia q̄ verba: vt. j. q. j. marchion. xij. q. v. hūane. ō cōsecra. dist. iij. retulerūt. ⁊ si non sanctificat: q potius mens considerāda ē q̄ verba: vt. xxiij. qō. j. parat⁹. Arg. cōtra extra de spōsa. ex litis. Solu. non est a verbis recedendū. nisi ex verbis praua⁹ generet intellect⁹: ⁊ tunc verba sunt interptanda.

seneca.

c ¶ Quā formosiores. vnde Seneca. Infirmus non querit medicū eloquētem: sed curare scientem.

Impia non facit qnē deponi.

d ¶ Intellige re. Arg. q nō est deponēdus aliquis ꝓpter iperitiam. vt. x. q. j. placuit.

e ¶ Dicat. Argu. cōtra. extra de fi. presby. proposuit. vij. q. j. illud. sed nec hic populus respōdit amē officiando ecclīam vel missaz. Et ita videtur q nec si ne ministro possit ꝑbyter missam dicere. licet scit alia: ille alia: ⁊ iste vtilior a: ⁊ ille min⁹ vtilia vel etiaz noxia. q̄s nō in eis q̄ ille scit ei ꝓferat nescientē: sunt ēn quedā que nescire melⁱ⁹ est q̄ scire⁸. Sed licet p ignorātiā grāmatice artis aliq̄d vicioſum ꝓferat epi vel ꝑbyteri: nō tamē ideo sūt a scholasticis despiciēdi: qz moruz vicia magz q̄ ꝑbor sunt p̄cauenda. Vñ Augu. in lib. de cathezizandis rudibus.

¶ Nō contēnāt scholastici ecclesiasticā simplicitatem.

SEdulo monendi sunt scholastici: vt hūilitate induti xp̄iana discāt non cōtēnere: quos cognouerit morz vicia magis q̄ verborū deuitare: sed corde casto linguā exercitatā: nec cōferre audeāt: quā etiā ꝓferre ꝓsueuerit. his maxime vtile est nosse ita esse p̄ponendas verbis sentētias⁹ vt prepomīt anim⁹ corpori: ex quo fit vt ita male debeāt veriores q̄ disertiores audire sermones: sicut malle debent prudētiores q̄ formosiores⁶ habere amicos: nouerint enim non esse vocandos ad aures dei nisi animi affectuz. Jta enim nō irridebūt si aliquos antistites ⁊ mīstros eccl̄ie forte animaduertūt: vel cū barbarismis vel soloecismis deum inuocare: vel eadē ꝑba que pnūciāt nō intelligere⁸: perturbateq̄ distinguere: nō q̄ ista minime corrigēda sunt: vt ppls ad id qō plane itelligit dicat⁸ amē⁸ sed q̄ pie tolerāda sunt ab eis: q̄ didicerūt vt sono⁸ in foro: sic voto in eccl̄ia benedici: itaq̄⁸ forensis illa⁴ nōnunq̄ forte bonadictio⁸ nunq̄ tamē benedictio dici potest. Item ad alexandrinum episcopum.

INdignū vehementer existimo vt ꝑba celestis oraculi restringā sub regulis donati. Item de vera religione.

LOcutio diuinaz scripturaz ꝑm cuiusq̄ lingue ꝓprietatē accipiēda est hz em̄ ois lingua q̄dā ꝓpria locutionū genera q̄ cū i alia trāsferunt videnť absurda. Item Hiero. ad pamachiū

EClesiastica interptatio etiā si habeat eloquētie venustatē: dissimulare eā debes nō fugere: vt nō ociosis philosophorū scholis pauciſq̄ disciplinis: ⁊ vniuersa loquātur hominū genera. Item clemens.

¶ Prōpter opprobriū senectutis: a paruulis ⁊ a minimis nō erubescat discē eps.

NVllus epūs ꝓpter opprobriū senectutis: vl nobilitatē generis a paruulis vl minimis eruditⁱ⁹: si qd forte est vtilitatis aut salutis: inq̄rere negligat. Qui enim rebelliter viuit: ⁊ discere at q̄ agere bona recusat: magis diaboli q̄ xp̄i mēbrū ee ostē dit: ⁊ potius infidelis q̄ fidelis esse monstratur.

¶ Distinctio. xxxix.

ECce⁹ plenarie monstratum est q̄ sacerdotes oportet litterarum tā sacraz q̄ secularium eē peritos. Nūc aūt q̄rit: an seclariū negociorum oporteat eos hre peritiā. hāc

Incitatio oprobriuz ad discendū

l ¶ Opprobriuz. ⁊ dicit Aug. ego senex a puero nondū scendi anniculo paratus sum edoceri. vt. xxxiij. q. ij. si hēs: ⁊ stulti⁹ est qui bona que vidit discere cōtēnit. vt. xxij. disti. de pstātinopolitane: ⁊ si vnū pdē haberē in sepulchro: aliū extra: adhuc vellē discere. vt. ff. de fideicom. liber. apud iulianuz. vnde Seneca. Nulla etas sera est ad discendū.

ECce. Hec distinctio breuis ē et ideo non diuiditur.

m ¶ Ecce. i tribus supradictis distinc. demonstratum est episcopū debere esse prudētem in litteris taz diuinis q̄ seclaribus⁹. Nūcvero in hac xxxix. dist. ostendit q̄ oportz epm esse prudentem in negocijs seculariby⁹: i negocijs ecclesiasticis idēnes: ⁊ cui q̄ necessaria ꝓ suo modulo mi-

Epūs debz esse prudēs in negocijs secularibus.

nistrenk: ꝛ hoc exẽplo dñi ꝙ turbas seqntes nõ soluz ꝓbis spũalib⁹: sed etiã corporalib⁹ alimẽtis reficiebat: quã peritiã: q; petr⁹ diacon⁹ nõ habuit est a dignitate repulsus ad quã fuerat electꝰ: vt probatur seqn. ca. quod per se patet.

a ℂ Pro suo modo. qz pl⁹ qñ qz conferenduz est vni ꝙ alteri. vt. s. q. ij. clerici. xij. q. ij. vulterane. ex de prebẽ. de multa. in fi.

Simplicitas est duplex.

b ℙEtrus. ℂ Simplex est. quedaz est simplicitas ꝙ est ꝓtraria dolo ꝛ illa ẽ bona. vt xxvj. q. j. si cupis. sed h vocat simplicitatẽ negligentiã siue stulticiã: vt. xxvj. distin. in ꝓncipio. illa eñ ipedit ꝓ monẽdũ: vt hic. ꝛ. lxxiij. di. epoꝝ. sed ꝓmotuz nõ deijcit: ſz dat ei coadiutor: vt vij. q. j. qz frater. ꝛ. xij. q. ij. nobis. tamẽ iste petr⁹ nõ tñ ꝓpter simplicitatẽ fuit remot⁹: sed etiam quia solidos dedit ad vsurã. vt xlvij. di. ỏ petro.

c ℂ Extrinseca. debet eñ cautus circa sua negocia esse. vt. xxiij. di. qui eps. et ẽ sile. lxxxvi. dist. ffes. Johannes.

diuisio

Oportet ꝙz. ℂ hec distictio diuiditur in sex ptes. In quaꝝ prima ꝓbat primo ꝙ ꝓncipaliter q ornatus debz esse sacerdos: ꝛ sicoẽs alij clerici vt honorẽ faciãt suis cathedrꝫ ꝛ dignitatibus. et hoc

j. thi. iij. a.

ꝓbat ꝑ ꝓtuor auctoꝝ secũda ibi. Homo christianus. Tertia ibi. Si papa. Quarta ibi. Ante oia. Quinta ibi. Illud. Sexta ibi. Multi. Jo. de fan.

d ℂ Oportet. hic ꝓsequit. v. ca. apostolice regule oportet episcopum esse ornatuz. Est autem duplex ornatus exterior ꝛ interior. Exterior ornatus consistit in grauitate ꝛ in incessu ꝛ in habitu ꝛ tẽperãtia prelatꝫ ecclie eẽ necessariã multis ratiõib⁹ ꝓbat. debẽt prelati subditꝫ nõ solũ spiritualia: ſz etiã carnalia subsidia ministrare. exẽplo igit xp̃i qui turbas seqntes non solũ verbo docebat: sed etiã virtute sanabat: ꝛ corporalibus alimẽtis reficiebat. vt aũt prelati hec oia plene ꝑficere possint: secularium negocioꝝ oportet eos habere solertiã: vt eorũ cautela ꝛ ecclesie seruẽtur idẽnes. ꝛ cui qz necessaria ꝓ suo modo[a] ministrenk: vñ quidã in eꝑm electꝰ a beato Greg. ꝓ sua simplicitate repellit. ne eius occasione res ecclie dilapidarẽt. Uñ grego. scribit nobilib⁹ ciuib⁹ neapolitanis.

ℂ Secularũ negocioꝝ ipi ti: nõ sunt in eꝑos ordinãdi.

ℙEtrus diacon⁹ quẽ a vobis electũ asseritꝫ: oĩno (vt dicitur) simplex ẽ ꝛ nostis: q; hoc tempore talis i regiminis arce dz cõstitui qui nõ solũ de salute aiaruz: verum etiam de extrinseca[c] vtilitate ꝛ cautela sciat esse sollicitus.

ℂ Distinctio.xl.

Oportet[b] ꝙz esse eꝑm ornatũ ꝛ hospitalẽ: ꝓ ornamẽta episcopalia virtutes debẽt intelligi: ꝙ a dño eis repromittũtur dũ dicit. Sacerdotes eius induãt salutari. Unde in ve. te. variꝭ vestib⁹ ex ꝑcepto dñi sacerdotes ornati leguntur: q; multimodis virtutibus debet splendere vita põtificis: vt gradui cõferat decorẽ quẽ ab eo non accepit. nõ enim loca sed vita ꝛ mores sanctũ factũt sacerdotem: vnde ex officio suscepto nõ licẽtiã peccandi: sed necessitatẽ viuẽdi se noluerit assecutos. Unde sym machus papa ait.

ℂ Officium sacerdotuz nõ confert: sed adimit licentiã delinquendi.

ℕOn nos beatũ petrũ (sicut dicitꝭ) a dño cũ sedis ꝓuilegio vel successores ei⁹ peccãdi iudicam⁹ licentiã susciꝑisse. Ille q̃ppe perennem[e] meritoꝝ dotem cũ hereditate[f] inocẽtie trãsmisit ad posteros. qõ illi cõcessuz est ꝑ actuũ[g] lucẽ ad illos ꝓtinet: q̃s[h] ꝑ cõuersatiõis splẽdor illuiat. Quis[i] eñ sanctũ dubitet esse quez apex tante dignitatis attollit: in quo si desint bona acq̃sita per meritoz sufficiunt q̃ a loci predecessore testant: aut enim claros ad hec fasti gia erigit: aut qui erigũtur illustrat[k]. Itẽ hieronym⁹.

ℂ Filij sanctoꝝ sunt qui exercent opera eorum.

ℕOn est facile stare in loco Petri et Pauli: cidi ꝛ potus: de isto ornatu agitur in proxima seqn. distinc. Interior ornatus est virtus. ꝛ de hoc agitur hic: ꝛ ostendit ꝙ locus non dat virtutem nec dignitas: sed vite meritum.

e ℕOn nos. ℂ Perennem. apostolicã dignitatez per bona merita acquisitam.

ꝑs. cxxxj.

f ℂ Cum hereditate. id est ad hoc transmisit: vt essent heredes bonitatis sue.

Exo. xxviij

g ℂ Per actum. nostis ꝑ bonos actus.

h ℂ Quos. id est quia eos.

i ℂ Quis eñ. quasi dicat. et si quandoq; forte apostolici nõ essent boni: tamẽ semp ꝓsumun tur esse boni. q̃s enim. ꝛc. ſz nõ ne contrariũ est xix. distinc. anastasius. xxj. distinc. nunc autẽ Sed nõ dicitur hic q̃ sancti sint sed q̃ sancti ꝓsumũtur donec contrarium constet: quia hereditatem innocẽtie recipiunt: vt hic dicitur. Sed quid si cõstet de ipso q̃ adulterium cõmisit vel homicidiũ? Dicit hug. q̃ licet non possit accusari: inde tamen peccat: et quod hic dicitur bene facere: intelligitur de his q̃ possunt eque retoꝝ queri ad bonuz vel ad malum quia semp in dubio pro ipsi⁹ facto ꝓsumitur. Sed hoc certe idem est in quolibet sacerdote: vt. xj. q. iij. ablit. ꝛ. xlj. di. c. j. ꝛ. xvj. q. j. si clericat⁹. Respõ. hoc verũ est Sz tñ magꝭ ꝓsumit ꝑ papa: vt. xciij. di. c. j. vñ sacrilegũ istar eẽt disputare de facto suo: vt. xvij. q. vij. Ḡ. q̃ aut. Uel dic ꝙ facta pape excusank: vt homicidia sanonis ꝛ furta hebreoꝝ ꝛ adulteriuz Jacob. vt extra de diuortijs gaudemus. Johan.

Papa sue ꝑticus sp̃ ꝓsumit bonus.

iij. ps.

Papa de homicidio vel adulterio accusari nequit.

iij. ps.

k ℂ Illustrat. id est dat eis occasionem bene viuẽ

di. vt. lxxxj. di. valet.

a ℕOs. ℂ Non ex locorum. tñ. ne sit ꝓtra. lxxxvj distinc. valet.

b ℂ Morum. C. de epis. ꝛ cleri. si quẽq̃.

c ℂ Nobilitate. sic. j. j. q. j. vilissimus.

d ℕOn loca. ℂ Uel ordines. tãtũ. q; ꝑ ordines confertur gratia. vt. s. q. j. quicq̃d. ꝛ est si. xxiij. q. iij. si cut.

e ℍOmo xp̃i. ℂ Cadit. id ẽ cadere videtur ab ecclesia. Ex hoc capitulo plurimi dicũt q̃ circũstãtie loci ꝛ ꝑsõ ꝛ dignitatis ꝛ sciẽtie aggrauãt peccatũ vt magꝭ peccet clericus q̃s laic⁹ in eodez genere delicti: et magis litterat⁹ q̃s nõ litteratus: ꝛ magꝭ peccaꝫ in loco sacro vel ꝑsõ q̃ extra. argu. xix. di. nulli. ꝛ. l. disti. quia. ꝛ. xj. q. iij. ꝑcipue. ꝛ. xxv. q. j. nulli. de pe. di. v. ꝓsideret. ꝛ. xxxij. q. v. q̃ viderit. et auget pctm̃ dignitate peccãtꝭ. vt. ff. de re muli. omne. H. auget. Alij dicunt q̃ circũstante cũ sint bone ꝛ a deo: nõ debent esse alieni occasio mali. vñ dicunt q̃ circũstantie nõ aggrauãt peccatũ sed solus cõtemptus. si ergo laicus ex maiori contẽptu peccat: magis peccat q̃s clericus. Sed quia nõ constat ecclesie qualiter q̃s peccet: an ex ꝑtẽptu vel alio modo. xxiij. q. iij. deus. ideo non põt iudicare de peccato ꝓ contemptũ: et ideo iudicat per circũstantias quasi per quasdã ꝓsumptiones: et magis punit clericus q̃s laicus: q; magꝭ ꝓsumitur contra ipm. ꝛ licet hic due cause tñ enumerent que videtur aggrauare pctm̃: tñ plures sũt de peni. di. v. consideret.

Circunstantie peccata aggnãtes.

ij. ps.

prelati tacẽ nõ debẽt.

f ℤ papa. ℂ Taciturnus. taciturnitas mortalis est in prelato. vt. xliij. di. c. j.

g ℂ Mãcipio. i. diabolo q̃ mãcipatus est gehẽne.

Papa iudicat a neie.

h ℂ A nemine. a nemine papa põt iudicari. vt. ꝓ. q. iij. nemo. qõ itelligenisi ipe se subiiciat alij. ij. q. vij. nos si incõpetenter. Sed cõtra. xxiij. q. ij. sane ꝓferk ssi. itẽ romanoꝝ. vbi dicit q̃ dioscorus papa romanus fuit excõicat⁹: cui⁹ in fide nõ peccauerat. Sed ibi appellat papã ꝓtriarchã ꝙstãtinopolitanũ. Itez adhuc obstat. xij. q. ij. nõ liceat. ibiꝝ papa iudicat de suo successore. Sed ibi non iudicat de ipso: sed dicit q̃ nõ liceat ei aliẽare res ecclesie.

i ℂ A fide. qõ intelligit hugo cũ papa nõ vult corrigi. si eñ parat⁹ eẽt corrigi: non posset accusari. vt. xxiij. q. j. aperte. ꝛ. c. ait. ꝛ q. iij. dixit apl⁹. Sed quare non posset accusari de alio crimine? ponamus q̃ notoriũ sit crimen eius: vl̃ per facti euidentiam: ãre non accusak vel ꝑ cõfessionez vel de crimine simonie vel adulterij etiã cũ admonetur ĩcorrigibilis est. ꝛ scandalizatur ecclesia per factum ei⁹. Certe credo q̃ si notoriũ ẽ crimen eius quodcũq̃: et inde scandalizatur eccl̃ia ꝛ incorrigibilis sit: q̃ inde possit accusari. nã contumacia dicit hereſis. vt. lxxxj. distinc. si q̃ presbyteri. et cõtumax dicitur infidelis vt. xxxviij. distic. nullꝰ. hic tñ specialiter fit mentio de hereſi. ideo quia et si occulta esset hereſis: de illa posset accusari: sed de alio occulto crimie nõ posset. Item nunq̃d potest denũciari crimen papa ꝑm regulam. Si peccauerit in te frater tuus cũ nomine fratris quilibet christianus dicatur. vt. xj. q. iij ad mensam. Sed dico q̃ non potest renũciari crimẽ de ipo: nisi inde posset accusari. nam inutilis esset denũciatio. Item nũquid papa posset statuere q̃ non posset accusari de hereſi? Respõ. q̃ non: q; ex hoc pericliaretur tota ecclesia: q̃s non licet. j. xxv. q. j. sunt quidam. quia hoc fit in eo casu quo desinit eẽ caput ecclesie: ꝛ ita non tenet constitutio. Sed ꝓ quo peccato potest imperator deponi? ꝓ quolibet si est incorrigibilis. vnde deponitur si est min⁹ vtilis. vt. xv. q. vj. alius.

Papa an ꝺ crimie accusa ripossit

iiij. ps

ipator ꝓ q̃ peccato deponi ꝑt

k ℕAnte oia. ℂ Si ꝑfunctorie. i. est negligenter.

Epatū desiderare est valde periculosum.

a ¶ Periculosū.qr q epatū desiderat in terra: inueniet ꝛ fusionē in celo. viij.q.j.q epatum. ꝛ.j.e.c. multi.

b ¶ Mihi ꝛ sic aliqs pōt cogivt fiat eps: qō verū est si ab iitio cogit vt fiat de nolēte volēs. vt. xxiij.q.iij. displiceat. ſz si pseueraret in volūtate nō esset cogēd⁹. vt lxxiij.di. vbi ista.

Papatus est pmus locus.

c ¶ Ut scōs locus. qr primꝰ locus est papatus scōs locꝰ est epatus. Ul' iō hoc dixit: qr factꝰ est eps alteri. vt. viij q.j. non autem.

v.ps.

d ¶ Sicut viri. ¶ Clericatꝰ. i. minor ordo. hic videt si laicꝰ pmoueret in sacerdotē nullū recipet character: ſz si haberet aliquē minorem ordinē ꝛ p saltū reciperet supiorē bene recipet characterem. vt lij. dist. sollicitudo. Alij dicūt qd laicus vt rū ordinē nō recipet dū tñ baptizat⁹ fuerit arg. j.q.j. ventū. qō vez credo. Bene

e ¶ Electio. cōsueuit induci q ex sola electione nō pſequit aliqs ius: vt de hoc dixi. lxij. di. quāto

f ¶ Ex paradisum. i agro damasceno.

g ¶ Non loci. Arg. qō rōe loci vl' dignitatis vl' nobilitatis p aliq nō psumit. vt xj.q.ij. glia. Ar. j. xxiij. dis. ḡsto. Et certe p nobilꝰ semp dz psumi in his q spectāt ad nobilitatē. arg. ff. de fi. instru. l. fi.

Gesi. xix.g.

Nobilitat rōe p aliq psumit

siūs ꝛ piculosius⁸: epi ꝛ pbri aut diaconi officio: ſz apud deū nihil beatiꝰ si eo mō militet: quo noster impator pcipit. Quis aūt sit modus: nec a puericia: nec ab adolescentia mea didici: ꝛ eo tpe q̄ discere ceperā: vis mihi⁹ facta est merito pcōz meoz. naz q̄d aliud existimē nescio: vt scōs loc⁹ gubernaculorū mihi tradit⁹ est: q̄ remū tenere nō nouerā. I tē Jsidorus.

¶ Corrūpitur et ad terram sacerdotiū trahit: nisi legaliter ꝛ iuste seruetur.

Sicut viri ꝛ mulieꝛ digna nūctio vnū facit matrimoniū: ꝛ sicut duoꝝ copulatio vnū pficit corp⁹: ita clericat⁹ ꝛ sacerdotiū vnū faciūt pbr̄m: ꝛ electio⁹ ꝛ cōsecratio vnū faciūt epm: q̄ oia vnū facium corpus: qō citi⁹ corrūpit ꝛ ad terrā trahit nisi legaliter cōseruet: nisi iuste viuendo laudet. I tē Ambro.

¶ De eodem.

Illud aūt animaduerte: q extra paradisuz vir factus est: intra paradisum mulier: vt aduertas q nō locꝰ: nō generꝰ nobilitate: ſz virtute vnusquisq̄ gratiā comparat sibi. deniq̄ extra paradisum (hoc est i inferiori loco) vir factus melior inuenit: ꝛ illa que in meliori loco (hoc est in paradiso) facta est/inferior inuenitur.

I Item Gregorius. ¶ Gra non locus saluat animam.

Quelibet occulta⁵ loca si sine gra aiam saluare nō possūt: qō aliqn in tpis q̄z cōspicim⁹ erratibus⁴ electoz. nā loth in ipsa puersa ciuitate⁴ fuit iust⁹: in monte⁴ peccauit. Sed ista cur dicimus cuz maiora nouerim⁹? Quid em paradiso tocūdi⁹: quid celo securi⁹: ꝛ tñ homo ex paradiso ꝛ angelus de celo peccando cecidit[m].

I dem. ¶ De eodem.

Adam primus homo p̄o peccato de paradiso electus est. hoc est: quia dei nobilitatem a se delecit nobilitate loci priuatus est.

I tem Johānes chrysosto.

¶ Non est verus sacerdos: omnis qui nominatur sacerdos.

Multi sacerdo= (dos. tes: et pauci sacerdotes. multi de nomine: ꝛ pauci in opere. Videte ergo fratres quomodo sedetis super cathedram: quia nō cathedra facit sacerdotem: sed sacerdos cathedram. non locus sanctificat hominē: sed homo locum[n] sanctificat. Non omis sacerdos sanctus: sed omnis sanctus est sacerdos Qui bene sederit super cathedram: honorem accipit cathedre. qui male sederit: iniuriam facit cathedre. Jō q̄z malus sacerdos de sacerdotio suo crimē acquirit nō dignitatem. Jn iudicio enim tuo sedes. si quidem bene viveris et bene docueris: populum instruis. si bene docueris ꝛ male vixeris: tui solius condemnator eris. Nā bene viuendo ꝛ bene docendo populū instruis quomodo viuere debeat. bene aūt docendo et maleviuēdo deum instruis quomodo te debeat condemnare. I dem.

v.ps.

Quicūq̄ desiderauerit[o] primatū in terra: inueniet confusionē in celo: nec inter seruos christi computabit: qui de primatu tractauerit⁹. nec vnusquisq̄ eoꝝ festinet quomodo alijs maior appareat sed quomodo omnibus inferior videatur: quoniam non qui maior fuerit in honore[q] inter homines: ille est iustior: sed qui fuerit iustior: ille maior.

Demō gre nos pſequitur.

Peccat

Excōicat⁹ rō ne societatis tolerat

Ornatus exterior clericorum.

Cin canonicis. iij. q̄st. iij. ℈. ij. extra de testi. in nostra.

Cce. Supra in p̄cedenti dist. dictuz est q̄ oportet epm esse ornatū moribꝰ ꝛ virtutibꝰ. Jn hacvero. xli. dist. dicit q̄ oportet epm esse ornatū in exterioribus: in habitu. ſ. et incessu. in habitu: ne fulgidis vel sordibꝰ vestibus se exornet. Qō pbat auctoritate hieronymi. dicētis. nec affectate sordes nec exq̄site delicie laudes pariunt qō tam de vestibus q̄ de cibis est intelligendū. Et ad hoc iducit sequēs ca. De incessu aūt dicet. j. e. ℈. vltimo.

¶ Distinctio. xli.

Cce quibus oporteat sacerdotez eē ornatū moribus. Sz p̄ter ea oportet illuz esse ornatū exterioribꝰ habituvi delicet et incessu[a]. habitu vt nec fulgidis nec sordidis se vestibꝰ ornet. vt ei ait hieronimi. nec affectate sordes nec exquisite delicie laudes pariunt. qō tam de vestibus q̄ de cibis itelligēdū est. Unde aug. ait in li. de doctrina xpiana.

¶ P̄o moribꝰ eorū cum quibus viuim⁹ et iaz vti debemus alimentis.

Quisquis rebꝰ p̄tereūtibus restrictꝰ vtitur q̄ sese habent mores eorum cū quibus viuit[b]: aut intēperans[c] aut superstitiosus[d] est. q̄ſ quis vero sic eis vtit vt metas cōsuetudinis bonoz. int quos versat excedat: aut aliquid significat[e]: aut flagitiosus[f] est. ¶ Jn oibus em talibus nō vsus rerū sed libido[g] in culpa est. Qō igit locis ꝛ tpibus ꝛ psonis oueniat dili genter attendēdū est: nec temere flagitia[h] reprehendam⁹. fieri em potest vt sine aliquo vitio cupidinis vel voracitatis p̄ciosissimo cibo sapiens vtat: insipiēs aūt fediſſima gule flāma in vilissimū olus ardescat: ꝛ sani⁹ q̄ſq̄ maluerit more dñi piscē[i] vesci q̄ lēticula more esau nepotis abrae. aut ordeo more iumentoz. Nō em ppt ea q̄ tinētiores nobis sūt plereq̄ bestie: qꝛ viliorib⁹ alunt escis. Nā i oīb⁹ huiuscemodi reb⁹ nō ex earū rerū natura quib⁹ vtimur: ſz ex cā[k] vtēdi: ꝛ mō apetēdi vel p̄bandū vel ip̄orādū est quod facim⁹. I tez augu. sup epam iohannis.

¶ Nō cib⁹ ſz appetit⁹ in culpa est.

Delicie q̄libet si absq̄ desiderio pciant nō officiūt: ꝛ viles cibi appetēter accepti ipediunt pfectū abstinētie. Dauid ei aquā male ꝛcupitā effudit ꝛ helias carnē comedit. I dē ℈ libro de ℣bis dñi.

¶ Cōtra sue ifirmitatis ꝓsuetudinem aliqb⁹ cibis diuites vti non cogāt.

On cogant[l] diuites[m] pauperum cibis vesci. vtantur cōsuetudine infirmitatis sue. sed doleant aliter se nō posse sustētare. Si consuetudinez[n] mutant: egrotant. vtantur supfluis[o]: dent inopib⁹ necessaria: vtātur p̄ciosis: dent pauperibus[p] vilia I dem in li. q̄ stionum euange liſ.

¶ Equanimitas tolerādi: nō vsus vl' abstinētia cibi iusticiā facit.

Quod dicit dñs in euāgelio[q] iustificata ē sapientia ab oīb⁹ filijs suis. ostendit filios sapientie intelligere: nec in abstinendo: nec in manducando esse iusticiam sed in equanimitate tolerādi iopiā. ꝛ tēperātia p abūdātiā nō se corrūpēdi at q̄z oportune sumēdi: vl' nō sumēdi ea q̄z nō vsus ſz cōcupiscētia reprehēdenda est. Nō em inf est oino q̄d alimētoz sumas: vt succurras necessitati corpis: dūmodo ꝛgruat in generib⁹ alimētoz his cū qb⁹ tibi viuēdū ē: neq̄ q̄tuz sumas inf est mſtū: cū videam⁹ alioz stomacū citi⁹ satu-

Nobilium et ꝛ ignobilium pēa nō est eq̄.

Pene i spūalib⁹ poſſūt cōmutari

Abstinentia xpi ꝛ iohānis baptiste diuersa fuit.

h ¶ Flagitis. i. nō statim dicam⁹ aliqd eē vitiosuz naz dubia in meliorē partē sunt interptanda. extra de reg. iur. estote.

i ¶ Pisce. hāc historiaz habes de pe. di. ij. ℈. opponitur.

k ¶ Sz ex causa. vt. j. xxj. q. iiij. omis iactantia.

l ¶ On cogantur. Ar. q̄ mitius agendū est cū diuitib⁹ et nobilib⁹ q̄ cum pauperibus: vt lxxxvj. disti. non satis. et. lxxxiij. di. puenit. l. dist. ꝓuinaces. xxvj. q. vij. tpa. Ar. cōtra. xxij. q. v. qui cōpulsus. Dic q̄ ignobiles magi puniunt corporali pena q̄ nobiles. ſz pecuniariter magis punitur nobilis q̄ ignobilis: vt. xxiij. q. j. q̄ cōtra. et ff. de pe. ſ. quis aliqd. ꝛ. l. q̄dam.

m ¶ Diuites. cum sunt in penitentia.

n ¶ Si consuetudinē. Argu. q̄ ꝓmutatiōes pensarū possunt fieri in spūalibus. lxxij. disti. pbf.

o ¶ Supfluis. i. pciosis.

p ¶ Paupib⁹ Arg. cōtra. j. xlix di. c. vlti. in fine.

q ¶ Quod di. ¶ In euāgelio. Tangitur hic q̄ xp̄s in euangelio Mat. xj. dicit de iudeis. Uenit Johes non māducans carnes neq̄ bibens vnū: et dicitis demoniuz habet. venit Jesus māducās et bibens: ꝛ dicitis. Ecce vorator et potator vini: Sz ſz alij male opinarentur de ipo

tñ iustificat⁹ est ab aplis suis.
a ¶ Illi. Dativi casus.
b ¶ Positas. Coram alijs.
c ¶ Sicd i tpe .i. p tpe. f. cuz cora aliq⁹ tpe necessitatis citius preponitur cib⁹
d ¶ Negz. i. nō ō ꝺbet ꝺs statiz cōedere q̄ videt alios necessitate exigēte comedere z preponit cibus.
e ¶ Cū. i. qñ.
f ¶ Vbis. i. eis.
g ¶ Scio. sic faciēt epi cuz vellēt ad paupes ecclesias ne dicat. Phil. iiij. uis hora consumat victū longi tpis. ex de censi. cum aplis.
h ¶ Parsimoniam. i. tēperatum vsum.
i ¶ Diligētiā. .i. voluptatem.
k ¶ Infucatū .i. pciosū vel infucatū. i. nō pciose fucatum.
l ¶ In puatis Ar. Ꝺ illos q̄ dicūt meli⁹ eē orādum in puato loco z nō cora hoīb⁹ ꝺs in ecclia ex illa auctē. tu aūt cū oraueris ita cubiculū tuuz. z clauso ostio ora patrē: sed illō de cubiculo mentis intelligitur. Otare priuatis ꝺs illos q̄ meli⁹ est.
m ¶ Que supra. Nam q̄ꝺq̄ superogaueris reddam tibi: sic Ixxxvi. di. nō satꝭ
n Uersus Horacy ¶ Spe se vicia. Stulti duz vitāt, vitia in ꝺria currunt.
o ¶ Piscopus. ¶ Suppellectilē. hoc hodie non tenet ꝺa nō hñt amplas possessiones. vt xii. q. i. ex pedit. z sic non est ꝺ. de cōse. di. i. vasa. z ex de censi. cum aplis rari cibis: z eos tñ illa⁸ ipsi p uo quo satiank ardēter z ito lerabiliter z oīno turpiter inhiare/alios aūt paulo pl⁹ poculo q̄dē saturari: ꝭ tolerabiliter inopiā perpeti. vel ante horā positas⁵ epulas si id⁶ i tpe aut opus sit aut necesse sit cū trāquillitate aspicere: neq⁷ trāgere Magis ergo iterest nō q̄d vel quātum alimētoz p ꝓgruētia hoīm atq⁷ psone sue z p suevalitudis necessitate ꝺs accipiat: ꝭ cōta facilitate z seueritate animi careat cū⁸ his⁹ vl opz vl necesse ē carere: vt illō in aio xp̄iani ꝓpleat q̄ aplus dicit. Scio⁸ z min⁹ hꝭe: scio z abūdare vbiq⁷ z in oīb⁹ ibutus sum z satiari: z esurire: z abūdare: z penuriā pati: oia posſuz in eo qui me cōfortat
I tem ex concilio gangren.
¶ Tēperātia ciboz z vestituz: nō dissolutio eoz laudat
Parsimoniāʰ cuz veste humili nō reprobam⁹ sicut etiā ornatū pter corporis diligentiāⁱ infucatuz⁵ laudam⁹. dissolutos autē et fractos vestib⁹ et incessu nō recipim⁹: pietatē in priuatz domib⁹ nō includentes. oēz locū i noīe dei edificatū honoram⁹ z ꝓgregationē in ecclesia dei factā ad vtilitatez cōmunez recipimus: z bona opa q̄ supra^m vires i fratres paupes exercentur: secūdū ecclesiasticas traditōes bti ficam⁹: et oia que ꝓueniunt traditionib⁹ aplicis z sctā scripturarū preceptis: in ecclesia fieri exoptam⁹
I tem Gregoriꝰ.
¶ Sub specie virtutuz: sepe se vitia ingerunt.
Spe se vitia⁽ⁿ⁾ ingerūt et se essevirtutes mentiūtur: vt tenacia parsimōia effusio largitas: crudelitas zel⁹ iusticie: remissio: pietas velit videri.
I tem ex ꝓcilio cartha. iiij.
¶ Meritꝭ fidei z vite non diuitijs: ep̄alis auctoritas queritur.
Pūs vilē suppellectilē⁰ z mēsā acvictū pauperē habeat: z dignitatꝭ sue auctoritatē fidei z vite meritis ꝗrat: hospitiū q̄z nō longe ab ecclia habeat.
I tem ex eodem.
¶ De eodem.
Cleric⁹ pfessionē suā z habitu et incessu p bet. z ideo nec vestib⁹ nec calciamentis decorem querat. Sicut ergo i cib⁹ mores eoz cū quibus viuim⁹ obseruare monemur sic z de ꝺumētis intelligendū est. vt eīn alibi dicit. quisq⁹ ꝓtēptis his cū quibus viuit lautiora sibi vl austeriora p̄ ceteris induimenta vel alimenta querit: aut itemperans sui aut superstitios⁹ ē. In icessu aūt ꝺz eē sacerdos ornat⁹ vt grauitate itinerꝭ mētis maturitatē oñdat Incōpositio ei corporis (vt Aug. ait) ieēlitatē idicat mētꝭ. vñ historiogph⁹ᵖ⁹ ille cū ei⁹ mutabilitatē ᵍ ꝺscriberet: cui⁹ ꝺscia excitata curꝭ mētē vastabat: inꝭ cetera hoc ēt notabile indicauit dicēs. Incessus ei⁹ modo citꝰ: modo tardus.
¶ Distin. xlij.
Hospitalez ʳ ꝺo sacerdotē eē opz ne sit de nūero eoz q̄bus i iudicio dicetur. hospes fui et non suscepistis me.
¶ Qui ei ap̄lm secut⁹ fuerit alios ad hospitalitatē ꝺz iuitaꝭ. qūo hospitalitatꝭ exhortator pcit eē q̄ domū ꝓpriā hospitib⁹ claudit.
¶ Si eīn sacerdos primum a seipso

necesse. in principio.

vbi dicit q⁹ archiepi ḡnqua gint a equitaturas habebunt in visitationibus.
p ¶ Unde hystoriographus. Salustius.
q ¶ Mutabilitatem. Catiline.
Hospitalem hec distin. diuiditur in ꝓtuor ptes. In quarū pria ꝺi q⁹ sacerdotes ꝺbēt esse hospitales z recipe pauperes xp̄i. et hoc pbat p id q̄ ꝺs quit vsq⁷ ad. ca. quiescam⁹. Secunda ibi: ꝺescamus. Tertia ibi Sed licet. Quarta ibi. Non opor ter. Jo. de. f. diuisio
r ¶ Hospitalē In hac distincti. ostendit Gratia n⁹ q⁹ hospitalis erit ordinandus quia nō haberet frontez inuitādi alios ad hospitalitatē si domū suaz hospitibus clauderet z quia hec pietas remuneratur eternaliter z tēporaliter. Ztem exemplo abrahe/ et loth qui quoniā hospitales erāt angelos hospitio recipere meruerunt. Addit etiam q⁹ in hospitalitate non erit electio vel delectus psonarum. Adūgit etiā ꝺs quius in ecclesia nō faciendis In fine breuiter tangit. vij. c. apostolice regule. f. oportet epm esse pudicum. Sacerdos ꝺz esse hospitaꝭ.
s ¶ Aliena. xlvij. distine. sicut J. xciij. distinc. diaconi. J. xiij. q. iij. quid dicam. sic extra. de restitu. spo. sepe. et. xvj. q. j. decime.
b ¶ Corporalis. sine operibus pietatis.
c ¶ Ad omnia. i. ad tēporalia. z eterna. vt. xvj. q. j. decime.
d ¶ Ab hac. hospitalitate.
e ¶ Alienus. Ut. lxxxv. dis. archidiaconum.
f ¶ Uidua. xxxj q. j. quomodo.
s ¶ Ioannes: qui: ¶ Diocrepem. Proprium nomen: vl id est sacerdotem. Gesi. xix.
h ¶ Uelescam⁹. ¶ Curiositate. nō ei semper erim⁹ curiosi. nā multa sunt dissimulanda. ff. de noua. doli. in fine.
i ¶ Periculū. si eīn in minoribus adhibenda est discretio fortius in maioriꝭ⁹ sic. ij. q. j. c. vl. ff. ad carbo. l. j. §. ij. Discretione maiore in minoribus op⁹ est.
k ¶ Postulat. Ergo indistincte omnibus est ꝺda elemosina. vt j. e. c. proxi. et. §. §. pxi. z. lxxxvj. di. pasce. z j. q. j. q̄. ꝓpio. et. xj. q. iij. quoniā multos. et. xvj. q. j. si cupis. z. xxij. q. iij. duo. alibi dicit. oi petenti te tribue. Sed cōtra ꝺs dicit Desudet elemosyna in manu tua do nec muenias iustū cui ꝺes. et in canticis vbi dicit. ordinauit in me charitatē. et dicit Ambro. ordinata est charitas vt primo deus/ scḋo parentes/ deinde filij postea domestici. vltimo extranei diligātur. et alibi dicit Amb. q⁹ delectus personarū ꝺbet eē in misericordia Elemosyna q̄ bꝰ est ꝺāda.
l ¶ Sed quoniam omnes. Argumē. q⁹ ratione ꝺubitationis melius est ex abundāti aliq̄ ꝺ facere q̄ aliquid dimittere. vt. xj. q. iij. nolite Thimo. iiij.

impendēda. vt. lxxxvj. distinc. non satis. et hieronymus dicit q⁹ in pauperib⁹ non tam paupertas q̄ religio est attendenda. vt. xvj. q. j. quoniā quicquid. z Aug. dicit. vtilius esurienti panis tollitur q̄ de cibo securus tē. vt. v. q. v. non omnis. xxiij. q. iij. nimiū. Distinguebat eoz qui petunt elemosynā alij sunt cogniti alij non. Item alij petunt quasi ex debito vt predicatores et prelati. alij p sustentatione corporis. Si ergo q⁹ petat ex debito et ratione officij: q: dicit se ad hoc missuz vt ibi predicet. z tale officium constat ei commissum esse recipiēdus est. si est incognit⁹ est examinand⁹ an ita sit vt in hoc cap. Si aūt quis petit p̄o nutrimēto tunc indistincte omnibus est danda. vt hic. j. q. ij. q̄ pio. et. xj. q. iij. quoniā. nisi quis per securitatem cibi negligat iusticiam tunc subtrahenda ē ei. vt. v. q. v. quidam. v. nō ois. nisi tā fame moriatur. vt. lxxxvj distinctione. pasce. si autem non possumus omnibus sufficere/ tunc danda est potius bono q̄ malo et consanguineo q̄ extraneo. et sic loquitur illud. Desudet elemosyna tē. et illud. ordinauit in me charitatem. et lxxxvj. distin. nō satis. Joh. iij. ij. ps.

Dubitatio nõbus iij.ps.

xij.q.ij.non estimemus.xxiij.q.iij.corripiantur. ¶ Et ẽ argu. ad questionẽ cũ dubitatur quis ex duob⁹ occiderit hominem q̃ potiꝰ ambo admittantur ad ordines q̃ ambo repellant. Arg.cõtra.xxij.q.vlti. si q̃ttuor. q̃d iuris sit de hoc notaꝛ i q̃stiõib⁹ et ẽ expssuꝫ.extra de ho.significasti.

a ¶ On opoꝛ. ¶ Partes et domũ intrare et est contra epi scopos q̃ nolunt prouincias visitare: ꝛ tamẽ petũt redimi pcuratiões.vt.x.q.j. relata.

iiij.ps b ¶ Propter iniuriam. id est infamiam.

c Clerici i tabernis ñ pñt q̃nq̃ comedere. ¶ Ulli epi. ¶ Träseũtes sic i tabernis pñt clerici comedere cã necessitatis.vt.xlvij.di. clerici.de vi.ꝛ honc.cle.clerici.

d ¶ Hospitiorũ. tamẽ ecclia stice cause pñt ꝛ debent tractari in ecclesia. vt.ij. q.ij.preceptũ.

¶ Udicus.

diuisio ¶ Hec distictio diuiditur in q̃ttuoꝛ ptes. In quaꝝ pma dicit q̃ rectoꝛ ecclesie debet esse discretꝰ i silẽtio ꝛ vtilis i ꝛbo: ne aut tacenda dicat: aut dicenda subticeat. et ad hoc pbandum̃ iducit ca.se. Secũda ibi. In mãdatꝭ. Tertia ibi Scimus autem Quarta ibi. Pariter quoq̃. Johan.de fan.

e ¶ Pudicus. Hic breuiter tangit.vij. ca. aplicere gule: oportet episcopum esse pudicum.

tibi retributurꝰ est deus: sed ex volũtate ꝛ honorificẽtia multa ꝛ misericordia ꝛ bonitate. ¶ Sed licet ipsa cõiuuia despiciẽda nõ sint: tñ non in ecclijs celebrari: nec clicos ad ea cõuocatos partes ex eis sibi tollere oportet. ¶ Unde in laodicensi concilio.

¶Clerici ad agapẽ vocati: partes sibi non tollant.

NOn oportet mistros altaris vel quoslibet clericos ad agapẽ vocatos partesᵃ tollere ꝓpꝫ iniuriãᵇ q̃ ex hac occasiõe ecclesiastico ordini poterit deputari.

¶In locꝭ deo dicatꝭ nec comedere: nec accubitꝰ sternere (nẽ liceat.

NOn oportet i basilicis seu i ecclesijs agapẽ facẽ. ꝛ int⁹ mãducare vl̃ accubitꝰ sternere nõ lz. ¶ Itẽ ex pci. cartha. iij.

¶Nisi necessitate coacti clerici in ecclia nõ cõuiuentur.

NUlli epi vel clerici in eccla cõiuiẽtur: nisi forte trãseũtesᶜ hospitiorũᵈ necessitate illic reficiãt: populi etiã ab huiusmodi cõiuiijs (q̃tũ p̃t fieri) phibeãt. ¶ Itẽ ex dictꝭ bti bñdicti abbatis. ¶De eodẽ. ¶Palea.

ORatoriũ hoc sit q̃ dicit: nec ibi quicq̃ aliꝺ geraꝛ vel condatur q̃ q̃ꝺ diuinis mysterijs conueniat. Item augustinus.

HOratorio p̃ter oꝛãdi et psallẽdi cultũ pẽitꝰ nihil agaꝛ: vt noi huic ꝛ opa iugiter impẽsa concordent.

¶Dist.xliij.

PUdicusᵉ q̃z debet eẽ sacerdos vt ꝛ moꝛibꝫ ꝛ verbis pudoꝛẽ indesinẽter exhibeat. Usi in cãticis canticoꝝ Geneᵏ spõse. id est predicatoꝛes turturi ꝓparãtur. ¶ Debetˢ etiã gratiã docendi habere: q̃ vt hieronymꝰ ait. Innocẽtis absq̃ sermone ꝓuersatio q̃tũ exemplo prodest tantuꝫ silentioʰ nocet. nam latratuⁱ canumᵏ et baculoˡ pastoꝝ lupi fũt arcẽdi. In ipa autẽ doctria discretũ oportet eẽ rectoꝛẽ ne aut tacẽda proferat: aut dicẽda taceat. ¶ Unde Grego.in.xv.ca. sui pastoꝛal'ait.

¶De discretiõe predicatoris et silentij.

SIt rectoꝛ discretus in silentio: vtilis ꝛ cautꝰ in ꝛbo: ne aut tacẽda pferat: aut pferẽda reticeꝭcat. Hã sicut i cauta locutio i erroꝛẽ ꝓtrahit: ita i discretũ silẽtiũ eos q̃ erudiri poterãt i erroꝛe derelinq̃t Sepe nãq̃ rectoꝛes iprouidi humanaꝫ amittere gratiam formidantes: loqui libere recta pertimescunt: ꝛ iuxta veritatꝭ voꝰ cẽ nequaq̃ gregis custodie pastoꝝ studio: sed mercẽnariorum vice deseruiũt: qꝝ veniẽteᵐ lupo fugiunt dum se sub silẽtio absc̃dunt ¶Hic nãq̃ eos p prophetã dominus icrepat dicẽs in Esaia Canes muti nõ valẽtes latrareⁿ. ¶Hinc rursusᵒ dominus dicens in ezechiele. Nõ ascendistis ex aduerso: neq̃ posuistis vos murum ꝓ domo israel vt staretꝭ in ꝓlio in die dñi. Ex aduerso quippe ascẽdere est pro defensione gregis voce libera huiusmodi potestatibus contraire. ꝛ in die domini in prelio stare est prauis decertantibus ex iusticie amoꝛe resistere. pastoꝛem enim recta timuisse

f ¶ Gene. sicut enim p genas cibꝭ sic p predicationes eccl'ie fideles icoꝛpoꝛãt vt de conse.di.ij. quia passus.

g ¶ Debetˢ rẽ. Hic pfẽtur. viij ca. apostolice re gule. oportet oꝛdinandũ esse doctoꝛem. id est talem qui sciat docere et predicare. consideꝛabit autem priꝰ quibus ꝛ que predicet: quia nõ omnia omnib⁹ sunt predicanda. hereticis eñ secreta fidei nõ sunt pandenda. nec nimis alta dicet minꝰ capacibus et si subditi non obediunt predicãti nõ ideo cessabit a doctria ꝛ correctiõe eoꝝ.

h ¶ Silentio. Expone negatiue. sic.ij.q̃stione vij.sancta.

i ¶ Nã latratu.i.pdicatione.

k ¶ Canum.j. ij.q.vij. que nec.

l ¶ Et baculo cõminationis.

SIt rectoꝛ. ¶ Prio dicit q̃ predicatoꝛ vel rectoꝛ nec silenda proferet: nec pferẽda silebit. et hoc pbat vij.auctoritatibꝰ. Scõo dicit q̃ talia ꝓponat q̃ nõ deducãt homines in erroꝛẽ. et hoc pbat tribꝰ auctoritatibꝰ. Tertio oñdit q̃ etiã vtilia non dz nimis effundere. ꝛ hoc pbat tribus auctoritatibus.

m ¶ Uenientẽ. Juxta illud. Nam siluisse nocet: multosq̃ silentia dãnant.

n ¶ Latrare. Propter pigritiam.

o ¶ Hinc rursus. Primo conquerik. ꝛ primo ponit

Titũ. j.b.

Mal. ij.b.

Esaie lviij.

Exo. xxviij f.

Lãt. v.c.

treñ. ij.e.

Joh. x.c.

Casus

Esaie lvj.d.

Ezechiel. xiij. a.

Act.ij.

Uerꝭ.

ba pphe. deinde ea exponit: et sic ꝓcedit p totũ capitulum.

a ¶ Dicere.i. dicitur.

b ¶ Tacẽdo. No.q̃ tacens et timẽs fugere dicitur. vnde etiaꝫ tacens p contumace habetur: vt.lxv. distinc. si forte.et.ff.de interro.act.de etate.§.qui tacuit.

c ¶ Qui dum fugitiua.i. transitoria.

d ¶ Quos simplex relatio.

e ¶ Securitate. Ex ipso q̃ tacetur ꝓmittitur securitas delinquẽtiᵇ: vt.lxxxiij.dist.error.

f ¶ Sermo doctoris.

g ¶ Nescit. Scilz esse peccatũ ille cui predicatur vel cuz eiꝰ penitentia audit̃. queritur ab eo locus ꝛ tẽpus et persona cum qua deliq̃t: q̃ forte peccatoꝝ ꝓpter verecundiã vult occultare: vt de pe.dist.vj. ca.j.m fi. tamen i questiõibus vbi fit preiudicium aliꝰ nõ fient speciales iterrogationes: vt.ff.de q̃stioni.l.j.§.qui q̃stionem.

h ¶ Custodiũt i. custodire ꝏbẽt

i ¶ Qz angelus.i. nunciꝰ dñi.

k ¶ Preconis. J.de conse.di.iij baptismus.

l ¶ Pastoꝛes. id est apostolos.

m ¶ Tintinabulis. lxxx. di. tintinabula. ꝛ totidem mala punica inferiꝰ margine tunice sacerdotalis pendebant.

dicereᵃ: quid est aliud q̃ tacendoᵇ terga prebuisse? qui nimirũ si ꝓ grege se obiecit: murũ pro domo israel hostibus oppõit. hinc rursus delinquenti populo dicitur in Hieremia. Prophete tui viderunt tibi falsa ꝛ stulta. nec aperiebãt tibi iniquitatẽ tuã vt te ad penitẽtiã ꝓuocarẽt ꝓphete q̃ppe i sacro eloq̃o nõnũq̃ doctoꝛes vocantᶜ q̃ dũ fugitiuaᶜ esse presentia iudicãt: que futura sunt manifestãt: quosᵈ diuinꝰ sermo falsa videre redarguit: quia dũ culpasᶠ coꝛripere metuũt incassuꝫ delinquẽtiᵇ. ꝓmissa securitateᵉ blandiũtur: q̃ iniquitatẽ peccãtũ nequaq̃ apiunt: qꝝ ab icrepatiõis voce conticesc̃ũt: clauis q̃ꝺ pe apertionis est sermoᶠ coꝛrectionis. que icrepãdo cul pã detegit. quã sepe nescitᵍ ipse etiam qui perpetrauit. ¶Hinc etiã paulus ait ad tytum. Ut potẽs sis in doctrina sana exhoꝛtari ꝛ eos q̃ cõtradicunt arguere. hinc per Malachiam dicitur Labia sacerdotis custodiuntʰ scientiam: et legem exquirunt ex oꝛe eius quiaⁱ ãgelus dominj exercituum est. ¶Hinc per Esaiam dominus monet dicẽs. Clama ne cesses: quasi tuba exalta vocem tuam. p̃conisᵏ quippe officium suscipit quisquis ad sacerdotiuꝫ accedit: vt ante aduentum iudicꝭ qui terribiliter sequitur ipse scilicz declamando gradiatur. Sacerdos ergo si p̃dicatiõis est nesciꝰ quam tibi clamoris vocẽ daturˡ? ẽ ꝓco mutᵐ? ¶Hinc est eñ q̃ i actibus apl̃oꝝ legiᵏ. Sup pastoꝛesˡ primos in liguarũ specie spũsctũs ilesit q̃ nimiꝝ q̃s repleuerit de se ptiⁿ? loquẽtes facit. ¶Hic moysi p̃cipitur in exodo vt taber naculũ sacerdos ingrediẽs tintinnabulᵐ ambiaᵏ: vt videlicet p̃dicatoꝛis voces habeat: ne supni ispectoꝛꝭ iudiciũ ex silẽtio offendat. Scriptũ quippe est. Ut audiatur sonitᵒ quãdo igrediᵏ et egrediꝰ sanctuariũ in ꝓspectu dñi ꝛ nõ moꝛiatuꝛⁿ sacerdos nãq̃ igrediẽs vel egrediẽs moꝛitur si de eo sonitᵒ nõ audiatur: q̃ iraꝫ cõtra se occulti iudicis erigit: si sine p̃dicationis sonitu icedit. apte autem tintinnabula vestimẽtꝭ illius ꝺscribũtur inserta. vestimẽta eñ sacerdotis quid aliꝺ q̃ recta opa debemᵖ? accipe: ꝓpheta testante q̃ ait in psal. cxxxvj. Sacerdotes tui induãtur iustitia. Uestimentis itaq̃ illius tintinnabula inhereꝭ: si vite viã cum lingue sonitu ipa quoq̃ opera ꝰ sacerdotis clamẽt. Sed cũ rectoꝛ se ad loq̃ndũ preparat: sub quãto cautele studio loquatur attendat: ne si inoꝛdinate ad loquendũ rapitur: erroꝛis vulnere coꝛda audientiũ feriant. ꝛ cum foꝛtasse sapiẽtẽ se videri desiderat: virtutis cõpagem ipiẽter abscidat. ¶Hinc nãq̃ veritas dicit in marco. Salez in vobis ꝛ pacem habete inter vos. per salem quippe verbi sapiẽtia designatur. ¶Qui ergo loqui sapienter nitiᵏ magnopere metuat: ne eiꝰ eloquio audientiũ vnitas ꝓfundatur. ¶Hic paulus ait ad romanos. Non plus sapere q̃ꝺ opꝫ sapeᵉ: ꝫ sapeᵉ ad sobrietatẽ? ¶Hinc in exodo i sacerdotis veste iuxta diuinã vocẽ tintinabulis mala pũica ꝓiũgũt. Quid ergo p mala punica nisi fidei vnitas designat. Nã sicut in malo punico vno exteriꝰ coꝛtice mꝛta interiꝰ grana muniũt: sic inũeros sãcte eccl'ie pplos vnitas fidei ꝓtegit: quos itus diuersitas meritoꝝ tenet. Ne igiᵏ rectoꝛ icautꝰ ad loquen-

n ¶ Nõ moꝛiatur. Anima scilz peccando vel vt fama eius nõ sit moꝛtua.

o ¶ Opera. Arg.q̃ si aliqua permiserit se desponsari vel arrari licz expresse non consentiat: videtur q̃ sponsalia sint contracta. arg.xxx.q.v. femie. xxvij.q.ij. si q̃s despõsauerit. xxxij.q.ij. honoꝛãk.ff.ꝺ spon. sed qua. Nã opera ꝓbant: vt.xlvj.dist.ca.j.§.q. iij. estimant. xxij. q̃st.v. cauete. vt extra de his que fiũt a maio. parte capitu. ex oꝛe. Argu.ff.de muno.si filius.ff.de moꝛtis.testa.l. vlti.ff.de edil.edi. si tamen.§.ei q̃. Johan. Ego dico q̃ si cõtrahentes possunt loqui exprimere debent consensum suum: alioquin non iudicaretur pro matrimonio cum necessaria sint verba quatuz ad ecclesiam vt extra de spõsa. Ubi tractatur quia etiam mutus si contraxit signis debet expꝛimere consensuz: vt ex de spõsa.cũ apõ. Bar. p ¶ Sed sapere. Ad hec q̃ hic dicuntur bene facit. extra de hereti. cum ex iuncto.

q ¶ Ad sobrietatem.i. sine ꝓsumptione.

Verba intrahendo mꝛimonio an videtur q̃ sponsalia sint contracta. necessitate. Marci.ix.g Rom. xij.a. Exodi. xxviij.f.

a ¶ Nimie.i. in multiloquio.
b ¶ Leuigat.i. leuis et ianis ab auditoribus indicatur.
c ¶ Erit.s.vsq; adveſperā:vt.s. di.vj. reſtamētū
d ¶ Seminuerbi⁹. A pbīs athenienſiū dictum eſt de aplo quid ſibivult iſte ſeminator verborum.⁊ ſcōm hoc erit hic ſeminuerbi⁹.ſed ſi habes ſemiuerbius tunc dic q⁹ obſcurus erat.vel qa vt dicit vitiū lingue habebat.
e ¶ Premiſit. Arg.q⁹ ab ordine ꝓbox eſt argumentandum. xlij.diſt.H.ſ.et.xxij.q.iij.diſplicet.et.ſ.q.ſ.vt euidenter.⁊.q.vj. in grauibus .ex de reſcrip.cuz dilecta.Et ſi precedens verbuz eſt dubiū et ſequēs manifeſtum ſequēs clauſula ē ſequenda .ff. de peti.here.vtruz autē .quandoq; etiā fm pcedentē exponitur ſequēs.ff.de leg.ſ. ſi ſeruus pluriū in fine.
f ¶ Importunitas. No.q⁹ propter tria conſuevit induci.c.ſ. q⁹ tacens et timēs videtur fugere. Item q⁹ aliquid pbatur factis vt dictis.itez ordinē verboꝝ attēdendum vt pro.ſ.poſita patet.

Semi-nuerbi⁹ qs dicat.

Argumētuz ab ordine ꝓboꝝ rum ſumitur.

Leui. xv.a.

Act. xvij.a

Thi. iiij.a.

5 ¶ Nmādatſ. Nō pōt. Nam timor in dubijs deteriora canit. Et Lucanus. Peſſim⁹ in dubijs augur timor.

Lucanus.

dū pruat:hoc qđ iā pmiſim⁹ per ſemetipm veritas diſcipulis clamat i marco.habete ſalem in vobis et pacē inter vos. acſi figurate p habitū ſacerdotis dicat. mala punica titinabulis iūgite:vt per oē qđ dicitſ vnitatē fidei cauta obſeruatiōe teneatis. Pro uidēdū q̄z ē ſollicita ītētiōe rectoꝝ⁹: vt ab eis nō ſoluz prava nullo mō ſz nec recta q̄dē nimie[a] ⁊ inoꝛdiate pferant.q⁹ ſepe dictoꝝ virt⁹ pditur:cū apud corda audiētū loq̄citas icauta opportunitate leuigat[b]: ⁊ auctoꝛē ſuum hec eadē loquacitas inq̄nat:q̄ ſeruire auditoꝛib⁹ ad vſuz pfect⁹ ignoꝛat Aſi dū p mopſen dicit in leuitico Aurq̄ fluxū ſeminis patit imūd⁹ erit[c]. Jn mēte q̄ppe audiēti um ſemē future cogitatiōis eſt audita eq̄litas locutiōis q⁹ dū p aurē ſermo ꝛcipitur cogitatio i mēte generat vñ ⁊ ab hmōi ſapiētib⁹ i actib⁹ aplo⁹ pdicator⁹ egregius ſe miuerbi⁹[d] eſt vocat⁹.q̄ ergo fluxū ſemis ſuſtiet imūd⁹ aſſerit:q⁹ mltiloqo ſubdit⁹ ex eo ſeſe inq̄nat qđ ſi ordinate pmeret:plē recte cogitationis edere in audiētiū corde potuiſſet.dūq; incaut⁹ p loq̄citatē deſluit:nō ad vſū generaſz ad imūdiciā ſemē fūdit. Aſi paul⁹ q̄z cū diſcipulū de iſtātia pdicatiōis āmoneret:dixit ad timotheū epiſtola ſecūda Teſtificor coraꝫ deo et xpo ieſu q̄ iudicatur⁹ ē viuos ⁊ mortuos:⁊ p aduētū ipi⁹ ⁊ regnū ei⁹: pdica ꝙbū:iſta opportune⁊ iportune. dictur⁹ i portūe pmiſit[e] opportune.q⁹.ſ.apō auditoꝝ mētē ipe ſuavitilitate ſe deſtruit ſi habē iportunitas[f] opportunitatē neſcit. I tē Quigenes. ¶ Porcis et canib⁹ ſacra non ſunt cōmittenda.

I N mādatſ habem⁹ vt veniētes ad ciuitatez diſcam⁹ pri⁹ quis i ea dign⁹ ſit:vt apō eū cibū ſumamus quanto magis noſſe oportz qs qualiſve ſit is cui inoꝛta litatis verba credēda ſunt: Solliciti eſſ debem⁹ eſſe ne margaritas nr̄as mittamuſ añ porcos. Sz ob alias cās vtile ē viri hmōi habere noticiā. Si ei ſciā qi i his de q̄bus nō pōt[g] dubitari q⁹ bona ſint:emēdat⁹ eſt ⁊ iculpabilis.hoc ē ſi ſobri⁹:ſi miſeri cors:ſi iuſt⁹:ſi mit⁹ ⁊ hūanus eſt:que vtiq; bona eſſe null⁹ ābigit:tūc ꝓſequēs videbit vt ei qui obtinet bonā virtutuz¹:etiā qđ deeſt fidei ⁊ ſcie ꝓferak:⁊ in qb⁹ maculari ei⁹ vita videbat q̄ eſt i reliqs p babilis emēdet. Si ꝙ i his q̄ palā[h] ſunt pctis iuolut⁹ p manet[i] ⁊ iqnat⁹:nō me oport et aliquid ō ſecretioꝝb⁹[m] ⁊ remotis diuine ſciētie ploq: ſed magis ptestari ⁊ cōueni re illum vt peccare deſinat ⁊ actus ſuos a vitijs emendet Si igeſſerit ſe ⁊ puocaverit nos dicere ea q̄ euz min⁹ recte agētē nō oporteat audire:pudēter[n] euz debem⁹ eludere[o]:nam nichil omīno reſpondere auditoꝝ cauſa vtile nō videtur:ne forte eſtimēt nos reſponſionis penuria[p] declinare certamen.⁊ fides eoꝝ ledatur:non intelligentium propoſitū noſtruz.

Mat. v.

Act. xx.f.

Mat. vij.a.

Item anacletus.

¶ Verba predicationis pſecutoꝝ⁹ ſuis ſpiati nō ſubtra

S Cimus autem (hāt. multos ob id infeſtare doctoꝛes ſuos:vt eos perdant[q]:⁊ placita ꝓprie voluntatis adimpleant: nō ꝓpter rea tamē doctoꝛes (inquātū vires ſuppetūt) a recta emulatiōe[r] ⁊ bona intētiōe recedere[r] debent:ſcientes quia beati q̄ pſecutionē patiūtur ꝓpter iuſticiā. I tez grego. venātio epō. ¶ Non eſt mundus a ſanguine ſubiectoꝝ q̄ dei cōſiliū illis nō annūciat.

Phesiſs paul⁹[s] dicit mūde ſunt man⁹ mee a ſanguine[b] oim veſtrū.non eſſi ſubterfugi quomin⁹ annūciare[c] oīne cōſiliū dei vobis.Mūdus[b] ergo a ſanguine eoꝝ nō eſſet:ſi eis dei cōſiliū annūciare noluiſſet: q⁹ cū increpare deliquētes noluerit:eos ꝓculdubio tacendo[c] paſtoꝛ occidit. I tez Nicola⁹ papa. ¶ Eterne dānatiōis penā icurrit pdicator q̄ ſemen ꝙbi dei nō ſpargit.

D Iſpenſatio eſt nobis celeſtis ſemis iūcta. ve[t] ſi nō ſparſerim⁹. ve ſi tacuerim⁹:qđ cū electiōis vas formidet ⁊ clamet[s] q̄tomagis[b] cuiz exiguo metuendū eſt: pide ſicut nō leue diſcrimē icūbit pōtificib⁹ ſiluiſſe qđ ꝓgruit:ita his[i] (qđ abſit) nō mediocre piculū eſt q̄ cū debeant parere[k] deſpiciunt. Pariter q̄z obſeruare dz ſacerdos: ne idignis nō intelligētib⁹ ſecreta myſteria ſua pdicatiōe reſerare incipiat. Qui enī ea docet:q̄ ab auditoꝛib⁹ nō valēt intelligi:nō ad eoꝝ vtilitatē:ſz ſui oſtētationē facit. Unde in expoſitiōe beati imaculati dicit vitiū ai eſt indignis ſecreta vulgare:qđ fit vel loquacitate icauta dū ſine iudicio volat irreuocabile[l] verbuz.vel adulatione vt ei placeat cui ſecreta reuelat: vl tactatiōe ſcientie:vt plura ſcire videatur Jn quibus oībus profecto datur itelligi quāta debet eſſe diſcretio in predicatione ſacerdotis: qua ſi forte caruerit:tāq; torto[m] naſo ſacerdotalis officij iudicat indignus.

Dolus bonus

Emulor varia ſignificata hz. iij.ps. Prelatus pter pſecutio nē non ꝓdicationez.

¶ Diſtinctio.xliiij.

Um autē vinolēt⁹[u] eē phibet:gule i tēperātiam nequaq; habē pmittit neq; ei ebrietas phibet etvoracitas permittit.vtrūq; n̄ eſt inter opera tenebrarū:apoſtol⁹ cōmonet ſcribens Romanis. Non in comeſſationibus et ebrietatibus .ventris nāq; ingluuies ad luxuriā prouocat facile:et omne opus bonū diſſoluit. vnde Hieronymus. Venter et genitalia ſibimetipſis vicina ſunt:vt ex vicinitate mēbroꝝ: confederatio intelligatur vitiorum. Hinc nabuzardā princeps cocoꝝm muros hieruſalez deſtruxiſſe legitur. Quia vēter cui multitudo cocoꝝm deſeruit: edificia virtutum ad ſoluz redigit. Sacerdos

Impūtādū ſi eſt ei p quē nō ſtat.

Folio.lx.

do.vt hic.et.xj.q.iij.nolite. q⁹ ⁊ ſi illi nō pficiāt tamē ipſe faciet qđ ſuū eſt.vt.xlvij. diſtinc.q⁹ apud nos.et xxiij.q.iij. ſicut nō eſt.nec obſtat.ſ.c.pri.vbi dixit q⁹ prudēter debemus eludere tales. nec etiā illud ob. xxiij.q.iij.dixit apls. vbi dicit hereticū hominē poſt primā et ſecundā correctionez deuita.q⁹ vtrūq; illoꝝ obtinet in ſecretioꝛibus fidei: que non debemus pandere illis. ſed ab illis que faciunt ad correctionē nūq; ceſſanduz eſt. vt.j.q.vij.quentibus. Johā. Hodie aūt ſi hereticus non corrigant ſtatim tradendi ſunt curie ſeculari ad puniendū. ſi autez corrigūtur et iurent ſtare mandato eccleſie in ꝓpetuo carcere debent detrudi ad agendā penitentiaz.vt ex. de here.c.pe.ſ.

a ¶ Phesiſs.
b ¶ Uenantius epiſcop⁹ ſuos ſubditos coꝛrigē nolebat vel negligebat.de q̄ eū Grego.repre hēdit: q⁹ peccata ſubditoꝝ niſi eos coꝛrigat ſibi imputātur.et hoc ꝓbat auctoritate pauli.⁊ q⁹ paſtoꝛ videt occidere delinquētes niſi eos coꝛrigat.
a ¶ Paulus. In actibus apoſtoloꝝ.xx.c.
b ¶ A ſanguine.i. a peccato.
c ¶ Annūciarem. Arg.q⁹ ſi p te non ſtat aliqđ quo minus fiat nō eſt tibi imputandū.vt.xxxiij.q.iij.admonere. ⁊.xlvij.diſti.c.vlt.et .ſ.neceſſe.⁊.C.de miſti. ⁊ ſubſti.l.ſ. Arg.contra.eſt de eo q̄ mit.in poſ.cā rei ſer.c.ſ.Jo. Sed certe ibi ſtetit nō per petentē poſſeſſionē.ff.de reg.iur.culpa.Ber.
d ¶ Mundus. Argu.a deſtructione antecedētis. vt.xxiij.q.ij.ſane.
e ¶ Tacendo.J.lxxiij.diſtinc.error.
f ¶ Iſpenſatio. ¶ Ue. Als vel. ſcilz eterna moꝛs. xj.q.iij. veh qui.
g ¶ Et clamet. Infelix hō ds me liberabit de coꝛpore moꝛtis hui⁹.ſ.vſ.di.ſed penſandum.
h ¶ Quāromagis. Argu.a maioꝛi. vt.xxxij.q.v.ſi paulus.viij.q.j.ſi ergo ita.
i ¶ His. id eſt ſubditis.
k ¶ Parere.i. obedire.
l ¶ Irreuocabile. Horatius. Nā ſemel emiſſum manet irreuocabile verbū. extra. de verb.ſignu.foꝛtis.⁊ Ouidius. Neſcit vox miſſa reuerti. iuꝛta illud. Uox emiſſa ſemel: irreuocabile volat.
m ¶ Torto.ſ. diſtinc. xlix.ca.ſ. hinc eteni naſuz cōparat diſcretioni: q⁹ per euz perpendit odoꝛ et ſapoꝛ.

ꝓpti ad loquēdū ſunt ardēdi.

diuiſio

Um autē. Hec di. diuidit i tres partes. Jn quarum pma.pbat de tēperantia gule:⁊ hoc pbat p q̄tuoꝛ auctoritates ſanctoꝝ patrū. Secūda ibi Multis. Tertia ibi. Nō oportet. Jo.de.f. Et ſpectat hec diſt. ad tertium ca. apoſtolice regīe que tractata ē.xxxv. diſt. oportet oꝛdinandū eſſe nō vinolētū ſed ſobriū.ſed non tract aut ibi niſi de ſobrietate pot⁹: ideo reſumit eā hic et tractat de tēperantia ⁊ ſobrietate cibi Annectit q⁹ laici et clerici q̄ faciunt magna cōmiſſa cā laſcīue delin-

Roma. xiij.d.

Cōmiſſa reꝓbata.

quūt. Itē addit q⁹ clerici nō debēt comedere vel bibere in tabernis niſi neceſſitas cogat. Deide dicit q⁹ ci bū clericoꝝ ſemp ꝓcedet ⁊ ſequef oſo. Itē q⁹ in ſacerdotali cōmunio ſemp dz legi lectio ſacre ſcripture.
n ¶ Utrūq;. Ar.q⁹ vno phibito vl pmiſſo idē erit i cōuerſo ſibi.vt.ſ.di.iij.denūq;.et.j.q.j.ſicut xps. Et ē hic ar. q⁹ ſi papa vel epūs ſcient aliquē oꝛdinat videt reſtituere ipm fame: cū fama et ſacerdotiū ſibi ſunt

Oꝛdo purgat ut famiā.

annexa. Jo. Nō falsum ē. vt extra de scisma. c. ij. vbi dicit q̄ pbare debet secū fuisse dispēsatum. Bar.

Uict⁹ ⁊ vestit⁹ sufficit.

a ¶ Uiuere. Sufficere debet ergo clerico q̄ viuat: id est sola necessaria habeat et artak illa necessitas tātū ad victū ⁊ vestitū. vt. xij. q. j. eps. Qualit tñ hoc intelligendū est dixi. xxj. questione. j. ca. j.

Seueritati an ppt multitudinē vl̄ pau citatez detrahatur.

Omessatio nes et.

b ¶ Putātur. a stulti⁹ videlicet

c ¶ Lugēdū. id est nōnevnusquisq̄ hoc lugēdum videat.

d ¶ Carneis. sed spūalibus.

e ¶ Cū multitudie. Multi fūt xl. vt extra ǒ clerexcom. latores. aliqñ. xxiij. milia fūt pauci. vt xlv. di. discipliaEt habes hic q̄ propt̄ multitudinē detrahit̄ seueritati. vt. l. di. vt cōstituerek. ⁊ j. q. vij. quoties. et. xxiij. q. iij. ipa pietas. et. c. non pōt. qñq̄ et cum paucitate mitⁱ agendū est cum timeꝫ scandaluz xxiij. q. iij. cum q̄sq̄. vbi g̃ aliq̄d male fit et q̄si ex auctoritate defenditur. tūc nō debz dormire seueritas. qñ vero nō defendit: tūc dissimulari p̄t. propter scādalū. vt de pe. di. vj. ca. j. in fine. et. lxxxij. di. plurimos. ⁊ l. distin. dño sācto sed. ppter scāda luz nunq̄ debet deseri veritas ipsa. vt extra de regu. iur. qui scandalizauerit. sed seueritas penarum potest deseri vt hic Jo. Itē vbi non hz locū dispēsationis remediū vt in matrimonio. ppter multitudinē nō est recedendū a seueritate canonica. vt extra. de transac. ex parte. B.

f ¶ Oportet. ¶ Usq̄. improprie ponit hic vsq̄ cum nulli sint in medio.

g ¶ Qui in proposito. vt deo deuoti conuersi. xij. questione. j. duo ⁊c.

Nō est vacandū comessationibus et ebrietatibus.

Comessatiōes ⁊ ebrietates ita pcessez licite putank[b]: vt in honore beatissimorum martyrū non solum per solēnes dies: (quod vnusquisq̄ lugendū[c] videat qui hec non carneis[b] oculis inspicit) sed etiā quotidie celebrent. Et post pauca. Nō ergo aspere q̄tū estimo: nō duriter: nō modo imperiosa ista tollunk: sed magis docēdo q̄s iubēdo: magis monēdo q̄s minando. sic eñ agendum est cū multitudine[c] peccantū. Seueritas aūt exercenda est in peccata paucorū. et si q̄dē minamur cū dolore fiat. ǒ scriptur⁊ cōminādo vidictā futurā: ne nosipsi nr̄a potestate sed de⁹ in nostro sermone timeat. Itaq̄ pr⁹ monebūtur spirituales aut spiritualib⁹ primi: q̄ruz auctoritate ⁊ leuissimis quidē instātissimis admonitionib⁹ cet̄a multitudo frāgak.

Item ex cōci. laodicensi.

Nulli clericoꝝ aut ptinētiū licet tabernas intrare.

Non oportet clericos seruietes a presbyteris vsq̄[f] ad diacones ⁊ diaceps ordinis ecclīastici oēs vsq̄ ad ministros aut lectores. aut exorcistas: aut ostiarios: aut psalmistas: aut etiā eos q̄i ppositos[g] ptinētie sūt tabernas (nisi cā necessitatⁱ) itrare. Itē ex. vj. sinodo.

Deponat clericꝰ q̄ tabernas aut ergasterium hꝫ vo

Nulli clerico (luerit. lz tabernā aut ergasterium[h] habere. si eñ huius modi tabernam ingredi phibet: q̄tomagis[i] aliꝫs ministrare in ea? Si quis vero tale q̄d fecerit aut cesset[k] aut deponatur. Item ex conci. cartha. iij.

Nisi necessitate ꝓpulsi clerici tabernas nō ingrediant.

Clerici edēdi vl̄ bibēdi causa tabernas nō ingrediātur: nisi peregrinationis[l] necessitate compulsi Itē grego. natali epō.

Corripiendus est episcopus q̄ cōuiuijs occupat.

Multis ab vrbe tua venientibus frater charissime didici pastoralī cura derelicta: solis te conuiuijs occupatum: que audita non crederem: nisi hec actionū[m] tuaꝝ experimētis probarē. Nā q̄ nequaq̄s lectioni studeas: nequaq̄s exhortationi inuigiles[n] sed ipsū q̄q̄ vsum ecclīastici ordinis ignores: hoc est in testimoniū[o] q̄ his sub quibus es posit⁹: seruare reuerentiam nescis. Itē ad eundem. ¶ De eodem.

Omnia cōmunia q̄ ex intētione ipenden de charitatis fiūt recte vīa fraternitas i suis epl̄is laudat: sed tñ sciendū est q̄ tūc ex charitate[p] faciter pdeūt: cū in eis nulla absentiū vita mordetur[p] nullus ex irrisione redeāt. Item ex pci. laodi.

Christiani ex simbolis cōuiuia non celebrent.

Non oportet[b] mīstros altaris vel q̄libet clericos aut etiaz laicos xp̄ianos ex symbolis[c] (q̄ vulgus comesalia appellat) conuiuia celebrar[a]. Itē ex pcilio tol. iij. ¶ Sacraꝝ scripturaꝝ lectio: sacerdotalib⁹ cōuiuijs

Ro reuerē (misceak. tia[c] dei ⁊ sacerdotū id vniuersa ꝓstituit synod⁹: vt (q̄ solēt crebro mēsis ociose fabule inꝑpont) in oi sacerdotali conuiuio lectio diuinarū scripturaruz imisceat p̄ hoc eñ ⁊ aie edificāt ad bonū: ⁊ fabule nō necessarie. phibēt Item ex cōci. martini pape.

De cōferꝫ nec conuiuia facere: nec añ horā diei tertiā

Clericis comedere lz.

Non liceat sacerdotes vel clericos: sed nec religiosos laycos conuiuia facē de cōferꝫ. Nec oportet clicos vel laycos religiosos añ sacraz horā diei ⁊tiā inire cōuiuia: nec aliqñ clicos nō hymno[f] dicto comedere panē: ⁊ post cibos gr̄am auctori deo referre. Si g̃ laycꝫ comessationes dānabiles sūt multomagis sacerdotib⁹ iputātur ad gehēnā: vēter eñ piguis (vt Hieron. ait) crassum sensū generat: cū sacerdotalis sensus ecōtra vigil eē debeat ⁊ tenuis. atq̄ ió edacitatis vicio obnoxij i sacerdotes vngi non debent. Hi eñ (vt ait Grego. i moralib⁹) q̄ adhuc vitioꝝ bello subiacēt neq̄q̄ p pdicatiōis vsum posse magisterio ceteroꝝ vbēt.

Distinctio.xlv.

Equit nō p cussorē. ñ ei oportet ep̄z ita eē irasci-

b Non oportet. h hñt q̄daz. c. null⁹. qō est. j. de consē. distinc. v. nullus.

c ¶ Ex symbolis symboluz est qñ ptes cōferūt ad conuiuia faciē da idē ē pferū.

d ¶ Celebrare. nā vt ait inuenalis. Miserum est aliena viuere quadra.

e ¶ Ro reuerētia j. de consē. distinc. v. in omnibus.

f ¶ Hymno j. de consē. di. ij. panis ⁊ calix. et ca. didicimus.

Equit hec distictio diuiditur in quatuor partes. In quaꝝ prima pbat p septem auctoritates q̄ plati nō debent esse accēsi ad irā vel pturbationē. secūda ibi. Salomon. ⁊tia ibi. Ex his. q̄rta ibi Percussor. Jo. ǒ fan. ¶ Cal⁹. In hac xlv. dis. p̄sequit. ix. c. aplice regule. oportet ep̄m nō esse pcussorē qui nō debet eē irascibilis ⁊ perturbati sens⁹. Iz patiēs exemplo xp̄i qui dorsum posuit ad flagella. Et primo pbat q̄ plati non debent aliquem pcutere vsq̄ ad ꝙ. Salomō. postea allegat in ꝫ riuz. No. g̃ q̄ est pcussio spūalis: et est pcussio cor poralis. Spūalis ē. s. cū q̄s idiscreto ſmōe corrigit aliq̄s ista p hibetur. vt. j. co. ca. vlt. Corp alis ē illa que manu fit: et ista vbi fit ex ira vel odio:

Percussio est duplex

a ¶ Abstinētiū. No. q̄ abstinens dicitur qui bene comedit. et cōtinens dicitur qui bene cognoscit vtrozem suā. vt. xxxi. distinc. nicena.

ne reprehenditur: nec in eis inanes sclariū negociorꝫ fabule ſz verba sacre lectiōis audiunk: cū nō plus q̄q̄ necesse est seruik corpori: sed sola eius ifirmitas reficik: vt ad vsus exercende virtutis habeatur. hec itaq̄ sivos ivris cōuiuijs agitis: abstinētiū[a] (fateoꝛ) magistri estis. Item ex cōcilio nanetensi. ¶ Palea.

Nullus pbꝛorum quādo ad anniuersariuz die. xxx. aut. vij. vel. iij. alicui⁹ defuncti aut q̄ cūq̄ vocatiōe ad collectā ꝓuenerit: se iebriare vllaten⁹ presumat: nec pcatus amoꝛe sanctoꝛū vel ipsius aie bibere aut alios ad bibēdū cogere: vel se aliena precatiōe ingurgitare: nec plausus ⁊ risus incōditos ⁊ fabulas manes ibi referre aut cantare presumat: aut turpia ioca vel vso vel tonatricib⁹ ante se fieri patiak nec laruas demonū ante se fieri cōsentiat: q̄ hoc dyabolicū ē ⁊ sacris canonibus prohibitum. Item ex eodem.

¶ De eodem. ¶ Palea.

Quādo autē veniūt pbri ad aliquod cōuiuiū aliquis priorꝫ illoꝝ versum ante mēsam incipiat: ⁊ cibū bñdicat ⁊ tunc secundum ordinē sedeant alter alteri honorē prebentes: p vices cibū ⁊ potū benedicāt: et aliquis de illoꝝ clericis aliq̄d de sancta scriptura legat. Post refectionē similiter hymnū dicāt ad exemplum domini: sicut in cena fecisse legit: ⁊ se cōtineant oēs pbri (maxime in talibus locis) vt nō vituperetur ministeriū eoꝝ.

Item ex eodem. ¶ De eodem. ¶ Palea.

Quando pbri p kalēdas simul ꝓueniūt post pactū diuinū misterijs ad necessariā collectionē. nō q̄si ad plenā refectionē ſz quasi ad prādiū ibi ad tabulas resideāt: ne p talia inhoneſta ꝓuiuia se inuicē grauēt q̄ indecens est ⁊ onerosum. sepe etiā tarde ad ecclesiā redeūtes maius dānum de reprehensione ꝓsequūtur: q̄d de grauedine mutua cōtrahunt q̄s lucrū ibi faciāt. nam de hmōi conuentu Paulus corinthios reprehēdit q̄ incōuenienter cenā dñi māducare ꝓueniebāt. Sic ⁊ qui ad cenaz dominicā id est ad collationem verbi sub occasione conueniunt: ⁊ ex ingluuietate ventris causa cōiugūtur: reprehensibiles coꝝ deo ⁊ hominib⁹ habenk: et iō peractis oībus q̄ volūt panē cū charitate in domo fratris sui simul cū fratrib⁹ frangāt: et singuli singulū bibere faciāt: ⁊ maxime vltra tertiā vicē poculū nō ꝓtingāt ⁊ sic ad ecclias

b Non oportet. h hñt q̄daz. c. null⁹. qō est. j. de consē. distinc. v. nullus.

c ¶ Ex symbolis symboluz est qñ ptes cōferūt ad conuiuia faciē da idē ē pferū.

d ¶ Celebrare. nā vt ait inuenalis. Miserum est aliena viuere quadra.

e ¶ Ro reuerētia j. de consē. distinc. v. in omnibus.

f ¶ Hymno j. de consē. di. ij. panis ⁊ calix. et ca. didicimus.

Equit hec distictio diuiditur in quatuor partes. In quaꝝ prima pbat q̄ septem auctoritates q̄ plati nō debent esse accēsi ad irā vel pturbationē. secūda ibi. Salomon. ⁊tia ibi. Ex his. q̄rta ibi Percussor. Jo. ǒ fan. ¶ Cal⁹. In hac xlv. dis. p̄sequit. ix. c. aplice regule. oportet ep̄m nō esse pcussorē qui nō debet eē irascibilis ⁊ perturbati sens⁹. Iz patiēs exemplo xp̄i qui dorsum posuit ad flagella. Et primo pbat q̄ plati non debent aliquem pcutere vsq̄ ad ꝙ. Salomō. postea allegat in ꝫ riuz. No. g̃ q̄ est pcussio spūalis: et est pcussio cor poralis. Spūalis ē. s. cū q̄s idiscreto ſmōe corrigit aliq̄s ista p hibetur. vt. j. co. ca. vlt. Corp alis ē illa que manu fit: et ista vbi fit ex ira vel odio:

Percussio est duplex

vt ad hoc vt magis timeat: peccatū est. vt. j. e. c. j. sed si fit cā correctiōis: licita ē ei q̄ hz ptātez in eū. vt. j. e. cū beatus. et. xxxv. dist. ante oīa. hoc tñ scias q̄ eps suis mātib⁹ neminē ꝓberabit. vt. lxxxvij. di. cuz liceat. sed per aliū pōt vt. v. q. v. illi. nō tamē per laicuz hz p clericū si clericꝰ fuerit ꝓberā dus. vt extra. de sen. excō. vniuersitatis. nisi pentus sit incorrigibilis: tūc etiaz p laicū pōt. vt extra. de sen. excō. vt fame. Itē dstinguēdū ē circa q̄litatē ipsaꝝ psonaꝝ q̄ corrigēde sūt: z etiaz circa q̄titatē criminū: naz q̄ sunt in mioꝝb⁹ ordinib⁹ cōstituti: licite ꝓberāt etiā p mioꝝb⁹ criminib⁹. vt. j. e. ꝯ. salomon. et. xxxv. di. ante. sed maiores nō sūt verberandi: nisi pro maioꝝb⁹ ꝓ enormib⁹ criminib⁹. vt. j. e. cuz beat⁹. et. xxxv. di. ante. Sunt tamē alij casus in quib⁹ licite pcurāt clericus. vt no. xvij. q. i. tiōe. iij. si quis suadente.

Corrigēs dz multa attēdē

tj. Ti. iiij.

a

Quid autē. ¶ Canones. lxxxvj. dist. non liceat.

Fidez suscipē nemo cogit.

b ¶ Fidez. ad fidē ei nemo cogēd⁹ est. vt. xxiij. q. v. ad fidez. z. j. eo. de iudeis. sed fidē receptā cogit ds retinere. et sic nō obstat. xxiij. q. iij. ds nos. et. q. vj. iā vero.

Clericus an possit verberari.

Quid aūt de ēpis q̄ verberib⁹ timeri volūt canones[a] dicāt: bñ fraternitas vra nouit: pastores em facti sum⁹ non pcussores. egregi⁹ ꝓdicator dicit. Argue obsecra: increpa in oīi patiētia z doctrina. Noua ꝓuo atq; inaudita est ista predicatio: q̄ verberibus exigit fidem[b].

Item in quodam concilio.

¶ De eodem.

Quēminē q̄squā peccātem[c] clericū cede attigat: nō pbr̄ diaconē: nō ēpm clericū vel seruitorez ecclie ad cedez pducat. quod si ita causa exigit: id est si incorrigibilis extiterit clericus: triduo[d] priuetur honore: vt penitēs redeat ad matrem ecclesiam. Idem pascasio episcopo neapolitano.

¶ Non asperis: sed blandis ad fidem verbis sunt aliqui prouocandi.

Qui sincera itētiōe extraneos a xp̄iana religiōe ad fidē cupiūt rectā pducere blādimētis[e] debēt nō aspitatib⁹ studere: ne q̄z mētē reddita ratio a plano poterat reuocare: pellat pcul aduersitas. Nā q̄cūq; aliter agūt z eos sub hoc velamie a ꝓsueta rit⁹ sui voluerit cultura remouere: suaſ illic magis q̄z dei cās. pbāt attēdē.

¶ Iudei siqdē Neapoli habitātes q̄sti sūt nobis asserētes q̄ q̄dā eos a qbusdaz feriarū suaꝝ solēnitatib⁹ irrationabilit nitāt arcere: ne illis sit licitū festiuitatū suaꝝ solēnia colere: sicut eis nūc vsq; z parētib⁹ eoꝝ lōgis retro tpib⁹ licuit obseruare: q̄ si huiꝰ rei ꝓtas ita se hz sup uacue rei videt operā dare. Nā q̄d vtilitatē ē q̄n z si ꝓtra lōgū vsuz fuerit vetiti: ad fidei illi⁹ ꝓuersionē nichil pficit/aut cū iudeis q̄lit̄ cerimonias[f] suas colere debeāt regulas ponimus: si p hoc eos lucrari nō possum⁹? Agēdū est ergo vt pot⁹ rōne z mānsuetudie ꝓuocati seq̄ nos velint ñ fugere: vt eos ex eorū codicib⁹ ostēdētes q̄ dicim⁹ ad sinū mr̄is eccl̄ie deo possim⁹ auxiliāte ꝓuertere. Ita q̄z fraternitas tua eos monitis ꝓout potuerit deo adiuuante ad cōuertendū accēdat: z de suis illos solēnitatibus inq̄etari denuo nō permittat: hz oēs festiuitates feriasq̄z suas (sicut hacten⁹ tā ipsi q̄z parentes eorū per lōga colētes retro tēpora tenuerūt) liberā habeant obseruandi celebrandiq; licentiam[g].

Item vniuersis ēpis per galliā et europam z germaniam constitutis.

¶ Nō seueritate hz bēuolētia subditos ꝓlati corripiāt.

Licet plerunq; accidant sacerdotib⁹ que sūt reprehēdēda: plus tñ erga corrigēdos agat benuolentia[h] q̄z seueritas: plus cohortatio q̄z cōminatio: plus charitas q̄z potestas: cū nemo nostrū sine reprehēsiōe aut sine peccato[i] viuat. Naz si dñs statim post trinaz negationem beatum Petrum apostolum preceptorem nostrū iudicasset: non tñ ex eo fructuz (sicut fecit) recepisset. Expectādi[a] ergo atq; corrigēdi magis sūt fctores ecclesie q̄z stati iudicandi[b] Unde necesse est q̄ecq; negocia eccl̄astica post multaruz experimēta causaꝝ solliciti⁹ ꝓspicere z diligēti⁹ ꝓcauere: q̄tenus p spm̄ charitat⁹ z pacis ois materies scādaloꝝ[c] et p̄sumptio inuidoꝝ atq; oppsitio simplicitū fratrū de ecclesijs domini auferāt. Et sicut nō vult quisq̄z fratrū se aliorū iudicio ꝓgrauari: ita non audeat alij iferre q̄d sibi nō vult[d] fieri. Iudei nō sunt cogendi ad fidez quā tñ si iuit: susceperint cogendi sunt retinere. Unde in tole. conci. statutum est.

Index sit amator equitatis z mie.

a ¶ Expectandi. Arg. q̄ semp iudex potī⁹ seq̄tur miam q̄z iudiciuz: vel eq̄tatem q̄z rigorem vt. lxxxvj. distinon satis. l. dist. ponderet. xxvj. q. vij. alligant. et xxv. q̄stiōe. iij. ve niam.

b ¶ Judicandi. id est damnandi.

c ¶ Scādalorum. nā scandalum est clericum stati puniri post delictuz. sic. j. q. iij. rursus.

d ¶ Nonvult. Sic. ij. q̄st. vj. qui se scit.

Coactio est duplex

¶ E iudeis autem.

e ¶ Saluandi sunt. q̄z nulli⁹ inuit⁹ fit bonus. xxiij. questione. vj. vides.

f ¶ Coacti sūt coactio conditionalis de q̄ hic loquit non ipedit sacramētum baptism̄i: nec etiaz sacramentuz ordinis. vt. lxxiij. distin. vbi impedit tñ sacramentuz matrimonij: vt extra de spō. cuz locum: sed si fuerit absoluta coactio: nullus character ipmitt̄ur. vt extra de baptis. maiores: sed in dormientib⁹ et amentib⁹ distiguitur: q̄ si ꝓ⁹ habēt. ꝓpositu⁹ baptizandi recipiunt characterem: aliter nō vt ibidem dicitur in fine. eo q̄z dormiēs possessionem non acquirit. vt. ff. ꝺ̄ acqui. pos. l. j. §. j.

Ecclia ꝑe pmittit iudeos mortalit̄ peccare.

g ¶ Ulis. nota. ꝓpt vilitatem vitādā aliq̄d fieri. l. distinct. pisca. et cap. seqnti.

Scla sit ꝓiusta misericordia.

Licet plerū q̄z accidāt. h ¶ Benuolētia. Nam sciētia que miam vetat: fugienda est. l. distinc. ponderet. i ¶ Sine peccato. vt. lxxxv. distinc. §. nunc autem.

¶ Benuolētia plusq̄z seueritas erga corrigēdos agat.

Licet nōnūq̄z accidāt q̄ in sacerdotalib⁹ sūt reprehēdenda psonis: pl⁹ tñ erga corrigēdos agat benuolentia q̄z seueritas: pl⁹ exhortatio q̄z cōminatio. plus charitas q̄z ptās: sed ab his q̄ q̄ sua sūt q̄rūt: nō q̄ ieſu xp̄i facile ab hac lege discedit: z dū dñari magꝝ q̄z ꝓsulē subditis placet: honoꝝ inflat in supbiā. z q̄d⁹ pulsum[b] est ad cōcordiam[i]: tendit ad noxam. Ita ex canone apostoloꝝ.

¶ Deijciat ab officio presbiter z diacon⁹ z episcop⁹ verberibus timeri querens.

Episcopuz aut presbyterū: aut diaconū pcutiētē fideles delinquentes aut ifideles i q̄ agētes: z p hmōi volentez timeri: deijci ab officio suo p̄cipim⁹: q̄ nū q̄z nos docuit[k] hoc dñs: sed ecōtrario ipe cū pcuteretur nō repcutiebat cū maledicerēt nō maledicebat: cū paterēt nō cōminabatur. Item ex concilio bracha.

¶ Nō ꝓberib⁹ sed ꝓbis subditos epi corripiāt.

Cum btūs Paul⁹ apl̄s arguere z obsecrare: vel increpare i oi bonitate z patiētia p̄cipiat: extra hāc doctrinā nouim⁹ q̄sdā ex frib⁹ tātis cedib⁹ honoratos efferuescere: q̄stas poterāt latrocinātiū ꝓmereri psone: z ideo q̄ gdus iā eccl̄asticos meruerūt. i. pbr̄i abbates siue leuite q̄ (exceptis gnioribus[l] et mortalib⁹ culpis) nullis debēt ꝓberib⁹ subiacē: nō ē dignū vt passiz vnusq̄sq̄z ꝓlat⁹ honorabiliora mēbra sua putvoluerit et ei placuerit: ꝓberib⁹ subiiciat z dolori: nedum incaute subdita percutiāt mēbra: ipsi quoq; debitā sibi subditoꝝ reuerentiā

Dstinctio.xlv. Fo.lxii.

Licet non nunq̄s.

h ¶ Et q̄d pui sum sile est q̄d dicit decre. q̄d alicui p pietate cōcedit: non debet redundare in alteri⁹ iniuriaz. vt extra de eccles. edi. ca. ij. et extra de appel. reprehensibilis.

i ¶ Cōcordiā. Secz vt vn⁹ pesset alijs ne fieret scisma. vt. xciij. distinct. ad hoc.

k ¶ Piscopū. ¶ Docuit. sed nōne dominus flagellis pcussit. vt. j. q. iij. saluator: sic. sed non fecit hoc vt timeret. z. sed causa correctionis. vt. ꝺ. eo. in fūma.

Clerici nō sunt eq̄liter verberandi.

Um beat⁹ paulus.

l ¶ Gnioribus. hic patet q̄ maiores clerici non sunt verberandi nisi pro maioribus culpis: sed minores etiam verberantur pro minoribus. vt. xxxv. distinc. ante. z. xxi. distinc. ca. denq̄. v. questione. v illi q̄ sunt. et alie persone que habent coertionez verberum: sed temperatam: vt pater: dominus paterfamilias: magister: maritus. vt. xxiij. q̄sti. iij. duo ista. et q̄stione. v. capit. j. et. vij. q̄stione. j. sicut. vnde si pater verberat filium clericum in minoribus ordinibus constitutuz non est excōmunicat⁹. Idem est de alijs ꝓpinquis: vel de his qui familiaz habeni. vt extra de

Persone que pñt corrigere.

sen.excōi.cū voluntate.in fi.Jo. Tācre.tñ respōdit q si pater aio corrigendi ꝙberat filiū in sacris ordinib⁹ cōstitutus q nō ē excōicatus qz manus illa nō est iniurio sa cū non faciat anio iniuriandi: vt extra de sent. excōi.ca.j.hoc ēt notatur in qstionibus.B.

a ¶ Subtrahant. Arg. q⁹ ex quo ꝓlatus non seruat reuerentiaz subdito:nec subdit⁹ tenet ei seruare: vt .xcv. di.esto.xxij. qsti. v.ō forma.xxxij. q.vj. iniquum.

b ¶ Leuiter. ff.ad.l. aql. pcēptoris.

c ¶ Exilij. no. clericū posse relegari in exiliuz. vt.ij.qst.j.in primis.et not.iij.q. iij.hi qui.

d ¶ Flagellauit.vt.j.q.ij.salnatoz.

e ¶ Fornicatorem.j.ij.qstio.j de manifesta .j. xxiij. questi.viij. legi.

f ¶ In canonibus.i hoc.lib. nō inuenio illos canones:sed verba correctionis inuenīūtur.xxviij dis.de his.et.xij. q.j.c.j.

g ¶ Ergastulis.j.xxvij. qsti.j. impudicas.et.c. peruenit.

h ¶ Disciplina. Id est rigor siue pena.

i ¶ Miscenda est. Not.q⁹ iudices semp sequūtur mediocritatē:vt ar.ex de cēsibus. ex parte. ff.de pign.act.si seru⁹.ff. de iu.et facigno.nec su-

Judex mediocritatē sequat Luc. x.e.

subtrahāt[a]:iuxta illud qō q dā sapiēs dicit. Leuiter[b] castigat⁹ reuerētiā exhibet castigāti:aspitatis autē nimie icrepatio:nec icrepatōnē recipit nec salurē. Et ideo si qs aliter qz dictū ē ꝓdictos honorabiles subditos licētia p cepte ptātis elatus malicia animi tm crediderit ꝓberandos:iuxta modū verberū q̄ itulerit excōicatōis pariter et exilij[c] sententiā sustinebit. Salomon vero ecōtra āmonet dicēs. Percute filiū tuū virga ꝛ liberabis aiam eius a morte. hic etiā beat⁹ Gregou⁹ scribit in dialogo. beatū Benedictū quēdā monachum virga percutiendo sanasse:quē crebra admonitione curare nō pterat. Hinc etiā dñs flagello facto de funiculis maleversantes in tēplo flagellauit[d]:ꝛ de ofonis domo eiecit. Hinc etiā apl's fornicatorē[e] illū sathane corporaliter verandū tradidit ꝛ magū illū corporali cecitate dānauit. Hinc etiā in canonib⁹[f] pueri q̄ ante rationales annos irrationabilit versant:verberib⁹ castigari iubent. Virgies quoqz si (religionis veste deposita) aliis se copulauerint:ergastulis[g] retrudi precipiuntur. Hinc etiā Gregou⁹ in moralibus xx.li.parte.iiij.capi.xj.

¶ Disciplina non est seruanda sine misericordia sine disciplina.

Disciplina[h] vel misericordia multum desistit:si vna sine altera teneatur:sed circa subditos inesse debet rectoribus ꝛ iuste ꝓsulens misericordia:ꝛ pie seuiēs disciplina. Hinc est q̄ semiuiui illi⁹ vulnerib⁹:qui a samaritano in stabulū ductus est:ꝛ adhibetur vinū et oleū vt per vinū mordeantur vulnera p oleuz foueant:quatenꝰ vnusquisqz q̄ sanādis vulneribus preest:in vino mordsum districtionis adhibeat. in oleo molliciem pietatis. Per vinū mundantur putrida:per oleū sananda fouentur. Miscenda est[i] ergo lenitas cū seueritate. Faciēdū est igitur quoddā ex vtroqz tēperamentū:vt neqz multa asperitate exulcerentur subditi:neqz nimia benignitate soluātur. Hoc nimirū illa tabernaculi archa significat i qua cum tabulis ꝓga simul ꝛ manna est:quia cū scriptura sacre scientia est in boni rectoris pectore:si est virga districtionis:sit ꝛ māna dulcedinis. Hinc etiam Dauid ait. Virga tua ꝛ baculus tuus ipa me cōsolata sunt. virga enim pcutimur ꝛ baculo sustētamur. Sit ergo districtio iusticie q̄ feriat:sit ꝛ consolatio baculi que sustentet. Sit itaqz amor:sed non emolliēs. sit rigor:sed non exasperans. sit zelus:sed nō immoderate seuiens. sit pietas:sz non plus q̄z expediat parcens. Intueri libet in moysi pectore misericordiaz simul cū seueritate sociatam. Videamus amantē pie ꝛ districte seuientē. ¶ Certe cū israeliticus populus ātē dei oculos pene inueniabilē contrasset offensam:ita vt eius rector audisset. Descende pecca vit populus tuus acti ei diuina vox diceret. Qui in tali peccato lapsus est:meus[k] non est. atqz subiūgeret. Dimitte me vt irascatur furor meus contra eos:ꝛ delea eos:faciāqz te in gentez magnam. Ille semel ꝛ iterū populo cui preerat obicem se ad ipetū dei irascētis opponens ait. Aut dimitte eis hāc noxā:aut si nō facz dele[l] me ō libro tuo quē scripsisti. Pensem⁹ ergo quib⁹ viscerib⁹ eundē populū amauit: pro cui⁹ vita de libro vite deleri se petijt. Sed tñ iste qui tanto amore eius populi cōstringit:cōtra ei⁹ culpas pēsem⁹ quāto zelo rectitudis accendat. Mox em vt culpe venia ne deleret obtinuit:[a] zelo rectitudis succēsus inqt. Ponat vir gladiū sup femur suū: ite ꝛ redite ō porta vsqz ad portā per mediū castroz:ꝛ occidat vnusqsqz fratrem vxorē ꝛ amicū ꝛ proximū suum:ceciderunt qz i illo die q̄si.xxiij. milia hoīm. Ecce qui vitā hoim etiā cū sua morte petijt:paucoz[b] vitaz gladio extinxit. Intus ardsit igne amoris:fouis accēsus ē zelo seueritatis. Hāc fuit pietas vt se pro illis coram dño morti offerre nō dubitaret. Hāc seueritas:vt eos quos diuinit⁹ feriri timuerat:ipse iudicij gladio feriret Sic amauit eos quibus prefuit vt p eis nec sibi parceret:ꝛ tamē delinquētes sic persecutus ē qs amauit: vt eos etiā dño pcēte ꝓsterneret. vtrobiqz legatus fortis:vtrobiqz admirabilis mediator:cām populi apud deū pcib⁹:cām dei apud populū gladijs allegauit[c]:intus amans diuine ire supplicādo obstitit:fouis seuiēs culpā feriēdo cōsumpsit. In regimine ergo vtrū qz moyses miscuit vt nec discipline deesset mia: nec misericordie disciplina. Uñ in Job iuxta vtrāqz virtutē dicitur: cūqz sederez quasi rex circūstāte exercitu eram tñ merentiū ꝓsolator. Sedere qppe circūstāte exercitu vigoz ē discipline regimis: merentiū ꝓo corda cōsolari est ministeriū pietatis. Item.

¶ Iuste iudicās: misericordiam cū iustitia seruat.

Omnis q̄ iuste iudicat staterā i manu gestat Jn vtroqz[a] pēso iusticiā ꝛ misericordiā portat[c]:iz p iusticiam reddit pcti sniam.p misericordiā pcti temperat penam vt iusto libramie q̄dā p eqtatē corrigat: q̄dā ꝓo per miserationez idulgeat. Qui dei iusticiā oculis suis ꝓponit:semp timēs et tremēs in omni negocio formidat. ne de iusticie tramite deuians cadat. et vnde non iustificatur ide potius condēnetur. Item Augustin⁹ in enchiridion.

¶ Qui remittit ꝛ qui corripit vtroqz miseretur.

Et qui emēdat verbere in quē potestas datur: vel coercet aliqua disciplina: ꝛ tamen peccatuz ei⁹ q̄ ab illo lesus aut offensus ē dimittit[e] ex corde: vel orat vt ei dimittatur:non solū eo quod dimittit ex corde atqz orat: verūetiam in eo quod corripit[f]: ꝛ aliqua emendatoria pena plectit: elemosinā facit: quia misericordiaz prestat. Multa enim bona

Moysi ofo ꝓ pplo i q̄ fuit exaudita.

Exo. xxxij.f

Epsqñ qz sumit et qñqz depōit mitrā ꝛ baculū nō sine causa.

Moyses petijt ꝺle ri de libro dei Exo. xxxij. b.

Judex qlit ꝑt hꝺe ri

gorē et miaz.

ꝓlatꝰ vtrū ꝓ ppa iniuria possit punir.

eis.postea dest true consequens: sed non deles me:ergo dimitte eis hanc noxā. et Gregorius hic cōditionaliter exponit. Alij intelligūt hoc de morte tēporali ꝓut videtur sonare littera sequens.

a ¶ Obtinuit.j.l.distinc.si qs ꝓpostera.cōtra ibi dicitur q venia petijt: sed nō obtinuit. Respōdeo Obtinuit ad tēpus:vt ne puniret eternaliter sed nō vt nunqz puniret. Puniti em sunt ꝓ illo peccato i romana ꝛ babylonica captiuitate. vt.xxvj.di.ieiunū.obtinuit venia quo ad vitā eternā:non q̄ ad tēporalē. Sicut et Dauid remisit suz fuit peccatū quo ad vitā eternā: sed tñ punitus fuit tēporaliter.vt de pen. di.j.sicut ꝓmi.

b ¶ Paucoz. No. xxiij. milia dici pauca. quia pauci fuerūt respectu aliorū.sic ff.de ꝓbo. signi. maiorem.

c ¶ Allegauit. Arguꝰ q̄ idē potest esse aduocatus vtriuslz partis:et nunc inducere iura ꝓ vna parte:nunc ꝓ altera qō ē falsuz. et sic furor duorū litigantiuz ꝓ vno agit:ꝛ ꝓ altero respondit. vt. ff. de auctoritato. accipiētis. Ex hoc loco sumitur causa ire eōs accedēs ad altare deponit mitrā ꝛ baculū: sz cū cōuertit se ad populū resumit cōminationis sue insignia vt de sacra. distinc. j. nullꝰ episcopus ꝛc.

d ¶ Omnis. In vtroqz. id est in absoluendo et condēnando.

e ¶ Portat. Sz qualiter istud stare pōt q̄ iudex habeat misericordiaz ꝛ rigorē? primū ea ratione: q̄ iudex nō potest mitigare penā a canone latam: vel lege inflictam. vt.ij.q.iij.§.notādum. sed illud ibi expeditum est. Itez qualiter misereꝛ iudex illi⁹ quē occidit? Itē que mia fit ibi vbi filꝰ punit ꝓ delicto ꝑris. vt.vj.q.j.§.verū. Solu. ideo dicit iudex seruare rigorem ꝛ miam:nō q̄ simul exerceat ea circa aliquē:sed q̄ si op⁹ fuerit ꝛ causa subest:debet esse misericors in dispēsando. si causa non subest: debet esse rigidus in iudicādo. Vel dic q⁹ iudex semper habebit misericordiā etiā occidendo hoiem:et si nō per mitigationez pene:saltem ꝓ cōpassionem. vt.j.e.vera Itē ex hoc facit miam cum facit vt ille pterat inter flagella: ꝛ ne fiat deterior. Uñ eoipso q⁹ iudex punit aliquē misericordiā facit. vt.j.co.c.ꝓxi.ꝛ iste intellect⁹ patere pōt ex illis. ca. xxiij. q. iij. duo ista. ꝛ ca. ea vindicta.q̄ enim facit finē peccato misericors ē. vt de pe.di. vlti. ca.vlti.in fine.

Et qui emēdat ꝛ verbere.

f ¶ Dimittit. Quilibz pōt ꝛ te nel dimittē ran cōrē: sz nō tenet dimittere satisfactionē. vt.xc.dis. si qs nō cōtristatus.ꝛ.xxiij.qōne iij.si illic.

Rācorem dimittere tenemur.

g ¶ Corripit. hic videt q⁹ aliqs pōt verberare: vel excōicare aliquē ꝓ ppria iniuria. sic.ij.q. vij. si quis. Sed contra.j.di. ꝓxi. seditionarios. vbi dicit q⁹ clerici nō debēt eē vltores ꝓprie iuriarie. similiter ꝛ contra.xxiij.q.iij.inter vbi dicit q⁹ nullus debet aliuz excōicare ꝓ ppria iniuria. similiter est contra.xxiij.q.v. de occidē dis. vbi dicit q⁹ iudex pro sua iniuria nō debet reum occidere. Sed solue vt di xi.ij.q.vij. si quis episcopus. Johā. Sol. pro propria

iniuria pōt ꝑlatus aliquē punire: dūmō non faciat hoc aio vlciscē di. vt.j.distin. prozi. seditionarios. vel vt magꝭ timeatur. vt. 8. e. distinc. c.ſ. ſz ſi animo corrigendi hoc facit ⁊ nō ex indignatione bene lz vt in hoc c. dicitur. B.

Beneficiū iniusto ꝛfertur.

a ¶ Inuitis. Argu. q̄ inuito cōferatur beneficium. vt.xxiij. q. iiij. displicet. ⁊ q. v. nō vos. lxxiij. di. placuit. et cōsulunt. ff. de nego. gestis. soluēdo. ff. de libe. ca. l.j. ⁊ ij. ⁊ ff. de appel. non tantuz. Arg. contra. xx. q. iij. ꝓfessi. xxiiij. q. v. ad fidez. ff. de regu. in. in. unitum. Solu. ad bonum semel receptum bene cogitur aliquis illud retinere: alꝭ non. Contraria vero iura i caliꝫ bus specialibus loquūtur in quibus quis cogit.

iij. ꝓs.

b Elemosina magꝭ.

Ria sunt. ¶ Quicquid. hec est magna elemosyna qui dat vltra id qō pōt. vt. xlj. di. parsimoniam.

c ¶ Dimittere. q̄tum ad rācozem ad minꝰ. vt. xc. distic. ſi q̄s contristatus.

ſ. Petri. v. a.

Ue sunt. ¶ Redundat. i. abūdat.

d

e ¶ Benigno corde. q̄ qui dat pauperi elemosinā non ex charitate: ſz ideo vt remoueat a ſe importunā petitionē. rē ꝑdit ⁊ meritum ⁊ venialiter peccat. vt. xxv. di. H. criminis.

Elemosine data ꝛ pōt venialiter peccare.

f ¶ Falſa ve- ꝓstank inuitis⁸: q̄ eorū cōſulit vtilitati nō volūtati: q. ipi inuenunt sibi inimici. Sūt eñ multa gña elemosinarū de q̄b⁹ albin⁹ ait. ¶ De multiplici gñe elemosinarum.

Ria sunt genera elemosynarū: vna corporalis egēti dare quicq̄d⁵ poteris: alia spiritualis dimittere⁴ a quo lesus fueris: tertia delinquentes corrigere et errantes in viam reducere veritatis. Item augusti.

¶ Elemosynis pecunie prefertur elemosyna cordis.

De sūt elemosine vna cordis: alia pecunie. Elemosina cordis est dimittere ei a quo lesus es: nā dare aliq̄d idigēti aliq̄n q̄ris ⁊ nō habes. idulgere peccāti q̄tū volueris redūdat⁵ tibi. Elemosina cordis mꝛto maꝛ est q̄ elemosina corporꝭ Charitatis elemosina sine substātia terrena sufficit. Illa ꝛo q̄ corpaliter dat: ſi sine benigno cōde⁶ tribuit: oīno non sufficit. ex his oīb⁹ apparet q̄ nec lenitas māſuetudinis sine rectitudie seueritatis: nec zelus rectitudis sine māſuetudine i ꝓlatis dz inueniri. Percussores ergo q̄ ꝑmissis auctib⁹ ab epa li officio remouent: nō quilibet corpalit flagellātes sed ꝑtermissa mansuetudine ad ꝛbera semp pati intelligēdi sunt: q̄ ꝓ flagella nōvitia corrigere: sed timeri appetunt: q̄b⁹ petrus scripsit. Ne sitis dominātes i clero: ſz formafcti gregis ex aio. Hinc etiā Grego. scribit in moꝛalibus lib. xix. parte. iiij. ca. xxiij.

¶ Mansuetudo et discretio ab inuicē non separentur.

Sunt nāq̄ nōnulli ita districti: vt ēt oēz mā ſuetudinē benignitatꝭ amittant: ⁊ sunt nōnulli ita mansueti: vt ꝑdant districti iura regiminis. vnde cunctis rectoꝛibuſ vtraq̄ summopere sunt tenenda: vt nec in disciꝫ pline vigoꝛe benignitatem māſuetudinis: nec rurſus in māſuetudie districtionē deſerant discipline: quatenus nec a cōpassione pietatꝭ obdurescant cū ꝛtumacē corrigunt: nec disciplineꝫ vigoꝛē molliant: cū infirmoꝛum animos consolantur. Regat ergo vigoꝛ discipline mansuetudinē: ⁊ mansuetudo oꝛnet ſermone vigoꝛez: ⁊ sic alteꝛ cōmēdetur ex altero: vt nec vigoꝛ sit rigidus: nec māſuetudo dissoluta. Item.

¶ Uere iustus miserꝭ cōpatitur: deliquētib⁹ indignat.

Era iusticia compaſſio nē habet: falſa veroꝰ dedignationem: q̄uis et iusti soleāt recte pctoꝛib⁹ indignari. Sed aliud est quod agitur typo superbie: aliud quod zelo disciplineꝫ idignātur etenim sed non dedignātes sunt. Alt cōtra hi qui de falſa iusticia supbire solent: ceteros q̄sq̄ despiciunt: nulla infirmantibus misericoꝛdia condescendunt: ⁊ quo se peccatoꝛes esse non credūt: eo deteriꝰ peccatoꝛes fiunt. Item Hierony. in Hieremia

¶ Peccantes mansuetudine prouocētur non austeritate abſciantur.

Recedite⁶ (iq̄unt) polluti: ꝛcedite: abite nolite nos tangere: nobiſcū nolite cōmunicare. Talis loq̄la non illuminat cecum: non ſanat egrotū: nō curat infirmū: ſed magis occidit atq̄ in desperationē periclitātē mittit. Boni eteni rectoꝛes ex ſua ifirmitate⁴ aliorū ifirmitates pēſantes magis ꝓ hūilitatꝭ ⁊ mā ſuetudinis leuamētū⁵ ſtudēt peccātes ab eꝛroꝛis laqueo eruere: q̄s ꝓ austeritatez i foueā pditionis nutātes ꝓpellere. Uñ doctoꝛ gētium. factꝰ sum (inq̄t) infirm⁹ infirmis. Item dē.

Judex falſus nō est iudex.

Indignarī et dedignari differt.

ſ. Lo. ix. d.

a De achoꝛ.

Num. xvj. d. Delinquens publice ꝓ publice arguēd⁹ est. ſ. tim. xv. c. Ibiō. vj. b.

Mat. xviij. b.

c ¶ Duobus. Ex hoc ca. vī q̄ illa auctoritas ſi peccauerit: intelligāt etiā de manifesto delicto: q̄d iuris ſit dixi. ij. questione. j. ſi peccauerit.

d ¶ Morbida. j. j. questione. j. ferē. xxiij. q. iij. reſecande.

Jure cui⁹ nō est auctoꝛ vtrū ꝓsumus vti.

e ¶ hinc etiaz alibi. Ar. q̄ ꝓſumꝰ vti iure alicuius quo cui⁹ non habem⁹ auctoꝛem. vt. ē. e. neminez. et extra de fri. et male. ca. j. de cōſecra. di. iij. ſanctum. argu. Z. ff. de fal. l. vlti. vbi dicit q̄ falſari⁹ ē qui allegat legeſ quaz non habetur auctoꝛ. Joh. hoc ideoꝛ mgit i legib⁹: q̄ nulla ſine auctoꝛe certo inuenit. Bar.

iiij. ꝓs

Equitur. ¶ Hec diſtictio diuiditur in tres ꝓtes. In quaz prima reꝓhēdit superbos doctoꝛes.

diuiſio Titū. j. d:

¶ In populum ira dei deſeuit: cum ꝓdicatoꝛ delinquētes palpat non corripit.

Sed illd nō ocioſe trāſ currēdū ē: q̄ vno⁹ peccāte ira dei ſup oēz ppm venit hoc quō accidit: q̄n ſacerdotes q̄ ppo ꝓſūt erga vlin q̄ntes beniuo li videri volūt ⁊ verētes peccātiū linguas ne forte male de eis loquāt ſacerdotalis ſeueritatꝭ imemoꝛes nolūt ꝓplere q̄d ſcriptū est. Peccātē coīā oīb⁹ arguе: vt ceteri⁵ metū habeāt. Et ite. Auferte malū a vo bisipſis. nec zelo dei ſuccēſi imitant⁴ ap̄m dicētē. Tradidi hmōi hoiez ſathane in iteritū carnis vt ſpūs salu⁹ fiat Neq̄ illō euāgeliꝭ iplere ſtudēt. Ut ſi viderit peccātē primo ſecreto cuz oueniāt: poſt etiā duob⁹ᶜ vel trib⁹ adhibitis teſtib⁹. qui ſi contēpſerit ⁊ poſt eccle coꝛrectionez nō fuerit emendat⁹: de eccleſia expulſū velut gētilē habeāt aut publicanū: ⁊ dūmi pcūt vniuerſe eccleſie moliunt⁴ iteritū. Que ē iſta miſericoꝛdia: q̄ iſta bonitas vni pcere ⁊ omnes in diſcrimen addu cere: Polluitur eniz ex vno peccatoꝛe populus: ſicut ex vna oue morbida⁵ vniuerſ⁹ grex inficitur. ſic ⁊ vno fornicāte vel aliud quodcūq̄ ſcelus cōmittēte plebs vniuerſa polluit. Hinc etiam⁴ alibi dicitur. Rectoꝛem ſubditis. pietas matrē: diſciplina ꝛo patrez exhibeat Percuſſoꝛ q̄s dicit qui ſermone iutili ifirmoꝛum conſcientiā vulnerat. Unde anacletus papa

¶ Qui ſermone incauto cō ſcientiam percutit infirmoꝛum percuſſoꝛ vocatur.

Sane percuſſoꝛ ille doctoꝛ dicitur qui ꝛmone inutili conſcientiā percutit infirmoꝛuz. Jdeo tenere vos ⁊ oēs fideles oporꝛtet eum qui ſecundū doctrinaz fidelis est ſermone vt potēs ſit conſolari in doctrina ſancta ⁊ contradicentes redarguere ⁊ recte viuentes atq̄ etiam rectam fidem tuētes conſolidare.

¶ Diſtinctio.xlvj.

Equitur⁴ in epyſtola ad Thimotheon litigioſum. Nichil est eñ impudentius arrogantia ruſticoꝛuz: qui garrulitatem auctoꝛitatem putant: ⁊ parati ad lites in ſubiectos tumide intonant: q̄d ex arrogantia ſuperbie proꝛuenire manifeſtum est.

Litigioſus dū exerceſt. r. ca. apli. ce regle. ſ. oporꝛtet eꝑm eē non litigioſū: talis aūt debet.

Uſi Gregoꝛi⁹ ſcribit i moꝛalibus. lib. xxiij. parte. v. ca. xij

¶ Arrogantes neſciunt inferre humiliter que docent.

Hoc habet ꝓpium doctrina arrogantiū vt humiliter neſciant inferre que docent: ⁊ recta que ſapiunt etiam recte miniſtrare non poſſunt. In verbis⁸ enim eoꝛum proditur: q̄ cuz docent: quaſi in quodaz ſibi videntur ſummitatis culmine reſidere: eoſq̄ q̄s docent vt longe infra ſe poſitos velut in imo reſpiciūt: quibus nō conſulendo loqui: ſed vir dominando dignantur. Recte autez his per prophetā dīs dicit. Uos autem cū auſteritate imperabitis eis et cum potentia. Cum auſteritate enim et potentia imꝑant: qui ſubditos ſuos non cum tranquillitate ratiocinando coꝛrigere: ſed aſpere inflectere dominando feſtinant Alt cōtra: vera doctrina tanto vehemēti⁹ hoc elationis vitium fugit per cognitionem: quanto ardentius verboꝛum ſuoꝛum iaculis ipſum magiſtrum⁵ elationis inſequitur. Cauet eñ ne eum elatis moꝛibus predicet quem in coꝛdibus audientiū ſacris ſermonib⁹ inſectat⁴.

Stulticia ꝓ ſenum ꝓpellimus alicui⁹ ſtulticiā. vt. xxiij. diſt. legim⁹. et eſt de ſucceſ. ab iteſt. cum dilect⁹. et ex verbis perditur quāta fides adhibeat teſtibus. vt. ff. de queſtioni. de mioꝛe. q̄ñq̄ etiam per ſigna perpēditur q̄ impudic⁹ oculus. rē. vt. xxxij. q̄ſt. v. nec ſolo. et de peni. diſtinct. j. an actione.

b ¶ Magiſtrū id est diabolum.

i ¶ Inſectat. id est ꝓſequitur.

Ezec. xxxiiij a.

Secūda ibi. Ecce ſre. tertia ibi Non lz. Jo. de. f.

f ¶ Sequitur. Jn hac. xlvi. diſ. exeḡſt. r. ca. apli. ce regle. ſ. oporꝛtet eꝑm eē non litigioſū: talis aūt debet. duplici de cā ꝓhibeꝭ oꝛdinari. vna: q̄ cuz talis ſit arrogans neſcit hūiliter docere. vñ ſubditi vilipendūt eius doctrinam. Jtez alia rōe: q̄ ſuetuēſt tales diſteperati eē in moꝛrib⁹. ſolēt eñ eē adulatoꝛes ꝓ ditoꝛes: detractoꝛes: maledici. inuidi ſcurriles: ad vlciſcendas iniurias ſuas ꝓpti. q̄ ſcīz oꝛdinē hic exeḡt

ij.ps. a SUnt nonn. ¶Augent Nō enī oportet laudando augere maliciaz serui vt.ff. de ser. cor. l.j. §. persuadere. in fi.

b ¶ Sanctus vir. s. iob: cuius verba Greg. hic exponit.

c ¶ Non estimat. Qr dubia i meliorē partem interp̄tatur: vt extra de reg. iu. estote.

d QUericus q̄ adulationibus. Triplex est adulatio: vt dixi. xxv. distinc. §. alias.

Ezec. xliij. c. Prodi tor multiplicit dicit. e ¶ Proditionibus. Proditor dicit qui ꝓpt timorē nō defendit veritatē: et q̄ tacet eā: vt. xi. q. iij. nolite. Item qui crimen alterius sibi soli notum manifestat. vt. ij. q. j. si peccauerit. Item qui malicioſe circumuent aliū z calli de seducit: vt in periculū salutis trahat. xvj. q. j. si cupis. Itē qui rem sibi commissam exponit hostibus. xxij. q. v. b forma. Item qui iussa ꝓtatis cōtemnit. xj. q̄st. iij. habijt. Item q̄ sibi commissum reuelat. xiij. distinguerui.

f HCensatores. i. ōtractores.

g ¶ Non ad clerum. Optimū est hic arg. p. hoc dicit q̄ qui semel fuit excōicatus āmodo non admittatur ad act⁹ legitimos: vt dicā. iij. q̄st. j. in princi.

Job. xxvij. a. h QUericus. ¶ Cogak. p excōicationem. vt. vj. q. j. illi qui. z. xxij. q. j. predicandum.

¶ Acce quare litigiosi ꝓhibētur in eꝑos ordinari. Est et alia cā huiꝰ ꝓhibitiōis. litigiosi nāq̄ vel adulationibꝰ aios principū sibi cōciliant. vel fratribꝰ suis detrahēdo infamie notā ingerūt: vel inter fratres discordiā seminādo seditionem nunq̄ facere cessant: q̄ oīa in ꝑlatis dānabilia esse ꝓbant. Uñ Greg. scribit i moralibꝰ. li. xviij parte. iiij. ca. iij. ¶De his q̄ peccatoribus adulantur.

SUnt nōnulli qui dum malefacta hoiz laudibus efferunt: augentꝰ que increpare debuerāt. Hinc enī per ꝓphetā dicit. Ue his q̄ cōsuunt pulvillos sub omni cubito manus: z faciunt cervicalia sub capite vniuerse etatis. Ad hoc quippe sub cubito pulvillus vl cervical sub capite iacentis ponitur vt molliter quiescat. Quisquis ergo male agētibꝰ adulat: pulvillum sub cubito vel cervical sub capite iacentis ponit: vt q̄ corripi ex culpa debuerat: in ea fultus laudibꝰ molliter quiescat. ¶ Hic rursus scriptū est. Ipse edificabat parietē: illi aūt liniebāt eū. paries quippe noīe peccati duricia designat. Edificare ergo parietē est ꝓtra se quēpiā obstacla peccati cōstruere: sed parietē liniunt: qui pctā ꝓpetrantibꝰ adulātur: vt q̄ illi peruerse agentes edificant: ipi adulantes quasi nitidū reddāt. ¶ Sed sanctꝰ vir sicut mala de bonis nō estimatⁿ: ita iudicare bona ꝙ malis recusat dicēs. Absit hoc a me vt iustos vos iudicem. donec deficiam nō recedam ab innocētia mea. HInc etiā in cōcilio carthaginensi. iiij. legitur.

¶Adulatori vel pditori clericus ab officio degradet.

QUericus q̄ adulatiōibusꝰ z pditiōibꝰ vacare deprehēditur: ꝙ degradetur ab officio. Item.

¶Excōicēt ab eꝑo q̄ fratribus nō approbāda obiciūt

HAccusatores fratrū eꝑus excōicet: q̄ non probāda fratribꝰ obiciūt et si emēdauerit vitiū: recipiat eos ad cōionē nō ad clerū. Item. ¶Remoueat ab officio clericꝰ maledicꝰ: scurra fratrū profectibus inuidēs: non promoueatur.

QUericꝰ maledicꝰ (maxime in sacerdotibꝰ) cogat ad postulādā venīā: si noluerit: degradet: nec vnq̄ absq̄ satisfactione ad officium reuocetur. Idem.

¶De eodem.

QUericū scurrilē: z verbis turpibꝰ ioculatorem: ab officio esse retrahendum. Item. ¶De eodem.

QUericꝰ iuidēs fratrū ꝓfectibꝰ: donec in vitio est nō ꝓmoueat. Idem.

¶Non sunt ordinādi qui seditionibus vacant.

SEditionarios statuimꝰ nunq̄ ordinādos clericos: sicut nec vsurarios vl iniuriarumⁿ suarū vltores. Itē ex concilio laodicensi.

¶Usuras exigere clericis minime licet.

NOn licet fenerari ministris altaris vel in sacerdotali ordine ꝓstitutis vel vsuras vel lucra q̄ sescuplaⁿ dicūtur accipere. Itē Leo papa. ¶Nec suo noie: nec alieno clicꝰ feneratori exi

SIcut nō suoᵒ: ita stat. non alieno noie aliqs i ¶ Reuocet. Arg. q̄ eꝑs posſit depositū restituere. de hoc dixi. j. ij. q̄st. vj. ideo vel dic degradetur. i. suspendat et reuocet ꝓ papam.

Editionarios statuta. k ¶ Ordinandos. et ordiatos deijciendos.

l ¶ Usurarios Qr tales ꝓpter auariciā ꝓ minimo litigant.

m ¶ Uel iniurias. ¶De hoc dixi. viij. dist. xxi. et qui emendat..

n QOn licet. ¶ Sescupla. hic ponitur sescuplum. ꝓ sesquialtera: qō cōtinet totū z eius medietatē. Sescuplus ſm q̄ ꝓ ſ/ scribit ōr a sesq: qō est totū: et pli cavnde sescupla vsura dicit cum dat summa aliqua et recipitur summa illa cum sua plica. i. medietate. Sexcuplū scriptus per x/ dicit quelibet res sexies multiplicata. Sescuplum.

o ¶ Non suo. Argu. qō qs non pōt facē suo nomie nec alieno vt. xxij. q̄st. vij. his a quibꝰ. z. ff. de admi. re. ad ciui. ptinen. l. ij. in prin. Arg. cōtra. lxxxviij. dist. eps. et. ij. q. vj. si eps. v. q. iij. ca. vlti. ff. q̄ res pig. oblig. pos. arrho. Et ē hic ar. q̄ si aliqs quasi ꝑcurator vel tutor qñq̄ recipit vsuras q̄ non possit petere vt sibi reddantur vsure. Joh. Unde si aliquis tutor a me recepit vsuras nomie pupilli: finito officio possum petere vsuras a tutore: qz

iij.ps. Tutor pupilli nomie non dz vsuras exigere

ꝓ alio peccare nō debuit: vt dicitur hic. sec⁹ in aliꝭ cōtractibꝰ quia finito officio non conuenitur tutor vel curator. vt. C. de admini. tuto. si nō subscripſisti. z. C. qñ mino. effac. tu. l. i. licet secus sit in ꝑcuratore: vt. ff. de ꝑcu. ꝓcurator q̄ ꝓ euictione. qz tutor fit ex necessitate: ꝑcurator volūtate. ff. de ꝑcura. l. i. ꝓ. B.

a ¶ Commodis. Quia periculosa est talis cōpensatio. xvij. dist. qō ait.

diuisio Quod autē ¶ Hec distinc. diuiditur i quattuor ptes. In quaz prima principaliter ꝓ hibet vsuras: et hoc facit ꝓ quinqz auctoritates. Secūda ibi: virum. Tertia ibi: necesse ē. Quarta ibi: quod tūc. Jo. de. f.

b ¶ Qō autē. hic. ꝓsequitur. xi. ca. aplice regule. non cupidū: z ꝓtinuatur illi. c. seditionarios. et ideo ꝓhibetur cupidus: q̄ facile a ꝓfo deuiat.

ꝑſ. xiij c ¶ Prohibētur. ſ. in epistola ad corinthios.

¶ Piscopus. Exigens. sed nō suscipiēs tunc eīm deponeretur: vt j. eo. si quis contra. vbi de accipiente dicitur: vel exigēs cū effectu: vel illud ꝓ tēpore data tū est: z nō hz locum hodie: sed habuit locū tempore apostolorꝰ ꝓpter nouitatē eccle. Et habes clericorū exercere fenus attentet. Indecens est enim crimē suū cōmodis alienis ꝓpendere z exercere. Fenus aūt hoc solū aspicere z exercere debemus: vt qō hic misericorditer tribuamꝰ a dño q̄ multipliciter z impetuū māsura tribuit: recipere valeamus. ¶Distinctio. xlvij.

QUod autez ¶ in fine huiꝰ capituli vsurariis ordinari ꝓhibentᵉ inde ē q̄ vsurā exercentes cupiditati deseruire ꝓbant. cupidi aūt ab aplo ordinari ꝓhibent: qz tales facile a iusto deuiarent

Unde in canonibꝰ aplorum legitur ¶Diaconus presbyter z episcopus exigens vsuras: nisi deſerit deponatur.

EPiscopꝰ aut ꝑbyter aut diaconus vsuras a debitoribꝰ exigēsᵇ: aut desinat aut certe deponatur. Itē ex ꝓcilio niceno. c. xvij

¶Usuras exigens: siue clericꝰ siue subiectꝰ regule deij

QUoniā multi (ciak. sub regula constituti auariciā turpia lucra sectātur: oblitiq̄ diuie scripture dicēt. Qui pecuniā suā nō dedit ad vsurā: mutuū dantes centesimasᵉ vsuras exigunt: iuste censuit magna et sancta synodus: vt si quis inuentus fuerit post hanc diffinitionem vsuras accipiēs aut aliquam adinuentionez faciens: vel quolibet modo negocia transigēsᶠ aut emiolia. id est sescupla exigens: vel aliquod tale prorsus excogitansᵍ turpis lucri gratia deiſciatur a clero z alienus existat a regula.

HInc etiam Greg. in. xix. li. moraliū scribit dicens.

¶Temporalibus lucris deseruientes: deo nequaq̄ militare probantur.

OMnes huius secli dilectores in terrenis rebus fortes: sunt in celestibꝰ debiles. Nā ꝓ tēporali gloria vsq̄ ad mortē desudare appetunt: z pro spe ꝓpetua: nec parū in labore q̄dē subsistūt. ꝓ terrenis lucris quaslibet iniurias tolerāt: z ꝓ celesti mercede vel tenuissimi verbi ferre contumelias recusant: terreno iudici toto ēt die assistere fortes sunt: in oratione vero coram dño vel vniꝰ horę momento lassant. Sepe nuditatē: deiectionē: famē: ꝓ acq̄rendis diuitijs atq̄ honoribus tolerant: et earum rerū spe se per abstinentiā cruciāt: ad quas adipiscēdas festināt: supna aūt laboriose q̄rere tātomagis dissimulāt: q̄tomagis ea retribui tardius putāt. ¶Hi itaq̄ quasi malarū arborum more deorsū vasti sūt: sursuz angusti: qz fortes in inferiora subsistūt: sz ad supiora deficiunt: atq̄ contra ex q̄litate palmarūᵇ designāt ꝓficiēs vita iustorum: qui nequaq̄ sūt i terrenis desideriis fortes z in celestibꝰ debiles: sed lōgius atq̄ distātiꝰ studiosos magꝭ deo se exhibēt q̄ sclo fuisse meminerit. ¶Nā cum q̄busdā ꝓ dicatore nostrum dicitur. Humanū dico ꝓpt infirmitatē carnis vestre. sicut eīm exhibuistis membra vestra ſuire īmūdicie z iniquitati ad iniquitatē: ita nūc exhibete mēbra vra seruire iusticie in sanctificationē. eorum ꝓculdubio infirmitati cō descenditur acsi eis apertiꝰ diceretur. Si nequaq̄ amplius potestis: saltez tales estote i fructu bonorū operum quales fuistis dudū in actiōe hic q̄ nō quodlibet mortale pec catū deijcit iam le an sp ꝓmotū: vt. xxv. di. c. j. et. v. q. iij. in loco. Mortacatū deijcit iā. pmotum.

c ¶ Uoniam. Centesimas. Centesima dicitur vsura q̄ sorti equipatur in anno. Usura centesima.

f ¶ Trāsigēs. i. quodcūq̄ nouū pactū vel cōtractū mueniēs in fraudē vsurarū vt si sumat rē in pignore z non cōputat fructus in sorte. c. j. et. ij. extra de vsuris.

g ¶ Excogitans. Arg. q̄ sola cogitatio punit: vt. vj. q. j. §. verū. qō verū est quo ad deū: et si non ꝓcedit ad actū: vt. xxvi. q. vij. nec aliqua. cogitatio sola punit.

h OMnes. Palmarū. ſm illud. Justꝰ vt palma florebit.

i ¶ Amplius. Tm faciatis boni q̄tuz fecistis mali: non intelligas q̄ tādiu debeat pentere q̄ diu fuit malus: quia tāta posset esse contritio q̄ momētanea penitentia sufficeret. de cōse. di. iij baptismi. Pctō: an tandiu debeatpe gas q̄ tādiu fuit ma lus.

k ¶ Tales. Uidetur h̄ q̄ aliqs posset tantū crescere in malicia q̄tū in bonitate q̄ non est verum: q: charitas pōt in infinitum extendi iuxta illō. Bonū michi lex oris tui sup mīlia tē. sed malicia non. quia aliquis non potest esse summe malus. vt de penit. distinc. ij. §. econtrario. Nosti. vj. c. Sūmei malus nullus pōt ee.

a ¶ Aeris .i. celestis conuersationis.

b ¶ De petro. De eodem petro hēs.xx.xix dist.petr⁹.ꝛ. lxj. distic.sta dij. De hac materia notauī.ē.xx viij.di. pmissꝫ.

c ¶ Peruenisse. Iste repulsus erat ꝓpter duo scz ꝓpter vicium vsurarū:ꝛ ꝓpter simplū citatem:ꝛ tñ neutrū fuit ei forte oppositum. Et ita est argu. ꝙ iudex ex officio suo pōt aliquid obijcere.

Iudex ex officio pōt aliqd obijcere.

d ¶ Subtilitate. Nota ꝙ aliqu cōmittitur iquisitio de proprio facto:sed hec inqsitio erit sumaria nō plena als nō cōmitteretur.

e ¶ Ignota. Per hoc patz ꝙ qui est not⁹ non examinatur: vt xcuij.dist.valde. xxxv.q.ix. venias.vñ ꝛ notus sine ꝓbationes recipit.vt ex de regula.ad apostolicā.sed dū consecrat bñ examinatur.xxiij.dist. qui epꝰs.

Notus nō examinat.

f ¶ Cuz decreto. Olim subscriptionib⁹ roborato:vt.lxj.di.epꝰs. ꝛ.lxiij.di.ꝫto.

g ¶ Degradari. xviij.q.iij.ꝙ=niam.

iij.ps.

h ¶ Et abstinē. A sacramentis quoqz penitet.

Eccl. xviij.

i ¶ Mens. qmēs alligata vicio cupiditatis/ cito deuiat a veritate. vt.xcvj.di.bene.in ꝓncipio.et

Cupidus deuiat a veritate.

vitiorum nec debiliores vos habeat sctā libertas aeris⁸ ꝙs in carne validos habuit vsus temere voluptatis.

Item Grego. ciusdē neapolitanis. ¶ Ad sacros ordines vsurarij ꝓmoueri nō debēt

DE petro⁹ insup pueniss⁹ ad nos cognoscite:qꝛ solidos dedit ad vsuram:quod vos oportet cum oīi subtilitate⁹ ꝙquirere:ꝛ si ita ꝓstiterit aliū eligite:et ab huiusmodi vos ꝓsona sine mora suspēdite. Naz nos amatorib⁹ vsurarū nulla ratione man⁹ imponimus. Si vero (subtili habita inquisitione)hoc falsum esse putaueritis:qꝛ ꝓsona eius nobis igta^k est:ꝛ vtrū ita sit de simplicitate:qđ ad nos platum est/ignoram⁹. cū decreto^l a vobis fctō ad nos eū venire necesse ē vt vitā moresqz illi⁹ sollicit⁹ inqrētes:sensum quoqz pariter cognoscam⁹. vt si iudicio huic aptus extiterit:vestra in eo (adiuuāte dño) desideria cōpleamus.

Item ex concilio elibertano. ¶ Degradetur clericus:qui vsuras accipere detegitur.

SI quis clericoū detectus fuerit vsuras accipe placuit degradari⁸ ꝛab stinere^h. Item Leo epꝰ anatholio epo ¶ Nec implicari erroꝛe nec cupiditate violari sacerdotem oportet.

VIrū catholicū ꝛ ꝓcipue dñi sacerdotē sicut nullo erroꝛe iplicari:ita nulla oz cupiditate violari dicēte sctā scriptura. ꝓpter ꝓcupiscentias tuas ne eas: mēs^i etiā potētie^h auida nec abstinere nouit a vetitꝫ: nec gaudere cōcessis: nec pietati adhibere consensum.

Item Gregorius. ¶ Qui cupiditatem a se nō abscidit: bonorum auctori inhērere non valet.

BOnoꝝ auctori inhērere aliter nō valem⁹ nisi cupiditatē a nobis (que omniū malorū radix est) abscindamus. Item Ambro. de eo qđ scriptū est in euangelio hominis cuiusdā diuitis:fructus vberes ager attulit. ¶ Auari est hoim bona inuadere quorum necessitatibus subuenire valet.

SIcut hi qui per insaniam mente translati sunt:non iā res ipas sed fantasias passionis sue vident ita etiam mens auari semel viciis cupiditatis astricta semper aurū semper argentum videt. semper reditus computat:gratiusꝫ intuetur aurū ꝙs solem. ipsa eius oratio ꝛ supplicatio ad deū aurum querit. Et post pauca. Interdum etiam vsure arte nequissima ex ipso auro aurū nascitur:sed nec satietas¹ vnqz nec finis aderit cupiditati.ꝛ ifra. ¶ Sed ait aliqs. quid iniustum est si cum aliena^m non inuadā: ꝓpria diligenti⁹ seruo? O impudens dic tu: quid ꝓpria dicis q̄ ex quibus recōditis in hūc mūdū detulisti: qñ ingressus es in hāc lucē/qñ de matris vētre existi/quib⁹ facultatibus q̄so/quibus subsidijs sti pat⁹ ingress⁹es? Et post pauca. ꝓpriū nemo dicat qđ est cōe^n:qđ plusqz sufficeret sūptui ēr violent^o obtētū est ꝛ ifra. ¶ Nūqd iiqu⁹ est de⁹ vt nobis nō eqliter distribuat vite subsidia:vt tu qdem esses affluēs ꝛ abūdās:alijs ꝙo deessēt ꝛ egerēt:an iccirco magis qꝛ tibi voluit benignitatis sue experimenta ꝓferre:ꝛ aliū ꝓvirtutē patiētie coronare: tu ꝙo susceptꝫ dei muneri⁹ ꝛ in sinū tuū redactis nihil te reputas agē

lxxxiij.dist.nihil

k ¶ Potentie. Id est humane dignitatis.

l ¶ Satietas. Quia totus mādus nec obo lus videtur auaro: vt.xuij.q.iij. quid dicā. vnde illud. Semper auar⁹ eget. ꝛ illud. Eris semper eris:si te species trahat eris. vnde in Thobia. Desit auaritie sex:cui sua deesse stupescit. Copia nuda: sitiebua: plena fames. Diues habere cupit: ꝙto plus omnia sumit.

Auar⁹ est insatiabilis Lucē xij. b. versus.

m ¶ Aliena. q.d.circa rem ꝓpriam non potest quis peccare: sed certe expedit rei publice ne quis re sua male vtatur: vt insti. de his qui sunt sui vel alieni iur.ꝫ.sed hoc tē poze.

n ¶ Cōe.i. cōmunicandū tpe necessitatis: vt xij.q.j.duo.et.q. ij.auruz.lxxxvj. dist.non satis.ꝛ lex dicit q̄ cibaria tēpoze necessitatis sunt omibus cōicāda. vt ff.ad.l.rho.de iactu.l.j.ꝫ.cū in eadem.in fine.

o ¶ Etiā violēter. Dicitur ħ ꝙ per violentiā dicit auferre qui vltra necessaria sibi retinet.ꝛ xij q.j.nolo.et.q. ij. aurū.quod verū est si hoc fiat tēpore necessitatꝫ nā als pōt ꝙs sibi necessaria retinere:vt.xij.q.j. expedit. ꝛ.c.habebat.ꝛ.q.ij.aurum.

s ¶ Minus. Alibi in uenit ꝙ magis deliquit qui aufert ꝙs q̄ nō dat. vt.xij.q. ij.iiulli.

Ecclia qñqz cogit ad elemosynam dandā

b ¶ Esurienti. Nūquid ergo pauper ipm possunt petere? Non,directo iudicio: sed denūciare ecclie eum qui nō dat.ꝛ sic ecclia pōt illum cogere vt det.argu. exi de simo. ad aplicam.

c ¶ Necesse ē hic,sequtur.xij. ca. apostolice regule: oportet oīa dūmodū esse domui sue bene ꝓpositū. Tunc dicitur quis bene ꝓpositus domui sue quādo familiā suaz bene gubernauerbo et exemplo: quia qui negligenter suos gubernaut ꝓsumitur contra eū ꝙ circa extraneos sit magis negligens nec haberet frontē redarguendi alios qui suos nolunt corripe.tamen si per eum non staret quin familia eius emendaretur nō imputaretur ei. J.e.ca.penult.et vltimo.

iij.ps. domui sue bñ ꝓpositus ꝙs dicat.

ephe. v.c.

ſ.Thimo.iij a.

d ¶ A domesticis. Vxor vero dicitur domestica:vt.xxxij.q. vj.c.vlti.C.de milita. quicūqz lib.xij.ff.ad syl. l.prima.

Job.j b.

e ¶ Un⁹.Ammon.

f ¶ Sororem. Thamar.

g ¶ Sibi. Sic vij.q.j. quid autem.

h ¶ Debet.i. ꝓsuent. hoc ibo dico quia nemo

siquū:si tā multoꝝ vite subsidia sol⁹ obtineas. Quis eñ tam iiustus/ tam auarus ꝙs qui tam multoruz alimenta non suū vsum sed abundantiā ꝛ delicias facit:ꝛ neqz eñ minus⁸ est criminis habēti tollere: ꝙs cū possis et abundans sis indigētibus denegare. esurientiuz^b panis est quē tu detines.nudoꝝ indumentū est quod tu recludis: ꝛ miseroꝝ redēptio est ꝛ absolutio pecunia quā tu i terra defodis.tantoruz te ergo inuadere scias bona: quātis possis ꝓstare quod velis.

NEcesse est^c etiā:vt ille qui ordinādus est:sue domui sit bene ꝓpositus.i. si in laicali habitu vroꝛē habuit vel filios avitijs ad virtutū studia ꝛverbo ꝛ exēplo ꝓuocet: vt qđ postea ꝓcepturus est populis:ꝓius exigat a domesticis^d.vnde aplus ephesijs scribit. Utyroꝛes suas sicut sua corpora diligāt: ꝛ filios suos nō ad iracundiā ꝓuocēt:sed enutriāt illos in oīi disciplina ꝛ correctiōe dñi. Unde cū paulus ad thimotheū scribēs dixisset sue domui bñ ꝓpositū: statiz subiūxit. Habētes filios sibi subditos in oīi castitate:ꝛ non in accusatiōe luxurie.nō eñ taliū cohabitatoꝛ frontē habet alios redarguendi. Unde de btō Job legitur ꝙ ꝓ filijs suis quotidiana offerebat deo sacrificia offerens olocausta ꝙ singulos: quos tanta charitatis ꝓfectio in vnū cōstrinxit:vt quisqz eorū in suo die cōuiuū fratribus ꝓpararet:ꝛ ad epulandū secū tres sorores suas pariter inuitaret. Nō qꝛ heli facere dissimulauit:ac falsa pietate superatus delinquentes filios ferire noluit:sicut i libro regū legit:apō distri

ctū iudicem semetipm cum filijs crudeli dānatione percussit. vnde ei diuia voce dr. Honoraſti filios tuos magꝫ ꝙs me. Hinc etiā dauid ergā filios. Bonitatē nō discipline seueritatē exercēs: eoū inuentutē exprimēto didicit esse ꝓniciosam: quoū puerilitia vaga licentia ꝓmisit esse voluptuosam. Unus^e qppe eoꝝ sororē^f suā stupro corrūpens a fratre ei⁹ Absalone videlz iter epulas quas frib⁹ suis fraudulēter parauerat obtrūcat⁹ ē. Absalon,vo postqz venia a patre obtinuit:de regno illū expulit:ꝛ ad cōcubinas ei⁹ ingressus est. demū ꝙ inuia deserti patrez ꝓsequēs quercui iheſit:atqz ita suspensus interiit. Hinc etiā paulus ad thimotheuz scribit dicēs. Qui suoꝝ ma rime domesticoꝝ curā non habet:fidē negauit:ꝛ est infideli deterior. Jure ġ qui domui sue nescit ꝓesse: in eām ordinari ꝓhibeb^t:qꝛ q̄ in re min ima de qua sibi^g familia rior debet^h cura inesse/fidelis non est: quō in ecclia deivbi tot sunt ꝛ alieni:sollicitā diligētiā exhibebit? vñ Hiero. Nō^i ei iust⁹ polluit exvitijs filioꝝ:sed libertas^k ab aplo ecclesie ꝓcipui^l reseruat: vt talis fiat q̄ nō timeat ꝓpter vitia liberoū extraneos rephendere. Qd^m tunc fiet si nō erit qđ sibi imputet^n:cuz eñ gressus homis a dño dirigant^o:nec sint in homie eius vie.corripere quidē pōt: corrigere autē nō valet.pulsare pōt: nō aperire.manus comprimere:nō animū mutare. Unde Augustinus ad Uincentiuz donatistā. ¶ Bonoruz hominum disciplina moꝛes immutare non valet.

Beñ. ix.d.

QUantūlibet vigilet disciplina domus mee:homo sum ꝛ inter hoies viuo nec mihi arrogare audeo vt domus mea melioꝛ sit ꝙs archa Noe:vbi tantū inter octo^n homines vnus^o reprobus inuentus est. aut melioꝛ sit ꝙs domus Abrahe:cui dictū est. Eijce ancillam ꝛ filiuz eius. Aut melioꝛ sit ꝙs domus ysaac:cui de duob⁹ geminis dictū est in Malachia primo. Jacob dilexi^p: esau aūt odio^q

Beñ. xxj.d.

Mala chie.j a.

a ¶ Difficile. id est vix q̃ñz ponitur pro non. vt. j. q. j. principatus. sic. ij. q. vj. §. diduũ.

a ¶ Difficile. No. q̃ difficile aliq̃ inuenĩtur meliores q̃ monachi. vñ hic euidẽter colligitur rõ ꝙre

Mõachozum laus. ille q̃ ex natalib⁹ maxie ẽ irregularis p monachatũ fiat regularis. vt lvj. di. c. j. qz cuz sit pfect⁹ in ꝓtu tib⁹ nõ req̃rit ẽtũ ad alia tanta pfectio in ipso. xvj. q. j. legi. i fine. et adde id qõ est. xix. q. vlt. nõ liceat. i autẽ. de mõachis. circa pn. coll. j. vbi dicit monachatus malitiã oẽz tollit. ꝛ sicut prẽsumit hic p illos q̃ in monasterio pfecerunt: ita p̃sumit ꝛ illos q̃ i monasterio defecerũt. vñ patz q̃ rõne loci nõ p̃sumit. p aliq̃. vt xl. dis. nõ loca. et xij. q. ij. glia in fi. ꝛ hoc verũ ẽ vbi pson̄a ẽ nota. sz vbi ignota semper p̃sumit. p ipsa rõe loci. xxiij. distinc. quando

Apo. xxij. b

Q ¶ Quod ad. b ¶ Incũlpatos. Arg. bonũ si p aliquem non stat q̃min⁹ aliq̃d fiat: id nõ est ei iputandũ. simile. xxij. q. ij. faciat homo. vt xxij. q. v. de occidẽdis. xlij. di. ephesijs. sufficit eñ fel icit ichoari: licet non habeat effectuz. ff. de neg. gest. sed an vltro. §. pmo

Gal. j. b.

j. Timo. iij. a.

c ¶ Quominus. ff. ũ. distic. xlij. scim⁹.

d ¶ Non recedamus. Hoc munus ꝛ non faciunt vnam affirmationem: vt ff. de verbo. signifi. duobus.

habui. Simpliciter autẽ fateor charitati vre coram domino deo nr̃o: q̃ est testis mihi sup aĩam meam: ex q̃ deo seruire cepi. q̃n sicut difficiles[a] ium exp⁹ meliores q̃s q̃ in monasterio pfecerũt: ita nõ suz deteriores exp⁹ q̃s q̃ in monasterio ꝺfecerũt. hic arbitror dictũ in apocalipsi Justus iustificet adhuc: ꝛ q̃ i sordib⁹ ẽ: sordescat adhuc.

Itẽ cypriano coneli⁹ pa.

¶ Conuitia pditor̃ auia reprehendit nos mouere non

Quod ad nos (debẽt. attinet: pscientie nr̃e q̃uenit semp dare operã ne q̃s culpa nr̃a de eccl̃ia pereat. Si q̃s autẽ vltro ꝛ crimine suo perierit: ꝛ penitẽtiaz agere/atq̃ ad eccl̃esiã redire noluerit: nos i die iudicij inculpatos[b] futuros credimus q̃ eor̃ p̃suluim⁹ sanitati: illos solos i penis ſmãsuros q̃ noluerit p̃silij nr̃i salubritate sanari. nec mouere nos debẽt cõuitia pditorũ: quomin⁹[c] a via recta ꝛ a certa regula nõ recedam⁹[d] quã ap̃s instituit dicẽs. Si hoib⁹ placerẽ xp̃i seru⁹ nõ essẽ.

¶ Distinctio. xlviij.

Rohibent[e] autem neophitj[f] i episcopos ordinari: vt qui heri erat catechumin⁹: hodie nõ fiat episcop⁹. q̃ hodie nõ sedeat in eccl̃ia. qui vespere erat i circo: hodie non ministret altario. qui dudũ fuerat fautor histrionuz: hodie non sit consecrator virginũ. Causa autẽ hui⁹ prohibitionis est scõm ap̃lm. ne elat⁹ i sup̃biã tãq̃ religio christiana plurimum eo egeret inclinat i ruinã diaboli. Momẽtaneus[g] nanq̃ sacerdos nescit hũilitatez obseruare ꝛ modos p̃sonarũ: vel sese cõtemnere. ñ ieiunauit: nõ fleuit: nõ se corr̃exit: nõ pauperibus erogauit. In arrogãtiã que est ruina diaboli iciẽdũt qui in pũcto hore necdum discipuli: fiũt magistri. ꝛ sicut Innocẽtius ait. Miserum[i] est eũ fieri magistrũ qui necduz didicit esse discipulus. Unde de eisdẽ in niceno concilio legitur.

¶ Neophitus in episcopuz non est ordinandus.

Quoniã multa sunt sine q̃ p necessitatẽ[k] siue ex quacũq̃ causa cõtra regulam gesta: ita vt hoies ex vita gentiliũ nup adhuc cathezizati vel instructi statiz ad spirituale baptisma veniss̃ẽt[l]. ꝛ cõtinuo cũ baptizati fũt etiã ad epatũ vel p̃sbiteriũ puecti fũt. recte igit̃ visum ẽ decetero nihil tale fieri: nãz tpe[m] opus est vt sit cathecuminus: ꝛ post baptisma multa pbatiõe idiget. euidens nãq̃ est ap̃licũ p̃cepisse. Rohibeantur. hic intitulat. xlviij. distinc. in qua p̃sequit. xlij. ꝛ vl. ca. ap̃lice regule oportet ordinãdũ nõ esse neophitũ. Dicit aũt neophit⁹ nouell⁹ in fide vel in religione. phibent autẽ tales ordinari duplici de causa. scz ne incidãt in sup̃biã: putantes q̃ fides xp̃iana multũ eis indigeat. vel q̃ nondũ est expertus statum ecclesie. vnde nesciat se aliꝰ cõformare. vtrũ autẽ in aliquo casu talis ualeat ordinari: dicetur. j. distinc. xlj. §. his omnibus.

Neophitus

f ¶ Neophiti. Non facile ẽ tyroni cõmittenda custodia: nã culpa ꝓdita is culpe reus ẽ qui ei cõmisit. ff. de custo. reo. nõ est facile.

g ¶ In theatro. Hec fũt ꝓba hieronymi sup̃ epistolam ad tyrum. Johan.

h ¶ Momentane⁹. Lõgo ei tẽpore debet esse aliq̃s p fectus vt. xxiij. di. epi scopi in auctẽ. qũo oportet epi scopos. §. sanctimus. col. j. ꝛ gue est inexptos ꝛc. xix. queritõe. ij. monasterijs.

Perfectꝰ non cito q̃s fit.

i ¶ Miserum est. Miserũ enim est eum fieri magistrum: qui nondum formaz discipuli assũpsit. j. lxj. di. miserũ.

Q ¶ Quoniam.

k ¶ Necessitatem. Si propter necessitatẽ aliquid fit: videtur q̃ illud licite fit. q̃s nõ est licitũ in lege necessitas facit licitũ q̃nq̃ fi, extra de re. iur. q̃ nõ est licitus Jtez necessitas legẽ nõ habet. j. de ꝓse. di. j. sicut. nõ ergo fit ꝓtra regulã. Respõ. necessitas q̃ reperit in auctoritate. vt necessitas vite excusat vt extra de fur. si q̃s p necessitatem. de cõse. dis. v. discipulos. sed in adulterio necessitas nõ excusat ff. de ritu. nup. palam. naz potius debem⁹ q̃libet malla tolerare. ꝛc. xxxij. q. v. ut a ne.

Necessitas q̃nq̃ excusat

l ¶ Uenissent. j. de ꝓse. di. v. neophiti.

m ¶ Et tempore. l. distinc. põderet. ꝛtpe. p interstitia tempoꝝ. vt. lxxvj. distinc. in singulis.

j. thi. iij. b.

a ¶ Tpe. i. ab ordinationem ꝛ post baptismũ. sic itelligit. j. q. vij. si quis oẽm. hoc ideo dico: q̃ pro crimine cõmisso ante baptismum non deponitur. vt. xxvj dist. vna.

b ¶ Cessabit. i. non ordinabit ꝑm alios etiam ordinat⁹ degradabit. ꝛ sic videtur q̃ crimen cuiuliter ꝓbatum inducit depositionez. sic. xxiij. di. c. vlti.

Crimẽ cuiuliꝫ ꝓbatũ depositionem inducit.

c ¶ Fecerit. Promouẽdo tales ꝛc.

Sicut neophitus.

d ¶ Repente: i. nouiter in monachali habitu talis non est eligẽdus in platũ. vt ex̃ de elec. cuz cãm. ꝛ ex̃ ó elec. officij. q̃ aũt debeãt esse iter sũtia: habet. lxxvij dist. in singulis.

e ¶ Qui ad sũmi. j. j. q. j. pueri. ꝛ. c. si q̃s p pecuniã. q. lxj. di. statuimus.

f ¶ Gradib⁹. i. interstitijs. nec ob. lij. di. sollicitudo.

Sicut neophitus dicebatur qui in initio sancte fidei erat eruditiõe plãtatus: sic modo neophit⁹ habendus est: qui repẽte[b] in religionis habitu plantatus: ad ambiendos sacros ordines irrepserit. ¶ Ordinate ergo ad ordines ascendendum est: nam casum appetit qui ad summi[c] loci fastigia postpositis gradibus[f] per abrupta querit ascensum.

Scimus autem q̃ edificati parietes non prius tignorũ pondus accipiunt: nisi a nouitatis sue humore siccẽtur ne si ante pondera q̃z solidẽtur accipiant cunctam simꝰ ad terrã fabricam deponãt.

¶ Distinctio. xlix.

Sicut[a] a q̃b⁹ vicijs debeant esse immunes: qui in episcopũ sunt ordinãdi apparet. qui enim intercessores[b] pro populo ad deum parantur: necesse est vt eius gratiam bene viuendo mereank. vnde Gregoriu⁹ ait in pastorali Sollicite formidandum est ne qui placare posse irã dei credit: hanc ipse ex proprio reatu mereatur. cuncti enim liquido nouum⁹: q̃ cũ is qui displicet[i] ad intercedẽdũ mittitur: irati animꝰ ad deteriora prouocat. Qui ergo desiderijs terrenis astringitur: caueat ne districti irã iudicis grauꝰ accedẽs dũ loco delectat gloie: fiat subditꝰ auctor ruine Solerter ergo se quisq̃ metiat: nec locũ regiminis assumere audeat: si adhuc[k] in se viciũ dãnabilit̃ regnat: ne is quẽ crimen deprauat. pprijũ: intercessor fieri appetat pro culpis aliorũ

I dem in eodem pastorali.

¶ Sacrificiũ deo non offerat qui vicijs est maculatus

Hinc eteni supna voce ad moysen dicit in leuitico. loqre ad Aarõ. Hõ de semie tuo p familias qui habuerit maculã nõ offerat panes deo suo: nec accedat ad misterũ eius. vbi repẽte subiũgit. Si cecus fuerit: si claudus: si vel paruo: vl grãdi: vel torto naso: si fracto pede: si mãcus: si lippꝰ: si gibbosus: si albuginẽ habẽs i oculo: si iugẽ scabiẽ: si ipetiginẽ in corpore: vel põderosus[m].

Cecus quippe ẽ qui supne lucẽ ꝓtẽplationis ignorat: qui pñtis vite tenebris p̃fusus dũ lucẽ vẽturã nequaq̃ diligẽdo ꝓspicit: quo gressus operis portigat: nescit. Hinc eteñ p pphetantẽ ãnã dicit in libro regũ. Pedes sanctoꝝ suoꝝ seruabit[n]: et impij in tenebris[o] ꝓticescẽt. Claudus vero est q̃ quidẽ quo pgere debeat aspicit: sz p infirmitatẽ mẽtis vite viam pfecte nõ valet tenere quã videt: q̃ videlicet q̃s ad ꝓtutis statũ dũ flux̃a ꝙsuetudine nõ erigit quo desideriũ eius nitit illuc gressus operis efficaciter nõ sequũtur. Hinc eteni Paulus dicit ad hebreos. Remissas manus et dissoluta genua erigite: ꝛ gressus rectos facite pedib⁹ vestris vt nõ claudicãs quis erret: magis aũt sanet. Paruo autẽ naso est qui ad tenendã mensurã discretiõis idones nõ est. naso q̃ppe odo-

i ¶ Displicet. iij. q. vij. in grauibus.

k ¶ Si adhuc Ar. q̃ q̃s nõ põt accusari de crimine de q̃ penituit ꝛ q̃ nõ impediat a pmotiõe. xxvj. q. v. c. cũq̃z. §. xl vj. di. cleric⁹ ꝛ. vij. q. j. in scripturis. Ar. ꝛtra xxiij. q. ij. admonere. Solu. accusari põt si ꝓmissum est post baptisma: vt. xxv. di. primum.

l ¶ Inc. prob at greg. in hoc. c. q̃ si vicios⁹ non põt offerre panes dño nec aliorũ pcã diluere: q̃ in vet. test. corpe vicia ti repellebant. ꝛ hoc ꝓbat. xij. exemplis q̃ vicia figuralit itellecta i no. te. repellũt.

m ¶ Vel põderosus. i. crioſus.

n ¶ Seruabit. nẽ labatur i hereſim.

o ¶ In tenebris peccatorũ.

g ¶ Exnimia. Nimia subtilitas iure reprobatur. extra de iudi. dilecti. ꝛ sic fit aliquid in iure contra rationem disputandi ff. ad. l. aquil. ita vulneratus. i fi. et magis valet simplicitas q̄ difficultas. insti. de fideicom. heredi. ℌ. sed quia stipulationes.

b ¶ Faciem. id est rationē q̄ ē facies cordis.

c ¶ Et eo. i. ō.

d ¶ Quo. id ē quia.

e ¶ Aliarum. improprie ponit. sic. ē. xxvj. distin. deinde. ibi: cū ceteris criminib⁹.

f ¶ Ponderosus. per imundā cogitationem.

g ¶ Ad opus. Ex hoc videtur q̄ occultum peccatū nō impedit ꝓmouendum et ex eo sequit ibi grauat in abditis. ꝛ arg. l. distinguere sacerdotes. qui latentia peccata non habent vindictā quo ad ecclesiā militantē vt. xxxij. q. v. xpiana. ꝛ xxxij. dist. erubescant.

Leui. xxj. d.

res fetoresq̄ discernim⁹: recte ergo p̄ nasum discretio exprimitur: p̄ quaz virtutes eligim⁹: delicta reprobam⁹. Unde etiā in laudib⁹ sponse dicitur in canticis canticorū. Nasus tuus sicut turris que est in libano: q̄ nimiruz sancta ecclia q̄ ex causis singulis tentamenta ꝓdeant: per discretionē conspicit: et ventura viciorū bella ex alto deꝓhendit. Sed sunt nō nulli qui dū se existimari hebetes nolunt: sepe in quibusdam inquisitionibus plusq̄ necesse est exercentes ex nimia[a] subtilitate fallūtur: vnde hoc quoq̄ subdit vl grādi vel torto naso. Nasus q̄ꝑ pe grādis ꝛ tortus est discretionis subtilitas īmoderata q̄ duz plusq̄ decet exercuerit: actionis sue rectitudinē ipa ꝓfundit. Fracto aūt pede vl manu ē q̄ viā dñi pgere oīno nō valz: atq̄ a bonis actib⁹ fundit⁹ exoris vacat. q̄ten⁹ hec nō vt claudus saltē cū infirmitate teneat: sed ab his oībus alien⁹ oīno existat. Gibbosus vero est quē terrene sollicitudinis pōd⁹ deprimit: ne vnq̄z ad supernа respiciat: sed solis his q̄ ifimis calcāt itēdit q̄ ꝛ si qñ aliq̄d ex bono patrie celestis audierit: ad hoc nīmirū perueꝛse ꝓsuetudis pōdere ꝑgrauat: ꝛ cordis faciē[b] nō attollit: q̄ cognitiōis statum erigere nō valet: quē terrene sollicitudinis vsus curuū tenet. Ex eoꝝ quippe specie psal. dicit in psalmo. xxxvij. Incuruat⁹ et humiliat⁹ sum vsqueq̄z: quoꝝ culpā p̄ semetipsam veritas reprobās ait in luca. Semē aūt qđ in spinis cecidit hi sunt qui audierunt verbum: ꝛ a sollicitudinib⁹ ꝛ diuitiis ꝛ voluptatibus huius vite euntes suffocantur ꝛ non referunt fructū.

Mat. xiij. a.

¶ Ippus vero est cui⁹ quidē ingenium ad cognitionez veritatis emicat: sed tamen hec carnalia opera obscurant. In lippis q̄ꝑ pe oculis pupille sane sunt: ſz hūore defluenti infirmātes palpebre grosseſcūt: quoꝝ qui dā q̄ ifusione crebra atterīt: ꝛ acies pupille viciat. ꝛ sunt nōnulli q̄ꝝ sensum carnalis vite operatio sauciat. qui studere ac videre recta subt iliter p̄ ingeniū poterāt: sed vsu prauoꝝ actuū caligātur. Lippus itaq̄ est cui⁹ sensū natura exacuit: ſz ꝓuersationis prauitas cōfundit: cui bene p̄ agelū dr̄ in apocalipsi Apo. iij. d. Collyrio iunge oculos tuos vt videas. Collyrio q̄ppe oculos vt videam⁹ inungim⁹: cū ad cognoscendā veri luminis claritatē itellectus nri aciē medicamīe opationis bone adiuuamus. Albuginē vero hz in oculo q̄ veritatis lucē videre nō sinit: q̄ arrogātia sapie seu iusticie excecat. Pupilla nāq̄z ocli nigra videt albuginē tolerās nihil videt: q̄ videlicet sensus humane cogitatiōis si stultū se pctōrēq̄z itelligit: cognitionē itime claritatis apꝑhendit. Si aūt sibi cādoꝛē iusticie seu sapiētie tribuit: a luce supne cognitōis se excludit. Leo[c] claritatē veri lumis nequaq̄z penetrat: quo[d] se apud se p̄ arrogantiā exaltat. sicut de q̄busdam dr̄ in epla ad romanos. Dicentes em̄ se esse sapiētes stulti facti sunt. Iugem ꝺo sciabiem hz cui carnis petulātia sine cessatione dñatur. in scabie eteni feruoꝛ viscerū ad cutē trahit p̄ quem recte luxuria designat. qđ ꝛ si cordis tentatio vsq̄z ad opationem ꝓsilit nimirū feruoꝛ it im⁹ vsq̄z ad cutis scabiē ꝓū pit: ꝛ foras iam corpus sauciat. quia dū in cogitatiōe voluptas nō reprimit: etiā in actiōe dñat. Quasi ei cutis pruriginē Paul⁹ curabat abstergere: cū dicebat ad corinthios. Tētatio vos non apꝑhendat nisi humana: acsi apte diceret. Hūanū quidē est in corde tētationē ꝑpeti. demoniacū ꝺo est tentatiōis certamīe ꝛ opatiōe superi. Impetiginē quoq̄z hz in corpe q̄squis auaritia vastat in mēte q̄ si i paruis nō ꝓspicit: nimirū sine mēsura dilatat. Impetigo q̄ppe sine dolore corp⁹ occupat: ꝛ absq̄z occupati tedio excrescēs mēbroꝝ faciē decorā fedat. q̄ etiā auaricia capti aīam dū q̄si delectat exulcerat: dū adipiscēda q̄sq̄z negocia cogitatiōi obiicit iniciti as accēdit: ꝛ doloꝛē invulnē nō facit: q̄ estuāti aio ex culpa abūdantiā ꝓmittit. Sz decoꝛ mēbroꝝ pdit: q̄ aliaꝝ[e] q̄z ꝺtutū p̄ hanc pulchritudo deprauat: et q̄si totū corp⁹ exaspe rat: q̄ p̄ vniuersa vicia animū supplātat: paulo attestāte q̄ ait ad Thim. Radix oīz malorꝝ est cupiditas. Yōderosus[f] ꝺo ē q̄ turpitudinē ope nō exercet: ſz tñ ab hac cogitatiōe cōtinua sine moderatōe grauat in mēte qui neq̄z quidē vsq̄z ad opus[g] nepharīū rapit:

Apo. iij. d.

Leui. xxj. d.

Matrimoniū ꝗtum ad diuersos soluit ꝛ non solutur.

a Sacerdotes. ¶ Ad se. No. q̄ aliq̄d dicit malū quo ad se. sic. ſ. q. ſ. q̄ q̄daz. ꝛ q. iij. saluator. sic matrimoniū dicit solui quo ad socerū qui repudiuz mulier: non quo ad ꝓuges. ff. de dona. inter vi. ꝛ vxo. cū hic status. ℌ. si socer. ꝛ facit quis aliquid ꝗtum in seipso est. xj. q. iij inter verba. sic xxij. qō. ij. ℌ. vlti. in fi. j. de consecra. iij. queris.

b ¶ Potentē. In eo q̄ potens est.

c ¶ Pauperē. j. xj. q. iij. paup.

d ¶ Locat. In dignitate.

e ¶ Usqueq. Dictum fuit ab helya fugiente iram regine iezabelis vniuerso populo colenti baal. iij. reguz xvij. nam Deficit ambobus q̄ vult seruire duobus. et. xxvj. dis. acutus.

Helias iezabel fugiēs qđ⁹ verbis vſ⁹ est ad ꝓpīm.

f ¶ Illum. i. alium.

g ¶ Indignū est. contra. ē. xlj. dist. non cogat. sed ibi de rebus hic de psonis.

dimisio

Ex ꝓmissis. ¶ hec distinc. diuidit in vij. ꝓtes. In q̄rū prima dicit q̄ laīci non possunt reparari. et hoc ꝓbat per. xij. auctoritates. Secunda ibi. Econtra exēplis Tertia ibi. Quō igitur. Quarta ibi de lapsis. Quinta ibi. Qō vero. Sexta ibi. Item obiicit. Septima ibi. Apostate, q̄s Joh. de. f.

h ¶ Ex ꝓmissis. Tractauit huiusq̄z magister de qualitate ordinandoꝝ. In hac dist. l. tractat primo de iā ꝓmotis: an ipsi postq̄z lapsi sunt valeāt reparari. Et primo alleg. q̄ nō ꝑnt reparari: postea allegat ꝓ pte ſz ia ꝛ hoc dñs soluit. j. e. ℌ. qūo. ꝓ parte prima allegat vsq̄z ad. ℌ. ecōtra. ꝛ postea iducit multa ca. ad. pbād̄ solutionē suā vsq̄z ad. ℌ. ſz illud. vbi aliā ponit: ꝛ eam ꝓbat p̄ ca. se. vsq̄z ad. ℌ. q̄ ꝺo. ꝛ post ea adūgit de lapsis in hereſim: q̄ nō sit eis cōicādū añ recōciliationē ab illo. ℌ. q̄ ꝺo. subiungit tractatū de homicidijs vsq̄z ad illū. ℌ. ꝓmissis. Deinde addit de solēniter penitētib⁹ q̄ nō debeāt ordinari vel ad militiā secularē redire: et q̄ clerici tales pnia nō sit iponēda: ꝛ p̄ quib⁹ culpis sit iponēda. Ultimo subdit de apostat. q̄ nec ad habitū sc̄i are nec ad clericatū ascēdere ꝑt post pniam. Circa lapsos tres regule sunt notande q̄ cōtinentur j. ea. dist. vt constituere ꝓ prima regla ꝑm p̄. hec est. vt q̄ mortaliter peccauit p̄ lapsum nō ꝓmoueat. vt. xxv. dis. primū. j. q. vij. si q̄s oēm. Secunda est. ꝓmotus si mortaliter peccat deijciendus est. j. e. qui semel. Tertia est. qui ab ordine deponit ām odo non restituit. j. e. c. i. xviij. ꝛ ij. et ca. peruenit. ꝛ vbiq̄z magis agit: dispēsatio ē. Iste aūt tres regule ꝑm tres opiniones recipiunt interꝑtationem. Quidā em̄ dicunt q̄ oīne pctm̄ mortale ipedit ꝓmouendū et deijciat iam ꝓmotū. ꝛ si talis sit ꝓmot⁹ ꝛ egerit penitentiā: tñ nō potest ministrare sine dispēsatiōe. Alij intelligūt de magnis criminib⁹ p̄dictas regl̄as q̄ minora post pniam nō repellūt nec deijciūt: vt. lxxxj. di. c. cuz apls. ꝛ. xlvj. dis. clericū. v. q. iij. i loco. lxviij. di. c. j q̄ nec omne publicū crimen aie mortez irrogat.

Mat. j. b. Lapsorum regule ꝑ tribus regulis declaratur.

Eps in qđ⁹ crimib⁹ adulteris aūt ꝛ silibus pōt eps simplex dispēsare. dispen extra de iudi. at si clerici. j. e. cōtumaces. de maioritib⁹ sat.

non.J.e.miror.ꝛ in symonia.ſ.q.ſ.erga.ꝛ ſm quoſdã in oĩb⁹ crimnib⁹ diſpẽſat vbi nõ ꝓhibet.eẽ de ſent. excõ.nup.ꝛ de peni.di.vj.§.ſ.in fi.ꝛ.lxxxij.di.presbyter.ꝛ in plurib⁹ caſib⁹ iuenio eꝑm poſſe diſpẽſare.vt notaui.§.ſ.q.vij.§.nuſi rigor.Petr⁹ hiſpan⁹ ſuũ dixit.nã cũ in quibuſdam caſibus ei pmittit diſpẽſare: ergo in aliis ꝓhibet. ar. xxv. diſ.qũs.et.C. de procu. maritus Quis autem cũ depoſito poſſit diſpẽſare dixi.ij q.vj. ideo. Cum ſuſpẽſo autẽ vel penitẽte etiã in hereſi bñ diſpẽſat eꝑs.J.e.ꝓbyteros.Joh. Iſte opiones hodie terminant p decre. Grego. i extraua. de temp. or.qũtuz. vbi reꝓbat opi. Jo. et credo q eꝑus ſemp poſſit diſpẽſare niſi ei ꝓhibeat expſſe a iure. vt.xxvij.q. ij. lex diuine. in fi. et extra de ſẽ. excõ. nuper. B.

Epus an poſſit ſẽp diſpẽſare.

a ¶ Jlapſis. Hoc ca. loquit de depoſito. vt pꝛet pfi.

b ¶ Spe. Qꝛ facilitas venie. tẽ. vt.xxij.q. iij̃ eſt uiuſta.

c ¶ Supplicatio carnalis: ſed ſpiritualis bene .J.e. clerico.

d ¶ Reuocare.J.xxiij. q. iij̃. eſt uiuſta.

Depoſitio eſt perpetua.

e ¶ Non ſtatuta. Perpetuo. qui eñ deponit: ppetuo deponit. vt hic. lxxxſ. di. ſi quis cleric⁹.ꝛ ar. C. de pe. ſeru⁹. Arg. extra. xxxiij. q. iij̃. nõ oportet. ibi ſimpliciter ponit ſepenit: tñ ſep arant ad tps nõ ꝓpetuo. vt extra de ẏſti. ex litter (in ſi. Sed certe illa nõ ſunt cõtraria: qꝛ ibi nulla fuit depoſitio. ꝛeſt hoc ideo ſtatutũ ne leges indibuio fiant. vt. C. de bo. que. li. l. vlt. §. vlti. ꝛ eſt ſi. qõ lex dicit: q dãnat⁹ de crimie ad militiam nõ recipit. ff. de re mili. qui cũ vno. §. adulteri.

f ¶ Ui ſemel. Adtpiſci. Hoc ca. itelligit de rigore vel i maioꝛib⁹ vel de manifeſtis crimnib⁹. ſicnõ ob. lxxxij. diſtin. ꝓbyter. ꝛ. xv. q. vl. hi qui.

Plꝰ putat conuict⁹ ẽꝛ cõfeſſus

g ¶ Resbyterũ. ¶ Aut pmanere. Simile. ẽ. xxiij. di. ca. vlti. J. xv. q. vlt. ſi qs ꝓbyter. otra. Sol. in iferiou miniſtrauit. vt ibi: ſed nõ in ſupiou vt hic.

h ¶ Mitꝛ. Arg. q mitꝛus agit cũ ꝓfeſſo. ẽꝛ cũ cõuicto. vt. J. de his vero. ꝛ. xv. q. vlti. ſi quis presbyter. ſi, lvj. diſtinc. qꝛ ſimpliciter. ſ. q. v. preſentiũ. argu. contra. xxiij. diſtinc. ca. vlt. Sed ibi timore probationuz eſt confeſſus hic ſponte.

i Facili. i. ſponte. vt extra de homi. latoꝛ.

k Jroꝛ. Hic habes q eꝑs non potest diſpẽſare cum homicida. Jtẽ nec cũ ſimoniaco vt. ſ. q. ſ. erga. niſi qñq. vt ſ. q. v. ca. ſ. ꝛ vlti. Jo. de ſimoniaco eſt expreſſum extra de elec. ca. penult. vbi dicꝛ q ſi aliquo ignoꝛãte ſit cõmiſſa ſymonia: eꝑus cũ eo põt diſpenſare. ſi in ſimplici beneficio ſit cõmiſſa ſymonia: ſecꝰ ſi in prelatura. ſi aũt eo ſciẽte ſit facta: eꝑus nõ põt diſpenſare cũ eo. extra de ſymo. nobis. B. Jtẽ nec cũ depoſito ſm qſdã. vt ij. q. vſ. Johannes. Jtẽ nec cuz eo q excõicatus celebꝛat. vt. xſ. q. iij̃. ſi quis eꝑs. et vij. q. ſ. ſi quis pbyter. licet arg. extra. ij. q. v. qſto. Jtẽ nec cuz eo q accedit ad iudicuz ſeculare. vt xſ. q. v. ſi qs epiſcop⁹. Item nec cum bigamo. vt extra de biga. c. de bigamis. et xxxiij. di. lectoꝛ. Jo. Nec diſpenſat hodie cuz filiis presbyteoꝛum. vt extra de filijs presby. ca. penul. §. miniſtrauit. patet inediate B. Diſpẽſat autez in pleriſq criminib⁹: vt notaui. ſ. q. vij. §. niſi. ꝛ generaliter vbi nõ ꝓhibetur episcopo diſpenſatio: ſemp diſpẽſare põt. vt extra de ſenten. excõ. nuper. licet quidã dicãt q in illis ſolis caſibus diſpenſabit vbi a iure pmittitur: quia cum in quibuſdam crimnibus ei conceditur diſpenſatio/vt extra de iudi. at ſi clerici. ergo in alijs ei prohibet. arg. xxv diſtinc. qualis. h. C. de procu. maritus. Et licet diſpẽſatio ſit ius quod peti non poteſt: tamen qñq epiſcopus tenetur diſpẽſare. vt. J. e. vt ꝓſtituereꝰ. in fine. ꝛ ca. ſi quis diaconus. ꝛ ca. domino ſancto. ꝛ. ſ. q. vij. diſpenſationes. ꝛ xxi ij. q. ſ. noli. in fine.

Eꝑs in multis caſib⁹ diſpenſare nõ põt.

Unde Grego. ait cõſtantino mediolanenſi epiſcopo.

¶ Lapſi in ſuũ ordinem reparari non poſſunt.

SJ lapſis⁸ ad ſuũ ordinem reuertendi licentia cõcedit: vigoꝛ canonice ꝓcul dubio frangit diſcipline: dũ ꝓ reuerſioꝛis ſpe⁹ ꝓfectus actoꝛis deſideria quis cõcipere nõ formidat. Et poſt pauca. Illud aũt ꝓ eis oibus ſtudere cauere. vt lapſos in ſacro ordie nulla nobis ſupplicatio⁸ aliquo modo reuocare⁸ ſtudeat: ne huiuſmodi non ſtatuta⁸ ſed tẽpoꝛaliter dilata credaꝰ eis eẽ vidicta

Jtez Martin⁹ papa Amãdo episcopo.

¶ Aut poſt ordinationẽ labitur depoſitus ꝑmanebit.

QUi ſemel poſt ſuaz ordinationẽ in lapſũ ceciderit. deinceps iam depoſitus erit: nullũq graduz ſacerdotij poterit adipiſci⁸.

Item Gregoꝛius papa Fabiano epo. ¶ Presbyt poſt lapſum nulla ratione in ſacro ordine reparari valet.

PResbyterum de quo nos fraternitas tua latoꝛis preſentium legatione conſuluit: nulla ratiõe in ſacro ordine poſt lapſuz aut ꝑmanere⁸: aut reuocari poſſe cognoſcat. Circa quẽ tamẽ mittius⁸ agẽdũ eſt: qꝛ cõmiſſum facinus facili⁹ dicit⁸ ꝓfeſſione confeſſus.

Item Johannes. viij. ceno mantico vticenſi epiſcopo.

¶ Poſt patratum homicidiuz ſacerdotale officiũ miniſtrare non poteſt.

MJroꝛ⁸ minus doctam ſcientiã tuã ſacerdotem putare poſt ꝓpetratum homicidiũ⁸ poſſe in ſacerdotio miniſtrare: imo (quod eſt iepti⁹) nobis ſuadere⁸ velle vt ipſi tali ꝓſumptioni ꝑbeamus aſſenſuz. Quis eñ tã demẽs: tãq̃ puerſi ſẽſus tale quid exiſtimaret: vel poſt quantãcũq penitentiã cõcedendum: cũ omnino canonice diſcipline ſit ꝓtraruz: Debet ergo ſacerdotio priuatus lachrymaꝝ fonte flagitiũ tã imane diluere: vt tali⁹ ſaltẽ remedijs curat⁹ ſalutẽ poſſit iuenire ſuffragiũ.

Item Nicolaus papa.

¶ Ad maiorem gradũ clericus puenire nõ poteſt: qui paganum occidit.

QUericũ qui paganuz occiderit⁸ non oꝑtet ad gradum maioꝛez peruehi: qui carere etiaz debet acquiſito. homicida enĩz eſt Nam cũ diſcreti ſint milites ſeculi a militib⁹ eccleſie/nõ conuenit militibus eccleſie militare⁹ ſeculo: per qõ⁸ ad effuſionẽ ſanguinis neceſſe ſit puenire.

Jtez Oſbaldo coepiſcopo quadrantino.

¶ Aut defendẽdo ſe paganum occiderit: ſacerdotali careat officio.

DEhis⁹ clicis ꝓ qbus ꝓfuluiſtſ: ſcz q ſe defẽdẽdo⁹ paganũ occiderũt: ſi poſtea ꝓ pniaz emẽdati poſſint ad gradũ ꝓiſtinũ redire: aut ad altioꝛẽ ꝓcẽdẽ: ſcito nos nullã occaſionẽ dare nec vllã tribuere eis licẽtiã quẽlibz hoiz q̃libet mõ occidendi. verũtamẽ ſi ꝓtigerit vt cleric⁹ ſacerdotal⁹ ordis ſaltẽ paganũ occiderit: multũ ſibi ꝓfuluit: ſi ab officio ſacerdotali receſſerit: ſatiuſq ẽ illi i hac vita dño ſub iferioꝛi hitu irreꝑhenſibiliter famulari: cõ alta indebite appetendo damnabiliter in ꝑ fundum inferni demergi.

Item ex ꝓcilio agathenſi.

¶ Cadat ab officio epiſcopus/ꝑbr aut diaconus/ aut capitale committẽs crimẽ.

SJ epus aut ꝑſbyt aut diacon⁹ capitale crimẽ cõmiſerit: aut chartam⁹ falſauerit: aut falſũ teſtimonium⁸ dixerit. ab officij honoꝛe depoſit⁹ i monaſterio detrudatur: ꝛ ibi q̃diu vixerit laicam tantũmodo communionem accipiat.

Itẽ ex ꝓcili. martini pape.

¶ Qui homicidij facto aut ꝓcepto aut cõſilio poſt baptiſmũ cõſcius fuerit: clericus non ordinetur.

SJ q̃⁹ viduam aut ab alto relictam duxerit nõ admittatur ad cleruz: q̃ ſi irrepſerit: deijciatur. Similit ſi homicidij aut facto[i] aut ꝓcepto[k]: aut conſilio[l] aut defenſione[m] poſt baptiſmum[n] conſcius fuerit: ꝛ per aliquam ſurreptionẽ ad clericatum venerit: deijciatur: ꝛ in fine vite ſue laicam cõmunionez tantummodo accipiat. Item Gregoꝛi⁹ Januario epo Caralitano.

a ¶ Clericum. ¶ Occiderit. Sponte. B.

b ¶ Militare. Per hoc patet q̃ loquit de illoq in bello fuit: hoztari tñ pt cleric⁹ aliqs ad defẽſionẽ ſue eccle. xxiij. q. viij. vt pudẽ. argu. ff. ꝺ his qui no. infa. ob hec verba. §. vltimo.

c ¶ Per quod.

Impunitat ꝓpt vnũ delictum.

Argu. q ratiõe vnⁱ delicti ipunita tant⁹ oia delicta q̃ ſequunt ex illo. vt. xv. q̃ſtione j. ſi qs inſanies. xxij. q. iij̃. interff. qõ mer⁹ cau. ſi mulier. Arg. cõtra extra de ſpõſa. veniens.

Homicidium vtrum impediat promouẽdos et deijciat ꝓmotos

d ¶ Dehis. circa illos q̃ cõmittũt homicidiuz diſtingue ſic: q̃ aut ꝓmittit hoicidium ex neceſſitate: aut ex caſu: aut ex voluntate: ſi ex neceſſitate: aut illa neceſſitas ẽ euitabilis aut ẽ euitabilis. Si ẽ euitabilis ad ſuperiores ordines nõ pt aſcẽdẽ: ſed in iã ſuſcepti⁹ tolerat vt. J. eo. de his clericus. Si fuit ieuitabilis neceſſitas: ſine oi diſpẽſatione põt miniſtrare i ordine iã habito: ſed ad ſuperioꝛes habẽdos petet diſpẽſationem: vt extra de homi. ca. ij. Nec ob. extra eo. latoꝛ. vbi dicꝛ q̃ ad ſuperiores tales ſi ante ꝓmouerunt q̃ ho c intelligo ex diſpẽſatione. Johã. Sed certe quadã dicat. Jo de neceſſitate ieuitabili ca. videt expſſe dicere q̃ talis neceſſitas in nullo obſtit. vt. J. e. qã te q̃ſi obnoxiũ. de hoc notaui in queſtionib⁹. B. Si ꝺo caſu ꝓmittitur homicidiũ: aut dedit operã rei licite: aut nõ. Si dedit operã rei licite: ei nõ iputat: ſꝛ põt miniſtrare in ſuſcepto ꝛ aſcẽdere ad ſuperioꝛẽ. vt extra eo. c. vl. ꝛ. J. e. ſepe. ꝛ eꝛ eo. Johãnes. Sꝛ ſi illicite rei opã dedit: tũc nec in ſuſcepto põt miſtrare: nec ad ſupioꝛẽ aſcẽdere. vt. J. eo. clerico. ꝛ ca. ſi qs volũtate. Si vero volũtate occidit: nunq̃ diſpẽſanduz eſt cũ eo. ſm q̃ loquit. ca. miroꝛ. h. tamẽ cũ ſuo rigoꝛe dixit q̃ in nullo caſu põt homicida ꝓmoueri: qꝛ poti⁹ debet quilibet ꝓmittere ſe occidi q̃ aliũ occidere. vt. xxxij. q. v. ita ne. ꝛ dicit q̃ hoc vbũ ſuli ẽdi ponit ꝑ verbo pre ciꝑiendi. vt. xxviij. q. ſ. ſic enim. Jtẽ ſm. h. etiã ſi crimẽ homicidij ſit occultũ: tñ poſt penitẽtiã nõ poteſt exequi ſuũ officiũ. ſec⁹ eſt ſm eũ in quolibet crimie alio. vt. J. e. de his. niſi in ſymonia. Johãnes. Et hoc expẽſe dicit eꝛ de tẽpo. ordi. c. vl. ꝛ ita duo crimina tñ excepit: ſcz ſymoniã ꝛ homicidiũ. argu. extra de accu. cuꝰ ſitionis. B. Alij autez plurimiq̃ dicunt: q̃ ſiue ſit homicidiuz ſiue aliud crimẽ: dũmodo ſit occultũ poſt penitentiã bene exequitur officiũ ſuum ſine oi diſpenſatione: licet non poſſit ꝓmoueri Sed in ſymonia poſt nullã penitentiaz põt exequi officiuz ſuũ. ſ. q. ſ. erga. Hodie aũt obtinet opinio. h. circa crimen occultũ. vt eꝛ de accu. inquiſitionis. B.

e ¶ Defendẽdo. Jncaute ſine moderamie. cui libet eñ licitũ ẽ ſe defendere cũ moderamie: vt B. diſti. j. ius naturale. vt extra de appella. ca. ſignificauit.

SJ epiſcopus.

f ¶ Aut chartã. Dic. vt. ẽ. xix. di. in memoriã.

g ¶ Teſtimoniuz J. v. q̃ſtione vj. preſbyteri.

h SJ quis iudex executoꝛ ꝛ aſſeſſoꝛ in cauſis criminalib⁹ non poſſunt ꝓmoueri: hoc nõ eſt ratione pcti: qꝛ nõ peccant ulta facẽdo. vt. xxij. q. iij̃. q̃ſtũ. ꝛ. q. v. miles. ſed ꝓpter irregularitatẽ quã ex tali facto contraxerunt.

Cõfitẽ facit vt q̃s puniatur homicida añ baptiſmũ an poſt mouer⁹ poſſit.

i ¶ Aut facto. vt miles.

k ¶ Aut precepto vt iudex.

l ¶ Aut conſilio vt aſſeſſoꝛ: ꝛ ita ex ꝓſilio punitur aliquis. otra illud. ff. mã. l. ij. in fine. ꝛ. l. denuq̃. Sed nunquid addi debet devolũtate. ar. ſ. q. iij̃. qꝛ pſulatus in fine. qõ nõ ꝓcedo: licet anteq̃ fiat vellet illud factũ eſſe: vel poſt factũ gratũ habeat.

m ¶ Defenſione. eutabili. B.

n ¶ Poſt baptiſmum. ergo ſi ante baptiſmũ põt Baziã⁹ dixit ſi ante baptiſmũ occidit nõ peccando vt index non poteſt ꝓmoueri: qꝛ nõ tollit irregularitas. ſed ſi occidit peccãdo tollit totũ. Johã. De hoc quid iuris ſit notaui in queſtionibus. B.

Peruenit. ¶ Fuerit. De q̃ fuerit quict⁹ vel pfess⁹. ⁊ hoc verũ ẽ nisi eps cũ eo dispẽsasset. vt extra ỗ iudi. at si clerici. Sed nõne canõiste ꝓhibet epõ dispẽsare in hoc casu? non: sed redarguit idiscreta dispẽsatio. vt dixi extra de pben. de multa.

A ¶ Ccedẽs. b hyrõ. Ergo clericus degradat⁹ nõ retinet ordinẽ. arg. liij. dist. ex antiqs. et. xj. q. iij. epũs. ⁊. xv. q. vlti. si q̃s pbr. ⁊. xxiij. q. vlt. clerici. ⁊ idez videt p hoc q̃ dicit j. iter laicos cõionem. Sed tamẽ dico q̃ characterẽ semp retinet p id q̃ hãbes. j. q. j. q̃ quidam. ⁊ xxxv. q. vij. licite. ar. lxxxj. dist. dictũ. Unde qui peccat ipm incidit in canonem Degradatus p saltẽ i memoriã cutiẽs incurrit excõi = catiõez

¶De sacris ordinib⁹ lapsi reparari non possunt.

Peruenit ad nos q̃dã de sacrẽ ordinibus laps: vel post penitẽtiã ⁊ vel ãte ad ministeriũ sui officiũ reuocari. q̃ oino ꝓhibem⁹: ⁊ in hac re sacratissimi q̃ canones ꝓtradicũt. Qui igit post acceptũ sacrũ ordinem lapsꝰ i pctm̃ carnis fuerit⁸: sacro ordie careat: ⁊ ad altaris ministerium nõ accedat I dẽ Uenãtio Lunẽsi epõ.

¶De eodem.

Accedẽs ad gorgoniã insulã ffrnitas vra dissentiat id q̃ ad nos de saturnino pbr̃o⁹ relatũ est. quẽit nãq̃ ad nos s q̃ postq̃ de sacris ordinib⁹ lapsus a sui sacerdotij ordie ẽ deiect⁹: ad explẽdũ misteriũ pl̃s byterij pl̃ũpserit accedẽ: ⁊ oipotẽti vo hostias imolare. q̃ si ita factũ cẽ vra frat̃nitas reperit: eũ sacri corpis ⁊ sãguinis dñi pticipatiõe priuatũ in pniam redigat. ita vt vsq̃ ad diẽ vltimũ in eadẽ excõicatione pmaneat: ⁊ viaticũ tantummodo exitus sui tẽpore pcipiat. Si aũt eũ talẽ penitẽtiã agere fraternitas vra coguerit vt ei iuste ad recipiẽdã int̃ laicos cõionẽ etiã ante exitũ debeat misereri. hoc i tue frat̃nitat̃ ponim⁹ potestate. ⁊ ifra. ¶ Ret ea ad ffrnitatis tue cõsulta respõdẽtes: statuim⁹ diaconẽ abbatẽ⁹ quẽ ỗ portuener⁵ in crimẽ indicas cecidisse⁶ ad sacruz ordinẽ nõ debere vel posse aliq̃ modo reuocari: quẽ q̃dẽ sacro ordie priuatũ in penitẽtiã deputare tepuenit. cui⁹ si postea act⁹ cõuersatiõq̃ meruerit: priorẽ⁸ iter alios monachos vbi decreuer̃ stãdi locũ non ordinẽ obtineat⁹. Subdiaconi q̃s q̃s sil culpa cõstrigit: ab officio suo irreuocabiliter deposit: inter laicos cõionez accipiant. In portu aũt vener̃ loco lapsi diaconi: aliuz qui hoc officiũ iplere debeat ordinabis. Saturninũ ỹo presbyterũ vt nũq̃ ad sacri ordinis ministeriũ pl̃sumat accedere: scripsꝰ cauere decreuimus: sed eũ in insula gorgonia atq̃ capraria sollicitudinem monasterij gerere: ⁊ in quo statu est sine cuiusq̃ adu̇ersitate manere permittimus. I dem. ¶Loco lapsi alius ordinandus est.

Postq̃ quilibet crimiliter cadentẽ in locũ quo lapsus est: nulla ratio pmittit reuocari. ⁊ vltra tres menses⁹ ecclesiã vacare põtifice statuta sanctoꝝ canonũ non pmittũt: ne cadente pastore dominicũ gregẽ hostis (quod absit) antiqꝰ insidiãdo dilaniet: frat̃nitas vestra deprecationi eoꝝ ꝑsentire: ⁊ in lapsi loco debet episcopũ ordinare. I tẽ Martinus papa.

¶Qui post ordiationẽ suã in lapsũ ceciderit: sacra mysteria nõ debet tractare.

Si pꝰ ordiationẽ suaz q̃spiã i lapsũ ceciderit ⁊ si puaricatiõis pctõ fuerit depẽdẽ⁹ obnoxi⁹: oimõ phibẽdus est cũ manib⁹ lutulẽt̃ atq̃ pollut̃ mysteria nr̃e salutis tractare. Et contra[l] exẽplis et auctoritatib⁹ ꝓbatur post actam penitẽtiã ꝓprios grad⁹ licite posse ministrare: et ad maiores posse ꝑscẽdere. Maria autẽ sorori aarõ postq̃ lepra pcussa ẽ: q⁹ in moysen murmurauerat acta penitẽtia a pctõ mũdata ẽ: ⁊ pristinã grãm pphetizãdi recepit. Aaron[m] aũt post ꝑflatũ vitulũ etiã i summũ sacerdotẽ ꝑsecrat⁹ ẽ. Dauid[n] post adulterium et homicidiũ spiritũ ꝓphetie recepit: ⁊ in ꝓprio gradu pmãsit. Achab q̃z post mortẽ nabute viri setissimi p penitẽtiã humiliat⁹ in regia se de remãsit. Et vt ptream⁹ multa exẽplaveter̃ testamẽti Petr⁹ negauit xp̃m: ꝓpost ea princeps apl̃oꝝ fact⁹ est. Paul⁹ stephanũ lapidauit[a] ⁊ tñ a deo in apl̃m elect⁹ est. Multi q̃z ab hereli ad vnitatem catholice fidei reuertẽtes in suis ordinib⁹ sũt recepti. Alij vero ad epãlẽ etiã graduz sunt ꝓmoti vt pote Augustin⁹[b] ⁊ alij q̃s plures. Itẽ ex epla cyrilli ad iohãnẽ anthiocenũ. ¶De eodez ¶Balea.

Iohannes chrysostomus duabus synodis orthodoxorũ epoꝝ fuit dijudicat⁹: ⁊ iterũ fuit restitut⁹ Marcellus epũs anchire galachie deposit⁹ fuit: sed postmodũ ꝓpriũ recepit epãtũ. Asclepi⁹ dijudicat⁹[a] a synodo ecclesiã suã postea recepit. Martian⁹ epũs andrinopolite dãnat⁹ a papa iulio recepit ecclesiã sui epãt⁹. Cyrillus epũs hierosolymitan⁹ deposit⁹ fuit postea recõciliat⁹ est sue ecclesie. Simili modo polocromiũ eiusdem ecclesie hierosolimitane põtificẽ. Sixtus papa dãnauit ⁊ iterũ ipe eũ reconciliauit. Innocẽti⁹ papa fortunatũ epũ dãnauit: ⁊ ipse postea eũ in ꝓpriũ locũ restituit ecclesie sue. Nicenũ epũ a felice papa dãnatũ gelasi⁹ papa successor illi⁹ recõciliauit ⁊ eccl̃e sue restituit. Leõti⁹ dũ esset pbr̃ deposit⁹ fuit: ⁊ postea in anthiochia patriarcha extitit. Diego. ỹo. iiij papa theodosiũ quem eugenius eius antecessor ꝑ byterij honore priuauerat sãcte eccl̃e seguine ꝑsecrauit epũ

Abbas nãq̃ epũs dijudicat⁹ fuit: ⁊ sctã synod⁹ canonice suã illi restituit eccl̃iam. Rothardũ ỹo epũ scẽ sue souiẽ si eccl̃ie a synodo cui karol⁹ iterfuit rex ꝓdẽnatũ: ⁊ sophi dinũ placẽtinũ epũ merito reprobatũ. Nico. pa. ambos recõciliauit. Ceterea calixt⁹ papa de hmõi scribit ita

¶Clerici post lapsũ in suis ordinib⁹ reparari possunt.

Onderet[c] vnusquisq̃ sermones suos: ⁊ q̃ sibi loqui nõ vult: alteri nõ loquat̃. vñ bene sacra scriptura ait. Quod tibi nõ vis fieri: alteri ne facias. Nos enim tpe[c] idigem⁹: vt aliq̃d maturi⁹ agam⁹. nõ ꝑcipitem⁹ ꝓcilia ⁊ opa nr̃a: neq̃ eoꝝ ordinẽ corrũpam⁹. ¶Si vero aliqs lapsus quoq̃mõ fuerit ⁊ portem⁹ eũ ⁊ fraterno corripiam⁹ affectu: sicut ait btũs apl̃s[f]. Si ꝓoccupat⁹ fuerit hõ aliq̃ delicto vos q̃ spũales estis istruite huiꝰ modi in spũ lenitatis: alter alteri⁹ onera portãtes: ⁊ sic adiplebitis legẽ xp̃i. ¶Porro sctũs Dauid[g] de mortiferis criminib⁹ pniaz egit: ⁊ tñ in honore pmãsit. ¶Btũs q̃z petr⁹ amarissimas lachrymas fudit: q̃si dñm se negasse penituit: ⁊ tñ apl̃us pmãsit. ⁊ dñs p pphetã pollicẽ dicẽs. ¶Pctõr in quacũq̃ hora ꝓuersus fuerit ⁊ igemuerit oĩm iniq̃tatuz eiꝰ nõ recordabor apl̃i⁹. ¶Errãt itaq̃ q̃ putant sacerdotes post lapsũ si ꝓdignã egerint pniam: dño nõ posse mĩstrare[h] ⁊ suis honoribus frui: si bonã deiceps vitã duxerint: ⁊ suũ sacerdotiũ digne custodierint. Et ipi q̃ hoc putãt nõ solũ errant: sed etiã traditas eccl̃ie claues despicẽ videñ. de q̃b⁹ dr̃. Quodcũq̃ solueritis in terra erit solutũ ⁊ i celo. alioq̃n hec sentẽtia aut domini non est: aut vera est. Nos vero indubitanter tam dñi sacerdotes q̃s reliquos fideles post satisfactiõem dignã posse redire ad honorẽ credim⁹ testante domino p pphetam. Nunquid qui dormit[i] non adijciet[k] vt resurgat? ⁊ pphetа Dauid penitentiã agens dixit. ¶Redde michi leticiam salutaris tui: ⁊ spiritu principali ꝓfirma me. Ipe nãq̃ post penitentiam et alios docuit[m] ⁊ sacrificiũ deo obtulit. dãs exẽplũ doctoribꝰ sctẽ eccl̃ie si lapsi fuerint ⁊ ꝓdignã penitẽtiã deo gesserint: vtrũq̃ facere posse docere ⁊ sctificari. Docuit eĩm q̃ dixit. Docebo iniciet. id est nõ conabit bñ op̃ãdo

¶De ordinatis a lapsis.

Ordinati vero a lapsis: si ipi ante fuerint ordinati q̃ lapsi fuerint: manere in ordine suo possunt. Si vero lapsi ante fuerint ordinati: ⁊ postea ordinati fuerint: qui ordinati sunt: ordinationem non habent. Si vero ordinati fuerint: ⁊ ipi lapsi fuerint: ordinationem habent. Si vero ordinati fuerint: ⁊ ipi lapsi fuerint: ordinationem habent. Si vero ordinati fuerint: ⁊ ipi lapsi fuerint: ordinationem habent.

¶Ordinati a lapsis: si ipi ante fuerint ordinati q̃ lapsi fuerint: manere in ordine suo possunt. Si vero lapsi ante fuerint ordinati: ⁊ postea ordinati fuerint: qui ordinati sunt: ordinationem non habent. Si vero ordinati fuerint: ⁊ ipi lapsi fuerint: ordinationem habent. Si vero ordinati fuerint: ⁊ ipi lapsi fuerint: ordinationem habent. Si vero ordinati fuerint: ⁊ ipi lapsi fuerint: ordinationem habent.

Abbas ꝑ Ergo abbas ꝑt quẽ ỗ dyaconũ: q̃dinem abbas potiꝰ est dz hr̃e. nomen officij ꝑs dignitat̃. xxvij. q. ij. ca. j. imo in minoribus ordinibus constitutus est. ij. q. vij. ꝑ. item cum balaã a ¶ Lapidauit. i. lapidantibus cõsensit custodiẽdo vestes j. e. cõsiderãdo. vñ nõ fuit penitus immunis. vt extra de homici. ca. sicut. ꝑ. illi q̃s. tñ hoc exẽplũ nõ competit q̃ istud fuit añ baptismum. b ¶ Augustinus. qui fuit manichẽ⁹: sed ante baptismũ: ⁊ tõo non cõpetit exẽplum ⁊c. c ¶Onderet vnusquisq̃ Sicut erit dilbet in verbis. vt iij. q. iij. ꝑ. item i crimialib⁹. ver. in testibus. ⁊qui cito fak ad penitentiam ꝑ erat vt dicit Seneca ⁊ põt q̃s in ꝓprio facto petere iducias ad respõdendũ. ff. de iterro. act. q̃ mt. rogat an heres sit. naz testis repentin⁹ ⁊c. v. q. v. ꝑ. sed aliud. d ¶Quod tibi. Jn thobia. e ¶Tẽpore. Naz rõ tẽporis mutat̃ substitutiõnẽ. vt. xxxiij. dist. fraternitatis. f ¶Apl̃s. Ad galathas. g ¶Dauid. hoc exẽplũ non cõpetit. nam nichilominus fuit dictũ ei: nõ sacrificabis michi: q̃ vir sanguinũ es j. de ꝑse. di. j. c. j. Dauid phibit⁹ est sacrificaꝛ h ¶Ministrare. Dilpẽsatiue si crimen est manifestuz: vel ipsoiure si crimẽ est occultum. extra de tpi. or. c. vlti. i ¶Qui dormit. in peccato. k ¶Non adij homicidiũ spiritũ ꝓphetie recepit: ⁊ in ꝓprio gradu pmãsit. Achab q̃z post mortẽ nabute viri setissimi ꝑ penitentiã humiliat⁹ in regia se de remãsit. Et vt ptream⁹ multa exẽplaveter̃ testamẽti Petr⁹ negauit xp̃m: ꝓpost ea princeps apl̃oꝝ fact⁹ est. Paul⁹ stephanũ lapidauit[a] ⁊ tñ a deo in apl̃m elect⁹ est. Multi q̃z ab hereli ad vnitatem catholice fidei reuertẽtes in suis ordinib⁹ sũt recepti. Alij vero ad epãlẽ etiã graduz sunt ꝓmoti vt pote Augustin⁹[b] ⁊ alij q̃s plures. Itẽ ex epla cyrilli ad iohãnẽ anthiocenũ. ¶De eodez ¶Balea.

Iohannes chrysostomus duabus synodis orthodoxorũ epoꝝ fuit dijudicat⁹: ⁊ iterũ fuit restitut⁹ Marcellus epũs anchire galachie deposit⁹ fuit: sed postmodũ ꝓpriũ recepit epãtũ. Asclepi⁹ dijudicat⁹[a] a synodo ecclesiã suã postea recepit. Martian⁹ epũs andrinopolite dãnat⁹ a papa iulio recepit ecclesiã sui epãt⁹. Cyrillus epũs hierosolymitan⁹ deposit⁹ fuit postea recõciliat⁹ est sue ecclesie. Simili modo polocromiũ eiusdem ecclesie hierosolimitane põtificẽ. Sixtus papa dãnauit ⁊ iterũ ipe eũ reconciliauit. Innocẽti⁹ papa fortunatũ epũ dãnauit: ⁊ ipse postea eũ in ꝓpriũ locũ restituit ecclesie sue. Nicenũ epũ a felice papa dãnatũ gelasi⁹ papa successor illi⁹ recõciliauit ⁊ eccl̃e sue restituit. Leõti⁹ dũ esset pbr̃ deposit⁹ fuit: ⁊ postea in anthiochia patriarcha extitit. Diego. ỹo. iiij papa theodosiũ quem eugenius eius antecessor ꝑ byterij honore priuauerat sãcte eccl̃e seguine ꝑsecrauit epũ

Abbas nãq̃ epũs dijudicat⁹ fuit: ⁊ sctã synod⁹ canonice suã illi restituit eccl̃iam. Rothardũ ỹo epũ scẽ sue souiẽ si eccl̃ie a synodo cui karol⁹ iterfuit rex ꝓdẽnatũ: ⁊ sophi dinũ placẽtinũ epũ merito reprobatũ. Nico. pa. ambos recõciliauit. Ceterea calixt⁹ papa de hmõi scribit ita

¶Clerici post lapsũ in suis ordinib⁹ reparari possunt.

Onderet[c] vnusquisq̃ sermones suos: ⁊ q̃ sibi loqui nõ vult: alteri nõ loquat̃. vñ bene sacra scriptura ait. Quod tibi nõ vis fieri: alteri ne facias. Nos enim tpe[c] idigem⁹: vt aliq̃d maturi⁹ agam⁹. nõ ꝑcipitem⁹ ꝓcilia ⁊ opa nr̃a: neq̃ eoꝝ ordinẽ corrũpam⁹. ¶Si vero aliqs lapsus quoq̃mõ fuerit ⁊ portem⁹ eũ ⁊ fraterno corripiam⁹ affectu: sicut ait btũs apl̃s[f]. Si ꝓoccupat⁹ fuerit hõ aliq̃ delicto vos q̃ spũales estis istruite huiꝰ modi in spũ lenitatis: alter alteri⁹ onera portãtes: ⁊ sic adiplebitis legẽ xp̃i. ¶Porro sctũs Dauid[g] de mortiferis criminib⁹ pniaz egit: ⁊ tñ in honore pmãsit. ¶Btũs q̃z petr⁹ amarissimas lachrymas fudit: q̃si dñm se negasse penituit: ⁊ tñ apl̃us pmãsit. ⁊ dñs p pphetã pollicẽ dicẽs. ¶Pctõr in quacũq̃ hora ꝓuersus fuerit ⁊ igemuerit oĩm iniq̃tatuz eiꝰ nõ recordabor apl̃i⁹. ¶Errãt itaq̃ q̃ putant sacerdotes post lapsũ si ꝓdignã egerint pniam: dño nõ posse mĩstrare[h] ⁊ suis honoribus frui: si bonã deiceps vitã duxerint: ⁊ suũ sacerdotiũ digne custodierint. Et ipi q̃ hoc putãt nõ solũ errant: sed etiã traditas eccl̃ie claues despicẽ videñ. de q̃b⁹ dr̃. Quodcũq̃ solueritis in terra erit solutũ ⁊ i celo. alioq̃n hec sentẽtia aut domini non est: aut vera est. Nos vero indubitanter tam dñi sacerdotes q̃s reliquos fideles post satisfactiõem dignã posse redire ad honorẽ credim⁹ testante domino p pphetam. Nunquid qui dormit[i] non adijciet[k] vt resurgat? ⁊ pphetа Dauid penitentiã agens dixit. ¶Redde michi leticiam salutaris tui: ⁊ spiritu principali ꝓfirma me. Ipe nãq̃ post penitentiam et alios docuit[m] ⁊ sacrificiũ deo obtulit. dãs exẽplũ doctoribꝰ sctẽ eccl̃ie si lapsi fuerint ⁊ ꝓdignã penitẽtiã deo gesserint: vtrũq̃ facere posse docere ⁊ sctificari. Docuit eĩm q̃ dixit. Docebo ini-

Infamis ꝑ tẽ procurator.

Senec.

Electõ fieri dz intra tres mẽses.

ij. ps.

docere se velle ꝓmittẽs deo obligaꝛ

Tho. iiij. c.

Gal. vj. a.

Mat. xxvj. g

Ezec. xxxiij. c

Mat. xvj. c

ps. l.

ps.l. Exce-dēdū ē potius circa miam ꝺ circa crudeli tatem.

a ¶ Misericor diam.si enim in aliquo redargu endi sum⁹:melius est misericor die reddere ratione ꝺ crudelitatis.xxxv.q.ix. venīā.et.j.xxvj.q.vij. alligant.t xj.q.iij. nemo j.lxxxvj.di.nō satis.j.j.q.vij.exigunt.ē.di.ix.sane quippe.

Mala-chie ꝛba. Jo. v. ad ro. vj.

b ¶T purgabit. verba Malachie sunt. Ecce veniet dominꝰ exercituū: t quis potest cogitare diem adventus eius:et quis stabit ad videndum eum? Ipse enim quasi ignis cōflans et quasi herba fullonū: et sedebit cōflans⁊ emundans quasi aurum⁊ et argentū: et purgabit filios leui⁊ colabit eos quasi aurum⁊ arg ētū: t erūt offerentes dño iusta sacrificia: et placebit dño sacrificium iuda ⁊ hierusalē sicut dies seculi t ānī antiqui.

j. Petri.iiij

c ¶ Tempus enim ⁊c. Uerba petri in epistola canonica.

Mala

d ¶ A domo. id est sacerdotio a sa bus.omia enim cerdoti mala a sacerdoꝺ pcessibus pcesserūt. serunt. xxiij.q.iij.trāsferunt.

e ¶ Et alibi.in ezechicle.

f ¶ Omnem. Argumē.quod de vno dicitur: de omnibus itelligitur:vt.lxj.distinc.miramur. ⁊.xxiij.q.j.quod cūq;.

g ¶ Antiqui.i. patres.

h ¶ In primis vias tuas:⁊ ipij ad te cōuertent. Sacrificiū deo obtulit ꝓ se dū dicebat. Sacrificiū ꝺo spi.ꝛtri.coꝛ ꝛtri.⁊c. Uidēs aūt ꝓpheta sua scelera mūdata ꝓ pniaz nō dubitauit ꝑdicādo ⁊ dño libādo curare etiā aliena. Mūdet ḡ hō a pctō ⁊ gr̄a ꝺi resurgit a lapsu:et in pristino manet officio iuxta ꝑdictas auctoritates.videat ne amplꝰ cadat:ſz euāgelica sentētia in eo maneat que ait. ¶ Uade ⁊ amplius noli peccare. Unde apls ait. ¶ Non ḡ regnet peccatū ī vestro mortali coꝛpore vt non obediatis cōcupiscētijs eiꝰ. ¶ Sniam q̄ vetat misericordiāᵏ nō solum tenere fratres sed etiam audire fugite:qꝛ potioꝛ est mia oibꝰ olocaustomatibꝰ ⁊ sacrificijs. I tem Hieronymus.

¶ In pristinū gradum post penitentiā reuocari possunt penitentes.

¶T purgabitᵇ filios leui.tpsᶜ em̄ est vt iudiciū a domoᵈ dei incipiat. Et alibiᵉ scribit. A sanctꝭ meis incipite. In filijs aūt leui omnēᶠ sacerdotalē intelligens esse dignitatē.si aūt sacerdotes purgādi sunt⁊ colādi:vt purū aurū remaneat ⁊ argētū. qd de ceterꝭ est dicēdū: q̄ cū emēdati fuerint ⁊ colati tunc offerent deo iusta sacrificia ⁊ placebit deo sacrificiū eoꝝ qđ offerꝫ ꝓ iuda ⁊ hierl̄m:hoc est ꝓ his q̄ dñm cōfitent:⁊ pacē eius mente cōspiciūt:sicut dies seculi ⁊ sicut anni antiqi⁸. hoc est vt quō in pricipioʰ placuerunt deo:sic post peccatū⁊ penitētiā placere icipiāt cū oīm fuerit pctōꝝ soꝛde purgati.

I tem Gregoꝰ secundino

¶ Lapsi reparari possunt.

¶Uia sanctitas tua requisiuit vt tibi de sacerdotali officio post lapsuꝝ resurgēdi auctoritates scriberemus dū dicis de hoc canonū diuersoꝝ te legisse diuersas snias: alias resurgendi: alias nequaq̄. ido nos gr̄a les synodos a nicena synodo icipiētes hāc cū reliquis q̄ttuoꝛ veneramur:qꝛ ipam sequētes cetere in cūctis canonicis sentētijs vnanimit ꝓcordāt.nos ꝙo ꝑcedentes patres sequimur:qꝛ auctoꝛe deo a sacra doctrina illoruꝝ nō discordam⁹. A capite¹ ita q̄ icipiētes vsq; in quartūᵐ altaris ministrū hāc formaz seruandā coḡuimꝰ: vt sicut minorē maioꝛ ꝑcedit honore ita etiāⁿ crimīe.et quē maioꝛ sequit culpa:maioꝛi plectatur vindicta.⁊ sic postea penitētia credatur esse fructuosa. ¶ Quid enim ꝓdest triticuᵒ seminare:⁊ fructuꝝᵖ eius non tollere:? ¶ Aut domū construere ⁊ nō illic habitare. Post dignā itaq; satisfactionē credimus posse redire ad honoꝛem.⁊ ad fontem misericordie recurrentes euangelicā sententiā ꝓ feramus. ¶ Gaudeoᵍ inquit super vno peccatoꝛe penitētiā agēte:magis q̄ sup.xcix iustis q̄ non idigent penitentia. ¶ Et ouē perditā (xcix.ʳ nō errātibꝰ relictis in deserto⁽ʳ⁾)humero pij pastoris ad ouile reportandam dñs ipe testat. ¶ Si ouis perdita erās post iuentionē ad ouile humero deportat: ꝑdictꝭ xcix. nō errantibꝰ in deserto relictis:cur iste post pniam ad ecclie ministeriū lapsus nō reuocet. ¶ Sicut in apocalipsi dicit de ministro ecclesie. Memēto vnde cecideris ⁊ age pniam: ⁊ priaᵗ opa fac. ¶ Quid enī grauiꝰ ē aut carnale delictū ꝓmittere sine quo pauciᵛ iueniunt: aut

cipio. Ante peccatū.argu.j.proxi.ca.

i ¶ Sic post peccatū. Inumoplus.j.capi. fideliꝭ.

¶ Uia sanctitas.

k ¶ Quattuoꝛ.s.cōstantinopolitana/ephesina/calcedonēsis/⁊ anchiritana.ꝺ qua habes j.e.domino.

l ¶ A capite. id est epō.

m ¶ Usq; in quartū.i.subdiatonatum.

n ¶ Ita etiaz. crimine j. xxiij. q.j.nō afferam⁹.

o ¶ Triticuz. i.penitentiam.

p ¶ Et fructū .i.restitutionem.

q ¶ Gaudeo. Ideo dicit gaudeo: qꝛ post penitentiā fortioꝛ resurgit hō.vt j. e.fideliꝭ.

r ¶ Xcix. Per quod designantur.ix.ordies angelorum. de quibus habes.j. de peni.dist.v. principium.

s ¶ In deserto.i.celo. quod diabolus per casum deseruit.

t ¶ Et prima Argu.q restituti possunt accusare ⁊ testificari ar.j.e.ferrū.et.c. dño sancto.

v ¶ Pauci.difficile enim est continere.vt.xxviij. distinc.de his.et xxiij.q.v.qui sitit nec tamen ideo minus delictuz est.vt.ij.q.j. multi.i fine. et.xxxij. q.vij.flagitia. et licet ita sit naturale: non tamen excusat. vt ff.ad.l.aql.si seruus.§.si fornicarius.

Penitētia fortificat.

Luce xv.b.

Cōtinē difficile est.

Apo. iij.a.

a b Jura vario modo pñt exponi.

¶Uid est. ¶ Prophete. Ezechieli.ezechie.ij. ¶ Stās. hic stās accipit in mala significatione ⁊ pro bona:⁊ ita est hic arg.q aduocatᵛ variis modis pōt iura exponere:sicut hec auctoritas. Uerbū caro factū est. vel illud. Ueritas de terra orta est. ḡ sic fingit nō ee homicida q̄ ē homicida.vt.xxxiij.q.v.si homicidiū. sic fingit aliquē nō transisse q̄ transiuit.vt.vij.q.j.mutationes.⁊ nō esse epm q̄ est epꝰ. vt ij.q.vij.nō oēs.⁊ ca.q nec.⁊ esse ꝙginē q̄ nō est ꝙgo.vt xxxij.q.v.ꝓposito.et nō esse matrimonium qđ est vt xxx.q.v. aliter. Sed nūq̄d q tales fictiones ꝓiudicabit veritati ita vt nō admittaᵏ ꝓbatio in ꝛriū:? videt q̄ sic. vt extra ꝺ regularibꝰ vidua. Udeᵏ ꝛ.vt extra ꝺ renūciatiōe sup eo. ⁊.ff. qđ merā.nō ē ꝓsilie. et vna ꝓsūptio q alia ꝓsūptionez tollit.ff. de in ite grū resti.l. diuꝰ. Ego dico breuiter q ꝛ oēm ꝓsūptionē auditur ꝓbatio: nisi vbi ius ō iure alicuius non tm̄ ꝓsumit:sed etiā certū quid statuit: nec mⁱtū appetior illam ꝺictū actionē q̄rū dā:ꝙ est qđā ꝓsūptio iuris: q̄dā hois: q̄daz nature: qꝛ lex dicit q̄ ꝓficiōnē iuris ꝛitas nō cōfundit nec deletur.vt.C.de iure dotiū.in rebus in pun.

Job xxviij a.

Proba tio vtr ꝛ ꝓsumptionē admittatur.

Eza. xxxvij

ps.l.

g ¶Um exaudiero Esaias prophe ta.xxxvij.

zach. iij.a.

h ¶Esᵛ filiꝰ. ¶ In typo. Quia duxit alienigenā sicut ꝓpus ecclesiam.

i ¶ Sozdidatus. Quia dimisit vxoꝛem.

k ¶ Diabolꝰ. id ē vꝛor q̄ ꝙdola coluit.

l ¶ Cādida. q̄i ad cōsilliū esdre relict illā. xxviij q.ij.§.l.⁊.ij.

Clerici maioꝛes aliter puniꝛ

¶Ontumaces clerici. m ¶ Prout dignitatis ordo. Allio em̄ modo sunt puniēdi clerici alio maioꝛ.vt.xxxv.distinc.ante oia.⁊.xj.q.j.si q̄ cle-

Jus multa fingit.

¶ Ontūaces ꝯici(ꝑ ut dignitatꝫ ordoᵐ ꝑmi ter iacemus: per diuini ꝓbi cōsolationē ad fortioꝛa opera resurgamus. I dem.

¶ De eodem.

HErrumᵒ de terra tollitur cum fortis ꝓpugnatoꝛ eccle a terrena(quā prius tenuit) actiōe separatur. nō ergo i eo ꝺbet despici qđ fuit: quia iam incipitᵉ esse quod non fuitᶠ.

I tem Augustinus.

¶ Post condignam penitētiā:pristina recipiūt officia

QUm exaudier oᵍ eos: ꝺabo eis ꝓtut ē ſpūs mei et implebo eos iudicio meo ⁊ fortitudie mea. Aliad uertite i pñti loco posse docere aliquē post pctm̄: si tm̄ vitia pristina pnia digna diluerit. Uñ dauid pᵍ adulteriū ⁊ hōicidiū loqtur i ps. Aspges me yssopo ⁊ mū.la. me ⁊ sup ni.deal.nec sua tm̄ puritate ꝺtēᵍ ē ꝛz ifert. Redde mihi le.sa.tui ⁊ spū prin. cō. me. Cumq; hoc feceꝛ:docebo(ait)iiqs vias tuas. I tē Hieronymᵍ. ¶ De eodem.

IEsus filiꝰ iosedech sacerdos magnᵍ ꝙq in typoᵇ aduentū ꝑcesserit saluatoꝛ: q̄ nr̄a pctā portauit: et alienigenā sibi ex gētibᵍ copulauit eccliam. tm̄ secūdū l̄ram post sacerdotiū soꝛ didatᵍ iducit. Astat diabolusʰ a dextrꝭ eiᵍ ⁊ cādidaⁱ illi deinceps vestimenta reꝺduntur. I tem ex cōci.agatensi. ¶ Post penitentiā clerici correcti gradum suuz ⁊ dignitatem recipiant.

¶ Ontūaceſ ckici(ꝑ ut dignitatꝫ ordoᵐ ꝑmi

ricoꝝ.et.xij.q.ij. fraternitas.
a ¶ Priorus. id est altiorus.
b ¶ Cõionez. id est noluit esse inter alios.
c ¶ Neglexerunt. Auferetur eis officiuz ꝛ beneficium. Jo.
d ¶ Peregrina. Que alis dicit laica. extra de elec.ca.ij.
e ¶ In matricula. Sic.ij.q.j. nomen.
Prelatoꝝ ecclesias negligentiũ punitõ
f ¶ Dignitatẽqꝫ. Si ei a vigilijs deest: autem eũdi est ei itẽpẽdũ: vt.xcj.di. clericꝰ victũ. ſz li plat⁹ p tres ebdomadas deest p triẽnũ ſuſpendit: vl etiã ſi die bꝰ ſolẽnibus deest. vt. vij.q.j. ſi ꝙs in clero. ſi p duos meſes puuat eccliã. vt. vij q.j. pſentiũ. nũ velim dicere hodie coꝛrectuz. vt extra de cle.non reſi. ex tue. Sed an poſſit repete re fructꝰ poſtea cũ reuertit: non videt. vt. C. d re mili. l.j. li. xij. alioqui ipe reſtitutiõis facilꝰ deliqret. vt. ſ. e. di. ca.j. Itẽ qꝛ pene nõ ſolẽt repeti. ff. de pac. iac. pene. ꝛ penã quaꝫ quis exiuo delicto pitit nõ repetit. ff. de .pcu. q. ꝓpꝛio. ſ. penã Jte h ꝛ lie. c. vbi k ꝙ epus poſſit diſpẽſare cuz depoſito. Nã et ſenatꝰ reſtituit. ff. de poſtu. l.j. ſ. de q aut. ꝛ ſenatus cõſparat pũ capi. ff. de aqua pluu. ar. ꝙ pꝛinceps ꝛ eccliã hz iuſmodi ſenatum: vt xvj.q.j. eccleſia.

ps. xl.

iij. ps

ſerit) ab epo corꝛigank. ſi ꝙ pꝛiorus[a] gradus elati ſupbia cõmunione[b] fortaſſe cõtẽpſerint: aut eccleſiã frequentarevel officiũ ſuuz implere neglexerint[c]: peregrina[d] eis cõmunio tribuatur: ttavt cũ eos penitẽtia coꝛꝛexerit: reſcripti in matricula[e] graduz ſuũ dignitatẽqꝫ[f] recipiant.

Item ex concilio Martini pape. ¶ De eodem.

SI quis preſbyter aut diaconꝰ aut ſubdiaconus inuẽtus fuerit aliqd de miſterijs eccle venumdaſſe: qꝛ ſacrilegiũ ꝓmulit: placuit eũ in ordinatiõe eccliaſtica nõ haberi. In iudicio tamẽ epi[g] dimittedus eſt ſi in ſuo debeat recipi gradu qꝛ multotiẽs hoc ipm qõ de ſacro ſctõ altario ꝓtamunatũ eſt: i epi ptãte dimiſſũ ẽ. Itẽ Augu. ad Bonifaciũ. ¶ Palea.

BEne valet ſacerdos reſtitui ad honoꝛẽ ſuum poſt peractã penitẽtiã: licet i hoc diuerſi diuerſa ſẽtiãt dicentes nõ poſſe reſtitui ad honoꝛẽ. ſed ſic dictuz eſt ꝓpter ſimulatas penitẽtias quoꝛũdaz ꝛ ꝓpter affectatas bonoꝛuz dignitates.

Item Augu. ¶ Palea.

SAcerdos quidẽ ſi cadit: valet ꝛ habet reſtitutionis locũ poſt dignã pactam penitentiã in honoꝛez ſuuz ꝓpheta atteſtãte ꝙ ait. Nũquid ꝙ cadit nõ adijciet vt reſurgat. Et beatꝰ Greg. dicit hoc ad Secundũ epm icluſuz amicũ ſuũ. etiã ab ipſo ꝓpheta in hoc argumẽtũ habemꝰ: qui cũ poſt pactuz adulteriũ: ꝛ homicidiũ ꝓpe trauit: ꝛ tamẽ poſtea pacta digna penitẽtia per dei gratiã ad priſtinũ officiuz reſtituitur. Quomodo igitur hu iuſmodi auctoritatuz diſſonãtia ad cõcoꝛdiã reuocari valeat breuiter ſpiciamus. Sũt tñ qdã ꝗs non odiũ criminis: ſed timoꝛ vtilitatis ꝛ amiſſio ꝓprij gradꝰ ꝛ ãbitio celſioꝛis ad penitẽtiã cogit: hos ſacri canones irrecuperabiliter deijciunt: qꝛ qui ſimulatiõe penitẽtievel affectõe honoꝛis a deo nõ ꝓſequitur veniã: nec ab eccliã repationes mereꝝ. Unde Auguſtinus ſcribit ad Bonifacium.

¶ Quare conſtituuz eſt in eccleſia ne poſt penitẽtiam quis ad clericatum redeat.

UT conſtituerẽt in eccleſia ne quiſqꝫ poſt alicuiꝰ criminis penitentiã clericatũ accipiat: vl ad clericatũ redeat: vel in clericatu permaneat: non deſperatione[h] indulgentie: ſed rigore[i] factũ eſt diſciplie. alioqn cõtra claues eccleſie datas diſputabitur: de quibus dictũ ẽ. Quecũqꝫ ſolueritz ſup terram: ſoluta erunt et in celo. Sed ne forte etiaz de ceteris[k] criminibꝰ ſpe honoꝛis eccleſiaſtici animus intumeſcens ſuperbie ageret penitentiam ſeueriſſime placuit vt poſt actam penitentiã de damnabili crimine nemo ſit clericus: vt deſperatione tẽ poꝛalis altitudis medicina maioꝛ ꝛ verioꝛ eſſet humilitatis. Nam ꝛ ſctũs dauid de cꝛimibus mortiferis egit penitẽtiã ꝛ tñ in honoꝛe ſuo ꝓſtitit. Et btñ petrũ qñ amariſſias lachrymas fudit vtiqꝫ deũ negaſſe penituit: ꝛ tñ apl's ꝓmãſit Sz nõ ideo[l] opinãda ẽ ſupuacua poſterio ꝓ doctoꝛ: diligẽtia: qꝛ vbi ſaluti nichil detrahebat[m] ꝙ ũilitati aliqd[n] addiderũt[o] ꝙ ſalꝰ turi[p] iuenire ek. Exptꝰ credo aliꝙ fictas pnias p affectatasᵖ bonoꝛ potẽtial[q] cogũt ei mltas iueire mediciaſ mltoꝛ exptãtaſ moꝛboꝛ. veꝛ

Papa ſolꝰ cũ ſolẽnit depoſito diſpẽſat.

Epꝰ in hereſi. vt. j. eo. ꝑ ſat. ſbyteros ꝙ. et in occult ſi etiã magnis. J. de his. et hoc verũ ẽ: niſi ſit enorme ſacrilegium. vt. xij. q. ij. de vno.

Mat. xvj. c.

Mat. xxvj. g.

arꝛgu. ad hoc. vj. q. iij. epꝰus. ꝛ. C. ꝺ epi. ꝛ cle. placet. Arꝛ. cõtra. extra de cle. nõ reſi. ex tue. in fi. ꝛ dixi ꝺ hoc. ij. q. vij. iõ. Jo. So. cum depoſito ſolẽnit ſolꝰ papa diſpẽſat. vt de pe. di. vj. c. j. in fine. B.

g ¶ Judicio tñ epi. hic ergo ꝓmittit epꝰ diſpenſare in ſacrilegio. ſic et in

Rigoꝛ/ diſpenſatio/ ꝛ ius differunt.

h ¶ Nõ deſperatiõe. i. ob hoc ꝙ eccliã deſperet ſe poſſe reſtituere tales.

i ¶ Sz rigore. ꝫ manifeſte colligit ꝙ canones ꝗ dicunt lapſos nõ eẽ repandos vel reſtituẽdos ꝺ rigoꝛe loquũt

k ¶ Etiam de ceteris. i. oꝺbus. note ei ceteroꝝ oẽs itelligunk. ff. deſꝺ. ſig. ceteroꝝ.

l ¶ Sz nõ ideo q. ꝺ. licet poſſint reſtitui aliꝙ ſm rigoꝛem.

m ¶ Nihil detrahebat. i. vbi nõ timet piculũ

n ¶ Aliqd. i. rigoꝛe vt nõ reſtituerenk vt ſic fieret magꝭ hũiles

o ¶ Addiderũt. ſ. vt non poſſint reſtitui.

p ¶ Per affectatas. i. ꝓpter.

q ¶ Potẽtias. id ẽ dignitates.

r ¶ Experimẽta. ſic. xxx. diſtt. ſciendũ. vel aliter. vt quãdoqꝫ

Eps in diſpen

Diſpẽſatio qñqꝫ ẽ debita.

in huiuſmodi cauſis vbi per graues diſſenſionum ſciſſuras non huius aut illius hominis periculũ: ſed populorum plurimoruz ſtrages[a] iacet: detrahendũ[b] eſt aliquid ſeueritati vt maioꝛib⁹[c] ſanã dis malis charitas ſincera ſubueniat. Item ex epiſtola cleri romani[d] miſſa pape cypriano[e].

¶ Reparationis beneficiũ non niſi poſt penitentiã poteſt concedi.

ABſit a romana eccleſia vigoꝛez ſuũ tã pro phana facilitate dimittere: ꝛ neruos ſeueritatz (euerſa fidei[f] maieſtate) diſſoluere: vt cũ adhuc nõ tantũ iaceãt in peccatis: ſed etiã cadãt[g] euerſoꝛ fratruz ruine[h] ꝓpꝛata[i] nimis remedia cõmunicationuz vtiqꝫ nõ ꝓfutura ꝓſtenk. vbi eñ poterit penitentie medicina procedere: ſi etiã ipe medicus intercepta[k] penitẽtia idulget periculis? Hoc nõ eſt curare: ſed (ſi veruz dicere volumꝰ) occidere eſt.

Idem cypꝛianꝰ de lapſis.

¶ Impenitentib⁹ venia cõcedi non poteſt.

SI quis prepoſtera feſtina tiõe temerarius remiſſionem[l] peccatoꝝ cunctis putat ſe dare poſſe: aut audet dñi ꝓcepta reſcindere: nõ tantum nihil ꝓdeſt: ſz

a ¶ Strages. ſ. xluij. di. comeſſationes.

b ¶ Detrahẽdũ eſt. hic habes ꝙ diſpẽſatio qñqꝫ eſt debita. ſ. vbi ſtrages multoꝝ iacet. ꝛ alibi: vt. xlv. di. licet. ꝛ. j. q. vij. diſpenſationes. ꝛ. xj. q. iij. plerũqꝫ. xxiij. q. ſ. noli. i fine. et. J. eo. conſiderandũ. cũ eñ diſpẽſatio ſit ꝗſi quedã mia. ꝛ eſt certum ꝙ quilz tenetur eſſe miſericoꝛs: vt. lxxxvj. di. nõ ſatis. et licz debita ſit: tñ ꝑeti non poteſt ſicut epiſcopatꝰ debetur bono: ꝛ tamen non poteſt eũ petere. vt vij. q. j. qui epiſcopatum. qñqꝫ autez ꝓhibetur diſpẽſatio: vt. j. q. j. erga. et. ſ. e. miroꝛ. qñqꝫ ẽt ꝓmittuntur diſpẽſatio: vt. J. e. domio ꝛ. ſ. ea. ſi quis ꝓſbyter. Et no. ꝙ aliud eſt rigoꝛ: aliud ẽ ius: aliꝰ ẽ diſpẽſatio. Rigoꝛ eſt ꝗdam exceſſus iuris ꝛ ꝗdam auſteritas fcã ad terꝛoꝛez ſm qõ dicit canon: ꝙ penitentia iponitur contrahẽti ſecũdas nuptias. vt. xxxj diſt. hac ratione ꝛ ca. ꝓcedenti. et ꝙ cõmunio non eſt danda etiam in fine vite his ꝗ defecerunt in accuſatiõe clericoꝝ hoc eſt epiſcopoꝝ. vt. ij. q. iij. ſi quis epm. ꝛ rigoꝛ non eſt ſernandus: niſi vbi timetur exẽpluz mali. vt. xlv. diſt. ſed illõ. qñqꝫ tamen rigoꝛ ẽ idẽ ꝙ ſub tilitas iuris: vt extra de reſtitu. ſpoli. in litteris. ꝛ extra de noope. nun. intelleximus. Diſpenſatio idẽ eſt qõ iuris relaxatio: ꝛ ea non eſt ꝛtendum: niſi ſit neceſſitas vl vtilitas: vt. j. q. vij. tali. Jus autem media ſtrata icedit inter rigoꝛem ꝛ diſpenſationem. ff. de iuri. om. iu. qui iurisditioꝛ. ꝛ. xxxiij. q. ij. legatur.

c ¶ Maioꝛibus. Sic ꝺ. iij. deniqꝫ.

d ¶ Cleri romani. Vel cornelij pape.

e ¶ Cypꝛiano. In cronicis non inuenitur ꝙ aliꝗs papa dictꝰ fuerit cypꝛianus. tñ qõ fiut papa habes J. e. tantũ: ſed forte hic nõ eſt mendoſa ꝛa.

f ABſit. ¶ Fidei. i. diſcipline.

g ¶ Sed etiam cadant. vlterius.

h ¶ Ruine. id est euerſi irruentes fratres.

i ¶ Properata. Qꝛ que committũtur in deũ: remitti non pñt penitentia. ꝛ ꝺa facilitas venie i centiuz tribuit delinquẽti. vt. J. xxiij. q. iij. ſi is q. ꝛ. c. eſt inuſta.

k ¶ Itercepta. i. dimiſſa.

l SI quis. ¶ Remiſſionẽ. que enim in nos delinquũtur poſſumus remittere ſine penitẽtia: ſed non que in deum. vt xxiij. q. iij. ſi is q. in ¶ Sententiam. Qui ergo nõ ſeruat ſentẽtiã iudicis offendit iudicẽ ꝛ iniuriam facit iudici qui fruſtratoꝛie appellat ab ipo C. qñ pꝛouo. non eſt neceſſ. l. vlti. in fine. ꝛ hec põt eẽ cauſa quare iudex debeat eſſe ſuſpectꝰ ei ꝗ appellauit ab ipſo vt extra de appel. ad hec.

delicta ꝓmiſſa i deũ remittere nõ poſſumus.

Appellãs fruſtratorie iudicẽ offendit.

n ¶ Martyres. id est xpi ſacerdotes.

o ¶ Ut sciam. Per ſigna exteꝛioꝛa conſideraꝛ ꝛ a in penitentibus.

p ¶ Videri. Arꝛgu. ꝙ non ſtatim tenek ꝺs credere etiaz bono viro. vt. ix. diſ. ego ſolꝰ. ſi. ff. qõ cũ falſo tu. l. ij. ſimo ipſum tak alicui ꝙ nimis eſt credulꝰ. xj. q. iij. nõ ſolũ. lxxxvj. di. ſi qd vo. ff. de eo ꝓ quẽ fac. l. j. ſ. j. Nõ obſtat. xxiij. q. j. ꝺd culpak. vbi i dubio obedik: qꝛ ibi logk dũ plat⁹ ꝓcipit qõ eſt dubiũ hic de martyrib⁹ ꝗ nõ erãt plati. xxvj. q. v. nec mirũ.

Credulus nõ ꝺz quis eſſe.

q Omino ſancto. ¶ In epiſtolis. Maſſanus rogat Jſi. vt ſolutionẽ canonũ cõtrarioꝝ circa reſtitutionem lapſoꝝ ei reſcriberet.

a ¶ Uendicare.i. defendere. sic etiam ecōtra ponitur.

b ¶ Supstitiosa.ẓ.viij. distinc. quo iure.

c ¶ Necesse. Ex hoc ꝟbo necesse ꝛ ex illo verbo ꝓcipiūt/qō supra ponit ptz dispensationem ēps qñ qz peccat si ñ dispensat. qñqz esse debitā vt.ẓ.e.vt ꝓstitue retur.ꝛ sic ptz qz ēps peccat si nō dispēsat vbi patet ratio dispensandi.vt.xxiij.di stinc. fraternitatis. argu.ij.q.v. ēgto.tamen cum superiore agi pt officio iudicis: vt fiat dispensatio: vt ex de iure patro.nullus.lz nō possit peti ure actionis: sicut potest dici de elemosyna pauperi debita.xlvij.di stin. sicut.

Ezec. ij.b. ifamiā ꝑpst tollere.

d ¶ Antiqta tem.i.mores antiquos.

e ¶ Atqz ignominiam. Ex hoc verbo et ex illo verbo depositū/ est argu.qz ēpus pōt depositum ꝛ infamē restituē: quia ignominia idē est qz ifama vt.ff. de his qui notā.infa.l.ij.ẏ. ignominie. et sic patz qz pōt tollere ifamiā. quod concedo vbicūqz potest dispensare: vt dixi.ij.q.ij. ẏ.hic colligitur

f ¶ Depositionem.i. suspensionē.sic.xlvj. disti. clericus.

g ¶ Discors. Nōne illa sentētia est potius sequenda q̄ maiorē cōtinet pietatē: vt.ix. dist. sana.licz cōis canō apl̄orum potior

Alibi legit post hmōi delictū nequaqz repandū antiq ordinis meritū. Hec diuersitas i hoc mō soluit. Illos ei ad pristinos gradꝰ redire canones ꝑcipiūt:qs pnie ꝑcess sit satisfactio vl̄ ꝓdigna peccatoꝝ ꝓfessio. At cōtra:hi q̄ neqz avicio corruptōis emēdant: atqz hocipm carnale delictū qō admittūt vēdicare[a] quadā supstitiosa[b] temeritate nituntꝫ:nec gradūvtiqz honoris nec gratiā recipiūt cōionis Ergo ita est deterianda snia vt necesse[c] sit illos restaurari i loco honoris q̄ p pniaz recōciliationē recepisse merentꝫ diuine pietatis. Hi ei nō imerito cōsequunt adepte dignitatꝫ statū:q̄ p emendationē pnie recepisse noscunt remediū vite. Jd aūt ne forte magis sit ambiguū diuine auctis snia cōfirmet. Ezechiel q̄dē propheta sub typo puaricatricis hirlm oñdit post pnie satisfactōez pristinū restaurari posse honorē. Cōfundere (inqt)o iuda ꝛ porta ignominiā tuā.ꝛpost paululū Et tu inqt et filie tue reuertimini ad antiqtatē tuā. Q̄ꝺ dixit ꝓfūdere:oñdit post opꝰ pcti debere quēqꝫ erubescere:et post confessionē ꝑ admissis scelerib⁹ verecūdā frōtē humo pstratā ꝺmergere: ꝑ eo q̄ꝺ dignū cōfusione ppetrauerit opus. Deide ꝑcepit vt post ignominiā ꝛ delectōez sui nois siue dignitatꝫ reuertat ad suā antiqtatē[d]. Ergo dū quisqz post opus ꝓfessionis sue ꝓfundit:atqz ignominiā[e] portās depositiōez[f] suā cū hūilitate luget: reuocari ꝑm ꝓphetā ad priorē statuz poterit. ¶ Itē iohēs euāgelista angelo epheſi eccl̄ie inter cetera q̄dam silla scribit Memor esto vnde ceciderꝫ et age penitentiam:ꝛ prima opera fac: alioquin veniam tibi:ꝛ mouebo candelabrum tuū de loco eius. Ecce inqt tū valui:cōcilij anchiritani antiquam planeꝛ plenaz auctoritatē sacrꝫ testionijs ex planaui:ostendens eū posse restaurari in ꝓprio gradu:q̄ per penitētie satiffactionez nouerit priora delicta deflē q̄ vero negligit:nec luget q̄ gessit ꝛ lugēda sine vllo pudore religiōis:vel timore diuini iudicij ꝓmittit:eū nullo modo posse ad pristinū gradum restaurari cognoscas. Jn fine aūt huius epl̄e hoc adiſciendū putaui:vt quotiēnscūqz in gestis conciliorū discoz[g] sentētia inuenit illius concilij sentētia magis teneatur:cuius antiquior[h] ꝛ potior extat auctoritas.

Quicunqz igitur ꝑ crimini b⁹ suis digne deo penitētiā obtulerit:auctē Gregorij ꝛ Augustini et Hieronymi et Jsidori gradum pristine dignitatis recipe possūt. Qui autē non odio criminis: sed timore vilitatis:vel ābitione dignitatis: vel honoris: falsas deo penitētias offert in pristini honoris gradū reparari minime poterunt.

Sed obijcitur illd Hormisde pape q̄ scribit oib⁹ ēpis per vniuersas ꝓuincias.

¶ Diaconus aut presbyter in adulterio deprehensi: reparari non possunt.

SI quis diaconus[i] aut pbr̄ post acceptam benedictionem leuiticam: cuz vxore sua incōtinens inueniat: ab officio suo abijciat. Ecce[k] manifeste constat:q̄ ꝑm titulos antiquoꝝ patrū sctō spiritu suggerēte ꝓscriptos ꝛ secunduz sententias cccxviij[l]. episcopoꝝ quas gallicani canones cōtinere

Canon. canonum an ꝑmittat.

sit:q̄ antiquoꝝ sit alijs canonibus tm̄ ꝑiudicatur et per posteriores vt.lxxxij.distinc. pbr̄.idē patet in canone Joh. vt xxvj. dist. deinde ꝛ.c. acutus. Itē qñqz ꝓiudicat ille canon q̄ non ē potior:vt.xxv. q.ſ. contra statuta. Qō ergo dicitur hic intellige cū ambe cōstitutiones sunt particulares ꝛ locales:ꝛ de illis loquit.c.xix. dis. in canonicis. sed si ambe sunt gñales semp posterior ꝑiudicat:vt ꝓmulgati istinctu spūssancti. xvj. q.ij. nemo. Rñ. q̄ duo canones possūt esse ꝛrarij.et tm̄ vterqz ē iuste instituꝰ.qō ei vnꝰ statuit ꝛ iuste: alter cōtrariū pōt statuere ꝛ iuste. lxij. dist. ẏ. verū.

h ¶ Cuiꝰ antiquior. Si ambo sunt equalis pietatis.xix. dis. in canonicis.

i ¶ Si quis diaconꝰ. ꝓna ps ca. facit ꝓtra solutionez Gratiani. idē facit ꝑ ea in secūda ꝑte que incipit ibi: q̄ si eos.

k ¶ Ecce. Usqz ad hunc locū sunt verba nicēni cōcilij.

l ¶ Cccxviij. Ergo videtur q̄ hoc sit statutuz nicēni cōcilij cui tot interfuerūt. vt.xv. dist. canones. licet damasus papa ꝺ.ccc.

Deprehensio sola in crimine an sufficit ad aliquē ꝺdēnādum.

a ¶ Deprehensi. Aliq̄ sequentiū modoꝝ. videt ĝ q̄ sola deprehensio sufficit: vt hic.ꝛ.lxxxj. dist. pbr̄. et habes.ẓ.e. de his.ẓ nō est ita: nisi sint cōucti vel cōfessi: vt sequit.j.ij.q.j. nos in quēdā. et xxvj. dist. deinde ꝛ.c. acutus. Itē qñqz ꝓiudicat ille canon q̄ non ē potior:vt.xxv. q.ſ. contra statuta. Qō ergo dicitur hic intellige cū ambe cōstitutiones sunt particulares ꝛ locales:ꝛ de illis loquit.c.xix. dis. in canonicis. sed si ambe sunt gñales semp posterior ꝑiudicat:vt ꝓmulgati istinctu spūssancti. xvj. q.ij. nemo. Rñ. q̄ duo canones possūt esse ꝛrarij.et tm̄ vterqz ē iuste institutꝰ.qō ei vnꝰ statuit ꝛ iuste: alter cōtrariū pōt statuere ꝛ iuste. lxij. dist. ẏ. verū.

Jnobedies ꝑlato est ei mumicus.

b ¶ Cui⁹ antiquior. Si ambo sunt equalis pietatis.xix. dis. in canonicis.

ēps. vj ps. cj.

i ¶ Deberemus. No. q̄ dispēsatōez esse debitā: vt.ẓ.e. vt constituerēt.et.xj.q.iij. plerūqz.

k ¶ Digna. Quod nulli facit.xxiij.q.ij. legatur.

l ¶ Dimiserit. Non ēm tā cito dimittit deus sicut facerdos absoluit. de pe. di. j quem penitet.

videnꝫ: clerici in adulterio deprehensi[a]: aut ipi ꝓfessi: aut ab alijs ꝙuicti ad honorē redire nō possunt[b] sed qz forte nō desunt quib⁹ ꝑ nimia pietate[c] supscripta ictoꝝ patz seueritas minie placeat:sciant se.cccxviij. epoꝝ:qz reliqs statuerūt canones snias reprehenderevl̄ dānare:ſz qz forte maior est i illis pietas q̄ in supꝛascriptis.cccxviij. epis maior est i illis mia q̄ i ictō[b] Johāne papa: maior charitas q̄ in reliqs scis sacerdotib⁹ q̄ hoc exemplo fmediaᵉ eccl̄iaꝝ suis diffinitiōibus ꝺliberaueſt: ꝛ ideo aut ꝑna volūtate ꝑceptis illoꝝ ꝓsentiāt:aut oib⁹[f] illis ꝓtrarios ꝛ inimicos[g] se esse cognoscāt:q̄ est illa iusticia inimica bōitas palpare[h] crimiosos ꝛ vltera eoꝝ vsqz i diē iudicij icurata fuare? ¶ Q̄ si eos durissimā pniaz ꝑ plūmos ānos viderim⁹ agere:tūc nos ꝛ saluti eoꝝ possem⁹ ꝓsulere ꝛ statuta canonū ꝺberem⁹ i tēperare. Lū ꝙo in aliqbus nec ꝓpūctio hūilitatꝫ:nec instantia oādi appareat:nec btm̄ Dauid imitenꝫ q̄ dicit. Lauabo ꝑ singulas noctes lectū meū:lachrīs meis stratū meū rigabo. ꝛ illud. Lineē tāqz panē māducabā ꝓtū meū cū fletu miscebā:nec eos ieiunijs:vl̄ lectiōib⁹ vacare videam⁹:possum⁹ agnoscere si ad pristinos grad⁹ vl̄ honores redirēt cū ēgta negligētia:ꝛ cū ēgto torpore:ꝛ aie sue inimica securitate permanerēt:credētes q̄ sic eis nō acta pnia digna[k] dimiserit[l] deꝰ quō sacerdotes idulsisse videnꝫ, vere dico:q̄ ipi

m ¶ Dicturi. Nunqd voce tunc loquent cū apl̄us dicat q̄ tunc lingue cessabūt:licet ꝓpheta cōtrariū dicat. Exultatiōes dei in gutture eorū. Sed quicqd sit tunc nullus accusabit aliū:ſz sola ꝓscīētia accusabit quēlibet. ix.q.iij. alioꝝum.

Cōscīētia sola dānandos accusabit

n ¶ Jndulgemus.i. idulsim⁹.

o ¶ Permittimus.i. pmisim⁹.

p ¶ Qz vno.ſ. achoz. viij. q̄ſti. j. audacē. j. j. q. iij. ẏ. item peccato achoz. Jo.

Nūeri. vj. c Baptizare soleniter laic⁹ nō potest.

q ¶ Diuini.i. ecclesiastici.

r ¶ Difficile. tale difficile habes. xl. vij. dist. q̄ tūlibet. alias ponitur ꝑ non. ij. q vj. ẏ. biduum. ẏ. si aduersus. ꝛ. pl vij. di. ca. fi.

ſ ¶ Ui sub gradu. i. in. ſz nonne istud laico conceditur vt ſ. q. j. quod quidam? Sed dic q̄ iste pōt soleniter baptizare quod laicus nō pōt. vt lxxxj. dist. diaconus. Jtez obijcitur q̄ si iste pōt baptizare:ĝ ꝛ sacrificare. vt dicit hieron. j. q. j. sicut ꝛps. Sed ibi loquitur de adhuc tolerato.

t ¶ Ministrare. Sed non celebrare. Uel dic q̄ pōt remanere in officio sacerdotali: sed non pōt esse ēpus.

v ¶ Resbyteros q̄ immolauerūt. Coacti conditionaliter.

x ¶ Jnierunt. Salz superbie cā.

y ¶ Et non ex compacto. id est figmento.

z ¶ Honorē. ſ. beneficium.

2 ¶ Offerre. i. officiū non retinent.

a ¶ Fūgi. hic dispēsatur i dñi

k

cio:sed nō in officio:vt extra de cleri. pug. henricus.c.j.e.distinc. studeat.

a ¶ Nec calicem. Ante confectionē:q̄ post confectionez nō est eis licitum offerre:et sic nō est contra. xcuj. dis. peruenit.

b ¶ Penes.hic patet q̄ epūs dispēsat in heresi: et cū scismatico. vt.ē.e. vt constituetur.non tñ cū excōicato ministrante.xj.q.iij si quis epūs.

c ¶ Per necessitatē: famis. immo potius debent mori fame q̄z vesci idolatricis.xxxij.q̄sti.iij. sicut sanctius.et j.xxxij.q̄sti.v.itane.vel vocat hic necessitatez coactionem.

d ¶ Propter cautelā.q̄nq̄z cū ad cautelā ipōnitur alicui penitentia.vt.xxxiij. q.ij.in lectum.

e ¶ Cōmodari. Quia restituuntur ad cōmunionē nō ad officiū vl̄ debitur sustentatio eis.xvi q.vj.de lapsis.

f ¶ Sed illud hormisde.ē.si q̄s diaconus.

g ¶ Hieronymi.ē.e.quicunq̄z

h ¶ Basilius. ē.e.q̄ sub gradu.

Sacerdotes ¶ Manifestius. Per cuidētiam facti.

k ¶ Non possunt.sine dispensatione:sed si est occultū pōt sine dispēsatiōe post penitentiam.

De his .xo. l ¶ Qui de prehēsi. Et cōuicti. vt. xv.q.vlti.

tem debent ab omni sacro ministerio:ita vt nec panē nec calicem[a] offerant:nec euangeliuz pronuncient. Nisi forte aliqui episcoporum cōscij laboris eorum z humilitatz et mansuetudinis voluerint eis amplius tribuere:vl̄ adhibere.penes[b] ipos ergo de his erit potestas. ¶ Qui autem fugientes comprehensi sunt:vel a domesticis traditi:vel ademptis facultatib[9] sustinuere tormēta:aut i custodia retrusi ꝓclamauerit se christianos esse:et eovsqz astricti sunt:vt manus eorū comprehendentes violēter attraherent:z funestis sacrificijs admonerēt:vt aliquid polluti cibi per necessitatē[c] sumere cogerentur: in omni delectione z habitu:z humilitate vite fidē confitentes/ hos verovelut extra delictū constitutos a communionis gratia non prohiberi decernimus. ¶ Si vero prohibiti sunt ab aliquib[9] ꝓpter cautelam[a] ampliorem:vel ꝓpt quorūdam ignorantiam:statim recipiantur. ¶ Hoc autem similiter z de clericis:z de laicis:obseruare conueniat. ¶ Perquisitum est autem z ūllō:si possūt etiā laici q̄n has necessitatz angustias inciderunt:ad clericatus ordinez promoueri? ¶ Placuit ergo z hos tanq̄z qui nichil peccauerit si p̄cedēs eorū vita ꝓbauerit:ad hoc officiū ꝓuehi. ¶ De his aūt q̄ negauerūt ꝓter necessitatē aut ꝓter absolutōnē facultatū:aut ꝓter piculū:vel aliq̄d huiuscemodi quod factū est sub tyrānide licinij:placuit sancte synodo:q̄uis hūanitate ꝓbentur indigni:tamē eis beniuolētiā cōmodari[e]. Sed illō hormisde[f] pape de fidiosos z negligētes nō vere penitētes reparī ꝓhibet.

Illud autez Hieronimi[g] fatet hoc esse difficile nō ipossibile. ¶ Basilius[h] aūt circa delinquētes rigorē iusticie seruandū ostendit:quem circa penitētes alij relaxandū misericorditer affirmant.

¶ Pōt z aliter distīgui ꝓmissa aūctes fz iusticie rigorē: quoz crimina manifesta sūt aī vl̄ post ordiationē a sacrīs ordinib[9] deijciēdi sunt:quoruz aūt peccata occulta sūt z satisfactōe secreta secūdū sacerdotz edictū purgāt:i.p prijs ordinib[9] remāere pōt.

Unde Nicola[9] papa karolo epo z eius suffraganeis.

¶ Nō pt ꝛstitui i sacerdotiū cui[9] crimē fuerit mānifestuz.

Sacerdotes si i fornicatōis ceciderit laqueū z crimis manifest[9]is siue oīs sit act[9]: sacerdotij honorem habē nō pōt[h] secūdū canonice istitutiōis auctoritatem. Item Rabanus archiepūs scribit ad heribaldum.

¶ Qui valeāt reparari post lapsum vel non.

De his vero visum est nobis scribēdū esse:qui sacros ordines habētes et aī vl̄ post ordinationē ꝓtamiatos se esse in capitalibus criminibus confitentur. In quibus (vt michi videt) hec distantia esse ꝺbet:vt hi qui deprehēsi[i] vel capti fuerit publice in periurio furto atq̄z fornicatione z ceteris huiusmodi crimib[9] secūdū canonū sacroz istituta a ꝓprio gradu decidāt:q̄z scādalū est popl̄o dei tales psonas supra se positas habere q̄s vltra modū vicios esse cōstat.nempe inde retrahunt hoies a sacrificio dei. Sicut quōdam hely filijs peccantib[9] fecisse legūt:z rebelles huic atq̄z cōtrarij existentes eoz prauis exēplis quotidie petores fiunt. Qui aūt de predictis peccatis absconse a se admissis per occultā confessionez coram angelis dei: presente etiam sacerdote qui eis indicturus est penitentiā:confitentur:z semetipos grauiter deliquisse querūtur. si se p̄ ieiunia:z elemosynas vigilias q̄z:z sacras oratōes purgare certauerint:his etiā gradu seruato[m] spes venie de misericordia dei promittenda est.

c.vlt.et ex de iudi.cū non ab homine.et aduocabit testes per q̄s ꝓbabit ipm i crimine deprehensuz et detineat eū p .xx. horas .ff. de adul.capite.

m ¶ Seruato fm q̄sdā iure cōi et ꝓmouet z manet in ordine susceptō occultus peccator post penitētiā vt ēt sentit gratianus.ē.e.ē.ex illud.nisi i symonia vbi q̄s ordinem emit. q̄ ēptum ad se z ad alios est suspensus.vt.xxxij. dis. .ē.veruz.z ex de sy.tāta.ij sit ar. ex de sy.ex tue Sed ibi non dicitur q̄ dispensabat cum eo:ex hoc q̄ ꝓhiberi nō pōt cum sit occultus Sed obijcit istis q̄ dicit in fi. de spe venie ēptum ad peccatum ꝓ. vero dicit: q̄ in

Depreh[e]s[9] in crimie pōt p.xx horas detineri. Dispēsari v[tr]ū possit cum occulto peccatore.

occulto peccato nō potest dispēsari: q̄ de illo nō potest quis accusari vl̄ puniri: q̄ occulta peccata non habēt vindictā.vt.xxxij.q.v.xpiana. Ad hoc ergo q̄ occultus peccator possit ꝓmoueri: cōfitebit epo crimen suū: z nō ei soli sed cozā aliquib[9] psonis z sic poterit dispensare secū. sed vt dixi. ē.xxv.dis. c.vlti. peccatuz siue sit occultū siue manifestuz dum tamen sit enorme semp ipedit: ne possit sine dispēsatione ꝓmoueri: licet possit exequi susceptū ordinez cum est occultum peccatum. et q̄ occultū peccatū impedit ꝓmouendū habes extra de tēpo.ordi. ex tenore. Jo. Sz he opiniōes hodie sublate sunt per decr. extra de tēpo.ordi.c.vl.ē. Sed nūquid sacerdos tpe penitētie pōt exequi officium suū: vi detur q̄ nō.vt.ē dist.vj.testamentū. z de cōse. dis. ij. si nō sunt. z.c. quotidie. et.ē.e. quid est hoc.cuz quibz sit suspēsus ēptum ad se ꝓpt mortale peccatū. vt.j.q.j sacerdotes. z facit ad hoc extra de cele. missa. de homine. Dico q̄ melius est si abstineat si credit se indignū: si aūt conterit dico q̄ pōt celebrare: nō ob.ē. dis. xxxiij. habuisse. q̄ est contra.sed illud itelligitur de eo quē nō penituit adhuc. de peni. dist. iij. inter hec

Sacerdos tē pore pnie an possit suū officiū exercē. v.ps.

Hereticū recōciliare pōt epūs hodie sine pcilio.

Dhircum.

a ¶ Cōicato. Olim esset epūs nō poterat sine cōcilio recōciliare hereticū.vt.j.q.vij.si q̄s epūs. Sed hodie secus.extra de here.ad abolendā.ē.q̄ vero.

b ¶ Quod vero.ē.e.clericum. et. c. de his clericis.

Det.c.miroz.

De his clericis. c ¶ In hoc. Ex necessitate.

d ¶ Priuent. ad cautelā fm h.clerico in nulla necessitate licitū est occidere: immo potius debet permittere se occidi. sed nos intelligimus istud de necessitate euitabili:quia poterat bene euitasse castrū aī aduentū paganoū .si esset ineuitabilis necessitas:nō imponeretur eis penitentia. vnde dicas q̄ si necessitate ineuitabili sine omni dispensatiōe potest celebrare in ordine habito. sed non deberet ꝓmoueri sine dispensatiōe.vt extra de homi. c. ij. Sed ob. extra eo. latoz. vbi dicit q̄ licite potest ꝓmoueri ad superiores. Sed illō est dispensatio. de hoc dixi. ē.e. de his. Sz melius dicas q̄ ibi fuit casus fortuitus.

Occidēt[9] trū liceat clerico i necessitate.

e ¶ Sacerdotz. Vide quomodo circa canōes penitētiales habet ipe sacerdos plenā potestatē vt .xxvi. q.vij. tē poza. fm leges duplicatur tempus penitentie eis qui non seruant penam et penitentiā iniūctā. vt. ff. de pe. aut dānum.ē. inter eos.

Sacerdos plenā pt̄ā tem hz circa canōes pnales.

f ¶ Clerico. Si iste dedit operam rei licite expellēdo porcos de agro suo:tunc intellige q̄ minus diligenter fecerit: alīs in nullo puniretur . vt dixi. ē.e. de his.

g ¶ Pro amore. spirituali. talis cū amor non inducit symoniaz vt.j.q.j. filium. z

Sacerdos pōt q̄nq̄z publicā penitētiam facere.

c. latorem. z. xxxv. q.ix. veniam.

h ¶ In penitētia. Interiou: q̄ sacerdos non facit publicā penitentiā nisi .p enormi crimie. vt de peni. dist. vj. sacerdos. z xxvij. dist. phē.

Quia te. ¶ Judicas. Cum non sis.

k ¶ Inde canōice. i. fm rigorē canonū: q̄ tūc misericordiā

ricos iter tolerantur, vl' intellige quãdo inevitabili necessitate hoc fecerit.

a ¶ Studeat. Bar. itellexit hoc. c. put littera sonat q licet ex pcussione ceciderit ⁊ pfregerit ceruicem: nõ ideo est sacerdos deponẽdus. ar. j. e. q̃tũ. nã si fuũ tuũ vulnerauit: ⁊ ille postea ex ictu alĩus periit: non tenetur de occiso. ff. ad. l. aquil. huc spt̃ure. ℌ. si seruus. et. l. ita vulnerat⁹. Et hanc regulam q̃ occasionez dãni dat: dãnum dedisse videtur. itelligit de occasiõe pxima et sufficiẽti. Sed expresse est ptra ex. eo. pbyteruz. et. ff. ad l. corne. de sic. nichil interest. vñ intellige q̃ si nõ cecidit ex pcussione. ſz alio mõ cecidit: tunc nõ tenetur õ mortem eius: sed de eo q̃ pruis ipm incaute percussit.

b ¶ Sex. Qz tot nõ erãt in pnuncia illa.

c ¶ Cadens. postea.

d ¶ Interijt. Nõ ex causa pcussionis. sed ex alio casu.

e ¶ Percussione Siue directa siue occasionali.

f ¶ Et si voluntatem directã.

g ¶ Prodijt. Et sic pptervnũ delictũ imputãtur oia q̃ sequũt ex illo. j. e. supe. ⁊. ℌ. e. clericũ.

Dispẽsak q̃nq̃ i bñficio fi in offõ.

h ¶ Ut tale beneficiuz. hic dispẽsak in bñficio non in officio. vt xxvij. distinc. pbyt. dz autẽ de iure carere vtroq̃: qz cui interdicitur vnũ interdicit et reliquũ: cuz sint cõnexa. vt. lxxxj. distic. si quis. nam male meriti continua egestate laborare debẽt. vt. ff. õposi. bõa fides. Sed ideo dispensatur: ne ꝓpter necessitatẽ victus ad turpia lucra conuertatur. vt. lxxxj. di. ad reatum.

i ¶ Et sui. Sui esñ filij eadẽ psona intelligũtur. vt xxxv. q. iij. ℌ. hac auctoritate. in pn. ⁊ vxor dr̃ pars viri. xxxiij. q. ij. admonere. vnde videt q̃ licet clericus sit suspẽsus ab hoiev' canone / q̃ th ei relic̃ debeat: vnde se et suos possit sustẽtare. ⁊ ẽ si. ar. ff. de preca. l. pe. de vsu et ha. l. ij. maxime cũ etiaz vxor ⁊ filij de bonis eccl'ie pasci possunt. vt. xxxj. dis. oino. nec totum extorquendũ est a debitore qõ hz: sed habẽda ẽ ratio ne egeat. ff. de iud. inter eos. in fi. ũ le aũt q̃ excõicatur nil percipiet noie ecclesie. extra de appel. pastoralis.

Vxor ⁊ filij de bõis ecclie pasci pñt.

Si vero ira pbyter ꝓmotus aliquem iterfecerit: et si animũ occidẽdi nõ habuerit: ꝓpetuo tñ deposit⁹ erit.

Unde Nicolaus papa scribit o Isbaldo coepo q̃drãtino

¶ Perpetuo careat officio pbyter qui ira cõmotus: licet extra animum: aliquez interfecerit.

Studeat[a] sactitas tua psuadere epo tuo sibi canonicũ consociare numerum collegarũ. id est sex[b] exvicinis ꝓuincijs fratres: et coepiscopos suos. qb⁹ tecũ coniunctis et decernẽtibus diligenter iuestigate: ⁊ omni nisu pscrutari ꝓcurate q̃ten⁹ iuenire valeatis vtrũ pro pcussione iaz nominati pbr̃: an ceruicis fractione idem diaconus (vt ferk) extinct⁹ est: q̃ siquidem a prefato pbytero non ad mortẽ pcussus ẽ: sed ex eq̃ cadens[c] ceruice fracta iteriit[k]: ſz arbitriũ vestrũ pro percussione incaute agenti pbytero penitentiã competẽtem indicite: et aliquãto tempore a missarũ solẽnijs suspenda tur: denuo p⁹ hoc ad sacerdotale reditur⁹ offiñ. Q; si veraciter qualicũq̃ pcussione[e] pbyteri ille mortuus est diacon⁹: hunc nulla ratione mistrare sacerdotj moze decreuimus. quoniã et si volũtatez[f] occidẽdi nõ habuerit furoz tñ et idignatio: ex qb⁹ motio illa mortifera ꝓdijt[g]: in omnib⁹ et precipue in dei mistris multipliciter ihibetur atq̃ dãnak. Uez si presbyter adeo vro studio obnoxi⁹ forte claruerit: ꝓcipim⁹ vt tale beneficiũ[h] sibi eccl'ie concedatur: quo ⁊ ipse ⁊ sui[i] sufficiẽt possint habere sue sustentationis solatium

I dem ex concilio maticen. ca. sexto.

¶ Palea.

Qui vero odij meditatione: vel ꝓpt cupiditatem iudeũ vel paganũ occiderit: q; imaginẽ dei ⁊ spẽ future cõuersionis extermi nat: quadraginta dies in pane et aqua peniteat.

¶ Palea.

Si quis homicidiũ fecerit si eps est. xv. annis peniteat et deponat: cũctos dies vite sue pegrinando finiat. presbyter. xij. annis peniteat tres ex his in pane et aqua: et deponatur superioris sententia. diaconus. x. ãnis pẽiteat: tres ex his in pane ⁊ aqua. clericus ⁊ laicus. vij. annis peniteat tres ĩ pane ⁊ aqua: ⁊ ad gradũ cuiuslibet sacerdotij accedere non presumat.

I tẽ ex ꝓcilio neocesariẽsi.

¶ Quinquẽnio a cõmunione abstineãt qui casu homicidium faciunt.

Hos vero qui nõ volũtate sed casu[k] homicidium fecerint: prior quidez regula post. vij. tantũ anno rum penitentiã cõmunioni sociauit secũdũ grad⁹ cõstitutos. hec ꝛo humana[l] diffinitio q̃nquẽnij tps tribuit

I tẽ ex cõcilio Elibertano

¶ Quibus temporum spaciis a cõmunione abstineat qui volũtate vel casu ancillam suam interfecerit.

Si qua femina furoze accensa zeli: flagellis verberauerit ancillam[m] suã ita vt infra certũ diem anisue concedatur: quo ⁊ ipse ⁊ sui[i] sufficiẽt possint habere sue sustentationis solatium

I dem ex concilio maticen. ca. sexto.

¶ Palea.

Qui vero odij meditatione: vel ꝓpt cupiditatem iudeũ vel paganũ occiderit: q; imaginẽ dei ⁊ spẽ future cõuersionis extermi nat: quadraginta dies in pane et aqua peniteat.

¶ Palea.

Si quis homicidiũ fecerit si eps est. xv. annis peniteat et deponat: cũctos dies vite sue pegrinando finiat. presbyter. xij. annis peniteat tres ex his in pane et aqua: et deponatur superioris sententia. diaconus. x. ãnis pẽiteat: tres ex his in pane ⁊ aqua. clericus ⁊ laicus. vij. annis peniteat tres ĩ pane ⁊ aqua: ⁊ ad gradũ cuiuslibet sacerdotij accedere non presumat.

I tẽ ex ꝓcilio neocesariẽsi.

¶ Quinquẽnio a cõmunione abstineãt qui casu homicidium faciunt.

Hos vero qui nõ volũtate sed casu[k] homicidium fecerint: prior quidez regula post. vij. tantũ anno rum penitentiã cõmunioni sociauit secũdũ grad⁹ cõstitutos. hec ꝛo humana[l] diffinitio q̃nquẽnij tps tribuit

I tẽ ex cõcilio Elibertano

¶ Quibus temporum spaciis a cõmunione abstineat qui volũtate vel casu ancillam suam interfecerit.

Si qua femina furoze accensa zeli: flagellis verberauerit ancillam[m] suã ita vt infra certũ diem antiquos põt cõqueri de dño si seuiat in ipm. vt. xxiij. q. iij. si eccl'ia. ⁊. c. q̃ peccat. in fi. ⁊ dic vt notaui sup illo ca. si eccl'ia.

a Si quis. ¶ Semp. i. hoc⁹ statutis. sic. xxij. di. sacrosancta. ⁊. xxxvj. di. si quis vult. ⁊ de ꝑse. di. v. nũq̃.

b ¶ In extitu. supple: si moriẽ ante finituz tps pnie: qz post tps pnie licite cõicat vt. xxvj. q. vj. si q̃s de corpore.

c Furtũ ꝓmittit rõe accessiõis

Ui saccuz. ¶ Anim⁹ Sz ℨ: furtũ sine affectu furandi nõ cõmittit. xiiij. q. vj. c. vl. et insti. de vsuca. ℌ. item si is. Sed dic q̃ rõne accessionis cõmittit furtũ: ⁊ q̃ cõmodatis vel deposit⁹ reb⁹ accedunt deposita vel cõmodata intelligũtur. ff. cõmo. l. si vt. ℌ. vsq̃ adeo. Uel dic anim⁹. s. ꝓncipaliter. ſz secũdario: et idirecte p quã dã consequẽtiaz fuit ei animꝰ sacci furandi. et sic nõ est ptrari ũ. ff. de fur. si q̃d. fur. ℌ. j. sic. ff. q̃ metus cã. l. si mulier. ℌ. peñ. xv. q. j. merito. xxiij. q̃st. iiij. disp licet.

d ¶ Contra. hucusq̃ ostẽdit op⁹ sine alio punire: nũc ostẽdit contrarium.

e ¶ Um qui. ¶ Cũ calcis. q̃m fecit ludi causa.

f ¶ Si hoc. scz q̃ in ludo occidit et istud obtinet cũ ludus licitus est. ff. ad. l. aquil. naz ludus: sed si est illicit⁹ ludus non excusat: vt extra de pẽsumpt. c. j. ex quo autez nõ ꝓstat q̃ in ludo mortuus est nõ est necesse ꝓbare q̃ casu occiderit: vt. ff. ad l. aquil. l. in lege. extra de sen. excõ. sup eo. als qui casum allegat ipsum ꝓbare tenet: vt. C. de pig. actio. q̃ fortuitis. ⁊. C. de muir. si cõuicij. Ergo si aduersarius dixit q̃ ipm dolo occiderit hoc ꝓbabit: qz qui dolum objcit ipm ꝓbabit. ff. de pba. quotiens. et intellige q̃ ludus fuit licitus: ⁊ sm hoc intellige q̃ non punit talis lege cornelia ex quo nichil fecit dolo. punit tñ. l. aquil. i qua venit leuissima culpa. ff. ad. l. aq̃liam. in lege.

Occidensin ludo an sit puniendus.

Dñs ñ põt in seruũ seuire.

g ¶ Annotatione. i. lege.

h ¶ Uantũ. i. sicut.

i ¶ Alienos. Si vis dicere q̃ iste furabat caballos et ducendo eos: collisit mulierẽ. tunc q̃ dicit in fine non punit per leges verũ est. l. cornelia. de sic. in qua venit dolus non lata culpa. ff. de sic. in lege. tamẽ õ culpa bene punitur: vt. ℌ. e. ca. studeat.

Culpa lata in. l. cornelia non venit.

k ¶ Culpabilis. Et sic patz q̃ lz aliqs de furto teneat nõ tamẽ tenetur de his q̃ sequũtur ex furto. sic. xv. q. j. sane. ℌ. v. dist. ad ea. ff. de fur. verũ. extra de sponsa. veniens. Arg. contra. ℌ. e. clerici cum.

l ¶ Non agnoscitur. quãdo eã premonuit. h.

m ¶ Inculpabiles. si fecit i priuato loco: tũc eñ nõ potuit diuinare: vt. ff. ad l. aq̃l. si putator. vt extra. vt ecc'. bñfi. vt nostrũ. si in publico debuit clamare. caue: caue: vt infra. e. si duo.

n ¶ Uel negligentia. Ar. q̃ qui occasionem damni dat. rẽ. sic

xxvij.q.ij.si tu.et xxxj.qst.ij.de nep tis.et.j.q.j.pla cuit.B. Ar. extra xv.q.j.inebriauerunt.et.ff.de ser. cor. neratius. Si seruu.ff.de fur. verū.de eo q fregit ostium mere tricis: sed non iō punitur ampli⁹ quia satis est punitus, ppter ignominiam.

Ignomnia satʒ punit.

a ¶ Inspera tus. Fortuiti eñ casus nullo hominū cōsilio previderi possunt. ff.de admini.re. ad ciui.pertinē. l.ij.

Casus fortuiti non pñt previderi.

b SI duo.ad.l aquil.si putator.

c ¶ Premissis ē.e.de clericis.

d ¶ Permittitur. Allegando dicit ppter seqca.Jo.

e SI qui. hoc ca. habes. xv.q.vlti.hi qui.

QOnsiderā duz nobis f ¶ Permisit. id ē nō phibuit.

g ¶ Debuisset. Argu. dispēsationem esse de bitam.

Petrus p q̄ verba fuit factus papa.

h ¶ Preposuit hoc verbo. Pasce oues meas: fact⁹ est pnceps extra de elec. significasti. non illo. Tu es petrus zē. q̄ illud fuit ei dictū ante passionem.

i Eligendus potiꝰ est q peccauit q̄ pecauit.

IJdeliꝰ. ¶ Gratiā Argu. q̄ potiꝰ ē eligendus q̄ peccauit et penituit q̄ qui semp fuit bonus. quia magis scit compati vt.s. cap. proximam infirmꝰ fortior resurgit. de peni. distin.j. potest. Argu. extra. xij. dist. nos con

incidentis arborem factum est vt homicida pēitētie debet oīno submitti. Q si non ex voto sed incuria illiꝰ mortuus est: nō hec eū sententia ptingit ¶ Si eñ dū ille operi necessario fortassis icūberet: z iste inspatus occurrerit sub arbore z sub ipa oppſsus est: icisor arborʒ nō tenetur pro homicida. I tem ex ꝯcilio triburiēsi. ¶ De eodē

SI duo fratres i silua arbores succiderit: et appropinquante casura ipsiꝰ arboris frater dixerit fratri caue: et ille fugiens in pſsuram arboris ceciderit: et mortuus fuerit: viuens frater inocēs de sanguine germani diiudicatur. Q remissis auctoritatibus lapsis pmittitur vt post penitentiā i suis ordinibus rapatriva leāt: ad maiorez autem consecrare post lapsū nulla eis auctoritate pmittitur: imo penitus phibet. Q ñ in hyerdēsi ꝯcilio legit. ¶ Lapsi in suis ordinib⁹ reparī pñt: sed nō ad maiora pmoueri.

HIJ qui altario sancto deseruiūt: si subito in flēda carnis fragilitate corruerit: z domino respiciente digne penituerit: ita vt mortificato corpore cordis contriti sacrificiū deo offerant: maneat in potestate pontificis. vel veraciter afflictos nō diu suspendere: vel desidiosos prolixiori tēpore ab ecclesie corpe segregare ita tamē vt sic officiorū suorum loca recipiant: ne possint ad altiora officia vlterius promoueri. Q si iterato velut canes ad vomitū reuersi fuerint: z velut sues inuolutabris euersi iacuerint: non solū dignitate officij careāt sed etiaz sanctā cōmunionē non (nisi in exitu) percipiāt.

SEd exēplo beati petri qui postq̄ trine negatiōis maculas ꝓfessiōe diluit amoris nō soluz in gradu sui apl̄atus remāsit: verūetiā pastorē totius eccl̄ie: a xp̄o institui meruit. Et hoc ꝓbant lapsi p⁹ dignā penitētiā nō solū pro pria officia retinere: sed etiā ad maiora posse cōscendere

Q Aūt beat⁹ petrus post negationē pastor eccl̄e a domino sit istitut⁹. pbat aucte bti Gregorij. Qui i homelia dñice resurrectiōis de eodē ꝓncipe apl̄oz scribit dicēs.

¶ Petr⁹ post culpā negatōnis: ꝓceps apl̄oz a dño est

QOnsiderā (istitut⁹. dū nobis ē: cur oīpotens deus eū quē cūcte eccl̄ie ꝓferre dispposuerat: ancille vocē ptimescere z seipm negare pmisit. ¶ Quod nimirū magne esse actū pietatis dispensatione cognoscimus: vt is qui futurus erat pastor ecclesie: in sua culpa disceret q̄liter alijs misereri debuisset. pr⁹ itaq̄ eum ostendit sibi: et tunc prepositus ceteris: vt ex sua infirmitate cognosceret: q̄ misericorditer alienas infirmitates toleraret.

I tem Ambrosius in homel. libro primo.

¶ Post negatōez: i fide z gradu petr⁹ pfecit

HIJdeliꝰ factus est petrus postq̄ fidē ꝓdidisse defleuit: atq̄ ideo maiorez gratiam reperit q̄ amisit: tanq̄ enim bonus pastor tuendum gregem accepit: vt qui sibi ante infirmus fuit: fieret omnibus firmamētum: et qui se iterrogationis tentatione mutauerat: ceteros vere fidei stabilitate fundaret. denicq̄ propter soliditatem deuotionis ecclesiarum petra dicitur: sicut ait dñs. tu es petrus zē. petra enim dicitur eo q̄ primus in nationibus fidei fundamentum posuerit: et tanq̄ saxum immobile totius corporis christianitatis compagem molemq̄ contineat. Mat. xvj.

I tem obijcitur penitentes ad sacros ordines ꝓmoueri non debent: nō ergo lapsi post penitentiam ad maiora pertingere possunt. vj ps.

Unde in concilio carthaginensi. iiij. legitur

¶ Non ordinetur clericus ex penitentibus.

QEx penitentibus q̄uis sit bon⁹ tñ clericus nō ordinetur. si per ignorātiaz lapsi factū fuerit: a clero deponāt: q̄ se ordinationis tempore non prodidit fuisse penitentē.

suetudinē. z xvj. q.j. legi.

Mat. xx.

k ¶ In nationibus. Jd ē gentibus.

QX penitentibus.

l ¶ Si p ignorantiā. Bene eñ potest ignorare cuz non ipse sed alij examinent. xxxiij. disti. quādo. extra vt ecclē. benefi. vt nostrum.

Crimē suū i ordinatōne vl̄in iure an teneāt q̄s ꝓdere.

m ¶ Non prodidit. Ex hoc. c. videtur q̄ quilibet ordinandus teneatur ꝓdere crimen suum: vt xxiij. dist. c. quādo. et cap. vlti. et

lxxxj. di. tantis. z. c. quicūq̄. et. viij. q. iij. artald⁹ in fi. Sic videt q̄ m iure teneat q̄libet ꝓfiteri delictū suū si interrogatus fuerit. vt. xj. q. iij. q̄sōs. z. xxxv. q. vj. si duo. z. xv. q. vlt. c. j. z vlt. Qđ. h. ꝓcedit z dicit q̄ q̄libz in examinatiōe z in iudicio tenet cōfiteri crimen suū sed i examiatione sufficit vt dicat q̄ in genere cōfiteat se crimi nosum et sic petat dispensationē. Sed si specialiter ꝓ aliquo crimie fuerit interrogatus: tūc rñdebit et dicet se fecisse inde penitentiā. nec ob. J. de pe. disti. j. Shis auctib⁹. vbi dicit non tibi dico vt te prodas: q̄ illō loq̄tur de penitēte q̄ se nō debz in publico ꝓdē. nisi eñ occult⁹ peccator ꝓdat crimen suuz dicit. Ꝑ. non pos se dispēsari secū et coraz plurib⁹ dz dicere z ꝓdere se: q̄ ꝓdere ē i publico dicere vt. ij. q. j. si peccauerit. sicut enim eps nō pōt audire cām criminalē nisi cum clericis suis. vt. xv. q. vij. eps: sic nec solus pōt dispensare. qualit eñ. ꝓbaret aliq̄s secum dispēsatū ee nisi coraz plurib⁹ factum esset. vt ex de scisma. fraternitatis. Alij dicunt q̄ nec in iudicio nec in examinatione tenet aliq̄s ꝓdere se: q̄ dñs occultat peccatuz de q̄ aliq̄s penituit. vt. xxxij. q. j. apō. z sic licitū est alicui redimere sanguinē suū quocūq̄ modo pōt ij. q. iij. Sz notandū. z. ff. de bo. eo. q̄ ante sniam. l. j. sic z honorē suū. Sz nunq̄d clerico ꝓmouendo ꝓiudicat cōfessio sua vt ide obeat punitri: videt q̄ sic: vt ex de elec. ꝓ inq̄sitionē. z ex de excel. plā. q̄ sit graue. Dico q̄ nō nisi i solo hoc q̄ nō admittit ad ordies. vt. xxiij. di. q̄ñ. in fi. sic ex de excep. denicq̄. z est ea rō q̄ lz ꝓfessus fuerit tñ nō punit: q̄ ad hoc non agebat vt dixi. iij. q. vj. hoc quippe. idem dico si testis confitetur crimen suū: vt ꝓbat ex de accu. inq̄sitionis. Johan.

Prodē est i publico dicere.

a ¶ Pruetur. Hic signantur cōtraria que soluta sunt. xxxvj. distinc. qui ecclesiasticis.

b QUicūq̄. ¶ Inuenit. Sic q̄ facilꝰ dispēsat in ordine sumpto q̄ in suscipiendo. vt extra de renūci. nisi cū prudē. q̄ turpiꝰ zē. vt ex de iurā. quē ad modū. Uel vocat hic sacrā militiā mmores ordines ad q̄s pñt ꝓmoueri. vt. J. e. placuit. z. vj. q. j. c. ifamus. c

SEd vero. ¶ Quādā ita ponunt casum. Aliq̄s tē poze egritudinis tale recepit mādatū a sacerdote: vt post q̄ qualesceret solēnez faceret penitētiā: talis nō ꝓhibet a ꝓmotione dū tñ nō stetet rit inter penitentes. Sz iste cas⁹ non placet: quia post q̄ sanat⁹ est talis tenet eē in ordie penitētiū. vt. xxxvj. q. vj. qui recedūt. itē penitētia talis nō in ūgat nisi ꝓ graui peccato mortali: q̄ post mortale pcm nō debet ꝓmoueri. vt xxxj. q. vj. c. vlti. Alij sic ponūt casum. Quidaz cōmunionē nō accepit q̄uis fuit i periculo mort⁹: dubitat de tali vtrū possit ꝓmoueri post sanitatē: q̄ nō videbatur vere penitēs qui timore mortis penituit z respōdet q̄ pōt. et hec fuit cā dubitationis: q̄ sicut non potest ꝓmoueri qui in egritudine baptizatur. quia potius presumitur ex timore q̄ ex volūtate libera baptisatus. vt. lvij. distinc. si quis in egritudine. idez videbat de penitēte tali: sed nō est sic: q̄ multi omittūt ex deuotiōe q̄ non cōicant. vt de cōse. di. ij. q̄ticūque. sed q̄cūq̄ differt baptizari in mora ē: z etiā in culpa.

Dispēsat faciliꝰ l sūpto q̄ i suscipiendo ordie.

Pnia infirmis nō ē imponenda.

d ¶ Penitētie. Penitētia infirmis nō est imponenda: sed innotescēda. xxxvj. q. vj. ab infirmis. Johan. Tu autem vides casum quē notauī. B.

e ¶ Benedictionem. i. cōmunionem.

f SI ille. ¶ In mōasterio. q̄ ꝓ aliq̄ delicto. als nō cogeret ibi manē. xx. q. j. sicut. z dicit ibi nota.

g ¶ Dicēdus ē. Propt siltudinē in ieiunijs z vigilijs als eñ differt publica pnia ab igressu monasterij. vt. J. xxxij. q. ij. admonere. ij. q. j. in primis. J ibi epi missi in monasteriū ad agendā pniam post q̄ sex menses restituūtur ordini suo: sed ibi tp alit fuerūt missi. hic ꝓpetuo. Uel dic q̄ ad supiozē non pōt ꝓmoueri: vt hic. Sed ad eundem pōt redire: vt ibi dicitur. Jo.

a Non confidat. ¶ Vel sine litteris. §. xxxvj. distic. illiteratos.
b ¶ Congruentis. j. lxxij. di. in singulis. xē.
c ¶ Anones. Ab infimis sic. xxiij. di. c. vlti.
d ¶ Excludūt. Nisi i necessitate. vt. j. e. c. placuit

Pnia solēnis ipedit clericatum.

Si quis.
¶ Post remissionē. qui semel egit penitētiam solēnē: nō pōt fieri cleric⁹: nec etiaz mules. vt. xij. q. ij. admonere: nec laicalē habitū pōt deferre. vt. j. e. c. vlti. tñ fm regulā ecclīasticā vi uet. vt de pe. di. v. cōtrariū. z. ca. falsas. et est tantum ꝓueniēdus sub iudice ecclesiastico. vt. pj. q. j. aliud. Johan.
e ¶ Remissionē peccatoꝝ. id est baptisma. vt lj. dist. siās post acceptū. z itelligē de officiali q̄ seua execut⁹ est vt. lj. distinc. c. j.

Pnia. f solēnis nō iterat.

Uāuis.
¶ Ne medicina. hec est vna ratio quare nō iterat qz ē sacramentū: z signific at eiectionē ade de paradiso. j. e. in capite. z nō est faciēda iniuria sacramēto. vt de cōse. di. iij. ostēdit. et j. q. j. sacramenta. Gratian⁹ tamē dixit q̄ scōm ꝓsuetudinē q̄rūdam eccl'iaz iterāt. vt de pe. di. iij. §. ex ꝑsona.

Utilitas est fugiēda. g ¶ Utilis. Nota q̄ ꝑpt fugiēdā vilitatē multa statuūtur. vt hic. z. xlv. dis. de iudeis. lxxx. dist. episcopi. xxvij. q. ij. institutum. h ¶ Penitentiam. Priuatā.

i ¶ Penitētes.
¶ Impositiones. Ab ēpo ad quē solū spectat imponere solēnem penitentiā. vt. j. ca. pri. et re conciliatio ad eum solū spectat nisi in necessitate. vt xxvj. q. vj. ca. j. et vlti.
k ¶ Comas. Sed nunqd deponet mulier comam cū etiā ei solēnis penitēna imponit. vt. xxxiij. q. ij. de his. rñ. nō. qz hz eā in signū subiectiōis. xxx. dist. c. ij. ideo autem comā deponet vir qz āmodo in habitu viuet clericali. j. de cōse. di. v. dictū. z. xxxiij. q. ij. admonere. et. j. eo. ca. vlti.

Mulieri ḡre permittit cōma.

l ¶ Juuenib⁹. Et si fuerit ipositā non ideo ꝑhibēt ꝓtrahere. xxxiij. q. ij. i adolescētia Alij aūt nō pñt ꝓtrahere xxxiij. q. ij. de his Jdē dico de decrepitis: qz etatis rō habēda ē in penitētia. xxvj. q. vij. tēpora. et. c. hoc sit. sic ꝑsumit magis ꝑsene q̄s pro iuuene. vt. xxxiij. dis. fraternitatis.

Etatis rō i penitentijs est ḥnda.

Beñ. tij. d.

m ¶ Oibus. ij q. ij. si q̄s ep̄m. Jllō terrouis ē: vel hoc de penitentibus digne.
n ¶ Capite. Susceperūt. Ergo alio tpe pōt penitentia imponi a sacerdote. et postea hec solēnitas fit ab ēpo.
o ¶ Sacco. sicut fecit achab. de peni. distinc. iij. §. ecce.
p ¶ Archipbyteri. Uidet q̄ q̄libet sit decan⁹ alī archipbyt⁹. z sic est §. lx. dist. ca. j. sed ibi ponitur hec dictio aut subdisiūctiue. Uel loq̄tur ḥ de rurali decano
q ¶ Per ꝑfatos. In pte ca. q̄ hic non est.
r ¶ Inungere. Ar. q̄ ēps nō pōt iudicare de

Eps vt̄z sit iudex oim clericoꝝ sue dioc. cesis.

subdit⁹ suoꝝ ꝑlatoꝝ. vt ex de offi. ordi. cū ab ecclīaꝝ Jo. q̄ō nō est verū cū sit iudex ordiari⁹ oim clericoꝝ sue dioce. sed dī ibi q̄ non dz ēps revocare sentēcias excōicationis iuste latas ab eoꝝ ꝓlatis.
s ¶ Benedictā. Ut p eā tollātur venialia peccata vt de cōse. di. iij. aquam. z di. iij. nec quēq̄.
b ¶ Mistris. Jd ē hostiariꝰ ad cui⁹ hoc spectat officium. vt xxv. di. cleros. et xxv. dis. plectis.
c ¶ Cena. j. de ꝑse. di. ij. nicena.
d ¶ Repꝛesentētur. Ita fit q̄li bet anno vt tali die imittant i ecclesiā. z licet stēt in ecclīa non tñ cōicabūt cū alijs in eucharistia vl' osculo. z sic erūt vsq̄ ad octauaz pasce: z tunc ite rū eruent de ecclesia et erūt extra ecclīam vsq̄ ad talem diē sequentis anni. et hoc fiet vsq̄ ad finē penitentie. et etiā si bene penitet scdo vl' tertio anno: pōt ei reddi ingressus eccl'ie. vt. xxj. q. ij. de viro. z. xxxiij. q. ij. latoꝛē. q̄q̄ etiā vsq̄ in finez vite manebit extra ecclesiam. vt xxxiij. q̄stione. ij. admonē. et hec intromissio fit a ꝓpꝛio sacerdote: nisi solēniter debeat reconciliari eccl'ie. scz finito tpe penitētie. vel etiā ante si episcopo visuz fuerit. hanc enīz solus ēps potest facere. vt xxvj. q. vj. ca. j. Item solēnis penitentia non ē ꝓponēda nisi ꝓ crimine manifesto et enormi q̄b totaz vrbem cōmouit. xxvj. q. vj. ca. vl.

Penitētes solēniter ḡto tē ꝓpꝛie debeāt esse ex eccl'iā.

Q Onfirmādum est.

e ¶ Penitētibus. Nisi sit deposit⁹: tūc potest solēnē penitētiā facere. z sic intelligunt cōtraria. de pe. di. vj. sacerdos. tamē publicam penitentiam potest facere sacerdos. vt. xxxiij. distinc. c. presbyter. xxx. distinc. si q̄s presbyter. et. lxxj. distinc. si quis episcop⁹.
f ¶ Rebaptizati. Sciēter. vt j. de cōse. dis. iiij. qui bis. tñ in habitu clericali vel regulari sp erūt vt de ꝑse. distic. v. dictum.
g ¶ Ulud q̄q̄. Par. id est equum.
h ¶ Instrumēta. id est ordies vel vtensilia.
i ¶ Qui dudū si. j. lxxxj. distinc. in sacerdotibus Arg. ꝑta. §. eo. ferrū. z. xxxiij. q. ij. admonere.
k ¶ Hec oia capl'a loquūtur de solēni pnia.
l ¶ Successio. Nec tamen credendum est statim q̄ causa penitētie sit in monasterio. nā q̄ñq̄ boni viri ingredunt monasteriū: qz meritum augere desiderant. xxvij. q. ij. sunt qui dicunt.

Uenī. iij. a.

m ¶ Qui vl'. id ē vtilitas hec esn inducūt dispēsationez. j. q. vij. tali. vl' vsus id est ꝓsuetudo. Sic est argumētuz q̄ consuetudo attēditur circa ordinandos. vt dixi. xij. distinctione. nos consuetudinem.

Cōsuetudo attēditur q̄ circa ordinādos.

n ¶ Epistolā. Argu. q̄ difficiliuꝰ dispensatur cuz penitente q̄ cum bigamo. vt xxxiij. distinctione. lectoꝛ.
o ¶ Non imponēt. id est nō ministrent officio subdiaconatus. sed tantum

Dispēsat cuz bigamo q̄ cū penitente.

Apostate q dicunt

nomē habeāt: ⁊ habeāt locū subdiaconor ⁊ choro ⁊ in cibo. Et est si. xv. q. viij. q admiserit. ⁊. c. si qs pbr.

a ¶ Apostate. Apostate dicuntur retro abeūtes a fide/ religione: vt clericatu. xxvj. questione vltima non obseruetis. Johan.

Tonsurā ferre non tenet q in mioribꝰ cōtrahit. vij. ps

b

HIj q post.

Ad secularē. Quod fieri non licet: qꝛ q semel habuit tonsuram clericalē: semp vtet ea. vt xxxij. di. si q cleri ci. ⁊. qō. iij. eos. Jo. hoc tene pro certo: q in minoribꝰ ordinibꝰ cōstitutꝰ pōt ptrahere ⁊ ad seculū redire: nec tunc debet ferre tonsurā: nec apostata iudicat. vt extra de cleri. pu. Johānes. Si autem retinēdo ecclesiam dimitteret tōsurā ⁊ habitū: vel religiosus religionē suam apostata iudicat. vt extra ō aposta. c. j. ⁊ vlt.

c ¶ Secularē. Quicq̄d interim acq̄sierit cedet mōasterio. xvij. q. ij. abbates. et C. de epis. et cleri. l. vlti. ℌ. hoc etiam.

d ¶ Ab ecclesia. Ut. ℌ. e. di. c. si quis post remissionem.

e

Curiales tripla rō ne non pñt p mouer i.

CCe. ¶ Adiecit q̄z. Triplex assignat rō quare officiati siue curiales nō ꝓmouentur. Una est rō: qꝛ frequent ptrahūt irregularitatē ex officio suo. vt. j. ca. j. ⁊. ij. Secūda: qꝛ multꝰ molestat ecclia cū tales repetūtur. vt. j. c. ij. et. iij. Tertia rō: qꝛ pſumit ℌ eos q nō cā religiōis ordinent. sed vt fugiāt rōcinia. liij. di. legē. Quidā addūt duas alias rōnes. scz q ecclia tristat de cis cū repetūtur. de qb⁹ gaudere deberet. Itē ꝓpter voluptates q̄s forte habuerūt in suis officijs. vt. j. e. ꝓterea. Dicūtur aūt curiales oēs q aliq mō sunt obligati curie: siue milites: siue aduocati forenses: siue iudices: siue officiales: siue histriones. nullus g officialis ꝓmouet nisi pri⁹ sit absolutꝰ a curia: postea sic. dū tñ seua si exercuerit: nec effuderit sanguinē humanū: nec turpia ⁊ ihonesta fctā fecerit vt histriones. De iudicib⁹ aūt ⁊ aduocatis est dicē dū: q si tñ iterfuerūt ciuilib⁹ causis nō repellunt. vt. lxi distinc. ofi⁹. ⁊ hoc ē verꝫ si post baptisma hui⁹ officiū exercuerūt: secus si ante. vt. j. e. c. si qs. Baz. tamē dicit q si ante baptismum aliquis ex officio occidit hominē: talis post baptismū nō potest ꝓmoueri: qꝛ baptismū tantū crumina tollit. vt. xxvj. distinc. deinde.

Curiales q dicūtur.

ptisma aut ꝓ homicidio: aut ꝓ diuersis criminib⁹ grauissimisq̄ pctis publicā penitētiam gerēs sub ciliciō diuio fuit reconciliatus altario.

A postate[a] q̄z ad clericat⁹ officiū admitti non debent. Unī i ꝯcilio Arelatēsi scdo.

¶ Ad clericatus officiū nō admittantur apostate.

HIj qui post sanctā religionis ꝓfessionē apostatāt: ⁊ ad seculare[b] redeūt ꝑuersationē: ⁊ postmodū penitētiuꝫ remedia nō req̄rūt: sine penitētia cōmunionem penit⁹ nō accipiāt: q̄s etiam iubem⁹ ad clericat⁹ officiuꝫ nō admitti: ⁊ quicūq̄ ille sit post ꝓmam hitū sclarem[c] ac cipere nō ꝑsumat: qđ si ꝑsumpserit: ab ecclia[d] altenus habeatur.

¶ Distinc. lj

LCce q̄ crimi nosi vel non vere penitē

tes: vl̄ publicam penitentiā agentes a sacris ꝓhibentur ordinibus.

¶ Adiecit quoq̄[e] sācta mater ecclia: vt curiales aut p⁹ baptisma militātes: aut i foro decertātes: a sacris ꝓhibeantur ordinibus. Unde ait Innocentius papa.

¶ Post baptismū militātes vel in foro decertantes: a sacris ꝓhibētur ordinibus.

ALiquantos ex his q̄ post[f] acceptā baptismi gratiaꝫ in forensi exercitatiōe[g] versati sunt: ⁊ obtinē di ꝑtinaciā susceperūt: obtinēdi ꝑtinaciā susceperūt: accitos ad sacerdotiū[h] esse cōperimus: de quorū numero ali qui ꝓhibētur ad sacerdotium assumi. aliquantos ex militia[i] qui cum potestatib⁹ obedierunt: seua necessario ꝓcepta fūt executi: aliquā tos ex curialibus[k]: qui dum parerent potestatibus: que fūt ipata fecerūt. aliquātos qui voluptates[l] ⁊ editiōes[m]

Cā sanguinis tos ipedit promoueri.

licitū est defendere reū. xxiij. q. v. reos. et. C. de epis. audi. addictos. Et si obijciat ei: nōne si accusator deficit punit pena talionis. ⁊ sic videt hoc ꝓponendū aduocato qui obtinendi ꝑtinaciā susceperit? Sed ipe rēspōdet: qꝛ ad hoc ñ egit aduocat⁹ vt accusator puniret: sed vt reus absolueret. Item quia alio iudicio agendū est de calūnia accusatoris. ⁊ dicit clericū appellare posse ꝓ conuicio in causa sanguinis: qꝛ ibi qualibet auditur appellans. vt. ff. de appel. l. nō tantū. ⁊ sic causaꝫ appel. potest exercere. Prior opi. magis est tuta: vt nec ꝓ accusatore nec ꝓ reo possit clericus aduocare. nec ob. xxiij. q. v. reos. qꝛ ibi non dicitur q aliqs possit ꝓpatrocinari ꝓ dānat⁹: sed possum⁹ intercedere ꝓ eis. licet em aduocatus rei nō intēdat ad hoc q accusator puniat: tñ ꝑ quādā consequētiā tendit ad hoc. vt. xv. q. j. merito. ⁊. ar. j. q. iij. si quis obiecerit. ad idē ar. opti. ℌ. dis. pri. clericū.

i ¶ Ex militia. id est milites.

k ¶ Ex curialibus. id est officiatis

l ¶ Voluptates. Jd est ludibria quibus voluptatibus excitabantur homines.

m ¶ Et editiones. Que narrabantur voluptatis causā. scilicet ea que edita erant ab hominibus. scilicet turpes fabulas vel cantus.

Scandali rō ne aliq̄ tolerā tur.

s ¶ Discutienda. Jd est corrigenda.

b ¶ Remittēda. Ar. ratione scādali aliq̄d tolerari si. ℌ. di. iij. deniq̄. xxviij. dis. de syracusane. et notari xliij. distinc. comessationes. Item ar. q aliquid ꝓhibetur fieri factū tamen tolerat. vij. q. j. episcop⁹ i dio ccsi. ℌ. dist. pri. q̄ cunq̄. Johan.

c

Obligatus ad aliq̄d faciendū nō

ESignata.

DFidelis Jd ē post baptismum.

d ¶ Administrauerit. Curie in seuis actibus.

e ¶ Qui debeant. Ex merito vite. Et est argumentuꝫ hic q si aliquid ē ꝓ me: et aliud ꝓtra me magis nocet mihi q̄ ōs ē ℌ me: ℌ ꝓsit id quod est ꝓ me. sic. lvj. distinc. ismael. et ff. qui. ad li. ꝓcla. nō licet. l. vl. et extra de offi. delega. sup questionum. in fine. Argu. contra. ff. de iure fisci. non intelligit. ℌ. j. ⁊ extra de iudi. causam. in fine.

f ¶ Sepe. Argumentū. aliq̄d statui ꝓpter cautelā futurorum vt. xxviij. distinc. de syracusane. liij. distī. generalis. xxiij. distic. in nomine domini.

g

PReterea.

¶ Fūctionibus. id est officijs. et intelligit de his qui alicui officio obligati sunt: vt tutores et curatores: vel ꝓcuratores q̄ finito officio suo: licite ꝓmouētur vt extra de obligatis. ad ratiocinia. c. vnico. Nā qui ex administratiōe aliqua est obligat⁹ reipublice nō pōt ꝓmoueri ad honores. vt. ff. de mune. ⁊ honor. rescripto. ℌ. de bitores. secus si obligat⁹ est ꝓ aliquo debito: vt ibi dicitur. ⁊. C. de epis. ⁊ cleri. quisq̄s emersis. Sed quid si aliq̄s est obligat⁹ ad scribendū aliquid forte iuramē to: nunquid talis potest ꝓcurri in monasteriuꝫ: dicit hug. q sic. nec fit iniuria illi cui seruire tenet: qꝛ istī ctu spirit⁹ sancti fit. sic. xxiij. q. v. dixit. ar gu. ꝓ eo extra de voto. scripture. ⁊ extra de cōuer. cōiuga. ex publico. ⁊ ca. vl. et. xxxij. q. ij. c. admonere. xix. q. ij. ducisent soluit ingratitudo religionis ingressu. vt. xix. q. iij. c. j. Sed contra videt q etiā mortuus ꝺbtor non potest sepeliri nisi satisfaciat. vt extra de appel. qua

populis celebrauerit: ad honoreꝫ summi sacerdotij peruenisse quorum omnium neminem ad societatem quidē ordinis clericorum oportuerat peruenire. que si singula discutienda[a] mādarem⁹: nō modicos mot⁹ aut scandala hispaniēsibus prouincijs q̄ bus mederi cupimus: de studio emendationes idicere mus. Jccirco ſmittēda[b] potiꝰ hec putam⁹. Sz ne deinceps silia ꝓmittant dilectionis vſe maturitas ꝓuidere debebit: vt tante vsurpatiōi nūc finis necessari⁹ iponat: eo videlicet constituto: vt q̄ cūq̄ tales ordiati fuerit: cū ordiatorib⁹ suis deponātur

Itē Felici epō miceriano.

¶ De quibus laicis aliq̄ ad clericatū nō possūt puenire

OEsignata sūt gña laicorū de q̄bus ad clericatū aliquis venire nō pñt: id est si quis fidelis[c] administrauerit[d]. De curialib⁹ aūt manifesta est ratio: qm⁹ ⁊ si iuenīatur huiusmodi viri qui debeant[e] clerici fieri: tñ quo niā sepius a curia repetunt cauēdū est ab his ꝓpter tribulationem que sepe[f] de his ecclesie prouenit. Idem.

¶ Non admittantur curiales ad clericale officium.

PReterea frequēter q̄daꝫ ex fratribus nr̄is curiales: vel q̄busl̄bꝫ publicis functionib⁹[g] occupatos clericos facere ꝓtendūt: ꝓ quib⁹ postea maior est tristicia: tunc cū tam de reuocandis eis aliquid ab impatore ꝓcipitur: q̄s gratia nascat de accito. ¶ Cōstat em eos in ipsis munerib⁹[h]: id est ministerijs officijs etiā voluptates exhibere quas a dyabolo iuentas esse nō dubiū est: ⁊ ludoꝝ ⁊ mimoꝝ apparatibus aut ꝑesse: aut forsitan interesse. Sit certe in exēpluꝫ sollicitudo ⁊ tristicia fratrū quam sepe pertulim⁹ impatore ꝑsente: cū ꝓ his sepi⁹ rogaremus quam ipse nobiscū positus cognouisti: qb⁹ non solum inferiores clerici ex curialibus: verūetiā i sacerdotio ꝓstituti ingēs molestia vt redderent istabat[i].

Item ex concilio toletano legitur. ¶ Non ꝓmoueatur ad diaconatum: q̄ post baptismū ad fidelem necādum accinctus fuerit.

SJ quis[k] post acceptū baptismum militauerit[l]: et chlamydem sumpserit ac cingulū[m] ad necandū fideles etiam si grauia non admiserit: si ad clerum[n] admissus fuerit[o] diaconi non accipiat dignitatem.

Item in tole. con. iiij.

¶ A quibus debet esse immunis q̄ in eōm ordinat.

QUi in aliquo[p] crimine

legez. si vo sepe interfuit bellis ⁊ p eū nō stat q̄n occidat aliquē: licz nō occidat: tñ ꝓpter ambiguū dupli citatis nō admitterē talē. ar. xxiij. q. v. excōicatorum

m ¶ Ac cingulum. id est characterem militarē. vt j. q. j. q̄ quidam. in fine.

n ¶ Si ad clerū. Jd est ad subdiaconatum.

o ¶ Admissus fuerit. Ex dispensatione.

p

QUi in aliquo cri. Primo ponit vigintiſex impedi menta tur impedi sterium

fronte. Satis vi detur q̄ possit intrare: ⁊ q̄ monasterium nō i amplius tenetur q̄ ad ipsum peruenerit: nisi postea ratiōe sui ad priorem ꝓfectum perueniat per successionez aliquam. vt. xix. questione. vlti. si qua. Uel dic q in mōasterio existens potest exequi tale officiuꝫ dum tamen non negligat diuinū obsequiū. vt. xcj. dist. clericus.

h ¶ Muneribus. id est officijs munerum mundanorum.

i ¶ Instabat. Tamen facti sacerdotes non restituuntur. liij. dist. ex antiquis.

k

SJquis. Pone casuꝫ. J. de penit. di stin. j. si quis cuꝫ telo. Aliꝰ ponit casū de officiali.

l ¶ Militauerit. Milites (vt videtur) non possunt ꝓmoueri sine licentia pape. xix. q. iij. monasteriꝰ. sed intelligo illud de his qui irregularitatē ꝓtraxerūt vnde non conce do q̄ hoc solum impediat ꝓmotionem q̄ gladium assumpsit et militiam: nisi sua facta exercuit. vt. J. liij. distinc. milites an ꝓ tali mouer i possint

pedimenta q̄ impediunt pmouendū eṕm. Secundo dicit q eṕus ad minus a tribus epis est cōsecrādus ibi: vbi metropolitano placuerit Metropolitan⁹ autem est cōsecrandus in ciuitate metropoli a suis suf

Epi et archiepi a q̄t sūt ꝛsecrandi.

fraganeis.

a ¶ Infamie. Etiā de facto vt dixi.ij.q.vij.cap. ipsi apostoli.

b ¶ Qui cōcubinas. ex hoc videtur q eṕs tpo facto nō dispensset. si em ipso facto dispensaret: quare hic puniretur. pmouens cōcubinariū cuz tamen cum ipso possit dispensare ipso facto: vt extra de iudi. at si clerici. et facit ad hoc.lxxxj.dis. si qui. et extra de sponsa. fraternitatis. et extra de ꝑben. referente. Itē ꝑm hoc eṕs semp diceret se dispensasse vt sic nō puniret. Q⁹ autez ipso facto dispēset probat. extra ō fili. presbyte. veniens. et xxviij. distin. diaconi. luij. distic. si seruus. et extra de resti. spo. litteras. vbi habes q ecclia mandādo vel dissimulādo dispensat. Et hoc credo q circa notum solo facto dispensatur: ſz nō circa ignotū: quia noti examinatione non egēt. vt.xlvij.di. ō petro. Cōsulo tamen q testes vel litteras habeant sup dispēsatiōe facta sibi. Uel dic q hic redarguūtur illi q ex cōtēptu ordināt aliquos non examinādo eos vt.lxxxj. distī. dictū. et.c. quicūq; et tātū indiscreta dispensatio redarguitur hic et in omnibus similibus. extra de ꝑben. de multa.

Concubinarium pmouēs an videtur cuz ipso dispēsare

detēti sunt: q infamie[a] nota aspersi sunt q scelera aliqua p publicā pniam se admisisse ꝓfessi sunt: q in heresim lapsi sunt: vel q in heresi baptizati sunt: aut rebaptizati eē noscūtur: q semeripos abscinderunt: aut q naturali defectu mēbrorū minus habere noscunt: q secūde vxoris cōiunctionē sortiti sunt: aut numerosa cōiugia frequētauerūt: q viduā vel a marito relictā duxerūt: aut corrupta rū mariti fuerūt: qui ꝓcubinas[b] aut fornicarias habuerūt: q seruili ꝓditioni obnoxij sunt: q ignoti sunt: q neophiti vel laici[c]: q seculari militie dediti sunt: q curie nexibus obligati sūt: q inscij lrārū: q nōdū ad. xxx. ānos puenerunt: q p gradus eccliastī cos nō ascēderūt: q ambitu honorē q̄runt: q honorē munerib⁹ obtinere moliūtur: q a decessorib⁹[d] in sacerdotiū eligunt. ¶ Sz nec ille deinceps sacerdos erit quez nec clerus nec pplus ꝓprie ciuitatis elegit: vel auctoritas metropolitani vel cōprouincialiū sacerdotum assensus nō exq̄siuit. Quicūq; igitur deiceps ad ordinē sacerdotij postulat⁹ z his q̄ ꝓdicta sunt exq̄sit⁹ lz in nullo horū deꝓhēsus fuerit z examiat⁹ ꝓbabili vita z doctrina extiterit: tunc ꝑm synodalia vel ꝰcretalia ꝓstituta cū oīz clericoꝝ vl̄ ciuiū voluntate ab vniuersis ꝓprouincialibus epis: aut certe a trib⁹ i sacerdotē die dñico[e] ꝓsecrabit cōueniētib⁹ ceterſ q absentes

c ¶ Laici. Non eſt repente de laico fiet episcop⁹. lxſ. distin. c. ſ. z. ij.

d ¶ Qui a decessoribus. Nisi in hoc papa dispensauerit: vt. vij. q. i. petisti.

e ¶ Dominico. hora tertia. lxxv. di. q̄ die.

sunt suis lrīs: z magis auctē vel p̄sentia ei⁹: q vere metropolitan⁹ eṕs ē ꝓstitut⁹. Eṕs aūt ꝓuincialis ibi ꝓsecrādus ē vbi metropolitan⁹ elegerit. Metropol. aūt nō nisi i ciuitate metropoli[a] ꝓuincialib⁹ ibidē ꝙueniētib⁹⁹.

¶ Si q̄s aūt deinceps ꝓtra p̄dicta vetita canonū ad sacerdotij gradū indign⁹ aspirare ꝓtenderit: cū ordinatorib⁹ suis adepti honoris periculo subiacebit.

¶ Dist. lij.

Qui vero pre[a]missis aliquibus grad⁹ nō sup bia sed negligētia ad maiorē ascenderit gradum: tādiu a maiorib⁹ abstineat quousq; cōgruo tp̄e pretermissos accipiat. Unde Alexan. ij. scribit Guimaldo cōstātiensi epō. ¶ De eo q̄ sub diacōat⁹ ordine postposito diacon⁹ z pbr̄ est ordinatus

Sollicitudo dilectōis tue studuit consulere: vtrū portatoꝝ istaꝝ lrāꝝ diaconat⁹ z pbr̄atus officium idone⁹ sit pagere necne: cū ad id ꝑpostero cursu subdiaconatus[b] ordine postposito negligentia potius q̄s supbia cognoscat ascēdisse. vñ nos ꝓsulendo charitati tue mandamus vt ab officio sacerdotali eū ꝓhibeas dōec primo quattuor tempoꝝ ieiunio subdiaconatus ministeriuz sibi rite imponas: sic deinceps ad maiora officia eū redire concedas.

f ¶ Metropoli. In ꝓpria ciuitate consecrandus est metropolitanus vt hic et. xxiij. distin. metropolitano. Metropolitani in ꝓpria ciuitate consecrandus est metropolitanus.

g ¶ Conuentibus. Nic habes q metropolitan⁹ consecrandus est a suffraganeis: vt.lxvj. ꝓsecrādist. c. j. ex de tēpo. ordi. si archiepiscopus. et in autent. de eccle. titu. §. j. coll. ix. Arg. contra. xxiij. q. j. pudenda vbi dicitur q a papa sit consecrandus: sed primum est de iure: papa tamen ꝓscripsit ꝓtra ius illud.

Sollicitudo dilectiōis.

g ¶ Subdiaconatus. Uidetur ergo q aliqs promouetur in sacerdotē qui nullum habuit ordinem vt laicus q̄ fit sacerdos scōz h. sed hoc ob. xl. distin. sicut extra ō presby. nō bapti. veniens. Sed cōtra extra de cleri. p salā. primo: ca. veniens. eṕs aūt non potest esse nisi fuisset sacerdos: vt extra de excessi. pla. ex lrīs. in fi. ō hoc dixi. xl. dis. sicut. Si ꝙo non baptizat⁹ promueretur vel chirotonizaretur nulluz reciperet sacramentū: quia baptismus est ianua sacramentorum: vt. xxij. distin. §. verum. nisi eſt positū sit fundamētū nihil pōt superedificari. vt. ſ. q. ſ. cum paulus.

Sacerdos q̄s nō efficit sine aliqs ordine.

Metropolitani in ꝓpria ciuitate consecrandus est metropolitanus vt hic et. xxiij. distin. metropolitano.

Archiepiscopus a q̄ bus est ꝓsecrādus.

Religionis aspitat in q̄ habitu p̄bāda ē

a Uriales. hic assignat tertiā causam q̄ re curiales non pmouent. Jo.

b Egem quā pissimus. No. qualiter ex sequēti facto et p̄cedēti pbatur medū. vt. xxviij distinc. quia.

c ¶ Ex militarib⁹ Milites nō impedit religio sacramenti. q: et clerici sacramento tenētur epis. vt. xxiij. distinc. q̄q̄. z tñ eis iuratis pmouentur xix. q. ij. due.

d ¶ In suo. No. q⁹ in suo hoīe tu q̄sq; pbād⁹ ē. vt hic. et. luij. di. multos. et extra de regu. sup eo. et. xvij. q. ij. si q̄s icognit⁹. Dicit tamen quida q potius i monachali habitu p̄bādus sit: q nō soluz alij ipsum probabunt: sed etiā ipse probabit asperitatem ordinis et habitus ipsorum q̄s nō potest facere in sua veste. Johan. sed certe licet iura quedaz dicant q in ꝓprio habitu sit probandus quis: consuetudo tamen se in contrarium habet: et decreta. etiam cōtradicat. extra de regu. statuimus.

Probari q̄s q̄ to tpe debet.

e ¶ Per triennium. Incognitus ꝓbabitur p triennium. vt hic. et. xxij. q. ij. si quis incognit⁹: sed laicus cognitus vel clericus ignotus p bienniū. xix. q. iij. monasteriis. clericus not⁹ per annum. xvij. q. ij. gonsalu⁹. vel forte not⁹ statim potest recipi. ex de regu. ad apostolicam. In cruce signatis statuitur dimidius annus. extra de regu. ca. j.

Et ē ar. q̄ ꝓposteratio facti nō vitiat factū. Ar. ꝓtra vij. q. j. nichil. xxxij. di. quoniā. de ꝓse. di. iij. omnis. Johan. So. dicas q laic⁹ recipit ordinē sacerdotij z etiā episcopat⁹: q: character ipsum sit ꝓferat in forma ecclie ab eo qui potestatez habet. vt extra de clerico. p̄ sal. pmo. c. j. z hoc dimō sit baptizatus: nec decre. illa ex litteris. in aliq̄ contradicit. B.

Distinctio.liii.

Uriales[a] autez vt supra scriptum est ideo ordinari phibent: q: frequentiū ab ecclesia repetūt: plurima icōmoda ecclia ꝓsequit: vl̄ q: ijdē curiales nō voto religiōis: sed vt officioꝝ suoꝝ rōcinia fugiāt ad ecclias se transferūt. Uñ Greg. pa. scribit li. viij. registri omnib⁹ epis de lege mauricij augusti.

Quare sit constitutuz ne curiales ordinentur.

Legē quā[b] pissimus⁹ imperator dedit ne fortasse hi q militie vl̄ rōnibus sūt publicis obligati: dū cārū suaꝝ periculū fugiūt: ad ecclīasticū habitū veniāt: vl̄ in monasteriis ꝓuertant: vestre studui fraternitati transmittere ob hanc maxie cām q̄ hi q̄ scli actionib⁹ implicati sūt i clero ecclie p̄ropere suscipiēdi nō sūt: q: dū i ecclesiastico habitu nō dissimiliter q̄ pri⁹ vixerāt viuūt: neq; q̄ studēt sclm fugere: ſz mutare: q̄ si etiaz tales q̄q̄ monasteriū petūt: suscipiēdi nullo mō sūt: nisi pri⁹ a rōcinijs publicis fuerit absoluti. ¶ Si q̄ ꝙo ex militarib⁹[c] viris annumerari in monasterijs fe

Seruus ad clericat⁹ officiū non pmouet

Ull⁹ eṕoꝝ (pmoueat seruū alteri⁹ ad clericat⁹ officiū. pmouē p̄sumat: nisi forte eoꝝ[a] petitō aut voluntat[b] accesserit: q aliq̄d⁹ sibi in eo vēdicāt ptātis. dz ei eē imunis ab alijs q̄ diuie militie ē aggregād⁹: vt a castris dñicis quib⁹ ascribit nomē eius nulli⁹ necessitatſ vinculis abstrahatur. Itez ex cōcilio Triburiensi.

De seruili ꝓditione null⁹ ad sacros ordines deueniat.

Ulli de seruili ꝓditione ad sacros ordines pmoueant: nisi prius a proprijs dñis legitimam libertatem consequantur: cuius libertatis charta ante ordinationem in ambone publice[a] legatur: z si nullus cōtradixerit rite consecrabūtur.

Seruus diuisio

Seruus. ¶ Hec distinctio diuiditur in q̄tuor partes. In ꝑma ꝓncipaliter tractatur de seruis nō ordinādis q̄b⁹ pbat p̄r. auctoritates sanctoꝝ. Secunda ibi. hoc tunc Tertia ibi. Si seruus absente. Quarta ibi De seruis. Quinta ibi. Quod autem. Johan. de fantu.

f ¶ Seruis. Primo ostendit q nec ꝑuatoꝝ nec ecclesiaruz seruis sunt promouendi: nisi libertatē sint cōsecuti. Secūdo ostēdit q̄d iuris sit si aliter sint ordiati. tertio q̄liter suu⁹ indeoꝝ a dño ipsorum valeāt liberari. ¶ Nota ergo q̄ nūq̄ seruus ꝑuati est promouendus: nisi plenā libertatez sit consecut⁹: ita q̄ nichil iuris retineat i eo dñs: vt J. ca. quicūq; ecclesia tñ non potest manumittere suos pleno iure: nisi det plat⁹ duos eiusdē meriti. xij. q. ij. ēpiscop⁹ quinec tūc pleno iure manumittit: vt ibidē colligit. de hoc distingue vt extra. de ser. non ordi. eo libentius.

Seruus ꝑuati sine libertate non pōt promoueri.

g ¶ Eoꝝ. Id est illi⁹ vel alius. sufficit em vnius voluntas si plures sūt. vt insti. de dona. §. erat olim. C. de cōmuni ser. manu. l. ſ.

Nullus.

h ¶ Aut voluntas. Etiaz si

tacita. vt. ſ. eo. si seruus.

i ¶ Qui aliquid. Argu. q̄ dim cōsensus est requirendus: quoꝝ iuri in aliquo detrahit. vt hic. z. lxxxv di. archidiacono. vt extra ō offi. delega. sup eo. C. de auc. prestā. l. vlti. z. ff. de aqua plu. ar. l. in cōcedē do. lxvj. distinc. archiepiscopus. viij. q. j. licet.

Publice facti nemo ꝺdicē pōt.

k Nulli. ¶ Publice. Ar. q̄ si aliq̄ sint publice facta nemo postea audit ꝓtradictor. viij. q. j. lz. et. xvj. di. q̄ dicit ſ. z. xij. q. ij. q̄ z hūanus. si. extra q̄ maiores accu. pos. ca. vl. Ar. contra. xv. q. vj. ca. j. in fine.

a Seruꝰ non canonice ordinatus an gaudebit priuilegio clericali.

a ¶ Ceciderit vel diacon⁹. Nisi sit presbyter vt. j. eo. ex antiquis. Sed nunquid gaudebit talibus priulegio clericali ꝯtum ad canones si quis suadẽte. xvij. q. iiij. arg. q non. extra de foro cõpe. ca. ij. et. xvij. q. iij. si quis deinceps. Arg. contra. ff. de decu. l. vj. Ad hoc dico q iste in omnib⁹ caret priuilegio clericali preterꝙ in eo solo q nõ potest verberari sine sacrilegio quia illud priuilegium datum ẽ clericis nõ tñ fauore ipsoꝝ: sed etiaꝫ odio laicorũ: vnde in odiũ laicorum vtitur eo. vt ex de sentẽ. excom. super eo. sed alis accusari potest a bigamis et iudicari a laico: licet secus sit in clerico deposito. et hoc ideo ẽ: q iste fecit furtũ coꝛpis sui. vt. C. de ser. fu. l. j. Jtez nunquid potest contrahere mrimoniuꝫ: non. q. nolunt quod facere potuit. extra de connuer. cõiugiquidaꝫ. Jo. Nõ credo excõicatũ qui depositus p cutit: cuꝫ sit punitus oi dignitate et priuilegio qõ habebat. ad hoc. lxxxiij. dist. quisquis. B.

Seruꝰ ordinati pñt qñ q ppꝛ ingratitudinẽ i futuꝝ tẽ reuocari.

Qui ex famulis.

b ¶ Religet. hoc obtinet i seruis ecclie tantũ vt ppter ingratitudinẽ reuocẽ tur in seruitutẽ. xij. q. iij. octaua. Jtẽ si pbr̃ sit. xij. q. ij. diaconi. ſz in laicis secus: nã illi oẽ ius qꝫ habẽt in seruo tenẽtur redere. Porro seruus nõ canonice consecratus: postꝙ de gradu ceciderit⁸: eius conditionis sit cuiꝰ fuerat ante gradum. Ex concilio magucie si. c. viij. ¶ Palea.

Magnus episcopꝰ augustudinẽ sit dixit qd dilectionis vestre pcuratores: auctores: et executores seu curatoꝛes pupillorꝫ si debeant ordinari? Gratꝰ eps dixit. Si post depositã vniuersa et reddita ratiocinia actus vite ipsoꝝ fuerint cõprobati i oib⁹: debere eos cũ laude cleri (si postulati fuerint) honore mũerari. Si ei ante libertatẽ negociorũ: et ab aliquo sine consideratione fuerint ordinati: ab ecclesia ifirmẽtur. Uniuersi dixerũt. recte omnia statuit sanctitas vestra. Jdeoꝙ ista nostra quoꝙ est ista sentẽtia.

Item ex concilio tole. ix.

¶ Post donũ libertatis famuli reuocentur in clerum.

Qui ex famulis ecclie fuuturi vocanꝫ in clerũ ab epis suis. necesse est vt libertatis pcipiãt donũ: ꝛ si hõeste vite claruerit meritꝫ adiuti: tũc dmũ maioꝛib⁹ fũganꝫ officijs. Quos vo flagitij sordidauerit ic coꝛrigibilis nora: ppetua fuit⁹ ꝺditõnis religet⁹ i cathenã. Qui autẽ ordinãdi a dñis suis libertatẽ ꝓsequũꝫ: ab eoꝝ patrocinio penit⁹ dbẽt eẽ alieni vt i nullo eoꝝ obseqis iueniãꝫ obnoxij. Uñ i. ci. tole. iiij. legiꝫ. ¶ Ad cũcalẽ gradũ suscipiũꝫ: q nullo obseqo retento a dñis suis libertas.

Quicũqꝫ (tẽ pcipiũt. libertatez a dñis suis ita recipiũt vt sibi i eis nullũ obsequiũ patron⁹ retẽtet: si ista sine crimle sũt: ad clericat⁹ ordinẽ liberi suscipianꝫ q: directa manumissiõe absoluti noscunꝫ. Qui vo retẽto obseqo manumissi sũt: p eo q adhuc patroni ſsuitute tenenꝫ obnoxij: nullaten⁹ sunt ad clericat⁹ ordinẽ ꝓmouẽ dime (quãdo voluerint eoꝝ dñi) fiant ex clericis⁹ serui. Ex pcilio Toleta. lxxxij. c.

¶ Palea.

De seruoꝝ ordiatiõe qui passim ad grad⁹ ecclesiasticos ꝓmouẽt: placuit oibus cũ sacris canonibus cõcordare. ꝛ statutũ est vt nullus eꝝ deiceps eos ad sacros ordines ꝓmouere ꝓsumat: nisi pri⁹ a ꝓpꝛijs dñis libertatẽ ꝓsecuti fuerit et si quilibet seru⁹ dñm fugiens: aut p litteras aut adhibitis testib⁹ munere ꝺducꝫ vel coꝛruptꝫ: aut q̃libet calliditate vl fraude ad gradus ecclĩasticos puenerit: decretũ est vt deponaꝫ ꝛ dñs eius eũ recipiat. ¶ Si vero auus aut pater ab alia pria i aliaꝫ migrãs: in eadẽ prouicia filium genuerit: ꝛ ipse filꝰ ibi dẽ educatus est: et ad grad⁹ ecclĩasticos ꝓmotus fuerit et vtrũ seru⁹ sit ignotum sit et postea veniens dñs illius legib⁹ eum acquisierit: sancituꝫ est: vt si dominus eius illi libertatẽ dare voluerit: i gradu suo ꝓmaneat. Si vero eũ cathena seruitutiꝫ a castris dominicis abstrahere voluerit: graduꝫ amittat qꝛ iurta sacros canões vilis pꝛsona manens sacerdotij dignitate fũgi nõ potest. Itẽ ex concilio Martini pape.

¶ Sine patroni cõsensu nõ ordinetur qui patrocinio cuiuslibet est obligatus.

Sine patroni cõsensu nõ ordinetur qui patrocinio cuiuslibet est obligatus. mittere. vñ non possunt reuocare in seruitutem nec tenet lex. C. de epi. et cle. seruus. vbi habes q dño redditur seruus si deserit monasterium: p id quod habes. extra de condi. ap. c. ij. ſz si vult trãsire ad aliud monasterium: tũc distinguiꝫ. vt extra de ser. nõ ordi. eo libentius.

Pfon⁹ q iura põt libertis remittere.

c ¶ Nullum obsequium Dicunt quidam q obsequiuꝫ qõ constitit in non faciendo: scz de non vocando in ius: vel quod in reuerentia consistit: vt de assurgendo non potest patron⁹ remittere: quia illud naturaliter debetur. vt. C. ꝺ bo. li. l. vlti. C. de in ius vo. l. ij. Sz hoc non est verus: qꝛ super eo potest liberus transigere. ff. de condi. inde. l. si nõ fortem. ℌ. libertus. sed bene concedo q generali remissione non tollitur. vt ibi dicitur: ſz speciali: potest. Nec tenet quod est extra de ser. non ordi. ca. nullus. Non enim in eo retineri põt aliquid iuris licet sit arg. contra. j. eo. frequẽs. Jo. Uel melius dic q honesta conditio fuit ibi apposita: quam qꝛ nõ seruabat degradari iubetur in illa decreta. nullus. Bar.

d ¶ Ex clericis. Quod tamẽ facere non possunt nisi probata causa ingratitudinis. vt. xv. q. vij. si episcopus sacerdotibus.

a Seruꝰ sine libertate ordinati an sint in seruitutẽ reuocãdi.

De rebus. ¶ Cetera. Hic agitur quid iuris sit si seruus ordinatur non adepta libertate. Unde nota q si sciente ꝛ contradicente dño ordinat⁹ reuocatur in seruitutem etiã si sacerdos factus sit secũdũ quosdaꝫ licet Hugo hoc neget. vt. j. eodẽ qs aut. Si sciente et non contradicẽte dño fit in genu⁹. vt. j. eo. si seru⁹. Si autem dño nesciente distinguitur: aut episcopo sciente aut ignorante. Si sciẽte episcopo vel eo qui presentat ipsum ordinetur. dupluꝫ restituet domino episcopus / vel presentãs. j. eo. si seruus absente. Si vo episcopo et presentatore ignoꝛãte tunc locum habet hoc caplm.

Ex antiquis regulis.

b ¶ Ante fuerint. Arg. contra. constitutionem extendi ad preterita. iij. questiõe iiij. oñs. ꝛ. q. j. sic quidam. Arg. contra extra de cõstitu. cognoscentes.

c ¶ Religioso priuilegio Ergo videtur q auferatur eis priuilegium clericoꝝ de hoc. lxxxiij. distinc. quisquis.

d ¶ Peculij. Sed nonne peculium domini est? xiij. questiõe ij. illud. que ergo est hec pena? Dic peculij, id est rerum quas post sacerdotiũ est lucratus vel forte habuit vsũ peculij et ille auferetur ei.

Peculium seruꝰ.

e ¶ Aut vicarium. Sed vnde dabit cum nihil habeat? Sz dic q suum videtur esse quod lucratur conniuentibus oculis dñi. ff. de manu. l. iij. Domin⁹ cũ recipiendo rem a seruo ipsius videtur approbare dationem. vt C. de conditioni. ob turpem causam. l. vltima. similiter seruꝰ rei publice cum manumittitur: dabit vicarium pro se. vt. C. de seruis reipu. ma. l. j.

e ¶ Vicarium Argu. q qs dando vicarium liberat se. sic. xxxvj. q. j. de raptoribus. Sed quid si ad pñs non potest hre vicarium: nunquid postea dando liberat se? Satis credo q sic. C. de patri. qui fi. di. l. ij.

Procurator i cã liberali interuenit.

f ¶ Requẽs. Actores. Jd est procuratoꝛes. et sic in causa liberali iterueniꝛe potest procurator: contra id. ij. qstione. vj. si quando. Sed ibi loquit de eo q ipetit. hic ô eo qui impetit. hic habes q ciuiliter agitur. et tamen ad depositionem. sic. xlvij. distinc. quoniaꝫ. contra regulam illam. ff. de mune. et hono. rescripto. et extra de accu. qualit. Sed hoc ideo est: quia alter non posset restitui domino nisi deponeretur.

Si quis obligatus fuerit tributo seruili: vel aliq̃ ꝺditione vl patrocinio cuiuslibet dom⁹: nõ est ordinãdus cleric⁹: nisi pbate vite fuerit et patroni cõsensus accesserit. Ex cõcilio. Tolet. ca. ij. ¶ Palea.

De rebus ꝺo illoꝝ: vel peculio: q a ꝓpꝛijs dñis libertate donantur: vt ad gradus ecclĩasticos promoueri debeãt: statutuꝫ est: vt in potestate dñoꝝ ꝓsistat quicquid ante libertatẽ habuerũt: vtrũ illis ꝓcedere an sibi retinere voluerit. Cetera⁹ si a dñis suis libertatẽ cõsecuti non fuerint: ꝛ ad ecclesiasticos ordines aliquo modo irrepserint: presbyt⁹ peculij amissiõe mulctetur: diaconus vo fact⁹ aut vicariũ pro se pstabit: aut in seruitutẽ reuocabit: ceteri vero gradus non possunt quenq̃ a nexu seruitutis absoluere Unde Gelasi⁹ scribit Martino et Justo episcopis.

¶ Seru⁹ si latenter irrepserit ad sacerdotiuꝫ peculij amissione mulctetur.

Ex antiquis regulis et nouella synodali explanatione ꝓhẽsum est p sonas obnoxias ſuituri cingulo celestis militie nõ pcingi: sed nescio vtrũ ignoꝛãtia aut volũtate rapiamini: ita vt ex hac causa nullus pene episcopoꝝ videaꝫ extoꝛris. ita eñ nos frequens ꝛ pluri moꝝ q̃rela circũstrepit vt ex hac pte nichil penit⁹ putẽ ꝓstitutũ. Actores siqdẽ illustris viri filij nr̃i amãdi graviter ꝓquerunꝫ: hoies suo iuri debitos alios iã i clericos: alios iã in diaconos ordinatos: cũ nõ soluz post moderni cõciliũ (quod tantoꝝ collatione pontificũ sub omniũ saluberrime ꝓuisionis assensu ꝓstat esse pfectũ) huiusce modi psone suscipi nõ deberent: verũetiã si qui forte in diuine cultu militie ãte fuerit⁵ (ignoãtia faciẽte) susceperi: eliminati prorsus ꝛ exuti religioso⁶ priuilegio ad dominoꝝ suoꝝ possessiões iusta debuerunt admonitione cõpelli. Et ideo fratres charissimi eos qs supradictiviri actores i clericat⁹ officio mõstrauerit detineri: discussos ꝛ obnoxios approbatos (cu stodito legũ tramite) sine intermissiõe restituite. Jta vt si qs iã ex his pbyter reperit in eodem gradu peculij⁹ sui amissione mulctatus maneat. Diaconus ꝺo aut vicariũ pstet: aut si nõ habuerit: ipe reddat. Reliq̃ ꝺo officia sciant neminez posse ab hac noxietate (si cõuincit) vendicari q̃ten⁹ hoc ordine custodito nec dñoꝝ iura: nec priuilegia vlla ratione turbenꝫ Itẽ Herculentio Stephano et iusto episcopis.

¶ Seru⁹ clericꝰ factus: seruituti obnoxius maneat.

Hequens equidem ꝛ assidua nos querela circunstrepit de his pontificib⁹ qui nec antiquas regulas: nec decreta nostra nouiter directa cogitãtes: obnoxias possessionib⁹ obligataſ qꝫ personas veniẽtes ad clericale cingulum nõ refutãt. ¶ Nuper etenim rectores illustris femine placide petitorij oblatione conãsti sunt: sabinum marcellianensis: si ue clusionat⁹ vbis antistitẽ anthiochum seruũ iuris patrone sue (absentis domine occasione captata) ad pbyteri honorem vsqꝫ ꝺuctũ: eiusqꝫ fratrẽ leuntiũ clericalis officij priuilegio decoraſ se. Et ideo fratres kñi interfuꝫ pdictos actores et eos

Proba s tio qñ qz reo incũbit

¶ Diuere. hic habes q incũbit onus pbatiõis reo cõtra id. vj. q. vlti. c. vlti. Preterea ei q̃ est in possessione libertatis, pbatio incũbit. Sed dic q nõ habet ideo cõmoda possessoris: qz vicios fuit in possessione. vt. C. de pba. l. vis eius. Uel dic q ideo pbat: qz seruus nõ pt interuertere possessionẽ suã: licz sit fugitiuus. ff. de acquirẽ. possessionẽ. Sz quare nõ cõuenit istos coram seculari iudice: cũ seruꝰ fugitiuꝰ et gerens se pro libero remittendus sit ad fozuꝫ dñi: licet alibi inueniatur? vt. C. vbi et apud quẽ cã sta. l. ſ. Sed hoc facit priuilegium ordinis.

b ¶ Reddi. Queri cõsueuit: quare seruꝰ alienus consecratꝰ dño reddatur: z nõ res aliena cõsecrata: vt. xiiij. q. vj. cõperimus Rh. qz in rebus inanimatis nullus perpẽ ditur dolus: sic. vij. q. ſ. eps. Itez qz ibi est cõsecratio in supficie: ſz in homine est in aia. lex dicit q alia ẽ ratio i homie q̃ in alia re. ff. de lega. i. ſi domus. H. cum alicui. in fi.

Consecratio rei animate z in anima te est diuersa.

c ¶ Uis aut. Repellank. i. restituantur ei. Et sic habes hic q plus valet ꝫdictio q̃ absentia ꝫ regulã. extra de elec. q sicut. Itẽ habes hic q id qõ post probabiles cõtradictionem factuz est cassat nunquid eodem modo eo ipso q aliquid post pbabilem appellationem factuz est cassanduz est statim: quod videtur: vt. ij. q. vj. quotiens. in fi. Dico q nõ nisi pbetur causa appellationis: vt extra de testi. ex parte a de. extra de restit. spolia. audita. ij. q. j. in primis. Sed nõne est cõtrariũ. j. c. ſi seruus. ibi eñ eps sciens condẽnatur in duplum. Sed potest esse q episcopus cõdẽnetur: z seruus restituatur.

sensu admittantur.

Generalis querele etiã vitãda pſumptio: quã prope modum causank vniuerſi. passim seruos et originarios[d] dñoꝝ iura possessionẽqz fugientes: sub religiose cõuersationis obtentu vl ad monasteria sese conferre vel ad ecclesiasticum famulatum conuenientib[9] quoqz presulibus indifferenter admitti: que modis omnib[9] est amouẽda pernicies: ne per christiani nominis ſtitutũ[e] aut aliena iura peruadi: aut publica videatur disciplina subuerti: precipue cũ nec ipsaz ministerij clericalis hac obligatõe fuscari dignitatẽ conueniat cogaturqz p statu militantiuz sibi: conditionẽqz iurgari[f] aut videri (qõ absit) obnoxia: quibus sollicita competẽter iterdictione prohibitis: quisquis episcopus vel prebyter et diaconus: vel eorum qui monasteriꝭ pesse noscũtur: huiusmodi psonas apõ se tenẽtes[g] non restituendas patronis: aut deinceps vl ecclesie seruituti[g]: vel religionis cõgregationibus putauerint applicãdas: nisi voluntate forsitan dominorum suorũ sub scriptiõis testimonio primitus absolutas vel legitima transactione[h] concessas periculũ se propriꝭ honoris nõ ambigãt cõmunionisqz subiturosſi super hac re cuiusqz veraz nos querela pulsauerit. Magnis quippe studiꝭ secundũ beatũ petrũ apl̃m pcauẽdũ est ne fides z disciplina dñi blasphemet. Jdẽ nichil perire credim[9] ecclia sticis vtilitatibus si que sũt aliena[a] reddank[b]. Hoc tunc obseruandũ est: cũ dñs z seruus eiusdẽ pfessionis iueniunk. ceteraz si iude[c] mãcipiũ christianum emerit iudicis vel epi auctoritate: etiaz eo inuito ad libertatẽ debet perduci. Unde Gregoꝰ libertano epõ. ¶ Ad libertatem perducantur mancipia christiana a iudeis comparata.

Mancipia xpiana[b] quẽcũqz iudeũ ppar asse patuerit: ad libertatẽ[e] iuxta legũ pcepta sine oi ãbiguitate pducite[f]: me (qõ absit) religio xpiana iudeis subiecta polluak. Itẽ ex cõcilio toletano. iiij. ¶ Officia publica iudeis non sunt cõmittẽda.

Nulla officia[g] publica iudeis iũgank p que eis occasio[h] tribuak penam xpianis iferre. Si ño xpiani ab eis in iudaismo ritu sunt mac'lativel etiã circũcisi: nõ reddito[i] pcio: ad libertatẽ z religionẽ redeant xpianam. De his aũt q in ifidelitate ẽpti ad graz baptismi venire desiderant qd fieri debeat Gregorius papa scribit fortunato neapolitano epõ.

Origia rij qui sunt.

Ascpticij dupliciter fiunt.

Serui iudeorũ si volũt baptizari an erit[9] liberi pmotus manet.

a ¶ Aliena. xij. q. ij. fraternitas. J. xiiij. q. vj. ſi res pter quam.

b ¶ Reddank. Postqz scit eccla ea esse alteri[9]. Sz pone q prelat[9] sciat rem nõ esse eccle: nunqd sta tim tenetur resti tuere? videt hic q sic. et extra de symo. p tuas. in fi. z extra de po. bone. qz bonam fidem dz agnoscere. vt. ff. mandatus. Dico q si diffidit ô iure ecclesie denũciabit illi quẽ credit dñm vt rẽ petat: nec in hoc facit fraudẽ: vt ff. de nego. gest. atqui natura. H. cũ me absente. z de hoc inuenies xxxiij. questi. vj. ſi vero.

prelat[9] qd facẽ dz ô re quãſcunõ esse ecclesie sue. ij. qs.

c ¶ Jude[9]. Distingue: aut seruꝰ iudei est vernaculus. i. ex puella ancilla natus: aut emptus. Si est emptus[9]: aut emit eum antecq̃ fuit xpianꝰ: aut post. Itẽ si emit eum ante: aut cã seruiẽdi: aut cã mercimonij. Uernaculus si vult fieri christianus statim erit in libertatez nullo pcio dato. vt. C. de episco. z cleri. deo nobis. Sicut ei empt[9] ad seruiendũ sine pcio liberak si vult fieri xpianus: multo magis qui natus est ex ancilla ppria sine pcio liberak si vult fieri christian[9]. Dicit eni Gregoꝰ. p illo solo dãdũ precium qui causa mercimonij est emptus. vt. J. e. fraternitatẽ. Si aũt est emptus postqz fuerit christianus: liber efficit nullo pcio dato: qz cõmercũ christiani penit[9] est ei interdictũ: vt J. e. mancipia. Si aũt esset emptus dum esset paganus: si causa seruitꝰ est emptus z vult fieri christianus liber efficit sine pcio. vt. J. e. fraternitatẽ. Si aũt causa mercimonij est emptus: si eũ venalẽ nõ exponit infra tres menses: postea sine omni pcio liberak: qz pſumit q̃ ad seruiendũ eũ emerit. vt. e. dist. c. fraternitatẽ. Si aũt infra tres menses eum exponit venalẽ: z forte eũ vendere non põt: si vult fieri christianus liberak relicto precio duodecim solidorũ. ex de iude. c. ſ. Idem per omnia in seruis paganorũ: lz hug. dicat q si vernaculus pagani fiat christianus tenet seruire dño suo fm illũ apl̃i. Quicũqz serui sũt sub iugo infideliũ dños suos oñi honore dignos arbitrẽtur. Et alibi. Serui subditi estote dñis rẽ. Et fm hoc põt paganus eẽ dominus christianus: sed non fieri.

d ¶ Ancipia christiana. Ante emptionem.

e ¶ Ad libertatẽ. J. xvij. q. iij. iudas qui cõtra. Sed hic de eo agitur: quem constat esse christianũ: ibi de eo qui mentitur se esse christianũ vt eũ adat in gñ seruitutis.

f ¶ Perducite. i. perductos ostẽdite. qz statim liber est. ex de iude. ca. ij. tamen coloni possunt esse iudeorũ: vt ibi dr. Sz nunqd christianꝰ potest emere iudeũ mãcipiũ? sic. tamẽ vt cum illo nõ moretur: vt. xxviij. q. j. ſepe. z ca. nullus. Johan.

g ¶ Nulla officia. J. xvij. q. iij. pstituit.

h ¶ Occasio. Arg. q̃ nemo cogitur sibi eligere exosum: vt. lxxij. dist. c. vl. Johes. argu. liiij. distun. ca. ſ.

i ¶ Non reddito. fm legẽ decapitak. C. ne iudeus christianũ manci. l. vnica.

k ¶ Paternitatẽ. ¶ Uẽditi fuerit. i. debẽt vẽdi: z tũc cũ emptor nõ inuenik nõ pdit seruꝰ pcũ. ar. xvj. q. iij. placuit. vel forte vẽditi fuerãt. sed emptor absentauit se aliqua de causa.

l ¶ Percipiãt. dat. xij. sol. p meliori mãcipio. vt ex de iude. c. ſ. Sz qd si nemo ipm vult redimẽ? Querat pcũ ostiatim. vt. ff. de manu. l. iij. aut seruiat. v. an. C. de cap. l. vl. z. xxxvi. q. ſ. de raptoribus.

vẽdere cogitur qñqz rẽ suã.

l ¶ Percipiãt. Sic g̃ aliqs cogit vẽdere rem suam vt. xiij. q. vj. comperimus.

Futurꝫ pteritꝫ pteri to põit

m ¶ Emerit. i. emet. sic qñqz futurꝫ ponit p preterito vt. lxiij. di. nosse. ibi ponit forte puentũ p puenisse.

sic.ff.de verb.sig.verbū erit.ꝛ.ff.de leg.iij.etiā.ꝛ.ff.distinc.l.ponderet.

a ¶ Dicit.i.psumit.ꝛ hoc est psumptio iuris. et dicunt quidā q̄ contra hanc psumptionē nō admittitur ꝓbatio:cū hec non tm̄ psumat:sed etiā statu at ius. vt extra de regu. vidua. extra de ap. per tuas. Et isto cōcedo: q̄ vbicūq; nō tm̄ psumit ius:sed etiā aliq̄d certi statuit: q̄ non admittatur ꝓbatio in cōtrariū:licet h. cōtrariuz dicat. vt xxvij.q.j. nec alia. et.xxxv. q. iij. extra ordinaria. j. xvij. q. iiij. in venditionib⁹. Joh. Ego credo q̄ semp admittitur ꝓbatio i ꝯtrariū:nisi ius statuat q̄ nō admittatur.ō hoc habes.l.dist. ferrum.B.

ꝓbatio admittāt ꝯ psumptionē.

b ¶ Absente. Videt ei eps tunc cū eo dispē sasse.si.xxviij. distin.diaconi. Et est ar. ad hoc q̄ epus dispensat ipso facto circa notū vt dixi.l.distin.q̄ in aliquo.

c ¶ Officio. De dispensatione fauore libertatis.deberet ei deponi:q̄ furtū p̄misit corporis sui. vt.C. de ser. fugi.l.j. Sz quid si isti nō habent vnde soluant? tunc dico istum reddendū dño: vt.ff.ea.ex antiquis.ar.ff. de eo per quem factū est.l.ylti.

Furtū suū ꝓ sui ꝯ mittit.

d ¶ Recompenset.ꝛ si habet ꝓpriū: alioquin non.q̄ delictum psone tē.vt.xvj. q.vj.si epm.ex ō asp. repheē sibilis.

e ¶ Supplicauerit. Et sic ptz q̄ non semp p̄unt ordinatus q̄ occultat crimen suū

nec dñs qualibet occasiōis specie hunc audeat venūdare:sed ad libertatis pculdubio p̄mia perducat.q̄ hunc nō ad vendendū:sed ad sibi seruiendū dicit[a] cōparasse.

Idem Januario carolita. episcopo. ¶ Dalea.

Si quilibet iudeorum seru⁹ ad venerabiliora loca fidei causa ꝓfugerit nullaten⁹ eū patiamini p̄iudiciū sustinere. Sed siue oli xp̄ianus siue nunc fuerit baptisatus:sine vllo christiano rū pauperū damno religioso ecclesiastice pietatis patrocinio modis omnib⁹ defendatur. Item ex concilio toletano. ¶ Dalea.

Et si iudeoruz serui in ecclesijs conuersi ad christi gratiā cōuolauerint libertati donentur.

Ex concilio maticeñ. xvj. ¶ Dalea.

Presenti concilio deo auctore sancimus: vt nullū christianū mancipiuz iudeo deinceps seruiat: sed datis p̄ quolibet bono mancipio duodeci solidis ipsum mancipiū quicūq; xp̄iano ad ingenuitatē seu ad seruitiū licentiā habeat redimēdi:ꝛ si christianus fieri desideratꝛ non permittit:sikiter faciat: q̄ nephas est quem christus dñs sanguinis sui effusione redemit: blasphemū christiane religionis vinculis tenere: q̄ si acquiescere statutis nostris quicunq; iudeus noluerit q̄diu ad pecuniā cōstitutā venire distulerit:liceat mancipiū ipsum cum christianis (vbicūq; voluerit) habitare.

Item ex concilio Aurelianensi. ¶ De eodem.

Si seru⁹ absente[b] dño: aut nesciente: epo tm̄ sciente q̄ seruus sit:aut p̄br aut diaconus ordinat⁹ fuerit: ipso in clericat⁹ officio[c] permanente:epus eum dño suo cuz duplici satisfactiōe recōpenset[d]. Si vero epus euz seruū nescierit:qui testimoniū p̄hibent: aut supplicauerint[e] eum ordinari simili redhibitiōe teneantur obnoxij. Item Leo imperator omnibus episcopis. constitutio noua. ¶ De eodem.

Si seruus sciente[f] ꝛ nō cōtradicente dño suo in clero fuerit ordinatus: ex hocipso liber ꝛ ingenu⁹ erit. Sed si ignorante dño licet ei intra spaciū vnius[g] āni et seruilē[h] fortunā p̄bare:ꝛ seruū suū[i] accipere:verūetiam si legitimo ꝓbato experimēto monachus efficiat: euadit iugū seruitutis. Debent eñ per trienniū[k] āteq̄ monachi efficiant:in monasterio permanere: postea vero si monachi effecti fuerint: liberi efficiunt. Episcopalis[l] ei ordo liberat a fortuna seruili vel ascriptitia sed non a curiali[m]:siue officiali. nam ꝛ post ordinationē durat: sed etiam ius patrie potestatis soluit epalis dignitas Ascriptitios ꝯo in ipsis possessionibus clericos etiā p̄ter voluntatem dñoꝝ fieri committimus. ita tm̄ vt clerici facti ipositaz sibi agricultura

Ordo liij.ps.

Ordinatus

Ordo p̄fert scīēties militie.

Monachi latent.

cum christianis (vbicūq; voluerit) habitare.

Item ex concilio Aurelianensi. ¶ De eodem.

Si seruus absente[b] dño: aut nesciente: epo tm̄ sciente q̄ seruus sit:aut p̄br aut diaconus ordinat⁹ fuerit: ipso in clericat⁹ officio[c] permanente:epus eum dño suo cuz duplici satisfactiōe recōpenset[d]. Si vero epus euz seruū nescierit:qui testimoniū p̄hibent: aut supplicauerint[e] eum ordinari simili redhibitiōe teneantur obnoxij. Item Leo imperator omnibus episcopis. constitutio noua. ¶ De eodem.

Si seruus sciente[f] ꝛ nō cōtradicente dño suo in clero fuerit ordinatus: ex hocipso liber ꝛ ingenu⁹ erit. Sed si ignorante dño licet ei intra spaciū vnius[g] āni et seruilē[h] fortunā p̄bare:ꝛ seruū suū[i] accipere:verūetiam si legitimo ꝓbato experimēto monachus efficiat: euadit iugū seruitutis. Debent eñ per trienniū[k] āteq̄ monachi efficiant:in monasterio permanere: postea vero si monachi effecti fuerint: liberi efficiunt. Episcopalis[l] ei ordo liberat a fortuna seruili vel ascriptitia sed non a curiali[m]:siue officiali. nam ꝛ post ordinationē durat: sed etiam ius patrie potestatis soluit epalis dignitas Ascriptitios ꝯo in ipsis possessionibus clericos etiā p̄ter voluntatem dñoꝝ fieri committimus. ita tm̄ vt clerici facti ipositaz sibi agricultura q̄s est contra ꝯ. vt dixi.l.di. ex penitentib⁹. Itē patz hic q̄ epus tenetur p̄uidere ordinato cū alter eū exāmunat. vt.ē.xxiij. di. quando.

Ordinato tenetur epus p̄uidē.

f ¶ Seruus. ¶ Sciente. Argumentū de tacitur-nitate. extra de his que fi. a p̄la. ca. ij. et dixi xxvij. distin. diaconus. et. xxviij. di. diaconi.

g ¶ Uni⁹. Sz qualiter hoc stare potest in p̄sbytero vel diacono. nam episcopus debz ser uare interstitia temporū que sūt inter. j. lxxvij. distinc. in singulis. sed si obseruauit:cō stat q̄ plus steterit q̄ per annuz

iij.ps. Epus in ter ordinan. duz dz in singulis. sed obseruauit:cō stat q̄ plus steterit q̄ per annuz re interstitia tpm.

Dicunt quidam q̄ iste fuit ordinatus sine examinatione ꝛ nō obseruatis interstitijs. Uel dic q̄ erat grandeuus vnde vsq; ad annū potuit p̄moueri in diaconē. vt. lxxvij. distin. monachus. Uel dic q̄ annus iste incipiat nō a tēpore ordinationis:sed a tempore scientie. argu. xxvij. q.j. si quis incognitus.

h ¶ Seruilē. Plus enim valet ordo q̄ scientia et nullitia. vt. ff. de libe. cau. qui de libertate. in fine.

i ¶ Seruum suū. Cum distinctiōe. ē. e. ex antiquis.

k ¶ Per triennium ad monachatū datur triennium: ad clericatuz annus: q̄ clerici sunt in publico: ꝛ mōachi latent.

l ¶ Epalis. et etiā sacerdotalis. vt. ē. e. ex antiquis.

m ¶ Sed nō a curiali. quidā dicunt ista ꝛba nō esse in ista lege: ꝛ verū est q̄ in illa nō ponunt: sz alibi

vt in auc. de sanctis. sed hoc q̄dē col. ix. sz ꝑm hec iura canonica hoc non tenet: quia cum ordo liberat a seruili fortuna: multo fortiꝰ a curiali. q̄ autē dignitas liberat a ptāte ꝓpria: hēs in auc. ꝓstitutio q̄ de dignu. col. vj. et. C. de decu. l. vl. ꝛ in auc. vt ordinarie ꝓfec. colla. v.

a ¶ Admiserant. hoc non tenet: vt. ē. ea. qui cūq;.

Admittūt.

b ¶ Origi narijs. tales eñ liberi sunt: vt. C. de agri. ne diuti us. c. ij. Jo.

Origi liij.ps

Abbas.

c ¶ Liberq; si manumittit seruꝰ eccl̄ie duo dabunt loco illi⁹: vt. xij. q. ij. ē⁹. sz abbas nihil hz ꝓpriū vt xij. q. j. nō dicatz Uñ nō pōt facere hanc recōpēsationem.

Abbas nihil ꝓ priū hz.

d ¶ Propriū. q̄ nemo pōt pl⁹ iuris in aliū tē. vt ex de dona. inter vi. ꝛ vx. nupt. ff. ō reg. iu. nemo. j. q. vij. dat bertū. sz fallit ex de elec. suffragaueis. ff. ō acq. re. do. nō est nouū.

e ¶ Alienari. xij. q. ij. si ds. nisi in casib⁹. vt. ff. ō pig. ac. si quenerit. ꝛ inst. q̄. ali. nō li. §. j. et. ff. de vsufruc. l. q̄ nostrum.

f ¶ Propriū. si. extra de iure pa. q̄ autem.

g ¶ In alio capitulo. j. xvij. q. iij. in vendinonibus.

m ¶ Ultos de.

b ¶ Nega

adimpleant⁸. Item Leo papa omnibus episcopis.

Admittūt passiz ad sacrū ordinē: q̄bus nulla natalitū nulla moꝝ dignitas suffragat: zq̄ a dñis suis ꝓsequi libertatē minime potuerit ad fastigiū sacerdotij (tāq̄ seruilis vilitas hūc honorē capiat) puehūt Ab his itaq; fratres charissimi oēs vſe puincie abstineāt sacerdotes. ꝛ nō tantū ab his sed etiā ab alijs originarijs[b] vel q̄ alicui conditioni obligati sūt volum⁹ tēpari: nisi forte eoꝝ petitio: aut volūtas accesserit: q̄ aliq̄d sibi i eos vēdicāt ptātis ꝺ e seruis monasterij q̄rit an ecclīasticis officijs possit aggregari an nō. Sed famuli ecclīarū nō sunt ordinādi sicut supra dictū est: nisi a ꝓprijs episcopis libertatē consequātur. Porro seruus monasterij libertatē consequi non valet. Non ergo ad clericatuz sibi accedere licet. Quod autē liber fieri nō possit: probat auctor. viij. synodi i qua sic statutuz legitur.

¶ Monasterij seruuz abbati vel monacho non licet liberum facere.

Abbati vel monacho monasterij seruuz nō licebit facere liberuz[c]. Cui eñ nihil ꝓpriū[b] habet: libertatē rei aliene dare non potest. Nam ꝛ sicut seculi leges sanxerūt: nō potest possessio alienari[c]: nisi ꝓprio[f] domino. Ꝺ ac autē auctoritate ꝓhibentur serui adipisci libertatē recedendi ab obsequio monasterij: sed nō ꝓhibentur nancisci libertatē ꝓmouēdi ad sacros ordines. Potest eñ i sacris ordinib⁹ cōstitut⁹ monasterij obsequio ꝓpetuo ꝺseruire: ac sic ꝟu⁹ mōasterij ꝛ libertatē adipisci: ꝛ sacris officijs associari valet. Unde in alio[g] capitulo prefate ꝓstitutiōis hec causa redditur. Iniustuz eñ est vt mōachis rurale opus faciētibus serui eoꝝ ocio toꝝ peant: ac delicijs affluant.

Quod autē serui ecclesiaꝝ (quo nomine etiā monasteriꝝ seruos significari intelligimus) ad sacre religiōis ꝓpositū debeāt assumi: auctoritate Gregorij ꝓbatur q̄ i gñali synodo residēs dixit.

¶ Si conuersatiōis ꝓbate fuerit famul⁹ ecclesie potest ordinari.

Multos de ecclīastica familia nouim⁹ ad oi potēt⁊ seruitiū festinare: vt ab hūana seruitute liberi in diuino seruitio valeāt i monasterijs conuersari. Ꝺ si passiz admittim⁹: oib⁹ fugiē di ecclīastici iur⁊ dñiū occasionē ꝓbem⁹. Si vero festinātes ad oipotētis seruitiū incaute retinem⁹: illi iuenimur negare[b] quedā q̄ dedit oi[i]. vnde necesse ē vt si q̄s exviris ecclesiasticis vel secularis militie[k] seruitute ad dei seruitiū conuerti desiderat: ꝓbetur prius in laicali habitu constitut⁹. ꝛ si mores eius atq; ꝓuersatio bono desiderio illius testimoniū ferunt absq; vlla retractatiōe in monasterio oipotenti domino seruire permittatur: vt ab humano seruitio liber recedat: q̄ diuino amore districtiōē appetit subire seruitutē. Si autez et in monachali habitu secūdū patruz regulas irreprehensibiliter cōuersat⁹ fuerit post prefixa a sacris canonibus tēpora iam ad quodlibet ecclesiasticū officium ꝓuehat si tamē illis nō fuerit criminib⁹ maculatus: q̄ in veteri testamento morte[l] mulctantur.

Ecce qñ ꝛ ad cīcatū assumi valeant vl̄ qñ nō admittātur. liberti q̄z nō sūt ꝓmouēdi ad clez nisi ab obseq̄is sui ꝓroni fuerit absoluti

seruos manu mitte re est opus mie. v.ps.

Media via tenēda

a Rohibenduz est. ¶ Fuerint.id ē viverint.vel etiā eoz heredes.vt.C.de liber.z eoz li.liber tine. filius tñ liberti pōt.vt.ff.ō obsequis liber.heres. C.de opis libertoz.q ex liberta.sec' tñ est in libertis ecclia z. vt.ē.e.qui ex famulis.q eoz dña.s. ecclesia nunq̄ moūit. vt xij.q.ij.liberti.

Ecclia nunq̄ mouit.

Undei gcilio Elibertano.

¶ Ubsq patroni assensu:liberti nō pmoueāt ad clerū.

Rohibenduz est vt liberti q̄z patroni in seculo fuerint[a]: ad clerum nō promoueantur.

Distinctio.lv.

Orpore vo viciati[b] similiť a sacrs officijs phibētur. Uñ gelasius papa scribit dicēs

¶ Qui de monasterialibus disciplinis ad clericale munus accedit:z de laicis: ante acta eiz vita examinetur.

Risc igiť p sua reuerētia manētib istitutis:q q̄dēvbi nulla reruz vel tēpoz viget angustia regularit gpuenit custodiri: qz eatenꝰ eccle vel cūctis vel sufficietib[c] puuate sunt mistrs: vt plebib ad se ptinētib di uina mūera supplere nō valeāt:gcedim vt si q̄s monasterialib disciplinis eruditus ad clericale munꝰ accedit:etiā de laicis añacta eiz vita reqrat. ¶ Ne sit aliq̄ facinoze ifect: vl illat: vl bigam vl ab adolescētia sordidat: vl corpeviciat vl futilis vel origiarie gditiōis vel curie:vel publicaz rerū negotijs implicat: vl publica pnia notat: vl nlla gruētz

Orpe viciati fūt a p motiōe repellendi.

b ¶ Corpe vel ro viciati. h agit de corpo. viciatis. z q pena debeat ordinato rib taliū. Notz dum q spōte viciati i q̄cūq̄ mēbro:repelluntur a pmotiōe z deijciunt iā pmoti. vt j.e. pētētes. sunt em sui homicide.j.e. si q̄s. z ca.q partē. Si aūt casu viciati sunt corpe. s. ab hostib iuuti vel gpter egritudinem voluntarijsiue a se siue a medicis:non obstat eis.j.e. si q̄s a medicꝰ Si autem als sunt viciati:aut tpi insistebāt operi licito:aut operi illicito. Si illicito:repellunt. Si licito z sunt viciati i minimis mēbris siue occultꝰ nō repelluntur a pmotione. vt.j.eo.q partē. z ca. eunuchꝰ. Sed si in magnis z manifestis:nō pmouētur. vt.j.e. z enāgelica. Si ergo aliqs i ptncipalib mēbris.scz in oculo vel manu habet enorme vitiū nō pmouet: sec' si modicū z q nō generet scandalū: vt extra de cleri.egro. vel debili.c. pbyterozz. extra ō corpo. vicia. ca.j. z ij. Johan.

Undei gcilio Elibertano.

¶ Ubsq patroni assensu:liberti nō pmoueāt ad clerū.

Rohibenduz est vt liberti q̄z patroni in seculo fuerint[a]: ad clerum nō promoueantur.

Distinctio.lv.

Orpore vo viciati[b] similiť a sacrs officijs phibētur. Uñ gelasius papa scribit dicēs

¶ Qui de monasterialibus disciplinis ad clericale munus accedit:z de laicis: ante acta eiz vita examinetur.

Risc igiť p sua reuerētia manētib istitutis:q q̄dēvbi nulla reruz vel tēpoz viget angustia regularit gpuenit custodiri: qz eatenꝰ eccle vel cūctis vel sufficietib[c] puuate sunt mistrs: vt plebib ad se ptinētib di uina mūera supplere nō valeāt:gcedim vt si q̄s monasterialib disciplinis eruditus ad clericale munꝰ accedit:etiā de laicis añacta eiz vita reqrat. ¶ Ne sit aliq̄ facinoze ifect: vl illat: vl bigam vl ab adolescētia sordidat: vl corpeviciat vl futilis vel origiarie gditiōis vel curie:vel publicaz rerū negotijs implicat: vl publica pnia notat: vl nlla gruētz

Orpore viciati fūt a p motiōe repellendi.

b ¶ Corpe vel ro viciati. h agit de corpo. viciatis. z q pena debeat ordinatorib taliū. Notz dum q spōte viciati i q̄cūq̄ mēbro:repelluntur a pmotiōe z deijciunt iā pmoti. vt j.e. pētētes. sunt em sui homicide.j.e. si q̄s. z ca.q partē. Si aūt casu viciati sunt corpe. s. ab hostib iuuti vel gpter egritudinem voluntarijsiue a se siue a medicis:non obstat eis.j.e. si q̄s a medicꝰ Si autem als sunt viciati:aut tpi insistebāt operi licito:aut operi illicito. Si illicito:repellunt. Si licito z sunt viciati i minimis mēbris siue occultꝰ nō repelluntur a pmotione. vt.j.eo.q partē. z ca. eunuchꝰ. Sed si in magnis z manifestis:nō pmouētur. vt.j.e. z enāgelica. Si ergo aliqs i ptncipalib mēbris.scz in oculo vel manu habet enorme vitiū nō pmouet: sec' si modicū z q nō generet scandalū: vt extra de cleri.egro. vel debili.c. pbyterozz. extra ō corpo. vicia. ca.j. z ij. Johan.

e Risc. ¶ Uel sufficiētibus. Ubi em non est copia aliorū: bene assumuntur minus legitimi. vt.ff.de decu.gener aliter.ff.pen.sic alis in defectū p bationū admittit minus idoneus testis. vt.iij.q.vij. ff.item in criminali ver.itē serui.xiij.q.ij.c.ij.

Legitimis de ficiētib assumūtur minus legitimi.

d ¶ Monasterialibus.hic vtdetur q monachi nō possūt esse prelati ecclīarum secularium: nisi ex dispensatiōe.extra de capel.mona.ca.in ecclesijs. extra de sta.monach. ca.ij. hug. dicit q de iure possūt dum tamen habeant et abbaz z episcopi cōsensum.xvj.q.j. cuz ptvltate. et. c. doctos. De regularib hēs q licite pñt. vt extra de sta.mo.c. ij. Jo. Credo q de iure cōmuni possunt pmoueri:si possunt secum habere socius sui ordinis vt extra. e. tutu. monachi.

Annus bissextꝰ dies factuz suum.

f ¶ Anno. Nota hic annum cōputari a tempore scie.vt.xvij.q. ij. si q̄s icognit xj.q.vj.ℌ. bidnū. Quid si annꝰ sit bissextilis i quo aliqs suspēsꝰ est nūq̄d sufficit ab stinere.ccclxv.dieb: nō videtur quia illi duo dies habent pro vno vt extra de ver. signifi. quesiuit.sed nō est ita.vt.ff.de sta.li. cuz heres .ℌ.fuch.q. hoc ca.loquitur de viciatz in alia: z ōstū ad hoc facit ad propositum magistri.

Annus bissextꝰ dies factuz suum.

f ¶ Anno. Nota hic annum cōputari a tempore scie.vt.xvij.q. ij. si q̄s icognit xj.q.vj.ℌ. bidnū. Quid si annꝰ sit bissextilis i quo aliqs suspēsꝰ est nūq̄d sufficit ab stinere.ccclxv.dieb: nō videtur quia illi duo dies habent pro vno vt extra de ver. signifi. quesiuit.sed nō est ita.vt.ff.de sta.li. cuz heres .ℌ.fuch.q. hoc ca.loquitur de viciatz in alia: z ōstū ad hoc facit ad propositum magistri.

g Enitētes. ¶ Dissoluet. argu. aliquē vēire cōtra factū ppuum. si.xxxv.q.ix.q quis.xij.q.j. certe.extra de ele.nosti. Argu.cōtra de cle.pluga. diuersis fallacys.extra de pcēs.prebē.cū sup questiōe. extra de fi.presby.veniens. Uel dic q ipse dicitur dissoluere:qz ob ignominiā suu dissoluit.sic.lxx. dist. nemīne.z.xxj.q.ij.c.j.cū enim ob hoc sit dignus depositione ipsemet non dissoluet. Joh. So. De iure communi non potest aliquis venire contra factum suuz nisi in casibus expressis in iure. B.

Venire pt q̄s factuz suum.

a ℌi quis. ¶ Abscinderit. Ex ldignatione vel etiā cā continentie.

Origenes eunuchū se fecit.

b ¶ Clericus Sz q̄d dices de origene q̄ se eunuchū fecit vt liberius in occulto posset pdicare tēpore psecutiōis ecclie mulieribus:tñ postea apud cesariā factus est sacerdos:z ītē marc pcidit sibi pollicem:vt sic fieret indignus sacerdotio:et tñ postea factus est sacerdos: vt legit in hystoria ecclesiastica. Sz hec nō sunt trahenda ad cōsequentiā.iij.q.j.c.vlt. vij.q.j.petisti.

Marc sibi pollicē pcidit.

c ¶ homicida. Nō q̄ homicida sit:sed ppter homicidij periculū quod segui poterat sectiōez dicit homicida. sicut qui ifantez exponit homicida dicit.lxxxvij. di.ca.vlti. Et est ar.q non est consider andū quid eueniat:sz quid euenire possit. vt.xxij.q.j.in no uo.xxj.dist. deniq̄.xxiij.q.v.relegentes.ff.de his qui deie.si vero. ℌ.penul.z.C.de vsufruc. si ambigutatē. Arg.cōtra.xxiij.q.v.de occidendis.

d ℌj q. ¶ Uicio.ē.xxiij. mēbra di.maritū.cē.

mēbra pōt q̄s q̄nq̄ diminuē vt hie. z Elay.

e ¶ Digiti.forte si hñt supfluos digitos eos posset precidere:sicut vngues:vel dentes nimis.plixos pcidere posset.z hie.fecit secare dētes.z Elayas suā linguā ăputauit.vt.viij.q.j. in scripturis.Ar.cōtra.xxv.dist.ab exordio.vbi dicit q̄ deus nihil supfluū creauit in nobis.z est argu.ad hoc.ē.e.si quis.vbi dicitur inimicus.

f ¶ Precipiūt.i.pmittunt.sic.xxxj.q.j.hac ratione

Siplicati pcēdū ē.

g ¶ Casus.sic simplicitati z ignoātie venia tribuatur.j.de ese.di.ij.c.ij.z ex dere permiscuum vniuersorum.tamē casus non excusat in amotione terminoꝝ.ff. de termi.amo.l.ij.

h ¶ Similiter Jstō respicit vltimam partem capituli.

i ℌj quis a medicis. Medicus licite pmouetur: si eū nō remordet cōscientia. extra de eta. z qualit. ad aures.ei enī nō imputatur euētus mortalitatꝫ ff.de offi.pñs.illicitas.ℌ.sicuti. et tamē imperitia eius culpe ānumeratur.ff.ad.l. aquil.idem iurs. circa medium.

medicꝰ pōt pmoueri

k ¶ Defectus est.vt tñ non pariat nimiam deformitatē. vt exde cle.egro.presbyterum.

l ¶ Audentꝫ Qui em sibi audet manū auferre: multo potiꝰ alijs auderet.vt ff. de edil.edic. cuz autē.ℌ.excipitur.

m ¶ Aut dñi. Qui aūt seruuꝫ castrat/punitur capite:z seruus et locus in quo hoc factū est cōfiscātur.C. de eunu.l.j.

n ¶ Unuchꝰ. Talis ei vitiosus est. vt ff. de edili. edic. cū aūt.z q̄nq̄ pcioſt.ff.ad.l.aquil.si seruus.ℌ. z si puerum.

o ¶ Si in pse cutione. Non est ergo necesse seruare carnem illam vel pulluerem vt dicunt vulgares.

p ¶ Natus. Ut frigidus.

q ℌj q̄s p egri. ¶ Nō p disciplinā. Ut videat cora hoibus ei ptinētia. z forte hoc facit ppter

hypocrisim. sic xxxv.dist.ecclesie pūnceps.

a claud⁹ an posit prohibere

S Iquis. C Claud⁹ Non tñ vt oporteat ipm venire cū baculo ad altare. vt de cōsecra.dist.j.nullus eps. tñ sm legē vetere claudus nō p mouebat. xlix. dist.c.j.ꝛ vlti.

b Ator pñ.

C A normannis. De isto normānis ferocitate habes.j.vij.q.j.sciscitaris.

C Sinistre. idē si dextre duxtñ non fit deformitas magna. ex.e.c.j. et ex de cleri.egro.pbr. marie si nō amisit aliquē ō illis p quos fit signū crucis.

P Recepta.

d C Debiles.s. volūtate ñ casu.

e C Inferiores. Videbat q̄ iste nō posset eē sacerdos: qz nec miles esse posset nisi haberet ad min⁹ vnū testiculū. ff. de remissi.cū vno.

Wiles' ec non pt q̄ ca rct testiculus.

f C Postmodū Ar. q̄z qs quenit ad statuz a q̄ nō pt icipe. tñ tolerat. xxix.q.vj.platū. xxx.q.i. ad limina. xxxij.q.vij.hi q.ꝛ.c.neq; Arg. ℨ extra de eta.ꝛ quali.c.j.

S Euangelica admonitio.

g C Innitus. Arg. est ad q̄stionē q̄ si spōsa ē oppssa a sponso nō possz intrare religionē: qz nō pdest ei q̄ innupta ē passa. quid de hoc sit in questiōibus dixi. tñ qui oculū amisserit remanet tutor. vt. C. de existimat posse a se carnales cōcupiscētias āputari: et iō se castrauerit: nō eū admitti decernim⁹ ad aliq̄ clericatus offm. Qz si tā fuerit ātepmotus ad clerū: pbibit⁹ a suo ministerio deponatur.

I tem ex ꝯcilio hylerdensi.

C Non pbibet a sacris ordinibus: qui a medicoꝝ incisione claudus efficitur.

S I qs in ifirmitate posit⁹ cleric⁹ medicoꝝ icisione claud⁹ efficit: pmoueri ad sacros ordines eū nō denegam⁹. I tem stephan⁹ roberto marensi epo.

C Non pbibetur a clero: qui digitū sibi casu abscidit.

I Ator psentiū flauius scilicz cleric⁹ ad sedē aplicā veniēs: detulit a te directā nobꝭ epistolā: qua ida gare studuisti eū a normannis⁹ nup ꝛime captū: sinistre⁶ man⁹ digitū habere abscissū. scisciteris si ob hoc ad ecclesiasticū ordinē valeat promoueri an non. C Mō etiaz nos repiētes q̄ solertia tua magꝭ sup hoc sollicita a sede aplica doceri flagitat: normā iusticie semp sequi desiderans: studiū tue sanctitatis merito collaudam⁹: reuerentiā tuā scire volētes q̄m si ita ē q̄ a normānis digitū ipe habeat abscissuz: ad promouēdū (si als dign⁹ fuerit) nil ei nocebit: eo q̄ quid de his qui a medicis vel dominis siue paganis nō sponte tale quid patiuntur: sacri cē seant canones: dilectionem tuam latere non credimus.

I tem Gelasius papa Paladino episcopo.

C Tempore sinceritatis dignitas accepta: sequenti debilitate non admittitur.

P Recepta canonica: q̄ b⁹ ecclesiastica regit disciplina. sicut nō patiūtur venire ad sacerdotiū debiles⁹ corpe: ita si qs in eo fuerit cōstitut⁹: acsi tunc fuerit sauciat⁹: amittere nō potest q̄ tpe sue sinceritatis accepit. C Stephan⁹ siquidem pbr petitorio nobis ōsteuit oblato: q̄ haberet in subditꝭ oli sibi ꝛ añ annos plimos collatā pbrij dignitatē: quā reuera imaculati corpis iudicio susceperisset: sz nup ꝓpter ꝓuicie vastitatē thuscie quā pre oībus ꝓincijs barbaroꝝ feritas diuersa sectātium et ambiguitas inuexit animoꝝ dum imminentes gladios euadere fuge pre sidio niteretur: acutis sudib⁹ occurrentia sibi septa trāsiliēs iferiores⁶ partes corporis iseruisse suggessit: que vix adhibita curatiōe bienio potuissent abstergi. ꝛ ideo frater charissime supradicto locū suū dignitatēq̄ restitue: quatenus sacrosancta misteria (sicut cō sueuit) exerceat: nec eni ꝓuenit ob hoc auferri ante susceptū ordinē in quo postmodū[f] in ualitudinē corporis casu ꝓbat faciente prolapsus. Hoc aūt nō de oībus mēbris intelligendū est. qui eñ oculuz casu amiserit: licz desit volūtas: tñ sacerdotiū adipisci nō pōt. Unde Gelasius scribit Ruphino epo.

ij.ps.

C Nō sunt ꝓstanda iura sacerdotij: cui oculꝰ erut⁹ ē.

S I euāgelica admonitio iracundiā necvsq̄ ad verbū furentē ꝓsilire permittit. vt si racha fratri suo quis dixerit reus sit gehēne ignis: quali putam⁹ pena plectēdū esse: qui nō solū pugno ipie pcussit in leuitici ordinis hominē misterio seruiētē: sed quasi nō sufficeret ad cedē man⁹ ita (isti gante se diabolo) raptus est ad iracundiā: vt fuste nō solū percuteret: sed etiā erueret oculū fratris? ꝛ quāuis huiusmodi excessus gratiori esset pena plectendus: bene tñ fraterni tas tua fecit ab officio eū pbyterij remouere. hoc tamen sollicitudinis tue sit: vt locum ei penitentie constituas et in aliquo eū monasterio retrudas: laica tantū sibi cōmunione concessa. in loco aūt illi⁹ alium te necesse est ordinare presbyterū. Nā illi cui erut⁹ est oculus/non possunt secundū canones sacerdotij iura cōcedi. neq; eni aliquid ei prodest qui oculū inuit⁹⁸ amisit/cū nec volēs quisq̄ oculū amisisse credendus est: nec sacratissimos canones aliquē casum in amissione oculi ei qui sacerdotiū adipiscendū non impediret suis excepisse[h] regulis inuenim⁹. sed hoc tantūmodo ad prohibitionem fecisse videre. Excepisse. Argumen. q̄ vbi canon nō excipit/nec nos excipere debemus ij.q.v.ꝓsuluisti.

Wat. iij.c.

causa. tuto. frater tuus.

Pens a vni⁹ nō dz esse dimiuz alteri⁹

a C Iniurie. Quia pena vnius nō debet cōuerti in ꝓmiū alterius. ff. ad sille. l. si sequēs. ff. q̄ me. cau.

b C Prouocare. Fraus⁹ delinq̄t q̄ me ad iracūdiā ꝓuocat ꝯ ego. C. ad. l. iul. de vi ꝓuia. qñ. et. xxiij. q. v. cum homo.

dimisio

P Resbyterozuz. hec disti. diuidit in tres ptes. Jn ꝓma ptē ꝓbat q̄ null⁹ illegitime nat⁹ ꝓmouet: nisi in cenobijs vel canonia regulari. ꝛ hoc ꝓbat q̄ ca. vbani q̄ solū ca. ꝓtinet ius cōmune. Secūda ibi. sed hoc. tertia ibi. contra. Johā. de f.

Filij pbroꝝ duplices sūt

c C Pbroꝝ De legitimis nō est dubiū q̄n liceat ꝓmoueant? illegitimi nō. si tñ sint i monasterijs vl cum canonicis regularib⁹ licite ꝓmoueuntur: vt. j.e.c.j ꝛ extra e.c.j.ꝛ.c. ad abolendā. q̄ ingressus monasteriꝰ tollit irregularitatem: vt xvj.q.j. legi. xix. q.vlti.c.vlti.ꝛ in auten. de monachis. in ꝓn. col.j. Licet quidā contrariū dicant/et dicunt q̄ religio circa eos nō ꝓꝰ operat nisi q̄ facili⁹ cū eis dispēsatur. arg. ꝓ eis ly. distinc.cs. ꝓtextis.ꝛ.l.disti.c. si ille. Et dico episcopū posse dispensare circa tales. vt extra eo. veniens.ꝛ ca. ex transmissa. sed solus papa cum eis dispēsat in episcopatu: vt extra de elec. innotuit. Dicunt tñ quidā q̄ circa paternas eccl̄as imediate habendas solus papa possit dispensare. arg. extra eo. ex tua. q̄ non credo per illā decreta. veniens. Joh. Sed certe solus papa dispēsat in hoc casu: vt extra eo.c. dilectus filius.ꝛ extra. eo.c.vlti. vbi de hoc traditur. B.

d P Resbyterozū. Idem de diaconis ꝛ subdiaconis: quia nō est alia causa, phibitionis nisi q̄a timētur in eis exempla paterni criminis: vt xvj.q.j. §. verū. ꝛ etiam, ꝓpter odiū paternū. vt. xv.q.vi. cuz multe. ꝛ xxiij. dist. quando.

e C Filios. Sed nunq̄d hoc ad nepotes extenditur? ꝛ videtur q̄ sic: quia nomine filioꝝ nepotes cōtinētur. ff. de verbo. sig. liberoꝝ. ꝛ argu. ff. ad macedo. filiū. Sed non est ita q̄ odia sunt restringēda. vt nepotes de penu. dist. j. pene. ff. de libe. ꝛ posthu. cū quidā. tol tes ꝓtilitur eñ vicium nē tur.

Filioꝝ appellatiōe

per successionē nez vt. j.e. dñs. ꝛ licz senator non possit ducere illam cuius pater vel mater artē ludicrā fecit: tamen potest illam ducere cuius auus vel auia artē ludicrā fecit: vt. ff. de ritu nup. l. lege iulia. §. j.

f C Cenobijs. Sed hoc ad facilitatē dispēsatiōis referas vt quidam dicunt. Idem est vbicūq̄ conuersentur religiosi: quia locus non sanctifi cat homines. vt sanctifi. xl. distin. non locus. nam cōuersati in monasterijs sepe deteriores sunt alijs. vt xlvij. dist. quātū libet.

Loc⁹ sanctificat

g C Sed hoc intelligendū est Jstō spectat ad principiuz capituli.

U Ndecunq̄ homines.

h C Nulla est Simulis locutio Uestes quas gerit is sordida lana fuit.

versus

i C Sic mali. No. q̄ bonū precedens nō excusat malū sequēs nec bonū seqns purgat malum

stephani subdiaconi. Bonifacius papa fuit filiꝰ iocūdi presbyteri ō titulo fasciole. Agapitus papa filius gordiani ꝓsbyteri. Theodoꝰ papa filius theodori episcopi de ciuitate Hierosolima. Siluerius papa filius siluerij episcopi Rome. Deusdedit papa filius iocūdi presbyteri. Felix eñ tertius natione romanꝰ ex patre felice presbytero fuit. Jtem gelasius natiōe afer: ex patre epō valerio natus est. Jtez agapitus natōe romanꝰ: ex patre gordiano presbytero originē duxit. ꝯplures etiā alij inueniunt: qui de sacerdotib⁹ nati apostolice sedi presuerūt. Hinc Augu. ait.

C Malicia parētum filiis non imputentur.

U Ndecunq̄ hoīes nascantur: si parentū vicia nō sectantur: honesti et salui erunt. Semē eñ hominis ex qualicūq̄ homie dei creatura est: ꝛ eo male vtentib⁹ malū erit: nō ipm aliquādo malū erit. Sicut autē boni filij adulteroꝝ nulla[h] ē defensio sic mali[i] filij cōiugatoꝝ nullum est crimen nuptiarum. Jtē Johānes chrisostom⁹ sup Mattheū. homelia. liij.

Patris delictū an noceat filio.

Juuenalis ℨ. supbie tes ob genus suum.

pcedens: vt. xiij. q. v. relegētes. ꝛ xxiij. q. v. forte. ꝛ. c. neq;. Sed verū est q̄ nō nocet delictū pris filio ꝙtū ad vitā eternā: nocz tñ q̄ ad alias penas q̄ ad successionē. vt. vj. q. i. §. veruz. ntē q̄ ad alias penas: vt. j. q. uij. ntez peccato. Mitius tamē loquit lex de illis qui spurij sunt q̄ non obest eis hoc quin possint eligi ad decurionatū: qz nō est impediēda dignitas eius q̄ nihil admisit: vt. ff. de decu. spurij. in pri. ꝛ. l. generaliter. §. spurios. Et Boetius. Quid genus aut pro auus ꝛē. Et Juuenalis. Tolle tuū hannibalē. Malo pater tibi sit thites: dūmodo tu sis Eacide similis vulcaniaq̄ arma capessas. ꝯ te tersite simile. ꝓcat achilles.

NOta. ¶ Nescio. hoc vult dicere q̄ ille q̄ natꝰ est ex parētibꝰ prioꝝsus alienis aꝺtutibꝰ. dū tñ ipse sit bonꝰ: melioꝝ ē ꝯ ille q̄ natꝰ ē de bonis parētibꝰ: ꝝ ipse etiā sit bonꝰ.

b ¶ Parētibꝰ Id est ratiōe parentum.

c ¶ Quod suuꝫ est. Mulieres enim ad hoc natura genuit: vt partꝰ ederēt. vt C. de indi. vidui. l. ij. ꝛ pudoꝝ est femine nuptiaꝝ pmia non habere. vt. xxxij. q. ij. pudoꝝ.

d ¶ Sāctos. Tamen in hoc nō fuit sctūs: q̄ temerariū iuramētū voluit seruare. vt xxij. q. iiij. vnusquisq̄.

e ¶ Triticuꝫ. xxiiij. q̄stione. j. quoniā vetus.

f ¶ Pōsꝰ. Ecclesia vocat spōsa xpi: q̄ adhuc per delictū separari pōt ab ipa sicut spōsa a spōso añ cōfirmatuꝫ matrimoniū: sed in futuro seculo dicetur vxoꝝ q̄ modo sponsa dicitur vij. q̄stiōe. j. sicut vir.

g ¶ Atꝺ puer sum. Istō ea. itelligit de tā pmoto. talis ei ꝓpter delictū alterius nō p̄iudicatur ure suo. non esꝫ pniād ē q̄s ure suo nisi p gratuissimo delicto. vt xxxi. q. vij. iuētum. ꝛ lxxiij. distinc. gesta. excipiunt quidā casuꝫ in eo q̄ ignoranter adeptꝰ ē

NUnq̄ de vitijs erubescam parentū: sed iudicū q̄ramꝰ: semp amplectamurꝰ tutē videlꝫ. huiusmodi etiā si alienigenā habet matrē: etiā si fornicatōe pollutā: vel q̄libet huiusmodi dedecore sordidatam: nichil tñ de eiꝰ aut vilitate fuscabit: aut crimine polluet. Qꝝ si fornicatorē ipsum ad meliora cōuersum nequaq̄ priori vita cōmaculat: multo magis ex meretrice natus ꝛ adultera: sed ꝓpria virtute decoret: parētū suoꝝ nō de decoraꝫ opprobrijs. ¶ Itez nō est oīno nec deꝰtute nec devicio parentū aut laudādus aliq̄s aut culpādus. nemo ꝛe inde aut obscurꝰ aut clarus est: imo etiā (vt ꝓsideranti) aliq̄d dicamus aut ex pressius) nesciaꝰ quō ille magꝫ resplēdet: q̄ ex parētibꝰ aꝺtutibꝰ prioꝝsus alienis: ꝯ ipe q̄ fuerit dei ꝰtute mirabilis. Item Hieronymꝰ in epistola contra ruphinum.

¶ Non parentuꝫ: sed ꝓpria culpa quēquem condēnat.

NAsci de adulterio nō est eiꝰ culpa q̄ nascit: ꝫ illiꝰ q̄ generat. quō i semenibꝰ nō peccat terra q̄ cōfouet: nō semē qđ i sulcis iacitur: nō humoꝝ vl calor q̄bus tēperata frumēta in germē pullulāt: sed (ꝰbi gratia) furꝛ latro q̄ fraude ꝛ vi eripit semina: sic genꝰ humanū recipit ꝛra (id ē vulua) qđ suū ē ꝛ receptū cōfouet: ꝛ cōfotū corporat corporatū in membra distinguit ꝛ iter illas sacrivētris angustias dei manus semp operat: idēq̄ corporis creatoꝝ ꝛ aie est. Noli despicere bonitatem figuli (id est dei) q̄ te plasmauit et fecit vt voluit. Jp̄e ē dei virtus ꝛ dei sapiētia: qui in vtero virginis Marie edificauit sibi domū. Jepte iter viros sctōꝝ apostoli voce numeratꝰ meretricis est filius.

Esau de rebeca et isaac hispidus tā mente q̄ corpore: quasi bonum triticum inter lolium auenaſq̄ degenerat. Qꝝ nō in seminibꝰ: sed in volūtate nascentis causa vicio rum est atq̄ virtutum.

Item Augustinus.

¶ Iniquitates parentuꝫ filijs obesse non possunt.

SPōsusᶠ ille q̄ vocatus erat ad nuptias bonos ꝛ malos cōgruēs iustitie nasci etiā voluit de bonis ꝛ malis. q̄ exēplo discāt parentū suoꝝ filij iniquitates sibi obesse non posse.

Item Gregorius.

¶ Nō aliena culpa sed ꝓpria: aliquem ab eo quo fungitur deiscit gradu.

SAtis puersumᵍ ꝛ contra ecclīasticaꝫ ꝓbat esse cēsurā: vt frustra quorū dāvoluptatibus suis q̄s prunet officijs: quem sua culpa vel facinꝰ ab officij q̄ fungit gradu nō deiscit. Item Hieronymꝰ.

¶ Ex adulterio natus a sacerdotio nō ꝓhibet.

DOminʰ noster ieſus xp̄s voluit nō solū de alienigenis cōmixtionibus ꝫ etiā de adulterinis nasci: nobis magnā fiduciā p̄stās: vt qualicunq̄ modo nascamur (dū tamē vestigia eius imitemur) ab ipsius corpore nō separemur: cuius p fidez membra effecti sumus. Et si cut ille verus est pontifex: ꝛ ex adulterinis natus conūctionibus: ita qualicunq̄ ordine natus sit aliquis: tamē vt perfectaꝫ fidem ꝫbeat: et qđ fide tenet operibꝰ ipleat: sitq̄ litteratꝰ ꝛ vir vnius vxoris: neꝯ ꝯ a sacerdotioʰ repelliⁱ. ¶ Judas eñ patriarcha ꝓcubuit cū Thamar nuru sua: ꝛ ex illo ꝓcubiatu nati sūt phares ꝛ zarā. ide postea salmō q̄ fuit dux i deſto

Judi. xj.a.

Beſi. xxv.c. Patris delictū etiā ḡ uissimū nō tollit filio bñficium.

beneficiū pecunia patris. vt. j. q. v. ca. j. Sed illud ideo perdit qꝛ furtiuū ē. Sz quid si pater cōmisit crimē leſe maiestatis. non ne filiꝰ puandaʰ ē beneficio cuꝛ sit ifamis factꝰ/ vt vj. q. j. verū. et infames ꝓmoti etiaꝫ deijciunt. fames: nō. qꝛ cū clericʰ fit: ē a iurisditione puncpis exēptꝰ. itē fallit illō extra de ec. edi. ad audientiam. ij. ꝛ extra de cle. egro. ca. ij. vbi quis sine culpa p̄iudicature suo. hoc tñ scias q̄ multotiens quis punitur sine culpa.

Dominus noster.

h ¶ A sacerdotio. Nō intelligas q̄ ipo ure possit promouere. sed hoc ideo dicit: qꝛ episcopus tenet i hoc casu dispensare quia dispensatio quādoq̄ est debita. vt dixꝛ. l. distinc. vt cōstituretur.

i ¶ Repellit. Sed nonne filij sacerdotum serui sunt ecclesie: vt xv. q. vlt. cum multe. qualiter ergo promouentur nō adepta libertate: Sz dic q̄ illud loquit̄ ō his qui quasi legitime et solēniter ducūt. vel de rogatū ē et extraria consuetudie uij. di. ¶. leges.

Beſi. xxxviij. b. Ruth iij. d.

Beſi. xxj. a. Wulieres filios adoptare potest̄ ſm legem moyſi. iij. ꝑs.

Ecclia ē ſpōſa xp̄i: ꝛ nō vxoꝝ.

Ecclī. xxxiij. b.

j. Coꝝ. j. d.

Filij sacerdotum an sint ſui eccl̄ie.

Elect⁹ a maioritate capitis ꝛ electꝰ ab ecclia.

Heb. iij. c.

ISmael.

a ¶ Ffna discordia. quam habuit ꝯ ysaac. xxxij. questione iij. recurrat.

b ¶ Potestas. hanc olim habuerūt potestatez mulieres. vt de licētia vel potestate ipsaꝝ viri possent accedere ad ācillas suas. et filij itanati dicebantur potiꝰ filij dñe q̄m ancille: sed erat legalis filiꝰ dñe: ꝛ carnalis filiusᵏ ācille. Et ita ſm legē mosayca mulieres potērāt adoptare filios. sed scōm legā iustinianiⁿ nō possunt nisi filij eius sint in acie amissi. vt isti. de adop. ¶. femine.

c ¶ Degeneres. q̄ ad fortitudinē ꝛ nobilitatez. vt. xxxv. q. iij. quidam.

d ¶ Permisit. No. q̄ ꝓpter delictuꝫ permittit deus inferri penas. vt v. q. v. nō olus. xvj. q. j. ꝛ tēporis. ꝛ c. reuertimini. ꝛ. vij. q. j. scisciteris.

e ¶ Uñ. Jstud ꝓtinuaʰ et qđ dixit. ꝫ. in illo. ¶. ꝫ hic in puncto.

f ¶ Ab ecclesia. No. q̄ dicit ab ecclia electus q̄ a maioꝝte capitis est electus. vt extra de elec. cū nobis. ff. ad muni. q̄ maiou ēt de ele. cū inter. in princi.

g ¶ Cetere. Improꝑie ponitur sic. xxvi. distinc. deinde. vel nomine ceterorū oēs ꝓprie dumtur. vt. ff. de verbo. signifi. ceterorum.

Enomanē sem.

h ¶ Electum hodie nō sūt tales eligēdi ꝫ ꝓpostulandi a solo papa: qꝛ metropolitanᵖ cū electo i ep̄m nō posset dispēsare. vt ex ō ele. inotuit

i ¶ Sed ad tē pus. j. j. q. vij. tali. Johan.

k ¶ Cū ergo. respicit ꝓximus. ¶. huius distic.

l ¶ De fornicatione. Nō dicit bñ. qꝛ si esset legitimi sine dispensatione promouerentur.

m ¶ Negak. ꝫ. e. vnde cunq̄.

n ¶ Uia. Digsick. Ar. ꝫ. ff. de acqui. here. sed et si de sua.

Illegitimi ſt postulandi.

Inde obeth Jnde ꝫz booz inde postea ysay q̄ fuit pat dauid. ex illa ergo progenie ozigo ducit xp̄i q̄ verꝰ sacerdos ē. ideoq̄z si filij eiꝰ sumᵍ: q̄ ipe fecit nos imitari debemus. Item Aug. de vnico baptis. li. j. ¶ A ꝓlo dei nō separat aliquē materna cōditio sed ꝓpria culpa.

ISmael vt separetur a populo dei nō obfuit matꝛ ancilla: ꝫz offuit fraterna discordia: nec ꝓfuit potestasᵇ vxoris cuiᵐ magꝫ filius erat quia per ipsius iura cōiugalia ꝛ ex ancilla semiatᵍ erat: ꝛ ex ancilla suscepꝰ ē. ¶ Otra bonifa. martyr scribens regi anglorum.

¶ Alicia parentum etiā ad posteros transeunt.

SJ gens anglozꝫ (sicut per istas ꝓuincias diuulgatū est: ꝛ nobis i frācia ꝛ i italia ip̄roperaʰ: et ab ipsis paganis nobꝫ obiscit) sp̄tis legalibus cōnubijs adulterādo ꝛ luxurijādo ad ista sodomitice gētis: fedāvitaz duxerit: de tali ꝓmixtōe meretricū estimādū est ꝺgeneres populos ꝛ ignobiles et furētes libidine fore ꝓcreados: ꝛ ad extremū vniuersā plebē ad deteriora ꝛ ignobiliora ꝺgētes: ꝛ nouissime nec bello seculari fortē: nec in fide stabilē: ꝛ nec honorabilem hominibus nec deo amabilem esse venturā: sicut alijs gentibus hispanie et prouincie burgundionum populis ꝓtigit. que sic a deo recedētes fornicate sunt: donec iudex talium criminuꝫ vltrices penas p ignorantes leges dei etiā per sarracenos venire ꝛ seuire ꝑmisitᵒ. ¶ Siᵖ idem vb. i fine superioris. c. ꝑbyteroꝝ/ distinguēdo subiunxit

¶ Si religiosi inuēti fuerit filij sacerdotū ordinentur.

NJsi aut i cenobijs aut i canonicis religiose ꝓbati fuerint ꝓuersari filij sacerdotū: non admittant̄ ad clerꝫ. Itē alex. ij. ¶ De eodē

APlica auctoritate p cipimᵍ vobis vt si eū qui ab ecclīaᵏ electᵍ est altero dignioꝛē esse canonicāq̄ eiᵍ electionem ꝓbaueritis: fulti nr̄a auctoritate ꝓsecretis. nā p eo q̄ filius sacerdotis dicit (si cetere ꝰtutes i eū ꝓueniāt) non reiscimᵍ. ꝫz suffragantibus meritis ꝓmouēdo eū recipimᵍ. Hoc autē qđ de filijs sacerdotū dr̄: ex dispensatione ecclie ītroduci videʰ. ꝛ qđ ex dispēsatione introducit: ad sequētia regule gñalis trahi non potest. Unde Urbanus scribit bar. turonen. archiepo.

¶ Filij sacerdotū nō ꝓhibētur ab ep̄atu: si cetere virtutes in eis inueniantur.

QEnomanēsē electūᵇ p eo q̄ filiᵍ sacerdotꝫ ꝺr̄: (si cetere ꝰtutes i eū ꝓueniūt) nō reiscimᵍ ꝫz suffragātibᵍ meritꝫ eū patienʰ suscipimᵍ: nō tñ vt hoc p rʼla i posterꝫ assumatur: ꝫz ad tp̄s ecclie piculo ꝓsulik ¶ ū ḡ ex sacerdotibᵍ nati i sūmos pōtifices supra legāt esse ꝓmoti nō sunt itelligēdi de fornicatiōe sed de legitimis coniugijs nati: que sacerdotibus ante ꝓhibitionē ꝰbiqz licita erāt: ꝛ i ōtalī ecclesia vsqz hodie eis licere ꝓbantur

Quod aūt viciū originis semini ꝓputari negatᵐ/ videʰ eē ꝓtrariū illi snie: adulterꝝ filij abominatio sunt dño. Sz sicut supradictū est de p̄sbyterꝝ filijs ita ꝛ hoc de filijs adulterꝝ itelligēdū videʰ: vt illi dicant eē ab ominatio dño: ad quos paterna flagitia hereditaria successione descendūt. Similiter ꝛ illud vbani intelligenduz est qđ ipse scribit. Petro legionensi episcopo. ¶ De eodem.

QUia simpliciter ad sedem apostolicaz veniēs hūilit̄ pcñ ꝓfessᵍ es: qđ pōtifici tui videbaʰ officiū impedire: videlꝫ q̄ ex matre nō legitima ꝓcreatᵒ sis: quā viuēte ꝓpria vxore paʰ tuᵍ cognouisse dinoscitᵐ nos aplice mānsuetudis gra admonēte a ceteris q̄ sacerdotiū ipediūt criminibᵍ: tā tui ꝓfessi one ꝯ fratrū testimonio q̄ tecū sūt imunē te

Baptizat in egritudie nō ē pmouēdus

Baptism⁹ antollat irregularitatem.

a ¶Etvitaz. Ex quo plura fecerūt pro ipso r tantumvnum faciebat contra ipsum: non debuit unpediri eius pmotio. xxvij. distinc. de syracusane. et. xvij distinc. duo mala.

b ¶Cōfirmam⁹. Et hoc sit ex dispensatiōe. Johā.

c ¶Egritudie. In hac di. traditur q qui baptizat in egritudine nō ē pmouēdus: r est itelligēdū de tali q cū san⁹ esset distulit baptizari. Sz timore mortis petijt baptism̄. causa autez huj⁹ ꝓstitutiōis est: qz presumit nō vere penitēs qui timoris causa est penitēs: r sic pſumunt peccata nō eē ei dimissa. si tñ statiz morere. pſume ret ecclia pctā ei dimissa esse. vt de pe. di. vij. nullus. r sic ecclesia circa idē factuz habet ꝓtrarias presumptiones ſz diuerso respectu. de conse. di. iij. platum.

d ¶Sz ex necessitate est. id ē pſumit: r sic canon pſumit hoc in deteriorē partez. sil⁹ xxx. q. v. aliter. Sz cū irregularitas proueniat a pctō et baptism⁹ tollat pctm: q̄re nō tollit irregularitatē tpi⁹? rñ. qz baptism⁹ iducit hāc irregularitatē. vñ nō pt eā tollere qz eadē res nō pōt hre duos effect⁹. arg. ex de bap. maiores. vltra medū ibi: sed hec tāq̄ impossibilia. sic ſ. xxvi. di. deinde. sic eadē cā nō pōt parere obligationē r liberationē. vt. ff. de solu. qui hoiem. ſ. vlt.

e ¶Postea. r ita p sequēs factū eliditur precedēs presumptio. sic de cōse. di. iij. tunc valere. xxxiij. q. j. cum per bellicam. sic q̄nz presumptio sequēs elidit precedentē. vt. ff. de in integ. restit. diuus.

f ¶Dist. lvij. Tē qi egritudine ꝓstitut⁹ baptizat pbr ordiari nō dz. Uñ in neocesariēsi ꝓci. legitur.

¶Nō ordiet clericꝰ q̄ i egritudine ꝓstitut⁹ baptizatur.

Si q̄s⁹ in egritudie cōstitut⁹ fuerit baptizatus pſbyter ordinari nō debet: nō em̄ fides illius volūtaria: sed ex necessitate⁶ est: nisi forte postea⁷ ipsius studiū r fides ꝓbabilis fuerit: aut hoim rarit as⁸ exegerit.

¶Distinctio.lvij.

Item ex monachali⁹ habitu null⁹ assumat ad ecclesiasticuz officiuz: nisi fuerit oblatus ꝓpriꝰ volūtate abbatis.

¶Unde Gregorius scribit.

¶Monach⁹ nō ordiet clericus: nisi volūtate abbatis episcopo fuerit oblatus.

Nullus ad ecclīasticū officiū ex monasterio ꝓducat monach⁹: nisi quez abbas¹ loci admonitus propria volūtate obtulerit epo

g ¶Raritas. Arg. q⁹ ꝓpter raritatē hoim aliqua cōceduntur. vt. lv. distinc. ca. pulcis.

h Item ex monachali. Supra. lv. dis. ca. pulcis. dixerat q⁹ monachi pñt pſia parrochialib⁹ ecclesijs: sed crederet aliqs q̄ hoc posset fieri sine licentia abbatis. ideo ponit hāc di. r.

i Nullus ad. ¶Abbas. No. q⁹ null⁹ monach⁹ pōt pmoueri ad ecclesiasticos honores nisi cum licētia abbatis. vt. xvi. q. j. si q̄s monachus. r. c. cū protulitate. idē intellige de quolibet clerico. vt si ne licentia ꝓlati sui non possit ab epo trāsferri ad aliū: cum nec clericꝰ epi ab archiepo. vt. iiij. di. null⁹. ix. q. iij. p singulas. Et nō solū volūtas abbatis est req̄renda: sed etiā monachoꝝ. vt. xix. q. iij. statuimus. nā hec est q̄dam alienatio. vñ nō pōt fieri sine cōsensu oim. vt. xij q. j. sine. Jo. q̄ dr de epo credo falsum si causa subest. B.

k ¶Sz quis. ¶Maiores. Ex hoc loco videt q⁹ monach⁹ possit esse ꝓlat⁹ i ecclia scla ri. q⁹ epus possit esse nō ē dubū. vt. xviij. q. j. statutum. itē q⁹ pleban⁹ possit esse: hēs. xvi. q. j. monachos. r ca. in parrochia. Itez q⁹ canonic⁹ possit eē videt. lxiij. di. quozūdā.

Itē q⁹ vicedñs epi possit eē vr: qz epus dz hre testimoniū a mōachis. vt. ij. q. vij. cū pastor. ſz iconomū dz hre epus vt sit ei test⁹. vt. xvi. q. ij. q̄n. g̃ pt eē iconom⁹ vel vicedñs epi. r istud. h. admittit. Ar. ſ. xvi. q. j. de pñtiū. De hac makia notaui. xvi. q. vij. i noua. pōt tñ intelligi q⁹ h̄ dr de eccla mōachali q epalis etiā fuit.

l ¶Sue. Si. ſ. di. xviij. placuit. Sed ſ. j. iij. q. v. c. j.

m ¶Tē. Dictū fuit. ſ. di. l. nō ꝓdicat. r. lv. di. ꝓscis.

Cleric⁹ sine prelati sui licētia non est trāsferēd⁹.

Gradatim ascendit ad honores.

Presumit⁹ p illo q̄ ꝓla hz stipendia.

Monach⁹ pōt i eccla sc̄ari eē ꝓlatus.

Spes vtrum iducat symoniam.

¶ Item q⁹ null⁹ ordinād⁹ ē nisi seruatz interstitijs tē

potum: ideo ostēdit hic q⁹ ad instar secularū digni tatum nullus p saltum est ordinandus.

a ¶Si officia secularia. i. seculares nō deferūt principalem locum ingressis. tē.

b ¶Quis. No. modū argumentandi ex quo ita ē ap̄ud seculares eodē modo erit apō eccliam. sic xxxj. dist. tenere. iij. q. v. quia. xix. q̄stiōe. iij. monasterijs. sic. xij. q. ij. cum deuotissimā. Et est argu. ad q̄stionē illam q⁹ si aliquis ē legitimat⁹ a ꝓncipe q⁹ apō eccliā est legitimus q̄ nō credo. ad hoc extra qui filij sint legiti. ꝓ venerabilem.

c ¶Saltu. gradatim essendi sunt honores. vt. xcij. di. legimus. in fi. r. ff. ō mu. r hono. vt gradatim. namcasus appetit: q̄ ꝓ abrupta ascēsum q̄rit. vt. xl. viij. di. sic.

d ¶Stipēdia No. q⁹ magis ꝓsumit ꝓ illo qui plura stipendia habz in ecclesia: qz is grad⁹ ceteros anicedit quē labor plurior et stipendia lōgiora fecerūt antecire. vt. C. de offi. mag. offi. nemo. r. lxj. distinc. mirarur.

e ¶Rarū. sic. ſ. xciij. di. legimus

f ¶Oc ad. ¶Tōsurantur. Argu. q⁹ nullus dz tonsurari ad hocvt dignitatē ꝓsequatur. r ad idez. ꝓ. dist. bñ. et. xvi. q. vij. ꝓ laicos. q̄d uris sit: de hoc ibi notaui. h. dicit q⁹ ip sa spes nō iducit symoniaz. dū tñ non intercedat pactū: qz sola animi destinatio non inducit symoniam. vt extra vt eccle. bene. vt nostruz. Alij contrarū dicunt. vt ar. viij. q. iij. artaldus. Jo. r certe decretal⁹ videt dicere q⁹ sola spes iducat symoniā extra de simo. c. vlt. r talis simonia ꝓ solā penitētiā aboletur. vt ibi dicit. hoc tamen credo q⁹ spes ꝓ honesto fuitio non iducit symoniā.

g ¶Inculpati. Nota q⁹ semper pſumitur q⁹ in fraudem receperit ordinem q̄ subito recipit: licet bene merit⁹ sit. alis sic pſumitur q⁹ libertas i fraudez data sit q̄nz licet seruus sit benemeritus vt. ff. qui r a q⁹ mā. l. j. in fi. arg. ad hoc. lxj. distinc. mirarur.

h ORdiatos. No. q⁹ cōfessio vnius nocet alij: quod est contra id. ij. q. v. interrogatum. ſz hoc est ꝓpter cause connexionem. vt. lxxxj. di. tātis. vt notaui. iij. q. vj. hoc ꝓpe. Uel dic q⁹ nō nocet: nisi q̄ ad pſumptionez. sicut dictū vnius nocet quo ad pſumptionem. vt lxxxvj. di. tanta.

Cōfessio vnius nocet alij

i ¶Ratione. Ut pt⁹ sit discipulus.

k ¶Cōfirmat. i. cōfirmare dz.

l ¶Difficilius ſ. xlj. di. añ oia.

m ¶Cce ostē sum est.

Hic ostendit ex quib⁹ ordinibus d⁹ m q̄ aliqs eligendus ordine sit in prepositū: dz esse. vel decanuz: vel archipſbyteruz vel episcopum. r dicit q⁹ nullus eligendus est in prepositum: nisi sit diaconus vel pr̄esbyter. null⁹ in archidiaconū nisi sit diaconus null⁹ in decanū vel archipſbyteruz nisi pſbyter.

Eligendus quib⁹ ordinibus

¶Distinctio.lx.

Item vrbanus papa.

¶Ad sacerdotale offiū nullus: nisi p singulos grad⁹ approbatus: accedat.

Si officia sclaria⁸ principalē locū non vestibulum actiōis ingressis: ſz p singlos gradus examinatis deferūt: q̄s⁹ tā arrogās: tā ipudens inuenit: qui in celesti militia q̄ ꝓpēsi⁹ pōderāda ē: r sicut aurū repertis ignib⁹ explorāda: statim dux esse desiderat: cū tyro añ nō fuerit r pri us exactus in scłā: acolytū: subdiaconū: r diaconū p ordinez fieri: nec hoc saltu⁶ ſz statutis maiorū ordinatiōe tpib⁹. Jā ꝓo ad pbr̄ij fastigiū talis accedat: r vt nomē etas ipleat: r meritū. pbitatis stipēdia⁹ ante acta testenť: ide sūmi pōtifices iure locū spare debebit. facit hoc nimia remissio ꝓsa cerdotū nr̄oꝝ: q̄ pōpā multitudinis q̄runt: r putant ex hac turba aliqd sibi dignitatis acq̄ri. Hic passi nūerosa plalitas: etiā in his locſ vbi solitudo est taliū reperiť dū p parrochias ertēdi cupiūt aut q̄bus aliū pōtare nō possūt: diuios ordies largiunť q̄ oportet districti semp eē iudiciſ. rarū⁶ est enim omne q̄d magnum est. Item Gregorius. ¶Cuiuslibet meriti laicus: ad summū non aspiret sacerdotium.

Hoc ad nos pueniſse q̄d nō dissimili dignū est detestatione ꝓplecti q̄ q̄dā honoris desiderio inflāmati defunctis epis tōsuranť. et fiunt repēte ex laicis sacerdotes: atq̄z iuerecūde r repēte religiosi ꝓpositi ducatuz arripiūt: q̄ eē nec adhuc milites didiceŕt. q̄d putam⁹ q̄d isti subiect⁹ pstaturi sūt q̄ añ q̄ disciplinat⁹ limē attingāt tenere locū regimis nō formidāt: qua de re necesse est vt q̄uis culpati⁸ q̄squis sit meriti: añ tñ ꝓ districta eccłā sticis ordis se exerceat officia. Item Celestin⁹ epis galliaz. ¶Nō aspiret ad sūmū sacerdotiū: q̄ ecclīasticis disciplinis non est imbutus.

ORdinatos⁹ vero q̄sdā fratres charissimi episcopos q̄ nullis ecclīasticis ordinib⁹ ad tante dignitatis fastigiū ꝓstituti fuerint: cōtra patrū decreta huj⁹ vsurpatiōe q̄ se hoc recognoscit fecisse didicim⁹: cū ad epatuz his gradib⁹ q̄bus frequētis sime cautū est ꝓbeat pueire vt i minoribus officijs ad maiora firmenť. debz em̄ añ esse discipul⁹ q̄s q̄s doctor esse desiderat: vt possit docere q⁹ didicit. Smis em̄ vite institutio ad id q⁹ tendit se rōne⁶ cōfirmat⁹. Qui mīme lris opā dederit: ꝓceptor eē nō pōt lr̄ax. q̄ non p singula stipēdia creuerit: ad meritū stipēdij ordinē non pōt puenire. solū sacerdotium interista rogo vili⁹ est: cur facili⁹ tribuiť cuz difficili⁹ ipleat:

¶Distinctio.lxi.

Cce⁶ oñsuz est ex parte q̄ pñt ad sacerdotij ordinez ꝓmoueri r q̄ non

Huc aut cō-

nullus in epm nisi ad minꝰ sit subdiaconus.

a NUllus. Hec duo ca. dicit H. abrogata p id qđ est j.c.pe.τ vl. ex de elect. cū in cūctis. vbi dicit q si est in sacris ordinibꝰ pōt eligi in ppositū vel archidiaconū: ꝫ subdiaconꝰ est hodie sacer ordo. ex de eta. et qualita. a multis. τ hoc satis sustineri pōt cū acolitus etiā possit eligi ad platurā. vt ex de eta. τ q̄li. ꝓterea vbi dꝫ q dispensatiue pōt eligi. Uel dic q exponit hec dictio sit .i. fiat. sufficit enī si talis sit q i breui possit ꝓmoueri ad ūstos ordines. vt ex de eta te τ qua. ꝓterea. nō em refert an iam sit an cito fiat. vt ex de ẏbo. sig. c. iij. τ de cō se. di. iiij. qñ. Sed ḡre statuit ūstud de ūstis dignitatibus: cū in epm possit eligi subdiaconꝰ. vt j. e. c. vl. ꝫ huius rationem assignat Gratianꝰ. j. e. di. .S. hoz. τ .S. alterū. scz. ꝓpter ordinis dignitatē. In quo autē ordine debeat esse cātor vel primicerꝰ ꝓsuetudini relinq. Licite ḡ pōt qs in minoribꝰ ordibꝰ eligi ad has dignitates: dū tn habeat etatē. Sz his ob. ex ẏ elec. dū. j. in fi. Si vis sustinere dictuz H. expone qđ dicit ūlīb. c. ꝓterea. dispēsatiue. s. ex dispensatiōe canonis. Nō ob. c. dudū. qz pōt itelligi de ẏfectu tali qui impediat ꝓmouendum ad talem dignitatē de quo ibi fit mentio. vnde dicit q acolitus possit eligi ad illam dignitatem: vt videtur dicere littera sic. scz intelligenda.

Ecclia prochialis pt cōferri existēti i minoribus.

Subdiacon' i epm pt eligi.

Archidiacōa tū quis cōferre pōt.

b CEps. ergo collatio archidiaconatus spectat ad epm. lxviij. dist. episcopoz. et. xxv. dist. c. j. et. lxxj. dist. c. j. et. lxxix. dist. volumus. Sed contra. xcij. di. siderādū est ex quibꝰ ordibꝰ in archipresbyterū: vel ꝓpositū: vel epm vel archiepz sint eligendi. De his ita statutū est in cōcilio vrbani pape celebrato aluernie.

CArchipbr vel decanꝰ aut archidiaconꝰ: nō nisi diaco n' aut pbr ordinetur.

NUllus eps in ecclesia sua (nisi diaconꝰ sit) archidiaconū ist̄ituere: nec archipresbyterū aut decanū (nisi presbyteri sint) ordiare ꝓsumat. qđ vt distinctꝰ teneat apostolica auctoritate ꝓhibemus et interdicimus.

Item calixtus papa.

CNullus in prepositz vel archiepiscopū: vel archipbyterū. vel archidiaconum: nisi presbyter vel diaconus ordinetur.

NUllus in ꝓpositū: nullus in archiepm: nullus in archipbr m: nullus in decanū: nisi pbyter vel diaconus: nullus in archidiaconū: nisi diaconus ordinetur.

Item Innocentius. ij.

CDe eodem.

INouamus autem et precipimus: vt nullus in archidiaconū vel decanū nisi diaconus vl presbyterꝰ ordinetur: archidiaconi vero vel decani vel ꝓpositi: qui infra ordines prenomiatos existunt: si inobediētes ordinari cōtemserint: honore suscepto priuētur. Prohibemꝰ autē ne adolescenti

legimus. τ extra de elec. cum in cūctis. vbi dicit q ad canonicos spectat. Dic q ad epm tn spectat ꝓfirmatio: ad canonicos electio de iure. in talibꝰ tn ꝓsideranda est ꝓsuetudo. vt extra de elec. cū ecclesia.

c CNisi presbyteri. j. xviij. q. iij. sicut excellentiaz. extra vbi dicit q non gradus elegantioz: sed vite melioꝰ. rē. Sed dic q non tn ordo cōsideratur: sed ordo meritum.

INouam. CUel presbyter. Redde singula singulis.

e COrdinari. cogit ergo aliqs recipe ordinē: et sic est cōtra hoc lxviij. di. gesta. ꝫ illud rōne adiūcti ordinis. Ordiez cogitur recipe quis.

f CNe adolescentibus. infra xxv. annos. vt ex de elect. cum in cunctis.

CUllus iepiscopatum.

g CIn sacris. postulari tn pōt in epm laicꝰ. lxi. di. o sius. et. lxvij. distin. valentini anus.

h CHabuisse. supple sacros. nā et subdiaconatus fuit tēpe apl'oz. vt. xxxv. di. eps.

i CRomani pōtificis. hodie licite eligitur. vt ex de eta. τ qua. a multis.

k CMetropolitani. sicut ergo olim metropolitanus potuit dispensare circa ordinem: sic videt q adhuc possit cuz non auferatur ei hec dispensatio siue iurisdictio. arg. extra de sen. excō. nuper. Metropolitanus an possit circaoz dinē dispēsar.

CDistinctio.lxj.

ITem laici

Tē laici. CHec dist. diuidit in quattuoz ptes. In quaz prima ꝓbat p. vij. auctes ctōz q ex laicis (ꝫ sint boni) nō dz creari eps. Scda ibi. Econtra. Tertia ibi. Sed aliud. Quarta ibi. Itē clerici. Jo. de. f.

l CItē laici. hic ostēdit q laici nō sunt eligēdi in

diuisio

epos: sed possūt postulari. Item ostēdit q tantū de ꝓpria ecclia facienda est electio. deinde ostēdit de visitatoze q nichil debet ꝓsumere de rebus illi⁹ ecclesie cui datꝰ est visitator. Et not. q vocat hic laicos illos q nō sūt ordinati: et illos q repente sunt ordinati: τ nec isti nec illi sunt eligendi.

a Iniquitas ola ꝓpitat. CSacerdotale. CSubito. τ ita iniq et male: iniq tas ꝓpitat: vt j. de pe. di. iij. inter hec hircū. si tn necessitas est in anno τ dimidio pōt laicꝰ recipere oēs ordines. vt. lxxvij. di stinc. monachꝰ. τ ca. sequen.

INsacerdotibus.

d CCorrigendis. sic. iij. q. vij. iudicet. τ ca. se.

c CNōga. sic. .S. xxviij. distinc. prius. ſ.

NOn negamus esse.

d CPrestare. tn non petere exēplū: sed dare dignus erat. ad idē. xxj. q. j. predicatoz.

e CEmendatioꝛ. sic. viij. q. j. qualis. j. q. j. c. vltissimus.

Pontifex dz esse humilis.

f CHūilitatis. qz nihil ita splēdet in pōtifice sicut hūilitas. vt c. di. cōtra morē.

g CTeste. qz publica delicta publico egēt remedio. vt de pe. di. j. hoc ergo. τ ca. ẏguis.

h CMemorā di. τ hoc ꝓpt memoriā ꝓteriti delicti. si. xxv. di. c. vl. τ xlvij. di. .S. j. τ. iij. q. iij. c. ij. τ. ff. de decu. l. vlti.

Unde Gregoꝰ brunichil de regine francoꝝ.

CSacerdotes ex laicis nō sunt ordinandi.

SAcerdotale officium vestris in partibus in tāta (sicut didicimꝰ) est ābitiōe perductum: vt sacerdotes subitoa (quod nimis grauе est) ex laicis ordinantur. Item omisda papa omnibus episcopis.

CDe eodem.

IN sacerdotibus eligēdis vel ordinādis curam oportet esse ꝓspicuam: irrephēsibiles eē ꝓuenit: qs ꝓesse necesse est corrigendisb. longac debet vitam suam probatione monstrare: cui gubernacula committūtur ecclesie. CIdem.

NOn negamus esse in laicꝭ dō placitos mores: sed milites suos probatos sibi querūt ist̄ituta fidelīū. discere puꝰ quisq̄ debet anteq̄ doceat: τ exemplū religioꝛe ꝓuersatiōis de se potius alijs ꝓestare. q̄ sumere. Emendatioꝛe esse cōuenit pl'o: quē necesse est ora re ꝓ pl'o. lōga obseruatiōe religiosꝰ cultꝰ tradat: vt luceat τ clericalibꝰ obsequijs eruiendus inseruiat: vt ad venerādi gradꝰ ꝓductꝰ summā: quis sit fructꝰ humilitatis ostendat. Nec tantū cōsecrare de laicis inhibemꝰ: sed nec de penitētibus qđē quisq̄ ad huiusmodi gradū ꝓhanꝰ temeratoꝛ aspiret. Satis illi sit postulanti venīā concedi: qua cōsciētia absoluat reū q̄ se pctā sua scit populo testeg cōfessū. quis em quem paulo ante iacentē videat venerer? antistitē? ꝓfectōres mēoꝛādid crimis labē: ñ habet lucidaz sacerdotij dignitatē. Item Innocētius papa. CDe eodem.

MIserū est. Qui numq̄ .f. lxx. distinc. ordinatos.

k CIramur. CAut tumultū. Ar. q nō est deuiandū tumultū ꝓpter ꝓsandā discordiā. vt. lxij. di. docendus. xviij. q. j. si quis abbas. viij. q. j. licet. sic C. de pens decurionum. τ ar. ex de ap. cōstitut. Arg. cōtra. ff. ad l. cor. de sic. l. pe. τ. xxviij. disti. de syracusane. τ. ꝓ q. iij. antecessoꝛ. τ. l. dis. vt consti tuerē. extra de regu. iur. q scandalizauerit.

l CDiscrimē. Jd est periculū.

m CPresidētiū. i. sacris officijs deputatoꝝ.

n CPicipatꝰ. f. q. f. ꝓncipatus

o CInordiatū. scz vt potius eligāt ille q diu militauerit in ecclesia. vt j. e. qđ ꝓderit. vel etiā ille qui est i maioꝛ ordine constitutꝰ. vt. lxxv. distinc. ca. vlti.

p CQuanto. Not. q ẏto res est maioꝛ: tanto maioꝛ est iquisitio facienda. vt lxx. distinc. ordinatos. τ. xlvij. di stin. ẏtunlibet. xlij. dis. quiescamus. et. vij. q. j. ca. vlti. τ est hoc contra illos qui dicunt q in casis matrimonialibus non est ita districta examinatio facienda circa testes.

q COmnium Argū. quod vni dicitur ad alios extendit: vt dixi. xxviij. distinc. ignorāna. Et ar. xxxij. q. vij. apls. τ. xxxj. q. j. q si. et. C. de

Jus cōe pter tumultū pli ñ est violādum

Eligendus est magis exercitatus,

Thi. ij. d.

natur ali. liber. aut. Ité si quis.

a ¶ Quid est cito. vt lxxviij. di.c. q̃d ẽ man⁹.

b ¶ Persona. No.q̃ ꝑpter ꝑsonam non recedit̃ a iure cõi. vt hic.ꝛ.l. dis. ex penitẽtibus. et xxxv. di. singla. lix. distinct. hoc ad nos. tñ q̃ãz receditur a iure ꝑpter ꝑsonã: vt fuit in Augustino. vt. vij. q̃stiõe j. nõ autem. Ité ꝑpter scãdalu᷒ qđ timeꝫ in ꝑsona. vt. xxij. q. iij. non potest.

Ius cõe pro pt ꝑsonã nõ ẽ religiãdum.

Similiter ꝑ miseratione ꝑsone vt. lxxvj. di. tanta. Sed dic q̃ ibi ꝑsone fauore non receditur a iure. sed ꝓpt vtilitatẽ ꝓuenietẽ ex ꝑsona.

Electõ facit quem ꝑsumit melior̃.

c ¶ Pro laboribus No. q̃ eo ipso q̃ quis electus est ꝓsumitur esse melior alijs. vt. ẽ. disti. lix. ca. j. et. xl. distinc. c. j. Arg. ff. viij. q. j. illud.

d ¶ Documẽta. hic mala vita ꝑbat aliquez ambitione ꝓuenisse ad dignitatem: sic eꝛ conuerso merita alicuius excusant ipsum de ambitione. vt. j. questione. j. quibusdam

e ¶ Piscopũ. ¶ Constitui. Jd ẽ ꝓsecrari. Solus enim non debet consecrare ipsum: licet solus ipsum ꝓssit confirmare: vt. lxiij. disti. ca. j. et. lj. distin. ca. vlti. dum tamen assit cõsensus capi᷑ sui. vt ex de his q̃ fiunt a ꝓlatis. nouit.

Quid est citoˢ manᵍ ipone re: nisi añ maturitatẽ etatꝭ: ante tꝑs examinis: ãte tꝑs emeritũ obedientie: ãte experiẽtiã disciplie sacerdotalẽ honorẽ tribuere nõ ꝓbatꝭ? Et q̃d est cõicare peccatis alienis nisi talez effici ordinãtẽ q̃lis ẽ q̃ nõ meruit ordiari. ¶ Sicut ei boni operis sibi ꝓpat fructũ q̃ rectũ tenet i eligẽdo sacerdotẽ iudiciũ: ita graui semetipm affi cit dãno q̃ ad sue dignitatꝭ col legiũ sublimat idignũ. Nõ esñ i cuiusq̃ ꝑsonaᵇ ꝓtermittẽdũ ẽ. q̃ ꝺ istitutꝭ generalibᵍ ꝓtinet: nec putãdᵍ est honor ille legitimᵍ: q̃ fuerit cõtra diuine legis ꝓcepta collatus. Merio patruꝫ btõrũ venerabiles sactiões cũ de electiõe sacerdotũ loq̃renk: eos demuꝫ sacris admistratiõibus idoneos censuerunt quoꝝ omnis etas a puerilibus exordijs vsq̃ ad ꝑfectiores annos per disciplinę stipẽdia ecclĩastice cucurrisset: ꝛ vnicuiq̃ testimoniũ ꝓbaꝝ vite ꝓberet. Nec ꝓt de eiᵍ ꝓuectiõe dubitari cui ꝑ laboribᵉ mkꝭ: ꝑ moribus castꝭ: ꝑ acrõibᵍ strenuꝰ celsioris loci ꝑmiũ debetur

¶ Si ei ad honores mũdi si ne suffragatõe tꝑis: sine merito laboris idignũ est ꝓueniri: ꝛ notari ãbitᵍ solent q̃s ꝓbitaꝭ documẽtaᵇ nõ adiuuãt: q̃s diligẽs ꝛ q̃s prudens habẽda est dispẽsatio diuiorũ munerꝝ ꝛ celestiũ dignitatum: ¶ Item ex ꝓcilio laodi.

¶ Nõ sunt eligendi ad episcopatum: nisi quos probabilis vita commendat.

e Piscopũ non oportet ꝓter iudiciũ metropolitanoꝝ ꝛ finitimoꝝ episcopoꝝ constitui[e] ad ecclie principatũ. nec eligank: nisi hi quos multoᶠ ãte nota ꝓbabiliq̃ vita cõmendant: ꝛ nihilominus si in sermone fidei et recta ratione ꝓ sua ꝙuersatiõe ꝓbati fuerit.

Item Celestinus omnibus ortodoxis. ¶ De eodem.

Quid ꝓderitᵏ ꝑ singla stipendia cũcos milia casse et oẽm egisse in dñicis castꝭ etatẽ: si hi q̃ futuri sũt sacerdotes ex laicis reqrãt q̃ vacãtes secl᷑oꝝ oẽm ecclĩasticũ ordinẽ nesciẽtes: saltu ꝑ postero i alienũˡ ãbiũt honorẽ imoderata cupiditate trãscẽdere: ꝛ i aliud vite genᵐ (calcata reuerẽtia ecclesiastice disciplie) trãsire: talibus itaq̃ fratres charissimi necesse est vt obuiemus. Hijs itaq̃ fraternitatẽ vraz decretꝭ cõmonemⁿ: ne quis laicũ ad clericatᵍ ordinẽ admittat ꝛ sinat fieri: vnde ꝛ illũ decipiat: ꝛ sibi causas generet: quibᵍ reus ꝓstitutoꝝ decretaliũ fiat. Item Leo

¶ Rudibᵍ ꝛ iperitis: gubernacla eccle nõ sũt ꝓmittenda

Statuimᵍ ne i aliquo aplica ꝛ canonica de cretaviolẽt: ne his regẽda dñi ecclia credak q̃ legitiaꝝ istitõũ nesci: ꝛ totiᵍ humilitatꝭ ignari nõ ab infimisⁱ sumere icremẽtũ: iꝫ a ꝑmis volũt hre ꝓcipiũ. cũ valde iniquũ sit absurdũq̃ vt ipiti magistris: nouiᵇ ãtiq̃s ꝓferãtur: rudes emeritis. His oibus[i] auctoritatibᵍ laici ꝓhibenk in ẽpatũ eligi. ¶ cõtra btũs Nicolaᵍ ex laico electᵍ est i eꝑm: btũs Seuerᵍ ex laico ꝛ ꝓficio assũptᵍ est i archiepz̃ btũs Ambro. cũ nõdũ esset baptizatᵍ in archiepm̃ ẽ electᵍ. ¶ Sz sciẽdũ est q̃ ecclĩastice ꝓhibitiões ꝓpias habẽt cãs: qbᵍ cessãtibᵍ cessãt ꝛ ipe. Ut esñ laicᵍ in eꝑm nõ eligeret: hec cã fuit: q: vita laicalis ecclĩastic᷑ disciplinis

f ¶ Multo. sic ff. distinc. lix. ca. vlti. ꝛ. ff. ea. in sacerdotibus.

g Quid ꝓderit. nota q̃ licitũ est ali cui i eccl̃a fiure spe stipendioꝝ: vt. ff. lxix. distin. si officia. et lxxiij. distinc. cõstituit. Argu. contra. viij. q. j. sunt in ecclesia. et. xij q̃stione. j. habebat. Sed dic q̃ sperare ꝓt dum tamẽ nõ ꝓnce ꝑaliter ad hoc ꝑuiat. vt. lxxvij. distinc. in singulis. ꝛ. viij. q. j. qui episcopatum.

Seruire spe stipẽdio rũ lz.

h ¶ Alienuz. Jd est alijs debitum. sic. ff. xij. distinc. j. ff. de adop. l. fi.

i ¶ Statuimᵍ Ab infimis. sic. xl viij. distinc. sicut.

k ¶ Nouiores in ecclesia semper ꝓponẽdi sunt iunioribus in electione: ꝛ responsione: in subscriptione. vt. lxxv. distinc. ca. vlti. ꝛ lxxiij. distic. episcopoꝝ. ꝛ. xxij. di. j. hinc etiam. ꝛ ca. sequẽ. xcvj. distinc. bene.

Seniores in multis sũt iunioꝝ, aũpo nendi.

l ¶ His omnibus. hec solutio non valet: quia laicus quantũcunq̃ sit ꝓfect᷑ nõ est eligendᵍ. sed tantum ꝓstulandus. vt. j. ea. obtinuit. ꝛ. ff. ea. in sacerdotibus. et. ff. distic. ꝓpria. hoc ad nos. quod autẽ dicit de his tribus non obstat quia diuina inspiratione fuit factum. Uel dic q̃ isti postulati fuerunt.

Laicᵘ nunq̃ est eligẽdus.

a Sophitus. ¶ Supbiã. ff. xlviij. di. quoniam.

b ¶ Causa. Uidet ergo q̃ vbi ꝓhibet electio ex causa: q̃ cessante illa causa ꝓssit fieri electio: vt hic. ꝛ. xxviij. di. de syracusane. j. q. j. q̃ ꝓ necessitate. Arg. cõtra. xxxij. q. j. dixit. ꝛ. xix. q. ij. due sunt. Uno modo sic põt exponi.

ꝓstõnis cã cessãte an cessetꝫ ipa cõstitutio

cessante cã cessat ꝛ constitutio. i. q̃ causa cessat actus et exemplo. i. vt non ꝓssit trahi in pernicie exempli. lx. iij. di. ff. verũ. Ul dic q̃ cessat circa ꝓstionez illam ad hoc tm̃ vt dispensari ꝓssit secũ. Uel dic q̃ tũc cessat: q̃ hoc in iure exꝓssum᷑ q̃ cessare debeat: vel q̃ nõ ois cã cessat ꝛ ipulsiua et finalis: ꝛ efficiẽs ꝛ occasiõ alis: tũc cessat cõstitutio

c ¶ Judicio. i. ꝓsententiam.

d ¶ Exemplo. isses ordinãdo: sed dispensatiue ꝛ sic planũ est.

e Sius. ¶ Aut dues. qui de suis facultatibus aliquid dedit ecclie nõ tñ est recipiẽdus rõne: nisi alis dign⁹ fit. vt. j. q. iij. ex multis. nec enim diuites sũt reijciendi. vt. xxx. di. hec scripsimus.

f ¶ Scholasticus. i. litteratus.

g ¶ De foro. ff. causarũ ecclesiasticarum.

h ¶ De administratione. ciuili vel curiali.

i ¶ Ante lectoris. J. xviij. q. ij. q̃ sit. ꝛ ita differri põt

cõsecratio epoꝝ q̃ q̃z differt vltra annũ. Postulatõ q̃liter fit.

ꝓsecratio epoꝝ. q̃ q̃z vltra annũ. vt. vij. q. j. cõstitut. ꝛ. xxvij. di. de syracusane.

k ¶ Sz aliud est. postulatio fit his q̃bus. petim⁹ vt facias te ꝓmoueri: q: volum⁹ te eligere. ꝛ tũc dicitur postulari a seipo. Ab alio aũt fit postulatio: vt si clericᵘ vel laicᵘ sit de ẽpatu alteriˢ: tũc postulak ab epo loci. vt. lxxi. di. ꝓmat⁹. ꝛ etiã a seipo: q: vni⁹ ꝓsonᵃ nõ sufficeret. Si aũt laicᵘ diceret. nolo tõsurari nisi certᵘ sim̃ de electiõe. vel clericᵘ diceret. nolo ordinari nisi certᵘ sim̃ de ẽpatu. de hoc nullũ pactũ est iterponẽdum. vt. lix. di. hoc ad nos. ꝛ. xvj. q. ij. per laicos. nec peccat qui hac spe recipit ordinẽ: dũ tñ ꝓncipaliter

Bñficij spe ordinẽ re cipiens nõ peccat.

eo ꝓposito nõ ordinet: sed ad hoc vt ꝓssit ꝓdesse. viij. q. j. sunt in eccl̃a. Si ꝙ clericᵘ est de eodẽ episcopatu: ille nõ postulak: ꝛ ẽ monẽdᵘ ꝛ etiã cogẽdus suscipe sacros ordines. vt. J. e. bene. sed laicus de eodez ẽpatu a seipo postulak. vt. ff. e. osius. Ille aũt a quo postulak ñ cogit dare postulatũ nisi velit. vt. lxij. di. fas. lxxxv. di. archidiaconũ. lxxvj. di. dilectõis. i. auc.

de san. epi. ff. nullũ. col. ix. põt tñ ꝑ supiorem cogi: vt ipm̃ det q̃ nõ subest iusta cã omittẽdi. arg. ex de iure pa. nullᵘ. Sz q̃ro ad quẽ titulũ ordinet iste cũ ad hunc nõ sit electᵘ: nec aliq̃ hz bñficiũ? dico ad titulũ eccl̃e ad quez est postulatᵘ. pone q̃ alius postea eligãt: hoc ei facere pñt: quia ꝙ postulationem nõ est ius q̃situz postulato. vt ex de postu. bone. et c. postulationẽ. ꝛ ita tenebit electio alteriˢ. Dico q̃ lz nil iuris q̃situm᷑ postulato: tñ põt eos cõuenire: vt ꝓut deãt ei in stipendio cõuenirẽ. vt ex de iure pa. ꝑa bi. ꝓuisorat. nõ eni de deant. buerũt mutare cõsiliũ in alteri᷑ iuriã. vt. xxij. q. ij. pmũ. ff. de regul. iur. nemo. si autẽ nondũ elegerit aliũ: põt eos cõuenire vt eligãt ipm̃ ad illũ epatuz. ꝛ hoc modo põt dici q̃ pñt variare si aliq̃s a seipo postulak. Si vero postulak a superiore: ꝛ postulatio ꝑsentata est ei: ꝛ ille cõsensit satis põt dici q̃ non pñt variare postulationem.

Postulãtes põt postulare cõuenit. ff. ps.

¶ Electio ẽpi debet fieri cũ solẽnitate decreti: olim subscriptione roborati.

Piscopᵘ dũ fuerit postulatus cũ solẽnitate decreti: subscriptionibᵘᵐ vt extra de postula. bone. ij. Ité cleric⁹ alteriˢ eccl̃e bene põt eligi: sed post electionẽ est postulãdus. vt. lxxvi. di. dilectionis. lxiij. di. litteras. lxxxv. di. florentini. Sed laicus ꝓmo est postulandus. deinde eligendus. extra de elec. in causis.

l Piscopus. Jd est dum aliquis postulak vt fiat episcopus. vt. lxij. di. litteras.

m ¶ Subscriptionibus. in quibus cõtinetur de vita electi. vt. J. e. catinensis. et. viij. q. j. qualiter. Sz nũquid adeo requiritur hoc decretum: vt electio sine decreto facta nulla sit? videk q̃ sic: vt hic. ꝛ. xl viij. dis. de petro. ꝛ. ij. q. j. legũ. ꝛ. viij. q. j. q̃liter. ꝛ. viij. q. iij. talia. ꝛ. xij. q. ij. sine exceptione. ꝛ. lxiij. dis. q̃to. Sed dico q̃ liez in electione requirak decretũ cũ subscriptionibus canonico ꝛ: tamen electio facta sine ipo tenet Duabᵍ ei de causis fit subscriptio: vna causa vt si q̃s vellet variare vota sua inciperet ei obuiare ꝓpa cõfessio. vt. j. q. viij. saluberrimũ. alia rõne: vt ꝑ subscriptionẽ sciak an oẽs canonici fuerit ꝑsentes in electõne. arg. extra de his q̃ fiũt a ꝓla. q̃to. in fi. licet ꝙ scriptura reqrak in electiõe. tñ si fiat sine ipa tenet. ꝛ est simile. Nã in matrimonio multa requirunt iteruenire. ꝛ tñ si nõ interueniãt tenet matrimoniũ. xxx. q. v. nostrates. Jo. contra extra. de elec. innotuit. B.

Electõ facta si ne bere to tz.

a Nec emeritis, i. bene meritis in vita ⁊ scientia. s. q. i. vilissimus. B.

b Nullus inuitis. a principio. sed si p negligentiam neminē elegissent bñ dare ⁊ eis inuitis. vt. lxxix di. volum⁹. sūt vbi minor pars ꝺicit: nec hꝫ iustam cām ꝺictionis: bñ dar eis epūs inuitis. Idē pōt dici de laicis q eis inuitis nō est dādus epūs si habent iustā causā ꝺictiōis. vt. lxviij. di. si forte. de hoc no. xxiij. dis. ca. illud.

epūs an iuste possit dari.

c Ciuitatis. Nunqd per hoc intelliges p̄ius clericos totius ciuitatis vel diocesis esse reprobādos? videtur q sic: vt. j. lxij. di stin. sacrox. ⁊ c. plebs c. nosse. et ex de vsupal. cū sup. illi enī videntur esse de aliena eccl̄ia cuz totū nō sit aliud a parte. vt ex de elect. cum nobis olim. ⁊ q icōtinē tib⁹ edificijs de morantur rome morari videt. vt ff. de verb. sig. l. q icōtinētib⁹. ⁊. l. edificia. ⁊. l. pupillus. ℌ. incola. sicut in tutela reprobādi sūt oēs de ciuitate ante ℌ eatur ad vicinas ciuitates vt ff. de tu. ⁊ cu. l. diuus. ⁊ ꝑses hꝫ eē de diocesi. vt. C. li. x. de inco. l. verū. ⁊ hoc ꝓcedit.

Electō an possit fieri de eo q nō ē de gremio

tiij. qs

b. Sed credo sufficere q reprobati sunt omnes de maiori ca. arg. ex de ẏb. sig. cuz clerici. ⁊ de rescriptis rodulph⁹. Sz q ꝺ ℌ maior ps eligit extraneū: ⁊ minor eligit de gremio suo? vr q ℌ ꝑualebit electio pauciorum. vt. vij. q. j. denios. nā in postulatiōe omēs erant cōcordes. vt. lxij. di. fras. Jo. So. hoc falsum ē. Sufficit enī q due ptes ꝓsentiāt in postulatiōe. de elect. scriptū. B. Itē minor pars iustā hꝫ cām ꝓtradicēdi Uñ licz sint pauciores audiē eorum contradictio. vt extra de his q fi. a ma. par. ca. cū in cūctis. xxxj. distinicena: Arg. J. extra ō elec. cū nobis olim. ⁊. c. cū iter. Dico tenere electionē minoris ptis q eligit ℌm fōrmā canonicā de suo gremio. Uñ si diuersi sunt clerici p⁹ examinaē ille q est de ꝑpria ℌ qui est de aliena eccl̄ia. vt dist. lxxxv. florētinū archidiaconū. Nec obstat p̄missa decr. ideo cū tenuit ibi electio maioris ptis: q nullus fuit ibi ex aduerso electus. Sed adhuc ob. ex eo ti. in causis. vbi ꝑualet postulatio triū de aliena eccl̄ia electionū duorū de ꝑpria. Sed hoc fuit ꝓpter formā mādati: q ita ꝓuenerāt: vt in quē maior pars cōueniret ille essz potior: ⁊ de hoc no. ex de elec. cuz inter canonicos. Sed q̄d si ofis eligūt de aliena eccl̄ia p̄ter vnū qui eligit de propria? hic dico non valere electionem vnius: q nulluz de ꝑpria pōt eligere cū quilz eorū ꝓsensit in aliū vñ in seipm non potest cōsentire. Itē quid si data est aliquibus potestas vt eligāt et ipsi postulant extraneū: tenet postulatio. vt ex de renūcia. post translationē. ex de elec. i causis. de postul. bone. hꝫ aūt ex ꝑte sint egressi fines mādati: tñ fecerunt id qō est vicinuz mādato. vt. ff. in di sol. iā tamē. ℌ. vlt. Jo. Quicqd dicat Jo. eiꝰ opinio nō seruatur de elec. minoris ptis de eadē ecclesia. vñ cum totū capitulū facere videat qō fit a maiori ꝑte capitli. vt extra de his q fi. a ma. ꝑte ca. cū in cūctis, tenebit electio extranei vt dicit T. p decr. supi⁹ allegatas: quia multa fieri nō debēt: tñ aliter facta tenēt. nā melior eligi dz. vt. viij. q. j. licet. tñ sufficit si bon⁹ eligat. vt ex de elec. cū nobis. ⁊ cū dilecti. ⁊. C. de sta. ⁊ ima. l. vl. B.

Uisitator an ius habeat in electione.

d Nō credim⁹. No. benignā ꝓsumptionez q sp ꝓsumit q aliqs sit dign⁹ in eccl̄ia. vt. J. e. obitum.

e Fructū. sic. ff. de adop. nec ei. ℌ. preterea.

f Premū. s. obtinet: vt aliqs de ipsis eligat. per hoc videt q licz aliq ꝑdiderint ius eligēdi q pōt excipe Ꝫ illū q ꝺat eis. videt tñ q excipere non pōt: sed tm agere. vt ex de appel. cōstitut⁹. in fi.

g Uel liberū. vel. i. saltem.

h Tudū. Declinari. Arg. q eccl̄ia pōt in duos cōsentire vt si vn⁹ nō obtineat: alter saltez obtineat. lxxxv. di. archidiaconū. ⁊. viij. q. j. in scriptūris. maxime vbi diffidunt de iure suo. vt extra de postula. bone. Sed nōne punati debēt esse iure suo: vt ex de elec. cū in cūctis? Sed hec ⁊ silia loquunt in eo casu: qñ eligētes latebat vicin⁹ electi. sic. xxiij. di. de sy racusane. ℌm alios. secūdus pōt eligi sub cōditione: vt si ꝑm⁹ nō obtineat: scōs maneat: vt. lxxxv. dis. archidiaconū florētinū. sic extra ō elec. cū terra. sic. vij. q. j. ℌuis. et. c. pastoralis.

Eccl̄ia pōt i duos ꝑsentire.

a Bituz vicē. Solēniter. i. ita plene q si episcopus oia disponet: vt. xij. q. j. qñ velina.

b Studio. dissentiōe vel invidia.

c Et tu periculū. Et ita videtur: si vitiosa sit electio imputat visitatori. Et per hoc. ca. dicit hu. visitatorē habēs in electiōe. et J. ca. pxi. et. lxiij. di. plebs. alis nō videt quare pateret pena. Sed dico q non plus hꝫ iuris ℌ. p canonem exp̄mat. arg u. xviij. q. j. hoc tātū. vñ non dico ipsum posse eligere. vt. lxij. dist. ℌ. ex his. ea aūt facit visitator q p sacerdotes nō pōt expediri: vt vij. q. j. l. pontifices. Itez nisi infra annuz pcuret q sit ibi epūs ipse remouetur. vij. q. j. cōstitutū. ⁊ viuet ō reb⁹ eccl̄ie. xij. q. j. charitatē. ⁊. c. ecclāsticis. Item visitator pōt dare rep̄bendas et ecclesias vacātes. vt ℌ innuit in fi. ca. ⁊. xij. q. j. non liceat.

Uisitator an ius habeat in electione.

d Parrochia In tota diocesi habebit iste ꝓprios. vt. xij. q. j. qñ velina. vt patet in fi. ca.

Impossibile possibile. i. nō cōmodo aliter fieri potest: qz iste erat vicinus: sic dicitur

e Atinensis. Impossibile. i. nō cōmodo aliter fieri potest: qz iste erat vicinus: sic dicitur

Epūs tenet fieri de eo q nō ē de gremio

Electō an possit fieri de eo q nō ē de gremio

Epūs an iuste possit dari.

Ecclia pōt i duos ꝑsentire.

Uisitator an ius habeat in electione.

Impossibile poss

ordines: vt.lxxvij.di. monachus. Sed nõne hic diutius expectabit q̃ per sex menses: q̃s eẽ nõ debet: vt l. dist. post tẽ. sic. ℣. e. osius. c. vij. q. j. cõstitutum.

a Uisitatorẽ q̃s ꝓstituere põt.

¶ Quonã festus visitatiõis ꝓmittit officiũ. Sz an metropolitanus possit visitatorẽ constituere sicut ꝓlatos curatorẽ vt institu. de cura. ℣. vlt. nõ credo. Joh. Ego dico q̃ sic: cũ nõ inuenit prohibituz. extra de sen. excõi. nuper. B.

b ¶ Redditu. a quo custodiri debent bona vacãtis ecclesie notaui. j. xij. q. ij. capitatẽ. c. c. illud.

c B Reuiter. Nunc hic ostendit q̃ clericoz̃ sit eligere populi cõsentire Ostẽdit etiaz q̃ si aliq̃s fuerit cõsecratus sine autoritate metropolitani deponitur.

Cõsensus plebis est in electiõe requirend⁹ cõsensus plebis reqritur in electione: et eoipso consentiunt q̃ ꝓhibent ei testimoniũ: qz testimoniuz plebis equalet electioni: vt. xxiij. di. c. j. et. lxvij. di. relicũ. Sz quid si aliquis est consecrat⁹ qui nõ habuit consensum plebis: nunquid cassabit ꝓsecratio? videt q̃ sic. in odiũ cõsecratiũ et eligentiuz cum contẽptus est: licet ex gratia populꝰ sit requirẽdus vel vocandus: vt. xvi. q̃sti. vij. decernimus. xxi. q. ij. c. j. Nam semp consensus plebis est requirendus. vt. viij. q. j. licet. Item qz laicus põt excipere contra electũ: z dicere q̃ ei inuito nõ est dãdus epus. vt. j. lxiij. dist. c. si forte. z. c. adrianus. ℣. dicit si oriꝫ scandalũ ex hoc q̃ cassanda sit electio z cõsecratio. sed dico nõ ideo cassandã: licet nõ affuerit. qz plura exigunt q̃ tñ omissa nõ viciant factũ. arg. xxx. q. v. nostrates. qz hmõi lesa omissa nõ viciant rem: vt. ff. de ven. inspi. l. j. in fi. eo ipso autẽ intelligit laic⁹ ꝓsentire si non dissentit. vt. lxij. di. si ser. ff. solu. matri. l. ij.

e ¶ Tribuendũ. Jsti tñ dant ordinẽ et habẽt eum sed non iuste: vt j. de conse. disti. iij. nullus autẽ.

f ¶ Nec docetur. si. eẽ de iure pa. q̃ autem.

g ¶ Si q̃. j. q. j. sacerdotes. et. c. si qui a pseudo episcopis.

h ¶ Ocendꝰ. Per seueritatẽ. s. excõicationẽ. ferro ei resecanda sunt vulnera cẽ. vt xvj. q. j. in canonibus.

i ¶ Ullus in. ¶ Deponatur. j. q. j. si q̃s epus. et. c. si qui epi. ℣. distin. l. ex penitentibus. ℣. xxxvj. dist. ecclesiasticis.

Hic. hec distin. dividitur i quattuor partes. In ꝓma ꝓbat p. viij. auctoritates sãctorũ q̃ laici non debent eligere nec electiõi interesse nisi vocati. Secunda ibi Cõtra Tertia ibi Principibus. Quarta ibi Uerũ quia Jo. de. f. divisio

k ¶ Laici. in ꝓcedẽti. dis. ostẽsum ẽ q̃ laici tãtũ debent cõsentire electiõi / plenius hic, ꝓsequit q̃ nullo modo debent interesse: et hoc facit vsqz ad illũ. ℣. his oibus deinde ꝓbat cõtrariũ vsqz ad illũ. ℣. electiones. et ibi soluit. deinde ostendit que ꝓulegia fuerũt imperatoribus data circa electiones q̃ postmodũ fuerunt eis ablata. Ultimo dicit q̃ religiosi viri nõ sunt excludendi ab electionib⁹. Est g̃ hec veritas q̃ nulli laicus debet interesse electioni: etiã in cõuentuali ecclesia: nisi hoc habeat ex consuetudine: vt eẽ de iure

Electionem nullus laicus debet interesse.

¶ Non patiat a quoq̃ ꝓsumi de rebus ecclesie: nisi cui fuerit iniũcta visitatio.

Quonã festus capuane ecclesie epus in romana ciuitate posit⁹ de hac luce migrauit cure nobis fuit que vniuersis ecclesijs impẽdit: fraternitati tue ꝓsentia scripta dirigere: vt mẽorate ecclesie visitatoꝝ accedas: sic tñ vt nihil de prouectionib⁹ clericoz̃ de reditu⁹ ornatu: ministerijsq̃z: vel quicq̃d prefati loci esse potuerit a quoq̃z presumi patiaꝝs: sed oẽm vigilantiã: atq̃z cautelaz circa clericos: plebẽq̃z eiusdez ecclesie exhibere te conuenit: vt in vigilijs obseq̃oq̃z ecclesiastico sedule ac deuote debeant deseruire.

¶ Distinctio. lxij.

Reuit⁸ monstratũ est ex q̃busdã ordinib⁹ in q̃s gradus sunt eligendi. Nũc videndũ est a q̃bus sunt eligendi z cõsecrandi ¶ lectio clericoz̃ est consensus principis: petitio plebis. U nde Leo papa.

¶ Non sunt habendi inter epos: q̃ nec a clericꝭ eligunt nec a plebibus expetuntur.

Nulla ratio sinit vt int epos habeant: q̃ nec a clericꝭ sunt electi: nec a plebib⁹ sunt expetiti: nec a cõprouincialib⁹ epis cũ metropolitani iudicio consecrati.

Uñ cũ sepe q̃stio de male accepto honore nascit: q̃s ambigat nequaq̃z ab istis esse tribuendũ q̃d nec docuit fuisse collatũ? Si q̃s aũt clerici ab istis pseudo epis in eorũ ecclesijs ordinati sunt. cẽ. infra causa symoniacorum.

Item celestinus papa.

¶ Populus non debet prefire: sed subsequi.

Ocendus est populꝰ nõ sequendus: nos quoq̃z si nescirũt eos q̃d liceat: q̃d vetare nõ liceat cõmonere non his cõsensum prebere debemus. Quisquis conatus fuerit tẽ prohibita: sentiet censurã sedis apostolice minime defuturã. q̃ eñ sola admonitionis auctẽ nõ corrigimus necesse ẽ vt p seueritatẽ h cõgruẽtẽ regulis vindicem⁹ per totas q̃ q̃ ꝓuincias rectoribus carent ecclias: volumus vt hoc inotescat: vt nullus sibi aliqua spe fortsitã blanditijs illudat. Q isi autẽ canonice electꝰ fuerit cõsecrari nõ dz. U nde calixtus papa.

¶ Nõ cõsecret in episcopũ: nisi canonice electus

Ullus in epm: nisi canonice electũ cõsecret: q̃d si ꝓsumptũ fuerit cõsecrans z cõsecratus abscz recuperatiõis spe deponatur.

¶ Dist. lxiij.

Laici nullo modo se debent inserere electioni.

Adrianus papa.

¶ Dispositiones z fotini ordiatiõe sedauerunt: fotinũ anathematizãtes z ignaciũ restituẽtes/ in q̃ sic statutũ est. Cõsecratores inchoa-

pa. nobis. licet. ℣. dixerit q̃ ibi põt bene patronꝰ interesse. vt. xvij. q. ij. abbatẽ. et hoc ca. dicit ꝛelligi de non patronis. equaliter autẽ est patronus qui minus dat sicut qui plus. quia vnus põt supplere per operã quod ei deest in patronio. ff. ꝓ so. l. v.

a Electõ sit cõis ꝓsonãs z canonica.

Ullus lai. ¶ Cõmunẽ. cuz ergo hec tria reqrunt: scz cõis / cõsonans/ z canõica: si vnũ istorum deest: vitiosa est electio. vt ar. xxxviij. dis. q̃ ipis. nõ eñ sufficit electionem esse cõem nisi sit canonica: vt hic z. lxix. di. c. j. z. c. antepe. Itez est hic arg. q̃ si aliq̃ separatim ꝓsenserunt in aliquẽ q̃ talis cõsensus non valet: quia nominationes citra ꝓcliũ publicũ facte non valẽt. vt. ij. q. vj. nominatiões. z ꝓnata cõuẽticula in electionib⁹ ꝓhibent. vt. lxvij. di. c. j. et. c. nullꝰ. ℣. Ar. ℣. lxij. di. q̃sto. ex. de elec. q̃ sicut. et eẽ de postu. bone. i fi. z seruit⁹ ꝛ separatum cõceditur. ff. de serui. p fũdũ. Dico nullã talẽ esse electionẽ cũ sit clãdestina. vt eẽ de elec. qz ꝓpter. ad fi. Joh. hoc hodie determinatuz ẽ extra de ele. in genesi. vbi dꝫ q̃ singulares elections non valent. B.

b ¶ Ecclesia. ecclesiaz hic vocat viros ecclesiasticos. quãdoq̃z vocatur congregatio fidelium. vt j. de cõse. di. j. ecclesia. de hoc dixi. vij. q. j. scire.

c ¶ Dispositores. Arg. successorem debere ꝓfirmare q̃d antecessor inchoauit: vt hic. et. xij. q. ij. hec huius.

d ¶ Augustos. Nota q̃ filij imperatorũ dicuntur etiã augusti: qz sperabãt q̃ essent futuri imperatores et quasi p augurium hoc sperabãt. Uel sicut imperator dicit augustus: qz ullius ꝓpositi debet esse q̃ augeat. Sic z filij põt dici augusti: quia et hoc ꝓpositum debet habere cũ habebit iperiũ.

Imperator ꝛe augustus.

e ¶ Bibliothecarius. i. cãcellarius. ℣. xxj. distinc. submittitur.

f ¶ Consecrationes. hec sunt verba concilij.

g ¶ Laicorũ. j. xcv. di. bene q̃dem.

h ¶ Ad ꝓtractãdũ. simul tractandum.

i ¶ Inuitak. hic inuitant laici ad electionem alibi ad sermonẽ faciendum: vt xxiij. distinc. mulier. quãdoq̃z ad causas mrimoniales. vt. xxxv. q. j. v. ad sedem. causis autem fidei interesse et nõ vocati. vt. xcvj. dist. vbi nam. Sed nunq̃d subscribent laici? argu. q̃ sic. vij. q. j. epos de loco.

Laici ad aliã spũalia inuitant.

¶ Dist. lxiiij.

Alentinianus imperator veniẽs ab ouẽte ad hesperias ptes: (vt refert hystoria ecclesiastica) mortuo aurẽtio arriane pfidie magistro: q̃ mediolanensem eccliaz vt lupꝰ dilaniauerat: cum vellet imperator catholicũ deo ordinante ibi consecrari episcopum: euocans episcopos⁴ hec eis locutus est. Hostis ꝓpte eruditi diuinis eloq̃is qualẽ oporteat eẽ põtificẽ: z q̃ ñ decet eũ verbo solo⁴ sed etiã ꝓuersatiõe gubernare subiectos

Electõ ad quẽ spectat de iure cõi.

a ¶ Testēq̄. No. q̄ cōuersatio prebet alicui testimonium. vt. ij. q. vij. cum pastoris.

Impator pōt ab ēpo excōicari.

b ¶ Submittam⁹. Ar. q̄ ipator ē minor q̄libz ēpo: et excōicari pōt ab epo: vt h̄ inuit. 7. xxvij. di. q̄m q̄dē. xcvj. di. duo. tñ ipator ē maior in tpalib⁹ ullis q̄ ab eo recipiūt tpalia: ſz mior ē i ſpūalib⁹. eē de ma. et obe. ſolite.

c ¶ Sup vos. i. ad vos ſpectat. ſic rñdit Theodoſi⁹. xvij. di. Ḡ. hinc. Uel tō h̄ dicit ſuper vos: q̄ electō eſt piculo eligētiuz. ſi q̄s ei malū noīat tenetur de oi dāno 7 diſpēdio q̄ō per euz acciderit. C. de piculo noīatiū. l. ſi. li. xi. Itē ſi habilez noiant 7 appellat tenet dare ſūpt⁹ q̄s fecerant aduerſarij. C. de ōcu. l. ij.

Electō ē piculo eligētiū.

d ¶ Electus. et ita male dicit Ḡ. q̄ fuerit poſtulatus. ē. lxj. diſti. Ḡ. ſic btūs. in fi. Sz pōt dicere q̄ fuit electꝰ i poſtulandu. z. vt eē de renū. poſt trāſlationē. Jo. et dicit. T. q̄ clericꝰ alteriꝰ eccl̄ie in ſacris ordib⁹ ꝓſtituꝰ eligi pōt: ita no. in illa decre. poſt tranſlatiōez. niſi ſit epūs vt videt dicē decre. eē de ele. cuz inter canonicos et poſtea debet poſtulari. B.

e ¶ Corpa. et ita fuit curialis ſed abſolutꝰ fuerat: nec ex officio ꝛerat irregularitatē. alio q̄n ñ ꝓmouereꝰ l. ſi. diſt. ſi q̄s poſt.

Impator an aliquē debeat hēre ordinem.

f ¶ Ordinem. ex hoc ꝙbo dixerunt q̄dā q̄ ipeꝛator debet hēre ordinez ſubdiaconalē: ſz nō eſt verū: q̄ hz militarē characterē vt. ſ. q. j. q̄ō q̄dā. et toti⁹ ſemetipm imitatorē ꝑtutis oſtēdere: teſtēq̄⁸ doctrine cōuerſationē hēre bonā: talē itaq̄ i pōtificali conſtituite ſede cui et nos q̄ gubernam⁹ iperiū ſyncere nr̄a capita ſubmittam⁹ 7 ei⁹ monita dū tanq̄ hoies delinq̄m⁹ neceſſario veluti curātis medicamia ſuſcipiam⁹. Hec aūt cū dixiſſet ipator: petijt ſynod⁹ vt magis ipſe decerneret ſapiēs 7 pi⁹ exiſtēs. at q̄s ille ait ſup vos ē talis electio. Uos ei gr̄a dīna potiti: 7 illo ſplēdore fulgētes meli⁹ poteritis eligere. Tūc ſacerdotes egreſſi de ēpali ſe de tractabāt. Cū aūt ordiatione diuia Ambroſi⁹ nōdū baptizat⁹ electus⁵ fuiſſet ex ultans ipator ait. Gr̄as ago tibi dñe oipotens 7 ſaluator noſter: q̄m huic viro ego qui dē ꝓmiſerā corpa⁶ tu aūt aimas: 7 meā ſniaz oſtēdiſti iuſticie tue ꝓuenire. Cūq̄ ſanctus Ambro. cōtriſtareē de hoc quod acciderat (vt idez ipe in ſuis epl̄is ſcribit) ꝓfortauit eū ipator 7 ait. Noli timere: q̄ de⁹ q̄ te elegit ſemper te adiuuabit: et ego adiutor tu⁹ (vt meū ordinem⁷ decet) ſemper exiſtam. I tē Nicolaus papa lotharjo regi.

¶ Auctoritate aplica nō regio fauore ēps eſt eligēdus.

Uiro ſcias quia relatum eſt nobis quicūq̄ ad ēpatū i regno tuo ꝓuehēd⁹ ē nō niſi fauētē⁸ tibi ꝓmittas eligi⁹. Idcirco aplica auctoritate ſub diuini iudicij obteſtatiōe inūgim⁹ tibi: vt i treuerēſi vibe 7 i agrippina colonia nullū eligi patiaris: añq̄ relatuz ſup hoc gerit tamē officium ſubdiaconi: cum miniſtrat epo.

g Q Otro. ¶ Fauentē in crimine adulterij cū gal drada. Uel forte fecit eos iurare ei fidelitatē quod clerici nō debent facere laico. xxij. q. vlt. c. vlti. niſi habeant ab ipſo regalia. xxxij. q. v. de forma.

Clerici nō debēt laico fidelitatē iurare.

h ¶ Et gi. videt ergo q̄ in ullis duab⁹ eccl̄iis non poſſit fieri electio niſi volūtas pape requiratur: ſicut ē in eccleſia rauēnati: vel iſtud ꝓ tē poze fuit ſtatutum. vl̄ dic eligi. id eſt conſecrari vel inſtitui.

S I per ordinationem.

i ¶ Recipi. tñ ille q̄ recipit eccleſiā a laico nō ē excōicat⁹: ſz ē excōicād⁹. vt eē de iurepa. p̄ea. niſi a ſacrāmēt⁷. xxv. q. vl. ca. q̄ñ. 7. c. ſi quis deinceps. ſi tamē pⁿ donationē laici acceſſerit cōſenſus epi: cōfirmatur donatio: vt eē de iurepa. cura paſtoral. Jo. Hodie etiam talis ineligibilis fit vt eē de electiōe quiſquis. B.

Eccl̄iā recipiens a laico ē excōicand⁹.

k Omnis electio. regulā. xvj. q. vij. ſi q̄s deinceps.

On licz populo.

¶ Cōtra. hec ē ſecūda pars di. In qua ꝓbat ſophiſtice q̄ laici pñt 7 debēt iter eſſe electioni epi archidi. Johan. de f. dicit capla ad hoc inducta eē itelligēda q̄ tñ debēt ꝓſentire: nō aūt eligere. niſi hoc habēat ex ꝓuilegio ſpeciali: vel ſunt vocādi ad tēpus ex cauſa. l ¶ Cōtra. Tu dicas q̄ laici debēt intereſſe nō ad eligendū: ſed ij. ꝓs.

ad conſentiendum. ſ. e. noſſe.

a ¶ Prime iuſtiniā. i. ſalonitane q̄ ſic dicta eſt: q̄ iuſtinian⁹ ibi natus eſt. Alij dicūt de rauēna q̄ vtra q̄ eſt illirica vel adiacet illirico mari.

Metropolitanos cōfirmare ad quē ꝑtinet.

Uia. ¶ Concilij. i. collegij.

c ¶ Conſentimus. confirmando electionez tuam. et ita papa cōfirmat omnes metropolitanoſ vt. ſ. ea. quāto. et ca. ſalonitane. c. diſt. quonia. q̄ verū eſt cum nō habent ꝓmatem: ſed ei nullo mō ſubſūt: vt ſ. e. cuz longe. ſ. diſti. ꝓi. quia p ambitionez. niſi velis dicere q̄ eo ipſo q̄ quis recipit palliuz a papa intelligit confirmari ab ipſo. immo et pleriq̄ archiepi non cōfirmātur nec cōſecrantur niſi a ſuis ſubdit⁷: nec petitur cōfirmatio a papa ſed tātum pallium vt dixi de hoc. li. diſtin. qui in aliq̄.

Uanto.

d ¶ Relatō Ex hoc loco quidam dixerunt q̄ electio poſſet variari vſq̄ ad ſubſcriptionem: vt. j. q. vij. ſaluberrimū. et. xxvij. q. j. oñs finnne. et ar. ꝓ eis eē de cenſi. olim. Alij dicūt vſq̄ ad cōfirmationē eſſe ambulatoriā volūtatē eligentiū: vt eē de ꝓben. cū non ignores. 7 ex eo q̄ dicit hic ꝑdurare. ſ. e. ſalonitane. xxvij. di. de ſyracuſane. lxxj. di. ſtudij. vñ 7 priora ſtipendia retinet electus vſq̄ ad cōfirmationē: vt eē de elec. cū in cūctis. nec cogit inſcribere qui excipit ꝛ electū nō ꝓfirmatū: q̄ nō deijcit ab obtēto ſz ab obtinendo: vt extra de accu. ſup his. Itē q̄ ātē ꝓfirmationē nō renūciat electus epātui cum adhuc nil iuris ſit conſecutus. vt extra de trāſla. iter. Sz tu dicas q̄ p cōſenſum eligentiū ius eſt acq̄ſitū electo. dū tñ ipſe cōſentiat vel cōſentire velit: vt eē de elec. cum inter canonicos. in fi. Jo. Nec poſſunt poſt electionē variare: ſed ante publicationē ſcrutinij poſſūt: vt eē de elec. publicato. B. Si q̄ras quale ius acq̄rit electo p electionē: dico q̄ ius ꝑlature 7 ius adminiſtrādi: ſz nō exercitiū ꝑlature vel adminiſtratiōis. p cōfirmatiōem facit ipatorē: vt. xciij. di. legim⁹. Sed q̄rit vtruz p noiationē aliq̄d iuris acq̄rat. videtur q̄ ſic: vt xvj. q. vij. ꝛ ſctōz. 7. ij. q. vj. noiatiōes. 7. lxxij. diſ. placuit. et

Electo ius acq̄rit per ꝓſſum eligentium.

Electꝰ q̄ ius habet. Noiatio attribuat aliq̄ō ius nominato.

eē de elec. auditis. Ar. ꝛ eē de elec. q̄ ſicut. 7. c. innotuit. Dico q̄ ſi noiatio eſt tractat⁹ p̄cedens electoez p noiationē nihil iuris acq̄rit. nā p talem noiationē exprimit cōſenſus de futuro 7 eſt ſenſus noio talem id eſt noio eū eligendū: ſicut etiā aliq̄s eligit i poſtulando: vt eē de fnū. poſt tranſlationē. et. ē. e. valentinian⁹. ſicut nō ꝺhit mñmoniuz carnale per hec verba denomino te in mulierem: ſed ſi per denoiationem exprimit cōſenſus de preſenti: tunc denominato ius ē acq̄ſitū. q̄ nō refert quibus ꝛbis q̄s exprimat ꝓſenſum: vt. xxij. q. v. humane. maxie ſi cōſuetudo eſt alicuⁿ eccleſie q̄ p talia ꝛba celebret electio: tūc in talib⁹ ad cōez intelligentiā verbo⁹ eſt recurrē dū: vt eē de ſpō. ex lr̄is. Quid de poſtulatiōe iurſ. lit/dixi. ē. lxj. diſ. Ḡ. ſz aliud. Sed quare reꝓbat hic electio. ꝓpter defectuz ſubſcriptiōis: ſed itelligē q̄ hic nō erāt due partes ꝓſentes q̄ ad minus debēt eſſe in electione et ideo in fraudē nolebāt ſubſcribē: ne eorū pauc̄itas reꝓhēderet. vñ cum ab initio nō fuit cōſenſus eoz̄ legitim⁹ bñ dicit papa ſi ꝑdurat. ſic. ē. xxvij. di. de ſyracuſane. et xxxix. di. petrus. licz videt q̄ non eſſet denuo reḡrendus cozū cōſenſus: vt. ff. de ſer. ru. pre. p fundū. ſed illud nō eſt ſimile: q̄ ſeruit⁹ cōcedi pōt ſeparatim: ſed electio dz eē cōis vt hic dicit. 7. ē. e. c. j. ſed cū Gratian⁹ intelligat hoc. c. q̄ cōſenſus laicoz̄ hic requirebat. quare ḡ dicit ſubſcripta relatione cū laici nō ſubſcribant: vij. q. j. eps de loco 7. ij. q. vij. ſi q̄s aūt epūs. Itē ſubſcriptio non eſt de ele ctiōe ſed de ſolēnitate. vt. lxj. di. epūs.

e ¶ Januā. No. q̄ vocant abſentes a mediolano vſq̄ ad ianuā: ſz nō vſq̄ ad. xij. dietas: vt eē. de elec. cū inter. Quid de hoc iuris ſit dixi. vij. q. j. factus.

Abſentes vñ vocant ad electionē.

f ¶ Barbarica. ꝓpter hoc verbū inducit magiſter c. vt etiā cōſenſus laicoz̄ requiratur.

g ¶ Perdurare. Ar. q̄ nō eſt ꝓſenſus niſi duret. vt de pe. di. j. diuortū. eē de ꝺb. ſig. nā 7 ego. ff. de in rez ver. ſi ꝓ parte. Ḡ. verſum.

h ¶ Aſſenſu. hic habes q̄ papa cōfirmat electōez metropolitani. vt dixi. ē. c. primo.

a Electõ ni epi q debent interee

PLebs. ¶Et tenuiᵇ. i. modice auctis. ⁊ sic non tñ numerus: ꝫ etiã auctoritas eligentiũ ꝓsidebat. ar. xix. dist. i. in canonicis. Arg. ꝫ. eẋ de ele. dudũ.

b ¶Ex oibus. ḡ in electõe epi totus clerus ciuitatis intererit. vt hic. ⁊ j. e. obeũtibᵘ. ⁊ viij. q. j. licet. sed verũ est q̃ intererunt adsentiẽdũ nõ ad eligendũ vel iterfunt si est ꝓsuetudo. eẋ de cã pos. ⁊ ppe. cum ecclesia.

c ¶Turbam. hoc. c. et oia q̃ dicũt laicos vocari ad electionem itelligit ꝟ. de patronis.

d ¶Admonẽtibᵘ. ḡ patet hic q̃ visitator non eligit: vt dixi. lxj. di. obitum.

e ¶Osse tuaz. ¶Imolẽsem. tñ tpe Stephani non erat imola sedes epi scopal: ꝫ iuxta i castro scti Cassiani. Et sic est ar. q̃ non vitiaᵗ rescriptuz licet ds noiet eps nõ nomine cathedre. ꝫ hoc ideo fecit: q̃ locus ille celebuit erat.

f ¶Sepe. j. eo. c. vlti. ⁊ j. viij. q. j. nec nouum.

g ¶Clero et populo Et nota verbũ semel hic positũ equinoce poni. sic. xxviij. dist. pbtm.

h Emilia Philip. ij. c.

¶Piscopos. ¶Per emiliaz. emilia ꝺr a rauenna vsq̃ ad placentiam.

i ¶Itteras. ¶Osius. hic colligitur q̃ oẽs consentire debẽt in postulatiõe extranei: vt dixi. ḡ. lxj. dis. nullᵘ. ⁊ ideo dicit decre. q̃ postulatio nõ admittit in discordia: vt extra de postu. bone. qõ tñ verũ est ſm distinctionẽ eius qõ legitur extra de elec. scriptũ est.

k ¶Etvis. hic habes q̃ clericus alteri epi est postulãdus: vt. lxj. di. ḡ. sed almd. ⁊ c. osius. ⁊ laicus ẽt est postulandus. vt ibi dicit: ⁊ illegitimᵘ: vt extra de elec. mnotuit. Itẽ hic habes q̃ eps nõ cogit dare postulatũ. vt. lxxv. di. florentinũ. Nemo eñ cogit emãcipare filiũ suũ. vt inst. qui. mo. ius pa. pote. sol. ḡ. vl. sed pone q̃ eligaᵗ talis clericus et eps eiᵘ postea nõ cõsentiat: nũquid usti sunt priuati electõe: q̃ elegeᵗ eũ quẽ nõ poterãt habẽᵉ vel nũquid cõsensus illiᵘ a quo erat postulãdus firmat electioneᵉ ar. q̃ nõ cõfirmat. extra. e. auditis. Arg. q̃ sic. eẋ. e. sicut. ⁊ extra de iurpa. cura pastoralis. Ad hoc dico q̃ si eligit in postulãdum bñ tenet talis electio vt extra ō. renũ. post translationẽ. Vel dic q̃ si elegerũt eo ꝓ posito vt statim debeat tenẽ electio: nõ ratificatur ꝓ sequẽtẽ cõsensum illius a quo esset postulandus. si vero sciebãt electoez q̃ se inualidã eẽ sed sperabant q̃ dñs eam ratam habẽt: tunc ratificatiõe dñi confirmatur. sic. ix. q. ij. lug dunen sis. Simlẽ distinctio nẽ facit lex. ff. de solu. si ds offereẽti. Vel dic q̃ non est inconueniens si clericus alienus eligaᵗ: quia talis primo debet eligi: et post ea postulari: vt dixi. lxj. dist. ḡ. ꝫ aliud. Itẽ obijcitur cũ clericᵒ cõtradicente epo possit fieri monachus: vt. xix. q. iij. ca. j. ergo multo fortius põt promoueri ad epãle regimen. cũ ille trãseat ꝓ puta vtilitate: iste ꝓ cõi q̃ ꝓiudicat priuate. vt vij. q. j. scias. ⁊ viij. q. j. i scripturis. Rñ. monachᵒ trãsit ad locũ de electionis vbi nulla pñsumitur ãbitio: hic pñsumiᵗ ãbitio ex eo q̃ uolẽte epo vltro se ingerit qui potiᵒ trahi ꝺz: vt. viij. q. j. sciendũz. male tñ facit episcopus si eum absq̃ iustitia negat. vt. vij. q. j. omnes qui. ⁊ per superiorem cogi potest. argu. extra de iurepatrona. nullus.

l ¶Rincipali. ex ca. isto ⁊ seq. dicit ꝟ. patronũ debere eligere cũ aliis in eccl'a cõuẽtuali. aliꝫ dicunt q̃ ecclesia epalis nõ �says patronum.

m ¶Principis. Sed quare petebat istõ ab imperatore: quia forte isti curiales erant vel forte patronus erat. Et ita est arg. q̃ patronus non tñ prelatũ

Electõ vel postulatõ cleri co alteri subdito facta an valeat.

¶In electione episcopi: populus debet adesse.

¶Lebs diotrẽsis data nobis petitiõe defluit diu se sine fctoꝛ ꝓpriꝫ gubernatiõe dispgi: ac (sicut asserit) is q̃ a nobis iã pbatus dicit a paucis ⁊ tenuibꝰ putatur electᵒ: cũ advos ptinet at vniuersos assidua admõitiõe ꝓpellere: vt oẽs in vnuq̃ dignũ sacerdotõ videritᵉ sine aliq̃ reprhẽsiõe ꝓsẽtiãt Et ideo fratres kñi diuersos ex oibꝰ pdicti loci prochijs: ⁊ pbꝫos ⁊ diaconos ⁊ vniuersã turbãᵉ vos oportet sepiᵒ quocare: q̃tenᵒ non put cuilibet libuerit: sed cõsideratibᵘ animis talẽ vobis admonẽtibꝰᵈ sibi q̃rant sola diuinitatis attẽtiõe ꝓsonã: quã nulla ꝓtrarietas a constitutiꝫ possit reuocare rescriptis. ¶Itez Stephanᵘ epus seruus seruoꝝ dei romano archiepiscopo rauennati.

¶De eodem.

NOsse tuã fraternitatẽ volumus ad nras aures forte puentũ: imolẽseᵉ epm ab hac luce migrasse: i cuiᵘ successoris electiõe populi diuisionẽ peruenisse audiuimus. qõ q̃ sepeᶠ ꝓtingere solet: q̃rentibᵘ singulis q̃ sua sunt nõ que Jesu christi: nõ adeo miramur. Uerũtamẽ in hoc tuã plurimũ oportet adhiberi sollicitudinẽ vt quocato cleroᵍ ⁊ ppᵒlo / talis ibi eligaᵗ ꝓ dei miam: cui sacri nõ obuiẽt canões. sacerdotũ q̃ppe est electio. ⁊ fidelis ppli ꝓsensᵘ adhibẽdᵒ est: q̃ docẽdᵒ ẽ ppls nõ seq̃ndᵘ

¶Itez nicolaᵘ papa Jo. rauẽnati archiepo. ¶De eodez.

EPiscopos p emiliazʰ nõ ꝓsecres: nisi pᵒ electionẽ vel ꝓsensũ cleri ⁊ populi. ¶Itẽ Pelagiᵘ papa iuliano episcopo grumentino

¶De eodem.

¶Itteras charitatis tue suscepimᵘ: q̃bꝰ significas latinũ diaconẽ tuũ ad epatũ eccl'e marcellianẽ sis a clero ⁊ oibus q̃ illic conueniunt postulari. hic ita q̃ dicimᵘ: vt si oẽsᵗ euz eligunt ⁊ visʲ eũ cõcedere gratũ nobis esse cognosce. ⁊ si potest ante diẽ sctũ festinet occurrere: vt vel sabbato ipso noctis magne post baptismuz cuz dei gra valeat ordinari ¶Idẽ Laurẽtio epo cẽtũcellẽsi. ¶Sacra principis auctoritaᵗ ordinãdis ẽ necessaria

¶Rincipaliˡ deuotissiorũ militu: qui illic in ciuitate centũcellensi consistunt relatione ad nos directa sacraz epistolã insinuãt se clementissimi principisᵐ

Principis cõsensus est electiõe celebrata requirendᵒ.

Pfonᵒ vtrũ in stituẽ possit.

sed etiã subdiaconũ ⁊ diaconũ potesᵗ ĩstituere. argu. xviij. q. ij. eleutherius. xvj q. ij. si quis episcoporũ. in aut. de sanctiss. epi. ¶. si quis oratorij domũ. col. ix. et extra de ſi. pbyt. ex transmissa. dũ tamẽ hoc fiat cũ consensu prelati. vt extra eo. titu. ꝓposuit Sed verius credo hoc spectare ad ipsum prelatum: vt ipse possit ministros pñi cere quos velut. vt extra de iure patro. postulastiˢ. Quid iuris habeat i electione patronus: dicit decre. de iure patro. nobis.

a ¶Mediana septimana. ſ. cuz cantatur / sitientes. Joh. an.

b ¶Si vixerimus. si habes vixeritis planũ est si habes vixerimus / est arg. q̃ mandatũ ⁊ pcepti mortemandantis re integra soluitur. extra ō offi. delega. gratum. Joh. an.

c ¶Eatina ec. hoc. c. ⁊ duo sequẽtia loquũtur in eadẽ materia.

d ¶Licentia. cõsensus principis est requirendus electione celebrata. vt extra de elect. q̃ sicut. nisi aliud suadeat scandaluz. eẋ e. quia. vel pscripta consuetudo vt extra de iure patro. nobis.

e ¶Accepta. xvj. q. vij. decernimus.

f ¶Grates. spirituales: nõ carnales: hoc ei eẽt impetrasse: q̃ eis pbñ diaconẽ: et subdiaconẽ fieri debere ꝓcipit. Jdeo hortamur dilectionẽ tuã vt psonas ip sas videas: ⁊ diligẽter reqras ne aliqd cõtra canones cõmisissent: ⁊ si eas iculpabiles reppereris ⁊ vite ipsoꝝ laudabile testimoniuz videris: venientẽ mediana septima septimana pasche (si dñs voluerit: ⁊ si vi rerimᵘ ᵍb) vnũquẽq̃ ꝓ officia q̃ pdixim̃ nõ differas pmouere. ¶Itẽ Leo. iuj. lotharioꝛ lodouico augustꝫ

¶Papa rogat augustuz vt reatinam ecclesiam cuidam electo dignetur concedere.

BEatinaᶜ eccl'a que p tot tẽporũ spacia pastoralibꝰ curis destituta cõstitit Dignuz est vt brachio amplitudinis vr̃e subleueᵉ: ac gubernationis regimine ꝓtegatur. Uñ (salutationis alloquio ꝓmisso) vestrã mãsuetudinẽ depcamur: q̃tenᵒ Colono hũili diacono eãdẽ ecclesiã ad regendã cõcedere dignemini: vt vestra licẽtiaᵇ acceptaᵉ ibidẽ deo adiuuante consecrare valeamus epm. Sinautẽ in ꝓdicta ecclesia noluerit ꝫ ꝓficiatur eps: tusculanã ecclesiã q̃ viduata existit: illi vestra serenitas digneᵗ ꝓcedere: vt cõsecratus a nostro pꝛesulatu: deo oipotenti: vestroꝛ iperio gratesᶠ peragere valeat

¶Item rite comisisse.

¶Regio ꝓcepto ab apostolico: Colonus reatine eccl'e ordinatur episcopus.

NObis dñsᵍ iperator: ⁊ impatrix ꝓ sual epistolas direxerũt: vt Colonũ i reatina eccl'a q̃ pastoris officio p lõga iam tpa destitutaꝝ videbaᵗ: epm facere deberemus: sicut ⁊ fecimᵘ. ¶Itez Stepha. Guido. comiti.

¶Imperatoꝛ epl'aꝝ electionis cõfirmatiõe desideraᵗ.

¶Ectis sagacitatis vestre apicibꝰ q̃ defuncto ecclesie reatine ãtistite clerum et plebẽ eiusdez ecclesie gisse sibi futuꝝ antistitem: ⁊ a nobis consecrandũ vestro studio directum esse: ne ipsa ecclesia diuʰ sine ꝓpꝛio constet pastoꝛe fatebãtur. Nos de obitu pꝛioris dolẽtes nũc ipsum electũ vnanimitate: ⁊ canonica ipsius ecclesie electione: vt mandastis tã citissime ordinare omisimus: eo q̃ imperialez nobis (vt mos est) absolutiõis minime detulerit epistolã. pꝛo qua scz re ambiguuz est nobis: ideo volũtati vestre in hoc parere distulimus: ne augustalis animus durissime hoc quocunq̃ modo peciperet. Sed sciẽtes ecclesiã dei sine pꝛo pꝛio diu pastoꝛe non debere cõsistere: gloꝛie vestre mãdaᵗ m̃ᵒ: (qm̃ aliter nos agere nõ debuimus) vt a vestra solertia iperiali (vt pisca consuetudo dictat) pcepta licẽtia: ⁊ nobis quẽ admodũ vos scire credimᵒ: ipatoꝛia directa epl'a tunc volũtati vestre de hoc parebimus: eũdẽq̃ electũ dño adiuuãte ꝓsecrabimus: qõ charissime fili mole nulle modo suscipias.

¶Item Leo papa. ¶Clericoꝝ ciuiũ volũtate: metropolitanus est ordinandus.

METropolitano defuncto cũ in loco eiᵒ aliꝰ fuerit subꝛogandus: pꝛo uinciales episcopi ad ciuitatem metropolimˡ conuenire debent: vt omniũ clericoꝝ: atq̃ ciuiũ voluntate discussa: ex pꝛesbyterisᵏ eiusdem ecclesie: vl diaconibᵍ: optimusᵐ ordinetur. ¶Item Isidorus in lib. officiorum.

¶Cum clero et populo archiepi fiat electio.

simonia. vt. ſ. q. j sunt nonnulli. ⁊ q. ij. sicut.

g ¶Obis. ¶Dñs iperator. Ex humilitate hoc fecit: cum ipse sit filius ecclesie. vt xcvj. di. si imperator.

h ¶Ectis. ¶Diu. i. vltra tres menses. vt. l. distinc. posttq̃. nisi causa necessitatis. vt lxxv. di. quoniã. et. vij. q. j. constitutum. Et ita restringit quando q̃ vaga significatio alicuiˢ verbi. vt. lxv. distin. de persona.

i Etropolitano. ¶Ad ciuitatẽ metropolim. ibi eñ cõsecrandus est metropolitanus. vt. lj. dist. q̃ in aliquo. Et est argu. hic q̃ puiciales epistererũt electioni metropolitani. vt. ſ. e. valentinianus.

k ¶Ex pꝛesbyteris. pꝛesbyteruz pꝛemittit. q̃ eñ pꝛior est i oꝛdine: erit pꝛior i electiõe. lxxv. di. c. vlti. et. lxj. dist. statuimus. vnde hec dictio vl/ nõ dat illis optiõez sic vel sic eligendi: sed ordo verboruz ostendit q̃ ordine debeant eligẽ. sic. j. de cõse. di. ij. in xpo. et optume hoc dicitur. ff. ad trebellia. l. heredes. in fine.

l ¶Uel diaconibus. hodie ex subdiaconibus potest eligi. extra de et a. ⁊ qualita. a multis.

m ¶Optimᵒ. Si. in auten. de

Qđ p super abūdā tiaz dr vni soli ꝓuenit

monachis.§.ordinationem.col.ſ. Sed quis dicetur optimus.qđ enim per superabūdantiaz dr: vni soli cōuenit.vt.ff.de verbo.obli.vbi autē non apparet.l. respon.ff.de edil.edi. ſi quis venditor.§.vlti.Qualiꝫ vni soli iſtud intelligatur inuenies. viij.q.ſ.licet.

SI in plebibus.

a ¶ Proficiſcatur. ſpeciali auctoritate epiſcopi: alđ non liceret: vt ex de of. archi. cuz ſatis. niſi hoc habeat de cōſuetudine preſcripta. et ſic intelligo.extra de excē. prela. ad hoc. et ex de ap. bone. ꝛ extra de iſti.cū veniſſent. Quid tñ de hoc iur; ſit dixi.xxv. diſtinc.plectis.

b AGatho. ¶ Que ſolita. quilibet epiſcop⁹ dare cō ſueuit aliq̄d ipatoꝛi in electione ſua. vt.ſ.c.qz. dūmodo redit⁹ epiſcopales exciperent duas libras auri: vt in autē.de ſan.epi. §.iiij.ꝛ forte tūc cū mos erat crimen nō erat. vt xxij.q.iij.obijciū tur. Sed nonne imperatoꝛ commiſit ſymoniam relaxando illud ius ſub hac conditione vt cōſenſus ei⁹ requiratur in electiōe? Sed dic q̄ primus vtunq̄ ius habuit. vſi mō alterū potuit remittere. iō autez petijt a papa hāc cōſuetudinē tolli. qz continebat ſpeciē mali. vt.ſ. q.ſ.emendari.

c ADrianus. ¶ Defē dēdas. ad hoc tenentur oēs principes. vt. xxij.q. v.principes. ꝛ ſi nollent eam defendere: poſſunt excommunicari

xxiij.queſtione.v.adminiſtratoꝛes.

d ¶ Patriciat⁹. vt puniret crumina. et ſm hoc pōt intelligi.ij.q.vj.ois oppreſſus. Et ita iudex eccl̄aſtic⁹ alij pōt cōmittere cām ſanguis. Uel intellige q̄ eſt aduocatus rome. vt extra de elec. venerabilem.

Judex eccl̄aſticus cāz ſanguis alij cōmittē poteſt.

e ¶ Per ſingulas. ergo in francia: et i hiſpania vn⁹ ē ipatoꝛ. vt vij.q.ſ. in apib⁹. qđ cōcedo niſi p bent ſe exēptos ab imperatoꝛe. vt.xxij. q̄ſtione. viij.§.ecce. vnde adhuc de capite ſuo dabūt tributū ipatoꝛi: cū nō ꝓbent ſe exēptos ab ipatoꝛe vt.ff. ō cēſi.l.vlt. ſi em̄ dicūt ſe nō ſubeſſe romano imperio: p ꝓſeqns dicūt ſe non hr̄e aliq̄d ꝓpriij.vt.ē di.ſ. ius q̄ritū. fateamur ḡ ipatoꝛ ē eē dñm mūdi vt. ff. ad.l. rhodep̄recatio. Obſtat q̄ reges hiſpanie cū nō ſub eſſent ip̄erio: regnū ab hoſtium fauciꝫ eruerūt.

Impaꝛ eſt dñs mūdi.

f ¶ Publicari hic eccleſia publicat bona laicoꝝ. ꝛ q̄ns deponit laicos a dignitatib⁹. xxij. q.v.ꝓceptū. in fi. Uel dic q̄ hic docet eccl̄ia qđ fieri debeat. ſic. xxiij.q.iij. ulcita. ꝛ.v. queſtiōe.vl. delatoꝛi.

Eccl̄ia magnā hz iuriſditionē i laicos.

I N ſynodo congregata.

g ¶ Cōfirmamus. Ar. q̄ idez poteſt dare ꝛ cōfirmare. xxiij. diſtinc. i noie. ꝛ ex de elec. cū inter. arg. extra de fi. inſtru. c. iter dilectos. et. ff. de iu. om. iudi. ꝛ quia. q̄ns etiam dicit dare. id eſt datū oſtendere. vt. xxij. q.v.§.hinc notā dū. ff. ō teſta. heredes.§. ſi quid

ad idem. extra de eo qui or. fur. rece. ca.ſ. Argu. contra. extra de iure pa. relatuz. in fine. ꝛ de ſagittarijs canone. nō fit excōmunicatio per illa verba. vt. xxx. diſtinc. per totum. ſecus ſi ab homine. quia canō minus agit q̄s homo. vt. xxvſ. q. vij. alligāt̄. et ff. de arbi. celſus. Alij dicunt q̄ refert an diffinendo illa verba ꝓferantur: vt tūc per ea fiat excōmunicatō. an cōſtituendo ius: et tunc non fiat excōmunicatō per illa verba. Sed hec veritas ē q̄ illa verba nō habent vim ſententie: ſed tantum cōminatiōis. vt C. commina. epiſtolas. per totū. hoc autez ſcias q̄ ſub conditione poteſt q̄s excommunicari: ꝛ taliter hic intelligo latā ſententiam: vnde exiſtente conditione ligat excommunicatio et nō prius: et tamen a tali excommunicatione poteſt appellari: licet hu. contrarium ſcripſerit: vt extra de ap. preterea. et hoc ideo: quia excommunicatio tunc nō trahit ſecū ſuaz executionem: q̄ non cedit nec venit dies ante exi-

Excōicari pt q̄s ſub ꝑditiōe

Excōicaf q̄s a mortuo.

Eꝑs an poſſit iuriā fibi factaz remittere.

a ¶ Primo. non dicas primo regi. ſed primo ottoni. id eſt ante quē nullus alius fuit. ſic extra de ꝛbo. ſignifi. ioſeph. ꝛ.ff. de verbo. ſignifi. proximus.

b ¶ Succeſſoꝛez. hoc ſpeciale fuit ꝓtra id. viij.q.ſ. moyſes. ſic. vij.q.ſ. petiſti. hic patet q̄ maximam hz

potestatē papa circa iperiū. Sz dic q̄ tm̄ in italia pmittit ei facere ſucceſſoꝛē.

apoſtolicam auctoritatē cōcedimus: atq; largimur dño Ottoni primo[a] regi teutho nicorum: eiuſq; ſucceſſoꝛib⁹ huj⁹ regni italie in ꝑpetuuz facultatez eligendi ſucceſſo rem[b] atq; ſumme ſedis apl̄ice pōtificē ordinādi: ac per hoc[c] archiepiſcopoſ: ſeu epiſcopos: vt ipſi ab eo iueſtitu ram accipiant ꝛ cōſecratione: vnde debēt exceptis his quos iperatoꝛ pontificib⁹ ꝛ archiepis conceſſit[d]. ꝛ vt nemo deinceps cuiuſcunq; dignitatis: vel religiōis eligēdi: vel patriciū: vel pōtificē ſumme ſedis apoſtolice: aut quēcunq; epiſcopū ordinandi habeat facultatem: abſq; cōſenſu ipſi⁹ iperatoꝛis. qō tamen fiat abſq; omni pecunia: ꝛ vt ipe ſit patrici⁹[e] ꝛ rex Oz ſi a clero ꝛ populo quis eligatur epiſcopus: niſi a ſuo predicto rege laudet[f]: ꝛ iueſtiatur: nō conſecret[g]. Si q̄s contra hanc apoſtolicā[h] auctoritatē aliquid molietur: hūc excōmunicationi ſubiacere ꝺcernim⁹ ꝛ niſi reſipuerit irreuocabili exilio[i] puniri: vel vltimis ſupplicijs affi

c ¶ Ac p hoc. quaſi dicat ex q̄ in romana eccl̄a hoc pmittit: q̄ in nnoꝝ⁹. Et eſt ar. q̄ idē iur; ē i mēbris qō in capite. vt. xvſ. q.ij. ca. ſ. xij. q.i. cognouimus. et. q. ſ. precipim⁹. et. ſ. q.iij. ſi quis epi. xxiij. queſtione ſ. rogamus.

d ¶ Cōceſſit. videtur ergo q̄ ipatoꝛ poſſit dare priuileguz libertat; vt ex de reſti. i ite. audit; ſ.

Papa dat gladū ptā tem.

e ¶ Sit patricius. et ſic papa dat ẖ gladū poteſtatē cuius tñ exercitiū ipſe nō habet. Johā. extra ō elec. ſuffragancis. B.

f ¶ Apl̄icam. Sed nunq̄d papa poſſet ei poteſtatez dare vt deponeret ipm; ſic in hereſi: ꝛ de ꝓſenſu cardinalium. imo in omnib⁹ ſe pōt ſubijcere ci. vt. ij. q. vij. nos.

g ¶ Exilio. nō eccl̄iam poſſe aliquē mittē in exiliuz. vt.iij.q.iij.hi q.

h ¶ Affici. cū hec priuilegia fuerit oīb⁹ ſucceſſoꝛib⁹ data quare non vtuntur eis? Reſpon. q̄ impatoꝛes eis renūciauerunt. vt.j.e.ſ. verum. Itē quia ex cauſa fuerunt concessa. vnde ceſſante cauſa ipſa ceſſauerūt. vt.ſ.q. vij.qō ꝓ remedio. Nec ob. qō hic dicit de ſucceſſoꝛibus. qz hoc intelligē dū eſt de illis ſucceſſoꝛib⁹ qui hoc impetrare poſſint. vt. xxiij. diſtinc. in nomine.

Impatoꝛes multa ꝓdiderūt priuilegia

i ¶ Alonitane. Juſſiſſent. Arg. q̄ auctoritaſ maioris excuſat. vt. xxij. queſtiōe. v. dixit. xxviij. diſtinc. diaconi. xxij.q.v. miles. Argu. ꝓtra. xij.q.ij. quicūq;. et. xvſ.q.ſ. in canonib⁹. Jo. So. in malo nulli eſt obediendū. nec aliqs excuſat. vt. ſ.q.iij. ſi dñs. B.

Obediendū ſi ē alicui in malo.

k ¶ Sub excōmunicatiōis. Ex hoc videtur q̄ per talia verba fiat excōmunicatio. cuz ſic dicitur precipio tibi hoc ſub pena excōmunicatiōis. Et eſt argu.

Excōicatio

ſtentem conditionem. vt. ff. de verbo. ſignifi. cedere. Sed quid ſi excōmunicans moꝛitur priuſq; exiſtat conditio? tunc dico excōmunicatum q̄n exiſtat conditio: ꝛ ita aliquis excōmunicatur a moꝛtuo. Utrū autem cōditione exiſtente intelligatur retro fuiſſe excōmunicatus per id quod legitur. ff. qui poti. in pig. ha. l. potior. ꝛ. ff. de manumiſ. teſtamentis. Uel tantū a tēpoze conditionis extātis p id quod eſt. ff. de edil. edi. bouē. §. ſi ſub cōditione. diſputationi relinquo. Johā. Ego credo q̄ a die exiſtentis conditionis per decreta illam preterea. extra de appel. B.

l ¶ Obediēs. hoc dicit: q: ei ſcipē non poterāt. B.

m ¶ Relaxaui. No. eꝑm remittere poſſe q̄ ad ipm ſpectāt nō q̄ ad deū. vt. xxij.q.iij. ſi is q̄ plat⁹. Sz nō ne q̄ fiūt in pſonā eꝑi vel alteri⁹ plati fiūt in ꝓtē ptū eccl̄ie: ꝛ ideo in deū. vtiqz: ſed p̄cipalū in platuz. §. diſtinc. xly. et qui emendat. ꝛ. xxxij.q.iij. inter.

a ¶ Ac si me. Ar. q̄ rathabitio sequēs facit aliq̄d legitimuz quod ab iitio fa cruz fuit illegiti me. extra de iure p. cura. c. xviij. q̄stiōe. ij. de monachis. ix. q̄stione. ij. lugduñ.

b ¶ Cognouī. p auditus. vt. ij. q. v. q̄sto. xxij. q. v. hic videt: non tanḡ iudex. ij. q. j. §. quando.

c Q Um lōge. ¶ ptāti. nichil tamē hic regi subtrahit: qz sicut prius elegebat ita et modo post priuilegiuz collegio cō cessum. B.

d ¶ Atq; gallicie. cōnumerat hic galliciā hispanie cum tñ sit pars eius. et ita pars cōnumera tur suo toti. sic. j. e. ego. z. C. de ex cu. tu. exactores. vbi dicitur one ribus et tutelis.

e ¶ Priuilegio Jd ē iure. sic. ix. q. iij. saluo. ff. q. mo. pig. vel hip. sol. si debitor. §. j. potius ergo ons q̄s ius primatie ꝓcessū fuit huic collegio. cū enim rex eligeret oliz de cōsilio omniū eporum: hoc ꝓsilio concedit ei hic.

f ¶ Maneat. Arg. ppt loci et tpis difficultatē electionē fieri a quo nō debeat. vt. xxiij. q. i. pudenda. xciij. distinc. iuxta.

g ¶ Epis eligere. i. a rege electos cōsecrare z confirmare.

h ¶ Infra. j. dist. xciij. iuxta. ex. de iure pa. si vero. j. lxv. dist. si quis contra. sed ac si me⁹ auctore fuerit ordinatus: alia vero illius puersa. s. mala corpalia q̄ cognouiḇ. vl qz cū pecunia ē electꝰ vel q̄ excōicatus missas facere ꝓsumpsit. ꝓpter deū ir requisita ꝑterire nō possuz: et si ad me venire diu distulerit: exercē i eo districtionē canonicā nullo mō cessabo.

I tem ex cōci. Toletano.

¶ In electione episcopoꝝ: ꝓcipis desiderat assensus.

Q Um lōge late qz diffuso tractu krax ꝓmeā tiū ipedīt celeritas nūciorū quo aut nequeāt regiḇ audientiḇ decedētis ꝓsulis trāsitꝰ notificare: aut de successore morientis epi: libera principis electio expectari: nascitur sepe aut nro ordini de relatiōe taliū difficultas aut regie ptāti. dū cōsultū vrm subrogādis pōtificiḇ sustinet inūerosa necessitas Uñ placuit oiḇ pontificiḇ hispanie: atq; gallicieḇ vt salvo priuilegio vniuscuiusq; puincie licitū maneat tenea ceps toletano pōtifici q̄scūq; regalis ptās elegerit: z iā dicti toletani epi iudiciū dignos esse ꝓbauerit: in q̄buslibet puincijs: z in precedētium sediḇ ꝓficere ꝓsules et decedētiḇ episcopis eligere successores. Jta tamē vt quisq; ille fuerit ordiatꝰ post ordinationis sue tēpus infra triū mensiū spacium: metropolitani ꝓpriꝰ presentiam visurus accedat. ¶ lectiones quoq; sūmoꝝ pōtificū: atq; alioruz infra ꝓsulū quondā impatoribus representabantur sicut de electione beati Ambrosij: et beati Gregorij legit: quibus exēplis z premissis auctoritatiḇ liquido colligitur laicos nō excludendos ab electiōe neq; principes esse reiscien-

dos ab ordinatione eccliaꝝ Sz q̄ ppls aut princeps iubetur electioni interesse: nō ꝓcipit aduocari ad electionē faciendā: sz ad cōsensum electioni adhibēdū. Sacerdotū em (vt in fine supioris capli stephani pape legit) est electio: z fidelis populi ē hūiliter ꝓsentire. Desiderīū ergo plebis reqrit: vt clericoū electiōi cōcorditer. Tūc in eccliā dei rite preficietur antistes: cū populus pariter in eū acclamauerit: quē clerus cōmuni voto elegerit.

U ñ Celestinus papa ait.

¶ Plebis nō est eligere: sed electioni consentire.

Q Ueri plebiscꝫ cōsensus: et desiderīū reqratur. I tem Leo primus.

¶ De eodem.

U Sta civiūm testimonia pploꝝ honoratorū arbitriū electio clericorū in ordiationiḇ sacerdotū constituātur: z infra. Per pacē et quietē sacerdotes q̄ futuri sunt postulenī: teneatur subscriptio clericoū: honoratoū testimoniū: ordis consuetus: z plebis. Principibus vero atq; impatoribꝰ electiones romanoꝝ pōtificū: atq; alioꝝ epoꝝ referendas vsus et constitutio tradidit ꝓ scismaticoruz atq; hereticoꝝ dissensionibꝰ qbꝰ nōnūq̄ eccliа dei ꝓcussa plicitabat: cōtra quos legibꝰ fidelissimoꝝ ipatoꝝ frequēter eccliа munita legit. ¶ Representabat ergo electio clericoū principibꝰ vt eorū auctē roborata nullus hereticorū: vel scismaticorū auderet ptraire. z vt ipsi principes tanḡ devotissimi filij in eū ꝓsentirēt: quē sibi in patrē eligi viderēt vt eis in oiḇ suffragatores existerēt. Sicut Valētinianꝰ beato Ambro. supra legitur dixisse/noli timere: qz deus qui te elegit: semp te adiuuabit: z ego adiutor z defensor tuus (vt meū ordinez decet) semp existam. Unde Stephanꝰ papa statuit dicens

non est contra.

i ¶ Et dñi Grego. nō in hoc volumie. nisi. ar. §. e. agatho.

k ¶ Stephani. §. e. di. nosse.

l Ota. i. consuētia et consensus. vt. §. distic. xxiij. epōs.

m ¶ Ciuium. non rusticoꝝ extra ciuitatē consistentium.

n ¶ Honorato. z. sz maioū. de pplo et clero. §. e. adrianꝰ. i. fi.

o ¶ Arbitriū. §. distinc. xxiij. ca. j. xxiij. distin. ca. nullus.

p ¶ In ordiationibus. id est electionibus.

q ¶ Ordis cōsuētꝰ. qz dō ordo cerdotum pelli pariꝝ vel alterius corporis.

r ¶ Et plebis noie plebis censeñ illi q̄ nō fūt collecti ad aliq̄d corpꝰ faciendus de q̄ corpore habes. ff. q̄ cuiusq; vniuer. l. j. et est ad hoc bonus simile. C. ō epi. audiuentes. Plebis noie q̄ cēseñ.

iiij. ps

iiij. ps.

¶ Principibus.

¶ hec ē ctia ps huiꝰ di. in q̄ redit rōnē q̄re vocabantur principes ad electiones Archidia.

f ¶ Legiḇ. xxiij. q. vij. c. j. z. ij. z di. viij. quo iure.

iiij. reguz xviij. a. ij. Paralip. xxix.

a Uia. ¶ ꝓsente. I. lxxix. distin. nullus.

b Juramenta. Uidet ergo q̄ ante electionem Juramenduz ne est ō in dēnitate te eccle ātē ele ctionē nō sit pstādū iuramentū de in dēnitate eccle. vt. viij. q. iij. artaldus. z. §. xxviij. di. de spa acusane. presume rez em hic facere vt eligerez. Dicūt tñ quidaz q̄ si est cōsuetudo ꝓ sic itelligunt qō ōz hic i fi. Quid tamē iuris sit de hoc habes. viij. q. iij. in summa.

c ¶ Cōsuetudo. ꝓ hoc videt q̄ in spūalibꝰ seruanda sit ꝓsuetudo in recipiendis muneribus vt. §. co. agatho. et i astē. de sanct. epi. §. iij. col. ix. z j. q. iij. quesitum. z. ix. q. iij. cōstt. et extra de simo. ad aplicam. Arcontra extra de si. cum in eccliе. et cap. sicut. Ad hoc dicunt ꝺdaz q̄ licituz est aliq̄d petere in spūalibꝰ: sz non ꝓ spūalibus. vt nō petat ꝓ cōsecratione: sed ꝓ ꝓsuetudine. Uel dic q̄ si cōsuetudo illa pietatem ꝓtinet nō potest petiti superiori cogere potest vt seruet talis consuetudo: vt dicit illa constitutio ad aplicam. ꝓ. tamē dicit q̄ illud referat ad legatos imperatoris. vt nō alibi romana ecclesia petat ab eis: q̄ soliti sunt facē. i. vt papa non cogat eos aliud iuramentū facere pape q̄ iuramētum fidelitatis: qō iperator consueuit prestare. vt. j. e. tibi. et hoc ꝺdicat illud verbum minuatur.

¶ Uerum. Hec est quarta pars huiꝰ disti. in q̄ ōz ꝓncipes postea fuerūt phibiti. sez qz ipedimētū prestabant: z qz ipsi renunciauerunt. Jo. de f.

d ¶ Excelsa. id ē templa idoloꝝ in excelsis posita.

e ¶ Ideo. Quia iussu domini factus erat: z qz cuz respicientes liberabantur.

f ¶ Destruxit. hic ezechias cōmendatur ex destructione imaginis que erat occasio superstitionis. quare ergo masilieñsis episcopꝰ condemnatur: qui destruxit imagines in quibꝰ populus idolatriā committebat. vt de consecra. distinc. iij. perlatū. Dic q̄ serpens iste fuit temporalis ad sanandum vulnera: vnde cessante causa cessare debuit effectus: sed causa imaginuz perpetua est: vt habeatur in eis memoria dei. Ezechie cō mēdatio.

g ¶ Destruātur. Argu. successores ꝑcessores debere mutare facta et institutа predecessorum etiam bona si viderint esse ea perniciosa exemplo. vij. questione. j. vi dentes. xxxv. q. j. ca. j. z. xcvj. distinc. bene. in fi. distinctōe. lxviij. cor episcopi. et extra ō deci. sug gestum. vbi est argu. q̄ priuilegium quod est exemplum mali. remouendum est. institu. vi bo. rapto. §. sed nedum talia. Successores ꝑ decessō rū statuta mutare pūt.

Um adrianus.

h ¶ Traheretur. debet enim ire quasi inuitꝰ. vt argu. j. §. ult. vi sicut is. C. de epi scopis et cleri. si quenḡ. sic enim appellantur ꝺ ꝓpꝛio nomine. et quia portatur papa i manibꝰ ne offenda tur ad lapidem.

i ¶ Tempo-

¶ Presentibꝰ legatis ipatoris ordinet pōtifex romanꝰ.

Q uia scā romana ecclesia (cui deo auctore ꝑsidemꝰ) a plurimis patit violētias (pontifice obeūte) q̄ ob hoc iferunt qz absq; ipiali noticia pōtificis fit electio z ꝓsecratio: nec canonico ritu z ꝓsuetudine: ab ipatore directi sūt nūcij: q̄ vetēt scāda la. fieri volumꝰ: vt cū istituēdus est pōtifex: ꝓuentibus eis: z vniuerso clero eligat ꝓsentē senatu z pplo q̄ ordinādus est. Et sic ab oiḇ electus ꝓsentibꝰ legatis iperialibꝰ ꝓsecret: nullusq; sine periculo sui iuramēti: vel promissionis aliis noua adiuētione audeat extorqre nisi q̄ antiqua exigit cōsuetudo. nevel eccla scandalizetur: z imperialis magnificētia minuat. U eruz qz iperatores qsq; modum suū ignorātes: nō in numero ꝓsentiētiū: sed primi distribuētium: imo exterminātiū esse voluerūt: frequenter etiā in hereticoruz pfidiā plapsi: catholice matris vnitatē ecclie ipugnare conati sunt: ideo sctorum patrū statuta aduersus eos pciderunt. vt semet electioni nō insererēt: z quisq; eoruz suffragio eccliam obtineret anathematis vinculo innodaret: sicut scptura q̄z diuina dicit. Qz postq̄ ezechias dissipauit excelsa: z ptriuit statuas: z succidit lucos: z fregit serpentē eneū: quē fecit moyses. videlicet qz illū ser pētē deꝰ fieri iusserat: ne ser

pentina morte ppls iteriret ideoc ipe ppls colere z venerari cū ceperat. z iccirco destruxitf iste: qō (iubēte deo) fecerat ille: ac per hoc mag auctoritas ista est habenda in eccliа: vt si nōnulli ex pde cessoribus: z maioribꝰ nostrꝝ fecerūt aliqua q̄ illo tēpore potuerunt esse sine culpa: et postea vertunt in errorez z superstitionē: sine tarditate aliqua: et cuz magna auctoritate a posteris destruātur.g

¶ Postremo ꝓsentibꝰ legatis iperatoꝝ z icōsultis electiones romanoꝝ pōtificuz legūtur celebrare: z tandez ij dez ipatores religioso mētis affectu ꝓfatis priuilegijs renūciauerūt: multa ī super donaria eccliе dei ꝓferētes

I tem Grego. iiij. scribit.

¶ Inconsultis legatis ipatoris: adrianus ad pōtificatum eligitur.

Q Um Adrianus. ij. ad romanū pōtificatum ab eccliа dei genitricis dñe nr̄e (q̄ ōz ad ꝓsepe) trahēth ad lateranēle ptriarchiū: certati a pplo z clero: z proceribus deportatꝰ est. qō audiētes missi Lodouici ipatoris moleste tulerūt: z indignati sunt: q̄ duz presentes essent non fuerunt inuitati: nec optate a se futuri ꝓsulis electōni interesse meruerunt: q̄ accepta ratione q̄ nō causa cō temptus augusti: sed futuri temporisi prospectu hoc cō missū fuerat: ne videlz legatos principū in electōe romanoꝝ ꝓsulū expectādi mos p

ris. Nota que non sunt mala iterdum debent omitti. ne sint exēplo pernicioſa. vt. §. distinc. xxiij. in noie

Electū salutāt electiōi eiꝰ ꝑbet ꝓsensū.

Impator impij res aliēare pōt.

Ꝛ. disti. xxv. deniq. xij. q. ij. liberti. ij. q. vij. accusatio. et xxx. q. j. c. j. inst. vi. bo. rap. §. sed nedū talia.

a ¶ Et ad salutandū. Arg. eos cōsensisse electioni ex quo interfuerūt ⁊ eū salutauerūt ⁊ nō reclamauerūt. sic ex de his q̄ fi. a ma. par. ca. ex ore. in fi. ⁊ ex de ꝓui. cū olim. i fi. et ex. de sen. exc. si aliqñ. ⁊ eoipso q̄s salutat alium videt ꝓsentire ei: vt. xxiij. q. j. ois. Sic ex eo q̄s non vult salutare aliuz ꝓsumit inimicus: vt ex de offi. deleg. cū sup. et eoipso q̄ stephanus dixit: plegat intelligit consensisse: vt. xcvj. di. benesic. j. de conse. di. ij. pacem.

b ¶ Ego lodo.

c ¶ Confirmationis. arg. q̄ aliquid simꝫ datur et confirmatur: vt no. ff. e. in synodo.

c ¶ Ullicul. id est villulis. ff. ad muni. q̄ ex vico. nec posset impator illā donatiōnē reuocare. nā dicit lex q̄ sola immensitas est mēsura rerū donatarū in eccl'ia. C. de sacrosanct. ec. auf. ſz hodie. imo nec cōcedit hic: ſz ꝓcessa cōfirmat. nā oīnia hec et alia plura tā puꝰ fuerāt ecclesie. j. xcvj. dist. constantinꝰ ꝓtestatur ꝙ imperatoꝛ pōt alienare res imperij vt. ff. de le. j. apud iul. §. vl. Itē qꝛ per hāc cōcessionem non ledit iperiū ex quo res redit ad primū statuꝫ vt. ff. de pactis. si vnus. §. pactus ⁊. xxxv. distin. ab exordio. non obꝛ. ij. q. ij. non licet. qꝛ ille non potest legē imponere suo successori. extra de elec. innotuit.

huiusmodi fomitē inoleſcere. oēm idignationē medullitus sedauerunt: et ad saluandum[a] electū etiā ipsi humiliter accesserūt ¶ Item pactū ꝓstitutiōis imperatoꝛis primi Ludouici cum romanis pontificibus. ¶ Electio romanorum pontificū a Ludouico concedit romanis.

EGo Ludouicꝰ imperatoꝛ Romanꝰ augustus statuo ⁊ ꝓcedo per hoc pactū cōfirmatiōis[b] nostre tibi btō Petro pricipi apl'oruz: ⁊ per te vicario tuo dño Paschali summo pontifici: ⁊ successoribus eius in ꝑpetuū: sicut a predecessoribus vestris vſq; nūc in vſa potestate ⁊ ditiōe tenuistis: ⁊ dispoſuistis romanā ciuitatez cū ducatu suo: ⁊ suburbanis atq; villiculis[c] oīb⁹ ⁊ territoriis[d] eius mōtanis ⁊ maritimis: littoribꝰ: ꝓportubꝰ: seu[e] cūctis ciuitatibus: castellis. oppidis: ac villis i tuscie ptibus. ¶ Idēq; qñ dinauocatiōe hui⁹ sacratissime sedis pōtifer de hoc scl'o migraueritᶠ nullus ex regno nro aut francꝰ: aut longobardus de q̄libet pte homo sub nostra potestate ꝓstitutus licentiā habeat cōtra romanos: aut publice: aut priuatiz ꝙueniēdi: aut electionē faciēdi: nullusq; in ciuitatibꝰ: aut in territoriis ad ecclesie bti Petri apl'i ptātem ptinētibꝰ aliq̄ malū ꝑterea facē ꝓsumat: ſz liceat romanis cū oīni veneratione ⁊ sine q̄libet ꝓturbatiōne honorificā suo pōtifici exhibere sepulturā. zeū quē

d ¶ Et territoriis. Quid sit territoriū. quid sit oppidū: quidvibs: habes. ff. de verbo. sig. si pupillus. §. territoriū. Et sic est arg. q̄ nōie ciuitatis nō comꝓhēdūtur eius territoria. vt. xij. q. ij. c. vlti. ⁊. ff. de verbo. sig. l. ij. ⁊. ff. de arbi. si cū dies. §. si arbiter. Ar. ⁊tra. ff. de verbo. sig. qui in cōmentiꝭ. ⁊ l. edificia. ff. de iudi. insule. ff. ō of. ꝓte. vr. l. j. ubi. cuz vbem.

e ¶ Seu. hec dictio seu potius auget donatiōnem q̄ diſſūgat inter res donatas. vt. ff. de au. et arg. leg. l. si qs ita.

f ¶ Migraueritᶠ olim em nullus audebat tractare de electiōe pape āte tertiuz diē post sepultura ꝓmotui vt j. disti. lxxx. nullus. sed per contrariā consuetudinez hoc hodie abrogatum est.

g ¶ Oēs romani. Nota q̄ olim oēs romani intererant electioni ex consuetudine. j. ca. pri.

h ¶ Francorū. No. imperiū ꝓtius francoruz fuisse: sed postea theutonici virtutibus promeruerunt imperiū: vt xxviij. q̄sti. j. §. ex his. in quos hodie translatū est imperiū. extra ō electio. venerabilem.

Ciuitatꝫ appellatōne eius territoria non comꝓhendūtur.

Papa electio olim p triduū differebatur.

Imperiū frāci pmo deinde theutonici habuerūt

Onstitutio pmi hērici: ⁊ primi Ottoni cuz romanis pōtificib⁹: vt nullꝰ missoꝛ nroꝛ cuiuscūq; ipeditiōis argumētū i electiōe Romani pōtificis ꝓponere audeat: oīno ꝓhibem⁹. Itē i electōe romanoꝛ pōtificū neq; liber: neq; ꝓuus ad hoc venire ꝑsumat: vt illis romanis q̄s ad hāc electionē p cōstitutōez ſctoꝛ patrū antiq̄ admisit ꝓsuetudo: faciat aliquod ipedimētū. Q: si quis contra hāc nostrā ꝓstitutionē ꝑsumpserit: exilio tradat. Item cōstitutio Ottonis.

¶ Juramētū Ottonis qō fecit dño pape Johāni

Ibi domꝭ Johāni

Vasalꝰ eccl'ie cui dz fidelitatꝫ iuramētū ꝑstare.

ipsi capitulo. vt extra de verbo. signifi. cū clerici. cum

ipsi sint pars corꝑis sui. vt. vj. q. j. §. verū. Nō ob. extra de symo. ex diligēti. qꝛ nō erat ius feudi. de quo iure plene habetur in cōsti. federici. de feudis.

Iconiꝰ ⁊ p curatoꝛ diuersimode iurāt.

a ¶ Et iurare. No. q̄ iconiꝰ siue sindicꝰ iurat in aiam ꝓpriā. extra de iura. calū. in ꝓtractādis. sed ꝓcuratoꝛ iurat in aiam dñi. vt hic. c. distinc. optatū et. xvij. q. iij. metuentes. ⁊ extra de offi. lega. nouit. i parte decisa. Fit autē hoc iuramentuz sub talibꝰ ꝓbis Ego turo in aiam domini mei q̄ ipse hoc fuabit. Uel sic iurat. Dominus meꝰ iurat p me q̄ hoc seruabit sic ipm deus adiuuet. Sed q̄liter obligat aliquis aliū p iuramentuz cōtra id q̄ legit instituta. de inuti. sti. §. si quis alij? Sz dic q̄ dñs semet obligat. sed p aliū. vt extra. de sen. excō. mulieres. ff. de admini. tu. ita autem. §. gessisse. Sed quid si domꝰ reuocet mandatum: nūquid itelligit obligatus p tale iuramentu? ita: si non ꝓuenit reuocatio ad ꝓcuratoreꝫ: sicut id q̄ facit ut dex tenet: donec ignorat reuocatum mandatū. vt ex de appel. si duobus. ⁊ rōne ignorantie tenet sentētia. vt. ij. q. vij. §. tria. in ꝓn. ⁊ ix. q. j. oꝛdinationes. ff. de offi. ꝓsi. si forte. ff. de ꝓcu. si procuratorem in fi. ff. man. si mandassem. Johā. Si autem lis esset contestata: oporteret q̄ reuocatio ꝙueniret ad iudicē vel aduersarū. aliogn firmū est q̄ fit cū ꝓcuratore. vt extra de ꝓcu. mādato. Si autē non sit lis cōtestata: videtur sufficere si reuocatio ꝙuenit ad ꝓcuratorem: vt dicit expresse decreta. extra de ꝓcu. ex insinuatione. ⁊ ca. ſequē. ij. Sunt tamē speciales casus in quib⁹ requirit ꝓsentia sicut cū matrimoniū ꝓtrahit ꝓ nūciū si dñs reuocat mādatū: nō dico dñm obligatū licet nūcius ignoret reuocatū ⁊ cū pape ego rex Otto ꝓmittere ⁊ iurare[a] facio per patrē ⁊ filiū et spm̄ sanctū: ⁊ ꝑ lignū hoc viuifice crucis: ⁊ ꝑ has reliquas sctoꝝ: q̄ si ꝓmittēte dño romā venero sctām romanā ecclesiā: ⁊ te rectorez ipi⁹ exaltabo ꝓm meū posse: et vitā aut mēbra nūcq; neq; ipm honorē quē habes mea volūtate: aut meo[b] consilio: aut meo ꝓsensu: aut mea exhortatiōe perdes: ⁊ in roma nullū placitū: aut oꝛdinatiōnē facia de oīb⁹ q̄ ad te: aut ad romanos ꝓtinēt sine tuo cōsilio. et quicquid de terra sancti petri ad nostram potestatem ꝙuenerit: tibi reddam et cuicūq; italicū regimē cōmisero: iurare facia illū vt adiutoꝛ tui sit ad defendū terrā sancti Petri secundū suū posse. Itē ex primo libro capituloꝝ karoli ⁊ Ludouici imperatoꝛum.

Procuratoꝛ reuocaꝰ si aliq̄ facit ante neant.

¶ Uideꝝ sit clero ⁊ ꝓplo de ꝓpria dioceſi epm eligere.

SAcroꝝ canonū non ignari: vt dei noie sancta ecclia suo liberꝰ potiat honoꝛe: assensum oꝛdini ecclesiastico ꝓbemus: vt scilicet episcopi per electionē[c] cleri ⁊ populi secundū statuta canonū de ꝓpria dioceſi[b] (remota ꝑsonarū[c] ⁊ munerū[d] acceptione) ob vite meritū: ⁊ sapiētie donū eligātur:

Famiꝫlie defuncti an dñm obliget.

b ¶ Meo. als meoꝝ. sed quā cautionē pōt de hoc facere q̄ sui non dent dānum ⁊tra id. ff. cōmoda. ad eos. vl' qualiter potest se obligare ad alienū factū ⁊tra id inst. de inuti. sti. §. si quis alij. nec em̄ tenet quis de facto familie sue si ipse non mandauit. nec ratū habuit. vt. j. q. iij. qꝛ ꝓsulat⁹. extra ō ref. spo. cū ad sedē. ff. de vi et vi ar. l. j. §. aut ꝓtoꝛ? Sed dic q̄ intelligit obligasse se curaturum ne ab eis dānuz darent. xxij. q. v. de forma. sicut ē cum quis ꝓmittit aliū sisti in iudicio tantuz: ad hoc tenet vt operā det quam potest. ff. de ꝟb. obliga. quotiēs q̄s Sed littera illa meoruz nō est in li. meo. Johan.

c ¶ Per electionem. nō homen ꝓprie ⁊ im ꝓprie sumuntur hic cū illis gentibus cleri ⁊ populi. ar. ff. cōmo. si vt certo. §. cōmodatum.

d ¶ Dioceſi. No. p. h. q̄ examinādi sūt omnes ō dioceſi puis q̄s eligat extraneus: vt dixi lxj. distinc. nullꝰ

e ¶ Personaꝝ Sic. viij. q. ij. dilectissimi. et ex ō insti. ad decorē.

f ¶ Et munerum. cum talis eligatur a deo dicitur eligi. viij. q. j. si ergo. h.

g ¶ Ut exemplo. nam cepit Jesus facere ⁊ docere vt. xxvj. distinc. §. ecce. et. §. ex his.

h ¶ Maiorus. Sic ergo nomen clericoꝝ restringitur ad maiores eccl'ie canonicos. vt. x. quesꝭone. j. antiquos. viij. q. j. ca. ij. extra de verbo. signifi. cū clerici. bene est in talibus seruanda ꝓsuetudo. vt extra de cau. poſ. cum eccl'ia.

Nomē clericoꝝ qñq; restringit.

i ¶ Non a cardinalibus. vt. ē. distinc. xxij. ca. j. ¶ Ꝛ.

OBeuntibus. ¶Sub anathematis quid de hoc tenere debeas dixi. s. e. salonitane.

b ¶Excludãt. dicit. h. istos triplicit excludit: tunc ꝓprie excludunt cũ nõ vocant: vt si vocati nõ audiũt: vel si spõte veniãt nõ admittunt. Credo hoc ca. nõ tenere: aliud eñ seruat: ⁊ religiosi hic vocantur clerici cuiuscũq; ordinis vel dignitatis vel ꝓlati episcopatus. argu. lxxix. distic. si qs pecunia.

c ¶Religiosos Id est ꝓlatos aliarũ eccliarũ.

d ¶Exclusis. Qz iuste nuptie ⁊c. xxxj. q. ij. §. j.

e ¶Cõsensu. videt q nõ tãtũ ꝓsilũ religiosorũ: sed etiã ꝓsensus ipsoꝝ requirendus est: ⁊ ita videt q religiosorũ persone faciant partem in electione. argu. extra de elec. cũ in veteri. nam et seẽces sunt aliorum in electione. vt. lxxix. di. c. j. ⁊ c. si quis pecunia. ⁊ xxij. di. c. j. ⁊ satis potest dici q nisi consiliũ ipsoꝝ fuerit reꝓbatuz q nulla sit electio: si tñ fuit habitũ ꝓsilũ et non cõsensus tenet. vt extra de arbi. cum olim. ⁊ ẽ si. ff. de admi. tu. quidã decedens. §. papinian⁹. ⁊ extra de regu. licet. C. de iure emphi. l. vlti. Et expone consensu requisito: licet non habito.

f ¶Eorum. Argu. q non sufficit religiosorum presentia: nisi habeatur consilium. ar. j. q. j. casellas. arg. xij. q. ij. sine exceptione. §. j.

g ¶Et cõsentientia. Ar. qõ aliquoꝝ ꝓsensu fieri dz: eoꝝ dissensu impedit faciẽdũ ⁊ dissoluit factũ. vt. s. distinc. j. qui in aliquo. ⁊ xxxj. q. ij. si verum. s. di. xij. nulla ratio. j. q. j. ordinationes. x. q. ij. casellas. xij. q. ij alienationes. ⁊ c. sine. xv. q. vij. eps nulli⁹. xxxij. q. v. quod deo. ⁊ c. manifestum. xx. q. ij. puella.

h ¶Nũc ergo ꝝrit. sup isto. §. posuit. h. dist. qz cũ eligẽtes dissentiũt tria cõsiderãda sunt: auctoritas numer⁹: ⁊ bon⁹ zel⁹. auctoritas ꝓsideraꝝ in dignitatib⁹: zelus ꝓsistit in ajo: vt si nõ carnali amore eligãt sed fm meritum ꝓsone. de nũero patet: ⁊ dicit q vbicũq; duo ex istis concurrũt ꝓponderãt tertiũ: vnde si ex vna parte est auctoritas: ⁊ bon⁹ zelus: ex altera numer⁹: ꝓ prioze iudicaꝝ. vt. xxij. di. c. j. ⁊ xciij. di. mirat⁹. vij. q. j. deniqz. Itẽ si ex vna parte est numer⁹ et auctoritas: ⁊ ex altera est bon⁹ zelus: ꝓ primo iudicaꝝ. arg. xxviij. di. de syracusane. Ibi ei bono zelo cõtradicebãt qui significabãt pape electũ habere vorem et filios: sed tamẽ qz plures erant ex alia parte et maioris auctoritat⁹: ꝓsentit papa illis. Item si numer⁹ ⁊ bon⁹ zelus ẽ ex vna parte: ⁊ ex altera pte auctoritas: statur ꝓmo. lxv. di. ca. j. ⁊ j. §. hanc di. nõ apꝓbo: qz licet ex vna pte sit auctoritas et melioz zelus: ex altera nũer⁹: statur. ꝓ nũero. vt extra de elec. dudum. ⁊ extra de ap. cõstitutus. nisi numer⁹ esset in paruo maioꝝ ⁊ auctoritas alioꝝ lõge ꝓcelleret: et posset eo casu fieri ꝓpẽsatio. vt extra d testi. i nostra nã vbi est par debitũ: ⁊ dispar numer⁹ creditoꝝ: sem per numer⁹ ꝓferꝛ. vt. C. q̃ do. ce. ꝓl. l. vlti. §. j. tũc eñ decurrit ad dignitatẽ cũ par numer⁹ est hincide. ff. de pac. maioꝛez. Sliter dico ad zelum decurrendum: cũ par vel fere par nũerus est hincide. Sed quid si par zel⁹/ numerus/ ⁊ auctoritas/ hincinde? tũc recurraꝝ ad meritum ꝓsone. vt. j. c. ꝓxiti. Sed si oia sunt equalia: tũc cassẽt vtriusq; electio ⁊ nouus eligaꝝ. vt. lxxix. dist. si duo. Vl iudex cogat eos ad cõcordiaz. vt insti. de satisda. tu. §. sinautẽ. Uel resorte dirimaꝝ: vt in Matthia. vt xxj. distinc. cleros. C. cõmunia dele. l. vlt. in pn ci. et. ff. de iudi. sed cum ambo. Uel metropolitanus gratificet cui velit. vt extra de parrochi. ca. j. ⁊. ff. ad sil. l. iij. §. si cũ oẽs. ⁊. ff. de religi. l. vlti. Uel ꝓferaꝝ ille qui ꝓmo ordinatus est. vt. lxxv. di. ca. vlt. vel senioꝛ preferaꝝ. vt. xxxv. q. vj. c. j. ff. de fide instru. l. vlti. Uel ille qui ꝓr⁹ noiatꝰ est. vt in autẽ. de mona. §. penul. col. j. Uel ꝓferatur ille qui qñq; delinquit illi q̃ semp bon⁹ fuit. Uel ꝓferatur ille q̃ diutius militauit in ecclesia. vt. lxi. di. quid. ꝓderit. Si autẽ vtraq; electio ẽ vitiosa: vtraq; cassatur. vt extra de elec. cõsideraꝝ.

Elect⁹ duob⁹ eẽt qñ alter ꝓfertur.

i ¶Si forte. Se diuiserit. qz natura hois ꝓna est ad dissentiendũ. ff. de ardi. itẽ si vnus. §. vlt. argu. xx. q. iij. ꝓcliuus. Et ꝓesumit hic canon: q̃ licet discordia sit in electiõe q̃ vtraq; pars bono zelo mouearꝝ. vt. viij. q. j. nec nouũ. Sed cõtra. s. eo. nosse. Id est frequẽt⁹. hoc autẽ raro. xij. q. j. ois etas.

k ¶Iudicio. Sed quid si metropolitan⁹ non vult ipsum consecrare: videtur q tunc a suffraganeis petenda sit cõsecratio. vt. lxxix. di. volum⁹. sed melius est q a superioꝛe petaꝝ. vt. ix. q. iij. nunc ꝙo. et. viij. q. iij. artaldus. extra de iurepa. c. nullus.

Electõ vtriusq; cassatur.

l ¶Studijs eligẽtũ: qz magis appetit iste q̃ ille.

m ¶Ita tñ vt nullꝰ. q̃si dicat si timeꝛ scãdalũ: tũc vtriusq; electio cassabit. vt. lxxix. di. si duo. tũc eñ est aliq̃d detrahẽdũ seueritati. vt. l. dis. vt ꝓstitueretur.

Electi cantãtes scãdalũ.

Hinc considerãdum. ¶Hec distinctio diuiditur ī tres partes. In ꝓma ꝓbat q̃ episcop⁹ debet cõsecrari in loco vbi mãdauerit metropolitanus. Secũda ibi: qz ꝓ ambitiões. Tertia ibi eꝑm. Jo. de fan.

n ¶Hinc considerandum. hic depingitur lxvij. distinc. In precedenti distinctione docuit ad quos ꝓtineat episcoporum electio. In hac ordinat tractatũ suũ vsq; ad. lxxvj. distinc. ostendẽdo a quibus sacri ordines sunt distribuendi: ⁊ quo tempoze: ⁊ in quibus locis. A q̃b⁹ hoc facit in hac distinctiõe. Ex quo tempore hoc facit in. lxxv. In quib⁹ locis hoc facit in. lxxx. Primo dicit de cõsecratione episcoporum.

Electꝰ ꝓfirmatus a q̃ dz cõsecrari.

¶Nota ergo q̃ electꝰ in episcopum cõfirmatus debet cõsecrari a metropolitano cũ suis suffraganeis quibus vl a quo tempoze sacri ordines sint distribuẽdi: vel quibus in locis / patriarche / ꝓmatesꝛ / archiepiscopi / episcopi / coꝛepiscopi: ⁊ reliq̃ sacerdotes sint ordinandi.

A quib⁹ ordinentur episcopi in niceno concilio diffinitum est: in quo sic legitur.

¶Ab omnibus comprouincialibus episcopi ordinent

Episcopi ab omnibus qui sunt in prouincia sua debẽt ordinari. Si vero hoc difficile fuerit: vel vrgẽte necessitate: vel itineris lõgitudine: tres episcopi⁸ debent ĩunum cõgregari: ita vt ceteroꝝ qui absentes fũt consensum litteris⁵ teneant. Potestas⁶ sane vel cõfirmatio ptinebit per singulas ꝓuincias ad metropolitanuz episcopum. Item Anacletus.

¶De eodem.

Ordinatiões episcoporum auctoritate⁹ apostolica ab omnibus qui in eadem ꝓuincia sunt episcopis celebrãde sunt: q̃ si oñs simul minime conuenire poterunt assensum⁶ tamen preꝛbeant suis apicib⁹: vt ab ipsa ordinatione animo nõ desint. ⁊ cõci. Aurasico. cxx

¶Palea.

Absentes ꝓhit ꝓ lras ꝓsẽtire.

Metropolitanus nem inem ꝓtẽnat cũ suffragãeis. Quibus vl a quo tempoze sacri ordines sint distribuẽdi: vel quibus in locis / patriarche / ꝓmatesꝛ / archiepiscopi / episcopi / coꝛepiscopi: ⁊ reliq̃ sacerdotes sint ordinandi.

A quib⁹ ordinentur episcopi in niceno concilio diffinitum est: in quo sic legitur.

¶Ab omnibus comprouincialibus episcopi ordinent

Episcopi ab omnibus qui sunt in prouincia sua debẽt ordinari. Si vero hoc difficile fuerit: vel vrgẽte necessitate: vel itineris lõgitudine: tres episcopi⁸ debent ĩunum cõgregari: ita vt ceteroꝝ qui absentes fũt consensum litteris⁵ teneant. Potestas⁶ sane vel cõfirmatio ptinebit per singulas ꝓuincias ad metropolitanuz episcopum. Item Anacletus.

¶De eodem.

Ordinatiões episcoporum auctoritate⁹ apostolica ab omnibus qui in eadem ꝓuincia sunt episcopis celebrãde sunt: q̃ si oñs simul minime conuenire poterunt assensum⁶ tamen preꝛbeant suis apicib⁹: vt ab ipsa ordinatione animo nõ desint. ⁊ cõci. Aurasico. cxx

¶Palea.

Absentes ꝓhit ꝓ lras ꝓsẽtire.

a ¶Litteris. Argu. q̃ in quocũq; cõtractu vl causa ꝓsens⁹ aliquorum desideraꝝ: vl refert an presentes cõsensum exprimant: an absẽtes ꝓ litteras ꝓsentiant. vt. c. distin. optatum. Et est arg. de ꝓsensu absentium. vt distinct. lxiij. §. to. et dist. xviij. placuit. Et est arg. matrimonium cõtrahi iter absentes. vt. j. xxx. q. v. ca. nec illud. et extra de cõuer. coniugꝫ. ex parte. ff. de ꝓsponsa. l. vlti. Nam in consensu non exigitur verborum solẽnitas. ff. de actio. ⁊ obliga. consensu. Sed licet ita sit in ꝓsecratione. sec⁹ est in electione: nisi ꝓ ꝓcuratoꝛez fieret electio. vt extra de elec. quia ꝓpter. Johan.

b ¶Potestas. quo ad confirmandũ. naz cõsecrare nõ potest episcopũ contẽpto minimo epo qui in prouincia sit: nec ille reciperet executionẽ: nec dico eum plus posse hoc casu q̃ alium eꝑm. ar. ix. q. iij. c. j. ⁊. j. Confirmare autẽ debet statim vel infirmare si ei notus est electꝰ: etiã simplici ꝙbo ⁊ in camera. extra de appel. qua fronte. Sufficit eñ si est notꝰ vt dicat eli gatis magis idoneũ. ar. xxviij. di. ꝓnuisꝝ. xxix. di. petrus. Ubi est ignotꝰ exanunet eũ. Jn cõsecratione ꝙo secrat.

Electi ꝓbãtio nẽ.

Ope abiectiõe ⁊ ãbitione ei⁹: quẽ duo ꝓsumpserũt ordiare epi in vestris pulicijs: placuit de ꝓsumptiõibus vt sic vbi ꝓtigerit duos epos tertiũ ordinare: et epi et actoꝛes dãnabunt: q̃ cautius ea que sunt antiquitus statuta seruent.

Item Anitius papa.

¶Ceteris assentiẽtibus cũ tribus cõprouincialibus ordinetur episcopus.

Omprouinciales epi (si necesse fuerit) ceteris cõsentientib⁹ a tribus episcopis iussu archiepi cõsecrari possunt. Item Innocentius papa. ¶Nõ ordinet episcopus extra ꝓscientiam metropolitani.

Extra cõsciẽtiã metropolitani null⁹ audeat ordinare epm: itegrũ eñ est iudiciũ q̃ plurimoꝝ sentẽtijs ꝓfirmaꝫ. Nec vnus epus ꝓsumat ordinare epz: ne furtiuũ bificiũ ꝓstitũ videatur. hoc eñ ⁊ synod⁹ nicena constituit atq; custodiendo diffiniuit. Item Celasius vniuersis ꝑ dardaniã cõstitutꝫ.

¶Epus a suo metropolitano: ⁊ ipe ab eisdẽ cõsecretur

Quia ꝑ ãbitiões illicitas nõ pudet quosdã appellare ad dei commissari. l. vltima. et est simile. extra de officio delegati ꝓtudentiam. ꝓmo respondo. in si.

h ¶Ne furtiuum. ideo dicit furtiuuz: qz quod ad omnes spectat isti surripiunt: nil tamen vnus ꝓfert lxvj. distinc. ca. ij. potꝰ ergo hoc dicẽdo respexit simplitudinem facti q̃z rei essentiam. Jo. au.

Quia per ambitiones. ¶Hec est secunda pars distinctionis in qua ꝓbat q̃ metropolitan⁹ debet a suis suffraganeis consecrari et non ab alijs licet littera sit obscura: ab isto intellectu non recedatur. Johan. de fan.

i ¶Ambitiones. id est dissentiones.

k ¶Illicitas. dimitte qz. ⁊ incipe ibi non pudet.

Fraga gatis magis idoneũ. ar. xxviij. di. ꝓnuisꝝ. xxix. di. petrus. Ubi est ignotꝰ exanunet eũ. Jn cõsecratione ꝙo secrat.

Osemp examinet. vt. xxxij. distinc. q̃ episcopus. dRdinationes. Auctoritate. generali: vt huius capl'i et similiuz.

e ¶Assensum Sed qũo ꝓtestabunt assensum: cum eis forte nouus nõ sit qui eligitur: nec eum vidẽrũt vel audierunt aliquid de eo? Sed dic q̃ sufficit si non cõtradicãt. Uel dic q̃ quez indignũ esse nõ nouit: dignum debet estimare ⁊ ei testimoniũ ferre. vt ex tra de scru. in ordi. fa. ex parte.

Comprouinciales.

f ¶Iussu. Sz si ecclia archiepiscopo vacat: cuius auctoritate hoc facient et cõuenient? Respõ. apostolici vel capituli matricꝫ ec clesie. ex de hereti. ad abolendam. et extra de electio. quia diligentia. Nam ꝓpenes vnũ stat ius vniuersitatꝫ. §. ꝙnie. nõ liceat alicui. ff. qõ cuiusq; vniuersitatis sicut. ⁊. lxv. di. si forte.

Jusꝑ vniuersitatis pe nes vnũ stat.

Extra conscientiam

g ¶Plurimoꝝ. nam dicit lex q̃ ꝓ ampliores homines ꝓfecta veritas reuelatur. C. de fi ij. ꝙs.

dei commissari. l. vltima. et est simile. extra de officio delegati ꝓtudentiam. ꝓmo respondo. in si.

h ¶Ne furtiuum. ideo dicit furtiuuz: qz quod ad omnes spectat isti surripiunt: nil tamen vnus ꝓfert lxvj. distinc. ca. ij. potꝰ ergo hoc dicẽdo respexit simplitudinem facti q̃z rei essentiam. Jo. au.

Quia per ambitiones. ¶Hec est secunda pars distinctionis in qua ꝓbat q̃ metropolitan⁹ debet a suis suffraganeis consecrari et non ab alijs licet littera sit obscura: ab isto intellectu non recedatur. Johan. de fan.

i ¶Ambitiones. id est dissentiones.

k ¶Illicitas. dimitte qz. ⁊ incipe ibi non pudet.

primi=legium a consuetudine inducitur.

a ¶ Metropolitanis: in cōsecrandis epīs.
b ¶ Epīs. in metropolitanis cōsecrandis.
c ¶ Antiquitas. No. q cōsuetudo priuilegiū induxit. ix. q. iij. cōquestus. ⁊ pstationes q̄ fiunt a rusticis tēpore acquirunt. C. de agri. libus. li. xj. Arg. cōtra r. q. iij. quia. et di. xviij. q. j. seruitium.
d ¶ Uel q̄ impune. i. saltez de facto Lau.
e ¶ Sinceritatis. quia catholicā sinceritatez non obseruant.
f ¶ Duximus h resume. quia/ quasi dicat. quia hoc et hoc est: et ideo duximus eam ⁊c.
g ¶ Meministis. et ideo debitū honorem eis exhibetis.
h ¶ Et. i. etiā.
i ¶ Decernentes. in cōmune. cōmunez vtilitatem considerantes et ad scrutinium venientes vos omnes inq̄ vnanimiter.
k ¶ Statuat. hoc et hoc fieri scilicet.
l ¶ Antistites Substitui loco defuncti oz. vnj sicut vetus ⁊c.
m ¶ Et vicissim. omnibus modis cēseatis. metropolitanū sub audi.
n ¶ Sacrari. a cōprouincialib⁹ epīs si metropolitanus ō hac vita ⁊c. hic est verus intellectus huj⁹ littere: nec habet contrariū Alij intelligunt sic: q̄ metropolitani suffraganei possunt interim aliquē electū cōsecrare. sm hoc hec dictio sacrari potuit passiue. ⁊ nō subaudit ibi metropoli. vt. lxxv. dist. si forte. Sed cōtra. c. dist. qm. ibi dicit q̄ vacāte sede metropoli. nō debent epi ordinari: nec enim ecclesia defūcti sustinet semp vicem defuncti epi: vt. xij. q. j. si qua. et extra de pscrip. c. j. Sed illud potest intelligi quādo ille fuit in mora petendi palliū. Jo.
o ¶ Patiamini. Et ita resistere potest q̄s pro iure suo. ar. C. vñ vi. l. j. ff. ad. l. aquil. scientiā. ff. pen'. arg. repelle re licet.

Ecclīa nō semp vicez defūcti sustinet semp vicem defuncti epi: vt. xij. q. j. si qua. et extra de pscrip. c. j. Sed illud potest intelligi quādo ille fuit in mora petendi palliū. Jo.

ecclīax iura turbare: ac priuilegia q̄ metropolitanis[a]: vel priuincialib⁹ epīs[b] decreuit ātiq̄tas[c]: temeraria pīsūptiōe psuadere. propter q̄d etiam cōionis aplice desiderāt dissidiū tenere: q̄ scz ab eius auctoritate diuisi vl̄ q̄ impune[b] ppias vsurpatōes exerceant: nō respiciētes q̄ eterno iudici rationē taz de catholica sinceritatis[e] iniuria: q̄ de traditionū priudicis paternax: nō sine perpetue sint dānationis interitu redditurī: si in hac obstinati one permāserint. charitatē vestrā duxim⁹[f] instruēdam vt vos oēs i cōmune fratres siue p dardaniā siue p vnaz quaq̄ contiguā pinciaz ostituti: vos q̄ sub metropolitanis vestris esse meministis[g]: ⁊[h] ab eisdē substitui decernentes[i] (sicut vetus psuetudo deposcit) vnanimit̄ statuatis[k] ātistites[l] ⁊ vicissim[m] (si metropolitan⁹ hūane cōditiōis sorte decesserit) a cōprouincialibus epīs: sicut forma trāsmisit sacrari[n] modis oib⁹ cēseatz: neq̄z sibi quēq̄z q̄ vobis ātiq̄ dispositiōe cōcessū est: patiamini[o] vēdicare: quaten⁹ ⁊ inter ipsas aduersantiū volūtatū pcellas vetex regulas nullaten⁹ custodire cessetis sicut psecuti onū tpe diuersarum patres nostros constāter fecisse nō dubium est. I tē ex concilio Martini pape. ¶ De eodē.

Uersus

Episcopū. ¶ Hec est tertia pars distinct. in qua idem dicit quod iam dictum erat. id est q̄ epus sine consensu archiepiscopi ordinari non debet. Joh. de. f.
p ¶ Oportet. id est congruum et oportunū est. Lauren.
q ¶ Difficile. .f. distinc. lxj. catinensis. ibi: vt impossibile ⁊c. Laurē. ita sumitur hic difficile: vt ibi impossibile.
r ¶ Si quis. j. distinc. pri. ca. iij. et. j. q̄st. j. ordinatiōes. ⁊. q. vlt. quoniam quicquid. q. j.

iij. ps.

Episcopū opz⁹ marie quidē ab oi pcilio pstituī ¶ si hoc aut p necessitate aut p lōgiqtate itineꝛ difficile[q] fuerit: ex oib⁹ tres eligant[k]: vt oiz presentiū vel absentiū subscriptōes teneant et sic postea ordinatio fiat. H ui⁹ aūt rei ptās in oi. pincia ad metropolitanū pertinet epm. I tē ex pcilio nicē.

¶ Nō erit episcopus: qui p̄ter metropolitani conscientiam fuerit ordinatus.

ILlud generaliter est clarū q̄ si q̄s[r] pter sētiā vl̄ cōsciaz metropolitani fuerit fact⁹ epūs: hunc magna synod⁹ diffiniuit epz eē nō oportere ¶ Distictio. lxv

Omprouincialiuz epi copoꝛuz vniuersalit̄ desiderat consensus in ordinatiōe epi si aliqui aimositate ducti ⁊ tradicere voluerit obtineat snia pkimoꝛ. U ñ in niceno pcilio. ¶ Si ceteris cōsentiētibus ordinatiōi episcopoꝛ duo vel tres ⁊tradicant: obtineat snia pkimoꝛū

diuisio

Sane si ꝯmuni oim cōsensu rōnabiliter probato sm eccleſiasticaz regulaz duo vel tres aimositate[t] ducti: per cōtentionē cōtradicant[u]: obtineat plurimoꝛ sentētia sacerdotū. I tez ex cōci. mar. pape. ¶ De eodē.

Uersus

Non dz ordinari epūs absq̄ cōsilio et pītia metropolitani epi: adesse āt oportet oēs q̄ sunt in pincia sacerdotes: quos p suā epistolā dz metropolitan⁹ conuocare. Et siquidē oēs pcurant bene est. si aūt hoc difficile fuerit plures oportet[b] pcurrere: q̄ aūt nō pueniunt pstentia[c] sui ep̄las suas faciant ⁊ sic oim facto cōsensu ordinationē epi fieri oz. Si aūt aliter (preterq̄ a nobis tertiatū est) fuerit factū: talē ordinationem nichil valere decernim⁹. S i aūt sm canones ordinatio epi fuerit facta: ⁊ aliq̄s cū sua malicia in aliq̄ ⁊tradixerit: plurimoꝛū consensus obtineat.

ij. ps.

I tē in cōcilio antiocheno.

¶ De eodem.

Epūs nō est ordinād⁹ sine pcilio ⁊ pītia metropolitani epi: cui mel⁹ erit si ex oi pincia congregent epi. quod si fieri nō pōt: hi q̄ adesse non pīt: ppriis lr̄is[d] psensū suū designēt: ⁊tūc demū post pkimoꝛ epoꝛ: siue p psentiā siue p lr̄as cōsensū suū pferant.

Archiepūs un pfirmatiōe nō tenet p matem pfulere

Placet oibus vt incōsulto primate cuiusl̄z pincie tā facile nemo presumat: licz cū multis in quocūq̄[l] loco sine eius (vt dictū est) precepto epm ordinare. Si autez necessitas[m] fuerit:

Cōsensus maior⁹ pt̄z priudicat.

Archiepūs ordinet epm absq̄ cōsensu metropolitani.

De persona autē consecrādi episcopi ⁊ de cleri plebisq̄ cōsensu metropolitanus episcopus ad fraternitatē[h] tuā referat. q̄d̄q̄ in prouincia bene placuit scire te faciet: vt ordinē rite celebrandū: tua quoq̄ confirmet[i] auctoritas: q̄ rectis dispositionib⁹ nichil mor⁹ aut difficultaz debebit afferre ne gregib⁹ dñi diu desit cura pastorū. I tē ex pcil. carthaginensi. iiij. ¶ De eodez.

Placet oibus vt incōsulto primate cuiusl̄z pincie tā facile nemo presumat: licz cū multis in quocūq̄[l] loco sine eius (vt dictū est) precepto epm ordinare. Si autez necessitas[m] fuerit: ternitatē tuā. o anastasi patriarcha.

pena ē ponenda sine mora.

i ¶ Confirmet. j. xvj. q. vij. nullus omnino.
k ¶ More. sic. ij. q. j. sicut. ⁊ extra de sentē. ⁊ re iudi ca. iurgantiū. immo ⁊ vbi pena est imponē da/ nulla mora debet interuenire. de peni. distin. j. adam. arg. cōtra. xj. q. iij. cum apud negocia. ergo cum celerita te expedienda sunt.
l ¶ Placet. ¶ In quocūq̄. dū tñ honesto. nā dicit lex q̄ cū dicit quidā sunt alijs pferendi intelligendū est si sint honesti. ff. de munc. ⁊ hono. vt gradatim. ff. de recep. arbi. si cū dies. ff. arbiter.
m ¶ Si autē necessitas fuerit. i. si archiepiscopus

Metropolitan⁹ ⁊ sui suffraganei si dissentiat ī cōsecrationē epi q̄s pferetur.

xxxj. distin. nicena.
a ¶ Cōtradicāt. Sed q̄d si archiepūs solus ⁊tradicat: nec vult cōsecrare: ⁊ oēs alij volunt: vel ipe vult ⁊ ipi nolūt: Dico archiepm pferendū nisi ille malo zelo moueret: vel ipi cām non assignarent: ⁊ ordinabit ipm cuz epīs vicine prouincie sm hug. Tu dic q̄ si archiepūs cām nō assignet siue cōtradictionis p̄sentiente habet. arg. ff. solu. matri. dotem extra de his q̄ fi. a maio. par. ca. cū in cūctis. ff. de leg. j. filius familias. ¶. di uus. ex de iurpatro. pastoralis. ⁊ vnus omnibus resistere ret si causaz assignauerit. xxxj. distī. nicena. immo si nō audiretur / deponeret ⁊ ordinator ⁊ ordinatus. lxxj. distantis. ⁊ in auē. de sanctis. epi. ¶. ij. col. ix. Uel dic q̄ peteꝛ cōsecratio a supioꝛe: vt dixi. lxxij. distinc. ca. vlti.
b ¶ Oportet. currere. Dos ad min⁹. lxvj di. porro.
c ¶ Presentiā. Exhibet q̄ quis p suas litteras tm̄ psentiam suam et exonerat. pcurator a satisdatione acsi presens esset cū litteris de rato. ff. de. pcu. si. pcurator em. Arg. contra. de pen. di. j. quem penitet. in fi. insti. ō auctor. tu. ¶. j. ⁊. ff. de auct. tu. obligari. ¶. pupillus. similiter p legatū repsentat supioris auctoritas. xciij. di. c. j. ⁊ extra de appel. cū parati. Lau.

iij. ps.

Priuilegium ordinandi epm.

Priuilegium ordinandi epm.

Priuilegium ordinandi epm

non est in prouincia.

a MOs antiquus. Arg. pro cōsuetudine seruāda vt.ix.q.iij. conquestus.

b ¶ Et pentapoli. regio est.

c ¶ Parilis. i. silis in quibusdā: qz vterqz deponit epōs. Uel dic ro mano. i. cōstāntinopoli. sic pontur. xxiij. q. ij. sane, pferī. hec em subest pape sicut alie. ix. q. iij. cūcta. & xxiij. q. j quotiens.

d ¶ Ecclesie. j. di. xcix. ecce.

e QUoniam. ¶ Ut helye. vocata est ciuitas hierosol. ab helyo qstore quiritū ciuitatz mutauit cuz primo dicta fuit salē: postea iebus postea salomonia a salomone: ide dcā ē hirlm a hierion qō est sacra: & salomon quasi sacra ciuitas salomonis.

hierlz varia hz nomina.

f ¶ Manente Ut nō minuatur ab eo. electio ei epōz ad solum metropolitanū est referenda: sz consecratio non dz fieri sine notitia primatis.

g SJ quis. ¶ Nō fuerit. vbi enz vult metropolitan⁹ ibi ordinādus ē epūs. vt. lj. di. qui in aliquo.

Epi in scio metropolitano cōsecrati qd facē debent

h Impletis. sic g epūs pfectus pter pfciam metropolitani: ei⁹ cōspectui dz presentari infra tres mēses: vt. ē di. lxij. cuz lōge. sed ordiati a papa vbēt se pntare pspectui eius singlis ānis. rc. iij. di. iuxta scōz

i ¶ Duob⁹. ē. di. lxiij. cū longe. cōtra. sed potiꝰ cōsonat. qz ibi & hic infra tertiū mensem hoc facit.

k ¶ Et si forte ifirmitate. si. ē. xviij. dist. epūs ad synodū. v. q. iij. c. j. vbi de hoc tractatu. & ff. de lega. j. si grege. ℌ. si. idē est in alijs impedimētis. et hoc ponit gratia exempli.

tres episcopi in quocūqz loco sint cū primatz precepto ordinare debēt epm.

Item ex concilio niceno.

¶ Antiquis ecclesie ppius honor obseruetur.

MOs antiquus[a] perdu ret i egypto vel lybia et pētapoli[b]: vt alexandrin⁹ episcopus horū omniū habeat potestatem: quoniam quidem & romano episcopo parilis[c] est mos. Similit au tem apud anthiochiam & ceteras prouincias honor su⁹ vnicuiqz seruetur ecclesie[d].

Item ex eodem.

¶ De eodem.

QUoniaz mos antiqu⁹ obtinuit & vetusta traditio: vt helye[e] (id ē hierosolymorū episcopo) honor deferatur habeat conseqnter honorem: manente[f] tamen metropolitane ciuitatis honore ppio. Qui vero a cōprouincialibus suis cuz metropolitani licētia fuerit ordinatus: infra constituta tēpora eius se repsentet conspectib⁹. Unde in terraconensi concilio legitur.

¶ De eodem.

SJ qs in metropolitana ciuitate epūs nō fuerit[g] ordiat⁹: posteaqz suscepta bñdictiōe p metropolitani lras honorē fuerit adeptus epūs: id optimū esse decernim⁹: vt postmodū statuto tēpore (id est ipletis[h] duobus[i] mēsib⁹) se metropolita

l SJ forte. hoc. c. semp ad hoc cōsueuit induci q vniuersitas stet in vno. & ff. qō cuiusqz vniuer. l. sicut. imo potꝰ in ℣iū pōt induci cū iste solus non possit id qō vniuersitas potuit: vnde dico q vniuersitas perijt cū redigit ad vnū caput. ar. ff. de lega. j. si grege. Un satis dici pōt q si oēs deliquāt i eligēdo pter vnū: q ille solus pōt eligere per iura supr⁹ posita. B. Sz qs habit ultra epūs expensas? Eccl'ia q vacat. arg. iij. q. ij. venturis. et. x. q. iij. cauēdū. & xij. q. ij. charitatē. si ē tenuis comedāt de suo. vt extra de vi. & hone. cle. cū ab omnū.

m ¶ Cōuocet Sed nūquid tenēt illi cōuenire ad cōuocatiōnē illius? tenentur qdē: & nisi venirent peccarēt arg. xj. q. j. sicut em. arg. di. xc. pcipim⁹. et debēt tunc cogi ab ipōrū plato vel papa. h. dicit q ab isto cōpelli pōt aucte hui⁹ canonis. nā qnqz pariter in parē hz impune. Par in parem placuit. et. vj. q. iij. c. ij. qnqz hz iperiū.

n ¶ Neglexerit. Arg. q si subditi negligūt facere q debēt: ea debeāt suppleri a maiori: vel per se vel p aliū. & ecōuerso. ar. ix. q. iij. cū simus. ar. lxxxix. di. volumus. viij. q. iij. artaldus.

o ¶ Populi. Large sumit hic pplus: qz causa cōis est: & ita nō est cōtra. ix. q. iij. cū simus.

presūs mit in multis ℣ tacētem. diuisio

¶ Tacuerit. hic tacēs p cōsumace habet. Alibi p fugiēte. vt. xlij. di. sit rector. Alibi p stradicēte vt. ff. de. pcura. filiꝰ. ℌ. muti⁹. lxxvj. di. fāta. Alibi p consentiente. luij. di. si seruus. ff. de interroga. actio. de etate. ℌ. qui tacuit. Alibi p neutro. ff. de regu. iur. qui tacet.

ARchiepūs hec distinctio diuidit in duas partes. Scōa ibi. De episcopis. Johan. de fan.

b ¶ Archiepūs. hic depingitur lxvj. dist. in qua ondit magister duo. s. q debeant interesse in cōsecratione metropolitani: qz oēs suffraganei: & q nullꝰ debeat cōsecrari in epm a paucioribus qz a tribus. Dicit g hugo hic referre inter cōsecrationez epi et archiepi: quia i cōsecratione archiepi oēs epi interer̄ūt: nisi esset vrgentissima necessitas. In cōsecratiōe episcopi etiā si non sit grauis: dum tamē aliqua sit necessitas: sufficit p litteras cōsentire.

Consecratio epi & archiepi differt.

c ¶ Archiepūs. Argu. q si eligit abbas ali cuius monasterij qui preest alis monasterijs: omnes abbates illoz monasteriorz debent consentire & electioni interesse.

ij. ps. Electioni abbatis qs psentire dz.

d ¶ Ab omnib⁹. Arg. q omnes tangit ab oībus debet approbari. vt. viij. q. j. licet. C. de aucto. pstan. l. vlti. & luij. distin. c. j.

e ¶ Irrita. Quo ad officij executionem.

f ¶ De epis. qz a tribus. Sz quare tres epi debēt interesse? qz in tribus est fides: fundamentuz: quā puris simplicib⁹ verbis pfiteri tenētur. xxiij. di. q epūs. & xxiij. distin. quando.

Jacob⁹ fuit pm⁹ archiepūs Jacob⁹ frat dñi nū cupat⁹. Apli vtrum oēs fuerit epi.

g QUoniaz. ¶ Archiepūs. ē. xxj. di. cleros. cōtra. sed matthias fuit primus ordinat⁹ in clericuz: iste primus in archiepm.

h ¶ Nūcupat⁹. Qz filius fuit sozoris matris dñi vel qz fuit ei silis prouisus in psona: vel qz mater fuit filia fratris Joseph qui putabatur pater dñi.

i ¶ Ordinatus. i. ad certi loci administrationē electus vel ordinatus simpliciter. Sed nōne oēs apostoli erant epi? videtur q sic: qz Petro primo fuit datus pontificatus: & oēs alij fuerūt pari potestate prēditi: vt xxj. distin. in nouo. Item episcopi succesērūt in loco apostolorū: vt. lxvij. distin. quorū. ergo apostoli fuerunt episcopi. Iterū legit de iuda q episcopatū eius accipiat alter. Ad hoc dicunt quidā q omnes apli erant simplices sacerdotes: & tamen cōsecrare poterant. nam inopes simplex sacerdos erat: & tamen consecrauit Aarō. vt. xxj. disti. ℌ. j. nec tūc differentia erat inter epm & sacerdotē. vt. xcv. distin. olim. Uel dic q tm̄ visibili unctione hi tres consecrauerunt eū: sed pu⁹ erat inuisibiliter unctus a domino. Uel dic q nō ordinauerunt euz sed tm̄ formam ordinandi alijs ostenderūt. Uel dic q non in episcopū sed in archiepm eum ordinauerūt. Uel dic ordinauerūt id est introniz auerunt eum ad administratōez certi loci. pu⁹ el erat epūs sine titulo.

Tres toz. contra. multi.

¶ Ad oēs suffraganeis suis archiepūs ordinet.

ARchiepūs[e] ab oībus[b] sue prouincie epīs ordinetur. Hoc autē quod de archiepi ordinatione precepti ē: vt oēs suffraganei eū ordinēt: nullaten⁹ liceat immutari: quia ille qui preest: ab omnibus epīs quib⁹ pre est debet constitui. Sinaūt aliter presumptū fuerit: viribus carere non dubiū est: qz irrita[c] erit secus acta ordiatio episcopi. De episcopis nō ordinādis a paucioribus qz a trib⁹[f] episcopis anacletus.

¶ Sacerdotes ab vno pñt ordinari.

RElīq sacerdotes a p prio ordinent[k] epō: ita vt ciues[l] & alij sacerdotes[m] assēsū pbeāt & ieunātes[n] ordiatiōez celebrēt: sīc̄ et diaconi[o] ordinēt. Ceteroz aūt graduū distributioni triū[p] veraciū testimoniū cum epi approbatione sufficere pōt.

k ¶ Presbyteri. hic depingit. lxvij. distin. Ostēso q epūs nō pōt ordinari nisi a plurib⁹: ostēdit hic q reliqui sacerdotes & clerici ordinari possūt ab vno solo epo. In ordinatione tm̄ sacerdotū et diaconoz alij sacerdotes & ciues assensum debent pstare. in reliquoz ordinatione sufficit testimoniū trium.

l ¶ Eliqui. ¶ Ut ciues. Quibus debent preesse.

m ¶ Sacerdotes. Quibus dz associari: vel de quoruz collegio est. Uel de clericis maioris eccl'ie dicit. sine quoz cōsensu epūs clericos ordinare nō debet vt dist. xxiij. di. episcopus.

n ¶ Jeiunātes. Tā ordinātes qz ordinati: vt J. de cōse. di. v. vt epi. j. dist. lxxv. qō a patribus.

o ¶ Diaconi. Nā ecclesie pcipue cōmittunt pbris & diaconib⁹. xij. q. ij. diacoui.

p ¶ Triū. j. j. q. j. placuit: vt de ordinatiōe. ℌ. multoz. contra. Sed ibi multi possunt dici tres. unsti. de diuinit ure perso. ℌ. vlti. ē. distin. xxiij. episcopus. contra. ē. distin. xxij. lector. contra. Sed hoc de notis intelligitur illud de ignotis. Uel hic cū occulte ordinat & sine solennitate: illud cū publice. rc.

Epiſcopus. ꝛc. ¶ Hec eſt ſecunda pars diſtinc. ꝛ habes hoc. xv. q. ij. ca. ſ. Jo. de f.

Eps ſolꝰ bñficia conferre ſi pōt ceſſāte cōſuetudine. ij. ps

a ¶ Solꝰ. i. ſine aliꝭ epis pōt ordinare aliꝭs. Sz ſine aliꝭ epis nō poteſt ꝓponere. vt. xxv. q. vij. felix. nō aut̄ excludunt clerici: q; nec ſine illis poteſt beneficia ꝓferre ni ſi habeat ex conſuetudine: vt extra de his q̄ fiūt a ma. par. ca. eſ noſcitur.

b ¶ Auferre. J. xj. q. iij. eps. et xv. q. vij. ca. vlti.

Item in hiſpalenſi cōcilio legitur. ¶ De eodem.

Epiſcopꝰ ſacerdotibꝰ ac miſtris ſolēnēhonorē dare pōt: ſolꝰ auferre nō poteſt. ¶ Diſtinctio. lxviij.

Ueritur. ¶ Hec diſtictio diuiditur i q̄ttuor partes. In q̄ꝝ ꝑma q̄ritur ſi aliq̄s fuerit ordiatus ab eo de q̄ dubitaꝫ an eēt eps vtrū debeat iterū ordinari. ꝛ ꝑmo ꝓbaꝫ q; non ſupficialiter. Secunda ibi: iter epos Tertia ibi: hi vero. Quarta ibi. Quod autem. Jo. de fan.

diuiſio

Quod vero cōſecrandi non ſint. ꝓbatur auctoritate Gregorij qui ſcribēs Joāni rauēnati archiepo ait.

¶ Semel conſecratus iterꝫ conſecrari non debet.

Sicut semel baptizatus iterꝫ baptizari nō debet: ſic ꝛ ſemel cōſecratꝰ iterꝫ cōſecrari nō pōt. Sz ſi q̄s cū leui culpa ad ſacerdotiū venerit: ꝑ culpa penitētia debet idici: ꝛ tñ ordo ſeruetur. ¶ cōtra idē Greg. teſtatur ſcribens cuidaz epo.

c ¶ Queritur hic de pungitur lxviij. di. i q̄ magiſter oſtidit q̄d iuris ſit de clericis q̄ ordinātur ab eis q̄s nō cōſtat eſſe epos. et q̄ differētia ſit inter epos et corepos: ꝛ ꝗre corepiſcopi receſſerunt ab aula do mini. q̄rto oſtendit qui ſucceſſerunt in loco apoſtolorum.

d Sicut. hoc. c. non facit ad ꝓpoſitū Gratiani: q; hoc c. loquit de illis qui ſunt ordinati a talibꝰ quos ꝓſtat eſſe epos: ꝛ illud ꝓtra q̄ ſequit ſimiliter male inducit: q; nullomodo eſt ꝓtrariū: ꝛ ita ſuppſici alis eſt argumentatio magiſtri.

e ¶ Conſecratꝰ. J. q. j. ſi q̄s ꝓfugerit. Z. ꝛ. ſ. q. vij. dabertū. Z ibi dz q; ordinatꝰ male vel baptizatꝰ iterꝫ ordinaꝫ. Sz illud vtꝫ eſt cū extra formā eccl̄ie ordinatus vel baptizatꝰ. al's ſecꝰ. de ꝑſe. di. iij. oñdit. ℣. ſi. ꝛ

Ordinatus ſemel an poſſit iterꝫ ordinari.

f ¶ Cū leui culpa. dicūt q̄dā veniali. ar. [ca. quō xxv. di. ℣. cruminis. Aliꝭ leui. i. mortali ꝑēūte tñ nō ꝑmanēte. nā peccauit ſz pēnituit: ſz q; poſt talē culpā ſe ꝑmiſit ꝓmouēri alia culpā ꝛrit cum q̄ ꝓmotꝰ eſt: de q̄ hic loq̄t. Tu dic q; ꝓmoueri pōt cū culpa exiſtēte ꝛ manēte mortali: dū tñ leui. De hmōi culpis colligē exēpla. v. q. iij. in loco. xxj. q. iij. c. vlt. ꝛ. xxviij. di. c. vlti. de ꝑſe. di. ij. relatum. Sz ℔ no. q; oēs ꝓcordātie iſte de ꝓmot loquūt: ſed ſi enorme pctm̄ cauſſet ſe eē. vt. l. di. ex penitētibꝰ. niſi eēt occultū pctm̄. vt ex de tēpo. ex. queſitū. niſi in homicidio: vt ibi.

g ¶ Reſbyteri. ¶ Qui ordinant. ℣a littera eſt ordinār. ad hoc facit. iij. q. iij. oēs quos.

h ¶ Et ꝓfecrent. hic i dubio potꝰ ꝑſumit nō ordinatꝰ q̄ ordinatꝰ. ſilr in dubio ꝑſumit potꝰ nō baptizatus q̄ baptizatus. vt de conſe. di. iij. paruulos. an dubio potꝰ ꝑſumit eccl̄ia nō cōſecrata. vt de cōſe. di. j. ſolēnitates. Sz cū ita ꝑſumit in his ſacramētis: q̄re in ſacramento matrimonij potꝰ ꝑ ſumit ꝓ ipſo q̄ ꝓ cōtra: vt. xxxij. q. j. ſi quis acceperit. Rñ. ſine omni periculo ē ſi ſacramēta illa iterent. Sed periculū eſſet ſi iudicaret nō eſſe matrimoniuz vbi eſt. Jtez q̄re nō creditur hic verbo illi qui ſe dicit ordinatuz: ſicut ei qui ſe dicit baptizatū: vt de conſe. di. iij. placuit. et ca. de ſfantib⁹. Rñ. q; ſola fides cōfert alicui ſacramentuz baptiſmi. vt extra de preſbi. non baptiza. c. ij Sacramenta nō ꝑſumūt ex matrimōio ꝓcepto. Baptizatū ſe dicenti credit.

Sfate ſiue diuiſſorie.

ij. ps

Reſbyteri q̄s reppiſti ſi icogniti fuerit vti illi q̄ ordinātꝰ: ꝛ dubiū eſt eos epos fuiſſe: aut q̄ eos ordiauerit: ſi bone actiōis: vtiq; catholici ſint ꝛ ipi ꝓbri i miſterio xp̄i. vi ſcā lege edocti ab epo ſuo bñdictionē ꝑ ſbyt̄at⁹ ſuſcipiāt ꝛ ꝓſecrēt⁹ ſicꝛ miniſterio ſacro fungāt. Quod ergo ꝓſecratꝰ in eo dē ordie iterꝫ cōſecrari ꝓhibet: de eo intelligēdū ē q̄ ꝓiectus ē ab illo quē certū erat cōſecrādi ius habere. Qui aūt ab illo ꝓſecrat quē ñ cōſtat ius cōſecrādi habuiſſe: iterꝫ ꝓſecrād⁹ ē. q; ſi ille ꝓſecrādi ius ñ habuerit iſte excrat baptizatū: vt olei effuſiōe nil ꝓfectiōis accepit: ꝛ q; i ipo ordie ꝓſecratꝰ nō erat: nūc q̄ſi primuz ad ꝓſecratōez veniēs ab epo ſacerdotalē bñdictionē ꝛ ꝓſecratiōez ꝓeq̄t. Si aūt ius ꝓſecrādi habuerit i priavnctiōe ꝓſecutꝰ ē ꝓſecratiōez In ſecunda vero non reiteratur cōſecratio: ſed ſolavnctio: ſicut de quo dubium ē: an ſit baptizatꝰ vel nō: debeat baptizari. Q; ſi prius baptizatꝰ nō fuerit: ꝓfeq̄t gratiā baptiſmi. ſi aūt baptizatꝰ erat nichil accipit in ſcda vnctione: nec ptinet hoc ad reiteratiōez baptiſmi: ſz ad cautelā ſalutꝭ. hoc etiā d ec cleſiis ꝓſecrādis ſimilit obſeruādū eſt. Qñ i niceno cōcilio legit. ¶ Nō dz iterꝫ cōſecrari eccl'a ſemel ꝓſecrata

Sacramenta nō ꝑſumūt ex matrimōio ꝓcepto. Baptizatū ſe dicenti credit.

Eccleſiis. Quid iuris ſit de hac materia nota in de cōſe. diſti. j. eccleſijs.

b ¶ Semie. fornicario. nā dicit S. q; ēt i eccl'ia vir vxoꝛ tenet debitū reddē: ſz male. ar. ff. ō ſolu. qō diſ.

c ¶ Propt eas. adde aliū caſū ō ꝓſe. diſt. j. [cum⁹, ſi motum.

¶ Inter epos. ¶ Hec ē ſecūda ps di. i qua pōt ꝛ q̄ pōt bſiam iter epos ꝛ corepos. Joh. de fan.

d ¶ Int epos. Polt tres dias

Corepi iter epos ꝛ corepos. Jſti autez corepi aliq̄d habebāt ſupra pbſbiteros ſz nō bñ deteriat quid.

aliquid hēbant vltra pbros.

e ¶ Formatas. Formate ſi ue dimiſſoꝛie dicunt lſe q̄s ꝙ eximūt a iuriſdictione ſui epi que oli cū ſolēnitate magna fiebant. vt. lxxiij. diſt. c. ſ. Cōmēdaticie ſi ue pacifice dñr q̄ danturviatoꝛi q̄s cōmēdat vt pacifice poſſit ex equi officiū ſuuz Et lz Gza. dicat q; corepi dare tales poterant: illud non credo ſz ſol'epos. vt de cōſe. di. v. non opz. lxxj. diſt. exneo. q; archidiacon⁹ eas dare nō poſſit: habes ex de offi. archidia. ſi ſgnificalti.

Fōfate ſiue dimiſſorie.

ij. ps

f ¶ Cōmēdaticias. Ar. Z. lxij. diſt. extraneo.

g ¶ Leuticā. Nec ſubdiaconales: niſi tñ lectoratū. vt J. ꝓ xi. di. c. j. ſi. Sed S. fuit deceptus ex. c. ſeq. vbi non dr niſi de duob⁹ ordinibus tñ.

h ¶ Uāuis. ¶ Plurima. q̄ ad miores ordines ꝓferendos: q̄ ad ꝓdictionē: q̄ ad cōfectionē: ita tñ q; nō poſſit cōferre niſi lectoratū ꝛ inferiores oſtiariatū ꝛ pſalmiſtatum.

i ¶ Erigere. In eccl̄ia conſecrata: nā añ conſecratōem ſz pbris ꝓſtituere altaria: ſed poſt non niſi de conſenſu epi. qō ſi fecerit deponaf. ar. J. de ꝑſe. diſ. j. null⁹ pbr. hec expoſitio eſt illi⁹ verbi cōſtitutio altaris.

altaris añ conſecratōs erigi pñt.

k ¶ Fideliꝫ baptizatis. ℣. itelligit lr az ſic. baptizatis. ſ. ex eccleſiā: et redeūtibꝰ ad eā. vt de ꝑſe. di. iij. ab antiq. qō poſtea ſequitur de hereticis intelligit in eccleſia baptizat⁹ Uel dic q; idē reperitur in ſequēti littera. Aliꝭ intelligunt baptizatis in neceſſitate a patre: vel a matre. xxx. q. j. ad limina. quibꝰ poſtea epꝰ in cōfirmatione debz ea conferre que collata eis non fuerunt vt hic. ſ. q̄ſtio. j. ℣. ecce. ſe quēs vero littera itelligitur de baptizatis non in neceſſitate: et ita non repetit idem.

l ¶ Hereticis J. de cōſe. di. iij. ℣uis.

m ¶ Nec publice. Quod ſolus epiſcopꝰ poteſt: niſi in neceſſitate. vt. xxvj. q. vj. c. vlti. ꝛ. c. ſ.

ij. ps

¶ Si vero. Hec eſt tertia pars diſ. in qua ꝓbat q; corepi receſſerūt ab aula. Jo. de fan.

n ¶ Unde damaſus. ſz tamē hunc Nicolaus eſt ſecut⁹. ꝛ ſic ē cōtra di. l. ſtudeat. ſz iam tēpore Nicolai aboleuerat cōſtitutio damaſi vel fuerunt ꝓhibiti nō quin eſſent: ſed ne eſſent vt puꝭ

o ¶ Corepi. ¶ Unde. i. ex qua cauſa.

p ¶ Proceſſerit. Quo ad talē preſumptionem.

q ¶ Ignoramus. Sed nōne per totū orbē fuerūt n. uſ.

Corepi corepi: ergo ꝑsumendū est ꝙ fuerūt ab aplis vel cōciliis instituti: vt .xij. di. illa. Sed hic nō negat illos ab apostolis institutos: ſz cām institutiōis ignorat. Et est hic arg. ꝙ a quocūq; auctore aliqđ sit institutum ⁊ quātūcūq; diu obtētū si nō subest causa vel si onerosum est: extirpandū est. vt .xij. dis. omia. ſ. de cōſe. dist. ſ. placuit. ⁊. q. ſ. hanc. et .lxij. dist. §. verū. extra de censi. ꝓuenit.

a Et qđ rōne. institutionis Et est arg. ꝓ ratione reddenda vt extra de cēſi. peruenit. ⁊. C. de codicil. l. pe. ff. ſolu. matri. dotem

Quod autem Hec ē quarta pars dist. in qua pbat ꝙ filijs ecclesie possūt fieri patres. ſ. possunt fieri epi loco apostolorum Jo. de fan.

Psal. xliij. Posuis.

b Nomen nō habent. Arg. Si re puer ſ: nec nomen habere mereris. xxxij. q. iij. dicat. in fi. C. ō fer. a nullo. argu. lxxxvſ. disti. fratrem. xvſ. q. ſ. ſi cupis.

c Uorū vices. ſ. xij. q ſ. videntes. §. di. xxſ. in nouo.

Eccla est mat vroꝝ et filia.

d Ecclesia. Ergo ē ecclesia mat et filia. Itē ecclesia quando ꝙ dicit vroꝝ. vij. q. ſ. sicut. et. xxſ. q. ij. sicut. quando ꝙ mater. xij. q. iij. qui abstulerit. quādoq; dicitur filia. vt de ꝓse. di. ſ. ecclesia. nam catholicorū collectio que est ecclesia per episcopoꝝ predicationē generatur. vt. xxxij. q. iij. recurrat. Item etiā dicit locus vbi deū timētes venīā postulant. in auē. vt lice. ma. ⁊ auie. §. qz vero. colla. viij.

e Patres. Qz eā, ꝓtegunt ⁊ defendunt.

f Genuit. Per baptiſmū. ⁊ ita ecclesie filius dat ei curatoꝝ qđ etiā lex dicit. ff. de tut. ⁊ cu. da. ab his. his qui. dic vt no. xij. q. ſ. c. vl.

Epus patri ꝙ eccla filio com paraſ.

g Illos. In hoc ꝓparatur patri episcopus: ⁊ ecclesia filio. qz sicut filius non potest ſine auctoritate patris litigare: vt. C. de bo. que lib. l. vl. sic ecclesia ſine auctoritate ꝑlati. vt extra de iudi. causam. ⁊. xvſ. q. ſ. monachi. Itē sicut filius nō conuenitur: ſed pater nomie filij. vt. C. de bo. ma. l. ſ. C. de ānā. excep. l. ſ. sic ipſe ꝑlatus est cōueniēdus nō eccla: niſi negocia ecclesie distincta sint a negocijs ꝑlati. vt extra de rescrip. c. edoceri.

h Per quos. per eos pullulauit ⁊ creuit: cū nulla esset ⁊ tunc temporis.

i Nata es. i. augmentata.

Onsura. Hec distinctio diuiſio diuidit in tres ptes. Secūda ibi. Lectorus. Tertia ibi. Siſi modo. Jo. de fan.

k Tonsura Jo. In hac. lxix. distinct. tractat de collatione minorū ordinū vſq; ad lectoratū. Et nomine tonsure ſ accipe hic tres minores ordines. ꝑsalmista. tum/ostiariatū/ ⁊ lectoratum. et hoc licet abbati tm̄ in suo monasterio. exorcistā tamen facere vl̄ accolitū nō licet. J. e. c. vlti. Tonsura qnq; tres minores ordies ꝓhendit.

Ordia ꝙ sine titulo deponi debet.

Sed nūquid hodie abbas pōt ꝓferre istos ordines? Credo ꝙ sic: si tñ manꝰ ei est ipposita. extra de eta. et ſqli. ori. cū cōtingat. Jo. Ego nō credo ꝙ possint cōferre tales ordines abbates: niſi lectoratū: vt videt dicere hoc. c. ⁊ decr. cū cōtingat. Si aūt esset sacerdos abbas posset etiā cōferre ꝑsalmistatū. vt .xxij. disti. ꝑsalmista. qz ꝑsalmistatuz dat simplex sacerdos. vt .xxij. dist. ꝑsalmista.

Abbas an mitres ordines hodie cōferre possit.

n Manꝰ impositiōe. §. .xxij. di. subdiaconꝰ. J.

o Monasterio. ſz ⁊ monachos alteriꝰ mōasterij pōt ordinare si inuitatꝰ fuit. ix. q. ij. lugdunensis.

p Impositio. q nō est niſi bñdictio. vt. ⁊. q. ſ. manꝰ

q Scōm morē. de qđ habes. xij. q. ij. alienatiōes. nec hoc postulabit a supiore. nā sufficit semel a iure cōcedi. ff. de cōdi. insti. l. q sub cōditiōe. §. ſi.

r Preceptiōe. gñali. arg. xvj. q. ſ. cūctis.

Tonſura. Onsura vero clericide manu abbatis ſuscipi potest: ſi eidez abbati manus impositio ab episcopo facta noscat Unde in. vij. ſynodo legit.

Abbates quibus ab episcopis manus imponi: aliquos tonſurare possunt.

Uoniā manꝰ mītos sine manꝰ ipositiōe a puula etate tōsurā clerici accipiētes: nōdūq; ab epo manꝰ ipositiōe ꝓcepta sup ābone irreglariſ i collecta legētes ꝓcipimꝰ āmodo id mīme fieri: idiſm quoq; obseruādū ē etiā iter monachos. Uectoris aūt manꝰ ipositiōe licētia ē vnicuiq; abbati in ꝓprio mōasterio solūmō faciēdi: si dūtaxat abbati manꝰ ipositioꝰ fctā noscat ab epo ꝑm morē ꝓficiendoꝝ abbatū: dū cōstet illū esse presbyterū. Simili modo ꝑm antiqua consuetudinē coepiscopū ꝓceptioneʳ oportet

Clericꝰ infelix eſurit in plateiſ

Clericꝰ cuſtatē sis est exneo pferēdꝰ.

Eccleſias duas non pōt qs hꝫ ē titulū.

i Nata es. i. augmentata.

Onsura. Hec distinctio diuiſio diuidit in tres ptes. Secūda ibi. Lectorus. Tertia ibi. Siſi modo. Jo. de fan.

k Tonsura Jo. In hac. lxix. distinct. tractat de collatione minorū ordinū vſq; ad lectoratū. Et nomine tonsure ſ accipe hic tres minores ordines. ꝑsalmista. tum/ostiariatū/ ⁊ lectoratum. et hoc licet abbati tm̄ in suo monasterio. exorcistā tamen facere vl̄ accolitū nō licet. J. e. c. vlti. Tonsura qnq; tres minores ordies ꝓhendit.

l Uoniam. Tonsuram. id est coronam. nam alias tonsuram possūt femina dare. tſ. ps.

m Lectorſ. Uel etiam ostiarij. nō autem exorciste vel accoliti faciēdi ius habet: licet sit arg. contra extra de ordi. ab epiſ. qui renū. c. ſ. sed et si abbas ex ꝓuilegio habeat vt oēs minores cōferat bñ potest. tſ. ps.

Eminēs absolu= te. Eminem. etiā in minoribꝰ ordinibꝰ nō dz ordinari. arg. xij. q. ſ. videntes xxxij. di. ſi ꝙs vero. cū em̄ habeat officiū in eccla: ⁊ ⁊ bñficiū debet habere. extra de symo. dilectꝰ. extra ō filii. pbro. ꝓpoſuit. ne dicaſ: mendicat in plateis infelix clericus. vt .xxij. di. diaconi.

s Nullꝰ ordinādꝰ ē absolutus.

t Absolute. i. ſine titulo.

u Ciuitatis. hoc ideo dixit qz potiꝰ est pñtandꝰ clericꝰ q est de ciuitate q extraneus: vt. ſ. di. ꝓz. hoz tamur. C. de epi. ⁊ cleri. in ecclesijs.

v Sue possessiōis. i. si ordinaſ ad titulū ꝓmouendū suū: vt ex de ꝑben. c. tuus. vel hoc ideo dicit: qz potiꝰ sunt illi clerici instituendi de quoꝝ bonis fundata est eccla: vt ex de rescrip. cum adeo.

Ecclesias duas non pōt qs hꝫ ē titulū.

w In martyrio. vbi sunt reliq martyꝝ. vel loqſ de regulari eccla. Colligit etiā hic ex eo q dicit sive possessionis. arg. q si qs habet patrimoniū sufficiēs ordinari pōt sine titulo. ex de ꝑeben. epſ.

x Uacuam. quo ad executionem.

y Ad uiuriā. ⁊ etiā suū delictū: qz se sic pmisit promouendi. alꝫ alteriꝰ odio nō debet alius ꝓgrauari. C. de inoffi. testa. si quis in suo. ex de his q fi. a maio. par. capi. c. queſiuit in fi.

z Sanctoꝝ. Perpetuo. i. dū viuit. ff. ꝓ ſo. l. ſi. filius em̄ non debet esse ꝑalis nec heres. ff. de adop. queſtū. ⁊ insti. de here. insti. §. heres.

a In duab. Qui em̄ titulū hz in vna eccla: si recepit secundā ecclesiā vel ꝓbendā. ꝓ titulo pdit primā: vt extra de ꝓcel. ꝑben. ⁊ ec. nō va. lras. sed si recipit ipsam quasi bñficiū ⁊ quasi cōmendatā siue ſtipē

Non opz. Exorcizare. i. legere exorcismos.

b Promoti ad ordinē exorciſte

c In domib. i. ecclesijs nō sacratis. Supſiuunt

d Aepis. hic depingit. lxx. di. [duo neq. Jo. Qz diceret ꝓbros ⁊ reliquos clericos ab epo debere ordinari inde sumpta occaſiōe ostēdit ꝙ nullus ordinandus ē sine titulo. i. sine eccla vel ecclesiastico bñficio. ⁊ si fuerit ordinat ꝙ dz deponi tā in iuriā ordinātis q̄ ordinatui: qz permisit se sic ꝓmoueri. xxſ. q. vj. decernim. xxſ. q. j. c. ſ. ſz qm̄ epi hanc penā nulla reputabāt: hodie ꝓuisuz est vt remaneāt ꝓmoti: ⁊ epi vel etiam eꝰ successor eis ꝓuideat. ex de ꝑben. epſ. c. ti. cū ſcōm.

e Alterius. hoc exequitur i di. sequenti.

f A ꝓprio. hoc exequitur i ista di. ⁊c.

Eminēs absolu= te.

g Eminem. etiā in minoribꝰ ordinibꝰ nō dz ordinari. arg. xij. q. ſ. videntes xxxij. di. ſi ꝙs vero. cū em̄ habeat officiū in eccla: ⁊ ⁊ bñficiū debet habere. extra de symo. dilectꝰ. extra ō filii. pbro. ꝓpoſuit. ne dicaſ: mendicat in plateis infelix clericus. vt .xxij. di. diaconi.

h Absolute. i. ſine titulo.

i Ciuitatis. hoc ideo dixit qz potiꝰ est pñtandꝰ clericꝰ q est de ciuitate q extraneus: vt. ſ. di. ꝓz. hoz tamur. C. de epi. ⁊ cleri. in ecclesijs.

k Sue possessiōis. i. si ordinaſ ad titulū ꝓmouendū suū: vt ex de ꝑben. c. tuus. vel hoc ideo dicit: qz potiꝰ sunt illi clerici instituendi de quoꝝ bonis fundata est eccla: vt ex de rescrip. cum adeo.

l In martyrio. vbi sunt reliq martyꝝ. vel loqſ de regulari eccla. Colligit etiā hic ex eo q dicit sive possessionis. arg. q si qs habet patrimoniū sufficiēs ordinari pōt sine titulo. ex de ꝑben. epſ.

m Uacuam. quo ad executionem.

n Ad uiuriā. ⁊ etiā suū delictū: qz se sic ꝓmisit promouendi. alꝫ alteriꝰ odio nō debet alius ꝓgrauari. C. de inoffi. testa. si quis in suo. ex de his q fi. a maio. par. capi. c. queſiuit in fi.

o Sanctoꝝ. Perpetuo. i. dū viuit. ff. ꝓ ſo. l. ſi. filius em̄ non debet esse ꝑalis nec heres. ff. de adop. queſtū. ⁊ insti. de here. insti. §. heres.

p In duab. Qui em̄ titulū hz in vna eccla: si recepit secundā ecclesiā vel ꝓbendā. ꝓ titulo pdit primā: vt extra de ꝓcel. ꝑben. ⁊ ec. nō va. lras. sed si recipit ipsam quasi bñficiū ⁊ quasi cōmendatā siue ſtipendiū: ⁊ tūc nō est canonicꝰ secūde ꝓbende nec cū eis pōt eligere. Si qras quare canō ſtte pmittit epō dispensare in ecclesijs ⁊ nō in ꝓbēdis: dico ꝙ eque pōt dispēſare in ꝓbendis sicut in ecclesijs: dūmodo sint de eodē epatu. Est ergo hec veritas ꝙ de iure cōi non pōt qs habere duas ecclesias vel ꝓbendas in eodē epatu vel in diuersis: niſi in casibus nota. xxſ. q. ſ. in ſūma. Sz nunquid hodie beneficiū huius canōis est ſublatū epis ꝙ illā nouā cōſtitutionē de multa. in tit. de ꝑben. ex eo ꝙ dicit ibi ꝙ sedez apostoli. potit dispēſari: Dico ꝙ nō: sed tñ vaga et indiscreta dispensatio est ablata ab eis ñ ꝓbabil: sicut ꝙ remotionem appellatiōis nō removet necessaria appellatō vl̄ ꝓbabil. extra de appel. pastoralis. sic cū dñs ꝓhibuit iurare ñ ꝓhibuit iuramentū necessariū sed temerarium. vt .xxij. q. ſ. ca. ita. sic cū dñs ꝓhibuit vroꝝ separari a viro intelligēdum est tantū de illa separatione que fit ſine ratione: vt .xxxij. q. ij. quos deus. Si obijcias ꝙ punitur epiſcopus qui ꝓmittit ipſum ꝓmus habere ſtipendiū vt ibidem dicitur. vt extra de ꝑben. ⁊ dignita. qz intantū. de clerici nō residē. quia nōnulli. ergo dispensare non potest. Nō sequitur: qz epiſcopus punitur qui ordinat clericū concubinariū: vt. lij. distin. qui in aliquo. ⁊ tamē cū ipso dispēſare potest: ſz ideo punitur qz indiscrete dispēſat. Si obijcis ꝙ dicit ibi: ꝑ sedem apostolicā: ergo nō potest per aliū: nō sequitur: quia eodez modo decretū dicit ꝙ ordinatiōes episcoporū facte de sunt auctoritate apo. .lxij. distin. ordinationes. ⁊ tamen ꝓpria auctoritate fieri possunt. sic etiam alibi dicitur ꝙ quilibet presbyter potest ⁊ debet baptizare vel celebrare de lucētia epiſcopi. vt. xvj. q. j. cunctis. ⁊ tamē suo iure potest baptizare. sed ideo dicit hoc ꝙ eius auctoritate ſaltem generali debeat fieri dispensatio. Uel dic ꝙ tunc solus papa dispensat: cū quis diuersa beneficia in diuersis epiſcopatibꝰ vult habere ꝓpter repugnātiā que ex hoc ꝓcuret: qz nemo duobus dñis pōt seruire: vt. xxj. q. j. c. ſ. Johā. hec glosa nihil valet: quia papa tantū dispensat circa plures ecclesias habēdas curā animarū: plures dignitates: vt expresse dicit decr. de multa. sed circa plura beneficia simplicia non videtur epiſcopo dispensare ꝓhibitum.

Epi vtrū hodie pos ſint circa bñficiorum pluralitatem dispensare.

p In duabꝰ. Nec iure ciuili. qs i duobꝰ collegijs

potest ꝓnumerari.ff.de col.l.ſ.ℌ.ſ.nec duas militias habere.C.qui mili.nō poſ.l.v.ℌ.in poſterū.nec duos honores.ff.ad munici.libert⁹.ℌ.preſcriptio.

a ¶ Diuersis. Nō ꝓuētualib⁹.cū em̄ nec canonic⁹ in diuersis ꝓuentualib⁹ esse possit:ergo multomagꝭ nec plat⁹:ita q̄ sit i eis canonic⁹

b ¶ Cura.xij. questione.ij.bone rei.Lau.

c ¶ Prepositoid est ep̄o q̄ est ordinator i cūctis: vt in ꝓrario hic signato.xxv.dis. ca.j. Uel dic ꝓpositoid est archidiacono. ex de ẏbo.signi.cōmuns.ꝛ sic nec ille erit contrarium

d ¶ Tā de possessionib⁹. Arg. ꝑ capell'. vt decime debite matrici ecclie sic cōmunicētur ullis. Arg.contra.xij. q.j. videntes. ſ. q.j.capi.i.

e ¶ Prouideat Ut denſ vni. vel simul vniant.vt x.q.iij. vnio. de ꝓse. di.j.c.ij.ꝛ extra de prebē. exposuisti.

f ¶ Nouē.de cōse.distinc.ſ. in uenimus.

§ De clericis vero. In hac.lxxj.di. ostēdit Gratia.q̄ clericꝰ vnⁱ epi nō est ab alio ordinādus ep̄o: vel in aliqua eccl'a instituendꝰ sine litterꝭ sui epi:qō si factū fuerit irritabit: nisi hostilitatis cā clericus exularet.J. eo.clericus.

g ¶ Contentionib⁹. Nā cōmunitas matercordie est. ff. de le.ij.cum pater.ℌ.dulcissimis.

h Cōitas discordiā parit.

i ¶ Et sine voluntate. Arg.expressum.ad id quod dixi.vij.q.j.placuit.

k ¶ Ordinatio.nisi postea ratū haberet suus epi scopus:vt.lxij.d. ſalonitane.

l De aliena. ¶ Exorat⁹. Sz nūquid ſſuffic eret vt dissimularet:nō:vt.lxxxv.di.florentinū.ꝛ. lxij di.litteras.vt notaui.J.vij.q.j.c.placuit.

m Si quis ausus. ¶ Cōsensum. Ergo cū cōsensu eius poterat.C. de sacrosan.eccle.qui sub p̄tertu.ꝛ expresso consensu non tacito.ff. de procura. filius.ℌ.inuitus.

In q̄ ianuari⁹ eps̄ dixisse legit. ¶ Clerici ab ep̄o alterius ciuitatis nō ordinētur.

Illud q̄z sācitas vr̄a statuat:vt nulli ep̄o liceat alteri⁹ ciuitatis eccl'a sticū hoiez ſollicitare:ſi sua dioceſi clericū ordiar': q̄ ex aliquez intitulari nō liceat: sed vnuſq̄sq̄z in qua intitulatus est:in ea tm̄ cāoicus habeat.licet em̄ epi dispositione vnⁱ diuersis[a] p̄esse possit ecclesijs:canonic⁹ tm̄ p̄bē dari⁹ nisi vni⁹ eccl'e in q̄ cōscript⁹ est esse non dz. ¶ Si q̄ tm̄ capelle sunt q̄ suis reditib⁹ clericos sustentare non possūt:ea cura[b] ac dispositio p̄posito[c] maiorꝭ eccl'e cui capelle esse subditevident imineat:ꝛ tā de possessiōib⁹[d] q̄z de eccl'iasticꝭ capellar̄ officijs ipe ꝓuideat[e]. In eodē etiā cōci.antiquis nouē[f] p̄fationib⁹ decima addita est q̄ ita se habet. Equū ꝛ saluta re:ꝛ te in ve. vel assūptiōe btē ẏgi.marie.collau. bene. ꝛ p̄di.q̄ ꝛ vnigenituz tuū.ſ.ſ. obū. cōce. ꝛ ẏginitatis gl'ia pma.lu.eter. mūdo effudit. iesum xp̄m dn̄m nostrum.

¶ Distinctio.lxxj.

De clericis vero[g] non ordinādis ab epiſcopo alt'ius ciuitatꝭ i sar dicēsi concilio statutū ē gik. ¶ Clerici ab ep̄o alterius ciuitatis nō ordinētur.

Illud q̄z sācitas vr̄a statuat:vt nulli ep̄o liceat alteri⁹ ciuitatis eccl'a sticū hoiez ſollicitare:ſi sua dioceſi clericū ordiar': q̄ ex his contētiōib⁹[h] solēt nasci discordie:ꝛ ideo ꝓhibeatur omni sententia:ne quis hoc facere audeat.

¶ Si⁹ episcopus dixit et hoc vniuersi cōstituimus vt q̄cūq̄z ex alia parrochia voluerit alienū ministrum sine cōsensu ep̄i sui ꝛ sine volūtate[i] ordiare:nō sit rata ei⁹ ordinatio[k]. Item Innocēti⁹.

¶ De eodem.

De aliena eccl'esia ordiare clericū null⁹ p̄ sumat:nisi ei⁹ eps̄ p̄cib⁹ exoratus[l] concedere voluerit.

Item ex niceno concilio.

¶ Aut sine sui epi ꝓsensu ordinat:irrita sit ei⁹ ordiatio.

Si q̄s ausus fuerit aliquē q̄ ad alterū ptinet i eccl'a ordiare:cū nō habeat ꝓsensū[m] illi⁹ epi a q̄ recessit cleric⁹:irrita sit hm̄oi ordiatio. Item ex pci. calcedo.

¶ Clericus vnⁱ eccl'esie:in alienā non ordinetur.

Clericos i singulis ecclesijs ꝓstitutos nō liceat: (sicut iā diffiniuim⁹) in al'i⁹ ciuitatꝭ eccl'ijs ordiari sz q̄escāt[n] in ea in qua ab initio ministrare meruerūt. exceptis illis q̄ ppias ciuitates perdiderūt:ꝛ ex necessitate[o] ad alias eccl'as migrauerunt. Si vero q̄cūq̄z epus post diffinitionē istā ad aliū episcopū pertinētē clericū susceperit: placuit sancte synodo/ꝛ hūc q̄ susceput:ꝛ euz

Clericos. n ¶ Sed q̄escāt. Nisi vocent ꝛ eligāt ad alias eccl'esias. tunc em̄ auctoritate maiorꝭ poſſunt transire ad alias.vt. vij.q.j. epus de loco.

o ¶ Ex necessitate. Sed pone q̄ p̄sbyter amisit eccl'esiaz sua: ep̄us ciuitatem suā: tm̄ retinet in aliq̄ parte sui episcopatus:nunq̄d cleri cus recedet quo voluerit sine literis ep̄i:Dicūt quidam q̄ non: nā adhuc plat⁹ remanet amisse eccl'esie. Alij dicūt cōtrariuz:vt dixi.vij.q.j. pastoralis.Sed verior ē ratio ꝓt. q̄ episcopus ad hūc non desinit esse suus plat⁹: q̄ non tm̄ rōne bñficij:sed etiaz ratiōe ordis est plat⁹ su⁹: alij dicūt in pēdēti eē vtrū sit prelat⁹: nā si postea liberat ecclia remanet prelat⁹. als nō.vij.q.j. pastoralis.Et arg.ad hoc extra de cleri.nō resi.fraternitatis. Itē pone q̄ episcopus dat licētiā trāseundi ad alium episcopatuz sub ea cōditione: vt si redierit ꝓt ecclesia ad liberta tē redeat ad eā

Clerici an obedire teneātur ep̄o q̄ cuitatē suaz amisit.

Capitz nō ꝓt lniare clericū sedeva cāte.

nunq̄d eps̄ interim est prelatus eius?Sic.non tamen potest eum excōmunicare:nisi forte eccl'ia liberata nō velit redire.licet em̄ interim sit ei⁹ plat⁹: ligatꝰ tamen habet executionē. Item si ad aliā eccl'esiā vellet eū reuocare nō posset nisi ad suā:ex quo ei licentiā dedit:nisi ei sub hac cōditiōe licentiā dedisset:vt posset eū q̄cūq̄z vellet reuocare. Item si tot⁹ qui suscepit⁹ est tādiu[a] excōicatos manere q̄diu ipe clericus reuertat ad ꝓpriā eccl'esiā. Item Greg.fortunato ep̄o neapolitano. ¶ Aplica ꝓmissiōe vnⁱ eccl'e clericus in altera valet ordinari.

Hac nitatē tuā a nobis petisse recolim⁹: vt gr'anū eccl'e bñfrane diaconē tue cōcederem⁹ eccl'e ordinādū:ꝛ quoniā nec ep̄z cui obsecūdare debeat ꝓpria eccl'e habeat:hoste scz ꝓhibēte q̄ suū debeat ministeriū exhibē:petitionē tuā nō ꝓuidim⁹ differēdā iccirco tibi scriptis p̄sentib⁹ euz necessario duxim⁹ cōceden dum.habitur⁹[b] licētiā[c] illuz diaconū nostra iteruentēte auctoritate eccl'e tue deo ꝓpicio ꝓstituere cardinalem.

Itē ex ꝓcilio carthagin. ij. ¶ Sine lris epi sui i aliq̄ ecclesia clericꝰ nō suscipiatur

Primat⁹ eps̄ begeseli tan⁹ dixit. Suggerosctitati vr̄e:vt statuatz nō licere clericū alienuz ab aliq̄ ep̄o suscipi sine litteris[d] epi sui.neq; apud se retiere:nec laicum vsurpare sibi de plebe aliena:vt eū obtineat[e] sine ꝓsciētia ei⁹ epi⁹ de plebe cui⁹ ē. Grat⁹ eps̄ dixit. hec obſuātia pacē custodit. Nā ꝛ memini in sctissimo ꝓcilio sardicēsi similiter statutū vt nemo alterius plebis hoiez vsurpet:sz si forte erit necessarius:petat a collega[g] suo ꝛ per cōsensū sui epi habeat.

Item ex concilio calcedo. ¶ Sine litteris commendaticijs:clericus extra suā eccl'iam non ministret.

Extraneo clico ꝛ lectori extra suā ciuitatē sine cōmēdaticijs[h] lr̄is ppriꝭ epi nusq̄ penit⁹ liceat ministrare. Itē ex p̄mōe sct'i Augu.ad ppl'm. ¶ De eodem.

Hortamur christianitatē ve strā iuxta sanctoꝝ canonū instituta: vt in eccl'esijs a vobis fūdatis aliundeveniēs[i] p̄sbyter nō suscipiatur:nisi a vestre fuerit eccl'esie ꝓfecrat⁹ episcopo:ab aut eo per ꝓmendaticias litteras suscipiatur.

Itē ex ꝓcilio antiocheno. ¶ Absq; formata clerici peregrini non suscipiantur.

Nulluz absq; formata (quā greci epistolam dicunt) peregrinoꝝ clericorum suscipi oportet.

¶ Distinctio.lxxij.

Dimissoriasꝰ litteras episcopꝰ (nisi rogatꝰ) fi tribuat sicut statutuz est i synodo habita rome. Uñ Leo papa ait. ¶ Nisi eodē petente: nulli dimissorie lr̄e p̄stentur

Episcopꝰ subiecto sibi sacerdoti vl' alij clerico:nisi ab ipso[j] postulat⁹[m] dimissorias nō faciat: ne ouis quasi perdita aut errans inueniatur. Item ex concilio

Concedenda sunt q̄

Episcopꝰ. ¶ Nisi ab ipo.ſ.q̄ eū habere desiderat ꝛ postulat:sicut cū quis trāsit in familiaz alteri⁹:vt.ff. de adop.l.ij.sic.ē.lxx.di.c.ij.

m ¶ Postulat⁹. Sunt em̄ q̄dā q̄ nō ꝓcedūt nisi cū instātia vt pallū.c.di.ꝓsca.ꝛ apli.ij.q.vj.post appel

dā cuz lationē bene ac ustātia. cedit ad. hoc: qz qui pest parcissi me debet ꝓmea tū dare.ff.de re. mili.officium.

a ¶ Clericum. Episcopo.sic.C. d emā. iubemus.

b ¶ Clericoꝝ autez.ē. distinc. xxi.cleros. ergo z qui eos verberat incidit in canonem.

c ¶ Eligit. Ar. ex electione ius acquir. quidam tamen dicunt cōtrariū et exponūt semel. id est ꝓfecte. ita q confirmat⁹ sit arg. extra de offi. delega. in litter. z etiā si nōduz est trāslat⁹. vt est argu. ff. de dona. qui saxuz.

¶ Ualiter. ¶ hic intitulatur. lxxiij. distinc. q in scholis non legitur: qꝛea que ibi cōtinētur in desuetudinē abierūt: nec modo locuz habent. ibi enim cōtinetur qualiter z qđ⁹ lr̄is vl̄ grecis lr̄is vl̄ latinis forte debēt fieri: sed nūc nō sic fiunt. et ideo qꝛ ea nulla vel modica vtilitas ꝓtinet: ideo mēbranas occupare nō debet. xix. di. si romanoꝝ.

¶ De eodem.

QClericū alienuz (nisi cōcedēte ei⁹ epō⁹) nemo audeat vel retiere vl̄ ꝓmouere i eccl̄ia sibi credita.

¶ Clericoꝝ aūt⁹ nomē etiā lectoꝛes z psalmiste z ostiariꝫ retinēt. Itē ex ꝓcilio milenitano.

¶ In vna ecclesia ordinatus i alia nō suscipiat.

PLacuit vt q̄cūqz ivna ecclesia semel eligit^r: ab alia ecclesia ad clericatū nō teneat.

¶ Distictio.lxxiij

QUaliter ꝺo cōmendatitia vl̄ dimissoria/seu formata epistola facienda sit videndū est. debēt nāqz lr̄e grece interponi in ea ep̄la et nō sine causa. greca em̄ elemēta litteraꝝ numeros etiā exprimere null⁹/ qui vel tenuerit greci sermōis noticiā ignorat. Ne igitur i faciēdis epistolis canonicis (q̄s mos latin⁹ formatas vocat) aliqua fraus falsitatis temere ꝑsumeret hoc a pr̄ib⁹. ccexviij. nicene ꝓgregatis saluberrime iuentū est/ z ꝓstitutū: vt formate epistole hāc calculatiōis seu supputatiōis habeant rationē. i. vt assumāt in supputatiōe prima greca elemēta patris z filij z spiritussācti. hoc est. w. v. a. que elemēta octogenariū q̄dragesimū et primū significant nūeros. petriqz apl̄i prima littera. l. w. q̄ numerus octoginta significat eius qui scribit epi prima lr̄a: cui scribit scōa accipiētis tertia lr̄a: ciuitatis quoqz de qua scribitur quarta: z inditionis quecūqz est id tēporis. i. q̄ fuerit numerus assumat atqz his omibus lr̄is grecis q̄ (vt diximus) numeros exprimūt: in vnū ductis vnā quecunqz collecta fuerit summā epistola teneat. hāc qui suscipit cū omni cautela requirat expꝛessam: ad dat ꝓtereꝛa seꝑatim in ep̄la etiā nonagenariū z nonū nūerū qui ꝑm greca elemēta significat: amē.

¶ Exēplar formate epl̄e q̄ in nicena synodo a.cccxviij. patrib⁹ facta est.

IN noie patris. w. et filij. v. et spūssc̄ti. a. vualterio spirēsis eccl̄esie epō: ego brocard⁹ sancte vuarmaciēsis eccl̄ie deuot⁹ gregis xp̄i famul⁹ i deo sūme felicitatiꝫ btitudinē. Cuz sc̄tā catholica eccl̄esia ꝓpta sit sequi documēta euāgelica: q̄ dicūt. Qui recipit ꝓphetā in noie ꝓphete mercedē ꝓphete accipiet: z qui recipit iust̄ū in noie iusti mercedez iusti accipiet zc̄. Et apostolus iubeat hospitalitatē sectari: z necessitatib⁹ viroꝝ sc̄toꝝ cōicare: tamē ꝓpter eos q̄ cauteriatā habēt suā ꝓsciētiā: dicētes se esse simplices: cū sint astutia diaboli repleti: z ꝓ opꝫ pietatis dicunt se de loco ad locū transire: cū sint fugitiui sua malicia faciēte: z dicūt se esse ministerio sacro isertos cū nō sint: statutū est a patrib⁹ sanctis neminem clericū alienum et ignotum recipi ab aliquo episcopo: z inthronizari in sua ecclesia: nisi habeat a ꝓpꝛio episcopo epistolā q̄ in canonib⁹ noiat formata. Wat. r. Rom. xij.

¶ Ideo notum facimus paternitati vestre q̄ ꝓsens frater noster hanc litterarū porta tor: nomine Hermānus nō ꝓ sua nequitia expulsus est a nobis: sed postulātib⁹ fratrib⁹ eo q̄ ex familia nr̄a fuit et noster baptizat⁹: fecim⁹ ei libertatē receptā in cornu altar̄ canōice z ordiauim⁹ eū ad g̃duz pbr̄ij. cui etiaz has dimissorias siue ꝓmēdaticias facim⁹ et eū ad vr̄am dilectā fr̄nitatē dirigim⁹: vt ivr̄a prochia sub vr̄o sacro regimie z defēsiōe ꝑsisterevaleat. Ego iquā brocard⁹ hūilis epūs i noie pr̄is. w. z filij. v. z spūssc̄ti. a in vnitate sc̄e eccl̄ie i q̄ petro datū ē ius ligādi atqz solueādi: absoluo Hermānū pbr̄z ō ciuitate vuarmaciēsi iditiōe. x. z lniaz do vobis itronizādi eū i q̄cūqz eccl̄ia vultz vr̄e prochie. Hāc g̃ epistolā grecis lr̄is hicide munire decreuim⁹: z anulo nr̄e eccl̄ie firmare cēsuim⁹: fraternitatē vr̄am xp̄s nobis icolumē ꝓfuet. a. w. v. Data vuarmacie idib⁹ marcij āno dn̄ice incarnatōis. M. ij. mēse. xij. iditiōe. x.

¶ Incipit epla formata. a. cccviij. episcoꝝ abbatib⁹ ꝑ stātiopolit.

SAnctissimoꝝ xp̄o (tanevnb⁹ epō edita fratri sūma dulcedie charitatis āplectēdo A. illi⁹ ciuitatis epō. y. illi⁹ eccl̄ie ꝑsul ꝓpetue btitudis optat in xp̄o salutez. w v a. w. b. b. e. i. De cetero nouerit sācta fraternitas vestra q̄ iste clericus Hermān⁹ nomine nr̄a in parrochia istruct⁹ ac detōsus patrocinatē nr̄am rogauit: q̄ten⁹ illi ꝓmēdaticias litteras scriberem⁹: quib⁹ vestre celsitudini ꝓmē dat⁹ sub tuitiōe vestri regiminis degere posset: cuius volūtati consentientes ꝑm canonicam auctoritatē lr̄as ei dimissorias dedim⁹ ꝓ quas z ipi ꝓcedimus vt sub vr̄o ministerio diuine seruituti iisistēs siue defuiat vtilitati/ et vobis licentiā tribuimus: vt si dignū eū iudicaueritis: ad sacros ordies ꝓmoueatis. cōmēdatū ergo eū cure vestre suscipite: z nostris ex partibus absolutū in vestrarū ouiuz numero custodite. Quas lr̄as vt vigoꝛe veritatis firmate indubitāter a vobis suscipiant litteris grecis (vt canōica docet auctoritas) cōfirmare satagim⁹. Sctā trinitas: vestram beatitudinē ad regimē sancte sue eccl̄ie ppetualit⁹ bñ valere ꝓcedat. a. w h v. Uel sic. v. e. q̄ eādē summā exprimūt inditiōe. x. cōtinet hec formata ep̄la summā nūeri. M. ccc x v. v. grecā in noie illi⁹ primā ponim⁹: q̄ greci eaz in q̄busdā locis ꝓ. v. ꝓnāte ponūt: sicut est. a w o v s i a. id est absentia.

divisio ordinā d⁹ ē q̄s iur⁹ sit adens vtilitate aut necessitate,

¶ Ueritur hec distinctio diuidit in tres partes. In quarū ꝑma, ꝑbat magister q̄ clerici nō sunt ad ordines ꝓpellē di. Secūda ibi Sane. Tertia ibi verū. Jo. de. f.

¶ Querit. hic depigit. lxxiij. di. in qua qrit an q̄s iur⁹ sit ordinādus: z ꝑ ise cōtinet in q̄busdam ca. q̄ non. q̄busdā q̄ sic. vt. j. e. de nolēt⁹ fiāt volētes. cum ergo nec aliq̄s vult ꝓmoueri: nec necessitas vel vtilitas eccl̄ie exigat: nō est cogē d⁹. vt. j. e. c. j. z. ij. si autē necessitas eccl̄ie hoc exigit: cogit iuꝫ illud q̄ habes j. e. c. iij. z. xxij. q. iij. displ̄icet. si autē exigat vtilitas eccl̄ie: tūc dz cogi: iuxta illō q̄ habes. j. e. c. vlti. hec tñ di. vr̄ reꝓbari. j. e. c. epoꝝ. z ex de eta. et quali. q̄ris. z iō dica pōt hec ola referēda ad arbitriū iudicis puta q̄n dices q̄ vtilitas sit z nō necessitas. Tūc dico vtilitatē esse tñ cū eccl̄ia indiget ꝓmotione aliq̄a. q̄ nolūt ꝓmoueri: z tñ alīq̄ sunt in eadē eccl̄ia q̄ ꝓmoueri ꝑnt. vt. j. e. c. vlt. Tūc aūt dico necessitatē esse q̄n eccl̄ia indiget ꝓmotione aliq̄a: nec alij sunt in eccl̄ia q̄ digne possint ꝓmoueri. vt. j. e. c. iij. Si vis distingue re ꝑm di. v. j. quis sit ꝓmouendus. Dicq̄ ꝓmouendus ad dignitatē cogit ꝑ attractionē etiā corpis ad ordines. vt. j. j. q. vj. c. vl. viij. q. j. in scripturis. xxij. q. q. iij. displ̄icet. si tamē sit semp̄ inuitus non cogitur. xx iij. ꝓsens. j. e. c. vbi. Inuitis em̄ nō sunt dandi honoꝛes. ff. de decu. l. ij. z. iij. ff. vlti. Sed ꝓmouendus ad ordines vel honoꝛes suadente vtilitate tantū cogitur ꝑm q̄ habes. j. e. c. vl. Sed q̄ maioꝛes sunt pluribus beneficijs honozādi vt ibi dicetur necessitate cogente cogitur suspensione ab officio. j. e. si qui. z. c. placuit. in quo intelligo z priuationem beneficij. regulariter enim vno subtracto z reliquū est subtractum. vt. lxxxj. distinc. si quis āmodo. Credo tamē q̄ debeat ꝓcedere suspensio ab officio quasi quedaz excōmunicatio. quam si contemnit sequitur beneficij subtractio. vt. lx. distinct. innouamus. xxij. q. iij. forte. Si vero nec necessitas nec vtilitas exigit: non est cogendus. z si episcopus eum cogat videtur causa odij et ingratitudinis euz cogere. j. e. episcopus. z ca. gesta. Quidam tamen volunt remouere distinctionez de necessitate et vtilitate. argu. j. ea. episcoꝑū. z dicunt q̄ diuersi canones diuersas penas imponunt nolentib⁹ ꝓmoueri: z est i arbitrio epi quā imponat. Aliter tamen soluitur hec cōtrarietas extra de eta. et quali. querꝛ. Johā. quicquid dicat Johan. decreta. illa querꝛ/ dicit q̄ cogi posſunt si vtilitas vl̄ necessitas exigat per subtractionem officij z beneficij. z tunc dico vtilitatē esse ecclesie: cum ille qui ꝓmoueri petit vtilior est i officio q̄s alter qui iam est promotus. z vtile ē ꝓmotus. Bar.

Uolunt aſ māi festat si gnis et voce.

b ¶ Episcopus. ¶ Qui inuitū. Aliquo iudicio alio q̄m voce voluntatem ostendente.

c ¶ Aut reclamantem. Uoce vel signo. l. distinc. si quis diaconus. q̄uis esſ esſz inuitus. si nec voce nec aliquo indicio reclamaret ꝑsumeret voluntarius. iuſti. dist. si seruus. aut reclamantē signo saltē: naz z p signa ita apparet volūtas sicut per vocem. xxij. q. v. nec solo. xxi. q. ij. c. j. et. ij. Et sic no. differentiam inter inuitum z reclamantem. vt. ff. de seruitu. vrba no. ꝓedi. inuitum.

Honoꝛes nō sūt iuꝛ dādi Officio subtracto subtrahi dz b̄nficium.

d ¶ Nō ꝓsumat. Nichilomin⁹ deponet. j. e. vbi.

e ¶ Esta. hoc ca. z. c. honozat⁹/ loquūtur de eadem materia. z idē est casus vtriusq̄.

f ¶ Secretario. Aliter sumitur. xxiij. distinct. non oportet.

idignꝰ minoꝛi bus ad maioꝛa ñ ꝓmo ueatur

g ¶ Persona. Arg. non debere promoueri ad maioꝛa qui minoꝛib⁹ indignus iudicatur. argu. xxiij. questione. j. miramur. z distinct. xlvij. nulli licet. ff. de ser. expoꝛ. cui pacto. ff. de interdic. z releg. relegatoꝝ. S. vlti.

h ¶ Que tāq̄. i. z illa. Arg. q̄ ꝓ ista allegās nō ē au-

ptrariis diendus.xiij.q.ij.ℨ ꝑposterũ.de cõse.dist.ij. reuera. allegãr xxij.q.vij.c.iij.ex de appel.sollicitudinem.

audiri nõ dz. a ℂ Crescere.Arg.q monachis vel canonicis sui tis districtior vita nõ possit iponi.ar.xv.q.j.nõ est.t xx.q.iij.ꝓsens.Jo.xxxij.q.j.integritas.B.

Mona chis in uit' an districtior vita posit iponi. b ℂ Recedẽ.Non q amittat quis ordies iferiores si,pmouet ad maiores ℨ dicit recedere quo ad executõnẽ solennẽ:quia non ita solẽniter exequit ꝺs inferiores ordines. vel recedit quo ad appellatiõez Qd nõ recedant a priore est arg. xxxvij.di. qui de mẽsa.xcij.dist.in sancta.Sz vt ꝓdixi recedit quo ad onus nõ quo ad honorẽ. arg. opti.ff. ad muni cipa. municeps.

Crimi nosũ se dicenti credendũ? vi san sitei creden dum. Sz q̃d si se dicit crimnosum/ est ei credendũ? deꝯ q nõ. q̃ mota tã sibi contro uersia hoc dixit arg.ex q ma. ac. posi.cũ in tua. et c.puenit.Sz dic ei credenduz.ex de eta.t q̃li.gris a nobis. Sitr si se dicit insufficiẽtẽ audiendꝰ est. ar.j.e.epoz. al's si nõ audiẽ eius excusatio/ꝑt appellare.C.de appel.cues. et.l. q̃ ad ciuita.

iij.ꝓs.

Ordo ẽre. c ℂ Piscoporũ. sic construe. nullꝰ epoꝝ ꝓponat posteriorẽ ꝓtr̃ cuius posterior sit de numero coꝝrẽ. Et no. fm opiñ. H.q prior semp dz eligi:t de ꝓrevt dicit sufficit ne malꝰ existat. licet posterior melior sit.vt j.lxxv.di.c.vlt. Alij dicũt semp meliorẽ ꝓferendũ:etiã si posterior sit.arg.xvj. dist.sexta synodus.ℨ.prima.

d ℂ Sane. Hanc litterã intelligunt quidã de promouendo t etiã totũ.c.t ita assignant duo casus in quibus posterior ꝓferr prioꝝ.l.cũ renuit ꝑt promoueri.vel cũ est simplicior ℨ esse debeat in officio ad quod eligitur:t tunc lege.ille.l.posterior tenebit nomen loci sui.i.debiti sibi prioꝝ.vel debiti ratione prioritatis.

Poste rior in duob' casibus est pou ꝓferendus.

e ℂ Propter simpliciorẽ.vij.q.j.quia.t.c.petisti.ℨ ℨ.dist.xxxix. petrꝰ.et di.xlvij.de petro.

f ℂ Et ordinationẽ.i.administrationẽ.t dicit archi.l.ꝺandi:t ita simplicitas i pedit ꝓmouendũ:sed non deiecit.Si vis intelligẽ de iã ꝓmoto dic ille.l. simplex tenebit id ẽ habebit honorẽ et dignitatẽ.q̃a non removebit ℨ dabitur ei coadiutor.t hoc ẽ qõ dicit. et ordinationẽ.i. administrationẽ tene at ille quẽ elegerit epꝰ.

Simplicitas ꝓmouendũ ipedit.

g ℂ Uorũdã. ℂ Syracusana.q̃ monachorũ est sicut e Cantuariensis: t ita nõ est arg. ℎ q monachus possit esse sectaris canonicus:licet enim possit esse ꝓlatus:tamen nõ põt ꝓtendã habere q̃ puuate est utilitatis. H.ℨ sentit vt dixi.lviij. distinc.c.ij.et.xvj. q.vij.in noua.

Monachꝰ nõ põt esse sectaris canonicus. iij.ꝓs.

h ℂ Qualitate. argumẽ. q si quis translatus est de vna ecclesia in aliam ecclesiam et decꝰtus est qualitate loci restituendus est.Et ita error qualitatꝭ dissoluit matrimonium spirituale t adde quod dixi.xxiij.distinct.

Errorqualitatꝭ dissoluit matrimoniũ spũale.

capitu.omnis.

i ℂ Et ideo quia.vt in auten.vt cum de appel.cognoscẽtes.ℨ.considerare.col.viij.

ℂ Uerũ. hec est tertia ps huiꝰ dist.in qua solnit t dicit q ꝑsone nõ est ꝺs ꝓpellendus ad aliquã dignitatẽ t hoc ꝓbat tribus auctoritatibꝰ.Jo.de fan.

Ordia. a ℂ Bi, honorẽ. hic patet q licet ꝺs coactꝰ ordinet:tñ recipit ordinez.ar.j.q.j.q quidã. et xlv.di.de iudeis. Sed si absoluta esset coactio: tunc nullũ reciperet ordinẽ.vt extra ō bap.maiores. Sz nunqd ille qui ꝓditionali coactione ordinatꝰ est tenet cõtinere: vt debeat di.ō iudeis. Itẽ q coacta voluntas ẽ volũtas. vt xv. qō.j. merito. maxie ℨ illos q dicunt q ordini sit votũ annexũ. vt.xxvij. di. diaconꝰ.lxxxiij.dist. cũ i ꝓterito. Dicit q̃dã q talis teneat ꝓtiere Iz nõ debeat ꝺs cogi ad recipiẽdũ ordinez: tñ recꝑtũ cogit ꝑare Sed hoc nõ credo vbi metꝰ talis est q̃ cadat i ꝑstãtẽ virũ. vt ex qõ me.cau.plarũ.t ca.cũ dilectꝰ.q̃ integritas ẽ res voti t nõ ꝓcepti xxxij.q.j. integritas. t ꝓtinentia nõ dz eẽ nulli volũtaria.vt. xxxj. di.añ triẽnũ. et xx.q.iij. pñs. nec dico tale in aliq̃ ℎfe ꝓulegiũ clerici.li tñ vult vti eo ꝑt.Sz tũc ꝓtiere tenetꝰ. Secus sũt in baptismo q̃ illud ẽ sacramẽtũ salutꝭ t necessitatꝭ: ideo illud cogit retinẽ ō ℂ Inuitũ j. xxiij.q.iij. displi cet tibi.ℨ.j.j.q.iij sicut is. contra. et. vij. q.j. saas. C.ō epiꝰ.et cle. si quẽ quẽ.ℨ Sz dico q̃ sẽp ab initio dz eẽ inuitꝰ. vt dixi.j. viij.q.j. i scripturis. Johan.

Honoratꝰ. c ℂ Salonitane .j. xciij. di.miratus.

d ℂ Sz cã ingratitudis.Qui aliũ ꝓpter odiũ vel ingratitudinẽ nominat ad dignitatẽ tenetur ei ad omne dampnũ quod inde accidit.C.si propter iniquitatem creatio facta sit.l.j.lib.x.

e ℂ Honorẽ. Nã dicit lex q ex quo quis ꝓmouet ad maiorẽ dignitatem amittit priorem.C.de ꝓmiceꝝ.l.ij.xij. Et argu.ff.ad munici.l.municeps.

f ℂ Cõsciꝰ. Arg.q q̃ vocatꝰ nõ venit.hoc ipo videt diffidẽ de causa xj.q.j.xpianus. iij.questione. ix. decreuimus.

g ℂ Tot scriptis. Arg.hic.q nemo puniẽdꝰ ẽ ꝑ tres ꝓma ꝓtumacia.xcij. di.c.vlt. ꝓma t.lxxxiij.dist. ca. ſ. ℨ fieri dz ꝓut at alicanõ dicit. xxij. questiõe.iij. forte. niri. Cõtumacia prima t pena. ff. de iter.t rele.relegatoꝝ. Et iste ordo ẽ seruãdus cũ gu.q crescente cõtumacia debet crescere t pena.

Non est aliquis inuitꝰ ad episcopatum pertrahẽdus.

Uidisti didiciſti q in episcopũ et fratrem nostrũ Greg. non dilectiõe sed inuidia perpetrasti:quẽ inexcusabili violẽtia ꝓtrahi a te passus es atq̃ vexari.vt ei tantũ honorem nõ q animi tranquillitatẽ:sed p amẽ tiam(sicut dictũ est) irrogares:neq̃ eñ talia potuisset fieri ſanctitate cõsilij.noluimus exaggerare qõ gestuz est:ne cogamur iudicare qõ dignũ est. Nam priuilegiuz dignitatis meretur amittere: qui ꝓmissa sibi abutitur potestate.Denunciamꝰ autem q si post hoc tale aliq̃d presumpseris:t aliquem talẽ seu episcopum vel presbyterum: vel diaconũ: inuitũ facere posse crediderꝭ: ordinationes tibi rauẽnatis ecclesie vel emilienſis nouerꝭ auferendas. Item Grego. antonio ſubdiacono.

ℂ De eodem.

Honoratus archidiaconus salonitane ecclesie a ſancte memorie predecessore meo missa supplicatiõe poposcerat: vt ab antistite suo prouehi: inuitus ad fortioris gradus ordinẽ contra morẽ nullo modo cogeretur.hoc eñ sibi fieri nõ causa prouehendi sed ingratitudinis ℎbebat. ꝓ quare tunc etiam ſancte memorie ꝑdecessor noſter ſcriptꝭ ſuis natali fratri t coepiſcopo nostro inꝺixerat:ne predictũ honoratum archidiaconem inuitum proueheret: neve dolorẽ cõcepte ingratitudinis i corde retineret. cũq̃ etiaz a me hec ſummopere fuerant interdicta: nõ ſolũ mandata dei negligẽs ſed etiam ſcripturam meaz contẽnens prefatum archidiaconem quaſi ad fortiorẽ honorem prouehens: conatus est callide degradare.

Unde actũ est vt eodem archidiaconatus ſubmoto loco:alium aſciſceret qui eius obtẽperare moribus posset quem honoratũ archidiaconẽ arbitramur antiſtiti ſuo aliunde diſplicere nõ posse: niſi q eũ ſacra vaſa ſuis parentibus dare prohibuerat quaz causaz ſubtili voluimꝰ (t tunc ſancte memorie predecessor meus: t nunc ego) indagatione perquirere: Sz ſui ſuorũq̃z actum conſciꝰ personam ſuam ad iudiciuz poſtpoſuit deſtinare.vñ experientiã tuã ꝑſentis precepti auctoritate durim reſpõderũt ia.t.et.h. Et ẽ ar. H. h. ſniam quã no. iij. q. j. i ſumma. Nam ſi poſt ꝓtumaciaz ſfamis eẽt nõ retineret dignitatẽ.C. de dig.l.ij. lib. xij. ex de excꝰ. prela. interh ℂ Cõtradices. Attende archiepm a ſubdito excõicari poſſe:eiuſdem cenſure ſimilitudie poſſe deponi illi uſ auctoritate a q̃ fuit deſtinatꝰ. vt.ij.q.vj. ſi epiſcopus.Bar.

i ℂ Adhuc. Ar

Contu max q̄ ordine punit.

aliq̄s punīt p̄ ptumacia vt post admonitionē sus-pē dat. scdo excōicet. tertio p̄onat. q̄rto curie tradat. vt. xxiij. q. iij. forte. in fi. t. xxiij. dis. quorūdā. Sed si p crimie quis punit: tūc p̄mo deponit postea excō cat. vt lxxxj. di. dictū. extra de iudi. cū nō ab homine.

a ¶ Pnuabis id est p̄uatū esse ostendes: nā eo ipso q̄ cōtumax erat p̄uat⁹ erat. vel p̄uabis q̄ ad hoc vt possit vtari ab aliis i sacramētis.

b ¶ Onsuluit. ¶ Indigere. hoc p̄cū temperat. hu. uta q̄ sonat i vtilitatē nō necessitatez. Dicit em̄ q̄s idigere eo q̄ bonū t vtile ē sibi habere: si em̄ necessitas esset p̄elleretur per subtractionē beneficij vel officij. ff. e. c. iij. t. iiij. et. v. licet sit. ar. p̄tra. ff. e. epoz. extra de eta. t q̄li. que tis. fm quā potes soluē canones istos. illa tñ loquit de his q̄ habēt p̄la bñficia. put ipsa littera dicit. et q̄ ibi dicit p̄uabis: dic parte stipendioz nō oibus. Jo. quicq̄d dicatur illi decreta. q̄ris: stabis. B.

c ¶ Cōmoda. Nā exhortatione p̄mioz. ff. de iust. t iur. l. j. t. xxiij. q. iij. ca. vlti.

d ¶ Propēsius. Sed quō hoc p̄cedet vbi p̄bende omnes equales sunt: potest dici q̄ decurtent p̄bende eorum. Uel dic consequantur spe non re.

Pbri pl⁹ habēt in decis q̄ diacones.

d ¶ Propēsius. Est hic arg. de iure cōmuni plus p̄byteros q̄s diacones de oblationib⁹ t decimis debere habere. ar. xxiij. di. preter hoc. qō vez est. ℈ specialitate q̄nq̄s aliter fit. j. q. j. c. vlti.

e ¶ Hac. Consecutum est. j. q. j. quisquis. si enim esset caulatuum simoniā p̄mitteret qui p̄opter quē stum deo seruiret. deo em̄ p̄opter deum seruendū est p̄ncipaliter. vt vij. q. j. sunt in ecclesia. t. j. q. j. nō est. t si esset caulatium videretur eos initare ad deum seruēdum. uidendū aliqs. Item argu. beneficium sicut p̄uilegiū q̄nq̄s concedi alicui odio alterius.

f ¶ Ratione. Graue em̄ videt q̄ plus detur socio q̄s fidei fratri. C. de bo. q̄ li. cū oporteat. j. respon. nec de eadem societate debet vnus plus q̄s alius cōsequi. ff. p socio verum. ℈ sicut tres. nec est alicui concessum participatione p̄uabis[a].

Mdhibēda est etiā disciplina qua nolētes p̄mouēri ad sacros ordines ad obedien dū epis p̄mouēnt. in minoribus siq̄dē ordinib⁹ p̄stituti: paulati per singulos grad⁹ sunt p̄mouēdi: vt alij p̄tēnētes suis obedire epis: doleant sibi illos esse p̄latos: q̄s habebāt subiectos.

Unde gelasi⁹ scribit victori episcopo.

¶ Cū maiores ordinari cōtempserint: de minorib⁹ p̄mouēantur ordinibus.

Onsuluit dilectio tua de suoiuz p̄motione clericoz: p̄hibēs q̄ diaconi ad p̄sbyterij gradū (quo ecclesiā tuā mēoras idigere[b]) venire detractāt. q̄propter quia inuitos fieri ecclesiasticā moderatio grauitasq̄ nō patitur: vt ex nolētibus fiāt volentes: ordinatio illa pōt pficere. Si quos habes in acolitj vel subdiaconib⁹ maturiores etate: t q̄rū. sit vita p̄babilis: hos in p̄sbiteratū studeas p̄mouere. vt qui in suis ordinib⁹ pficere nolue rint: reddātur suis inferioribus: post minores ipa cōmoda[c] presbyteri p̄pensius[b] q̄s diaconi consequantur: vt hac[c] saltem ratione[f] constricti: t honorem quē fugerāt appetere nitantur[g] t questū

¶ Distinctio.lxxv.

Emp⁹[d] aūt p̄secratiōis sicut in ordine romano habetur ad epi benedictionez non eligitur[i]. omni[h] enim tempore benedicūtur: dūmodo ieiunii t hora tertia bñdictionem accipiant. Unde anaclet⁹ papa scribit oib⁹ epis.

¶ Ordinationes episcoporum: qua hora fieri debeāt.

Ordinationes[l] episcoporuz auctoritate[m] apostolica: ab omnibus qui i eadez prouincia fuerint episcopis sunt celebrāde/qui si mul cōuenientes scrutiniū[n] cū precib⁹ celebrent: man⁹[o] cū sanctis euangelijs impōnētes dñica die hora tertia[p] orātes: sacraq̄ vnctiōe p̄ordinatos: sacrificia p̄mittāt. Ar. q̄ fit q̄nq̄ secūdario q̄s [vij. c.]. p̄ncipaliter fieri nō p̄t. vt h. t. ff. de postu. l. j. ℈ pe. t vl.

Empus autē. ¶ Hec distinc. diuidit in quinq̄ partes. In quaꝝ prima dicit q̄ die dñica t hora tertia. t ieiunio debēt epi consecrari quocūq̄ tpe. t hoc p̄bat p c. se. Scōa ibi. Tēp⁹ aūt. Tertia ibi. Teteroz. Quarta ibi. Qō die. Quinta ibi. Ordinationes. Johan. de fan.

h ¶ Tempus autē. Hic dep̄ingit. lxxv. di. in q̄ agit magister d̄ p̄secratione epi scopoꝝ. t de tē poꝝ ordi. sub iūgit etiā de ordiatiōe aliorum clericoz. Debet autē ordinatio epoz fieri hora tertia die dñico j. e. c. j. et ca. qō die. ceteroꝝ vo in sex partibus anni. s. in q̄tuor tpibus: t i sabbato medie hebdomade q̄dragesime. et in sabbato sācto. j. eo. ca. vlti. extra de tēpo. ordi. ca. iij. et lxxij. di. litteras.

i ¶ Non eligitur. i. non est electū vel determinatū in canone.

k ¶ Omni em̄ tēpore. i. oi mense vl̄ septimana stimiliter restringit. de cōse. di. iij. omni tempore ibi deponitur. i. omni anno.

l Ordinatiōes. Casus' ostēdit in q̄bus. qualiter. qua hora: q̄ die eps debeat ordinari.

m ¶ Auctoritate generali. Extra de elec. cū in cū

n ¶ Scrutiniū. id est exami [ctis. xxj. q. j. cūctis. nationē. de qua habes. di. xxij. qui episcopus.

o ¶ Man⁹. Duo ponēt sup caput p̄secrādi. quod cē euāgelioꝝ. terti⁹ fundet bñdictionē. alij oēs ponūt man⁹ sup caput eius. vt xxij. dist. eps.

p ¶ Tertia. Multiplex est ratio de hora tertia. q̄ tunc debet missa publice celebrari. vt de conse. di. j. nocte. sine qua missa nō potest p̄secrari. q̄ nec ecclia sine missa p̄secrat. de p̄se. di. j. omnes. licet quidam dicant p̄tra q̄ scz nō sit de substātia p̄secratiōis quib⁹ ego assentio: q̄ non est de substantia victio ipsa de qua magis videt esse de substātia. immo si omissa est suppleꝝ. extra de sacra vnctio. ca. vno. in pn. Alij tamen dicunt oia ista esse de substātia. ar. xxij. distin. quorūdam. preter temp⁹ vel horā: q̄ quocūq̄ tpe ordinat recipit ordinē. ar. j. lxxvij. di. subdiacon⁹. extra de tēp. ordi. sane. nā q̄nq̄ citi⁹/q̄nq̄ tardi⁹ missa celebrat. Jtē ideo est facienda consecratio hora tertia q̄ spūssanctus in igneis liguis hora tertia. ℈. de cōsecra. di. j. nocte.

quorūdam. preter temp⁹ vel horā: q̄ quocūq̄ tpe ordinat recipit ordinē. ar. j. lxxvij. di. subdiacon⁹. extra de tēp. ordi. sane. nā q̄nq̄ citi⁹/q̄nq̄ tardi⁹ missa celebrat. Jtē ideo est facienda consecratio hora tertia q̄ spūssanctus in igneis liguis hora tertia. ℈. de cōsecra. di. j. nocte.

quorū loco succedūt epi. xxj. di stinc in nouo. et q̄ illa hora dñs est crucifixus. vt ibidē dicit: t tali hora ap'li consecrauerūt paulum t barnabā. ℈. j. e. qō die.

a ¶ Exemplo Q̄ samuel inunxit dauid et saulem. Helizeus ieiunauit in regem isrl.

ij. ps. Samuel inunxit dauit.

b ¶ More apostoloz. q̄ inunxerūt Jacobum. ℈ lxxv. di. postro.

c ¶ Et moysi. Qui inunxit aaron t filios eius xxi. di. j.

d ¶ Sanctificatio. i. omis vnctio sanctificans t efficax ē a spiritu. Et sic patz q̄ in collatione sacramenti p̄fertur gratia. t illa gratia inuisibiliter operatur. j. q. j. multi. t si sacramentū aliqō cōferēt digno tunc corroborat vir tutem priorem. vt de p̄se. dist. v. nouissime. t augeꝝ in eo gratia de cōse. disti. iij. non ex quo. Sz si sacramentum p̄fert indigno solū sacramentū recipit: t illō recipit ad sui malū. sed nō recipit rem sacramenti. hec materia optime tractat ex de sacra vn. cū venissent.

Eka cōferēt in collone sacri.

e ¶ Chrisinati. Et ita chrisma est sacramentū qō concedo. sic et aqua. j. q. j. de trahe.

¶ Tempus. ¶ Hec est secūda pars distin. in qua d̄ q̄ eccla episcopalis vltra tres mēses vacare nō d̄z. t postq̄ elect⁹ fuerit vsq̄ ad alios tres mēses consecratur. iterum eccla per iconomū gubernat. t hoc p̄bat per ca. seq. Joh. de fan.

Electō debz sic eri intra tres mestre

Q Uomā. ¶ Tres. Usq̄ ad tres menses sit electio. l. di. postq̄. t vsq̄ ad alios tres mēses cōsecratio vt hic d̄. t. c. di. quoniam.

f

g ¶ Necessitas. p̄t quā q̄nq̄ posset differri p tomētā electi maxime p̄firmati: vt si vitiet i corpe. ar. extra de elec. cū in cūctis. licet sit ar. ℈ extra de eta. t q̄li. c. j. vel si nō reperiret idone⁹ in eccla nisi in mioribus ordinib⁹. vt. j. vij. q. j. cōstitutū. ℈. disti. lxj. osius. xxviij. dist. de syracusane.

h ¶ Epoz. Uel metropolitano: vel electoz q̄ epi sūt destinatōe. ℈ vtrosq̄ ei pena est statuta. c. di. qm̄.

i ¶ Apō iconomū. De hac matia dixi. j. xij. q. ij. illō.

¶ Ceteroꝝ.

¶ hec est. iij. ps hui⁹ di. i qua d̄ q̄ ordinationes clericoz non debent fieri nisi cōgruo tempore. Jo. de fan.

iij. ps

Ordinatiōes pbroꝝ.

k ¶ Leuitarū q̄s. hoc idē i subdiacono: nisi in papa tm̄. extra de tēpo. or. ca. j. ℈ fm hec decreta nōdū subdiaconatus erat sacer ordo. ar. j. e. c. vl. t. lx. di. c. fi.

l ¶ Tpe. Et in maioꝝ ecclesia. vt ar. ℈. di. lxvij. relicq̄. t ar. xxiij. dist. c. vlti. minores aūt ordines vbi t q̄n libuerit pōt eps conferre. vt extra. e. ca. iij. t oēs simi. si consuetudo habeat hoc in p̄uicia. extra de eo q̄ fur. or. rece. c. cū h. latoz.

Quod a patribus.

m ¶ Sabbati Quidā itelligūt hoc. c. de sabbo paschali. vt si q̄s tūc velit cōferre ordines debeat eos p̄ferre i occasum solis: quia vero eiusdē viduate ecclesie integros reseruare apud iconomū⁽ⁱ⁾ eiusdē ecclesie censemus. ¶ eteroꝝ vo clericorū ordinatiōes nō nisi in tēpoꝝ certis t dieb⁹ marie sacerdotū t leuitaꝝ fieri debent: vesperavidelz sabbati vel mane diei dñice cōtinuato ieiunio. ¶ Unde zepherinus papa scribit oib⁹ epis.

¶ Ordinationes p̄sbyterorum et leuitarum qua hora fieri debeant.

Ordinatiōes pbroꝝ/ leuitarūq̄[k] tpe⁹ gruo multis cōstantib⁹ solēniter agite: t p̄babiles/ac doctos viros ad hoc opus p̄uehite: vt de eorū societate t adiumento plurimū gaudeatis. Itē Leo epis Diosco. alexandrino epo.

¶ Presbyteri et leuite qua hora ordinandi sunt.

Quod a patribus nostris p̄pensioꝝ cura nouimus esse seruatū: a nobis quoq̄ volumus custodiri: vt nō passim diebus omnibus sacerdotalis/vel leuitica ordinatio celebretur. Sz post diē sabbati[m] eiusdē missa tūc nō ē cātāda nisi die illa finita. vt. j. ō p̄se. di. iij. sabbo. q̄s pz ex eo q̄ dī tūc. Dē⁹ d̄ hanc sacratissimā noctē. h. dicit q̄ oēs ordies sūt p̄ferēdi die dñico Et dicit q̄ vespa p̄cedēt noctē trahit ad diē sequētē vt sine de vespe i sabbo sine de mane i dñico p̄ferāt sp i die dñico vident p̄ferri: ℈ certe fm hoc nō eēt necessaria p̄tinuatio ieunij. p̄ea oia iura dicūt q̄ tm̄ i sabbo p̄ferēdi sūt ordies. vt ex. e. c. iij. Alij dicūt q̄ oēs ordies sabbo p̄ferūt. t dicūt q̄ mane dñice diei potⁿ trahit ad vespā p̄cedēt q̄ vespa ad mane. t ita sine p̄ferāt vespe sabbo: sine i mane seqnti sp fictōe canōi ca p̄ferēt sabbo. t fm hoc de iure dz p̄tinuari ieiunū p̄ferēdi Innocētⁱ⁹ aūt nō deterlat an mane trahat ad vespā sūt tm̄ p̄cedēt/an vespe ad mane. de tēp. or. ℈ as. p̄suetudo die sab tm̄ hz q̄ tm̄ circa horā nonā sabbati sūt ordinatōes bati. ℈ h. exp̄ōit p⁹ die sabbi. i. p⁹ finitū die sabbi. Alij exponūt p⁹ die sabbi. i. p⁹ iceptū die sabbi. Jo. certe p.

Ordies p̄ferēdi

Epoꝝ p̄fectio fit hora tertia. Ecclia p̄t sine missa p̄secrari.

opi. ꝙa vī ꝛ male reꝓhēdīt de ꝙtinuatiõe ieiunij: qz iã icepta ẽ dies dñica. Et ideo est necessariũ ieiunũ licet nõ seruet de cõsuetudine. nisi velis dicere ꝙ hec ca. sint abrogata ꝓ decre. extra eo. titu. c. iij. B. Jn cõ secratiõe aũt epi nõ est necessaria ꝙtinuatio ieiunij

Epoꝝ cuz tñ die dñico ꝓsecrat. ꝛ in mane qulibet intel ligat ieiunus. vt extra. e. litteras sed licet ꝙs possit ordinare aliquem in sacerdo tẽ in sabbato et in mane in ep̃m tñ aliũ ordinem nõ po sset eidem cõferre in mane cui vnũ contule rat in sabbato. extra. e. litteras Sed nunqd̃ do minico die i mane põt quis ordinari i sacerdo tẽ: et eadem die hora tertia in e piscopum: ꝛ dicit ꝙ sic: qz nũqz inuenitur prohi bitum.

Bona q̃stio.

iiij. ps

a ¶ Jn p̃ma. Jd est mane. die dominico.

b ¶ Eligãtur Jd ẽ electi cõsecrentur. hyp̃allage. xxiij. qõ. ij. diffinimus.

Act. xiij. a.

c ¶ Qõ eiusdẽ .i. conferant ordines.

d ¶ Continuato. Ab ordinatoꝝ vel ordinandis. Zau.

e ¶ Jeiunio. Quid si ꝓ̃fatus cõferat ordinem nũquid conferꝛ ordo: ꝛ dicit ꝙ sic. et idem dicit in aliꝝ sacramẽtis ꝓterq̃z in eucharistia: ꝛ forte idẽ posset dici de eucharistia. arg. de cõse. di. ij. liq̃do. qõ cõcedo ꝙ prefatus bene potest cõficere: licet nõ debeat. arg. alij. c. liquido.

Sacrã cõferri possũt post cõ estionẽ

f ¶ Declarat. Legit em̃ in quadã omelia Bede: q̃ legit nocte illa sup̃ euãgelio illo. Uespere autẽ sabbati: vbi dicit Beda ꝙ in die ista noctes incipiunt p̃cedere dies. ideo forte vt tres dies et noctes haberi possint: in quib⁹ dñs fuit in vẽtre terre: qõ nec sic habẽt synodochice. vel declarat qz missa nõ decãtat in sabbato: sed in principio sequẽtis noctis: et dicitur. Deus qui hanc sacratissimã noctẽ ꝛc. ꝛ ita est de die dominica nox illa. Zau.

Quod die. ¶ Hec est quarta ps huius dist. in qua

noctis q̃ lucescit in pria sabbati exordia cõsecrandi eligantur: in quib⁹ his q̃ cõsecrãdi sunt: ieiunis ꝛ a ieiunãtibus sacra bñdictio ꝓferat quod eiusdẽ obseruãtie erit si mane ipso die dñico continuato ieiunio sabbati ordinatio celebret: a quo tpe p̃cedẽtis noctis ũtia nõ recedũt: qõ ad diẽ resurrectiõis (sicut in pascha dñi declaratur) ptinere: non dubiũ est.

iiij. ps

I dem. ¶ Quare die dominico sacerdotum ordinationes celebrentur.

QUod die dñico ordinationes sacerdotũ celebrent: nõ tm̃ ex ꝓsuetudine: ꝫ etiã ex aplica nouim⁹ venire doctria scriptura mãifestãte: ꝙ cũ apl̃i paulũ ꝛ barnabã ex spũssancti precepto ad euangeliũ gentib⁹ mitterent p̃dicandũ: ieiunãtes et orãtes iposuerunt eis manꝰ vt itelligam⁹ q̃ta ꝛ dãtium ꝛ accipiẽtiũ deuotiõe curãdũ sit: ne tãte bñdictionis sacramẽtũ negligẽter videat ipletũ: ꝛ ideo pie ꝛ laudabiliꝫ aplicis morẽ gesserꝛ instituꝛ: si hãc ordinãtoꝝ sacerdotũ formã p ecclias: q̃bus dñs ꝓesse te voluit: etiã ipse ꝭuaueris: vt his q̃ cõsecran

Paul⁹ ꝛ Barnabas epi fuerunt.

pbat ꝙ epi semp debent consecrari die dñico more aplor: ꝫ de mãdato dñi iposuerũt manus paulo et barnabe: ꝛ qz eodẽ die dñs resurrexit. Jo. de san.

g ¶ Qõ die. ꝟ. ponit fundamẽtũ sue opi. in. c. isto q. ſ. in die dñico possunt ordines cõferri: qõ ptz per hoc qõ dicit ordinationes sacerdotũ. ꝛ p id intitũ ꝛc. nos q̃ contrarium dicim⁹ exponimus ordinationes sacerdotuz. i. eoꝝ cõsecratiões. p quo itellectu bene facit quod ſ. subiicit. ex aplica ꝛc. Nã paul⁹ et barnabas epi fuerunt: vnde p eorum exemplũ pbat nisi de epis. et qõ dicit cui initiũ ꝛc. dicnil facere ad rẽ: sed dicit incidẽter. imo a scribit ei fictione canonis: non in veritate.

v. ps.

h ¶ Sacerdotũ. i. eporum. sic non erit pro ꝟ.

i ¶ Ut quicquid. xxj. q. j. ca. ylti. de cõse. dist. iij. queris.

b Annꝰ in estate et hyemẽ diuidit

Ordinationes presbyterorum ꝛ diaconoꝝ nisi certis temporibus ꝛ diebus exerci non debent. i. quarti⁹ mensis ieiunio et septimi⁹ et decimi⁹: sed etiam quadragesimalis⁹ initiꝫ ac mediane⁹ ebdomade etiam sabbati ieiunio circa vesperas: ipsas ordinationes noueritis celebrandas: nec cuiuslibet vtilitatis cã: seu presbyterum⁹/seu diaconeꝝ his preferre⁹ audeant: qui ante ipsos fuerint ordinati.

k ¶ Quarti. i. ieiunij. hoc semper in omi septimana penthecostes occurrit: et loquit̃ ſm̃ antiquã cõputationẽ latinorũ qui incipiebãt annũ a martio.

Annus q̃nq̃ incepit a martio

l ¶ Et septimi. i. septẽbris.

m ¶ Decimi. i. decembris.

n ¶ Quadragesimalis Jn prima septimana quadragesime.

o ¶ Mediane. Jn qua cantaꝫ sitientes: que precedit dominicam de passione.

p ¶ Seu pbr̃m. De hoc dixi. ſ. lxxiij. dist. eporum vij. q. ſ. licet erga.

Ordinãtes aliꝝ ꝓ aliꝝ ꝓferuntur.

q ¶ Preferre. Ecce hic habes ꝙ priꝰ ordinati ꝓferunt alijs: vt in habẽdis honorib⁹: ꝛ in aliꝝ. vt. xvij. dist. ſ. hinc. ꝛ extra de maio. ꝛ obe. c. j. ꝛ. lxxiij. distin. episcoporũ. etiã licet ꝛ posteriores sint meliores: nõ obstat. xxiij. q. iij. sicut. vij. q. j. licet. vt ibi no. licet sit argu. ptra. ſ. dist. xvj. sancta. Jo. hodie sufficit si electus a maiori p arte capituli sit bonus. vt extra de elect. cum nobis. Bar.

¶ Distinctio. lxxvj.

QUibus tp̃is⁹ ieiunia celebranda sint. Calixtus papa de t̃minat scribens Benedicto epõ. ¶ Quib⁹ tp̃ibus ieiunia celebrantur.

IEiuniũ qõ ter in ãno apõ nos celebrare didiciſti cõuenienti⁹ nũc per quattuor tẽpora fieri decernimus: vt sicut ãnus p quatuor voluitur⁹ tp̃a: sic et nos quaternũ solẽne agam⁹ ieiuniũ p q̃ttuor ãni tp̃a. Itẽ ex ꝓcilio magno. ¶ De eodem

QUonstituim⁹ vt quatuor tẽpora ãni ab oibus hoibus cõi ieiunio obseruẽtur. i. i martio ebdomada prima: i iunio scõa: in septẽbri tertia: in decẽbri quarta Itẽ ex cõcilio saleguſta habito. ¶ De eodem.

DE ieiunio aũt quatuor tẽporũ hanc certitudinẽ statuim⁹: vt si kalẽ de martij⁽ᶜ⁾ in quarta feria siue antea euenerit: eadẽ ebdomada ieiuniũ celebretur.

¶ Si aũt kalende martij in quinta feria: aut in sexta: aut in sabbatũ distendank: in sequenti ebdomada ieiunium differatur Simili quoq̃ modo si kalẽde iunij⁹ in q̃rta feria/aut añ euenerint: in subsequẽti ebdomada ieiuniuz celebret: ꝛ si i quinta aut i sexta feria: aut i sabbato ꝓtigerit: ieiuniũ i tertia ebdomada refuet ¶ Et hoc sciẽdũ⁽ᵉ⁾ est ꝙ si q̃n ieiuniũ mẽsis iunij i vigilia põtecostes ſm̃ p̃dictã regulã euenerit: non ibi celebrãdũ erit: ꝫ i ipa ebdomada solẽni põtecostes qz vigilia simul ꝛ ieiuniũ celebrari⁽ᶠ⁾ nõ debẽt: ꝛ tũc ꝓpt solẽnitatẽ scisspũs diacões dalmaticis iduãt: ꝛ alleluia decãtet ꝛ flectam⁹ genua nõ dicat. ¶ Eodez mõ de septimi mẽsis ieiunio ꝓstitutũ est vt si kalende septẽbris in q̃rta feria euenerit: aut ãtea in ẽtia hebdomada ieiunium⁽ᵍ⁾ celebret. ꝛ si i q̃nta aut sexta aut i sabbato ꝓtigerit: i q̃rta hebdomada ieiunãdũ erit.

¶ In decẽbri⁽ʰ⁾ ꝟo illũ obseruãdũ erit: vt i primo sabbato añ vigiliã natalis dñi celebret ieiuniũ: qz si vigilia in sabbato euenerit: simꝫ vigiliã ꝛ ieiuniũ celebrari nõ cõuenit. ¶ contra Urbanus.

¶ De eodem.

STatuim⁹ etiã vt ieiunia q̃ttuor tẽpoꝝ hoc ordine celebrent. Primũ in ſtio q̃dragesime. Scdz i ebdomada pẽthecostes. Tertiuz ꝟo i septẽbri⁽ⁱ⁾. Quartũ i ẽcẽbri more solito fiat. Itẽ ex sermone Leonis pape.

¶ De eodem.

IBitur post scẽ leticie dies: q̃s i honorẽ dñi a mortuis resurgẽtꝫ ac deide celũ ascẽdẽtꝫ exegim⁹: postq̃ ac ceptũ scti spũs donũ salubriter ꝛ necessarie: ꝓsuetudo est ordiata ieiuniꝫ: vt si q̃d forte iter ipsa festiuitatis gaudia negligẽs libertas ꝛ licẽtia i moderata p̃supserit: hoc religiose abstinẽtie cẽsura castiget. Item. ¶ De eodem.

HUius obseruãtie vtilitas fratres dilectissimi: in ecclasticis p̃cipue est constituta ieiuniis q̃ ex doctrina scrisspũs: ita p totiꝰ ãni circulũ distributa sũt: vt lex abstinẽtie oib⁹ sit ascripta tp̃ib⁹. Si q̃dẽ ieiuniũ vernũ in. xl. estiuuz i pẽthecoste: autũnale i mẽse septio: hyemale i hoc q̃ est decim⁹ celebrem⁹ itelligẽtes diuis nichil esse vacuũ p̃ceptis: ꝛ ꝟbo dei ad eruditionẽ nr̃am oĩa elemẽta fui re: dũ p tp̃ius mũdi cardies q̃si p q̃ttuor euãgelia icessabili tuba disciim⁹: qõ ꝛ p̃dicam⁹ et agim⁹. Primũ⁽ᵏ⁾ ꝟo mẽsẽ q̃rtũ septimũ ꝛ decimũ nõ hebreoꝝ rõne sed nr̃a debem⁹ accipe. Primꝰ ei mẽsis apõ illos ẽ apulis. q̃rtꝰ iuliꝰ:

Dñica ꝛ ieiunia ꝙ ſtuoꝝ tẽporum Uersus ꝓ̃nt.

Jeiunia q̃tuoꝝ tẽporum Uersus

ij. ps.

g ¶ Jeiunium. ſ. de conse. di. iij. quoniam.

h ¶ Jn decembꝛ. Prima q̃dragene seruat ieiunia veris. Pneumatꝫ hebdomada seruare scõa uberis. Tertia septẽbris cultuz fert mercurꝫ istũ Sabbata ieiunent vigilẽ pẽtia x̃pm. Zau.

Statuimus etiam vt.

i ¶ Jn septembꝛ. scdz distinct. c. supiorib⁹ in fi.

HUius obseruantie.

¶ Primum. Hec est scõa ps huius dist. in qua dicit vnde habuerũt oratuz ieiunia in deoũ q̃ aliter cõputant q̃ nos. Jo. de san.

k ¶ Primum. Accipe in superiori di. c. ylti.

a Precepta etiam moralia sf per ecclesiaz mutabilia.

IEiuniū quarti. subaudiē mēsis. ꝛ arg. sumi pōt ex hoc. ca. q̄ etiaz ea q̄ moralia sunt immutanter p ecclesiam hodie. nam alijs tēporibus celebrabantur olim hec ieiunia: alijs nunc.

b ¶ Hocloco. verba Hierony.

c ¶ Dixerunt. Ostendēdo causas institutionis. talis ieiunij.

d ¶ De fonte. Colligе in dubijs ad rei originē recurrendū: plus magistro q̄z discipulis credē dū: vt dixi dis. ix. veteruz. ꝛ di. xx. de quibus. xxiij. q. j. loqtur. ꝛ dis. xij. ꝓceptis Arg. cōtra. nunq̄z ad rei originem recurrēdū. ff. de le. et sena. et ideo. naz dicit lex q̄ si de oibus q̄ cōstituta sunt: quereret q̄ē. ff. titu. co. non omniū.

Mgro plusq̄z discipulis credendū est.

Zacharie. viij. d.

e ¶ De ieiunijs. arg. nō valere sumptuz sine originali. C. de eden. auten. ibi posita. Ar. ff. de fideiuss. punit. Dicit Alberi. q̄ si est trāslatū p manū tabellionis. valet. ar. ff. de admi. tuto. chyrographis. Azo dicit non valere nisi p iudicē fiat trāslatio: vt in auten. vt fratruz filij. ff. istud col. ix. C. ō testa. publicati. Joh. hec. q. determinat hodie p decreta. quam habes extra de fi. instru. c. vlti. vbi ōz q̄ exemplata instrumenta aliqua insta cā auctoritate iudicis eādem vim habeant cū autenticis et originalibus. B.

Transcriptū an valeat sine originali.

Hierij. b.

Nūeri xiiij. f.

iiij. fg. xiij. c.

f ¶ Querere. ff. di. ix. vt veterum.

g ¶ Quarti mensis. s. fm hebraicā cōstitutiē nem.

h ¶ Abiecit. Cū inuenisset iudeos cōflasse vitulos vt. xlv. di. disciplina.

i ¶ Ciuitatis. Al Nabuchodonosor. q̄ cū chaldeis cepit ciuitatē hierl'm. xxiij. q. v. ff. hinc in fi.

Nabuchodonosor.

k ¶ Offis. Qui diffidere ceperūt: sed cum moyses nō diffideret ꝛ esset maior. xx. annis quare nō intrauit terrā, pmissionis? ratiōez habes. xxiij. q. iiij. ff. his omnibus. ꝛ dic offes qui a. xx. an. ꝛ supra exierunt de egypto.

l ¶ Multa. Sed quare induxit hoc de tyto ꝛ vespasiano cū añ p multa tpa fuit illud ieiuniū ꝓstitutū? ꝛ dicūm q̄ istud nō facit ad ꝓpositū. vñ est arg. q̄ q̄dz aliqua inseruntur decretis q̄ nō faciunt ad ꝓpositū pn

Tytus vespasianus.

apale. arg. ff. pri. distī. q̄ dic. ff. cui mitium.

m ¶ Hierosolymis. Legit in psalterio. Ut q̄d deus repulisti q̄ capta hierl'm capta est eo tēpore q̄ iterfecerunt iesum chustum. s. in pascha possumus dicere q̄ tunc fuerit capta: sed ill lesa ꝓseruata in se vsq̄ ad augustū quando fuit accensa ab ismaele qui iude⁹ erat: ꝛ a ꝓdsdaz alijs.

Hierlz q̄n fuit capta.

Ezechi. xxxix.

n ¶ hoc igit ē oīe. Jd est hoc signat apō nos. nam apud grecos decimus inuenitur october vt. ff. distin. xviij. ꝓpter.

zach. viij.

o ¶ Anagogē. Jd est superiorē et spiritualem vel moralez intellectū. nā ana supra: goge ducere: inde pedagog⁹ / quasi ductor. hoc modo exponit hic. Est em quidā intellect⁹ hystoric⁹/ allegoricus/ moralis: siue tropologicus. anagogicus: sicut. ff. di xmus. dist. xxxviij. vino. sic hec vox hierusalem hystorice signat ciuitatez illā terrestrē. allegorice ecclesiā. moraliter animā fidelem. anagogice celestē hierl'm. Moralis intellect⁹ attēdit que iuxta nos sunt. allegoricus que intra nos: anagogicus que supra nos. hic ergo ponitur anagogicus pro allegorico.

Scptura diuina qua dupliciter exponūt Joh. xvj. b.

p ¶ Et fames. j. viij. q. j. audacter.

¶ Non autē. ¶ hec est tertia pars huius distinc. in qua dicitur q̄ a pascha vsq̄ ad pentheccostē nō debemus de necessitate ieiunare. Jo. de fan.

iij. ps.

q ¶ Non autem videntur. Improbat quod dictū est supra de ieiunio. ff. ea. constituimus. ꝛ ca. de ieiunio. in principio.

a ¶ Jeiunia. j. ō ꝓse. di. iij. rogationes. j. Solz ibi ieiunem⁹ trib⁹ dieb⁹: nichilominꝰ tñ ibi est cōtinuata festiuitas. Nā dicit lex q̄ perēnis est siue ꝓtinuꝰ fluminꝰ licet q̄dz exaresceat. ff. de flu. l. j. s. fi. Ut dic ꝓsuetudinē sequēdā xij. distinc. illa.

Fluuius etiā q̄dz aresceꝫ dr perennis.

b Xp̄s pꝰ dies. xl ascēdit in celū.

¶ Sicre debet ¶ Succedam⁹. qz vnū genu succedit alio ꝛ uta factū notat

c ¶ Quamagesima. Si q̄dragesimā diceret meliꝰ diuisset. nam pꝰ. xl. dies ascendit in celū. de cōse. dis. v. ieiuniū. et sic ponit totū ꝓpte. sic. xxiij. q. iij. cū supna. sic ecōuerso ps ponit ꝓ toto. xxij. q. v. penale.

Jeiunādū ē in vigilijs oīz apl'oz.

d ¶ Eorū. ar. ꝓ oīb⁹ vigilijs apl'oz. ieiunandis vel ꝓ nullis q̄ falsum est: ecclesia tñ romana ꝓfuerit ꝛ vigilijs oīm ieiunare. ex de obs. le. consiliū. nisi Joh̄annis Philippi et Jacobi: vt ibi. Zan.

Apologia.

e ¶ In apologia. i. sermōe excusatorio de adulterio q̄ David cōmisit cum bersabee. ab apo/ q̄ est re: ꝛ logos q̄ sermo: q̄si rnsio ꝓ alio.

f ¶ Chyrographo. i. pcō q̄ tenebant diabolo obligati tāq̄ chyrographo.

g ¶ Euacuato Ut. C. de pl'. pe. l. vna. et ē arg. q̄ cācellato mitto libāt. ꝺbitor. q̄ vez ē nisi creditor. pbet ẓrū. ff. de ꝓba. chyrographum.

h ¶ Cātat. j. de cōse. di. iij. nec ds. j. ꝛ c. ieiunij.

i ¶ Obſuātie. ħ male dicit ꝛ in se. ꝺ. simo vigilia pēthecostes necessario ieiunanda ē: vt. j. c. nosse ꝛ. ꝺ. c. de ieiunio nō ob. c. scire. q̄ ꝓ vno die nec pl'. nec min⁹. ſz q̄ ieiunare debeat hoc hz ecclesie cōsuetudo generalis.

Vigilia pēthecostes ē necessario ieiunanda.

k ¶ Osse credere. ¶ Perno cātat. ꝓ totā notā ētē sigī. ff. de verbo. sig. vbi ana. ꝺ. pnoctare.

Perno ctant.

l ¶ Necesse ē. id ē cōuenīēs est ſz ꝺ. nā ꝓsilū ē. nō ei q̄sd ꝓsulit iurſ nēti subijcit de pe. di. vj. c. j. i fi. ff. de iudi. naz quicquid.

m ¶ Rela. xauerit. iterdicēdo ieiunia.

¶ Ost pas.

n ¶ In actib⁹. ꝺ. di. xxx. si q̄s tanq̄z cōtra. o ¶ Cōtextas. j. int certas solēnitates. vt ꝓtextas. i. uūctas ꝛ cōtumatas. ꝺ. e. scire.

p ¶ Auferam Dicēdo tūc esse ieiunandum.

q ¶ In suo. vt moꝛe obseruet i ieiunijs: sicut dr de vigilia ꝺ. Bartholomei. ex de obser. ieiu. ꝓsulū.

r ¶ Aplicas. ꝓsuetudo ei int ꝓtat legez. ff. de ꝛb. sig. ānicul⁹.

¶ Olectiōis.

s ¶ Ut veniret. quia forte ſberat pape iste epō nullo medio.

t ¶ Ab epō. ar. q̄ chic⁹ alicuius epi i alia, pui

cia nō debet eligi nec ipse debet ꝓsentire nisi habeat ltras dimissoias quib⁹ absoluat ab obnoxietate sui epi. ar. di. lxxv. florētinū archidia. ⁊ di. lxxj. fraterni tatē. Arg. ℈ q sc̄z nō exigat ꝓsensus epi. isti. adop. ℣. Sed si quis nepotis. de hoc dixi. ℣. lxj. di. sed aliud.

a ¶ Ad quarti. ℣. pxi. di. c. ordinationes.

b Tēporū instsicia sit in ordinib⁹ obseruāda.

HOs tpibus hic ītitulatur. lxxvij. dist. in q̄ tractat de iter stitijs tēpoꝝ obsernādis. Nota ergo q̄ si q̄s ab infātia sit mācipat⁹ militie clericali anno. vj. pōt ordinari clericus / ostiarius lector / exorcista et sic stabit vsq̄ ad annū. xij. exinde acolitus vsq̄ ad annuꝫ. xx. et postea in. xxj. subdiaconus. in xxvj. diacon⁹. in xxxj. pbyter. exinde potest eē epūs. vt. j. c. in singulis. ⁊ c. q̄cūq̄. xxviij. distin c. de his. ℨ si adult⁹ velit ordiari: sic pōt fieri ordinatio: vt p. vij. annos recipiat ordines oēs: i duobus p̄mis quattuoꝝ minoꝝ. in reliquis quinq̄ ordinet acolit⁹ / subdiacon⁹ / diacon⁹ / p̄sbyter et epūs si elect⁹ fuerit. j. e. quicunq̄. si aūt sec⁹ factū fuerit deponi debet. j. e. disti. subdiaconus. ex generali tamen cōsuetudine his oībus capitulis derogatum est. vbi vero maior necessitas ecclie incūbit: laicus per annū et dimidiū: monachus vero per annum potest recipere oēs ordines. vt. j. c. c. vlti.

c Psalmista tus est primꝰ ordo.

ITem. ¶ Primū. ℣. xxj. distic. cleros. ⁊tra distic. xxxij. seriatim. ⁊tra. ℣. xliij. dist. non oportet. nā ibi colligit q̄ psalmista⁹ sit ordo primus: sed melꝰ colligitur extra de eta. ⁊ q̄li. cum ꝓpter. Sed dic q̄ hec dictio primū sequētia respicit: nō q̄ sit primꝰ ordo ostiariat⁹. sed primꝰ est ordo respectu sequētiuꝫ.

d IN singulis. ¶ Si ab infantia. id est septimo anno. C. de iure deli. si infanti.

e ¶ Nomē. Ut scribat i matricula. l. di. ⁊tumaces.

f ¶ Quiquēnio. Post septēniū. j. e. ca. subdiacon⁹.

g ¶ Exinde. Post. xij. annos cum voluerit.

h ¶ Uel subdiacon⁹. Uel pro id est. hoc. pbatur in ca. sequē. ar. C. de verbo. signi. l. vlti. arg. extra de eo qui fur. oꝝ. re. ca. ij.

i ¶ Xiij. annis. Cōputat⁹ a tēpore septēnij. hoc respicit q̄ dicit de infantia. i. septēnio. et ita i. xxj. anno.

i ¶ Xiij. annis. Hec determinatio. xiij. annoꝝ nō respicit nisi tātū subdiaconatum quod ptz ex. c. sequē. vbi dicit q̄ ab accessu adolescentie vsq̄. xx. annos fiat acolitus. et subdiaconus. scz. i. xx. anno acolit⁹. in xxj subdiaconus.

Distinctio lxxvij.

IN singulis ḡdib⁹ hec ipa sūt obſuāda si ab infātia⁹ eccl'iasticj misteriis nomē⁶ dederit vt inter lectores et exorcistas q̄nquēnio⁶ teneaꝫ: exide⁶ acolit⁹ vl' subdiacon⁹ⁿ. xiiij. ānis⁷ fiat: ⁊ sic ad bñdictionē diaconat⁹ (si mereꝫ) accedat i q̄ ordie q̄n q̄ ānis si iculpate se gesserit adherere debebit. Exide suf fragātib⁹ sibi meritꝫ stipendijs p tot grad⁹ datꝫ ꝓpte fidei documētꝫ poterit sacerdotiū ꝓmoueri: de q̄ loco (si eū exactior ad bonos mores vita pduxerit) sūmū pōtificatū⁸ spare debebit. Defensores⁹ autē ecclie: etiaꝫ q̄ ex laicjˢ fiūt supradicta obseruatiōe teneaꝫ si meruerint esse i ordine¹¹ clericat⁹. Item spīcius papa.

¶ De eodē.

QUicūq̄ itaq̄ se voluerit obsequis ecclesie a sua ifantia añ pubertatꝫ° an nos baptizari¹ᵖ / ⁊ lectoꝝ debet misterio sociari: q̄ ab accessu adolescētie vsq̄ ad. xx. siue etatꝫ annū: si ꝓbabiliter vixerit: vna tm̄ ⁊ ea quā virginez benedictione cōmuni p sacerdotē percepit: vxore cōtent⁹ acolitus⁹ⁱ ⁊ subdiaconi sequē. ar. C. de verbo. signi. l. vlti. arg. extra de eo qui fur. oꝝ. re. ca. ij.

i ¶ Xiij. annis. Cōputat⁹ a tēpore septēnij. hoc respicit q̄ dicit de infantia. i. septēnio. et ita i. xxj. anno.

i ¶ Xiij. annis. Hec determinatio. xiij. annoꝝ nō respicit nisi tātū subdiaconatum quod ptz ex. c. sequē. vbi dicit q̄ ab accessu adolescentie vsq̄. xx. annos fiat acolitus. et subdiaconus. scz. i. xx. anno acolit⁹. in xxj subdiaconus.

k ¶ Pontificatum. ℣. de ꝑse. di. v. de his vero. ℨ. disti. xviij. si epūs. ⁊ distic. lix. si officia.

l ¶ Defensores. id est aduocati castaldi. j. q. iij. saluator.

m ¶ Ex laicis ℣. distinc. lxxxix. indicatū. cōtra. Sed hic isti laici erant de foro ecclie: ibi non. et constitui ꝺbent isti quo ad temporalia: nō quo ad spūalia. xvj. q. vij. in noua.

n ¶ In ordie. Cōtra nōne isti sunt grādeu: cū eis cōmittat⁹ ad ministratio. ergo p. vij. annos tantū possunt ascēdere ad omnes ordines. vt. j. ca. proxi. quare ergo ḥ dicit supra dicta obſuatione? ideo vt gradatim ordies re

cipiant ⁊ nullum prętermittat: nec tamē per tanta interstitia vel hoc corrigitur. Johan.

o QUicunq̄. ¶ Pubertat⁹ id est ante annū. xiij. Puber tas qñ ſm quosdā ſm ℣. ante. xij. insti. q̄. mo. tu. si. in prin. extra de despō. impu. puberes. xx. q. j. illud. vbi sunt. incipit ab adolescentia et sufflatur et exulat puber tas. Jo. q̄ dicit. ℣. de. xij. annus nō est verum in masculo: sed in puella. vt insti. qui. mo. si. tu. ℬ.

p ¶ Baptizari. Sed q̄re dicit q̄ tūc debeat baptizari cū sit dubiū ⁊ periculosum intātum differri baptisma. vt de ꝑse. distinc. iij. q̄s quis? ideo dicit cū baptisma sit tanta oīm sacramentoꝝ. vt. xxij. di. ℣. vex. cramē in si. nō posset ordinari si nō esset baptizat⁹. extra de toꝝ tas prestb. non bapti. ca. ij. non q̄ debeat differri: sed si nua. casu delatum est baptizari debet.

q ¶ Acolitus. Et ita videtur q̄ de iure nō debeāt Ordies

Minores ordines simul ꝓferri possint

minores ordines simul ꝓferri: quod credo nisi dispē satiue: vel nisi sit consuetudo: vt extra de eo qui fur. ordi. rece. cum ℣. latoꝝ.

a ¶ Ad diaconij. Cōtinentia preeūte: ideo hic nō dixit de subdiaconatu: q⁊ nondū erat sacer ordo tpe

Etas ad honoꝝ dignitates multis aliis nēcia ē.

fyricij qui antiq̄ssim⁹ fuit. xxxij. di: erubescāt. ho die vero est sacer ordo.

b ¶ Exinde. ℨ. e. dist. epūs contra Sed referas hoc. ad. xx. annū de quo ꝓmo prescessit non ad q̄nquennū. primū et sic erit in. xxx. anno: vt ibi dicit⁻: ⁊ extra de elec. cuz in cūctis. Uel dicas eē constitutionū varietatem. ℣.

c ¶ Grādeu⁹. scz. xxxij. ānoꝝ vel. xxx. q⁊ hec ē virilis etas. j. eo. c. epūs. etas eñ multuz facit ad eruditionē. xxvj q. vij. hoc sit. et si sit vigititriū annoꝝ: ita recipit oēs ordines infra. xxx. annū: sicut quilibet aliꝰ q̄a pueritia deseruiunt ecclesie. Uel grandeuus scz. xviij. annoꝝ arg. xxviij. disti. de his. xxij. disti. lectores.

d ¶ Statim. ℨ. disti. xlviij. ℣. j. c. ſ. ℨ. Sed nō dicit statim. i. incōtinenti: sed stati id ē paulopost. si statim: habes. ff. de pcu. q̄ pcuratorem, vel ibi non ꝓhibetur nisi de epātu et pbātu.

e ¶ Uel habere. Ita tñ q̄ dudū iam ꝓmiserit continentiā. nā ꝓire debet ꝓtinentia: vt. xxviij. dist. ca. primū cū. Preterea de isto grandeuo non exprimit⁻ in canone. xxvj. dist. qui sine. distingue tñ inter ordinez ⁊ ordinē⁻: ⁊ ita arbitrio boni viri relinquit⁻. extra ℣ of fi. deleg. de causis. ff. de iure deli. l. j.

f ¶ Aliud. A biēnio si esset in. xv. anno. nec refert ad antecedēs quiquēniū: q⁊ nō precessit aliud. sic. C. qūo ⁊ qñ iudex. aut. qui semel.

g ¶ Ubdiacon⁹. nō minoꝝ. xx. annoꝝ: ita vt cōple verit. xx. annū. hoc eñ requirit i honoꝝ⁹ ecclesiasticis: vt extra de elec. cū in cunctis. licet sec⁹ sit in honoribus vbi sufficit attigisse. xxv. annū. vt. ff. de mino. ad rem. licet sit arg. cōtra. j. dist. pri. c. presbyter

de diner. ⁊ tēpo. ꝓscrip. in vsucapione. Et sic̄ ēstum ad factionē testamenti sufficit attigisse vltimū diem. xiiij. anni. vt. ff. de testa. qua etate. Sed quātū ad excusationē ciuiliū munerū requirit q⁹ annus sit ꝓpletus: vt. ff. de iure imu. maiores. Sed ēstū ad beneficiū restitutionis sit cōputatio de momēto ad momentuꝫ: vt. ff. de mino. l. iij. ℨ. minorē. Sed in tēporalib⁹ actionibus oportet vt vltimus dies sit completus: vt. ff de actio. et obli. lin omnibus tē porālibus. Jo.

h ¶ Lacuit. j. xx. q. j. placuit.

i ¶ Salutent. Solebant forte lecturi in pulpito aliquam salutationem nobis ignotam premittere: vel dicebāt dñs vobiscum: vbi modo dicūt Jube dñe benedicere. xxj. di. de nigꝝ.

Jube dñe bñ dicere.

¶ Piscop⁹ benedict.

k ¶ Juuenes. Idem est de aliis regl'ariter. argu. xxxij. q̄st. v. p totū. si sūt senes bene potest alter conuerti: ⁊ alter in seculo remanere. extra ℣ conuer. cōiuga. cum sis.

l ¶ Seqstrato. j. lxxj. di. volumus. contra. Sed hic de suspectis. Uel dic q⁹ thalamus tm̄ ꝺbet sequestrari: nō autē mansio. ⁊ hoc obtinet in vxore ꝓmouendi: sec⁹ est in vxore illius qui vult cōuerti: q⁊ tunc vxor intrabit religionē: vel si est senex. ꝓmittit ꝓtinentiā. vt extra de cōuer. cōiu. cū sis. ⁊ de illa materia nota. vt. xxiij. dist. q⁊ sunt culpe. Quid si vxor atū ꝓmouet epūs ad minores ordines debet ne ab eo exigere cōtinentiā cū sine titulo eum nō debeat ꝓmouere: ⁊ beneficiū simul cū vxore habere nō possit: sic. si tñ ꝓmouet nec exegerit habebit beneficiū ar. xxij. di. si qui. ab eo autē q̄ vxorē nō ḥz nō ē exigēda ꝓtinētia. xv. q. viij. ℨ.

Conīgati non possint promoueri.

m ¶ Religiōe. i. castitate. q̄ qualiter ꝓ- [cuz aut mitti debeat dixi. xxij. di. seriatim. nec ei dz ista religionē intrare: q⁊ necvir ei⁹ intrat. secus est in vxore monachi vel epi. exē de cōuer. cōiu. sane.

Etas virilis diuersi

n ¶ Anteq̄. no. q⁹ canon aliter interptat⁻ virilē etatem. aliter interptat⁻ lex. ff. de mino. l. j. C. de his q⁹.

mode interpretatur.

eta. Ipetra. l. vlti. sed diuersificat: q diuersos habet respect: p to nō habuit respectum nisi ad rerum suarum administrationem.

a ¶ Ne p etatē. Ar. rōne etatis p̄sumi, p aliquo vt cōtra: vt. ē. xxxiij. di. quorundam. xxxiij. q. ij. antiqui

b Leuite officiū.

N veteri. ¶ Leuite. In veteri lege a xxv. anno leuite deseruiebant tabernaculo et custodiebant vasa tabernaculi aurea: antea non.

Tabernaculū

c ¶ Tabernaculo. Quid si tabernaculum habes. ff. de verbo. sig. ide tabernacula.

d ¶ Nos. Cōmiscet se aliis vt citius reph̄ēdat

Puer qd significat.

e ¶ Pueros. Puer q̄q; p̄uus q̄q; puellam significat. ff. ō verbo. sig. puer. q̄q; dicit puer. xxviij. annoꝝ. ff. de alu. et ci. le. l. mela

Leuita a leui dicitur

f ¶ Leuite. Offis q̄ in tēplo seruiebant dicebāt leuite: q de tribu leui assumebant. Sed nū q̄d cōferebatur eis tunc character: sic. ar. de cō se. di. j. c. j. sed nō idez q̄ hodie. ar. extra de sa. vnc. cū venisset. in fi. xxi. di. ca. j. q̄ est ꝯopinio. Hugo. quā dixi. ē. lxxv. dist. i. c. j. q. j. sine missa cōferatur

Character hodie sine missa non cōfertur.

character. Sed hodie imutata est forma p̄ rp̄m vnde nec aaron sine missa cōferret hodie character.

g Onachus. ¶ Hoc. c. loq̄tur fm casum illū. ē. di. lv. p̄scis. j. de disp̄satiōe. p̄cedēte de iure cōi.

h ¶ Nouiti⁹. Q̄. de nouitio maior dubietas videbatur esse.

Notarius.

i ¶ Vel notarij. A notis. i. lr̄is legendis: pedius tñ scripsit lr̄as nō esse notas. ff. de bo. pos. sed cū patronos. ē. notis. Note aūt q̄nq; dicunt cicatrices. vnde lex dicit: q̄ note et nota fugitiuoꝝ ad magistratꝰ sunt referenda. ff. de ser. fu. l. ij. iuxta illud. foliisq; notas et nomina mandat.

h ¶ Defensor. i. exorcista. nā prius fit hostiarius: post exorcista. ē. e. ca. j. ꝛ dicit exorcista defēsor: q; defendit corpus a demonibus.

Exorcista.

l ¶ Deuotio. Sicut ꝛ ingeniū supplet tp̄s in bene studēte: sic et bonitas etatem: et ita compēsatur ꝓbitas cuꝫ tēpore. sic ergo bonitas supplet etatem siue tempꝰ vt. C. de p̄positi. sacro. scri. l. j. lib. xij. sic et malicia dicit etatez supplere. C. si minor ima. se dixe. l. ij. extra de despō. ipub. de illis. ita ꝓbitas et honestas supplet tēpus. C. de his q̄ veni. eta. l. oñes et. ff. de decre. ab or. faci. l. j. sic aliq̄d q̄ est minus ꝙparat alij q̄ est maius: facta compensatione huiusmodi. vj. q. j. quero. et. xix. dis. in canōicis. Istō idē ꝓsideratur in testibus: quia fit compensatio auctoritatis ad numerū. ex de testi. in nostra.

Ingenium ꝛ alia tp̄s supplere p̄nt.

m ¶ Examinare. Argu. q̄ si tudo nō cōtulit: ne per occasionē supplē de pēurie clericat⁹ vitia⁹ poti⁹ diuinis cultib⁹ intulisse nō legitie familie dñi cōputemur ꝓcurasse cōpēdia⁹ quoꝝ. q̄ pmotiōib⁹ sup āni metas ꝛ nichilomin⁹ sex mēses subrogam⁹. q̄m. (si cut dictū est) distare ꝛ dz iter p̄sonā diuio cultui ōdicatā ꝛ de laicoꝝ ꝙuersatiōe veniente: q̄ tñ eaten⁹ indulgēda credim⁹ vt ecclesijs ab hac

Examinare. Argu. q̄ si tudo nō cōtulit

tudo iducitur in testem diligentius est examinādus q̄ clericus.

n ¶ Conuenientia. i. cōueniētibus ministris.

o ¶ Vitia. id est vitiosos clericos.

p ¶ Compendia. i. vtilitates vel vtiles ministros.

q ¶ Quorum. Arg. potest colligi ex hoc q̄ tñ valeat testimo=

Clericꝰ laico p̄ fertur.

nū quattuor clericoꝝ: q̄tuz sex laicoꝝ. nā i seragenaria, ꝓportioue videt q̄ se habeant sicut se habent quattuor: q; tñ ꝑt clericus facere p annū q̄tū laic⁹ r ¶ Metas. ē. di. e. [p ānū ꝛ dimidiū. xl vj. di. c. pe. q̄cūq;. ℣. Sed ibi de neophito: hic de renato ab infantia loquit. vel illud regulariter ex rigore: hoc speciaiter ex dispensatione. vnde subijcit. q̄ tñ ꝛc.

s ¶ Distare. j. viij. q. j. nec sufficere.

a ¶ Cessantib⁹. Cessante cā cōcessionis cessare dz pariter ꝛ p̄cessum. vt. j. q. vij. q. p remedio. ꝛ. c. exigit. ē. di. lv. priscis. lvij. di. ismael. ℣. C. fa. her cui. l. ij. Lau.

b Qua vero. Hic intitulatur. lxxviij. di. in qua ostēdit magister nō debere ordiari sacerdotes de

xp̄s q̄ etate baptizat⁹ ē.

iure cōi ātē. xxx. annos ꝓpletos: quia i tali etate dñs baptizatus est ꝛ p̄dicare cepit: et quidā alij ꝓphete. sed q; ꝛ ante hoc tp̄s, p̄phete ad p̄dicādū missi fūt p̄ necessitate imminēte a. xxv. āno ordiari. j. e. di. c. vlti. ff. ad trebel. filium. ℣. j.

c ¶ Jdē. xxx. ¶ Nō impleuerit. extra ō elec. cū in cūctis d ¶ Sit dign⁹ Arg. nō debere ōrogari iuri cōi ꝓpter p̄sonā. ē. di. l. ex penitentibus. di. lv j. mirabilis mur. Sz ꝓpter necessitatem vel vtilitatē ōrogatur iuri. Iz nō ꝓpter dignitatez tantū. vt. j. q. vij. c. tali tē.

occasiōe cessantib⁹ canonū paternoꝝ vet⁹ forma fuer.

¶ Distinctio. lxxviij.

QUa ꝙ⁰ etate sacerdotes ordinari debeant/ Bonifacius papa diffinit dicens.

¶ Ante ānos. xxx. pbr̄ nō or

SJ q̄s. xxx. etatis sue ānū nō impleuerit nullo modo pbr̄ ordiet⁹: etiā si valde sit dignus⁹.

Item in nouellis.

¶ De eodem. ¶ Palea. Nemo pbr̄ cōsecretur q̄ minor. xxx. ānis sit. Nemo diaconus vel subdiaconꝰ fiat q̄ minor. xxv. annis sit. Nemo lectorib⁹ cōnūere tur q̄ mior. xviij. ānis fuerit. Nemo inter diaconissas cōsecretur sacrosctē ecclie q̄ minor sit. xl. ānis: vl ad secūdū matrimoniū peruenerit.

Item Leo papa. ¶ Nō est ordinādus sacerdos nisi lōgo sit ꝓbatus examine.

QUid est man⁹ cito im ponere: nisi ante etatis maturitatē ante tp̄s examinis: ante meritū obedientie: ante experiētiā disciplīe sacerdoralē honorem tribuere non ꝓbatis? Et quid est cōicare pctō alieno: nisi talē effici ordinātē: qualis ille est q̄ nō meruit ordinari? Itē ex ꝯcilio neocesariēsi.

¶ Ante. xxx. annoꝝ etatez

Etat⁹ ꝓbatō cui incūbit.

incūbet ꝓbatio de etate: si dubitatur ō etate⁹ dico q̄ ei qui agit. scz qui petit ordinē. vnde si minor est actor ipse probabit se maiorē siue minorē. vt. C. de ꝓba. cū te. C. de in integ. rest. si minorē. ff. de mino. minor aspectu. Sed si minor est reus: tunc aduersar⁹ ꝓbabit. vt. C. qui ꝛ aduersus quos. l. j. ff. de mino. de etate.

h ¶ Predicauit. Sed sacerdotis officiū est predicare. vt. xvj. q. j. adijcim⁹. Unde est hic arg. contra id qō diximus q̄ debeat implere. xxx. annum. Dixit Johānes chrysostomus q̄ de trigesimo anno nondū attigerat Jesus nisi. xxx. dies. sicut in

Predicare ē offiñ sacerdotis.

euāgelio cōtinetur. Erat iesus quasi annoꝝ triginta. Sed est argu. superficiale: sed ꝓbatur per hoc q̄ ante. xxx. annū non posset promoueri.

i ¶ Predicasse. ante hoc tp̄s. J. xxx. an.

Hoc regularit⁹ vnde ꝛ xp̄s ℣ Johānes bptā ꝛ ezechiel ꝛ nonnulli pphetaꝝ nō legunt ante hoc tp̄s ꝓphetasse vel p̄dicasse⁴. verū quia Hieremias et Daniel ātequā iuuenilē etatē ꝑfin ꝓphetie accepisse legūt. Dauid q̄q; ꝛ Salomon i adolescētia vncti fuerūt. ꝛ Johānes euāgelista cū adhuc esset adolescens a dño i aplm elect⁹: et cū alijs ad p̄dicādū missus inuenit. Paulus q̄q; apls in adolescētia a dño est electus: ꝛ ad predicādū missus asseritur. ecclesia similiter necessitate exigēte nōnullos añ. xxx. annos ordinare consueuit. Unde zacharias papa Bonifacio episcopo.

¶ Necessitate exigēte. xxx. annoꝝ pbr̄i ordinent.

SJ trigita ānoꝝ nō reperiūt: ꝛ necessitas⁵ exposcit a. xxv. annis sacerdotes ordinent.

¶ Distinctio. lxxix.

APlicus autez⁶ non nisi a cardinali bus ꝛ religiosis clericis est introniz andus.

Unde Nicolaus papa ait.

Ilef. ſ. b. Dan. ie. ſ. d. Mat. iij. d. Prelat⁹ dubz pbr̄ ēē deber. Act. vij. g.

Dimissio

Pbr̄ non ordinetur. Presbyter ante. xxx. annoꝝ ꝛ etatem nō ordinet: q̄uis sit ꝓbabilis vite: ꝛ si obseruet vsq; ad ꝑfinitum tp̄s. dñs em̄. xxx. anno baptizatus est: et tunc predicauit⁷.

k ¶ Necessitas vel vtilitas cū illa etiam inducat dispensationē. vt. j. q. vij. tali. immo de iure cōmuni (vt videtur) cum euz in. xxv. anno ad regimen ecclesie possit assumi vt extra de elec. cū in cūctis. et quilibet prelat⁹ debeat esse presbyter. xxi. q. ij. sicut cum etiam talis debeat eligi qui per breue tēp⁹ possit ꝓmoueri. vt extra de eta. et quali. ꝑterea. et breue tēp⁹ est vt non vacet ecclesia nisi p tres menses ad plus vt. l. di. post̄q̄. ē. p̄dicta ca. videntur cōtrecta. Johan. quod non credo. vt extra de elec. dudū. et extra de prebē. cū iam dudum. in fine. B.

A Postolie⁹. hec di. diuidit in sex ꝑtes In quaꝝ prima dr̄ q̄ null⁹ dz eligi in eccl'a romana: nisi a cardinalib⁹: nec añ mortē pape aliq̄ verbo vel facto de

papatu debet ꝓmitti. Et hoc ꝓbat per sex auctoritates. Secūda ibi. Nullus pōtifice. Tertia ibi. Sed queritur. Quarta ibi. Hoc autē. Quinta ibi. Electio Sexta ibi. Sicut supra. Johan. de fan.

l ¶ Aplicus autē. hic depingit. lxxx. di. in q̄ sp̄alit magister agit de electione summi pōtificis: a quib⁹

Papa a qb⁹ ⁊ qñ ẽ eligend⁹.

debeat eligi. ⁊ dicit q⁹ a cardialib⁹ ⁊ qñ: qz die tertia post depositionẽ defũcti. vt.j.e.null⁹. subdit etiã qđ iur⁹ sit cũ duo malo zelo eligunt. vt.j.e. si duo. vel cũ symoniace aliqs eligit. j.e. si qs pecunia: et dicit q⁹ a solo deo põt deiici. de ordinatiõe ei⁹ non tractat hic: qz de ea dictũ ẽ. x.xxij.distinc.in nomine.

a Electõ pape hz aliq̃ spãlia.

¶ De eo q̃ sine ꝓcordi cardinaliũ electiõe intronizat.

SI qs aplice sedi sine ꝓcordi ⁊ canõica[a] electiõe cardinaliũ eius eccl̃ie ac deide sequẽtiũ[b] cliẽtoꝝ religioso:ũ[c] intronizatur: non papa vl̃ aplicus: sed apostaticus habeat. I tẽ symmachus papa. ¶ Papa supplite eo icõsulto de electiõe futuri põtificis: nemo audeat

SI quis papa (loqui. lupplite pro romano[d] pontificatu cuiꝰ q̃libet modo fauorẽ pstare cõuincitur loci sui honore p̃luer̃. et infra. Si qs pbr̃ aut diacon⁹ aut cleric⁹ papa incolumi: ⁊ eo mcõsulto: aut subscriptionẽ[e] ꝑ romano põtificatu ac cõmodare: aut pitatia[f] promittere: aut sacramẽtũ prestare tẽtauerit: aut aliquod certe suffragiũ polliceri: vel de hac causa priuatis quibuslibet factis deliberare aliquid: atq; decernere pſũpserit: loci sui dignitate vel cõmunione priuetur: et infra. ¶ Propt̃ occultas fraudes et cõiurationũ secretas insidias qs sentẽtia hui⁹ district̃oꝝ[g] psequitur: si qs ad ecclesiasticã ptulerit[h] noticiã cõsilia eoꝝ qui contra hanc synodũ de põtificali egerit

¶ De eodem.

NUllus vnq̃ laicoꝝ neq; ex alio ordie prẽsumat: nisi ꝑ distinctos gradꝰ ascẽdẽs diacon⁹ aut pbr̃ factus fuerit cardinalis: ad sacrum pontificat⁹ ordinẽ promoueri. I tẽ ex eodem.

¶ Anathematizet eps monachus vel laicus: romanã eccl̃esiã inuadẽs: ⁊ in gradũ filioꝝ eius prorũpens.

SI quis ex epis vl̃ monachis vel laicis contra canonũ ⁊ sanctoꝝ patrũ instituta: prorũpẽs i gradũ filioꝝ sancte romane eccl̃ie id est pbroꝝ[k] cardinaliũ: ambitu: et rationabili pbatione conuicerit participes huiusmodi actionis: non solum purgat⁹ ab omni culpa sit: sed etiam remuneratiõe[i] que non indigna sit subleuetur. I tem ex concilio Stephani pape. ¶ In apostolatus culmẽ nullus nisi ex cardinalibus promoueatur.

OPortebat vt hec sacrosancta dña nr̃a romana eccl̃ie (iuxta qđ a beato petro ⁊ eius successorib⁹ institutũ est) rite ordinarẽt: et in apostolatus culmẽ vn⁹ de cardinalib⁹: presbyteris: aut diaconib⁹ cõsecraretur. I tem ex eodem.

¶ De eodem.

NUllus põt̃ neq; ex alio ordie prẽsumat: nisi ꝑ distinctos grad⁹ ascẽdẽs diacon⁹ aut pbr̃ factus fuerit cardinalis: ad sacrum pontificat⁹ ordinẽ promoueri. I tẽ ex eodem.

¶ Anathematizet eps monachus vel laicus: romanã eccl̃esiã inuadẽs: ⁊ in gradũ filioꝝ eius prorũpens.

SI quis ex epis vl̃ monachis vel laicis contra canonũ ⁊ sanctoꝝ patrũ instituta: prorũpẽs i gradũ filioꝝ sancte romane eccl̃ie id est pbroꝝ[k] cardinaliũ: spãle i hoc crimie vt allegãs suã turpitudinẽ audiatur ⁊ vt pfessio ei⁹ nõ pũiat. tũ qz nõ ẽ directa pfessio qñ qs pfitet vt accuset. Sz lz cõfessio accusatoris nõ puniat i symonia: tñ pfessio test̃ punit. vt ex̃ de elec. p mãsitionẽ. Sz qđ si cõfess⁹ nõ põt pbare crimẽ: vt q̃ tũc puni€d⁹ sit: qz tacẽ debuit crimẽ qđ pbare nõ potuit. vt.ij.q.vij.plerisq. vj.q.j. si tñ. qđ concedo.

i ¶ Remũeratione. Nõ ipo fctõ: sz a iudice eã ipe tret. vt.C. ex q̃.cau.ser.p̃ pmio.li.accu.l.j. et ita iuntat aliqs p̃ pmiũ ad accusãdũ. vt.vj.q.j.§.ꝟũ. ⁊.l. si qs cũ

k SI quis ex epis. ¶ Presbyteroꝝ. Argu. cardinales presbyteros maiores esse diaconibus ⁊ cardinales

pbr̃i di cũk maiores diaconibus.

ex illis p̃mo debet eligi et postea ex diaconib⁹ si in illis nõ inueniat idone⁹. arg. ẽ. di.xxij. in nole. Arg. ẽ. ca. pri. qz ibi primus dicit diacon⁹ ⁊c. Sed ordini litere non est standum. ff. de solu. nec enim.

a ¶ Perpetuũ. Donec peniteat. x.q.j. qz sacerdotes. sic extra de cõsti. ex litteris. et institu. locati. §. adeo. Aliter sumit. ff. p sol. l. j. ⁊. x.q.ij. perpetua. extra de ireiu. veritatis.

b SI quis. ¶ Seu primatibus. primates nobiles appellat qđã forte nobiles q̃ iter sunt vt populuz arceãt. qui si iuste mouerentur exaudirentur.

c Cardinales an supleant defectum mortui pape.

NUllus põ. ¶ Uidete. Idez dicit extra de elec. bone. Sz nũquid mortuo papa eccl̃ia erit monstrũ sine capite: vel nunqd vniuersitas cardinaliuz erit caput? Si hoc dicas cardinales tunc tpis pñt deponere epim: eadẽ ratione canonici mortuo epi scopo pñt deponere clericũ aliquem. Dic ergo et eccl̃esiaz tunc viuere: ⁊ tñ care re capite. Ar. tñ est q̃ cardiales suppleant defectuz mortui pape. ſ.e. si qs. Jo. meli⁹ ex̃ de mat. et obe. his q̃.ca. cum olim. B.

d Laicꝰ an possit ꝺ re b⁹ eccl̃esie iudicare.

¶ Sed q̃rit. honoriꝰ. sed qđ spectat ad imperatorem statuere aliqđ de electionib⁹ ꝺ id. xcvj. dist. bene. sed istud fecit rogatu eccl̃ie. Et est arg. ad quẽ stionẽ illã: q⁹ laic⁹ de reb⁹ eccl̃iasticis vel spũalibus possit iudicare. Arg. cõtra. ẽ. distinc. xcvj. deniq; sed ibi intelligitur preter auctoritatez eccl̃esiastici prelati. de hoc dixi extra de arbi. contingit.

e SI duo. ¶ Cõtra fas. Et ideo neuter obtinet. vt ex̃ de elec. cõsideraum⁹. nec puant cardinales hoc casu ptãte eligẽdi ꝺ id ex̃ de elec. cũ in cũct. Sz quis erit iudex de hoc: an electio sit ꝺ fas: nõ tñ car diales: qz si sic essent iudices i ꝓpio facto. nã null⁹ ꝺ hoc põt inueniri. vt ex̃ de elec. lz. in fi. Dic istud. c.

Electõ facta p cardiales si di supior põt inueniri.

locum habere quando neuter est electus a duabus partibus. Uel dic q⁹ conciliuum vocabitur.

f ¶ Nullũ. ẽ. di. xxij. si forte. ꝺ. Sed qđ hic dr̃ fit cũ vtraq; pars ducit malo zelo. ibi cuz vtraq; ps bono zelo ducit. ⁊ hoc patet p hec verba contra fas.

caf ꝺ fas ẽ qs erit iudex.

SI quis pecunia. iij.ps. Papa vtrum possit accusari de symonia.

g ¶ Nõ aplicus. Uidet q p̃n cipiuz illi⁹. ca. q⁹ papa de symonia possit accusari: qz nõ ẽ aplicus: sz apostaticus. et qz symonia hereſis ẽ. ſ.q. ſ. eos q. ⁊. c. ferr. ca. cũ liqat. ⁊ p p mũ. c. hui⁹ di. qđ nõ credo. et loqr̃ hic de eo q̃ p symoniã electꝰ est ab illis q̃ nõ habebãt potestatẽ eligẽdi: nõ a cardialib⁹. Symonia aũt large dr̃ hereſis: non ſm q⁹ papa vel ali⁹ de hereſi põt accusari: cũ sz erret aliquis in articulis fidei. sed ãteq; eligat papa exceptiõe cuiuslibz crimen repelli potit. Sz pone q⁹ aliquis accusat cardinales q⁹ symoniace elegerint papã: hoc ẽm licite põt fieri. vt.j.ca. pri. nũqd si probata fuerit symonia papa deponet⁹. no. arg. ij.q. v. iterrogatũ. ff. de adulte. denũciasse. Sed qđ si dũ vroꝝ tua credit mortua eligeris in papã et cõsecrar; ⁊ vroꝝ tua te fpetit an

iij.ps. Symonia dr̃ hereſis.

Cõuenit⁹ in papaz electꝰ an debitum reddẽ debet.

ei reddend⁹ es: vel si tu neges eã tuã vroꝝ ẽ apud quẽ cognoscet: cũ papa iudicari nõ possit nisi de hereſi: Rñ. si renocet i dubiũ nõ ẽ cogẽd⁹ stare iudicio alicui⁹: imo excipere põt: dñs est q̃ me iudicat. ix.q.iij. alioꝝ. Si autem certũ ẽ tenet ei reddere debitũ: nisi mulier inducl possit ad ꝓtinẽtia obseruandã vel ab renũciabit papatui et satisfaciet vroꝝ ⁊c.

h ¶ Laicis. ꝺ. di. xcvj. c. ſ. ꝺ. Sed illud gñaliter phibet in malis: hoc spãlit ꝓtra inuasorẽ ap. sedis pmittit. vel i singulis referẽda sunt singula: licet clericis anathematizare ⁊ laicis hũano auxilio a sede apostolica pellere. ⁊ sic aliqs punit pena canonica ⁊ ciuili. ꝓtra

id extra. vt lit. non contest. a quoniam. in fine.

a ¶ Intronizar⁹. Si. xxiij. distinc. in nomine.

b Papa an de suo suc cessore possit cū cardinalib⁹ deliberare

¶ Sit transit⁹. ¶ Nō possit. j. viij. q. j. cpō no. cōtra. Sol. aliud est de sui successoris electione cū fratrib⁹ deliberare qō posset fieri vt hic p̄notat. & aliud est ex testamēto

vj. ps.

c

d

ēs. ¶ Sentētia. sc̄z duaꝝ partiū eē de elec. licet. ¶ Careat. Accusabit ergo iste de symonia nec iudicabit pape. arg. ij. q. v. interrogatū est.

e ¶ Jectiones. Et ita fallit regl'a ad quē spectat istitutio & destitutio. xxj. q. ij. visis q̄ bene dicere pōt & maledicere: q̄ ligare & absoluē pōt vt. xxj. distī. inferiori. & c. denuꝝ.

diuisio

¶ Oca vero. ¶ hec distinc. diuidit in duas ptes. In q̄rum p̄ma q̄ritur vbi debeat fieri sedes p̄triarchaꝝ vel primatuꝝ vel metropolitē vel epōꝝ vt alioꝝ miorū. Sc̄da ibi. Sedes autē Johā. de. fan.

f ¶ Loca. hic ititulat. lxxx. di. Supra mgr̄ ostendit a quib⁹ et qñ sint ordinādi clerici. nūc subdit i quib⁹ locis ordinādi debeāt ordinari. et quidē p̄mates. p̄stituūtur vbi olī ponebant

Protho flamines. Archi flamines.

ptho flamines gētiliū. archiepi vel archiflamines. epi vbi eoꝝ flamies. & hoc ex ma-

rima pte factū est institutiōe bti petri. vt. j. e. c. j. & ij.

g ¶ Rbes. ¶ Statute. Agētib⁹. & ita & ar. q̄ cōstitutiones gētiliū sūt autētice. xcix. di. c. j. Nec ē j. xiij. q. j. c. j. nā illud de parrochijs hoc ō ciuitatib⁹.

h ¶ Appellabāt. Ergo bñ dicit appello papā: appello sedē apl̄icaz. et apl's dicit cessarē appello.

i ¶ Patriarchas. Repetitio est eiusdē: q̄ idē est primas & patriarcha. xcix. distinc. c. j. sicut et dicit lex dīa tm̄ nois ē int pign⁹ et y pothecaz. ff. ō pi. res ypothece. ff. int pignus.

k ¶ Nullis.

l ¶ Petr⁹. ar. a tēpore petri eē limitatas p̄uincias.

m ¶ In fide. j. xxiij. q. j. q̄uens. contra. j. xxj. q. j. frater nr̄. j. vbi dr̄ q̄ tātū ad petrū est referēda q̄stio fidei. sed exponе hoc i fide. id ē fideliter vel p̄nt agitare causas fidei sed non p̄cedere ad sententiam. Uel distingue qui sunt qui dubitāt. naz si laici: videt q̄ epi possint determinare. ex ō here. ad abolendā si d'ici: papa. extra eo. cū eps.

n ¶ Tenebāt

o ¶ Singulos Ar. in vna ciuitate non plures eē debere epos. de augustino et valerio fuit spāle. vt. j. vij. q. j. nō autē. Sed q̄d de venetis q̄ p̄triarchā hñt et epm̄? Sed dic q̄ non ē p̄triarcha venetoꝝ. sz grādēsis qui locus differt mltū a venetis.

p ¶ Vocabula Nā olim &c. xcv distinc. olum. ¶ Par. ē. di. xxj. l nouo. j. xxiij. q. j. loc̄tur. j. Sz par fuit q̄ ad p̄secrationē: nō q̄ ad administrationē.

¶ Jca ex ō in qb⁹ p̄iates patriarche: archiepi: p̄sbyteri sint ordinādi: hec sunt secūdū Lucinū papā & Clemētē at q̄ Anacletū. Ait ei Lucin⁹ papa. ¶ In qb⁹ loc̄ꝝ p̄iates vt p̄triarche debeāt ordiari.

Ubes & loca in q̄bus primates p̄sidere debēt: non a modernis: sz multis ante aduētū xp̄i statute⁸ sunt tēpoꝝ⁹: q̄rū primates gentiles etiā p maioꝝ⁹ negocijs appellabāt⁵. In ip̄is vero vsib⁹ post aduētū xp̄i apl̄i & eoꝝ successores p̄triarchas⁴ & p̄iates posuerūt ad q̄s eporū negocia (salua tñ i oibus apl̄ica auctoritate) & maiores cause post apl̄icaz sedē sūt referēde. ¶ Clemens papa. ¶ De eodem.

In illis ex ō ciuitatibus in qb⁹ olī apud ethnicos primi flamies eorū atq̄ primi legis doctores erant eporū primates vel patriarchas btūs petrus⁸ poni p̄cepit: q̄ reliquorū causas epōrū & maiora negocia in fide⁹ agitarēt: in illis autē in qb⁹ dudū apud predictos ethnicos erāt eoꝝ archiflamies: q̄s tñ miores esse tenebāt⁵: q̄z memoratos primates archiepos instituī p̄cepit. in singulis ex ō reliquis ciuitatib⁹ singlos⁹ & nō plures epos cōstitui p̄cepit: qui epoꝝ tātuꝝ vocabula⁹ sortirent: q̄m neq̄ inter ipsos apl̄os par⁹ fuit omnibus. ¶ Item Anacletus. ¶ De eodem.

Piscopi non in castellis⁸ neq̄ in modicis⁵ ciuitatib⁹ debēt p̄stitui: sz pbr̄i p castella & modicas ciuitates atq̄ villas debēt ab epis ordiari & poni: singuli⁵ tñ p singulos titulos suos. epus nō ab vno sed a plurib⁹ epis debet ordinari Et (vt dictū ē) non ad modicā ciuitatē: (ne vilescat⁵ nomē epi) sz ad honorabilē locū titulād⁹ est et denominādus. pbr̄ vero ad qualēcunq̄ locū in eo cōstitute ecclesie p̄ficiēdus est tē Leo papa. ¶ De eodē.

Llud sane quod ad sacerdotalē pertinet dignitatē inter oīa volum⁹ canonū statuta ꝓuari: vt nō in q̄buslibet locis: neq̄ q̄buscūq̄ castellis: & vbi⁶ ante nō fuerunt epi cōsecrētur⁴. cūm vbi miores sint plebes: minoresq̄ cōuētus: pbr̄oꝝ cura sufficiat. Episcopalia autē gubernacula nō nisi in maioribus pp̄lis: & frequētioꝝb⁹ ciuitatib⁹ oporteat p̄sidere (ne q̄d sctoꝝ diuinit⁹ patrū inspirata decreta vetuerūt) viculis & possessiōib⁹ vel obscuris & solitarijs mūcipijs tribuatur sacerdotale fastigium. ¶ Item ex concilio Lao dicensi. ¶ De eodem.

On debere⁹ vicis & castellis epos ordiari: sz visitatores⁸ id est q̄ circūeāt & p̄stitui. hos autē q̄ ante ad hoc ordiati sunt: nihil agere cēsem⁹ sine p̄sciētia epi

Leges vbi debent legi.

Epus non dz eē sol⁹.

Fidei q̄stio ē referēda ad sedem petri.

Ueneti p̄triarchā habent.

Epat⁹ sunt distigue di uallo ueniē ti.

diuisio

j. Thimo. iij

Officio p̄uatus b̄ñficio p̄uari debet.

a ¶ Piscopi. ¶ Nō in castellis. Q̄nq̄ tñ epos ē i castro. xvi. q. j. & tp̄is. vbi ꝺr cumani castri sacdos

b ¶ In modicis. Sil'r leges in maioꝝb⁹ ciuitatib⁹ et regalib⁹ tm̄ sunt docē de. vt in p̄hemio. ff.

c ¶ Singuli. Argu. nullum debere in duab⁹ eccl̄es̄ intitulari.

d ¶ Uiescat. Quantū ad vulgi opinionē. naz ꝓpter hoc non ē vilior epos. vt. xcvij. dist. legimus. Sil'r spōla non ē stati tradēda: ne vilescat desiderāti. vt. xxvij. q. ij. istitutū est. sile in fide susceptа p viz. vt. xlv. distīn. de iudeis Sic epos non erit solus ne vilescat p hoc. xcij. distī. diaconi q. Idem est in penitentia non iterāda. de pe. dist. iij. & hoc. v. l. distīn. q̄uis.

e ¶ Llud. ¶ Et vbi. vt z j. xvj. q. j. felix epos. & ca. multis. p̄silys. et. xvj q. j. plures.

f ¶ Cōsecrent Nisi multitudo excreuerit: vel gēs de nouo sit ꝑuersa ad fidem vt j. xvj. q. j. p̄cipim⁹. arg. dist. xcix. nulli archiepi. extra de ecclī. ad audiētiā

g On debe re. ¶ Sed visitatores. i. archidiaconos vel archip̄sbyteros

h ¶ Sil'r autē p̄sbyteri j. xij. q. ij. abbatibus.

i ¶ Sine p̄cepto. Si volunt res ecclesie alienare. vel intelligē de p̄cepto generali. vt. xvj. q. j. cunctis.

Raternita tem tuaz.

k ¶ Longo. Dicunt quidam longo. vt. xx. mlariū. arg. ff. de verbo. signi. l. ij. melius. hoc relinquitur arbitrio boni viri. l. iudicz. ar. ff. de iur. deli. l. j. extra de offi. iudi. dele. de causis. Unde si multuz distant ciuitates ille inter se in locis intermedijs debet poni epos. cōuenīē ti ergo interuallo debet distingui habita consideratione situs et qualitatis regionis ip̄sius & difficultatis viarum. sic. xvj. q. j. & tempora.

l ¶ Trib⁹. Ad minus. ē. distīn. lj. c. vlti. ē. distīn. lxiij. ep̄m.

Ec de ordinandis.

¶ In hac distinctione incipit se xta pars tractatus distinctionū et ꝓtendit vsq̄ ad. xciij. distinct. Et diuidit hec di. in q̄tuor ptes. In quaz p̄ma ꝓbat q̄liter intelligitur illō verbum oportet episcopū esse sine crimine. Secunda ibi. Quoslibet. Tertia ibi clericē⁹. Quarta ibi. oportet. Johan. de fan.

m ¶ Hec de ordinādis. A. xxv. distīn. vsq̄. l. tra ctauit magister xiij. ca. apostolice regule. Sed q̄ quedam omisit: ideo ab hac lxxxj. distinc. vsq̄ ad. xciij. distī. nouem ca. apostolice regule repetit: non ordine illo quo illa executus est. Et i hac exequitur illud. oportz epi scopum esse sine crimine. addit etiam de inconti nentibus: i quo includit secūdū ca. ap̄lice regule. et q̄ qui ꝓuat officio ꝺbet p̄uari beneficio. & q̄ archidiacon⁹ sol⁹ nō debet accedere sub ꝓtextu humilitatis ad tabernacula matronarum.

n ¶ Sub epilogo. i. breui repetitiōe sup̄iorꝝ.

¶ Distinctio.lxxxj.

Ec de ordinandis⁹ et ordinatoribus atq̄ de singulorum graduz distinctionib⁹ et officijs dixisse nos sufficiat. veꝝ q̄ aliq̄tulū diffusi⁹ i his imorati sum⁹: p̄cedētib⁹ coherentia queda sub epilogo⁹ ad memoriā subijciam⁹.

Debet ordinandus in epm̄ (vt apl's scribit) esse sine crimine: id ē sine pctō mortali. q̄d non solū de epo: sed etiā de quolibz electo ad aliquā p̄positurā ecclesie optz intelligi. Unde Augustinus scribit super Jo. ¶ Sine crimine & graui peccato debet

Esse q̄ ordinatur epus.

Pl's paul⁹ q̄si elegit⁰

o Postolus paulus. ¶ Quādo elegit. id est eligi p̄cepit. vj. q. j. ij facerdos.

Crimi-nosus etiaz a mimo ordine phibetur.

a ¶ Ad ꝓpositurā.i.ad qōcūqz ecclasticū officiū.z ita pz qz criminosus etiā a mimo ordine phibet vt h z.xxxiij.dist.ca.j.z.ij.xliiij.dist.cognoscam⁹.xxiij.di. c.vl.hoc hodie terminat ex de tpi.or.c.vl.

b ¶ Reprobaret.j.de pe.di.iij.septies.§.miniuite.

c ¶ Ordinaret. Si.de pe.dist.iij. ca.penul.z di.ij. si enim.

Fraus est genus doli,

d ¶ Fraus. hoc verū est cuz fraudi dol⁹ iest. nam omnis dol⁹ est fraus:sed nō cōuertitur.ff. de pac.iurisgentū. §.dolo.et sic sumit extra de resp.ceterū.quan doqz large sumitur fraus.ff.ō regu.iur. fraudis.

e ¶ Et dānatione. Solet q̄ri propter que crimina quis deponi debet.nō enim pro quolibet deponitur.v.q.iij. in loco.Et est super hoc duplex opinio. Quidaz dicunt qz p quolibet crimine de ponitur:nisi expressum sit in cōtrariuz qz pro eo deponi non debet. Alij dicunt qz nunq̄ deponi debet pro aliquo nisi expressuz sit pro quo.Ego dico qz p quolibet crimine/in quo quis est incorrigibilis ꝺponi debet:sed statiz tamen nō deponitur aliquis pro puma contumacia: vt.xlv.di.licet.z.lxxiij.distin.honoratus.illud autem nō est crimen.v.q.iij.in loco.nec illa quorum exempla posui lxviij.di.capi.j.z multa exempla de hoc posui.xv.q. viij.in summa.

ij.ps. Crimina dig depositione q̄ sunt.

¶Quolibet.¶ Hic incipit scā ps hui⁹ dist.in q̄ probat p.xvj.auctoritates sctōz patrz:qz si clericus ceciderit in lapsum criminis post ordinationē debet de poni.Johan.de fan.

f ¶ Emo. ¶ Monitoris.i.p̄dicatoris.

g ¶ Errata.i.maiora.lxviij.di.c.j.als ꝺicere⁹ ꝓposito Gra.sic.xxv.di.ca.vl.z.iij.q.viij.iudicet.

h ¶ Antis daniel. ¶ Lfis. Et ita res iā erat litigiosa.extra de offi.iudi.deleg.gratum.

Accusat⁹ lite pendēte ponēdus est

i ¶ Obiecpsit. Ex quo aūt se.pmoueri fecit lite pēdēte ponēdus est etiā si innocēs inueniat.extra de accu. deus omps.ff.de li.causa.qui de libertate.Jo. qō falsum credo.put notaui in questionibus.Bar. de hoc notaui.viij.q.iij.nōne.Jo.Si autē accusator p ainnū tacuerit:postea pōt ꝓmoueri electꝰ.vt.ff.de mu.z hono.reus.sed in ēpatu tm tres mēses dātur vt in aut.de sanctiss.epis.§.iij. ni si iuder breuius tps fuerit moderatus.vt.iij.q.v. quisqs.Argu.eē de fi.instru.accepimus.eē de ap. personas.in fi.

dēte.ps motus an sit ꝓponendus.

k ¶ Conuicto De crimine: vel qz post accusationez fuerit ordinatus.

l ¶ Sociabit. Sic ergo sntia lata cōtra ordinatū p̄iudicat ordinatori: sicut cōfesso ordiati p̄iudicat ordinatoꝝ:vt hic.et.lxx di. ordinatos. et hoc videt ꝓpter causę connexionez:vt dixi.iij.q. vj.hoc quippe.

Sntis lata ꝛ vnū:aliqñ alteri pīiudicat.

Vel dic qz tunc p̄iudicat ordinatoꝝ sntia lata cōtra ordinatū qñ pśens est: et scit cām agi ordinati.cuz eīm q̄si sua cā agi videat/et tacet nec defendit causam: sibi p̄iudicat.vt eē de senten.z re iu di.q̄uis.et.ff.de reg.iur.sepe.

Pfon⁹ platuz de dilapidationeacusare pōt.

m ¶ Z qui. ¶ Sine examinatione. Sed q̄d de ēpo qui sine examiatione tales ordinat:dicit lex z canō eū deponē duz.in aut.quō oport. epis.§.opz.et.j.q.j.si qui.z.ꝛ.ꝺi.xxiij.§.vlti.ꝛ.di.l.de his.vo.z.c.ex penitētiꝫ. Itē q̄d si dicat ēps se dispē sasse cū eis:non est ei credendū nisi ꝓbet se cum eis dispensasse:vel sibi bonas lras dederit.nam hec res cōmissa est ēpo q̄renda nō negligenda.ff.de transac. cū hi.§.si ꝓtor.dz q̄ ꝓbari dispensatio.vt est expssum eē de sciśma.c.ij.maxime cū ēps dispē sare nō debeat sine/sensu capitulivl maiorꝰ ptis.als post errores suos semper mentiret ēps se cū eis dispēsasse:qō verū credo etiā circa notū.hoc th non nego q̄n circa notā pśonā solo facto dispensat ēps:vt dixi di.l.j.c.vlti. punitur th ēps si indiscrete dispensat.

Accusari possūt ples simul.

n ¶ Examiati.cū ad maiora ꝓmouenꝫ.s.ad ēpatū

o ¶ Cōtra regulā. Que inter dicit tales ordinari.

Epi clerici ne examinati one ordinat⁹ punitō

Pbr an ꝓ simplici sit fornicatōe deponēd⁹.

p ¶ Uicunqz. ¶ Per ignorātiam ordinantium.

q ¶ Uel contemptu.id eis scientibus.

r ¶ Non preiudicat. Factum enim prętorius iuri publico non derogat.ff.de fer.l.j.

s ¶ Cōpertum. Ar.qz qñcunqz deveritate constat sequē da est.viij. dist.q ꝓpta.nā diuturnitas tempous rē. extra de simo. non satis.iducit th dispēsationē.xxxv. q.viij. de gradibus.et extra qui ma. ac. pos.pertuas.

t Uicūqz ex his qui lapsi sunt p ignorātiaz[a] iam ordinati sunt: vel contēptu[b] eoꝝ qui eos ordinauerunt:hoc nō p̄iudicat[c] regule ecclasticę.cum eīm cōpertum[s] fuerit deponentur.

Item Innocentius.

¶Alien⁹ fiat a ministerio:q̄ illud viuēdo illicite polluit.

u Aximian⁹[d] filius noster qualez dereliquerit querelā[e] libelli[f] ci⁹ series annexa declarat:qui zelo fidei atqz disciplineꝺuct⁹ nō patit ecclaz pollui ab idignis pbris quos i pbrio filios asserit procreasse. et ideo fratres libelli hui⁹ q̄ subiect⁹ ē tenoze pspecto[h]: eos qui talia ppetrasse dicūtur debetis i medio collocare: discussisqs obiectiōibus que ipsis pbris impingūtur si pnci potuerint: a sacerdotali remouēatur[i] officio qz qui sancti non sunt:sancta tractare non possunt atqz alieni efficiant a ministerio quod viuendo illicite polluerunt[k].

Item Eugenius papa.

¶Cuilibet ab ordine deponendo:eī pnidentia locus penitentie deputetur.

S Acerdos aut q̄s alⁱ⁹ in ordie ecclesiastico prouect⁹: si in eo[l] scelere inuenitur quo abijciēdus cōprobet: deposit⁹ pnidentia eī bñ pnso[m] loco ꝓstituat vbi pctā lugeat:z vlter⁹ nō cōmittat. Itē ex pcilio magocensi. ¶Retruduntur in monasteriū pnes byteri q̄ penitentiā agere contēnunt.

Negligentia qñqz dolo ꝓpar.

D Jctū est nobis pbr̄os ꝓpter suā negligētiam[n] canonice degradatos et secularit gradu[o] amissoviuere:et penitētie agēde bonum negligere. Unde statuimus vt gradu amisso:agende pnie gra in monasterium aut i canonicā regulare mittant. ¶Si vo hoc fieri cā q̄ libz ꝓhibuerit: vbicūqz sint pniaz agere ñ desistāt.si autē amisso gradu sclariter[p] viuere voluerit:z pniaz agere neglexerit: ab eccle cōione separētur. Item isidorus.

¶Mutatio loci aliquando valet cōuersis ad penitētiā

U Alet[q] interdū cōuersis pro salute sue aie mutatio loci: plerūqz eīm dū mutatur[r] locus:mutat mentis affectus.congruū est ergo et inde etiam corporaliter euelli: vbi qsqz illecebris deseruiuit. Nā loc⁹ vbi quisqz praue vixerit i aspectu[t] mētis appōit qō sepe ibi quisqz cogitauit vel gessit.

Detrusus in monasterio an cogat ibi perpetuo eē.

Clericū ꝓpositū verberās i cidit in canonem.

Delictoꝝ meoꝝ detestabilis.xv.q.j.mulier.q̄ aūt ē ad ꝓpūctionē illa an sit bona ē.nullū eīm tale delictoꝝ remediū ē sicut eoꝝ bona.

a ¶ Ad ꝓpositurā.i.ad qōcūqz ecclasticū officiū.z ita pz qz criminosus etiā a mimo ordine phibet vt h z.xxxiij.dist.ca.j.z.ij.xliiij.dist.cognoscam⁹.xxiij.di. c.vl.hoc hodie terminat ex de tpi.or.c.vl.

b ¶ Reprobaret.j.de pe.di.iij.septies.§.miniuite.

c ¶ Ordinaret. Si.de pe.dist.iij. ca.penul.z di.ij. si enim.

d ¶ Fraus. hoc verū est cuz fraudi dol⁹ iest. nam omnis dol⁹ est fraus:sed nō cōuertitur.ff. de pac.iurisgentū. §.dolo.et sic sumit extra de resp.ceterū.quandoqz large sumitur fraus.ff.ō regu.iur. fraudis.

e ¶ Et dānatione. Solet q̄ri propter que crimina quis deponi debet.nō enim pro quolibet deponitur.v.q.iij. in loco.Et est super hoc duplex opinio. Quidaz dicunt qz p quolibet crimine de ponitur:nisi expressum sit in cōtrariuz qz pro eo deponi non debet. Alij dicunt qz nunq̄ deponi debet pro aliquo nisi expressuz sit pro quo.Ego dico qz p quolibet crimine/in quo quis est incorrigibilis ꝺponi debet:sed statiz tamen nō deponitur aliquis pro puma contumacia: vt.xlv.di.licet.z.lxxiij.distin.honoratus.illud autem nō est crimen.v.q.iij.in loco.nec illa quorum exempla posui lxviij.di.capi.j.z multa exempla de hoc posui.xv.q. viij.in summa.

¶Quolibet.¶ Hic incipit scā ps hui⁹ dist.in q̄ probat p.xvj.auctoritates sctōz patrz:qz si clericus ceciderit in lapsum criminis post ordinationē debet de poni.Johan.de fan.

f ¶ Emo. ¶ Monitoris.i.p̄dicatoris.

g ¶ Errata.i.maiora.lxviij.di.c.j.als ꝺicere⁹ ꝓposito Gra.sic.xxv.di.ca.vl.z.iij.q.viij.iudicet.

h ¶ Antis daniel. ¶ Lfis. Et ita res iā erat litigiosa.extra de offi.iudi.deleg.gratum.

i ¶ Obiecpsit. Ex quo aūt se.pmoueri fecit lite pēdēte ponēdus est etiā si innocēs inueniat.extra de accu. deus omps.ff.de li.causa.qui de libertate.Jo. qō falsum credo.put notaui in questionibus.Bar. de hoc notaui.viij.q.iij.nōne.Jo.Si autē accusator p ainnū tacuerit:postea pōt ꝓmoueri electꝰ.vt.ff.de mu.z hono.reus.sed in ēpatu tm tres mēses dātur vt in aut.de sanctiss.epis.§.iij. ni si iuder breuius tps fuerit moderatus.vt.iij.q.v. quisqs.Argu.eē de fi.instru.accepimus.eē de ap. personas.in fi.

k ¶ Conuicto De crimine: vel qz post accusationez fuerit ordinatus.

l ¶ Sociabit. Sic ergo sntia lata cōtra ordinatū p̄iudicat ordiatoꝝ:vt hic.et.lxx di. ordinatos. et hoc videt ꝓpter causę connexionez:vt dixi.iij.q.vj.hoc quippe.

Vel dic qz tunc p̄iudicat ordinatoꝝ sntia lata cōtra ordinatū qñ pśens est: et scit cām agi ordinati.cuz eīm q̄si sua cā agi videat/et tacet nec defendit causam: sibi p̄iudicat.vt eē de senten.z re iudi.q̄uis.et.ff.de reg.iur.sepe.

m ¶ Z qui. ¶ Sine examinatione. Sed q̄d de ēpo qui sine examiatione tales ordinat:dicit lex z canō eū deponē duz.in aut.quō oport. epis.§.opz.et.j.q.j.si qui.z.ꝛ.ꝺi.xxiij.§.vlti.ꝛ.di.l.de his.vo.z.c.ex penitētiꝫ. Itē q̄d si dicat ēps se dispēsasse cū eis:non est ei credendū nisi ꝓbet se cum eis dispensasse:vel sibi bonas lras dederit.nam hec res cōmissa est ēpo q̄renda nō negligenda.ff.de transac. cū hi.§.si ꝓtor.dz q̄ ꝓbari dispensatio.vt est expssum eē de sciśma.c.ij.maxime cū ēps dispēsare nō debeat sine/sensu capitulivl maiorꝰ ptis.als post errores suos semper mentiret ēps se cū eis dispēsasse:qō verū credo etiā circa notū.hoc th non nego q̄n circa notā pśonā solo facto dispensat ēps:vt dixi di.l.j.c.vlti. punitur th ēps si indiscrete dispensat.

n ¶ Examiati.cū ad maiora ꝓmouenꝫ.s.ad ēpatū

o ¶ Cōtra regulā. Que inter dicit tales ordinari.

p ¶ Uicunqz. ¶ Per ignorātiam ordinantium.

q ¶ Uel contemptu.id eis scientibus.

r ¶ Non preiudicat. Factum enim prętorius iuri publico non derogat.ff.de fer.l.j.

s ¶ Cōpertum. Ar.qz qñcunqz deveritate constat sequē da est.viij. dist.q ꝓpta.nā diuturnitas tempous rē. extra de simo. non satis.iducit th dispēsationē.xxxv. q.viij. de gradibus.et extra qui ma. ac. pos.pertuas.

t Uicūqz ex his qui lapsi sunt p ignorātiaz[a] iam ordinati sunt: vel contēptu[b] eoꝝ qui eos ordinauerunt:hoc nō p̄iudicat[c] regule ecclasticę.cum eīm cōpertum[s] fuerit deponentur.

Item Innocentius.

¶Alien⁹ fiat a ministerio:q̄ illud viuēdo illicite polluit.

u Aximian⁹[d] filius noster qualez dereliquerit querelā[e] libelli[f] ci⁹ series annexa declarat:qui zelo fidei atqz disciplineꝺuct⁹ nō patit ecclaz pollui ab idignis pbris quos i pbrio filios asserit procreasse. et ideo fratres libelli hui⁹ q̄ subiect⁹ ē tenoze pspecto[h]: eos qui talia ppetrasse dicūtur debetis i medio collocare: discussisqs obiectiōibus que ipsis pbris impingūtur si pnci potuerint: a sacerdotali remouēatur[i] officio qz qui sancti non sunt:sancta tractare non possunt atqz alieni efficiant a ministerio quod viuendo illicite polluerunt[k].

Item Eugenius papa.

¶Cuilibet ab ordine deponendo:eī pnidentia locus penitentie deputetur.

S Acerdos aut q̄s alⁱ⁹ in ordie ecclesiastico prouect⁹: si in eo[l] scelere inuenitur quo abijciēdus cōprobet: deposit⁹ pnidentia eī bñ pnso[m] loco ꝓstituat vbi pctā lugeat:z vlter⁹ nō cōmittat. Itē ex pcilio magocensi. ¶Retruduntur in monasteriū pnes byteri q̄ penitentiā agere contēnunt.

D Jctū est nobis pbr̄os ꝓpter suā negligētiam[n] canonice degradatos et secularit gradu[o] amissoviuere:et penitētie agēde bonum negligere. Unde statuimus vt gradu amisso:agende pnie gra in monasterium aut i canonicā regulare mittant. ¶Si vo hoc fieri cā q̄ libz ꝓhibuerit: vbicūqz sint pniaz agere ñ desistāt.si autē amisso gradu sclariter[p] viuere voluerit:z pniaz agere neglexerit: ab eccle cōione separētur. Item isidorus.

¶Mutatio loci aliquando valet cōuersis ad penitētiā

U Alet[q] interdū cōuersis pro salute sue aie mutatio loci: plerūqz eīm dū mutatur[r] locus:mutat mentis affectus.congruū est ergo et inde etiam corporaliter euelli: vbi qsqz illecebris deseruiuit. Nā loc⁹ vbi quisqz praue vixerit i aspectu[t] mētis appōit qō sepe ibi quisqz cogitauit vel gessit.

Negligentia qñqz dolo ꝓpar.

Fraus est genus doli,

ij.ps. Crimina dig depositione q̄ sunt.

Pfon⁹ platuz de dilapidationeacusare pōt.

Accusari possūt ples simul.

Pbr an ꝓ simplici sit fornicatōe deponēd⁹.

Epi clerici ne examinati one ordinat⁹ punitō

Sntis lata ꝛ vnū:aliqñ alteri pīiudicat.

dēte.ps motus an sit ꝓponendus.

Detrusus in monasterio an cogat ibi perpetuo eē.

Clericū ꝓpositū verberās i cidit in canonem.

Delictoꝝ meoꝝ detestabilis.xv.q.j.mulier.q̄ aūt ē ad ꝓpūctionē illa an sit bona ē.nullū eīm tale delictoꝝ remediū ē sicut eoꝝ bona.

continua memoria de pe.di.iij.iudas.de pe.di.j.ver-
se.sub.H.his auctoritatibus.⁊ qñq; bona est memo-
ria rei ad terrorem.vt.vij.q.j.denicq;.in fi.

a ROman⁹. ℂ Romana: sed qua rõne detrudit cũ aliũde esset: qz ibi forte cõmiserat: vt in auc.vt nulli iudicuz.H. si vero.

b PResbyter. ℂ Aut⁹ furto. Sz qualiter laici probabunt istud esse: cuz nõ possit testari cõtra clericum.

Laic⁹ ℑ cleri-cium te stari neq;t. pbr in adulte-rio de-prehẽ-sus cẽ-to tpe detineri pos-sit.

c ℂ Capt⁹ est. Et cõuict⁹ extra de iudi. cuz non ab hoie. de hoc dixi.l. di. de his. et ca. si qs diaco nuz. vñ cũ capit detineri debet p xx. horas diurnas⁊ nocturnas vt videak. vt. ff. de adulte. capite. ℑz nec testib⁹ admissis credit nisi a principio clericũ i adulte-rio viderint. nec laicis credeẽ de hoc: qz laici opi-do nobis infesti sunt. ij.q. vij. laici. Uel dic capt⁹ p sentẽtiaz vel p cõfessionẽ. ppria vel rei euidẽtiã vt extra ũ coha. cle. vña. 2 ca. vlt.

Naũ.ℑ fm ali am lit terã.

d ℂ Scriptura. Extra de iudi. at si. de pẽi. di. iũ.H. auctoritas. ff. nau. cau. licet.H.vlti.

e ℂ Bis. id est perfecte.

f SI ℑ qs eps. ℂ Int laicos. hoc intelli-ge qñ crimen ve nit in noticiã po puli. vt.ff.di.xxvij.pbr.

g SI ℑ diacon⁹. ℂ Cõmu-nione. Corporis xpi vl̃ ad tẽpus. et sic soluit ℑ illud ca. pbr. vel expone.i.bñficio. et sic soluit contra. ℑ.e.c.pbr.

h ℂ Necessitat⁹. Ar. alicui licere cã necessitat⁹ ba ptismũ ꝓferre cui nõ ℑz aliud sacrm ꝓferre.ℑ.ꝺ ꝓse.di. iij.ostat.i.q.j. sicut tps.ℑ.ff.di.l.c. q̃ sub gradu.

i ℂ Liceat. Cũ solẽnitate. alꝫ etiã laic⁹ hoc posset.

k ℂ Baptizare. Hic.vt.l.di. qui sub gradu.

l SI qui. ℂ Dum penitent. Ex hoc determinã-tur contraria. ℑ.di.lxi. murammr. ℣. sicut eñ.

m ℂ Emendẽt. Ex hoc videt q̃ sicut tales ipso fa cto suspẽdunt sic ipo facto p ꝓtrariũ restituit eis of ficiũ vt dixi.xxij. distl. null⁹. Arg. ad hoc. xv.q. vi. nos sanctorum. et.xv.q. vj. si qs deinceps.

n ℂ Audire. ℑ xxxij. di. nullus ꝓter hoc. ℑz ℑ. xvj.q. vj. illud. argu. ff. de pec.l.j.C.ꝺ vsur. l.vltima.

c MInistri. ℂ Propter vtilitatis maxime: qz idem ẽ in alie na. et no. q̃ dicit inuadere qz iam nõ ex voto quo ad debitum red dendũ. ℑ. lxxvij. di. epũs. cuz qua votũ emisit et si eam cognoscat incestũ cõmittit et filij erũt illegi timi et serui. xv. q. vlti. cũ multe. est tñ vtilitas q̃ ad admistrationez xxxi. di. lex. 2 plꝰ peccat cũ ista q̃ cuz soluta. h. ar-gu. ℑ. j. di. proxi. propositi.

Uxorez cognos-cẽs cũ q̃votuz emisit i cestum ꝓmittit

d ℂ Sacrarij. Id est sacrorum vasorum.

e ℂ Ab offerẽ tib⁹. i. sacerdoti-bus qui offerũt: id ẽ ꝓficiunt. Uel expones: nec ad oblationez aliꝰ porrigendaz: qñ dicat nec ipñ su-mant corꝑ xpi: nec aliꝰ porri-gant Uel melius hoc vult dicere: diaconi nec ex-erceant officium dyaconale: nec pbyter pbyte-rale. Uel expõe: nec ab offerenti-bus. i. subdiacono⁹ qui offerre solent dyacono patenã cũ eucharistia.

Offerẽ tes q̃ di cuntur

f ℂ Decidat. Quo ad execũtionẽ. put ptz i sequenti lra. sed nec statum debz suspendi: sed ex-pectari debet p xl. dies. extra de coha. cleri. sicut ad extirpandã. sed illud dispen satio est. ius eñ erit q̃ statim de ponak. ℑ. eo. c. ſ.

iij ps.

SI quis sa cerdotum.

Cleri⁹ q̃ vxo-rẽ acce pit an stati sit suspen dend⁹.

Benefi cũ q̃n-q; per-mutat ⁊ nõ of ficiũ.

t ℂ Officiũ. Ex his duob⁹ ca. habes q̃ cui iter dicit officiũ ⁊ bñficiũ. qñq; tñ pmittit bñficiũ ⁊ nõ officiũ. vt l. di. studeat. ⁊. xxvij. di. pbr̃m. quandoq; econuerso. vt. j.q.v.c.j. quandoq; etiaz punitur in psona et non in rebus. vt. xvj.q.vj. cognouimus. ⁊ ca. illud.

Eligẽs vnũ re nũciat alteri.

a ℂ Cogak. Ergo p electionẽ vni⁹ vel p renũciatio nẽ intelligit aliꝰ abrenũciati. ℑ. vij. di. quo iure. C. de fur. l.j. ff. de tribu. qñ i heredẽ. H. eligere. de regu. iur. nemo. H. quotiẽs. Arg. ℑ. ff. quoz. leg. l.j. H. ij. ⁊ argu. plura. de hoc inenies. xvij.q.j. i fi. Jo. So. vbi sunt ali qua repugnãtia eligendo vnũ re-nunciat alteri. alꝫs sec⁹. B. de pe. di. j. H. itez si anteq̃ⁿ

b ℂ Os etiam. ℂ Beneficio. ℑ. xvj.q. vj. illud. argu. ff. de pec. l.j. C. ꝺ vsur. l. vltima.

c MInistri. ℂ Propter vtilitatis maxime: qz idem ẽ in alie na. et no. q̃ dicit inuadere qz iam nõ ex voto quo ad debitum red dendũ. ℑ. lxxvij. di. epũs. cuz qua votũ emisit et si eam cognoscat incestũ cõmittit et filij erũt illegi timi et serui. xv. q. vlti. cũ multe. est tñ vtilitas q̃ ad admistrationez xxxi. di. lex. 2 plꝰ peccat cũ ista q̃ cuz soluta. h. ar-gu. ℑ. j. di. proxi. propositi.

Uxorez cognos-cẽs cũ q̃votuz emisit i cestum ꝓmittit

d ℂ Sacrarij. Id est sacrorum vasorum.

e ℂ Ab offerẽ tib⁹. i. sacerdoti-bus qui offerũt: id ẽ ꝓficiunt. Uel expones: nec ad oblationez aliꝰ porrigendaz: qñ dicat nec ipñ su-mant corꝑ xpi: nec aliꝰ porri-gant Uel melius hoc vult dicere: diaconi nec ex-erceant officium dyaconale: nec pbyter pbyte-rale. Uel expõe: nec ab offerenti-bus. i. subdiacono⁹ qui offerre solent dyacono patenã cũ eucharistia.

Offerẽ tes q̃ di cuntur

f ℂ Olocausti. Id est eucharistie. ⁊ dic intransitiue

g ℂ Accedãt. Presbyteri. i. non conficiant.

h ℂ Minoza. id est minoꝝ ordinũ sine licẽtia supe rioris. ⁊ planũ est cap̃lm. vt. xvj. q. vj. illud. Ar. otra ita ob ꝓuaricationez dimit-tere cogatur⁸ (etiã iuit⁹) be neficiũ I tem pplo media-lanensi. ℂ De eodem.

EOs etiã qui (vt fornicari eis liceat) diuinũ officium de relinquũt: a deo recedentes diabolo ⁊ operi bus eius seruiunt: sicut se iu stissime ab officio alienos fa ciunt: ita bñficio⁹ ecclesiarũ priuatos eẽ iudicam⁹. I tẽ. Luci⁹ papa. ℂ De eodem.

MInistri altaris pbyteri siue diaconi ad do minica tales eligantur offi cia: qui continentiã seruent. ℂ Si vero post ordinationẽ suã ministros contigerit ꝓ prie vxoris⁶ inuadere cubile sacrarij non intrent limina: neq; sacrarij⁹ portitores fiãt neq; altare contigant: neq; ab offerentibus⁶ olocausti⁶ oblationem suscipiant: neq; ad dñici corꝑis portionẽ ac cedant⁸ neq; propinẽt: neq; sine maioris natu auctorita te minora⁹ gerant officia: vt ceum sane ad altare vel cali cem non suggerãt. I dem.

Wala chie. ij.a.

ℂ Clericꝰ matronarũ domi cilia frequentãs: deponatur

CLericꝰ solus ad femi neta habernaculũ nõ ac cedat neq; ꝓperet sine maioris natu sacerdotꝭ iussione nec solus pbr cũ sola femia⁴ fabulas misceat: nec archi diaconus sub pretextu hũi litatis⁹ aut officij frequent⁴ intret domicilia matronaꝝ aut forte p clericos aut do mesticos matrõe mãdet ali quid secrete⁸ si agnitũ fue rit: et ille deponatur: ⁊ illa a liminibus ecclesie arceak.

ℂ De eodem. ℂ Palea.

SEd si forte aliq̃ inf cessio fuerit cẽpo suggera tur. et si talis est ad quaz ire debeat ipse ꝓ iteruẽtũ ꝓgat. sinaũt de latere suo dirigat cũ duob⁹: aut trib⁹ testibus. Nemo tamẽ cũ extranea ha bitet femia: nisi soror: aut ꝓ xima fuerit: ⁊ cui magna soli citudie fiat: nõ eñ igro mali cias sathãe. ℂ ℣ decreto eu gẽij pape. ℂ De eod. ℂ Palea

SI ℑ qs piã sacerdotũ id est pbr vel diacon⁹ vl̃ subdiacon⁹ de quacũq; femi na crimie fornicatiõis suspe ctus: post primã scdam: ⁊ ter tiã admonitionẽ iueniat fa bulari cũ ea: ⁊ aliq̃modo cõ uersari excõicet. femina ꝓ no canõice iudicet. I tẽ Greg.

Presumptio sumit ex solitudie ⁊ so cietate

i ℂ Femina. Ar. ex solitudie vel societate ꝓsumi ꝓ aliq̃ vel cõ tra. ℑ. e. omnibus ⁊ ca. clerici. arg. xvij.q.j. in decre ma. et ca. diffinimus.

k ℂ Hũilitaℑ. Pretextu eñ pie tatis non est cõmittẽda ipietas ff. depositi si ho-minẽ. et. xxx.q.j. nosse. et. xvij. di-stinc.q. ait.

l ℂ Frequenter. Rõne freq̃n tie pro aliq̃ vel ℑ presumit: sil̃ ex lõga mora. arg. xxxvij. dist. quo rũdã. xix. distinc. anastasius.

m ℂ Secrete. Magis eñ pec cat occulte pec cans ꝙ manife ste: vt. xix. distin. anastasius. Sed contra. ff. de ritu nup. l. vlti. ff. de sucto. tu. pupil-lus. H. vlti. q̃ enim male agit: odit lucem. xvij.q.ij. pniciosam extra de offi. iudi. de lega. cõsuluit. et ex vt ec. benc. vt nostrum. Solu. vbi quis magis contẽnit ibi ma gis peccat / siue secrete / siue pa lam. de hoc. xl. di stin. homo christianus.

Peccare vter magis ⁊ an occulte an manife ste ẽlm quens.

iiij. ps

OPortet. ℂ Hec est quarta pars di. In q̃ probat per ℣. ca. sanctoꝝ pa trũ: q̃ cũ clericis nec ab debẽt cohabi taℑ suspecte mu lieres: nec solꝰ cũ sola debet confabulari. Jo. de. f.

n ℂ Nefariũ. id est horribile. nã si nefariũ esset di cere: male faceret Srego. dicendo.

o ℂ Stimuli. Nam ex cohabitatione ꝓsumit ac cessus. xvij.q.ij. diffinimus.

opinio publica nō ē fallēda

a ¶ Nec fallam⁹. Publicū eñ testimoniū ⁊ opinio nō est fallenda. C. de lati. liber. tol. l. j. §. sed et qui sciēs. ⁊ arg. xxvij. dist. q⁹ interrogasti.

b ¶ Qui fallitis. Dicunt eñ fallere ex quo habēt voluntatē fallēdi: nec mūs peccant. de pe. di. j. si cui aliꝰ aūt non fallunt. xxiij. q. iij. de⁹. mentiri eni deo nē. de consē. dist. ij. panem.

tij. corin. vj.

c ¶ Pollutos. ꝯtum ad sacerdotes. xlix. disti. ca. vltimo.

Leui. xx. b.

d ¶ Olumus. Nō ōr in istis ca. videtur corrigi. extra de coha. cle. et mu. c. j. Uel intellige illō qñ psone sūt suspecte vel secū habēt suspectas. Sed vsqz ad quē gradū licet clericis cū cōsanguineis habitare.

Wal. j. b.

Dici pōt q⁹ vsqz ad secundū in lineas transuersales. J. e. cuz oibus: sz in ascēdente vsqz ad. vij. vel hodie vsqz ad quintuz. qz cuz his naturale fedus nihil seu criminis nē. vt ex de coha. cle. a nobis. ⁊. C. de epis. ⁊ cle. euz qui. ēt si ille psone nuenes sint.

Wal. j.

Ultra scōm vero distingue an suspecte sunt: qz iuuenes sūt: an nō qz sunt senes. et tunc pōt in primo casu non. sic etiā distingue in ancillis. ⁊ sic itelligе. J. e. feminas. Sed ꝑra: nōne clerici debent simul dormire. xij q. j. necessaria. sed hoc de alijs qui sūt nō viuūt. Jo. Et no. q⁹ illi decre. a nobis. est standū q⁹ ultima est de ulta materia. ⁊ corrigit decre. primū illi⁹ titulu. B.

e ¶ Uel ꝑoze. §. di. lxxvij. eps. arg. contra. sed hoc de senibus. illud de suspectis. Uel loquit hoc ſm antiqua tpa. Uel soluet vbi dixi. ⁊ q⁹ dicit caste. qz castitas nē. xxxj. distin. nicena.

Abstinere a licit⁹ qñ qz ōbemus.

f ¶ Egitur. ar. q⁹ etiā a licitis debemus abstinere si eoꝝ occasione puenit ad illicita. arg. di. lxij. §. verū. xj. q. iij. primilegiū. ⁊. xxi. di. deniqz.

Epus

g ¶ Uel ea. ⁊ hoc itellige cū tales sint ꝯsanguinee q̄ sine alijs esse nō pōt. vel intelligе de epo cui non licz vt nō antiq⁹ hostis decipiāt fraude: quatenꝰ iuxta apli vocē. Nō vituperet ministeriū nostrū. Cauere eñ optz nos fratres ab illicitis vt mūdas valeam⁹ manꝰ ad dñm leuare. scriptuz est eñ. Scti estote qm ego sctūs sum. Si qs ꝙ ꝓsumpserit aliꝗ agere: sacerdotij sui honoze priuet. vñ oīmodo cauendū est fratres ne fallam⁹ pplm: et illud ꝓphē dictuz ipleat in nobis. Sacerdotes mei cōtaminānt scā: ⁊ reprobāt legē quos ⁊ alꝰ ꝓpheta increpauit dicens. Ō vos sacerdotes q̄ fallitis nomē meū: ⁊ di xistis in qua re fallimus nomē tuū: ꝙbus rēspōsum est. Offerētes ad altare meum panes pollutos nō est mihi volūtas i vobis dicit dñs: ⁊ sacrificiū nō accipiā de manib⁹ vestris: qz polluti estis.

I dē symmach⁹. ¶ De eod.

Utes. Olum⁹ vt sacerdotes. phiberi debeant ne cū mulierib⁹ conuersenꝰ: excepta dūtaxat matre vel soroze vel vroze: q̄ caste regēda est. I dem in registro.

¶ De eodem.

Egit q⁹ btūs Augustin⁹ nec cū soroze habitare ꝓsenserit dicēs: q̄ cuz soroze mea sūt: soroes bmee nō sunt. Docti ergo viri cautela: magna nobis debet eē instructio. I tē ex. vij. syno.

¶ De eodem.

In omnib⁹ obseruare cōuenit: vt certꝰ: qs ⁊ certo tpe: ⁊ certo loco: ⁊ certis psonis: vel apparere clericus vel loq̄ debeat mulieribus: vt excludak ois nefāda suspitio. certe solū ad solā accedere nulla religionis ratio pmittit. melꝰ eñ duo q̄ vnus. similit eñ ⁊ fidelꝰ ⁊ tutius res geritur. ve ei vni qz si ceciderit nō est qui rigat eū. I tē ex cōcilio carthagi nensi. iiij. ¶ De eodem.

Um omnib⁹ omnino clericis extranee femie nō cohabitēt: sz sole matres auie ⁊ matertere amite sorores: filie fratrum aut sororū: et quecūq ex familia domestica: necessitate etiaz anteq̄ ordinarentur iā cuz eis habitabāt: vl filij si eoꝝ iaz ordinatis parentib⁹ ꝓres acceperūt: aut seruis nō habentibus in domo quas ducant aliunde ducere necessitas fuerit.

I tē ex concilio laodinensi. ¶ De eodem.

Non opz mistros altaris vel clicos q̄slz aut se ꝓtinētes: ⁊ oīno xp̄ianuz aliquā hr̄e secū. C. de epi. ⁊ cle. aut. eō. Lau.

h ¶ Soroes mee. qz socius socij mei socius meus nō est. ff. p so. nā socij. nec vasallus mei vasalli mei vasallus meus est: sicut nec libertus mei liberti liberti me est. ff. de verb. sig. modestinus. nec frater fratris mei. ff. de rinup. generali. H. iter ꝓmignos.

I ¶ Nomnibus

i ¶ Ut certus. ad. ille ad cuꝰ spectat officiū. xvij. q. ij. in decima.

k ¶ Loco. i hoc ca. habes ꝓsumꝫ aliquē ꝓ aliq̄ rōne numeri: loci: tpis: rōne etiā persone et cause xxij. q. viij. occidit. ⁊. xxx. di. scienduz. ⁊. xvij. q. ij. diffinimus.

l ¶ Duo. Arg. q⁹ melius est esse duos q̄ vnuz. vt ij. q. j. illud. et. xij q. ij. nobis. Ar. ff. de admi. tu. l. iij. §. q⁹ in tutoribus. si. ff. ō exerne in plures et adā dū solus fuit non peccauit. vt de pe. disti. ij. utez ambrosius. Ar. J. xxj. q. ij. sicut. vij. q. j. i aptbus. So. horum bzocardo uz est vt referas te ad id de quo agit li cet enum binarꝰ reprobet. xxxij. q. j. nuptie. nō tñ q̄ ad oēm significationē. xxviij. q. j. sepe. j. non q̄ ad oēm locuz in quo ponit. et solue per ca. sepe.

Um oibꝰ

m ¶ Ex familia. Quis enz ferret cōiuges a viris vel patres a filijs sep ari. C. cōia vtriusq̄ iudi. possessionū. arg. ad hoc. xj. q. iij. qm multos. dura em effet talis separatio. ff. de fundo instru. quesitum. §. saltuarium.

n ¶ Etiā anteq̄ ordinarenk. Jdē si post. sed ideo dicit q⁹ forte nō haberet necesse tot psonas recipere iam ordinatus vt filius duceret vroxem in domū patris clerici. sed si ꝓnus ante ordinationē patris iam eam habebat in domo: nō ōbet eam ejicere. nā Turpius ejicitur q̄s non admittitur hospes. extra de ureiuran. quē ad modum.

o On opz. ¶ Et oīno. Uñ si vir accedit ad balneū extranee mulieris ꝓsumꝫ donatiōe ꝓpt nullaz secū habeat mulierem. Socꝰ socij mei nō est meꝰ socius.

Presūptio sumit rōne nūeri/loci tpis ⁊ psone.

Ecclī. iiij. c.

Persona. cōiuctaq̄ scpatio dura ē.

Uersus balnee sūt mkis piculose.

nuptias: ⁊ mulier dote: si cū viro alio habuit balneū C. de repud. l. vj. immo etiā infamis est. qui tenet mulieres custodientes balneatorū vestes. vt. ff. de his q̄ no. infa. athletas.

a Rchidiaconum. ¶ Qui nisi. vt. xxiij. q. iij. de illicita.

b ¶ Privatū. Post trinam cōmonitionem. vt extra. eo. ti. quis piam.

Quidam.

c ¶ Mulierū. i. an cillarum

d ¶ Et venundētur. Et hoc si filios habuerint si autē filios nō habuerint claudūtur monasterio. vt dis. xxxiij. fraternitatis. ne filij pereant ꝓpter eorū absentiā. Item hoc ex audi qñ contrahunt cū eis tanq̄ cuz vxoribus aks nō concedo q⁹ venūdari debeant vel in seruitutē redigi. p ꝓ simplicē fornicationē. arguxx. q. vlt. ca. vlti. ⁊ vt no. xxxij. di. eos. ⁊. xxxiij. distinc. ca. fraternitatis.

Mulierū cum clericis ẑhētū punitō

Eminas.

e ¶ Synodus nicena. que est. §. e. in oibus.

f ¶ Clerici.

g ¶ Cōtinētes. Ut sunt conuersi ⁊ deuoti.

Aliq̄. hoc nō pōt intelligi nisi de laicis ꝓpter litterā precedentē. Sz q̄d si duo clerici dicūt me cōmisisse fornicationē cū aliq̄ tali die. duo laici dicunt me fuisse secuz tota die in alio loco? dico ꝓponēdos laicos: quia stāt ꝓ reo. ⁊ ita patz q⁹ hic q⁹ clericus pōt se purgare qñq̄ cū laicis. vt. xvij q. ij. in decima. vt ubi dixi.

Testes ꝓferēdi sūt q̄ ꝓ reo deponūt.

h ¶ Dreatū. ¶ Ute. cogunk eñ qñq̄ sanctimoniales, ꝓpter defectū rerum operas aliquas facere clericis vel alijs. ⁊ per talē familiaritatē ⁊ rerū defectū cogunk aliquas turpis facere. Scipiū ḡ hic q⁹ si aliq̄ sint paupes q⁹ eꝑs eis ꝓuideat et hoc facit de quarta pauperū. Si obūcias. J. de cōse. di. v. nūq̄ vbi nunq̄ ꝓmittit. Ultimo ubek ne sint otiose: sz faciāt bꝰ pancalatos vel similia. Sz illud intellige q⁹ ecclie possūt facere opas. nō extraneo. luiij di. sti. si seruꝰ. in fi.

Sācti mōtali peribꝰ dz. puta dē epis. Monia les occose esse non debent.

i ¶ Jdue. J. lxxvij. distinc. ca. j.

Eneraliter

k ¶ Hec dist. di uiditur i tres: in quarū ꝓma dr q⁹ eꝑs debet ꝓuidere paupibꝰ ſm posse suū. Sc. illis qui laborare nō pōt. Scda ibi Proposuisti. Tertia ibi Presbyter. Jo. de fā.

diuisio

l ¶ Generaliter. Hic dep ingitur. lxxvij. distic. i qua tractat ad huc magꝰ de ptinētia ministroꝝ. ⁊ addit si qs ministroū fornicationē cōmittit. ⁊ agat pniaz ex di spensatōe pōt remanere in ordinibus. vt. c. vlti. Et referunk hec duo q̄ dñr i hac disti. ad id. Opz episcopū eē sine crimine. et ad id. Oportet episcopū esse monogamū. tamē ꝓmittit in. c. j. qualiter epi pauperibus ⁊ infirmis debeant ꝓuidere.

Ecclia potētinō dz rare/p uidere nō dz.

m ¶ Qui suis. Paup ei q̄ laborare pt si se imiscet elemosyne ipatoris redigit i puitutē. si. C. de mēdi. va. l. j. ij. ij.

Nō pōt. ei qui pt laborare

Ecclia potētinō dz rare/p uidere nō dz.

iij. ꝓs.

iniuste petentē coꝛrexeris: ſm si ei dederis nē.

n ¶ Pūs. ¶ Paupibꝰ. J. di. lxxxvj. c. j. ⁊. ij.

o ¶ Innocētius. qui fuit tertiꝰ a syricio.

Proposuisti. Hec est scda pars dist. in qua dicit q⁹ puniank sacerdotes ⁊ diaconi q̄ nō seruauep

runt sententiam syricij de castitate. Jo. de fan.

a ¶ Diaconij. Ideo nō dicit de subdiaconis: quia nō erat sacer ordo: non tamen poterat contrahere. xxxij. distinc. ii qui.

Filius ābulās sup trā tēstat pīs in cōtinētiam.

b ¶ Filij. Filius eīm est argumentū ambulās sup terrā de incōtinētia patris, xpī testat. viij. di. puluis.

c ¶ Qō sola. Id est a solis cōtinētib⁹. vt. lxxxviij. dist. cū in preterito.

d ¶ Iā inde. i. de hoc articulo.

e ¶ q⁹ in templo. Sufficit ergo scholari ad hoc vt stipendiū cōsequat vt sua vice fuiat eccle sz cū ibi est.

Dies p ānno in uenit.

f ¶ Uicis. Id ē septimane als est dies pro anno. vt. xxxiij. q. ij hocipm.

g ¶ Cū vroze Multo ergo fortius si cū alia.

sufficit ita scripti eē.

h ¶ Scriptuz est. Sufficit ergo ita scriptū eē licet sit duz. ar. xix. di. in memoriā. ff. qui et a q. li. ma. l. pspexit.

Castitas est iter cōiuges. Leui. xx. b.

i ¶ Estote. ar. cōtra. xxxi. di. nicena. nam castitas est cū ppria coniuge.

k ¶ Quo magis. i. ēsto magis.

l ¶ Nec pterit. Preter sabbatū magnuz z diem pcedentē. vt de cōse. di. iij. in sabbato. Uel dic sacrificijs. i. officijs diuinis.

m ¶ Uel baptismatis. Cū necessitas exiget. als baptism⁹ qui fit cū cerei bñdictiōe: z. ix. lectionib⁹ bis i anno tm̄ fit. de cōse. di. iiij. ppzie.

n ¶ Precepit. i. pstasit. vt. xxxij. q. iiij. xpiano. Uel pcepit vroxib⁹ volētib⁹ ptinere. Uel dic pceptū esse cū vir accipit corpus xpi: vt. f. nō exigat: sed reddere tenetur omni tempore.

o ¶ Uxoris. i. nō ideo dicit eū esse virū vroris vni⁹ vt ea vtat tpe syricij in sacerdotio.

Affirmatiua in negatiuam resoluī.

p ¶ Ut pinaneat. Ar. voces affirmatiuas resoluē das in negatiuas. ar. g. di. xxvi. vna tm̄. z. c. vnius.

q ¶ Sed. pter incōtinentiā. i. vt ea mortua cōtineat: z secundā nō ducat. z sic negatiue legitur. i. nō pluriū. arg. extra de testi. licet.

r ¶ Futuram. i. quam timebat.

s ¶ In carne. i. carnaliter viuentes.

t ¶ Sed ea plane. Hic rīdet cōsultationi: z reuertit ad pstitutionē syricij de qua dixerat. Dicit autez Hug. z alij q⁹ syricius bis emisit cōstitutionē. primo illā q̄ erat data ab aplis. s. vt in sacris ordinib⁹ null⁹ cōtraheret: et si pōtraheret deponeret. ff. vt. lxxxiij di. cū in pterito. hec fuit prīo ab aplis statuta: sz qz aboleuerat tre nouata est a syricio. pcedente tē pore referebat q̄stio de talibus de q̄bus Innoc. hic loquit. sed tñ qz q̄dam preten debant ignoran tiam pme pstitutionis syricij: et inde sumpta occasione ali ī ediderit humaniorez mitigando rigorē prie. s. vt ignorātes excusent: vt. J. e. plurimos z hāc formā scribit. s. secūde. Innocētius exuperio: et q⁹ scripsit ex hoc. c. et seq. vbi dī q⁹ quidaz excusant ignorantia pstitutionis Syricij. sed qualiter hoc dicēt in prīa constitutione? Qui daz dicūt q⁹ nondedit de hoc facto nisi semel cōstitutionē renouādo cōstitutionē ap̄lor. z mutando eam cum sua distinctiōe: z pm hoc eadē est cā decisiōis Innocētij: nisi q⁹ Innocētius vtit distinctiōe circa cōstitutionē syricij: z syricius circa cōstitutionem apostolorū. Tertij dicunt q⁹ syricius duas emisit cōstitutiones: sed in nulla renouauit apostolor. cōstitutionē qz ap̄l nihil cōstituerunt de incōtinētia. ar. xxxi. di. q̄m̄. z dicit B. q⁹ quedā pstituit eccl'ia q̄ non fuerunt statuta ab aplis. vt de ptinentia ministror. xxxv. q. j. H. hac itaq; in fi. Qō autē dr. J. lxxxiij. di. cū in pterito. qō. f. apl'i docuerūt: verum est exemplo. xxxi. dist. omnino. nō pstitutione. sed de hoc dixi. xxviij. distic. diaconi. Prima ergo cōstitutio syricij fuit de cōtinentia: vt quicūq; vellet pmoueri ad sacros ordines faceret hoc nō tm̄ pmissa: sed etiam pceeunte cōtinētia. hoc innui videt. lxxvij. di. quicūq; sz qz illa nō seruabat a quibusdā ptendentib⁹ ignorātiā: ideo aliā

Clericis ptinentiaz q̄s pmo iu dixit.

corit. vij. a

Titū. j. b.

Rom. viij.

Apl'i de icōtinētia nichil cōstituerūt sz solo exēplo illā docuerūt.

fecit cū distinctiōe J. e. plurimos. nec fecit prīmā nisi in pmouēdis. pmotos eīm nō posset astringere sine suo velle: sicut nec posset papa pstituere de acolitis tam pmotis ne contraherent. arg. xxxvi. q. i. integritas. q̄ō faliuz est cū habeat plenitudinē potestat. s. ij. q. vj. decreto.

nec legib⁹ astringitur. vt. ff. de legi. z consti. princeps. et. C. eo. digna vox. Bar. nec in primo vt in secūdo ca. habes q⁹ syricij aliquā constitutionē fecerit: sed in uehit in scō ca. cōtra incōtinentes: de quib⁹ cōsultus fuerat distinguēdo: imo potius dispensādo. q̄ō ptz ex verbo monita i pcipio. c. z p verbum admonitionē. in fi. et dicēmeaunt nō cōstituēdo: sed ignoscendo z dispensādo. vt. J. e. pbr. a ¶ Et diuersa. i. diuisa et dimēbris. nam recipit diuisionez. i. distinctionē. z hic de secunda. b ¶ Pronuncias. Pro maiori parte.

c ¶ Non pbatur. ex hoc videtur q⁹ q̄ dicit excusationē ad se nō pertinere q⁹ hoc nō tenet. pbare: sz potius aduersarius tenet probare q⁹ peruenerit ad euz: cū talis negatiua nō possit pbari. vt extra de elec. bone. Sed non est verū: qz credendū est vbo nūcij donec cōtrariū pbetur: vt no. iij. q. iij. H. item in criminali. H. item teites qs. sic g exponio. pbat pertinere. i. pbat nō pertinere. cū eīm cōstitutio sit publice promulgata q̄libet ea tenetur scire. vt xxvi. di. q⁹ dicitis. z pm leges tenet eam quilibet scire vsq; ad duos mēses. vt in aut. vt fac. no. pstn. H. j. col. vj. pm canones vsq; ad sex mēses. vt. xvij. di. decernimus. qz g̃ pstumebat pertinere ad istos: tenebat ipī probare ignorātia: z hoc est generale q⁹ ppter presumptionē cogit pbare aliquis ignorātia vt hic. z ex de elec. unnotuit. z. j. q. j. si qui a symoniacis. z. C. de pen. li. tu. l. penul. als qui dicat aliquez scīuisse hoc tenet

Probare tenetur qui dicit se nō citatum.

Constitutio publicepmigata intra q̄ tpus ignat.

Ignorātia, probare cogit.

probare: vt. iij. q. ix. iudicas. z. ff. de admi. tuto. l. ij. ppt p̄ hoc autē. q̄d eīm peccat qui pscientis legis inscius p̄ceptū sanā sequit obseruantiā: vt. C. de testa. iubemus. in uem. fine. Sz qualiter. pbat se aliquis ignorasse? dico suo Jgno sacramento. vt. xxxiij. q. ij. in luctū. extra de sentē. ex rantia cōmu. si vero. vt quō pno. iij. q. v. quis batur, quis. in fi. Joh. Ut etiā alio modo si potest se pbare fuisse in alio loco: et forte si presumptio ē contra eū nō credere iuramēto suo. B. Sed q̄d si collegiū vel aliquis cōuētus. Colleq̄d iu giū nō dicat se ignorasse: nūquid tunc oīs iurabunt? dico q⁹ sufficit si eps cum maioribus de capitulo iurat. vt. ff. de cōdi. z demon. municipib⁹. Alij dicūt q⁹ eoipso p batur ignorantia: q⁹ non pbatur scīētia: vt. C. qui mili. nō pos. sup seruis. li. xij.

d ¶ Ignorantib⁹. decretū nō ligat ignorātes gat. ff. de bere. ab or. fa. l. vl. ff. locati. l. si ignorans.

e ¶ Negabit. Arg. neminē licet augmēto i hoc quo delecti sūt cēduxerint officio pseuerent: si tamē post hoc ptinētes se studuerint exhibere. hi vero qui illiciti priuilegij excusationeuentur: et sibi asserūt: veteri hoc lege ocessū nouerit se ab oi eccl'a stico honore (quo idigneuisti sunt) aplice sedis auctorita

Leui. xxv. b.

Decretū nō ligat ignorātes gat. ff. de bere. ab or. fa. l. vl. ff. locati. l. si ignorans.

Negabit. Arg. neminē licet augmēto i hoc quo delecti sūt cēduxerint officio pseuerent: si tamē post hoc ptinētes se studuerint exhibere. hi vero qui illiciti priuilegij excusationeuentur: et sibi asserūt: veteri hoc lege ocessū nouerit se ab oi eccl'a stico honore (quo idigneuisti sunt) aplice sedis auctorita

Ignorantia turf facit.

Cōsuetudo ānīq nō excusat. dare decimas: qz p̄decessores sui nō dederūt: rñsvit volūt p̄ uilegijs suoz antiq̄z. extra de decimis. c. ij. z ca. ḡuis. Itē arg. extra illos qui p̄ sui iuris tuitione ꝓsuetudines antiquas allegāt: vt. xxxij. questiōe. iij. nemo. et. j. q. iij. ca. vlti.

a ¶ Cauere.

Presumit ex p̄ntib⁹ circa futura Argu. ex p̄sentibus futura p̄sumi. ar. dis. l. si q̄s diaconus. di. lj. preterea.

b ¶ Ut abscindāt. Sic. xvj. q. j. in canonibus.

Formicatiōis cā hodie nemo est depone⁊dus. ¶ Resbyter. Hec est tertia pars huius distinc. in q̄ querit q̄liter penitētia imponatur sacerdoti lapso i fornicatiōez: ita q̄ possit postea celebrare. z respōdetur q̄. r. annis debz penitē. Jo. de f.

c ¶ Presbyter. Hoc itelligūt q̄dam de dispensatiōe. alij de iure: qz ēpus post pactā penitētiā tenet dispēsare ar. l. di. dño sctō. z c. vt p̄stituere⁊tur. vnde dicūt hodie p̄o fornicatione neminē deponendū: nisi in ea p̄duret. et iō qz hodie frag̃liora sunt coꝛpora nr̄a p̄ oliz erāt. r. xxxiij. dist. fraternitatis. li cet. eadē ratiōe debes dicere de quolibet crimie vt. j. c. c. versiculo. eadem q̄z. et nota. ē. pri. dis. ca. maximian⁹.

iij. ꝑs.

Cōciliū Japlim dispensat.

d ¶ Apostoloꝛuz. hic concilium dispēsat ꝓ tra aplm in penis. vt. ē. di. pri. ꝓbyter. sic. ē. xxxiij. di. cognoscam⁹. z. c. lector.

e ¶ Auctoritatem. hāc non habemus in coꝛpoꝛe canonum beati Siluestri.

Sacerdotis fornicaꝛij penitētia. Jeiunantes i vesꝑa

f ¶ Decem'annis. Alibi dicit q̄ sacerdoti p̄ fornicatione imponit pena. xij. annoz: z epō. xv. xxx. q. j. si sacerdos. z ca. nō debet. alibi. vij. vt. xxxij. q. ij. hoc ipsū. Sz varietas delicti iducit varietatē pene. s. cū fornicatio est simplex vl̄ incestuosa: poterit sacerdos mitigare penā p̄o q̄litate criminis z qualitate p̄sone.

g ¶ Jn vesperam. Nam ea hoꝛa debēt comedere ieiunantes. de consecra. distinc. j. solent.

te delectos: nec vnquā posse venerāda tractare misteria a q̄b⁹ seipi dū obsenis cupiditatib⁹ inhiāt p̄uauerūt. Et q̄ exēpla p̄ntia cauere⁸ nos p̄monēt i futuꝝ. si q̄libz eps pb̄r aut diacon⁹ (q̄d nō optam⁹) fuerit talis inuēt⁹ iam nūc sibi oēm p̄ nos ilā gentie aditu intelligat obseratū: quia ferro necesse est vt abscindantur vulnera q̄ fomētoꝛ nō sentiūt medici nā. Q. ui aūt ꝑpt̄ pctā ubēt deponi post ꝓdignā pniam i suo ordine poterunt repari.

Unde in gangrēsi cōcilio. legit. ¶ Que penitentia sit iponēda sacerdoti: q̄ de fornicatione conuictus fuerit.

Presbyt⁸ si fornicatiō nē fecerit: quāḡz secū dū canones apl̄oꝛ⁹ debeat deponi: tamē iuxta auctoritatē⁸ bti siluestri: si i vicio nō p̄durauerit: si sua spōte confessus adiecit vt resurgat. r. ānis⁸ i hūc modū peniteat: tribus q̄dē mēsib⁹ a ceteris remot⁹ pane z aqua a vesꝑe in vesperā⁸ vtak: tantū autē dieb⁹ dñicis: z p̄cipuis festꝝ modico vino z pisciculis atq̄z leguminib⁹ recreet sine carne z sagimie⁸. ouis: z caseo vtatur: sacco idut⁹ humi adhereat. die ac nocte misereat: vel ꝓmissum auctoꝛita te officij sui nō impugnauerit: ab officio suspendatur⁸.

Item Augustinus.

¶ Marie eccleſiaz ledit qui sub noie ſcrtitatis delinquit.

Nemo quippe nocet i ecclesia dei amplius q̄z qui puerse agens nomen vel ordinem sanctitatis z sacerdotis habz. delinquentē nāq̄z hunc redarguere⁸ nullus p̄sumit: z in exēplū culpa vehemēter extēdit⁴ q̄n p̄ reuerētia ordinis peccatoꝛ honoraf. Eps itaq̄z qui talū crimia non coꝛrigit⁸: magis dicēdus ē canis ipudic⁹ q̄z eps. Item Innocētius.

¶ Qui nō resistit erroꝛibus cū ꝓsentit

Error cui nō (ꝓsentit resistitur: approbat. z veritas cū minime defensatur oppr̄imitur. negligere quippe cū possis¹ perturbare puerſos. nihil est aliud q̄z fouere. Neq̄z caret scrupulo societatis⁸ occulte q̄ manifesto facinoꝛi desinit obuiare. Item Pius papa.

¶ Nō ꝓdest suo erroꝛe non pollui qui alieno consentit.

Quid enim ꝓdest illi suo erroꝛe nō polluꝝ: qui⁹ consensuz⁹ pstat erranti: Item Gregoꝛi⁹. ¶ Qui nō occurrit: consentit erranti.

Distinctio.lxxxiij.

s ¶ Redimere. Ar. ea q̄ facere tenemur alia ēus lētia facēdo posse recōpensari: z ita mutatiōne penaꝝ nō narum posse fieri. ar. xxxvj. q. j. de raptoꝝ⁹. dist. xlj. non cogatur. contra. j. q. j. nullus epōs. ij.

penaꝝ mutatio ē p̄missa.

b ¶ Sextā ferią. Ergo quartā possz redimere: q̄ si opus ē redimere⁸ poterit. Finitis autē. vij. annis: deide vsq̄z ad finē decimi anni sextā ferią⁹ (nulla iteruenīte redēptiōe) obseruet in pane z aqua. Eadē⁸ quoq̄z penitentia erit sacerdoti de oībus alijs peccatis z criminibus: que in depositionē euz inducunt: neq̄z hoc cuilibet onerosum videatur: si sacerdos post lapsuz digne (vt supradictū est) penitēs ad pristinos redeat honoꝛes.

Distinctio.lxxxiij.

Prouidēdū⁹ quoq̄z est nets qui ad ordinandū eli gitur: et si a ꝓpꝛio vicio videat alienus: consentiendo alienis: colquinet: vt symmach⁹ papa ait. Nō est grādis differētia an letū iferas⁸ vel admittas. mortē eni languētibus probatur infligere: qui hanc cū possit nō excludit. Unc Gre. vij. ait. ¶ Suspēdatur epus ab officio clericoꝝ suoꝝ fornicationi ꝓsentiens.

Si quis epūs fornicationem p̄sbyteroꝝ: diaconoꝝ: vel crimē incest⁹ in sua parrochia p̄cio⁶ vel p̄cib⁹ interueniēte cōsenserit: vel ꝓmissum auctoꝛita te officij sui nō impugnauerit: ab officio suspendatur⁸.

Item Augustinus.

¶ Marie eccleſiaz ledit qui sub noie ſcrtitatis delinquit.

Nemo quippe nocet i ecclesia dei amplius q̄z qui puerse agens nomen vel ordinem sanctitatis z sacerdotis habz. delinquentē nāq̄z hunc redarguere⁸ nullus p̄sumit: z in exēplū culpa vehemēter extēdit⁴ q̄n p̄ reuerētia ordinis peccatoꝛ honoraf. Eps itaq̄z qui talū crimia non coꝛrigit⁸: magis dicēdus ē canis ipudic⁹ q̄z eps. Item Innocētius.

¶ Qui nō resistit erroꝛibus

Error cui nō (ꝓsentit resistitur: approbat. z veritas cū minime defensatur oppr̄imitur. negligere quippe cū possis¹ perturbare puerſos. nihil est aliud q̄z fouere. Neq̄z caret scrupulo societatis⁸ occulte q̄ manifesto facinoꝛi desinit obuiare. Item Pius papa.

¶ Nō ꝓdest suo erroꝛe non pollui qui alieno consentit.

Quid enim ꝓdest illi suo erroꝛe nō polluꝝ: qui⁹ consensuz⁹ pstat erranti: Item Gregoꝛi⁹. ¶ Qui nō occurrit: consentit erranti.

Presbyt⁸ si fornicatiō nē fecerit: quāḡz secū dū canones apl̄oꝛ⁹ debeat deponi: tamē iuxta auctoritatē⁸ bti siluestri: si i vicio nō p̄durauerit: si sua spōte confessus adiecit vt resurgat. r. ānis⁸ i hūc modū penitēat: tribus q̄dē mēsib⁹ a ceteris remot⁹ pane z aqua a vesꝑe in vesperā⁸ vtak: tantū autē dieb⁹ dñicis: z p̄cipuis festꝝ modico vino z pisciculis atq̄z leguminib⁹ recreet sine carne z sagimie⁸. ouis: z caseo vtatur: sacco idut⁹ humi adhereat. die ac nocte misereat: vel ꝓmissum auctoꝛita te officij sui nō impugnauerit: ab officio suspendatur⁸.

Item Augustinus.

¶ Marie eccleſiaz ledit qui sub noie ſcrtitatis delinquit.

Nemo quippe nocet i ecclesia dei amplius q̄z qui puerse agens nomen vel ordinem sanctitatis z sacerdotis habz. delinquentē nāq̄z hunc redarguere⁸ nullus p̄sumit: z in exēplū culpa vehemēter extēdit⁴ q̄n p̄ reuerētia ordinis peccatoꝛ honoraf. Eps itaq̄z qui talū crimia non coꝛrigit⁸: magis dicēdus ē canis ipudic⁹ q̄z eps. Item Innocētius.

¶ Qui nō resistit erroꝛibus

Error cui nō (ꝓsentit resistitur: approbat. z veritas cū minime defensatur oppr̄imitur. negligere quippe cū possis¹ perturbare puerſos. nihil est aliud q̄z fouere. Neq̄z caret scrupulo societatis⁸ occulte q̄ manifesto facinoꝛi desinit obuiare. Item Pius papa.

¶ Nō ꝓdest suo erroꝛe non pollui qui alieno consentit.

Quid enim ꝓdest illi suo erroꝛe nō polluꝝ: qui⁹ consensuz⁹ pstat erranti: Item Gregoꝛi⁹. ¶ Qui nō occurrit: consentit erranti.

Presumit ex p̄ntib⁹ circa futura Argu. ex p̄sentibus futura p̄sumi. ar. dis. l. si q̄s diaconus. di. lj. preterea.

b ¶ Ut abscindāt. Sic. xvj. q. j. in canonibus.

Formicatiōis cā hodie nemo est deponē⁊dus. ¶ Resbyter. Hec est tertia pars huius distinc. in q̄ querit q̄liter penitētia imponatur sacerdoti lapso i fornicatiōez: ita q̄ possit postea celebrare. z respōdetur q̄. r. annis debz penitē. Jo. de f.

c ¶ Presbyter. Hoc itelligūt q̄dam de dispensatiōe. alij de iure: qz ēpus post pactā penitētiā tenet dispēsare ar. l. di. dño sctō. z c. vt p̄stituere⁊tur. vnde dicūt hodie p̄o fornicatione neminē deponendū: nisi in ea p̄duret. et iō qz hodie frag̃liora sunt coꝛpora nr̄a p̄ oliz erāt. r. xxxiij. dist. fraternitatis. li cet. eadē ratiōe debes dicere de quolibet crimie vt. j. c. c. versiculo. eadem q̄z. et nota. ē. pri. dis. ca. maximian⁹.

iij. ꝑs.

Cōciliū Japlim dispensat.

d ¶ Apostoloꝛuz. hic concilium dispēsat ꝓ tra aplm in penis. vt. ē. di. pri. ꝓbyter. sic. ē. xxxiij. di. cognoscam⁹. z. c. lector.

e ¶ Auctoritatem. hāc non habemus in coꝛpoꝛe canonum beati Siluestri.

Sacerdotis fornicaꝛij penitētia. Jeiunantes i vesꝑa

f ¶ Decem'annis. Alibi dicit q̄ sacerdoti p̄ fornicatione imponit pena. xij. annoz: z epō. xv. xxx. q. j. si sacerdos. z ca. nō debet. alibi. vij. vt. xxxij. q. ij. hoc ipsū. Sz varietas delicti iducit varietatē pene. s. cū fornicatio est simplex vl̄ incestuosa: poterit sacerdos mitigare penā p̄o q̄litate criminis z qualitate p̄sone.

g ¶ Jn vesperam. Nam ea hoꝛa debēt comedere ieiunantes. de consecra. distinc. j. solent.

h ¶ Et sagimine. Ar. q̄ licet comedere de sagimie comedere. illis dieb⁹ q̄b⁹ ouia z caseū lz comedere. iij. di. denuq̄z debēt. contra. Sed expone publice. id est soleniter.

Ouia et caseꝝ

i ¶ Penitere. ē. di. pri. si q̄s epūs j. z. xxvij. di. pb̄r. eadē p̄rāt sanguini.

k ¶ Jn choꝛo. Ut ministret.

l ¶ Uocē. quā nō habemus in hoc coꝛpoꝛe.

m ¶ Tres legitimas ferias. sez. ij. z. iij. et. vj. feriā. vt. j. e. innuitur. de consē. di stinc. iij. ieiunia. z. xxij. q. v. ca. j.

n ¶ Expleto. ergo recōciliandus est quis p̄ acta parte penitētie. z si tota finita nō sit. vt. xxj. q. ij. de viro extra de fur. ex litteris.

o ¶ Denariū. Et ita p̄t dare denarium p̄ ieiunio q̄s spūale est: nec tamē symoniā committit: q̄ cū deo itelligit ihere. Sicut nec lex iulia de ambitu: locū habet in roma na ciuitate. imo spirituale dat hic tantū sciliz elemosina p̄ spirituali. bñ facit ad hoc: q̄ sicut ere pctoꝛ iste se vendidit: vt. xv. q. j. nō est q̄ cuiq̄. ita z pecunia sua ser edimat. de peni. distinc. j. medicina. Et ē argu. p̄ ꝓmutatiōe pene. xxxvj. q. j. de raptoꝝ⁹

Simoniā nō ꝓmittit q̄ cū deo ihit.

Nunq̄d autem potest hic ieiunare p̄ aliū: q̄ videt: q̄ denariū p̄t dare vt se redimat a ieiunio. g̃ multo fortius p̄ alteri⁹ ieiuniū p̄t liberari. Itē q̄ ieiuniū viui liberat mortuū. vt. xxij. di. alc. de pe. di. vj. c. j. q̄ ꝓcedo. z debet iste denari⁹ esse talis q̄ nō euincat ab eo: alis nō cōtingeret liberatiōnē. z. C. de sen. z inter. libera. ff. de lega. iij. qui ꝓcubinā. ℌ. si heres. q̄ nō intelligit datū q̄d euinci p̄t. vt ibi oꝛ. ar. xxij. q. v. imolās. Sz nūq̄d penitēs sua auctoꝛitate p̄t hāc ꝓmutationē facē: dicūt q̄dā q̄ sic. q̄d nō ꝓcedo in pnia ipositꝛa ab hoie vt ex de vo. z vo. redēp. ex multa. in fi. Johānes. sz certe q̄d h̄ d̄f de denario auctoꝛitate hui⁹ canonis facere p̄t penitēs. nec decre. illa in aliquo ꝓdicit. B.

ieiunari p̄t q̄ aliuz

Pnia ipositꝛa auctoꝛitate ꝓpria mutari nō p̄t

Diuisio

Quouidēdū. hec distin. diuidit i duas ptes: in quarum ꝑma punit negligentes p̄la tos: et q̄ gaudēt adulationib⁹. et hoc ꝓbat p. vij. auctoꝛes. sc̄o. ibi. q̄dq̄. Jo. de fan.

d ¶ Prouidēdū. Jn duab⁹ suꝑioꝛib⁹ distinctauit magr̄ q̄ ordinand⁹ debz eē sine crimie ꝓpꝛio. Jn hac distin. onēdit q̄ non debz alienus crimiꝝ nibus ꝓsentire.

e ¶ Jnferas. si. est. j. lxxxvj. distinc. pasce. z ex ō sen. excō. quāte. z ptz h̄ q̄ medicus gratis tenet curare pauperē infirmū: q̄ plō debet valere apud cū vita illius q̄z ꝓpria pecunia. vt. lxxxvj. di. non satis. Sz q̄d si infirm⁹ diuites est et nichil vult dare medico: munq̄d gratz tenet eum iuuare? Uf q̄ nō: cuz nemo de suo cogat facē bñficiū vt. x. q. ij. precarie. cū etiā medic⁹ licite p̄t recipe mercedē. vt. xiij. q. v. nō sane. Dico q̄ tenet eū curare suis ipensis. z si qualuerit repetat expensas: q̄ vtiliꝛ gessit negociū eiō. vt. ff. de nego. gest. pōponius. etiā si moriat eger p̄t petere ipensas: q̄ sufficit si vtiliter cepit gerere lz euent⁹ nō sit secut⁹. vt. ff. eo. ti. sed an vltro. nec p̄t ei obiici q̄ eā pietatis fecerit sumpt⁹ illos: nisi eēt p̄pinqu⁹ infirmo. vt. C. eo. alimenta. Sz q̄d si infirm⁹ p̄hibet ne aliq̄ medicine fiāt: z tūc dicūt q̄dā q̄ medicus nullā hz actionē. vt. C. de nego. ge. l. vlt. Sz dico q̄ eū inuitū possz curare: sicut iuitū possū extrahere de domo ruitura. xxij. q. iij. ipa pietas. Jnuito

f ¶ Cōsensū. de triplici ꝓsensu dī. xij. q. j. notū. i fi.

Q'Onsentire
a ¶ Corrigi J.xj.q.iij.q cõsen tit.J.xxij.q.iij.oñ dit.7.xxij.q.iij.q aliorum.
b ¶ Nõ occurrit. Si.ff.de iure patro. adigere. ff.de noxa.li seruus.in fine.ff.de his qui no. infa. q̃d ergo.H.j.
Q Jchil illo,
c .i. laicor q̃ q̃nq̃ dicũtur oues.vt ij.q.vij.oues.
d ¶ Placere. Sic.xxj.q.j.ca.j. si.ex de cle.cõiu. c.diuersis.si.ff.ꝺ ope.lib.duor.
e ¶ Labior.i. ꝓdicãdi: vel etiã redarguendi.
f ¶ Obligata. Si.J.viij.q.ij. ca. vlt.et.c.dilectissimi.
g ¶ Negligentia.ꝺ. xxxviij. di. ignorantia.
¶ Quãꝫ.
scꝺa pars huꝰ di.in q̃ dicit q̃ iz mali sacerdotes sint culpandi: tñ non despiciendi Jo.de san.
S Ollicitum.
diuisio ¶ Hec dis. diuiditur in.iij. ptes. in quar ꝓma reprehẽdit de fides episcopos et hoc ꝓ duo. ca. scꝺa ibi. Qꝺ aũt Tertia ibi. Sil'r Quarta ibi.presbyterorũ. Jo.de san.
h ¶ Sollicitũ Tria ca. aplice regle.H. breuiter tãgit q̃ epũs dz esse prudẽs/ cõtinẽs/monogamus.
i ¶ Eruenit. ¶ Paupes. Quor curã nõ p se: ꝫ per archipbũ vel archidiaconũ gerere dz.vt J.lxxxviij.di.epũs gubernationem.
k ¶ Cõsilia. Uñ Augu. dicit q̃ a puero nõdũ anni

Q Onsentire videt erãti q̃ ad resecãda q̃ corrigi debẽt nõ occurrit. Sicut aũt q̃s alioꝝ vicia pare nõ dz: ita nec malorum laudib⁹ delectari. Uñ anacletus pa. cũctis fidelibus.

¶ Quis rum⁹ est epũs qui malorum laudibus gloriatur.

Q Jchil illo pastore mi
ferius q̃ gliaꝭ lupor[c] laudib⁹ q̃b⁹ si placere voluerit atq; ab his amari elegerit: erit hic ouib⁹ magna pnicies. Null⁹ igit̃ pastor placere[d] lupis 7 gregib⁹ ouiũ põt. pdit ei mẽoriã labior[e] mẽs frenis obligata[f] carcerib⁹. Sicut aũt artiũ i suo q̃z opẽ uenit̃ mater instãtia: ita no uerca eruditiõis ẽ negligentia[g]. Quãꝫ sacerdotẽ tã a suis q̃s ab alienis criminib⁹ oportz esse imunẽ. tñ si alior sũ sese habuerit: nõ ideo verba sue ꝓdicatiõis dñi ꝓtẽni. Sicut ei ait Hiero. vt lixiniũ p cinerẽ hũidũ fluẽs lauat 7 nõ lauat: ita bona doctrina p malũ doctorẽ alias credẽtiũ lauat a sordib⁹ peccator. ¶ Distinctio.lxxxiiij.

S Ollicitũ hz et vigilantẽ oportet esse episcopũ circa defensionẽ paupeꝝ: releuationẽ oppssor tuitionẽ monasterior. qꝺ si facere neglexerit aspere ẽ corrigẽdus Unde grego. Anthemio subdiacono campanie. ¶ Corripiat epũs qui circa officiũ suũ negligens extiterit.

P Eruenit ad nos frẽm 7 coepm nr̃m Paschasiũ ita desidẽ et negligẽtem i cũctis existere: vt i nullo q̃ est epũs cogŝcat: adeo vt neq; ecclia ipsi⁹: neq; monasteria siue filij eccle: vel oppssi vel paupes[i] ei⁹ erga se dilectiõis studiũ sentiãt: nec ali quã supplicãtib⁹ sibi in q̃b⁹ iustũ est opẽ defensionis ac cõmodet. 7 qꝺ est grauꝰ dici: psilia[k] sapientũ[l] 7 recta suadentiũ nulla rõe patiaꝭ suscipere: vt qꝺ p se neq; attẽdere: ab altero[m] saltẽ possit[n] addiscere. qꝺ si ita ẽ nõ sine tua culpa esse cognoscas q̃ eũ obiurgare atq; coercere (vt dignũ ẽ) distuliste[o]. Volum⁹ itaq; eũ corã alijs sacerdotib⁹[p] 7 qbusdã de filijs suis nobilib⁹ 7 testari p hac re debeas 7 hortari. Si ꝩo (qꝺ nõ credim⁹) post hãc adhortationẽ vestrã: solito adhuc more negligẽs eẽ tẽtauerit ad nos est oibus modis trãsmittendus: vt hic posit⁹ discere[q] possit qd vel qualiter ꝺm dei timorẽ agere cõueniat sacerdotem.

I dẽ ad eũdem. ¶ De eodẽ

N Unciatũ est nobis cãpanie epos ita negligentes existere: 7 imemores honoris sui: vt neq; erga ecclesias: neq; filios paterne vigilãtie curã exhibeãt: vel monasterior. sollicitudinẽ gerant: seu in oppssor. siue paupũ se tuitionẽ ipendãt. Jdeoq; hac tibi auctẽ ꝓcipim⁹: vt eis ad te ꝓuocatis ex nr̃o illos mandato districte ꝓmoneas: q̃tenꝰ ita in his q̃ eos iuste ꝺm deũ agere conuenit vigilantes[r] existant: vt nullum nos de his denuo murmur exasperet. Si quez vero eorũ post hec negligẽtez esse cognoueris: ad nos eũ sine aliqua[s] excusatione trãsmitte: vt q̃ sit gue nolle

culo parat⁹ est edoceri. vt.xxiij q. iij. si hẽs. al's stult⁹ esse ꝓuicit vt.xxij.di.de cõstãtinopolitane Qui ei bono ꝓsilio nõ acquiescit amittere debz dignitatẽ: exẽplo Roboã q̃ seniorib⁹ nõ credidit vij.q.j.ônia. vel ad instar vxoris loth q̃ puersa est in statuã salis. 7 dicit lex q̃ ea firmitate nituntꝰ q̃ ꝓsilio gerunt. C. de rep.l.iij.cũ ẽt cõsilio clericorũ ꝺbeat epũs disponere de reb⁹ ecclesie. ex de his que fi. a pla. sine cõ. capi. nouit. 7 iste non excusat q̃n potuit scire: sz noluit. xxxviij di. q̃ ea. nec iudicii licet deuiare a rãsis prudentũ. isti. de mu. na. Grãsa. et dicit lex q̃ nõ ꝓdest alicui ignorãtia q̃n potuit scire p se vel p aliuz. ff. de bo. pos. in bonoꝝ. ff. de iu. 7 fac. igno. regula.
l ¶ Sapiẽtũ. j.q.j. estote.
m ¶ Ab altero. ꝺ. dis. xxxviij. ca. vlti.
n ¶ Possit. nã oñe artificiũ ẽ. ff. de lega. iij. seruus legatis. H. ornatricibus.
o ¶ Distulisti hoc ideo q̃ iste erat legatus istius, puincie.
p ¶ Sacerdotibus. id est episcopis.
q ¶ Discere. xv.q.v.c.j.
r ¶ Unciatũ. ¶ Ugilãtes. Nã vigilãti b⁹ius ciuile scriptũ est. ff. de his

Doctrina ẽ ab oib⁹ ac cipienda. Cõsilio bono ẽ acquiescẽdũ

Ignorãtia ñ excusat illũ q̃ scire potuit p se vel p aliũ.

Vigilãtib⁹ ura scripta sũt

que in frau. credi. pupillus.
s ¶ Aliqua excusatiõe. Arg. in hoc casu nõ licẽ ap

pellare. argu. J.xxvij.q.j. si custos. 7 c. si homo. argu. extra de appel. cum sit romana. 7 c. reprehensibilis dic insufficienti ne sit contra extra de offi. deleg. ca. ex parte.

ꝑa sapiẽtẽ facit.

a ¶ In se. Ut si stultus sit in culpa: sapiẽs sit in pena. vt.xxxviij. distin. qui ea. et.xxvij.q.j. si custos. 7 c. si homo.

ij. ps.

¶ Quod autem hec est secunda pars huꝰ distinctionis qua ꝓbat duab⁹ auctoritatib⁹ q̃ diaconi/ pbri 7 subdiaconi debent esse casti. Jo. de san.

Q Um in ꝑte rito. Hec duo. c. intelligit P. et B. de matrimonio nõ cõtrahẽdo in trib⁹ sacris ordinib⁹ et in ecclesia orientali. ¶ In ꝓmo concilio cartha gineñ. cõstitutũ fuit vt epi/ presbyteri/ diaconi/ 7 subdiaconi abstinerent a matrimonio ꝓtrahendo: sicut a tẽpore apostolorum fuit obseruatũ. Postea secundo fuit congregatũ concilium ab ipsis episcopis: et forte alij plures etiã ꝓdictaz cõstitutionẽ cõfirmauerũt 7 approbauerunt.
b ¶ Cũm ꝑterito. s. in ꝓmo cõcilio Carthaginensi. hoc ca. et seqns intelligit P. de matrimonio contrahendo: quod scilicet non licet presbyteris/ vel diaconibus.

ij. ps.

Q Um de quorundam[e] clericorum: q̃ uis ergavxores[f] proprias incõtinẽtia referretur: placuit episcopos presbyteros 7 diaconos[g] secundum priora statuta etiam abvxoribus continere. quod nisi fecerit ab ecclesiastico remoueantur[h] officio. ceteros autẽ clericos ad hoc non cogi: sed secũdũ vniuscuiusq; ecclesie cõsuetudinem[i] obseruari debere.

¶ Contra martinus papa. Si lector viduã duxerit vt supra legitur: Sed illud vbi necessitas: hic vbi nulla necessitas vrget. Similr q̃ monogamus episcopus esse iubetur: etiam ad reliquos ordines ecclesiasticos deriuari oportet

U nde syrici⁹ papa scribit Jmerio terraconeñ. episcopo. ¶ Laica sit rãtũ cõmunione ꝓtẽtus clericꝰ viduaz ducens: aut secundã vxorẽ.

Q Uisquis clericus[k] aut viduam[l] vel secundaz duxerit[m] vxorem oñi ecclesiastice dignitatis priuilegio mox denudetur: laica sibi tantũ communione concessa. quã[n] ita demũ poterit

ij. ps.

stodiatur qui altario deseruiunt. Item ex cõcilio cartha. vj. ¶ De eodem

Q Um de quorundam[e] clericorum: q̃ uis ergavxores[f] proprias incõtinẽtia referretur: placuit episcopos presbyteros 7 diaconos[g] secundum priora statuta etiam abvxoribus continere. quod nisi fecerit ab ecclesiastico remoueantur[h] officio. ceteros autẽ clericos ad hoc non cogi: sed secũdũ vniuscuiusq; ecclesie cõsuetudinem[i] obseruari debere.

¶ Contra martinus papa. Si lector viduã duxerit vt supra legitur: Sed illud vbi necessitas: hic vbi nulla necessitas vrget. Similr q̃ monogamus episcopus esse iubetur: etiam ad reliquos ordines ecclesiasticos deriuari oportet

U nde syrici⁹ papa scribit Jmerio terraconeñ. episcopo. ¶ Laica sit rãtũ cõmunione ꝓtẽtus clericꝰ viduaz ducens: aut secundã vxorẽ.

Q Uisquis clericus[k] aut viduam[l] vel secundaz duxerit[m] vxorem oñi ecclesiastice dignitatis priuilegio mox denudetur: laica sibi tantũ communione concessa. quã[n] ita demũ poterit

¶ Qui sacramẽtis diuinis inseruiunt continentiam in omnibus seruent.

Q Um in ꝑterito[b] concilio de ꝓtinẽtie 7 castitat̃ moderamine tractaretur: isti tres gradus ꝓscriptione quadaz castitati per ꝓsecrationẽ ãneri sunt. Episcopos inq̃: pbr̃os: 7 diaconos: ita placuit vt condecet sactos ãtistites: ac dei sacerdotes necnõ leuitas: vl' qui sacramẽtis diuinis inseruiunt[c] cõtinẽtes esse in oibus: quo possint simplr q̃ a dño postulant ipetrare: vt quod apli docuerunt exẽplo: 7 ipsa seruauit antiquitas[d]: nos q̃q; custodiam⁹. Ab vniuersis epis est dictũ/ oibus placet vt epi: pbri: 7 diaconi 7 q̃ sacramẽta cõtractant pudicitie custodes etiã abvxoribus abstineant. Ab omnib⁹ dictũ est placet: vt in oibus: 7 ab omnibus pudicitia cu-

ber auit. hoc vez erat tpe syricij q̃ ꝓcessit inocẽtiũ q̃ edidit illo. xvij. q. iij. si qs suadẽte. Sz q̃d hodie: P. dicit q̃ icidit: q: iste coronã tenet portare. ex devi. et ho. cle. cleric⁹. Tu dic q̃ vbi ꝛcerit cũ corrupta vel viduata ꝓuat oi ꝓuilegio. put hoc. c. dicit. Si vo cũ ꝛgine: tũc est in ei⁹ optõe an velit retinere ꝓuilegiũ an nõ. si vult retinẽ portabit coronã 7 viuet clericaliter Si nõ: exuit oi dignitate 7 honore clericali: licz q̃dã ꝛdicãt. Jo. hoc hodie corrigit p decr. ex de cleri. con tu. iohannes. B. Itẽ ꝓtz hic q̃ ꝓuilegiũ ꝓdit p actũ cõtrariũ. vt ex. de cõsti. cũ accessissent. 7 c. cũ. D.

Cleric⁹ Thes cũ corrupta ꝓdit oẽ ꝓuilegium clericale.

n ¶ Quam. s. cõmunionem.

Incorporalia dñr quis dossideri.

a ¶ Possidere. Arg. incorporalia possideri. de hoc dict. h. q. vij. null⁹. & scietia possidet: vt. xxvj. q. j. reuertimini. imo lex dicit plane q̄ ius possidet. ff. cōta p. l. ij. extra de cau. pos. cū eccha. & ita facit ad hoc q̄ restitutio cōionis possit peti vt aliarū rez.

tiij. ps

¶ Obſoū. Hec est ārta pars distic. in q̄ ōz q̄ senes pbri nō vocant nisi ꝓpter senū tm̄: nō aūt ꝓpter etatē. Johan. de san.

b ¶ Maturitatē. i. sapientia scientia: & moribus. j. q̄stione. j. vilissimus.

Nūeri. xj.

puer. xx.

sapie tiij.

c ¶ Oro. ¶ Sapiētia. j. xxxv. q. vj. ca. j. sic. xx. dist. ō quib⁹. ff. de in. i. mu. sēp. ff. de fi. istru. l. ij. & l. vlt. Arg. cōtra. ff. de edil. edic. precipiunt ediles. si. habes extra de ele. cū nob olim.

d ¶ Al⁹. Ante abrahā. melchisedech erī fuit sacerdos ꝓtē porane⁹ abrahe

¶ Oſpitalitas. ¶ hic ponit. lxxxv. di. in q̄ de hospitalitate tractatur quā si quis non habuit ordinari prohibetur.

e ¶ Lorētinū archidiacō florentinū ꝓ prūo nomen: vel q̄ inde fuit.

Senect⁹ ipe dit p̄ro mouēdum.

f ¶ Senio. Ecce q̄ senect⁹ ipe dit. p̄mouendū: sed nō dēicit ꝓ motū. vt. vj. q. j. petiſti. extra de renū. litteras.

Auaricia p̄ro mouendū ipedit.

g ¶ Ita tenacē. Nō. q̄ auaricia ipedit. p̄monēdum. vt. lxij. di. ſ. j. nā dom⁹ clerici erit oib⁹ cōis. xvj. q. j. quoniā.

Cano. nic⁹ de gremio pferē exneo.

h ¶ Qui ab oib⁹. i. a maiori parte caph. Uel dic q̄ hic ples sīl fuerūt electi: vt si q̄s reprobaret: alter assumeret: vt lxj. di. studij. & lvj. di. apostolica.

i ¶ Singulor. Itē hic patet q̄ primo examinant electi de ꝓpria eccha: q̄s de extranea. & sat⁹ patet hic q̄ licet extrane⁹ elect⁹ sit a maiori parte q̄ tñ pferē ille q̄ est de gremio ecclesie. vt. dicti. lxj. di. c. null⁹ inuitis. & c. quid ꝓderit. Itē hic p̄ma examinat archidiacon⁹ tanq̄ maior q̄s diacon⁹: q̄ maiores & seniores semp ꝓferunt in electione minoribus. vt. lxiij. distinc. episcoporum. & lxxv. distinc. ca. vlti.

k ¶ Sanctis. Uidet ergo q̄ ꝓpter tale iuramentū aliquis repelli ab eccha. quare

Maiores inquiri si ꝓpter hoc non repelle rent. Uide. dist. sequi. Iurās hoc itel lexit q̄ nollet recipere episcopatū: q̄cūq̄ necessitas instaret: iuramentum tale nullum fuit: nec tenet illō seruare. vt. viij. q. j. scias. viij. q. j. i scriptur. Sz si alio modo intellexit vēl aliter peccauit quia temere iurauit: vt. xxij. q. iij. §. illicitum. Semp aūt itelligit iuramētus esse temerarius cū non subest ne cessitas: vt extra de iureiuran. et si chriſt⁹. Si autem ignorāt an generaliter itel lexit vel nō: tūc ꝑsumo q̄ tñ de licitis iurauerit vt extra de iure iurando ad nostram. Sed nunq̄d tale iuramētū excludet electum: nō videt. vt extra de renūciatione. cum inter. in fi. & de iureiurando. sicut nostris. nec temerarium iuramentuz repellit a beneficio. extra de restitutione spoliatorum. sollicite. nec a testimonio. vt extra de testib⁹ cogēdis.

Subditū laxare non cogit quis.

Ordinis

Doctrina ēpi

puenit. cū penitētia vnī⁹ ānī iponat ꝓ temerario iuramento: vt. xxij. q. iij. qui sacramento. Ecōtra videtur q̄ nō possit eligi: vt hic patet: sicut nec eligere potest q̄ illud iurauit. vt extra q̄ met⁹ causa. ad aures. Item q̄ si esset illicitū: tamē ꝓpria auctoritate nō potest venire ꝓtra illud. vt. xxij. q. iij. innocēs. extra de elec. venerabilē. Itē q̄ lex dicit q̄ gratia ei faciēda est qui hoc iurauit. vt. ff. ad munici. iperatores. nō ergo est iuſcōe. Solu. credo q̄ possit eligi dū modo penituit de tali delicto: q̄ temerariū iuramētū nō irrogat ꝓpetuā ſfamiā iudicio meo: sed tm̄ solēnē. Jo. ego credo iohannē bene dicere. B.

a ¶ Quātos. de iure debet totū ꝑalterium scire. xxxviij. di. omnes. & xxij. distic. qui episcopus. extra de elec. cum nobis olim.

b ¶ Apud episcopum. Not. q̄ aliqs āte potest eligi q̄ ꝓstl'ari a suo epō. lxxvj. di. dilectionis. & lxij. di. lſas. extra ō renū. post translationem.

c ¶ Uolūtatē. Arg. epm nō debere cogi vt cum cedat clericum suū sine volūtate sua. ar. distic. lxij. lſas. di. lxxvj. dilectionis. nā nemo cogit aliquē a ſua potestate liberare C. de emāci. nec anus. nec cogit quis iur⁹ muta re familiā. C. de adop. l. pe. §. j. si muliter nec abbas cōpellēdus ē monachū suū cōcedere. i. q. ij. q̄ pio. et. lxviij. dist. ca. j. et. ij. ita nec epūs. in aūt. de sctissimis epiſcopis. §. nulluz aūt epm. Item ar. q̄ mādatum pape sic est iterpretandū vt nulli faciat p̄iudicium. vt. xi. q. iij. nūc ꝑo. extra de offi. dele. super eo. xcix. distinc. ecce. C. de emāci. nec anus.

divisio

¶ Octoꝛem. ¶ Hec distinc. dividit in vij. ptes. In q̄rū ꝓma, ꝓbat tribus aūt⁹ q̄ epūs & q̄libet ꝓlat⁹ ɔz subditos corrigere benigne: sin aūt eoꝝ pctā iputant illis. Secūda ibi. Si aūt. Tertia ibi. In doctrina. Quarta ibi Liber alē. Quinta ibi. In iha. Sexta ibi. Silr. Septima ibi. Uel pcussor. Octaua ibi. Prohibet. Jo. de. f.

¶ Doctorē aūt. In hac di. lxxxvj. repetit istud caplm aplice regule oportet epm esse doctorē. hec aūt doctrina debet ꝑsistere in disciplina correctiōis & in sermone ꝑdicatiōis. In disciplina vt corrigat ex charitate & cū lenitate: n ex odio nec modū excedat in correctiōe: sed si exceſſerit: venia nō cogit a subditis postulare. In sermone ꝑdicatiōis: scilz vt ꝑdicet

seuiētis⁹ plectat animo sed medētis⁹. I tē Johā. viij.

¶ Qui negligit emendare q̄ valet: faciētis culpā ɔz.

Haciētis⁹ culpā ꝑcul dubio ɔz: qui q̄ ꝑōt corrigere negligit emendare⁹. scriptū q̄ppe est. Nō solū q̄ facit: sed etiā q̄ cōsentit faciētib⁹ participes iudicātur. Et libat dño ꝓspera q̄ ab afflictis pellit aduersa.

Et negligere cū possit ptur bare peruersos: nihil est aliud q̄ fouere. Nec caret scrupulo ꝓsciōis occulte: q̄ manifesto facioꝝ desinit obuiare. Et ꝓbat odisse se vitia: q̄ condēnat errātes. Neq̄ reliquit sibi locū deuiandi qui nō pepercit erranti. Et primus⁹ innocētie gradus est odisse nefanda. Et latū pandit delinquētib⁹ aditū qui iungit cū prauitate consensum. Et nihil prodest alicui non punire ꝓprio q̄ punire dus est de alieno⁹ peccato. Si aūt in corripiēdo q̄squis modū excesserit: nō a subditis: sed a dño venīa petat.

Uñ Aug. de vita clericoꝝ.

¶ Uenīa a subdit⁹ ñ petat q̄ i corripiēdo mod⁹ excesserit.

Quando necessitas discipline in morib⁹ coercendis dicere vos dura⁹

So. j. d.

Uitam hoim corrigi bonuz est.

negligētie & cooperatiōis. q̄d falsum est. j. q. j. quicūq̄.

m ¶ Et ꝓm⁹. Nā tres sūt inocētie gd⁹. xxij. q. iij. ita plane. Prim⁹ ē malū nō facē. Secūs ē faciētib⁹ nō ꝓsētire. Tert⁹ peccātes si ꝑt corrigē. lxv. di. c. tria. & n ¶ Alieno. j. vj. q. j. q̄ crimē. i fi. xxxvij. di. [ca. duo legāt. s. ō ꝓsēsu alieni ꝑcti. nā de alieno pctō null⁹ punitur saltē in alio scto. j. q. iij. iam itaq̄. & c. crimen. & lxxxij. di. quid prodest. vij. q. j. §. eum aūt. Johan.

¶ Si aūt. ¶ hec ē. ij. ps huj⁹ di. & scōs articul⁹ vbi dr q̄ si ꝓlat⁹ excedat in corrigēdo non debet petere

Innocentie tres sūt gradꝰ,

o Quando. Dura. N inuiū. & tunc peccat ꝓlatus

venialiē.xxiij.q.iiij.ḡ peccat sic ⁊ q̄ pauperē exasperat ip̄ortune petētē.xxv.di.H.criminis.J.ij.q.vij.si contra.sed illud ex hūilitat̄ lenitate hoc ex auctoritate p̄latur:vel subaudi illud est casuale:hoc aūt regl̄a re ⁊ necessariū. Ubi aūt p̄lat⁹ ex odio modū excessit:

Prelat⁹ moduz ex cedens in correctiōe an debeat a subdit̄ veniaz petere.

tenet venā postulare:qz tenet iniuriaz.ff.ad.l.aql.quemadmodū.H.magistratus.ideo autem magis pcīk plātis in hoc casu ḡ alīs:quia vix pōt q̄s i cura rei familiar̄ pctm̄ euitare.xxv.dis.q̄lis. vel hoc exaudi vbi moduz ignoāter excessit:q̄ casu nō tenet ff.vi bono. iij.ps. raptoū.l.ij.H.si publicanus.officiat̄ em̄ facilius pcīk ḡ alīs: vt extra de sen. excōmu.sivero.

a ¶ Apō eos. ij.q.vij. nos si in cōperet̄ er. ⁊tra.

b ¶ Frangat auctoritas. Augere em̄ ex ingenio debet dignitatez.nimia em̄ familiaritas cō temptum gene rat. ff. de officio p̄si.observandū ff.de offi. p̄con. nec quicq̄ H.circa.q̄ verū ē inf Familiaritas nimia parit p̄tēptū fatuos:ita exponebat azo vt ab eo audiui. illa ḡ auctoritas. vade p̄ reco ciliari fratri tuo anteq̄ offeras ad altare: de p̄latis nō intelligit.

c ¶ Diligat̄. id ē diligere debeatis.

¶ In doctrina. ¶ Hec est tertia pars di.⁊ tertiꝰ articulꝰ. vbi ꝓtinet q̄ p̄lati debēt ꝓferre auctoritates diuine scripture in sua doctrina:⁊ nō grāmaticaz exponere:qz in ore pontificis non bene sonant laudes ioui.

versus d ¶ Nec laudes. Jupit̄ ex alto puria ridet amātū e ¶ Um multa. ¶ Ut negare. Arg. q̄ si subdit⁹ ho Prece ptus est ex audiende. nest⁹ est:p̄lat⁹ ei⁹ iustas p̄ces eius debet exaudire.J.xij.q.ij.religiosam.⁊.xxxv.q.ix.veniam.

f ¶ Grāmaticā. Sz quō iste exponebat grāmaticā ppter qz forte dicebat:cū ego dico hō itelligat̄ tā de mare q̄s de feia:qz cōis gn̄s ē.ff.de ꝛbo.sig.hois ap

pellatiōe. Sz meli⁹ dic q̄ grāmaticā h̄ appellat scīē tiā auctoꝝ.recitabat ei in eccl̄ia fabulatiōes ioui⁊ eas mozaliter exponebat in p̄dicatiōe sua.

Fabulas poetaꝝ p̄ dicādo mozaliter exponere nō multū laudatur. ouidi⁹.

g ¶ Uerteremus.i.vertere deberemus.

h ¶ Laudib⁹.ē.di.xxxvij.c.j.⁊.ij.c.legiuꝰ.⁊.H.cur ḡ.

i ¶ Non capiunt. Nō bñ q̄ue nūt:nec i vna se de mozant Maiestas ⁊ amor.

k ¶ Canere. Laudes ioui: agnina x̄pi.

¶ Liberalem. iiij.ps

¶ Hec est q̄rta ps di.⁊ q̄rt⁹ articul⁹ vbi dicit q̄ ep̄s dz eē liberalis circa egētes alīs vanū hz nomē episcopi.

l ¶ Liberalē. H.ſ.ſpicit illū.H.pri.ē. di. lxxxv. hospitalitas.

H Ratrē nostrum.

m ¶ Marianū Iste de mōacho fact⁹ fuit ep̄s et tota die volebat legē:vt in monasterio faciebat.

n ¶ Mutet.ē. distin.lxxxi.valet.j. distinc. cauſationis.

o ¶ Ut remotus.j.di.lxxxviij. eps. cōtra.et ca. ep̄s nullū. ⁊tra. v. ps. Sz aliud est nulla necessitate fa ciēte curā rei familiaris suscipere:⁊ lectionū at q̄ ofonū studio tepidus ihērere p̃. cxj. q̄ ibi interdicitur:aliō i necessitate alīs subuenire:et ꝓpter ꝓmos cōtemplatiōis studiuz tēperare q̄ hic p̄cipitur.

p ¶ Patiētibus. Magis tamen religiosis succurrat.xvj.q.j.ca.vlti.

q ¶ Uacuuz.quo ad ethimologiam:q̄ nō est sup Ep̄us supitē dēs dī. intendens.viij.q.j.qui episcopatum.

r ¶ Nomen. Immo ⁊ nolle et re p̄nuandus est:vt xxxviij.distin.que ipsis.lxviij.disti. cōz episcopi.

¶ In ipsa. ¶ Hec est quinta pars distin. in qua dicitur q̄ ep̄s nō debet dare hystrionibus:nec venatoribus:nec meretricib⁹:nisi forsan in summa necessitate intuitu nature.⁊ hoc ꝓbat.x.aucto.Jo.de san.

s ¶ Prohibemur. Aliter debemus.

a Donare. ¶ hystrionib⁹. Isti hystriones ꝓhibent Dare turpibus an sit permissuz. hystriones a pmotione.p. hibent Dare turpibus an sit permissuz. piendis piscib⁹.de cōse.dist.v.nunq̄. de saltuosa loquitur.J.e.esau.⁊ duo.seq.ca.

e Meretricib⁹. Meretrix tñ non turpit̄ accipit: lz turpit̄ meretriciū faciat.ff.de ꝛdi.ob tur.cau.l.iij. ·H.sed q̄ meretrici. Sz nōne cā affectiōis meretricis dare possu sine peccmus.ff.de do. af catoda fectionis. Dicūt ri neq̄t. quidā q̄ sic pactione nō p̄cede te. Sz cā remunerādi bñ possumus post factuz q̄ nō credo: q̄ semp pctm̄ ē dare.ar.xvj.q.j.legi.ff.de do.inter vi.et vxo.l.iij.H.j rem autem quā ꝺdi meretrici re petere nō possū. Sed ꝓgnus nō ꝓgnoāticia:fz rei ven.possum. vt.C.de cōdi.ob tur.cau.l.ij.non in tex.fz i glo.h. q̄ ꝓuenit hūc tā ḡ dlibz alī⁹ possessoꝝ.ff.ad exhi. de eo.H.heres.

f ¶ Sau. Uenatio. phi bet:sed non pc̄. scatio.

g ¶ Uenatores. Dū venatores nō ꝓmāet.nec obiciatur de cusachio.l.di.ferrū. ¶ Piscatores. Sed q̄re ꝓhibetur venari:⁊ nō piscari:⁊ quia forte piscatio fit sine clamore: venatio nō. vel q̄a maioꝝ ē delectatio in venatione Dum enim quis est in venatione nichil pōt de diuinis cogitare.

h ¶ Jeunare Efficaciter ad salutem.

¶ Immane peccatū est res suas donare hystrionibus.

Donare res suas hystrionib⁹ᵃ viciū est immane nō virt⁹:⁊ scitis de talib⁹ᵇ q̄ sit frequēs fama cuz laude q⁊ laudat̄ peccatoꝝᶜ in desideriis anime sue et qui iniquā gerit benedicitur.

Item in psalmo.cij.

¶ Grauiter delinquunt qui venatori aliquid donant.

Ui venatorib⁹ᵈ donāt quare donāt:dicāt mihi quare dāt venatoꝝi:hoc in illo amāt in quo neq̄ssim⁹ est.hoc in illo pascūt:hoc in illo vestiūt:ipam neq̄tiā publicant spectaculis hominū qui dant histrionib⁹/qui donant meretricib⁹ᵉ quare donant:nunquid nō ⁊ ipa hominib⁹ donantur:nō tm̄ naturā ibi attendunt opis dei: sed nequitiam operis humani. Idem. ¶ De eodem.

Uenatio est multiplex.

Ui venatorib⁹ donāt nō hoibus donant: sz arti nequissime. Nā si homo tm̄ esset ⁊ venatoꝝ non esset nō ei donares. honoꝝas i eo viciū nō naturam. Idem in psal.cxiij. ¶ De eodem.

Uident hoīes venatores et delectant: ve miseris si se nō coꝛrexerit:q̄ em̄ venatoꝝ videt⁊ delectā tur:videbūt saluatoꝝ⁊ tristabunt. Itez hiero.in psal. lxxxij. ¶ De eodem.

Quis venatoꝝ erat:q̄ nīā peccatoꝝ erat. Et penitus nō inuenim⁹ in scripturis sanctis:sanctum aliquem venatoꝝ:piscatoresᵍ inuenimus sanctos. Item Ambro.i omelia de quadragesima. ¶ De eodem

Quid ꝓdest ieiunare ʰ viscerib⁹:⁊ luxuriari venatib⁹?:abstiere a cibis:⁊ errare peccatis? Item. ¶ De eodez

An putatis illum ieiunare fratres:qui primo diluculo non ad ecclesiā vigilat:non beatorum martyꝝum sancta loca perquirit sed surgens cōgregat seruulos:disponit rhetia:canes ꝓducit:saltꝰ siluasq̄ plustrat: seruulosⁱ inq̄ secum pertrahit:fortasse magis ad ecclesiam festinantes:⁊ voluptatibus suis peccata accumulat aliena:nesciens reum se futuꝝ tam de suo delicto q̄ de pditiōe suoꝝ. Item Ambro.i lib. de officijs. ¶ Que sint in liberalitate seruāda.

On satis est bene velleᵏ:nisi studeas etiaz bene facere:neq̄ satis ē iterū bene facere:nisi id ex bono¹ fonte procedat. hoc est

i An putatis. Seruulos.nō tñ fm̄ debēt ei obedire.xj.q.iij.non semp.excusant tñ q̄ ad q̄d. vt ꝛxij.q.v.qui cōpulsus.C.de sepul.vio.l.ij.C. de his q̄ sibi in te.asseri.l.vlti.nō in totū.qz in atrocib⁹ non debent obedire.ff.de re iu.ad ea.ff.de act.⁊ obli. seruꝰ. ⁊ dñs tenet ꝓ olbus peccatz coꝛ.extra de testi.sicut ⁊.xxij.q.v.qui compulsus.

k Non sat. ¶ Uelle. Cū facultas adest ⁊ necessitas ista:alīs sufficit bona volūtas cū charitate.xlv.di.due.si.ex de eo q̄ mit.in pos.constitutus. Uolūtas bona sufficit,

l ¶ Ex bono. Alīs nō est bonū.argu.ff.man.l.j.H.ij.⁊.l.si ꝓcura.xxxij.q.v.sicut.

a ¶ Ex bona. Infoumata. ſ. charitate. Lau.
b ¶ Liberalitas. No. in liberalitate eē attendēdā fidē/cām/locū/tps/modū/necessitudinē/etatē/debilitatē/conditionē/q̄ diligēter ꝛ ordine tractank. c. pñti vſq; ibi. pulchra etiā liberalitas. vbi tractatur ꝓcipue de modo vſq; ibi sup lucā exinde ostendit ꝓceptuz de mia impēdenda esse cōe et generale omnibus.
c ¶ Domesticos. Nisi extraneus indigeret ad mortē et domestici: non. tūc eni ꝓius extraneo subueniret.
Pñi infideli an potius subueniēduz sit ꝙex neo fideli.
Sed q̄d si pater meus est infidelis ꝛ equalit idiget cum fideli: cum teneor magis? Pe. manducatoꝛ vocauit hāc q̄stionez tenebrosam aquā in nubib⁹ aeris. possz tamē dici q̄ magis fideli: quia hic dicit fideli. et. J. ea. causaz p̄stat natura: non gratia. ꝙfert pfem infidelez vt dixi xxx. di. c. ſ.
d ¶ Suoꝛum. Qꝛ quis magis timet in filijs q̄ in se. ff. q̄d metꝰ cau. iſti quidem. ſ. vlt. in fi.
e ¶ Et ꝓpter debitū. hic loq̄tur fm ea tēpoꝛa quando si deniēdus bitoꝛ nō erat solit i coꝛ uendo dabatur creditoꝛibus ad puniendum ipm hodie autē si aliquis cōuenitur ex maleficio et nō ex soluendo punirī pōt. xxiij. q. vj. si res. ff. de pe. l. ſ. ſ. et hoc casu nō ē ei subueniendum: nec redimēda est pena eius. quia eiꝰ pena p̄cio remitti phibetur. ſ. q. ſ. iubemus. si autez ꝓuenit ex ꝛctu non est cruciād⁹. sed sufficit q̄ cedat bonis. C. q̄ bo. ce. pos. l. ſ. ꝛ manis est actō rē. ff. de do. ma. l. nā is. tenet tñ si post ꝓueniat ad pinguiorē fortunam. ff. de ces. bo. is qui.
Qui nō ex bona[a] volūtate ꝓficiscat I tē ꝓfecta liberalitas[b] fide causa/ loco/tpe/ cōmendat: vt primū opet circa domesticos[c] fidei. Grādis culpa ē si sciēte te fidelis egeat: si scias eū sine sumptu esse et famem tolerare: erumnā ꝓpeti q̄ ꝓsert egere erubescit. si in cā ceciderit aut captiuitatz sue vel suoꝝ filioꝝ: aut calūnie: ꝛ non adiuues: si sit in carcere positus: ꝛ penis ꝛ supplicijs ꝛ ꝓpe debitū[e] ali q̄ iustus aliqs exꝛcruciet[f].
¶ Nam ꝛ si oībus debet misericordia: iusto ampli⁹. Si tpe afflictiōis sue a te nichil impetret: si tpe periculi quo rapit ad mortē⁸ pl⁹ apud te pecunia tua valeat: q̄ vita moriturī: nō est leue pctm.
DItem ¶ De eodem. Omin⁹ nō vult simul effūdi opes: ſz dispēsari. Nisi forte vt heliseus q̄ boues suos occidit et pauit pauperes ex eo q̄d habuit: vt nīl ꝛa cura teneret domestica. ſz relictz oīb⁹ i disciplinā se ꝓphetica daret. Item. ¶ De eodem.
ESt pbāda ꝛ alia liberalitas: vt primos seminis tui ne despicias si egere cognoscas: meli⁹[h] est ei vt ipse subueniās tuis quibus pudoꝛ est ab alijs sumptum deposcere: aut alicui postulare subsidiū necessitatz: nō tamē vt illi ditioꝛes fieri velint[i] ex eo quod tu potes cōferre inopib⁹. causam eni natura[k] ꝓestat nō gratia[l] neqz eni ꝓpterea te deo dedicasti vt illos diuites facias. ſz vt tibi vitā perpetuā fructu boni opis acqras: et ꝓtio miserationis pctā tua redimas. Putāᵐ se parū poscere. ꝓmiū querunt tuū: vite tue adimere contēdunt fructum: ꝛ accusant q̄ eos diuites non feceris cuz te velint illi parētes eterne vite fraudare mercede. Item.
¶ De eodem.
QOnsideranda[n] est in largiendo etas atqz debilitas: mōnunqz ꝛ verecūdia que ingenuos[o] ꝓdit natales vt senibus plus largiaris: qui sibi iam nequeunt victū querere. Similiter ꝛ debilitas corꝑis ꝓptius ē adiuuāda. cum si quis ex diuitijs cecidit in egestatē[p] et maxime[q] si sine suo vicio. sed aut latrocinijs aut ꝓscriptione aut calūnijs: q̄ habebat amisit. Item. ¶ De eodem
PUlchra[r] etiam liberalitas est in ipso quoqz pauperis dato[s] mensurā tenere: vt abundes pluribus: nec cōciliandi fauoris gratia vltra modū fluere. q̄d eni ex affectu puro ac sincero ꝓmittit hoc est decorum nō supfluas edificatiōes agredi: nec ꝓtermittere necessarias[t]. Et maxime sacerdotibus hoc ꝓuenit ornare dei templū honore[u] ꝙgruo: etiā vt clericatu aula dei resplēdeat: misericordie impensas frequētare quātū oporteat.

a ¶ Ex bona. Infoumata. ſ. charitate. Lau.
b ¶ Liberalitas. No. in liberalitate eē attendēdā fidē/cām/locū/tps/modū/necessitudinē/etatē/debilitatē/conditionē/q̄ diligēter ꝛ ordine tractank. c. pñti vſq; ibi. pulchra etiā liberalitas. vbi tractatur ꝓcipue de modo vſq; ibi sup lucā exinde ostendit ꝓceptuz de mia impēdenda esse cōe et generale omnibus.
c ¶ Domesticos. Nisi extraneus indigeret ad mortē et domestici: non. tūc eni ꝓius extraneo subueniret.
Pñi infideli an potius subueniēduz sit ꝙex neo fideli.
Sed q̄d si pater meus est infidelis ꝛ equalit idiget cum fideli: cum teneor magis? Pe. manducatoꝛ vocauit hāc q̄stionez tenebrosam aquā in nubib⁹ aeris. possz tamē dici q̄ magis fideli: quia hic dicit fideli. et. J. ea. causaz p̄stat natura: non gratia. ꝙfert pfem infidelez vt dixi xxx. di. c. ſ.
d ¶ Suoꝛum. Qꝛ quis magis timet in filijs q̄ in se. ff. q̄d metꝰ cau. iſti quidem. ſ. vlt. in fi.
e ¶ Et ꝓpter debitū. hic loq̄tur fm ea tēpoꝛa quando si deniēdus bitoꝛ nō erat solit i coꝛ uendo dabatur creditoꝛibus ad puniendum ipm hodie autē si aliquis cōuenitur ex maleficio et nō ex soluendo punirī pōt. xxiij. q. vj. si res. ff. de pe. l. ſ. ſ. et hoc casu nō ē ei subueniendum: nec redimēda est pena eius. quia eiꝰ pena p̄cio remitti phibetur. ſ. q. ſ. iubemus. si autez ꝓuenit ex ꝛctu non est cruciād⁹. sed sufficit q̄ cedat bonis. C. q̄ bo. ce. pos. l. ſ. ꝛ manis est actō rē. ff. de do. ma. l. nā is. tenet tñ si post ꝓueniat ad pinguiorē fortunam. ff. de ces. bo. is qui.
f ¶ Excruciet. De facto non de iure. extra de pigno. c. ij. C. de actio. ꝛ oblig. ob es. in auten. vt nul. iudi. ſ. q̄ vero. col. ix. Lau.
g ¶ Ad mortē. Qualiter hoc intelligi debeat inuenies. xxiij. q. v. reos.
h ¶ St pbāda. Meli⁹. ar. C. ō seruil. reos.
i ¶ Uelint. nā tanqz pauperib⁹ debes dare. alꝰ nō. xij. q. ij. q̄sq̄s.
k ¶ Natura. nā omes fideles ꝓximi sunt nr̄i. vt de pe. di. iij. c. proximos. et. c. charitas.
Fideles oēs sūt ꝓximi nr̄i.
l ¶ Non gra. Unde supple et affectio.
m ¶ Putant. parētes tui q̄ volunt te dare bona eccl̄ie illis.
n ¶ Onsideranda est hic de etate.
o ¶ Ingenuos hic de ꝙditione.
p ¶ Ingestata tē. Dicit Boetiꝰ Inf oēs aduersitates fortune infelicissimū genꝰ infoꝛtunij est fuisse felicem.
Boetiꝰ
q ¶ Et maxime. ſ. tm̄. nā alit nō teneoꝛ ei subuenire. vt. ff. depo. l. bona fides. et v. q. v. nō ois. sed verū est q̄ ꝛ redimere nō teneoꝛ sed dare elemosinā bene.
r ¶ Ulchra. hic ꝛ terū petit de modo.
f ¶ Dato. q̄to ei mioꝛa sunt q̄ spargunt: tanto plꝰ recipiētes erūt. in aut. ō cōsul. ℌ. ſ. aūt. col. iij. vñ pauperib⁹ nō sunt faciēda sumptuosa cōuiua. vt. xxv. dist. ℌ. alios. in fi.
t ¶ Necessarias. C. de cu. fu. l. vl. ℌ. ſ. Lau.
u ¶ Honore. J. de conse. di. ſ. c. ſ. J. xij. q. ij. gloria. ꝛtra Sed ibi notant illi qui ita hoc faciūt q̄ sup dei pauperes non intendunt. hoc nō ita fieri ꝓcipiť vt cura pauperū relinquatur.

a ¶ Supfluas. argu. J. xxj. q. iij. c. ſ. Lau.
b ¶ Possum⁹. q̄ sit cū nobis necessaria subtrahimus ad q̄ nō tenemur: vt. xlij. di. ℌ. ſ. si aūt hoc facimus ꝓmēdādi sum⁹. vt. xlj. di. parsimoniā. Nā dicit lex q̄ tūc tenet libertꝰ alere q̄n supest sibi ꝛ deest alij.
Libertus patronuz q̄nqz alere tenetur.
vt. ff. de lib. ag. si quis. ℌ. de alimēt. ſ. C. de operti. l. ſ. et dicit canon q̄ intantuz debet dare q̄tū sibi possibile est lxxij. di. ca. ſ. dicit ergo hic q̄tū possumus. id est quantum debebem⁹ tenemur ex ꝓcepto.
c ¶ Causas. sic. ℌ. di. l. ponderet. in fi. et. xj. q. iij. nemo. ꝛ xxvi. q̄. vij. alligant. Ar. cōtra. ff. depo. si holem. vbi punit pietas. ſz ibi mia dolo ꝓxima fuit. et est q̄nqz iniusta misericordia. xxiij. q. iij. est iniusta.
d ¶ Ob cū frem⁹. J. xj. q. ij. aurum.
e ¶ Unuz. J. xxx. q̄nestione. ſ. militare.
f ¶ Omnib⁹. De misericordia impendenda.
g ¶ Crassef. Id est ipinguat rapiendo ꝛ spoliādo hoiel. lau.
Elemosina de elemosinis ē facienda.
h ¶ Pauper. Arg. q̄ pauper ō elemosinis q̄s colligit debz elemosinaz facere. J. xj. q. ſ. hēbat.
i ¶ Ut ꝓferāt. Quicqd em̄ habes vltra id q̄ tibi sufficit aliorum est. vt. xlvij. distinc. sicut hi.
Pñti dare ē pdere.
k ¶ Non habēti. Quia habenti dare nihil aliud est q̄z perdere. vt. ſ. q. ij. pastor.
Pſ etiā ipi⁹ est pascendus.
l ¶ Ceterum. ¶ Quo loco. i. qua auctoritate.
m ¶ Insolētē. Que erat: qz ipi filij sua oia dabāt ecclesijs vel sacerdotib⁹: ꝛ nolebāt pascere parētes. xxx. di. c. ſ. Nā ꝛ si impi⁹ pater sit: tamē pascēd⁹ est vt in aut. de incest. nup. ℌ. ſ. ho ꝓtingit. col. ij.
Cibaria ola ſūt ine cessitate cōia.
n ¶ Asce. Tēpoꝛe em̄ necessitatis cibaria cōmunia sunt. ad. l. rhod. de ia. l. ij. ℌ. idē etiam.
o ¶ Occidisti. occidit quis aliuz per subtractionē panis, coꝛporalis. vt hic. xvij. q. v. imolās. ꝛ spiritualis. vt distinc. xlij. epheſiſs. detractiōe occidit quis: Panez odio: accusatione: vt. ſ. de pe. distinc. ſ. homicidio. uz. ſubtra vt de peni. di. ſ. omnis negligentia. J. di. ꝓtoi. c. vlt. ꝛ hens lv. di. si quis abſciderit. ꝛ est si. ff. ō li. ag. necare. J. xvj aliū oc q. ſ. decime. ff. de re mi. omne. ℌ. qui ꝓponit. xxj. q. iij. cidit.
non soluz. xij. q. ij. aurū. ℌ. di. l. se pe ꝓtingit. J. xxij. q. v. nullū autez ℌ. dis. xlvij. sicut. xv. q. vij. c. ij.
Qui clementiam.
p ¶ Quāuis. id est q̄uis faciant opera spiritualia. Lau.
¶ Simlit. hec ē sexta pars dis. in qua dicit q̄ ꝓlatus cuz discretiōe debet punire subditos suos. quod ꝓbat duabus auctoritatib⁹. Jo. def.
q SJ q̄d. q̄liter hoc. c. debeas intelligere habes extra de symo. licz heli.
r ¶ Non credas. J. xxj. q. iij. innocens. cōtra Ibi de incredulitate q̄ inter socios habēda est loquit. Sed hic de illa q̄ ad iudicem ꝓtinet. Uel refert vtruz bona vel mala de aliq̄ dicant. De hac materia no tau. xxiij. q. iij. q̄ magnum.
vſ. ps.
f ¶ Ecclesie. Cum hoc ca. de causa inquisitionis loq̄tur: vt extra de accu. q̄liter. ij. ergo i causa inquisitionis cā ind nō habet necessitiōis
Eps in
se episcopus alios ꝙuocare nisi canonicos tantum. q̄s dz naz nomine ecclesie tue maioꝛ ecclesia itelligit. arg. ꝙuoca extra de ꝓbo. signi. cū clerici. Argu. ꝓtra. xviij. q. ij. si requis abbas ꝛ extē dit hoc nomē ecclesie tue ad oēs ecclesias diocesis. extra de vsupal. c. ſ. Itē est argu. hic q̄ eps nō vocatis alijs episcopis possit sacerdotem condēnare. Sed dic q̄ seniores hic vocat episcopos: cū iste corinthioꝝ esset archieps. Uel loquitur tantuz de causa pecuniaria quam pōt tractare episcopus tm̄ cū suis clericis. Ul' est derogatū huic per alios canones. Ul' canonica districtio dicatur pena suspensionis quaz episcopus cū suis clericis potest

inferre. Uel loquit de clericis infra sacros ordines constitutis: quoꝝ cās etiā criminales pōt eps cū suis clericis tractare ⁊ decidere. ar. xv. q. vj. si autem. qđ de hoc iuris sit inuenies. xv. q. vij. in summa. Jo.

a ¶ Anta nequicia. J. j. q. vij. tanta.

b ¶ Fixa. id ē certa. Sed cum iste absens esset an sentētiam ferre possit, quō papa ferret in eū sniam: dic q hic loquit de sententia cōminatoria: scz cōminando ei. Uel citat⁹ fuit et noluit venire: ⁊ dom⁹ papa recepit testes eo absēte. De vno habes hic. de duobus habes. xj. q. j. fratre. Alij dicūt sniam fuisse latā sub cōditione: si scz constaret de his que dicta fuerūt de ipso

c ¶ Etiā termnos Jn hoc peccauit grauiter: et fm leges punit pena. l. aureoꝝ regulatione. vt ff. de termino amo. l. ij. ⁊ iij. cuz distinctione vtꝝ sit inuenis an senex: vt ibi dicit. ꝑm legē autē diuinā maledict⁹ reputatur. xij. q ij. in legibus.

Unius dicto qñqz credit.

d ¶ Sed fili⁹ Argu. q credit dicto vni⁹. vt. J. viij. q. iij. talia. ⁊ xxxj. q. j. c. j. i forma iudicij ꝯtuz ad verā, pbationē vni testi non credit. vt eī de testi. lz in fi. eo. ti. vēiēs. fz ꝯtū ad ꝓsumptionē vt. C. de re. cre. i bone. nisi casus aliqs spālis iuuat. vt eī de integ. resti. ex litteris. ⁊ ō procu-

Senecruti et simplicitati parcendū est.

ex insinuatiōe. ⁊ extra qō me. cā. c. vlt. ⁊ eī de testi. in omni. Jo. Similiter vbi nō fit p̄iudiciū alij credit vni testi. vt de cōse. di. iij. cū itaqz. B.

e ¶ Quia simplicitatē. Nota q parcitur senectuti. vt. xxxiij. di. fraternitat⁹. xxvij. q. vij. tēpora. Itez parcitur simplicitati. de ꝑse. distinc. ij. c. ij. ⁊ extra de re. permu. cum vniuersorum.

f ¶ Tacemus. Non ergo semp qui tacet cōsentit nec semp idē est tacere qđ voce cōsentire. ar. de cōse. di. iij. cū ꝓ paruulis. ⁊. l. xxv. di. c. si forte.

g ¶ Eos. ff. de re iudi. concilij. Lau.

h ¶ Excōicatos. Ar. q qñqz magis puniunt⁹ consiliarij ꝯ̄ facientes. di. xcvj. duo xj. q. iij. qui consentit. ⁊. xxiij. q. iij. qui aliorum. Sz hoc ideo factū est: qz i istis nō cōueniebant ea ꝓpter que fieret dispensatio circa eos. Sz lz iste debuit puniri: tamē indultū est ei ratiōe etatis: simplicitatis.

Cōciliarij qñ qz plus puniūt ꝯ̄ facientes.

i ¶ Quod tamen potest per aliū: ⁊ si nō p se. vt. v. q. v. illi q. et xiij. q. vj. capi. j. lxxxviij. di. eps gubernationes. ita tñ q sit clericus. si esset p laicum ꝓcutit⁹ incidit in canonē extra de sen. excō. vniuersitat. Sz qđ si clericū non habet: tūc ꝑ hēret p se vt dixi. xlv. dis. in fūma.

vij. ps

k ¶ Manib⁹. C. de epi. ⁊ cleri. autē. sz neqz ꝓpriis manib⁹.

Cleric⁹ per quē castigandus est eps ībēte.

¶ Prohibetur etiam episcop⁹.

viij. ps

Hec est. viij. pars distic. in q ō q clerici non debent tractare res laicorū: nec possessiones eorū ꝑducere: nec esse tutores nisi suoꝝ ꝓpinquoꝝ. i. quibus succederēt ab itestato: nisi de mādato epi egissent cās paupū. Jo. de f.

l ¶ Eruenit. Conductiones. Contra. extra de decima. ca. dilecti. nam ibi non reprobantur monachi qui habēt terras ad firmam. Sed dic q illud est cum sua eis nō sufficiunt: vel cum ipsimet excolunt: non vt inde plus lucrētur sed vt de fructibus viuant. Adeo autem hoc prohibet clericis q si ꝓpter hoc capiunt in fraudē nō subuenit eis. extra ne clerici vel monachi. c. sacerdotib⁹

Monachi ꝑnt terras ad firmā hre

a ¶ Cause. De hoc notani. xv. q. ij. in summa.

b ¶ Auaricie. Nā. ꝓpt necessitatē bñ possent. xcj.

c ¶ Tutelas. J. di. lxxxviij. c. vl. cōtra. [dist. ca. ij.

Tutela ē triplex.

xxj. q. iij. cyprian⁹. ꝙtra. Sz illō cypriani de testamētaria tutela siue datiua. hic aūt de legitima tutela intelligit. Itē. xvj. q. j. generaliter. contra. Ad hoc dic q clerici non cogūtur recipere aliquā tutelā possunt tñ legitimā recipere tutelā si volunt vt hic dr. et est hoc priuilegiū clericorū: q licet ipsi ꝑnt succedē alicui ab intestato nō tamē tenent recipere tutelā. licz alīs illud obtinet. vt insti. de legi. pa. tu. Sed cpūs vel monachus etiā volēs nō posset recipere legitimā tutelā. in aut. ō sanctiss. epis. §. deo amabiles. Uel dic q illi auten. ꝓiudicat per canonez ustum vt episcopus ⁊ monach⁹ si velint possint recipere legitimam tutelam. sed nō datiuam vel testamentariā: sed ad tutelam miserabilū ꝑsonaꝝ oēs clerici siue monachi tenentur. vt lxxxviij. distic. c. j. ⁊. c. episcop⁹ gubernationem.

Tutela nō tenet clericū recipere.

d ¶ Correctioni. Jd est suspensioni. Lau.

Diuisio

¶ Jdus. Hec distinctio diuidit i tres partes. In quaꝝ prima ꝓbat p ser auctoritates sanctoꝝ patrū q viduis ⁊ orphanis debet sustētatiōis bñficiū ꝑberi ab ecclesia. Secunda ibi. Libertos. Tertia ibi. Si expo

opꝑssis situs. Johan. de fan.

e ¶ Uiduis. In hac di. lxxxvij. ostēdit magister q viduis ⁊ pupillis: libertis ⁊ opꝑssis tenet ꝑlat⁹ patrocinia ipē dere: ⁊ etiā manumissos defendere. Ad vltimū subiūgit de expositis. J. eo. c. vlti. cē.

f ¶ Jcet. xj. q. j. christianis.

g ¶ Plus tñ. No. q etiā cause pauperū ⁊ opꝑssoꝝ ⁊ pegrinoꝝ spectant ad ecclesiā. vt. xxiij. q. iij. si quis de potēt⁹. ⁊. c. se. ⁊. ō. c. ꝓ. ⁊ eī de ꝑb. sig. sup

Uidue

quibusdaz. in fi. ⁊ pupill spectāt etiaz ad li fūt ci iudicium regis. ca fozū vt. xxiij. q. v. re gū. ⁊. c. administratores. Similiter viduis ⁊ pupillis ꝓcessit ipe rator magnū ꝓuilegiū. s. q aliquis nō possit illos trahē ad iudiciū eī ꝓuiciā: ipsi tñ ꝑnt alios trahē. C. qñ ipe. inf pu. ⁊ viduā.

pulegiati.

Uidua

l. vna. Uidua est q etiā maritum nō habuit. ff. de ꝑb. sig. malu. ⁊ viduā. Pupill⁹ ē q infra puberta te ōstit eē i ꝑtate. ff. e. pupillus. respō. j.

Pupillus.

h ¶ Pupillis pupillo tu eris adiutor.

Efesiōis

i ¶ Executionis. i. defensiōis

k ¶ Cōmēta. i. fraudes.

l ¶ Usquis. Remedia. Ar. q debeat qs ō hoc de q cert⁹ ē vel securꝰ ꝓuilegiū ro. se. i petrare: vt h eli cat cū oēs teneamur defendē tales spāli⁹. ar. eī de test. lz vniuersis. argu. distinct. xxiij. ꝯ̄ ꝯ̄. Lau.

m ¶ Nos. vt tñ ꝓlo eoꝝ suo iudice deferat ꝛe la. vt eī de fo. cō pe. ex trāsmissa.

n ¶ Aiositate. Aiositas in bona significatione sumitur q in bonis un mala. l. xv. di. sane. nā/qñ

Aiositas qñ

o ¶ Juune re lā ptez

Juune

Ureligiosū⁹ ꝓ hoc. c. ⁊. ō. ꝓi. [xxi. dist. c pe. tutor

di. puenut/colligit q cleric⁹ bñ ꝑt legitimā tu esse pōt

tutelā suscipere. fz et etiā eī neaꝝ ꝑsonaꝝ si vult. Lau. si vult.

a ¶ Nō ol fide. Et ita videt q̄ tutor teneat etiā de leuissima culpa. C. de picu. tu. & cu. tutor ib⁹. Argu. ℨ q̄. s. nō teneat nisi ō leui. C. arbi. tu. quicq̄d. Et q̄ō dicit fide/est arg. ℨ tra p̄fidos aduocatos q̄ plena fide clientulos nō defendūt. arg. ij. q. iij. ℌ. notandum.

Tutor an teneat de leuissima culpa.

b ¶ Parunlos No. q̄ si minor ledat in ℨcu hz actiones aduersus tutorē tm̄. C. de iudi. ꝑ̄ andū. in fi. sed contra. ff. de mino. l. etiā. ℌ. s. Sz illa lex ꝑ̄ andū/intelligit q̄n tm̄ circa ist̄a tiaz iudicij lesus est. Illa. l. etiā in p̄ncipali cā loq̄t cum restituat in iudicijs minor. vt. ff. de minor. etiā. ℌ. ex causa. et. C. si aduer. rē iudi. p totū. Jo. imo etiā restituitur minor ℨ si cō tumax fuerit. vt ff. de mino. l. minor etiā. B.

c ¶ Contra leges. C. de predi. mino. p totum.

d ¶ Os qui. ¶ Ad ecclesiam. j. xvij. q. iij. reum.

e ¶ Mācipijs. De istis manumissis ab ecclesia vel de cōmē datis ecclie dicat h. q̄ si postea ipetant sup libertate ip̄i cotā ecclīastico iudice debēt respōdere vñ ℨ si q̄s eos detinēs nollet respōdere nisi sub secta ri iudice posset statim eccl'a ip̄m excōicare. si ℨo nō est manumissus in eccl'a: tūc p̄mo dz cōueniri q̄ eos molestat sub seculari iudice. ℨ si nō vult satisfacere p eū: tunc eccl'a eū ꝑpellet excōicando vel alio modo Zau. dicit q̄ vbicūq̄ māumittāt nisi in eccl'a vt cleri ci fierent. vt ex de ser. nō ord. c. j. q̄ semp p̄mo cōuenundus est q̄ eis litē facit sub iudice suo seclari: nisi hoc forte faceret laic⁹ in fraudē. ex de mūp̄fo. relatū. ℌ. ad hec. Sz ḡro: ad q̄d ḡ eccl'a recipit libertos sub p̄tectiōe sua: cū illud ius sit in alijs oibus q̄ si alīqs nō p̄t habere iusticiā cotā iudice sclari: accedit ad iudicē ecclesiasticū. vt ex de fo. ꝑ̄. ex transmissa. vi dek ḡ q̄ liberti spectēt ad iudiciū eccl'e. vt. xj. q. j. ch̄ristianis. Uel dic q̄ licet iste p̄sone et alie de q̄bus hic agit recipiant sub p̄tectione eccl'ie: nō tñ eximunt a iudicio seculari. vt ex de puī. recepimus. ℨ est expressum in iudicijs. ex de fo. cōpe. ex tenore.

f ¶ Per oēs. In vna excōicet: in alijs denunciet. si dicis q̄ nēo p̄t plures excōicari: dicyt no. iij. q. iij. c. vl.

g ¶ Et q̄ testamētū. ex de ser. nō or. c. j.

h ¶ Coerceat. nisi admonit⁹ satisfaciat. Et est ar. hic q̄ oīe crimē est ecclīasticū. xxxv. q. vj. epūs in sy Crimē quodlz ē eccl'ia sticum.

Jbertos. hec ē scōa ps di. i qua dr q̄ [nodo. eccl'ia dz libertos defendere p̄sertz eos q̄ eius p̄tocinio cōmendant. Jo. de fan.

i Jberti. ¶ Peculio Sed nunquid liber hō hz peculiū: non: qz sicut seruꝰ non hz bona: ita paterfamilias nō hz peculiū. ff. de verb. sig. paterfamiliꝰ. ſz loquit hic ꝑm tp̄s q̄ seruꝰ erat. vel peculiū sumitur hic impropar. C. de ioffi. testa. l. vl. ff. ad trebellia. cogi. rñ. ſ. De peculio aūt sui q̄ manumittitur hoc i ſūma notabis: q̄ si manumittit inter vivos dñs videt ei concedere peculiū nisi admat exp̄sse. Si aūt in testamēto libertas ei relinq̄tur: peculiū apō heredē remāet: nisi exp̄sse ei concedat. C. de pecu. eiꝰ q̄. li. me. l. vna. ¶ Jexpositꝰ hec est tertia ps di. in qua ponit de infantibꝰ expositis. Jo. de fan.

Peculium fuit hñe p̄t: ſz nō liber hō. tij. ps.

k ¶ Expositꝰ. Exponit h aliqs a p̄fe vel dño vl' ab exīneo. Si a p̄fe vel dño: aut necessitate/vel spōte. Si spōte: nūq̄ p̄t recolligere eū postea. nec em̄ suū dicere poterit quē punt ꝑ̄ p̄sit. C. de infan. expo. l. j. ℨ. ij. Si necessitate repetit q̄ncūq̄: qz iuitus vt expo fuisse. C. de ifan. expo. ℨ. l. j. ī his casib⁹ locū nō hz cōtestatio. q̄ō tñ dixi de necessitate vt male dictū. nam dicit lex q̄ si ip̄e nō p̄t eū alere dz eū in xenodochiū mittere. C. de lati. li. tol. l. vna. ℌ. ℨ scim⁹. Sed q̄ō dixi itelligas cū nullū talē locū inuenit. ℨ itelligas maxie hoc de filijs. nā de seruo videt q̄ potꝰ debeat eū ven dere q̄ exponere. ℨ est iste casus in q̄ seruꝰ habit⁹ ꝑ derelicto statim in libertatē erp̄it. vt. C. de la. li. tol. l. vna. in aut. de nup. ℌ. hoc amplīꝰ. ℨ. ℌ. multo magꝭ col. iij. alīs occupāti cōcedit. Si aūt ab exīneo ℨ scien te dño vel p̄fe: tūc locū hz q̄ō hic dicit. Si vero ignorāte semp p̄t repetere q̄ncūq̄ voluerit. C. de ifā. expo. l. j. h. dicit q̄ tñ vsq̄ ad. x. dies audit p̄f in hoc casu. q̄ō veriꝰ credo: qz de his q̄ publice fiūt nō potest p̄tendi ignorātia. vt. xvj. di. q̄ō dicitis. Jdez p̄t dici q̄n p̄f. ꝑ̄ pria volūtate exposuit. Jo. hoc teneas breuiter q̄ si a p̄fe infans exponit vel ab alio eo sciente vel ratū habēte stati liberat a patria p̄tāte. ℨ si dñs idē facit: seruꝰ statim eripit in libertatē: ℨ libertꝰ in

Expo nēs filium vel fuū an possit illum reclamare.

Besi. xxviij. e.

Pat et mā filium denegare nō p̄sumit.

dimisio.

ingenuitatē. Jdē est si alimēta fuerint istis lāgueti bus denegata: aut si isti languētes expositi fuerunt cuiusc̄ūq̄ fuerint etatis: ℨ qui eos suscipiunt nō h̄nt aliq̄ō ius in ipsis. vt ex de ifan. vel lang. expo. c. j. B.

a ¶ Jntra decē dies. De his decē dieb⁹ dic q̄ currunt a tempore sciēte: ℨ sunt cōtinui. et si in tali loco est q̄ ventre nō p̄t restituit p clausulā generalē. arg. ff. ex qui. cau. ma. l. j. Alij dicunt q̄ sūt vtiles. cum. s. experiri potest. ff. de edi. edic. cuz ser. et de diuer. et tē. p̄scrip. l. j. Si vero ille qui colligit expēdit aliqua i puero erudiēdo in aliqua arte: repetit a re colligente. C. de infan. expo. l. j.

Expen sa circa infantez exposi tū fctē scilz si p̄testat⁹ ē an posff. de nego. gest. sint repeti.

b ¶ habeat. Nō in seruuz. C. de infan. expo. l. vlti. et ideo dicit iste euz habere: qz alius iam nō p̄t petere puerū. puer th̄ bñ recedet ab eo cum voluerit: ℨ contra. ℌ. Si necessitate repetit q̄ncūq̄: qz iuitus vt expo fuisse. C. de ifan. expo. ℨ. l. j. ī his casib⁹ locū nō hz cōtestatio. q̄ō tñ dixi de necessitate vt male dictū. nam dicit lex q̄ si ip̄e nō p̄t eū alere dz eū in xenodochiū mittere. C. de lati. li. tol. l. vna. ℌ. ℨ scim⁹. Sed q̄ō dixi itelligas cū nullū talē locū inuenit. ℨ itelligas maxie hoc de filijs. nā de seruo videt q̄ potꝰ debeat eū ven dere q̄ exponere. ℨ est iste casus in q̄ seruꝰ habit⁹ ꝑ derelicto statim in libertatē erp̄it. vt. C. de la. li. tol. l. vna. in aut. de nup. ℌ. hoc amplīꝰ. ℨ. ℌ. multo magꝭ col. iij. alīs occupāti cōcedit. Si aūt ab exīneo ℨ scien te dño vel p̄fe: tūc locū hz q̄ō hic dicit. Si vero ignorāte semp p̄t repetere q̄ncūq̄ voluerit. C. de ifā. expo. l. j. h. dicit q̄ tñ vsq̄ ad. x. dies audit p̄f in hoc casu. q̄ō veriꝰ credo: qz de his q̄ publice fiūt nō potest p̄tendi ignorātia. vt. xvj. di. q̄ō dicitis. Jdez p̄t dici q̄n p̄f. ꝑ̄ pria volūtate exposuit. Jo. hoc teneas breuiter q̄ si a p̄fe infans exponit vel ab alio eo sciente vel ratū habēte stati liberat a patria p̄tāte. ℨ si dñs idē facit: seruꝰ statim eripit in libertatē: ℨ libertꝰ in

Besi. xxviij. e.

Pat et mā filium denegare nō p̄sumit.

dimisio.

libertis ℨ expositis reuertit in hac distin. lxxxviij. ad ꝑ̄positū suū. s. ad illud. c. nō cupidum. vosté dit cleri cos causa turpitudinis ℨ cupiditatis nō debere op̄a exercere. tandē subijcit q̄ nullus pb̄r̄m in testamen to debet nominare tutorem rē.

D Ecreuit. d ¶ Cōducere secz causa cupiditatꝭ vt no tau. lxxxvj. distca. vlti. ℨ semper intelligo cā cupiditatꝭ hoc fieri nisi necessitas ꝓbetur. arg. xij. q. j. c. j.

e ¶ Ubi patet Jd est ꝓpter q̄ō patet.

f ¶ Angelos. Per angelos intelliguntꝭ p̄dicatores qui p̄ inge nio auditorū de bēt se aptare: vt cuntur viij. q. j. ca. opoz. et. et dis. xlij. sit rector. ℌ. vlti. vñ nō ꝓpter iacob: sed ꝓpter angelos iducitur hec auctoritas. Jo. iij. C. Predicatoz es q̄ncūq̄ di cuntur angeli. tij. Ti. tij. a.

g ¶ Onseq̄ns Qz sacerdotes erāt instituti. vt. ij. q̄st. vij. accusatio. Zau.

h ¶ Cantantem. i. meretricē describentem.

i ¶ Negociationes .i. fallam tradition em iudeorum: quia. s. credebant se iustificari ex operibus legis figuras legis sectantes gratia resilientes. vel negociationes. i. vt vilius emant et carius vendant. Hier. vij.

k ¶ Jngenio. Argu. q̄ nec sub qualibet fraude Negociatōes ergo nec causa necessitatis vt quidā asse cūq̄ cā ciatōes p cleri sunt exerceri ne cos q̄ gociatiōes. ergo nec causa necessitatis vt quidā asse cūq̄ cā runt. nec causa lucri captandi pauperū. i. q. iij. si q̄s exerce obiecerit. arg. contra extra ne cleri. vel mona. c. j. xcj rinō de

l ¶ Cessandū aut rē. Udek ergo q̄ in eiꝰ optiōe sit an velit abstinere a questu aut ab officio. ff. de iure do. plerūq̄ ℌ. vlti. q̄ō falsum est. Sed hoc aut cōtinuatiuū est. ℨ. q. j. placuit.

m ¶ Curas. j. xxj. q. iij. ca. j. ij. ℨ. iij. q. j.

Prohibētur. Facta interpositiōe de viduis et [di. clericus Zau. bent.

¶ Prohibētur. ¶ In hac distin. p̄hibet cupiditas et mercatio omnibꝰ clericis. Et diuiditur in duas partes. Jn quarū pri ma. p̄bat per. x. auctoritates sanctorum patrū: q̄ clerici nō debent esse mercatores. Secunda ibi. Negz apud. Jo. de fan.

Decē dies. q̄situs agnituscz nō fuerit: securꝰ habeatꝰ qui collegit. Sāe q̄ post p̄dictos calūniatores extiterit vt hōicida ecclīastica districtione dānabit sicut p̄m sanxit auctoritas. ¶ Distictō. lxxxviij

Rohibent ergo clerici cupiditatis negocia suscipere: non pietatis curam viduis et orphanis impēdere. Uñ Melchiades pa.

¶ De eod.

Ecreuit sancta synodus nulluz deinceps clericū aut possessiōes cōducere: aut negocijs sclaribꝰ se imiscere: nisi ꝓpter curaz aut pupillorꝫ aut orphanorꝫ aut viduarꝫ: aut si forte epūs ciuitatis ecclesiasticarū rerū sollicitudinē eum habere p̄cipiat. vbi patet q̄ alia sūt negocia secularia ℨ alia ecclesiastica. Nōne moyses in secto erat cū crebro itraret tabernaculū ℨ exiret: q̄ int cōtēplationi rapiebat: fouis ifoumātiū negocio vigebat. Sed ℨ iacob ascēdētes ℨ descendētes āgelos videt: q̄a rectores ecclesiarꝫ non solū ꝓtēplando ascendūt: sed deorsum quoq̄ ad mēbra illius miserando descendūt: ℨ duz sacerdotes eoruz facta imitantur: ℨ se custodiunt: ℨ sub ditorꝫ onera portant.

Jtez Gelasius papa.

¶ De eod.

Onsequēs est: vt illa q̄q̄ q̄ de picenis partibus nup ad nos missa relatio nūciauit: nō pretereūda putaremus: id est plurimos clericorꝫ negociatiōib⁹ ꝓhonestis ℨ turpib⁹ lucrꝭ ihiare nullo pudore cēsentes euangelicā lectionē: qua ipse dominꝰ negociatores ex tēplo ꝛberatos asserit expulisse. Nec aplica ꝛba recolētes q̄ bus ait Nemo militans deo iplicat se negocijs sclaribus Psalmistā q̄q̄ dauid surda dissimulātes aure cantātē. Mm̄ non cogui negociationes itroibo in potētias dñi Proinde hmōi aut ab indignis posthac questib⁹ nouerint abstinēdū: ℨ ab oi cuiusl libet negociatiōis ingenio cupiditateq̄ cessandū: aut i q̄cūq̄ gradu sint positi mox a clericalibus officijs cogāt abstinere: qm̄ dominꝰ dei dominꝰ ofonis ℨ esse ℨ dici dz: ne per officia negociatiōis potius sit latronum spelunca.

Jtez ex canone apostolorū

¶ Jn sacrꝭ ordinib⁹ ꝓstituꝫ sclares curas assumē nō dz.

Piscopꝰ aut sacerdos aut diaconꝰ neq̄ q̄sclī curasm assumāt: sin alit deiscianc. Jtē Greg. romāo defensor.

¶ Epūs secularib⁹ causis occupari non debet.

s Querlatū est. ¶ Et ptorēs.i.loc; indicī tractādi Quid sit ptoriū habem⁹.ff.de iusti.ꝛ iu.l.pe.

Mora ꝑt purgari.

b ¶ Preceptū.j.xxij.q.iij.iustū.j.xxiij.q.iij.clericꝰ.

c ¶ Quisq; dieb⁹.Ar.morā posse purgari.Itē no. inducias ꝛ expectatiões.v.quinq; dierū: ꝛ hoc a tpe quo suscepit litteras. ex de ap. sup eo.iij.q.iij. c.j.et.q.v.c.j.qñq; duoz.v.q.ij.c. presenti.

d Testamenta eoraz q fūt apprienda

¶ Piscopus ¶ Tuitionē.i.aptionē: vt scz coraz eo non aptiant: sed corā nigro census. C. de testa. cōsulta. Uel dic tuitionē .i.q; sit aduocat⁹ als p eū debet adimpleri qō in testamentis relictuz est. ex de testa. si heredes.et ff.de peti.hef.hereditas.in fi.Jo.

Piscopus.

e ¶ Ad se reuocet. ꝓncipaliter vel per se ꝛ tūc nō est ꝓtra lxxxvj.dist.f fein

¶ Piscopus.

f ¶ Gubernationē.sed per archipbrm. naz et partiri dz onera sua.extra ō of fi.archi.c.vlt.ar. p alios nobis licere q̄ nobis per nos non licent. arg.v.q.iij.c.vlt. ar.xij.q.j.ꝺcipim⁹.Et valet ad q̄stionē q̄ eccliapossit alicui concedere gladium licet ei nō liceat eovti per se.xxij q.vlti.c.sepe. Similr̄ inuenr̄ qō licet nobis p alios ꝛ p nos.vt di. xcv.illud supfluum. et ecōuerso qō nō licz nobis per nos nec per alios.xlvj. dist.

Pōt ds p alios qō pōt per se.

¶ Querlatū est ad nos requerendissimū fratrez nostrū basiliū epz velut vnū de laicis in causis seclarib⁹ occupari: ꝛ pretorijs⁸ inutiliter deseruire.q̄ res qñ tpm vilem reddit: ꝛ reuerentiam sacerdotalē ānichilat: statiz vt experiētia tua hoc preceptū⁹ suscēperit ad reuertendum eū districta executōne ꝓpellat: quaten⁹ ei illicite insistenti.v. diebus⁶ sub qualibet excusatiōe īmorari nō liceat. ne si quolibet modo eū ibidē amplius morā habere permiserz: cū ipso apud nos grauiter incipias esse culpabilis. Itē ex cōcilio carthaginensi.iij. ¶ Testamentoꝝ tuitionem ꝛ curam rei familiaris: episcop⁹ nō suscipiat.

¶ Piscop⁹ tuitionē⁹ testamentoꝝ nō suscipiat. Itē ex eodē. ¶ De eodē

¶ Pūs nullam rei familiarz curaz ad se reuocet⁶: sed lectiōi et orationi ꝛ verbo ꝓdicatiōis tm̄modo vacet. Item ex eodem.

¶ De eodem.

¶ Piscop⁹ gubernationem⁷ viduarū ꝛ pupilloꝝ.ac pegrinoꝝ non per se ipsum: sed per archipresbyterum aut archidiaconū agat. Item gregorius quartano prefecto.

¶ Ratiociniorū causas: clericus suscipere nō dz.

Nutile et valde laboriosum est hominem litteratum ratiociniozz causas assumere: et in eis (quod nō expedit) se obligare.

Item hieronimus.

¶ Fugiendus est clericꝰ negociator.

Negociatorem⁸ clericū: et ex inope diuitē et ex ignobili gloriosuz: quasi quandam pestem fuge.

Item aug. in libro questionū veteris ꝛ noui testamēti.

¶ Clerico negociari nō licz

Nunicari hominib⁹ semper non licet⁵: negociari vero aliquādo licet. anteq̄ eñ ecclesiasticus ds sit licet ei negociari facto iā non licet⁴.

Item Joh. crisostomus super Mattheum.

¶ De eodem. ¶ Palea.

Ijciens dominus vendentes et ementes de templo: significauit quia mercator nunq̄ potest deo placere: et ideo nullꝰ christianus debet esse mercator: aut si voluerit esse: ꝓiciatur de ecclesia dicente ꝓpheta Quia nō noui negociatiōes: introibo in potentias dñi. quēadmodū eñ qui ambulat inter duos inimicos volens ambobus placere sine alloquio mali esse non potest: necesse est vt isti male loquanr̄ de illo: ꝛ illi male de isto: sic mercator sine mēdacio et periurio esse nō potest. Sed subsṫātia taliuz stabil⁷ esse nō ꝑt: neq; ad bonū ꝓficit quod de malo cōgregat. Quēadmodū eñ si triticū aut aliud tale cernas in cribro: dū huc ꝛ illuc iactatur: oia grana paulatim deorsuz cadūt: et tāde in cribro nichil remanet nisi sterc⁹: sic de substātia negociatoꝝ nouissime nil remanet nisi solū peccatū: sed oēs videnr̄ esse mercatores. Ostendaz ergo quis nō est negociator: vt qui talis nō fuerit eum intelligas esse negociatorem.

¶ Quicūq; rē cōparat nō vt ita integrā ꝛ imutatam vendat: sed vt materia sibi sit inde aliquid operādi: ille non est negociator. Qui vero rem cōparat vt integrā ꝛ imutatam vendendo lucretur: ille est mercator qui de templo dei eiscitur. vnde super oēs mercatores maledictus plus est usurarius. ipse nāq; rem datam a deo vendit nō cōparatā: vt mercator post fenus rem suaz repetit: tollēs aliena cū suis: mercator autē nō repetit rē vēditaz.

¶ Dicit aliquis qui agrum locat vt agrariam accipiat aut domū vt pēsionē recipiat: nō est similis ei q̄ pecuniā dat ad usurā: absit. Dño quidem qm̄ pecunia non est dispōsita nisi ad emendū. Secūdo qm̄ agrum habens arādo accipit ex eo fructū. habens domū vsum māsionis capit ex ea. ideo qui locat domum vel agrū vsum suū dare videtur. et quodā modo videtur mutare cum lucro lucrū: ex pecunia reposita nulluz vsum capis. Tertio ager vel domus veterascit. Pecunia spiritualiter intelligunr̄ homines. quia sicut nūm⁹ habet charagma cesaris: ita hō charagma dei. ꝛ sicut nūm⁹ qui nō hz charagma cesaris reprobus est: ita hō qui nō ostēdit imaginē dei. vñ Esaias ait ad hierusalem. Caupones tui miscent vinū cum aqua. Ideo ergo mēsas nummulariozz euertit: significās q: i templo dei non debēt esse nūmi nisi spirituales. i. qui dei imaginē non dyaboli portant: aut certe mensas nūmulariozz. i. sacerdotū dicit scripturas. nouo eñ testām̄to succedēte prioi euerse sunt scripture illoꝝ. Itē Augu. ¶ Palea.

Quoniam non cognoui litteraturā: aliqui codices habent negociationes in quo diuersitas interpretum sensum ostendit non errorez inducit. Si ergo iste propter assiduam laudem dei dicit: quia non cognoui negociationes: non negocientur christiani. Sed ait ipse negociator: affero ex lōginquo merces: mercedem laboris mei vnde vnam peto. dign⁹ est enim mercenari⁹ mercede sua.

¶ De mendacio ꝛ de periurio agitur. non de negocio Ego enim mētior non negociū. Nā possum dicere tanto emi: sed tanto vendaz: si placet eme: quomodo ergo reuocas me a negociatione: omnes artifices mentiuntur: sutores: agricole. Uis vt optez carum tempus vt possim vendere annonam quā seruaui. sed hoc non faciunt boni agricole inquit: neq; illa boni negociatores. Est peccatum habere filios: q: quando eis dolet caput: matres infideles querūt eis ligaturas sacrilegas ꝛ incantationes. omnia ista sunt peccata hominum non rerum. quare ergo ipse dicit michi negociator. quomodo psalmistam intelligas et noli me ꝓhibere a negociatione. negociatio enim me non facit malū sed iniquitas mea et mēdacium meum. Queramus ergo negociatores qui presumunt gloriari ex suis operibus. si sunt contra illam gratiā quā hic spiritus cōmendat: vt nemo de suis operib⁹ glorietur. ꝛ sicut cōtra medicos superbe pollicitantes salutē vigilat hoc quod dictū est/Tota die salutare tuuz: sic contra negociatores operib⁹ suis gloriantes vigilat hoc quod dictum est. Os meum annūciabit laudē tuam. vnde et dñs eiecit eos de tēplo volentes suā iusticiam statuere: et ignorantes iusticiā dei Merito dictū est: q: negat ociuz qō malū est neq; querit veram quietē que est deus. Itē cassiodorus in eodem psalmo.

Esa.j. Mat. xxi.b. Joh. ij.c.

Cleric⁹ tabernā hꝺe potest.

Hꝺnica Hri. Sē per nō hz.i.nūq; xxxij.q̄sti.iij.nemo. Arg. contra xxxj.q.j. hac ratiōe. sed hz aliqñ licētia pene: hz licētia culpe ñ: q: nō euadit culpā dist.iij.c.denuq; ¶ Non licet. Arg. q̄ propter mutationē stat⁹ qō ipi erat licitū fit illicituz: et eē ar.di.xxxj. Ar. ẽ xij.q.j.nō dicatis

pſ.lxx

ps.l.

¶ De eodem. ¶ Palea.

Quid est aliud negociū nisi que possint vilius cōparari carī⁹ velle distrahere. Negociatores vero illi abominabiles existimanr̄: q̄ iusticiā dei mime ꝓsiderātes: p īmoderatū pecunie ābitū polluunt merces suas pl⁹ piurijs onerādo q̄s ꝓcis: tales eiecit dñs de tēplo dicēs Nolite facē domū patris mei domum negociationis.

Joh. ij.c.

Idem Cypri anus.

¶ Nomine sacerdotꝝ careat: qui dei ministros suis euocat officijs.

Neq; apud altare dei⁸ meretur notari in sacerdotū prece: qui ab altari sacerdotes ꝛ ministros volūt auocare: ꝛ ideo victor⁹ cū cōtra formā nuper in concilio a sacerdotibus datā: geminū faustinum presbyterū ausus sit tutorem ꝓstituere ob dominationem eius: apud vos nō fiat oblatio: neq; ali qua deprecatio pro nomine eius frequētetur in ecclesia vt sacerdotū decretum religiose aut necessarie factum obseruetur a nobis.

Neq; apud. ¶ Hec ē secunda pars distinctionis et est pars ultima. xxj. q.iij.cyprianus. a ¶ Dei. et nō ne accusat iste post mortē contra id.xxij.dist. quotūdam. C. si reus vel accusator. fue. l.j. ꝛ.ij. So. dicunt quidam q̄ accusari potest quis post mortem per instrumentū sicut hic: quia apparebat per instrumentū. i. per testamentuz eum decessisse in mortali peccato. Sz h. dicit q̄ iste nō accusatur: quia notoriū erat eū impenitentē decessisse alś nō posset accusari p⁹ mortē nisi de hereſi. xxiij.q.ij. sane. et in illo casu. C. ad. l. iul. maie. l. vltima. Sed nōne debet p̄sumi ꝓ isto: q: etiam in vltimo instanti potuit penitere. vt. xxvj.q.vj. qui recedunt. et ca. cognouimus? Arg. cōtra. de pe. dist. nc. j. agite. Dicit ergo. h. q̄ cū mortaliter peccauerit nec penituerit: nō debet ꝓ eo orari. xxij.q.vlti.ca.vlti. ꝛ puniturhic quo deliquit. xij.q.ij.de viro. Uel hoc intelligas quo ad sepulturā tm̄. extra de torneam̄. c.j. Jo. credo hoc ad terrorez institutū: nec modo locuz habere. quod vltimo dicitur seruatur de facto. lxxxvj. distinc. c. vlti. B.

ij.ps.

Accusari pōt ds p⁹ mortē.

diuisio

OMnis hec distinctio diuidit i tres partes. In 1ª ptima dr q vni psone nō debēt cōmitti due dignitates vel officia. Secunda ibi. Volumus. Tertia ibi. Pro pinquis. Johan. de fan.

Dom⁹ 7 p familia 7 p eccle sia accipitur.

a Domui. hoc ca. tractat magr. ē. xlvij. di. Sed aliter hic 7 aliter ibi: ibi em exposuit domui id ē familie sue. hic aliter domui sue. i. ecclie sue. et illō est ql pre paratorium ad istō vt in hoc. Sinuit. g. Ostēdit ergo in hac dist. lxxxix. qliter pre latus ecclesiasti ca beneficia debeat dispēsare. 2 pla nō debet cōmittere vni: 7 q non dz laicos iconomos cōstituere in ecclesia vl vicedominos et q ecclesiastica officia ꝓpinquis non concedat. Lau.

Thimo. iij a.

Roma. b xij. b.

Singula. No. q' dif ficile ē vt vn⁹ vicem duox obtineat. ff. de pac. si plures. C. de assesso. nemo. extra de testa. ad hec. C. de testa. cōsulta vbi dr q' absurdū est si p miscuis actibus rerū turbent⁹ of ficia. Ar. cōtra. J. xxi. q. j. ca. vlti. et ff. qō cuiusq; vni uer. sicut. Ş. viti. Sil'r lex dicit q' non pōt quis p plures ciuitates plures habere po testates. ff. ad muni. libertus. Ş. prescriptio. Solu. regulare est q' vna psona nō suppleat vicem pluriū nisi in causa necessitatis. vt idez sit carnalis et spiri tualis pater. xxx. q. j. ad limina vel prelat⁹ in diuer sis ecclijs. x. q. iij. vnio vel idē sit eligens et cōfirmās. extra de elec. cū inter. vel vt ipsemet tradat sibi pos sessionē. ff. de cōtra. emp. fistulas. Ş. fundum. vel nisi causa vtilitatis: vt cum due ecclesie vni cōmittātur. xxi. q. j. et temporis. vel vt idem seruus vicem pluriū dominorum sustineat. ff. de stu. ser. l. j. Ş. cōmunis. vel vt apud semetipsum aliquis emancipetur vel adoptetur. ff. de adop. si consul. Lau.

Vnꝰ vi cē pluriū sup plere h potest.

c Ecclīastici. Nō ordinū ꝫ dignitatū. vn⁹ em bñ habēt oēs ordines: licet ab vno tm denominetur.

Distinctio.lxxxix.

OMni⁹ ąq; sue oportet eṗm esse be ne prepositū: vt q̄dam inde quodā modo futu re dispēsatiōis argumēta su mātur: i dispositiōevero ecclesie hāc regulā obſuāda z nouerit: vt nulli quātūlibet exercitate psone: duo sl'offi cia ꝓmittat neq; scl'arib⁹ viris res ecclīasticas gubernā das ꝓmittat. Uñ Gre. scri bit oibus epīs. C Uni psone duo nō cōmittantur officia.

Singla[b] eccl'iastici[c] iu ris officia singulis[d] q̄ busq; psonis sigillati ꝓmitti iubem⁹. Sicut em i vno cor pore multa mēbra habem⁹: oīa aūt mēbra nō eūdē actū hñt ita i eccl'ie corpe multa mēbra sūt ꝑmveridicā pauli sniam. i eodē q; spūali corpe cōferēdū est hoc officiū vni: alij ꝓmittēdū[e] est illud. neq; em q̄tūlibet[f] exercitate vni persone vno tpe duarū rerū officia ꝓmittēda sūt: quia si totū corp⁹ est ocul⁹[g] vbi au ditus? sicut ei varietas mē brox p diuersa officia et ro

a Uicedñs. Iconomus.

Quid sit officiū vicedñi.

Diaconū vero ana tholiū quē ad vos di rigere poposcist? hoc nos fa cere non posse: cause magis mod⁹ q̄; rigoris auctoritas facit: vicedñs[a] em eū ꝓstitui mus: cuius arbitrio epīū cō missim⁹ disponēdū. Item ex pci. calcedonē. C De eodē.

b Uia in q̄. Epos. Uel etiam alios plures. quilibet em prelatus debet iconomū cōstituere. C. ō epi. 7 cleri. omnes. Ş. hoc nichilominꝰ arg. ix. q. iij. cum simus. ex de of. ordi. cū vos. De officio iconomi / sinduci / actoris / no. xvi. q. vij. qm. Arg. epm posse corrigere iconomū res ecclesie dispēsantē: sicut et archidiaconꝰ arg. distī. lxxiij. honoratus.

Epūs iconomū corrigere pōt.

c Testimonio. Ipsi em phi bent testimoniū sue administratiōis: sed cubicu larij sui phibent testimoniuꝫ sue cōuersatiōis: vt ij. q. vij. cum pastoris.

d Laici corā iudice ecclesiastico pñt qñ q; conueniri.

Ndicatum est. C Int eos. Sed nonne isti erant laici. ergo debēt cōueni ri sub seculari iudice: vt. xi. q. j. ex periētie. Sed lō cōueniunt corā ecclīastico: q7 rapuerūt bona ecclie: vt extra de fo. cō petē. c. cū sit generale. 7 est hoc cōtra rectores ciuita tū qui ꝓpellunt rusticos ecclesiarū sub se respōdere Alij dicunt seruos 7 libertos eccl'ie sequi fozū dñe. i. eccl'ie: vt dicti. xi. q. j. c. ij. rusticos aūt nō sed seculare. nisi eccl'ia ab impatore cōsecuta esset iurisdictionē su per eos. arg. lxiij. distī. ergo. extra de appel. si duob⁹ Uerius dicit hic laicos istos conuenīri in fozo eccl'ie ratiōe p̄dicta. 7 q; adhuc erant in administratōe. vñ ratiōe administratiōis rusticos conuenire poterant sub eṗo. ar. ij. q. vi. Ş. nulli quoq; officialiū: post depo sitā administratiōnē nō: nisi forte in breuvel nisi fu gerent. in auk. vt iudi. sine quo. suf. Ş. si quis aūt. 7 Ş. necessitatē. Alij dicunt q' iste epūs reꝓhensus fuerat q; iconomū fecerat aliquē de istis laicis qui tm̄ cleri cus esse dz. alias bene posset eis cōmittere curaz rusticorū et alio rū bonoruz epi scopatus.

e Cuz pena Cōcil. Isti cōmittebāt sionis crimen cōcussio- pena. nis/ cuius pena quadruplus est. vt. xvij. dist. qm̄. et hoc cū ciuil ter agit: cū vero criminaliter pu nitur ꝓ arbitrio iudicis. vt. j. q. j. cōcussionis. 7 sic ecclīa suū qñ ecclia suū quandoq; pōt cū aug q; cum augmē mento repetere to repe vt. xij. q. ij. frater tit. nitas. et ca. in le gibus.

f Ut in subditis. Uidet ergo q' ꝓdicti lai ici non sint de fo ro eccl'ie: ꝫ ideo hoc dicit: q7 faci lius coercenī cle rici q̄; laici. iij. ps.

g C q̄; accusēt. Id est accusabi les ostendant.

h Propinquis. C hec est tertia ps distn. in qua dicit q' epūs hoc officiuz nō debet cōmittē suis con sanguineis. Jo. de fan.

Decenter. Aut sā guine. sic. x. q. ij. hoc ius. in fi. vel intellige ō his q̄ malevite sunt: a lias videt esse ꝺ ē. dist. lxxxvi. non satis. q̄s em̄ car nem suā odio habebit: ꝫ quare. phibet hoc de. ꝓpin quis: ꝫ nō q7 magis ꝓni sunt epi ad dandū connubia ꝓnis q̄; alijs. Sepi⁹ 7 fozti⁹ phibet fornicatiōs: q7 potius peccat hoc gñe pcti. l. di. q7 tua. Itē sicut ma gis punit qui interfecit vroꝛez q̄; matrē: q7 ꝓniores sunt hoies ad illud faciendū. vt. xxxij. q. ij. admone re. Itē sicut hac rōne subuenit mulieri cū intercedit nō tñ cū dat q7 ꝓnior est ad intercedendū q̄; ad dan dū. vt. ff. ad vellei. l. uij. Itez et alia rōne, phibet dare ꝓpinqs: q7 semp̄ ꝑsumit q' res eccl'ie latēter ledant

Mulieri infce rē nō dāti subue nitur.

Epī ci tī ꝓpi quis: ꝫ nō magis ꝓni sunt epi ad dandū connubia ꝓnis q̄; alijs. Sepi⁹ 7 fozti⁹ phibet fornicatiōs: q7 potius peccat hoc gñe pcti. l. di. q7 tua. Itē sicut ma gis punit qui interfecit vroꝛez q̄; matrē: q7 ꝓniores sunt hoies ad illud faciendū. vt. xxxij. q. ij. admone re. Itē sicut hac rōne subuenit mulieri cū intercedit nō tñ cū dat q7 ꝓnior est ad intercedendū q̄; ad dan dū. vt. ff. ad vellei. l. uij. Itez et alia rōne, phibet dare ꝓpinqs: q7 semp̄ ꝑsumit q' res eccl'ie latēter ledant

bur corpis seruat: 7 pulchri tudinē repsentat: ita varie tas psonaz ꝓ diuersa nichil ominus distributa officia: 7 fortitudinē 7 venustatē sctē ecclie dei mānifestat. Et sicut indecoz est in corpe hūano vt alterz mēbrū alteri⁹ fūga tur officio: ita nimirū noxiū simulq; turpissimū ē si singu la rerū ministeria psonis to tidem nō fuerint distributa.

Itē Greg. ātemio subdia. C Quilibet epūs vicedominum et iconomum habeat.

Olum⁹ vt frater no ster pascasius et vice dominū[i] sibi 7 maioꝛē[k] ordi net dom⁹. q̄ten⁹ possit vl' hos pitib⁹[l] supueniētib⁹: vl' cau sis que eueniūt idone⁹ 7 pa ratus existere. si vero negligentē eū prospicis: vel ea q̄ dicim⁹ iplere differentē: ois clerus[m] ei⁹ adhiberi debet: vt cōi consilio epī eligantur q̄ruz psone ad ea q̄ ꝓdixim⁹ valeāt ordinari. Hinc colligi pōt archidiaconi electio nē a cūcto clero (si episcop⁹ negligens vel differens fue rit) canonice fieri posse.

C Officiuz vicedñi est epa tū disponere. Uñ Greg. cle mentine patricie post alia.

f Quantūlibet. Arg. non esse derogatum iu ri gñali ꝑ pp̄ per sone ꝓrogatuā. ē. dist. lxi. mi ramur. ē. di. lxxviij. si ds. Lau.

g Ocul⁹. id est si omne offici um attribuit ei qui dr in eccl'ia oculus. vbi erit audit⁹: id est au ris. i. officiuz qō ei attribuit q̄ di citur in eccl'ia auris. Per ocu lū intelliguntur maiozes in eccle sia q' sibi et alijs ꝓuident. p au rē in eccl'ia discreti intelligun tur 7 sciētes. Ul referas hoc ad illud qō dixit q' diuersitas offici oꝛuz sit in eccl'ia al's nō obstaret: q7 si totuz zē. q7 si homines in ec clesia essent vni⁹ officij quomodo impleret corpus eccl'esie: cum di uersis opus est.

Ocul⁹ 7 auris ds i eccl'ia sig nifi cant. ij. ps.

h Et pulchritudinē. Sin gula q̄q locū te neāt sortita de center. Lau.

Olumus. Hec est secūda pars distinc. In q̄ ꝓbat p. uij. c. q' in qua libet eccl'esia debet esse iconomus. Johan. de fan.

Uers⁹.

i Et vicedominū. Exponit. h. ꝓmo iconomū re rū epalū q̄ reb⁹ epalib⁹ 7 hospitib⁹ supueniētib⁹. p

k Et maiozes. i. iconomū rerū cano nicoꝝ et iste intellect⁹ habet ex rubrica quadā. Uel maioꝛ est quedaz dignitas que ē in quibusdā eccl'ijs vt vercellē. in ecclesia sancte marie.

Maioꝛ ē digni tas in quibus daz eccl'esijs.

l Ul' hospitib⁹. Quia epūs nō pōt in ꝓpria ꝑsona tractare talia negocia. v. q. iij. q7 epi⁹cop⁹. 7 referas q̄; dicit de hospitibus ad vicedominum.

Negligentia prelati supplet⁹ p subditos

m Cler⁹. Ar. q' si ꝑlat⁹ nō vult vel negligit facē ea q̄ dz: debēt suppleri p subditos 7 ecōuerso. ar. j. x. q. iij. cum simus. 7 videtur q' in talibus non sit neces saria admonitio. vt extra de supplen. negli. pla. ca. licet. extra de cōcef. pbē. 7 eccle. nō va. quia. in fine.

per cos.ſ.q.iij. peruenit.t.x.q.ij. epiſcopus.

a ¶ In duplū. Sic.xij.q.ij. ffinitas.t.c.in legibus.

b AD hoc diſpēſationis. ¶ Diuerſos. inter prelatum et ſubditum.

c ¶ Et potiores. hoc erit vſq; in diē iudicij tm̄. Dicit em̄ apoſtol⁹.

Prelatio quelibet⁹ iudiciū ceſſabit.

Dū mūdus iſte durabit hoies ꝑ ſunt hoibus: de mones demoni b⁹: ageli agelis. Cū aūt de⁹ erit oia in oib⁹ ceſſabit ois ꝓlatio. nō tm̄ ordo vel maioritas. aliqs em̄ maior erit alio: nā in domo ꝑris mei tē. de pe. di. iij. i domo. ſz nō ꝓerunt. et vide quo plat⁹ t ſubdit⁹ ſibi cōnectū tur. vt. xcv. diſti. eſto. t hec diuerſitas ordinuz ꝓpter maiorē cōcordiā ē ſtatuta vt. xlv. diſti. lz. ij. d ¶ Vera. i. ꝓ verā ꝓcordiam. e ¶ Contextio ſ. xcv. diſti. eſto. Johannes.

Stat⁹ humani⁹ eſt inſtabilis

f ¶ Uniuerſitas creaturarū. g ¶ Qualitate. q. natura corꝑū nō pōt manere i vno ſtatu de ſe. diſti. v. nec tales. et dicit lex q circa ſtatū humanuz michil eſt ſtabile. vt i auc. de nō alie. aut ꝓmu. ſ. vt ār. col. ij. Uel dic q̄litate. i. eq̄litate: q. nō oēs pñt eſſe epiſcopi.

¶ Jtigioſus. ¶ hec diuidit in duas ꝑtes. In quaruz prima. ꝓbat q̄ clerici nō debēt eſſe litigioſi: q. ex officio ſuo tenent alios ad ꝓcordiā reuocare: et ſi talis fuerit ordinari nō debet. t hoc ꝓbat. t. auc to. ſanctorum. Secūda ibi precipimus. Jo. de. f.

h ¶ Litigioſ⁹. Jn hac di. xc. tractat hoc. c. non litigioſuz gō tractauit. xl vſ. di. ſz diſſimiliter. ibi ei oſtēdit q̄ eps nō debet eſſe litigioſus. hic vero q̄ diſcordātes debent ad concordiā reuocare. vltimo addit q̄ epi pñt ſibi vicissim ꝑſtare auxiliū ad pacē ſeruādā.

Judex ad ꝓcordiā laborare dz.

D Iſcordātes. ¶ Rōne. i. amicabili ꝓpoſitiōe ex iudiciū t de plano. nā iudex ad ꝓcordiā laborare dz. v. q. ij. ſi ꝑmates. t litigātes recōciliare. ff. ō vſu fru. ſi cui⁹. ℣. eciſſimū t de offi. ꝓcſi. illicitas. ℣. ne potētiores. Si ḡ inſ ſeꝑpoſitionē faciāt remanebūt criminа ipunita. Ꝛ illud. ff. ad. l. aql. t a vulneratus: ſed hoc i crimine iuriaꝝ obtinet: qō q̄libet poteſt remittere: ſz ſi criminaliter agere ē et fa

Prelatus debet.

cū. ſz ſi delictū tā geret eccl̄ias ibi nō poſſet ſubditus ꝑponere cuz prelato: vt. xxiij. q. iij. ſi is q̄. pōt tm̄ renūciare accuſatōi: vt ex de accu. veniens.

k ¶ Uel poteſtate. ſcilz coercitiōe. vt. ff. de offi cio ꝑſidis. ꝑgruit et. j. eoꝺ placuit.

l OBlatiōes. ¶ Cū oduz eoꝝ aptū ē t notoriū. hoc itelligе de volūtarijs oblationib⁹: nō de decimis t ꝓmicijs. extra de elect. de terris. xvſ. q. j. decime. Laurentius.

Gazophilacium q̄d sit.

m ¶ Jn gazophilacio. Archa vel loc⁹ vbi reponunt oblatiōes. a gaza. qō est diuitie et philace qō est ſeruare.

n ¶ Dōa. dicit ℣. hoc gn̄alit in telligendū ē de q̄libet q̄ ē i mortali pctō. gr̄a ex empli ē ist⁹ poſiti. Tu meli⁹ dic q̄ cū hec ſit pēa nō dz extēdi: niſi q̄tenꝰ repit. nā ſpālit ō q̄hus dz ꝑſonis inuenit ꝑ hibitū vt hic de iſto. Jtez de eo q̄ pauperē oppriꝫit. Jtē de ſacri lego. vt. xij. q. ij. de viro Jtē de eo q̄ vi extrahit ſeruū ſuū ad eccl̄az ꝓfugiētē: vt. xvij. q. iij. miror. Jtē de raptore. ex de raptoriꝫ ſup eo. Jtē ō vſurario: ex de vſur. q. i oiꝫ. ſz ēt penitētes q̄nꝫ ꝓhibent oblationes facere. de ꝓſe. di. iij. eos. Idē dico de meretrice.

Beñ. iij. a.

Oblati onеs facere mꝫ ſ ē vetitum.

o ¶ Oppmūt Si q̄s tm̄ officiat⁹ oppmit ruſticos: q. forte dz hꝫe decē: accipit duodeci: dona ei⁹ nō ſūt reſpuēda de ure ſz q̄ſdā. q. trāſſer t dñō i hmōi: t fieri pōt ide elemoſyna. nec ē ꝓa rapina. ar. xvij. q. v. nō ſa ne: ſi tm̄ ꝓpea cozrect⁹ nollet ceſſare dñt reſpui. Uel dic q̄ ide pōt fieri elemoſina nō tm̄ oblatō. Idē dico in

Pnia ē arbitraria.

p ¶ Eccl̄as extra quā q̄ inuenium̄t exterminabuntur. xvij. q. j. quia ex ſola. Lau.

a ¶ Nec ſanguie. ſi impenitēs. decedat. hoc ad exageratiōez huiꝰ crimis dr: q. idē ē i q̄libz alio crimie

b ¶ Abluitur. quo ad vitā eternam: ſed valet martyrium quo ad minorem penam.

Deſpe rādū ē de nemine.

c ¶ Inexpiabilis. Uer ē poſt mortē: als de nemie deſpandū ē vt ō pnia. di. vij. nemo. xxvij. q. ij. ancillā. nā q̄ ipenitēs decedit in martyrio nō ſaluat. de pnia. diſ. j. c. vl. ſz multi⁹ puniꝫ: vt ibidē dr t de penitētia. di. iij. ℣. poteſt.

d ¶ Zien⁹ ſit. ¶ Opuſ. i. ofo eius ſi clerici ſunt opus eſt ei⁹ eſt ozare. xxv. di. c. vlt. vel ſi eſt laicus opus ei⁹. i. oblatio. ℣. e. di. oblationes. et. xij. q. j. duo.

j. Lo. x. b.

e ¶ Neq; ſic. ij q. vij. ℣. his ēt.

f ¶ Murmurauerūt. t perierūt i deſerto. illa pena ē vt citius moziat. xſ. q. iij. epi ſi ſacdotali.

g ¶ Ab exterminatore. i. ab angelo malo: q̄ exterierunt murmurantes in deſerto a terra ꝓmiſſionis. B.

h ¶ Ul⁹māifeſtū. i. manifeſte.

i ¶ Diuturna videt q̄ tāto tēpore debeat q̄s eſſe in pnia q̄to fuit in pctō. ij. q. j. ſ. Sz dicim⁹ hoc ponendū in arbitrio prelatiā q̄nꝫ inueniꝫ q̄ dz eſſe tanta de peni. diſtin. j. quāobrem. q̄nꝫ munor. de penidiſt. vſ. q̄nꝫ maiores. de penitēt. diſtinc. iij. ꝓductior.

Abbas monachū excōicatū abſoluē. pōt.

k ¶ Ꝓuous. i. abbat ſ. abbas em̄ poteſt abſoluere monachū ſuū iniuſtum̄ ſufficientem man⁹ in monachū ſuū vel alterius: ſed nō poteſt ſi per cusserit clericuz ſeculare. vt extra. de ſenten. excom. cum illorum. tē.

l ¶ Tuē dū. ¶ Ad pacē. hec et ſimilia intelligo cū ciuiliter agit de crimie. vel in cā ciuili. ſecus vbi criminaliter agere t. expedit em̄ pctā nocentiū nota eē. ff. de inur. eū q. et ex. de collu. deteg. c. i. Jo. vel cū agitur actiōe iniuriaꝝ. vt dictum eſt. ſ. eo. ca. ſ.

Accuſator pēdente accuſatione pōt deſiſtere.

m ¶ Coercеant. Ar. q̄ eps ſi q̄s cozā eo accuſauerit aliquē t velit deſiſtere: t ille velut ei remittere non debeat eos cogere. ꝓſeq; cām illaz: etiā ſi teſtata: et q̄ illi poſſint deſiſtere cū eps ꝺbeat eos magis hortari ad pacez q̄s ad ꝓſecutionē. ar. v. q. ij. ſi ꝑmates q̄ vez credo in crimine iuriarū. vel cū agit ciuiliter. al⁹ non. vt ex. de collu. c. ij.

Litigātes pñt cogi ad concordiā ꝑ excōicationem.

n ¶ Arguant Ar. q̄ admittio ſemp debet ꝓcedere vidictā. ar. xij. q. ij. indigne.

o ¶ Excōicatione. videt tm̄ q̄ ꝑmo iudex ſecularis coget eos ad ꝓcordiā: et ſi hoc nō ſufficiat q̄ tunc excōicabunt. xvij. q. iij. de pbꝺorum. tē.

Rancorez ſed nō iuriā tenemur dimittere. ij. ꝑs.

¶ Jtigioſus. ¶ Satiſfaciente. Jmmo ēt ſi ſatiſfaciēte eo rācorē tenet dimittē. vt ō peni. di. v. c. vl. q. i non ē licitū nobis aliquē odio hꝺe vt xxiij. q. iij. cū in lege. xl. q. iij. inſꝺba. Sz actionē iuriaꝝ. i. ſatiſfactionē non tenemur dimittē. nā ad remittēdā iuriā null⁹ ē cogēd⁹. xxij. q. iij. ſi illic. imo bñ facit q̄ dimiſſo rācore agit iniuriaꝝ. xlv. di. c. q̄ emēdat q.

¶ Jnedijs. i. pēis excōica. ſ xxij. q. v. ō occidēdus

¶ Recipim⁹. hec ē. ij. ps dſ. Jn q̄. ꝓbat q̄ epi pñt ſibi ꝓſtare conſilū t auxiliū ad pacē tenēdā. Ꝛ ō ſ.

r ¶ Precipim⁹. per iſta ca. patet q̄ ad iudiciuz ec-

clesie spectat facere pacez: vt h̄ et extra de treuga et pace. treugas. Itē ptz hic q̄ epi puniūtur qui sibi nō pstāt mutuū auxiliuz vt.iij.q.j.nulli. r etiā mortuo epi scopo vel infirmo vicini epi tenentur supplere defectū epi. vt. vij. q̄stione.j. pōtifices. Johan.

Epi si di mutuū de bēt pre stare auxilium.

a Baptis mu formā dz ee simpla.

Perlatum. ¶ Discrepare. hoc dicit canon vt simplā teneamus baptismū formaz ppt scisma vitandū. de pse.di.iij. propter vitandum: vbi tñ psuetudo ē diuersa nichil officit. vt de pse. di.iij. de trina.

b ¶ Cōcordare. cū metropolitana ecclia. xij. distinc.c. vlti. de cōsecra. di.j. ca. vlti. r.c. altaria. et distinc.iij. litteris. Johan.

Acts. xx.g. c

Qui autem turpi. Dictū ē. ꝫ. lxxxviij. di. clericis nō licere negociari. vnde ostēditur in hac. xcj. di. ex q̄ debeāt sustentari q̄n de ecclesiasticis stipendijs ali sufficiēt non pñt: vbi aūt clerico non sufficit ecclia. pp̄ijs manibus sibi q̄rere victū debet iuxta apostoluz nō tamen q̄ hac occasiōe subtrahatur ab ecclia sticis officijs. Y.

Clericus .p. pp̄ijs manib⁹ sibi victuz q̄rere potest.

d ¶ Qđ absq; inequalitate. id est nisi cū iequale ē corp⁹ exubertātia vl defectu humorū hoc est cā infirmitatis.

e Leutherius. ¶ Promulit. q̄ promittenda sunt notaui. xxij. distinc. c. ch.

ope tepid⁹ iuent⁹ fuerit: dānum ꝓpie dignitatis incurrat. Item victor papa.

¶ Expellendi sunt a cōmunione fideliū: qui sibi inuicē reconciliari noluerint.

Perlatū ē ad sedē apl̄icā: aliq̄s vſm nocere ffib⁹ velle: r vt cadāt decertare. similiter i sacramētis discrepare[a]: r ob id pētiões r emulatiões fieri inter vos. q̄bus dissensionib⁹ vos auertere et i his oib⁹ ꝓcordare[b]: r opē facere vicissim mādam⁹. Nā si hoc agere cito neglexeritis: r vicissim recōciliari nō studueritis: ab apl̄ica sede: r tot⁹ eccl̄ie cōione vos pelli non dubitetis.

¶ Distinctio.xcj.

Ui aūt[c] turpi lucro vl i honesto negocio victū sibi q̄rere p hibet: ꝺ oblationib⁹ eccl̄ie stipēdia ꝓsequat. Q̄z si ecclia ei sufficē nō pōt: p prio artificio vl agricultura (exēplo apl̄i q̄ de labore manū viuebat) sibi necessaria sueniat: ita tñ vt occasiōe sui operis eccl̄ie vigilijs nō desit: qđ absq; ieq̄litate[d] sui corporis nulli ipune concedit. Unde pelagius papa.

¶ Corripiendi clerici qui officijs matutinis vel vespertinis se subtrahunt.

Leuteri⁹ frater r coēps nr̄ q̄rit clicos suos sibi ꝓtra canones subtrahere: r id qđ nobis iubēt⁹ facta i scrinio cautiōe pmisit[e] vt q̄tidianis dieb⁹ vigilie[f] in ei⁹ celebrarēt eccl̄ia illis cōtēnēt⁹ iplere nō posse. sed magis vnūquēq; suis (positō eccl̄ie seruitio) vacare negocijs. Et ō experientia tua eos q̄s tibi esse ostenderit ꝓtumaces: debita obiurgatiōe cōpesce: et modis oib⁹ vigilijs vacare ꝓpelle.

Item ex concilio nanetēsi.

¶ De eodem. ¶ Palea.

Resbyt[g] mane matuti nali offō expleto: pensum seruitutis sue canendo primā: t̄tiā: sextā: nonā: vesperāq; psoluat. ita tñ vt horis cōpetētib⁹ r signis designātib⁹ iuxta possibilitatez: aut a se aut a scolarib⁹ publice cōpleātur. Deinde pactꝫ horis: ifirmis visitatꝫ (si voluerit) ad opus rurale exeat ieiun⁹: vt iterū necessitatib⁹ peregrinorū et hospitū: siue diuersor⁹ cōmeātiū: ifirmorū q̄q; atq; defūctor⁹ succurrere possit vsq; ad statutam horā. pro q̄litate tpis r oportunitatis. Item ex dictis scti Bñdicti ꝓpheta dicēte. Septies in die laudez dixi tibi. Qui septenari⁹ sacrat⁹ nūer⁹ a nobis sic iplet: si matutini: prie: t̄tie: sexte: none vespi cōpletorij tpe nr̄e seruitutꝫ officia psoluamus: q̄ ō his dixit ꝓpheta. Septies i die laudē dixi tibi. nā de nocturnis vigilijs: ipse idē prophe ta ait. Media nocte surgebam ad cōfitendū tē. Ergo his tpibus referam⁹ laudes creatori nr̄o sup iudicia iusticie sue. Uñ i carthaginē si conci. legit.

¶ Sine officij detrimto artificiolo sibi clericus necessaria querat.

Leric⁹ victū r vestitū sibi artificiolo vl agricultura[g] absq; officij[h] sui dū taxat detrimento ꝓpparet. cleric⁹. n. q̄ absq; corpusculi sui ineq̄litate vigilijs[i] deest:

f ¶ Vigilie. id ē mortuoꝝ exequievel generaliter ecclīastica officia. lxj. distic. qm̄ fest⁹. et ꝓpt cām hec cautio fuit exacta ab episcopo isto: q̄ clerici sui negligentes erāt circa diuina officia: alias de iure cōi huiusmodi cautio non est in ordinatiōe epi exigenda. Sed videt q̄ eleuteri⁹ hoc modo pro suis clericis obligari non potuit ꝑmittēdo eoꝝ factum. insti. de inuti. stipu. ℣. si quis aliuꝫ. Sed dic q̄ bñ potuit cum ad ei⁹ officium spectaret eos ad hoc cogere: r ita sua interfuit. ꝓterea per illa verba videtur promisisse se curaturum vt illi iterfint: sicut cum quis ꝑmittit alium iudicio sisti. argu. ff. de verbo. obli. q̄uis ds alium et si. ℣. lxij. distī. tibi domio. Itez est arg. h̄ q̄ epi⁹ potest idu cere consuetudinē nouaz in sua ecclesia quo ad officia celebranda. xij. distic. nouit. r de cōse. di. iij. ca. j.

Epi⁹ ꝑ suoꝝ subditoꝝ fa ctū ꝑmittē.

Epꝰ in sua ecclia no uā consuetudinē in ducere pōt ca officia.

g ¶ Agricultura. arg. C. de epi. et cleri. l. ℣. nam; mercari non potest. Y.

Epꝰ. cxviij

h ¶ Officij. ergo clericus non potest opas suas per totam diem locare cum non debeat officio deesse.

Cleric⁹ loca re ꝑ totā diez opas suas si potest.

i ¶ Vigilijs.

Non tamen videntur puniendi si desint diuinis officijs cum non possint ꝓpere necessaria ab ecclesia:

cū de altario debeāt viuere. secus tamē ē q̄ fecerūt sibi ꝑiudiciū q̄n ꝑmiserūt se ꝑmoneri ad tā tenuē ecclesiaz: sicut est in matrimonio carnali. ar. xxxij. q. v.

Eccl̄ia hoꝝ rēd⁹. Unde sicut vir tenet ministrare necessaria vxori q̄ tñ debitū reddē nō valet. vt. xxxij. q. vij. q. ꝑ

Epi⁹ ofpere te net cle ricꝰ officiare.

posuisti. ita iste tenetur officiare eccleſiaz: licet paup sit r dicere cū apostolo: scio r abūdare r esurire tē. xlj. di. qđ dicat. r ministrēt ei manus. xxj. q. j. clericus. i fine. Sz quid si a p̄ncipio fuit diues ecclesia cum ad eaz ꝓmot⁹ est: sed post ꝺgit ad exiguitatem. dices clericuz adhuc teneri: sic. epꝰ tamē in hoc casu et ꝑmisso debet eam vnire eccl̄ijs alijs. x. q. iij. vnio. de cōse. di. j. omnes.

a ¶ Stipēdio Sed cui applicat hoc: pōt dici q̄ canōicis insimul cum epo. hoc verū ē in eo qđ de cōi ꝓpie batur. als videtur q̄ tātū canonicis. argu. C. de here. decurio. et nau. l. j. ℣. et. iij. nisi cū iuste ꝑuat⁹ est. tūc enim ꝓpse recuperat q̄ amisit. ff. de re milita. l. pe. C. eo. l. j. li. xij. Lauretius. Sed certe ego credo q̄ suū beneficiuz debet assignari alicui qui celebret ꝓ eo: donec ipe est excōmunicatus: vt extra. de appellationibus. peruenit. B.

Excōicati bñficium cui ē assignādum.

b Leric⁹. ¶ Artificiolo. ex q̄li artificio cleric⁹ pōt sustētare se notaui. xiij. q. iij. in summa.

Intemptores sūt ꝓsenete.

c ¶ Interēptores. i. illud ꝑm qđ solet ee intemptores: r sic idē repetit. r tūc sunt due ptes. ꝑm qđ ē hic intemptores: ē vna pars r vocat interēptores ꝓsenetas: de quib⁹ habes. ff. de ꝓsenetis. l. h.

d ¶ Declinantes. id est clerici. Johan.

divisio

Um aūt. ¶ hec di. diuidit in q̄ttuor partes. In q̄z ꝑma dr q̄ corde deo ē cantādū nō tñ voce: r hoc ꝓbat duab⁹ auctoritatib⁹. Secunda ibi. Aquib⁹. Tertia ibi. Nūc autē. Quarta ibi. Qđ aūt. Jo. de. f.

e ¶ Cū aut. Ostēdit magister in ꝑcedēti di. q̄ clerici debēt celebrare diuina officia in ecclia. In hac. xcij di. ostēdit magister q̄lit: q̄ scz nō debēt voce modulationis insistere. adjicit etiaz q̄ in ecclesia ro. diaconi de altario debeāt viuere. secus tamē ē q̄ fecerūt sibi ꝑiudiciū q̄n ꝑmiserūt se ꝑmoneri ad tā tenuē ecclesiaz: sicut est in matrimonio carnali. ar. xxxij. q. v.

Eccl̄ia hoꝝ rēd⁹. Unde sicut vir tenet ministrare necessaria vxori q̄ tñ debitū reddē nō valet. vt. xxxij. q. vij. q. ꝑ

Epi⁹ ofpere te net cle ricꝰ officiare.

posuisti. ita iste tenetur officiare eccleſiaz: licet paup sit r dicere cū apostolo: scio r abūdare r esurire tē. xlj. di. qđ dicat. r ministrēt ei manus. xxj. q. j. clericus. i fine. Sz quid si a p̄ncipio fuit diues ecclesia cum ad eaz ꝓmot⁹ est: sed post ꝺgit ad exiguitatem. dices clericuz adhuc teneri: sic. epꝰ tamē in hoc casu et ꝑmisso debet eam vnire eccl̄ijs alijs. x. q. iij. vnio. de cōse. di. j. omnes.

a ¶ Stipēdio Sed cui applicat hoc: pōt dici q̄ canōicis insimul cum epo. hoc verū ē in eo qđ de cōi ꝓpie batur. als videtur q̄ tātū canonicis. argu. C. de here. decurio. et nau. l. j. ℣. et. iij. nisi cū iuste ꝑuat⁹ est. tūc enim ꝓpse recuperat q̄ amisit. ff. de re milita. l. pe. C. eo. l. j. li. xij. Lauretius. Sed certe ego credo q̄ suū beneficiuz debet assignari alicui qui celebret ꝓ eo: donec ipe est excōmunicatus: vt extra. de appellationibus. peruenit. B.

Excōicati bñficium cui ē assignādum.

b Leric⁹. ¶ Artificiolo. ex q̄li artificio cleric⁹ pōt sustētare se notaui. xiij. q. iij. in summa.

Intemptores sūt ꝓsenete.

c ¶ Interēptores. i. illud ꝑm qđ solet ee intemptores: r sic idē repetit. r tūc sunt due ptes. ꝑm qđ ē hic intemptores: ē vna pars r vocat interēptores ꝓsenetas: de quib⁹ habes. ff. de ꝓsenetis. l. h.

d ¶ Declinantes. id est clerici. Johan.

divisio

Um aūt. ¶ hec di. diuidit in q̄ttuor partes. In q̄z ꝑma dr q̄ corde deo ē cantādū nō tñ voce: r hoc ꝓbat duab⁹ auctoritatib⁹. Secunda ibi. Aquib⁹. Tertia ibi. Nūc autē. Quarta ibi. Qđ aūt. Jo. de. f.

e ¶ Cū aut. Ostēdit magister in ꝑcedēti di. q̄ clerici debēt celebrare diuina officia in ecclia. In hac. xcij di. ostēdit magister q̄lit: q̄ scz nō debēt voce modulationis insistere. adjicit etiaz q̄ in ecclesia ro. diaconi stipendio[a] ꝑiuat⁹ excōicet.

Item ex eodē. ¶ De eodem.

Clericus quilibet verbo dei eruditus artificiolo[b] victuz querat. Itez oēs clerici q̄ ad operādū validi sūt: r artificiola r l̄as discant. Qui vo nō ꝓ emendo aliq̄d in nūdinis vl foro deābulāt: ab officio suo degradent. Int̄emptores[c] aūt ab officio declinātes[d]: vl negligētius agētes: ab officio remoueant. Item ex ꝓci. aurelianensi. ¶ De eodē.

Clericiuo q̄ ad op⁹ fāctū adesse ꝓtēpserit: ꝼz arbitriū epi ecclīasticā suscipiāt disciplinā. ¶ Distinctio.xcij.

Um aūt[e] ad ecclesiaz venerit corde magꝫ q̄m voce deo cantādū meminerint. Item Hiero. in epl̄a ad ephesios.

¶ Corde non voce deū laudare debemus.

Antātes[f] r psallētes i cordib⁹ vestris dño: audiāt hec adolescētuli: audiāt[g] hi

Epꝰ in suā ecclīa no uā cōsuetudinē in ducere pōt cū ca officia.

Epꝰ. cxviij

Cleric⁹ loca re ꝑ totā diez opas suas si potest.

Non tamen videntur puniendi si desint diuinis officijs cum non possint ꝓpere necessaria ab ecclesia:

nes cantare non debent: sed verbo predicationis vacare. Postea monet incidēter questionē vtrū epi qui nō recipiūtur in sua eccl̄ia possint in alia parrochia

f e episcopale officium exercere.

Antantes. hec sunt verba apostoli.

g ¶ Audiant. Uerba hieronymi exponentis.

h ¶ Non voce tantū. nā r voce decantādum est. vt de cōse. distinc. v. non mediocriter. et ibi psallite deo i vnbilatione: tamē magꝫ cordis deuotiōe ꝓ vocis iubilatiōe. vt. xxxviij. distī. sedulo vñ versus. Non vox sed votum nō cordula musica: sed cor Nō clamās ꝺz amās cātat i aure dei.

Cordis deuotione magis ꝓ vocis iubilatiōe cā tādū ē. Uersꝰ.

i ¶ Linende. Ut populū delectēt. nā nec ipsa veritas pnūciāda sic ē: vt quis hoibus placeat xxij. q. ij. primuz. Iunire aūt vt melius cantēt et pnuncient veluti electuaria peccatū nō est: si ad laudē dei r non gratia laudē cōsequēdi delectātur. arg. xxij. q. iij. obiciunt. p. curare eñ debet vt clara voce nō rauca pnuncient vt. xxj. distinc. c. j. vt populꝰ pla-

Uocē aptare ad clariꝰ cantādum non est pctm.

ne intelligens dicat amen. vt. xxviij. distinc. sedulo.

k ¶ Theatrales. Tragedi sic faciebāt in theatro decantādo tragedias: r dicunt a tragos qđ est hyrcus: r oda qđ est laus: q. hyrco remunerabātur ꝓpter fetidam materiam hirci.

Tragedia vñ dicit.

l ¶ Exempti. Hoc intelligē qñ induti sunt in ecclesia ad cantādum euāgeliū: r sic intellige sequēs ca.

m In sancta. ¶ Predicatiōis. j. xvj. q. j. adjicim⁹.

Sācerdotꝫ soli⁹ ē ꝓdicare.

n contra. sed illud ex causa dictū est. ꝓpt quosdam improbos monachos: als etiā diacon possunt predicare. vel hoc intellige ex delegatione als soli⁹ sacerdotis officium est predicare. vel predicationez appellat lectionem euangelicam.

n ¶ Stimulat. id est exasperat contra se.

o ¶ In hac sede apo. ex hoc dicūt q̄dā hāc ꝓhibitionē in ec. ro. tantū locū hr̄e. alij tñ de cardinalib⁹ intelligūt. Y. Jo gñaliē itelligit ee ꝓhibitū cū. j. ad legēdū euāgeliū iduti sūt. qđ ptz ex illo Jbo qđ infra dicit in missa. r cā huiꝰ ꝓstitutiōis fuit honestas.

a ¶ Solūq3.Arg.q3 diacon9 non nisi causa necessitatis debet legere epistolā.xxv.distinc.c.j.tē.

¶ A quibus. ¶ Hec est secunda pars distinc.in qua dicitur q3 nullus debet cātare in pulpito nisi sit ordinatus.et hoc pbat per ca.sequēs.Johan.de fan.

Non liceat.

b Laici an possint in eccl'ia cantare.

¶ Psallere.arg.p laicis qui nō cāntāt in pulpito: sed alibi in ecclesia.

c ¶ Qui ab episcopo.vel abbate.lxiv.di.c.j.vel etiaz a sacerdote.vt.xxij.dist. psalmista.

¶ Nōc autem.

¶ Hec ē ētia pa distic.in q3 dr q3 si epūs ad prochiā ad quā ordinatus ē nō pōt venire ex cā pt exercere officiū suum i eccl'ia pbyterali vbi p9 fuerat.ita q3 non sit epō iurisdictionalis in cui9 parochia fuerit. et hoc pbat p.v. auctoritates sanctoruz patrū. Jo.defā.

d Quis.Hec tria capitula loquūt de eadē matia. scz cū qs ē ordinat9 episcop9 ad aliquā eccl'iam sed non audet ire illuc ppter scādalū vel ppt hostilitatē: vel quia nō recipit aliq de causa:sine culpa tñ sua: iste non debet aliquid pfumere de reb9 eccl'esie ad quē diuertit:z expectabit quousq3 pro uideat ei synodus alibi. vij.q.j.pastoralis.

iij.pa.

Epō doz sino d9 .pui dere q3 ad eccl'esiaz suā nō audet accedē

e ¶ Pro contētione.arg.contra.xvj.q.vlti.si plures.

f ¶ Aut p aliqua.scilicet de iure: qz dicunt se non elegisse eum: vl dicunt q3 renunciauit episcopatui.

g ¶ Contingere.id est nō epāliā: nisi inuitatus sit arg.extra de eo qui resi.c.j.j.vij.q.j.ca.epi.

h ¶ Judicare. nā aliā eccl'iam si vacat debēt ei cōferre.vij.q.j.pastoralis.sed z ppls est excōicand9 qui eū non recipit cū instā causam non p̄tendit: nisi scādalum timeatur.sicut et ipse excōmunicatur cuz ad eccl'esiam illam ire non vult.j.eo.ca.iij.

i ¶ J quis. ¶ Cuius est.id est ad quam.

k ¶ Aliam.Quam forte allegat.

Excōicādus est populū sum nō recipiens episcopū.

l ¶ Et honoris.videt cōtra.ē.proxi.c.sed dic honozis.i. honorabilis ministerij: qz in vestib9 episcopalib9 exercebit sacerdotale officium nō epāle: nisi iuitatus sit.vt dixi.ē. ca. .pxi.et maior reuerentia exhibet ēpūs alij pbro simplici.

m ¶ Prouincie. Que scz habet.x.vel.xl.episcopos z metropolitanuz. vj.q.iij.scitote.Zan.

n ¶ J qui episcopi ordinati sunt. idez si q3 clerici ordiati sunt episcopi.

o ¶ Ubi puius id ē in q3 loco:vel in q3 ordine.Sed nūquid prior ecclesia tenet eos recipere? videt q3 non.lxxij.dist. placuit.arg.xxj.q.ij.si quis iam translatus. Ad hoc dic q3 si habuit corporalez possessionez p se vel p aliū ei9 eccl'esie ad quam modo nō recipitur:non tenetur prior euz recipere licet nōduz eius beneficiū sit collatū. Si non habuit possessionē tenetur: licet iā aliys cōcessa fuerint ei9 bñficia. vt extra de elec. eū in cūctis. vij. q.j. eos. C. de re pu. here. l. vlti. Per aliū dixi.q3 idē est ac si p se. extra de pbē. accedēs arg.xij.q.j.c.j. in.ℍ.j. Jo.hec glo.nō adaptat ad textū. B. Sz nūqd est clericꝰ huiꝰ epi: distingue:qz si nō vult renūciare epātui ad quē electꝰ est:non erit clericꝰ eiꝰ:remanebit tamen ei puius beneficiū qū9 pseruauit ei. Si vero renūciauit. eius clericꝰ erit: et ab eo iudicabit.

Distinctio xcii. Fo.cxxvi.

extra de renū.ad supplicationē:nisi in crimīali causa.tñ non potest eū deponere in memoriā pristine dignitat.ff.de decu.l.vl.Qd ergo dicit auferat honoz dic q3 p papā arg.C.vbi sena.vel clarisl.l.vl.circa medū. Ratiōe aūt delicti poterit eū excōicare si excesserit in sua diocesi:licet non abrenūciet episcopatui: qz et posset quēlibet archiepiscopū nō suuz arg.vj.q.iij.placuit.ff.de offi.pōsi.prēses. hoc tamen tenē q3 sine licentia pape nō abrenunciabit. extra de translatio.epi.inter corporalia.Zan.

a ¶ Non abij eantur. Arg.q3 non debet electꝰ in alia prouincia puari beneficio pori anteq3 trāsferat ad aliam.

b ¶ J epūs.

¶ Impositionem.id est ordinem epalem.

c ¶ Nec accēuerit.infra tres menses.j.c. dist. qm̄ sponsa.tñ infra duos menses z̄.extra de conuer. coniuga. ex publico.

d Mulier vacās est q3 viruz non hz

¶ J qs epūs

¶ Epūs vacās.i.vacās episcopatu vel episcopatū non habēs.sic dicit mulier vacans q3 viruz nō habet.ff. ad.l.iul.de vi pu blica.qui cetu.ℍ.qui vacantem.Johan.

Intrusus an recipiat q3 ecclesia cōtulit

e ¶ Jrruerit.Sed quid si iste intrusus aliqua ꝓtulerit ipi eccl'e:tenet ei eccl'ia restituere:sicut de simoniaco.extra de symo.veniēs.z qz nihil deperit eccl'esie.liij.di.generalis.Sed si bene ꝓmor9 esset:ecclesia nō tenet ei restituere:videō mal9 deteriozis est cōditionis q3 bon9.Jo.Sed cōtra de symo.de hoc. Solu.in symoniaco dicūt q3dā q3 nichil debet ei restitui: zq3 dicit illa decre.veniēs.dispēsatio fuit. Alij dicūt q3 ppter delictū abbatis z monachoz hoc contingit T.dicit q3 clericꝰ in seculo remanēti nil restituitur. secus si ad religionē trāsit.vt.xxvij.q.j.si quis rapuerit.De clericꝰ aūt sclārī q3 remouet ab eccl'ia q3d iurisdictionē.

Princi pio ma

f ¶ Desideret.Arg.q3 malo sunt inchoata pnicipio icho pio nō cōualescūt q3uis ad cū casum deueniāt a q3 reata nō cte possent incipi.vt.vij.q.j.epm.extra de elec.audiconuantis.Arguit ꝓtra ex de iure patro.cura pastoralis.ex decret.ziuga.placet.Johannes.dic q3 ipso iure nulli est.nō qualescit.als sec9.B.Itē ar.q3 non valet electio concors:nisi canonica sit.xviij.q.j.si qs abbas. xxij.distin.ca.j.

g ¶ Et pfectum.Et no.q3 conciliuz dicitur pfectū licet nō adsit pmas.vt.xviij.di.ca.j.

¶ Quod autez

¶ Hec est quarta pars dist.in q3 dicitur q3 ois sacerdos cōpellat interesse officijs Jo.de fan.

iiij.ps

h ¶ J qs pbr.

¶ Deputat9.p hāc litterā dicūt quidam illum teneri ad hoc tantū q3 alicui eccl'ie intitulat9 est: als non etiaz si ordinat9 sit ad titulos suē possessionis. extra de pbēn.episcopus. Tu dic eum et quēlibet clericū teneri ad hoc:licet non teneat specialiter ad hanc vel illā eccl'iaz sic exaudi.extra de reg. super eo.

Officia matutina z vespertina.

i ¶ Matutinis Matutina dicūtur officia que celebrant a mane vsq3 ad nonam. vesptina a nona vsq3 ad noctem. xl.q.iij.si ēpūs epi9 in cōcilio.

Offēsa pma doz esse ei9 punita

k ¶ Castigatus. No.q3 p pma offensa nō ē quis puniēdus vt.lxiij.distinc. honoratus.

Obedientia.

¶ In hac di.incipit.vij.pars tractat9 distinctionū. Et hec dicti.dividitur in.vij.partes. In quaz pma tractat de obedientia quā debent omnes catholici ecclesie romane capiti suo z hoc probat quattuor auctoritatibus. Secunda ibi. Reliqui Tertia ibi. Ut igitur ex pmissis. Quarta ibi. Compagis. Quinta ibi. Diaconi. Sexta ibi. hoc capīo. Septima ibi. hoc aūt. Johan. de fan.

l ¶ Obedientiam. hic intitulatur.xciij.distinctio in q3 ostēdit magister hacten9 aliter et a qb9 et in qb9 locis clericꝰ z plati debēt ordinari sed qz dignitas platorum sine obedientia cōtēptibilis est. Ideo ostendit hic de obedientia quā debēt iferiozes superiozib9. z primo de obedientia q3 debet pape.scdo de obedientia quā debēt miozes maioribus postea de obedientia quā subditi clerici debēt epīs suis. ostēdit etiā dām inf pbros z diaconos qñq3 locūs ptra istos:qñq3 illos:ad vltimū oñdit pbros maiozes eē

Divisio

Obedientia i tribus cõsistit

diaconibus. No. aũt q obediẽtia cõsistit in trib⁹. in reuerẽtia exhibenda: in mãdato suscipiẽdo: in iudicio subeũdo. Reuerentiã dz minor vt assurgat maiori ꝛ cedat primũ locũ in sedẽdo ꝛ eundo: nisi minor maior admnistratio cõmissa sit: vt archipbr vel pbr debet archidiacono reuerentiã licet ordine maior sit rõne maioris administratiõis. xxv. dis. c. j. hac cõsideratõe quãdoq; pbr tenet obedire diacono prelato In mandato autez et iudicio nemo tenetur obedire nisi ei qui habet administratiõez vel iurisditionẽ sup eum: nisi ab eo absoluat per appellationẽ vl recusationẽ: vel si ei cõtrouersiã moueat: vel si platus deponat. viij. q. iij. in summa. ꝛ. c. nõne. Z.

a ¶ Clemẽtis in pbrm. nã Petro viuẽte nõ fuit Clemẽs papa viij. questi. j. si petrus.

b. ¶ Si inimic⁹ est. iimicus dicit hic quo ad opinionez excõcati: sicut iudex dicit crudelis latrõi. xxiij. q̃sti. v. non est crudelis als papa nemnẽ debet habere odio: imo pacez cum oibus habere. xj. q. iij. inter verba. Uel iimicus est actib⁹ vt lxxxvj. di. odio.

Nemnẽ odio papa habeat

c ¶ Nolite. sic vij. q. j. scire. xj. q. iij. dbus epi. Ar. contra. vj. q. ij. si tantum. sed ibi solutum est.

Fama sola nõ sufficit

d ¶ Expectare extra de sen. excõ. cũ non ab hoie. tñ sola fama semp non sufficit ad hoc vt q̃s vitandus sit. vt extra de excẽ. pla. inter. licz sit arg. cõtra eũ de elec. venerabilẽ Sed q̃d si papa cõicat excõicato? Non incidit ideo cat⁹ vi. in canonẽ. vt eũ de elec. inotuit. ff. de recep. l. pe. Nec etiam de eo ipso eũ absolut. ar. eũ de sen. excõ. cum desideres beat. Si tñ ei cõicaret intẽdendo eũ absoluere. facto etiã Papa si nõ verbo habendus est. p absoluto: cũ princeps socãs la volũtate libertatẽ ꝛ cedat. ff. de manumis. l. apud.

betur omnib⁹ obediẽtia: vt nulli liceat ei cõicare cui p actib⁹ suis iimic⁹ ipe extiterit: nec in ecclia eẽ poterit q̃ eius cathedrã deserit. U fi beat⁹ petrus princeps apostolorũ in ordinatione Clemẽtis⁹ populũ alloquẽs inter cetera ait.

¶ Cui p actib⁹ suis prauis apostolicus inimicat: cõmunicare non debemus.

SI iimic⁹ est⁵ iste Clemens alicui p actib⁹ suis prauis: ꝛ vos nolite⁶ expectare⁹ vt ipse vob⁷ dicat⁸ cũ illo nolite⁹ amici esse: sed prudẽter obuiare debet⁷: ꝛ voluntati eius absq; cõicatione obsecũdare: ꝛ auerte vos ab eo cui ipsuz sentit⁷ aduersum: neq; loqui his q̃bus ipse nõ loquitur⁸ Unde vnusquisq; qui i culpa ẽ: duz cupit oĩm vestruz amicitias habere: festinet citius recõciliari ei qui oĩbus pest: et per hoc redeat ad salutẽ: cũ obedire ceperit monit⁷ presidentis. Si vero quis amicus fuerit his quib⁹ ipe non loquitur: vn⁹ est ipse ex illis qui exterminare¹⁰ ecclesiam dei volunt: ꝛ cuz corpore videatur esse nobiscũ: mẽte tñ et animo cõtra nos est: ꝛ est multo nequior hostis¹ hic q̃s illi qui foris sunt: ꝛ euidẽter

¶ Cui p actib⁹ suis prauis apostolicus inimicat: cõmunicare non debemus.

SI iimic⁹ est⁵ iste Clemens alicui p actib⁹ suis prauis: ꝛ vos nolite⁶ expectare⁹ vt ipse vob⁷ dicat⁸ cũ illo nolite⁹ amici esse: sed prudẽter obuiare debet⁷: ꝛ voluntati eius absq; cõicatione obsecũdare: ꝛ auerte vos ab eo cui ipsuz sentit⁷ aduersum: neq; loqui his q̃bus ipse nõ loquitur⁸ Unde vnusquisq; qui i culpa ẽ: duz cupit oĩm vestruz amicitias habere: festinet citius recõciliari ei qui oĩbus pest: et per hoc redeat ad salutẽ: cũ obedire ceperit monit⁷ presidentis. Si vero quis amicus fuerit his quib⁹ ipe non loquitur: vn⁹ est ipse ex illis qui exterminare¹⁰ ecclesiam dei volunt: ꝛ cuz corpore videatur esse nobiscũ: mẽte tñ et animo cõtra nos est: ꝛ est multo nequior hostis¹ hic q̃s illi qui foris sunt: ꝛ euidẽter

¶ Non cõicat⁹ suis inimicis.

MIratus valde sum: q ꝛ in tãto salonitane ecclesie clero¹ ꝛ populo: vir¹ duo in sacris ordinibus⁷ inuenti fuerũt. frater scilicet et co episcopus meus paulinus ꝛ dilectissimus fili⁹ meus honoratus archidiacon⁹ eiusdem ecclesie: qui cõmunicare maxime sacerdotium rapienti minime consentirent et se christianos esse cognoscerent. debuistis enim filij⁹ charissimi pensare ordines vestros. et quem sedes apostolica repellebat: repulsum cognoscere. vt pu⁹ (si possz) ab illatis criminib⁹ mundaretur: et tunc ei vestra dilectio communicaretur: ne p̃ticeps obligatiõis existeret

Item Cypr̃ianus.

¶ Non est in ecclesia qui cathedram petri non sequitur

¶ Uix. Qõ ergo vix sit tñ sst. ff. de iudi. vix. xix. dis. in memoriam. Arg. cõtra. ff. ad vell. tutor. qz dicitur vix fieri vt quis p se apud eundẽ intercedat. i. nũcp̃ sic. ij. q. vj. §. biduum. ver. si aduersus.

Qõ vix fit fieri dicit.

m ¶ Ordinib⁹. Argu. p eis q̃ multitudinẽ non sequũtur: vt. vij. q. j. denicp̃. ꝛ q̃ multitudo nõ excusat a delicto vel pena. arg. ij. q. j. multi. §. di. xxij. in noie arg. contra. §. dist. xix. in canonicis.

Multitudo ñ excusat a delicto.

n ¶ Filij. Qui ergo priuati sunt a sacramentis filij sunt ecclesie: quia sunt epi. i. filij. cũ certũ est q̃ qui non est cum epo: extra ecclesiam est. arg. vij. q. j. scire

excõicato ſi incidit i excõicatiõez nec euz absoluit.

Inimicorum amicus est suspect⁹.

est amicus. arg. iij. q. v. c. ij. et ob hoc filu⁹ matrem exheredat. C. de inoffi. testa. liberi. Et est si. extra de accusatio. cũ oporteat.

g ¶ Non loq̃tur. hoc verũ est i hoc casu si qui sez excõicati sũt: secus si per puatum odium alicui nõ loquerẽt.

h ¶ Qui extermiare j. xxiij. q. j. quoniã vetus.

i ¶ Hostis. vn de Boeti⁹. Nulla pestis efficac⁷ est ad nocẽdum q̃s familiaris inimicus. arg. C. de dolo. lata. vnde. Nõ est deterior hostis q̃s fictus amicus Non odiuz gratu⁹ q̃s simulatus amor. vnde illó etiã. Mus in pera tt. arg. xiij. q. j. §. item pcepit. si. est. xij. q. ij. certe. Jo.

Familiares huius sũt pestiferi.

Remoti q̃ dicũtur.

Impedit⁹ p aliũ ex pedre põt officium suum.

M Iratus val de sum.

k ¶ Clero. et ita quilibet episcopus suffraganeus est de clero metropolitani. arg. extra de postla. prelato. bone. argu. lxxxvj. di. si quid vero. Forte iste fuerat canonicus: et adhuc retinebat ibi pbendaz

ij. ps.

l ¶ Reliq. Hec est secũda pars huj⁹ distinc. in q̃ dicit q̃ omẽs minores in ordine vl dignitate debẽt suis maioribus reuerẽtiam põstare. ꝛ hoc p̃bat per. vij. auctoritates.

A Subdiacono vsq;

h ¶ Ad lectores. hic nole lectoꝛ oẽs iferiores ordies ꝓhẽdit.

Minor i seruire maiori dz maiori.

Monachi

i ¶ Honorez. ratione ordinis: hec est enim iustitia vt minor seruiat maiori. xxxij. q. vlt. est ordo. nisi minor in administratione maior sit. xcv. distinc. ca. j. vl nisi obtineat locum superiorius. j. e. c. vlti.

k ¶ Abbas. Loquitur fm ea tempora cum monachi nõ erant clerici. vt j. xvj. q. j. generaliter. Uel loq̃tur de quilibet clericus dignior ẽ quolibet monacho. argu. xvj. q. j. alia est causa. et ca. legi. hodie maior honor debetur abbatibus q̃s aliis clericis. ar. extra. de eta. et quali. c. j. lxix. distinc. ca. j.

ſi erãt clerici. Clerici⁹ sclaris ẽ dignior monacho.

l ¶ Siue in gremio. Argu. contra. xcv. distin. eps. nazi ibi dicitur q̃ in domo collega debet esse nõ in ecclesia.

Archidiacõi sũt oculi epi.

DIaconi. m. ¶ Oculi. Et no. q̃ loco diaconoruz successerunt archidiaconi q̃ dicuntur oculi epi q̃ illustrãt. alia causa habetur j. e. diaconi.

n ¶ Oberrantes. sũt ꝛ alij oculi circũ lustrãtes sinodales testes xxxv. q. vj. eps in synodo. Uel ibi loq̃tur de excessibus laicoꝛ hic clericoꝛũ. h.

o ¶ Precipitio Ergo non tñ tenet q̃s denũciare tã ꝓmissuz crimen: sed etiã cõmittendũ. q̃ verum est. xxij. q. v. hoc videt. Arg. extra de cog. spiri. tua. de ꝓe. distinc. ij. cum omne crimen.

Mat. v. a. j. Petri. iij. c.

SAcerdotes vero dicebat be at⁹ Petrus sal terre⁹ et mũdi lumẽ: docens eos in splẽdore bonorũ operum glorificare deuz patrẽ de q̃b⁹ ait dñs. Bti estis cũ maledixerint⁹ vobis homines et reliqua. ꝛ iteruz. vos estis sal terre. Item ex concilio Parien̄si.

¶ Hi non sunt habendi clerici: qui episcopali prouidẽtia non gubernantur.

NUlla⁹ ratione clerici: aut sacerdotes habẽdi sunt: q̃ sub nullo⁹ episcopi disciplina ꝛ puidẽtia gubernãtur: tales em acephalos⁹ id est sine capite pisca consuetudo nũcupauit. Item.

Acephali. Hereemite sũt sub episcopo.

f ¶ Acephalos. pulegiati th qui pape subsunt nõ sunt acephali: q̃ papa eps eoꝛũ est. ar. extra de prebule. recipiũ⁹. tales sicut excõmunicatos debet quilibet excludere de ecclesia sua. extra de parrochi. et alie. parroch. ca. ij. Et ẽ hic arg. pro platis: et q̃ etiã heremite subsunt episcopo. in cuius territorio sunt. vt. xj. questione. j. qui vere.

a ILe procul. Scandalizatur. id est scandalizat deum. vij.q.j. qui vos. Johan.

b Diaconi septē debēt esse ecclie epāli. DIaconi. hoc ca. loquitur de epāli eccl'ia: vbi debēt esse septē diacon. vt de conse. distinc. j. epūs deos. Et vbi facultates suppetūt. vt. vij.q.j. illud.

c C Ne ipse episcopus quoāmodo ifestetur: aut ledat ab istis insidiatorib⁹. i. hereticis: vl' ita ne quoquō offēdat ab illis: aut ledatur a suis clīcis per oppressionē Et ideo debent ei astare ⁊ ab eo auertere huiusmodi oppssiōes.

d C Aut ꝟba. hec est scōa causa cōstitutionis.

e C Detrahēdo. timore hereticorū. scz subticendo.

f C Redoleat. Id ē exeat i publicū ex frequenti ardore.

g C Cū voluntate. j. de cōse. di. ij. reuera. Jo.

h DIaconi. Actuū. vj. vbi agit ō septē diaconib⁹ ordinatis ab apostolis. Johan.

C Ut igitur.

C Hec est tertia pars huj⁹ disti. in qua dī q⁹ diaconi debēt subdere se pbīs et non pferre: et hoc probat p. ix. aucto. Jo. de fā.

i C Ex pmissis Ab isto loco incipit magister altercationez suā inter presbyteros ⁊ diacones. Et pmo allegat pro presbyteris q⁹ diaconi debēt eis subesse. vsq; ad illud ca. diaconi. p⁹ in illo. c. diaconi. allegat p diaconib⁹. vltimo in ca. legim⁹ dabit sentētiā cōtra diaconos. Alcī. vj.

k DIacones. C Deputatū. sic. xvij.q.ij. hoc tātū.

l Epat⁹ ē ordo. Primis. id est maioribus: episcopali scilicet et presbterali. et ita episcopat⁹ est ordo. vt. lxxviij. di. cū in pterito. xxj. di. clericos. ad idem. xxij. di. ca. j.

De eodem.

QUi suis episcopis nō obediunt: indubitanter reprobi et rei existunt. Porro ipsi a deo donū sūmi muneris cōsequūtur: qui suis doctoribus (qui recte episcopi intelligūtur) libenter obediunt. I tē Anacletus.

C Illi in deum scandalizantur: q̄ suo nō obedīūt epō.

ILe procul dubio scādalizatur[a] in deum: q̄ recte non docet et qui eius scandalizat episcopū vel sacerdotez. Item Euaristus omnibus episcopis.

C Septem debent esse diacones in vnaquaq; ciuitate.

DIaconi[b] q̄ quasi oculi videntur esse epi: in vnāq; ciuitate septē debēt esse: qui custodiūt episcopū predicantez: ne ipse episcopus[c] ab insidiatoribus quoquomodo infestetur: aut ledatur a suis: aut ꝟba[d] diuia detrahendo[e]: aut insidiādo polluantur vel despiciātur: sed veritas spirituali redoleat[f] feruore: ⁊ pax pdicata labijs cum volūtate[g] animi cō cordet. Item in niceno concilio legitur.

C Inferiores presbyteris: se diaconi cognoscant.

PEruenit ad sāctū cōsilium q⁹ in locis quibusdam: ⁊ ciuitatibus presbyteris sacramēta[h] diaconi porrigāt. hoc neq; regla neq; consuetudo tradidit vt hi q̄ offerēdi sacrificij nō habēt potestatem: his qui offerūt m C Absq; episcopo. id ē absente episcopo vl' presbytero. quibus soluin baptizādi ministerium pmissum est. vt de conse. distinc. iij. constat. et dic q⁹ absq; episcopo. id est pter auctoritatem eius.

n C Necessitas. No. q⁹ vbi necessitas exigit et pbr est absēs: potest diacon⁹ etiā ubi byteri epis. sz diaconi supbietes sacerdotib⁹ exequari: vel potius preferri querebant: contra quoz insolētiā multorū auctoritates manauerūt: eoz supciliū reprimētes: atq; vt sacerdotib⁹ condignā obediētiam exhibeāt decernentes. Unde Pelagius papa ait.

C Nichil eorū que sunt decreta primis ordinib⁹: vendicēt diaconi.

DIacones propriā cōstituim⁹ obseruare mēsuraz: neq; vltra tenorem paternis canonib⁹ deputatū[i] quippiaz tentare permittimus: ⁊ nichil horū in suo ministerio penitus applicare: q̄ primis[j] ordinibus proprie decreuit antiq;tas: absq; episcopo[m] vl' presbytero baptizare non audeat: nisi predictis ordinibus fortassis longius constituz: necessitas[n] extrema cōpellat: quod etiā laicz christianis[o] facere plerūq; conceditur. Sacri corporis erogationem sub conspectu episcopi seu pbyteri (nisi his absentib⁹) ius nō habeant exercēdi. Item in niceno concilio legitur.

C Inferiores presbyteris: se diaconi cognoscant.

PEruenit ad sāctū cōsilium q⁹ in locis quibusdam: ⁊ ciuitatibus presbyteris sacramēta[p] diaconi porrigāt. hoc neq; regla neq; consuetudo tradidit vt hi q̄ offerēdi sacrificij nō habēt potestatem: his qui offerūt corp⁹ christi porrigant Sed ⁊ illud innotuit q⁹ quidā diacones etiam[q] ante epos sacramēta sumunt. Hec ergo oia āputentur ⁊ excidātur: ⁊ in sua diaconi mēsura pmaneant: scīēres q⁹ quia epōrū ministri sunt: inferiores a pbyteris habentur. per ordinem ergo post pbyteros: sacre gratiā cōmunionis accipiant: aut epō: aut pbytero porrigente eis. Sed nec sedere in medio[r] pbyterorūz diacono liceat: q; si fiat hoc pter regulā probat existē Si quis aūt post has diffinitiones obedire noluerit: a ministerio cessare debebit.

Item ex cōcilio Laodicēsi.

C Diaconus honorem exhibeat presbytero: ⁊ ipse ab inferioribus honoretur.

NOn oport et diaconū cora presbytero sedē sed iussione[s] pbyteri sedeat. Similiter aūt diaconus honorē habeat a sequētibus. i. a subdiaconib⁹: ⁊ ab oībus clericis. Item ex eodem.

C Calicē bēdicere: et panē dare diacono nō licet.

NOn opz diaconos panē[t] dare: nec calicem bēdicere. Item ex cōcilio Carthaginensi quarto cui papa zozimus interfuit p vicarios

C Sicut episcopis: ita ⁊ pbyteris: diaconi ministrent.

DIaconi ita se[u] presbiteris sicut epis ministros esse cognoscant. Item ex eodem.

C De eodem.

PResente pbro diacono eucharistiā corpis xpi populo (si necessitas cogit) iussus eroget.[x] Item ex eodem.

C De eodem.

DIaconus sedeat iubēte presbytero in q̄libet loco[y] Item diaconus[z] in conuentu presbyterorum interrogatus loquatur[a]: alba[b] vero tantū tēpore oblationis et lectionis[c] vtatur.

Item ex cōcilio Tol. quarto

C Diacones pbiterꝫ se superiores non cognoscant.

QUonnulli diacones in tantā prorūpunt superbiā: vt sese presbiterꝫ anteponāt: atq; i primo[m] choro ⁊ ipsi priores stare psumāt: presbyteris in secūdo choro cōstitutꝫ. ergo vt sublimiores[n] se presbyteros agnoscāt: tā illi q̄s hi in vtroq; consistant

C Opagis[o] ꝟo calciari absq; apostolica licentia diaconibus nō permittitur. sicut nec mappulis[p] vti absq; ei⁹ auctoritate quibuslibet clericis cōceditur. Unde Grego. Johāni epo syracusano

C Absq; apostolica licētia diacones compagis vti non presumant.

PEruenit ad nos q⁹ diaconus ecclesie Latinen. calciatus compagis pcedere psumpsisset. q⁹ q⁹ hactenus nulli per totā siciliā licuit: nisi tātūmodo diaconibus Messanensis ecclesie quibus olim a predecessoribus nostris nō dubitatur esse concessum: bene recolitis Quia ergo tāte temeritatꝫ ausus leuiter non est attendēdus: cū oīm hoc fraternitas vestra subtilitate pquirat/vt an p se: vl' alicui[q] hoc

Diaco n⁹ pōt baptizare et corp⁹ christi egris erogat

Ordo littere.

Comp agi.

Mappule q̄d si gnent.

iiij. ps

Prohibitū videt q̄d ꝓcessuz nō ostēditur.

ministrādo. hic autem prohibetur ne post sacramēta ꝓfecta corp⁹ xpi porrigant sacerdotiv sumat. B.

a C Etiā ante epos. id est anteq; epi sumant.

b C In medio. scōm consuetudinem diuersorū locorum hec variantur. in quibusdaz em̄ locis hec obseruant in q̄busdam non.

c DOn oportet. C Sz iussione. hoc obtinuit p̄ ꝓsuetudinē quarūdam eccl'iarum. cū recidit a lectiōe euāgelij. Lau.

d DOn oportet. C Panem. id est corp⁹ dñi. Uel dic dare. id est ꝓficere q̄ ad solū pbyteruz ptinet. j.q.j. ca. dictum.

e DIaconi ita se. ui missa nam alibi magis sunt ministri episcopi.

f PResente. C Eroget iussus vel nō iussus longe positis episcopis vel pbytero. s. e. diacones.

g DIaconus. C Loco. id est in aliq̄: de omni tamen honesto. ff. de arbi. si cum dies. si arbiter. et de mu. et ho. vt gradatim. ij.

h C Diacon⁹. In cōuentu vbi cōueniunt ad synodum.

i C Loquatur id est pdicat. nā officiū predicandi presbyterorū est. xvj.q.j. adij cimus. ij.

k C Alba. id ē dalmatica. argu. xj.q. iij. epi scop⁹ presbyter.

l C Et lectionis euangelij.

QUonnulli.

m C Atq; in primo ordine. vt sit parisius.

n C Ut sublimiores. sic construe. ergo tā illi q̄s isti cōsistāt in vtroq;. ita sez vt diaconi agnoscāt presbyteros sublimiores se. scz diaconibus: et stabūt scōm tempus sue ordinationis. xvij. distin. ij. vlti. in fine.

C Cōpagis. hec est q̄rta pars huj⁹ distinc. in qua dicit q⁹ cōpagi. id est sandalia ⁊ mappule. id ē linthea mina q̄ portant cardiales. solis romanis clericis ꝓpetūt: et hoc ꝓbat p duo capitula. Jo. de fan.

o C Cōpagis. Id est sandalia: ⁊ dicunt cō pagi sandalia vl' calige episcopales. Et ē masculini generis. Jo.

p C Nec mapulis. id ē ornamentis equoruz que cōstantinus concessit cardinalibus. j. xcvj. distinc. constantinus. nam mappa ornamentuz est equi. similiter in auten. de consuli. ij. quantacunq;. et sunt quedaz alba lintheamina q̄ ibus cooperiuntur equi cardialiū cū processionez facunt. Alij dicunt q⁹ mappule sunt mutre episcopales.

q PEruenit. C Alicuius. arg. ex hoc sequenti capitulo habes q⁹ illud videtur prohibitum: quod non ostēditur esse cōcessum. argu. c. distinctione contra morem. arg. xxv.q.ij. amputato. argu. x.q.iij. one. j. hanc. arg. ij.q.v. consulusti. Et est hoc verum in his que sunt de iure speciali. alias quod non est prohibitum intelligitur esse concessum. xxvij. questione ij. lex diuine. et xxvij. questione iij. illud. et de de

sp on. impu. capi. j. in fine.

a Auctoritate. Nam si maioris auctoritate hoc fecisset hoc esset vtcuqz excusabile. arg. dist. lxiij. saluo nitane. & dist. xxviij. diaconus.

b Uiam. C. de indic. vidu. l. ij. in fi. C. vnde vi. meminerint. j. xxj. q. j. ca. ij. j. xxiij. q. iij. est inuista. j. q. vij exigunt. cõtra. j. xxxv. q. ix. loci no stri.

c Antiquitas nõ dat pri uilegiũ

Illud autẽ. Presumptũ. Arg. antiquitatẽ vel longam cõsuetudinẽ nõ dare priuilegiũ. vt. c. dist. inc. contra morem. argu. lxiij. dist. quia. ix. q. iij. cõquestus. Et est rõ: qz hoc possideri non poterat de iure cõgr. extra de prescrip. cãm. Nam et sunt alia iura q̃ non pscribunt vt subiectio vel pcuratio. ex de pscrip. cũ ex officij. vel via publica. ff. de via pub. viã. arg. C. de aq̃ ductu. diligẽter li. xj. & est si. C. de fun. rei prima. et sal. diuie domus vsus aq̃. lib. xj.

Prescribi non possũt aliqua.

d Iaconi. hec est v. pars huius dist. in qua laudat diacones quattuor modis. s. a significatõne q̃ significãt. vij. candelabra aurea. A virtute qz debẽt esse virtuosi. Ab officio: qz sine ullis epi cantare nõ debent. Ab institutione: qz a domino fuerunt instituti Johan. de fan.

v. pas. Apoca. j. b.

e Angeli id est prelati.

f Candelabra. que erant in templo domini.

g Uoces audite a Johanne in apocalipsi.

h Docentes. quo ad vitam actiuam.

i Soli deo. qz solus deus nouit eorũ cõsciẽtias

Coz oẽ ei nãqz coz oẽ pater: nomus loquitur voluntas. vt deo p̃z. xxiij. q. iij. deus.

k Colloquẽtes. quo ad cõtẽplationẽ: vel hoc dũ sunt in oratiõe. de cõse. dist. j. quando.

Diabolo l. pr̃ dr̃

l Patri. i. diabolo. hoc põt intelligi historice qñ moyses in vltione idolatrie vituli cõflati pcepit leuitis vt nemini parcerẽt: nec etiã patri: siñ diaconi nõ deberẽt eos cognoscere. i. amoꝛi dei amoꝛẽ eoꝝ ꝓponere. Uel põt intelligi mystice de diabolo & ꝓcupiscentia carnis et eius motiꝫ: vt in glo. hic depictis.

m Et matri. i. carnali cõcupiscentie.

auctoritatẽ psumpserit nobis subtilit innoteſcat Nã si negligent ea q̃ male vsurpãtur omittim⁹ excess⁹ viã⁹ aliis apim⁹. Itẽ Jo. Rauẽnati epõ. C Mappulis clericꝰ sine aplica licẽtia vti nõ licz

Illud autẽ qõ vtẽdis a clero vſo mappulis scripsiſt; a nostris cũctis fortiter est obuiatũ: dicentibus nulli hocvnq̃ alij cuilibz cõcessum fuisse ecclesie: nec ratiõnabiles clericos vel illic: vl i romana ciuitate tale aliqd cũ sua ꝓscientia presumpſiſſe. nec si tẽtatũ esset ex furtiua vsurpatione sibi preiudicium generari: sed etiaz si in aliqua ecclesia hoc pręſũptum fuerit asserunt emendandũ. quod nõ cõcessione. ponti. sed solaꝝ surpatione vel surreptione presumit

Item Hieronimus ad Rusticum episcopum Narbo.

C Sicut i misterio ita in dispensatiõe: sine diacono episcopus non viuat.

O Jaconi sunt quos in apocalipsi legim⁹ septẽ ãgeli⁹ ecclesiaꝝ: hi sũt septẽ cãdelabra⁸ aurea: hi sũt vocel⁸ tonitruoꝝ. ꝛ tutũ operatione pclari: hũilitate pditi. quieti: hũiles: euãgelizantes pacez: annũciãtes bona dissensiões & iras & scãdala resecãtes: docẽtes⁸ soli deo⁸ colloq̃ntes⁸ i tẽplo: nichil penitus ꝺ mũdo cogitãtes: dicẽtes pr̃i⁸ & matri⁸ nõ noui⁹. vos: et filios⁸ suos nõ agnoscẽtes⁹ sine his sacerdos nomẽ habet⁸ nõ offiñ. hic minister⁸ dei ꝺr qr scriptũ ẽ. Maior ẽ q̃ ministrat q̃z cui ministratur: & sicut est i sacerdote ministratio⁹ ita in ministro dispẽsatio sacri⁸. Sacerdotib⁹ etiam ꝓpter pſumptionẽ nõ lz de mẽsa dñi calicẽ tollere ni si ei tradit⁹ fuerit a diacõib⁹ ita eñ dñs noster oipotens diuersa dispoſuit: vt q̃ maior ẽt se crediderit minor esset: & q̃ minor videret maior existeret. Deniqz quõ hoc verũ sit: tuiꝫ ꝓpẽdeleuite cõponũt mẽsaz dñi: & leuite sacerdotib⁹ cũ sacmẽta bñdicunt assistũt leuite añ sacerdotes oraꝝ⁹. & si distictio locoꝝ credaꝫ i mũdo: tñ i altari ꝺei videãt sibi epi qui supbi sũt diacones ãteponi: si hũilitatẽ diligũt & diaconi maiores se esse in eo q̃ sunt hũiles recognoscãt: tũc demũ⁹ vt aures habeamus ad deũ diacon⁹ clamat: ipse ꝓdicat⁸: ipe horatur: ipse etiã ꝛmonet astãtibus sacerdotibus⁹ nec leuiter hancvocez qua loquitur et pacez annũciat: audiant: aut negligẽter aspiciãt Suficit huic ordini tñ fuisse p deum concessum vt non solũ

n Nõ noui. i. nolo ꝓponere vestruz amoꝛem amoꝛi dei.

n Et filios. i. illicitos motus.

o Nõ agnoscentes. i. non noscentes: sz ad petrã illudentes.

p Habet. qz epus sine diacono missam celebrare nõ poterit nisi necessitate instante: tunc enim et si nõ posset habere. dyaconum absq̃ eo missam celebrare potit.

Marci. r. g. Epꝰ sine diacono nõ celebret.

q Minister. hic commendat eos a ministerio

r Ministratio. i. consecratio eucharistie.

s Sacramẽti. s. ꝓsentibus sacerdotib⁹ coram eis. vt. ꝺ. distinc. ea. diaconi.

t Maiorẽ. i. meliorẽ. vel hoc cum bene administrat.

v Orant. i. ꝓdicant. vt dist. xxv. vnũ. et. xj. q. j. sicut eni. vnde exponendo subdit tũc demum. qñ autẽ ꝺr in altari anteponi respicit qñ de calicẽ pmiserat calicẽ nõ tollere. nisi eis tradit⁹ fuerit a diaconib⁹. Uel dic orant. i. ad orandũ in ultant cũ dicũt flectamus genua.

x Tũc demũ. s. circa finẽ misse cũ diacon⁹ clamãdo dicit pplo: humiliate vos ad benedictionem.

y Predicat. j. xj. q. j. sicut eñ. s. legẽdo euãgeliuz

z Sacerdotib⁹ quedã hic referũtur q̃ ex toto dñi nõ intelligũtur: qz nõ in omnibus⁹ ecclesijs hec officia habet diaconus.

2 Hinc. Cõmẽdat ꝯ eos ab istitutiõe j. e. dñs. j. s. di. xxj. fi. j. cõtra. sed intelligas tñ p deũ principaliter qz eiꝰ auctoritate. hoc in vete. testa. fuit institutũ arg. extra de sen. excom. mulieres.

Accusatio epoꝝ pſumit ex odio fieri.

a Perijt lex de sacerdote. Uerba Esaye. i. multi sacerdotes nõ adimplent legem.

b Et visio. i. gratia prophetizandi propter auariciam: qz oĩs virtutes patiũtur detrimẽtũ ab vno vicio. & de pe. di. v. c. j.

Uirtutes oẽs ab vno vicio detrimentum patiũtur. Ezec. viij. g.

c Per potẽtiam. inuehit in epos.

d Absq̃ ecclesia. scz in tali modo vt aliena vsurpent. aliter videt contra. j. e. ca. xxj. xcv. dist. olum.

e Qui. s. distin. lxxxvj. nõ satis.

f Desolat⁹. i. suis meritis.

g Util. i. nõ vult parturi onera administrationis cũ fratrib⁹ ex de offi. archi. c. vlti. & de pluptio. mandata. Uel dic. i. rebus ecclesiasticis.

h Alienas. cũ q̃ suum non est scire dz ad alios ꝓtinere. C. vñ vi. cũ quereretq̃ batur.

Scire dz q̃sq̃ ad alios ꝓtinere q̃ suũ nõ est.

i Occidit. hoc refertur ad laicos quib⁹ occasionem mortis prestãt. lxxxvj. di. pasce.

Eueniẽtia de nouo ꝓ quẽ sũt dicẽda

k Accusantur. nã epi omia etiaz ea q̃ de nouo eueniunt simul cum aliis debẽt diuidere. argu. xij. q. ij. cognouimus. Itẽ nec ea distribuere debet sine cõsensu canonicorũ. extra de his q̃ fi. a prela. fine cõsen. ca. nouit. licet sit precordinator in cunctis xxv. dist. electis. nisi hoc sibi vendicaret epus ex cõsuetudine. ex de his q̃ fi. a prela. ea noscit. Et est arg. q̃ semp pſumit q̃ accusatio epoꝝ. fiat ex odio. vt no. ij. q. vij. si q̃s epꝰ. Ar. ꝛ. v. q. j. si omia. ipse nosti) q̃ visibiliter in hoc mundo ius inuadit alienuz accusatur a paupere: dãnatur a iudice: ita i ecclesia dum quisq̃ stipẽdia perdit clamat ad dominũ: et exauditur a christo. nec differtur vltiõis⁹ sentẽtia: si non reddantur vniuersa. Moderatio eñ dei: ac pietas solũ nostrũ reditum querit: ac nos cupit (lõga bonitate sua) saluari. Si non conuertimur: si duri colli sumus: si in peccatis vsq̃ ad mortẽ illicite perduramus: assidue⁹ peccantium non miseretur deus⁹.

Hoc capitulo sacerdotum auaricia reprẽdit: diaconorũ dignitas: siue officiũ cõmendat. Sz q̃ (vt supra dictũ est) diaconi isolescẽtes⁹ etiam pr̃byteris se preferendos arbitrati sunt: cõtra eorũ supercilia scribit Hieronymus ad euandrum vel eugenium episcopum.

C Diaconi presbyteris debent subesse.

Legimus in Esa⁸. fatuus fatua⁸ loquitur audio quendã in tanta erupisse vecordiã: vt diaconos presbyteris/id est episcopis anteferat. Nã cũ apostolus pspicue doceat eosdem esse episcopos quos pr̃bteros quid patitur mensa⁹ et viduaꝝ minister: vt super eos tumidus se efferat: ad quoꝝ preces christi corpus & sanguis conficitur: & queris auctoritatem: audi⁸ testimonium. Paulus et Timotheus serui christi Jesu omnibus sanctis qui sunt philippis⁸

l Possidere. hoc ad laicos refert. vnde caute dixit in hoc nũdo: & in alio sec⁹. vt. j. xij. q. j. c. duo sunt.

m Sibi. Ar. ꝓ distributõe portionũ iter clericos

n Equalẽ. s. t. xcv. di. epꝰ. & iste est vnus gradus humilitatis. vt. ꝺ. di. xxij. de constantinopol.

o Ita in dispensatiõe. i. distributione prebendarum.

p Ultionis. ex toto: qz nõ dicit differri: qz totũ tps huius vite breuissimum reputat. de pe. dist. v. cõsideret. Naz q̃ qñq̃ pena differatur est expssum. j. xxiij. q. iij. quod ꝛps. xlv. di. licet. & est ratio quare qñq̃ differatur. vt de pe. di. iij. quid ergo. de pe. di. j. ꝓdixerat.

vite pñtis tps breue dr̃ esse.

q Assiduc. i. iterato. nõ miseret de facili. naz vulnus iteratũ tardi⁹ sanat. vt j. de pe. distin. iij inanis.

Dr̃

C Hoc capitulo hec est. v⁹. pars huiꝰ dist. in qua laudat pbros: & humiliat diacones. Jo. de fan.

r Insolescẽtes. quia sepe ex laudis preconiũ inascit superbie iactatio. vt. vj. q. j. fuerunt plurimi. superbiebãt forte ex eo q. ꝺ. c. pri. cõmendati sunt

laudis ꝓconiũ ꝓcuratio facit Esaie xxxij. b.

s Egimus.

Egimus. In esaya. xxxij. capi.

t Fatua loquit. No. argu. q̃ qui fatua loquitur fatuꝰ est. xxxij. q. viij. cõuenior. & ff. de pdi. dista. ꝺdã j. de pe. di. j. ꝺ. põt. et j. q. j. ita fit.

Fatuꝰ est q̃ fatua loquitur.

v Mensaꝝ. quã iuriã patit

x Audi. iõ dicit testimoniũ qz duo sũt p q̃s probat.

Phil. j. a.

x Philippis. nomen ciuitatis in macedonia.

a ¶ Cū epis.cum in vna ciuitate ples epi nō debeant esse.arg.di.lxxx.in illis.ꝛ.c.epi.ꝛ.xij.q.j.c.j.ꝛ ideo hocipso pbr intelliguntur.

b ¶ Episcopos.i.pbros.cum in vna ecclesia episcopi plures esse non debent.

c ¶ Cōtēptiose Qz singularū ecclesiarū singuli epi.vt.vij.q.j.in apibus.

Actu. xx.f. d ¶ Reliqui. Uerba apostoli ad Tytū.post sequit ad Thimotheum.

e ¶ Luxurie. Id ē de luxuria accusabiles.ideo nō subditos: da propter peccata

Titū. j.b. filioꝝ citius rapitur quis monte.xlvij.distinct. ¶. necesse. cum sciliz ipse est negligens.

f ¶ Per pphetiam.i.p electionem.

g ¶ Presbyterij. scilicet presbyterij mei.ꝛ sic loquit de seipso cum tamen ipse Paulus essz epi scopus cum euz ordinauerat.

j.thim iiij.b ¶ Compresbyter. Ecce Petrus se vocat pbrm. petr⁹ se vocat pbrm.

h ¶ Presbyterū: cum tamen esset episcopus ꝛ summus.

j. Pe. v.b. ¶. distinct.lxxv. q de dominico. in ver. sacerdotum.

i ¶ Nō ex necessitate.id est ex gratia turpis lucri.arg.j. dist.xcv. esto. Et ita est argu.q pbr non debet locare operas suas.arg.xxi.q.ij.precipimus.

k ¶ Significantius.s.q eps dicit pbr.q.d.vbi pro epo dicit pbr significanꝰ dicereꝝ sic.s.epithi⁹ qz magis accedit ad significationē vocabuli epus ꝙ hoc nomen presbyter.

Johēs filiꝰ tonitrui dicitur l ¶ Filius.i.Johānes qui altius intonuit.ꝛ qz cuz iacobo assumptus in montē seorsum audierunt vocem nubis:hic est filius meus dilectus.

m ¶ Presbyter. Ecce Johānes vocat se pbrm cuz tamen esset eps.

n ¶ Electe.ppium nomen.

Plato iter mi p strosec o ¶ Gaio.mitto salutem.

p ¶ Postea. hic respōdet tacite obiectioni quare hoc immutatū est.ad hoc respondet. Sed queritur cuz quo facta fuit hec prelatio:si dicaꝝ q in officio.contra de cōse.dist.v.manus.quia exercere episcopalia fuit. non licuit nisi his qui successerunt in locū apostolorū.lxviij.distinc.quorū vices.xxj.distinct.in nouo et ita hec prelatio ab initio facta fuit. Si autem dicatur q in nomine obstat.lxxx.distinct.in illis.quia ibi dicitur q quidam prepositi sunt qui tm̄ episcopozuz vocabulo ꝛc. Ad hoc dicunt quidaz q in prima primitiua ecclesia passionū christi ꝛ future que reuelanda est glorie passionū particeps regite gregez christi:ꝛ inspicite non ex necessitate:iz volūtarie iuxta deū.qō quidē grece significanti⁹ dicit ΕΠΙΣΚΟΠΟΥΝΤΕΣ vnde et nomen epi tractum est. Parua tibi videtur tantorū virorū testimonia:clangat tuba euāgelica filiꝰ tonitrui quē Jesus plurimum amauit:q de pectore salvatoris doctrinaz fluēta potauit. Presbyterᵐ electeⁿ dñe: ꝛ filius eius quos ego in veritate diligo. Et alia epla. pbr Gaioº charissimo quez ego in ꝟitate diligo. Qz aūt postea⁹ vn⁹ elect⁹ est:qui ceteris ꝓponeret in scismatis remediū factuz est:ne vnusquisqz ad se trahēs eccliam xpi rūperet. Nā ꝛ alexādrie a Marco euāgelista vsqz ad Esdrā ꝛ Dionysiū epos pbyteri semp vnū ex se eligebāt:ꝛ in excelsiori gradu collocabāt:quē epm noiabant quomodo si exercitꝰ sibi imperatorez[q] faciat. Diaconiʳ aūt eligāt:ꝛ ꝺ se quē idustriū

Mar. iij.b. Jo. a. iij. Jo han. a

Marcꝰ petrꝰ ꝛ clemēs fuerūt ꝓtēporanei.

co euāgelista vsqz ad Esdrā ꝛ Dionysiū. Et dicit Marcus fuit cōtemporaneus Petro ꝛ Clemēti.ar.xxiij. q.j.cū beatissimꝰ. Esdra autē ꝛ Dionysius fuerunt cōtemporanei ipsi Hieronymo.ꝛ ita est illud sedatū lxxx.dist.in illis.ꝛ illud de ꝑse.di.v.manꝰ. Ante platione ergo ista noia pbr eps/erant promiscue synonima.ꝛ etiam administratio cōmunis erat:qz consilio sacerdotū regebanꝫ ecclesie.xcv.di.olim. In scismatis ergo remedium vt hic dicitur facta est ꝓlatio vt vnus ꝑesset:et quo ad nomen ꝛ quo ad administrationem:ꝛ quo ad quedam sacramēta:q̄ modo appropriantur episcopis.

Electō sola nō facit ve rū ipe ratorē. q ¶ Imperatorem.ex sola eñ electione principū dico eum verū imperatorē anteq̄ a papa confirmetur.arg. hic licet non ita appellet vt dixi.lxij. distinct. quāto.contrariū est verū.extra de elec. venerabilē. xxiij.distin.in nomine.

r ¶ Diaconi.supple ꝛ quō diaconi eligunt ꝛc.

s ¶ Eligant.ecce q episcopi nō est archidiaconus eligere ꝛc. Ar. ꝫ. lxxiiij. di. epoꝝ. Sed varie sunt consuetudines.xxj.di.ꝫ.ex de elec.ecclia vulterana.

a ¶ Ordinatiōe.in ordinatiōe cetera intelliguntꝰ que non fiunt nisi ab episcopis. hec continentur. ꝫ. distin.lxviij.huius cozepiscopis.

Diaconi cardinales vtrum ꝓponātur obus pbris. b ¶ Nec altera. responsio est ad tacitā q̄stionē. nōne diacōi cardinales romani ꝓponuntur oibus pbris exceptis pbris cardinalib⁹ qui bus videt participari. Rñ.q cōsuetudo romane ecclie non est trahenda ad cōsequētiā. Uel respōsio est hic in pun.ca.ibi. audio quedaz. ꝛc. dicebāt ei q̄daz q sicut rome honorabiles erant diaconi. ita debebāt esse vbiq̄ locozum.

Cōsuetudo gñalis est sequē da c ¶ Totius. imo fideles sūt vna eccliа ꝛ hoc est qō sequit. et galli ꝛc.

d ¶ Maior est ꝛ ideo magis sequenda est ꝙsuetudo generalis vt.ꝫ.dist.xij.nouit.ꝫ.di.xij.nos q.ꝛ ca.nō loca. Et est hic arg.q statuta ꝓcilj pindicāt statuto pape si cōtradicāt.vt dixi.ix.q.iij.nemo.

Actu. vj.a. Epus parue ciuitatis ꝓtē nil ab idiotis Pauptas nō facit mulierem ab iectam e ¶ Eiusdem meriti est. ꝫtus ad sapientes et peritos ꝛ discretos. Nazidiote ꝛ vulgares epm parue ciuitatis cōtēnere solent ar.di.lxxx.epi.

f ¶ Et pauptatis.nā pauptas ciuitatis nō minuit ꝓgatiuā regni.j.xcvj.di.sicut nec mulier ꝓpter pauptatē dicit humilis vel abiecta.C.de incest.nup.humilem.Arg. cōtra in auten.de defen.ci.ꝫ.nos igitur.col.iij.

g ¶ Diaconi.hoc nō solū rome fit: sed etiā aliarū ecclarū ꝙsuetudo obseruat.sed forte tpe hieronimi nō fiebat.hodie fit.extra de scru.in or.fa.ca.j.

h ¶ Urbis.ꝫ.di.xj.quis nesciat.contra.ꝛ.c.nolite. cōtra. Sed ibi de ea cōsuetudine agitur quam ecclesia roma.seruat et aliꝫ mandat seruandam. hec ve

nouerint:ꝛ archidiaconum nūcupēt. Quid eñ facit (excepta ordinatiōe[a]) epus qō pbr nō facit:nec alt⁹a[b] roma ne vrbis eccliа:alt⁹a toti⁹[c] vrbis estimāda ē:ꝛ gallie ꝛ britānie. Nā ꝛ aphrica:ꝛ pisis:ꝛ orīs:ꝛ india:ꝛ oēs barbare nationes vnū xpm adorant: vnā obſuāt regulā ꝟitatis. Si aūt auctoritaſ q̄rerek oribus maior est[b] vrbe: vbiq̄ qz fuerit epus:siue rome:siue eugubij:siue ꝙstātinopoli:siue rhegij: siue alexandrie: siue thebis: siue guarmacie eius dē[e] meriti est: eiusdē ꝛ sacerdotij. Potētia diuitiarum ꝛ pauptat[ſ] hūilitas vel sublimiorē: vel inferiorē epm nō facit.cetez oīs aplox successores sunt. ¶ Sed dices quō rome ad testimoniū diacon[s] pbr ordinaſ. Quid michi pfers vn⁹ vrbis[h] ꝙsuetudinē[i]:qd paucitatē[k] dq̄ ortū ē supciliū in leges ecclie vendicas:ꝛ Sñe qō razz est plus aplectiſ. Pulegiū apō indos pipere ꝑciosius[l] est.

Diacones/ paucitas honorabiles:pbros turba ꝓtēptibiles facit. Letez in ecclia etiā rome pbri sedēt:ꝛ stant diaconi:licet paulati crebrie ſcētib⁹ viciis inſ pbros(absēte epo)diaconos sederevideam[m]:ꝛ i domesticis cōuiuijs bñdictionē cozā presbyteris dare. discāt q̄ hoc faciunt nō se recte facere.audiant aplos. Nō est dignuz vt nos relinq̄ntes ꝟbū dei ministrem[n] mēsis[m]:sciāt diaconi quare ꝓstituti sūt. Legāt acta aplox:ꝛ recordent cōditiōis sue pbr et epi: aliud etaſ:aliud dignitaſ[n] est nomē. Uñ ad titū ꝛ ad timotheum de ordine epi et diaconi dicit. de pbro oīno reticet: qz in eo etiā presbyter ꝓtinet[o]: q̄ puehit a minoꝝ ad maius ꝓuehitur. aut igitur ex presbytero ordinetur diaconus: vt presbytero maior comprobetur:in quem ꝓcrescit ex paruo:aut si ex diacono ordinetur presbyter:noluerit se laicis maiorē: sacerdotibus[p] esse minorem.

Item Cypria. ¶ De eodē.

Dominus noster Jesus xps rex ꝛ iudex:ꝛ de[q] noster vsqz ad passionis diem seruauit honorem pōtificib⁹ ꝛ sacerdotib⁹: cuius illi nec timorē dei:nec agnitionē christi seruassent. Nā cum leprosum mūdasset:dixit illi. Uade ꝛ ostēde te sacerdotib⁹:ꝛ offer donū: humilitatē nos xps hūilis docuit:sacerdotē adhuc appellās quē sciebat eē sacrilegū. Jtē subdit⁹ passioni cū alapam accepisset: ꝛ ei dicerek Sic respondes pōtifici:ꝛ utho. vt gradatim.

Mat. viij.a. Pars ꝓtinet in toto Joh. xviij. Sacerdos tā bonus, q̄ malus sacerdos gaudet priuilegio clericali.

q ¶ Sacerdotibus. J. de pe.di.j.ꝫ. ex his ita.

r Dominus. ¶ Sacrilegum. Argu. q si dominꝰ papa aliquem suis priuilegijs primatem appellat ex ipsa nominatione ius ei acquiritur. xxvij. q.iij.dicat.in fi.xvj.q.vltima contra sanctorum. Arg. contra.iij.q.vj.hoc quippe.extra de ꝓsump.illud. C.de iur.ꝛ fa.igno.non iccirco. Et est argu. hoc q tā bonus q̄ malus sacerdos gaudet priuilegio clericali.xj.q.j.sacerdotibus.

a ¶ Ut nos.sed debēt esse fortes.i.debent prestare exemplū facti bonis ex animo. id est ex dilectione: ⁊ non velint donumari.

Ordia ⁊ ma iou ma ious ē digni = tatis. Joh. xviij.

b ¶ Elegit. No.q̄ quāto a maiori ḡs ordinak tan to est maiorus dignitatis. vt.s.q.j. filiū.eẋ de maio. et obe. per tuas.

c ¶ Cōstituerūt.hoc in nouo testamēto.nā in veteri vterq; a dño.ꝫ.eo.c. diaconi.cōtra. Sed illud in veteri testa. hoc in nouo vł̄ dīm fit qđ ab aplis statutur. vt.xxviij.q.j sic eīm.tñ auctoritate eiꝰ de ẏse. dist.iij.quādo.

Nemo se op = ponat illi a q̄ bñficiū recipit

d ¶ A quibꝰ fiunt. Arg.q̄ nemo debet se opponē illi a q̄ recipit bñficiū. vt xxij.q.v. de forma. ⁊ eẋ de possu.c.vlt.ff.de in offi. test. si pars in fi.ℊ.hoc autē viij.q.ij.illud.

¶ hoc autem.

¶ Hec ē. vł̄. ps hui⁹ distinc. In q̄ dicit q̄ q̄n diacon⁹ vel subdiacon⁹ tenet locū pīarche superi oꝛ est. Jo.de f.

viij.ps

Recipim⁹. ¶ Ante pbām sedeat. in cōcilio.xvij.dist. in fine.

f ¶ Tūc. Arg. aliquem tādiu habere puuilegiū q̄diu tenet eiꝰ locū. xvj.q.j. generaliter. C.ō testa.mi.l.vltia. ⁊ hec dictio tūc extremitatē.id est finē iurisdītionis cōplectitur .ff. de con.et de.l.iij.ℊ.si ita.arg.q̄ quis cōsequetur ex alterius persona qđ nō habet ex sua. ff. que res pig.obl.pos.l.aristo. Et dicit lex q̄ si nō pt

Cōsedt quis ex alteri⁹ psona qđ non hꝫ ex sua.

phibere me euntē per fundū;nec aliquem nomine meo.ff.de ẏbo.ob.si stipulatus.tñ ea tantum habet iste q̄ iurisditionis sunt: non que ordinis.arg.ad pu mum.extra de offi.deleg.sane.

g ¶ Ultimus. No.q̄ q̄ deliquit in aliquo ordine in hoc punit q̄ postponit alijs sui ordinis. vt.l. distin. accedens.⁊.xxx.q.iij.mandamus.xxv.q.ij. sic decet.

Subdiacono. ¶ Hec distin. dividit in tres partes. In quaꝝ prima dicit q̄ etiā sum mus pōtifex pōt subdiacono committere vices suas.⁊ hoc probat p ca.sequens Scōa ibi. Legatū. Tertia ibi archidiacon⁹. Jo.ō.f.

h ¶ Subdiacono. hic intitulat.xciiij.dist. in qua magister idē dicit de subdiacono qđ dictū erat in superiori ca.de diacono. q̄ scz etiā legat⁹ pape potest esse. Exponit tres.ℊ.⁊ in.ℊ.singulis mutat materia.

In primo dicit qđ dixi. In scōo q̄ si q̄s impedit legatum dñi pape excōicandus est In ẋtio q̄ archidiaconus vltra suuꝫ statum exigere non debet. Johan.

¶ Alde.

i ¶ Omnia.ℨ.di.lxxxix. singula. ℨ. Sed dic omīa quo ad cognitionē causarum: non q̄ ad dignitates vł̄ officia ecclīastica vt ibi.

k ¶ Presētes. Arg.q̄ presentia non exhibet p aliū. Arg. contra. lxv. distinc. ca.ij.

pītia fi exhibe tur per alium.

l ¶ Precipimus. Arg.q̄ papa etiam laico cām spiritualez committere possit. xxxij. dist. ℊ. verum.

Papa laico causaꝫ spūalē committē potest.

m ¶ Repsentet. nā idez ipse videt cognoscere q̄ dedit iudicē. vt eẋ de offi. delega. sane. C. vbi ⁊ apud quē restitutio peti debet.l.iij.C. de iudi.l.vlti.

Deriso ria ex= positio

n ¶ Auctoritas. No.q̄ delegatus nō habet plus iuris q̄ delegans-siue par sit eius cui man.est iuris.⁊ si ꝓtor. q̄nq; tñ habet minꝰ quis si ex delegatione cognoscat q̄s si ex iure suo. extra de offi.dele.sup questionum.ℊ.sivero.argu.C. de .pcu.maritus.

Delegat⁹ nō hꝫ plus iurisdi tiōis q̄s delegās

ſ. pe. v.a.

o ¶ Dubitare. Arg.q̄ si papa ex certa sciētia dat iudicem.q̄ ille non potest recusari.ff. de offi. prefec. pretor.l.vnica.sic.ſ.xvij.questione . iij.ℊ. qui autem extra de rerum permuta.cuꝫ olim.⁊ extra de appellatio.nouit.sed contra.extra de appellationibus cū speciali.⁊ ca.postremo. Johan. Sol. inder. poterit semper recusari iusta causa interueniente: etiam si esset legatus pape. vt extra de officio legati. licet. cum legitime exceptiones cuilibet conseruentur. vt extra de offi.dele.ex parte.B.

Dele = gat⁹ ēt pape pōt re = cusari.

Sicilia a ē de pa troci = nio pe tri.

¶ Patrociniū.ℊ sicilia est de patrocinio bti pe tri. vt ar.ℊ.q.ij. relatū.xij.q.j. peruenit.

¶ Legatū. Hec est scōa ps hui⁹ disti. in qua dicit q̄ nullus dꝫ impedire legatos romane eccl̄ie: ⁊ si fecerit excōicetur. vt in.c.seq. Jo.de san.

b ¶ Si q̄s aūt legatōez. limo qui legatuꝫ hostiuꝫ impedit tradēd⁹ ē hostibus. vt.ff. de lega.l.vlti.

ij.ps .

c ¶ Sed multorū. Arg.q̄ qui peccat in mł̄tos grauius peccat eẋ de testi. sicut. xxij.q.v. qui compulsus. sicut qui circa eandē psonam multis modis peccat graui⁹ peccat. xxij. q.v. relegentes. Sed nunq̄d qui eum capit pt ab eo absolui? sic. eẋ de sen. excōi. ad eminentiam. Et no.q̄ legat⁹ hmōi nō potest ēpm deponere:

peccāt i mł̄tos graui⁹ peccat.

iij.ps

nec mutare de loco ad locū. nec in eius manib⁹ potest ēpus resignare: nisi ad hoc haberet speciale mandatū. eẋ de offi.lega.c. q̄ translationē. arg.ff.de offi.ei⁹

d ¶ Nocet. ℊ quicūq; aliq̄d nocumēti sentit admittit ad agendū vel accusandū. vt.xij.q.ij. non liceat.

e ¶ Impedit. nec legatus delegatū impedire dꝫ extra de offi.lega.studuisti.

f ¶ Luminib⁹. Arg. in quo q̄s deliquit in eo debere puniri.xij.q.ij.q̄ ⁊ hūanis.xvij.q.iij. frater ⁊ coēps.

puniat q̄s i eo i q̄ pec cat.

¶ Archidiacon⁹. ¶ Hec ē tertia pars dis. in qua dr̄ q̄ archidiaconi nō debent facere collectas in subditos.⁊ hoc pbat p ca.seq. Jo.de san.

sum⁹ cui deo auxiliāte totū nostre ecclesie noscimur patrociniū⁹ cōmisisse. Legatū vero apostolice sedis qui cūq; impedierit vsq; ad satisfactionem excōmunicetur. Unde Alexander papa.

¶ Excōicetur qui legatū se dis aplīce impedire tētauerit

Si q̄s aūt legationē impedit:non vni⁹ sed multorū pfectū auertit.⁊ si cut multis nocet: ita a multis arguēdus est: ⁊ bonoꝫ societate priuandus. Et qa dei causam impedit ⁊ statum ꝓturbat ecclesie: ideo ab ei⁹ liminib⁹ arceatur. ab omnibus itaq; talis est cauēdus ⁊ nō in cōmunionem fideliū vsq; ad satisfactionē recipiē dus. Archidiacon⁹ quoq; cuius ex officio suo clericorū vitā diligēti examinatione debeat inquirere: ⁊ q̄ corrigēda inuenit epō nunciare:tñ dñationē sup eos exercere:⁊ cēsum ab eis exigere phibetur. Unde in cabilonensi concilio legitur.

¶ Archidiaconi sup pbros iurisditionem non exerceāt

Dictū est q̄ in plerisq; locꝭ archidiaconi super pbros ꝓchianos quādam exercēt dñationē:et ab eis cēsum qđ exigunt:magꝭ ad tirannidē q̄s ad rectitudinis ptinet formā. ¶ Si eīm (iuxta apl̄i⁹ sniaz) epi nō debēt esse dñantes in clero: ſz forma facti gregꝭ ex aio:multo min⁹ facē hoc isti debent Sint itaq; ꝓtēti regularib⁹ disciplinis:⁊ teneāt ppriam mēsurā.⁊ qđ ab epis eis iiū gi? hoc p parrochias suas exercē studeāt.nihil p cupiditatē ⁊ auariciā psumētes.

¶ Distinctio.xcv.

Archi= diacōi mulcta re pñt.

Quod autez sacerdotes supra iubentur episcopis tāq̄ subditi obedire nō ita intelligendū est quasi non liceat eis pbr̄is pñtib⁹ epis sacra celebrare:sicut epali supcilio quidam ab his volebant pbros pbibere:ſz qz pbr̄i pō tificibus tanq̄ filij parētib⁹ debēt obedire:⁊ baptizatos etiā chrismate eis tangē cōcedit. Unde Grego. scribit Januario epo karolitano.

¶ Ubi epi desūt:baptizatos pbr̄i i frōte chrismate tāgāt

Peruenit q̄z ad nos q̄sdā scādalizatos fuisse q̄ pbros tangē chrismate eos qui baptizati sunt phibuim⁹:et nos quidē ꝑmvete rēvsum ecclie nostre fecim⁹ sed si oīno de hac re aliq̄ cōtristank vbi epi desunt:vt pr̄s byteri etiā in frontibus baptizatos chrismate tangere debeant concedimus[m].

Archi= diacōi nus an habeat iurisdi tionem delega tam.

¶ Quod autē hec distic. dividitur i tres partes. In quarū prima querit vtrū sacerdotes pñt chrismare siue pfirmare pueros in frōte:⁊ dicas q̄ non: tñ vult pbare per ca. Hie.q̄ pñt.ℨ. xciij. dist. a subdiacono. ℎ. Secūda ibi. Sz q̄rītur. Tertia ibi. Chrisma. Johā. de san.

k ¶ Qs autē. hic intitulatur xcv. dist. in qua ponit Gratian⁹ quandā ꝓtrarietatē: ⁊ eā soluit. postea ponit duas questiones ⁊ eas soluit auctoritate Gelasij. Repetit postea de dignitate pbr̄oꝝ ostendēs multa licere pbr̄is in epoꝝ pīsentia.

l ¶ Chrismate.ſ. de ẏse. di.v. man⁹.ℨ.t.c. nouissime ℨ.ℨ.di.xxi.cleros.ℨ. hoc ad tps p sedādo scādalo fuit ꝓcessuꝫ.nūcꝫo ātiquatū: vł̄ in ꝑmitua eccl̄ia pbr̄i chrismabāt: nūcꝫo mime.eẋ de ẏsuetu.quāto. Jo.

m ¶ Eruenit. ¶ Cōcedim⁹.hoc expeditum est q̄ pbr̄ chrismando si sua auctoritate hoc facit

nichil agit: nec pueri aliqđ faciunt. ex de ꝓsue. ℭto. Sed nunqđ papa ei demandare hoc pōt? quidā dicunt q̄ sic ex quo oia sacramēta q̄ recipit pbr ex delegatiōe pape ꝓferre pōt. arg. hoc vnde diacon⁹ pōt cōferre diaconatū ℣ ꝓfirmare in frōte. sed nō pōt papa ei demandare vt cōferat ordinē quē nō habet. Uel etiaz vt cōficiat corpus xp̄i: quia solus p̄s byteris dictum est. hoc facite in meā ꝛmemoratiōnē. arg. j. q. j. dictuz. hoc dicit ħ. Alij dicunt q̄ nō potest papa ⁊legare pbr̄o vt chrisma sibimet in frōte. vñ isti nichil conferebant. Si obijciat ⁊re hoc permisit Grego. illis cum videatur eis dare licētiam peccandi? Dicunt q̄ mutus p̄misit ob nimium scandalū: nec dabat eis occasionē mali: q̄ inuit⁹ hoc cōcedebat. xxxv. q. iij q̄ scripsi. et. xxxiij. q. ij. si quod verius. Alij dicunt q̄ hoc. c. loquitur ꝑm antiqua tēpora. sed hoc nichil ē: q̄ lex huius ca. ꝺdicit ibi ꝑm vetere vsum ℣ q̄ ꝑm hoc grego. nichil hic concederet. Sed nūquid papa posset eis cōcedere vt chrisma ꝓficerent? ħ. dicit q̄ non Jaco. ij.

Epode mādat tā ea q̄ sunt ordinis q̄ ea q̄ sunt iurisditionis.

Supra Leo episcopus circa quēuis corepiscopi.

Item Gelasius papa.

℣ltra suum modum: pbr̄ contendere non p̄esumant

Presbyteros vltra suū modū cōtendere ꝓhibemus: nec eꝑali fastigio debita sibimet audacter assumere: nō cōficiendi chrismatis: nō consignationis pontificalis adhibēde sibimet arripere facultatē. Sed istud⁹ Greg. p scandalo sedando semel concessum legit. Illō autem Leonis pape ℣ Gelasij vsu approbāte prevaluit forte vbi aliquorū consuetudo hoc admisit: vt in absentia episcopi extrema necessitate cogēte: ℣er concessione Gregorij presbyteri baptizatos in frontibus liniant.

Prohibitio ꝓo leonis ℣ gelasij in eo casu intelligat: cū episcopi p̄sentes sunt: vl cū non cogit vltima necessitas oleo vero sanctificato[b] permittit eis vngere infirmos. Unde Jacob⁹ ait. Infirmatur quis in vobis inducat p̄s byteros ecclesie qui orēt super eum: vngentes eū oleo in nomine domini: et oratio fidei saluabit infirmum.

Sed queritur an episcopis liceat eodem oleo vngere infirmos: vel si impenitentib⁹ huiusmodi vnctio sit facienda. De his vero ita scribit Innocentius papa.

℣nctio extr̄a an ꝓsit fieri sine oleo.

℣nctio extr̄a pōt iterari.

℣nctio extr̄a an possit quis ex oleo nō ꝓsecrato.

℣nctio extrēa pōt iterari.

ij. ꝓs.

ij. ꝓs.

℣nguīt infirmi ꝓ duas cās.

℣leo sanctificato non ꝓhibetur episcopus infirmos tangere.

Illud superfluū videmus esse adiectum: vt de episcopo[c] ambigatur q̄ presbyteris licere nō dubiū est. nam idcirco de presbyteris dictuz⁹ est. quia episcopi preoccupationibus alijs impediti ad omnes lāguidos ire nō possunt. Ceterū si episcopus aut pōt aut dignum ducit aliquē a se visitanduz: ℣ benedicere ℣ tāgere chrismate[c]: sine cunctatōne pōt: cuius est ipsum chrisma conficere: nā non penitentibus[f] istud fundi non pōt[g]: q̄ genus est sacramenti. nā q̄bus reliqua sacramēta negant[h]: di. in qua ārik si eꝑs pōt inūgere infirmos. est dicendū q̄ sic. ℣. pri. Jo. de fan.

Sed queritur. hec est scōa ꝓs

Maiori ꝛz q̄ ꝛz minori.

c ℣lud. Ut de epo. Ar. q̄ licet minori ex officio: multo fortiꝰ maiori licere. ar. xxxiij. q. ij. hystoria. xxxv. q. vj. si duo. Arg. cōtra. lxxxviij. di. eps gubernationē. ar. si. per ℣ſū. viij. q. j. si ergo.

d Dictū a Iacobo. vbi dicit infirmat q̄s ⁊c. ℣ſus in hoc nole pbr̄i possunt intelligi epi. Ar. cōtra. di. l. placuit. ver. vt manū non imponant.

e Chrismate. i. oleo. vel vt dicunt q̄dā episcop⁹ chrismate pbr̄ oleo inungit. ħ.

f Nō penitētib⁹. ita ꝓtinua. vere ei quē epus dignū duxerit ad visitandū: ℣ ita in ouginali habetur nō penitentib⁹. q̄ intelligit de solēniter penitētib⁹

Excōicatus

g Nōpōt. sic. l. di. c. vlti.

h Neganꝺ. Arg. q̄ excōicatus vel anathematizatus nō possit cōtrahere matrimoniū q̄ nō est verū. extra de eo qui duxit in mſimo. quā pol. p adul. si-gnificasti. in fi. ħ.

Excōicatus nō pōt matrimoniū contrahere.

h Neganꝺ. Arg. oia eiusdē generis: eodez iure re-

censeri. ar. di. iij. denicz. ar. ℣. di. v. ad ei⁹. de ꝓse. di. ij. cōperimus. Ar. contra. di. i. studeat. ar. di. lxxxi. si q̄s sacerdotum.

Chrisma. Hec est tertia pars di. In qua dī q̄ pbr̄i debēt chrismata a suo epo recipe: ℣ epi dīt honorare pbr̄os: q̄ ℣ ipi pbr̄i sūt. ℣ insimul debēt dei ecclām gubernare. q̄ aūt vn⁹ eꝑs ē maior hoc fuit de consuetudine ℣ hoc ꝓbat p octo capitula. Jo. de. f.

a Presbyteri q̄ j. de cōse. di. iij. pbr̄i.

b Epis. pecant ergo abbates q̄ volunt potius hoc accipere ab alijs q̄ a suis. nisi forte p̄ ulegiati sint vt possint petere a q̄buscūq; velint.

c Omni anno. hoc exponit de ꝓsecra. di. iij. omni tpe.

d Per illuz. q̄ sacrariū tenet i. per diaconem xxiij. di. nō oportet. et nota q̄ ex quo res dat certo nuncio ei⁹ est iam periculo cuius est nuncius si nuncio rē data revoluit secus si misit nunciū vt euz admoneret q̄ ei res mittere. et hec colligunt. ff. com. cū qui rem. ℣. si rez. et legib⁹ duab⁹ seqntib⁹. ⁊c ar. ff. de solu. si q̄s. ℣. l. si soluturus.

f.coꝛ. j.

Olim idē.

e Pauli. i. baptizatus baptismo pauli.

f Tolleren

Tolleren tur. ℣ dicit lex q̄ cōmodius est singulas res singulis nob⁹ distingui. insti. q̄. mo. test. mſir. ℣. sed q̄ distinctio nolim differē tiā rez declarat. vt. xxi. dis. cleros. sic. ℭ. de condi. non codicillum.

g Cōsuetudie. nichilomin⁹ ex institutione. vt. ℣ di. xciij. legim⁹. ℣ ita exaudi q̄ sequtur magis ex cōsuetudine ꝺtrariū. ar. ex de his q̄ fi. a pre. nouit.

h Ece ego. Sed q̄. ita ꝓtinua. dico q̄ presentibus epis possunt conficere. quia non solus hec ꝛz alia pōt facere. ex vi ife etiā ꝓbatōis videre quō hoc vnuz gen⁹ putatur posse cōcedi? Dis igit frat charissime oibus q̄ tua dilectio voluit a nobis exponi: put potuim⁹ respōdere curauimus. Chrisma ꝓo a suis epis ad baptismi sanctificationē presbyteri petant.

Unde in pci. carthaginēsi quarto.

De eodem.

Presbyteri q̄ ꝑ dioceses ecclias regūt: nō a quibuslibet epis⁹ sed a suis: nec p minorē clericū sed omni āno[c]. aut p seipos aut p⁹ illuz q̄ sacrariū tenet ⁊ añ pasche solennitatē chrisma petant. Itē hieron⁹. super epistolam ad titum.

Presbyter idē est q̄ epus ac sola cōsuetudine pcliunt

O episcopi presbyteris.

Olim idē erat presbyter q̄ et episcopus: ℣ anteq̄z diaboli instinctu studia vel scismata in religione fierēt ℣ diceretur in populis Ego suz pauli[e] ego sū apollo: ego aūt cephe: cōi pbr̄orum cōcilio eccl̄ie gubernabātur. Postq̄z aūt vnusquisq; eos quos baptizauerat suos eē putabat nō christi: i toto orbe decretū est. vt vn⁹ de presbyteris superponeretur et scismatū semina tollerent[f]. ꝓpaulo post. Sicut ergo presbyteri sciūt se ex eccl̄ie cōsuetudine[g] sibi q̄ sibi ꝓpositus fuerit esse subiectos: ita epi nouerint se magis ꝓ consuetudine q̄z dispensationis dominice ꝟitate pbr̄is esse maiores: ℣ in communi debere ecclesiam regere. Idem ad rusticum narbonēsem epm.

Cora episcopis: presbyteris docere licet.

Ece ego dico p̄senti-b⁹ epis suis atq; astātibus in altario pbr̄os posse sacramēta ꝓficere: ꝛz quia[k] scriptū est: presbyteri dupli ci[i] honore honorētur maxime q̄ laborāt verbo dei. predicare eos decet. vtile enim est benedicere[k]: ꝓgruum est confirmare[k]: cōuenit reddere communionez necesse est visitare infirmos: orare ꝓ inualidis: atq; omnia[m] dei sacramēta complere: nemo hinc episcopoz inuidia diabolice tentationis inflatus iracatur si plebem interdū presbyteri exhortētur: si in ecclesijs p̄dicēt: si plebi (vt dictū est) benedicant. Etenim abnuētibus mihi ista sic dicam: q̄ non vult presbyteros facere que iubentur a deo dicat: q̄d maius est ꝛpo aut q̄d poterit corpori ℣ sanguini ei⁹ anteponi: si presbyter christū cōsecrat: cū i altario dei sacramēta benedicit bñdicere[n] pp̄lm non debet[o] chrismate in vertice.

ꝓbr̄ ſſe pler an possit bñdicē epo ꝓ sente.

Sacramentū vnū ꝺ altero maius multiplicatā

i Duplicia clericis. ſ. ℣ laicis. vl q̄ ad obedientiā in ſpūalib⁹ ℣ subministratione in tpalibus. vel duplici. i. officio p̄dicandi ⁊ sumendi trympanum. i. tempora alia iuxta illud: sumite psalm. ⁊c.

k Bñdicere. cū eps abest. sed hec so. nō valet. q̄z hic loquitur cum pñs est epus. Ut intelligas istud q̄n bñdicit p̄natiz sine solennitate. al's ꝛ. xxi. di. denicz. item. xxvi. q. vi. ministrare. Sz ℣ illud sil⁹ intelligit de solenni benedictiōe. Ut dic q̄ q̄n cantat missaz presente epo debet innuere epo vt ipe benedicat. Sed si vult eps bñdicere nō benedicet pbr̄. ar. de cō. di. j. cū ad celebrandas: alit pbr̄ suo iure pōt bñdicere. naz eo ipso q̄ ei dat potestatē bñdicē di suppon⁹ ei tāq̄ miozet pōt ab eo bñdici. ar. ff. de iurisd. om. iu. l. ē receptū. ⁊ ad tre. ille a q̄. ℣. tēpestuum. ħ. Uel dic q̄ eo ipso q̄ permittit ei missam celebrare p consequens oia q̄ sine missa eē non possunt. vt ex ō offi. dele. preterea

l Cōfirmare. in fide. xi. q. iij q̄ p̄decessor. vel mungere oleo infirmorum vel

m Omnia. q̄ ad eos ptinēt. Arg. vocabulū generaliter ꝓlatū non oia particularia ꝓhibē dere. Arg. ut. extra. xxviij. di. de syracusane.

n Bñdicere. i. absoluere vel priuatim recōciliare non soleniter. vt. xxvi. q. vj. ca. j.

o Nō dz. Ar. cui l; pl⁹ ꝛz minꝰ. vt. xvi. q. ij. c. j. Sz maius triplicat ꝺ. efficacia vt baptism⁹: vt. xxij. di. ℣. vez. sez q̄ mortalia tollit ⁊ venialia. ꝓpt rē subiectam et sanctitatem vt corpus xp̄i. vt hic. auctorita-

te ministrātiū: vt q̄ ad eōs solos ptinēt: vt.ff.ō ꝑse. di.v. manus. ꝛquartomodo ꝓpter significationē. vt matrimoniū qō significat xp̄i ꝛ ecclie ꝙunctionē. extra de biga. debitū. quito ꝓpter multitudinē cōuersorum. ſ.q.ſ. interrogo.

a ¶ Nomen. Arg. C. de curatur. cū alijs. i fi.

b ¶ Dānum gibbi inferat. ſ. i. remoueat. ꝓ ꝑsbyteros a cōsecratiōe ꝛ ꝓdicatione sicut ille q̄ gibbum habet. vt. ſ. di. xlix. hic etem. vel dānuꝫ gibbi: q̄ nō ꝓdicātib⁹ pbr̄is i curuak ꝓp̄is in delictis: ꝛ quaſi gibbosus efficiāt.

c ¶ Patrimonū. ſ. rerū ecclie ſ. xxi. di. in nouo.

d ¶ Negociorū. i. cauſarū. vt xi. q. i. relatuꝫ. ꝛ ij. q. v. ſi quis.

e ¶ Sacerdotū. ergo ꝛ omēs interēſunt ꝙcilio metropolitani: vt. xviij. diſt. cape. ꝛ vlti.

f ¶ Error. hic colligē q̄ ea q̄ ꝑ errorē ſunt: ex diuturnitate ꝛ p̄ſcripta uentium approbatione iuris faciūt. Joā. q̄ falſum eſt. cū cōſuetudo debeat eſſe rōabilis ꝛ p̄ſcripta: vt ex de ꝙſue. ca. vlti. nec iſta lra cōtradicit. B. vt ratione mꝛitudinis excuſēt a pena nō a culpa vt. ō. di. iij. demq̄. q̄ ei factū ē: infectuꝫ eē nō ꝑt: i aut. ō eq̄. do. ſ. col. iij. ff. de capti. l. in bello. ſ. facta.

g ¶ Uel ad p̄ſens. i. āmodo.

h ¶ Quod rome. f. vbi minores exercēt ſua officia ꝑſentib⁹ maioribus.

i ¶ Sto ſubiect⁹. ¶ Quaſi clericos. hoc ē ꝑ ſuperiū eōꝝ q̄ ſubditos appellāt filios cū debeāt eos appellare fratres. vt. viij. q. i. q̄d aut̄. vl̄ ſocios: vt. x. q. iij. cauē dū. caueāt tñ clerici ne cū ſcribūt eōs vocēt eū fratrē. put dicit dñs ipator q̄ iudices ſupi oīb⁹ honorem debēt facere in ſalutatiōe. C. de offi. iudi. l. ij. C. de offi. pre. vi. l. j. vbi hoc idē dicitur.

Consuetudo dz esse rōnabilis ꝛ p̄scripta. ij. Timo. iij. d. Act. xx. d.

Joh. xiij. a. Mat. iij. d.

hūilitas ꝙseuerat: q̄ etiā in celis fit (q̄ maiꝰ ē) vbi ſedeſ angelorꝫ legitur diſpoſita.

Idem ad neapolitanum.

¶ Eōi ꝛ clerici iuicē ſibi honorē exhibeāt.

Sto (honorē exhibeāt. ſubiect⁹ p̄tifici tuo ꝛ q̄ſi parētē aie ama: ſz eōi ſacerdotes ſciāt ſe eē ñ dños: honorēt ꝯicos q̄ſi clericos i vt ipſis eōis a clericis quaſi eōis honor deferat. ¶ Scitū eſt illū oratoris domiciſ. Cur g̃ (inqt) te habeā vt principē cuz tu me nō habeas vt ſenatorē? ¶ Oz aūt aaron ꝛ filios eius: hoc eſſe eōm et pbr̄os nouerim⁹. ¶ Un⁹ dñs vn⁹ baptiſmus: vnū tēpluz: vnū ſit miſteriū. ¶ Recordemur ſemp q̄ ap̄ls Petr⁹ p̄cipit ſacerdotib⁹. Paſcite eū q̄vobis ē gregē dñi: ꝓuidentes ñ coacte: ſz ſpōtanee ſm dñi ꝓceptum: neq; turpis lucri cā ſed volūtarie: neq; vt dñantes i clero: ſz forma facti gregꝭ ex aio: vt cū apparuerit princeps paſtorū: ꝓcipiatis imarceſſibilē glām coronā. ¶ Peſſime ꝙſuetudis eſt i q̄buſdā eccl̄ijs tacē pbr̄os ꝛ p̄ntib⁹ eōis nō loqui: quaſi eis inuideāt: aut eos dedignentur audire. ¶ Sed ſi aliquid (vt inquit ap̄ls paulus) fuerit reuelatū ſedēti q̄uor taceat. Gloria patris eſt filius ſapiens. Gaudeat eōs in iudicio ſuo: cuz tales elegerit ſacerdotes.

Item ex conci. laodicenſi.

¶ Preſbyteri eōos nō precedāt ſed comitētur vel ſubſequantur.

k ¶ Deferat. ſed pone q̄ eōs alit̄ ſe habeat ꝫ iſtuz ōs debeat: nūquid iſte ſuo iure pōt ei obediētiaz negare? vt q̄ ſic. ar. lxv. di. cū btūs. xxij. q. v. de forma. et fides nō eſt ſuāda non ſeruāti. ex. de iureiu. p. uenit. ſec⁹ tñ eſt. ꝙſulo tñ ei vt agat p ſupiorem ar. xi. q. iij. ſi eōs ix. q. iij. nunc vero.

Fragē ti fidez frāgat eidem.

l ¶ Scitū ē. i. ſapiēter dictum et ideo ſcari dignum.

m ¶ Ut p̄ncipē. factuz reſpicit nā de iure tolerād⁹ eſt ꝑlat⁹ vſq; ad ſentētiā viij. q. iij. nonne.

ſ. Petri. v.

n ¶ We. Arg. q̄ fruſtra petit debituz q̄ dz nō impendit: vt xxviij. q. ſ. ſi fideles. xxxij. q. vi. ſi ducturi. ſ. di. ix. neq; in fi. x. q. ſ. placuit. xxij. q. vltia. de forma. xviij. q. ij. abbatibus. Ar. ꝫ. xi. q. iij. inf ꝑba. xciij. diſti. dñs. xxxiij. queſtione. v. q̄ deo. h.

a.

o ¶ Inuidēant. Ar. ꝫ eōs qui malunt habere illiteratos q̄ litteratos ſe.

ſ. coz. xiij. Eōi literatoſ ſecū habeant.

p ¶ Reuelatū. ſupra di. viij. fruſtra. C. de offi. re. capi. p potentiores.

q ¶ Sedenti in loco inferiori

r ¶ Taceat. deliberando in ſermone cum non debeat interrumpere verbum eius.

On oportet. tpe ſolēniū officiorū vel cū redeūt a proceſſione ad chorum.

b ¶ Et ſedē. iūgas igredi ꝛ ſedē alis falſum eſſet.

c ¶ In tribunali⁹. C. de theſ. manichē. cūcti.

c ¶ In tribunalibus. i. i. ſede iudiciaria: vt nō iudicent ſine eo.

d ¶ In peregrinatiōis. de licentia ſuperiorꝭ. ſ. de ꝑſe. diſti. v. nō oportet. ꝛ de ꝑſecū ipi⁹ eccl̄ie ex. de vo. et voredē. ca. magne. ꝛ etiā dñi pape.

e ¶ Piſcopus Nō patiatur: ita q̄ non liceat ei ſedē: niſi pbr̄ aſſumerꝫ ſibi offm̄ ſtādi. C. de poſtulā. quiſquis. ſ. vlti.

f ¶ Piſcopus ¶ Collegā ita tñ q̄ ñ cōtēnak. ff. de of. p. obfuādū. Jo.

Fideles frāgak eidem.

Reſbyter.

g ¶ Nō ſignet. i. ꝓtice: q̄ i fronte nō pōt ēt aucte eōi. vt de ꝑſe. diſ. iij. pbr̄i.

Illud autē.

In hac di. pbak q̄ ꝓſtituti ones laicorꝫ nō p̄iudicāt eccl̄ijs q̄ nihil iurꝭ laicis de reb⁹ eccleſiaſticis cōceſſū eſt: niſi ſola defenſio ꝛ hoc ꝓ dat per. xij. acto. Jo. de fan.

h ¶ Illud aūt hic deꝑngitur xcvj. diſt. magꝭ poſuit ꝓſtitutionem honorij augusti latā ſuper electiōe romani pontificis. lxxix. di. ſi duo. Sz ne videretur laici hꝭe ptātē ꝓſtituendi vel diſponēdi de reb⁹ eccleſie: nō reducit hic ullam ꝓſtitutionem ad memoriā: vt oſtendat q̄ laic⁹ non habet poteſtatem ſuo iure ꝓſtituendi aliquid de rebus eccl̄ie. bñ tñ p̄ſt laici rogati ꝓcilijs inēſſe: et de reb⁹ eccleſiaſticis ꝓſtituere: nō tñ vt valeat eoꝝ ꝓſtitutio: quia ipi cōſtituerūt: ſed quia ratum hz eccleſia: vt dicit Gratia. j. di. pri. ſ. vē.

Laici ꝛ reb⁹ eccleſie nihil pñt cōſtituē.

i ¶ Ene q̄dē. ſymmach⁹ papa laborabat in extremis ꝛ timuit ne i electiōe ſui ſucceſſoris, ꝓpter ſtrepit⁹ hereticoꝝ ſciſma interueniret: rogauit Patriciū Baſilium q̄ gerebat vices oſtri regis q̄ ipe intereſſet in electiōe ſui ſucceſſoris. Baſilius ſtatum ſymmacho viuēte fecit quādā ꝓſtitutionē ne ſcilicet q̄ ſine ei⁹ ꝙſultatione nō fieret electio ſummi pontificis. Preterea q̄ nō liceret alicui predū ipi⁹ eccl̄ie alienare: que ꝓſtitutio retractak hic. tum q̄ ibi q̄dā cōſtituta ſunt q̄ a laico nō poſſūt conſtitui: tum quia res eſſet mali ex ē pli. lxij. diſt. ſ. verum.

Baſilius ſymmacho rogat⁹ intfuit electiōi pape.

k ¶ Plēitudo j. vſ. q. i. ſi omnia.

l ¶ Maxime. bene diffinit. ſupple.

m ¶ Memorie. ergo tam de ceſſerat baſilius tempore huius ſynodi.

n ¶ Uel ſubſcꝑſit. Argumētū in cōtractib⁹ rerū eccleſiaſticarū non ſufficere cōſenſum clericorū: nec in alienatiōibus: niſi ſpecialit ſubſcribant. argu. x. q. j. caſellas. xij. q. ij. abbatibus. ꝛ capitulo ſine exceptione.

Cōſenſus clericorū non ſufficit i ꝯctib⁹ rum eccleſiaſticarū

o ¶ Inde diſputē. non eſt diſputanduz de eo de q̄ ſtati ꝓſtare pōt. ſi ergo vxor petat ſibi viruz reſtitui: ꝛ vir paratus eſt inconuenienti probare conſanguinitatem non eſt audienda. ff. vt in poſſeſſione lega. is a quo. Argumentum cōtra. extra de reſtitutione ſpoliatorum. c. litteras.

Uxori vir pe tēti nō ſemper fit reſtitutio.

a ¶ Synod⁹. verba notarij.
b ¶ In mausoleo. Hec sunt scriptores. Mausoleū ppie ē sepulchrū. Et dicitur a mausoleo rege cui vxor cōstruxit sepulchrum mire pulchritudinis. Unde et alia sepulchra sic sunt appellata.
Mausoleum q̄d sit.
c ¶ Electiōe. nō tamen vt aliq̄d inde ꝓstituere: ꝛ ita excessisti finē mandati basilij.
d ¶ Ac ne cōfusionis. ꝓsecutio legis ꝛ continuantur verba sic: non celebret de electione pape ꝛc. ac ne.
e ¶ Nichil debuisset. hoc dicit ꝓpter quosdam qui viuente ꝓde symmacho tentauerūt aliū eligere: vt dis. lxxix. si quis pape. ꝛ ca. null⁹ Johan.
f ¶ Preferentes. i. primo statuentes.
g ¶ Rusticum. quid sit rusticum prediuſ: et quid sit vrbanum prediuſ: et quid diuſ habemus. ff. de ser. rusti. prę. et de ser. vr. prę.
prediū est duplex.
h ¶ Titulis. siue donationis siue emptionis.
i ¶ Maxim⁹. sic et iurisperiti dicunt quid sentiant. ff. de his q̄ in testa. delen. l. proxime.
k ¶ Laico. nō licuit laico iure suo: sed ex delegatiōe pape benear. xxxij. dist. ¶. vers. ꝛ. q. iij. c. vlt. sed vtrum episcopus laico possit hoc committere iā dicemus. J. e. c. q̄ nō tamen dicit contra. q̄ mucro ē episcopi: immo nec ꝑ byter hoc potest.
Laicus p̄t excōicare ex pape delegatiōe.
l ¶ Munitus. nā si q̄s emit rez ecclie vel aliam rem in casu illicito non p̄t prescribere. ¶ Naz dicit lex q̄ non est dubium cuz male fidei possessorem qui cōtra legum interdicta mercat. C. de agri. quē admodū. nam nec iuris ignorātia p̄t eum excusare. ff. de iu. ꝛ fac. ignoran. l. iure. et hoc benigne statueret: secus tamē ē de iure: quia bene p̄scribit laic⁹ rem ecclesie cuz fructibus etiam percipiēdis: si sit malefidei possessor. de resti. spolia. grauis.
Laico vtrū rē ecclesie possit prescribere.
m ¶ Perlegat. ff. de le. et senatusco. l. in cuile.
n ¶ Heredes. turpia enim lucra ab heredib⁹ sunt extorquenda. extra ō vsurę. tua. ff. de calū. in heredē. Sed et alienator posset conueniri: vt no. xij. q. ij. mo ꝛ nemus.
Cā q̄lz ecclāstica ca ꝑ pā laico mitti ꝑt.
o ¶ Reliquerit. in morte. relinquendi nāq; verbuz. ꝛē. ff. de tabulis exhibē. l. ij. ¶. vlti.
Laicus an epi auctē possit ī ecia aliq̄d ꝓstituere.

ratur ꝛ referak in meditū. vt ex lectōe cognoscatis cuius modi possit hȳe substantiā.
¶ Sācta synodus[a] respōdit deferak i mediū vt cuiusmodi sit possit agnosci: hoc cuz diceret hōmilsda diaconus recitauit: cū i mausoleo[b] qō ē apud btm̄ paulū apl̄m resideret: sublimis ꝛ eminētissim⁹ vir p̄fect⁹ ptorio atq; patricius: agēs etiā vices p̄cellētissimi regis odoacris basili⁹ dixit. q̄q̄s studij vestri ꝛ religionis iterfit: vt i episcopatus electione[c] cōcordia p̄cipaliter seruetur ecclesie: ne tamē per electiōis occasionē status ciuitatis reuocetur in dubiū: admonitiōe beatissimi viri pape nr̄i sym machi simpliciq̄ ātē oculos semp habere ȳberem⁹: hoc nobis sub obtestatione meministis fuisse mandatū vt ꝓpter illum strepitū ꝛ venerabilis ecclesie detrimentū: si cuz de hac luce trāsire contigerit nō sine nostra cōsultatiōe cuiuslibet celebretur electio. Hec cū legerēt cresconi⁹ tudertine ecclesie episcopus surgēs de conuētu dixit: hoc ppendat sācta synod⁹: vtrū p̄termissis religiosis psonis: quib⁹ maxime cura est de tanto p̄tifice: laici electionē ei⁹ in suaz possint redigere potestatē: qō ꝓtra canones esse manifestissimū est. ¶ Itē hōmilsda diaconus legit dixisse: ac ne cōfusionis[a] atq; dispēdi ꝛ aliquid venerabilis ecclesia sustineret miramur (p̄ter missis nobis) quicq̄ de reb⁹ ecclesie fuisse tētatū: cū sacerdote nostro superstite nihil debuisset[k] assumi: q̄re si amplitudini vestre ꝛ sanctitati placet: icolumia omnia que ad futuri antistitis electionē respiciunt: religiosa venera tiōe seruem⁹ hanc legē specialiter p̄ferētes[l] quā nobis heredibusq; nostris xp̄ianę mētis deuotiōe sancim⁹: ne vnq̄ prediū: siue rusticū[g]: siue vrbanuz vel ornamenta: aut ministeria eccl̄iarū que nūc sūt: vel q̄ ex q̄buslibet titulis[h] ad eccl̄az iura puenerint: ab eo q̄ nūc ātistes sub electiōe cōi fuerit ordinandus: ꝛ illis q̄ futuris seculis sequūt quocūq; titulo atq; cōmento alienari liceat: ꝛ q̄ cūq; hoc facere voluerit: inefficax atq; i irritū reuocet sitq; facienti ꝛ consentiēti: dāti accipiētiq; anathema.
¶ Maxim⁹[i] epus bletane ecclesie dixit: modo sancta synod⁹ digneť edicere: si licuerit laico[k] homini anathema in ordinē ecclesiasticū dictare: aut si potuit laicus sacerdoti anathema dicere: ꝛ cōtra canones qō ei nō ꝓpetebat ꝓstituere. dicite quid vobis videť de me: licuit laico legē dare? ¶ Sācta synod⁹ dixit: nō licuit. ꝛ adiecit legē seq̄ntia. Hōmilsda diacon⁹ legit etiā is qui p̄diū seu rusticū vl vrbanū iurꝫ ecclāstici fuerit cōsecut⁹: nouerit se nulla lege vel ꝓscriptōe munitū[l]: ꝛ siue is q̄ alienauerit siue q̄ eū seq̄ns volūtate cōtraria p̄diū hmōi alienatuz retinere voluerit: id cū fructib⁹ restituat q̄s illic ꝓsecutus fuerat. Hec cuz legeret stephan⁹ venusine eccle epūs surgēs ex ꝓsensu dixit. plegat[m]. hōmilsda diacon⁹ legit q̄ pena placuit accipientis etiā heredes[n] afficere: i q̄ re cuilibet clerico nulla ꝓtradicēdi libera sit facultas. Inquū est eīn ꝛ sacrilegij ī star: vt q̄ ꝓ salute ꝛ re de aiaz suaz vnusq̄sq; venerabili ecclie pauperum causa cōtulerit: aut certe reliq̄rit[o] ab his q̄s maxime seruare cōuenerat: in alterū trāferak. Plane quecūq; in gēmis vel auro atq; in argēto: necnō ꝛ vestibus minus apta

a ¶ Uendantur. C. de admini. tu. lex.
b ¶ Proficiciat. hic terminatur lex ipsa.
c ¶ Mediolanēsis. Arg. mediolanen. ꝓrogatiuā sedis habere ante Rauennatā cū ante eū respōderit sicut in alia synodo ante euz scripsisse legitur. ꝫ. distinc. xvij. ¶. hinc. et ¶. illud igitur. ¶. tamen aliter hoc soluit distinc. xvij. ¶. illud.
d ¶ Preter romanū. id est pape auctoritatez et cōsensum ei⁹. Sed contra. xvj q. vlti. in noua actione. Sed ibi non prohibetur q̄ episcopus laico non possit cōmittere officiuz ad tempus: sed ne iurisdictionez largiatur ei in perpetuum. Et est arg. papam quālibet causas ecclesiasticas cōmittē posse laicis. et. xciij. distinc. valde. v. q. iij. qui episcopus. cōtra. lxxix distin. si duo. j. eden. ī ꝫ. ꝛtra. Intelligendum est non sua auctoritate. Sed nunquid auctoritate epi scopi potest laicus aliquid constituere in ecclesia? videtur q̄ ꝓdicare potest inuitatus a clericis xxiij. distin. mulier. argu. extra de foro compe. nullus iudicum. Dic cuz ¶. q̄ nō potest ex delegatione epi causas spirituales tractare nec excommunicare. vnde nichil facunt d̄ q̄ pueros excommunicant ꝛ per seruientes. Causam autem ciuilem laicis epūs ꝓmittere potest ꝛ ita intellige ꝓdic. decr. i nouis.
e ¶ Imperandi. J. xvj. q. vlt. non placuit.
f ¶ Legatur. verū est q̄ nō legit assensus metropol: ſm canones .i. legitim⁹. bñ tñ legitur cōsensus epōrum. ar. J. eo. ca. j. Illa ergo determinatio q̄ ꝓcedit ſm canones soluit cōtra.
g ¶ Nec canonibus. Coniunctim accipe hec duo diuisa.
h ¶ Religiosis. J. xvj. q. vlti. laicis.
i ¶ Uebere. J. xvij. q. ij. c. ij.
k ¶ Qui merito. ꝫ. xl. dist. non vos.
l ¶ Primatū. J. ix. q. iij. nemo. ꝛ. c. antiquis.
m ¶ Tribuere. ꝫ. di. xvij. c. j. et. ij.
n ¶ Carere. ꝫ di. xxj. intantū.
o ¶ Uel stephani. iste tamē stephan⁹ non dixit: nisi plegak. ꝛ sic p tale verbū itelligik aliquis cōsentire. vt no. ꝫ. lxiij. dist. in synodo.
p ¶ Ratione. Ar. rōne auctus aliqua repelli: licet sint bona. ar. xvj. dist. c. j. q. j. ꝓncipatus. ff. de re mili. l. iij. ¶. in bello. Ar. J. j. q. j. dñs declarauit. Arg. J. j. q. j. non ne sodomite.
q ¶ Actione. dicit ꝓma actio: quia fiebat ꝓ ꝓma die in synodo. xvj. q. vij. ino na.
Quos ad fidem
r ¶ Interesse. similiter soleb at interesse ele

Et quod dicitur de predicatione speciale est. Quid ergo dices de tēplarijs: nōne ipi possunt excōicare fratrē suū? Dici p̄t q̄ sic: q̄ ipi non sunt laici. argu. vij. q. j. duo.

ꝓfirmandam non potentiam ostendendam: synodo interesse debent.

Quos ad fidem ꝓfirmādam non ad potētiaz ostendēdā: exemplo religiosissimi principis ꝓstantini synodo itereſſe[r] volum⁹: vt ve nūc extante p̄sule q̄ merito[k] petri apl̄i p vniuersum orbē primatū[l] obtinens sacerdotis: statutis synodalibus cōsueuit tribuere[m] firmitatez: a laicis licet ꝓsentientib⁹ aliquātis epis: qui tamen pontifici a quo cōsecrati probātur preiudiciū ferre non potuerūt: presumptū fuisse cognoscitur virib⁹[n] carere nō dubiū est: nec posse intra ecclesiasticā vllo mō statuta cēseri. ¶ Sancta synodus dixit: licet ſm ꝓsecutionē venerabiliū fratrū nostrorum Laurentij: Petri: Eulalij: Cresconij: Maximi: vel Stephani[o] neq; apud nos incertū habeť: hanc ipam scripturam nullius esse momēti: verūtamē etiā si aliqua possit ratione[p] subsistere modis omnibus in synodali cōuentu ꝓuida beatitudinis vestre sētia eneruari cōueniebat: ꝛ in irritū deduci: ne in exēplū remaneret p̄sumendi q̄buslibet laicis cuius religionis vel potētibus in quacūq; ciuitate quolibet mō aliq̄d decernere: de ecclesiasticis facultatibus quarum solis sacerdotib⁹ disponendi indiscusse a deo cura cōmissa docetur. Unde in septima actione[q] calcedonensis concilij Martianus imperator dixit inter cetera.

¶ Imperatores ad fidē cōfirmandam: non potentiam ostendendam: synodo interesse debent.

Os ad fidem ꝓfirmādam non ad potētiaz ostendēdā: exemplo religiosissimi principis ꝓstantini synodo itereſſe[r] volum⁹: vt ve

ctioni pape propter hereticorum scandalū. arg. di. lxiij. quia sancta.

Disputari de fide catholica vtrum possit.

a ¶ Inuēta. & ita videt q̄ possit de fide catholica disputari. Arg. cōtra. C. de sum. trini. nemo. xxiij. q. iij. cū quib⁹. Rñdeo dubitādo nō lz disputare de ea qz dubi⁹ in fide hereticus est. ex de here. dubius als disputat. j. e. satis. xxiij. q. vj. vides. C. de epis. & cle. q̄m.

b ¶ Binam. hec q̄ttuor cap̄. loquūtur de materia ignacij. de quo dicit ē. xxi. dis. submittit. Ar. omissum intelligi qō scriptū nō inuenitur argu. x. q. j. hanc cōsuetudinē. de p̄secra. di. iij. cū itaq̄. & c. sequē. ff. de verb. obli. quicquid.

c ¶ Inkfuisse. Nisi rogatos. lxiij. di. adrian⁹.

d ¶ Ad clericos. Dic q̄ hoc nomen clericos stricte accipitur vñ p finem & ad oēs rt. p̄hēdit deo deuotos et tales p̄sonas: vt dic put sonat.

qō oēs tangit vbz ab oib⁹ ap proba ri.

e ¶ Pertinet. Arg. qō oēs tangit ab oib⁹ debē tractari & appro bari. ar. dis. lxvj. c. j. C. de au. prestā. veterem. de hoc ex de his q̄ fi. a pla. c. fi.

f Eniqz Ar gu. q̄ eps in causis ecclesi asticis laicū non possit p̄hicere. arg. cōtra. e. bene quidem.

g ¶ Judicare. j. xvij. q. iij. diffinit. contra. in fi. sed ibi dic principis. i. p̄cipalis persone. vel. i. epi. xxxv. distin. ecclesie.

h ¶ Presumāt. Arg. q̄ clericꝰ diffinitōib⁹ p̄cipū & laicoz nō debeāt supponi: nisi p recōuentionem.

i ¶ Um. Hoc. c. expositū est. ē. x. dis. q̄m hic nō la

k ¶ Ad verū. i. ad discussionē veri. [bores. vel. ad tempus christi.

Imperatoz vtrū habeat iurisdictionē a papa.

l ¶ Usurpauit. Arg. cū iste ptātes sint diuise ipatoz nō habet gladiū a papa. vt j. e. in scripturis. & c. duo. & c. si impator. & xcij. di. legimꝰ. & q̄ imperū a solo deo est. xxij. q. iij. quesitū. Arg. cōtra. lxiij. disti. c. j. Item q̄ petro sunt date claues celestis & terreni imperij. xxij. distin. c. j. Item quia deponit imperato rem. j. xv. q. v. aliꝰ. & c. iuratos. & j. q. iij. q̄ p̄sulatus. quere. ē. de hac materia. x. di. c. quoniam.

m ¶ Proprijs. i. imperij & sacerdotij. vel. ppriis q̄ ad xp̄m. q̄dā ei gessit tanq̄ ipator: puta cū eiecit de tēplo rē. ij. q. vij. accusatio. & cū corō nā de spinis por tauit quod est signū regni. xij. q. j. duo.

Dubitādum nō ē de fide.

n ¶ Discreuit immo videt contra: qz nō discreuit sz p̄fudit. cuz ipse vnus & idez vtrūq̄ officium gessit. Sz dic q̄ ideo ipse vtrūq̄ officium gessit p se: vt notaret q̄ ex eodē fonte p cesserūt. xxj. dis. cleros. in fi. nam dicit lex q̄ summa nobis dona a deo p̄cessa sūt scz sacerdotiū et imperiū. in auc. quō opz epos. in p̄in. col. j.

dogma dogma differt.

o ¶ Rursus. p̄im⁹ p supbiā cecidit. vñ holef in infernū demergebant. xp̄s autē nos hūilitate sua sursū erexit sz si haberēt omnes omia officia supbirent: ita q̄ iterū demergerent in infernū.

Xp̄s q̄dam vt ipator ē rex gessit.

Xp̄s officiū sacerdotis & imperatoris gessit.

p ¶ Pro etna. j. de pe. distin. j. multiplex.

q ¶ Tpalium Arg. q̄ in causis spūalibꝰ vt i matrimonio non sit vtē dū legiꝰ tē poralibus. arg. xxxiij. q. ij. inter hec. xj. q. j. continua. arg. de con secra. di. iij. celebritatem. Sed in alijs licet eis vti si non obuient canonibus. arg. di. x. si in aduto rū. ar. di. lxiij. ex antiquis. B.

Legibꝰ anytē dū sit i causis spūalibus.

r ¶ Tantūmodo. Hoc aduerbium determinat tā tum illud adiectiuū temporaliū: non illud verbum vtentur: & sic est falsum hic notatum ab. h. arg. q̄ in causis spiritualibus. xxxv. q. v. ad sedem. xv. q. iij. ¶ cum autem. Lau. Uel dic tantūmodo. i. maxime. sic. ecōtra. xj. q. iij. si q̄s epūs.

legeslz allegare i spūalibus.

s Atis. ¶ Oñdit in alia pte ca. q̄ hic nō est.

Clerici appellāt diū.

t ¶ Appellatū. legit em oēs clericos deos appellasse. vt. xj. q. j. sacerdotibꝰ. xij. q. j. futurā. ꝑm hāc rationē: nec ab epo possent iudicari clerici. sz hoc dixit vt oñderet quāti sint habēdi. si. ex de iudi. nouit.

Rec etiā imperator iura pontificis: nec pōtifex iura regia vsurpet.

QUm[i] ad vex[b] vētū est vltra sibi nec ipator iura pōtificat⁹ arripuit: nec pōtifex nomē ipatoriū vsurpauit⁹ q̄m idē mediator dei & hoim hō xp̄s iesus: actib⁹ p̄priis[m] & dignitatib⁹ distinctis officia ptātis vtriusq̄ discreuit[n]. ppria volēs medicinali hūilitate sursū efferri: nō humana supbia rursꝰ in iferno demergi: vt xp̄iani impatores p eternā vita pōtificib⁹ idigerēt: & pōtifices p cursu tpaliū[q] tm̄: [r] rerū ip̄alib⁹ legib⁹ vterent: q̄tenꝰ spūalis actio a carnalib⁹ distaret incursibus: et deo militans minime se negocijs secularibus iplicaret: ac viciss̄im nō ille reb⁹ diuinis p̄sidere videret q̄ esset secularibus negocijs implicatus. Idem

¶ A seculari ptāte pōtifex p̄orsus: nec solui nec ligari

SAtis euidēt (valet. ostenditur[s] a seculari potestate: nec solui p̄orsus nec ligari pontificē: quē cōstat a pio principe cōstātino quē longe superi⁹ memoravimus deū appellatū[t]: cum

Xp̄s hūilitate sua nosere vit.

Crimina occulta vidicta nō ht̄

Filius patrez si tamen pater corrige non debet.

nec posse deū ab hoīb⁹ iudicari manifestum sit. Sed et Theodosius minor sancte synodo scribens epheſine[a] p̄me dixit. deputatꝰ ergo est candidianus magnificētissimus comes strenuoz domesticoz transirevsq̄ ad sanctissimam synodum nostram: & in nullo quidez que faciēde sunt de pijs dogmatibus questiones: seu potiꝰ[b] expositiões cōicare. Illicitū nāq̄ est eum qui non sit i ordine sanctissimoz episcopoz ecclesiasticis intermiscere tractatib⁹. & post pauca.

Dis itaq̄ manifeste repertis apparz comministrū nostrum ignatiuz per imperialem tantummodo sententiā nullo modo potuisse p̄orsꝰ expelli: in cuius dānatione (quia p̄sulū quoq̄ assensus ē subsecut⁹) apparet id causa patratum fuisse adulationis: nō legitime sanctionis. Idez Lodouico iperatori.

¶ Facta pōtificum imperator iudicare non debet.

IN scripturis[c] narrat pōstātin⁹ ipator dixisse. Ue si p̄priis oculis vidissē sacerdotē dei: aut aliquē eorū qui in monachali habitu circūamicti sūt peccātē: clamp̄ dez meā expoliarē & cooperirē⁹ eū ne ab aliquo videretur. In qb⁹ igit̄ desideratissime fili necessario cōmonemini: vt quēadmodū fide & religiōe ac honorꝰ pa rilitate ei adeñri videamini ita q̄q̄ hūilitate atq̄ deuotiōe eq̄parari nihilominus anheletis: ita vt i nullo iferi oz eo: sed potioz iueniamini post illius exempla qui talē se exhibuit ātē talia p̄sꝰ ex empla. Sed hoc quidē dixim⁹ cautos vos reddere cupiētes: vt si de dñi sacerdotibus (qui iure patres aiaꝝ dicunt) aliqd cōtigerit vos audire qō p̄fusionē pijs mētib⁹ ingerat: nō infrunitū: sz pudoratos filios noe imitātes: pat̄nā de reliquo verecundiā cōtegatis[c]: vt affluēti quēadmodū & illi b̄dicti one repleri (moderāte dño) mereamini. I tē ex epistola Greg. ad hermannum mētensem ep̄m. ¶ Regū & principum: patres & magistri: sacerdotes esse cēsentur.

QUis dubitet sacerdotes xp̄i regum & p̄ncipū oim⁹q̄ fideliū patres & magistros cēseri: Hōne miserabilis insanie esse cognoscitur: si filiꝰ[f] patrē: discipulus magꝝ m sibi conet subiugare: & iniquis obligationibꝰ illū sue potestati subijcere. a q̄ credit nō soluz in t̄ra: sz etiā in celis se ligari posse & solui: I tez Gela. papa anasta. imperatori.

¶ Auctoritas sacra pontificū & regalis potestas: huius mūdi gubernacula regunt.

DUo sunt[g] q̄ppe impator auguste q̄b⁹[h] principaliter hic mūdus regit: auctoritas[i] sacra pontificū: & regalis potestas. ¶ In q̄b⁹[k] tanto grauius est pondus sacerdotum q̄to etiam p̄o ipius regib⁹ vel legibus hoim in diuino sunt reddituri examine rationem[l] & post pauca. Nosti itaq̄ inter hec ex illoz te pēdere[m] iudicio[n] nō illos ad tuā posse redigi volūtatē. Talib⁹ igitur instructis: talibusq̄ fulti auctoritatib⁹ pleriq̄ pontificū alij reges: alij impatores excōicauerūt. Nam si speciale aliquod de personis principū reqrat exemplū. beatus Innocētius papa archadium impatorē (q̄ p̄sensit⁹ vt sanctꝰ Johēs crysostom⁹ a sua sede pelleretur) excōicauit[o]

Impator ipe riū dignit⁹ cōsecutus est.

Regez frācoz papa depo nere p̄t

Princeps ecclesiaz ab epo excōicari potest.

a ¶ Epheſine p̄me. qz scōa nō est recepta i auctoritate.

b ¶ Seu potius. optime cōrigit se: vt qz q̄stiones nō deb ent fieri sup fide dubitādo. ar. ex de fide.

c ¶ In scripturis. xj. q. j. c. sacerdotibus.

d ¶ Et coopere. ff. de iniur. eū q̄ nocentē. cōtra. Sed hoc de occulto qō non posset p̄bari: qz talia nō ht̄ vin dictā: & sic solue contrariū illud. lxxxiij. di. c. ij. illud aūt in manifestis: in quibus etiam non deberet eum p̄odere: vt not. ij. q. j. si pecc aut.

e ¶ Contegatis. et tamē cōripiatis. ij. q. j. si peccauerit. hoc de occultis intelligit. nā de manifestis cogimur accusare: p̄missa tamen admonitiōe. ij. q. vij. q̄ propter. Ar. cōtra. j. v. q. ij. capi. vltimo. rc.

Uis dubitet.

f ¶ Si filiꝰ. sic in aut̄. de nup. ℌ. si vero. vbi dicit q̄ erubescit lex filios eē cōrectores patrū.

g ¶ Duo sunt in auten. quō oportet epi. i p̄n. col. j. ē. di. j. humanum.

h ¶ Quibus vt ab eis: sūt aūt alia duo quib⁹ aut p q̄ regit: vt ē. di. j. humanū genus.

i ¶ Auctoritas. neut pēdet ex aliq̄. et ita est ar. p̄o impatore: qz diuinitus consecutus ē imperium. j. eo. ca. proximo.

k ¶ In q̄b⁹. i. per q̄s: nā dicit lex q̄ pax ē ius in ciuitate esse nisi sint p quos ius reddat. ff. de orī. iur. l. ij. ℌ. p⁹ originem.

l ¶ Rationez. j. xvij. q. ij. cognouimus.

m ¶ Tependere. q̄ ad spiritualia. j. de pe. di. j. multiplex.

n ¶ Judicio. zacharias q̄s regē francoz⁹ deposuit: & in loco ei⁹ pipinū submisit: vt j. xv. q. vj. alius.

o ¶ Cōsensit. Arg. consentientem maiozi pena astringi q̄s facientez. ar. xxiij. q. iij. q̄ aliozum. argu. ē. lxxxvj. distin. tanta nequitia.

p ¶ Excōicauit. No. principez posse excōicari etiā a quo⁹ epo. ē. disti. lxiij. valentinianus. arg. j. xj. q. iij. si autem vobis. videtur tamen q̄ hoc fecerit ex delegatione synodi: q̄s minuit ex illo p̄culpa que ab alijs sacerdotib⁹

rē. Sed primum est verum.

Excōi-cād⁹ q̄ sit nō ē p minimis causis. Cōtumacia tanto maior est q̄to ex re minori cōsurgit. Imperiū mi-n⁹ ē sacerdotio.

a ¶ Videbat. sed male: q. lz p minimis causis nō digna est excōicatione: immo tanto maior vī q̄to ex re minori cōsurgit. ij. q. vij. non possunt.

b ¶ Fulgore. ⁊ q̄ta est differētia inf solē et lunā: tanta ē differētia iter iperiū ⁊ sacerdotiū. extra de maio. et obe. solite.

c ¶ Filius est. j. xxij. q. vlti. cōueniot. qui tamē prelati eccle siarū dicunt: vt dist. xj. q. iij. principue.

d ¶ Nō docere. j. xvj. q. j. adiicimus.

e ¶ Diuinit⁹. nō ergo a papa nā imperiū a solo deo est: vt. xx. q. iij. quesitū. nā a celesti maiestate habet gladij ptātem. C. de vete. iu. enu. l. j. in prin. q̄ cōcedo de vero impatore. Sed q̄s ē verus imperator? Dicunt quidaz q̄ cōstantinopolitan⁹ ꝛ iste ali⁹ pcurator est sue defensor ro. ec. arg. de consedistin. v. in die. ¶. hinc. ⁊ huic ro. ec. cōcedit gladij potestatem ⁊ coronam. Sed ⁊tra extra. de ele. venerabilē. Dicit ibi q̄ ro. ec. trāstulit iperiū in occidētē a grecis. ⁊ ita iste roman⁹ est verus imperator.

Impator ver⁹ q̄s ē

Papa trāstulit ipiū

f ¶ Quas. ergo debet dici bona potestas est ista.

Cleri-c⁹ stās ꝫ eccle siā illi⁹ bñficiū perdit.

g ¶ Jus. ff. dis. xxpiū. ⁊. c. certū ē. xj. q. j. si tributū.

h ¶ Bñficia. Ar. clericū stātē ꝫ eccl'iam vñ habet bñficiū: debere illo ꝑuari: nisi forte p talib⁹ ꝓfonis p q̄b⁹ licitū sit ei cōtra quēlibet agere: quas habes ff. de postu. l. hi qui. et. xij. q. vij. ¶. tria. in fi. s. in ꝑtia cā vel parentū suoꝝ: vel pupilloꝝ suoꝝm. Simile est inter vasallū ⁊ dñm: vt. j. xxij. q. vlti. de forma. Si. de aduocatis. C. de aduo. di. in. l. ij. C. de reuo. do. l. j. et. vij. q. j. qui a frater. et dixi de hoc. iij. q. j. nulli. hoc tamen exaudio de eccl'ia ad quā intitulatus est: pro qua stare pōt ꝫ quanlibet eccl'iam: etiā in qua habet bñficiū: q. saluū fuit ius p̄me immo si aliq⁹ mun⁹ ei inuīgik ab eccl'ia: nullā excusationē pōt ꝑtē dere. C. de excu. tu. libertos. xxiij. q. j. in summa.

Clerici nunq̄ fuerūt de iurisdictione secl'ari.

i ¶ Et discuti. ergo anteq̄ esset aliq⁹ ꝓstitutio etiā clerici nō erant de iurisdictōe secular: vñ oēs ꝓstitutiones q̄ emanauerunt q̄ clerici non sunt iudicandi nisi ab epis: nō sunt nisi iuris declaratio.

k ¶ Pręsulibus. hic bñ dicit nā dicit lex q̄ si iudex secl'ar⁹ iudicauerit clericū eē dānanduz p̄mo dz exui ꝑiuilegio clericali: vt. xj. q. j. si q̄s. I autē. vt cle. apud ꝑpos. ¶. illud plane. colla. vj. lz illud hodie nō teneat. si. eē. de iudi. at si clerici. rē.

religionē cōpetit discere ei cōuenit nō docere⁹ hz ꝑiui legia sue ptātis q̄ admīstrādis legib⁹ publicꝫ diuinit⁹e ꝓsecut⁹ ē: ⁊ ei⁹ bñficijs nō ingrat⁹ ꝓtra dispōnē celestis ordis nil vsurpet. Ad sacerdotes em de⁹ voluit q̄ eccl'e disponēda sūt ptiere: nō ad seculi ptātes: q̄s[f] (si fideles sūt) eccl'e sue sacerdotib⁹ voluit eē subiectas nō sibi vēdicet alienū ius[g]: ⁊ misteriū q̄ alēi deputatū est: neq⁹ ꝓtra eū ptēdat abrūpi a q̄ oia ꝓstituta sūt: ⁊ ꝓtra illi⁹ bñficia[h] pugnare videat: a q̄ ꝑuīa ꝓsecut⁹ ē ptātē: nō legib⁹ publicꝫ: si a ptātib⁹ scīs: lz a pōtificib⁹ ⁊ sacerdotib⁹ ops deus xp̄iane religiōis clericos ⁊ sacerdotes voluit ordiari ⁊ discuti[i] ⁊ recipi de errore remeātes. Jmpatores xp̄iani subdere debēt executiones suas eccl'esiasticis pręsulibus[k] nō ꝓferre. ¶ Idem. ¶ De eodem.

Jpatores debēt pōtifi cib⁹ subesse ⁊ nō pesse

Jpator catholic⁹ est (q̄b⁹ salua pace ipi⁹ dicim⁹) fili⁹ est[l] nō ꝑsul eccl'ie q̄b⁹ ad

Nunq̄ de pōtificib⁹ nisi eccl'iaz iudicare debē: nō ee hūanaz legū de talib⁹ ferre sniaz absq⁹ eccl'e pricipal⁹ ꝓstitutꝫ: pōtificib⁹ obseq̄ solere pricipes xp̄ianos: decretis eccl'ie nō suā ꝓponere potestatē: epis caput subdere principes solitū est: nō de eoꝝ capitibus iudicare. ¶ De eodē. ¶ Palea.

Onstātin⁹ impator coronā ⁊ oēm regiā dignitatē i vrbe romana ⁊ i italia ⁊ in ptib⁹ occidētalib⁹ aplico ꝓcessit. Nā in gestis bti siluestri (q̄ btūs papa gelasi⁹ in cōcilio. lxx. epoꝝ a catholicis legi cōmemorat: ⁊ p antiquo vsu multas hoc imitari dicit ecclesias) ita legit. ¶ De eodem. ¶ Palea.

Onstātin⁹ ipator q̄rta die sui baptismi priuilegiū romane eccl'ie pontifici ꝓtulit: vt i toto orbe romani pōtifices vel sacerdotes ita hūc caput habeāt: sicut iudices regē. Jn eo priuilegio ita inf cet'a legit. Utile iudicam⁹ vna cū oibus satrapis nr̄is ⁊ vniuerso senatu optimatib⁹ ⁊ cūcto pplo ipio romane eccl'e subiacēti: vt sicut btūs petr⁹ i terris vicari⁹ fili⁹ dei videt eē ꝓstitut⁹: ita ⁊ pōtifices ipi⁹ pricipis aplor i ēr̄is pricipat⁹ potestatē ap̄li q̄z ⁊rene ipialis nr̄e serenitatis mānsuetudo hr̄e videt: ꝓcessaz a nobis: nr̄oq⁹ impio obtineāt: eligētes nobis ipm pricipez aplor vt⁹ ei⁹ vicarios firmos ap⁹ deū eē patronos: ⁊ sicut nr̄a est ⁊rena ipial⁹ potētia: ita ei⁹ sctāz romanā eccl'iaz vēreuim⁹ venerent honorare: ⁊ ap̄li⁹ q̄z nr̄z ipiū ⁊renūq⁹ thronū sedē sacratissimā bti petri gl'iose exaltari: tri

buētes ei ptātē ⁊ gl'iaz ⁊ dignitatē: atq⁹ vigorē: ⁊ honorificētiā ipialē: atq⁹ vēreuim⁹ cūctes sanciri⁹ vt pricipatū teneat: tā sup q̄ttuor sedes alex̄ādrinā/ātiochenā: hierosolymitanā: cō stātinopolitanā: q̄ ēt sup oēs ⁱ vniuerso orbe terraꝝ eccl'ias dei. ⁊ pōtifex q̄ p tpa ipi⁹ sctē ro. ec. extiterit: celsior ⁊ pricepsq; cūctꝫ sacdotib⁹ ⁊ toti⁹ mūdi existat: ⁊ ei⁹ iudicio q̄ ad cultū dei vl fidē x̄pianoꝝ vl stabilitatē ꝑcurandā fuerit/dispōnāt. ⁊ j. Eccl'isq; btoꝝ aplor petri ⁊ pauli ꝑ ꝓtinuatiōe lumiarioꝝ: possessionū ꝑdia ꝓtulim⁹ ⁊ reb⁹ diuersis eas ditauim⁹: ⁊ p nr̄az ipialē iussionē sacrā tā i orientē q̄z in occidēte. Uel ēt a septētrionali ⁊ meridiana plaga: videlz in Judea/Grecia/Asia/Thracia/Aphrica ⁊ Jtalia: vel diuersis isul⁹ nr̄a largitate ei ꝓcessim⁹: ea ꝑpetuis rōne: vt p man⁹ btissimi pr̄is nr̄i Siluestri sūmi pōtifici⁹ successoꝝq; ei⁹ oia disponant. ⁊ j. Btō siluestro ⁊ oib⁹ successoꝝ ei⁹ de pr̄ti tradim⁹ palatiū impij nr̄i Lateranēse. Deide diadema. videlz coronā capitꝫ nr̄i: simlq; phrygiū: necnō et suphumerale videlz lorū: q̄b⁹ ipiale circūdare assolet collū. Uerūetiā chlamidez purpureā atq⁹ tunicā coccineā: ⁊ oia ipialia idumēta: seu etiā dignitatē ipialiū p̄sidētiuz eq̄tū. ꝓferētes ei etiā ipialia sceptra: simulq; cūcta signa atq⁹ bāna et diuersa ornamenta ipialia: ⁊ oēm ꝓcessionē ipialis culmis ⁊ gl'iā ptātꝫ nr̄e. Uiris etiā diuersi ordis reuerēdissimis cleric⁹ sctē ro. ec. seruiētib⁹: illō culmē singlaris potētie ⁊ ꝓcellētie hr̄e sancim⁹ cui⁹ āplissim⁹ nr̄ senat⁹ videt gl'ia adornari. Patricios ⁊ ꝓsules effici: necnō ⁊ ceteris dignitatib⁹ impialib⁹ eos ꝓmulgamus decorari. Et sicut ipialibus extat decorata militia: ita clerū sctē ro. ec. adornari decreuim⁹. Et quē admodū ipialis potētia diuersis officijs cubicularioꝝ necnō ⁊ ostiariorū: atq⁹ oim ꝓcubitoꝝ ordinat: ita ⁊ sctāz romanā ecclesiā decorari volum⁹. Et vt āplissime pōtificale decus ꝑfulgeat decreuim⁹ vt clerici ei⁹dē ro. ec. mappulis ⁊ litheamib⁹. i. cādidissimo colore decoratos eq̄s eq̄tent: ⁊ sicut nr̄ senatus calciamētꝫ vtif cū vlonib⁹. i. cādido litheamine illustrēt: ⁊ita celestia sicut ⁊rena ad laudē dei decorēt. ¶ Pre oib⁹ aūt licētiā tribuim⁹ btō Siluestro ⁊ successoib⁹ ei⁹ ex nr̄o idicto: vt quē placat⁹ ꝓ nr̄o filio clericali voluerit ⁊ in religioꝝ nūero clericoꝝ cōnumerare: null⁹ ex oibus ꝑsumat supbe agere. Decreuim⁹ itaq⁹ ⁊ hoc vt ipe ⁊ successores ei⁹ diademate: videlz coronā quā ex capite nr̄o illi cō

cessimus: ex auro purissimo: ⁊ gēmis ꝓciosis vti debeat ꝓ honore bti petri. Jpe vo btissimus papa sup coronā clericat⁹ quā gerit ad gl'iā btissimi Petri ipa ex auro nō ē pass⁹ vti corona. Phrygiū vo cādido nitore splēdidū: resurrectionē dñicā designās: ei⁹ sacratissimo vertici manib⁹ nr̄is ipositum⁹: ⁊ tenētes frenū eq̄ ipsi⁹ ꝓ reuerētia bti petri: stratoris officiū illi exhibuim⁹: statuētes eodez phrygio oēs ei⁹ successores singularit⁹ vti i ꝓcessiōib⁹ ad imitationē ipij nr̄i. vñ vt pōtificalis apex nō vilescat: ⁊ magis q̄z terreni ipij dignitas gl'ia ⁊ potētia decorēt: ecce tā palatiū nr̄m q̄z romanā vrbē ⁊ oēs italie siue occidētalii regionū/puīcias/loca/ciuitates/btissimo pōtifici ⁊ vniuersali pape siluestro ꝓcedim⁹ atq⁹ relinq̄m⁹. ⁊ ab eo ⁊ a successoib⁹ ei⁹ ꝑ pragmaticū cōstitutū decreuim⁹ disponēda: atq⁹ iuri sctē ro. eccle. cōcedim⁹ ꝓmanēda. Uñ cōgruū pspexim⁹ nr̄m iperiū ⁊ regni ptātē orīē talib⁹ trāferri regionib⁹: ⁊ in bizātie puīcie optio loco noi nr̄o ciuitatē edificari: ⁊ nr̄m illic iperiū ꝓstitui. q̄m vbi pricipat⁹ sacerdotū ⁊ x̄piane religiōis caput ab impatore celesti cōstitutū ē: iustū nō est vt illic ipator terren⁹ habeat ptātē. Hec oia vo q̄ per hāc ipialē sacrā ⁊ per alia diualia decreta statuim⁹ ⁊ ꝓfirmauim⁹: vsq⁹ in finē mūdi illibata ⁊ icōcussa ꝑmanere vēreuim⁹. Uñ corā deo viuo q̄ nos regnare ꝑcepit: ⁊ corā terribili ei⁹ iudicio obtestamur oēs nr̄os successores ipatores vel cūctos optiates: satrapas etiā āplissimū senatū ⁊ vniuersū pplm i toto orbe terraꝝ: nūc ⁊ in posterū nulli eoꝝ q̄q̄mō licere aut ꝓrigē vel in q̄q̄ quelli. Si q̄s aūt (q̄d nō credim⁹) i hoc temeratoꝝ aut ptēptoꝝ extiterit: eternis ꝺēnatōib⁹ subiaceat inodat⁹: ⁊ sctōs dei pricipes aplorum petrū ⁊ paulū sibi i pnīi ⁊ i futura vita sentiat ꝛrios: atq⁹ in iferno iferioꝝ cōcremat⁹ cū diabolo ⁊ oib⁹ deficiat ipijs. Huius vo ipialis decreti paginā ꝓpr̄ijs manib⁹ roborātes: sup venerā dū corp⁹ bti Petri posuim⁹ Data rome tertio kal. aprīl. a Cōstātino augusto quarto ꝓsule ⁊ gallicano. iiij. conci.

Item Grego. gelasio.

¶ Jmpialis auctoritas religiose dispensationis mensuram non mutat.

Jcut⁹ q̄uis parua ciuitas ꝓrogatiuā pr̄tꝫ

a Jcut. Sē sus est. sicut parua ciuitas nō ꝑt regnū impugnare: ita nec iperiū sacerdotiuz. Uel sicut liz eps sit i parua ciuitate: rex tñ non pōt iudicare de clericis eius. ꝑm hoc dic dispēsatōis regiose: id est epi cōstituti in parua ciuitate.

Jmpiū nō pōt sacerdotiuz impugnare.

a ℂ humanitus.id est cōsuetudie hūana.i. fragilitate hūane nature.ℌ.

b ℂ Nō tamē cōtra religionē. nā i eo casu posset a q̄cūq; redargui.xl.di.si papa vel etiā si sciēs faceret.xxij.q.v. de liguribus Et plures casus in q̄b⁹ laici habēt iurisditionē sup clericos dixi.xxiij.q.v. ꝓncipes.

Laici sup clericos q̄nq; iurisditionē habent.

c ℂ Nullatenus.lxiij.dist.valentinianus.

Boni ꝓncipis.

d ℂ Cōtritas. vt.xxv.q.j. diuinus.tē.

e ℂ Restaura re.xvij.q.iiij.dist finnuit. xvj. qō.j. statuimus.

Hoc capl̄o. hec dis. diuidit in duas ptes. Secunda ibi. Sine signatis. Jo. de fan.

f ℂ hoc capitulo. Respicit in hac distinc.xcvij illō.c.bñ quidē. xcvi.distin.7 assignat in hoc.ℌ. quandā q̄uetatē:et dat postea solutionem.

g ℂ honorū. 8.distinc.lxxix.si diuo.

h ℂ Ne hereti a.ℌ.dist.viij. quoniure. et.xxij.q. iij.c.j.7.ij.7.c.nimirum.

i ℂ Inuitati. ℌ.di.lxiij. Adrianus.et ca. in synodo.

Ecclesie.

k ℂ Eccl'ie J.capi.proxi.victori.cōtra. Sed vt ibi dr: iā erat inualescētia.adhuc tñ erat debilis vt hic.

l ℂ Cōuēt⁹.i. cōuenticulas.C. regni nō minuit:sic imperialis ꝓsentia mensuram dispensatiōis religiose nō mutat. et infra. ℂ Semper est effectum in sacerdotali concilio de sacerdotib⁹ iudicia ꝓuenire. Nam qualescūq; pōtifices sint. 7 si errore humanitus[a] accedente:non tamē[b] ꝓtra religionē vllaten⁹ excedētes nllaten⁹[c] videnť a seculari ptāte posse ꝓcelli Itez marcellus papa Marentio episcopo.

ℂ Ecclesias restaurare cōtritas:non pōtifices persequi boni principis est.

Boni principis est ac religiosi ecclesias ꝓtritas[a] atq; conscissas restaurare[e] nouasq; edificare: 7 vi sacerdotes honorare ac tueri Unde sanctos apostolos eorūq; successores sub diuina contestatione cōstitutos p̄cepisse legimus non debere fieri persecutiones:nec iferri fluctuationes: nec inuidere laborantibus in agro dominico:nec expelli eterni regis dispensatores.

ℂ Distinctio.xcvij.

Hoc capitulo patēter ostēditur q̄ nec imperator: nec cuilibet laico licz de cernere vel de electione summi pontificis:vel de reb⁹ ecclesiasticis.

ℂ Quecunq; autem ab eis cōstituta fuerint ꝓ infectis habēda sūt:nisi subscriptione romani pōtificis fuerint roborata. Unde illō Honorij[s] augusti vt supra dictū ē:vanū esse videť q̄ cōtra auctoritatem sacrorum canonum de electiōe summi pōtificis decernere tentauerit: sed sicut ex eodem capitulo habetur ecclesie precibus ipator in ꝑsumptores valet decernere:sicut ꝓ defensiōe fidei quondā decreuisse legunť: ne hereticiˡ aliq̄d noie ecclesie possiderēt:ab ea aūt non iuitati[i] de reb⁹ ecclīasticis aliq̄d disponēdi nō habēt facultatē Honorij ꝓ august⁹ nō sua auctē:sz btō Boni facio supplicāte ecclīastice dei cōsulere 7 cōcertantiū ambitionē punire curauit. Unde bonifacij ep̄s supplicationis epistolā honorio augusto destinauit dicens.

ℂ Epistola bonifacij ad honorium augustum.

Ecclesie[k] mee cui de⁹ noster meum sacerdotiū vobis res hūanas regētib⁹ deputauit:nos cura cōstrinxit:ne causis eius q̄uis adhuc corporis incōmoditate detinear ꝓpter consuetudi[l] q̄ a sacerdotib⁹ vniuersis 7 clericis 7 xp̄iane plebis ꝓturbationib⁹ agitanť[m] apud aures xp̄ianissimi ꝓncipis existimemur deesse. Si em̄ sec⁹ q̄s oporteat eueniat:non vos id facere[n] qui cuncta equa moderatione componitis: sed nos per nostrā tacentem[o] desidiam videbimur(q̄d ciuitatis quietē 7 ecclesie pacem puertere valeat)admisisse.cū em̄ humanis rebus diuine cultor religionis dño fauente ꝓuideas:nostra culpa erit:si nō id sub vestra gloria (quā certū est diuis rebus semper animo ꝓptiore fauisse) firmo et stabili iure custodiatur: quod per tot annorū seriem sub illis[p] etiam ꝓncipib⁹ obtinuit quos nulla nostre religionis cura ꝓstrixit.i.vt licita seruenť:7 sub vestre impio clemētie mime q̄ sunt licita formidenť[q]. ℂ Ipsa em̄ ecclia deuotionē tuā xp̄ianissime impator:nō meo quidē sermone: sed suo venerabili affectu appellat:quā xp̄s de⁹ nr̄ vere fidei rector 7 vr̄i gubernator impij sibi vni despōsatā 7 intactā ꝓginē[r] seruat:ne i ea aliq̄s patiamini isidiantiū ꝓcellaꝝ[s] fluctⁿ illidi:7 q̄etā faciē[t] tēpestatis insolito tumore turbari gl̄osissime 7 tranq̄llissime ipator auguste:ipa vero q̄ vni despōsata ē:nra tñ ecclesia mr̄ ē:pietatē vr̄az legatiōe quā suis sacerdotib⁹ cōmisit appellat: ꝓterita[v] p̄sitaq; de epis. 7 cle. conuenticulam.

m ℂ Agitantur.q.d. licet ad huc sim⁹ inuali di:tñ cura ecclesie nos cōpellit vt inuigilem⁹ ecclesiasticis negocijs 7 ꝓ eis intercedamus apud nos:q̄ mīti clerici turbāt ecclesiā dei.Archi.

n ℂ Facere.s. videmini.

o ℂ Tacentē. ex de testa. q̄ ingredientibus.et lxiij.di.c.j.

p ℂ Sub illis vt.xj.q.j. de sacerdotibus.

q ℂ Formidē tur.xp̄ianis.

r ℂ Urgimez. vt.xxvij.q.j. nuptiarū.in fi.

s ℂ Procellaꝝ .i. hereticorum.

t ℂ Faciez. ecclesie.

v ℂ Preterita Scz bñficia.

Petīt futurū de⁹ nō indulget.

a ℂ Repetit. i.recolit 7 ad memoriā reducit.

b ℂ Tibi.nesis ingratus.

c ℂ Euulsa.p effectū.i.euellēs

d ℂ Prosequentibus.legationē nostram.

e ℂ Postulatis.datiuū casus

f ℂ Jctor. Sz ꝑre premisit hic iperator nomē suū:forte hec consuetudo erat olim. C. de sum.tri.iter claras.papa tñ alios sibi ꝓponit. xj.q.j. dilectissimis. Uel forte tūc nouella erat ecclīa:et adhuc obtinebat illud ꝑre fremuerunt gētes 7c. postea autē ipator subiecit se pape. vt xxiij.q. iiij. displiceat.

Papa sibi alios ꝓponit.

g ℂ Sua studia.i. cōspirationes.Jo.

h ℂ Obilissim⁹ Ar. 7 sine litteris nō est adhibenda fides legatis.ix.q̄stio.ij. Lugduñ.

i ℂ Signatis. Oportet q̄ legatus exhibeat lras legationis sue: ad hoc vt credať ei.vt hic et.lxiij.dist. lectz et.C.de mā. ꝓn. l.vnica. Sed q̄d si ꝓdidit lras:et vult ꝓbare amissionē:dico q̄ potest nō tñ sufficit ꝓbare tenorem littere nisi ꝓbetur q̄ illa lra fuerit sine vitio.vt extra de priuil. cum olim. in fi. et.C. de fide instru.l.vlti. Sed nūquid sufficit mandatum sine litteris? dico q̄ legato non sufficit ꝓbare mandatum:vt C. de man.ꝓn.l.j. quia legati nō sine periculo recipiūtur. Unde maior est in eis facienda examinatio:vt lxij.dist. quescamus. Sed delegat⁹ potest ꝓbare mādatum sine lris.vt in autē. de lit.ℌ. oēz. col.ix.7 ar.ex de offi. ōleg. ꝓuidentiaz. et ex. de rescripť. ex pte. Joan. Et q̄dam alij dicūt q̄ in iudice ōlegato nō sufficit ꝓbare amissionez rescripti nisi oñdat autēticum vt ex de offi. deleg. cuz in iure. xxv. q. j. sācim⁹. et extra de fi. instru. ca. j. ita nōt. T. sup illa decr. cū olim Jo. Sed pone q̄ ꝓtes videret ꝓbare ꝓbauerunt rescriptū. 7 postea redactuz fuit in publicā formaz ꝑ tabellionē:nūq̄d amisso postea rescripto iudex ꝓcedere potit? satis credo q̄ sic vt notaui in questionibus meis.

Delegatus mādatū sine lris ꝓbare ꝑt

Questio.

B. Sed cū hic in distincte dicat q̄ littere debeāt esse signate videť q̄ a quocūq; sint signate q̄ sufficiat ad hoc: vt scḗptura dicatur autentica. vt ex de ap. ꝓsonas. et ex. de fideius. ꝓuenit. Nā et eps sigillat sigillo ecclesie sue. vt lxxiij. di. in noie domini. in fi. Item et alieno anulo potest q̄s signare testamētum. vt insti. de testa. ℌ. possunt autē item et alienum sigillū etiā nō iudicis sui fidē facit. vt. j. dist. ꝓt. c. j. et. ij. Sed dic q̄ alienum sigillum facit fidez si nō habeť ꝓprium: alias non vt extra de ap. significaut. et lxv. di. episcopus. Item littere nō dicūtur signate si

Lega to sine lris sue legationis credendū non est

Ex fas esse a q̄ cūq; signata? an sufficiat.

ij.ꝑs.

ℂ Rescriptū Honorij ad Bonifacium papam.

Jctor[k] honorij[9] inclitus triūphator:sēp augustus sctō ac venerabili bonifacio pape vrbis rōe. Scripta btitudinis tue ꝏbita reuerētie gratulatiōe suscepim⁹: q̄b⁹ recēsitis egim⁹ oipotēti deo maximas gratias:q̄ sanctimoniā tuā post longū incōmodū optate redditā didicim⁹ sanitati. Et iō reuertēribus venerabilib⁹ virs gaudiris:dico q̄ legato non sufficit ꝓbare mandatum:vt C. de man. ꝓn. l. j. quia legati nō sine periculo recipiūtur. Unde maior est in eis facienda examinatio:vt lxij. dist. quescamus. Sed delegat⁹ potest ꝓbare mādatum sine lris. vt in autē. de lit. ℌ. oēz. col. ix. 7 ar. ex de offi. ōleg. ꝓuidentiaz. et ex. de rescripť. ex pte. Joan. Et q̄dam alij dicūt q̄ in iudice ōlegato nō sufficit ꝓbare amissionez rescripti nisi oñdat autēticum vt ex de offi. deleg. cuz in iure. xxv. q. j. sācim⁹. et extra de fi. instru. ca. j. ita nōt. T. sup illa decr. cū olim Jo. Sed pone q̄ ꝓtes videret ꝓbare ꝓbauerunt rescriptū. 7 postea redactuz fuit in publicā formaz ꝑ tabellionē:nūq̄d amisso postea rescripto iudex ꝓcedere potit? satis credo q̄ sic vt notaui in questionibus meis.

Delegatus mādatū sine lris ꝓbare ꝑt

Questio.

B. Sed cū hic in distincte dicat q̄ littere debeāt esse signate videť q̄ a quocūq; sint signate q̄ sufficiat ad hoc: vt scḗptura dicatur autentica. vt ex de ap. ꝓsonas. et ex. de fideius. ꝓuenit. Nā et eps sigillat sigillo ecclesie sue. vt lxxiij. di. in noie domini. in fi. Item et alieno anulo potest q̄s signare testamētum. vt insti. de testa. ℌ. possunt autē item et alienum sigillū etiā nō iudicis sui fidē facit. vt. j. dist. ꝓt. c. j. et. ij. Sed dic q̄ alienum sigillum facit fidez si nō habeť ꝓprium: alias non vt extra de ap. significaut. et

Ex fas esse a q̄ cūq; signata? an sufficiat.

ij.ꝑs.

ℂ Romana nō ꝓsueuit ecclesia sine signatis apicib⁹ legationē vndecūq; suscipere.

Nobilissimus[b] vir atq; strenu⁹ vestre sublimitatis legat⁹:iz nullā ep̄laz iurta ꝓsuetudinē a vobis nostro pōtificio detulisset:licz nūq̄ apostolice sedis mod⁹ fuerit ablatus signatis[i] apicibus vndecūq; legatōez suscipere:nos tamē vos i illo honorātes:eiusq; grauitatē et

legi non possunt characteres. vt extra de fi. istru. inter. ff. de testa. ad testū. ff. si signa. ff. signū. itē si filium ruptū sit nō dicūtur signate. vt extra de cri. fal. c. licz. Si aūt filū ex toto nō est fractū: tñ dīr signate vt. ff. de bo. pos. Fz tabu. l. j. ff. si tinū. eō ti. istru. sicut eloquiorū illi⁹ veridicas cognoscētes assertiones nihilominꝰ eū (sicut ꝺcuit) suscepim⁹ et ei (sicut honestuz fuit) credim⁹ꝺ.

a ¶ Nichilominꝰ. Ergo et cardinali q̄ bene notus est in aliquo puncto credenduz esset sine litteris. maxie cum nō cōtingat cardinalē vnq̄ abesse nisi legationis causa. Joan.

Cardinali noto sine lris credi pōt.

b ¶ Credum⁹. Arg. q⁹ interduz voci et assertioi vni⁹ credendum sit si persona sit honesta et autētica. ar. viij. q. iij. c. j. Ar. ff. xx. disti. ego solis. sic ecōuerso ex persona proferentis instrumentum: minus creditur instrumēto. vt. ff. de edeñ. si quis. ff. j. sic si malus aliq̄d dicat non facile ei credit. vt. xxiij. q. j. quis quis. Argu. extra xix. distin. scōm.

Uoci vni⁹ q̄n q̄ creditur.

c ¶ Ue circa. hic de puñ. xcviij. distic. in cui⁹ principio vtūr. ff. transitu in quo ostendit quid dixerit hacten⁹ et quid in hac dicturꝰ sit. Nā qr clerici sepe mittuntur de prouincia ad prouinciā. breuiter ostendit q⁹ non sunt recipiendi in alia prouincia sine litteris eporum suorum.

Clerici sine lris suoruz eporuz nō sunt recipiēdi.

d ¶ Ull⁹ aliꝰ. Ista. c. introducta fūt ad cautelā: vel legunt de primitiua ecclesia et sic secus hodie e ¶ Nisi quinq. Cōtra lxxj. di. c. ij. Sed hec capla loquūtur q̄n ita remoti sunt q⁹ sigilla eporum et etiā loca ignota sunt: illud q̄n eps ppinquus est et ei⁹ sigillū bñ cognoscēt. et hoc colligit. ex de cle. pere. tue. Sz pone nō hz lras est ne recipiend⁹ si. pbet p testes: ita extra de cleri. pere. c. vlti. Nā magis credēduz est vi ue voci q̄z mortue. in auten. de fi. instru. ꝫ. si vero. col. vi. h. intelligit hec capla abrogata. olim em habuit locū hoc ca. ꝓpter multitudinē hereticoꝝ. Sed illō mortue ca. tue euacuat opinio. istā. Sed certe nō videt recipiēdue. et si mille sigilla haberet ignota qr non plus fidei prestāt mille ignota q̄z vnū ignotū. preterea in

Uoci vi ue magis credendū est q̄z mortue

testamēto ita inuenis q⁹ cū signa sunt ignota conuocant oēs illi quoꝝ dicūtur sigilla. vt sciat an recognoscant sua signa. vt. ff. quē ad. testa. ape. cū ab initio. et hoc procedo q⁹ nisi aliqualis habeatur noticia de sigillis et de illis remotis eccleſijs q⁹ nō sit eis credendū si mille sint. ar. extra de fi. istru. ca. q̄ super his.

Sigillis signo ti; fides non est adhibenda.

f ¶ Ransmarinos. Idem intelligo ō q̄libet ignoto. qui sigilla repsentat ignoto. Johan.

g ¶ Chyrographis. Litteris in quib⁹ cōtinebitur de vita: de moribus: de ordinibus: de irregularitate sua.

h ¶ Per surreptionez. si. extra de. pcu. c. j. et. iij. q. iij. inducie.

i ¶ Frost. ratione. puincie pñsumitur ꝓtra aliquez ar. xxiij. disti. q̄n. ff. de edil. edi. q⁹ si nolit. ff. qui manicipia.

k ¶ Suscipias. vt officiēt populuz. al's bene. extra de cle. pere. ca. pe.

l ¶ Fortiores. hec ē vna ratio: quare nō admittuntur: alie assignātur. xix. q. ij. due.

m ¶ Omnes. hoc cap. loquit de adultis. Sz nōne baptism⁹ tollit omnez peccati maculaz⁹ vtiq̄. sic. j. de pe. di. vlt. c. vlt. hoc ē ideo: qr forte isti biganu vel al's irregulares fūt: qr an baptismū forte fuerit bigū.

Baptism⁹ oēz peccati maculam tollit.

Distinctio xcviii.

Sigillū aliq̄ signo ꝫ ti. Ante chr̄isti aduētū ergo ante tē pus gelasij dionisij distincte erāt puncie: vnde reprobat solutio que ponit. r. q. iij. nec nūerus. q⁹ scz tūc nō erāt puincie limitate: sed dic q⁹ puincie fuerūt diuise vt hic sed diocesis nō nisi a tpe dionisij. xiij. q. j. c. j. Uel solue p illā litterā maxima ex pte. q. d. non omnes.

a ¶ Prouincie ꝙ tē pore fuerūt distincte

b ¶ Quibus. pmissū. qr modica erat sūma. ij. q. vj. anteriorez. ff. illud.

c ¶ Non erat vt clericis qui in causis ecclāsticis nō pñt appellare ad pncipez vt. j. xj. q. j. placuit.

d ¶ Quotiēs. id ē bis a sua: vl' post sua. z. et no. q⁹ dicit q̄tēs pm leges: sed tñ nō lz pm leges appellare: nisi i casu ante sniam: et ita est ar. ad expositionē illius. ij. q. vj. offūs oppressus.

Appellare añ sniam scōm le ges nō licet.

e ¶ Ꝫpis. repetit qđ dixerat.

f ¶ Formam. Ar. C. de codi. si idē. contra qr diuersitas nominum debet designare diuersitatem rerū. vt. xxj. distinc. cleros.

g ¶ Comitib⁹ i. comitatib⁹ vel sequētibus eos: vl' comitātibus. i. epis. Comitatus eñ dr district⁹ alicui⁹ ciuitatis vbi est eps. Uel hoc vult notare q⁹ archieps maiorē hz ptātē in prouincia et iurisdictionem ō pmas. nam metropolitan⁹ est iudex ordinari⁹ oim eporum puincie: pmas tātum archiepiscopi: vnde secūdū hoc maior ē patriarchis.

Comitatus.

Metropolitani iurisditio.

Primatis iurisditō.

h ¶ Comitib⁹. id est ꝓpter comites et ꝓpter epos suffraganeos.

i ¶ Nomine. Arg. ex nobis semp res nomiñ. i. res significatas per nomina debere attendi.

i ¶ Ulli archiepi. ¶ Uocētur. C. de li. causa iubemus. C. de proba. nec epistolis.

k ¶ Qui primas. sicut romanus anthiochen⁹ alexandrinus. ff. xxj. di. cleros. Quid de veneto? Dic ergo q⁹ est primas respectu inferiorū. extra de puñle. c. antiqua.

l ¶ Ad fidem cōuertatur. naz et apes accrescētes. tē. de ꝑse. di. v. nunq̄. et iuuētus romana excrescēs nouā sibi ciuitatē edificauit. arg. C. de sa. sanc. ec. iubemus. Et bene dixit cōuertat: nā alias vix posset contingere q⁹ in aliquo loco intātum excresceret pp̄l's vt primate idigeret. vt. xxiij. disti. fraternitatis.

Multitudine crescentes multa fiūt.

m ¶ Constituti. Ar. infra par rochiā alicuius nō ꝺbere ꝑstitui ecclīaz: nisi multitudo fidelium excreuerit. Sed nūq̄d illo inuoluntcu⁹ est prochia poterit hoc fieri. et irreq̄sito: nō vt. xxj. q. j. multis conclūs. et xxj. q. j. felix. et ca. se. Sed si requisit⁹ nollet cōsentire: non nunus tamē fieret p maiorez. ſ. per papā extra. ō ec cle. edi. c. iij. eius tñ consēsu primo requisito Et no. q⁹ huiusmodi requisitio facē da est cuz ille locus eēt in quo excreuit multitudo fideluz iā deputatus alicui episcopatui alias non.

Multitudine excrescente an pos. sit ecclesia i alteri⁹ parrochia sine ipi⁹ ꝑsensu ꝑstrui.

n ¶ Rime. id est patriarchalis.

¶ Uniuersalis.

¶ Hec est tercia pars distinc. in qua dicitur q⁹ papa non debet vocari vniuersalis. Johan. de fan.

a ¶ Prouincie. ¶ Ante chr̄isti aduētū ergo ante tē pus gelasij dionisij distincte erāt puincie: vnde reprobat solutio que ponit. r. q. iij. nec nūerus. q⁹ scz tūc nō erāt puincie limitate: sed dic q⁹ puincie fuerūt diuise vt hic sed diocesis nō nisi a tpe dionisij. xiij. q. j. c. j. Uel solue p illā litterā maxima ex pte. q. d. non omnes.

a ¶ Prouincie ꝙ tē pore fuerūt distincte

b ¶ Quibus. pmissū. qr modica erat sūma. ij. q. vj. anteriorez. ff. illud.

c ¶ Non erat vt clericis qui in causis ecclāsticis nō pñt appellare ad pncipez vt. j. xj. q. j. placuit.

d ¶ Quotiēs. id ē bis a sua: vl' post sua. z. et no. q⁹ dicit q̄tēs pm leges: sed tñ nō lz pm leges appellare: nisi i casu ante sniam: et ita est ar. ad expositionē illius. ij. q. vj. offūs oppressus.

Appellare añ sniam scōm le ges nō licet.

e ¶ Ꝫpis. repetit qđ dixerat.

f ¶ Formam. Ar. C. de codi. si idē. contra qr diuersitas nominum debet designare diuersitatem rerū. vt. xxj. distinc. cleros.

g ¶ Comitib⁹ i. comitatib⁹ vel sequētibus eos: vl' comitātibus. i. epis. Comitatus eñ dr district⁹ alicui⁹ ciuitatis vbi est eps. Uel hoc vult notare q⁹ archieps maiorē hz ptātē in prouincia et iurisdictionem ō pmas. nam metropolitan⁹ est iudex ordinari⁹ oim eporum puincie: pmas tātum archiepiscopi: vnde secūdū hoc maior ē patriarchis.

Comitatus.

Metropolitani iurisditio.

Primatis iurisditō.

h ¶ Comitib⁹. id est ꝓpter comites et ꝓpter epos suffraganeos.

i ¶ Nomine. Arg. ex nobis semp res nomiñ. i. res significatas per nomina debere attendi.

i ¶ Ulli archiepi. ¶ Uocētur. C. de li. causa iubemus. C. de proba. nec epistolis.

k ¶ Qui primas. sicut romanus anthiochen⁹ alexandrinus. ff. xxj. di. cleros. Quid de veneto? Dic ergo q⁹ est primas respectu inferiorū. extra de puñle. c. antiqua.

l ¶ Ad fidem cōuertatur. naz et apes accrescētes. tē. de ꝑse. di. v. nunq̄. et iuuētus romana excrescēs nouā sibi ciuitatē edificauit. arg. C. de sa. sanc. ec. iubemus. Et bene dixit cōuertat: nā alias vix posset contingere q⁹ in aliquo loco intātum excresceret pp̄l's vt primate idigeret. vt. xxiij. disti. fraternitatis.

Multitudine crescentes multa fiūt.

m ¶ Constituti. Ar. infra par rochiā alicuius nō ꝺbere ꝑstitui ecclīaz: nisi multitudo fidelium excreuerit. Sed nūq̄d illo inuoluntcu⁹ est prochia poterit hoc fieri. et irreq̄sito: nō vt. xxj. q. j. multis conclūs. et xxj. q. j. felix. et ca. se. Sed si requisit⁹ nollet cōsentire: non nunus tamē fieret p maiorez. ſ. per papā extra. ō ec cle. edi. c. iij. eius tñ consēsu primo requisito Et no. q⁹ huiusmodi requisitio facē da est cuz ille locus eēt in quo excreuit multitudo fideluz iā deputatus alicui episcopatui alias non.

Multitudine excrescente an pos. sit ecclesia i alteri⁹ parrochia sine ipi⁹ ꝑsensu ꝑstrui.

n ¶ Rime. id est patriarchalis.

¶ Uniuersalis.

¶ Hec est tercia pars distinc. in qua dicitur q⁹ papa non debet vocari vniuersalis. Johan. de fan.

Sigillis signo ꝫ ti; fides non est adhibenda.

Ransmarinos⁹ hoiez pones vos i clericat⁹ grad⁹ suscipiat: nisi quicq⁹: aut eo amplius epoz ꝺsignat⁹ sit chyrographis. Item Anastasius vrbis romane episcop⁹ omnibus episcopis.

Distinctio xcix.

¶ De eodem.

Ansmarinos⁹ hoiez suscipiat: nisi quinq⁹: aut eo ap̄li⁹ epoz chyrographis fuerint designati: quia p surreptioez⁹ multa solent euenire. Item Gregor⁹ romane ecclesie presul squilitano episcopo.

¶ De eodem.

Frost passim et ignaros peregrinos ad ecclesiasticos ordines accedentes nulla ratione suscipias quia afroꝝ alij quidez manichei: alij rebaptizati sūt: peregrini vero plurimi in minoribus ordinibus cōstituti fortiores de se prētēdisse honores sepe probati sunt. Item ex concilio Elibertano.

¶ Nō sunt pmouēdi ad clerū q̄ pegre fuerint baptisati

Onnes qui in peregrinatione fuerint baptizati: eoꝝ et eoꝝ minime sit cognita vita: placuit ad cleruz nō esse promouēdos in alienis puicijs

¶ Distinctio xcix

Epiatib⁹ aūt (q̄rū supia mentionē fecim⁹) q̄rit quē gdū i eccl'ia obtineāt: an i alia q̄ a patriarchis differāt: quā de pe. di. vlt. c. vlt. hoc ē ideo: qr forte isti biganu vel al's irregulares fūt: qr an baptismū forte fuerit bigū.

diuisio

Epumatib⁹. ¶ Hec di. diuiditur in tres partes i quaꝝ pma ꝺr q⁹ vbi erant pmates gentilū olim. ibi sunt modo pmates i. patriarche qui idez habēt officiū. licet noia sint diuersa. Secunda ibi. Nulli archiepi. Tertia ibi. Uniuersalis. Jo. de. f.

n ¶ De pmatib⁹. Fecerat Gra. ſ. in di. lxxx. mētionē de pmatib⁹ et patriarchis: sed ne ꝺs credaret. ppt nominū diuersitatē aliquā eē realē differentiā: ideo ostendit in hac dist. differentiā esse tm̄ in noie. Ostēdit etiā de reuerentia quā debent archiepi suis primatibus. Ostendit etiam q⁹ nec romanus pontifex debet vniuersalis appellari.

Primatis ꝺr q⁹ vbi erant primates gentilū olim. ibi sunt modo primates i. patriarche qui idez habēt officiū. licet noia sint diuersa. Secunda ibi. Nulli archiepi. Tertia ibi. Uniuersalis. Jo. de. f.

Nulli archiepi. Uocētur. C. de li. causa iubemus. C. de proba. nec epistolis.

Qui primas. sicut romanus anthiochen⁹ alexandrinus. ff. xxj. di. cleros. Quid de veneto? Dic ergo q⁹ est primas respectu inferiorū. extra de puñle. c. antiqua.

Ad fidem cōuertatur. naz et apes accrescētes. tē. de ꝑse. di. v. nunq̄. et iuuētus romana excrescēs nouā sibi ciuitatē edificauit. arg. C. de sa. sanc. ec. iubemus. Et bene dixit cōuertat: nā alias vix posset contingere q⁹ in aliquo loco intātum excresceret pp̄l's vt primate idigeret. vt. xxiij. disti. fraternitatis.

Multitudine crescentes multa fiūt.

Constituti. Ar. infra par rochiā alicuius nō ꝺbere ꝑstitui ecclīaz: nisi multitudo fidelium excreuerit. Sed nūq̄d illo inuoluntcu⁹ est prochia poterit hoc fieri. et irreq̄sito: nō vt. xxj. q. j. multis conclūs. et xxj. q. j. felix. et ca. se. Sed si requisit⁹ nollet cōsentire: non nunus tamē fieret p maiorez. ſ. per papā extra. ō ec cle. edi. c. iij. eius tñ consēsu primo requisito Et no. q⁹ huiusmodi requisitio facē da est cuz ille locus eēt in quo excreuit multitudo fideluz iā deputatus alicui episcopatui alias non.

Multitudine excrescente an pos. sit ecclesia i alteri⁹ parrochia sine ipi⁹ ꝑsensu ꝑstrui.

Rime. id est patriarchalis.

Uniuersalis.

Ronincie. Ante chr̄isti aduētū ergo ante tē pus gelasij dionisij distincte erāt puincie: vnde reprobat solutio que ponit. r. q. iij. nec nūerus. q⁹ scz tūc nō erāt puincie limitate: sed dic q⁹ puincie fuerūt diuise vt hic sed diocesis nō nisi a tpe dionisij. xiij. q. j. c. j. Uel solue p illā litterā maxima ex pte. q. d. non omnes.

Prouincie ꝙ tē pore fuerūt distincte

Quibus. pmissū. qr modica erat sūma. ij. q. vj. anteriorez. ff. illud.

Non erat vt clericis qui in causis ecclāsticis nō pñt appellare ad pncipez vt. j. xj. q. j. placuit.

Quotiēs. id ē bis a sua: vl' post sua. z. et no. q⁹ dicit q̄tēs pm leges: sed tñ nō lz pm leges appellare: nisi i casu ante sniam: et ita est ar. ad expositionē illius. ij. q. vj. offūs oppressus.

Appellare añ sniam scōm le ges nō licet.

Ꝫpis. repetit qđ dixerat.

Formam. Ar. C. de codi. si idē. contra qr diuersitas nominum debet designare diuersitatem rerū. vt. xxj. distinc. cleros.

Comitib⁹ i. comitatib⁹ vel sequētibus eos: vl' comitātibus. i. epis. Comitatus eñ dr district⁹ alicui⁹ ciuitatis vbi est eps. Uel hoc vult notare q⁹ archieps maiorē hz ptātē in prouincia et iurisdictionem ō pmas. nam metropolitan⁹ est iudex ordinari⁹ oim eporum puincie: pmas tātum archiepiscopi: vnde secūdū hoc maior ē patriarchis.

Comitatus.

Metropolitani iurisditio.

Primatis iurisditō.

Comitib⁹. id est ꝓpter comites et ꝓpter epos suffraganeos.

Nomine. Arg. ex nobis semp res nomiñ. i. res significatas per nomina debere attendi.

Ulli archiepi. Uocētur. C. de li. causa iubemus. C. de proba. nec epistolis.

Qui primas. sicut romanus anthiochen⁹ alexandrinus. ff. xxj. di. cleros. Quid de veneto? Dic ergo q⁹ est primas respectu inferiorū. extra de puñle. c. antiqua.

Ad fidem cōuertatur. naz et apes accrescētes. tē. de ꝑse. di. v. nunq̄. et iuuētus romana excrescēs nouā sibi ciuitatē edificauit. arg. C. de sa. sanc. ec. iubemus. Et bene dixit cōuertat: nā alias vix posset contingere q⁹ in aliquo loco intātum excresceret pp̄l's vt primate idigeret. vt. xxiij. disti. fraternitatis.

Multitudine crescentes multa fiūt.

Constituti. Ar. infra par rochiā alicuius nō ꝺbere ꝑstitui ecclīaz: nisi multitudo fidelium excreuerit. Sed nūq̄d illo inuoluntcu⁹ est prochia poterit hoc fieri. et irreq̄sito: nō vt. xxj. q. j. multis conclūs. et xxj. q. j. felix. et ca. se. Sed si requisit⁹ nollet cōsentire: non nunus tamē fieret p maiorez. ſ. per papā extra. ō ec cle. edi. c. iij. eius tñ consēsu primo requisito Et no. q⁹ huiusmodi requisitio facē da est cuz ille locus eēt in quo excreuit multitudo fideluz iā deputatus alicui episcopatui alias non.

Multitudine excrescente an pos. sit ecclesia i alteri⁹ parrochia sine ipi⁹ ꝑsensu ꝑstrui.

Rime. id est patriarchalis.

Uniuersalis.

Hec est tercia pars distinc. in qua dicitur q⁹ papa non debet vocari vniuersalis. Johan. de fan.

Pa= a pa per suū mā datum an iuri alteri⁹ broga re vel lit.

ECce. ¶ Subtrahit. Arg. q papa p suū manda tū nō vult derogari iuri alicui⁹ J. xxv. q. ij. q. vo dicitis. J. ix. q. iij. 2quest⁹. J. xi. q. j. quenit. ē. lxij. di. ēs to. ē. lxxxv. di. archidiaconū florētinū. i fi. Ar. J. viij. q. iij. artald⁹ sic. extra de offi. delega. sup eo. vbi dic- tur q nō est intē tionis nostre ali cui brogare per rescriptuz nrm. Et ita ar. q vni attribuitur: alij subtrahit. ar. cō tra. xlv. di. disci- plina ff. de iudi. cū ptoz. i fi. z ex- tra de rescriptis cū oli. in fi. lxxxv distī. archidiaco nuz. arg. nemini cōsulendū cū al teri⁹ iactura. vt J. xi. q. iij. si quis vero. no. xxij. q. ij. primum. xvij. q. v. deniq.

hūilitas nimia p- latorū ꝓtenit.

b ¶ Prebetur Nō enim debēt plus esse subdi ti q̄ expedit. ij. q. vij. admonen di. nec plati ita humiles ne con tēnātur. lxxxvi. dist. qñ. ff. de offi. preſi. obtēperādū.

c ¶ Nō negat Sic. C. de cad. tol. l. j. ℌ. vlti. C. de nup. ipialis. in pn. nec enim publice prodest ꝛc. C. de sen. ꝓfec. ꝓfec. ꝓte. l. j.

d ¶ Negat se hoc esse. id ē esse de vniuersitate. cum tū romana eccl'ia sit vniuer salis: lz sit de vni uersitate. Jo.

velle quēpiā arripere: vnde honorē fratrū suorū iminue re ex q̄tulacūq; pte videat. Quapropt charitas vestra neminē vnq̄ etiā suis i eplīs vniuersalē noiet ne sibi de bitū subtrahat: cū alteri ho norē infert indebitū. Item Greg. Eulogio patriarche alexandrino. ¶ De eodem.

ECce in pfatione epīe quā ad meipm q̄ phi bui direxīſ: supbe appella tiōis⁹bū vniuersalē me pa pā dicēs ipīmē curaſt: qđ (peto) mihi dulcissīa sctitas vra vltra nō faciat: q̄ vobis subtrahit⁹ qđ alteri pl⁹q̄ rō exigit: pbet⁹. Ego nō⁹bis q̄ ro ꝓsperari sed mozū⁹: nec honorē eē deputo: i quo fra tres meos honorez suū pdē cognosco. Meus nāq; ē hono⁹ vniuersalis eccl'ie: meus honor ē fratrū meoz solid⁹ vigor. Tūc ego honorat⁹ sū cū singulis qbusq; honor de bit⁹ nō negat⁹. Si ei me vni uersalē papā vra sctitas di cit: negat se hoc eē⁹ qđ me fa tet vniuersū. lz absit hoc/ re cedant verba queveritatē i- flant/et charitatē vulnerāt.

Distinc.c. Piscopos aūt ordiare añ pallū ac ceptū nec ar chiepo: nec primati: nec pfiarche lz. ¶ Qđ ex aucte pelagij pape (lz min⁹ euidē ter) dat itelligi. Hit ei pela gi⁹ papa. ¶ Infra tres men ses fidē suā exponē: z pallū postulare a romana eccl'ia: q̄sq; metropolitan⁹ studeat.

QUoniā q̄dā metropo litanorū fidem[f] suam secundū pscam cōsuetudi nem sancte sedi aplice expo nere detractātes/ vsū pallij neq; expetunt: neq; pcipiūt ac per hoc episcopoꝝ[g] cō secratio viduatis[h] eccl'esijs nō sine periculo ꝓtelatur placuit vt quisq; metropoli tanus vltra tres[i] mēses cō secrationis[k] sue ad fidez su am exponendam: palliumq; suscipiendu: ad apostolicā sedem non miserit: commis sa sibi careat dignitate: sitq; metropolitanis aliis licētia post secundam[l] et tertiā cō monitionez viduatis eccle-

Archi- epi pal liū non petēt⁹ negli- gētiaz q̄s sup plere debet.

Archi- epm ne gligēte circa pallij petitio nez q̄s mone- re ꝓbet

ꝓlati negli gentia aufert capitlo ius eligendi.

ij. ps.

diuisio

Pallū q̄d con fert et q̄ñ peti debet.

Piscopos autē. ¶ Hec distinc. diuidit in quinq; ptes. z loquit de pallio q̄ ē pōti ficalis officij plenitudo. et ideo posuit in fine. In ōrū pma pte dr q̄ metropolita nus sine pallio ordinare epos nō debet. z hoc ꝓbat p ca. se. Sc'a ibi. Prisca. Tertia ibi. Cau sam. Quarta ibi. Pallū. Quita ibi. Pulegia. Jo. ō f.

e ¶ Episcopos. Hic ititulatur. c. distic. z qi fecerat mentionem de ꝓmatib⁹ z archiepīs. z eoruz digni tas videt esse iperfecta sine pallio/ vt extra de elec. si gnificasti. ideo specialiter tractat de pallio: ostēdēs q̄ nisi habeāt pallū non possunt episcopalia exer cere officia. ponit etiā infra quod tēpus debeat peti et dari: qz infra tres mēses. et quibus. qz bñ meritis et fortiter postulātib⁹ z quo tempoze sit eo vtendū: qz tantū in celebratiōe misse. nulli plus ex ꝓuilegio alicui ꝓcessum sit: et qualiter sit dādum. qz cū dona-

tione noui ꝓuilegij vel renouatione veteris ꝛc.

fQUoniam quidam. ¶ Fidem id est fidelitatez vel etiam symbolum. vt J. e. optatum.

g ¶ Epoz. Sed q̄re differūtur p hoc cōsecratiōes episcopoꝝ cū eccl'ia vacāte cōpromīciales episcopi aliquē ꝓsecrare in epz possint. vt lxiij. di. qz. ex de elec. qz diligētia Itē z si ipse non habeat pallium tamē alijs man dare posset cōse crationez. vt ex tra ō elec. suffra ganeis. Ad hec pōt dici q̄ illud ca. loquit q̄n ele ct⁹ ē in mora pe tendi pallū: scz post tres mēses elapsos. vñ alijs non pōt cōmitte re ꝓsecrationez. nec etiā tūc suf fraganei sui pos sunt ꝓsecrare ali quez. vt per hoc maior rubor in cutiat electo cū viderit suum suf fraganeum ꝓse crari ab alijs ex traneis: qz non multū curaret si a suis ꝓsecrar'et. sed vsq; ad tres mēses anteq̄ sit in mora petēdi palliū sat⁹ videt q̄ cōprouincia les epi pñt epa lia iura supple re: cū semp vici ni epi suppleant defectuz alicui⁹ vacantis eccl'ie. vt. vij. q. j. pontifices. lxv. distin. si forte. Sed ipe elect⁹ lz sit cōsecrat⁹ iura epalia nō pōt exercere añ receptū pallū: nec virgies ꝓsecrare: nec ordiare cle ricos: nec synodū celebrare. vt ex de elec. q̄ sicut. i fi. ex. e. significasti. Sz nūqd elect⁹ i archiepz z ꝓfirma tus pt ꝓfirmare eos q̄ sūt electi i epos. Dico q̄ sic. ex i de elec. nosti. z c. trāsmissā. de trāsla. cū ex illo. imo z epm et capl'm pt ꝓfirmare. qz supplet vicē plati. ex de here. ꝓfirma ad abolēdā. Sz dico q̄ nec capl'z supplet i hoc defe ctū plati. vt ex ne se. va. illa. Licet sit ar. q̄ sol⁹ papa possit. xxiij. di. pbr̄i. ex de ꝓcess. pbē. qz diuersitatē.

Elect⁹ i archi epos tus ele ctos in confir- mat.

h ¶ Uiduatis. Olim nā post ꝓfirmationē electi iā est mrimoniū inter eū z eccl'iam. extra de trāsla. pre la. inter cōpalia. Uel dic q̄ vidua est q̄ ad epalia.

i ¶ Tres mēses. accusat⁹ ō hoc cōā papa. al's nō.

k ¶ Cōsecratiōis. i. cōfirmationis. si ante erat epus

l ¶ Post secundam. Dicunt quidam faciendā ipsi metro. ifra alios duos mēses anteq̄ deponat: sicut

Cōfirat⁹ q̄nq; deponi ntur.

post sequit de epis: qđ ei ōr de epis. J. hoc eraudi de metropoli. vñ hec deteriatio. post scās ꝛc. deteriat illud⁹bū caret. z ꝑm hoc est hic ar. q̄ mora pōt pur gari. Alij dicūt q̄ hec admonitio dz fieri mumodo a suffraganeis metropolitāi ad quod (vt dicūt) trāsla ta est potestas: cuz metropolita nus negligens existat. si q̄ suf fragāei post ad monitionem ne glexerint ꝓsecra re vel eligere vi cini metropoli tani cōsecrabūt ꝓsilio pape. Sed ꝛre auferī capi tulo potestas eli gendi: qz negle xerūt admone re suū electū ad petēdū pallium alias dico reuer ti ad eos ius elī gendi. Sed ꝛre descendit ad me tropolitanū cuz tñ ad papā de uoluūtur ep̄at⁹. vt ex de cōcel. ꝓben. z eccl'ie non va. dilectus. sed hoc ꝓcise nō de scēdit ad metro politanuz: lz ad papā cū eis. vel tūc descendit ad papā cū aliqs ē negligēs i eligēdo. Et est si. lxv. dist. si forte. Jo. hodie sol⁹ papa facit hoc p decr. illā. dilectus. B.

a ¶ Cuz ꝓsilio dicunt q̄daz hoc gñale esse q̄ vbi cunq; per negligentiā vni⁹ trāsfertur potestas ad alium ille nō ꝓcedet: nisi pri us req'rat auctē supiorius: sed hoc nego. et est hic speciale. al's se cus. ix. q. iij. cum simus. arg. ff. de ꝓdi. isti. q̄ sub cō ditione. ℌ. vlti.

b ¶ Ultra tres mēses. Sz quare nō dant nisi tres menses archiepo. vt. ē. eo. c? Qz mai⁹ periculū est in mora metropolitani. xlij. dist. quiescamus.

c ¶ Cedat. J. vij. q. j. mutationes. z iij. q. vj. ℌguis. extra de trāsla. inter. Sz hoc speciale est vt cōfirma tuz possit metropolitan⁹ deponere. z hoc in odiū ne gligentie. Alī⁹ est casus. xcij. dist. si q̄s epūs per man⁹

Tert⁹. xxiij. di. illō. Sed certe hic nō deponit nisi ab obtinēdo nō ab ordie quē hz vt ex de accu. c. sup his d ¶ Risca. ¶ Et fortiter. sed si fortit postulet nō ne potest notari ambitio: non. quia cum q̄s suo iure vtat, pdest unstantia. de pe. di. j. importuna. lxxij. di. ca. j. et. ij. q. vj. post appel lationem.

Peten tia pro dest.

iij. ps.

Instrū mentū an cōr uat to tū aliq̄ bus ne cessa rijs ōfi cētib⁹.

Causarum vero merita ac cipienda sunt: vt is qui po stulat mereatur accipere: et fidei sue ꝓfessionem ꝓius iuramento confirmet: z apo stolicis decret⁹ atq; synoda libus statutis se obedituruz nichilomin⁹ caueat. Pallia autem non nisi certis dieb⁹ z ītra eccl'iam ad missaz solē nia cuiq; pene metropolita no vti liceat. Unde Johan nes episcopus Siliberto Agrippinensi episcopo.

¶ Nulli post ꝓsuetā fidei ꝓfes sionē pallū dari non debet.

OPtatū tibi palliū nūc cōferre nequiuim⁹: qz fidei tue paginaz minus[c] q̄s oporteat cōtinere reperim⁹ cū videlicet nullā in ea sctā rum vniuersaliū synodoz: i quib⁹ fidei nostre symboluz ꝓtinetur/ nec decretaliū pō tificū romanorū cōstitutoꝝ secūdū morē feceris mētio nem[f]. Sed nec illaz propria subscriptiōe[g] munieras: nec aliquā[h] qui hanc iureiuran do[i] firmaret miseras.

Item Gregor⁹ aregio epi scopo francorum.

¶ Qui palliuz desiderat ac cipere: priius a se amouere il licita promittat.

IN ea synodo quā extra simōiacā hereſi ꝓ fra trē z coēpz nfz siagrū ōcre uim⁹ ꝛgregari: scitatē vr̄am volum⁹ int'esse: atq; eidē fra tri ita palliū qđ trāsmisim⁹[h] ci alicui loco vel hospitali. arg. dist. xcvi. bene. ar. xij. q. ij. sine exceptione. z c. cum redemptor.

h ¶ Aliquē. arg. quem per aliū iurare. ℌ. di. lxij. ti bi dño. J. xvij. q. iij. metuentes.

i ¶ Iureiurando. extra de iur. cal. inherentes.

k ¶ In ea synodo quā. ¶ Quod trāsmisimus. Ar. pactiones in donatiōe spiritualiū posse inter

Pactio nes int uenire

possūt in spūa linq̄ dominōe.

Si / nō semp additionem notat.

iiij.ps

Archiepūs ātē pallij suscepcōez nō

nuocat

Prelati pcē

nenirer conditiones. Arg. ǒtra. ſ. q. ij. ḡplo. Sz ibi intelligitur pactio ⁊ conditio illicita. ſed hec eſt licita. cum ad eam nichilominus teneretur. Uel ante electionem nulla debet eē. ſed poſt electionē/añ pfecta tionē poteſt eſſe ſaltim licita: vt de rebus ⁊ de cōſuetudie eccleſie. et fidei articulis et huiuſmodi obſeruādis. et hoc a maiori nō a minori exigi poteſt ar. xxviij. diſt. de ſyracuſanen. vt nota. viij. q̄ſti. iij. in fūma. Uel dic q̄ hec dictio ſi/non notat hic additionē ſed quādam modificationez. ar. ff. de tute. muto. ſ. ſcō. ſic ponit extra de elec. ſignificaſti: imo nec dicit̄ ꝺditio: cū ſubintelligat̄ ff. de condi. et demonſtra. cōditiones. Ar. ǒtra q̄ cōditio eſt. Naz ſi dico: date illi ſi iurauerit: hoc eſt dicere. nō date illi niſi iurauerit. ff. de condi. et demon. ḡb⁹ dicēb⁹. ſ. j. Joh. Ego credo q̄ honeſta et licita conditio appōi pōt in collatione ſpiritualiū. vt eē de elec. ſignificaſti: et extra de ſeruno. ord. eo libēnius. B.

a ¶ Diſcurrētibus. i. cito directis.

tribut: ſi pr⁹ ſe ꝑmiſerit illicita que ꝓhibuim⁹ per diffinitionem ſynodi a ſancta ecclesia remouere. ō qua ſynodo oēz nobis ſubtiliter ordinē tuā fraternitatē volum⁹ ſcriptis diſcurrētib⁹ a nūciare: vt ipe cui⁹ nobis ſāctitas valde expta eſt: nos reddat de oibus certiores. Idē vigilio epiſcopo arelatenſi.

¶ Non niſi ad miſſaz ſolennia archiepiſcopi pallio licet.

Pallium tibi tranſmiſimus: quo fraternitas tua intra tuā eccleſiā b ad ſolla miſſarū c ſolennia vtatur.

Item Johanni rauennati archiepiſcopo.

¶ De eodem. ¶ Palea.

On multū temporis interuallū eſt: q̄ quedaz nobis de tua fraternitate fuerūt nūciata: de quibus veniente illuc caſtorio notario ſācte eccleſie cui deo auctore p̄ſidem⁹ ſubtiliter nos iudicaſſe meminim⁹. peruenerat nanq̄ ad nos quedaz in eccleſia veſtra contra vtilitatē eccleſie ⁊ ꝓſuetudinis tramitē geri: que ſola (vt bene noſtis) eſt officij ſacerdotalis ereptio. Que ſi ſapienter argumentatur: ex quo per priuilegium hoc venditur: non ergo de iure cōmuni hoc poteſt vendicari: quaſi ſimul non poſſet quis inuiti priuilegio et iuri cōmuni: vt. xvi. q. j. hinc eſt. et. ff. ad munici. l. j. ff. de leg. j. ſi quādo. Sed certe quādoq̄ vtitur quis et priuilegio ⁊ iure cōmuni. vt extra de conſu. cum dilectus: nec renūciat priuilegio militari: licet vtatur iure communi. vt. ff. de mili. te. l. iij. ſic. ff. de pūle. cre. l. antepe. xxiij. diſtinc. q̄ſt. in pūn. Sic iuri cōmuni/et etiam cōſuetudini poteſt quis inuiti: vt extra de cenſi. c. ſopite. ⁊ xcv. diſt. olim. Jo. Sed certe q̄cd dicat Jo. non dicit priuilegiū de eo q̄ cōpetit de iure cōi. cū priuilegiū ſit lex priuata. ſ. di. ij. priuilegia nec illa decre. de cōſue. cū dilect⁹. contradicit: immo cōcordat. cū confirmatio ad priuilegiū et electio ad ius cōmune ptinere dicat. extra de elec. cum inter ad fi. B.

Priuilegio ⁊ iuri cōi ⁊ q̄ſq̄ inniti.

Si ſapientia veſtra: vel māſuete: vl cū ep̄ali ſuſcepiſſet ſtudio: non de illis accēdi debuerat: ſed oportuerat hec eadē cū gra rum actione corrigere.

Item Johāni epiſcopo ra uennati. ¶ De eodem.

Contra morē q̄ppe eccleſiaſticū ē ſi nō patētiſſime toleratur (q̄d avobis abſit) etiā iuſta correctō ⁊ infra. Illud frat̄ chariſſime nō putamus tibi ignotuz: q̄ pene de nullo metropolitano in q̄buſlibet mundi partibus ſit auditū extra miſſaz tēpus vſum ſibi pallij vendi caſſe: ⁊ q̄ bene hanc ꝓſuetudinē generaliſ eccleſie noueritis: veſtris nobis manifeſtiſſimis ſignificaſt̄ epūs: q̄bus p̄ceptum predeceſſoz noſtroz cōceſſas vobis: veſtre q̄ eccleſie debere ꝓſeruari. confitemini igit̄ eſſe aliā generalis eccleſie ꝓſuetudinē poſt̄q̄ ea q̄ geritis vobis ex priuilegio vēdicat̄? Nulla ergo nobis i hac re (vt arbitramur) poterit remanē dubietas. aut enim mos omniuz metropolitanoꝝ etiam a tua eſt fraternitate ſeruād⁹ aut ſi tue eccleſie aliquid ſpecialiter dicis eſſe conceſſuz p̄eceptumve a priorib⁹ romane vrbis pontificibus: q̄ hec rauennati eccleſie ſunt cōceſſa: a vobis oportet oſtēdi⁹. Qz ſi hoc non oſtendit̄ reſtat poſt̄q̄ talia agere neq̄ cōſuetudine generali: neq̄ priuilegio vendicās: vſurpare te comprobes⁹ q̄d feciſti: ⁊ infra. Decorari pallio nolumus forſā moribus indecori: dum nichil i epiſcopali ceruice ſplendidius⁶ fulgeat q̄ humilitas. oportet ergo fraternitatem tuaz ſi honores ſuos ſibi q̄buſlibet argumentis ſtabili p̄poſuit mente defendere: aut generalitatis vſuz ex nō ſcripto⁶ ſequi: aut ex ſcriptis priuilegijs ſe tueri⁸. Nō ſi poſtremo nichil houz eſt: aliſs metropolitanis huiuſmodi te prebere volum⁹ p̄ſumptionis exemplum.

Priuilegia quoq̄ ſemp cū vſu pallij debent concedi. Unde idem Gregorius ſia grio epō auguſtudinen̄.

¶ De eodem.

Altiōis ordo omnino nos admonet: vt cum onus poteſt quis inducere ſibi ex cōſuetudine non honorem. viij. q. j. in ſcripturis.

h ¶ Ationis. ¶ Cura. Ar. ad quē ptinet honor ⁊ on⁹. vt. di. lvj. dñs. nr̄. di. lxxvj. fratrē. di. xij. nerui. xl. di. añ oia. di. xxv. eccliē. nā dicat lex q̄ vtilitas p dignitatez augmētat̄ ff. de iudi. l. ſi lōgius. in fi. ff. de dona. filius. ſ. j.

Dignitas augmentat vtilitatē.

i ¶ Subiectorū. ē. lxxvij. diſ. ſ. j. ⁊ c. diuine.

k ¶ Ulium. Uces. p priuilegiuz fecerat eū legatū ſuum ſicut ſu⁹ pdecceſſor: fuerat. vel ō dicit. quia oēs vocantur ab eo in partem ſollicitudis non in plenitudinem potestatis. vt. ij. q. vj. decreto. vel p⁹ erat legat⁹ ſz eē deſiit factus archiepūs. arg. ff. ō arb. non diſtinguemus. ſ. j.

Archiepūs a ſuis epiſcopis nō hoc ē regēre vt a ſuis ſuffraganeis ꝓſecrē archiepūs lxij. di. quāto. et pōt perpendi ex hoc ca. et. ē. eo. qm̄. et. lxiij. diſt. q. q̄ metropolitan⁹ etiā ſine licētia ſummi pōtifex pōt ꝓſecrare: ⁊ ad papā nō ſpectat vt videt niſi datio pallij. Alij dicūt iſtud obtinere vbi metropolitanus hz pmatē: vel cum hoc hz ex cōſuetudine: hodie tñ

Archiepūs a ſuis ſuffraganeis cōſecrāt.

Cōſuetudo eccleſiarū pōt eē vni formis

Tres regule notabiles.

a ¶ Olim. Uide q̄liter argumentat̄. ex q̄ alie eccl̄ie vtunt̄ tali conſuetudine. ē ⁊ alia dz vti eadē. ar. ſi. ex de cēſi. ex pte. Sz huic argmēto poſſet rñderi q̄ conſuetudo aliaz eccl̄iaz nō ꝺrogat conſuetudini ill⁹. vt. ē. rū. di. illud. ⁊ extra. de capel. mo. dilect⁹. circa fi.

b ¶ Oſtendi. hoc ē ꝺ tres regulas. vnā q̄ tenet poſſeſſor dicere titulum ſue poſſeſſionis. hoc eſt cōtra id. ij. q. v. ſ. j. Aliā q̄ ab eo qui ius negat non requirit̄ ꝓbatio q̄ eſt contra id. ff. de ꝓba. ab ea. Tertiaz q̄ actore non ꝓbante reus non abſoluitur. vſ. q. vlti. actor. ſed hoc ē ideo q̄ p̄ſūptio ꝺ ipſum facit.

c ¶ Nō oſtendit. Qui eñ priuilegiuz allegat debet ꝓbare/et oſtendere. extra de priuile. paſtoralis. nullus tñ tenet edere niſi illū articulū qui facit ad rem. ex de fi. inſtru. ꝓtinet. ſz alis nemo poſſet iudicare de priuilegijs ſedis aplice. extra de iudi. cū veniſſent. tñ q̄ defendit ſe ꝓ tale priuilegiū: oportet vt illō exhibeat. vt ex de fi. inſtru. acceptim⁹. Sic ḡ canonicus q̄ poſſidet duas ꝓbendas. cuz de iure nō poſſit eas poſſidere: ſi ꝓtra eū agatur ipe tenetur ꝓbare q̄liter hz. ſecus ſi p̄uematur ſub p̄ma tantū. Dicūt tñ q̄dā q̄ canonico indiſtincte incūbit onus ꝓbādi. ſ. inſtitutione ſuā. extra de ap. ꝓſonas. arg. extra de ꝓcu. ex inſinuatione. arg. ij. q. j. legū.

v. ps. Canonic⁹ de cōi inf nō pōt duas ꝓbēdas poſſidere.

d ¶ Te cōprobes. Nōne ꝓſcriptione poſſet iſte ſe tueri? nō. q⁹ nullū ius p̄dictū eſt quo talia a talib⁹ taliter poſſideant. ⁊ q̄d de iure cōi non poſſidetur: nec preſcriptione acq̄ritur: vt hic. ⁊ xciij. diſtinc. illud.

Fides recta i p̄ncipe ſplendet.

e ¶ Splendidi⁹. Sic nichil eſt ſplēdidius in p̄nci pe q̄ recta fides. C. de ſum. tri. inter claras.

f ¶ Ex non ſcripto. j. xxv. q. ij. inſtitutionis. ē. diſti. j. conſuetudo.

g ¶ Tueri. ē. diſtinc. p⁹. catholica. arg. cōtra. So. vſu pallij aliā p̄uilegia largiri debeamus. Sed q̄m cū honor ſ augmēto cura h quo q̄ ſollicitudis debet excrescere: vt cultui veſtruz actionis quoq̄ ornamenta cōueniāt: oportet vt enixius i cūctis ſtudijs ſe veſtra fr̄nitas exerceat: ⁊ circa ſubiectoz i actus ſit cura vigilans.

Idē Johāni epiſcopo p̄me iuſtiniani illirice.

¶ Cūius pallij cōcedatur et antiq̄ priuilegia innouātur.

Pallium vobis ex more tranſmiſim⁹ k: ⁊ vices l vos aplice ſedis agere iterata inouatione decreuim⁹

Idē epīs epir̄ ¶ De eodē.

Scriptoz vroz iſinuatio fratres chariſſimi patefecit andreā nichomediane ciuitatis epm deo ꝓpitio ſoleniter ordinatū cui pallū nos direxiſſe cognoſcite: atq̄ priuilegia m cūcta conceſſiſſe: que p̄deceſſores noſtri eius p̄deceſſorib⁹ contulerunt.

¶ Diſtinctio.ci.

Una autē pudicia duo metropolitani eſſe nō debēt: ſicut in calcedonenſi concilio legitur ſtatutum eſſe.

vult papa q̄ petatur ab eo confirmatio cū pallio. vt extra de ele. q̄ ſicut. vt dixi. li. diſtin. ca. vlti.

l ¶ Uices. ꝓ priuilegiuz fecerat eū legatū ſuum ſicut ſu⁹ pdecceſſor: fuerat. vel ō dicit. quia oēs vocantur ab eo in partem ſollicitudis non in plenitudinem potestatis. vt. ij. q. vj. decreto. vel p⁹ erat legat⁹ ſz eē deſiit factus archiepūs. arg. ff. ō arb. non diſtinguemus. ſ. j.

m ¶ Atq̄ priuilegia. iſta priuilegia fuerūt ꝓſonalia ⁊ nō tranſierūt cū ꝓſona. ff. ō re. iu. priuilegia. ⁊ ex ō iſti. cū venisset Sz lz tranſeāt cū ꝓſona tñ ꝺbēt ꝓcedi ſucceſſoꝝ cū petierūt: ⁊ fit iniuria ei niſi cōcedat ſibi: bñficiū tñ ē ſonale. ē. ꝓcedit. ff. ō aq̄ q̄ti. ⁊ eſti. l. j. ſ. pe. nā ſi ipetrauit vt ducā aquā de flumie publico ꝓ p̄dio meo: ⁊ vē do tibi p̄dm priuilegiū nō tranſit ad te: ſz tñ ipetrabile ē a te: ⁊ iniuria fit tibi ſi nō concedat. Sed tñ multa pōt iudex ⁊ debet facere ad que compelli non poteſt. ff. de iudic. nō quicquid. C. quomodo et quando iu. l. ij.

Priuilegia q̄ dā lz ꝓ lua trāſeūt ad ſucceſſores.

a Pragmatica sanctio.

Q Eruenit. S. distinc. x. ca. j.

b ¶ Pragmatica enim cā dicitur. pragmatica sanctio dicitur causa in cōsistorio principis ventilata coram procerib⁹ sacri palacij: & constitutio principis facta ex cognitiōe cause di citur pragmatica sanctio.

c ¶ Una. nam ex q̄ pnceps dixit due sunt p uincie. ff. de offi. assef. eadem.

d ¶ In vna. Quod fieri non debet: nisi excre scat multitudo ppli. vt. S. xcix. distinc. nulli.

Legitimat⁹ a pncipe non ē q̄ ad ecclesiaz legitimus.

e ¶ Tale. Argu. q̄ lz pnceps legitimet aliquez: non tamē erit le gitimus quo ad ecclesiam: et ita erit legitimus q̄ ad vnum forum: non tamen quo ad aliud.

f Q Uidaz. Or hic tractatur ō symoniavi deam⁹ q̄d sit symonia: et vñ dicatur: quib⁹ modis cōtrahit: & ad accusādū vel testificandum in tali crimine admittat: q̄ pēa im ponak: q̄ dispensatio circa tales admittatur. Symonia ē studiosa cupiditas vel voluntas emendi vel vendendi aliquid spirituale. vt. J. e. qui studet. nec oportet addi vel annexū spirituali ppter illud. c. j. q. iij. si quis obiecerit. videtur tamē q̄ hoc addi debet. arg. extra de iurepa. de iure. licet quidaz dicāt iusp atronat⁹ spirituale eē & male. de fructib⁹ ve ro nō est q̄stio: q̄ etiā dari potest & vēdi pōt. vt ex ne pla. vi. su. c. fi. & de emp. & vē. c. cōstitut⁹. Dē symonia a symone mago. q̄ primo i nouo testamēto huj⁹ scelestis auctor extitit. Sicut enim giezi in veteri testamēto voluit vēdē sanitatē naamā regis: sic et iste voluit emere donū dei. vñ giezitic⁹ est dicēdus qui vēdit gr̄am: symoniac⁹ qui emit. vñ symoniaci sunt appellādi emptores. Contrahit aūt trib⁹ modis: a manu ab obsequio: & a lingua. vt. J. eo. sūt nōnulli. Et ptrahit q̄nq̄ ex parte dātis. q̄nq̄ ex pte accipiētis: q̄nq̄ ex utraq; quādoq; ex neutra. extra de symo. et si q̄stiones. vt no. J. e. q. v. ca. j. Admittitur autem quilibet contra symoniacū sicut i crimie lese maiestatis. xv. q. iij. sane. si tamē clericus accusatur cuz distinctione admittit laicus scz bone fame cōtra eum: tamen fm distinctionē extra de sy. per tuas. ij. q. j. in p̄mis. in fine. Jmponit autem eis pena q̄druplex: q̄q̄ excōicatio q̄nq̄ i monasteriuz detrusio. vt J. e. reperiuntur quādoq; spoliatio omnium bonorū. vt. xxiij. q. v. ō ligurib⁹. q̄nq̄ depositio vt h et i multis capitulis. Clerici enim deponūtur. vt. J. e. statuim⁹. & sūt infames. vt. J. e. q. iij. ca. fi. et accepta tenent resti tuere. extra ō si. de hoc. J. e. q. ij. si q̄s dator. Dispēsat autē circa talēs: q̄nq̄ vt laicā habeāt cōionez. vt. J. e. q. vij. ca. j. & ministrāt q̄nq̄ in minoribus ordinib⁹ cōstituti. vt. J. e. q. v. c. j. q̄nq̄ remanēt in accepti⁹. J. e. q. vij. saluberrimū. Quis autē valeat dispēsare habes J. ea. q. v. c. fi. Jo.

Symonia dif finitio.

Res sacre pñt vendi.

Dari aliqd p reb⁹ spūalibus an liceat.

Pecunia p spūalib⁹ intuenire pōt in quinq; casib⁹.

Symo niaci pēa im ponit.

Symo niacus q̄druplex

Symo niacus q̄libet pōt accusare.

Symo niacus

Symonia q̄ modo delet.

Simonia duob⁹ modis pōt cōmitti.

Diabolus ē pr mendacij.

Cōtraria vnius opponunt. S. di. ix. c. j. & xxv. q. ij. decessor. & xxiij. q. ij. sane. xxxij. dist. hospitiolū. vj. q. v. delatou. et de pe. di. ij. c. ij. & vide quod no. viij. q. j. sciendum.

Voluntas sola facit symoniacum.

Simoniacus duob⁹ modis pōt cōmitti.

Dat qd nō hz.

Diuisio

Nemo

Q Uidam habens filium obtulit eum ditissimo cenobio: exactus ab abbate & a fratribus eius ut recipiendus i episcopali dignitate vel non.

¶ Questō. j. Quod autem hec q̄stio diuidit i. xv. ptes. In q̄rū p̄ma. pbat. xvj. aucto. q̄ p misteriys ecclīasticis nichil dz dari. Jo. de fan. Secūda ibi. Or ergo. Tertia ibi. Sed obijcit. Quarta ibi. Jtē opponit. Quinta ibi. Sed obijcit. Sexta ibi. Sed notandū. Septima ibi. Patet q̄. Octaua ibi. Ex his. Nona ibi. Sed notandū. Decima ibi. Nemo. Undecima ibi. Hec ergo. Duodecima ibi. Ex his. xiij. ibi. Sicut q̄. xiij. ibi. Or q̄. xv. ibi. Quolibet. Jo. de fan.

Spūalia tri⁹ mod⁹ dis dicūtur.

a ¶ Spiritualia. Spūalia aūt dicūt trib⁹ modis. vno modo dicunt gr̄a & fructū & dona dei. hec nō possunt emi vel vendi cū eis est nō ei p̄ferūt nisi gratis. J. e. q. iij. saluator. et hic. ca. j. Q̄nq̄ dignitas ordinis & offe sacramētū ecclīasticuz pter mrimoniū. Jtez et oia iura ecclesiastica spiritualium rerū: vt ad ministrationes. p bende: ius decimarū: cimiteria ordo. hec vendita trāsferūtur q̄ ad characterez tm̄: nō q̄ ad vite meritū. de facto em̄ nō de iure. p cedit in talibus venditio. Q̄nq̄ ipse res sacre vt vasa & oia vtēsilia. hec bene venduńt clericis vl laicis p̄fiata & cō fracta. vt. x. q. ij. hoc ius. In summa g̃ scias q̄ p spūalib⁹ ico: poralib⁹ q̄nq̄ mun⁹ datur aliq̄n p digno. nec ē pctm̄ si est mun⁹ a ligua. J. e. filiū. sed & obsequiū tpale. dū tm̄ sine pactione. extra de cleri. nō resi. decetero. de spirituali obsequio dn q̄nq̄ dari possit nō est q̄stio: etiā ex quētione. extra de pbē. significatū. imo semp premiū aliq̄d debet intuenire spāle scz meritū hois. talis em̄ symonia spūalis nō reprobat: sicut nec spiritualis vsura. ar. xxiij. q. j. aduocauit. Pecunia autē pro spūalibus incorporalibus nunq̄ intuenire dz nisi in dnq; casib⁹. Jn matrimonio. J. eo. quicūd. xxij. q. ij. honorāt̄ur. In opis etiaz q̄s clericus nō debet. vt si sacerdos locat opas suas p annū. arg. extra ne pla. vices suas. c. vlt. xij. q. ij. charitatē. Idem est & si sint debite. dū tamē ius dicat aliq̄d dandū. ar. x. q. iij. relatū. extra de symo. cū sit. Jtē. p salute etna & pctōr remissione. de pe. di. j. medicina. xxij. q. ij. aie. Jtez fm quosdā. p iure sibi cōpetēte ne vetet in eo. J. e. q. iij. q̄situ. extra de vsur. c. j. & extra de si. dilect⁹. spūale pro spūali p̄mutari pōt. ex de re pmu. ad questiōes. Pro spūalib⁹ aūt corporalib⁹ pecuniā dare nō ē symonia: vt p calice/p libro/nisi inueniat. ph̄ibitū: vt in ecclesia in cimiterio & in chrismate. vt. J. e. placuit &c.

b ¶ Ratia. Donū spūscti. vt ecclīastica dignitas.

c ¶ Si nō gratis. Sine munere. aliq̄ nō debito.

d ¶ Accipitur. Arg. contra. xxij. q. iij. alle gladiū. quia ille dicitur gladiuz accipere qui illicite accipit.

e ¶ Gratia. id est cum gratia. id est cuz charitate. id est non confertur gratia nisi gratis &c.

f ¶ Possunt. Arg. q̄nq̄ non posse dare quod non habet. j. q. vij. dabertū. ff. de regu. iur. nemo. de cōse. distinc. iij. quō. J. e. q. j. pfectione. de cōse. di. iij. solet. Cōtra. creditor distrahit pignus cui⁹ dominiū nō habet. vñ ar. J. ff. de acqr. re. do. nō est nouū. et extra de elec. suffraganeis. Jo. So. generale ē q̄ nemo de iure dare pōt q̄ si habet: sed fallit in casibus. B.

g ¶ Spm̄ mēdacij. i. effectum dyaboli q̄ pr est mendacij. q̄ isti sunt mendaces cū sint heretici. et ois hereticus mēdax est. J. e. si quis inquit.

h ¶ Testante Cum ait: gratis accepistis: gratis date &c. arg. a cōtrarijs. Ista em̄ Jrijs opponunt. S. di. ix. c. j. & xxv. q. ij. decessor. & xxiij. q. ij. sane. xxxij. dist. hospitiolū. vj. q. v. delatou. et de pe. di. ij. c. ij. & vide quod no. viij. q. j. sciendum.

i Q Uicunq; studet. hic ergo sola voluntas facit hominez symoniacum. vt. J. e. repe-

riuntur. & q. iij. non soluz. sicut spes sola facit vsurarium. vt. xxij. q. ij. c. j. Jtē hic volūtas sine effectu imputat. et dicit Baz. q̄ hmōi peccatum si non pceserit ad actum: sola volūtate delet. sicut ea solū commissum est. extra de re iudi. ois. vel intellige hoc verbum studet cū effectu. J. xxxvj. q. ij. si quis nō dicā. cōtra. S. distinc. lj. si quis post. cōtra. S. distinc. xix. anastasius. S. distinc. l. is/o qui cōtra. vj. q. j. S. verū. l. di. si ds cū iohs. So. hodie sola penitētia sine resignatione quesitorum sufficit cum symonia in animo gerebatur vtriq; vt extra de symo. ca. fi. B.

k ¶ Concupiscit. id est ex sua cōcupiscentia sequitur vt inaniter dicatur sacerdos.

l Q Resbyter. ¶ Sacerdotij. Hoc vex. est si in modum accusationis est cōmictus. sed si in modū exceptiōis secus. vt ex de accu. sup his. Jtē si in modū inquisitionis p̄uenit: tunc p̄uiat bñficio nō ordine. extra de symo. dilect⁹. q̄nq̄ etiaz non p̄uiatur omnib⁹ beneficijs i eo casu. vt extra de elec. p inquisitionē. Item hec vera sunt q̄ pdit priora beneficia si eo sciēte fuerit data pecunia. alīs sine culpa sua p̄curaretur eo q̄ esset legitime adept⁹. vt. xvi. q. vij. inuentum. Jtē nec ipsum beneficiuz nec ordine per det si in fraudez ipsius fuerit data pecunia. vt extra de symo. sicut. et ca. nobis. j. q. vj. S. vlti.

m ¶ Et spiritūsanctum. id est ordinem et alia officia que dona sunt spiritussancti.

n ¶ Symoniacam hereſim. Arg. J. e. q. iij. altare. J. e. q. j. quicunq; sacros. J. e. q. v. ca. j.

a Ut/est psecutionum.

BEnedictio illi. Ad hoc.i. qui se honorē accepit hereſim incurrit. Eſt enī vt/psecutiuū ñ caſtigatiū vt di.lxviij.pſuluit.ꝛ.vij.q.vij.§.itē.ꝛ.vj.q.j.ex merito. Et eſt ſic.lex ſubintrauit vt abundaret delictū ſic.C.de obſe.patro.præſ.ſi manumiſſor: et hic.ꝛ.ff. ad.l.aquil.l.ſi ex plagis.§.j. ſic.et C.ō iudi.prope randū.in pun.

Q Uiſcs per pecuniaz.

b ¶ Neophitorum.Qz a neophito.ſ.a ſymone ortus habuerit:vl qz neophiti ſolebant dare pecuniā: vt cito promouerētur:qz aliter non poterāt. vt.lxviij. diſtinc.ca.j.

c ¶ Exarſerit. Ut.j.eo. quicūqz et.c.placuit.hoc verū eſt ſi pōt p bare illō. alſ nō nocet ei taciturnitas. vt.ij.q.vij. plericz. ſed ſi nō pōt probare faciat qđ dicit Auguſtinus.xxij.q.v.hoc videtur.

Taciturnitas in nō puniēdo ſymoniacū nocet.

Item ſi pbare pōt: et ſi timeat ſcādalū tunc faciat id qđ legit. xxviij.q.ij.tam ſacerdotes. xxij. q.iij.forte.

d ¶ Piacularе. Ideo dr̄ piacularе:qz ſm leges ꝓparat ei q̄ morte expiatur xv.q.vj.ſane. v. q.vj.delatoꝛi.cē.

Piacularе ſlagitiū.

e ¶ Uos. hic vacat. argu.a ꝓtrario ſenſu.j.eo.q.iij. ſalua toꝛ ver ſiculo quiſquis ꝓpter ſua lucra.arg.j.eo.ſi quis epūs.arg.§.diſtinc.lxj.miramur.

f ¶ Sacra lectio. actuū apl̄oꝛ:cū dicit pecūia tua tecū ſit in pditionē.j.c.pri.ꝛ.c.qui ſtudet. Johā.

Sacra lectio.

g ¶ Eperiunt. Ille.ita ſola volūtate eſt ſymoniacꝰ. hoc itelligo de volūtate ad actū aliquē exteriorē pducta:alſ nō ē ſuſpēſus ab igreſſu eccl̄ie:ꝛ ſic etiā exaudi.j.e.qui ſtudet.ꝛ.§.e.quicūqz.xxij.di.qñ epūs.extra.de ſymonia.tanta.

h ¶ Quia. vſitatū. Arg. q̄ mos nō excuſat a crimine.j.eo.q.iij.c.ſi.argu. ꝓtra lxij.di. agathoſa.ꝛ.c. quia.§.di.iij.ideoqz.j.xxij.q.iij.obijciūtur.

i ¶ Succiſum.per canones.

k ¶ Inhibemus.hoc dicit qz adhibit penam. Uel dic inhibemus.id eſt iniectum eſſe oſtē dimus cē.

l ¶ Anathemat. Ar. q̄ ipſo iure ſit anathematizatus cleric⁹ ſymoniacus. vt.j.e.q.quicūqz.ꝛ.c.placuit Uel dicit anathema ſeparatione a corpore ⁊ ſanguine: vnde ſubdit atqz.p.i.cē. nam poſtea excōicādus eſt.j.eo.qui ſtudet. et.q.iij. ex multis qō eſt ꝓ quo=

Symoniacus an ꝺs fiat ſolū ſatē.

libz mortali pec cato. ſz ad deteſtationē ipſi⁹ dr̄ q̄ generaliē itelligit: hoc tamen eſt ſpeciale i notoꝛio crimie fornicationis et ſymonie quod ſuſpenſi ſunt. vt diſtinc.xxij.§.verum. ſz ar.tamē eſt q̄ ſymoniacus non ſit ipſo iure ſuſpenſus. extra eo. ex tue. Dicas ergo q̄ omnis peccatoꝛ occultus ſuſpenſus ē quo ad ſe ipſuz.vt.j.eo.ſacerdotes.ſed ſymoniacꝰ ſuſpenſus ē quo ad ſe et quo ad alios extra de ſymo. tanta. ꝛ hoc verum eſt de illo q̄ emit ordinē. talis enim penitere non poteſt cū rem furtiuā habeat. vt. xiij. q. vj.§.ſi res.

Symoniacus an ſit ipſo iure excō municatus.

m ¶ Condēnatum a ſtatutis patrum ipſo iure ex genere delicti.iij. q. vj.§.poꝛro.

n ¶ Ex quo. q. d. et eo tempoꝛe ſit excommunicatus: vel ſciat ſe condēnatum ex quo tempoꝛe ꝓtrauit crimen ⁊ eſt ſi.in cri.leſe maie.arg.C.ad.l.iul.ma. quiſqs. ver. donationes cē. Et ita illud verbum ex quo determinat verbum perpetraſſe. ꝛ ſecundū hunc intellectū etiaz occultus ſymoniacus ſuſpenſus eſt: vel determinat hoc verbiz conſtat: tunc eſt ſenſus ex quo cō ſtat eum ſymoniacum: tunc demum erit ſuſpenſus. hoc vltimum dicebat Martinus hyſpanus.

Petēs quilibet occultꝰ ē ſuſpēſus

o ¶ Exteriter. hoc verum ſi poteſt probare illud: alſ nō nocet ei taciturnitas. vt.ij.q.vij.plericz. Sed ſi non poteſt probare faciat quod dicit Auguſtinus xxij.q.v.hoc videtur. Item et ſi probare poteſt et timeat ſcādalum faciat id quod legitur. xxiij.q.iij.tā ſacerdotes.et.xxij.q.iij.forte.

Symoniā et crimen leſe maieſtatiſ eq̄parātur.

BEnedictio illi i maledictionē conuertitur: qui ad hoc⁸ vt fiat hereticꝰ ꝓmouetur. I dē in eodē.

¶ Patrē habebit cū ſymone: qui ꝓtra ſymoniacos vehementer non exarſerit.

Q Uiſquis per pecuniā ordinat: ad hoc vt fiat hereticus ꝓmouetur. Quiſquis ergo cōtra ſymoniacam ⁊ neophitorum[b] hereſim ꝓ officij ſui loco vehementer non exarſerit[c]:cū eo ſe non dubitet habituꝝ portionē qui pr⁹ commiſit hoc piaculare[d] flagitium.

Item Gelaſius papa.

¶ Symonis dānatio paritē dantē et accipiētē inuoluit.

Q Uos[e] conſtiterit indignos meritis ſacram mercatos eē precio dignitatē:conuictos oportet arceri non ſine periculo facinꝰ tale perpetrantes:quia dantē pariter et accipientez dānatio ſymonis (quam ſacra lectio[f] teſtatur) inuoluit.

Item Ambroſius in libro paſtoꝛali.

¶ Anathemat⁹ ſententia dānat q̄ ſymoniace ordinat.

BEperiūtur[g] ꝓplurimi negociatiōe muneris mercarivelle[g] gr̄am ſpūſcti dum illi precium donant: vt pōtificalis ordinis ſublimitatē accipiant:obliti verboꝝ petri q̄ dixit ad ſymonē Pecunia tua tecū ſit i perditionē: qz eriſtimaſti donū dei pecunia poſſidere. Proinde qz et vſitatum[h] eſt tantum malum:et maioꝝ extat frequenter mucrone ſuciſuz[i]:nos quoqz huic vulneri cāceroſo ignitū quod ſupereſt adhuc iniſcimus[k] ferrum: decernētes omnino vt quicunqz deinceps ꝓ accipienda diuini dignitate doni: quodlibet premium dete et[l] fuerit obtuliſſe:ex eodez tempoꝛe ſe nouerit anathematis[l] oppꝛobio condēnatum[m] atqz a participatione coꝛporis et ſanguis xp̄i alienū: ex q̄[n] illū cōſtat exēcrabile chriſto perpetraſſe flagitiū Qz ſi aliqs ei⁹ accuſatoꝛ extiterit[o]: ille q̄ hunc ordinem munerum fuerit datione lucratus: et ſuſcepto honoris gradu priuetur: et in monaſterio ſub perenni penitentia retrudat. Illi vero q̄ hac cā munerū acceptoꝛes extiterint:ſi clerici fuerit: honoris ſui amiſſione mulctētur

Excōicat⁹ ꝓpetuo triplr exponitur.

a ¶ Perpetuo Scilicet quouſqz emendet.ſi. extra de cōſti.ex litter(.xxvij.q.j.de vidus.arg.ij.q.v.§.ſto Uel ꝓpetuo.id eſt ꝓpetua ſeparatiōe a coꝛpe xp̄i.id eſt viqz ad finē vite etiā ſi ante penitеat:ꝛ hoc eſt i cri minus detеſtationē.ar.ff.ꝓ ſocio.l.j.Uel ꝓpetuo id ē cōtinuo.ff.de ſer ui.vtba.prædi.ſo ramen.

Si vero laici:ꝓpetuo[a] anathemate condemnentur.

Item ex ꝯcilio calcedonenſi.

¶ Dānatur epūs q̄ per pecuniā ordinatiōnē facit.

SI quis epūs[b] per pecuniā ordiationē fecerit:ꝛ precio redegerit[c] ſpūſcti gratiam:que vendi nō poteſt:ordinauerit qz per pecuniā pſbyterum/aut diaconum:vel quēlibet de his q̄ cognominantur in clero promouerit ⁊ diſpenſatoꝛē[d] aut defenſorē[e]:vel quēlibet[f] q̄ ſubiectuſ eſt regule ꝓ ſui turpiſſimi lucri cōmodo:is qui hoc attentare ꝓbatus fuerit:proꝓꝛij gradꝰ piculo ſubiacebit et q̄ ordiat⁹ eſt nichil ex hac ordinatiōe:vel ꝓmotione q̄ eſt ꝓ negociatiōe facta ꝓficiat:ſed ſit alienus a dignitate[g] vel ſollicitudine[h] quaz pecuniis acquiſiuit. Si quiſ vero mediatoꝛ[i] tam turpiꝰ et nephandis datis:vel acceptis extiterit:ſi quidē cle

Castaldiam emere peccatum eſt

ricus fuerit:a ꝓꝓio gradu decidat.ſi vero laicꝰ:anathematizet. Item ex octaua ſynodo.

¶ A ſacerdotio ē alienus q̄ ꝓ pecunias ordiat vel

Q Ui ꝓ pecuniā (ordiat quēquē pſecuerit: vl ab alio conſecratus eſt: alienus a ſacerdotio[k] fiat.

Item calixtus papa.

¶ Nec ordinari/nec ꝓmoueri in eccleſia dei per pecuniam aliquis valet.

SAnctorum patrū exēpla ſequentes:et officij nr̄i debito inuitos:ordinari quēquē ꝓ pecuniā i eccleſia dei:vel ꝓmoueri aut ꝓuitate ſedis aplice modis omnibus prohibem⁹. Si qs vero in eccleſia ordinatione vel ꝓmotionē taliter acquiſierit:acquiſita priuſus careat dignitate. Item Gregoriꝰ nazanzenus.

¶ De eodem.

Q Ui studet[l] donū dei p cio mercari:i ſacro ordine[m] nulla ratiōe decetero

Teſtes in criminib⁹ exceptis q̄ nō admitti.

Symonia an ꝺs fiat ſolūtate.

Si quis epūs quicunqz admittit ad accuſandum: ⁊ ad teſtificandū. vt.iij.q.iij.c.j.arg.a ꝓtrario ſenſu. nam tātum integre fame admittuntur in illis: vt ꝓ priam iniuriam nō ꝓſequantur. iij.q.vj.omnib⁹.in q̄ caſu nō admittent ad teſtimoniū: vt extra de teſti. decetero.ꝛſm hy.eadē ſeruat regula in exceptis:qz nec ad accuſandū nec ad teſtificandū admittunt teſtes:niſi ſint integre fame niſi accuſatꝰ antea male extiterit opinionis.arg.ij.q.i.in pmis.Sed.b.ſecus in exceptis dicit.nā admittit infamē ad accuſationē contra quēlibet clericū qui prāue opinionis eſt.ar. extra de ſymo.c.tanta.ſed non ad teſtificādum:niſi

Tortura non ſūt ſine ſpſum=ptione inſligēda.

aliqua precurrente preſumptiōe.arg.extra de ſymo.licet.ỹ.pſertim cū alia.ꝛc. Nā teſtes in his criminib⁹ torqnē di ſūt.iij.q.iij.itē i crimiali.ỹ.itē ſi res exegerit.v.q.v.ult qui.in auk.de teſti.§.ſi vo ignoti.col.vij. ſed tormenta ſine pſumptione nō ſunt inſtigenda. extra de re.iur.cuz in contē platōne ff.de q̄ſtio.l.j.C.e.titu.milites.§.oportet. No.tamen q̄ nō niſi peunte pſumptione admittit criminoſus teſtis in exceptis:non tñ q̄libet:qz nō inimic⁹:nō cōſpiratoꝛ. eſt de ſymo. licet.licet ibi ageret nō criminaliter:ſed nō denūciatue:ibi etiaz exaudi tales nō fuiſſe admiſſos de rigoꝛe iuris: ſed ꝓ tēperantiā eccl̄aſtis. Preterea ibi accuſatus excipiebat cōmunib⁹ crimib⁹ ꝓtra eos q̄ de quo ipſi teſtificabant: maxime cū de crimie iā eſſent emēdati. eſt de ſymo.ꝓtuas.ꝛ de hoc diꝛi.§.q̄ſti.j.in pr̄mis.in fi.xv.q.i.§ ſane.Johan.

Q Ui per pecuniam.

k ¶ A ſacerdotio. Sacerdotiuz quēlz ordinē eccl̄aſtico ſtituti cū cōſpiendut Simonia ꝓtuoꝛ ex emplis eſt deteſtabilis.

l ¶ Studet Cū effectu. verba eī ſunt reſpicienda cū effectu. ff.q̄ quiſqs iuris.l.j.extra de cleri.nō reſi. ſtatum.vel ſufficit q̄ det operam.

m ¶ Ordine. Bene dicit ordie:qz ſi quis emit ordinem non poteſt diſpenſari circa ipſum:vt.j.eo.erga et extra de ſymo.nobis.in fi.niſi a patre ſuo eo igno

Simonia cōmittit et circa ordinē et circa bñficiū

Simoniacus ex sola voluntate nō ē excōicand⁹. iiij. re gū. iij. g. Mat. xxvij. a.

Medicus p sanitate referēda pōt pecuniam recipere.

Judas vēdens xp̄m cōmisit symoniā et plagium.

rante esset emptus ordo tūc dispēsari posset. j. q. v. c. vlti. Sed secus est in beneficiorū retētione. cū em̄ renūciat ḡs beneficio empto poterit in illo/vel i alio tolerari: vt. j. ea. q. v. c. i. ⁊ in decretali de simo. ex iſinuatione. Illa tamen decre. loquit cū a patre ipso ignorante est cōmissa simonia.

a ¶ Permanere. j. eo. si ḡs. nisi ex dispensatione. j. e. q. v. p̄sentiū.

b ¶ A communione. Nūqd p sola volūtate est excōicandus ḡs cū sit simoniac⁹ certe nō: qz i voluntate nō scāda lizat ecc̄ia: nisi p̄cesserit i actu. xxiij. q. iij. de⁹. ⁊ dist. xxxij. erubescāt. ⁊ itel lige a p̄munione scīz fidelium. ab alia ipso iure separat⁹ est etiam occult⁹ qō tenēduz est. extra de simo. c. tāta. Johānes. qō forte hodie correctuz est. extra de tēp. or. ca. fi. B.

c ¶ Capitale i. mortale. vel dignū depositiōe.

d ¶ Sanitatis Nūquid ergo licituz est medico recipe pecuniaz p cōferenda sanitate? sic: qz illud potius dicit honor ḡs p̄cium. vt. xxiij. q. v. non sane. vnde nō recipit pecuniā p danda sanitate cum illud sit gr̄a ſz p laboze suo. ⁊ sic magister nō recipit pecuniā. p sciētia quam dat sed p laboze/vel honoze: sicut pp̄heta recipit vt. j. eadē. q. iudices. sic dīs fcipit decias p honoze nō p̄cio. vt. xvj. q. j. decie

e ¶ Judas. Sed nunqd iudas cōmisit simoniam? Et qdē plagiū cōmisit in eo q̄ liberū hoiem vendidit. ff. ad. l. fabi. de plagi. l. i. Simoniā etiā cōmisit in eo q̄ rem sacrā vendidit. Dicit. h. q̄ dīs nō pōt vendere seruū iam ordinatū. ⁊ mutare th poterit vl̄ alio genere ⁊ tractus alienare. Quidam th dicunt cōtra vt hic. et. liij. dist. gener alis.

f ¶ Vendidit. Nota q̄ dicit vēdidit. ⁊ th iste quando exegit munera iam ille gratiā fuerat p̄secutus: ⁊ ita est argumētū p̄tra eos q̄ non exigunt ante collationez beneficij: sed post. argu. j. e. eos. ⁊. q. iij. si quis obiecerit. ff. de calū. l. j. ℌ. qui autē. Th quidā dicunt pmanere⁸: aut reuocare pos se dubiū nō est: talis a p̄muniōe⁹ oibus modis abscidatur. Nā spūssicti dono p̄cio compari: quid aliū est q̄ capitale^c crimē ⁊ heresis? qō q̄ detestabiliter in vtroq; testamēto vindicatū ēadē gratiā sanitat⁹ heliseo vindicante lepr̄osus factus amisit. Judas^e omniū redē ptorem vendidit^f mox laqo suspensus eandē redēptoris gratiā nō obtinuit. ⁊ merito q̄ nemo pōt retinere qō vēdidit Simon etiā magus cū eādem spūssci gratiā emere vellet dānationis sentētiā a Petro audiuit. Pecunia tua g^s tecum sit in perditionē: q̄ donum dei existimasti pecunia possidere. Domin⁹ etiaz vt vendentes ⁊ ementes huius gratie expertes ostenderet: cūctos alios peccatores per gratiam in templo dimisit^h singulariter vendētes et emētes icrepās/⁊ flagellās de tēplo eiecit in quo vēditores ⁊ ēptores suos gr̄a spūssicti constat destitutos esse ⁊ vacuos. Quos ei xp̄s eiecit de templo: nūqd spūs xp̄i sibi faciet tēplū. I tē Grego.

¶ Simoniaci sacerdotes esse non possunt.

12 Quicunq; sacros ordines^i vendūt aut emūt sacerdotes esse nō possūt. vnde scriptū est^k anathema dāti: anathema accipienti: hoc est simoniaca^l heresis. qūo q̄ si anathema sūt ⁊ sci nō sūt sanctificare alios possunt vt cū i xp̄i corpore nō sint: quomodo xp̄i corp⁹ tradere^m vl̄ accipere possunt? qui male dict⁹ est: benedicere quomodo potest? I dem.

¶ De eodem.

13 Quum liqueat hanc heresim āte oīa^n radice pestifera surrepsisse atq; i ipsa origine^o sua aplica esse detestatione dānatam: cur nō caueā: cur non ppēditur? qi benedictio illi in maledictō nē cōuertitur: qui ad hoc vt fiat heretic⁹ pmouet. I dē Ambrosius de ministeriis.

¶ Qui precio ordinat lepr̄ā non officium confert.

14 Quum ordiarē eps: qō dedit aurū fuit: qō p̄didit aīa fuit: cuz aliū ordiaret: quod accepit aurum fuit. quod dedit lepra fuit^p.

gizei dānatum non p̄cio venditione: sed p̄cio mendacio qō michi non placet.

g ¶ Pecunia tua. hoc in detestationem criminis dictum est. j. q. iij. ℌ. econtra. argumentum contra.

h ¶ Dumsit. Arg. exp̄ssum p̄tra baz. dicentē q̄ dī bet p̄ctm̄ mortale erat p̄ quod ab introitu eccl̄ie. ar. de pe. dist. j. q̄ sanct⁹ sacerdos. xxxiij. q. iij. vir cū p̄pria: nā dīs solos simoniacos de corpe eccl̄ie eiecit reliquis alijs pctōribus: intellige th hoc de illis q̄ simoniā p̄muntunt in ordine acceptо: licz auctoritas gn̄aliter loq̄ videat. Un̄ dicuz baz. et. W. q̄ nec talis simoniacus/ nec public⁹ fornicator debet eccl̄iaz añ penitentiaz i tra re. De hac materia notaui. xxxiij. q. iij. vir cum p̄pria Jo. T. th dicit (qō etiā michi sepe rñdit) q̄ pctōr quilibet et etiaz excōicatus p̄t itrare eccl̄iaz cā orandi: dūmō nō inēsit diuinis officijs: cū non i ueniat̄ p̄hibitū. ex de sen. excom. cum nuper. h.

Pctm̄ mortale an p̄ uetquē libz ab itroitu eccl̄ie.

i ¶ Sacros ordines. Qr si p̄ penitētiā reconcilient: qō th per pecuniā acquisierint retinere non possunt.

a Oratiam. ¶ Non meruisti. Arg. xxj. q. iij. ca. vlti.

b Jto. ¶ Inexpiabilis ē. Quo ad ordis executionē. Ul̄ dic q̄ i detestationē crumis dr: ⁊ sicut culpa discordie q̄ forte nec passione purgat. vt. s. di. pc. neq; ad cayn. vel qz pētet vsq; ad mortē. vt. j. e. si qs.

Moabite et amonite idolatre fuerūt ido latre.

c ¶ Moabite. Isti moabite et amonite idolatre erāt: ⁊ cū redirēt filij isr̄l de captiuitate egy ptiaca et scirent isti q̄ siti patiebant: obuiauerūt eis cū pane sine potu: ducentes balaā secū ariolū: vt eis malediceret. ppter qō pctm̄ p̄cepit dominus ne eos factos ḡs̄pelitos reciperēt in eccl̄ia dei vsq; in septimā gn̄ationē: Iz fm aliā translationē dicat vsq; in. x. sed non contradicūt sibi. nā descēdētes p̄ xp̄ū masculinuz ñ recipiunt vsq; in septimā: p̄ feminum vsq; in. x. Sz hebr⁹ dixit q̄ nihil aliū erat recipere eos ad eccl̄iam dei: nisi dare eis nuptias filias suas. historiā de illis moabitis hēs. xxxv. dis. c. sexto die.

Deutero. xxiij. a. Hee. xiij. a.

d ¶ Usq; i tertiā. id est nisi habeant fidē trinitat⁹: ⁊ q̄ttuor genera p̄cutū/ vel quattuor euangeliorum.

Mat. xxviij d.

e ¶ Multiplicis. Arg. culpaz vel dolū purgari processu tp̄is. vt. ij. q. i. i. p̄mis. xxxv. q. ix. ō gradub⁹. ff. de here. vel ac. vē. l. vēditor. ff. ō ac. et obtis q̄. eſt de fi. p̄ref by. p totuz. eſt. q̄ ma. ac. pos. isup. Arg. j. j. e. vētū. ff. depo. l. j. ℌ. si rem. ff. de condi. fur. l. qui furtū. ⁊. l. vlt. Sed rei veritas est q̄ licet nō possit purgari. p̄cessu tp̄is q̄ ad p̄sentē casū: purgat

Culpa et dol⁹ purgā tur tpe

I dem. ¶ De eodem.

16 Gratiam cuz ordinaueris non suscepisti: quia gratuito eam non meruisti^a

I tem idem de giezi.

¶ De eodem.

17 Jto turpē seqtur lepra mercedē: ⁊ pecunia male ḡsita corpus/ animāq; p̄maculat: vides q̄ facto auctor; successio dānat heredis. Inexpiabilis ē^b ei culpa vēditi ministerij: ⁊ vindicta gratie celestis transit in posteros. ¶ Deniq; moabite^c ⁊ ceteri non intrabunt ecclesiā dei vsq; in tertiā^d et quartā generationē: tandu videlicet vt simplici^e interptemur: donec culpā auctoruz multiplicis^e successio generationis aboleret. Sz cū illi qui in deū idolatrie errore deliquerūt: á tertiā ⁊ quartam^f generationē videātur eē mulctati: p̄fecto durior^g esse videtur sententia qua giezi semen vsq; in eternuz pro cupiditate habendi p̄pheticā auctoritate dānat: p̄sertim^h cū dīs iesus xp̄s per lauacri^i regenerationē oīb⁹ remissionē dedit peccatorū. Cur ergo giezi semē in eternū dānatur/ nisi vt vitiorū^k magis ḡs̄ generis semē sectatores intelligas? sicut enim qui filij p̄missionū sunt existimantur in semē bonū: ita etiā q̄ erroris sunt existimātur in semen malū. Nā vt in dei ex patre diabolo sūt nō vtiq; carnis successiōe sz criminis: ergo oēs cupidi: omnes auari giezi lepram cum

Mat. xxviij d.

Culpa et dol⁹ purgā tur tpe

Uers⁹ Cōmissum est scelerati⁹ punit durius ij. ps.

diuitijs suis possidēt: ⁊ male quesita mercede non tam patrimonij facultatē ḡs thesaurum criminum p̄gregauerūt eterno supplicio? brevi fructu. Quia ergo auctoritate leonis pape simoniaci non nisi spiritum mēdacij accipiunt secūdum Grego. apō symoniacos sacerdotium non subsistit: benedictio eorum in maledictionē conuertet: apud eos manet anathema dandi et accipiendi: cū sancti non sint: nec in xp̄i cōstituti corpore cū sint maledicti: nec sāctificare alios possint: nec corpus christi tradere vel accipere: nec benedicere alijs valent. secundum Ambrosium vero anathematis opprobrio condēnantur atq; a participatione corporis et sanguis christi alienantur: cum accipiatur aurum et lepra detur cū inexpiabilis sit culpa vendi ministerij secūdum calcedonense cōcilium: ex tali ordinatiōe nichil proficere iudicantur. secundū gelasiuz symonis dānatione iuoluūtur: secūdum Grego. nazanzenū in sacro ordine permanere: aut renouari nulla ratione possunt: ab heliseo pfunduntur: a Petro in pditione dānantur: a xp̄o vero de tēplo eiciūtur. Quid aliud symoniacus simoniaco i sua ordinatione pōt cōferre nisi qō Innocētius de ceteris hereticis testatur dicēs

¶ Qui spiritus p̄fectionem nō habet: ipam dare nō p̄sit.

g ¶ Durior. Et quis dubitat sceleratiⁱ esse cō missū qō duri⁹ ē vindicatū? vt. j. xxiij. q. j. non aferam^j. in fi. qō ppetuō ē: Iz ⁊ p p̄ie vroris interfector grauⁱ⁹ puniat. vt. j. xxiij. q. ij. admonere ēt mficiada. xxxij. q. ij. latorem. qō th speciale ē ob frequētē causam factū: et ob p̄ronā in vrores suas malicias rē frenandā. taliā (qz fūt spālia) ad cōsequentiā trahi nō debēt. Joh an. vt. xxvij. q. j. nuptiaz. et di. xxvij. si vir.

h ¶ Preſertiz respicit id qō dixerat durior: vl incipit ibi ℌ sus ⁊ respicit ad literam sequentē scilz. cur ergo.

i ¶ Per lauacri. Sine q̄ nemo habet vitam eternaz: nisi p̄ xp̄i nōie ḡs fuerit baptizat⁹ sāguine. vt. xv. q. j. ℌ. vt itaq; de cō se. dist. iij. c. firmissime.

k ¶ Ut vitiorum. Sophistice argumentat. nā idē est in idolatria: Iz in p̄dictis nō p̄sideratur nisi litteraliter itel lectum.

¶ Q: ℌ. ¶ Hec est secūda pars q̄stionis in q̄ latenter supponit

de ordinatis ab hereticis. sz p̄ter formā eccl̄ie: ⁊ dicit q̄ tales nō reperiūt nisi ad dānationē. Jo. ō fan.

a Eps ẽt hereticꝰ pfert ordinẽ sz nõ ordis exercitionem.

QUi pfectionẽ. ¶Plenitudinẽ .i. executionẽ ordinis. hic iterserit magister de ordinib⁹ hereticor. Sed quicqd Jo. fa. & alij de hac matia dixerint istud est tenendũ. q̃ qulibet epꝰ siue catholicꝰ: siue hereticꝰ. siue in eccla: siue extra pferat ordinẽ: dum tamẽ pferat fm formã eccle: et recipit ordinat⁹ ordinẽ: licet non recipiat executionẽ ordinis: si militer si taliter ordiati alios ordinent idẽ est: et sic i infinitũ. vt J. e. q̃ quidã. ix. q. j. ordinationes. Idẽ dico de pficiẽdo corpe xpi J. e. dis. declarauit. & c. nõ nocet J. de pfec. a. dist. iiij. nõ in nobis. loquit ergo pncipium capli de his q̃ i forma ecclesie receperũt ordinẽ. Secunda pars de illis q̃ ex formam illi nichil recipiũt: nec aliqd pferũt qz nẽo dare põt &c. vt. g. c. j. & j. q. vij. daibertũ.

b UEntũ est. UTres nãqz macedões episcopi: quib⁹ hec scripsit Jnno. inter alia fecerant questiones. prima erat vtrum quis ducens viduã i vxorẽ possit pmouere: vel factꝰ clericꝰ ppẽ hoc debeat dponi? cui⁹ determinationez ponut. g. di. xxxiij. si ds viduã. Secũda erat vtrũ dicẽdꝰ eẽt bigamus qui ante baptismũ vnã/ post baptismũ habuit alterã: cuius determinationẽ ponit. g. di. xxvj. deinde. Tertia ꝗstio erat an remaneãt clerici. id est an reciperent characterẽ ab hereticis ordinati: vel an deberent ad vlteriora pmoueri. & dicit q̃ nunqz. et hanc questionem in hoc capl̃o explicat.

Leui. xv.

c ¶Pro fui difficultate. Quia fuit questũ si ordinati ab hereticis accepissent honorẽ: & si ad ecclesiã reuersi recipiant in honorem clericatus.

d ¶Vulneratũ. i. capitalẽ & sacramẽtalẽ dignitatẽ cum vulnere. i. cũ dãnatione suscepta tenere.

Ala. p hoie ponũt.

e ¶Caput. id est anumam. nam et anuma ponitur pro homine. de cõse. distinc. v. ne tales.

f ¶Vuln⁹. vbi ei malũ ꝓtigit &c. ij. q. j. si peccauerit

g ¶Medicina. hoc videtur sic exponendũ. id est reiterandũ est in his sacramentũ J. e. q. vlt. p illicitã.

17 QUi perfectionez spiritussancti quẽ acceperant perdiderunt: non dare eius plenitudinez[a] possunt: que maxime operatur in ordinationibus: quã per suam perfidiã perdiderũt. Et iterum. qui honorẽ non habuit honorez dare nõ potuit: nec aliquid ille accepit: quia nichil erat in dante: sed dãnationẽ quã habuit per prauã man⁹ ipositionẽ dedit. Idẽ

¶Simoniacus p prauã manus ipositionẽ: nõ bñdictionẽ sed dãnationẽ prestat.

18 UEntũ[b] est ad tertiã q̃stionẽ: q̃ p sui difficultate[c] lõgiorẽ exigit disputationẽ: cũ nos dicim⁹ ab hereticis ordiatos vulneratũ[d] p illaz man⁹ ipositionẽ hr̃e caput[e] vbi vuln⁹[f] infixũ est: medicina[g] est adhibenda q̃ possit recipe sanitatẽ: que sanitas post vulnus secuta sine cicatrice eẽ[h] nõ poterit: atqz vbi penitentie remediũ necessariũ est: illic ordinatiõis honorẽ locum hr̃e[i] nõ posse decernim⁹. nã sicut legitur. Qui tetigerit imundũ imũdus erit quõ ei tribuet[k] qõ mũdicia & puritas cõsueuit accipe: Sed ecõtra asserit eũ q̃ honorez amisit honorẽ dare nõ posse: nec illũ aliqd accepisse[l]: qi nichil in dante erat qõ ille posset accipe: ac quiescimus & verũ est certe: quia qõ non habuit: dare nõ potuit: dãnationem[m] vtiqz quam habuit per prauã manus impositionez dedit et q̃ particeps fact⁹ sit dãnatõis quõ honorez debeat accipe inuenire nõ possum[n]. Sz dicit[o]. vera et iusta legitimi sacerdotꝭ benedictio auferre potest omne vitiũ quod a vitioso fuerat iniectuz: ergo si ita est applicẽtur ad ordinationẽ sacrilegi: atqz oim criminũ rei: qi benedictiõe[p] ordinationis crimia: vel vitia putẽtur auferri: nullus penitẽtie locus sit: quia potest id prestare ordinatio qõ longa satisfactio prestare consueuit. Sz nostre[q] lex[r] ecclie venientib⁹ ab hereticis: qui tũc illic baptisati sunt p manus[r] impositionẽ laicam tãtũmodo tribuere cõmunionem cõsueuit nec ex his aliquẽ in clericatus ordinẽ vel ergo J. de consecra. distinc. iiij. ab antiqua.

Leui. xv.

Exod. viij. a.

Leui. xv.

Colos. iij. a.

Auaricia est ydolorũ fuitus.

Irregularitas manet que nõ aboletur per penitentiã. vt. xxv distinc. p. primũ. & l. di. illud. & j. q. vij. si quis omnem.

i ¶Habere. J. xxiij. q. iij. ipsa pietas. cõtra. sz ibi de ordinatis a catholicis & p⁹ in heresim labẽtibus: hic de his quibus hereticis man⁹ imposuerunt: vel hoc de rigore/ illud de misericordia.

Leui. xv.

k ¶Quomodo ei tribuetur. Arg. q vxor non tenet reddẽ debitũ viro lepro so. Arg. J. xxxij. q. vij. oẽs. & q. v. si quis vxorẽ. vi de de hoc cui est stãdũ. e. de pu. lepro. ca. j. & ij.

Uxor viro leproso debitũ reddẽ non tenetur.

l ¶Accepisse. Alis accipere et supple & ideo nõ debet ei nocere: q̃n ordinari possit. q. d. id qõ nichil est nõ debet pstare ipedimẽtum. vt extra de urepa. qõ autẽ in fi. sed hoc fallit. extra de spõ. c. ad audientiã.

m ¶Dãnationẽ. Jd est sacramẽtũz qõ dãnabilit habuit dãnabiliter dedit: et ita fact⁹ ẽ particeps dãnationis. J. e. q. vij. si ds. J. e. q. iiij. ℣. cum

n ¶Non possum. De mero iure. nam ex dispensatione possum. j. q. vlti. conuenientibus.

o ¶Sed dicit. Jd est obijcit. & hec erat secũda obiectio q̃ fiebat Innocẽtio. pima fuit ibi. sed contra.

p ¶Benedictione. Que est cũ hereticus redies reconciliatur ecclesie: vel que erat fm illos p̃a quos hic agit Jnno. qñ reuertentes ad eccl̃iam iterũ ordinantur: vel qñ cunqz aliquis ordinatur. ℣.

q ¶Sed nr̃e. sez occidẽtalis. hec ẽ tertia ratio.

r ¶Lex. id est cõsuetudo. C. de man. l. j. alibi ponit pro regula. J. e. q. vij. ca. ij. alibi ponitur pro ratiõe. j. distinc. consuetudo. & distinc. xxxj. in nicena.

Lex tripliciter sumit.

s ¶Per manus impositionez. q. di. non solum qui ab hereticis ordinati sunt: sed etiã qui apud eos baptizati sunt tantum: ita q̃ non ordinati. vt. J. e. q̃stione. vij. qui in qualibet.

a ¶Vel exiguũ. Sec⁹ in oriẽtali ecclia q̃ illos p̃ vnctionẽ chrismat⁹ reformat: vt. J. e. cõse. di. iij. ab antiqua. J. e. q. iij. placuit. p̃tra. Sed ibi de ifantib⁹/ hic de adultis et discretis: de conse. distinc. iij. c. sicut.

¶Sed obijcit. ¶Hec est tertia pars q̃stionis in q̃ dicit q̃ non videt idez de symoniacis: q̃ de hereticis: & respõdet q̃ idẽ ẽ q̃ symoniaci sunt inficiles. et hoc ꝓbat p q̃tuor auctoritates. Jo. de f.

b ¶His. Dictis a se. Nã sibi ipsi opponit ꝓpter ꝓparatõem ink̃ symoniacos et hẽticos. in. ℣. quia. in fi. et ita sub alternatiõe vẽiet vsq̃ ad. ℣. constat ergo.

c ¶Petrus cũ. ¶Deprauatus. Similiter dicit. ca. de saule q̃ deprauat⁹ cãpcti ad se trãstulit q̃ pdẽnauerat. xxvj. q. v. nec mirum.

d ¶Per ipositionẽ. Scz vt q̃cũqz imponeret manũ acciperet spũm sanctũ. et ei infunderet spiritussanctus.

e ¶In hac fide. Scz nr̃a catholica: fz in actibus ap̃lorũ habetur i sermone isto: vt. J. e. cos q̃. vnde potest dici m fide tua. i. in eo q̃ credis obtinere. sciz vt pecunia infundat spũssanctus. In hoc facit ad ꝓpositũ Gratiani q̃ dicit nõ est tibi pars i hac fide. ergo heretici cus et sic exaudica. sequens &c.

f ¶Purã conscientiam. Que etiam ad actum pgressa est. de pe. di. j. c. si cui. etiã nõ cõtingat.

g ¶Fidei. Et in hoc facit ad ꝓpositum.

Auaricia. ¶Um ois. h ¶Auaricia. vñ dicit auaricia specialiter seruit⁹ idolorum. q̃ tanqz deo exhibet suarus nũmo reuerentiam. J. xj. q. iij. pauper.

i ¶Idolorum. Argu. vj. q. j. quero.

h ¶Perditioni. Et ita est hereticus secũdum ꝓpositum Gratiani.

¶Subiect. poti⁹ et vocat⁹ q̃s sit. J. xxiij. q. j. sane. & J. xxij. q. v. cauete. viij. q. j. scie dũ. J. xxij. q. iij. forte. Jo.

Diuin⁹ a dei tate. a diuinatiõe dicitur.

m ¶Os qui. ¶Diuin⁹. In hõ a signification a dignitate sumit nõ a diuinitate vel diuinatione. vt. J. eadem. nunqz.

n ¶Et eorum Sequacũ eius.

o ¶Efficiunt. sez q̃tũ in se est. sicut emere. vendere dicunt. J. e. causa. q. iij. salvator. B.

p ¶Si vult. Nichil ei tã consonũ &c. instit. de re. di. ℣. p traditionẽ. C. de contrahẽ. emptiõe. dudũ. in fine nisi vbi lex inhibet vẽditionem. ex de iure patronat⁹. de iure. C. de relic. l. vlt. Immo & q̃qz ꝓhibitum vẽdere. C. de cõ ser. ma. l. j. ff. de reli. si ds sepulcrũ. et. ff. cõi di. l. j. ℣. Emere autẽ nõ ꝓhibit ds. C. de iure delibe. nec emere. Arg. contra. C. de dona. sancimus.

Uendere q̃qz ds ꝓpelitur.

Mat. xij. b.

q ¶Pecunie. nã pciũ in pecunia nũ erat a constitit. unsti. de ep. et ven. ℣. itẽ pciuz. argu. extra de re. pmu. ad q̃stiones. nam vbi aliud ꝓ alio datur in specie permutatio ẽ. ff. de cõtrahẽ. empt. l. j. Sz tñ hec emptio large et pecunia similit large accipit. vt. j. q. iij. per totum.

Mat. xvj. b. Precium in emptione bet eẽ i numerata pecunia.

r ¶Detrahũt Os qui. ¶Diuin⁹. In hõ a signification a dignitate sumit nõ a diuinitate vel diuinatione. vt. J. eadem. nunqz.

n ¶Et eorum Sequacũ eius.

o ¶Efficiunt. sez q̃tũ in se est. sicut emere. vendere dicunt. J. e. causa. q. iij. salvator. B.

p ¶Si vult. Nichil ei tã consonũ &c. instit. de re. di. ℣. p traditionẽ. C. de contrahẽ. emptiõe. dudũ. in fine nisi vbi lex inhibet vẽditionem. ex de iure patronat⁹. de iure. C. de relic. l. vlt. Immo & q̃qz ꝓhibitum vẽdere. C. de cõ ser. ma. l. j. ff. de reli. si ds sepulcrũ. et. ff. cõi di. l. j. ℣. Emere autẽ nõ ꝓhibit ds. C. de iure delibe. nec emere. Arg. contra. C. de dona. sancimus.

Uendere q̃qz ds ꝓpelitur.

Mat. xij. b.

q ¶Pecunie. nã pciũ in pecunia nũ erat a constitit. unsti. de ep. et ven. ℣. itẽ pciuz. argu. extra de re. pmu. ad q̃stiones. nam vbi aliud ꝓ alio datur in specie permutatio ẽ. ff. de cõtrahẽ. empt. l. j. Sz tñ hec emptio large et pecunia similit large accipit. vt. j. q. iij. per totum.

Mat. xvj. b. Precium in emptione bet eẽ i numerata pecunia.

r ¶Detrahũt politãi epi missa pape adriano. ¶Simoniaco⁹ heresis ceter⁹ dãnabilior esse ꝓbat.

Os q̃ ꝓ pecunias manus ipositionẽ/vel imponũt petr⁹ diuin⁹m apostolus: cui⁹ cathedrã sortita est sãctitas vestra tanqz simonẽ magũ ℣ponit. Tolerabilior est eñ macedonij: zeoz.[n] qui circa ip̃m sunt spiritussancti impugnatoz impia heresis Illi eniz creaturã & seruum dei patris & filij spiritũsci eñ delirãdo fatenẽ. Jst̃i ℣o spiritũsct̃m efficiũt[o] suũ seruũ. ℣mis eñ dominus qõ habet si vult[p] vendit: siue seruũ siue aliquid aliud eoz. q̃ possidet. Similiter & q̃ emit domin⁹ eius volens esse quod emerit: per pciũ pecunie[q] illud acquirit Jta & hi q̃ hãc iniquam actionẽ operantur detrahũt[r] spiritussancto. eũ liter peccantes his qui blasphamauerũt. dicentes x̃pm in beelzebub eiscere demonia: atqz (vt veri⁹ dicamus) iude ꝓparantur proditori q̃ iudeis occisoribus chr̃istuz vendidit. Cũ ergo [r] spũssanctus ꝓ substãtialis sit chr̃isto eiusdẽ ipsi portionis erũt: & pculdubio in eis nõ est gratia spũssancti. id est sacerdotij sanctitas. nã qõ nõ acceperũt: nõ habẽt. Ait eñ Petrus simoni Nõ est tibi pars neqz sors in sermone isto: qa existiasti donuz dei pecunia possideri. nã & vicesimus nonus canon sanctorũ[t] apostolorum. Jdolorum. Argu. vj. q. j. quero.

Diuin⁹ a dei tate. a diuinatiõe dicitur.

Sicut eñ in dei miraculorũ operationẽ tribuebant diabolo q̃ ꝓ spũm sanctũ fiebãt: ita isti ordines q̃ sunt dona spiritussancti ꝓ diabolum sibi acquirunt.

s ¶Cũ g. Mel⁹ diceret cũ cñ & &c. qõ post seqt̃ i ira

t ¶Canon sanctoz. Qui sic se habet: si ds epꝰ ꝓb̃

quit diacon⁹ obtinuerit per pecuniā dignitatē: ⁊ ipse et ordinator ei⁹ modis omnibus a cōmunione abscindantur: sicut simon magus a petro.

De hieroboā. a ¶ Et tertiꝰ. Ubi dicit de hieroboā q̄ quicūq; volebat implebat manū suā: ⁊ fiebat sacerdos excelsoꝝ et ppē hāc causā peccabat dominus hieroboā: et ꝓsa ē: ⁊ deleta de superficie terre

b ¶ Et quartus. Ubi de giezi agitur.

c ¶ Accipere. Ar. in electionibus et alienationibus / vt firme sint ex consensu post sequētes: sicut ex p̄cio i. j. xxix. q̄sti. j. ℌ. hinc ita. j. xvi. q. j. cap. vlt. et. q. vij. decimas. ⁊ et. ca. ecclesias. extra de ꝓbenda. cura pastoralis. Arg. ℌ xviij. di. ca. vlti.

c ¶ Accipere. Silr impendere est q̄icūq; impedere: vt. j. e. q. iij. saluator. et. j. e. si q̄s. ꝓbēdas. et c. si q̄s obiecerit et est. ff. de calū. l. j. ℌ. qō autē. Est ergo simoniacꝰ qui ratione ordinis vel bñficij collati aliq̄ munꝰ dat: vt dixi de giezi. ℌ. e. q̄ studet. Jo.

Consensus in electiōibus et alienatiōibus ꝓbet in terue=nire. Mat. x. c.

2 vide

Simoniacus fit duplicit.

d ¶ Qacuit. ¶ Aliquā Arg. ꝓpter indignos hanc ꝓhibitionē ista fuisse. poꝛ igit̄ nō ad oēs. j. e. q. iij. peruenit. j. xix. q. ij. due.

iiij. ps j. reg. ix. a.

e ¶ Oportet. ℌ. di. lxxxv. cap. i. So. hic appellātur multi duo vel tres: vel hoc intelige cum clerici sunt ignoti.

f ¶ Per multoꝝ. ℌ. di. lxvij. reliqui. ⁊tra. ℌ. xxxiij. dis. lector. ℌ. ⁊. xx. q. ij. oportet.

¶ Item opponitur. ¶ Hec est. iiij. pars q̄stionis in qua vult ꝓbare sophistice: q̄ dare aliquid ꝓ rebus ecclesiasticis non est pctm̄. Jo. de. f.

g ¶ Item opponit. ei. s. q̄ ꝓpositum est p̄ncipaliter: q̄ scz vēdere spūalia sit peccatū: vel q̄ ordo vēditus non habet gratiam spiritussancti.

h ¶ A iuda ymōi obiectionis solutionē ponit. j. q. iij. ℌ. cū ergo p̄me. in ca. iudices ⁊c.

i Iudices. Alias incipit duces. verba michee ꝓphete: ⁊ est talis casus. Quidā cū reprehenderent de simonia excusabāt se exēplo quorundaꝝ in veteri testamēto q̄ hiero. ponit i hoc. c. p̄cio ergo ponit ꝓba michee ꝓphete et exponit ea ostendens ꝓpter hmōi simoniacos hierusalez fuisse destructā Scō o ibi poterat petrꝰ. ꝓīt verba petri cum oblata pecunia simonem condēnantis. Tertio excusat samuelem de ḡrta pticuli a saule oblata. Quarto excusat achiā de panibꝰ sibi ab vxore hieroboā oblatis Quinto heliseum de pecunia quam azael nunciꝰ benadab sibi obtulit: quia nō est versimile q̄ō acceperit.

iij. re. xiiij. a

Luce xxij. c.

Michee iij. d.

k ¶ Eiꝰ. popli iudaici. Jo.

l ¶ Reḡescebāt. Ille dicitur reḡescē sup dñm q̄ obtentu sacerdotij vel ꝓphetie nō viuit luxuriose. et exponē. requiescebant. i. gram eiꝰ habebāt secum scōm opinionem suaꝝ

Reḡescē sup dñz q̄s dicitur

iiij. re. viij. b.

m ¶ Non venient. Quasi impunitatez sibi ꝓmittebant.

Acc. viij. d.

n ¶ Mala Que minantur nobis ꝓphete.

o ¶ Arabitur hostili aratro. i. desolabitur et esse desinet. argu. ff. qui. mo. vsufruc. amit. et si vsufruc. et hoc factum est a romanis.

p ¶ Pomerij erit. Custodia eñ pomerij collectis pomis deseritur. ⁊ ideo hoc dicit.

a ¶ Saulē hystoria. Legit in ꝓmo libro regū q̄ cū saul cuz quodā seruo suo asinas q̄siusset p̄ris sui ⁊ nō inuenisset: dixit ſu⁹ saul. Hic ē vir dei q̄ sine ābiguitate loquit. eam⁹ ⁊ gram⁹ ab eo. ⁊ ait saul. Quid ferem⁹ ei: nā panis deficit in sistertijs nostris ⁊ spoꝛtulam nō habem⁹? Ait seruus habeo in manu mea quartā partem stateris argenti: ⁊ uerunt ad ꝓphetā ⁊ inunctus est saul i regez a samuele de p̄cepto dñi

1. re. ix

b ¶ Sed fac. i. pone. ⁊ ita ſm canones pōt ps ponere falsum. de cōse. disti. iij. sanctum.

c ¶ Quicq̄ sūt oboli. Ar. in decto quātitatez rei attendi. j. xxiij. q. vi. c. vlti. j. xvij. q. iij. q̄cūq;. j. xvij. q. vlt. que sti sunt.

Eze=chiel. xlv. d.

d ¶ Qui vtinā. et hoc negatiue legas. i. vtinā nō plus acciperet. silr vtinā habes. xviij. q̄st. iij. si ea. et. xxvj. q. v. epi. et ideo forte hoc dicit: q̄ si plus nō deberent accipere nullus esset qui vellet simoniaz cōmittere. vel ꝓ forte: q̄ quanto munꝰ q̄s acciperet tāto minus peccaret ſm q̄ dicit de abigeo. munꝰ eñ punit ꝓ porco vel oue q̄ ꝓ boue. ff. de abigeis. l. j. ſi. vel posset intelligi ſm illā decl. ex de simo. et ſi q̄stiones. Arg. ℌ. j. xiij. q. vi. c. vi. xvij. q. iij. quicūq;. extra de simo. ex tue.

Io. ij. C

iij. re. xiiij. e

iiij. re. viij. b.

e ¶ Devxore. hystoria. Legit in tertio libro regū q̄ cū egrotaret ꝓ mogenit⁹ filiꝰ hieroboā: dixit vxori sue. Tolle tecum munera ⁊ mutato habitu vade ad achiā ꝓphetā vt indicet tibi q̄d futurū sit de puero. Que cū venisset ad ꝓphetā: ⁊ si p̄ caliginē de oculoꝝ videre nō poterat. dixit tñ. ingredere vxoꝛ hieroboā: quare te aliā simulas: ego missus suz ad te durus nūcius. ⁊ cū multa nūciasset ventura sup domū hieroboā: subintulit. vade in domū tuā: ⁊ in introitu tuo in vrbe morietur filius tuus q̄ solus de semine hieroboā in sepulchra patrum suoꝝ infertur.

f ¶ hystoria de heliseo ꝓpheta in littera patet.

g ¶ Ad hominē. s. achiam q̄ ei p̄dixit mortem filij abie: ⁊ qui peccata sua exprobraret: ⁊ suā vltionē ꝓdiceret: vt. j. e. si quis inquit.

h ¶ In sumptū. Ad sumptꝰ eñ ⁊ sustentationē accipere licet. extra de simo. cuz sit. ff. de of. pcō. solēt. ff. ō offi. ꝓcōs. plebiscito. Et ita ꝓfbyter si pauper est accipere potest ꝓ celebratiōe misse. extra de ꝓben. significatū. nisi sit ꝓ ꝓpꝰ sacerdos. ō ꝓse. dis. j. sufficit.

pbr paup p celebratōe misse accipe potest. iiij. re. v. e.

i ¶ Libro regū. Qui misit lignū in aquaz et natauit ferrū. j. de conse. di. ij. revera.

j ¶ Ad azaelem. Suarez rū dispensatorē

k ¶ Bona. i. aliqua de omnibus bonis. i. de omni genere bonoꝝ. ff. de regu. iurꝫ. aliud. ℌ. refertur.

l ¶ Obtulit. Ar. in eo dez facto scōm diuersitatē intentōis alteruz peccare ⁊ alterū non: vt xxij. q. v. ꝓposito.

m ¶ Uiuit. hec ratio erat i veteri testamēto. xxij. q. j. et inrabunt facere.

s. coī. iij. b.

Argu. contra cathalanos.

Luce xxij. e.

n ¶ Unḡ. i. raro. ꝓ maioꝛi eñ parte dictuz est: aliter falsum est: vt. ℌ. e. eos qui.

o ¶ Diuinatio. Hoc eñ ipossibile est q̄ diuinatio sit ꝓphetia. expone ergo sic. facta est diuinatio. i. diuinatio eoꝝ q̄ credebat esse ꝓphetia. eoꝝ eñ ꝓphetia declarata est non esse ꝓphetia.

diuinatio non pt eē ꝓphetia

p ¶ Scōm. Et ita docet nos magister resistere. ar. a simili. xxvij. q. j. nuptiarū. ff. de condi. inde. si reus. xxxj. q. vij. apostolus. ꝓtereꝛa respōderi pōt per id quod no. ℌ. e. eos.

t

a ¶ Itē obijcit. In defensionē symoniaco2uz vsq; ad .H. sed nihil. z ibi statim incipit impugnare eos.
b ¶ Per supplātationē. tñ factū instinctu dñi.
c ¶ Rincipat⁹. ¶ Non offendit. sic. xiij. q. v. neq;

d ¶ Exēplo. Similitudo exēplis rō exēplis non nulla siqdē i canonib⁹ operant Multa ei repro bant ne sint pnitiosa exemplo q possent tolerari vt. xj. q. iij. preci pue. s. l. disti. de his vero. ē. dist. lxxxij. plurimos ē. di. xcvj. bene. argu. xxj. q. ij. si qs iam. arg. xxx. q. j. qō si. j. xxvij. q. ij. institutū est e ¶ Et difficile est. i. nunq̄. j. eo. si qs neq; qñ q; ponit pro vix. xlvij. distin. q̄tū libet.

f ¶ Bono. arg. ptra ex q fi. sint legi. tanta. et de matrimonio cōtracto post votū de futuro.

g ¶ Pricipio Arūtiū spectādū: z quātū vale at bona fides a principio. colligе ex his arg. x. q. iij. placuit. xx. q. iij. ppositum. lxj. di. miramur xcij. di. si qs eps. extra de elec. auditis. eē de cen. puenit. ff. de rei vendi. si in alie na. z de publicia na de precio. ff. de his qui no. in fa. quid ergo. et de ou. iu. l. j. Ar. cō tra. ff. de leg. nō oim. xvj. q. iij. ·H. pōt. ē. di. xvij. regula. j. xiij. q. v. neq; j. xvi. q. j. ca. vlti. z. q iij. si sacerdotes. extra ō iurepa. cura pastoral. Johan. Si qs semper habet malā fidem nunq̄ habebit exitū bonū. secus in .Jūs. B.

h ¶ Um paul⁹ dicat ¶ Fundamentum arg. contra. Debile principiū melior fortuna sequet. Et arg. non baptisatū non suscipere ordinem. xxiij. q. j. vbi sana. j. eq. q. siquis per. extra de presby. nō baptiz. veniens. z. c. si quis.

nō pōt q̄ baptizat⁹ nō

¶ On est putanda. ¶ Casus. ¶ In pma parte p̄ batur triplici auctoritate q̄ de illicite acquisitis nō est elemosina facienda. Prima auctoritas est illa. hostie impio2ū ⁊c. Secunda: honora deū. Tertia: qui offert sacrificium. ⁊c. In quarta parte dicitur q̄ si aliqs ad honorem debet accedere: p̄s vires suas cō fideret: z etiam si se sufficientez videat cuz timore accedat: aliter nullo modo accedat.

i ¶ Exillicitis rebus. hic dicitur q̄ de malec quisitis non debet fieri elemosina: verum est cū dominiū nō est translatū. vel si repetitio cōpetit: vt dixi i summa. xiij. q. v. sed vbi non competit repetitio bene. vnde z mere trix potest facere elemosinam: sed nō latro. ar. ff. de cōdi. ob turpem cau. idez .H. quotiens. Sed quid si de pecunia simoniaca fundata est ecclesia? Dico q̄ non demolietur xiij. q. vj. compe rimus. et. xij. q. ij. aurum. Sed quid de iurepatronatus illius ecclesie? Dic q̄ datur ecclie cui facta est ignominia. extra de simo. de hoc autē in auten. de sanctis. epis. ·H. pro omnib⁹. ff. de calū. generaliter .H. illud. Itē q̄d si ex pecunia symoniaca quis emit vineam: nū quid de fructu facit elemosynam? non. q2 eo dē iure censetur cum pecunia: cū fructus in locum pecunie succedant. argu. extra de vsu. cum tu. in fi. ff. de lega. ij. imperato2 .H. vlti. z. l. seq. z. ē. xciij. dist. c. j. Arg. q̄tra. ff. de fur. qui vas .H. penul. et vlti.

Causa.i. Questio.i. Folio.cxlvi.

facere a ¶ Facere. Sed opponit fac tibi amicos de mā amicos mona iniq̄tatis: sed sic exponit id est de diuitijs sollide mā citudinibus z laboribus acquisitis: vel quibus abmona tuliti sua restituas: vel eo2 parētib⁹ vel illis moiniq̄ta tuis sacerdotib⁹ offeras z isti omēs facti tibi amici tis q̄d. o2abunt pro te ad dñm: licet dictū sit: que i malum acquisiuisti in bonū expē de non tamē id patrocinabit. hu. male acquirere ppter elemosinā: z id in bonū expendere est filiū in conspectu patris mactare aliter aūt acquisitū vt amore filiozi: et in bonū expensum id tibi patrocinabit ad premiū. h.

puer. xv. b.

puer. iij. b.

b ¶ Prius vires suas. Sumte materiam vestris qui scribit⁹ equaz Uiribus: z versate diu q̄d ferre recusent. Quid valeāt humeri. argu. ff. de excu. tuto. paupertas. Idez dicit lex in mulione. ff. ad. l. aquil. idem iuris .H. j. z l. qua actiōe .H. v.

Eccl. xxxiij d.

Horatius i arte poetica.

c ¶ Abstinet. hic p̄sumitur contra indignū p̄latū statuz q̄ male sit electus. arg. a cōtrario sensu. lxj. distic. miramur. ſsiculo. nec putādus ē honor.

f.corl. iij.c.

Simonia dominat in francia.

H ¶ Ertur. Simoniaca. Notat ergo primo de negligentia regis istos francie: eo q̄ dñatur simonia in regno eorū. Secundo dicit q̄ ipsorū p̄latorum culpa in eorum regimē retorqueatur. Tertio timendum esse de his qui tales apud deuz inter cessores habent: qui ad se prouocant iram dei quaz placare debent.

e ¶ Et in ipso ortu. Quo ad nouuz testamentum. z intellige post resurrectionem: z sic non est contra de conse. distin. ij. prima.

Ne ergo sub obtētu elemosine cuz pctō aliqd studeam⁹ accipe: phibet scriptura dicēs. Hostie impioz abominabiles sunt dño q̄ offerunt ex scelere. Quicqd em̄ i dei sacrificio ex scelere offert: oipotentis dei nō placat iracundiā sed irritat. Hinc rursus scriptū est. Honora deū de tuis iustis laborib⁹. Qui ergo male tollit vt quasi pie beat: pstat q; sine dubio dñz nō honorat. Hinc q̄z p Salomonē dicit. Qui offert sacrificiū de substantia pauperis: acsi victimet filiuz in cōspectu patris. Quāt⁹ autez dolor sit patris ppendam⁹: si in eius pspectu filius victimetur: z hic facile cognoscitur: q̄t⁹ apud deū dolor exasperat: qñ ei sacrificium exrapina tribuitur. Nimis ergo declinandū est sub obtētu elemosine pctā simōiace hereseos ppetrare. Nā aliud est ppr pctā elemosinas facere: aliud ppter elemosinas pctā perpetrare. z post pauca. Quisqs ergo sacerdotiū nō ad elatiōis pōpā: sed ad vtilitatē adipisci desiderat: prius⁹ vires suas cuz eo qd̄ ē subituru2 onere metiat: vt si est impar abstinеat⁷ z ad id cuz metu etiā cui se sufficere existiat accedat.

Item theodorico et theodoberto regib⁹ francorum.

¶ Pastor ymoniac⁹: nullā

f ¶ Fides. Professionis scilicet.
g ¶ Operibus. Exterioribus.
h ¶ Mortua est. Si tēpus datur vel locus. de peni. distin. iij. ca. vlti.
i ¶ Uerumetiā excellētie. Ecce q̄ crimen alicuius nocet innocenti Crimē arg. di. lxj. mira alterius mur. ver. sicut ei nocet ar. e. q. dñs ostra. innocē .Jeo. q. iij. ca. j. ti. ar. viij. q. iij. c. j. cōtra. dist. lxxxj. si qui pbri. arg. dist. xxxvij. ·H. vt itaq; ar. de conse. dist. j. in sācta Arg. ptra. xxiij. q. j. nō turbatur ar. vj. q. j. ex merito. ar. xlix. dist. ·H. j. arg. ij. q. vij. Jaco. c. j. ·H. si quis. ar. .J. e. q. multi. Et ij. c est arg. q̄ res inter alios acta aliis non p̄iudicat. j. de pen. di. vj. c. j. ff. de re iudi. sepe. Johan. Hoc breuiter te ne q̄ res int̄ alios acta aliis nō nocet generaliter Res inter alios acta aliis nō nocet. Et ex crimen alterius alij nocet. i of acta casibus tamen alij re specialibus falsa gularit lit qui in iure ex non no pressi inuenium cet. tur extra de re iudi. ēpus. z. vi. q. j. ·H. verum. et aliis similib⁹ casibus. vt. ij. questione. vj. ·H. diffinitiua.

k ¶ Suffragak. Nam dicit lex qualiter q̄sq; meret: nō q̄tuz dare sufficiat estimet. C. de epi scop. z cle. si quē quē. Sz querit quare scribit papa regi: cuz non habeat potestatem super his. xj. q. j. sacerdotibus? ideo quia

Ulcisciendus. i. propter pctā punit̄ dus.

particeps erat: vel q2 erant incorrigibiles vt .j. eadē q. vlti. ca. vlti.

l ¶ Ultoris id est prelati qui vicia aliorum debet vlcisci.

m ¶ Ulcisciendus. i. propter pctā punit̄dus.

n ¶ Ulnerato. Prouocāt in se nō in illos p2o quibus supplicāt z ita etiā exaudi. iij. q. vij. in gratiā⁹

Phutifar genere pharaonis in sacerdotio fuit ex sectus.

Antiochus multa facinora ppe trauit.

de igne hieremie.

tij.macha.j.f.z.iiij a.

hereticoꝝ sacramẽta sunt vera.

Sicut eunuchꝰ. Phutifar q̃ primo habuit vxorẽ filiã pharaonis:cũ postea fuit ordinat⁹ sacerdos eliopolis fuit exsect⁹. Uel vt q̃dã dicũt siccauit dñs gẽtalia eiꝰ:q; ad turpes vsꝰ emerat ioseph

a ¶ Semen.s.boni operis.

b ¶ Sub aq̃. Ar.di.lxxxj. c. si q̃.Ar.tñ contra. xxviij. dist. c. vl. z.j.e.dñs.Jo.

c ¶ Antiocho Iste antiochus greceꝰ fuit:z multũ iudeos oppsit. vẽdidit sacerdotium templi. Et est ar. h̃ p in vete.testa. simonia erat ordinẽ emere.

d ¶ Nõ lucẽ. Ignis missus a hieremia in puteo:q tñ post nũ q̃ fuit inuẽtꝰ.sz aq̃ pinguis lapidi suppposita illũ zburebat. de isto igne habes de peni.di. iij. inter hec hircũ: et putẽ⁹ erat ivalle iosaphat. vbi rex psaruz fecit fieri tẽplũ: z appellatũ est a hie fmia nepha: qõ interptat / purificatio. Jo. Lan.

¶ Sz obijcitur.

¶ hec est. v. ps huiꝰ q̃stionis in q̃ vult ꝓbare q̃ si catholicꝰ maꝝ lus.s.tolerat⁹ cõferat sacramentũ aliq̃ bñ valz dũmodo accipiens nõ sit in culpa.et idẽ credo de sacramentis ab hereticis collat(in forma ecclesie. Jn tali tñ indiget manus impositione ꝓpter immanitatẽ heresis:z hoc ꝓbat.xviij. auct. Jo.de fan.

f ¶ Sed obijcit. In defensione simoniacoꝝ ꝑdo q̃ habẽt effectũ sacramẽta ab eis collata. Joan.

g Just⁹. Ab isto capitulo vsq; ad illud etiã cõ de ofidit magr q̃ sacramẽta hereticoꝝ ꝓ̃a sũt z ꝓ̃e ab eis cõferunt si i forma ecclie ꝓferant: nõ tñ q̃ ad ꝓ̃tutẽ.cũ distinctõe tñ q: sacramẽta necessitat⁹ si in necessitate q̃s sumat ab heretico:vl etiã si ignoꝛã

ter sumat z ꝓ̃tutẽ z ꝓ̃itatẽ q̃dẽ accipit sacmenti. Si ꝓ̃ nõ necessitate vel sciẽter accipit: ꝓ̃itatẽ q̃dẽ accipit sacramẽti nõ ꝓ̃tutẽ:si tñ agat pniam hẽbit vtrũq; de ꝓ̃se.di.iiij.tũc valere.z in.Ḣ.sz notãdũ.j.e. In sacramẽto ꝓ̃o dignitat⁹ vt i ordie distingue ꝑm illã di

q̃ iaculis hostiũ sese feriẽdũ exponit:aut qualẽ fructum de se ꝓducturus est cui graui pestẽ radix infecta ẽ:Maioꝛ q̃ metuẽda est locis illis calamitas: vbi tales intercessoꝛes ad locũ regiminis adducunt:q̃ dei magꝛ in se iracundiã prouocant:quã p semetipos placare debuerãt.

Cũ ergo ꝑm leonẽ simoniã non bono pagã exitu:scõm Gꝛego. nullũ boni opis seq̃tur edificiuz:nec est putãda elemosina q̃ ex ꝓcio simonie erogaꝝ paupib⁹: vulnerato pastoꝛe medicina non adhibeꝝ curãdis ouib⁹:de ifecta radice fruct⁹ non ꝓducitur: maioꝛ etiã calamitas i futuro metuitur: q̃ de tã sinistro ꝓncipio:q̃s felix exit⁹ ꝓperatur? Hinc etiã Augustꝰ ait.

¶ Simoniacoꝝ sacramenta effectu gꝛe carent.

Sicut eunuchꝰ fuit q̃ ioseph ꝓparauit:ita q̃ gꝛam mercaꝝ viuũ semẽ nõ habet siccis genitalib⁹. Sic quoq; ignis sacrificij:q̃ per septuaginta annos babilonice captiuitatẽ sub aq̃ vixerat:extinct⁹ ẽ anthioco⁹ iasoni vẽdente sacerdotiũ: qõ significauit spũscti ignẽ ñ lucere in symoniacis sacramentis. Quid i his siñitudinib⁹ beatꝰ Augustin⁹ notare voluit nisi q: sacramẽta simoniacoꝝ sicut z ceteroꝝ hereticoꝝ licet sint ꝓ̃a q̃tũ ad formaz:

nania tñ et falsa sunt q̃tuz ad effectum:cũ non possint in cordibus hominũ gignere:vel accẽdere celestẽ gratiaz. Sed obijcitur⁹ illud august.contra hereticos.

¶ Siue bonꝰ/siue malus sit minister:pervtrum q; effectꝰ gratie confertur.

Si iustus⁶ fuerit ministeꝛ computo eum cũ paulo qui gloriã suã nõ querit dicens. Ego plãtauiᵇ:apollo rigauitⁱ;deꝰ aũt incrementũ dedit. qui vero superbus fuerit ministeꝛ: cũ zabulo cõputabitur: sed nõ cõminaꝝ donũ xp̃i: q: per illuz purus fluuius transit et venit ad fertilẽ terrã. scio q: lapis ex aqua fructũ ferre nõ põt:sed per lapideos canales trãsitᵏ aqua ad areolas. in canali lapideo nihil generaꝝ:sz hoꝛtus plurimum fructuz affert. Spiritualis eñ virtꝰ sacramẽti vt lux pura ab illuminãdis excipiꝝ: sed per immundos trãsiẽs non coinquinatur. Itẽ advincẽtium donatistã.

¶ De eodẽ.

Ex catholicaˡ eccla sũt oĩaᵐ sacramẽta dominica:q̃ sicut habetis z datis: sic h abebankⁿ z dabank priusq̃ inde exiretis. Item ad donatistas.

¶ De eodem.

Jc autez deus° adest sacramẽtis:z verbisᵖ suis per quoslibet adminis-

tra.j.eodem catholicam. sed ibi expone id est extra foumam catholice ecclesie.

o Jc autẽ deus. Deus dicit adesse talibꝰ sacramentis vt veritas subsistat.z vt ꝓ̃tus preſtet ei q̃ accipit ignoꝛanter.ſ.e.si iustus.

p ¶ Et verbis suis. Et ita verba necessaria sunt. ar.j.eo.detrahe.

a Sacramenta. ¶ Mutatis.i.non extra formã ecclesie traditis.

b ¶ Iniuriã. Argu.q̃ ꝓpter alterũ non debet alteri iniuria fieri. de cõse.dist.iij. ostendit. ff. de regu. iur. non debet. Johan.

c Sicut ficti. Baptiſm⁹ ficte accedẽti datus est

Sed nunquid danduz est baptisma ei q̃ ficte accedit z dic q; sic: ſz post cõpellendus est fidem obseruare. arg. xlv. di. de iudeis. vtrũ autez baptizetur ignoꝛans vel inuitus vl dormiens: habes extra de baptis. ceius ef. ca. maioꝛes.

d ¶ Nõ emendamus. j. de conse. di. iij. ostẽdit. x. c. iolet queri. j. e. si quis inquit. Sed Ḣ. ea. q. sicut vigeri. Sed hic de fictiõe accipiẽtis q̃ nõ impedit: ibi de ficti one dantis. vel q̃ñ non in forma ecclie. xxxij. dist. Ḣ. verum.

e ¶ Eqz i hoie. In homine malo. i. tolerato: vel in necessitate. z sic nõ est ꝓtra. ſ. xxxij. dist. nullus. z. c. ꝓter hoc. ꝓ.

f Donne so. Vult ꝓbare Augu. in hoc c. q̃ apud hereticos sunt vera sacramẽta. z q̃a erant apud iudeos q̃ peiores erant sodomitis Itẽ z alia rõne. q: si gẽtiles aliq̃d boni habuerunt: hoc scti viri nõ reꝓbauerunt. q̃ aũt apud iudeos essent vera sacra: ꝓbat exẽplo dñi z zacharie. zacharias tñ bonus fuit. vñ rõne ꝓsone nulla est ꝓbatio: ſz iste eodẽ modo sacrificabat quo z alij iudei.

iudeoꝝ sacrafuerũt ꝓ̃a

Judei peiores fuerũt

g ¶ Peiores j. xxij. q. j. non afferam⁹. q: illi tñ naturalẽ legẽ trãsgressi sũt. iudei etiã scꝑturã: illi ꝓdicatoꝛes nõ habuerũt. isti etiã Jesum xp̃m. apud illos

nulla miracula facta sunt: apud istos multa facta sunt: z ꝓterea isti christum crucifixerunt.

h ¶ Justa. i. minus mala. ar. vij. q. j. vereoꝛ. vñ dicit. cõparatione melioꝛis vite nõ ꝓ̃te iudicij.

i ¶ Talia. Jd est tale sacrificiũ est q̃lis sacrificãs .j.e. dñs declarauit. ver. itez nos dicimus.

k ¶ Que. ſ. sacramẽta: vt circũcisionẽ q̃ñ cuz hostijs in tẽplo fuit ꝓsentat⁹. de cõse. dist. iij. ꝓpe. in fi.

l ¶ Et ea zacharie. ecce per bonos oñdit sacrificium fuisse apud iudeos.

m ¶ Angel⁹. Dyslouia. Narrat i nouo testamento q̃ fuit in diebus herodis sacerdos nomie zacharias: z eiꝰ vxoꝛ nomie elizabeth. Dauid aũt volens ampliare cultũ domini. xxiij. instituit summos ſſacerdotes. quoꝝ tamẽ vnꝰ maioꝛ erat q̃ princeps sacerdotũ dicebat. Unꝰ de nũero quoꝝ fuit zacharias q̃ cuz in die ꝓpiciatonis incensum poneret p̃ dixit ei angelus filiũ nasciturũ de vxoꝛe: q̃ vsq; ad diẽ partꝰ obmutuit: q̃a credere noluit.

n ¶ Et rectũ. Arg. ꝓpter pſone detestationẽ reꝓbari dicta illius. ſ. xxxvij. di. si quid veri. z ca. turbat. j. xxiij. q. iij. dd q̃. j. ea. q. j. dñs declarauit. ſ. xix. dist. scõm. j. xxvj. q. ij. si de area. cõtra. ix. di. si ad sacras. j. di. xvj. canones. Dicyt in decre. si ad sacras. Uel dic q̃ vtlevi tiatur ꝓ inutile: cum alteri sit ꝓiudiciũ. lx vj. di. c. j.

o ¶ Ulte aũt. ¶ Operationes. Jd est multa sunt dona que spũs sanctus operatur.

p ¶ In quodam loco. Jd est in epistola ꝓxima ad t ij.

sodomi tis.

De circũcisione dñi. Mat. x. b.

Eze. xvj. f.

Luce j. b.

Persõe detestatio faciat illi⁹ dicta reꝓbari.

j. coꝛ. xij. b.

Verba sacramẽtis sũt necessaria.

corinthios.xij.ca.

a ¶ Ut in saul. Et in caypha. expedit vt vnus moriatur ꝛc.j.e.q.pphetauit.

b ¶ Boni.ſ.p gratiã ih abitãtẽ.J.xxiij.q.iij. de⁹ q.

Boni. Emissione ¶ Auari. Jd est idolatre.i. quilibz malo. xxviij.q.ſ.idolatria

c ¶ Auari nõ dant. Jd est indignu ſunt dare .J.de cõſe. diſ.iij. quomodo . Uel intellige de preciſis:qi nõ dant in ẏitate niſi ſacramentũ in neceſſitate et eius etiam virtutem.

Auari nõ dãt pctõũ remiſſionem.

d ¶ Que per oratione. Qi faculi⁹ precibus in ſtoꝛũ qui ſunt in eccleſia obtinet remiſſio. vt J.xxiij. q. iij. obtineri. vel per vinculũ charitatis ec cleſie dimittunt pctã.J. de conſe. diſti. iij. eccleſie charitas.

Justorũ ꝓcef facilius exaudi untur.

e ¶ Foris. Si intelligas ca. de toleratis: dic foris.i.extra eccleſiã que cõplec. ir tñ grana. ſi de preciſis dic foꝛſ id est extra eccleſiaz mulitãtem q̃ cõplectit grana cũ paleis. vij.q.j .S.cum vero.

f ¶ Aperte. Cuz ſit xpianus eccleſiam impugnans manifeſte: ſiue perturbans eccleſiam occulte. xxxij.q. iij. recurrat. ẏ. finali.

g ¶ Sacra. reſpicit illũ.c.ſi inſtus fuerit.ẽ.e.

h ¶ Et nõ inania. Uerũ eſt hoc in hoc ſacramẽto neceſſitatẽ .xxiij. q.j.ſi quem foꝛte.

¶ Sed notandũ. Hec eſt.vj.pars.q.in qua facit differentiã inter ſacꝛa neceſſaria ꝛ volũtaria. Neceſſaria eni ſacꝛa ſine q̃bus nemo ſaluaꝛ vt eſt baptiſmꝰ pñt recipi a quocũqz. Sz ſacꝛa volũtaria vt ſunt ordines:niſi rite dent data nõ ſunt:ſed ceſſant vl loco vel ordine vel,pmotiõe.de quib⁹ multa ponit exempla:q̃ ꝓbat.per.vj.ca.Jo.de fan.

i ¶ Sed notandũ.ſ.ẽ ſimoniacos. reſpõdet enim p diſtinctionẽ ſequẽtẽ ſue ꝛclusioni. ſacramẽtũ enuz male acceptũ duplicí caret effectu. aut qꝛ in eo ꝑſto nõ ꝓcipit gratia ſed arguit malicia. ꝛ hoc omib⁹ male ſacramentis eſt cõe: vel qꝛ negat executio qõ ſpecia le eſt in ſacramentis dignitatis.

Sacrm male acceptũz duplici ca ret effe ctu.

k ¶ Necessitatis. Necessitatis quiqz ſũt ſacramẽ ta.baptiſm⁹/cõ firmatio/penitẽ tia/ vltia vnctio corpus xpi. In neceſſi baptiſmo tantũ tat⁊ ſũt hoc eſt ſpeciale quod in ſumma neceſſitate accipi põt a quocũqz.xxxij.di.ẽ.verũ.ver.finem. et idẽ circa penitẽtiã.nam cõiteri poſſum cuicũqz in neceſſitate.de pe.diſt.i. quẽ penitet. Circa alia ſacꝛa neceſſitatis:vel circa iſta duo cũ nõ inſtat neceſſitas:hoc ẽ attendẽdum qꝛ cuz peccat quis accipiendo acta penitentia rata intelligunt quo ad effectũ.in ſacramentis vero dignitatis / hoc eſt de iure qꝛ nõ habeant executionẽ cũ penitent accipientes niſi cum eis diſpenſet. Et ſacramenta dignitatis ſunt ordines ꝛ ideo dr in plurali qꝛ ſunt ꝓles ſpẽs ordinis.xxj di.cleros.et dñr dignitatis: qꝛ a dignioꝛib⁹.id est epis ꝓferũt. Uel qꝛ non niſi digni aſſumendi ſunt. Uidet etiã q⁹ baptiſmus non ſit neceſſitat⁊ ſacꝛa ar.ẽ ẏſe.di.iij.c. baptiſmi vicem.

vſ.ps.

Sacꝛa dignitatis.

l ¶ Illa.hic aſſignat vnã dr̃iam inter baptiſmum ꝛ alia ſacꝛa:aliã ponit.J.in ſeq.ẽ.ecce ſi clericus.aliã in illo.ẽ.ecce cũ honoris.

m ¶ J q̃ a pſeudo.i.nõ canonice electis: toleratis tñ.ſic.l.xij.diſt.c.j.Ar.J.xij.q.ij.alienationes. Jbiinn ¶ Eccleſijs.J.e.q.v.c.j.J.So.ibi [cõe: hic mia. ꝓpter ſcandalũ in eccl'ia quã ꝓ manifeſtã adeptus eſt ſimoniã nõ ꝓmittit nunc miniſtrare.hic econtra.ſ.ꝓpt ſcandalũ:cũ occultũ ſit delictũ in eccl'ia cui intitulatus eſt:ꝛ nõ in alia ſuſcipit:vel hoc cũ emit illũ ordinẽ:illud cũ dignitatẽ vel bñficium.J.e.erga.

a ¶ Quod ꝓ neceſſitate tpis ꝛc. Ceſſãte neceſſitate:ꝛ diſpenſatio ceſſare debet.

b ¶ Qõ.i.qꝛ diſpẽſatio vꝛget.vel qõ eſt accuſatiui caſus.i.qõ neceſſitas vꝛgeb at.i.inducebat.Arg.J.J. xix.q.ij.due.ibi ꝓpter crimnoſos.

c ¶ Jquis. Hoc ca. ñ loquit de mero iure.

d ¶ Promotionis.ſ. xxxiij. di.ꝓcipim⁹.C.de poſi. ſi depoſiti. de hoc em̃ gratificare debz: vt ibi.

e ¶ Jnuenit. Niſi in caſibus notat⁊.ix.q.j.in ſumma.

f ¶ Ecce. Oñdit magꝛ in hoc .ẽ. differẽtiã inꝛ ſacramenta dignitatis ꝛ aliaꝛ cãm differentie.

g ¶ Jnfamia q etiam ſine cul pa ẏhit. vj.q.j. .ẽ. verum.

h ¶ Mũdicie. Ut in illo q ꝛtra hit cum ancilla. xxxiij.diſti.ſi qs viduam.

i ¶ Jſtud ſolum.ſ. ordinem.

k ¶ J q̃ epi.

¶ Talẽ, extra de tẽp.or. litteras.

l ¶ Qualem. extra de prebẽ. grave.

Prelati i multis excedũt.

m ¶ Aliquo mõ. Dñ penſatiue.ſ. cũ punitur aliquis in eo i q̃ delict. In mcre patione. vt.xlv. di.cũ beat⁹. Jtẽ in ſcie recogniti one.xxj.q.j. reuertimini. in ſi. Jtẽ i ptãte ligã di vel ſoluendi. xxiij.q.iij. de illicita. Jtẽ in pri uilegijs.xj.q.iij. ꝓuilegiũ. Jtez i ordinis collatio ne vt in ca. ꝓſenti ſi qui epi. Jtez in honoris obligatiõe: vt dixi. xcix. di.nullus. Jtẽ in armoꝛ retẽtiõe. vt.j.q.vij.ca. j. ẏ. n ¶ Ordinatiõis.ẽ.di.l.ex penitentib⁹.J.ẽ.diſtin. xxxvj.q̃ eccl'iaſticis.J.J.lv.di.nullus.ẽ.di.lj.c.j.in .ẽ. j.So.ibi de his q̃ ex ptinacia J canones ordinãt tales.hic de illis q̃ ex ſola negligẽtia hoc faciunt intelligit.ar.ij.q.j.in primis.nec eſt J.ex de tẽ.or.lꝛas. qꝛ Ordi nẽ ibi nõ idigniꝰ:ſz indigne ordinauit.als ſemp eſt hec natiuz veritas:q̃ ꝓ indigꝰ mouet indignũ punitõ depoſitionẽ me ref.vt.l.di.ex penitẽtibus.et ar. hic ibi eu aſerit: ita tñ ſi ſcienter hoc facit cũ ꝛ ille ſit in notorio crimine. aliꝛ nõ poſſet eũ repellere ab ordie ſuſcipiendo. ex de tẽ.or. ex tenoꝛe Uel dic q̃ varie ſũt pene: hodie mitꝰ agit:vt ex de preben. grauc.

n ¶ Ordinatiõis.ẽ.di.l.ex penitentib⁹.J.ẽ.diſtin. xxxvj.q̃ eccl'iaſticis.J.J.lv.di.nullus.ẽ.di.lj.c.j.in .ẽ. j.So.ibi de his q̃ ex ptinacia J canones ordinãt tales.hic de illis q̃ ex ſola negligẽtia hoc faciunt intelligit.ar.ij.q.j.in primis.nec eſt J.ex de tẽ.or.lꝛas. qꝛ Ordi nẽ ibi nõ idigniꝰ:ſz indigne ordinauit.als ſemp eſt hec natiuz veritas:q̃ ꝓ indigꝰ mouet indignũ punitõ depoſitionẽ me ref.vt.l.di.ex penitẽtibus.et ar. hic ibi eu aſerit: ita tñ ſi ſcienter hoc facit cũ ꝛ ille ſit in notorio crimine. aliꝛ nõ poſſet eũ repellere ab ordie ſuſcipiendo. ex de tẽ.or. ex tenoꝛe Uel dic q̃ varie ſũt pene: hodie mitꝰ agit:vt ex de preben. grauc.

o ¶ Nõ habebũt ſcilicet cum aliquis punitur in eo in quo deliquit.

p ¶ Jlli. Baz. dicit q̃ illũ eum dẽ ordinẽ nõ ꝓt ẏferre: ſz mioꝛẽ vel maioꝛẽ bñ. ar. ex de tẽp. or. lꝛas: qꝛ hec pena ẽ. ꝛ iõ non dz ampliꝰ extendi ſz inueniaꝝ deli ctũ. ẏ. Jdcirco q̃ hec dictio illi facit ſimpliciter relationem.

q ¶ Unq̃. ar. in eo puniendũ eſſe aliquẽ in q̃ deliqꝛ.xij.q.ij. de puniti viro.ꝛ.c.q̃ humanis.J.e.q.v.c. ſ.ẽ.di.lxxxi. valet.xvij.q.iij.frater.et.vij.qõ.ſ.ſi quis de ordine. et.xxiij.q.ij. admonere J.xxvij. q.ij.qui dormierit.

r ¶ Ecce. Adhuc pſeuerat aſſignãdo differẽtiã et cãm differentie.

ſ ¶ J q̃ſcun q̃. Jd est aliquos.qõ col lige ex illo verbo aſſeclis ab obſeq̃r obſeq̃ris.vnde ⁊ aſſecla coꝛnus. aliꝛ ſi eſſent digni plus eis tenerent,

Sacꝛm male acceptũz duplici ca ret effe ctu.

Sacꝛa dignitatis.

Pena ſtigaꝛ ꝑm delictum

In q̃ qs deli eſſe aliquẽ in q̃ delict.xij.q.ij. de puniti viro.ꝛ.c.q̃ humanis.J.e.q.v.c. ſ.ẽ.di.lxxxi. valet.xvij.q.iij.frater.et.vij.qõ.ſ.ſi quis de ordine. et.xxiij.q.ij. admonere J.xxvij. q.ij.qui dormierit.

aſſecla

ar.xij.q.j.hoc ius.lxxxvj.di.nō satis.

a ¶ In scandalum. Qui ergo occasionē dām dat: dānū rē. ex de iiu.rdā.da.si egressus.j.e.placuit.ar. cōtra.xxiij.q.v.de occidēdis.

b ¶ Illustrissimus.g.di.xxv.§.nunc autem.

c ¶ Nisi pcellat. i. nisi habeat illam discretionez exigit: r si nō est in prelato sufficiens. Scia p̄ latū sit saltem sufficiens.

eoz in scādalum[a] ppli exponētes: rei sunt infidelitatis eorū q̄ scandalizant. Q ueura eīm q̄ ad hoc eligūt: vt ceteris p̄sint: sicut ordinār dignitate: sic p̄eminere debēt scitate. Illioqui cur ceteris preferuntur: q̄ nulla merito rū gr̄a a ceteris assumūtur. Hinc etiā symmachus laurentio mediolanensi epo.

¶ Sicut honore transferēdus q̄sq; pcellere debet

Illustrissimo[b] cōputandus est (nisi p̄cellat scientia r scitate) q̄ est honore p̄stantior.

Patz ergo[c] illō Augustini: sacra videlicet xp̄i p hereticos ministrata suo nō carere effectu: nō de oib⁹ intelligi generaliter: sed de sacramēto baptismi.

Unde idē Augustinus ait.

¶ Baptismus siue per bonū siue p malum ministretur reiterari non debet.

Edit[e] baptismum iuda: r nō baptizatū est postiudā. dedit[f] iohannes[g]: r baptizatū ēt p⁹ iohēm. q̄ q̄ data⁹ ē a iuda baptismo xp̄i est q̄ a iohē iohis erat. Nō iudā iohāni: sz baptismū xp̄i: etiā p iude manū datū baptismo iohannis recte preponim⁹.

¶ Itē q̄s iudas baptizauit r xp̄us. sic ergo q̄s baptizat ebriū[h] homicida: adult. xp̄s baptisat. Itē sacramētū ecclesie tā magnū ē: vt nec ab homicida ministrāte polluatur. Item contra donatistas.

¶ De eodem.

Sicut vrgeri video: dū mihi dicit: g̃ hereticus[i] dimittit pctm cū iuste baptizat: sic r ego[m] vrgeo dum dico: ergo auar⁹ religionis simulator pctā dimittit. Si p vim sacmēti: sicut ille r ille. r si p meritū suū: nec ille nec ille. Illud eīm sacramentum xp̄i r in malis hominib⁹ esse cognoscit. In corpore autē circūcisi: pōt dici forte q̄ añ passionē xp̄i nulli erat baptismus necessarius: sed tm̄ baptizati sūt ab ap̄lis ne putarent aliq̄ baptismū sine spiritusancto sufficere ad salutē: q̄ credo. vel forte a baptismo xp̄i id est posteq̄ xp̄s baptizat⁹ fuit oibus baptismus fuit necessarius siue iohannis siue xp̄i: sed baptismus xp̄i tanq̄ a seipso ratus nō indiget fidei admiculo: secus in iohānis baptismo vnde baptizati sunt: quib⁹ recta fides non affuit: quod locum habuit in baptismo iohannis. vide quod no. de consecratione distin. iiij. ex quo.

Baptizati a iohāne an ōbuerūt rebaptizari baptismo xp̄i.

Baptismus iohānis nō p̄ferebat pctōz remissionē

Baptismus añ xp̄i passionem nulli erat necessarius.

k ¶ Ebrius. Ita tamē q̄ sentiat quid faciat: qui intentio baptizātis exigitur. vt J. de conse. dis. iiij. solet quia nemo dicit q̄d non sentit. ff. de sup. le. l. labeo. et ita non est contra. J. eo. §. ecce.

l Sicut vrgeri. ¶ Dimittit peccatum. §. eodē remissione.

m ¶ Sic et ego. Argu. sufficere respondenti dare instantiam: alibi sufficit assignare rationem. xxxviij questione prima. sic enim. Et dicit Aristoteles octauo thopicoz: optima instātiaz est dicere quare nō sic. Sic oz diabis argumētū. hereticus iuste baptizat ergo dimittit pctm: quod ego nego. r insto: auarus baptizat iuste: ergo dimittit peccatum. q̄d nō p̄cederent ipi: sed dic instantiā nō valere: q̄ fm̄ suā opinionem cōcludit sic. xxvij. q.j. nuptiarum.

Instructio spōdentis.

a ¶ Unice columbe. Que cōplectitur tātum gratia sine palea. xxxij.q.iij. recurrat.

¶ Ex his. ¶ Hec est octaua pars. q. i qua dicitur q̄ baptism⁹ in forma ecclie datus a quocūq; tenet: sed precisus baptizatus nō salvatur. sicut membrū p̄cisum a corpe non habet spiritu vite. Johan. de fan.

b ¶ Tiaz. ab isto loco inducit magister capitula quib⁹ vult probare q̄ heretici et si sacramentū cōferre possint: nō tamen effectum sacramenti. quandoq; tamen inducit q̄ possint effectū conferre r sub ista alternatiōe venit vsq; in finē q̄stiōis c. ¶ Sed quia sicut aliud ē ele mentū: aliud cōsecratio vt de cōse. distin. iiij. per aquā r iō notatus fuit cyprianus: quia nō fecit istam differētiā. j.e. si q̄s incāt. d ¶ hereticos. sacramētuz gratie dat deus etiam per malos: ipsam vero gratiam non nisi in seipsum. vt. J. de cōse. di. iiij. q̄n.

Hereticus cōferēs sacramētū nō dat gr̄am.

Sacramentū gr̄e dat deus p malos.

c ¶ Oportuna. q̄ ministerio corpoz conferuntur. vl q̄ q̄dā sunt corpora vt chrisma: vl fose corpoz sunt: vel q̄ sub corpalibus spēb⁹ p̄ferūtur. Sz nūq̄d cū corpore peunt: ar. q̄ non. j. eo. q̄ q̄daz. xxxij. q. vj. tantum valet.

f ¶ Pietatis. i. vitatis. sed iō dicit: q̄ tūc est ibi pietas cum r veritas rē.

g ¶ Non sanat. ¶ Baptism⁹. Datus extra formā ecclesie. vt. J. e. §. notandum.

h ¶ Qui in diluuio aq̄rū. i. multiplicitate diuersarū sniaz vl sectaz. vel i diluuio tm̄. q̄ sol⁹ baptism⁹ non sufficit nisi et gratia detur. Diluuium aq̄rum.

i ¶ Ex fide. i. cum fide operāte. p dilectionez

k ¶ Baptizati. Nā tunc nichil acceperunt ab eis. lxvij. di. hi vero.

l ¶ Unus. i. in commutabilis.

m ¶ Una. i. ab vno veniens.

n ¶ Unū. Id est vnā habens efficaciā in oib⁹ puulis: nisi malicia suscipientis impediat. vel vnū q̄ nō iterādum.

o ¶ Ut quod. Salicet scitatis virtute/ gratiā/ remissionē peccatoz exandi tñ: vt dicit Gratianus. j. e. §. nemo. Nam aliter cōstitutus in necessitate accipit xxxij. di. §. verū.

¶ Sz notandū. ¶ Hec est. ix. p̄ q. in q̄ dr q̄ q̄daz heretici ñ baptizāt i forma: r talis baptism⁹ iterat. Alij heretici dant in forma ecclie: r talis rei iterat. Jo. de fā.

p ¶ Quoniaz. Ut arriani q̄ dicūt filiū non coeternū p̄ri. xxiij. q. iij. ca. quidam ver. arriani.

q ¶ Personarū. Ut sabelliani q̄ dicūt eandē personā esse patris et filij r spiritus sancti. vt xxiij. q. iij. quidam. ver. sabelliani.

r ¶ Ecclesie. que necessaria est. xxxij. distinctione. §. verum r j. eodem capi. detrahe.

vnice[a] colūbe imaculate nec ille nec ille iueniē. vt si cui⁹ manus esset arida: verū qui dē esset membrū: q̄uis sine sanguine r inefficax esset et mortuū: sic r fides cū sit vera: tamē sine operibus mortua est. Item sic in heresi baptizat⁹ in nomine sancte trinitatis: nō fit tamē templū dei si ab hereti nō recesserit: quoniam neq; in auaricia in eodez nomine baptizat⁹ fit templum dei: si ab auaricia non recedat: que est idolorum seruit⁹. Ex his itaq; verbis apparet baptisma quod ab hereticis tribuit virtute sua remissionem cōferre peccatorū. Sed idem Augustin⁹ econtra testatur in libro de baptismo dicēs.

¶ Baptisma christi: r si nulla peruersitate violet: apud hereticos tñ caret effectu.

Etia[b] corde tardiores intelligunt baptismū christi nulla puersitate dantis vel accipientis posse violari. Sed q̄[c] aliud est sacramētuz ab effectu sacramēti cū eos qui in ip̄a vnitate ecclesie perdite viuunt: cōstet remissionē pctōz: nec dare nec hre posse: q̄ ñ malignis sed bonis filijs dictum est: si cui dimiseritis pctā dimittūtur: cui tenueritis tenebunt. patet g̃ hereticos[d] tm̄ dare vel accipe sacramentū baptismi r nō dare remissionē pctōz. Itē inverbis dñi de blasphemia spiritussancti.

Quia[e] sacramēta q̄ portāt r celebrāt ēt segregati ab vnitate corporis xp̄i formā hre pietatis[f] p̄fit. virt⁹ vo invisibilis r spiritualis ita in eis esse non pōt quēadmodū sēsus nō sequit membrū q̄n amputat a corpore. Item ambrosi⁹ in lib. de initiandis rudibus.

¶ De eodem.

Non sanat baptism⁹[g] p̄fidos: ñ mūdat sz pollutos: q̄ in diluuio[h] aquaz ad dñm nō approximabūt. q: vt per ap̄lm dr. Quicqd nō ē ex fide pctm ē r ip̄is q̄ faciūt r q̄ bus faciūt nō solū nō p̄dest sed ad iudiciū est. Item leo ad nicetē epz. ¶ Per manū impositionē p̄firment: q̄ ab heretico baptisma acciptūr.

Hi q̄ baptisma ab hereticis acceperūt cuz antea baptizati[k] nō fuissēt: sola spūssancti inuocatiōe per impositionē manū cōfirmandi sūt. q: formā tm̄ baptismi sine sctificatiōis p̄tute sum pserunt: r hāc regulā (vt scitis) seruādā i oibus ecclijs predicam⁹: vt lauacrum semel initū nulla iteratiōe violet: dicēte ap̄lo. Unus[l] deus vna[m] fides: vnuz[n] baptisma cui⁹ ablutio nulla iteratiōe temerāda ē: sz (vt dixim⁹) sola sctificatio spūssancti inuocāda: vt q̄[o] ab hereticis nemo accipit: a catholicis sacerdotib⁹ cōsequat. Sed notādū est q̄ heretici vt arriani r sabelliani: quoz[p] alij ineḡlitatē: alij idiscretionē p̄soaz[q] p̄fitētur: baptisma nō in forma ecclie: sed sue peruersitatis ministrabāt. ¶ De his specialiter Ambrosi⁹ locutus est dicens. Nō sanat baptism⁹ hereticoz rē. sz ēt re baptizēt reordinēt rē. Ñ in oci. niceno statutum est.

¶ Ne baptizent reordinēt

Non valent bapt. si non servata forma ecclie.

Rom. xiij. d. pñs. xxxj.

Error sabelliano. ix. ps.

Error a paulianistaꝝ.

SIc̄s ꝓfugerit. ¶Paulianistis. q̄ dicebāt xp̄m nō fuisse ⁊emper:sed s maria sumpsisse initiū vt.j.xxiij.q.iij.c.quidam.⁊ paulani ⁊e.

b ¶Cathafrigis.cathafrige dicunt spiritūsanctū paruulū hominē ⁊c.vt in predi.ca.quidam.ver. cathafrige qui nō baptizāt in forma ecclesie et sic soluūtur ꝛria j. de cōse.di.iij.q.ij. §2 b⁹.sed ħ nō fuit facta iniuria sacramēto cū nullus ꝓcesserit.ibi cōtra vł hoc intelligēdū est ꝓ illud. Nā ibi dicitur nisi necessitas ⁊c. Item ꝛ.j. e.si q̄s ꝓ ignorātiā.sz hoc de dispensatiōe: illud de rigore. Uel ħ loquit de iure: q̄ cū hoc nullū fuit priꝰ baptisma nec ordo.vñ non fit iniuria hic alicui sacramento: sz tm̄ baptizarī et ordinarī.nec tangit illud.ca.hoc: q̄ ibi aliꝰ casus. f. q̄ ibi sunt due q̄stiones ꝑm vnū casum.

Baptismo anfiat iniuria ꝓ reiteratiōnem.

Ordinari neq̄ qui baptizatꝰ nō est.

c ¶Debē. ar. q̄ nō baptizatꝰ nullū recipit ordinē.ex de ꝓcs. nō baptiza.ca.si quis ꝑ.j.co.ti.si q̄s ꝓ ignorātiā.ſ.e. cū paulus.

d ¶Deponi.de facto.vel deponi.i.nō admitti.

e ¶Aulianiste.isti nō baptizabāt in forma ecclie. Sed nouatiani sic:sed rebaptizabāt iā baptizatos.sed illi q̄ ab eis in fōfa eccl'ie sunt baptizati si eis cōicant in hereſi tunc effectū sacramenti non recipiunt:quē nullus sine fide consequi potest.

f ¶Aly.ħ.ſ.respōdit.ſ.supra positū:sed notandū.

g ¶In ꝑria.q̄ nemo ꝓpheta ē accept⁹ i ꝑria sua.

h ¶Nō poterat.i.nolebat:q̄ potēte siue nō ꝓgrediebat.ar.xxxij.q.v.si paul⁹.q̄ ipi erāt increduli.Sed nōne poterat facere ne essent increduli: ⁊ ita facere miracula:nā dicit regula iurꝭ:q̄ q̄ pōt facere vt possit dī posse.vt.ff.de re.iu.qui pōt.sed lex illa intelligitur de eo qui tenetur ex necessitate et astrictus est ad aliquid faciendum.

Detrahe ꝑbū ab aq̄ ⁊c.q̄d sīgt ibi tm̄ in noie patris ⁊ filij ⁊ spūssancti.⁊ tūc expone detrahe ꝑbum. ꝑbum id est filiuꝫ.q̄d est aq̄ nisi aqua:quasi dicat nō est ibi baptism⁹.de ꝓse.di.iij.in synodo. Uel aliter detrahe ꝑbum aque.i.formā ⁊ nō erit sacramentū ba ptism⁹.Et no.q̄ Sandulphꝰ dixit:q̄ ipa aq̄ sit sacra sacrm. mētum.ſ.ipm elementū.ar.de ꝓse.di.ij.c. sacrificiuz.

qui de paulianistis ⁊ cathafrigis ad ecclesiā redeant.

SI quis confugerit ad ecclesiam catholicaz de paulianistis[a] et cathafrigis[b] statutū est rebaptizari eos omīno debere[c]. Si qui vero clerici erāt apū eos:si quidē inculpati fuerit ⁊ irreprehensibiles: rebaptizādi sunt:⁊ rursus etiam ab episcopo ecclesie catholice ordinenť. Siꝰo examinati minus apti fuerint deprehēsi: depōi[d] eos oportet. Similiter autem et circa diacones et de omnibus qui in eodez clero inuenūtur:eadem forma seruabitur.

I tem Innocentius.

¶De eodem.

PAulianiste[e] i nomine patrꝭ ⁊ filij ⁊ spiritussancti minime baptizant. et nouatiani eisdem nominib⁹ tremēdis baptizāt:nec apū istos deunitate potestaꝭ dī §3 §4 §5

vnde si asin⁹ bibat aquā illā bibit sacramentū.sicut de mure dixim⁹.de ꝓse.di.iij.qui bene nō custodiunt. Alij dicūt q̄ ipossibile est:q̄ asin⁹ bibat sacramentū. nā dicūt q̄ aqua illa in eodē instāti incipit ⁊ desinit esse sacrāmētū.ſ.in vltima.platione ipsiꝰ forme.baptizo te in noie patris ⁊c. vt no in eodē tau.de cōse.dis. iij.c.j. §3 ꝓ alias okones q̄ primo fundunt sup ipsam aquā nō fit aq̄ sacramētū. ⁊ hoc ita verū est ꝑm eos q̄ si i eo instāti q̄ fōfa finit ⁊ aq̄ fit sacramentū puer nō esset in aq̄: puta anteq̄ dixisset ⁊ spūssancti leuasset euz de aq̄ nō esset baptizat⁹. Nec ē mir̄ si incipiat et desinat esse i eodē instāti:cū sit idē etiā i alijs casib⁹ ꝑm legē. nā si q̄d mihi debeā sub cōditiōe ⁊ illud accepto tuli ante existē tiā ꝓditionis. si post existat conditio:eo dē instāti icipit ⁊ desinit esse debitū.ff.de accep.l. antepe. ⁊.l. q̄ i die. Melius pōt poni exēpluz in seruo dato vxori a viro:vt eū manumittat.nā in eodē instāti icipit et desinit hr̄e dñiū.ff.de do.int virū ⁊ vxorē.q̄ aūt ſ.vl. Ar.hic in fine.ſ. q̄ aliꝰ ē sonꝰ ⁊c. Sed q̄ dicit q̄ ꝑ pmaner:nō itellige i aq̄:ſi puero. Item ar.ſ.ff.de visu fru. ticio cuz mouer. Item aliud exēplū pōt poni vbi q̄s fit incipit ⁊ desinit ee debitor.vt.ff.ad velle.debitrix.Quidā aūt intelligunt aliter illā litteram.

Detrahe ꝑbū ab aq̄ ⁊c.

k ¶Uerbū.nā ꝑba necessaria fūt.ar.i.l.j.ff.ō ꝑ.ob.

l ¶Et fit sacramētū.i.sacrm fit ibi ex forma ꝑborꝫ ⁊ aq̄ qū ē baptism⁹. Sz q̄rit̄ si in littore maris baptiset q̄s an tota aq̄ ꝓsecret an non:dicē dum est q̄ illa tm̄ q̄ puer tāgit.ar.ff.de reli.l.ij.ſ.celsus. nā ibi dicitur q̄ sola terra q̄ tangit corpus hois est religiosa. Uel pōt dici q̄ etiā illa q̄ stati tāgit. vt.ff. de rei vē.q̄ religiosis.sed exaudi ꝑ canonē.xi.q.iij. qm̄ multos. qr exōicatio nō trāsit i tertiā psonā: sic nec religiom ¶Faciente.i.in forma euangelij:in nomine patris ⁊ filij ⁊ spiritussancti.

Baptismus in maris littore factus nō ꝓsecrat totū mare.

n ¶Credit.ſ.e.sicut videť q̄ mut⁹ possit baptizare: qr mīmonū pōt ꝑhere: maxie si tres psonas pōt exꝑmere:qū ꝓcedo si est mut⁹ater, aliť si loq̄ non pōt nō baptizabit.⁊ qū dicit ꝑm qū credit hoc ad suscipiētē referť.q̄ nō exigit fides cōferēt⁹ sed suscipientis.de ꝓse.di.iij.tunc valere.ab ipo eñ dante solā intentio requiritur, vt dixi.ſ.e.sicut.

Mutare pōt.

Son⁹ est duplex.

a ¶Son⁹.Est son⁹ vocalis ⁊ est son⁹ mētalis.

b ¶Aliud.i.efficacia a deo sibi collata.ſ.de ꝓse.di.iij.solet ꝙrius.⁊.c.ecclesia paradiso.

c Irmissime.¶Cumulari.Ad cumulū supplicij.xxxij.q.vij.vsq̄ adeo.

d Teneam⁹.

Probat baptismū posse cōferri a malis: ⁊ ipi possunt mirabilia facere ſ. e.ꝓphetauit.

e ¶Nihil est. q̄ ad vitā etnā.

f ¶Magi. manes et mābres ... mābres ⁊ isti magi.ſ. mambres ⁊ mambres magi tria fecerť mirabilia fecerť mi pētes ꝙerterť: racula et aquam in sanguinē. ⁊ fecerūt aquā ranas ebulire. Sed cynipes nō potuerunt educere:vt moyses.vnde dicit̄ dei est ħ.⁊ ita defecerūt in quarto miraculo.ſ.i tertia plaga:q̄ primū nō fuit plaga.et ideo q̄nq̄ dicūť defecisse i tertio miraculo: q̄ in ētia plaga.xxvj.q.v.c.nec mirū.

Exo. vij.d.

g Hanc. hec est tertia pars huiꝰ.ē.ca. hi q̄.et repetit ħ finem illiꝰ ca. vt exponat in.ſ.se.

Act. ix.g.

¶Leo.¶ hec est decima pars q.i.qua dī q̄ baptismꝰ pōt dari a q̄cunq̄ : ⁊ hoc vsq̄ ad.ſ. hoc.ē Joh.de fan.

h ¶Nemo.ar gu.ad.q.de iuasore.vtruz ꝑ euz possit ꝑsentari clericus in ecclesia:⁊ ſi per hereticū sententia iusta detur.de conse.distinc.iij.⁊ dixit dns Jo.quoꝝm vtrūq̄ falsuz ē: quia iuasor nō tolerať.⁊ hereticus est excōmunicat⁹.Ż.

questio duplex hic recitatur.

ephe. iiij.b.

i ¶Forma.ſ.in necessitate vel ignorāter.

k ¶Per lapideū canalē.ē.eo.ſi iustus.

l ¶Pūssanct⁹.¶ Fallak.Nā mētiri deo possum⁹ sum⁹ ſz ſed ꝑm fallere nō possum⁹.de ꝓse.di.ij.panē. nō ꝑm fallere. ola eni certa sunt ei.ff.de iudi.sed ⁊ ſi restituak.ſ.vl. Arg.ſ.l.xxxi.dis. oportet.xvj.q.j. reuertimini.

m ¶ Reprobos. ꝛ.ps. Ar.nō ꝓdicare alicui i sua cā religioni nē alt⁹ nis et us.nō eſt meli⁹ malis ꝺz alicui credi: sūt cōis q̄ signa ⁊ miracula facit cū etiam bonis ⁊ malis sūt cōmunia. ē.e.c.multe.

n ¶ Probos. Qr illud facim puro corde sumūt.ſ.e.nō nocz.

o ¶ A paganis.Si in forma eccle dek.de ꝓse. di.iij.ſi quod ā.

p ¶ Puerorꝫ. Doli capacium aliter nihil agerēt.nā tales furiosis cōparant ff.de acqu. pos. l.j.ſ.j.xv.q.j.illō Quis aūt sit doli capax lex dicit ſz qui est proxim⁹ pubertati.ff. de regu.iur.pupilluz.ignorans tm̄ acq̄rit aliq̄d. ff. quē ad. ser. amut.ſi partē.ſ.ij q ¶ Per anastasiū. Propriuz nomen eſt.

Mētiri deo possum⁹ ſz nō ipm fallere.

Ꝛ.ps.

Mirare cl'a boreligioni alt⁹ nis et malis ꝺz alicui credi: sūt cōis q̄ signa ⁊ miracula facit cū etiam bonis ⁊ malis sūt cōmunia. ē.e.c.multe.

Doli capax.

r ¶ Integris interrogatiōib⁹.ꝑ hoc ꝙ dicit integris patet non ꝛocosum factum fuisse: et ita non soluitur hic illa questio. arg. de conse. distin.iij. queri. licet quidam dicant eaz hic solu. Sz dico etiā ꝙ ſz formā ludēdo acciāt dū tm̄ baptizare intēdat baptizat. Si autez omia ꝛocose fiāt ñ erit baptism⁹. ar.xxij.q.ij.c.q̄ ait.ff.ō act.⁊ ob.

Baptizatꝰ ꝛocose nō est baptizatꝰ.

obligationū substantia. ℌ. vl. ℭ de sen. excō. si vero.

Baptismi sacramētū etiā ipfectū non iteratur.

a ℂ Baptismū. Ar. nō iterari sacramentū: licet nō sit perfectum.

b ℂ Non debere. Ar. simulationem alicui pīudicare. ℌ. distin. xxvij. q. iterrogasti. J. xxij. q. v. ecce J. de cōsecra. dist. iij.

c ℂ Sz adimplere. Arg. xxiij. distin. quorūdā quod aut. ff. ō actio. ⁊ obliga. ob ligationum.

solet queri contra J. ea. xxij. q. ij quod aut. ff. ō actio. ⁊ obliga. ob ligationum.

59 ℂ Ea que. scz vt in vertice et pectore et in spatulis vngantur. extra de sacra. nō iterā. c. j. et ſi. Jo. ⁊c.

Questio duplex.

e ℑ q̄s. Qui dā ponūt ita casum istum Due questiones fiunt hic Jsidoro. Prima vtruz baptizati ab ordinato ante baptisma sint rebaptizādi? Secunda vtrū ipse debeat ordinari? Ad primam questionem respondet ab illo loco. Sed romanus. Secūde q̄stioni non respondet: ſz potest decidi per. c. J. ea. ſi quis cōfugerūt. et fm hoc legit totum sub interrogatione vsq; ad illud. sed romanus. Sz sup plebis fm hoc i littera vlterius non ordinet. sed id ē quia. ⁊c. Et ita respōdet vni

aggei ij. c.

quēstioni non alij. arg. extra de presum. nōne. insti. de inuti. sti. ℌ. quotiens. C. de diuer. rescrip. l. j. et hoc verum est cum sint connexe. Alij legunt ca. plane. et dicūt q̄ baptizati ab eo debēt rebaptizari. Sed male dicunt. vnde illud: sed romanus est corrector. et ipse vlterius non ordinetur: et hoc corrigitur. ℌ. e. ſi quis confugerit. Uel hic loquitur de rigore fm Jsidorum. Secūdū casum quē ponit Jsido. fm falsam quorūdam opinionem: q. ſ. tales debent rebaptizari. vnde corrigit se statim ibi. sed romanꝰ. q. d. ita alij dicunt sed roma. ⁊c.

f ℂ Non ordinetur. De rigore: al's secus. de cle. nō ordi. mi. c. j.

g ℂ Pagan⁹ ℌ. di. xx iij. ℌ. verum J. de conse. di. iij.

fuerat infusa: iterari baptismū[a] non debere[b] ſz adimplere[c] ea que[b] sacerdotib⁹ mos est. Hinc etiaz ysidorus ait

ℂ De his q̄ per ignorantiā ordinant anteq̄ baptizent.

59 ℑ quis[e] per ignorantiam ordinatur anteq̄ baptizetur debent ab eo baptizari iterum baptizari: et ipe vlterius nō ordinet[f]? sed romanus pōtifex nō hominez iudicat qui baptizat sed tātū spiritū dei submini strare gr̄az credit baptismi licet pagan⁹[g] sit q̄ baptizat.

ℂ Palea.

60 ℑ presbyter ordinat⁹ deprehenderit se nō esse baptizatum baptizetur et ordinetur iterū: ⁊ omnes q̄s prius baptizauit. Quod autem cetera sacramēta ab hereticis ministrari nō possint[h] restatur ℍieronym⁹ in aggeo propheta.

ℂ Non placent deo que ab hereticis offeruntur.

61 ℑc populus[i] iste hereticorum omnīū est in cōspectu meo dicit dominꝰ Omne quod fecerit: qō michi obtulerint: vel vota[k] vel pro salute[l] vel pacifica: vt p peccato vel olocausta[m]: vel elemosynas siue ieiunia: vl

quos a paganis. cōtra. sed ibi preter formā ecclesie fuerunt baptizati. hic autē de eo baptismo agit qō in forma ecclesie traditur.

h ℂ Non possint. cū effectu gratie.

i ℑc pp̄ls. sic p̄secutinū est. ⁊ hec sequētia. c. lo

corporis castitatez cōtaminata erūt in cōspectu meo[n]. q̄uis enim sancta videātur specie sui que offeruntur: tamē quia tractata sunt ab illo qui pollutus est in anima polluuntur omnia. Itez in amos propheta

ℂ De eodē

62 Dit deus sacrificia hereticorum et a se proiicit: ⁊ quotiēscunq; congregati sunt in nomine eius: detestatur fetorē eorum ⁊ clau dit⁰ nares suas. Itē in osee

ℂ De eodem.

63 Lu offerūt sacrilegū panem et dant elemosynas: ⁊ sectarī videntur humilitatem. que ego (ſi verē[p] fiāt) olocausta interp̄tor. cū aūt sciaz dei religrit frustra (trūcato[q] capite fidei) celebrēbria hr̄e se iactāt. Itē in ep̄la ad gal. ℂ Sine fide et charitate nec euangelīū habetur nec prosūt aliq̄ bona.

64 Archiō[r] ⁊ basilides[s] ⁊ cetē hēticor⁹ pestes nō hr̄sit dei euāgelīū: qr non hr̄sit spm̄ sctm̄ sine q̄ hūanū[t] euāgelīū nō docet. Nec putem⁹ in ꝟbis[v] scripturar⁹ eē euāgelīū: ſz in sensu[x] nō i superficie sed in medulla. nō i ser monū folijs: ſz i radice rōis Idem.

ℂ De eodem.

Olocaustum.

Amos v. f.

Osee. viij.

Bala. v. a.

Fides est fundamentū oīm bonorū. Mar. chiō hereticus Error basilidis hereticī. Verba reb⁹ de seruiūt

q ℂ Trūcato capite. i. fide q̄ est fundamentū oīm bonorū. ℌ. eo. cū paulus.

r Archion. iste marchion dixit duo esse principia. vnū superior: aliud inferiorū. xxiij. q. ij. quidam. ver. et marchioniste.

s ℂ Basilides. iste negauit x̄m fuisse passū. vt. c. q̄ t ℂ hūanū. i. n̄ dinū nō p̄feres gr̄az [dā. xxiij. q. ij v ℂ In ꝟbis. ar. ꝟba reb⁹ non res ꝟbis deseruire. p̄fert em intētio ꝟbis. ar. xij. q. j. ℌ. q. ver. ꝟba. ar. xxx viij. di. sedulo. ar. xxij. q. v. humane. ⁊. q. ij. ne q̄s. arg. xxij. q. i. parat⁹. ⁊. q. viij. occidit. ar. xxix. di. regule.

x ℂ Sz in sensu. ar. xi. q. iij. ancessor. et. c. q̄ p̄decessor. ar. ff. de leg. ⁊ sena. con. scire leges. ar. ex de ꝟbo. signi. ppterea. ⁊ ca. intelligētia. arg. xxij. q. j. is qui

a ℑde quātū marty rius nō sp̄ p̄ze deit ad salutez eternā

ℂ Operi. arguit q̄ dare elemosynam adv̄nam gloriam sit peccatum. ar. g. xxiij. q. j. militare. xxiij. q. j. odi.

b ℂ⁹ corona. ℌ. di. xc. negs. in fi. ⁊. c. si quis autē. J. de peni. di. iij. ℌ. pe. cōtra ibi dicit Aug. q̄ si quis nō habēs charitatē patitur martyrij et si nō p̄dest ei ad vitam eternā: p̄dest ei tñ ad min⁹ supplicij subeū dū. So. ibi agit de illis qui bono ze lo: et si nō fm cōscientiā martyriū subeunt: hic de illis qui arrogāter. vt hic innuitur. Johan.

c ℂ On oportet. ℂ Benedictiones. i. sacramēta vel dogmata: vel hoc dicit ironice. bñdictiones. i. dignitates ⁊ p̄dicationes que idiotis videnť bñdictiones vel benedictionū abusiones

d ℂ Scismaticis. j. de cōsecra. dist. j. episcopus nullum. ⁊tra. Sol. illud antiquit⁹: istud de consuetudine ecclesie roborātum. ℌ.

e Ecclesia dei ℂ Nec vera: q̄tum ad habēdū rem sacramenti et licētā executionem

f ℑn ꝑpetate. i. vera fide incarnatiōis. i. non credamus x̄pianos deo reconciliari nascendo: mouēdo: et resurgendo ⁊c. xxiij. distinc. qui episcopus.

g ℳanifestū est p̄ crudelissimam scilicet arrianam.

h ℂ Extinctū. vt. xxiij. q. iij. resecande.

i ℂ Intercepta. i. p̄clusus quo ad effectum cōsumpta. ⁊ ita dicit Ouidi⁹ in sexto metamorpho. in fabula ranarum colla intercepta videntur.

divisio

ℑ quis. ℂ Casus. Intendit cyprian⁹ ꝓbare q̄

65 Jde q̄tum bonū est charitas: ſi ita martyrium fecerim⁹ vt nostras velim⁹ ab oībus reliquias honoriari: ⁊ ſi opinionē vulgi sectantes intrepidi sanguinē fuderim⁹ ⁊ substantiam nostram vſq; ad mendicitatez ꝓpriā ꝺderim⁹: huic operi⁰ non tā p̄miū q̄s pena debet: et perfidie magis tormenta sūt q̄[b] corona victorie. Itē ex cōcilio laodicēsi. ℂ Hereticor⁹ bñdictio maledictio ē

66 ℳon oportet hereticorum bñdictiones[c] accipere: qm̄ magis sunt maledictiones q̄s benedictiones Itē ex conci. martini pape

ℂ Neq; cuz hereticis: neq; cū scismaticis ſz orare

67 ℳon liceat clericis vel laicis ab hereticis eulogias id est benedictiones accipe: q̄ maledictiones sunt magis q̄s benedictiones. neq; liceat aut cū hereticis aut scismaticis[d] orare. Itē Leo ad anatholiū ꝓstantino. episcopū.

ℂ Extra ecclesiam nō sunt vera sacrificia.

68 Ne ecclesia dei que corpus christi ē aliter nec rata sunt sacerdotia nec vera[e] sacrificia: nisi i ꝓprietate[f] sue nature ver⁹ nos pōtifex reconciliet. Itē leoni augusto.

ℂ Impioz manib⁹ diuia sacramēta se subducūt

69 ℳanifestū ē p̄ crudelissimā[g] ⁊ isanissimā vesaniā in alexādrina sede oē celestiū sacramētoz lumē extinctū[h]:

Sacramēti effect⁹ fi est apō infideles hereticos

nō debemus vti sacramētis hereticor. Primo auctoritate apli q̄ cibuz corporalē ꝓhibet cū eis sumi. Sēdo auctoritate dñi q̄ ꝓhibuit abdon ꝓphetā cuz eis cibū sumere. Tertio: qr hereticī mozę symie imaginē tm̄ habēt sacramētoz: sed nō hr̄it⁹ sacramēta. Quarto: qr si mali qui sunt in eccl̄ia post trinā monitionē ꝓpark ethnicis ⁊ publicanis: vt cū eis nō sumamus cibū: multo fortiꝰ ipi heretici precisi. Quinto: qr nō tm̄ ipsi puniunt: ſz etiā eis fauētes ⁊ eorū sacramentis vtentes. Sexto audēte Osee pro phete dicentis.

Sacrificia eorū esse panē luct⁹. ſ. coz. k ℂ Exierit. v. b. Jd est egerit p̄pter qō meret exire et dānari. arg. xxiij. q. iij. si quis non recte. j. reg. xiij. e.

l ℂ A semetipso. i. ad suū effectū siue factū cadēdo in heresim tam damnatam. vt. ſ. iiij. q. v. ca. ſ. j. xxiij. q. j. c. j. ij. ⁊. iij.

m ℂ Dānat⁹ ē i. ipe inecit se in excōicationem vij. q. j. deuitg.

n ℂ Ad hieroboaz. vt. vij. q. j. deuitg. qui fecerat duo idola: ⁊ vnum posuerat in bethel: aliud in dan.

o ℂ Non posse. Qr scz effect⁹ vel res sacri nō est apō illos: ſz nec ꝓpias sacri fm cyprianum vt. ſ. de ꝓse. distinc. xxxij. ℌ. verum. Sed ℨ eū est. ſ. e. q. ca. per esaiā. ℌ. distinc. xix. secundum.

Hieronym. Lucifer. in suo mausoleo ca. 72

p ℂ Per mendacium. hic errauit cyprian. p tout dicit augu. ⁊ eum corrigit. xxxij. di. ℌ. ver uz. J. de conse. dist. iij. quomodo. Quidam tñ volūt euz hic excusare: qr intellexit hoc de hereticis qui formam ecclesie non tenent. vel hoc verbum vbi oīa per mēdaciuz

ē. eum excusat. ar. de cōse. distin. iiij. solet queri. Uel hoc dixit cōtra hereticos quos semper insequebat sicut et pelagius. xxiij. q. j. scisma. et fuit ibi excessus veritatis. ar. de conse. distin. ij. ego berē garius. Magis tamen credo augu. qui dicit eum errasse.

Nō oi verbo credendū est.

a ¶ Non statim. Arg. q̄ non omni verbo doctrine credendū est. j. xxiij. q. j. ad uocauit. ē. disti. xix. scōm. Argu. contra. ē. l. distinc. si quis p̄e postera. j. xxiij. q. iij. ille. t. q. v. mules. et. q. j. qđ culpatur. viij. q. j. sciendū. argu. xj. q. iij. si quis episcopus. t. ca. non semp. t. c. si

Sigilla nō statim sūt recipienda.

dñs. ar. h. hic ē ar. cōtra sigilla que non statim debēt recipi. ar. extra de p̄ba. tertio. nā littere ap̄obāde sūt. ff. de p̄cu. si p̄o curatorem. ff. q̄ cuiusq; vni. item eorum. ff. q̄ si actor. nō tamē sigillum rep̄obatur: si nomen actoris nō habet extra. de eo qui mit. in pos. cum sicut i parte decisa.

Mariti q̄nq; abstinere pōt ab vxore etiā ꝑ p̄ceptū epi

b ¶ Separauerit. hic ē ar. q̄ maritꝰ sciens se vxorē in ꝑpinquo gradu cōsanguineum: licet in p̄obando consanguinitatē defecerit: debet abstinere ab eius thoro: etiā iubente episcopo ne abstineat arg. di. l. si quis ꝓpostera. Quid ergo si episcopꝰ eum excōmunicat: patiēter ferat. nec curet: eum nō ligetur apud deum. vt xj. q. iij. quomodo. qđ obest. j. e. vt euidēter. h.

nūeri. xxj. d.

Osee ix. a.

c ¶ Sic etiā p osee. Osee nono

d ¶ Peccato. i. ꝓsensu p̄ti eoꝝ. viij. q. j. H. cū aūt. et

e Extra catholicā ecclesiā. id est extra formam

f Ecclesie ratione effectus. Uperueniēte. ¶ Noctis. Quattuor sunt partes noctis: conticinium intempe ḡttuor stum: gallicintū sunt antelucanum. partes

g ¶ Acciperet. Quare in necessitate possūt ab heretico baptismum accipere t nō eucharistiā. dixi rōnez. xxiij. q. j. si quē.

h Arrianos. Sacerdotes indignos xp̄i honoribus.

i ¶ Sub imagine penitentie. Imaginem penitentie appellat publicam reconciliationem q̄ fit per manus impositionem. Imago penitētie

k ¶ Baptismate. Quod fecerunt vel acceperunt. ē. e. q. si quis contra.

l ¶ Arbitramur. Subaudi dici. nō enim vidētur clerici rē. qz eorum laicos rē. quasi cū hoc alꝰ sit. de laicis: merito sic dz eē de clericis. non enim clerici sūt forma recipientē t iō patz q̄ sunt digni ecclīastici honoribꝰ. t cōtinuat hoc. c. cum fine illi. ē. e. superueniēte. Uel dic qz eorum. i. q̄ uis. q. d. q̄uis laicos eoꝝ ita suscipimus: non tñ clerici ita suscipiēdi sunt in honore.

m ¶ Qñ. hec rō nō videt sufficiēs: ꝫ satꝭ videtur in hoc q̄ dicit auctores eorū. nā tunc sunt auctores eorum: cū illi et isti sunt

extra ecclesiā. Uel dic q̄ sufficiens est quo ad hoc q̄ non possunt conferre de meritovite. xl. di. multi.

a ¶ Perfectionē. i. sanctitatē et officij executionē

b ¶ Ut eoꝝ. i. qz eoꝝ vt sit relatiuū cū cā. t ita p hoc precedēs lectio approbata nō videt. i. iō nō vt: qz rē.

c ¶ Imperfectos. qz nō receperūt gr̄am p̄ illud baptisma.

d ¶ Qui tetigerit. tactu mentis. ex de sen. ex. nuper.

e Dānati. i. dānatiōis vl' auctoris iam damnati. rē.

f ¶ Ex eo. non est rō hec: qz sūt q̄dā sacramēta q̄ iterāt: q̄dā nō vt vnctio ifirmorū: et dedicatio ecclesiarum.

g ¶ Impositio. reconciliatoria. t intelligas ō p̄mata: qz solēnis nō reiterat.

h ¶ Precipit. quotienscūq; reuertūt ab heresi. ē. eo. h. qui baptisma rē.

i ¶ An⁹. sensꝰ est: manus ipositio p̄t repeti. vt. j. de ꝓse. distinc. iij. quō baptismꝰ. lx. viij. di. sic.

k ¶ Impositio cōsecratoria: ꝫ cōfirmatoria nō Ite nec ordinatoria: ꝫ curatoria hñ iteratur de q̄ dꝰ. Sup egros manꝰ iponēt rē. vt. xcvj. dist. H. ꝫ illud. Recōciliatoria manus reuertētis. vt. ē. eo. arrianos. de ꝓse. distinc. iij. quō. t exōcatis. vt. xj. q. iij. cū aliqs t penitētibꝰ. vt. l. di. in capite. Et i hereticis vl' excōicatis nō ē sacrm. t iō repetit. In penitētibꝰ si ē publica ē sacrꝫ. t iō nō iterat: q̄uēit tñ epis. vt. xxvj. q. vj ca. j. t. l. di. i capite. Si ē p̄uata nō ē sacrm et iterat: t cōuenit etiā pbꝰ is. vt. xxvj. q. vj. ca. pbr̄i. H. ecce.

Impositō manus est multiplex.

l ¶ Non sicut. i. licet.

m ¶ Repeti. j. e. q. q̄dā ℣. So. ꝫ ibi manꝰ ipositio nē ꝓsecrationē noīat. h ꝓ manꝰ extēsionē sup penitētē cū oꝛōe inuocato sctōsp̄ū paraclito: vl' ibi, phibet reiterationē manus impositōis fieri in publico. hic autem permittit fieri in occulto.

n Sicut xp̄s ¶ Baptisat Interius. de ꝓse. di. iij. nemo. vel cum effectu.

o ¶ Uñ oꝛo te. Putabat iste eū q̄ homicida vel adulter fuerat mūdari i baptismo: non ita tñ vt dignꝰ esset sacerdotio. Gratianꝰ tñ hoc intelligit de occulto pōtere. nā dicebāt q̄ dā de tali t male q̄ ꝫ posset baptisma dare nō tñ ꝑficere. t hic. t tales rep̄hendunt. Et ꝫ hoc est arg. ℣. l. dis. q̄ sub gradu. Sed ibi de depositō cū q̄ dispēsat vt baptiset. t ḣ de tolerato.

homicida et adulter an cōsecē possint.

Secundo quero. Quid si confessus fuerit.

p ¶ Esse sacerdotē. i. sacēm tā posse conficere.

q ¶ Pōt fieri Argu. q̄ vno de duobꝰ q̄ sūt eiusdē iuris cōcesso: alterū ꝑcedit. ex q̄ eīm aliquid alicui cōcedit: eius coherens excedit: vt. j. iij. q. vj. hui⁹ q̄ppe. t. xvj. q. j. si monachꝰ. et. q. ij. capi. j. ē. viij. distinc. quo iure. h.

Osee ix. a Ezech. xxij. ps.

r ¶ Cooperāte. Istud cooperante falsuz est ḡtuz ad dantez vel facientē: nō ḡtum ad recipientem. j. ea. dominus.

s ¶ Aledicaz. Aliam ex positionem huius verbi habes

t ¶ Nocat. t hoc vsq; ad. H. ex his. Jo. de fan.

Ntra. Ab isto loco vsq; ad. c. sacerdotes loquūt

j. e. multi secularium.

¶ Hoc ergo. hec est. xj. pars hui⁹. q. in qua ꝓbat q̄ malicia sacerdotis nō nocet alijs in sacris ḡtibus sibi

omnia.c.de malis sacerdotib⁹ toleratis ab ecclesia.
a ¶ Recreantur.quo ad sustētationē corpous:et post anime.vt de consē.distin.ij.nō iste panis.
b OMnia sacramēta. ¶ Et verbum.i.predicatio q̄ si fiat ab idigno aliqs ꝓdest:sed sibi nocet. arg. distinc.lxxxiij.§. quāq̄. argu.xv.q.vlti.ca.vlti.
c ¶ Dictū est tales instruunt deū qualiter eos punire debeat. xl.di.multi.
d QRophetauit. Hic ꝓbat q̄ malus sacerdos pōt cōficere: q̄ saul malus erat & pphetauit: imo mali habent olim dona spūssancti p̄ter charitatē.§. eo.multe. hystoria autē erit hic pro casu.
e ¶ Non noui.i.non approbau. ita dicunt aliq̄ scholares q̄ nō ti sunt aliqui bus i scholis cū vident eos i terra sua: dicūt nō nouī vos:vel qñ sunt diuites dicunt pauperib⁹ nō nouī vos vel (q̄ deus ē) nolunt le cū eis.
f OPropheta. Ad litterā intelligit de babylonica captiuitate. nā ¶ pro dante licentiam reuertēdi de babylonica captiuitate:populus israel edificauit altare:& deuecerunt fundamentum templi: sed ꝓ litteras cambise ducis militie ipsius Cyri prohibit⁹ est in edificatione pro cedere:vsq̄ ad secundum annū darij:in q̄ egressus est edificare templū ceptum ab aggeo ꝓpheta ad hoc exhortante ꝓpm. Zoquit ergo hieronym⁹ de medio tpe in q̄ immolabāt in altari:sed domū dei:scz templū reedificare negligebant:cum domos ꝓprias reedificarent:quod in ipso aggeo planius patet.

nequaq̄ ad christū pertineret:nunc autem sicut qui baptizat tpe christus est:ita ip se est qui ꝓ spiritū sctm̄ hāc suaz efficit carnē & transfundit in sanguinē. Credenduz est enim q̄ in ꝓbis christi sacramēta conficiantur:cuius ꝓprius creank impio:ei⁹ vtiq̄ verbo recreantur⁸ ad meli⁹.
I dem in li.ij.contra epl̄am parmeniani. ¶ De eodem.
OMnia sacramenta ob sunt idigne tractātib⁹ pslūt tm̄ ꝓ eos digne sumētibus:sicut & ꝓbūs⁹ dei vñ dictū est⁸. Que dicunt facite:q̄ autem faciunt facere nolite.
I tē in tractatu epl̄e Johā.
¶ De his q̄ sctis male vtunk
QRophetauit⁹ saul rex malus cū etiā sanctū dauid ꝓsequeret⁸. nō ergo se iactēt qui forte sine charitate habēt sanctū mun⁹ dei:scz videāt qualē rōnē sint habituri cū deo q̄ sanctis nō sctē vtunk Ex his erūt q̄ dicturi sunt i iudicio:& noie tuo ꝓphetauim⁹:quib⁹ non dicet mētimini:scz nō nouī vos⁹&c. Spiritū ergo pphetie dicē di sūt habuisse:scz nō meritū I tē Hiero. in aggeo.ij.ca.
¶ Quis q̄ non tā ictificat ex hostijs q̄ ꝓ pctō polluit.
OPropheta⁹ q̄ altari tm̄ extructo & domo mea diruta⁸ hostias mihi offers in altari:& victimis ei⁹ sctificari te putas. Scito q̄m̄ sanctum quidem est quod offertur i altari:sed nō tā sanctifi

carns ex hostijs q̄ ex mortuis operibus pollueris.
I tē Aug.in lib.de ꝓbo dñi
¶ Contra spm̄sctm̄ ꝓbū dicit cuz ex dispsiōe nunq̄ redit.
ITa fit ꝓbū⁹ cōtra spiritūsanctū cū ex dispsione ad ꝓgregationē nūq̄⁸ venit:q̄ ad remittenda pctā accepit spm̄sāctū ad quā cōgregationē:& si ꝓ malū cleri cū:sed tm̄ catholicū mīstruz reprobū⁹ & fictū:si aliqs accesserit corde nō ficto:i ipo spiritussctus opak remissionez pctō⁹: qui in sctā eccl̄a ita opatur:vt reprobos fugiat: & tamē⁸ ꝓ eoz ministeriū ꝓbos colligat I dē in ꝑmone de remissione peccatorum.
¶ Nō meritis hoim:sz ꝓtute spūssancti pctā remittūtur.
UT euident⁹ ostenderet dñs a spūsctō quē donauit fidelibus suis dimitti pctā nō meritz hoim: q̄dā⁹ loco sic ait. Accipite spiritū sanctū. & continuo¹⁰ subiecit Si cui dimiseritis⁹ peccata:remittunk ei: hoc ē spūssāct⁹⁹ dimittit nōvos. Proinde sicut is quē sacerdos tolerat i eccl̄esia:est tm̄ extra eccl̄iā et extra corpus eius cuius caput est christus. si ei ostiarius⁹ non aperuerit ita non ideo extra eccl̄az est:& nō ē de corpe si qs pastorz ꝓteu dicio⁹ cōpellik foris eē. I tē ambro. de sacramēt̄z. ¶ Deus nō merita ꝓsōz sz iacer dotū officia ꝓsiderat
UMz scptura⁴ testet⁹ broſius ꝓbare q̄ spūssanctus tpe hoc opak inuisibiliter in sacramentis eccl̄ie qđ ex eo ꝓbat:q̄ olim visibiliter operabatur in legalibus sacramentis.
t ¶ Scptura.quā nō hēm⁹:sz ē in scptura.lxx. inē
v ¶ Testek &c.q.d.cū null⁹ dubitare hic [ptum.

g ¶ Domo mea diruta.i.edificatione virtutū. diruit eni remotis virtutibus anima.xv.q.j.merito. Ala sine ꝓtutib⁹ corruit.
h ITa fit verbū.i.blasphemia.J.de pen.di.j.§.vl ti.& di.iij.§.sine.b.
i ¶ Congregationem.i.vnitatē ecclesie.
k ¶ Nunq̄. Et ita peccatuz in spiritum sanctum est finalis impenitētia: de qua dicit Augustin⁹. de penitē. distin.vij.ca.j.et finali. et notaui xxv.di.qualis. Impenitētia finalis ē pctm̄ i spm̄sctum.
l ¶ Et tamen. hoc dicit:q̄ ab isto possum⁹ accipere etiā sine necessitate.
UT euidenter osten. Ut dicat q̄dā lex bōa est allegatio.
m ¶ Quodaz loco.ita & aduocat⁹ pōt allegare vt dicit q̄dā lex. xlv.di.cū beat⁹.
n ¶ Et continuo.Arg.verborum ordinē spectanduz esse.vt xxij.q.j.§.j. arg. ex serie verborū aliq̄d ꝑpendi.J. xxiij.q.j. alien⁹.
o ¶ Dimiseritis. Bñ dixit dimiseritis:nō cui putaueritis dimitti.
p ¶ Hoc ē spiritussanct⁹ J.vj. q.iij.illud.& c.ne mo condemnat. e.q.dictum est.J. de conse. dis. iij. nemo. b.
q ¶ Ostiari⁹. id est ꝓbus idē est et ostiū. vt.J. e.q. ordinationes.
r ¶ Preiudicio.i.ꝓtauo iudicio.J.xxiij.q.iij.si quis.et.xj.q.iij.si episcopus fortes.ea.q.remissionē.J.ij.q.iij. quid obest. b. Preiudicium est ꝓtauū iudicium.
s ¶ Um scriptura. hic intēdit Ambrosius ꝓbare q̄ spūssanctus tpe hoc opak inuisibiliter in sacramentis eccl̄ie qđ ex eo ꝓbat:q̄ olim visibiliter operabatur in legalibus sacramentis.
t ¶ Scptura.quā nō hēm⁹:sz ē in scptura.lxx. inē
v ¶ Testek &c.q.d.cū null⁹ dubitare hic [ptum.

debet mē daciter:apposuit Sfan⁹:sicut dak intelligi vsq̄ ibi ignis:nec reddit rōnē Ambrosi⁹ q̄re olim visibiliter:nunc vero inuisibiliter operet spūssanctus nec fit ibi maloz mentio sacerdotū:vt.c.interposuit sed dūtaxat bonoz puta helie/hieroboā et aliorum sanctoruz q̄s ibi Ambrosius nominat:vñ ad ꝓsentē materiam nichil opak Johā.et ita falsa ē littera cū hieroboam.&c.
a ¶ hieroboam. hieroboam q̄ fuit malus ꝑm falsum itellectū Sfani: aliq̄ hieroboal q̄si sacra baal destruens. hiero.em sacruz hic dict⁹ est gedeon:scz hoc non faceret ad ꝓpositum Sfani. Jo.
b MUlti. hoc c.intelligitur de malis tolerandis: q̄ generaliter loquit de oibus sacramentis. Jn ꝑmapte rephendunk q̄dam laici q̄ vitā sacerdotū reprehendēdo diuina sacra ab eis collata contēnebant: gerentes trabez in oculis suis et festucam volentes mouere de oculis aliorum. Jn scda ꝑte vr⁹ q̄tūcunq̄ sit sacerdos malus: sacramēta tñ ei⁹ ꝺa sunt nec magis sanctificank a bono Jn tertia oñdit q̄d sit mysteriuz & q̄d sit sacrificium. Ultimo ponuntur ꝺba Osee prophete.
c ¶ Lederet. Ar.alterius crimen non nocere innocenti J. e. q. iij.c.j.§.e.q. fertur.cōtra.b.
d ¶ Spernūt. Ex his conuincit q̄ missa maloruz sacerdotū audiri possit: et

Spūs sanct⁹ olim visibiliter nūc inuisibiliter operat Judi. vj.f. iij. re. x.

Mat. x.c. hieroboal vñ dicak.

q ad p̄ces hieroboā⁸ ignis descēdit ꝺ celo:& rursus peccāte helia ignis emiss⁹ est q̄ sacrificia ꝓsumeret:dak intelligi q̄ de⁹ nō merita ꝓsonarū ꝓsideratz officia sacerdotū
¶ Jgnis illevisibil⁹ mitteba tur:vt crederēt.nobis inuisibilis opak q̄ credim⁹. Credo ergo adesse dñz iesū iuocatū p̄cib⁹ sacerdotū q̄ ait. Ubi fuerit duo vel tres ꝓgregati in nomie meo:ibi suz in medio eorū. I tem Grego.
¶ Nō merita sacerdotū:sed ꝓtus diuina sacra sctificat.
MUlti⁹ seculariū hoim cū pl⁹ sacerdotis vitā q̄s suā discutiūt:i magnū ꝓtē ptiōis diuinoz sacramento rū crimē incurrūt. magna em trabe vulneratos hñtes oculos eāq̄ negligētes. festucā tenuē i alioz ꝓspiciūt oc̄lis. quā dū icaute festināt auellere:errozis i foueā dilabūk. min⁹ quidē ꝓsiderātes q̄ nō eos sacerdotū vita lederet⁶ si tp̄i hūilit bonis sacerdotū admonitiōib⁹ aurē accōmodarēt:scz dū hypocritaz more pl⁹ illoz famā q̄s ꝓpriā vitā vel vite negligētiā diuidicāt:spernūt⁹ sctā monita & spūalia dona:vñ fit vt nō solum ab eis dicta respuāt:scz (q̄d est deteri⁹) diuina etiaz mysteria ꝓtenant:vt nec corporis cōionē:nec sanguinis dñi nr̄i iesu xp̄i eoz ministerio ꝓfectā assumāt:putātes hanc min⁹⁶ esse sanctificatā: si illoz fiat officio:quoz vita eoz oculis videt ignobil⁷.
¶ Heu in q̄magnū laqueū scidūt:vt diuina & occlta mysteria pl⁹ ab aliis sctificata posse fieri credāt:& cūvn⁹ idē sī ꝓhibitū sit in casu:vt.J.xv.q.vlt c.vlt.J.viij.q.iij.ca. vl.§.xix.di.c.fi.J.§.di.xxxij.null⁹.dist.lxxxj.si q̄ pbri. Sz illū de publico vl ꝺ dānato:scz dic de tolerato.b.
e ¶ Minus. Jd est non.
f ¶ Jncōprehensibiliter.nō em̄ a nobis ꝓprehēdi pōt qualiter trā substātiatio sub specie panis & vi ni corpus xp̄i et sanguis fiat.
g ¶ Jtaq̄. Et q̄ occulte & inuisibiliter.
h ¶ Dispensatione.i. virtutez et gratiaz a deo dispensatam et collatam.
i ¶ Qui prece. Sacrificia veteris testamēti nō faciebant q̄s figurabant. de cōse.di.ij. sacrificium. et q̄s dicit p̄ce mystica cōsecretur hoc referas ad speciez facti scdm.b. q̄ nec corp⁹ xp̄i cō secrāt:q̄ et ꝓ corpus sacratissimum erat.nec panis:q̄ ibi desinit esse statim. Corp⁹ xp̄i nō ꝓsecrāt nec est panus.
k ¶ Quid melius corpore. certe aia xp̄i: vnde hoc dictū intelligas dūtaxat am plificatiōis gra. ij.J.xxxij.q̄sti. vj. nichil:et.q.viij.q̄ in omnibus. Uel sic quasi nr̄la sacramenta eccl̄e siastica quo ad sanctitatem & re uerentiam: vt.J. de ꝓse.dist.ij. nūc̄hil.et capit.qui māducat.et.xcv distinct.ecce. vel inter res eiusdē generis.s. inter corporalia. Uel intellige de corpore q̄ est christus. Corp⁹ xp̄i excedit a ꝓ ad lia sanctitatem & re cēa q̄ uerentiam: vt.J. ad reuerētiam. de ꝓse.dist.ij. nūc̄hil.et capit.qui māducat.et.xcv distinct.ecce. vel inter res eiusdē generis.s. inter corporalia. Uel intellige de corpore q̄ est christus. f. Lorin. iij
l ¶ Qui rigat J.e.q. interrogo.sed J.§.dist. lxxxj.si qui pbri. Sed ibi expone ꝺbum id ē filiuz et sic nō est J.de pe.dis.j.verbum

Mala chie. ij.a.

a ¶ Uel quis. ista duo vel rescriciūt tñ proximuz mēbrū cui⁹ due inueniūtur expositōnes per sequentia.

S Ignificastz insup̄ per.

b ¶ Nō ꝯgruenter. iō vitabāt eoz sacramēta.

c ¶ Docuest. ergo nec nos p̄sumere vel inuenire debem⁹: vt .8. distin. xxxvij. q̄ de mēsa. j. ij. q. v. cōsulnisti. j. xxxj. §§ q. j. q̄ si. §. dis. lv. si euangelica. §. di. xlv. ca. episcopum. vij. q. j. c. j.

d

Errores petiliani.

O Nes ḡles.

¶ Nec eñ illos. no. moduz arguēdi de malis ad bonos. de cōse. dis. j. c. j. j. xj. q. j. sacerdotib⁹. §. di. xxj. submittitur.

O Minus. ō clarauit. No. q̄ Augu. in hoc. ca. ip̄obat duas opiniones petiliani. q̄ petilian⁹ dicebat immundiciā malorum mundis obesse. Dicebat enim q̄ mali sacerdotes non conferebant vera sacramenta. Dicit ḡ unā prima ꝑte q̄ immūdicia malorū bonis z mundis nō obest. In scōa ponit quandā obiectionem petiliani que nō tangit ꝑpositu z eam soluit. In tcia ondit q̄ sacramēta si in forma ecclie ꝑferantur a ḡcunq; ꝓbatis sunt: et hoc ostēdit triplici exemplo caꝛphe/ apostoli: et dauid. In quarta ostēdit q̄ ḡles sunt q̄ sacramēta accipiūt: talia sunt eis ip̄a sacramēta. In quinta infert duplicez conclusionē contra duplicez

Wat. xxiij.a

indigne accedim⁹ ad altare: et sordidi mūdū sanguinē bibim⁹: z infra. ¶ Maledicā iq̄t benedictionib⁹ vris hoc est his que nūc meis b̄dictionibus possidet⁷: seu quicq̄d vobis benedicit maledicā vel quoniā nō b̄dicunt sanctis exvero corde: vl̄ q: ª qui inique agūt benedicunt ab eis: adulāturq; peccatorib⁹ dummodo diuites sint.

I tem Fabianus papa episcopis orientalibus.

¶ Non sacerdotum merita: sed q̄ docēt et ministrant cōsiderare debemus.

S Ignificastis isup plerosq; attēdere mītos in ipsis honorib⁹ ecclasticis nō cōgrueter[b] viuere ꝓmonibus: z sacrāmētis que p eos populis ministrātur. O miseros hoies q̄ hos intuēdo xp̄m obliuiscunt: qui z mīto ante p̄dixit: vt legi dei poti⁹ obtemperetur q̄z imitādi videant illi qui ea q̄ dicūt non faciūt: z tradito rem suū tolerans: vsq; in finē etiā eū euāgelizare cū ceteris misit. nā apostoli talem cōsuetudinē nō habuerunt: nec habendā docuerunt[c]. I tem. Nicola⁹ papa Michaeli imperatori.

¶ De eodem.

N On quales sacerdotes dñi sunt sed q̄d de dño loquantur est vobis magnopere prouidendū: nec in vicariis beati Petri ap̄li vobis est attēdendū q̄d sint: sz q̄d pro correctōe ecclarum q̄d p salute vestra satagāt. nec eñ illos[d] inferiores dicetis scribis z phariseis sedētibus sup cathedrā moysi: de quibus dñs p̄cepit dicens. Quecūq; dixerint vobis facite ꝓm opa eoꝝ nolite facere. Ergo iperator cōsidera si illos dixit audiendos: q̄ super cathedram moysi sedebant: q̄to potius qui super cathedram petri resident esse existimas obaudiendos.

I tē Augustin⁹ ꝓtra Petilianū.

¶ Sacerdotū immūdicia sacramentū non polluit.

D Ominus[e] ō clarauit[f] in vno cetu[g] hominuz eadem sacramenta sumentium: non obesse mundis aliq̄ rum immūdiciā. Petilian⁹[h] dixit. At si quisq̄ carnis sacerdotis memoriter teneat: nūquid inde sacerdos est: q̄ ore sacrilego carmen publicat sacerdotis? Augustinus respondit. Ita istud dicis q̄ si modo queram⁹ quid sit verus sacerdos: z non q̄d sit verus baptisma[i]. Ut eñ quisq; sit ver⁹ sacerdos: oportet vt non solum sacramēto[k]: sz iustitia quoq; iduatur: sicut scriptū est. Sacerdotes tui induātur iustitia. ¶ Qui autem solo sacramento sacerdos ē: sicut fuit pōtifex caypphas p̄secutor: vni⁹ z verissimi sacerdotis: q̄uis ipse verax nō est: quod dat tñ verū est. si non dat suum[l]: sed dei. I tem[m] Cretenses male bestie: pigri corde. Si ergo[n] apostolus nescio cuius alienigene testimoniū: quia verum cōperit etiam ipse attestat⁹ est: cur nos apud quēcunq; inuenerimus quod xp̄i est z verū est: etiā si ille apud quē inuenim⁹ peruersus z fallax est: nō discernimus ꝓpter vitiū q̄d homo habet[o] veritatez quā nō suā sed xp̄i habet z dicim⁹ sacrm̄ hoc ver⁹ est: sicut ille ait: testimoniū hoc ver̄ ē. Sz nūq̄d ideo dicim⁹ ētipse hō verax ē q: dicim⁹

Sed contra. iij. q. ix. pura.

p ¶ Uerū. Quasi dicat non: et ita non quicūq; ver̄ opinio. petiliani gratias agens deo q̄ acquieuit petilian⁹ suis rationibus.

f ¶ Declarauit. In pabolis de zizania separanda a tritico. xxj. q. iij. nolite. et de edis. vt. xxij. q. vij. c. j. Uel declarauit sustinē do iudam. ij. q. j. vnus ex vobis.

g ¶ Cetu. i. collectione ap̄lōrū vel ecclesie vbi sunt boni et mali. xxij. q̄st. iij. recurrat.

h ¶ Petilian⁹ dixit/ obꝺiendo dicebat ei malū sacerdotem non posse conficere: q: nō est ver⁹ sacerdos: sicut nec laicus potest.

i ¶ Baptisma Quasi hoc querim⁹ z non illud et iō nō valet. tē.

k ¶ Sacramēto. Ordine et officio siue iustitia. Arg. §. xl. di. sicut viri. Sz ibi agit de essentia sacerdotis. hic ō qualitate.

l ¶ Si nō dat suū. i. in non sua sed dei forma. j. ecclesie.

m ¶ Itē. Uerba sūt epimenidis illius thebani sacerdot⁹ qui mal⁹ fuit: z ap̄ls sumit eadē ꝓba in testimoniū in ep̄la ad Titum.

n ¶ Si ḡ. Et ver̄ ē supple: et iō approbemus.

o ¶ Hz. Arg. ꝓto testimonio alicui⁹ q̄ non est bon⁹: z vt credatur testimonio i quo ver̄ dicit: et si in alijs mētiatur. §. dis. xxxvij. turbat: et. c. si q̄d

Epimenides thebanus sacerdos malus fuit.

ad Titū. j. c.

dicit ver̄ ax est. xij. q. ij. homines.

a ¶ Uiolatis. Jd est violanda esse creditis.

b ¶ Sacrilegiū. Quasi cōprobare sciima vīm videamur: ex eo q̄ sacramēta vestra nō reprobamus.

c ¶ Si nō habebat saul. Quē dñs elegerat z fecerat regem. i. fieri iusserat. vt. j. viij q. j. audacter.

d ¶ Pāniculū Quando p̄cidit chlamidē vestimēti sui. vt. ij. q. vij. §. de his. z. §. itē opponitur.

e ¶ Oia munda mundis. Juxta illō. Qui manib⁹ sordes operum p̄ abluebat sordes. Intus tē mūda: q: mūdis omnia mūda.

Uer⁹.

Optatus mal⁹ fuit catholicus. j. reg. xxiij. d.

f ¶ Optati. p. piū nomē est: z erat mal⁹ catholicus vt hereticus. scz occult⁹.

g ¶ Sacrificio. hic patet q̄ p̄cipsus cōficit. vt j. eo. non nocet. et ca. dicūt. et de cōse. di. iij. nō in vobis. ꝓterea q̄ esset rō ḡre damnatus a deo posset p̄ficere ḡdu tolerat ab eccla sed dānatus ab hoie nō? Dicas ḡ q̄ hereticꝰ excōicat⁹ pōt hoc sacrm̄ z reliqua sacra mīstrare p capl'a que dixi. Quidā tñ Jruz dicūt p id q̄ est xxiij. q. j. scisma vbi dicit Pelagi⁹: si ꝓvitate duce regimur non est xp̄i corp⁹ q̄ hereticꝰ cōficit.

Sacerdos p̄cipsus ꝓficere pōt.

Ad titū. j. d

Itē q: hoc sacrz est sacrm̄ vnitatis. vt de ꝓse. di. ij. q. passus. Itē q: extra vnitatē ecclie cōfici non pōt. vt. §. eo. extra ecclesiā. j. eo. sacerdotes.

h ¶ Polluti. Ar. ñ iputari socio petri alteri⁹ si ei displiceat: dūmō eū admoneat vt resipiscat. vt. j. c. q. iij. c. j. incipit nulli⁹ crimē. ar. xxiij. q. iij. recedite.

Psal. cxxxj.

i ¶ Baptisma. Quasi hoc querim⁹ z non illud et iō nō valet. tē.

k ¶ Sacramēto. Ordine et officio siue iustitia. Arg. §. xl. di. sicut viri. Sz ibi agit de essentia sacerdotis. hic ō qualitate.

l ¶ Si nō dat suū. i. in non sua sed dei forma. j. ecclesie.

m ¶ Itē. Uerba sūt epimenidis illius thebani sacerdot⁹ qui mal⁹ fuit: z ap̄ls sumit eadē ꝓba in testimoniū in ep̄la ad Titum.

n ¶ Si ḡ. Et ver̄ ē supple: et iō approbemus.

o ¶ Hz. Arg. ꝓto testimonio alicui⁹ q̄ non est bon⁹: z vt credatur testimonio i quo ver̄ dicit: et si in alijs mētiatur. §. dis. xxxvij. turbat: et. c. si q̄d

Epimenides thebanus sacerdos malus fuit.

ad Titū. j. c.

sacrāmētū hoc verū ē: Uobis autē necesse est: vt semp erretis ḡdu ꝓpter hoim vitia dei sacramenta violatis[a] aut nos ꝓpter dei sacramēta q̄ i vobis violare nolum⁹ etiā vestri scismatis sacrilegiū[b] assumere putatis. I tē. Baptismi ergo puritas ab ipuritate vel imūdicia ꝓsciētie: siue dantis: siue accipiētis oīno distincta est. I tem Memēto sacramētis dei nichil obesse mores malox hominū: quo illa vel nō sint vel minus sctā sint. I tē. Si nō habebat saul[c] sacramēti sctitatē: quid in eo Dauid venerabatur? Si aūt habebat in nocētia: q̄re inocētē pseqbat? Nā eū ꝓpter sacramētiv nctiōez: z honorauit vīuū z vidicauit occisuz. Et q: vl̄ pāniculū[d] ex ei⁹ veste abscidit: p cusso corde trepidauit Ecce saul ñ hēbat inocētiā z tñ hēbat sctitatē ñ merito vite sue ꝙz vnctiōis. nā hec si ne inocētia hīi nō pōt. ꝙz sacrm̄ dei (q̄d z in malis hoib⁹ est) sctm̄ est. I tē. Nos dici m⁹ tale cuiq; sacrificiū fieri q̄lis accedit vt offerat: q̄lis accedit vt sumat: z eos d̄ sacrificijs taliū manducare q̄d ad illd̄ tales accedūt q̄les z illi sūt. Itaq; si offerat d̄o malus et accipiat ide bon⁹ tale cuiq; est: q̄lis q̄sq; fuerit: q: illud scriptū est. Oia[e] mūda mūdis. ¶ Per hāc sniam veridicā z catholicā: et iaz vos optari[f] sacrificio[g] ñ estis pol luti[h] si facta ei⁹ displicebāt vobis: nō vtiq; panis illius

Wat. xxvj. b.

Joh. xiij. c

o ¶ Oculus. Arg. §. infideles seruiētes q̄ sint sicut dyaboli. de pe. distī. j. §. hoc idem.

Joh. vj. §.

p ¶ On nocz. ¶ Ad ecclesie. j. de cōse. di. j. ecclesiis. cōtra. ꝙz illud quā do forma seruata non est.

q ¶ Consecratiōē. dū tñ cesset ois pactio: vl' alū turpis p̄missio alioquin execrata potius q̄z cōsecrata dici dz. vt. j. e. q. iij. ecclia. sed hoc in odiū cōsecrātis. nā reuera consecrata est.

Wat. x. a.

r ¶ Sed obūcitur. respicit. §. hoc ergo. §. proxime positū. Nā inducit ista sca. quedam dicente: quedā a sensu contrario ad probādū q̄ malus sacerdos non possit conficere sacramēta: sed ibi respondet in sequenti. §. cum vita.

lus sacerdos non possit conficere sacramēta: sed ibi

a Sacerdotes. ¶ Imprecatis.i.inuocatis p̄ hees
b Sacerdotes. ¶ Nō vitā. Quātū ad rē sacrāmēti.s.vt digne
conficiant.als vita nō exigitur vt conficiant.
c ¶ Macula. Mortalis peccati.ar.de ꝑse.di.ij.q̄.iij
die.vel venialis.& tūc est cōsilīū.arg.di.vj.testamen
tum. Hugu. Tamē hec auctoritas intelligit de
macula cerporali. vt. xlix. di. hic
etiā. et ita sophistice iducitur. non accedat. dū
enim estuauerit in pectore prēcis ignis alienꝰ:
qui exurit & non satiat: nō potest
digne accedere
ad altare. de pe.
di.iij.c. inter hec
hyrcū. Unde no
tatur hic q̄ quilibet sacerdos p
macꝫ mortalis
pcti suspensus ē
q̄ ad se. q̄ ad ꝫcipientes ꝓ nō:
nisi vt notatur.
xxxij.dis.Ş.verū.
et ca.nullus.
Leui. xxj.c.
Sacerdos q̄libet p mortali pctō suspensus est q̄ ad se.
I Psi sacer-
dotes.
b ¶ Comedūt.
id est oblata p
pctis. vł dicunt
comedere pctā
ppli:q̄ delent:&
sic comedūt pec
cata oꝝ ipꝰ suis.
Uel forte q̄ exē
plo bone operationis & ꝓbo ꝓdicationis corrigunt
hoies: & ita q̄tū
in se ē delēt: solꝰ
eīm deꝰ delet pec
catū.i. pcti reā
tū.s.sacerdos pe
nā infligendā p
pctō oꝝ ipꝰ mi
nuit ꝓpt q̄ pec
catū delē dr. ꝫ.
Uel illi dicūt comedere pctā populi: q̄ ꝫ suus pos
sent sustētari: et
tū pcipiūt de ecclesiasticis. xij.q.ij.illō. cū ḧnti dare & c. J.q.ij.pastoꝝ.
Sacerdotes comedunt pctā ppli.
c Sacrosctā.i. religiosa sacrāmētoꝝ reuerētia: vł.i.
eucharistia. vł q̄libz aliud sacrāmētū.ē.e.vētū.
f ¶ Cōsecrationē. Quā diuinū ministeriū facit nō
ministri administratio. vt J.de ꝑse.di.iij.non est aqua.
g ¶ Aduenet. Aduenit quidē magis ad pficiēdū
detrimētū q̄ ad salutē. de ꝑse.distinc.ij.& sancta.
h Ecesse est. ¶ Uasa.id est subditoꝝ animas: q̄
domin⁹ in eis sedet. vt. xxiij.q.iij. nabuchodonosoꝝ. xxxij.q.v.si paulus. quorum sanguis requiretur de manibus nostris. xlij. di. epheſijs.
i ¶ Ad interioꝛa. id est spiritualia & celestia: vł dic id est ad vitia: & tūc dic perducēdas vapulaturas a principio mancipio gehēne. xl. distinc. si papa.
Sanguis
toū re
q̄reī de
manꝰ q̄ diluere sordes curat
ne tacta q̄q̄ deteriꝰ iquinet
si sordida sequēs lutū tenet.
Scriptū nāq̄ est. Mundamini qui fertis vasa domini
Dñi etenim vasa ferunt: qui
primoꝝ aīas ad iteriora
pducēdas: i quersatiōis sue
exēplo suscipiūt. Itē Aug.
¶ Eque seruandum est verbū christi: & corpus christi.
I Nterrogovos fratres
vel sorores: dicite mi
chi quid plus videtur vobis
corpꝰ christi an verbū christi? Si vultis vere respōdere: hoc dicere debetis q̄ nō
sit minus dei verbum q̄ xpi
corpus. Et ideo quanta sollicitudine obseruamus: quā
do nobis christi corpus ministratur: vt nichil ex ipo de
manibus nostris in terrā cadat: tāta sollicitudine obseruemus: ne verbuz dñi quod
nobis erogatur (dum aliud
aut cogitam⁹ aut loq̄mur)
de corde puro pereat. Quia
nō minus erit reus qui verbuz dei negligēter audierit
q̄ ille q̄ corpꝰ xpi sua negligētia i terrā cadere pmisit.
Sanguis
Predicatio efficax
cioꝝ corꝝ
pōt
xpi.
Esaie liij.d.
Item. ¶ De eodem.
N Eq̄ pōt rite offerri
nisi p sacerdotē iusti
& sctm nec nisi ab eis accipia
tur q̄ offert. p q̄ pōt offerꝛ at
q̄ id sine vitio sit: vt p vitio
sis mūdādis offerri: hoc cer
te oēs cupiunt q̄ p se offerri
ad offerentem et accipientem.
p ¶ Pro quibus offertur supple: nec potest rite offerri nisi ab eis.
q ¶ Sine vitio. id est non sit citra formaz ecclesie: sed in ipsa forma ecclesie.
r ¶ Ut p vitiosis. Expone vt recte possit offerri p vitiosis.i. venialia habētib⁹. Sed intellige generaliter: quia offertur etiaz pro habentibus mortalia.
s ¶ Mundādis.i. venialis pcti maculā habētib⁹.
Manus immunda tacta iquinat: nō mūdat.
N Ecesse ē vt mūda sit
manꝰ q̄ diluere sordes curat
ne tacta q̄q̄ deteriꝰ iquinet
si sordida sequēs lutū tenet.
Scriptū nāq̄ est. Mundamini qui fertis vasa domini
Dñi etenim vasa ferunt: qui
primoꝝ aīas ad iteriora
pducēdas: i quersatiōis sue
exēplo suscipiūt. Itē Aug.
¶ Tanto facilius sacerdotes exaudiūtur quāto apud deum sunt digniores.
I Psi sacerdotes p po
pulo inꝛpellāt: & pctā
ppli comedūt: q̄ suis p̄cib⁹
ea delent atq̄ ꝓsumūt. q̄sto
digniores fuerit: tāto faciliꝰ
i necessitatib⁹ p q̄b⁹ clamāt
exaudiūt. Itē Gelasi⁹ El
pidio epo. ¶ Nō adest sacramentis spiritussanctus: que per criminosos ministrant.
S Acrosācta religio q̄
catholicā ꝓtinet disci
plinā tantā sibi reuerentiaz
vēdicat vt ad eā q̄libet (nisi
pura consciētia) nō audeat
peruenire. Nā quomodo ad
diuini misteriꝰ ꝓsecrationē
celestis spiritus iuocatꝰ ad
ueniet⁸: si sacerdos & qui eīs
adesse deprecatur: crimino
sis plenꝰ actionib⁹ reprobet
Item Grego. in registro.
¶ Manus immunda tacta iquinat: nō mūdat.
N Ecesse ē vt mūda sit
manꝰ q̄ diluere sordes curat
ne tacta q̄q̄ deteriꝰ iquinet
si sordida sequēs lutū tenet.
Scriptū nāq̄ est. Mundamini qui fertis vasa domini
Dñi etenim vasa ferunt: qui
primoꝝ aīas ad iteriora
pducēdas: i quersatiōis sue
exēplo suscipiūt. Itē Aug.
¶ Eque seruandum est verbū christi: & corpus christi.
I Nterrogovos fratres
vel sorores: dicite mi
chi quid plus videtur vobis
corpꝰ christi an verbū christi? Si vultis vere respōdere: hoc dicere debetis q̄ nō
sit minus dei verbum q̄ xpi
corpus. Et ideo quanta sollicitudine obseruamus: quā
do nobis christi corpus ministratur: vt nichil ex ipo de
manibus nostris in terrā cadat: tāta sollicitudine obseruemus: ne verbuz dñi quod
nobis erogatur (dum aliud
aut cogitam⁹ aut loq̄mur)
de corde puro pereat. Quia
nō minus erit reus qui verbuz dei negligēter audierit
q̄ ille q̄ corpꝰ xpi sua negligētia i terrā cadere pmisit.
Item. ¶ De eodem.
N Eq̄ pōt rite offerri
nisi p sacerdotē iusti
& sctm nec nisi ab eis accipia
tur q̄ offert. p q̄b⁹ offerꝛ at
q̄ id sine vitio sit: vt p vitio
sis mūdādis offerri: hoc cer
te oēs cupiunt q̄ p se offerri
ad offerentem et accipientem.
p ¶ Pro quibus offertur supple: nec potest rite offerri nisi ab eis.
q ¶ Sine vitio. id est non sit citra formaz ecclesie: sed in ipsa forma ecclesie.
r ¶ Ut p vitiosis. Expone vt recte possit offerri p vitiosis.i. venialia habētib⁹. Sed intellige generaliter: quia offertur etiaz pro habentibus mortalia.
s ¶ Mundādis.i. venialis pcti maculā habētib⁹.

a ¶ Cū vita. Respicit hoc ca. sacerdotes & bñ soluit & adꝺ firmādā suā solutionē inducit capitulū seqns
Dñs textualis.
b ¶ Jctū est. Probat Augu. q̄ bñdicere nō tñ meritū: sed etiā ordinē reqrit In ꝓma ergo parte ponit auctoritatē dñi: vsq̄ ibi: q̄sta. In secūda. pbat intētionē suaz & auctoritate & exemplo cayphe.
c ¶ Uos ponite. Jd ē iuocate.
d ¶ Prodesse. hic colligit q̄ lz voluntas sacerdotis non sit vt ꝓsit. pdest tamen. J. de ꝑse. dis. iij. non illud te.
Sed q̄d si cātet missam vt deus pdat aliꝙs: conficiet reuera: sed dz puniri. Arg. xxvj. q.v. q̄cūq̄.
e ¶ Qd vero. Dictum est. Ş. in Ş. si ergo q̄ sacramenta dignitatis ab hereticis collata effectū non habēt. Ş quod allegatau ctoritatem anastasij. quā oñdit friuolam esse au ctoritate gelasij et felicis.
f ¶ In tractatu. Per hoc. pbatur q̄ Gratianꝰ nō diuisit p distinctiones hoc opus arg. xvj. qst. iij. Ş. euidenter.
g ¶ Itē obijcitur. El. s. q̄ dictū ē. Ş. eo. Ş. cuz ergo Innocentꝰ.
h Jo. xj
Quod q̄dā. Cay. Opinio est quorūdā q̄ sacerdos vel epūs recedēs de ecclesia ad hereticos sacramentū baptismi non amittit: sed sacramentū ordinis amittit. istō improbat. Augu. multipliciter. Primo sic: q̄ cuz vtrūq̄ sit sacramentum non potest assignari ratio quare potius per datur vnum q̄ aliud. Secūdo sic: q̄ consuetudo ecclesie est q̄ cū tales redeūt non solent recoꝛdari si eos eccl'a vult tolerare. Tertio dicit q̄ sicut recedēs ab eccl'a vtrūq̄ retinet. & sic videt q̄ vtrūq̄ potest cō ferre alijs extra eccl'am licet male conferat. et cum quis recepit sacramentū extra eccl'am & reuertitur ad eccl'am: non est sacramentū iterandum in eo. Et hoc. pbat tripliciter: per baptismū datū a laico q̄ nō iterat: licz illud iniuste det p signū publice monere ipresbyteros qui nō debuit imꝑumere: et per caracterē milicie qui nō repetitur.
i ¶ Dādi. Scilicet ordinem.
k ¶ Amittit. Character ē q̄ non potest amittere: licet videatur aliter dici. xj q̄stio. iij. episcopus.
Character nō amittit
l ¶ Amittere. Nā vbi eadē rō & idem ius. ff. ad l. acqui. illud. an tñ hoc sit verum notat. xxviij. q.j. sic ei. xxxij. q. vij. apls. Ş. e. q. Ş. cuz ergo.
m ¶ Jus dandi. s. ordinem. de cō. dis. iij. ostendit. vel potestatem ꝓferēdi baptisma. J. xxxij. q. vij. licite.
n ¶ Utrunq̄. scilicet baptismꝰ et ordo.
o ¶ Homini. Hoc de baptismo sacerdotis: in quo potestas baptizādi est sacramentū. in laico est quedam licentia nō sacramentum. arguq̄ sententia hereticiualeat & ligatio/et solutio. cū ius ligandi: iudicandi: atq̄ soluendi: a tempore consecratio nis acceperit. Ş. distinctio. lxviij. capitu. j.
Hereticus licitare et soluere potest.
p ¶ Parte. Col lectio enim hereticoꝝ/rectissime pars appellatur a partiendo. i. dividendo.

a ¶ Non in sacramētis fuit vitium scilicet.
b ¶ Sūt. Qra quocūq; dentur iterari nō debēt. & ideo ipa sunt. i. firma et vera sūt et bona.
c ¶ Man⁹. ff. e. q. c. man⁹ ipositio ℨ. sed hic de ꝓsecratoria.
d ¶ Dādi. Jd est ꝓsecrandi. vel dandi ipam ordinationem.
e ¶ Aliō. Arg. ꝓtra illud generale qđ est. cē de trāsla. inf corpalia. et. vij. q. j. factus. ff. si quis cau. quotiēs. ar. lxiij. dist. saloniane. xlv. dist. de iudeis. vij. q̄sti. j. eps.
f ¶ Necessitate. hic apte colligitur q laici non habēt ius baptizandi. nisi large dicat ius vel potestas: id est permissio. vt j. de cō. dist. iij. cōstat. et ca. a q̄dā. et xxx. q. j. ad limina.
g ¶ Nescio. Jdest nō appro bo si quis dixerit repetendum.
h ¶ Veniale delictum est: hic philosophicum tēperamentū ē. nam in veritate nullū est. Et ē si. xxij. q. ij. in q̄bus
i ¶ habebit. Ar. ꝓtra. extra ℨ iurepa. qđ autē in fi.
k ¶ In monetis. Jd est signis vel sigillis nummismatibus vel instrumētis monetam cudendi.
l ¶ Punitis. Jsti variis pēnis puniuntur. C. de fal. mo. per totum. parcitur tamen illi q̄ forsmanut si anteq̄s veniētes: etiā ꝓpositi q̄ p bono pacℨ (correcto scismatico rū errore) suscepti sūt: & si vsū est opⁿ esset eadē officia gereret q̄ agebāt: nō sunt tñ rursⁿ ordinādi sz sicut baptismus i eis: ita ordiatio māsit integra: qr in p̄cisiōe fuerat vitiū: qđ vnitate pacis ē correctū. nō[a] in sacris q̄ vbicunq; sūt[b] ipa ꝓba sūt: & cū ipi expedire videt ecclie: vt ꝓpositi eaq; veniētes ad catholicaz societatez honores suos ibi nō admistret ñ eis tñ ipa ordiatiōis sacra detrahūt: sed manēt etiā sup eos. Jdeoq; nō eis: i ppⁿo man⁹[c] ipōit ne nō hoi: sz ipi sacro fiat iuria & ifra. ¶ Sicut aūt ē i baptismo qđ p eos dari possit: sic i ordiatiōe ius dādi[d] ē: vtrūq; qdē ad pniciē suā q̄s diu charitatē nō hñt vnitatis Sz tñ aliud est ꝓprius nō hre: aliud pniciose hre: aliud [e] salubrit habere. q̄d q̄d nō habeā dandū est cū opⁿ est dari: qđ ℨo pniciose habeā: p correctionē depulsa pnicie agēdū est vt salubriter habeat. Qr & si laicus alicui peūti necessitate[f] cōpulsus baptisma dederit: qđ cū ipse acceperit quō dādū eēt addiscit: [g] Nescio quisq; dixerit pie eē repetendū: nulla ei cogēte necessitate si fiat ei: alieni muneris vsurpatio est. Si aūt necessitas vrgeat: aut nullū: aut veniale delictū est[h] Sz si i nlla necessitate vsurpet & a q̄libz cuilibet det: qđ datuz fuerit nō pōt dici nō datū q̄uis recte dici possit illicite datū. Jl licitā ergo vsurpatōnē cōrigit remittetℨ & penitētis affectⁿ. qđ si nō correxerit: mābit ad penaz vsurpatiōis qđ datū ē: vⁿ ei⁹ q̄ illicite dedit: vⁿ ei⁹ q̄ illicite accepit nō tñ ꝓ nō dato habebit[i]. Si eñ aliq̄ furti & extraordiarie nō in monetis[k] publicℨ aut vel argētū pcutiēdo signaverit cū fuerit deꝓhēsū nōne illis punitℨ[l] vⁿ idulgētia liberatℨ cognitū fgale signū thesauris fgalib⁹ ogregeť. Et pau lo pⁿ ¶ Si forte militie charactere i corpore suo nō mitās pauidus erhoꝛuit[m]: & ad clemētiā impatoꝛis cōfugerit & ipetrata venia militare iā ceperit: nūq̄d hoie liberato atq; correcto charact ille repetitur: an nō potius agnitus appꝛobāt: an forte min⁹ haberēt sacra xp̄iana q̄s corporalis hec nota: cūvi deam⁹ nec apostata[l] carere baptismate: quib⁹ vtiq; ꝓ penitētiā redeūtib⁹ nō restituitur: & ideo amitti nō posse iudicat. ¶ De his[n] q̄ ab ecclie catholice vnitate sepati sūt nulla tā q̄stio est: quin habeant & dare possint sacra: sz pniciose hñt: pernicioseq; tradūt qr extra viculū pacis sūt neutri sacramēto iniuria faciēda est. et ifra. ¶ Sicut nō recte hz qui ab vnitate recedit: sed tm hz & ideo redeūte nō redditur: sic etiā nō recte dat q̄ ab vnitate discedit: sed tñ dat qđ accepit. et ideo qđ accepit ab eo veniēti ad vnitatē nō iterat. et ifra. Sicut redeūti nō dat: qđ & foris habebat: sic veniēti repetendū non est quod foris accepat. vnde consequenter intelligitur peruersitatē hominū esse corrigendā: sanctitatē aut sacramētoꝝ in nullo puerso esse violandā. Constat eñ eā in puersis hoibus & sceleratis: siue in eis q̄ intus sunt: siue in eis q̄ foris sunt ipolluta atq; inuiolabilē pmanere: & q̄ dicunt eā mali polluere (q̄tū i ipis est) dicūt: cū illa ipolluta pmaneat: sed in bonis pmanet ad premiuz: in malis permanet ad iudiciū. & infra. ¶ Quō catholici nō clarificant dñm q̄ sacramēta eius tā debita veneratiōe ꝓsequunt: vt etiaz si ab indignis tractata fuerit vⁿ sua puersitate dānatℨ illa itemerata sctitate pmanē demonstrant. ¶ & his verbis Augustini constat in oībus

Infamis est ō bello publico fugiens.

Baptizandi ius nō hñt laici.

Philosophi cū tēperamentum.

Marc⁹ crassius iulius cesar et pōpei⁹ fuerūt cōtēporanei. Fur et cōicator differunt.

Furez tenēt ds indicare.

mentuz ecclesie tale est illi qui accipit qualis est ille qui accepit: vel qualis est qui sacrificat. nec malicia dantis impedit bonitatē. et hoc probat per multas similitudines quas ponit in hoc. ℨ. et per. ix. auctor. et hoc probat vsq; ad ca. statuimus. ij. Johā. de fan. ¶ Ex his. ¶ Jnfert ex pcedenti ca. q̄ sacramenta vera sūt apud hereticos jndisti cte vsq; ad. ℨ. op ponit. & ibi obijcit. Augu. ꝓ hoc ipse itelligit Augusti. dicere vsq; ad. ℨ. sed ne ibi ponit vnam solutionez vsq; ad ℨ. cuius vbi ponit aliam bonaz et catholicā. ad quā probādam iducit quattuor exempla que notabo in littera.
a ¶ Perimāt. Jlla. i. eoꝛ abusio Ab isto loco dicit Jo. de fan. q̄ ꝙba sūt Aug. vsq; ad ℨ. opponitur. ℨ. contra imo Gratiani vt in notula hic apparet. j. e.
b ¶ Crassus. Jste dictatoꝛ fuit contēpoꝛaneus iullio cesari & pompeio: & a pⁿis auro feruēti interfectⁿ est.
c ¶ Aurū. Cuius ope vel cōsilio furtū cōmittitur tenetur. ff. de con. fur. ꝓ inde. Est autem differētia iter furē et cōmunicatoꝛem: qr cōicatoꝛ manifestus esse nō potest. ff. de fur. is qui opem.
d ¶ Furti. Videt q̄ & furtū tenēt ds se purgare de ꝓscie tia. ar. insti. de obli. que ex delic. ℨ. sed he actiones. C. de fur. ciuile. ar. j. q. iij. qr ꝓsulat⁹. cū suis ꝓcoꝛ. Et ita est ar. q̄ quis pōt & tenēt indicare furtū. ar. extra de fur. q̄ cū fure. cū cōcoꝛ. ibi positis. Arg. cōtra. ff. de cō. ob. tur. cautam. adē & si ob stupꝛum. ℨ. vlti. & ff. de ꝓscrip. ver. solet. Nā in vtraq; dicitur q̄ licite possum accipe pecuniā a dño vt seruū indicez fugitiuū. Jo. Sol. in casu isto videtur posse dici q̄ scōm canones non est licitū accipere: secus scōm leges.
e ¶ Ut per hibet. hic apparet potius hec esse verba Gratiani q̄ Augustini.
f ¶ Opponitur. hoc modo ꝓcedit in hoc. ℨ. primo ponit obiectionē suā contra Augu. quā tangit vsq; ad. ℨ. sed ne. ibi ponit quādā solutionē suā que ꝓ

Ex his ¶ Ex his ver. ¶ Hec est duodecima pars huius questionis. in qua intendit ꝓbare q̄ sacramentum ecclesie tale est illi qui accipit qualis est ille qui accepit: vel qualis est qui sacrificat. nec malicia dantis impedit bonitatē. et hoc probat per multas similitudines quas ponit in hoc. ℨ. et per. ix. auctor. et hoc probat vsq; ad ca. statuimus. ij. Johā. de fan.

Ex his ¶ Jnfert ex pcedenti ca. q̄ sacramenta vera sūt apud hereticos jndisti cte vsq; ad. ℨ. op ponit. & ibi obijcit. Augu. ꝓ hoc ipse itelligit Augusti. dicere vsq; ad. ℨ. sed ne ibi ponit vnam solutionez vsq; ad ℨ. cuius vbi ponit aliam bonaz et catholicā. ad quā probādam iducit quattuor exempla que notabo in littera.
a ¶ Perimāt. Jlla. i. eoꝛ abusio Ab isto loco dicit Jo. de fan. q̄ ꝙba sūt Aug. vsq; ad ℨ. opponitur. ℨ. contra imo Gratiani vt in notula hic apparet. j. e.
b ¶ Crassus. Jste dictatoꝛ fuit contēpoꝛaneus iullio cesari & pompeio: & a pⁿis auro feruēti interfectⁿ est.
c ¶ Aurū. Cuius ope vel cōsilio furtū cōmittitur tenetur. ff. de con. fur. ꝓ inde. Est autem differētia iter furē et cōmunicatoꝛem: qr cōicatoꝛ manifestus esse nō potest. ff. de fur. is qui opem.
d ¶ Furti. Videt q̄ & furtū tenēt ds se purgare de ꝓscietia. ar. insti. de obli. que ex delic. ℨ. sed he actiones. C. de fur. ciuile. ar. j. q. iij. qr ꝓsulat⁹. cū suis ꝓcoꝛ. Et ita est ar. q̄ quis pōt & tenēt indicare furtū. ar. extra de fur. q̄ cū fure. cū cōcoꝛ. ibi positis. Arg. cōtra. ff. de cō. ob. tur. cautam. adē & si ob stupꝛum. ℨ. vlti. & ff. de ꝓscrip. ver. solet. Nā in vtraq; dicitur q̄ licite possum accipe pecuniā a dño vt seruū indicez fugitiuū. Jo. Sol. in casu isto videtur posse dici q̄ scōm canones non est licitū accipere: secus scōm leges.
e ¶ Ut per hibet. hic apparet potius hec esse verba Gratiani q̄ Augustini.
f ¶ Opponitur. hoc modo ꝓcedit in hoc. ℨ. primo ponit obiectionē suā contra Augu. quā tangit vsq; ad. ℨ. sed ne. ibi ponit quādā solutionē suā que ꝓ

Opponit[f] autem huic sententie[e] augustini potestas dādi baptismum & ius ꝓsecrādi dñicum corꝑ⁹: et largiendi sacros ordines plurimuz inter se differunt. Suspēso eñ vel deposito sacerdote: nulla ei relinquitur potestas sacrificādi. Sacramentū tñ baptismi nō solū a sacerdote depositō vel laico catholico: verum etiā ab heretico vel pagano[h] (si ministratuz fuerit) nulla reiteratione violabitur. nulla aut ratio finit: vt inter sacerdotes habeantur: qui de manibus vel laici pagani oleum sacre (imo execrāde) vnctionis assumūt. Non ergo ꝓsequēter[i] colligit vt si recedētib⁹ a fide ius baptizādi relinq̄tur ptās[k] etiā distribuēdi sacros ordies eis relinq̄t q̄uis vtrūq; a ꝓsecratiōe p ueniat. Degradat⁹ eñ eps ptātē[l] largiēdi[m] sacros ordines nō hz: facultatē tñ baptizādi nō amisit. Sz ne[n] augustinū i hac snia penit⁹ reprobem⁹ itelligam⁹ aliō eē ptātē distribuēdi ordies sacros aliud eē executionē illi⁹ ptātis. q̄ itra vnitatē[o] catholice ecclie cōstituti sacerdotalē vⁿ eṗalē vnctionē accipiūt: officiū & executionē sui officiⁿ ex ꝓsecratiōe adipiscunt. Recedētes ꝙo ab integritate fidei ptātē acceptā sacmtoꝝ[p] retinēt: effectu sue ptātis penitⁿ puuant: sicut ꝓiugati ab iuice discedētes cōmētum nec hic: nec ibi amisit potestatem: sed si exe-

Marc⁹ crassius iulius cesar et pōpei⁹ fuerūt cōtēporanei. Fur et cōicator differunt.

Furez tenēt ds indicare.

Infamis est ō bello publico fugiens.

Baptizandi ius nō hñt laici.

Philosophi cū tēperamentum.

Hereticus baptismū et ordinē ꝓfert pōt.

m ¶ Largiēdi. Sed cuz hereticus precisus posset conferre tā baptismā q̄s ordinē: que specialitas erit in baptismo? dico q̄ in casu necessitatis non peccat baptizans. qđ nunq̄s est in collatione ordinum.
n ¶ Sed ne. hoc dicit Gratianⁿ ac si Augu. intellexisset ius dandi habēt. i. executionē. & ita soluit.
o ¶ Unitatez. Hic tangit Gratianus opi. Johan. de fan. dicētis q̄ qui recipit vltimam manⁿ impositionem in ecclesia ꝛc. hec opinio videtur expresse cōfirmari extra de scisma. ca. j. sz expresse reprobatur. ix. q. j. ordinationes.
p ¶ Sacramentoꝝ. Jd est quia si ordinant cōferunt ordines licet non debeant. & hoc est quod sequitur sine effectu ꝛc.

WBP Oppla

a ¶ Dissoluūt xxxij.q.vij.c.ij.
b ¶ Calce donensi.s.e.q.ca.si quis episcopus.
c ¶ Et innocētio.s.e.ventū.
d ¶ Quāuis. Sol. ꝓa est quā et. s̄ tetigit. et q̄ recitatur j.xj.q.j.in principio.
e ¶ Bis. ꝯtuz ad pmā vel ꝯtū ad secundā put videbat duobus discipulis in castellū emaus cūtib⁹. Sed q̄re dicit in carne cum etiaz mō sit dn̄s in carne: sed dicūt quidā in carne scilicet mortali.sed male:nam in carne mortali semel tm̄ trāsfigurat⁹ est.post passionem vero etiaz semel: et lō pōt dici cum eēt in carne.id est inter carnales vbi carnez assūpsit. vel pōt intelligi in carne.s.mortali.et sic fiet ibi punct⁹.bis trāsfigurat⁹ ē.cū eēt in carne in vna trāsfiguratione q̄.q̄si dicat i carne mortali.id est vna trantsfiguratione.scz in monte thabor. in altera post resurrectionez in specie scilicet pegrinus apparens.
f ¶ Sol.Scz xp̄s. ꝛ hoc ē primū exemplū.
g ¶ Apparuit mirabilis. Cōtā Jacobo et Johe in mōte thabor.
h ¶ Aliū. Jd est alteri⁹ mūdi.
i ¶ Sonans. Quia seipm̄ constringit alij sonū prestans.
k ¶ Charitas. ꝥ.e.q.vide.
l ¶ Ceco. Si cecus cecum cone

Xp̄s bis in carne transfigurat⁹ est.

Cecō ce co du-

iugiū semel initū non dissoluūt[a]:ab ope tñ pugali iuenunt alieni. ¶ De his ḡ qui accepta sacerdotali potestate ab vnitate catholice ecclie recedūt loqtur Augustin⁹: nō de illis q̄ in scismate vel i hereſi positi sacerdotalē vnctionē accipiūt:alioquin esset cōtrarius chalcedonēsi[b] cōcilio:in quo ordinati a symoniacis i nullo ꝓficere iudicātur:et[c] innocētio:qui ordinatos a ceteris hereticis per prauā manus impositionem solā dānationē ꝯ capitz vulnus assecutos testatur.

Quāuis[d] possit generaliter dici sacramēta q̄ apud hereticos:nō alit⁹ q̄ in ecclia dei celebrantur:ꝛ ita rata eē q̄tū ad se:falsa vero ꝛ ianita q̄tum ad effectū:et in his a quibus male tractanť: ꝛ in illis a quibus male suscipiuntur Nec mirū. ¶ Ipsa enī salus n̄ra buccellā iude dedit:statim cū buccella nō bon⁹: sed malignus spiritus intrauit. quare:ˢ nō q̄ bon⁹ nō daret bonuz:sed quia malus male accepit bonū Sic q̄ bonū effectū bonū nō habuit:q̄ vbi illud faceret nō iuenit. Itē dn̄s i patria sua ꝓfens ꝛ ver⁹ affuit: nō p malū mīstrū sed p seipz nichil potuit: q̄ fidē non inuenit ꝓ perfidia aliorum nō caruit sua veritate:sz effectus boni virtute. ¶ Vt vt plane in omnib⁹ sacramētis ostenderet[e] bis est trāsfigurat⁹ cū esset in carne. In vna trāsfiguratione sol⁹ apparuit[g] mirabil:vt fides credentium augeretur ad contemplādam celestem gloriā super se eleuataz. In altera vt peregrinus incognoscibilis de se dubitantib⁹ ire longi⁹ se finxit.ꝛ ne agnoscerēt oculos eoꝝ tenuit. ¶ Ad q̄d aliud: nisi vt q̄ per fidē non erat in cordib⁹ eoꝝ:lōgi⁹ se ab eis recedere ostēderet:ꝛ quia ipsum nō credebāt esse quod erat:viderent eū alitᵇ q̄ erat. Ecce invtraq; visione sua erat ꝓsentia et ꝓvitas: sed i vna exercebat fides:vt magz crederēt quē diu credebant:in altera tenebatur incredulitas: ne etiaz agnoscerent q̄ videbāt. Sacramētū ergo corpis ꝛ sanguis sui alijs ē ad salutē: alijs ē ad iudiciū Fides etiā q̄uis sit ꝑa:tñ sine opib⁹ mortua ē Sicꝛ oēs decē ꝓgines eq̄liter erāt ꝓgines:sz ex his q̄n q̄ erāt fatue ꝛ q̄nq; prudentes.equa erat virginitatz veritas:sed p eiusdē ꝓginitatz intētione nō oib⁹ eq̄ meriti idētitas. Sic etiam ē ee sonās[i] aut cymbalum tinniēs martyriū vel elemosina:quā nescit charitas[k]. Si ꝑo cecus ce co[l] lucerne mīstret ꝓvitatē: neuter tū ideo magis suā illumiat cecitatē: sic ꝛ mal⁹ ministrat malo ꝑa sacramēta: sz nō ideo dona spūalia q̄ malis eoꝝ meritz spūsctūs ipeditur:ne in eis[m] q̄d suū est opet.ide Innocēti⁹[n] cū hereticoꝝ baptisma cōcedat eē ratū: nō tū ex illo baptismate cōcedit haberi spūsctū. Et leo hos q̄ formā baptismatis acceperūt nō sinit rebaptizari: sz iubet spūsctū quē ab hereticis nemo accipit ꝓ ei⁹ iuocationē: ꝛ man⁹ impositionē a catholicis sacerdotib⁹ consequi. Sciēdū ē ꝑo:q̄ sacramēta hereticoꝝ dicunt irrita vl̄ dānanda falsa ꝛ mania:nō ꝯtū ad se cū sint sancta ꝛ vera:etiā ab heretico celebrata:sed q̄ cū illicite dātib⁹ ꝓfidis sint ad iudiciū: illicite ab eis accipiētib⁹ nō cōferūt spiritū sctm̄. Irrita ꝛ nō vera dicūt:q̄ q̄d ꝓmittūt ꝛ ꝓferre credunt:nō tribuūt: ꝛ ideo dānāda vt ea dari vl̄ recipi ab hereticis nō appetēbūr:sz iterdicank. nō eēm ꝯtū ad se polluta sunt: q̄uis ab hereticis pollui dicant. Unde Gregoriu⁹ cōionē arrij vocat execrationez:et Innocēti⁹ vocat bonosiz ordiationē dānationē.nō q̄ ita in se sint:sz q̄ male dātib⁹ vel accipiētib⁹ id officiūt. Sic etiaz Hyeronim⁹ in Osee. Sacrificia[o] eoꝝ panem luctꝰ vocat non ꝯtum[p] ad se:sed ꝯtum ad effectū: quod ipsemet ofidit subiūgēs q̄cūq; comederit ex eo cōtaminabitur:q̄ sibi ad iudicium sumet.

tur ducere secū. In foueam ductor ꝓmū cadet: inde secutor.
catū ꝓstare ñ debet.
m ¶ Ne i eis. Existendo in hereſi.vl̄ quo ad effectū nisi in causa necessitatz vel ignorant.s.e.q. supueniente.
n ¶ Innocentius.s.ea.q.qui pfectionez j.e.q.vij. itē innocēti⁹ q̄d ꝓ remedio.
o ¶ Sacrificia. Ut dicitur.s̄ e.q.s.sed hoc.s̄. dn̄s.ver.nos dicimus. et c.si q̄s inquit.
Jaco. ij.d. Mat. iij.a.
p ¶ Nō ꝯtū. distic.xlix.sacerdotes.j.e.q. iij. saluator.

Esaie lxvj.a

Ezechie. iiij.d. Similago ē flos farine.

j.Co. xj.g.

Hereti ci et symōiaci equipa rātur.

Sapientie. j.a.

Osee ix.a.

Hinc etiam Augustin⁹ lib. ij. ꝓtra epistolā parmeniani
¶ Sacramēta q̄uis obsint indigne tractātibus: ꝓsunt tamen digne sumentibus.

Per esaiam ¶ Casus. ꝓio ponūť verba ꝓphete. Secundo dicit Augu. q̄ vbicunq; mal⁹ deo offert sacrificiū sibi ꝓnicie irrogat nō digne sumenti. Tertio dicit q̄ spiritussanct⁹ discipline. scz dator effugiet fictum. nā p eū nō opat remissionē pctoruz:sed p officiū opatur: ꝛ de malis toleratis.itel ligitur q̄d hic dr̄ a ¶ Utulum. Talis est et ita agit.quasi tē.
b ¶ Coquit. als colit in cultu quasi colēdo in sacrificio offert. Et est similagofios farine: de q̄ fiebat panis ꝓpositionis.
c ¶ Ut hoc.q̄d dicit ꝓpheta.
d ¶ Audire.s. sibi dictū esse.
e ¶ Non illis bonis. accipientibus ab eis sacramenta.
f ¶ Nō alijs. Argu.q̄ de vno tē.vt dis. xlv. disciplina. ibi me⁹ nō est. Argu.j.j. xviij.q.iij. forte.
g ¶ Constat. Superi⁹ itroduxit magr multa capla q̄ ostendit de hereticis ꝛ symōiacis idē esse. ex quib⁹ infert conclusionē suā in isto.ℸ.sed sue ꝛclusiōi obij cit statim dupliciter ibi. ℸ obijcitur.ꝛ ibi immo.
h ¶ Sed obijcitur ad hoc q̄d dixit de symōiacis locuz hr̄e.q̄d s̄ alijs hereticis dicitur.
i ¶ Hoc soluz. q̄d nō ē ordiatiōe hereticoꝝ.

Questio prima. Folio. clvii.

Esaie lxvj.a

Qonstat[s] ergo (vt Innocētius ait) s̄ ceteris hereticis ordiatos a symoniacis per prauā man⁹ symoniace impositionē vulneratū habere caput. Sed obijcit[h] q̄ in ordinatione symoniacoꝝ hoc solum[i] reprehensibile inueniatur:q̄ gratia spiritussancti sub pcio redigi putetur: aliorum autem in omnibus integra forma sacramentorum seruetur. Cum ergo illicita sacramēti vsurpatio p penitētiā corrccta fuerit:vt gr̄a spiritussancti gratuita: et non venalis existimet:integer debet adesse vnctiōis effectus: immo etiā si nō sequatur penitētia licet symoniace:tamē reuera cōsecratus reputetur[k]: sicut illi qui quondā nō nisi precio dato ad sacri baptismi regenerationem: nec ad sancte cōmunionis participationez admitteb anť: licet symoniace: tñ non ideo min⁹ baptizati: vl̄ sacre cōionis ptices reputati sūt:sed hoc tñ sacris canonib⁹ cōstituꝝ est ne de cet⁹o. sacramēta xp̄i symōiace distribuāt. ¶ Ut Gelasi⁹.

¶ A baptizādis vl̄ ꝓsignandis precia non exigant.

99 Baptizādis ꝓsignādis q̄ fidelib⁹ sacerdotes precia nulla prefigāt[m]: nec illationib⁹ quibuslibet ꝓpositis exagitare cupiāt renascētes[n] qm̄ q̄d gratis accepim⁹ gratz dare mādamur:ꝛ ideo nichil a predictis ꝓtius exigere[o] moliāturᵖ: quo vl̄ pauertate cogēte deterriti/ vl̄ indignatione revocati redeptiōis sue causas iure despiciant: certū hñtes q̄ qui ꝓhibita deprehensi fuerit admisisse: vel cōmissa nō poti⁹

k ¶ Reputet. Uerum est ꝯtuz ad characterez.
l ¶ Aptizādis
B ¶ Consignandis.i. chrismādis. idē ē in q̄libet sacramento. eſt de hymo. cum in ecclesie.
m ¶ Prefigāt Sic.j.ē.q. vltia. nec numer⁹. Fm q̄ ibi est in litera nūm⁹:est silē. als si est nūerus non est simile.
n ¶ Renascētes.i.renasci volentes volūtate sua vel parētuz.
o ¶ Exigere. Aliquid tñ sponte oblatū recipi pōt.vt.s.di.xviij de eulogijs.
p ¶ Woliank. Sed quid si sacerdos nullo modo vult baptizare nisi ei detꝛ pecunia:ꝛ dicūt quidā q̄ si baptizādus est adultus nichil ei dz dare q̄ sola fides ēi sufficit.de consecdistinc.iiij.bapti simi. vel ipsemet baptizet se. arg. ff.de adop. si cōsul.Arg. ꝓtra extra de bap.ꝛ ei⁹ effectu debitum Johā. Sz certe si in necessitate rali aliquis seipsum baptizet nō est tñ baptizat⁹ lz ad patriam si decederet) cōuo laret. vt dicit de cre.illa debituz. B. Si ē puer baptizet eū offerēs vl̄ pr̄: sz si illi ita debiles sunt: vel nescūt formam baptismi. vl̄ nullus ē alius q̄ baptizet in necessitate.nō ideo dāda est pecunia ꝛ cōmittēda symonia: potiᵖ ꝓmittat mori sine baptismo. ar.hic.ꝛ

Baptizare se ipm̄ nemo ꝑt.

98

Cecō ce co du-

et J.e. placuit. Ego tamen potius darem pecuniam ꝯ eum/sic dimitterem mou: & bene. licet non deberē facere. arg. hic J.e. placuit.

a ¶ Correxerint. relinquendo honorem et perpetue penitendo. vt J.e.q. si quis neq; Johan.

Nullus epūs

b ¶ Diaconus. J.e. de cōse. distinc. ij. peruenit. contra ibi. dicitur q; pbr̄ dare debet eucharistiam: sed hoc in necessitate. xcv. iij. distinc. diaconos. et capit. presente. h.

c ¶ Exigat. cū effectu vel etiam ipe conatus puniēdus est in detestationem criminis. ē. eo. qui studet. arg. vj. q. j. ℌ. vex. ar. xlvij distinc. qm̄. h.

d ¶ Quicquid.

¶ Inuisibilis. i. sacramētum in quo gratia inuisibilis cōtinet p significationem.

e ¶ Consolatione. No. cōiugiū non esse de his sacramentis que cōsolationē celestē gratie tribuūt. et iō in ipo posse preciū interuenire. xxij. q. ij. honorātur. Cetera ita sacre rei tenent significationem: vt & eius pariter habeant virtutem. istud solā significationē. Cetera verbo: sed istud ex cōsensu perficit. Cetera a iure canonum initium habuerūt: hoc a iure naturali initium habuit. extra de biga. debitum. Illa autem nō est ratio sufficiēs q; pecunia intruenat: q; i eo nō ꝓferā grā: q; nec in sepultura: nec in funeratiōe ꝓferā grā. ē tñ symonia. xvij. q. ij. q̄sta. imo dicit lex matrimonia nō debēt eē venalia. ff. de do. inter vi. & vxo. l. ij. Et dic q; licet querat in mrimonio ꝯtū detur p dote: hoc nō est symonia. arg. de conse. di. j. nemo. nā epūs non cōsecrat eccliam nisi dos fuerit ei assignata. vt ibi dr̄: et tamē illud non est symoniacum. J.e. q. ij. placuit.

Preciū in ingressu pt inuenire.

Mat. x.a.

Ēpūs in sepultura ñ cōferr.

f ¶ Questiō. a quero queris. nō a q̄rendo quereris.

sua spōte correxerint[a]: periculū subeant pprij honoris.

Item de sexta synodo.

¶ A pcipiēte grām cōionis preciū exigi non debet.

Nullus epūs aut pbyter aut diaconus[b] qui sacrā dispēsat cōionem: a pcipiēte grām cōmuniōis aliquod pciuz exigat[c] neq; esse venditur gratia: neq; p precio gratiam spūssecti damus sed dignis muneribꝰ sine de fraudatiōe participare concedimus. Si quis vero eoz q̄ ꝛnumerank in clero: ab eo cui sacrā cōionē dispēsat aliq̄d pciū exigerit: deponat si cut imitator symoniace fraudis Idē ex pci. toletano. xj.

¶ Munera inuisibilis gratie questiōb̄ nō sunt prestanda.

Quicq̄d inuisibilis[d] gratie cōsolatiōe[e] tribuitur: nunq̄ questiōb̄[f] vel quibuslibet premijs venundari penitus debet: dicēte domino. Quod gratis accepistis gratis date: et ideo quicūq; deinceps in ecclesiastico ordine constitutus: aut pro baptizandis consignādisq; fidelibus p crismate vel promotionibꝰ graduum precia quelibet vel premia (nisi voluntarie oblata) pro huiusmodi ambitione susceperit: eōdem si sciente loci episcopo tale quicq̄ a subditis perpetenti pena. Depositionis. J.e. q. iij. c. vlti.

g ¶ Excōicationi. i. suspensioni. xxxij. dis. eos. No. epūm suspendēdū esse: q: nō corrigit subditū.

h ¶ Crediderit. Ad hoc vt occultet illud crimē.

i ¶ Si pbr̄. hanc leuē penā antiq̄tus sustinuit. ex posterioūb̄ aūt decretis p hmōi sui honoris periculo subsunt: & nota infamie pcelluntur. vt. ē. e. q. baptizādis. et. j. q. iij. ca. vlti.

Epūs ñ corrigens subditus est suspendēdus

k ¶ Excōmunicatiōe hic grauius punitur sacerdos ꝯ episcopus. Argu. contra. xl. distic. homo. Sz hic presbyter i duobus deliquit. et q: cōtinuit: et quia symoniam cōmittit: episcopꝰ tantum in negligentia. et quod dicit quattuor mēsiū excōmunicatiōe plectat hec pena non excludit ꝺpositionē. Alij intelligunt hoc capitulum tantum de negligēte non de cōmittēte. sed huic intellectui obuiat illud. accipiēdū. et illō cupiditatibus. sed exaudi hoc per illud. extra de symo. nemo. cum scilicet ꝺs celat crimen alterius ꝯ pecunia. arg. ē. eo. ca. ibi contexit. Sz dic q; maior pena est episcopo cessat per duos menses: ꝺs presbytero per quattuor.

Sacerdos ḡuꝰ punit ꝺs epūs.

l ¶ Clericus. Et ꝑm hoc clericus in minoribꝰ ordinibꝰ potest esse prelatus.

m ¶ Competenti pena. Depositionis. J.e. q. iij. c. vlti.

n ¶ Iacuit vt nullus. ¶ Balsami. Id est chrisma tis. nam post cōsecrationes chrisma est. chrisma ergo vendi nō potest nec etiam in necessitate cū sit sacramentū. j. q. j. multi. et. j. q. j. si quis prebēdas et. ē. eo. quicquid.

Chrisma vēdi non potest.

o ¶ Tremissem. Tertia pars solidi est tremissis. de hoc tremisse habes. C. de veste mili. fortissimus. libro. xij. et inde dicitur tremissis scōm ysidorum quasi ter missus solidum constituat.

Tremissis est tertia pars solidi.

a Dānū dedisse videt q̄ occasionē dānū dat.

Iacuit ¶ Lor. Argu. q; in eadē sit pditione: & qui dānī causam vel occasionē dat: dānū dedisse videt. J. xxiij. q. v. de occidēdis. & ca. cū homo. cōtra xxv. q. vj. si pbyter. J. xxvij. q. ij. si tu absumēs. ē. di. ly. si quis abscideritꝰ. J. xvij. q. iij. diffiniuit. ē. l. dis. studeat. J. xvj. q̄sti. j. decime. Jo. Solu. hoc intelligēdum est de causa prima maxime cum malo ze lo cām vel occasionē pstant. ē.

b ¶ Perditio Nichil em̄ interest an occidit ꝺs an causam mortis ꝓbeat. ff. ad l. cor. ō sic. nichil vnde si prestito ipunitatis sacramēto seruos fugientes ad ecclesiam sacerdos nō reddiderit: et postea fugerint fuga eorum a sacerdote ārēda ē vt. J. xxvij. q̄st. iij. diffiniuit. q̄ ei occasionem damnū ē. ff. ad. l. aquil. qui occidi. ℌ. vlt.

c ¶ Requiratur. Nota pro loco⁊ temporibus illicita reddunt que simpliciter licita sūt. vt. xxvij. q. j. neq; viduas.

Mendari placuit.

d ¶ Nō mittāt Presumit em̄ symonia. silis pstitio est ex tpe vt loco. J. xxxj. q̄st. j. relatū. ē. distinc. lxxxj. in omnibꝰ. J. viij. q. iij. cap. j. et. ij. ē. dist. lvij. si quis in egritudine. J. xvij. questi. vlt. eleuthery. ℌ ex de symo. cum sit romana. J. ea. q. ij. placuit. Solu. exaudi hoc ō nummis exactis. nā sponte oblatos accipere possum. arg. J. c. pri. Alij dicūt hoc vitandum ppter speciē mali. arg. extra de trāsac. ꝓstitutꝰ. ff. ad. l. iuliā de ambitu. l. vna vbi ōz q; accusatꝰ nō ōbet itrare domū iudicis. hic argue opꝰ p se laudabile ratione tpis reprobari: & ne maligna di occasionē inducat: licet eīs nūmos in conchā mittere opꝰ pietatis sit: tempore tamen suscipiē di baptismi symonie suspitionē inducit. arg. est. ff. ad. l. iul. de ambitu. l. vna. in fine. adeo vt si etiā sub alio pretextu tempore pdicto det pīe sumptio symonie non euanescat. ar. j. vij. distinc. si ꝺs ingritudine. viij. q. ij. ca. j.

Opꝰ p se laudabile rōe tēporis reprobatur.

Ēpūs ñ corrigens subditus est suspendēdus

Sacerdos ḡuꝰ punit ꝺs epūs.

Abstinendā est ab oi spē mali.

Lotio medio lanensium.

Ds xiij. pl

Pedes in lris sacris significāt affectōes

e ¶ Ne sacerdos. Argu. non solum abstinendum esse a malis: sed etiam ab omni specie malu. argu. ē. luij. distinc. generaliter.

f ¶ Lauandi sunt. Qui medio lanenses primo aqua cōsecrata pueroruz pedes lauāt: et postea baptizāt: et non peccāt: q: auctoritate ambrosiū hoc faciūt: quia qui est mundus totus non indiget nisi vt pedes lauet Tamen in illa auctoritate intelliguntur pedes. id ē affectus scilz vt habeant cor puruz: iuxta illud. ꝺs preciosis pedes euangelizantiū pacē. rō.

Tatuimꝰ

g ¶ Pro luminaribꝰ etiam in ꝓficiēdo chrisma necessariꝰ fraudem remouet. No. p tēpore etiam luminū ꝑciū interdici. in extrauagan. alexā. iij. de his sane. h. satis dicitur. extra de symo. non satis. ē. ca. cū in ecclesie.

¶ Sicut ergo.

¶ Hec est. xiij. pars huꝰ q̄stionis in qua intendit. ꝓbare magister q: si aliquis ignoranter ordinatꝰ fuerit a symoniaco: vl etiā cōpulsus q: dispensatur cus ta li. Si aliter autem scienter fuerit symoniacus vel ordinatꝰ a symoniaco non dispensatur cum illo. & hoc probat per sex auctoritates. Johan. de san.

h ¶ Sicut. accipit h finē alicatio ḡtiani q̄ ꝺs symoniacos ꝓbat hereticos q̄s nō. vt. ē. e. q. ij. q. & h. se.

i ¶ Hec sacramenta. Id est baptisma et chrisma.

a STatuimus. Idē dicit hic qđ in .Ḡ. nisi quia subiungit qđ iuris sit cū sic vel sic ordinantur.

b ¶ Simoniacos aūt non. Illa sola voce nō reatu symoniaci dicunt. extra de symo. ō. symoniace. s. propter ordinationē a symoniacis factam, sicut vsurarius quādoq; dicit q̄ vsuras dat ff. de vsuris dehito.

c ¶ Misericor diter. Et ita dicitur hic: q̄ non receperunt executionem.

d ¶ Permanere. In executiõe

e ¶ Sed hoc Respicit vltimā partem ca. precedentis.

f Ordia tr⁹ a symonia ca. de p̄cisis q̄ tamen nesciebant co occ̄ precisi esse ab ordinatis. nā opinio eius est q̄ si ordinis occultū est eum executi ordinatorez esse symoniacum qz tolerat: ordinatus suscipit executionem. vt. xv. q. vj. cap. vltimo nisi sit notoriuz. vt. xxxij. di. Ḡ. veruz. vel nisi testibus hoc probari possit. vt. ō. eodem quisq; : et ideo vt locuz habeat scōm eum quod hic sequit misericorditer. zc. necesse habz legere de precisis. Nos vero q̄ aliter sentim⁹. ar. ff. eodē q̄busdā. et. ō. capitu. reperiunt legim⁹ hoc capitulū de occultis. nā quātūcūq; occulti sint z etiā ignorēt: iste nō p̄sequit executionē z hoc i symoniaco i ordine: z lz sine culpa isti⁹ ordiati, p̄tigat. idiget tñ dispēsatiõe. z hoc in detestatione criminis. z ideo dicit misericorditer: z lz hoc in ignorante sec⁹ tñ in eo qui coact⁹ est. vt. J. eodē p̄stat. nā ille de iure admittend⁹ est ad executionē. z ea est ratio qz magis p̄stat nobis devolūtate coacti q̄z ignorāt. nec intelligas illud capitulū ō absolute coacto quia nō recipiet characterem extra de b ap. maiores. Ḡ. si autē

Simoniacus

g ¶ Probare. Per sacramētū. extra de sen. ex. si venerabilis. Vel. pbāt eo ipo qđ nō probat extra. C. qui multi. nō plat⁹ pos. sup seruis. Sed pone p̄latū meū esse symoniacū: z vult me ordinare. si. pbare possum nō debeo ab eo ordines recipe scm plurimos doctores: ereq tñ nō tū inuiti p̄nt ordies sine dispēsatiõe papę tñ fz q̄sdā: fz aliquos tū ordi cuiuscūq; fupiorus. Ista tñ dispēsatio dz fieri i occultare to: ne infamet ille p̄l⁹ cui⁹ crimē occultū ē. huic tñ qđ iurz obuiat. ex. e. q. tuas. Jo. hoc teneas. p certo: q̄ si ego scio symoniacū eē aliquē lz occultū. nō debeo recipe ordines ab eo. vt i p̄ce. decre. p tuas. z J. eo. decetero z si vellet me cogere potius debeo pati excōmunicationem. vt extra de sen. excō. inquisitioni. Bart.

¶ Probare. hinc argue q̄ q̄ ignorātiā allegat: eam p̄bare debet. et cū pbatio triplici fiat: tū scilz directe. tū p̄bato eo ex quo id qđ intēdit necessario aut verisimiliter sequit ignorantiā: tñ verisimilit p̄batio sufficit. qđ p̄z ex eo qđ dr: tunc p catholicis habebāt. ex his quoq; p̄bis sequēti b⁹. si tñ eos laudabiliorz vita cōmendat: argui p̄t precedentia merita ad delicti post p̄missi venią impetrādā p̄desse. ar. ff. de re mili. nō ois. Jo. arg. allegantem ignorātiā debere eā p̄bare vt. J. ix. q. j. ordinationes. J. xxxiij. ḡsti. vl. in lectū ex de elec. innotuit. ō. dist. lxxxij. ppoſiti. J. j. iij. q. ix. indicas. J. B.

Ignorantiā allegāt eam p̄bare te netur.

Coactio in ordinib⁹ excusat.

Sensꝰ Primus est semp p lege supplendus.

Igitur de eo qui ordinatur ab illo quem scit symoniacū esse

DEcetero statuim⁹: vt si q̄s in posterū ab eo quē symoniacū esse nō dubitat: se consecrari p̄miserit: z consecratorz cōsecratus nō disparez dānationis sniam subeant: sed vterq; deposit⁹ p̄niam agat: et p̄uatus p̄pria dignitate p̄sistat. I dē.

¶ Simoniacꝰ i dignitate seruāda nulla est ipēdēda mia.

EAdem simoniacos nullā miaz i dignitate p̄fuāda habēdā esse decreuim⁹: lz iuxta canonū sactionē z sctorū p̄fz decreta eos ojo damn⁹ ac ꝺponēdos aucte ap̄lt

tes illos eē dānatos eoz ordinatiões rate habebūtur. hic aūt dicit tūc ratas esse si ordinatores p̄to catholicis habebant. vñ colligit q̄ si tūc non catholicis z dānati habebant: taliū ordinatio nō tolerat. Sed scīdū est. q̄ nō sp̄z⁹ sensus auctoritatis. p legere certa rōe suscipiēdus est: sicut in nōnullis decretoz locis diligētia lectoris iueniet. Uel dicak stricti⁹ se habere i symoniacis. ppt odiū ipsi⁹ horrēdi criminis. z mutigāti⁹ i alijs puersis ordiatiōib⁹ qđ illo. c. demōstrat. ix. q. j. ab excōicat. Uel qđ hic dr catholicis nō ad ordinātes: sed ad ordinatos refertur. B.

i DEcetero. Non dubitat. q̄ tñ est notoriuz. vel per sententiā. h. sed contradicit littera.

k ¶ Sententiā subeāt. Tu intellige de eo qđ p̄bare potuit symoniacū qui est ordinādus: meli⁹ intellige scōm qđ dixi in glo. hoc teneas.

l EAdem symoniacos. ¶ Nullā. J. e. q. vij. requiritis. J. e. q. v. c. j. cōtra. Sol. hic symonia est in promoto et promouente.

m ¶ Indignitate. i. i ordine. ex. ō symo. tāta. z no.

J. e. q. v. c. j. cū eīm furtiu⁹ sit charact. J. ordiatiões. nō p̄t dispēsari. W. sec⁹ dixit ex. ō symo. ex insinuatiõe.

a Matrimonū

QOnstat. ¶ Si statim. Ar. q̄ si qua alicui tradit inuita z p̄ virū⁹ renuēs: si stati post traditionē fugerit: non tenet illud matrimoniū: qđ sumit ex

si tenet simul

ex bo si stati: maxime si nūq̄ consensit. h. et ita p̄sequētia depr̄ hēdunt p̄ceden

in uita alicui tradita

tia. xxij. q. ij. qđ ait. de pe. dist. ic. ij. iudas.

stati fugerit.

b ¶ Redūt. eo alio vt iterū non redeāt ad eos. sicut dicit lex: q̄ is qui fugit ab hostibus eo alio vt iteruz ad eos redeat nō hz post liminium. ff. de cap. et postli. re. l. nichil interest. C. e. l. pe. nec eīm satis est domum quem rediisse simente alienus ē vt. ff. de offi. p̄si. l. diuus. et. ij. q. ix. indicas.

Coactio in ordinib⁹ excusat.

c ¶ Excusatio nis. Arg. q̄ coactio excusat i ordinib⁹. sic. l. dist. pbros. xv. q. v. c. j. xx. q. ij. p̄sens. Argu. J. xv. q. j. merito. z J. de cō se. di. iij. eos q̄s.

d ¶ Post mensem. Ar. q̄ si aliq̄ alicui inuita tradita fuerit z aliēto tpe cū eo in domo māserit et cū potuerit non effugerit: si post ea viruz dimiserit potest reuocari ab eo: qz ex tacito tpis p̄sensu ratū fuit nūptiōniū. ar. xxxi. q. ij. ō nept. lxij. di. ē to. l. distinc. pbros. z di. xlv. de iudeis. z extra de spon. ad id qđ.

e ¶ Ampli⁹. Arg. ad p̄bandū p̄sensum interfuisse nūptiōnio si nō statim diuertit. xvi. q. j. reuertimini.

f ¶ Tales. scz qui p̄senserint hereticis vl statim recesserūt vel nō stati. idē intelligo etiā post momētū si iā p̄sensissent: z idē post cētū ānos si nō p̄sensissent nā semp accusarent. ff. de re mili. non oēs. Ḡ. q̄ capt⁹ factū ergo tāgit hoc dicēdo ideo tñ dicit q̄ post mēsem: z qz si infra mēsez redierit semp fuisse inuiti p̄sumunt: nisi p̄riū p̄bar⁹. fz post mēsez p̄sumerēt p̄sensisse: nisi p̄riū p̄bar⁹. z ē si. C. ad vell. j. si mlier p̄fecte

s ¶ Autēticam. Jd est fructuosam: nisi executiõe rei adepte renūciauerint. vt. J. e. si quis neq̄.

h ¶ Usurpatum est. Jd est contra rigorem factuz est. ar. gu. C. de iur. do. vbi.

i ¶ Nouatianis. J. e. q. vij. maximum. z. c. donatuz.

Jdeoq; etiam qz alioꝝsum⁹ per omnia orthodoxam habent fidē: nisi q̄ spiritū sanctum credunt esse venalem. Et (vt ait beatus Augustinus) heretici cum redierint qua parte se absciderint: ab ecclesia curentur. qua vero parte adheserint cognoscātur. Hinc z Leo scribit Januario episcopo.

¶ Qui ab hereſi ad eccliaz redeunt in quo inueniuntur ordine ex bñficio p̄seueret.

OMnis cuiuslibet ordinis cleric⁹ qui catholicam deserens vnitatem hereticve vel scismatice coniunctiõis occasione se maculauerit: si ad eccleſiaz redierit cū legitima satisfactiõe z erroris sui dānatiõe: hoc i magno bñficio habeat⁹ si (adēpta spe omnis promotiõis) in quo iuenitur⁹ ordine permaneat. De his autem qui ordinantur symoniace a nō simoniacis/vtpote illi q̄ data pecunia archidiacon⁹ vl cōsiliarijs epi epo ignāte hoc efficiūt: vt de manu eius sacros ordines accipiāt: ita scribit Gregorius quartus.

¶ Ordiationes q̄ symoniace fiunt: false iudicantur.

ORdinatiões que inter uentiēte p̄cio⁹ vel p̄cibus⁹ vl obsequio alicui p̄sone

q ¶ Precio. dato vl retēto vl p̄missō. C. de trāsac. trāsactio. naz remittē dare ē. ex de testi. veniēs. ff. de his q̄ i frau. cre. si pign⁹ Jtē nūq̄d ē symonia abrenūciare bñficio vt alij dek nō. nisi ō ducak i pactū. vt ex de p̄bē. dilecto. spe tñ ide hꝺe no ē symōia. ex de pac. cū pdē. Jtē q̄lit regnū dei pecūia possit emi: cū nihil sit spūali⁹. de pe. di. j. medicina et nō ordo vel honor ecclastic⁹. z ē rō: qz cū vēdēte fgnū celoz ñ p̄t eē malicia. h sec⁹: sz falsū ē regnū dei emi: sz ex mia meritis q̄z p̄cedēnt⁹ acq̄rit. xij. q. ij. aie. de pe. di. j. medicina.

r ¶ Ul⁹ precib⁹. hoc de precib⁹. p indigno z carna-

Instrumentū p pte verū et p pte falsum eē p̄t.

Uersꝰ.

Bñficij renunciatio vt alij dek nō ē semp symōia ca.

Regnū dei pecunia potest emi.

Precel ¶ Uel precib⁹. hic habes q⁹ pces iducũt symoniã iducũt

li amore ipẽsis vel a se porrect⁹: als nõ. vt J.e. latore.

J.e. sunt nõnulli. viij. q. j. moyses. ⁊ hoc verũ est si aliquis ꝓ seipo petat. talis autẽ se igerit qõ nõ licet. vt viij. q. j. in scriptur⁹. ⁊ extra ō iure pa. ꝓ nostras. Alij dicũt q⁹ aliquis ꝓ se si ẽ dignus põt petere. Naz petr⁹ dixit: qd q̃ fiet nobis qui secuti sumus te? ⁊ ita ꝓ seipo petijt. sed si pces porriguntur ab alio distiguif. vt viij. q. ij. i ſuma. et. q. j. c. moyses.

Joh. x. a. xiiij. ps.

a ¶ Intẽtiõe. ergo sine ea intẽtiõe nõ est symonia: als secus vt no. extra de sym. nemo. hu.

Symoniacus furi cõparat.

b ¶ Fures. Ut detur q̃ cum symoniac⁹ furi cõparetur: q⁹ cũ symoniaco nemo possit dispẽsare: nisi renũciet ordini male susceꝑto. vt J.e. si ds neqz. et. ō. eo. erga. et ex eo. nob. in fi. qz nec vitiũ furti purgat: ni si res furtiua reddeat in potestatẽ dñi. vt. xiiij. q. vj. si res aliena.

Esaie xxxiij. c.

Istud satis ꝓcedi posset: et ꝑm hoc possẽ dici q⁹ symoniac⁹ nec ẽt characterẽ reciꝑeret: qz symoniac⁹ dz renũciare rei quaz vitiose est adept⁹. ꝛstat q⁹ executiõi nõ renũciet: qz executionẽ nũq̃ habuit. characteri etiã põt renũciare. Uñ sat⁹ videt q⁹ non receperit characterẽ: nisi velles dicẽ q⁹ re cepisset possessionẽ character⁹: sicut fur dr hꝫ rem furtiuã. i. possessionẽ rei. tñ credibile⁹ ẽ vt dicat q⁹ habeat characterẽ ⁊ q⁹ papa possit cũ eo dispensare: lz ille nõ renũciet. nã etiã vitiũ furti põt purgari re apõ furẽ manẽte. ff. de vsuca. si fur. in pn. idẽ videt in vilento detẽtore. vt. ff. de ꝑca. certe. ℌ. iulianus.

Papa dispẽsare põt cũ symõiace ordiato: lz ordini male susceꝑto nõ renunciet.

¶ Q⁹ ergo. ¶ hec ẽ. xiij. pars. q. in q̃ vult ꝓbare in quib⁹ ⁊ qbꝰ modis cõmittit⁹ symonia directe. et dicit q⁹ trib⁹. scz i munere a manu: munere a ligua: munere ab obsequio. ⁊ hoc vsqz ad. ℌ. q̃libet. Jo. de san.

c d ¶ Unt nõnulli. ¶ Accipiũt. exẽ de sy. ⁊ si q̃stiones. ¶ Describeret. Nõ est in esaia id qõ sequit: sed in psalmo Judica me dñe. in quoz manibus.

e ¶ Ab obsequio. Et sic videt q⁹ non possim⁹ seruire ꝓ beneficio vt hic. ⁊. ō. ca. ꝓcui. Argu. contra. xij. q. ij. quicunqz suffragio. ⁊ ca. charitatẽ. et de cleri. nõ resi. decetero. licite etiam potest quis sperare vel appetere dignitates. vt. lxxiij. distinc. consuluit. lxj. dis. quid proderit. ⁊ extra ō pac. cũ pridẽ. Solu. ℌ. dicit si directe habeat animũ ad hoc cũ seruit: ẽ symonia cus. vt. viij. q. j. sunt quidã. Sed tu dic q⁹ si dign⁹ est: et dignũ exhibet seruitiũ nõ ẽ symoniac⁹. vt hic: ⁊ extra de cleri. non resi. decetero. als si indign⁹ est vl di

Symoniacus nõ semper ẽ q̃ ꝓ bñficio seruit.

gnus: ⁊ indigne seruit: symoniacus ẽ. et hoc notaut cum dixit. seruit⁹ indebite ⁊c. et licet dign⁹ seruire possit nõ tñ hoc põt ducẽ i pactionẽ: nã illud symõiacũ ẽ. extra de pac. pactiões. nullũ ergo mun⁹ dabit: nisi illud qõ als fuisset dat⁹. ꝓ pter aliquas necessitates. vt exẽ. ⁊ si q̃stiões. vel nisi det encenũ aliqõ. vt. ff. ō. of. ꝓcon. l. solẽt. ℌ. vlti. vel nisi recipiat illud ad stipẽs templi. vt. ō. eo. iudices.

f ¶ Ab omni. Ut oia particularia et singularia cõprehendere t. ō. xix. distic. si romanoz. ſi. J. xiiij. q. ij. putãt J. ea. q. iij. saluator. ꝓ tra. xxxi. q. j. q⁹ si dormierit.

Nota q⁹ dicit in debite: naz si debite impẽdatur nõ ita fit. vt. J. e. q. iij. saluator. et exponit Bazianus indebite cũ indebite dignus vel debite indignus seruit ꝓ beneficio: als non. argu. insti. de societate. ℌ. de ulla.

Mat. xxj. b.

g ¶ Gratiam. ō. xxiij. distinc. quando.

h ¶ Si quis. ¶ Uocat⁹. Et etiã licet valde dignus sit. nõ tamẽ effrenata temeritate: sed trepida deliberatione on⁹ sacerdotij debet subire. vt. ō. e. nõ est putanda. et di. xxj. nerui. lxj. distinc. miramur.

Beneficiũ ꝓ seruitio idigno ꝓpter amorẽ symoniac⁹ ẽ

i ¶ Amore. Ex hoc collige omnem illuz esse symoniacum qui duct⁹ amore alicui indigno bñficiũ confert. extra de sym. nemo. nam ex quo fauor tertij nimium fauoris inducit: multo magis ipsius q̃ ordinatur. vel expone hoc ita q⁹ cesset iste intellect⁹ in iusto cordis amore. i. in cupiditate et ambitione.

k ¶ Comitatu. id est seruitio.

l ¶ Fraudulẽto. Fraudulentuz est mun⁹ cũ dicit se als voluisse hoc ei dare. vt extra eo. et si questiões vel qñ altera ps dicit se exprẽsas fecisse et illas petit vt cedat bñficio. vt extra de pac. cũ pudem.

m ¶ Nõ spõte. hoc idẽ de q̃libet crumine: sz hoc dr ad terroꝛe. ⁊ nota q⁹ dicit spõte: qz si cogeret iuris ordinem dimittere nõ spõte: nõ valeret ei ad salutem.

penitẽ tia non valet ad salutẽ nisi pseueret vsqz in finẽ.

¶ Mors. Et hoc vt dixi in quolibet crimle nõ valet penitentia ad salutẽ nisi pseueret alio vsqz in finẽ de pe. di. j. ℌ. his autẽ. versiculo. item illud Johannes ⁊ licet de oib⁹ alijs crimnib⁹ possit quis penitere ordine rẽtẽto. vt. xxij. di. presbyter. l. distin. de his hic nõ nisi renũciet ordini. vnde nõ videtur q⁹ hic locum habeat admonitio vel denunciatio Argumentũ ꝓ tra. j. q. vlti. c. patet.

Esop⁹. horatius i epistolis.

¶ Et actionis. hic argue carnales pces [ciure ꝓ digno ꝓ rectas nõ facere symoniã. secus in pecunia vel obsequio q̃ loco pcij ite cedere solent qõ pces nõ faciũt. vt. J. e. q. v. ca. vlti. ⁊ licet ꝓ indigno ꝓrecte faceret simoniaz: tñ ꝓpter meritã adiuncta digni ab hac excusantur. vt. J. xxij q. ij. quicqd. Johan. Sed quare min⁹ cõmittit⁹ symonia i pecubus oblatis ꝓ digno: q̃ in pecunia? Respondeo ideo: quia in pecubus nichil dat de suo. ⁊ ideo ibi nullum intelligitur ẽ cõmerciũ. nam ꝓdere verba leue est: et ita nichil peruenit ad accipientem. arg. C. de donatio. inter vi. et vxo. marit⁹. ff. de donatio. aristo. sed in alio casu dat. sed et ꝓ indigno magis detestat ecclesia munerum dationez q̃ ꝓecum effusionem. Uel dic q⁹ hec dictio nisi nõ excipit a supplicatione: sed a verbo ꝓmouere. sic ponit. ō. xxviij. distl. sedulo.

Precesque carnales ꝓ digno ꝓrecte symoniã non faciunt. Mat. x. a. Bona q̃stio.

¶ Ullus. ¶ Culpetur et puniat pena cẽtũ aureo rũ et irrogat ifa mia qui petierit aliquaz dignitatem. ff. ad. l. iul. de ambitu. l. j. et. j. q. vij. sancim⁹. Arg. ℌ. ff. de offi. ꝓco. barbari⁹. lz soluetur. j. q. vj. sicut is.

Infamia irrogat digni tatẽ pe tenti.

i ¶ Religiosis id ẽ clericis. et ꝓ hoc expone illa ca. xx. q. iij. ꝓsens i si. ar. gdũ altid rẽ gui⁹ facere cõ nullũz. vt. J. xj. q. iij. ꝓcpue. arg. j. exx. v. q. j. nulli. ⁊. viij. q. ij. illud quidẽ.

Brad⁹ altior aggra uat delictum.

h ¶ Stote. ¶ Graues. ō. xxiij. distinc. quando.

a pueri q sunt.

Pueri. Pueri dñr ifra.xiiij.annũ.ex de eta.t q̃li. c.indecet. vel pueri.i.neophiti.xlviij.dist.sicut b Ad sacros. Nã minores añ.xxiij. [neophit'. annũ bñ pñt accipere: lz nõ oẽs.t ita itelligat.lxxvij dist.c.iij.qz nõ acolitatũ.lxxvij.disti.in singulis. Tamen si puer ordinetur in sacris ordinib' bñ recipit characterem: cũ possit recipe minores ordines. vt i dicto capi.in singulis. Sz nunqd tenetur cõtinere: sic si est doli capax als non. Naz et voto et sacro se obligare potest doli capax. extra de ẽlic.puer. ca.j.sed religioni non.vt no.xxviij.q.ij.§. cum ĝ xx.q.ij.c.ij.

Pueri sacris ordinatus caracterẽ recipit.

b Ad sacros. Si tñ ordinẽtur ordines suscipiunt sacros: etiã septẽnes.

Ordo sit i horib' gerendis.

c Quãtocit' ꝑ.s. disti.xlviij. sicut. nam casuz appetit t̃. Serendoz eñ honoz nõ pmiscua facultas est. non enim prius gerere dz maiorẽ honorẽ ꝯ minorez ff. de muneri. et ho. honor.§. gerendorum.

Atorem.

d Per intercessionẽ. nã sepe papa ad incessionem laicoruz ordinat: vel dispensat vel tolerat. vt.xxviij.distin. de syracusane. l. dist. clerico. lxij. disti. salontane.

e Proficere. Extra de maio. et obedi. per tuas extra de tempo. or. cum in distribuendis.

f Hlium vestrũ. Wãdastis. Et ita mandat minor maiori. sic. xj.q.iij.rogo.

Non habet. Sine licentia eius. lxiij. dist. litteras. t quo ad hoc nichil est speciale in ecclesia ro. vt xxj.q.ij.ca.j.lxx. dist. sanctoz. Sz ordinati a papa: lz inter alios digni honore sint: subsunt tñ ẽpis ex de maio. t obe. per tuas. ff. de albo scri. l. vl. t preferent eis tãtũ qui sunt eiusdẽ ordinis. ff. eo. l. j. t ab episcopo põt depõi ordinat' a papa.

Ordinati a papa subsunt episcopis.

h Ordinandi. Et ita aliqs põt ꝑ se dignas preces offerre. q̃ nõ ꝓcedit. in quo nõ credo eum bene dicere quia multos cõdemnat. Jo.

Preces dignas ꝑ se pt̃ qs offerre.

i Er principalem. hoc. c. habes. ix. q.iij.§. vltimo.

k Potestatem. hoc idem põt epi. ij. q. vij. cuz pastoris. extra de cle. nõ resi den. decetero.

Quolibet.

l hec est. xv. ps ĝsti. in qua intendit probare q si cut ordines precio non sunt danda: ita nec precio restituẽdi: et q sit simoniacus (.s. indirecte) t sacrilegus qui promotionẽ vel electionez alicuius impedit vel ecclesie consecrationẽ vel fundationẽ. t hoc probat p tres auctoritates sanctorũ t p ser leges pncipum. Jo. de. f. die. ex de simo. q̃relã. t. c. si null'.

xv. ps

m Serule seruitiũ. Uocat angariã vel perangariam: qõ lex vocat forẽ sordidum munus. xvj. q. j. §. nonarum.

Angaria pãgaria.

n Ex vsu. i. non assuescat. vel ex vsu preterito preter id qõ hactenus est cõstitutum: quasi ratione prescriptionis vt angarias sacerdotib' non imponat. Cum enim de aliqua rerum prescriptione agitur: inspiciẽdũ est vtrũ cõi iure talia a talib' possideri valeant necne. puto sola longe ysurpatiõis detentione currit ꝓscriptio. vt. xvj. q. iij. t. iiij. p totũ. saluo eo qõd de limitib' dicit. ea. cã. t. q. c. licet. et c. iter memoratos scdo casu nõ currit ꝓscriptio. Prescriptio i multis locũ nõ habet.

Tres si est modus tollẽde obligationes.

Uexationem redimẽ vtrũ licitũ sit.

Sed quisqs semel in hac ecclesia sacz ordinem acceperit: egrediẽdi ex ea alterius licentiã nõ habet[s] Si vovisse vos nõ potui ex hac re ꝓsolationẽ habeo: qz in filio vestro requiesco. Nõ itaqz quorũlibet precibus ordinationes facte false diiudicãt sed he demũ que precib' ordinãdi[k] vl eiꝰ amici: nõ spirituali sz carnali affectu porrecte fuerit: cũ als future nõ essent: qs nõ charitas interueniẽs: sed ãbitio supplicãs extorquet. Nõ solũ autẽ clericos cuiuslibet epi summꝰ pontifex in ecclesia romana valet ordinare: verũetiam (opportunitate exigẽte) monachos: t quoscũqz clericos cõuocare potest t inuitare. Unde Nicolaus papa.

De eodem.

Per principalẽ[i] btõrũ petri t pauli potestatẽ[k] ius habem' nõ solũ i monachos: verumetiã i quoslibet clericos de q̃cũqz dioce si cũ necesse fuerit ad nos cõuocare: atqz (ecclesiasticis exigẽtib' opportunitatib') iuitare. Quolibet ergo mũ ere interueniẽte falsa diiudicat ordinatio. Sicut aũt ꝓcio interueniẽte sacri ordines nõ sũt tribuẽdi: ita nec restituẽdi. vt ei ait btũs Ambrosius sacri ordines nec precio sũt emendi nec redimendi[l].

Hinc etiã Grego. vij. ait.

Precio iterueniẽte sacerdotale officiũ non restituat.

Null' eps ĝuamen seu fuile[m] fuitiuz exvsu[n] contra ecclesiasticam[a] normam abbatibus seu clericis suis imponat: vel interdictũ sacerdotale officiũ precio interueniẽte restituat[b]. quod si fecerit: officij sui periculũ subeat. Qui autem[c] pecuniam accipiunt vt ordinandis sacros ordines nõ tribuant: vel vt canonice electioi assensum non prebeant: aut eccles'is edificãdis vel cõsecrãdis lapidem benedictuz vel consecrationem subtrahant: multis argumentis accepte pecunie rei t ifames[b] esse probantur.

Ait enim Paschalis. ij.

Sacrilegi sunt iudicandi qui ecclesiam dei non pmittunt regulariter obseruari.

Sunt quidã qui vel violentia vel fauore non permittũt ecclesias regulariter ordinari: hos etiã decreuimus vt sacrilegos[c] iudicandos.

Codice. lib. ix. ad. l. iuliam

Ordinatio Sicut aũt ꝓcio interueniẽte sacri ordines nõ sũt tribuẽdi

Ordinatio falsa diiudicãt

Ordinandi

Preces dignas ꝑ se pt̃ qs offerre.

Ordo sit i horib' gerendis.

Uexationem redimẽ vtrũ licitũ sit.

Tres si est modus tollẽde obligationes.

Angaria pãgaria.

Oppositio.

Simoniaci cunctsa crilegi.

repetundarum.

Ubemus[f] et hortamur vt si qs forte honoratorũ: decurionũ: possessorũ: postremo etiã colonoꝝ aut cuiuslibz ordinis a iudice fuerit aliqua ratõe ꝓcussus: si quis scit de iure venalem fuisse sniam: si quis penã vel precio remisit: vel vicio cupiditatis ingestã. si qs postremo quacũqz causa improbũ iudicem potuerit approbare: is vel administrante[k] eo: vl post administrationem depositũ in publicũ ꝓcedat: crimen deferat: delatũ approbet: cũ ꝓbauerit victoriã reportatur[g] et gloriã Itẽ in digestis titulo de calũniatoribus. Ulpianus.

De eodem.

Heum qui vt calũniecã negocium faceret vel non faceret: pecuniã degitur accepisse intra annũ vtilem[h] in quadruplũ[i] eius pecunie quã accepisse dicit q autem hoc sit simoniacũ habeẽ extra de symo. nemo. in fine.

d Infames. Et simoniaci large. ar. extra de symo. nemo. arg. C. de inoffi. test. si quã do. sed alij contra. ꝓpter descriptionẽ symonie: sed moraliter peccãt. J. e. q. iij. vendẽtes. Sed certe simoniaci sũt vt dicit illa decr. nemo. Jo.

e Untqdã. Sacrilegos. i. simoniacos: als nõ facit ad propositum Statiani. Et q sit sacrilegiũ sic ꝓbatur. Si enim ille q frangit immunitatẽ ecclesie: vel qui inde aliquid eripit sacrilegus iudicatur. multo fortiꝰ qui facit ne ecclesie ordinẽtur vel ne ordies triduanꝰ: vel ipediatur alicuiꝰ electio vel ꝓmotio. Ubemus.

Casus.

Dicit in hac. l. q si quis honoratz habens sine administratiõe: possessor alicuius. decurio vel colonus reipub. ab aliq̃ iudice fuerit concussus. i. grauatus in pecunia. Itẽ si iudex venalẽ tulit sniam vel ꝑcio penã imposuerit vel remiserit: vel aliqua rõne improbꝰ reptus fuerit ante administrationẽ vel post poterit accusari. t si cõuictus fuerit remouebitur.

f Jubemꝰ. Ad hoc introducit has leges vt ostendat pari pena multandos q̃ ꝑcio inducti ipediũt fieri qõd de iure fieri dz: t q̃ faciũt qõd de iure fieri nõ debet.

g Portamur. Forte se tẽpat nevideat [beret. quẽ iubere accusare iuitũ. C. vt nẽo iui. i rubrio t nihil Administrãte. Si is talis sit quẽ in [groꝰ. vocari liceat. Sed ꝑ. ij. q. j. phibent. So. illud de maioꝝ magistratibꝰ. hoc de minoꝝ. ar. ff. de iu. nec magistratibꝰ. t. ff. de in ius vo. l. ij. Uel hoc de perpetuo iudice. ar. ff. de re. cre. ꝑsidis. t. l. ꝓcedenti. i aut en. vt differẽ. iudi. §. si tñ. colla. ix. t hoc ne crumẽ eiꝰ inultũ remaneat: illud de tpali. Uel hic cũ peccauit in ipsa administratione: ibi de eo q̃ ex administratione cõmisit. ff. de iudi. l. ij. §. legatꝰ. in aut. vt iudi. sine q̃quo suffra. §. si quis aũt. col. ij.

h Reportaturus. Reportabit eñ quadruplũ. J. l. pri. xij. q. ij. cũ deuotissimam.

i In eum. Utilem. A principio post cõtinuz. ff. de calũnia. annus.

k In quadruplũ. In quo continet rei ꝓsecutio:

vt tñ triplū sit pena.vt.ff.e.l.in heredem.§.fi.et hoc est verū cū ipe idē dat.nam si alius daret p eo tunc totū quadruplū est pena:quia ille qui dedit repetit pecuniā quā dedit.ff.de calū.l.si quis ab aliquo.huius autē quadrupli medietas dabit fisco:z medietas spoliato.

a ¶ Cōpetit. Nō ei q dedit cū turpiter dederit sed ei ad cui⁹ lesionez data est.vt.ff.de calūnia.l.generaliter.§.illud erit.

b ¶ Oncussionis.crimē concussionis est cuz quis minat alicui:nisi ita vel ita faciat.j.xxiij.q.j.militare.ff.ō cōcus.l.j.z.ij.

c ¶ Publicuz. Id ē ordinariuz et hoc semp: vel nō est publicum nisi cū quis pecuniā extorserit et hoc est qō sequit:sed si ideo. Publicuz est ad cuius accusationem quilibet de populo admutti tur:nisi infamis sit.vt illi.de pu. iudi.circa princi pium.

d ¶ Senatusconsultis. voluſiano et libonia no.ff.ad.l.coñ. de fal.l.j.ff.ad.l. iul. de vi publi. ex senatusconsulto.

e ¶ Legi⁹ cornelie. Cuius pena in libero est deportatio.i seruo vltimū supplicium.ff.ad.l. cornē. de fal.l.j. §.vltimo.

f ¶ Innocentiū.sec⁹ si nocentium.xxv.q.vij. sane.

g ¶ Adē lege tenet.Qui reddit quadruplū et infamis efficit.ff.ea.l.eadez.§.j.hoc crimen etiā extraordinarie punit.ff.e.l. lex iulia.§.finali.

h ¶ Legendū.i.eligendum vt eligatur qui debet vel contrarium.

post annū in simplū:in factū actio⁹petit⁸ I bidē.li.xlvij. titulo de cōcussione iudicis

QUoncussiōis⁹ iudiciuz publicū⁶ nō ē:sz si ido pecuniā qs accepit q crimē minat⁹ sit:pōt iudiciū publicū esse ex senatusco̅sultis⁹ q̄ bus pena legis cornelie⁵ teneri iubent:q in accusatōne inocentiū⁷ coierint:qve ob accusandū vl nō accusandū denūciandū vel nō denūciā dū testimoniū pecuniā acceperint. I bidē.li.xlvij.ti.de lege iulia repetūdaz.Marcellus. ¶ Palea.

LEge iulia repetunda rū tenent:q cū aliquā ptātē haberēt pecuniā ob iudicādū vel nō iudicādū:decernē dū ve acceperint:vel q magz aut minus qd ex officio suo facer ent. I dē. ¶ De eodez

EAdē lege tenet⁸ q ob denūciādū vel nō denunciādū testimoniū pecuniaz acceperit. Lege iulia repetūdaz cauet: ne qs ob militē legēdū⁹: mittēdū ve⁹ es accipiat:neve qs ob sentētiā in senatu cōciliove publico dicendā pecuniā accipiat:vel ob accusandū vl nō accusandū. Marcell⁹ ibid.

Lex iulia repetundaz pcepit:ne qs ob iudicē: arbitrū ve dandū⁶: mutandū: iubendū ve vt iudicet: neve ob nō dandū vel non mutandū vel nō iubendū:neve ob litē estimādā¹ iudiciū ve capitis:pecunieve faciendū vel nō faciēdū aliqd accepit. Hodie ex lege iulia repetūdaz extra ordinē puniūt:z plerūq vel exilio puniunt: vel etiaz duri⁹ put admiserit. Hac lege dānat⁹:testimoniū publice dare:aut iudex esse postulareve phibet. Questio.ii.

SEquit⁹ scda questio qua querit an p ingressu monasterij pecunia sit extorquēda vel exacta psoluēda:

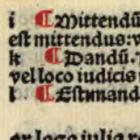

Hoc vtrūq; licitū fieri vtriusq; testamēti serie cōprobat. Legit enī in j.lib.regū q anna detulit secū samuelē post⁹q ablactat⁹ fuerat in trib⁹ vitulis z trib⁹ modijs farine:z ap̄hoz a vini ad domum dñi in silo. ¶ In actibus vero apl̄oz legit q multitudinis⁹ credētiū erat cor vnū z anima vna:nec aliquid eoz q̄ possidebant quisq; suum p̄priū esse dicebat:sed erant illis oia cōmunia.z singuli vendebant prędia sua:z ponebāt p̄cia eoz ante pedes apl̄oz:quorum vnus.s.ananias dū partē sibi reſuaret cū vxore sua saphira:sentētia maledictōis accepta ante pedes apl̄i cecidit mortu⁹ Hinc liq̄do apparet q ingressuri monasteriū sua debēt offerre rectoribus⁹:nec aliter° sunt recipiē di nisi sua obtulerint. Sed aliud est sua sponte offerre: aliud est exacta psoluere. Anna mater samuelis non exacta neq; petita: sed sponte⁹ i ¶ Mittendū ve. Ut mittat in legationē qui non est mittendus:vel non mittat qui mittendus est.

k ¶ Dandū. Puta non ad p̄bandos fideiussores vel loco iudicis recusati.

l ¶ Estimandā. Ne.s.estimet litē minoris vel maioris p pecunia qō q̄q; facere videtur. ff. ad.l. adl. pinde.§. no tandum.

¶ Equitur. Hec est secunda.q. que diuiditur in duas ptes. In quarū prima queritur vtrū p ingressu ecclesie sit dandū aliq̄d.et primo dicit q̄ non Scōa ibi. Item oppōit. Jo.de.f. divisio

m ¶ Sequit. Hec questio non habet questiōez extra de symo. cum in ecclesie. melius extra.e. veniens.melius extra eo. quoniam symoniaca. vnde nec añ nec post potest peti aliquid. vt.j.e. q.j.eos qui. et.j. e.q.iij.si quis pbēdas. Nisi forte monasterium ita esset tenue q̄ non posset prouidere ei. Tunc enim bene possz dici ei: nec esset simonia.bene ereciperemus te si haberemus possessiones vñ possēs sustētari.argu.j.e.si quis. p̄ter hoc. hoc tamen videtur reprobare illa constitutio/ quoniam symoniaca z q̄ p̄texitu pauperis possit peti pecunia. Johā. Quicquid dicat Johannes si sic dicatur simonia est. vt videt expresse dicere decreta extra de si j.reg. j.d. Recipe sz q̄ nō sz exigere. Peten dum nichil est p̄ ingressu mōasterij. Act. iiij.f. Act. v.a. Clerici in sua ecclia mozari debēt

mo.quoniam symoniaca. Bartho.

n ¶ Multitudinis.xij.q.j.c.ij.

o ¶ Aliter. Hoc nō est verū:sed allegādo dicit hoc

p ¶ Sponte. Nō licet.xix.q.iij.si qua mulier.

a ¶ Expte. Ar.q nō obeat qs cōcata renocare.j. de pe.di.iij.sunt plures.xvij.q.iij.sunt qui opes.

b ¶ Lacuit ¶ Ex debito. Arg.j.q.j.placuit.j.e.q. uij.eccla. ē.e. q.statuum⁹.j.xvij.q.ij. eleutherius.contra solu.ibi.

c ¶ Mun⁹ aliquod. Aliud a cōtinuo vel a p̄curatione in aute. de mā. pun. §.illud. z i auc. vt nulli iudi.§. nulli. sed bñ illis exigit extra de simo.cū sit. alias si debet exigere: sed sponte oblata recipe potest Vel pōt dici q̄ z illa q̄ p̄sueuit p̄cipe.p̄pter p̄curationē exigere pōt quasi p̄ laboze.ar.xij.q.ij. charitatem. vbi hoc diu obtinuit.xvij.q.ij.seruitutum.

d ¶ Dotem. Immo nec primarum lapidē ponere debuit. vt.j.de p̄se. dis.j. nemo.in auc. vt deter. sit numerus cle.§. inuestigātes igitur. col.j.j.xvj.q. vlt. pie.z ca.frigētius. sed hic omissum fuit:z ō est reſtaurandū.vt iā dederat pu⁹: sed h̄ dz faccre instrumētuz.vñ si dotē nō dedisset puus nūc est cōpellēdus:q̄ ibi ponit primarū lapidē sicut i eo q̄ p̄misit reipublice pecuniam dare.ff.ō pol.l.j.

e ¶ Lex. Plurib⁹ ergo sufficere dz eccla. vt vij.q.j. illō.et de p̄se.di.j. hoc q̄q.

f ¶ Ibidem. Ar. ¶ clericos q̄ alibi q̄q in ecclia sua morātur. ē. di.xxxvij. de qui busdā. cōtra.j.xvj.q.j. generaliter.j. xij.q.ij. concesso.

g ¶ Uam pio. Quidā petebāt ab aliis vt darent eis abbatē ip̄oz:sed hoc illi nolebāt. gratis cum esset eis vtilis.z hec est consultatio.

h ¶ Respōsum. Nō dubitauit papa q̄d iuris esset in questione:sed ironice hoc dicit.

i ¶ Anxiū. Qz dubitatis vtrū ad dei cultū quispiā interuentu muneris p̄uocādus sit:sed dubitādū nō est extra de simo.z si questiones.

k ¶ Interuentu.j.xxij.q.iij. debet.ē.xlv. di. q̄ sincera.j. Sz nō videt phiberi:nisi pactō.nā z dando z honorādo z loquēdo possum⁹ blandiri infidelibus vt quertantur. Sed tu dic simoniacum si pagano vel heretico det vt p̄dicā⁹ fiat.ex de symo. querelā. Sz videt otra.q̄ cum me possim pecunia redimere:vt de pe.di.j. medicina. videt q̄ et aliū possim:z si uester p̄misit Jaco. ofilib⁹ munera q̄ vellent baptizari. Blādiri possum⁹ i fideli⁹ bus.

l ¶ Alimento qō dabant apli pauperibus p̄uersus p̄n. questionis. ver. sed illud.

m ¶ Jneācine. Qz nō cōpetit oppositio.

n ¶ Quoz.i. quia eoz.

o ¶ Negabātur. Arg. q̄ ana themati zato dz sina dā dari elemosyna da est ē.di.xlvij. quicunque. ana themati zato. debet.j. Sed illud de iā catholico.xvj. q. p̄ma si cupis. Sed cōtra.v. questione v.ca.ij. Elemosyna

p ¶ Pactio. Non remouet nisi pactio inhonesta.nā honesta non remouetur.xxij. distinctiōe.c. in ea synodo. argu.xvij.q.ij. eleutherius.extra de p̄bendis.significatum.xvj.q.vij. per laicos.ē.di.lix. hoc ad nos. vij.q.j. mutationes hoc no.viij.q.iij.in summa.

q ¶ Cōpetio. Nomē conuentiōis generale est.ff.

de pac.l.j.H.ij.

Ex p° q nō lz ante.

a ¶ Postmodū. Ar. q lz post: qō non licet añ. vt.j. viij.q.iij.talia.z ca.artaldus.ar.q nō lz añ nec post. vt.ē.e.q.j.eos ad finē.q nō lz añ qō nō post: vt.ē. di. iij.in istis.ij.q.vj.quoties epi.z.viij.q.ij. dilectissimi.

at distractio accedat: gratꝫ deo fuire icipiat.suiqꝫ regimis deuote gestet obsequiū:z postmodū[a] vos q̄si subsidiū[b] gra aliq̄ sue eccl̄ie mūera largiri fratruꝫ solatio romana pmittit eccl̄a. U si Urban[o] papa. ¶ De eodē. Palea.

NUllus abbas p̄ciū su mere vel exigē ab eis q̄ ad p̄uersionē veniūt: aliq̄ pacti obſuatiōe vl occasiōe p̄esumat.regulā antiquā seqūs nulli vnq̄ de ordiatiōi b° aliq̄d oīno accipiendum esse p̄stituo:neqꝫ ex datione palliꝫ:neqꝫ ex donatiōe carthaꝫ:neqꝫ ex ea quā noua p ābitionē simulatio inuenit: appellatōe pastelli:q: eīm in ordinādo epo pōtifex manū imponit.euāgelicā lectionē minister legit.p̄firmationis aūt ei° epl̄aꝫ notari° scribit Item G̃re.in registro.

¶ Olb ordinando nō debet aliq̄d exigi sed nec voluntaria oblata repui oportet.

SIcut epꝫ nō d̄cet manū quā imponit vēdere ita minister[c] vel notarius nō debet in ordinatione ei° vocē[d] suā vel calamuꝫ[e] venū dare. Is autē q̄ ordiat° fuerit:si non ex pacto: neqꝫ exact° ac petit° post acceptas chartas z palliū offerre aliquid cuilibꝫ ex clero gratie tantūmō cāvoluerit:hoc accipi nullomodo phibemus: q: eius oblatio nullaꝫ culpe maculā ingerit: q̄ nō ex ambientis[f] petitione p̄cessit.

¶ Auctoritate bonifacij patēter ostēdit:q̄ sicut nullus p̄cio ē inuitādus ad p̄uersiōē[g]:ita nulli pecunie interuētu eccl̄esie largiri oportꝫ ingressum. Auctoritate p̄ gregorij dak itelligi q̄ p ingressu eccl̄ie nō lz pecuniaꝫ exigē:sꝫ spōtanee oblatā lz suscipe. I tē opponit[h] illud apl̄i ad thimotheū. De eod.

UIduas honora[i] vere vidue sūt:q̄ autez nō sūt vere vidue.i.q̄ suis vel parētū opib° sustētari p̄t: nō recipiāt[k] vt eccl̄ia sufficiat[m] his q̄ ve vidue sūt. I tē Hieronym[o] ad damasuꝫ papā. ¶ Qui sumptib° ppriis sustētari p̄t ab eccl̄ia stipēdia non accipiat.

QUericos aūt illos cōuenit eccl̄ie stipēdiis sustētari:q̄b° parētū z ppin quorum nulla suffragantur bona. Qui autem bonis parentū z opibus suis sustētari p̄t:si q̄ pauperū est accipiūt[n] sacrilegiū° p̄fecto cōecclesie nō sunt danda his quib° ppria sufficiūt. vt xij.q.j.illi qui.extra de symonia.cum sit romana nec vlla eccl̄esiastica.Argumētū ꝫtra.xij.q.ij. charitatē ff.de regulis iuris.fm naturā. Solutio. q̄ hic dicit exhortatio est nō p̄ceptū.Uel de his loquit q̄ occasione patrimonij ampliandi quod habent: se a diuinis subtrahūt obsequiis:quib° se absentantib° dandū non est. Uel hic de q̄rta pauperib° debita q̄ dari phibet abundātibus. Panis em egentium tē. vt.j. xxij.q.v.c.ij. Et i suma. Si abūdātes de bonis eccl̄ie suscipiūt:siue absentes:siue p̄sentes sunt: lz non debet eis denegari portio.q: nemo cogit suis stipendijs militare:mo:aliter tn peccāt p̄sertim si ex cupiditate sua reseruāt.j.eo.H. verū.cū.c.sequenti.

i ¶ Uiduas honora. Que debent sūptibus eccl̄ie sustētari: z vidua quandoqꝫ dicit q̄ virū nōdū habuit. ff. de ꝓbo. signi.malū.H. vidua. Vide sunt sūptibus eccl̄esie sustentāde.

k ¶ Que vere vidue sūt. i. que sicut a viris: ita z a reb° z amore mūdi sunt destitute.

l ¶ Nō recipiātur. vt sustētētur sumptibus eccl̄esie: nisi sua dēt eccl̄ie. xij. q. j.illi.ē. di.xlij.H. j.ē. di.xlviij. sic.

m ¶ Sufficiat. Arg. q nō teneant canonici suscipe aliquem vltra q̄s facultates eccl̄ie sufficiunt.z de cōsecratione. distinctione.j. omnes. et extra de institutio. ca.j.xvj.q.j.q̄n quicquid.

n ¶ Accipiūt. Et in malos vs° cōuertunt.et sic intellige sequentia capitula.cuz sc̄z male dispensant J.xij.q.j.illi qui.

o ¶ Sacrilegium. Argumētum q̄ stipēdia nō sunt dāda his quib° ppria sufficiūt. vt xij.q.j.illi qui.extra de symonia.cum sit romana nec vlla eccl̄esiastica.Argumētū ꝫtra.xij.q.ij. charitatē ff.de regulis iuris.fm naturā. Solutio. q̄ hic dicit exhortatio est nō p̄ceptū.Uel de his loquit q̄ occasione patrimonij ampliandi quod habent: se a diuinis subtrahūt obsequiis:quib° se absentantib° dandū non est. Uel hic de q̄rta pauperib° debita q̄ dari phibet abundātibus. Panis em egentium tē. vt.j. xxij.q.v.c.ij. Et i suma. Si abūdātes de bonis eccl̄ie suscipiūt:siue absentes:siue p̄sentes sunt: lz non debet eis denegari portio.q: nemo cogit suis stipendijs militare:mo:aliter tn peccāt p̄sertim si ex cupiditate sua reseruāt.j.eo.H. verū.cū.c.sequenti.

Nota-rius an p̄ scriptura possit ab ordinato aliq̄d recipe.

Ordinādus nō debet aliq̄d dare.

Ordinādus nō debet aliq̄d dare.

Ordinādus nō debet aliq̄d dare

a ¶ Percipere.xij.q.ij.charitatem.
b ¶ Manib⁹.j.x.q.iij.cauendū.j.xxj.q.j.clericus.
c ¶ Usus sum.ne ea occasione pseudo apli accipe rent:& sic in ꝓdicatione pfisterēt.nā ex quo videbāt eū nō accipere:verecūdant et ipsi accipere.

d ¶ Hoziam. Quaz habeo apud deū de hoc qō non accipio: vel si acciperem cum scādalo vel vltra qz deberē. vel si ꝓdicarem eo obtentu vt ac ciperem.

f.cōsi. ix.c.

e ¶ Clerici. f ¶ Deseruiūt.etiam infirmi seruiūt.extra ō cleri.egro.c.j. ff.de sta.lib.l. cū heres.§. stich⁹. f ¶ Meritum. j.xvj.q.vij.c.j.§. Iz ibi soluit. Uel meritū.i.vt presbyter plus qz alij percipiat. vt distin.lxxiiij.con sulunt. quod nō est in alia societate.ff.pro socio verum.§. sed cū tres.

g ¶ Sed adhuc hic depingit.iij.q.an.j.ingressum vel pbēdas emere sit simoniacū.ꝓmum membrū expedit ibi.§.ea.pri.q. scōm expedit h. No. ꝙ prebēda dr qlibz ins ād dā spūale pcipiendi ecclesiā vel ipsam pbendaz hoc modo emē simoniacuz est. qlibz dñr ipi fructꝰ pbende quos emere nō est symoniacuz.vt ex ne pla.vi. suas. c.vlti.nisi qs forte emeret fructꝰ ab initio sue ordinationis i ipa ecclia vt habeat dum viverit. ar.j.e.si qs obiecerit.et.c.saluator.tunc enim ita sunt annexa vt qui priuetur officio/puietur &

Prebē da dr dupl'r.

necessaria vite pcipe⁸. Apostol⁹ tñ q sic ꝓdicauit euangeliū vt necessaria sibi suis manib⁹ ministraret de se cō fidēter loquit. Ego aūt nullo horz vsus sum[c]. & quare dixerit:secut⁹ apuit dicēs. Expedit michi magꝭ mori qz vt gliaz meā qs euacuet. Euacuare dicit gloriā⁹ suā:si ab eis qbus predicabat voluisset accipe vite tpalis expensam. Nolebat quippe in presenti laboris sui fructū sz in futuro recipere.

Item ex cōcilio agathensi.

¶ Iurta meritū laboris ecclesiastici:stipendia sacerdotes distribuant.

¶ Clerici omnes qui ecclesie fideliter vigilā terqz deseruiūt[e]:stipēdia sācti⁹ laborib⁹ debita ꝓm seruitij sui meritū[f] per ordinationem canonū a sacerdotibus consequantur.

Item ex cōcilio Urbani pape habito aluernie.

¶ Ultoz auctoritatib⁹ luce clari⁹ constat: ꝙ ab ingressuris monasteriuz nō licet pecuniā exigere: ne & ille q̄ exigit:& ille q̄ soluit symonie crimen incurrat.

¶ Questio.iij.

Sed adhuc[g] obiicitur ꝙ qui ingressuri monasterium pecunias tribuunt nō ꝓposituz religiōis: sz participationē stipendiorū ecclesie emunt. Tpalia g̃ nō spūalia ementes:nequaqz simoniaci hñdi sunt. ¶ His itaqz respondetur:non solum qui spiritualia:sed etiā qui tēporalia eis annexa[h] precio accipiunt vt tribuūt: simoniaci iudicantur. Unī Malachias loquēs ex ꝑsona domini ait. Quis ē inquit in vobis qui claudat ostia[i] & incendat altare meū gratuito:non est mihi voluntas in vobis dicit dñs exercituū:& munus nō suscipiaz de manu vestra. Ostia claudere nō est sacri muneris officiū:sed tñ sibi adiunctum

Item Greg. scribit vniuersis episcopis hyspanis.

¶ De his qui sacros ordines munerū acceptione dispensant.

Audiuim⁹ dilectissimi qō nos audire oportuit sed audisse profecto nō libuit:quosdā scilicet esse sacrorū ordinū pfessores. qui sub munerū datione vel acceptione dei ecclesias vl ea rū sibi beneficia vsurpāt: qō q̄dem scelus vos iam nō dubium acriter correxisse vehemēter admiramur. Juste ei vterqz coripiend⁹ est:& scte liminib⁹ ecclie submouēd⁹: & q̄ p ecclie ambitu mūera largit:& q̄ vt ecclesiā adeat q̄cqz pōsumit accipe. Iste q̄p pe donū dei emere:hic aute pōsumit vēdere. Asacrilegio[k] quoqz hoc facin⁹ nō dispar dixerim:cū id qō spōte & sacro deliberationis arbitrio gratꝭ fieri debuit sub pecūie pactōe causak[l]. Quare frēs charissimi q̄ taliter facta sūt curiose refellite:ifecta ꝓhibete:vrisqz iussionib⁹ resistētes digno anathematis vinculo ꝓcutere non dubitate.

Item Rothomagen. epō & gallicis oibus epīs.

bificio ꝓuak q̄ ꝓuak officio.

i ¶ Qui claudat ostia.i.q̄ gerit officiū ostiarij. Uñ videt ꝙ emere hmōi officium ostiarij vel pulsandi cāpanas sit simoniacū:cuz illud spectet ad officium ꝓmicerij.xxv.dist.plect⁹.qō cōcedo:sed emere quācūqz administrationē reruz ecclesie: puta ꝙ det panē in refectorio:vel vinuz vel cuiuscūqz alterius rei:dicit h. simoniacuz esse. Ar.cōtra.§.e.q.j.si qs epūs. ꝓ. & j.e.q.j.qui quidē. Simoniacū ē emere officiuz pulsandi campanas Mal. j.c.

emptio administratiōnis ecclesiastice est si mōiaca

c ¶ Membra. j.iij.q.ix. pura. ar.j.xij.q.ij.cognouimus.§. dist. lxiij. in synodo. Ar. ē hic q̄ idez iuris est in toto qō & in parte: et in maiori qō in minori.xxij.q.v. de fouma. ex de preben. maiori⁹. xcv.dist.esto. ff. pro derelicto l.ij.

Jus idē est i toto et in ꝑte.

d ¶ Uesitū ē. ꝼm.h. casus talis ē. Quidam epi cōtulerāt ecclas quasdā cuz oīm iure suo quibusdam locis religiosis. mortuis ꝑsonis illarū ecclarum collatarum epi volebant in ecclesiis instituere clericos ꝓ sua volūtate. nisi abbates darent eis pecuniā. dicit ꝙ talis datio pecunie simoniaca est.ar.ad hoc.xvj.q.ij.c.ij. Alij casus inutiles cō sueuerunt hic notari quos omitto.

Pecunia si monia ca cui ē restituenda.

a ¶ Sz iqs dator. ¶ Restituere. Sz cui dices restituē dā talē pecuniā? videt ꝙ ei i cui⁹ ignominiā data ē.xvij.q.iij.si qs i atrio.xv.q.vlti.cū multis. xxvij.q.j.si qs rapuerit.extra de simo. ō hoc. in auth. de san.epi.§. sed neqz col.ix.& extra de sy. audiuim⁹. Ecōtra videt ꝙ illi q̄ dedit eam vt extra eo. veniens. Item videt ꝙ illa pecunia non debet remanere penes ecclesiā: cuz petꝰ dixerit:pecunia tua &c. Itē qi fil eo ꝑpetit ꝓsecutio eoz̄ q̄ scelere ꝓquisita sunt ff.de iure fisci.lucri⁹.ff.de dona.i. vi.& vxo. cum hic status.§. si.

Simonia nūqd cōmittit dās pecuniaz ꝓ spūalibus sicut accipiēs.

Sz iqs episcopus.

b ¶ Suspendatur.i.deponatur.lxxxiij.di.c.j Uel dic.vt.§.e.q j.quicquid.

c ¶ Membra. j.iij.q.ix. pura. ar.j.xij.q.ij.cognouimus.§. dist. lxiij. in synodo. Ar. ē hic q̄ idez iuris est in toto qō & in parte: et in maiori qō in minori.xxij.q.v. de fouma. ex de preben. maiori⁹. xcv.dist.esto. ff. pro derelicto l.ij.

d ¶ Uesitū ē. ꝼm.h. casus talis ē. Quidam epi cōtulerāt ecclas quasdā cuz oīm iure suo quibusdam locis religiosis. mortuis ꝑsonis illarū ecclarum collatarum epi volebant in ecclesiis instituere clericos ꝓ sua volūtate. nisi abbates darent eis pecuniā. dicit ꝙ talis datio pecunie simoniaca est.ar.ad hoc.xvj.q.ij.c.ij. Alij casus inutiles cō sueuerunt hic notari quos omitto.

¶ De his q̄ ecclias vel ecclesiastica beneficia vendunt.

Sz iquis dator vel acceptor dei ecclesias vel ecclesiastica bñficia:q̄ quidaz ꝓbendas vocāt sub pecunie intuentu suscepit:siue dādo emerit siue accipiēdo vendiderit a symonis nō excludit perditiōe. Sz si perseuerās fuerit:ꝑpetua mulctet damnatione. nam q̄ sub religiōis obtētu deo famulari voluerit:si q̄d accipit: & meritū ꝑdit & bñficio accepto frustratur. Ratiōis ergo vigore cogitur qō iuste recepit restituere[e]:et q̄cqd turpis lucri gra recepat nō tenere. Itē grego. vij. papa.

¶ Ab officio suspendatur epus bñficia vl ecclastica officia vēdēs.

Sz iqs epūs pbēbas archidiaconat⁹? ꝓposituras:vel aliq̄ officia ecclesiastica vēdiderit: vl aliter q̄z statuta sctōrum patrū precipiunt ordinauerit ab officio suspēdak⁹. dignū ē eū vt sicut gratꝭ epatū accepit:ita mēbra[f] eiusdē epatꝰ gratis distribuat. Itē ex cōciliori bani pape habito aluernie.

¶ Nec altaria: nec pbēdas episcopis vēdere licz

Quesituz est⁹ de epīs q̄ altaria mōasteriis data[g] frequenter redimi cōpellebāt et quando.

Aq̄ a sanctis patrib⁹ de simoniacis statuta sūt:nos q̄z & iudicio & aplica auctoritate firmam⁹. Quicquid ergo i sacris ordinib⁹ vel i ecclasticis reb⁹ vel da tave pmissa[h] pecunia acquisitū est nos irritū esse & nullo dictari ꝼm formam petitionis extra de ac. qualiter

Simonia nō ꝙd dictari ꝺz ꝼm petitionis formam. Transactio i spūalib⁹ inuenire nō pōt sz bene amicabilis cō positio

i ¶ Saluo vtiqz. Nō esn pleno iure omnino videt donasse ecclias epūs. nec potest donare sine consensu capli extra de dona. pastoralis.

k ¶ Aq̄. Uel pmissa. tertiū casū habes sez vt retē ta. vt ex de trāsac. sup eo. Nā remittere ē dare ex de testi. veniēs. & ff. de calū. l.ij. & ita i spūalib⁹ nō pōt iteruenire trāsactio cū his trib⁹ modis tñ si at transactio. C. de trāsac. l. trāsactio. ff. e. l.j. Sz nec permutatio pōt fieri super beneficio habito vel ha

bē do alis bñ. ad hoc extra de re. pmu. questum nec etiā trāsactio. vt ex de transac. super eo. Ar. H. ex de ō of. iudi. dele. si qñ. Sz ibi fuit fctā trāsactio nō sup bñficio: sed sup ꝓpietate. z sic itellige ex de deci. ex multiplici. Itez super re spirituali tanch ꝓpietate potest fieri permutatio. extra de re. permu. ad questiones: non tñ vt detur temporale pro spirituali extra ō re. permu. ca. vlti. Illud aūt dubium non est: qui amicabilis ꝓpositio interuenire possit. extra de transac. ca. ij. itē et auctoritate iudicis pōt interuenire pecunia. extra de ꝓben. nisi. in fi. et de trāsac. statuimus. ff. de his q no. infa. furti.

a ¶ Otū pro batur p hoc ca. q. sicut i pecunia simōia cōmittitur: ita z in alia re.

b ¶ Pecunia Stricti⁹ accipit tantū pro pecunia numerata. j. xuij. q. iij. ca. j. ij. et iij.

c ¶ Pecunia. Nomen em̄ pecunie etiaz iura ꝓtinet qñq; ff. ō ꝛ. sign. pecunie. itē qñq; etiā spē cie z res cōtinet. vt hic. z. ff. de le. iij. quisqs. item quādoq; ea tm̄ q̄ ꝓsistunt in pōdere numero vel mēsura. ff. de leg. j. l. talis scriptura. Preciū autem non consistit nisi numero tantum vt insti. de emp. z vendi. H. precium.

d ¶ Si quis obiecerit. ¶ Sed res. nō de rebus coꝛporalib⁹ sed de iure spirituali cui coheret officiuz intelligit. Uel intellige de iure percipiēdi res vel de rebus tpi officio adherētib⁹. vel de rebus cōsecratis vt in synodo: argu. xvij. q. iij. si forte: ar. j. iij. q. vj. hoc quippe. j. xvj. q. ij. c. j. H. vl. Uel intelligas de rerū administratiōe. Et fit in hoc. ca. de duob⁹ mentio. s. de cōsecratiōe z administratiōe ex ordine ꝓueniente. z facit ad hoc. j. q. vj. H. j. vel de iure quo res ipe percipiunt. Uel hoc intellige de rebus ipsis fm. h. z tunc quando quis promouendus est ad ecclesiaz vel ordinem fructus prouenit iure ordinis: z ideo non licite emit. tūc enim presumitur emere ecclesiā vel ordinem. alio autem tempoꝛe emere non est peccatum. vt extra ne pla. vi. su. c. iij. xij. q. ij. alienatiōes

Pecunia q̄d ꝓtinet.

Res spūales emi nō ꝑnt.

las vnq̄ vires hñe censem⁹. I tē aug. ō doctria xp̄iana.

¶ Quicquid possidetur pro mine pecunie intelligitur.

TOtū⁸ quicq̄d homines habēt i terra: omnia quorū dñi sunt pecunia⁹ vocatur. seru⁹: vas: ager: arboꝛ: pecus. quicq̄d hoꝛ ē pecunia dicit. ideo autez pecunia[c] vocata ē q; antiq̄ quod habebant in pecoꝛib⁹ habebāt. I tem paschalis papa.

¶ Qui ecclasticā bñficia emerit: ecclasaz emere ꝓbat.

SI q̄s obiecerit: nō cōsecratōes emi: z res⁹ q̄ ex ꝓsecratione prouenīūt penit⁹ desipere ꝓbatur. nā cum coꝛporalis ecclesia: aut eps[e]: aut abbas[f] aut tale aliq̄d sine reb⁹ coꝛporalibus in nullo[g] ꝓficiat: sicut nec aia[h] sine coꝛpe coꝛpaliter viuit. i. quisqs hoꝛ alterum vendit sine quo nec alteruz ꝓuenit neutrū[k] inuenditū derelinquit. Nullus igitur emat p̄bēdā: vel eccliam: vel aliq̄d ecclesiasticū. nec pastellum: nec pastū[l] ātea nec postea[m] p huiusmodi soluat[n]. I tez

e ¶ Aut epūs. i. dignitas episcopalis.

f ¶ Aut abbas. i. dignitas abbatialis.

g ¶ Nullo. Bene accedit ad id quod legitur in auten. vt iudi. sine quoquo suffra. H. cogitatio. Naz ibi dicitur q̄ fiscus abūdare dicitur: si

Fisci ꝛ est sub iectos hñe locuples tes.

Urban⁹ epūs seruus seruoꝛ dei dilecto filio ꝓposito ecclesie sancti vincentij salutē z aplicā bñdictiōez. ¶ Quare in euāgelio phibet inuesti tura ecclie a laicis fieri.

SAluatoꝛ ꝓdicit i euāgelio circa finē seculi pseudo aplos: z pseudo ꝓphetas surgere: z multos seducere: z fideles suos in mūdo mīras habituros pressuras: sed tñ portas[o] inferi nō ꝓualituras. pide vt ait apostolus. Oportet[p] hereses esse: vt qui ꝓbati sunt manifesti fiāt. Oportet nos cū ꝓpheta ex aduerso ꝓsurgere z murū opponere ꝓ domo israel. z cuz aplo: per multas tribulatōes intrare i regnū dei qm̄ nō sunt ꝓdigne passiones huj⁹ tpis ad futuram gloriā: q̄ reuelabit in nobis.

¶ Igitur qr inotuisti nobis qđ tibi obiicit: vtrū vēdere ecclasticā[q] rem simoniacuz sit: hoc simoniacū esse patēter colligit ex hoc qđ btus aplus petr⁹ ait Simoni. Pecunia tua tecū sit i pditōez: qr existiasti donū dei pecu-

Wat. xxiij. a

ij. coꝛ xj. d.

Exe. xiij. a.

Actu. xiij. e.

Rom. viij. d.

Clerico⁊ arma q̄ſt

g ¶ Milites. Clerici scilicet q̄ tales milites sūt quorum armalach: ryme sunt. xxiij. questione vlti. conueniuꝛ. vel orationes. xxiij. questione viij. ca. reprehensibile. vel excommunicatio. xvi. q. ij. ca. primo et castra coꝛ sunt ecclesie. Liij. dis. ca. nullus.

h ¶ Non militantes. Cōtra ē. distin. xix. nulli fas. j. viij. q. j. illud. z. xxij. q. v. q̄ vi derit. ē. di. xl. homo. j. xj. q. iij. precipue. j. xxv. q. j. nulli fas. j. e. q. puenit cōtra Sol. pōt dici q̄ ideo dicitur laicus peccare magis quia peccat in duobus z quia rem ecclie emit: z qr suo officio non debitā. arg. ff. de reg. iu. culpa: clericus aūt in vno. qr emit tantuz.

i ¶ Damnabilius. id est damnabiliter. ar. xxvij. q. ij. coniuges. Uel hic appellat non militantes ecclie non laicos sed clericos qui ecclesie non seruiunt. illi magis peccant: quoniam in pluribus ch̄ qui emunt et seruiunt: et secundum hoc non sunt cōtraria que sic signantur.

k ¶ Procuratoꝛis. Generaliter sumit hic nomen ꝓcuratoꝛis. ar. ff. de ꝓcura. l. j.

Prepo ſ ¶ Prepositū. Sz quā differētiam facit inter ista

a ¶ Et donum. id est officium per quod datur spiritussanctus. s. potestas faciendi miracula.

b ¶ Sed ambitionem. Arg. affectum vel conatuz sine effectu puniri. ar. xxij. di. ca. j.

affect⁹ sine effectu punit. Simonia est emere vel vēdere res coꝛ pales eccl'ie.

c ¶ Quisquis. hic collige q̄ coꝛporales res ecclesie emere vel vēdere simonia est in tali casu: cuz q̄s intrat ecclesiam vt supra eadem in ꝓn.

d ¶ Propter sua. hic vacat arg. a contrario sensu. vt. H. eadē q. prima eos q̄s z ca. si quis epūs. j. xxix. q. ij. perlatum.

Sa. j. b.

e ¶ Sed ad ꝓpria id est ꝓcibus quas ꝓ se quis offerre non potest: fm h. vt no. supra. j. questiōe. j. sunt nonnulli. sed q̄d teneas ibi dixi.

f ¶ Calcedoñ. illi qui emūt vel vendunt res ecclesiasticas non sunt simoniaci. cur ꝛc.

vt ait apl's Paulus. alioqn cur sancta synodus calcedoñ⁶. sexcentoꝛum. xxx. episcoꝛum procuratoꝛez z defensoꝛez ecclesie: vel quē quē regule subiectū adeo p pecuniā ordinari prohibet: vt interuentoꝛes quoq; tanti sceler⁊ anathematizet: ni si q̄ eos dē simoniacos iudicet. qđ si ꝑfati milites[s] ecclesie ob huiusmodi scelus taliter percelluntur: nemo sapiens negabit non militantes[t] ecclie multo dānabiliꝛ ob hāc causam: id est emptionis vel vēditionis debere percelli. Sed beat⁹ antecesſoꝛ noster pascasius li. de cōsecratiōe affirmauit: q̄ quisquis eoꝛum alterum vēdiderit sine quo alterum non p̄uenit: neutrum vendituz deliquit ac per eum qui res ecclesie vēdit vel emit simoniacuz esse intelligit. Jn no minevero procuratoꝛis[k] intelligit ꝑfata synodus quē libet ecclesiasticarum reruz administratoꝛē: vt verbigratia ꝓpositū[l]. iconomum[m]. vicedominū. defensoꝛis nomine aduocatū[n]. siue castal dū[o] z iudicem[p]. Jn subiecto[q] ꝓ o regule archipreſbyteri z aliorum hic sequentiū: quidam autem intelligūt hoc totuz de clericis in quibus dicūt simoniacum esse huiusmodi officia emere: et quod dicit i subiecto vero ꝛc. ideo dicit qr illi magis sunt

Ecclia sēp aliq̄s bonos hz

Res ē nomen gñale.

Pecunia ꝓ officio.

Ordinatio.iiij. Folio.clxv.

nomina: potest dici q̄ nomē ꝓpositi generale est⁊ situs z cōtinet alia sub se. ar. extra de ꝛbo. signi. ¶ Uel iconomus nomen diuersa sunt: m⁹ differunt.

dicit q̄ ꝓpositus z iconomus nomina diuersa sunt: sed idem significāt: sicut primas z patriarcha. xcix. distin. c. j. vel bene possunt esse in eadez ecclesia ꝓpositus z iconomus. De vicedño planū ē: qr ille ē qui ꝓeest reb⁹ epi. lxxxix. distin. volum⁹: iij. a. vicedomin⁹ i re b⁹ episcopi. iconomus in reb⁹ canonicoꝛuz. sepe tamē vnū ponitur ꝓ alio.

Col.

m ¶ Iconomus. Iconomus est cui res ecclesiastica gubernanda mandatur. C. de sacro. san. ec. ubemus

Iconomus.

n ¶ Aduocatum. scilicet qui ꝓeest tātū causis tractandis q̄ alis dicitur sindicus.

Aduocatus.

o ¶ Castaldū scilicet qui habet curam exterarum rerum q̄ dicitur alis maioꝛ domus.

Castaldus.

p ¶ Et iudicē. sicut in ecclesia boñ. sed nonne isti tres possunt cē laici: sic sine dubio. qualiter ergo in istis officijs que nichil spūalitatis habent annexuz simonia cōmittitur? dicit. H. q̄ in omni administratiōe rei ecclesiastice committit simōia si emat. sicut notaui. ē. e. in ꝓn. z hoc est simoniacum. quia ꝓhibetur nō ideo ꝓhibituz quia fuit ante simoniacum: sed alij nō ita late extendunt simoniam inherentes consuetudini generali. dicunt enim q̄ tūc tantum est simonia in empta administratione. si talis est que habet aliquod spirituale annexum sibi alis non.

Emere administrationem rei ecclesiastice simonia est.

q ¶ Jn subiecto vero. nonne etiam iconomus clericus debet esse? vtiq; xvj. q. vij. in noua. Dic ergo q̄ istud vero potius aduersatur officio ch̄ ordini. nam circa alia consistit officium iconomi et circa alia archipresbyteri z aliorum hic sequentiū: quidam autem intelligūt hoc totuz de clericis in quibus dicūt simoniacum esse huiusmodi officia emere: et quod dicit i subiecto vero ꝛc. ideo dicit qr illi magis sunt

Iconom⁹ dz esse clericus.

subieti regule ecclesie ꝯ̃ ulti. licet oēs sint clerici. nā dū ulli ꝓsunt circa exteriora negocia ⁊ administrationes: isti circa diuina officia: ⁊ iō dic̃ mancipant officio et nō dixit ordini. vel iō dicit i subiecto ⁊c̃. vt notetur q̄ isti hñt curā aiaꝝ cōnexā: ⁊ qō dicit de canonico vel monacho non refertas ad administrationē ſz ad emptionē ꝑbende vel ingressus monasterij. Uel iō dicit in subiecto regle. q̄ eos ligat ista ꝓstitutio: nemo militans deo ⁊c̃. superior autez fit administratio circa tpalia. et eos nō ligat ista constitutio. nēo militans deo.

a ¶ Archidiacone. hoc totuz itelligе de dignitatibus ipſis.

b ¶ q̄ vendit. in eo q̄ laudat nō ꝓmittit simonia. ſz in eo q̄ vēdit. q̄ qō cōmendādi cā dr̄ ꝑ nō dicto habet. ff. de dolo. qō vendit. ſed hoc verū est dū cōmendatio cōſistit in gne. Nā vbi descēdit ad ſpecialia teneret ex eo q̄ cōmēdādo plꝰ vendidit nili q̄ cōmēdādo dicit ſit i euidēti. ff. ō ꝯ̃ē. emp. ea. q̄.

c ¶ Indefinite. no. ex indefinita colligi vniuersalē. vt. ō. q. ſ cos ḋ. ff. de aleato. l. ſ. §. qō autē ex q̄ ēm a cano ne nil excipitur nec nos excipe debemꝰ. vt. xxij

Reuenalis cōmendatio an sit licita.

Esaie lvſ. c. Mat. xxj. d.

vniuersalis ex indefinita colligit

terum. archidiaconem[a] diaconum. canonicū. monachū vel quēlibet ecclīastico mācipatuz officio. Qz vero ſpiritum ſanctū quantum in ſe est vendat vel emat: qui preposituraz: vel aliquid huiuſ modi vēdit vel emit: audi augu. ſuper Johā. Q quot preposituras ſecernūt vl̄ ſequūtur: alium prepositum habet carthaginē. principatus: alter in mauritania rogat⁹ alterum habet in numidia illa vel ille quos iaz nec nominare ſufficimꝰ ¶ Circuit ergo aliqs emere colūbam. vnuſquiſq; laudat prepositū ſuū q̄ vendit[b] ⁊c̃. Ecce venerabilis aug. de ꝓpositure diſtractione agens: in nomine columbe ſancti ſpiritus vendi tionem vel emptionem accipit ſicut ⁊ oēs huius euāgelici capl̄i tractatores. Pē ſandum vero est q̄ pena multentur qui iā deo ⁊ eccl̄ie ſue oblata vendūt vel emūt: ſi cū flagellis a dei templo eiecti ſunt: qui que deo erāt offerēda vendebāt vel emebant: ſi de offerendoꝝ vēditoribus vel emptoribus dictuz est. Uos fecistis domū patris mei: domuz negociationis ⁊ ſpeluncā latronuz: quid dicetur de eccl̄ie iaz oblatorum vēditoribus vel emptoribꝰ? Et ne quis inſanus iaz obijciat merito hoc dominū tā acerbe vindicaſſe: quia tunc illa in dei templo vēdebant/eccl̄iaſtice vero res modo extra tēplū diſtrahūtur: attēde ſuperius Augu. nō terminantē locuz vēditiōis vel emptiōis prepositoꝝ ſz tm̄ idefinite[c] dicē tē: circuit aliquis emere columbam. vnuſq; preposituz ſuū laudat q̄ vendit: nō adiſciens in templum vel extra tēplū. Hec[b] circa vēdito res vel emptores rerū ſacrarum ſufficiant. I tem alexāder episcopus ſeruus ſeruorum dei lucēſis eccl̄ie clero et populo ſalutē ꝑpetuā.

¶ Ministri ⁊ ſeruitores eccl̄ie absq; vlla vēalitate ab episcopis ordinentur.

EX multis tēporibus hoc detestabile malū in veſtra eccl̄ia inoleuisse cognouimꝰ: vt nulli vnq̄ clerici co q̄uis religioſo: q̄uis sciētia ⁊ moribꝰ ꝓdito eccl̄ia ſticum bñficium cōcederet: niſi ei[c] qui ꝓphano pecunie munere illud emere ſtuduiſſet: fiebatq; eccl̄ia ⁊ res eiꝰ ita venalis: vt velut q̄dam terrena ⁊ vilis merx a negociatoribꝰ ad vēdendū exposita: quod malū q̄ ꝺtestabile: q̄ tū deo ſanctiſq; ſit ⁊trariū: ⁊ ſacri canones docēt ⁊ fere omnibus manifeſtū existit. Iſta ſentētia inuenit i. ij. c. calcedonē[f] ꝓcilij. ¶ Calcedonēſe nāq; concilū vnum ex principalibꝰ ſimili pena cōdēnat eos q̄ eccl̄ie bñficiū interuentu pecunie acq̄runt: ⁊ eos qui ſacraz manꝰ impositionē p quā ſpiritꝰ ſācꝰ ꝓfertur mercari dinoſcūtur. vtroſq; em̄ auctoritate ſexpugnabili[d]: illos[i] a bene ficio: iſtos[h] a ſacro ordine iubet expelli. vñ humani generis redēptor oēs emētes et vēdētes de tēplo eiciēs ca thedras vendētium columbas euertit: nūmulariorꝝ effudit es: p̄cepti ſui auctoritate denūcians ⁊ dicēs. Nolite facere domū patris mei domū negociationis. Illud quoq; in eodez facto ſollicite ꝓſiderat e: q̄ p totū textū ſācti euāgeliſ nuſq; reperiꝫ dominū tanta ſeueritate: tā districta cēſura iuſticie peccantes corripuiſſe: cum non ſolū eloquio increpās: verū

Papa nō dispēſat i duobꝰ casibꝰ.

Mat. xxj. b.

Esaie lvj. c.

q.ſ.q. ſi dormierit. j. q. v. cōſuluiſti. ō. dist. xix. ſi romanorum. Ar. ō. dist. nunc. lv. ſi euangelica. ō. e. q. ſ. ſunt non nulli. Ar. cōtra. j. xxviij. q. ſ. idolatria.

d ¶ Hec circa hec particula ſ t. non est ⁊c̃.

¶ Ex multis. ¶ Casus.

In ꝓma pte ꝓpheta redit alexāder oēs simoniacos ⁊ specialiter lucēſes: inducēdo auctoritatez calcedonēſis cōcilij ⁊ dñi qui vēdentes ⁊ ementes eiecit de tēplo. In ſcḋa constituit q̄ nullus committat simoniam. In tertia constituit penā depositiōis contra/transgressores huius constitutionis.

e ¶ Niſi ei. ſi mūle habes. xxx ij. distin. ink dixit

f ¶ Calcedonenſis. ō. c. queſtione ꝓma. ſi quis episcopus.

g ¶ Ex punctualibus. papa tamē bñ potest diſpenſare contrarium ſi nō ſit i articulis fidei. quindecima diſtinctione ſicut ſancti. vl̄ de vniuerſali ſtatu eccl̄ie vt no. vigeſimaquarta q̄ſtione. j. ca. ſunt quidam. ō. dist. xvj. ſancta.

h ¶ Inexpugnabili. ꝯtū ad ordines retinendos.

i ¶ Illos. ſcilz ementes eccl̄aſticū beneficiū.

k ¶ Illos. ſcz emētes ſacram manus impoſitionem.

Accuſatiōes admonitiō ꝺz ꝓcedē.

a ¶ Corripiendi. ar. ſimoniacos ſine ꝓcedenti admonitiōe eſſe puniēdos: qō. h. nō concedit: q⁊ ſm eū etiā in accuſatione neceſſaria est admonitio ꝓpter euāgeliū. h. q. j. ſi peccauerit. itē vt volēs accuſare ſi defecerit ſubeat penā quā ꝓuictꝰ aduerſarijſ ſubibit

Joh. ij. c.

itez vt aduerſarius nō grauet in expēſis. et vt diſciplina eccl̄ie non deseratur. xxiij. q. v. excōicatorū. Ar. contra. h. extra. de ſymo. licet. Joh. Quicquid dicit h. illi decre. licz/ſtabitur. B.

fideles ſūt domꝰ dei.

b ¶ A ſancta eccl̄ia. i. a conſortio fidelium per anathema. nam ipſi fideles ſunt domus dei. vt j. de pe. diſt. iij. in domo. nam alꝫ ipſo iure ſunt ſuſpenſi vt no. ō. e. q. j. reperiunt.

c ¶ Sanguis. id est vidicta vl̄ ꝓditio vel peccatum. j. ix. q. iij. epiſcopo.

Prelatꝰ ex negligentia ſua tenet.

d ¶ De manu No. platū ex negligentia ſua teneri. lxxxj. diſtic. dictum.

e ¶ Conferre. iſti volebant facere fraudem legi. quia nec etiā tali pretextu ꝺz quis accipe vel dare. ex de vſuca. ſup eo. ⁊ hoc est fraudulentū munus. vt. ō. ea. q. ſ. ſi quis negꝫ. Ar. contra. ō. e. q. j. iudices.

f ¶ Scripturas. ō. e. q. j. nō est putanda. xiij. q. v. forte.

g ¶ In calcedonenſi. ō. e. q. j. ſi q̄s epꝰ.

h ¶ Poſſit. argu. cum ſimoniaco non poſſe diſpenſari in ordie vel beneficio ſimoniace acquiſito. ar. j. e. q. vij. requiſitis. ō. e. q. ſ. ſi quis negꝫ. Jo. tñ cū eo qui ſcienter cōmittit ſimoniā ſolus papa diſpēſat. xij. q. j. §. his ita. ſed ſi eo ignorante ſimonia commiſſa ſit: vel ſi tñ in alio: eꝰ diſpēſat. vt ex de ſi. de regꝫarib⁹. ⁊. c. ex inſi

Diſpēſare cū ſimoniaco ꝺs pōt.

etiam facto flagello de funiculis verberās omnes eliminauit de tēplo: apte demonſtrās q̄ tales negociatores non ſicut ceteri pctōres ſūt corripiēdi[a]: ſed a tēplo dei. i. a ſctā eccl̄a[b] lōgiꝰ ſūt ꝓiciēdi. Nā ſicut p colūbaꝝ venditores illi denotant qui ſacrā manꝰ ipoſitionē vēdere conant: ſic p nūmularios ecclēſiaſtici bñficij venditores deſignant: qui domū dei teſte euāgelio ſpeluncā latronuz efficiūt. Quapropt̄ ego alexāder ſancte romane eccl̄ie ⁊ apoſtolice ſedis epiſcopus: immo miniſter indignꝰ: tot ⁊ tāta mala in multꝭ eccleſijs: ⁊maxie in lucēſi eccleſia ex iniqua ꝓcupiſcentia fieri ꝓſpiciēs: ne ſanguis[e] itaq; a diſtricto iudice de manu[d] nſra requiratur: illa extirpare ⁊ penitꝰ eradicare decreuimꝰ. Cōſtituimꝰ itaq; ⁊ ꝓſenti decreto firmamꝰ: ſicut olim noſtri deceſſores feciſſe noſcunt: vt nullus deinceps epiſcopoꝝ bñficiū eccleſie (q̄ḋ q̄dā canonicaz vel ꝑbendā ſeu etiā ordines vocāt) p aliq̄ precio vel mūnere clericꝭ audeat vnq̄ ꝓferre[e]: ſed omnes miniſtros ⁊ ſeruitores eccl̄e gratis ⁊ absq; vlla venalitate in ſancta eccleſia ſtudeāt ordinare. Nec eligant in domo dñi qui maiores ſaculos pecunie conferant: ſed eos qui moribꝰ ⁊ diſciplina atq; ſciētia diuites pro officio ſuo ipſam valeāt ſuſtentare eccl̄am. Cōſtituimus et eodē modo firmamꝰ vt nullus cuiuſcūq; gradus clericꝰ pro eccl̄ie bñficio aliq̄d audeat ꝓferre: aut fabrice eccl̄iaꝝ vl̄ donarijſ eccleſiaꝝ: ſeu etiā q̄ḋ paupibꝰ ſit tribuēdum. q⁊ (teſte ſcriptura[f]) qui aliq̄d male accepit: vt bene diſpenſet potiꝰ graue[f] q̄ iuuet. Qz ſi aliqs diuinoꝝ ꝓceptoꝝ ⁊ aliarum ſalutis ꝫmemor: ꝓfatū bñficium eccleſie iniqua cupiditate ductus vēdere vel emere temerario auſu ꝑſumpſerit: ſicut in calcedonēſi[g] concilio diffinitū est. gradus ſui periculo eū ſubiacere decernimꝰ: nec miniſtrare poſſit[h] eccl̄ie quā pecunia venalez fieri ꝓcupiuit. ⁊ iſup terribilis anathematis mucrone p foſſus (niſi reſipuerit) ab eccleſia dī quā ledit modis oībus abſcidat. I tez Grego. omel. xlij. ¶ Qui dona dei vendūt vel emunt pariter a deo dānantur.

UEndētes ⁊ ementes de templo elimiauit xp̄s: q̄a vel eos q̄ ꝑ munere impoſitionē manuū tribuūt: vl̄ eos qui donū dei emere nitūtur damnat. ¶ Item in templo vendentes ſunt qui hoc qō iure ꝓpetit[i] quibuſdā ad p̄miū largiunt. iuſticiā[k] emvēdere est hanc pro premiſ acceptione ſeruare. Ementes vero in tēplo ſunt q̄ dū hoc qō iuſtū est: primo ꝓſoluere nolūt: dūcz rem iure debitā[l]

Sniap pecuniam data/est nulla.

Theologi et decreti ſte docentes pñt alicḋ accipere.

i ¶ Competit. Ar. q⁊ i trā ſactione illicite pecunia iteruenit: cū ſmittit alī: ui qō de iure erat illi remittendum.

k ¶ Iuſticiaz. Ar. q⁊ ſnia etiaz iuſta ſi per pecuniaz data fuerit nullius momenti ſit ⁊ ſimoniam cōmittit. vt. xxiij. q. v. non ſane. xi. q. iij. q̄ recte. ſed q⁊ p̄miſit expoſitionem de ſimoniacis videt q⁊ i his duobus modis non ſit ſimonia qō veruz est alꝫ tamē graue peccatū ꝓmittit: ⁊ ſnia non valet ij. q. vj. §. diffinitiua. ver. venales. C. de pe. iudi. q̄ ma. indi. l. ſ. Dicūt tñ q̄dam q⁊ ſi cā est eccl̄iaſtica q⁊ qui iuſticiā emit ſimoniam cōmittit: niſi in mīmonio. ō. e. q. ſ. q̄ḋ q̄ inuiſibilis.

l ¶ Debitam. vī §. q⁊ theologi et decretiſte nō poſſūt aliq̄d peccare ex eo qō docent. naz ad hoc tenētur. vt. xlij. di. epheſijs. xvj. q. ſ. reuertimini. Ar. ō. xxvij. q. ſ. iā nunc. xij. q. ij. charitate. Sed dic accipi poſſe licite. vt. ō. e. q. ſ. q̄ ſtudet. Sz pōe ꝓmiſſōez factū qñ tenet ſibi ſolucre/dico q⁊ in ꝓncipio āni. ar. C. de ꝓſene. l. medicos. li. x. Itē aduocat⁹. l. pn. ds ſalariū accipe. ff. locati. q̄ opas. Ar. ō. C. de ſuffra. l. vna. Salariū aūt nō ꝺz excedere ſummā cētū aureoꝝ. ff. de va. ⁊ eſtoꝝ. cog. l. ſ. §. ſicut cautū ē.

l ¶ Debitam. i. quā iure tenentur ſoluere. l. cum

quis aduocato dat pecuniam vt ipsum defendat sic vacat illa glosa. videtur ergo.

a ¶ On solū. ¶ Uel gram. alicuⁿ scieⁿt alit⁹ doni.

b ¶ Dño largiente. j. xvj. q. j. reuertimini.

c ¶ Retributiōis. cū em̄ sint litteratī z alijs donis

Laus ciuilis sapie.

præditi nolūt nisi intuitu humane retributōnis hec exercere in eccl'ia. vt. g. questione. ij. ḡ prio. et extra de magistris. ca. j. ij. et iij. nā dicit etiaz lex q̄ ciuilis iuris sapientia nō sit precio nūmario dehonestanda. ff. de varia. et extraordi. cog. l. j. §. j. dicit tamē lex q̄ tutor p facultate pupilli debz magistro dare. ff. de admini. tu. cum plures. §. si tutor.

d ¶ Dei. id est ḡo attribuit nō sibi.

s. Pe. iiij. c.

e ¶ Qui ministrat. i. loquī ministrare debet.

f ¶ Es eccl'ie. ¶ Aliquē. et ita videtur q̄ simoniac⁹ sit violentus detentor. sicut als dr cōmittere sacrilegiū qui res ecclesie promissas nō dat. arg. xxiij. q. iij. c. ij.

g ¶ Urbanus hic vnus vrbanus de alio facit mentionem. z ita fuerūt duo lxxx. distinc. ij. q̄ sunt.

h ¶ Eruēit. j. xvj. q. vij. peruenit.

i ¶ Sinistra. No. de epis qui omnia agunt sinistre vt. xxxv. di. sti. ecclesie.

k ¶ Oblationes. x. q. j. qz sacerdotes.

l ¶ Laicalib⁹. quod fieri non dz. vt extra de decimis. Unde nota q̄ fructⁿ bene possūt dari laico ex causa sed ins decimale nequaq̄ḡ. nam aliud est ius: aliud ipsa res: sicut dicit iurisperitus. q̄ cuz dicimus vitulū esse fructū vacce nō ius sed corpus

Decima nunqd̄ fr dari laico.

facē ꝓtēnūt: dato patronis ꝓcio emīt pctm̄. Itē Beda

¶ Qui grām quā a deo accipiunt non gratis exercent: venditores columbaꝝ sunt.

¶ On soluz venditores sunt columbaꝝ: et domum dei faciunt domum negociationis qui sacros ordines largiendo preciū pecunie vel laudis vel etiā honoris inquirūt. verū hi q̄z qui gradū vel gratiam[a] in ecclesia spiritualem quā domio[b] largiente perceperunt: non simplici intentiōe: sz cuiuslibet hūane causa retributionis[c] exercēt: contra illud petri apostoli. Qui loqtur q̄si sermones dei[d]: q̄ ministrat[e] tanq̄ exvirtute quā administrat deus: vt in omnib⁹ honorificetur deus. Quicūq̄ ḡ tales sunt si nolūt venīre dño de ecclesia auferri: auferāt ista de actib⁹ suis ne faciant domum dei domū negociationis. Itez ex epistola Urbani pape. ¶ Que ex consecratione prouenīūt in suū ius vi vel munere nemo conuertat.

¶ Es ecclesie que ex cōsecratione prouenīūt in suū ius: vel vi vel aliquo munere aliquē[f] cōuertere non debere docens sctūs Urban⁹[g] ait. Quisquis res ecclesiasticas (q̄ dona dei sunt: quonīā a deo fidelibus: z a fidelib⁹: deo donant: q̄ ab eodē gratis accipiunt: z ideo gratis dare debent) ꝓpter sua lucra vēdit vel emit: cū eodē simone domū dei cū ꝓcia possideri existiat. Itē Bze. vij.

¶ Symoniacus est q̄ decimas z oblationes laicis nō clericis distribuit.

¶ Eruēit[h] ad nos fama sinistra[i]: q̄ quidā episcopoꝝ non sacerdotib⁹ ꝓprie diocesis decimas atq̄z christianoꝝ oblationes[k] cōferant: sed potiⁿ laicalibus[l] psonis militū videlicet siue seruitorum: vel (qđ grauiⁿ est) cōsanguineis. vnde si q̄s ammodo episcopⁿ inuentus fuerit huius diuini preecepti transgressor: inter maximos hereticos z antichristos nō minimus habeatur: sicut nycena synodus de simoniacis censuit. z qui dat episcopus et qui recipiunt ab eo laici: siue ꝓcio siue bñficio: eterni incendij ignib⁹ deputentur Item paschalis. ij.

¶ Spiritū sanctū vēdit: qui decimas ꝓ pecunia tribuit.

¶ Utare[m] z decimas[n] ꝓ pecuniā dare et spm̄ sanctū vēdere simoniacā heresim esse nullⁿ fidelū ignorat. Item Innocentius. ij.

¶ Careat honore male acq̄sito: q̄ ad ecclīastica bñficia ꝓ pecunia venire tētauerit.

¶ Si quis ꝓbendas[o] vel prioratū seu decanatum aut honorem vel promotionem aliquam ecclesiasticam: seu quodlibet sacramentum[p] ecclesiasticum: vt puta chrisma vel oleum sanctum: z consecrationes[a] altariū vel ecclesiaꝝ (interueniēte[b] execrabili ardore auaricie) ꝓ pecuniā acq̄sierit: honore male acquisito careat: z em̄ ptor atq̄z vēditor z iteruētor nota infamie percellātur.[c] z nec ꝓ pastu: nec sub obtētu alicuius ꝓsuetudinis[d]: ante vel post aliq̄d exigat: vl' ipe dare ꝓsumat q̄m̄ symoniacū est. sed libere absq̄ diminutione[e] aliqua collata sibi dignitate atq̄z bñficio ꝓfruat.

¶ De. ij. z. iij. questiōe q̄d sacri canones diffiniāt: auctoritatib⁹ hincide i mediū ductis patefactum est.

¶ Questio. iiij.

Unc ḡ de q̄rta[f] q̄one ē ꝓtractādū: q̄ q̄rit an patnum crimen huic iputet q̄ eo ignorante constat esse admissum Q̄z ignorātia hunc excuset multoꝝ auctoritatib⁹ pbat

¶ Ait. n. augusti. ¶ Alienū crimē nescientē nō maculat.

¶ Ullius[g] crimē maculat[h] nescientē. Item

¶ De eodem.

Q Uis locⁿ inocētie reliquit: si alienū crimē maculat nescientem: Itez in africano cōcilio legitur.

¶ De infantibus qui ab hereticis baptizantur.

¶ Pacuit vt de infātib⁹ q̄ ab hereticis baptizāt nequ suo hoc fecerīt iudicio cū ad ecclīaz dei salubri ꝓposito fuerit fuerīt: ne parentuz illos erroꝝ impediat q̄minⁿ ꝓmoueant[i] ad sacri altaris ministeri ū: Item in eodem. ¶ De eodem.

Q Ui apd̄ donatistas paruuli[k] baptizati sūt: nō duz scire valētes erroris fui interitum: si postq̄z ad etatē rationis capacē peruenīūt: agnita veritate falsitatē eorum abhorrētes ab ecclesia ordie antiq̄ ꝓ manⁿ impositionē recepti sunt: tales ad suscipiendū munus clericatus non debet impedire nomē erroris. Itē leo quartⁿ Ebrunio et adelfrido epīs.

¶ Consanguineoꝝ maleficia in nullo clericis obsūt: nisi consci fuerint.

Q Uia ꝓsulatus nr̄i (q̄d bene nostis) magisterium non solum de sacerdotum: veruz etiā de secularīū vtilitatib⁹ debet esse sollicituz. propterea fraternitatē vr̄am scire volumⁿ. hunc ꝓsentē pbr̄m ad sedē apl̄icaz venisse: nobisq̄z violentiā et excommunicationē suam p ordinem retulisse: q̄ etiaz si ne iusto legz tramite illi sua eēt ablata[m] eccl'ia similit in

Conse-cratio altaris ē sacrz.

b ¶ Interueniente. militiam secularez bene pōt quis emere ff. de acti. empt. creditor. §. inter venditorē. et §. sed q̄ ante.

c ¶ Percellātur. scz in perpetuum. §. e. q. iij. si quis. et ca. salvator. §. e. q. j. si quis episcopus.

d ¶ Cōsuetudinis. ar. cōsuetudinē longam nō facere ad licentiā vl' excusationem simonie ex de si. cū in ecclesie. Arg. §. in autē. de san. epi. §. p ꝓsuetudinibus. colla. ix. j. ix. q. iij. cōqstus. §. distin. c. nouit §. e. q. j. reperiūtur. §. di. iiij. denigz. Ar. §. j. xxxv. q. iij. obijcūt. §. §. di. viij. si. cōsuetudinē. j. xiij. q. ij. q̄sta est. Jo. Hodie pretextu cōsuetudinis nichil peti potest. nec ātē nec post de simo. iacob⁹, Bartho.

Consue-tudo ñ excusat simoniā.

e ¶ Diminutione. nisi cuz ex eā detiet fructⁿ eps. vt ex vt ecclesiasti. benefi. sine dimi. vt nostrū. Et ita si dignitas deferat alicui diminuta in solidū pōt eā petē. arg. ex. de instī. cū venisset.

¶ Unc ergo. hec q̄stio dividit i quattuor partes. Et q̄rit hic vtz teneat filⁿ ꝓ paterno crimine. z in hac ꝓma pte q̄stiōis pbat p. r. aucto. q̄ nō tenet. scda ibi. sed objicit. Tertia ibi. his itaq̄z. Quarta ibi Notandum. Jo. de san.

diuisio

pena ē triplex

f ¶ De quarta. Ad intelligētiā huiⁿ q̄stiōis no. q̄ triplex ē pena. eterna: corporalis z spūalis. Eterna pena nūq̄z punit vnⁿ ꝓ alio. vt. §. e. ca. §. z ca. ia itaq̄z. Corporalis pena duplex est. quedā circa corpⁿ ipm̄ z illa sepe punit vnus ꝓ alio. §. e. §. itē peccato: quedā circa statū reipt est seruitⁿ vel infamia. z illa etiā punit filius ꝓ patre. vt. vj. q. j. §. verum. xv. q. vltia cum multe. Spiritualis quadruplex est. nam quedam est excōicationis. z illa nunq̄ḡ

Unⁿ an punit ꝓ alio.

Pena corꝑal' est duplex. Pena spūalis ē q̄dru plex.

punitur vnus ꝓ alio. vt. xxiij. q. iij. si habes. Alia interdicti. et illa punitur vnⁿ ꝓ alio. vt extra de spōsa. nō est vobis. Alia est remotio ab oblatione. et illa similit punitur vnus ꝓ alio xvij. q. iij. miroꝝ Alia est ordinis z illa similit punitur vnus ꝓ alio. nā ꝓpter delictum vnⁿ oris vir remouetur a ꝓmotione. vt xxxiij. dist. si cuius. Itē si pater nesciente filio emerit ei eccl'iam ille ꝓ pctō nō remouet a promotione: sz tñ ꝓ dit eccl'iam vt. §. questione. v. ca. §. Johan.

g ¶ Ullius. §. alicuⁿ. naz sūa q̄ñz cōmaculat vt ff. de. di. j. sciendū. xxxij. q. vij. quemadmodū. z ita non cōprehēdit ꝑsona de qua fit sermo.

h ¶ Maculat j. xv. q. §. mulier z. q. vi. cū multe. j. xvij. q. iij. miroꝝ. xxxiij. dist. si cuius. et. vj. q. §. §. verum. xxiij. questiōe prima. §. non turbat. Johan.

¶ Lacuit.

i ¶ Promoueant. §. ca.

k ¶ Ui apud. ¶ Paruuli. i. doli capaces. de cōse. di. iij. ꝓ aruuli.

l ¶ Ordine. i. §m antiquam regulam ecclesie.

m ¶ Uia ꝓsulatⁿ. ¶ Ablata. Et ideo erat ei restituenda licet hoc expresse non dicatur: sufficit

cit esse ꝓpri de spoliatõe. Iz exõisse nõ petaꝫ restitutio vt.ij.q.j.notũ extra de eã pos. cũ ecclia. ℌ tñ nõ rñdet ad hoc: sed respõ dẽdo eũ innocẽtẽ / ℊ et restituẽdũ. ar. de duer. rescrip. l.j. extra. de cõiug. lepro. c.ij.

Uolũtas nuda est qñq; plectẽda.

a ¶ Uolũtate. ar. q; nudã volũtatẽ teneaꝫ ꝺs pur gare si suspect⁹ habetur. ⁊ alibi nuda voluntas legiꝫ grauiꝫ plectenda. vt j. de pe. di. j. si ꝺs eũ. ⁊. c. si ꝺs pulsatus. ⁊. xxxij. q. v. qui viderit. Ar. ꝓtra de pe. di. j. cogitatiõis. Dicas igiꝫ ⁊ ꝓ. i. Uel dic de voluntate in actũ ꝓducta alꝫs nõ tenet purgare eã. ar. xxiij. q. vl. ca. vlti. si. est extra. de homi. petr⁹ extra. de te. constitutis.

Epus bñficio ꝓuare nõ põt clericũ cui⁹ parentes ipm offenderunt.

b ¶ Canonica. ar. q; si ꝓsanguineꝰ alicuius clerici ablq; ei⁹ ꝺsensu epm suũ offenderet: ꝓpter hoc epꝰ nõ põt ꝓmare clericũ bñficio. ar. xxiij. q. iij. ca. j. ipse tñ epꝰ nõ debet coqueri de cõsanguineis: ſi credit q; ita acerbe eũ puniat. Sed nũqd tenet eis remittere actione iniurie cũ sciat q; ſi nõ remiserit inficiẽt eũ fratres sui. Nõdũ tamẽ ipe eis nichil dicat. sed rancorem tenet dimittẽ. rc. dist. ſi ꝺs cõtristat⁹.

Ezec. xviij. c

c ¶ Remissio. nullã enim penã patietur ininste excommunicatus. vt. xj. q. iij. nõ debet. absit enim vt inuste tẽ. C. de pe. sancimus.

d ¶ Rimẽ. ¶ Ex suo admisso. nõ esh debet alꝺs alieno ꝓgrauari. C. de iof. test. si ꝺs i suo. ℌ. legis. ⁊ hoc est verꝫ in penis secus in vsucapionib⁹. qz vitium trãsit ad heredẽ. ff. de acqui. pos. pomponi⁹ Itẽ qõ hic dicit regulare ẽ. vt. lvj. di. vndecũqꝫ. et. c. nasci. ⁊. c. satis. in casu tñ quandoqꝫ aliter inuenitur de tẽpoali pena. vt. vj. q. j. ℌ. verũ. ⁊. c. ex merito. xv. q. vlti. cum multe. ⁊. xiij. q. iij. ℌ. his ita. ã. q. j. fertur. viij. q. j. audacter. ⁊ distin. xlviij. ℌ. ecce. cum multis alijs capitulis.

Udei ¶ Fideles. sed nichil speciale ꝓstituit hic circa iudeos. idẽ cñ sit in filijs alioꝝ dãnatorum. C. de ho. dã. autẽ. bona. nisi in dãnatis crimine le. ma. vt. vj. q. j. ℌ. verũ. Preterea si cõuertantur filij ad ecclíam non possunt eos parẽtes exheredare. extra. de in. iudei. Quid uris sit de filijs hereticorum dixi. xxij. q. vij. in prin. Johan.

Judei filios suos ad eccl'am conuertos exheredare non possũt.

Nõ imputantur pctã parẽtum: his qui ab his ꝓsonaliter diuisi ꝓbãtur.

Am itaqꝫ cũ homo in seipso ab eo q; genuit eũ⁹ alter ẽ effect⁹: pctõ alteri⁹ sine sua ꝓsensione⁶ nõ tenet obnoxi⁹ Traxit ℊ fatũ⁵ qz vn⁹ erat cũ illo ⁊ in illo a q; traxit: qñ qꝺ ꝓtraxit admisꝫ suꝫ est. nõ. aũt trahit alt⁹ ab altero: qñ sua vnoq; ꝓpria vita viuẽte iã est vt vere dicaꝫ. Dia⁷ q; peccauerit ipsa morieꝫ. vt autez regenerari possit p officiũ volũtatꝫ alie ne cũ offert ꝓcrãd⁹ facit vnus hoc spiritus ex quo regenerat oblatus. Hinc etiã grego. in lib. xxvj. moraliũ.

Am ¶ Genuit eum. Siue de natuitate ꝑ vtero siue de natiuitate ex vtero.

f ¶ Cõsensio ne. sed nec tunc dicit teneri pecato alterius. ℌ suo scz cum consentit ad peccatum alterius. ℌ. distin. lvj. vndecũqꝫ. j. xv. q. viij. cap. iij. contra. j. xxij. q. iij. ita. et ca. ſi quis a catholicis.

g ¶ Cõsensio ne. sed nec tunc dicit teneri pecato alterius. ℌ suo scz cum consentit ad peccatum alterius. ℌ. distin. lvj. vndecũqꝫ. j. xv. q. viij. cap. iij. contra. j. xxij. q. iij. ita. et ca. ſi quis a catholicis.

h ¶ Reatum. id est causam reatus. scz originale peccatum. ex hoc. c. colligitur q; aliud est ut via: aliud in inuio. nam non potest quis peccare per alium: licet possit saluari per alium. vt de pe. distinc. j. tres. ⁊ de conse. distin. iij. querꝫ et bonum simile est in lege. nã dicit lex q; ſi ꝺs habet filium: et postea creaꝫ de curio: iste nõ dicetur filꝰ decurionis: ℌ illi tantum qui postea genti sunt. C. de decur. l. vlt. ff. e. lij. ℌ. in filijs.

Eze.

In via ⁊ in uio differunt.

Job. xxv. b.

Exo. xx.

i ¶ Unus. pars quicquid. ff. de ventre inspi. l. j. ℌ. j.

part⁹ pars viscer.

k ¶ Admissum. id est receptum.

l ¶ Anima. Sicut dominus per exechiẽ. em ait. vt j. xxiij. q. iij. si habes.

m ¶ Cõsecrandus. i. baptizandus. Jo.

n ¶ Omnia. Uerba iob sunt vsq; ibi humana. ibi verba grego. verba iob exponentis.

o ¶ Nocet. exemplo.

p ¶ Ea que. sicut sunt illi ex quibus exempla non sumimus. vt venustas corporis egritudo.

q ¶ Usito. id est postea visitando ad penitentiam expecto vsq; ad senium scilicet quousq; videatur tertia ⁊ quarta generatio. quod est dicere vsq; ad finẽ. sic augustin⁹ exponit. vnde et sic. ℌ michi exponere.

s ¶ In filios. Istõ põt itelligi ad lkam. ⁊ hoc iõ dicit: qz homes nõ ꝺsueuerũt vltra viuere. Uel põt itelligi mystice. nã prima gnatio dicit primi motus: ⁊ isti nõ puniunt. de qb⁹ dictũ est. beat⁹ q; allider parvulos suos ad petrã. Secũa gnatio dicit cogitatio que nõ punit. de pe. di. j. cogitatiõis. Tertia dr ꝓsensus: ⁊ iste punit. nã facientẽ ⁊ cõsentientẽ par pena cõstringit. ij. q. j. notũ. Quarta est op⁹: ⁊ ista simulit punitur i filios cũ sint imitatores paterni sceleris: alꝫs non ã. e. q. j. cito turpem. Aliter numerãtur iste ꝗtuor generationes. de pen. di. distinc. j. super tribus.

todelictũ quadruplex est gnatio

Eze.

t ¶ Reddituꝝ. i. vsq; in tꝑs filiorum ⁊ vltra eos expectatum ad penitentiaꝫ de peccatis suis.

b ¶ Reddituꝝ. i. vsq; in tꝑs filiorum ⁊ vltra eos expectatum ad penitentiaꝫ de peccatis suis.

c ¶ Inequalitate. vt alij peccent: et alij puniant. put sequit. et est vna dictio inequalitate. et hec verba licet non inequalis: sunt ꝺba augustini. et auctoritas ista facit ad propositũ ℌ. ex positio vero contra eum.

d ¶ Euenerit Id est nisi cũ vitã finierit. Jo.

e ¶ Cũ ergo. hic ostendit q; ignoratia excusat infantes ab hereticis ordiatos: ⁊ a simili videtur excusandus cui ignoratꝰ pater ecclesiã adeptus est.

f ¶ Ignorantia. sed nõ semp. de pe. di. ij. scien

g ¶ Ndum. ⁊ j. c. ꝓxi. ℌ. notandum.

g ¶ On imputant filijs. ã. e. q. j. placuit.

h ¶ Pena. j. excõicationis. J. xxij. q. iij. si habes. sed alia bene. extra de fi. ꝓcl. c. j. ℌ. q. v. c. j. ⁊ ideo sophistice ꝓcedit de vna ad aliam. Arg. ꝓtra. lvj. distin. c. j.

i ¶ Itẽ si excusaꝫ. vt. ã. e. q. j. ſi ꝺs a simoniacis.

k ¶ Excusandꝰ. Excusant a reatu criminis. Iz nõ quin puiuent bñficio. j. e. q. v. c. j. ⁊ c. ꝓsentium.

¶ Sed obiuat. ¶ Hec est scõa ps. q. in qua ꝓbatur contrariũ per tres aucto. Johan. de fan.

Sed obiscitur illud Grego. ¶ De ecclesia que pactione consecratur.

Ecclesia q; pactiõe⁷ cõsecrata fuerit potꝰ execrata q; consecrata dici ꝺz

Item peccatom ciuiũ thesauri hierico anathematizati legunt. vnde achor q; regulam aureã ⁊ quedã alia preciosa furatus est de anathemate dicit tulisse.

l ¶ Ecclesia. ¶ Pactione. J. xviij. q. ij. cleutherius. contra. Sol. aliud ẽ nõ ꝓius cõsecrare nisi aliqd ex pacto detur vel ꝓmittatur qõ hic penitꝰ reꝓbat Aliud ẽ post dicatione pacisci de annuo reditu ex oblationib⁹ ecclesie sugerente epiſcopo et eius ecclesie pbris profuturo: quod ibi fieri ꝓmittitur. ℌ contra. vij. q. j. epõs. ã. e. q. j. non nocet. Sz dic q; hic non fuit consecrata in forma ecclie: et ideo ꝺz ꝓsecrari. de cõsecra. di. j. ecclias. Uel dic in oditi consecrãtis hoc dicit. xxxij. q. j. pudẽda. et ideo ita interꝑtat Sta. j. ℌ. his ita. ver. in detestatione: qz reuera est consecrata.

ij. ps. Cõsecratio an possit fieri ꝑ uenientem ꝓmissione. Josue vj. d.

j. reg. xv. a.

Exo. vij. c.

j. reg. iiij. a.

m ¶ Itẽ pctõ hic. ꝓbat q; vn⁹ punit. p alio tpa liter. ꝓmo p hystoriã de achor: secõo p hystoriã de amalechitis. tertio p plagas egyptiorũ. quarto p arche captione. quinto p ꝓphetas ꝓpter peccata plebis ꝓtos.

Punit vnus ꝓ alio.

n ¶ Conquesita. idẽ est i vsura. extra de vsu. cũ tu. et est rõ qz i vicio succedit parẽtũ. ff. de diuer. ⁊ tẽpo. ꝓscrip. cũ heres. nã turpia lucra sunt ab heredib⁹ extoquẽde da. ff. de calũ. l. in heredẽ. Arg. j. C. ex delic. defun. l. vnica. ℌ de canonica eꝺtate semp tenet etiã si nichil ad eũ ꝓuenit ex maleficio: vt dixi xxj. q. vj. ſi eꝑm.

a ¶ Achor. et nōne iā dixit de pctō Achor: sic. sed nō de plebe.
b ¶ In manu. iō repetit vt addat de populo. de q̄ nihil dixerat.
¶ Vis ita?.
¶ hec est tertia ps. q. i qua dicit q̄ septem de causis aliq̄ puniuntur. Jo. de fan.
c ¶ Sacramētū. i. figure.
d ¶ Uel flagello. aliter enumerat hic istos modos: ⁊ aliter exquitur in ſſa.
e ¶ Ad examinādā. id ē vt examinent cupidia non cupidis. Alia ſſa ē ad exterminandam.
f ¶ Alia. hic de flagello delinquētū. ſſte. xvj. q. j. reuertimini.
g ¶ Eorum. ſi. xvj. q. j. reuertimini.
h ¶ In detestatiōe. hec ē detestatio crimis.
i ¶ Eccla. de cōſe. distin. j. arrianorū. c. ecclesias. Iſta duo. c. male inducit Gratia. q. arriano⁊ ecclesie non consecrantur a catholicis in detestatione crimis sed q. nō fuerūt cōsecrate in forma ecclie. q̄ melius potuisset inducere. ſ. e. q. ecclesia q̄ pactiōe.
k ¶ Sctificationez. ſ. e. q. j. c. qui studet.
l ¶ Carebāt. i. ex fo⁊az ꝓsecrabāt: als fallum esset.
m ¶ Itē ppls. ꝫ addit quartā.
n ¶ Pro meritis. j. vj. qō. j. ex merito. j. q. q. vij. cs. j.
o ¶ Portan-

Josue vij. d. j. reg. iiij. b.

iij. ps.

Item ex pctō achor⁸ plebs israelitica in manib⁹ hostiū tradita est. Itē pctō filiorū heli ppls i manu⁹ philistinorū corruit. Peccato q̄z plebis electi eor⁊ sepe sūt ipediti: ⁊ tandē cuz eis prophete ducti sunt in captiuitatem. His itaq̄ respōdetur insensibilia: ⁊ irrationabilia peccato hominum vel execrant vel anathematizant: vt mortе perduntur: non participatione peccati: ſz causa sacramenti[c]: vel detestatiōe peccati: vel flagello[d] delinquentium causa sacramēti: vt thesauri hierico ⁊ aialia amalechitarū. hierico enim luna interpretatur: ⁊ significat mūdum istum. amalechite interp̄tant lingētes sanguinē: et significāt cupidos auaros⁊ demōes: israelite interp̄tant viri videntes deū. ⁊ significāt multitudinē scōr. Lapides q̄ ⁊ thesauri hierico anathematizant. aialia amalechitarū interfici iubent ad examinandā[e] cupiditatē israelitice plebis: vt significaret q̄ muri viciorū et huius mūdi thesauri q̄ per lapides ⁊ thesauros hierico designant: irrationabiles q̄z vicio⁊ motus qui p aialia amalechitarū itelligunt nō debēt trāsire in sortē sanctorū. Aialia[f] vero egiptior. ⁊ possessiōes eor.[g] ⁊ pumogenita grandine ⁊ morte consumpta sunt: vt in illis punirent quor. facilitate letabātur: ⁊ vt darent intelligi q̄ mūdus pibit ⁊ cōcupiscētia ei⁹: ſz ⁊ terra israelitarū in sanguinē versa est ⁊ segetib⁹ eor. ibries aduersi sunt: aialia eorū sterilitate ⁊ morbo confecta sunt: vt auctorē suū quē p beneficia cognoscere noluerūt: saltē iter supplicia sentirent. In detestatione[h] ꝫo pctī pecunia symonis dānata ē cui dictū ē Pecunia tua tecū sit in pditōez: q⁊ existimasti donū dei pecunia possideri. In detestationē q̄z eiusdē crimis altare⁊ eccliæ[i] q̄ p symoniā: cōsecrant: non tam ꝓsecrari q̄z execrari dicunt: q⁊ qui interuentu pecunie oleū ꝓsecrationis fundit: nō cōsecrare: sed execrare credendus est. Hinc est q⁹ beat⁹ Gregoriꝰ ecclesias ab arrianis ꝓsecratas iterū ꝓsecrare precepit: q⁊ sanctificationē[k] ꝓsecrationis q̄ nō nisi in fide trinitatis ꝓficit: ꝑstare nō poterāt qui fide carebāt[l]. Archa ꝺo et prophete peccato suoruz ciuitū hostibus traditi sunt. electi q̄z qui murmure eorū impediti sunt: non in penam criminis: ſz in experimentū et exēplū patiētie hec passi sūt. Itē ppls[m] q̄ pctō achor ⁊ filioꝝ hely i manib⁹ hostiū tradit⁹ē: significat subditos corpaliter flagellari: vt iter ipa flagella pctā ꝑlator. ferriank: sicut achor sorte deꝑhēsus lapidibus obrut⁹ est. ¶ Sicut ⁊ nauicula Jone piclitat vt fugitiu⁹ sorte deꝑhensus fluctib⁹ imergerēt: aliq̄n p meritis[n] ꝑlator. depr̄auat et dānat vita subditor.: vt ꝑlatis suis subditi fauētes ad malū cū eis simul corruāt: sicut filij israel diu portātes[o] pctā sacerdotū: tandē cū eis ceciderūt in manib⁹ hostiū. Item dauid pplm numerauit q̄ pctō gladi⁹ dñi deseuit in pplm: sed in lata[p] gēte gllia regis est: in diminutiōe plebis ꝓtritio pricipis. q̄ q̄ dē nūerositate sue gētis supbiuit: iure in ei⁹ diminutione[q] punit⁹ est. Itē puulos[r] sodomitarū non excusauit ignorātia: q̄n ꝓ pac⁹no scelere celesti igne ꝓsumerent: ſz igne hoc pena illis diminuta ē: q̄b⁹ successio pac⁹ni sceleris est adepta. Pariter[s] etiā demōstratū ē pctis pentū puulos aliq̄n corpaliter flagellari[t]. Illō idē etiā intelligendū est de paruulis qui pctō dathan ⁊ abyron viui descenderūt ad inferos. Item cham peccante chanaan[v] filius eius maledicitur. Giezi delinquēte lepra trāsmittit ad posteros. Judeis clamantib⁹: sanguis ei⁹ sup nos ⁊ sup filios nr̄os: etiā reliqe eor.[x]

tes. i. tolerātes.
p ¶ In lata. hoc soluit stati.
q ¶ In diminutiōe. arg. q⁹ in eo punit q̄s in q̄ deliquit. ſ. vij. q. iij. frat. ſ. xvj. q. j. reuertimini. ſ. xij. q. ij. de viro. ⁊. c. q⁊ hūanis. ſ. di. lxxxj. valet.
r ¶ Paruulos hystoriā habes xlij. di. ſ. j.
s ¶ Parit. habet alia rāsio.
t ¶ Flagellari. licz etiā in eis crimen paternū non timeretur.
v ¶ Chanaā filiꝰ. ⁊ ideo male dixit. Chanaan et non chā: quia dñs bñdixit ei ⁊ ideo nō fuit ausus ei maledicere: vel nō in lege est. vt. ff. q̄ me. cau. isti quidem
x ¶ Etiā reliquie eoruz. i. isti adiecti sūt pene ꝑpt mortē xp̄i.

Act. viij. d.

iij. regū. xix a.

Walachie. j a.

Wa viij. c. Ignorantia est duplex ſz facti ⁊ iuris.

Jone. j. a.

ij. reg. vlti. a.

Sen. xix. e.

Ignorantia iuris ē duplex

Addicte. ſ. de pe. di. iij. ecce.
b ¶ Posteri ei⁹. euāgelista ei trāsitū facit a iorā vsq̄ ad ozā q̄i fuit q̄rtus post eū: q⁊ dictū erat p heliam. p phetā in domo regni tui quēq̄ nō esse sessuruz de domo achab: nisi in q̄rta gnatione. tñ illi tres qui omnes fuerūt bñ sederūt in throno: sed dicūtur nō sedisse ex merito vite.
c ¶ Esau qui alio noie vr̄ hedom. Inde dicūtur ydumei quasi ꝑdomei.
d ¶ Exēplis. ſz postremis de cham: giezi: achab: esau. Joh.
e ¶ Turbatur j. xxiij. q̄st. j. non turbat ſ. vij. q. j. aduersitas. ſ. de consecra. distī. j. in sancta.
¶ Notandum.
¶ hec est. xiij. ps q̄st. in qua distinguit inter ignorantiā iuris ⁊ facti. Jo. de. f.
f ¶ Ois ignorantia. Est ignorantia facti ⁊ ig̃rātia iur⁊ Ignorātia facti ſp excusat: siue ignoret de alieno facto siue de propr̄iis. dūtñ. pbabilis sit. ignorantia. ppr̄iꝰ facti excusat: vt. xxiij. q. ij. i lectū. ⁊. ſ. q. j. si q̄ a simoniacis. magis tñ excusat error i alieno facto q̄z in p-

iij. reg. xix a.

Wala chie. j a.

Ignorantia iuris ē duplex

Addicte. ſ. de pe. di. iij. ecce.
b ¶ Posteri ei⁹. euāgelista ei trāsitū facit a iorā vsq̄ ad ozā q̄i fuit q̄rtus post eū: q⁊ dictū erat p heliam. p phetā in domo regni tui quēq̄ nō esse sessuruz de domo achab: nisi in q̄rta gnatione. tñ illi tres qui omnes fuerūt bñ sederūt in throno: sed dicūtur nō sedisse ex merito vite.
c ¶ Esau qui alio noie vr̄ hedom. Inde dicūtur ydumei quasi ꝑdomei.
d ¶ Exēplis. ſz postremis de cham: giezi: achab: esau. Joh.
e ¶ Turbatur j. xxiij. q̄st. j. non turbat ſ. vij. q. j. aduersitas. ſ. de consecra. distī. j. in sancta.
¶ Notandum.
¶ hec est. xiij. ps q̄st. in qua distinguit inter ignorantiā iuris ⁊ facti. Jo. de. f.
f ¶ Ois ignorantia. Est ignorantia facti ⁊ ig̃rātia iur⁊ Ignorātia facti ſp excusat: siue ignoret de alieno facto siue de propr̄iis. dūtñ. pbabilis sit. ignorantia. ppr̄iꝰ facti excusat: vt. xxiij. q. ij. i lectū. ⁊. ſ. q. j. si q̄ a simoniacis. magis tñ excusat error i alieno facto q̄z in p-

Jone. j. a.

ij. reg. vlti. a.

Sen. xix. e.

Ignorantia iuris ē duplex

Addicte. ſ. de pe. di. iij. ecce.
b ¶ Posteri ei⁹. euāgelista ei trāsitū facit a iorā vsq̄ ad ozā q̄i fuit q̄rtus post eū: q⁊ dictū erat p heliam. p phetā in domo regni tui quēq̄ nō esse sessuruz de domo achab: nisi in q̄rta gnatione. tñ illi tres qui omnes fuerūt bñ sederūt in throno: sed dicūtur nō sedisse ex merito vite.
c ¶ Esau qui alio noie vr̄ hedom. Inde dicūtur ydumei quasi ꝑdomei.
d ¶ Exēplis. ſz postremis de cham: giezi: achab: esau. Joh.
e ¶ Turbatur j. xxiij. q̄st. j. non turbat ſ. vij. q. j. aduersitas. ſ. de consecra. distī. j. in sancta.
¶ Notandum.
¶ hec est. xiij. ps q̄st. in qua distinguit inter ignorantiā iuris ⁊ facti. Jo. de. f.
f ¶ Ois ignorantia. Est ignorantia facti ⁊ ig̃rātia iur⁊ Ignorātia facti ſp excusat: siue ignoret de alieno facto siue de propr̄iis. dūtñ. pbabilis sit. ignorantia. ppr̄iꝰ facti excusat: vt. xxiij. q. ij. i lectū. ⁊. ſ. q. j. si q̄ a simoniacis. magis tñ excusat error i alieno facto q̄z in p-

Ignorantia iuris ē duplex

Addicte. ſ. de pe. di. iij. ecce.
b ¶ Posteri ei⁹. euāgelista ei trāsitū facit a iorā vsq̄ ad ozā q̄i fuit q̄rtus post eū: q⁊ dictū erat p heliam. p phetā in domo regni tui quēq̄ nō esse sessuruz de domo achab: nisi in q̄rta gnatione. tñ illi tres qui omnes fuerūt bñ sederūt in throno: sed dicūtur nō sedisse ex merito vite.
c ¶ Esau qui alio noie vr̄ hedom. Inde dicūtur ydumei quasi ꝑdomei.
d ¶ Exēplis. ſz postremis de cham: giezi: achab: esau. Joh.
e ¶ Turbatur j. xxiij. q̄st. j. non turbat ſ. vij. q. j. aduersitas. ſ. de consecra. distī. j. in sancta.
¶ Notandum.
¶ hec est. xiij. ps q̄st. in qua distinguit inter ignorantiā iuris ⁊ facti. Jo. de. f.
f ¶ Ois ignorantia. Est ignorantia facti ⁊ ig̃rātia iur⁊ Ignorātia facti ſp excusat: siue ignoret de alieno facto siue de propr̄iis. dūtñ. pbabilis sit. ignorantia. ppr̄iꝰ facti excusat: vt. xxiij. q. ij. i lectū. ⁊. ſ. q. j. si q̄ a simoniacis. magis tñ excusat error i alieno facto q̄z in p-

pene morte xp̄i addicte[a] sūt. Achab quoq̄z peccāte posteri eius[b] regni solū amiserūt ⁊ qui de eius semine i regno iude nati sunt vsq̄ ad purgatam labē idolatrie illi⁹ familie a genealogia dñi sunt exclusi. Odiū q̄z esau[c] (vt malachias testatur) trāsiuit ad hydumeos. Quib⁹ oīb⁹ colligitur q⁹ ignorātia peccati nō excusat aliquem. Sed his exemplis[d] non probantur teneri peccato alioꝝ: nisi imitatores nequitie eorū. Qui cunq̄z enim de semine esau ⁊ ceteroꝝ patern̄am ad deū conuersi sūt: nō odiū: sed dei clemētiaz expti sūt. Itē Amb. ait Turbat[e] nauicula Petri in qua erat Judas quia qui suis meritꝫ erat firmus turbat⁹ ē alienis Ignorabat autē petrus peccatuz iude Non ergo ignorātia excusauit illuz: Sed turbatio hec nō est peccati coīquinatio: sed corporalis ꝓsecutio i telligitur: quia meritis maloꝝ nōnunq̄z adeo premūt boni: vt eoꝝ turbet infirmitas. Nō itaq̄z his auctoritatibus symoniaci ꝓbant: ꝓ quib⁹[f] ignorātibus pecunia data est: non ergo potest ꝓbari iste reus criminis: cui⁹ nō habuit cōsciētiā. Quātuz quoq̄z est q⁹ nō ois ignorātia[g] aliquē excusat Est em̄ ignorātia alia facti: alia iur⁊ Facti alia ē ei⁹ facti q̄ oportuit eū scire: alia q̄ nō oportuit eū scire. Nō ñ oportuit eū scire. sicut apl's ait Si q̄s infideliuz vocauerit vos ad cenā quicq̄d vobis appositū fuerit: comedite nihil interrogātes. si q̄s vobis dixerit[h] hoc idolis immolatū ē nolite comedere[h]. Ecce q⁹ vocatū ad cenaz non oportuit[i] scire carnes sibi appositas idolis fuisse imolatas Nō oportuit eū scire: sicut ignorātia iudeorū[k] ⁊ fliquoꝝ infideliū q̄ ea q̄ a prophetis de xp̄o fuerant prenunciata: adhuc ignorāt esse cōpleta: vñ a iudeis adhuc expectat vētur⁹. hec neminem excusat. Itē ignorantia iuris ciuilis siue canonici nocet oībus in damno vitando: vt in temporalibus prescriptionibus: q⁊ prescriptio introducta est ad rigorē iuris ꝓseruandū. idem est in constitutione si quis in tātam. C. vnde vi. h.
g ¶ Dixerit. Arg. q⁹ ad dictum vnius statim aliq̄s teneatur et possit credere: vt. xxij. q. iij. innocens. de hoc no. xxij. q. iij. q̄ magnum. et. xj. q. iij. non solum in pncipio.
h ¶ Nolite comedere. expressa ergo nocēt nō tacita. ar. ff. de ꝓdi. ⁊ demon. nonūq̄z. ⁊ de euic. si seruꝰ vēdito⁊. diuersa est enim causa voluntatis expresse et eius que inest. ff. de verbo. obli. eum qui certarum.
i ¶ Oportuit. hec nō excusat cū sit iuris naturalis xxxviij. dist. q̄uis.
k ¶ Judeoꝝ. hec ignorantia iuris etiā dici potest eo q⁹ ignorabant prophetas: quia si eos intelligerēt non ignorarent facta eorum.
l ¶ Dānabilis. velut ꝺ patronis absq̄ venia impetrata in ius nō vocādis ab eoꝝ libert⁊: nec em̄ in ea re parcendū est rusticitati: cū naturali ratiōe huius modi personis honor debeat vt. C. de i us vocā. l. ij.

Ignorantia iuris q̄tuor personas et in[k] alias q̄tū ad ignorantiā iuris: cū nulli noceat i dāno vitādo: vt dicta l. iuris. Dic q⁹ licet oīb⁹ alijs nocet in lucro non tñ istis: aliꝰ non eēt aliquod speciale in istis. Sz tñ no. differētia inter istas q̄ttuor: q⁊ non ꝓcedo q⁹ mulierib⁹ ⁊ rusticis noceat in lucro: nisi vbi expresse inueniꝰ q̄ nō. nā nocet q̄z vt. C. e. i. vl. Sed militib⁹ ⁊ minorib⁹ vbiq̄z subuenitur: nisi vbi ex pressum inuenit q⁹ nō sit subueniendum. Itē ignorantia iuris ciuilis siue canonici nocet oībus in damno vitando: vt in temporalibus prescriptionibus: q⁊ prescri

iij. reg. xix a.

Ignorantia iuris ē duplex

Addicte. ſ. de pe. di. iij. ecce.
b ¶ Posteri ei⁹. euāgelista ei trāsitū facit a iorā vsq̄ ad ozā q̄i fuit q̄rtus post eū: q⁊ dictū erat p heliam. p phetā in domo regni tui quēq̄ nō esse sessuruz de domo achab: nisi in q̄rta gnatione. tñ illi tres qui omnes fuerūt bñ sederūt in throno: sed dicūtur nō sedisse ex merito vite.
c ¶ Esau qui alio noie vr̄ hedom. Inde dicūtur ydumei quasi ꝑdomei.
d ¶ Exēplis. ſz postremis de cham: giezi: achab: esau. Joh.
e ¶ Turbatur j. xxiij. q̄st. j. non turbat ſ. vij. q. j. aduersitas. ſ. de consecra. distī. j. in sancta.
¶ Notandum.
¶ hec est. xiij. ps q̄st. in qua distinguit inter ignorantiā iuris ⁊ facti. Jo. de. f.
f ¶ Ois ignorantia. Est ignorantia facti ⁊ ig̃rātia iur⁊ Ignorātia facti ſp excusat: siue ignoret de alieno facto siue de propr̄iis. dūtñ. pbabilis sit. ignorantia. ppr̄iꝰ facti excusat: vt. xxiij. q. ij. i lectū. ⁊. ſ. q. j. si q̄ a simoniacis. magis tñ excusat error i alieno facto q̄z in p-

s ¶ Alijs. non lucro captando: qz in dño vitādo omnibus. ff. de iur. et fac. igno. l. iuris ignorantia.

b ¶ Negociū. i. si errat iz ctu. nā alit ē in maleficio in q̄ nec etiā minor excusat. C. si aduer. delic. l. j. et. ij.

c ¶ Filiofa. maiori. nā tūc potest repetere. ff. ō minore. verū. in fi. Si autē filiusfa. minor esset non repeteret si ꝓsumpta esset vel deperdita. ff. eo. ti. si minor.

d ¶ Quasi delictum est. ff. ad mace. l. ij. et bene dicit quasi delictū. nā si vere esset delictum. nec minori subueniretur.

e ¶ Sine iudice. secus si per iudicem. ff. fami. her. cū putarem et hoc cuz fidē ꝛ cōfessionez eius iudex secut⁹ est. nā alis repetere posset. C. de iur. et fac. ig. si post.

f ¶ Iure naturali. cū q̄s solut⁹ indebitū: aut indebitus ē iure ciuili tñ quale ē illud qō pōt per falcidiam retinere. C. ad. l. fal. erro. hic si p ignorātiam facti solut repetit. C. de iur. et fac. igno. cum q̄s. C. ad. l. fal. erro. Si per ignorantiā iuris solut nō repetit vt i legib⁹ predictis: nisi a minore vel muliere: vel alia ꝑsona ꝓuilegiata soluat. ff. ō ꝓba. cū de idebito. ℌ. si aūt. ꝛ. ff. de ꝛdi. ide. inf. dū. alis idebitū: aut ē de iure naturali tñ ꝺle ē illō ad qō p cyrographū obligamur vt spe future nūeratiōis: aut idebitū vtroq; iure. In his duob⁹ casib⁹ q̄libz ignorātia soluat repetit. ff. de ꝛdi. ide. in debitā. ꝛ. ff. ō ꝓba. cū de idebito. aut p exceptionē tñ ꝛ tūc si tp̄alis ē exceptō. dū tñ sit certū ꝺbitū nō repetit. ff. de ꝛdi. inde. sub ꝛditione. ꝛ. l. nā si marit⁹. Si aut ē est ꝑpetua ꝛ fauorabilis. hic q̄cunq; occasione solut repetit. C. ad vell. ℌuis. ff. de cōditio. inde. quiex ceptionē. Si est odiosa vel sciēs soluit vel ignorās: si ignorās: aut ius aut facti. ℌis duob⁹ casibus nō repetit. ff. de ꝛdi. inde. qui exceptionez: alis si rigore iuris conseruādi gratia est exceptio introducta hic sciens si soluit nō repetit. ff. de ꝛditione. inde. iulian⁹. si ig rans repetit scōm pryleū cū illa exceptio sit ꝑpetua ꝛ nō odiosa. Alij ℌo cōtra. nam ꝛ post suiam remanet

Inde-bituz p errorez solutū an possit repeti.

vero ciuile alijs[a] permittit ignorare: alijs nō. Jurꝛ ciuilis ignorātia nemini obest i dāno vitādo: si negociū[b] ide ꝓtigerit vt si minor pecuniā ꝺderit filiofa.[c] repetit. i maiorez ℌo q̄si delictū[d] est. Item si successionē etiā tibi maiori delatā cū alio sine iudice[e] diuidas: putās testamētū iure subnixū cū nō eēt/ solidā successionē obtinebis. vel si id qō nullo iure debuisti aut iure naturali[f] nō debuisti iz ciuili tāc̄ ex cirographo solu as aut ꝓmittas repetis[g] ñ ita si delictū. nā si putat rem suā sibi p legē licere rape ici dit in ꝓstitutionē istaz codi. lib. 10. viij. titulo vnde vi.

¶ Imperator valeri⁹ augustus. ¶ Palea.

SI quis in tantā furoris audaciā puenerit: vt possessionē rerū apud fiscū vel apud quoslibet hoies constitutarū ante euentū iudicialis arbitrij violēter iuaserit: dñs quidē ꝓstitut⁹ possessionē quā abstulit restituat possessori: et dñiū eius rei amittat. Si vero alienarum rerum possessionē inuasit: nō

debitū naturale: qz sententia de iure ciuili est: ꝛ ideo ea q̄ iuris naturalis sunt tollere non potest. quare si soluat nō repetit. arg. ff. de conditio. indebi. inlian⁹. si autem dubitatur an tē poralis an perpetua hic repetit. ff. de conditio. indebi. sufficiat.

solum eam possidētibus reddat: verꝛ etiā estimationem earūdem rerū restituere cōpellatur. In hoc aūt nō fuit ignorātia iurꝛ ꝛ facti: et illi⁹ quod nō oportuit eū scire Areatu q̄ criminis simonie eū ignorātia excusat pat'ni ōlicti: qō ꝛ si oportuisꝛ eū scire ifirmitate tñ et atꝛ deꝑhēde re nō pot'at⁹. ¶ Questio. v.

QUod vero quito loco q̄ritur an licet ei esse in eccl'ia vel fūgi ordiatione quā pat'na pecunia ē assecut⁹: aucte vbani diffinit q̄ scribēs de simoniacis ait inter cetera.

¶ De paruulis q̄ cupiditate parentuz ecclesias emūt.

QUicūq; sane cupiditate parētū cū adhuc p nulli⁹ esset: eccl'ias vel eccl'a rum partes[i] ꝑ pecuniā adepti sunt: postq̄ eas oīno dimiserūt: si canōice i eis viuere voluerit: ꝑ magna[m] mia ibidē eos esse ꝛcedim⁹[n] neq; ꝓ hoc facto a sacris ordinibus illos remouem⁹ si al's

fuit in ordināte postq̄ ordini renūciat pōt eodē ordine ex mia fungi: vt. j. e. c. vi. si aūt ꝓse dedit vel symoniace ꝓsci⁹ fuerit: tūc distinguit aut accepit ordinē vl' dignitatē aliquā vel aliq̄ bñficiū ecclesiasticū: si ordinez vel plationē deponit nec dz secum dispensari: vt. ℌ. q. j. erga. ꝛ. c. si q̄s neq;. ꝛ. j. q̄stio. vij. si q̄s oēm. et ca. requiritis. si vero eccl'iam vel prebendā vel simile beneficiuz de iure deponitur: vt. ℌ. e. q. j. presbyter sed ex dispensatione post renunciationem poterit in eodem beneficio manere: vt. j. ca. ꝓori. Jo.

h Quicūq;. ¶ Paruuli. hic ꝓsumuntur ꝓ etate ℌ. q. iij. placuit.

l ¶ Partes. i. prebendas. ꝛ sic non est cōtra. xxj. q. ij. sicut extra de ꝓbeben. maioribus.

m ¶ Pro magna. ꝛ de iure. cuz cīs nō peccauerint ulti non sunt puandi ordinibus suis. Arg. j. ℌ. ex hac

n ¶ Cōcedim⁹. vt ꝛ primū locū ibi obtiere possit ꝛ

g ¶ Repetis. hoc tñ intra biēnium: ꝛ hoc cum ꝓmittit spe future nūeratiōis

h ¶ Si quis.

¶ Potat et ita duplicit eū excusat.

¶ Quod vero. ¶ hec q̄stio diuiditur in tres ptes. In ꝓma parte ꝑbat q̄ filij nō possūt tenere beneficium emptū a ꝑe cū erat puer. Secunda ibi. Hoc autem. Tertia ibi. Ex hac. Joh. de fan.

i ¶ Ob ℌo. huius q̄stionis duo sūt articuli. Primo an liceat isti esse in eccl'ia quā ꝑna pecunia ē assecutus. Secūs est si ꝑ emptā pecunia ē assecutus.

k ¶ Ante emptionē. arg. sup uenies. delictuz vl' nouā causam nō viciare legitime factū. xxx. q. j. nosse. ꝛ. c. dictū et. ℌ. di. lxv. ℌcepta. xxij. q. vij. hi q̄. j. e. q. vij. si q̄s oēm contra.

l ¶ Permittā tur. i eadē eccl'ia hec est differentia inter iustū casum et secundū.

m ¶ Nisi. istud nisi respicit duos articulos. nā in ꝓmo casu pōt ex dispēsatione singulārē locuz obtinere: iz mā le dicit q̄ hoc dicit. nā cū vltimo magis dispēsat quo ad executionē ordinis cp̄ cū medio: vñ istud nisi refert ad ꝓmū mēbrū ca. Ego cū ℌugo. dico q̄ istud nisi respicit oēs tres casus ꝓdictos. nā i nullo ipoꝝ ꝓmū vel singulārē locū in empta eccl'ia poterit obtinere. vt in fine. c. dict' manifeste. phi. additio est.

n ¶ Primū. Ar. extra. de symo. exiij. innuatiōe. ꝛ itel ligūt q̄dā hoc tñ de plationē. ℌ. intelligit de q̄libet dignitate: qz nec archipresbyter nec decanus.

i ¶ In emptis. si. xlj. di. nos consuetudinem.

Deli-ctū sup ueniēs nō viciat legi time fa ctum. ij. ps.

Eccl'iaz a ꝑe emptā vtz q̄s possit retinē.

diuisio.

Ordie quē ꝑ emit an q̄s possit fungi.

iij. ps.

istud ibidez: non respicit nisi quod sequitur. in fi. ca. secundum vnum intellectum.

a ¶ Si in alijs. hic ꝓsumit ℌ et atē. vt. j. e. q. vij. qui in q̄libet. ℌ. dis. lxxxj. valet. ℌ. ℌ. e. q. j. si quis a pseudo sed ibi illam ecclesiam licite fuerat adeptus.

b ¶ Magna. nā ex rigore iuris oīno deponi deberēt. vt. ℌ. e. q. j. pbr̄. et. vij. q. j. pñtiū. ꝛ. c. sanctuz ē. ꝛ vere de mia. naz de iure nō pōt. et ō hac mia digni sunt q̄ alieno laborant vitio. C. de natu. li. legem.

c ¶ Ordies. i. ad ministeriū sacroū ordinū q̄s tñ p⁹ emptionē eccl'e receperāt ꝛ ita grauat eorū pena i eccl'ia rū emptione.

d ¶ Salua. vt scūz papa possit dispēsare si velit vel hāc renocet si iterū ciuidebitur expedire.

e ¶ Ante emptionē. arg. sup uenies delictuz vl' nouā causam nō viciare legitime factū. xxx. q. j. nosse. ꝛ. c. dictū et. ℌ. di. lxv. ℌcepta. xxij. q. vij. hi q̄. j. e. q. vij. si q̄s oēm contra.

f ¶ Permittā tur. i eadē eccl'ia hec est differentia inter iustū casum et secundū.

g ¶ Nisi. istud nisi respicit duos articulos. nā in ꝓmo casu pōt ex dispēsatione singulārē locuz obtinere: iz mā le dicit q̄ hoc dicit. nā cū vltimo magis dispēsat quo ad executionē ordinis cp̄ cū medio: vñ istud nisi refert ad ꝓmū mēbrū ca. Ego cū ℌugo. dico q̄ istud nisi respicit oēs tres casus ꝓdictos. nā i nullo ipoꝝ ꝓmū vel singulārē locū in empta eccl'ia poterit obtinere. vt in fine. c. dict' manifeste. phi. additio est.

h ¶ Primū. Ar. extra. de symo. exiij. innuatiōe. ꝛ itel ligūt q̄dā hoc tñ de plationē. ℌ. intelligit de q̄libet dignitate: qz nec archipresbyter nec decanus.

i ¶ In emptis. si. xlj. di. nos consuetudinem.

¶ Hoc aūt. ¶ hec ē. ij. ps. q. in qua dicit q̄ de rigore debēt deponi symoniaci q̄cūq; modo. Joh. de fan.

k ¶ Os qui. Absq; tñ. ℌ. dilm. lv. paīces quasi nō de iure cōmuni: sed ex dispensatione.

¶ Ex hac. ¶ hec ē. iij. pars. q. In qua dicit q̄ si ordinat⁹ fuerit inuitus symōiace eo ignorante cū eo dispensatur. Joh. de fan.

l ¶ Dimiserit. hoc idē habes. extra ō symo. de regularibus.

m ¶ Reportare. Nam ex alieno dolo alius lucrum reportare nō debz. ff. de eo per quez fac. e. l. vlt. rñ. j. ꝛ hoc verū est: nisi i casu. extra ō symo. nobis. scz per fraudem alterius.

n ¶ Resentiū. ¶ Tria ꝓ isto faciunt co actio accipiēdi ill⁹ ordinē/ scz sacrū: spōtanea cōfessio: renunciatio. Duo faciūt ℌ. detestatio criminis. ꝛ discipli na ecclesiastica.

o ¶ Incuria. i. negligentia vel stultricia vl' ignorantia iuris.

p ¶ Cuidam. Idem si episcopo. ℌ. e. q. j. statuimus.

q ¶ Et inuitū. i. coactum a parētibus vel inuitū postq̄ sciuit.

r ¶ Culpam. Not. sermonis impropietatez. nam exponitur culpam. i. defectum. ℌ. dist. lvj. capi. vlti.

s ¶ Istaz. hic collige rationez cum quis obijcit aliquid esse culpam non q̄ culpa sit sed solet esse. sic. xv. q. j. ca. mulier.

t ¶ Supplicauit. vñ miti⁹ cū eo agendū fuit. j. xij. q. j. nō dicatis. ℌ. dist. i. quia te. C. ne tute. vel cu. vec. ꝺducat. l. vna. Sed nōne male rogabat cū depositū sequat infamia. ff. de his qui no. ifa. l. ij. ℌ. ignominie nec etiam quis deponi debeat: nisi ꝓ maximo crimine. lxxxj. di. apls. Dic ergo rogauit vt deponeret. i. ab executione suspenderetur.

Infa-mia se-quit de-positū.

a ¶ Fratrūqz. Et sic eps in tali casu dispensare nō pōt sine cōsensu et auctē fratrū. xv.q.vij. eps nullo. nā in omni dispēsatione cōsensus capl'i requrend' est: ēterea p ca. istud no. dispēsari circa symoniā ꝓmissā in ordine. nā si ipe ordiari' dedit pecuniā vel alius: dū tn det episco po nō pōtit eps hoc casu dispen sare. ⁊ hoc nota ut cū dixit: non epo. q.d. secus si epo eēt data. vñ strictior erit epi potestas dispen sandi i symonia ꝓ i beneficio. s. e.q.ca.j. sed hoc nō admitto. vn de dico q̄ siue symonia fuerit cō missa in ordine siue i beneficio: duz tn episcopo fuerit data pe cunia: q̄ eps nō possit dispēsare sed i hoc dico esse differētiā q̄ si epo fuerit data pecunia ꝓ bñficio: ⁊ tūc nō eps ꝛ quilibet superior possit dispē sare: siue in illo beneficio: siue in alio ſm eum modū qui tradit. s. e.ca.j. sed si fuerit epo data pecunia pro ordie: tūc nō possit secū dispēsari: nisi a solo papa. vt s. q.j. ergo. et.c. si ḡs neḡ. et.j.q. vij. si ḡs omnē. ⁊ ca. reḡrit. Illud autē expeditū ē q̄ eps vel capl'm pōt dispēsare cū eo q̄ ignoranter est adept' bñficium etiā symoniace. vt ex de symo. ex insinuatione Johā. Quid aūt iuris hodie seruet dixi p decreta. s. q.iij. ex multis in vlti. glo. B.

Eps an dispēsare possit i cōmissa in ordie: symōia ꝛ i beneficio. s. ordis vel bñficij.

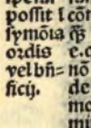

Quid ꝛob de his fieri debeat q̄ ignoranter a symoniacis ordinati sunt: q. vj. loco q̄ sitū ē supra ꝓ capl'o videlicet vrbani qō sic incipit. Si q̄ a symoniacis nō symoniace ordinati sunt requiratur. Nūc aūt de illis querit: qui nō p ordinatiōe pecūias obtulerunt: sed p electione vl' vt decretū electiōis fiat vel vt subscriptiōe firmetur: vel vt electioni nō resistat: aliquibus ꝓmia largiunt: an eorū electio vitiosa sit iudicāda. Nō em̄ videnꝫ spūssancti donū emere: qui non ꝓ cō secratione: sed ꝓ electiōe munera largiunt: cuz nulli' spiritualis gr̄e aliḡs faciat electio participes. Sz sicut ecclesiasticaꝝ rerū' emptores symoniaci iudicātur: ꝙ ecclīasticis officijs ita aditū discretiōis (que mat' est omniuz virtutū) magis q̄ ex rigore canonū misericordievi scera adhibēdo: ipsum in eodem ordine esse fraternitati tue cōsulimus: ita tamē vt si ecclīa illa cui deseruit: sacerdotū penuriā nō patitur: si spēsus a sacerdotali officio ꝓmaneat. Oz si fortasse ecclesie vtilitas exegerit: vt cura regiminis assumat: licet at ei ex cōcessiōe sui epi fratrūqz[a] obediētia sacerdotali officio fūgi.

¶ Questio. vj

¶ Symoniacus est q̄ vt eligatur ꝓmia largitur.

Ego autez vestre dilectioni ꝓuidens ⁊ mee anime omnipotētis dei iudicium ꝓtimescēs: eiusdē maximi[l] causas subtilit exārim[m] desidero: si nullis criminib' ꝓssus q̄ sacro ordini cōtra dicunt: si nō per symoniacā hereſim. i. ꝓmia quibusdā se eligētib' ꝓbēdo ad sacerdotale ꝓtingere conat officiū. Tūc em̄ liber ꝓ vobis apud dīm intercessor erit: si nō obligat' de suis ad locū intercessiōis[n] venerit. Itez Gregor' Siagrio epo augustinensi.

¶ Sicut ordinatio sic electio vel consensus sine venalitate debet ꝓfer

Sicut is qui inuitatus renuit[o]: quesit' esset perseuerans: quia si semper esset inuolūtarius non esset cogendus. vt. lxxiij. distinc. vbi ista. sed faciendum est: vt de nolente fiat volens: ⁊ sic licite ordinat'. vt. xxiij. q.iij. displicet. xl. distinc. ante ola. vij. q.j. in scripturis. et. xvj. q.j. vos autem.

b ¶ Quid vero. hoc capl'm determinatum est p ca. quod. S. ind it. s. q.j. si quis a symoniacis.

c ¶ Nunc autem. hic ponit incidentem questionem que dubia non est.

d ¶ Rerum. s. q.iij. si quis obiecerit.

e ¶ Per electionē. s. distinc. xl. sicut viri.

f ¶ Electione. si. j. xv. q.iij. sane.

g ¶ Jquis. ¶ Pecunia. j. xvij. q.ij. ca. j.

h ¶ Suffragatrices. s. e.q.j. estote. j. xvj. q. vij. si quis episcopus. s. distinc. lv. nullus.

i ¶ Ad scribēdū. scilicet cū patroni sūt: vl' hoc cū specialiter vocant laici ad electionem. lxiij. di. adrianꝰ. Uel dic q̄ factū ꝓhibet non ideo dicit q̄ ꝓ iure subscribere debeant ciues. argu. extra de elec. c. j. Subscribere debent ciues non vt eligētes: sed vt cōsentientes. vt. j. vij. q.j. episcop' de loco.

k ¶ Timore. Sed nūquid timor inducit symoniam? dico q̄ non. peccat tamen mortaliter qui per timorez obtinet bñficiū. Argu. contra. s. q.iij. res eccl'ie. et est argu. q̄ nō tātū timor mortis vl' cruciatus corpis: sed etiaz timor verborum vitiat electionez argu. xxiij. questione. viij. cōuenior. Johan.

l ¶ Maximi. De isto agitur. ij. q. v. quanto. lxiij. distic. salonitane.

m ¶ Exquiri. Tunc tenet prelatus inquirere cuz ad eum peruenit clamosa q̄ relatio. extra de symo. licet helyn ¶ Intercessionis. iij. q. vij. in grandibus.

o ¶ Renuit. dum tamē nō

Benefi ciū ꝓ timorem obtinēs peccat mortaliter.

a ¶ Refugit. sed mirū est qs hic dicit q̄ fugere debet cū alibi dicat qui episcopatū ꝛc. vt. viij. q.j. q̄ episcopatū ꝛc. nā si illud gerit in animo ⁊ aliud exterī indicat peccat. Nam ita mētitur qs simulatis operibus sicut ore. xxij. q.v. cauete. et q̄ peccet patet. xxij.

Wēt ik qs operibus ⁊ ore.

refugit[a] sacris altaribus est admouēdus: sic q̄ vltro ābit vel ipoꝛtunū[p] se igerit: est ꝓ culdubio repellēdus. nā qui sic nitit ad altiora ꝓcēdere quid aliud agit nisi vt crescēdo decrescat: ⁊ ascēdēdo exterius: interi' in pfundo descēdat? Itaq̄ frat charissime in sacerdotibus ordinādis synceritas vigeat sit simplex ⁊ sine venalitate ꝓsens' pura ꝓferat electio vt ad sūmū sacerdotij (vel pōtificij) nō suffragio venditoꝛ ꝓuectus sed dei credatur esse iudicio. ¶ Si aūt pecunia pro missa fuerit vl' soluta: electo vel ordiato penit' ignorāte: nec eo mō ad electionē vl' ordinationē peruenerit: ei nullaten' obesse videtur: nec ad reatuz criminis ptinet: cui' cōscientiam non habuit nec ad electiōis vel ordinatiōis cassationē pertinet: ad quā alias nō per prauā illoꝛū cupiditatē peruenisse docetur

honoꝛ an peti possit.

¶ Questi. vij.

Unc aūt de vij. q. tractā dū est: an re nūcians sue hēsi sit recipiēd[c] i eā

Ecce quib'. Sexta ibi Breuiter. Septima ibi. Sanctimus Jo. de fan.

c ¶ Recipiend'. Nō de iure: sed de dispēsatiōe. sic xxiij. q. iij. ipsa pietas. Sunt tamen quidaz casus in quibus ecclesia nō cōsueuit dispēsare: quos notauit j. xl. q.i. prima i summa. et determinat hec questio. j. eo dez. ex hac auctoritate Johānes.

Eccl'is non dispensat in aliq̄bus casibus.

¶ Qui redeūtes ab hēsi i suis ordinib' recipiūt.

Jqui ꝓbyteri et diaconi in ecclīa catholica ꝓtius ordinati fuerint et postmodum pfidi ⁊ rebelles extiterit cōtra ecclesiam: vl' apō hereticos a pseudo epiſcopis ⁊ ātichristis ꝓtra xp̄i dispositionē ꝓphana ordiatiōe' ꝓmoti sūt: ⁊ ꝓtra altare atq̄ diuinū[r] bū sacrificia foris falsa et sacrilega offerre conati sūt: eos quoq̄ hac cō ditione suscipi cōuenit cū reuertūtur: vt ꝓmunicēt laicꝫ ⁊ satis habeāt q̄ admittunt ad pacē q̄ hostes pacis exterūt: nec debere eos reuertētes ea apō nos ordiatiōis et honoris arma retinere: q̄ bus[e] ꝓtra[f] nos rebellauerūt Itē ex. vij. synodo. ¶ De his q̄ ꝓ muneri' ordinationez faciūt: ⁊ q̄ redeūtes ab hēre si in suis ordinib' recipiunt.

Jqs oēm traditionē ecclīasticā scriptā vel nō scptā violat: anathēa sit. ¶ Dis eps vl' pbr: aut diaconus conuictus q̄ ꝓ muneribus ordinationem dederit vel acceperit a sacerdotio[h] li dignitate vl' nō. ¶ De his ita scribit cyprianus ad stephanū. ¶ Qui redeūtes ab hēsi i suis ordinib' recipiūt.

Jqui ꝓbyteri. d ¶ Ordinatiōe. j. xxij. q. iij. ipsa pietas. contra: sed illud ex pietate matr̄ ecclesie. istud de rigore paterne disciplie: et ad hoc facit. l. distī. vt cōstituerētur.

e ¶ Quibus. Nota punri: aliquē in eo in quo deliq̄t. argumentum. xij. q. ij. qui et humanis.

f ¶ Cōtra Argumē. q̄ si clericus beneficiatus est in duabus ecclesijs: nō potest ꝓstare patrocinium vni cōtra aliā. arg. xcvj. di sti. si imperator. iij. q.j. nulli. si tñ habet administrationē in vna potest ꝓtra aliam stare. arg. ff. si in ius vo. questitū. et. iij. q. vij. si ꝓtra. in fine Jo.

Clericꝰ duas cum beneficiatus habēs ecclīas vnaz ꝑ alteraz ſustinē nō ꝺz.

Jquis.

¶ Casus. Intendit. vij. synodus ꝓbare q̄ licet per pententiā subueniatur cuilibet peccatori: tñ post penitētiā nō pōt de iure ꝓmoueri: imo si post pctm̄ ꝓmotus est vel post ꝓmotionē peccauit deponēd' est: ⁊ dicit hoc regulare fuisse tā añ institutionē baptismi q̄z post. ⁊ hoc ꝓbat exēplis tā ve. test. q̄z no. ⁊ hoc sonat i falla. nullū tn eoꝝ q̄ āte baptismū ꝛc. nā illi q̄ āte baptismū peccāt ꝓmoueri possunt vt expressum est. xxvj. dist. deinde.

g ¶ Omnez. i. aliquam de offīb'. si. xv. q.j. mulier.

h ¶ A sacerdotio Ar. q̄ legitime factū supueniēte delicto irritat. j. xxvij. q.ij. q̄ dormierit. j. xxx. q.j. de eo ⁊ ca. ad lumia. s. e.q.v. ca. j. s. j. xxij. q. vij. ca. hiq̄. et c. neq̄ contra. s. distinc. xcuij. si qs j. xxv. q.ij. si q̄ epi. j. xvij. q.iij. frater. j. xij. q.ij. qui et humanis.

Factū legitie irritat delicto supueniente.

a ¶ Indulget. de pe. di. j. ca. verbum.
b ¶ Penitentiã. ꝛ adeo hoc verꝫ est. q si ꝗs etiã puenerit ad summũ malorꝫ subueniat ei per pniaꝫ. vt ó pe. di. iij. talis. nã i ꝗcũqꝫ hora igemuerit peccatorꝫ ⁊c. nec tibi dico septies ⁊c. de pe. di. iij. adhuc instãt.
c ¶ Et qó dixerit. Et ita synodus inducit hãc auctoritatẽ ac si prio peccasset dauid et post ea dñs dixisset ei: nemini ⁊c. qó tñ secus fuit: sed synodꝰ nõ curauit de ordine: ſz de veritate: quia dñs sic et dixit et ille penituit. nec tñ post penitentiaꝫ pmissus est edificare. in hoc facit ad ꝓpositũ. Uel retulit se synodus ad diuinã pscientiã vbi ia pscns erat futurum peccatuz dauid.
d ¶ Scio manassen: ezechie filiũ q̃ acta penitẽtia restitutus est ad regnũ. ar. de pe. di. ij. si eñ inquit.
e ¶ Peccauit. ar. p baptismuz nõ aboleri infamiã cũ etiã post baptismũ ipediat pmouendum qó est verũ quia oĩa crimia ⁊ etiã seqla peccati dimittunt i baptismo. vt. xxv. disti. primũ. xxvj. dist. deinde. ⁊ sic non ẽ obiectio ó paulo qui ante baptismuz peccauit et qó hic dicit refert se: ad id qó tunc accidit: qr tũc nõ fuit visum q aliqs taliũ ꝓmoueretur ante baptismũ: sic vacat hic ar. notatũ ab. h. nõ aboleri infamiam p baptismum.
f ¶ Qó scilz q fuerunt ꝓmoti.
g ¶ Raro. sicut in matthẽo qui fuit theloneariꝰ ⁊ tamẽ post fuit euangelista.
h ¶ Nulla. Ar. q licet aliqđ in ecclesia accidat: nõ tñ lex efficitur. ẽ. dist. lxxvij. monachus. ẽ. dist. lv. pticis. ẽ. dist. lvj. cenomanẽsem. ẽ. dist. liiij. multos.
i ¶ Lex. i. regula vel ius cõmune. alibi dicit cõsuetudo. vt. ẽ. c. q. j. ventum est. similiter dicitur fgula. xxxj. distinctionicena.
k ¶ Traditio i. adinuenti machinatio. qr per symoniam sacerdotiuz obtinuit a romanis.
l ¶ Et si in fornicatione. hoc intelligit. ẽ. et. mcũ ipso iure infamis est: puta de prehensus est in adulterio: et in aliis q̃ infamant vj. q̃st. j. ẽ. porro. arg. xxv. dist. primũ: et hoc de rigore iuris: ſz de misericordia secus. xxxiiij. dist. fraternitatis vt ibi notat. Dicitur. h. hoc esse verum qó dicit hic. licet durum sit. xxv. distinc. cap. vltimo.
m ¶ Penitẽti. C. de sum. tri. liquet igitur.
n ¶ Sacerdotio. id est clericatui. arg. extra de cohabita. cleri. si quisq̃.
o ¶ Religiosarum. et ita in hospitali committitur simonia.
p ¶ Orphanotrophiorum: Arg. simoniam esse dare pecuniam pro administratione pauperum et hospitalis. j. xxij. q̃sti. viij. ẽ. q̃uis. i. autẽ. de sanc. epiſcopis. ẽ. sed neq. col. ix.
q ¶ Timeri. ẽ. xlv. dist. quid autem.
r ¶ Qui per seculares. j. xvj. q. vij. si quis deinceps.

Dauid etiam post penitẽtiã nõ est ꝓmissa edificare tẽplum. Act. xiij. j. pali. xxviij. ij. pal. xxxiij. b. Mat. xxj. c.

Baptismꝰ vtꝝ tollat infamiam.

Jo. xj. f. Act. viij. c.

Act. viij. c.

ij. tiñ iij. a.

ij. ps.

Act. viij. c.

Simonia est dare pecuniam ꝓ hospitali.

Apocryſarius.

QOnuenientibꝰ. ¶ hec est scđa ps. qõ. in qua ꝓbat q̃ tales sunt recipiẽdi de mera cõsuetudine canonuz. Jo. de san. In ꝓma pte huiꝰ capi. ponũtur verba notarũ. In scđa dicit q̃ sancti pfes in nicena synodo psentes ⁊ de futuro statu eccl'ie inq̃rentes decreuerunt ab hẽsi reuertẽtes ad statum pristinum esse reparandos: ita q̃ p scripturã abnegent heresim et fidẽ catholicam cõfiteãtur. illi tamen non sunt recipiẽdi qui sponte sunt ab hereticis ordinati: vel qui studiose ad subuersionẽ nostre fidei elegerũt ab hereticis ordiari: ⁊ ad robur sui ꝓpositi scti pfes in synodo residẽtes mlt'as auctoritates sanctorum patrũ induxerunt. Secũda ps incipit ibi: dignum est.

¶ Caueo. Conuenerũt scti patres in septima synodo: vt tractarẽt q̃liter episcopi ab hereticis venientes recipi debeant. In ꝓma pte ponuntur verba notarũ. In scđa dicitur sic eos eẽ recipiendos sicut vj. vniuersales synodi receperũt postea auctoritatibꝰ sanctorum patrũ probatur q̃ recipiẽdi sũt: nisi vbi ad fidei subuersionẽ sũt ab hereticis ordinati.

a ¶ Conueniẽtibus. verba notarũ: quibꝰ credendũ est. arg. ff. qó me. cau. metũ. ẽ. sed q̃ prętor. nam ibi inter illos ius facit.
b ¶ Et Johãne. qui dixit esse melius iurantem de tenere q̃ sacramẽtum in fractione sacrarum imaginum seruare. vt. xxij. q. iij. actione.
c ¶ Apocryſarius. apos nuncius et chrysis aurum: quasi deaurati nuncij. tales hodie nõ sunt pape: sed applumbarij.
d ¶ Orientalium. alexandrie et anthiochie ⁊ hierosolymus.
e ¶ Item ꝙz basiliꝰ. nõ videt q̃ ille basiliꝰ debebat locutẽ christi sanguinis iter dicendũ eꝑis ⁊ regibꝰ ⁊ oibus sublimioribus potestatibus atq̃ cũctis fautoribꝰ ⁊ electoribus: q̃rũcunq̃ cõsensoribꝰ seu ordinatoribꝰ in gradu ecclesiastico vt nemo p simõiacam heresim obtineat locũ: quacũq̃ functiõe: calliditate: promissione: seu cõmoditate: aut datione per se aut submissam personam. Item ꝙz in eadẽ synodo septima.

¶ Qui redeuntes ab hereticis recipi possint vel non.

QOnueniẽtibꝰ apꝰ nicenã bithynie: ⁊ cõse dẽtibꝰ petro archiepo ⁊ petro pbro: ⁊ abbate monasterij scti sabine locũ tenẽtibꝰ adriani pape ⁊ tharasio archiepiscopo cõstanti. ⁊ iohãneb ⁊ thoma apocrysariisc apostolicarũ sediũ orientaliũd: et ceteris episcopis: epi sicilie dixerunt. ¶ Dignũ est vt de futuris inquiramus. Item ꝙz basilius eꝑs anchire dixit. ¶ Onstitutio ecclesiastica ꝙz canõice tradita ab antiquo a sanctis apostolis ⁊ successoribꝰ eoruz sanctis patribꝰ nris apostolicis viris et magistris ⁊ sanctis vniuersalibusf sex synodis ⁊ localibus synodis orthodoxis vt q̃ ab aliqua heresi reuertũtur ad orthodoxã fidez ⁊ traditionem catholice ecclesie scriptog negare debeãt heresiz suam ⁊ cõfiteri catholicã fidem. Item tharasiꝰ patriarcha dixit. Uidetur nobis vt sedes suas recipiant qui ab heresi reuertunt. Religiosissimi monachih dixerũt. Sicut receperũt vniuersales. vj. synodi ab heresi reuertẽtes: ita ⁊ nos recipim. Ctã synodꝰ dixit. Placet oĩbꝰ nobis: ⁊ iussi sũt basiliꝰi eꝑs anchire ⁊ theodorꝰ eꝑs mireeciuitatis: ⁊ theodosiꝰ eꝑs sedere i gradibꝰ: ⁊ i sedibꝰ suis Item ꝑstãtinꝰ eꝑs cypri. Nõ oportetk nos q̃ epi sumꝰ indigere doctrina: sed aliorũl eẽ doctores. Item tharasiꝰ eꝑs dixit. Malorũ doctorꝫ mala est doctrina. ecclia de malis doctoribꝰ sacerdotes nõ recipit. Item Jo. apocrysariꝰ oriẽtaliuz dixit. Heresis separat oẽm hoiem ab eccl'ia. Item tharasiꝰ eꝑs dixit. Ecce multi canõici libri ⁊ synodici ⁊ patrũ lecti sũt: ⁊ ab heresi reuertẽtes docuerũt nos recipere: si aliq̃ aliam cã non est in eis. Item petrus apocrysariꝰ pape dixit. Rome exulatm est machariusn hereticus a sctã. vj. synodo: et q̃dragita diez iducias dedit illi pater nr̃ bñdictꝰ papa et q̃tidieo mittebatp ad eũ boni

Synodꝰ vniuersal.

rum. vt. ẽ. e. questione prima vilissimus. et est argu. contra malos doctores. nam qui alios docere debent et cetera. ff. de eden. si quis ex argentariis. ẽ. prętor.
m ¶ Si aliqua alia. que impediat dispensationem.
n ¶ Rome exulatus. i. per excommunicationem exilio condẽnatus. ẽ. di. xvj. sexta.
o ¶ Macharius. pronunciatus.
p ¶ Quotidie. j. xxiij. q. iij. dixit apostolus.
q ¶ Mittebat. ẽ. distinc. xix. anastasius.

a ¶ Princeps Jd est ꝓmulgator vel actor canonuꝫ. vt distic. xvj. sexta. ꝛ. ꝗrta. Johan.

b ¶ Jtez vere. q. d. licet parentes. scz epi hereticī fuerūt: nō tñ filij i hereſi ſuſceptī ⁊ ordinati cū ad eccleſiam redierūt minus recipiendi ſunt in ordib⁹. vt. ꝫ. diſ. xix. anaſtaſius.

c ¶ Moueſ. q. d. tādiu mouetur ꝯdu penitētiā nō agit. et ſic facit ad ꝓpoſitū.

d ¶ Ordinatio. facta ꝑ hereticos. et ideo nō eſt reiterāda. vt ꝫ. e. q. iiij. iudei. j. xxiij. qſtione. vj. his ita.

e ¶ Ordiatos Arg. ꝓ⁹ opinione dicētiū q⁹ ille q̄ recipit virtumā manꝰ impoſitionem. extra eccleſiā ordies cōfert qō eſt ꝫ. Jo. ō. f. vt dixi. ix. q. j. in ſumma. nā recipiunt hic i ordinib⁹ ordinati ab illis q̄ receperūt in hereſi epāles vnctionem: vt a ꝑgio petro: paulo: pyrrho.

f ¶ Non recipiat. in caſu ſequēti: vl̄ de iure.

¶ Ex hac ¶ Hec eſt tria ps. q. in q̄ dī q⁹ ſymoiac⁹ in ordie in ꝑpetuū eſt ſuſpenſus. et hoc ꝑbat ꝑ ca. leonis. Jo. de. f.

g ¶ Ex hac autoritate cypria ni. ꝫ. eodē. ſi qui preſbyteri.

h ¶ Si quis. ꝫ. e. q. ſi quis.

i ¶ Et inocētij. ꝫ. e. q. iij. c. vlt. ꝫ. e. q. j. arrianos.

k ¶ Et alioquz. ꝫ. ea. q. j. ſi quis confugerit. ca. qui ſtudet. et ca. ſi quis per pecuniam.

faciū ꝓſiliariū ſuū: ⁊ inſtruebat eū cōmonitorijs vbis ex diuīa ſcriptura: et nullatenꝰ voluit emēdari. Hoc aūt faciebat vt eū recipet in ordie ſuo. Jtē tharaſius patriarcha dixit. Quid dicitſ de anatholio: nōne etiā in. iiij. ſynodo factꝰ ē priceps⁸ ⁊ eccē ab ipio dioſcoro ordinatꝰ ē Et nos igitur ita recipiam⁹ eos qui ab hereticis ordiati ſunt ſicut ⁊ anatholius receptus eſt. Jtez vereᵇ vox dei eſt. Et quoniam non moriū tur filij ꝓ⁹ patrib⁹: ſz vnuſquiſq⁹ in peccato ſuo morietur[c]: quoniā ex deo eſt ordiatio[d]. Jtē tharaſius patriarcha dixit Audiuim⁹ pater̄a mādata. Quid igit: oport recipere ab hereticis ordinatos[e]. Sctā ſynodus dixit. Audiuim⁹ dñe ⁊ oportet nos recipere. Q tharaſi⁹ patriarcha dixit. Pl̄es eorū q̄ in. vſ. ſynodo ꝓuenerūt a ſergio: pyrro: paulo: petro ordinati ſūt: q̄ fuerūt ⁊ pricipes hereſeos monoſcelitaꝝ qñ iſti ꝓtinuati in ꝑſtātinopolitana ſede ſederūt: ⁊ ab vltio eoꝝ petro. ſ. ⁊ vſq; ad. vſ. ſynodū nō fuerſt plures q̄ xij. anni Thomasvero ⁊ Johānes ⁊ cōſtātin⁹ ab hereticis illis archiepī facti ſunt: ⁊ tñ ꝓpter hoc nō ſūt reꝓbati Sctā ſynod⁹ dixit. Hoc manifeſtū eſt. Q Cōſtantin⁹ epūs Cypri. dixit. Sufficiēt oſtēſum ē: q⁹ ab hereticis veniētes recipiēdi ſunt. Si ꝙo q̄s ſpōte ad hereticū vadit ⁊ accipit ordiationē nō recipiatur[f]. Jtē tharaſi⁹ pr̄iarcha dixit Et ego refuto eoſ q̄ ob hmōi cāz ad fidei ſubuerſionē ordiati ſunt: ⁊ maxie cū p̄ſentes eēnt orthodoxi epi: a quib⁹ poterāt ordiari: ſic eſt paternus itellect⁹. Si vero ſynodalis ꝓſonātia fuerit ⁊ vnitas eccl̄ie de orthodoxis: q̄ ꝓſumpſerit ab imūdis hereticis ordiari depoſitiōi ſubiaceāt. Sctā ſynodus dixit. Hoc eſt iuſtum iudiciū. Ex hac auctoritate[g] datur intelligi: q⁹ qui ab vnitate catholice fidei i hereticoꝝ ſocietatē trāſierit: vt de manibus eoꝝ eccleſiaſtice dignitatis ſacra ꝓpiat: vel q̄ cōtēpt⁹ orthodoxis ab hereticis ordiari deſiderauerit: et poſtea ſue abrenūciās here ſi ad eccl̄iaz redierit: officio tñ accepto fungi nō poterit Auctoritate ꝙo cypriani ꝓhibētur ab adminiſtratione eccleſiaſtica q̄ intra catholicā eccl̄iaz ordinati: ad fidei impugnationē dilabuntur. Pozro ſimōiaci nec ab hereticꝫ ordinār ad fidei ſubuerſionē: nec itra eccl̄iā catholicā ordiati aduerſ⁹ fidē armātur: ꝙuis ei nōnullos ꝑ pecuniā ordinēt: nō tñ fidē impugnāt nec gr̄az ſpūſſcī venalē ꝓdicāt: vñ vaci pnia cū here ſim ſuā detectati fuerit ꝓmiſſis auctib⁹ nō ꝓhibēt recipi i ſuis ḡdib⁹ Uerūtñ capko illo nicene ſinodi. ſi qſ ꝑ pecuniā rē. et illo alio. vij. ſynodi ſi quis ᵇoēz traditionē. ⁊ inocētij[i] ⁊ alioꝝ[k] multoꝝ auctoritatib⁹ irreparabiliter dānari iubentur. ¶ Hinc etiaz Leo. iiij. epiſcopis britānie.

¶ In ordie male accepto ſymoiaci pniaz agere nō p̄ſt.

Rēdit⁹ ꝺ his q̄ turpiſſimo lucro colūbaſ in tēplo dñi vēdēt ñ ꝓmiſcūt et ſua acta ꝓproba temerita te ſimōis hēſi ꝙungūt: vtrū poſſint[m] i ordine[n] penitētiaz agere: an tm̄modo extra ordinē ⁊ ſacerdotalē fieri gradum. Quib⁹ nos quidem cōuictis: ⁊ his q̄ tā deteſtabile nefas (quod iā multis eſt dānatū ꝙciliſ) pegiſſe noſcuntur nulla poſſum⁹ penitētia ſubueīre[o]: ⁊ tot ſpiritualib⁹ patrib⁹ obuiare[p]: ſed in illorum[q] patrū me ſententia cōuenire omnibus certum ſit.

¶ Niſi rigor. ¶ hec eſt quarta pars. q. i qua ꝓbat ꝑ. xvij. auctoritates q⁹ diſpenſationes fiunt. vj. modis. Johan. de fan.

iiij. ps

d ¶ Utilitatis Sicut etiam ius ciuile quedā admittit ꝓpter vtilitatem. ff. de pign. ſed an vi.

e ¶ Ut pleriſq; hic icipit tractare de diſpēſatione. vñ videndum eſt quid ſit diſpēſatio: quid diſpenſare: ⁊ qō ius ſit diſpenſabile. ⁊ quis poſſit diſpēſare Diſpēſatio eſt iuris cōmunis relaxatio facta cū cauſe cognitione ab eo qui ius habz diſpenſandi. ar. xj. q. j. ꝫ. ex his. Diſpēſare eſt diuerſa penſare. Naz omnia hec de quib⁹ fit mentio in hoc. ꝫ. penſare debet q̄ diſpenſare vult. Scias ergo q⁹ vbicūq; decoloꝝ tatus eccleſie non poteſt diſpenſari. vt. j. eo. ⁊ ſi illa. Dicunt quidaz indiſtincte q⁹ contra quattuoꝝ concilia non poſſit diſpēſari. vt. ꝫ. xv. diſtinc. ſicut. nec cōtra euangeliū: vel preceptū apl̄i. vt. xxvij. q. ij. ſunt q̄ dicūt. vt ibi notaui. De diſpēſatiōe epiſcopoꝝ dico q⁹ vbicūq; non eſt eis ꝓhibita diſpenſatio poſſunt diſpenſare. vt extra de cleri. pugnan. in duel. ca. j. et de ſentē. excō. nup. In quibuſdam tamen caſibus inuenio eis ꝓmiſſam diſpenſationez: in quibuſdam ꝓhibitam. qñq; eīn diſpenſant cū ſacrilego. vt. l. diſtin. ſi quis preſbyter. Item cū heretico. l. diſtinc. preſbyteros q̄. Item cū adultero. vt extra de iudi. at ſi clerici Item cū ſymoniaco diſpēſant. qñq; in beneficio: qñq; in ordine. vt. ꝫ. e. q. v. c. j. ⁊. c. vlti. Jtē cū ſciſmatico, vt. l. di. vt cōſtitueretur. In maioꝝ autē criminū etiam diſpēſant in bñficijs ſi ſunt occulta. vt. l. di. de his vero. Jtē cum homicida diſpēſant in bñficio. vt eī de cleri. pugnā. in duel. Henricus. l. di. ſtudeat. ſz nō in officio. vt. l. di. miroꝝ. Jtē qñq; cū aliquo diſpēſant in matrimonio cōtrahendo vt. xxxij. q. ij. antiqui. Item in ordinib⁹ ⁊ dignitatibus: niſi tantū i ep̄atu. vt extra de elec. inotuit. Jtez diſpenſant cum excōmunicato miniſtrāte vt. ij. q. v. ꝫ to. licet ſit cōtrariuz xj. q. iij. ſi qs epiſcop⁹. Fit autez diſpenſatio cum hoc requirit neceſſitas vel vtilitas. ſ. e. tali. Jtez fit qñq; diſpēſatio: qz timeꝫ ma ius maluz. ſicut cuz anglicis fuit diſpenſatum. vt xxxv. q. iij. quod ſcripſi. ⁊. c. qdaz lex. Jtē qñq; ꝓpter futurū bonuz. vt qñq; diſpēſatur cum hereticis vt alij faciliꝰ reuertantur ad eccleſiaz vt. xxij. q. iij. ipa pietas. Jtē quādoq; ꝓpter multitudines ⁊ ꝓpter ſcādalū vitandū. l. diſtinc. vt ꝓſtitueretur.

Diſpēſatio.

Diſpēſare.

Diſpēſari qñ q̄z ñ ꝓt.

Epi cū multis diſpēſant.

Ordinū emptores et vēditores q̄ lic peniterē debent. iij. ps.

Diſpēſatio qñ fit.

f ¶ De monachis. vt. ꝫ. lv. diſtinc. ca. j.

Quod ꝓ remedio.

g ¶ Ceſſante. Arg. cauſa ſubla ta tolli ꝓſtitutionē ex eadē cā oritā. ceſſante eīn neceſſitate ceſſare dz id qđ vigebat. vt. ꝫ. di. xxvij. de ſyra cuſane. ꝫ. e. q. j. quod ꝓ remedio. ⁊. ꝫ. di. lxj. ꝫ. his oribus. ⁊. c. neophit⁹. ꝫ. q. j. qđ ꝓ necessitate. ꝫ. diſ. xlviij. qñ multa. j. ix. q. j. ordinationes. ⁊. lxiij. di. verū.

Ceſſante te cā ceſſat ꝓſtō ex ea orta

h ¶ Neceſſitate. futura ſed non manifeſta.

i ¶ Quod vigebat. Arg. ff. de adop. i omni fere iure. argu. ff. de ſtatu ho. homo liber.

k ¶ Uſurpatio. Jd eſt diſpenſatio vel iuris derogatio impellit vt ꝓmoueantur.

l ¶ Ordinenk. i. vt ꝓmoueank vel ordunenk ſi ante nō fuerint ordinati: vel forte extra formā eccl̄ie.

m ¶ Jꝙ voluerint. ꝫ. e. q. j. ſi quis confugerit.

n ¶ Catholicam. ꝫ. e. q. j. ſi quis epiſcopus. ꝫ. e. q. j. ſi quis omnem. ⁊. c. conuenientibus contra.

a ¶ Ut fateantur .j. xxiij. q. vlti. pessimam.
b ¶ Consensu. aliud est ergo iurare stare mãdatꝫ ecclie: aliõ epi: et ex hoc soluit ꝺ fietas illozũ. c. eꝝ de ap. questioni. et. c. preterea. Johan.
c ¶ Uotiens. ¶ Magna cautela. Arg. q cũ abũdãtiori cautela faciẽdũ. est in q timek regressꝰ. ꝺ. di. xxviij. de his .j. xx. q. ij. c. vlti. ⁊ q. iij. ca. .j. ꝺ. disti. xxiij. quãꝫ.
d ¶ Sub ordinis. similiꝫ obligatur aliqs subpena bñficij sui. vt eꝝ de elec. cuz dilectꝰ. in fi. ⁊ eꝝ de cri. fal. ca. fi.
e ¶ Anathematis. imprecatio est: nõ ei ꝺsqꝫ põt se excõicare Simulis est iprecatio. de pse. disi. ij. ego berengarius. ⁊. xl. quij. si is q. Nec potest apud se aliquis obligari. ff. de fideiusso. si qs p eo. ℌ. s.
Excõicare se ipm nemo põt.
f ¶ Et per te. Ar. cõtra. isti. de iuti. stip. ℌ. si qs alij. quia ibi dicitur q alteri stipulari vel. paci sci nemo põt nisi sit seruꝰ eiꝰ: vt ibi. vl pcurator ptentꝫ. ff. de ver. ob. si procuratori presentis. Dic ergo iõ hoc fieri quia papa ẽ seruus beati petri. vnde dicit de se in epistolis suis seruus seruozũ dei. vnde ỹsus. Seruerant tibi roma puꝰ domini ñrõ. Seruozũ seruꝰ nunc tibi sũt domini. Uel hoc fit fauore religiõis. sed credo iure canonico me teneri. si ego promitto tibi me daturum trito. ꝛ. arg. xxiij. q. v. iurãmenti. maxime si interuenerit sacramentũ. arg. ff. de consti. pecu. l. j. ⁊. l. eum qui.
Papa ꝺñꝰ mundi.
g ¶ Euãgelia .j. xi. q. j. ipatoꝛ. Arg. ꝓtra .j. xxij. q. j. ℌ. sic etiã .j. causa ꝓpꝛi. q. v. q ꝺ cã .j. xxij. q. j. clericũ. et clero: ante oĩa autẽ hanc abeis cõfessionẽ per scripturã exigi oportet: vt fateãturʰ se cõi cõsensuᵇ catholice ecclie statuta obseruaturos. Itez Gregorius in registro.

¶ Juramentum a scismate redeuntium.

Uotiens cordis oculꝰ nube erroꝛis obductꝰ supne illustrationis lumine fit serenus: magna cautelaᶜ nitendũ est ne latentꝫ auctoꝛ scismatꝫ irruat: et ab vnitatꝫ radice eos qui ad eã reuersi fuerãt: telo iterũ erroꝛis abscidat. Et iõ postq̃ ego. N. ciuitatis illius eps cõperto diuisiõis laqueo q̃ tenebar: diutina mecũ deliberatione pertractans prona ⁊ spõtanea volũtate advnitatez sedis aplice (diuina gratia duce) reuertius suz: ne nõ pura mẽte: sed simulata reuersus existimer spondeo sub ordinisᵇ mei casu ⁊ anathematiꝫᶜ obligatiõe: atq̃ promitto tibi. N. et p teᶠ scõ petro apostoloꝝ principi: atq̃ eiꝰ vicario, N. btissimo ⁊ successoꝛibᵇ eiꝰ me nũq̃ q̃rũlibet suasionibᵇ vel q̃cũq̃ alio modo ad scisma (de quo redẽptoꝛ nñi gꝛa liberãte erepꝰ sum) reuertur: sed semp me ī vnitate ecclie catholice ⁊ cõione roma. pon. p oĩa pmãsuꝝ vnde iuratᵍ dico p deũ oĩpotentẽ et p hec sctã quattuoꝛ euãgeliaᵍ q̃ in manibᵍ meis teneo: et salutẽʰ ꝺñoꝝⁱ nñoꝝ N. ⁊ N. rẽp. gubernãtiũ me in vnitate (sicut dixi) ecclie ad quã deo ꝓpitio suz reuersus: ⁊ in cõione. ro. põ. semp ⁊ sine dubio pmanere. Q si (qꝺ absit) ab hac me vnitate aliqua excusatiõe: vel argumento diuisero: piuriꝰ reatũ icurrẽs et ne pene obligatᵍ iueniar: ⁊ cũ auctoꝛe scismatis habeam in futuro seculo portionẽ. Hãc autẽ ꝓfessionis pmissiõisq̃ mee chartulã tibi. N. notario meo cũ cõsensu pbꝝũ ⁊ diaconoꝝũ, et clericoꝝũ q̃ me ī hac vnitate obligãtes: se in supꝛascriptꝫ oĩbᵍ pna similiꝫ volũtate securi: atq̃ ꝓpꝛiis manibᵍ sub scripturi sunt scribendã dictaui: ⁊ ꝓpꝛia manu subscribẽs tibi tradidi. Acta in loco tali. die tali. ⁊ cõsulibusʰ supꝛascriptꝫ. Ego. N. eps ciuitatis. N. huic cõfessioni p missiõiq̃ mee pstito de pser uãdis supꝛascriptꝫ oĩbus sacramẽto¹ subscripsi[m]. Q etc.
Eps in rãs nõ ꝺz tangere libꝝ.
Pietas multa facit.
Jurare cogũtur pbri in ser casibus.
h ¶ Salutẽ. Jd est p eũ cuius iudicio salus ꝺñoꝝ meoꝝ cõsistit. sic em iurãdo p has creaturas respectũ habebat ad creatoꝛez. et ideo nõ peccabat. ff. de iureiu. qui p salutẽ. Et q dicit in manibᵍ ⁊c. est arg. q episcopus cũ iurat debet tangere euangelia. et sic est contra. xj. q. j. nec honore. Johã. ⁊ ẽ expressuz hodie q eps cuz iurat nõ debet tangere libꝝ in decre. de iura. ca. c. vlt. B.
i ¶ Dominoruz .j. xxij. q. j. clericum ⁊c. mouet contra.
k ¶ Cõsulibᵇ. hoc non �herꝫ hodie locũ nã sufficit apponere nomen pape: ⁊ iperatoꝛis. vt no. ij. q. v. sacramẽtũ.
l ¶ Sacramẽto. hec ser pbyterum faciũt iurare coactuz. vt sit recta fides. vt obediat. vt bõa fama. Ne veruz peat. nes res sacra: vel data dãna. xxviij. dis. de syracusane.
m ¶ Subscripsi. s. hoc qꝺ statutũ est in concilio niceno. ꝺ. e. q. si q voluerint.
n ¶ Ut i qualibet. discreta. ⁊ sic soluitur ꝛtrarũ. ꝺ. e. q. iij. qui apud. et ca. placuit.
o ¶ Baptizati. Hic dispẽsare cõsueuit. sed nõ in casu sequenti cuz scilicet rebaptizat. vt de cõsecra. distinc. iij. q̃ bis. et nota. ix. q. j. i fuma. i pn.
p ¶ Aut rebaptizati. ꝺ. e. q. j. ventum est. ⁊. ꝺ. distinc. l. confirmandum. ꝺ. e. q. iiij. placuit. contra. sol. ibi .j. de pecra. distinc. iij. quibus. ꝺ. distinc. lj. ca. vlti.
q ¶ Ex eius cetu. Uel si in adulta eoꝝ etate cõsenserint vel fidẽ impugnauerint. Uel de adultis in

adulta etate baptizatis loquitur.
a ¶ Pro psona. Argu. cõtra. lxj. di. miramur. Sed verum est qꝺ ibi dicit q ꝓpter amoꝛẽ. ⁊c.
a ¶ Pro psona. i. ꝓpter simplicitatẽ persone.
b ¶ Anta nequitia. ꝺ. distin. lxxxvj. tanta.
c ¶ Tacemus Argu. qui tacet non consentit. ff. cõmuni. di. sabin⁹. ver. sicut. phibere. ⁊ẽ. ff. de pcu. filiusfa. ℌ. iuitum .j. de consc. distin. iiij. cũ pro paruulis.
d ¶ Pietatis. Dicitur autem pietas quãdoq̃ respectu nature vt q̃ nostra natura hodie fragilis est: exercẽda est pietas. vt xxxiij. distin. fraternitatis. Item alꝭ ꝓpter fragilitatem vel pictatis ituitu dispensatur. xxxiij. q. ij. antiqui. Itez adhibet pietas ꝓpter innocentiã sicpuer baptizatus ab heretico admittit ad sacros ordines ꝓpter pietatẽ ino centie. vt. ꝺ. e. q. iiij. placuit.
e ¶ Si qui.
¶ Tales. pro quibus supponit istꝫ tales nõ potest haberi ex. ca. nuli ex. ℌ. pcedẽti. sed credendum est gratiano q̃ vidit oꝛiginale. ⁊ est similꝫ .j. c. tali. et. xxxiij. q. v c. ij.
f ¶ Necessitatis. vt. l. distinct. de eo.
g ¶ Metropolitani. ꝺ. dist. lxv. ca. ij. et. iij.
¶ Uoniam.
g ¶ Ab alterutra. id est ab altera Sz tñ aliter itel lexit. ℌ. vt patet p precedentẽ. ℌ. vnde potest dici ab alterutra, ꝓpꝛie: qꝛ iã forte metropolitanᵍ aliquid fecerat vnde scandalum esset oꝛtum.
i ¶ Uel consensum. ꝺ. lxiij. distinc. ca. vlti. ꝺ. xlv. distinc. c. j. ⁊. iij.
Multitudini est pcẽ dum.
k ¶ Uotiẽs. ¶ A turba. extra de cle. excõ. latores alꝭ xxiij. milia dicunt pauci. xlv. distinc. disciplina ꝓterea. Arg. ℌ. extra de re. iu. q̃ scandalizauerit. de peni. di stinc. vj. c. j. in fi. xxv. q. ij. ita nos. vbi nõ pareitur multitudini sꝛ. videt haberi: p id quod legitur. xxiij. q. iij. cũ qꝺsqꝫ. vel p fi. illius de peni. distinct. vj. ca. j. vt ex tũc eis nõ parcatur cũ ex auctoritate volũt illud defẽdere. vt. lxxxij. distin. plurimos. ⁊. l. di. dño sãcto.
Multi ⁊ pauci
m ¶ Et de reliquo. id est decetero. xcvj. dist. in scripturis. ff. de legi. cum lex.
Jdici Cal. paulꝰ monachꝰ significauit pfiarche alexãdrino ⁊ Jo. de q̃ hic fit mentio fuit epꝰ ãtiochꝰ q̃ i nestoꝛij hereſiz icidẽs ecclias suã i eãdẽ hereſim iduxerat. tã dẽ Jo. rediẽs ab hẽſi: sed ppꝛis ecclie sue quẽ subuertebat ñ ex toto adhuc rediexerat: ⁊ ideo maximus diacon⁹ nolebat adhuc cõicare Johãni. q̃re cyrinus pfiarcha alexãdrinꝰ monet eũ: vt q̃nus aliq̃ de ãtiochena ecclia secuti fuerit vel adhuc sequant hereſiz nestoꝛianã michilominus tã ãplectik cõione. Jo. Mandat tñ inꝺriviꝝ aliq̃ hereſim illã sequãt ⁊ cogãt ad vnitatẽ colligi. i. ꝙgregari ⁊ pfẽtire nude. i. manifeste ⁊ publice irreuereter. i. iuerecũde psentiãt nũc alioqñ nõ fũt
n ¶ Colloquank. Arg. ex collocutione [vitandi, presumi ꝓsensum. xxxvij. q. j. nec aliqua.
o ¶ Cauteriatã. i. vulneratãvl adultã igto erroꝛ
p ¶ Subrepti sũt. i. surrepeꝛt. ⁊ẽ ãtiq̃ [cauterio. grãmatica. vel. i. coꝛrupti. ff. de seruo coꝛ. l. si qs fuũ.
q ¶ Cõfiteri. publice. s. ⁊ i hoc est dispẽsatio. nã de peruenire quod gestũ est: vt deinceps nullus ꝓter notiam vel consensum[i] metropolitani ordinetur antistes.
Item Jnno. ¶ De eodem.
Uotiẽs a populis aut a turbaᵏ peccaꝫ (quia in oĩes ꝓpter multitudinem[l] vindicari non potest) i ultum solet transire. Prioꝛa ergo dimittenda dico deiiu dicio: ⁊ de reliquo[m] maxima sollicitudine precauenda.
Item in epistola cyrilli missa maximo diacono Anthiocheno. ¶ Ex dispensatione quedam tolerantur que canonum rigoꝛ condemnat.
Jdici a diligendo mihi paulo mõacho: qꝛ rcusat pietas tua vlq̃ hodie cõione reuerẽdissimi episcopi iohãnis ãplecti pro eo q̃ quidã in anthiochena ecclesia male adhuc cuz nestoꝛio vel sentiãt vel iã senserint q̃ dã: sed forsitã resipuerũt. ꝓ bet igitur tua modestia vtq̃ aliq̃n colligi nude ac irreuerenter cũ nestoꝛio sentiant ⁊ tnuicẽ colloquank[n]: licet alicquãdo cauteriatã[o] habuerit ꝓscietiã: colligank autẽ nũc acta pnia sup his ī q̃bus subrepti[p] sũt q̃uꝰ ꝓfiteri[q] fortasis reuereãt excessũ. Ut aũt ñ estimemur amare ꝓtẽtionẽ: ãplectamur epm reuerẽdissimi Johãnis cõione. ⁊ idulgẽtes ei: ⁊ cã dispẽsationis ei[r]

iure publice debet confiteri. ꝫ. eo. quotiens. de cõse. distin. iij. Ego berengarius.

a ¶ Districti⁹. nõ vult aliqd exaggerare ꝛc. lxviij.

b ¶ Multum. i. magnum. [di. vbi.

c ¶ Archimandritam. archos princeps. mãdros ouis. vnde archimandrita princeps ouium.

Archimãdrita.

DIspensationes.

d ¶ A debitor. a iure cõi qõ oibus eẽ̃lit obetur et ita dispẽsatio nõ est ius. vt. xxxvj. q. j. hac rõne: qñq; tñ dispensatio obẽt. vt. l. di. vt cõstitueretur

e ¶ Exonerãt. j. xxij. q. iij. nõ solũ j. xvij. q. vl. anime. ff. si qs cau. l. iij. ff. ad. l. rhodiam. qui leuãde.

f ¶ Despiciamus. j. omittim⁹ qz easdẽ res non habẽt ꝑ derelicto. Vñ male faciũt reges hispanie q̃ naues fractas occupant. nã dicit lex q̃ fiscus non dz ditescere calamitatibus miseror. C. de naufragio. l. j. lib. xj. cõmittit etiã furtum si qs ide quid accipit cum distinctione tñ. ff. de fur. falsus. ℌ. vlti.

Regz hispanie rep̃ henlio.

g ¶ Dispẽdia. Esse solent magno damna minora bono.

Versus Act. xe.

h ¶ Ali cõiugio. Sed nõne int raptaz et raptorẽ tenet matrimonium. vt ptam xxvj. q. ij. tria. ꝙ rapto rem. re ergo filij cum legitimi sint repelluntur a ꝓmotiõe? Rñ. hoc non tenet. Uel dic q̃ hic loq̃t de monialib⁹ raptis: cũ qb⁹ matrimoniũ nõ tenet. ꝛ dic ꝙ iugio. i. ꝙunctiõe vel ꝙiugio ℌ facto als legitimi essent nisi forte quo ad ẽptũ ex ℌ elec. innotuit. Sz certe illa decretalis loquitur tñ in concubina.

Matrimoniũ tenet inter raptam ꝛ raptorẽ.

i ¶ Puic. s. vt necessitate vl vtilitate ꝓmoueãt tales

k ¶ Petr⁹ ait ꝛc. qz apd deũ nõ ẽ ꝓsona ꝙ acceptio

l ¶ Pro euentu et hoc ad necessitatem vel vtilitatem refertur.

m EXigunt. ¶ Cause. cũ ergo hic sit rigor ꝛ ibi misericordia ꝓti⁹ debet iudex sequi misericordiam q̃ rigorẽ. vt ex de sortile. c. ij. ꝛ. C. de iudi. placuit et sic iã videt q̃ dispẽsatio sit debita: qz ꝓceptũ misericordie omnib⁹ est cõe: vt lxxxvj. di. nõ satis. ꝛ sñia que miam vetat fugiẽda est. vt. l. di. ponderet i fi. qõ ꝓcedo q̃ qñq; sit debita. ꝛ iudex peccaret si nõ dispẽsaret: nõ tñ est ꝓ ditũ ius ꝙ qõ petat dispẽsatio. sicut ad elemosinã tenemur pauperi: pauper tñ eã nullo iure petit. tñ ad petendam dispẽsationem põt implorare officiũ iudicis: ꝛ si nollet eos dispẽsare petet hoc a supiore. et est si. ex de iurepa. nullus.

Misericordia ẽ rigori ante ponenda. Dispẽsatio ẽ qñq; debita.

n ¶ Qõ ex laicis. ℌ. lxxvij. dist. monachꝰ. ℌ. lxx. di. si officia. ℌ. ℌ. di. lxj. qd prodest. ℌ. ℌ. dist. lxj. c. j. et. ij. ℌ. Solu. ibi ius cõmune. hic dispensatio.

o ¶ Qz remissio j. xxiij. q. iij. est iniusta. in fi. cõtra. ℌ. di. xcij. puenit. et. xxxv. q. ix. loci j. xxj. q. ij. placuit. Sol. ibi factũ respicit hic ius. et exponẽ qõ sequitur.

p ¶ Non dat. i. nõ debet dare: nã leges que ꝓiuria punũt ꝛc. C. de indi. vidu. l. ij. arg. C. vnde vi meminerint. j. de ꝓse. dist. iij. q. vis. ar. de pe. dis. iij. ℌ. sed ẏba. et c. sane. Sed aliud est impunitatis occasiõe amplius peccandi confidentiam sumere: quod ibi dicitur. aliud ꝓ vno concesso reliqua similia vsque quaq; concedere. quod hic negatur. Uel dic non dat id est non dare debet.

Uersus Act. xe.

Salua aplica auctoritate.

q ¶ Maximum. ¶ Ex laico. iste fuerat factus episcopus. non seruatis interstitijs temporum in minoribus ordinibus. et ideo dicit ter. laico. arg. superficiale ꝓ illiteratis. ℌ. lx. distin. capi. s. et. ij. et iij. contra. Jo.

r ¶ Ab episcopali j. xvj. q. vlti. inuentum.

s ¶ Quoquo. i. nõ legitimo sicut illud: quos genui quocunq; tꝫoro.

a ¶ Dignitate. Quid si patron⁹ labit in hereſim an reueri⁹ recuperet ius qõ habebat? arg. q̃ sic. extra de elec. qz diligẽtia. ff. de in ius vo. l. ℌ si. ff. de bo. li. l. iij. ℌ. si deportat⁹. Jo. tñ si lata fuisset sentẽtia cõtra eũ de amissiõe iuris patronat⁹ ampli⁹ nõ recuperat. extra de dilect. de illa extra de conuersi. coniuga. ca. vlti. B.

b ¶ Libello. j. vij. q. j. ℌ. ecce q̃liter. ℌ. ca. q. si q̃ voluerint.

Donatum autem.

c ¶ Causarũ. collige ex hoc intelligentiã eius qõ dici solet i literis salua aplica auctoritate.

d ¶ Ab antiquis. id ẽ fm antiquas regulas ꝛ ita nisi exprimeret hoc videret cõstitutio perpetua. ar. C. de pe. seruus. Sed tñ quid iuris sit super hoc no. lxj. distinc. ℌ. ex his omnibus.

Aluberrimum eni.

e ¶ Professio. C. de non nu. pecu. gñaliter j. ij. q. j. legũ. j. xxvij. q. j. omnes femine. extra de appel. personas.

f ¶ Maculati. idez est si fuerũt rebaptizati argu. de conse. distinc. iij. qui bis. et ca. eos quos. vel si ad subuersionem fidei adhęserunt hereticis. ℌ. e. q. conuenientibus.

Si quis.

g ¶ Cõcilio. Hodie sufficit solus episcop⁹. extra de here. ad abolendaz. ℌ. qui vero.

g ¶ Concilio. ℌ. l. distic. de eo.

h ¶ Libello. ℌ. e. si qui voluerint.

i ¶ Purgatione. Idẽ etiã si ó symonia suspect⁹ sit

k ¶ Opinione. ℌ. di. xxx. c. vlt. [eꝫ de pur. c. q̃stiẽs.

¶ Ecce qb⁹. ¶ Hec c. v. ps. q. in q̃ qrit qualit debeat dispensari. quod ꝑbat ꝙ ca. sequens. Jo. de fan.

l ¶ Distiguit. ꝛ ptin⁹ agit de illis q̃ dispẽsari solẽt.

m ¶ Si illa. vt dispensabilia.

n ¶ Simẽda sunt. i. dispẽsanda. et ita ceterorũ impropꝛie sumit. ar. ff. de mio. patri. xxvj. di. deinde.

o ¶ Que si ceteroꝛ. i. que dispensari possunt.

p ¶ Illa. hoc de illis q̃ dispensare nõ possunt.

q ¶ Decoloratiõe. puta si eẽt latro vel ebriosus. vt extra de reg. iu. estote.

r ¶ Et si ea ip sa. sic forma constructionẽ si illa nullaten⁹ sit mutilanda q̃ nullo detrimẽto ꝛc. q̃ tomagꝫ nec ulla sũt mutilãda. et est sensus sicut i dispẽsabilib⁹ nõ dz iudex dispensare: nisi ex magna causa ℌ to magis i his que sunt in dispẽsabilia nullo mõ dz iudex dispẽsare xxiij. di. ca. ij.

Ordo littere.

s ¶ Ut temporum. vel psonarũ. nã ꝓ qualitate personarũ: et actio format et ꝓdẽnatio moderat. ff. de neg. gest. pomponi⁹ in negociꝭ. Habes ergo h causas ꝓpter quas est dispẽsanduz. scilicet causa vtilitatis ꝛ necessitatis. Sed nunquid ex causa ꝓbabili? videtur argu. q̃ sic. lvij. distinc. c. ſ. quod cõcedit Alanus. Ego cõtra. Nec obstat. lvij. distinc. a. ſ. quia si post fides eius appareat probabilis aboletur irregularitas ibi ꝑsumpta ꝛ promouet de iure cõi.

v. ps.

Dispẽsandũ est certis ex causis.

t ¶ Uel accelerate. nam que de nouo emergunt ꝛc. ff. de interro. actio. de etate.

Dispẽsationes cessante necessitate mutilande sunt.

v ¶ Mutilãda. dispẽsationes quas extoꝛquet necessitas cessante necessitate mutilande sunt: que ve quedãro regulariter fiunt non. vt. j. ix. q. j. ab excõmunicatis. ℌ. distinc. i. placuit. j. vij. q. ſ. mutationes.

Dispẽsatiões mutilãde sũt.

s ¶ Precepta. quedam non omnia.
¶ Breuit. ¶ hec ē. vj. ps. q. in q̄rīe si ordiati ab hereticis sint itez reordinādi. ꝛ dic q̄ nō si fuerit ordiati in fōa eccl'ie. et hoc ꝓbat p tres aucto. Jo. de fan.
b ¶ Ordinib⁹. scz illi qui coacti sunt vel ignoꝛanter ab hereticis oꝛdinati sunt.
c ¶ Utrum in eodem oꝛdine. ꝛ dic q̄ nō si i fōa eccl'ie ordinati sunt. ex̄ de apōsta. ex litter⁹. nec bñ solunt h Gratianus.
vj. ps. d ¶ Ut ait beatus gregoꝛi⁹. ē. distic. lxviij. c. j.
e ¶ Aug. ē. q. j. q̄ quidam.
f ¶ Reiterari. vt. ē. q. j. vētū.
g ¶ Albertum ... per hoc. c. ꝓbat Joh̄a. opinionē suā. scz q̄ baptizat⁹ ab eo q̄ recepit vltimā manū positionē. extra eccl'iam nichil recipit Nos qui dicim⁹ p̄riuz hoc itelligimus cū nō oꝛdinabat in fōma eccl'ie.
h ¶ Et beati. Et ita cuz faciat hic mentionē de illo. c. ē. q. j. ventū. est itelligēdū illud sicut et istō de nō oꝛdinatis in fōma eccl'ie.
i ¶ Qz nichil. ē. q. j. gratia. j. de cōse. disti. iij. quō. ar. ē. q. j. q̄ perfectionē.
Qui nichil hz nichil dat. k ¶ Dare. ar. qui nichil hz nichil dare potest Arg. ꝛtra. extra de elec. suffraganeis. Itē arg. p non dato habet quod dat ab eo qui de iure dare nō pōt. vt extra de iurepa. quod autē in fine.
Qō nichil plene fit ē iterandum. l ¶ Reiterari. q̄ ad speciē facti nō rei essentiā. Nā sepe qō male fit vl' mīn⁹ plene ex itegro est agēdū sicut i satisdatiōe. ff. qui satisda. cog. de die. ℌ. si seru⁹. et in iuramēto. ff. de iureiur. q̄ p salutē. ꝛ in libelli cōfectione. ij. q. vlt. ca. vl. ar. ff. q̄ satisda. cog. si ab arbitrio. ℌ. q̄ et si. Nā in his oīb⁹ nō est aliq̄d iterandū: sed qō omissum est vlla necessitas: nec eccl'iastica prioꝛsus extoꝛq̄t vtilitas: Aliqñ em̄ ꝓ necessitate vl' vtilitate eccl'ie mutāt ꝛ laxantur p̄cepta canonica.
Breuiter ostēdim⁹ q̄ reuertētes ab hereſi i suis oꝛdinibus valeāt recipi vel q̄ nō. Nūc aūt q̄rīt de his q̄ ab hereticis oꝛdiati sunt: si ad vnitatē catholice matris eccl'ie redierīt: vtrū in eodē oꝛdie iterū valeāt oꝛdiari. Semel em̄ ꝓsecrat⁹ (vt ait btūs gregoꝛ⁹) itez cōsecrari nō dz.
Itē sacramēta q̄ ab hereticis i fōma eccl'ie mīstrant (sicut augu. testat) reiterari nō debēt: ne nō hoī scz sacramēto videatur iniuria fieri.
¶ Scz illud grego. de his intelligit: q̄ ꝓsecrationē sacerdotalē vel epalē accepeꝛt: q̄ aut p manū ipositionē: cū ad eccl'iā redeūt: effectū sue vnctiōis accipiūt. aut ab ei⁹ admīstratōe ꝓpetuo cessare iubent. Silr illd aug. de eadē mīstica vnctione: ꝛ de sacramento baptīsmatis itelligit
¶ Sunt autē in eccl'esia alij oꝛdies qui sine sacramētali vnctione sola episcopi benedictione: cū quadam vasoꝛū vel indumentoꝛum distributiōe ꝓstant: vt sūt leuite ꝛ ceteri infra eos cōstituti. hi q̄ꝫ uis ab hereticis oꝛdinentur tamen ad eccl'esiā redeūtes in eodē oꝛdie (si alīs digni fuerit) ab eccl'ia oꝛdinent: nec fiet i eis reiteratio muneris cum ab hereticis nichil doceāt eis fuisse collatuz. Si vba. ij. scribit petro pistoriēsi epō ꝛ rustico abbatvalis vmbroſe.
¶ Redeuntes ab hereticis sūt reordinādi.
Albertus a nezelone olz symoniaco non symoniace eiusdē ꝓfessiōe reperimus in diaconū oꝛdinatum. ꝛ beati innocētij pape sentētia cōstat declaratū: q̄ nezelō hereticꝰ quē ꝓstat ab hereticis oꝛdiatū: qz nichil habuit: nihil dare potuit ei cui manū imposuit Nos igit tāti pōtificis auctoꝛitate firmati: ꝛ damasi pape testimonio roboꝛati: q̄ ait. reiterari oꝛtet q̄ꝫ male actū ē albertū ab hereticis coꝛpoꝛe et spiritu digressuz: atq; vtilitati eccl'esie ꝓ virib⁹ insudantē: ex itegro (eccl'ie necessitate igruēte) diaconez cōstituim⁹: q̄ꝫ nō reiteratio nem existimari censem⁹: sed tantuz integrā diaconij dationē. qm̄ (vt predixim⁹) q̄ nichil habuit nichil dare potuit. Item damasus papa,
¶ De eodem.
Per illicitaz⁹ man⁹ ipositionē vulneratū caput illi qui videbāt: aliq̄d accepisse habebāt: et vbi vulnus est infixū: est necesse medicinā adhiberi: qua ifixa saneꝫ macula: id ē reiterare necesse ē: quod legitime actum nō est: aut collatū minime ꝓbatur. Nā q̄uodꝫ distin. studio. Quid iuris sit' no. in questionib⁹. Bart.
¶ Quomodo. ē. xix. distinc. secunduz cōtra. Sed illud cum auctoꝛitate sua generaliter est ꝓhibitū istud in eccl'esia catholica ꝓfirmatum. nam p nō dato habeꝫ ꝛc. extra de iurepa. q. autē. ꝛ. ff. si q̄s. cau. l. quotiēs. Arg. cōtra. extra de iurepa. cōsultationib⁹.

Sancimus. ¶ hec est. vij. pars q̄stionis in q̄ ponitur pena symoniacoꝝ que est infamia ꝛ depositio ꝛ dānatio pecuniaria. Johan. de fan.
a ¶ Sancimus. lex est canonizata.
b ¶ Non ambitione. ē. q. j. nullus itaq;.
c ¶ Tue. loq=tur prefecto.
d ¶ Jurati. ē. xxiij. disti. ℌ. j. viij. q. iij. artald⁹ et ca. talia.
Dignitates ꝛ mīmonia nō debent esse venalia. vij. ps e ¶ Sortientes. Dignitates esse nō debent venales esse. sicut nec matrimonia ff. de dona. inter virū ꝛ vxoꝛē. l. ij.
f ¶ Postmodum. ē. j. q. j. eos qui. ē. di. xlvi. sicut non suo.
g ¶ Per se. extra de pecul. cleri. inquirendum extra de sen. exc. mulieres.
h ¶ Cuiusq;. sed videꝫ cōtra. ff. de pol. l. j. Sed aliud est publice ꝓmittere aliquid reipublice aliud occ'lte alicui vt ei⁹ suffragio promoueaꝫ.
i ¶ Salarius. j. xxiij. q. j. militare. ē. dist. lxxxvj. non satis. Jo.
Testis ꝓsumit nolle deerare. k ¶ Arbitremur. Argu. pro teste ꝓsumēduz esse q̄ nolit deerare. extra de testi. cū tu fili. et dicit canon q̄s scimus nolle pīurare. ꝛc. ij. q. v. si mala fama Sed licet ꝓsumaꝫ est tamen nota dignum q̄ lex non stat huic ꝓsumptioni. imo subiacit penaz in deteratione. j. e. abiquadrupli. ꝛc.
l ¶ Publicum crimen. j. vj. q. j. ℌ. vltimo.
m ¶ Cōuict⁹. nam post depositam admīstratiōe debet esse ꝓsens per. l. dies. C. vt omnes iudices tam ciui. q̄ mil. l. j. et conueniūtur sub episcopo loci in auten. vt indic. sine quoquo suf. ℌ. necessitate. col. vj. Sed ex contra ctu nō potest iudex conueniri post depositam admīstrationem si contractum aliquem fecit nomine ciuitatis. vt. ff. de admi. rerum ad ciui. pertinentiū. curatoꝛes. ℌ. in eum. ꝛ. ff. de euic. illud. ℌ. j. sed procuratoꝛ negotioꝝ bene conueniuntur post depositum officium. vt ff. de procu. procuratoꝛ. Bar.

possit honoꝛē retinere: q̄ ab illo acceperit qui potestatē dare nō habuit: legitime inuenire nō possum Idē libro ix. C. ti. ad legez iuli. repetūdarum. Imperatoꝛ Theodosius ꝛ Valerius.
Sancimus a hmōi viros ad puincias regēdas accedere: q̄ ad honoꝛis insignia nō ambitiōe b vel p̄cio: sed ꝓbate vite et āplitudinis tue c solēt testimonio ꝓ moueri: ita saneꝫ vt hi q̄b⁹ honoꝛes p sedis tue vel nostrā fuerint electionē ꝓmissi: iurati inter gesta deꝓmāt se p admīstratiōibus sortiēdis d neq; dediſſe q̄ppiā: neq; daturos vnq̄ꝫ postmoduz e foꝛe siue p se siue p iterpositā p̄sonā i fraudē legis sacramētiq;: aut donationis vēditionis ve titulo: aut velamento cuiusq; b cōtractus: ꝛ ob hoc (exceptis salarijs i) nihil penitus tā in admīstratione positos: q̄ꝫ post ꝺpositū officium p̄ aliquo p̄stito beneficio tēpoꝛe admīstratōnis: quā gratuito meruerūt accepturos. Et licz neminē diuini timoꝛis ꝓtēnendo iureiurando arbitremur k ime moꝛē: vt saluti ꝓprie vllū cōmodum anteponat: tamē vt ad salutis timoꝛē ex necessitate periculi subiugeꝫ: si q̄s ausus fuerit p̄bita sacramēta negligere: nō tantūmodo aduersus accipientem: sed etiam aduersus dantē accusandi cunctis tāq; publicū l aduersꝰ ip̄m testimoniū ferī. A metropolitano suo sentit se p̄grauari Jn ip̄a vēt̄ilatione cause: tres ex testib⁹ deficiūt: siue p̄missione decepti: m nam p̄ nō dato habeꝫ ꝛc. extra de iurepa. q. autē. ꝛ. ff. si q̄s. cau. l. quotiēs. Arg. cōtra. extra de iurepa. cōsultationib⁹.

Patet simoniacos.
n ¶ Ab exteris. id est laicis qui extra eccl'esiam habēt hāc potestatez. vt. ē. distic. xxiij. nec licuit. j. xxiij. questione. v. ꝓnceps Johan.
o ¶ Pro nichilo. hoc in detestationem huiusce sceleris dicitur. ē. distin. xc. sicut. et. ē. e. q. j. cito. j. xxij. q. vij. q̄d in omnibus. et ca. nō soluz. ꝛ extra de symo. tanta.
p ¶ Reputantur. hoc dicitur Simonie in detestationez crimis: et ad terroꝛez: sicut illud ceteris omnis peccatoꝝ grauꝰ ꝛc. extra de symo. tanta. Uel ē grauiꝰ: quia facilius. dicit hoc crimen committi in deum q̄ꝫ aliud: quia donum dei volunt emere pecunia. ē. j. q. j. eos. et ideo grauius dicitur. arg. xvij. q. iij. sicut. xxij. q. j. monuet. Ul' ideo hoc dicit. quia nulla certa penitentia pro hoc crimine indicitur nisi q̄ꝫ vsq; ad mortem aspere peniteat ē. e. q. j. si q̄s neq;. Johan.
Quidam. In supioꝛi cā actuz est de crimine symonie. et pro eo q̄ grauissimum est. sed q̄ crimina sine oꝛdine iudiciario puniri nō debēt: ideo ꝓgrue hāc causam nectit in q̄ ō oꝛdie iudiciario tractat: oñdēs q̄ nemo condēnandus est nisi q̄uict⁹ vel p̄fessus. ꝛ q̄ spoliat⁹ p̄ter iuris oꝛdinez sit restituēdus. ꝛ qualiter puniāt q̄ in accusatione deficiūt: q̄liter obiecta crimina non

Uidā epūs de lapsu carnis a laico i petit. Duo mōachi vn⁹ subdiacon⁹ ꝛ duo leuite

probata purgẽtur: ⁊ qualiter sententia releuet per appellationem ⁊ vtrum laici admittãtur ad accusationem clericorum. ⁊ qualiter sit accusatio faciendа Ut autem competentius agat proponit thema. de q̃ vij. elicit questiones.

diuisio. Quod autẽ. ¶ hec. q. diuidit in .v. partes. Jn quarum prima probat. p xiij. auct. q⁹ nullus sine iudice debet dãnari. i. nisi canonice sit dãnatus. Scõa ibi. his oĩb⁹ Tertia ibi. Sz sciendũ. Quarta ibi. Qñ vero. Quinta ibi. Qñ autez. Joan. de. f.

a ¶ Quod aũt Tu dicas q⁹ in manifestis reqrit ordo iurĩ. xi. q. iij. eoz. ifz non in notoriis: vt dicã. J. e. manifesta et hẽs eẽ de iure iur. ad nr̃am. Et notandũ q⁹ q̃dã snia est diffinitiua. q̃dã inflocutoria. q̃dam p̃cepti. q̃libet ũtarũ reqrit ordinẽ iuris: et si diffinitiua snia fuerit lata omisso ordine iurĩ ipso iure nulla est. vt. J. e. q. vj. §. diffinitiua. hoc tñ scias q⁹ dupler est ordo iuris. vn⁹ q̃ ẽ ỏ natura sine de substantia iudicioꝝ. s. vt q̃s post citationẽ habeat iudicias: ⁊ vt fiat iurĩs testatio. ⁊ testes recipiant: ifz hũc ordinẽ ferat snia nõ tz. d. §. diffinitiua. Est alĩ⁹ ordo q̃ nõ est de substãtia iudiciorũ. s. vt snia nõ ferat subdubitõe: ⁊ nõ pu⁹ pnũciet de posse ssõe q̃z de p̃prietate: si tñ hoc nõ seruat: nichilominus tz snia. J. e. q. vj. §. diduũ. ⁊. C. ỏ ap. l. j. Jtẽ snia interlocutoria siue sit excõicatiõis vel suspẽsiõis vl̃ missionis i possessionẽ reqrit ordinẽ iuris. De ordie excõicatiõis snie habes. J. e. nemo. ⁊. xxiij. q. iij. de illicitis: melĩ⁹ eẽ de sen. excõ. sacro. De ordine suspẽsionis habes. J. e. nomẽ. Si tñ iste ordo nõ fuerit seruat⁹: tz excõicatio vel suspẽsio. vt. xi. q. iij. si epi. Jtez in snia missionis i possessionẽ reqrit semplena cause cognitio. vt eẽ vt lit. nõ te. qñ freqnter i fi. Et siue talis ordo fuerit fuat⁹ siue nõ: si absens põt. pbare se nõ fuisse: tunc acc̃: snia talis retractat. vt extra de sen. ⁊ re iudi. cũ berthold⁹. ⁊. ff. d. ex cau. in pos. ea. fulcin⁹. §. q̃d sit aũt latitare. ⁊. ff. de pui. cre. imperatores. Sententia p̃cepti est cũ iudex sine cause cognitiõe p̃cipit alicui vt soluat alĩ decẽ que petit: si ille soluat: pecunia ulla debita est: licet iudex p̃ceperit iniuste: tamen non potest repeti pecunia. vt. ff. quod me. caul. vlti. A predicta regula pleriq̃ doctores excipiunt infamatos. circa quos non requiritur ordo iuris. vt J. e. q. v. p̃sbyter. et extra de symo. quotiens. quod non admitto vt dicemus in loco suo in illo ca. p̃sbyter. ⁊ in illa decre. quotiens habita fuit cause cognitio. Jtem excipiũt dilapidatores. vt. iij. q. ij. quia ea quod non est verũz. quia hodie p̃pter solam suspitionem non remouetur quis ab administratione. vt extra de. s. licet hely. Joan..

Snia missionis in possessionẽ reqrit semplenaz cause cognitionem.

Ordo iurĩs est dupler

Snia est triplex.

Snia nulla an possit retractari.

Cõuincit q̃s q̃druplicit.

Snia ỉ p̃fessuz ferẽda est.

Wat. xxvj. b

Cõfessiõi metu tormẽtoꝝ facte nõ stat

Cõfessio cõfitẽti non nocet nisi multa iteruenant.

Crimis p̃batio an sẽp remoueat p̃ ivorũ.

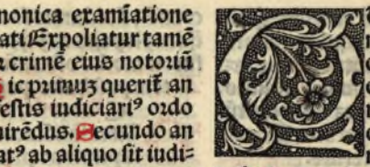

Quod autez[a] null⁹ sine iudiciario ordine dãnari valeat auctoritatibus multis probat. Oe eo nãq̃ ait Augu.

¶ Dãnari non valet nisi aut couictus aut sponte cõfessus

Nos i q̃nq̃ sniaz ferre nõ possum⁹: nisi aut i cõuictũ[b] aut sponte cõfessũ[c] Itẽ constantinus imp̃ator. Iudex. ¶ De eodem. Crimiosũ[d] discutiẽs nõ añ p̃ferat sniam: q̃s aut reuz ipe se p̃fiteat aut p inocẽtes[e] testes puicat. Hoc idem testat Aug. ⁊ eisdẽ ỹbis. Itẽ gregorius. ¶ De eodem.

Sicut sine iudicio quẽ q̃s nolum⁹ ỏdenari ita que iuste[f] diffinita sũt nulla

Nos in quẽ q̃ sniam.

b ¶ Cõuictuz. q̃ttuor sũt modi puincẽdi: aut in re: scz ĩstrumẽtz vel testibus: aut facti euidẽtia vt eẽ. de cohã. cleri. tua. et. J. e. q. q̃ lotharius⁹: aut iuris interp̃tatione vt sepi⁹ citatũ esse reũ. vt. iij. q. ir. decernim⁹: aut violenta suspitiõe seu p̃sumptione. xxxij. q. j. dixit. ⁊. C. de adulter. aut̃. si q̃s

c ¶ Confessuz habes q̃ q⁹ sententia ferenda ẽ in p̃fessũ: hoc verũ est etiã si advocat⁹ alicuius confiteat: nec revocat confessionem suam vt extra de cen. olim. ⁊ est ferenda sententia in p̃fessuz in causa ciuili vt ff. de cõfes. l. iulianus: ⁊ etiã in criminali. vt. ff. de custo. ⁊ exhibi. reo. si cõfessus. Nisi aliq̃s metu tormẽtoꝝ aliq̃d confiteat dũ est in carcere: tali ei cõfessioni nõ statur. vt. ff. de q̃stio. l. j. §. diuus. ⁊. §. si quis vltro. nisi post tormẽta in confessione perseueret. vt. ff. de q̃sti. l. j. §. questioni. Mẽtitur ergo lex q̃ dicit q⁹ nulle sunt partes iudicis in confitentẽ. vt. ff. ad. l. aquil. p inde. §. vlti. Sed dic q⁹ nulle sunt quantũ ad examinationem cause. sunt tñ aliqne quantũ ad p̃lationem sentẽtie. Uel dic q⁹ si post receptionẽ libelli ⁊ in ducias datas reus cõfitetur. tunc iudex fert sententiã. sed sine omni correctione libelli: si ex abrupto confiteatur. tunc non est ferenda sentẽtia: sed iudex simpliciter p̃cipiat ei vt soluat. ff. de iudi. si debitori. Que autẽ p̃fessio p̃iudicat his versib⁹ collige. Maior: sponte: scienꝰ: cõtra se: ius sit: ⁊ hostis. Nec natura neget: fauor. ⁊ ius: iusve repugnet. Maior. ff. de cõfes. certũ in fine. Sponte. xxxj. q. j. lotharius. Sciẽs C. de iur. ⁊ fa. igno. error. Contra se. ff. de interro. ac. de etate. Jus sit. extra de iudi. at si. Hostis. ff. de interro. acti. l. vlti. Nec natura neget. ff. de interro. actio. confessionibus. Fauor. C. de li. causa interrogatam. Et lis. ff. ad. l. acquil. inde Neratius. §. vltimo. Jus ve repugnet. ff. de pac. si vnus. §. pacta. melius. ff. de interroga. ac. l. si is cuius. trigesimasecunda questione secunda. solet queri.

d Iudex criminosum. i. causam criminalem.

e ¶ Per innocentes. id est bonos.

f ¶ Jcut. ¶ Que iuste. i. ỹz ordinẽ iuris: iz eẽ sciat eã execution̄e iiustã q̃tũ ad ius litigatoris: tñ exequit. vt eẽ de offi. dele. pastoralis. nisi sit lata p falsa instrumẽta. C. si ex fal. ĩstru. vel testi. iudicati.

a ¶ Excusatiõe. nisi incõtinenti obiciat exceptio. vt eẽ de testi. veniẽs. eẽ de resti. spo. Ifas. dic vt nota ni. xi. q̃õ. iij. cum apud.

b Primates. Jd est epi v. q. ij. si primates.

c ¶ Sentẽtiã. Excõicationis quam ferre pñt in eẽm sed non dãnare. vt. ẽ. di. xij. de his. in fi. j. q. iij. si q̃s eps J. iij. q. q̃uis. ⁊. c. seq. misi sit synodus congregata auẽte pape. vt. v. q. iij. c. j.

Eẽm dãnare q̃s põt.

d ¶ Retractã dã. qualiter retractatur snia q̃ nulla est ipso iure. nã nec in sentẽtia excõicationis necessaria ẽ absolutio si sententia nulla est. vt eẽ de offi. deleg. c. cũ pringat ⁊ eẽ de sen. excõ. p tuas. et id q̃ nullũ est rumpi nõ põt. ff. de iiu. ⁊ rup. testa. nazer sub cõditione et vbi nulla est obligatõ: ibi nulla est liberatio. ff. de ỹbo. obl. de cẽ stipulat⁹. sed hic retractat de facto: sicut aliq̃s absoluitur ỏ facto. extra de appel. ad p̃sentiã. sicut depositus de facto restituitur. vt. xvj. questione. j. frater noster.

Snia nulla an possit retractari.

e ¶ Nus ex vobis. Ar. q̃ deyno dr̃ de aliis negatur. vt. xlv. di. disciplina. sic. ff. de iudi. cũ ptor. §. xxv. di. qualis. C. de pcu. maritus.

f ¶ Sultinete. etiã in publica cõione. vt extra de offi. ordi. si sacerdos. ⁊. vj. q. j. si tantũ eps.

g Nprmis. Ar. q⁹ pu⁹ est cã paupis tractãda q̃z diuitis. vt. xvj. q. vj. de lapsis. ⁊. C. de epis. ⁊ cleri. si q̃s ad declinandaz. Sed dic q⁹ hic vltimo iubet tractari causa epi vt eo melius memoie cõmendetur. vt. J. de cõse. disti. ij. liquido. Sed quare iubet inquiri. s. an ordo iuris fuerit seruat⁹ cuz ipsi depositi patimur excusatõe⁸ differri. Item eleutherius eps.

cã pauperis ẽ tractãda pu⁹ q̃z diuitis.

¶ De eodem.

Nichil ỹtra quẽlz accusatũ absq̃ legitimo ⁊ idoneo accusatore fiat. nã ⁊ dñs noster iesus xp̃s iudã furẽ esse sciebat: sz q⁹ nõ est accusat⁹: ideo nõ est electus Itẽ felix papa. ¶ De eodẽ.

Primates[b] accusatum discutiẽtes eẽm: non añ sniam[c] p̃ferãt dãnatiõis q̃z aut reũ seipm p̃fiteat: aut p inocẽtes ⁊ canõice examinatos regulariẽ testes conuincat aliter irritã esse cẽsem⁹ ⁊ iustã eoꝝ dãnationẽ: ⁊ idcirco a scã synodo retractãd⁹: itavt oppressis ab oĩb⁹ in cũctis causis subueniat. Itẽ decreuit zepherin⁹ pa. ¶ Multi p tolerãtiã sustentãdi sunt: q̃uis sententia diuini iudicij sint condẽnati.

Wat. xxvj. b

Vus[e] ex vobꝭ metra ditur⁹ est. ¶ Bene dixit ex vobis ⁊ non ex nobis. ex vobis eñ est a qb⁹ p iudiciariã potestatez cõfessus aut puictus excluſus nõ est. a me vero q̃ nullis idigeo argumẽtis ⁊ oĩa certissime noui: separat⁹ ⁊ diuisus ẽ. tale est acsi diceret. ⁊ si ego eũ p occulti iudicij sententiã damnatũ habeo: vos tñ adhuc illum p tolerantiã sustinete[f].

e Nus ex vobis. Ar. q̃ deyno dr̃ de aliis negatur. vt. xlv. di. disciplina. sic. ff. de iudi. cũ ptor. §. xxv. di. qualis. C. de pcu. maritus.

f ¶ Sultinete. etiã in publica cõione. vt extra de offi. ordi. si sacerdos. ⁊. vj. q. j. si tantũ eps.

g Nprmis. Ar. q⁹ pu⁹ est cã paupis tractãda q̃z diuitis. vt. xvj. q. vj. de lapsis. ⁊. C. de epis. ⁊ cleri. si q̃s ad declinandaz. Sed dic q⁹ hic vltimo iubet tractari causa epi vt eo melius memoie cõmendetur. vt. J. de cõse. disti. ij. liquido. Sed quare iubet inquiri. s. an ordo iuris fuerit seruat⁹ cuz ipsi depositi

essent a nõ suo iudice vnde statim deberent restitui. Dic q⁹ hoc fuit ꝓpter scandalũ comitioli. ⁊ est. s. ij. q. vj. hoc quippe.

h ¶ Pbri. dilectissimi. transitiue ponitur.

i ¶ Mota siue ꝓbata. siue ꝓ ⁊: ⁊ tũc planũ est. nõ eo solo q⁹ q̃s est accusat⁹ re⁹ est. vt. xv. q. vij. c. vlti. Uel dic mota ita q⁹ sit infamatus ⁊ in purgatiõe deficiat. hoc eni soluz sufficit ad depositionẽ vt extra ỏ simo. de hoc. et. c. insinuatũ. hoc verũ est qñ crimen in quo deficit inducit depositionẽ.

k ¶ Presente. Et intelligente. als non diceret p̃sens. ff. de ver. sig. cozã. Jo.

l ¶ Et genus cause. scilicet an sit ciuilis an criminalis. ꝺa alq̃ testes admittũtur in vna q̃z in alia. vt. xiiij. q. ij. super prudẽtia. Uel dic gen⁹ cause. id est an tale sit crimẽ q̃ ideat depositionẽ vl̃ nõ. q. nõ omne crimẽ inducit depositionẽ. distic. lxxxi. apls. et. v. q. iij. in loco.

m ¶ Modus ꝓbatiõis. nõ intelligas vt inquiratur an ciuilit an crimin aliter agat. naz ꝓpter crimen ciuiliter ꝓbatũ remouetur q̃s a bñficio vt eẽ de offi. custo. c. j. eẽ de fide iusso. puenit. de iurin. ꝛrelã. Sz dic modus ꝓbatiõis. i. excipiẽdo vel denũciando vl̃ alio modo ꝓbatũ sit crimen. q. si excipiendo vel denũciando nõ est remouendus. vt extra de accu. sup his. Si aũt directe agat de crimine licet ciuiliter dñ remouetur ab administratione. sed nõ a dignitate. vt extra de simo. per tuas.

Crimis ꝓbatio an sẽp remoueat p ivorũ.

n ¶ Peruerse. qd iuris de hoc sit habes. iij. q. ix. in o

o ¶ Repellat. nisi fecisset ignoranter. [summa. vt. J. vij. q. i. p̃sentiũ. ⁊. c. eũ qui.

p ¶ Ab ipo. non ab ipso vt iudicetur. vt. J. iij. q. v. quia suspecti.

s ¶ Sex mensibus. post hoc tempus forte ipo iure restituunt. arg. ff. de postulā. l. impator. ē. dist. l. si ille. contra. sed ibi erant detrusi in monasterio vt ibi perpetuo essent.

Metus qñq; attenuat peccatū.

b ¶ Metu. Metus hic attenuat peccatū. vt extra quod me. cau. sa cris. qñq; penit⁹ excusat. vt. l. di. pbros. quādoq; in nullo excusat vt. j. de conse. di. iij. eos. ⁊. xj. q. iij quisquis.

c ¶ Sua sponte. Arg. q; mitⁱ agit cum sponte cōfesso q̄ cū conuicto. vt. l. distic. c. iij. ar. extra de elec. innotuit.

d ¶ Qz leuioris. cū eñ sit singular⁹ successor mala fides defuncti nō nocet successori. Secus si esset vniuersalis successor. C. ō ac qui. possessio. vicia. et. ff. de di. et tempo. prescrip. l. an vicium. et. l. cum heres. pur gak ergo hoc viciū per successorē. sic extra de fili. pbro. ex transmissa. vnde dicit lex q; nō videor vi possidere si recipiam possessionem ab eo qui possidet: licet ille vicioſe possidet. vt. ff. vti possidē. si duo. et si. eā de resti. spoliatus ad sedem. in fine. Joh. Hodie tñ spoliatus pōt cōuenire quēlibet possessorē cōditione ex canone. vt extra de resti. spo. sepe contingit. Bar.

Fides mala ō functi nocet successori.

e ¶ Reuersurus. Arg. q; dignitas nō cōualescit in iniuriosum si electus mouk. ar. j. xxj. q. j. relatio.

f ¶ Expēdisse. de expēsis ꝓsueuit notari extra de pe. calūniā. imo melⁱ⁹ de. do. ⁊ ptu. cum dilecti. sz hic aliqua adijcia. Vico ḡ q; oēs expēse soluunt q̄ facte sunt in eundo ⁊ redeūdo. extra de elec. vt ꝑterite. vt etiā circa aduocatū. vt. C. de iudi. sancim⁹. ⁊ hoc obtinet cū victus succubit victori. secus est si q̄s ꝓdemnat ꝑ ꝓtumacia: tūc tñ soluat expēsas factas a tpe ꝓtumacie. vt extra de do. ⁊ ptu. cum dilecti. Illas tñ expēsas dico deducē d as quas domi ꝓsueuit facere: vt. ff. ad exhi. sz ⁊ si. ℌ. j. ⁊. ff. de peti. here. ⁊ si. ℌ. q; si ār ⁊. ff. de rei vē. si res. nec illas petit q̄ casu fortuito facte sunt: vt. ff. mā. iter causas. ℌ. nō oia. Itē iste expē se erunt mediocres ⁊ nō delicate: vt. ff. de pig. act. si seruos. in fi. ⁊. ff. de dā. infec. inter q̄s. ℌ. ij. ⁊. l. seq. solas eñ illas ꝓstabit q̄ ꝓpter ipsam cām facte sunt. ⁊ extra de seq̄stra. pos. ad hoc. in fi. ⁊ solas necessarias non vtiles ꝓstabit. vt extra de eo qui mitti. in pos. cum venissent. in fi. Illud autē non obstat ei q; minores facere potuisset. vt. ff. mandati. si quis. ℌ. impēdia. Item iudex punis taxabit expensas q̄s ꝑ eis ureā. vt. iij. q. iij. ℌ. spacium. ⁊ est istō speciale qō ꝓbatur aliquid ꝓprio iuramento ⁊ hōc ideo est q; res talis aliter nequit ꝓbari. sic ꝑ sacramētū suuz ꝓbat se aliquis ꝓdidisse instrumentū suum. vt. C. de fide instru. l. vl. eodē modo ꝓbat sibi res aliquas mobiles esse ablatas. C. vnde vi. si quando. extra quod me. cau. c. vlti. hoc tamen teneas ꝑ certo q; nullus in pncipali causa condēnat in expensis postq̄ iurauit de calumnia cū postea ꝓfuerit bona fide litigare. vt. ff. ō lega. ij. q̄ solidum. ⁊ in hac opi. fuit Jo. cremonēs et alij doctores legū. vñ dicit Bulgar⁹ exceptionē facit contumacia absentis actor⁹ ⁊ iusta ignorantia. Johan.

Excēptio in testem qñ ē ob ꝓcē da.

Juramētū ō cālūnia ꝓfuat a ꝓdēnatiōe expēsarū

⁊ ita seruak de facto in hac ciuitate bononiē si. Sed in causa appellationis indistincte quilibet condemnatur. vt. ij. q. vj. omnimodo. B.

g ¶ Dato sacramento. si aliter nequit ꝓbare. C. vnde vi. si quando. Jo.

h ¶ Accusatores. Jd est accusator. non enim plures accusatores admittūtur: quia posset esse q; vn⁹ probaret et alter deficeret in probatione. sed si plures sunt: iudex eliget magis dignum. vt. ff. de accusationi. si plures. tamen intantū ꝓiudicabit eis q; qui semel apparuerit inter accusatores non poterit postea in illa causa testificari. vt extra de accusatio. ca. cum ꝑ.

Plures vnū ac cusare nō ꝓnt

Testes coram vtraq; parte rare debēt. Iz̄n.

i ¶ Si eo presente. Testes iurare debent presente vtraq; parte: vel altera parte per contumaciā absente. extra de testi. ⁊ atte. in nomie dñi. sed testimoniū non debent dicere coz̄ ptibus exemplo Danielis qui solus secrete querebat a testibus. j. quest. vij. ℌ. his ita. ſſicu. item Daniel. Ego credo q; quecūq; ꝓponēs velit interesse interrogatiōib⁹ qb⁹ pōt: q; partes melius nouerūt q̄rere oēs circūstātias. ⁊ hoc ꝓbat. ff. de adulte. si postulauerit. ℌ. questioni. Iz̄ hoc sciāt ptes q; quecūq; ps semel interfuit: ammodo nō pōt alios testes ꝓducere sup illo articulo: vt ex̄ de testi. fratnitatis. l. antenti. eo. ℌ. q; vero. colla. vij. Johan. Sz certe si cut testimoniuz dicit in secreto. ita ⁊ interrogationes fiūt in secreto: ⁊ dank l scriptis et ita fuak ō facto. Bartholomeus brixi.

a ¶ Querendū. Iz̄ nō videtur hoc mō eē q̄rendū: cū exceptio q̄ testi est obijcēda añ publicationē debeat opponi: vt ex̄ de testi. ꝓsentiū. et q; nō refert cuius opinionis testis sit: dūmō eo tpe q̄ tulit testimoniū nihil fuit obiectū testi. vt. C. de testi. l. j. Rñ. reus bñ obiecit q; testes tales ñ essent admittendi: Iz̄ iudex spretz̄ istus exceptionib⁹ admisit eos vñ i hoc casu p⁹ sniaz dz inq̄ri de opinione testiū vt ex̄ de testi. ex pte ade. vel reo absente fuerūt ibi testes inducti: ⁊ cū iudex ō suo officio deberet inquirere de opinione testiū non quesiuit.

b ¶ Inimicitias. capitales: vt ex̄ de symo. p tuas. ⁊ in autē. ō testi. ℌ. si quis vero odiosus. in fi. de excusa. tuto. ℌ. inimicicie. j. iij. q. v. ca. ij.

c ¶ Ex auditu. j. iij. qō. ix. testes. tñ de auditu et de credulitate queritur a teste extra de testi. cum causam.

d ¶ Specialiter. i. assignata causa sciētie: vt no. iij q. iij. sola.

e ¶ Scriptis. j. xj. q. j. si quis cū clerico. ⁊ tra; sed illud in causa ciuili. istud in criminali. Vel illud speciale in episcopo.

f ¶ Leuiora. an grauiora. j. iij. q. x. placuit. ℌ. Sed hic nō dicit q; scō sint admittendi ad accusandum

Excēsatio ꝓ modica iniuria non est ferēda.

g ¶ Quālibet iuriā. ergo ꝓ modica vt ꝓ magna iuria pōt quis talit puniri. ar. xiij. q. v. ca. vlt. tñ ꝓ modica iniuria non excēcak ḡs. xj. qō. iij. nullⁱ⁹ ex̄ de sent. excō. peruenit. Johan. et male dicit Johā. q; ex cōicat⁹ est Iz̄ nō dz mitti ad sedē apostolicam: nisi velit episcopus vt dicit illa decreta. peruenit. B.

h ¶ Capitali. hec ē lex cornelia. Sed ℌ. C. de epis. et cleri. autē. sed nouo. ibi eñ dr q; tal' verberak ⁊ i monasteriū mittitur. Johannes. Solutio potest dici q; nouo iuri stabit: vel stabitur huic legi: cuz sit canonizata

i ¶ Si quis in hoc. j. xvij. q. iij. ℌ. qui autez de ecclesia.

Crimē sacrilegij ⁊ le se maiestatis qñq; cōparāt.

k ¶ Et ministris. Nō. diligēter q; i hoc casu crimē sacrilegij cōparak crimini lese maiestatis: vt. xvij. q. iij. si quis suadente. ℌ. qui autē. immo si laic⁹ extrahak de eccl'ia tale crimē comparatur crimini lese maiestatis: vt. C. de his qui ad eccleziaz confu. l. ij.

l ¶ Ad iudicium. alienū. hoc patet per verba sequentia scilicet ab episcopis alienis ⁊c.

m ¶ Judicari. ergo cōprouinciales epi sunt iudices epi. vt. iij. q. vj. c. ij.

n ¶ A iudice. j. xj. q. j. capi. vlti. C. si a nō compe. iudi. l. vlti.

a ¶ Crimine. No. q etiam in istis exceptis criminib⁹ nō oīs admittit ad accusationē vel testimonium: nisi male fame fuerit accusat⁹ vt h̄ 7.J.e.q.vij.§. accusatio. et ex de testi. veniēs. Si vero male fame fuerit accusat⁹: oēs admittunt vt ex de symo. tāta. 7 ex de testi. qm̄. nisi odio venerit ad accusationē: vt et ex de symo. liz hely. et c.p tuas. Alij dicūt speciale ee i eo.decre.tm̄ videt dicere q cōtra eū etiā q fuit male fame nō admittūtur criminosi in exceptj crimināb⁹ cū criminalit agit: sed vbi ciuiliter agit: tūc admittūt criminosi ꝛ regulares plātos sed nō ptra seculares: liz si sūt emendati de crimie: tūc admittunt contra eos de eq̄tate: nō de rigore: vt extra de symo. per tuas. Johan.

b ¶ Non ertit. ex de offi. iudi.c.j. ex de presump. mādata. 7 eo.ti. cū in iuēntute. ff. de suspec. tuto. l.iij. ff. ad.l.iul. ma. famosi. xxviij. dist. q: sunt culpe. ff. de re milit. l. non omnes.

c ¶ Corporali. J. v.q. valli q.

d ¶ Tatutis. ¶ Ut sniā per hāc legē nō pōt Grego. probare q i crimiā lib⁹ causis debeat inuenire scriptura: q: ler illa tm̄ ō ciuilib⁹ dicta nihil firmitatꝫ obtineat. Nō aūt dicat a seruis suis accusat⁹ sciēdū est: q: audiri minime debuerunt. Si vero de crimine⁸ maiestatis dī accusatus: nec ipis de eo credēdū fuit: si vita vel opinio ei⁹ tal' añ nō extitit⁵. Nō aūt dicit idē eps q: se absente aliq̄ vilissimi sint testes exhibiti. hoc (si vex ē) nullius est momēti. ¶ Testes autē quales vl' cui⁹ opinionis ad testimoniū admittendi sunt pluries leges oñdunt: q̄ pene nulli habēt incognite: q̄ etiam illud faciūt: vt vilissimis testib⁹ sine corporali' discussiōe credi nō debeat. ¶ Nō aūt dī: q: nihil sine scriptis iudicādū est: legendū est codice titulo. xliiij. lib. vij. cōstitutiōe vltima: q: scriptis debuit iudicari. Nā ibi int' alia precipitur: vt snia q̄ sine scripto dicta fuerit: nec nomen snie habere mereat'. I dem codice li. vij. titulo de sentētijs ex periculo recitandis.

I mperator⁹ Ualētinianus 7 Gratianus 7c.

¶ Ultria sentētia debet scripto proferri.

Statutꝫ generalibus iussimus vt vniuersi iudices (quib⁹ reddēdi iuris in prouincijs permisimus facultatē) cognitꝫ causis vltias definitiōes descripti recitatione pferant. Huic adijcimus sanctiōi vt snia⁹ q̄ dicta fuerit cū scripta nō esset: nec nomē quidē snie habere mereatur: nec ad rescissionē ppetrā decretoꝝ appellationis solēnitas requirat⁶. I tē ex concilio apud scm̄ Medardū. viij. c. Himarus remorū archiepiscopus dixit.

¶ De eodem.

Legum eccl'asticarū auctoritas tal'ē: vt in causis gestoꝝ semp scriptura requirat: adeo vt q̄ ad sacrū fontē⁶ accedit: suuz dare nomē ꝓcipiat: q̄ ad sūmū sacerdotiū puehit⁸: decreto manib⁹ oiz roborato eligat. Ordiat⁹ aūt a suis ordiatoribus. Ias accipe iubet: q̄ etiā ab eccl'astica societate⁹ q̄libet excessu discindit libellari descriptōe: aut recipitur: aut deijcit: siz q̄ accusat/aut excōicat⁴: seu recōciliat per scripturā accusari: vl' recōciliari iubet. 7 sic i cet'is hmōi intm̄ scriptura deposcit: vt sicut btūs Grego. i cōmonitorio ad Jo. defensorem ex romanis legib⁹ sumēs scribit. Snia q̄ sine scriptis profertur nec nomē sentētie habere mereatur.

I tem Nicolaus papa Girardo Turoneñ. archiepo.

¶ Restituēdus est quē necz cōuictū: necz confessum constat esse electum.

Otum sit tue fraternē charitati: q cū iste presbyter paup nomie christoforus de sua angustia ad nostram clementiaz lachrymabiliter sit conquestus: dicens se falsis criminibus impetituz: 7 ab ecclesia sua nō convictum necz cōfessuz irrationabiliter fuisse electuz nā (vt ipe refert) tua diligentia p tres⁹ vices inquisitione facta nulla i se: necz ō fornicationis crimine: necz de homicidij confessiōe: de quibus impetebatur repiri potuit culpa: nisi⁴ quia sue paupertatis causa que petebantur aut cōsentire noluit: aut adimplere nō potuit: quod suus tamen emulus vltroneus egit: qui iniuste illius ecclesiā ripuit. Jccirco magnopere monemus[m] reuerentiam tuam: vt que te forte ignorante gieziaca cupiditate peracta esse videtur causis loc⁹. nas eps inter subditos iudicat: vt xj.q.j. si ds cum clerico. et. C. de sen. ex peri. recit. autē. nisi. 7 i auten. de mā. prin. §. sit ibi. col. iij. 7 q̄ partes illud mutuo cōsensu pōt remittē. vt C. ō priui. eoz. q̄ in sacro palatio ꝓsistūt. l. q̄tiens i fi. li. xij. Dicas cuz Grego. q̄ in criminalib⁹ causis regritur scriptura. nisi in cā dilapidationis: vt in autē. vt iudi. sine quoquo suffra. §. necessitate. col. ij. Jo.

e ¶ Regrat. tm̄ si appellauerit videt q̄ debeat ꝓsequi appellationē: vt ex de senten. 7 iudi. snia. q: appellato nō ꝓfirmat sententiā. ff. rē rahabe. l. iij. §. falsus. extra de offi. de leg. coram.

f ¶ Egum. Forem J. de cōse. di. iij. baptizādi.

g ¶ Prouehit⁸. di. lxj. eps duz fuerit.

h ¶ Societate. vt heretic⁹ vt J. j.q.vij. q̄tiens xxxiij. qō. iij. qui aliorum. 7 talis magꝫ est puniendus q̄ ipe faciens vt ibi dī.

i ¶ Excōicat. xj. q. iij. debent. 7 c. cure.

k ¶ Otum. ¶ Pertres. No. sepius posse inqri ō eodē crimine.

l ¶ Nisi. Jstō nisi non ponit h̄ exceptiue.

m ¶ Monem⁹. p hoc ꝓbū ñ pcipit: vt J. xvij. q.j. sic em̄. et. ff. delega. iij. fidei commissa. §. hec ꝓba. et. xj. q. iij. rogo. 7 iij. qō. iij. reuera. et. ij. qō. vij. sicut inquit. in glo. ij.

a ¶ Tue. Remittit hec cā ad eum a' quo appellatum est. non vt ipm iudicet: sed vt ipm restituat: 7 sic non obstat. extra de ap. accepta.

b ¶ Restituēdo. Cā prius cognita ne obstet. J. vij. q.j. pūctum.

c ¶ Et consentiētē. hoc ideo dicit: q: ipe eum spolis tiōis rō nō p̄uauerat: siz ne quis aliꝫ de consensu zuēiat suo. Et hoc notabile q̄ potest zueniri nō soluz q̄ decrevit vel mādauit/vel ratuz habuit: sed etiā q̄ cōsensit. extra de resti. spo. cum ad sedē. in fi. Cō sentire dicit q̄s tribus modis. s. vt q̄ ad hoc cooperat. vt in simonia. j.q.j. si quis eps. Et in incestu iij.q.iij. ꝓsanguineoꝝ. Jtē 7 i raptu ꝓgnis. xxxvj.q.ij. de puell. In rapina. xvij. q.iij. oēs eccl'e. Jtē in iusta sentētia. vt. §. e. in pīmis. Secundo mō dī cōsentire cuz non corrigit q̄s tenet ex officio corrigere. vt lxxxiij. dist. c.j. et ij. 7 lxxxvj. di. in feriozuz. Tertio mō dī cōsentire cū defendit peccantē: vl' q̄n̄ sua auctē delinquit xj.q.iij. q̄ ꝓsentit xxxiij. qō. iij. qui aliorum. 7 talis magꝫ est puniendus q̄ ipe faciens vt ibi dī.

Excōicare pōt sipliciter sacdos

d ¶ Emo. ¶ Excōicet. Ar. q̄ simplex sacerdos hz ptātē excōicādi. vt ex de offi. ordi. cū ab eccl'a rum. 7 de. ap. reph̄ēsibil'. 7 ex de eo q̄ fur. oz. rece. c.j. Nā quilz sacerdos hz claues ligādi 7 absoluēdi. vt J.e.q.vij. §. tē cuz dauid. 7 xj.q.iij. quō. Jtez quia de causis possunt cognoscere. vt extra de iudi. c.ij. 7 ex de imu. eccle. nō min⁹. 7 etiā de mrimonialibus causis. extra de sen. 7 re iudi. tenor. in pnci. in pte decisa. Cū ergo excōicatio sit potꝫ iurisditiōis q̄s ordinis: vt extra de elec. transmissam. 7 tales minores plati h̄nt iurisditionē vt dictum est: q̄ possunt excōicare.

Excōicatio ē maxia pena.

Sed ptra. excōicatio est mucro e⁹ alis. xvj. q.ij. vilis. Jtē excōicatio dī maxima pena. vt. xxxiij. q.iij. corripiant. Preterea archidiaconi modicā habēt iurisditionē. vt extra de offi. archidi. c.j. 7 vl. §. multo fortiꝫ simplices sacerdotes. So. vbi ꝓsuetudo est ibi bene possunt excōicare. cōsuetudo dat iurisditionē. vt. ix. q.iij. conquestus. in fi. De hac materia inuenies. xj. q.j. de psona. Jo. Probabilit pōt dici q̄ ecclesiarū prelati de iure cōi possunt excōicare. vt extra de offi. ordi. cū ab eccl'a rum. licet epi tā ꝓscripserint contra multos plātos. B.

e ¶ Causa pbetur J. xj. q. iij. nemo.

f ¶ Maioris sacerdotis auctoritate. Cū distinctiōe. xj. q. iij. eps forte. nota tum ibi inuenies. et extra de sent. excōi. sacro.

g ¶ Omen. ¶ Uel sup primere. Nomina excōicatoꝝ tpe excōicatiōis supprimebātur in matricl'a: sed nola depositoꝝ radebātur. sic. l. di. ix. tumaces.

h ¶ Relatiōe. Si extra de offi. deleg. licet. ex eo etiā q̄ iudex dicit se velle referre nō pōt amplius cognoscere. C. de ap. ex illo. 7 extra de offi. dele. cū sup. qō itel ligo si relatio fuerit a ptibus approbata. vt. C. ō rela. l. ij.

i ¶ Suspendi Nisi sit ifamat⁹ J. e. q. v. pbf.

k ¶ Rimo sp. ¶ Suspitionis. Triplex est suspitio. Te- Suspitio ē triplex.

meraria de qua hic dicit: q̄ nec expurgatione inducit. Probabilis q̄ expurgatoez inducit. vt J. q. v. pbf. Violēta q̄ ad condēnationē sufficit. vt. xxij. q.j. dixit dñs. Tñ qñq̄ violenta suspitio: vel presumptio non sufficit ad condēnationē. vt extra de testi. cogē. preterea. extra de presump. litteras. in fine.

l ¶ Rohibentur. ¶ Propter sacramentū. qō presstant. s. se non euitaturos mortem ꝓpter salutem reipublice. Milites em̄ nostros magis volum⁹ scare arma q̄m leges. vt. C. de iure delibe. l. scimus. C. loca. milites.

m ¶ Magistratū. sed contra. §. j.q.j. in illa. l. iubemus. Sed illud cuz delinqt iudex in administratiōe sua: vt tunc possit cōueniri. vt in auten. vt iudices sine quoq̄ suffra. §. illud. Uel hic loquit de eo qui ante

administrationē deliçt. Uel ibi de miorib⁹ iudicib⁹ hic de maiorib⁹. vt.ff.de iniuſ. nec magiſtratibus. tamen etiam maiores iudices preſtabunt cautionem ſtandi iuri poſt depoſitam adminiſtrationem. vt.ff. de adul. ſi adulteriū.§. vltimo.

a ¶ Sine fraude. i. ſine pena.

b ¶ Queſtū. i. ſuſpitionez. Qui ei duos ceperit accuſare: ſivult tertū accuſare / pſumit q hoc cā queſt⁹ faciat. Sz huic eſt ℨ.ff. de accuſa. l. hos accuſare. §. lege iulia. vbi dicit q nēo pōt duos ſit accuſare: niſi ſuaz vel ſuoz iniuriā pſequat. Sz dic q in diuerſis libellis pñt duo accuſari: ſed tertius nō pōt: niſi ſuā vel ſuorū in iuriam pſequat vt h dr. t.C. q accu. poſ. l. cū rōni b⁹. Iz i vno libello non pōt duos accuſare: niſi ſuam vel ſuoz iuriaz pſequat. vt in illa. l. hos accuſare: niſi cum crimē cōe eſt. vt ff. de adul. q pudlā. §. ſ. Iz i crimine adulterij nō poſſūt duos ſimł accuſari. C. de adul. reos.

Acuſare ſimł pleas licet.

tes ſine fraude[a] in ius vocari nō poſſunt. Aliſ ꝓpter delictū ꝓpriū vt infames. Aliſ ꝓpter turpē queſtū[b]: vt qui duo iudicia aduerſus duos reos ſubſcripta habent: nūmo ſve[c] ob accuſandū vł nō accuſandū acceperit. Aliſ ꝓpter ꝓditionē ſuā: vt liberti ni ℨ pfonos. Aliſ ꝓpł ſuſpitionē calūnie: vt illi q falſum teſtionij[d] ſubornati dixerūt. Nōnulli ꝓpter pauptatē[e] vt ſūt q min⁹ q̄z quinq̄ginta au reos hñt. Ihi tñ oēs ſi ſuā in iuriā exequant: mortēve ꝓpinquoz defendāt: ab accuſatiōe nō excludunt. Liberi libertiq̄ nō ſūt ꝓhibēdi ſua rū defendendaz reꝛ gſa de facto parētū pfonoz ve q̄ri: veluti ſi dicāt ſe vi a poſſeſſi one[f] ab his expulſos. ſ. nō vt crimē[g] in eis itēdāt: ſz vt poſ ſeſſionē recipiāt. Nā t filius nō q̄dez ꝓhibit⁹ eſt de facto mris q̄ri: ſi dicat ſuppoſitū ab ea partū q magis cohere dē habeat: ſed t eā rem lege

Accuſa to in cā ſanguis lz pecuniā daſ

c ¶ Nūmoſve accuſatori licz nobis dare pecuniā in cā ſanguis: ſed q dat pecuniā t non in cā ſanguis ꝓpuicto habet. vt. ſ. q. iij. §. notandum. in fi. ℨ. in oib⁹ cauſis. ſed nō licet accuſanti recipe. vt. ſ. ſ. q. ſ. cōcuſſionis. tñ poſt finitā accuſatōem q̄nq̄ remuneratur accuſator. vt. ſ. lxxxix. di. ſi q̄s papa. t ℨ. iij. q. v. accuſatores. vſ. q. ſ. §. verum.

Pauptas repellit a teſtimonio.

d ¶ Qui falſum teſtimoniū uſti repellunt licet nō ſint infames. vt eꝛ de ordi cog. cum dilectus. in fi.

e ¶ Pauperta. ꝓpł hoc repellunt teſtes. vt. iij. q. iij. teſtiū. dū tñ rōne pauptatis ſit ſuſpectus. vt in ſti. de ſuſpec. tu. l. vl. Pauptas eñ nō eſt de numero malorū. xv. q. ſ. illa. in fi.

f ¶ A poſſeſſione. nō tñ ab eis pñt repetere poſſeſſionē q iter dictū vñ vi. lz eñ nullū iter dictū ifamet: tñ diminuit t ſugillat opinionē ei⁹ ℨ quē ꝓponit. vt ff. ō obſe. l. ij. nec ēt i itegrū ſtitutio petit ℨ parētes vel pfonos. vt. C. q t aduer. q̄s in integ. reſti. l. vlti.

g ¶ Nō vt crimē. niſi atrocē iiuriā feciſſent: vł niſi nole alieno ꝓueniant. vt. ff. de in ius vo. ſz t ſi. §. pe. t vl. t. xij. q. ij. q manumuttit. Aliter nō pōt agere ꝓ iuria ℨ tales pſonas. vt. ff. de iu. nō ſolū. §. quēq̄.

h ¶ Nō pt. ſiue ei q̄s ſit ꝓdēnat⁹ ſiue abſolut⁹: tñ ſup eodē crimie ſepi⁹ agi nō pt. vt eꝛ de accu. de his. i

Abolitio fit triplr.

¶ Abolitiōe publica. Tripliciter fit abolitio: aut publice ob die ſignē vel ob rē. ꝓpere geſtā: aut puatim accuſatore petente: aut ex lege q̄n accuſator deſiſtit vel mortu⁹ eſt. Jn publica abolitiōe pōt accuſator repetere rē finitis ferijs infra. xxx. dies vt. ff. ad turpil. ſi q̄s. t. l. ſeq. Sz in alijs duab⁹ non admittit ille qui deſiſtit. vt. ff. ad turpil. q deſiſtit. Sz alı⁹ bene admittit infra. xxx dies. J. e. q. vl. i fi.

Crimē fraudate ānone.

k ¶ Ad anno nā. cum hoc crimen. ſ. fraudate ānone ponatur iter excepta crimina: t iſtud crimē eſparak crimini dilapitiōis videt q ibi q̄libz admittat. Nā et femina cui⁹ non itereſt ſi pietate ducāt / admittit ad crimen ſuſpecti tutoris. inſtit. ō ſuſpec. tu. §. cōſeq̄ns. Nec i hoc crimie tenet q̄s inſcribere. vt in auten. vt iudi. ſi ne q̄uo ſuffra. §. neceſſitatem. colla. ij.

iij. ps.

¶ Dis omnibus. ¶ hec ē ſōa ps q. in qua. ꝓbat q̄ in notoriis nō obſeruāt ordo iuris nec accuſator eſt neceſſarius. t hoc. ꝓbat p tres auctoritates. Jo. de fan.

Abolitio publica.

Abolitio priuata.

Cōtra.

Bal. v. d.

Jo. xij. b.

Cōtra.

Cōtra.

Cōtra

in modū exceptiōis ꝓbak crimē cogēt ad pniam. nā vndecūq; clarēt crimia ꝛc̄. xxiij.q.iij.ecce.nā ꝛ iudicū hereticoꝝ certificat eccliaz. vt.j.xxiij.q.i. subdita con⁹.ꝛ i autē.de san.epi.§.si.ꝛo crimē.col.ix.sūia in vno iudicio lata fidē facit in alio.ff.de iureiu.si duo. C.de li.cau.iube m⁹.hocverū ē iter easdē personas:qz res inter alios acta ꝛc̄.eē de re iudi. q̄uis cū silibus. Silr. fit fides seculari iudici ꝓ iudiciū eccliasticū:vt.xj q.j.statuimus.ꝛ hoc satis pōt admitti. Judex tn eccleiasticus n̄ j.cor. v.c. potest clericum rōne illius iniē punire q̄si cōuictū: si tn ifama crebrescit:ex tali sūia pōt eēus ipsuz cogere ad purgationē: ꝛ q̄ si deficeret puniatur: vt extra ō sy.de hoc:nec testes purgatiōis Mat. ix.b. sūt ẜm priuos⁹ testib⁹:qz isti iurant de credulitate: ꝛ alij ō sciant bn̄ pōt esse ꝙ isti credāt eū innocētē et illi sciant eū nocentē. j.cor. v.d. nec obest ei illa sūia q̄ ad bn̄ficium: vel q̄ ad ordinem.eẽ de excep.deniq; ō cog.cū dilect⁹. i fi. Sz forte pōt ipm cogere ad pniam.nā etiā i cā correctionis tenuis ꝓbatio q̄ sciētia sufficit. ō spō.ꝓterea.xxij. q.v.hoc videt.i-mo sufficit vnus test⁹ q̄ ad sūiam medicinalez: vt de te.cog.pue- deuk. xxj.b. nit.de pse.di.iiij. cum itaq;. extra de cōsan. et affi. super eo.

a ¶ Accusator ꝛ iudex.qō fieret si occultos tales accusaremus.

b ¶ Simulia.Arg.q̄ lz aliq̄d spāliter de vno dicat tn extendit ad oia sūia:vt.j.e.deus omps.xxxj.q.vij. aplis.xvj.q.iij.licet.di.lxj.miramur.vt.ē.di.v.ad ei⁹. ff.de fun.iltru.q̄situ.§.vl.ff.de admē.leg.l.legata.ff de ali.ꝛ ciba.le.l.ꝛba.ff.de suppel.le.l.legata.xvj.q. j.hinc est etiā.Ar.ẜ de pcu.maritus.

c ¶ Cū fornicariis.iudeis vel gentilibus.

d ¶ Fornicariis.s.occultis: nisi in casib⁹.q.d. nō ē aliis ꝑs mundi in qua non sunt tales mali.

e ¶ Si q̄s autē.q.d. quare h nō dicas de aliis q̄ ō ffid⁹. rn̄.

f ¶ Nomiat. per sniam.

g ¶ Que foris.i.nō nr̄i iurisd. xvj.q.iij.ꝓstitut.ē.dis.xlv.que syncera ẜ. Dic vt no.xxviij.q.j. sepe.

h ¶ Judicare.q̄tū ad excōicationē:sed corporalit̄ possunt puniri:vt.xvj.q. iij. cōstituit. ar. q̄ excōicat⁹ non pōt iterū excōicari.de hoc mue nies.iij.q.iij. en geltrudam.

i ¶ Sulpitionis.i.subaudi temerarie.si violēte secus:xxxij.q.j.dixit.

k ¶ Extraordinario. agēdo ẜ eū denūciatiue vel iquisitiue q̄ mod⁹ nou⁹ ē: ꝛ extraordiari⁹ ẜm quosdaz.sed dic eẽ.id est ꝓter hoc vl̄ ẜ ordinē iuris.sez qz nō ē de foro suo cum sit occult⁹: vn̄ sequit vsurpatio. Nam vsurpare q̄s dicit cum vē dicat sibi q̄ ad ipm non ꝓtinet.

l ¶ Nā si nominatio.i. infamatio.j.xxv. q. vlt.c.vl.xxxv.q. vj.sl duo. Ar. q̄ per famā non ꝓbak aliq̄d. eẽ de cohā.cle.et mutua.eẽ de eo qui cog.cōsan. vxo. sue.sup eo.Sed fama cū aliis adminiculis,ꝓbat.iij. q.iij.sepe.extra de ꝓsum.illud.de ap.c.j.

m ẜ peccauerit. ¶ In te.s.Iesum vel testē.Quidā totā hāc auctoritatē itelligūt de occulto pctō:ꝛ exponūt adhibe vnū vel duos testes q̄ sint testes facte admonitiōis:ꝛ qō sequit dic ecclie.i. facer potius.ne puerse malos eui tādo ab eccl̄ia ipe discedēs: eos quos fugere videt:mittat ad gehennam:qz ad hoc nobis in scriptur̄ ẜ sunt exēpla ꝓposita:velut in messe vt palea sufferat vsq; ad vltimū ventilabrū:vel intra il la retia vbi pisces boni cum malis vsq; ad sepationē que futura ē in littore.i.in fine seculi eū alio tolerent. Nō em̄ ꝓtrariū est illd huic loco:qō dicit apl̄s. Tu q̄s es q̄ iudicas alienum seruū:suo dño stat aut cadit. Voluit em̄ homine ab hoie iudicari ex arbitrio suspitiōis[i] vel etiā ex traordinario[k] vsurpato iudicio:ẜ potius ex lege dei ẜm ordinē eccl̄ie:siue vltro ꝓfessuz:siue accusatū:atq; cōuictū:alioq̄n illd cur dixit. Si q̄s frater noiat: aut fornicator:aut idolis seruiēs ꝛc̄. ni si qz eā noiationē voluit intelligi q̄ fit i quēq̄ cū sūia ordie iudiciario:atq; cū itegritate pfert. Nā si noiatio[l] sufficit:multi dānādi sunt innocētes:qz sepe falso in q̄s crimina nominant. ¶ Non ergo illi quos monem⁹ agere pniam querant sibi comites ad supplicia: nec gaudeant:qz plures iueniāt sibi similes. nā ꝓpterea nō min⁹ ardebūt:qz cuz multis ardebūt. I dē in eodem. ¶ Pec catū qō tn̄ iudici notū ē ab eo damnari nō valet.

ẜ peccauerit in te[m] ff

Roñ. xliij.a.

Usurpare

Correctio fraterna an sit de ꝛcepto.

Fama an ꝓbet.

Si peccauerit in te ꝛc̄. de q̄ pctō dz itelligi

dou⁹ q̄ oꝛet ꝓ ipos vl̄ admoneāt eū desistere a pctō ꝛ tali q̄ pōt ꝓdesse ꝛ nō obesse.xxij.q.v.hoc videt.et qō sequit sit tibi ethnicus ꝛc̄.q̄tū ad ꝓuatā cōionez sed nō in publico:vt.vj.q.ij.si tm̄.Sz huic opi.ꝛdicit xlv.di.ij.illud.ꝛ eẽ de iudi.nouit.xj.q.iij. ꝓcipue. vbi habes q̄ etiā in manifest⁹ loquitur hec auctoritas. Alij intelligūt totā de manifesto:sed eis ẜ dicit Aug. ibi solus nosti. Tertij dicūt q̄ ꝓncipiū de occulto ꝛ seqns de manifesto loqtur:sed eis ẜdicit qō dicit. distligue tpa et concordabis scripturas. Jo. intelligit de tali occulto qō scit ab aliq⁹ ꝛ pōt ꝓbari:ꝛ vocank testes vt ꝓbetur admonitio fctā qz nisi ꝓcessisset admonitio accusare non posset: vt.j.ea.q.vij. accusatio.ꝛ.c.si q̄s erga.nam si admonitionem ecclesie nollet penitē:isti ꝓnt esse testes admonitiōis facte ꝛ hoc innuit. vbi dicit forte qō tn̄ scis ꝛ ego scio. Ar. est ad hanc solutionē.eẽ ō iudi.nouit.Sed isti opponit.quare ergo dicit Augu. tu solus nosti ꝛ Rn̄.hic sol⁹ non excludit paucos:ẜ multitudinē.si.di.viij.si solus.et ibi.quō sedet sola ciuitas.i.cū paucis sic.xv.q.vij.§. si sol⁹.j.e.q.vij.§.de his. Nūc querit vtrū hoc sit ꝓcptū oib⁹:videt q̄ istud extendat ad oēs.j.e.q.vij. q̄ ꝓpter.xl.q.iij.ꝓcipue.xxiij.q.iij.tā sacerdotes.xlv di.ẜ illud.Qs.ꝝ.ꝓcedit:ẜ dura ē hec opinio:ꝛ ꝓsti tuit oēs trāsgressores.Sed Ꝝ. dicit q̄ est mādatuz ad oēs q̄ sunt in magistratu positi: siue sint clerici siue laici.ar.xxxiij.q.iij.duo ista.xvij.q.iij. de pbrō. ad alios est cōciliū.ꝛ hoc est verū de pctō iam facto ẜ de pctō adhuc faciendo oibus est ꝓceptū.xxj.q.v hoc videt.xc.di.diaconi.eẽ de cogna.spi.tua. Et itel lige primā partē q̄ ꝓlatus scit peccatū per se.Secūdā q̄ ei ab alio denūciatur. Quicūq; ergo habet familiā tenet corrigere eā.xxij.q.iij.duo ista:et.q.v. non putes et q̄ teneat ꝓceptiue quo ad ꝓlatos.q̄ ad subditos cōsultiue est argu.xxiij.q.viij.ca.j. Itē dubitat an infames ꝓsone admittant⁹ ad denūciationem et crimino se:Et videt q̄ sic:qz omnes ex ꝓmicidā nouerit eps ꝛ nemo alius illum nouit. Ego nolo eū publice corripe: ꝛ tu queris iscribē ꝓiosus/nec ꝓdo. nec tn̄ negligo:corripio tn̄ i secreto:pono añ ocko ei⁹ dei iudiciū:ꝛ reo cruētā ꝛsciētiā ꝓsuadeo pniam: hac auctē ꝓditi esse debem⁹. Vn̄ aliq̄n hoies reꝓhendūt nos q̄ ꝙsi nō reꝓhendam⁹: aut putāt nos scire qō nesciem⁹:aut putāt nos tacē qō scim⁹: forte qō scis ꝛ ego scio:nō tn̄ corā te corripio:qz curare volo n̄ accusare. ¶ Sūt hoies adulteri in domib⁹ suis i secreto peccātes:aliq̄n nob⁹ ab vxoribus⁹ suis plerūq; zelātib⁹[k]: aliq̄n maritoꝝ salutē q̄rēti b⁹ ꝓdunt:nos nō ꝓdim⁹[l]:ẜ in secreto arguim⁹ vt vbi ꝓti gerit malū:ibi moriat: nō tn̄ vuln⁹ illd negligam⁹:añ oia ostendentes hoi in tali pctō ꝓstituto:sauciatāq; gerenti cōscientiā:illud vulnus esse mortifer. Quādo ꝝo crimē est notū aliꝭ ꝛ nō iudici:nec tūc sine examinatiōe ferien dū est: qz in crimē sibi o ccul tū iudex sētētiā ferre nō dz.

Mat. xviij. b.

Mat. ij.

Mat. ij.

j.cor. v.d.

Xp̄us mundū reuelamen iude cū dixit. Qui intingit mē in manū mecuz in dē parapside. ē. iiij.ps

Ecōtra vr: qz tā tū hoēstiores ꝓsone admittūt. xxxv.q.vj. eps.i fine.ꝛ non infames: vt de testi. co.ꝓterea.nā ēt ad populares actiones nō admittūt:nisi pso integri stat⁹: vt ff.ō popu. actio. popularis.Ego credo quēlibet admitti:dum tn̄ bono zelo denūciet. eẽ de re iudi.cū.Ꝛ.ꝛ.A.sed licz infames admittāt ꝛ irregulares. nō tn̄ criminosi. Cū em̄ tales non coꝛeꝛint sua crimia: credendū eis q̄ malo zelo denūciēt crimia alioꝝ. Jo. silter est in teste q̄ i ciuili cā nō admittit. nisi post penitē tiā. extra de test. testionū. B.

a ¶ Sed ꝓdi tor. Sz nōne do min⁹ ꝓdidit crimen iude cū dixit. Qui intingit mē in manū mecuz in dē parapside. ē. e. vn⁹.ꝛ paul⁹ crimē iudeoꝝ tribuno: vt. xxiij. q.j.maximian⁹:ꝛ Rn̄.illu poterāt tn̄ ꝓdesse.xxj.q.v. hocvidet. Itē cōtra.ff.de iniu.i.eū qui.Sed illud intelligit q̄n quis directe vult aliq̄d accusare.

b ¶ Suspect⁹ j.xxij.q.j.dixit dns.

c ¶ Nouerat.vnde conceperat.

d ¶ Occulte.i.nō accedere ad eā: nō tn̄ voluit eaz a se repellere.xxvij.q.ij.ꝓuisq;.vel occulte.i. sine ꝓbatione:qō hodie nō lz.xxxv.q.vj.multoꝝum.

e ¶ Scriptura euangelica cum apostolo dicente. Peccantem coram omnibus argue.

f ¶ Et sic agendum.vj.q.j. Si tantum.

g ¶ Q̄n in nos.i.vno vl̄ alto sciēte:ẜ etiā q̄n null⁹ sct dū tn̄ ꝙsumptio sit contra eū qui peccat.

h ¶ Nouerit eps.de se loquitur.Aug.

i ¶ hac auctoritate.sez euangelica.

k ¶ zelātib⁹.Arg.malo zelo denūciātē crimē ffis audiē dū:hoc est verū si pseq̄t suā iniuriā:vt.j.q.vij.si

l ¶ Nō ꝓdimus. ad querelam eaz. [q̄s erga.

¶ Quādo vero. ¶ hec est q̄rta pars hui⁹ q̄stionis

iu qua vult probare q̄ si notum est alīs ꝛ non iudici tanc̄ iudici nihilominus est causa examinanda. et hoc probat per ca. sequēs. Johan. de fan.

a ¶ Deus omnipotēs. ¶ Mescendā. angelos mittendo vt prosequitur.

b ¶ Scia. tan q̄ iudex: si habes sciam: tunc transpone litteram sic: vt sciam an non est ita. i. an non hoc sit ita: ꝛ tūc incipit versus ibi. Deꝰ oipotens. si habes sciat: tūc incipies versus an nō ē ita vt sciat. et leges interrogatiue vsq̄ ad locum illum nō ideo hec ꝛc.

c ¶ Presumat. presumēduz est eīm quēlibz esse bonum: vt. xi. q. iij. ab sit. ex̄ de p̄sump. dudum.

d ¶ q̄ probare. i. examinare.

e ¶ Quoqūomodo. i. diffiniti ne vel interlocutorie.

f ¶ Audita. 5. distin. lxxxvj. si quid vero. j. xi. q. iij. in cūctis. et extra ō p̄sumpdudum.

g ¶ Inq̄rat. cū istud ca. locū habeat tm̄ in cā inq̄sitiōis: vt ex̄ de accu. q̄liter. ij videk q̄ tm̄ honesti testes sint ibi admittēdi in cā inq̄sitionis in eo q̄ dicit. in fi. fidelibꝰ ꝛ eadez decre. dicit de p nidis ꝛ honestꝫ ꝛ decre. dicit vbi de simonia agitur. ppk imanitatē sceleris admittūtur criminosi: et loquitur ibi in cā inq̄sitionis. et sic videk q̄ in minoribus criminibꝰ nō sint admittendi criminosi: vt extra de simo. p tuas. Sz est ar. j. extra de re iudi. cū. j. ꝛ. A. Satis p̄t dici q̄ si ex̄nei testes inducūtur in cā inq̄sitiōis reqrit q̄ non sint criminosi: sed in illis q̄ sunt testes de ipa eccl̄ia sufficit q̄lescūq̄ sint, dūmodo nō sint inimici vel corrupti. Johā. Quicq̄d Johā. dicat ego nō credo q̄ testes criminosi admittant in cā inquisitiōis: nisi essent de crimine emēdati. extra de testi. testimoniū. in exceptꝫ tñ criminibꝰ bñ admittunt criminosi: nisi sint ꝓspiratores vel capitales inimici. extra de simo. p tuas. q̄ intelligūt q̄dā si ille ꝫ quez fit inq̄sitio fuerat male fame: alioquin criminosi nō admitterent: vt innuit illa ōcre. p tuas et. 5. e. i primis. ver. de persona stephani. ibi. q̄ autem ꝛc. B.

Hebr. iiij. d.

Deu. xviij. c

Inquirēs q̄s testes admittere debeat.

Mat. vij.

Lucę vj. f.

Unde Euaristꝰ papa ait.

¶ Sententia non precipitāter ferenda est.

Deus oipotēs (vt nos a p̄cipitāde ſnie plato̅ ꝓpesceret) cū oia nuda ꝛ apta sint oculis eiꝰ: mala tñ sodome noluit audita iudicare: p̄iusq̄ māifeste cognosceret q̄ dicebāt. Aſi ipe ait Descēdā ꝛ videbo vtrū clamor ē quivenit ad me opere cōpleuerint: an nō est ita vt sciamꝰ. Deus oipotēs cui nihil est absconditū sed ei oia manifesta sūt anteq̄ fiāt: nō ideo hec ꝛ alia multa q̄ ob p lixitatē capl̄o nō inseruimꝰ q̄ se inq̄rere dignatꝰ est: non q̄ ea ignoraret: sed vt nobis exēplū daret: ꝛ ne p̄cipites i discutiēdis ꝛ iudicādis negocijs eēmꝰ ꝛ ne mala ꝓriorū puꝰ q̄sq̄ p̄sumatꝰ credēq̄ probareꝰ cuiꝰ exēplo monemur: ne ad ꝓferendā ſniam vnq̄ p̄cipitesſ simꝰ: aut temere/ idulgēt q̄ ꝓbata ldiscussa quoq̄ mōꝰ iudicemꝰ dicente ꝟitatis voce. Nolite iudicare ꝛ nō iudicabimini. in q̄ ei iudicio iudicaueritꝫ: iudicabi. ꝛ relīq̄. Mala ꝥo audita nullū moueant: nec passim dicta absq̄ certa ꝓbatione quisq̄ vnq̄ credat: sed ante audita diligēter ingratꝰ: nec p̄cipitanter quicq̄ agat aliq̄s. Si eſt deus cognitor oīz sodomoꝝ mala quorum clamor ad celū vsq̄ puenerat: oia sciēs priꝰ nec credē/ nec iudicare voluit: q̄ ipe ea probatur subscriptio trium. vt. C. de fi. instru. cōparationes. C. de testi. l. testium.

i ¶ Correctionē. ar. admonitionē debē p̄cedē in no

h ¶ Celus. ¶ Si tamen. xxj. distin. cleros.

s ¶ In duabus. s. thebergā repellendo: gualdradam sociando sibi.

b ¶ Referebat. hi epi nō fuerk depositi ꝓpter publicā famā: ſz qz erāt ꝓfessi crimē suū. vt. xi. q. iij. teugaldum. sola eſt fama nō sufficit ad depositionē. vt extra de chabi. cle. tua. nec ꝓk manifestū. vt extra de p̄san. ꝛ affi. sup eo. ꝛ in fama reqrit ordo iurꝝ. vt. 5. e. de⁹. ⁹ſ. q̄n aūt.

Fama sola nō sufficit ad ꝓpositionē

c ¶ Quod aūt. ¶ hec est dūa inter q̄stionē istā ꝛ illā que est. j. iij. q. i. quia hic petit restitutio in modū exceptionis: ibi in modum actionis

Rom. xiiij. v. ps.

d ¶ Fructꝰ Perceptos. ꝛ p̄cipiendos. vt ex̄ de resti. spo. grauis. ꝛ restituendus est ad oēm cām in qua esset si nō fuisset spoliatus. ff. de vi. ꝛ vi arma. l. j. ⁹ſ. nō solum.

e ¶ Ante litē ꝓtestatam. ideo autez dicitur ante li. ꝓtest. qz exceptio spoliationis est dilatoria et sic est ante lit. ꝓtesta. ꝓponenda. tamē si vult directe agere de spoliatione. etiam post li. ꝓtest. hoc p̄t facere. vt ex̄ de cā possessorio. ꝛalis.

Exceptio spoliatōis est dilatoria.

f ¶ Restituat. Tñ si in modum exceptionis probatur spoliatio: non ideo fit restitutio. vt extra ō ordi. cog. cum dilectus. dico tamē decre. illā hic non habere locum: quia vbi excipit de spoliatione contra illū qui crimē intendit bene restituitur si spoliationē ꝓbat ꝓout intelligo oia hec iura: secus vbi vtraq̄ questio est ciuilis: vt in illa decr. cū dilectus. In hoc tamen cautꝰ sis q̄ si aduersarius tuus cōuenit te super re aliqua si vis dicere te spoliatū esse eadem re: vtilius est tibi vt directe petas restitutiōem: quia si probas spoliationem directe agendo/ duo consequeris: ꝛ q̄ priusaudieris/ ꝛ q̄ restitueris si priuſ ꝓbes restitutionē licet aduersarius puꝰ ꝓpoluerit actōez suā. vt ex̄ de resti. spo. ex cōquestione. Sed si de alio agit aduersarius: ꝛ tu sup alio dicis te spoliatū: vtiliꝰ est tibi vt in modū exceptionis ꝓponas spoliationē si aduersariꝰ te ꝓuenit in q̄rela. nā si directe velles agere puꝰ audiret aduersariꝰ q̄ tu. secꝰ si excipiēdo. vt ex̄ de ordi. cog. cum dilectus.

Spoliato a spoliatore nullum crimē pōt obiici.

Nullus epiſcoporum.

g ¶ Ingenio. q̄ ergo dolo alteriꝰ renūciat iuri suo restituēdus est: sicut si esset violentiaz passꝰ quia in hoc casu vim et fraudem equipat sibi canon. xv. q. vj. c. j. et. j. can. priori. q. j. reintegranda. et capi. Johan. de fan.

In scripturis vestris.

h ¶ Nec in aliquo iudicari. A spoliatore nullū potest obiici crimen spoliato. ex̄ de restitu. spo. an litteris. et. c. utez cū quis. nisi suā ꝓsequatur iniuriā: vel nisi sit tale ad q̄ quilibz admittatur. ar. ij. q. j. in primis. Sed ab alio pōt accusari de alīs criminibꝰ: ſz nō de illo ꝓ quo est spoliatꝰ. ar. v. q. ij. si primates. a ſrio sensu. extra ō appel. ad hoc. ꝛ. c. ꝓponit. alioquin delictum eiꝰ maneret impunitū si de nullo crimine posſz accusari ab aliquo. Johannes. Ego non credo q̄ in aliquo spoliator admittatur contra spoliatum: nisi priuſ facta restitutione. vt extra de ordi. cog. cum dilectus. vt dicitur in hac questione per totum. ꝛ. j. iij. q. j. c. ij. et. iij. vbi generaliter videtur dici q̄ nullum crimen possit spoliato obiici. B.

Hermes nō pōt inimicis resistē.

i ¶ Nullus pōt. ¶ Omia iura. etiā incorporalia. vt extra vt lit. pen. a memoria. ꝛ est ratio: qz inter mes nō pñt resistere inimicis. vt. j. iij. q. ij. c. iij. ꝛ. c. si q̄s eꝑus. ꝛ etiā cōmunio hominū est restituēda si est iniuste excōicatus vel suspensus. ar. j. q. v. sup cā. in fi. qz ꝛdū restituēdi plenā ꝛ perfectā hz significatōem

ar.j.c.pri.ꝛ arg.extra vt lit.nō contest. accedens. in fi.ff.de vsur.l.videamus.§.in fauiana.

a ¶Receptū. ¶Eccleſias.ex de ap.qua fronte.j. xxiij.q.viij.cōuenior.de immu.eccle.c.j.

b ¶Teſtes.ar.ibi cām tractādā vbi teſtes pñt haberi.iij.q.ix. hoc tamur. vt ex de ap.ex parte.ꝛ ex de offi.iudi. ord. ſiquit.ꝛ xxxiij.q.j.ſiue. Joh.

diuiſio

Qua autez. ¶hec.q. diuidit l.v.ptes Jn ḡrū pmā.p bat trib⁹ aucto. q accuſator calūnioſe dz feriri pēa taliōis. Secūda ibi. Aliud Tertia ibi. Sed aliud. Quarta ibi. Notandū ē. Quinta ibi. Notandum quoq. Jo.de fan.

c ¶Qua autē

Accuſator i qn qz peccare pōt. aut errore deicarepōt pik: aut temeritate/ ſeu caloꝛe iracūdie ad pꝛo uocandū venit: aut calūniak: āt puaricak: āt ter giuerſak: ſz in oi bus his caſib⁹ ſi deſiſtit ipetrata abolitiōe ḡcūqz nō punik: nec in famis eſt. Jtē ſi ſi ipetrauit abolitionē pcāk ei in duob⁹ pmis caſib⁹: vt.j.c.§. notādū. ſec⁹ ſi ē vel calūniatoꝛ vel puaricatoꝛ vl̄ ter giuerſatoꝛ. Calūniatoꝛ punik ad penā taliōis vt.j.e.ca.ij.et.iij.

Calumniatoꝛ.

Pꝛeuaricatoꝛ poſtea neminez pōt accuſare. ꝛ extra ordinē punik. vt.j.e.§. notādū. i fi. Tergiuerſatoꝛ punik in qnqz libꝛis auri. vt.ff.de pua.l.iij.i fi. Teſtis ēt calūniatoꝛ penā taliōis ſuſtinet. iij.q.ix. nichilomin⁹ xxxiij.q.v. hec imago.ꝛ.C.de teſti.l.nullū. Si aūt tulerit al's fin teſtioniū punik ex ordinē. vi.q.i. ḡcūqz. de teſte poſuit Gratian⁹ in themate.ſz hic omiſit.

Pꝛeuaricatoꝛ.

Tergiuerſatoꝛ.

d Jdē. ¶Suſtinere. Nō tñ ipo iure ſed p ſnīaz vt.ff.ex qui.cau.irro.infa.athletas.§. calūniatoꝛ.ꝛ.j.e.§. notandum.

e Calūniatoꝛ fallit in ſex caſib⁹. vt. xxxij.q.v. hec imago.ꝛ.j.v.q.vj.c.iij. tñ ſatis punik q amittit ſp pōt ſacerdotiū qō receptur⁹ erat. xxiij.q.iij. guliſari⁹. Jtē fallit ex de accu. ſup his.ꝛ in pnatis criminib⁹.

calūniatoꝛ nō

talione

diuiſio

Accuſatoꝛ i qn qz peccare pōt. aut errore deicipik: aut temeritate/ ſeu caloꝛe iracūdie ad pꝛo uocandū venit: aut calūniak: āt puaricak: āt ter giuerſak: ſz in oi bus his caſib⁹ ſi deſiſtit ipetrata abolitiōe ḡcūqz nō punik: nec in famis eſt. Jtē ſi ſi ipetrauit abolitionē pcāk ei in duob⁹ pmis caſib⁹: vt.j.e.§. notādū. ſec⁹ ſi ē vel calūniatoꝛ vel puaricatoꝛ vl̄ ter giuerſatoꝛ. Calūniatoꝛ punik ad penā taliōis vt.j.e.ca.ij.et.iij.

Calumniatoꝛ.

Pꝛeuaricatoꝛ poſtea neminez pōt accuſare. ꝛ extra ordinē punik. vt.j.e.§. notādū. i fi. Tergiuerſatoꝛ punik in qnqz libꝛis auri. vt.ff.de pua.l.iij.i fi. Teſtis ēt calūniatoꝛ penā taliōis ſuſtinet. iij.q.ix. nichilomin⁹ xxxiij.q.v. hec imago.ꝛ.C.de teſti.l.nullū. Si aūt tulerit al's fin teſtioniū punik ex ordinē. vi.q.i. ḡcūqz. de teſte poſuit Gratian⁹ in themate.ſz hic omiſit.

Pꝛeuaricatoꝛ.

Tergiuerſatoꝛ.

d Jdē. ¶Suſtinere. Nō tñ ipo iure ſed p ſnīaz vt.ff.ex qui.cau.irro.infa.athletas.§. calūniatoꝛ.ꝛ.j.e.§. notandum.

e Calūniatoꝛ fallit in ſex caſib⁹. vt. xxxij.q.v. hec imago.ꝛ.j.v.q.vj.c.iij. tñ ſatis punik q amittit ſp pōt ſacerdotiū qō receptur⁹ erat. xxiij.q.iij. guliſari⁹. Jtē fallit ex de accu. ſup his.ꝛ in pnatis criminib⁹.

pꝛiuilegiū quo poſſit exui iā nudatus. Item zepherin⁹ papa. ¶De eodem.

¶Receptū ḡ eſt in anti qs ſtatut⁹: eiectos atqz ſuis reb⁹ expoliatoſ eccleſias⁸ pꝛias recipe:ꝛ primo ſua oia eis reddi:ꝛ demuz ſi qs eos iuſte accuſare voluerit: equo piculo facere. Judices eſſe decernētes eꝓos recta ſapiētes:ꝛ in eccl̄ia ꝓuenientes: vbi teſtes⁹ eſſent ſinguloꝛ qui oppreſſi videbantur: nec pꝛius eos rūdere qꝫ oia ſua eis:ꝛ eccleſijs eoꝝ legib⁹ integerrime reſtituant.

¶Queſtio.iij.

Qua aut em⁶ pena feriēdi ſūt q̄ in accuſatione defi ciūt: canonū cēſura diffinit. penā eni illati crimis cū diſpēdio eſtimationis excipient. Unde gelaſius papa. ¶De his q̄ non pbanda obijciūt.

Jqs circa hmōi pſonas non pbanda detulerit: aucte hui⁹ ſanctionis itelligat ſe iactura infamie ſuſtinere⁹: vt dāno pudoꝛis ꝛ eſtimationis diſpēdio diſcat ſibi aliene verecūdie impune

Infamā tolit eꝓs.

inſidiari ſaltē decetero non licere. Itē damaſus papa.

¶Si accuſatoꝛ l accuſatiōe defecerit: talionem recipiat

Qui accuſatoꝛ⁶ ſi in accuſatione defecerit: talionem⁶ recipiat. Itē ex decreto Adriani pape.

Qui nō pbauerit qđ obiecerit: penā quā ipſe intulerit patiak. Itē damaſus papa. ¶De his q̄ falſis criminib⁹ aliquē impetunt.

Jqs eꝓm⁸ aut pbām: aut diaconē falſis crimib⁹ ſpetierit vl̄ accuſauerit:ꝛ pbare nō pōt: nec ſine dandā ei cōionē⁵cēſem⁹. Aliud ē accuſationē nō implere:ꝛ aliud ē ꝓuitiū nō ꝓbare. Illud ei nulli ſine abolitione: hoc omnibus licet.

Unde Fabianus papa.

¶Conuicium eſt pro accuſatione habendum.

Jqs irat⁹⁷ crimē cuilibet temere obiecerit: cōuittū nō eſt ꝓ accuſatiōe⁸ habēdum: ſed pmiſſo tractā di⁹ ſpacio: ſi id qđ irat⁹⁷ dixit p ſcripturā ſeſe ꝓbaturū fateak: vt ſi forte reſipiſcēs: q̄ ꝓ iracūdiam dixerit: itera re⁸ aut inſcribere noluerit: nō vt reus criminis teneak. Sed aliud eſt crimen illatuz ſepe loquitur conuicia.

l ¶Tractādi.i. deliberādi. Et p hoc eſt arg. q̄ ibi nō errak vbi ex deliberatione aliquid fit. Jtē ex hoc arg. eſt q̄ etiā accuſatoꝛi dāde ſunt inducie. Ar. extra iij.q.iij.§. ſpacium.

Accuſatou an dande ſint in ducie.

m ¶Jratus. qđ ꝓbabit. C. de iniur. ſi nō conuitij animo. ſi. extra de ꝓſump. c.j.

n ¶Iterare. hoc ideo dicit: qꝛ ſi iterauerit cōuiciū non videt ex iracundia ſed ex deliberatione dixiſſe. ſic. C. ad vell. ſi mulier.

¶Sed aliud eſt. ¶hec eſt. iij. pars. q. in qua dk q̄ ſi aliquis eſt deceptus ꝓmiſſione teſtiū parcik ei. ſi autem pecunia defecerit nō parcik illi. ꝛ hoc ꝓbat duabus aucto. Jo. de fan.

ff.ad turpil.l.j.ꝛ.l.in pnatis.ꝛ forte in denūciatione extra de accu. cū dilect⁹. ſed in inſtitione non eſt pena ordinaria ſtatuta:ꝛ ideo in arbitrio iudicis relinquit. extra de offi. iudi. deleg. de cauſis.

f ¶Talionē.ꝛ aliam penā ſilem: vt.j.e.c.pri.ff. de iure delib.l.j.ef de tranſac.ca.ſi. Dic q̄ pena q̄ a lege ſtatuit: retractari nō pōt: que ab hoie bene pōt. ff. de ꝛb. ſig.l.pe.

g Jqs epiſcopuz. ff. de re mili.l. omne. §.ſ.et ex de ſen. excō. a nobis.

h ¶Cōionez. niſi reſipiſcat. vt ſ. diſti.l.penitentes. j.et.iij.q.v. eos. xxvij.q.j.ca. virgines.

¶Alund. ¶hec eſt ſcda ps hui⁹ q.in q̄ dk q̄ ſi alīs irato alo verba dixerit nō eſt habēdū ꝓ accuſatiōe:ꝛ hoc pro bat p ca.ſeq. Johan. de fan.

tij.ps.

i Jquis ira tus. ira reſcindit cōtractū. ff. de pu. licitatō. in pnci. et minuit delictuz. vt C. de adul. gra chus.

Jra dnos habet effectus.

k ¶Pro accuſatione. Sed iuria. ff. de iniu. item apud. §.ſ.ꝛ ꝓ totū. j. xj.q.j. ſi qs ſacerdotū. j. vbi deponik ꝛ curie traditur qui dicit eꝓo conuitiū. Sed ibi loqꝛtur de eo qui ex deliberatione et

tij.ps.

s Paulū. ¶Promiſſiōe.nō ꝓmiſſiōe pecunie. talis eſſi nō poſſet petere abſolutionē. nā ſolus ille petit q̄ erroꝛem vl̄ temeritatem vl̄ caloꝛe ir acūdie ad accuſandū venit: vl̄ q̄ ſuā iuriā ꝓſequit: vel q̄ ſuos ꝓſanguineos accuſauerit. C. de aboli. l.ij. ideo dic ꝓmiſſione ſcz teſtiū qui ei ꝓmiſerāt ferre teſti monīū contra illum: ſed tunc ſe quēs ca. non facit ad ꝓpoſituz magiſtri.

b ¶Culpam. ſed nō infamiā. vt.j.e. idulgētia

c Uthemiū ¶Pro de ſerenda. qui ex pacto dſiſtit fori⁹ incidit in turpitudinē q̄ alter: qꝛ etiā femia in hoc caſu incidit que al's non incideret: vt. C. ad turpil. ſi femina ff. ad turpil. mulier.

d ¶Jnfamiā non facti ſed iuris. Sz videtur q̄ poteſt. vt.j. vſ. q.j. illi qui. contra. extra de ſimo. ex diligenti. j. xv.q.vj. auctoritatem. ḡ.j.q.j. ventū. cōtra. vel ſupple non poſſumus: niſi poſt penitentiā: vt.j. ꝓxi.q.iij. conſanguineoꝝ. vel nō poſſumus ꝓ penitētiā: ſed ꝓ in integrū reſtitutionez. Unde bene dico q̄ epiſcop⁹ poſſit tollere infamiā in oīi crimie in q̄ pōt diſpenſare: nā et ſenat⁹ tollit infamiā. vt. ff. de poſtula.l.j.§. de qua. ꝛ eccl̄ia ꝓparaſ ſenatui. vt.j. xvj.q.j. ecclēſia.

Infamā tolit eꝓs.

e ¶Jnfamē. id eſt infamādū ꝓ ſnīam nō ipſo iure. vt. ff. ex q. ca. irroga. infa. athletas. lz. xx. ℞ notauerit. Dic

nō poſſe ꝓbare: aliud aliq̄ ꝓ miſſiōe accuſatōez ꝺſerere. huic em̄ q̄ ꝓmiſſiōe decep⁹ accuſatiōez ꝺſerit: vēia dak. illiꝫo q̄ crimē illatū ꝓbare nō valuerit: ifamia irrogak. U ñ btūs Greg. ſcribit Johanni epō corinthiorum.

¶De eo q̄ ꝓmiſſiōe illect⁹: ab accuſatione deſtiterit.

Paulū itaqz diaconuz q̄uis culpa ſua vehemēt⁹ ꝺfūdat q̄ decep⁹ ꝓmiſſiōe⁸ ab accuſatione ſui epi deſtiterit: tñ hāc ei culpā⁹ iḡ ſcim⁹. Dis igit̄ q̄ crimē obiecit: ſcribat ſe ꝓbaturꝫ reuera ſi ibi ſp cauſa agatur: vbi crimē admittit. ꝛ q̄ non ꝓbauerit qđ obiecerit: penā quā intulerit ipe patiak. Idem.

¶De his qui accuſationem deſeruntvt eccleſiaſticos ordines accipiant.

Uthemiū atqz thomā qui ꝓ deſerēda⁶ accuſatiōe epi ſui ſacroſ ordies accepe rūt: eiſdē ordinib⁹ ꝓuatos eſſe cēſem⁹. atqz ſicuti depoſiti ſunt: volum⁹ permanere

¶Hinc colligit̄ clericoꝝ in famiā⁹ per romanū pōtificē aboleri poſſe: ꝓtra illū gelaſi: ḡcūqz alias ꝓ penitētiā ſaluare poſſim⁹: ifamiā tñ abolere nō poſſum⁹: cōtra illud ſtephani: cū cauſas enūerāſet ex qbus ifamia irrogak: hos oēs (iquit) ſub nota perpetue infamie ad pniam ſuſcipim⁹. Uel nō ſiunt ifames lege canonū oēs quos legeſ ſeculi ifames pnunciant: cū Paul⁹ diacon⁹ qui nō impetrata abolitiōe ab accuſatione deſtiterit: hac aucte dignitatē officij ſui recupauit quez ſenatuſcōſultū turpitudinis pnūciauit. Ut etiā ꝺ ea fateri cogimur: q̄ i tra tps luctus nubit: cū mrimonia hodie regāt iure poli nō iure fori: iure poli mor tuo viro mulier ſoluta ē a lege viri: nubat ſi vult. Sz idē Stephan⁹ ecōtra ſcribit di cēs. Jnfames dicim⁹ ḡſcūqz leges ſcī ifames pnūciāt. Sz illud⁶ gelaſij ꝛ ſtephani ḡcūqz alias ꝛc. ſub nota perpetue ifamie ꝛc. de ill⁹ itelligik: qđ⁹ p iudicē ciuilē ifamia irrogāt: qrū⁸ ſicut examiatio ꝛ caſtigatio: ita ꝛ in integrū reſtitutio: non⁹ niſi ad ciuilē iudicē ſpectat. De ea ꝺ q̄ in fra tps luct⁹ nubit: nō eſt cōtrariū ei qđ ſtephan⁹ ait: infames dicim⁹ ꝛc. cū ei leges ſcī ꝓcipue in mrimonijs ſacros canones ſeq̄⁴ non dedignēt: nō videt pnūciare ifamē: q̄ ap ica ꝛ canonica auctoꝛitate nō illicite nubit.

Notādū eſt ḡcūqz q̄ aliud eſt cū aliquē penituerit crimia liter accuſaſſe: ꝛ iſcriptionē feciſſe: ſi ab innocēte⁸ fuerit abſolutus. Aliud ſi pecuniā a nocēte acceperit: vt a pba tiōe ei⁹ quod obiecerat deſiſtat. U ñ i libꝛo capituloꝝ clxxv. c. legit̄.

¶De eo quez penitet crimialit̄ accuſaſſe.

Jquē penituerit⁴ accuſaſſe criminaliter:ꝛ iſcriptionē⁹ feciſſe de eo qđ ꝓbare nō potuerit: ñ cum accuſato innocente cōuenerit⁸ inuicez ſe abſoluant. Si vero iudex eum qui accuſatus eſt crimioſū eſſe cognouerit:ꝛ inter reum et accuſatoꝛem ꝓ obꝛeptionē cōuenerit de colludio penam accipiat legibus⁹ conſtitutam.

versus

h ¶Non niſi ad ciuilē. niſi ve lit dicē q̄ reges iuriſditionē habeant a papa.

i ¶Seq̄.i au tē. vt cle. apō ꝓ puos epi.§. pe. col. vſ.

¶Notandum.

¶hec ē. iij. ps hui⁹. q.in q̄ dicit̄ q̄ ſi penituerit aliquē accuſaſſe añ litis cōteſtationem ꝑt deſiſtere. et hoc ꝓbat ꝓ quandā legē lōbardam. Johan. de fan.

k ¶Si ab inocente. ꝛ voluntate iudicis. vt. C. de abo. l.ij. ꝛ vl.

Jquem penituerit.

l ¶Penituerit. dū tñ non accuſauerit fallacie: vt. C. de abo. l. fallaciter.

m ¶Et iſcripti one. nā añ iſcriptionē pōt deſiſtere. ff. e. queſtū. ꝛ extra de accu. licet in fi.

iiij.ps

n ¶Cōuenerit. Immo ēt eo iuto. j. xxx. dies pōt niſi reus iaz ſit paſſ⁹ aliquaz ſatiōez iniuriā. vt. C. de deſerēſ abol. l. vlti. et. l. q̄ſ⁹ fallaciter.

Accuſatoꝛ nitur.

o ¶Legibus. pena. lx. ſolidoꝝ. vt ē in lōbardia. nā ſm legē lōbardā q̄ deſiſtit ab accuſatione criminis ꝛ dēnat. i. lx. ſolidis. ſz ſm romanaz q̄ deſiſtit ab accuſatione publici criminis puniꝛtur. in. v. li. aurī. ff. de pua. l.iij. et hanc penam nemo preſtat niſi qui deſiſtit a pu

blico crimine.ff.ad turpil.l.si qs.§. si stellionat⁹: iz ā desistit ab accusatōe puiati crimis ifamis est. vt ex ordinē arbitrio iudicis punit:vt.ff.ad turpi.z in puatis.vt.C.e.l.ij. Sz si accusator absens ē z citat⁹ no luerit ꝓcedē in accusatōe:tūc grau⁹ punit ꝙ pena. v.lib. auri.vt.ff. de pe.absentem §.ij. Johan.

v.ps.

¶ Notandum.

¶ hec est. v.ps. q.i q facit dſiam int calūniatorē et tergiuersatorē et ꝓuaricatorem. Jo. de fan.

a ¶ Calūniari. ītmo sic videt q calūniet.vt. ē e.q. q nō ꝓbauerit. Sz intellige i his qs excusat necessitas.pietatis officium z criminis enormitas z iustus dolor.C.de adul.ꝙ uis.C. q accusare nō ꝑnt. l.ij. et C.ō fal.mo.l.j.z C.de calū.l.ij.

b ¶ Crimina. id est.ꝓbatiōes.

c ¶ Absoluto id ē absoluēdo: ne sit ꝓtra.C. de calū.l.j. Uel dic absoluto q ad animū: vt. ff. de ꝓb.sig.fugitiu⁹. Uel dic q si iudex ex offō suo vult punire calūniatez: hoc faciat ante ſniam absolutionis: vt C.de calū.l.j.sed aliquo accusāte ipm de calūnia

Notādū quoꝙ est: q sicut dig.lib.xlviij. legitur tit. de abolitionibus criminum.

¶ Accusator temeritas tri b⁹ mōis detegit. aut ei calūniank/aut ꝓuaricāt/aut tergiuersāt. Calūniari[a] ē falsa crimia scienꝫ intēdē. Prevaricari ē ꝑa crimia[b] absolūdē. Tergiuersari ē in vniuersū ab accusatiōe desistē. Calūniatorib⁹ pēa legitie irrogatur. Sz ſi vtiqꝙ q nō ꝓbat qđ intēdit ꝓtin⁹ calūniari videt. Nā ei⁹ rei indſitio arbitrio cognoscētis cōmittit: q reo absoluto[c] de accusatoris iciꝑit ꝓsilio q̄rere q̄ mente[d] duct⁹ ad accusationē ꝓcessit. z si qđē iustū ei⁹ erroꝛē reppererit:absoluit eū. Si ꝓ o i eui dēti calūnia eū depḥēderit: legitimā penā ei irrogat q̄ alterutrū etiā ipis ꝓbis pnūciatiōis manifestat. nā si quidē ita ꝓnūciauerit nō ꝓbasti:pcit ei.sinaūt ꝓnūciauerit calūniat⁹ es: ꝓdēnauit eū. z q̄uis nihil de pena subiecerit:tñ legis[e] ptās ad uers⁹ eū exercebit. nā facti qđē q̄stio i arbitrio ē iudicā

tis: pene ꝙ ꝓsecutio nō ei⁹ voluntati[f] mādat: sed legis auctoritati reseruat. Si aūt interloq̄ndo dixerit titi⁹ temere accusasse videt:nō calūniatorē pnūciauit. Temeritas ei facilitat⁹ venīa ꝓtinet: z icōsulto[g] calor calūnie vitio carz: z ob hoc nulla pena huic irrogari oportet Ulpia.li.xlvij.ti. ō ꝓuaricatoribus. Prevaricator est q̄si varicator: q diuersaz ptē aduocat ꝓdita cā sua. qđ nomen labeo avaria ꝓcertatiōe tractū ait. nā q ꝓuaricat ex vtraqꝙ pte ꝓsistit q̄nimo[h] ex altera. Js aūt ꝓuaricator ꝓprie dr̄: q publico iudicio accusauerit. Uetex aduocat⁹ nō ꝓprie ꝓuaricator dicitur Quid igit de eo fiet siue priuato iudicio/siue publico ꝓuaricat⁹ sit: hoc ē ꝓdiderit[i] cām suā: hic extra ordinē solet pūiri. Sciēdū ē q hodie his q ꝓuaricati sūt pena iūgit extraordinaria:et infra. Accusator[l] de ꝓuaricatiōe quict⁹: postea nō accuset ex lege. z infra. Jn oibus[m] causis (preterq̄ in sanguine) q

mētis: vt.§. e. si q̄s irat⁹. C. si q̄s impator i maledi.l. vna. ꝓtra.j. xvij.q.iij. sunt q̄ opes. z extra. de cle.maledi. inotuit.

h ¶ Quinimmo. Correctiue pōit. sic. ff. de he re. isti. si ita fuerit scriptuꝫ. alꝫ p vel ponit. C. de sacrosanc. ec. iubemus. §. iconom⁹. nō ꝓpriet sed abusiue.

Quinimo duplicat ponit.

i ¶ Prodiderit cām. Uel qui reuelat secreta cause aduersario. vt.ff. ō remi li. oſſe. §. explorator.

k ¶ Sciēdū. lex secunda.

l ¶ Accusator hec est lex q̄nta.

m ¶ In oib⁹. scias q in ol crimie capitali qđ irrogat penam sanguinis licet trāsigi ꝓterq̄ in crimine adulterij. Sz i aliꝭ capitalib⁹ q̄ nō irrogāt penā sanguis non licet trāsigi: nisi i crimie falsi: vt. C. ō trāsac. l. trāsigē.

Trāsigi iz in aliqb⁹ criminibus.

sed in ꝓuatꝭ criminib⁹ nō inuenio ꝓhibitū q̄n possit trāsigi. Sz videt q ſm canones nō possit trāsigi sup aliq̄ crimie: q ſm canones nullū crimen irrogat pene nā sanguis.xxiij.q.viij.h. s a q̄bus. z ita sup publico crimie nō iz trāsigi. itē nec sup priuato: q ſm canones oē crimē publicū ē. Jn cā ciuili iz q̄ncunq; ab accusatōe desistere etiā sine iudicꝭ auctē: siue pecunia accepta siue grat⁹: nisi sit actio famosa vbi redrik in dicis aucs. ff. de his q no. ifa. furti. §. pact⁹. z. §. q inſsu. in cā criminali añ iusceptionē sp̄ pōt recedere dū tñ gratꝭ fiat. ff. ad turpil. mulier. z l. q̄stū. z ex de accusat. licet sed postea nō iz nisi iudicis auctē z rei ꝓsensu si reus fuerit aliq̄ tormēta passus: si nō fuerit aliq̄d passus: tūc vsq; ad. xxx. dies pōt accusator eo inuito. deserere accusationē. C. de aboli. l. ij. z. vlti. ſm canones forte nō licet recedere ab accusatiōe ꝑ pecunia nec trāsigi: q omne crimē videt ſm canones esse publicū. vt hic. z ex de collu. c.j. z. iij. arg. tñ est q possit auctoritate iudicꝭ. v.q.ij. si ꝓmates. z ex de of. archi.

ea q̄ j. §. xc. di. dissidētes. Ar. §. ij. q. vij. q̄ propt. ex de simo. nēo. Sz i cā spūali nl'o mō iz pecunia accepta desistē: q. in ea nō iz trāsigi ꝑ pecūia. ex de re. ꝓmu.

a ¶ Delatorē. i. accusatorē. punit ei talis [c. si. in. v. lib. auri. ff. ad turpil. l. z in ꝓuatis. ff. de ꝓua. l. ij ff. ad turpil. l. j. §. abolitio. ff. de reg. iur. oia que.

b ¶ Singulorū. Sic extra de sen. excōi. officij. z. ff. de appel. cū in vna. ff. de ope. no. nū. de pupillo. §. si pluribus

c ¶ Anumum. ꝓsumit depositisse: q. tpe statuto non ꝓcedit ad accusationez vt ex q̄ ma. accusat. cū in tua. et C. q̄ ac. nō pos. si ea. nisi cuz est. protestatus: vel cuz bieniū ē elapsū. vt. C. vt ifra ter. cū tps criminalis q̄stio. l. vlt.

d ¶ Abolitio. hic fuit decept⁹ Gratian⁹ ex eo q̄ legē istā reperit insertā in titu. illo quā nō alia de cā iurisperit⁹ ibi iseruit nisi ꝓt sil'itudinē. q. sicut abolitio infamā tollit: sic indulgentia penam.

Gran⁹ q̄ndeceptus fuit.

e ¶ Notat. j. q. j. ventū. z. §. e. §. hinc colligit.

f ¶ Et oib⁹ ceteri. ar. q̄ rescriptū ꝓncipis ē latissime interꝑtādus. vt. xij. q. ij. q̄ manumittit. et extra ō dona. cū dilecti. in fi. Fallit hoc: nā iz mulier restituat fame q̄ nubit ifra tps luct⁹: tñ semisse⁹ bonoꝙ tenet dare si lis ꝓtis mītimonij. C. ad turpil. si q̄ mulier. Sz forte hoc falsum ē ſm ius canonicū: cū mulier q̄ nubit i

mulier nubēs ifra tps luct⁹ si ifamat

fra tps luct⁹ nō notet aliq̄ infamia: z i hoc leges nō dedignant sacros canones imitari. de secū. nup. ca. pe. z fi. nec canō aliquā penā iponit sic nubēti. Jo. z sic nō punit aliq̄ pēa ex eo q̄ nubit ifra tps luct⁹. B

diuisio

Efficit⁹. ¶ hec q. diuidit in quattuor ptes. In ꝓma pte ꝓbat ꝑ q̄ttuor auctoritōz q̄ sacerdotes ex lēu cā iurare nō debēt. Seōa ibi. Uerū. Tertia ibi. Juramēto. Quarta ibi. Sz q̄libet. Jo. de fan. z pōt supaddi quinta ibi. Cōtra in ꝓcilio. Archidia.

g ¶ Cogēd⁹. ꝓmo ꝓbat q̄ nō sit cogēdus clericus ad purgatōez q. clerici nō ꝓbēt iurare. Sz no. q vulgar⁹ exꝑgatō ꝓhibet: q. fabricāte diabolo ē iuēta vt. j. e. mēna. Et Juā. c. fūt abrogata cū sint ꝓceptū dñi: nō tētabis dñz deūtuū. Canōica purgatio iducit cū deficiēte accusatore rei⁹ laborat ifamia: als nō

Purgatio ēdu plex.

vt. vj. q. v. q̄ aūt Fama aūt orta ā tractorib⁹ vt malis: nō iducit purgationez. vt xj. q. iij. in cūctis Itē nec orta ab inimicꝭ. ex ō purca. c. pe. Iz sola illa q̄ ex ꝓbabili p̄ suptiōe ē orta. q̄ dā th dicūt tyncū q̄ sit orta iducit purgationē. ar. ex de accu. accedēs. Sedm vidē q̄ta manu fit exꝑgatio. ēpus xij. sacerdos. vij. diaconus tertia su ordis. vt. j. e. si legitimi. et capbf. z. c. omibus Subdiacon⁹ vl inferior poſtea sola manu. nam a solo epo indicari p̄t i crimie. xv. q̄. vij. felix. hodie sf arbitrarie exꝑgationes vt. j. e. omib⁹. exꝑgatō fiet publice corā oibus si est publice ifamat⁹. j. e. pbf si a plebe. si apō clerū: tunc tñ ꝓuatum. §. xv. q. v. c. j. Johannes.

h ¶ Nō cogit. vt. j. vj. q. v. c. j. et vl. nisi i casib⁹. vl scz cum q̄s possidet ꝑ herede vt ꝑ possessore. vt C. ō peti. here. l. sibus.

Possessor titulū ꝓbare dz in q̄ncq; ca

At enim Cornelius.

¶ Juramētum a sacerdotibus non est exigendum.

Sacramētū[i] hacten⁹[k] a summis sacerdotib⁹ cogi. Et etiā fundata intētiōe actoris: vt. C. de ꝓbasiue. Et cū aliq̄d possidet j ius cōe. c. dist. j morē. Et cū ita est ꝓsumptio j eu. z. C. de fur. ciuile. Et cum pōt ꝓbari: q̄ q̄az alieno noie possederit. ex de ꝓscꝑ. si di ligēti. C. ō ꝓscꝑ. xxx. an. male. Itē z in. vi. casu cū ordinat⁹ mīstrat. vt. §. e. q. j. legū. z ex de ap. ꝓsonas. vel sp obtiet q̄ h dr̄. z. C. de rei vē. l. vl. z ff. vti pos. iusta.

i ¶ Sacramentū. s. incantum.

k ¶ hacten⁹. vt. C. de epi. z cle. cū clericj. z. xxij. q. v. c. vl. Sz forte h obtinet in sacro calūnie q̄ clerici ꝑ se. ꝓhibent p̄stare: sz ꝑ alīū ꝓnt. vt extra de iura. cal. c. j. z. ij. Sz. c. in ptractādis. j. Jurāt tñ ꝑ recta fide/ꝑ obedīētia/z ꝑ pace/z ꝑ idēnitate eccīe. de ele. significasti. vltra mediū. xxviij. di. de syracusane. cū q̄s absoluit ab excōicatōe. vt ex de sen. excō. c. nuper

Clerici q̄nq; licite iurant.

a SJ ḟs. ¶ Precipiēte. Sz ꝛre h actor nō sequit fozū rei ℨ id.xj.q.j. experiētie. ꝛ.C. de iurisom niū iu.l.iurz ordinē? Sz dic q loquit ſm tpa qñ oēs cause deterabant ab ecclia. vt.xj.q.j. relatū. ꝛ.q.iij. cū apud. Uel loquit ſm ꝓsuetudinē quozūdā. eꝛ de fo.cō. qō clericis

b ¶ Consecratione. imo sufficit siue p salutē siue per aliquid aliud iurek.xxij. q.v.ca.ij.et.ff. de iureiurā. nō eritratuz. Sic ḡ aliquis pōt se obligare sub pēa ordinis sui. vt.j.q. vij. quotiens. et etiam sub pena anathematiz. vt ibi dicit. Sz nūquid ille q obligat se sub pena ordinis vel bñficij est priuādus ordine vel beneficio: si nō sit verum illud ad qō se obligat? Sic. extra de elec. cū dilectus. in fi.

obligare se pōt aliquis sub pena bñficij.

¶ Uerū. ¶ Hec est scōa ps. q. in qua pbat ꝓtrarium ei⁹ qō premissum ē. ſ. q ex iusta cā sacerdotes pñt iurare. Jo. ō fan. ꝛ hoc pbat p.xxij. auctō. sanctozū patrum. Johan.

c ¶ Resbyter ¶ Jusiurandū. j.vj.q.vj. c. vlt. cōtra. Sed hic qñ infamat: ibi qñ non infamatur.

Mat. v. ſ. ij. ps.

d ¶ In medio J.xv.q.v.c.j. contra. Sz illud verū est cū non est publice infamatus. sic. xxij. dis. illud.

e ¶ Abet. ¶ Propzium. ex abūdanti fiūt aliqua ad superandā hominum malicīā. vt C. de iu. autē. iubem⁹. xj.q.iij. iter ꝥba. eꝛ de elec. bone. eꝛ de do. ꝛ ꝓtu. cū oli. Et q abūdāt nō solēt viciare ℨctū. ff. de re. iur. nō solēt. ꝛ. ff. de ꝥb. ob. q extrīsecus. Sz ḟre dicit ex abūdāti: Dicūt q dā q ita exilis id est lenis vl modica fuit ifamia q nec erat necessaria expurgatiꝓ. Certe ſm hoc nō debuisset fctā fuisse inq̄sitio: qz inq̄sitio nō est facīē da nisi ita publica sit ifamia q vlter⁹ sine scādalo non possit tolerari. vt eꝛ de accu. ¶liſ. Mel⁹ dicas q iste nō tenebaſ expurgare se. Nā cū inq̄sitio ꝓcedit

inq̄sitō q̄n fieri debet.

expurgatōez: si testes per quos fit inquisitio dicūt ipm reuz statim punik: nec auditur expurgatio sua: ſz si semiplene. pbak: tūc idict expurgatio. de pur. ca. cū inter. Sz si p dctā testiū nulla ē suspitio ꝓtra ipsuz tūc nō est onerā d⁹ expurgatiōe. vt hic. Sed q̄d si infamatus vult expurgare se: an dez aūt vult inquirere ō fama ei⁹? Videk q iudex poti⁹ inq̄rere possit: vt .ſ. et eꝛ e. iter. Sz ſ illud ē ordmariū q ifamat⁹ se expurget ḡ beneficiū illō nō est ei auferendū. ō. e. q.j. m'kti. circa finem. Sed dic q eps si vult pōt inq̄rere. qz crimen qñq; p inq̄sitionē reuelak: qō p purgationē occultaſ. So. si infamia orta est ℨ eū: iudex iq̄rere pōt. extra de accu. qualiter.

inq̄sitō an possit fieri ℨ volētem se purgare.

papa qñq; nimiū paliter dispensat.

f ¶ Dubitas ḡ post expurgationē nō pōt accusari ab aliquo sup illo crimine vt eꝛ de accu. de his criminib⁹. et xxij. q.iij. ſi illic Nec enz sepius querendū est de delicto eiusdem hois. vt. ff. nau. cau. sta. lz. Ar. ℨ xxxiij. q.ij. ad mōnere. xxv. di. pzmū. extra de accu. veniēs. vbi et

absolu i duob⁹

post absolutionē cogit ad expurgationē. Tu dicas t⁹ semel q illū q semel ē absolut⁹ ap̄l⁹ null⁹ pōt accusare sup illo crimie nisi i duob⁹ casib⁹. ſ. ſi ſuā iniuriā pseqt. ꝛ. p casibus hat se ingrasse accusatōez fuisse ab alio isticutā. vt. ff. accusa de accu. ſi cui. Ḡ. j. ꝛ cum vult. pbare de ꝓuaricatione ri pōt.

a Ennā. ¶ Cessauerit. Si dicas q ꝓbum hoc cessauerit sit ꝓteriti tpis nō. pcedit obiectio: vel secundū. h. cū qs expurgak: nō pcedēte accusāte: tūc post purgationē bñ admittit accusator: sec⁹ si pcesserit accusatio Uel dic q si accusatore absente et non citato audita est expurgatio: idez accusator pōt eum denuo accusare. vt C. de accu. l.ij. secus si eo pśente. Uel loquit cū suam iniuriaz vult prosequi. vel ig̃rabat accusationem ab alio institutā. ff. de prea. l.iij. et. ff. ō ac cu. ſi cui.

b ¶ Arbitrio. Delegaſ hic laico spūale negocium. ſic. ē. xxij. dist. ¶. verū. Fuit tñ hic nimium papalit dispēsatū q eps expurgat⁹ cozaz papa cogit adhuc cora mulierecula se purgare: cuz tñ plenissimas debeat hre vires. qō aūcte pape fit: lz p se sit inuta lidū: eꝛ de transac. c. ſ. in fi. C. de testa. oīm. Item cū iusiurāduz sit maioris auctoritatis q̄s res iudicata. ff. de iureiu. l.ij. ꝛ illō obstat oīb⁹ accusare volētib⁹: etiā in publicis criminibus. ff. de iure in. eum q̄. ¶. i po pularib⁹: multo fortius res iudicata obstabit oībus. Quare ergo postea admittit accusator ꝓt dici q fuit ab absolut⁹ sub ꝺditiōe: nisi accusator apperet. vel fuit absolutus ab instantia iudicij: nec ideo lis perijt. ff. de iudi. ꝛ post edictum.

c ¶ Uanto. ¶ A nobſ. Maxim⁹ salonitan⁹ archiepiscopus sine lnia pape fuit: ꝓsecrat⁹ ꝓpt qō a papa fuit excōicatus et postea missam celebrauit: si muluter imponebatur ei simonia et fornicatio.

d ¶ Respōderit. Ex illis ei hic fuit ifamia et ideo

vnius iuramento admittitur.

e ¶ Pniaz. Sz q̄ro an ei soli sit credēdū: de hocvꝫ q sic. q.i nulli⁹ ꝓtik piudiciū. sic. j. dōse. di. iij. placuit

f ¶ Epistolā. Ergo qs pōt absolui p lras ꝛ excōicari. vt eꝛ de si. accusatū. ꝛ. ē. q.j. de manifesta. Quid si mozeret⁹ pu⁹ qz lse puenirēt ad ip̄m: tūc dicā eū absoluēdū post mortez. vt eꝛ de sen. exc. a nobis. et est arg. q tūc demuz sit qs excōicat⁹ vel absolut⁹ litterz recēptis. argu. iij. q. v. dſqs. et eꝛ de ap. sup eo. in fi. ꝛ. ē. di. iij. leges. Argu. j. ff. si certa. et⁹ q in puincia. ibi statuſ sui ignar⁹. Sed distigue. vt. ff. de acq. pos. q absenti. vbi ōz q sīqs manumittit absētē: refert an velit eū esse liberū qñ scribit litteras manumissionis vel qñ lse ad eū puenerit Probabili⁹ est dici q excōicatio non ligat nisi atp scientie: sicut nec lex vt. dist. iij. leges ꝛ. lxxxij. di. ꝓposuisti nec sniа excōicationis statim trahit secuz suaz executionē extra de ap. pastoralis dummō sit pura et nō cōditionalis: verū tñ non punik eū ingerit se cōioni hoim anteq̄ sciat. extra de cle. excom. nu. illud. Erroꝛ enz facti

Excōicari et absolui pōt q̄s per litteras.

nemini nocet: vt. ff. de iur. ꝛ fac. igno. l. erroꝛ.

f ¶ Epistolam. De grauibus expurgat se iuramēto: de minozibus nuda ꝓmissione. Jo.

g ¶ Penitētib⁹. ſi. eꝛ ō postu. pla. ad hec. circa finē

h ¶ Non debem⁹. Qui tñ de rigore esset deponendus. ē. di. l. accedēs 2tra. xj.q.iij. ſi quis eps. ꝛ. ca. pe.

i Ue de causa. De eodem maximo loquitur hoc capitulum.

a ¶ Q uicq̃d.Ar.papã seruatur q̃ legat⁹ statuit ꝛ idē honoꝛ ei exhibēb⁹ est sicut pape.xcij.di.c.vl.ꝛ ff.de of.prefec.p̃toꝛ.l.vnica in fi. ibi.credidit eñ princeps eos q̃ ob singularez industriã explorata eoꝝ fide et gr̃a ad huius officij magnitudinē ꝛc̃. Item est

Legatus an virtute gñalis mandati dispẽsare possit.

hic arg.q̃ gñali mãdato dispensatio delegatur. Ar.ℨ.extra de of fi.dele.q̃ translationē:cũ eñ dispẽsatio habeat instar restitutionis in integrũ.ꝛ restitutio in integrũ non delegat p gñale mãdatuz.vt.ff.de mi.illud.ergo nec dispensatio Johã. Ego dico q̃ legatus dñi pape gñalis oia pot: nisi ca sola q̃ romano pontifici sunt reseruata. extra de sententia.excom.nuper.de offi.le.q̃ translationem.B.

b ¶ Mandastis, Mandat hic minoꝛ maioꝛi.mã precarium verbuz est mando.vt.C.cõ.dele.l.ij.in pin.sic.j.q.j.filium.

c ¶ Auẽte.xcvj dist.vbi nam.

d ¶ Potuissez Q̃ papa a nullo pot iudicari. vt.ix.q̃st.iij.aliorum.nec etiã ab vniuersali ꝯcilio vt.xvij. distin.ℨ. hinc etiam.ff.de le.pnceps p̃terq̃ i hereti.xl.di. si papa.

e ¶ Formam. xiij.q̃stio.v.dixit. Johan.

f Super causa. Forte hic nõ intendebaꝫ possessoriũ.alꝫs nõ obstat crimẽ petenti restitutionẽ.vt extra de rest.spo.in lris.nã aliꝫ dicũt q̃ cuꝫ spoliator obijcit exceptionẽ quã vult stati pbare puꝫ est audiẽdus q̃ ille restituaꝫ.arg.xxxj.q.ij.loth ariꝫ.i autẽ.de testi.ℨ.si vero q̃s.colla.vij.ꝛ arg.eꝫ de testi. veniẽs.ij sed hoc non ꝯcedo vt extra de testi.spo.litteras.in fi.

Spoliatꝰ restituꝰ an recipiat fructꝰ medij tp̃is.

g ¶ Bñficia. Iste bñficio ꝛ officio fuit p̃uatꝰ.quia grauit erat infamatꝰ:extra ō purga.cano.inter. Et fructꝰ medij tp̃is recupat.ff.ō re mi.l.pe. Si ꝯo iuste esset depositꝰ nõ recipiet fructꝰ medij tp̃is restitutꝰ: nisi hoc exp̃meret in sentẽtia.vt.C.ō re mi.cũ allega

h ℨ I legitimi. ¶ Potuerint [tis.li.xij. Johan. C.de re.cre.l.in bone fidei.

i ¶ Si valet. Q̃ si nõ valet deponi.eꝫ de si.de hoc vel forte sunt iimici sui.eꝫ de pur.ca.cũ in iuuentute imo cũ femina p̃t se purgare.xviij.q.ij.in decia.Joh.

k Resbyter. ¶ Plebe. Idē est si ab eꝺo vel a sacerdotiꝺ⁹.vt.J.e.oib⁹.i fi.ℨ.dist.xxviij.ꝯsulendum contra.

l ¶ Suspẽdat Forte ꝑm distinctionez: extra de purga.ca.c.ij.ℨ. xxxij.dist.c.vlti. ℨ dic q̃ ibi fuit exilis infamia.

l ¶ Suspendat. hoc est verũ ꝑm distinctionẽ si fuerit notoriũ vel manifestum. vel famosum:eꝫ de coha.c.e. vña et.c.fi.et tunc refert si fuerit famosum sine scandalo vel cũ scandalo.eꝫ de coha bi.cle. tua.ℨ. xxviij. di. ꝯsulẽduz So.ibi nõ immnebat scãdaluz/ hic sic: puta ex ei⁹ celebratione. extra de coha bi. cleri.tua.J.xxviij q.j.ãa nunc.ꝛ.iij. q.ij.audiuimus. aliꝫ obtinet.ℨ.e. q.j.c.ij. Sed nũqd a beneficio suspendũ? ꝛ videt q̃ nõ q̃ pene fũt emolliende:ꝛ q̃ crescẽte ꝯtumacia crescere ꝺz et pena.vt. dist.lxx uij.honoratus. Sed ℨ videt q̃ hec duo fũt ꝯnera.lxxxj.dist.si ꝺs sacerdotũ.et.xxxij.dist.p̃ter hoc Sed dic q̃ nõ est p̃uand⁹ bñficio: nisi secũdũ ordinem iuris:extra de iudi.c.j.nisi forte ꝓpter scandalũ.ℨ.e.super causa.ꝛ cũ magna labore infamia:vt extra de pur.ca.inter.

Beneficio ꝺs p̃uari non debet nisi scõz ordinem iuris.

l ¶ Suspendat. Hic colligit q̃ infamatꝰ statim ꝺz suspendi vsq̃ ad dignã satisfactionẽ.arg.J.iij.q.ij.q̃ ea.extra de pur.ca.inf.et extra.e.ex tuaꝝ. Sz ℨ.ℨ.e. q.j.nomẽ.eꝫ ō accu.q̃lit ꝛ q̃n.eꝫ de pur.ca.c.ij.ꝛ vlti. In his habes q̃ p̃us mãrendũ est de crimine q̃ p̃uẽt officio ille q̃ est infamatꝰ.ꝛ ar.iij.q.ij.audiuimꝰ. Notãdũ ℨ q̃ cũ clericꝰ aliꝫs cõã iudice suo est infamatꝰ p̃figet eꝫs certũ tp̃s volẽtib⁹ accusare:eꝫ de clã de.ōsp̃o.c.vlt.ꝛ si accusatores apparuerint canonice audient.J.e.oib⁹ nobis.xv.q.v.c.j.extra de pur.ca.c. ex tuaꝝ.Si vero accusator nõ apparet ꝛ mala fama crebrescit:tunc eꝫs vocatis eccl̃ie seniorib⁹ ꝑcedat

Infamatus sup crimie nõ est statim suspendẽdus.

eꝫ ¶ De causa gillãdi pbri

Super causa gillandi presbyteri tui de mor te episcopi sui predecessoris tui infamati in medio cõsuluimus. Itaq̃ circũstantiis fratruz vnamini assensu tue dilectioni referimus: p̃fatũ gillandũ p̃sbyterꝫ ante te re p̃sentandum:vbi si certi accusatores defuerint:tunc dictante iusticia sine omni cõtrouersia p̃sbyter q̃cũq̃ ob hoc iuste amiserit: ac sacerdotiũ accipiat ꝛ integra bñficia⁶. Itez ex cõci.agathẽsi.

¶ De purgatiõe clericoruz si conuinci non potuerint.

Si legitimi accusatores crimina sacerdotis pbare non potuerint⁵: ꝛ ipe negauerit: cum septez socijs sui ordinis (si valeꝰ) a crimine semetip̃m expurget Diaconus vero si eodem crimine accusatus fuerit cũ tribus semetip̃sum excuset.

Item ex cõcilio hilerdensi.

¶ De eodem.

Presbiter si a plebe⁵ sibi ꝯmissa mala opinione infamatꝰ ꝛ eꝫs legitimis testib⁹ approbare nõ potuerit suspẽdat⁴ vsq̃ ad dignaz satisfactionem:ne ppls fide

Infamatus sup crimie nõ est statim suspendẽdus.

eꝺo ¶ De eodem. ¶ Palea. Accusatuz simoniacũ necesse habuim⁹ summopere per scripturam pꝺo hibere:ne missarũ solẽnia celebrare debuisset: donec q̃d esset verius potuissemus cognoscere. Item in concilio triburiensi. ¶ Palea.

Nobilis homo vel ingenuꝰ:si in synodo accusatur ꝛ negauerit si eũ cõstiterit fidelẽ esse:cum.xij.in genuis se expurget. Si autẽ depheñsus fuerit i furto: aut piurio: aut falso testimonio: ad iuramẽtuz non admittat sed (sicut qui igenuꝰ nõ est) feruẽti aq̃ vel candẽti ferro se expurget. Itez Jmarus remoꝛuz eꝫs. ¶ De eodem.

Si mala fama de pbro exegerit:et accusatores ac testes legales defuerint: ne ꝓtra apostolũ infirmoꝛ coꝛda de mala fama p̃sbyteri pcutiant:ꝛ ne vitupetur ministerij nostruz: ne ve securiores pbri existẽtes licẽtiꝰ in pctm̃ plabant: ꝑm decreta maioꝛũ cũ denoiatꝫ sibi vicinis pbris q̃s scimꝰ se nolleᵇ peterare sacramento famã suã purget. Itẽ Innocentiꝰ acq̃escẽsi p̃iarche ꝛ mãtuano eꝺo. ¶ De eodem

Quotiẽs frat nr̃ tridẽtinus eꝫs in nostra et vestra presentia de simonia sit ipetitus:prudẽtiaz vr̃am latere nõ credimꝰ: cuius cã

ad inquisitionẽ. extra de accu.q̃liter.lxxxvj.dist. si q̃d ꝺo.et ipsemet eꝫs inducet ℨ eũ testes: si alius nõ apparet. p̃.q.iij. p̃cipue. in fi.eꝫ. de accu. cuz oporteat. ℨ. eo.pbr.ꝛ lit.non conte. hoc facere põt. vt extra. vt lit. nõ ꝑte.q̃m frequenter. et si fuerit cõuict⁹ canõice puniatur. Si autẽ nõ ꝙuincit:ꝛ adhuc mala fama perdurat admõeat ipsum primo seoꝛsum postea coã testibus vt se corrigat:quod si nõ fecerit: tunc demũ suspẽdat eũ vsq̃ ad dignã satisfactionem. extra de pur. ca.c. ij. in q̃ casu intelligo q̃ hic dicit nũq̃ eñ a p̃ncipio suspẽdat eũ nisi enormitas delicti vel scandali hoc exposcat.eꝫ.e.inter.ꝛ hec est digna satisfactio vt purget se adũcto sibi legitimo nũero: vel ad arbitrium sui eꝑi. vt hic.et.J.e.oibus. extra.e. ex tuaꝝ et eodẽ deficiẽte in purgatiõe puniat.ꝛ puniat eũ tanq̃ ꝙuictũ vel ꝓfessuz. extra de accu.cũ.p. extra de si.iiinuatũ.et de purga. cano. cũ.p. ꝛ ibi ō hoc.

a ¶ Arbitriũ. Hic no. compurgatoꝛes arbitrio eꝑi sumẽdos.

b ℨ I mala. ¶ Se nolle. Bone opinionis ꝛ q̃ vitã eius nouerint et moꝛes.vt extra.e.c. cum dilectꝰ: sed non fiet rigide

lium in eo scãdalum patiat digna ꝓ satisfactio ẽ (sicut a maioꝛib⁹ ꝓstitutũ eẽ docetur) q̃n siue ꝑm canões/ siue ad arbitriũ eꝑi. vij. sibi collegas adiũgat: ꝛ iuret in sacro sancto euangelio coram posito: q̃ crimen sibi illatuz non ꝑpetrauit:ꝛ hac satisfactione purgatꝰ secure deinceps suũ exequatur officiũ.

Item silueſter papa.

¶ De eodem. ¶ Palea.

Accusatuz simoniacũ necesse habuim⁹ summopere per scripturam pꝺo hibere:ne missarũ solẽnia celebrare debuisset: donec q̃d esset verius potuissemus cognoscere. Item in concilio triburiensi. ¶ Palea.

Nobilis homo vel ingenuꝰ:si in synodo accusatur ꝛ negauerit si eũ cõstiterit fidelẽ esse:cum.xij.in genuis se expurget. Si autẽ depheñsus fuerit i furto: aut piurio: aut falso testimonio: ad iuramẽtuz non admittat sed (sicut qui igenuꝰ nõ est) feruẽti aq̃ vel candẽti ferro se expurget. Itez Jmarus remoꝛuz eꝫs. ¶ De eodem.

Si mala fama de pbro exegerit:et accusatores ac testes legales defuerint: ne ꝓtra apostolũ infirmoꝛ coꝛda de mala fama p̃sbyteri pcutiant:ꝛ ne vitupetur ministerij nostruz: ne ve securiores pbri existẽtes licẽtiꝰ in pctm̃ plabant: ꝑm decreta maioꝛũ cũ denoiatꝫ sibi vicinis pbris q̃s scimꝰ se nolleᵇ peterare sacramento famã suã purget. Itẽ Innocentiꝰ acq̃escẽsi p̃iarche ꝛ mãtuano eꝺo. ¶ De eodem

Quotiẽs frat nr̃ tridẽtinus eꝫs in nostra et vestra presentia de simonia sit ipetitus:prudẽtiaz vr̃am latere nõ credimꝰ: cuius cã tandẽ in nostra presentia vẽtilata ꝑducti sunt aduersus eũ accusatores viua voce in scripto asserẽtes: q̃ ecclesiã scti petri de pado pbro paulo dederit ꝑ q̃ttuoꝛ modijs frumẽti: q̃s ab eiusdẽ eccl̃ie laicꝫ acceperit:verũ q̃n nec accusatores nec testes secũdũ formã canonũ ꝛ sanctoꝝ patruz statuta: in causa ipsa ꝓcedẽ potuerũt: cõi fratrũ nostroꝝ cõcilio iudicam⁹ vt tertia manu sui ordinis:ꝛ q̃t tuoꝛ abbatũ ꝛ religiosoꝝ sacerdotũ de supradicta simonia in vr̃a p̃sentia se debeat expurgare. Poꝛro expurgatiõis tenoꝛ erit huiusmodi. Idem eꝫs supra sctã eũã gelia primũ iurabit q̃ ꝑ ecclesia scti petri ꝺ pado pbro paulo dãda:neq̃ ipe ꝑ q̃ vel per summissam p̃sonã:neq̃ aliꝰ ꝑ eo se sciẽte pretiũ receperit. Deinde expurgatores supsancta dei euãgelia iurabũt.s.q̃ (sicut ipi credunt) verꝫ iurauit. Nos itaq̃ cause huiꝰ seriẽ cõmittentes prudẽtie vestre:mãdam⁹ vobis vt cõgruo loco in vnũ cõuenire curetis: ꝛ ita in causaz ipam iuxta p̃sentiũ tenoꝛẽ p̃stã te dño restauretis quatenꝰ ois decetero huius questiõis scrupulus auferaꝫ:ꝛ vtriq̃ parti sua iusticia ꝙseruetur. Si q̃s vero de vobis certa ꝓpediẽte causa interesse nõ poterit: vos qui adesse poteritis:idẽ iudiciũ terminate. Q̃z si predictꝰ frater noster. A. predictam purgationem fecerit: vos ei auctoritate nr̃a predictũ officium ꝛ tridẽtinam eccl̃iam restituite: hãc autẽ purgationẽ ante ꝓmã purificationẽ beate marie virginis adimplere iubem⁹. In ꝑmissis auctoritatib⁹ subiteligik si reus se purgareᵉ voluerit:vt sacri canones modũ non necessitatẽ purgãdi accusato ipo nãt: sicut apparet ex fine capituli sixti papeᵒ et auctoritate leonisᵉ qui data purgatiõe ait de seipso. ¶ De leone qualiter se purgauit.

Audit um est fratres charissimi qualiꝫ mali homines i me grauia crimina cõfinxerũt:quãobrẽ ego leo põtifex sctẽ romane eccl̃ie: purifico me i ꝙspectu vr̃o cõã deo et ãgelis eiꝰ: q̃ istas crioſas ꝛ sceleratas res q̃s illi mihi obiscĩut:nec ꝑpetraui nec ꝑpetrare iussi hoc autẽ faciẽs non legẽ p̃scribo cete-

f ¶ Udum. Purgãs se q̃d ꝺz asseret

¶ Jussi. Nec cõsilium de ꝺ: nec defensionẽ p̃stit:nec sciẽte me factuz est. vt extra de pur. ca.q̃tiẽs.l.distic. si quis viduã.addũt q̃d nec voluit. vt.ℨ.j.q.iij. si q̃s p̃esulatus quod valde du-

rum videt. Sed nunquid hoc iu rabo. quia cum sciui prohibere potui ⁊ nō prohibui. et hoc q̄ non habeant ra tum quod factū est. cū etiaz maleficijs ratihabi tio mandato eq̄ paretur. ff. de vi ⁊ vi. ar. l. iij. §. cū procurator. ⁊ extra. de resti. spo. cum ad sedem. in fi. §. e. q. §. notum. in fine.

a ¶ Cogātur. quia ab emulis hec infamia pro cesserat. vel dic ceteris aplicis.

b ¶ Necessitatē. extra de elec. innotuit.

c ¶ Dak. Allegando dicit.

d ¶ In decreto. Leonis j. ca. pxi. ⁊ sequē. Jo.

e Omnib⁹ vobis. ¶ Auditu. Aliquid ergo scitur auditu xxij. q. v. h videt.

f ¶ In canonibus. j. e. q. vij. testes. ⁊ ca. ipsi.

g ¶ Aut p̄ et. Non enim sufficit q̄ soli episcopo sit suspectus Arg. contra. extra de offi. iudi. ordi. ex parte. et xxx. distin. c. vlti. ⁊ sic non obstat. vj. q. ij. placuit. credo tamen q̄ si est accusat⁹ et episcopo est suspectus q̄ potest eum cogere ad purgationez: secus si nō ē accusat⁹ scōm leges per illud. vj. q. ij. placuit: imo inueniorq̄ propter calūniosam accusationem cogitur q̄s se purgare. vt extra de accusa. veniens. et argu. ff. ne q̄s eum qui in ius

Accusator calūniosus cogit se purgare.

ris qua id facere cogantur.

a Ecce qualit̄ summus pōtifex semetipm purgat: nec ceteris necessitatē purgandi p̄scripsit. vnde datur intelligi q̄ satisfactio purgatōis in volūtate cōsistit accusati nō in arbitrio iudicis. Sed cum in hilerdensi cōcilio p̄bet iubeatur suspēdi vsq̄ ad cō dignaz satisfactionē. cū etiā in decreto leonis i arbitrio ponitur epi: quota manu sacerdos purgare se debeat: patet q̄ ad purgationez cogendus est: nec in sua voluntate ſz in arbitrio iudicis cōsistit. ¶ ñ leo papa scribēs ad karolum regem ait.

¶ Qualit̄ sacerdotes se purgare debeant.

Omnib⁹ vobis visu aut auditu notuz esse non dubitam⁹ q̄ sepissime (suadente hoste antiquo) sacerdotib⁹ crimina diuersa obijciūtur. Sed qualiter ex eis ab his rationabiliter examinatio et satisfactio fiat. licet bōe memorie tēpore dñi gentorſ vr̄i pipini: siue p̄iscis tēporibus a sanctis patrib⁹ et reliquis bōe fidei ⁊ deuotionis hoibus sepissime ventilatum fuerit: tamē nos pleniter inde aliquid diffinituz repire mūme quim⁹. nostris quippe tēporib⁹ idip̄m a sanctis ep̄is ⁊ reliquis sacerdotibus: ac ceterſ ecclesiastice dignitatis ministris: vestris in regnis: seu in alijs deo de gētibus: nobisq̄ vna cū eis agētibus: sepissime propter mk̄as ⁊ nimias reclamationes: que ex hoc ad nos de diuersis partibus venerūt vētilatū est. Sed qualiter cōsultu dñi ⁊ patris nostri leonis apostolici: ceterorūq̄ ecclesie romane ep̄oz ⁊ reliq̄z sacerdotū siue orientalium ⁊ grecoz patriarchaz et multorū sanctorū ep̄oz et sacerdotū: necnō etiā nostrorum romanorū ep̄oz sacerdotuz: omniūq̄ ceterorū ac leuitarū auctoritate ⁊ cōsensu atq̄ reliquorū fidelium et cunctorū consiliarioz nostrorum ꝓsultu diffinitū est: vos omnes vtriusq̄ ordinis mīstros scire volum⁹. Statutū ē nāq̄ rōne ⁊ necessitate auctoritate p̄dicta ⁊ etiā cōsultu omniū: vt quotiēscūq̄ cuiq̄ sacerdoti crimē imponitur si ipse accusator talis fuerit vt recipi debeat qualis ad accusationem sacerdotū admitti debeant in canonibus pleniter expressum est. Si aūt (vt dictū est) ille accusator q̄ canonice est recipiendus: eū cū legitimo virorū numero ⁊ bonorū testium approbare in cōspectu ep̄oz poterit: tunc canonice diiudicetur et si culpabilis inuētus fuerit: canonice dānet. Si ꝓo eū supradicto pretextu approbare ip̄e accusator minime poterit: et hoc canōice diiudicet. Ip̄e ergo sacerdos si suspitiosus aut incredibilis suo ep̄o aut reliq̄s suis cōsacerdotibus: siue bonis et iustis de suo pp̄lo vel sua plebe hoib⁹ fuerit: ne in crimine: aut in p̄dicta suspitione remaneat: cum tribus aut cum quinq̄ vel septem bonis ac vicinis sacerdotib⁹: exemplo leonis pape qui duodecim episcopos in sua purgatione habuit: vel eo amplius si suo episcopo visum fuerit: aut necesse esse ꝓpter tumultum populi prosperetur: ⁊ cū alijs bonis et iustis hominibus se sacramento coram populo super quattuor euangelia dato purgatum ecclesie reddat. Si quis autez scire desiderat quales testes ad accusationem sacerdotum recipi debeant: ⁊ quid de accusatore faciendu sit: plenius in canonibus reperiri poterit. Iuramēto vero candentis ferri vel liij. ps. feruētis aque purgatio data non est addēda ¶ ñ stephan⁹. v. huberto ep̄o magūtino.

¶ Candētis ferri et feruentis aque iudiciū: in ecclesia prohibetur.

vo. est. l. pe. §. j. h ¶ Consacerdotib⁹. Uel etiā abbatib⁹. extra. eo. cū i iuuētute i ¶ Bonis. xj. q. iij. cum in cunctis. hic patet q̄modo intelligatur illud verbuz a plebe. §. e. presbyter. quia erāt boni et iusti. immo non admittuntur licet sint boni: si tamē leues fuerint. Nā leues sūt qui ex facili credunt q̄ probari nō possunt. xj. q. iij. i cūctis. ⁊ est expressum. extra eo. cū in iuuētute. al's solus qui cēt bon⁹ sufficeret. extra. de adulte. c. significasti. Jo.

Leues q̄ dicūtur.

¶ Juramento. ¶ hec est tertia pars questionis in qua queritur si parētes debēt se purgare igne vel aqua filios non oppressisse. Respon. q̄ non. et hoc probat p ca. seqns. Johā. de fan.

a Occidēs hominem q̄ lege tenet.

Onsuluisti ¶ homicidū. Qui hominē occidit: si animū occidendi nō habuit nō tenet l. cornelia. de sicarijs. vt. ff. ad. l. corne. de siccar. l. §. diu⁹. tenet tñ. l. aqlia. etiā licet nocere noluerit: dum tamen fuerit in culpa licet leuissima. ff. ad. l. aquil. §z ⁊ si quēcunq̄ §. ij. et l. in lege. Culpa aūt est q̄s a diligēte potuerit p̄uideri ⁊ nō est p̄uisum. ff. ad. l. aquil. l. si putator tenet etā ꝓtum ad deū: vt hic. et l. di. clerico. et. xxxiij. q. ij. in lectū non tñ punit rōne homicidij: sed rōne negligētie. vt. xv. q. §. iebtiauerūt: minor etiam iūgitur pēa ab eccl̄a pro negligentia: vt. l. di stincti. eos. ⁊. c. si quis voluntate. et. xv. questione. §. si quis non ira tus.

b ¶ Suspitiosa. Utile em ⁊ necessaria lz. vt. xxxiij. q. ij. q̄s deus de cōse. di. ij. liq̄do. xxviij. q. §. sic em in p̄ncipio tituli. Et est argu. aliq̄d inhibitum eo q̄ nō est concessum. xl. distī. si papa. ⁊. ff. de cola. l. iij. §. §. argu. extra devo. ⁊ voredēp. ex multa. Contra extra de senten. exc. nup. j. eo. monomachiā. et vbi canō non excipit: nec nos: vt. §. di. xij. oia. ly di. si euāgelica. et. xxxi. q. §. q si dormierit. C. de here. vl ac. vendi. l. vlt. ff. de publicia. ō ꝓio.

Num. v. b.

Onsuluisti de infantibus qui i vno lecto dormientes cū parentibus mortui reperiūtur: vtrū ferro candente/aut aqua feruēte seu alio quolibet examie parentes se purificare debeant eos nō oppressisse. Monendi sunt nāq̄ ⁊ protestandi parētes ne tam tenellos secū in vno lecto collocēt ne negligētia qualibet ꝓueniēte suffocent vel oppriman̄t: vnde ip̄i homicidij rei inueniantur. Nā ferri candentis vel aque feruētis examinatione cōfessionē extorqueri a quolibet sacri non cessent canones. Et q̄ sanctoz patrum documēto sancitū nō est: superstitiosa adiuētiōe nō est p̄sumenduz. Spontanea em confessione: vel testiū approbatōe publicata delicta habito p̄e oculis dei timore ꝓmissa sunt regimini nostro iudicare. Occulta vero ⁊ icognita illi sunt relinquenda q̄ solus nouit corda filioz hominū. Hi autē qui ꝓbantur vel ꝓfitētur talis reat⁹ se noxios: tua eos castiget moderatio: q̄ si ille qui conceptū in vtero p abortsum deleuerit homicida est quātomagz qui vnius saltē diei puerulū peremerit: homicidā se esse excusare nequibit. Hoc autez vtrū ad oia genera purgationis: an ad hec duo tantū que hic p̄hibita esse videt̄ extendat: nō imerito dubitatur ꝓpt sacrificiū zelotypie: ⁊ illud Grego. Si vir q̄ frigide nature ē dicit: p verum iudiciū ꝓbare potuerit vxorē suam nunq̄z se cognouisse: separatur ab ea.

¶ Palea.

In libro nāq̄ nūeri legitur dominū p̄cepisse moysi: vt loq̄retur filijs israel ⁊ diceret eis. Uir cuius vxor errauerit maritūq̄ p̄tēnēs dormierit cū alio viro: ⁊ id marit⁹ deprehēdere nequerit sed latet adulteriū: ⁊ testibus argui nō pōt: q̄ nō est iuēta i stupro: si spūs zelotypie cōcitaueritvir̄ ꝓtra vxorem suā: q̄ vel polluta est/vl falsa suspitiōe appetit addu cet eā ad sacerdotē ⁊ offeret oblationē p illa decimā p̄te sacci farine ordeacee: nō fūdet sup eā oleū: nec ip̄onet th⁹ q̄ sacrificiū zelotypie ē: rob latō iuestigās adulteriū. Offeret igit eā sacerdos: ⁊ statuet coram dño: assumetq̄ aquā scāz i vase fictili ⁊ pusillū ⁊re ð pauimto tabernaculi mittet i eā. Cūq̄ steterit mulier i ꝓspectu dñi: discooperiet caput eius: ⁊ ponet sup man⁹ eius sacrificiū recordatiōis ⁊ oblationē zelotypie. Ip̄e autē tenebit aq̄s amarissimas i q̄b⁹ cū execrātiōe maledicta ꝓgessit: adiurabit q̄ eā ⁊ dicz si ñ dormiuit vir alien⁹ tecū: et si nō polluta es ð serto mariti thoro non tenebūt te aq̄ iste amarissie i q̄s maledicta cōgessi. Si aūt decliasti a viro tuo/atq̄ polluta es: ⁊ cubuisti cū alio viro: his maledictionibus subiacebis: det te dñs i maledictiōez ⁊ exēplū cūctoz/i ppl̄o suo/putrescē faciat femur tuū ⁊ tumēs vterus tu⁹ dirūpat igrediāt aq̄ maledicte i vētrētuū ⁊ vl̄o tumescēte putrescat femur tuum. ⁊ rñdedit mulier: amen amen. Scribet q̄z sacerdos ista maledicta i libello: ⁊ dlebit ea aq̄s amarissimis i q̄s maledicta congessit. et dabit ei bibere: quas cum exhauserit: tollet sacerdos de manu ei⁹ sacrificium zelotypie: ⁊ eleuabit illud coram dño: iponetq̄ sup altare: ita dūtaxat vt prius pugillū sacrificij tollat de eo q̄ offert: ⁊ incēdat sup altare ⁊ sic potū det mulieri aq̄s amarissimas: q̄s cū biberit: si polluta est: ⁊ cōtempto viro adulterij rea est: p̄tās ibūt eā aque

Cōcessa intelligūtur q̄ phibita nō sunt.

c ¶ Per abortsuz. Et hoc si puerperiū ē fomatuz. vt. xxxij. q. ij. moyses. et ca. q̄ ho. Sed tñ licet scōm legē moysaicā non sit homicidiuz: tamen punitur lege cornelia. de sicca. ff. ad. l. aqli. si seru⁹. §. si mulier. tñ q̄ opprimūt infantes puniūtur penitentia triū annoz. extra ð his qui fi. occi. de infantibus. Item qui procurat venena sterilitatis dicitur homicida: vt extra ð homici. si aliq̄s vbi de hoc.

d ¶ hoc autem. hic. §. legitur.

e ¶ Si vir. xxxiij. q. ij. §. quod autem. Johā.

Sed dicet. Hec est ḡta ps.q.i qua ḡtur vtrū monomachia vel alia vulgaris purgatio sit ꝓcessa: et rndet q non. & hoc probat per duas auctoritates

a Monomachiā. Istos etiā lex romana condemnat. vt.C. de gladiatorib⁹. l. vna. li. x. Eucharistia ergo nō est danda talib⁹ cū peccant mortaliter. de conse. di. ij. §. sed si nō. Dicunt quidā q defendens potest sumere: qz cuilibet licitus est defendere se Sed non ne dauid peccauit? nō. qz instinctu spiritussancti fecit: vt sanson et alij. xxiij. q v. si non lz. de diuoꝛ. gaudemus. Et elt hic arg. q nō est arguendū ab exēplis. xxvj. q. ij. non statim. & c. nō exemplo. xiij. §sti. v. dicit. xxij. §st. ij. si quis puent⁹. j. de conse. distic. ij. liḡdo. extra de elec. lz. C. de senten. inſto. omnium iudi. nemo.

Eucharistia gladia tozubus non est danda

iiij. ps

b Tentare. xxiij. q. viij. si nullo. et. xxij. q. ij. ḡritur cur.

j. reg. xvij. f.

Spe. huic c. est derogatum: quia suspectis non est danda eucharistia: vt j. de conse. distic. ij. tribus de purga. cano. dilecti.

c Interrogatum est.

d Inculpati. i. infamati. Nō em possunt duo accusari simil de crimine. C. de adulte. reos. si. ff. de inoffi. test. nā et si. §. filius.

e Profitek.

Cōfessio vni⁹ nō nocet alteri.

Notandū q victoria vni⁹ ꝓdest alteri: sed condēnatio nō nocet. ff. de adulte. denūciasse. extra de adult. an alter significasti. ff. de inoffi. testa. posthumus. §. si quis exhis. ff. si seruꝰ. ven. loci. §. competit. Item arg. q confessio vnius nō nocet alteri. xv. q. iij. nemini. Ar. contra. lix. di. ordinatos. & lxxxj. di. tātis Et est vez q nō nocet alij ḡtum ad condemnationē: nocet tn ḡtum ad ꝓsumptionem. vt extra de adul significasti. cē.

f Tatuit. Duo. Arg. contra. C. de adul. reos. Sed dic q nō agit hic criminaliter: sed ad penitentiam vel ad thozi sepationez

g Alter illorum. Uelut procurator. lxij. di. tibi domino. Sz si directe ageret cum sit causa criminalis non posset vnus alteruz constituere ꝓcuratorem: vt. iij. q. ix. absens. Nisi velis dicere q in causa criminali vnus socius auditur et pro se & pro alijs: vt est arg. iij. q. vj. hoc quippe: et extra de dolo et cōtu. cum dilecti. in princi.

h Uel triuz. Ut cōprehēdat actoꝛez pro vno teste extra de testi. in omni. Illa tn loquit in causa denūciatiōis. Ul ideo dicit trium: qz qnqz fm canones plures qꝫ duo reqrūntur sed nunqꝫ pauciores. vt extra. de testi. lz. vnde in testamētis bn reqrūtur. vij. C. qui testa. facere pos. hac consultissima: nisi i his que ecclesie reliquuntur. vt extra de testa. cum esses. & c. relatū. Johā. Quod dicit Johan. de testamētis nō credo verum. vnde intelligo decrellas cum esses. et relatū in quolibet testamento loqui. B.

Johꝰ. viij. c. Deutero. xvij. b Pax in cā filij pōt testificari. ij. Cor. xiij. a. Hebr. x. e.

Tacuit. Tria. S. distinc. xlviij. quoniam multa.

d Excommunicationem. i. dānationem.

Ex premissis. Hec est. ij. pars. q. in qua probat contrariuz eius qd premissum est: & hoc pbat duabus aucto. sed non sunt contra quia loquuntur specialiter de clericis romane ecclesie. Jo. de fan.

Resul. Id est cardinalis epꝰ. Sed nūquid cōtra papā duplicabūt testes: nō. imo duo sufficiunt: & in hoc est deteriorꝰ cōditionis: qz ipe sine cōparatione alioꝝ creat⁹ est maioꝛ: & ideo sine speciali priuilegio ō clericis romane ecclie intelligit: vl pter improbitatē quoꝝdaz q cū ñ sint spectate vite & scientie in accusatiōe mīstroꝝ dei repēte prosiliūt. Quoꝝ ꝫo vita adeo laudabilis est: vt in oibus imitāda appeat de qrū assertione nulli dubitatio nasci poterit: eoꝝ testimōio duoꝝ vl triū qlibz iurare

Testes duo ꝫ papā sufficiunt.

Epi epꝫ deponē nō pñt

Testes qnqz capitula iurare debent

dimisso

te ꝓsule. theopōpus. Itē plures duob⁹ reqrunt. j. e. nullā. & c. ꝓsul. Tres reqrunt in depositione pecune. in autē. de fide instru. §. si quis igit. Item quinqz requirunt dū cōtract⁹ excedit libraꝫ auri in ciuitate. C. si certū peta. autē. sed nouo. & in codicillis & in donatione cā moꝛtis similit. v. vt C. de dona. cau. moꝛ. l. vlti. qñqz. v. vt. C. de ꝓmis sacro. scri. vnicuiqz. lib. xij.

a Et patris pater pōt eē testis in cā filij in testamēto. vt. ff. de testamentis. l. qui testamēto alis nō. vt. iiij. q. iij. §. item in crimi. hic aūt ulti mētiri nō poterant. Uel dic testimoniū meū et pris mei. i. de patre meo & me dictū: sez testimoniū ꝓphetarū.

b Uel triuz. Ut cōprehēdat actoꝛez pro vno teste extra de testi. in omni. Illa tn loquit in causa denūciatiōis. Ul ideo dicit trium: qz qnqz fm canones plures qꝫ duo reqrūntur sed nunqꝫ pauciores. vt extra. de testi. lz. vnde in testamētis bn reqrūtur. vij. C. qui testa. facere pos. hac consultissima: nisi i his que ecclesie reliquuntur. vt extra de testa. cum esses. & c. relatū. Johā. Quod dicit Johan. de testamētis nō credo verum. vnde intelligo decrellas cum esses. et relatū in quolibet testamento loqui. B.

Johꝰ. viij. c. Deutero. xvij. b Pax in cā filij pōt testificari. ij. Cor. xiij. a. Hebr. x. e.

Tacuit. Tria. S. distinc. xlviij. quoniam multa.

d Excommunicationem. i. dānationem.

Ex premissis. Hec est. ij. pars. q. in qua probat contrariuz eius qd premissum est: & hoc pbat duabus aucto. sed non sunt contra quia loquuntur specialiter de clericis romane ecclesie. Jo. de fan.

Resul. Id est cardinalis epꝰ. Sed nūquid cōtra papā duplicabūt testes: nō. imo duo sufficiunt: & in hoc est deteriorꝰ cōditionis: qz ipe sine cōparatione alioꝝ creat⁹ est maioꝛ: & ideo sine speciali priuilegio ō clericis romane ecclie intelligit: vl pter improbitatē quoꝝdaz q cū ñ sint spectate vite & scientie in accusatiōe mīstroꝝ dei repēte prosiliūt. Quoꝝ ꝫo vita adeo laudabilis est: vt in oibus imitāda appeat de qrū assertione nulli dubitatio nasci poterit: eoꝝ testimōio duoꝝ vl triū qlibz iurācōuici & dānari poterit

Testes duo ꝫ papā sufficiunt.

Epi epꝫ deponē nō pñt

Testes qnqz capitula iurare debent

dimisso

grauatus fuerit poterit appellare et eius appellatio tenebit. Secunda ibi. Cuz ergo. Tertia ibi. Qui vero. Quarta ibi. Post datā. Quinta ibi. Non solēt. Sexta ibi. Notandū. Septima ibi. Si vero. Octaua ibi. Diffinitiua. Johan. de fan.

Appellatiōis diffinitio.

¶ Jcet ¶ Appellatiōis. Appellatio ē ꝓuocatio iniq̄ sentētie ꝙrelā contines. ff. de minoꝝ. ꝓfecti. tñ et i his q̄ ex iudiciō gūtur appellat vt in electiōe. eꝛ de ap. cōstitut⁹. q̄s appellet dicet J. e. nō solēt. ⁊ hoc i ciuili cā. In criminali autē q̄libet etiam muito reo appellat. ff. de ap. non tm. et in cā liberali. vt ff. de libe. cau. l. j. ⁊. ij. Appellatur autē a miou ad maiorē ⁊ gradatim. vt. J. eo. anteriox. C. de ap. ꝓcipimus excepto papa ad quē oib⁹ ꝓtermissis appellat. vt J. eo. c. iij. uij. et. v. Et hoc verū ē in iudicib⁹ ordiarijs.

Appellans a delegato ad quē appellare dz

In delegatis autē distinguit si tota iurisditio est delegata appellat ad ꝓmū delegātez. eꝛ de offi. dele. sup questionū. ℌ. poxo. ff. q̄s et a quo. ap. l. j. sed si nō tota cā: tūc ad delegantē scōm. vt. C. q̄ ꝓ sua iurisditione. l. j. ff. q̄s ⁊ a q̄ ap. l. finali. ⁊ eꝛ. de offi. dele. sup q̄stionū. Judice sedēte ꝓ tribunali pōt vna voce appellari: sed eꝛ iudiciū in libello tm̄ appellabit. vt. j. e. ℌ. iudicib⁹. ℌ. litigatoꝝ⁹. ff. de ap. a snia. ℌ. vlti. Secūdū leges appellat tm̄ post diffinitiuā sniaz: nisi in casib⁹ notat. J. e. nō ita. extra de ap. sup eo. ij. Scōm canōes ⁊ añ litē ꝓtest. ⁊ post. vt eꝛ. de ap. cū sit roma. J. eo. nō ita. lz hoc sit correctū ꝑ stitutionē nouā. eꝛ e. vt debit⁹. vbi dr̄ q̄ cā appellatiōis dz assignari. Jtē fm canones appellat quoties supioꝝ iudex iuenit. vt. J. e. oēs. fm leges bis tm̄. vt. J. e. post scōaz. Jo. Hoc ꝓ certo teneas q̄ añ sniam pōt appellari quoties pars grauat ⁊ allegat cā. vt extra eo. vt debit⁹. Sed post diffinitiuā sniaz tm̄ bis: vt dicūt leges ꝑallegate. nec assignat tunc cā: sed dicit appello ab iniq̄ sentētia. Sentētia tñ in cā mrimonij nō transit in rē iudicatā. vt eꝛ de sen. ⁊ re iudi. latoꝝ. ⁊ c. ꝙsanguinei. B. Jtē appellat vsq̄ ad decē dies cōtinuos. vt. J. eo. anteriox. Appellāti datur annus vel biennū. vt. J. e. si q̄s appellat. Tñ iudex pōt moderari tēpus recipiendus. extra eo. cū sit romana. ⁊. c. reprehēsibilis. Jtez appellatione pendēte nichil innouandū est. vt. J. eo. appellatione: nisi appellās suspectus sit vel depopulator. vt. J. e. q̄tiēs. Jn cā criminali reus custodiꝛ vel dabit fideiussoꝛem si est suspectus. C. de ap. eos. ver. sup his. Judicis officiuz est libellos dimissoꝝ

Appellatiōis tēps pt iudex moderari.

dare. J. e. post appellationē. Judex autē ad quē appellatur: si appellat a snia fm ꝓiores allegatiōes: vel infirmabit vel ꝓfirmabit sniam. vt. J. eo. ℌ. diffinitiua. in fi. potest tñ nouas allegationes audire. C. de ap. eos. ℌ. J. ff. de ap. quesitū. in fi. extra. ō fi. instru. cū iohānes. Quando aūt nō est necesse appellare hēs. J. eo. ℌ. diffinitiua. Jnhibet autē appellatio q̄ a ꝓncipe non appellatur. ix. q. iij. cuncta. nec a ꝓfecto ꝓtorio. C. de offi. ꝓfec. ꝓto. l. j. nec a senatu. vt. ff. a quib⁹ a p. non lz. l. j. nec ab arbitrio. C. de arbi. l. j. nec appellat officiatus. J. eo. ℌ. diffinitiua. ℌsi. nulli. Jtē ꝓpter scelꝛis magnitudinē nō appellat. C. quoruz ap. nō recī. l. ij. et extra. de ap. cuz sit romana. Jtē i momētanea possessione. vt. J. eo. ℌ. diffinitiua. ℌsi. ō possessione. secūdum leges sed p canōes sic. extra de testi. significauerūt. ⁊ de resti. ſpo. cum ad sedem. Jtē in re que non capit dilationē. ff. de ap. re. l. vlti. ⁊ extra de rapto. in litteris. Arg. cōtra de ap. qua frōte. in fine. Jtē a sentētia maioꝛis ꝓtis capituli. extra de his q̄ fiunt a ma. par. ca. c. j. Jtē ꝓtumax nō appellat. vt. xxiij. q. ij. de illicita. J. e. sunt quoꝝ. C. de iudi. properandū. ℌ. j. autē. Jtē ab executoꝛe nō appellatur. J. eo. ℌ. diffinitiua. ver. ab executoꝛe.

Appellat tertio non licet.

Appellat a delegato ad quē appellare dz

Appellat a multis casib⁹ nō admittit.

Appellatio i multis casib⁹ nō admittit.

Appellat a delegato ad quē appellare dz

Appellat tertio non licet

a Papa sol⁹ an clericū depositū resti tuat.

IDeo huic sanete sedi. ¶Concilijs. Ergo patet q legatus non potest facere concilium. vt dixi. d. distinc. xij. §. porro. di. xvi. huic sedi.

b ¶Ac restitutionib⁹. Ar. ℏ q solus papa pōt restituere clericū depositū. ō peni. di. vj. q vult. i. fi. & ff. de questio. l. j. in fi. & de pe. l. diui. Argu. j. xj. q. iij. eps in synodo. & xl vj. dis. clericus maledicus. Ad hoc dicas q si ē soleniter degradat⁹: solus papa pōt eū restituē. secus si est ꝑbo solo depositus.

¶Cum ergo zepherinus.

¶Hec est. ij. ps q. in qua q̄rit an sit licitū frustratorie appellare. et ꝓba est solutio q nō & que dicit sufficialiter dicit. et ad hoc pbādum inducit. vij. aucto. sanctorū patrum. Johan. de fan.

ij. ps.

c ¶Cuz ergo. Magister magis approbat opionē q dicit: q frustratoria admittit. et ꝓbat hoc sequentibus. iij. ca. & suspēdit cōstructio vsq ad illuz. §. patet ergo. vnde in titulo cuiuslibet caponitur hec dictio cum.

d ¶Decreto. ¶Emulorum. Si emuli erāt quō admittebant ad accusationez: cū hoc sit ꝓhibitū. vt j. eo. q. vij. si q sūt. et. iij. q. v. c. ij. et ij. Rñ. omes accusatores vulgo dicuntur emuli. ꝓsumitur em q semp iudex causa fiat accusatio Unde canon vocat accusationē illaudabilē intentionem. vt j. e. q. vij. si quis eps. nā nō solū videt eē discordia iter accusatorem et accusatum: sed etiam inter domesticos et amicos accusatoris et accusati. vt. ff. de leg. sciendum. §. ij.

Accusatio ꝓsumit semp iudicē fieri

¶Decreto. ¶Emulorum. Si emuli erāt quō admittebant ad accusationez: cū hoc sit ꝓhibitū. vt j. eo. q. vij. si q sūt. et. iij. q. v. c. ij. et ij. Rñ. omes accusatores vulgo dicuntur emuli. ꝓsumitur em q semp iudex causa fiat accusatio Unde canon vocat accusationē illaudabilē intentionem. vt j. e. q. vij. si quis eps. nā nō solū videt eē discordia iter accusatorem et accusatum: sed etiam inter domesticos et amicos accusatoris et accusati. vt. ff. de leg. sciendum. §. ij.

¶Iniuste dānati & restitutionē & oppressi auxiliū a romana eccl̄ia debēt habere.

IDeo huic sctē sedi ꝓfata priuilegia specialiter sunt cōcessa: tam de cōgregādis ꝛcilijs[a] & iudicijs: ac restitutionib⁹ episcoporum q̄ & de summis eccl̄iarū negocijs: vt ab ea omnes oppressi auxiliū & iniuste dānati restitutionē sumāt & talia ab impijs nō ꝓsumant absq vltione nec exerceantur absq sua dānatiōe. ¶Cū ergo[c] zepherinus dicat ab omnibus esse appellandum maxime tamē ab oppressis. et marcell⁹ scribat. ¶Episcopi qui voluerint vel quibus necesse fuerit appellare debent: patet q accusato siue grauet siue nō: vox appellationis nō est denegāda. ¶Quidam tamē ita distinguūt: vt volentes/ ad consecrandos necessitatē patientes ad oppressos referāt: vt sit sensus oēs qui voluerint a romana eccl̄esia consecrationē accipere: & ab aliquib⁹ ipediunt eam debēt appellare q̄buscūq in suis oppressionibus necesse fuerit ad eam confugere: similiter vocem appellationis exhibeāt: vt isti tuitionē: et illi cōsecrationē ab ea recipiant. Similiter & illud zepherini distinguit: ab omnibus est appellandū ad romanam eccl̄esiā: intelligēdum est qui ab ea consecrationem voluerint accipere: vel q̄ a ꝓlatis suis aliquā iniuriā passi fuerit. Marie tñ ab oppressis: ꝑm primā interpretationē oppressi itelligunt ali q̄ iniuria affecti: iuxta sc̄bam vero oppressi dicunt a iudice iniuste ꝓdēnati. sc̄z hāc distinctionez q̄ in aliq⁹ negocijs nō ad releuandū: sed ad differenduz vocem appellationis exhibuerint: appellā di auctoritatē non habent. Sed cuz Gregorius scribat oibus ꝓ diuersas ꝓuincias.

¶De cā appellationis cognoscere non licet: nisi ei ad quem appellatur.

DEcreto nostro vſram rogantes charitatez mandamus: vt si aliquis (q̄d non optamus) suorum emulorum[b] aldricum cenomanē sis ecclesie episcopum accusare dānabiliter tentauerit liceat illi p⁹ auditionē[c] ꝓuatū dioceseos: (si necesse fuerit) nos appellare: & nr̄a auctoritate: aut añ nos aut añ legatos[f] nr̄os ex latere missos iuxta patrū decreta suas exercē atq̄ diffinire actiōes[g]. nulluscz illuz añ hoc iudicet aut iudicare ꝓsumat: cz si q̄d (quod absit) graue intolerā dūcz ei obiectum fuerit: nr̄a erit expectāda cēsura: vt ni chil pu⁹ de eo q̄ ad sinū sancte ecclie romane cōfugit & ei⁹ ꝓlorat auxiliū: decernat q̄ ab eiusdē ecclesie auctoritate fuerit ꝓceptuz: q̄ vices suas ita aliis ipartiuit ecclesijs: vt in ptē sint vocate sollicitudinis: nō i plenitudinē potestatis. Si aūt (q̄d nō arbitramur) a quo q̄ sec⁹ ꝓsumptum fuerit: ab officio clericū submot⁹ auctoritat⁹ apostolice reus ab oib⁹ iudicet: ne lupi: q̄ sub specie ouiū subintrauerunt: bestiali feuitia quosdam audeant lacerare: et quod sibi fieri nolunt aliis inferri ꝓsumant. ¶Item cū iulius papa dicat.

a Iudeo huic sctē sedi. ¶Concilijs. Ergo patet q legatus non potest facere concilium. vt dixi. d. distinc. xij. §. porro. di. xvi. huic sedi.

b ¶Ac restitutionib⁹. Ar. ℏ q solus papa pōt restituere clericū depositū. ō peni. di. vj. q vult. i. fi. & ff. de questio. l. j. in fi. & de pe. l. diui. Argu. j. xj. q. iij. eps in synodo. & xl vj. dis. clericus maledicus. Ad hoc dicas q si ē soleniter degradat⁹: solus papa pōt eū restituē. secus si est ꝑbo solo depositus.

¶Cum ergo zepherinus.

¶Hec est. ij. ps q. in qua q̄rit an sit licitū frustratorie appellare. et ꝓba est solutio q nō & que dicit sufficialiter dicit. et ad hoc pbādum inducit. vij. aucto. sanctorū patrum. Johan. de fan.

c ¶Cuz ergo. Magister magis approbat opionē q dicit: q frustratoria admittit. et ꝓbat hoc sequentibus. iij. ca. & suspēdit cōstructio vsq ad illuz. §. patet ergo. vnde in titulo cuiuslibet caponitur hec dictio cum.

d ¶Decreto. ¶Emulorum. Si emuli erāt quō admittebant ad accusationez: cū hoc sit ꝓhibitū. vt j. eo. q. vij. si q sūt. et. iij. q. v. c. ij. et ij. Rñ. omes accusatores vulgo dicuntur emuli. ꝓsumitur em q semp iudex causa fiat accusatio Unde canon vocat accusationē illaudabilē intentionem. vt j. e. q. vij. si quis eps. nā nō solū videt eē discordia iter accusatorem et accusatum: sed etiam inter domesticos et amicos accusatoris et accusati. vt. ff. de leg. sciendum. §. ij.

e ¶Auditionē. Videt q nō licet appellari ad apostolicū omisso metropolitano. vt j. q. vij. metropolitanum. vt. §. eo. si quis putauerit. & ff. de appella. Imp atores. Sed non tenet hoc in foro ecclesiastico. §. eo. si quis.

f ¶Legatos. Ad hoc destinatos. vel dic q in legato pape speciale ē ꝑm q̄sdaz vt de crimie possit diffinire. vt xvi. q. j. frater. al's secus. vt. ff. de offi. ꝓcon. l. solent. & ff. de eo cui mandata est iurisdi. l. j. immo nec dico legatuz pape hoc posse facere sine mandato speciali. vt extra. de offi. lega. q̄ translationem.

g ¶Actiones Notandū actiones ꝓponēdas. xj. q. j. experientie. et ex de mutu. pe. c. j. extra. de in. examinata. Arg. ℏ extra de iudi. dilecti. Jo. Sol. ꝑm ius canonicū nō tenetur aliq̄s ꝓponere actionē vt extra. de iudi. dilecti. Sed si ꝓponatur inepta cadit a causa ꝓponēs. vt extra eo. titu. examinata. B.

Actiō ꝑm canones nō ē de necessitate ꝓponenda.

h ¶Submotus. Ecce pena illius qui nō defert appellationi ꝑm leges punitur in. xxx. pōdo auri. C. de appel. quoniam.

Appellans q calūniam ad q̄d punitur.

¶Qui se scit. nē. iij. questione. vj.

a QUi se scit. nē. q̄ huius nē.

b ℏ Rguta. ¶Continuatim. id est iterum et iterū.

c ¶Et carcerali. Q̄ pōt fieri in causa criminali si ꝓdemnatus appellās est suspectus. nec potest dare fideiussorem. vt. C. de ap. eos.

d ¶Honore. vt sicut de fctō fuit depositus: sic de facto restituat. vt de ap. ad hec sicut. & c. ad presentiaz. §. ea. q. j. primates.

e Ui scit. ¶Ita facit hoc. c. ad ppositum: quia sicut epūs vel alius prelatus eccl̄ie vult deferri appellationibus ad ipsum factis. sic et ipse tenet deferre appellationibus factis ad sedem apostolicā et est simile bonū. C. de offi. pre. vrb. l. j. vbi dicit q ē societas muneris q magistratus gradum supioris agnoscat.

f ¶Exegerit. Si. xxxiij. q̄sti. vj. c. j. et. ij. et. lxxij. di. quo ūdam. & di. ix. neq̄ in fi. ff. de adul. si vxor. ℏ. inder. Jo.

g ¶Condēnabitur. Si appellatio alicui⁹ fuerit ꝓnunciata frustratoria: tūc si ꝓior iudex a quo est appellatū non admittit appellationē in criminali negocio: lite perdita notat⁹ accedat. C. de appellat. a proconsulibus. sed si ꝓior iudex admisit appellationem ꝓ arbitrio iudicis punitur. vt. C. eo. l. eos. Sed si in ciuili negocio per calūniam appellat punitur in. l. libris argenti. C. quoruz ap. non recipiendis. nisi fit post recusatōez eque cassat sicut fieret post ab executore. i fi. Si sine calumnia: non punitur nisi

¶Iudicia appellātium ab eis sunt audienda ad q̄s appellatur.

QUi se scit[a] alijs esse ꝓpositū non moleste ferat aliquē sibi esse ꝓlatū: ipa nāq̄ ecclesia q̄ prima est: ita reliq̄s eccl̄isvices suas credidit largiēdas: vt in partez sint vocate sollicitudis nō in plenitudinē potestatis: vnde oiz appellātiū apostolicā sedem episcopoz iudicia & cūcta maioꝝ negocia causaz eidē sedi reseruata esse liqt. Presertim cū in his oib⁹ ei⁹ semp sit expectādū cōsultū: cui⁹ tramiti si quis obuiare tēauerit: sacerdotū causas non sine honoris sui periculo se apud eandē sedē nouerit redditurum. Item cum nico. pa. in remensem archiepiscopum inuehat: qui rotardū epm appellātē ap. se. dānare ausus est ita dicens.

¶De remēsi archiepiscopo q̄ appellātē romanā sedē iudicare est ausus.

ADuenta sapientia tua (vtinā i bono: accepto fomite iudicij) materiā ꝓpositionis aduers⁹ rotardū assūpsit & ab itinere apo. se. remouit & continuati⁹ aplicā sedē appellātē dānauit & carcerali[c] custodie mācipauit et infra Priuilegia tñ aplice sedis vos oblutioni tradere nullo mō debuissetis: q̄bus venerandi canones iudicia tot⁹ eccl̄ie ad hāc deferri iubēt & infra. hoc q̄ppe nos i rotardo idcirco noueritis opatos vt ꝓuilegia sedis aplice: q̄ male a vobis violata eē videbātur: aucte aplica & canonica patz deliberatiōe: pristino tādē igenio & ꝓprio decorē tur honore⁹. Item Leo papa

¶Quisq̄ obedientiā maioribus exhibeat: quā ab inferioribus desiderat.

QUi scit[k] se quibusdam ꝓpositū nō moleste ferat aliquē sibi esse ꝓlatū: sed obedictiā quā exegerit[k]: eti am ipe dependat. & sicut nō vult ḡuis onerꝫ sarcinas ferre ita nō audeat alijs iportabile pōdus iponē. Discipuli ei sum⁹ hūilis & mitis magistri dicentis Discite a me: q mitis sum et humilis corde. Patet ergo q nulli appellāti sunt inducie denegande. Ceterum si causa frustratorie dilationis appellauerit: a iudice ad quē puocatū fuerit condemnabitur[s]. Quem pus vero appellationis est āte datā vel post datā sniam Quotiēs ei q̄s se ḡuari senserit libere potest appellare Unde sixtus papa ait.

¶Qui grauat a ꝓprio metropolitano: ꝓuates aut vniuersalē eccl̄ie sedē appellet.

SI q̄s putauerit se a ꝓprio metropolitāo ḡuari: apō ꝓuates dioceseos aut penes vlis aplice eccl̄ie papā iudicet. ¶De eodem.

QUotiēs epi se a suis cō prouincialib⁹ vel a metropolitāo putauerit[b] pregūari aut eos suspectos habuerit: mox romanā appellēt[i] sedē: atq̄ eis libē ire liceat & dū ꝓdictā romanā eccl̄a ap

Mat. xj. d.

postremo. ct. §. ca. pri. & ff vt lit. nō pte. accedens. et q̄cūq̄ fit post recusatōez eque cassat sicut fieret post

Iudex suspect⁹ duplicit deserat.

appellationē vt eā de eo q̄ mit. in pos. cuz sicut. in fi. Refert tñ cū vr recuso iudicē vt suspectū. quo casu lo ḡtur decr. eā de ap. scdo regris. vel si sic dicat habeo iudicē suspectū q̄ casu nō cogit coraz arbitrio pbare cām suspitiōis: qz pōt iudicē declinare p appellatōez vt dictum est.

a ¶ Audiri. No. nichil interesse vtz dicat ds q̄ velit cām suā audiri a papa vl̄ expresse ad ipm appellauerit: sicut nec refert an appellet ds facto vel ꝯdo eā. e. dilecti i decisa.

b ¶ Excōicare. Pōt tñ de facto ad cautelam petere absolutionez. vt extra eo. ad p̄sentiā. si vero appellato nō tenet tūc pōt talis excōmunicari post appellationez. ar. eā eo. q̄stioni. Io.

c Appellare añ sniam vtrū liceat.

Q On ita. Scōm leges ante diffinitiuā sniam non appellat. vt. C. ō iudi. apertissimi. et. J. e. non solent. tñ clericus ante diffinitiuā sniam appellat. vt. C. de episcopali audi. l. ij. z cū actor vel pnunciatiōis editio negatur. C. vt lite pendēte. l. ij. z cū ab iniuria appellat vt. ff. de minoꝝ. ait ꝓtor. ℌ. pmittit. Idē dicit vbi appellat a grauamine manifesto. vt. C. de ap. si quis p uocationē Idē vbicūq; iudex aliq̄d facit ℌ legē negādo dilationē vel q̄d sit. vt. J. e. nō solet. Hodie aūt pm ius canōicū nō appellat añ sniaz: nisi euidēs fuerit cā ḡuaminis: vt i ꝓsti. ino. vt debit⁹. z sic vr idē iuris pm canōes qō falsū ē. vt dicūt doctores legū z. J. e. nō d ¶ Nō tz. Alia est rō negocioꝝ eccl̄astico [solēt rū: alia seculariū. vt. J. de ꝓse. di. ij. celebrit. tē. x. di. leges. xxxij. q. ij. admonere. ar. ℌ. xj. q. j. quicūq; lite. sz hoc nō tz. vt eā de fo. ꝑpe. ꝑposuisti. Quidā tñ dicūt q̄ vbicūq; tā pm leges q̄ pm canones pōt fieri appellatio a mālfesto ḡuamine. Alij dicūt q̄ āte sentētiaz pm leges nō appellat: nisi in casib⁹ in iure expressis.

e ¶ Dicta cā. i. assignata cā appellatiōis: sed non opz ibi pbari sed coraz iudice ad quē appellat. vt. C. de ap. eos. z. J. e. q. i fi. nisi i casu. C. de pēn⁹ ipa. autē. q̄ supplicatio. zeā de his q̄ fi. a ma. par. ca. cū in cūctz nec pr̄ē audiēd⁹ appellās a iudice ad quā appellauit: q̄z ꝓstet ipm appellasse ab aliq̄ ḡuamie. Aliī ei remittēd⁹ ē ad eū a q̄ appellauit. vt eā de ap. cū i eccl̄a Vl̄ g̃ q̄ libet tenet assignare cām appellādi: vt hic z eā de ap. ꝓstitut⁹. z. ff. de ap. appellāti. sicut i suspecto iudice cā est assignāda: ℌ alibi. pbāda sit. sz q̄ nō sit assignāda. pbat: q̄z frustratoua appellatō ℌz hec

pellauerint: aut ab ea se audiri[a] poposcerint. null⁹ eos aut excōmunicare[b]: aut eoꝝ sedes surripere: aut res eoꝝ auferre: aut aliquaz eis vim inferre p̄sumat: anteq̄ḡ an boꝝ causa romani pōtificis auctoritate terminet. Oz si aliter a q̄q̄ p̄sumptū fuerit: nichil erit sed virib⁹ carebit

Item Julianus papa.

¶ De eodem. ¶ Palea.

I Deo huic sancte sedi p̄fata p̄uilegia specialiter ꝓcessa sunt: vt ab eo oēs auxiliū oppōsi et iniuste dānati restitutionē sumant. Oppōsi z se p̄grauari putātes itelligūt añ datā sniaz. i iuste vero dānati post dataz sniam. Unde Eutician⁹ vr bis rome eps scribit omīb⁹ epīs. ¶ Añ exitū cause p ap

Q pellatiōez recedē tz.

On ita[c] in ecclesiasti cis agēdū est negociis sicut in secularibus. nā i secularibus postq̄ legib⁹ quisq̄s vocatus venerit z i foro decertare ceperit: non licet[d] ei āte peractam causam recedere Jn eccl̄asticis ꝯo dicta cā[e] recedere licet si necesse fuerit: aut si se viderit p̄grauari. Quivero ex ꝓtumacia iudicib⁹ obtemperare noluerit communione p̄iuetur.

Unde i cōcilio Mileuitano

¶ Excōmunicetur q̄ iudicibus suis obtēperare nōvult

Q Uisq̄s[f] pbatus fuerit p ꝓtumacia nolle obtēpare iudicib⁹ cuz hoc p̄ie sedis epō fuerit pbatū[g]: det lr̄as vt nl̄⁹ ei cōicz epō. do nec obtēpet. Itē q̄ p⁹ datā sniaz appellari possit Fabian⁹ papa testat dicēs. ¶ Nō deneget appellatio ei quez in supplicio sniā destinauit.

iura ē admittēda. Itē nō vr eē necessariū q̄ alleget causa qz pōt ab ea recedi. ff. e. scio q̄stū. in fine. Itē q̄ nō sit necesse cāz assignare. pbat extra vt lite nō contendentes. Et dixit. l. q̄ cū coraz iudice appellat sufficit dicere appello. vt. ff. de ap. scio. Dicas q̄ ſp appellans tenetur assignare cāz. vt extra. e. vt debitus: tñ si cām nō assignat z postea ō iudicem ap pellatiōis. pbat iustā fuisse cām appellādi bene cassabitur q̄ō factuz est. vt eā vt lit. nō cōtendentes. accedens. Et ita p̄z iudex bñ facit ñ deferēdo appellatiōi: cuz cā appellatiōis nō sit expssa. Scōs similiter excusat q̄ō factū ē cū iusta cā subfuit appellādi. Alij exponūt dicta cā. lit. nō ꝓte. q̄ āte lite ꝓte. nō ē appellādum. vt extra de ap. reꝑhē sibi: nisi sit aptuz grauamē. vt extra. e. ꝓsuluit. z ca. cū sit romana. Joā. Hodie āte sniam q̄ vult iudicez recusare ſp ꝑponat cām. vt extra. e. vt debit⁹. z offerre dz ꝑponens se velle eā pbare coraz arbitris si iudex petit alioq̄n ei⁹ appellatio non valet. vt extra de appel. interposita. Si vero non recuset iudicē: sed aliā cām ꝑponat: alleget talem qua pbata sit legitima. z eā coraz iudice offerat se probaturum si iudex petit. B.

¶ Quivero. ¶ hec est. ij. ps. q. in qua dr q̄ ꝓtumaces sūt puniēdi pm mai⁹ et min⁹: tñ ḡuatus poterit appellare. z hoc pbat p tres aucto. scōz patz. J. ō. f.

f Uisq̄s. Jtō ca. intelligūt q̄dā de dlegātis iudicib⁹: q̄z sentētiā eps loci tenet mādare executōi. vt eā de offi. deleg. significasti. Alij intelligūt de iudicibus datis ab ipo epo qui suā sententiā non pōt mādare executōi: qz tñ delegati a principe pōt mādare suas snias executioni. ff. de re iudi. a diuo. sed hoc nō est vez: qz subdelegati hoc possunt. vt extra de offi. dele. ex litteris. z extra de sen. z re. iudi. cū bertholdus. Joā. Fere oēs dicunt q̄ subdelegatus non pōt sententiā mādare executioni per legē. ff. de re iudi. a diuo. z si excōmunicare possit vt extra de of fi. deleg. ex litteris. quia iubere/cauere/z in possessionem mittere magis est imperij q̄ḡ iurisditiōis. vt. ff. de iurisdi. om. iu. iubere. B.

Delegati inferiorū suas sē tētias exequi nō pōt.

g ¶ Probatum. Ergo qui dicit aliquē contumacē hoc pbabit sicut q̄ dolū obiecit. Et arg. ff. q. j. c. j. z ca. nemo. extra de resti. spo. audita. Arg. contra. ff. de re iudi. contumacia. z. lxv. di. c. vlti.

a LIceat etiā in criminalibus. Immo potius in criminali q̄ḡ in ciuili. vt ff. de appel. non tantū. et. J. e. non solet. z. ℌ. est autem quādo. ver. nullus.

S J quis.

iiij. ps. ¶ P⁹ datā hec ē q̄rta pars questionis i qua queritur ifra q̄ tempus sit appellandum. z dicas q̄ infra. x. dies. J. e. anteriozꝝ. Probat tamen magister i. ll. theodosianus q̄ in fra triduum sit appellāduz. Sz ille leges sūt correcte per predictam legem anteriozuz. Joā. de san.

b ¶ Infra q̄ḡ dies. Olim statuti fuerūt duo dies: theodosius dedit quinq; de inde iustinianus decem. vt. J. e. anteriozum.

c ¶ Unde in theodosianis legibus. Qui has leges allegat falsarius est. vt. C. de ve. iur. enu. l. ij. ℌ. hec omnia. et. C. de no. co. cōfir. in fine.

P Ropter suspersuam.

d ¶ Quo iter. Ut semp. xx. miliaria ꝓ die cōputētur. vt. ff. si quis cau. l. j. et si quid supererit. hoc etiam p die cōputētur. vt. ff. de ver. sig. l. iij.

A Beo a q̄ appellatū

e ¶ Intra. v. ꝑodie. xxx. vt. J. e. questiōe. in fine. ℌ. penul.

f ¶ Statuta. Sic z hic hodie non tenet. vt. C. e. quoniam.

iij. ps.

Ii. ps.

U Jceat etiā in criminalib⁹[a] causis appellare nec vox appellationis denegetur ei quē i supplicio snia destinauerit. Q ō ante idez affirmat. ¶ Ante datā sentētiam liceat alicui appellare

S J q̄s iudicē aduersuz sibi senserit: vocez appellationis exhibeat. Post datā vero sniaz q̄ appellare voluerit infra q̄ḡ dies[b] appellet: z infra eosdē a q̄ prouocauit lr̄as dimissorias accipiat z ifra eosdē ad quē appellauit iter arripiat. Unde i theodosianis legibus[c] sic statutum inuenitur.

¶ Post latam sniam ifra q̄ tēs q̄sq; appellare debeat.

P Ropter supfluam appellatoꝝ licētiā: ne in retractandis vel reuocādis sentētijs liberū habere arbitriū videātur: z tpa appellationis pene cōstitute sunt vt quicūq; apud iudicē q̄ cām eius audiuit appellare z ad aliū iudicē ꝓuocaꝝ voluerit ifra q̄ḡ dies appellet. z in hisꝑis q̄ḡ dieb⁹ ad iudicē ad quē ꝓuocauerit sine aliq̄ dissimulatiōe ꝓueniat: z ipe dies i quo accepit lr̄as i his q̄ḡ dieb⁹ spāliter ꝓputeꝝ. Oz si longi⁹ iter sit. excepteꝝ q̄ḡ dieb⁹ spaciū diez quo iter[d] agi possit cōputetur.

H Abita dinumeratiōe xx. miliū diu rnoꝝ per singlos dies cōputeꝝ. Itē.

¶ A quo appellatur ad quē appellatum fuerit: dimissorie littere dirigantur.

A Beo a q̄ appellatum est ad eum qui de appellatiōe cognitur⁹ ē dimissorie littere dirigaṅ: q̄ vulgo apostoli appellaṅ: quarū postulatio z acceptio intra[e] quinq; dies ex officio fi nienda est. Ista iaz superi⁹ sub titulo ō cautionib⁹ z pe nis appellantiū interpretata sunt: qui intra statuta[f] tēpora dimissorias nō postulauerint vel acceperint vl̄ rediderint: pscriptiōe ab agēdo submoueantur: z penam appellatiōis ferre coganꝰ.

Idem. ¶ De his qui causa dilationis appellant.

Q Uicunq;[g] non cōfidētia iuste cause: sz causa differēde more ne ꝓtra eū snia ꝓferaꝰ appellauerit: vl̄ si de fctō suo ꝓfessus ne abijciaꝰ appellaꝰ voluerit: hmōi appellatōes ñ recipiāꝰ Itē

¶ Cū possessor appellat dū euētus cause dubi⁹ est: possessiōis fruct⁹ sequestrent.

Q Uotiens post auditā causam iudicem possessor appellat: fruct⁹ possessiōis de qua agitur (dum sequende audiētie euent⁹ dubius est) merito seqstrāt[h]ur Naz si petitor appellauerit hoc ab eo postulari non potest: quia nō potest seqstrari quod nō habet. si ꝑpter predia vrbana vl̄ mancipia vel iumēta appellaꝰ: possessiones eorum vel mercedes vl̄ vectura: etiā si ō nauis naulo agatur deponi solent.

Idem. ¶ Iniuste appellās omnino puniendus est.

O Mnino puniēd⁹ est q̄ tiēs iiusta appellatio pronūciaꝰ. sumpt⁹[i] quos dū sequerē aduersarius impēdit: reddere cogatur nō simplos sed quadruplos[k]. Ore missis auctoritatib⁹ infra. v. dies post dataz sniam cuiq; appellare pmittitur. Quod postea iustinian⁹ i ꝓstitutionibus suis corrigēs infra. x. dies appellatiōis remediū cuiq; dandū decreuit dicēs

Impator iusti. augustus.

¶ Infra decē dies remediū

A appellatiōis ꝓcedit.

Nteriozꝝ leguz acer-

s Q Uicunq;. Qō obtinet i ciuili: vt cōfessus nō audiaꝰ appellās i criminale aliud. vt. J. e. sunt quorū. nisi alia ꝓbatio iudicem instruat. ff. de quest. l. j. ℌ. Dimus. Johan.

Q Uotiens post auditam causam.

h ¶ Seqstrātur. Hoc non tenet hodie. vt. J. xvj. q. iij. volumus. J. e. appellatione pēdēte. et extra de seqst. ad hec. vel tenet in casu q̄ ē. ff. de appel. iperatores. sz quando possessor dilapidat fructus. vt ibi dicit. hoc exp̄sse ptz de seqst. ca. pe. z fi. Ut dic q̄ si appellatur ab executore q̄ tunc sequestrantur fruct⁹: sz nō res ipsa. vt. C. q̄ rū appel. non reci. ab executore. Omino.

Appellatio ab executore facit fruct⁹ seqstrari.

i ¶ Supt⁹. Scōm canones puniꝰ i expēsis. vt hic. z eā eo. re ꝓhēsibilius. sm leges puniꝰ in ciuili cā in. l. libris argēti. C. q̄z appel. non reci. ab executore in criminali if. mis ē z lite pdit. vt. C. de ap. a ꝓconsulibus.

Appellātz iniuste punitio.

k ¶ Quadruplos. Hodie simplos. vt. C. ō fru. z lit. expē. nō ig rat. r. l. fminato vl̄ forte duplos. vt. iij. q. iij. libelluz. dic. vt extra. de dolo finem.

l Nteriozꝝ

Jn aure. de ap. z itra q̄ tē pora debeat appellari. col. iij. i ꝓncipio.

a ¶ Dierum. Sed nūquid ille dies i quo appellatur cōputabit inꝯ illos decē dies: qđ videt: qr dies illa in qua ꝓmissio aliq̄ fit cōputat cū illo tpe nisi excipiat. vt. ff. si qs cau. l. j. Similiter dies in quo fit diuortiū cōputat inꝯ. xl. dies qui dant accusatori a tpe diuortij. vt. ff. de adul. pater. ℌ. j.

Item licet dicat intra. x. dies. tñ decimꝰ dies cōprehēdit̄ itra illud tempus. vt ff. de successorio edicto. l. j. ℌ. qđ dicimus. et. ff. de verbo. ꝛ. signi. si qs sic dixerit. immo idem videt si diceret ante decem dies ꝙ adhuc i decimo die posset appellare. vt. ff. de ꝟbo. obli. cū qui. et. l. cū quis. ℌ. q̄ ita. ꝛ facit ad hoc. ℌ.

Appellatiōis dies cōputat i decendio qđ dat ad appellandū.

e. ꝓpter Respō. ꝙ si tātū supest de die ꝙ pōt deliberare cōdēnatus: tūc illa dies ꝓputat ꝓ vno die. Johā. Ego credo ꝙ semper cōputetur: ꝛ ita seruatur de facto. B.

b ¶ A recitatione. Nunquid hoc tempꝰ vtile est: sicut fuit tēpus biduꝝ: qđ videt. aliter enī vidētur diminutū beneficiū antiquꝝ: maxime cū lex noua nichil exꝑmat. de hoc ergo veteri iure stand̄ est. C. de appel. precipim⁹. in fi. et qđ nō mutat quare stare ꝛ phibetur. vt. C. ō testa. sanctimus. quare ergo dicit hic a recitatione sententie cū fin. l. antiquā a tpe sententie cōputant hic decē dies. vt. j. e. ℌ. biduū. Dic ergo ꝙ ꝯtū ad suū initiū vtile ē: sed continuū ꝯtū ad sui ꝓgressuꝫ: qr tēꝑ hoc ꝓputabit a tēpore scientie. vt. C. ō modo et qñ index ab eodē. ꝛ. ff. de edil. edic. cū ser. ꝛ j. ca. biduū. Cū ei illi dies decē dentur ad deliberādū an velint stare sententie vel nō: q̄ut posset ignorans deliberare. Currit ergo hoc tēpus a tēpore scientie ꝛ etiā a tpe quo potest agere. j. e. ℌ. biduum. et. ℌ. aduersus. extra. de ap. ex ratione. ℌ. tamen dicit hoc tēpus esse continuuꝫ: sed postea dicit restituendum eum qui agere non potuit.

c ¶ Lis. extra. e. ex ratione.

d ¶ Ultimum est. Argu. quod per me nō stat michi non est imputāduꝫ. xij. distinc. ep̄hesijs. C. ō cōdi. insertis. l. vlt.

e ¶ Sed si q̄d. Unde sic nō pōt terminꝰ prefigi: vt die tali sit appellās reuersus vt ex̄ de appel. ex insinuatione.

f ¶ Imperator. Idē si alius iudex impediatur ad quem appellatur. in aut. vt sponsa. lar. ℌ. hoc q̄s colla. ix. hocverum est in cā appellatiōis. in puncipali eñ causa secus ē: qr ibi perit lis triēnio. C. de iudi. perandum. Itē quod dixi est verū: si ipse appellās impediatur ꝓ causam necessariaꝫ: puta vim fluuiꝰ vel simile. ex̄ de appel. ex ratione. si autem alter impediret euꝫ: hoc ei noceret. sed posset agere contra impedientem. ff. de dolo. arbitrio ℌ. si dolo. Sed si ille non esset soluēdo: tunc ei lis restituitur. ff. de eo per quē factum erit ex hoc edicto. Argu. cōtra. extra. de in integ. restitu. ex litteris. ibi enim non datur actio contra decipientem: sed restituitur contra sentētias. sed hoc fuit quia impediēs nō poterat soluere quod petebatur. Johan. Hodie fm canones nō perit instātia iudicij si ꝓpter impedimētū causa infra triēniū terminari non potuit. vt extra de iudi. venerabilis. B.

Appellatio ad iudices spectabiles.

Appellare nō ꝛa maiorū ad minores

Appellāri impedito ꝗmō succurritur.

Excōicatio lata sub conditione tenet.

g ¶ Cause. Quod fieri non debet. vt autē. vt oēs obe. iudi. ℌ. ꝛ hoc considerantes. colla. v.

h ¶ Ad sumptus. Jd est ad victualia que dantur iudicibus. vt extra. de vi. ꝛ ho. cleri. cum ab omni.

Sūma minia.

a ¶ Ad decē libraꝝ. No. x. lib. auri minimum dicit

b ¶ Auri. Hic vocat minimā sūmā vsq̄ ad. x. libras auri. alibi. vsq̄. xx. marcas. alibi vsq̄ duos aureos. ff. de dolo. si oleū. alibi. l. soluti. j. de defen. ciui. l. j.

Appellans secundo multis in casibus nō audit.

c ¶ Post sniam. Nota casus in quib⁹ scdo non auditur appellans C. de epi. au. auten. si qs litigantium. C. de assert. tol. l. j. C. de app. iubemꝰ. ꝛ. l. in oferendis. i autē. ō san. epi. ℌ. si qs vero. col. ix.

d ¶ Sacri cognitoris. Jd est principis.

e ¶ Que vna. Scilicet ꝑfectura illustrissima.

f ¶ Utroq̄ scz ꝓtoris et q̄storis. questor enim qui ꝓfuit scriniis imperatoꝝ audiuit causas appellationis.

Appellare nō ꝛa maiorū ad minores

g ¶ Ita tamē Sensus est nō ē appellandum a iudicib⁹ qui sunt illustres ad spectabiles qui sūt minores: nec a spectabilib⁹ ad alios spectabiles cum sint pares sed a ꝑsidibus q̄ sūt minores appellandū est ad spectabiles.

Judicij ꝓncipium nō semp cōsiderat.

h ¶ Priuati. q̄q̄ delegatur eis causa: sed pēdente iudicio fiunt spectabiles vt. C. de ap. precipimus. in fi. et sicnō semp cōsiderat ꝓncipium accepti iudicij. sic. iij. q̄stione. vij. ℌ. tria. i fi. sic. ff. de pig. actio. l. si rez. ℌ. fi. Ar. ꝙtra extra de ꝓba. c. post cessionē de elec. dudum.

i ¶ Non gradatim. C. de app. pel. precipimus.

k ¶ Sed a ꝓsidib⁹ q̄ sunt clarissimi et minores

l ¶ Datis. nō tñ delegatis.

m ¶ Referat. Appellatio ad iudices spectabiles.

n ¶ Sub quacunq̄. Hoc vex est cū appellat a spectabilib⁹: ꝛ si a clarissimis: tunc non appellat ad vicem nisi sit supra. x. lib. auri. vt. ℌ.

o ¶ Ad competētes. Per hoc no. appellationē ad aliuꝫ nec. i q̄s ad delegantem cōtra id. ff. quis et a quo ap. l. ij. et extra de offi. deleg. sup questionum. sic. j. e. placuit vt ꝑ hytri.

p ¶ Que in appellationibus. Jd est ad punctum pem. vt. C. de excu. tu. quinquaginta. ff. qñ app. sit. l. j. ℌ. si quis.

q ¶ Sub conditione. De futuro: tunc suspenditur sententia. ff. si cer. pe. respiciendū conditio aūt de ꝓsenti vel ꝓteriti non suspēdit sententiam. ff. si cer. pe. cuꝫ ad ꝑsens tamē sententia excōicatōnis lata sub ꝓditione tenet. l. xiij. distinc. saloniane extra de sententia excō. a nobis. et extra de appel. ꝑtea. ꝛ. ff. de ꝟbo. sig. cedere diem.

r ¶ Nō est. pōhibet quid fieri quod tñ factum tenet. sic. xlv. di. de iudeis. ff. de interdictis et rele. relegatoꝝ. ℌ. ad tempus.

s ¶ Sentētia. Diffinitiua ꝫ ifallocutoria sic. vt j. xvij. q. iij. si qs suadēte. et extra de ap. ꝓtereaque est huic legi contraria.

t ¶ Satim. in alijs ꝓscriptionibus nō nisi a tēpore cōditionis existēt̄ currit ꝓscriptō. ff. qñ. ac. de pecu. est annalis. l. j. ℌ. annꝰ et. C. de ꝓscri.

Snia absolutionem aut cõdẽnationẽ: ergo ea appellari est necesse. vt. j. e. H. diffinitiua. ver. ẽ autem qñq; z modo nulla sit: sperat tñ z timet q; sit valitura: nam in ꝓditiõ alib⁹ obligatiõib⁹ spes est debituz iri. vt. ff. de ver. sig. cedere diem. vñ licet appellatio non inueniat quid extinguat. tamen conditione existente retro fingit extinxisse. vt ff. de so. sub ꝓditione debitor et effect⁹ sententie retrotrahit qñq;. vt. ff. de his q̃ no. infa. furti.

a ¶ Nõ ꝓfert Ut in electionibus et ꝑsentationib⁹. vt extra de ap. cõstitutus. z c. reprehẽsibilis et extra de offi. deleg. sup eo. et est hic argu. q; a tpe electionis vsq; ad. x. dies põt appellari.

b ¶ Excusatio. Not. q; qñq; ginta dies dant ad excusandum se illi q̃ vocat ad munus ciuitatis similit ad mun⁹ tutele. z si excusatio non fuerit admissa: tũc poterit appellare. vt insti. de excu. tu. H. qui autẽ. ff. qñ ap. sit. l. j. H. si quis tutor. C. de excu. tuto. l. quinq; ginta. nec tenet tũc appellare cũ nominat tutor: sed tunc cũ excusatio ei⁹ nõ admittit: vt ibidẽ dz. Sed cũ aliqs eligit ad dignitatẽ aliquã: stati tenet appellare añq; se excuset. vt. ff. qñ ap. sit. l. j. H. si ds tutor: nisi eligat vt sit defensor ciuitat;. ibi nõ hz locũ appellatio. vt in autẽ. de defen. ciu. H. item illud. colla. iij.

Vocat; ad munera q̃ dies dẽ munus ciuitatis similit ad mun⁹ tutele. z si excusatio non fuerit admissa: tũc poterit appellare. vt insti. de excu. tu. H. qui autẽ. ff.

Judex vsq; ad quã horam ex pectare ꝑbet

c ¶ Suprema hora. Videt q; iudices vsq; ad suprẽam horaz teneñ expectare ꝑtem aduersam: sicut tot⁹ dies quo pecunia debet credit arbitrio soluentis insti. de ver. ob. j. j. z dicit lex: audiẽt iudices vesperare mane et meridie. vt in auten. de iudi. H. sedebunt col. vj. z qui ante kalendas ꝓmisit idẽ est acsi in kalendis ꝓmisisset. vt. ff. de verb. ob. qui añ. Ar. contra ff. de orig. in. l. j. H. et quia magistratib⁹. vbi dz q; incõgruũ est q; iudices vespere ꝓsideant: sed distingue: vt dicitur de offi. in. dele. consulut.

d ¶ An iputet. Propter hoc ꝓbũ dicunt quidã q; non possit appellari nisi in ꝑntia iudicis: q; si eo ꝓbente ꝑt appellari. g̃ nõ ffert sine subtrahat se iudex siue nõ. z est arg. ꝓ eis extra. e. cũ sit romana. Sed ꝙ extra. e. suggestuz. extra de alie. iudi. mutan. c. j. C. quomodo et qñ iudex ab eo. C. de in. l. vl.

e ¶ Appellauit. i. appellare voluit.

cerit: an imputetur⁹ alicui q; ad domũ ei⁹ nõ venerit: q; ꝙz i hortos nõ accesserit: z vlteri⁹ q; ad villã suburbanã: magis q̃z est vt nõ debeat iputari. q̃ re si in publico adeũdi ei⁹ facultas nõ fuit: melius dicẽt facultatẽ nõ fuisse adeũdi. Si quis ipius q̃dẽ a quo appellauit⁹ adeundi facultatez nõ habuit: vt ei libellos daret⁹: eius aũt ad quẽ appellauit habeat copiaz: videndũ est an ei ꝓscribi possit q; eu⁹ non audierit. z hoc iure vtimur: vt si alteri⁹ adeũdi fuerit copia: locum habeat ꝓscriptio. Valã est eã⁹ esse, ꝓpriam causam cuius emolumentum vel damnum ad alium quem suo nomine pertinet. Si aduersus absentem fuerit ꝓnunciatum: biduum vel triduũ: ex quo quis scitⁱ computandum est: non ex quo ꝓnunciatum est. Qz autem absentem dicitur posse ꝓuocare ex quo scit: sic accipimus si non in causa p procuratorem defensus est. Nam si ille non ꝓuocauit difficile⁵ est vt hic audiatur⁴

f ¶ Libellos. daret. Ipe iudex. s. dimissoꝛias. vt intellige de libellis appellatiõis quos appellans vult dare iudici.

g ¶ Qõ eum. Facto eniz sicut voce quis appellat vt extra õ ap. dilecti.

h ¶ Palam est eam. Potest eni damnum ptinere ad aliquem z fieri nõ suo nomine. xij. q. ij. qui manumittitur. xiij. q̃st. ij. super ꝓuidentia.

i ¶ Scit. Si. extra de ap. sup eo. ver. fi. C. quo modo et quãdo iudex ab eo.

k ¶ Difficile. Id est non. nam alibi põitur hec dictio difficile ꝑ vix. xl vij. distinc. quantũlibet.

l ¶ Audiatur No. cum aliquis est absens post lit. conte. aut ab est ex iusta causa: aut ex iusta. Ex iusta triplici ter potest abesse q; aut abest ex cã necessaria et probabili: aut ex causa necessaria tantuz: aut ex ꝓbabili tñ. Si abest ex causa necessaria z ꝓbabili: vt ex causa reipub. tũc si est legitime defensus restituit ad appellãdũ. vt. ff. de in inte. resti. l. vlti. si vero nullomodo est defensus vel fuit min⁹ legitime ad totã causam restituitur. vt C. ex qui. cau. ma. l. j. C. de ꝓcu. q;. Si abest ex causa ꝓbabili tantũ: vt ex causa peregrinatiõis vel studiorum: tũc si est legitime defensus ad nihilum restituitur. z sic ita loquit hec lex. ff. ex qui. cau. ma. l. nec non Si aũt nõ est legitime defensus: tũc si cõstituit ꝓcuratorẽ vel potuit ꝓstituere ad nichilũ restituitur: ni si ille, procurator quẽ religrat mortuus sit vel forte soluendo non sit. vt. ff. ex q̃. cau. ma. sed z si. H. j. decre. tñ dicit indistincte retractandũ: qd̃ falsuz est si, ꝓbatur iusta cã absentie. vt eẽ de sen. z re iu. cũ bertold⁹. nec distinguit an potuerit ꝓstituere ꝓcuratorẽ an nõ. vt non abfuerit ex ꝓbabili cã an non: z est ar. ad hoc. C quo z qñ iudex. l. ab eo, ibi ẽm vt q; nõ sit op⁹ restitutione: sed qd̃ de iure cõi possit appellare: si abest ex

Appel landuz nõ ẽ in dice ꝑsente.

causa necessaria tantuz: aut ex ꝓbabili tñ. Si abest ex causa necessaria z ꝓbabili: vt ex causa reipub. tũc si est legitime defensus restituit ad appellãdũ. vt. ff. de in inte. resti. l. vlti. si vero nullomodo est defensus vel fuit min⁹ legitime ad totã causam restituitur. vt C. ex qui. cau. ma. l. j. C. de ꝓcu. q;. Si abest ex causa ꝓbabili tantũ: vt ex causa peregrinatiõis vel studiorum: tũc si est legitime defensus ad nihilum restituitur. z sic ita loquit hec lex. ff. ex qui. cau. ma. l. necnon Si aũt nõ est legitime defensus: tũc si cõstituit ꝓcuratorẽ vel potuit ꝓstituere ad nichilũ restituitur: ni si ille, procurator quẽ religrat mortuus sit vel forte soluendo non sit. vt. ff. ex q̃. cau. ma. sed z si. H. j. decre. tñ dicit indistincte retractandũ: qd̃ falsuz est si, ꝓbatur iusta cã absentie. vt eẽ de sen. z re iu. cũ bertold⁹. nec distinguit an potuerit ꝓstituere ꝓcuratorẽ an nõ. vt non abfuerit ex ꝓbabili cã an non: z est ar. ad hoc. C quo z qñ iudex. l. ab eo, ibi ẽm vt q; nõ sit op⁹ restitutione: sed qd̃ de iure cõi possit appellare: si abest ex

Metropolitanus de cã criali epi co gnosce re põt.

Appellans a guami ne iuste appellat.

Absenti vtrũ subueniatur.

Difficile dupliciter sumit.

Appellare aut iudicẽ recusare nõ sꝙz

cã necessaria tñ. vt cum ds sit deportat⁹ ꝓpter suũ delictũ: tũc si potuit ꝓstituere ꝓcuratorẽ non subuenit ei. vt. ff. de mio. papinian⁹ ait. ꝙz si abest ex iusta cã nunq; audiet appellãs: nec subueniet ei: quia cõtumax nõ audit appellãs: vt. xxiij. q. iij. de illicita. et j. e. H. sunt quoꝛũ.

Siquidẽ i ifulã deportãdũ⁸ annotauerit⁹ ꝑses ꝓuicie: z impator rescripsit vt deportet: videam⁹ qñ sit appellandũ: vtrũ cũ ipator rescripsit vt deportet an cũ ei scribit z puto tũc esse appellandũ cũ recipi eũ ꝑses iubet. Cetez verẽdũ est ne sero sit: vt tũc ꝓuocet cũ ipator ifulã ei assignauit. ꝓbata ei snia p fidis vl ꝓtoris tũc solet prin ceps ifulã assignare. Burl⁹ illõ verendũ est si mẽdacijs apd̃ principẽ onerauit eum quẽ deportãdũ laborat: iter cludi ei viã ꝓuocãdi. Quid igit est: recte igit dicẽt hũanitate suggerẽte vt z hoc illo tpe nõ frustra ꝓuocaret: q; nõ aduersus ꝓncipẽ ſz aduersus⁶ iudicẽ calliditatẽ ꝓ uocauit. Illud q̃z videdũ ẽ si cũ ipatoꝛ scriberet: exemplũ lr̃aꝝ litigatoꝛi editũ sit: neq; is appellauerit: z p⁹ea ꝙ eu⁹ rescriptũ sit: an appellare a lr̃is ꝓdem sibi editꝫ possit. Certe nõ põt: q; q̃ tũc⁶ nõ appellauit: vera esse que scripta sunt cõsensisse videt. nec est audiend⁹ si dicat euẽ tũ sacri f̃scripti se sustinuisse

Item Ulpianus. lib. xlix. in titu. de appellationibus recipiendis vel non.

On solent audiri appellãtes nisi hi quoꝛũ interest⁷: vel quib⁹ mãdatũ est vel q̃ negociũ alienũ gerũt. qũ mox⁸ reus ratum⁹ hz. Sz si mater ex pietate ꝓuocauerit⁴: dicendũ est z hanc audiri debere. z si lite⁵ ꝓparãdã curare maluerit: itercedere nõ videtur. licet ab initio⁶ defendere nõ põt. Sceuola libro quarto regularũ. Ante sententiã appellari potest si questionẽ⁷ in ciuili negocio habendã iudex interlocut⁹ est: vel in criminali⁸ si cõtra leges hoc faciat. Marcell⁹ libro primo de appellationibus. Si ius qui⁹ ideo causaz agere frustrat: q; dicit se litẽ possit. Certe nõ põt: q; q̃ tũc⁶ nõ appellauit: vera esse que scripta sunt cõsensisse videt. nec est audiend⁹ si dicat euẽ tũ sacri f̃scripti se sustinuisse

Item Ulpianus. lib. xlix. in titu. de appellationibus recipiendis vel non.

On solent audiri appellãtes nisi hi quoꝛũ interest⁷: vel quib⁹ mãdatũ est vel q̃ negociũ alienũ gerũt. qũ mox⁸ reus ratum⁹ hz. Sz si mater ex pietate ꝓuocauerit⁴: dicendũ est z hanc audiri debere. z si lite⁵ ꝓparãdã curare maluerit: itercedere nõ videtur. licet ab initio⁶ defendere nõ põt. Sceuola libro quarto regularũ. Ante sententiã appellari potest si questionẽ⁷ in ciuili negocio habendã iudex interlocut⁹ est: vel in criminali⁸ si cõtra leges hoc faciat. Marcell⁹ libro primo de appellationibus. Si ius qui⁹ ideo causaz agere frustrat: q; dicit se litẽ

f ¶ Interest. Sic ex de offi. dele. sup eo. ff. de ioffi. testa. si suspecta. imo etiã si nõ interest dũmodo qualecũq; timet ꝓiudiciũ fieri. vt. ff. e. a sententia. in pn. z ex de sen. z re iudi. cum super.

g ¶ Mox. i. intra decẽ dies: q; ratũ debeo habere q̃ meo nõie factum est cum ad huc agẽ possim vt. ff. rem ra. habe. l. pe. vel dicit mox. i. modicotẽpozis spacio q̃ magis i ttellectu ꝙ locutione exꝑmi põt. vt. ff. de solu. ratũ. ff. rem ra. ha. quõ ẽm.

h ¶ Ratũ. Sz nonne si aliquis appellat ꝑ alterum: ille cogit habere ratam appellationẽ cum negociũ eius vtiliter sit gestuz. vt ff. de nego. gest. põponit⁹ s⁹ Ar. Q̃ tñ in criminibus appellat inuito q̃dẽnato. vt. ff. de ap. non tantum.

v. ꝑs. Appel latoẽm pro me factam an tenear ratificare.

i ¶ Prouocauerit. Pro filio cõdẽnato vel p ꝓsanguineo etiã possunt appellare alĩ. vt ex de re. iur. cum in cõtẽplatiõe. in pte decisa. melꝰ de regu. cum sim⁹. in pte decisa.

Appel lat ꝑiũctus p ꝑiũcto.

k ¶ Lite. Appellatiõis. q; si ab initio defenderet oporteret eã satisdare. q; in aliena re nemo idone⁹ est defensor sine satisdatione. ff. de ꝓcu. q̃ ꝓpio. sed hoc est virile officiũ. C. de ꝓcu. alienam.

l ¶ Ab initio. Pro filio nõ põt mater agere vel ipm defendere: q; hoc est virile officiũ. C. de ꝓcu. alienã. põt tñ postulare ꝑ parẽtib⁹ valutudine detẽtis. ff. õ ꝓcu. femmas. sed aliena negocia põt mulier gerere extra iudiciũ. ff. õ nego. gest. l. vij. H. j. Si tñ vis recipe mulierẽ intercedentẽ ꝑ aliq̃ facias eã renũciare auxilio velleiani. vt. C. qñ mulier tu. of. fungi. l. vlti.

mf ꝑ fi lio agẽ nõ põt. Cautela ad obligãdas mulieres.

m ¶ Si qstionẽ. In criminib⁹ tñ fit qstio. vt. v. q. v. illi. ff. de qstio. l. j. in pn. ſz in pecuniarijs causis nõ facile nisi cũ aliter vitas nõ põt liqre. ff. de qstio. diuꝰ pius. liberi etiã torquenf si facto interfuerint. ff. e. vnꝰ. H. testes. alĩs nõ. C. de qstio. decuriones.

Questio i q̃b⁹ causis sit.

n ¶ In criminali. i. si vult torqre aliquẽ nulla pre sumptiõe ꝓcedente: qd̃ non licet. vt extra de reg. iur. cum in contemplatione.

Nũcꝫ missio an habeat ꝑ appellatione

o ¶ Eius q̃. hoc intelligũt oes cum nunciũ misit. Sed aliud est si ꝑ se in ꝓpria ꝑsona z añ citationem iter arripuit. vt ex. e. meminim⁹. z. c. suggestũ. Sz ꝙ hanc distinctionẽ est arg. ex de offi. dle. cũ cã. vbi differt cã ꝓpter missionẽ nũcꝫ. z est hodie expressuz in

decre. de ap. ad hoc. sic nō obstat eo. ti. vt debit⁹ honor. illud eīn intelligit qñ hoc tñ dicit ꝛ nō ꝓbat. et ibi dr q ꝓmo cōuenit qui ꝓmo litteras dedit iudici. hodie ſtatur decre. vt debitus.

a Post appellatōez. Siꝛ ſi appellatōez nō recepit dabit lras appellanti vt eas det ſuperiori in qb⁹ ſignificabit ei ꝛre appellationem nō recepit. vt. ff. de ap. nō reci. ſciendum.

Apl'os ñ petēs ultra tpꝰ ꝑ renū ciaſ ap pellōi

b Tps. xxx. dierū. vt. j. eo. H. ſi. in fi. et ſi infra id. tps nō petierit videt renūciare appellationi. vt. ſ. eo. ab eo ꝛ. C. e. qñ. nec index ad quem appellauit eum audiet. iudex tamē etiam non petēti tenetur offerre apl'os. vt. C. e. eos. in fine.

c Instanter ſ. c. di. puſca.

d Per eum ſtetit. Ergo ſi pīm ſtat / hoc ei nocebit vt iudex ſuperior ipſum non audiat ſine apl'is. hoc hodie in paucis locis ſeruatur.

e Appellatione. Plane eſt iſte caſus nec eget expoſitione.

f Interpoſita. ita q teneat.

g Medio. Dū tñ ſit recipienda.

Sequeſtratio fit in aliquibus calib⁹.

h Nihil. niſi cuꝫ appellat ab executōne: tunc ſiue ſit mobilis res ſiue imobilis fruct⁹ ſeqſtrant. C. quo. ap. nō reci. ab executore. itē in alio caſu cū dubitat fruct⁹. ff. e. imperatores. eꝫ de ſeqſtra. poſ. c. vlti ꝛ cū appellās eſt in notorio crimie. eꝫ eo. cum ſit romana. vel eſt inuaſor ecclie. j. e. H. ſunt etiā. item ſi heres quict⁹ de legato vī fideicōmiſſo pſtādo appellat tūc non deferet appellationi. cauebit tñ de eo reſtituēdo. ff. vt legato. vel fideico. noie caucaſ. l. poſtq̄. H. ſ. ita etiā eſt in ſupplicatiōe. C. de pc. i. pa. offe. auten. q̄ ſup. Itē pōt nouas ꝓbatiōes inducere poſt publicatōez teſtiū qs ꝓpus nō poterat hre. C. de tēp. ap. p hāc. eꝫ de fi. iſtru. cū iohēs. Itē de reo fit actor: et teneꝫ ꝓbare vict⁹ appellationē ee inſtā. vt eꝫ de ap.

Appellatio et q differt a nūciatione noui operis

cū in eccleſia. Cū ḡ appellatiōi qñq̄ nō deferat: ptz

Quaeſtio. Folio. Causa. ii.

POſt appellationē a interpoſitā lre dāde ſūt ab eo a quo appellatū eſt ad eū q̄ de appellatiōe cognitur⁹ ē. ſiue ad pīcipē: ſiue ad quēlibet aliū. qs lras dimiſſorias ſiue apl'os appellant Sensus aūt litteraꝝ talis ē Appellaſſe puta luciū titiū a ſnia talis iudicꝭ: q̄ iter illū ꝛ meuiū dicta ſit Sufficit autē petiſſe intra tpa⁹ dimiſſorias inſtāter⁹ ꝛ ſepi⁹: ꝛ ſi non accipiat: idipm cōteſtet. nā inſtātiā petētis dimiſſoias pſtitutōes deſiderāt. Equū eſt igit ſi p cū ſtetit⁹ q̄ debeat dare lras quominus det ne hoc accipienti noceat.

Vlpian⁹ in ti. Nihil inouari appellatione interpoſita.

Appellatiōe⁶ interpoſita⁷ ſiue ea ꝛcepta fuerit ſiue nō medio⁸ tpe nihil⁹ nouari oꝫ.

S i quis¹⁰ ex plurib⁹ facinoribus ꝺdēnat⁹ ꝓpter qđā¹¹ appellauerit/ ꝓpter quedā nō vtrū ſit differenda pena ei⁹ aut nō: querit. Et ſi qdē grauiora¹ ſunt crimina ob q̄ appellatio iterpoſita eſt: leuiꝰ aūt id ꝓpter qđ qs nō appellauit recipiēda ē oīno appellatio ꝛ differēda pena. Si vero grauiorē ſniaꝫ meruit ex ea ſpecie ex qua nō ē appellatū: oīno pena imponēda ē

Forma apoſtoloꝝ hec eſt

Ego. N. ſancte bononien ſiſ ecclefie epiſcop⁹ te pīel byterū rolandū capellanū ſcti apolinaris ad aplicā ſedem quā appellaſti: ab obſeruationē noſtri iudiciſ hiſ apoſtolis dimitto.

Forma vero appellatiōis ante ſentētiaꝫ hec eſt. Ego adelin⁹ ſancte regie eccleſie miniſter (licet indignus) ſentiens me grauari a dño gualterio ſancte rauēnatꝭ eccleſie archiepo romanā ſedē appello ꝛ apoſtolos peto. S i vero poſt data ſentētiā appellare voluerit: hic erit ei modus appellādi. Ego a. s. r. eccleſie ti. i. otra ſniam dñi. g. s. r. ecclie archiepi iniuſte in me lataꝫ pridie kalen. maij anno domini icarnatōis mīleſimo⁰ cv. Fran. iiij. Roma. ſe. appello: et apoſtolos peto. S i autem vnus¹² vel duo ꝓ plures iuſta ſiue iuſta nihil eſt inouādū. vt eꝫ ō no. operū. c. cū ex iuncto. Judex ḡ a quo appellat ſi nō recipit: ſupioꝛi mādabit opinionē ſuā ꝛ cām quare non recipit appellationē. vt. ff. de ap. re. ſciendum.

i Si qs. hāc. l. itelligūt qđā qñ crimia ſunt ꝓnra. vt. ff. de mio. etiā ſi. Sed hoc falſuꝫ ē. q. nō ꝑt qs ſimꝫ accuſari de crimibus plurib⁹ deſcendenti b⁹ ex eodez fctō. C. de accu. q̄ de crimie. ſꝫ intellige qñ minora pena piudicat maiori. Uel dic q̄ ſi maior pena includit ſe minorez. vt depoſitio priuationē offic̄ij: deferk ēt pena in minori. nā ſatis ē ſi punit i maiori pena. ar. ad hoc. xxiij. q. v relegentes.

k Quedaz. Snia ḡ p parte tenet: p pte nō. vt. ff. de minori. etiam ſi. H. ex cā. C. de tranſ. ſi ex falſis. eꝫ ō ꝑbē. dilect⁹. eꝫ. de teſta. rainutius. et rainaldus. Sed ſnia arbitri non pōt p pte tenere ꝛ p pte nō. ff. de arbi. diē. quidā hñt qualē ꝓ lege. H. ſed et ſi. lꝫ ſuū inuenak extra de arbi. cū tpe. hoc tñ ſcias q̄ rerū pluralitas nō facit plures ſnias. lꝫ ſecꝰ ſit qñq̄ in ſtipulationibus. ff. de ꝓbo. ob. qđ dr. et l. ſcire. ꝛ. ff. fami. herci. in hoc iudicio. ff. ad exhiben. celſus. Johan. Probabiliter pōt dici q̄ tot ſunt ſententie quot ſunt articuli exꝑſſi. argu. l. ff. de verbo. obliga. ſcire. B.

l Sauioza. Quid ſi ſunt equalia: idē credo. Et ſic patz hic q̄ magis dignū trahat ad ſe minꝰ dignū ſiue eꝫ de cōſe. eccle. vel alta. qđ in dubijs.

m Mcv. dicit. h. q̄ hic eſt falſa lra: q: nō ſūt tot ānī q̄ liber iſte ꝓpoſit⁹ fuit. fuit eīn edit⁹ docēte iacobo bono. in legib⁹. ꝛalexā. in theologia q̄ fuit poſtea papa. alex. tij. ꝛ fuit ānō dñi. M. cl. vt ex cronicis pz.

n Si aūt vn⁹. Si pleꝛ ꝺdēnati ſunt ꝛ volunt appellare: libellus appellatiōis oīm nola ꝓtinebit. ſed ſi vn⁹ ē ex plurib⁹ ꝺdēnat⁹ ſi vnū in libello nō exꝑſſu illi nō nocebit. vt. ff. e. ſcio queſitum.

nouiōis nūciatio dñt.

Accuſari qs ñ ꝑt ſi⁹ de ꝑsonis criminibus.

ſnia ꝑt ꝓ pte tenere: ꝛ ꝓ pte non.

vj. ps.

Appellās abſēte iudice qđ ꝺz facē

Procuratoꝛes ꝑsōe ꝑt ee plures

a Sindici. Poſſunt ergo eſſe duo ſindici vel procuratoꝛes. vt hic. ꝛ extra de teſti. inſup. ꝛ eꝫ de do. ꝛ cō tu. cū dilecti. ꝛ eꝫ de ſen. ꝛ re iudi. cū. i. ꝛ. a. melioꝛ tñ erit ꝺditio occupātis: vt. ff. de pcu. plurib⁹. Ar. tñ. j. ff. de adm. tu. decreto. l fi. ꝛ. ff. de pcu. ſi qs cū. Tu dicas q̄ bñ ꝓt ee plures procuratoꝛes. ſꝫ tñ vn⁹ aget cām. quia ſi ābo ageꝛēt forte qđ vn⁹ ꝓcederet: alꝫ negaret imo et ſi plures ſunt q̄ agūt oēs debēt ꝓſtituere vnū procuratorē. nec cā ſpargat in plures aduerſarios. vt. ff. familie her. ſi familie ff. de edil. edic. quod ſi nolut. H. ſi plures. Melius potes diſtinguere. q: ſi plures ſunt rei q̄ cōueniunt oēs tenētur dare vnū ꝓcuratorem. nec cā ſpargak i plures aduerſarioſ ſꝫ ſi plures ſunt illi q̄ cōueniunt aliquem non habent neceſſe dare vnū procuratorē ſic diſtinguit lex. ff. in. ſol. iam tñ. H. vl. Joh. h. tñ dixit q̄ pīes procuratoꝛes poſſunt ſimul agere. ſicut notauit in diſtinctiōib⁹ ſuis.

b In ſcriptꝭ Si coꝛaꝫ iudice appellat: ſufficit ſi dicat appello. ff. eo. l. ij. ſꝫ ſi appellat ſine iudice: tūc ſcribet qs a q̄ ꝛ ō quē appellet: ꝛ a q̄ ſnia. ff. e. l. j. in fi. idē videt ſi a grauamine appellat. immo ſufficit ſi dicat appello.

c Catholicus. Fidei iudicis. Infidelib⁹ enim ſūt inter dicta officia publica. C. de iude. l. vl. xvij. q. iij. conſtituit.

d Excōicek niſi ſit rege infideli. vt paul⁹ q̄ appellauit ad ceſarē. xxiij. q. j. paratus. x. di. ſi in aduerſiū. xj. q. iij. iulianus.

Notādū. Hec ē. vj. ps. q. j. q̄ ꝓbat q̄ ab arbitris nō eſt appellādū. ꝛ lꝫ veruꝫ dicat tñ ſuperficialiē iducit canones: q: loquīt in iudicib⁹ ordiarijs electꝭ a ptib⁹ ex cā excepto. c. ſe. qđ itelligit l arbitrio ꝑm Jo. de. k.

e Judicib⁹. Si ꝑſenſiſti in iudicē aliquē. ꝓpt ini ḡtatē ꝑſone nō potes appellare. vt h ꝛ eꝫ de of. dele. ſup queſtionū. ſꝫ ab iniqua ſnia potes appellare. quia licet reꝓbare dicta ſꝫ nō perſonā. vt. iij. q. iij. ſi quis teſtib⁹. vñ appellatur ſi vocauerit litigatoꝛes ad inhoneſtum locuꝫ. ff. de arbi. ſicut dies. H. ſi

Appellare a iudice cōter electo an licituꝫ ſit.

Secretū fuit editū ānō MCL Appellō pluriū.

Arbitroꝛuꝫ duo ſūt gña.

civel ab imperatoꝛe: vt poteſt ſeculares: legitimā poteſtatē accipiūt. Arbitrarij ſunt qui nullam poteſtatē habentes cū conſenſu litigātiū in iudices eliguntk: in quos ꝓmittit vt eoꝝ ſnie ſtetur. Horuꝫ alij ſunt ordinarij ꝛ arbitrarij: alij arbitrarij tñ. Ordiarij ꝛ arbitrarij ſunt q̄ legitimā ptātem habētes ab eis eliguntk ad arbitrādum q̄ nō ſunt ſue iuriſditiōi ſuppoſiti. Ab hiſ (ꝛ ſivt arbitrarij ſedeāt ꝛ nō vt ordinarij: priuilegio tñ ordiarie dignitatis) grauatus aliquis appellare valebitk.

Vñ in cartha. pci. iiij. legit

A iudicibus qui eligūtur communi cōſenſu prouocare non licet.

Sane ſi ex cōſenſu partiū iudices electi fuerint etiaꝫ a paucioꝛi numero q̄ ꝓſtitutū eſt liceatl ꝓuocari. Item ex conci. mileuitano.

Qui de eporū iudicijs q̄runtur a vicinis epīs audiātur: vel ab alijs ex cōſenſu eorum adhibitis.

ſi qs mēbroꝝ. in autē. col. ix. vt dic. iu. H. ſi vero. v. que ſtio. ij. ſi pumates. ſed nō in ſe recipere arbitriū ꝑm vnā lectūā. vt. iij. q. vij. H. tria circa finem.

Ordinarij ꝑm canones credo q̄ ꝛ ordinarius ꝛ delegatus poſſit eſſe arbiter. Quod poſſit ordinarius eſt extra de arbi. cum tempoꝛe. et extra de electcauſam. Quod delegatus extra de ꝓcſum. litteras extra de arbi. cum olim. extra de ꝓbē. niſi. Et lꝫ nō poſſit appellari a ſnia arbitri ſupplicari tamē pōt. extra de arbi. non ſine.

Ordiarij ꝛ de legat⁹ ꝓnt eē arbitri

k Ualebit. hoc falſum eſt qz a cōpromiſſario nunq̄ appellatur: ſiue al's ſit iudex ſiue nō. C. de arbi. l. ſ. et niſi exꝑmatur q̄ eligitur vt arbiter tenebit ei⁰ ſnia vt iudicis. C. de iuriſ. om. iu. l. ſ. et apellaſ. vt ff. qui ſatiſda. cog. l. arbitrio. Jo.

Appellare nō lꝫ a cōpromiſſario.

l Sane. Liceat. licet ſit remota appellatio: tñ q̄ tertius deeſt qui poſſet alios reuocare poteſt appellari. eꝫ de eo q̄ mit. in poſ. cum ſicut in deciſa. vel intellige quādo vn⁰ delegatus aliūs vices ſuas. tunc eīn appellat. eꝫ de offi. dele. ſup q̄ſtionum.

a Placuit. ¶ Fuerint recusando eos & infra tri duū alios eligendi.ij.q.ij.offeratur.

b ¶ Uicini. forte nō erat metropolitan⁹. & ideo p uinciales epi supplēt defectum metropolitani.

c ¶ Cōsensu maxime. vel iō dicit. qr sine licētia ei⁹ non pt clericꝰ re nūciare foro eccl̄e. de fo. ppe. si diligēti. & iō dicit ex cōsensu. qr epūs delegabit ei cāz tñ ille non cogit eaz recipe. quia par i parē ñ hz ptātem vel ipe riū & est si. vj.q. iij. si quis epūs.

d ¶ Concilia. caſ⁹. vbi nō appellat ad delegātē qr ē suspectus. & ē si. ē. eo. anteriozū in fi.

e ¶ Ut reuocet. alia ē ḡ causa appellatiōis ḡ̄ p̄ncipalis. vt vj.q.ij. osius.

f ¶ In finitima. nō ḡ remittit cā ad euz a q̄ appellatū ē. nisi pte hoc petāt. vt ex de ap. accepta. & c. interposita. ℌ. ij. & si velit ei deferri a quo appellauit vt ex de sen. ex. p tuas. et ex de matri. ℌcto ē inf dictū eccl̄ie. lfe. & qñ frustratoria ē appellatio vt ex de ap. cū in eccl̄esia.

g ¶ Et ppinq. vt nec sit vltra duas dietas vt ex de resc. non nulli. sic. J. iij. q. vj. neminē. ex d of. dele. pzudēti am. ℌ. ferta. & ex de ap. ca. vlti.

h ¶ Auctoritatē. et sic videt q epi vicine, pui cie ordinario in re cognoscāt. ar gu. ē. c. pri. & sic ordinari⁹ & dele gat⁹ sil̄ poterūt cognoscē de cā. Quid ḡ iuris ē si isti dissentiāt i sniam: dicit. J. e. ℌ. si ptes. ex d sē. & re in. c. fi.

i ¶ Arbitrarij. hec ybā habes. ff. de arbi. die ℌ. sta ri. nisi ℨ ius sit qđ pfertur. J. e. ℌ. est aūt quando.

Hoc. hec ē. vij. ps. q. in qua ponit. x. diuersos cāsus in. x. ca. Johan. de fan.

k ¶ Obsit. nisi quātū adhoc q in alijs causis possint suspecti recusari. extra de ap. ad hoc. et. J. e. pro posuit.

l ¶ Si pzo inci. Ar. ℨ aliquē ex officio suo facē tez aliqđ non sit malū pſumēdū nisi cōuincat. xi. q. iij. abſit. & c. si epūs forte. ix. q. iij. lugdunensis. ex de renū. i pñtia. de sen. & re iudi. sicut. hodie nō p̄esumit p solo iudice nisi hoc legitime cōstiterit documentis vt ex de proba. qm̄ contra falsam.

m ¶ Uel iniq. si iudex p suam imprudētiā iudicauerit male. punit ēptū iudici vt equū. ff. de vari. et extraor. cog. l. vlti. ſz si p iprudētiā assessor. tūc assessor tm̄ punit. vt. ff. qđ quisq; iu. l. ij. Sz si iudex per dolū. vl̄ p gr̄am vl̄ odiū. vl̄ p pecunia male iudicauerit: punit i veram lit̄ estimationē: & etiā ifamis fit. C. de pena iudi. q ma. iudi. l. ij. & isti. de obli. q̄ ex quasi ꝟlic. nas. ℌ. j. Si aūt iudex ñ vult iudicare facit li tē suaz. vt. rxiij. q. ij. dixit dñs. vt ibi dixi.

Judex male iudicātis punitio. vij. ꝙs

n ¶ Apostoli co. l. canonico.

o ¶ Decisio. i. sententia.

p ¶ Clerico = rū. i. iudicum.

q ¶ Displicuerit. et ideo appellauerit.

r ¶ Preses. id est p̄sidium ferens id est aduocatus vel assessor. preses enim dicitur defensor. rxxij. q. iiij. nemo.

Presumit p illo qui aliqđ facit ex officio.

Questio.vi. Folio.cxcv.

Judex instrumēto tm̄ iudicis credit super his que acta sunt cora eo. & etiaz dicto suo creditur. to & dicto creditur.

a ¶ Cognitor. instrumēto tm̄ iudicis credit super his que acta sunt cora eo. & etiaz dicto suo creditur. vt ex de testi. spo. olim. in fi. & c. cum ad sedē. & ex de sen. & re iudi. cū super. & c. sicut. & extra de eo q mit. i pos. c. ij. & de testi. cū a nobis. C. de ℨhen. stipul. optimam. C. de fal. si q̄s decurio. Arcōtra. C. de rel. l. j. C. de arbi. ne in arbitris. ff. de custo. re. dimus. ē. e. biduū. in fi. ex de condi. appo. p tuas. ex de appel. cū dilectus. in fine.

Judex aduocat⁹ assessor & executor nō p̄t eē testes i cā appellationis.

a ¶ Uel cognitor. p̄hibet ḡne iudex vel aduocat⁹ vel assessor fiat testis in cā illa. iudex enī est offensus & suspect⁹ est appellāti. vt ex. e. proposuit. itē qr iudex semp vellet tueri suā sniam & ita non esset ex vtraq; pte. qđ ē officiū testis. vt xiij. q. v. non sane. instruere tm̄ pōt ea z̄ cognoscit de appellatione. vt. rxvij. dis. c. j. ſz fit ar. ff. de iudi. eū q̄. Nec etiā assessor pōt eē testis. qr ipe libellis & sentētijs & cognitionib⁹ p̄eest ff. de assess. l. j. ſz fit arg. q possit. ff. qđ me. cau. metum ℌ. ſz q ꝓtor. in fi. Itē aduocatus & executor negociū nō pōt esse testis. vt. ff. de testi. l. vlti. & iij. q. ij. testes quos. circa medū. sicut nec iudex pōt esse nedū aduocationis sue memor. & c. de assess. nemo. Jo. Qui dā dixerūt q in principali negocio nō admittūt hepsone: ſz sup his que sunt in cā sic. Alij vero ꝓtra. B.

Testifi cari q̄s cogit.

b ¶ Ad testimoniū. regulare est q in ciuili⁹ negocijs cogi pōt q̄libet testificari. xi. q. iij. quisquis metu C. de testi. si qñ. sed clerici nō cogunt ad testimoniuz sicut nec ad alia officia pblica. vt. rxvi. q. j. gñaliter. qr clerici nō de facili debent iurare. ij. q. v. si q̄s pbr. Sz si aliter ſritas nō pōt manifestari: tūc p epm possunt cogi clerici ad testificandū. xij. q. ij. q̄s. item. & si gr̄a odio vel timore se subtrahūt. ex de testi. cog. c. j. & ij.

c ¶ Pulsetur. i. cogatur.

d Ut/ displiceat ponit.

¶ Sz autem. Pone casum. ē. e. a iudicibus.

e ¶ Ut ab ipsis. Si hec dictio vt ponit̄ continue: vt ℌra. vult: tunc intelligas, put dixi. ē. e. a iudicib⁹. ſz si ponit̄ modaliter: nihil est hic iuris: qr taliter bene possunt eligi iudices vt nō liceat, puocari vt. C. de temp. appel. l. vltima.

Appellatiōis cā ē ea dē cuz p̄ncipali.

f ¶ Eadēq; Arg. cōtra aduocatos q̄a eadē causa dicit appellationis cū p̄ncipali. sic. ē. e. si eps. & rxvi. di. habeo. Arg. cōtra. vj. q. iij. osius. So. eadē est causa. i. negociū. sed nō est idem iudiciū: qr alij sunt iudices. Joan. & pnunciāt appellationē iustā vel iustā vt. J. eo. ℌ. vlti. sed in priori causa pnūciat de ipso p̄n cipali. & hoc notant in questionibus meis. B.

g ¶ Tertio in eadē. Ergo qui bis appellauit non audit tertio appellās. hoc ideo qr p̄sumit q totiens iuste p̄denatus sit. & nō grauet. vnde idē pōt dici ſm canones. extra. & appel. sua nobis. Sz q̄d est q dicit recusa suspecto iudice non tm̄ pōt appellari. vt ab eo extra vt li. nō cō appellesta. accedens. Iari. ij. ē. e. quotiens. Itē ſm decreta. vbicūq; inhibet appellatio et recusatio. vt ex. e. sup eo. ij. & c. consuluit. Sed dic q inhibetur sim pler et vaga recusatio vbicūq; inhibet appellatio. tm̄ expresse nō pōt exhiberi remedium recusationis. vt. C. de sen. & iterlo. omnium. l. vlt. Pōt dici q tertio appellāt nō a sniā sed a suspecto iudice. Sz qualiter pōt hec lex stare qr si iste q appellauit ipetrauit iudices. ipse nō pōt eos recusare. vt dixi. ē. eo.

Sz si quis in quacūq; lite itez puocauerit. nō liceat ei tertio in eadē⁸ lite super hiſdē⁸ capitulis puocatione vti: vl̄ sententias excellētissimorū p̄fectorū p̄torio retractare: licentia data litigatorib⁹ arbitrio ⁱ dato ipsius audientiam qui eum⁸ dedit ante litis cōtestationē inuocare⁸: & hmōi petitione minime p uocationis vim obtinente.

Cum aūt in causa capitali vel status interpellatū fuerit: non per ꝓcuratores: sed per seipsos appellātes causam suam agere oportet.

Unde Adrianus papa ait

¶ Appellationē in cā capitalivel stat⁹ interpositā: p ꝓcuratorem exequi non licet

Sz si qñ in causa capitali⁸ vel cā stat⁹ⁿ iterpellā indicib⁹. si aduersari⁹ eos ipetrat. aut ante terminū appellatōis: aut post terminū. si āte terminū tūc littere nō valent. vt extra de ap. oblate. & c. sepe. sed si post terminū. stult⁹ est impetrās si vtit litteris illis: cū sententia iam teneat. vt. J. e. ei qui. Dicas. ritelligis quādo aduersari⁹ impetrat litteras: & ante terminū appellatiōis nō ante terminū datū ab quo. ſz ante terminū appellatiōis datū a lege qđ facere pōt vt. J. e. appellatore. Uel ītellige qñ idex q appellauit ipetrauit iudicē illū: qr eū pōt recusare ꝓpter nouā causam supueniētē. vt extra de offi. deleg. ii. nuāte

h ¶ Super hiſdem. ē. e. omnes. in pun.

i ¶ Arbitro. i. iudice delegato. vel intellige de arbitro cora quo pbanda est cā recusationis.

k ¶ Qui cū dedit. q hoc pt̄z q cū delegat⁹ recusat & recusatio sit pbata statim euanescunt lfe & mittit negociū ad delegātē. ſz si ordinari⁹ recusat tunc tenet illud qđ est in illa cōstitutione speciali. extra eo. ad hec. & J. xi. q. j. peruenit.

l ¶ Litis ꝓtestatione. qr ē dilatoria exceptio. vt. iij q. vj. ſ. exceptio. sic. iij. q. v. qr suspecti. de hoc dicem⁹ libell⁹ J. iij. q. iij. ℌ. offerat. Et sic pt̄z q in cā appellatōis est ē in cā libell⁹ cōtestāda. ex de test. raimaldus. ḡ & libell⁹ ē ponri gēdus: tñ aliter fit de ꝓsuetudine. Joh. Certe imode cōsuetudine ponrigit libellus talis. peto sniam cōfirmari vel infirmari latā inter me & talem. B.

appellatiōis ponrigēdus

m ¶ Inuocare. & iustum recusare. Jo.

n ¶ Si qñ in cā capitali. J. v. q. iij. in criminalibus.

o ¶ Stat⁹. in cā status nō ꝓstituit ꝓcuratorē nisi ille q̄ constituit sit in possessiōe libertatis. vt liij. di. frequens. & C. de asser. tol. l. j. in pun.

a ¶ Per exploratores.i. procuratores.sed in cā appellatiōis in his casib⁹ admittit procurator etiā in cā criminali z in cā stat⁹.vt.ff.de ap.nō tm.z.ff.de libe. cau.l.j.vbi fili⁹ p pre z ecōuerso pōt appellare.etiaz ipis iuris:qz interest filioz parētes hre liberos z ecōuerso:vt ibi.

procuratoꝛ: in causis criminalibꝫ inuenit qñqz.

a ¶ Per exploratores. Regulare est q p procuratorem nō agit de crimie: sz falsit de crimie iniuriarū.vt.iij.q.ix. §.nisi. Item qs se excusare pōt de crimie cōuentus z accusat⁹ p procuratorē.v.q. iij.reos. Itē excipe ex de accusa. veniens.z.c.sup his. Itē in leuib⁹ criminibus.ff de accusa.leuia. Itē si crimen nō excedit penā relegationis.vt.ff. an p aliuz cause appellatiōis exerceri possint.l.j. Item si agat ad pecuniariam penā licet infamet re⁹ vt in eadez.l. Itē in crimie suspecti.ff.de pcu. nō solum.§.vlti. Itē vbi qs aliuz vult aliū accusare de ingratitudine.ff. de pcu. sz z he.§.j. Item

in accusatiōe populari iterueniꝛ procuratoꝛ ad defendendū:sz nō ad agēdū.vt.ff.de popu.ac. q in populari. Itē sm quosdā p nūciū pōt agi in cā criminali: vt ex de resti.spo.l.fas. Itē cū cā nō est pure criminalis.vt ex de pcu.tue. Itē p sociū litis agit in cā criminali.vt.iij.q.vj.hoc quippe.z ex de do.z contu. cū dilecti.in prin.z.ij.q.v.si duo.

b ¶ Jq. ¶ Ali⁹ idē būficiū dāt ātiq decre. vt ex de ap.ex rōne.z.c.cuz sit romana.sitr noue.ex restituēt⁹.hoc tm tps iudex pōt artare.ex e.reprehēsibilis.z.c.cū sit romana.lz sit ar.§.ff.de re iudi.l.iij.§.si qs.vbi dr q iudex bfīciū legis nō pōt diminuere.

Appellāti diuersa tpa dāt ad pseqndum.

c ¶ Ann⁹.si appellat ad aliū qz ad pncipē: tūc vide ꝛ cepit appellationē dank tres mēses.C.e.si appellatiōe.§z si a delegato pncipis:tūc nouē mēses.C. de tēp.ap.l.q.§.q si secūdū.si a pedaneis iudicib⁹:tunc duos mēses.in auten.col.vj.de iu.§.audiant ergo.

d ¶ Maneat.Qz fingit nō puocasse.vt.C. de tēp. ap.l.vlti.circa fi.fuit tm extincta snīa p appellationē vt.ff.ad tur.l.j.in fi.sed ante sniam appellās si nō p sequat appellationē stabit iudicio ei⁹ q appellauit.ex e.psonas.nec post audit appellās.vt ex e.reprehensibilis.z.c.consuluit.z.c.psonas. Jo.nisi iterum grauetur.extra eo.vt debitus.z.c.directe.B.

e ¶ Un⁹ mēsis. hic habes q victoꝛ pōt puenire legalē terminū appellationis p mēsem. vt.C. de tēp. ap.l.vj.§.in his aūt casibus.sed victa pars pōt quatuoꝛ diebꝫ puenire.vt.e.l.§.precēteri.Et no.q tripler est terminꝰ appellatōis.qnqz statuit terminꝰ ad iter arripiēdū.vt ex de sen.z re iudi. cū ex cā.extra de ap.puenit. qnqz statuit terminꝰ ad psentandū se iudici appellationis.vt extra e. cū sit.z.c. significauit.tertiꝰ terminꝰ est qui statuit a lege.s.annus vel biennū z infra illū debz esse finita cā appellatiōis. vt h. et.C.de ap.l.nemo.z.l.vlt. circa medium.z in auten. de ap. circa medū.coll. viij. hoc autez scias q terminū statutum ab homine nō pōt altera ps puenire:vt ex e. sepe.sz terminū legalē pōt puenire cū modicuz supest de tpe vt h dr.z ex e.oblate. Scōm legem ātiquā poterat et debebat elapsa medietate termini legalis victoꝛ se exhibe

Appellatiōis triplex est.

Sed lis que speratur in constitutiōis principis iferri absqz damno more manet intacta donec ipse faciat eam introduci:z a pceribus sm morē dirimi. Si vero is qui appellauit:penitentiaʰ ductus ab appellatione desistere voluerit:nō phibeꝫ sicut i septimo libro codicis titlo de appellatōnibus Imperatoꝛes Archadius z Honoꝛius statuisse legunt. Si quis libellos appellationis ingesserit sciat se habere licentiā et arbitriū ex penitentia pmutā di i z suos libellos recuperā di:ne iuste penitudinis humanitas amputetur.

Est autem quando appellationem interponi non est necesse. In eodē nāqz libro z eodem titulo iisdem imperatoꝛes decreuerunt.

Nominatiōes vero libellis vel edictis facte citra pciliū publicūᵏ:non valent:a quire iudici appellatiōis.vt.C.de tēp.ap.nemo.sz tm vt ptz ex illa decr. oblate.qnqz ante terminū pōt altera pars psequi cām appellatiōis dū tm altera pars nō puenit diligentiā alteri⁹.vt.xvi.q.iij.placuit.

Citāde sunt pres ap pellati onis cā

f ¶ Inuēto. hic ptz q etiā in cā ap.ptes sunt citāde si tm altera ps non venerit iudex ea absente pt pcedere:vt hic dr.qz pulegiū ei⁹ est q de ap. cogit q possit vna p te absente litē audire.vt.C.d tēp.ap. l.vl.§.pe. Si tm absens pbat iustā cām absentie: bn retractat qō factū est.vt ex de sen.z re iudi.cū Berg ¶ Oi casu.i.siue vincat siue vincat. [tholdus. vt ex de ap.reprehensibilis.z.c.sepe.z.C.de iudi.ppe randū.§.si aūt.z.iij.q.iij.libellum.

h ¶ Penitētia.ff.de dona.qui sanū.ff.ō re pu.si penituit.ff.loca.l.si in lege.§.pe.ff.de in ius vo. cius.ff de mino.q si mino⁹.§.scevola.

h ¶ Snīa ducēᵗ.itellige si penitet cū adhuc nihil interest aduersarij.ff.de cōdi.ob cau.si pecuniā.pōt tm iterū appellare.ex de ap.directe.

i ¶ Cōmutandi. Sic extra de appel.c. directe. qō tm verū est re adhuc integra.qz si aduersarius iam recessisset nō posset iste mutare cōsiliū in iniuriā alteriuo.ff.de reg.iur.nemo.

k ¶ Publicū. Et cleri z popli.vt.xxiij.di.eps. etiā absentib⁹ ad.xij.dictas vocatis.vt ex de elec.cū iter

fi sine periculo possūt vocari vt ex de elec.qō sicut. hodie q nō poterit interesse hoc iurabit.z sic pōt trāsmittere vices suas alicui ō eccīa sua.vt ex ō ele.qz ppter.

¶ De hac materia no.viij.q.j.fact⁹ est.z vocabunt q sunt in pucia vt ex.e.cotā. Itē patet hic q licet oēs canonici elegerunt aliquē seorsum nō puocato ceteris q⁹ electio non valet. lxiij. dist.c.j.

viij.pl

a ¶ Appellare. Appellatio tm tuet electionē minus bn factā.vt ex ō elec. cōsideratiuimus.

¶ Diffinitiua.

¶ hec ē.viij.ps in qua ponit.xx. casus diuersos. Johan.de fan.

b ¶ Diffinitiua. Diffinitiua snīa est q finem imponit negocio.ff.de arbi. q. lē.et.xj.q.iij.sūmope. alia omnis est inflocutoria. sufficit tm pferre verba q habent vim absolutionis:vt ex de verbo. sig. in his.z.ff.de arbi. qd tm.§. si arbit. Item si cōtinet cōdēnationē: sz tm incertā nō valet vt iudex precipiat solui debitum vt.C.ō sen.q sine certa q̄titate pferr.p totū.qnqz etiam tenet snīa licet nō ptineat ꝓdēnationē vt absolutionē vt in snīa sub ꝓditiōe lata.vt.ff.de.§.biduum.

Snīa ē duplex

Snīaz res pus iudicatas qñqz valet.

c ¶ Citra solitū ordinē.s.generalē.nā si primo sententiā fuerat de pprietate q̄s de possessiōe: licet hec fieri non debuerit: tamē nisi appelletur snīa tenet. C.eo.l.j.T.

d ¶ Judicatas. Nisi i cā matrimoniali.xxxv.q.ix. §.qz ergo. Et i crimie falsi.C.de fal.querela. Et vbi negat iudicatū.ff.q snīe sine appel.re.l.j.in prin. Et cū dolo omisit exceptionē q cōpetebat ex prima snīa vt extra de sen.z re iudi.inter.que huic legi videtur ptraria.sed decre.intelligo cū aliqs ex certa sciētia z ex dolo omisit exceptionē:volēs decipe aduersarium.ar.ff.ad vell.si decipiēti.hec aūt lex loquit cū ex ignorātia omisit exceptionē rei iudicate. vel etiaz si ex certa sciētia omisit.sed tō omisit:qz nō poterat eā tūc tpis pbare.hoc em nō preiudicat.vt.ij.q.vij.plerīqz. Itē fallit.ff.de iureiu.admonendi. vbi retracta crat prior snīa ppter periuriū. Jo. Ego intelligo de cre.inter.cū prima snīa nō valebat:vt ibi dicit:quod poterat ex multis causis.

e ¶ Contra ius. nisi iudex estimet leges illas non iuuare causam:vt.ff. de re iudica.cum prolatis. M. Sed hoc est falsum:qz error iudicis non debet excusare sententiam:vt.ff.que sententie sine appellari. re.l.prima in princi.et illa.l.cū prolatꝫ loquitur quā

b nec appellare necesse ē.

Diffinitiua quoqz snīa que condēnationē vel absolutionē nō cōtinet p nulla habeꝫ

Item snīa citra solitū ordinē iudiciorꝫ a preside prolata auctoritatez rei iudicate non obtinet. Itē si snīa lata fuerit ꝓtra res prius iudicatas a quibus puocatū non est:snīe auctoritatē nō obtinebit:z iō appellare necesse non est. Itē si sententia cōtra ius scriptū feratur:veluti dū decr⁹ z minoꝛ.xiiij. annis fuisse z testamentū iure fecisse dicit: nullas vires obtinet:nec contra eā est necessarium auxiliū puocationis. Si vero ꝓtra ius litigatoris sententia dicatur veluti dū minoꝛ.xiiij.annis.xviij. annum impleuisse: ac p hoc testamentū iure fecisse pnūciatur:ad prouocationis remedium oportet cōfugere.

Item si plures iudices f da ti sunt:z vnus tm ex eis pnūciasse proponitur: nō videt appellādi necessitas fuisse: cum sentētia firmitatem iure non obtineat. Item cum certa ratiōe z sine certo iudices mulctare possūt. si vero aliter contra legis statutum modum mulctramqz irrogauerint:quod cōtra ius gestum videtur:firmitatem non tenet. z sine appellatione potest rescindi. Tenales quoqz sentētias que in mercedem a corruptis iudicibus proferuntur: etiam citra interposite prouocationis auxiliū infirmas esse decretum est. Itez si propter infirmitatē etatis ad honorem ad quē nominat⁹ es:inhabilē te esse pbaueris (pretermissa appellatōe) iniqua sed suspēdit quousqz confirmetur a superioꝛe.ff.de re iudica.duo iudices. nisi velis dicere aliud esse i delegatis a principe vt.C.de appella.in offerēdis. vbi dicitur q si dissentiunt eligant tertium. In ordinariis vero si dissentiant in pari numero tenet sententia pro reo lata. nisi in causa liberali:vt extra de probat. ex lris.ff.de re iudica.iter pares. similiter tenet snīa lata pro testamēto.ff.de inoffi.te.si pars.tertius casus p matrimonio:vt.xxxiij.questione prima si quis acceperit.et extra de presump.illud. quartus in dote. de regu.iu.c.fi. vnde versus. Stat testamentum libertas/coniugum/dos. Si sint equales qui pducuntur vtrinqz. Et hec que supra dixi vera sunt:quādo omnes iudices sunt presentes. si autem quis abest et non per contumaciam sentētia aliorum nulla est:vt hic.z.ff.de arbi.item si.§.vltimo.et.l. sequen.z extra de offi.dele.cius.z ca.causam. Johan. et ponit hodie decre.totam hanc distinctionem.de sen.et re iudi.ca.vlti.

versus

Judices.siue iudices sint ordinarij: siue delegati: siue arbitri:z omnes sint ceꝛes vel presentes:quicquid maioꝛ ps snīa disponet:vt.lxv.dist. statuit:illud tenet:vt.lxv.dist. ca.primo et.ij. z ff.de re iudi.duo ex tribus.et.ff.ō arbi. item si.§. vlti.et.l. diem si plures. nisi in solo casu quez habes de rescript. pastoralis. Sed si in pari numero dissentiant: z tunc si sunt arbitri neutra sentētiaruz tenet: vt ff. de arbi. diem. §. si plures. et tunc iudex ordinarius coget arbitros aliquam personam eligere:cuius auctoritati stetur. vt ff. de arbi. item si.§. principaliter. In delegatis autem iudicibus tenet vtriusqz sententia.

g ¶ Itē cū certa. quidā em iudices possunt punirevsqz ad duos aureos: quidam plus: vt. C. de mon. mulc. illustres. z.l. sequen. z tamē propter inopiam cōdemnati potest iudex sententiā moderare. vt. ff. de of. presi. illicitas. §. pēul. z.xxiij.q.v.c.j.et.C.e. eo. in fi. Sed nunqd vsqz ad modū legitimū valet⁹ non ar. ff. fa. her. in hoc iudicio. Ar. §. C. de dona. sancim⁹ z ex de prebē. dilect⁹. et ca. nisi. z. xij.q.ij. si quos.

h ¶ Venale. sed si aliter tulit snīam p gratiam te

net sed dak doli exceptio.C.de arbi.l.iij.ff.ad trebel. seruo.§.cū ptor.sed si corrupt⁹ tulerit:nulla est sniа vt hic.ꝛ.C.si ex fal.alle.l.vlti.

Missio in possessionē nō ē statim facienda.

a ¶ Per ptumaciā.sic.J.xxiij.q.ij.de illicita nisi ve niāt iudice sedēte ꝓ tribunali.ff.de in integrū restitutiōe. diu⁹. Item bñ audietur appellatio ptumacis q̄ pſens est: vt.ff. ō appella. creditor.§. missus.

b ¶ Summatim.i.semplene ingret iudex de negocio cuz aduersari⁹ abest.ñ enim statim absēte aduersario mittet pſentē in possessionē: sed faciet ipm iurare ꝙ credebat se iuste litigare: et sic intelligit q̄ est ex: vt lite nō contesta.q̄m frequenter.in fi.

c ¶ Venefico rū.Jdē est in aliis. vt ex de spō. ex litteris.

Notorij non ꝓuincit testib⁹ nec appellare pōt.

d ¶ Et hoc in notoriis. Illō ō suo ponit Gra. ꝛ male. in notoriis em̄ nō est opus testibus. §. e. de manifesta. nec in notoriis appellari pt: vt ex eo. cū sit. ꝛ.c. puenit. Si ergo hec duo ꝓ uicto ꝛ confesso concurrūt nō audit appellans:q̄ sola cōfessio in criminali nō nocet.nec etiam in ciuili ſm quosdā quin possit appellare.ff.de ꝓfes.cū fideicommissum sed contra.§.eo.quinq̄.

e ¶ Formidine tormēto⁹ territ⁹.J.xv.q.vj.c.j.

f ¶ Officialiū.vt executor vel tabellioni q̄n delinquūt circa suā administrationē: q̄ ꝓsumit q̄ iudicē offenderint:ꝛ q̄ nō ꝓsumit q̄ iudex iniuste ꝑ eū aliquid faciat. Jtē q̄ non potest abesse a curia.

Appellari nō pōt in tributis ꝛ decimis.

g ¶ Quotiēs etiā fiscalis.i.quotiens ab aliq̄ ratio administratiōis req̄rit:ꝛ intellige q̄n eudē est tributū:alioquin sec⁹: vt.C.de ap.q̄m nonnulli. Patet ergo q̄ in tributis nō appellat.§.nec in decimis: cū de cime sint tributa egentiū aia⁹: vt.xvj.q.j. decime.et est expressum.extra de decī.tue.in fi.

h ¶ Calculi. Jd est computationis.

i ¶ Publici. Jd est fisci.

k ¶ Priuati. Jd est de ꝓprio patrimonio impatoris q̄ respectu fiscalium priuatum dicitur.

l ¶ Atq̄. ꝓ id est.

m ¶ Non pōt.distingue tñ:q̄ aut executor habet nominatio remouebit. §. Sūt etiā quorum appellationes non recipiūtur. Non em̄ potest recipi eius appellatio q̄ per cōtumaciam[a] absens cū ad agendā causam negocio ꝓius summatim[b] perscruta to vocat⁹ esset condēnat⁹ ē. Nullus etiam homicida ꝛ: veneficorum[c]: maleficoꝝ: adulteroꝝ itēq̄ eoꝝ q̄ manifestam violētiam commiserunt argumētis conuictus testibus superatus:etiam voce ꝓpria vitium sceluſq̄ confessus audiatur appellans. ꝛ hoc in notoriis[d].

¶ In occultis aūt si testib⁹ productis: instrumētis ꝓlatis:aliisq̄ argumētis pręstitis sententia contra eū lata sit:et ipse qui condēnat⁹ est:aut minime voce sua cōfessus est:aut formidine[e] tormentoꝝ territus aliq̄d cōtra se dixerit: ꝓcādi licētia ei nō denegatur. Nulli quoq̄ officialiuz[f] a sniа ꝓ priꝝ iudicꝫ ꝓcatio tribuatur:nisi in eo tm̄ negocio q̄ ipse ciuili ratione sup patrimonio forte apō ꝓpriū iudicem inchoauerit. Quoti ens etiaz fiscalis[g] calculi[h] satisfactio postulak: aut tributū exposcik:aut publici[i]: aut priuati[k] debiti euidentis: at q̄ conuicti redhibitio flagitak:appellatiōe exclusa necessario in contumacē vigor iudiciarius exercek. Ab executore sententie appellari nō pt[m]:nisi forte executoris sniа modū iudicatiōis excedat. Si quis etiā ausus fuerit ꝓuocare nevolūtas defuncti[n] testamēto scripta reserek: vel ne hi q̄s scriptos patuerit[o] heredes in possessionē[p] mittank:ꝛ is cuius de ea re notio erit appellationez receperit:ꝛ iudex q̄ tam ignauē[q] ꝓuentiā adhibuerit:ꝛ litigator q̄ tā ꝓportune appellauerit.xx. libris argēti mulctenk. De possessiōe etiā ꝛ eius momēto[r] si causa dicak q̄ sniа inclocutoria appellak q̄uis ꝓuocatio interposita fuerit:tñ lata sniа sortiak effectū[s]. Quādoq̄ vnā ꝛ eandē plures simul repore di.si pretor. De hac materia plene iuenies.xxv.q.ij. ꝛ si non cognitio.

Executor an recusa et ab eo appellari

n ¶ Defuncti. Ar. J. ex de ap.q̄ fröte.sed idi debitum erat liquidū vñ ibi valebat appellatio ne corp⁹ sepeliretur ante satisfactionem.

o ¶ Patuerit. No.q̄ dicit patuerit.ex hoc est arg. q̄ satis est ꝓ illo q̄ impetrauit possessoriū q̄ aliquaz ꝓsumptionē ꝓ se habeat.lz nō perfecte ꝓbet.

p ¶ Possessionē.qi ibi nō auditur appellās vel aliqua exceptio nisi prius fiat missio in possessionē.vt C.de edic.diui.adri.tol.l.ij.

Appellationes friuolas repellit⁹ possessio mentanea.

q ¶ Ignauē. No.iudicē puniri q̄ recipit friuolas appellationes.

r ¶ Momēto.momētaneā possessionē vocat illaz q̄ restituit ei q̄ spoliatus est.ꝛ vocat momētanea: q̄ apta est per momentum durare: si aduersarius in momento ꝓbet de ꝓprietate.

s ¶ Effectum.ſm canones tñ appellatur a momētanee possessiōis sentētia: vt ex de testi. significauerunt.vbi ab interlocutoria infra.x. dies est appellā

dū extra de elec.cū dilect⁹.extra de ap.sup eo.et extra de resti.spo.ex questione.

s ¶ Quo casu. Ut in duob⁹ reis debendi.

b ¶ Ad alios:vt.§.e.q.v.statuit.ꝛ ca.interrogatū

c ¶ Etatis. Nisi sint cōtra.ff.de minoribus etiam. et.ff.qui&admodū seruit⁹ amit. si communem.

d ¶ Gesta.i. allegationes.C. de rcla.l.ij.

e ¶ Relatiōe. i.rationib⁹ ꝓpriū

f ¶ Prestari. etiā nō appetentibus. C. de ap. eos.in fine.§.j.

g ¶ Pronūciare.etiā ex priorib⁹ instrumentis vel nouis: vt.C. de tēpo. appel. p hāc. C. de ap. eos.§.j. nouas em̄ cās appellatiōis pt audire iudex: vt extra de appella.constitut⁹.i fi.ff.de appel.scio in fine.

Iudex appellatiōis an possit de ꝓncipali cognoscere.

g ¶ Pronunciare. Pone q̄ alicui sit cōmissa cā ap. iudex ille ꝓnūciat appellationē iustā nunq̄d incipiet de nouo cognoscere de ꝓncipali negocio ꝛ hec lex videt velle q̄ non.sed q̄ possit ē ar.ex de testa. ray nuncⁱ⁹. in fi.ꝛ C.de re. cre. generalit.§. sinautē.in fi. ꝛ i autē. de san. epis.§. si quis contra aliquem. col. ix. et extra de appel. latiōibus.vt debitus.in fi.

diuisio

Quod vero ¶ Hec q̄stio diuiditur in vij. partes. In prima parte ꝓbat.p.xij.aucto.sctōz patrū q̄ laici clericos accusare nō pñt:et quia sunt minores:et q̄ ad eundē ordinē ꝓmoueri non pñt:et quia eos non recipiunt in sua accusatiōe:et (quod est validius) q̄ oppido sunt infesti. Scōa ibi. His auctoritatibus. Tertia ibi. huic oppositōi. Quarta ibi. De his. Quinta ibi. Jtē penitētes. Sexta ibi. Jtē cū balsā. Septima ibi. Jtē illud. Johan. de fan.

Laici an possint clericos accusare.

h ¶ Qō vero. ſm baz. laici si sūt bone fame admittunt ad accusatiōnē clericoꝝ.ar J.e. clericos aut laicos.ꝛ.§.idē sentit. Alij dicūt q̄ laic⁹ ꝓpriū ꝓlatū ꝓpter delictū accusare pōt:q̄ sua a inferiori hꝫ ꝓlatū bonū: vt dixi.xxiij.di.illud. Cōmuniter est opinio q̄ non possit nisi suā iniuriā ꝓsequi.vt.iij.q.vj. oib⁹. extra ō testi. decetero. §.e.q.j. ꝓhibentur. nisi in crimine hęresis.J.eo.facerdotes.ꝛ.c.oues. et in simonia.ex de simo. tāta. et i crimie lese maiestat⁹.xv.q.vj. sane.C.de epi.et cle.si quē.§.ꝛ in crimine sacrilegij ſm quosdaz. xvij.q.iij.q̄ autē ꝛ i crimie dilapidationis: vt.xij. q.ij.nō licet. vt dixi.xvj.q.j. constitutuz. In his aūt oibus ita de mū admittūtur si bono zelo denūciēt crimina. ex de symo.licet heli.in fi.ꝛ si accusat⁹ fuerit vite suspecte. §.e. q.j. in ꝓmis: q̄a si accusat⁹ est suspecte vite admittūt laici male vite.si bone vite tunc tm̄ laici bone vite. ex de simo. per tuas.

Clerici ꝙ cleri cos accusare pōt.

Clerici ꝙ ō clericos admittūt nisi sint crimiosi vl irregulares. vt.J.e. ꝓsumūt.ꝛ c.latores.et. c. ipsi apli. tales tñ q̄ sunt irregulares bñ admittūt ad accusatiōnē eorū q̄ sunt eiusdē ordis cū eis vel inferiores: vt.J.e. ipi apli. et. c. testes. silr monachi audiūt. ex ō accu. ex parte.ꝛ ca.oliz.ꝛ hec ita sūt de solēni accusatione. Sz in

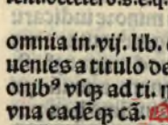

omnia in.vij. lib. codicis inuenies a titulo de appellationib⁹ vsq̄ ad ti. ne liceat in vna eadēq̄ cā.

Questio.vii.

Quod vero laici in accusatiōe eoꝝ non sint audiendi:euaristus papa testat dicēs

¶ Laici in eoꝝ accusatione non sunt recipiendi.

Non est a plebe aut a vulgaribus hoibus arguēdus vel accusand⁹ eps: licet sit inordinatus:quia ꝓ meritis[i] suis subditorum disponitur a deo vita rectorum. ideo ista dico: quia insidiator bona sepissime solet conuertere in malum: et in electis ponere maculam. Item Silvester papa.

¶ Laic⁹ clericū nō accuset

Null⁹ laic⁹ audeat clericū[k] crimen inferre.

Item marcellus papa.

¶ De eodem.

Nullo non liceat quēlibz clericū accusare.

Item Julius papa.

¶ Anathematizatus: sacerdotes accusare non potest.

In sancta nicena syno do statutum est: vt nemo anathematizatus[l] in nostram su scipiatur accusationem:nec illi qui nos in suam denūciatiōe crimis (vt dicūt q̄dā) oēs admittūt. ar. xxiij.q.j.q̄sq̄s.ꝛ q̄ cuilibet dictū ē hoc. Si peccauerit i te.cc.xxij.q.v.hocvſ.xxiij.q.iij.tā sacerdos. Ar. cōtra.xxxv.q.vj.eps.in synodo.ꝛ extra de accu.cum i oporteat.ꝛ no. de hoc.§.e.q.j. si peccauerit.

Non est. ¶ Pro meritis.J.viij.q.j. audacter. et vj.q.j.ex merito.

Nullus laicus. ¶ Clerico.vel moniali.ex de accu.meminimus.

In sancta. ¶ Anathematizat⁹.J.iij.q.iij.null⁹.

hoc proprie est. vñ id est iep aratus a conuersatione clericoꝝ qꝛ laicus. J. e. laici. et. xxiij. q. iij. certū. ꝛ. vj. q. j. illi qui. et. c. oēs.

a Super illos. ē. di. x. certū et ca. suscipitis.

b Ita nec obligari. i. accusari. xxj. dist. inferiꝝ.

c Quod magnuꝝ. ē. di. xciij. legimꝰ. Johan.

d Alcos.

Clericus laicū accusare nō potest

Certū est qꝝ laicus prosequens propuaꝝ iniuriam admittitur ad accusationē clerici coram clerico iudice: vt extra de testi. ꝯcetero. Nūquid ergo ꝛ eōuerso clericꝰ admittitur ad accu. laici coꝝ laico iudice si pseqꝝtur suā iniuriā. Dicūt quidā qꝝ nō. nā vbi crimē irrogat penam sanguinis clericus interesse nō potest: vt. xxxiij. q. vlti. his a quibus. sed si nō irrogat penā sanguinis bene potest. Alij dicunt qꝝ in nullo crimine clericus pōt accusare laicuꝝ ar. xj. q. j. nullus quia nō potest i crimine testari cōtra ipsum. xj. q. j. testimoniuꝝ et sic fallit regula que est. iij. q. vj. oibus. agat ergo clericus ciuiliter de crimine.

e Nō accusasse epos. i hoc c. assignāt tres rationes quare laici nō admittunt ꝫ clericos. quarta assignatur. ē. c. q. c. j. ānta ē qꝛ magnū est qꝝ clerici accusent ab eis. vnde debet esse rarū. vt. ē. c. pxi. ca. Johan. nolunt recipe accusationē: cū nos super illosᵃ sciamus a domino cōstitutos non illos super nos: ꝛ sicut maiꝛ nō potest a minoꝛe iudicari: ita nec obligariᵇ: quia raruꝝ est omne quod magnuꝝᶜ est. Portemᵈ onera omniū qui grauant. Quinimo hec portat in nobis beatus petrus apostolus: cuius vite fungimur legatiōe: ꝛ cuius regula informamur: quatenᵈ eiᵉ fulti auxilio nūcꝛ in ppetuū ab oibᵍ tueamur aduersis.

Item Eusebius.

e De eodē

Laicosʰ nō accusasse episcopos hactenus obseruatum ꝛ cōstitutū est: quia non sunt eiusdē cōuersationis: ꝛ opido eis quidaꝝ infesti existunt. quippe cū vita eoꝝ ꝛ cōuersatio debeat esse secreta: ꝛ a laicoꝝ actibᵍ remota: nec ab eis impeti debēt etiam qui eoꝝ castitatez ꝛ grauitatē nolunt imitari: maxime cū eos nolūt recipe i suis accusationibus.

Item Fabianᵍ papa.

e Nec clerici in accusatiōe laicoꝝ: nec laici i accusatiōe clericoꝝ sunt suscipiendi.

Sicut sacerdotes vl rel liqui clerici a sclariū laicoꝝ excludūtur accusatiōe: ita illi ab istoꝝ sunt excludēdi ꝛ alienādi crimiatione. ꝛ sicut illi ab istis: ita et isti ab illis nō recipiunt. qm̄ sicut domini sacerdotum segregata debet esse cōuersatio ab eoꝝ conuersatione: ita ꝛ litigatio: qꝛ seruum dei non oportet litigareᵏ sed mitē esse ad oēs.

Item Clemēs

e Laici clericos accusare non debent.

Sacerdotes ꝛ reliq̄ sacre ecclie ministri omnes plebes epos suos diligere debēt: ꝛ eoꝝ ꝓceptis obedire: etiam si ipsi aliter (quod absit) ꝯ debēt agāt. nisi in fide errauerint.

Item.

e De eodem.

Qualis cōdēnatio eis immineat q̄ in patres peccāt: diuina scriptura ostēdit dicēs. Si enim cham (qꝛ nō operuit pudēda patris) maledictᵛ est: multo amplioriʰ condēnatione digni sūt: qui patribus legatione dei fungentibᵍ contumaciaz inferunt. Persone inferioꝝ ordinum in superioꝝ accusationem recipiēde nō sunt Unde silvester papa.

e Minoꝛes non debent accusare maioꝛes.

Clericᵍⁱ aduersus exorcistaz: exorcista aduersus acolitū: acolitus aduersus subiaconum: subdiaconus aduersus diaconem: diaconus aduersus presbyteꝛ: presbyter aduersus episcopū accusationē dare aut testimonium ferre nō valet.

Item zepherinᵍ papa.

e De eodem.

Maioꝛ dsptā minoꝝ accusationibᵍ nō ipetak.

Item Anacletus papa.

e De eodem.

Sentētia chā filij noe dānank: q̄ suoꝛ doctoꝛ vl ꝓpositoꝛ culpā pdūᵐ ceuⁿ cham quiverēda patrꝫ nō operuit: ꝫ irridēda monstrauit.

Item Euse. papa.

e Oues pastoꝛez suū (nisi a fide exorbitauerit) non debent accusare.

Oues q̄ suo pastoꝛi cōmisse sūt: eūᵒ nec repehēdē: nisi a fide exorbitauerit: necvllatenᵍ accusare possunt: qꝛ facta pastoꝝ oriscis stelligas. dic hoc cū ꝓlatᵒ eoꝝ est p Oris. id est locutionis.

f Jent.

f Litigare extra de sindi. c. vno.

g Acēdotes

g Agant si prelati sūt hereticī vel excōicati. vel non seruāt canones. vl sniam symōiaci: vl nouoꝝ ꝫ formicatoꝝ: tunc pōt resistere: tunc pōt recedi ab eis ante sniam. xix. dist. nulli. xvj. q. vlti. sane. xxxij. dist. nullus. i alio crimine ante sniaz non est recedendum ab eis. viij. q. iij. nōne. ꝛ. xv. q. vj. ca. vlti. Jo. hoc corrigit ꝓ parte. extra de tempo. ordi. ca. fi. B.

Prelati criminosi

Qualis cōdēnatio. Peccāmᵍ plᵗi. arg. q. i eodez erga gñe delicti plus patres peccamus erga spūales pres spūales ꝫ ꝯ carnales. vt. xxx q. iij. pitacium.

Sess. ix. d.

i Clericus. hoc ca. nō tenet. Uel loqꝫ de his q̄ ꝓpt irregularitatē nō possūt ad altioꝛa ꝓmoueri vt bigami et corpe viciati. alꝫ esset ꝫ oēm rōnez: vt J. e. latoꝛ. Et dic clericus. ſ. psalmista ꝛ ostiariᵍ.

k Maiorum hoc. c. simulit non tenet.

l Impetak. criminose. ſi. de clericᵍ stelligas.

Sententiam cham cē.

m Prodūt. tales deponunt xl vj. dist. accusatoꝛes.

n Ceu. i. sicut Oues.

o Esū crimlose si de clericis bone opinionis

Sess. ix. d.

Dñs ē iudex i cā serui sui.

Laici et in exceptis criminibus nō admittūt ꝫ clericum.

Johā. ij. c.

a Gladio. i. lingua.

b Reprehendēda. i. reprehensibilia. J. e. nos siue sit. cōtra. ē. xxj. di. nolite. J. vj. q. j. oues.

c Vis autē vt. C. hec ē secda ps. q. i qua vult ꝓbare q̄ laici si boni sūt accusant clericos: ꝫ huiᵘ allegatio ſ. ps. supficialis ē: qa alit canones itel ligunt. hoc tñ ꝓbare nitit per. ix. aucto. Jo. ō. f.

d Acusatio

e Suspitionibᵍ. suspecti ab accusatiōe et testimōio repellūtur. J. eo. testes iij. q. v. accusatoribus.

d Aut prave vite. Argu. qꝝ nec etiam in exceptis crimie laicus prave vite ē admittendus ꝫ clericū: qō verū est nisi ꝓpter clericᵒ fuerit male fame vl opinionis: vt. ē. e. in primis. in fi. ꝛ ex de simo. licet hely. et. c. per tuas. vt dictuz est supra in sum.

e Seruum suum. Dñs ē iudex in causa serui: vt hic. et hoc de cōsuetudine: alꝫ falsum ē. de fo. cōpe. cum cōtingat.

f Columne. sicet ꝓhibet lex colūnas cuiusliꝫ bet domus tolli. vt. ff. de lega. j. l. cetera.

g Sed si qs. hec ps vsqꝫ ad finē loqꝫ de canonicis ciuilibus vel crimialibᵍ ciuiliter ꝓpositis. nā hoc ca. de laicis loqꝫ. vñ non pōt stelligi de criminalibus causis: qꝛ in illis nō audiꝫ laicᵘ ꝫ clericuz si ꝓmoueret eum. hoc ī dico qꝛ nō ꝓcedo qꝝ in accusatiōe sit ꝓmittenda admonitō. vt extra de symo. liz. et. c. per tuas. ꝛ de accuſ. q̄liꝫ. ſz denūciationē sp ꝓcedē debz canonica monitio vt p eadē iura ꝓbat. Nec ob. ex de accuſ. si qs eps. qꝛ illa in denūciatione loqꝫtur. de hoc no. xj. q. iij. indigne. Tñ vbi denūciat crimē symonie nō ē necessaria admonitio. qꝛ de illo nō pōt qs pentere retēto ordine. vt. j. q. j. si qs ne. vt. j. q. j. si qs neq̄. ꝛ. q. vij. reꝓritis. liz sit arg. ꝫ. j. q. vlti. pater. ꝛ ex de symo. liz. cui hodie statur. Uel dicas spāle esse in eccliā: vt semp primo admoneat: q̄ ꝓponat q̄rela ꝫ eam siue cuiliꝫ siue alio modo agat.

Admonitio ꝓcedit denūciationem

Zach. ij. c.

h Pius. j. xxiij. q. v. ad finē

i Per satisfactionez. qō vt deꝫ esse spāle in eo q̄ offendit ecclesiā vt puus satisfaciat q̄ absoluatur. vt ex de ꝛb. signi. ex pte. alꝫ sufficit q̄ inret. vt ex de sententi. excōi. per tuas.

k Iniuria. vñ nec clericus pōt remittere iniuriam factā ecclesie. vt. xxiij. q. iij. si is qui. Jo.

Clericᵒ iniuriā ecclesie factam ſmittē nō pōt.

l Quis. Actoꝛes. Actoꝛ cōstituit a nō dño et auctē iudicis. et ad ꝓsentes lites tantuꝫ. insti. de curato. ē. vit. ff. q̄ cuiuslibet vniuer. utē eoꝝ. ē. actoꝛ. ꝛ hoc ideo quia actoꝛ cum decreto fit et decretum nō extenditur ad futura ff. de vsur. l. puma. Sed procuratoꝛ semper a vero domino cōstituit: et ab initio et ad vnam litem et ad plures ꝛ ad ꝓsentes et ad futuras. ff. eadem. l. tertia. et. C. de procuratoꝛi. neq̄. Syndicus ab

Actoꝛ procuratoꝛ ꝛ syndicᵒ dñt.

Quare laici i accusatione episcopoꝝ nō audiātur.

Laici accusare clericos non possunt.

Laici non admittūt ꝫ accusatores.

Laici accusare clericos non possunt.

Laici accusare clericos non possunt.

Laici accusare clericos non possunt

vniuersitate. ꝛ adv̄n̄ ad plures causas p̄sentes ꝛ futuras ꝛ de auctoritate epi̇scopi. C. de epi̇s. ꝛ cle. oēs qui. ℌ. hoc nichilomin⁹. Canon tamen oīs ad ministratores ecclie vocat. ꝓuratores. i. q. vj. saluator. ℌm canones ℘latus. ꝛ ante lit. ℘testa. ꝛ post procuratorē constituit: vt extra de iura. calū. c. cum causam.

a ¶ Sepissime. id ē ter. xvi. q. vij. omnes decime.

Epi̇s an possit aliquē ꝓ ꝓpa iniuria excōicare.

b ¶ Putetur hic videꝛ q epi̇s possit aliquez ꝓ ꝓpria iuria excōicare: ꝛ punire. vt. lxv. distin. et q emendat. et xxiij. q. iij. guilisari⁹. contra est. xxiij. q. iij. inter ḡrelas. ꝛ. q. v. de occidentis. vbi vī q iudex ꝓ sua iuria nō debet reū occidere cuius iudex est. Distingue: q si iuria tāgit specialiter prelatū non pōt excōicare aliquē ꝓ tali iniuria: si tangit eccl'iam potest. Nā epi̇s potest esse iudex in cā sue ecclesie sicut procurator fisci est iudex in causa fisci: vt. C. vbi cause fiscales. l. j. sic imperator ē iudex in causa fiscali. ff. de his. que in testa. delen. prime. et tres fisci ipatoꝝ ff. ne quid in loco publi. l. j. ℌ. hoc interdum.

c ¶ Si q̄ sunt vituperatores. i. cōiciatores q̄ deposīti curie tradēt. xj. q. j. si sacerdotū: nisi fecerit ex calore ire acūdie: vt. ℌ. e. q. vj. si quis ira tus. Johannes. hoc hodie falsuꝫ est: nisi esset post excōmunicationem contumax. de iudi. c. cū non ab homine. falsum lit in casu speciali de crimi. falsi. ca. ad falsarioꝝ. vbi

cleric⁹ depositus nō

sp ē cu

rie scī a

ri tra

dend⁹.

d ¶ Episcopoꝝ. hec duo capl'a loquūtur de suspectis vel ignotis. ꝛ de his q̄ sua iuria nō ꝓsequūtur

e ¶ Qua intētione. an faciāt ala nocēdi. xxiij. q. v.

f ¶ Conscientia. si sit ꝑsonis criminis. (ꝓdest.

g ¶ Aut cupiditate. pecunie. ℌ. e. q. j. ꝓhibentur.

h ¶ Uerē dū est. hic dicit idē quod in ꝓcedenti capitulo. Et dic quere dū est. sez a iudice/etiā si aduersarius nō queratur. ff. de postulā. l. quos. phibet

estimat: familiariter ꝓueniat nō semel sz sepissime[k]: vt ab eis aut suā iusticiā accipiat: aut excusationē. si autem se cusegerit: ab ipis aut ab alijs cōmunione priuetur[l] tanq̄ apostoloꝝ patrūq̄ alioꝝ ꝓtēptor. I tē Euarist⁹ papa.

¶ Histoꝝ opinione discussa nō audiant accusatores epoꝝ

SJ qui sunt vituperatores[a] accusatores epoꝝ[b] vel reliq̄rū sacerdotū non oportet eos a iudicibus ecclesie audiri: anteq̄ eorū discutiat estimationis suspitio vel opinio. q̄ intētione[c] q̄ fide: qua temeritate: q̄ vita: qua cōsciētia[d]: quove meri to: si ꝓ deo: aut ꝓ vana gloria: aut ꝓ imūdicia: vl' odio: aut cupiditate[g] ista p̄sumpserint. I tē Calix⁹ papa.

¶ Maiores natu nō accuset nisi q̄ sint retē fidei: ꝛ quersa

QUerēdū est[h] (tiōis. q in iudicio cui⁹ sit ꝓquer sationis ꝛ fidei is q̄ accusat et is q̄ accusat: qm̄ hi qui nō sunt recte fidei ac quersatio nis: ꝛ quoꝝ vita est culpabilis: ꝛ quoꝝ fides et libertas nescit[k]: nō p̄mittūt maioresⁱ natu accusare: neq̄ viles ꝓ sone in eoꝝ recipiātur accu

et. xxx. q. v. iudicantē. ꝛ J. eo. alieni. ꝛ argu. C. de q̄stionibus. seruos. ꝛ loquit hoc ca. et p̄cedēs de ignotis/ et suspectis: q: tales ꝑsone integri stat⁹ esse debēt. ff. de testib⁹. q̄situ. Sed obiēcio tibi si iudex q̄rat de con

Test⁹ē de sua ꝓuersa tiōe ex aminā dus.

uersatione huⁱ⁹ testis oportet q̄ q̄rat ab alijs. Silr

oportet q̄ q̄rat de ꝓuersatiōe illoꝝ de q̄b⁹ q̄rit de cōuersatione istⁱ⁹: ꝛ sic i infinitū p̄cedet iudex q̄ reꝓbabit. ex de rescrip. cū in multis. li. vj. Si autem iudex ab ipso teste q̄rat: an sit fur vl' homicida: stulta eēt q̄stio cū nēo illud fateretur. Nūdeo si ē ignotus bñ pōt ab eo querere: an sit liber vl' seruꝰ. Ab alijs autē notis inf q̄s ē cōuersatus queret de fama istⁱ⁹. Potest etiā iudex in genere q̄rere: sic dicendo. es tu talis vt possis esse testis: vt. ff. de q̄stio. l. j. ℌ. q̄ questionem.

i ¶ Accusat. i accusationibus ḡ nō ꝑsumit q̄s dignus: nisi hoc ꝓbet J. eo. criminationes. Sic in oblatiōe eucharistie: vt de cōse. di. ij. trib⁹ gradibus. Et i ordinibus. xxiij. di. q̄n. xxij. di. quiescamus. Itez excōicat⁹ q̄s credit ꝓpter periculū vitā dū pot⁹ q̄ñ non vt extra de sen.

exc. ꝓ tuas. ꝛ dū desideres. ℌ. ttie q̄stiōi. sic i ꝑpetratꝭ vēie et at̄ tenet ipe trās. ꝓbare istituta moꝝ suoꝝ: ꝛ testionū vite hōestior/ ꝛ aīmi. ꝓbitatē. i. se eē idoneū vt. C. ō his q̄ ve. et a. ipe. l. ij. als circa notos potⁱ⁹ ꝑsumitur q̄s dign⁹ q̄ñ indign⁹. vt extra de ꝑsump. dudū

k ¶ Nescitur. per hoc ꝓpter q̄ loquitur de ignotis

l ¶ Maiores. i. clericos.

m ¶ Accusatio. ¶ Facile. i. absq̄ inquisitione.

n ¶ Jā s. ¶ Cōuict⁹. nō tñ ex hoc sequit q̄ ꝓpt cōuictū ipz possit excōicare. vt. xxiij. q. iij. inē q̄relā vel hic nō fuit tantū epi cā: sed eccle. vel ꝓpt hoc remouēdⁱ⁹ est a cōione: a metropolitano sz nō ab epo. Uel dic si ꝓuinū redūdat tm̄ in ꝑsonā epi: q: dicit: tu es filⁱ⁹ ruſticiⁱ: tūc nō pōt. sed si dixit eū simoniacū: q: hoc redūdat in ecclesiam: bene potest.

Epi̇s excōicat ꝓ aliquo sibi factum

sationē. I tē Sixtus papa.

¶ Absq̄ duobus vel tribus testibus non recipiātur epi scoporum accusationes.

AUsatio epoꝝ nō ē facile[m] recipienda di cēte dño. Nō accipias vocē mēdacij. Et apls iq̄t aduersus pb̄m inscriptionē nō recipiendā absq̄ duob⁹ vel tribus idoneis testib⁹. Si hec ō pb̄ris vl' ceteꝛ fidelib⁹ sūt p̄cauēda: q̄to magꝭ ō epis:

Exo. xxiij. a

I tem ex cōci. Aurelianēsi.

¶ Ꝺio sola conuentiōe epi scopi non submoueatur aliquis a communione.

SJ q̄s ab epo vel ab ecclesia: vl' de ꝓprio iuſ crediderit aliq̄d ꝛpetēdū: si nichil ꝓuitⁱ⁹ aut criminationis obiecerit: eū ꝓ sola ꝓuētione a communiōe ecclesie non liceat submoueri. I tez Euaristus papa.

¶ Quare subditi ꝓlatos suos reprehēdere nō possunt.

SUnt nōnulli q̄ ꝓpositos suos puerse rp̄hēdūt: si vl' pax ipis molesti extiterit ex his oib⁹ dat itelligi: q illi ab accusatiōe remouēt q̄ ñ affectōe charitat⁹ sz ꝓsuitate sue actōis vitā eorū diffamare ꝛ reprehēdē q̄rūt

Johꝭ xxiij. d.

Ꝑsumit q̄ aliq̄s.

iij. ꝓs.

Judex ꝓte nō peten te mul ta pōt facere.

a ¶ Jn libro soliloquioꝝ. id est ꝓ psalmorū. i. solius ꝓspiritusſancti eloquiū: quia solo instinctu ꝓspūſancti ibi locut⁹ est. de q̄ habeꝭ de pe. di. ij. querendum.

b ¶ Resumūt ꝓlati. ¶ Ul' accusari. Ar. laicos posse accusare clericos. J. eo. clericos. ꝛ xxiij. dist. illud. ꝛ. C. de offi. rec. ꝓui. instſimos. sed cozrigit taliū opinio. extra de testi. decetero.

c ¶ Criminosis. scilz clericis.

d ¶ Testimoniū. cū debebat exēplificare de accusatiōe: exēplificat de testimonio. q̄ ideo facit: q: qui admittit ad vnuꝫ: admittit et ad reliquū. iij. q. ij. testes.

e ¶ Opponit dixerat i illo. ℌ. his aūtibus. q ꝓ subditi crimiſi sine clerici fuerit: siue laici nō admittātur ad accusatiōez ꝓlatoꝝ. vnde colligitur a contrario sensu q̄ alij admittāt. huic distinctiōi obiicit: et postea ℘ suam opinionez soluit: que talis est q̄ laici nō criminosi possunt accusare clericos: quod falsuꝫ est: vt extra de testi. decetero.

¶ huic opposi tioni. ¶ Hec est tertia pars huius. q. in qua ꝓbat q̄ mali non possunt accusare ꝓlatos suos: vl' illi q̄ ad cūdē graduꝫ ꝓuenire nō possūt. ꝛ hoc ꝓbat per. vj. ca. Johan. de san.

f ¶ Aliēi erroꝝ. Ex trib⁹ locis istⁱ⁹ ca. argumētatur Gratian⁹ a ꝓrario sensu in sequēti. ℌ.

g ¶ Recedentem. i. apostatam.

h ¶ Non obediēntē. id est scismaticum. vt. xix. distinctione nulli. ꝛ xxv. q. j. violatores.

i ¶ Non possumus. arg. q̄ iudex pōt infamem repellere: licet reus ipsum recipiat. xlv. distin. licet. xxx q. v. iudicantem. C. de quest. seruos in principio. iij. q. iij. parentes. Item argu. q̄ iudex examinabit accusatores: sicut ordinādos: vt eos repellat. xxiij. dist.

Solilo quiuz ē ps.

Questio.vii. Folio.cxcix.

ℌ. ꝛ Sxeg. ꝓcipit Johānes: vt mḡrat de ꝓsona accusatoꝝ. ℌ. e. q. j. in ꝓmis. sic. xxiij. di. illō. ꝛ J. eo. crimi natiōes. ꝛ ꝓtoꝝ fue dignitatis tuēde gr̄a indignos a postulatiōe remouet. ff. de postu. l. j. an ꝑn. ꝛ repellit militē: lz aduersarⁱ⁹ velit eū admittē. ff. de ꝓcu. filiusfa. ℌ. milites et ḡs ꝓtoꝝ. phibet: in totū ꝛ oino ꝓhibet: etiā si aduersarⁱ⁹ ꝑsētiat. vt. ff. de postu. ḡs. phibet: imo vbi aduersario nō cōpetit exceptio: iudex ex officio suo excipiet. ꝛ ex de ap. cōstitut. ℌ. ꝛ ff. ō ꝑ ti. here. l. vlt. Sz ℘ nōne sic videt iudicare ℌm conscientiā et scis q: nihil ex ingenio suo ꝛ domestice voluntatis motu facere debet. vt J. ca. ꝓ. et. iij q. vij. iudicet? Respōdeo: iudicat in hoc casu ex his q̄ ꝓcipit i exercitio cause q̄ añ eū agit. nā cū cōz se videt infamē admitti pōt ipm repelle re: sicut cum scit tpa appellatōis elapsa esse supplet de facto. vt C. de tēpo. ap. l. iij. i fi. sic. xxviij. di. si ꝓtinꝰ. ℌ. de facto: q̄ cōstat iudici tanq̄ iudici. extra de postu. bone.

On pōt.

k ¶ Preuaricati. Ergo si nō sunt preuaricati videtur q̄ sūt admittendi non obstante precedenti delicto: sicut ꝛ alius q̄ fuerit in mortali. vt. iij. q. j. diffinimus. q̄ quidā negāt: cū nec ad ordines admittat q̄ q̄nq̄ fuit criminosus. vt. xxv. di. plurimū. ꝛ. vj. q. j. qui crimē. ꝛ. ff. de ri. nup. palā. vbi dicit turpitudo: licet intermittat nō delet. sic. ff. de fur. qui ea mēte. Quid iuris sit de hoc: dicit extra de testi. testimoniū. vbi corrigitur hoc.

l ¶ Infirmari. ℌ. xixdi. c. ñi. vel aliter. arg. q̄ nō valz dictū testis: si postea detegitur eius infamia.

m ¶ Agani. nisi suam iuriā ꝓsequatur: vt. iij. q. vj. omnibus. sed hereticī non: q: excōmunicati sunt. extra de here. vergentis. ꝛ ca. excommuni

¶ Infames accusare non possunt hereticos.

AUieni erroꝝ[f] sociuz vel a suiꝰ voluntarie ꝓ positi tramite recedētem[g]: aut sacrꝭ patrū regulis ꝛ cōstitutiōib⁹ nō obedientē[h]: sus scipe non possum⁹[i] nec debem⁹. Nec impetere recte credētes vel sctōꝝ patrū sanctionib⁹ obtēperātes p̄mittim⁹ q: ifames oēs esse cēsem⁹ q̄ suā fidē aut xp̄ianā legē prevaricāt: aut aplicā aut regulare libent⁹ postponūt auctoritatē. I tē ex ꝛci. Tole. iiij.

¶ Christianos accusare vel in eos testificari nō pñt q̄ fidem acceptam deseruerūt.

NOn potest erga hominēs esse fidelis q̄ deo extiterit infidelis. Judei ergo q̄ dudū xp̄iani effecti sūt ꝛ in xp̄i fide ꝓuaricati[k] sunt: ad testimoniū dicendum admitti nō debent: q̄uis se eē xp̄ianos annuncier: q: sicut in fide xp̄i suspecti sunt: ita i testimonio hūano dubij habenk. Infirmari[l] oportet eoꝝ testimoniū q̄ in fide falsi docenk: nec eis ē credēdū q̄ ſitatis a se fidē abiecerunt. I tē Calⁱ⁹ pa. felici cozepo.

¶ Heretici iudei vl' pagani xp̄ianos accusare non pñt.

PAgani[m] vl' heretici si ꝓue iudei nō pñt xp̄ia-

Pagani iudei etiam in excepti criminib⁹ non sūt audiendi.

cam⁹. Sed nūquid isti sēz pagani ⁊ iudei audiūtur in exceptis criminib⁹? dic q̄ nō. fm. ꝺ. sic. sed q̄ iudei pñt videtur. extra de iude. iudei. sed decre. expresse contradicit que dicit q̄ testis debet esse fidelis: vt ex de testi. licet. ⁊ ea ratione: q̄ sunt in peccato mortali

nos accusare: aut vocē infamationis⁵ eis inferre. ¶ In hoc. c. decernit vt heretici ſi ipetāt recte credētes. vnde cōtra intelligit q̄ heretici ab hereticis impeti possūt. Itē a tramite sui ꝓpositi volūtarie recedētes nō pñt impetere ſuātes limitē sue ꝓfessiōis. Ex hoc datur intelligi q̄ recedētes a suo ꝓposito similiter criminari pñt. Itē nō obedientes sanctionib⁹ sanctoꝝ patrū non pñt accusare obtēperātes sacrīs ꝓstitutionib⁹. in quo ſimilit intelligit q̄ inobedientibus inobediētes accusare ꝛz. vñ generaliť colligit q̄ in accusatiōe eq̄litas⁶ fidei ⁊ ꝙuersatiōis inť accusantē ⁊ accusatū semp cōsiderāda est: vt is qui accusat vel par vel superior inueniatur. Itez nouellarum constitutio.

¶ Hereticus hereticū accusare ⁊ contra eū testificare pt.

SIheretic⁹ ꝓtra hereticū litiget: cuiꝝ eorū hereticū testez adducere ꝛz. Sinautē orthodoxus cōtra hēticū litiget: ꝓ orthodoxo q̄dē heretici testionū valeat ꝓtra orthodoxū aūt ſoli⁹ orthodoxi testionū valeat. Itē Orthodoxis aūt litigātib⁹ ad testimoniū nulli heretico pateat aditⁿ. Sed

Infames infamem regulariter accusare nō pōt.

¶ Item i aliis falsum dicit: quia nec infamis infamē: nec criminosus criminosum accusat: vt vi. q. i. qui crimē nisi prius eū tolerauit sciēs eū talem. extra de accusatio. nulli. Sed potest dici hoc esse specialē i episcopo: vt nō possit remouere ab accusatiōe illos quos prius tolerauit. Itē fallit in arenario q̄ pōt accusare arenariū vt. C. de inoffi. test. in arenam. Itez fallit in calib⁹ in quib⁹ socius crimis non repellit socium: quos habes notatos. iiij. q. iij. liberi. ⁊. C. de testi. quoniā. als quilibet cuiuscūq̄ cōditiōis: et ꝯtūcūq̄ criminosus viles ab accusatiōe vel testimonio repellit. vñ etiā socius a sua accusatione repellit: socios ⁊ criminosos. ff. de accusa. hos accusare. ¶. si seruus. ⁊. iij. q. iiij. ca. penul. q̄ falsus est in exceptis crimin⁹: vt. ē. in pncipio q̄stionis notaui.

Hereticus nō q̄ accusat.

SIheretic⁹. hec autē. est falsa. quia nunq̄ hereticus admittitur ad accusandum. ⁊ J. iij. q. i. ea. ſ. forte loquitur de minoribus hereticis qui nō peccant in pcipuis articulis fidei qui non admittunt in iudicijs. ad est de his que acta sunt coram iudice: sed

in alīs cōtractibus ꝓpter inopiā ꝓbationū admittuntur: nō tamē sine tormentis: vt. iij. q. iij. ¶. in criminali. ver. si ea res. ⁊. C. de here. l. vlti. Johan. Sed certe fm canones nō admittitur hereticus cū sit excommunicatus: ⁊ debeat statim occidi. de hereti. ex cōmunicam⁹. et c. penul. B.

q̄rit⁷ si flagitiosissim⁹ catholicus possit ꝙuenire hereticū de alio crimie q̄z de heresi: ¶ huic q̄stiōi ita respōdet. In q̄ heretic⁹ i ferior ē: videlicet i rīa fidei: i eo a malo catholico accusari pōt. In q̄ aūt supior fuerit: videlicet i cōuersatiōe vite: in eo a flagitiosissimo ꝙueniri nō pōt

Itē quod dicitur pastores ꝓ suis actib⁹ magīs fūt tolerādi q̄z corrigendi: duplicit intelligit: vel q̄ a crimiosis tolerādi fūt: ⁊ nō corrigēdi. vñ ibi subiferť: q̄ sepe ꝓ meritis subditoꝝ deprauat vita rectoꝝ: quorum ḡ merito (deo ꝓmittēte) vita rectorū deprauat: ab eis potius fūt tolerādi q̄z corrigēdi. vel q̄ sunt quidā qui sepe deseruntur a publicis documētis: ⁊ crimē q̄d intēdūt ꝓbare nō valēt. De q̄b⁹ in omelia de penitentia Augustinus ait.

¶ Que publicis documētis ꝓbari nō pñt tolerāda sunt.

QUerūq̄ boni viri ꝓpterea sufferunt aliorum peccata ⁊ tacent⁹: q̄ sepe deseruntur a publicis documētis quibus ea q̄ ipsi sciūt iudicib⁹ⁱ ꝓbare nō possunt. De his⁹ etiam illud anacleti¹ intelligitur: sententia chā filij noe dānantur: qui suoꝝ doctorum vel prepositorum

Tacturnitas q̄z non obstat. iiij. ꝑs

ſ Judicib⁹. iudici ergo facienda est ꝓbatio nō aduersario: vt. iiij. q. iij. ¶. itē in criminali. ⁊. C. de condi. obtur. cau. l. ſ. Ar. contra. ſ. q. ſ. si q̄s epūs.

¶ De his. ¶ hec ē. iiij. ꝑs hui⁹. q. i. q̄. ꝓbat q̄ subditi secreto⁊ pacifice pñt suos ꝓlatos redarguere: ſi aūt palam nisi peccassent in publico: ⁊ ita oēs aucto. q̄s inducit debēt intelligi. ⁊ hoc ꝓbat p. iiij. exempla. et p. r. aucto. sanctoꝝ patrum. Johan. de san.

k ¶ De his. q̄ accusant ꝓlatos de crimine q̄d non l ¶ Anacleti. ē. e. sententia.

[possunt ꝓbare.

Deu. ixd.

a ¶ In exodo Melius in libro numeri. l. distinctione. ſ. in ecclesia.

b ¶ Percuſſ⁹. q̄: ea nocte non se ab vrozis amplexu abstinuerat.

c ¶ His ita. incipit respondere his tribus obiectionibus. ⁊ primo respondet vltime.

d ¶ Altioza doceret. argu. q̄ magister debet docere in alto.

e ¶ Hos etiā. scilicet spirituales ꝓdicatores.

f ¶ Peccatorem. In hoc tamen non peccauit: quia adhuc non erat ꝓhibitum: nec hodie est si sub hac conditione ducitur vt fiat fidelis. xxxiij. q. ſ. nō oportet.

g ¶ Item. ad hoc similiter triꝑliciter respondet ⁊ vltio male.

h ¶ Per dauid. ſecūda solutio.

i ¶ Saul. tertia responſio.

Exo. xv. c.

Nūeri xij. a.

j. reg. xiiij. a

ij. reg. xviij. c

j. reg. xxiiij. b.

ij. reg. vj. a.

Johu. viij. a.

ij. cor. xi. g.

Deu. xxviij. capi.

Psal. xvij.

Jaco. iij. d.

Eccl. vij. c.

culpā ꝓdunt: ceu chā: q̄ ꝓtis pudēda nō operuit: sed ridēda mōstrauit. ¶ Haec ita nō audēte subditi nō ꝓhibentur ab accusatiōe: ſz a ꝓditiōe. Aliud ē em. pdē: aliud accusare. ꝓdit q̄ nō. ꝓbāda defert: accusat q̄ reo pñte crimen iudici offert. ꝓbatur⁹ q̄d intendit. cham solus vidit pudēda patris: et ideo per eum intelliguntur: qui cum soli sunt cōsciꝭ criminum suoꝝ prelatoꝝ: atq̄ ideo accusare nō possunt/vitam tamen eoꝝ infamando aliīs ridendam offerunt. ¶ tem obiscitur q̄ subditi etiam religiosi prelatos suos accusare non possunt. Legit em in exodo⁸ q̄ Maria soror aaron q̄ prima post trāsitū marīs rubri: sum pto tympano hymnū cātauit meruit/postea murmurās i moysen eo q̄ ethiopissaz duxerat i vrorē: a dño lepra pcussa ē. Itē in lib. regū legit q̄ cuz dauid fugeret a facie saul: latuit in spelūca: in quā cū saul diuertisset ad purgā dū vētrē: dauid pcidit oram clamidis eius: q̄b⁹ se fecisse postea grauiter doluit ⁊ vehementer penituit. Saul a dño erat reprobat⁹: ⁊ ex iui dia dauid pſeq̄bat: vt eū morti traderet. Dauid erat vir humilis et mitis sauli a domino substitutus: per samulem vnctus in regē sed tamen quia precidit oꝝ clamidis saulis grauiter fleuit: cum a saule sola administratione vnctiōis separetur. Unde datur intelligi q̄ subditi q̄uis religiosi sint: prelatos suos criminosos accusare non possunt. Nā p saulē q̄ vētrē purgabat prelati itelligunt: q̄ malicia corde conceptā in opus producunt. Itez legitur in lib. regū q̄ cuz archa dñi reduceret de gabaa i hierusalē a bob⁹ recalcitrātibus archa iclinata est: cui dum oza leuita manuz adhiberet vt eam erigeret: a dño percuſſus⁹ interiit. ꝓ archā prelati intelligūtur: p dauid⁹ subditi. Saul⁹ purgās vētrē eos significat q̄ malicia corde conceptam foras in opus ꝓducunt. Sed in precisione clamidis nō significatur reprehēsio peti. p clamidē em reg⁹ prās intelligit. ¶ Hāc precidit q̄ ꝓlatū suia dānatio

a ¶ Solus. et tñ cū socijs suis.
b ¶ Respōdetur. quib⁹ dicit q̄ subditi nō pos sunt accusare p̄latos.

War. xiiij. g

¶ Aulus. s. i epistola ad timotheū. v.
d ¶ Regula. Arg. q̄ possum⁹ interp̄tari et artare ḡalia ꝓba apli. vt. xxxiij. q. ij. quos deus cōtunxit. xxij. q. v. hoc videt. ꝛ. ff. ō in ius vo. l. q̄uis ꝛ. ff. de test a. q̄stum.

prelatoꝝ ere pla alios corrūpūt. Beñ. ix. d

e ¶ Obseruāda. exempla enī p̄latorum ꝛ sequm facili⁹ corrumpūt. et ideo magis sunt puniēda. vt. xj. q. iij. p̄cipue. et lxxxv. di. tanta.
f ¶ Scriptuꝫ. sez in esaia.
g ¶ Laqueꝰ. sez malo exēplo.
h ¶ Puer. canon ꝓpter malitiam aliquoꝝ fingit aliq̄d esse quod non est: et econuerso. xl. di. distinc. multi sacerdotes.

i ¶ Non oēs epi sūt epi id est non oēs epi voce sunt epi re.
k ¶ Nicolaū. qui fuit vn⁹ de septē diaconib⁹ q̄s apli instituerunt qui fuit reprobus.
l ¶ Cornelius Qui primum ex gentibus nomē Jesu christi est secut⁹. xxvj. dist. deinde.
m ¶ Ethnicꝰ. id est gentilis.
n ¶ Pbros. q̄ condēnauerunt susannam. j. e. ℌ. item cum balaam.
o ¶ Infatuatum sal. i. stulti p̄lati. insipidi in p̄dicando: fatui i deliquēdo.
p ¶ Procijak. id ē deponatur.
q ¶ Et a porcis. i. demonib⁹ qui dñantur malis p̄lat⁹ quasi pecoꝝ suo. xxiij. q. i. ℌ. his auctoritatibus.

Esaie xxij. d. Demonesmalis p̄latis dominātib⁹ magis cornuo equi parat.

r ¶ On omis. Cornu edparat malus pbr in nigredine vicioꝝ: et in raucedine vocis: ꝛ in vozcitate scilz mortuoꝝ oblatiōnum: ꝛ in fetore spūs. ꝛ in garrulitate. et in furto. Jo.

Actu. xviij. e Dani. xiij. e Luce xxiij. g.

s ¶ Ecuti sūt. p̄lati ꝛ doctores mali.
t ¶ Balaam. supple veniētes.
v ¶ Exbosoꝛ. ꝓba sunt Petri vsq̄ ad ver. plerūq̄. Hieronym⁹ exponēs verba petri in canonicis dicit q̄ heretici a gētib⁹ reprehensi comparantur balaam correpto ab asina. ꝓpanꝫ etiam ei mali p̄lati reprehensi a laicis.
x ¶ Redarguantur. non dicit accusentur. vnde nō potest hic sumi arg. q̄ laici possint accusare clericos. vt. ℌ. xxi. dist. nolite: in fi. contra. Solu. ibi q̄ triplex est reprehensio: q̄s ibi vide.

Nūeri xxij. g. ℌ. Pe. ij. c.

Pauli caritas magna fuit.

thim. v. a.

el⁹ regla⁹ tūc est obseruāda⁸ cū culpa seniorꝫ suo exēplo nō trahit ad iteritū corda iuniorꝫ. vbi autē senior iuuenibus exēpluꝫ ad iteritū p̄bet ibi districta increpatiōe feriēdus ē. nā scriptū⁸ ē. Laq̄us⁸ iuuenū oēs vos. ꝛ rursus. maledictus puer⁹ cētū annoꝝ.

¶ Dignitas nō facit episcopum: sed vita.

NOn oēs epi⁽ⁱ⁾ sunt epi. Attēde petrū ſz iudā considera: stephanū suscipe nicolaū⁽ᵏ⁾ respice. Nō facit ecclesiastica dignitas xp̄ianū corneli⁹⁽ˡ⁾ cēturio adhuc ethnicus⁽ᵐ⁾ dono scti spūs mūdatur. pbros⁽ⁿ⁾ daniel puer iudicat. Nō est facile stare i loco petri ꝛ pauli. s. tenē locū iaz cū xp̄o fgnātiū. Jnfatuatū⁽ᵒ⁾ sal ad nichilū ꝓdest: nisi vt ꝓiciat⁽ᵖ⁾ foras: ꝛ a porcis⁽ᵍ⁾ ꝑculcetur. Uñ Augu. omel. vij.

¶ Non episcopi nomē: sz vita reuerentiam meretur.

NOn ois q̄ dicit parvobis: q̄si colūba ē audiēd⁹. Lozui⁽ʳ⁾ de morte pascū tur. Hoc colūba nō hz: imo de fructib⁹ ꝛ reviuit: inocēs est victus eius. Item Beda in secunda epistola petri.

¶ Docti ab idoctis: clerici a laicis: q̄nq̄ merito reprehēdūt

SEcuti sūt⁽ˢ⁾ viā balaā⁽ᵗ⁾ ex bosoꝛ⁽ᵛ⁾ q̄mercedē ii q̄tatis amauit. Correptionē ꝛo habuit sue vesanie subiugale mutū: q̄b⁹ hois voce loquēs ꝓhibuit ꝓphete iſipietiā. Plerūq̄ heretici tā stulta dogmata: tā execrāda ꝓferunt sacramenta: vt etiam hebetum sensus paganoꝝ: ꝛ qui rōne diuine agnitionis oīmodo carēt: illoꝝ detestētur insanitā: ꝛ illoꝝ distorta ꝛ deo ꝓtraria itinera sani⁹ sapiēdo redarguāt. Et (q̄b⁹ pei⁹ ē) nōnūq̄ multi catholicoꝝ intīm mercedē amāt iiq̄tatis: vt etiā docti ab idoctis: clerici a laicis meritō redarguant⁽ˣ⁾. q̄ ꝛo ꝛ iure cōpanꝫ ꝓphete:

a ¶ Fontes. Uerba petri.
b ¶ Quia. infert ex his trib⁹ c. q̄ mali cum criminaliter peccant possunt a subditis accusari. et ad hoc iducit. c. sequentia.
c ¶ Alterek. i. in alteri⁹ statum cōmutek. transit enim de familia dei ad familiam dyaboli. xxiij. q. iij. si ds nō recto.
d ¶ Ut ita dicā. videt etiaz q̄ infamis capite minuatur. ff. de var. et extraor. cog. cognitionū. ℌ. estimatio.

e

Q ¶ Ui nec regimini (dic⁹. nis in se rōnē habuit: nec sua delicta delēt: nec filioꝝ crimē⁽ᵉ⁾ correxit: canis impudicus dicēdus est magis q̄ epūs. Quib⁹ ergo Hieronym⁹⁽ᶠ⁾. august. Greg. aufert nomē colūbe epi sentiat: nō ne ꝛ priuilegiū est auferēdū dignitatiſ: vt possint a subditis reprehēdi: vñ scriptura dis

Dañ. xiij. e. Mat. v. b.

Nomē aufert a malicia.

h

Joh. viij. d.

q̄ ꝛ ꝺbis asine ꝛtra naturā loq̄ntis corripit: nec tñ a ꝓposito praui itineriſ retardat: q̄bus etiā aptissime nomē cōgruit ciuitatis: de q̄ balaam venisse ꝓhibet. Bosoꝛ nāq̄ cernēs siue i tribulatōe posi tus iterp̄tat. neq̄ ei alia magis cā luxuriosis existit ꝓbū veritatis amore pecunie vel desideriozꝝ tp̄aliū adultera re: q̄b⁹ qui a carnis se cōcupiscētijs mācipaueſt. Sz ꝛ nomen ipsi⁹ balaā q̄ van⁹ ppls siue p̄cipitās eos int̄p̄tat ꝛ tabulas ꝓuenit. q̄ ei agnitā veri tatiſ viā spōte deserūt: q̄d nisi van⁹ ppls sunt: q̄ etiā in p̄cipitiū suos mergūt audito res: q̄bus nō salutaria q̄ corrigāt: sed q̄ illos delectāt erronea p̄dicāt: de q̄b⁹ aperte subdit. hi sūt fōtes⁽ʰ⁾ sine aq̄ ꝛ nebule turbinib⁹ exagitate.

Quia⁽ᵃ⁾ ergo nō oēs epi sunt epi. pbri a daniele puero iudicant. sal ifatuatū a porcis ꝑculcat. Et q̄ dicit parvobiſ plerūq̄ non colūba ſz corui⁹ reputat: ptz q̄ nō sēp ꝓ officio vel auctoritate p̄sone ab accusatiōe est cessandū: immo cōtra prauos est agēdū cū oīnis p̄sona criminaliter peccans alteretur⁽ᵏ⁾: ꝛ (vt ita dicā⁽ᵇ⁾) capite minoꝝ legibus cēseat. Qui ei facit peccatū seru⁹ est peccati: tā in pena q̄ in culpa. Uñ August. ait

¶ Qui susceptū offm nō administrat ñ ē epūs: sz canis iu.

Ui nec regimini (dic⁹. nis in se rōnē habuit: nec sua delicta delēt: nec filioꝝ crimē⁽ᵉ⁾ correxit: canis impudicus dicēdus est magis q̄ epūs. Quib⁹ ergo Hieronym⁹⁽ᶠ⁾. august. Greg. aufert nomē colūbe epi sentiat: nō ne ꝛ priuilegiū est auferēdū dignitatiſ: vt possint a subditis reprehēdi: vñ scriptura dissimulās⁽ᵍ⁾ priuilegiū prauе se nectutis ait. Maledict⁹ non senioꝛ ſz puer centū annorū Apparet ergo q̄ hi ex accusatiōe p̄latoꝝ infames fiūt: q̄ eoꝝ vitā reprehēdere ꝛ lacerare conant: q̄ locū sui regimiſ nō noſe tñ ſz vitaꝛ moribus tenēt Alij aūt poti⁹ laudabiles fiūt ex accusatōe p̄latoꝝ suoꝝ. q̄s infames Jtē q̄b⁹ dicit maioꝝ q̄spiā minoꝝ accusatiōib⁹ nō ipetak. minores itel ligēdi sūt nō dignitate ſz vita. Uñ ℌieroni. ait de paulo sup epistolā ad galathas.

¶ Maiores et minores nō dignitate: ſz vita itelligi opz

PAulus petrum repre hendit: quod non auderet nisi se nō imparem⁽ʰ⁾ sciret. Hoc non de officio⁽ⁱ⁾ ecclesiastice dignitatis: sed de puritate vite ꝛ sanctitate cōuersationis intelligitur. Solus em̄ Petr⁹ inter apostolos primatū gēbat. Hic Augustin⁹ ait ad ℌieronimuz.

¶ Non episcopi nomen sed vita maiorem facit.

QUanq̄ ſ secundum vocabula⁽ʲ⁾ q̄ vsus obtinuit epiſcopatus sit p̄sbytero maioꝛ. Augustin⁹⁽ᵐ⁾ tamen hieronymo minoꝛ est. Item libro ſcdo de vnico baptismo.

¶ Epi licet pares sint meritis: gradu tamen differunt dignitatis.

PAuto q̄ sinevlla sui cōtumelia Cypria nus episcopus petro apostolo comparatur: q̄tum attinet ad martyrij coronā. ceteꝝ magis vereri debeo: ne in petrū contumelios⁹ existā⁽ⁿ⁾. Muis enim nescit illū apostolat⁹ principatū cuilibet⁽ᵒ⁾ epiſcopatui p̄referendū. Sz et ſi distat cathedra ꝛ gratia: vna tñ est martyrū gloria. Jtē cū petrus a paulo posteriore corrigat: ꝛ pacis atq̄ vnitatis vinculo custodito ad martyriū ꝓmouetur⁽ᵖ⁾: quāto⁽ᵍ⁾ facilius ꝛ fortius q̄b⁹ p vniuerse ecclesie statutuz firmatū est vel vnius epiſcopi auctoritatiuel vnius prouincie concilio p̄referendum est:

Idem. ¶ Non in honore sed in veritate fiu⁹ equatur vel p̄ponitur patri.

Esaie lxv. d.

Epūs maioꝛ ē pbro cardinali.

Bal. ij. c.

Mat. xvj. c.

Dicto plurū statur.

a Filius patrez cõuenire põt.

QUeritur. Scõm canones ḡ filius conqueritur de patre tã i ciuili q̃ in criminali negocio: sed scõm leges nõ in ciuili nisi tñ in causa castrẽsi. vt. ff. de in. l. iis nulla. ⁊. ff. de fur. si quis vxori. j. rñ. non tamen põt eũ q̃uenire de furto sed actione in factũ: vt C. de dolo malo si supstite. Emãcipatus autem potest agere cõtra patrẽ: sed venia impetrata. vt. C. õ in ius vo. l. vlti. Sed in criminali causa nõ auditur ⁊tra patrẽ. ẽ. c. q. j. prohibentur: nisi in iuriam in ipsum ꝓmiserit. vt. C. de pa. po. l. iij.

QUeritur[a] pater de malo filio: querit̃ filiꝰ de duro patre. seruam⁹ honorificẽtiã patri: que debetur a filio. Nõ equam[b] filiũ patri in honore: sed ꝓponim[c] filiũ patri in veritate. ⁊ sic tribuimus honorẽ ꝟbitũ vt nõ perdat equitas meritum.

Item Ambrosius.

¶ Equales fuerunt meritis licet gradu differentes: petrus et paulus.

BEati Petrus ⁊ paul⁹ eminent inter vniuersos apostolos: ꝛspeciali quadam ꝓrogatiua ꝓcellũt: veruz inter ipos quis cui ꝓponatur incertum est. Puto enim illos equales esse meritis: qui equales sunt passione. ⁊ simili eos fidei deuotione virisse: quos simul videmus ad martyrij gloriam ꝓuenisse.

b ¶ Nõ enim sine causa factũ putamus: q̃ vna die passi sunt: vno loco: sub vno persecutore Una die: vt ad christuz pariter peruenirent. in vno loco: ne alteri roma deesset. sub vno ꝓsecutore: vt eẽdem crudelitas vtrosq̃ constringeret. Dies ergo pro merito: loca ꝓ gloria ꝓsecutor decretus est pro virtute[b]. Et in quo loco ijdem tandem martyrium pertulerunt: in vrbe roma que principatum ⁊ caput obtinet nationuz: scilicet vt vbi erat caput superstitiõis: illic caput quiesceret sanctitat̃. vt vbi gentilium principes habitabant: illic ecclesiaruz principes morerẽtur. Item penitẽtes[c] bigami sacerdotes accusare non possunt. vnde generaliter colligit̃: q̃ quicunq̃ sacerdotes nõ sunt: vel esse sacerdotes nõ possunt in sacerdotes accusationez vl̃ testificationẽ ꝓferre nõ pñt.

Vnde Fabianus ait.

¶ Qui sacerdotes esse non possunt: sacerdotes accusare non valent.

IPsi apostoli⁷ eoꝝ successores statuerunt: vt sacerdotes dñi non accusent: nec in eos testificẽtur: q̃ sui ordinis[c] nõ sunt nec esse[c] possunt.

Item damasus papa.

¶ Sacerdotes accusare vl̃ in eos testificari non valent qui ad sacerdotium prohibentur eligi.

¶ Item penitentes. ¶ hec est. v. ps hui⁹. q. i qua dicit q̃d sit in hac q̃stione tenendum: ⁊ dicit q̃ tales qui sacerdotes esse non possunt: nec eos accusare nec in eos testificari pñt: redarguere tamen possunt occulte et pacifice. ⁊ hec ꝓbat per tria exẽpla et. v. auctoritatum sanctorum patrũ. Johã. de san.

e ¶ Item penitẽtes soleñiter. j. vj. q. j. qui crimen.

f IPsi apti. ¶ Ordinis. In criminali sed in ciuili possunt omes. extra de testibus. tam litteris.

g ¶ Nec esse. Ex his duobus ca. colligitur q̃ hec tria: accusatio: testioniũ ⁊ ordo: pari passu ambulãt: vt quicũq̃ nõ admittitur ad vnũ: nec ad reliquũ. Sz obiicitur. quicunq̃ semel in pctõ mortali fuerit non admittitur ad ordines. vt. xxv. dist. primuz ergo: nec ad testimoniũ. Item si crimen ciuiliter fuerit probatum non admittit̃ ad ordines. vt dist. xxiij. q̃ñ. extra de accu. super his. ergo nec ad testimoniũ: scõm hoc nullus inuenitur testis: cuz nemo sine crimine viuat xxv. di. ꝯ. nunc aũt. Tu dicas q̃ regula que hic traditur locũ hz cũ criminaliter agit̃. Si eñ ciuiliter agit aut crimẽ est occultũ q̃s obiicit testi. aut manifestũ. si occultũ ꝓsumo eũ inde egisse pniam. q̃ occultuz in meliorem partem interpretor. extra de fortile. ca. ex tuarum. et extra de reg. iur. estote. Si autez manifestũ ꝓbabit se egisse penitentiam ꝓ sacerdotem q̃s facere põt. vt extra de simo. nẽo. l. dist. in capite. ij. q̃st. j. si peccauerit. in fi. nisi tale sit crimẽ quod etiam post penitentiã irrogat infamiam: vt cuz aliq̃s convictus est de periurio. vt. xj. q̃st. vij. ꝯ. porro. Si autem criminaliter agitur: siue sit occultuz siue manifestum siue inde egerit penitentiam siue non: repello eũ. vt. vj. q. j. qui crimen. Uel distingue sicut notaui super illo. c. qui crimen. Johan. et extra de testi. testimoniũ vbi diffinit breuit. B. circa hãc materiam consueuit queri: si quis vinũ nõ potest bibẽ an possit ꝓmouere: cuz ipsum ministrãtem oportet cõ care de conse. di. j. eps deo. ⁊ di. ij. peracta. Dic q̃ nõ. Nec etiã accusare põt ille q̃ casu mẽbrũ amisit tñ in ferioꝛẽ vel parẽ potest accusare: q̃ põt remanere in executiõe illi⁹ ordinis. di. lv. ꝑcepta. nã qui est infra xxx. annũ ꝑt accusare sacerdotes. Item clericus bigamus non potest accusare coniugatũ quiuniq̃ ⁊ virginẽ habuit vxorẽ q̃ clericꝰ coniugatus gaudet priuilegio clericali. xxxij. distic. si qui vero. ꝟ. dicit q̃ sacerdos deposit⁹ aliuz potest accusare. Sed hoc non placet. nam ex quo est de crimine condemnatus statum est delictum eius notoriũ. extra de coha. cle. vestra. Item nec ille admittit̃ ad accusationẽ cui crimen est in modũ exceptionis ꝓbatuz per q̃s est repulsus a testimonio licet non sit infamis. argu. extra ẽ elec. super eo. et. ij. q. j. prohibentur. grauata est tamẽ ei⁹ opinio sicut illius qui ancillam oppressit. C. de adul. et si libidine. Nam inhonestum est rales ad ordines

Testis an sit repellẽdus ꝓ mentis obiectum.

v. ps.

Sacerdos nõ efficiaꝯ vinuz bibere non ꝑt.

Accusare ñ ꝑt de crimie cõuictus in modũ exceptiõis.

admitti. vt dicit lex de his q̃ supponuntur fustibus ab edilibus: licet non sint infames. ff. de decurio. eos nisi sit necessitas. ff. de muneri. et honori. l. vt gradati: quia opinio ei⁹ in nullo vacillabit. vt. xxxiij. dist. laici. et no. ẽ. q. j. in primis. in fine. Joan. et ꝓbatur hodie tota hec distinctio in decre. de testib⁹. c. testimonium. Quid iurꝫ sit de ordinando nota ut. ꝯ. xxv. distinc. primum. Ber.

a ¶ Suspitiõe. Repellitur testꝫ ꝓpter suspitionem. vt. ẽ. eo. accusatio. in ꝓin. Arg. cõtra. de conse. distinc. ij. non prohibeat.

Joh. x. c.

Mat. xv. c.

b ¶ Sic ⁊ illõ. ẽ. eo. nullus laicus.

c ¶ Nec in regem. imo nec regnũ eius erat ẽ hoc mundo. xxiij. questione. iij.

Joh. xviij. d.

Joh. viij. f.

d ¶ Respondit dicens eandem deus dedit gratiã eis sicut nobis qui credimus in iesum. ꝟ. si.

e ¶ Aliena. hic papa se subiicit aliorum iudicio q̃s facere potest. vt. ff. de iurisd. om. iudi. ẽ receptum: nõ tamen eum posse deponere. ix. q. iij. nemo. secundum ꝟ. possunt quia et seipsum potest deponere. vt. xxj. distinc. nunc autem.

Papa seipsuz depone põt.

TEstes absq̃ vlla infamia: aut suspitiõe[a] vl̃ manifesta macula: ⁊ ẽ fidei plenitudie istructi eẽ debẽt: et tales q̃les ad sacerdotiũ eligi diuia iubet auctoritas.

¶ Quoniã (vt antiquoꝝ tradit auctoritas) sacerdotes criminari non possunt: neq̃ in eos testificari: qui ad eundem non debẽt nec possunt prouehi honorem. ¶ Sicᵇ et illud siluestri itelligitur: laicus non accuset clericuz ⁊c. id est qui in inferiori gradu ꝓstituti: ad supioꝛẽ ascẽdere non pñt in supioꝛibꝰ agẽtes accusare ñ debẽt. Ecce ostẽ sum ẽ quid rñdeat auctib⁹ ⁊ argumẽtis quib⁹ subditi ab accusatiõe ꝓlatoꝝ videbãt repellẽdi. Hũc demõstrãdũ est q̃b⁹ rõnib⁹ ꝓbent recipiẽdi. ⁊ q̃d ꝛtra rñdeat a ꝓlat̃. Christ⁹ q̃ erat pastoꝛ pastorũ ouib⁹ suis: de q̃b⁹ ait. Nõ sum missus nisi ad oues que perierũt dom⁹ israel ⁊c. int̃ opꝛobria et ꝟbera q̃ ab eis patiebat ait Si male locut⁹ sum: testioniũ ꝓhibe de malo ⁊c. Itẽ. q̃s exvobis arguet me de pctõ? At q̃cũq̃ ad testificãdũ i aliq̃ẽ: vl̃ ad arguẽdũ admittunt̃: ad eundẽ accusandũ admitti pñt. Cũ ergo oues vt aduersꝰ pastoꝛẽ suũ testimoniũ ferãt et vt ipm (si pñt) repꝛhẽdãt admittant̃: patet q̃ subditi pñt accusare prelatos suos. ¶ Ihis ita rñdeꝫ. Christ⁹ cuius eẽt pastoꝛ suarũ ouiũ q̃s ꝟbo et exẽplo pascebat: tñ quãtum ad officioꝛũ distributionem (ex qua hodie i ecclesia alij ꝑsunt alijs. vñ quidaz ꝓlati: quidã subditi vocant) in populo suo pastorale officium nõ gerebat. mystica eñ ⁊ visibili vnctione: nec in regẽ[c]: nec in sacerdotẽ vnct⁹ erat: que sole ꝓsone i populo illo prelature nomẽ sibi vẽdicabãt. ¶ Nõ ergo ex hac auctẽ subditi ꝓbant̃ admittẽdi in accusatiõe ꝓlatoꝝ: sed tñ oñdit q̃ auditoꝛes eos repꝛhẽdere pñt et i eos testificari: q̃ cũ officia ecclastica nõ habeãt ꝟbo tñ ⁊ exẽplo q̃cũq̃ valent lucrari deo satagunt. Rñdeꝫ ⁊ aliter. Aliud est q̃s de rigore cogimur ꝓuare discipline: aliud q̃s admittitur ex ꝓfectionis cõsideratiõe. Christ⁹ iudeos ad se arguẽdũ ad misit ꝓfectiõe hũilitatis: nõ seueritate iuris. Si eñ legis rigore essent admissi: hac auctẽ criminosi ⁊ infames i accusatiõe religiosoꝝ essent recipiẽdi: cũ eẽnt sceleratissimi: q̃ de nece xpi tractãtes inocẽtẽ dãnare volebãt. hoc ḡ exẽplo ꝓlati cogũt recipe subditos i accusatiõe sui: sz ꝓmittũtur si velint. I tẽ. Paul⁹ petrũ repꝛhẽdit: q̃ princeps apl̃oꝝ erat: vnde dat intelligi q̃s subditi pñt repꝛhẽdere ꝓlatos suos: si repꝛhẽsibiles fuerit. Sz hoc facile refellitur: si vñ sit repꝛhẽdẽd⁹ aduertat̃ Petrus cogebat gẽtes iudaizare: ⁊ ꝟtate euãgelij recedere cũ iudeis gregẽ faciẽs: ⁊ a cibis gẽtiliũ latẽter se tolrahẽs: par aũt est i se a fide exoꝛbitare: ⁊ alios exemplo vel ꝟbo a fide deiscere: ḡ hoc exẽplo nõ ꝓbantur prelati accusandi a subditis: nisi forte a fide exoꝛbitauerint vel exoꝛbitare cogerint. I tez. Cum petrus intrasset ad corneliũ: ꝛquesti fratres sunt qui erãt in iudea: ⁊ repꝛehẽderunt eum q̃ ad gentilẽ diuertisset. Ecce q̃ prelati iure possunt repꝛehendi a subditis. Sed huic oppositioni beatus Grego. respondit dicens.

Gal. ij. c.

Act. x. d.

¶ Petrus a fidelibus interrogatus cur ad gentes intrasset: non potestate respõdit: sed humilitate rationem reddidit.

PEtrus ptãtẽ regni acceperat. ⁊ tñ idẽ apl̃oꝝ prim⁹ querimonie contra eum a fidelib⁹ facte: cur ad gentes intrasset nõ ex potestate officij (qua posset dicere: oues pastorem suũ non accusent: nec repꝛehendant) sed ex auctoritate diuine virtutis qua gentiles acceperant spiritum sanctum respõdit[b].

Mat. xvj. c.

¶ Cũ ergo petrus potuit ex officio repellere querelas: sz noluit: nõ hoc exẽplo ꝓlati cogũtur suscipere repꝛhẽsiones subditoꝝ. ¶ Ex hac etiã humilitatꝫ dispẽsatiõe intelligitur illud Leonis quarti Lodouico Augusto dictuz.

¶ Imperiali iudicio aplicus se emẽdare ꝑmittit: si q̃d erga subditos iniuste cõmiserit.

NOs si incompetenter aliquid egimus et in subditis iuste legis tramitem nõ cõseruauim⁹: vꝛo admissoꝛũ nr̃oꝝ cuncta volum⁹ emẽdare iudicio: q̃ñ si nos qui aliena[c]

a ¶ Examussim. i. regl'ariter vel indubitāter vel pfecte: quia amussis est instrumētū plumbeū cū quo recti ficant parietes vel plumbātur.

Amussis.

¶ Itē cū balaā. ¶ hec est. vj. ps huius. q. in qua probat quod pbatū erat q subditi possunt prelatos reprehendere et etiam accusare: si ad cūdem ordinem venire possunt. nō autē debent eos de occultis vl pene occultis diffamare. et hoc pbat per. vij. exēpla ⁊ p. x. aucto. sanctorū patrū.

vj. ps.

Johan. de fan.

b ¶ Ariolus. ariolus dr q circa aras idolis pces nepharias effūdit et fructū sibi i tristicia affert. xxvj. q. iij. igitur genus.

c ¶ Trahēda xxij. q. ij. si quis per vetus.

d ¶ Sāguinis. xxij. q. vlti. his a quibus. ⁊ c. legi. et. c. occidit. ⁊ exē cleri. vel mona. sentētiā sanguinis.

debem⁹ corrigē pctā: peiora cōmittim⁹: certe nō pitatis discipuli: sed (qđ dolētes dicim⁹) erim⁹ p ceteris erroris magistri: inde magnitudinis vestre magnopere clementiā implorām⁹: vt tales ad hec que dixim⁹ pquirēda missos in his partib⁹ diligatis: q deū p oīa timeāt. ⁊ cūcta (quēadmodū si vra presens fuisset iperialis glia) diligenter exquirāt ⁊ nō tātū hec sola (q supi⁹ dixim⁹) q̄rim⁹ vt examussim[a] exagitēt sed siue minora siue etiā maiora illis sint ꝺ nobis iudicata negocia: ita eorū cūcta legitimo terminent examine: quatenꝰ in posterū nichil sit qđ ex eis idiscussum vel indifinitū remaneat. I tez. ¶ Ū balaā ariolus[b] iret ad maledicēdum populū angelꝰ dñi astine cui ifidebat i via se opposuit: euaginatoq; gladio eā ab itinere cōpescuit: quā dū ille ꝓberibus affligeret i vocē prorupit: ⁊ pphete venia redarguit Si ergo animal mutū angelica ꝓtute p phete insipiētiā reprehendit: multomagis subditi pñt accusare prelatos suos. ¶ Hīs ita respōdeť. vex est q p asinam subditi significant: et p balaā prelati: non tamē hoc exēplo pbant plati accusandi a subditis sed subditꝫ tm forma dať hūiliter renitēdi platꝫ si forte eos ad malū cogere voluerit. Balaā nāq; asinā vigens vt ad maledicendū populo dei eū veheret: significat eos q verberib⁹ et cruciatib⁹ a subditis exigunt vt eis i malo fautores ⁊ coadiutores existant: sed qr angelus qlibet videlicet pdicator euaginato gladio apte scilicet predicato timore ⁊ horrore futurevindicte a cōsensu aliene malicie illos reuocat: licet eis i huiusmodi vocē ꝓquestionis prorūpere: ⁊ prelatis suis dicere. cur nos verberib⁹ affligitis: cur nobis iniuste irascimini? nūquid vobis inobedientes aliqñ fuim⁹ nisi nūc cū ad malū cogimur: videte illū q̄ phibet ab icepto. nō ergo hinc prelati pbant

accusandi a subditis. I tē. Q ū Dauid adulterū ⁊ homicidiū ꝓmisisset: missus ē a deo nathā pphet avt eū redargueret. Ecce q plati sūt arguēdi ⁊ reprehendēdi a subditꝫ. ¶ Sz notādū ē q due sunt psone qb⁹ mūd⁹ iste regit: regalis videlicet ⁊ sacerdotalis. sicut reges pūnt in causis seculi: ita sacerdotes i causis dei. Regū est corpalē irrogare penā: sacerdotum spūalē inferre vindictā. Dauid ḡ et si ex regali vnctiōe sacerdotib⁹ ⁊ pphetis pērat in causis seculi: tñ suberat eis i causa dei. vñ reges a pphetis ⁊ a sacerdotib⁹ vngebātur et eoꝝ oblatiōe pctā regū expiabant. Sicut ergo Ozias a dño lepra pcussus est: qr sacerdotū officia vsurpare voluit: sic sacerdotib⁹ et pphetis regū vsurpare ofticia non licuit. Nathā ergo pphet a cū regē redarguit: suū est execut⁹ officiū in quo erat rege supior: nō vsurpauit regis officiū in quo erat rege inferior: monuit eū vt per penitētiā peccata sua expiaret: nō tulit in eum sententiā qua tanq̄ adulter et homicida morti addiceret. ¶ Sic et beatus Ambrosi⁹ theodosiū: ⁊ beatus Innocēti⁹ impatorē archadiū excōicauit: et ab eccle ingressu prohibuit. ¶ Sicut eīm non sine ratione iudex gladiuz portat: ita non sine causa claues eccle sacerdotes accipiūr Ille portat gladiū ad vindictā malefactoꝝ laudē vero bonorū. Isti habēt claues ad exclusionē excōicandorū et recōciliationē penitētiū Hoc ergo exēplo subditi probātur reprehēdendi a prelatis non prelati a subditis. Itez Daniel nulla legitima potestate functꝰ iudices a pplo ꝓstitutos de falso testimonio conuicit: ⁊ cōuictos dānauit. ꝓstat ḡ q nullā potestatē hūtes pñt redarguere dignitarib⁹ vl potestatib⁹ sublimatos. ¶ Hīs ita rñdeť: miracula (⁊ maxie ve. te.) sūt admiranda: nō i exēplū nostre actionis trahēda[c]. multa eīm cōcedebāt tūc: q nūc penit⁹ phibēť. Tūc ei samuel agag pīguissimū regē amalech i frusta diuidēdo ꝓcidit: nūc nulli ecclīastico⁹ iudiciū sanguinis[d] agitare licet Tūc phinees iudeū coeuntē cū mēdianita interfecit: ⁊ reputatū est ei ad iusticiā. hodie sacerdotib⁹ hui⁹ act⁹ i pniciē suā ⁊ereť. Exēplo ḡ danielis nō solū accusādi vl redarguēdi: sz ēt iudicādi prātē subditi sibi i platos vēdicarēt si illud i argumētuz nře actiōis licēt assumi: qđ nulla vnq̄ auctē pmittit Magis ergo et hoc facto dať intelligi q i nouissimis tpib⁹ suscitaret deus spīm pueri iunioris illi⁹: videlz de q p. pphetā dr. Puer nat⁹ est nobis. itez. Ecce puer me⁹

ij. Re. xij. ca.

j. reg. x. b.

iij. pal. xxvj.

Dañ. xiij. c.

Nūe. xxv. c.

Esaie ix. a.

Ibid. xlij. a.

a Forūz rei sed debet actor.

Accusatus qñ q dat expensas accusatori.

d Fornicatio simplex nō est digna de positōe

Joh. xviij. d.

S Iquis. Qr actor forū rei sequi dz. ex ō for. ꝓpe. eū sit generale. ⁊ C. de iurisdic. om. iud. l. iuris ordinē. vel qr causa fidei est que in ecclesia ē tractāda. vt. xxiij. q. vlt. cōuenior. ⁊. ē. q. ij. preceptuz. xxiij. q. j. quotiens.

b ¶ Confessionem. Jd est scripturam.

c ¶ Prelatos. Et dabūť eis expēse ab ep⁹ quē accusant si egerent. vt eī de accu. c. ex pte. nā et dank seruo agēti cām libertatis C. de ordi. cog. l. viti. similit ei qui egit de inofficioso testamento et obtinuit. si aduersari⁹ appellet. ff. de inof. te. si instituta. ¶. pe.

I Atoz ne.

¶ In corporali. s. adulterio vel incestu. vt. xxx. q. i. nō dz sec⁹ si de simplici fornicatiōe p qua hodie non ꝓponitur. xxxij. dist. presbyter. ⁊ xxxiij. di. fraternitatis. nisi deriore factum fuerit. lxxxj. distic. si quis epus. et. ca. presbyť aut diaconus.

e ¶ Nemesiō. No. q papa nō vocat eū fratrez lz esset episcop⁹.

f ¶ Excusatione cessante iusta tamen exceptio vel accusatio admittit. extra de of. deleg. ex pte.

g ¶ Reddere. cum de mero iure deberet iste in exilium relegari centum milia ribus a ciuitate remotus. C. de

q iudices iiquitatis: scribas scz pharisēos falsis crimib⁹ susānā. i. eccliaz accusātes ⁊ reaz adulterij pnūciātes: eo q rpm seqret ꝓuinceret ⁊ cō dēnaret. Itē Hieronim⁹ refert i libris viroꝝ illustriū: q damas⁹ papa a subditꝫ ꝺ adulterio accusat⁹ cū. xlij. epīs se purgauit Itē Simmach⁹ papa in romana synodo dignitate sua expoliat⁹ pri⁹ statui suo reddi decernit vt tūc vēiret ad cāz: ⁊ si ita rectevideret accusātū ꝓpositōib⁹ rñderet. digna resvisa ē maxio numero sacerdotū: atq; mēť effectū ⁊ cū postmoduz ordiareť qūo eēt accusand⁹ pfat⁹ papa vt cāz diceret oc currebat: sz ab emulis ē ipe dit⁹. Itē Greg. ait de seipo

¶ Redarguēdi se: liniaz brūs Gregorius alijs prestat.

S Iqs[a] sup his nos redarguerevoluerit vel extra auctoritatē nos facere ptēderit: vēiat ad sedē apostolicā: vt ibi ante ꝓfessionēb⁹ bti petri mecū iuste ūcertet q̄ten⁹ ibi vn⁹ ex nobis sniam suscipiat suā. Ex his oībus colligit q subditi pñt reprehēdere: ⁊ accusare plātos[e] suos Sz sicut ꝺ rpo dictū ē: qñ iudeis dixit. Si male locut⁹ sū. cē. ita de istꝫ itelligēdū est q suo exēplo platꝫ dederūt facultatē recipiēdi subditos i accusatiōē sui: sz nō coegerunt. I tem. ¶ De eodem.

P Aul⁹ deacline ciuitatis epꝰ eps accusať a subditis de lapsu carnis ꝓuicit de ponit: ali⁹ loco ei⁹ substituit Hoc an ex dispēsatiōe accusati: an ex rigore iurꝫ sit fctm ex registro Gregorij ad Johānē epm. c. cc. xvij. potest p pendi: vbi ait.

¶ Paul⁹ deacline ciuitatis episcopus subditoꝝ accusatione conuictus deponitur.

I Atoz nemesiō ad nos veniens indicauit: q paul⁹ deacline ciuitatis episcopus ink alia mala i corporali[b] crimine lapsꝰ a suis clericis accusat⁹ atq; cōuictus episcopali sententia depositus est: postea cuz auxilio secularitū veniēs: epatuz more pdonis ingressus est. ablatisq reb⁹ ecclesie dilectissimū nemesion[c] latorē plētiū sibi substitutū ab eo epatu piecit: ⁊ ad sūmā iuriā ac necē pene pduxit. Finitas itaq; vra hec oia curet addiscere: et q̄cūq; ecclesie abstulit (oi mora vel excusatiōe[f] cessante) reddere[g] ꝓpellat. Si ꝺ nichil eccle sed ꝓpriū[h] se dixerit abstulisse. q̄uis gūe ⁊ i iquū fuerit: vt nō a vobis[i] vl metropolitāo ei⁹ hoc petierit: sz temerario ausu agere pūpserit: verūtamē si qđ ꝓpriū tulit[k]: sub fraternitatis vre debet examine ꝓstare si verū est. Sed ⁊ illud diligenter q̄rendū est: si qđ male dereb⁹ dilapidauit eccle: vt ex eo qđ nūc abstulit: illi ffora re ac satisfacere modis oīb⁹ ꝓpellat. Hoc[l] edicto nō i accusatores: vl depositores vl ciscīť: sz i ꝺpositū vlteri⁹ pse quit vt si vltra ad epatū aspirare tētauerit: oīb⁹ modis repellat ⁊ ad agēdā penitētiā perēnē in monasterio detrudatur. Quē ergo Grego. ad epatū aspirantē oīb⁹ modis repellit: quē graui penitētie subiscit: patet nō sua dispensatione[m]: sed canonū cēsura a subditis accusatū ⁊ ꝓuictū Et vt iā non exēplis sed legibus agamus: vidēdū est qđ Gregorius scribat Innocētio et reliquis episcopis sardinie ita dicens.

¶ Nec subditi prelatos suos accusare possunt.

M Etropolitanuz[n] vīm

epis. ⁊ cle. quicūq;. Item cadere debuisset a iure suo. C. vnde vi si qs in tantā. xvj. q. vj. placuit. sed melꝰ est vt sua auferre sinat ecclesia q̄ꝫ in perniciem ecclie ampliꝰ incandescāt vt. j. xvij. q. vlt. ¶. vlti.

h ¶ Propriuz hic videť q spoliator possit spoliato ferre questionē. ppuetatis. extra de can. pos. c. cū ecclesia et se. qđ nō est verum. vt extra de re. spo. item cumqs. ⁊. c. in litteris sed dispensatiue cuz ipo actū ē vt patet in precedenti.

i ¶ Ut non a vobis Loquitur primati qi apud metropolitanuz prius est puenend⁹. vt. j. ca. propri. et. ix. q. iij. nullus primas. et. c. conquestus.

k ¶ Tulit. Argu. cōtra. xvj. q. vj. placuit. et ca. de lapsis. vbi dicitur q monasterio tradūtur res depositi: sed illō veruz est quādo detruditur i monasterium.

l ¶ Hoc edicto verba sunt Gratiani vsq; ad illū locum. vt si vltra. et a loco illo ad locum illum quē ergo. sūt verba Gregorij. exinde sunt verba Gratiani.

m ¶ Dispensatione. i. voluntate.

n Metropolitanum Ex contemptu. alias omisso eo possūt adire papam. vt. ē. e. qsti. vj. c. ij. et. iij. Itez

Jurisdictio epi sine cā non pt ōclinari.

intellige istud qñ epi inter se litigāt: nā si eps litigat cōtra clericū tūc coram arbitris est litigandū. xj.q.j si clericus. Ex contemptu ergo intellige fieri: qñ sine causa declinat eius iurisdictio. sic dico q sine causa nō potest qs declinare iurisdictōnē epi etiā per querelā factam pape. vt plene dixi in cōstitu. vt debitus de appel. ar. non esse appellandū omisso medio: ſz hic nō loquitur de appellatione a. ¶ In aliquo Epor esn est inder ordinarius: primo loco metropolitan⁹. x.q.iij. q. cognouimus. xl.q.j. si clericus aduersus.

Cōcilium pro uniciale an possit d ar chiepo cognoscere.

¶ Sicut indta. A subditis et sic facit ad pōsitū Gratiani. aliter hoc. ca. nichil facit ad pōsitum Gra. ni fi velis dicere eo ipso q dedit alijs licētiaz iudicādi ē et accusandi. c ¶ Hortamur Not. q per hoc ꝑbū hortamur: ⁊ monem⁹ mandatur iurisditio sic. ē. e.q.j. notuz ff. de of. presi. sepe. videt tñ q pōuinciale cōciliuz ordiario iure cognoscat de ꝓma te sine de metropolitano suo. nā cū concilū iudicet de papa i hiſ in quib⁹ ipse potest iudicari. ergo cōcilium metropolitanū pōt iudicare de ipso ad hoc. ſ. e. si quis. Arg. ē. xvij. dist. multis. nam ibi appellat a concilio ad metropolitanuz. ergo cum concilium sit min⁹ metropolitano: non pōt ipm iudicare. xxj. di. inferior. Sed pōt dici q ēpūs ad sua negocia est minor metropolitanus ꝓcilio ēpūs ad alioꝝ negocia est maior. Sz in c. multis. nō appellat a cōcilio: sed a quadā ꝓgregatione epor ad metropolitanū: sed adhuc obstat. xxj di. nūc aūt. Sz pōt dici q pōt iudicare de ipso cōcilio

i aliquo⁸ postponere nō ꝑsumaſ: excepto si (qđ nō optamus) ꝓtra cūdē vos aliquid cause habē ꝓtigat: vt ob hoc sedis apl̄ice iudiciuz petere debeaſ. I tēvniuersis epiſcopis concilij Nichacij.

¶ Ita ꝑ platoꝝ subditi nulla dissimulatione negligant

SIcut (inquit) laudabile discretiōq est reuerentiam ⁊ honorē exhibere ꝓioribus: ita rectitudinis ⁊ dei timor ſ est: si qua i eis sūt q̄ idigēt correctiōe nulla dissimulatōe postponē ne totū (qđ absit) corp⁹ morb⁹ inuadat: si lāguor nō fuerit curatus in capite. Quedā em̄ de primate vestro clemētio ad nos ꝓlata b sunt que qm̄ ita grauia sūt: vt trāsire idiscussa nullo modo ꝺbēat fraternitatez vestrā hortamur c: vt cū oīi sollicitudine ac viua citate veritatis idagare mlt̄is modis debeatis illata ⁊ si sunt vt audita sunt: vltiōe canonica rescēcētur. A dmonemus aūt: vt nō cuiuscq̄ ꝑsone gratia nō fauor: nō q̄dlibet blādimētū quēquē vſm ab his que nunciata sunt nobis molliat: vel a veritate excutiat. sed sacerdotaliter ad iuestigādā veritatē vos ppt deū accigite. nā si quis i hoc piger aut negligens esse ꝓsumpserit / dictis criminib⁹ apud deū se nouerit esse participē: cui⁹ zelo ad perscrutādas subtilit⁹ nefandi facinoris causas non mouetur. Nec si qs specialia ⁊ ex his generalez regulā colligi nō oportere contendit: audiat quid Gelasi⁹. c. xxvj. dicat oi bus clericis cuiuscūq ordinis ita scribens.

¶ Clerici excess⁹ sui epi⁹ aurib⁹ deferāt romani pōtificis

QUapropter nec cleri couz quiscq̄ apostoli ce offense se ꝓfidat futuꝝ i munē: si in his que salubrit sequēda apl̄ica deprompsit auctoritas: siue epm: siue ꝑsbyterū: siue diaconū viderit excedētē ⁊ nō ꝓtinus ad aures romani pontificis f ꝺferre curauerit: ꝓbationibus dūtaxat ꝓpetēter exhibitis: vt trāsgressiōis vltio fiat ceteris int dictio delinquēdi. sin vero: modis oīmbus erit vnuscqscpontificū ordinis ⁊ honoris sui elisor: si cui cleri corum vel auditui totius ec clesie hec putauerit suppri menda. I tem.

SIqđ i eccl̄a dāni: aut i his q̄ sūt ꝓceptōis nr̄e ꝓhibita pontificē vestrū videritis admittere mor nostr̄ſ au ribus relatōe signate: vt qđ fieri debeat censeamus.

I tem ex cōcilio calce. cxxj.

¶ Clerici aut laici sine examinatione ad epor accusatiōnē non admittant

QUericos aut laicos m passim accusātes: ⁊ sine ꝓbatōe epos aut clericos: ad accusationē nō recipiēdos de nr̄a tñ eū condēnare pōt. Sed q possit iudicari a cōcilio bene facit. ix. q. iij. saluo. ⁊. c. si aūt. ⁊ xlij. di. salonitane. sed est ar. contra. ē. c. ꝓpter. Jo.

d QUapropter. Videt hoc speciale q quilibet possit accusare suum epiſcopū. hoc. c. continuatur illu. xij. q. ij. quattuor.

e ¶ Protinus. Nonne necessaria est admonitio. certe sic. ideo expone protin⁹ idest post tertiā admonitionem. vt. ē. e. q. j. si peccauerit. sic extra de symo. licet.

f ¶ Pontificis Vel alterius superioris.

g ¶ Deferre. idest denunciare. hic habes q aliq̄s cogitur accusare. et. j. qūſ. j. quiscūs. et. v. q. v. ca. j. extra qui si. sint legitimi. ca. causam. ⁊. xxiij. q. iij. tā sacerdotes. Arg. contra extra de accu. licet in fine. et. v. q. ij. si primates. et. iij. q. iij. clericus. vt. C. vt nemo inuit⁹ agere. l. vna. Solu. ad denunciationez quilibet tenetur de qua hic loqt̄. non autē ad accusationez vt in contrarijs.

Accusare q̄s q̄nz cogitur.

h ¶ Interdictio. Forte spāle est in dilapidatione vt quilibet teneatur de nunciare.

i ¶ Sin vero. id est si non fecerit qđ dictum est de quattuor pōtionibus. xij. qūſt. ij. quattuor.

k ¶ Suppri menda. j. v. qūſt. ij si primates. Sz ſz illud de crimine iniuriaz de quo pōt epūs ꝓponere cum clericis suis siue inter partes

SIqđ. ¶ Relatōe. Ex hoc patet q loquit in de nunciatione ē. Ex hoc patet q loquit in de

m QUericos. ¶ Aut laicos. Accusātes epos aut clericos decernim⁹ non esse recipiēdos pas sim et sine ꝓbatione.

Laici an possint clericos accusare.

a ¶ Eor. i. laicor vel clericor si sūt ignoti. vt. ē. e. qr̄edū. vel eor. i. epor accusank: qr sivita eor antea bona fuit laici i nullo pōt eos accusare. vt. ē. e. q. ſ. in pmis. ⁊ ex de test. venies. si vo mali ⁊ laici ⁊ q̄libz criminosi admittunk nisi inimici ⁊ ꝓspiratores. ex de si. lz hely. ⁊ de sen. et re iudi. cū. i. et a. Et ex hoc loco baz: fundaut suam opinionez vt dixi in sūma: sed intelligas lo qui in illis causis in quib⁹ laici possunt accusare clericos.

b Imperij meri ē de crimib⁹ cognoscere.

b ¶ Ji qs epūs. ¶ Qr ali bi. Arg. q solus epūs hz merū im periū in sua dioc̄esi. vt. xj. q. ſ. de ꝓsona. v. q. vj. de latoꝝ. hoc em̄ ē merū imperiū. ſ. cognoscē de crimib⁹. ff. de offi. ei⁹ cui mā. est iurisd. l. j. et. ff. de offi. ꝓſi. illicitas. ℌ. q vniuersas. et. C. de ꝓbasciant.

c ¶ Illaudabilis intentionis. Accusationē vocat illaudabilez intētionē qr causse materiam crimibus creare noscunk. C. de iudi. ꝑpendū. et ꝓsumit sp q iudicie cā fiat accusatio. vt. vſ. q. ſ. si ola et quia vix sine culpa experiri pōt. iō clerici ab ea abstinere debēt. vt de pe. di. v. ḡlitas. ē. e. q. vſ. decreto. Vt dic illaudabilez q̄d vulgi opinionē. Nam ꝓsumit als q̄s bona zelo accusare. vt ex de do. ⁊ cōtumacia. Ex charitate. n. dz, pue

Accusatio ex charitate dz pueri re.

nire accusatio. ex de ac. si q̄s epūs ⁊ q̄ accusat publice saluſz custodiā gerit. vt. C. de famosis libel. l. vna.

d ¶ Probationib⁹. Sic. C. de ꝓbasciant. Johan.

e QRiminatiōes. ¶ Per alios. i. procuratores. ſ. iij. q. ix. absens.

f ¶ Ex actis. i. actionib⁹ vl̄ lr̄is epor suor. vt. xix. q. ij. due. ⁊ hoc si sunt ignoti ⁊ est si. ſ. iij. q. v. canonica

cernim⁹: nisi post discutiat eorū⁸ estimationis opinio.

Item ex synodo romana.

¶ Quelibet persona episcopum aut alios accusans: mō stranda documētis inferat.

SI quis epūs: aut diaconus: aut q̄libz cleric⁹ apō epos (qr alibi nō oportet) a q̄libet ꝓsona accusati fuerit: quicūq fuerit vir ille: siue sublimis honorſ siue alteri⁹ dignitatſ: q̄ hoc genus illaudabilis⁸ intentionis arripuerit: nouerit dicēda ꝓbatiōib⁹ monstranda documētz se debē iferre. I tē Damasus pa. stepha. archiepo.

¶ Sacerdotes nō accusent qui ad eundem ordinē prouehi non possunt.

SAcerdotes (vt antiq̄ tradit auct̄s) crimiari ñ pōt: nec i eos testificari: q̄ ad eūdē non debēt nec pōt ꝓuehi honorē. I tez ignus papa.

¶ Nisi irrepḧēsibiles: i maiorū accusatiōe nō recipiant.

QUiminatiōes maior natu p alios nō fiant nisi p ipos q crimia intēdūt. si tamē ipi digni ⁊ irrepḧensibiles apparuerit: et actis publicis docuerit oīm suspitione carere: ⁊ inimicitia: et irrepḧēsibilem ḧabere fidem ac ꝓuersationē ducere.

¶ Colligit itaq ex his oib⁹ q subditi i accusatiōe ꝓlatorū sunt admittēdi. ¶ Hūcvidēdū est an monachi i accusatione epor sint audiendi.

Adrian⁹ papa videt eos ab accusatōe remouē ita dicēs

¶ Mōachi sacerdotes accusare vl̄ i eos testificari ñ pōt.

PAcuit⁸ eor accusandi sacerdotes ⁊ testificandi in eos vocē obstruere quos nō ab humanis vocib⁹ sed diuinis mortuos esse sciimus q: funestaz⁹ vocē poti⁹ interdici q̄ audiri oportet. I tez in cōcilio calcedonēsi ꝓcipit vt eccl̄asticas actiones monachi attractare nō ꝑsumāt. I tē pelagi⁹ papa.

¶ Monachi in accusatione non sunt audiendi.

NUllus monachus tam vsq̄ arripiat: nec secularia b aut eccl̄astica⁹ negocia perturbare ꝓsumat q: mortua ē in talib⁹ vor eorū. ¶ Sz aliud ē qđ ex ꝑsumptiōe assumit temeritaſ: aliud qđ ex necessitate geritur charitatſ. mōachi em̄ ex ꝓsumptiōe epos accusare nō pōt ex charitate pōt. vñ ⁊ in canonib⁹ ꝓcipit vt ꝓcubicularij epi sint vel religiosi clericivel electi monachi: vt de eius vita testimoniū dicere possint. I tez illud eleutherij pape oīb⁹ gñaliter dicit.

¶ Cōsentit ꝓuicit: q cū possit puersis negligit obuiare

NEgligē cuz possim⁹ p turbar̄ puersos nihil ē aliud q̄s fauē. nec caret scrupulo⁹ societatſ occulte: q ma

[xxiij. di. c. ſ. Jo. intelligit de infamib⁹. vt. ſ. iij. q. iij. hi q. ⁊. ſ. iij. q. v. canonica. vel intellige eū Gra. de mōachis. ſ. criminosis. nā certū ē q mōachi accusare pōt. vt ex de ac. c. ex pte. ⁊. ſ. e. cum pastoris.

h ¶ Mortuos esse. Quantum ad ciuiles act⁹ ⁊ etiā ad diuinos quia nō pōt baptizare sepelire predicare. penitentiam dare. vt xvj. q. ſ. cap. ſ. et c. qui vere.

i ¶ Qr funestaz. Qr semper debēt fiere. xvj. q. ſ. placuit.

k QUllus. ¶ Nec secularia. i. tutelā et ꝓcurationē.

l ¶ Aut eccl̄astica. i. baptizare: qđ olim nō licebat eis. xxj. q. ſ. placuit. Joh⁹.

¶ Item illud.

¶ hec ē. vij. ꝑs. q. in qua ꝑbat q vnusquisq̄ tenetur obuiare peccātib⁹ ⁊ eos corrigere inquātuz poterit salua ꝑsona et ad hoc ꝓbandus adducit. vſ. aucto. Jo. ō fan.

m Egligere cū possis. Videt de platis tñ loqut.

n ¶ Perturbare. i. ꝓhibere et remouere a malo: ⁊ hoc cū commode pōt illō facere: als nō peccat q̄ sic nō ꝓhibet. xxij. q. ij. primū. ⁊. c. f. faciat. et sm hoc q̄libet tenet ꝓhibere iniuriā a ꝓximo xxij. q. iij. nō inferēda. alij hoc

vij. ꝑs Malos nō corrigere: an sit pctm.

c. intelligūt de prelatſ. vt. xxiij. q. iij. duo ista. et. c. ita plane. ⁊. q. vlti. ꝓterea. Vel intellige de atrocib⁹ vt tūc q̄libet teneaſ. vt ex de sentē. ex. ḡre. xxiij. q. iij. c. vlt. et de pe. di. ſ. piculose. Vel dic. q quilibet tenetur ꝓhibere ꝓmū a peccato cōmittē do. xxij. q. v. hoc videt. secus in cōmisso. xxij. dist. diaconi. Johan.

o ¶ Scrupulo. id est suspitione.

Vita actiua ē ꝑplatiue ꝑferēda

a SAncta quippe. id est cū simpliciter ⁊ pie viuūt et alios nolūt increpare. Et intelligit de platʒ. qui ex officio tenent resistere malis: ⁊ quoꝝ tacituritas ē mortale pctm: ⁊ magnū dānū in eccl'ia opat vt. lxxxiij. di. nemo. Et ē hic ar. vitā actiuā esse ꝑferēdā contēplatiue vt. vij. q. j. scias. ⁊ viij. q. j. i scripturis. et habent se vt excedentia et excessa. cōtēplatiua q̄tū ad psonā ꝑplantis magʒ laboriosa ⁊ minus secura: sed magis fructuosa. vt extra de renun. nisi cū prudem.

b ¶ Rusticitas id ē simplicitas.

c ¶ Nocet intelligē hoc negatiue. id est nō tm prodest edificando q̄tū edocendo et resistendo. simile. xliij. distinct. debet. xxij. q. ij. primū. Jo.

d SAmonendi sūt subditi ne plusq̄ expedit sint subiecti: ne cū studēt plꝰ q̄ necesse ē hoib⁹ subijci: ꝓpellāt vitia eoꝝ venerari. I dē gñali syno. ꝓsidēs dixit.

¶ Clerici siue electi monachi: sint cubiculariʒ eȝi.

QUm pastoris[c] vita in exēplo debeat esse discipulis plerūq; clerici q̄lis i secreto sit vita sui pastoris ne sciunt: quā tñ sc̄lares pueri[f] sciūt. de qua re ꝑsenti decreto ꝓstituim⁹ vt quidā[g] ex clericis: vel etiaz ex monachis electi i mīsterio cubiculi pōtificalis obsequanf: vt is q̄ i loco regʒ est ⁊ tales habeat testes[h] q̄ verā ei⁹ i secreto cōuersationē videāt: ⁊ ex sedula visione exēplū ꝓfect⁹ sumāt I tē ꝙgilio epō arelatē.

¶ Prauos in sua societate: episcop⁹ habere non debet.

PEruenit ad nos fratrez ⁊ coepiscopū nostrum sorenuz massilienſem ꝓuos homines i societate[i] sua habere: ita deniq; vt pbr̄m quēdam q̄ post lapsuz carnis i suis adhuc dicitur iniq̄tatib⁹ volutare familiarez habeat: qđ a vobis subtiliter ē reqrendū. Et si ita cō stiterit: cure vobis sit nr̄a eū sic vice cozrigere: vt ⁊ q̄ talē recipit non familiaritate fouere: sed discat se potius vltione cōpūmere. ⁊ qui receptus ē discat lachrymis peccata diluere: non iniquitatē immundiciʒ cumulare.

I tem palchalis papa.

¶ Uiros boni testimonij semper episcopi secū habeant.

EPiscopi lectiōi ⁊ ofōni vacēt: ⁊ sp secū ꝓsbyteros ⁊ diacōes: aut alios boni testimonij clericos habeāt: vt fm apl'm ⁊ sctōz patrū ist̄ituta possint[k] irrepḥē sibiles iueniri. I tē Johannes[l] baptista cū ducēt heremiticā vitā scribat ⁊ sacerdotes ⁊ leuitas iudeoz ad se veniētes: aspera increpatiōe redarguit. I tē ex canōib⁹ diffinit Jlli sacerdotes accusare pñt: q̄ ad eū dē gradū pscēdere valēt. Cum ergo monachi ad sacerdotij gradū laudabiliter pertingere valeāt: patet q⁹ et ipsi sacerdotes libere accusare possunt.

Mona chi accusare possūt.

Mona chū mutato ab bate si bi pōt epūs sociare.

¶ Quest. viij.

DE accusatōne[m] vero q̄liter fieri valeat i canonibus aperte decernitur.

DE accusatiōe. ¶ hec q̄stio didit in duas ptes. In quaz prima ꝓbat q⁹ accusatoz oꝛz eē ꝑsens ⁊ obligare se ꝓpō scripto ad talionē. Scōa ibi. Que ꝓo. Johā. de fan. m ¶ De accusatiōe. Circa hoc notandū q⁹ aliud ē infamatio: aliud denūciatio: aliud accusatio. Infamatio ꝓhibet. ē. ea. q. ꝓxi. accusatio. v. q. j. c. j. ⁊ ij. Scōa scz denūciatio ꝓcipitur. ē. e. q. j. si peccauerit. ē. q. ꝓxi. quapropt. ⁊ fit sine inscriptiōe. iij. q. iij. ē. aliqn. Tertia scz accusatio ꝓmittit: et i ea inscribitur ⁊ subscribitur. j. libellorum. Fallit tñ hoc in sex casib⁹ Nō em̄ semp cogitur ds iscribere: vt in leuibus criminibus. ff. de accu. leuia. et in crimie abigeat⁹ C. de abigeis. l. vna. et i casu vbi mulier accusat. xv. q. ij. de crimine. ⁊ fm q̄sdā in crimie apostasie et vbi xp̄ian⁹ videam duxisse accusat. C. de apostata. apostatarū. C. de iudeis. ne quis. vbi marit⁹ accusat vxorem ure mariti. iij. q. iij. ē. si marit⁹ C. de adulte. ē. uis. ⁊ l. ure. Johānes. hoc falsū est fm ius canonicū. vt extra de ꝓcu. tue fraternitatis. Itē q̄n officium denūciat crimē alicui⁹. C. de accu. ea q̄. iij. q. iij. ē. aliqn. B. Et cū crimen in modū exceptionis ponit. fm q⁹ distinguit. eȝ de accu. super his. Nunc videndum quid iuris sit circa singulos modos agēdi. De-

Accusatio denunciatioꝝ ifamatio diuersa sunt. Accusatoꝛ nō ꝙ cogitur se ad penā taliōis iscribē.

Denūciatio.

nunciationem ꝓcedet admonitio: alʒ remouetur denūcias a denūciatione. vt extra de accu. sup his. et. c. si quis eps. ⁊ ij. q. vij. accusatio. ⁊ c. si quis ergo. Itē crimiosi: infames: ⁊ imici: possunt a denūciatiōe repelli. vt. iij. q. vij. qui sine peccato. ⁊ c. postulat⁹. et xxxv. q. vj. eps in syno. et extra. de testib⁹ cogen. ꝓterea. eȝ de accusa. cū oporteat. ⁊ dictū est. ē. e. q. j. si peccauerit. ⁊ eȝ e. qualiter. Pena sic cōuicti modica est q⁹ dz penitere de crimie. et credo eū nō esse remouēdū ab ordine vl' dignitate: nisi delicti q̄litas aliud reqrat. vt in symonia: seu scādalū inde oriat. eȝ de no. ope. nun. cū ex iniūcto. Si autē in modū inscriptionis. similiter inscriptio nō est necessaria ⁊ pōt ꝓcedi sine ipo q̄ impetrauit inscriptionē: sicut ⁊ cū ipso: ſz fama debet ꝓcedere nō semel sed sepi⁹ ⁊ apud bonos ⁊ graues. vt eȝ de accu. q̄lit. ⁊ c. cū oporteat. et ō sy. lz. Citari etiā dz ifamat⁹: vt audiat ei⁹ exceptio: vt eius dē. c. ⁊ eȝ de sen. ⁊ re in. cū. J. ⁊. A. ⁊ i hoc casu pñt testes recipi lit. nō ꝓtest. vt eȝ vt lit. nō ꝓte. q̄m freq̄nt. ē. ij. Pena hui⁹ talis est: ꝓlati sūt ab administratione remouēdi: miores sunt bñficio ꝓuandi. extra. e. q̄lit. et de sy. dilect⁹. Sz si in modū exceptiōis obijcit crimē distingue. vt extra. e. sup his. ⁊ eȝ. ō oz. cog. cū dilect⁹. et dz esse pñs eȝ. e. qualit ⁊ i hoc casu laici bōe fame admittuntur ad agēdū: excipiendū ⁊ testificandū. eȝ ō testi. taz litteris. xxij. di. illud Sz cū crimē obijcit in modū accusatiōis semp ē necessaria iscriptō vt j. e. libellorū. fallit in sex casibus supra. no. et in septio fm q̄sdam cuz officialis accusat. C. de ac. ea q̄. In hoc casu pēa ē deposito. vt. ē. ꝓxi. q. latoz. et extra de sy. dilectus.

Inquisitio.

Accusatio.

Accusati pua nitio.

HAccusatoꝛ persone.

a ¶ Nec absens te. C. de pe. nec diu. ē. Sed illud spāle est in dilapidatore. sic. ē. e. q. vj. ē. sunt q̄rum ⁊ notaui. j. q. iij. nulli.

ij. ps.

b ¶ Quidusli bet. J. v. q. ij. relatū. Sz ē. v. q. vlt. epiphaniū.

c S ¶ Indictus. xxxij. q. j. dixit. et. xxxv. q. vj. c. j. Sed contra. iij. q. ix. absens. libellus tamē in absentia rei proponitur. ff. de adul. miles. ē. sexaginta. hoc verum est: nisi absens sit per contumaciā. vt. iij. q. ix. decernimus. C. de accu. l. vlti.

d QUisquis. hoc ponitur. C. de accu. l. vlti.

e Q ¶ Uiculū iscrip. arri. i. obliget se ad talionē.

Digni tate pē dit⁹ mi nꝰ pu nit̄ q̄ alter.

f ¶ Dignitatis. Qz pari iure cēsentur accusatoꝛ ⁊ accusat⁹. iij. q. ix. c. vlt. C. de exhi. re. l. vlt. Tñ ratio dignitatis in hoc habet q⁹ minus punit cōstitut⁹ in dignitate q̄ alter. xxiij. q. j. qui cōtra. et. c. quisquis.

g ¶ Silitudo. Nili casib⁹ exceptʒ. ē. e. q. ij. ē. nos.

h Q Er scripta. ¶ Absens. pōt em̄ illel [tādū. lus dari absente accusato. vt. v. q. vj. epipha nū. C. de exhi. re. l. ij. ⁊ etiā die feriato. vt. ff. de adul. miles. ē. sexaginta. ꝓtius tamē denūciabit eū accusatoꝛ quē vult accusare: alʒ nō audiet. vt. ff. ō adul. di nūciasse. ⁊. C. de accu. absentē. deinde det libellus

Accusatio.

sente pōt da ri libel lus.

AIt enim Calixtus papa.

¶ Accusatio sp fiat: i scriptʒ

ALcusatoꝛum persone nunq̄ recipiant sine scripto nec absente[a] eo quez accusare voluerint quibus[l] liber[b] accusare permittāt ea di. li. iiij. ti. de ꝓbationib⁹.

SCiant cuncti accusatores eā rem se debere inferre in publicaz notionem: que munita sit testibus idoneis: vel instructa apertissimis documentis: vel indiciis[c] ad probationem idoneis: vel indubitatis et luce clarioribus expedita.

I tem Eutichianus papa.

¶ Accusatio semper debet fieri in scriptis.

QUisquis[d] ille ē qui crimē intēdit: in iudiciū veniat. nomē rei indicet: vinculū[e] inscriptionis arripiat: custodie similitudinē (habita tamē dignitatis[f] estimatione) patiatur nec ipunitā sibi nouerit licentiam mentiendi cum calūniantes ad vindictā polcat similitudo[g] supplicij. ¶ Quivero ad sortilegos magosq̄ cōcurrūt: nullatenus ad accusationē

Denūciatio.

dū q⁹ aliud ē infamatio: aliud denūciatio: aliud accusatio. Infamatio ꝓhibet. ē. ea. q. ꝓxi. accusatio. v. q. j. c. j. ⁊ ij. Scōa scz denūciatio ꝓcipitur. ē. e. q. j. si peccauerit. ē. q. ꝓxi. quapropt. ⁊ fit sine inscriptiōe. iij. q. iij. ē. aliqn. Tertia scz accusatio ꝓmittit: et i ea inscribitur ⁊ subscribitur. j. libellorum. Fallit tñ hoc in sex casib⁹ Nō em̄ semp cogitur ds iscribere: vt in leuibus criminibus. ff. de accu. leuia. et in crimie abigeat⁹ C. de abigeis. l. vna. et i casu vbi mulier accusat. xv. q. ij. de crimine. ⁊ fm q̄sdā in crimie apostasie et vbi xp̄ian⁹ videam duxisse accusat. C. de apostata. apostatarū. C. de iudeis. ne quis. vbi marit⁹ accusat vxorem ure mariti. iij. q. iij. ē. si marit⁹ C. de adulte. ē. uis. ⁊ l. ure. Johānes. hoc falsū est fm ius canonicū. vt extra de ꝓcu. tue fraternitatis. Itē q̄n officium denūciat crimē alicui⁹. C. de accu. ea q̄. iij. q. iij. ē. aliqn. B. Et cū crimen in modū exceptionis ponit. fm q⁹ distinguit. eȝ de accu. super his. Nunc videndum quid iuris sit circa singulos modos agēdi. De-

Accusatio.

nunciationem ꝓcedet admonitio: alʒ remouetur denūciatio a denūciatione. vt extra de accu. sup his. et. c. si quis eps. ⁊ ij. q. vij. accusatio. ⁊ c. si quis ergo. Itē crimiosi: infames: ⁊ imici: possunt a denūciatiōe repelli. vt. iij. q. vij. qui sine peccato. ⁊ c. postulat⁹. et xxxv. q. vj. eps in syno. et extra. de testib⁹ cogen. ꝓterea. eȝ de accusa. cū oporteat. ⁊ dictū est. ē. e. q. j. si peccauerit. ⁊ eȝ e. qualiter. Pena sic cōuicti modica est q⁹ dz penitere de crimie. et credo eū nō esse remouēdū ab ordine vl' dignitate: nisi delicti q̄litas aliud reqrat. vt in symonia: seu scādalū inde oriat. eȝ de no. ope. nun. cū ex iniūcto. Si autē in modū inscriptionis. similiter inscriptio nō est necessaria ⁊ pōt ꝓcedi sine ipo q̄ impetrauit inscriptionē: sicut ⁊ cū ipso: ſz fama debet ꝓcedere nō semel sed sepi⁹ ⁊ apud bonos ⁊ graues. vt eȝ de accu. q̄lit. ⁊ c. cū oporteat. et ō sy. lz. Citari etiā dz ifamat⁹: vt audiat ei⁹ exceptio: vt eius

Denūciati punitō

Inquisitio.

Inquisitio publica.

Accusatio.

iudici. iudex tñ nō pu^r libellū recipiat q̄ iscriptio sit fct̄ ⁊ fideiussorē dederit de lite ꝓsequēda. C. ad turpi. l. j. ⁊. C. qui ac. nō pos. l. iij. Postmodū vocād^a ē re^o ꝑm legē. C. de exhi. reis. l. ij. ⁊ nomē ei^o recipiet inter noia reorū. ⁊ hoc fit cū lis est ꝓtest. ff. de adul. si maritus. §. fiscriptiones. et. ff. de iure fis. fiscus. et pu^r habebit iducias xx. dier^m ad deliberandū nō triū tñ: vt quidaz dicūt. vt. ff. ō pub. iudi. inter. habebit etiā iducias xxx. dierū ad cōponendos mestos penates. vt C. de exhi. rei. l. ij. ꝑm canōes tñ non videt q̄ necessaria sit denūciatio vl talis solēnitas. vt extra de accu. Iz in fi.

a ¶ Consul et dies instituit ac cusationis: qz de die cōmissi crimi nis loq̄tur. nam cōsul ⁊ dies sunt ꝓponēdi. hodie ꝑmo iperatoris nomē postea cō sulis: postea idictio: postea mensis ⁊ dies i autē. vt ꝓponat^r ipe ratoris nomen. colla. v.

Instrumentū multa hꝫ dz.

b ¶ Saio seio. Ideo nomē exponitur: vt ꝑm qualitatē psone puniatur magꝫ vel minus: sz q̄d sit que sit illa persona: videtur q̄ nuchulomin^o ipz accusare possit. vt. v. q. j. ca. ij.

c ¶ Nezq autē die. Cōmissi criminis: sed nō cōcepti libelli. vt supra dixim^r. pēit^r Frīi ē in ciuilib^r actiōib^r. vt. ff. de edē. l. j. §. die aūt. A testib^r aūt q̄rit dies. vt. ij. q. ix. nichil omin^r. ⁊. xxv. q. vj. de parētela. De hoc plene dicem^r J. iij. q. iij. in testib^r: ⁊ etiā dicēt in q̄ pte dom^r ꝑm h. dies est assignāda: qz nō licet vagari cū discrimine alteri^r. vt. ff. de iur. l. ꝓtor. Johā. Tñ dic q̄ nō aliud tenet dicē testis q̄s accusator ꝓpositi: qz non aliud iudicādū est q̄s in libello ꝓponēdum sit. argu. extra de cau. pos. rum super electione. B.

Testis an deponē debeat de die.

d ¶ Se ꝓfessum esse. l. sevelle ꝓsequi accusationē et subiturum talionem si non probauerit.

e ¶ Sed si aliud. i. eodē modo c̄ ꝓcedēdū si aliud

f ¶ Reo. hoc etiam fiat elapso [crimē objiciat. biēnio. vt. C. vt infra certum tempus. l. vlti.

g ¶ Videbimus. ff. ad turpil. l. in senatus. §. vlti.

h Quidā episcop^r. hic ꝑmū agit: an spoliat^r sit restituēd^r. sed supra causa ꝑma. q. ij. agebatur: an spoliat^r esset in ius vocād^r. ¶ Est autē regulare q̄ spoliat^r ab alio q̄s iudice: vl etiā si a iudice est spoliat^r sine ordine iuris: semper statim est restituēd^r: nō obstante exceptione aliqui^s criminis: vel nō canonice institutōis vt extra de resti. spo. in fin. et. c. itē cū ds. ⁊. vj. q. iij. deniq̄ Fallit in casib^r hic notatis. Intrusio. vt. J. e. §. patet. sz hoc speciale est in papa. Dilapidatio. vt. iij. q. ij. q̄. ea. sed hodie hoc nō tenet: q̄ nō ē spoliād^r ali quis: nisi ꝑdata suspitiōe. vt extra ō symo. licet Crimis enormitas. vt. ij. q. v. super causa. Infamia et criminis euidētia. vt. ij. q. v. pbē. q. j. scelus et ca. manifesta. Itē crimē symonie. ex. de sy. accusatū. ⁊. c. tāta. Contumacia. vt iij. q. ix. decernimus. Scādaluz vt. iij. q. vj. hoc ꝓpe. Fornicatio. extra de diuor. significasti. Itē cuz reus est absens. ex. de offi. iudi. dele. ꝓsultationib^r. Cum incōtinēti deiecit. ex de restitu.

Spoliat^r ē semp restituēd^r regl^r ariter.

Spoliat^r i multis casib^r denegat^r restitutio.

spo. olim. Itē cū spoliatio ē ꝑdata i modū exceptionis. ex de ordi. cogni. cū dilect^r. Itē ꝑm q̄sdam cū in cōtinēti spoliator vult ꝓbare exceptionē. extra ō resti. spo. litteras. ff. ad exhibendū. l. iij. §. ibidem. Itez cuz a muliere obijcitur semitia viri. vt extra de resti. spoli. ex transmissa. Item in casu quem habes extra de diuor. gaudemus. in fine. Item exceptio rei iudi. ij. q. vj. §. diffinitiua. Item exceptio iusiurādi vel pacti ꝑm quosdam. vt extra de resti. spo. accepta. Item si sub cōditiōe possedit. extra de resti. spoli. olim cau sam. Item si ex gratia vel precario possedit. J. e. questione. iij. quia cognouim^r. ⁊ extra de excess. ꝓlā. cū ad quoz. Idam, Item si possedit vt colonus. ff. de vi ⁊ vi arma. cū fundum. Hoc autez scias q̄ q̄tuor sunt auxilia ꝓducta ꝑ que petitur restitutio. actio. inter

Restitutio petit quatuor auxiliꝫ

dictū. cōditio ex canone. iudicis officiū. Actione petitur restitutio: vt actiōe q̄s met^r causa dat restitutio ꝓtra quēlibet possessorē. ff. q̄s met^r cā. l. metū. §. volēti. Itē actione de dolo petit restitutio: ⁊ ꝑ illaz nō fit restitutio ꝓtra illū q̄ dolū fecit. ff. de dolo. l. si plures

Itē ꝑ iterdictuz restitutio dat cōtra illuz solū qui vim fecit: vt extra de resti. spo. cū ad sedē. in fi. ꝑ additionē ex canōe dat restitutio ꝓtra quēlibet possessorem vt ex de app. bone memorie. et extra eo. c. sepe. et J. eo. reitegrāda. Itē ꝑ iudicis officiū ꝫ petit restitutio cū aliqs ꝓpē absentiā pdit rē suam deq̄ agit. ff. ex quib^r causis maio. l. j. ⁊ ꝑ totum. ⁊ illa ꝓt agi ꝓtra quēlibet possessorē: vt xvj. questione iij. §. porro.

Quod restitutio. Hic intitulat ꝓma q̄stio q̄rit an restitutio sit dāda oibus expoliatꝫ. Et ꝑdat q̄ sic ꝑ ca. sequentia.

a ¶ Piscopis suis.

a ¶ Oia. Etiā deposita. vt. ff. depositi. l. j. §. q̄ autē. ⁊. ff. de vi ⁊ vi. arma. l. j. §. q̄ autem.

b ¶ Nullum crimē. A spoliatore: vel ḡaliter a nullo cū sit inermis. vt. J. e. §tione. ij. oportet.

Spoliator an possit spoliatū post restitutionem accusare.

b ¶ Nullū crimen. Pro q̄ fuerunt spoliati ꝑm hug. vel nec illud nec aliud pōt obijci a spoliatore. ij. q. ij. in scriptur. ⁊. c. null^r. Sed mirū est si aliquis nō pōt eū de crimine illo accusare: vt J. q. ij. cū eccle. ⁊. c. pr. cū res iter alios acta alijs nō ꝓiudicet. Itē nūqd spoliator pōt eū accusare postq̄s ē restitut^r? ar. q̄ nō extra de resti. spo. itez cū quis. Argu. contra q̄ possit saltem cauliter. J. e. q. ij. audiuimus.

Spoliatus a spoliatore recōueniri pōt.

c ¶ Piscopi. Si tñ spoliat^r velit agē ꝫ spoliatorez recōueniri pōt ab eo. vt ar. ff. de iudi. l. ij. §. itez Sed hoc verum est cum non agit de spoliatione: extra de ordi. cogni. cum dilectus.

Scdo ō inducijs an p^r restitutionē tñ an ēt p^r vocationē ad cām q̄buslibz ꝓcedēde sint. Tertio q̄ spacio mēsiū vtriq̄ sint ꝓcedēde. Quarto an infames ⁊ nō legitime ꝓtūcti ad accusatōez sint admittēdi Quito an testes de domo accusator^m sint ꝑducē dī^l iimicor^m vox sit audienda Sexto an extra puiciā rei us sit ꝑdūcēd^r Septio an sit audiēda ei^o snia: quē cū reo par inficit malicia. Octauo an ab vno tñ eps sit audiendus vel iudicād^r. Nono an accusatores vel testes in absentē vocē accusatōis vel testificatiōis exhiberevaleāt. Decimo an deficiētes i primo capło sint admittēdi ad seq̄ntia. Undecio an accusato liceat accusationē i accusatorez ꝓtere. ¶ Quest. j.

Quod restitutio q̄buslibz dāda sit mītis auctibus ꝑdat. A it enim gaius papa.

¶ Expoliatis vl eiectis omnia sunt reintegrāda.

Piscopis suis reb^r ex poliatꝫ vl a ꝓpriis sedib^r eiectꝫ oia^s q̄ eis ablata sūt legibus sunt reintegrāda: q̄ priusq̄z hoc factū fuerit nulluz

d ¶ Obijcere. Quid si nūq̄z velit petē restitutionē vt sic nō puniat de crimie ꝑ q̄ ē spoliat^r cū tñ ide grauiorē pēnā mereat? dicerē q̄ i tali casu bñ possit accusari an restitutionē ne fraus sit ei lucrosa. ar. ex de iu. itelleximr. ⁊. xj. q. iij. pulcgū. §z si mice^r pēnā de illo crimie mēt: tunc non est accusandus de illo: cum satis sit punitus arg. ij. q. v. §i quis ex pluribus.

e ¶ Naturalē Nec. sufficit dari pignora: ex de sen. ⁊ re iudi. cuz aliqb^r. sil^r in ꝓtriū pign^r ē quis cor ꝑ alit^r mittendus. ff. ō pigno. ac. nō est miruz sec^r in quēstionali. ff. e. l. j. et. ff. de dolo. l. si plures.

Pign^r ꝓtriū et cōuētionale.

Integranda sūt oia.

f ¶ In eo loco Etiā vltra mare ⁊ sunt revocāda supiorib^r spoliatis. ff. de rei vendi vero.

g ¶ Captiuitate. J. xvj. q̄stione. iij. porro. et ca. ꝓcedenti.

g ¶ Captiuitate. Siei ꝑ vim aliq̄d ab eo extortū ē vel ablatū ifra annū pōt agē ꝫ deiectorez in q̄druplū. ff. de vi. et vi ar. l. j. Sz si ꝑ metū ē extortuz aliq̄d tunc ꝫ oēm possessorez agit ifra annū in q̄druplū cū non vult restituē. ff. q̄s me. cau. si cuz exceptione. §. j. ij. et. iij.

Spoliat^r per vim vel metum agit ad q̄druplum.

h ¶ Aut dolo. Et tunc vsq̄ ad biēnū pōt ꝓuenire q̄ dolū ꝓmittit

Dolos^r an possit in ꝑpetuuz ꝓueniri

vt. C. ō dolo. l. vl. Sz ꝓpetuo ꝓtrueniri actōe i factū de eo q̄s ad eū ꝓuenit: vel si dolo fecit q̄min^r ad eū ꝓuenire: vt. ff. de dolo. i heredē. ⁊. l. eatenus. ⁊. l. dolo. Cū aūt canō equiparet dolum metū vl violētiam: videt q̄ conditione ex hoc canone quilibet possidēs possit conueniri. arg. ad hoc extra. de iudi. quia. ⁊ extra de transac. veniens. ⁊ extra de empto. ⁊ redi. ꝓuenit. extra vt lit. pen. eccl̄ia. ⁊ extra de appel. bone memorie ⁊ est expressum extra de resti. spo. sepe.

h ¶ Aut dolo. ar. q̄ restituēd^r sit q̄ dolo suo iuri renūciat: vt J. xv. q. vj. c. j. ⁊ J. xxx. q. j. dictū. ⁊. C. de iof. te

sta.eux q.j.rñso. extra de his q vi metusve cā fiūt cū dilect⁹.cōtra et.xx.q.iij.cōstituit.

Nulli dubium est.

s ¶ Auxilio. Epi sibi inuicem debent prestare mutuū auxiliuz vt.ē.di.xc.pcipimus.et ideo inducit hoc cap̄.s. q sp sit subueniendum spoliatis.

b ¶ Uestro. Arg. q quilibet tenet patrocinium pro sua ecclesia pstare. xcvj. di. si imperator: et si pro ecclesiā suā staret: puandus esset eo qō habet ab ea.j.q. vij.ca.j. C. locati milites et est expressum extra de postu.ca. vlti.

Eccl'az suā q̄libet ōfē dere te netur. j. Pe. v.b. j. Pe. v.c.

Deus ergo.

c ¶ Si quis pecuniā.ē. disti. lxxix. si quis pecunia. hoc tamē ibi non dicitur: sed melio⁹ posset induci qō est.xxiij.di. in noie. vt etiā nulla ei audiētia dek.de illo inueniet.xxiij. q.j.in principio.

Osee iiij.b.

d ¶ Non cōtinuato.i.si nō interponit⁹ contrarius act⁹.ff.de testa.heredes palam: vel ptinuato cū primū poterit.ff.ad tertu. l.j.§. confestim.

Psal. cxxxij

Deiuciis.

divisio ¶ hec.q. divisit in duas ptes. In quarū puma ꝓbat per viij.aucto. q̄ inducie post restitutionē sunt dā de spoliatis ꝛ restitutis. vt diu gaudeāt cōmodo possessionis anteq̄ spoliatorib⁹ rñdeāt: q̄ tñ causas res ecclie vel ppias i. suas substātias pdidisse noscunt. Item eusebius apo. sedis eps omnibus episcopis

¶ De eodem.

Reitegrāda sūt oia ex poliatj vel electj epis ꝛc. vsq̄ fūdit⁹ reuocāda eodē mō vt supra. Item alexāder papa.

¶ Non est sacerdos sed scismaticus: qui fratꝝ se sub trahit obsequijs.

Nulli dubiū ē: q̄ boni a malis semp psequūt ꝛ tribulāt: ꝓpter qō nos oportz hūiliari sub potēti manu di vt liberet nos i tēpore tribulatiōis. Nā diabolus nō cessat circuire querēs quē duo ret: ꝛ q̄rere quos ex fidelib⁹ perdat: ꝛ maxime illos quos ardētiores in fidio saluatoris eiꝝ familiares iuenerit: familiares dico eos quos sacrari ꝛ in ordīe apostolat⁹ cōstitui voluit. Ipi ei ꝓ populo interpellāt: ꝛ populi pctā comedūt: q̄ suis precibus ꝛ oblationib⁹ ea delēt atq̄ cōsumūt. ꝛ infra. Qui aūt exvro fuerit collegio. ꝛ ab auxilio⁹ vro⁹ se subtraxerit: magꝝ scismatic⁹ q̄ sacerdos eē pbabitur. Ecce (iq̄t ppheta) q̄ bonū ꝛ q̄ iocūdū habitare fratres i vnū. Illi vero nō habitant in vnū qui fratrū se solatio subtrahūt aut (qō dīcr⁹ ē) fratrib⁹ insidias aut laqueos ponunt. ꝛ infra. Dūm crucifigūt q̄ eū i sacerdotib⁹ suis psequūt: q̄ crux a crucia tu dicit. magnū vo cruciatū sustinet qui vim patitur.

Item Fabianus papa.

¶ Excōicent q̄ opprobriū ꝛ calūniā inferūt sacerdotib⁹

De⁹ g̃ fratres ad hoc ordinauit vos ꝛ oēs q̄ sūmo sacerdotio fūgūt: vt iniusticias fmoueat: ꝛ pūptōes abscidat: ꝛ i sacerdotio laborātib⁹ succurrat: op probriis ꝛ calamitatib⁹ eor locū nō ꝑbeat: ꝛ ei q̄ calūniā vl opprobriū facit abscidat: ꝛ dño i suis sacerdotib⁹ opē ferat:. ¶ Ptz g̃ q̄ expoliati pri⁹ sunt psentialit restituēdi: añq̄ ad causaz sint vocādi. ¶ Sz obiicit vbi nō fuit legitima istitutio ibi nō potest esse restitutio. Nō em probatur destitutus qui prius nō fuit istitutus: ac p hoc nec restaurationē postulare potest. Illi ergo quoū electio viciosa est: vel q̄ a clero nō fūt electi: vel a populo expetiti: vel qz per symoniam irrepserunt: nō sunt habēdi int episcopos: rideo si a sedibus q̄s tenere videbant expulsi fuerit: nō possunt restitutionē petere anteq̄ vocētur ad causā. Unde supra in tractatu ordinādor: si quis pecuniavel gr̃a humana seu populari vl militari tumultu ꝛc. Sz hoc i eo casu itelligit quādo apostolica sedes per violētiā occupatur: quo casu iudex nō inuenitur. cuius officio ille apostatic⁹ possit excludi. In aliis autē locus non habet: cū violēta possessio nisi p iudices sentētiā violēto dētori dētrahi nō possit. Si autē verus dominus bello nō ꝓtinuato⁹: sed renuato vi illū d̃ possessiōe eiecerit: iudicis auctoritate p̃doni possessionē restituet. Si ergo epi a sedibus quas q̄uo mō tenere videbāt nō p iudicē sz violēter electi fuerint: post electionem restituendi

sunt ante regularem ad synodū vocationem.

Inducias quinq̄ genera.

Questio.ij.

Eiduciss au tē post restitutionem prestādis ꝛ quo spacio temporis ꝓcedende sint scribit Johānes papa dicēs

¶ Secūdū tps spoliationis cōcedūt inducie restitutiōis.

Quāto⁹ tēp ore expoliati expulsi eē videbant anteq̄ ad synodū puocent: sub eodē spacio tpis eis idu cie idulgeant. Item pelagi⁹ papa.

¶ Ū possessiones vl res episcopi detinent aliq̄d sibi obiici non potest.

Quum eccl̃ia alicui⁹ epi aut possessiōes vl res ab ei⁹ emulis vel a quibuscū q̄ aliis non sua sponte⁵ detinentur: aliquid illi nō debet aut potest a quoq̄ ante reintegrationē omniū suaꝝ rer obiici. Sed pri⁹ illi legib⁹ re integrāda sunt oia: ꝛ postea tpe a patribus p̃finito negocia sunt ventilāda. Item stephan⁹ pa. girardo laodicēsi.

¶ Ante litem cōtestatā vi o lenter ablata restituatur.

Portet vt primuz vos tā de iuasis ciuitatib⁹ ꝛ mōasteriis ꝛ māsis q̄s d̃ reliqs gn̄aliter reb⁹ reiuestire facti⁹: q̄ nec nudi⁶ ꝓtendē nec iermes iimicis nos d̃be mus opponē. Itez euarist⁹ pa.

¶ Seiscīāt a clero ꝛ ifamet fiāt: q̄ loca expulsoꝝ ad ulterina fidelitate iuaserūt.

Audiuimus quosdam a vobis infamatos⁹ ꝛ dilaceratos episcopos a ciuitatib⁹ ꝓprijs expulsos: q̄ alibi⁶ constituti episcopi non possunt: nisi in ciuitatib⁹ nō minimis: ꝛ alios ipsis viuentibus cōstitutos. Ideo hoc vobis scribim⁹: vt sciat⁹ hoc fieri nō licere: sed proprios reuocari ꝛ itegerrime restitui debere. Illos vo qui ad ulterina fedit⁹ suas sponsas: quas vxores eoꝝ pri

Spoliatus rñdē si tenet.

c

d

e

vltra duas dietas. vt extra de rescriptꝫ nōnulli. vt si citat⁹ ad locū piculosum vel inhonestū. vt eẋ de ap. ex pte. ff. de arbitris sic cū dies. §. si arbit. qñq nō tenet rōne iudicis: vt euidēs est ipm nō esse iudicē q̄ citat. vt eẋ de offi. iudi. deleg. ex lris. ⁊ eẋ de ap. si duobus. Itē non valet si rescriptum aplicū nō inseritur. vt eẋ de dilatio. ꝓterea. et eẋ de offi. iudi. ōle. cū in iure. Itē si euidens est iudicem esse inimicū vt. iij. q. v. quia. Item nō valet si ille q̄ citatus est spoliatus est vt hic. Itē non valet si ad querelā libertꝫ citat⁹ patronus. iiij. q. iij. liberti. et gñaliꝫ vbicūq; euidēti exceptione reus se tueri pōt. ff. ō iudi. non videt. Sed si dubiū est an citatio teneat: tūc tenet venire ad allegandū suū ꝓuilegiū vt extra de ap. si duobus. ⁊. ca. cū parati. ff. ō iudi. si q̄s ex aliena. Inuenio tn q̄ citatio qñq nulla est. ⁊ tn nisi defendat citat⁹. ꝓcedet cōtra ipm. vt. ff. iudi. sol. si reus. Itē inuenio q̄ citatio est iusta ex psona agēt: cū agēs agit calūniose: ⁊ tn nisi citat⁹ venerit ad iudiciū punit. vt eẋ de accu. veniēs. ⁊ arg. ff. ne q̄s eū q̄ ius vo. ē vi extimat. l. pe. Jo. Tuti⁹ tn ē q̄ citat⁹ vadat allegatur⁹ ꝓuilegiū suū. vl appellatur⁹ si eū gravauerit: nisi qñ ꝓstat eū nō esse

a ¶ Vl pudicari. i. ꝓiudiciū fieri. [suū iudicē. B.

b ¶ Sponte. hic assignāt quidā aliquē posse iuri suo renūciare. vij. q. j. q̄s piculosum. ⁊. C. de episco. et cleri. et de pactis. si quis in cōscribēdo. certe ꝓtrarū innititur ex illo verbo minime: nec hoc refertur nisi ad illud verbum connocari.

c ¶ Diu. dr diu q̄ē vsq; ad q̄ttuor mēses sic. lxij. di. lectis. sic hec dictio mox ampliaf. xx. q. ij. ca. j.

d ¶ Vel qñq; vel ser. Arg. iducias eē arbitrarias. extra de ap. cū sit romana. ff. de iudi. nōnunq̄. Sed arg. contra. in auté. de nup. §. sed hoc quidem. xxvij. distinc. de his. in fi. et. J. e. q. iiij. c. j.

e ¶ Ante connocatus. q̄s possibilitas ei sit.

f ¶ Si iuste. id est si iustum crimē ei obijcitur.

¶ Q̄s si male. ¶ Hec est scā ps. q. in q̄. ꝑbaf q̄ dilapidator remouebitur ex sola suspitiōe. ſz hoc ho die cotrectū est p decre. eẋ de sy. ſz hely. ⁊ de offi. deleg. venerabili. qz primo ꝓbari dz. ⁊ ea ꝓbata datur illi coadutor vsq; ad fīnem litis. Johan. de fan.

¶ Casus. Supra dictū est gñaliter expulsos esse restituēdos: nec aliter cogi possunt respōdere. Modo excipit Gra. casum in q̄ nō videtur restituēdus ante cause cognitionē. puta si suspect⁹ ē de dilapidatiōe exēplo tutoꝝ ⁊ curatoꝝ. et hoc ꝓbatur sequēti. ca.

g Q Uia ea. Jō forte remouet suspect⁹ ab administratiōe: qz forte tior ē ne corrūpat iudices ⁊ iō nec creditores ei soluēt eẋ libertāt. ff. ō sol. q̄ si forte

h ¶ Donec causa. in crimine dilapidationis ꝑsūe est q̄ sequestrat possessio a possessore anteq̄ sit cōuictus ꝓtra id xvj. q. iij. volum⁹. nā ⁊ post appellationez seqstrat ab eo possessio. ff. de app. imp atores. et. ij. q. vj. q̄tiens. q̄s certo g̃ aliq̄s accusatur: stati ab eo remouēda ē administratio: vt h̄ et. C. de suspe. tuto. l. eū. ⁊ sine accusatore pōt remoueri si iudiciū ꝓcedat ex apertissimis argumētis eū suspectū. ff. ō suspe. tuto. l. iij. §. ꝓterea. Suspectꝰ autē dicit⁹ illū q̄ morib⁹ talis est vt suspectus dici ꝏbeat. vt. ff. ō suspec. tuto. suspectū Nec audiret talis lz vellz satisdaf: q̄ bñ admīstraret: vt īstituta de suspec. tuto. §. nouissime. hodie tn videt q̄ nō est remouēd⁹ ab administratione: nisi ꝑbef suspitio. vt extra de simo. lz hely. Itē ad accusationē q̄libz admittit. vt in auf. de nō aliena. aut ꝓmutā. in fi. C. de suspe. tuto. l. eū. ⁊. l. pietatꝫ. et absens pōt ꝓdēnari. vt. C. de penis. ne diu. nec eīm aliq̄ debet gaudere ꝓuilegio q̄ suos cōtubernales afflixit. vt. C. vbi de ratiociniꝫ agi oportet. l. ij. tn. ꝓbabili⁹ videtur q̄ soli illi admittant quoꝝ interest. vt. xvj. q. vij. filius. ⁊. §. ij. q. vij. quapropter. vel saltē soli clerici. vt. xij. q. ij. non liceat. naz in popularibus actionib⁹ nō admittūtur infames. vt. ff. de popularis. actio. popularis. Item nec ad accusationē taliuz iudex stati remouebit accusatū ab administratiōe. sed summatim cognoscet an calūniose accusetur an nō. arg. ff. de ꝓto. stipu. l. j. §. vlt. ⁊ si q̄ scierint suspectū ⁊ passi sunt eū p aliq̄s temp⁹ esse in administratione nō videt q̄ tales possint dicere eū suspectū. vt ff. de ꝓtut. credi. si creditores. et ar. extra de his q̄ fi. a ma. pte ca. ex ore. ⁊ ar. extra de accu. nulli. Qui au tē criminaliꝫ cōuict⁹ est remouetur ab ordie. si vero ciuiliꝫ tn ab administratione. eẋ de symo. p tuas. in fi. et regrāres ꝓlati ex modicis causis remouēt ab administratiōe: vt i eadē decre. p tuas. in fine. Itē si iō q̄ter q̄s remouet/ qz dolose admīstrauit: ifamis est fact⁹ sed si. ꝓpter negligētiā remouerēt nō fit infamis. vt C. de suspe. tuto. l. vlti. hoc aūt scias q̄ qñq; admīnistrat q̄s tēpoz alia: qñq; spūalia. et ꝑm hoc remouet ab ist⁹ et illoꝝ admīstratiōe. xij. q. ij. vulterane. vñ licet q̄s sit remot⁹ ab administratiōe tēpoz aliū. ꝓpt

suspitōnē: adhuc tn remanet ꝓlatus quo ad obediē dum sibi: vt. viij. q. iij. nōne. ⁊. xv. q. vi. ca. vl.

diuisio Quod ſo. ¶ Hec. q. diuidit i tres ptes. In q̄z ꝓma ꝓbat p tres auctoꝝ iducie sunt dāde post vocationē ad synodū. S. cōa ibi. Spaciū ſo. Tertia ibi offeratur Jo. de fan.

a ¶ Q̄s vero. Hec q̄stio loquitur de inducijs preparatorijs.

b ¶ Um accu. ¶ A se electi. Supra cā. ꝓpi. q. vj. a iudicibus ꝓtra. ſz istō forte obtinet in crimie. aliter J. ff. de iudi. obseruādū. Quid iuris sit de hoc ꝏre xj. q. j. c. iij. et. iij.

c ¶ Eiducijs. Epoꝝ. cedē sūt pbroū et diaconoruz et subdiaconoruz. xv. di. vij. si autē.

d ¶ Rēspōsiones. i. exceptiones quas ꝓbate tenētur. ff. de ꝓbationibus in exceptionibus.

e ¶ Cōfirmandos. i. comprobādo eos honestos quod forte post publicationem pōt facere: non q̄ eos debeat instruere dd dicāt: qz hoc eēt suboznare: vl ꝓtest confirmare illorum testimoniū q̄ sunt ꝓbati criminosi adducendo alias ꝓsumptiōes ꝑ dictis illoꝝ. qz et si debilitent dicta taliū: nō tn ex toto euacuant. vt eẋ de ꝓba. licet. et extra de simo. lz heli. in fi.

Indu=cie non dantur ob ad=uocati absenti am.

f ¶ Atq; amicoū. Non facile tn inuenit q̄ ob hoc sit danda dilatio. ar. ad id. ff. de vsur. scie dū. sic in ad uocato. ff. ex quibus causis maio. ait ꝓtor. in fi. ⁊. l. ab hostib⁹ in fi. alꝫ ꝓtextu absentie aduocati nō pōt quis petere inducias. extra de do. et contu. ꝓpter.

g ¶ Annū ⁊ ser mēses. Cōtra in auten. vt clericos apud ꝓpozios. col. vj. §. si tamen.

h ¶ Plurimi. Ergo illō est potiꝰ tenēdū. vt. xvj. di. isidorus. xix. dis. in canonicis. Sed obijcit. reo dātur trine inducie. ff. de fer. l. vlti. ergo, progank vltra triēnū q̄ esse nō debet. vt. C. de iudi. ꝓperandum. Sol. hic primo dabit annū. sed postea minus dabitur.

i ¶ Sex. In auten. de san. epis. §. iij. colla. ix.

k ¶ Cōmunicatores. id est episcopos.

l ¶ Nduce. Ergo tam actoꝝ q̄s reo dande sunt inducie. xv. q. vij. si autem. ff. de fer. l. vlt. nisi in in casu. vt J. e. §. iudicantes.

m ¶ Per surreptionem. Sic. ꝛc viij. di. translmarinos.

¶ Spaciū. ¶ Hec ē secūda ps. q. Jo. de fan. et hic tractat de inducijs ꝓparatorijs in cā ciuili ⁊ etiā in criminali q̄ pares videntur. B.

n ¶ Inuenit. Jn. l. j.

o ¶ Ut si ex ea hoc non est principium legis: qz lex incipit q̄n plerunq;.

p ¶ Persona. id est testis vel aduocatus.

q ¶ Ex cōtinētibus. i. q modico fructo distant: vt ff. de verb. sig. notionem. §. j.

r ¶ Exegerit. vsq; in fine litis.

s ¶ Amplius. in pecuniarijs nō datur amplius dilatio q̄s semel: nisi iopinatum quid emergat: sed in criminalibus dantur actoꝝ due: reotres: vt. ff. de fer. l. vl. sed in crimine adulterij nulla datur dilatio. ff. de adulter. in crimine. licet sit. argu. §. xxxij. q. ij. siue de cōiugij federe.

t ¶ Quā semel. hic habes q̄ tātū semel danda est dilatio. ⁊ sic est cōtra. extra de testibus in causis. ⁊. c. significauerūt. C. de iudi. auté. iubem⁹. vbi habes q̄ ad testes inducendos tres dilationes sunt ꝓcedēde. So. lz plures, pductōes possint dari: tn subvna dilatione pñt mille fieri ꝓductōes. Alij intelligunt q̄ de iure tres pñt dari dilatōes ad testes, pductōes: ⁊ dicūt hāc legē loq de dilatiōib⁹ q̄ idulgent a iudice: ſz auten. ⁊ decre. de dilatiōib⁹ q̄ ꝓcedunt a iure. Ꝙ dñs me⁹ notauit sup legē illā de feriis q̄ in pecuniarijs pñt ꝓcātsvna dilatio dāda ē tm̄ ſz si ipedimētū infuenit dabit alia cū cāe cognitōe: ⁊ ita, ppt multa ꝓtendūta multe iducie dant. ⁊ auten. ō testi. §. q⁹ ſo. col. vij. nō

Testes multi subvna dilatōe pñt ꝓduci.

Dilationes in causis dande.

ij. ps.

est contraria: qz vna dilatiõe multe pñt fieri ꝓductiones. Ued si dicas ꝓductionẽ .i. dilationẽ. dic q vltra primã nõ habebit sine cause cognitõe: scõam vel tertiã. Multi tñ dicũt q autẽ. corrigit. l. vl. de fer. Jo. sed certe qõ dicit. ꝟ. nõ seruaꝫ de facto: qz plures dilationes dankꝫ et plures ẽ tres ꝓductiões fiũt. ꝟ.

a ¶ Trahẽdi. id est differendi.

b ¶ Ei autem hoc est. C. de dilatio. si quando.

c ¶ Denegan da: nisi forte casus inopinatus emergat. ff. de iudi. interdũ: et de feri. orationem.

Actori ẽnegãtur inducie.

c ¶ Denegan da. hic habes q si petit actor inducias ad inducendos testes q non dabũtur ei. q̃dã hoc volunt intelligere de inducijs liberatorijs: ꝫ littera eis ẑdicit: qz loqr de ꝓparatorijs. Jn hoc autẽ onerat actor q petit rescriptũ ad extraordinariuz iudicẽ. Jtẽ et in alio onerat: vt j. eo. qõ fieri: tñ si reꝰ excipiat: ꝛ actor ꝓplicet: bñ dicerẽ tũc actori dãdas iducias: qz i tali replicatõe ñ potuit eẽ instructꝰ. Jtẽ ttiũ spãle ꝫ ẽ eo q ipetrat rescriptũ ad extraordiariũ iudicẽ: q si ille iudex nollet ꝓcedere: tũc ordiariꝰ vterer sua iurisditõe: vt exẽ of. ordi. significauit

d ¶ Deportauerit. ꝫ adũge illãstõnẽ qõ fieri ũ dz

e ¶ Non licebit. actori sed reo: vt. ff. l. proxi.

f ¶ Jn iudicijs. id est sententijs. ꝛ hoc intellige cũ primo plene fuit cogritũ de cã coꝝ impatore: ꝛ non restabat nisi ferre sniam: alias miqtatem cõtinet. l. ista. nam iudex ap. bene tenetur dare inducias.

g ¶ A iudice procedente. via.

h ¶ Tribuatur. id est tribui petatur.

i ¶ Cause. id est dande dilationis.

k ¶ Cõsidẽte. Ar. q ea q̃ cause cognitionez reqrũt dñt iudice sedẽte. p tribunali fieri. vt. ij. q. iij. p̃ arica tor. ꝛ. c. vj. biduum.

l ¶ Constitutione. hec est. C. de li. ꝓtesta.

m ¶ Libellũ. libelꝰ porrigẽdꝰ est iudici ordinario ꝛ delegato: vt exẽ de libel. obla. ignarꝰ. ꝛ extra vt lit. nõ ꝓtest. c. j. ꝛ etiã coꝝ arbitro. ꝫ sit arg. ff. C. de epis. ꝛ cle. autẽ. gñaliꝫ. in fi. libellꝰ iste tradendꝰ est iudici: ꝛ iudex eũ porriget reo: vt. C. quo ꝛ qñ in. autẽ. q semel nec tenek reꝰ hũc libellũ recipe nisi actor ꝓsuerit duplicẽ cautionẽ: vnã q̃ intra duos mẽses litẽ ꝓtestabitur: vel q restituet reo oẽ dãnũ in duplũ: vt hic dicit Jtẽ aliã pstabit q̃ p sevꝫ legitimũ. ꝓcuratorẽ causaz ꝫ aget vsq; in finẽ: ꝛ si conuictꝰ fuerit inuste litẽ mouisse: pstabit decimã ptẽ rei petite in libello Si autẽ cautionẽ istam dare nõ põt: pstabit iuratoriã. cautionẽ

Actori libellũ offerẽs duplicẽ cautionem pstare debet.

nec vlla trahendi[a] arte sciãt esse tribuendã. Ei autẽ[b] dilatio penit? ẽ denegãda[c] q̃ rescriptũ ad extraordiariũ iudicẽ deportauerit[d] Illiꝰo q̃ in iudiciũ vocak dãda est ad p̃bãda p̃cũ mẽdacia: vel ꝓferenda aliq̃ instrumẽta vel testes qñ instruct[e] eẽ nõ potuit q̃ ꝓter spẽ ad alienum iudiciũ trahitur. Quz vero ad appellationẽ: siue ꝓsultatione a ꝓncipe rescriptũ fuerit: siue sit ꝓprio iudicio petita dilatio: nec tributa: siue nec petita q̃dẽ: eã dare cuiq̃ non licebit[e] eadẽ rõne: q̃ nec in iudicijs[f] cognitionuz iperialiũ dilatio tribui solet

A iudice[g] ꝓcedẽte dilationẽ postulari nõ ꝓuenit: etiaz si vtraq; pte p̃sente tribuat[h] cũ non als (nisi causa cognita) indulgeri q̃at: ꝛ cognitio cause[i] nõ interpellatiõe plenaria: ſz ꝓsidẽte[k] magis iudice legitime colligak: vt si forte dilatõis petitio ꝓbata fuerit: suscepta q̃stio p sentẽtiã iudicis dirimatur. ¶ Cõstitutione[l]. vij. in colla. viij.

Jbellum[m] vero non alias actor dirigat: nisi pri? etiam iu ipsum quẽ dicit obnoxiũ: ꝛ in negocij executorem[n] exponat cautionez: sez seve! intra duos menses litẽ contestaturũ: vel oñe damnũ ei q̃ conuenitur contingẽs restituturꝰ. col. vj. Offerak ei qui vocatur in iudiciũ libellꝰ et exinde prebit[o] sportulis[p] data fideiussiõe[q]. xx. dierũ gaudeat inducijs: in quibus deliberet an cedat: an contendat: atq; alium petat iudici

o ¶ Restituturum. in dupluz. ita tamẽ vt cautio non excedat. xxxvj. aureos. vt in autẽ. ô execu. in prin. col. vij.

p ¶ Sportulis Jn iudicibus delegatis expssum est de sportulis. s. q̃ habebunt duos aureos in ꝓncipio et duos i fine cause. i autẽ. col. vj. de iudi. ℌne autẽ. Jn ordiarijs nõ inuenim? nisi in clericis qui prestant q̃ttuor siliquas. C. de epis. et cle. auten. sed hodie. dz autem vtraq; pars soluere officialibus ꝓ labore. xiij. q. v. nõ sane.

Sportule iudicibus debite.

iij. ps.

q ¶ Fideiussione. iudicio sisti cũ nõ sit ꝓssessor rez. imobilium. ff. q̃ satisd. cog. sciendum. nõ autẽ iudicatũ solui. quã cautionẽ nemo pstat q̃uent? suo nomie. insti. de satisda. ℌ. sed hodie. Sed nũquid sufficit dare pignora: nõ videk cũ sit ꝓtoria hec satisdatio vt videk. ff. de pteto. stip. ꝓtozie. Sed nõ est vez. ſz esn nõ teneak dare pignora: põt tñ si vult. imo expresse dicik ibi de sola fideiussione in autẽ. de exhiben. reis. ℌ. sancim? col. v. cũ tñ hec autentica indistincte dicit dari debere fideiussoꝛe. credo q̃ sine sit possessor rei mobilis sine immobilis q̃ dabit fideiussorẽ Jo. Dñs. ꝟ. et alij doctores legũ dicunt qõ auten. non corrigit. l. sed distinguit. B. Jtem hic habes q̃ licet quis dedit fideiussorem standi iuri q̃ adhuc põt recusare iudicẽ. sicut appellare potest: ſz iurauerit stare iuri. vt extra de appel. ad hec. ꝛ j. Sed q̃d est qõ dicit q̃ vsq; ad. xx dies dz iudex recusari: cũ exceptio talis sit dilatoria ꝛ sic vsq; ad lit. ꝓtest. põt opponi vt exẽ de sen. ꝛ re iudi. cũ inter. So. q̃cqd ab illis cãtek ꝓponẽda est hec exceptio vsq; ad. xx. dies. tantũ. nec dz ideo dilatoria q̃ vsq; ad litez ꝓtest. possit obijci: sed ideo q̃ semp ante li. ꝓte. est obijcienda. si. n. posset q̃cũq; vsq; ad li. cõte. ẽre diceret lex q̃ si iudex absens est q̃ est recusandus dz reus. ptestare coꝝ alijs q̃ hz iudicẽ suspectũ vt. C. de iudi. cũ spãlis. vnde dico q̃ si q̃s omittit exceptionẽ de suspecto: ꝛ ꝓponat alias exceptiones: am modo non põt reuerti ad istã. ar. optimũ. ff. de iudi. sed si susceperit. Jtẽ cũ multas forte recepit snias. ꝓ se q̃liter possethz ammodo recusare. arg. ad hoc extra de offi. del. insinuãte. J. e. q. vj. ℌ. exceptio. ideo q̃ si probo aliq̃d coꝝ iudice. s. aduersariũ meũ esse ex

Fideiubere debẽti an sufficiat dare pigra.

Exceptio in dicẽ recusatoria est dilatoria.

cõicatuz/ videoz approbare iudicẽ: nec decetero potero recusare eum. ꝛ ita semel Tãcre. respondit in scholis.

a ¶ Sociari. q̃n ordinariꝰ recusatur.

b ¶ Nisi sit ille xxxij. q. v. hoc rẽdus. si. ff. de negest. põnus.

c ¶ Alio recusato petijt. si q̃s g petijt iudicem aliquẽ: illũ nõ pt ãmodo recusare vt ℌ. exẽ de offi. deleg. sup q̃stionũ. imo si ꝓcurator alicuiꝰ petijt iudices: dñs nõ pt illos recusare vt exẽ ô cã posꝫ cũ olim. tñ appellare põt ab eo: vt no. ẽ. ij. q. vj. a iudicibus.

d ¶ Pro nihilo. ãtuz ad hoc q̃n possit adhuc recusari. ẽsi lis nõ sit ꝓtest. vt in autẽ. de exhi. re. ℌ. illũ. colk. v. Reuera tñ tenet litis ꝓtest. sic fctã vt ibi ꝓpendit.

e ¶ Qõ fieri. s. vt reꝰ teneat rñdere coꝝ ordinario iudice per rescriptũ ad eũ impetratum.

f ¶ Exacto .i. reꝰ exiget ab actore. qõ tñ nũq; vidi. hic no. duo specialia vt certa q̃titas pmittak ꝛ tñ plus exigatur: ꝛ qõ expectak actor pⁿ terminũ vsq; ad. x. dies: tñ coꝝ ordiario iudice expectarek p ãnuz ꝛ tres mẽses ſm q̃sdã. vt. C. quõ ꝛ q̃n iudex. auten. q semel. ſz veri? ẽ q̃ ꝫ loquik cũ ab soluik a iudicio illi? iudicis. ꝛ loquik lex ista cuz sociari[a] vel eũ recuset: nisi sit ille[b] quẽ ꝛ ipe iam alio recusato[c] petijt. deniq; ꝓsens interrogek an hoc tẽpus transierit qõ nõ modo ipsius responsione: sed etiã libelli manifesteꝛ subscriptiõe: quã in initio facere debz. litis vero cõtestatio contra hoc indultũ habita ꝓ nichilo[d] est.

¶ Constitu. vj. in colla. viij.

Quod[e] fieri non debet nisi actor satisdederit certã ꝓmittens quãtitatem se daturum si nõ exequatur: aut exequens nõ vincat causam. Si ergo post tẽpus prestitũ intra. x. dies reo ꝓsente nõ occurrat: dimittatur reus exacto[f] eo qõ ꝓmissuz est. ꝛ si q̃d circa litez plus ipendisse cũ taxatiõe iudicis iurauerit[g].

Exceptio fori dilatoria est: atq; ideo in ĩitio litis debet opponi ꝛ ꝓbari. peremptorias autem exceptiones vt sunt prescriptiones longi tẽporis: sufficit in initio litis contestari.

¶ Questio.iiij.

Quod ꝓ[h] infames ꝛ nõ legitime cõiũcti ad accusationem admitti nõ debeant et qui generaliter ab accusatione remouendi sunt: multorũ auctoritatibus claret.

Hit enim Jginus papa.

¶ Jnfames eos qui sunt bone fame: accusare non pñt.

Alieni erroꝛis societatẽ sectantẽ: vl a sui ꝓpositi tramite recedentẽ: aut aplice sedis iussionibus inobedientez fuscipere non possumus: nec impetere recte credentes: vel sanctoruz patrũ iussionibus obtẽperãtes pmittimus: qz inter fideles ꝛ infideles magna debz esse discretio. Jtẽ Anacletus papa in prima decretali

¶ Qui legẽ suã ꝓpte transgredik: añ suã reuersionẽ recte agẽtes accusare nõ põt.

Beatus ꝓdecessoꝛ noster Clemens vir aplicus ꝛ spũ dei plen?: vna cuz reliquis sanctꝫ collegis suis statuit dicens. Accusandivl testificandi licẽtia denegek his q̃ christiane religionis ꝛ nois dignitatẽ: ꝛ sue legis vl sui ꝓpositi normã aut regulariter ꝓhibita neglexerint. Transgressoꝛes eñ spõte legis sue: eiusq; violatores apostate noiank. Omis enim apostata refutandus est ãte reuersionẽ suam: nec in accusatiõe recte agentiũ aut testimoniũ suscipiendus est.

Jtem Pius papa

¶ Ab suo ꝓposito discedentes sunt infames.

Si quis a vero ꝓposito retrosum exoꝛbitauerit: ꝛ iussa apostolice sedis libenter transgressus fuerit infamis[i] efficit. Reꝓbari ergo opꝫ eoꝝ redargutões q̃ in recta fide suspecti sunt. Fides aũt ꝛ cõuersatio primũ scrutanda est: ꝛ deinde q̃ irrepẽhensibiles apparuerit sunt recipiẽdi ꝛ nõ prius.

Item Caliꝛtus papa.

¶ Incestuosi: ꝛ nõ legitime ꝓiũcti: sacerdotes/ vel legitime coniũctos: accusare non possunt.

Quonsanguineoꝛũ coniũctiones: nec legitime sunt: nec manere possunt ſz sunt repellẽde. Quisquis g nõ legime coniunctos: vel absq; dotali[k] titulo ac bñdictione sacerdotis cõstat copulatus: sacerdotes vel legitime cõiunctos crimiari vel eos testificari minime põt. qñ ois incestus macula polluꝰ ifamis est: ꝛ accusare iuꝝ q̃s trahit exẽ. puticã p rescꝛiptũ ꝓncipis. vt in autẽ. col. v. de exhi. re. in ꝓn. sed illa. l. q̃ semel/ loquik cũ penit? absoluik.

g ¶ Jurauerit. Notãdũ q̃tiens petik ĩteresse ex delicto alicuiꝰ illũ declarato p iuramẽtũ: vt ℌ. ꝛ. q. j. in ꝓmis. C. vñ vi. siqñ. C. de fi. instru. l. l. vl. ſz petak iteresse ex Jctu. illũ pbak de debito mõ. ff. de mi. si in emptionẽ. ꝛ. ff. ô ꝓto. sti. l. vl. ff. de edẽ. l. argẽtarij. ℌ. vl. insti. deverbo. ob. ℌ. vl.

Quod vero.

¶ Hec est q̃stio. iiij. qua q̃rit an ifames vl nõ legitime ꝓiũcti possint admitti ad accusatões eoꝝ ꝛ ẽt alioꝝ ſz qõ remoueri debeãt mltoꝝ auctoꝛibus ꝓbak.

h ¶ Qõ vero. marime. nam ẽt post admittit ur vt. v. q. j. q. crimẽ

Alieni. Casum istum habuistis. ẽ. ij. q. vij. alieni. ꝛ ibi videbis plãrie.

i Si quis.

¶ Jnfamis. Dic q̃ infamis non admittit ad accusatiõnẽ: nisi suam vel suoꝝ ꝓsequat iniuriã. vt. iij. q. vj. oibus. ẽ. ij. q. j. ꝓhibenk. nisi i criminib? exceptis vt. vj. q. j. ℌ. vez. nec ! his put notaui. ẽ. ij. q. j. in ꝓmis. in fi. ꝛ. q. vij. in summa.

Ifamis an possit accusare.

Consanguineoꝛum.

k ¶ Dotali titulo. ℌm quosdã dos a deo requirit in matrimo-

mfuno. nuz si nedore tenet.

nio: vt sine ea matrimoniū non teneat. argu. ad hoc xxx.q.v. nullū. sed verū est q teneat. C. de nup. si impe rialis. §. is aūt. tñ presumit nō esse matrimonium vt. xxx. q. v. aliter.

a ¶ Cōsentiētes. approbādo: defendēdo: pfocinū pstando quo ca su non min⁹ pec cat q̄ faciens. ij. q. i. notuz. immo mag⁹. xxiij. q. iij qui aliorum.

b ¶ Sub infa mie. J. xxvij. q. i. si quis rapuerit. C de raptu virgi. l. vna. si. J. xxij. q. vij. quicūq.

b ¶ Sub infa mie. qualiter sit hoc intelligēdū dixi. ē. ij. q. iij. §. hic colligit. J. iij. q. i. §. diffinimus Itē pat̄ q̄ p̄m canones ipm factū infamat. J. e. q. v. p̄stit nimus.

c ¶ Onspira tores. xi. q. i. §. spirationū. t. c. ꝛiurationū. nec ad denūciationē admittūt ex de accu. cum oporteat. t de sy mo. licet.

d ¶ Ullus. ¶ Credā tur. Arg. ē. xxiij. q. viij. vt p̄dem e ¶ Sc̄tis. i. p scripta nūciāt vitandos. et sic aliq̄s pōt absen tē excōicare per scripturaz. vt. ē. pruā. ij. q. v. quanto. et ar. ff. de testi. ser uus.

Excōicari pōt absens

f ¶ Aut eorū. Si. de sen. excōi. nuper.

g ¶ Anathematizauerant. vbi est canon late sententie.

h ¶ Accusauerit. calūnioſe: ne sit J. ē. ij. q. vij. quapropter.

i ¶ Curie tradi nō statim: sed tunc cū est incorrigibilis. vt ex d

k ¶ Jqui. t si a morte corporali.

l ¶ Et exilio. g̃ iudex eccl̄iastic⁹ pōt in exiliū mittē: vt. l. di. accedēs. lxiij. di. i synodo. J. pri. q. c. iij. in fi. vl ponit exiliū. p carcere mōasteriū. vt. ij. q. j. in pmis.

Judex eccle pōt exiliū mittere

m ¶ Etractores. J. vj. q. j. deteriores.

n ¶ Jnimicorū. i. inimicitia rum.

¶ Jj qui eos suos psequunt t amouere nituntur iniuste contra aplicam auctē: et si a morte phibent dicēte dño. Nolo mortē pec catoris: sz vt ꝙuertat t viuat. ppetua tñ pculdubio notantur ifamia: t exilio digni iudicant finitimo: de q̄b⁹ a tē porib⁹ ap̄lo t infra tenem⁹ atq̄ decreta habem⁹: eouz accusandi eos vel testificādi vocē obstruim⁹: quos nō ab humanis: sz diuinis actibus mortuos scimus.

Eze. viij.

¶ Item zepherinus papa.

¶ Detractores t inimicoū actores: eos non accusent.

¶ Detractores⁹ q̄ diuia auctē eradicādi sunt t actores limicoz⁹ ab eccl̄ali submouem⁹ accusatione vel testimonio. ¶ Item eutician⁹ papa. ¶ Jnfamis: vel sacrilegus: religiosum xp̄ianum accusare non potest.

anathema.

¶ Ullus vnq̄ infami: aut sacrilego de quocūq̄ negocio: liceat aduersus religiosum xp̄ianū (cuius humilis⁹ abiecta humilisq̄⁹ psona sit) testimoniū dicere: nec de q̄libet rōne vel iscriptione xp̄ianū ipetere. ¶ otanduz vero est q̄ aliud sit excōicatio: t aliud anathematizatio. ¶ ñ Johēs papa. viij. scribit cuidam episcopo.

¶ Aliud est excōmunicatio aliud anathematizatio.

¶ Geltrudam vxorem Bosonis noueris nō soluz excommunicatione: q̄ a fraterna societate separat sed etiam anathemate⁹ q̄ō

Ullvnq̄. o ¶ humilis. g̃ videt q̄ si infamis vult agere ciuiliter q̄ non auditur: sed intellige vel pro id est vel loquit de excommunicato.

Ezech. viij.

p ¶ Seruilis. Ergo loquit de criminali cā: q̄a seruus in cā ciuili se defendere nō pōt: sed in criminali pōt. vt. ff. de accu. seruos. et. l. eos. §. seruos.

¶ Geltrudam vro. q ¶ Anathemate. Anathema est maioꝛ excommunicatio. xi. q. iiij. nemo episcoporum. Et est hic differentia inter maiorē t minorem excō municationem. vt. xi. q. iij. audi. q. ij. presenti. xvij. q. iij. quisq̄s. Est etiaz hic arg. q̄ sepius q̄s pōt excōicari. xi. q. c. excellētissimus. t. c. omnes. xij. q. ij. de viro. lxxxvij. distī. eos qui. extra de postul. p̄la. ad hec. et confirmatus potest amplius confirmari. xi. q. iij. q̄ predecessoꝛ. t qui in sordibus ē sordescat adhuc. vt. xl vij. distinct. ca. vlti. Sed contra. xxiij. q. i. c. i. Item nichil ad nos de his q̄ foris sunt ij. q. multi. et vltra excōmunicationem ecclesia non potest quid

anathema.

facere. extra de iudi. cum non ab homine. Item qui moꝛtuꝰ est iterfici nō pōt. sz anathema est etna moꝛtis dānatio. xi. q. iij. nemo. Itē q̄ ē ex eccl̄iam nō pōt esse magis ex. vt. xi. q. iij. ois. Itē ar. J. ff. de ꝙbo. ob. qui bis. itē meldendus dixit q̄ semel est excōicat⁹ nō pōt amplius excōicari. sed denūciari pōt excōicat⁹. et sic intelligit omnia iura vbi quis sepius videt excōicari. Sz obij cit ei q̄ secūduz hoc excōicatus erit meliozis cōditionis q̄ non excōicat⁹: istat i iudeo. q̄ licz iudeus non possit excōicari: nō tñ est meliozis cōditionis q̄ xp̄ianus. Ego credo q̄ excōicatio duos hz effectus. vnū eūciendi ex eccl̄iam t alium detinēdi ex. Et sz excōicatio nō possit ꝓsequi pr̄a mū effectū in excōicato: tñ ꝓsequ tur scōm. Item nunqd tot erūt absolutiones q̄t fuerunt excōicationes? t videt q̄ vna absolutione oēs excōicatiōes tollant. vt arg. ff. de acceptil. l. plurib⁹. t. l. si ex plurib⁹. vl q̄ saltē vltima cōfirmet oēs p̄cedētes: vt. ff. communia prediorum est receptum.

Excōicatiōis duos sūt effect⁹.

¶ Geltrudam vroꝛem Bosonis noueris nō soluz excommunicatione: q̄ a fraterna societate separat sed etiam anathemate⁹ q̄ō ab ipo xp̄i corpoze (q̄ō est ecclesia) recidit crebro pcussā esse. ¶ ñ dak intelligi quod anathematizati intelligēdi sī ñ simplicit a frakna societate: sz a corpe xp̄i (q̄ō ē eccl̄a) oīno separati. ¶ Questio. v.

¶ Quod ꝙo⁹ testes ꝑ domo accusatoꝛū ꝓducēdi nō sūt: rq̄ vor ī micoꝛ nō sit audiēda: mk toꝛ auctoritatibus ꝓbatur.

Hit enim Calixtus papa.

¶ Cōsāguinei t familiares aduers⁹ extraneos testimo=

Quod ꝙo. In hac questione ꝓbak q̄ inimici: sanguinei. criminosi. gratiosi. seruiliberti. familiares nō pōt esse testes: nec accusatores: nec iudices. t hoc ꝓbak p xiij. aucto. Johēs ꝑ fātusia. t nō dimidit a ¶ Qꝺo. Domestici sunt: libert⁹/colon⁹/ascripti⁹. C. de his q̄ ad eccle. p̄fu. l. vl. §. sane. itē mercenari⁹. ff. de penis. respiciendū. §. futura. itē oēs q̄ sūt de familia alicui⁹: siue sint liberi siue non. ff. de edil. edic. edules. §. famulie. Large tñ dicūtur familiares oēs q̄ habitant cū aliquo. vt ex de testi. in lris. ex de offi. dele. insinuāte. vñ cū vroz dicak de familia. vt. ff. ad sil. l. j. §. si vir. domestica est. t ar. C. ō re mi. dcūq̄. li. xij. t vroz dicit domestica. xlvij. di. §. necesse. Ar. J. C. de questionib⁹. l. iij. Itē domestici sunt qui sunt in eiusdē ptāte. vt insti. de testa. §. in testib⁹. item ꝑpin qui. C. de emēda. seruo. l. j. hoc etiā notandū q̄ amicus nō potest esse testis. vt J. proxima cā. q. iij. §. item testū fides nec cui impari pōt rōne patrie vel dignitatis. vt. iij. q. iij. §. itē in crimiali. Itē inimic⁹ capitalis nunq̄ admittit. sz si ē inimic⁹ alia de cā admittit. sed tpe disputatiōis disquirēt an sit ei credēdū. in antē. de testi. §. si vero odiosus. col. vij. Itē ꝓsāguinei oēs ꝑm alanū pōt admitti si tales appareāt qui veritatez gratie preponāt. iij. q. iij. §. eos testes. sed hoc nō credo verū cū etiā iudex ꝓpter hoc possit recusari. ex de appella. postremo. ex de offi. iudi. deleg. cām q̄. Sz in cā matrimonij admittunt ꝓsanguinei. xxxv. q. vi. ca. i. t. ij. t ar. ff. de ꝓba. etiā marit⁹. ex qui ma. accu. pos. videt q̄ō verū est vbi agit de ꝓsanguinitate ꝓbanda als repellerent quasi suspecti. vt ex de testi. sup eo. Jo. Sed certe male dixit Johēs. q̄m pa

Domestici q̄ dicunt

Excōicat⁹ pt excōicari.

Testificari ꝑ ti phibet⁹.

nes. ¶ Onsanguinei. ¶ Nec familiares. ff. de verbo. sig. ꝓnunciatio. §. i. t. l. sequen. t. ff. de fur. si libertas. extra de testi. in litteris.

¶ Onium non dicant.

¶ Onsanguinei accusatoris aduers⁹ extraneos testimoniū nō dicāt: nec familiares⁹ vel de domo ꝓdeuntes⁶: sz si voluerit et inuicem ꝓsenserit: iter se parētes⁹ testificent t nō in alios. Itez Anacletus papa. ¶ Ruperimici accusatores vl testes esse non possunt.

¶ Ccusatores t testes esse nō possūt: q̄ ante hesternū⁹ die aut nudiustertius ī micī fuerunt: ne irati nocere cupiāt: ne lesi se vlciscivelit. Jnoffēsus igit accusatoꝛ t testiū affect⁹ ē: t ñ suspect⁹.

c ¶ Prodeuntes. tpe iudicij. qr er hoc suspectus esset iudex ff. ad. l. iul. ꝺ ambi. l. i. in fi. similiter qui. pdūt de domo iudic⁹ nō potest esse testis alteri⁹. vt. iij. q. iiij. ca. vlti.

d ¶ Parētes. J. iiij. q. iij. parētes J. Sz illud. itellige de remotis parentibus. istud de vicinis. vel illud de collateralib⁹: istud de descendētib⁹ vel ascendētib⁹ Contra collaterale em̄ non cogit quis testificari vsq̄ ad 3ti gradū. vt. iij. q. iij. c. lege inl. t hoc intelligūt quidā in criminalib⁹ causis tm̄. Sz in ciuilib⁹ vt dicūt licite admittit ꝓtra fratrē frater t ꝑ ipso: qr nulla lege est phibitum. et edictū de testibus est phibitoriū. vt. ff. de testi. l. j. itē qr in ꝓnuatis indicijs filius potest habere patrem iudicē. vt J. e. q. vij. §. tria circa finem. t. ff. de iudi. l. in ꝓnuatis. Jo. Ego hoc nō credo: qr ꝑpter cōsanguinitatē aliq̄s recusak. vt ex de ap. postremo. potest tñ dici q̄ collaterales admittant post tertiū gradū ea ratione. qr vsq̄ ad gradū illū nō cogunt̄ mter se dicere testimoniū. Dñs hug. dicebat q̄ filius potest habere patrē iudicez nisi recusef: qr recusari potest. vt d. c. postremo. h. Sed q̄d si testis est ꝓsanguineus illi⁹ ꝑ q̄ inducit t illius J quē inducit? Satis videtur q̄ tūc par suspitiōis cā suspitionē fraudis excludit. ff. de re. iu. nō solū. §. i. Uel videt q̄ in ciuili cā admittunt consanguinei siue ꝓpinqui siue remoti in testimonium: licet nō possint esse iudices. minor em̄ cā repellit iudicē q̄ testem: vt ꝺt. J. eo. accusatores. hoc iō qr facilius haberentur mille iudices q̄ vnus testis. ad hoc facit extra de appel. postremo.

Testificari ꝑ ti phibet⁹ ab accusādo t testificando.

e ¶ Ccusatores. ¶ hesternū. Argu. q̄ repellitur accusator t testis eque ꝓ preteritas sicut per presentes inimicicias. sic. vi. q. i. qui crimen: t hoc in memoriā ꝓcoris offense: vt. ff. de decur. l. vlti. ff. de q̄stionibus. l. vnius. §. seruus. Et est hic ar. ex recētia tpis aliq̄d presumē dū esse. vt. xxxi. q. i. si quis viuente. l. dist. si qua femina. Sed nunquid quelibet inimicicie repellāt? videtur q̄ tm̄ criminales et capitales vt extra de simo. ꝓ tuas. in fi. et insti. de excu. tu. §. inimicicie. t. ff. de arbi. licet. nam non quilibet amicus repellitur sed solū ille qui maxima familiaritate cōnictus est. ff. de verbo. sig. late. §. amicos. Itez lex dicit q̄ propter leues inimicicias nō extinguit legatū sed propter graues. vt. ff. de adimen. leg. l. ij. in fine. Ecōtra videt q̄ inimicicie non solum capitales: sed

etiam alie repellant. qz ab accusatione repellit qs ꝓpter cuilꝫ ꝓtrouersiã: ex ō resti.spo. itez cũ quis. nec etiam tales inimici admittunt ad purgandũ. vt ex de pnrga. cano. cũ in iuuẽtute. i fi. Tu dicas qꝫ sẽper inimicus repellit: nisi sint leues z modice in inimicitie.ar. ex de simo. licz heluet hoc relinquit in quisitiõi iudicis q̃les inimicicie repellãt. vt in auten. de testi. ℣. si ꝑo dicat. col. vij z. iiij. q. ij. ℣. itez in crimínali. i fi. De tali inimico dicit lex qꝫ nõ sẽper repellit qs ꝓpter inimicicias. ſz iudex estimabit an ei credi debeat vel nõ ff. de q̃stionibus l. ſ. ℣. questionẽ. in fine. Et ẽ silẽ. ff. de excusa. tuto. ꝓpter litem.

Filius matrez qñqz pt exheredare.

A Ccusato. a ¶ Inimicis. C. de mossi. test. liberti. vbi filꝰ exheredare pōt matrẽ si copulauerit amicitias cũ suis inimicis. z ex ō accu. cũ oporteat. extra de appel. ex insinuatione.

Admonitō qñ qz ẽ necessaria qñqz nō

b ¶ Pertulerit. Admonitione premissa si in modũ denunciatiõis agit als esset. pditor crimínis. ij. q. j. si peccauerit. si aũt in modũ accusationis nõ ẽ necessaria admonitõ extra de simo. licet heli. Et habes hic qꝫ remuneratur accusator. sic. lxxix. dis. si quis papa.

Item ſymmachus papa.

De eodem.

Accusatorꝫ ꝓ o inimicis: vel de inimici domo pdeuntibꝫ: vl q̃ cũ inimicis[a] morãtur: aut suspecti sunt nõ credat: ne irati nocere cupiãt: ne lesi se ulcisci velint. ¶ Si qs hec q̃ hodie in sãcta synodo ꝓhibita sũt ifrigere tẽtauerit: aut uolũtarie transgredi ꝑsũpserit/si clericꝰ ẽ: gradu ꝓpꝛio penitus careat. si ꝑo mõachꝰ: aut laicꝰ fuerit: cõione priuet. z si nõ emẽdauerit uitiũ: anathemate feriat. Secretas ꝑo insidias: vl manifestas pōtificibꝰ a q̃busq̃ illatas: vel ea q̃ huiꝰ ſctẽ synodi snia complectit si q̃s ad ecclãsticã ptulerit[b] notitiã: potiat honore: z hi q̃ ad uersa eis moliunt (sicut a sãctis ꝓfꝰ dudũ statutũ ẽ: et hodie synodali z aplica auctoritate firmatũ) penitꝰ abiiciant: z exilio (suis oibꝰ sublatis) ꝑpetuo tradant. Item Pontianꝰ ſctẽ z uniuersalis ecclie epꝰ. ¶ Qui nõ possũt esse accusatores vel testes.

Vlpectos: aut inimicos: aut facile litigantes[c]: z eos q̃ nõ sunt bone cõuersatiõis: aut quoꝝ uita est accusabilis: z q̃ rectã non tenent: z docẽt fidem: accusatores esse et testes: aficessores aplici phibuerũt: z nos eoꝝ auctoritate submouemꝰ: atq̃ tempoꝛibꝰ futuꝛ excludimꝰ. Item Eusebiꝰ epꝰ galliarũ. ¶ Ab accusationib[d] clericoꝝ repellant: quos leges seculi non admittunt.

De accusatiõibꝰ cleriꝯ coũ sup quibꝰ mãdatis: scitote a tpe aplorum in hac sctã vrbe seruatũ esse: accusatores z accusationes q̃s exteraꝝ cõsuetudinũ leges nõ ascisc̃t a clericoꝝ accusatiõe submotas z infra. Je circo z nos sequẽtes patruꝝ vestigia ꝓ saluatiõe seruoꝝ dei quascunq̃ ad accusatiões personas: leges publice[e] nõ admittũt: his ipugnãdi altex z nos licẽtiã submouemus. z nulle accusatiões audiant a iudicibꝰ ecclãsticis q̃ a legibꝰ scl̃i ꝓhibẽtur.

Item pelagius papa.

¶ Alienigene et quos diuise voces mortuos appellãt: episcopos accusare nõ possunt

Canonica sctoꝝ patrum statuta seq̃ntes atq̃ roboꝛãtes oẽs infames[e] cũctosq̃ suspectos vel inimicos: z eos q̃ nõ sunt eoꝝ gentis[f]: vel q̃ꝝ fides z vita aut libertas nescit: z q̃ nõ sũt bone uersationis: vel quoꝝ vita ẽ accusabil[g] ab oi accusatiõe eꝓrũ fundit[h] submouemus. Silr z oẽs quos diuise leges mortuos[i] appellãt: submouẽdos esse ab eadẽ accusatiõe z publice pñe submittẽdos iudicam[k]. Item ex synodo romana habita sub adriano papa. ¶ A clericis repelluñt accusatões: quas leges seculi non asciscunt.

Accusatiões z accusatores atq̃ eoꝝ negocia[l] q̃ sclares nõ ascisc̃unt leges: diuisa ac synodica fundit⁹ a clericꝭ repellere auctoritate cẽsem[m]: qꝛ indignũ est supiores[n] pati ab iferioꝛibꝰ q̃ iferiores ab eis pati despiciũt. Item Stephanꝰ romãe eccle epꝰ oibꝰ epis. ¶ Nec fauus: nec libertꝰ: nec ifamis eꝓs accusare presumat.

Accusatores z accusationes q̃s leges seclꝝ nõ admittũt: z antecessores nostri pꝛohibuerunt et nos submouemus. nullus alienigena aut accusatoꝛ fiat eoꝝ aut iudex. vnde z de loth scriptum est. Ingressus es vt adueña nunquid vt iudices[o]?

c ¶ Suspectos ¶ Litigãtes. id est litigiosos qui fm apl̃z non pꝛomouentur. xlvj. distinc. ℣. j.

d ¶ De accusationibus.

e ¶ Exterarũ id est romanoꝝ Sed quare vocat eos exteros cum eccl̃a eos approbat. vt. x. dist. per totum? Respondeo q̃a gallicis loquit qui leges illas non tenent. Si. xij. q. ij. cũ deuotissimam. vbi papa regie franco rũ lombardam non romanã legẽ. alia lfa exteraruz consuetudinũ.

e ¶ Publice. id est seculares.

Anonica sanctoꝝ.

f ¶ Gentis. de ignotis loquit q̃ nõ ꝓmouentur xxxij. dis. quãdo xcvi ij. di. p totuz als iniquũ esset q̃ hic dicitur qꝫ theutonicꝰ non posset testificari contra gallicuz.

g ¶ Mortuos in peccatis vt. ij. questiõe. vij. placuit. Johan.

Accusationes et ac.

h ¶ Negocia. i. testimonia.

i ¶ Funditus generaliter contra clericos non admittunt laici ſ. ij. q. vij. laicos z ca. sicut.

k ¶ Superiores. i. clericos.

Accusatores ac.

l ¶ Ut iudices A dictis ergo malorum possimus argumentari. xxxvij. distinctione. si quidve ri.

Questio.v. fo.ccxi.

a ¶ Aut libertus. q̃ nõ pōt oziari nisi plene iure sit emancipatus. liij. dist. q̃cunq̃. ergo nec testari nec accusare. vt. ij. q. vij. ipi apostoli. z. c. testes.

Onstituimꝰ cũ oibꝰ q̃ nobiscũ sunt eꝓis: vt homicide: maleficiꝰ: furesꝭ: sacrilegi: raptoꝛes: adulteri: incesti: venefici: suspecti: criminosi: domestici: piuri: z q̃ raptũ fecerũt: vel q̃ falsum testimoniũ dixerũt: seu q̃ ad sortilegos diuinosq̃ cõcurrũt: si milesq̃ eoꝝ nullatenus ad accusationẽ vel ad testimoniũ sint admittendi: qꝛ infames[e] sũt z iuste repellẽdi: qꝛ funesta ẽ voꝛ eoꝝ. Item Iulius papa. ¶ Suspecti aut gratiosi ad accusationẽ nõ admittãt

Similiter in pfixa synodo est decretum: ne suspecti aut infames: aut criminosi: aut gratiosi[f]: aut calũniatoꝛes vel affines[g]: vel scelerati: aut facile litigãtes suscipiant accusatoꝛes: ſz tales q̃ omni careãt suspitiõe.

Item felix papa.

¶ Qui inimicitijs studet vt facile litigat: nec accusator: nec testis esse potest.

Nullus seruꝰ: nullus libertꝰ: nullus infidelis: nullꝰ criminibꝰ irretitꝰ: nullus calũniatoꝛ: nullꝰ q̃ inimicitijs studet: nullus frequenter litigans: z ad accusandũ vel detrahendũ facilis: nl̃a infamis ꝓna: vel oẽs quos ad accusandũ publica crimina: leges publice nõ admittũt: ꝓmittãt eꝓos accusare.

Item Calixtus papa.

¶ Familiares suspecti ō domo ꝓdeuntes nõ recipiant in accusatione.

Accusatores vt testes suspecti non recipiãtur: nec familiares: vel de domo ꝓdeũtes: nec etiam cõsanguinei accusatoꝛis aduersus extraneos testimoniũ dicant. Qꝛ ꝓpinquitatis z familiaritatis ac dñatiõis[h] affectio veritatem impedire solet. amoꝛ carnalis et timoꝛ[i] atq̃ auaricia plerũq̃ sensus hebetant hũanos: z peruertũt opiniones: vt questũ pietatem putent: z pecuniã quasi mercedem pꝛudentie.

Item Gelasius papa.

¶ Qui inimici vel suspecti sunt: z qui odio quoslibet insequũtur: ab accusatione removeantur.

Omnes q̃ aduersus patres armank[k] vt patrũ invasoꝛes infames esse cẽsemus. horũ ergo viciorũ auctoꝛes vel patratoꝛes nõ sunt in accusationẽ pontificũ recipiẽdi sed penitꝰ repellẽdi. Mñ iubent canonica decreta patrũ: vt accusatio: vel testimoniũ eoꝝ q̃ odio quoslibet ꝓsequunt: vel q̃ inimici aut suspecti habẽtur nullo modo recipiantur. Item pascalis papa. ¶ De eodẽ. ¶ Palea.

Nulli eꝓoꝝ ab accusatiõe sua repellẽ liceat quos anteq̃ ab eis impetretur a sua cõmuni familiaritate neglexerit separe. ¶ Qꝛ ꝑo inimici ab hac accusatiõe phibenꝭ ide est: qꝛ eoꝝ calliditate inocẽtia freq̃nter oppꝛimi solet. Sed cũ Anastasius sue cathedre rediꝛ pcipitur: qꝛ de inimicitia sui patriarche ꝓquestus est: patet qꝫ z si manifesta crimina alicuius sunt: nõ tñ ꝓdẽnãdus est accusatione inimici.

Unde Nicolaus papa scribit Michaeli imperatoꝛi.

¶ Qui inimici sunt iudices esse non possunt.

Quod suspectiˡ z inimici iudices esse non debeant: z ipsa ratio dictat: et ꝓmis. inter se bene admittentur: quia affinis pōt accusare affinem. C. de abo. l. vlti.

Maleficiq̃sũt.

Iudex faciliusꝑfellit sntiã testimonio: naz iudex recusatur si aduocatꝰ partis aduerse est cõmensalis iudici. vt ex tra de appella. ex insinuatione. similiter si iudex est suffraganeus aduersarij/vel de terra aduersarij. vt extra vt lite nõ contesta. accedens. Item si quandoq̃ appellasti ab eo. vt extra de appell. ad hec.

Accusatores vel te.

h ¶ Ac dominations. dominus eni aduersarij non potest esse iudex. extra de officio deleg. causam. imo ꝓpter dominũ totꝫ familia declinat iurisditionẽ alicuius. vt. C. si quacũq̃ predictus po. l. j. Scias tamen qꝫ minoꝛ causa repellit aliquẽ a iudicio ꝑfellit sntiã testimonio: naz iudex recusatur si aduocatꝰ partis aduerse est cõmensalis iudici. vt ex tra de appella. ex insinuatione. similiter si iudex est suffraganeus aduersarij/vel de terra aduersarij. vt extra vt lite nõ contestata. accedens. Item si quandoq̃ appellasti ab eo. vt extra de appell. ad hec.

i ¶ Timoꝛ. xj. q. iij. quattuoꝛ.

Omnes qui aduersus.

k ¶ Armank. cõiuciando/vel infamãdo. vt. vj q. j. sacerdotes. Johãnes.

l Quod suspecti. qꝫ nõ sit q̃s ꝓdẽnatus ab inimicis vel suspectis ꝓbat duabꝰ rõnibus. Una est in pincipio capli: altera in fi. Itez duobus exemplis. s. calcedonẽ. synodi. z Johãnis chrisostomi. Et tribus auctoritatibus cõstantinopoli. sy-

nodi: ⁊ Celasij pape: ⁊ Cōstantini imperatoris.

a ¶ Exēplis. a qb⁹ lz argumētari. xx. di. de qb⁹. C. de edifi. priua. an in totū. ⁊. x. di. si in adiutoriū.

b ¶ Nam quid. prima ratio.

c ¶ Ad impetendū. i. ad puniendū vel iudicandū

d ¶ Qō prou de. prima auctoritas.

e ¶ Dinoscitur. hoc nescio vbi sit.

f ¶ Ueniam⁹. Primum exemplum.

g ¶ Canonice. forte ideo dicit canonice: qa tribus edictis citat⁹ erat. vnde debuisset misisse responsalem. Vl dic q sufficit isti ptestari suspitionem et quicqd post illam ptestationem fit nō tenet. sicut si p⁹ appellationem esset factū. eꝛ de eo q̄ mit. in pos. eā rei ser. cum sit cut. in fi. imo licz nō ptesteꝛ: tn si postea. pbat suspitionem cassatur quod fit contra euz. vt extra vt lite nō conte. accedens.

h ¶ Sed solū. Ergo cum ordinari⁹ recusatur nō est necesse. p. bare causam recusationis sicut nec causa appellationis assignatur tūc: licz hoc hodie corrigatur. vt extra de ap. vt debitus. ⁊ c. cū speciali.

Index ordinari⁹ recusari p̄t.

i ¶ Judicabat. Argu. ordinariuz iudicem recusari posse.

pbaꝛ exēplis[a]. ¶ Nā[b] quid gratius ⁊ amabili⁹ dare qs inimico pōt: q̄ si ei ad ipetēdum[c] cōmiserit quez ledere forte voluerit: ¶ Qō puide[d] cōstātinopolitana synodus canonū suoꝝ sexto dinoscit[e] phibere capitulo. ¶ Ueniamus[f] ⁊ ad sanctā calcedonēsem synodū: et qō nobis de ipo anastasio prhenoꝝ refert epo audiamus. Js ei antistes tertio euocatus qꝛ nō occurrit a suo patriarcha canonice[g] ꝺdenat⁹ extiterat: sz solū[h] qꝛ cū vocareꝯ ad synodū q̄ inimicus esset eius: ipe q̄ iudicabat[i] clamauit: a sancta calcedonensi synodo ad causas illatas sibi examinādas reseruaꝝ. nisi denuo cō uinceꝛet recipere ppriā iudicaꝝ ecclesiā. Si anastasi⁹ a patriarcha suo depositus qꝛ de inimicitia ei⁹ cōqueꝛ⁹ est: iterato ad iudiciū reuocandū dirigitur: ⁊ si manifesta[k] sibi officiant crimina: tn̄ sue eccle reddi p̄cipit/ q̄to magis ignati⁹: q̄ nō a patriarcha: sed poti⁹ ipse existēs patriarcha mīme debuit ecclesia ppria priuari: ⁊ inimicis ⁊ suspectꝫ iudicib⁹ decernētib⁹ expoliari: ¶ Ueniat[l] ⁊ facūdissim⁹ pf̄ noster papa Celasi⁹ hereticoꝝ expugnator fortissim⁹: ⁊ q̄d de cōstantinopolitanis epis (more solito) tunc egrotātib⁹[m] dirit etiam tunc nobis edisserat. Quero (inq̄t) iudiciū qō ptē dūt vbinaz possit agitari: an apud ipos ijdez inimici sint ⁊ testes[n] ⁊ rei ⁊ iudices? Sz tali iudicio nec hūana vbēt ꝓmitti negocia. Qꝛ si i iudicio[o] vbi idē sūt ūmici: q̄ iudices nec humana cōmitti debēt iudicia: q̄to min⁹ diuina. i. eccliastica. q̄ sapiēs ē itel ligat. ¶ Et reuera hinc Justinian⁹[p] impator pius legibus suis ꝓmulgasse dinoscit dicēs. Liceat ei quem suspectū sibi iudicē putat: anteq̄ lis inchoet[q] eū recusare: vt ad aliū recurrat. ¶ Nā quo dāmodo[r] naturale est: suspectoꝝ iudicū insidias declinare: ⁊ inimicoꝝ iudiciū vel le refugere. ¶ Hinc[s] sanct⁹ Johānes os aureū conciliꝫ cōtra se ꝯgregati renuit intrare[t] collegiū. Patet ergo q̄ et si manifesta sunt crimia alicui⁹: tn̄ accusatōe inimici condēnandus non est.

Questio. vj.

Extra prouinciam[u] autem reus nullatenus est ꝑducēdus. ¶ Fabian⁹ papa scribit hylario episcopo.

Tertia ibi: alꝫ autem. Jo. de fan.

u ¶ Extra prouinciā. Rnr q̄lz cozā suo iudice est ꝓueniendus: vt j. e. pulsat⁹. ⁊. xj. q. j. expletie. alioq̄n pena patiat actoꝝ. vj. q. j. iolita. ⁊ c. placuit. ⁊ C. de iu. om. iud. in crimiali. Sed fallit rone possessionis. eꝛ de foro cōpe. sane. ⁊ C. vbi ó pos. agi opoꝛ. l. j. ⁊ C. de pdi. mi. si prediū. Item rone cōtractus. ff. de iudi. heres. Itē ratiōe crimis cōuenit quis vel vbi deliqt: vel vbi inuenit: vel vbi domiciliū hz. C. vbi de cri. agi opoꝛ. l. j. vel cū est q̄stio de fide. xxiij. q. j. quotiens. Trahit et ꝓpt̄ loci opoꝛtunitatē ad aliū ꝓuinciā. xxiij. q. ij. siue

o ¶ q̄ si in iudicio. verba Nicolai.

p ¶ hinc iustinian⁹. tertia auctoritas.

q ¶ Inchoet. nō tn̄ semp ante litis cōtest. vt diri. ff. e. q. iij. offeraꝛ. vsq̄ ad triduū autez cogitur alios eligere. C. de iudi. l. vlt. Sed tn̄ illa lex loquitur quā do eligunt iudices ad causam p̄ncipalē audiendaz vnde secus videtur si eligantur ad pbandā causam recusatiōis Quid autem iuris sit de suspecto iudice: dixi in constitutione illa extra de appel. vt debitus. et cap̄. cum speciali.

r ¶ Nam quo dāmodo. alia ratio.

s ¶ hinc sanctus. hoc est secundum exemplum.

t ¶ Intrare. misit tamen excusatorem forte vel ideo non venit qꝛ citatio nō tenuit.

Extra prouinciam.

¶ Hec est sexta q̄stio in qua probat magister q̄ vnusquisq̄ debet a iudice pro pio iudicari: ni si ex causa fuerit appellatum. probat etiam q̄ episcopus non debet deponi ni si a solo papa. Et diuiditur in tres partes. In prima quarū p. bat per. ix. auctoritates q̄ vnusquisq̄ debet a suo iudice iudicari. Secūda ibi. Aliquando. diuisio

Tertia ibi: alꝫ autem. Jo. de fan.

v ¶ Extra prouinciā. Rnr q̄lz cozā suo iudice est ꝓuenien dus: vt j. e. pulsat⁹. ⁊. xj. q. j. expletie. alioq̄n pena patiat actoꝝ. vj. q. j. iolita. ⁊ c. placuit. ⁊ C. de iu. om. iud. in crimiali. Sed fallit rone possessionis. eꝛ de foro cōpe. sane. ⁊ C. vbi ó pos. agi opoꝛ. l. j. ⁊ C. de pdi. mi. si prediū. Item rone cōtractus. ff. de iudi. heres. Itē ratiōe crimis cōuenit quis vel vbi deliqt: vel vbi inuenit: vel vbi domiciliū hz. C. vbi de cri. agi opoꝛ. l. j. vel cū est q̄stio de fide. xxiij. q. j. quotiens. Trahit et ꝓpt̄ loci opoꝛtunitatē ad aliū ꝓuinciā. xxiij. q. ij. siue Foruz fortit q̄s multis modis.

versus Itē ꝓpter appellationē. Itē ppt̄ iussionē pape. vt j. e. q. vna q̄ꝫ. ⁊ c. pegrina. vt patet in ꝙsib⁹ hic notatis. Cōtract⁹: crimē: reus: ⁊ res: relligioꝝ. Uir. rō similis: vel. ꝓuocat: atq̄ recusat. Excellit: nusus. vel si ꝙsentit vter q̄. Cōtract⁹. ff. de iu. heres ablēs. Crimē vt hic et. C. vbi. de cri. agi opoꝛtet. l. j. Reus: qꝛ actoꝛ dz foꝛ rei sequi. vt j. e. l. ne mūē. ⁊ res arg. eꝛ de fo. cōpe. sane. Religioꝝ vt cā iuris patronatus ⁊ decimarū. eꝛ de iudi. q̄to: ⁊ ca. decernim⁹ Uir. qꝛ vroꝛ foꝛū viri seq̄tur. ff. ō iurisdom. iudi. l. pe. Rō similis. in mutua recoue nētiōe. extra de mu. pe. ex lris. Uel ꝓuocat. j. e. peregrina iudicia. Atq̄ recusat. eꝛ de fo. com pe. si q̄s extra clericū. Excellit: qꝛ epūs nō deponit nisi a papa. j. e. q̄nus. Jussⁿ. j. e. vnaq̄ q̄ꝫ. puincia. Uel si cōsentit vter q̄. ff. ō iurisdi. om. iudi. ē receptū. ⁊. q. vj. nos si. Itē i feudo. extra de iudi. ceterū. Itē si secularis iudex est ne gligēs extra de fo. cōpe. licet. Itē in scholarib⁹: vt in ꝓstitutione federici. C. ne fi. ꝓ patre autē. habita.

Criminosus vbi dz puniri.

a ¶ Ibi esn. vel vbi domiciliū habet vel vbi reperit. C. vbi de cri. agi opoꝛtet. l. j. sz q̄ui⁹ est crimen remittit puniēd⁹ ad iudicē vbi deliqt. si est leuis ibi pōt puniri vt in autē. vt nulli iudi. ff. si ꝙs cognoscat col. ix. ⁊ ff. sed si illud. ⁊. ff. de re mili. deftoꝝ. in prin. Nec admitto illud q̄ dicūt q̄ semp ꝓ cognoscat iudex ex puncia de qua reus est: an crimen cōmiserit. ⁊ postmodū remittat eū ad iudicē vbi deliqt: qꝛ iudex vbi deliqt cognoscet ⁊ puniet crimē. ff. de accusa. l. vl. potest tn̄ si vult trāsmittere eū puniē dū cū litteris suis ad sue puincie iudicē. quod tn̄ nō facit nisi ex cā. ff. de custo. ⁊ exhi. reo. nō dubiū. sicut pilatus remisit xp̄m ad herodem.

Metropolitan⁹ deliq̄ns in aliena dioces an possit ibi puniri.

b ¶ Causa. Sz q̄d si metropolitan⁹ vel alter epūs de liquid in alteri⁹ dioceſi: nūq̄d ab illo potest puniri? arg. q̄ nō. ix. q. iij. si autē. ⁊ i autē. de defenso. ciuita. ff. non habente. colla. iij. xxj. di. inferioꝝ. ⁊ ca. nolite. extra de sentē. excō. a nobis. ff. de arbi. l. ij. in fi. Sed ꝓtra. C. vbi de crimi. agi opoꝛtet. autē. qua in ꝓuincia. ⁊ reatus oēm hmōi honoꝛē exludit. vt. C. vbi senā. vt clari. l. j. i fine. ⁊. vj. q. iij. placuit. l fi. Itē pone q̄ sic tulerit epūs sniam: qui hoc fecit sit excōicat⁹ dicit hug. etiam si archiepūs hoc fecit in dioceſi epi est excommunicatus: non ab homine sed a canone. quia sequitur factum iam dānatum. xxiij. q. j. ca. j. ij. ⁊. iij.

Sed cōtra extra de senten. excōmunicationis a nobis. Laurētius dicit q̄ archiepiscopus non sit de foro illius: cum ipse sit iudex ordinarius totius puncie. ix. q. iij. ca. ij. lxxv. distin. quoniā. vnde eum nō potest excommunicare: sed alium quenlibet episcopū poest excōmunicare nō tamē deponere. Joh. Ego credo. pu. bñ dicere q̄ ꝓpter crimen efficitur archiepiscopus subiect⁹ epi ꝓpter rationes superi⁹ allegatas. B.

Excepti⁹es fūr multiplices et variis tp̄ib⁹ opponende.

Sds episcoporum.

c ¶ Ab omnibus. adminus a xij. vt j. eadem. q. viij. suggero. xv. q̄stio. vij. felix.

d ¶ Exceptio. exceptionū alia ē dilatoria. alia media siue mixta. Dilatoriaꝝ alia declinatoria iudicij. alia dilatoria solutiōis. Declinatoria iudici. in prin. litis est proponenda et probanda. vt extra de sententi. et re iudi. inter monasterium. ⁊ C. de excep. l. vltima. Nisi exceptio illa de nouo ad noticiam eius peruenit. vt eꝛ de excep. pastoral. vl nisi de nouo ꝓpetere ceperit. vt eꝛ de offi. iudi. dele. insinuāte. ⁊. ff. de arbi. nō distinguem⁹. ff. cū q̄dā. ⁊ de tali loquit hic. Dilatoria solutiōis debet añ lit. ꝓte. obiici. sed. pbari debet postꝙ actoꝛ fundauerit suā intentionē. C. de excep. si quidē. ⁊. C. de pba. exceptionē. Peremptoria dicit q̄ pōt opponi ⁊ pbari q̄cunq̄: dū tn̄ añ sniam. vt. C. sententiaz rescin. nō posse peremptorias. ⁊. C. de excep. ꝓscriptionē. Media dicitur exceptio q̄ in hoc habet similitudinē cū peremptoria q̄ post lit. contest. pōt obiici: sed in hoc habet dissimilitudinē euz dilatoria q̄ pōt quādocunq̄ añ sniam obiici. vt extra qui ma. accu. pos. c. p tuas. sz i hoc hz silitudinē cū dilatoria. qꝛ añ lit. ꝓtest. pt obiici. vt extra de excep. exceptionē. Sūt adhuc alie exceptiones anomale q̄ etiā post sniam obiiciunt. vt exceptio velleiani ⁊ macedoniani: ⁊ ar mate militie de quibus agitur. ff. ad macedo. tā ⁊ si non. ⁊. C. de iur. ⁊ fac. igno. l. j.

e ¶ Ullatus. ¶ Uoluerit. nō tn̄ a ꝓtrario sensu argumētaris. vt. xj. q. j. placuit. ⁊ j. e. neminē. sz hic loquitur de eo q̄ habuit consensum sui epi. vt. xj. q. j. clericū. Nec obstat. j. e. non licet. extra de fo. cōpe. si diligenti. ⁊. vj. q. iij. denicz.

f ¶ Taceat. sed hoc forte eū hz ꝙsensum epi. vt. xj. q. j. clericū. Nec obstat. j. e. non licet. extra de fo. cōpe. si diligenti. ⁊. vj. q. iij. denicz.

ACcusatus a ¶ Loco. viij.q.iij.nonne.

b ¶ Nō tñ diffinire. suspendere et excōicare potest metropolitanus.xij.dist. ō his.xj.q.iij.si ḡs epūs.& xxviij. di.ppter. Item absoluer potest ſm plerosq; si ē innocens.C.vbi sena. vel clari.l. iij.Jo.Ego contrariū credo. vt hic.& v.q.iij.ca. j.& ca.ij.b. Sed obijcit.vj.q.iij. deniq;.et.xxj.q. v. si quis a prōtio.vbi ōz ꝑ ꝓmas: vel ꝓcliuz deponit episcopū.Sz illud fuit de licentia pape.Ut loquitur ſm ea tpa:quādo cause epōz nō deferebātur ad sedē apostolicā.xix.di. si romanorum.

MUltum. c ¶ Infirmitatis. hec est iusta cā absentie.vt exī de.pcu querelaz q̄d de hoc iurī sit dicā v.q.iij.c.j.

d ¶ Uolu erūt. sic ḡ ꝓcilia dederūt ꝓmatū romane eccle. qōvez ē secūdario. sed ipse xps principaliter.vt xxj.distin.cūctos. et.ix.q.iij. alio rum.

xps ecclesie romane primatuz dedit.

DUdum.

¶ Aliqñ. ¶ hec est.ij.ps.q.in q̄ ōz q̄ q̄q;.p bono pacis.& ꝓ vitādo scādalo sustinet papa epōrū depositiōes: dū tñ als cā subsit.p qua possēt deponi a papa & hoc probatur per ca. sequen. Johan. de fan.

ACcusatus vel iudicatus a cōprouincialibus in aliq̄ cā epōs:licenc appellet:& adeat aplicē sedis pōtificē.q̄ aut p se: aut p vicarios suos retractare eius negociū ꝓcuret. Et dū iterato iudicio pōtifex cāz suā agit ali⁹ i ei⁹ loco⁹ nō ponat aut ordinet epōs: qm̄ q̄q; a ꝓprouincialib⁹ epūs accusati cām liceat scrutari epī:nō tñ diffinire⁹ incōsulto romano pōtifice ꝓmissum ē. Itē Damasus papa Stephano archiepō.

¶ Palea.

DIscutere epōs & sum mas eccliasticoz negocioz/ metropolitano vna cū oībus cōprouincialib⁹ suis:ita vt nemo ex eis desit:& oēs singulozz concorditer negocijs ꝓueniāt: licet. Sz diffinire eozū atq; eccliarū summas querelas causaruz vel damnare epōs absq; hutus sedis auctoritate minime licz: qm̄ oēs appellare si necesse fuerit:& ei⁹ fulciri auxilio oportet. Itē Eleutherius papa.

¶ Cōprouinciales & metropolitani epōrum causam audire: sed diffinire non possunt.

QUanuis liceat apud comprouiciales & metropolitanos atq; primates epōz vētilare accusatiōes vel criminatiōes:nō tñ licet diffinire sine huius sctē sedis auctoritate.sicut ab aplis eoz q; successorib⁹ multoz consensu epōrum iam diffinituz est:nec i eoz eccl̄is: alij aut ꝓponant:aut ordinent:ante q̄s hic eorum iuste terminentur negocia. Reliquoz vero clericoz causas apud ꝓprouinciales & metropolitanos & primates:& ventilare & iuste finire licet. Itē Leo epūs vbis rome anastasio episcopo thessalonicensi.

¶ Ante apostolicam censuram in causis epī scoporū non est diffinitiua ferēda sententia.

MUltum stupeo frater charissime sed & plurimum doleo:q; in eum de quo nihil amplius iudicaueris: q̄s q; euocatus adesse differret:vt excusationē infirmitatis⁹ oſi deret:tā atrociter & tam vehemēter potuerz cōmoueri:presertim cū(etiā si tale aliq̄d me rerek)expectādū tibi fuerat q̄d ad tua ꝓsulta rescriberem⁹. Sz etiā si q̄d graue intolerandūq; cōmitteret:nr̄a erat expectāda cēsura: vt nihil ipe pu⁹ decerneres q̄s q̄d nobis placeret agnoscere. vices em̄ nr̄as ita tue credim⁹ charitati:vt i ptē sis vocat⁹ sollicitudinis:nō in plenitudinē ptātis. vñ sicut multū nos ea q̄ a te pie sunt curata letificant:ita nimiū ea que ꝑperā sunt gesta contristant.

Itē Julius papa orientalibus episcopis.

¶ Preter conscientiam romani pontificis: nec concilia celebrari: nec episcopum damnari oportet.

DUduz a sctis aplis successoribusq; eorū in antiqs decretū est statutis: q̄ hactenus sctā & vniuersalis aplica tenet eccl̄ia: nō oportere preter ꝓsciētiā romani pōtificis ꝓcilia celebrari:vel epm̄ dānari.qm̄ sctām romanā eccl̄iam primatū omniū eccliaruz esse voluerūt⁹. Et sicut beat⁹ Petr⁹ apls prim⁹ fuit oim̄ aplorum:ita & eccl̄ia suo noie ꝓsecrata(dño istituēte)prima sit:et caput ceterarū et ad eā quasi ad matrē atq; apicem oēs maiores eccl̄ie cause:& iudicia eōrum recurrāt: et iuxta eius sniam terminū sumāt:nec extra romanū quicq̄ ex his decerni debere pōtificem. Aliqñ incōsulto romano pontifice pleriq; eōrum damnati inueniuntur: et alij in eorum loco subrogati: quorum dānationem et subrogationem p bono pacis ex dispensatione toleraſſe legitur ecclesia.

ij. ps.

Uñ Nicola⁹ papa Salomoni regi Britonū

¶ Quorundam episcoporum depositionem contra conscientiam romani pōtificis factā: pro parte tolerauit ecclesia.

HEc quippe est ordinatio dei pfis tui:& hec ē lex ecclie matrz tue.videlicet vt omnes episcopos regni tui ad turonensem archiepiscopum mittere non detractes: ipsi usq; iudicium postulare non dedigneris.ipe enim est metropolitanus:et omnes episcopi tui regni suffraganei⁸ eius sunt:sicut conscriptiones predecessoruz meorum euidenter ostendunt: q̄ pdecessores tuos quia illos ab ipsius cura subtraxerant fortī inuectiōe coripere studuerūt.q̄uis nec nostra scripta sup hac re missa deesse videantur.cūq; coram designato turonice ecclesie prule et itegro numero collegarum.id est duodecim episcoporum celebrato conuētu fuerint electi episcopi regulariter examinati: apparueritq; q; canonice fuerint electi episcopis ipsis in sua delectione manentibus:qui in locis eorum cōsecrati fūt poterunt vtiq; episcopatus honore potiri. Sz si electi episcopi insontes fuerūt declarati:his amotis[a] qui illis subrogati[b] sunt eccl̄ias suas ipi recipiāt. Nā cū ātecessores mei presules electionez eoz epōrum q̄ ab eccl̄ijs suis fūt expulsi nec admiserit: nec approbauerūt:nec ipōs q̄ eis subrogari possunt viuē tib⁹ illis legitimos epōs direxerūt[c]. Sane si ad turonensem forte archiepm̄ mittere prefatos epōs dedignaris: studeas duos epōs ō expulsis⁹:et duos de subrogatis:

Snia inflocutoria vtrum obsit.

fraganeis fūt hñdi:q; ille fuit in possessiōe.& ita erit vsq; ad sniam.xvj.q.iij.volum⁹. Et ita nō ē hic iteratio locutoria nō obesse. Uel dic q; iō nō obest:q; nō age bat ad hoc.Sz nō hoc solū an ebi essent iuste delecti. i. hoc.l.e.ca. ibi nihil em̄ ḡro &c. et an crimē ab ipis cōmissum esset deiectiōe dignuz ad nihil em̄ ḡro &c. et q̄s inflocutoria nō obsit hēs.ff. de his q̄ sui vel alieni iurī sūt. l. pe.et exī de ordi. cog.cū dilectus. Nō em̄ dicēdū iudex ꝑfert est habēdū ꝑ snia. vt C.de se.& inflo. om.iu. ex stipulatiōe.& C. ꝓminationes & epīas l.j.tñ ꝑ inflocutoriaz bñ aliq̄d detmiat & trāsit i rē iudicatā. sic diffinitiua snia. vt exī ō ele.cū dilect⁹.i fi.& exī de testi.significaue rūt.si.exī ō sen.& reiu.cū inter. et q̄q; ius fac. vt ff.q̄ me.ca.metū.Sz q̄ ꝓtoz. sic ḡ semp ē ꝓsiderandū ad q̄d agatur.& an iudex incident vel tacite vl exꝑsse: vel diffinitēdo vl interloq̄ndo aliq̄d dicat. vt exī ō ꝑsū.afferre.exī ō tes.veniēs.C. de his q̄ no.insa.interlocutio.et.ij. q.iij.Sz notādū. & xxij.q.ij.&rik.

DIscutere epōs & sum mas eccliasticoz negocioz/ metropolitano vna cū oībus cōprouincialib⁹ suis:ita vt nemo ex eis desit:& oēs singulozz concorditer negocijs ꝓueniāt: licet. Sz diffinire eozū atq; eccliarū summas querelas causaruz vel damnare epōs absq; hutus sedis auctoritate minime licz: qm̄ oēs appellare si necesse fuerit:& ei⁹ fulciri auxilio oportet. Itē Eleutherius papa.

¶ Cōprouinciales & metropolitani epōrum causam audire: sed diffinire non possunt.

QUanuis liceat apud comprouiciales & metropolitanos atq; primates epōz vētilare accusatiōes vel criminatiōes:nō tñ licet diffinire sine huius sctē sedis auctoritate.sicut ab aplis eoz q; successorib⁹ multoz consensu epōrum iam diffinituz est:nec i eoz eccl̄is: alij aut ꝓponant:aut ordinent:ante q̄s hic eorum iuste terminentur negocia. Reliquoz vero clericoz causas apud ꝓprouinciales & metropolitanos & primates:& ventilare & iuste finire licet. Itē Leo epūs vbis rome anastasio episcopo thessalonicensi.

¶ Quorundam episcoporum depositionem contra conscientiam romani pōtificis factā: pro parte tolerauit ecclesia.

HEc quippe est ordinatio dei pfis tui:& hec ē lex ecclie matrz tue.videlicet vt omnes episcopos regni tui ad turonensem archiepiscopum mittere non detractes: ipsi usq; iudicium postulare non dedigneris.ipe enim est metropolitanus:et omnes episcopi tui regni suffraganei⁸ eius sunt:sicut conscriptiones predecessoruz meorum euidenter ostendunt: q̄ pdecessores tuos quia illos ab ipsius cura subtraxerant fortī inuectiōe coripere studuerūt.q̄uis nec nostra scripta sup hac re missa deesse videantur.cūq; coram designato turonice ecclesie prule et itegro numero collegarum.id est duodecim episcoporum celebrato conuētu fuerint electi episcopi regulariter examinati: apparueritq; q; canonice fuerint electi episcopis ipsis in sua delectione manentibus:qui in locis eorum cōsecrati fūt poterunt vtiq; episcopatus honore potiri. Sz si electi episcopi insontes fuerūt declarati:his amotis[a] qui illis subrogati[b] sunt eccl̄ias suas ipi recipiāt. Nā cū ātecessores mei presules electionez eoz epōrum q̄ ab eccl̄ijs suis fūt expulsi nec admiserit: nec approbauerūt:nec ipōs q̄ eis subrogari possunt viuē tib⁹ illis legitimos epōs direxerūt[c]. Sane si ad turonensem forte archiepm̄ mittere prefatos epōs dedignaris: studeas duos epōs ō expulsis⁹:et duos de subrogatis:

Snia lata ꝫ electores ꝑiudicat electo.

a ¶ His amotis.Sz q̄re nocet snia p destitut⁹ lata ipis substitutis:cū res inf alios acta aliis nō ꝓiudicet? vt exī ō fi. instru.inter dilectos.& ē ꝫ illud q̄s est.ff.de adul. de nūciasse.& exī de adul.significasti.ḡ hoc ē ꝑpter causa coherentiā.sic.vij.q.j.presentium.& lxxxj.di.tāsi in fi.& xlv.di.disciplina.nā si.pnūciatū est petrū esse virū marie.per cōsequēs ꝓbatū est martinū nō esse. extra de spō.ex parte.vides em̄ q; cause eligentiū et electi sunt ꝓnexe:q; lata snia ꝫ electores ꝓiudicat electo:licet absenti vt exī de elec.dudum in fi. nisi appelletur ab altero illoruz:vt extra de offi.iudi.delesuper eo.al.ud videt esse inter presentantem & presentatū. Nā tūc snia lata ꝫ vnū non nocet alteri absenti.& exī de ele.querelā. hoc ideo est quia illorum cause ita sibi nō coherent. Uel dic q; nūq; snia ꝓiudicat alij nisi ꝓs fuerit.ar.liij.di.seruus.

b ¶ Subrogati. Ar.q; si aliū duo sunt ꝓnexa:ꝓhibito vno ꝓhibiti est & reliquum.sic.xxxj.di. si lateus.xxvj.di.deinde.xxiij.dist.si quis viduam.& vij. xxxv.q.vj.multoruz.ff.de oper.liberto.operis. Sed hoc ideo hic fuit.q; epī ꝓ liberis se gerebant obedire qui essent in possessione.viij.q.iij.nonne.extra vt lite pendēte.a memoria. Nec obstat.C.de agricolis. et censi.litibus.libro.xj.vbi dicit si est contēto inter colonū & dñm de fructib⁹ q; fructus seqſtrant:sed illud obtinet cū dñs est suspect⁹. Dicas ḡ q; possessor semp vtitur fructibus lite pendente:vt.xvj.q.iij.volumus:nisi in casu:vt extra de iurepatro.ex litteris. quod intelligē nisi de hoc ipsa q̄stio sit:an possideat vel nō:vt extra de in itegrū restitutiōe.cū venissent. in fine.exī de ꝓstitu.cū.M.in fine.& ff.de aq̄ q̄ti.& est in fine.exī de ꝓstitu.cū. M.in fine.& ff.de aq̄ q̄ti.& est uali.l.penul.vñ si post motā cōtrouersiam canonici eligant.nō ideo statim cassat electio.donec ꝓstat de iniusta electiōe:vt extra de in integrū restitutiōe.c. ij.in fine.& extra de causa possessionis & ꝓpriet.cum eccl̄ia. Idem dicerē de patrono: lz non debeat post motam cōtrouersiam ꝑsentare vel eligere.

Possessor lite pēdente fructibus vtitur.

f ¶ Incunctanter.i.decetero.et sic planum est.

Procurator qñq; cām criminalē pōt tractare.

c ¶ Dixerunt.supple nec ego dico.

d ¶ De expulsis.sed qualiter poterit causa p procuratorē criminalit tractari? Forte q; sic placuit pape:vel hic ciuilit agebat. nō em̄ ad aliud agebatur ḡ nisi an essent ſm ordinem iuris deposit:& licet fuerit ciuilis. tamē ne cessarij erant.xij. epī.sic.xxiij.dist. illud. xxxiij. di. quozūdam q; licet nō fuerit cā criminalis. tamē fuit de crimine: vnde necessaria ē subscriptio: vt exī de accu. sup his.Uel dic q; in causa criminali vnus ꝓcius ꝑ curat cām aliorum: vt extra de dolo & contu. cū dilectus.et.ij.q. v.statuit. Itē h habes q; sententia lata a nō suo iudice rata pōt haberi de hoc no.ix.q.ij. nullo⁹. & x.ij.q.vj.si q̄s.

e ¶ Debeant. Arg. ꝑ obsequis tempore litz nō prestādis: vt.ij. q.vj. quoties.et xj.q.j.quia. Arg.cōtra. xxxiij. qō.ij. seculares.

¶ Hactenus. ¶ Hec ē tertia pars.q.in qua pbat qđ p batū fuit in pma pte scz q̄ nullus ſſqz debet a ſuo iudice iudicari. Jo. de fan. ⁊ sic ꝓtinuaſ. Dictum est supra in.ſ. aliquando q̄ p bono pacis papa toleraut depositiones eꝑorū ab aliis factas. Nuncvero dicit gratian⁹ q̄ als iij.ps. nisi p bono pacis tolerasset irrita esset depositio: vt in sequenti capi. dicitur.

a IRritam. facta sine auctoritate romani pontificis.

PEregrina iudicia.

b ¶ Ab extraneis. argumentum.iudicez ad quē appellatur non esse ordinarii. vi.q.iij. scito te.⁊ sic archiepiscopus ē extraneꝰ: vt ibi videt et extra de officio iudicis ordinarij. pastoral. Hug. Sz potꝰ est hic argumētum cōtra: q̄ dicitur ħ q̄ oportet habere iudices cōprouinciales: et archiepūs est comprouincialis. Illa ergo exceptio nisi ad principiū refertur. scilz ad peregrina. et fuit intellectus Gratiani: q̄ si quis recusaret metropolitanū ad cōprouinciales iudices: recurreret ad peregrinos: nisi appellaretur. ⁊ hoc ē quod dicit et cū causa extra pro uinciam cōmissa fuerit.J.e. non liceat.

Gen. xix.

c ¶ Electos. cuz ordiarū sint suspecti.ij.q.v. placuit. vel loquitur in causa criminali pſbyteri vel diaconi: vt.xv.q.vij.si autem.

d LEges eccle. ¶ Per moysen. q̄ ipe moyses loquēs p spiritum dñi introduxit in genesi sodomitas ita loquens.

e DOn liceat cuiquaz. ¶ Preiudicio. hoc ꝯ dicit q̄ spretis oibus ordinarijs ad eū potest appellari. argu.ē.q.vj.c.j.ij.⁊ iij. nam ipse est ordinarius omnium.extra de elec.cum nobis olim.

f ¶ Expetere. hic patet q̄ clericus sine cōsensu sui epi nō potꝰ ꝓsentire in aliū iudicem. Clericꝰ an possit renūciare.

Als aūt irrita erit eꝑorum sniа ⁊ a synodo retractanda Unde felix papa.

¶ Dānatio iniusta irrita est ⁊ in synodo retractanda.

IRritāª esse episcopoꝝ dānationem ⁊ iniustā cēsemus. ⁊ iccirco a synodo retractandam: ita vt oppressis ab omnibus i cūctis subueniatur causis. Quod autem metropolitanū suū contēnere: ⁊ aliorum iudiciū alicui expetere nō liceat: sixtꝰ papa testatur dicens.

¶ Peregrina iudicia in omnibus sunt submouenda.

PEregrina iudicia (salua in omnibus auctoritate aplica) generali sanctione phibemus: quia indignuz est vt ab extraneisᵇ iudicētur qui cōprouinciales et a se electosᶜ debent habere iudices. nisi fuerit appellatum. Item anacletus.

LEges ecclie apostolica firmamus auctoritate: ⁊ peregrina submouemꝰ iudicia. Unde ⁊ dominꝰ mentionē faciens de loth: p moysenᵈ loquitur dicēs. Ingressus es quidē (inquit) vt aduena: nūquid vt iudices: Item Innocentius.

¶ Nulli liceat aliaꝝ puincia rum iudicium expetere.

NOn liceat cuiquā (sine p̄iudicioᵉ tamē romane ecclesie: cui i oibꝰ causis reuerētia ⁊ auctoritas ꝺbetur) relictis his sacerdotibus q̄ in eadem puincia dei ecclesias nutu diuio gubernāt: ad alias cōuolare puincias: vl aliaꝝ puinciaꝝ episcopoꝝ iudicia expetereᶠ vl pati. q̄ si qs presūpserit ab officio cleri submotꝰ ⁊ iurisdictione ab oibus iudicet. ¶ Reuerētia autē que apostolice debetur ecclesie ⁊ eiꝰ auctoritas: intelligēda est cum vl ad ipsam appellatuz fuerit: vel ab ea iudices electi conceduntur. Unde sixtꝰ papa cum diceret cōprouinciales: ⁊ a se electos debēt habere iudices: statim subiungit ni si fuerit appellatum. Item anacletus papa.

¶ Abiqz aplice sedis decreto: extraneos iudices adire non possumus.

UNaqueqz puincia tā iuxta ecclīasticas: q̄z iuxta seculi leges debz suos iustos: ⁊ nō iiquos hre iudices. ⁊ nō extraneos: nisi huius apostolice sedis decreuerit auctoritas.

Item ex synodo romana.

¶ Super appellatiōe alterius prouicie iudices audire non oportet.

QEminēᵍ exire de prouincia ad puinciā: vl de comitatu ad comitatum oportet: nisi ad relationē iudicis: ita vt actoꝝ rei foꝝ seqtur. ⁊ infra. Illa q̄ sūt p vnāquāqz puinciā ipsiꝰ puicie synodꝰ dispēset: sicut in nicēno ꝟstat esse decretū ꝟcilio. Ultra puincie terminos accusandi licētia nō pgrediat extra puinciā eū nō trahat: nisi in puicia. Cū esn de iure ex puinciā nemo sit trahēdꝰ: vt ħ dicit: ḡ nisi rescriptū pncipis de eo faciat mētio nē: nō pōt auctoritate rescripti trahi extra puinciā: licet minꝰ sit spaciū ad qđ trahit q̄ dne diete. est tñ Rescripto nō pōt q̄s trahi ex suaz puinciam.

ar.J ex de offi.iu.or. significauit.certe tñ nō nocet. J sz illi pstōi nōnulli/stat. Jsta opinio hodie nō hz locum: imo Jnium obseruat romana curia.

QUod iudex. ¶ In hac.vij.q.ārit vtrū crimino sus possit esse iudex: ⁊ ide supta occasiōe ponit tres ordines ifamiū vsqz ad illā legē arcent. Di- divisio uidas ergo quēstionē in tres ptes. In pma ponit qđ dictuz est. Secūda ibi. Arcent. Tertia ibi Qui sine. Johan.de fan.

a ¶ Qđ iudex. hic q̄ritur an criminosi vel infames possint esse iudices. Et qđē si non tolerētur ab eccla nō possunt: si tolerētur bñ possunt: ⁊ tenet eoꝝ sententia: ipi tamē peccant iudicando. Vel distingue an aliqs sit infamis p sniam: vel ipso facto vt tunc nō possit: an als vt tunc possit. Illō tamē certū est q̄ si infamia obijci tur alicui qui est electꝰ in iudicez q̄ ppt hoc bene remouet: lz huc usqz fuerit tolerat⁹: vt extra de rescriptis. scisciatus. ⁊ extra de excess. prela. iter dilectos. ⁊ ff. ad legē iuliā. de vi ꝓuata. l.ſ. criminosi ḡ possūt iudicare ex officio: sed non ex vite merito. xv. q. vl. c. vlti.

b IIfamis. p sniam.

c ¶ Nec procurator. id est aduocat⁹. vt J. prox. ⁊ intellige de procuratore vero vt Ifamis nō possit esse procurator ꝑm canones. vt J. v. q. iij. q̄ eps. nec obstat. insti. de excep. ⁊ vlti. q̄ loquit hic de infami p sniam: ibi de tali q̄ est als infamis. si tñ iudex tolleratur in officio eius tenet sentēna. viij. q. iij. nōne. Sed infamis potest esse arbiter: vt J. e. ⁊ tria. versi. cognitores. Ifamis an possit esse procurator. Ifamis arbiter esse pt.

d ¶ Tria sunt. hoc est sumptū a lege. ff. de iudi. cū pretor. ⁊ non autem omnes.

e ¶ Et qui perpetuo. secus si ad tps. vt. ff. de iudicum furiosus.

f ¶ Amotus. imo ⁊ si eiꝰ electio fuerit cassata ꝓpter eius vicū. de elec. super.

g ¶ Moribꝰ. i. cōsuetudine: immo etiā lege siue canone. xxxiij. q. v. mulierem. Nec obstat. xv. q. iij. ſ. vt ibi dixi.

h ¶ Judicū. i. discretionem.

i ¶ Uerūtñ. ſ. gratiam.

k ¶ Dū putaretur. Ecce ħtū opinio cōmunis opinio cōis mꝝ operet: vt extra tū ope de iurepa. cōsuetudine. ratur.

Sz ois accusatio itra puiciā audiat: et a cōprouincialibꝰ termiet: nisi plat⁹ sit q̄ accusat. Item sixtus. ¶ De eodē.

SJ quis clericus super quibuslibet criminib⁹ accusatꝰ fuerit: in prouicia i qua consistit ille q̄ pulsatur: suas exerceat actiones: nec existimet eum accusatoꝝ suꝰ alibi aut longius ad iudiciū prōtrahendum. Item ex decreto adriani pape.

¶ Ubi crimen admittit: ibi causa ventiletur.

QUi crimē obiscit: sciat se pbaturū. reuera ibi causa agatur: vbi crimen admittitur. ¶ Questio.vij.

QUod iudexª esse nō possit quē cum reo par aut maior macla inficit: multis auctibus ꝓbatur. Dicit eni sancta romana synodus. ¶ Infames iudices esse non possunt.

IIfamisᵇ psona: nec ꝓ curatorᶜ esse pōt: nec cognitor. Uria sūt q̄bus aliqui impediunt: vt iudices nō fiant. Natura: vt surdꝰ ⁊ mutus ⁊ qui perpetuoᵈ furiosus est: ⁊ ipubes q̄ iudicio caret Lege: qui a senatu amotusᶠ est. Moribꝰᵍ femine et serui: non q̄ nō habeāt iudiciuz ħ: sed quia ꝓceptum est vt ciuilibus nō fungant officijs Uerūtamen si seruus dū putaretʲ liber ex delegatōe sententiā daret: cuius postea iniustitutē depulsus sit: snia ab eo dicta rei iudicate firmitatem tenet. Item in digestis titu. de postulando.

IIfames nō possunt esse procuratores vel patroni causarū. Sūt aūt tres ordines eoꝝ q̄ postulareⁱ phibētur. ¶ Est aūt postulare desideriū suū vel amici sui i iure apud eū q̄ iurisditioni preest exponere: vel alteriꝰ desiderio cōtradicere. ¶ Nam (vt prēmissimus) nō postulant iij tres ordines sunt. Quidā p hibētur omninoᵐ postulare vel ppter etatē: vt minores xvij. annis: vel ppter casum vt surdⁿ q̄ prorsus nō audit. Alij phibenk ne p aliis postulēt: vel ppter sexū vt femine. vel ppter casumᵒ: vt vtroq̄ lumine orbati. vel ppter notaz infamie turpitudinis vt hi qui corpore suo mulierbria passi sunt: nisi fortevi pdonū: vel hostiū stupratiꝰ p benk. Similiter qui capitali crimine vel calumnie causa publici iudicij sunt dānati: vel qui operas suas locauerunt: vt cū bestijs depugnarēt i arenaᵖ: p aliis postulare phibenk. His psonis pro se allegare permittit: p aliis postulare phibek: nisi forte

h ¶ Judicū. i. discretionem.

i ¶ Uerūtñ. ſ. gratiam.

k ¶ Dū putaretur. Ecce ħtū opinio cōmunis opinio cōis mꝝ operet: vt extra tū ope de iurepa. cōsuetudine. ratur.

l. ¶ Postulare. Postulare est pro tribunali petere. ⁊ no. ali Postulare.

bi. ff. de dā. in fec. dies. ſ. hoc autem.

m ¶ Omnino. etiam pro se.

n ¶ Nō audit. nullus esn adeo surdus est q̄n aliq̄d audiat: vt. C. qui testa. fa. pſit. discretis.

o ¶ Uel pp casum. ff. de iudi. cecus. J. xv. q. ſ. ſ. vlt.

p ¶ Predonū. tunc esn non est impuranduz. vt. ff. de adul. vim passam. xxxij. q. v. ille.

q ¶ In arena. nisi causa virtutis hoc faciant. ff. e. l. iij. ſ. qđ si.

ifames quādo q̄z pñt postulare.

a ¶Alij enim. Notandū q̄ omnes qui maiori infamia sunt notati: non nisi pro se ⁊ pro his quorum sunt tutores possunt postulare: ⁊ illi sunt de secūdo ordine. Sed minori infamia notati possunt pro se ⁊ pro quibuscūq̄ certis personis aduocare: et illi sunt de tertio ordine postulantiū. scilicet de minori.

b ¶Infames. minori infamia.

c ¶Permittit Ut sunt illi de secūdo ordine.

d ¶Officio. vt tutores ⁊ curatores.

e ¶Que quondam. Ergo vno coniugū defuncto: soluitur affinitas. istitu. de nup. §. affinitatis. Sed contra xxxv. q. v. c. j. Sz potes dicere q̄ quo ad impedimentum matrimonij non dissolvitur: sed quo ad alia: aut quo ad beneficia huius edicti.

f ¶Prepositio. scilicet patribus istorum vel viris istarum. et dicitur prosocer id est pater socer, pgener: maritus neptis. nam gener filij mei ē michi pgener.

¶Arcentur.

¶Hec est. ij. ps q. in qua ponit xij. articulos legales vsq̄ ad. c. q̄ sine. Jo. de. s.

g ¶Partis. de parte litis nō licet pacisci. vt. ff de pac. sumpt⁹. sed super certa re/licet argu. C. de senten. pas sis. si debitor. Iz M. dixerit q̄ licet de aliqua re pacisci sine graui detrimēto partis: vt hic. tamē vltra centū aureos non licet pacisci. vt. ff. de va. ⁊ extraordi. cogni. l. j. §. in honorarijs.

Aduocato q̄liter fit satisfactio.

h ¶Contractum. exposito facto: ab initio tamē potest. xj. q. iij. non licet. sed si non fecit pactum: postea ei dabitur pro modo litis: et facundia aduocati ⁊ p tutelam impuberū vel curā adolescentiū non affectatā: sed necessariaz administrēt. pro his enim quorum curaz gerunt eis postulare pcedit. Alij enim[a] omnes quivt infames[b] notant: nisi pro se et p certis psonis postulare non possunt: nisi in itegrū restitutionē acceperint. ¶Permittitur[c] autem eis postulare p parente: p patrono ⁊ patrona: pro liberis etiā suis: ⁊ parentibus patroni ⁊ patrone: p liberis etiā suis: fratrib⁹ ⁊ sororib⁹: socero socru: genero nuru: vitrico: nouerca: priuigno priuigna: pupillo pupilla: furioso furiosa: fatuo fatua: surdo: pdigo ⁊ adolescēte. Jtē. Pro his q̄bus p pter infirmitatem curatores dari solēt: vt q̄ negocijs suis aliq̄ ppetuo morbo superesse nō pñt. Oēs aūt q̄ nō spōte: sz necessario fūgunt officio[d] sine offensa postulare possūt etiā si hi sunt q̄bus nō nisi p se postulare permittit. Affinitates vero non eas accipere debemus que quondā[e] fuerunt: sed psentes. Nur⁹ ⁊ generi appellatione: ⁊ socerī ⁊ socrus etiā vlteriores: quib⁹ ppositio[f] p/solet accedē cōtinētur. Arcētur etiam a p fessione aduocatoz (sicut in secūdo libro codicis titu. de postulando inuenitur) q̄ sub nomine honorarioz ex ipis negocijs que tuēda suscepe rint emolumentum sibi certe partis[g] cum graui dāno litigatoris[r] depredatione poscentes inueniunt. Jtez. Si quis adeo pcax fuerit: vt nō ratione: sed probris ⁊ bis putat esse certandū: opinionis sue imminutionem patietur. Preterea non licet aduocato vllū contractū[h] inire: vllam pactionē cōferre: cū eo litigatore quē in ppriam recepit fidez: nec ex industria[i] iurgiuz protrahere. Apud vbem[k] romā etiam honoratis[l] qui hoc officium putauerint eligēdū[m]: eousq̄ liceat orare quousq̄ maluerit[n]: videlicet vt non ad turpe[o] cōpēdium vel etiam stipendiū deforme hec arripiat occasio. nam si lucro pecuniaq̄[p] capiant: veluti degeneres inter vilissimos numerabunt. Si ⁊ no[q] in vno auditorio duo tantū vel plures pie ceteris fuerint: quorū fama sit hilarior: in iudicātz officio sit vt par[r] causidicorū distributio fiat: ⁊ exequetur p partibus auxilium singulorum. Si q̄s vero cōmonitus a iudice ea excusatione que nequeat cō probari cuicūq̄ parti patrocinium denegauerit: careat foro[s]. Sciat etiaz nunc̄z sibi agendi copiā posse restitui. Si quis autem ex litigatoribus detectus fuerit sepatim tractasse cum pluribus: ⁊ aduersario suo subtraxisse parē defensionis copiā: ondet proculdubio iniquam[t] a se litem foueri: ⁊ auctoritatē iudiciariā clusaz a se experiet

i ¶Ex industria. quod si fecerit: eum iudex puniat in duab⁹ libris auri. C. de iudici. properādum. §. illo. pcul dubio.

k ¶Apud vbem. de eadē lege est.

l ¶Etiam honoratis. etiā melioribus.

m ¶Eligēdū. vt sūt aduocati.

n ¶Maluerint. id est q̄usq̄ tale officium voluerit exercere. vnde non est hic argumentum q̄ aduocati tādiu audiātur q̄diu volunt allegare quia iudex potest aduocatos remouere cū voluerit. vt. ff. de his que in testamento delentur l. ij. in fine. et. C. de iudici. auten. iubemus.

Aduocatoq̄ silentiū ipo nēdū ē

o ¶Non ad turpe. id est ad modicuz et vile. Et est argumentum q̄ bona donanda sunt doctorib⁹. vt. ff. de administratione tutorū. cū plures. et. ff. de origine iuris. l. ij. §. vltimo.

Doctoribus bona dōa danda sunt.

p ¶Pecuniaq̄. modica.

q ¶Si ⁊o. C. eo. puidendum

r ¶Ut par. illud oli obtinuit cū salaria dabātur de publico. hodie vtraq̄ ps sibi dz puidē: vt C. de iudi. l. ppādū. §. illo. tñ pueris ⁊ debilib⁹ ⁊ paupib⁹ ptor dabit aduocatū. vt. ff. de postu. l. j. §. ait p tor.

s ¶Foro. ff. de penis. l. moris. §. j.

t ¶Inquā. sic extra de testi. c. intimauit. et extra de testi. cogen. peruenit.

a ¶Quāuis. verba Gregorij.

b ¶Tamen hodie. verba legis.

c ¶Causam. nisi suā vel parentū suoz: vel pupillorz suoz iniuriā. psequant. ff. e. l. pe. §. vltimo.

d ¶Si ⁊tra patrē. male ponit litteram q̄ est. ff. eodem. l. vltima.

e ¶Tutor. argu. q̄ rōne officij licet: qō alias nō liceret: vt. xcij. distin. precipimus. ⁊. C. de administratiōe tutorū. cuz quidā.

Judex an possit qñqz ppriaz fiam impugnare.

Jtē argumentū q̄ si iudex successit appellāti q̄ potest. ppriā sententiā impugnare. ff. de iudicijs. iulian⁹ ait. Item argumentum. q̄ si iudex a q̄ appellat: efficitur illi⁹ iurisditionis cius est ad quē appellatur q̄ possit cognoscere: vt. xj. q. iij. si epūs. q. tā videt alia persona. ff. qñ ap. sit. l. j. §. sed et si. ptefes. Argumētū cōtra. ff. de iurisditione omnium iudi. ptor. Johā. Solu. pfueuit dici q̄ debet causam alicui delegare: vt. ff. de iurisditione omnium iudicū ptor. vnde glosatur ibi potest id est debet. alioqn posset recusari. B.

f ¶Cognitores. expouit capitulū huius q̄stionis.

Judex an possit suis ius dicere.

g ¶Nō ex arbitrio. ff. de arbi. pedius.

h ¶Filius. ff. de arbi. quinetiam.

¶Et iudicē. Sed cōtra. ff. de iurisditiōe oim iudicū. qui iurisditioni vbi dicit q̄ iudex nec sibi nec liberis suis ius dicere pōt. Sed illud intelligas in criminali causa: secus i ciuili: sed tñ in criminali cā potest vsq̄ ad litis contestationem dicere ius suis: vt. ff. de offi. presi. senat⁹ tñ delegat⁹ iudex nō pōt esse filius in causa patris: vt extra de ap. postremo.

k ¶Si quis vero. verba huius legis sunt. ff. de arbitris. sed et si. §. si quis.

l ¶Judex. quidā ita itelligūt vt h̄ duo ,phibeank. hoc sz vt ordinari⁹ vel iudex alter nō possit este arbiter de ea re de q̄ iudex fuit. Jtē ⁊ hoc phibet ne in beat cōpromitti i se. Quare aūt ordinari⁹ nō pōt eē arbiter. triplex assignat ratio. Una qz sm hoc ordinari⁹ sp. pcuraret vt eligeret in arbitrū: ne ab ipso posset appellari. Alia rō est: qz ordinari⁹ dz cogere arbitrū: vt. pcedat ⁊ debet suā sniam mādare executiōi. extra de foro cōpe. si dās. ff. de arbitris. l. iij. Sz hoc nō posset esse cū idē esset ordinari⁹ ⁊ arbiter. Tertia rō est: qz arbitria sunt admodū ordinarie iurisditionis. et sic seqret q̄ aliq̄d esset sibi ipsi: sicut nō simul pñt pcurrere iura naturalia et iura adoptiōis. vt insti. de adop. §. iij. Jo. Ego credo tñ q̄ ordinarius possit esse arbiter: vt no. §. q. vs. a iudicib⁹. nunc̄z esū precise inuenies q̄ ordinari⁹ non possit esse arbiter. Sz ybiq; dz q̄ non pōt cogere ptes vt in se cōpromittant: vñ licite cōpromittit in eū volētibus partibus: vt. ff. de tuto. et cura. l. iij.

Ordinarius an possit esse arbiter.

m ¶Infamia. Fama opinio ⁊ estiatio idē est. Fama est illese dignitatis stat⁹: morib⁹ ⁊ legib⁹ cōprobatus. ff. de va. ⁊ extraor. cog. l. pe. §. estimatio. Infamia alia iur⁹: alia facti. Infamia facti est qñ qs aggrauatur vel ifamat apō bonos ⁊ graues de qua agit. ff. de obsequijs liberto ⁊. l. j. ⁊. l. ij. Et. vs. q. j. sūt plurimi sz qñ lesa est fama alicuius. pter factū qō cōmisit apō bonos ⁊ graues. Utrū aūt hec infamia repellat ordinandū dixi. ij. q. vij. ipsi apti. ⁊. q. viij. in summa. Infamia est diminutio stat⁹ alicui⁹. hec infamia q̄ dicit infamia iur⁹ qñqz ir rogat ipo facto et aliis modis: vt hic dicit. Per sniam infamat qs cū de crimīe publico quincit qs vt ciuiliter vel criminaliter: vt. ff. de pub. iudi. infamē. nisi i casu: vt. ff. de pub. iudi. l. vl. Jn puatis delictz si qs crimialiter sit q̄uict⁹ ⁊ q̄dēnat⁹ si sit tale crimen qō descēdit ex actiōe famosa tūc infamatur: vt. ff. de his q̄ no. infa. qd ergo. §. vl. Sed si ciuiliter agat: nō. ff. de cri. stel. l. ij. nisi in casibus. scz in actione furti vibo. rapto. iniuriaz. ⁊ doli mali. vt. ff. de his q̄ no. ifa. athletas. §. vl. Jtē fallit in crimine expilate hereditatis: vt. C. de his qui no. infa. si te expilasse. ⁊ in crimine sepulchri violati: vt. ff. de sepul. violato. l. j. Et qñ mulier calumniose se mitti facit in possessionē/tā q̄z sit grauida. vt. ff. eo. l. notatur. Sed p actionib⁹ q̄ ex cōtractu descendūt nemo fit infamis: nisi in q̄tuor casibus: vt. ff. de his qui no. infa. furti. §. mandati. scilicet cum directe conuenitur actione tutele/mādati/depositi/et pro socio: vt ibi dicitur. Per sniam arbitri nemo infamatur. ff. e. quid ergo. §. ex cōpromisso. sed hec distinctio non videtur habere locū fm canones: cum omne mortale crimen infamet. vt. §. eadem questione. v. cōstituimus. et. vs. q. j. infames. et ca. omnes.

Fame diffinitio.

Infamia est duplex

Actiones q̄tuor ex famāt.

n ¶Pene. hoc falsum est: qz sola pena nō infamat C. e. l. nullam.

o ¶Sicut. aliqua euidenti causa precedenti: ex qua si esset cōdemnatus infamaretur. ff. de his qui no. infa. ictus fustium: sicut est in furto cum quis in manifesto furto deprehenditur.

p ¶Qui damnantur. sine snia. et sic nō est hoc mē brum superfluum.

q ¶Pristinū quidē statū. scilicet libertatem.

r ¶Declarati. quādoq̄z etiā si non declaratur. vt cum militi detrahuntur insignia militie: licet nō dicatur causa: vt. ff. e. l. ij. §. j.

a ¶ Per sniam. istud nō videt differre a ꝓdictis: ni si q duo mēbra cōiunguntur in vnū: nisi velis dicere q aliquid operant ista verba cum dicit ei sicophan tis. id est comedens ficus.

b ¶ Intra tempus. hoc tñ non tenet scōm canonē vt ex de secūdis nup. sup illa.

c ¶ Contēnatur. i. ptēptibilis habeatur nō tamen contēni dz: vt. j. q. j. si fuerit ca. multi. et xv q. vi. ca. vlti.

Qui sine peccato.

¶ hec. est. iij. ps q. in qua ꝑbat p quinq; aucto. q crimnosi iudices esse non debēt: z q scōm allegata debēt iudicare. Jo. de f.

Mat. vij. a. ꝓs. xlix. Judex de subditis ut iusticiam nō exhibēs ꝑt ꝙuenit

d ¶ Ulcisci. argumen. q si iudex non exhibet iusticiaz de aliq subdito: ipse cōuemend⁹ sit: vt xxiij. q. ij. dominus noster. z in ꝓstitutiōe Federici habita. C. ne filius ꝓ patre vbi dicitur q si

iij. ps Joh. viij. a. iudex ciuitatis debitā iusticiam non exhibet cōuenire potest.

e ¶ Pene. q tantum sexcenti remanserunt. et sic hec dictio pene ad magnā ꝑtitatem refertur. sic ponitur. xxiij. q. v. ꝙlis.

Judi. xx. a. f ¶ Fundit⁹. argu. q post penitētiā restituit aliquis ꝓ dignitati. xxv. q. v. quicunq; z. l. di. domino sancto. et ea. q tua sanctitas. Sed illud intellige q ad iudicandū z predicandū: nō ad accusandum vel testificandū vt. vj. q. j. qui crimen.

Judicet ille. g ¶ Condēnet. i. dignuz per sniam[a]: veluti dū fustib⁹ ceso q ꝓconē dicit sicophātis. i. calūniator. Aliquādo ipo gñe facti: vt exercentes ꝓbū fen⁹: z illicite exigentes vsuras vsuraz: z mulier que intra tēpus[b] quo moris est lugere maritum: ꝓtrahit matrimoniū: z qui sciēs eaz vxorē duxerit. Jtē. ¶ Cessat felix papa z eisdē ꝙbis. Jtē In euāgelio ille qui trabē gestat i oculo: ꝑbat nō posse educere festucā de oculo fratris sui. Jtem. Quid in libro psal. Peccatori aūt dixit de⁹: quare tu enarras iudicias meas: z assumis testamētū meum: z c. Jtē Gregorius Cuius vita despicit: restat vt eius ꝓdicatio cōtēnatur[c]. Idem in moralib⁹.

¶ Qui alioz vitia puniunt: tua pri⁹ corrigere studeant.

Qui sine pctō est vestrū primus in illā lapidē mittat. ad aliena q̄ppe pctā punīēda ibāt z sua relinquebāt. Reuocentur igit intus ad cōsciētiam: vt prius ꝓpria corrigāt: z tūc aliena reꝓhendāt. Hinc est q cū trib⁹ bētiamin i carnis scelere fuisset obruta: collect⁹ oīnis israel vlciscī[d] iniquitatem voluit. Sz tamē semel: z iterū in belli certamine ē ipse prostrat⁹. cōsulto enim domino si ad vlciscendum ire debuisset: iussum est vt iret: q̄ iuxta diuine vocis imperiū prerit: z semel z scdo ꝓdidit: z tunc ōmū peccatricē tribūvalde feriēs pene[e] fūdit⁹[f] eā extinxit. Quid hoc ē q in vltiōe sceleris inflāmatur. z tamē prius iste ꝓsternitur/ nisi q prius ipi purgandi sunt: per quos alioz culpe feriūt: vt ipi iam mūdi q vltionē veniant: qui aliorum vicia corrigere festināt? Jtē ambrosius sup Beati immaculati.

¶ Ille de vita alterius iudicet qui non habet in seipso quod punīat.

Iudicet ille de alteri⁹ errore: q non habet in seipo quod ꝙdēnet[g] iudicet qui nō agit eadē que in alio putauerit puniēda. ne cū de alio iudicat: in se ferat sentētiā. Judicet ille qui ad prōnūciandū nullo[h] odio: nulla offensiōe: nulla leuitate ducatur. z post pauca. Bon⁹ iudex nihil ex arbitrio suo facit/ z ꝓposito domesticevolūtatis[i]: sed iuxta leges z iura prōnūciat: statutis iuris obtēperat: nō indulget ꝓprie volūtati: nihil ꝑparatū z meditatū de domo defert: sed sicut audit⁹ ita iudicat. z sicut se habet natura decernit: obsequit legibus nō aduersatur. eramiat cause merita non mutat. Discite iudices seculi quē i iudicādo tenere debeatis affectuz: quā societatem: quā sobrietatē: quā sinceritatē. z paulopost Qui iudicat volūtati sue ob tēperare nō debet: sz tenere q̄ legū est. z post pauca In iudicādo cordi magis est cu stodia veritat⁹ q̄ obediētia volūtatis. Item Grego.

¶ Grauatus crimīb⁹ iudicare non valet.

In gravibus[l] pctis q̄s posit⁹: dū suis ꝑmitur aliena non diluit. ¶ Cūctis enim liquet: quia cum is displicet qui ad intercedendū mittitur: irati animus ꝓculdubio ad deteriora ꝓuocat[k]

¶ Scriptum quippe est. Ut ctime impiorum abominables deo sunt: vota iustoz placabilia: neq; eni in oīpotentis dei iudicio quid[b]: sed a q̄ datur inspicit. ¶ Hic est q̄ scriptum est. Respexit deus ad abel et ad munera ei⁹. ad chaim vero[c] ad munera ei⁹ non respexit. Dicturus quippe: quia domin⁹ respexit ad munera. premisit sollicite: q̄ respexit ad abel ex q̄ re patēter ostendit quia nō offerens a munerib⁹: sed munera ab offerente placuerunt. ¶ Dona quippe iniquorum nō ꝓbat altissimus: nec respicit in oblationibus eorū: nec in mltitudine sacrificiorum eorū propiciabitur peccatis. ¶ Jtē. longe est dominus ab impijs z oratiōes iustorum exaudiet. Idem.

¶ Primū nosmetipos: deinde primos debem⁹ corrigē.

Postulat⁹ iudicare dominus de peccatrice: nō stati dedit iudiciū: sz pri⁹ inclinans se deorsum digito scribebat[c] in terra. ac sic demum q̄ obnixe[d] rogat iudicat: nos videlicet typice istiuscē: vt cū quelibet primoz errata cōspicimus: non hec ante reprehendendo iudicemus: q̄ ad conscientiam nostram humiliter reuersi digito eam discretionis solerter exculpemus: z quid in ea cōditoꝝ placeat: q̄dve displiceat examinatione dirimam⁹. iuxta illū apl̄m. Fratres si occupatus fuerit homo in aliq̄ delicto[e] z̄c. qui sine peccato est vestrum. i. primo vos ipsi iusticiā legis implete: z sicut innocēs manib⁹ ad lapidandam ream concurrite.

Jtē aug. ad quēdā comitē.

¶ Sacerdos primum sua pctā: deide aliena detergat.

Sacerdos[f] vt sapiens medicus z perfectus: primuz sua peccata diluere sciat: z postea[g] aliena detergere et sanare et nō publicare[h]. Jtem. In euangelio sal infatuatum ad nichilum vtile esse dicit: nisi vt proijciat foras: z ab hoibus cōculcet. Ex quibus oībus dat intelligi q̄ criminosus alteri⁹ criminis iudex esse non potest: z seip̄m condēnat dū in alterius crimen sentētiā ꝓfert.

¶ Sed obijcit. Saul cum a dño esset reprobatus pp̄m dei iudicabat: et ei⁹ iudiciū vniuersus pp̄lus expetebat Jtem. Quid cū esset adulter et homicida: iterrogat⁹ a prophēta sniam in diuitē dedit q̄ ouem pauperis rapuit dicēs. Judiciū mortis est viro huic. Jtem Salomō cū amore mulierculē deos gentilium coleret: tamen vniuersa plebs israelitica ad eius iudicia confluebat. Sic z achab[i] cuius coleret baal: tamen decē tribus iudicabat. Multi etiaz alij tam in vetet. test. q̄ in nouo inueniuntur: quorum vita cum esset blasphemabilis: tamen eorū sententia: quia ex officio seruata iudiciarij ordinis integritate processit: in uenitur seruata. Uñ et dñs ait in euangelio. Sup cathedrā mosi sederūt scribe z pharisei dicētes z̄c. Hinc liquido cōstat q̄ mali prelatores dum sentētia iusti examinis aliorū crimina feriunt: sibijpsis nocent: dum sine exēplo siue emēdationis aliorū vicia corrigere curant. subditis vero prosunt: si eorū increpatione correcti: vel sentētia coerciti vitā suaz in melius cōmutare didicerint. Ac p hoc dū ab eccl̄ia tolerati fuerint: eorū iudiciū subter

fugere nō lz. Questio. viij.

Quod autē[k] epūs ab vno tñ audiri vel iudicari non debeat: zepherinus papa testatur dicens.

¶ Epūs non nisi a pluribus audiatur et iudicetur.

puer. xv. d. Judex opinionē suā potius ꝙ aliorū sequi debet

Judex opinionē suā potius ꝙ aliorū sequi debet

Deū. iij. a. Ordines malorum nocent

puer. xv. d.

Joh. viij. a. Sniam ꝑt i pariete scribi.

Gala. vj. Joh. viij. a.

Confessionem reuelātis punitio. Mar. ix. g.

Epi cā a ꝙbus est audienda

j. reg. xv. f

iij. reg. xj. a.

iij. reg xv. f.

iij. reg xj. a.

iij. reg xv. f.

Mat. xxiij. a

no. cum mandato. arg. ff. de pucz exhibuisset. z ex de ap. sepe. i princi.

a ¶ Pronocatur. ex vite merito nō potest malus sacerdos dimittere pctā: ſz ex officio potest. xv. q. vlti. c. vlti.

Et ē hic ar. orationes malorum his ꝓ quibus orant nocere. j. q. i. ferē. et. c. necesse. z. c. non nocet. lxi. dist. miramur. ſ. sicut. Sz cōtra. j. q. j. prophetauit.

b ¶ Quid. da deus non consideret dictuz sed affectū offerentis. vt. xxiij. q. j. odi et pieci. q̄nq; tñ consideratur. vt xlix. di. c. vl. quādoq; ꝓsideret ꝓ quo offerat. vt. j q. j. dictum.

c ¶ Scribebat. hoc scilicet. terra terram accusat. vel hoc. si quis sine peccato. z̄c. z hic est argu. q̄ sufficit si sententia scribat in pariete: nā et ibi edicta ꝓtorū oliz scribebantur in albo.

d ¶ Obnixe. i. instanter.

e ¶ Delicto. vos qui spūales est⁹ iudicare huiusmodi. l. dis. põderet. Arg. ḡ. q̄ mali nō possunt iudicare.

f ¶ Acerdos. ſic. xlij. dis. ſ. j.

g ¶ Et postea Arg. ꝑbm post pniam posse restitui. l. di. de his vero.

h ¶ Et nō publicare. ea q̄ ds ei in secreto dixerit. al⁹ deponit. J. de pe. disti. v. ſacerdos. hodie ponitur in artū monasteriuz ad agendā ibi pniam ꝑpetuā. vt ex de peni. z remiſ. ois in fine.

i ¶ Sic et achab. xxij. q. ij. vtilem.

k ¶ Quod autem. ab omnibus epis ꝓuincie dz audiri cā epi: vt. ſ. e. q. v. ſi q̄s eporum. vel. xij. ad min⁹ q̄s tpe metropolitanus eligit vl ipse reus si electos a metropolitano hz ſuspectos. J. e. q. j. ca. i. z tales coepi nō sunt iudices: sed assessores: sicut nec clerici sūt iudices q̄ debēt interesse cum epūs audit cām clerici. xv. q. vij. epūs arg. ſ. est q̄ sūt ordiarij. vt. v. q. iij. ſcitote. z si pa pa delegat cām epi. videtur q eo dē mō interesse rūt epi. ſ. e. q. v. hec quippe. et xxxiij. di. quorū dam.

l ¶ Ngulb⁹. notādū q̄ ꝑputatur alicui ſi malum nūciū vel ſtultum procuratorē mittit: vt. ff. commo. argentuz. ff. de m i

a ACcusatores. ¶ Nullum magis. extra de iudi cijs. at si clerici.

b ¶ Judicē. ex hoc videt q clericus possit recōuenire coām laicis etiā in spūalib⁹: misi clericꝰ sit passus violentiam a laico: vt ex de iurepro. relatū. in fi. ff de iudi. l. ij. §. itē si extra. nam qui aliter nō potest esse iudex rationē recōuentiōis pōt. vt extra de mu. peti. prudētiam. C. de ordi. iudi. adute. si. ff. de iurisdi. omni. iudi. si idez. l. fi. Sed q̄ non possit recōueniri est arg. extra de iudi. decernimus. et ca. ḡto. Nam et quandoq̄ cessat recōuentio. vt C. qui legi. pso. l. vlti. Item in criminib⁹ cessat recōuentio. vt j. e. q. xj. primus. Jtez in possessione repetenda. extra de restit. spolia. ex cōquestiōe. ex de ordi. cogni. c. j. & C. de cōpen. l. vlti. qō concedo et dico q laicus etiam incidēter nō potest cognoscere de cā spirituali. extra q fi. sint legiti. latoꝛ. Jtē videt q̄ non tenet sentētia lata sup altera q̄stione tm̄. ff. qñ ap. sit. l. j. in fi. ff. de va. & ex ordi. cog. l. j. nā iudex vna snia vtrāq̄ dirimet. vt extra de ordi. cog. cū dilectus.

c ¶ In eodē. Sz nōne alia est cā recōuentionis q̄ sit principale negociū: vt ex de mu. peti. c. j. & j. Sz dō eadē: qz ide sunt iudices & litigatores: & qz vna snia determinādū est vtrūq̄. ex de ordi. cog. cū dilectus. eadem & qz si inhibet appellatio in vna et in alia. ex de mucū pun peti. c. ij. tñ papinian⁹ qui hanc. l. edidit intellexit: qz cipali. si tu me conuenis actione mādati: ego te possum reconuenire Jtia mādati: alis non. C. de sen. & interlo. cū papinian⁹. Jz iustinian⁹ auxit itellectuz ei⁹ p autenticā ad oēs causas. C. eo. ti. aut. & consequenter.

d ¶ Eligantur. i. cōueniantur.

e ¶ Judicet. sed ꝓpter contumaciaz execōicatur. J. e. q. ix absens. & c. decernimus.

f SUggero. ¶ Inciderit. Sz si nō sint tot epi in puincia. xv. q. vij. felix.

diuisio DE accusatorib⁹. Hec. q. diuidit in. iij. partes. Jn q̄ pma. pbat p. xij. aucto. sctō patrū q̄ absens nō dz ꝓdēnari: nec absētes in eū testificari: nec illū accusare: nisi ꝓtumax fuerit Secunda ibi. De his. Tertia ibi: Simul autem. Quarta ibi. Nisi in crimine. Jo. de fan.

g ¶ De accusatorib⁹. fm. ll. de crimie nūq̄. pcedit contra absentē lite nō ꝓtest. nisi in

Absēs i crimi nali pt̄ punir.

casu Ʒ appitores. vt. C. de pēis. ne diu. p contuma bonis audit sup crimine. vt. C. de requir. reis. l. ij. Si autē infra annū veniat bona recupat si velit iudicio stare. Si autē lis ē ꝓtest. & liq̄t de cā in maioꝛib⁹ criminib⁹ nunq̄ pcedit Ʒ absentē: imo audit q̄cūq̄ venerit. vt. ff. de reg. re. ann⁹. Sz in minoꝛibus q̄ pena relegationis vel dānū estimationis cōtinēt bene pcedit Ʒ absentē. ff. ō pe. absentem. fallit. C. de adul. ḡuis. J. eo. decernim⁹. Secundū canones distinguit. h. an liq̄at ō cā an nō. Si liq̄t de crimine pōt condēnari absens iij. q. v. c. j. & xxiij. q. iij. de illicita. Si nō liq̄t est excōicand⁹. vt. xj. q. iij. rursus. & c. q̄cūq̄. in hoc tm̄ peccat. h. qz nō distinguit an lis sit ꝓtesta. vel nō. nā fm eū non refert an lis sit ꝓtestata vel non. Ego tm̄ dico q̄ cū lis ē ꝓtest. & liq̄t de cā locuz hz illud. c. decernim⁹. Sed si lis nō est ꝓtesta. vel est ꝓtest. sed non liq̄t de cā loc⁹ est illis. c. rursus. & c. qui cūq̄. nā aī lit. ꝓtest. nunq̄ sunt recipiēdi testes i crimine. ex vt lit. nō ꝓtest. ad hoc de⁹. nisi aliqđ spāle dicam⁹ de dilapidatiōe: vbi publica cōmoda pcluntur. §. e. q. ij. qz ea. & C. de pe. ne. diu. Nullo em̄ pmile gio gaudere dz q̄ male admistrādo suos ꝓtubernales affligit. vt. C. vbi de ratiociniis. l. ij. Jdez est in cā inq̄sitionis. qz testes recipiunt lite nō ꝓtest. vt ex vt lit. nō ꝓtes. qm̄ freq̄nter. Jtē vbi q̄s infamat⁹ deficit in purgatiōe punit lit. nō ꝓtest. vt ex de pur. cano. cū petrus. ex de symo. de hoc. Jtē in hereti post mortē vt. xxiij. q. ij. sane. pfert. Sed in cā ciuili nō procedit lite nō ꝓtest. nisi in casib⁹ q̄ sunt ex vt lit. non ꝓtesta. qm̄ freq̄nter. Jtē in cā appellatiōis. vt. C. de tēp. ap. l. vl. ex de ap. sepe. & j. q. vj. ei q̄. Jtē in absentia actoris: vt ex de do. & cōtu. cām. q̄ est hodie cōrecta p decre. qm̄ freq̄nter. sicut credo. C. quō & qñ iudex. aut. q̄ semel. Jtē vbi agit iudicis officio. C. si mi. se ab here.

Absēs an pos sit cōdēnari

Testes lite nō cōtesta ta pñt qñq̄ re cipi.

Snia lata cōtra euz ad quē citatio non peruenit: an valeat.

abstī. in auc. ibi posita. ff. de mino. in cause. §. cā. Jtez in cā surreptiōis. extra de sen. & re iudi. cū olim. Jtez fm quosdā in cā libertat⁹. C. de ingenu. & ma. diffamari. Jtē in petitiōe legativel fideicōmissi. ar. C. de vsu. et fruc. lega. vel fideicō. l. ij. Jtē in trebellianica restitutiōe. C. ad trebel. l. pe. §. cū autem. Jtē cum electus nō ꝓparet. extra de elec. dū. in fi. Alis nūq̄ ferēda est sentētia aī li. ꝓtest. sed pcedit contra absentē pout traditur ex vt lite nō ꝓtest. qm̄. in fi. Ō dictur de officio iudicis hodie certuz est. extra de offi. iudi. ca. vlti.

a ACcusatoꝛi. ¶ Qui absente: quia merita causarū ꝛc. C. si per vim vl alio modo. l. vlti. nec etiā i cā restitutionis audit q̄s volens de iure suo docere in absentia alteri⁹ pōtis: vt extra ō of fi. dele. consultationibus.

b QAueant. Ar. est hic ꝓ opinione illoꝝ q̄ dicunt q̄ sentētia nulla est cū pemptoꝛium nō venit ad noticiā absentis. C. quomodo et quando iudex. ea q̄. ff. que sententia sine app. rescin. l. j. §. cum ex edicto: Jz ibi non peruenit: qz nec ꝓpositum fuit. vnde fm plerosq̄ bene tenet sententia: Jz peremptoꝛū non venerit ad noticiam rei: scōm hoc expones irrita. i. irritanda. Unde satis videtur sufficere si absens sufficienter sit requisitus: ad hoc vt possit ferri snia: Jz nō sit inuent⁹: vt extra qui filij sint legi. cāz. extra de cleri. nō resi. ex tue. ar. ad hoc. vij. q. j. ꝓsentū. C. de iud. pperandū. §. si ꝙdē. ff. de euic. si ideo. & l. si dictum. §. si presente. & ff. locati. ité q̄rit. §. exercitu. Ar. ꝓtra extra vt li. nō conte. qm̄. §. si ꝙo. nā ibi dicit q̄ etiā in cā matrimonij nō est ꝓcedē dū contra absentē: licet nō inueniat: qz nō potest esse q̄ habeat iustā cāz absentie. nec eī videt ꝓtumax q̄ vocem ꝓconis nō audiuit ff. de in inte. resti. l. pe. & vlt. hoc tñ certū est q̄ sine p uenerit ad eū citatio sine non: si pbauerit iustā cām absentie retractat id qō factū est: vt ex de sen. & re iudi. cū Bertold⁹: Jo. hoc teneas q̄ sufficit si citet aduersari⁹ publice ad domuz vbi ꝙsueunt morari: vt extra de do. & ꝓtu. cām. c. vl. et si nō veniat lite ꝓte. fiat missio in possessionē vel excōicabitur: vt ex vt lit. non ꝓtest. tue. lite vero ꝓtest. ad sententiā. pceditur vt. C. de iudi. perandū. §. sicdem et §. finaute. & si poste aduenat assignando iustā cām absentie tractabitur qō factuz est: vt extra de sen. & re iudica. cum bertoldus.

c ¶ Causam. i. penam.

d ¶ Dabunt. id ē sustinebunt.

e ¶ Absente. Difficile. id est nō: vt ij. q. vj. biduum: vel difficile. i. vix qz in casib⁹ fit accusatio sine inscriptiōis vinculo vt no. q. v. viij. in ꝓncipio.

f ¶ Omnia. Absētes. nō p contumaciam & in casibus exceptis in summa.

g ¶ Aguntur nota etiaz q̄ gesta q̄ fiunt absente altero non valent: vt. j. eodem charte. & ē. caueant.

h ¶ Addicit. i. punit.

i ¶ Oportet. ¶ Locūq̄. i. inducias. vt. j. c. pri.

k Abetur. Examinatos. hoc cū sint ignoti vl suspecti. vt. ij. q. vij. querendum.

l ¶ Inducias. arg. sniam nō valere: nisi ꝓcesserint legitie inducie. extra de dila. dilecti. & v. q. ij. vocatio

m ¶ Accusare. ¶ Premissa. inscriptio enī sp p̄cedat accusationē: vt extra de accusa. q̄liter

s Casus.

DIgnū. ¶ Innocētis.sancti[v] est esse nocentē impunitum relinquere q̄ innocentē condēnare vt.ff.de pe.absentem.

b ¶ Decernim[v]. Quidā ponūt casuz sic q̄ eps iste fuit infamat[o] et papa cōmittit illis vt in modū inq̄sitiōis ꝓcedant: et si non venerit vt se purget vt dek ꝓhiberi de crimine vñ pōt cōdēnari. vt ex de symo. de hoc. et c.insinuatū. Uel itelligę q̄ hic fuit lis ꝓtestata sicut in summa intelleri hoc.c. vel non loquit de diffinitiua sñia: sed de interlocutoria/vel excōicatōne: vel missione in pos. Uidet tñ q̄ etiaz lit. non ꝓte.ferri possit diffinitiua sentētia. sed non de crimine: ꝙ de positionis ꝓ cōtumacia: vt videtur colligi. extra de do. et contu. veritatis. Jo.

c ¶ Uoluerit. maxim[v] valentiane ciuitatis episcopus.

d ¶ Sentētie ferende. ℌ. ff. de pe.absentem.

e ¶ Manifestū est. pūptue. vt.ff. de re iudi. contumacia. ℌ. s. sic. rxxiij. q̄st. iij. de illicita in fine. Sed videt q̄ sp liqueat ō causa: q̄ aut probat actoz quod assereret tūc ꝓdemnādus est reus: aut non ꝓbat: et tunc est absoluēdus reus. vt. vj. q. vlti. actor. sed istō obtinet cum vterq; est ꝑsens ꝛ ꝓterea q̄ reus absoluitur nō ꝓcedit ex eo q̄ de causa liqueat: ℨ quia iura sunt obscura. ꝛ in dubio fertur sentētia ꝓreo. vt insti. de interdi. ℌ. cōmodū. extra de fi. instru. inter. in fi. nā q̄libz actor ꝓbat intētionē suā et tamē iudici nō liquet de causa. ff. de re iudi. l. ꝓponius.

Snia l dubio fertur ꝓ reo.

f ¶ Purgandi. i. ostendendi innocentiaz suam vel causam absentie.

g ¶ Non omia. dum tamen illa que probata sunt sufficiant ad ꝓdemnationē: ꝛ omnia simul obiciant vt. rxiij. dist. illud. Ar. contra. J. e. q. r. placuit.

h Euera. ¶ Monem[v]. id ē mādam[v]. ij. q. i. notū sit. rxviij. q. i. sic em. ꝛ no. ℨ. ij. q. vij. sicut inquit.

i ¶ Post excōicationez. Nota q̄ excōicat[v] appellat. ar. extra de sen. ex. ꝓ tuas

k Absens. ¶ Nisi fuerit hec ꝛba ponūtur in auten. vt omnes obe. in. ℌ. si vero. col. v. l ¶ Contumacia. sicē de ꝛ esti. in nomine dñi.

l Ndicas. m ¶ Ber mānū. iste i furore occideret hominem.

n ¶ Quia. prima ratio est.

o ¶ Fuerint. et ita nō tenebā tur venire. vt. v. q. ij. si primates.

p ¶ Necvtrū tertia ratio est.

q ¶ Ostēderi. archiepus bene fatebat q̄ q̄libz fuerat furiosus sed tñ dixit eum modo esse sanuz et in sanitate occidisse hominez: alꝫ tenet ille potius ꝓbare q̄ dicat aliquez in furore peccasse. vt extra de suc. ab intest. cū dilect[o]. et. C. de codicil. non codicillos.

r ¶ Consulendū. q. d. satis ipso furore punit. sic. ℌ. di. v. baptizati. ff. de offi. ꝓli. diu[v]. iudex tamen diligentissime inquiret: an fuerit furiosus. qz multi fingunt furorem vt lic ex cusentur: vt. ff. ō cur. furi. obser-

Furoz satꝭ punit.

Testes nō dicāt testimoniū nisi de his que pñtialiter veraciter nouerunt.

TEstes ꝓ quācūq; scripturā[s] testimoniū nō ferant

uare. et J. e. hortamur.

s ¶ Testes. ¶ Scripturā. Nunq̄d ergo lic episcopo rūm valent: nō. quia testib[v] nō testimonijs credēdum est: vt extra de coha. cle. ꝛ mu. tua. de hoc notaui. J. xi. q. iij. cure. arg. ff. de custo. re. diu[v]. alꝫ ex iudicium secus est. vt. xj. q. iij. cure. l. xxj. di. extraneo.

a ¶ Sed presentes. fallit. ff. de iureiu. ad ꝓbas. ff. de test. si quis testium.

Testes cā criminali debēt esse ꝑsentes.

a ¶ Sed presentes. in causa criminali semper testes erunt presentes: sed in ciuili seruetur consuetudo regionis. vt. ff. de testi. l. iij. in fi.

b ¶ Que nouerūt ꝛ viderūt. id est aliq̄ sensu corporeo ꝓcepe rūt: large eni sumit visus: vt ibi gustate et videte. ꝛ legit in exodo. videbant voces. i. audiebant vñ si auditu aliqui ꝓscij sunt de aliquoz fornicatione bñ pōt de hoc testificari extra de testi. ꝓterea. ꝛ q̄ de auditu recipiat testimoniuz patet extra de testi. cū causa: naz sufficit q̄libercūq; aliquid sciat. rxij. q. v. hoc videt. Si ergo aliq̄s ē mut[v] dū tñ audiat et scribere sciat/ bene testificat. vt. C. q̄ testa. fa. pos. discretis. similiter cecus testificatur

Mut[v] et surd[v] testificari possūt.

Que nouerūt[b] et viderūt veraciter testimoniū ꝓferāt: nec dicāt de aliꝭ causis vel negociꝭ testimoniū: nisi de his q̄ sub eoz pñtia[c] acta esse noscunt

De his etiā que audierūt[d] si ad hoc vocati sunt: i ciuili causa testimoniū dicere possunt. vnde in autenticis col. vij. titulo de testib[v] ꝛ codice eo. titulo legitur. ¶ Si debituz scriptū sit: ꝛ ꝓbatio solutionis ꝓferat a litigātib[v] p testes sine scriptura: tūc susceptibilez eū apō iudicē eē volumus: duz ad hoc ipsum testes assumātur vt perhibeant testimoniū ꝓ facienda solutione: aut ꝓ memoria[e] facta alicui iam facte solutionis: ꝛ ꝓ o ꝑfessione[f] eiꝰ q̄ pecunias accipit. hec autem testimonia iania et si ex transitu ꝓhibita sunt: aut ab eo qui ꝓpter aliud opus ad ueniēs audiuit aliquo dicēte se accepisse ab aliquo aurum aut debere alicui: nulla ratione valere censemus.

Testes an debeat eē rogati.

iij. ps.

Simul autem necesse est vt videant. q̄ si alius vno tēpore alius alio tempore viderit: diuersitas temporum eorum testimoniū non admittit. Unde leo papa.

¶ Nō admittunt in testimoniū: q̄s non eodē tēpore negocio interfuisse cōstiterit.

NIchilominus q̄q; pu niēdi[g] sunt testes qui ad calumniam aliquid testificantur. nec eoꝝ voces tanq̄ plurīū admittūtur quos temporū[h] quidez diuersitas simul[i] interfuisse ꝓhibuit.

sta. heredes palā aūt. tñ ꝙaliter videt dicere q̄ testes debeant esse rogati. vt. C. de te. aut. rogati: sed hoc verum est cū contractus est in scriptis.

e ¶ Pro mēoria. Tres ℌ pōt cal[v] q̄ testes rogati ꝓnt testificariv[l] ꝓ solutiōe quā voluit facē creditou debitor. vel ꝓ solutiōe ei fctā vl[r] ꝓ ꝑfessiōe creditorꝭ.

f ¶ Confessione. immo magis est pro debitore cōfessio creditoris q̄ si sit ei redditum instrumentum. C. de solu. pecunie.

¶ Sil'. ¶ hec ē. iij. ps. In q̄. ꝓbat q̄ testes dñt se ꝑcoꝛdare: ꝛ nūl falsi admiscē: ꝛ hoc ꝓbat. ꝓ. iij. auc. Jo. ō. f.

g NIchilomin[v] ¶ Puniē di. In criminali punit te stē capit ali pena. rxxiij. q. v. hec imago. hoc ℨ leges veteres: ℨm canones ifamis ē. vj. q. i. q̄cūq; rxij. q. v. si q̄s. sed ℨm legē accusaē de crimie falsi. ff. ad. l. coꝛ. de falsi. eos q̄. Nō ob. ff. ō his q̄ no. ifa. luci[v]. ex de oꝛ. cog. cū dilect[v]. q̄ ibi nō est sñia lata cōtra testem.

h ¶ Quos tēpoꝛuz. Simile. iij. q. ij. in testibus. C. de codi. l. vlti. ℌ. vlti. si. C. de testa. si vnus.

i ¶ Sil'. Quidā dicūt hoc tenere i his q̄ nō nisi semel ꝓmittunt vt homicidiū alicui[v]. ℨ si sepius aliq̄d pōt ꝓmitti: ibi nō nocet tēpoꝛ diuersitas: ℨ eis obij cit de susanna: ℨ illi rident q̄ iō fuerūt illi testes reꝓbati: q̄ diterūt q̄ in eadē hoꝛa ꝛ i diuersis locis cōmiserūt eē adulteriū: ℨ nō poterat cōmitti i eadē hoꝛa ꝛ in diuersis locis: ꝛ hoc dicūt. ꝓpt exℙsam sitis tudinē nō ꝓpter idētitatē. nā reuera aliud est adulteriū q̄ hodie fit: aliud q̄ cras: sed ē silē illi. q̄ nō cōcedo: cū singuli sint in suis dict[v] singulares. Si tñ aliquē actū ꝓtinuū viderent aliq̄ sed diuersis hoꝛis:

Testes ꝑ ius q̄ valet.

Cōfessio ex ius q̄ valet.

Testes videt q testimoniū teneret: vt si successiue in vno forō ponē ramine viderūt aliqs fornicari: vel si aliq volunt testari q aliqs excōicat⁹ celebrauit: r vn⁹ audiuit finē de actu cō missē: alt pncipiū: hoc casu cōcedo eos bñ testari de tinuo vna re ppt cōtinuationē act⁹ sicut ppt ptinuatio- diuersis nez possessionis horis visio vna dicit prescriptio: licet facta sit a diuersis psonis. xvj. q. iij. §. pōt. sicut etiā vn⁹ dr pcōsulatus: licet diuerse psone ipm exercuerint. vt. ff. de offi. pcō. memuisse. Item dd si queniāt in tpe sed discordāt in officijs. vnus dicit d missa: alter de vespis: eadē est. q. si vis. pbare solutionē decime et vn⁹ dicit frumētū solutū et alter dicit fabaz. Et rn. q nō iiij. ps valet testionius q oēs sunt i suo testionio singulares. vt extra d elec. cū dilectus. dic forte non teneī testis exprimere sed mēsem vt. §. ij. q. viij. libellorum.

a Pura. id est sine dolo.

b Simplex. Qualiter hoc intelligaī dixi. iij. q. ij. in testibus.

c Aliqd. Arg. vtile p iutile vtiatur. vt. xij. q. ij. si qs de suis. §. dixerūt. si quid veri. Sic §. ff. de excu. tu. q testō. §. di. ix. si ad scripturas. So. vtile p iutile vitiat vbi in ure inuenitur expressus: als non. arg. u. q. iij. §. cum autem.

d Adijcit. Uel subtrahit. vt. v. q. vlti. pbri. ex de pb. fig. forus. §. vlti. ar. xj. q. iij. quisqs metu. xxv. q. ij. prescriptione. xxij. q. ij. cū hūilitat⁹. C. de test. testiū.

e Addendū. Quia nō preiudicaret hoc alicui si de hoc non iurasset. vt extra de testi. c. de testib⁹. vbi de hoc dixi. §. q. vj. si quando.

f Absens. Nec affinis. §. e. q. v. similiter.

g Reo. Hec rubrica est falsa: q nō itelligit de libello accusatiōis: sed de libello attestationū.

h Parte. Absente. §. ij. q. j. in pmis. extra de testi. in nomine domini. et ca. decetero.

i Ortamur. Amputari. Hic est arg. q iudex prestabit pductū et securitatē testibus. extra vt lit. non conte. accedens. et de ele. bone memorie. extra de ap. ex parte. xxxij. q. ij. sine.

Testib⁹ ē pstanda securitas.

k Presentari. sic. §. e. testes.

l Nouerūt. Testis enīz pro vtraq parte testabit. xiij. q. v. non sane. r iurabit q nihil falsitatis dicet. ij. q. iij. nullam.

m Cessse. Quātacunq. Paritas em seruāda est in iudicijs. C. de pri. sacrozuz scri. l sacris. ff. de arbi. si cum dies. §. si arbiter. Argu. §. ex. de do. et ptu. ex lris. r ē sile. j. q. j. teneam⁹. §. dist. ix. ego in sentētia. r i iudicio nulli est deferendū: fz in sedēdo r sit⁹. sic ij. q. viij. quisqs.

n Preiudicium. Sic. xj. q. iij. si quis ꝙo. C. de sta. r uma. l. iij.

o Quod ꝙo. Ubi q sis fit de plurib⁹ crimib⁹ accusat: si in vno deficiat bñ admittit ad alia. vt. §. ij. q. j. in pmis. dummodo nō sit calumniator. vt. ij. q. iij. paulū. nam et pdēnat⁹ pseq tur crimen de q inscripserat pendente accusatione. vt. j. e. negan da. et. ff. de pub. iudi. is qui. §. illud. Sed capitula hic posita loquūtur vbi qs de calūnia quict⁹ vult accusare aliquē r decept⁹ fuit. secus si in pmissione aliqua decept⁹ fuit. vt. ij. q. iij. paulū. h. r alij distinguūt vtrū defecerit in minori vel maiori. Si in minori admittit ad sequētia. als nō. vt. ij. q. j. in pmis. In ciuilib⁹ autē causis quict⁹ de calūnia bñ ad sequentia admittit. vt. de mo ffi. test. cum qui. insti. de excu. tu. §. qui autem. extra. de appel. constitut⁹. Quidaz dicūt q si qs accusauit de plurib⁹ criminib⁹ r ꝓtestatus est litem super omnib⁹: licet i vno deficiat bene admittit ad sequentia tanq̄ iam incepta. Sed si tñ super vno est litem ꝓtestat⁹: r deficit in illo nō admittitur ad seq̄ntia q̄si suspect⁹. ff. ō act. si cui. vj. q. j. dcū q̄. Tu distingue an sit calūniat⁹ vel non vt dixi. tñ si quis primo egit criminaliter siue obtinuerit siue succubuerit: pt postea agere ciuiliter. C. q̄ñ ciuilis actio criminali preiudicet. l. j.

Admittit ad alia

Qui i primo capitulo deficit ad cetera nō admittat.

Pacuit vt. Quidaz sic ponūt casum accuso te super plurib⁹ crimibus simul et eodē libello r litez sup his ꝓtestoriz in vno deficiaz tñ admittor ad sequētia: lz iam sim infamis: et hoc est ō q tpe litis ꝓte. fui bone fame. vt. ff. de pub. iudi. is qui. r. ij. q. j. in pmis. ibi an gramoza rē. Si aūt te primum accuso de vno crimie et deficio non admittor postea ad alia. Joā. Sz certe mrū videt de iſtis opinionib⁹. nā si litē ꝓtestatus ē accusator sup plurib⁹ crimib⁹ publicatis attestatiōib⁹ postea non admittit ad phandum aliqd: si super vno tñ litez ꝓtestat⁹ est r nō pbauit: videtur calūniari: r ita ñ admittit ad sequentia: vt hec capla dicūt q in hoc casu intelliguntur. B.

Accusatoꝝ ōficiēs in vno an admittat ad alia

a Nō admittant: sed videtur q huiusmodi exceptio nō possit obijci post litē cōte. vt. ff. de adul. si maritꝰ. §. prescriptiōes. maxime cū exceptio scz tu es calūniatus sit dilatoria: qr tñ declinatoria est iudicij. qō ex hoc ptz nā ab alio adhuc accusari pōt. Rndet quida spāle esse in adulterio vt etiā perēptoriam ibi aliqs nō possit obijcere post lit. ꝓte. §. hāc tu p q nque niuz tacuisti. vt. C. de adul. adulter: sicut r spāle ē in illa exceptiōe. ex q ma. accu. poss. cū in tua. Alij dicūt q hec exceptio. tu es calūniat⁹: bene pōt obijci post lit. ꝓte. Sed melꝰ dic q hic lis non fuit ꝓtestata: nisi super eo in quo defecit. vñ cū vult, procedere ad alia super quibus lis non est contestata: iuste admittit huiusmodi exceptio ꝓtra illū. Uel dic q illa exceptio de novo cepit cōperere vnde pōt eavti post lit. ꝓte. vt extra de of. dele. in insinuante.

b Os. Obiecisse. calumnioſe subaudi.

c Si accusatoꝝ. Culpabiles. i. calūnioſe subaudi

d Non tñ: suā iniuriaz non prosequendo vel speciale est in calūniatore episcopi. ne sit contra. iij. q. vj. omnibus. r. §. ij. q. j. prohibentur.

e Eccl'asticas. hoc ideo dicit q cā eccl'iastica nō est agēda nisi p hoiez bone opinionis. v. q. iij. qr

Qui falsa fratribus obiciūt vsq ad exitū non communicent.

Pacuit vt quotiēscūq clericis ab accusatoribus multa crimina obijciuntur: r vnū ex his de quo pⁿ⁹ egerint probare nō valuerint: ad cetera iam nō admittantur[a]. Probatur illud idem auctoritate arelatēsis concilij tertij in quo sic diffinituz est. Qui falsa fratribus obiciunt: vsq ad exitū non communicent.

Osq falsa fratrib⁹ obiecisse[b] capla conuicti fuerint: placuit vsq ad exitū nō cōmunicare sicut magna synod⁹ ante cōstituit: nisi digna satisfactiōe penituerit. Item felix papa in secūda de cretali episcopis gallie.

Qui qs obijcit pbare nō valet: decetero ad arguēdū nō admittitur: nisi prius pro priam causam ciuilem duntaxat asserere voluerit.

Si accusatoꝝ persone in iudicio eorum culpabiles[c] apparuerint: ad arguēdū episcopos decetero nō admittātur: nisi propriaſ causas asserere (non tamē[d] e

B accusato. Hec diuisio q. diuidit. in. iij. ptes. In prima ārū ꝓbat p tria ca. q accusatus accusare nō pōt de minori vel de pari priusq̄ probauerit se innocētē: pōt tñ libellum iudici porrigere. Secūda ibi Aliquādo. Tertia ibi. Causa ꝙo Jo. de. f. Diuisio

f Ab accusato. si accusat⁹ crimen propōit Jſuuz accusatorē pendēte accusatiōne: aut ꝓponit in modū accusatiōis aut in modū exceptionis. si in modum accusatiōis: aut nomen accusati ē receptū int reos: aut nō: hoc ē dicere si lis ē cōtestata aut non. Si nō/pt eū accusare de maiori crimie r audiet pⁿ⁹. vt infra eo. pⁿ⁹. et. j. ca. ij. Si ē receptū/nō pōt fz pēdēte accusatiōe pr Jſ eū inscriptione deponere: r post sen- Accusatus an pendē te accusatione possit int accusatorē reaccusare.

Questio.xj. Ab accusato[f] vero accusatione i accusatorē verti multoz auctoritate ꝓhibet. Item stephan⁹ papa.

Accusati: nisi pⁿ⁹ se purgauerit alios accusare ñ pōt

Eganda[g] est accusatis[h] licentia criminādi[i] priusq̄ se crimine quo ꝓmuntur exuerit. quia nō est credendū contra alios eoz ꝓfessiōi q criminib⁹ iplicāt: nisi se prius pbauerint innocentes: qm̄ periculosa est: et nō debet admitti reꝰ[k] aduersus quēcūq⁹[l] pfessio. libro. ix codicꝭ titlo. j. Imperator

tentiā eaz ꝓsūmare. vt. j. e. c. ij. r. ff. de pub. iud. is q. si aūt suā iuriā, psequit tūc r añ r post dānationē pōt ipz incipe accusare. ff. de accu. q iudicio. si ꝙo i modū exceptiōis, ponit crimē semp audit excipiens. vt. C de adul. qm̄ alexandrū. r. xxxij. q. vj. nichil uniquius. C. de lib. cā. si filium: r extra de or. cog. cum dilectus.

g Eganda. No. in criminib⁹ nō habere locū recōuētionē vt hic. r. j. e. pⁿ⁹. vt no. §. q. viij. ca. j.

h Accusatis. inter eos receptis. vt. ff. de adul. si maritus. §. prescriptiones.

i Criminādi. etiā si suā iniuriaz, psequat ſm. R. qr nō relatōe criminū: sed innocētia reꝰ purgabit. vt ff. de pub. in. is qui. sed hoc nō est verꝝ. vt. c. proxi.

k Rei. id est accusati.

l Quēcunq̄ ergo eoſpo q qs accusatur pdit legitima iura: vt. ff. de mu. r ho. reus. lxxxj. di. tantis extra de accu. deus omnipotens.

a Cōdēnatus de crimie an possit accusare?

Eganda. Suas: sed tūc nō pmittitur nisi postea decederet posterior⁹ qō auferet fiscus sua iuria: alioqn pōt nisi sua iuria, pseqūtur. ff. de accu. q̄ iudicio cum ia sit infamis. ff. de pub. iu. infamē: z hoc si post pdēnationē accusationē ichoat i extraneum non in suū accusatorez: si em̄ in suū pōt: si nō pdit ex illo crimie ciuitatez vel libertatez: vt ff. de pub. in. l. is q̄. et hoc ideo: q̄ parcit illi q̄ puocat⁹ vult se vlcisci. ff. de bo. li. qui cū maior. ℌ. si libert⁹. ℌz canōes aūt cū q̄s est dānat⁹ de crimine āmodo non pōt accusare nec suum nec extraneum accusatorez. vt. vj. q. j. qui crimen: nisi suā vel suoꝝ iuriā psequatur. iij. q. vj. omnibus.

On est credendum.

b Sepe fit. Nā q̄nq̄ alī fit. eī de restit. spo. item cū q̄s. C. de do. inf vi. et vro. si marit⁹: posset tñ illud intelligi cū crimen in modū exceptionis obiciturr vl directe fuit ꝓpositū sed non accepta pagina inseptionis: vt. C. de fal. satis.

Rius est.

c Ordo ſuād⁹ in pluribꝰ q̄stiōib⁹.

No. si due sunt q̄stiōes principales et ambe sint ciules: que prī ꝓponit prī est determinanda ℓz sint iequales: dūmodo se non ꝓtingāt z directe ꝓponant: vt extra de ordi. cog. cuz dilect⁹. ff. de iudi. q̄ prior. Si sint criminales z iegles z directe, ꝓponunt maior ꝓponit: ℌz si alīa est crimialis z altera ciuilis: de crimiali prī⁹ agit. Si ꝙ uō sūt ābe principales: ℌz una icidit alteri: de incidēti prī⁹ cognoscit. Jncidit aūt q̄nq̄ crimialis crimiali: q̄n ciuilis ciuili: q̄nq̄ crimialis ciuili: q̄nq̄ ciuilis criminali. Crimialis incidit criminali: vt si accusanti de adultio obicio lenociniū z pone aliud exēplū i hac. l. prī⁹. Ciuilis ciuili: vt si petēti hereditatē obiciā q̄stio status Criminalis ciuili: vt si agēti p aliud instrumētū obūciā q̄stio excipiendo de falsitate. Ciuilis criminali vt si accusanti obiciatur questio status.

d Cause. Qz si pseq̄ris iuriā tuā bñ potes alīs non. hoc nō placet q̄re em̄ diceret ex euētu cause: nā etiā si esset pdēnat⁹ bñ admitteret ad accusādū volens, pseq̄ iuriā suam: vt ff. de accu. qui iudicio: multomagis ergo si fuerit absolut⁹ licet nō, pseq̄at iuriaz: vel aliter ex euētu si pdēnatus es nō pmittit: si absolutus es bñ pmittitur: sed fin hoc obstat. ff. ō pub. iudi. is q̄. vbi ōr q̄ inchoatas accusationes bene pōt postea perficere: vt. ℌ. e. neganda. Sed dic ichoatas cōtra alios nō ℌ accusatorē. Uel pone casum si cepit te aliqs accusare: q̄ sibi eius seruū surripuisti tali die. tu obiciz ei q̄ ille seruū illuz infecit anteriori die: et tunc ex euētu cause patebit: an possit te accusare vel non.

iij. ps.

iiij. ps.

e In seruuz Aliter em̄ punitur seruus alīt liber. vt. xxij. q. v. qui compulsus.

f Causa. Uerba sunt Gratiani et sumpta ex lege. C. eo. si status cōtrouersiam. et. l. cum ipse.

g Si quis. C. qui ac. nō pos. l. pe. et. l. iniquum.

h Ex familiarib⁹. i. nutricūs: z sic intellige si accusat dūm de crimine, ꝓpter q̄ infamari vl interfici vel, pscribi pōt. ff. de bo. lib. in seruitutē. ꝙra. Sed illud intelligitur cū de minoribus criminibus accusabat et ideo non sic punitur: sed hoc penitus contrariū est in familiaribus episcopi. extra de ac. nulli. sed hoc ideo est: q̄ religiosos viros debet eps tm̄ habere in familia. vt. ij. q. vij. cum pastoris.

i Fortunas. i. bona.

Epus a suis familis rib⁹ pt accusari.

a Similiter. Hoc est verbū gratiani. z l. C.

b Liberti accusatores. Qō hic dr verē ē de puatoꝝ libertis: sec⁹ ē de libertis ecclie: nā tales reuocātur in seruitutē. vt. xij. q. ij. eps qui mancipiū. Uidā in excōicatiōe. De ꝑma q̄stione nō ē dubiū. s. q⁹ excōicatus non pōt aliquem accusare. sed trāsfert se. h. ad questionē ilaz. s. an excōicatus post absolutiones possit aliquem accusare. Scōm. h. excōicat⁹ etiā post absolutionē nō admittitur ad act⁹ legitimos. argu. xl vj. di. accusatores: quia nemo est excōicādus: nisi ꝓpter cōtumaciam. xj. q. iij. nemo. et. c. certū ꝓterea inobedientia grauissimum crimē est. vij. q. j. sciendum z q̄ semel fuit criminosus repellitur. vj. q. j. q̄ crimen. xxv. dis. ca. vlti. Jtē in vete. te. puniebāt contumacia capite xj. q. iij. absit ergo. Hodie repellitur a ꝓmotiōe: liij. dis. multos. itē grauissima ē pena cōtumacie xxiij. q. iij. coꝛripiunt ḡ grauissimū petm̄ est. xxiiij. q. j. nō afferamus imo est crimen idolatrie in obedientia. vt viij. q. j. sciēdū ḡ maxia pena puniendū. xxiij. q. j. nō afferamus. Sed hoc nō credo q̄ absolutio tollit q̄ inducit excōicatio. ij. q. iij. ℌ. notandum extra de elec. q̄ diligētia. Jo. f. distiguit si est excōicat⁹ ꝓ crimine z ꝓtumacia tūc repellit etiā post absolutionē. secus si ꝓ ꝓtumacia tm̄. Alij aūt dicūt. aut crimē ꝓ quo est excōicat⁹ infamat: aut non. et q̄ dr q⁹ inobediēna morte puniebat hoc intelligo: vbi ds erat ꝓuaricator legis: vel cum ds nō obediuit iudici in his que spectāt ad vindictā malefactoꝝ. vt. xxiij. q. v. melius: ds em̄ diceret q⁹ talis ꝓtumax morte puniretur qui nollet soluere pecuniā ad mādatū iudicis: Cōueniri aūt pōt excōicat⁹. extra ō iu. intellexim⁹. z extra de sen. ex. si ꝑe. Sz an pōt recōuenire aliquē excōicat⁹: videt q⁹ nō. vt extra ō here. vergētis eī de sen. ex. ꝓ tuas: videt tñ q⁹ possit: q̄ q̄ alias non pōt accusare si accusat⁹ fuerit accusat. ff. de bo. li. q̄ cū maior. ℌ. si libert⁹. Jtem q̄rit an possit recipere: videt q⁹ sic: q̄ ex quo pmittit ei rñdere ergo et oīa cōsequētia. vt extra de offi. iudi. de. le. ꝓterea. ff. ō iurisdi. om. iu. l. ij. Ecōtra videt q⁹ nō: q̄ tunc cogeret iurare sed non pōt tāgere sacramenta: cuz ea nō possit igredi. si. ℌ. dist. v. ad eius vero: vt cui ꝓhibenā alia sacramēta z illud vt. xcv. dis. illud. Jtem querit: an cōpārare possit: videt q⁹ sic: q̄ licet q̄s non possit petere: pōt tñ cōpensare: vt i natura li debito. ff. de cōpē. etiā. Sz ꝓtra p exceptionez repelleret si ageret: ergo nō posset cōpārare. ff. de ꝓpē. q̄nq̄. Sed hec q̄stio ē soluta eī de excep. cum inter.

Excōicat⁹ an pōt recōuenire z recipere et ꝓpārare.

Epima. Chic intitulatur. i. q̄stio q̄ q̄rit an excōicatus possit alium accusare. Et dicenduz est indistincte q⁹ nō pōt siue iuste siue iniuste sit excōmunicatus. dūmodo excommunicatio teneat. vt J. c. i. z. ij. nec potest etiam alium

Questio.i.

Epria q̄stione sic statutū legit i cōcilio carthaginensi septio cui iterfuit faustin⁹ romāe eccle legat⁹.

Ad accusationē ñ admittat: q̄ i excōicatiōe pseuerat

Jffinimus eū rite ad accusationē ñ admitti: qui postq̄ excōicatus fuerit: i ipsa adhuc⁹ excōicatiōe cōstitut⁹: siue sit clericus: siue laicus accusare voluerit: oēs etiā ifamie maculis asp si. i. histriōes⁶ aut turpitudibus subiecte psone: heretici etiā siue pagani⁶: siue iudei ab accusatione ꝓhibentur.

Item Nicolaus papa.

Heretici ꝓhanē qui scismate vel excōmunicatione ab ecclesia sunt separati.

Quod autē hi qui iam a ꝓfato fratre et cō ministro nostro ignatio depositi vel excōmunicati: vel anathematizati fuerāt: nullaz aduersus eū intoꝛquere dānationē potuerūt: ex ꝓfato secūde vniuersalis⁹ sinodi capitulo declarat cū dicit

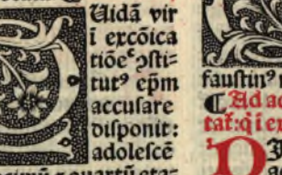

ciuiliter conuenire. vt. ℌ. iij. q. iij. nulli.

d Jffinim⁹. Adhuc. ergo postea restituitur ad accusationez. vt. vj. q. i. illi omnes. xxij. q. v. ꝓceptum. in fi. quod est contra. h. sed scōm eum vacat. arg. a contrario sensu.

e Histriones. J. de conse. di. ij. ꝓ dilectione.

f Pagani. ij. q. vij. pagani.

g Quod autē. Ulis. s. ꝑstantinopolitane. vt. ℌ. di. xvj. sancta. z. xxij. q. iij. ipsa pietas.

a ¶ Si vero ecclesiasticū vt symonia: heresis: usura. xj. q. j. si quis cum clerico. immo omne crimen est ecclesiasticum. vt extra de iudi. nouit.

b ¶ Sed ne. verba nicolai.

c ¶ Hereticos. verba synodi.

d ¶ Ab ecclesia. scz excōicati.

No. q' ois excōicatus dī hereticus. vt. j. xxiij. q. uij. ipa pietas.

e ¶ Laicali. laici vero absoluti possunt clerici accusare. sed intellige de cleris depositis: quibus q̄dq̄ laica cōio concedit. vt xj. q̄stiōe. iij. teu gualdum.

¶ Ecūda est. ¶ Hic intitulatur. ij. q. v. iij. Hec. q. dividit in q̄tuor ptes. In q̄r pma determinat magister. q. scz secūdā v tertiā: et hoc p. c. se. In pma pte cuius terminak. iij. q. scz q' null' pōt esse accusator et testis. In secunda parte terminat. ij. q. s. q' minor. xxiij. annorū nō possit esse testis. Secūda ibi Itez in crimiali. Tertia ibi. Itez lege iulia. Quarta ibi. Itez q̄ falso. Johā. de fan.

divisio

f ¶ Scōa aūt. hic q̄rit an ante xxiij. annū aliq̄s sit admittēd' ad testimoniuz. Et quidem in cauli caūsa post. xxiij. annos admittit. vt. j. e. c. s. sed in criminali nō ante. xx. annos. vt. j. e. in. §. in testimoniuz. Jo. hoc tñ scias q' puella post. xij. in ciuili cā recipit ad testimoniū: q: tūc tutela est finita. vt isti. qui motu. si. circa mediū. ꝓterea tunc nubere pōt puella. vt extra de despō. impu. c. vlti. tunc etiā pōt intrare religionē. vt. xx. q. ij. puella. Itē post illā etatē testamētū facē pōt. vt. ff. qui te. fa. pos. qua etate. io. et agere causam matrimonij. vt extra de procu. tue. B.

Accusare. p. hibit' an a testimonio mfert. tñ bñ pōt testificari ibi. Silr q̄ admittitur ad accusationē v ad testimoniū: sed nō vbicūq; quis accusat pōt testificari. vt extra de testi. decetero. Fallit tamē predicta regula in muliere. Nā scōm legez mulier in paucis casib' admittit ad accusationē: sz in multis admittit ad testimoniū non tñ in testamētis. vt. xv. q. iij. de crimie. Itē hec regula: qui nō admittit ad accusationē nec ad testimoniū: itelligēda est in testimonio in criminalibus causis. Sed in ciuilib' causis bñ admittūt testes sicut illi q̄ sūt irregulares nō ratione criminis vt mutilati: bigami: vel alīs irregulares i criminalib' non testificantur ꝙ clericos: sed in ciuilibus bñ extra de testi. tā litteris.

g ¶ Tertia q̄stio ē. an ois q̄ repellit ab accusatiōe repellak a testimonio: v dicēdū ē q' sic: sz nō in oib' casib' in q̄b' q̄s repellitur ab accusatiōe repellit a testimonio. Nā i puat' delict' nō pōt accusare ille cui' testis induct' ē semel ꝓra aliquē ammodo ille test' nec in illa causa nec in alia pōt esse testis contra illū videtur em esse suspect' v eū odio habere qui totiēs immineat contēptoribꝫ non ignoratz. ¶ Questio. ij. v. iij.

Secūda aūt' v tertia que stio' eoꝫ cōcilio vno eodēq; capitulo termināt Illud vero est hmōi. ¶ Qui ab accusatiōe repellūtur: aut ad annū decimūquartū nōdū puenerint: testes esse non possunt.

Testes aūt ad testimoniū non admittēdos esse censemus qui nec ad accusationē' admitti iussi sunt vel etiaz eos quos ipe accusator de domo sua ꝓduxerit Ad testimoniū autem' infra annū decimūquartū sue etatis constituti nō admittant. Itē ex cōcilio maticē. c. vj. ¶ De eodem. ¶ Palea.

Placuit sctō ꝙuentui vt testes ad testimoniū dicēdū ꝑcio nō ꝓducantur: vt quiqz optimi v fideliores in testimoniū assumank: vt is ꝓtra quem testimoniū ferre debēt: nullā eis possit afferre calūniā. et vt nullus testimoniū dicat: nisi ieiun'. Jtem In criminali' causa dicenda. ff. ad sil. l. §. ipubes. v ab initiū q̄stionis sicut a timido. vt. ff. de questio. vnius in ꝑnci. v impubes iurat. ff. de li. cau. l. vl. i fi. Respōdeo: ideo nō iurat q: non pōt peierare. vt. ff. de iure iurā. l. qui iurasse. et q: hec etas nescit quid agat. C. de fal. mo. l. j. Et obtinēt ꝑdicta in Jriū allegata i exceptis criminibus: et in nece occisi domini: et in crimine lese maiestatis. arg. vj. q. j. §. quis cum.

h ¶ Testes. ¶ Accusationez. Nisi in casu. vt. xv. q. iij. de crimine.

i ¶ Ad testiō niū aūt infra. xxiij Impuberes ipubes nō recipiūt ad testimoniū. vt hic. v isti. de testa. §. testes. tū q: talis etas plena ē ꝓurūs. vt extra de deli. pue. c. j. et q: nec iurāt cogitur. vt xxij. q. v. pueri. v ca. paruuli. et. c. honestum. Nec obstat. j. e. in testimonium. q: illud loq̄tur in criminalib' causis. Sed obūcit melius elicitur veritas a puer' q̄s a seniorib' scōm salomonē. Itez ij. ps. impubes ferula ceditur ꝓpter hoc ipubes fumitur q̄stionis sicut a timido. vt. ff. de questio. vnius in ꝑnci. v impubes iurat. ff. de li. cau. l. vl. i fi. Respōdeo: ideo nō iurat q: non pōt peierare. vt. ff. de iure iurā. l. qui iurasse. et q: hec etas nescit quid agat. C. de fal. mo. l. j. Et obtinēt ꝑdicta in Jriū allegata i exceptis criminibus: et in nece occisi domini: et in crimine lese maiestatis. arg. vj. q. j. §. quis cum.

¶ In crimiali. ¶ Hec est scōa pars q̄stionis in qua ponit q̄ttuor leges in quib' ꝑbak q̄ sint attēdēda in testib': et hoc vsq; ad. l. illā. Itē. l. nulta. Jo. de fan. Testis q̄ semel q̄ alias

k ¶ In criminali. Hoc verbum non est in lege. ff. de testi. ꝓduci. Quidā sic itelligūt legē istā q' si aliquis testis induct' ē semel ꝓra aliquē ammodo ille test' nec in illa causa nec in alia pōt esse testis contra illū videtur em esse suspect' v eū odio habere qui totiēs quē de posūt: an te rū ꝙ eū dē testificari possit. vult cōtra ipm testari. v hoc intelligūt in criminali causa. sic et Gratian' intelligit. v est argu. ad hoc. extra de appella. ad hec si in vna. Sz tu dicas q̄ diu attestationes clause sunt etiā in eadē causa: v ydem alij q̄ testes denuo possunt induci. vt ex de testi. cū causam. in fi. v. C. de testi. l. vl. sz post publicatas attestiōes non ꝑit inducivel ydē vl alij super eadez causa. nisi id qđ ego primo ꝑbauī in modū exceptiōis modo velim ꝑbare directe. vt extra. e. c. veniēs. ij. tūc aūt ante publicationē testiū possuz eundē testē inducere si forte ꝓmo non habuit oīa in memoria. vt i autē. eo. ti. §. q̄m ꝙ multi. ff. de questio. repeti. Itē idē testis pōt redire v errorez suū corrigere. vt extra de testi. cogen. ꝓterea. v xxxv. q. vj. de parētela. ibi discordasse. Itē si test' aliquid obscure dixit: potest ab eo etiā post publicationez q̄ri interꝓtatio. vt. ff. de test. heredes. §. j. licet sit arg. ꝓtra. extra de ꝙba. in ꝑsentia. sz ibi forte ex causa omisit uder. introgare testez. Alij exponūt reum testimoniū. i. malū testimoniū v falsuz. argu. ad hoc extra de ele. sup eo. et. ij. q. j. ꝓhibenk. de hoc autē nō est dubiū q̄n in alia causa idē testis possit induci denuo ꝓtra eundē. vt extra de testi. c. fraternitatis.

a Testiū depositiones Jrie an fidē faciant.

¶ Jtestes. ¶ Eoꝛū. Circa ꝓtarietatē testiū plene distinguas. vt si vn' testis ꝙdicat sibi exꝑsse testimoniū ei' nō valet. vt. ij. q. ix. pura. xxij. q. vj. quod autē. extra de ap. sollicitudinē. C. ō lib. cau. cū ꝓcū. nisi hoc fecerit corrigēdo ser. incōtinēti. extra de testi. cogē. ꝓterea. Item videt si quis testis ꝑ pte inueniat falsus q' tūc in nullo valet testimoniū ei'. vt. §. di. ix. si ad scripturas. j. e. itē q̄ falso. Si ꝙ vn' testis ꝓtradicit plurib': talis ꝓtarietas nō obstat: q: testimoniū vni' nec iustificat nec ꝙdēnat. vt. xxxij. q. ij. admonere. nisi ꝓtradicat plurib' testib' cū qb' ipe script' est in aliq̄ instrumēto. ff. quē ad. test. ape. l. j. in fine. Si ꝙ ples testes cōtradicūt plurib': distingue quidā: q: aut ꝓtradicūt testib' ex eadē pte ꝓductis: aut ex aduersa: si ex eadē parte ꝑductis ꝓtradicāt: nulli' testimoniū valet. vt. ij. q. ix. nichilomin'. vt vi dek hoc exꝑssum. extra de ꝙba. licet. sicut cū diuerse scripture ex eadē parte ꝑducunt q̄ sibi cōtrarie sūt: ex illis nulla valet. vt. C. de fi. istru. scripture. v extra de fi. istru. imputari. Sz si ꝓtradicūt testib' aduerse part': tūc ꝑualet testimoniū plurū testimonio pauc': nisi illi pauciores meliores sint: vel magis veri simile loquant vt hic dr. Hāc distictionē nō approbo lz em testes vni' ꝑtis sibi ꝓtradicāt: non dico q' in hoc casu testimonia oim succūbant: licet ita sit in instrumēt': q: instrumēta sua pōt quis ꝑuidere an sibi ꝓdicāt. vñ imputet sibi si ꝓtraria instrumēta exhibet: sed in testib' nescit quid dicturi sint. Dicas ergo q' si testes ꝓtradicāt testib': siue ex eadē siue ex altera parte ꝑductis. primo cōcordabit iudex ꝓtrarietatē illā si pōt. vt extra de testi. cū tu filij. de pe. di. j. periculose. extra de ꝙbo. signifi. nihil obstat. xj. q. iij. anteccessor. idez pōt dici de cōtrarijs instrumētis. vt extra de cōsue. cū dilect'. nisi manifesta sit ꝓtrarietas. vt. iij. q. ix. nichilominus. xxxv. q. vj. de parētela. vbi ergo testes ꝓtrarij sunt: semp testimoniū plurū ꝓualebit. nisi ex altera parte sit ꝛāta dignitas: vt merito debeat ꝓeiudicare numero. vt extra. e. in nostra. vl nisi pauciores verisimiliora loquank. vt hic. vel nisi ꝑ pauciores testes plura ꝑbent q̄s ꝑ plures. verbi gra. Plures testes ꝑbant me possedisse rē aliquā ꝑ. xl. annos: pauciores ꝑbāt eandē rem te possedisse per. xl. annos: v ꝓterea ꝑbāt titulū possidēdi: tūc dicerez ꝑualere testimoniū paucorū. vt extra de ꝙba. licet. et hec vera sūt vbi testes de eodē tēpore inducti sūt. Si ꝙ honestatz v estimatiōis sint et negocij q̄litas ac iudicis motus cū his occurrit: sequē da sunt omia testimonia. Si vero ex his q̄daz eoꝛ' aliud dixerit: licet i parib' numero testes alteri' partis inducūtur ꝙ testes alteri' partis. vt si mei testes. ꝑbassent me cōtraxisse cū aliq̄ in aliquo loco: v tu induceres testes ad. ꝑbandū q' ego nō fuissem tūc tempoꝛis in illo loco: hic posset videri q' secūdis testib' potiꝰ esset credendū q̄s ꝓmis. vt extra. e. ex tenoꝛe. v. c. series. extra de excep. dentiq̄. Sz hoc non credo: imo credo in tali casu q' si secundi debēt repꝛobare dicta priox q' etiā plures debeāt eē: et lōge meliores fame. vt. C. de ꝓtra. sti. optimā. hoc ideo q: ꝑsumitur magꝭ subozn̄atio post publicatas attestationes q̄s ante. Si autē testes ex oi parte sūt pares v in numero v in dignitate: tunc ferē sentētia ꝑ reo. vt extra de. ꝙba. ex litteris. extra de fi. instrum. dilectos. in fi. nisi in matrimonio v in causa liberali: q ꝑ testamento: v in dote. vt extra de sen. v re iudi. c. vlt. B. Si autē neuter possidet: sed vterq; rē ab aliquo extraneo petit: tūc si testes vtriusq; partis sūt pares: res diuidak si pōt. vt extra de ꝑsump. afferte Si est res idiuidua pōt iudex gratificari et dare cui vult. extra de parro. c. j. vl res sorte diuidak. vt. xxvj q. ij. c. consoꝛs. Si vero testes ꝓtradicāt instrumēto: aut contradicūt instrumento ꝓprio: aut extraneo. Si ꝓprio scilicet in quo sunt scripti ꝑualēt testes instrumēto. extra de ꝙba. tertio extra de condi. ap. ꝓtuas. ff. quē ad. test. ape. l. j. i autē. de fi. istru. §. si ꝙ col. viij. Si ꝙ ꝓtradicāt alij instrumēto in q̄ nō sunt scripti: dixerūt q̄dā q' semp ꝑiudicat vna vox moꝛtue. vt in autē. de fi. instru. §. si ꝙ. col. viij. Alij dicūt q' si factū est remotū ab hoim memoria potiꝰ credit istrumētis q̄s testib'. sz si factū ē receꝛs. potiꝰ credit testib' q̄s instrumēt'. tū ideo q: memoria hoim q̄nq; nō habet vltra annū. vt. ff. de ꝙba. si arbit: tū ideo q: testes ꝙsueuēt fidē suā variare ex tractu tpis. ff. de car. edic. l. iij. §. due. ff. ꝙ dā. ifec. l. q̄ bona. §. vlti. Ego credo q' ꝙ qōlibet istrumētū admittunk testes q̄tū cunq; sit publicū. vt extra de ꝑscrip. ad audictā. C. de. ꝙba. cū ꝓcb'. nō tñ concedo q' testimoniū duoꝛ vel triū ꝑualeat instrumēto. nā cū instrumētū obtineat vicē duoꝛ testiū: ꝓterea tabellio edpolleat vt maioꝛ ē vno teste: oportet q' admin' q̄ttuoꝛ testes reꝓbet instrumētuz. vt ex de fi. instru. cū iohānes fallit tamē hoc in duobus casibus. vbi videt q' contra instrumentuz non admittūtur testes. sicut contra mstrumentū publice confectum nō admittūtur testes. vt. C. de arbi. tu. l. vlti. v in ꝓfessione q̄ fit a muliere in instrumēto in q̄ confitek se recepisse pecuniā ꝑ intercessione. vt. C. ad vel. antique. Quedā tñ sunt q̄ melij' ꝙbank ꝑ instrumētū q̄s ꝑ testes. vt sentētia lata: et arbitrium: et cōmissio facta iudicibus.

b ¶ In pari. id est q' tot sunt ex vna pte q̄t ex alia. Uel dic impari vt sit vna pars.

Snla ꝑ reo ferē da ē data parita te ꝙba tionuz nisi in q̄ttuoꝛ casib'.

Testes ꝙ qōlibet instrumē tuz ad mitti ꝑhit.

Testiū dignitas an sit attēdā.

a ¶ Ad multitudinē. Ar. ꝓ paucitate ꝫ multitudinē. vt. xxxi. di. nicena. xxiij. q. j. odi. ff. de pac. maiorē. nā maior ps est q̄ maioꝛi nimꝛ rōne. vt. xl. di. multo. ¶ Dignitas. videt ergo q̄ semp ꝓua [ti. i fine. let testimoniū eoꝝ qui sunt in dignitate cōstituti. vt hic. ⁊. xcvij. dist. nobilissimus. et xl. dis. c. j. et. xi. q. iij. absit. et. ff. de fi. istru. l. vlt. Sz cōtra nō ē q̄rendus quis vel q̄lis dicat ſz quid dicat. vt. xix. di. secundum. ⁊. iij. q. ix. c. vlt. ⁊. ij. q. vij querit. ⁊. vj. q. ij. placuit. So. ſp ꝓsumit ꝓ multitudine ꝫ dignitatē: nisi ex altera parte tāta sit dignitas vt merito possit ꝓponderare. vt extra. an nostra. ſz in electiōe etiā ꝓe iudicat numer⁹ dignitati. extra de elec. dudū. ſz hoc ideo q̄ iter multos ꝓsumē dū est aliq̄s esse idoneos. vt. lxj. distinc. nullus.

c ¶ Examinā da. i. ingrenda.

d ¶ Uacillant dubitādo. talis tenet crimie falsi. ff. de fal. eos. qui. et est si. ij. q. ix. pura. et. ff. de q̄stio. de minore. in fi. et. l. ex libero. in ꝓnci. et extra. de accu. sup. extra vt ec. bñ. vt nostrum.

e ¶ Exploranda. a iudice. vt. ij q. vij. querendū. xxx. questione. v. iudicantem.

iij. ps.

f ¶ Quis decurio. Arg. q̄ testimoniū nobilis ꝓualet. ar. xlj. di. nō cognark. sil'r electio. vt in autē. de defen. ciui. ℌ. j. col. iij. ⁊ ar. extra de ap. constitutus.

Diues aut pauper fieri nemo appetat.

g ¶ Loculpes. in salomone legit. Diuitias ⁊ pauperates ne dederis michi: ne repleꝰ mēdax fiā. ne paup. purē nomē dñi. sic. q. j. phibēt. si tñ aliꝰ caret suspitione bñ admittit. vt insti. de suspe. tu. ℌ. vlti.

h ¶ Sit supple talis. vt ⁊c.

i ¶ Inimicus. capitalis. vt extra de simo. ꝓ tuas. ⁊ de hoc notaui. ℌ. iij. q. v. ca. ij.

¶ Lege iulia. ¶ hic incipit tertia ps huius. q. q̄. ꝓ tendit vsq; ad. l. j. e. qui falso. in q̄ ponunt certe ꝓpe que non coguntur dicere testimonium inuite: et quedā que accusare non possiunt. Johan. de san.

credēdū est quod nature negocij ꝓuenit: ⁊ qđ inimicitie aut gr̄e suspitiōe caret. ꝓfirmabitq; iudex motuz animi sui ex argumēt ꝫ et testionijs q̄ rei aptioꝛa: ⁊ ꝓbitati ꝓrimioꝛa eē ꝓperit. Nō ei ad multitudinē[a] respici oportet: ſz ad sincerā testioniorꝝ fidē ⁊ testionia q̄b⁹ poti⁹ lux ꝓbitatis assistit. Itē. In testib⁹ fides: dignitas[b]: moꝛes grauitas: moderāda vl̄ examināda[c]. ⁊ iō testes q̄ aduersus fidē sue testationis vacillāt[d]: audiēdi nō sūt. Itē. Testiū fides diligent[e] examināda ē. Jdeoq; i ꝓsona eoꝝ exploranda[e] erūt in primis ꝓditio cuiusq; vtrū q̄s decurio[f] an plebei⁹ sit: ⁊ an hōeste ⁊ icul pate vite/ an vero notat⁹ sit q̄s ⁊ repꝛehēsibilis: an locuples[g] an etiā egen⁹ sit[h] vt lucri cā q̄d facile admittat: vl̄ an inimicus[i] sit ei aduersus quē testioniū fert: vel amic⁹ ei⁹ sit ꝓ quo testimoniū dat. nā si careat suspitiōe testionium vel ꝓpter ꝓsonā a qua proferꝝ q̄ honesta sit: vel ꝓpter causam q̄ neq; lucri: neq; gratie: neq; ĩimicitie causa sit: admittendū est. Item

Uege iulia de vi caueꝝ ne

k ¶ Ab eo. scilicet reo.

l ¶ Liberauerit. xij. q. ij. eps. qui mancipium.

m ¶ Publico. Scōm canonem idem est de priuato. extra eo. super eo.

n ¶ In vinculis. ꝓ crimie q̄b ꝓ sentētiā ifamaret vt. C. de infa. l. j. extra. de accu. super his. alꝰ nomine vinculoꝝ ꝓuata vicula intelligūtur. ff. de ꝛbo. sig. viculoruz. hic. patet q̄ ꝓm leges repelli tur criminosus etiā si nondū in eū sit lata sentētia. ⁊ in fi. idē inuenitur vbi dicit iudicatus ⁊c.

o ¶ Custodia ve. donec sit purgatus.

p ¶ Fecerit ve. Et sufficit si q̄nq; fecit. vt. ff. de ritu nup. si palā

q ¶ Ne inuito. volens ergo admittitur. vt. ē ꝓri. q. v. ca. j.

r ¶ Ipsius. accusati.

s ¶ Ei⁹. s. liberto supple parentuz rei. hoc vult dicere q̄ libert⁹ alicui⁹ ñ pōt ferre testimoniū ℣ ipm: nec libert⁹ filiorū suoꝝ. nec libert⁹ parētuz suoruz: nec ꝓris sue. Et repete hāc dictionez libert⁹. cum quo libet genitiuo.

Liberti ℣ patronuz nō testificāt.

t ¶ Ne patroni. genitiui casꝰ ⁊ ē sensus. ne de nūcietur liberto patroni. s. rei vt

iiij. ps

tamē testari de transactione facta ꝓ causa sua. extra de transac. ex litteris.

n ¶ Pacrocinū. De hoc dixi. ij. q. vj. statuendum.

o ¶ In executoꝛib⁹. i. ꝓcuratoꝛib⁹ ⁊ curatoꝛibus.

Executoꝛ et nuncio credit.

o ¶ In executoꝛib⁹. Sed nōne executoꝛ iudicis ꝓt esse test ꝫ ⁊ qre em̄ desumarek a iudice si non crederek dicto suo? nā ⁊ nūcio credit: vt extra de ap. cū parati. ff. de reb⁹ eoꝝ q̄ sub tu. l. magis. ℌ. illō. lxv. di. c. pe. in fi. nec de illoꝝ actib⁹ dubitandū ē qui ad officiū tale admittunt: vt. xciij. di. valde. ff. de offi. ꝓsi. ꝓtoꝛ. l. j. q̄liter em̄ ꝓbaret quis se non curatum vt extra de elec. bone? Respondeo creditur eis donec ꝓbetur ⁊ trarium: saltem ꝓ suum iuramentum. arg. lxxxiij. di. ꝓposui. ff. de cnsto. ⁊ exhi. re. l. diuus.

¶ Qui falso. ¶ Dec ē q̄rta ps. q. i q̄ ponit q̄stās leges

a ¶ Senes. maioꝛes. lxx. an. ff. de excu. tu. l. ij. i ꝓn. sed ad domū eoꝝ ē mittendū extra. e. ij. qui testium.

b ¶ Nō licet, ꝓter turpitudinē quib⁹ iter dictū est.

c ¶ Publicani. Jd est thelonearij.

d ¶ Nō detractādi. i. euitādi vt ille qui ē in aliena

Hermophrodit⁹ an possit ē testis in testamēto ⁊ vtrum possit odiari

ꝓuicia: vt extra de fideiuſ. constitutus. et. C. de fi. instru. iudices. nam ad tales est mittendū. Uel intellige q̄n iā per xv. dies fuerunt coꝝ iudice: tunc enim licite recedūt vt. C. de test. si quando.

e ¶ Prebendā Conduxerit vehendam.

f ¶ Reus. i. accusat⁹. sic. lxxxj. distinc. tantis.

g ¶ Ob carmē famosum. ff. de iiur. lex. coꝛ. nec ipse pōt ee testis nec testamentū facere: nec alter ꝓ ipso est test ꝫ in testō. ff. qui te. fa. pos. cum lege.

h ¶ Magistratus. Qualiter iudex pōt esse test ꝫ dixi. ℌ. ij. q̄stione. vj. statuendum.

i ¶ Conditio. Scilicet in exceptis crimibus

k ¶ Arenariū Qui pugnauit i arena vel in loco tali.

l ¶ Sine tormēto. v. q̄stione. v. illi qui.

iiij. ps

m ¶ Patroni. Qui nō ꝓt esse sil'r testes iuris et facti. vt. C. de assess. l. nemo. ꝓt

Patroni et mr̄ q̄ ꝓ fitio testificari possūt.

n ¶ Uarie. si. extra. vt ec. benevt nostruz. extra de concess. ꝓbend. post electionem.

q ¶ Prodiderunt. dicta.

r ¶ Ad testimoniū. s. i testō vbi mulier nō pōt ee testis fm legez. vt isti. de testa. ℌ. testes i iudicio aut pōt. xv. q̄st. iij. de crimie. Sz q̄d si in oib⁹ est parilitas. Itez nunq̄d talis pt odiari: Itē an cōtrahat cum viro an cum muliere: ⁊ si ꝓ cuz viro ℣ it: an possit eo mortuo cum muliere cōtrahē. Jo. ſz certe in oib⁹ respici dz fer⁹ q̄ magis icalescit. de monstro ꝓt fieri mō struose questiones. ℣.

f ¶ Filio. ff. de pba. etiam ℣ vbi dz q̄ mr̄ pt testari. ꝓ filio: ſz illud itellige q̄ pōt. ꝓ ętate: vel et. ꝓ cognatione filij testari. Item pt testaꝝ. ꝓ filio in cā religionis. xx. q. iij. presens.

f ¶ Filio. Sic ue emancipato vel nō. in castrē si autez peculio si filij⁹ ante inissionem testamentum fecerit: pater pōt ei testis adhiberi. vt. ff. de testa. qui testamēto. ſz post ēs nullus ē non. instituto. de testamē. ℌ. in testib⁹.

t ¶ Sua scilt

res sua q̄ dicit.

cet ꝓpria. Item nec in communi: q̄ qđ cōmune est vtriusq; est. ff. de ritu nup. illud. nisi in directo vt in testamento. vbi quilibet legatarioꝝ testis est. instituto. de testa. ℌ. legatarijs.

t ¶ Sua. Cōtra. J. xiij. q. ij. sup. sed illa non ē sua vt xij. q. ij. qui manumittit. Res em̄ sua ē cui⁹ cōmoduz vel emolumētum spectat ad aliquez suo nomine. vt ij. q. vj. biduum. sed cōtra. ff. fimū regun. l. pe. vbi ven diuoꝛ pōt esse testis ꝓ emptoꝛe.

Testis obscurus est suspectus.

v ¶ Ad fidē Nisi in casib⁹ notat ꝫ. ℌ. ij. q. ix. si vbiū

x ¶ Duo. Si. de conse. di. j. hoc q̄z si. ff. de manu. testa. libertas. ℌ. vlt. arg. contra. ff. de op. le. l. j.

y ¶ Simplr. i. sine adiectōe cāe. vl simplr. i. nō obscure. vt. ij. q. ix. pura. sic. ℌ. di. iij. crit. xxij. di. q̄ eps. nā obscur⁹ test; ē suspect⁹. vt. ff. d iur fisci. nō itelligit

et obscure dictū ꝓ nō dicto habetur: vt extra de ꝓba.in presentia.ff.de inter.acti.de etate.ar.extra de accu.cum dilecti.ꝛ obscure scriptū ꝓ nō scripto habetur: vt.ff.de his que ꝓ nō scri.ha.l.ij.

Testes an sint de tpe interrogandi.

a ¶ Extpe. Ergo videt q̄ testes sunt interrogādi de tpe.vt ex eo. tit.cuz cām.iij.q. ix. nichilomin⁹. sed nō est veruz: vt.ff.de ꝓba.si arbiter.ij.q.vlti. libellorum: nisi testes essent suspecti: tunc enim posset q̄ri de q̄litate tpis:ꝛ vestitum.ꝛ quocunq; modo posset index inuestigare veritatem. vt.C. de eden.is apud quē. xxx.q. v. iudicantem.vel ex tēpe .i. ex mora: q̄ prius cogitabit qualiter respondeat:vt.l. di. ponderet.nā testimoniū repentinū nō valet:vt v.q.v.ℌ.ſz aliud.

b ¶ Respondeant. Sponte. non enim de hoc sunt interrogandi:vt dixi.Johā. ſz certe de tpe in quo res ꝺr facta dene inrogank. vt ex eo.cuz cām sed de q̄litate tē pois nō nisi sint suspecti.B.

c ¶ Sepe.Judici enim facile ꝺ est fides:vt.ij.q. vij.plerīq;.et. C. de condi.ob tur.causam.l.ſ.

d ¶ Fama.ergo ꝓ famā aliq̄d ꝓbat:vt.ſ.ij.q.v.ſi mala fama.mrimoniuz em̄ ꝓbat ꝓ famā.ex de pſūp. illud.xxij.q.iij.dicat.Ar.ℑ.xxxv.q.vj.ſi duo.ex de eo q̄ cog.pſāg.vro.ſue ſup eo.Uez ē q̄ fama p ſe nihil probat ſz ſi adesset testiniū vni⁹ cū fama p illō,ꝓbare pt ar.ex de.ꝓba.sicut.C.de re.credi.i bone.ꝛ ſi iudex dubitat de fama q̄rat a vicinis.ff.de magiſ.ſue.l.j.ℌ.ſi pſes.ꝛ magis valet fama q̄ vn⁹ testis:vt ex de pſangui.ꝛ affi.ſup eo.potest aūt fama ꝓbari per duos testes vt extra eo.tam litteris.

Fama p se nichil probat.

e ¶ Unā,pbationis.extra de ſen.ꝛ re iudi.causam.

f ¶ Alia.ꝛ hoc est exposituz.ſ.c.pxi.q.ix.ca.testes

g ¶ Alia.extra de coha.cleri.tua.

h ¶ Instrumētis.ℌba ſūt.B.ꝛmale intelligit hoc em̄ vult lex dicere q̄ nō tātum p instrumenta sed etiam per testes potest ꝓbari libertas.

i ¶ Domestici. fallit. C.de repu.l.cōſensu. circa fi. extra de testi.veniēs.ij.i fi.extra q̄ ma.ac.pos.videt.

k ¶ Solam.aliter ponitur.ſ.di.viij.ſi solus.

l ¶ Attestationē:causa a teste inḡrenda est:vt extra eo:cū causam:ſi tñ nō fuerit q̄ſita:ꝛ testis de causa nichil dixerit:non tō min⁹ valet testimoniū: q̄ dixit oīa que nouit licet non cāz omniū.arg.ad hoc.ff. de no. ope.nunci. pupillo.ℌ.qui opus. arg.extra de ſen.et re iudi. ſicut.

Testis an teneatur dicere cāz sue depositionis.

m ¶ Judiciarie.i. iudici No. q̄ ſufficit ſi iudici ſit ꝓbatū vt extra de rescrip. inter.ſ.eo. sepe.

n ¶ Necvolētes. contra.ſ.iij. q.v.cap̄.ſ.ſed hic vocank parētes ascendētes et descendentes non collaterales ꝓ ut ꝓſumitur.ff.ō lius vo.l.iij.ℌ.ſ.

o ¶ Aduersariū.actoꝛ nō pōt petere vt re⁹ exhibeat ſibi iſtrumenta ſua.vt.vj q. vlti.ℌ.vlti. extra de ꝓba.ex epistole: niſi re⁹ ſit eis vſurus:vt extra de fi.iſtru. ꝙtingit.Item cū inſtrumēta ſint cōia.vt.C.ō edē. procuratoꝛ.

Re⁹ in duob⁹ casib⁹ tenet edere i strumēta,

p ¶ Serui.niſi in caſu. vt.xij. q.ij.i patronos.

q ¶ Sed pro facto ſuo.quando p eū dicit aliq̄d cōmodatum vel depoſitum: vt.C.de q̄ſti.interrogati.ff.de edul.edic.ḡro.et ſic ꝓz q̄ viles persone recipiuntur vbi de ipſoz̄ facto agitur.ſic extra de elec.per inquiſitionē:et extra de ſen. et re iudi.cum.J.et.A.

Qō ap ꝓbo non re ꝓbo.

a ¶ Producāt. Testē iductū ꝓ me teneoꝛ recipe re ꝓtra me vt hic. Similiter illū qui fuit iudex ꝓ me teneoꝛ recipere ꝓtra me.vt.iij.q. vij. cui⁹ in agendo. Irez allegationez vel rationē ꝓ me iductā recipiā ꝓtra me. ſ.xix. dist.ſi romanoꝛ.Similiter inſtrumentū extra de cē ſi.cuz olim. Item iuramentū. C. de re. cre.ḡnalit. Arg. contra iſta.ij.q. vij. ſi hereticus. xxxvij. distinc.ſi quid veri.

Testes an poſſint ꝓduci p⁹ publicationem.

b ¶ Arguere. Sed hoc nō pōt fieri: niſi p alios testes.ergo viſis attestationibus pñt iduci alij testes q̄ō est cōtra id.extra.e. fraternitatis. Consuetudinem respōderi q̄ directe non pñt induci testes cōtra testes:ſz indirecte vel ꝓbando corruptionē.vt extra eo.ſeries. extra. de ꝓba.licet. vel ꝓbando testes aut personas fuisse i alio loco tunc tpis.extra eo.ex tenore. Sed ℑhec est causa q̄re nō admittant testes post publicationē: q̄ timeꝫ subornatio: ſz subornari pñt: licet testes indirecte iducank. Item ſi testes aduersarij volūt ꝓbare de alio tpe.ℌ ego iducā testes ad ꝓbādū ō eodē tpe:inquū ei eēt q̄ aliq̄d pmitteret ipugnāt.ꝛ ñ pmitteret defēdēti.ff.ō re.iur.ñ ꝺz: cū dicta meoꝛ testiū possiz cōfirmare.vt dixi.ſ.iij.q.iij.de iducijs. Ad hoc ꝓt dici q̄ ſpāle ē in cā matrimonij: vt iducank testes qñcūq; etiā post ſniam: q̄ ibi nō trāſit ſentētia in rem iudicatā. vt extra de ſen.ꝛ re iudi. latoꝛ.ꝛ.c.ꝛſanguinei. Uel ideo mulier fuit admiſſa i illa decre.ex tenore:q̄ iuramēto aut de q̄ die testes vellent testari:ſz ſi q̄s ſcit de q̄ die velit q̄s ꝓbare:ꝛ ante publicationez nō ꝓbāt q̄ die illo nō fuerat i loco tali: post publicatiō nē eū nō admitteret: et q̄ō hic ꝺr q̄ pōt ꝓbari i dicta verū est oſtendēdo eos esse ℑrios. Item instrumentū induci pōt post publicationē. vt extra.ō fi.iſtru.cū dilect. Si q̄rit q̄re viſo iſtrumēto induci pñt testes. vt C. de ꝓtrahē.ſtipu.optumā.ꝛ nō viſis attestatiōib⁹?ꝛ Rñ.q̄ ſi vn⁹ vult ipobare inſtrumētū p testes: reliquus pōt p testes inſtrumēto fidē facē q̄ō nō ē in tp ſtib⁹.Jo. Ego credo q̄ publicatis attestatiōib⁹ ſupnouo caplo:ſicut dicit.T.pñt iduci testes:licet legi-

Testi soli q̄z creditur.

r ¶ Juſiurandi.ſic.iij.q.ix.hortamur.niſi remittatur a parte:vt extra de testi.cuz.

ſ ¶ Unus.xj.q.j.quicūq; ꝓtra:ſed illud nō tenet:ſed fallit hoc.ex de testi.cog.ꝙenit.Item vni credit:vt.C de fal.ſi q̄s decurio. ff.de do.ple.theopōpus.ḡnaliter creditur vni quo ad ꝓſumptionē:ſed dictū vn⁹ nō iuſtificat neq; ꝛdēnat:vt.xxxij.q.ij.admonere.

t ¶ Omnib⁹ in re ꝓpria.Arg.ꝓtra.C.de fideicō.l. vlti. Sed ibi impropue ponitur iudex.

Socius in crimie nō ſp pelitur a testimonio.

v ¶ Si socij.Sed fallit.ſ.lxxix.dist.ſi quis papa. Item fallit in crimine leſe maiestatis.xv.q.vj.nemini ꝛ in crimine ſimonie.extra de ſimo.ℌuis. Sz obstat extra de testi.veniēs.ſ.Sol.socius criminis et mune ris repellitur:ſed uon criminis tantum.

x ¶ Sed fides.i.causa.

y ¶ Uenturis.De hoc notaui quid iudici vel testi dandum ſit.xj.q.iij.non licet.videbat q̄ vtraq; pars debet ꝓbuidere testibus: quia ꝓ vtraq; testatur. xxiij.q.v.non ſane.ſed ſecus est vt dicit.ℌ.

quos fuerant postulati ſumptus cōpetentes minister̄tur: etiaz ſi in pecuniaria cā ab alterutra ꝑte testes ſint producēdi Itē Liberti ad uersus patronos ſpōte procedere nō audeant: ſed nec vocati quidē in iudicio venire cogantur. Item Si q̄s testib⁹ vſus fuerit:iſdēq; testes aduersus eū in alia lite ꝓducātur⁹ nō licebit ei in eoꝛ ꝑsonas excipere: niſi oſtenderit iimicitias inꝛ ſe ꝛ illos postea emersas fuisse: ex q̄b⁹ testes repelli leges ꝓcipiūt: ñ adimēda.ſ.ei licētia ex ipsis depositiōib⁹ testioniū eoꝝ arguere⁶. Sed ſi liquidis ꝓbationibus datione vel promiſſiōe pecūiarū eos coꝛrumptos eē oſtenderit⁶: eā etiā allegationem integrā ei ſuari oportet. Sed obijcitur illud bti Bricij q̄ voce pueri.xxx. dies ab oꝛtu habentis innocens probatus est. Sed miracula dina ſunt admirāda:

Questio.iiij.

Ē q̄rta⁹ ꝙo q̄ſtione Fabian⁹ papa cōſtituit dicens. Accuſatoꝛ vel testis: vel index: aliq̄s ſimul esse nō pōt.

Nullus vnq̄ presumat accuſatoꝛ ſimul eſſe iudex vel testis:qñ i oi iudicio quattuoꝛ⁶ ꝑſonas semp necesse est esse .i. iudices electos: accuſatoꝛes idoneos: defensoꝛes ꝓruos atq; testes legitios. Judices autē debēt vti eq̄tate⁸.testes veritate. accuſatoꝛes intentione ad amplificandā causam defensoꝛes extenuatiōe ad minuendam⁶ causam.

Item damaſus papa.

Nullibet in causa duas ꝑsonas gerere non valet.

Null⁹ itroducak ꝑsona liter¹ ad cām: ſz accuſatoꝛ et testis. vt no.xxxv.q.vj.ca.ſ.tñ ipropue dr in matrimonio accuſatio: nā mixta dicit inter ciuile et criminale.vt extra ō ꝓcu.tue. In denūciatiōe autē idē est denūciatoꝛ ꝛ testis. vt extra de testi.in oīi negocio.ꝛ extra de ſymo.licet.ſed ex quo ſemel quis apparuit inter accuſatoꝛes ammodo nō potest esse testis.vt extra.de accu.cum.P.manconella.

Nullus. ¶ Accuſatoꝛ. Niſi i causa matrimonij vt.xxxv.q.vj.ca.ſ.

f ¶ Quattuoꝛ. Extra de ℌb. ſig.fozus.ℌ. Sed dic q̄ q̄ttuoꝛ ſunt ꝑsone.i.q̄ttuoꝛ genera ꝑsonaꝝ. Ul dic q̄ appellat ibi tres testes.i.tria genera ꝓbationum ſcz inſtrumētoꝝ:testiū:ꝛ fame. Sz obijcāt de crimie notorio.vt extra de elec.venerabile.ℌ.nos igit.ꝛ ybi quis confitetur aliquid:ꝛ ybi iudex ex officio ꝓcedit in his em̄ non est accuſator. Sed loꝛtur hic cū ordinario iure ꝓceditur.ſcz in forma iudicij.

Testis et accuſator an poſſit eē testis.

g ¶ Equitate.C.de iudi.placuit.xlv.di.ois qui.

h ¶ Ad minuēdā. Nō tñ vt falso iducat aliq̄s ius Sed nūq̄d teneā aduersario dicere iura q̄ ꝓ ipo facūt: nō tñ in corpozali libello licitū est decipere hostem.vt.xxij.q.ij.vtilem.ꝛ.xxij.q.ij.dominus.

Perſonaliter.

i Null⁹. ¶ Personaliter.i. cū acceptione ꝑsone vt.iij.q.ix.c.vlti.q̄ honoꝛ vni⁹ ꝑsone nō debet nax ac

ceptio non dz esse i iudicio.

obesse alij.vt. C. de dig.l.iij.lib.xij.xj.q.iij. si quis ỹo. C. de sta.ꝛ ima.l.iij. Judex tñ magis dignuz pōt hoc notare.vt.ij.q.vij.querit.ꝛ.q.viij.quisqs.nō tñ sedebit cū iudice cū agitur cā.vt.C. de of.comiti.iudi.l.j.

¶ Inscriptio. ¶ hec est secūda pars huiꝰ.q.in q̄ ponit Gratianꝰ ḡtuor casus i quibꝰ nō est inscribi necesse. Johan. de fan.

a ¶ Insceptio. Et si non fuerit facta nichil valz qđ actuz ē.ij.q.j. in primis ibi. sed solēnit. fz an obligabit se accusans ad talionē. arg. q̄ sic. extra. de accu. sup his. C. de fi. instru. l. ij. cōtra. C. de ad uo. diuer. iudi. l. j. Dico q̄ sic licet quidā legiste secus dicant.

b ¶ Semper fiat. Nisi in casibus notatz.ij.q.vlti. in summa.

c ¶ Ut codice. Istō respicit verba sequentia.

d ¶ per officiales. hoc exēplu nō valet: qz ibi nō fit accusatio: loqtur enim in notorio crimine ista lex qđ solū officiati denūciāt. si eīs denūciat officialis aliud crimē ei nō credit: nisi pbet legitime. vt. C. de accu. ea que. C. de curiosis. curiosi. lib. xij.

e ¶ Seraginta dies. A tē pore duoꝝ tū cōpetandos. vt. ff. de adul. Lis cuius ope. §. penul. fz iure extranei pōt eam accusare post hos dies etiā dū tñ nō excesserit quinquēnium. vt. ff. e. ti. mariti. sed ad thoꝝ separationē etiā post septēniū potest. vt. xxxij.q.ij. admonere. Cōsilit aūt ius mariti in hoc q̄ ex suspitione facit vxorē reā: et q̄ pferatur aliis accusatoribꝰ: ꝛ q̄ nō inscribit: ꝛ q̄ nō punitur ās calūniatoꝛ fm q̄sdā: nisi euidens sit calūnia. vt. C. de adul. iure mariti. ff. e. iis cuiꝰ. Jure tñ nouo tenēt vir inscribē. vt in autē. vt lima. ꝛ auie. §. causas. col. ir. ꝛ extra de.pcu. tue. fm canonē nō videt q̄ sustineat penā talionis. vt. xxxij. q. v. hec imago. sed hoc est verum cum agitur ad thoꝝ separationez. secus si agatur ad penam legalem. vt extra. de procu. tue.

f ¶ Quā. ex suspitione. xxxij.q.j.ca.ij.

g ¶ Abacti. i. cū q̄s gregē abigit vel partē gregis.

h ¶ Inscriptionibꝰ. i. cum agitur criminaliter.

Officiales solum notoria denūciare debēt.

Maritus duplici iure pōt vxorez accusare.

Inscriptio. ¶ hec est secūda pars huiꝰ.q.in q̄ ponit Gratianꝰ ḡtuor casus i quibꝰ nō est inscribi necesse. Johan. de fan.

a ¶ Insceptio. Et si non fuerit facta nichil valz qđ actuz ē.ij.q.j. in primis ibi. sed solēnit. fz an obligabit se accusans ad talionē. arg. q̄ sic. extra. de accu. sup his. C. de fi. instru. l. ij. cōtra. C. de ad uo. diuer. iudi. l. j. Dico q̄ sic licet quidā legiste secus dicant.

b ¶ Semper fiat. Nisi in casibus notatz.ij.q.vlti. in summa.

c ¶ Ut codice. Istō respicit verba sequentia.

d ¶ per officiales. hoc exēplu nō valet: qz ibi nō fit accusatio: loqtur enim in notorio crimine ista lex qđ solū officiati denūciāt. si eīs denūciat officialis aliud crimē ei nō credit: nisi pbet legitime. vt. C. de accu. ea que. C. de curiosis. curiosi. lib. xij.

e ¶ Seraginta dies. A tē pore duoꝝ tū cōpetandos. vt. ff. de adul. Lis cuius ope. §. penul. fz iure extranei pōt eam accusare post hos dies etiā dū tñ nō excesserit quinquēnium. vt. ff. e. ti. mariti. sed ad thoꝝ separationē etiā post septēniū potest. vt. xxxij. q. ij. admonere. Cōsilit aūt ius mariti in hoc q̄ ex suspitione facit vxorē reā: et q̄ pferatur aliis accusatoribꝰ: ꝛ q̄ nō inscribit: ꝛ q̄ nō punitur ās calūniatoꝛ fm q̄sdā: nisi euidens sit calūnia. vt. C. de adul. iure mariti. ff. e. iis cuiꝰ. Jure tñ nouo tenēt vir inscribē. vt in autē. vt lima. ꝛ auie. §. causas. col. ir. ꝛ extra de.pcu. tue. fm canonē nō videt q̄ sustineat penā talionis. vt. xxxij. q. v. hec imago. sed hoc est verum cum agitur ad thoꝝ separationez. secus si agatur ad penam legalem. vt extra. de procu. tue.

f ¶ Quā. ex suspitione. xxxij.q.j.ca.ij.

g ¶ Abacti. i. cū q̄s gregē abigit vel partē gregis.

h ¶ Inscriptionibꝰ. i. cum agitur criminaliter.

i ¶ Obseruatiōe. i. cū ciuilit.

k ¶ Si q̄s. C. de accu. si q̄s sedet.

l ¶ Nō ad stationarios. id est nō pedaneos iudices.

m ¶ Aut libellos. Cum criminaliter.

n ¶ Aut querelas. Cum ciuiliter.

o ¶ In alijs. Vale exemplificat magister vbi nō cogit quis inscribē: sed veros casus posuit. ē. ij. q. iij. §. notādum et questiōe. vlti. in summa.

¶ De domo.

¶ hec est tertia pars huius. q. in q̄ dicit Gratianꝰ q̄ de domo iudicis non debet p duci actor vt testis ne iudex habeat suspectꝰ.

Ontra ritū eccliastic cū ꝺtraq; venerādas legesꝰ pducit accusator vel testꝫ de ipialibꝰ edibꝰ ꝛ cui i perari pōt: cū ad falsuz testimoniū dicendū q̄s adhibeāt: fiūt suspecti iudicesꝫ et iuri custodes. ¶ Questio. q̄nta.

Equitaꝰ ỹo q̄stiōe i cōcilio Carthaginēsi quarto sic iuenit diffinitum.

¶ Non est a cōtione suspendendꝰ: q̄ die statuta ad cām vēire nō potuit

Ecunta. ¶ hic ititulat q̄nta q̄stio qua q̄rit an sit excōicādus accusatꝰ si die statuta nō veniat ad causam. Et certū ē q̄ sic si ex cōtumacia abest: ꝛ agit hic de inducijs citatorijs siue expectatorijs.

r ¶ De quinta. De iure ter est citādus quilibz. vt xxxij.q.iij.de illicita. si tamen ad primam citationez non venerit delinquit: quia spernit mandatum iudicis ꝛ punitur. ff. si quis in ius vo. non ie. l. ij. ff. si quis ius di. non obtem. l. vnica. ꝛ prestabit sumptus litis de illa factos. vt. C. de iudi. sancimus. Et agitur hic de inductis citatorijs siue expectatorijs q̄ dank epis ꝛ eedē dank pbyteris ꝛ diaconibꝰ: vt. xv.q.vij. si aūt et dictū est de his. ē. iij. q. ij. in summa.

Citatō de iure dz esse trina.

Termi nus primus an possit esse per emptorius.

a Uisquis. ¶ Casus. Epūs accusatꝰ si infra tempꝰ vnius mensis a tpe receptionis litterarū nō venerit: excōicat.

Si allegat iustuz impedimentū datur ei alius mēsis ꝛ remanebit excōicatꝰ quousq; pbabit iustū impedimentū: et si nō venerit secundo mense dānabit. si ỹo accusator nonvenit die statuto excōicandus est: sed si iustaz pbat absentiaz: absoluet et postmodū aget. Et iste ē calꝰ fm ꝫ. et fm eum exponit post mensem secundum. i. post pncipiū secūdi mēsis. Aliꝰ calꝰ. Aliqs vult accusare epūm vadit ad primatē: vocat epūm eligit iudices epūs: deideuocat ab eis vt sit tali die coꝝ eis: ꝛ si tūc nō venerit suspēdat. Si aūt miserit nūciū q̄ alleget iustā cām absentie vel aliā iustā excusationē: dat ei aliꝰ mēsis: ꝛ si in fine secūdi mēsis non venerit: tūc excōicat. ꝛ fm hoc expone post secundū mensem. i. post finē secūdi mēsis. ꝛ sic nō obstat. J. causa. p pri. q. iij. si egrotās. qz ibi dat tertiꝰ mēsis ad quincendam maliciam. extra de dolo ꝛ contu. cum olim.

Excōicatōem incurrit q̄nq; uis ste impeditꝰ.

b ¶ Occurrerit Sed pone q̄ iudex ita dixerit si nō veneris die illa sis excōicatꝰ: ꝛ ille nō venit: qz nō pōt venire: nunquid erit excōicatꝰ ꝛ videt q̄ nō: nā ꝛ audiatur hic causa absentie. ꝛ pbata cā nō absoluit: nec ei extat cōditio: qz nō dicet nō venisse ex q̄ casu non venit. vt. ff. de cōdi. ꝛ demō. l. ij. nec ꝓsuit iudex excōicare ipm in oi casu: sed in casu cōtumacie tñ. Arguad hoc. ff. de solu. si seruꝰ decē. in fi. ꝛ cū nō sit ꝛtumax penā ꝛtumacie nō patiat si nō venit: vt. ff. de re iudi. ꝛtumacia. Johā. Solu. excōicatꝰ ē: sed absoluit sine expēsis: qz excōicatio tenet: nisi in duobꝰ casibus: vt extra de sentē. excom. per tuas. B.

c ¶ Mensis. Uel trium mensium: vt. J. ꝓxi. q. iij. ca. j. ꝛ. q. ij. ca. ij. contra.

d ¶ Ex ea. No. q̄ cōputandum ē semp tempꝰ a recepcione litterarū: vt hic. ꝛ. xvj. q. iij. placuit. ij. extra de appel. super eo. et. C. de excu. tutoꝝ. l. quinquaginta: nec computabitur dies in quo recepit litteras vt. ff. si quis cau. l. j.

e ¶ Alterū. Sed obijcit: aut pmꝰ mensis fuit peremptorius: aut nō. si nō: q̄re excōicat. cōtra illud. xxxij. q. iij. de illicita. si fuit: q̄re dat ei aliꝰ mēsis postea? Jtez qualiter fuit hic missum peremptoriuz ꝑma vice: ꝓtra illud. extra de dila. c. dilecti. Si vis tenere casum. ꝟ. Dic q̄ hic ex causa fuit pmo missuz peremptoriū vt ex de integ. resti. cū ex litteris in fine. et. ff. de iudi. nō nunq̄. ꝛ sequens peremptoriū datur ad conuincendā maliciam. sic J. v. q. iij. c. j. Sedz alium casum nō ꝓmus mēsis peremptoriꝰ. fz hoc dic q̄ nō punit hic sententia excōicationis: sed suspēsionis vel alia: nā bene punit quis i citatione nō peremptoria. vt. v. q. vj. hsen ti. C. de iudi. sancimꝰ. ff. si quis in ius vo. nō ie. l. ij.

Uisquis epūm accusatur: ad primates pūincie eiꝰ ipe cāz deferat accusator: nec a cōmunione suspendat cui crimē intendit: nisi ad cām suā dicendā electoruz iudicū die statuta litteris euocatꝰ minie occurrerit: hoc ē ifra spaciū mēsis ex ea die q̄ cū ifras accepisse ꝓsiterit. Et si ỹas aliqs necessitatz cās. pbaueritqđ occurrē nō potuisse manifestū sit sue cause dicēde itra alterū mēsē integrā habeat facultatē: ỹū tā diu post mēsē fm nō cōicetᵏ donec purget. Si aūt ad vniuersale ꝓsiliū occurrē noluerit vt vl ibi cā eiꝰ kmiet ipe i se dānatiōis sententiā dixisse iudicet. Tpe sane q̄ nō cōicat: nec vl i sua ecclesia vl prochia cōicetᵇ Accusator aūt eiꝰ si nūq̄ diebꝰ cause dicēde ꝺfuerit subtrahēs se a cōione nō fmoueat Si ỹo aliqñ ꝺfuerit: subtrahēs se restituto i cōione epūm fmoueat a cōione accusatoris ita tñ vt nec ipi admittᵏ factaz pagēde cause: si se ad diē statutū nō voluisse: sz nō potuisse occurrere pbauerit[l].

¶ Questio. sexta.

Extavero q̄stio codē capitulo terminatur i quo sequitur.

f ¶ Non cōicet. In sacmētis

g ¶ Dānationis sentētis. Cūlis est cōtestata vt dixi. ij. q̄st. ix. decernimus. vel legitur de sententia excōicatiōis.

h ¶ Cōmunicet. Ar. q̄ qui est suspensus in vna eccl'ia: et in alia. qz cuz sit tñ vna ecclesia non potest esse partim intra et partim extra ecclesiam: vt xxxij. q. j. loquit. et. viij. q. j. si quis ꝓbyter Argu. J lviij. dist. si quis de alterius.

Suspē sus in vna ecclesia ē in oīb suspensus.

i ¶ Accusator Sed quare cogitur iste accusare ꝛ illam regulam C. vt nemo fuit vocatꝰ agē vl accusare? pellat. Jtē nōne. ꝓmo accusator esset admonendus: vt. C. qui accu. non posꝫ. qui crimen: Forte hoc est speciale in episcopo sicut aliud. J. causa. pri. q. ij. c. iij. ꝛ hoc obtinet cū ex accusatione orta est infamia contra episcopum. ꝛ ideo cogit accusator ꝓcedere: vt. J. pri. q. j. quidaz. ꝛ. q. vl. epyphanū. vel hic mscriptuz fuit: ꝛ ideo cogebatur ꝓcedere: vt extra de accu. licet. in fine. Si autem nec accusator nec accusatꝰ venit: tūc neuter est puniendꝰ ff. si quis in ius vo. nō ie. l. ij. §. vlt. Item habes hic q̄ si accusator non pbat iustā causam absentie āmodo non auditur de illo crimine: vt extra de accu. licet. C qui accu. non posꝫ. Jdez fortevbi de crimine agitur etiam ciuiliter. ff. de iure fisci. l. ij. §. senatus. Jtez vbi accusat instrumētū falsum. vt extra de fi. instru. cōtingit. Jdez vbi accusat mōnitū. vt ex q̄ ma. accusposꝫ. tuas. Jdē vbi ꝓsigit fmin ad iudicē dos testes vt extra de pba. licet. Jdē vbi ꝓnuntur fmin ad exceptiones ꝓponendas. vt extra de excep. pastoralis Jdē vbi impetit statꝰ alicuiꝰ. vt. C. de inge. manu. dif famari. Secus autē in ciuilibꝰ negocijs vbi q̄ triēniū expectat. vt. C. de iudi. ꝓrandum.

Accusare cogitur aliqs qñq.

k ¶ Admatur. vt. C. qui accu. nō posꝫ. si ea. ꝛ. l. q̄ cri

l ¶ Probauerit. Suum sacramentum [mensufficit in hoc casu. vt. xxxij. q. j. ca. j. C. de re. credi. i bone. c. distinc. optatum. extra de.pcu. ex insinuatione. nō em requirit q̄ plene ꝓbetur causa absentie: vt extra de sen. ꝛ re iudi. cum Bertoldus. arg. contra. extra de in integ. restitu. ex litteris.

Exta ỹo. ¶ hic ponit sexta questio qua querit: an illi qui accusatiōe episcoporū culpabiles inueniuntur: possint decetero admitti ad suiuel suorum cause prosecutionem. Et respondet q̄ sic si suam velint prosequi iniuriam vel suorum ciuiliter et non cri

minaliter:nec in causis ecclesiasticis.

a ILlud. ¶ Non admittat. istud est expositum. ſ. iij.q.x. ſi accusatorum. et.c.j. et.iij.

a ¶ Non admittatur. Quidam dicunt q in nullo crimine admittatur contra episcopum.

b Accusare. phibent aliqui.

OMnibus. Excipiunt excommunicati vt. ſ. e. q.j. cap. j. Itē seruiet ipuberes: vt. ſ. iij. q. vij. ſ. tria. in pn. t minores: vt. C. de auc. prestan. l. clarū. t in casu quem habes extra qui ma. acc. pos. cū i tua. Itē fallit in vsurario vt extra de vsuris: quia frustra Item fallit in libertis t parentibus: vt. ij.q.j. prohibent. Item in muliere. vt. xxxij q.j. ſ. hoc in mulieribus.

c IN infamiam. ¶ Supra dictum est de his q manifeste accusant. Nunc supponit q̄ntam cām in qua tractat de hic q occulte accusant. ſ. per libellū famosum quē clāculo scribūt in aliquos infamiam. Interserit etiaz Gratian⁹ de iudicijs: q̄liter q̄s sit vocandus ad cām: et an cā criminalis possit p procuratorē experiri: t quomō eporū iudiciū debeat ventilari: et quō illi qui aliorū crimina detegūt culpādi sūt vel laudādi. In fine repetit ō pena calūniatorū: Ut aūt hec et alia faciat premittit thema: ō quo sex elicit q̄stiones

d DE prima q̄stiōe. ¶ In hac prima quēstiōe querit qua pena punit q famosum libellū vel falsum pposuit occulte: et ꝓbare nō vult qō scripsit t distinguit: aut certū est q̄s cōposuit aut nō. Si certū est aut ē quiet⁹ aut spontepfess⁹ Si quiet⁹ fm leges decapitat: vt. J. in. l. si q̄s. t sit inter stabilis. ſ. cā. pri. q. iij. ob carmen. fm canones vero subijcit ꝙ herib⁹ vt. J. e. c. j. Si vero sponte ꝓfitet cū nō pōt ꝓbare mitt⁹ cū eo agit. vt. J. e. c. ij. in fine. Si nō est certus dz admoneri: vt ꝓdeat i publicū et ꝓbet qō scripsit qō si non fecerit: primo puabit sacramentis post ea excōicabit: et est hoc cū innocens aliqs infamat: sec⁹ si reus fuerit q̄ accusat qz expedit peccata nocētū esse nota. ff. de iniur. eū qui. in ꝓn.

Libellum famosum ꝓponēs q actione punitur.

Quarto an absq; sinodali audiētia sit dānād⁹. Quinto an ideo aliqs habend⁹ sit inimicus: qz crimen alterius indicat. Sexto qua pena sit plectendus qui qō intulit ꝓbare non valet.

¶ Questio. j.

DE prima⁹ q̄stiōe Adrian⁹ papa scribit dicens.

¶ Flagelletur q̄ scripta in alteri⁹ famam neglexerit probare.

QUi in alteri⁹ famā publice⁶ scripturam aut ꝓba cōtumeliosa ꝓfinxerit. et repert⁹ scripturā nō ꝓbauerit: flagellet⁶ t qui⁶ eā pri⁹ inuenerit: rumpat si nō vult auctoris facti cām incurrere^h. Itē Greg. ¶ De eodē.

QUidā maligni spūs cōsilio replet⁹ cōtra castorū notariū ac respōsalez nostrū nocturno silētio in ciuitatis loco ꝓtestationē posuit: in eius crimine loquentem: michiq; et iā asserebat eum de facīēda pace callide cōtradicentē q̄ si nō exierit occulte: et

Conditas. Sz videt q ꝓ q̄dū pōt exire q nō sit excōicatus. matia t negatiua di uersi⁹ mode exponunt.

noaffirff. de ꝓbo. obli. ita stipulat⁹. ſ. Petrus hyspan⁹ dipit expectandū vsq; ad. xl. dies. extra de pur. ca. c. vl. hec th̄ ytas est q̄ ꝓditio affirmatiua aliter exponit q̄ negatiua. cū enī dicit si itraueris capitoliū exponit sic. si cū primū potes intrare itres. vt. ff. de cōdi. t demō. cōditio. sed ꝓditio negatiua sic exponit. si nō itraueris. i. cū primū desinis posse intrare. vt. ff. de ꝓbo. obl. ita stipulat⁹. ſ. j. nisi i casu hic posito: et in casu libertatis. vt. ff. de manu. test. libertas. ſ. j.

a ¶ Publice. J. de pe. di. j. ſ. his auctib⁹. vbi penitēti dicitur: non tibi dico vt te ꝓdas: sz istud est ꝓ detestatione criminis: vel ibi loquit de occulto crimie: sed hic ō manifesto: licet persona sit ignota.

b ¶ Ad disciplinam. i. correctionem.

c ¶ Poterit. Sed none reus hūc accusatorez posset remouere: qz eū nō premonuit: vel (qō verū est) qz ei suspect⁹ est. vi. q. j. q̄ crimē: sed forte de innocentia sui ꝓfidebat: sed certe lz iste sit infamis ipo facto et p sniam: tñ in odiū suū: t in fauorē rei admittitur ad accusationem vt sic clareat de inocētia rei: t vt accusator nō ꝓbās puniat de calūnia. Et sic est h̄ spāle q aliqs crimiosus admittit ad accusatiōez lz nō ꝓsequat suā vel suoz iuriā.

Criminosus q̄n q̄ ꝓt accusare.

d ¶ Errorē. ſ. di. viij. ꝓsuetudo. ij. q. iij. ſ. notandum.

e SJ q̄. ¶ Capitali. Si capitale fuit crimē cōscripti: als nō. vt. ſ. cā. pri. q. iij. ob carmē. ſ. itē in

VOcatio aūt. ¶ hic ponit se[crimiali. cūda q̄stio qua querit quotiens aliqs sit vocādus ad cām. t certus est q semel secūdo et tertio vel vno pro omnibus peremptorio. vt. xxiiij. q. iij. de illicita. t quicq̄d de citationib⁹ dicat. J. e. j. t. ij. hodie inducie citatorie arbitrio iudicis relinq̄unt. vt. J. e. q. iij. ſ. si egrotās.

f VOcatio. Si ter citet q̄s licz nō dicat pēptorie: tñ sufficit hoc vt peremptorie sit citat⁹: vt. C. quō t q̄n iudex. ꝓsentaneū. t. l. tres denūciatiōes. et l. cessante. illud tñ apponere debet iudex q pēptorie citet: t dz cōminari pti si non venerit q ꝓcedet. ff. de iudi. in peremptorio et vel in prima/ vel in secūda/ vt in tertia citatōe pōt citare perēptorie. vt ex⁹ de in ite. resti. tum ex litteris. in fi. t ff. ō iudi. nōnūq̄ dūmō nō maturet peremptorium nimis. vt ex⁹ de dila. dilecti.

Judex citans pēptorie hoc dz exp̄mere.

g ¶ Venerit. Si aliqs luerit rome pro sua necessitate / vel ex cā delegatiōis / vel appellatiōis nō cogit ibidem respondere: sed pōt domū reuocare. vt. ff. de iudi. l. ij. ſ. ea q̄s. ff q̄bus ex cau. in pos. ea. l. ad cognitionem. et in auten. de sanct. epis. ſ. si vo epi. coll. viij. secus si sit ibi ex volūtate. vt in auten. e. ſ. si q̄s eps aut cleric⁹. C. ō epis. et cle. omes. ſ. in hac. Naz roma cōis patria est. vt. ff. ad munic. pa. roma. nā cuz epi faciunt cōcilia bñ tenet ibi q̄libet rñdere. ex⁹ de libel. obla. c. j. nā illuc q̄libz ge

Exceptio fuo cādido mum.

QUestio. ij.

VOcatio aūt eius qui ipetit nō semel sed bis t ter tio p̄ gruō spaciū rōnabilibus scriptis dz fieri. Unde Damasus papa scribit dicens.

¶ Vocatio ad synodū ei⁹ q̄ impetit: et in scriptis/ et per spacium fiat congruum.

VOcatio⁶ ad synoduz iuxta decreta patruz canonica ei⁹ q̄ impetit: rōnabilib⁹ scriptis p spaciū dz fieri cōgruū atq; canonicū: q̄ nisi canonice vocatus fuerit suo tpe: t canōica ordinatōe licet venerit⁶ ad cōuentum/ quacūq; necessitate: nisi spō revoluerit: null aten⁹ suis respondebit insidiatoribus.

Item Siluester papa.

¶ Quib⁹ tēpor spaciis re⁹ vocetur ad causam.

PResenti⁶ decreto cēsemus: vt in primis paternalit vocenī: t p septē dies expectenī: nulli⁹ ecclīastice rei interdicta licētia. Huic vo ex-

tans: vel de laicis: vel sunt paternales adiectiones: vel per quas quis expectat etiã postq̃ canonice ⁊ p tẽpus legitimũ citatus nõ venerit: vel non tenet p illud. ff. xxiij. q. iij. de illicita

a ¶ Addant. Si. C. de iudi. auten. iubemus. eẽ de do. ⁊ cõ. cũ olim.

b ¶ Cõione. Sz nõne est eadẽ hec pena cuz pma. nã cui iter dicit eccliã: interdicta sunt sacra ecclie. vt. xij. q. ij. de viro. ⁊. xxiij. q. ij. latoz. ⁊. Itez non põt intelligi de cõmunione fideliũ: qz de illa loquit in fine. ⁊ dic q loquitur d cõione fratrũ. i. q non cõtingebat aliis fratribus: vl in choro vel in mensa vel in dormitorio.

Elatum.

c ¶ Scpta. Sic. ff. ij. q. viij. p scripta.

Testio mũ per lras põt exhiberi.

d ¶ Testimoniuz. Judicia leuia p lras põt aliqs phibẽ aliq te stimoniũ fame sue vt. lxxj. di. eẽneo et. c. hortamur. ⁊ de ysse. di. j. iubemus. sed iudicia le non.

e ¶ Ira. quia tpe ire no discernit hõ qd iustuz ẽ. vt. xj. q. iij. illa.

Iudex an possit iterptes cõponere

Si primates accu.

f ¶ Pacificare. Potest ergo iudex componere inter partes. vt. xc. di. studendum. et. xxiij. q. vlti. si quis membroz. ⁊. q. iij. si illic. ff. de no. operis nũciatio. l. j. ff. potest. et est ff. de vsur. eqssimuz. Sed hoc verum est in crimine qd̃ non inducit depositionẽ: qz in aliis licet cõponat põt iudex ex officio suo de crie ingredi vt eẽ de col. ote. c. j. ⁊. ij. ⁊. C. de abo. l. ij. Silr de nũciatiõe nõ admittit ꝓpositio. vt. ff. ij. q. viij. qpropter. Uel itelligit cũ nõ accusat de iniuria fctã eccliẽ: iz pone. xxij. q. iij si is q. ⁊ sic nõ ob. ij. q. viij. qpropter. vel melꝰ ibi loquit in denũciatiõe ad quã qlz tenet. de hoc no. ff. ij. q. iij. ff. notandũ. ij. in fine.

g ¶ Quid eis. Sic. iij. q. ix. indicas. eẽ de dila. pterea. eẽ de appel. significantibus.

Procurator i cã populari nõ põt dari.

Procuratoꝛ ñ tenet mittẽ hñs in ista cãz absẽtie

Quod autẽ hec est qstio. iij. i qua qrit an aliqs possit p pcuratoꝛez causam suã agere. Et certuz est q non in causa criminali: vt. j. e. in crimin⁹. nisi in quattuoꝛ casibus. vt in crimine iniuriaruz in quo illustris pona agit p pcuratoꝛe. vt. iij. q. ix. ff. nisi. et in crimine suspecti tutoꝛis. vt. ff. de pcu. non solũ. ff. vlti. Itẽ ad alleganduz causas absentie. vt. j. c. f. et. ij. Item in minoꝛibus criminibus: vt no. Joh. in hoc loco. vt. ff an per aliũ cau. ap. l. j. qz in leuiꝰ criminib⁹ nõ fit inscriptio. vt ff. de ac. leua.

In ciuili põt nisi in casib⁹ aliquib⁹ in accusatiõe populari in qua actoꝛ non agit p pcuratoꝛe: vt. ff de pcu. l. j. ⁊ gñaliter tradit p regula qtiẽscũqz qs abest ex necessitate nõ ex volũtate subuenit ei: si ue habeat pcuratoꝛẽ siue nõ: vt. ff. ex q. cau. ma. fz et ff. ij. q. vl. Itẽ sufficere dz talis q allegat cãz absẽtie: vt lxv. di. si qs. Ecõtra, pbat q nõ sufficit mittere pcuratoꝛẽ q alleget cãm absẽtie: nisi alleget cãm cause: vt xviij. di. si eps. nã sicut qs põt mittẽ nũciũ sic pcuratoꝛẽ: vt eẽ de ap. ꝓstituꝰ. nec excusat qs p iustã absentiã dn fiat missio i possessionẽ bonoꝝ suoꝝ. si nõ sit q defendat eũ. vt eẽ o eo q mit. i pos. c. vl. nec exuli subuenit si nõ relict pcuratoꝛẽ: vt. ff. ó mio. papinian⁹. nec ei q appellatiõis cãm pseqtur. vt. ff. eũ q ap. in p vincia debere defẽdi. l. j. ⁊. ij. nec subuenit absenti cã rei publice: vt. C. de i liteg. restu. igrare. Ad hoc dicũt quidã q actoꝛ semp tenet mittere suũ pcuratoꝛẽ siue posit: siue ñ possit venire. p id qd̃ legit. ff. ó diuertẽp. ⁊ pscrip. l. j. reus aũt nõ tenet. Melꝰ põt dici q si ue sit reus: siue sit actoꝛ si hz iustã cãm absentie nõ tenet mittẽ: nisi sub hac forma sit citatꝰ vt veniat vel pcuratoꝛẽ mittat: vt pbat. eẽ ó do. ⁊ ptu. cũ dilecti. l. j. ff. ij. ⁊ ff. ij. ⁊ ff. ij. ⁊

curatorē ad agēdū ꝛ aliū ab eꝺo ñ pñt ꝓstituer sine auctē eꝑi: nec esse i iudicio. vt ex de iudi. cām. ꝛ ex de pcu. c. ſ. Itē habes ḧ q pcurator nō ꝑt esse infamis. vt dixi. iij. q. vij. c. ſ. Itē habes ḧ q eꝑs ꝛ sacerdos ſp debēt litigare p pcuratores. Et sic pz q añ lit; ꝓtestationē/ ꝛ post/ ꝑt clericꝰ ꝑm iura nra ꝓstituere pcuratorē: ꝛ p ipm iurare ꝺ calumnia. vt ex de iur. calū. cū cāz. nisi velis exponere ibi pcuratorem. i. yconomū. ex de iur. calū. i pr tractādis. Et lex dic q vbi ꝙuenit monasterū vel eccl'iastica ꝓsona pñt cōstituere pcuratorē: vt. C. de pcu. neq; sic neq; ꝓlat⁹. qđ nō ꝓcedo. Nulla ē em cōparatio inter tutores ꝛ prelatos. qz tutor est tm alius: plat⁹ ē p petu⁹. tutor nō vtitur bonis pupilli: sicut prelat⁹ bonis eccl'ie. tutela est onus sed prelatura ē honor. ꝓlat⁹ ḧz liberā ꝛ gñalem administratiōnē i bonis eccl'ie ꝛ dare bona aliqua: si hoc habeat consuetudo eccl'ie: sed tutor nō. ex de donac. ceterum.

Prelati nō st tutoꝛes ꝰ ꝓparandi.

Crimē publicū qđ dicit.

a ¶ Publico. Publicū vocat ḧ crimē de q̄ solenniter et publice pōt q̄s accusari idē em est i ꝓbatis crimibus. vt C. de iureiur. l. vlt. qz nec i ill'in teruenit ꝓcurator. vt. ſ. e. in criminalibus.

sacerdotes ad solā laudem dei: bonoꝝq; opeꝝ actōes ꝓstituūt: debet vnusq̄sq; eorū: tā ꝓ eccl'iastic; q̄ etiam ꝓ suis actiōib⁹ (excepto publico⁹ videlic; crimie) habere aduocatū⁵: nō male fame suspectū: ſz bone opinionis/ ꝛ laudabilis artis inuentū: ne dū humana lucra attendūt: eterna ꝓmia perdāt.

¶ Questio.iiij.

QUod autez⁶ absq; sinodali audientia damnari nō ꝺbeat: auctoritate Julii pape probatur qui ait.

¶ Nisi i legitīa sinodo: eꝑs iudicari vel audiri nō debet

NUllus eꝑs nisi in legitima sinodo: ꝛ suo tpe aplica auctē⁹ ꝙuocata sup q̄ busdā criminatiōib⁹ pulsat⁹ audiat vel iudicet/ vel dānet. Si nautē aliꝗ a q̄busdā ꝓsūptū fuerit: inuanū deducat qđ egerit: nec int' statuta eccl'iastica vllo mō reputet. Itē zepherin⁹ vbis rome archieꝑs omnibus eꝑis

¶ Eꝑs accusat⁹ a duodeciz audiat: cause ꝙo finis ad sedē aplicā deferatur.

DUodeciz iudices q̄libz accusat⁹ eꝑs (si necesse fuerit) eligat. a q̄b⁹ ei⁹ cā iudicet nec pr⁹ audiat: aut excōicet vl iudicet q̄s ipi⁹ p se eligāt ꝛ regularit' vocat⁹ ad suoꝝ prīo ꝙuentū eꝑoꝝ. p eos cā ei⁹ iuste audiat: ꝛ rōnabilit' discernat. Finis ꝙo cause sue ad aplicā sedē ꝺferat: vt ibi determiet nec ātea finiatur q̄s eius auctē fulciatur

Qb ¶ Aduocatū. Id est ꝓcuratorem. Unde aūt absq; ¶ hic ititulat q̄rta q̄stio q̄ queri⁹ an eꝑs sit dānādus sine sinodali auctē. Sz hec q̄stio tractata fuit. ꝺ. iij. q. viij. ſz hoc solum adūcit hic q̄ romanus pontifex potest eꝑm sine cōcilio dānare. vt. ſ. eo. ¶ quod vero.

c ¶ Qđ autē. hec questio tractata est. ꝺ. iij. q. viij. sed hoc solū ḧ addit q̄ romanus pōtifex sine concilio pōt eꝑm dānare: vt. ſ. ¶ quod vero.

Qđ̄o absq; sinodali audiētia eꝑs dānari ꝓhibeꝝ: sine ꝓiudicio romane sedis opz itelligi: q̄ sua auctoritate q̄s q̄s valet dānare vl' dānatos absoluere. Uñ i gelasi⁹ papa Jꝑi sī canones ꝛc. infra cā ix. Snia excōicatiōis notatus

Itē Adrian⁹. Saluo roma ne eccl'ie i oib⁹ ꝓmatu mātestū ē: q̄ illa q̄ fūt p vnāquāq; ꝙinciā tpius ꝙuicie sinod⁹ diſpēset: sicut i niceno⁶ decretū ꝓstat eē ꝓcilio Uñ̄o accusatus ad ꝓciliū veneritq̄d ꝓsedētū ꝓsultatiōib⁹ agit: aut qđ ab accusātiū pte ꝓponit: nō ꝓtēptiosis vocib⁹: ſz mitissimaꝝ boꝝ relatione ꝓferat. Uñ i Tole. ꝓci. xj. legit. ¶ In cognitōe causaz: ꝓtēptiosi locū ñ habeāt.

IN loco ꝺictōis⁸ ꝓsedētes dñi sacerdotes: null⁹ ꝺz aut idiscret⁹ vocib⁹ ꝓstrepere: aut q̄buslibet tumultib⁹ ꝓturbare: null⁹ etiā fabulvanis vel risibus agi: ꝛ (qđ ē ꝺteri⁹) obstinatz discepatiōib⁹ tumltuosas voces effundere. Si q̄s ei (vt aplꝰ ait) putat se religiosū eē nō refrenās linguā suā: ſz seducēs coꝛ suū huiꝰ vana ē religio. cultū ei suū iusticia ꝓdit qñ silētia iudicioꝝ obstrepētiū ꝺbo ꝓsūdit: dicēte ꝓphēta. Erit cultꝰ iusticie silētiū Debet q̄ q̄cq̄d aut ꝓsedētiū ꝓsultatiōib⁹ agit: aut ab accusātiū pte ꝓpōit: sic mitissima⁹ platiōeꝝ boꝝ ꝓferri: vt nec ꝓtēptiosis vocib⁹ audiēti uz pr̄bēt: nec iudicij vigoꝛez tumltu eneruēt. Quicūq; q̄ in ꝙetu ꝓcilij hec q̄ ꝓmissa sī violāda crediderit: ꝛ ꝓtra hec iterdicta: aut tumultu⁴ aut cōtumelijs: vel risib⁹ cōsiliū ꝑturbauerit: iuxta diui ne legꝭ edictū: quo precipit Eisce derisorem: ꝛ exibit cū eo iurgiū cum dedecore/ de cōsessione abstract⁹ a cōmuni cetu secedat: ꝛ triuz dierū excōmunicatiōis⁸ sententiam ferat.

Esaie xxxij. d.

¶ Questio quinta.

MUnc aūt⁹ q̄rit: an sit aliquis iudicādus maliuolus: q̄ crimē alterius idicat. De hoc scribit beat⁹ Augu. dicens.

¶ Magis nocet q̄ crimē celat: q̄z ꝺ amicabiliter idicat.

DOnvos⁶ iudicetis eē maliuolos: q̄ñ crimen alteri⁹ indicatis⁹: magis q̄p nocētes nō estis indicando crimen q̄z si fratres vros q̄s indicādo corrigere potestis tacēdo⁶ perire ꝑmittitis Si em̄ frater tu⁹ vuln⁹ habeat in coꝛpe qđ vult occultari cum timet secari: nōne crudeliter a te silet: ac mifico⁷diter indicat: q̄z to ergo poti⁹ debes manifestare crimē ne deteri⁹ putrescat i coꝛde Idem ad Uincentiū donatistam ꝛ rogatistam.

¶ Nec q̄ parcit est amicus: nec qui verberat est inimic⁹

DOn ois q̄ parcit amicus est: nec ois q̄ ꝺberat inimic⁹ est. melioꝛa ei sūt vulnera amici q̄z volūtaria oscula inimici. meli⁹ eni est cū seueritate diligere q̄z cū lenitate decipe. Util⁹ esuriēti panis tollit⁷: si de cibo securus iusticiā negligat: q̄z esurīēti panis frangat: vt in iusticie seduct⁹ acquiescat.

¶ Et q̄ freneticū ligat: ꝛ q̄ le targicū excitat: ambob⁹ molest⁹ ambos amat. ¶ Quis pōt nos ꝺapl⁹ amare q̄z ꝺe⁹? ꝛ tñ nos nō solū docē suauit verūetiaz saluberiter terrere nō cessat. fomētz lenib⁹: q̄b⁹ de⁹ oīs ꝙsolat: sepe ēt mordacissimū medicamentū tribulatiōis adiūgit. Exercet fame patriarchas⁸ ēt pios ꝛ religiosos. ppt̄m ꝓtumacē penis q̄uiorib⁹ agitat. nō aufert ab aplo stimuluz carnis tertio rogat⁹: vt ꝺ tutē in ifirmitate pficiat. ꝛ infra. ¶ Noueris aliq̄n furē auertendis pecoꝛib⁹ pabulū spargere: ꝛ pastoꝛem aliq̄n flagello⁹ ad gregē pecoꝛa errātia reuocare. Itē ex ꝑmone Amb. q̄ sic incipit. Fortasse amarioꝛ

¶ Nō odio habet ſz diligit: qui castigatur ꝛ corripitur.

DOn osculak semp pī filiū: ſz aliq̄n castigat: ergo q̄n castigak q̄ diligitur tunc circa eū pietas exercek ḧz em̄ et amoꝛ plagas suas q̄ dulcioꝛes sunt cū amarissi me⁴ iferunt⁷. dulcioꝛ ei est religiosa castigatio q̄z blanda remissio. Unde ait ꝓpheta. Dulcioꝛa sunt vulnera amici: q̄z volūtaria oscula inimici. Ex his verbis ꝺak intelligi q̄ magis cōfert vtilitati fraterne qui crimen accusando vel indicādo, ꝓsequit q̄z q̄ celando fouere nititur. Eusebius aūt contra statuere videtur: ꝺū alioꝝ crimina ſpōte cōfitentes in eꝑoꝝ accusatiōe recipi ꝓhibet dicens

¶ Ad accusatōez nō admittantur: aliorum crimina ſpōte confitentes.

ULi q̄ aut i fide catholica: aut in inimicitia suspecti sūt: ad pulsatiōez eꝑoꝝ nō admittank: nec illi qui aliorū crimia ſpōte⁸ ꝓfitenk. Et ideo replicāda est' sollicite veritas quā ſpōte⁸ platam in illis voꝛ habere nō potest hanc ꝺuersis cruciatibus e latebꝛis suis religiosus⁹ toꝛ Illis qui possūt ꝓdesse.

e ¶ Tacendo ꝺ. viij. q. i. q̄d autem cōtra. sed ḧ de secreta coꝛrectione loquitur: ibi de manifesta

f ¶ Non omis. ¶ Tollitur. Non obstā. lxxvj. diſtin. pasce. quia illud de eo qui ad mortē esurit. sic. xj. q. iij quoniā multos. Et hic arg. q̄ ex cōmunicato nō est dāda elemosyna. de hoc dixi lxij. diſt. quiescamus.

g ¶ Patriarchas. Jacob ꝛ filios ei⁹ p famez coacti iuerunt i egyptū.

h ¶ Flagello. No. voluntatez pot⁹ spectandā q̄z factū. vt. xxij. q. i. paratus. diſ. v. ad eius vero. ꝛ qualitas facti ex persona facientis ꝓsumitur. xj. q. iij. absit. et xxij. q. iij. ei vindicta.

Volūtas potiꝰ q̄z factū ꝺi ꝛ tē di ꝛ

puer. xxvij. a.

Q̄n oscula tur semp.

i ¶ Amarissime. amare.

Uli qui.

k ¶ Sponte. i. ꝺ tractoꝛes. xlvj. diſti. accusatoꝛes. vel aliter id est sine discretione.

l ¶ Et ideo replicāda est. i. sepius querenda contra oīs ꝓdictos scōm quosdaz qđ non placet: sed cōtra confitentes tantū. qz inimici ꝛ infideles nūq̄ admittūtur.

m ¶ Religiosus. Sed qualiter exercet religiosus vir causā sanguinis cōtra illō. xxij. q. viij. C. iij.

Prelatus nō ꝑcutit subditos ꝓparandi.

Crimē publicū qđ dicit.

Excōmunicationis. A cōsortio fratrū. sic ꝺ. diſt. xlv. neminem.

puer. xxij. b.

Unc autē. ¶ hic ititulat q̄rta q̄stio q̄ queri⁹ an eꝑs sit dānādus sine sinodali auctē. Sz hec q̄stio tractata fuit. ꝺ. iij. q. viij. ſz hoc solum adūcit hic q̄ romanus pontifex potest eꝑm sine cōcilio dānare. vt. ſ. eo. ¶ quod vero.

c ¶ Qđ autē. hec questio tractata est. ꝺ. iij. q. viij. sed hoc solū ḧ addit q̄ romanus pōtifex sine concilio pōt eꝑm dānare: vt. ſ. ¶ quod vero.

Ullus epi⁹ scopus.

d ¶ Auctoritate. Generali. audiri ei potest cā eꝑi: ſz nō pōt ꝺmnari sine speciali mādato apostolice sedis: licet absolui possit: vt. iij. q. vj. ſ. huius. ꝛ. c. ꝺudū tñ hoc nō credo vt dixi. iij. q. vj. accusat⁹. Et ar. ſ. c. pri. in fi.

Uodecim iudices.

e ¶ Jꝑi. ſ. ix. q. iij. cuncta. et ca. ibi. ꝛ. c. saluo.

f ¶ Sicut in niceno. ꝺ. iij. q. vj neminem.

g ¶ N loco benedictionis. id est sinodi

h ¶ Witissima. vt. C. de obseq. patro. pre. l. si manumissori. et. ꝺ. iij. q. vij. si q̄s adeo. lex punit talez vltimo supplicio. vt. C. de his qui ad eccle. cōfu. denunciamus.

Esaie xxxij. d.

i ¶ Tumultu Sic presumik ō inusta electione illius qui per clamoꝛem est electus. extra de elec. oſius. viij. q. j. si ergo. Et ē si. de consecra. ꝺistinc. iij. irreligiosa.

Iudex ecclāsticus pōt nō gapunire

his a q̄bus? Sed dic q̄ ecclesiasticus iudex pōt punire.vt.xxiij.q.v.c.j. z hoc non est iudiciū sanguis sed hic facit q̄stiones in cā ciuili: q̄ fieri licet in defectū ꝓbationū. ff. de q̄stio. diuus. z etiā in ecclāstica criminali.ij.q.j.in ꝓmis. in fine. Quidā etiā ex hoc loco dicunt viles

puer. xj.b.

clericos generaliter admitti: sed cū tormētis nō hoc falsum est q̄ tm̄ in exceptis criminib⁹ admittūtur viles. vt. ꝫ iiij.q.iij.l.si autē ea conditio.

Ibid.

¶ Religiosus. Istud obtinet in exceptis criminibus vt in crimine lese maiestatis vbi accusator torquet vt.vj.q.j.H. verū C.ad.l.iul.maie. nullus. in fi. sed in ciuili cā nūq̄ torquet aliquis nisi in defectum ꝓbationū. vt in autē. de testi. H. sancimus. colla. vij. Uel dic q̄ prima ps loquitur

puer. xij.a.

de accusatore. secūda de teste. viles em̄ testes bene torquētur in exceptis criminibus. vt.iiij.q.iij. si ea. z etiā in ciuilibus negocijs in defectū ꝓbationū vt dixi.

a ¶ Exigere. Nō p se sed per

puer. xxj.d.

alios. vt.lxxxvj. disti. nō liceat. p clericos aūt non per laicos. ex de sen. excō. vnūer sitatis. habes q̄ hic q̄ prelat⁹ pōt subditos corporaliter punire. vt.lxv. dist. cum beatus.

Clerici an possint ꝓ testiō. o torqueri.

b ¶ Ut dū. Hoc nō refert ad oia p̄dicta: ſztm̄ ad illos q̄ confitent. iūmicus em̄ nō pōt esse testis in aliq̄ crimine. ex de ſy. licz hely. pōt tm̄ dici q̄ inimicus torq̄ri q̄nq̄ pōt: z estimabit iudex an adhibebit ei fidē/ vel nō. vt.ff. de q̄stio. l.j. H. q̄stioni. in fi. Sz vtrū clerici debeāt subdi ꝫberib⁹ ꝓ testimonio dicēdo dubitat. q̄ vſ: vt h. z j.c.qz. z c. pbri. z. xlv. di. cū beat⁹. Dicūt tm̄ q̄dā minores clericos posse torq̄ri: sed non maiores. Alij dicunt oēs suspectos posse torqueri. nam et liberi vacillantes torquent. vt extra de accu. sup his ff. de questio. de mioze. z eccla virgis pōt aliq̄s coꝛri gere. vt. xxiij. q. v. c.j. hoc certū est q̄ minores clerici indistincte ꝓ q̄libet crimine verberib⁹ subijciuntur. vt. xxxv. di. ante. sed maiores nō nisi ꝓ enormibus. vt di. xlv. in summa. tñ licet clerici torqueant ꝓ delicto: nō tamen ꝓ testimonio dicendo ſm plerosq̄ qui dicunt nō tenere istam legez. j. e.q.vj. pbri. Uel dic q̄ clerici suspecti possūt torqueri nō a laico sed ab epo.

Questio.vj.

Qui autem⁹ q̄d intulit ꝓbare nō valet: puniendus ē. Unde Adrian⁹ papa ait.

¶ Puniat q̄ alijs ffe itulerit

Omnis qui alijs falsa intulerit puniat⁸: z ꝓ falsitate ferat infamiam.

Item Greg. ¶ De eodem.

Qui calūniā illatā non ꝓbat: penā dz incurrē quā si ꝓbasset re⁹ vtiq̄ sustineret. Idem in registro.

¶ Qua pena feriat: qui crimen illatū non ꝓbat.

Quia iuxta patrū sniam canonicas: q̄ calūniā illatā non ꝓbat: penā debet incurrere: ac ꝓ hoc q̄ subdiaconus crimen diacono ꝓbare non potuit: quoniā impositionē manus⁹ (qua care re potuisset) nō habuit: non soluz custodito⁸ sed officio caruit: z tāq̄ reuera ifamis meruit verberibus castigari⁸. Nam cui cū trib⁹ testib⁹ veluti¹ laico crimen quodlibet ꝓbabat: nō ē mirū q̄ obijcit dū ꝓbare non sufficit si corꝑali infamie quēad

uenk: insurgūt lingue iniq̄ssimoꝝ inimicoꝝ cū fuisset mi serendū. irrident ipij vñ dolent pij.

Questio.vj.

Qui autem⁹ q̄d intulit ꝓbare nō valet: puniendus ē. Unde Adrian⁹ papa ait.

¶ Puniat q̄ alijs ffe itulerit

Omnis qui alijs falsa intulerit puniat⁸: z ꝓ falsitate ferat infamiam.

Item Greg. ¶ De eodem.

Qui calūniā illatā non ꝓbat: penā dz incurrē quā si ꝓbasset re⁹ vtiq̄ sustineret. Idem in registro.

¶ Qua pena feriat: qui crimen illatū non ꝓbat.

Quia iuxta patrū sniam canonicas: q̄ calūniā illatā non ꝓbat: penā debet incurrere: ac ꝓ hoc q̄ subdiaconus crimen diacono ꝓbare non potuit: quoniā impositionē manus⁷ (qua care re potuisset) nō habuit: non soluz custodito⁸ sed officio caruit: z tāq̄ reuera ifamis meruit verberibus castigari⁸. Nam cui cū trib⁹ testib⁹ veluti¹ laico crimen quodlibet ꝓbabat: nō ē mirū q̄ obijcit dū ꝓbare non sufficit si corꝑali infamie quēad manu ꝫsecrationis. Uel dic q̄ tpe Greg. subdiaconatus nō erat sacer ordo. xxxi. di. c.j.

g ¶ Sacerdotio. Q̄ habituri erat. ar. q̄ q̄s dē pdere q̄ nūq̄ habuit. xx.q.j. puelle. xvij. di. cōcilia. xxij.q.iij. guiliarī⁹. xxvij.q.ij. H. ex his.

h ¶ Castigari. hic vna pena cōmutat in aliā penā corꝑalē. sic. xij.q.ij.in. H. libert⁹. z. lxxxj. di. pbr. xiij q. vlti. c.j. si. ff. de act. hos. H. oibus. in fi.

i ¶ Ueluti. hoc vult dicere q̄ subdiacon⁹ cōuincit veluti laic⁹. q̄tū ad hoc. l. q̄ sicut cā laici ab epo vno audiri pōt: sic causa subdiaconi. vt. xv.q.vij. felix. sc

Perdit q̄s q̄ nunq̄ habuit

cus est in diacono. Quidā referūt hoc ad q̄litatez testiū vel sicut bigami admittunk̄ ꝫ laicū sic cōtra sub diaconum q̄ pñt ex dispēsatiōe fieri subdiacoui. vt xxxiij. di. lector. sed eadē rōne homicida admittit ꝫ sacerdotē: cū secū dispēsari possit a papa.

a ¶ Pbri. bone opinionis ſz h. sec⁹ si suspecti ſt. vt. ē. e.q.v. illi ſz hoc nō placz. miores ḡ clerici pñt coram epo torq̄ri non a laico. vel nō credo tenere q̄d hic dī

lij.ps.

b ¶ Leges. Circa laicos infames.

c ¶ Qui suo. Id est ꝓpter sum honorem.

d ¶ Presbyteri. Qualit statu it ħ impator aliquid de reb⁹ ecclesiasticis ꝫ id. xcvj. di. bñ q̄dē. nisi hoc fecerit aucte apostolica. xcvij. dist. ecclesie. z. c. victor Sz h instruit in dicē ecclāsticuz quid facere debeat. sic.j.eo. delatori.

e ¶ Legitimus penis Que sunt ff. de fal. l.j. H. vlti. vbi dī q̄ ꝓ crimie falsi si est liber deportak et oia ei⁹ bona publicank. si est servus patiat vlti mū supplicium Uel intellige de penis canonicz ꝓut dī disti. l. si eps vel dic cū iudex ex offo suo punit testez ſm suū arbitriū punit eū. C. de test. nullū. sec⁹ si dicete accusak testz vt. l. di. si eps. et ff. de fal. l.j. H. vltimo

Crimē falsi q̄ pena punik.

lij.ps.

e ¶ Epiphaniū hec est. iij ps. q.m ḡ vult ꝓbare q̄lik sūt puniēdi qui non ꝓbāt q̄d obijciūt. z ad hoc ponit. ħ. c. Jo. de fan.

f ¶ Epiphaniū. De eo agit ex de testi. quoniam.

g ¶ Uris. Sz q̄lit hoc fecerit cū nō sit admittēda accusatio ꝓ ifas. vt.ij.q.vij. pscripta. z.ij.q.ix. absentē. sed hic nō plene examinaut causam.

h ¶ Accusatum. i. infamatum.

rat⁹¹ fuerit hoc q̄d obiecit/ canonicz atq̄ districtissimis pbatiōib⁹ edocere: nullare n⁹ ad sctē cōionis misteriū accedat. Itē ex decreto adriani pape.

¶ Qua pēa de latoꝝ sit feriēdus.

Delatoꝝ aūt ligua capulek ātq̄ ꝓuicto caput amputek. Delatores ātē sk̄ q̄ iudicia pdūt alios. Itē ex ꝓci. elibertano.

De eodē. Palea

Delator si q̄s extiterit fidek: z ꝓ dilatione ei⁹ aliq̄s fidelū fuerit pscrip⁹ vel interfect⁹: placuit nō nisi i fine accipe cōionē. si leuioꝝ cā fuerit ifra q̄nquēniū accipere pokit cōionē. si cathecumin⁹ fuerit p⁹ q̄nquēniū admittik ad baptismū. Itē ex octaua synodo.

¶ Qui innocentē falso crimie quem maculauerit: sacerdotis arbitrio pnia diurna purget.

Si q̄s falsū ¶ Palea. dixerit vk̄ psonā inocētis falso crimie maculauerit iuxta sacerdotz arbitriū diuturna pnia expurgek. Item ex ꝓci. agathe.

¶ A cōione coerceat vk̄ clericz vel laic⁹ q̄ ecclesiā vel clericuz per calūniā fatigauerit.

Si q̄s ꝓo secularium p calūniā ecclīam aut clericū fatigare ꝓsūpserit z ꝓuict⁹ fuerit ab eccl̄ie sue liminib⁹ z a catholicoꝝ cōione (nisi digne penituerit) coerceak.

¶ Causa.vj.

Duo fornicatores et infamia notati q̄ndam religiosū ep̄m de simonia accusare ni-

i ¶ Discutientes. De plano ñ i forma iudicij. ex de accu. olim

k ¶ Absolumus. Ab obſtatione iudicij. vñ postea admittit accusatio.

l ¶ Paratus. nōne petuit accusator penitere z dicere se erraſſe. vt. ē. e.q.j. q̄dā. z añ lit. conte. pōt desistere accusator. vt ex de accu. l.j. fi. ꝫ

Accusator an z q̄n pōt desistere.

istō ē spāle i accusa. ep i vel cuz orta ē ifamia vt dixi. ē. iij.q.v.q.ſ quis.

m Delatoꝝ confes.

n ¶ Lingua. Sed q̄lit dat papa iura de pena sanguis ꝫ illud. xxiij. q. viij. his a q̄b⁹. ꝫ h̄ docet q̄d facere debeat iudex sc̄laris sic. xxvij.q.j. si q̄s rapuerit. Jo.

Duo fornicatores.

Supra i sc̄da et q̄rta cāis in multis capīs docuit gratian⁹ q̄ crimiosi z infames repellunk ab accusatiōe z testimonio: ꝫ q̄ q̄dā sūt crimia exceꝑta in quib⁹ crimiosi vel ifames admittūt. iō annectit hanc cām vt oñdat q̄ i crimie excepto crimiosi z infames admittūt. Ostēdit ēt q̄ simplici assertiōi epi nō credik cū vult alū accusare: z q̄ eps accusat⁹ ad alioz archiepm ire nō dz. vt hec z alia faciat pro

ponit thema: de q̄ quiq̄ elicit q̄stiões. Sūt aūt crimina excepta: vt dicit. h. crimē lese maiestat̄. crimē pduellionis qō ē species criminis lese maiestat̄. crimē hereseos. crimē simōie. crimē sacrilegij. crim̄ fraudi cēsus vl̄ anone. Jnē hec ē crimē simōie: qō magis ecclia freq̄ntat.

diuisio

Quod aūt. ¶ hec. q. diuidit i. iij. partes. In p̄ma p̄bat̄ per. xxj. auctoꝝ. sctōꝝ: q̄ ifames / excōicati / z inimici non p̄nt alios accusare. Scōa ibi. Cum itaq̄. Tertia ibi. Quicūq̄. Quarta ibi. Uerū. Jo. de fan.

a ¶ Qō aūtē. In simonia q̄libet audit accusans ꝑtra laicū: etiā meretrix vt lxxxix. si q̄s papa. z eē de si. tāta. et hoc ō: q̄ oia crimina nulla respectu istius. vt j. q. vl. patet. secus si accusatus sit clericꝰ z bone fame. vt. ij. q. j. in p̄mis. in fine. immo eadē est distic. i laico: an p̄sus fuerit bone fame an non. vt ff. ad. l. iul. male. famo. si. Licet aūt i exceptis criminibꝰ admittā tur crimiosi: nō tñ sine tormēto. vt. iiij. q. iij. si ea. Si q̄ clericus ē bone fame nullo crimie suspectus nō audit Jtēm. vt eē de testi. veniēs. si est male q̄libet admittit ad accusandū z testificādū vt eē de si. p tuas. quidā tñ dicūt q̄ lz viles admittant ad accusationē: nō tñ ad testimoniū. q̄ tota vis negocij pēdet ex testimōio lz nō accusatiōe. Uel dicvt dixi. ij. q. j. in p̄mis. in fine.

Criminosi in exceptis criminibꝰ testificari p̄nt.

b Sj sacerdos. ¶ precipit. Ab aplo. vt. xxv. dist. primū. si tale est crimē q̄ō est accusatiōe z dānatione dignissimū. vt. lxxxj. di. apostolus.

c Omnes. ¶ Leges. Sz z alios dicimꝰ ifames lz canones q̄ nō sunt ifames p̄m leges. vbi bigamos z corpeviciatos. sicut nec oēs dicimus infames p̄m canones q̄ p̄m leges sūt infames. vt mulier q̄ nubit infra tp̄s luctꝰ. Jo. Sz certe bigami z corpevicia ti nō sunt infames: z si sint irregulares cū non deliq̄rint. B. Dicunt tñ quidā q̄ infamia q̄ est irrogata p̄ sniam: vel q̄ ꝓtrahit ipso facto: vt cuz aliqua deprehendit in adulterio vel cuz aliq̄s ꝓhibit binas nuptias. de qua agit. ff. de his q̄ no. infa. q̄d ḡ. infamia hec tñ nō purgat p quantācūq̄ pniam. vt. ij. q. iij. ℣. hic col purgat nisi restitutꝰ sit ab illo q̄ pt restituere. vt a p̄nci ri. pevel a senatu. vt. ij. q. iij. ℣. notandū. j. in fi. ff. de postu. l. j. ℣. ō qua. Alia est ifamia facti ō q̄ agitur J. sunt plurimi. z hec melius dicit famatio q̄ induc it purgationē. vtilla aboleāt purgatiōe prestita. vt. xv. q. v. de crimie. Est etiaz q̄ dā ifamia canonica q̄ irrogat ex q̄libet peccato mortali. vt h. z. xxxij. q. v. ꝑceptū. i fine. z abolet p pniaz. vt J. eo. illi q. tñ vt dicunt q̄daz: talis non admitteret ad accusationē vel ꝑmotionez. q̄ non sufficit q̄ mō non sit infamis: lz q̄ nunq̄ fuit infamis. J. e. q̄ crimē. Itē ifamia ℣cta ex sentētia excōicationis tollit p absolutionē. vt. iij. q. j. c. j. sicut finito tpe relegatiōis tollit ifamia orta ex sniā. ff. ad muni. ordine

Infamia an possit

d ¶ A minoribus. honestate moꝝ: id est crimiosis ne sit J. ij. q. vij. p̄sumūt. z. c. latoz.

e Illi q̄. Secundū q̄s dā prima pars loquit de criminosis non excōicatis. sed a de excōicatis. Scōm alios loquit prima pars de occultis. secda de manifestis criminosis.

f ¶ Cōpellendi. Ar. existentē i mortali pctō cogendū ad pniam. xxij. q. j. ꝓdicandū. xxiij. q. iij. tam sacerdos. Arg. contra. ij. q. j. multi.

g ¶ Nisi eis. Arg. tolli infamiā per satisfactionem ecclie. vt. xxxij. q. v. ꝓceptū. xxxv. q. vj. si duo. Argu. contra. iij. q. iij. consanguineoꝝ. et capitulo hi qui J. eo. quicunq̄. z. xxij. q. v. paruuli. Sed dic q̄ canoni ca infamia per penitētiam tollitur: sed non illa que irrogatur ipso facto vel p sententiam. Johannes. de nonica ipso occulto crimine tollitur per penitentiā: sed non tollit de manifesto. vt extra de tempo. ordi. capitulo vltimo et penultimo.

Infa z

h ¶ huiusmodi. Scilicet excōmunicatus.

Bal. p.d.

s. Petri. j. z ij.

Bala. v.d.

s. cop. v.d.

Testis repellitur pbato crimie ꝛ ipsū.

Pnia nō ipedit accusatio nem.

Luce vj. f.

s Omēs. Aī satisfactionē vel iuramētū. extra de snia excōicationis. p tuas.

b ¶ Eatus. ¶ Dicente. Cū dixit: q̄ sine pctō est tē.

c ¶ Rogabat. Jd est precipiebat. sic. xj. q. iij. rogo.

d ¶ Qm̄ p̄mo. Sic cōtinua: qm̄ z si bonus sum.

e ¶ Ut a talib⁹. Scz illis qui semp parati sūt repḡhendere. de quibus ait. xj. q. iij. senti. sed alioꝝ repḡhensiōes attēdēde sunt: q̄ lz mali nō sint tñ iō repḡhendunt q̄ eos malos esse credūt. xj. q. iij. nō sunt. xj. q. j. nolo.

f ¶ Ab humano die. Jd est q̄ tm̄ humana nō diuia q̄rūt. viij. q. j. sūt in eccl̄ia

g Qui crimē Sivis dicere q̄ q̄ peccauit p̄ baptisma pōt ꝓmoueri si egerit penitētiā tūc dicas illuz h̄ appellari crimi nosuz q̄ p sniam ꝓuict⁹ est. vel de enormib⁹ crimib⁹ itelligas q̄ irrogāt infamiaz ipso iur. vl̄ ō illo intelligē q̄ pēdēte accusatione q̄ fuit accusat⁹ voluit accusare alium: q̄ non lz iij. q. vl. negāda. Baz. aūt facit viz in hoc verbo crimiosus. s. plenus vitijs sicut ille qui ē periurus. vt J. e. quicunq̄. z licet qui libet crimiosus etiā nō cōuictus repellat. vtex ō notati āteq̄ sacerdotali auctoritate curētur: z gremio sancte matr̄ ecclesie reintegrentur. quia qui extra nos sunt: nobiscum cōicare non possunt.

I dem. ¶ Ante satisfactionē excōmunicati ad accusationē nō admittantur.

Omnes illi sūt ab accusatione repellendi: q̄s apostolus commemorat dicēs. Cū his nec cibū sumere z añ satisfactionē ecclie nō sunt recipiendi.

I tem Clemens papa Jacobo metropolitano episcopo.

¶ Sacerdotes nō nisi a coequalibus accusari debent.

Beatus Petrus homicidas z adulteros: ac cunctos criminalibus nexibus alligatos: z q̄ eis coeq̄les non erant: ab eoꝝ molestatione et accusatione: dicēte dño phibebat. et nō nisi a coequalibꝰ aliq̄d sibi inferri debere docebat. Jnfames etiā oēs z q̄s primates z leges seculi nō recipiunt. sz z laicos ab eoꝝ accusatiōe z vexatiōe semp repellere debere rogabat. et cunctos subditos eē ꝓcipiebat: cūctoꝝ sacerdotū vitā supiorē sanctioꝝ ac discretaz a secularibꝰ z laicꝰ hoibꝰ eē et spūales atq̄ sacerdotes sup carnales ac laicos sp cōstituere z fore dicebat debere: qm̄ p minimoꝰ esse nobis debet vt a talibꝰ arguamur z iudicemur: vel ab hūanoꝝ die. Maiores vero a minoribus nec accusari vl̄ iudicari nullatenꝰ posse dicebat: qm̄ hoc nō solū diuinas: sed etiā leges secl̄i ihibere docebat.

I tem Adrianus papa. ¶ Qui criminosus fuerit sacerdotes accusare non p̄t.

Qui crimē sitēdit: agnoscēdū est si ipe añ nō fuerit criminosus: q̄ piculosum est: z admitti non debet rei aduersus quēcūq̄ pfessio. testes aūtē sine aliq̄ sint infamia: vxores et filios habētes: xp̄m omnino ꝓdicantes. Nō solū aūtē criminosi: sed etiā quilibet alij ab accusatiōe eoꝝ repellunt.

Unde Anacletꝰ papa ait. ¶ Deo nō placet: qui seruos suos accusat.

Sj omnia i hoc seculo vindicata essent: locū diuina iudicia nō haberent. Supuacuis laborat impendijs: q̄ solē certat facibꝰ aduuare. Jōq̄ si aliq̄s putat se i hoc deo placē: q̄ suos accusat: vt meliores fiant dicit se hoc agere: iuanū laborat: z plus inuidiē stimulis agitatur q̄s charitatis. quoniam diuine gratie plenitudo adiectione humana non indiget: nec vlla requirit cōmendationis augmenta.

I tem telesphorus papa. ¶ Populꝰ sacerdotes arguere vel increpare non valet.

Sacerdotes qui ꝓprio ore coꝝpꝰ dñi ꝓficiūt: ab oīb⁹ sūt obediēdi z timēdi: non dilacerādi aut detrahēdi. q̄a q̄b⁹ se dñi ppl̄s benedici saluari z instrui cupit nullatenus eos dz arguere. nec vulgꝰ in eoꝝ accusatione suscipi debet. ppl̄s em̄ ab eis docēdꝰ ē z corripiēdꝰ: ñ ipi ab eo. q̄. nō ē discipulꝰ super magistrū. dei ḡ ordiationē accusat q̄ eos q̄ ab eo ꝑsti tuūt sacerdotes accusat vel dānare cupit. I dē ℣ q̄ non sūt idonei nō suscipiant ad accusationē: lz oēs q̄ aduersus pr̄es. i. sacerdotes armātur: infames esse cēsem⁹. patres ei oēs. i. sacerdotes venerādi sunt nō respuēdi aut accusādi vel ifidiādi aut infamandi. I tem pius papa. testi. sup eo. tamē si probat se egisse penitētiā bene recipit ma xime i cruli. ar. l. dist. ferrū. z. ff. de edil. edic. q̄ ita licet sit arg. contra extra. de simo. per tuas. vbi dicit q̄ in exceptis criminibꝰ: licet ciuilit agatur potiꝰ admittatur de eētate q̄ de rigore. Johan. Tu dicas breuiter q̄ si p̄batur crimē cōtra aliquē semp repellit in cā criminali. vt. ē. ij. q. vij. querendū. z extra de testi. testimonū. nisi in exceptis criminibus ꝑm distinctionez pluries dictā supi⁹. B.

h ¶ Si ipse ante. licet ō illo sit condēnatꝰ. arg. extra de testi. super eo. Et ē hic ar. q̄ post penitentiaz accusat quis ō crimine. xxxij. q. ij. admonere. s. q. vij. si quis omnez. l. di. puenit. xlviij. di. qm̄ multa.

i ¶ Rei. id est accusati.

k ¶ Christuz non tamē obest eis si eos instruxerint. xlvij. distinctione. quantunlibet. z. xlvij. distin. ephesijs. Aliō si neglexerint eos corrigere. vt. xxxvij. distinctiōe legāt.

l ¶ Si omnia de occultis loq̄tur que soli deo reseruant. xxxij. di. erubescāt.

m ¶ Inuidie. hic canon p̄fsu mit potius accusationez fieri cā inuidie q̄ charitaz. vt dixi. ij. q. vij. si q̄s eps.

a QUes.sic.ij q̄stiõe.vij oues.

Presũptio est triplex

b ¶Suspitio. sic.ij.q.j.c.j.Suspitioni temerarie nõ creditur. xj.qõ.iij. in cunctis. probabilis inducit presumptionẽ.ff. quod me.cau.l.vlti.ij. qõ.v.presbyter. violenta condẽnationem.xxxv. q.j.dixit.ꝛ.C. de adul.q̄uis.licet sit argu.contra. extra ỏ p̃sump. litteras.

c ¶Domestica. id est ꝓpria vel domesticoꝝ persona.

IMitare.

Delinquens pluries: pluries peniteat.

d ¶Tertio hic videt q̄ totiẽs penitẽtiam faciam quotiẽs committo fornicationem. etiaz cum eadem muliere. et q̄ quasi ꝓ diuersis delictiſ sit mihi penitentia indicẽda. vt de pe. distin. v. cõsideret. et de pe. distinc. j. mensuram. atẽ si post primam fornicationem quis peniret iniungitur ei penitentia. si secũdo accedit ad eandem secundo iniungitur ei penitẽtia talis: ergo erit melioris cõditiõis si nõ peniteat a principio q̄ si peniteat postea. Item si secundo accedit ad aliã mulierez equale peccatum committit sicut si secundo accederet ad priorez. sed pro illo secundo peccato quod facit cum altera nouã penitentia sibi inducitur ergo ꝛ nouã penitẽtia est indicẽda sibi si ad eandem denuo accedat: cum par sit peccatum. et hoc concedi potest: licet ꝑm leges qui sepiusrem contractat non cõmittit diuersa furta. ff. ỏ fur. ei qui.

Joh. xxj.d.

marci xiiij.c.

ps. xxix.

e ¶Petrus. arg.a motou. si. xxxij.q.v. si paulus.

f ¶In abundantia. id est cõfidentia bonitatis mee.

ſ.cor. vj.b.

Esa.j.

Sunt plurimi q̄ vitam

b.

g ¶Laudãt. hoc est veniale peccatum. xxv. distin. cruminis. sed qui commendãt mortalia vitia mortalit pecãt. xlvj. distinc. sunt nonnulli.

ſ.petri v.b.

h ¶Inter infamiaz. id est q̄dam sapientes dicebant eos veraces: quidam non. xlj. distinc. q̄ dixit dñs.

i ¶Uerũ hac auctoritate. scz ꝺ. ea. oues. hec sunt verba eiusdem pñ et continuantur illi. c. oues.

k ¶Sicut scriptũ est. in esaia.

l ¶X merito. Deprauantur. i. praui epi cõstituũtur. non enim ꝑpter aliorum merita efficiuntur mali sed mali ꝑpter malorũ merita prelati fiunt. vj. q.j. audacter.

m ¶Cadant. Regez q̄ componk oz bis regi ad exẽ-

imitãt subditi

¶De eodem.

QUes[a] pastorẽ suũ non reprehẽdãt: plebs epm nõ accuset: nec vulgus eum arguat. q̄ nõ est discipulus sup magistrũ. Epi em̃ a deo sũt iudicãdi qui eos sibi oculos elegit. Nã a subditiſ aut prauevite hoib⁹ nõ sunt accusandi aut arguẽdi: aut lacerãdi. ꝛ infra. Nemo bonũ faciẽs alteri verbo aut fctõ nocere vult: quãto mĩn⁹ i suspitione debet venire fidelis hõvt dicat aut faciat ea que pati nõ vult: q̄ ois suspitio[b] poti⁹ est repellẽda q̄ ꝓbanda vel recipiẽda. Ipsa autẽ detractio licet vitio detrahẽtiũ: tñ iusto dei iudicio nõnũq̄ aduersus bonos excitat: vt quos vl̃ domestica[c] presumptio: vel aliorum fauor i altum extulerat: detractio humiliet. Uñ Ambro. ¶He quis de se p̃sumat: lingue malorũ ex dei precepto contra eum excitantur.

IMitare petruz tertio dicentẽ: dñe tu scis q̄ amo te. Etẽniz q̄ tertio[d] negauerat tertio cõfitetur. sed negauit in nocte: cõfitetur i die. Hec autẽ iõ dicta sũt vt sciam⁹ neminẽ iactare se debere. nã ꝛ si petr⁹[e] lapsus ẽ: q̄ dixit. Et si alij scandalizati fuerit in te: sed ego nõ. q̄s alj⁹ iure de se p̃sumat: Deniq̄ ꝛ dauid: q̄ dixerat. Ego dixi in abundãtia[f] mea: non mouebor i eternũ. Eã sibi iactãtiã obfuisse ꝓfitẽt: dicẽs. Auertisti faciẽ tuã a me: ꝛ factꝰ sũ ꝓturbat⁹. Item Grego. ¶Ut bõi salubriꝝ hũiliẽt: ligue malorũ ꝓtra eos insur

SUnt plurimi q̄ (güt. vitã bonoruz fortasse ãpli⁹q̄ debẽt laudãt[g] ꝛ ne q̄ elatio de laude surrepat pmittit opꝰ de⁹ malos in obtrectationẽ ꝛ obiurgationẽ pr̃ũpere: vt si qua culpa ab ore laudãtiũ i corde nascit: ab ore vituperãtiũ suffoceꝝ. Hinc est q̄ doctor gẽtiuz se in p̃dicatiõe currere testat inter infamiã[h] ꝛ bonã famã. q̄ etiã dicit: vt seductores et veraces. Uez hac auctoritate[i] phibenk spũales a carnalib⁹ accusari: nõ carnales a spũalib⁹: q̄s exꝰbis eiusdẽ dak itelligi: quib⁹ in eodẽ capitulo subiũxit dicẽs. Capite lãguescente facili⁹ reliq̄ corpis mẽbra ificiunk: sicut scriptũ[k] est. Omne caput lãguidũ ꝛ omne cor merens: a plãta pedis vsq̄ ad verticẽ nõ est i eo sanitas. Quapropter manifestũ est diabolũ: qui sicut leo rugiẽs circuit q̄rẽs quẽ deuoret: cordibus plebiũ suaderevt doctorib⁹ atq̄ pastorib⁹ suis ỏtractiones irrogẽt: vl̃ eos accusent vt plebes lãguescẽtes nõ tenẽtib⁹ pastorib⁹ frena eorũ lasciuiãt: atq̄ in ima ruant: vt saltẽ sic piclitari possint. Multumvero distãt damna morum a dãnis rerum tpalium: cum ista extra nos sint: illa vero in nobis. ꝛ infra. Peius malũ fore non eristimo q̄m christianos suis inuidere sacerdotibus. Hinc etiã felix secundus ait.

¶Deo recte famulãtes persequi non licet.

QUiescite (inq̄t sctã synod⁹ nicena) ꝛ nolite persequi eos q̄ recte deo famulãt ꝛ sincera volũtate supna dei mãdata custodiũt: ꝛ nr̃is legib⁹ subiugank: q̄ nõ decet vt carnales spũales p sequantur. Item Grego. ¶Subditi platos suos accusare non debent.

EX merito plebis nonnunq̄ epi deprauantur[l] quatenus pcliuius cadãt[m] qui sequũtur. Capite lãguescẽte: cetera corpis mẽbra ificiũtur. Ꝺteriores sũt q̄ vitã moresq̄ bonoꝝ corrũpunt: his q̄ subtãtias aliox prediaq̄ diripiũt. Caueat itaq̄ vnusq̄sq̄ ne aut linguã: aut aures habeat prurientes. i. ne aut ipse alijs detrahat aut alios detrahẽtes audiat[a]. Sedens (inq̄t ꝓpheta) aduersus fratrẽ tuũ loq̃baris detrahẽdo ꝛ aduersus filiuz matris tue ponebas scandalũ ꝛc. Parcant singuli detractioni lingue: custodiãtq̄ sermões suos ꝛ sciãt q̄ cũcta q̄ de alijs loquũtur: sua ꝑsnia iudicabũtur. nemo iuito auditori libẽter refert. Officiũ singuloꝝ sit dilectissimi: nõ solum oculos castos seruare: ſz ꝛ liguã nec q̄d i cuiusq̄ domo agak: alia dom⁹ vnq̄⁹ p eos nouerit. Habeãt oms simplicitatẽ columbe: nec cuiq̄ machinenk dolos ꝛ serpẽtſ astutiã ne alioꝝ supplãtent insidijs.

Uers⁹. ſ.cor. vj.b.

Item Lucius papa.

¶Bonus nocere non cupit

SApiẽs nõ est ois q̄ nocet. Idẽ Anaclet⁹ pa.

¶Raptoꝝ deteriores sũt episcoporum detractores.

Ꝺteriores[c] sunt q̄ doctoriũ vitam moresq̄ corrũpunt: his q̄ subtãtias aliorũ ꝓdiaq̄ diripiũt. ipi ei ea q̄ extra nos sunt: licet nr̃a sint auferũt. nostri quoq̄ detractores et morũ corruptores nostrorũ: siue q̄ aduersus nos armank proprie nosipsos decipiunt: ꝛ ideo iuste infames sunt. ꝛ merito ab ecclesia extores fiũt. ꝑ meritis ergo plebis sepe pastores deprauank eccle: vt pcliuius corruant qui sequũtur.

Item alexander papa.

¶De eodem.

SUmma iniqtas ẽ fratres detrahere[d] ꝛ accusare[e]. vñ scriptuz est. Bis qui detrahit fratri suo homicida est: ꝛ ois homicida non habet partem in regno dei. Ꝺatet ergo (vt ꝑmissuz est) q̄ carnales ꝓhibenk ab accusatione spiritualiũ: nõ spirituales ab accusatiõe carnaliũ. Qũ itaq̄ criminosi et infames ab accusationibus ꝓhibenk: videndũ est quos canonũ sacra auctoritas infames appellet. Ꝺe his ste phanus romane eccle epꝰ scribit Hilario dicens.

¶Que persone infames habeantur.

IInfames esse eas psonas dicimus: q̄ ꝑ aliq culpa notank infamia: id est oẽs qui xp̃iane legis normã abiscũt ꝛ statuta ecclãstica otẽnunt[f]: sicr fures[g] ꝛ sacrilegos: ꝛ oẽs capitalib⁹ criminib⁹ irretitos: sepulchroruz q̄z violatores: ꝛ oẽs qui aduersus patres armãtur: q̄ in omi mũdo infamia notank. sicr et incestuosos/ homicidas/ piuros/ raptores/ maleficos/ veneficos/ adulteros de bellis publicis[h] fugiẽtes et q̄ indigna sibi petũt[i] loca tenere: aut facultates eccle auferũt iniuste: ꝛ qui fratres calũniank: aut accusant ꝛ nõ ꝓbant: ꝛ qui contra innocentes principũ animũ ad iracundiã[k] ꝓuocat: ꝛ oes anathematizatos: vel ꝑ suis scelerib⁹ ab ecclesia repulsos: ꝛ oẽs quos ecclesiastice leges vel seculi infames pronũciant. Ibi nimirũ oẽs nec seruiti ante legitimã[m] libertatem nec penitẽtes nec bigami nec illi qui curie[n] deseruiunt vel nõ sunt integri corpore: aut sanã non habentmentẽ[o] vel intellectuz: aut qui inobedientes sanctoꝝ patrũ decretis existunt: aut qui furiosi manifestank[p]: hi omnes (inq̄ꝫ) nec ad sacros gradus debent ꝓueheri: nec isti: nec suspecti: nec liberti: nec rectam fidem vel dignam cõuersatione nõ habẽtes/ summos sacerdotes pñt accusare: nec ad accusationez seu ad testimoniũ nullaten⁹ iuste possunt recipi.

Item Fabianus papa. ¶Infamis efficitur qui sciens delerare p̃sumit.

QUicũq̄ sciẽs se piurauerit[q] xl. dies in pane ꝛ aqua/ et septẽ[r] sequẽtes annos peniteat: ꝛ nunq̄ sit sine penitẽtia[s]: et nunq̄

ij.ps.

iij.ps.

pluz. ar. xj.q.iij. precipue.

a ¶Audiat. sic.j.xj.q.iij. non solum.

b ¶Unq̄. scilz per detractores ne sit cõtra. ſ. v. q.v. non vos. vel dic p eos. i. p curiosos. vnde Iuuenalis. Scire volũt secreta domus: atq̄ inde timeri.

c ¶Peius est psuadere q̄ facere. vt. ff. de ser. cor. l. j. ſ. persuadere. ꝛ. l. vt tanꝰ. et. lxxxvj. di. tanta.

d ¶Detrahere. ſ. dist. xlvj. accusatores.

e ¶Et accusare. ſ. ij. q. vij. ſi ꝺs episcop⁹. de pe. di. j. homicidiorum.

¶Cum itaq̄.

¶Hec est secunda pars huius q. in qua enumerat omnes infames qui accusare nõ possunt et hoc ꝓbat per ca. seq. Jo. de. f.

f ¶Infames.

¶Contẽnunt. ſ. xix. dist. nulli.

Crimẽ quodlz infamat

g ¶Fures. ex hoc ca. patet q̄ omne crimen infamat ꝑm canones. ꝛ. ſ. c. oẽs. et ca. sequen. Item ex hoc ca. videt q̄ omne crimen sit publicum ꝑm canones.

h ¶De bellis publicis. Tales sunt rei lese maiestatis. vt. ff. ad l. iul. maie. l. iij. ꝛ capite punitur qui dum defendere non potuerint. ff. de re mil. ome. ſ. q̄ in acie.

i ¶Petũt ambitiose. vt. ꝺ. j. q. j. Jo. iij. c.

k ¶Ad iracũdiã. ex de homi. sicut dignũ. ſ. illi vero.

l ¶Prouocãt. i. detractores. vt v. q. vl. delatori.

m ¶Legitimã. i. plenã. alit em̃ nõ ꝓmouet nec aliquẽ pñt accusare: vt. j. sequit.

n ¶Curie. liij dist. c. j. et. ij.

o ¶Mentem. Ut furiosi.

p ¶Manifestant. ꝺ. xxxij. di stin. maritum.

Uicũq̄.

q ¶Hec est iij. ps in qua ponit penã piuri ꝛ specificat de ifamib⁹. Jo. de fan.

r ¶Perjuraverit. ſ. iij. qõ. v. cõstituimus.

s ¶Septem. xxij. q. iiij. qui sacramento. cõtra So. ibi.

a ¶ Testimoniū.etiā post penitētiā priuatā.vt.j. xxij.q.v.paruuli.Et hoc est verū in testib⁹.sec⁹ videtur in accusatore.vt.xx.q.v.si quis conuictus.

b ¶ Recipiat.alibi dicit q̄ iuramentū solū deū habet vltorē.vt.C.de re.cre.l.ij.non ergo incurrit infamiā. Itē alibi legit q̄ periurium continet sub crimine stellionat⁹ vt.ff. de cri.stellio.l.ij.ſz crimen stellionat⁹ nō infamat.vt.ff.de cri.stellio.l.ij.ergo nec periuriū. So.vbi iuramētuz non cedit in preiudicium alicuius solū deum habet vltorem. Dicūt autē quidā q̄ ſi iuramentum est de futuro semp infamat: quia ibi frangitur fides deo et homi.sec⁹ ſi est de p̄senti vel de preterito.vt.C. de transac.ſi q̄s maior. Alij dicunt q̄ iuramentum quod interuenit in contractibus non infamat:ſecus in iuramēto quod fit in iudicijs. hoc est certū q̄ omne iuramētū infamat canonica infamia. Utrum autē temerariū iuramētū repellat a legitimis actib⁹ dixi.lxxv dist.ſlorentinuz. et extra de test. cām que.

Juram tū vtrū ifamet.

Nos sequētes patrū.

c ¶ Sed licet. Infert ex predictis.

d ¶ Ab huiusmodi.i.simonia.

e ¶ Maiores. vt.ij.q.vij.per totum.

Uero g.

f ¶ Nesciens.ille est ignoranter hereticꝰ qui sequitur opinionem quā putat veriorem.vt.xxiij.q.iij.heresis.

g Scōm illā.de pe.di.j.sciendum.

h ¶ Uincit.vide qualiter argumētatur.licet eniz peccatū sit maius pctō:q̄ hic sciētia p̄ponit ignorātia nō recesserit? Scōm illam[s] regulā qua pctā sciētiū peccatis ignorātie p̄ponuntur:auarū cōscientia vincit[h] in scelere. Sz ſi forte hoc faciat in heresi ipsius sceleris magnitudo qō facit in auaricia sciētis admissio:hereticus nesciens auaro sciēti coequat. Itē vtrū catholicum pessimis morib⁹ alicui hereticoꝰ(in cuius vita preter id qō hereticꝰ est non inueniūt hoies qō reprehendant) proponere debeam⁹: nō audeo precipitare[i] sententiā. Uerū[k] hoc Augustini z illud de infamiū accusatione de his intelligendū est:quos p̄stat esse hereticos:non de his q̄ se negant in heresim lapsos ¶ Hic autem in omnibus religiosus apparēs[m]:dum se negat heretice cōmuniōis aliquādo macula infectum infames atq; alios huiusmodi a sua accusatiōe ipe repellit Hec licet ratiōe niti videātur exēplo tñ lese maiestatꝭ vana intelligunt: ad cui⁹ accusationē dū socius inite factionis admittit:non querit an cogitare contra animam p̄incipis sit maiestatē ledere:sed an aliqs de nece eius tractauerit[n]. Ui ſi impator Honorius et Archadius in nono libro codi.ti.ad.l. iuliā maie.ſcripsisse legūtur.

Pctm ḡtis nun⁹ ē p̄ scientis.

Sī q̄s cū militibus vel priuatꝭ°:barbarꝭ etiā scelestā inierit factionē: aut factiōis ipsi⁹ suscepit sacra-

n ¶ Tractauerit.sic supple in simōia nō est q̄rēdū an simonia sit heresis.iste em̄ eos negauit simoniaz esse heresim:z male.vt.j.q.vij.ptz.z sic peludit i fine.

o Sī quis. ¶ Priuatis.no.milites nō dici priuatos.vt.xxiij.q.j.quis contra.

Uolūtas sola non punit.

a ¶ Uoluntatē.no.q̄ punit h̄ sola volūtas.vt.xix. di.nulli.xxij.di.oēs.q̄ in maleficijs volūtas spectat nō exit⁹.ff.ad.l.cornē.de sic.din⁹.Ar.j.xxij.di.erubescāt.ō.pe.di.j.cogitatōis. xxx.q.v.xp̄iana.So. regularit volūtas ſi punit:niſi ad aliquē actū ꝓcedat

b ¶ Fisco.idē est in crimie heresis. vt extra ō here. vergentis alsbona dānatorum reseruantur filijs. vt. C. de bo.dam. auten.bona.

c ¶ Filij ꝓo. in potestate constituti. ſi em̄ eos postea emancipasset nō valet. vt.C.e.l.perpendik. ar. ff. de bo. dam.l. vlti.H.exliberis.filij itaq; emancipati non patiunt hāc penā. Dicūt tamē quidā q̄ hec pena spectat ad filios postea natos: non ad iam natos ſz littera eis cōtradicit.

d ¶ Metiunt iuxta illud. Sepe solet ſilis ſilius esse patri. Et sequit leuiter ſilia matris iter. lxvj.dis. ſi gens. vñ qui emit mācipia de genere eoruz q̄rit.vt.ff. de edil.edic. q̄ ſi nolit.H.qui mancipia.

e ¶ Et vita.ſ. lxxiij.dist. quorundam.

f ¶ Interuenire.sic.ē.l. dist. miror. Et no.q̄ quādoq; p̄hibetur supplicari p aliquo.de pe.di stin.j.ſ.ſi iterat z extra de here. ad abolendā.et C. de transac.ſi quis maior.

g ¶ Porro.h̄ ponit assūptionez argumenti ſui. p̄misit enim primo p̄ponem

h ¶ Pena.in crimie em̄ simonie z̄uict⁹ deposito:in primo libro codicis Screuisse legit titulo de episcopis z clericꝭ. l. ſi quēque: quod de accusatiōe non de pena[b] intelligi oportet.

Unde Ualerius z Gratianus libro nono codicis titulo ad.l.iuliam maiesta.

Nullus omnino cui in cōſultis ac nescientibus nobis fidicularij[i] tormēta offeruntur militie[k] vel generis[l] aut dignitatis[m] defensione vti p̄hibeatur.excepta[n] tamē maiestatis causa in qua sola oīnibus equa cōditio est. Sed cum oīnes illi assumūtur in hac accusatione simonie qui possūt accusare de crimine maiestatis: ꝓstat q̄ sicut ibi non dubitatur de crimine maiestatis ſz an reus commiserit illud:sic et hic non negatur heresis: sed impetitur accusatus an commiserit heresim.

¶ Questio.iij.

Quod ātº q̄rit ſi accusatus eps i accusatorē accusationē ꝑtere voluerit an ſue ſimplici assertiōi fides sit adhibēda. facile soluit ſi scōrum patrū auctoritas diligēt iſpiciat. vt ei scti patres diffinūt: nulluspersone quātūlibet exercitate cōfessioni fides ē adhibēda niſi cōpetētes ꝑbationes adhibeat. Item in carthaginēſi cōci. liij. legit

Episcopus alicui crimen obijciens in synodo probet quod obijcit.

Episcop⁹ ſi clerico vel laico[p] crimē ipositum

i Fidicularum.i. cordarū q̄ ligātur circa frontē hois z stringit caput p eas.z ē fidis idē qō corda vt ibi. We fide ꝓſ icus troie muntor amauit.

k ¶ Militie. C. de questi. milites.

l ¶ Uel generis.C.de penis. l. decurionum.

m ¶ Aut dignitatis.C. de q̄stio.decuriones

n ¶ Excepta. vbi nullus p̄t se excusare aliq̄ p̄uilegio tenet lex xj.q.j.quicunq;

Quod aūt. Hic ponitur se da q̄stio q̄ querit ſi eps accusat⁹ ꝓtat accusationē ſuā in accusatorez: an fit sue simplici assertiōi credendū ſz ſine testib⁹:. Et rñdet q̄ ñ.vt.j.e.c.ij.z.iij.

o ¶ Qō autē. Nunq̄ ſoli epo credit. iij.q.iij. iusurandi. nec tenet lex xj.q.j. quecunq;

Episcop⁹, p

¶ Laico. Sz huic.c.ē j.xj.q.j.experiētie. et ca. ſi quis cuz clerico. Sed qō h̄ oz itelligas de ecclīasticis criminibus pōt tñ clericꝰ iudicare de oi crimie ḡtū ad idulgēdā pniam.ā.e.q.j.al li q.z.xxij.q.j. p̄dicādū. et ex de iudi.nouit. Uel loqt ſz tpa apostoloz qn oīs cause deferebā-

Simoniace ordinat⁹ ordinatorē ſuū cōuenire nequit versus

Cleric⁹ accusans de oī crimie possit iudicare.

tur ad ecclesiam. vt. xj. q. j. relatum.

a ¶ Synodū. i. cōuētū clericoꝝ ꝙ ꝛciliū appellat. xij. q. ij. placuit. ꝛ. c. eps ꝙ sine eoꝝ ꝑsentia nō dz causas audire. xv. q. vij. eps nulli⁹. ꝛ hoc itelligo de criminali negocio: sed in ciuili cā eligūt arbitri. vt. xj. q j. ſi clericus.

Criminosus occult⁹ an debeat vitari a scientib⁹ ipm esse talem.

b ¶ Si tm. hec duo. c. itel ligit. ꝙ. de occulto peccatore: et dicit ꝙ si scio aliquē esse in mortali pctō: licet sit occultus debeo ipz vitare occulte ſz nō publice nec possuꝫ eū de hoc accusare cū nō habeā testes sed illud ē ꝑdurū: vt oēm quez sciā pctōrē debeam euitare. ꝛ ē illō. ꝙ. q. j. multi. Sz tu ponas casū sic. Eps aliquis sol⁹ scit aliquē in canonem incidisse dz eum corrigere ꝓuate: ꝛ si incorrigibilis sit: ꝓuate vt abeat eum nō publice: ne sit p ditor criminis. vt extra de sentē. excō. cuz nō ab hoie. in ꝓncipio.

c ¶ Proferat accusādo publice.

Ordo littere.

d ¶ Indēnat⁹, sic ordia litterā. ille tñ indemnat⁹. i. nō dānat⁹ in cōione oim ꝑmanebit.

e ¶ Hic. id est quantū ad eos q̄ nichil sciūt de excōicatōe illi⁹ vl̄ de crimie ei⁹ vt extra de sen. excom. cū illoꝝ.

f ¶ Ad tps. i. dū est in pctō.

g ¶ Jubeat. iubere est pōt ꝓlatus aliquē vt abstineat a sua ꝓuata cōione: vel etiā a cōione sacramētoꝝ totū. qz in secreto potest ꝓcipere talia hoibus peccantibus. xxxiij. di. habuisse. tñ ꝙ sniam nō pōt aliqs aliquē secreto separe a ꝓticipatiōe sacramentoꝝ vel etiā suspendere. pōt etiā ꝗs cū scit aliquē criminosum suo ꝓlato dicere: vt ipm corrigat. vt. xxij. q. v. hocvidetur. Uel expone iubeatur. i. moneat. sic. xxxj q. j. hac rōne. Scōm ꝑmissa patet ꝙ non obstat J. de consecra: di. iij. nō ꝓhibeat. xcij. di. si inimicus. vij. q. j. scire. ꝛ. xj. q. iij. quibus epi. vbi dicitur quibus epi deducatur ad ꝓbationez in synodū⁹. Sed obiciꝫ si se solū alienū sceleris consciū nouerit: probare illud testibus nō valet. quid ergo tūc sibi faciēdū sit: ¶ Ex cōcilio varensi sic diffinitur.

¶ Episcopus nō ꝑferat qđ ꝓbare non potest.

Si tātū⁵ eps alieni sceleris se cōsciū nouerit quādiu ꝓbare nō potest: nichil ꝓferat⁶ sed cum ipo ad ꝓpunctionē ei⁹ secretis correctiōib⁹ elaboret. Qz si forte correct⁹ ptinacior fuerit: ꝛ se cōioni publice igesserit: etiā si eps in redarguēdo illū quē reū iudicat in ꝓbatione deficiat indēnat⁹⁷: licet his⁸ qui nihil sciuerunt secedere ad tēpus⁹ ꝑ ꝓsone maioris auctoritate iubeatur¹⁰ ille tñ ꝗdiu nichil ꝓbare potest in cōmuniōe omniū ꝓterꝗ eius qui eū reum iudicat permanebit. I tez ex cōcilio aphricano.

¶ De eꝑo q̄ sibi soli dicit aliquē crimē suū fuisse ꝓfessuz

Pacuit vt si qñ eps dicit aliquē sibi soli¹¹ ꝓpriū crimen fuisse cōfessum atqz ille neget non putet ad iuriā suā eps ptinere q̄ illi soli nō credit: ꝛli scrupulo ꝑ ꝓuie cōsciētie se dicit negāti nolle cōicare ꝗdiu excōicatū nō cōicant: nec nos cōicare debem⁹: qz illa ca. de publice excōicatis intelligūtur.

b ¶ Lacuit. ¶ Sibi soli. Nō tāꝫ deo ne sit cōtra. de pe. di. vj. sacerdos. J. xj. q. j. quicūqz. contra. Sed illud nō tenet. sic ergo dicto soli⁹ epi nō credit: nec etiā scripto nisi assit ꝓscriptio. vt extra de testi. cū a nobis: nisi hoc habeat ꝙsuetudo. vt extra de fi. instru. cum dilect⁹. naz litteris suis credit quibus significat se aliquem excōicasse. vt. xj. q. iij. cure.

i ¶ Excōicato. i. quem dicit excōicatum.

k ¶ Caueat. ecce pena illi⁹ q̄ iniuste vitat aliquē vel iudicat sic. ij. q. j. nemo.

Iudiciū. hic ponit. iij. q. iij. in q̄ qrit an liceat sibi expectare iudiciuz alci⁹ metropolis. ꝛ respōdet ꝙ nō. vt J. e. c. j. ij. ꝛ. iij. ni si de licentia sui metropolitani. vt. ij. q. vj. placuit. et. xj. qō. iij. clericum.

l ¶ Judiciuz. nulli licet habere iudicē alteri⁹ ꝓuincie: nisi ꝑ appellationem. vt. iij. q. vj. non liceat.

Scriptū est in lege.

m ¶ Mittere nec ordiare nec aliq̄ facta dare pōt i alteri⁹ ꝑochia tu. ix. q. iij. c. j. ꝛ ij. secus de ꝓconsulib⁹ q̄ insignia sua ex̄ ꝓuinciaz ferunt ꝛ volūtariā exercent iurisditionē. ff. de offi. ꝙ n ¶ Admonēdo. nō tñ publice [consulis. l. j. eis ꝑdicando tanꝗ⁹ ius in eis habens. lxxj. di. hortamur. ꝛ. ix. q. iij. epm. ar. xij. q. j. c. ij. xvj. q. j. inter dicim⁹ sed sine solēnitate ad bonū monēdo qđ quilibet pōt facere ꝛ etiā monach⁹. xvj. q. j. c. j. ꝛ. c. qz iuxta. ꝑm alios pñt ꝑdicare: nō tñ cōcitando turbā. xvj. q. iij. placuit. qz illud nō ꝓsistit in cōtentiosa iurisditiōe. Nec refert quis ꝑdicet: sed qđ ꝑdicet. xix. di. scōm.

o ¶ Citote certam. ¶ Epos. hoc iō est statutum: qz cā epi coram. xij. epis est tractanda.

xv. q. vij. si quis timidus.

Appellādum non est omisso medio.

a ¶ Oēs. ar. archidiaconos non esse iudices.

b ¶ Scōm ordines. ergo medio ꝓtermisso non est ad superiorē eundū. vt. ij. q. vij. c. anteriorꝝ. ꝛ. ff. illo ꝓculdubio. ꝛ. c. decreto. ꝛ. q. vij. metropolitanuz. Et sic est ar. q̄ omisso archidiacono non itur ad episcopum. vt ex de offi. archid. c. j. ꝛ xviij. q. ij. cognouim⁹. ꝛ ar. cōtra ex̄ de ꝓben. referente.

c ¶ Ab extraneis. ꝗ metropolitan⁹ est extraneus iudex. non est ergo iudex ꝓnincie: qđ dicit excōicatum.

k ¶ Caueat. ecce pena illi⁹ q̄ iniuste vitat aliquē vel iudicat sic. ij. q. j. nemo.

Eniꝗ.

d ¶ Uel in firmitate. vl̄ malicia plebis / vel defectu scientie vel irregularitate. vt ex̄ de renūcia. nisi cum pridem.

e ¶ Restituatur. sed nōne debuit ꝑdere locū suum: qz sponte nec rūdebat cōrā extraneo iudice. xj. q. j. placuit. ꝛ. iij. q. vj. nō liceat: Sz dic ꝙ papa pepcit ei. Est hic ar. de illicita renūciatiōe nec ꝙ nō teneat si fiat ignoꝛāte ꝑlato suo: vel si fiat in manu alteri⁹. xvij. q. ij. gonsaldus. ex̄ de renū. admonet. ff. de offi. ꝑ. legat⁹. Sed contra: dā etiā tacite ꝗs renunciat iuri suo. ex̄ de his q̄ fi. a ma. par. ca. ex ore. et vij. q. j. eos. ꝛ ex̄ de renū. q⁹ in dubijs. ꝛ. xxxij. q. j. de dñ dicto. vij. q. j. ꝗs periculosum. Dico q⁹ ipe nō pōt repetere: qz renūciatio tenet ꝗtū ad ipm sed eccla pōt eu repetere. vt. vij. q. j. nō opz. ꝛ. c. eos. Uel dic q⁹ renunciare pōt his q̄ spectant ad onus: sed nō his que spectant ad honorē. nō em̄ subdit⁹ pōt abdicare a se iurisditionē sui epi. vt ex̄ de fo. cōpe. si diligenti. Jo.

Renunciatio illicita an teneat.

Exēpti delinqntes i dioceſi epi/ an possint ab eo puniri.

f ¶ Lacuit. ¶ Parrochianū. Sz nōne eps pt punire exēptos q̄ deliquūt i sua dioceſi: vl̄ q⁹ sic p. c. istō. ꝛ. ō. iij. q. vj. c. j. ꝛ ex̄ de here. ad abolēdā. i fi. vbi dr̄ q⁹ nullū ꝓuilegiū nuat. ꝛ ex̄ de ꝓuile. ex tuar. i fi. Jtē negligentia taliū pōt supplere. vt ex̄ de sup. negli. pla. sicut. ex̄ de ꝓui. cū ꝛ ꝓlatare. ꝛ excess⁹ eoꝝ punire. vt extra de ꝓuile. patentib⁹. Jtē qz rōne delicti ꝑdicꝫ ꝓuilegiū. xj. q. iij. ꝓuilegiū. Jtē qz reat⁹ oēm honorē excludit. vt. C. vbi se. vel clā. l. j. Jtē qua in ꝓincia qs deliqt: illic iuri subiaceat. nullo se excusatur⁹ ꝓuilegio. C. vbi de cri. agi opoz. auten. qua in ꝓuincia. nonen ꝓtextu ꝓuileg⁹ cōcessi statutoꝝ crescet auctoritas. vt. C de ꝓui. scho. l. ij. li. vij. ad idem in auten. de mādatꝝ ꝓnci. ¶ q⁹ si delinquentes inueneris. col. iij. vbi dr̄ nō ꝓmittat nocētes aliquib⁹ vti ꝓuilegijs. Ecō tra ꝑbat q⁹ non possunt puniri. vt ex̄ de ꝓui. sane. ꝛ. c. cū capella. xvj. q. j. frater noster. et expōne dicitur extra de sup. negli. pla. si cut. si enim tales possent puniri sicut ꝛ alij: inutile esset eoꝝ ꝓuilegiū. Jtē ꝓconsul non potest se intromittere de causis fiscalib⁹: sic nec epi de ist⁹ q̄ quodāmodo fi scales facti sunt per ꝓuilegiuz. ff. de offi. ꝓcōsu. l. ſi in aliqua. ¶ j. Sol. quidā dicūt q⁹ ꝓ occulto delicto a solo romano pontifice pñt puniri: ſz ꝓ notorio pñt puniri ab epo loci. ꝓ id qđ legit ex̄ de ꝓui. tuarū. ꝛMelius dicas q⁹ si ꝓuilegiatus delinquit circa rem non exēptā. vt in contractu vel in maleficio: occidendo hoiem / vel adulterando cū aliqua: tale delictū pōt punire epūs loci. qz si sit persona exempta: tamen res in qua deliquitur nō est exempta. Si vero deliquit circa rem exemptā: puta male gerendo se in officio suo vel alienādo res ecclesie sue: in his a solo papa punit. vbi ergo factū exempti ꝓiudiciū affert non exemptis bene epūs loci punit in his in q̄bus delinquens contingit suā iurisditionē: secus si nō afferat alicui ꝓiudiciū. et hec di. ꝑbatur extra de ꝓui. cū capella. Et dicit q⁹ cū delictū eoꝝ publicum est: potest puniri ab epo vt supra dictum est. et vt dicit decreta. patentibus. et. c. tuarum. extra de ꝓuilegijs.

Porro. hic intitulak quarta questio: scilz cui⁹ iudiciū sit expectandū si cōprouinciales iudices inter se discordant in causa vel sentētia episcopi. Et certe ꝓsuenit distingui vtrum sint iudices delegati vl ordinarij vel arbitri. Et hec dicōsueuit notari. ij.q.vj.§.diffinitiua. ℣. Item si plēs. ⁊ in plib⁹ aljs locis legibus scilicet⁊ decretis ⁊ decretalibus.

a ¶ Porro. hec questio expedita est. ij. q. vj. §. diffinitiua. ℣. itē si plures.

b ¶ Si quis. Istud caret contenere iniquitatē: tū ex eo q̄ non statur hic iudicio maioris partis: tum quia ex eo q̄ alienus iudex iudicat nō suum subditum. sed expone ꝓout hic notaui.

c ¶ Epos prouicie. in pari numero.

d ¶ Sententias. id est opiniones quibusdaz sez volentib⁹ euz absoluere. ꝯbusdam volentibus reseruare sentētiā pape.

e ¶ Pronūciare. nō sententiādo: sed opinionē suā recitando: ⁊ ideo sic expone: ne sit cōtra. ff. de re iudi. duo. et. l. inter pares. ⁊. ij. q. vi. item si plures. vbi dicit q̄ si discordant delegati ad delegantem est recurrēdum.

f ¶ Aduocari. p pape rescriptuz. i. papa cōmittit metropolitanis ⁊ epis vicine ꝓuincie negocium illud. sic exponitur ſm illos q̄ de iudicib⁹ a papa delegatis hoc itelligūt. vel etiā de epis ipis qui sui iudices sunt intelligas: ⁊ ſm hoc est ſpāle q̄ par pari pōt causam delegare. Naz q̄nq̄ in defectu iudicis ordinarij par in parē habet imperiū. vt. lxv distin. c. vltı. sic. ij. q. vj. placuit. ij. vel forte hoc fit de cōsensu partiū. argu. xj. q. j. iudices. est etiā h aliud ſpāle q̄ si discordāt iudices nō obtinet ſnia plurimoꝝ. sic. C. de ap. iubemus. in fi. et extra de rescrip. pastoralis. alſ sec⁹. lxv. di. sane. Uel forte hoc tenet cuz pares sint hinc inde iudices: sed Zuō est. xxj. di. c. submittit. vbi dr q̄ ad maiorē iudicē est eūdū: z hoc fit vt dixi de consensu partiū Uel dic q̄ omia ista ſpālia sunt i cā epi: vbi oēs debent ꝓcordare in sentētia. vt j. e. c. iiij. Jo.

par pari ꝑ̄t cāz ꝺlegare.

Primati deferunt negocia que metropolitanus explicare non valet.

Si inter epos eiusdez ꝓcilij dubitatio emerserit de ecclīastico iure vel ꝺ aljs negocijs⁸: primū metropolitanus eoꝝ cum aljs in cōcilio ꝓsiderans rem diiudicet: ⁊ si nō acq̄escat vtra q̄ pars iudicantiū: tunc primas⁹ regionis iter ipos audiat: ⁊ qꝺ ecclesiasticis canonibus ⁊ legibus vestris cōsentaneū sit: hoc diffinitiat. et nlla pars calculo ei⁹ valeat ꝓtradicē¹. Item Alexander papa. ¶ De eodē. ¶ Palea.

Si metropolitan⁹ a q̄cūq̄ ꝓuinciali episcopo in causa ꝓpria appellatus eum audire distulerit in prima synodo negocij sui habeat licentiā exercendi. ⁊ quicquid per iusticiā a comprouincialibus fuerit statutum: debet custodiri. ¶ Sed si omniū comprouincialium concordi sentētia fuerit dānatus: manebit erga euz im mobilis censura.

Si in ātiocheno ꝓci. legit ¶ Epos q̄ ab epis sue ꝓuicie ꝓnam sniam reportauerit: ab aljs iudicari nō poterit.

Si q̄s epos criminalit accusatus ab oibus⁹ q̄ sunt intra prouiciam episcopis: exceperit vnā cōsonāq̄ sentētiam: ab aljs vlteri⁹ iudicari non poterit: ⁊ manere circa eā oportet tanq̄ cōuenientē: que ab oibus placita est firmā ratāq̄ sentētiā.

a Juramentū an possit retractari.

Quod bñ. ¶ Diffinitū est. A iudice p sniam: vel parti defert: nō q̄ ps defert parti q̄ illud nō pōt retractari. vt. C. de rebus credi. generaliter. ⁊. ff. ō iure iu. admonēdi. Jtē ar. q̄ q̄ iurat stare vel parere snie vel mādato alicuius q̄ pōt appellare. ff. rez ratam haberi. l. ij. §. fals⁹. ff. iudi. sol. cuz apud. extra de appel. ad hec. ij. et ca. preterea. ⁊. c. q̄stiōi.

b ¶ Maior. Extra de iureiu. vementes.

c Sius epos. Argu. aliam esse causam appellationis a principali. Arg. contra. xxxj. q. ij. lotharius. et no tauj. ij. q. vj. si episcop⁹. ⁊. §. post secundam.

Judex a q̄ rescribere ꝺz iudici ad quem.

d ¶ Uel ab his Ille em̄ iudex q̄ tulit sniam: si nō defert appellationi. rescribet ei ad quē appellatur opinionē suam: ⁊ ꝫre nō defert appellatiōi. vt. ff. de appella. reci. vel nō. l. sciendum.

Quod autē. ¶ hec est quinta questio q̄ querit an deficiente accusatore rei⁹ sit cogendus ad purgationē: ⁊ quidē si ꝓpter hoc laborat infamia cogitur ad purgationē: aliās non: vt. ꝺ. ij. q. v. ꝓbyter: ⁊ ca. si mala fama. Eadē questio tractat. ꝺ. ij. q. v. vbi de hac materia satſ ꝺr. Et nota q̄ seq̄ntia duo capitula itelliguntꝺ illis q̄ nō fūt crimine infamati: ⁊ ideo non cogunt ad purgationem.

e ¶ Quod aūt. Reus nō est cogendus ad purgationē: nisi laboret infamia: vt. j. eodem qꝺ autez. ⁊. ij. q. v. presbyter. vbi plene de hoc inuenies. Joh.

f Quod autē. ¶ Qua. i. per quā: sic. ꝺ. iij. q. ij. qui intendit. ⁊ extra de ꝓsump. cū in iuuentute.

g Actore nō ꝓbāte reus absolutur regularit

Accusator. Ex hac. l. due habent regule. Una q̄ nisi actor. ꝓbet qꝺ intēdit reus absoluit. Sc̄da est q̄ negātis factū nulla est ꝓbatio. Prior regula recipit exceptiōes. Nā rōne ꝓsūptiōis trālfert. ꝓbatio ad reū: vt ex. vt eccle. bñ. vt nſm: ⁊ ex ꝺ. ꝓcu. ex iſinuatiōe. in fi. ⁊. ff. de dona. int. vl. ⁊ pro. q̄nt⁹. Jtē cū actor intēt̄onē suā fūdauit iure cōi. vt. C. ō ꝓba. sine. xxvij

Subitelligēdū vero ē: nisi ad iudicē maioris auctoritatſ fuerit ꝓuocatū. tūc em̄ per appellationē soluta sententia firmitatē nō obtinet. Unde Nicola⁹ papa ait.

Semel diffinitū retractari non licet: nisi vbi maior auctoritas fuerit.

Quod bñ semel diffinitū est⁸: ⁊ iterpositis iuramētis ꝺliberatū nulla ꝺz iteratōe (nisi fortassis vbi fuerit maior⁹ auctoritas) ſtractari Itē ex concilio sardicēsi

In renouatiōe iudicij bti petri memoria est habenda.

Sius episcop⁹ c dixit q̄ si aliquis episcopus adiudicatus fuerit i aliqua causa: ⁊ putet se bonam causam habere: alterum iudicium renouetur. Si vobis placet sancti petri apostoli memoriā honorem⁹: vt scribatur vel ab his⁹ qui examinauerūt: vel etiaz ab aljs epis epis qui in prouincia ꝓxima moꝝantur romano episcopo. Et si iudicauerit ſno uandū esse iudiciū: renouet: et det iudices. si autē proba uerit talem causam vt ea nō refricētur que acta sunt que decreuerit romanⁿ episcopⁿ cōfirmata erūt Si hoc ergo placet oibus statuatur. Synodus respondit/ placet.

Questio. v.

Quod autez deficiēte accusatore nō sit re⁹ cogendus ad ꝓbationē auctē Gregorij ꝓbatur: q̄ scribēs maximo ait

On⁹ ꝓbatōis reo nō icūbit.

Quod autē postu (dit. Clas: vt illuc personā dirigere debeam⁹: qua⁹ de his que dicuntur possit esse probatio: esset vtcūq̄ excusabile: si vnq̄ⁿ ratio ei qui accusatur necessitatem probatiōis imponeret. at postq̄ nō tibi sed accusantibus hoc on⁹ incumbit: ad nos (sicut prefati sumus) dilatiōe cessante venire non desinas. ¶ Accusatus non negationem. sed exceptionez probare debet co dice libro. iiij. titulo de probatiōib⁹. ¶ De eodē

Accusator⁸ q̄ⁿ assueuerat ꝓfitendo se probare non posse reū necessitate mōstrādi cōtrariū non astringit: cū pōt ꝓbari ꝫ Jrium innuak. extra de elec. bone sed illud nō est ꝓpter vim negatiōis. sed pot⁹ singularitatis. Qñq̄ tñ negatiua ꝓbatur sine determinatione tp̄is vt extra de ꝓba. tertio. Sz illa pot⁹ est ꝓsumptiua ꝓbatio q̄ violenta. Et sic intelligik qꝺ est contra. de testi. tam l̄is. in fi. Jtē negatiua facti ꝓbatur cuz habet implicitā affirmatiuā: vt extra de renū. super hoc. Item negatiua iuris bene ꝓbatur. vt. ff. de proba. ex parte: quia qui negat aliquid iuste factum: dicit ⁊ illud iniuste factū ⁊ q: ꝓsumitur aliqꝺ potius iuste q̄ⁿ iniuste factū: ideo illud tenet. ꝓbare. Negatiua forme sine q̄litatis dicitur ista. Jste non est idoneus. non est legitim⁹: non est soluēdo: ⁊ talis est. ꝓbanda ab eo qui eam ꝓponit. vt extra de ꝓsump. dudum. ⁊. ff. de leg. ij. cum quidam. ⁊. l. cū pater. §. rogo et. C. de inoffi. testa. omni modo.

Negatiua est triplex

a ¶ Per rez naturā.i.per ꝙsuetudinē causaꝝ. Itē iste intellect⁹ ꝓpendit per id qđ legit.xxxvj.q.v.c.vl. in fi.sic extra de fide instru.inter dilectos: et sic ex de causa pos.ꝛ ꝓpue.cū eccl̄ia ꝛ extra de fide instru.c.ij.

b ¶ Negantis. Sic extra de causa pos.ꝛ ꝓpue.cū eccl̄ia et ex de ꝓbationib⁹. qm̄.

Quidā epūs. Supra.vj q̄sti.iij.ca. deniq; facta fuit mētio de renunciatiōe epatus. Uñ gratian⁹ nact⁹ occasionem subijcit causam istam in qua tractat ō renunciatione: et an prelato viuēte ali⁹ sit ei substituendus: ꝛ de mutatione sedis ꝛ q̄busdam alijs que oia vt cōpetenti⁹ agat thema ꝓpōit duas inde elicies questiones. Est ergo casus. Ad p̄ces cuiusdam egrotātis epi papa loco ei⁹ aliuz substituit: postea cū conualuisset volebat repetere cathedram cui fuūciauerat.

Quod autē. viuente. hec.q.diuidit in ix.ptes. In ꝑma ꝓbat.xv.auctoritatibus q null⁹ dz ꝓuari iure suo si ne culpa sua nec etiā ꝑ infirmitate: nisi ipe renunciauit: nec alius pōt eligi altero nō renūciāte: nisi de pape lnia speciali. Secūda ibi. Ne aūt. Tertia ibi. Ecce q. Quarta ibi Ambitiōis. Quinta ibi. Qđ vero. Sexta ibi. hoc nō solū. Septima ibi. Ecce in qb⁹. Octaua ibi. Itē cuz aliqs. Nona ibi. Hoc etiā tunc obseruandū. Jo. de fan.

diuisio

c ¶ Qđ aūt viuēte. Dicendū est q nō: nisi sit depositus.l.di. postq̄. vel nisi renūciauerit de lnia pape: vt J.e.c. mutationes. vel nisi per ambitionē se trāstulerit ad aliā quo casu carebit habita ꝛ ambita J.eo. si quis epūs ad instar invasoris q̄ amittit rem invasam et aliud tātūdem: vt. C. vnde vi. Si quis in tantaz. In egrogante autē distinguūt quidā si egritudo est incurabilis: vt tūc alter substituat: vl̄ etiā si nimis senex est ad instar iudicis. ff. de iudi. si longius. C. de officio

Epo viuēti an possit alⁱ⁹ sub rogari.

per rerū naturam[a] sactū negātis[b] ꝓbatio nulla sit. Hoc aūt obseruandū est qñ reum publica fama non vexat: tūc em̄ auctoritate eiusdē Gregorij ꝓpt̄ scādalū remouēdum famā suā reū purgare oportet. ¶ Causa.vij.

Uidā epūs lōga ivalitudie gratuitus aliuz sibi substituī rogauit. cuius precibus summus pontifex annuit: ꝛ quod rogauerat ei concessit. Posteavero cōualuit idem epūs: ꝛ qđ ꝓius fecerat cupit rescindi: hic aduersus cum q̄ sibi accesserat questionem mouet suāq; cathedrā tanq̄ sibi debitā reposcit. Hic primū queritur vtrū viuēte epo alius possit in eadē eccl̄a ordiari? Et cō an iste valeat reposcere cathedrā quā sua inc̄cessiōe alter accepit. ¶ Questio.j.

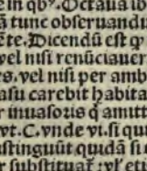

Uod autē viuēte[c] episcopo ali⁹ supponi aut supordinari non possit: ex ꝓcilio apō aluerniā celebra

to diffinitū est: i quo legit vt nullus (viuēte epo) ali⁹ supponat: aut supordiet episcopus: nisi forsitan i eius locū quē capitalis culpa detecerit. Iterz ex registro Gregorij papę ad anatholiū cōstantinopolitanum diaconem.

¶ Ꝓo molestia corpis: suo honore non priuetur epus.

Scripsit michi dilectō tua me reuerēdissimo fratri meo Johanni primę[d] iustiniane sedis episcopo ꝓ egritudine capitis quā patitur: episcopuz precipere succedere: ne forte asse dū episcopi iura eadem ciuitas nō habeat (qđ absit) ab hoste depereat. ꝛ quidem nusq̄ canones precipiūt vt ꝓ egritudine episcopi epūs succedat. Et ideo inusituz[e] est vt si molestia corporis irruat: honore suo priuetur egrotus. Sz suggerēdū est: vt si quis i regimine egrogat: dispēsatoz[f] illi talis requiratur: qui possit eius curam omnē[g] agere: ꝛ locum illius in regimie ecclesie (ipso nō deposito) conseruare: vt neq; deus omnipotens offendatur: neq; ciuitas neglecta esse iueniat. Item dē in epistola ad cādiduz

¶ Flagellatis a domino: afflictio addi non debet.

Cum percussio. ¶ Purgatione.i. probatione J. eodem auersitas.

Affli ctio qñ q; dak afflict;

b ¶ Flagellat;. sufficiēter: sed non sufficient affli ctis addi pōt. vt.xxj.q.v. si quis a ꝓpio. et est arg. q̄ post penitētiaz nō pōt q̄s accusari de crimie. sil̄r nec

Cum percussio corporalis iminet: vtrū ꝓ purgatiōe[a]: an ꝓ vindicta cōtingat: dei iudiciū in hoc ignoratur. ꝛ ideo non debet a nobis addi flagellatis[b] afflictio[c]: ne nos culpe (qđ absit) offensa respiciat. Item Gregorius clementino epi scopo primati bizanceno.

¶ Infirmitatis cā loco suo quis priuari non debet.

Presentiū lator; adeo dati querelā: q̄ se presbyterat⁹ sui loco incongrue dixit expulsum: licet subdite tibi textus petitiōis explanet: tamē paulo iudicauim⁹ apertius retexendā asserit. nāq; a quintiano fratre ꝛ co episcopo nostro in loco suo quibusdaz se suis ordinādis negocijs relaxatū: egritudi nisq; causa per duozū[b] mensium spaciū sue se ecclie defuisse. cui⁹ rei occasionē captantem predictuz fratrem nostruz alium loco eius illicite pbr̄m ordinasse. Ihortamur itaq; fraternitatē tuam vt causam eius sollicite discretioq; pquiras: ꝛ si manifeste egritudinis (sicut dicit) cā eccl̄e sie sue defuisse eū repperer; nullū ei ex ordiatiōe alteri⁹ pbr̄i permittas preiudiciuz generari: sed in loco tuo sine aliqua eū fac dubietate re-

Absens nō ē festina sñia cōdēnāda.

d ¶ Resentiū. ¶ Per duozū. ideꝛ forte si p vnū vt.J.e. si qs in clero hic sumitur. arg. M. q̄ si epūs indeterminate licentiauit clericū: nō videtur eū licentiasse vltra duos mēses: sed tamē hoc est referendū ad arbitriuz boni viri considerato negotio. arg. ff. de verbo. ob. continuus. ad hoc ca. bene facit. ff. de re mili. qui commeat⁹. nā ibi dicitur: q̄ si aliqs abest vltra statutū tēp⁹ ꝓ desertore habet. si. bonum. ar. xxj.q.ij. placuit. pōt tn̄ p modicuz tēpus purgare moraz. lxxxviij. di. perlatum. Non em̄ festinabit iudex ad sententiā: vbi qs iusta cā abfuerit. vt. ff. de dāno infecto. si finita. ℣. si forte: etiā licet ad prefixum terminū reus nō veniat: sed habebit rō viarū tpis ꝛ egritudis ꝛ alteri⁹ impedimēti. vt. ff. de voca. mu. tp̄s. ff. q. ex cau. ma. si cui. ℣. ꝑ. pōt em̄ absens iustaz habere excusationē. vt extra vt lit. nō cōtest. qm̄ frequēter. Lex dicit q̄ si qs per licentiā abest si vsq; ad q̄nquēnuz non reuertit punitur. vt. C. de aduo. di. iudi. l. vlti. Johan.

Ecc̄l̄a euicta an possit agi

e ¶ In aliā. Arg. q̄ si ꝓcedo alicui eccl̄iam que ab eo euincitur: teneoꝛ ei aliā cōcedere. vt extra de prebē. inf cetera: qz muari nos bñficijs nō decipi oportet. ff. cōmo. l. icōmodato. ℣. penul. J.e. ois. ꝛ. c. pastoralis. ꝛ est ꝓtra id qđ dicit lex q̄ donator nō tenet de euictiōe. vt. C. de edil. edic. ad res donatas: ℣ hic dr eps donare: qz hz necesse ꝓcedere eccl̄iaz. ꝛ in necessitatib⁹ nemo liberalis existit. ff. ꝺ adimen. lega. l. rē legatā. Tñ ꝺ dolo possuz agere ꝓtra donatorē si michi scienter detrem alienam. vt ff. ꝺ do. aristo. ℣. vlti. Itez si quis per violētiā expellitur de eccl̄ia: nō hz recursum ad epm̄: sicut nec emptor ad venditorē in hoc casu. vt. C. de ac. emp. ꝛ vē. l. expulsos. Et no. q̄ hoc capi. semp ꝙsueuit ad hoc iduci q̄ spoliat⁹ a iudice nō possit petere restitutionē. vt. ij. qstiōe. j. notum. Judex em̄ nō dicitur facere violentiam. vt. xxiij. questiōe. ij. c. j. ff. qđ me. cau. l. iij. semp em̄ ꝓ facto suo presumitur: nisi possit de dolo argui. vt. ij q. vj. hoc etiam. Johan.

f ¶ Ontifices. ¶ Que licita sunt. vt missam canere ꝛ predicare. vt. xcv. di stinc. ecce.

g ¶ Sacerdotes. id est archidiaconi vl̄ decani q̄ vicarij sunt epi. vt. xxv. distinct. perlectis.

h ¶ Nō licet. in his que spectant ad officiū episcopale: qđ est. lxvij. distinc. ℣ius.

i ¶ Uicinozū. Sic. lxv. distinctione. si forte.

k ¶ Usq; sic. C. de cu. fu. cum alijs.

l ¶ Cum cautele. id est ꝓstrabit cautionē de bonis ecclesie non vsurpandis.

l ¶ Cum cautele. id est ꝓstrabit cautionē q̄ ex hoc sibi nullum ius vendicabit. et argumē. est q̄ quis ꝙ possessore habetur: eo q̄ fuit in possessione: nisi protestatio precesserit. vt hic. ꝛ. ℣. xxiij. distinc. presbyteri. et extra de iure pa. consultationib⁹. Argumē. contra. extra de resti. spo. olim. ꝛ. ꝙ. q̄ij. quia. ꝛ extra de offi. deleg. consultationibus. Johan.

Coadiutor ꝺ bet habere liberam administrationem.

Ꝛ ep̄m qui illā ꝓtulit.

Absentes an sint ad electionē vocādi.

HActus est cornelius. a ¶ Que tunc hic videt q̄ absentes nō fūt vocādi ad electionē. vt.x.q.ij. hoc ius.et ex de sen. et re iudi. cū olimaxie si sint remoti. vt extra.ō elec.cū iter. imo ⁊ si i hostis sunt nōvident vocandi.vt.ij.q.vj.§.biduū. sufficit enī ad citationē pulsatio campane. vt extra de offi. custo. c.j. et.ij.et extra de elec. in causis. et extra ō postu. p̄ela.c. pe.et antepe. et lex dicit illos solos vocādos qui sunt i vrbe.et.C. ō legatio.l.vl.li. x.Qō aūt vocandi sint absentes .pbat.lxiij.di.§to.alioqn pl⁹ no cet ꝑceptus vni⁹ q̄ contradictio pluriū. vt extra de elec.q̄ sicut.⁊ c.cū nobis olim. Nā remoti sunt vocandi.vbi tractāt publica vtilitas.vt. C.de de cu.curiales.ij.li. x.So.semper vocādi sunt:vbi cōmodevocari possunt. vt extra de elec.q̄ sicut . sed si absentes non pñt interesse: reliqui possūt eligere.vt ibidem dicitur: tamē si aliquis non potest interesse si suo iuramento fidem de hoc fecerit p̄ mittitur ei p̄ curatorem eligere qui sit de collegio. vt extra ō elec.qz ꝓpter. extra prouinciā tñ non sunt vocandi. vt extra. de elec.cozam.

b ¶ Quo occupato.id est canonice sumpto.

c ¶ Cōfirmato.ergo electio pape est confirmāda.

sionē p̄sumptionis pullulet ambitio. Episcopos vero q̄ dñici gregis suscipiūt curaz atq̄ sollicitudinē: ab administratione eoz discedere nō oportet:vt accepti talēti pulchritudo nō deleatur: ſz certamen eoz salubriter ageatur: ⁊ triplicetur fructꝰ.

Item ex epistola cypriani episcopi et martyris.

¶ Viuēte episcopo alius ſibi succedere non valet.

HActꝰ est corneliꝰ epiſcopꝰ de dei et christi eius iudicio: de clericoz pene oīm testimonio:de plebis q̄ tūc[a] affuit suffragio:ō sacerdotū antiquoz̄ ⁊ bonoz̄ virorum consensu:cū nemo añ se factus esset:cū fabiani locus.i.cū locus petri ⁊ gradꝰ cathedre sacerdotalis vacaret:quo occupato[b] et de dei volūtate atq̄ omniū nostrorum cōsensione cōfirmato[c]: quisq̄s iaz eps fieri voluerit foris fiat necesse est:nec habet ecclīasticā ordinationez[b] qui ecclesie nō tenet vnitatē quisq̄s ille fuerit: licet de se multū iactās ⁊ plurimū sibi vēdicās: ꝓphanꝰ est: alienꝰ est:foris est:et cū post primū esse non possit: quisquis qui post vnū q̄ solꝰ esse debet factus est: iā nō secūdꝰ ille sed nullus[c] est. Item eiusd em.

¶ Nō est episcopꝰ qui in locum viuentis irrepserit.

NOuatianus epūs non est q̄ cornelio episcopo in ecclīa a.x.coepiscopis facto: adulter atq̄ extraneꝰ epūs fieri a desertoribꝰ p̄ ambitū nitit. Et cū sit a christo vna ecclesia p̄ totū munduz in multa mēbra diuisa[d]. Itē episcopatꝰ vnꝰ multoz̄ episcopoz̄ et cōcordi numero-

d ¶ Ordinationem. Arg. q̄ que ab intruso fiunt nō tenēt. vt xij. q. ij. alienationes. ix.q.j. ordinationes.

e ¶ Sed nullus. Argumē.q̄ nullꝰ ē q̄ malꝰ ē. si extra de translatio. inē corporalia.sic.ij.q.vij. nō oēs. ⁊.xix. di. secundū. Argumē.contra.j.q.j. quod quidā.

f Quatuorꝰ. ¶ Diuisa.xxiij.q̄stione.j.loquitur.

g ¶ humanā id est non spiritualem.

h ¶ Initia. Argumen. ꝓtra notitiā magistroz qui ꝑmo feruēt. et postea deficiunt. xxiij. q. iij. displicet. et.c.nō inueniē. ⁊.c. si ecclesia. imo a minimis ē icipiēdū vt.xl.vij.di.sicut.

i ¶ Tire debes. ¶ In ecclesia . vj. q. ij. si tantū. cōtra.sed ibi solutum est. hic dicitur ecclesia episcopꝰ: alibi est idem q̄ ecclesiastici viri.vt ē.lxiij. distic. ca. j.alibi pōitur ꝑ maiori pte vt.ē. lvj.distic.apostolica. quādoq̄ ꝑ cōgregatione fidelium.j.de consecr.distinc.j. ecclesia. ⁊ dic per exēpla varias significationes. vt extra de testa. relatū. et extra de verbo. signi. cuz clerici. extra de ꝓbat.

k Quā pernitiosum. Argu. q̄ idez est populus qui fuit ātē mille annos.sic.xxj.distī. habeo.⁊.ff.de iudi.ꝓponebatur. Sed contra isti fuerūt ante tēpꝰ xpi vltra caspios montes translati . Sed dic q̄ adhuc multi sequebantur eos in vicijs suis:vn-

Ecclia multiplicat dicit.

c

Reguz filij debēt esse reges.

d ¶ Rege suo.s.filio salomōis ⁊ ē h̄ ar.q̄ filij regū de iure debēt esse reges Argu. j.viij.q.j. moyses. et.xxij. di.legimus.

d ¶ Qō ijdem qui.Arg. q̄ idez est populus qui fuit ātē mille annos.sic.xxj.distī. habeo.⁊.ff.de iudi.ꝓponebatur. Sed contra isti fuerūt ante tēpꝰ xpi vltra caspios montes translati . Sed dic q̄ adhuc multi sequebantur eos in vicijs suis:vn-

Juri suo renūciās illō repetere nō pōt.

Juri ꝓ̄mogeniture: an sit spirituale.

iij. Regū. xij.

potest.j.e.eos.xxiij.q.iiij.si illic.ff.ō suc.edic.l.j.§.qui simul.⁊.C.de pac.post quod.j.e.hoc nequaq̄.⁊.ff.de

edū. edic. q̄ritur .§.si vēditor vbi dicit q̄ remittentib⁹ actiones suas nō est dandꝰ regressus ad eas xcij.dis.si q̄s eps xviij.q.vl. dudū ⁊ notaui.vj.q.iij denicz .

a ¶ In diuinis.tpe periculi. vt.j. e. suggestū.

b ¶ Primatꝰ, ius ⁊ ꝓmogeniture(vt dicūt) est dignitas talis q̄ ꝓmogeniti ꝓe aliis in festis sacrificia offerebant et q̄ sedebāt ad dexteram patris q̄ cibos duplicatos recipiebant . Et dicit gandulphꝰ esau cōmisisse montanum q̄ illud ius spūale fuerat q̄ vendidit: sed est ℨ eū.j.q.j. qui studet . vbi dicit q̄ giezi fuit ꝑmꝰ q̄ cōmisit simoniā. Sz nūq̄d peccauit iacob emendo : q̄ gratis hoc fuisset datur⁹ ⁊ vl q̄ redemit id q̄ sibi diuinitus debitū ⁊ extra de diuor.gaudemus.

c ¶ Eniczō. ¶ Rege suo.s.filio salomōis ⁊ ē h̄ ar.q̄ filij regū de iure debēt esse reges Argu. j.viij.q.j. moyses. et.xxij. di.legimus.

d ¶ Qō ijdem qui.Arg. q̄ idez est populus qui fuit ātē mille annos.sic.xxj.distī. habeo.⁊.ff.de iudi.ꝓponebatur. Sed contra isti fuerūt ante tēpꝰ xpi vltra caspios montes translati . Sed dic q̄ adhuc multi sequebantur eos in vicijs suis:vn-

diuinis[e] rebꝰ:vt quis cedat iuri suo ꝓtestati:scriptura sacra declarat:cum esau primatꝰ suos ide pdidit:nec recipere postmodū potuit qō semel cessit. Idem.

¶ Perditionē sibi acquirūt qui ab episcopis recedētes vnitatem ecclesie scindunt.

DEniczō sit inseparabilevnitatꝭ sacramētū:⁊ q̄ sine spe sint: ⁊ pditionē sibi maximā de indignatiōe dei acquirāt:qui scisma faciūt ⁊ relicto epo aliuz sibi foris pseudo epz ꝓstituūt:declarat scriptura diuia i libꝛ regū: vbi a tribu iuda et beniamin.x.tribꝰ scisse sūt.⁊ relicto rege suo[c] alterū sibi foris ꝓstituerūt. Et indignatꝰ est (inquit) dñs oi semini israel: ⁊ demoliuit eos ⁊ dedit eos in direptionē:donec abiȷcēt eos a facie sua:q̄ dissipatus est israel a domo dauid: ⁊ cō stituerūt sibi regē hieroboā filū nabath.indignatū esse dixit dñm ⁊ eos in pditionē dedisse:q̄ ab vnitate dissipati:alterū sibi regē ꝓstituissēt tanta indignatio dñi exitit aduersus illos: qui scisma fecerunt:vt etiā cuz hō dei ad hieroboā missꝰ eēt q̄ ei pctā sua exprobraret:atq̄ vltionem futurā prediceret panē apud illos ederez aquā bibere vetaretur.qō cū nō custodisset:⁊ ꝓtra ꝓceptū dñi prā disset:statim diuina censura pcussus est vt ide regrediēs impetu ac morsu leonis i iti nere necaretur. Sed adhuc in euangelio suo dominꝰ maiorē intelligētie sue lucē manifestat:q̄ ijdem q̄ꝰ tunc se a tribu iuda ⁊ beniamin scidērāt hierosolimis relictꝭ i samariā secesserāt:inter pseudo ꝓphetas ⁊ gētiles ꝓputarētur:nā cū primū discipulos in misteriū salutis mitteret:

mādauit ⁊ dixit. In viā gētium ne abieritꝭ:⁊ i ciuitatē samaritanoz̄ ne intraueritis Et ad iudeos priꝰ mittēs gētiles adhuc p̄tire iubet. Ad dēdo aūt ⁊ ciuitatē samaritanoz̄ debē omitti:vbi erāt scismatici ostendit scismaticos gētilibꝰ adequari[e]. ⁊ post pauca. ¶ Ex vero eūdē quē nos deū p̄em:eūdē filiū:eūdem spiritū sanctuz nosse diuntur:nec hoc adiuuare tales potest. Haz etiam chorē dathā et abiron cū sacerdote aaron ⁊ moyse eūdez deū nouerāt parī lege ⁊ religione viuentes:vnū ⁊ verū deū qui colēdus atq̄ inuocādꝰ fuerat inuocabāt:tamen q̄ loci sui misterū trāsgressi:⁊ contra aaron sacerdotē q̄ sacerdotiū legitimū dignatione dei atq̄ ordinatiōe pfecerat:sacrificādi sibi licētiā vēdicauerūt diuinitꝰ pcussi:penas statim ꝓ illicitis conatibus pēderūt.nec potuerunt rata eē et ꝓficere sacrificia irreligiose ⁊ illicite ⁊ contra ius diuine dispositiōis oblata. Thuribula quoq̄ ipsa in quibus incēsum illicite fuerat oblatū(ne i vsū decetero essent sacerdotibꝰ:ſz potius indignatiōis ⁊ vltiōis diuine memoriā corrigendi posteris exhiberēt(iussu dñi ꝓflata atq̄ in igne purgata i laminas ductiles ꝓducunt ⁊ assignātur altari ꝑm qō loquit scriptura diuina. Memoriale[f] (inq̄t) filijs israꝰ vt non accedat quisq̄ alienigena:q̄ non est ex semine aaron imponere incēsuz ante deū:vt nō sit sicut chorē. Et tū illi scismaꝰ nō fecerāt:nec foras egressi cōtra dñi sacerdotes impudenter atq̄ hostiliter rebellauerant:quod nunc hi ecclesiam scindentes et contra pacem atq̄ vnitatem christi rebelles cathedram sibi constituere et primatum assumere:et baptizandi atq̄ offerendi licentiam vendicare conantur. Item leo.iiij.veroni duci britānie.

e Wat. x.a.

f Nu.vj

¶ Nō est defendēdꝰ qui viuentis locū inuadit

DOn furemb et latronem:qualem gillādum esse sentimꝰ in nannetica sede:q̄ viuentis(quod non licuit)locum non timuit

a Sicut. ¶ Adulterare.i.dimittere.
b ¶ Adulteret.i.dimittat fornicantem.
Fornicatio separat cōiuges. Vnuersitas delingere potest.
c ¶ Fornicatus. vxor pōt dimittere virū ob fornicationē sicut vir vxorē. qz nō ad iparia iudicāt. xxxij. q.j. si qs vxorē. sed nō pt eū dimittē vt alij adhereat.
d ¶ Adultera ta. ergo ecclesia potest delingere: et etiaz vniuersitas. ar. ff. ō oziginr. l. ij. ℌ. illud. z est ptra illud. ff. de dolo. si ex dolo vbi bz qz municeps non pōt facere dolū: supple de facti. Sz nūqd pōt eccla vel ciuitas excōicari? dico qz non vt. xxiij. q̄sti. iij. si habes. Sed maiozes de ecclesia pñt excōicari: vt extra de simo. veniens. z. ff. de cō. et demon. municipibus. et. xliij. di. comessatiōes. Dico eñ qz si ecclesia vel ciuitas posset excōicari sequeret absurditas: naz oibus illis mortuis et alijs substitutis est eadē ecclesia ergo adhuc eēt excōicata: si pro res canonici nō petijssent absolutionē. Adhuc ō hoc notaui. xij. q̄sti. ij. episcopus qui. ij.
Excōicari nequit ecclesia vel ciuitas
e ¶ Ut legatū dei. eps dicit legat⁹ dei: et tñ est iudex ordinari⁹ vñ ptz qz legatus pape ē iudex ordinarius vt pro consul.
f ¶ Sed illud gregorij. ℌ. e. scripsit.
g ¶ Si vero. hoc habetur in originali. vnde hoc extractū est.
h ¶ Petierit. ergo nulli infirmo dādus est coadiutor: nisi hoc petat. ℣. e. qualiter. et ca. ℌ. z. c. scripsit. Arg. cōtra extra. de ecclē. edifi. ad audientiam.
i

SIcut vir nō debet adulterare[a] vxorem suā ita nec eps ecclesiam suam .i. vt illam dimittat ad quaz fuit sacrat⁹ absqz ineuitabili necessitate: aut apostolica vel regulari mutatione vt alteri se (viuēte eo) matrimonio societ aut euz adulteret[b]: licet fornicatus[c] sit vir ei⁹: sed iuxta apl̄m: aut viro suo dz reconciliari: aut manere innupta: ita ecclesie nō lz dimittere episcopū suuz: aut se abeo segregare vt alteꝝ viuente eo accipiat. sed aut ipsum habeat: aut inupta maneat. id est alterū eṗm suo viuēte non accipiat: ne aut fornicationis: aut adulterij crimen incurrat. Si vero adulterata[a] fuerit .i. si se alteri iūxerit aut sup se alterū eṗm adduxerit: aut esse fecerit: vl̄ desideraverit: per acerrimā penitētiam: aut suo reconcilietur episcopo: aut innupta p maneat. ¶ Eṗm vero oportet oportune ℣ importune atqz sine intermissiōe eccl̄am docere: eāqz prudēter regere z amare vt a vicijs se abstineat z salutē ꝓsequi possit eternā et illa cū tāta reuerentia ei⁹ vsurpare: pro cuiuscūqz muneris donis vltra debes defensare. Item Euarist⁹ papa omnibus episcopis.

¶ Non licet epō ecclesiā suam dimittere.

SIcut vir nō debet adulterare[a] vxorem suā ita nec eps ecclesiam suam .i. vt illam dimittat ad quaz fuit sacrat⁹ absqz ineuitabili necessitate: aut apostolica vel regulari mutatione vt alteri se ambitus causa coniūgat. Et sicut vxori nō licz dimittere virum suum: vt alteri se (viuēte eo) matrimonio societ aut euz adulteret[b]: licet fornicatus[c] sit vir ei⁹: sed iuxta apl̄m: aut viro suo dz reconciliari: aut manere innupta: ita ecclesie nō lz dimittere episcopū suuz: aut se abeo segregare vt alteꝝ viuente eo accipiat. sed aut ipsum habeat: aut inupta maneat. id est alterū eṗm suo viuēte non accipiat: ne aut fornicationis: aut adulterij crimen incurrat. Si vero adulterata[a] fuerit .i. si se alteri iūxerit aut sup se alterū eṗm adduxerit: aut esse fecerit: vl̄ desideraverit: per acerrimā penitētiam: aut suo reconcilietur episcopo: aut innupta p maneat. ¶ Eṗm vero oportet oportune ℣ importune atqz sine intermissiōe eccl̄am docere: eāqz prudēter regere z amare vt a vicijs se abstineat z salutē ꝓsequi possit eternā et illa cū tāta reuerentia ei⁹ vsurpare: pro cuiuscūqz muneris donis vltra debes defensare. Item Euarist⁹ papa omnibus episcopis.

¶ Non licet epō ecclesiā suam dimittere.

SIcut vir nō debet adulterare[a] vxorem suā ita nec eps ecclesiam suam .i. vt illam dimittat ad quaz fuit sacrat⁹ absqz ineuitabili necessitate: aut apostolica vel regulari mutatione vt alteri se ambitus causa coniūgat. Et sicut vxori nō licz dimittere virum suum: vt alteri se (viuēte eo) matrimonio societ aut euz adulteret[b]: licet fornicatus[c] sit vir ei⁹: sed iuxta apl̄m: aut viro suo dz reconciliari: aut manere innupta: ita ecclesie nō lz dimittere episcopū suuz: aut se abeo segregare vt alteꝝ viuente eo accipiat. sed aut ipsum habeat: aut inupta maneat. id est alterū eṗm suo viuēte non accipiat: ne aut fornicationis: aut adulterij crimen incurrat. Si vero adulterata[a] fuerit .i. si se alteri iūxerit aut sup se alterū eṗm adduxerit: aut esse fecerit: vl̄ desideraverit: per acerrimā penitētiam: aut suo reconcilietur episcopo: aut innupta p maneat. ¶ Eṗm vero oportet oportune ℣ importune atqz sine intermissiōe eccl̄am docere: eāqz prudēter regere z amare vt a vicijs se abstineat z salutē ꝓsequi possit eternā et illa cū tāta reuerentia ei⁹ doctrinam suscipere debet: eumqz amare z diligere vt legatum[e] dei z preconem veritatis. Ecce his auctoritatib⁹ patēter ostenditur q̄ episcopo viuente alius superordinari non potest: nec etiam pro eius egritudine: sed illō gregorij[f] intelligendum est: quando ille qui egrotat alium sibi substitui non rogat. Ceterum quādo aliquis vel senectute vel infirmitate grauatus: suscepto officiū mini strare non valet: si alium sibi substitui petierit: rationabiliter fieri potest. Unde in eo dez capitulo sequitur. Sive ro[g] idem Johan. fortasse pro molestia sua petierit[h] vt ab episcopi honore debeat vacare: eo petitionē scripto dā te cōcedendum est. aliter id facere non valemus. Hinc etiam btūs Augustinus episcopo suo nonduz defuncto lz senectute grauato cathedram episcopalem suscepit. Unde in epystola paulini ad romanum legitur.

¶ Augustinus non tam successit q̄ accessit.

NOn autem hoc tantū scripsimus gratulādum q̄ episcopatum augustinus accepit: sed q̄ hāc curā dei gratia meruerit africana ecclesia: vt verba celestia Augustini ore percipere t. qui ad maiorem domini ciminerz gratiā nouo[i] more pueri[g] ita ꝓsecrat⁹ est vt nō succedēt[h] i cathedra epō lz tinetur. lxj. di. miramur. Sed illud nō fit propter vtilitatem persone sed ecclesie.
h ¶ Ut nō succederet: sic ergo vterqz insolidum est epi duo quādo qz pñt esse. eps. si. xxj. q.j. relatio z vterqz potest hoiem per se solu uere z ligare. ff. de ad. tu. si plures. ff. de exer. l.j. ℌ. sed si plures. z. ff. de offi. pcō. l.j. Sz nunqd quez vn⁹ ligat pt alter absoluere? et videtur q̄ non. qz pares sunt: vnde vidē q̄ sententia pro reo teneat. ff. de re iu. inter pares: item si simul ferāt cōtrarias sententias: cui⁹ sententia tenebit? videtur q̄ mutuo se impediant. ff. de vsufru. quotiens et hec forte ℣a sunt vbi simul administrant: sed hic forte valeri⁹ cessit administrationē augustino qz facili⁹ expedit administratio per vnuz q̄m p plures. ff. de admi. tu. l.iij. ℌ. vlt. vel dic q̄ lz vterqz habeat dñiuz z iurisditionē in solidum tamen vnus sine altero non pōt iudicare ad instar plurium iudicū: vt. ij. q. vj. ℌ. diffinitiua. ver. si plures extra de offi. de le. ℌ. c. cum sam. Itē nunqd eodē modo possunt esse duo apostolici? arg. q̄ nō. ℌ. e. factus. et dñs tñ vnū constituit. xxiij. q. j. loquit. et ca. qui cūqz. cōtra qō dispensari non potest. xxv. q. j. sunt quidam. preterea: quia vna est ecclesia catholica et vnum caput: z tamē plures imperatores fuisse legimus. xxj. di. nunc autem. sed hoc non est ita q̄ offenderetur illa regula vnam sanctam catholicā. cc. xxiij. dist. qui eps. Itez nunqd papa potest renunciare: nam marcell⁹ renunciauit xxj. di. nunc autem. z clemens papa post lnū et clepi duo
Pape duo nō possūt esse.

tum iterum recepit cathedram. viij. q.j. si petr⁹.
a ¶ Accederet. videtur tamen q̄ augustinus in administratiōe fuit minor. xl. dist. ante oia. i fi. Quia vt dicē in casu necessitat⁹ erit vn⁹ episcopus vicarius alterius: ne sit ibi monstruz habēs duo capita. extra de offi. iud. ordi. quoniam in plerisqz.
b ¶ Ualiter. ¶ Quadriēnio. quadriennij enim dat vt possit abesse causa curatiōis sed ānus datur ei tñ ad experiēdum si possit celebrare. ℌ. xxxij. di. cōiter. vel etiam. xxx. dies. vt j. q. iij. c. vlt. potius debuisset iste episcopus fugisse romaz pro sanitate recuperāda: sicut cōis filius. vt. xxij. dis. cōis. z est hic arg. rome est sanū morari. Johā.
c ¶ Datis. ergo in scriptis facienda est renūciatio. alias nō tenet. ℌ. e. q. ℌ. ecce Johā. qō falsum est cū etiam solo facto pt aliquis renūciare. vt extra de ap. sollicitudinē extra ō his que fi. a ma. par. ca. exore. et etiā solis verbis. vt. C. de pac. posth.
d ¶ Cōpulsi. absolute pōtur ille nominatu⁹ et nō habet verbum.
e ¶ Hepthatici. hepthatium ab hepta dr qō est septē z theca qō est repositio.
Hepthatici qd dicit.

accederet[a]. Nā icolumi valerio hyponēsis eccl̄e epō coeps augustin⁹ est. Hoc idez pbat auctoritate beati gregorij q̄ arminēsi epō doloze capitis laboranti alterū subrogauit: ita scribens in regi stro suo ca. ccxxxviij.

¶ Epō grauato infirmitate alius subrogari potest.

QUaliter ordiati a nobis sacerdotz: corpis (qz notū ē) impediēte molestia: ariminēsis eccl̄a pastorali hactenus a sacerdotali sit regimine destituta: dudū ffnitas vra cognouit: quē dudū habitatoꝝ loci illi⁹ pcib⁹ pmoti sepi⁹ hortati sum⁹: vt si de eadē capitis qua tenebat molestia melioratū se eē sentiret: ad suā auxiliāte ds reuerteret eccl̄iaz q̄ dat⁹ inducis? i hoc quadriēnio[b] expectat quē dū cleri vl̄ ciuiū huc veniētiuz nosqz precib⁹ vrgentiū instātius hortaremur: vt si valeret cū eis auxiliāte deo remaneret datis[c] scriptz supplicatiōe nos petiſt: vt quia ad eiusdē eccl̄e regimē vel susceptū officiuz pro eadē qua detinebat molestia assurgē nullaten⁹ posset: eccl̄ie ipsi⁹ episcopū ordinare deberem⁹. vnde qz cunctarū eccl̄iarū iniūcta cura sollicitudinis nos cōstringit: ne diuti⁹ gregis fideliuz desit pastoralis custodia: illoꝝ precib⁹ z hui⁹ ex sui impossibilitate renūciatiōe cōpulsi[d]: visum est nobis eidez ariminēsi eccl̄ie deberi eṗm ordiari: z datis ex more preceptis clerū plebēqz eiusdē eccl̄e nō destitim⁹ admonere: quaten⁹ ad eligendū sibi antistitē cōordi. puisiōe cōcurrāt. Hortamur ġvt fraternitas vestra eū quē vno consensu oēs elegerit: sicut z ipi a nobis poposcisse noscunt: ad se faciat euocari: quē cauta ex oib⁹ examinatōe discutite: z si in eo que in textu hepthatici[e] ptinent mime dño opitulāte fuerit repta: atqz fidelitū ꝓsonarū relatiōe ei⁹ quoqz vita vobis placuerit: ad nos eū cū decreti[f] vri pagina atqz testificationis epistola destinate: quaten⁹ eiusdē a nobis eccl̄e dño disponēte cōsecret antistes. Item ēe ex eodem ca. ccxliij. ad eleutherium eṗm. ¶ De eodem.

QUānis sit triste[g] nob⁹ valde quod loqmur: atqz fraterna nos cōpassio poti⁹ arguat q̄s aliqd de auditis diffinire pmittat: suscepti tñ sollicitudo fgimis cor nostrū instāti pulsat aculeo: magna nos eccl̄ijs cura ꝓspicere: ne q̄ eaz possit vtilitas depire. Peruenit igf ad nos q̄busdā referētib⁹ quēdā eṗm ita passionē capitis incurrisse: vt qō mēte aliēata agere soleat: gemit⁹ z fletus audire sit. Ne ergo lāguēte pastoꝝ grex (qō absit) insidiatoris laniēd⁹ dētib⁹ exponatur: vl̄ eccl̄ie ipsi⁹ vtilitates depeāt: cauta nos necesse ē ꝓuisiōe tractare. ziō qz viuēte epz ab offō suo necessitas infirmitat⁷ nō crimē abducit aliū loco ei⁹ (nisi fcusāte eo) nulla sinit ratio ordiari: lz si infualla egritudis habē est solit⁹ ipe data petitiōe nō se vlteri⁹ ad hoc misterū subuertēte infirmitate posse fateat[b] assurgē: z alī ū loco suo expetat ordinādum. quo facto oim solēniter electiōe alter q̄ dign⁹ fuerit epz ordiet. sic tñ: vt quicqz eūdem epz in hoc seculo vita tenuerit: sūptus ei debiti de eadē eccl̄a ministrētur[i]. Ceniuero si nullo tempore ad sane mētis redit officiū: ꝓsona fidelis ac probabilis vite ē eligēda[k]: q̄ ad

vnde heptaticū id est repositio. vij. librorū. ō. distinctio. lxxix. hic eteni. v. libri moysi et liber Josue et liber iudicum ibi continentur.
f ¶ Decreti. in quibus testet de examinatione z vita electi. lxj. di stinc. catinensis. et ca. epim.
g ¶ Uanuis, sit triste data petitiōe tē pore infirmitatis non tempore furoris. nam tunc non teneret renunciatio. xvij. q. ij. gonsalus.
h ¶ Fateat. iste equitate suadente: licet usdeficiat cogitur renunciare cum alijs in hoc prosit z sibi non noceat. arg. ff. de aqua plu. arcē in summa. ℌ. idem varus. z. ff. locat. si quis domū.
i ¶ Ministrētur. sed pro crimie remoto non ministrank sumptus: quia male meriti publica debent egestate laborare. vt ff. depositi bona fides.
Male meriti debēt egere.
k ¶ Eligēda. Argu. contra. ℌ. distinctio. lxxix. si quis papa. et extra de pac. accepimus z extra de concess. preb. et ec. non va. nulla: sed omnia illa continent ius commune. Uel dic q̄ ille fuit electus sub tali cōditione: nisi superstes conualuerit: z tunc eo conualescēte irritatur electio. eo mortuo: deinde confirmatur. arg. ℣. e. pastoralis.

lis.lxj.di.studiū. extra de elec.cū terra.lxxxv.di.sicut nūc. ꝛ est si.C.ō cur.fur.cū aliis. Quidā dicūt q̄ modo tāc̄ administrator eligit: sed eo mortuo in epm.

¶ Ne autē. ¶ Hec ē secūda pars.q.in q̄ dicit q̄ vbi fuerit copia sacerdotuz semp debēt esse duo: ita q̄ si vnus ceciderit: alius ieiun⁹ inciat. vbi alē dissentit ꝛ finat. Johannes de san.

ij.ps.

Illud diui oraculi.

a ¶ Aditorē J.xxj.q.ij. sicut. cōtra. Sz dicas talē coadiutorē vel sociū nō prelatuz. vel loqtur de ecclesijs puētualib⁹ vl q̄n sufficiūt facultates sic.xciij.di.diaconi. et de conse.di stinc.j.c.hoc q̄qz. et.c.eps deo.

b ¶ Elisus. p hoc dicunt q̄dā loqui de infirmo qō falsum est: qz infirm⁹ nisi pualuerit non celebrabit. J.e.q.ij.in litteris.

Ecclē. iiij.b.

Jchil contra ordis.

c ¶ Soluunt. Jd est ne iexpleta remaneant.

d ¶ Uel pbyteri. Presbyter ergo pōt supplere missaz ab epiſcopo inchoatā. argu.hic. ꝛ.xxv. distinc. ca. j. vbi dicitur q̄ archipresbyt supplet defectuz absentis episcopi i cantando. Sed contra.j. de cōse. distinc.ij.c.vlt. Sz dic q̄ nouā missam non potest incipere: sz priorem posset cōsūmare. Incipiat ergo vnus vbi alterū terminari.

Missa p vnuz inchoata an possit p alterū terminari.

Illud diui oraculi mē te singuli pcauētes q̄ scribit. Ue soli. q̄ cū ceciderit nō habet subleuātē: summopere nobis verendū ē et cauēdū: ne horz illis atq̄z tribus in quib⁹ dño psallit vel sacrificat: vnicuiq̄ diuinis singulariter officijs insistēti pniciosa passio: vel corporis quelibet ỹualitudo occurat: q̄ aut corpus subito obrui faciat: aut mētē alienatiōe vel terroze ꝓfundat. huiusmodi ergo casib⁹ pcauētes necessarū duxim⁹ istituere: vt vbi tpis ꝛ loci siue clerici copia suffragat hēat q̄sq̄s illic canēs deo atq̄z sacrificāt p⁹ se vicini solamis adiutorē: vt si aliquo casu (ille q̄ ipletur⁹ officia accedit) turbat⁹ fuerit vl ad terrā elisus a tergo semp habeat q̄ ei⁹ vicē exeq̄tur itrepid⁹. Sz si hoc sacrificāti frequēt acciderit tūc oīmode ab oblatione prohibeat. Itez ex conci.tol.vij.

¶ Si sacerdos necessitate preoccupat⁹ fuerit: cepta sacramēta p aliū explicetur.

Jchil contra ordinis statutuz temeritatis ausu presumat: neq̄z illa que summa veneratiōe cēsentur vlla presumptiōe soluātur cum ad hoc tantū iussa fieri sunt vt nō interrupta noscātur: ne languoris ꝓuentu roboze salutz natura priuetur. non ḡ solū fragilitati cōsulitur humane: sed etiaz sacris misterioꝝ dei prouidetur sollicitudine. Cēsuimus igitur ꝓuenire debere: vt cū a sacerdotibus missarū tempoze sacra misteria cōsecrātur: si egritudis accidat cuiuslibet euentus: quo ceptū nequeat ꝓsecratiōis explere misterū: sit liberum epō vel presbytero⁹ alteri consecrationē exequi cepti officij. nō eñ aliud ad supplementum iniciatz misterijs conuenit: q̄ vt aut icipiētis aut subsequentis bñdictione sint cōpleta sacerdotis. quia nec pfecta videri possunt nisi perfectionis ordie ꝓpleantur. cum eñ sim⁹ oēs vnū in xpō nichil contrariuz psonarum diuersitas formet: vbi efficaciam prosperitatz vnitas fidei repsentat. quod etiam consultū cūcti ordinis cleric ci indiuiduū sibi nō eē ambigāt: sed (vt premissum ē) precedētibus libenter alij prō cōplemēto succedāt: nō tamē quod nature languoris causa consulitur: in presumptionis perniciem cōuertatur. ¶ Nullus post cibuz potumq̄z quēlibet minimum⁶ ptismo: vt alter id reincipiat: qz hec sunt sacramēta vnitatis. De ordinatione idem credo.xxiij.di.quozdam. Similit in der incipiet vbi alter terminauit. ff. de iudi.edicta. Sed nūquid pransus potest supplere id qō alter inchoauit: nō. Itē vsq̄ ad nonā tātuz fit hec suppletio Sed matutinis et vesp̄is nō expletz vsq̄ ad qō temp⁹ possit fieri suppletio dubitatur. Sz dico q̄ qñcūq̄ expleri possūt ab alio De sacdote q̄d dices qui dū venit ad consecrationem memor est mortalis peccati: dico q̄ per ficere debz licet peccet cōficiēdo extra ō celebra. mis. de hoie. Itē est h arg. q̄ duo impfecta faciūt vnū pfectum. sic iiij.q.ij. itē in criminali. ℣. sepe. ō pe.di.j. tres sūt. C. de dona. sanctim⁹. in fi.xvj.q.iij.℣.pōt. Arg. ℣. xxij. dist. q̄rūdā. et. C. q̄ nu.tu. l.j. e ¶ Cōpleant Arg. michil credas actuz ꝛc. si. xxxviij. di.q̄ episcopis.xxij. dist. quozūdā. Item er eo q̄ dicit ordine ē arg. q̄ ordo turbat⁹ irritat factū. vt. lxj. dis. miramur. et lxviij.di.sicut qō verū est de ordine qui est de substantia rei.

Impfecta duo faciūt vnū pfectū.

f ¶ Minimuz. Prāso non licet celebrare missaz vt hic. ꝛ de conse.distic. ij. liquido. nec baptizare: nec sigre ō cōse.distinc. v. vt ieiuni. sed est forte abrogatuz id quod ē J. de pse. dist. j. sacramenta. vbi dicitur q̄ in cena dñi prāsus pōt celebrare. et intellige si eodem die prāsus est: vt dies a media nocte iciat: ꝛ etiā si ante mediū noctis comederet ꝛ ad huc sentiret eructatiōes: qz nōdum est cibus digestus: et q̄diu sentiet cibum ab stinebit. J. de cons. distic. ij. trib⁹. medicinaz forte pōt sumere: qz illa non cōnumeratur iter alimēta. vt. ff. ō pen. le. l. nō omne. qō nō credo: sz nec aquam caldam potest sumē. vt extra ō cele. mis. ex parte.

Celebrare pransō nō lz.

ij.ps. Celebrare nullus dz añ digestionē.

¶ Ecce. ¶ Hec ē tertia ps huius qstiōis in q̄ dz q̄ ꝓpter senectutē vel simplicitatē dat coadutor: qō ꝓbat p duo ca. Jo. de san.

Etisti vt cū no (dat.

a ¶ Presentibus. viij.q.j.c. ij.ꝓtra. sed istud est dispensatio. Et habes hic q̄ lz papa det alicui quibus potestatem eligendi: tamen aliozum cōsensus est requirendus. sic. xxj. distinc. in nouo. viij. questione.j. licet. ꝛ. ff. de ritu nup. generali.

b ¶ Ministret Et ita iste episcopus erit vicarius hui⁹ archiepiscopi. vt extra de offi. iudi. ordi. quoniaz in plerisq̄.

Uia frat.

c ¶ Simplicitate. ℣. distinc. xxxix. petrus. cōtra. sed illud de ordinando. tamen iste affectare non debuit id in quo sciuit aut scire potuit ifirmitatez suā alij dānosam. ff. ad l. aquil. idem iuris. in fine.

d ¶ Constituti. ꝓpriū nomē.

e ¶ Primo. ℣. distinc. viij. que contra. vel aliter huic obediunt in spiritualibus: coadiutor in temporalib⁹. viij.q.j. si petr⁹.

f ¶ Obedientiam. Argu. q̄ si episcopus precipit alicui ꝓ vtilitate ecclie ire romam: q̄ illud tenetur facere. xvj. questione.j. vos autem.

g ¶ Repetendis. ergo q̄ administrat res ecclesie potest agere et conueniri. vt ex de rescrip. edoceri.

h ¶ Illud vero cipriani. ℣. e. factus. et ca. nonatianus.

i ¶ Euaristi. ℣. e. sicut vir.

Uia frater ꝛ coeps noster iohānes ecclesiasticeutilitatis studio suadēte: ꝛ nature sue simplicitate laudabili ꝓsideratōe tractata: ob hoc q̄ se i gerēda pfitmonij gubernādi cura: vel in disciplina ecclesiastica conseruanda minime fatetur idoneū ¶ Constituti⁹ pbri ad hec explenda sibi exposcit adhiberi personam: vt ea que sunt necessaria competenti eo disponēte sollicitudine nichil indecēs fieri: vel inutile permittatur. Jdeoq̄z presenti vobis iussione p̄cipimus: vt seruata primo⁶ loco epō memoratō reuerentia: quā vos cōuenit inculpabiliter exhibere in oib⁹ que ad diuini cult⁹ obsequiū ptinēt/ vel q̄ ecclesiastice vtilitatis pagere cura sua serit: p̄beatis obediētiā⁶ cōstituto cōpetentē vt in nullo dispositiōib⁹ eius spiritu cōtumaci resultātes: imo cōpetenti vigilātie vīe studio q̄ ꝓ ecclīastica vtilitate gerēda ille cōstitut⁹ monuerit adimplentes: vt his ita dispositis ꝛ consueta vobis stipendia ministrētur: ꝛ quecūq̄z in prefate ecclesie patrimonio vel de rebus ad eā pertinētib⁹ repetendis⁸ sunt necessaria cōpleant. Illud vero cipriani[h] de hereticis intelligendū est: qui catholicoꝝ ecclesias sibi vsurpare cōtē dūt. Illud vero euaristi[i] pape tūc intelligendū est quādo nec inuitabilis necessitas psecutoꝝ videlicet nec apostolica regularz mutatio: sed tibi charitate cogēte largiri cēsuim⁹. Idē. De eo autē quē tibi successorē cōstituere dixisti: vt te viuēte in tuo loco eligatur episcop⁹: hoc nulla ratione concedi patimur: quia cōtra omnē ecclesiasticam regulam vel statuta patrū esse monstratur: sz volum⁹ vt ministret⁵ tibi ꝛ sit in euāgelio christi adiutor. nimis eñ reprehēsibile esse manifestū ē: vt te viuēte tibi aliū substituam⁹: sed hoc cō monem⁹ vt orare non cesses vt tibi de⁹ illū successorē cō cedat: q̄ ei possit eē placabilis: ꝛ populū irreprehensibi liter regere valeat. Itē pelagi⁹ pa. clero narniensi.

¶ Nō successor sed coadiutor viuenti episcopo datur.

Uia frater ꝛ coeps noster iohānes ecclesiasticeutilitatis studio suadēte: ꝛ nature sue simplicitate laudabili ꝓsideratōe tractata: ob hoc q̄ se i gerēda pfitmonij gubernādi cura: vel in disciplina ecclesiastica conseruanda minime fatetur idoneū ¶ Constituti⁹ pbri ad hec explenda sibi exposcit adhiberi personam: vt ea que sunt necessaria competenti eo disponēte sollicitudine nichil indecēs fieri: vel inutile permittatur. Jdeoq̄z presenti vobis iussione p̄cipimus: vt seruata primo⁶ loco epō memoratō reuerentia: quā vos cōuenit inculpabiliter exhibere in oib⁹ que ad diuini cult⁹ obsequiū ptinēt/ vel q̄ ecclesiastice vtilitatis pagere cura sua serit: p̄beatis obediētiā⁶ cōstituto cōpetentē vt in nullo dispositiōib⁹ eius spiritu cōtumaci resultātes: imo cōpetenti vigilātie vīe studio q̄ ꝓ ecclīastica vtilitate gerēda ille cōstitut⁹ monuerit adimplentes: vt his ita dispositis ꝛ consueta vobis stipendia ministrētur: ꝛ quecūq̄z in prefate ecclesie patrimonio vel de rebus ad eā pertinētib⁹ repetendis⁸ sunt necessaria cōpleant. Illud vero cipriani[h] de hereticis intelligendū est: qui catholicoꝝ ecclesias sibi vsurpare cōtē dūt. Illud vero euaristi[i] pape tūc intelligendū est quādo nec inuitabilis necessitas psecutoꝝ videlicet nec apostolica regularz mutatio: sed

¶ Ambitionis. ¶ Hec ē quarta ps hui⁹.q.in qua p dat p.xv.aucto.q⁹ null⁹ sine licētia possit dimittē ecclesiam suā ⁊ transire ad aliā: ⁊ si fecerit revocabit. Hoc itelligo in eōm ⁊ supra.in aliis aūt credo q⁹ possint renūciare si volūt.ō.e.ḡ periculosum. extra de ser.nō ordi.eo libentius. als videntur serui.qō falsuz est.Johā. de san.

a ¶ Ambitionis'. Adhuc enumerat gratian⁹ cās ppt qs fiūt mutatiōes ⁊ quare clericus amutit eccliam suaz. Sūt aūt quinq cause mutationū.s. causa leuitatis: cupiditatis: necessitatis: vtilitatis: et humilitatis. Cū cā necessitatz trāsit necessitate cessā te recuperat ecclesiaz. vt J.e.pastoralis. Cuz cā cupiditatis trāsit: tūc vtraq; caret.vt J.e. eos.et ca.si quis episcopus.sed th eccla pōt eū repetere. vt J.eo.ca.j.⁊ cogitur tūc redire vt J.eo. si q vero. In causa leuitatis ē vis aliquāta.h.dicit q⁹ idez sit in causa leuitatz qō in causa ambitiōis .q⁹ sez sine admonitiōe potest punari si ex causa leuitatis adheserit alij: nisi prior ecclesia velit eū repetere si autem non adheserit: aut ecclesia habet eum pro derelicto aut nō.si habet puta si p tres hat inatrimonū vel sit miles: tūc potest punari. Itē fm.h.si defuerit p tres septimanas vel duos mēses ⁊ sine iusta cā et absq; licētia plati est in studio vel in pegrinatiōe. In his oibus sine admonitione pōt punari vt dicit. Honestum tamē est vt admoneatur.vt J.e.si qs pbr. et.c.si qs in clero.et extra de coha.cle.⁊ mu.c.si qs̄ḡ. verius credo q⁹ semper prius admonēdus est.vt ex tra de ap.puenit.Et ter admonēdus est.vt extra de sen.exco.in audiētia. Itē ar.ad hoc J.e.puenit.ex de cle.nō resi.ex pte.⁊ extra eo.ex tue. Nec ēm de facili credēdum ē aliquē habere eccliam suā p derelicto. extra de renun. sup hoc.nec ēm ex sola absentia pre sumitur habere eccliam p derelicto: cū pōt quis ex iusta cā abesse.vt ex vt lite nō conte. qm̄ frequent. si aūt nō iuenit: fiat put dr̄ in illa vbre.ex tue. De vtilitate patet: qz cā vtilitatis trāsire pōt ad aliaz ecclesiam auctoritate maioris.vt J.e.inutationes. Itez si causa humilitatz trāsit ad monasteriū nō pōt eā repetere. vt J.e. hoc nequaq;. Alio mō etiā pfueuerūt quidā distinguere: vt inuenies in illa glosa.cū quis.

a ¶ Ambitionis.cuz quis sine licētia plati recedit de eccla siquidē ex causa necessitatz adhuc eā retinet.vt.ō.e.pentium. si ex causa voluntaria pdit eā. xxj.q.ij.si qs tam translat⁹.si autē ex vtili causa recedat nō pdit eā: sed punit alio mō a iudice. de cō.di.v.nō oportz.et.xcj.di. cleric⁹. Sz si accedit ad aliā ecclesiam vt renūciare pme. vt ex de pbē. de multa.et ō pcef.pbē. lras.i fi. popul⁹ tñ eum si vult repetere pōt J. eo. non oportet. Si aūt plat⁹ p tres septimanas abest: p triēniū suspendit J.e. si qs in clero. Si per duos mēses pnaū ecclesia.ō.e. pentiū. Si p.v. annos deponit. ex de cle. non resi.ca.ij. plat⁹ ño si dieb⁹ solēnib⁹ ōfuerit ab ecclesia punit J. si qs in clero. immo ⁊ cleric⁹ si vna hora defuerit. xcij. distinc.c.vlt. vbi deponitur.

Recēdēs ab eccla an perdat ilam.

b ¶ Non oportet. Hoc ea.respicit primam partem.

c ¶ Restituat.eccle si ecclesia eū repetit J.eo.si qs eps.et tūc cogit redire. vt J.e.si qui vero.

d ¶ Eruenit. ¶ Episcopum episcop⁹ ad plus fm iura canōica p sex mēses aberit. vt ex de cle. nō resi. ex tue autē. tamē dat annū vt in autē. quomodo oportet episcopos.H.illud.col.prima.

e ¶ Interminationē.ergo admonēdus est.

f ¶ Deputare. Hic subdit⁹ suspēdit suū platuz. sic lxxxiij.di.honorat⁹.hoc etiā laic⁹ posset.xxxij.di.H. verum.⁊ femina.vt.ij.q.v.mēnam. Sed certe in hoc non erat subditus: quia faciebat hoc ex delegatiōe domini pape. idem est de alijs.

Prelat⁹ qñqz suspenditur a subditō suo.

g ¶ Facē. Arg.q⁹ si papa mādat alicui vt excōicet aliquē: idē non pōt eū absolvē. vt.ar.xxvij.q.j.si hō.

h ¶ Lacuit. ¶ Relicta. Cleric⁹ incōsulto epō non potest dimittē eccliam suā. extra de renūciatione admonet.⁊ si trāsit ō vna eccla ad aliā de eodē epatu ibi sufficit tacit⁹ ps̄ens epi: qz tacit⁹ dissensus dissoluit mr̄imonium carnale. vt. xxxviij.q.v.qui

liij.ps Clericē eccle siā mutat qnqz cauſis.

vxorem. Sed si transfert se ad aliā diocesim: tunc qsi liberat a patria potestate.qō non pt fieri nisi expresso ps̄ensu epi.C. de emāci.li.l.ij.et expresse dicit. lxxj. dist.c.j.⁊ xix.q.ij.c.j.⁊ xxj.q.ij.c.j.

a ¶ In diocesi. Nisi causa visitādi. vt.x.q.j. placuit seruato qō dicitur J.de pse. dist. iij.episcopus.

b ¶ Propzie. No.q⁹ plat⁹ non dz ꝓponere suaz vtilitatē vtilitati eccl'ie.⁊ si in hoc passa sit ecclesia dānum illud de ꝓpzio refarciet. xij.q.iij.q̄cunq;.

c ¶ Onstitutū est. Curaz debz habere vsitator in electione.et ideo prohibēt eligi ne possit malignari. sicut tutor prohibetur ducere pupillā ante reddita ratiocinia ne possit malignari. C. de interdicma. si tutor. sic nec creditori licz sibi pign⁹ adicere. C.q bonis cede. pos. l.iij. Itē visitator non debet sibi honorez assumere. viij.q.j.in scripturis. et sic ratione officij aliquid prohibetur. vt.x.q.j.hoc ius pozrectum. in fine. et ff. de contrahen. emptio. si in emptione. H. tutor. et est contra regulam illam q⁹ nulli debet suuz officium esse dānosum. extra de fideiuss. quenit. ff. de fur. si seru⁹ eōis. Iste visitator mortuo episcopo constituitur: et iste debet admonere clericos vt eligāt futurum epyscopum. vt.lxj. dist. obitum.⁊ ca. catholicus.⁊ si plures eligātur potest examinare/ quis sit melior. vt. lxxxv. distin. florentinum. Itē cu-

Officiū qñqz est dānosum

dioces⁹ cōstitutā se cōferre vel i re ꝓpria diuti⁹ qz oportet ꝓstitutū: curā vel frequētatione ꝓprie⁹ cathedre negligere. Item ex eodem.

¶ Intercessori cathedram cui datus est tenere nō licet

¶ Onstitutū⁹ est vt nulli intercessori sit licitū cathedrā cui intercessor datus est quibuslibz populoꝝ studijs ⁊ seditionib⁹ retinere: sed dare operam vt intra annū⁹ eisdem episcopū puideat. qō si neglexerit: ānō expleto in quēto⁹ alius tribuatur. Item ex eodem.

¶ Excommunicentur clerici qui relicta sua ecclesia ad eam redire noluerint.

SI quivero sine respectu dei agētes: ⁊ timorem dei ante oculos non habētes: neq; ecclesiastica statuta custodiētes recesserint ab eccla sua: siue pbr siue diacon⁹ vel in quocūq; ecclastico ordine positi fuerit nō debēt suscipi i eccla sed oīno necessitate cogant⁹: vt rede ant⁹ ad eccliā suā. qō si pmā serit: excōicari oportet eos. Itē ex cilio anthiocheno.

¶ De eodem.

SI qs pbr vel diacon⁹: vel qlibet cleric⁹: deserta ecclesia sua ad aliā trā seundū esse crediderit: ⁊ ibi paulatim tentet quo migraverit ppetuo mātere vlteri⁹ ministrare nō dz. psertim si ab epo suo ad reuertendum fuerit exhortat⁹. Et si post reuocationē sui episcopi nō obedierit: sed iobediēs pseuerauerit: omni modo ab officio suo deponi debere: nec aliquādo spem⁹ restitutiōis habere decernim⁹. Si vero ꝓpter hanc culpā depositū ali⁹ eps̄ susceperit ⁊ ipe a cōmuni synodo. pena merebit increpatiōis tanḡ ecclastica iura dissoluēs. Itē ex eo dē. ¶ Nō lz epo eccliam suā relinquere: ⁊ ad aliā trāsire.

EPiscopum de diocesi ad diocesim non debere transire: neq; si seipsuz ingesserit: neq; si a pplis fuerit violenter attractus: neq; si etiam hoc ei ab episcopis suadetur. manere autem eū debere in eccla dei quā ab initio sortit⁹ est et non ab ea alibi demigrare: secundū regulam super hoc olim a patribus cōstitutā decernim⁹. Itē ex cilio chalcedonēsi.

¶ De eodem.

PRopt⁹ eos episcopos ⁊ clericos qui de ciuitate ad ciuitatem transeunt placuit diffinitiones datas a sanctis patribus habere ꝓ priam firmitatem. Item ex concilio carthaginēsi tertio

¶ Aliene plebes ab episcopo non vsurpentur.

PLacuit⁹ vt a nullo episcopo vsurpentur plebes aliene. nec aliqs episcopoꝝ supergrediatur in diocesi collegam suum.

Item Anacletus papa.

¶ Alienos clericos ordiare ⁊ altaria ꝓsecrare epo nō lz.

EPiscop⁹ i diocesi aliena ad alienos clericos ordinandos vel consecrāda altaria irruere nō debet. Quod si fecerit amotz⁹

SI quivero e ¶ Togāt. li.ff. de decu. l. pma.

f ¶ Ut redeāt. si eccla vult eos repetere. ipse tamen non potest extra de renun. quod in dubijs. xxij.q.j. de benedicto. sic. xxxiij. q.v. mulier. Sed nonne hodie ipso iure pdit prio rem ecclesiam. vt extra de prēben. de multa? Respon. perdit ḡtum ad se sed nō ḡtū ad prio rem prelatum.

SI quis prē byter.

g ¶ Spē. Ergo restitui non potest cleric⁹ depositus ab episcopo. ⁊ hoc cum prio crimine deponitur: secus si pro cōtumacia. l.di. cōtumaces.

h ¶ Alij⁹ eps̄. si ab vno epo qs suspendit: vbiqz habēd⁹ ē suspēsus. vt h.x.iij.q.v. dscs.qz ḡtum ad officiū sententia ius facit. Secus si ē suspens⁹ a bñficio: sed in excōicato idem est. quia cum sit extra ecclesiam nichil pōt possidere nomine ecclesie. xxiij. questione. vij. cap. ij. et. ij. ⁊ viij. dist. quo iure. et. xj.q. iij.si qs a ꝓprio .ō.lxx. distinct. sacramentorum.⁊ extra de appel. pastoralis. in fi.

Excōicat⁹ nichil pōt possidere nec ecclesie.

i ¶ Lacuit. xiij.q.j.ca.j. Episcopus in diocesi.

k ¶ Amotis J. xvj. questione. v. c.j. ix. qstiōe. ij. lug-

dunensis. cōtra Sz nomine alterius cōsecrauit: et ille ratū habuit: hic nomine. ꝓpꝛio. et. xxiij. q. j. ca. j. Uel ibi dñs rataz habuit ordinationem.

Res inaiata ꝓsecrata dño non est restituenda.

a ¶ Altaris. si res inaiata fuerit consecrata dño nō restituit. vr. xiij. q. vj. comperim: secus in re aiata. luij. dis. freqns qz aiata delingꝛe pōt: sed inanimata non.

b ¶ Anno. ix. q. ij. nullū. cōtra vbi ꝓ tali culpa deponitur. Sed istud est ex dispensatione.

c ¶ Si quis.

¶ Jn clero. qō laicꝰ nō lz. J. de cō. di. j. si qs et di. lxj. ca. nulli.

d ¶ Solennibus. immo nullo tē pe deerit. xcj. dis. eleutherius. ⁊. c. clericꝰ. ⁊. xcij. di. c. vlt. Sed qd si plures habet ecclesias vel pbē das? Tūc dicas eccl̄am secum dispensasse vt ad istud non cogak.

e ¶ Per tres. ꝛ. e. ꝓsentiuz. J ibi dicit de duobus mensibus. Sz ibi factū narrat: hic ius cōe.

f ¶ Emoto. ab officio visitatōis vl̄ etiā ab ipso ep̄atu quez occupauerat.

g ¶ Si quis epꝰ ¶ Ad maiorē. multo fortius si ad parē: qz facilꝰ dispensat in maiori q̄z i pari. extra de trāsl. liez ad mmozem etiaz difficilꝰ q̄z ad parem. extra de trāsla. cum ex illo. ⁊ est ꝓsumptio canonis: qz eoipso q̄ transit his quos ordinauit altarisᵃ tm̄ ꝓsecratiōe manēte transgressoꝛ canonū vno anno ᵇ a missaz celebratiōe cessabit.

Item ex concilio agathēsi. ¶ Diebꝰ solēnibus clericus ecclesie sue deesse nō debet.

¶ Jq̄s in cleroꝯ cōstitutus ab eccl̄a sua diebꝰ solemnibꝰ defuerit: id est natiuitate domini: epiphania: pascha: vel pēthecoste: dū potius secularibꝰ lucris studet q̄z seruitio dei parere consuevit vt triēnio a ꝯmunione suspendatur. ¶ Similiter diacon⁹ vel presbyt̄ si per tresᵉ hebdomadas ab eccl̄a sua defuerit: huic dān atiōi succūbat. Item ex hilarius papa. ¶ Removendus est epꝰ ab ecclesia cui irrepserit: ad suam cogendus est redire.

Remotoᶠ ab eccl̄a barchionensi atq; ad suā remisso ireno episcopo: sedatis per sacerdotalē modestiam volūtatibus: que p ignorātiam eccl̄iasticarū legū desiderant qō non licet obtinēre: talis protinꝰ de clero ꝓpꝛio ⁊ barchionēsibus ordinetur episcopꝰ: qualē te decipue frat̄ asconi oporteat eligere ⁊ deceat ꝓsecrare. nec si forte aliter factū sit: non sine obiurgatione maxime in tui nois retūdat nostra ꝑceptio: qō in ūuriā dei (a q̄ specialiter sacerdotaliū est gratia dignitatum) didicerimꝰ admissum.

Item ē Leo epꝰ vbis rome anastasio thessalonicensi epo ¶ Qui alienam cathedram appetit: ab ea expulsus etiā propria careat.

¶ Jq̄s epꝰ sue ciuitatis mediocritate dispecta administrationē celebriorꝫ loci ambierit: ⁊ ad maiorē se plebē quacūq; ratione trāstulerit: a cathedra q̄dē pellatur aliena: carebit etiā ꝓpꝛia: vt nec illis ꝓsideat: quos per auariciaz cōcupiuit: nec illis q̄s per superbiā spreuit. Suis igitur terris cōtentus quisq; sit: nec supꝛa mensuras iuris sui affectet augeri.

Item ex cōsilio Weldensi. ¶ Utraq; careat eccl̄a q̄ ptē ptu miorꝫ ad maiorē aspirat

¶ Jq̄s dū ordie sacerdotali contēptu minoꝝ eccl̄e: ambitiose ⁊ ipꝛobe ad potiorē aspirauerit: canonica erga eū diffinitio cōseruetur: hoc est vt vtraq; careat.

Qui vero ꝑcio eccl̄iam vacātē ingressus fuerit ab officio suo deponēdus est: sicut in rothomagensi ꝓcilo legit̄

¶ Dejcit a clero: q̄ muneribus eccl̄am acquirere tētat

¶ Ancitū est atq; oībus modis ꝓhibitum: vt si q̄s presbyter inuētus fuerit alicui clericove laico munera dare vel dedisse: aut aliāʰ pecuniā tribuere vt alteriusꝫ pbr̄i eccl̄am vacantē ꝑcio redimat ꝓ hac cupiditate seu rapina: seu ꝓsumptōe turpis lucri gr̄a dejciat a clero ⁊ alienꝰ existat a regula. Quod vero cōi concilio atq; oīm aliorūvtilitate mutatiōes epoꝝ fieri possint: ⁊ in ecclesijs a q̄b⁹ recesserint eis viuētibꝰ alij substitui valeant: anteriꝰ papa demonstrat scribēs omnibus episcopis. ¶ Necessitatis vel vtilitatis causa epoꝝ mutatiōes fieri possūt

Mutationes epoꝝ scitote cōi vtilitate atq; necessitate fieri licere: sed non ꝓpꝛia cuiusq; voluntate aut dominatione. Petrusⁱ sanctus magister noster ⁊ princeps apostoloꝝ de anthiochena ciuitate vtilitatis causa est trāslatus romam: vt ibidem potius proficere posset. Eusebiꝰ quoq; de quadaz ꝓuaᵏ ciuitate aplica auctē mutatus est i alexādriam. Similiter felix de ciuitate in qua ordinatus erat: electiōe ciuium ꝓpter doctrinam vitāq; bonaz quā habebat: auctoritate huiꝰ sancte sedis ⁊ cōmuni episcoporꝫ et reliquoꝝ sacerdotū ac populoꝝ cōcilio trāslatꝰ est epheſum. Nō em̄ trāsit de ciuitate ad ciuitatem: nec trāsfertur ˡ de minori ad maiorē: q̄ ad maiorē ꝑmittur esse ambitio potiꝰ q̄z leuitas: qꝛ trāsit ad nunorē. ex̄ d. clerici. nō residen. c. j.

h ¶ Ancitus. ¶ Aut aliā pecuniā. Aliam bene dicit: qꝛ q̄cq̄d hñt hoies pecunie nolle cēsēt. j. q. iij. totum

¶ Quod vero. ¶ Hec est. v. ps q. in q̄ ꝓbare intendit q̄ de lnia pape ex iusta cā bñ p̄t fieri mutatiōes et q̄ vnꝰ dz esse ꝓlatus in vna eccl̄ia: ⁊ hoc ꝓbat. per. vj. auct̄o. Johan. de. f.

i ¶ Utatōnes

¶ Petrꝰ. xxij. di. sacrosctā

k ¶ Parua. scz vercellina. regulare est vt a minori promoueat ad maiꝰ. vt. xciij dist. legimꝰ. in fi. ff. de mune. ⁊ hono. vt gradatim sed nō ecōuerso.

l ¶ Nec transfertur: presumit enim canon locuz non mutari cū animꝰ non sit mutatꝰ: sicut virgo cēsetur cū non sit animus corruptus: licet corpus sit corruptum. xxxij. q. v. ita ne. sic ꝓpter aim bonuz iudicat canō etiā iustuz factū bonū. xxij. q. viij. occidit. et. q. vij. qō autem. et. xxxij. q. v. ꝓpositō.

Virgo dicit̄ etiam corrupta.

m ¶ Cias. Plurimoruz illuc potius accedat ꝓlatꝰ vbi plus lucri p̄t facere: licet maior sit ibi pena sua: vt. J. eo. c. j. et hic apparet rō quare episcopus nō debeat fieri monachꝰ iuuto papa: qꝛ ibi consulit ꝓpꝛie vtilitati tantum. vt. ij. q. vij. sancta. sed hic cōmuni ⁊ ꝓpꝛie q̄ duo sūt ꝑferēda ꝓpꝛie tātum. vt. ij. q̄stione. ij. sancta.

n ¶ Preferenda est. Nam cuz quis vocat ad ꝑlaturaz non ꝓpꝛie punaturz cōmoduz cōmuni. vt hic. et. viij. q. j. in scripturis et. xxj. q̄stione. j. vos autem. Et hoc ītelligas cū ꝓ publicū nō impedit ꝓpꝛiatuz. alꝫ em̄ suaz vtilitatem p̄t ꝓferre. ff. de iudi. si longius. ff. de arbi. licet autē. ff. ad. l. aquil. si quis fumo. ff. de ꝓscrip. l. q̄ seruandarū. aliud tamē videtur in ꝑlato vt ille semper teneatur ꝓponere vtilitatē ecclesie sue ꝓpꝛie vtilitati. vt. xij. q. iiij. quecunq;. Cum ergo detrimentum quis ꝑtitur ꝓ publica vtilitate p̄t suā

Utilitatē suaz an possit q̄s ꝓferre publicē.

hoc nō ambitu nec ꝓpꝛiavolūtate facit: sed aut vi a ꝓpꝛia sede depulsus: aut necessitate coactꝰ: aut vtilitate loci vel populi non supbe sed humiliꝫ ab alijs trāslatꝰ est. Nā sicut episcopi habēt potestatē regulariter ordinare epos ⁊ reliquos sacerdotes: sic quotiēs vtilitas aut necessitas coegerit supradicto mō ⁊ mutare et inthronizare potestatē habent nō tamen sine sacrosancte romane sedis auctoritate ⁊ licentia. Alia etem̄ est causa vtilitatis alia auaricie ⁊ ꝓsumptionis ac ꝓpꝛie voluntatꝫ.

Item pelagius papa benigno archiepiscopo.

¶ Causa necessitatis mutationes episcoporū fieri p̄t.

Cias frater dilectissime: aliud esse cām necessitatis et vtilitatis: aliud ꝓsumptiōis ac ꝓpꝛie volūtatis. Nō ergo mutat sedē q̄ nō mutat mētem: id est q̄ nō auaricie causa: aut dominationis: aut ꝓpꝛievoluntatis vel delectatiōis sue migrat de ciuitate ad ciuitatez: sed causa necessitatis ⁊ vtilitatꝫ mutat. Nā plurimoꝝ vtilitas vni⁹ vtilitati vl̄ volūtati ꝑferenda est. Aliudᶜ est em̄ mutare et aliud mutari. Nā aliud est spōte trāsire: aliud coacte aut necessitate venire. vnde nō isti mutāt ciuitatē: ꝫ mutant q̄ nō spōte: sed coacte hoc agunt. Nō ergo bene intelligūt eccl̄iasticas regulas qui hoc negāt causa necessitatis vel vtilitatis fieri posse: quotiēs ꝯmunis necessitas aut vtilitas ꝓpꝛia suerit. Item ad eundem.

¶ Christum negare convincitur qui necessitatez patientibus misericordiam nō impendit.

Omnis q̄ gemebat ⁊ vexabatur a Saul: fugiebat et veniebat ad Dauid. Si rex pissimus atq; iustissimus Dauid sciretᵇ pctm̄ esse fugientes persecutionē ⁊ trāseuntes de loco ad locū: ⁊ de ciuitate ad ciuitatē recipere: tales nequaq; reciperet. nec secū teneret: neq; i alijs ciuitatibus eos collocaret. Qui em̄ persequūtur dominī epos: eosq; de ciuitatibꝰ ad ciuitates trāsire ꝓpellūt nō eos tantuz persequūtur: quātū dominū nostrū iesum christū cuius legatione funguñ. nec ipsi in hoc peccāt episcopi: quoniā nō spōte ꝫ coacteᵉ hoc agunt: sed ipsi q̄ eos ꝓsequunt: nec ipis epis hoc imputari potest: ꝫ illis q̄ eos hoc agere cogūt. Qui autem negant misericordiā faciendā fugientibꝰ ⁊ necessitatē patientibꝰ: ipsum christū negant: qui est misericordia ⁊ veritas: negant miseri cordiā necessitatē patiētibꝰ qui ꝑpꝛius indigētibus diuitis misterijs ⁊ nō habentibꝰ ꝓpꝛiū epm̄ qui eos instruat: causa necessitatꝫ atq; vtilitatis: vt ex alia ciuitate: ꝫ minorᶠ sit in eam q̄ nō habet epm̄ doctioꝛēᵍ ⁊ vtilioꝛēʰ meliori cōsilio non sponte trāseuntem: sed maioruz exhortatione mutare negant: aut episcopum delectum ⁊ persecutionem patientem causa vtilitatis aut necessitatis nolunt inthronizare.

Item ex concilio carthagi nensi tertio. ¶ Nō ambitione sed synodali auctoritate de ecclesia ad ecclesiam epi scopus transeat.

ꝑponere vtilitatez. xix. q. ij. due. xiij. dist. qō aut. qz ordinata charitas a se incipit xxiij. q. v. si nō licet. de pe. dis. ij. q̄ vult. Uel dic q̄ qñ ꝓuiata vtilitas icludit i cōi: tūc ꝑponꝫ cōis vt est in ꝑlatura vt. arg. ff. ꝓ socio. l. actiōe. ¶. labeo. Uł distingue an vtilitas in acquirendo ꝓsistit aut in dāno vitādo: tūc secus: vel econuerso.

c ¶ Aliud. vt s. di. vj. testamētū. ⁊ extra quod metᵒ cau. sacris.

d ¶ Omnis q̄.

¶ Sciret Argu. q̄ eoipso videtur aliquid bonum et iustuz q̄ a bono factū est. xxxvij. dist. qui de mensa. et ix. q. ij. lugdunensis.

e ¶ Coacte. Precibꝰ superiorum. sic. s. e. qualiter. videtur em̄ q̄ non possit cogi. vt. lxxiij. dist. vbi. Uł dic q̄ potest quis cogi vt de nolēte fiat volens. vt. xxij. q. iij. dicit. et lxxiij. dist. placuit. Papa tñ absolute potest ali quez cogere. vt ix. q. iij. per principalem.

f ¶ Minoꝛ. ꝫ nunq̄d tenet minoꝛ populꝰ suū epm̄ maiori cōcedere: cū nemo cogatur de suo beneficiū facere. x. q. ij. ꝑcarie. rñ. sic. si aliū p̄t habere eq̄ idoneū: vel loquit in casu cū ibi magꝭ vtilis erit. ⁊. ff. locati. si domo.

g ¶ Doctioꝛē. Ola ꝓparatiua positiue ꝓ ponunt.

h ¶ Et vtilioꝛem. scilicet illis.

a Episcopus. ¶Gradus.qō vex de his q̄ subsunt epīs nullo mediāte.vt.lxx.distinc.clericos.ꝛ extra de renūci.admonet:sed si aliꝰ subsunt vt abbatib⁹ vel aliꝭ eox: ꝓsensus requirēd⁹ est.vt.lüij.di.c. s.ꝛ.ij.ꝛ.ix.q.iij.cōquestus.ꝛ.lxij.di.c̄to. Quid si ele-

Clericus an possit p epm cogi trāsire ad matorē ecclesiā.

ricꝰ nō vult trāsire de minori ad maiorem: Dico q̄ nō p̄t cogi ab epo: quia nemo cresc̄ere cogitur inuitꝰ.lxxiij.dis. gesta.et.lxij.di. c̄to. hoc autem papa potest. Sz si ad aliū epatū vocatus est epūs necessariꝰ est cōsensus epi. lxxi. distinc.p totū.et lxxxv.di. florētinum. Johānes. ego credo q̄ episcopus pōt cogere clericū vt trāseat ad maiorem locuz cū maiora facere possit. vt extra de excessibus prelatoꝝ.si cut. ꝛ ad hoc facit. extra de etate et q̄lita. q̄ris. B.

b Episcopi. ¶In gradu.i.honore.

c ¶Inuitenk. alīs non licet. ix. q.ij. nullꝰ.et. vj. q.iij. scriptum.

Sicut alterius vxor.

d ¶Judicari. ff.ō iu. om. iudi. q̄ iurisditioni cō trahi dicitur q̄ nullꝰ sibi vl̄ suis ius dicē potest. Respō. iudicare pōt maritꝰ vxorē corrigēdo eā. xxiij. q. iij. duo ista.sed nō ꝛberando. vt. C. de rep. ꝓsensu.qz illa aliena sūt ab ingenuis vt ibi dicit: sed temperate pōt etiā castigare: quia est de familia sua. xxxiij. q. v. hec imago.sicut dīs fuū. ISTituta. de his q̄ sui vel alieni iurīs sūt.§.fi.

Romā. vij.a.

Maritꝰ vxorē castigare pōt.

Episcopꝰ de loco ignobili ad nobilē per ambitionē nō trāseat. nec q̄sq̄ inferioris ordinis clericus. Sane si vtilitas ecclesie poposcerit:decreto ꝓ eo clericox ꝛ laicox episcopis porrecto i p̄sentiā synodi trāsferatur: nichilominꝰ alio in loco eiꝰ episcopo subrogato Inferioris vero gradus⁹ sacerdotes vel aliꝭ clerici concessione suorum episcoporū p̄nt ad alias ecclesias trāsmigrare. Item ex eodem.

¶De eodem.

Episcopi vel pbri si cā visitādi ad ecclesiam alteriꝰ episcopi venerint: in gradu⁵ suo suscipiant⁊ tam ad verbum faciendum q̄ ad oblationē consecrādam inuitentur⁶. Item Calixtus papa omnibus episcopis.

¶Ecclesia vnius episcopi: ab alio disponi non debet.

Sicut alteriꝰ vxorem adulterari ab aliq̄ vel iudicari⁸: aut disponi: nisi a ꝓpriovir eo viuēte ꝓmittitur:sic nec vxor epi ipiꝰq̄ eiꝰ ecclesia vel parrochia indubitāter intelligit: eo viuēte absq̄ eius ꝓsilio et volūtate alteri iudicari vl̄ dispōi:aut eiꝰ concubitu.i.ordinatione frui nō cōceditur. Unde ait apostolus. Alligata est vxor legi viri q̄diu vir eius viuit eo vero defuncto soluta ē a lege viri. Similit̄ sponsa epi quia spōsa vxorq̄ eius dicit ecclesia:illo viuente illi alligata est: eo defuncto soluta est: et cui voluerit nubat tm̄ in domino: id est regulariter.

Si enim eo viuente aliꝭ nupserit adulterata iudicabit. Similiter ꝛ ille si aliā sponte duxerit: adulter estimabitur:ꝛ communione priuabitur. Si autē persecutus fuerit in sua ecclesia:fugienduz est illi ad alterā ecclīaz:eiq̄ est sociandus: dicente dño.

¶Si vos persecuti fuerit in vna ciuitate: fugite in aliaz.

¶Si autez vtilitatis cā fuerit mutādus non per se hoc agat:sed fratribus inuitātibus cū auctoritate huiꝰ sctē sedis faciat. Non tamen ambitus causa:sed aut vtilitate aut necessitate(vt dictū est) faciendū est. Hoc nō solum de episcopis: verūetiam de quibuslibet eccīe ministris intelligitur: ne videlicet i locum viuentis alter obrepat.

Unde beatꝰ Gregoriꝰ scribit salonitano epo de eo qui in archidiaconatum alteriꝰ se promoueri consenserat.

¶Deponatur qui locuz alterius inuadere non timet.

Cum qui cōtra iusticie regulam in archidiaconatuz alterius se proueheri consensit:ab eiusdē archidiaconatus honore deponi mus. qui si vlteriꝰ in loco eodem ministrare presumpserit:se pticipatiōe sacre cōionis nouerit eē priuatū. Item Hieronyꝫ. ad rusticum monachum. ¶In vna ecclesia duo prelati esse non debent.

Item apibꝰ princepsvnꝰ est:ꝛ grues vnā sequūtur ordine lrāto. Imperatorꝰ vnusᵇiuderᵗvnius puincie: romaᵃ autē ꝓdita duos fratres simul reges habere nō potuit:ꝛ parricidio⁴ dedicaꝫ In rebeccevero vtero Esau ꝛ Jacob bella gesserūt. Singuli ecclesiarū episcopi:singuli archiepiscopi.singū archidiacōiᵇ:ꝛ oīs ordo ecclesiasticus suis rectoribꝰ nititur. Ecce in quib⁹ casibus episcopo viuēti alius potest ei substitui:q̄q̄ ꝑm rei veritatem non viuenti episcopo tales ꝓbentur succedere.

Translatus em̄ ab vna ciuitate ad aliā desinitᵉ esse episcopus illius ciuitatiꝫ a qua transfertur atq̄ ideo qui huic succedit non viuenti sz defuncto⁹ quodammodo episcopo ꝓbatur substitui. Sz inter euz qui hostilitatis necessitate et eum qui vtilitatiꝫ causa transfertur hoc interest:q̄ ille qui metu hostilitatis ad aliam transit:si ꝓriorē contigerit aliquando ab hostibus liberam fieri:ad eandem illum redire oportet.

Unde Gregoriꝰ papa scribit Johanni episcopo squillatano capitulo.xxv.

¶Qui metu hostilitatis ad aliū locū trāsierit postea ad suā ecclesiā redire oportet.

Pastoralis officij cura nos admonet:destitutis ecclesiis ꝓprios ꝓstituere sacerdotes:qui gregē dominicum pastorali sollicitudine gubernareᵉ debeant.

Propterea te Johannē ab hostibꝰ captiuatū Lesmiane ciuitatis episcopū i squilitana eccīa te cardinalē necesse duximꝰ statuere sacerdotem:ꝛ vt susceptam semel animarum curam intuitu retributionis future impleas. ꝛ licet a tua sis hoste iminente depulsus:aliaz que pastore vacat debeas eccīesiā gubernare:ita tamen vt si ciuitatē illam hostibus liberam effici:et domino protegente ad priorē statuz cōtigerit reuocariᶠ:etiā ad eā in qua prius es ordinatus eccīesiā reuertarisᵍ. Sinautem predicta ciuitas cōtinua captiuitatiꝫ calamitate p̄mīk:i hac i qua ordinatus es cardinalis a nobis debeas eccīa pmanere. Quivero humilitatis causa transferk:nequaq̄ ad priorem redire cogitur. Est etiam alius casus in quo episcopus viuēti epo substituk Cū em̄ aliquis (relicta priori cathedra) sua auctoritate ad aliam transierit:et alius ei substitutus fuerit:licz ille prioꝛ eccīesie episcopus eē non desierit:substitutus tamen episcopatum habebit.

Unde damasus vbiꝫ rome episcopꝰ scribit omnibꝰ episcopis dicens.

¶De sacerdotibus qui relictis eccīis suis ad alias migrarunt.

Ciuitas autem desinit esse inductione aratri.ff.quimo. vsufruc.amit.l.si vsufructus ꝛ collegium trāslatis personis.ff.de colle.illicitis.l.iij.Sed pone econuerso q̄ episcopus sit captus ꝛ non ciuitas.tūc bene constituetur alius:vt dicūt quidam.qz si tutor ē captus ab hostibꝰ aliᵒ dāᵈ ē:ꝛ tñ si captꝰ fderit oia recuperat iure postliminij:ille aliᵒ desinit eē tutor:vt ISTi.de attilia.tuto.§.ab hostibus.qō nō ꝓcedo:qz sic offenderet illa regula.xxi.q.vij.inuentum.

Respōdeo. Nam potuit hoc idem fecisse ex inuidia. et etiā mercēnarium suū.ff.de pe. respiciēdum.non

a ¶Parricidio.large sumpto nomine.vt.ff.ad legem pompeiam de parricidio.l.j.

b ¶Archidiaconi. Id est in quolibet archidiaconatu erit vnus archidiaconus.non autem prohibet quin in vna ecclesia possint esse plures archidiaconi vt. xciij. distincti.

diaconi.

¶Ecce i quib⁹.

¶Hec est septima pars questionis in qua probatur de mutatiōe causa necessitatis et leuitatis. Jo. de. f.

c ¶Desinit. xxj. qst. ij. si quis iam translatus.

d ¶Defuncto Cum enim loco eius succedit p mortuo habeᵗ. ff. pro so. actione §. Publicatione

vij.ps

Pastoralis officij.

e ¶Gubernare. Videk q̄ iste episcopꝰ sub conditiōe vel ad certum tempꝰ fuerit ist̄ituus: sed beneficia sub cōditione non dantur.j. questiōe.ij. q̄ pio.nec ad tēpus. vt.§. codez q̄uis.et.lxx. dist. sanctorum . nec cōuenit moribus nostris temporales filios habere.ff.de adoptionibꝰ quesitū. sic.ff. de regulis iurꝫ.actus. sicut nec liberas ad tempꝰ datur. ff. de manu. testa. libertas.nec hereditas.instituta.de heredi.instit.§.heres. nec matrimonium . xxxij. questiōe.ij. solet. Potest dici puram esse institutionem: sed sub conditione resoluitur:vt.ff.de in diem adiec.l.iij simile.extra de filijs presbyterorum.veniens.ꝛ simile extra de pignoribꝰ.illo. Uel dic q̄ iure postliminij restituitur ei prioꝛ episcopatus.sic.xvj.questione.iij puma.non enim potest dici q̄ manet episcopꝰ prioris ecclesie. Sic enim esset episcopꝰ vtriusq̄: contra illud quod est.xxj.questiōe.relatio.ꝛ est simile. C.de cur.fur.cum alijs.ꝛ tunc dices q̄ prioꝛ locus desinit esse religiosus.vt.ff.de rela.cum loca.sed postea eaz repetit iure postliminij.vt.xxiij.questione.j.cū per bellicam. Uel dic q̄ papa sub conditione vel ad certum tempus potest aliquez instituere prelatū. sicut miles sub conditione ꝛ ad certum tempus istituit heredem.ff.de mili.testa.in fraudem.§. miles.

Beneficia sub ꝓditiōe nō dāt.

Wat. x.c.

vj.ps.

Impes rium trāstulit ecclesia romana.

Romul⁹ remū interfecit.

f ¶Reuocari. Argu.q̄ restituta re in pristinū statuz omnia iura restituuntur: vt extra de elec. quis diligentia. ꝛ xxvj. questione. iij. puma.ꝛ si q̄s puenerit ad meliorem fortunaz tenetur ad pristinā obligationem.xxvj. q̄stione. vij. ab infirmis.ff. quemadmo. seru. amit. si locus.et. C. q̄ bo. cedere pos. l. ij.

Epus duarū eccīarū an possit aliq̄s esse.

g ¶Reuertaris. Tū ē tenetur redire: nō ergo desinit esse episcopus prime ecclesie.et sic episcopꝰ ē duaꝝ ecclesiarum. cōtra illud.xxj. q̄stione ſ. relatio. Bazia. vero dixit q̄ est episcopus vtriusq̄: sicut i matrimōio carnali dixit q̄ aliquis potest esse maritus duarum si vxor intrat religionē Sed contra . nā ille locus desijt esse ecclesia per captiuitatem.vt ff. de reli. cum loca. Sed non est ita:quia ipsa sacramenta ecclesie vera dicimus esse apō hostes. vt.ſ.q.ſ.q̄ q̄dam et quod dicit lex q̄ desinit esse sacer locus.intellige quia viduat⁹ sacris misteriis.

a Eccl'ia p̄ breli cto habita an possit repeti reintegra.

¶ Os sacerdotes. ¶ Ordinat⁹. Arg. q̄ re integra p̄ōt repeti eccl'a q̄ habita e: k̄ p derelicto: nam si cessit q̄s bonis reb⁹ nondū distract⁹ pōt eas repetere vt ar. C. de repu. here. l. vlt. ⁊ arg. ff. de cess. bono. is q. sūle. ff. de decu. q̄ ad tp̄s: ꝫ q̄ro cū iste substituebatur aut vacabat eccl'a tus: aut nō. si nō vacabat: q̄liter successit in locū viuentis? argumentū. ff. de verborū obliga. li. j. Nō pōt etiā dici q̄ vacabat: q̄ non fuit eccl'ia adiudicata: maxime cū dicat q̄ nō ipo recessu p̄dat q̄s eccl'iā. Sz breuiter pōt dici: q̄ ille fuit admonit⁹: ⁊ per sniam fuit eccl'ia adiudicata. Uel dic q̄ cū de iure ꝑbuit vacare: lz sup hoc nō esset lata snia pōt alij adiudicari: vt ex tra de renūciatōne. ex trāsmissa. eẋ de cōcessione p̄bende et eccl'ie nō vacātis capitulo litteras.

Subsli tuto mor tuo an possit q̄ renūci ault ab eccl'ia repeti. vij. q. j.

b ¶ Tandiu. vacet. et sic videtur q̄ eo mor tuo possit repetere eccl'iā. sed nō est verū: sic ergo q̄ hic dicitur in fauorez eccl'ie dicit: q̄ euz non vult repetere. Uel ideo: q̄ eccl'ia post mortē hui⁹ eum pōt repetere. Sz pone mortē subst tut⁹ eccl'ia repetit p̄mū. ille non vult redire pōt ne ꝓpelli: non vi def. vf eñ eccl'ia renunciasse iuri suo non repeten do cū potuit eū repetere: et nolu it: sed alium p̄ elegit: imo vf q̄ ipse repetē possit eccl'iam vino scdo. et si obiciẽ ei q̄ illa alij adhesit: vt eẋ de diuor. significasti q̄ nō credo. vt. xxxij q. vj. nichil. ff. ne q̄d in loco pub. li. ij. §. idem ait.

¶ Os sacerdotes q̄ d ecclesijs ad alias eccl'as migrauerūt: tandiu a cōmunōe habuim⁹ alienos: q̄diu ad eas redierit ciuitates i q̄ busūt cōstituti. Qz si alius alio transmigrāte in locū vuētis est ordinat⁹⁸: tādiu vacet⁹ a sacerdotij dignitate q̄ suaz deseruit ciuitatē: q̄diu succesꝛ ei⁹ quiescat in dño Episcopaliū etiā sediū mutatōes (metu hostilitatis in t̄ueniēte) nōnūq̄ fieri solēt. Unde Gregor⁹ scribit Johanni episcopo bellitrano.

¶ Necessitate temporis episcopalium sedium mutationes fieri possunt.

¶ Empis qualitas nos admonet eꝓorum sedes ātiquit⁹ certis ciuitatib⁹ ꝓstitutas: ad alia q̄ securiora putam⁹ eius⁹ diocesis loca trāsponere[c]: q̄ ⁊ habitatores scl'i valeāt degere: ⁊ barbaricū possint piculū faciliꝰ vitare. ꝓpterea te Johānē fratrē et coep̄m nostrū belli trēsis ciuitatꝫ: sedēq̄ tuā in loco q̄ndā arēataꝝ ad sctm Andreā ap'm p̄cipim⁹ trāsmigrari: q̄ren⁹ ab hostilitatis icursu liberior existēte vale as: ⁊ illic ꝓsuetudinē solēnū festiue disponas. Itē cū aliq̄s cā hūilitatꝫ aplica ꝓcessione de eꝑali sede ad monachalē descēderit subiectōez ali⁹ loco ei⁹ subrogari pot'it. Ille ꝥo ad pōtificatū resurgere neq̄q̄ vlterius valebit. Unde i q̄nta actōe ꝓstātinopolitane ciuitatꝫ sinodo. ccc lxxxiij. patrū sub octauo Johāne pa. cui p̄fuit petr⁹ pb'r cardialis ⁊ paul⁹ ācboneta nus eps et Eugeni⁹ ostiēsis eps apocrisarij pape dixer't

¶ Eps qui causa humilitatis monach⁹ efficitur: ad pontificatum redire non valet.

Hoc nequaq̄ apd nos habeat: vt q̄cunq̄ de pōtificali ordie ⁊ habitu ad monachoꝝ descēderit vitā: vlteri⁹ possit i eꝑatū reuerti. Itē p̄cepit sancta sꝫnod⁹ vt quicūq̄ de pontificali dignitate habituq̄ ad monachoꝝ vitā ⁊ penitētie descēderit locū: neq̄q̄ ad pōtificatū resurgat. Mōachorū eī vita subiectiōis hz ꝛbū: ⁊ discipular⁹ nō docēdi vel p̄sidendi vel pascendi alios. Hoc ad pēitētiā agēdā nō ad quietē seruādā quibusdā ꝓceditur. Unde liberi⁹ papa scribit omnib⁹ episcopis.

¶ Pro infestationibus malorum non licet episcopo gregem relinquere.

Suggestū ē nob⁹ q̄ pro ꝓterit⁹ laboꝝib⁹ ⁊ infestatiōib⁹ nōnulli vꝫ assignatas sibimet et a deo ꝓmissas reliq̄re plebes: ⁊ i futuꝝ p̄ces reliq̄re velit: eas q̄s tueri debent ecclesias: ⁊ p oui⁹ sibi cōmissis laboꝝare negligāt. ⁊ monasterioꝝ se quieti tradere festinēt: ⁊ vacationē ab episcopat⁹ laboꝝ eligere: ⁊ silētio atq̄ ociovitā ducere magis appetant q̄s in his que sibi cōmissa sunt permanere: dicente dño Beatus q̄ perseuerauerit vsq̄ in finez. Unde nāq̄ est beata ꝓseuerātia: nisi de virtute patiētie: qm̄ sm apostolicā prediccationē omnes qui volūt in xp̄o pie viuere: persecutionem patiūtur. Jdeo fratres charissimi nō vos afflictionū amaritudo a pio mentis vestre ꝓposito coerceat recedere: considerantes q̄sta pro absolutione nostri ⁊ liberatione creato⁹ dñiq̄ et redemptor noster pertulerit: quibusve se cōtumelijs afficienduz tradiderit: vt nos a vinculis potestatis diabolice liberaret. Attēdite itaq̄ vobis ⁊ omni gregi in q̄ vos spiritussanctus cōstituit episcopos regere ecclesiaz dei quā acquisiuit ꝓprio sanguine saluato⁹ mūdi. Ut nō sit qui vos decipiat⁸ aut seducat subtilitate sermonis: vt plebes vobis commissas relinquatis: ⁊ alicui ꝓpter opprobriū malorū hominuz quieti vos tradatis: vt vos solūmodo saluetis et filios orphanos relinquatis.

Itez Nicolaus Hunifrido morinensis ecclesie epō.

¶ In p̄secutionibus eps ecclesiā suam non deserat.

Sciscitaris itaq̄ p gul dagariū pb'm vtrum (cum a normānis de episcopio depellaris) debeas decetero in mōasterio conuersari. In quo scias charissime frater q̄ si pernicios⁹ est ꝓzetam[b] in tranquillitate nauim deserere: quāto magis in fluctibus. Ubi[c] nō dicimus q̄ persecutorū non fugiamus[d] (maximeq̄ paganorum) insidias: cum ad tēpus seuiunt: ⁊ ob multitudinem delictoꝝ nostroꝝ nocendi facultatem diuinitus[e] assequūtur. p̄sertim cū eis ꝓdire[f] vltro nō debeamus: et multos ꝓphetas et apostolos: ipsuz quoq̄ dñm hmōi fugisse insecutores luce clarius constet: sed q̄ precipue nos qui tāq̄ arietes[g] ducatū gregibus ꝓsebem⁹: immo qui et horū pastores sumus deo auctore cū eis in periculis ꝓ viribus persistere ꝓ certo conueniat. et cū tranquillitas reddita diuina fuerit pietate: sopitaq̄ furentiū infestatio: mox gregem perquirere ⁊ in vnū colligere: ⁊ eius animos celestꝫ patrie pace ac potissimū securitate p̄dicata sursum erigere debemus. Et tādiu super eoꝝ cautela oportet nos eē sollicitos: vt si dei iudicio p̄sentis tēporis commoda fortassis amittunt: future vite se sperent gaudia absq̄ ambiguitate percipere sempiterna.

Item Gregorius.

¶ Non est reprobatio: sed virtutis probatio bonorum aduersitas.

Aduersitas q̄ bonis[h] votis obiicit: probatio[i] virtutis est non iudiciuz reprobationis. quis enī nesciat q̄s prosperū fuit q̄ beatus Paulus apostolus predicaturus ad italiam veniebat: ⁊ tamen veniens naufragium pertulit: sed tamen nauis[k] cordis in maris fluctib⁹ integra stetit. Hoc[l] etiā tūc obseruandū intelligit: quando inter subditos aliqui inueniūtur: quibus prelatorū vita ꝑficiat: quando nec specialiter prelatus q̄ritur: nec per alios tuta potest esse ecclesie salus: ne si deserere incipiat quibus ꝓdesse potest dicatur de eo Mercēnarius autem ⁊ qui nō est pastor cuius non sunt oues ꝓprie: videt lupū venientē: ⁊ deserit oues ⁊ fugit. Cū vero specialiter q̄rit: fugiat exēplo xp̄i: qui a facie herodis fugit in nis votis. i. ꝓpositis.

i ¶ Probatio. ꝙ. e. cum percussio.

k ¶ Nauis cordis. i. constantia fidei.

¶ Hoc etiam.

¶ Hec est. ix. ps questiōis in qua dicit quādo debet prelat⁹ relinquere subditos: ⁊ qñ nō. Jo. de. f.

l ¶ Hoc. s. q̄ p̄lat⁹ maneat cuz subditis suis.

l ¶ Hoc etiam Perse In hoc §. distin cutio ē guitur q̄d turis duplex sit in extrinseca siue itrinseca p̄secutione. Extrinseca em̄ p̄secutio cōsistit in manifestis limicis ecclesie. Intrinseca in eis qui adhuc nō sunt p̄cisi. In exteriori p̄secutione distiguit: aut sol⁹ prelat⁹ q̄rit: aut totus cler⁹. Si solus p̄latus: aut eo recedente tuta est salus ecclesie: ⁊ tunc fugiet ⁊ hoc ꝑbat exēplo xp̄i ⁊ pauli ⁊ tribus auctoritatib⁹ Aug. dñi ⁊ Dauid. Si nō est tuta: tunc ponet alam suaz ꝓ ouibus suis. Si totus cler⁹ querit indistincte se ꝓ eis hostib⁹ opponet. vt. xlij. distin. sit rector. Sz si alis pōt cōsulī ecclie: totus clerus fugiat cū p̄lato. Si non pōt remaneat cū p̄lato: vel oēs vel quidā ex eis si ē altercatio inter eos de remansu ris res sorte dirimatur. xxvj. q. j. sors. Circa intrisecaz distinguit sic. aut oēs sunt mali: aut quidā.

Subjecti ꝙ prelat⁹ an ꝓp̄ secuti one licite pos sit ecclesiā deserere.

Actu. xxvij.

r. ps.

Joh. x. b.

mat. ij

Si boni sunt cōmixti malis:eos non deseret. xxiij.q. iiij.tu bon⁹. Si omēs mali sunt.aut spes est de correctione:aut nō. Si est:non sunt deserendi. Si non est spes:tunc sunt deserendi.vt.j.e.c.vj. Et no.q loquit de extrinseca persecutione vsq; ibi. est ꝛ aliud gen⁹.

Actu. ix.c. abinde mixtum de extrinseca et intrinseca vsq; ibi Tam autem a vicijs.ꝛ abinde tā tū de intrinseca

a ¶ In psalmo. Exaudi deus oationem.

Mat. x.c. b ¶ Ut occasiones. Et ita peccat ꝗs eo q dat aliꝭ occasionez peccandi. vt. lv. distin. si euangelica.ꝛ xxij.q. iiij. inter.

Joh. viij.g. c ¶ Sal⁹. Ergo videtur q p rebus temporalibus non debeat prelatus mori. vt. xxiij. q. v. non est nostrum

d ¶ Fides. p hereſim aliquā.

e ¶ Persecutionis.i.cōpassionis.

f ¶ Non vtor. cōpatiendo.

g ¶ In psalmo. Domine exaudi. ibi. quia defecerunt sicut fumus dies mei:et ossa mea sicut in frixorio confixa sunt.

h ¶ Frigif.i. confrigif.i. tantū dolet de malorū interitu ꝯtū salutes eorū diligit.

ij.cor. xj.g. i ¶ Xxx. In te dñe speraui. vsq; miserere mei deus qñ tribulor:ꝛ turbatus est in ira oculꝰ meꝰ aia mea ꝛ vēter meus: qm̄ defecit ꝛc.

k ¶ Palearū. Id est malorū qui sunt sine fructu.

Ordo lutteræ. l ¶ Odit. Supple id in quo.s. odio extingueretur oculus rōnis si haberet illud odiū. Uel dic non odit homes sed pctā eorū. lxxxvj. di. odio.

m ¶ Oculus.i. intellectus.

n ¶ Uenter.i. prelatus qui ꝗnꝫ ventrosus est.

o ¶ Pro interioribus.i. subditis.

egyptū. Fugiat exēplo pauli:q a fratrib⁹ p murū submissus est in sporta. ¶ ñ Augustin⁹ ait. Fugiat minister xpi sicut xps in egyptū fugit. fugiat ꝗ spāliter q̄rit: dū p alios est firma sal⁹ ecclie. Hic etiam ait dñs discipulis. Si vos psecuti fuerint in vna ciuitate:fugite in aliā. Hic ēt idē abscondit se et exiuit de tēplo qñ iudei lapides tulerunt vt iacerent in eū. Hinc etiā Augustin⁹ ait de eodez in psalmo⁸. liiij. Ecce elōgaui fugiens. illud tangit qđ vitabat psequentes: vt occasionē⁹ ire demeret. ꝛ manebat in desertis orans: in quo docebat nos in secreto conscientie q̄escere cum a malis p̄mimur. ¶ ū vero nō plato rū tm̄:sed totꝰ eccle salus⁶ queritꝰ: fides⁹ impugnat: necesse est vt ex aduerso accedant:ꝛ in die belli seipsos vt murū opponāt p domo dñi: ꝛ alias suas ponāt p ouibus suis vt exēplo sue passionis accēdāt quos sermone doctrine diutius cōfirmare nō valēt:ꝛ hoc quidē de manifestis psecutionib⁹. ¶ st ꝛ aliud gen⁹ psecutiōis⁶ in quo apls laborabat dicēs. Quis infirmat:et ego nō infirmor: quis scandalizat:ꝛ ego non vror:ꝛ ꝛc. Hinc Augustin⁹ in psalmo⁸. cj. ossa id est fortes quorū frixorū sunt q̄ scādalizant. tantū ei frigik⁵ bonus quantū amat. Hinc idē in psalmo. xxxj. Irascitur iustus peccatis palearū⁵: non tamē odit⁵: in quo extinguitur oculus⁵ vt vēter⁵ pro interioribus⁵ q̄ turbātur quādo nec corripi possunt impij quibus nō clamat⁵. quia defecit⁹ in dolore vita videns nō proficere quod predicat. Hinc idē ait in psalmo. lxix. vtrūq; genus persecutiōis distinguēs vox contribulatorum⁵ christo. i. martyrū iter passiones periclitantiū sed de capite⁵ presumentiū⁵ cuz illis⁵. vox oīs iusti cui ex charitate abundans iniquitas xpianorū passio est. Ut loth corporalē psecutionē a nullo in sodomis sustinuit:ſz a malis eoꝝ cū quib⁹ habitabat. Est ergo psecutio iusti vel a leone⁵ in impetu: vel a draconē⁵ in insidijs: vnde oēs⁸ clament. Deus in adiutorū meū intende. ¶ ū aūt⁵ a vicijs subditorū prelat⁵ affligitur: aliqñ oīm est vna ꝛ insatiabilis obstinatio: aliquā do mali inueniunt bonis admirti qñ boni sunt cū malis habitāt nō sūt deserēdi boni ppter malos: ne querse malos euitādo vincam⁹ q̄s fugimus ad gehennā: ſz potiꝰ mali tolerent ppter bonos. ¶ ñ Greg. Abel⁵ eē renuit quē chain⁶ malicia non exercet⁶. Ferrū q̄ppe nſe mētis ad acumē nō pōt puenire vult esse qui non potest tolerare consortiū malorum nam quisquis malos non tolerat ipse sibi per intolerantiam testis est q̄ bon⁹ non est. vt.j.xxiij.q.iiij. hec autem.ꝛ.c.tu bonus.

p ¶ Non clamat. Alte. sed intus ingemiscendo.

q ¶ Defecit. Dicens supple: quia defecit. quasi dicat. omnino conturbatus est oculus meus: q̄ defecit in dolore vita mea ex magna iniquitate malorū. Et quare dicat hoc occulte subdit videns non posse p̄ficere ꝛc.

r ¶ Lxix. salz Deus in adiutorū meum intende.

s ¶ Contributatorum. Id est illa vox. deus in adiutorū meuz est vox martyrum in manifesta persecutione: et etiam vox iustorum in occulta et intrinseca.

t ¶ Sed de capite. id est christo.

v ¶ Presumētium. i. confidentium.

x ¶ Cum illis Id est martyribus. ꝛ hic innuitur intrinseca p secutio.

y ¶ Uel a leone. Id est dyabolo aperte seuiendo.

z ¶ Draconē. Id est diabolo occulte persequēdo vel a falsis fratribus.

a ¶ Omnes. Id est tam illi q̄ extrinsecam q̄ intrinsecam persecutionem patiuntur.

b ¶ Cum autem. hic .H. loquitur de intrinseca persecutione.

c ¶ Uincam⁹. Id est magis sumus digni gehēnā q̄ hi quos fugimus.

d ¶ Abel. Id est similis Abel in patientia nō

Bonus nō est q̄ malos nō tolerat.

e ¶ Chain. i. fratris abel.

f ¶ Non exercet. id est malos nō allicit, significat vt illos corrigat.

scisma p̄mittit qui se a bonis sepat.

a ¶ Lima. i. persecutio.

b ¶ Tu bon⁹. j. xxiij. q. iiij. hec aūt. et ca. tu bonus.

c ¶ Bonoꝝ. uz. ar. q̄ si per aliquē nō stat quo min⁹ faciat idē est ac si fecisset. lxiij. di. ephesis.

d ¶ Cōiunctione. fugim⁹ enim malū i hoc q̄ nō p̄fugimur malis q̄ si essem⁹ cum eis possem⁹ corrumpi cū eis. tm̄ mai⁹ malū p̄mittim⁹ ex hoc q̄ se paramur a bonis: q̄ separando nos a bonis cōmittim⁹ scisma qđ facē maximū malū ē vt. xxiij. q. j. nō aferam⁹

e ¶ Non possit. i. non debeat ppter hos qb⁹ pōt proficere.

Zabor persus

f ¶ Zaborē. No. q̄ labor nō est remunerādus. charitatē. ꝛ i auten. de iud. §. ne aūt colla. vj. vbi dſ q̄ labor non dz esse sine fructu. vñ §. Cū labore i dāno ē crescit mortal⁹ egestas. iuxta illud Optat p̄mia ꝗs labor.

g ¶ Alibi. Idē fecit cypan⁹: vt xxiij. q. j. aduocauit. §. mlt⁹.

h Quod aūt. Si ꝗs de licentia pape renūciauit ꝛ ad p̄ces ei⁹ alt subst tut⁹ est certū est q̄ ille non pōt repetere eā: ſz conualescat vt. §. e. q. j. hoc nequa ꝯ. Et iō magr alia ꝗstionē tractat: vtruz ille q̄ abstinuerit a missa pro egritudine recuperata sanitate possit celebrare. et certū est q̄ pōt. j. e. c. j. dūmodo certuz sit euz esse sanatū. si aūt fuit de monach⁹ vel episcopꝰ dz pr⁹ p annū esse liberatus. xxxij. dist. cōiter. lv. di. pr̄ceptа. ꝛ ar. ō redubitoria ac. q̄ ita. In egritudine cōstituti missas celebrāt possunt. §. e. q. j. c. illud. nisi ita debiles sint q̄ ceptū officiuz neqant adimplere: ꝛ nisi habeant mortuum caducum. xxxij. dis. cōiter. th cū distinctiōe an morbꝰ iste sit cū spuma ꝛ clamore: vt tūc nō possint vel sine spuma ꝛ clamore et tūc possint vt ibi notaui: ſz qđā idistincte dicunt q̄ non debēt celebrare in firmi.

Epilēticꝰ impossit celebrare.

Phil. j. d.

TUbi adunati eñnimiter portādi sunt mali: vbi inueniunt aliq̄ quib⁹ ad iuuent boni. nā vbi oīno fructꝰ de bonis deest: fit aliqñ de malis labor superuacuꝰ maxime si evicino cause supetāt: q̄ fructū bo valeāt ferre meliorē. Sepe agit in aio pfectoꝝ qđ silētio pter eundū nō est: q̄ cū laborē⁶ suū si ne fructu eē p̄siderāt: i loco alio ad laborē cuz fructu migrāt. Uñ quoq; ille egregiꝰ predicator qui dissolui cupiebat:ꝛ cū xp̄o esse cui xps ē viuere ꝛ mori lucrū. q̄ certa mina passionum nō solū ipe appetit: ſz ad tolerāda hec etiā alios accēdit. damasci psecutionē pass⁹ vt potuiſſz euadere: murū: funē: sportā q̄s q̄siuit: seqz latenter deponi voluit. Nunqd Paulum mortē timuisse dicim⁹ quaz seipm̄ p amore iesu testatur appetere? Sz cū in eodē loco minorē sibi fructū adesse p̄spiceret: ad grauē laborez se alibi⁸ cū fructu suauit: fortis eteñ p̄liator dei teneri inter claustra noluit: ſz certaminis cāpū quesiuit. Multoꝝ auctoritab⁹ apparet qñ viuētibus episcopis alij possunt substitui: et quando non.

¶ Questio. ij.

QUod aūt⁵ iste valitudie recepta suā fpetit cathedrā nulla auctoritate ratū habeb. Celebratōnē ꝺo sacrificiorū quā infirmitaſ cā dimiserit: valitudine recēperata exequi nō ꝓhibeb.

Uñ Alexāder. iij. scribit gebonardo viuariē si archiepo. ¶ De quodā presbytero q̄ caduco morbo laborabat.

TAlis tuis ꝓtinebat sic. clericus ordinē habet pbr̄i ſz q̄ caduco morbo laborat: et ipi in presentiarū hoc agnouimus: non aūſi fuimus concedere sibi vt offerret vel missam celebraret. q̄ vero languoꝝ in culpa nō est: super hac re auctoritatis nſe decreto ꝓsulēdo deliberauim⁹. Cōsulim⁹ itaq; vt si freqnter

dicunt q̄ si raro accidit pōt celebrare: dūmō habeat sociū. ꝛ. e. q.i.c.illō. vl' supple maxīe: vel dissligue vt. xxxiij. di. cōmuniter.

Infirmitas non repellit ab offō diuino.

a ¶ Interdictm⁹. Sic g̃ ꝓpter infirmitatē non repellit ḋs ab officio diuio: vel a ꝓceptione sacrametoꝝ. vt. ꝛ. di. v. ad eius vero.

b Nup foro. ¶ Signius. No. q̄ i magnis rebꝰ diligētioꝝ iquisitio est facienda: vt. xlij. di. quiescam⁹. et lxj. di. miramur Et iō hic actore nō ꝓbāte reo iudicī purgatio: vt ex de cā possessiōis et ꝓprietat. cuz eccliam. in fi.

c ¶ Xxx. contra. xxxiij. di. cōter: sz ibi certuz fuit eū eē demoniacū. sz h̄ dubium: ꝛ oēs cibos iō iubēt comedere ne morbus possit occultari qō physicū ē: vñ significat Hrius. J. de ꝑse. di. v. cōtraria. Iō aūt h̄ dank omēs carnes isti ꝓter hedinas q̄ ꝓuocāt demones.

carnes hedine ꝓuocant demones

Q Uidā epi Qui i supiori causa i illo capitulo fuit ꝓcessum ꝓiuilegiuz magūtio de eligēdo sibi successore. vñ aliquis dubitaret hoc esse licitū ꝑ iure cōi. iō Gza. hāc viij. cām supponit in q̄ oñdit q̄ nulli licz eligere successorez. et q̄ amicoꝝ patrocinia in electionibꝰ ꝙualescere ñ debēt. ꝛ q̄ ñ ē symoniac⁹ q̄ post electionez ꝓstat canonicis iuramētū de indēnitate ecclie: ꝛalia pla q̄ oia vt pleni⁹ eluceſcāt ponit thema de q̄ q̄nq̄ elicit q̄stio.

Quidā epūs hoc morbo tāgit: ab oblatione ꝛ missaꝝ celebratōe oīb⁹ modis ꝓhibeat. indecēs em̄ est ꝛ ꝑiculosū: vt i ꝓsecratōe eucharistie morbo victꝰ epi lētico cadat. sīvo dei mia cō ualuerit: (quādoquidē non culpa sed infirmitas est i cā) eū sacrificare iaz nō inducī m⁹ª. I tē Gelasi⁹ rustico et fortunato epīs. ¶ A regimine sulpēdat eccliē: q̄ iterraz frequenter eliditur.

Quper foro po pulēsis ecclie clerici vna cuz sabino epo ꝛ pelagio et laicis ꝓpria suggestiōe resera rūt ꝓsulē suū grauibus quadam necessitate verari: cui⁹ cum dicerēt incursione freq̄nter elisū: qō ne scādalū fidelib⁹ videret ingerere: ꝛ eccliam deiv biq̄ posita hac offēsione turbare: ꝑcipue cū eodez ipovolēte huc se prexisse firmarent ad dilectionē vr̄am scripta direximus: vt eccliē cui⁹ rectoꝝ tali casu tenetur astrict⁹ visitationē cōgruaz reddat: verū q̄ nūc idēipe vēit huc pōtifex: falsaq̄ oia de se iactata disseminat: sub diuini ꝑplatōe iudicij vre q̄ ꝓscīētie estiatiōisz respectu rex fide solertissime pq̄sita: si aliqsi sz vel in domo vel i ꝓcessiōe vel i alio q̄cūq̄ loco ꝓbat repēte collapsus voceſq̄ dedisse ꝓfusas: ꝛ spumas oze iactasse: q̄ta fieri pt̄ examiatiōe q̄rat. qō tñ siue nō possit aliq̄ factū testificatiōe firmari: siue nūq̄ cōtigisse dicat: nō putandū est posse sufficere: sz certū manifestūq̄ documētū: q̄ de tanta re nō segnꝰ agēdū est: faciat rē tua dilectio frater rustice sui moris ꝛaptā magno pōtifici: vt eūvel. xxx. dicb⁹ tecū eē ꝓstituas: eūq̄ carnib⁹ indifferenē necessaria ꝓbatione compellas vti.

¶ Causa.viij.

Uidā epūs agens in extremis successoꝝ rez sibi ex testamento institut: inde suoꝝ amicoꝝ patrocinio i eūdē epatū eligit: pº electionem ꝓ indēnitate ecclesie canonicis iuramentū prebuit: accusat de symōia tāq̄ munꝰ ab obsequo pōstitut: añ tps snie a clericz suis relinquit: sine lr̄is aplicz ad eccliam suā reuertitur epūs. Hic primū querit: an liceat epo sibi successorē ist̄ituere. Scdo: an amicoꝝ patrocinia i electiōe debeāt ꝙualescere? Tertio: an sit hūdus symoniacꝰ q̄ post electionē hmōi iuramētū canonicz pstat: Quarto an liceat clericis añ snie tps ab epo suo discedere? Quito: an sine lr̄is aplicis debeat redire ad ꝓpriā eccliam. ¶ Questio.j.

Uod autez epo successorē sibi ist̄ituere liceat ex ꝓbis zacharie pape ꝓiscit q̄bus epo maguntino pmisit adiutorē sibi statuere: qui ei defūcto i plenitudinē ptātz succederet. Item ex ꝓbis symmachi pape dicētis. Si trānsit⁹ pape inopinat⁹ euenerit: vt de sui electiōe successoris nō possit añ decernere: apparet q̄ epi successores sibi ist̄ituere possūt. I tē exēplo bti petri illud idē ꝓbat q̄ beatū clemētē sibi successorē instituit. Uñ Johēs tertiꝰ scribit epis germanie ꝛ gallie.

¶ Quod petrus linum et cletum adiutores sibi asciuit.

Sj petrus princeps aplorū adiutores sibi asciuit linū ꝛ cletū: nō tñ ptātem pōtificij: aut soluēdi: aut ligādi⁸ normā eis tradidit: sz successori suo clemēti: q̄ sedē aplicaz

Succes sorē sibi ist̄ituere licet.

Jsus.

clemēs noluit esse papa statiz post petruz

diuisio

Deus nemo vidit vnq̄.

Moyses fuit ō tribu leui.

Reges eligēdi sunt.

Preces an iducant symoniā.

buerint ptātem ligandi: sz hoc vult dicere q̄ istis nō dedit papa plenā potestatē ne sit cōtra. ij. q. j. nemo. xxiij. q. j. q̄cūq̄. vbi dr̄ q̄ oēs ꝓbri hanc habent potestatē sed nō tantā. Jsti aūt duo tpalia pauperibꝰ erogabāt: ad q̄s officiū aplī diacones elegerāt. xxiij dist. legimus. q̄s hodie habet camerariꝰ pape: ꝛ patet q̄ linus et cletꝰ non fuerūt aplī. ꝛ hoc verū q̄ post petrū stat̄im non fuerunt aplici. sz clemēs fuit post eū apostolicus. videns autē clemens q̄ hoc esset perniciosum exemplo q̄ aliquis sibi eligeret successorē renunciauit patui: ꝛ tunc electus fuit Linus eo mortuo electus est cletus: q̄ mortuo denuo fuit Clemēs electꝰ. ꝛ sic Clemēs fm vnā cōputationē fuit secundus: ꝛ fm aliam fuit ꝛrtꝰ. vñ ḋs Disputat h̄ mūdus: quartꝰ fuerit ve secūdus.

a ¶ Tradēte. Ad hoc inducit capitulum.

b Episcopo. ¶ Successorē. Uerū est q̄ non pōt de iure cōi: sed de dispēsatiōe pape. vij. q. j. petisti. Nec obstat. xx. q. iij. ꝑ sens. vbi pr̄ volebat q̄ eo mortuo filiꝰ eius fieret monachus: sed ibi non erat successio iuris.

c ¶ Episcopo. ¶ Episcopoꝝ. hoc requirit in ordinatōe. sed nō in electōe lxxiij. di. ꝓ totum

d Qeria. ¶ Acclamatum. Abvniuersis.

e ¶ Que dei sunt. Ut ecclīastice dignitates. vt. xvj q. j. in canonibꝰ. ꝛ. xxiij. q. viij. cōueniōt.

f Moyses. ¶ Facie. i. familiariter.

g ¶ Aut ligādi. nō intelligē q̄ isti pⁿ non habuerint ligandi: sz hoc vult dicere q̄ istis nō dedit papa plenā potestatē ne sit cōtra. ij. q. j. nemo. xxiij. q. j. q̄cūq̄. vbi dr̄ q̄ oēs ꝓbri hanc habent potestatē sed nō tantā. Jsti aūt duo tpalia pauperibꝰ erogabāt: ad q̄s officiū aplī diacones elegerāt. xxiij dist. legimus. q̄s hodie habet camerariꝰ pape: ꝛ patet q̄ linus et cletꝰ non fuerūt aplī. ꝛ hoc verū q̄ post petrū stat̄im non fuerunt aplici. sz clemēs fuit post eū apostolicus. videns autē clemens q̄ hoc esset perniciosum exemplo q̄ aliquis sibi eligeret successorē renunciauit patui: ꝛ tunc electus fuit Linus eo mortuo electus est cletus: q̄ mortuo denuo fuit Clemēs electꝰ. ꝛ sic Clemēs fm vnā cōputationē fuit secundus: ꝛ fm aliam fuit ꝛrtꝰ. vñ ḋs Disputat h̄ mūdus: quartꝰ fuerit ve secūdus.

Tradēte. Ad hoc inducit capitulum.

Episcopo. ¶ Successorē. Uerū est q̄ non pōt de iure cōi: sed de dispēsatiōe pape. vij. q. j. petisti. Nec obstat. xx. q. iij. ꝑ sens. vbi pr̄ volebat q̄ eo mortuo filiꝰ eius fieret monachus: sed ibi non erat successio iuris.

Episcopo. ¶ Episcopoꝝ. hoc requirit in ordinatōe. sed nō in electōe lxxiij. di. ꝓ totum

Qeria. ¶ Acclamatum. Abvniuersis.

Que dei sunt. Ut ecclīastice dignitates. vt. xvj q. j. in canonibꝰ. ꝛ. xxiij. q. viij. cōueniōt.

Moyses. ¶ Facie. i. familiariter.

Ms ¶ Locutꝰ est deꝰ. fm quosdā apparuerat ꝓ angelū in specie visibili. sicut dr̄ descēdisse ꝓ angelos. ij. q. j. deus. Jo. aūt dicit in canonica eplā: deum nemo vidit vnq̄: tñ ex eo q̄ dr̄ moysen vidisse posteriora dei. dicunt quidā eum vidisse in specie visibili.

h ¶ Potuit. q. adhuc non erat ꝓhibitum hoc. si. xxxij. q. iij. obiciūtur.

i ¶ De alia tribu. Moyses erat de tribu leui. iesu naue. sine iosue fuit de tribu effraim. de his tribubꝰ habes. vij. q. j. de nigq.

k ¶ Non sanguini. Arg. q̄ reges debent fieri ꝓ electionē. xciij di. legimus. et. J. e. si ergo. mīs haberent ex priuilegio constituere successorez sibi. vt. lxij. dist. in synodo. als etiam de iure oēs secularēs ꝓtātes nō debent succedē: vt. C. vt oīs. tā ciuiles q̄s milit. iudi. l. vnica. in prin. q̄ aūt dauid i vita sua salomonē sibi successorē instituit istinctu spūssti est factum. Arg. tñ cōtra. vij. q. j. denigq.

l ¶ Sed vite. ꝛ. xl. di. nos quidem ¶ Rogauerit. Ergo videt q̄ ꝓpter indu cant simoniam: vt hic. ꝛ. j. q. j. sūt nōnulli. Et dicī cōsueuit q̄ si ꝓces fiunt ꝓ digno nō inducūt simoniā. vt. j. q. j. quibusdam. in fine. hoc verū est si non sint cōsanguinei sui: vt ex de eta. ꝛ qua. tuam. in fine. Joh. Non credo q̄ ꝓces cōsanguineoꝝ inducant simoniā si fiant ꝓ digno. vt. j. q. j. latorē. ꝛ maxime cū ḋs possit. ꝓ se rogare si dignus est. vt extra de sy. tua. nec illa decretuam. cōtradicit si bene inspiciatur. B.

n ¶ Ut deteriora. Color est rhetoricꝰ qñ dicit q̄s

dicit se velle tacere.

Filius sacerdotis ecclie non potest.

a Aplica. Prebēdas. Epo nō lz filios istituē i paternis ecclesijs. ex de ñ. pſ. pñtū. nisi p meā psonā. vt ex. e. ex transmissa. pbēdā aūt pōt hre i eadē eccla si est legitimꝰ. ex. e. ti. ad hec. lz lz sit legitimꝰ: bñficiū paternū nō pt hre sicut ḧ dicit. lz il legitimꝰ in eadē eccla sciari esse nō pōt canonicꝰ vt extra. e. ti. ad abolendā. tñ p illā ꝓstitutionez vſ etiā q legitimꝰ nō possit habere bñficiū cuz pre. et hoc teneas de oibꝰ descēdentibꝰ. ar. ex ō iurpa. consuluit ex de institu. ad decorem. ꝛ. ff. de ꝓb. sig. filij. Forte aliud in collateralibꝰ ꝛ ascendētibꝰ. ar. de pe. di. j. pene. licz sit ar. ḧ. ex de insti. ad decorem. Jo. Sz certe pōt probabiliter dici q hoc nō extendit ad nepotes. q̄a pene sunt restri gēde. ff. de lib. et postu. cū q̄dam. in fi. nec semper noie nepotꝫ filij itelligunt. vt insti. q̄ da. tu. non pos. in fine ti. B. Sed q̄d de illo q renunciat vt det alij forte consanguineo? hāc renūciationez papa approbat. ex de offi. ōle. ex p̄te. Sed dic q ibi fuit pura renunciatio.

b Beatus. Sz nūquid adhuc papa posset facē sibi successorez? nō: q; hoc est imutare ſtatutum eccle. vt xxv. q. j. q̄ ad perpetuam. ꝛ q; ſtatutū faē i id tpūs in q nō ē futurꝰ inde. ff. de iurisdi. om. iu. cū qui.

ij. ps. Deut. xxv. b.

Cum hec est secta ꝓ neribꝰ ipetrarūt. Itē Innocentius papa. ij. De eodē.

Aplica aucte phibemus ne q̄s eccl̄ias et pbēdas: ꝓposituras: capellanias: aut reliq̄ eccl̄iastica officia hēditario iure valeat vēdicare: aut expostulare p̄ sumat. q̄ō si q̄s improbꝰ aut ambitionis reꝰ attentare p̄sumpserit: debita pena multabit. ꝛ postulatis carebit. His oibus auctib⁹ phibentur epi successores sibi instituere. Sz aliō est de sui successoris electiōe cū fratribꝰ deliberare. aliud est ex testamēto tanq̄ sue dignitatꝫ heredē sibi q̄rere. Illud fieri p mittit: hoc aūt penitꝰ phibetur. Illud aūt bti petri apli ab illis valet in argumētū assumit: q̄ tales sibi substituūt: qualē sibi successorē beatꝰ petrꝰ q̄siuit. verū q; officiuz nō vite sz sanguini cepit deferri: arcq̄ ad epatū tales q̄sq̄s sibi successores q̄rere cepit: qui vel odiosi pplis vel a plebe docēdi iuenīunt: idcirco sacris canonibꝰ cōstitutū est: ne quisq̄ sibi sui officij q̄rat successorē: lz ppli electōe q̄rat. q̄ eoruz vtilitati digne deseruiat: qui illoꝝ vtilitatē ñ sua lucra q̄rat: q̄ xpo semē velit suscitare: nō sibi diuitias congregare: qđ q facere cōtēpserit: iure ab eccl̄ia repudiatur. Unde Augu. in lib. contra manicheos.

Qui sibi et ecclesie pdest vtroq̄ pede calciatꝰ iteliḡ

Olim iussus est frater premortui fratris vxorem ducere: vt nō sibi sed illi suscitaret sobolē: eiusq̄ nomineꝰ vocaret qđ inde nasce

q̄stionis in qua redarguit electos ꝛ dignos q̄ nolūt recipere ꝓlationē. ꝛ hoc facit p. iij. auctes Jo. de. f.

c Sobolē. tñ istiꝰ erat carnalis filiꝰ: lz erat filiꝰ mortui legalis. vt. lvj. di. ismahel. matheꝰ ponit carnales pfes: vbi dicit. q̄ genuit. Et Lucas ponit legales. cū dicit q̄ fuit. duos ei habebat pfes hmōi filius: carnalez et legalem.

xp̄i patres fuerūt duplices.

d Noie. i. filiū mortui.

e Utroq̄ pede. qz ꝛ de se curat ꝛ de primo.

f Nō figurat. ſ. lz etiā signū hoc est dicere. facū istiꝰ signū est ꝛ figure et figurati. vl̄ hoc vult dicē q̄ factū istiꝰ nō sigt factū illius: lz factū istiꝰ signat factū illiꝰ vel idō dicit hoc qz in facto istius ꝓplex illa figura

Rosſi. r. c. Esaie lij. b.

Nscpturſ

g Uenisse. per electionem. vl̄ forte volebāt recusare.

h Fugientibus. Sic. xl. dist. ante omia. C. de epis. et cle. si quē. quē. et. ē. lxxvij. dist. epūs. cōtra. sed illud de penit. inuito. lz ab initio aliquis dz cogi vt consentiat. nā nullus eligēdus ē nisi ab initio dissentiat. ſ. q. vj. c. vl. tepide tñ dz dissentire sicut femia. xxxij. q. ij. honorantur. alꝫ si diceret nolo cū forte vellet/ faceret ḧ ꝓsciam. ex de p̄sump. c. vl. vel si forte diceret. nō sum dignꝰ. lz ḧ. dixerit q̄ possit simulare se non esse idoneū. xxij. q. ij. vtilem.

electiōi q̄lit cōsentiendū est.

i Scriptū ē In epla ad hebreos.

Joh. xxj. d.

k Et rursꝰ. in scda epla ad corinthios.

l Minime. Ergo qui se dignū credit: et p̄latura sibi oblatam non recipit mortaliter peccat vt. ḧ. e. ca. pri. et j. e. q̄ ep̄atum.

b Ope. Ar. diuersarū personarū sniam vtrā q̄ tenere. xxij. q. ij. beatꝰ ꝛ de cōse. di. ij. q̄tidie. et xxv. q. v. ad ie. dē. Itē ar. p diuersis ꝓsuetudinibꝰ. xij. di. illud xxj. di. alicꝫ. ꝛ de ꝓse. di. uy. de trina. Itē ar. p diuersitate testiū. ex de verbo. sig. nihil obest. ꝛ de pe. di. j. piculose xxij. q. vj. ḋcumq̄. ſ. di. v. ad eꝝ ꝛ ex de test. cum tu fili.

Hier. j. b. Elect⁹ p q̄ verba ꝓsentire dz. Esaie vj. c.

c Plene. Ecce rñsio illius q̄ ad epatum petit: non dicet ex ꝓsse nolo. quia tūc mētiret. xxij q. ij. cuz humilitatis. nec debet se stati ingerere sz dicat vt dixit murinēsis epūs: nolēs volo: ꝛ volēs nolo. xxj. q. j vos autē.

d Purgatū Ar. p h. q̄ promouēdus dz ēpo ꝓfiteri crimē. et epūs dz euz purgare. i. secum dispensare. esaias em adhuc imundus obtulit se: ꝛ postea fuit purgatus. Itē est ḧ ar. q̄ si aliqs eligitur q̄ adhuc ē in mortali pctō/ qđ lō nō ē vitiosa electio si ipse velit corrigi: vt ḧ. l. dis. quid est. Itē est hic arg. q̄ duo simul possunt eligi. vt si vnꝰ succubat: aliter obtineat: vt dixi. ḧ. lxj. distin.

promouēdus crimen suū cōfiteri debet.

ij. cof. v. c.

Ideo ergo laudabilius vnꝰ appetit: hoc laudabilius alius expauit. iste ne tacite cōtēplationis lucra loquēdo p deret: ille ne damna studiosi opis racēdo sentiret. lz hoc in vtriusq̄ ē subtilit intuēdū qz ꝛ is q̄ recusauit plene nō restitit: ꝛ is qui mitti voluit añ se per altarꝫ calculū purgatū vidit: ne aut nō purgatus adire quisq̄ mysteria sacra audeat: aut quez supna gratia elegit: sub hūilitatis ſpecie superbe cōtradicat. Idem in moralibus.

Locus detectionis in voto dignitatis: semp fit in necessitate.

Sciēdum summopere ē q̄ obediētia aliquādo sī de suoᵉ aliq̄d habuerit nulla est aliquādo sī de suo aliquid non habuerit minima est: nā cuz huius mundi successus precipitur. cuz locus superior iperatur: is q̄ ad percipiēda hec obedit: obediētie sibi virtutem euacuat: si ad hec ex ꝓprio anhelat: neq̄ enim se sub obedientia dirigit: qui ad percipienda huius vite ꝓspera libidini ꝓprieᵉ ambitiōis seruit. Rursus cū mūdi despectus precipitur: cum ꝓbra adipisci ꝛ contumelie inbentur: nisi ex semetipo animꝰ appetat: obedientie sibi meritū minuit: qz ad ea q̄ in hac vita despecta sunt inuitusᵇ nolensq̄ descendit. Et paulo post superius. Obedientia victimis iure preponitur: quia per victimas aliena caro: p obediētiam vero ꝓpria volūtas mactatur: quod contra ariolandi peccatum inobediētia¹ esse mōstrat. Ex aduersoᵇ ergo melius ostenditur quid de eius laude sentiat. Si enim quasi peccatū ariolandi est repugnare: et quasi scelus idolatrie nolle acq̄escere: sola est¹ que fidei meritum possidet obediētia: sine qua quisq̄ infidelis conuincitur etiam si fidelis esse videatur.

Item augustinus.

Qui preesse ꝛ nō prodesse desiderat: episcopari non debet.

Qui epatū desiderat:

studij.

e Ciendus. Si de suo. i. ex ambitione. ponit em in mala significatione. vt. iij. q. j. pura.

f Nō habuerit. De ꝓpria voluntate.

g Proprie. Cleri hic patet ratio eꝝ inuquare epo inuto to epo nō pt clericꝰ eiꝰ non fit vocari ad epa eps sed tū: vt. lxij. di. tic. bñ mōfas. sz inuito eo nach⁹. fit mōach⁹. xix. q. ij. due. qz iste presumit facere ex ambitione. et facit ad suū cō modū ille neq̄q̄

h Inultus. Arg. q̄ remunerari nō debemꝰ de eo qđ iuiti facimꝰ. vt. xxij. di. ij q̄ prepostere xx. q. j. illud. et xxij. q. v. ille.

i In obedientia. Hoc ꝓz q̄ inobediētia eō ꝓparatur hereſi. vt dixi. xxj. q. j. in summa.

k Ex aduerso Probatio. i. ex eo q̄ vnū tio q̄ fit ꝓtrariū ꝓmē datur. alius vitus aꝑ Duū est vt. j. de pe. di. ij. optia. H. econtrario. ꝛ no. ḧ q̄ optia est pbatio q̄ fit per suū ꝓtrariū. vtḧ ꝛ. j. q. j. c. j. ꝛ. xxij. q. ij. ale. et. ff. de of. eiꝰ. cui mā. ē iur. l. j.

l Sola ē. i. necessaria. sic. ḧ. di. viij. c. si solus

m Ui epa tū. i. epi ep̄atū scoparit. i. preesse desidere vt ꝓsit nō vt rare ꝓfit. vt. xi. dis. possumꝰ. in ti. sperare ermus. go et desiderare possumꝰ episcopatuz. vt. iij. distin. ij officia. lxxj. di. in singulis. ꝛ. j. q. j. non ē putanda.

s ¶ Jtaq. Dixit q ꝙs põt desiderare eꝑatū. mõ dicit qualiter. s. vt nõ ingeratur se. ff. de pcu. l. q omnia.

b ¶ Appetit. Ar. q aliꝙs seipm nõ dz eligere si potest as i eũ sit trãslata. ē. e. i scripturis. z. xvj. q. j. vos aũt. qz inter ꝓferẽtẽ z eũ cui ꝓferr erit distãtia: vt exẽ de bap. debituꝫ

Eligere seipz nemo potest.

simile exẽ de iure pa. p nras. z exẽ de instl. cum ad nram. tñ põt se colligere. vt exẽ ō elec. cũ i ture.

c ¶ Suauitas Contẽplatiois.

d ¶ Et oppumat. i. vt ꝓtẽplatio eũ penitꝰ nõ impediat q̃ fortẽ nimis vult eẽ intentus contẽplationi.

O Portet. ¶ Hec est tertia ps. q. In qua ondit magister quales debent esse q̃ eligũtur vt ꝓsint aliis. s. tales q̃ ad eoꝝ cõparationem ceteri grex dicant z hoc ꝓbat per ser auc. Johan. de fane ¶ Pro ingenio. Si. xlvij. dist. sit rector.

f ¶ Apprime. i. valde.

g ¶ Et doctꝰ Que sacerdotes vel eꝑi scire debeant: habes xxxiij. di. nulli. z se. sufficit tamen mediocris scientia et exẽ. de electione nobis.

h ¶ Pauidꝰ. i. timẽs peccare i ¶ Fore. Jd est futurũ esse.

iij. ps. k

Q Uemens. ¶ Juua. largꝰ ei erit. lxxxvj. di. fratrem.

l ¶ Releua. Ar. indicẽ potius debere fuare miam q̃ rigorẽ vt. lxv. di. lz. z. l. di. põderet. i fi. qz tati non debet punire: sed tenet sepiꝰ remittere. vt. xl v. di. lz.

m Jcet. ¶ Precepisset. [et. xxvj. q. vij. alligãt. Ar. q̃ q̃ꝙ licet iudici excedere fines mãdati. dũ tñ alꝭ sniã nihil cõtineat iniq̃. arg. exẽ de sentẽ. z re iudi. cãm. Nã qui dat ad eligendũ põt postulare. vt exẽ de elec. in cãis. z de renũ. post trãslationẽ. in pn. Et peurator dat ꝓ ad rẽ vẽdicandã põt agere ad exhibẽdũ. ff. de pcu. ad rẽ mobiles. sufficit em q̃ fiat id qõ est vicinũ mãdato: lz ipm nõ sit mãdatũ. vt. ff. iudi. sol. iã tñ. ℌ. vl. ff. mãdati. l. vlt. Jtẽ ar. q lz ℑdice re rescripto vel mãdato ꝓncipis qñq̃ exẽ de of. dele. ex pte. qz lz mãdet soli epõ q̃ det alicui pbẽdã tñ nõ faciet hoc sine ꝓsẽsu canonicoꝝ. vt no. vij. q. j. pensiti n ¶ Etiã ppli. ē. di. lxij. plebs dio trẽp. z. c. nosse. z. c. vlt. z. ē. j. q. j. ordinationes.

Princips mã dato ℑ dicere licet.

o ¶ Qui prestantior. hic cõparatiuꝰ tẽperat. h. scõm eum sufficit q̃ bonus eligat. ē aũt aliꝙs bonꝰ eorꝙ q̃ nõ est malus. vt exẽ de ꝓsumptudum. z. ff. de leg. ij. cuz pat. ℌ. rogo. nec ei maior bonitas vni us aliꝭ dz facere preiudicium. vt ij. q. ix. necesse. z j. q. j. teneamus. et. C. de sta. et ima. l. vl. Si aũt aliꝙs de alia ecclesia eligit: ipse dz optimꝰ esse si cut si tutor ō eadem ciuitate sumit: satꝭ est si est bonꝰ: si de alia: tũc erit optimꝰ. ff. de tuto. et cura. diuꝰ. Aliꝭ dicũt melioꝛẽ semper esse preferẽdũ. vñ si pauciores volunt eligere optimũ: maior ps minꝰ bonuz: si minor ps appellat tenet eoꝝ appellatio nã iusta cãm assignãt. vt exẽ de his q̃ fi. a maio. par. ca. cũ in cũctis. sed si illi elegerit: cassanda est eorũ electio. cum semp optimũ debuerunt eligere. vt. lxiij. di. metropolita no. lxj. di. nec emeritꝭ. lxxv. di. c. vl. lxxiij. di. eꝑoꝝ. nõ obstat. xvj. q. vl. mõasterijs. vbi dr sufficit q̃ nõ sit malus: qz illud itelligũt cũ alius ibi melior nõ est: in monachis etiã obtinet q̃ semp melior est eligẽdꝰ. in aute. de monach. ℌ. vl. col. j. ego magꝭ adhereo opinioni. h. nã cũ nõ sit vicius in eligẽtibꝰ: nec i electo quare erit electio cassãda. nã appellatio nõ dz cassare nisi ea q̃ iniuste facta sũt. exẽ de resti. spo. audita. z exẽ de elec. cũ nobis. Jtẽ si bonꝰ iuste põt eligi. ergo ℑ illaz electionẽ nõ admittit appellatio. qz ℑ ea q̃ ppetuo decreto sancita vt statuta sũt nõ admittit appellatio. ff. de appel. reci. vel nõ. l. penul. vl. nõ em ẽ q̃rendũ de meritꝭ psone cũ maior sit numerus eryna pte q̃ ex altera. vt exẽ de elec. dudũ. sicvides i sũi. nã sp ō eadẽ eccia dz ꝑlatꝰ eligi. si tñ maior ps eligat de ecclesia aliena licz post appellationẽ prevalet electio maioris partis cũ altera ps neminez eligit: vt exẽ de elec. cũ inter. imo ex aliorũ opinione seq̃ref q̃ dubet pec caret benefaciẽdo. qz bñ posset meliorẽ re facere: z magꝭ peccat in legendo: qz posset melꝰ facere. s. o. z are.

f. thi. iij. b.

a ¶ Pplo. Ergo ꝙs q̃ publice facta sunt nõ ꝓtradicti. iiij. di. nulli. lxxxvij. dis. si expositus. xvj. di. q̃ dicitis. et cũ in ꝓncipio electiõis q̃s consensit: postea nõ auditur ꝓtradicẽs. ē. dist. iij. instis. z. j. ea. q. ij. dilectissimi.

Luce. c. c.

Electiõm an possit ppls ℑdicere.

b ¶ Retractatio. Per hoc vidꝭ q̃ ppls possit retractare electionẽ q̃ fit in eꝰ absentia. cuz excipe posset ℑ electionem. vt xxiij. di. illud. cũ eis inuitꝭ nõ sit dandus epꝰ: vt lxiij. di. ca. vltio. Sed hoc nõ ꝓcedo. vt dixi. lxij. di. ca. i.

c ¶ Pontifex. vel eiꝰ officium. xxxvj. di. si quis vult.

d ¶ Quid indumẽta. xliij. di stictio. sit rector discretus.

Nũe. xxvij. d.

e ¶ Ergo. ¶ Quis erit. Ar. q̃ nõ lz miori qõ maiori nou licz. xxxij. q. v. si paulus.

Electõ ad clamorem ppli nõ dz fieri

f ¶ Clamoribꝰ. Sic ergo electio que fit ad clamoreꝫ populi nõ valet vt hic ppliꝰ: ne q̃ postmodũ retractatioᵇ cuiq̃: ne q̃s scrupulꝰ fflideret. hoc ẽ aũt qõ z apls ꝑcipit i ordiatiõe sacerdotꝭ dicẽs. Oportet aũt illũ z testimoniũ hꝫe bonũ ab his q̃ foris sũt. ¶ Ego tñ z amplꝰ aliq̃d video in eo qõ dicit: qz quocauit moyses oẽm synagogã: vt hoc sit colligẽ oẽs animi vires z vnũ ꝙgregare ꝓtutes: vt cũ sermo de sacerdotalibꝰ habeꝭ sacramẽtis: vigilẽt oẽs animi virtutes z intẽte sint: vt nihil sciẽtie: nihil desit i dustrie. ſz adsit oĩs mꝰ titudo sẽsuũ: adsit oĩs ꝙgregatio sctãꝝ cogitationũ: vt q̃d sit põtifexᶜ: q̃dvnctõ q̃dᵈ indumẽta eiꝰ: ꝓferens intra sacrarium cordis sui possit aduertere.

Item ex libro numerorum ¶ Populi gubernatio diuina electiõe ꝓsteritur.

S Jergo tãꝰ ille ac talis moyses nõ pmittit iudicio suo de eligẽdo ppli principe: de ꝓstituendo successore: q̃s eritᵉ qui audeat vel ex plebe que sepe clamoribusᶠ aut gratia aut precio fortaſ se excitata moueri solet: vel ex ipis etiam sacerdotibus q̃s erit q̃ idoneuzᵍ ad hoc se iudicet: nisi hoc ſi cui orãti z petenti a dño reueletur: sicut z deus dicit ad moysen. Assume ad temetipsum iesu filium naue: hominem q̃ habet spiritum dei i semetipo z impones manus tuas sup eũ: z statues eũ coram eleazaro sacerdote: z ꝑcepta ei data ꝙspectu totiꝰ synagoge: z precipe de ipso coram eis z dabis claritatem tuã sup illũ vt audiãt euz filij israel. Audis euidenꝫ ordiationẽ principis populi tã manifeste descriptã: vt pene expositione nõ egeat. nulla hic populi acclamatioᵇ: nulla ꝙsãguinitatis ratio: nulla ꝙpinquitatis hꝫa cõtẽplatio est ꝓpinq̃s agroꝝ z ꝑdioꝝ relinquaꝫ hereditas. ¶ Gubernatio ppli illi tradaꝭ quẽ deus elegit. homini scilicet tali q̃ habet (sicut scriptũ audistis) spiritũ dei in semetipo: z ꝑcepta dei in cõſpectu eiꝰ sunt: z q̃ moyſi valde notꝰ et familiarꝭ sit: id est in quo sit claritas eius legis z sciẽtia: vt possint eũ audire filij israꝫ.

Jtẽ Grego. ciuibus neapolitanis.

¶ Nõ ex fauore: sed iudicio debet venire electio.

N Ec nouũ nec reꝑhẽsibileᵇ est in eligendo epõ ppli se vota i duas partes diuidere: ſz graue ẽ q̃ſ in hmõi cã nõ ex iudicio: sed ex solo fauore venit electio Cum aũt gubernatio populi ei tradi iubeꝭ quẽ deus elegit: daꝭ itelligi: q̃ aliquã do quibusdã tradit: q̃s deꝰ non elegit. Unde hiero.

¶ Nõ ex arbitrio dei aliquã do datur princeps eccle.

A Udacter fortaſse aliq̃d dicimꝰ: tamen q̃d scriptũ est dicimus nõ semp princeps populo z iudex ecclesie ꝙ dei arbitriũ daꝭ: sed put merita nra deposcunt. si mali sũt actꝰ nostri z operamur maligna in cõſpectu dei: daꝭ nobis principes sm cor nrm: z hoc tibi ō scriptuꝛis sãctis probabo. audi nã q̃ꝙ quid dñs dicat. Fecerũt

iiij. ps

gnare.si.vſ.q.ſ. ex merito.

Osee. viij. a. a ¶ Et nō per me. Comprobāt em. ſed tamen iubentez. Et ita eſt argu. q quādoq; aliquid iubem⁹ qō nō approbam⁹. et eſt arg. contra ea q per iprobitatez obtinentur q̄ illa dicuntur fieri inuito dante: vt extra ō reſcrip. ſi quando. ⁊. C. de pet. bo. ſubla. l.j. et. vij.q.ſ. ſcias. vbi habes q̄ qui iuitus aliquid facit potⁱ dicit pati q̄ facere. vt. ē. diſtin. vj. teſtamentū.

b ¶ Per conſilium. id eſt approbationem.

Phil. ij. c. Sunt in eccleſia. c ¶ Propter hec. arg. in re tē porali non eſſe ſeruiēdū alicui niſi ſecundario. vt. lxxv. di. c. vlt. et. lxj. di. quid p derit: et. lxxvij. diſtin. conſuluit et. lix. diſtinc. ſi officia.

Illud infe rendum eſt d ¶ Meliores. arg. q̄ non plus debet pro aliq̄ preſumi/ iō q̄ habet dignitatem. xl. di. non loca. et. c. multi. ⁊. ij. q. vij. queritur. ⁊ diſt. ix. ego ſolus. Arg. contra. xj. q. iij. abſit. ⁊. lxj. diſt. miramur. in fine.

e ¶ Prohibēt. ppter negligentiam. vt. ē. xl. vij. di. ℌ. neceſſe.

f ¶ Maiorem. ſic. ē. xcvj. diſtin. quis dubitet. ē. diſt. lxj. Quis ei ſibi regē: ⁊ nō per me⁸: principem ⁊ nō p conſiliū⁹ meum. Et hoc dictū videt de ſaule illo quēvtiq; ipe dīs elegerat: ⁊ regē ſibi fieri iuſſerat: ſed qñ non ℌm dei volūtatē ſz ℌm peccatoris populi meritū fuerat electⁿ: negat euz cū ſua voluntate vel cōſilio cōſtitutū. Tale ergo aliqd itelligam⁹ etiā in eccl̄ys fieri: q̄ p meritis aut in verbo aut ope potēs a deo tribuit rector eccl̄ie: aut ſi malignū faciat populⁿ i cōſpectu domini: ⁊ tales pſeuerēt: talis eccleſie iudex datur ſub q̄ fame et ſitim populus patiat. nō famem panis neq; ſitim aque: ſed famē audiēdi verbum dei. Item Auguſtin⁹.

¶ Nō ſūt filij ſz mercenarij q̄ honorē ab hoib⁹ appetūt.

Sunt in eccl̄ia quidam prepoſiti de qb⁹ apoſtolus paul⁹ dicit. Sua querentes non q̄ ieſu xp̄i. Quid eſt ſua querētes: nō xp̄z gratis diligētes /ſed deuz: nō p pter deū q̄rentes: tēporalia cōmoda ſequētes: lucris inhiantes: honorē ab hominibus appetētes: hec quando amant a prepoſito: ⁊ ppter hec[c] ſeruitur deo: quiſq; talis eſt mercēnari⁹ eſt ⁊ iter filios ei⁹ ſe nō cōputet. ¶ Nō ergo q̄ preficiunt ſemp ceteris meliores intelliguntur. Unde Hieronimus.

¶ Ex electione nō preficiūtur ep̄i ſed comprobantur.

Illud inferēdū eſt ad uerſus eos qui de epiſcopatu itumeſcūt: ⁊ putāt ſe nō diſpenſatione xp̄i ſed imperiū pſecutos: q̄ nō ſtatim omnib⁹ his meliores[b] ſūt q̄cunq; epiſcopi nō fuerint ordinati: rex eo q̄ epiſcopi electi ſunt: ſe magis eſtimēt cōprobatos. Si autē peccata filioꝝ ab epiſcopatu iuſtum phibēt[c]: q̄to magis ſe vnuſquiſq; cōſideras ⁊ ſciens q̄ potētes potent⁹ tormēta patiēt: retrahit ſe ab hoc nō tā honore q̄ onere: ⁊ altorū locū q̄ magis digni ſūt nō ambigit occupare. Item eiuſdē.

¶ Pro gradu ſui officij quē quē meliorem eſſe oportet.

Qualis eſū erit edificatio diſcipuli: ſi intelligat magiſtro ſe eē maiorē: [k] vnde nō ſolū epiſcopi pbr̄i ⁊ diacones debent magnopere puidere: vt cūctum populum cui preſident cōuerſationē: ſermone: ac ſcientia preeant: verūetiā et iferiori gradus exoriſte lectoriſ: cuſtodes edium: acoliti et omnes omnino qui domui dei ſeruiunt: q̄ vehemēter eccleſiam dei deſtruit: meliores[g] laicos eſſe q̄ clericos. Idem

¶ Populⁿ iudicabit epiſcopum ſua officia non agentē.

Ereor[h] quomodo regina auſtriveniens a finib⁹ terre audire ſapiētiā ſalomonis iudicaturā[i] ē homines tēporis ſui: ⁊ viri ninuite acta pnia ad p̄dicationē ione condēnabūt[k] eos[l] q̄ maiorē etiam Jona ſaluatorem contēpſerunt. ſic plurimi in populis epiſcopos iudicent[m] ſubtrahentes ſe ab eccleſiaſtico gradu: ⁊ea que ep̄o cōuenīt nō exercētes. Item ambroſius in increpatione ad populum.

¶ Qui clericos ſuos nō corrigit: pplm corrigē nō valet.

Quid autē ego vos arguo cū poſſit⁹ me vno ſermone cōuincere[n] cōuincor enim ego: cū i hac parte delectātur in loco glorie: ſiunt alijs auctores ruine. vt. xl. viij. diſtin. quoniam cū magiſter faciat cathedram non cathedra magiſtrū. vt. xl. di. c. vlti. magiſtri enim moribus et facūdia debēt alios precedere. vt. C. de profeſ. et medi. magiſtros. lib. x et erit talis magiſter cuius cōparatiōe ſui diſcipuli palee dicantur. vt. xxv. di. ℌ. criminis.

g ¶ Meliores ⁊. i. clericos eē deliores q̄ laicos ſufficit enim clerico ſi eſt bonus.

h Ereor. id eſt verecūdor.

i ¶ Judicatura. nō poteſtate iudicij quia illō femine non habent. iij. q. vij. ℌ. tria. ff. ō reg. iur. l. ij.

k ¶ Condemnabunt. melius viuendo. iij. re. x. a.

l ¶ Eos. ſcilicet in deos.

m ¶ Judicēt. ē. diſtinc. xxviij. c. vlti. contra. ē. diſti. xxi. nolite. contra. vſ. q. ſ. omnes. contra. ſed non dicunt ſubditi corrigere ſiue iudicare prelatos poteſtate officij ſed vite cōparatione. vt. ſ. q. j. nonne.

Quid antē ego vos.

n ¶ Conuincere. et ruborem incutere et hoc q̄ laici meliores ſunt clericis. nō enim poſſet hoc reprehendi. xl. vū. diſtin. q̄ ad nos. q̄ nō criminis rel atiōe: ſed innocētia reus purgatur. ff. de publi. iudi. io qui.

a ¶ Cū fratres. alⁱs ſocij dicunt. x. q. iij. cauenduz.

b ¶ Succenſeam. i. ira ſcar.

c ¶ Neminē. ē. v. q. v. nō vos. ſz hic loq̄tur qñ crimē nō pōt pbari: ubi qñ pōt occulta eni crimia non habēt vindictā. vſ. q. ſ. ſi oia. xxij. di. erubeſcant.

d ¶ Ec ſufficē di. ℌ. tū ad articulos fidei. laicis ſufficit pictura p doctria. de ſpe. di. iij. platū.

Symonia aliquā p amicoꝝ patrocinia. e ¶ Patrocinia. Patrocinia aut cōſiſtūt in pecunia vl̄ obſequio ⁊ tunc fit ſymonia. aut in precibus. ⁊ tunc aut ſunt carnales aut ſpūales. ſi ſpūales valēt nec p eas ſymonia cōmittit: vt j. q. j. latoꝝ. carnales etiā p digno ſunt recipiēde: vt. ſ. q. ſ. quibuſdā. i fi. ſz preces carnales p indigno facte in ducūt ſymoniaz j. q. j. de ordinationib⁹. et dic vt ē. e. moyſes.

f ¶ Patrocinia. niſi dign⁹ ſit ille p quo petitur. vt. ē. ſ. q. ſ. nullⁿ itaq; et. c. pueri. ⁊. c. q̄buſdam. in fi.

g ¶ Patrocinio. ſz nōne ſuffragium patris prodeſt filio. ff. qō cuiuſq; vniuer. l. illud. ſed illud ℌ. tū ad numerū eligentiuz

h ¶ Compellit. quia ad antidota tenētur. vt ff. de pe. hef. ſed et ſi. ℌ. cōſuluit. ⁊. lxxxiij. diſt. nichil. et ex de teſta. cū in officijs. humanū eni eſt vt qs exhibeat ei reuerētiā a q̄ pecpit bñficium vt. xvj. q. j. villis.

Bñficij collatori reuerentia debet.

i Dilectiſſimi. ¶ Libero. ſic. lxxxiij. diſtinc. nihil. ſic. xj. q. iij. quattuor.

k ¶ Judicari. Ar. q̄ electū quē ſemel⁹ probaſti nō potes poſtea reprobare. vt. j. xxxij. q. v. horrēd⁹. ar. ex de his q̄ fi. a ma. par. ca. ex oze. in fi. ē. di. iij. erit. et c. in iſtis. ē. e. q. pri. c. lz. ſi. ff. de decur. l. pe. in fi. et ar. ff. de pac. dota. quenire. ff. de neg. geſ. poponi⁹. Ar. j de lib. cā. non id circo. ⁊. l. nō mutat. ⁊. C. de. pfeſ. ⁊ medi. l. grāmaticos. libro. x. extra de ele. cū dilectus. contra. vbi patiētia nō equalet electioi ℌ id q̄ eſt. ff. de publi. ſi ego. ℌ. j. fol. electⁿ ſemel approbatus nō pōt ap̄lⁿ reprobari ab eligētib⁹: niſi ex cā noua vel de nouo poſſit ad eoꝝ noticiaz poſtea veniente. tūc em reprobā pōt ab eis reprobari. Electⁿ ſemel approbatⁿ a. a. bar. ua

Questio.i.

Illud q̄dē oib⁹ cure tibi ſit: vt i hac electione nec datio q̄buſcūq; mōis interueniat p̄mioꝝ: nec quarūlibet pſonarū patrocinia[f] qualeſcāt. nā ſi quoꝝūdā patrocinio[g] quiſq; fuerit electⁿ volūtatib⁹ eoꝝ cū fuerit ordinatus reuerētia exigente obedire ꝓpellit[h]. ſicq; fit: vt res illi⁹ diminuant eccl̄ie: ⁊ ordo eccl̄iaſtic⁹ nō ſeruet. talē q̄ te admonēte debēt ſibi pſonā eligere: q̄ nulli⁹ incongrue volūtati deſuiat: ſz vita ⁊ moribus decorata: tāto ordine digna valeat iueniri. Item ad clerū mediolaneñ.

¶ In electiōe antiſtitis: cōſ vtilitati nō ſuo lucro quiſq;

Dilectiſſimi pſpiciat filij officij nr̄i cēſura cōmoniti ſuademꝰ: vt ſuſcipiendi antiſtitis cā: nullus veſtrum neglecta vtilitate cōi ſuo lucro pſpiciat. ne ſi q̄ſq; ppria cōmoda appetit: friuola eſtimatōe faliak: qⁱ nec libero[i] iudicio pferendā ſibi pſonā examiat mens quā cupiditas ligat. penſantes q̄ q̄ cūctis expediūt: ei quē vobſ gra diuia ptulerit integerri mā ſemp in oīb⁹ obedientiā pbete. id eſt talez eligite cui ſemp debeatis obedire. Judicari[k] nāq; a vobis vltra nō dz ſemel platus: ſz tāto nūc ſubtiliter iudicandⁿ eſt: q̄to poſtmodū iudicandⁿ nō eſt.

Questio.iij.

Quod aūt[l] q̄rit an ſimōiacus habendus nō ſit q̄ poſt electionē pro indēnitate eccl̄e iuramētū pſtiterit: facile pbak. aliud eſt eni optatum.

l ¶ Quod aūt. Et añ ⁊ poſt electionē licite ſm q̄ſ-

dā petīt cautio q̄ habeat ex iure vel ꝓsuetudine.lxiij. di.qz.ſ.q.iij.qz q̄ſitū.eſt de ꝑben.ſignificatū.a ſupiore ꝙo q̄z cautio peti pōt.xxvij.di.de ſiracuſane.x.q.iij c.vl.xvij.q.ij.eleutherij.c.di.ℨ morē.q̄dā tñ dicūt q̄ añ electionē nulla cautio pōt peti:ꝛ ſi pſtet ſimonia ē

cautio iuratoria an poſſit peti ab eligendo vel electo.

qz videt eā facere vt eligat.J.e.c.j. Idē eſt ſi,pmittat añ electionē ſe iuraturū poſt electionē.vt.ſ.q.ij.q̄ꝓpio.ſed poſt electionē bñ pt. qz tūc nihil ſpatab eis ſz a ſupiore:vt dixi.pōt peti ꝛ ei pſtari tale iuramentū: ſiue añ electiōez ſiue poſt.c.diſt.optatū.xxviij.di.ō ſyracuſane.ꝛ.xxiij di.q̄ꝓ.tñ id qō ꝑus dixi veriꝰ videt:maxie ſi q̄libet canonicoruz iurat.Ego iuro q̄ ſi fuero factus epūs nichil alienabo de rebus eccīe.qz tutor eligit ſub tali additiōe ſi ſatisfecerit.vt.ff.de tute.muto.H.j. eſt de elec.ſignificaſti.nec tñ videt eē ꝓditio ſed potiꝰ admonitō q̄dāvt dicit illa l.muto.tñ ex ꝑſona ℨhētiū preſumi dz ℨctum ſiue ꝑmiſſionē eē ſymōiacā vt nō ſicut ꝛ ꝑſumit ℨ vſurarium ℨctū ex ꝑſona ℨhētis vt eſt de pignor. c.illo.in fi.

a ¶ Alia q̄dē ℨmpunitatē.vt remitteret eis ea que abſtulerāt illud eni eſt ꝛmonia remittere eni eſt dare.vt extra de teſtī.venīēs.ff.ō calū.q̄netiam.

b ¶ Uiri.arg. teſtimonio vniꝰ credi.vt.ff.de teple.theopōpꝰ ℨ.xcvij.di. nobiliſſimꝰ.ℨ.di.lxxxvj. tanta J.xxiij. ante electionē iuramentū facere:vel ſe pacīſci facturum ad hoc hoc vt eligaſ:aliō eſt (nulla p̄cedēte cōuentione) poſt electionē huiuſcemodi iuramētū offerre.illud ab officio tanḡ munꝰ impenſum deiſcit: hoc aūt cōſecrando nullū impedimētū generat. De priori caſu ſcribit pelagius clero catinenſi.

¶ Qui in epiſcopū eligitur: de rebus eccleſiaſticis aliquā ſecuritatē nulli faciat.

Alia quidē iādudum ad fratrē ꝛ coep̄m noſtrū eucarpū de viſitatōe catinenſis eccīe ſcripta direxim⁹:vt in eis iudiciū noſtꝝ potuiſſetis agnoſcere. verū tñ q̄ quoſdā ibi nō ſana intētione ſz prauis ſtudiſs diſſentiones ſuſcitare vſa etiā relatiōe cognouim⁹: q̄ ſcientes ſe ad epatum nec etate: nec ſciētia: nec vite meritis poſſe pduci:ad hoc tñmodo inḋetare eccīā voluerūt:vt ſibi de his q̄ ex ipa ꝓſumpta ſunt:ipunitatē futurꝰ ꝑmittat epūs:ꝛ fiat rapine ſecuritas epatus ambitio.ſ hoc ēt vos durim⁹ cōmonēdos: vt decretū in elpidiū diaconez factū ꝛ ſubſcriptū ab oibus: q̄s veſtra relatio deſignauit ad nos(cū p̄dicti viſitatoris epīa:ꝛ cū eodē diacono)maturetis deo ꝓpitiāte pduce re.ꝛ poſt pauca. Cū igit hic filiꝰ noſter magnificꝰ vir leo p̄torꝰ veniſſz:retulit nobis de ſingulis que ibi mota ſunt:ꝛ quō vota ꝓpe totiꝰ ciuitatꝫ in elpidio diacone cōcordarent.vnde q̄ de memorativiriᵇ teſtimonio dubitare omino non poſſumus:idcirco (ſi q.iij.inter querelas.xx.q.iij.preſens.Argu.contra. xxiij.q.ij.admonere.

c ¶ Judicij.a.qō circa euz fecimꝰ nos mutabimꝰ.

d ¶ Dāno.q̄ retractabimꝰ qō fecimus.

e ¶ Rtaldꝰ. ¶ Juramēto.ar.q̄ ſolꝰ epūs ſola manu ſe expurgat. vt.ij.q.v.c̄pto.ſz iſtud obtinet cū non haberet cōpurgatores.

f ¶ Ut eligerer.arg.ℨ.xxviij di.ō ſyracuſane.

g ¶ Nullius. ex hoc verbo dicit Jo.fa.q̄ infamat⁹ devno crimine expurgabit ſe de oibꝰ aliis.ſz certe hic nō fuit generale iuramētū:ſed ḥ ſolū iurauit q̄ nulliꝰ crimis cōſciꝰ erat.et q̄ archiepūs ei aliud crimen non obiecerat. Sed quare papa cōſecrauit iſtū pēdente ad hoc obiectiōe archiepi:ſed dic q̄ archiepūs in forma iudicij nihil obiecit ei.

h ¶ We ſciente.arg.bonū ad interp̄etandum negatiua dicta teſtium. vt cum teſtis iurat ſe nō vidiſſe tale quid intelligendū eſt q̄ ipe ſciat. ſic in auē.de he.ꝛ fal. H.ſancim⁹.in fi. ꝛ H.ſi vero.in fi. col.ſ.

Negatiua teſtis depoſitio eſt beni gne intꝛtāda.

¶ Poſt electionē p̄indēitare eccīe ꝛ ℨlecto iuramentū p̄eſtare.

Rtaldus arelatenſis epūs:narbonēſis eccīe ſuffragane⁹:romam cōſecrād⁹ ad dñz papā Urbanū venit:ſuꝰ q̄ppe archiepūs eū ꝓſecrare nolebat:q̄m pꝰ electionē ſuā pp bōa eccīe ꝓfuāda canōicis iurauit. ꝓſecratꝰ itaq̄ eſt a dño papa vrbāo añ purgatꝰ hmōi iuramēto⁹:de iuramēto q̄ canōicis nr̄e eccīe feci poſt electionē nullā cōuētionē añ vt eligerer⁸ feci. narbonēſis ꝓo eccīe archiepūs nullius⁸ p̄ter id crimis cā ꝓſecratōez omiſit me ſcie te⁹:neq̄ michi crimis cōſciꝰ

ſum ꝓpe q̄ō a ſacerdotio me repellat.

¶ Queſtio.iij.

Quod autez clericꝫ anta tempus ſnie ab epō ſuo diſcedere non liceat: probatur auctoritate ſymmachi pape dicentis.

¶ Ante tēpus ſnie nō ſz clericis ab epō ſuo diſcedere.

Nonne directa ſūt verba decreti ſi q̄s cleri coꝝ ab epō ſuo añ ſnie⁸ tps pro dubia ſuſpitiōe diſceſſerit: manifeſtā in eū manere cenſurā.lex eñ eccleſiaſtica pontificē ab aliꝰ accuſatū priuſq̄ᵇ ſub luce obiecta ꝓſtiterint exigit non relinqui.

¶ Queſtio.v.

Jne litterſ aplicis epūs accuſat⁹ ꝛ a ſctā ſede vocat⁹ ad ſuaz nō reuertat eccleſiam.

Unde ſixtus papa ait.

¶ A ſede aplica vocat⁹ epūs ad domū ñ fuertat: niſi purgat⁹ ꝛ aplicis lr̄is inſtructus

Quilibz fratrū pulſat⁹ atq̄ ab hac ſctā ſede vocat⁹:cū ſe nobis repſētauerit nō priꝰ reuertat q̄ hic lr̄is aplicſ vt formatꝰ plenit inſtruct⁹ atq̄ purgat⁹ ſit:ſi fuerit. vñ ꝛ poſtq̄ domū reuerſ fuerit: recognoſcāt vicini ſui q̄lit ſuā aliorūq̄ cām hic finierit:q̄ten⁹ illā abſq̄ ābiguitate⁹ vlla nūciare ꝛ p̄dicare oibꝰ poſſit.ab hac eniz ſctā ſede a ſctis aplis tueri defēdiz liberari epi iuſſi ſūt.

Prelatꝰ ſnia liter de poſitꝰ ſi appellauit an interiz poſſit ſubditum ex cōicare

i ¶ Qō autez. Clerici ante ſuſpenſionē vel depoſitōz plati nō

Solui pōt reo accuſato.

negabūt ei obedictiā.xvj.q.iij.volumꝰ.xv.q.vlti.c. vl.Nec obſtat.xij.di.nullꝰ.lxxxj.di.ꝛ q̄.ſi.xvj.q.vlti. ſane.qz ibi de ſuſpēſis a canone loquit.nā in illis tribꝰ criminibꝰ eſt ſpāle.ſ.ſimonia ꝛ in hereſi ꝛ in notorio fornicatore.ſz de ſimonia occulta videt correctū extra de tēp.oꝛdi.ca.vlt.Sz nūqd ſtati poſt ſniam recedēt ab ipſo cū adhuc poſſit appellare ꝛ appellatō extiguit ꝓnūciatū. itē qz ſentētia nō ē ſtatim executioni mādanda.vt ex de ſen.ꝛ re iu.q̄ ad cōſultationē econtra videt q̄ ſtatiz per ſniam amittit dignitatē.ff.de pe.q̄ vlti mo.et.l.q̄ ad ſtatū.Itez q̄d ſi pendente appellatione excōicat ſubditū ſuuz:an ē ille excōicatꝰ? diſtingue:qz ſi eſt pſecutꝰ appellationē ſuā tūc licet appellatō ſit pmulgata inuſta. excōicatō tenet quā fecit ſz ſi tpa appellatōnis ſunt lapſa ꝛ nō ē pſecutꝰ appellationē: idē ē ac ſi nō appellaſſet.ꝛ ꝑm hoc nō eſt excōicatꝰ vt diſtinguit.ff. de his q̄ no.ifa. furti.H.j.ꝛ.ff. de luſto rupto.teſti q̄s.H.antepe. Joh.Ego credo q̄ pēdēte appellatiōe clerici debeant ei obedire:cū pēdēte appellatione vel lite nihil ſit innouandum.vt.ē.q.vi.appellatione iterpoſita:et extra vt lite pē. nihil innouetur.per totū.ff.ad turpil.l.j.in fi.et excō municatio tenet cum ſtatim trahat ſecum ſuam executionē.vt extra de ap.paſtoralis.Bar.

s ¶ Qnne. ¶ Sentētie.ſola ergo accuſatio nō cōſtituit aliquē reuz vel crimino ſum.vt.xv.q. vl.c.vl.vnde reo accuſato poteſt ſolui id q̄ ei debetur.vt.ff.de ſolu.reo.ſola enim nominatio non ſufficit.vt.ij.q.j.multi.ꝛ lex dicit q̄ ſi condēnatus appellauit:ſtatꝰ eius integer eſt.ff.nihil inno.pen. appel.

l.vnica nec inf infames interim ē habēd⁹.ff.de his q̄ no.infa.furti.impedit tñ interim ab honoꝛibus: vt lxxxj.di.tantis.et ex de accu.deus omnipotēs.nec p curatoꝛ eſſe poteſt.C.de pꝛocur.reum.

b ¶ Priuſq̄.ſic extra vt lite pen.c.ij.ſi.xxxij.q.ij.ſecularez.ꝛ.xxxv. q.vi. multoꝝm ꝛ.xv.q.vl.c.vlti.

S Jne. ¶ Hic ponit.v.q. qua querit vtrū epūs accuſat⁹ vocat⁹ ad ſedez apoſtolicā:ſi ſentētia ꝓ eo ferat dz ad eccīam ſuam ſine lr̄is pape reuerti. Et reſpōdet q̄ nō. vt J.c.ſequenti.

Q Uilibet. c ¶ Repte ſentauerit. clericus etiā ſe nō repreſentabit pape ſine lr̄is ſui epi vt.C. de epi. et cle.ſi qua per calūniā.ꝛ in autē. quō oportet epōs.H.non aliter.col.j.

d ¶ Ambiguitate.ſi.extra de offi.oꝛdi. ex parte.extra de fide inſtrumen.q̄ ſuper.

e ¶ Eoꝝm.i. apoſtoloꝝm.

f ¶ Sententia excommunicationis. Inſupioꝛi cā dictū eſt q̄ epi quandoq̄ vſurpant ſibi aliq̄d de iure ſuoꝝ clericoꝝ quando ſibi conſtituunt ſuccеſſoꝛē. hic agit qualit vſurpant quandoq̄ de iure vicinoꝝ epoꝝ. ꝛ oſtēdit hic q̄ nemo oꝛdinabit clericos alterius epi eo non

Excōicatꝰ pōlatꝰ an poſſit oꝛdies ꝓferre.

requiſito.nec etiam iudicabit.et q̄ metropolitanus clericos ſui ſuffraganei non poteſt iudicare vt hic ꝛ alia ꝛc.

Quod oꝛdinatio. ¶ Hic q̄rit an oꝛdiatio facta ab excōicato ſit rata.excōicatus hic dicit pꝛeciſus ab eccīa,ꝓpter hereſim/vel ſciſma/ vel aliquā cauſam dicit Johan.fan.ꝛ Rufin⁹ q̄ qui recipit vltimam manus impoſitionē.i.oꝛdinē epiſcopalē in eccīa oꝛdies ꝓferꝛ.

nihil confert: nec ordinē nec executionē: cū tales nihil habeant. ar. ſ. q. vij. daibertū. xix. di. ca. propter. ſ. q. ſi quis cōſugerit ſed hec opinio reprobatur. ſ. q. vij. conuenientibus. Ieo. ordinatiōes. Dicas ergo q̄ ſiue quis recipiat vltimā manus impoſitionem in eccleſia ſiue extra. dum tamen forma eccleſie ſeruetur: in ordinando ſemp ordinē confert: ſz nō ſemp executionem. ⁊ hoc ſi ne ſcienter ſiue ignoranter ordinetur ab eo. Sz in hoc ſolo ē differentia q̄ ordinati ab eo qui recipiūt vltimā manus impoſitionē in eccleſia ſiue ignoranter: ſiue ſcienter ſi alſs digni fuerit poſſunt tolerari: vt j. e. ca. ij. Niſi in ḡttuor caſibus. Si ſūt maculati iterata vnctione. vt. ſ. q. vij. ſaluberrimū in fi. Uel ſi ſunt ordinati ſimōiace a ſimoniaco: vt j. e. ab excōicatis Uel ſi ſunt rebaptizati: vt de cō ſe. diſti. iiij. eos. Uel ſi ad ſubuerſionem fidei adheſerit hereticis et in contēptū eccleſie voluerit ordinari ab eis vt. ſ. q. vj. conuenientib⁹. Si autem ſunt ordinati ab eo qui extra eccleſiā recepit man⁹ impoſitionē. ſi ſciēter nunq̄ tolerātur ſi ignoranter ⁊ hoc probauerint tolerantur. vt j. e. ordinationes. Hec ergo ſit fides tua q̄ hereticī ⁊ excōmunicati ⁊ depoſiti vera ſacramenta cōferunt: ⁊ verū corpus xp̄i cōficiunt: vt no. ſ. q. ſ. dñs declarauit. io. q̄ Jo. dicit de depoſito non credo eſſe verū: vt. l. diſtin. c. accedens. B.

a Nos cōſecrationem. ē. ſ. q. vij. conuenientibus. et. c. daibertum.

b Ab excommunicatis. l. hereticis vel ſciſmaticis. tales enim ipſo iure ſunt excōicati.

c Celebrata. preter formā eccleſie. Uel die q̄ in odium eor̄ hoc dictū eſt q̄ potius dicitur execrata q̄ conſecrata: vt. ſ. q. iiij. eccliā. xxiij. q. ſ. pudenda.

d A excōmunicatis. Quōdā. hic habuit Jo. fa. fomētū ſui erroris ⁊ p̄ ſe induxit. ſ. q. ſ. ſi q̄s inquit. ⁊. ſ. q. vij. daibertū ⁊ extra de ſciſma. c. ſ. ⁊. ij. ſz hoc ideo dicitur: q̄ facilī diſpēſatur cū ordinatis a talibus quī vltimā manus ipoſitionē receperūt in eccliā. ⁊ capitula que inducit intelligo cū nō fuit forma ſeruata: ⁊ p̄tra eū expreſſe eſt. j. de conſe. diſt. iij. oſtē dik. ⁊. c. quō et. ſ. q. ſ. q̄ q̄dam Uidet autē hic q̄ ſiue ſciēter ſiue ignoranter ordinet q̄s ab hereticō p̄ciſo etiā ſimoniaco: non debeat cū eo diſpenſari: q̄ vērum eſt. nec obſtat. ſ. q. ſ. ſi q̄ a ſimoniacis vbi inuitur ſi ignorāter a talibus q̄s ordinat q̄ poſſit ſecū diſpenſari. ſed illud intelligimus. cuz S. de plato tolerato ab eccliā hic de p̄ciſo: vel ibi nō fuit ſimoniacus ⁊ hereticus. Si quis ergo eſt ordinat⁹ a ſimōiaco etiaz ignoranter executionē non recipit: cum ſimoniacus ſit ſuſpēſus ipſo iure: vt ſ. q. ſ. reperiūtur extra de ſi. tāta. Sed q̄d faciendū ē huic ſi ſu⁹ eps quez ſcit eē ſimoniacuz vult ip̄m p̄moueri ⁊ h. dicit q̄ q̄ promouet a ſimoniaco prelato ſuo adhuc tolerato non peccat: et libere poteſt ſuū officiū exequi. ſed contrariū legit. extra de ſimo. pertuas. de hoc dixi. ē. ſ. q. ſ. ſi qui a ſimoniacis.

e Ordinationes. Hereſiarchis. i. p̄ciſis ab eccleſia qui nunq̄ catholici epiſcopi fuerūt. de alijs habes. ē. ca. p̄ximo.

f Niſi, pbare. iſti forte erāt pueri cū illi erāt p̄ciſi vt forte rome a papa fuerāt p̄ciſi: ⁊ anteq̄ fama credīſceret fuerūt aliq̄ ordinati ab eis: alſs in his q̄ publice fiūt non p̄t q̄s ignorantiā allegare. xxj. di. q̄ dicitis. Et eſt h̄ ar. q̄ q̄ allegat ignorātiā: ip̄am pbare. iij. q. ix. iudicas. ſ. q. ſ. ſi q̄ a ſimoniacis. eſt de elec. innotuit. lxxxij. di. pp̄oſuiſti. ⁊ hoc manifeſte reprobat diſtinctio. Jo. ⁊ Ru. h̄ ei diſtinguit inf ordiatos ab illis q̄ receperūt vltimā manus impoſitionē in eccleſia. ⁊ ordinatos ab illis qui receperūt vltimā manus impoſitionē extra eccleſiā. ⁊ tam hi q̄m illi recipiunt ordinē. ſ. characterē: ſed non executionem.

a Neſciſſe. ff. de pba. veri⁹. ſ. Sed h̄ ſimebat eos ſcire. ſic. lxxxij. di. pp̄oſuiſti. in fi.

b Multoz. ſic. ē. lxiij. di. comeſſationes. ⁊. ē. di. l. vt cōſtitueret.

c Os. ſi. xiij. q̄e. ſ. a parte. et. c. miramur.

d Eligit. cō ſtat q̄ ſuſpēſus nō p̄t eligere. vt extra de conſue. cū dilectus. ⁊ eſt de eta. ⁊ q̄li. cum bone. Sed q̄d ſi maioz p̄s fuerit excōmunicata. an poſſint alij eligere ſine ea. argu. q̄ non. eſt de cōceſ. p̄b̄e. et ecnō va. q̄ diuerſi tatem. Itē q̄d. ſi vn⁹ eſt excōicat⁹ ⁊ eligit cuz alijs an tota electō vicietur. nō niſi ipi cōicent p̄ſentiendo. eſt de ſent. et re iudi. ad pbā dum: vbi caſſat ſnia iudicis: q̄a vn⁹ iudicuz fuit excōicat⁹. Et ar. ad hoc. eſt de of. dele. cū ſup. ⁊. ff. de recep. pedi⁹. Arg. ē ff. q̄ cum fal. tu. l. j. ē. ſ. j. vbi dī q̄ nō obeſt ſi tutoz falſus iter ponit auctē ſuā cū tutorē vo: q̄a tenet q̄ō actū ē. ſuſpēſus aūt hodie eligit: vt eſt de cle. excō. mi. ſi celebrat.

Excōicat⁹ eligē non poteſt.

Ordiat⁹ a ſimoniaco carz execuī one.

Quod autē hec q̄ſtio diuidit i duas ptes. In p̄ma q̄rit ſi q̄s dz ordinari ab extraneo eo ſine lr̄is: ⁊ r̄ndet q̄ nō. ⁊ hoc pbat. vſ. auct. Sed a ibi. His auctōibus. Jo. de fan.

dimiſſo

e Q̄ō aūt. certū eſt q̄ nullī eps dz ordinare vel recipe clericos alteri⁹ epi ſine lr̄is ſui epi. vt. lxxj. di. p totū. nec ſufficiūt ad hoc lr̄e archidiaconi. vt eē de offi. archi. ſignificaſti.

Ignoratiam allegāt illā p̄bare debet.

f Ullus. Judicare. niſi i caſib⁹: vt de pe. di. vſ placuit. ē. vſ. q. iij. c. vl. ē. iij. q. vſ. pegrina. ⁊. c. ſ. ⁊. q. iij. nec nūer⁹. ij. q. v. mēnā. ⁊. q. vij. nos ſi inēpeter. ⁊ i caſib⁹ vbiq̄s ſortiſ fore: ⁊ cū q̄s negligit ſuū locū p̄uertere ad fidem. xxj. q. iij. placuit. ⁊ cū eps ſolus eſt in vna p̄uincia. vt. lxv. di. ſi forte. in fi.

g Rata. Sz q̄rit ſi vn⁹ iudex ſniam excōicatiōis lata ab alio ratā hre poſſit. ar. q̄ ſic. j. e. lugduneñ. ⁊ iij. q. vſ. hoc q̄ppe. lxiij. di. pp̄oſuiſti. ⁊ ſi ſalomōne. nā fcm̄ falſi procuratoz⁹ poſſū ratū hre. eē ō of. dele. cū oli. ff. ō iudi. lz. ⁊ electiōez q̄ nulla eſt poſſū ratā hre. eē de elec. q̄ ſic. Itē adoptio iuſta p̄t confirmari. ff. ō adop. ad optio. Itez ſnia femie ⁊ fui confirmat: lz nulla ſit vt. iij. q. vij. tria. in p̄n. ⁊. ff. ō offi. p̄to. barbari⁹. eē de arbi. dilecti. ⁊ eſt ar. ad hoc. in ſti. de teſta. muli. Sz ſi q̄s. nā ⁊ p appellatione p̄t confirmari q̄ō nullū eſt. ff. rē ra. habe. l. iij. Sz falſus. Sed eē de conſue. ad nāz. Itē q̄ō meo nolle geſtū nō eſt: ratum hre nō poſſum: vt. ff. de neg. ge. ſi pupilli. Sed ⁊ ſi ego. Item cuius p̄ſentia deſiderat ei⁹ ratihabitione non p̄t cōfirmari: vt in ſti. de auct. tu. in fi. Itē ſi ſnia excōicatiōis cōfirmaret retro eſſz quis excōicatus q̄ō eſſet abſonū. Dicas q̄ q̄ ſnia que nulla eſt nō p̄t ratihabitione cōfirmari: q̄ ſnia plus habet iuris q̄ facti. et in illa. l. ff. rē ra. ha. fuit ſnia lata a ſuo iudice: ſed Jus. ⁊ ſufficit q̄ litigator credat ſe condēnatum ad hoc vt teneat iudiciū. ff. fa. her. cū putarem. ſolus tñ p̄nceps p̄t ſniam q̄ nulla eſt confirmare: vt. ij. q. ſ. in p̄mis. ⁊. iij. q. vſ. hoc q̄ppe. q̄ ⁊ ipe mutat ſubſtātialia rei. C. de rei vxo. ac. in p̄n. ſic intellige. iij. q. vſ. hoc q̄ppe. Alia autem q̄ plus habent facti q̄z iuris: vt emptio: locatio: ⁊ traditio poſſunt cōfirmari. ff. de cur. fur. cōſulto. H. vltimo. vnde donatione factā a laico ⁊ non noie epi p̄t eps cōfirmare. vt. xxj. q. j. c. vlti. et extra de ure patro. cura paſtoralis. Si aūt aliquis ordinat clericos alteri⁹ credens ſuū epm̄ ratū habiturū: tūc p̄t talis ordinatio confirmari p̄ ratihabitionē: vt. j. e. lug-

Snia nulla an poſſit ratihabitione confirmari.

puer. xxij. d

Excōicatus illicite manus iponūt: q̄ ptātez ordinādi nō habent. vbi aūt illicita eſt manus impoſitio vulnus infigit. vnde reiterari neceſſe ē: quod minume p̄batur eſſe collatum. Unde Damaſus papa ait. Palea.

Per illicitā man⁹ ipoſitionē vulnerat ū caput illi q̄ videbant aliq̄d accepiſſe habebāt: ⁊ vbi vuln⁹ infixū ē neceſſe ē medicinā adhiberi: q̄ fixa ſanet macula. Itē reiterari neceſſe ē q̄ō legitime actū: aut collatum minime p̄bat. nā quō poſſit honorē retinere q̄ ab illo accepit q̄ p̄tātem dare non habuit: legitie inuenire nō poſſum. Sz excōicati hic intelliguntur qui in ipſa ſua ordinatione penā excōicatiōis cōtraxerūt: q̄ nūq̄ in numero catholicoz fuerūt. Letex q̄ iter catholicos pu⁹ deputati ſūt: ſi poſtea excōicatiōis ſentētia notati fuerint: ordinatiōes tñ eoz ab eccliā minus impoſitionē. extra eccleſiā. ⁊ tam hi q̄m illi recipiunt ordinē. ſ. characterē: ſed non executionem.

a Neſciſſe. ff. de pba. veri⁹. ſ. Sed h̄ ſimebat eos ſcire. ſic. lxxxij. di. pp̄oſuiſti. in fi.

b Multoz. ſic. ē. lxiij. di. comeſſationes. ⁊. ē. di. l. vt cōſtitueret.

c Os. ſi. xiij. q̄e. ſ. a parte. et. c. miramur.

d Eligit. cō ſtat q̄ ſuſpēſus nō p̄t eligere. vt extra de conſue. cū dilectus. ⁊ eſt de eta. ⁊ q̄li. cum bone. Sed q̄d ſi maioz p̄s fuerit excōmunicata. an poſſint alij eligere ſine ea. argu. q̄ non. eſt de cōceſ. p̄b̄e. et ecnō va. q̄ diuerſitatem. Itē q̄d. ſi vn⁹ eſt excōicat⁹ ⁊ eligit cuz alijs an tota electō vicietur. nō niſi ipi cōicent p̄ſentiendo. eſt de ſent. et re iudi. ad pbā dum: vbi caſſat ſnia iudicis: q̄a vn⁹ iudicuz fuit excōicat⁹. Et ar. ad hoc. eſt de of. dele. cū ſup. ⁊. ff. de recep. pedi⁹. Arg. ē ff. q̄ cum fal. tu. l. j. ē. ſ. j. vbi dī q̄ nō obeſt ſi tutoz falſus iter ponit auctē ſuā cū tutorē vo: q̄a tenet q̄ō actū ē. ſuſpēſus aūt hodie eligit: vt eſt de cle. excō. mi. ſi celebrat.

Excōicat⁹ eligē non poteſt.

Ordiat⁹ a ſimoniaco carz execuī one.

Quod autē hec q̄ſtio diuidit i duas ptes. In p̄ma q̄rit ſi q̄s dz ordinari ab extraneo eo ſine lr̄is: ⁊ r̄ndet q̄ nō. ⁊ hoc pbat. vſ. auct. Sed a ibi. His auctōibus. Jo. de fan.

dimiſſo

e Q̄ō aūt. certū eſt q̄ nullī eps dz ordinare vel recipe clericos alteri⁹ epi ſine lr̄is ſui epi. vt. lxxj. di. p totū. nec ſufficiūt ad hoc lr̄e archidiaconi. vt eē de offi. archi. ſignificaſti.

Ignoratiam allegāt illā p̄bare debet.

f Ullus. Judicare. niſi i caſib⁹: vt de pe. di. vſ placuit. ē. vſ. q. iij. c. vl. ē. iij. q. vſ. pegrina. ⁊. c. ſ. ⁊. q. iij. nec nūer⁹. ij. q. v. mēnā. ⁊. q. vij. nos ſi inēpeter. ⁊ i caſib⁹ vbiq̄s ſortiſ fore: ⁊ cū q̄s negligit ſuū locū p̄uertere ad fidem. xxj. q. iij. placuit. ⁊ cū eps ſolus eſt in vna p̄uincia. vt. lxv. di. ſi forte. in fi.

g Rata. Sz q̄rit ſi vn⁹ iudex ſniam excōicatiōis lata ab alio ratā hre poſſit. ar. q̄ ſic. j. e. lugduneñ. ⁊ iij. q. vſ. hoc q̄ppe. lxiij. di. pp̄oſuiſti. ⁊ ſi ſalomōne. nā fcm̄ falſi procuratoz⁹ poſſū ratū hre. eē ō of. dele. cū oli. ff. ō iudi. lz. ⁊ electiōez q̄ nulla eſt poſſū ratā hre. eē de elec. q̄ ſic. Itē adoptio iuſta p̄t confirmari. ff. ō adop. ad optio. Itez ſnia femie ⁊ fui confirmat: lz nulla ſit vt. iij. q. vij. tria. in p̄n. ⁊. ff. ō offi. p̄to. barbari⁹. eē de arbi. dilecti. ⁊ eſt ar. ad hoc. in ſti. de teſta. muli. Sz ſi q̄s. nā ⁊ p appellatione p̄t confirmari q̄ō nullū eſt. ff. rē ra. habe. l. iij. Sz falſus. Sed eē de conſue. ad nāz. Itē q̄ō meo nolle geſtū nō eſt: ratum hre nō poſſum: vt. ff. de neg. ge. ſi pupilli. Sed ⁊ ſi ego. Item cuius p̄ſentia deſiderat ei⁹ ratihabitione non p̄t cōfirmari: vt in ſti. de auct. tu. in fi. Itē ſi ſnia excōicatiōis cōfirmaret retro eſſz quis excōicatus q̄ō eſſet abſonū. Dicas q̄ q̄ ſnia que nulla eſt nō p̄t ratihabitione cōfirmari: q̄ ſnia plus habet iuris q̄ facti. et in illa. l. ff. rē ra. ha. fuit ſnia lata a ſuo iudice: ſed Jus. ⁊ ſufficit q̄ litigator credat ſe condēnatum ad hoc vt teneat iudiciū. ff. fa. her. cū putarem. ſolus tñ p̄nceps p̄t ſniam q̄ nulla eſt confirmare: vt. ij. q. ſ. in p̄mis. ⁊. iij. q. vſ. hoc q̄ppe. q̄ ⁊ ipe mutat ſubſtātialia rei. C. de rei vxo. ac. in p̄n. ſic intellige. iij. q. vſ. hoc q̄ppe. Alia autem q̄ plus habent facti q̄z iuris: vt emptio: locatio: ⁊ traditio poſſunt cōfirmari. ff. de cur. fur. cōſulto. H. vltimo. vnde donatione factā a laico ⁊ non noie epi p̄t eps cōfirmare. vt. xxj. q. j. c. vlti. et extra de ure patro. cura paſtoralis. Si aūt aliquis ordinat clericos alteri⁹ credens ſuū epm̄ ratū habiturū: tūc p̄t talis ordinatio confirmari p̄ ratihabitionē: vt. j. e. lug-

Snia nulla an poſſit ratihabitione confirmari.

puer. xxij. d

dunenſ.secus ſi nō poneret ſpez in ratihabitione illi⁹.vt.ff. de ſol. ſi quis offerenti In ſentētia aūt dici pōt q⁹ ſi aliquis nomine alterius tulit ſententiam q⁹ tunc poſſit ratificari. Io. Quid iuris ſit de hoc et de ſenten. excōmu. notaui in q̄ſtionibus.B.

NUllus primas.

a ¶ Metropolitan⁹.ſi metropolitan⁹ non poteſt intrare dioceſim ſuffragan ei ſui:niſi vocatus:vt hic dicit, qualiter ergo viſitat dioceſim et recipit ibi procurationes: vt extra de cen. ſopite.extra de preſcrip.cuz ex officio:Sed illud intelligo in eo caſu quando p negligentiā deuoluitur ius ad metropolitanū:vel etiaz p appellationem.

b ¶ Ordinare.ar.ex quo mi⁹ non lz / nec maius. vt.xlvij. diſtinc.nulli.xvj q.j.viſis.z ſcōm hoc min⁹ eſt ordinare q̄ iudicare:q⁹ ſol⁹ poteſt ordinare:lz non ſol⁹ iudicare ad depoſitionem.J. xv.q.vij. ſi aūtē. z.c.felix.z.c.vlt.

c ¶ Judicabit Sepe tñ iudicat qui nō pōt ordinare:vt archidiaconus: vt.xxv. diſtinc.plectis.z extra de tēp.ordi.cum in diſtribuendis.

d ¶ Ullū epm. ¶ A metropolitāo. hoc intelligas in ar-

NUllus primas:nullus metropolitan⁹ᵃ:null⁹ reliq̄z epoz alterius adeat ciuitatē:aut ad poſſeſſionez accedat q̄ ad eū nō ptinet:z alteri⁹ epi parrochiā ſuper ei⁹ diſpoſitiōe:niſi vocatus ab eo cui⁹ iurſ eē cognoſcit: vt q̄cq̄ ibi diſponat vel ordinet aut iudicet:ſi ſui gradus honore potiri voluerit.ſin aliter p̄ſumpſerit dānabit: et nō ſolū ille:ſz cooperatores et p̄ſentiētes ei.q⁹ ſicut ordinatio:ita etiam eis iudicatio z aliarū rerū diſpoſitio phibetur.nā qui ordinare[b] non poterit:quō iudicabit:nullatenus proculdubio iudicabit[c] aut iudicare poterit Itē ex ꝯcilio meldenſi. ¶De eodē.

IN dñicis die⁹ vel feſtis pbr̄i añq̄ miſſas celebrent plebē iterrogēt ſi alteri⁹ parrochianus in eccleſia ſit:q̄ ꝓpter contēpto pbro ibi miſſam velit audire quē ſi inuenerit:ſtatim ab eccleſia abiſciant:z ad ſuā parrochiam redire compellant Itē ex cōcilio nanetenſi.

¶De eodem.

NUllus pbr̄ aut diaconus alteri⁹ plebanuz (niſi in itinere fuerit:vel placitū habuerit)ad miſſam recipere audeat.

Itē ex cōcilio antiocheno.

¶Ad ordinationē clericoz vl eccliaz alteri⁹ epi:niſi ab eodē iuſtat⁹ nō accedat epūs

NUllū epm audere debere ex alia puincia ad aliā trāſitū facere:z ordinare aliquos in eccleſia aut pferre ad ſacrū miniſteriuz. nec ab aliis illuc attrahatur epūs:niſi forte p l̄as rogat⁹ abierit:nō ſolū a metropolitano⁹:ſed z ab his qui cū eo ſunt oibus ip̄ius eccl̄e epis Oz ſi nullo iuſtāte inordinate ſupueniat epūs:z aliquos vel ordinare p̄ſumpſerit:vel quoſlibet illi eccl̄e ꝓpetētes q̄ ad ſe mīme ptinent vſurpare tētauerit:vacua[e] q̄dē z inania erūt oia q̄ geſſerit. ipſe vero hui⁹ indiſciplinati auſus z irrationabilis cepti dignas cauſas expēdat: tanq̄ depoſit⁹ a ſancta ſynodo:et pp huiuſcemodi p̄ſūptionē ia prędānat⁹. Itē ex eodē.

¶Ad ordinationē eccl̄e q̄ ſibi commiſſa non fuerit: minime accedat epiſcopus.

EPiſcopū nō deberе i alienā irruere ciuitatem:q̄ illi pbaī nō eſſe ſubiecta:neq̄ in regionē q̄ ad ei⁹ curā mīme noſcit ptiere ad aliq̄d ordinādū[f]:neq̄ pbr̄os aut diaconos conſtituere ad alios epos ptinētes:niſi forte cū volūtate z teſtimonio[g] ꝓprie regionis epi. Oz ſi q̄ſ piā hoz q̄d tale facere voluerit:irrita q̄dē erit talis ordinatio:z ſup his etiaz q̄ mala vſurpauerit a ſynodo arguatur.nā ſi ordiare nō potuerit nullaten⁹ ad alios ptinentē iudicare p̄ſumat. Itē ex ſynodo cōſtantinopolitana.

¶Nō accedāt epi ad eccl̄ias q̄ ſūt extra eoz dioceſiz

EPiſcopi q̄ extra ſuam dioceſim[h] ſūt:ad eccl̄ias q̄ extra terminos eoruz ſunt nō accedāt:neq̄ cōfundāt z pmiſceant eccl̄ias p̄m regulas ſtatutas Alexādrie quidē epi ea q̄ ſunt i egypto tantūmodo gubernēt.ouen tales aūt epi ſoli⁹ oriētis cura gerant.ſeruatis tñ honorib⁹ p̄mat⁹ eccl̄ie antiochene q̄ in reglis nicene ſynodi cōtinentur:ſed et aſiane dioceſis epi:z ea q̄ ſunt in aſia:z q̄ ad aſianā tñmō dioceſim ptinēt:gubernent.pōt aut epi pōtine tñmodo dioceſ habeāt curā.thracie ꝓ ip̄i⁹ tantūmodo thracie. Item.

duis negociis. aliter ſufficit voluntas epi:vt.ſ. c.pri.

e ¶ Uacua. ſ tum ad executionē altaris:tamē conſecratio manebit.vt.vij.q.j.epūs in dioceſi.

f ¶ Piſcopuz ¶ Ordinandū. ſi tñ ſuū ſubditū alibi ex cōmunicaret videt q⁹ tenet.xj.q iij. ſi epūs. ſicut Paulus abſens excōicauit corinthiz.z facit ad hoc.vij.q.j. ſi ds pbr̄.z.c. ſi qui vero. ſine reſpectu tamē ꝓ tribunali non poteſt ibi ferre ſententiam.vt arg. extra de of.leg.nouit.ff. de of. pre. l.iij.ff. de iuriſdi. om.iu.l.vlt.ff. de of.procō.z le.l.ij de hoc pleni⁹ di xi extra de of.lega.nouit.

g ¶ Et teſtimonio.nūquid hoc teſtimoniuz ſufficit iſti vt nō iteruz examinetur ab illo epo:Argu.q⁹ ſic.xix.q.ij. due.xlvij.dist. de petro. et.xvj.q. vij. ſi quis epoz. ſicut tutoꝝ data in teſtamento ſuo ſufficit teſtimonium patris.vt iſtitu. de ſatiſ. tu.§.j. Ar. contra.lxxij.di. ſtin.ſanctiſſimo. ſz ibi de collocādo i eccl̄ia ſcōa. Itē nunq̄d ſuffi ciunt l̄e archidiaconi:non vt ex de of.archiē. ſignificaſti. ſed hoc verū eſt vbi non eſt cōſuetudo p̄ſcripta.ix.q iij.cōqueſtus.

h ¶ Piſcopi. ¶ Dioceſim.i.puinciam dioceſ.

Tutoꝝ teſtamentari⁹ ſi tenet ſatiſda re.

pro regione ponit z ecōtra.

a ¶ Ugdunēſis. ¶ Poterit. Ar.q⁹ ſequēs ratihabitio cōfirmat q⁹ p̄mo fuit inutile:vt.lxiij.dist.ſalonitane.et.xvj. q.j.c.vltimo.

b ¶ Q̄ ſctūs vir. ſic.ſ.xxxvij. dist.q̄ de menſa. vij.q.j.ois. Sed nōne iſte epūs dequit ordinādo clericos alteriuſ q̄uo q̄ ſctūs fuit. Omiſſis multis ſolutōnib⁹ dic q⁹ excuſat iō:q⁹ vtiliter geſſit: et q⁹ credebat h⁹ Io. placere:ſicut nō facit furtū q̄ credit hoc placere dño:vt inſtituta de ob.q̄ ex delic. naſcuntur.§.j.

il.ps.

c ¶ Moderatio tua. pmittit hic epo diſpenſatio canonis vel crimis penaliſ ſi.eſt.ſ.j.q.v. ca. vlti.in fi.ſz nō pmitteret ſi ſimoniace fuiſſent ordinati.j.q̄ſti.j. ergā de penitentia lib⁹ nō eſt dubiū q⁹ hoc pōt quilibet ſacerdos: vt xxvj.q.vij. tēpora penitudinis.

d Metropolitanus clericos ſuffragāei iudicare nō pōt.

Quod autē Metropolitanus epo inconſulto non pōt iudicare clericoſ ſuos.niſi in caſibus ſpecialibus ſ. q̄n cā per appellationē ꝺferetur ad ipſum:vt J.eo. cōqueſtus: vel niſi cauſa ſit inter epm et clericuz. vt.xj.q.j.ſi clericus. Itē cuz diſſentio eſt de electione epi. vt lxiij.di.c. vlt. hoc ꝺo nō tenet hodie p id q⁹ ē extra de elec.q̄ ꝓpter. Itē cū ſuffragane⁹ eſt negligens:vt J.e.cū ſim⁹. Item oia male acta pōt puniri z retractare.vt.xxvj.q.v.q̄cūq̄.z.xij.di.de his.itē ſi de cōſuetudine aliq̄d obtinuit:aut ſi epūs deceſſit: vt J.e.conq̄ſtus. Aliter de ſpecialib⁹ negociis epiſcopatuū ſe non pōt metropolitan⁹ intromittere:ſz cōia negocia q̄ non magis pertinēt ad vnū q̄s ad aliū ſed ad ſtatutū toti⁹ puincie:vt ꝓgregare ſynodū:examinare epūs:z ordinare hoc pōt:nō tñ ſine cōcilio aliorum epoz:vt J.e.c.j.et.ij.et.iij. et.iiij.et.v.

P Er ſingulas puin.

e ¶ Cognoſcere.i.reuereri.i.diligere.vt ibi non noui vos.vij.q.j.ſicut vir.in fi.

f ¶ Agere.q̄ ad ſtatuz cōmunē ptinet: vt J.e. archiepūs.ſic.ſ. lxxx.di.nō ꝺbere

g P Er ſingulas.ſi.vj.q vij. metropolitanum.

h ¶ Toti⁹ puincie:hic videt q⁹ archiep̄s ē iudex ordinarius toti⁹ puicie:naz hz ꝓcurationē z viſitationē totius dioceſis: vt ex ō pſcrip.cū ex officij:et q⁹ vnus eſt iudex puincie: vt. vij.q.j. in apibus.ex quo eſt archiep̄s eſt iudex epi: ḡ eſt iudex dyoceſis ſue. vt. ff. de pecu.ſer. ſi ſeruus me⁹. Nam ex eo q⁹ vicarius eſt in peculio ordinarij.ḡ z peculium vicarij vt ibi ḡz. et papa hic dicit q⁹ oēs q̄ cās habent ꝓcurāt ad metropolitanū. Itē q⁹ determinat cās delatas ad ip̄m p q̄relaz vt.x.q.iij. cognouimus. Sed licz poſſet dici q⁹ ſit ordinarius ſe tñ nō pōt intromittere ō cauſis ſubditoz:niſi in caſibus exceptis vt ex de of.oz.paſtoral.in pn. ſi tñ ferat ſniaz aliquā in ſubditos ſuffraganei ſui bñ tz cū ſit iudex ip̄oz ar.in

Archiepūs an ſit iudex ordinari⁹ toti⁹ puincie?

Wal⁹ ñ lz cui ñ lz mn⁹

aut.de defen.clui.H.et iudicare.et.H.se.vbi ꝺr q ꝑsed vl maiores iudices nō ꝑt ferre sniaꝫ citra sūmā.ccc aureoꝝ.si tñ tulerit tꝫ vt ibi inuit.H.dicit nō tenere talē sniam quā metropolitan⁹ fert i subditos suffraganei:qz metropolitan⁹ iudex alien⁹ ē respectu subditoꝝ suffraganeoꝝ:vt.vj.q.iij.scitote.et.iij.q.vj peregrina.sicut absoluere nō potest:nisi appelletur ad euz.ex de sen.excō.p tuas.extra de offi.deleg.cuz ꝓtingat. Itez qz ꝺr qcḋ fecerit irritū est. vt.j.e.null⁹.hoc scias q⁹ de causis epi pōt per solaz ꝙrelā cognoscere.xj.q.j.si clericus aduersus. Joh.qō dicit.H. verū est:vt ex de of.ordi.pastoralis.B.

a ¶Singulis ꝑt ergo anathematizare aliquē incōsulto metropolitano:immo et qulibet sacerdos iscio suo epi scopo:vt extra ꝺ offi.ordi.cum ab ecclesiarum:nec tenet qō legit.xj q.iij.nemo epi scoporum.

b ¶Um simus ¶Iconomos.Iconomus dicitur cui res ecclesie gubernanda mādat:vt.C. de sacrosan.ecclē.iubemus.

c ¶Iconomū q̄ clericus erit:et de proprio clero debet eē.lxxxix. dist.c.qz.et.xvj. q.vij.in noua actiōe.de hoc notaui.xvj.q̄sti.vij. quoniam.

d ¶Episcopi ergo sicut superiores inferioꝝ sic inferiores superioꝝ supplēt defectū:vt ex de ꝓcess.p̄ben.et ec. nō vacā.nulla.x xxix.di.volum⁹

e ¶Corinthios suscepisse:ꝓpt qꝺ ad metropolitanā ciuitatē ab his qui cās habent ꝛcurrat:q̄propt placuit eū ꝛ honore p̄cellere ꝛ nihil vltra sine ipso reliq̄s epos agere ꝑm antiquū patr̄ nr̄oꝝ canonē:nisi hoc tm̄ qō vnicuiq̄ ecclie p suā dioc̄esim cōpetit.vnūquēq̄ em̄ opz epm habere sue diocesi potestatē:vt regat ꝛ gubernet secūdū ꝓpetentē singul⁹ reuerentiā:ꝛ prouidētiā gerat omnis regionis que sub ipsius est ciuitate:ita vt ordinare ei presbiteros ꝛ diaconos probabili iudicio liceat:ꝛde singulis ipsius regionis causis cuz moderatione ꝛ pondere disceptare. vltra autē nichil agere permittatur citra metropolitani epi ꝓsciētiā nec metropolitan⁹ sine ceteroꝝ aliquid gerat consilio sacerdotum. Nisi forte episcopi ipsi iconomos in ecclesia sua ordinare contempserint.

Unde i.vij.synodo legitur.

¶ Metropolitanus ꝓstituat iconomos q̄s eps habere debeat.

Quz sim⁹ (neglexerit debitores oēs sacras regulas custodire:ꝛ eā q̄ dicit invnaquaq̄ ecclesia iconomos[b] esse debere:modis omnibus inuiolabilē cōseruare debemus. Et si quidez vnusq̄sq̄ metropolitanus in sua ecclesia constituerit iconomū[c] benevtiq̄ est sinautē ex auctoritate propria constantinopoleos epis[d] licentia est ꝓponēdi iconomos i eius ecclesia:similiter ꝛ metropolitanis:si epi q̄ sub eis sunt nō sat egerit iconomos statuere i suis ecclijs. Jdipsum autē seruādū est etiā in monasterijs. Probat illud idē exēplo apli q̄ fornicatorem corinthiū[e] impenitentē sathane tradidit/postea penitētē ecclesie recōciliauit. hoc ei scribēs corinthijs i prima ꝛ scḋa epla vt excōcato nō cōicarēt:ꝛ recōciliato socia charitate copularentur.

Sed ꝓtra pbatur auctoritate multoꝝ. Ait eiz Jgin⁹pa.

¶ Metropolitan⁹ sine eporum ꝓsensu:vel presentia alicuius eoꝝ nō audiat causas.

SAluo[f] in oīb⁹ romane ecclē priuilegio:null⁹ metropolitan⁹ ablq̄ ceteroꝝ oīm ꝓuincialiū epoꝝ istātia[g] aliq̄ꝝ[h] audiat cās[i]:qz irrite erūt aliter acte:cū in cōspectu eoꝝ oiz vētilate:ꝛ ipse(si fecerit) coerceat a fratribus. Itez anicius papa.

¶ De eodem.

Archiepiscop⁹[k] nihil de episcopoꝝ causis aut aliꝭ cōmunib⁹ iuxta statuta apostoloꝝ ablq̄ cūctorum illoꝝ agat ꝓsilio nec illi assumāt nisi q̄tū ad suas pertiet parrochias sine suo consensu:qm̄ tali concordia gaudet altissimus:et gloriatur in mēbris suis. Idem.

SJ autem aliquis metropolitanoꝝ inflatus fuerit:ꝛ sine omniū cōm prouincialium p̄sentia vel consilio episcoporū:vel causas eoꝝ:aut alias causas (nisi eas tantum que ad propriam suam pertinent parrochiam)agere:aut grauare eos voluerit ab oīb⁹ districte corrigāt ne talia deiceps p̄sumē audeat. Si vo incorrigibil eisq̄ iobediēs[l] appa

a Sivn co vicē tē te vi co te: q̄ñz fallit.

Excōicatum ab epo nō absolut archieps.

b

c

d Archiepi sub fut pri archis Mat. xx.d. Jbiḋ. xxiij.a Archieps de causis subdit⁹ epi cognosce non pōt.

e

f S.Lor. v.b.

Causa int epz ꝛ clericū quo ꝺz tractari.

g

h

i

Metropolitanus a suffraganeis reꝑhendi pōt.

k

l

f

g

h

i

k

l

a DUllus ¶ Aliquē.licet nō possit iudicare de ecclesia ſ suffraganei potest tamē de eo iudicare q⁹ archieps sit iudex rei. vt extra de offi.ordi.palatalis. Item cum eps non vult absoluere excōicatum. vt extra de appel.qua fronte. Item cum archiepiscopus prouinciaz visitat.extra de p̄script.cum ex officij:sed illud non dico esse generale:nisi vt dixi.H.e.q.ij. nullus primas. Itē cum euidēs est sniam epi iniustam esse. extra de ap.sollicitudinem.

f ¶ Judicio tuo.aliter enim nō potest. xij.q.ij.non liceat.

g ¶ Canones sic.xvij.q.ij.hoc tantum.

h ¶ Cōsuetudo.ergo rōne cōsuetudis potest aliquid peti. vt xvij. q.ij.seruitiū.ff.de publi.ꝛ vec. licitatio.H.ea.ff.cōia prēdi.vēditor.Arg. contra .x.q.iij. quia. Item ratione diuturnitatis ꝓbatur negatiua.ff.de proba.si arbitē. Itez diuturnitas constituit ius.ff. de aqua quo.ꝛ esti. l.hoc iure.H.ductus aque.et extra ꝺ his que fi. a prela.ſ.cōsen. c.ea noscitur. et arg.iij.q.vj.hoc quippe.Itez cōsuetudo dat iurisditionē. vt.C. de emā.li.l. vlti. et extra de arbi. dilecti. Item cōsuetudo dat priuilegium: vt hic et.lxiij.dist.quia Arg.cōtra.xcij. distinc. illud.c. dis. contra morem. hoc prosectus sum.H.distinctio.viij.frustra.

Cōsuetudo multa tribuit

i ¶ Speciali.ergo papa in totum potest auferre priuilegium vni ecclesie et alij concedere. vt.xvj.q. j.frater noster.

k ¶ Et angelo.hec sunt verba Johannis in apo, et deberet esse initium ca.

l piscopo.hec sunt verba Bede.

ruerit:ad hāc apostolicā sedez cui omniū epoꝝ iudicia referri p̄cepta sūt:eius cōtumacia referatur:vt vindicta de eo fiat:ꝛ ceteri ꝺ eo timorē habeāt. Itē calixt⁹papa

N ¶ De eodem.

Ullus primas:nullus metropolitan⁹ diocesani ecclesiā vel parrochiā:aut aliquez[a] de ei⁹ prochia p̄sumat excōicare:vl iudicare:aliqḋ vē[b] agere ablq̄ ei⁹ ꝓsilio vel iudicio:sed hoc obseruet qō ab aplis ac patrib⁹ ꝛ decessoꝛib⁹ nr̄is est statutū:ꝛ a nobis ꝓfirmatū:id est si q̄s metropolitanus epūſ(nisi qō ad suā solūmodo ꝓpriā ptinet prochiā)sine ꝓsilio ꝛ volūtate oīm cōprouincialiū epoꝝ extra agere aliqḋ tētauerit gradus sui periculo quidez subiacebit:ꝛ qō egerit:irritum[c] erit et vacuū. Sz q̄cquid de cōprouincialiū episcoporū causis:eorūq̄ ecclesiarū ꝛ clericoꝝ atq̄ secularium necessitatib⁹ agere:aut disponer necesse fuerit:hoc cōi cōsensu cōprouincialiuz agatur pōtificū:non aliquo dñationis fastu:ſz hūili atq̄ ꝓcordi administratiōe sicut dñs ait. Nō veni mīstrari:ſz mīstrare.ꝛ alibi. Qui maior ē vestrū:erit minister vr̄. silr et ipsi cōprouinciales epi cūcta ei⁹ ꝓsilio (nisi q̄tū ad prochias ptinet ꝑprias) agāt iuxta sctoꝝ ꝓstituta patrū: vt vno aio:vno ore concorditer sctā glorificet trinitas in secula. Item Nicolaus papa Rodulpho Bituricensi archiepiscopo.

¶ In suffraganei prochia nichil ablq̄ eius ꝓsilio metropolitanus agat.

Questus est apostolatui nostro frater noster Sigedod⁹ archieps[d] Narbonēsis:q⁹ clicos suos (eo iuuito)ad iudiciuz tuū venire cōpellas:ꝛ de reb⁹ ad ecclesiā suā ptinētib⁹ eo icōsulto q̄si iure p̄riarchat⁹ tui dispōnas:cū hoc nec ātiq̄tas (cui scti p̄res sāxerūt reuerētiā) habeat:et aucs sanctoꝝ canonū penitus iterdicat. nisi causis q̄ apd se termiari nō p̄nt:ad te q̄si ad p̄riarchā suū ꝓuocauerint[e] ꝑ appellatiōes vl si eps su⁹ decesserit res ecclesie sue iudicio tuo[f] dispēsare voluerit. Priates em̄ vl p̄riarchas nihil priuilegij h̄re pre ceteris epis:nisi q̄tū sacri canones[g] ꝓcedūt ꝛ prisca ꝓsuetudo[h] illis antiquitus cōtulit diffinim⁹. ita vt secūduz nicenas regulas sua priuilegia seruentur ecclesijs:ꝓterq̄ si aplica sedes aliquam ecclesiā:vel ip⁹i⁹ rectorē quolibz speciali priuilegio decreuerit honorare.

Itez Beda super apocalypsim:et angelo[i] ecclie ephesis scribe. ¶ De eodē Piscopo[k] scribit. Jo

a

b

c

d

e

f

g

h

i

k

l

a PAtet. Ab hoc locovſq; ad finem agitur de excellentia pape. et oia capi. quaſi idem dicunt.

b ¶ Judicare nam talis crimē ſacrilegij incurrit. xvij. q. iij. q̄ autem.

c ¶ Innocentius. familiaris ē hec ꝓbatio q̄ vn⁹ papa iducit aliū in teſtē: ſed hoc ideo: quia ō ipſorum teſtimonio non eſt dubitandum: ſicut dīs mala ſodome p angelos ꝓbauit. ij. queſtione. ſ. deus.

Papa papaz iducit in teſtē

d ¶ Intulit. q̄ man⁹ intulit ꝓpoſito: vel cōtumax ē erga ducē: vel preſidez: capite punit. ff. de re mili. l. oēs. §. et. ij. irreuerēs miles z ꝓtumelia parēt ſcapite punit. lxxxvj. diſtinc. nō ſatis. in fine.

e EVit. Iniuſte et iuſte xxxv. q̄ſtione. ix. Gregorius.

f ANtiquis. ¶ Ut quicquid. id eſt vt ſi appellak romā: vel a remotz vel a victis ꝓtibus nil attētaret ante ſentētiam pape. ſ. diſtinc. xvij multis.

g QVemo. Niſi ſe aliquis iudicio ſubmittat. vt. ij. q. vij. nos ſi. et in cauſa hereſ. xl. diſtinc. ſi papa. z cum ſubmittit ſe confeſſoꝛi ſuo: tenetur ei parere z ligabit eum ſententia illius. Arg. contra eſt quod dicitur de dedicatione ecclēſie. Papa ꝓfeſſori ſuo parere debet.

hānes de cuius manu pctā ſubditoꝝ requirit: nec ſine eius ꝓſilio ſubditos iudicare debeat. S ola eñ romana eccleſia ſua auctoꝛitate valet iudicare de oībus: de ea vero nulli iudicare pmittit. Unde Nicolaus papa.

¶ Apoſtolice ſedis iudiciū a nemine eſt retractandum.

QVatet profecto ſedis aplice cui⁹ auctoꝛitate maius nō eſt iudiciū a nemine foꝛe retractandū: neqz cuiqz de ei⁹ liceat iudicare iudicio: iuxta qđ Innocēti papa ruffo et ceteris epīs p theſſaliam ꝓſtitutis ſcribēs ait. Nemo vnqz aplico culmini (de cui⁹ iudicio nō lz re tractari) man⁹ obuias auda cter intulit nemo in hoc rebellis extitit: niſi q̄ de ſe voluit iudicari. z beatus papa Gelaſi⁹: nec de ei⁹ iudicio. i. romane eccle canones vnqz ꝓceperūt iudicari: ſentētiaqz illi⁹ ꝓſtituerūt nō oportē diſſolui: cui⁹ poti⁹ ſequenda decreta mādauerūt. Item anaſtaſius patriarcha pape felici. ¶ Ab aliis dānatos vel excōmunicatos: apoſtolica ſoluit auctoꝛitas.

EVit ſemper aplice ſedis vſe licētia iuſte dānatos vl excōicatos ptā ti ſue ſua aucte reſtituere et ſua ola eis reddere: z illos q̄ eos ꝓdēnauerīt aut excōica uerūt aplico punire priuile gio: ſicut etiā noſtris z anteriorib⁹ nouimus factū tēporibus. Item. ¶ De eodem.

ATiqs regulis ſancitū eſt: vt qcqđ[f] (q̄uis in remotz aut i lōginq̄ poſitis ꝓuicijs) ſup eorū q̄relis aut accuſatiōib⁹ ageret: nō pri⁹ tractādū vel acciptēdū eēt q̄s ad noticiā alme ſedis vſe eſſet deductū: vt hui⁹ auctoꝛitate iuxta qđ fuiſſet faciendū ꝓnūciatio ifirmaretur aut firmaretur. Item Innocētius papa. ¶ Prima ſe des nulli⁹ iudicio ſubiaceat.

QVemo⁸ iudicabit pmā ſedez iuſticiā tempaꝛ deſideranté: neqz eñ ab auguſto: neqz ab omni clero[h]: neqz a regibus: neqz a pplo iudex iudicabitur. Item ſimachus. ¶ De eodem

ALiorum hominū cauſas de⁹ voluit per homines terminare: ſed ſedis iſtius preſulem ſuo ſine que ſtiōe reſeruauit arbitrio: voluit beati Petri apoſtoli ſucceſſoꝛes celo tātū debere innocētia: z ſubtiliſſimi diſcuſſoris indagini iuiolataz hꝛe conſciētiā. Nolite eſtimare eas aīas inquiſitiōis nō habere formidinē[i]: quas deus pre ceteꝛ ſuo reſeruauit examini. nō habet apud illum deus de allegationis nitoꝛe ſubſidiū quādo ipoꝛ factoꝝ vtitur eo teſte quo iudice Tu dicas foꝛſitā omnū animarū talis erat in illa diſceptatione ꝓditio. replicabo[k]: vni dictū eſt. Tu es petrus: et ſup hanc petrā edificabo eccliam meā. z quecūqz ſolueris ſup terraz: erūt ſoluta et in celo. Et rurſus ptz ſanctoꝝ[l] voce pōtificū digni tatem ſedis eius factam toto oꝛbe venerabilē. dū illi q̄c quid fidelitū eſt vbiqz ſubmittitur: duz toti⁹ coꝛpis caput eſſe deſignak. de hac michi p ꝓpheta[m] dictū videk. Si hec hūiliak[n] ad cui⁹ fugietis auxiliū: z vbi relinqt ſ gloriā vꝛaz? Item Antheri⁹ papa. ¶ De eodem.

HActa ſubditoꝝ iudicāk a nobis: nſa ꝓo a dño iudicāk. dek ioꝛes ſūt q̄ vitā moreſqz bonoꝝ coꝛrūpunt[o] his q̄ ſubſtātias alioꝝ ꝓdiaqz diripiūt. Item ez gelaſius papa.

Papa an poſſit a cōcilio iudicari.

clesiarum. extra de pe. et remiſ. quod autē. Item cum papa peccat pōt eius peccatum etiam eccleſie denunciari ſcōm admonitionem euangelij. vt. ē. ij. q. j. ſi peccauerit. hoc determinauit. lx. diſtinc. ſi papa.

h ¶ Neqz ab omni clero. Arg. q̄ conciliuz non poteſt papaz iudicare. vt extra de ele. ſignificaſti. vnde ſi totus mundus ſententiaret in aliquo negocio contra papam. videtur q̄ ſententie pape ſtanduz eſſet vt. xxiij. q. j. hec eſt fides. Argu. contra. qz orbis maioꝛ eſt vbe. xciij. di. legim⁹.

Papa delinquens dz ſine venia puniri.

Mat. xvj. c.

I Liorum hominum.

i ¶ Formidinem. immo ſine venia debet puniri ſicut diabolus qui maxim⁹ ꝓparatione aliorum creatus eſt vt. j. de pe. diſt. ij. principium.

k ¶ Replicabo. hoc eſt dicere cū ipſe ſit maioꝛ omnib⁹ grauius punit ibi ſi peccat. xj. q̄ſtione. iij. precipue.

l ¶ Sanctoꝝ. Id eſt in ſanctis conciliis confirmantur.

m ¶ Prophetam. Eſaiam.

n ¶ Si hec humiliatur. de archa federis loqꝛtur ꝓpheta quā iudei ferebāt ad bella.

HActa ſubditoꝝ.

o ¶ Coꝛrumpunt. ſ. vj. q̄ſtione. ſ. ex merito. et. c. deteriores.

a IPſi ſunt canones: ſicut imperatoꝛ ē lex animata in terꝛ vt in aut. de ꝓſulib⁹. in fi. col. iiij.

b QVicta per. ¶ De q̄libet. ē a legato appellak: vt extra de ſen. et re iudi. c. vlti. et eē de offi. leg. lz. Sz nūqđ a laico appellak ad papā? non niſi in his q̄ ſpectāt ad iuriſdictionez eccle: vt extra de app. ſi duobus.

c ¶ Nemo. a principe eñ et a ſenatu appellari nō valet: vt. ff. a qb⁹ ap. ñ li. l. ſ.

d QVicta per. ¶ Nemo. vero. ¶ Puuile giuz. reſcriptum aplicum ſic iterꝑtaberis vt nulli afferat ꝓiudicium: vt eē de conſue. cū olim. in fi. lxiij. diſt. ē to. ſic xcix. diſt. ecce. C. de emā. nec au⁹.

e PEr principalē[x] igitur aplꝛoꝝ petri z pauli derterā quaz ſupra expoſuimus: z ptātez z ius habuim⁹ nō ſolum in monachis verū etiā in quoſlibet clericos de quacūqz dioceſi cuz neceſſe fuerit ad nos[y] ꝙuocare: atqz eccleſiaſticis exigētib⁹ oportunitatib⁹ inuitare. ¶ Sed aliō ē qđ ex temeritate aſſumik pſūptiōis: aliō qđ ex neceſſitate gerik charitatis cū ſuffraganei archiepoꝝ ſubditz ſuis ad mala fauere ceperīt: atqz circa eoꝝ correctiōes negligētes[z] extiterint: tūc licet metropolitanis ꝓter illoꝝ volūtatē: z ligādos dānare: z recōciliādos abſoluere. Cuz vero epī zelo diuine charitatis accenſi: bonos verbo et exemplo edificant: qui maloꝝ vitia aſpera increpatione redarguūt: abſqz talium cōcilio nō licz metropolitanis in eoꝝ parrochia aliq̄d agē vel diſponere. Unde in fine capituli Martini pape nō ſimpliciter dictum eſt nichil agat ſed cū determinatione nil preſumptiue aſſumat abſqz eoꝝ conſilio: vt vitiū ꝓſumptionis videatur improbatū nō officiū charitatis. Sic z apoſtolus: quia coꝝnthios vidit negligentes circa correctionem fornicatoꝛis: ſua auctoꝛitate illum damnauit. Johānes vero

qz epz epheſioꝝ vidit patum ad corrigēda vitia ſubditoꝝ ſine eius aucte illos corrigere noluit: ſz illū tm ō eoꝝ correctōe admonuit. ¶ Cauſa. x Quidā laic⁹[b] baſilicā a ſe fctz a dyoceſana lege ſegregare

Bñficium pōt auferri vt a papa

dilectus: z eē de ꝓceſ. ꝓben. et ec. nō va. qz. et eꝑm deponere. Sed nunquid omnes ſimul? non: quia ſic vniuerſalem eccleſiam turbaret: qđ eſſe nō dz

che. ¶ Cuiuslibet eccīe clericos papa valet ordinare.

NVncvero iterato tibi ſcribim⁹: nolētes aliq̄ eccleſie priuilegiū infrigere: licet apoſtolica ꝓrogatiua poſſum⁹ de q̄libet eccleſia clericū ordiare. deſine tā cuiuſpiā zelo cumēſis eccle antiſtitē ꝓtelare: quia ſi protelaueris: z eum ꝓſecrare: tā totiēs monit⁹ nō maturaueris: pculdubio ad nos veniens cōſecratus abibit. Item Nicolaus papa michaeli imperatoꝛi. ¶ De eodem.

Prelato negligēti auferatur iuriſditio

ſ. q. vij. et ſi illa. g ¶ Negligētes. magiſter dicit q̄ ꝑcito negligens eſt prelatus in corrigēdo ſine omni admonitione auferatur ei iudiciuz vel iuriſditio. ſic ē. eo. cum ſimus ſic extra de acc. ſicut olim. et ex eo q̄ non vult iudex ꝓcedere videk q̄ ſtatim expirauit ſua poteſtas: vt extra de offi. deleg. cuz ſuper. z. C. de appel. ex eo. et. C. de offi. ꝓfec. ouzen. ſi quos et extra ō ſo. compe. ex tranſmiſſa. Arg. ꝓtra. ē. eoꝝ nunc vero: et extra ō ſta. mona. in ſingulis.

Lex diocesana z iuriſditio eius in q̄bus cōſiſtunt.

h QVidā laicus. De ꝓma queſtione. Lex dyoceſana conſiſtit in recipiendo vt cathedraticum:

vel tertiam ptē decimaꝝ: vel quartā: vel hospitium
Lex iurisdictionis cōsistit in offerendo. pōt eñ cōferre
sacramenta: coarcere delicta: de causis cognoscere.
Quādoq; lex diocesana cōprehēdit etiā legem iuris
dictionis: vt extra de prescrip. auditis. ꝯtū ad legē iu-
risditionis sub-
sunt epō ⁊ eccl̄ie
et mōasteria om
nia. xvij. q̄stio. ij
hoc tñ. et. c. mo
nasteria. et. c. co
gnoum⁹. et. xvj.
q. j. interdicim⁹:
ꝯtū ad legē dio
cesanā sole secu
lares. vt. j. eo. de
his. et. c. antiq̄s.
xij. q̄stio. ij. statui
mus: sed regula
res eccl̄e vel mo
nasteria non. vt
hic. ca. j. ⁊. xvj. q.
j. cū pro vtilitate
⁊. xvij. q̄stio. ij. q̄s
sit necessariū. ca
thedraticū enum
non soluūt. j. e. q.
iij. inter cetera.
nec ptē decima
rum. xvj. q. j. cum
pro vtilitate ea.
q̄sti. et ca. decias
nec epm ad missas publicas re
cipiūt. xvij. q̄sti.
ij. lumino so. et. c.
duduꝫ. prestant
tñ seruitutꝫ epo:
vel ex prima in
stitutiōe. vt. xvij
q. ij. eleutherius
vel etiā ratione
visitationis: vt
extra de prescp
tio. cuꝫ ex officij.
vl̄ quod obtinet
ex cōsuetudine.
vt. xvij. q. ij. ser
uitium. Capelle
vero monacho
rum subsunt epo ꝯtuꝫ ad vtrāq; legē. xvj. q. ij. sane.
et extra de priule. cum ⁊ plantare. ℣. in eccl̄esijs. nisi
pleno iure fuerint mōasterijs collate: sed de hoc di
cemus. xvj. q. ij. in prin.

diuisio

De prima questiōe. ¶ hec. q. diuiditur in
iij. ptes. In quaꝝ prima. ꝓbat magister
p. r. aucto. q eccl̄ia cū oibus suis reb⁹ dz
esse sub potestate epi: ⁊ de reb⁹ eccl̄ie scz
decimis: pmiciis ⁊ de talib⁹ dz epūs habe
re tertiā vel ꝙrtā vel mediā scōm diuersas ꝙsuetudi
nes. Scōa ibi. Si aūt. Tertia ibi visitantes. Quarta
ibi. Quia sacerdotes. Jo. de. f.

a Si ex laicis. ¶ Sub monasterij. i. quasi ibi velit
monasterium construere.

b ¶ Ubi ꝙgregatio: sed q̄t hoies faciūt collegium
Colle- monachoꝝ: ℟n. duo vel tres: vt extra de elec. c. j. fm
giū po leges tres. ff. de ẏbo. sig. neracius. Sed. x. hoies faci
querit. episcopus eccl̄iaꝝ cū
oī dote sua ad suā dispositio
nē ptinere cōtēdit. tādē eui
cit epūs: ⁊ per prochias milit⁹ comitat⁹ crudeliter de
seuit: que eccl̄iarū sunt tāq̄ sibi debita vsurpare ꝓtēdit.
Modo primū q̄ritur: an ba
silica cū oñi dote sua ad epi
ordinationē pertineat: Se
cūdo: an res eccl̄esiarū epi
scopis vsurpare liceat. Ter
tio quid nomine cathedrati
ci a sacerdotibus exigere va
leat. ¶ Questio. j.

De prima q̄stione sic dif
finit i ꝯcilio hylerdensi.
¶ Basilica
q̄ cōsecrat a
diocesana le
ge non segregetur.

Si ex laicis q̄spiaꝫ a se
factā basilicā ꝓsecra
ri desiderat: nequaq̄ eā sub
monasteriꝝ specie: vbi ꝙgre
gatio⁹ nō colligitur: a dioce
sana lege audeat segregare
Itē ex ꝯcilio Toletano. iij.
¶ Eccl̄e cū dotib⁹ suis i epi
potestate consistant.

Jc q̄dā ẏtra oēm au-
ctoritatē eccl̄esias quas edi
ficauerūt postulant cōsecra
ri: vt dotē quā eidē eccl̄ie cō
tulerint: cēseāt ad epi ordia
tionē nō pertinere[c]. quod fa
ctū taliter i ꝓterito corrigatur: vt ⁊ in futuro ne fiat. phi
beatur: ⁊ oia secūdū cōstitutionē antiquā ad epi⁹ ordia
tionē ⁊ potestatē pertineāt.
Itē ex ꝯcilio. iij. Cabilonēsi
¶ Eccl̄esie ⁊ oia iura earuꝫ
ad ordinationē epi ptinent.

Decretū est vt oēs ec-
clesie cū dotib⁹[e] suis
⁊ decimis: ⁊ oīb⁹ suis iurib⁹
in epi potestate ꝓsistāt: atq;
ad ordinationē suā semp pti
neant. Item leo papa. iiij.
¶ Unaquaq; ꝑrochia epi
scopi ꝓuisione regatur.

Regenda est vnāq;q; p
rochia sub ꝓuisione
ac tuitione epi per sacerdo-
tes vl̄ ceteros clericos: quos
tpe cum dei timore ꝓuiderit
cui iure pertinere videtur et
circuire vt sibi necessariū vi-
sum fuerit eccl̄iastica aucto-
ritate cogēte. Item ex cōci
lio anthiocheno.
¶ Judicio et potestate epi
res eccl̄esiastice gubernent

unt pplm. vt. x. q. iij. vnio. ff. vi bo. rap. l. ꝓtor. ℣. j. et. x.
oues gregē: licet ꝙtuor vel ꝙnq; porci gregē faciāt.
ff. de abigeis oues. Sed duo non faciūt familiam: vt
ff. de ver. sig. si detestatio. in fine.

c Jc q̄dā. ¶ Nō ptinere. hic habes q; ꝓtractus
tenet: ſz pactum
appositu in con-
tractu cōtra natu-
rā ꝓtract⁹ non
tenet: sic extra ō
cōdi. appo. ca. j.
et. xvj. q. j. si quis
laicus: et extra
qui cle. vel vo. im
sinuante. sic. j. de
ẏse. di. j. si q̄s ba
silicam. Sz obiect. nonne q̄libet
in traditione rei
sue potest pone
re legem quam
vult etiaꝫ cū tra
didit rem eccl̄ie
vt extra de con-
di. appo. verum
xvij. q̄sti. ij. eleu
therij⁹. Itē laic⁹
pōt ꝓedū dare
eccl̄esie et in eo
censuꝫ retinere.
xi. q. i. si tributus
xvij. q. vlti. tribu
tū: similiter patro-
n⁹ potest petere
seruitiū qō instī
tutum est sibi ab
epo ante conse
crationez: extra
de iure patro. c.
ad hec. et. c. ꝓte
rea. Quidam
dicūt q; ꝓmo de-
dit pure: ſz post
ea voluit adūcere ꝑditionem: qō
non licet: qz per
fecta dōatio nō
recipit conditio
nem. vt. C. de do
na. q̄ sub modo.
l. perfecta. ⁊. xxvij. q. vij. cap. vnico. in fi. Alij dicunt q;
dos eccl̄esie spectat ad ius publicum. vt. ff. j. dist. ius
publicum. sed ius publicū pacto priuatoꝝ tolli non
potest. ff. de pactis ius publicum. extra de fo. cōpe. cū
diligenti. Tu breuiter dicas q; illud pactū est cōtra
naturā illius contractus ⁊ est contra leges: nā scōm
iura res oēs eccl̄esiastice ad ordinationē epi spectāt
vt. j. e. nouerint: alias si non obuiat honestati vt iuri
licite potest pactū qđ approbatū est premissis cano
nibus apponi. vt in pmissis casibus. nam quilibet in
traditiōe rei sue potest apponere legem quam vult
ff. de pac. l. in traditionibus.

d ¶ Ad epi. In eccl̄esijs aūt monachoꝝ abbati pſ
byter respōdebit in tpalib⁹: epo in spūalibus. vt. xvj
q. ij. sane. ⁊ extra de capel. mo. in eccl̄esijs.

e Decretū. ¶ Cū dotib⁹. nihil tñ de eis disponet
citra ꝓsensum prelati. vt extra de offi. ordi. cū
pulus et grex ex q̄t
fiunt.

Eccle
sie pcē
dēs ali
q̄d an
possit il
lud ab
epi ad-
ministra
tione eri
pere.

a Q ab ecclesiarum. et. j. q. iij. c. vlti.
b Uecunq; Anime. xij. q. j. ꝓcipimus.
Querint. Nullam. j. xvij. q. iij. sunt qui. j. xvj. q.
vij. decernim⁹ contra. Sed ibi habēt potestā-
tem tantum defendendi ecclesias.

c Dhis que
¶ Tertia.
Alibi dicit q; nī-
chil habeat prē-
ter cathedrati-
cū. vt. j. e. q. iij. c.
i. als de medie-
tate. vt. j. c. ꝓri.
No. ergo q; tpe
ꝓmitiuo cū pau
peres essent epi
statutum fuit vt
epi de ep̄alibus
eccl̄ijs: et oibus
bonis eccl̄ie su-
merēt medieta-
tē. vt in. c. se. sed
in oibus parro-
chialibus eccl̄ijs
tertiam. xvj. q. j.
constitutū. pce-
dēte tpe ex par-
rochialib⁹ tātū
ētiā oblationuꝫ
et decimarū ha-
berēt epi. vt. j. e.
c. decreuim⁹ post
moduꝫ ꝙrtā. xij.
q. ij. nobis. et. c.
cōcesso. ⁊. c. ꝙttu
or. hodie autez
nec tertiaꝫ pro-
chialiū hēbunt
nisi ad fabricam
reparandū: nec
illaꝫ habebūt ni
si velint fabricā
reparare. vt. j. q.
iij. ca. j. ij. et. iij.
Uel dic q; fm cō
suetudinem ista
dant vt extra de
sepul. certificari
hodie autē cum
sint diuites ni-
chil habebūt ꝑ-
ter cathedrati-
cū. vt. j. q. iij. ca. j.
Jo. Sz certe ꝺc-
ēd dicat io. pro-
chialis eccl̄ia tā
tū habz quartā
decimarum: et
epūs aliaꝫ ꝓ se:
alias ꝙrtas duꝫ
as retinet epūs ꝑ
fabricā ⁊ paupē-
bus. vt. xij. q. vj. cōcesso. et. c. se. de alijs reditib⁹ nichil
habet de ꝙsuetudine generali ⁊ prescripta epūs: licet
predicta. c. ⁊ alia videant dicere contrariū: ⁊ ita fuit
sententiatū ꝑ epō bononiēsi contra eccl̄iam sci Jo.
in persiceto. et hoc vide expressum. xij. q. ij. nobis. B.

Epi oli
erant
paupe
res.

d Antiquos. ¶ Medietatē. fm distinctionē de-
cre. extra de testa. requisisti.
e Elata. ¶ Alio ꝓcio. si iste prochiales ita solue
runt aliqs ōnarios aliqt ānis nūqd epūs post-
ea pōt ad ꝓcurationē petēdā redire? ar. q; sic. ex de
cen. olim. Ar. cōtra. ff. quē admodum ser. amit. si
cōez: vbi dicit q;
q̄ vna seruitute
vtitur ꝑ alia ꝓ-
dit primaꝫ. Sed
qđ si ptē ꝓcura
tiōis recipit ali-
qt annis nūqd ꝑ
ptē intelligit re
tinuisse totū? vi
q; sic. j. de pe. dis.
j. vulgaꝛ. ff. quē
admodum pu.
amit. stillicidiuꝫ
. ℣. vlti. ⁊. l. se. vbi
dicit q; ꝑ partez
retinere totū vi.
ff. de ser. rusti. ꝑdio. vna est via.
Ar. ℣. ex. de pre-
scrip. auditis. ex
de capel. mo. di-
lectus. Breuiter
rñdeas q; in ꝓ
curatione nulla
currit ꝓscꝑtō. ex
de ꝓscꝑ. cū ex of-
ficijvnde. siue pte
z soluerit siue
nichil semp pōt
petere. ꝓcuratio
nem. vt no. in. c.
cum ex officij.
f ¶ Reduman
tur. tñ redimi ꝑt
. ꝓcuratio. vt. j. e.
q. iij. relatum.
g ¶ Parere.
vel ꝓparare.

Praeſcri
bitñ ꝑt
pcura
tio.

ij. ps.

De vt antiq.
h ¶ Ordiatoꝝ. i. sacerdoti. et
hoc verū ē si ptē
fabrice ꝛcepit. j.
eo. q. iij. vnio. ali
ter nō tenet sed
tñ ꝓferre dz cuꝫ
alijs. vt. xvj. q. j.
si monachus. ex
de ec. edi. de his.
¶ Si autem.
Hec ē secūda
pars. q. i. in q̄ di-
citur vt hic et in
seq. ca. continetur. Johan. de fan.

i Episcopū. ¶ Annos. cum necessaria cā subest: Visita-
tunc singulis annis potest visitare. vt hic. et. j. tio quo
e. q. iij. cauendum: unno tunc quandocūq; et quoti- ties fie
enscunq; op⁹ est potest omnes ecclesias visitare: vt ri dz.

extra de offi. archi. mādam⁹. Iʒ si non est necessitas de triēnio in triēnū visitabit vt extra de offi. archi. vt archidiacon⁹. vel hodie bis in anno. vt extra de cēsi. cuz venerabilis. Sz qualit̄ istud mandat aliis cū istud sit officiuz archidiaconi. vt xxv. dis. plectis? Sz loq̄tur de ea visitatiōe quam habet epūs in re sua. vel fm̄ psuetudinē loci dr̄.

iij.ps.

¶ Visitantes.

¶ Hec est tertia pars. q. iqua dicit vt hic z in sequē. ca. cōtinet. Johan. de fan.

a ¶ Pacuit. ¶ Ignaros Arg. cōtra illos qui stati suspendūt simplices sacerdotes. vt. xxxviij. di. sedulo. et c. quando. Item arg. p illo qui cōsecut⁹ est prebēdam dū finxit se sciolum .i. simulatorē scientie.

b ¶ Dies. pasche.

c ¶ Purgatione. nō tamē statim purgant vitia. Iʒ sunt sigā future purgatiōis .I. de cōse. distic. iiij. sicut.

d ¶ Alia die. I. e. q. iij. Iʒ. inter cetera. in fi. vbi dr̄ q̄ tm̄ p vnam diē morabit in q̄ libet basilica. Iʒ dic q̄ vno die erit cū sacerdote altero cū pplo.

¶ Uia ¶ Hec ē ḡrta ps questiōis in q̄ dr̄ et pbat q̄ laici nō debēt accipere oblatiōes de altarib⁹ vel crucib⁹ que deferūtur sacerdotib⁹

iiij.ps

tet. vt exquirat q̄ vnaquecz basilica in repatione sui idigeat. Quod si ipe aut lāguore detēt⁹: aut aliis occupationib⁹ implicatus adiplere nequiuerit: pbros probabiles: aut diacones mittat qui redit⁹ basilicarū et repationes z ministrantiū viram inquirant. ¶ Usitantes autem episcopi quid a clericis suis exquirere debeant z q̄d eos docere in concilio bracaren si. ij. sic statutum legitur.

¶ Que visitātes episcopi a clericis suis exqrere debeāt.

Placuit oībus ep̄is vt p̄ singulas eccl̄as ep̄i z p̄ dioceses ambulātes primū discutiant clericos q̄mō ordinē baptismi teneant vl̄ missam: vel qualit̄ queq̄ officia i ecclesia peragāt. z si recte quidē inuenerit deo gr̄as agāt. si autē minime: docere debent ignaros⁸: z hoc modis oīb⁹ p̄cipere sicut antiq̄ canones iubēt vt añ. xx. dies⁹ baptismi ad purgationē⁶ exorcismi cathecumi currant: in q̄bus vigiti dieb⁹ oīno cathecumi symbolū q̄ est credo i deū patrē oīpotētē: specialit̄ doceāt. Postq̄ ḡ hec suos clericos discusserit vel docuerint episcopi: alia die⁹ (cōuocata plebe ip̄i⁹ eccl̄ie) doceant illos vt errores fugiant idolor: vel diuersa crimina .i. homicidiū: adulteriū: piuriū: falsū testimoniū: z reliqua pcta mortifera: et q̄ nolunt sibi fieri alteri ne faciāt: z vt credāt resurrectionem oīm z diē iudicij in quo vnusquisq̄ secundū opa sua receptur⁹ sit. z sic postea ep̄s de eccl̄ia illa pficiscatur ad aliā. I tē hieronym⁹ ad damasum papā. ¶ Oblatiões ecclie laicis vsurpare nō lz.

Quia sacerdotes p oībus solēt orare: quoz elemosinas z oblatiões accipiūt: qua frōte p̄sumāt laici oblatiōes: quas xp̄iani propcris suis offerūt: vel ip̄si comedere[e] vl̄ aliis p̄cedere: cū ip̄i nō debeant ex officio suo pro pplo orare? Ob hoc papa gloriose mittere te oportet illos p̄suptores in excōicationē ppetuaz: vt z ceteri metū habeant: z ampli⁹ hec in ecclesia non fiant. I tem calixt⁹ papa. ¶ Minime auferank a laicis oblatiões altaribus vel crucibus facte.

Sanctor patrū canonibus cōsona sancientes: oblatiōes[f] de sacratissimo et reuerendissimo altari beati petri z saluator̄ z sancte marie rotunde: aut aliis ecclesiarū altarib⁹ siue crucibus a laicis auferri penit⁹ inh̄dicim⁹: et sub districtione[g] anathematis p̄hibem⁹: et ecclesias a laicis incastellari[h] aut in seruitutez redigi auctoritate aplica prohibemus. I tem damasus papa. ¶ Ecclarū oblationes sub laicorū dñio non detineank.

Hanc psuetudinē que nostra sanctā eccl̄iā catholicam augeri videt: oīno interdicim⁹: vt nullo modo vnq̄ illo tpe oblatiões q̄ infra sanctā eccl̄am offerūtur sub dominio laicor̄ detineā tur: sed tātūmodo sacerdotibus q̄ quotidie domino seruire videnk: illis solis liceat comedere[i] z bibere q̄ in veteri testamēto p̄hibuit dñs panes sctōs comedere filiis israel: nisi tātūmodo aaron[k] z filiis ei⁹ panes q̄ lōge erāt ab istis panibus qui nunc in sancta ecclesia offerūtur: q̄ illi sub vmbra legis erāt. qui vero modo sub gr̄a sūt spiritus scti toto mūdo euāgelio coruscāte: lucidiores[l] eē videtur. qua frōte aut qua p̄sciērōne officij: cum laici p̄ se vix orare p̄nt. Jo. de. f.

e ¶ Comedere. hic habes decimas appellari non solum ipsa iura sed etiaz ipsos p̄uētus: z q̄ etiam p̄uentus non p̄nt concedi laicis. Arg. cōtra. ne p̄la. vices suas. c. vlti.

f ¶ Sanctorū. ¶ Oblationes. Laici ergo p̄nt cogi ad oblationes. xvi. q. j. statuimus. sicut ad decimas et p̄mitias. xvi. q. j. reuertimini.

g ¶ Et sub distinctiōe. de hoc dic. vt. lxij. distī. salonitane.

h ¶ Incastellari. vt inde fiāt ppugnacula.

Hanc psuetudinem.

i ¶ Comedere. Arg. q̄ clerici cōcubinarij non debent comedere bona ecclesie xxxij. distic. preter hoc. Arg. cōtra. xxxij. distic. si q̄ vero. et. xxxi. distinc. omnino.

k ¶ Aaron. sed li vero sacerdotes semp comedebant panem durum: quia q̄libet sabbato ponebantur eis illi. xij. panes: q̄ fuerūt dicti panes ppositiōis. Sed nūquid de illo pane poterant pascere familiam suam vl̄ etiā canes suos Non: sed tantū in necessitatib⁹ poterant: quia tunc etiam aliis licebat comedere eos: vñ dauid z abimelech excusant. vt. xxv. questione. i. §. si ergo. z §. his ita

Panes ppositionis.

respondetur.

divisio

Sed cum. ¶ Hec. q. diuiditur in quattuor partes. In quarū prima. p̄bat q̄ res ecclesie non sunt alienande nisi in casibus quos ponit. Secūda ibi. Perpetua. Tertia ibi. Episcop⁹ habeat Quarta ibi. Si vero. Johan. de fan.

a ¶ Sed cum Querit an liceat epō vsurpare res ecclesie. Hec questio non habet dubitationē q̄: constat q̄ nō potest vsurpare

b ¶ Fellas. ¶ Paupes. Quia quicquid habz ecclesia pauperū est. xvi. q. j. quoniaz quicquid.

c ¶ Excepta. xij. q. ij. sacrorū.

Aeni q̄ ad btissime.

d ¶ Hoc ius. qđ ē. C. de sacrosanc. ec. inbem⁹ quod loq̄tur tātum de constantinopolitana ecclesia.

e ¶ Immobilibus. consensu th̄ imperatoris possūt alienari. I. e. precarie. in auk. ō alie. emphi. §. sancim⁹. col. ix.

Ecclie res alique nullo mō p̄nt alienari.

f ¶ Ab imperiali. Ecce casus vn⁹ in quo i nullo casu p̄nt alienari res ecclesie: itē in alio casu ñ p̄nt alienari ob aliquā cām. sculz cū sub ea p̄ditione date essent ecclesie vt nō alienērur in auk. de alie. emphi. §. sācti. Ista clarissima col. ix. et extra de cōdi. appo. ca. verūz. sed hoc non est verum. non enim valet hoc pactuz cum sit contra legem dei. vt. xij. questione. ij. aurum.

tia oblationes vultis accipe q̄ vir valetis p̄ vobis: nedū p̄ aliis deo p̄ces offerre? q̄ prauū est z p̄tra dñicuz p̄ceptū z detrimētū aie sue fert qui illud agere conatur qđ ei nulla rōne cōcedit. Quia oīb⁹ scris patrib⁹ nr̄isq̄ prioribus placuit hāc sānctionē fieri: z nos sīliter in eisdē psistere volum⁹: vt null⁹ audeat irritū facere hoc qđ p̄stitutuz est si in ppetua dānatiōe noluerit p̄sistere. Si quis vero cōtra hāc regulā nostrā z cōtra sctōr̄. ccc. patrū qui i niceno cōcilio hoc p̄stituerūt temerari⁹ p̄sumptor fuerit z vlteri⁹ oblationes de sacris eccl̄is auferre molitus fuerit: sub anathematis vinculo sit colligatus z p̄dēnat⁹. Responderunt oēs fiat fiat.

Premissis auctoritatib⁹ ecclesie cum oībus rebus suis ad ep̄i ordinationē ptinere mōstrank: z tā eccl̄ie q̄s oblatiões vel facultates earuz a laicorū dispositione p̄bank esse imunes. ¶ Questio. iij.

Ed[a] cū i ep̄o ruz ptāte facultates eccl̄ie p̄stitute eē dicāt: potestas dispē sādi itelligēda est: nō distrahēdi vel dilapidādi. U si in agathēsi cōcilio legit. ¶ Res eccl̄e aliq̄ modo ep̄is alienare non lz.

Asellas vel mācipiola eccl̄ie ep̄i (sicut prisca sanctorū canonū p̄cepit auctoritas) vel vasa mōasterij quasi p̄mēdata fidei p̄ posito: integro eccl̄esie iure possideāt. i. vt ep̄i neq̄ vendere: neq̄ per quoscūq̄ contract⁹ res vnde pauperes[b] viuūt alienare p̄sumāt. Lodice de sacrosanct̄ eccl̄his. l. imperator iustinianus. Excepta[c] causa videlicet captiuitatis. Imperator leo.

¶ De eodem.

Ea eīm que ad beatissime eccl̄ie iura ptinēt: vl̄ post hāc puenerit tāq̄ ip̄sum sacrosctāz z religiosā ecclesiā intacta p̄uenit iuiolabilit̄ custodiri. ¶ Cōstitutio noua. Hoc ius[a] porrectū est ad oēz locū venerabilē oēq̄ collegiū quod actio pia p̄stituit. vt nec pignorent̄ z ppetuo seruent̄ in his rebus immobilib⁹[e] q̄ ab ip̄iali[f] domo p̄dictis locis applicant̄. In ceteris eaten⁹ excipit: si debitū viget: p̄ea si habet sup flua vasa nec aliūde soluēre let: ne q̄d imobile alienet vl̄ distrahat ea gestis habitis coraz eo cuius est loci ordinatio aliisq̄ sanctis locis venerabilib⁹ vel p̄stata[g] vēdāt Qui autē hec acceperit citra hāc obseruationē hiisdē penis subiaceat: que in reb⁹ immobilibus prodite sunt. Si autem debitum qđ viget ex mobilibus solui nō valet: primo res immobiles speciali dentur pignori: cui⁹ fructus creditor sibi reputet tam in sortem[h] q̄s in vsuras vsq̄ ad quartā centesimē[i]. Uel si nolit: tūc ordiator dom⁹ apud eum a quo ordiatur habitis absq̄ dispēdio[k] gestis iuret maiore parte ibidē seruientium[l] p̄sentiēte: z debitū vigere: nec ex mobilibus solui posse. q̄ subsecuto p. xx. dies rē eccl̄ie esse venalē publice sit notū vt pl⁹m offerēti det̄: p̄cio modis oībus p debito dādo. aliter eīm emptori nō concedit: z hoc inscribat̄ nil

Usura centesima.

g ¶ Cōstata. q̄ ad pphanos vsus nō debent redigi. vt. I. de cōse. dis. i. in sctā. et xij. q. ij. auruz. th̄ in necessitate p̄t obligari ad tabernā. et sub eadez forma. vt ex de pign. c. i. Dicunt th̄ quidā q̄ nec vēdi nec obligari possūt: cū sint res sacre. C. q̄ res pig. ob. nō pos. l. iij. et dicūt ibi nō eē nexum pignoris: sed solam detentionē habet q̄usq̄ reddat ei sua pecunia: sicut als pign⁹ detineri p̄t p̄ ea pecunia p̄ qua nō ē obligatū. vt. C. etiā ob chirographariam pec. l. vnica. Item p̄t dici de libero hoie qui obligatur vt nota. xxiij. q. vltia. vt p̄sidem.

g ¶ Conflata. extra de pigno. nullus. I. xij. q. ij. aurum.

h ¶ In sortez. littere ē p̄posteratio. pu⁹ eīm cōputat i vsurā q̄s in sortē. vt. ff. de so. in his. §. vlti. nisi dicas q̄ aliter fit in fauorez ecclesie.

i ¶ Cētesime. Usura dicit̄ centesima q̄ equipara t sorti i anno.

k ¶ Absq̄ dispēdio. id ē q̄ ecclesia nil dat tabellioni. sed sol⁹ emptor sicut ē i Jctu demētis et furiosi. C. ō epis. audi. l. penul.

l ¶ Seruiētiū Arg. cōtra. xxij. distinc. quanto.

m ¶ Ut pl⁹. qđ si offerat plusq̄ valet: tūc eīm iu stū p̄ciū recipiet. Iʒ lex dicat q̄ p̄trahētes p̄nt se inuicē fallere. ff. de mio. in cause: sed eccl̄ia suos p̄tracti-

bus nō debet dolū facere. vt extra de dona. p tuas.

Creditor aliq̄ oneratur.

a ¶Districte. s. vt ꝓsideret ꝯtū ide posset colligi i xxv. ānis. q̄ tāto vē dak. vt i auk. de ec. ti. col. ix. §. sin.

b ¶In solutum. hic iuto creditore [autē heres. aliud ꝑ alio soluit. ꝛ id. ff. si cer. pe. l. ij. Itē dak ei res mediocris i solutum cuz optima dari ꝺbeat. C. de so. autē. nisi. Itē q̄ tenetur ꝓbare pecuniaz versam eē in vtilitatē ecclesie: et sic in tribus onerak creditor: et ideo addit ei decima pars: lz hoc aliter alij itelligāt vt si res valebat x. q̄ ei vendēda sit pro. xj.

c ¶Addita. hoc ē fauore ecclie sicut alis fauore libertat̄ ꝗs cogitur rem suā vendere. luj. di. fraternitatē.

d ¶Probat. ꝛ nūquid creditor ita curiosus erit vt semp teneak scire ad quē vsū cōuertat hec pecunia: sed scōm hoc null⁹ inueniret qui cū eccliā ꝛtraheret. vt. ff. de mino. verum. §. si locupleti. ꝛ l. q̄ si minor. sed dic q̄ sufficit probare q̄ ecclesia tūc tēporis egebat pecunia. vt de exerci. lucius ne si nimia subtilitate circa res eccliarū laboremus illa subtilitas eis in perniciē vertak. vt. C. ad trebel. l. pe. i pn. C. de ꝟb. sig. l. ij. i fi. ē tū ar. ꝫ ff. de in rē ꝟso. q̄ si seruus. §. pe.

ij. ps.

e ¶Processisse. si. extra de deposito. grauis.

f ¶Onerosa. que plus habet incommodi ꝯ commodi. res enim transfertur cū onere suo. vt. xvj. questione. j. si quis laicus.

g ¶Recte. Si predium vnius alij est vicinum. vt in auk. de ec. ti. §. sin autem. colla. ix. et extra de reruz permu. ad questiones.

¶Perpetuā. ¶hec ē secūda pars. q. in qua loq̄tur de emphiteosi. ꝛ ponit quid iuris sit: ꝛ similiꝫ de precarijs: ꝛ ponit hic. xij. articulos. Johan. de fan.

h ¶Perpetua. vsq̄ ad. xxx. annos insti. de ppe. et tēp. ac. vl̄ ppetuū. i. ꝯdiu viuit. ff. ꝓ socio. l. j. ꝛ j. e. p̄carie. vl̄ ppetua. i. ꝯdiu pēsio soluit. vt isti. locati. §. adeo. sicut excōicatio dr̄ ppetua. i. quousq̄ penitet. vt. §. e. q. j. quia. ꝛ xxvij. q. j. de viduis. vel vsq̄ ad tertiā gn̄ationē. vt in auk. ō nō alie. aut pmu. §. emphiteosim. et §. quia ꝟo leonis. colla. ij.

Perpetuū dr̄ multiplicik.

i ¶In his rebus. id est in rebus non multū vtilibus.

k ¶Non imminuēdo. id est si est minuenda non est plus minuenda.

l ¶Sextā. nō remouet ān pl⁹ possit dari.

m ¶Nūc pensione. id est ꝯto pensio nunc possit habere.

n ¶Subtiliter. id est vt consideretur ꝯtum in. xx. ānis inde colligatur. vt in auk. de non alie. aut permuta. §. quia ꝟo leonis. colla. ij.

o ¶Per biennium. hoc est tātum priuilegiuz ecclesie: vt statim expellat colonum non soluentem pensionem. vt argu. extra de iureiurā. peruenit. et ca. querelam. idem est in colono fisci. ff. de pub. et vec. l. vectigalia inē priuatos requiritur triēnū C. de iure. emphi. l. ij. in locatione biennium vt. ff. loca. quero. §. inter.

Emphiteota ñ solues canonem expellitur.

p ¶Temporis. preteritiſm alios futuri in odiuz istius: et in fauorem ecclesie.

q ¶Impenderit. Sed huic obstat. liij. distinc. generalis. et extra de in integ. restitu. capi. j. sed ibi bona fide fecit sumptus hic mala fide. xij. questione. ij. capi. vulterane.

r ¶Ex additis. de nouo. i. medietas q̄ accrescit debitur cū antiqua pensione. Alij dicunt q̄ medietas antique et medietas noue dabitur.

s ¶Medietas. eius que accrescit.

a ¶Non gratuito. vt emptor.

b ¶Incremento. id est omnes fructꝰ ꝓceptos medio tempore. xij. q. ij. non liceat.

c ¶Venerabile. vt. xij. q. ij. diaconi. ꝛ. c. si quis. ꝛ. c. quicquid. C. de reiven. si mancipium.

d ¶Aliud. §. xij. q. ij. diaconi. vbi sufficit q̄ tātūdem restituatur. sed ibi loquitur de alienatore hic ō eo cui est alienatum.

e ¶Sed melius. hoc apposuit guarnerꝰ ō lege. C. de sacrosan. ec. sancimus nemini. sed cōtra iuratum auk. col. ij. de non alie. §. q̄ vero leonis. et ꝓ canonez. xij. q. ij. vulterane. vnde siue bona fide: siue mala accepit hz regressum ad auctorē suuz. vt extra de rebꝰ ec. non alienādis. ad audiē tiaz. licet sit arg. ⁊tra. C. de euic. si funduz. vbi ōz q̄ malefidei possessor nō aliter habet regressuz ad suū auctorē nisi sit sibi cautuz de euictiōe. Dicunt tamē quidā q̄ si ē malefidei possessor ille qui recepit: tūc nec aduersus ecclesiaz nec aduersꝰ alienantem hz actionem. vt. xvj. q. ij. vniuersas. si est bonefidei habet actionem aduersus eū tm̄ q̄ alienauit. vt. xij. q. ij. vulterane. melius est vt dicas siue bona fide/siue mala cōtraxerit: semper habet actionem aduersus alienātē

f ¶Prestek. si. extra de his que fiūt a ꝓla. sine con. ca. cuz apostolica. et ca. sequen. ibi perpetua firmitate.

standa est pensio. Q. ui vero res iam dictas nō gratuitoª alienationis titulo citra formā legis accipit: rem quidē cū oīm incremētoᵇ medij tēporis restituat. eius autē qđ dedit nullaz aduersus venerabilemᶜ domum sed aduersus eum qui alienauit habeat actionem/donatarius autem ⁊ rem cuz omni causa restituat ⁊ aliudᵈ tantundem. creditor quoq̄ ꝛstituta re pignorata crediti actionē contra solum pignoris datorez nō ecclesiā habet. Emphiteosis acceptor ab ea cadat: nec quod dedit repetat. imo statim soluat qđ solutur⁹ esset si iure contraxisset. Sed melius[e] dicitur oīno denegandas actiones esse hmōi acceptori. I tē codice. li. j. titulo de sacrosāctis ecclesijs I mpator leo. § yconomꝰ ecclesie ꝓsperarit expedire: vt cuiq̄ desideranti certaꝫ possessionū atq̄ predioꝫ vrbanoꝫ ⁊ rusticoꝫ ad ius ecclesiasticū pertinētiū tālis vsufructꝰ possessio ꝓ petitione ipius ꝓstetur[f]: ei⁹ tēporis qđ inter vtrosq̄ cōuenerit: siue in diēvite sue: si ab eo qui desiderat postulek pacta cū eo q̄ hoc elegerit ineat yconomus: atq̄ cōscribat: ꝓ que ⁊ tēpus itra qđ hoc ꝓstari placuerit statuak. ⁊ manifestum sit qđ q̄sq̄ accepit adiuicem

¶Palea. H uiusmodi beneficij grā ꝓstādo q̄dē ecclesiastici ꝓdij vsufructu. post statutū aūt tēporis ⁊ placitū redituū ipsoꝝ ꝓprietate ad ius ⁊ dñiū ecclesiasticū reuertēte firmiter: ita vt siue cōpleto spacio quod inter eos fuerit

g ¶Cognatis. Et sic damnosum est alicui officiuz suum. vt vij. questione. j. constitutum.

h ¶Duos. hodie sufficit solus consensus episcopi cū canonicis. xij. questione. ij. sine. ⁊ si res venalis est in parrochia alterius: ille interponet decretū. vt. C. de ꝑdijs et alijs rebus mino. l. si predijs. ⁊ extra de foro cōpe. sane. quod nō credo verū cū sufficiat ꝯsensus episcopi cuz capitulo. xij. q. ij. sine exceptione.

Epi cōsensus cum canonicis sufficit in rei alienatōne.

i ¶Uel transactio. id est permutatio.

k ¶Non valebit. arg. nō valere cōtractuz nisi adsit suscriptio. extra de his que fi. a ꝓla. c. j. xcvj. distin. b. ne quidem. xij. q. ij. sine exceptione.

l ¶Saluo iure. id est vt non intelligak eē ꝑpetua donatio: sed tēporalis. vt no. xvj. q. j. possessiones. ꝛ si ecclesie darek itelligeret esse ꝑpetua. vt extra de his q̄ fi. a ꝓla. si. cō. ca. cū apostolica. in fi. ⁊ c. seq̄n.

Precarie ꝓcaria ⁊ ꝑcarium differt.

P Recarie. precarie ꝛ dicunt quedā ꝑstationes vsufructus in recompensatione eius proprietatꝫ que datur ecclesie. ꝑterea ꝑcaria est quidam contractus affinis emphiteosi. sed in hoc differt q̄ de quinquennio in quinquennū remouek vt in palea se. ⁊ extra de preca. ca. j. quandoq̄ ē precarius q̄ ꝑcb⁹ ad vtendū alicui dak. et illō reuocari potest q̄cunq̄ nō obstante aliquo pacto. vt. ff. de ꝑca. cum ꝑcario. ⁊ extra eo. ca. vlti.

m ¶Decimam. Ecce quomodo ecclesia ditatur. Et sic ecclesia ditata ꝓpter deum. ꝓpter deum debet dimitti. xvj. questione. j. si quis laicus.

n ¶Ecclesiasticaꝝ rerum precarie qualiter fieri debeant

P Recarie[m] a nemie de reb⁹ ecclasticis fieri ꝑsumank: ni si tm̄ quātū de qlitate cōueniēte dak ex ꝓpio

a ¶ Duplū. videf ꝺicere illi. ſ. e. ſi yconomus vbi dicitur q̄ tantūdem dari ꝺbet: ſed lex illa benignior eſt canone. vel canon loquitur in eo caſu cū ſenex eſt vel debilis qui recipit rem eccleſie.

b ¶ Cogi. ſed fallit. vt. vij. q. j. ois. ⁊ vbi aliqs aliꝫ p deſt et ſibi nō no cet. vt. ff. ꝺ aqua plu. ar. in ſūma. ☞. item varus. et lxxxvj. diſ. paſce.

c ¶ Nec ꝓmutatiões: hoc itelligas in reb⁹ collatis eccle ab imperatore. vt. ē. e. hoc ius. in ꝓtin. vel loquit ſcōm ſua tempora.

d ¶ Pūs ha.

¶ Indiguerint. Nō. q̄liter exponit hoc verbū indiguerint: vt arctet tā tū ad victū et veſtitum. Arg. ff ex ꝺe ꝑben. de monachis.

e ¶ Victu. qui tamē melior vel peior ꝺādus eſt: ſcōm qualitatez ꝑſonaruꝫ. vt. xlij. di. non cogātur. Et note cibariorum non intelligunt veſtimēta ſed note alimentorū intelligunt veſtes: et habitatio. vt. ff. de alimē torum noie cō prehēdūt veſtes et habitatio. le. l. vlti. et. l. antepe.

f ¶ Aut fratribus. ꝑſumit eſſ q̄ hoc carnali amore faciat. vt lxxxix. di. decenter. ſic. ☞. eo. hec vſus. ſic extra de ap. poſtremo. ſic ecōuerſo cōſanguinitas quādoq̄ elidit ſuſpitionem. vt extra de coha. cle. et mu. a nobis. Cōſanguinitas elidit ſuſpitionem.

g ¶ Preſbyteri: neque puniūtur illi qui nōreſiſtunt ſcilicet officiati ſicut ipſe epiſcopus. vt. C. de ap. quoniam. et. ij. q. vij. qua ꝓpter.

h ¶ Si vero. duplū⁸ accipiant ex reb⁹ eccleſie i ſuo tm̄ q̄ ꝺeꝺerit noſie ſi res ꝓpias ⁊ eccl'aſticas fructuario vſu tenef voluerit. ſi aūt res ꝓprias ad ꝑſens ꝺimiſerint: ex reb⁹ eccl'aſticis triplū fructuario vſu ſuo tm̄ ꝺs noſie ſumat: q⁹ ſic eas quē q̄ tractare vt rex eccl'aſticarū diſpēſatorē ꝙuēit: nō vt p ꝓpriaꝫ largitorē ¶ Decreuit etiā ſcā ſynod⁹ ꝛimpialis auctoritas denūciauit vt a nulla ptāte ꝺs cogaf facē p̄cariā de reb⁹ ꝺeo⁹ ſcis et⁹ ꝺicatis: cū ratio⁹ vl⁹ obtieat neminē cui nō vult ⁊ tra vtilitatē ⁊ rōnē cogi⁹ ꝺ ꝓprio facē bñficiū. ¶ Nec ꝓmutatões[c] rex⁹ vl⁹ mācipioꝫ eccl'astico rū q̄libet ꝓona ſine lnia ⁊ regio ꝙſēlu facē ꝑſumat. I tez ex ꝙci. beluacēſi. ¶ De eodē

Palea. Recarie de qnquēnio i qnquēnium ſcōm antiquā ꝙſuetudinem renouētur. I tex ex cōcilio carthaginēſi. ¶ De eod

Palea. De p̄cariis q̄ a rectorib⁹ eccl'aꝫ irrationabilit fiebāt ſuoſq̄ ſucceſſores pena ḡui obligabāt: vt facta ipſoꝫ nequiſſet diſſoluere: ꝑcipimus: vt nēo ſucceſſor in anteceſſoris ſui pena ſit obligat⁹ ſed ſue ꝓꝛi dentie ſit ꝓceſſum: vt ſi ante ceſſor⁹ ei⁹ res eccl'e irratiōabilit diſtribuit: ab eo ad ius eccleſie eiuſdem reuocētur.

I tem ex conci. martini pa. ¶ Res eccl'e diſpēſandi poteſtatem habeat epiſcopus.

Epiſcop⁹ habeat ptātē in reb⁹ eccl'e: vt diſpēſet neceſſitatē habentib⁹ cū oi reuerētia ⁊ tiore ꝺei participare eū etiā oporꝫ q̄ ne

Quarta pars in qua ꝺicitur vt i ca. ſe. ꝓtinet. Jo. ō. f.

i SJ ꝺs epūs. ¶ Nō eſt. q⁹ forte mortu⁹ eſt: q⁹ ſede vacante nō pōt alienari res eccl'aſtica: tra. xij. q. ij. ſi q̄ ꝺe reb⁹ ⁊ meli⁹ ex ne ſe. va. nouit tñ. ꝟ. ꝺicit q⁹ ſede ſacerdotali vacāte aucte epi pōt fieri alienatio. vt. lxxj. di. fraternitatē. ⁊. ē. e. q. ſ. decretū. ⁊ eſt ar. ꝓ ipſo. q̄ admit. ad bo. poſ. bonorum. Sed eccl'ia epali vacāte clerici nichil pñt alienare: itē pars hic q⁹ epūs nichil pōt alienare ſine conſenſu ſacerdotis. xij. q̄ſt. ij. placuit. ⁊. c. de abbatibus. j. Tl. vſ. b.

k ¶ Honore. pena. n. alienatōis indebite eſt depoſitio. xij. q. ij vulterane. ⁊. ca. abbatibus. et. c. aplicos. xvij. q̄ſt. iij. nullus.

Quid vero. ¶ hec. q. diuiditur in duas ptes. In prima ponit. v. aucto. per quas ꝓbat de cathedratico et de aliis. Secūda ibi Cathedraticū. Johan. de. f. iiij. ps diuſio

l ¶ Quod vero. duos ſolidos a qualibet eccl'ia poteſt epiſcopus petere nomine cathedratici ꝓterq̄ a monaſterio. vt. J. e. inter. poteſt tamen in neceſſitate a clericis collectaꝫ petere. extra de cen. cum ꝓpoſtolus. appellat etiā q̄ſt synodaticuꝫ: vt ex ꝺe cenſ. olim q̄ſ frequenter in ſynodo. dank. iſti autem denarij erunt ſecūdū cōem monetam regiōis. vt. ff. de le. iij. nūmis. et ſi plures monete ſunt forte meliores ꝺabunt: extra tō iurein. ēpto Cathedratici nomine ꝺd exigendū eſt.

De epō q nīla neceſſitate res eccl'e vēdit.

SJ q̄s epūs nīla eccl'aſtice rōnis neceſſitate ꝓpul⁹ i clero ſuo aut forte vbi pbr nō ē ꝺe reb⁹ eccl'aſticis ꝑſūpſerit aliq̄ ꝺ vēdere ⁊ res ipas eccl'e ꝓprie f'ſtaurare cogaf: ⁊ i iudicio epoꝝ ꝺeiciaf audit⁹ et ꝙuict⁹. ⁊ tāq̄ furti aut latrocinij re⁹ ſuo ꝓuef honore⁹.

¶ Queſtio. iij.

Quid vero[l] noſie cathedratici epūs exigē ꝺebeat in ſcō concilio bracarenſi legitur.

¶ Preter honorē cathedratici nihil epiſcopus perdiocēſes exigat.

Lacuit vt null⁹ epoꝝ p ſuam ꝺioceſim ꝑter honorem cathedre ſue: ideſt in fine. vel ſaltem mediocres. vt extra de cen. ex parte. Item ꝑter cathedraticum poteſt epiſcopus petere moderatā procurationem. vt. J. e. inter.

a Lacuit. ¶ Duos ſolidos. ad plus: minus eniz q̄nq̄ ꝺatur. vt extra de cē. olim. vt. J. e. nec min⁹ Et forte ſolidus hic appellat aurei⁹. vt. C. ō ſpōrtu. l. ij. et inſti. de pe. teme. litigā. in fine.

b ¶ Tertiam. ē. e. q. ſ. de his. ca. decreuimus. ⁊tra. Sol. tertiā habet cum vult hoc on⁹ fabruce ſubire. vt. J. xij. q. iij. ca. vlti. et. J. e. vnio. contra.

c ¶ Epiſcopo ratio fiat. per archidiaconuꝫ de poſſeſſionib⁹ eccl'eſie. vt. xxv. diſtinc. perlectis. j. Pe. v. a.

d Riſcis. ¶ Tertiā. poteſt hoc itelligi de ⁊tia q̄ ꝺebetur ipſi fabruce. alij ꝺicūt de ⁊tia illa q̄ ꝺebet ipſi epo vt illam nō ꝺebeat habere ex q̄ abūdat: niſi velit on⁹ fabruce ſubire.

e Tertia oblationū an ptieat ad epz. Nio nſe. ¶ Tertias. h. hoc intelligit de tertia oblationum: nō de tertia ꝺcimationū: ſed cōtra eū eſt extra de preſcrip. de quarta. Alij ꝺicūt q⁹ epiſcop⁹ hodie nulla hēbit tertiam niſi in duob⁹ caſibus. vn⁹ ſi vult repare eccleſiaꝫ et ali⁹ ſi incūbit onus regale vt hic ꝺicit. Sz verius ē q⁹ epūs ad ſuum cōmodum habz vnā tertiā ꝑ ſe. ⁊ aliā quam pōt tenef ſi vult ſubire on⁹ fabruce habebit ꝑter ea partē oblationū tpe ꝺedicatiōis. vt. J. e. nec numer⁹. et. xvij. q. ij. eleutherio⁹. Sed q̄ſ ſi epūs partem fabruce recipit. deinde cū eguerit eccl'ia reparatione voluit eccl'ie reddere tertiā: ꝺico q⁹ nō pōt. Johā. ſicut nec vſufructuari⁹ pōt i tali caſu vſufructui cedere. ff. de vſufruc. ſed cū vſufructuari⁹. et l. ſequē. ff. de aq̄ plu. ar. is cū q̄. Male ꝺicit iohan. q̄m reparare ꝺz epūs eccleſiaz poſtq̄ hz quartā fabruce: q⁹ res trāſit cū onere ſuo. vt. xvj. q. j. ſi quis laicus.

f ¶ Omnimoda. hic apparet q⁹ illā tertiā pōt epūs

Queſtio. iiij. Folio. cclv.

duos ſolidos[a] aliud aliq̄ꝺ p eccl'as tollat: neq̄ tertiā[b] p tē ex q̄cūq̄ obatiōe pbri eccleſijs ꝓchialib⁹ facta ſibi vſurpet: ſed eccleſie repationi ſeruet: ⁊ ſingulis ānis epo ratio[c] fiat. nam ſi tertiā partem illam epūs tollit: lumen ⁊ ſarta tecta abſtulit eccleſie. Et ſimiliter ꝓchiales clerici ſuili more i aliq̄b⁹ opib⁹ epo ſuire nō coganf. q⁹ ſcriptū ē. Neq̄ vt ꝺnantes i clero. I tē ex ꝙci. apō merech.

¶ Baſilicarum reparationi ꝓficiat tertia: quaꝫ epiſcopus accipere conſueuerat.

PRiſcis quidē canonibus erat decretuꝫ: vt epūs de ꝓchianis eccleſijs tertiā[d] conſeq̄ref: cui ſua pleniſſime ſufficere nō poſſunt. placuit huic ſancto cōcilio: vt nullus ꝓuincie luſitanie epūs a qualibz ꝓparrochiana eccleſia tertiam auferre ꝑſumat. ſz q̄ exinde ꝓſequi poterat: reparationi baſilicaꝫ ꝓficiāt. I tē ex ꝙci. toletano.

¶ Nō accipiāt epiſcopi tertiā: niſi dirutas eccleſias reparare voluerint.

UNio nr̄e congregatiōis decreuit atq̄ iſtituit vt tertias[e] q̄s ātiq canones de ꝓchijs ſuis habē epōs cēſuerf: ſi eas exigēdas crediderit: ab ipſis epis dirute eccl'ie reparenf. ſi vero eas maluerit cedere: ab eaꝫ cultoꝝ⁹ ſub cura ⁊ ſollicitudie ſui pōtificis repatio eiſdē ē adhibēda baſilicꝫ Qz ſi oēs fructui cedere. ff. de vſufruc. ſed cū vſufructuari⁹. et l. ſequē. ff. de aq̄ plu. ar. is cū q̄. Male ꝺicit iohan. q̄m reparare ꝺz epūs eccleſiaz poſtq̄ hz quartā fabruce: q⁹ res trāſit cū onere ſuo. vt. xvj. q. j. ſi quis laicus.

f ¶ Omnimoda. hic apparet q⁹ illā tertiā pōt epūs in ſuos vſus conuertere: cū eccleſia nō eget reparatione: ſed forte ſtrū ē. xij. q. ij. nobis. vbi ꝺf q⁹ annuatim reſeruabit. So. ibi loquif de illa parte q̄ ptinet ad reparationē ep̄alis eccl'ie. hic vero de tertia parrochialis eccl'ie.

g ¶ Pro regijs Arg. q⁹ itinere ad papā vel ad regē nō poſſunt epiſcopi vltra ſtatutū petere. vt extra de cēſi. cū apo. ⁊ xvj. q. j. placet.

h ¶ Cōmittātur. hic eſt caſus vbi aliquis pōt habere pl'es eccleſiaſ. alij caſus ſunt notati. xxj. q. j. i ſūma q̄ſtionis. et. c. relatio.

i ¶ Mācipia. cū ergo ꝺecē faciunt plebez. pater itellect⁹ illi⁹ ca. ē. ij. q. v. pbr ſi a plebe.

ILlud tevolumus.

k ¶ Supra vires. nevictū lōgi tpis breuis hora ꝑſumat. ex ꝺe cē. cū apls. ⁊ fm q̄ſdā a paupib⁹ nil peter. vt. j. q. ij. placuit. arg. j. e. cauenduz. ſed hoc nō eſt verū. q⁹ ſi aliqs vltra vires fuerit grauatus fiet collectio ab aliis vicinis eccl'ijs. vt ex ꝺe cē. cū iſtātia. et ca. ꝓcurationes. non aūt ꝺabit, epiſcopo niſi lac ad bibendum: ne ieiuniozum ꝺo ctrinam rubētibus buccis ꝓꝛedicet. vt. xxxv. diſtinc. ſexto. c. eccleſie. Nec bibet vltra tertiam vicem. vt. xlij. diſtin. in illa pales quādo pbr. ⁊ comedet lardū vel carnes vaccinas vel veruecinas cū aceto. vt. C. de ero. mul. an. l. j. Epō viſitanti ꝺādū ē lac ad bibendum.

lib.xij.arg.ff.xlj.di.nō cogant.xlj.distinc.eps.

a Dec numer⁹. Forte cōsuetudo fuerat q fm nu merū baptizandoꝝ tm vel plus recipiebat qō erat iniquū. vt.j.q.j.baptizādis.et.c.placuit. Johā.

b ¶ Aut in electa. Sriuz est J.xij.q.j.c.j. vbi dicit q ideo parrochie fūt distincte: ne aliquis iura alteri⁹ vsurpet Ad hoc dicunt qdaz q hoc capt'm loquit fm ea tpa qñ nōdū parrochie erāt distincte: fz hoc stare non pōt: qz dionysi⁹ qui distinxit dioceses diu precessit gelasiū cui⁹ ystud ca.est. Dicas ḡ q loqt de indeis et paganis ꝛ trāseuntibus et talib⁹ q nō habēt certuz domiciliū. q em hic de pueris nō loquat patet ex eo qō ꝺr aut i electa. ipsi enim nō possunt eligere.

Dioceses fuerunt a dionysio distincte.

c ¶ Cōsuetudinē. fm q cōuenit cū epō tēpore dedicationis. xviij. questione. ij. eleutherij.

¶ Cathedraticum. ¶ Hec e secūda pars. q. in qua loquit de p curationib⁹ ꝛ de exactionibus: et dicit q procuratio vna sola dicitur ee in anno: ꝛ exactō nulla nisi a iure p̄missa. ex de cēsi. cuz apls. et hoc pbat per dnz aucto. Johan. de fan.

Q Uia cognouimus.

d ¶ Qō veteruz. nichil ḡ pōt epūs petē ab aliquo nisi ostēdat p canones illud sibi debitū. vt.ix q.iij. cōquestus. xviij.q.ij.c.j.

e ¶ Presūpta. No. q lōginqua vsurpatio nō facit ius. vt.xciij.di.illud. c.di. J morē. xxiij.q.j.scisma. extra de sim. cū i eccliā. ꝛ c. nō sat. j.q.j. null⁹ epūs. ex

¶ Baptizādis nūer⁹ nō imponatur: nec cathedraticuz vltra vetustū morē exigat.

1 Dec numer⁹ baptizā dis iuste credit impo nēdus: cū quāti petierit vel ad regenerationē festinauerint nō sint p alterius volūtate repellēdi. Et ideo frat charissime hmōi supfluā cōstitutionē modis oib⁹ remouebis vt vnusqsq aūt i victna sibi ecclia aut i electa[b] p sue mētis baptizet arbitrio Cathedraticū etiam nō amplⁱ⁹ qꝫ vetusti moris extiterit ab ei⁹ loci pbro noueris exigendū. ꝛ de his q die dedicationis fuerit offerentū deuotiōe collata: ꝫsuetudinē[c] (q̄ gñaliter oib⁹ ecclīs ē pscripta) seruabis. ¶ Athedraticū qō his auctoritatib⁹ epis pmittit exigere: preter medietatē vel tertiā ptē oblationū: q etiā p varia ecclesiaꝝ ꝫsuetudine ex pmissis auctoritatib⁹ epo debeat intelligēdū est: nec illa pars oblationū oim gñaliter itelligēda est: sed vel anniuersarie dedicationis: vel quorūdam etiā solēniuz diez: put inter epm ꝛ sacerdotem tpe dedicationis ꝫuenerit. ¶ e his ꝫo episcopis qui p parrochias suas crudeliter deseuiunt: sic est statutū in tertio concilio toletano.

¶ Ultra morez antiquum a parrochianis pbyteris nil episcopi exigant.

Q Uia cognouim⁹ epos p parrochias suas ñ sacerdotaliter: fz crudelit de pscrip. cām. Itē ar. no. q sua auctoritate qs pt detinere qō iure non pstitit: Iz illud diu soluerit. vt. C. de agri. ꝛ cē. litib⁹. li. xj. tpl em nō inducit obligationē ex de cē. peruenit. ff. de ac. ꝛ obli. obligationū fere. ¶. placet. ptoꝛ em nō tuet iniquā possessionē. ff. de publicia. cū spōsus. ¶. si res. non em sufficit possedisse: nisi cām possessiōis ꝓbet. ex de pscp. si diligenti. ff. de iti. actuq pua. l. vl. licet em lōgissimo tēpore aliqd gratis pstituz sit: in hoc nō currit pscriptio. vt. xvj. q. iij. clerici. et. c. ñ epūs. C. de pscrip. xxx. vel. xl. an. male. Arg. J. xviij. q. ij. seruituz. nā libertas nō dādi decimā pscribit. ex. de p pscrip. de quarta. Itē ar. J. j. q. iij. quesituz. nec cogit qs cām possessionis ꝓbare. ff. si ser. ven. si qs diuturno Solu. nec i lōga nec in longissima pscriptiōe sufficit allegare diuturnā possessionē: nisi aliquā cām possidendi alleget. Sz allegata cā cū de tpe ꝫstet p sumit esse debitū. arg. xij. di. illa. tm nō tenet p bare cām siue titulū possidendi qz pōt esse q nō habet de hoc in strumēta nec testes: nec est hoc in mēoua holm. vt. iij. q. vj. hoc quippe. Jo. f. dicit J. qz sufficit si dicat pscriptionē nisi presumptio sit contra eum.

Obligatio inducitur tpe j. Pe. v.a.

Possessio sine fide dignō sufficit ad prescriptionē

Q Uendum est sane.

f ¶ Subditos Scilicet laicos.

g ¶ Socios. hic dicūtur clerici socij episcopi. alibi fratres. vt. xcv. distin. oll. et. viij. q. j. qd autē.

h ¶ Scandalizent. Exigendo vltra licitum. vt. xj. questione. iij. nolite.

Usitas sit ptentuseuetionibus a iure tapatis.

a ¶ Sumpt⁹ videt ergo q si habet sūpt⁹ vnde possit expēdere nō ꝺbet alios grauare: nā pot⁹ vident hec peti ex gra: q̄ de iure. vt extra de censi. cū apls. ꝛ ea q̄ domi ꝓsuerit expēdere: debet expēdere cū est in via. vt in auc. de man. princi. ¶. illud. coll. iij. et in auc. vt iudi. sine quoquo suffragi. ¶. nulli. collatione. ij. sed non est ita. vt extra ꝺ symo. cum sit romana.

Mona steria sūt exēpta a lege diocesana.

I Nter cetera deniq̄ q̄

b ¶ Monasteriorum. j. xvj. ¶. st. ij. cap. j. et. ij. contra. j. xvj. q. j. cuz pro vtilitate. j. xviij. questione. ij. q̄ sit et ca. seruitium contra.

c ¶ Solutionis. ipsa em monasteria a lege diocesana sūt exempta. vt hic. et xvj. q. j. cum pro vtilitate. ꝛ xviij. questione. ij. q̄ sit. sed eorum capelle non. vt extra de capel. monacorum. ca. vlti. et penul. ꝛ extra de pbē. ꝺ monachis.

d ¶ Quinqua genariuz. hodie numerus singulorum in euectionibus est taxatus. vt extra de censi. cum apostol⁹. nec numerus ibi taxatus recipiendus est si ecclesia grauetur vt ibidem dicit. ꝛ extra de excess. prela. cuz ad quorundam. extra de penis. ca. penul. illos ergo qui superflui sūt potest remouere sacerdos: qz si habes seruitutem ad aquandi certuz nūerū pecorum: si pl⁹ ducis ad aquam q̄ debeas: supflua possunt a domino remoueri. vt ff. de aqua q̄ri. et

¶ Tanta ergo discretio i hac re tenēda est: vt verbi dei p̄dicator⁹ (vbi ꝓpriꝫ sumptus⁹ desunt) a fratribus accipiat ꝛ ijdem fratres illius potentia nō grauent: exēplo apli pauli: q (ne quē grauaret) ar te ꝛ manib⁹ victū querebat.

Itē ex cōcilio toletano. iiij.

¶ Ultra duos solidos a parrochianis ecclīs episcopus non presumat accipere.

I Nter cetera deniq̄ q̄ cōsensu cōmuniter cōferre competenter oportuit querimonias etiam parrochialiū presbyterorū gallie prouincie solertissime discernere decuit: quas ꝓtra pōtificū suoꝝ rapacitates necessitas (vt ꝓperimus) tādē cōpulit i publicū examē deferri. hi ei pōtifices (vt eorūdē euidēs inquisitio patefecit) indiscreto moderamine parrochianas ecclesias pregrauantes: dū in exactionibus supfluis frequenter existūt pene vsq̄ ad exinanitionem extreme virtutis quasdā basilicas perduriſſe probant. ne ergo fiat decetero qō cōstat hacten⁹ inordinate presumptum: non āplius q̄ duos solidos vnusquisq̄ episcoporuz prefate prouincie per singulas dioceses: vel basilicas iuxta synodū bracarensem ānua illatione sibi expetat inferri: monasteriorū⁵ tm basilicis ab hac solutionis[c] expensione seiunctis. Cum vero eps dioceſiz visitat nulli pre multitudine onerosus existat: nec vnq̄ q̄nq̄genarium[d] numeꝝ euectiōis excedat: aut ampli⁹ q̄ vna die p vnāquāq̄ basilicā fmorādi

¶ Quanta discretio tenenda sit in exactionibus procurationum.

B Elatum est nobis.

e ¶ Summa. ē. e. questione. j. relata. argu. q pactio iteruenire potest in spiritualibus. vt hic et. xviij. questione ij. eleutherij. xij. questione. ij. ca. quicunq̄. extra de deci. ex multiplici. quandoq̄ enim prohibetur transigi vel pacisci. si tamē fiat auctoritate iudicis tenet: vt extra de preben. nisi. ff. de his qui no. infa. furti. ¶. pact⁹. ff. de trāsact. cum hi. ¶. si cui. sed quare recipitur pecunia pro actu conscrandi: vt hic dicitur. et extra de symo. cum sit romana. et nō pro actu baptizandi ideo dico ne aliq propter paupertatem vel auaritiam se subtrahāt a baptismo. vt. j. questione. j. baptizandis.

Pactio an i spiritualibus intuenire possit.

f ¶ Pro labore. ē. j. questione ij. ca. vlti. j. xij. questione ij. charitatem.

g ¶ Clericorum qui laborāt cum episcopo in visitatione.

I Llō magni tudinem.

h ¶ Pene. Nota q aliquis sub pena potest obligari i spiritualibus. vt. xxiij. distinc. quāq̄. xvj. questione. j. statuimus. j. q̄stione vltima. quo tiens.

CLericus. ¶ In supiori causa ostẽsum est q̃ eccle cũ oĩb⁹ suis possessiõib⁹ ad dispositionẽ ptinẽt epoꝝ: ꝫ qꝫ posset aliqs dubitare sub q̃ iudice clerici debeãt q̃uenire sub eccl'iastico. sciz an sub seculari. Jdeo Gra. hãc. xj. cãm subnectit. in q̃ ostendit clericos sub eccl'iastico iudice esse q̃uenièdos: qõ vt ꝓpetenti⁹ oĩdat thema ꝓponit: de quo tres elicit q̃stiones.

diuisio. QUod clericus. ¶ hec q. diuidit in tres ptes. In prima ꝓbat per. xxiij. aucto. q̃ epũs et q̃libet cleric⁹ per clericos est iudicandus ⁊ non p laicos: nisi forsan eẽt in corrigibilis: qꝫ actor debet seq̃ forum rei. Scda ibi hiita. Tertia ibi Ecõtra. Jo. de. f.

Causa est duplex. a ¶ Cõ clericus. Causarum alia eccl'iastica. alia scl'aris. Ecclesiasticaꝝ: alia spũalis: alia criminalis: alia ciuilis. Spũalis est illa vbi agit de decimis vel mfumonijs. Criminalis vbi agitur de crimie ecclesiastico .s. hereſis vel vsuraꝝ cui⁹ examinatio spectat ad iudicẽ eccl'iasticũ: vt J. e. si q̃s cũ clerico. et. vj. q. ij. ca. j.

Causa secularis est duplex Laicus non cõuẽitur corã iudice ecclesiastico nisi in q̃busdã casibus. Alia est ciuilis siue pecuniaria vbi agit de rebꝰ tpalibus. Ar. ad hãc. di. xvj. q. j. frater. Itẽ seculariũ: alia est ciuilis: alia est crimialis. In his oĩb⁹ nunqꝫ q̃uenit cleric⁹: nisi sub eccl'iastico iudice. vt J. e. null⁹ epũs. nisi in trib⁹ casib⁹ vt in cã feudi: vt extra de iud. cetes rũ: nisi sit incorrigibilis: vt. xvij. di. nec. licuit. Itẽ et in cã recõuentiõis. iij. q. viij. cui⁹ in agendo. alios casus posui J. e. clericũ null⁹. Silr nec laic⁹ põt q̃uenire ipm sub eccl'iastico iudice: nisi in casib⁹. v. vt si q̃ueniat ipm sub per reb⁹ spũalib⁹. vt eẽ de in. c. ij. et. iij. vel nisi rustici eccl'e q̃uenianꝫ. vt. lxxxix. di. iudicatũ. extra de ap. si duob⁹. Uel nisi aliqs rapuerit res eccl'e: tunc potius ex consuetudine cẽs de iure cõuenit sub clerico. extra de fo. com. cũ sit. ⁊. c. si clericus. Itẽ si iudex laicus est negligens extra de fo. cõpe. ex transmissa. xxij. q. v. administratores. Uel si suspectus fuerit iudex secularis: vel si haberetur querela cõtra ipm: potest adiri eccl'esiasticus iudex: vt in aut. vt dif. iud. col. ix. §. j. et. ij. ⁊. §. pe. Non tamen propter negligẽtiam eccl'esiastici iudicis clericus potest conueniri coram laico vt extra de iudi. qualiter in si.

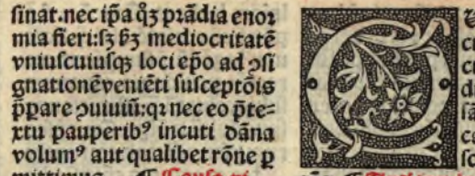

QUod clericus a pũs secularibus iudices accusãd⁹ nõ sit cautus pascribit dicẽs. ¶ Apũd iecularẽ iudicẽ nullus clericus conueniat.

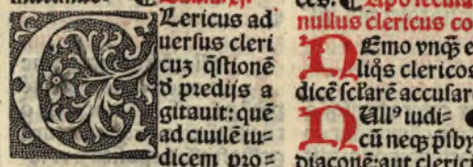

NEmo vnqꝫ epoꝝ aut reliqs clericos apud iudicẽ scl'arẽ accusare ꝑsumat

Null⁹ iudi- ¶ Palea. cũ neqꝫ ꝑsbyter neqꝫ diaconẽ: aut clericũ vllũ aut ecclie iuniorꝫ sine licentia põtificis p se distringat: aut condẽnare ꝑsumat. qõ si fecerit ab ecclesia cui iniuriaꝫ irrogare dinoscit tanditu sit sequestratus quousqꝫ reatũ suũ agnoscat ⁊ emẽdet. Itẽ marcellus papa. ¶ De eod.

QUericũb cuiuslibet ordis absqꝫ põtificj c suꝰ pmissu null⁹ ꝑsumat ad scl'a rẽ iudicẽ attrahẽ. Nec laico quẽlibet clericũ liceat accusare. Item ex niceno cõcilio ¶ Ab eis q̃sqꝫ iudicãd⁹ est: quos sibi iudices elegerit.

IUdices aũt eẽ nõ dñt nisi q̃s ipe q̃ impetik⁹ elegerit: ãt q̃s suo ꝓfectu hec

b ¶ Clericum. etiã ꝓpostũ. vt. lxxxj. dis. dcm: nec etiã cõingatũ. xxxij. dis. si q̃ vero. nec ob. ex de aposta. ca. j. qꝫ ibi loquitur cũ talis non vult gaudere ꝓuilegio clericali: qꝫ forte sit maritus vidue. nã tunc p dit ꝓuilegium: vt. lxxxiij. di. q̃sqs cleric⁹. Jdem dico de seruiẽtibus et mãcipijs clericoꝝ. vt. lxxxix. dis. indicatũ. ⁊ idẽ ꝓuilegium habz familia: qõ dñs: vt extra de iude. ad liberandã. qꝫ libert⁹ forũ patroni sequitur. ff. ad muni. assumptio. xij. q. ij. eccl'iarum seruos. Itẽ vxores clericorũ qꝫ fortitur foꝝ vxoris ex ꝑsona viri. vt. ff. de iu. om. iu. cum quedã. ⁊ eodem gaudet ꝓuilegio vxor ⁊ filius quo cleric⁹. vt. C de epi. et cle. l. j. et. ij. sed illa que non est legitima vxor nõ fortiẽ fortũ a ꝑsona viri. ff. ad muni. de iure. §. vlti. Jo. qõ dicit de ꝓpugato

Citatõ nll'a nõ arrat citatũ.

Uxor sequitur q̃tur fortũ viri.

a ¶ Primates. id est epi qui cõciuz celebrant auctẽ pape.

b ¶ Ontinua ¶ Ordiariorũ. i. ad ordinarios vel delegatos ab imperatore.

c ¶ Cũ legib⁹. q̃ dicunt clericũ posse trahi ad ciuilem iudicẽ: vt J. ea. si quis cum clerico.

d ¶ Quia ad dei. id est clericorũ qui dij appellãtur: vt J. eo. sacerdotibus.

e ¶ Uel exhibeat. Sed nũ quid tenetur venire et allegare forum: vt extra de ap. cũ parati. nõ. quia citatio nulla est. et vbi quis citari non potest vel ratõe persone/vel rõne temporis/vel cause: non tenetur venire: vt notaui. iij. q. ij. si epũs. ⁊. q. j. c. ij. ff. de feriis. l. j.

f ¶ Cinguli. no. q̃ ecclesiasticus iudex ꝓuat etiã laicũ sua dignitate: vt. xxxij. q. v. preceptũ. in fi.

g ¶ Estioniũ ¶ Recipiat. in causa criminali: vt ex de testi. decetero.

h ¶ In publico. scz foro secularj ne sit cõtra di. xxij. c. illud. j. xv. q. v. c. j.

i ¶ Nec honore. id est iure pretorio.

k ¶ Ad testioniũ. a iudice secularj.

l ¶ Excepta. Ab hac necessitate.

m ¶ Jureiurãdo. hec sunt verba Gra. nec dicit verum. nã epi bñ tenenꝫ iurare. vt. ij. q. iij. nullaz. ⁊. iij.

sancta sedes: aut eius primates a auctẽte hu⁹ sancte sedis delegauerint. Item valẽti. theodosi⁹: ⁊ archadi⁹ ipatores. ¶ Ad secularia iudicia null⁹ clericus est ꝓtrahẽd⁹.

QUontinua lege sancim⁹ vt null⁹ epoꝝ vel eoꝝ q̃ eccle necessitatib⁹ seruiũt ad iudicia siue ordinariorũ b: siue extraordinariorũ ꝓtrahaꝫ. habẽt eni illi suos iudices: nec q̃cqꝫ his publicis est cõmune cum legibus c. Itẽ ꝓstantin⁹ impator ꝑsidẽs in sancta synodo que apud nicenã cõgregata est: cum querelã quorũdam conspiceret coram se deferẽ dam ait. Uos a nemine disiudicari potestis. q̃ ad dei⁹ solius iudicium reseruamini.

Itẽ ex cõcilio matiñ. ca. ix. ¶ De eodem. ¶ Palea.

Null⁹ cleric⁹ aliũ clericũ ad iudicẽ scl'arem accusare aut ad cãm dicẽdã trahẽ quocũqꝫ mõ ꝑsumat. sed oẽ negociũ clericoꝝ: aut in epi sui: aut pbroꝝ cum archidiaconi ꝑsentia finiaꝫ. q̃ si q̃s cleric⁹ hoc adiplere distulerit: si minor fuerit vno minus de. xl. ictibus accipiat. si vero honoratior. xxx. dieruz conclusione mulctetur.

Itẽ bonifa. ad epos gallie. ¶ De eodem. ¶ Palea.

QUecũqꝫ ꝓtentões intẽ xpianos oriunt. ad ecclesiã vẽrãt: ⁊ ab eccl'asticis virs terminẽt. ⁊ si obedire noluerit: q̃sqꝫ obediãt a limine ecclie excludant. Itez Marcell⁹ papa. ¶ Neqꝫ pro cã ciuili neqꝫ p crimiali: epos apũd ciuilẽ iudicẽ ꝓtrahat.

Null⁹ epũs: neqꝫ p ciuili neqꝫ p crimiali causa apũd q̃uis iudicẽ: siue ciui

lẽ: siue militarẽ ꝓducat: vel exhibeat e. magistrat⁹ eniz q̃ hoc tubẽ ausus fuerit: amissione rei⁹ ⁊ cinguli f odẽnatõe plectet. Itẽ siluester papa. ¶ Mutilbz clericus non est in publico examinandus.

TEstimoniũ clerici ad uersus laicũ nemo recipiat g. nemo clericuz quẽlz i publico h examiare ꝑsumat: nisi i eccl'a. Itẽ codice lib. j. titu. de epis ⁊ clericis ipatoꝝ Theodosi⁹. Nec honore i: nec legibus epũs ad testimoniũ flagitet. Item. ¶ Episcopũ ad testimoniũ k dicenduz admitti nõ decet. nã ⁊ ꝑsona onerat: ⁊ dignitas sacerdotis excepta l ꝓfundit. Nouella constitutio. ¶ Episcop⁹ nõ flagitet ad testimoniũ iureiurãdo m ꝫ euãgeliis tantũ corã posit⁹. Itẽ. Sed iudex n mittat ad eũ ex ministris: vt ꝓpositis sacrosanctis euangeliis ꝑm q̃ decet sacerdotes dicat que nouerit. Idẽ. ¶ Clericus ad ciuilẽ iudicẽ clericũ ꝓducẽs anathẽa sit.

SI quis clericus accusans clericũ in ciuilibus introierit: anathema sit: sub audiendum est si plurimoꝝ iudicioꝝ cognitionem petierit. episcopale nãqꝫ iudicium nihil obest ab imperatore postulare. Uñ in carthagiñ. conci. viij. legitur.

¶ Propio priuetur honore: publici iudicij cognitionem ab imperatore postulans.

QUicunqꝫ ab imperatore cognitionem publicoꝝ iudicioꝝ petierit o: honore ꝓprio q̃uetur. si autẽ episcopale p iudiciuz ab imperatore postulauerit: nihil ei obsit. Sic et seq̃ntes q auctoritates intelꝑmisse auctoritates dicũt q̃ nõ nisi corã clericis sint conueniendi clerici. sic ⁊ẽ.

Judex an possit dari ad arbitriuz rei.

Eps in rãs nõ tenet sacra tãgere

Judex eccl'iastico negligẽte non re currit ad secularem.

q. ix. hortamur. sed hoc est ꝓut legiuz eius q̃ nõ tangit euangelium: sed tantuz a longe manus eleuat versus ip sum. videtur tamen q̃ ꝑm canones tenet tangere euangelium: vt. J. q. vij. quotiens. Joh. q̃ non debeat tangere hodie determinatur eẽ de iuramẽ. calũ. c. vl. B. n ¶ Judex mittat. extra de testi. si qui testium ff. de iureiur. ad personas.

o ¶ Petierit. ergo ex sola postrectiõe libelli ꝓdit quis causam. et sic est cõtra. ff. de in ius vo. si libertus. et ff. rẽ ra. ha. l. amplius. vbi habes q̃ non incidit in penaz si desistat ab agendo. Sic ergo videtur q̃ quãdoqꝫ confugitur ad secularem iudicem ꝓpter desidiã ecclesiastici iudicis vt. xvj. q. vij. filius. sicut ecõuerso recurritur ad ecclesiasticuz iudicem a seculari. vt J. xxij. q. vlti. sepe. ⁊ ca. his. et ca. si vobis. et extra de fo. compe. liz. ⁊. c. ex trãsmissa. sed nõ est hoc verum. vt eẽ ꝫ iudi. qualiter. in fi.

p ¶ Epale. in his q̃ spectãt ad iudicũ imperatoris: vt eẽ ꝫ fo. cõpe. c. verũ. Ut intellige q̃ ipator rogat epoꝝ co gnoscere de cã.

q ¶ Sic et seq̃ntes. i. sicut

heres nō adiplens defuncti volūtatē quā lit puniri.

aliqm finalz

Q Cristianis a C Celestē militez clerici eni milites xpi sunt. xxiij. q. viri. reprehensibile.

b C Cōtēpserint. si nō venīūt ad iudicium illi actores in optione est an velit vt circūducatur edictū: vel q̄ admittant ꝓbationes sue. ſz iudex audiris ꝓbationibus suis nō pnūciabit eū libere: sed seruū illi non esse nisi euidētissimas ꝓbationes habeat: vt. ff. ō lyce. caudiui frēs. vel iudex pōt iponere actorib⁹ perpetuū silentiū. C. ō igenu. et manu. l. diffamari.

c C Refugit. sic. lxxiij. di. honorarius. z. iij. q. ix. decreuimus.

d S Iluester. S C Uuente. hoc nimirū facit pro eis: cū pr̄ eos non reuocauit filij non possunt reuocare. vt. ff. de ꝓba. ꝓcula.

e C Pr̄is. fm legem antiquaz habes q̄ cuz ds nō adimplebat volūtatē defuncti oi successione ꝓsabat. C. de fideicom. l. vl. hodie autē hoc tenet in extraneo herede: ſz si filij ultra⁹ heres nō implet volūtatē defuncti ꝓsantur successione relicta tñ sibi legitima. vt. C. de fideicō. aut. ſalimplus. z forte lex ꝓualet in hoc casu huic canoni.

Inno. tamē idē dicit quod ħ dicitur. extra ō voto et vo. redemptiōis. licet. in fi. vn de potest dici q̄ canon iste cozrigat autenticam f C In vestro. auctoritate eniz episcopi voluntas defunctorū mandatur executioni. eī de testa. si heredes.

g R Elatū est. C Christi anorum. hoc obtinuit fm primitiuum statuz ecclesie. vt. ij. q. v. si quis ꝓsbyter. et. xcv. distin. ecce. vnde adhuc fm legem si iudex secularis est suspect⁹ episcopus ei adiungitur: vel cā transfertur ad iudicem ecclesiasticum. vt in autē. vt dis. iu. ſ. si tamen. colla. ix. in criminalib⁹ causis tñ ſz sanguinis nō sunt clerici iudices. xxiij. q. vi. his a quibus.

Mat. xvj. c.

Q Xpientie. C Dr in hoc c. q̄ si aliqs clericus vult laicum conuenire apud iudicez prouincie secularem suas accusationes ꝓponat: z si laicus vult clericū cōuenire ad eps ꝓpriū recurrat vel ad synodum cōstitutā: vbi q̄stio vertit. d. vbi est res de q̄ agit vel vbi crimē qđ intendit est commissum. Idē dr in seqnti ca. in q̄ supradicta ꝓbātur p regulā legis precipientis actorez sequi forum rei.

h C Pbforuz. hoc intelligit ħ. cū causa his delegatur ab episcopo: alias episcopus solus iudex ē ordinarius.

ligende sunt quibus clericorum causas non nisi clerici cognoscere iubenk. C ñ Celasi⁹ papa scribit zeie comiti

C A sclari iudice cleric⁹ nō est audiendus.

Q Uistianis gratū sēp dz esse qđ ab eoz poscit dignitate pstandū: q: deo seruiētib⁹ bñficiū negare nō cōuenit. Siluester atq; faustinianus q̄ se a cunabulis clericos ꝓfitenk: a theodora se oppressi pviolētiam ꝓgrunk q: dicūt se ingenuos atq; deo auctore pulsine cōditionis nexib⁹ absolutos: in sortē de terrime iterū seruitutis addici: z p auctē regiā cōtra leges publicas cū clericali cingulo olim tenerenk astricti: p archidiaconuz vrbis grumētine esse cōuētos: cū constet eū q̄ celestē militē pulsat: nō nisi ei⁹ forū debere sectari. Et ō dilecte depense salutationis affatu suprādictos clericos tibi cōmendo: vt (si ad delegatoriū iudiciū eoz aduersarij venire ꝓtēpserint b) sublimitaſz tue tuitione vallenk: ne q̄d illis aut surreptio: aut inimica legibus violētia necessitatſz ꝓponat: q: q̄ iudiciū refugit c apparet eū de iusticia diffisum

Itē crispino z sabino epīs.

C Non nisi ad eps iudiciū clericus vocetur.

S Iluester z faustinian⁹ ecclie grumētine clerici lachrymosa nobſz insinuatiōe ꝓquesti sunt libertatem sibi dñi sui benignitate ꝓcessam heredū ei⁹ oppressione pulsari: sibiq; in clericat⁹ officio pene a cunabulis suētib⁹ etiā manumissore viuētē⁹ i eodē actu nihilominus ꝓstitutis diuis misteriis ipē dere seruitiū nō licere cū (si petitionē ꝓbitas subsequat) cōtra patris c et auctoris sui factū veniētib⁹ vt idignis hereditas legib⁹ auferat: nec eis liceat hereditatē capiētib⁹ z auctoris sui ꝓsilire iudiciū. Et ideo frēs kmi qm̄ se et ab archidiacono dicte ecclesie q̄runt opp̄ssos: q̄ p eorū absentiā moderatorſz iudiciū ꝓmisit eos eē securos calcatſz oib⁹ z eodē q̄ ꝓleges dinas z publicas pulsatſz foꝛ suuz putauit auferri: in vſo iudicio q̄q̄s ille ē q̄ clericuz lacesserit aduenias: vt ecclesiura q̄ vetusti principes assidua sanctiōe firmauerūt ipe titſz clericis nō negenk. Itē Alexā. oib⁹ orthodoxis p diuersas ꝓuincias xpo dño famulantib⁹.

C Ante iudicē ciuilē: sacerdotes nō accusent

R Elatū est ad hui⁹ sētē z apl̄ice sedis apicem (cui summaꝛ depositiones causaꝛ z oim negocia ecclia rū ab ipo dño tradita sūt q̄si ad caput ipo dicēte Tu es petr⁹ z sup hāc petrā edificabo eccl̄iā meā) p q̄d ā emuli xpi eiusdēq; scrē ec. ii sidiatores sacerdotes dei ad iudices publicos accusare p̄sumāt: cū magis apl̄s xpianorū causas ad ecclesias deferri: z ibidē terminari ꝓcipiat. talit er p̄aricātes p̄uari cauerūt in deū suū: z nō obediūt ꝓceptis ei⁹. Itē Pelagius benegesto defensori.

C Actor⁹ foꝛū rei sequatur.

E Xperientie tue p̄senti auctoritate mādam⁹: vt in causis in quib⁹ quelibz ecclīastici officij ꝓsona loco petitorſz existit quēq̄ laicū pulsatura apud sue prouincie iudicem suas proponere actiones nō deferat. In his vero negocijs in quibus ecclesiastici officij ꝓsona pulsatur (totius submoto pulsationis obstaculo) ad iudiciū ep̄i vel p̄sbyteroꝛ h in loco

Judicē duo fa ciunt.

Cleric⁹ coꝛā iudice secular⁹ q̄nq; conuenitur.

vt. J. e. de ꝓsona. Uel exponevel p et: vt. xv. q. vij. eps. Uel dic q̄ ꝓlat⁹ q̄libet q̄ ex electiōe habet ꝓlaturā hz etiā iurisdictionē: vt ex de offi. ordi. cū ab eccl̄iarū. ex de elec. c. i. ſz q̄ nō est electꝰ ab vniuersitate vl̄ collegio nō est iudex ordinarius. iudicem esm facit aut ꝓsensus ppl̄i: vt xciij. dis. legim⁹. in fi. z in auk. de defen. ciuit. ħ. si ꝓfo. col. ij. aut cō suetudo: vt. ix. q. iij. cōſtus. C. de emā. l. i. z. l. fi.

a S J quis cū. C Regula. q̄ est. ſ. iij. q. vj. neminē. C. de iurisdom. iudi. iuris ordinem.

b C Clericuz. C Secularē. nisi in casib⁹ exceptis in fūma. Itē excipit si papa delegat laico cām spūalē: vt. x. q. iij. illō. Itē forte cū sue cedit cleric⁹ laico: vt. ff. de iudi. heres absēs. qđ falſū ē. Itē scdz quosdā cū tenetur de euictione sequit forū emptoris. ff. ō iudi. venditor. ſz hoc nō est verū: q: p hoc nō fit de foro illi⁹: licet ꝓsteret ei auctem.

c C Uel ꝓponat. i. excipiat.

d S J q̄s. i hiſtrib⁹ ca. ponit q̄ cleric⁹ a laico pōt indicari cū est incorrigibilis.

e C Cōtumelia. C illa nō tanſū epm: sed etiā eccl̄iam ei⁹ tangat: alſ nō posset eum pro sua ꝓtumelia excōicare. xxij. q. iij. inter.

f C Mor⁹ deposit⁹. si sit ō notuo cōtumax: vt ex de iudi. eum non ab hoie. Ut dic q̄ iste casus est spālis vbi alius statim tradit curie: sicut ē vbi questio vertit ꝓstitutoꝛ occurrat indifferenk examē

Item sergio cancellario.

S J q̄s cleric⁹ siue inferioris: siue potioris gradus petitor existat: z cōtra laicā ꝓsonā suas dirigat actiōes: iste modis oib⁹ non alibi q̄s apud ꝓuicie iudicē negociū suū dictur⁹ occurrat. Si q̄s aūt laic⁹ clericuz cuiuscūq; grad⁹ duxerit eē pulsādū: ad eoꝛ iudiciū in eadē ciuitate vel k ritorio cōstitutoꝛ ꝓponat eas q̄s se hfe existimat actōes: quē ordinē legib⁹ p oia ꝓuenientē atq; ꝓsentaneū demōstrari illa regula a manifestat: q̄ ꝓcepit actorem foꝛ semp seq̄ pulsati. Clericſz ño pulsatis in epali iudicio foꝛ cōpetere principalium q̄z sanctionum designat auctoritas.

Itē in ꝓci. agathē. legitur.

C Epo nō ꝓmittēte apud secularē iudicē cleric⁹ pulsari non debet.

C Uericū null⁹ p̄sumat apd sc̄larē iudicē epo nō p̄mittēte pulsare: ſz si pulsat⁹ fuerit non rūdeat vel ꝓponat c nec audeat crimiale negociū i iudicio seculari ꝓponere. Item pius papa.

C Clericus suo inobediens epo: deposit⁹ curie tradat.

S J q̄s⁹ sacerdotū vl̄ reliquoꝛ clericoruz suo epo inobediēs fuerit: aut si ei insidias parauerit: aut ꝓtumeliā d aut calūniā: aut cōuicia intulerit: z ꝓuinci potuerit: moꝛ e deposit⁹ curie tradat: z recipiat qđ iniq̄ gessit

Item ex cōcilio cartha. iij.

C Principali cogat auctē: q̄ plebē invasā nō vult deserere

Cleri = cus ꝓ secula = ri in ali quib⁹ casib⁹.

Milita = ri nis = nu pōt q̄nq; a = licui res au ferri.

in falsario: vt extra de fal. ad falsariorū. Uel dic traditur curie. i. permittit tradita q̄ ecclesia non tenetur eum defendere. Itē in tertio casu traditur curie ſz in crimine heresis: vt in cōstitutione Innocentij excommunicauimus. qualiter hoc verbū exponat.

Cleri = cus ꝓ tradit curie secula = ri in alib⁹ quib⁹ casib⁹.

habes extra de verbo. signi. nostuimus.

g C Fidu = ciam. i. auctoritatem.

P Etim⁹ vt dignemini dare fiduciā g qua necessitate ipa cogēte liberuz nobis sit rectoꝛez prouincie fm statuta glorioſissimoruz principuz aduersus illū adire: qui plebem quam inuaserat vsq; hodie commonitus fm quod statutum fuerat re linquere contēnt: vt qui mi ti admonitioni sanctitati ve stre acquiescere noluerit: et emendare illicitum: auctoritate iudiciaria ꝓtin⁹ excludat h Aureli⁹ eps dixit. Sernata forma discipline nō estimabit appetit⁹ i si vestra charitate modeste cōuent⁹ recedere detractauerit: cuz fuerit suo contemptu z contumacia faciente iudiciaria potestate cōuentus. Honoratus et Urbanus epi dixerunt. hoc ergo omnibus placet. Item Gregorius papa

C A principibus corrigantur quos eccl̄ia corrigere nō valet.

I Stud est h quod a vobis poposcim⁹ z nūc iterum postulamus: vt paulinum acquilegiensem pseudo epm z illū mediolanēsez epm ad clemētissimū principem sub digna custodia dirigatis: vt et iste qui eps esse nullatenus potest: q: cōtra omnē canonicā ꝓsuetudinē factus est: aliosvltra nō perdat. z ille q̄ cōtra morem antiquū eū ordinare ꝓsumpserit: canonū vindicte subiacet. Item ex ꝓci. cal.

C Pro puū gradū amittant clerici ꝓiurantes vel ꝓspirantes.

C Onjurationum i z cōspirationū crimē qđ apd grecos dr pharatreia m

h Stud est. Casū huius capi. habes. xxij. q. j. pudenda.

i C Appetit⁹ est. i. iniuria lacessitus.

k I Stud est.

l C Oniuratiōnum. hec quattuoꝛ ca. idem dicunt q̄ coniuratores deponunt si clerici sunt: si laici excommunicantur.

m C Pharatreas. A phares quod est diuisio: inde pharisei. ſ. xlvj. distin. seditiōarios. ſ. iij. q. iij. conspiratores. z. vj. q. j. denicq.

Coniuratio an sit licita.

SIqui clericorum. ¶ Aut sacra ꝓiuratões q̄ fiūt sup licita re licite fūt ad pbādū malū z illicitus: vt.xvj.q. vij. sane.j.q.j.ꝓcussionis. xxij.q.j.c. j. sz sup re illicita nō tenent vt h̄: q̄ dam tñ dicūt q̄ ois ꝓiuratio si ē occūta ē illicita. ꝓhibent ḡ fraternitates q̄ fūt ad malum. sic. C. de monopol. l. vnica. sz bone fraternitates admittunt. xlij. dist. i. si quis despicit.

b ¶ Presumptio. i. temeritas. Quidā tñ h̄ scripserūt q̄ hec p̄sumptio sit iurꝫ ptra quā nō admittit pbatio. secus si p̄sumptio sit facti.

c SIq̄ cause. Hoc capitulum loquit de crimie ecclīastico: vel de rebus spūalib⁹ z ō causis generalibus ad totā ꝓuinciā pertinētibus.

¶ Vis ita re.

¶ Hec est. ij. ps q. in q̄. pbat magister supficialiter. s. allegando q̄ i spūalib⁹ causis dz tñ cleric⁹ coram clerico respondere: in aliis aūt ciuilibus coram iudice seculari. et hoc pdare videt p. v. canones. Jo. ō f. d ¶ Clerici. Allēgando hoc dicit.

SIj tribuū. ¶ Agri j. xxiij. q. vl. sedꝫ contra. Sed ibi loquit de his p̄dīs i quib⁹ fundata ē eccl̄ia vel officine ei⁹ que debent esse libe publicis etiā legib⁹ certū ē penit⁹ ihiberi: hoc mltomagis in sctā dei eccl̄ia ne fiat q̄uenit abdicari: si q̄ ō clerici seu monachi inuēti fuerit ꝓiuratores: aut ꝓspiratores aut pharatreas vl factiões cōponentes aliq̄s suis epis aut alis: oīno cadāt de pprio gr adu ¶ Clerici ꝓspirātes ꝓprio gradu amisso retrudant in carcerē: ceteri excommunicentur.

COnspirationum crimina vestris in partibus vigere audiuim⁹: z plebes ptra eos suos cōspirare nobis mādatū est: cui⁹ criminis astutia nō soluz inter xp̄ianos abominabilis est: sz etiā iter ethnicos: z ab exteris legib⁹ phibita. z iccirco hui⁹ crimis reos non solū ecclesiastice: sz etiā seculi damnāt leges: z ñ solū ꝓspirātes sz etiā ꝓsētiētes eis. Aūcessores ō nr̄i cū plurima turba eō ex: qcūq̄ eox in sacerdotali honore fūt positi: aut existūt clerici: honore q̄ vtūtur carere p̄ceper. t. ceteros ō cōione p̄uari z ab eccl̄a extores fieri iusserūt: oēsq̄ simul vtriusq̄ ordis viros in fames eē cēluerūt: z nō solū faciētes: sz eis cōsentiētes.

I tē ex ꝓcilio calce. ¶ Clerici aut monachi cōiurātes ꝓprio ꝓmūētur honore.

SIqui clerici: vel monachi reperti fuerint ꝓiurantes: aut cōspirantes: aut insidias ponentes epis: aut clericis: gradu suo ꝓprio penitus abisciantur.

I tem ex conci. tole.

¶ De eodem.

SIq̄ clericorum (vt nuper in multis locis p superbiam diabolo instigāte actuz fuisse perpatuit) rebelli auctoritate se in vnum ꝓiuratiõe intercedente collegerint: aut sacramenta[a] inter se data aut chartulā conscriptam fuisse patuerit. nullis excusationibus p̄sumptio⁹ labatur: sz res detecta cum in sinodum ventum fuerit in p̄sumptores iuxta personarum et ordium qualitatem a pontificibus qui tunc in vnū collecti fuerint vidicetur. quia sicut charitas ex p̄ceptis diuinis corde non chartule conscriptione vel coniuratione est exhibēda: ita que supra sacras admittuntur scripturas auctoritate z districtione pontificali fūt reprimenda. I tem Innocentius papa.

¶ Inter clericos et laicos cause exorte ab episcopis audiantur.

SIq̄ que cause[c] vel cōtentiones inter clericos z laicos tam supioris ordinis q̄z etiam inferioris fuerint exorte: placuit vt ꝑ nicenā synodū congregatis oībus ciusdē p̄uincie epis iudiciū terminet. ¶ Cuz ergo his omnib⁹ auctoritatib⁹ clerici ante ciuilē iudicem denegentur producendi: cum (nisi prius depositi vel nudati fuerint) curie non sunt representandi: patet q̄ ad seculariā iudicia clerici non sunt protrahendi. ℍis ita respondetur. clerici[d] ex officio episcopo fūt suppositi: ij. ps. ex possessionibus predioꝝ imperatori fūt obnoxij. ab eō vnctionem decimas et primitias accipiunt: ab imperatore vero predioꝝ possessiones nāciscuntur. Unde Augustinus ait super Johan. ¶uo iure villas defendis: diuino an humano z̄. require in principio vbi differentia signatur inter ius naturale z ius constitutionis: quia ergo vt predia possideantur imperiali lege factum est: patet q̄ clerici ex predioꝝ possessionibus imperatori sunt obnoxij.

I tem Ambrosi. contra auxentium.

¶ Imperatori tributum ecclesia denegare non debet.

SI tributum petit imperator non negamus. agri[e] ecclesie soluant tributuz. si agros desiderat imperator: potestatem[f] habet vendicandoꝝ: tollat eos si libitum est imperator vendicare agros illos vt hic. z. C. de epis. et cleri. de his. nā oīa bona illoꝝ qui tenent alicui soluere tributū sunt illi iure pignoris obligata. C. in q̄bus cau. pig. ta. J. l. j. Sed istud nō est verū: q̄ tñ intelligit de p̄dīs ꝓfessionalibus aliquoꝝ vt clericoꝝ: vel laicoꝝ: lz em̄ p̄dia ecclesie cessent a tributo nō ideo possunt vēdi. vt xvj. q. j. §. nouarum.

re: vt ex de cen. sancitum.

f ¶ Potestatē De facto non ō iure. nam si sine auctoritate p̄cipis vel alterius quis detineat res eccl̄ie sacrilegus est: nisi restituat. xij. q. ij. quisquis. xvj. q. j. in canonib⁹ Uidetur tamen q̄ si agri eccl̄ie nō soluāt tributum: q̄s possit

Eccl̄ie p̄dia ō q̄b⁹ tributū fi solui / an possint ab ipatore vendicari.

a ¶ Nō nego. corporaliter me opponēdo: q: p corporalibus me mortui opponere non debeo: pro altarib⁹ libēter imolabor. xxij. q. vlti. cōueniot.

Mat. xvij. d

Rom. xiij. a. j. Pe. ij.

Agnum.

b ¶ Subieci. tributū est p̄batio subiectionis. ex de cēsi. c. ij. Sz ar. contra extra de priuile. recepim⁹. veruz est q̄ est signum subiectionis: licz non plena. pbatio.

c ¶ Soluit. nō ex debito: sed ne scādalizaret a lios. vt. xxviij. q. j. iam nunc.

d ¶ Ois aia. subdits peccato Christus eni nemini fuit subiectus. xxij. q. iij. i punct.

Xp̄o nemini fuit subiectus.

e ¶ Siue regi. Hec verba interp̄tatur Inno cē. extra de ma. z obe. solite.

f ¶ Ep̄la clemēt. i. missa clementi a petro. sicut dicit instrumētū meuz q̄ mei causa factū est. ff. ō eden. pretor. §. j. z dicit etiā epistola illi⁹ cui est missa. tñ cū distinctione. ff. de fur. cū qui. §. vlti.

g. ¶ Et quidē.

Clerici⁹ an possit fide iubere.

¶ Nec fideiusso⁹ clericus regulariter nō debet fideiubere vt hic. z extra de fideiusso. clericus. nisi necessitas sit: cunc em̄ ex pietate tenet subuenire alij. vt. lxxxvj. di. nō satis. Itē clerici possunt fideiubere p ecclesiis suis. in auc. de sanctiss. epis. §. aliū aūt. col. ix. Itē inter se mutuo fideiubent cū q̄uenit. vt. C. de epis. oēs. §. i hac. Itē nec astrictus curie pōt fideiubere. C. loca. curialis. z si cleric⁹ fideiuberet: pōt dici q̄ nō tenet fideiussio: nisi tali p̄uilegio suo renūciet. nā fideiusso⁹ p nō dato habeā. nisi p̄uilegio suo renūciet. vt. ff. si quis in ius vo. nō ierit. l. j. Uel dic q̄ licet non debeat fideiubere. si tñ fideiusserit tenet obligatio. vt extra de fideiusso. c. q̄uenit. z. c. constitutus.

peratori nō dono: sed nō nego[g]. Idem. ¶ Potestatib⁹ tributa nō sunt deneganda.

MAgnū q̄dē est et speciale documētuz quo xp̄iani viri sublimioꝝ ptātib⁹ docenē esse subiectos: ne q̄s cōstitutionē terreni regis putet esse soluēdā. Si em̄ cēsum filij dei soluit[e]: q̄s tu tā tus es q̄ putas esse nō soluē dū? Itē apls. Omis aia[a] sublimioꝝ ptātib⁹ subdita sit. Itē petr⁹ aplus gñaliē oīb⁹ fidelib⁹ scribit. Estote subditi dñi vr̄is siue regi[e] q̄si p̄celēti: siue ducib⁹ tanq̄ ab eo missis: ad vindictam malefactoꝝ: laudem vero bonoꝝ.

I tem ex epla[f] clementis.

¶ De secularibus negocijs epos cōgi cere non dz.

VE q̄dē opz irrep̄hēsibiliter viuere: z sūmo studio niti: vt oēs vite hui⁹ occupatiões abiscias: ne fideiusso⁹ existas: ne aduocat⁹[h] litium fias: ne vel vlla aliqua occupatiōe p̄ius iueniaris mundialis officij occasione pplexus. neq̄ eni iudicē[i]: neq̄ cognitorē secularium negociorꝝ hodie te ordinare vult xp̄us ne p̄focatus p̄nūb⁹ hoīm curis nō possis vbo dei vacare. hec ꝙo opa q̄ tibi cōgruere min⁹ dixim⁹ exhibeāt sibi iuuēnes vacātes laici. z te nemo occupet ab his studijs p q̄ salus hominibus datur.

I tem ex eodem.

¶ In his q̄ ad cōis vite vsuz ptinent: laici sibi inuicē operari debent.

SIcut em̄ ꝑietatis crimen est tibi o clemēs (neglect⁹ verbi dei studijs) sollicitudines seculares susciperе: ita vnicuiq̄ laico⁹ peccatū est: nisi inicē sibi etiā in his q̄ ad cōis vsum[k] vite ptinent operā fideliter dederit tevero securū facere ex his[l] quib⁹ nō debes instare[m] oēs cōiter elaborent. Qz si forte a semetipsis hoc laici nō intelligunt: p diacones[n] edocēdi sunt: vt tibi solius ecclesie sollicitudies relinquāt. Ex his oibus datur itelligi q̄ in ciuili causa clericus āte ciuilē iudicē cōueniēdus est: sicut eni ecclesiasticarū legū ecclesiastic⁹ iudex est administrator: ita z ciuilū nō nisi z ciuilis debet esse executor. Sicut enim ille solus[o] hz ius interp̄tandi canones q̄ habet potestatē condendi eos ita ille solus ciuilū legū debet esse interpres: q̄ eis ius z auctoritatē impartit. In criminali vero cā non nisi ante ep̄m est clericus examinandus. z hoc est illud q̄d legib⁹ z canonibus supra diffinitū

h ¶ Ne aduocatus. q̄ prohibetur sacerdotibus. vt. j. xiij. q. v. deniq̄. z. xv. q. j. c. j.

i ¶ Judicem. contra. j. xvij. q. vlti. c. sepe. et. c. his a q̄bus. sed dic q̄ possūt tractare de illis tēporalibus q̄ spectant ad eccl̄iaz

k SIcut em̄. ¶ Usum. Arg. q̄ peccat q̄ non recipit arbitriū. z q̄ nō ꝓponit iter partes.

l ¶ Ex his. i. ab his.

m ¶ Instare. i. interesse. s. pc. di. ꝓcipimus.

n ¶ Per dyacones. Argu. q̄ diaconi debent laicis exponere et instruere modū viuendi. xxv. di. audire.

o ¶ Sicut eni ille solus. nā vnde ius. pdūt ab eo interp̄tatio requirit. vt extra de sen. exōi. inter Quādoq̄ tamē legatus pape interp̄tatur rescriptū pape. extra de postu. pla. ad hoc. vltra medium. z ex ō seq̄st. ad hoc. iudex ēt interp̄retat legez ff. de legi. naz vt ait. sed nō pōt interp̄tari sentētiam sua: nisi sit

Interpretatio

preses p̄uincie. ff. de appel. ab executore. similiter cō suetudo interp̄tatur legem. vt extra de verbo. signi. abbate. Interp̄tatio q̄dā est. pbabilis z nō necessaria vt magistri. vt. C. de p̄fec. qui in vrbe cōstantino. l. vnica. quedā est necessaria: sed non generalis vt in dictis. vt. ff. de legi. nā vt ait. quedā est probabilis ne plex. cessaria z generalis: sed non est in scriptis redigēda vt consuetudinis. vt. ff. de legi. si de interp̄retatione. z extra de verb. sig. abbate. quedā pbabilis necessaria z in scriptis redigenda: vt principis. vt. C. de legi. l. i. z. l. vltima.

a Statuimus. ¶ Mox ante. Non intelligas q̄ hec dictio ante ibi notet aliq̄d tps: sed est sensus. ante. i. ante examinantē iudicē siue coram examinante. vel loquitur cuz est notoriū crimen sic. C. de defen. ciui. defensores.

¶ Econtra. hec est. iij. pars. q. in qua probatur q̄ in omni casu: si sue ciuili siue criminali per prouum episcopū clericus iudicetur: et hoc patet per. xxij. ca. in q̄bus punit etiaz contemptores. Jo. de fan.

b Si q̄. ¶ Ex fratrib⁹. Fratres hic vocat clericos: vel etiā omēs christianos. z loquitur fm antiqua tēpora. vt. ē. eo. relatum.

Aliud q̄dē. ¶ Postulantem. Penitētes enim sub regula ecclesiastica viuere debēt vt hic. et. j. eo. de persona. et. j. de pen. dist. v. contrarium. z. c. falsas.

d ¶ Omnia licent. Tunc non expedit id q̄ licitū est quando vsus ipsius alij affert ipedimentū. vt. xxviij. q. i. sic enim. licet q̄ fidelis discedat ab infidelibus: sed non expedit vt ibi dicit. Uel aliter. Michi licet mea repetē: sed non expedit ad vitam sequēdaz: q̄ scandalizantur illi a quibus repetūtur. Uel sic. omīs cibi licitus sūt: sed non expediūt. ppter infirmos fratres qui tunc quoscūq; cibos reprobabāt. Uel sic. licitū est predicatori sumere sumptus ab illis quib⁹ p̄dicat: sed nō expedit. ppter corum hios q̄ auari fuerunt.

e ¶ Penitens. Sez soleniter. et loquit de actore penitēte: z cū est de voluntate rei: vel loquitur cuz ipe penitēs cōuenitur.

f ¶ Ecclesiasticum. Supple vl reus: quia de actore minus vi debatur.

g ¶ Quālibet. 3. in. c. nullꝰ episcopus.

h ¶ Uicūq;. In hac l. quicq; notātur. Primum q̄ a iudice seculari appellatur ad epz. Secundū q̄ ante sententia appellat. Tertiuz q̄ ab episcoporū sententia nō appellat. Quartum q̄ vnius epi testimonio fides adhibet. Quintū q̄ aliq̄ non audiuntur post testimoniū episcopi. Prima pars tollitur per id extra de appella. si duobus. Scōa p id. ij. q. vj. non ita. Tertia p id ij. q. vj. omis oppressus. Quarta per id. vj. q. ij. si tantū. z. c. placuit. et licet hec lex sit abrogata tamen Innocētiꝰ argumentat ex ea. extra de iudi. nouit. non vt cōfirmet eā: sed vt ostēdat q̄taz affectionē imperatores habuerunt erga sacerdotium.

i ¶ Decursis. Id est post litez contestatam.

k ¶ Cū sermone. Id est allegationibus.

Omēs itaq;.

a ¶ Capitularib⁹. id ē in lōgobarda: nō tñ inuenit in ea q̄ nunc est: sed in gallia.

b Olum⁹. Uel ꝙsuetudinario. ex de eo qui mit. in pos. c. ij.

c Epsona. de hac habes. ij. q. j. in primis.

d ¶ Nō ab actio. i. nō a cōtrario. q̄q; em ab inferiori pōt iudicari hu. tamē huic lre adhesit q̄ dixit solū epm esse ordinarium iudicē clerici: et per hoc q̄ dicit adeat primus tē. Sed tu dicas q̄ plati ecclie collegiate habent iurisditionē: vt xv. q. iij. ca. j. ex de immu. ec. nō minus. ex de iudi. ca. ij. C. de iurisdi. omn. iudi. i. vl. ex de offi. ord. cū ab ecclīarum. sz q̄s hic dicit p̄mus adeat tē. dicas p primus sēcs secular dixit. h. tñ dixit solum epm habere ptātem excōicandi. vt xv. q. ij. visis. in fi. vbi dr q̄ excōicatio sit mucro epalis: et q̄ solus epūs debeat de causis matrimonialibus cognoscere. xxxv. q. vj. multoz. et melꝰ dicit noua cōstitutio. ex de excess. plā. accedētibus. ꝙsuetudo tñ in talibus dat iurisdictionē vt. ix. q. iij. ḡstus C. de emā. li. i. j.

e ¶ Aut monachū. 2uentuz nomie monasterij rōne alicuius successiōis que obuenit mōastorio p eū: aks non 2perit actio contra monachum cū nihil habeat vt intelligē q̄ si deuolsit de mādato ecclie sue: vel etiā sine mandato sz pecunia ē 2uersa in vtilitatē ecclie vt nona ꝙstitutio dicit q̄ obuisdā. ex de fideiuss. si aūt monachꝰ 3 aliquē deliqt ipse monachꝰ 2uenie dus est nō eccliā. vt xvij. q. ij. hoc tñ. sicut seruꝰ 2uenit q̄ deliquit nō eiꝰ dñs. C. de noxa. l. pe. z vl. ffi. prio aūt loco castigatio monachi spectat ad abbatē: vt. xxvij. q. ij. corripiantur. z ex de of. ord. ffto. ex de ap. rephē sibilis. vbi aūt p̄decēdū est fm ordinē iurs. tūc solꝰ epūs ē iudex. fm h. vt hic dicit. Alij dicūt q̄ abbas hz ordinariā iurisditionē sup monachos suos et excōicat eos p̄t vt ex de maio. et obe. cū in ecclesijs.

f ¶ Aut assistriā. i. ecclesiaz. q̄ semper assidue moratur ibi.

g ¶ Doceat. id est adeat.

h ¶ Judices. si ipemet nō pōt z est simile. C. de epis. audi. episcopale.

i ¶ Ne vero. hec sunt origīaliter verba Gregorij.

k ¶ Eruenit. ¶ Aut si forte. ex de foro cōpeten. si quis contra.

l ¶ Executio. id est executor ad hoc deputatꝰ. s. archidiaconus. vt. xxv. dis. plectis. et ex de fo. cope. nullus.

Cū aūt iudex recusatꝰ fuerit. ¶ Aut si iudex recusatꝰ fuerit z probata fuerit causa recusationis: ad arbitriū recusatoris ip se qui recusatꝰ fuerit dabit iudicē vel transmittet negociuz ad superiorē: vt in cōstitu. cum speciali. extra de appellatiōib⁹. Sz quero an iudices delegati ab episcopo possint partes punire si nō venirent ad iudicium. non videtur quia solus delegatus a principe pōt citare: vt in authentica de litigatorib⁹. §. oēm. colla. viij. nec alij pñt suas sententias mandare executioni q̄s ordinarij: vel

Pbr an possit ab inferiori epo iudicari.

Mona chꝰ an possit conueniri.

Iudex recusatus an possit cognoscere.

Dele gatus epi an possit citare.

delegati a ꝓncipe.vt.C.de bo.aucto.iu.poss.autē.ꝛ q̄ iurat.ff.de re iudi.a duo.ꝛ sol⁹ delegat⁹ a principe pōt mittere in possessionē.ff.de iurisd.om.iudi. iubere. Pōt tñ dici q̄ ꝑm iura nr̄a subdelegat⁹ habet coertionem:qz pōt interdicere eccliam.vt extra de offi.dele. ex litter⁊ in fi.ꝛ ꝑm legem modicaz saltem habebūt coertionē subdelegati.C.de sportu.l. ij.ꝛ.ff.de offi. ei⁹ cui mā.est iurisd. l.vlti.in fi.

a ¶Interponere. hoc vez ē in modicis vel minimis causis nā maiores cause ep̄oz ad metropolitanū deferūt.vt.vj.q. iij.si.inter.ix.q. iij.cōquestus. et lxxx.di.capi.j.

b ¶Sipli citati. g. xxix. dist.petrus.

Hratres ꝛ coepi nr̄i felicis ꝛ q̄riaci abbatis relatiōe cognouim⁹ q̄ in ilu la sardinia sacerdotes a laicis iudicib⁹ oppumāt:ꝛ fraternitatē tuā mīstri tui despiciant:dūq̄ solū a vobis simplicitati⁹ studeāt q̄tum videmus disciplina negligitur.

Sacerdotes autē. c ¶Custodiunt.i. custodire debent.vt.j.e.q. iij.nolite.

d ¶Appellat. Ergō ex sola appellatione nois aliq̄s conseq̄tur tus. sic. xxxij. q. iij.dicat.C. ō latri.li.tol.H.pe. eē ꝑsū. illud. i sti.de adop.H.vlti.Ar.cōtra.ij.q. Exo. xxij.b. j.multi. in fi.vbi dicit q̄ sola nomnatio nō suffi Ibiō. cit.C. ō ꝓba. nō epistolis.ꝛ.l.fi.

e ¶Incendit. hic vides q̄ inWal'. dex dz destruere libellū q̄ nō ē ij.b. legitime cōpositus.vt.ij.q. vlti. ca.vlti.

f ¶Specialiter. Pro bonis. ⁊z etiā generalitē pro bonis ꝛ malis:vel nō tm̄ ꝑ psentib⁹ q̄ nunc accusant ꝛ puniunt. sed etiā p oib⁹ alijs.xij.q. ij. nō estimem⁹.

Ecclastica q̄z hystoria testatur:qz cū pie memorie ꝯstātino principis scripto oblate accusatōes ꝯra ep̄os fuissent:libellos quidē accusatiōis accepit:ꝛ eosdē q̄ accusati fuerāt ep̄os ꝙuocās i eorū ꝯspectu libellos q̄s acceperat incēdit dicēs. Jte et int vos cās vr̄as disponite: qz dignū nō est vt nos iudicemus deos. in qua snīa sibi magz ex hūilitate q̄ illis aliquid ꝑstitit ex reuerētia impēsa. ¶Ante eū quippe pagani iure publico principes fuerunt:q̄ verū deū nescientes deos ligneos ꝛ lapideos colebāt:ꝛtñ eoz sacerdotib⁹ honorē maximū tribuebāt. Quid g̃ mirū si xp̄ian⁹ impator veri dei sacerdotes honorēt:dū pagani (vt prediximus)principes honorem impēdere eoz sacerdotib⁹ nouerūt:q̄ diis ligneis ꝛ lapideis fuiebāt: Hec ergo ñ tm̄ specialit⁹ q̄tū gñaliter p oib⁹ asserimus sacerdotib⁹: qm̄ adhuc nescim⁹ q̄s in terribili iudicio dei qualis futur⁹ sit. etem̄ paul⁹ egregi⁹ p̄dicator dicit. Nolite añ tē pus iudicare:quoadusq̄ veniat dñs ꝛ reliq̄.nā sūt multa q̄ de iudicio illi⁹ homies ignorēt:quia fortasse q̄ vos laudat⁊ ille reꝓhēdet: ꝛ que vos reꝓhenditis ille laudabit. Jtē ex ꝙci. mileuitano.

¶Sacerdotes a regib⁹ sūt honorandi:non iudicandi.

Sacerdotib⁹ aūt nō ex terrena ptāte dis nr̄i citi⁹ indigneī ⁊z excellēti cōsideratiōe ꝓpter eū cui⁹ serui sūt eis ita dñet:vt ēt debitā reuerētiā ip̄edat. ¶Nā diuis eloq̄is sacerdotes alīq̄ dic: aliq̄n angeli vocant. Nā ꝛ ad moysen de eo q̄ ad iuramētū deducēdus ē dicitur Applica illū ad deos videlicet ad sacerdotes. ꝛ rursus scriptū ē. Diis nō detrahes.i.sacerdotibus. Et ꝙpheta ait:labia sacerdotū custodiūt scientiā: id est iusticiā: ꝛ legē exq̄rēt ex ore ei⁹ q̄ angelus dñi exercituū ē. Quid igit̄ miruz si illos vr̄a pietas dignet honorare: q̄bus in suo eloq̄o honorē tribuēs eos aut āgelos:aut deos ip̄e etiam appellat⁹ de⁹ ꝛ

g ¶Nolita.hoc.c.de actore ꝛ seq̄ns de reo loquit. Et no.q̄ si actor traxerit reū ad iudicē nō sūm perdit causam:sed si reus traxerit actorē ꝑ cōtra habet.vt.C.de iurisdi.om.iu.in criminali. hoc tñ intelligas lite ꝙtest.qz si ante litis ꝙtest. desistit nō incidit in penam.vt J.e.ca.pti.et.ff. rē ra.ha. amplius.ꝛ.ff.de in ius vo. ¶Huis .lz sit. ar.J.C. de transac.si q̄s maior.ē e.placuit. Et q̄ dicit q̄ cām perdit dicūt quidā ip̄o iure: verius credo ꝑ snīam.ꝛ hoc innuit hoc verbū ꝙuentus. Actor⁊ punitō reū ad iudicez nō sūm trahentis.

h ¶Pōtifice. hic mānifeste habes q̄ in cā eccle siastica neuī po test adire alium iudicē: siue in ci ꝙstētue. uili/siue i criminali negocio.laici aūt sine ꝙsensu ordinarij eligunt aliuz iudicē in ciuili negocio. vt.ff. ō iudi. l.j.C. de iurisdi. om.iu.l.j. ⁊z nō i criminali. C. de iurisdi.om.iudi. in crumiali.J.eoca. si quis cum clerico. ⁊z in clerico req̄rit ꝙsensus ep̄i ⁊ etiā ꝑ pr̄ius cōsensus. ar.hic.ꝛ.ix. q. ij. c.j.ꝛ.3.e. clericū ꝛ.c.nullus.et.c. iolita.ꝛ.vj.q. iij. denicꝫ.ꝛ.iij.q. vj nō liceat. extra de fo.ꝓpe.significasti. Et est triplex ratio quare laic⁹ potest ꝛ nō cleric⁹. qz laicus pōt iurare si ne licētia sui iudicis:sed cleric⁹ nō. vt ex ō iura. ca. inherentes. ⁊z nō posset cor rā laico litigare nisi ibi iuraret. Jtē ab alio ep̄o nō pōt oīdnes accipere. ergo nec iudiciuz. qō mains est.vt. ix. q. ij. nullus pri- J. coz. iij.a.

¶Sacerdotes a regib⁹ sūt honorandi:non iudicandi.

Sacerdotib⁹ aūt nō ex terrena ptāte dis nr̄i citi⁹ indigneī ⁊z excellēti cōsideratiōe ꝓpter eū cui⁹ serui sūt eis ita dñet:vt ēt debitā reuerētiā ip̄edat. ¶Nā diuis eloq̄is sacerdotes alīq̄ dic: aliq̄n angeli vocant. Nā ꝛ ad moysen de eo q̄ ad iuramētū deducēdus ē dicitur Applica illū ad deos videlicet ad sacerdotes. ꝛ rursus scriptū ē. Diis nō detrahes.i.sacerdotibus. Et ꝙpheta ait:labia sacerdotū custodiūt scientiā: id est iusticiā: ꝛ legē exq̄rēt ex ore ei⁹ q̄ angelus dñi exercituū ē. Quid igit̄ miruz si illos vr̄a pietas dignet honorare: q̄bus in suo eloq̄o honorē tribuēs eos aut āgelos:aut deos ip̄e etiam appellat⁹ de⁹ ꝛ

mas Jtē nō ꝑt ab alio q̄ a suo ꝑlato petere iudiciū aie.q̄ ē occultū:q̄ mīfestū. vt ō pe. di.vj.placuit. Jtē inconueniēs tā esset q̄ vnus ep̄s iudicaret clericos alteri⁹ episcopi quod esse nō debet. vt.ix.q.ij.per totum.et sic omnes de vno episcopatu possent sibi alium episcopum eligere in iudicem.nec renūciare potest clericus huic iuri.extra de fo.cōpe. si diligenti. credo tamen q̄ licz non possint renunciare expresse q̄ tamen sp̄te.i. tacite possunt consentire in alium iudicē nā arbitrū sp̄te eligunt et iudicē delegatuz. alioquin ex sufficienti erit p̄iudicē: ēt si ꝑ ip̄o lata fuerit snīa:locū⁹ suū amittat: ꝛ hoc i criminalibus ꝑ causis nunq̄ sine scriptura ꝓcedere dz.nō aūt aliq̄ puniāt cleric⁹ nisi obnoxi⁹ repti⁹ sacerdotio nudatus fuerit ab ep̄o suo vl clericat⁹ honore. Si autē crimē ecclasticū ē: tūc ꝑm canones ab ep̄o suo cause examinatio et pena p cedant: nullā cōmunionem alijs iudicib⁹ in huiusmodi casibus habentibus. Jtem ex ꝙci.calcedonensi.

¶Cleric⁹ aduersus clericū negociū habēs:secularia iudicia non exerceat.

Si cleric⁹ aduersus clericū hz negociū nō relinquat suuz episcopū:et ad secularia iudicia nō concurrat:sed ꝓius negociū agitetur apud ꝓprium episcopū. ¶Al' certe si fuerit negociū ipsius episcopi apud arbitros ex vtraq̄ ꝑte electos

a ¶Lacuit. ¶Intentatū. Et sic loquitur cuz lis sit contestata.

b ¶Purgari.per hoc pz q̄ loquit de reo. ⁊z q̄ dicit postea euincit intelligē id in q̄ est absolutus.

c ¶Locū suū amittat.i. depo natur.

d ¶Inique. contumeliā em̄ facit iudici qui eo relicto vadit ad alterū.vt. ff. de arbi. litigatores. similiter si quis rem deducit coraz vno iudice et deducit postea coꝝ alio perdit litem. C. de asser. tol. l. j. in fi. Judici qualiē fit contumelia.

Sj quis cū clerico.

e ¶Damno. sportularuz ad quas clerici nō tenentur. vt in auc. de san. epi. §. sportularium col. ix. ergo nec aduersarij ipsorum teneri debēt.C. de fru. et liti.expen.l. vlt.

f ¶Noluerit. illud non tenet. Uel dic noluerit id est nō potuerit quia forte talem causam nō potest audire.

g ¶Sine scriptura. sine scriptura procedit episcopus cum iudicat inter suos clericos similiter in modicis causis non req̄ritur scriptura. vt in auten. de mā.pun. §. sit ti bi. col. iij. Non obstat. §. ij. q. j. in primis vbi dicit sentētia nulla que sine scripto ꝓfertur.illud enim tantū tenet in criminalibus et maioribus negocijs.

h ¶Duoz. hoc non tenet.vt.iij.q.iij.§.spacium.

i ¶Puniāt. nec illud tenet. vt extra de iudi. cū nō ab homine.

k Sj clericus. ¶Arbitros.ꝛ est hec rō.qz metro

politan⁹ non est iudex clerici: vn de sub eo nō debet ꝓuenire. nec coram episcopo debet cōueniri: cum non possit esse actor et iudex. extra. de rest. spo. conquerēte. et extra de concess. prebē. et ec. non va. post electionem. in fi.

Arbitros eligere qñq; cogunt litigantes.

Sed quis cogetur eum eligere arbitros? Respondeō episcopus licet sit ei suspectus. vt extra de ap. scḃo requirs Item in alio casu cogit ipm eligere arbitros. s. cum recusat eū vel delegatū ab eo. vt. s. e. per uenit.

a ¶ Audiat. s. vs. q. ij. ca. episcopus cōtra. fs ibi soluitur.

b ¶ Synodi. ergo si habetur ciuilis causa cōtra episcopum: solus metropolitanus non potest audire. vt h. et. vs. q. iij. si inter. forte hoc nō tenet in maioribus causis: vel loquitur ꝓm antiqua tempora quando ꝓ singulis causis fiebat cōciliū: vt j. e. q. iij. c. ij. t. c. iij.

c In clerico rū. s. ij. q. s. in primus. in fi. et de iudi. at si.

d Quia res. Nec etiā actiones pōt ds cedere alij: postq; res est deducta in litigiū. vt C. e. l. ij. nec valet quilegiuꝫ impetratū tēpore litis vt extra d testi. causa. xvj. q. vj. placuit. C. vnde vi. aucteꝫ. C. de fundis et saltib⁹ audiat⁸ negociū. si ds ꝓ o cōtra hoc fecerit: canonū correctiōib⁹ subiaceat. ¶ Et si clericꝰ aduersus suū vl alīū epm habeat causā: apud audientiā synodi⁵ puincie cōq; ratur. ¶ Si vero cōtra ipsi⁹ prouincie metropolitanum epm: eps siue clericus habeat ꝓtroversiā: pergāt ad ipsius diocesis primates: aut certe ad ꝓstantinopolitane regie ciuitatis sedē: vt eorū ibi negociū terminet. I tez ex cōcilio agathēsi. Palea.

Q Clericū nullꝰ ꝑsumat apud secularē iudicē epō fi pmittēte pulsare: fz si pulsat⁹ fuerit: nō respōdeat nec ꝓponat: nec audeat criminale negociū iudicio scīari ꝓponere. Ex his oīb⁹ dat intelligi q; clericꝰ ad publica iudicia: nec in ciuili nec i crimiali cā est ꝓducēd⁹: nisi forte ciuilē cām epūs decidere noluerit: vl in crimiali cā nō sui honoris cingulo eū denudauerit. ¶ Illud autē qd i epla clemēs dictū ē: nō cognitorē secularīū iudiciorū tevult de⁹ eē: ex epa liuinctione itelligēdū ē nō em i epm vngit: vt cognitor secularīū iudiciorꝫ resideat: fz vt ꝓcurator aiarꝫ et distributor spiritualiū existat. phibet g̃ secularib⁹ negocijs occupari nō ad tps seqster fieri. vel secularia iudicia nō de reb⁹ secularib⁹: fz secularīū virorꝫ intelligēda sunt. Judicia de reb⁹ secularib⁹ secularia appellant: iuxta illud apostoli Secularia igit iudicia si habueritis cōtemptibiles qui sunt in ecclia cōstituite: iudicia vero secularīū secularia appellātur: iuxta illud apostoli in epistola clemēs: qd ex subseqntib⁹ dat intelligi cū dicit: hec opa que tibi minus cōgrue dixim⁹: exhibeant sibi inuicē vacātes laici. Prohibent ergo clerici a cognitiōe negotiorꝫ secularīū virorꝫ: nō sclarīū causarꝫ Negocia quippe clericorū siue crimialia siue ciuilia fuerint: non nisi apud ecclesiasticū iudicē vētilanda sunt. Unde Adrianus papa ait.

¶ Non nisi in foro suo audiatur clericus.

Q Clericꝰ siue laicꝰ si crimine aut lite pulsat⁹ fuerit: nō alibi q̃s in foro suo ꝓuocat⁹ audiatur. I dem. In clericorū cā hmōi fora seruet: vt nequaq̃s eorꝫ snia a non suo iudice dicta cōstringat. Res vero in litigio posita ante legitimū cognitionis euētum: in nullā debet omnino trāsferri personā. Unde Gelasi⁹ papa quingesio episcopo.

¶ In nullam trāsferat persōnā res in litigio posita ante cognitionis euētum.

Litigiosa res ī casib⁹ alienari pōt.

Q Uia res litigio⁹ posita: in nullā transferri pōt omnino ꝓsonā: donec legitime cognitionis euentu: cui potiꝰ debeat iudiciaria disceptatiōe possit agnosci ex eadē re q̃spiā nō sinat erigere⁹ pētiōes: sed i eodē statu re eadem posita in quo videtur sicut dictū est: ante cōstitutā litez quisquis sibi putat quippiā posse competere: veridico pulset examine: preiudicijs omnib⁹ inde submotis.

Litigiosa res q̃ dict.

Snia dr iusta vel iniusta triplicater

Snia ē multiplex.

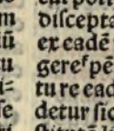

Questio. ij.

Quod vero⁸ culpa illa suspētione digna sit ex capō illo mileuitani conciliꝫ liq̃do ꝓstat. si em cōtione priuādus est qui clericū ad ciuilē iudicem credidit ꝓtrahēdū: multo magis suspētione dignꝰ est: qui sui epi iudiciū interpellantem ad iudicium seculare pertrahere non dubitauit.

diuisio

Sed ponak. ¶ hec. q. diuidit in. x. partes in quarū prima ꝓbat ꝓ. xx. c. q; sentētia pastoris siue iusta siue iniusta timēda ē Secūda ibi: ver hoc. Tertia ibi. Sz hoc Quarta ibi. De his. Quinta ibi. Si ergo. Sexta ibi. Cū g̃. Septima ibi. Idē est. Octaua ibi. Qō autem. Nona ibi. Excōicationis. Decima ibi. Presbyteris. Johan. de fan.

a ¶ Sed ponak q; hic queritur an ille sit dignus depositione qui excōicatus vel suspensus celebrat: et certe sic. vt j. eo. si quis pbr. et extra de cle. ex. mi. fraternitati. nisi dispensēt cū eo. vt. lxiij. dist. Salonitane. magister tamen ꝑsequitur aliā questionē. scz vtrū sententia teneat siue iusta/siue iniusta. Trib⁹ aūt modis dicit sententia iusta siue iniusta: vt j. e. H. si ergo. scilicz ex animo cuz malo vl bono zelo sententiat. Ex causa. s. cuz certa cā subest vl nō subest. Ex ordine cū seruat vl ꝓter mittit ordo iurs Item sententia alia est condēnationis: alia excōicationis alia suspensionis: alia ꝓcepti. que tamen ipropie dicitur sententia. Sententia cōdēnatōnis semp tenet nisi sit iusta ex ordie. vt. ij. q. vj. diffinitiua. als semp tenet nisi appellet ab ea. Item snia excōicationis ordinē reqrit/et etiam cause cognitionē. vt. ij. q. j. nemo epūs. extra de ap. reprehensibilis. extra de sen. excom. sacro. siue tamen sit iniusta vel ex alio vel ex ordine semp tenet. vt j. eo. si epūs. forte nec releuatur p appellationē nisi quo ad cognitionem. extra de sentē excom. p tuas. Sentētia autē mādati vel ꝓcepti nō ligat nisi id qō ꝓcipit spectet et ad officiū ꝓcipientis. vij. q. j. qz frat noster. ꝓmo aūt ꝓbat B. vsq; ad. H. premissis. q; snie epi etiā iniuste sit parēdū. deinde ꝓbat eā nō ligare

Excōicatōis snia in duob⁹ nō ē timēda.

¶ Questio. iij.

Sed ponak⁹ q; hec culpa suspētione di gna ñ fuerit q̃rit vtrū sit deponēd⁹: q officiū ꝓtra phibitionē epi celebrare au sus ē: fz q; snia epi siue iusta siue iniusta fuerit: timēda sit Grego. testatur dicens.

¶ Timēda est snia pastoris

Sentētia pastoris siue iusta siue iniusta fuerit: timenda est⁵.

Itē ex cōcilio antiocheno.

¶ A suo epo excōicat⁹: non est ab alio recipiendus.

Si quis a ꝓprio epo excōicat⁹ est: nec eū pri⁹ ab aliis⁶ ꝏbē suscipi: nisi aut a suo fuerit recept⁹ epo: aut cōcilio⁹ fctō epis occurrat: et rīsideat: et synodo satisfecerit qō statuerit⁶ sub alia eū snia recipi. quod et circa laicos/et pbros/et diacones: et oēs q̃ in clero sunt cōuenit obseruari

Itē Nicolaus ad lotharīū regē.

¶ Excōicatōis merek sniam q excōicatis cōicat.

Recipue Gualdrade pellicis tue: et dudū a te repudiate cōionem declina. excōicata ē enim et ꝓsentiā nr̄am ab oīi contubernio xp̄ianorū seqstrata.

quāobrē cauēdū est: ne cū ea pari mucrone percellar sententie: ac ꝓ vnius mulierculle passione vinct⁹ et obligat⁹ ad perenne trahar is exitiū. deterius quippe in populis prelati delinquunt: ac ꝓ hoc ipsi crudeli⁹ q̃s ceteri punīū tur: vt ait beat⁹ Greg. Scire ꝓlati debēt q; si puersa vita q̃s ꝓpetrant: tot mortibus digni sunt: q̃t ad subditos suos pditōis exēpla transmittūt. vñ necesse est vt tanto se cauti⁹ a culpa custodiant: quāto ꝓ prava q̃ faciūt non soli moriunt. et infra. Ceterū precaue ne qñ nobis ꝑm dñi ꝓceptū duos⁸ aut tres testes ad hibeamus: imo ꝓ hoc sctē eccīe dicamus: et (quod non optamus) decetero fias cūctis sicut ethnicus et publicanus. Itē ex concil. sardicēsi capitulo. xvij.

¶ De eodem.

Si epūs forte iracūd⁹ (quod esse debet) citoⁱ et aspere⁸ commouet aduersus pbrm siue diaconez: et eū de ecclesia exterminare voluerit: quidendū est: ne innocens damnet aut pdat cōionem. et ideo habet ptātē is qui est abiectus vt epōs finitimos interpellet: et causa eius audiat: ac diligēti⁹ ptractet. Ille ꝓ o epūs q̃ iuste vel iniuste eū abiecit: patienter

Excōicatōis snia in duob⁹ nō ē timēda.

Si ds a p. c ¶ Ab aliis. Similiter qui suspēsus est ab vno suspēsus est ꝑtū ad omnes. vt. vij. q. j. si quis pbr. et. iij. q. v. quisquis.

d ¶ Concilio. Hodie solus metropolitanus cognoscit de cā excōicatiōis. vt ex de sen. excō. p tuas.

e ¶ Qō statuerit. s. synodus.

f ¶ Recipue. ¶ Punīū tur j. xv. q. j. nulli fas.

g ¶ Duos. Ergo i causa denūciationis idē pōt esse iudex accusator et testis. ex de fr̄mo. lz itez ē hic ar. q; euāgelica ammonitio nō solū hz locuz in occultis fz etiam i manifestis ij. q. j. si peccauerit.

Si epūs⁹ forte.

h ¶ Iracūd⁹. Jd est vt ex alio sit iniusta.

i ¶ Cito. Jd ē non seruato ordine iuris.

k ¶ Et aspere Quod nō adsit causa.

l ¶ Potestatem. Auctoritate huius canonis.

m ¶ Interpellet. Scōm hec iura quilibet excōicat⁹ audiebat q; volebat se ꝓbare iuste excōicatū. hodie sec⁹ nisi sit p⁹ appellatione excōicat⁹: vel nisi dicat errorē expressum in snia. vt ex e. titu. p tuas. Si ds g̃ queritur metropolitano de iniusta excōicatione. aut appellauit cat⁹ q̃ ad eū: aut nō. Si appellauit ꝓmo pōstabit cautionez rēs me absoluēdus q; stabit iuri. deinde in optiōe hz an velit eū absoluere vl remittere absoluēdū ei a q; appellatū an iamit. vt ex de sen. excō. p tuas. Si nō appellauit ad posset eū: scōm priora iura: debet remittere absoluendū. et ab eo si ille noluerit absoluere tūc metropolitan⁹ poterit absoluī

absoluere. vt extra de offi. ordi. ad reprimendā. si tñ viderit sententiaz excōicatiōis eundem in iustā pōt pnunciare iustā licet nō sit appellarū ad euz. vt eī de ap. sollicitudinē Item econuerso si est appellatū ad eū et viderit iustā esse cāz excōicationis teneneī eū remittere absoluēdū vt eī de sen. exc. p tuas. in fi. hodie aūt licet non appellet ad superiorez si tñ est periculū i mora pōt euz stati absoluere. vt eī. e. sacro.

a ¶ Correctus. i. suspēsus vel excōicat⁹ minori excōicatione: vt patet p id qō sequitur anathematizetur.

¶ Si quis epi scopus.

Excōicarū celebrant nō absoluit epūs

b ¶ In alia. ergo epi nō pñt dispensare cum talib⁹ q̄ post excōicationē celebrāt: cū nec cōcilium hoc possit. Ar. cōtra. q. q. v. qua de causa. sic vij. q. i. si quis pbyter.

c ¶ Maxime. id est tñ. sic. xij. di. illud. xviij. di. puenit. xvi. q. iij. p singulas.

d ¶ Si qs. Videē q̄ isti clerici q̄ cōicant excōicato i diuinis officijs: parti excōicatione ligentur. vt extra de senten. excōca. significauit.

e ¶ Per forinsecam. id est manu laicali: nec si mile. ē. xvij. dist. nec licuit.

accipiat vt negociū discutiatur: vel pbeē eius sententia a plurimis vel emēdeē: tamē pruīscē omnia diligēter ac fideliter examinenē: eū qui fuerat cōmunioē priuatus: añ cognitionē nullus dz presumere vt cōioni societ.

Itē ex pcilio carthagineñ.

¶ De eodem.

Si qs pbr ab epo suo correct⁹ fuerit: dz vtiq; apud vicinos epos pqueri: vt ab ipis eius causa possit audiri: z per ipos suo epo reconciliari. qō si non fecerit: sed supbia (qō absit) inflat⁹ fecernēdū se ab epi sui cōione duxerit: ac separatim cuz aliquib⁹ scisma faciēs sacrificiū deo obtulerit: anathema tizeē z nihilomin⁹ locū amittat. At si querimoniā iustaz habuerit aduersus epm inquirendum est. Itē ex cōcilio antiocheno. ¶ De his q̄ dānati a synodo sacra ministeria contingunt.

Si qs epūs dānat⁹ a synodo: vel si pbr/aut diacon⁹ a suo epo: z ausi fuerint aliqd de ministerio sacro contingere: siue epūs iuxta precedentē consuetudinē: siue pbyter/siue diaconus: nullo modo lz ei nec in alia synodo spem restitutionis/aut locū satisfactionis habere: lz cōicantes ei oēs abijci de ecclesia oportet: et maxime si postq̄ didicerit aduers⁹ memoratos. platā fuisse sniam: eisdem cōicare tentauerint.

Item ex concilio mar. pa.

¶ Sine spe sit reconciliatōis q̄ excōicatis cōicare psumit

Si quis⁹ epūs in pcilio excōicat⁹ fuerit: siue pbr: aut diacon⁹ a suo epo: z post excōicationē psumpserit: siue epūs ille aut presbyt: aut diaconus facere oblationē: vel matutinū/vel vesperti num sacrificiū quasi in officio suo agere sicut prius: nō liceat ei: nec in alio concilio spem reconciliatiōis habere: nec vltra reconciliari: lz etiaz eos q̄ ei cōicauerint oēs ab ecclesia resputi: maxime eos qui sciebāt eū esse detectū. si aūt pmāsit turbās z cōcitās ecclesiā p forinsecā⁶ potestatem: oportet eū sicut seditionarū ab omni plebe expelli

Itē ex pcilio agatheñ.

¶ De episcopis qui innocētes aut minimis causis culpabiles excōicant.

Si episcopi si (sacerdotali moderatione postposita) innocētes: aut mimis⁷ causis culpabiles excōicare psumpserint/aut ad gram baptismatiz festinātes fortasse recipere noluerit: a vicinis epīs eiusdē puicie lris moneāt: z si parere noluerit: pmunio illis vsq; ad tps synodi a relatōs epīs denegeē: ne forte p excōcatiōis pctm⁸ excōicati lōgo tpe morte pueniant.

Excōicatio an. p sola cōtumacia fert.

Itē ex pcilio aphricano.

¶ De his q̄ tpe sue excōicationis cōicare presumunt.

Placuit vniuerso cōcilio vt q̄ excōicat⁹ fuerit p suo neglectu⁹: siue epūs quilibet: siue clericus: z tpe sue excōicationis ante auditā cōmunicare psumpserit: ipse in se dānationis sententiam iudicetur ptulisse.

Moriūtur bōi z mali.

Item Nicolaus papa.

¶ Deponentur epi q̄ excōicatis cōmunicant.

Eugaldū treuerensez z primatē belgice puicie: z guntarū agrippine colonie archiepiscopos nūc coram nobis z sctā synodo sub gestoz isinuatōe qualiter causam lotharij regis z duarū mulierū eius theberge scilicet z gualdrade recognouerint et iudicauerint:

a ¶ Piscopi. f ¶ Minimis. Ergo p minoribus causis nō est quis excōmunicādus: qō verum est. vt. j. e. nullus. Sz j nōne. p sola pruma cia est qs excōicand⁹. vt. j. e. certū. ergo siue crimen sit magnū/siue paruū nūqs est excōicād⁹ aliquis nisi sit contumax: Ad hoc dicunt qdā q̄ ab hoie nō sit aliqs excōicād⁹ nisi p contumacia. sed a canōe bene. vt xvij. q. iij. si quis suadente. hoc nō est verū: qz qñq; excōicat aliquis p pruacia: qñ qz crimine. vt eī de pbo. signi. ex pte. Jo. Sed certe illa decre. dicit q̄ pro offensa sit aliqs excōicād⁹ cū non vult satisfacere: z ita pro cōtumacia: quare alia distinctio ē melior. h. g ¶ Peccatū. ar. q̄ citius moritur quis ppter peccatū. vt. xij. q. j. c. j. z tollit de⁹ malos de medio ne peccatū eorū augeatur. xxij. q. iij. ea vidicta. z tollit bonos ne malicia malorū immutet intellectū eoruz. de pe. dist. iij. si ex bono.

Impator ab epo excōicari pōt

b ¶ Jautem. ¶ Principes. Ergo imperatores subsunt episcopis et ab eis possunt excōmunicari. xcvj. distin. duo. mutus tamen cum eis agenduz est qz cum alijs. vt xi. q. j. de reb⁹. et si in pluribus episcopatib⁹ habet impator domicilium: quilibet potest excōmunicare. ff. ad muni. assūptio.

c ¶ Cōmēdādi. nam aliorū honores alijs nō debent eē occasio nocēdi. vt. C. de sta. et ima. l. vl. nec aliquis debet illud appetē p quod honor alioz minuatur. vt. xcix. distin. nullus nec tibi ōbes cōsulere cum alterius iuria. xxij. q. ij. primuz. nec aliqd facias in domo tua qō vicino noceat. vt ff. de reg. iur. domum. si tamen facias aliqd eo pposito vt tibi prosit: licet alij noceat non peccas. argu. ff. de aqua plu. ar. l. j. §. denicg. ff. de dam. infe. flumi num. §. vlti. et. l. sequen.

d ¶ Ad deformationem. C. de sta. z ima. l. vlti.

e ¶ Iterum. id ē multotiēs.

f ¶ Absit vt.

g ¶ Simstrū. hoc ē verū

q̄ pūitur inde q̄ male iudicat. vt dixi. ij. qō. vj. hoc etiam.

a ¶ Utilitates. quod nulli phibeē. vt. iij. q. vj. omnibus.

b ¶ Principes. Ergo imperatores subsunt episcopis et ab eis possunt excōmunicari. xcvj. distin. duo. mutus tamen cum eis agenduz est qz cum alijs. vt xi. q. j. de reb⁹. et si in pluribus episcopatib⁹ habet impator domicilium: quilibet potest excōmunicare. ff. ad muni. assūptio.

c ¶ Cōmēdādi. nam aliorū honores alijs nō debent eē occasio nocēdi. vt. C. de sta. et ima. l. vl. nec aliquis debet illud appetē p quod honor alioz minuatur. vt. xcix. distin. nullus nec tibi ōbes cōsulere cum alterius iuria. xxij. q. ij. primuz. nec aliqd facias in domo tua qō vicino noceat. vt ff. de reg. iur. domum. si tamen facias aliqd eo pposito vt tibi prosit: licet alij noceat non peccas. argu. ff. de aqua plu. ar. l. j. §. denicg. ff. de dam. infe. flumi num. §. vlti. et. l. sequen.

d ¶ Ad deformationem. C. de sta. z ima. l. vlti.

e ¶ Iterum. id ē multotiēs.

f ¶ Absit vt.

g ¶ Simstrū. hoc ē verū scriptū super hoc, ppuis manibus roboratū offerentes nihil se plus vel minus: aut aliter egisse oze ppto (mlt⁹ coram positis testib⁹) affirmātes: z sententiā quā a sede apostolica i engeltrudā vxorem bosonis sanctissim⁹ frater noster mediolanensis archiepiscop⁹ thado/ z ceteri coepiscopi nostri petiuerāt emittēdā: z nos diuino succēsi zelo sub anathemat⁹ at testatiōe canonice ptulera m⁹: publice se viuavoce violasse pfitentes: in qb⁹ oibus inuenimus eos apostolicas atq; canonicas sanctiões in plurib⁹ excessisse: z equitat⁹ normā neqter temerasse: ab offi iudicam⁹ sacerdotij officio manere penit⁹ alienos et ideo sancti spirit⁹ iudicio et beati petri per nos auctē epatus exutos: regimine cō sistere diffinimus: pdict⁹ autem depositis licentiam cōcedimus ecclām ingrediendi z cōmunicādi sicut laici: z loquendi suas vtilitates⁸. non autez turbas cōcitandi vel scādalum sollicitandi illis tribuim⁹ facultatē. quātum autē ad episcopale ministeriū spēcialiter pertinet etiā nulla eis sit licētia contingēdi: sicut nos cū sancta synodo iam decreuisse constat. Item clemens.

¶ Clerici et laici q̄ ñ obediunt epīs infames efficiuntur.

Si autē vobis epīs nō obedierint oēs pbri z reliq clerici: oēsq; pricipes⁹ tā maioris ordinis q̄ inferioris atq; reliq populi: nō solū infames sed etiā extores a regno dei z psortio fideliuz: z a liminib⁹ sancte dei ecclesie alieni erūt. Item petr⁹ in ordinatione clementis.

¶ In christū peccat: qui veritatis doctorez contristat.

Quicunq; tristauerit doctorē pbitaz peccat i xp̄m: z patrē oiz exacerbat deū: ppter qō z vita carebit eterna. Itez Ambro. in lib. de officijs. ¶ Simulata pru tū affectiōe: obedientia epo non denegetur.

Si qs vero nō obediat epo sese extollere atq; exaltare desideras: queres etiā obumbrare merita epi simulata affectiōe doctrine: aut humilitatis aut mie: is avero deuius supbit: qm veritatis ea regula ē: vt nihil facias cōmēdādi⁶ tui cā: quo minor ali⁹ fiat: neq; si quid boni opis habeas id ad deformatione⁹ alterius et vituperationē exerceas. ¶ Nō de fendas improbū: z sctā indigno cōmittenda nō arbitreris. ¶ Neq; itez⁶ arguas et impugnes: cui⁹ crimē nō deprehenderis.

Item Antherius papa.

¶ Epo nō obediens: demoniū ore decerpitur.

Absit vt q̄q̄ sinistrū⁶ de his arbitremur q̄ apostolico gradui succedentes xp̄i corp⁹ sacro ore pficiunt: p qs nos xp̄iani sumus q̄ claues regni celoz habentes añ iudicij diem iudicāt Inveteri qdē lege habetur Quicūq; sacerdotib⁹ nō obtēperasset: aut extra castra positus lapidabat a populo aut gladio⁸ ceruice subiecta cōtemptū expiabat cruore. Nunc vo inobediens spūali audientiā truncat: aut electus de ecclesia rapido ore demoniū⁵ decerpitur.

Item petrus in ordinatiōe clementis.

¶ Quibus papa est inimic⁹ his nec loqui debemus.

Si inimicus⁶ est iste clemens alicui pro actibus suis vos nolite expecta

Clericū amplectens mulierē pūsunt bñ agere.

Inobediētia an sit capite puniēda.

deuk. xvij. c. Excōicatio duas hz species.

in his q̄ pñt trahi ad bonū z ad malū. vbi semp in meliorē ptem est infp̄etāduz vt. xlj. di. c. j. z eī de re. iur. estote

Si ergo clericū amplectit mulierē infp̄etabit q̄ cā bñdicendi eam hoc faciat: vt. xcvj. di. i scriptur. tñ q̄ñq; ca non solā p fabulationē interp̄tatur in deteriorē ptē. vt. xxvij. q. j. nec aliqua.

g ¶ Aut gladio. hic habes q̄ inobediētia capite punieba tur. g z hodie repelleret a pmotiōe. luij. di. multos. nō tñ q̄libet inobediētia capite pūiebat lz sola illa que scisma inducebat. vt vij. q. j. deniq; in fi. et de hoc notaui. iij. qō. j. in pzin.

h ¶ Demonū hoc olim fiebat ad lram. hodie tñ sathane traditur vt citi⁹ cōuertat. vt j. ca. audiui. in pzin. z. c. cōis xp̄ian⁹.

i Inimic⁹ Ab hoc eo icipit tractare de duplici excōmunicatione z no. q̄ quedam excōmunicatio est simplex siue minor que fit a sacramentis et ab ingressu ecclesie. alia solennis que proprie dicitur anathema que separat etiaz a communione fidelium. de vtraq; istarū habes. iij. q. iij. engeltrudam. Maior excommunicatio ponitur vel p maiou crimine vel

p cōtumacia.minor insligik p quolibet mortali.vt J. e. audi.z imponit siue penitēti/siue nō penitēti/ vel a seipo/vel a suo sacerdote loco pene.penitēs tñ me li facit si aūcte sacerdotis abstinet a sacramētis.vt de pe.di.j.in acto in mortali pctō.

tūc eñ quātum ad deū puat e sacramentis.vt J.e. audi.qñq a seipso et male.s. cū nō vult penitere z cessat a sacramēt: qz hoc sibi putat sufficere ad penā sine penitētia.vt de pe.di.j.sunt q arbitrant sed si ñ putat sibi sufficē sed abstinet qz putat se indignū bñ facit.vt de conse.di.ij.c sceleratē.quandoq insligit a sacerdote loco pene cū vult penitere.qñq a canone. scz cuz qs cōicat excōmunicato.i his duobus casib est necessaria reconciliatio.vt J.eo. excellētissim. l. di.in capitle. Si ergo qs sit excō excōicat a q est absoluendus, municat semp a suo excōicatore ē absolnē d; nisi vel sit appellatū ab eo vl ipe sit negligēs.vt pixi.J.e.si eps.forte, Sed si a canone excōicat pt absolui a suo sacerdote.fm distinctionē.ex de sentē.ex.nup. hec aūt pena est nō fnātis excōicationē.si clericē deponit.vt.J. e.si qs pbf.si laic/tardi absoluit.J.e. qui inbente.

re:vt ipse vobis dicat tē. vt supra in tractatu ordinādorum vbi agitur de obedientia minorum erga maiores.

Item fabianus episcopus.

¶ Excōmunicat est qui excōmunicatis cōmunicat.

Sicut apl statuert dicētes:cū excōicatz nō est cōicādū.z si qs cū excōicato auertēdo regulas sciēter saltē cī domo simul locut fuerit vl orauerit: ille cōmunionē priuet. Item zalixtus papa. ¶ De eodem.

Excōicatos qz a sacerdotib null recipiat ante vtriusq ptis examinationē iustā:nec cū eis in oratiōe/aut cibo/aut potu/aut osculo cōicet:nec auebeis dicat. qz qcūq in his vel alijs phibitis sciēter excōicatis cōicauerit iuxta apostolor institutionē z ipi similit excōmunicationi subjacebūt.

Item Isidorus. ¶ De eodē.

Excōicat a q est absoluendus,

Quum excōicato neq orare neq loq (nisi q ad eādē excōicationem ptinēt) necvesci lz. si qs ei cum eo aut palā/aut absconse locut fuerit:statī cū eo cōem excōicatiōis contrahet penam. Item ex cōcilio carthaginensi. ¶ De eodem.

Quī cōicauerit vel orauerit cuz excōicato:si laic est excōicetur: si cleric deponat. Item ex decreto honorij pape. ¶ Excōicator noia vicinis oibus palā et publice annūcientur.

Cure sit oīb epis excōicator oīno noia/tā epis vicinis qz suis prochianis ptī indicare:eaqz i celebri loco posita p totū eccle cūctz quenientib iculcare:q ten i vtraq diligētia excōicatz vbiq ecclastic adit excludat:z excusatiōis cā omnibus auferatur. Uerū hoc de nominatim excōicatis intelligik. excōicationis enī penā dupliciter subim z dū reatū incurrim:z dum snīa notamur. Unde Hieron. in libro iudicum.

¶ Duobus modis aliqs sathane traditur.

Audi deniq apl m dicētē de eo q peccauerat. Tradidi(inqt) huiusmodi hominē sathane in interitum carnis vt saluus fiat spiritus. vides ergo qz z modo nō soluz p apl os suos tradidit de delinquētes in man inimicor:sz etiā p eos q ecclesie psident:z potestate habēt nō solū soluēdi sz etiā ligādi.tradunt aūt pctōres i interitū carnis: cū p delictz suis a xpi corpore separant. Et(vt michi videt) duplicit etiā nūc tradūt hoies de ecclesia i potestatē zabuli:hoc mō quo supius diximus cuz delictū eius manifestū fit ecclesie:z de eccla p sacerdotē pellit vt notat ab oibus erubescat:z querso euentat ei illud qd sequit:vt spūs saluus fiat in die dñi nri Jesu xpi. Alio vero mō qs tradit est zabulo:cū peccatū ei nō est manifestū hoib. deus aūt q videt in abscondito pspiciēs ei mentē z animū ei vicijs ac passionib fluentē: z i corde ei nō se diligi: sz aut auaricia(aut libidine/aut tactā tiā vel alia hmōi: istum talē dns tradidit sathane. quō aūt tradidit eū sathane? discedit a mēte ei z auertit se z refugit a cogitationib ei malis:z desideriis eius indignis:z relinqt domū cordis eius vacuā. Lū g p sniam qs noiatus fuerit:cū eo cōicare nō debem:cū aūt solo reatu occulte excōicatiōis cōtraxerit penā:nō est ab ei cōmone cessandū. Unde dns in euāgelio tūc demū pctōrem dixit habēdū sicut ethnicū z publicanū:cuz ecclesiā audire pcēpserit. Aplus qz non ait. Si qs frat est fornicator:sz si qs frater noiat fornicator:snie noiationē itelligēs. Hinc etiā vrbanus guilimūdo epo. sane qd sup ricardo.require in causa Quidam epus in heresim lapsus. Hinc etiā xps in euangelio zizania dixit esse toleranda vsq ad messem.

Hinc etiā Hieronymus in eodē lib. iudicuz

¶ Mali a bonis penit separari non possunt.

Nolite recedere a dño vsq i hodiernū dié:hoc ē donec seculū stat:ostēdat g mihi quō hiebuse donec seculū stat:habitet cū filijs iude in hirlm:qppe cū nec ipsi qdē filij iuda habitēt in hirlm.ideo g nec istud verum esse poterit:qd hiebusei cū iudeis in hirlm habitēt:qñ nec ipsi qdem habitāt in ea. Sz nos itelligim hoc spūaliter assumētes euāgelij parabolam q dicit de zizaniis. Sinite vtraq crescere:ne forte volētes eradicare zizania: eradicetis sīl cū ipīs z triticū. z ista. Audi g scripturā dicētē. Qz nō potuerunt filij iuda dispdere hiebuseos:sz habuerūt cū ipsis qz i hodiernū diē i hirlm. vñ depcor vos q fideles estis:vt ita vitā vestrā z querelatōes facetis:ne i aliq vel ipsi scādalū patiamini:vel alijs scādalū faciatis:sz sit vobis summi studij sūmeq cautele:ne qs i hāc scōr gregatōez pollut introeat:ne qs hiebuse habitet in vobis

¶ Uides enī qz dicit scriptura q nō poterūt eiscere filij iuda hiebuseos de hirlm. hiebuse aūt iterp trāt pculcatio.esto g qz nō possumus eiscere istos q nos pculcāt:eos qs saltē possum quor pctā manifesta sūt: eiciamus Ubi enī pct manifestū nō est:eiscere de ecclesia neminē possum:ne forte eradicātes zizania:eradicem cū illis z triticū. Mouet tñ me qd dixit:qz nō potuert eiscere hiebuseos id ē eos q iterp trant pculcatio. z iō videam q sunt in ecclia pculcantes.illi sine dubio de qb dns dicebat in euāgelio. Nolite mittere sanctū canib:neq margaritas āte porcos ne forte cōculcēt eas pedib suis: z quersi dirūpāt vos.iste est g hiebuse.i. pculcatio qui indigni audiūt vbū dei.z cuz audierint neq vt fideles discedūt:neq pmanēt vt fideles sz pcepta misteriorum noticia et fidei nostre secretoriib pscrutatis:cōuersi postmodū ipugnant nos:z cōtradictiōibus suis corda nra dirūpunt:conculcantes verbi dñici margaritas z ornamenta fidei maculantes. de illis ergo dr:qz nō potuerūt filij iude eiscere hiebuseū de hierusalem vsq in hodiernū diem.

Excōicat a q est absoluendus, Excōicat an possit absolui aduersario ignorāte.

Excōicat nō intret eccliaz

Excōicat nō tostamē si incepit missam nō exibit quia non relinquet officium inexpletum. vt. vij. q. j. nihil.

Excōicat an

Excōicatos. ¶ Utriusq. i. excōicantis z excōicati. per hoc. e. dixerūt quidā qz ignorāte aduersario nō posset excōicatus absolui. qd falsum est vt extra de ap. qua fronte, nisi pro crimine sit excommunicatus: tunc eñ oportet vt primo ei satisfaciat. vt extra de verb. sig. ex parte. in fi. Uel dic q si inde ad querelam alicuius excōmunicauit aliquez: tunc nō absoluet eum antez ab aduersario intelligatur an sit pro manifesto delicto excōmunicatus vl non, vt J. e. ferunt. si aūt iudex nō ad alicui querelam excōicauit aliquem: tunc supior ipm statim pōt absoluere. vt in cōsti. anno. extra de ap. cū speciali.

h ¶ Nec aue. xxiij. q. j. omnis qui recedit.

i ¶ Um excōicato. ¶ Statim. ergo est canon iste late sentētie minoris excōmunicationis. preter ea si non corrigit se excōmunicatur per sentētiam. vt J. eo. c. proxi.

¶ Ui cōicauerit.

k ¶ Excōicet si cōmunicat in crimine z criminoso:est pari excōmunicatione cum ipso ligat nec pōt absolui nisi ab excōicatore. sed si cōmunicat ei sed non in crimie tūc potest a solo sacerdote absolui. extra. e. nuper.

¶ Ure sit.

l ¶ Epis. hic habes q litteris epi credik z habes expresse. extra de. pba. post cessionem. et instrumentis aliorū principū creditur si cōstet de sti. instru. cū dilectō regionis, hoc lz: vt ex de

Lfis epi an sit credendū

ij. ps.

Dubitato facti vicinosa tolerari.

et. Sed obijcik cū vius vor potior sit qz mortua qre nō credik verbo epi in talib. vt. vj. q. ij. si tantū. et. c. placuit. nec papa ei credit qui dicit se excōicasse aliū vt ex de testi. cū tu filii. qñq eñ eulogia ex mala fide scribunt: vt. ff. de cust. z exhi. re. diuus: nec scripture tabellionis credik: nisi habeat testū subscriptionez vt in aut. de here. z fal. §. fancim. col. j. nec istrumēto pcuratoris. ex de pcu. c. j. nec instrumēto iudicis: vt ex de testi. cū a nobis. Et. h. d. q semp statur sigillo epi qz obtinet vicē publici instrumenti: ex de fi. instru. scriptura. z de fideius. quenit. Alij dicunt q nō credik ei nisi redactū sit in publicā formā. vt in aut. vt nulli iudi. §. si vo. col. vj. z. C. de dona. in donatiōib: vel nisi habeat subscriptionem testiū. z si nō sit p publicā manū factū: qz forte ibi nō sunt publice pone. vt. xvj. q. iij. §. pōt. Hodie expedituz est circa ordinē indiciorum q nō psumit p iudice nisi ēt ū als pbari pōt. ex de pba. qñ. in oib alūs psumo p sula iudicis. scz q sit iusta ex alo z ex eā: z ēt ū ad ius litigatoris vt in cōstitutiōe cū speciali extra de appel.

m ¶ Excusationis. Arg. q ztra ea que publice facta sunt nemo postmodū audiēdus est. vt. vij. q. j. lz luij. dist. nulli. xvj. dist. q dicitis. xij. q. ij. d z hūanis. Arg. contra. lxxxij. distin. ppositi. in fi.

¶ Uerum. Hec est scōa pō. q. in qua vult pbare q

non tenemur vitare omēs excōicatos:lz illos solū sūt excōicati noiatim. z ponit multos modos excōicationis. et hoc pbat p. vij. auct. scōr patrū. Jo. de f.

Audi deñ.

a ¶ Sathane. sathane dicit tradi:q diabol eo hz ptātē ūsi in peccore suo. vt xviij. q. j. §. his auētibus. in fi.

b ¶ Quidā J. xviij. q. ij. c. ij.

Olite re.

c ¶ Ostendat. supple qui hoc ad litteram vult intelligere.

d ¶ De zizaniis. i. de occultis pctōibus.

e ¶ Utraq crescere. i. malos eē cū bonis.

f ¶ Triticum. Ar. ad qstionem vbi vn interfect est ab vno de tribus. si dubitat a q r ōne dubitationis omēs debeant pmoueri: qr ōne dubitationis viciosa et supflua tolerāt. xij. q. ij. non est. memus. ex de sepul. sacr. si. xvij. q. v. dniq. z sanctī est ipunitus ze. ff. de peñ. abstenet. ar. §. ō pe. dis. v. si qd ho. ff. ad. l. aql. ita vulnerat. vj. q. ij. si tñ. et. c. placuit. Ité est h arg. q r ōne cōnexionis permittik q als nō licet. sic. lxxxj di. tātis. z. c. cum oīb. z. ff. de mino. dniq. §. verū. z. l. etiā. et qd iuris sit de hoc in qstionib notaui. B.

Mat. xviij. c

g ¶ Neq margaritas. §. viij. di. in mādatis.

Mat. xiij. c.

Judi. j. d.

Mat. xiij. d.

Joh. xv. g.

Joh. xv. g.

Mat. vij. a.

a Quando. Argu. ex hoc ca. q̄ non nocet taciturnitas q̄n nō ꝓdest contradictio: vt notaui. xxviij. disti. diaconi.

b Accipiāt. ꝫ. xliij. di. in mandatis.

c Ad mēsaz. Permittim⁹. Ad hoc vt eos lucremur. xxiij. q. iij. infideles. cū iudeis tn̄ non possumus comedere. vt. xxviij. q. ſ. oms. sed nec hodie cū paganis licituz est comedere: cum ipi discernant cibos sicut et in dei. hec ꝫ est cā q̄re possum⁹ cōcare paganis et nō excōicatis cū tn̄ illi sint mēbruz d'yaboli vt eos lucri faciam⁹. tn̄ ideo q̄ nō multū curarent Iz eos vitarem⁹. Sz excōicatieru besunt si nō cōmunicak eis. vt ꝫ. e. audi.

d Uel teste. Ergo aliqs contra seipsum fert sniam. vt. xxi. distin. nūc aūt. Ar. Ż. quia nemo sibi impare pt. vt de arbi. l. pe. melius tn̄ est si hoc faciat aūctē superioris. J. de pe. di. ſ. in actiōe. B.

e Questiōe. i. distinctiōe. naz tra ca⁹ de penitētia p distinctiōnes diuiditur.

f De pnia. J. de pe. di. i. ſ. itez sicut.

g Tempore ꝓfinito in cena dñi.

h Sentētia Sic inder seculares pōt aliquē excōicare. i. a legitimis actibus

Ihiefr. xij. d.

Excōicat⁹ cōcare nō possum⁹: sed bñ paganis.

ſ. coſi. v. d.

Impare libi nēo pt. Luce r. b.

Itē sup duodecim ꝓpheſ.

Porcis ꝛ canibus sancta non sunt cōmittenda.

Quādo⁸ ergo vir ecclesiastic⁹ ꝛ prudēs atq̄ itelligēs m̄ktas ipietates in ea q̄ vocak dom⁹ dei esse cognouerit: ꝛ nō solū m̄ktas ſz etiā fortes: ꝛque opprimere possint iusticiā: ꝛ intantū doctorū rablē ꝓcessisse vt acciant⁹ p̄ciū in iudicio: et oia ꝓ munerib⁹ faciāt: paupes deuitēt in portis ꝛ audire cōtēnant. taceat in illo tpe ne det sanctū canibus: ꝛ ne mittat margaritas añ porcos q̄ cōuersi cōculcent eas: ꝛ imitek hieremiā dicētē. Solus sedebā q̄ amaritudie repletus erā. Itē Johēs chrisostomus in epka ad hebreos.

Cū pagano comedere: ſz cū excōicato minime licet.

Ad mensam q̄ppe paganoꝝ ſi voluerit ire sine vlla phibitione ꝓmittimus[c]. si enīz q̄s frater noiak itervos: fratrem in hoc loco oēm fidelē simpliciter itelligē. nō monachū tm̄. q̄d autē est q̄d frak nitatez vocat: nisi lauacrū regnatiois q̄d facit posse vocari deū patrez: Si q̄s (inq̄t) noiatus fuerit frak fornicator: aut auarus: aut ebriosus: cū hmōi nec cibū sumere debetis. Cū aūt de paganis ageret nō ita: ſz Si q̄s vos vocauerit ex infidelibus (paganos significās) et vult ſ ire: oīe q̄d apponitur vobis comedite. si q̄s frater noiak ebriosus ꝛc. o q̄ta itegritas nos nō solum nō fugimus ebriosos: sed etiā imus ad eos participātes cū eis. Euidenter itaq̄ ex ꝓmissis apparet q̄ eoꝝ cōionē vitare nō cogimur: q̄ snia notati nō sunt: ſz ipius inie notatio mkipliciter itelligit. Aliq̄ando em̄ arcek q̄s a liminibus ecclie ꝛ a cōione corporis ꝛ sanguis xp̄i: vl teste[e] cōsciētia: iuxta illud apli. Probet se hō ꝛ sic de pane illo edat: ꝛ de calice bibat: q̄ ⁊ in digne māducat ꝛ bibit: iudiciū sibi māducat ꝛ bibit. Itē illō Prosp. facili⁹ tibi deuz placabūt ꝛc. require ifra cā xxviij. maleficijs ipedit⁹ q̄stione[e] prima de pnia[f].

Cūr snia ecclīastica sicut penitētes: quibus tpe ꝓfinito[g] bñficiū recōciliationis impēdik hec snia[h] excōicatio vocak: q̄ a cōione corporis ꝛ sāguinis xp̄i notatū phibet: sicē et Adā ab esu ligni vite excōicat⁹ est dño dicente. Videte ne forte sumatis de ligno vite. qua snia nō separak q̄s a cōsortio fideliū. Est ꝛ alia snia q̄ anathema vocak: qua quisq̄ separak a cōsortio fideliū: de qua supra. cū excōicatis nolite communicare.

Hāc distinctionē licz cui q̄ aduertere ex auctoritate Johānis pape engeltrudā[i] vxoꝛē bolonis ꝛc. require supra in causa Quidā eps a ꝓpria sede deiect⁹. Itē ex auctoritate eiusdē. Si quis domū dei violauerit ꝛc. reqre ifra in causa. xvij. quidā pbr̄ infirmitate grauatus. Itē ex auctoritate siluestri pape. presenti decreto cēsem⁹ ꝛc. reqre supra in cā In infamiā cuiusdā epi. Iuxta igit̄ hāc distictionē intelligēda est illa auctoritas inocentij. si q̄s suadēte diabolo ꝛc. vt infra in cā. Quidā pbr̄. vt iuxta ethimologiā vocabuli anathemati: id est separatiōi subiaceat: q̄ in edictuz illud inciderit: qui a corpore et sanguine christi: ꝛ ab ingressu[k] ecclesie se alienuz facit. qui impias manus in clericū iniscere ausus fuerit. qui etiam a nullo episcoꝝ absolui: id ē more penitentiū reconciliari poterit: nisi pmū apostolico conspectui se representare curauerit. Illud autem Petri de Clemēte Si inimicus est iste clemens ꝛc. de sententia notatis intelligendum est. sicut ꝛ illud Urbani[l] quibus episcopi nō cōicant ꝛc. vt infra in ea dē causa. ceterū[m] falsum esset illud varensis

Excōicat⁹ vitandus est.

iij. ps.

Beñ. iij.

phibē. vt. ff. de pe. l. motus.

i Engeltrudaz. ſ. iij. q. iij. c. vlt. et. xvij. q. iij. quisquis. ſ. v. q. j. c. ij. Jo.

ſ. coſi. xj. b.

k Ab ingressu. S. videtur h̄ sentire q̄ q̄ cleri cū ꝓberat tantū est separat⁹ a sacramentis et ab ingressu ecclesie nec ob. alle canō Si q̄s suadente. xvij. q. iij. quia anathema ibi ē ideż q̄ separatio: hoc tn̄ nō tenet eccl'ia ꝛ Ż eū est. ex de ap. pervenit. Johānes fauētinus voluit eū corrigere ꝛ dixit talē esse excōicatuz: ſz non vitandū anteq̄ denūciet. sed expresse Ż eum est ex de sent. excōi. cū nō ab hoīe.

l Urbani. J. e. quibus epi.

m Ceteruz. q. d. bene distinguo inter excōicatos simplicit ꝛ anathematizatos: vt. ſ. illi sint vitandi: isti non.

a Si tātum. ē. vſ. q. ij. placuit. c. ij. et vlti.

b Itē Grego. Ż id q̄ dixerat simplr excōicatos nō esse vitādos: mō ostendit oēs excōicatos ee vitādos

Rogo ꝙ iter ponik.

Rogo. Uerbū rogandi hic ꝓceptiue ponik monemus em̄ quos habemus charos: vt. xxvij. q. ſ. sic enīz. et alibi rogo non ponik deprecatiue. ff. de neg. gest. si serui mei rogatu: ſz ponik rogare ꝓ mādare. sic ponik mandare ꝓ rogare. xvij. q. iij. guilisarj⁹.

c Cōcanti. In sacris ſm. h. vel dic q̄ maximus fuit excōicatus cuz oīb⁹ suis fautoribus⁹ vel isti cōicabāt ei in crimine alīs excōicatis nō descenderet vsq̄ ad terminā personaz. J. e. q̄n multos. nec ob. xix. dist. anastasius. q. ibi cōcabant ei in crimine heresis.

d Ż q̄s laicus Episcopi. Isti enim non poterāt ignozare sniam sui epi. vt. xij. q. ij. qui et humanis.

e Cōmoniti. Arg. q̄ sufficit si alicui dictus est de excōicatione alicuius vt ipm teneak vitare. vt extra de elec. venerabilem. vltra medium. et de postula. pze. ad hoc. Arg. contra extra de cleri. ex com. minu. illud. Rn. ꝓma snia vera est quando excōicatio alicuius peruenit ad alium per famā publicam: alias forte secus esset vt in contrario.

Sed hoc. Thee est. iij. ps. q. in qua dicitur q̄ hec regula de vitandis excōicatis habet locū i excōicatis nominatim et ad hoc ꝓbandum inducit. ix. c. Jo. de fan.

g Sed hoc. Ault dicere q̄ maximus fuit excōicatus cum oībus suis fautoribus. nec obstēt. J. xxiij. q. ij. c. iij. et J. eo. excellentissimus.

h Lapsus. xxiij. q. ij. c. iij.

i Excellentissimus. J. eo. excellentissimus.

k Ubi epi. Nō cōcetis. ſi. vij. q. j. scire debes xcj. di. c. j. Nec ob. vſ. q. ij. si tantū. quia hic loquitur cū constat de sententia sed scitur eam esse iniustam.

l Liget. Dū tamen error nō sit expressus in sententia. extra e. per tuas.

Excōicato cōmunicans a quo absolui ō bet.

Qui merito facinoꝝ.

m Pari. q̄d ergo si episcop⁹ communicat alicui excōicato a simplici sacerdote ꝛ iam ligatus est a canone: sed a quo absolutus: decret. dicit q̄ ꝓmunicans excōicato a suo ꝓlato est absoluēdus. extra de pe. et re. q̄ autem et ita a metropolitano. sed dicas q̄ a simplici sacerdote pōt absolui: nisi cōicet ei in crimine. vt extra eo. nup. vidēt tn̄ q̄ sicut in suspenso a iure post sniam non requirit aliqua absolutio: sic in excōicato a canone q̄n non est verū. vt in. c. nuper. i. fine. Sz q̄d si papa cōicet excōicato: ille non est ligat⁹. q̄ non ligat ipsum canon. xxv. q̄st. j. ſ. His ita.

n Refugiēs Id est ꝓtenens.

o Clericus. Intellectum huius habes. ē. e. q. si episcopus forte.

p Emo. Sz xp̄s Appel. ex hoc cap. dicit lari nō p. hyspanus haberi cām ḡre nō ꝓ possit appellari a snia excōicationis: cū xp̄s eū liget a cuius sentētia nō potest appellari. Alia ē ratio q̄ nemo excōicatur nisi ꝓ cōtumacia. J. e. nemo: ꝛ nō auditur ꝓtumax appellans. vt. ij. q. vſ. ſ. est autem qñ. ver. sunt etiā quoz. Quidā autem illā assignāt ratōnem: q̄ excōicatio secū trahit executionē suaz: extra

Excōicatis cōmunicare nō ꝓ possum⁹.

Excōicatio secū trahit penam: qui excommunicatis cōmunicat.

Uibus episcopi nō cōmunicant non ꝓmunicetis[b] ꝛ quos eiecerint nō recipiatis: valde em̄ est timenda snia epi licet iuste liget[l].

Item ex octaua sinodo.

Excōmunicationis cōtrahit penam: qui excommunicatis cōmunicat.

Si quis frater aut palam/aut absconse cuz excōmunicato fuerit locut⁹ aut iunct⁹ ꝓmunione: statim cū eo excōicationis ꝓtrahit penā. Itē ex ꝓci. cartha. ij.

Qui merito De eoꝝ facinoꝝ suoꝝz ab ecclesia pulsi sunt: ſi ab aliquo epo: vel p̄sbytero: vl clerico fuerint icōione suscepti etiā ipse parī[m] cuz eis crimine teneatur obnoxius: refugiēs[n] sui epi regulare iudicium.

Itē ex ꝓci. carthaginē. iiij.

Qui sniaz epi putat esse iustam: recurrat ad sinoduz

Clericus[o] q̄ epi districtionē circa se putat iniustā: recurrat ad sinodū.

Itē Johānes chrisostom⁹ sup epistolam ad hebreos.

Uincula ecclesiastica nō sunt contemnenda.

Demo ꝓtemnat ecclesiastica vincula. nō em̄ hō ē q̄ ligat: sed xp̄s[p] q̄ hanc potestatē dedit: tm̄os fecit homines tanti honoris.

Item Augustin⁹ de verbis apostoli. sermone. lxviij.

Sathane traditur qui ab ecclesia excommunicatur.

Quibus epi nō cōmunicant non ꝓmunicetis[b] ꝛ quos eiecerint nō recipiatis: valde em̄ est timenda snia epi licet iuste liget[l].

Item ex octaua sinodo.

Excōmunicationis cōtrahit penam: qui excommunicatis cōmunicat.

Si quis frater aut palam/aut absconse cuz excōmunicato fuerit locut⁹ aut iunct⁹ ꝓmunione: statim cū eo excōicationis ꝓtrahit penā. Itē ex ꝓci. cartha. ij.

Qui merito De eoꝝ facinoꝝ suoꝝz ab ecclesia pulsi sunt: ſi ab aliquo epo: vel p̄sbytero: vl clerico fuerint icōione suscepti etiā ipse parī[m] cuz eis crimine teneatur obnoxius: refugiēs[n] sui epi regulare iudicium.

Itē ex ꝓci. carthaginē. iiij.

Qui sniaz epi putat esse iustam: recurrat ad sinoduz

Clericus[o] q̄ epi districtionē circa se putat iniustā: recurrat ad sinodū.

Itē Johānes chrisostom⁹ sup epistolam ad hebreos.

Uincula ecclesiastica nō sunt contemnenda.

Demo ꝓtemnat ecclesiastica vincula. nō em̄ hō ē q̄ ligat: sed xp̄s[p] q̄ hanc potestatē dedit: tm̄os fecit homines tanti honoris.

Item Augustin⁹ de verbis apostoli. sermone. lxviij.

Sathane traditur qui ab ecclesia excommunicatur.

de ap. pastoralis vnde sicut ab executore nō appellatur. ita nec ab hac snia. Sz hoc nō valet qz quādoqz appellatur ab executore cū. s. excedit modū: z sentētia qua quis absoluit ab alio/secū trahit executionē tamen appellatur ab ea. extra de ap. qua fronte.

a ¶ Sathane. Duz tamē iusta de causa excommunicet. vt xxiij. q. iij. si quis non recto.

b ¶ Extra ecclesiaz. Ar. q qui semel excōicatus est amplius excōicari nō pōt quia qui ex ecclesiam est nō pōt magis ee extra eā. Arg. contra. iij. q. iij. engeltrudaz. de hoc ibi notaui.

c ¶ Ichil sic. q̄s separari. Iuste. als non obest. vt ex. e. a nob. J. e. quid ob est. tamē si ptēni tur/statim icipit ligare. xxiij. qst. iij. notādū. in fi. sed ideo maxime est timēda: quia maxima est pena. vt. xxiij. q. iij. corripiantur.

Rosn. viij. b. Wat. xvj. c.

d ¶ Presbyteri. hoc. ca. habetur. s. ij. q. vj. placuit.

e ¶ Irritā z Iniustaz id est irritandā vel p vt sonat.

f ¶ Retractādam. De facto si est ipso iure irrita. vt ex ō ap. ad presentiam.

g ¶ Ursus id est post alia statuta. Sic pone casum. Quidam accusatus de crimine legitime fuit citatus: noluit venire: excommunicatur pro cōtumacia: si infra annuz venerit auditur sup crimine postea nō qz habetur pro conuicto vel cōfesso iuris interpretatione. nā q excōicatus est. p suspitione hereſis post annū pro hereticо habet vt extra de here. excōicamus. circa prin. nō ob. iij. q. ix. decreuimus: quia ibi loquit cum lis est cōtest. vel ibi non punitur de crimine: sed pro cōtumacia. Sed. p. hyspan. propter hoc verbū purgare intellexit hoc ca. ō clerico infamato. qui si citatur vt se purget z contumax fuerit iuris interpretatione pro conuicto habetur. xxiij. q. iij. de illicita. Uel die q tēperat rigorem illorum canonū qui dicebant q si clericus contemnit excōicationem: statum deponendus est. s. eo. si quis presbyter. et ca. seq. sed hic propter insultationem hereticorum datur ei annus ad. p̄banduм innocentiam suam. et si p annum steterit excommunicat. tunc primo deponitur. Uel die q etiam post annum potest audiri de crimine quātum ad hoc vt ostendat innocentiā suam: sed non quantū ad hoc vt recuperet bona sua. vt. C. ō requirendis. l. ij. qō tamen hic dicitur de anno videtur correctuz: extra de cleri. non resi. ex tue. Sz dic q nō habeꝫ pro conuicto spacio minoris q̄ anno: vt hic dicitur: sz tñ in minori spacio pōt p̄uari beneficijs vt ibi. Et no. q sequēs ca. loq̄tur de ciuili negocio et criminali: hoc autē in criminali tm̄.

h ¶ Si sine publice. Jd est sine crimialiter.

i ¶ Excōicatoribus. Excōicandus est reus cuz talis est causa q actor no pōt mitti in possessionez vt extra vt lite ñ contest. tue.

k ¶ Clausisse. Quantū ad cām possessionis sed nō p̄prietatis. vñ mitius agitur in ciuili q̄ in criminali cā: vt dictū est. s. c. p̄ri. vt extra vt lite. non ptest. qm̄ frequēter: vel loquitur de actore ptra qē bene pcedit lit. non ptest. vt extra de dolo et contu. causam.

l ¶ Leonis. xxiij. q. ij. sane. et. c. de cōione.

¶ Iudex ecclesiaz xp̄i. ¶ Iniusta ep̄oz damnatio: irrita esse censetur.

¶ Irritā esse z iniustā epi scopoz dānationē censem⁹: z iccirco a sinodo retractandā. k

I tē ex pci. carthaginē si: v. ¶ Qui cāe adesse z ino cētiā suā asserē voluerit: infra ānū excōicatiōis hoc faciat

Ursus constitutū est vt quotiēs clerici cōuictis vel confessis in aliquo crimine: vel ꝓptervtilitatez eoz quoz vere cūdie parcit vel ꝓpter ecclie oppobrium aut insolētē insultationē hereticoz atqz gētilium: si forte cause adesse voluerint: z innocētiā suā asserere: intra annū excōmunicatiōis hoc faciant. si vero intra annū causam suā purgare contempserint: nulla eorū vox penitus audiatur. I tē Gelasius.

¶ Audiētiā suā negat q excōmunicatiōis sue cām agere intra annum differt.

Quicūqz intra āni spacium ciuiliter/siue publice causam suaz corā suis excōicatoribus non peregerint: ipi sibi aditū audientie clausisse videātur. Qz si obstinato animo sine ꝓmunione defuncti fuerint: nos eorum causam iuxta beati leonis p decessoris nostri sententiaz diuino iudicio reseruantes: quibus viuis nō cōmunicauimus: nec mortuis ꝓmunicare debemus. ¶ Palea.

Presbyteri: diacōi: vl ceteri iferiores clerici si i causis q̄s habuerit: de iudicijs suoz epoz ꝓquesti fuerit: vicini eos epi audiāt: z inter eos quicqd ē diffinant: adhibiti ab eis ex pfessu suoz epoz. q si ab eis ꝓuocandū putauerint: nō ꝓuocēt nisi ad aphricana ꝓcilia: vel ad primates suaz ꝓuinciaz. ad trāsmarina aūt q putauerint appellādū a nullo intra aphricā in cōlio suscipiātur

a ¶ Item ex conci. hee sunt palee. B.

b ¶ Ui ubēte. ¶ Tardi. hoc i laico. clericoꝫ ei depoīt. ō. e. si q̄s eps: z inder potest alicui negare iusticiā. ꝓpt delictuz suū. vt. ff. ex q. cau. ma. Sz z si. H. actio. imo q̄ꝫ duplicat alicui pena. ꝓpter cōtumaciā suā. vt. ff. de pe. aut dānū. H. quisquis. xcst si. s. xviij. distin. si quis autem.

c ¶ Sz epi. ¶ Successoꝛi. huic ē si. ff. ō iudi. mortuo. Est ergo hic argu. q successoꝛ pōt coꝛrigere z tenetur cōfirmare factū antecessoris sui xxxv. q. ix. q̄ q̄s. extra de pca. c. ij. et. xvj. q. vj. illud. xij. q. ij. quicūqz. z in aut. vt nulli iu. H. et hoc ꝓ iubem. successoꝛ autē delegati nō pōt absoluere vel restituere possessionem adiudicatā nisi succedat in honoze z onere. extra de of. oꝛ. pastoralis. H. p terea.

Successoꝛ factuz ancel sorꝫ cō firmare tur.

d ¶ Sic et vban. s. eo. quibus epi.

¶ Emo epi.

e ¶ Cōione sacramētoꝛum.

f ¶ Sine conscientia. Hoc est verū cū illud de lictum tangit totaz ꝓuinciā als non teneꝫ. vt. ix. q. iij. ca. ij. et ca. archiepiscop.

g ¶ Mortis. Sed cū sit ꝓpetua dānatio q̄liter dr̄ medicinalis: vt. ij. q. j. multi. Rñ. cū contēnit est dānatio als nō. vt. xxiij. q. iij. notandum. in fi. ītē videtur hic q̄ nemo sit excōicādus nisi ꝓ cōtumacia. vt xlv. di. Sz illud. et xxiij. q. iij. tā sacerdos. z. c. eccle sed hoc nō est verū. vt extra de ꝓb. sig. ex pte. Uel dic q tūc demū q̄s pōt excōicari ꝓ crimīe cū est icoꝛrigibilis cū aliter non possit coꝛrigi. xxiij. q. iij. forte. Jo.

h ¶ Ull. ¶ Et leuib. s. s. e. epi. vl itellige ꝛ veniā lib. vt. J. de ꝓse. di. ij. q̄tidie. z. c. panē ō altari.

i ¶ Arceri. Jd est excōicari. Baz. tñ intellexit q q̄cūqz est in moꝛtali petō non dz ingredi ecclesiā p id qō ē. xxiij. q. iij. vir cū ꝓpria: sed nō ē veruz: vt ibi dixi. et J. de pe. di. v. fal sas. z. s. q. s. q̄ studer. Johan.

¶ Ertum.

k ¶ Trib. id est pro contumacia istoꝝ id̄ est de quolibet alio crimine.

l ¶ Ante finitā. sic. J. de consec. dist. j. missas.

¶ De his.

¶ Hec ē. iij. ps. q. in qua ꝓbare itēdit magister supficialiter qō sñie iuste nō sit parendū. s. q ne minē ligat apō deū sup. nisi contēnat. als J. xxiij. q. iij. notandū. hoc tñ intēdit ꝓbare p. xix. ca. q aliter intelligunt q̄ꝫ in sentētia excōicationis. Jo. de fan.

m ¶ De his. Jd est de contumacibus.

n ¶ Uomodo Si q̄s enim dicebatur leꝛosus: ducebaꝫ ad sacerdotē: et si ille iudicabat illū leꝛosum vel mūdum ita habebaꝫ. vt J. de pe. distī. H. ex his itaq. Et sic patet q sñia nō dat nouū ius sed vetus declarat. vt. ff. si servē. sicuti. H. iij. tñ si sñia fuerit lata ꝓ reo q hoc nō tollitur obligatio. vt. ff. de cōdi. inde. iulia. Sz si pro actore fe

iiij. ps Sñia nō dat nouū ius.

Quī vero excōicato sci ent cōicauerit: z āmodo saltē i domo simul oꝛauerit: atqz latebꝛas quominus ad satisfactionē ꝓducaꝫ pre buerit (donec ab epo excommunicatoꝛe pniaz accipiat) coꝛpis z sanguis dñi cōione priuatum se esse cognoscat.

I tē ex concilio hilerdensi.

¶ Tardi recipiatur ad veniam: qui sacerdote iubente ecclesiam exire contēnit.

Qui iubente sacerdote q̄liqz culpa ab ecclia exire ptēpserit: ꝓ noxa ptumelie tardi. b fcipiaꝫ ad veniā. Sed q̄rit: si añ dānati absolutionē epz moꝛi ptigerit: vtrū dānat. posteaualeat absolui: De his ita statutum est in ꝛcilio eupanensi.

¶ A successoꝛe soluat: q ꝓ moꝛtē epi remanet ligatus.

Si epz ante dānati absolutionē obitu rapiatur: coꝛrectū aut penitētem successoꝛi licebit absoluere. Premissis auctoꝛitatib. q̄bus iniuste snie vsq ad examinationē vtriusqz ptis pareꝫ iubemur: ita ñdeꝫ. Gregoꝛ nō dicit sniam iuste latā esse ꝯdā sz timēdā. sic z viban. Timēda est g. i. nō ex suphia ptenēda. Reliquevero auctes de excōicat. loquūtur: q vel vocati ad sinodū canonice vocat. venire contēnit: aut si postq̄s illuc venerit sacerdotalib. resputobedire ꝑceptis. aut si ante finitā cause sue examinationē a synodo abire ꝑsumit. De his inq̄ z hmōi p̄misse auctoꝛitates loquunt non de iuste suspensis. Qz autem iniuste sentētie parē dū nō sit: multis auctib. probatur: quaruz prima est illa Hieronymi sup mattheū.

¶ Snia pastoꝛis reū vel inocētē ñ ꝓstituit vl facit

Uomō sacerdos mū dū leꝛosū ñ facit: sic eps vl

ratur dat ei nouā actionem. vt. C. de re. credi. actoꝛi.

a ¶ Non alligat. quātum ad deū sed quātum ad ecclesiam. vt xxiij. q. iij. si qs non recto.
b ¶ Nec solunt noxios. talis absolutio nō ꝓdest ꝗtuz ad eū querit indiscretum sacerdotez vt eū ꝙ iperitiaz absoluat. vt J. de pe. di. vj. q. vult.
c ¶ Scit. id est scire debet. vt in dex. Johan.

d Q Ui est. ¶ Illata. a dioscoro hereticō cui⁹ sniam nulla fuit. ſz quid ſi aliaz tuliſſet ſententiam in ſuos ſubditos? dico q⁹ tenet: qz illi q ſunt extra eccleſiam bñ habent iuriſditionez. vt xxiij. q. v. ſi ꝓpter eadē. et. iij. q. vij. c. vlti. alij contra ſentiunt vt. xxiij. q. j. H. illud. ſed illud nō tenet cū excōicatus eſt. vt extra de ſentē. et re iudi. ad ꝓbandū.

S Ecūdū catholicam.
e ¶ Nec dei. Id eſt deo.
Colo. iij. D. f ¶ Nec nocere. quin puniat malefactorē. vt xxiij. q. iij. nēo.

g Q Epiſti. ¶ Diſrumpit. vt. xv. q. vj. auctoritatem.

T Emerariū ¶ Plerūqz nocet eñ ſi cō tēnatur.
Mat. xvj. c. Iudex male iudicāſ ꝗui⁹ punitur. i ¶ Ut noceat. Quia ſi per iperitiaz iudicat facit litez ſuam. vt inſtitu. de obligque ex quaſi delic. na. H. j. ſed ſi per doluz incurrit infamiam. et

pbr̄ nō alligat⁸ eoſ q iſontes ſūt: nec ſoluit^b noxios: ſz ꝓ officio ſuo cū pctōr varietate ſ audierit: ſcit^c q ligādus ſit: q ſoluēd⁹ I tē Au. ſup matth.

R Idiculū ē ¶ Palea. vt eū mundū eē dicamus q viculis pctōr ſuoꝝ ligat⁹ ē pp hoc ſolū q eos dr̄e hmōi ptātē: vt ſoluti ab eo ſoluti ſint in celo: et ligati in terris ligati ſint in celo. Sit g̃ irrepr̄hēſibilis q alterum ligat aut ſoluit. I tem Gelaſius papa epīs orientalib⁹ de dānatione dioſcori.

¶ Nō eſt petēda ſolutio cuz iniqua fertur ſententia.

Q Ui ē illata^d ſnia: depo nat errorē z vacua ē. ſed ſi iuſta ē tāto curare eā non dz: q̃to apud deū et ei⁹ eccl̄iam neminē pōt grauare iuqua ſnia. ita g̃ ea ſe non abſoluī deſideret q̃ ſe nullatenus ꝓſpicit obligatum.

I tē Aug. de ſummo bono.

¶ Deus nō nocet nec nocēri patitur aliquem iniuſte.

S Ecūduz catholicā fidē nec dei^e nature nocere quiſq̃ pōt: nec natura dei iuſte nocē cuiq̃ pōt: nec nocē^f iuſte patīt quēquē. q̃ enim nocet (vt apl̄s ait) recipiet hoc q⁹ no cuit. I dē de ꝓbis domini. ¶ Iniuſta vincula diſrūpet iuſticia.

Q Epiſti habere fratrē tuū tanq̃ publicanū ligas illum in terra: ſed vt iuſte alligeſ vide. nam iniuſta vincula diſrumpit^g iuſticia: quē ſoluer̄ſ (inquit) in terra ſolutus erit in celo. I dē de ſermone domini in monte.

¶ Temeritas iudicādi non ei q̃ iudicat: ſz iudici nocet.

T Emerariū iudicium plerūqz^h nichyl nocet ei de q̃ temere iudicat. ei autem q̃ temere iudicat ipa temeritas neceſſe ē vt noceat^i I dem ad clerū hyponeñ.

¶ Nō obeſt hoi iniuſta ſnia.

Q Uid obeſt hoi q ex illa tabl'a^k vult eū delē hūana ignoratia: ſi de libro viuētiū nō deleat iniq̃ ꝓſcia I dem ad ſecūdinum manicheum. ¶ De eodem.

S Enti^l de auguſtio q̃cq̃d libet: ſola me i oculis dei cōſcietia non accuſet I tē Gregoriꝰ ꝓſtātino me diolanenſi archiepiſcopo.

¶ Quos cōſcietia iuſtificat alioꝝ maledicta nō timeāt.

I N cūctis q̃ in hac vita aduerſa ꝓueniūt: ſola eſt (ſicut noſtr̄) oīpotēt̄ dei diſtrictio penſanda: atq̃ ad cor ꝓpriū ſp recurrēdum vt null⁹ ibi ligua^m iplicz: vbi cōſcietia ñ accuſat. quē ei ꝓſcientia ꝺfēdit liber ē int' accuſatiōes. z liber ſine accuſatione^n eē ñ pt: ſi ſola q̃ iteri⁹ addicit^o cōſcia accuſet. De vra igit̄ ſctitate abſit a xp̄ianorū iudicio ea q̃ maledicorū^p hoīm rumoꝝ^b ꝓficta credimus i q̃licūq̃ modulo ſuſpitiōis adduci: qz ſacri eloq̃j teſtimoniuz tenem⁹ vt mala maloꝝ cū foꝛſitā dicūt: niſi^q ꝓbata credi nō debeāt ſz citi⁹ ꝓbata^r vlciſci^s. Hoc igit̄ dixit vt nimie leuitatz eē oſtenderem: ſi quis grauia credere ſtudeat que ꝓbari non poſſint. vnde ſctitas vra debet mentē ſuā a maledicorū hoīm rumoꝝ^b: atq̃ obtrectatiōib⁹ diſiūgē: z ſola q̃ eē ne vite ſūt atq̃ advtilitatez ſubditoꝝ ꝓficiūt cogitare. Vnde Aug. in pſal. xxxvij.

¶ Frustra aſpernant ab homine que deus iuſtificat.

qui iniuſte excōicauit aliquē niſi errauerit ex cauſa ꝓbabili. vt ex de ſen. ex. ſacro.

Q Uid ob- k eſt. ¶ Tabula. ij. queſtione. ſ. ca. nomē.
l S Enti J. e. ñ ſunt ꝓtra. xij. q. ſ. nolo. ō cōſe. diſtinc. ſ. iubemus. in illis ca. dicit q̃ non ſufficit conſcientia ſed req̃ritur bona fama quātuz ad alios. ſed illa ca. loquunturq̃ ſumus inter tales qui parati ſūt imitari et nō reꝓhendere. vn de ne tales corrumpamus exemplo: iniuti debemus vt fama nr̄a luceat coꝝ eis: ſz hic loquitur cū ſimus inter tales qui nō curant imitari: ſed reꝓhende re: tūc ſufficit nobis ꝗtuz ad eos ꝓſcietia bona.

I N cunctis q̃ que in hac. m ¶ Lingua. Ablatiui caſus. ſcz vt ꝓpt nulli⁹ lingua credat ſe aliquis implicitum et reum.
n ¶ Accuſatione interiori.
o ¶ Addicit. i. condēnat.
p ¶ Maledicoum. Ar. q̃ in famia oꝛta ab inimicis nō iducit purgationez. ex de pur. ca. cū i uētute. et. ij. q. v. oibus. nec etiaz a leuibus perſonis: nec ab illis q̃ ō facili credūt
q ¶ Niſi probata. ſ. xxx. q. v. nullum ante.
r ¶ Probata. Alis prolata.
s ¶ Ulciſci. Id eſt puniri q̃z citius fieri pōt. vt. xxiij. q. iij. cum quiſq̃.

Fama bōa cū cōſcia req̃rit.

Q T ſi ad tēpus. ¶ Cypriani martyrem.
a ¶ Cypriānū
b ¶ Sella. Id ē ſedes iudicis.
c ¶ Coronam Si ſniam patiēter ferat. vt. j. c. q̃ iuſtus.

d Q Uſtodi. qz corporis pōt fieri nō aie. xxxij. q. v. H. j. xxiij. q. vj. in princi. Johan.

I Nter ꝓba. ¶ Ne forte. Hec fuerunt ꝓba xp̄i cū peteret ab eo tributū dixit petro va de ad mare et pisce q̃ tibi ꝓpus occurrerit tolle: et q⁹ inueneris in ore piſcis des ꝓ me et ꝓ te. vt. xxviij. q. j. iam nūc. Et eſt arg. q̃ aliquid omittit ratione ſcandali. l. diſt. de his vero.

e xp̄us tributum ſoluit.

f ¶ Uerbo. nō q⁹ intrat i os ſz q⁹ ꝓcedit ex ore coinq̃nat hoīem tūc dixerunt diſcipuli: ſcis quia phariſei audito hoc ꝓbo ſcandalizati ſūt. phariſeoꝝ eñ erat religio in cibis diſcernendis.
g ¶ Scandalizati ſunt. i. indignati ſunt.
h ¶ Premiſit. Argu. ex ordine ꝓboꝝ argumentandū. arg. xliij. diſt. ca. j. in fi. extra de reſcrip. cū dilecta.
i ¶ Cum illis Arg. q̃ fides eſt illi ſeruanda qui eam nō vult ſeruare. xxxiij. q. v. q̃ deo. xxij. q. iij. innocens. cōtra. arg. extra de iureiu. puenit in fi. Et eſt hui⁹ ſ. ff. de arbi. celſus. ſ. idem.

Mat. xvij. d

Q Uſtodi⁹ int⁹ inocētiā tuā vbi nēo opprimit cām tuā. ꝓualebit i te falſuz teſtionū: ſed apud hoīes. nū q̃d apud deū valebit: vbi cā tua dicēda ē: q̃n de⁹ erit iudex: ali⁹ teſtis q̃ ꝓſciētia tua nō erit inter iuſtū iudicē. cō ſcientiā tuā noli timere niſi cām tuā. I dē Grego. papa

¶ Nō hoīm linguas ſed conſcientias curare debemus.

I Nter ꝓba laudātiū ſiue vituperātiū ad mētē ſemp recurrēdū eſt: z ſi nō in ea iuenit bonū q⁹ de nobis dicit: magnā triſtitiā generare debet. z rurſum ſi nō i ea iuenit malū q⁹ de nobis hoīes loquūtur: in magnam ꝺbem⁹ leticiā ꝓſilire. Quid eñ ſi nō oēs laudāt: z ꝓſcientia liberos nos demonſtret. habem⁹ paulū dicentē. Gl'a nr̄a hec eſt teſtimoniū ꝓſciētie nr̄e Job q̃q̃ dicit. Ecce in celo teſtis me⁹. Si ergo ē nobis teſtis i celo: teſt̄ i coꝛde: dimittamus ſtultos fouiſ loq̃ q⁹ volūt. Quid ei aliud ꝺtrahētes faciūt niſi q⁹ i pulueꝛē ſufflāt z in oculos ſuos terrā excitant: vt vñ pl⁹ detractōis pflant: inde magis nichil ꝓvitatis videāt. ¶ Uocādi tū etiā ſunt ip̄i z trāq̃lle admonēdi eiſq̃ ſatiſſieri modis oībus debet ſcientes q̃d de iudeis ꝓfitas dixit. Ne forte^e ſcandalizem⁹ eos. Si aūt ſatiſſieri ſibi ex veritate noluerint: habes cōſolationez quā aſpicias in euāgelio. cū enim dño dictū fuiſſet Scis q̃ auditio hoc verbo^f ſcādalizati ſūt^g iudei: reſpōdit. ſinite illos: ceci ſūt z duces cecorum. Paulus quoq̃ apl̄s admonet dicens: ſi fieri pōt q̃d ex vobis eſt: cū oībus hoīb⁹ pacē hītes: dictur⁹ cuz oīb⁹ pacē habeam⁹ h⁹ difficile eſt ſe ꝓſpiciens premiſit^h ſi fieri poteſt: et ſubiūxit quod fieri poteſt cū dicit q̃d ex vobis ē. Q̃ ſi nos in mēte charitatē erga odiētes fuare cupim⁹? z ſi illi nobiſcū pacem nō habent: nos tñ cū illis^i ſine dubio habem⁹. H oc inter eos obſeruandum eſt qui parati ſunt ſuſpicari quod nō videt parati ſemp reꝓhēdere nūq̃ imitari: apud alios autez cōſcientia eſt neceſſaria nobis fama illis. V nde Aug.

¶ Conſcietia nobis z fama ꝓximis ē neceſſaria.

D On ſunt^k audiendi ſi ueviri ſancti ſiue femine qui quando reꝓhendūtur i aliqua negligētia per quam fit vt in malā veniāt ſuſpitionē vnde ſuā vitaz longe abeſſe ſciunt dicūt coꝛā deo ſufficere ſibi ꝓſcientiā: exiſtimationem hoīm nō ſolum impudēter: verūetiā crudeliter contemnētes: cū occidant^l alias alioꝝ ſiue blaſphemantium viā^m dei: quib⁹ ꝺm ſuā ſuſpitionē quaſi turpis q̃ caſta ē: diſplicet vita ſctōr: vel etiā cum excuſatione^n imitantiū nō q⁹ vident. ſed q⁹ putant. Proinde quiſquis a criminibus flagitioꝝ: atq̃ facinoꝝ vitā ſuam cuſtodit ſibi bñ facit. quiſq̃s aūt etiā famā z in aliꝭ ē miſericors. nobis eñ neceſſaria eſt vita nr̄a: aliꝭ fama nr̄a. I tem Hieronym⁹ ſup epl̄am pauli ad philemonē.

¶ Apō deū maledicit q̃ moꝛib⁹ diſſonā proꝛfert ſniam

S I quis^o dixerit^p iuſtū^q iniuſtū: z iniuſtū iuſtū: abominabilis eſt vt q̃z apud deū: ſimiliter qui ſanctū dicit nō ſanctū: z rurſus nō ſcm̄ aſſerit ſcm̄ abominabilis^r eſt apud deū. I dez. ¶ Chriſtū violat q̃ ſctm̄ non ſctm̄: vel non ſctm̄ ſctm̄ eſſe crediderit.

k ¶ On ſunt. J. ij. q̃ſti. i nolo. Rom. xij. d.
l ¶ Cum occidant. Exēplo. vt ij. q. vij. paulus.
m ¶ Uiam dei. i. chriſtianaz religionem.
n ¶ Cum excuſatione: vt ſi vtderēt aliquē ſoluere ieiuniū iuſta de cā ipſi idē faciūt: cuz tñ igrent cām ꝛre ille faceret. z ſic ſe excuſant p aliuz
o S I quis. ¶ Hic reuertit. S. ad ꝓpoſitū ad oñdenduz. ſ. q̃ ſnia iniuſta nocet ei q̃ eam p tulit nō aūt ei cōtra quez plata ē pōt etiam hoc intelligi de rebus ipſis. i. ſi q̃s vitia dixerit eſſe virtutes vel ecōuerſo.
p ¶ Dixerit. iudicando.
q ¶ Iuſtū abſoluendo.
r ¶ Abominabilis. q̃ mortaliter peccat: z ꝓſonat ei quod dicit aug. ſup ꝓmam. epl̄am ad Cor. Error q̃ errare in reb⁹ q̃ñz ē eſt mortale peccatuz. ſ. cū putat quis id op⁹ eſſe bonū q⁹ eſt mortale. malū: vel ecōuerſo. nā q̃libet adult⁹ tenetur ſcire h⁹ eē bonū illō malū. Uel dic dixerit. i. firmit aſſueuerauerit: cum non ſit certus.

SI quis hominē d̄ sanctus nō est sanctū esse crediderit[a]:r dei eu3 iunxerit societati:xp̄m violat:cui[9] mēbra sum[9]:et infra. Omnes credētes(ꝫ apl's) xp̄i corp[9] efficimur.q̄ i xp̄i corpore errat[b]r labitur:asserēs mēbrū eius esse sanctū cū nō sit:vel non esse sanctū cum sit vide quali crimine obnoxius fiat Esaias em̄ dicit. Ue his qui dicunt dulce amarū:r amaru3 dulce:ponētes tenebras[c] lucem:r lucē tenebras.dulce puto eē sanctimoniā amarum quod sanctimonie p̄trarium est. Item Esaias.

¶ Eternūve maledictionis incurrit qui bonos malos r malos bonos dixerit.

UE qui dicitis bonum malū:r malū bonum: ponentes tenebras lucem:r lucē tenebras. propterea captiu[9] ductus est popul[9] me[9] qr nō habuit sciētiā:et nobiles ei[e] iterierūt fame r multitudo eius siti exaruit. propterea dilatauit[d] infern[9] anima suā:r apuit os suū absq; vllo termino:et descendent fortes eius r populus eius r sublimes:gloriosiq; eius ad eum. r incuruabitur homo[e] r humiliabit vir[f]:r oculi sublimiū deprimentur:r exaltabitur[g] dñs in iudicio r deus sctūs sctificabitur[h] i iustitia.

Item Gregorius in Omel' xxvij. ¶ Ligandi soluēdiq; potestate se priuat:qui hanc iniuste exercet.

IPse ligādi atq; soluē di ptāre se priuat[i] qui hāc p suis voluptatib[9] r nō subditorū moribus exercet.

Idem. ¶ De eodem.

IUdicare digne de subditis nequeunt:qui in subditor[9] cauſis sua[9] vl' odia vel gratiā sequūtur.

Idem

¶ Nō est vera p̄sidētis abſolutio:nisi sequat arbitriū iudicis.

UNcvera (ēnt iudicis) est absolutio p̄sidētis cū iterm[i] sequit arbitriū iudicis[m].qđ bene q̄triduani mortui resuscitatō illa signi ficat.hocvidelz demonstrat quia pri[9] dñs mortuū suscitauit r viuificauit dicēs. Lazare veni foras:r postmodū is qui vnus fuerat egressus a discipl's ē solut[9]:sicut scriptum est.

Idem in registro.

¶ Priuilegio meret exuti:q̄ eodem abutitur.

PRiuilegiū oīno mē tur amittere qui permissa si bi abutitur potestate.

Idē.

¶ Js i quē canonica nō fert sniа:penā nō dz ferre canōi=

NOn dz is pe= (cam. nā[o] iustinere canonicā:in cuius dānatiōe nō est canonica p̄lata sententia. Ex his dat itelligi q̄ iusta sententia nulluz alligat apd deū:nec apud eccl'iā ei[9] alios grauat inq̄ snia:sicut ex Celasij[p] .c. habet. Non ergo ab eius cōione abstinenduz est:ne ei ab officio cessandū in quē cognoscit iniqua p̄lata sentētia. Cur ergo capitula carthaginēsia[q] r aphri cani[r] atq; aliorū cōciliorū p̄hibent iniuste dānatū in cōione recipi āte iudicij examinationē? cur r illud in cōcilio magūtinensi statutū est:

¶ Qui dānat a synodo quo modo i scda inocēs reparet

EPiscop[9]/pbr/aut diacon[9] a gdu suo iniuste deiect[9]:si i scda synodo[s] inocēs inueniat:nō potest eē qđ fuerat: nisi grad[9] amissos recipiat cōiā altari de manib[9] epi[t] ar.q̄ eps potest restituere clericum depositu3 qđ verum est:cum dicit depositionē nullā:quia per fal-

Joh. xj.f.

Excōi= cat[9] iniuste ce lebrās an sit puniendus.

Judicibus pecuniaz vt iuste iudicet an peccet.

Epūs deponi tur re stituit a solo papa.

sos testes vl' per allegationes est conuict[9]:licet sit arg.contra.ff.de questio.l.j.i fine.

a ¶ Oziū.i. stolam.

b ¶ Planetā. cāsulam.

c ¶ Reliqui. hic patet q̄ eq̄ deponitur aliqs a minoribus oīdinibus sicut a maioribus[9].vt.xxiij.dis.ca. vlti.et xxvij.q.j. si quis eps.licet sit arg. contra. xxxv. di. episcopus.

¶ Siz. ¶ hec ē v.ps i qua facit distinctionē .tē. Johan.de fan.

d ¶ Ex causa. ff.de lib. et posthu. sed et si. et.l. si posthumus.ff. vlti.et lege. idez et.ff.de condi.et demon.cum tale.ff. falsum.r ff. seqnti.et.l.falsa.

e ¶ Quantus sit se. Nota sententiā q̄ ad vnū tenere. q̄ ad alium nō. vt. xxiij. q.v.miles. et ca. cuz minister. sic. xlix.di.ca.vlti.

f ¶ Ui recte. ¶ Expectat. Ar. q̄ iz nō interfit pactio: peccat tñ q̄ expectat remūeratiōnē sicut fenerator.vt. xiiij.q. iij. c.j. Sed nūquid peccat q̄ iudici dat pecuniaz vt iuste iudicet. Dicūt q̄daz si dans hoc exprimit q̄ ideo det pecuniam vt p̄ eo ferat sniaz turpit facit: nec tūc repetet qđ dedit: sed si simplr det ei vt iuste iudicet: vel vt iuste testet nō peccat et tunc repetet qđ dedit. xiij. q. v. non sane. plerig; doctores legū dicūt qualitercūq; det nō repetit:qr voluit corrūpere iudicem. vt. ff. de cōdi. ob causaz. l. ij. r venales sententie nulle sunt. ij. q. vj. §. venales.

g ¶ Ab oi. §. j. q.j. sunt nōnulli.

Esaie xxxiij. c.

h ¶ Alia p̄po. ¶ Commotiōis. Inderergo cum offendit dz dare inducias. ar. xxiij. q.v.c. j. r. v. q. ij. relatum. in fi. et q.v.q̄ ambulat.

i ¶ Ra sepe. ¶ Coercere iudex non debet plus iusto incandescere i eos quos malos putat. ff. de of. p̄si. observandū.

k ¶ Undicantes. Repcutiendo. xxiij. q. j. §. j. alias possumus vim vi repellere ff. de iusti. et iur. vt vim. r. C. vnde. vi. l. j.

Rom. xij. d. Lucer. a. Snia itra qđ tpl' mādat executiōi

l ¶ Um apud ¶ Diadertione. In ciuilibus causis si actio ē psonalis vsq; ad q̄tuor menses manda tur snia executiōi. extra de of. deleg. querenti. si est realis statim mandatur

Rom. xij. b. c

Esaie v. c.

Esaie v. e.

i

k

l

Priuilegium perdit multis ex causis.

m ¶ Priuilegium. Perdit priuilegium ppter abusum. vt hic. Propter delictū xxv. q. ij. ita nos. Itē propter contrariuz factū. ex de priule. si de terra. r ex de cōsti. cū accessissent. Itē ppter negligentiam. ff. de nūdinis. l. j. Itē ppter normē dānū supue

Snla sup crimie lata statī mādat executiōi pterq̄ i casib⁹ q̄nq̄.

executioni. vt insti. de of. iudi. ℌ. ſ. Sz ſi ſentētia ſit lata ſup crimie: ſtatim mādat executiōi. vt. ij. q. ſ. ſicut. C. de penis cū reis. niſi in casib⁹. ſcz cū pnceps ex ira cūdta tulit ſentētiā. vt hic. ꝛ. C. de penis ſi vindicari. Itē cū ſentētia lata eſt ꝓtra mulierē pgnātē differt

executio vſq; ad tēp⁹ part⁹. ff. de penis pregnātj. Itē ſi eſt lata in ſeruū differt executio q̄uſq; dñs reddiderit rōnia. C. de bo. pro ſcrip. l. j. Itē differt q̄ ſi ſula ē aſſignāda a pncipe. ij. q. vj. ℌ. biduū. Itē differt cū quis eſt pſessus de crimine: donec appareat an velit i pſeſſione pſeuerare. C. de custo. re. l. ij. Hec habēt i his ſſib⁹. Jn pſona li poſt meſes q̄tuor: in re. Protinus ē eis ſnia pficēda. Sic in criminibus: ſed caſus excipe q̄n q̄ Cōfeſſus/ pregnans iratus/ ꝛ inſula/ſeruus.

Uerſ⁹.

Exo. xxxij. g.

a ℂ Ummope. ℂ Qui publica. i. ſcelaria.

b ℂ Aut furore. ij. q. j. de⁹ omnipotēs. J. xxx. q. v. iudicantem.

c ℂ Reſoluat. Jd eſt aperiat.

d ℂ Et tunc ſecundū. tamē bñ tenēt iudex ꝑ q̄ſ ſibi videt. vt i auc. iuſiurā. q̄ ꝑſtatur ab his. colla. ij. ff. de arbi. qualē. Et eſt argu. q⁹ ſm allegationē potius q̄ſ ſcām conſcientiam ſit pceden dū. vt. ij. q̄ſtione vij. iudicet.

Judex an ſm ꝓſciam debeat iudicare.

e Aduocat⁹ an poſſit opas locare.

Q On licet. ℂ Juſtum. multomagis iniuſtū. xiij. q. v. non ſane. S. dixit q⁹ aduocat⁹ vel iuriſperitus non debet vendere conſiliū vel patrocinū: quia ſi cauſa eſt iniuſta: non debet iudex eā aſſumere. immo ſemp acceptam vel aſſumptā deſerere debet. C. de indic. rem non nouā. ſi eſt iuſta gratis tenēt conſulere vel patrocinari. ꝛ dicit auguſtinū hic loq̄ ſm leges. Sed tu dicas q⁹ tales operas bñ poteſt locare quis. nemo eſt de ſuo cogitur facere bñficiū. x. q. ij. precarie. Tamen dico q⁹ ſi ſine laboze pōt dare cōſiliū non reuoluēdo libros nec laborando in plegēdis allegationib⁹: tūc gratis tenētur ſubuenire. De iudice delegato dicas q⁹ nichil pōt petere niſi expēſas. extra ō vita ꝛ hone. cleri. cū ab omni. modica tamē exennia poteſt peterevl' accipere: dū tamē talia ſint que indicantis animū non imutent. extra de ſymo. ꝛ ſi queſtiones: qz illa non computāt̄ inter lucra. ff. de offi. procōſul. l. ſolent. ℌ. vlti. nec huiuſmodi exēnia debēt excedere in anno. c. aureos. ff. ad. l. iuliā. repetū. l. eadē. i fine. teſtis etiā ſūpt⁹ petit. vt. iiij. queſtione. ij. ventu-ris. Ordiari⁹ autez iudex nō poteſt expēſas petere: cuz ei certi ſunt reditus ſtatuti. xxij. q. ſ. militare.

Ecclē. xix. c.

vj. ps.

f ℂ Auper. xxij. q. iij. ne amiſſo.

g ℂ Exiſtimat Simile. l. diſtic. ſi lapſis.

h ℂ Eruetur. ℂ Ab aliſ licet etiā priuilegiati ſint aliqui: tñ tenenḳ vitare excōicatos.

i ℂ Epi. ex de ſen. excō. nulli.

k ℂ Abſtenti. ſunt. i. excommunicati ſunt.

l ℂ Epos. Ergo ſi ex iuſta cā epūs aliquem excōicauit: ſupior nō dz abſoluere eū: ſed debet eū remittere abſoluendū ad epm etiā ſi appellatū ſit ad ipm. qđ verū eſt: cū euidēs eſt ipam ſniaz eſſe iuſtā. ex de ſen. excō. c. ꝓ tuas. in fine. alioquin ſecus. vt eadē decre. S. e. epos. forte.

m Raue. S. diſtinc. xxxij. ca. vlti. de hoc notatuz eſt. ſed vbi ius dubium eſt: bene fertur ſentētia certa. xxx. q. iij. ca. vl. q̄uz etiā in dubio facto certum ius ſtatuitur. extra de ſpon. inuenis.

n Q Uāuis. ℂ Judici. Argu. q⁹ iudicandū eſt ſm allegata: et non ſm opinionē iudicis.

a Q Orum. ℂ Intelligat. Nā niſi intelligat non dr̄ fieri eo preſente. ff. de ꝛbo. ſigni. coram.

b ℂ Intellige. Als dicit ſicut prauе intellexiſti ſic prauе reſpondes. de conſecra. diſtinc. ij. prima.

c ℂ Apertiſſima. Jd eſt aperta ꝛ manifeſta: nō tamē vt iudici notoria. vel intelligē cuz iudici eſt manifeſta.

d ℂ Cōtrariorū. id eſt aduerſariorum.

e Q On ſolum. S. lxxvj. di. ſi quid. S. e. q. c. in cunctis. ꝛ. c. ſi quid dixerit.

iij. Regū. iiij. c.

ℂ Cuz S. ℂ Hec eſt. vj. pars. q. in q̄ pbat q⁹ ſi ſentētia excōicationis ex ordie nulla fuerit: tñ ſuā da ē etiā ſi ſit ex cauſa iniuſta: qz ligaḳ ꝓpter conēptū. ꝛ hoc pbat per. xxij. auctō. Jo. de fan.

f ℂ Pro ſacrilegio. S. male intelligit illō. c. S. e. c. ſ. innuit em̄ h⁹ q⁹ etiā eſt tūc timenda ſentētia paſtoris q̄n vel iſtud crimen p q̄ eſt excōicat⁹ vel aliud ē in eo. als ſi nullū eſt in eo crimē: nulla ē vl' non eſt timenda ſententia. et fuit deceptus ex illo ꝛbo ſiue ex alia culpa mereatur ſed Greg. vocat aliā culpaz quā de nouo q̄rit cōtēnendo. ſ. excōicationez. vel dicas eū allegādo hoc dicere.

g ℂ Non habet. ſic. xxiij. q. iij. notanduz. in fi. vnde dr̄ q⁹ iniuſta excōmunicatio non nocet niſi ꝓtenatur. ſic extra de ſen. excom. p tuas. ſic nec denunciatio iniuſta ꝓtēnēda eſt. extra de no. ope. nun. ca. cuz ex iniuncto.

h Q Uattuor. Eſt ꝛ dn⁹ modus qñ iudex pauperibus miſerē. vt. xxij. q. iij. ē iniuſta. et. c. ne amiſſo. Itē ſunt alij duo modi. nimia ſeueritas: ꝛ nimia remiſſio. vt. xlv. diſtin. diſciplina. non eſt cōſtās iudex cuiꝰ animi motū vultus detegit. ff. de offi. preſi. obſeruandum. Itez eſt et alius mod⁹ q̄n ꝑ imprudētiā male iudicat. inſti. de ob. q̄ ex quaſi deli. naſ. ℌ. ſ.

Judex corrūpit mīt⁹ modis.

i ℂ Timore. Sed nūquid tenet ſentētia quā iudex ꝑ metū tulit? ſic. ſed elidi pōt ꝑ exceptionē. xxv. q. ſ. oē. ff. de fur. iterdū. ℌ. ſ. Arg. cōtra. ff. de acq. here. l. vlti. ℌ. vlti. ſentētia autem q̄ ꝑ pmiū lata ē: nulla eſt. vt. ij. q. vj. venales. ſed ſi odio vl' amore lata ē: bene tenet: ſed irritat. ff. ad trebellia. l. ſeruo. ℌ. cum prętor.

k ℂ Dū amico. De hac amicitia vel inimicitia nota. iij. q̄ſtione. v. ca. vlti.

l ℂ Uicunq;. ℂ Jnimicitijs. videt q⁹ iudex eō poſſit recuſari. ppt nō capitales ſicut ꝓpter capitales inimicitias. vt. xij. q. vij. iudicet. ex de appel. ad hoc. vñ patet q⁹ ꝑ minorē cā recuſat iudex q̄ teſtis vt dixi. iij. q. v. accuſatores. ſed iō quia facilē habentur mille iudices q̄ vnus teſtis. extra de ap pel. poſtremo.

Recuſat iudex facili⁹ q̄ teſtis.

m Q Uiſq;. ℂ Occultat. Tunc ſcz cuz inducitur in teſtem: als bene poteſt. ꝛ etiā debet quādoq; q̄s occultare veritatē. vt. xxij. q. ij. ꝑmum. ver. ſepti-

Anteq̄ examinentur aliqui non iudicentur.

Q Uuz qui accuſantur cauſas diſcutere nō licet priuſquā canōice vocati ad ſynodū veniant. et pñs ꝑ pñtem agnoſcat veritatē: et intelligat⁸ que ei obijciūtur qđ et per ſapientiā ſalomonis dicitur Anteq̄ ſcruteꝛ nō reꝑhēdas: itelligeᵇ parcius. ꝛ tūc increpa. añq̄ audias nō reprehēdas. et licet apertiſſima⁶ ſit ꝓtrariorum⁷ reꝑhenſio: verūtamen oportet ꝛ ab his qui dati ſunt ad eoꝝ examinationē ordinem ſeruari. Itē ex. viij. ſynodo.

Qui falſuz de alio ꝓfert ꝛ crimia credit: vteq̄ re⁹ eſt.

N On ſolū⁹ ille reus eſt qui falſuz de alio ꝓfert: ſed etiā is qui aurem cito criminib⁹ prebet. Qū ergo ſentētia ex ordie iniuſta eſt: nec tūc ab ea recedendū eſt. qz etiaz anteq̄ ſententia daretur in eum ꝓ qualitate ſui reat⁹ ligar⁹ apud deū tenebaḳ. Cōtingit aliquando: vt adulter ſententiā ꝓ ſacrilegio⁶ reporteꝛ: cui⁹ rea tū in ꝑſcia nō habet⁹ hec ſententia et ſi iuſta ſit: qz nō eſt in eo crimen ſup qđ lata eſt ſnia: tñ iuſte ab eo reꝓbata eſt. quia ex reatu adulterij iam diu apud deū excōicatus fuerat. Et in hoc caſu intelligenda eſt illa auctoꝛitas Gregoꝛij: ſnia paſtoris ꝛē. Juſtā ſniam vocat q̄n crimen ſubeſt ſup qđ ferḳ. iniuſtam: q̄n illud nō ſubeſt: q̄ tñ timenda vel ſeruāda eſt. qz ex alio iam duduz dānand⁹ erat. vñ cū ꝑmiſſet Grego. vtrū iuſte an iniuſte obliget paſtoꝛ: paſtoꝛz tñ ſnia gregi timēda eſt: ſubſecutus adiecit. ne is q̄ ſubeſt ꝛ cū iniuſte foꝛſitā litigaḳ: ipam obligatiōis ſue ſniam ex alia culpa mereaḳ. paſtoꝛ gvel abſoluē indiſcrete timeat vel ligare. Js aūt q̄ ſub manu paſtoris eſt: ligari timeat vel iniuſte: nec paſtoꝛz ſui iudiciū temē reꝑhendat: ne ꝛ ſi iuſte ligatus eſt ex ipa tumide reꝑhēſiōis ſuꝑbia culpa q̄ nō erat fiat. Aliqñ nullū ſubeſt crimē: ꝛ tñ vl' odio iudicis vl' ſa ctiōe ūmicoꝝ oppoſitā ſibi ſniam dānatiōis i ſe excipit. Uñ Greg. ait.

Quot modis hūanū iudiciū puertit.

Q Uattuoꝛ⁸ modis hūa nū iudiciū puertit. timoreⁱ dū metu ptāz alicui⁹ veritatē loq̄ ptimeſcim⁹. cupiditate dū ꝑmio alicui⁹ animū coꝛrūpim⁹. odio: dū ꝓtra quēlz aduerſariū molimur. amoꝛe dū amico⁸ vel ꝓpinq̄ contēdim⁹ prēſtare auxiliū. Quāꝛo gūe ſit: vel odio: vl' amicitia: vl' metu: vel mūere vel q̄libet mō iudiciū puertere auguſtin⁹ teſtaḳ dicēs.

De his qui aliquo modo iudicium peruertunt.

Q Uicūq; aut ꝓſāguinitate aut amicitia: ſeu hoſtili odio. vel ūmicitijs⁴ in iudicādo ducīt: puertit iudiciū xꝑi q̄ eſt iuſticia: ꝛ fructū illi⁹ ꝓtit i dānatiōis amaritudinē. Idē ad Caſulanū.

De his qui metu poteſtatis veritatem occultant.

Q Uiſq; metu cuiuſlibz ptāz ꝓitatē occlt⁹ irā dei ſup ſe ꝓuocat: q⁹ magis timet hoīem q̄ deū. ꝛ p⁹ pauca. Uteq̄ re⁹ eſt: ꝛ q̄ vi-

mū. et ca. ne ds. et. xlvj. di. in mā datis. ⁊ cū a ꝓpo ꝙrerek quid ē ve ritas nō rūdit.

a ¶ Occultat. ff. de fal. si quis obꝛeꝑserit.

a ¶ Occultat. ꝓtra. xxij. q. ij. ne quis arbitrek.

b ¶ Prodesse. Aliquis ꝑ cogik alij ꝓdesse: cū si bi nō obest. ff. de aqua plu. ar. l. ij. ¶. item varus.

c ¶ Emo. ¶ Lingua mētic do. de ali quo ꝓpt qō ipse pdit vitaz. talis ēn dicit homici da. j. de pe. dist. j. periculose. l. dis. si quis viduam.

d ¶ Melꝰ. ele ctue. vt. j. e. iu stū. xxij. questione. j. considera.

Nicuiqz.

e ¶ Ne ie sum. vij. q. j. ois qui gemebat.

f ¶ Vēdūt. ¶ Būt iudas ꝗtū in se est: naz ipe vēdi nō pōt. j. q. iij. saluator. vel vēdūt. i. a se sep arāt. sicut vē ditor rem vendi tam a se separat ⁊ alienat ꝓcio accepto: ita isti deū a se alienāt ꝓcio accepto. et sic dicitur per si militudinem.

g ¶ Infirmi tate. corꝑis naz infirmꝰ nescit qd faciat. xvij. q. ij. ca. gonsaldus.

h ¶ Arbitris. id est bonis virꝫ sicut iudas ca ptauit absentiā apostolorum.

i ¶ Factis. ¶ Stimant. No. ꝙ ipso fa cto negam⁹ xꝑm vt hic. ipso facto mētimur. xij. q. v. cauete. ipso fa cto appellam⁹.

Wat. xxvj. a

De⁹ vē di ñ ꝓt.

Joh. xiiij. a

Joh. xiiij.

Ipo fa cto mi ta fiūt.

tatē occultat[a]: ⁊ q̄ mēdaciū dicit. qꝛ ⁊ ille ꝓdesse[b] nō vult: et iste nocere desiderat.

Item in eodē. ¶ De eodē.

NEmo ꝓtoꝛū aut ꝓu dentiū putet: ꝙ min⁹ sit periculū in ꝓbis lingua[c] mentiendo q̄ manibus san guinem fundendo. melius[d] est autem ꝓo veritate pati supplicium: q̄ ꝓo adulatio ne beneficiū. Item Pelagi⁹ Benigno archiepiscopo.

UNicuiqz quidendum est: ne aliquē iuste ꝑ sequatur iudicet vel puniat: ne Jesuꝫ[e] ꝑsequak. Dic q̄qz qui veritatē ꝓo pecunia ne gat: vel falsum testimonium cōtra aliquē dicit: deum ne gare vel vendere ꝓbatur.

Unde Beda sup Marcū.

¶ Qui falsum testionium dicit ⁊ veritatē pecunia negāt: sceleris iude ꝓticipes fiūt.

ABiit iudas ad ſūmos sacerdotes: et consti tuerunt ei pecuniaz se datu ros. ¶ Multi hodie scel⁹ iu de q̄ deū ac magistrū dñmqz suū pecunia vendidit: velut īmane ⁊ nefarium exhoꝛrēt: nec tñ cauent. nam cū ꝑ mu neriḃ⁹ falsum contra aliquē testimoniū dicūt: ꝓfecto qꝛ veritatem ꝑ pecunia negāt deū pecunia vendūt[k] ipe em dixit. Ego sum veritas. Cū societatē fraternitatis aliq̄ discoꝛdie peste ꝑmaculant: deū ꝓdunt. qꝛ deꝰ charitas est. ¶ Qui q̄ charitatis et veritatis iussa ſpernūt: deū vti qz qui charitas est ⁊ veritas ꝓdūt: maxime cū nō infirmi tate[g] vl ignoꝛātia peccāt: fz in ſiſtitudinē iude oportunitatem querunt: qualiter (ar bitris[h] absentib⁹) mendacio ꝓitatē ⁊ virtutē crimie mu tent. Item Hieronymus.

¶ Christum negat qui peꝛuersis se socium facit.

ESTimant quidā in eo tiñ deū negari: si i ꝑse cutiōe q̄s a gētib⁹ ꝛpheſus se ꝓfiteri renuerit eē xꝑianū Ecce apl's i oibus q̄ ꝓuersa ſūt factis[i] deū asserit negari Chriſt⁹ sapiētia est: iusticia: veritas: sāctitas: foꝛtitudo: negak ꝑ iniſpiētiā ſapiētia: ꝑ iiquitatē iusticia: ꝑ mēdaciū veritas: ꝑ turpitudinem sanctitas: ꝑ ibecillitatē ani mi foꝛtitudo. quotiēſcūqz vi cimur a viciſs atqz peccatſ: totiēſ deū negam⁹. ⁊ ecōtra rio quotiēs bonū q̄d agim⁹: deū confitemur. nec arbitrā dū est i die iudicij illos tñ a dei filio esse denegandos: q̄ in martyrio xꝑm negauerūt sed et illos oēs quoꝝ opere vel sermone vel cogitatione christus negatur negat[k] vel confessus cōfitetur. De hac puto cōfessione qua discipu lis ꝓecepit dicēs. Eritſ mi chi testes in hieruſalez: ⁊ in omni iudea ⁊ samaria ⁊ vſq̄z ad vltimū terre. Item Aug.

¶ Qui christianū se negat: christū negare conuincitur.

NOn ſolū abnegat xꝑz q̄ dicit eū nō esse chri ſtum: sed ille etiam qui (cum sit) negat se esse chriſtianuz. dñs enim nō ait[l] petro: diſci pulum meū te esse negabis. negauit ergo christum: cū se negauit esse eius diſcipulū. quid autem aliud iſto modo q̄ſ se negauit esse chriſtianū Idem timendo moꝛtem car nis tue: moꝛtē dabis anime tue. quanta enim vita est cōfiteri xꝑm: tāta moꝛs est ne gare[m] xꝑm. An apl's petrus (ſicut eū q̄dā fauoꝛe ꝙerſo excusare nitunk) xꝑm nō negauit: qꝛ interrogatus ab ancilla hominē se nescire reſpōdit: Item tez Johānes chriſoſtomus. ¶ Veritatē ꝓdit non solum qui ꝓo veritate mēdaciū loquitur: sed etiaz qui veritatem non libere predicat.

NOlite timere[n] eos qui occidunt coꝛp⁹ ꝛc.

extra de ap. dile cti. ipo facto ha bem⁹ ratū. ff. de inoffi. testa. si ꝓponas. ¶. j. ff. rē ra. ha. l. v. ipo fa cto ītelligimus. extra de his que fi. a maio. par. ca. exoꝛe.

k ¶ Negat. Quidaz habent negatus negat.

l ¶ Nō solum abnegat.

k ¶ Nō ait. Ar gu. hic. ⁊ ex ꝑce denti. c. q. ꝙ vnū dicit: et omne id qō seqtur ex illo vt. ¶. distinc. viij. quo iure. extra de dolo ⁊ ꝓtu. cū dilecti. extra. de offi. delega. cum super. ff. qō me. cau. l. j.

m ¶ Negare christū. Sed q̄d si aliqs coactus negat xꝑm oꝛe: sed coꝛde nō ne gat: nō videtur peccare. nam ex coꝛde ꝓcedūt vitia. xv. q. vj. c. j. et de⁹ coꝛ inter rogat. xiij. q. v. si quid. tamē dico q̄ moꝛtaliter peccat: qꝛ nulla cōditione debet ad hoc adduci. xvij. q. ij. primū. Nā et si nō vult negare christū: vult tñ istud. ꝓpter qō negat. ſ. vitā. xv. q̄ſtione. j. merito.

n ¶ Olite ti mere. Nō remouet natu ralem timoꝛem moꝛtis. natura le ē. enz est quēlibet timere ⁊ hoꝛ

xꝑz ne gās ēt solo oꝛe pec cat. Act. j. a.

Luce xxij. d

Moꝛtē timere natu rale ē.

Prodi tor.

Rom. x. b.

Prouerbi. xxvj. a

rere moꝛtez. vn de Jesus eam ti muit sicut legit. cepit iesus pauē re ⁊ tedere. ⁊ alt bi. pater si possi bile est transeat a me calix iste. sed dicit ne intā tum timeamus eam vt ꝑ eius ti moꝛē aliq̄d con tra iusticiā agā mus. vel qō no bis ꝑ scripturaz vl magistros vel ꝑ reuelationem diuinam reuela tum est sustinea mus. vnde sub dit q̄si exponen do ne foꝛte. ⁊c.

a ¶ Proditoꝛ. ꝓditoꝛ est q̄ loq̄tur mendacium vel non libere ꝑ nūciat veritatez vt h. q̄ sibi crimē cognitum malicioſe publicat. ij. q̄ſtione. j. si peccauerit. qui alium circūcunit ⁊ euz in piculū trahit xxiij. q. iij. transfert. q̄ res vl' mu nitiones hoſtib⁹ tradūt. xxij. q. v. de forma. qui ſe creta ſibi cōmiſ ſa revelat. de pe ni. di. vj. sacerdos

Luce xxij. d

b ¶ Iniuriā. Potest ergo agē cōtra excoicatoꝛem actione iniu riarū: qō verum est cum dolo ex cōicaut. alias nō. ff. vi bo. rap. l. ij. ¶. si publica nus. Iau. īmo ſē per potest eū cōuenire ad iteresſe: niſi iudex pro babiliter erraue rit. et etiam age revel al's puniat. extra de sen. excom. sacro. ij. q. j. nemo. Et si te merarie excom municat pūitur. ¶. e. temerarium

c ¶ Immeritam. Id est ſine causa. nam ſine culpa sepe aliqs punit ꝑ talis. xlv distin. sed illud.

d ¶ Pax. id est ſpūs sanctus.

e ¶ Petra. id est christus.

f ¶ Columba. Id est ecclesia.

g ¶ Volans. ſupple reuertit quandoqz.

Qerūqz cōtingit.

h ¶ Ut ipse. repetit hic tenoꝛē illoꝝ cap. ¶. e. ipse. ⁊ ca. iudicare. ⁊. c. tunc vera i ¶ Per. pphetā Ezechielem.

Iniuſtū iudicium.

h ¶ Non valeat. Arg. q̄ ſentētia ꝓ metū lata nulla est ipso iure. vt h. q. xxxj. q̄ſtione. ij. lotharius. xxv. q. j. omne. ſed dic q̄ tenet nisi eludat ꝑ exceptionem.

l ¶ Parū cē. i. non ſufficit ei q̄ ipse ſit iuſtꝰ vel nō gñet alijs iniquitas: niſi ſtudeat in alijs eas extinguere. xxij. q. v. de forma.

m ¶ Iuſtꝰ. ¶ Premium. in hoc q̄ patiēter ſustinet

Wat.

Mortē timere natu rale.

causa. nam ſine culpa sepe aliqs punit tpaliter. xlv distin. sed illud.

d ¶ Pax. id est ſpūs sanctus.

e ¶ Petra. id est christus.

f ¶ Columba. Id est ecclesia.

g ¶ Volans. ſupple reuertit quandoqz.

Qerūqz cōtingit.

h ¶ Ut ipse. repetit hic tenoꝛē illoꝝ cap. ¶. e. ipse. ⁊ ca. iudicare. ⁊. c. tunc vera i ¶ Per. pphetā Ezechielem.

Iniuſtū iudicium.

h ¶ Non valeat. Arg. q̄ ſentētia ꝓ metū lata nulla est ipso iure. vt h. q. xxxj. q̄ſtione. ij. lotharius. xxv. q. j. omne. ſed dic q̄ tenet nisi eludat ꝑ exceptionem.

l ¶ Parū cē. i. non ſufficit ei q̄ ipse ſit iuſtꝰ vel nō gñet alijs iniquitas: niſi ſtudeat in alijs eas extinguere. xxij. q. v. de forma.

m ¶ Iuſtꝰ. ¶ Premium. in hoc q̄ patiēter ſustinet

Luce xxij. d

Moꝛtē timere natu rale.

Prouerbi. xxvj. a

Joh. xiiij.

Joh. xiiij. a

Wat. xxvj. a

De⁹ vē di ñ ꝓt.

Ipo fa cto mi ta fiūt.

Prodi tor.

Rom. x. b.

locū vita minime ꝙcordat ac sepe agit vt vel dānet ſmeri tos vl alios ipe ligat⁹ ſoluat sepe in ſoluēdis ac ligandis subditis ſue voluntatis mo tus: nō autē causaꝝ merita sequik: vnde fit vt ipe[b] ligan di aut ſoluendi potestate se priuet: ⁊ ifra. Sepe fit vt er ga quēlibet ꝓmū odio vel gr̄e moueak pastoꝛ. iudicare aūt digne ⁊ subditſ ⁊c. vñ re cte ꝑ ꝓphetā[i] dr̄: moꝛtificā bāt alias q̄ nō moꝛiunk: ⁊ viui ficabant alias q̄ nō viuūt. nō moꝛiente q̄ppe moꝛtificat: q̄ iustū dānat: ⁊ nō victurū vi uificare nitik q̄ reū a ſuppli cio ſoluere conak. cause ḡpē ſande ſūt: ⁊ tūc ligādi ac ſol uēdi potestas exercēda: vn de videndū est q̄ culpa ꝓceſ ſit: ⁊ q̄ ſit pnia secuta post cul pam: vt q̄s oꝛpotēs de⁹ ꝑ cō pūctionis gr̄am visitat illos pastoꝛis ſnia absoluat. tunc eñ vera est absolutio ⁊c. ⁊ in fra. ex q̄ ꝓsideratione intuēdū est: ꝙ illos nos debem⁹ ꝑ pastoꝛalē auctoꝛitatē ſoluere: q̄s auctoꝛe nostrū cogno scim⁹ ꝑ ſuſcitantē gratiā vi uificare. ⁊ ifra. Veniat itaqz foꝛas moꝛtu⁹. i. culpā ꝓfiteak pctoꝛ veniētē vero foꝛas ſol uāt diſcipuli: qꝛ pastoꝛes ec cleſie ei dbēt penā amouere quam meruit q̄ nō erubuit confiteri q̄ fecit.

Hec de ſolutionis oꝛdine breuiter diximus: vt ſub magno moderamine pastoꝛes eccleſie vel ſoluere debeant vel ligare. Item Calixtus papa. ¶ Atrib⁹ caret ſnia iniuſte plata.

INiuſtū iudiciū ⁊ diffinitio iuſta regio metu ⁊ iuſſu: aut cuiuſcūqz eꝑi aut po tētis a iudicib⁹ oꝛdiata vel acta nonvaleat[k].

¶ Hoi religioſo parū esse[l] debet inimicitias alioꝝ nō exercere: aut augere male loquēdo niſi etiā eas extīguere factis bñ loquēdo ſtu duerit. ¶ Melioꝛ est i malis factis hūilis cō feſſio: q̄ i bonis ſupba gl̄iatio. Item Aug. ſu ꝑa pſal. c. iij. ¶ Premiū mēk q̄ iuſte maledici

QUi iuſtꝰ est: ⁊ iniuſte maledicīt (tur. premiū[m] illi reddit. Hic ⁊ ſi (vt dictuz

¶Idem est. ¶ hec est. vij. pars. q. in qua intēdit probare per. xiij. auct. q in malis nō est obediendū prelatis: sez vbi iussio eoꝝ ꝓtinet errorē intolerabilē: extra de offi. dele. cū ꝓtingat. r ex de sen. excō. per tuas que de hoc loco tracte sunt. Jo. de fan.

a ¶ Equitatē. Ab hoc loco ostēdit quid iurꝫ sit de snia precepti. et dicas q semp parendū est iudici in rebꝰ licitis dum tn illa spectēt ad officium eius pcipere. vt vij. qſtiõ. j. qz. et. ff de reg. iu. factuz et si dubiū est an sit licituz parendū est ei. xxiij. q. j. qđ culpatur. vij. qs

b Ofone specialiꝫ p hereticis ozare licet. ¶ Jqs epus. ¶ pro hereticis. Mortuus: qđ nō licz specialiozatione. vt xxiij. q. ij. non estimem⁹: sed pro viis hereticis et alijs malis etiaz speciali ofone licitū est ozare. vt de pe. dist. v. falsas. xxiij. q. iij. corripiantur.

c ¶ Qn semp. ¶ Precepto nō solū inuisto: sed etiā inhonesto. vel etiaz si a iudice precipiꝫ aliqđ qđ sit inhonestū vl incōmodum. vt. ff. de recep. si cū dies. §. cōpromisso. et. ij. q. ij. ꝓceptū. et. ff. de iudi. si longius. r. iij. q. ix. hortamur.

d Uotuz vrozis pt maritꝰ impedire. ¶ Jqs domin⁹. ff. de re. iu. ad ea que. e ¶ De vrozibus. xxxiij. qſt. v. manifestuz. contra vbi dicitur q licet vir precipiat vrori q non seruet votum: licet ipse peccet: ipsa tamen tenetur ei obedire. Sed dic q licet vir precipiēdo peccat: nō tn precipit id qđ est peccatū: qz preceptū dñi est vt in tali casu obediat vrori viro. vt. xxxiij. q. v. noluit. Jtez adhuc obijcit q seruꝰ est) nō teneat ligatus apud deū sentētie tn parere debet ne ex supbia ligeꝫ qui puus ex puritate cōscientie absolutus tenebatur. I dez est qn cōtra equitatē sentētia fertur: veluti qn subditi nō posſūt cogi ad malū sciētes obedientiā nō esse seruandā prelatis in rebꝰ illicitis. Unde etiā Euticianus papa ait.

¶Nō est obediēdū epō q p hereticꝫ missā canere iubet.

Jqs eps aut abbas: pbyter⁹ aut monachus suo iusserit missas ꝓ hereticꝫ b cātare: nō licz. nō ei expedit obedire eis. I tem Auguſt.

¶Preceptis non obedire multotiens expedit.

On semp maluz ē nō obedire pcepto[c] cū dñs iubet ea q̄ſ ꝓtraria vo: tūc ei obediēdū non ē. I dē Hier. in epla ad ephe. ¶De eodē

Jdñs[d] ea iubet q̄ non sunt aduersa sctis scripturis subisciaꝫ dño seruꝰ: si vo cōtraria pcipit magis obediat spūs q̄ corpozis dño et ifra. Si bonuz ē qđ pcipit impator iubētis exeq̄re volūtatē. si malū nō de. oportet deo magꝫ obedire q̄ hoibꝰ. ¶ hoc ipz r de seruis apud dños r de vxoribꝰ[e] apud viros: r de filijs apud pres: q i illis tn debeāt dñis et viris parentibusq̄ esse subiecti q̄ contra dei mādata non sunt I tem Ambrosius.

¶Non sunt audiendi q̄ contra deum aliquid iubent.

quo ad qđ a periurio excusaſ, ppt mandatū dñi. xxij. q. v. qui cōpulsus. et. c. si qs coactꝰ tn excusaſ a pena

f pro parte: sed nō a peccato. S. distin. iiij. deniq.

¶ Ulianus. ¶ Obediebant. j. xv. q. vj. nos sancto rum. et ca. iuratos. cōtra. ibi enim dicitur q si dominus est nominatim excōicatus vel hereticus: statum vasallus eius absolutus est a sacramēto. rñ. iul. adhuc tolerabatur ab eccla: ne susciaret scandalum / aduersus christianos. hoc autem verum est. quia excōmunicatio nō tollit obligationem qua est vasallus obligatus domino: sed tantum effectum obligationis vnde domino absoluto statim tenet ei obedire. vt. xv. q̄ſtione. vj. nos sāctorum. Excōicatio dñi nō liberat vasallū a sacramēto.

I Ta corporis tui cedere motibꝰ sensisti: r trelaratis voluptatū habenis te metipm in lacū miserie r ilutū fecis, phibitū deieciſti: vt q̄ positus fueras i gubernatiōe populoꝝ effectꝰ sis ruina multorum. pbatꝰ hoc teugaldi et gūtarij dudū eporum legitimꝰ casus: q̄ (ꝓ eo q te mime cōpetēter erudierint: q̄nimo q puaricatiōnē tuā tegere argumētis suis: et sub quadā iusticie specie fucatis quibusdā exq̄ſitis adinuētionibus eq̄tatē obruere studuerūt) nostra sunt aplica ꝺpositi auctoritate r ab omni epatꝰ regimine regulariter sequestrati. I tez

Q Aug. ¶De eodem.

Ui fisistit ptātiᵇ dei ordinationi resistit: sed qđ si illud iubeatur qđ nō debeas

solutioni epi scopi. ex de of. oz. cuz ab ecclesiarum: ni. si intelligas in eo casu loqui quādo minor habet iurisditionem a maiore: secūduz q̄ loquitur. ff. de iudi. iudiciū. Uel loquit in eo casu cuz appellatur ad maiorem: tunc potius maioꝝ q̄ minoꝝ parendū ē. Jtē.

adhuc obijcitur de epi scopo qui potiuſ obedit regi q̄ suo metropolitāo. xvij. di. si qs episcopꝰ. sz ibi loqtur cū preuenit mandatū regis. Jtez obijcitur de vxore q̄ potiꝰ obedit viro q̄ deo. vt. xxxiij. q. v. māifestū. sed solutum est. z. e. si dñs.

a ¶ Procōsul. Si. distinc. viij. que ꝓtra mores. et loquit hic i eo casu qñ in eadez ciuitate sūt plures iudices: q̄rū vnus maior est alio: vbi maior iudex pōt punire minorē. vt. C. de of. rec. pun. potiorꝫ. ij.

I Mperatores si in.

b ¶ Exsufflari. sicut em nri sacerdotes exsufflāt in baptismo dyaboluz: sic sacerdotes hereticoruz exsufflāt. vt xxiij. q. iij. quando de consē. dist. iiij. postea. Dañ. iij. a.

Q Uid ergo mirum.

c ¶ Breuitate. breue enim tempus vite huius. xxiij. q. iij. ipsa pietas. et de pe. di. v. considereꝫ. Dañ. iij. g.

d ¶ Jnfmitti. nota ꝓ obedientia omitti bonū est pati etiaz qđ iniustuz est. si. c. distinc. ꝓtra morē. r licet iste iuste facit pcipiendo. iste tamē iuste facit parēdo xxiij. q. i. qđ culpat. in fi. adiple re tenemur pce- Obedientia ē sm̃me necessaria.

facē: hic sane ptēne ptātem ipos humanarū legū gradꝰ aduerte. si aliqđ iusserit curator: faciēdū ē. tn si ꝓtra pcōsulē iubeat: n vtiq̄ ꝓtēnus ptātē: sz eligis maiori seruire nec hic dz minori rasci si maior plat⁹ ē. Rursus si ipe ꝓsul aliqđ iubeat: r aliud iubeat impator: vel si aliud iubeat ipator r aliud de⁹ qđ iubeas: maior ptāl de⁹. dauenziaz o ipator: tu carcerē: ille gehēnā minaē. hic iā tibi assumēda ē fides tua tāq̄ scutū: in q̄ possis oia ignea iacula inimici extinguere. I dem donatistis. ¶De eodem.

I Mperatores si i errore eēnt (qđ absit) et p errore suo ptātē leges darēt: p q̄s iusti, pbarēt r coronarēt: nō tn faciēdū ē qđ illi iubēt: qz de⁹ phibz. sicut iusserat nabuchodonosor vt aurea statua adoraret: qđ q̄ facere noluerūt: deo talia p hibēti placuerūt. Mn autez impatores ptātē tenēt: r p ipa ꝓtra errorē iubēt: qđ q̄ſ qs ptēperit: ipe sibi iudiciū acq̄rit. naz int hoies penas luit: r apud deū nō frōtē habebit. qz hoc facē noluit qđ ei p cor regꝫ ipa ptās iussit: sicut r ipe nabuchodonosor post miracla saluꝫ triū puerorꝫ ꝓmot⁹ atq̄ mutatꝰ pueritate ꝓtra errorē edictū ꝓposuit vt quicunq̄ blasphemarēt deū Sidrac/ Misac/ et Abdenago i iteritū irēt: et dom⁹ eorū in dispersionē. et nō vultis qđ aliquid tale iubeāt ꝓtra vos impatores christiani cuz sciant a vobis in illis q̄s rebaptizatis christum exsufflariᵇ. I tē in psalmis. I ulianꝰ extitit infidelis imperator: nonne extitit apostata iniquꝰ et idolatra: milites christiani seruierūt imperatori infideli. vbi veniebāt ad causam christi nō agnoscēbāt nisi illum qui in celo erat: quādo volebat vt idola colerent et thurificarent ꝓponebāt illi deū. quādo autem dicebat: producite aciem: ite cōtra illam gentem: statim obtemperabāt: et distinguebant dominum eternum a dño temporali.

I tem Gregorius.

¶Per obediētiā bonū deseritur: malū ꝙ nūq̄ facē lz.

Q Uid ergo mirū. si pector ꝓ homo obedientie in pūtis vite breuitate[e] se subiecit: qñ hāc mediatoꝝ dī et hoim tenuit et tenendam pcepit: r cū obediētē[f] remunerat nō relinquit. Sciēdū tamē est: nūq̄ p obedientiā malū fieri. aliquādo aūt per obediētiā debet bonū quod agit[g] intermitti⁹. neq̄ em i paradiso arbor male extitit quaz de⁹ homini ne cōtingeret interdixit: sz vt meliꝰ per obedientie meritū homo bn cōdit⁹ crescereꝫ: dignū fuerat vt etiā a bono prohiberet. q̄ten⁹ tantoveriꝰ hoc qđ ageret virtꝰ eēt: quāto r a bono cessans auctori suo se subditum r humilem exhiberet.

I tem Jsidorus.

¶Apud deum maledicitur qui peccantibus consentit.

Q Ui peccantibus consentitᵏ: r defendit alium delinquentem: maledictus erit apud deum r homines: r corripiet increpatione seuerissima. ¶ hinc etiaz quidā sctissimꝰ pater ait. ¶ Si qs peccātē defendit: acriusˡ q̄ ille qui peccauit coerceatur. ¶ hinc r alius pater ait. si quis alterius errori ꝓsentit: sciat se cum illo simili modo culpabilem iudicādū I tem Jsidorus. ¶Non est obediendum qđ contra deum precipitur.

Jis q̄ preest fecerit: aut cuiq̄ quod a dño prohibitū est facere iusserit: vl qđ preceptū est ꝓterierit aut ꝓterire mandauerit: sancti pauli apostoli sentētia ei ingerēda est dicētis. Etiā si nosᵍ aut angelus de celo euangelizauerit vobis preterq̄ quod vobis ptū lz vix tolerabile. xix. di. i memoriaz. Sed qđ si eps pcipiat alicui vt eat romam: et ille se excusat ideo: quia alij inuenunt melioresᵐ hec excusatio non valet. qz in legationibus ordo nō est seruādus. vt. ff. de le. sciendum. §. pe. r ē hic ar. q̄ si clericus voluerit iter peg rinationis q̄ non pōt ire iuito epo de conse. dist. v. non oportet. Excōicare se ipm̃ nemo pt. Leui. xix. a. Gal. j. b.

e ¶ Ui cōsentit. per cooperationē et auctoritatez. vt. ij. q. j. notādū. in fi. f ¶ Acrius. j. xxiij. qſtiōe. iij. q alioti. s. lxxxvj. distinc. tanta. j. Ti. ij. a.

g ¶ Si nos. ꝙ alijs scripm vl si dixi pare excōicare pōt. vt hic. et xij. q. ij. nō liceat. xxj. di. nūc autē. Sz Jpar i parē nō hz iperiū. vt xxj. di. iferior. extra de trāsla. inter corpalia: nec alijs in seipsum hz iperiū. vt. ff. ō arbi. l. pe. Sed.

dic q̄ p̄ hec verba nō anathematizat. sed tm̄ dicit eū esse anathematizatū. i. separatuz ab eis vt ei nō eēt credendū. vel ostendit per hoc quid fieri debeat. Et est simile q̄ nō semper est credendum sancto viro. l. distinc. si quis prepositorum.

Excōi-cō te et absol-uo te an li-get vel soluat.

a ¶ Cogi non pſit. Quid si epi-scop⁹ dicat excō-munico te: et ab-soluo te: an po-tius sit excōica-tus ꝯ absolut⁹? Idue hic sentētie vident sicut plu-ra sūt p̄cepta in dicū vt extra de do. & cōtu. cū dilecti. sicut plu-res sūt stipula-tiōes cū p̄mittat hoc & illud. ff. de verbo. obli. scire debem⁹. et. l. qō dī. Dic q̄ nulla est excōicatio p̄ pter sui cōtrarie-tatē. Si diuerse autē sentētie ex infuallo p̄ferū-tur valet vtraq̄ Itez quid dices

viij. pl si dicat excōico te vel absoluo? dic q̄ si ante nō erat excōicatus modo est excōi-cat⁹: ſz si fuit an te excōicat⁹ mō est absolut⁹. io. Ego dico q̄ ta-lis plat⁹ pſumit fatu⁹. & p̄ eodez habetur acſi nō tulisset sniaz. vt extra de suc. ab ite. cū dilect⁹. B. Itē pone. mandatuz est duob⁹ vt excōicent ali-quē: et vn⁹ dixit excōico te si ille non excōicat te. Dic q̄ si ambo il-la ẏba p̄ferunt: nō est excōicat⁹. cōtrariū credo.

Itē quid si indeterminate dico. excōico alter illoz. nūquid ambo sunt vitādi? videt q̄ sic. q̄ in gñe pōt ferri excōicatio. extra de offi. ordi. si sacerdos.

¶ Quod autē. ¶ hec est. viij. pars. q. in qua excipit quasdā p̄sonas que nō sunt excōicate ſz excōicat⁹ cōicent dū tamē in crimine nō cōicent eis. & hoc pro-bat per quattuoz aucto. Johan. de San.

b Excellētissim⁹. ¶ Qui cōicāt. nō itelligas q̄ hec excōicatio trāsit i ētiā p̄sonā. q̄ ipa cū suis cōi-catoīb⁹ oīb⁹ fuit excōicata. vñ illi cōicātes itelligūt noiatim excōicati. vt extra de sen. excō. q̄ in dubijs.

c ¶ Absoluank. id est absoluti iudicētur. sic. xxiij. questione. j. audiuimus.

d ¶ Uel nō ex volūtate. sic. ff. qō me. cau. si mulier.

e Quoniā. Quidā sic ponūt casum. Aliquis p̄o pter enorme crimē fuit excōicat⁹: & p̄ enor-mitatē crimis p̄ hibebāt tēpore gregorij q̄ nec filij⁹ nec vxoz nec aliquis de fami-lia ei cōicaret: et hoc licite potuit fieri. vt dicunt p̄ id qō est. xxiij. q. iij. si habes. ſz cum gregoriꝰ vi-deret eos contē-nere talez excōi-cationē tēperā-uit sententiā cir-ca familiā. et ſm hoc expone pe-rire, p̄ p̄ceptū. quia nō petebāt absolutionem.

f ¶ Ignoran-tia. facti: crassa et supina.

g ¶ Simplici-tate. iuris.

h ¶ Ex neces-sitate. que vita-ri pōt vel etiā meuitabili. sed certe Innocen. ponit hanc que stionem et eam nō soluit. s. vtrū p̄o enormi deli cto tota familia sit vitāda. extra de sentē. excom. inter alia. in fi. & p̄terea hoc sta-tutum non esset generale. sed tā tum in vno casu Alij sic ponunt casum: apostō-lus ait. si qui fra tres nominātur cum his nec ci-bū sumere licet. et illa sententia ad omnes fide-les extendebāt.

Excōi-catꝰ sine pi-culo cō-munī-cat eo-rum fa-milia.

vt. ſ. e. ad mēsam. vñ vſq̄ ad tēs gregorij tenebāt q̄ familia excōicatoz vitabāt saltē in sacramētis. hūc numū rigorē tēperat hic grego. nec eſt q̄ ad eccliaz triūphalem ligate erant tales persone. nec etiā cre-dendum est scōm apostolum voluisse vxorē sep̄ arā-dā a viro. & scōm hoc expone perire. id est puniri ab ecclesia in sacramentis. Tertius casus melioꝛ vide-tur ante tempus gregorij omnes qui in hoc. c. conti-nentur ipso iure erāt exempti ab excōmunicatione: licet cōmunicarēt excōmunicatis. sed quidaz simpli-ces credebant se excōmunicatos si cōmunicarēt do-

nimis suis vel vxoꝛes maritis. nec tamen petebāt ab-solutionē. & sic peccabant mortaliter, p̄ter p̄scientiā lesam: q̄ oīne q̄d fit̄ cōtra cōscientiā edificat ad gehē-nā. xxviij. q. j. H. ex his. & meliꝰ extra de simo. c. p̄ tuas. Dat ẏ h greg. p̄stitutōnē q̄ tales nō sūt excōicati ha-bēdi et expōe pe-rire p̄ p̄ sciam ignoratia facti. i. ignoꝛauerūt eos fuisse excōmuni-catos. et cuz eis ig̃ꝛāt cōicauerūt et credebant se teneri nec pete-bāt absolutionē

a ¶ Anathe-matꝫ. ip̄rope po nit. i. simplicē ex-cōicationis.

b ¶ Ad tēpus ſcilicet futurum

c ¶ Tempera mus. i. tēperata esse ostendimus ẏ h̄ hoc verum q̄ nunq̄ familia excōicāda est p̄-pter delictū dñi: nisi forte vt dixi p̄opt enormita tē scelerꝫ. vt. xxiij. q̄stione. iij. si habes. vbi dicit aug. nisi grauiſ-sime p̄mouerer: nūq̄ excōicarez filium p̄ delicto patris. sed nōne tota familia bo-nifacij fuit p̄ eo excōicata: q̄ ob-lationes familie sue non recipie-bant. vt. xxvij. q. iij. miroꝛ? Sed dic q̄ tm̄ in rubo rem dñi non reci piebāt oblatōes familie. sicut nō recipiūt oblatio nes raptoꝛum & discoꝛdātium et ipenitētiū: ſz nō sint excōicati. vt xc. dis. oblatiōes

Famili-a p̄o dñi deli cto nō ē excōi canda.

d ¶ Uxoꝛes.

Excōi-catio-nē op-ponere viro vxoꝛ nō potest.

Sed nunq̄d vir excōicat⁹ pōt pe tere debitum ab vxoꝛe? dicat. h. q̄ nō sed ipse tenet reddere. q̄ō con cedo. Sz si petat vir mulierē in iudicio: et ipa obiicit ei excōicationē. iudex tenetur ex suo officio restitue-re mulierē. cū in hoc casu possit ei cōmunicare. vnde credo q̄ tenetur ei debitum reddere. hoc tñ scias q̄ si filij⁹ est excōicat⁹ vel seruꝰ non ꝺz p̄ꝛ vel dñs cōicare ei. vt. xxvij. q. j. de filiis. si filius sit in potestate patris: tenetur filius cohabitare ei. sed si est emancipatus: tunc tenetur filius vitare patrem. huic tamē obstat xxij. q. vlti. de forma. vbi eadem fide est superioꝛ infe-rioꝛi astrictus qua ecōtrario. Ea tamē que hic dicū-tur non tenēt in cleric⁹: quia sem per debent vita-re suum episco-pum excōmuni-catum. vt. xcij. distinc. miratus: quia nō sunt ita astricti epō vicu lo nature sicut fi lius patri.

e ¶ Scelera. Zde ē si tales sūt qui non seruāt ei in crimine in quo nec filij⁹ nec vxoꝛ excusatur. vt extra de sent. excō. inter alia.

f ¶ Siue pe-grinus extra eo. si vere.

g ¶ Dare. dū modo non sit ec-clesiasticum sti-pendium. vt ex-tra de cleri. exc-mi. postulasti. et est si. xlij. distinc. quiescamus. q̄ elemosina nulli est deneganda. lxxxvj. dis. palce.

Psal. xxxv.

Ntecessoꝛ predeces.

h ¶ Sacra-mēto. sacramen tū forte io reſ-pōdit ab eo: q̄ ha-buit eū suspectū vel ad cautelam

i ¶ Astipula-toꝛ. id est confir-matoꝛ.

k ¶ Sed & spi-ritualiter. Arg. q̄ sufficit q̄ quis non faciat con-tra mentem re-scripti: licet faci-at contra verba sic. xxij. questio-ne. ij. ne quis. et questione. v. hu-mane. ff. de i ius vo. Hinc ēſi verbotenus ex-

Rescp-tum ꝺ tum ad ẏba q̄ ꝺ non seruat.

cessit fines mandati. & habemus hic q̄ iuramentum p̄o parte valet & p̄o parte non. xxij. q̄stiōe. iij. inter. sic donatio. xij. questione. ij. si quos.

l Quod. supple scripsisti nobis.

m ¶ Perfectos. hic habes q̄ p̄fectꝰ ampliꝰ potest

perfectū am plī⁹ ꝑfi citur.

perfici.vnde licet matrimoniū dicat perfici p carnis copulam:nō ideo ꝓuus fuit imperfectus.Et ex hoc est arg.q excōicatus amplius potest excōmunicari.

a ¶ Anima tua.sufficit ergo mētaliter aliq̄d ipleri etiā si nō corporaliter adimpletur vt.xxiij.q.iij.recedite. Itē arg. q in obligatiōibus bone fidei plus est intelligendū q̄ verbis exprimat.xxiij.q.v.si non licet.xxxij.q.iij. meretrices. Item argu.q si iurauit ꝛ. ps. ām modo nō accedere ad cōcubinā meā q̄ p hoc nō excludit matrimonialis coitus argu.xxxi.q.i.illud.nā si libertas iurauit nō nubere:de illicitis nuptiis itelligitur. ff.de iur.pa.adgere.H.ylti.

¶ Excōicatiōis.

¶ Hec est.ix.ps. q. in qua querit qualiter ḡs ꝏbet anathematizari et absolui ꝛ de hoc ponit.iij.c. Johan.de.f.

b. Ebent. sed cum dicit excommunico te videt q̄ de minori sit intelligēdum.argu.ex̄ de cen.ex pte.ff. de leg.ij. nūmis.et ff.de re.iu. semp in obscuris.ff.de penis si preses. Nam maior semper specificanda est. arg.iij.q.iij. engeltrudaz.io. sed certe a ꝏbis non est recedendum.vt.ff.de le. iij.non aliter.

c ¶ Conculcare.nec postea fumenk ad aliquē vsum i sed foras proijcientur. vt sal infatuatū.ij. q.vij.non oēs.

Sacrilegi an d sint ipso iure ex cōicati.

¶ Anonica. ¶ Violatores.videt hic q oēs sacrilegi sint ipso iure excōicati: vt extra de sen.excom.cum p causa:scōm hoc est contra.xvij.q. iiij.q̄s.xij.q.ij.Idigne.Dicas q violatores eccliarū sunt ipso iure excōicati.aliq̄ nō vt extra de sen.ex.con questi.et.xvij.q.iij.oēs.ꝛ hic de illis loquitur.

e ¶ Um aliqs. ¶ Et.xij.Arg.q in restitutōne epi vel clerici tot intererūt episcopi quot fuerūt in depositione. de hoc.xxxv.q. ix. veniam.

f ¶ Et de futuris si.extra de sē. excō.ex tenore.

g ¶ Cautelaz. similiter ab heretico reuertēte requirit iuramētum q̄ de cetero non labet.vt.j.q vij.quotiens. et ab incendiario. vt.xxiij.q̄sti. viij. pessimaz. similit in quolibet horrēdo crimine iurabit penitēs se nunq̄ sīle ꝓmissurum.xij.e.ij.de viro.non tamen idē credo faciendū in quolibet mortali peccato Sed cum hodie simplici ꝏbo ḡs pōt excōicari. vt extra de eo qui fur.oz.re.c.j. vi. detur ḡ q̄ hodie simplici ꝏbo ꝓ test absolui quis quia omnis res p quascūq̄ causas contrahitur per easdē dissoluitur vt extra de regu.iur. omnis res.

¶ Excōicat⁹ an ci ꝏbo absolui possit

¶ Presbyteris. ¶ Hec est.x. ps. q. in qua ponit que penitentia debet imponi illis qui excommunicati celebrauerunt. Johan. de.f.

h ¶ Dillis. ¶ Statuerunt.ē.eo.si quis episcopus contra vbi eis negatur spes restitutionis: sed non negat quin a papa possint restitui.

i ¶ Saginatipingue verbum de pingui intellectu dist.xlviij. ꝓcessit.

et ꝓmunionis consensu aia tua non ē coinquinata:itaq̄ ꝓpter hoc q̄ cuz eis ꝙuersatus es nō consentiēs iniq̄tati eorum:nullū tibi est detrimentum coram deo.

Excōmunicationis aūt forma et modus atq̄ recōciliationis hec est. ¶ Modus et forma excommunicationis.

Debēt[b].xij.sacerdotes ex̄ circūstare ꝛ lucernas ardētes in manib⁹ tenere.quas in conclusione anathematis vel excōicationis ꝓiscere ꝏbēt in terrā:ꝛ cōculcare[c] pedib⁹ deide epla p prochias mittat ꝓtinens excōicatoz noia et cām excōicationis. Item ex concilio aurasico. ¶ De eodem.

Anōica istituta ꝛ sanctoꝝ patrū exēpla sequētes ecclīaz dei violatores[d] auctoritate dei ꝛ iudicio sancti spūs:a gremio scē matris eccle.ꝛ a ꝙsortio totius xp̄ianitatis eliminan⁹: q̄usq̄ resipiscāt ꝛ ecclie dei satisfaciant. Item ex eodem.

¶ Mod⁹ reconciliatōis excommunicatorum.

Um aliqs vel excōicatus vl anathematizatus pnia duct⁹ veniā postulat ꝛ emēdationem ꝓmittit: eps q̄ eū excōicauit:añ ianuas eccle vēire dz.ꝛ.xij[e]. pbr̄i cū eo q̄ eū hincaīde circūstare debēt.ꝛ si ille terre ꝓstratus veniaz postulat:ꝛ de futuris[f] cautelā[g] spondet:tūc eps (apprehēsa manu eius dextera) in ecclesiā illū introducat:et cōioni xp̄iane red-

ti.pingue verbum de pingui intellectu dist.xlviij.

a Anctis. ¶ Ignorantia.crassa.q̄ ꝏ ignorās nō essz excōicat⁹.vñ lex dicit sciētiā nō ignorātiam volumus obligari.

b ¶ Timore.extra qō me.cau.sacris.

c ¶ Aut negligēter. No.negligētiā ꝓparari volūtati.ff.ō reg.iur. l.late culpe.

d ¶ Coertiōe. Sz pone q̄ aliquis laicus iurauit se alij laico satisfacere. post absolutōnē vult ei satisfacere corā seculari iudice:nunq̄d iudex ecclīasticus pōt cogīscere de ista satisfactiōe cum ulla sit cā ciuilis? sic.arg.ex̄ de donatiter vi.ꝛ vxo. de prudētia. ex̄ de cōiu.ser.c.lz. vbi iudex ecclīastic⁹ de libertate cognoscit ꝛ ꝓnunciat:et iudex ecclīasticus de cā natiuitatz cognoscit. extra qui fi.sint legi.latoꝛ.

e ¶ Uidā cle. ¶ Propa.ꝓrl.cā.q.j. in illo.c.inolita.et ca.placuit.ff.in durit clericos litigātes de ꝓpris rebus.Sz q̄ dubitari posset an posset clericꝰ habere ꝓpria.ideo ponit hanc cām i qua querit an clerici possint ꝓpria possidere.ꝛ an possint res ecclesie alienare: ꝛ an possint condere testamētū. ꝛ vt hec et alia.

f ¶ Anvtriqz.i. eccle ꝛ sacerdoti ¶ Lericos.

diuisio ¶ Hec.q. diuidit in duas ptes. In prima ꝓbat magr ꝓ xvij. auctorit.q̄ nullus cleric⁹ dz ꝓpriū hre.q̄s th de regularib⁹ itelligit q̄ ꝓpriis renūciauerūt. Secūda ibi.his omnib⁹.Jo.de fan.

g ¶ Clericos. In hac prima.q.ſ.an clerici possint ꝓpria hre.H.allegat pr̄ Jo.deide soluit in illo.H.cū ḡ ꝛ male.Dic ḡ q̄ pnt hre ꝓpria nisi renūciauerint ꝓ

Sanctis quippe canonibus cautuz constat: vt qui cū excōmunicatis cōmunicauerit excōicetur.ipsius tamen penitentie atq̄ absolutionis modos eo moderamine decreuimus vt quicūq̄ seu ignorantia[a]: seu timore[b]:seu necessitate cuiusq̄ negocij maximi ꝛ maxime necessarij eoꝝ se conuictu:ꝛ saluratione:oratione:oscultatione:contaminauerit: cum minoris penitētie medicina societatis nostre participationē fortiātur.eosvero qui aut spontanee:aut negligēter[c] inciderint: sub ea volumus discipline coertione[d] suscipi:vt ceteris metus incutiatur. ¶ Causa.xij.

Uidam clerici ꝓpria[e] relinq̄re volunt. de suis ꝛ ecclesie rebus testamētum conficiunt. de rebus ecclesie nōnulla largiūtur. Modo primuz queritur vtrū liceat clericis ꝓpriuz habere: Secūdo:an res ecclesie que ab eis date sunt: possint constare aliqua firmitate eis qui eas acceperunt: Tertio:si ante tēpus ordinatiōis sue qui nihil habere videbantur:ꝛ post ordinationē aliqua inuenisse noscuntur:an possint ea relinq̄re quibus voluerint an nō: Quarto:si de suis ꝛ ecclesie rebus aliqua acquisisse noscūtur:an vtriqz[f] cōmuniter an singulariter eccīe vel sacerdotij iure perueniant ꝛ Quinto:si testamentum liceat eis conficere.

¶ Questio.j.

Lericos[g] nichil possidere debē multz auctoritatibus iubet. Ait enī tole tanū ꝙciliū.

¶ Impuberes ꝛ adolescentes i vno cōclaui manētes ꝓ batissimo seniori deputent.

Onis etas ab adolescentia[h] in malū ꝓna est.nihil incerti⁹ q̄ vita adolescentiū. ob hoc cōstituere oportuit: vt si qui ipuberes aut adolescētes in clero existunt:oēs in vno cōclaui cōmaneāt:vt lubrice etatis an nos nō in luxuria:sz in disciplinis ecclesiasticis agāt:de putati ꝓbatissimo[i] seniori quē ꝛ magistrū doctrine ꝛ testē vite habeāt. ¶ Oz si aliq̄ ex his pupilli existūt.sacerdotali tutela foueant:vt ꝛ vita eoꝝ a criminib⁹ intacta sit:ꝛ res eoꝝ ab iniuria ipiorū. Qui aūt his ꝓceptis resultauerint:mōasterio deputent:vt vagātes aie ꝛ supbe seuerioꝝ regula distringant. Item Clemens in epla.iiij.

¶ Omnibus clericis cōmunis est vita seruanda.

Dilectissimis[m] fratribus ꝛ cōdiscipulis:hieronimus cū charissimo fratre

Wnis. ¶ Ab adolescentia. In clericis expectant xviij. annī. ꝛ tūc grit an velint in sacro pseuerare: vt.ē.di.xxviij.de hiſ. Jn mōachus xiiij.vt.j.xx.q.j.illud.

Pupillus vbi dz educari.

i ¶ Probatissimo. pupillus ei apud tales educari dz q̄ nō insidiēnt ei⁹ pudicie.vt.ff. vbi pupillus.de.l.pe. Uel dic seniori.i. presbytero.lxxviij. di.porro.

Magr̄ phibet testiones de vi discipulo.

k ¶ Magrm. Nota q̄ magister ꝓhibere dz testimoniū de vita discipuli. sīr de ei⁹ doctrina. vt.C.de aduo.di uer.iudi.l.nemini.sic domestica testimonia quādoq̄ admittunt sicz pater perhibet testimoniuz de filio.xx.q.iij. presens. sic ꝛ alias.ij.q.vij.cū pastoris.ꝛ.j.q.e.manifeste.ij.q.j.de? oīpotens.

l ¶ Pupilli. ℞ de laicis loquit qui sunt cōmendati ecclesie.

¶ Pupilli.pupilli orphani vidue liberti miserabiles persone spectāt ad iudicium ecclesiasticum. vt.lxxxvij. dist.c.j.ꝛ.ij.et.C. q̄ impera.interpu.et vi.l.vnica. H.q̄ si pupilli.ꝛ xvj.q.j.generaliter.que hic ꝓ contrario signatur. Sed de tutela id est protectione credo q̄ sint de foro vtriusq̄.

m Dilectissimis.ſ.ex rationibus ꝓbat omia esse cōmunia.Et nota q̄ papa hic se postponit.

sic postponit. ꝫ. xcvij. di. victor.

Weū ꝛ tuū tur bāt hu manuz ocium.

a ¶ Olim. Un' Tullius. Dulcissima rerum possessio cōmunis est. Et dicit ꝓhus. Quietissime viueret homines in hoc mundo si de medio sublata essent duo verba, s. meum ꝛ tuum.

b ¶ Sed per iniqtatē. i. cōsuetudinē iurisgentiū ecclesiastici naturali cōtrariā. ne sit cōtra. ꝫ. diistinctione. xxxvij. c. j. Uel per iniqtatē. i. ꝓ sollicitudinē vt ibi

amicos facē de mām̄o na iniq tatz qđ est?

Facite vobis amicos de mammona iniqtatis. i. de pecunia q̄ ꝓ sollicitudinez est q̄stra. xvij. q. v. ꝫ. ſ3 hoc multipliciter.

c ¶ Et coniuges. non quo ad vsum carnis: sed quo ad vsum obsequij. vl quo ad dilectionē. xxxi. dist. o ino. Et est argu. q̄ verbum generale ġnaliē intelligendū est xix. di. si romanorum.

Aer est cōis.

d ¶ Aer. Aer cōis dicit quo ad vsum. vt inimici. de re. di. ꝫ. ſ3 q̄ ad ius edificādi cuius est soli, eius est aer vsq̄ ad celum. vt. ff. qō vi aut clam. l. vl. in fi. pōt enim edificare hō q̄ alteri velit: tñ nō excedat vsitatū moduz altitudinis vt. C. de edi. ꝓ. l. j

Actu. iiij. f.

e ¶ Coꝛ vnuz. ꝛ alma vna. ſ. vt sint vnū vinculo charitatis.

f ¶ Possidebant. ergo aliq̄s pōt possidere rē cui⁹ non pōt habere. ꝓpuetatez Arg. cōtra ex de prescrip. cautaz.

Actu. v. a.

Sed dic possidebāt. i. detinebāt sicut seruus dicitur possidere. ff. de acqui. pos. q̄ seruus.

g ¶ Et sapphira. Actuum. v. capitulo.

h ¶ Propter peccatū. ꝓpter peccatū mortis q̄s citius. vt. xxiij. q. iij. ea vindicta.

Pctm̄ vitā ab breuiat

i ¶ Recordatione. al's retractatione.

k ¶ Precipimus. i. monemus. sīle. xxviij. q. j. si enim

tacobo ꝛ coepo hitantib⁹ clemēs eps. Lōis vita oīb⁹ fratres necessaria est: et maxie his qui deo irrephēsibiliter militare cupiūt: ꝛ vitā aplorū eorūq̄z discipuloꝝ imitari volūt. ¶ Lōis enim vsus oīm⁸ q̄ sunt in hoc mūdo oīb⁹ esse hoibus debuit: sed ꝓ iniqtatē⁹ alius hoc dixit esse suū: ꝛ ali⁹ istud: ꝛ sic iter mortales facta est diuisio. ¶ De niq̄z qđā grecoꝝ sapientissim⁹ hec ita sciēs esse cōia debere ait amicoꝝ eē cōia oia. in oīb⁹ aūt sunt sine dubio ꝛ cōiuges[c]. ꝛ sicut (inq̄t) nō pt diuidi aer[b] neq̄z splendor solis: ita nec reliq̄ q̄ cōiter omibus data sunt ad hñdū diuidi nō debere ſ3 hñda eē cōia Uñ ꝛ dñs ꝓ ꝓphetaz loquit dicēs. Ecce q̄z bonū ꝛ q̄z iocundū ꝛc̄. ¶ Isti⁹ eni cōsuetudinis more retēti etiā aplī eorūq̄z discipuli vt ꝓdictū ē: vna nobiscū ꝛ vobiscū cōem vitā duxerūt. vt eni bñ nost⁹ erat multitudinis eorū cor vnū ꝛ alia vna[k]: nec quisq̄z eorū aut nostrū de his q̄ possidebāt[f] aliq̄d suū eē dicebat sed oia nobis ꝛ illis cōia: nec q̄sq̄z egēs erat inꝛ eos. Qđ ꝫo q̄ domos vel agros possidebāt vēdebant eos: ꝛ ꝓdia eoꝝ ꝛ reliquas res quas habebāt offerebāt. ponētes añ pedes aplorū. sicut nobiscuz q̄dā vestrū cognouerūt ꝛ viderūt: et diuidebat singulis ꝓut cuiq̄z opus erat. ¶ Ananias aūt vir auster⁹ ꝛ saphira[g] uxor eius (q̄ mētiti sunt aplis de ꝓcio agroꝝ suoruz quos vēdiderāt) nobis ꝓsentibus in cōspectu oīm circūstantiū aꝛspectu aplorū ꝓpter peccatū[h] eoꝝ ꝛ mēdaciū qđ fecerunt mortui delati sunt ābo. Cetera q̄ de talib⁹ cōgnim⁹ ꝛ vidim⁹: nec recordatiōe[i] nec demōstratione digna sunt. Quapropt̄ hec vobis cauēda mādamus: ꝛ doctrinis ꝛ exēplis aplorū obedire ꝓcipim⁹[k]: q̄ his q̄ eorū mādata postponūt: nō soluz rei ſz etiā dei exactores fiunt qñ nō solū vobis cauēda sed oībus ꝓdicāda sunt. vñ cōsiliū dantes vestrā prudentiā hortamur vt ab aplicis regulis nō recedatis ſz cōem vitā ducentes: ꝛ scripturas sacras recte itelligētes: q̄ bñ nouistis adiplere satagatis.

Itē Eugen⁹ pa. ꝛ Leo. ix.

¶ Iuxta ecclesiā clericoꝝ claustra constituantur.

Necessaria[l] eteniz res existit vt iuxta ecclīā claustra[m] ꝓstituant: in qbus clerici disciplinis ecclīasticis vacēt: itaq̄z oīb⁹ vnuz sit refectoriū ac dormitoriū seu cetere officine[n] ad vsus clericoꝝ necessarie. Ministri ꝙo post eꝝ sup eos eligāt quoꝝ vita atq̄z doctrina illos poti⁹ exornet q̄z dehonestet. Nec i atrio ecclie alia edificia nisi clericoꝝ ponāt.

Unde Nicolaus papa.

¶ Nec in atrio ecclesie nisi clericoꝝ edificia ponantur

Nulla edificia i atrio[o] ecclesie ponātur nisi tantū clericoꝝ.

Itē Hiero. ad nepotianū.

¶ Clericus nichil seculare possideat.

Clericus q̄ xp̄i seruit ecclie: interpret primū vocabulum suū: et nominis diffinitiōe ꝓlata nitatur[p]

Atriuz est cimiterium

Cōuersū ꝓbersās icidit i canonem

¶ Conuersi. quersi oēs dicūtur ecclīastice p̄sone. vt. xvij. q. iij. quisq̄s. ꝛ verberās talē incidit in canonē ex de sentē. ex. non dubiū. et habebūt habitū illoꝝ cū quib⁹ conuersant. vt. xvi. q. vij. in noua et licet quersi ꝫ dicant deo deuoti. non tamē tenent continere. nam quidam taliū. ꝓtētur. quidā nō. vt. xxvij. q. j. vt lex. nā accidit i ecclīa. Pctm̄ vitā ab breuiat

videtur tamē q̄ hoc fuit ꝓceptū: quia ꝓmitiua ecclesia hoc potuit ꝓcipere sicut cōtinentiā. ſ3 si hoc hodie ꝓciperetur deformaret statum ecclesie vniuersalis qđ non debet esse. j. q. vltima. ꝛ si illa. Ut dicq̄ ꝓceptuz erat eis qui tūc renūciauerunt ꝓpr̄ijs nō alijs. xxij. q. j. c. j.

l ¶ Necessaria Idem est vtilis ꝛ honesta.

m ¶ Claustra Idem dicitur de cōse. di. v. in omnibus. ꝫ. dist. xxxij. ꝓter.

n ¶ Officine. ꝫ. distinc. xxxij. si quid vero. contra. ꝫ. j. q. ij. sacerdos. contra. j. e. quia tua. sed ibi loquitur de ecclesijs collegiatis. hic non. vel consuetudo diuersarū ecclesiarum soluit contrarium.

Nulla.

o ¶ In atrio. i. in cimiterio quod habebit. xl. passus in circuitu ecclesie maioris capelle vel minoris ecclesie. xxx. vt. j. xvij. q. iij. sicut antiquitus. sic⁊ palatium imperatoris non est ꝓuinatoꝝ parte tibus coartandum. C. de oper. ꝓu. quicūq̄z.

Clericus q̄ xp̄i.

p ¶ Nitatur. Argumen. a nominis interpretatione. xvj. q. j.

si cupis. nola eñ debēt esse ꝙsona reb⁹. institu. de do. ¶. cit et aliud.

a ¶ Si aurū. nō tñ est pctm̄ hñe diuitias si adsint bona opa. vt. xxx. di. hoc scripsim⁹. ſ3 tunc est pctm̄ si ꝓpter eas iusticia dēserit. j. e. habebat. vel cū hō i eis spem suā ponit vt. viij. q. j. sunt in ecclia.

Diuitias hñe pctm̄ nō est.

Funiculus qđ sit.

b ¶ Et funiculus. hic dr̄ mensura quedā q̄ dicebat hereditas post fun⁹ de functi. fm illud. Funes ceciderūt mihi i preclaris ꝛ dicit a funere.

ꝑs. xv

c ¶ Nō accipio. monachus tñ succedit i hereditatē vt. xix. q. iij. nō liceat. et eccl'ia noie eius recipit. vt. xvij. q. j. ca. j. vñ Qui dis. Alteri⁹ vires subtrahit alter amor.

versus

d ¶ Inter ceteras. sed singulariť. et est ar. q̄ clerici nō debēt ꝓtiri hereditatē cū fratribus.

e ¶ Necessitatis. i. sollicitudinis.

f ¶ Officia. s. secularia.

g ¶ Decerpit sic. xcix. di. ecce.

h ¶ Abdicatio. q̄ ad carnalē affectum.

Uo sunt.

i ¶ Conuersi.

Cōuersū ꝓbersās icidit i ca nonem

¶ Nihil ꝓpter deuz debet curare: q̄ in eius sorte eligit

Qui portio de⁹ est: nihil debet curare nisi deū: ne alteri⁹ impediatur necessitatis[e] munere. qđ eñ ad alia officia[f] ꝓferť: hoc religiōis cultui atq̄z huic nr̄o officio decerpit[g]. hec eñ vera est sacerdotis fuga abdicatio[h] domesticoꝝ: ꝛ quedā alienatio charissimoꝝ: vt suis se abneget: q̄ seruire deo elegerit. Item Hieroni. ad quēdā suū leuitā de duobus generibus hominum.

¶ Clerici, et deo deuotis: nec causas agere: nec aliqđ ꝓprium habere licet.

Duo sūt genera xp̄ianoꝝ. est aūt vnū genus qđ mācipatū diuino officio et deditū contēplatiōi ꝛ oratioīi: ab omni strepitu tpaliū cessare ꝙuenit: vt sūt clerici ꝛ deo deuoti videlicz cōuersi[i]: cleros eñ grece latine sors: ide hmōi hoīes vocāť clerici: id est sorte electi. oēs eñ deus in suos elegit: hi nāq̄z sunt reges: id est se ꝛ alios in virtutibus regēte: ꝛ ita in deo regnum habēt: ꝛ hoc designat corona i capite. hanc coronā habent ab institutiōe romane ecclesie in signum regni quod in christo expectatur. rasio vero capitis est tēporaliū omniū depositio[k]: Illi enim victu ꝛ vestitu contēti nullam inter se ꝓprietatem[l] habētes: debēt habere omnia cōmunia. Aliud vero gen⁹ est christianoꝝ vt sunt laici: laos eñ grece est populus latine: his licz ꝛ temporalia possidere: sed nō nisi ad vsum[m]. nihil enim miserius est q̄z ꝓpter nūmum deū contēnere. his concessum est vroreꝫ ducere: terrā colere: interviꝝ ꝛ viꝝ iudicare: causas agere oblationes[n] super altaria apponē: decimas reddere. ꝛ ita saluari poterunt: si vitia tamen benefaciendo euitauerint.

Item Grego. augu. anglorum episcopo.

¶ Clerici nihil ꝓprium possideant.

Quia tua frat'nitas monasteriꝫ regulis erudita seoꝝsum[o] nō debet fieri a clericis suis i eccl'ia angloꝝ q̄

f. thl. vj. b.

Peculiū seruare vtrum licitum sit.

Monach⁹ facť eps ꝓpriuz hñe nō potest.

a ¶ Si q̄ vero s. dist. xxij. si qs ꝓbo. ⁊ c. placuit. hoc hodie nō tenet. ex de cle. cōiuga. iohannes. et. c. j.

b ¶ Uxores. si sint clerici nūquid ꝯ dormiūt cuz aliis. vt. s. e. necessaria. non. q̄ esset inhonestuz in vrorato. itē cātabunt cū clericis qō videtur. q̄ nō alit ꝓciperēt stipēdia et qō hic dic specialē ē in anglicis. nec eīm simul habebit qs bñficiū ⁊ vrorē. ex de cleri. cōiuga. diuersis. ⁊ c. iohes

c ¶ Sub ecclesiastica regula. ħ ꝓz q̄ si aliqs i minoribus ordinibus constitutus ducat vrorē nō tñ pōt more laicoruz viuere. nec pōt ꝓueniri coꝝ seculari iudice: nec verberari sine sacrilegio. vt. xx. q. iij. eos. ⁊. lxxxj. dist. dictū quod falsum est. vt ex de cle. ꝓui. iohes.

Wonachi nō tenent ad decimas. Actu. iiij. f. Decimas soluere pauperi tenet.

d ¶ Portionibus. i. dādis decimus. monachi eīm cōiter viuentes nō dāt decimas. vt. j. xvj. q. j. decimas. ex de deci. fratrnitatē.

e ¶ Quod supererit. videt er go q̄ si aliquis ita pauper ē q̄ ei non sufficiant sua: videt q̄ nō teneat dare decimas. q̄ nullo ꝓcepto sibi aliqs tenet subtrahere necessaria. vt. lxxxvj. di. nō satis. in fi. qō nō est verum.

Eccl. v. a.

S Timus.

f ¶ Pollicitationem. Nota (auctore deo) nup ad fidē ꝓducta est: hāc debet instituē ꝓuersationē: q̄ i iuuentute fuit patrib⁹ nr̄is: i qb⁹ null⁹ eoꝝ ex his q̄ possidebat ꝓpriū habebat: ſz erāt illis oia cōia.

¶ Si q̄ vero[a] sunt clerici extra sacros ordines ꝓstituti: q̄ se nō pñt ꝓtinere: sortiri vxores[b] debēt: ⁊ stipēdia sua accipere exteri⁹: q̄ ⁊ de eisdez patrib⁹ nouim⁹ scriptū q̄ diuidebāt ꝓut cuiq̄ op⁹ erat. De eoꝝ q̄z stipēdio cogitandū atq̄ puidēdū est: ⁊ sub ecclesiastica[c] regula sunt tenēdi: vt bonis moꝝb⁹ viuant: ⁊ canēdis psalmis euigilēt: ⁊ ab oīb⁹ coꝝ ⁊ linguā illicitis: ⁊ coꝝpus deo auctore cōseruēt. Cōiter aūt viuētib⁹ iā de faciēdis portionibus[d] vel exhibēda hospitalitate: ⁊ adimplenda mia a nobis quid erit loquēdū: cū oē qō supest necessitatib⁹: i causis piis ac religiosis erogāduz est: dño magro oīb⁹ dicente. Qō supest[e] date elemosinā: et omnia munda sunt vobis

Itē Urbanus papa omnibus ca tholicis. ¶ Clericis omnia cōia esse debent.

S Cim⁹ vos nō ignorare q̄ ꝓ hacten⁹ vita cōi inter oēs xp̄ianos viguit: et adhuc gratia dei viget: ⁊ maxime inf eos q̄ in sortez dñi sūt electi. i. clericos: sicut in actib⁹ apl̄oꝝ legit. Multitudinis aūt credentiū erat coꝝ vnū ⁊ a anima: nec quisq̄ eorū q̄ possidebat aliq̄d suū eē dicebat: ſz erāt illis oia cōia ⁊ infra. Quicūq̄z vestrū cōemvitā susceptā habet ⁊ vouit se nihil ꝓpriū habere: videat ne pollicitationē[f] suā irritā faciat: sed hoc qō dño est pollicitus fideliꝫ custodiat: ne dānationē sed premiū sibi acq̄rat: qm̄ meli⁹ ē nō vouere q̄z votū ꝓut meli⁹ pōt nō ꝓficere. grauiꝰ eīm punit q̄ votū fecerūt aut fide⁹ ꝓce perūt ⁊ votum nō ꝓfecerūt: aut in malis vitā finierūt q̄z illi q̄ sine voto aut fide mortui sūt: ⁊ tñ bona egerūt opa.

Pollicitatio nuda q̄nq̄z obligat.

Itē Aug. i sermone de cōi vita clericoꝝ. ¶ De eodem.

Rom. xij. d. ij. coꝝ viij. d.

Olo⁹ vt aliq̄s ꝺ vobꝭ inueniat maleviuēdi occasionē. puidem⁹ ei bona (vt ait apl̄s) ñ solū coꝝā ꝺo: ſz etiā coꝝā hoib⁹: ꝓpt nos cōsciētia nr̄a nobis necessaria est: ꝓpter vos fama nr̄a nō polluit: ſz pollere ꝺz ivobis. Due res sunt q̄ sciētia et fama: sciētia necessaria[i] est tibi. fama primo tuo. q̄ ꝑsidens ꝓscietie negligit famā crudelis est. ⁊ infra. Nulli licet ari societate nr̄a habere aliq̄d ꝓpriū: ſz si forte aliq̄ hñt nulli ſz: ⁊ q̄ habuerint faciūt qō nō ſz. ⁊ post pauca. Enthecā hñe nō ſz. nō est eꝑoꝝ seruare aurū[h] ⁊ a se reuocare mēdicantis manū. q̄tidie tā multi petūt: tam multi gemūt: tā multi iopes nos inꝑpellāt: vt plures tristes reliquam⁹: q̄ qō dare oīb⁹ possim⁹ nō habem⁹: ergo enthecam. ⁊ infra. q̄ habuerit ꝓpriuz vel habere voluerit et de ꝓpio viuere ⁊ cōtra precepta ista facere: parū est vt dicā nō mecū manebit: sed nec cleric⁹ erit. dixerā[j] enim ⁊ scio me dixisse: vt si nollēt suscipe etiā socialē vitā mecū illis nō tollerem[m] clericatum sed seoꝝsum manerēt: seoꝝsum viuerēt. Malui eīm habere cecos vel claudos[n] q̄z plāgere mortuos[o]. q̄ eīm hipocrita est mortu⁹ est. q̄modo ergo quicūq̄z voluisset extra manere: ⁊ de suo viuere: nō tollerē clericatum ei: ita modo q̄ placuit eis deo ꝓpicio hec socialis vita: q̄sq̄s cum hipocrisi vixerit: quisq̄ ex nuda pollicitatione quam q̄s facit deo potest conueniri. xxij. q. v. c. iuramenti. sic ex nuda pollicitatiōe fctā reipublice. vt. ff. de polli. l. s.

g ¶ Aut fide. hic videt vbaⁿ soluere questionē aug. vj. q. j. quero. in fi. dicunt tñ quidam magis penitenduz esse illum q̄ semp fuit infidelis: q̄z illum qui q̄nq̄z fuit bon⁹. nā istius opera q̄nq̄z viua fuerūt. tñ hec littera cō tradicit eis.

h Olo. Augustinus fecerat tres constitutiones. ꝓma fuit q̄ clerici nō pñt hñe ꝓpa sed illa male seruabāt. ⁊ plurimi erāt transgressores. iō scdo reuocauit eā vt. j. eo. certe. ⁊tio de cōsensu clericoꝝ suoꝝ. ꝑfirmauit ꝑma ꝓstitutioez vt in hoc ca.

i ¶ Necessaria. xj. q. iij. senti. cōtra. hoc ibi solutū est.

k ¶ Aurum. lxxxvj. di. fratrē qō loquit de illꝫ q̄ añ retractationem renūciauerāt ꝓpriis. et tñ volūt hñe ꝓpriū

l ¶ Dixerā. in scda institutiōe quā fecerā.

m ¶ Non tollerem. i. non ꝓcluderē eos fieri clericos.

n ¶ Claudos. Qz adhuc tempozibus non renunciauerant.

o ¶ Mortuos. i. qui renūciauerunt ꝓpriis et tamen volūt hñe ꝓpriū

Religiosus ēt investe ꝓpetatez non habet.

Joh. xij. a.

a ¶ On dicatis. extra de accu. ex parte. ex ne cle. vel mo. nō magno pere.

b ¶ Possidere. Nunq̄d pauperi fame morienti tenēt subuenire sine licētia: ita. nec obstat. j. q. nō est putanda. q. in hoc casu quilibet ei subueniret. res eni q̄ nobis superabundant pauperuz sunt. vt. xlvij. dis. sic hi. Si aūt est i scholis de licētia agere pōt et mutuare: sicut filiusfamilias vt. C. ad mace. l. vlti. ff. de iudi. si longi⁹. ℌ. filiusfa. arg. extra de offi. iudi. delega. ꝓterea. ff. de iurisdi. om. iu. l. ij. Sz nunq̄d vestis est sua quam hz vel nihil dicit possidere res tē porales vel vetustē: nō videt: qa vestis qua semp vtit⁹ seru⁹ de peculio domini est ff. de pecul. id vestimentū. ſz fu⁹ nō possidet eas q̄ sūt in peculio. vt ff. de acq. pos. qō seru⁹. Item q̄ ab alio possidetur ꝑe nichil possidet. vt. ff. ꝺ adulte. l. sic eueniet. Sed dicas q̄ ex pmissione plati sui pñt possidere. vt ex de statu mo. c. monachi. Et no. q̄ monachus ratiōe contractus nec agere potest nec cōuenīri: sicut ille qui cessit bonis vt. ff. de arbi. itē si vn⁹. in ꝓnci. ſz hoc notaui. xj. q. j. de ꝑsona. Item cum monachus dicatur seruus: vt. luij. dist. multos. q̄ nō hz liberum arbitriū. vt xxxij. q. iij. c. vnico. nec ei velle videt qui ex necessitate obtemperat. ff. de reg. iu. l. velle. Item agere non potest de iuria sibi illata q̄s inuētus fuerit habēs ꝓpriū nō illi pmitto vt ide faciat testamentū: sed delebo eū de tabula clericoꝝ. Itē. Qui nō vult mecuz manere ⁊ in cōi viuere: habeat libertatē: ſz videat vtrū hñe possit felicitatis hereditatem.

Idem.

¶ Non licet habere ꝓpriū his qui suis renūciant: ⁊ cōmuniter viuere spondent.

On dicatis[a] vos aliq̄d hñe ꝓpriū: sed sint vobis oia cōia: ⁊ infra. Quicūq̄z aūt i tantū ꝓgressus fuerit malū: vt occulte ſras ab aliquo vel quod ſz munus accipiat: si hoc vltra cōfitetur parcaꝫ illi ⁊ oret ꝓ eo. si aūt deꝑhēdit atq̄ cōuincit: fm arbitriū pbri vel ꝓpositi grauitas emendet: ⁊ infra. Cum huiꝰ nostre cōgregatōis fratres nō solū facultatib⁹ sed voluntatibus ꝓpriis in ipsa ordinis susceptione renūciauerint: ⁊ semp ꝓmissam obedientiā penit⁹ alioꝝ ꝓtati et iperiis in xp̄o ⁊ ꝓxpo subditi derint: certū est eos nihil habere: possidere[b]: dare vel accipere sine supioris[c] licētia debere. q̄ si ꝓpinqu⁹ vel amicus: vel q̄s fratrū cuiq̄ aliquid offerre voluerit: primo quidē prioꝝi insinuetur: ⁊ sic suscipiatur si ipe mandauerit: de quo tñ nihil fiat aliud nisi qō prioꝝi placuerit.

Idem. ¶ De eodem.

Exemplū dñi accipite cōuersantis in terra. quare habuit loculos cui angeli mīstrabant: nisi q̄ ecclesia ipsi⁹ loculos habitura erat: quare furez admisit nisi vt eius ecclesia fures[d] cū patitur toleret:.

Item Prosper.

¶ Ecclesiarum prepositi rerum dispensatores efficiuntur earum.

Expedit facultates ecclesie possideri: ⁊ ꝓprias ꝑfectionis amore contēni. non eni ꝓprie sunt cōmunes[e] eccle facultates. ⁊ ideo quisquis omnibus que habuit dimissis aut vēditis fit rei sue contēptor. cum ꝓpositus[f] factus fuerit ecclesie: omniū que habet eccl̄ia efficit dispensator. Denicq̄ sanctus Paulinus (vt ipi meli⁹ nostis) ingentia pdia q̄ fuerunt sua vēdita pauperibus erogauit: sed cū factus esset episcopus non contēpsit ecclesie facultates: ſz fidelissime dispensauit. Quo facto satis ostendit ⁊ ꝓpria debere ꝓpter perfectionē contēni: ⁊ sine impedimēto perfectionis posse eccl̄ie facultates (que sunt profecto cōmunes) possidere. Quid sanct⁹ Hylari⁹ nōne ipse omia sua aut parētib⁹ reliquit: aut vēdita pauplb⁹ erogauit: ⁊ is tñ cū merito sue ꝑfectionis fieret eccl̄e arelatē. eps: q̄ illa tūc habebat eccl̄ia: nō soluz possidebat: ſz etiā (acceptis fidelium nūerosis hereditatibus) ampliauit. Itaq̄z hoies tā scl̄arū q̄z diuiaꝝ hñaꝝ sine ambiguitate doctissimi sciret[h] res eccl̄ie debere cōtēni: nunq̄z eas debuerāt suscipe qui oia reliquerant.

Item Gregoriꝰ Felici episcopo deacropoli.

¶ Diaconi vel quelibet religiose ꝑsone: regulare vitam ducere cogantur.

Ecclesiasticarū rerum dñium apud quē est

Quoniã velina[a]: virgẽtina: ꝛ blandina eccle tibi in vicino sunt cõstitute[b] ꝓpterea fraternitati tue eaꝝ solẽniter operam visitatiõis iniũgimus, illud omnib⁹ cõmonẽtes: vt vbicũq; ꝑfataꝝ eccl̃arum siue diocesum: vl diaconi vl religiose psone in uẽte fuerint: districte ac canonice viuant.

Item Melchiades[c] papa.

¶ Quare in primitiua ecclia ꝑdia vẽdebantur.

Hucusq; in gẽtibus puidebãt idcirco ꝑdia in iudea minime sunt adepti: sed ꝑcia tantũmodo ad fouẽdos egẽtes Ut vero cũ inter turbines ꝛ aduersa mundi succresceret ecclesia ad hoc vsq; puenit: vt nõ solũ gẽtes ſz etiam romam⁹ principes: qui totius orbis monarchiã tenebant: ad fidẽ xp̃i ꝛ baptismi sacrameta concurrerẽt. e quibus vir religiosissimus constantinus primus fidem veritatis patenter adeptus: dedit licẽtiam per vniuersum orbem: suo degẽtibus imperio non solum fieri christianos ſz etiam fabricãdi ecclesias ꝑdia constituit tribuẽda. de nicq; idez prefatus princeps donaria immẽsa cõtulit: ꝛ fabricã tẽpli primi[e] sedis beati petri istituit: adeo vt sedẽ imp̃ialẽ relinq̃ret: ꝛ beato petro successoribusq; suis ꝓfuturam cõcederet[f]. Idẽ vero p̃sidẽs sctẽ synodo[g] q̃ apud nicenã congregata est: cum q̃rela quorũdã clericoꝝ cõspiceret coꝛã se deferendam ait. Vos a nemie iudicari potestis q̃ soli⁹ dei iudicio reseruamini: dij etenim vocati estis: ꝛ idcirco nõ potest ab hoib⁹ iudicari. Ab illo eteni tẽpore ꝛ deinceps viri religiosi non solũ possessiones ꝛ ꝑdia q̃ possidebant: ſz etiam semetipos dño consecrarũt edificãtes basilicas[h] in suis fundis in honore sctoꝝ martyrũ: p ciuitates ac monasteria innumera: in q̃bus cetus dño seruientiũ cõueniret.

Item Urbanus papa.

¶ Quare ꝑdia fidelium: hodie ab ecclesia nõ alienẽtur.

Udentes aũt summi sacerdotes ꝛ alij atq; leuite ꝛ reliqui fideles/ plus vtilitatis posse cõferre: si hereditates ꝛ agros quos vẽdebant ecclesijs quibus p̃si debãt epi traderẽt: eo q̃ ex sumptibus eorũ tam p̃sentibus q̃ futuris tẽporib⁹ plura ꝛ elegantiora ministrare possent fidelib⁹ cõem vitam ducẽtibus q̃ ex ꝑcio ipsorũ ceperunt ꝑdia ꝛ agros quos vẽdere solebãt: matricibus[i] ecclesijs tradere: ꝛ ex sũptibus earũ viuere. ¶ Ipse ẽ vo res in ditione singulaꝝ parrochiarũ eꝑoꝝ qui locuꝝ tenẽt apostoloꝝ[k] erant ꝛ sunt vsq; adhuc: ꝛ futurſ semper debẽt eẽ tẽporibus: e quib⁹ epi ꝛ fideles dispẽsatores eorũ oĩbus cõi vita degere volẽtibus: ministrare cũcta necessaria debent: put melius potuerit: vt nemo i eis egẽs iueniat. ¶ Ipe eni res fideliũ oblatiões appellant: q̃ a fidelib⁹ dño offerunt. memoratis q̃ augmẽtatiõib⁹ intñ ecclesie in q̃bus epi p̃sident (dño amminiculante) creuerunt: ꝛ in tãtis maxima pars earũ abũdat rebus: vt nullus sit in eis cõem vitam gerẽs indigẽs: ſz oĩa necessaria ab eꝑo⁹ suisq; ministris ꝛcipiat. ¶ Ideo si aliq̃s extiterit modernis aut futuris tp̃ib⁹ q̃ hec auellere nitat: tam dicta dãnatione feriatur.

Item Augusti. ¶ De eodem.

Habebat dñs loculos a fidelib⁹ oblata ꝓpuãs ꝛ suoꝝ necessitatib⁹ ꝛ aliꝝ idigẽtib⁹[m] tribuebat: tũc primũ eccl̃iastice pecunie formã est istituta. ꝛ vt itelligerem⁹ q̃d ꝑcepit nõ esse cogitandũ[n] de crastino: nõ ad hoc fuisse ꝑceptũ: vt nihil pecũie fuerit a sãctis: sed ne deo ꝓpt̃ ista seruiat: ꝛ ꝓpter iopie timorem desaeratur. His oĩbus auctoritatibus clarescit q̃ clericis nullo modo licet habere quid proprii: q̃d si habuerint nõ clerici erũt: nõ tñ clericatus eis tollẽd⁹ est. Unde Augustin⁹ ait in eodem sermone.

¶ Clericat⁹ non tollat eis: qui voluit habere aliquid ꝓprium.

Certe ego sum q̃ statueram nullũ ordinare clicũ nisi q̃ mecũ vellet manere: aut si vellet a ꝓposito recedere[o] recte illi clericatũ tollerẽ[p]. eccl̃e i ꝓspectu dei ꝛ vestro muto ꝓsilii: q̃ volunt habere aliq̃d ꝓprium q̃bus nõ sufficit deus ꝛ eccl̃ia ei⁹ maneãt vbi volũt ꝛ vbi p̃nt. non eis aufero clericatũ: nolo h̃re hipocritas. malũ⁹ eñ esse q̃s nesciat: malũ[q] est cadere[r] a ꝓposito sed peius est simulare ꝓpositu: ꝛ post pauca. Si nõ ꝙuat sctitate[s] fortis: dimidi⁹ cecidit: si ꝙo intus habuerit simulationẽ tot⁹ cecidit: nolo vt habeat necessitatem simulandi: scio quõ hoies amãt clericatu: nemini eũ tollo nolẽti mecũ cõiter viuere. ¶ cõtra sũt alie auctes: qb⁹ ꝓcedit ꝓpria h̃re: nõ solũ aliꝝ ſz etiã epis

Uni pcilio agathẽsi legit.

Sollicitudo nimius occurrere. vt. xxiij. dist. i noie. Solutio. cautela est non ꝓhibẽ: sed sollicitudo nimia. xlvij. dis. c. omnes huius, et ca, sicut hi.

ꝓhibita.

¶ His oib⁹. ¶ Nec est scã ꝓs. q. in q̃, ꝑbat q̃ ꝑfit habere, ꝓprũ tam clerici q̃ epi ꝛ ecclesie ꝛ hoc probat p. xi. aucto. Johan. de san.

ij. ꝓs.

a ¶ Erte ego Recedere. Id est non assumere ꝓpositũ renũciandi vt ibi. cadent a latere tuo.

b ¶ Tollerẽ. Id est nõ admittere.

Facto ꝓpo ꝑt q̃s Zue nire.

c ¶ Ecce arg. aliq̃d venire ẽ factũ suuꝝ. xvij. q. ij. gonsaldus. xxxv. q. ix. q̃ q̃s. xxij. q. iij. in malis. et. c. aiaraut. iv. di. penitẽtes ff. de his quibus vt indig. tutorẽ Contra. xxij. q. v. horrẽd⁹. Ar. ẽ. vij. q. j. q̃ periculosum. viij. q. ij. dilectissimi. xvij. q. iij. sunt q̃ opes. C. de trãsactio. si ex causa. C. de ca. et p⁹ li. re. nec nos. C. de remissio. pig. debitũ. ff. de acquirẽ. here. q̃ suscipit. ff. de adop. post mortẽ. contra. ff. de seruit. rusti. prę. per fundũ. Joh an. Solu. quilibet potest venire ẽ factũ suũ vbi est expressum in mre. alis nõ. iv. di. penitentes. B.

d ¶ Waluz. i. occasio mali. q̃ rei familiarſ cura sine pctõ vir

hipocrita plus peccat q̃ manifeste delinquens.

põt exerceri. xxv. dist. qualis. vl intellige ꝓprie. peius eñ est per hipocrisim peccare q̃ manifeste. vt extra de here. cũ ex inuncto. ff. de ritu nupti. palã. ꝛ plꝰ est veneno occidere q̃ gladio. C. de male. l. vnica. et plus est ꝓsuadere q̃ ꝓpellere. ff. de ser. corrup. l. j. ẽ. vlti. ꝛ sic non obstat. xxxij. q. iij. nemo.

e ¶ Malum. hoc scilicet.

f ¶ Cadere. id est non assumere.

g ¶ Scitatem. i. mun⁹ periculum est esse manifestum q̃ occultum. ꝛ si nõ est ẽ. xxxij. q. iij. nemo. vbi dicitur q̃ tolerabilior est culpa si lateat.

h ¶ Epi. ¶ Acquisitis. de ꝓprio. vel dic acquisitis non occasiõe eccl̃ie. vt extra de tequia nos.

¶ De rebus ꝓprijs vel acq̃sitis: epi heredibus suis derelinquant.

Epi ꝓprijs vel acq̃sitis[b]: vel q̃cq̃d de ꝓprio habẽt[i] heredib⁹ suis (si voluerint) dereliq̃at. q̃c quid vero de ꝓprijs[k] sue eccl̃ie fuerit: siue de agris siue de fructibus[l] siue de oblationibus: omnia in iure eccl̃ie seruare censuimus.

Item ex ꝓcilio martini pape

¶ De eodem.

Manifesta[m] autem debẽt esse que ad eccl̃iam pertinẽt his qui circa[n] episcopos sunt pb̃ris ꝛ diaconibus vt si episcopo contigerit inopinatus transitus: res eccl̃ie nullo mõ possint minui ꝛ perire neq; res ꝓprie epi importunitatez patiant̃ p reb⁹ eccl̃ie: vt nec eccl̃ia damnũ incurrat: nec eꝑs in suis rebus ꝓ rebus eccl̃ie proscribatur.

Item statutũ est in canonibus aplorum vbi legitur.

¶ De eodem.

Sint manifeste[o] res ꝓprie episcopi (si tamẽ habent res ꝓprias) ꝛ manifeste dominice[p]: vt potestatẽ habeat de ꝓprijs reb⁹ eꝑs mouẽs (sicut voluerit: ꝛ quibus voluerit derelinquere) ne sub occasiõe eccl̃iasticarum rerum ea que epi ꝓprie probantur[q]: interdicantur.

Clerici nichil ꝑfit dare in vltima volũtate.

i ¶ Habẽt. de hoc dicem⁹ ẽ. j. e. q. iij. c. i.

k ¶ De ꝓprijs one. Clerici de reb⁹ mobilibus nihil in vltia volũtate ꝑfit dare nisi tal⁹ sit eccl̃ie ꝙsuetudo. vt ex de testa. ad hoc. ꝛ. c. relatũ. ẽ. licz

l ¶ De fructibus. hondũ pceptis. arg. ff. quẽ admodum vsufru. amit. si vsufructuari⁹. in fi. immo etiam de ꝑceptis nõ ꝑfit cõdere testamẽtũ. extra ẽ testa. q̃ nos admõet.

m ¶ Manifesta facit ergo inuentarium. vt. xxvij. dis. de sti acusane.

n ¶ his q̃ circa. id est vicedominis. vt. lxxxix. di. volum⁹. et. c. seqnti. q̃ erit testis administratiõis sue. aliꝝ ẽrt testes vite sue. ẽ ij. q. vij. cum pastoris.

o ¶ Sint manifeste. i. distincte.

p ¶ Dñice. i. eccl̃ie.

q ¶ Probank. ex hoc. c. ꝛ in autẽ. de eccle. titu. ẽ. interdicum⁹. col. ix. ff. de donatio. inter vi. ꝛ vro. quinq⁹ mutiõ. C. eo. ti. ẽt vl q̃ ꝑ res acq̃site ꝑsumunt eẽ de

bonis eccl̃ie: nisi ꝑbeat ꝛrium. Ar. ẽ. C. arbi. tute. si de functus. ubi eñ dicitur q̃ tutor qui nihil ante habebat postea per idustriã suam multa potuit fuisse locupletatus. vnde pnpitius cogitur probare illas suas esse nasense. Tu dicas q̃ si eꝑs vel alius ꝓlatus ꝑmixti vtil ꝑsus rebus suis ꝛ eccl̃ie. cũ nõ sit facta distinctio: cogent̃ mãt eẽ heredes epi, ꝑbare illas res nõ esse eccl̃ie sicut vro. de bõis cogitur ꝑbare res aliquas non esse mariti. q̃ ꝑmixerunt rebus suis ꝛ eccl̃ie. Uel aliter distinguas

Cleri=cis.

Ero. xxij. b. Eccl̃iastice res faciliꝰ ꝑfit ali

Si certum est q̄ eps aī eratum habuit ꝓpium tūc incumbit ecclesie onus ꝓbandi res acq̄sitas esse tm̄ de rebus ecclesie. ar. j.q.iij. ca.j.et.ij. Uel dic q̄ si post mortē epi ecclia inuenit i possessione rerū: tunc heredib⁹ incumbit ꝓbatio. Sed si heredes sunt in possessiōe: tūc ecclia probabit. vt j.e.q.v. c.j. in fine.

a ¶ Aut filios. §.xxviij.disti. de sacrosanc. ⁊ ca. Sed hoc ꝑmittebat tpe apl̄oꝝ quoꝝ canon iste est.

b ¶ Aut seruos. quos p̄t facere heredes et liberos.

c ¶ In causis incidāt. i. ligare cogantur.

d ¶ X his. ¶ Indiget. q̄ de rebus ecclie non dz q̄s pascī si hz ꝓpria vt.j.q.ij. clericos ⁊ c. pastor.

e ¶ Piscop⁹. hoc.c. habes.x.q.ij. eps.

f ¶ Usibus. h ostendit q̄ necessitate clerici debent esse ꝓtenti ſ. vt habeant victū ⁊ vestitum. ⁊ ita refert hic necessitas ad naturę necessitatē. Et ē arg. ꝙ illos q̄ dicūt se ꝓpter necessitatez hr̄e plures ecclias.

g ¶ Fructꝰ. ꝙ res mobiles nō p̄t dare sine eō scientia cleri sui ex de do.c.ij.

h ¶ Conscientia. j.e.q.ij. fine. ⁊ c. alienatiōes.

i ¶ Propinqs lxxxix. disti. de

ſ. thi. vſ.

Fortassis enim aut vxorē habet aut filios[a] aut ꝓpinq̄s: aut seruos[b]. ⁊ iustum est hoc apud deū ⁊ homines: vt nec ecclesia patiatur detrimētū ignorantia rerū pontificis: nec eps vel eiꝰ ꝓpinqui sub obtentu eccl̄e proscribant. et in causis[c] incidāt q̄ ad eū pertinēt: mortuiq̄ eius iniuriis infamentur.

Item in eisdem canonibus

¶ Ex rebus eccl̄ie epūs si indiget sibi: suis necessaria sumat.

EX his aūt quib⁹ epūs indiget[d] si tamen indiget in suas necessitates et peregrinoꝝ fratrū vsus: ⁊ ipe perciat: vt nihil ei omīno possit deesse. lex eñ dei precipit vt q̄ altario deseruiunt: pascantur de ipso. Item ex ꝙci. antiocheno. c. xxxv.

¶ Res ecclesiasticas episcopus dispenset.

EPiscop⁹[e] ecclīastica rū rex habet ptātem ad dispēsādū erga oēs q̄ indigēt: cū summa reuerētia ⁊ timore dei. pticipet aūt ex ipe q̄b⁹ indiget si tū indiget: tā in suis q̄s i fratrū q̄ ab eo recipiunt necessariis vsib⁹[f] futurꝫ: ita vt nulla qualibet occasiōe fraudenk: iuxta sāctū apl̄m sic dicētē. Hñtes victū ⁊ vestitum his ptēti simꝰ. Qꝫ si ptent⁹ his minime fuerit: cōuertat aut̄ res ecclesie i suos domesticos vſ⁹ ⁊ eiꝰ ꝓmoda vel agroꝝ fructꝰ[g] nō cū pbr̄oꝝ diaconoꝝq̄ ꝑscia[h] ptractet: ſz horum ptātē domesticis aut ꝓpinq̄s[i] aut fratrib⁹ filiisq̄ suis cōmittat: vt p hmōi psonas occulte res ledank eccl̄ie synodo pricie penas iste persoluat. Si aūt ⁊ aliter accusatur epūs aut pbr̄i q̄ cū ipso sunt q̄ ea q̄ ptinēt ad ecclesiaz: vel ex agris: vel ex alia qualibet eccl̄iastica facultate sibi met vsurpent: ita vt ex hoc paupes affligank: criminationibus vero ⁊ blasphemiis tā sermo predicatiōis q̄m hi q̄ dispensant taliter exponank. ⁊ hoc oportet corrigi sctā synodo id q̄d ꝑdecet comprobante.

Item in canonibus apl̄oꝝ.

¶ Res ecclesie sunt in episcopi potestate.

PRecipim⁹ vt in ptāte sua res eccl̄ie epūs habeat. si eñ anime hoīm p̄ciosiores[k] illi credite sunt: multomagꝭ[l] oportet eū curā de pecuniis agere: ita vt ptāte eiꝰ indigētib⁹ oia dispēsent per pbr̄os[m] et diaconos: et cum timore ⁊ omni sollicitudine ministrent: ex his aūt quibus indiget cē. vt supra.

¶ Cum[n] ergo in ꝙcil. agathē. ⁊ martini pape: et canonib⁹ apl̄oꝝ dicat: sint manifeste res proprie epi: cuz in eis dē canonib⁹: et i ꝙci. anthiocheno precipiat: vt epūs partici pet res eccl̄e: si tū idiget nōne patēter ostenditur q̄ epūs habeat libere propria: dicendo eñ: si indiget rebus ecclie: notat eū habere propria: q̄ forte suis necessitatib⁹ nō sufficiunt: quō ergo[o] clericus: si ꝓpium habere voluerit clericus non erit: et epūs habēs ꝓpia non solum non desinit esse epūs: verum etiam cūctas ecclesiasticas facultates i sua iubetur habere potestate: ¶ Sed notādum est[p] epōs oēs tales vxores habere ⁊ filios q̄s dam aut̄ ex nostris partib⁹ cū in laicatu sive in minoꝝ ordinibus constituti habeant vxores ⁊ filios (siue morte vxoris interueniē te: siue cōtinētia pariter seruata) ad sacros ordines accedere: his omnib⁹ conceditur habere ꝓpria ad suos et suoꝝ vsus: q̄ aut̄ ad infantia sacre militie traditi sunt: nullo modo eis permittitur habere propria: quia nulla est eis excusatio proprietatis nisi forte retinendo sua a sumptibus ecclesie abstineant: quod fieri posse prosper testatur dicens.

¶ De his qui tam infirmi sunt: vt suis rebus renunciare non possunt.

Uir ꝙ dote ñ tenek si debuere.

Actu. iiij. ſ. Clerici q̄ bona habēt.

a ¶ Uli. ¶ Infirmi. ſ. animo.

b ¶ Dispēsatori. ſ. suo. vel dispēsatori. i. epō.

c ¶ Nil habētib⁹. i. pauperibus. xvij.q.j.c.ſi.

d ¶ Sine pctō. hic patet q̄ ſi clerico sufficiant ꝓpria non habebit ecclīastica. vt. xvj.q.j. q̄m quicq̄d. ſ. q. ij. clericos. et ca. pastor. ⁊. j. e. ſi priuatuz. x. q. iij. cauendū. Sz cōtra nemo suis stipendijs cogit̄ militare. ex ꝺ ſi. cū sit roma. et q̄ altario debent cē. vt. §. e. ex his. Sol. hoc. c. de concilio loc̄tur. vel de oblationibus q̄ illis nō sunt cōmuni cāde. vl̄ p̄t habere bona ecclesiastica non vt sibi reseruēt. ſz vt distribuāt pauperib⁹. xvj. q. j. ca. ſi.

e ¶ Es eccl̄ie. ¶ Prope ſi q̄ ꝺ reb⁹ ecclīe emisti equū vel aliud illud non est tuū. ſz dicas q̄ illud solū clericoꝝ est q̄ ꝺ babilu rōne ꝓsumūt vt. §. e. expedit. ⁊ j. e. ſi priuatum. et j. e. q. ij. sine exceptione. quicq̄d eñ hēs sup illud q̄ ꝺ ſufficit tibi illꝺ violent detines. vt §. di. lxvij. sicut.

f ¶ Uli epōꝝ. ¶ Enor mit. Arg. q̄ epūs de iure vnius ecclesie p̄t detrahere ⁊ alij cōferre: dūmodo alij ecclesie grauia damna nō inferat. vt j. ea. q. ij. bone. quid iuris sit dicemus ibi. et. xvij. q. iij. §. quod autem.

g ¶ Hoc meū est. falsum dicit. nam res q̄ communis est aliquibus/oīm illoꝝ est. vt. ff. de ritu nup. illud. vnde hoc verbū suū ambiguū est pro toto ⁊ p parte. ⁊ q̄ iurat suū nō esse intrabit etiā sibi cōe nō est. ff. de ver. sig. pupilꝰ. §. vlti. ⁊ cū quis legat seruos suos: tā illi qui ex toto sui sunt q̄m qui ꝓ parte intelliguntur legati. vt. ff. de le. iij. ſi quis seruos. Si autez est aliquid vniuersitatis vel ciuitatis: illud non est cuiusl̄ibet. j. e. q. ij. qui manumittitur.

h ¶ Exp̄ēdat. mirū est quare Gratia. nō inducit. c q̄ possessiōes eccl̄ie possunt diuidi q̄ lōge melius faciūt ad ꝓpositū. vt. j. q. ij. q̄sds. et ca. sepe fit. x. q. ij. casellas. i fi. et xvj. q. j. possessiones. ⁊. q. iij. clerici. Ar. j. j. q. ij. vobis. x. q. iij. vnio. ⁊. §. e. quia tua. ⁊ ca. necessaria.

i ¶ Priuatum. Potest intelligi ſi. i. q̄uis. priuatū id est separatum aliquid possidemus. non tamē illud est nostrū quorum procurationez. i. quia tantū illius. pcuratio nobis cōmissa. Uel ē dic priuatum. i. pro ꝓprium.

k ¶ Non illa nostra sunt. i. a nobis recipienda.

l ¶ Procuratione. ergo prelati dicuntur p curatores rerū ecclīasticarū. vt hic. ⁊. xiij. q. j. §. quandoq̄ dñi dicūtur. xvj. q. j. et tē potis. quādoq̄ defēsores. xvj. q. j. in canonib⁹. q̄nq̄ pfes. vt. lxvij. di. q̄rūvices. nō tñ hñt liberā ⁊ ghalem administrationez sic ꝓcuratores cesarꝭ. vt. ff. de off. pcu. cesa. l. j. modicū tñ donare p̄t. ex de dona. ceterum. tñ loco domini habent cum bene administrāt. loco prelatis/cuz male. vt. ff. pro emp. q̄ fūdū. §. ſi tutor.

Prelati dicūt ꝓcuratores rex ecclesiasticarū

¶ Nec q̄rit. ¶ Hec. q. diuidit in. ix. ptes. In quaꝝ ꝓma ꝓbat magister p. xvj. canonez q̄ res eccl̄e vēdi nō debēt vel alienari i casu nō ꝺcesso. ⁊ ponit penas diuersas alienātib⁹ ⁊ vēdētib⁹ eas quoquō. Sed ꝺ ibi.

diuisio

Quevero. Tertia ibi. Wonem⁹. Quarta ibi. Vobis em̄. Quinta ibi. Statuim⁹. Sexta ibi. Terrulas. Septima ibi. Itē si rectores. Octaua ibi. Itez si seruos

Nona ibi. Ne vero. Johan. de fan.

Aliena tio q̄d ꝓhen dit.

Vnc q̄rit. Alienatio est ois ꝓtract⁹ p quē dñiz trāsfert. vt. C. ō fun. do. l. j. sed ħ lat gl⁹ sumit aliter alienatio: quia nec obligari pñt res ecclie. Quid autē sub se ꝓtineat hoc nomē alienatio: dicit. ex ō re. cc. nō alie. ca. nulli. in autē. de nō alie. vt pmu. col. ij. ℣. nos igitur. phibēt res ecclie alienari. vt. j. eo. sine. x. q. ij. hoc ius. et res cesar. ff. de le. j. apud iul. ℣. vlti. Sed excipiunt q̄ttuor casꝰ. Cā necessitat. vt si debitū viget. vt in illa. l. hoc ius. Cā pietatis ꝓ redeptiōe captiuoz vel alimonis pauperū. vt j. e. auruin. Cā necessitat. vel vtilitatis. vt j. e. sine exceptione. Cā incōmoditatis vel minoris vtilitat. vt j. eo. frulas. Alie cause pñt assignari sed ad has pñt oēs canones reduci: res tñ ecclesie q̄ seruādo seruari non pñt citra aliquā solēnitatē alienāt vt. C. de admini. tu. l. lex q̄. ℣. vlti. C. q̄ħ decre. nō ē op⁹. l. vl. t. xcvj. di. bñ. Sz alie res ecclie cū solēnitate alienāde sūt. t olim q̄dē duo decimus epīs inferāt. t de cā alienatiōis cognoscebāt t subscribebāt. vt. x. q. ij. casellas. in fi. j. e. q̄cūz suffragio. t. xvij. q. iij. nullus. Sz hodie sufficit ꝓsensus capli t epi. vt. j. e. c. sine. t si res sit modica t necessitas magna: nō est necessarius ꝓsensus capituli. vt. j. e. terrulas. In reb⁹ monasteriozū alienādis requrit ꝓsensus abbat. t capituli t epi. j. e. abbatib⁹. xvij. q. iij. in pēditiōib⁹. Idē in ecclesijs pzochialib⁹ vbi etiā ꝓsensus sacerdotis requrit. j. e. placuit. x. q. ij. si ds epūs. Fctā alienatio ō dictā formā est nulla: Sz sit in casu licito. vt. j. e. sine. Sz cū pscripta forma fctā t etiā i casu nō pcesso tenet ipso iure. arg. extra de his q̄ fi. a pla. sine cōsensu. ca. cum vos. extra de emp. t ven. cum dilecti. sed si dānosa fuerit

Ecclie bona cū qua solennitate sūt alienāda.

ecclesie dedisse noscūtur: an his q̄ eas acceperūt aliqua firmitate constabūt: cū res ecclie nullo modo distrahi possint t distracte possideri multis auctoritab⁹ pbiben tur. Hit eni stephan⁹ papa.

¶ Ecclie pecuniā auferēs velut homicida dānatur.

QUi xpi pecunias⁹ t ecclie aufert: fraudat⁵ t rapit⁶: vt homicida⁵ in cōspectu iudicis deputabit.

Itē pelagi⁹ hostilio epō.

¶ Quicquid de sacratis vasis vel ministeriis a quolibz clericoꝝ vsurpatū vel distractū fuerit: ecclesie restituatur.

AUgustio nostre sedis notario suggerēte didicim⁹: q̄ ei dilectio tua directis apicib⁹ iudicasset q̄ſdam de clero tuo t maxime parrochianoz ad te pertinētiū non pauca sacrata vasa vel ministeria distraxisse et aliqua huiusmodi ꝓpetrasse que a religioso aliena fūt ꝓposito. charitatē vero tuā (vt hoc competēti sollicitudine debeat insequi vel vlcisci) nostre ꝓceptiōis auctoritate volumus communiri⁶. qua de re presentibus mandamus affatibus vt compe

Ecclie res in q̄ttuor casib⁹ licite alienātur.

tēti viuacitatis instātia q̄cq̄d de sacratis vasis vl' ministeriis a quolibet clericoꝝ vsurpatū vel distractū fuisse ꝓpereris/ sine cuiusq̄ moze inquētu exigē nō dimittat: t ecclīasticis vsib⁹ reformare

Itē bonifacius papa.

¶ Mutuū q̄d dño ꝓsecrat: ad ius pertinet sacerdotis.

QUilk liceat ignorare omne q̄d dño ꝓsecratur⁸ siue fuerit hō siue aial⁸ siue ager: vl' q̄cq̄d semel fuerit ꝓsecratū: sanctū⁹ sactoꝝ erit dño: et ad ius ptinet sacerdotū. ppt' q̄d inexcusabilis erit ois q̄ que a dño et ecclesia cui ꝓpetūt aufert: vastat et inuadit⁶ vel eripit: et vsq̄ ad emendationē ecclesieq̄ satisfactionem: vt sacrilegus iudicetur t si emenda re noluerit excōmunicetur⁶

Item Grego. vij.

¶ Excōicatiōi subiaceat q̄ ecclesiastica predia inuadit

QUicūq̄ militū vel cuiuscūq̄ ordis vel pfessionis pſōa: predia ecclesiastica a quocūq̄ᵐ rege seu seculari pncipe: vel ab epīs inuitis seu abbatibusⁿ aut aliquib⁹ ecclesiaruz rectoribus⁹ susceperit vl' inuaserit: vel eo

Lucexxi.b.

l ¶ Excōicet. ℣ nō ois sacrileg⁹ ipso iure ē excōicatus. vt. j. c. pri. de hoc dixi. xj. q. iij. canonicus.

m Uicūq̄. ¶ Ā q̄cūq̄ ille ℣ q̄uenerit⁹ est qui rē ecclie qualēcūq̄ detinet: Sz exhibeat auctorē suū: vt. j. xvj. q. j. in canonib⁹. Sz distingue an rem mobilē detineat vel imobilē. vt. C. vbi in rē ac. l. ij. extra. vt lit. nō conte. q̄ſ. et hoc intelligas q̄n quis suo nolie aliquid possidet. tunc semp possessor sit conuenendus. t tūc nō est necesse vocare illū cuius auctoritate possidet. secus si alieno nolie. vt extra vt lit. nō conteſ. quoniam. Item hoc scias q̄ licet conuentus sp sit cō rei vendicatione posset dominum nominare: nō tamen conuentus possessoꝛ io iudicio. vt hic.

n ¶ Seu abbatibus inuitis.

o ¶ Rectoribus. inuitis.

Possidēs ab ipatore nō ē sp tut⁹

a ¶ Cōsensu. ꝓsensus eni ꝓlati non obstat clericis repetēnib⁹ res eccīe. vt. j. e. nō liceat. Sed q̄re nō est ille tut⁹ q̄ ab impatore possidet. C. de q̄dri. pscrip. bñ cum iuste possidet q̄ auctore ptore possidet. vt. ff. de acqui. pos. iuste. Sed dicas istud obtinere in rebus

Pena pecūia ria an possit i ecclīa. figi ab

patuatoꝝ. q̄a nec eccīa tuta ē si rem recipit ab impatore nisi eā ꝓscripserit. vt xvj. q. vj. placuit. j.

b ¶ Secre torū celestiū. i. ecclesie.

c ¶ Uexētur. minuste. nam ad tributa et seruitia tenentur. xj. q. j. si tributum. vel exponevt ibi dixi.

d ¶ Sacrileg⁹. alia pena sacrilegij est ſm. l. ff. ad. l. iul. pecu. sacrilegij. alia ē ſm canōes. xvij. q. iij. per totum

Ui abstulerit.

e ¶ Patri. homicida enim est q̄ non pascit patrem vel matrez vt. xxij. q. iij. iter cetera. t. lxxxvj. distinc. non sat. in fi.

f ¶ Multiplicatione. arg. penam pecuniariam posse ab ecclesia infligi. xxj. q. v. si quis cuiuslibet. xxiij. distic. q̄ħ. extra de ardi. dilecti. i fine. extra de reli. do mi. constitutus. in fine. Arg. contra j. e. fraternitatis. vbi de hoc dicit. et extra de penis. suam. Sz illud potest itel ligi de equitate canōica. hoc de rigore iuris.

g ¶ In auctoritate. j. e. in legibus.

Possidēs rē ecclie si ue suo siue alieno nomie an tenemendus.

h QUm deuotissimā. inf. credit papa p ecclia apō reginā: sic alibi apō ꝓcipē. vt. xcvij. di. eccle

Emunitas ecclie q̄ ē

i ¶ Pro violata emunitate. t dī emunitas ꝓuilegiū q̄ gaudet eccīa: vt in ābitu suo nō fiat pugna vl'

insult⁹ vel rapina. p. xl. vel. xxx. passus. vt. xvij. q. iij. sicut antiq̄t⁹. Que aūt pena p emunitate ecclie lesa sit soluenda habes. xvij. q. iij. si quis cōtumax.

k ¶ Zeges. j. lombarde.

l ¶ Ulgari. j. lombarda. xxiij. q. viij. si quis mēbrorum. t ca. pessimam.

m ¶ Qui prior est. nā tot sūt iniurie quot sunt iniuriātes. vt. ff. de iniur. si plēs. t ideo pena vni⁹ nō liberat alios ff. ad. l. aq̄l. item mela. ℣. Sz si plures.

Pena an possit excedere ēdruplū

n ¶ Cōponat. isti. de act. ℣. oēs contra. vbi dicit q̄ nulla pena dz excedere ēdruplū. Sol. quidaz dicūt q̄ pena legalis nō pōt excedere ēdruplū sz ꝙentionalis pōt. melꝰ dicas q̄ legalis t conuentionalis i infinitū pōt extendi ſm qualitatē negocij vel delicti. sed si habeat respectus pure ad rē ipsam tūc sufficit pēa quadrupli. ar. C. de ser. fugi. quicūq̄ t. l. si quis seruū t licet hec lex nō teneat tñ ex ea argumētatur ħ gre. sic extra de iudi. nouit.

Incēdiari⁹ an sit ipso iure excōicat⁹

o ¶ Si ꝙo incendiū. Incēdiarius est ipso iure excōicat⁹. nec puus absolutus nisi ꝓ satisfactiōe. Lucexix.b.

Sant. Item.

JSicl leges talē iustitiā habere voluerunt: lex diuina cur iferiozē esse ꝏbebit: cū sibi in ipius ꝓuitatis pñtia a zacheo collaudatū sit. Si aliq̄d ꝏfraudaret i q̄druplū restitueret. tq̄ sūmū in reb⁹

ſm leges capite punīt. ff. de pe. capitaliū. ℣. nōnūq̄. vbi dicitur q̄ si quis intra opidum/ vel ꝓpter iniuritias: vel ob predā aliq̄d exusserit igne crematur. sz si villam cōbusſit leuius punīt. ff. de incen. rui. t nau. qui edes. Jo. non inuenio q̄ incendiari⁹ sit ipso iure

excõicat⁹ nisi incẽ diari⁹ ecclie. vt ex de ra.c. ex lris.

a ¶ Justiciã colere. isti. de iusti. ꝛ in §. ꝓcepta iurs

b ¶ Regia. Ergo femia potest esse iudex. vt hic. et xxiij. q. iij. si quos. ꝛ. xv. q. iij. §. j. Argu. contra. xxxiij. q. vlti. mulierẽ. C. de arbi. l. vl. Sed dic vbi ꝙsuetudo est bñ ꝓht iudicare. extra de arbi. dilecti.

Pauptas i delict̃ nõ excusat

deuk. xix. d.

IN legib⁹. c ¶ Seculi. in lombarda/ et gottica/ ꝛ salica nõ in romana.

d ¶ Terminos. scõm leges punitur talis pena. l. aureo ꝛ. vt ff. de termio ammoto. l. j. ꝛ. ij.

e ¶ Quadruplum. vt in illo q̃druplo rei persecutio cõputeꝫ. vt insti. vi bono. rap. in princi. sz in furto ẽ rei ꝓsecutio ꝑter penam furti. vt insti. de oblig. q̃ ex delic. i fi. lxxxix. di. decenter.

HRaternitas tua.

f ¶ Ex inopia. in delictis nõ excusat inopia. vt hic. ꝛ xxxij. q. iij. sicut satius. ff. õritu nup. palam xxxij. q. v. ita ne. xxxij. q. ij. faciat. Ar. cõtra. de cõse. distinc. v. discipulos. et di. j. sicut cõtra. extra de fur. si quis p necessitatẽ. Qui dã dicunt q̃ potẽ⁹ debet homo mori q̃ furari. humani⁹ est dicere q̃ fuma necessitas excusat extra õ regu. iu. quod nõ est. vnde ḧ nõ fuit tanta necessitas q̃ posset excusare.

g ¶ Uerberibus. hoc gñale est vt verberib⁹ castigent q̃ sunt inopes. vt ff. de iur. om. iud. si qs id. §. in seruos. ꝛ ff. de in ius vo. l. vlt. j. c. q. §. liber bonũ est iusticiaz colere⁸ ac sua cuiq̃ iura seruare: ꝛ i subiectos nõ sinere qõ ptãtis ẽ fieri: sed quod equũ est custodiri: qõ ꝛ vos diligere ꝛ oino cõfidimus studere. quapropter excellẽtie vestre mense nouẽbrio ꝑsentis anni secũda inditione petrũ fratrẽ et coepiscopũ nostrũ a gremio sctẽ romane eccle trãsmittem⁹: vt fratrib⁹ eiusdez ꝓuincie in vnuz cõgregatis emunitas violata ꝛ ꝑsũptio ꝛ sacrilegiũ canonica aucte ꝛ vestra regia[b] dignitate talẽ terminũ accipiãt: ne post hac membra diaboli filij ne quã in sancta eccla (te etiã ibi regnante) talia ꝑsumãt.

Item Eusebius papa.

¶ Eccle res surripiẽs i de cuplũ restituat qõ abstulit.

IN legibus seculi[c] cautum habeꝫ: qui rẽ surripit alienam illi cui res direpta ẽ in decuplũ q̃ sublata sunt restituat. ꝛ in lege diuia legit. Maledict⁹ ois q̃ transfert termios⁹ ꝓximi sui. Talia g̃ nõ ꝑsumãt absq̃ vltiõe: non hec exerceanꝫ absq̃ dã natiõe. Proide si qs eccl̃astica oblatiões: ꝛ qõ deo cõsecratũ est rapuerit vl̃ ꝓsenserit faciẽtib⁹: vt sacrilegus diiu diceꝫ ꝛ dãnũ in q̃druplũ[e] restituat ꝛ canõice restituat ¶ Cõtra Grego. scribit Aug. angloꝝ epõ de his q̃ furtim auferũt aliq̃d de ecclesia.

¶ Sine augmento sibi ablata eccla recipere oportet.

HRaternitas tua ex p̃sona furis pẽsare põt qualiter valeat corrigi. sunt eni q̃daz q̃ habẽtes subsidia furtũ ꝓpetrãt. ꝛ sunt alij qui tus. xiiij. q. vj. si res aliena. alio etiã modo puniũtur nobiles q̃z ignobiles. vt. xxiij. q. j. qui contra.

h ¶ Cũ augmẽto. s. innaturali et illegitimo ne sit contra. s. di. lxxix. decenter. xvij. q. iij. q̃ squis. j. e. q. v. c. pe. ꝛ §. e. q. j. antiquis. ad hoc respondent q̃dam si vult libere furvel ꝓdo restituere rez anteq̃z cõueniaꝫ penaz eaꝫ. hoc falsum ẽ: qz nõ sufficit raptori restituere rem ad euitandã penã. vt. ff. vi bono. rapto. l. nõ ꝓdest. Uel dic q̃ ecclesia non petet penam. sz iudex ex officio suo eã infliget et dabit ecclesie cui sctitas ignoscendi gloriã derelicꝫt. C. õ epi. ꝛ cle. si q̃s. et est ad hoc bonũ argu. xxiij. q. iij. §. j. in fi. Uel dic q̃ põt petere naturale augmentũ. i. interesse sed innaturale non potest. Uel dic q̃ nõ potest petere interesse quod est exẽ rẽ. vel si forte occasiõe rei sublate familia vel pecora mortua fũt illud nõ põt petẽ sicut nec alter. vt. ff. de act. emp. ꝛ ven. si sterilis. §. cũ p vẽditorẽ. Uel ponas casum sic. q̃situz fuit si aliq̃s ꝓfessus fuit se furtũ fecisse sacerdoti suo: an i pnia debet ei imũgi vt illã rem restituat cũ pena? Rñdeo q̃ nõ. ꝛ sic ꝛtia fi tãgunt casum.

Ecclia an possit petẽ rẽ suaz cũ augmento.

¶ Non sunt alienãda in episcopatu acquisite.

HEs in episcopatu acq̃sitas[i] sacerdotibus nulla est alienandi licẽtia.

Item ex. vj. syno. vniuersali.

¶ Uasa sacra (nisi ꝓ redẽptione captiuorũ) non sunt alienãda.

APlicos et[k] paternos canões renouãs hec sancta ꝛ venerabilis synod⁹ diffiniuit neminẽ ꝓrsus eꝑm vẽdere vel vtcũq̃ alienare ciminilia et vasa[l] sacrata excepta cã oliz ab antiq̃s canõib⁹ ordinata videlz ꝓ redẽptione captiuorũ[m]. sed non tradere salaria ecclesiarũ in emphitheotica pacta: nec alias rusticas ꝓssessiones venũdare. ac p hoc eccl̃asticos reditus ledere: quos ad ꝓpriã vtilitatẽ ꝛ ob escam pauperũ ꝛ pegrinoꝝ sustẽtationẽ esse decernim⁹. ꝛ paulo post. Quisquis aũt post hãc diffinitionẽ nostrã ꝓtrariũ quid huic sctẽ sedi ac vniuersali synodo agẽ tẽtauerit: deponaꝫ⁸ vt ꝑuaricatoꝛ diuinaꝝ rerũ ꝛ ꝓceptoꝝ: cassata videlz oino q̃ facta est i scriptz vl̃ si ne scriptz ab eꝑ̃ vẽditõe: vl̃ emphiteotica traditiõe vel alia q̃libet alienatiõe ciminioꝝ ꝛ salarioꝝ locoꝝ. qui vero cepit aut emerit aliq̃d ex ꝓdictz ciminilijs vl̃ salariis ꝛ nõ restituerit eccle itez q̃ eccle sũt vl̃ nõ reddiderit ad icidẽdũ chartã vẽditõis vel ẽphiteoseos: sit anathema vsq̃ dum fecerit qõ ab hac sancta ꝛ vniuersali synodo ꝓfirmatũ est. ¶ Si autez eꝑ̃ quict⁹ fuerit ꝓstruxisse[b] monasteriuz de eccl̃asticis reditibus: tradat[c] eidem ecclesie ipsum monasterium.

Itẽ greg. dño epõ messano

¶ Pro redẽptiõe captiuoꝝ sacra vasa ñ phibẽt alienari

ET sacroꝝ canonũ ꝛ legalis ꝓmittũt misteria eccle ꝑ captiuoꝝ esse redẽptione vendenda.

Item Demetrio ꝛ Ualeriano clericis firmianis.

¶ Res eccle licite ipendãtur ꝑ redẽptiõe captiuoꝝ.

SAcroꝝ canonũ statuta ꝛ legalis ꝓmittit auctoꝛitas: licite res eccl̃asticas in redẽptiõe captiuoꝝ ipendi. ꝛ ideo cũ edocti a vobis sum⁹ ãte ãnos scz. xvij. fauiuz eꝑm eccle firmiane. ꝓ. libras argẽti de eadẽ ecclesia ꝑ redẽptiõe vsa ac patris vri passiui ffis ꝛ coepiscopi tũc ꝛo clici: necnõ mꝛis vre hostib⁹ ipẽdisse: atq̃ ex hoc quandã formidinẽ vos hfe: ne hoc qõ datũ ẽ a vobis q̃libet tpe repetaꝫ/ huiꝰ pcepti aucte suspitõez vsaz puidim⁹ auferendã. ¶ Statuẽtes nullã vos exinde heredesq̃z vros q̃lz tpe repetitõis⁹ molestiã sustinere. nec a q̃q̃z vobis aliquã obiici questionẽ.

Idẽ. ¶ Res eccle desolate non preponuntur captiuis.

SIcut oñino graue ẽ frustra eccl̃astica misteria venũdare: sic iterũ culpa est (iminente hmõi necessitate) res marie desolate eccle captiuis suis[c] ꝓponere: ꝛ i eoꝝ redẽptiõe cessare. Quelibet pnia hmõi inua soub⁹ atq̃ ꝓdonibus q̃ vasa sacra et reliqua diuino cultui ꝺdicata polluꝛ manib⁹ arripuerit: ꝛ quasi ꝓphana ꝓtractãt sit idicẽda: nicolaus pa. diffinit scribens frontario archiepo burdegalẽsi

¶ Jnuasoub⁹ rex eccl̃ax: que penitẽtia sit iponẽda.

DE viro nefãdo burgã do noie q̃ rabie isana cõmot⁹ diabolicis se irretire laqis non dubitauit: atq̃ gẽtiliũ more ꝑ abrupta itinera ꝛ compitaᵏ insidiãs vobis invre eccle villa vna cũ clericz vris manẽtib⁹ ꝛ ppz̃s dicaꝫ q̃ debet subiici ꝓ ecclie nihilominus tñ eꝑs põt vnã eccl̃am alij subijcere cui vult. argu. exẽ de excess. ꝓuela. sicut vnire.

d SAcroꝝ ¶ Repetitionis. q̃ qõ ex causa pietatis impendit nõ repetit. C. de nego. gest. alimẽta. nisi forte fuerit ꝓtestat⁹. ff. õ reli. si q̃s. §. hec actio. ꝛ i alio casu. C. de nup. patrẽ. ḧ tñ non valet ꝓtestatio, quia ecclesia tenetur redimere vt j. ca. ꝓxi. si vero ꝓuiat⁹ redemisset ꝓciũ datum repetere ret sine distinctione ꝙm quosdã. Et hic redẽpt⁹ operas ꝓstabit ecclesie ꝑ dñ quennium. si nõ possit soluere. C de cap. l. ij. ꝛ vltima. Item nunquid hoc de q̃libet capto verũ est? ita. Sed nũ quid de capto i maleficijs? qõ videtur. lxxxvi. distinctione. nõ satis. xxij. questione. v. ca. j. et ca. reos. et. xxij. questione. vj. si res. Argu. contra. j. questione j. iubemus. Tamen si ꝓuiat⁹ det pecuniaz ꝑ redemptiõe alicuius bene eam repetit. vt. C. de cap. l. vlti.

Redẽptio ab ecclia il li seruit atq̃ q̃nquiũ

ij. ps.

Redẽptio qũ q̃ ẽ necessaria.

S Jcut.

e ¶ Suis. suis potiꝰ q̃z alienis subueniat: subueniat tñ extraneis. lxxxvj. distinctione nõ satis. xlij. distinctione quiescamus. Sed q̃ dicũtur hic captiuis ꝑ hereticis vel gẽtilib⁹ captis ꝛ vel a talibus vbi timetur periculum corꝑis vel anime: tales tenetur redimere ecclesia. et etiã quilibet ꝓximus. vt. lxxxvj. dist. non satis. j. eo. aurũ. xxij. q. iij. nõ inferenda.

¶ Que vero. ¶ hec est scõa pars. q. in qua ponit penam sacrilegij ꝛ hoc per ca. se. Jo. de fan.

f DEviro. ¶ Et compita. compitũ est locus vbi plures vie cõcurrũt. xlviij. dist. sicut.

Ecclia a sticas res ma le alienãs q̃liter punitur

a ¶ Cōsului qui fit pena taliū qui inferunt iniurias clericis dum insistūt diuinis officiis et obsequijs: hēs. xvij.q.iij.§. qui autem.et c. si q̄s suadente. C. de epis. et cle. si q̄s in hoc genus.

b ¶ Ante fores. sed nōne in primo anno est extra ecclesias? sed dic q̄ in primo anno stet extra cymiterium q̄ violauit. z secundo anno iuxta fores ecclie.

c ¶ Audientes.non cōmunicabit. vt. xxxij. q.ij.latorem.

d ¶ Spōdentes. sacrilegos argue promittere cogendos se nunq̄ simile facturos: sic.xxiij. q.viij.pessimam et.c. si quis mēbrorum.vt dixi. xj.q.iij.cū aliq̄s.

Monemus.

¶ hec est iij.pars.q.i qua reuertit ad principale. z probat per.v.ca. q̄ res ecclesie nō sunt alienande in casu non concesso. Johā. de fan.

e ¶ Rem tituli.i. spectāte ad ecclīam suaz nō aufert alij ꝓpa aucte. Nā et tutor? curato? putatur qui aufert alij rem pupilli sui. vt. C. vñ vi memmerit.in fi.

f ¶ Reddere ipē q̄ qui alienauit pōt q̄uenire: vt h̄ j.e.statuimus z duob⁹. c. sequētib⁹. itez z possessor pōt cōuenire: vt. ē. eo. augustino. z nota. ē. eo. dcūq̄.et ē.e.aplicos. cuz salubrius istruere dogmatū monitz decertātib⁹: paneq̄ spūalis ꝓbi vacua hoim corda reficiētib⁹: atq̄ laudabile propie salutis desideriū habētib⁹. sancta apostolor̄ petri z pauli liminavisitare: collectis militie sequacib⁹ z iniq̄tatis ꝓplicib⁹ nefarias inuasiões z depredationes violētas iferre demoniaco ausu p̄sūpserit:et vt epistole vſe text⁹ eloquit: sacrū altare sacraq̄ dñici corporis et sanguinis vasa:insup et sanctū chrisma pollutis arripe manib⁹ qualiter ita:z adversus cōem apta p̄sumpserit dilectio nos vestra consuluit⁸: si ipe vel q̄ cū eo in tā impio et iniquo scelere fuerūt: ad penitētiā quandoq̄ gratia tacti diuina venire voluerint: q̄ eos penitētie vinculo cōstringatz nſe institutiōis cē surā exposcere curastis: de q̄b⁹ si tamē ita est: iubemus cū ad penitētiā quādoq̄ reuerti accelerauerit:vno anno extra eccl̄iam dei ꝓsistere: cui⁹ sacratissima vasa extra ritū fidei xp̄iane diripiēdo auferre nō dubitauerāt. scdo ꝯo anno ante fores[b] ecclesie sine cōione maneant. tertio ꝯo anno eccl̄iam dei ingrediātur: z inter audientes[c] astent sine oblatiōe nō māducantes carnē neq̄ bibētes vinū:preter natiuitatis z resurrectiōis dñice dies. q̄rto ꝓterea anno (si his prioūb⁹ trib⁹ annis eoz fructuosus fuerit penitētie labor)cōmunioni fideliū restituātur. toraq̄ mentis intentiōe spōdentes[d] talia se vlteri⁹ nūquā facturos: corpus z sanguinē dñi suscipere mereanē: z vsq̄ ad septimū annū tribus in hebdomada diebus sine esu carnium z vini potatōe maneāt penitētes.

Item in ꝯcilio Leonis pape quarto.

¶ Res eccle eps vsurpare vel alienare nō p̄sumat.

Monem⁹ et irrefragabiliter affirmam⁹: vt nullus epōrū vel sacerdotū rem tituli[e] sui vsurpare p̄sumat. sed neq̄ salarium a christianis sactis locis oblatum causa amicicie vel timoris aut muneris pertētet auferre:ne eccl̄ia dei ad nihilum redigatur.quod qui facere p̄sumpserit episcop⁹ vel sacerdos: canonicā sine dubio subeat vltionem:z q̄d eccl̄esie iuste ablatū est reddere[f] ꝓpellatur:ita vt deinceps nullas vires p his ad litigādum[g] vel possidenduz habere possit.

Item ex hystoria Eusebij episcopi cesariensis.c.xij.

¶ Episcopo vel abbati res eccl̄esie alienare nō licet.

Quisquis epūs vel abbas de salarijs epi vl' monasterij trāsferre quicq̄ in principū manus vel etiā alij psone cōferre voluerit: irritū sit q̄d datū esse constiterit ꝑm canonē sanctorum apostolorum: q̄ dicit omniū eccl̄iasticarū rerum eps habeat sollicitudinem et dispēset eas: tanq̄ deo contēplāte. Non liceat autem ei fraudare quicq̄ ex illis vel cognatis[h] ꝓprijs dare que dei sunt. q̄ si paupes fuerint vt pauper:b⁹ largiat:sz nō sub hoū occasione que sunt eccl̄esie defraudēt. ¶ Qz si calliditate vl' excusatiōe p̄tēderit eps dānū facere: et nihil ad pfectū agrū vl' locū existē:nec p̄cipib⁹ tribuat ager vel loc⁹:sed clericis vel agricolis[i] b⁹. ¶ Q̄d si calliditate vsus fuerit princeps:z vl'a colono[i] vl'a clero agrū emerit sit irrita vēditio:z res eniz eccl̄ia hz in optiōe quē velit q̄uenire: si ꝑmo cepit vnū q̄uenire z postea velit aliū q̄uenire:nō fiet ei p̄iudiciuz aliq̄ꝑ electionē: vt. C. si tu. vl' cu. l. vlti. Sz q̄d si eccl̄ia ē ꝓsecuta ius suū a possessore:nunquid adhuc pōt q̄uenire ipm q̄ alienauit: nō videt qz bōa fides nō patit vt bis idez exigat. ff. de re. iur. bona fides. q̄ aūt posset ipsum conuenire: ad hoc ē argu. j. eo. vulterane.et c. statuim⁹. z. c. q̄cūq̄. z. ff. de peti.here.nec vllā. §. vltio. Rūdeo aut eccl̄ia agit ad penā aut ad inf̄esse. si ad penā pōt agē adhuc ꝫ alienātē. qz pena vni⁹ nō liberat aliuz: vt ē.eo.cū deuotissimaz. si agit ad inf̄esse non pōt. Itē q̄rit si eccl̄a ꝓsecuta est suuz ius a possessore an teneat cedere actionez quā habet ꝫ alienātem? Rūdeo q̄ nō qz qua frōte pōt petē cessionē q̄ ex cōtumacia sua ꝓdēnat. vt. ff. de admi. tuto. si p̄ses. z. ff de tu. z cura. da. l. §. nūc tractemus.

g ¶ Litigandū. arg. ē h̄ q̄ q̄ male alienauit rē eccl'ie nō pōt eā repetē.

h ¶ Quisquis.

i ¶ Cognatz nisi victū z vestitū. vt. lxxxvj. di. nō sat⁹. z. xvj. q. j. si cupis.in fi.

j ¶ A colono. lz em colon⁹ tradat alij possessionem non ideo perdit eccl̄esia possessionē. C. de acqui. pos. l. vlti.

a ¶ Abijciat. mitius cū eo agit j.e. si quis qualibz. z. q. v. si episcopus.

b ¶ On liceat. ¶ Pape. h̄ simmach⁹ papa successoꝛi suo legē imponit vt ipator suo j. xvj. q. j. qa iuxta. hz q̄lit hoc potuit: cū null⁹ mortaliū papaz possit iudicare. ex de elect. anno tuit. xl. dist. si papa. nec inferior supioꝛē. xxj. dist. inferior. sz certe lz sit solut⁹ legib⁹: tñ sm leges viuere dz. ff. ō le gi. princeps.

Papaz nullus mortaliū iudicare pt

c ¶ Quibuslibet. Videt ergo q̄ ad hāc accusationem quilibet admittat. ex de re. eccle. non alienan. si quis. z auē. de nō alienan. aut pmutan. in fi. col la. iij. z nota. xvj. q. vij. filijs. z. q. j. constitutum.

d ¶ Et cū fructib⁹. h̄ aduerte q̄ fruct⁹ pñt p̄senti. Sciēdū est q̄ si agit p̄ anterdictū aliq̄s ad petendū rē cū fructib⁹ tūc restituent oēs fructus pcepti a tpe eo q̄ est ꝓpositū inf̄dictū: nisi in interdicto vñ vtī quo veniunt fructus oēs pcepti a tpe delectiōis. vt. ff. de inf̄dic. l. interdictis. ff. de vi et vi ar. l. §. ex die. Si autez agitur rei vendica. aut possessor fuerit bone fidei: aut male. Si bone: restituet oēs fructus perceptos a tempore lit. ꝓtesta. vel qui culpa sua nō sunt pcepti: sz an lite ꝓtest. pceptos nō tenet restituere: sz tñ ext ātes. vt. C. de rei vē. certū est. isti. de offi. iudi. §. post ichoatā. Si fuerit possessor male fidei tam pceptos q̄s quos pcipere potuit tenet restituere. vt extra de restitu. spolia. grauis. z. ff. de rei vendi. si nauis. §. gñaliter. z. C. de rei vendi. certū est. Si vero male fidei possessor titulū habuit: tunc excusatur a percipiē dis ꝓpter titulū. vt. C. de rei vē. fundū. nisi ita sit q̄ ille titulus habeat ꝓ nō titulo. vt cū quis emit contra interdicta legis. vt. C. de agricul. z cen. quē admodum. lib. xj. z alios casus habes

Fructꝰ an ab oi possessore sint restituendi.

e ¶ Inotatos. ff. q̄ me. cau. sed et partus.

Indigne. ¶ Ad altare. q̄ nec oblatio eius recipitur. vt. ē. e. de viro. et etiam a sacramentis eccl̄esie suspensus est. vt. xvij. q. iij. si quis.

f ¶ Admonitio. Argu. q̄ admonitio semper precedit vindictam: vt hic. z. ij. q. vij. accusatio. z. c. seq. xj. q. j. pe timus. Sed verum est cum agitur ad penaz ex communicationis: quia nemo excommunicādus est nisi precedat admonitio trina. vt. xvj. q. vij. omnes decime. z. xvij. q. iij de ꝓsbyteroꝝ. z extra de sentē tia excōmuni. c. sacro. Item et in illis criminibus precedet admonitio vbi ad bra chiū seculare est recurrenduz. vt j. q. vij. patz. Itē vbicūq̄ non agitur ad depositionem. Et generaliter vbicūq̄ agitur ad denūciationē. vt. ex de sy mo. licet. sed vbi cūq̄ agit ad depositionem non precedet admonitio. ex de accusa. qualit. ad q̄d enim admoneret tūc cū sufficit ad depositionem q̄ hō semel dūtaxat xxv. di. primum. Nō ob. ex de accusa. si q̄s. q̄ loq̄tur ibi in denūciatione. Itē nō ob. ij. q. vij. si quis erga. qz loquit ibi de aliꝰ causis q̄ non inducūt depositionē. vt. v. q. iij. in loco.

Admonitio sp vidictā ꝓcedat

g ¶ Maturata. i. mature, plata. j. xvj. q. j. in canonib⁹.

h ¶ Et institute. i. destinate a talib⁹.

i ¶ De reb⁹. ¶ Ut ꝓpus. Est hic arg. q̄ auctoritas maioꝝ excusat. xxvij. di. diaconi. z. lxij. dist. saloniane. sed non est hoc verū. vt. §. eadem. quicūq̄. z licet hic dicatur q̄ princeps sit redarguendus

maiorꝝ auctitas ñ sp excusat.

bene tamen pōt excōicari.xj.q.iij si autem nobis. Sz qualiter agi potest contra illum qui recipit possessionem vl a principe vl ab alio cū scriptum sit.n lege:non videor vi possidere si recipio possessionem ab illo quem scio esse in possessiōe .ff. vti possid. si duo .Ḡ. non videor.ꝛ argumentū extra de restitu. spoli. cū ad sedē? Sed hec questio hodie exsufflata ē per id qō est hodie extra de resti.spo.sepe contingit.

¶ Obis eni. ¶ hec est iij.ps.q.in qua probat q ecclie facultates debēt diuidi in q̄ttuor partes.ꝛ hoc.probat p.ix. auctoꝛita. Jo.de fan.

a ¶ Pōtificis vr̄i.epus iste remot⁹ fuit ab administratiōe tēporaliū:sed non spiritualium.

b ¶ Ab codē. isto enīz remoto ab administratione reseruatur: vt ipsius auctoꝛitate admistratoꝛes eligantur

c ¶ Quid ad cauſas.scz vt ex pense prius deducātur que facte sunt in colligēdis fructib⁹: qō ius deductionis null⁹ casus potest ipedire.ff fami.her.fund⁹. ff. de peti. here. si domio.Ḡ. fructus.in decimis secus.vt extra ō deci.cum homines.sed cum distinctione quaz habes extra de deci.pastoralis.

expēse q̄ sunt deducē de.

principē ad resecandā tā presumptiuā factionē: ꝛ cognoscēdū vtrū illi⁹ sit ꝓcessio an inuasoꝛis p̄sumptio.q si principis inordinata fuerit largitio:ꝛ ipe princeps sit p emēdatiōe redarguēd⁹. Si autē inuasoꝛis declarat p̄sumptio vsq ad emēdationē excōicationis sit vidicta coercēdus

Itē gelasi⁹ iustiniano archidiacono ꝛ fausto defensoꝛi.

¶ De rebus ecclesie non est aliquid alienandum.

Obis enī ꝛ fame vr̄e ꝓsulēdū duximus: vt pōtificis[a] vestri locovobiscū ab eode[b] aliq̄s subrogek:qui eius noie pariť vniuersa disponat:quaten⁹ ola p̄dia ad vestrū reuocetis studiū:nec cuiq̄ clerico pro portōe sua aliquod solū eccl̄e putetis esse deputādū: ne p incuriā ꝛ negligētiā minuať:sed omnē pensionis summā ex oib⁹ p̄dis rusticis vbanisq collectā ad ātistitē deferatȝ. ex qua tamē collectiōe habeať ratio quid ad causas[c] vel expensas accedentiū necessitatum opus esse p̄spicit: vt de medio sequestreť: et q̄ttuor portiones[d] videlz vel de fideliū oblatiōe:vel de hac fiant modis oib⁹ pēsiōe.itavtvn ā sibi tollat antistes.aliā clericis p suo iudicio ꝛ electione dispertiat:tertiā pauperibus sub oi ꝓsciētia faciat erogari:fabricis vero quartā que cōpetit ad ordinationē pōtificis erogatiōe vr̄a decernimus esse pēsandā.si q̄d forte sub ānua remanebit expēsa: electo idoneo ab vtraq parte custode tradať enthecis vt(si maioꝛ[e] emerserit fabrica)sit subsidio q̄ ex diuersitate diligentia potuerit cumulari:ātq certe emať possessio q̄ vtilitates ꝛspiciat cōes

Idē maiorico seren⁹ ꝛ iohāni epīs. ¶ Diuini muneris ꝓticipatione p̄uiłeg: qui ecclesiastica priuilegia calcat.

Uiꝛ hūanis legib⁹ in ciuili[f] dānatiōe calcatȝ:ꝛ reuerētia religiōis abiecta:vel ecclastica priuilegia calcare ꝓtēdūt vbilibet in paupeꝛ p̄silire dispēdium: nec hmōi saltē ꝓmoniti cōuictiq neq̄tiā sopire ꝓsentiūt: atq illata sacris reb⁹ detrimēta resarcire: merito diuinū ꝛ ꝓticipatiōe sunt priuādi:ꝛ hmōi ꝓceptiōe carent:q̄ sacrilegis ausib⁹ habuere despectui. Celestinus ꝑo pb̄ fratris ꝛ coēpi nr̄i sereni:q ꝓtra pōtificale iudicium ꝓtraq aplice sedis mandatuz p̄tupens supradictis cōionē sacrā ministrare p̄sūpsit:cuz nō potuerit ig rare[g] sniaz ꝓpuis sacerdotis:ab officio ꝓtin⁹ ecclastico repelatur:vt null⁹ ecclesie ministroꝝ contra pōtificalia instituta venire contēdat.

Idem ei sdē. ¶ De eodem.

Ulterane eccl̄e act⁹ vel p̄timoniū q̄ hactenus ꝓperim⁹ destitutū:et post dānatiōez eucharistiq̄ fuerat depꝛauāte dispsuz cure vestre decreuim⁹ eē deleganđ:vt diligētia)q̄ vos p vtilitatib⁹ ecclie estimamus eē vigilātes)p̄dia culture restituatis antiq̄:ꝛ reuocetȝ si qua sunt vēdita aut donata mācipia. possessiōes etiā quas ab eumācio ꝛ opilione epīs:vel ceterȝ quouis iure videritis teneri(q ꝓtra ꝓsti tuta ꝑnodi ab epīs p̄dia alienari nllo potuerūt ꝓmēto)nihilomin⁹ reuocenť[h].sit

non debēt diuidi p p̄bendas vt nota.ē.q. ꝓxi.c. vlti.hoc non est verū.hic aūt p̄hibētur diuidi: lō q̄a clerici fuerunt suspecti. ſz vbi nō sūt suspecti bñ diuidūtur vt melioꝛēt̄ p eos possessiones vt.J.e.sepe fit.nā diligentius tractanť res ꝓtie q̄ cōmunes. vt xlvij.di.Ḡ.necesse est.ꝛ.C.q̄ ꝛ q̄ bus quar.ps de. l.vlti.li.x.

e ¶ Ut si maioꝛ.optimuz argumentū cōtra p̄latos eccl̄iarū vt nō possint allegare sterilitatem tēpoꝛis vel icursum hostiū. si p̄cedētib⁹ annis fuerunt vberes āni sicut nec colon⁹. ſl.ff.loca. ex cōducto .Ḡ. si vno.huic contrariuz ſignatur.x. q.iij.vnio.sed ibi soluitur.

Ut et humanis.

f ¶ Inciuili, id est impia.

g ¶ Ignorare.sic.ē.xvj.dist. q dicitis.ē.j.q.ſ. si q̄s a ſimōiacis ꝛ.xxxvj.q.ij. nullus.ē.di.xx.ſi de creta.ē.lxxxvij. di.c.vl.ꝛ.xvij. q. ij.c.vlti.audiret tñ iste si vellet p baret se ignoraſ se.lxxxij.di. ꝓposuisti.in ſi.ꝛ.j.q.ſ si q̄s a ſimoniacis.ꝛ ex de elect. inotuit.in ſi. Sz q̄ luter .p̄babit se ignasse? Rñdeo .p̄babit q̄ fuit in alia ꝓuincia, vt ex de testi.ex tenore.ꝛ.C.ō ẜhē. stipu.optimā. vl etiā ꝓprio iura-

Ignoꝛantia pro bat dupliciter

h ¶ Uterane. ¶ Reuocēt.C.si tu.vel cuiter.l.vl.

mento.vt.xxxiij.q.ij.in lectum.

a ¶ Emptoꝛibus.ē.ꝛ.q.ij.hoc ius porrectuz.in ſi.Ḡ. qui ꝛo res. Sed ẜ.xvj.q.iij. vniuersas. C. de euic.si fūd⁹ Sol. hoc.c. loq̄tur de possessoꝛe bone fidei.cōtraria de possessoꝛe male fidei:sed ad hec obiicitur male ſi dei oꝛi q̄ cōtra legū infdicta mercatur.C.de agri. ꝛ cen. quēadmodum.lib. xj. Rñdeo ẜtū ad hoc ē male fidei possessoꝛ qi non vsucapit sed ẜtū ad hoc est bone fidei possessoꝛ q̄ habet recursum ẜ suū vēditoꝛez.

Dignitates ꝓferantur ſm merita

b ¶ Locū.Ar. q scōm priozem locū et mai⁹ merituz conferē dc sunt dignitates. vt.J.e.ꝓxi.et.ē. di.j.ius militare ꝛ.j.q.iij. clerici.et lxxv.dis.c.vlti.vt ille gradus cete rosancedat quē stipēdia longioꝛa et labor proliꝛioꝛ fecerunt ateire:vt.C.de ofſi.ma. offi.l. nemo.lxj.di.ca.j. et c.miramur.ꝛ stipendioꝛuz datio habenda est: vt ff.de re mili.l.nō omnes.in princi. Arg.ẜ.xvj.q.vij. oſſes decime. et ca.j.in ſi.et extra de ẜſti.cum oſſes

c ¶ Oncesso. ¶ Seduli tate.Argu.ẜ clericos exīstentes in scholis vt non debeant palpere eccl̄astica stipendia.vt.xvj.q̄ſti.j. generaliter. et.J. e. charitatē Ar. contra.xxxij.diſ. ſi qui vero.

d ¶ Uattuoꝛ. ¶ Docet.Ar.perynum

emptoꝛibus⁹ ad eū recursus qui p̄sumpsit aliq̄d de ecclie reb⁹ de illicita venditiōe distrahere ita vt pēsiōes annuas ad pōtificem deferatȝ cui priuilegia sua itegra cōuenit oīni ratione seruari vt eius dispēsatione portiones[a] ꝓueniant cōsuete ita vt portionē quartā que ad eos ptinet sua pōtifex ordinatione distribuat.put cuiuslz locū[b] meritumq cognoscit. Pariter etiam ex fideliū oblatione faciendū est vt clericis q̄rtam partem eroget pro consideratione sue electiōis antistes:fabricaꝛ etiaz portio episcopo sciēte et disponēte vestra erogatione pēdatur: quatenus nichil penit⁹ i detrimentum alicuius rei patiamini generari. Idem clero ꝛ ordini ꝛ plebi brunduſij

¶ Reditū ꝛ oblationū due portōes clericis ꝓmittātur.

Concesso vobis quem petistis antistite fratre iam ꝛ coepiscopo meo iuliano:necessariuz fuit(eodē ad ecclesiam suā mox remisso)ad vos nostra scripta pariter destinari:quibus agnoſceretis eidem fuisse p̄ceptū nevnq̄ ordinationes p̄sumat illicitas. ꝛ infra. Reditus ꝛ oblationes fideliuz in quattuoꝛ partes diuidat:q̄rum vnam episcopus sibiip si retineat alterā clericis p officioruz suoꝝ sedulitate[c] distribuat:fabricis tertiam: quartaz pauperibus ꝛ peregrinis habeat fideliter erogandaz.q̄rum rationē diuio est redditur⁹ examini. Idē.

¶ De oblationibus fideliuz quot portiones fiant:et quecuiq ꝓueniat.

Uattuoꝛ autē tam de reditu q̄ de oblatiōe fideliū put cuiuslibet ecclie facultas admittit (sicut du-

factū .p̄bari aliud:ꝛ cām ꝓbaris p effectuz:qi p reparationez fabricarū .p̄batur q bñ sit expensa quarta fabuce ꝛ sic.xvij.dis.quenit.sic. C. de admi.tu.l. lex que. Jtez ex oib⁹ his capitul' colligelaicos nō esse compellēdos ad reparationē fabuce: sed rātū clericos.x.q.j. de cernimus.

Clerici soli ad repaꝛationes fabuce cōpellantur.

e ¶ Testificatōe.Argu.q res semp sunt gerende in illoꝝ p̄sentia quoꝝ interest: vt.viij.q. j. licet.

Reditib⁹ ecclesie.

f ¶ Triennio. Licet iste epūs p triennū possederit res eccl̄e mobiles:nō tñ vsucapiebat eas qi furtum commisit in eis. vt.x.q. ij.ca.vlti.

Wat. v.b.

Oḡuimus de reditu.

¶ De reditib⁹ oblationū ꝛ reditiuū ecclie.iiij.portiones p̄sbitero dispensande credantur.

De reditib⁹ eccl̄ie vel oblatiōe fideliuz sola epīs ex his vna portio rēittať due ecclasticis fabricis ꝛ erogatiōi pauper. p̄future a p̄sbitero sub periculo sui ordinis ministrent. vltima clericis p singulorū meritis diuidať: ꝛ infra.cui.i.gaudētio episcopo specialit hoc p̄cipimus: vt tres illas portiones quas triennio sibi tñ dicitur vēdicasse:restituat. Item gregorius maximiano episcopo syracusano.

¶ De reditibus eccl̄e (etiā nouiter quesitis) quarta pars clericis erogetur.

Ognouimus de reditibus ecclesie nouiter acquisitis ad canonicam dispositionez quartaz minime prouenire:sed episcopos locoꝝ distribuere tantūmodo quartaz antiquoꝝ redituum: nunc vero quesita suis vsib⁹ retinere.quā rē p̄uā subintroductāq consuetudinē fraternitas tua viuaciter emēdare festinet:vt siue de preteritis reditib⁹ si-

a ¶ Obuenient. Arg. contra. ff. de iure. do. cum in fundo. §. si fundus. si. ff. de pactis. do. inter socerum. §. ij. si. C. de allu. l. ij.

Duplicitas re probat

b ¶ Duplici. No. duplicitatē a canone reprobari xxv. q. i. vij. in noua. xvij. q. ij. in nullo. sic. ff. de vsuca. eū qui edes. Itē Arg. q idē iuris est in veteribus qđ in nouis ex ō cen. olim. et. cap. cū in ecclīs. Ar. ℨ de deci. tua. nā licet veteres decime sint cōcesse laico. non ideo noue: vt ibi dicitur. qñq; tñ eas res duplici iure cēsetur. ex de re. li. do. q. et. ff. de pecu. hic queritur. §. j. vbi habes q pecunia qñq; duplici iure censetur: sed isti sūt casus speciales.

c ¶ Ancimus. ¶ Dōa. secūdū distinctionem extra de testa. requisisti.

d ¶ Titulorū. .i. eccliarū ad qs intitulati sunt.

¶ Tatum[9]. v. pars. in q magister reuertit ꝛ ꝓbat per. xx. ca. q res eccle non sunt alienande: nisi in casu concesso al's alienatio non tenet: et alienatores ḡcūq; casu debēt puniri. Jo. de f.

e ¶ Indēnem de hoc dixi. ff. eo. monemus.

f ¶ Si quis.

¶ Documēta. idez eēt si testes aliqs impediret dicere veritatē. vt extra de testi. co. quenit.

v. ps.

g ¶ Suppuimere. qr crimen falsi incurrūt. ff. de fal. l. j. §. his q deposita.

h ¶ Quicqd. Argu. q ecclesia potest petere interesse qđ est extra rem: sed illud nō est extra. qr instrumēto traditio possessionis ꝛ possessio tradividet. vt. C. de dona. l. j.

i ¶ Piscop[9]. ¶ Aliū. hoc est consiliū qr etiaz vxorem ꝛ seruū suū posset instituere heredē. vt. §. sunt manifeste.

Ne de his que obuenient[a]: vel obuenientib[9] q̄rte ꝑm distributionē canonicā dispēsent Incōgruum nāq; est: vnam eādēq; ecclesie substātiā duplici[b] quodāmō iure censeri Idē augustino epo āglorū.

¶De stipēdio ecclesie quattuor debent fieri portiones.

Mos est apostolice sedis ordinato epō precepta tradere: vt de oi stipēdio qđ accidit quattuor debeāt fieri portiōes: vna videlicet epō ꝛ familie eius propter hospitalitatē atq; suscepţōnē: alia clero: tertia vero pauperib[9]: quarta ecclesijs reparandis. Item ex cōcilio toletano.

¶De eodem.

Ancimus omnib[9] episcopis curaz laicoruz eis istare vt si quos i fide xpi inuenerit: nimio affectu diligant: ꝛ insuper cōfirmamus vt si aliq̄ ab ipis accipiāt dona[c] statim i q̄ttuor diuidant ptes: ita vt prima ps ℨ apostolorū precepta titulorum[d] necnon cimiteriorū restaurationib[9] diligenter attribuatur. secūda clericis: tertia cūctis pauperibus: quarta vero aduenis. Item ex concilio agatensi.

¶Omnes prelbiteri per iussionē epi res ecclesie dispensare studeant.

Statuimus qđ episcopi omnes iubent vt ciuitatēses siue diocesani ꝓsbiteri vel clerici rē ecclie saluo iure eccle (sicut ꝓmiserit episcopi) teneāt. vēdere autem aut donare penitus nō ꝓsumāt: qđ si fecerint: ꝛ facta venditio nō valebit: et de facultatibus (si quas habēt propţias) indēnem[e] ecclesiā reddant: ꝛ ꝓmunione ꝓmuētur. Item ex eodem ꝯcilio.

¶De clericis qui documenta ecclesie suppriműt aut adulersarijs impendunt.

Si quis de clericis documēta[f] quibus ecclesie possessio firmat: aut suppumere[g] aut negare: aut adulersarijs fortasse tradē dānanda ꝛ punieda obstinatione ꝓsumpserit: quicqđ[h] per absentiā documentoꝝ dāni ecclie illatū est: de ꝓpţijs facultatibus reddat: ꝛ cōione priuetur. Hi autē qui i dāno ecclie impie sollicitati a traditoribus aliquid susceperit superiori sententia teneant.

Item ex eodem.

¶Episcopus heredem non habens non alium ḡ ecclesiam heredem instituat.

Episcop[9] qui filios aut nepotes non habuerit: alium[i] ḡ ecclesiam nō relinquat heredem. si quid de ecclesia nō in ecclesie causa aut necessitate ꝓsumpserit/ quod distraxit aut donauit irritum habeatur. qui vero filios habet: de bonis que reliquit ab heredibus[k] eius in dennitatibus ecclesie consulatur. Item ex eodem.

¶Qui in clero cōstituti sūt: de reb[9] ecclie nihil alienare

Diaconi vel (ꝓsumāt ꝓsbiteri) i prochia cōstituti de reb[9] ecclie sibi creditis nihil audeāt ꝓmutare vēdere vel donare. qr res ecclesie sacrate deo eē noscūt similiter ꝛ sacerdotes nihil de rebus ecclie sibi cōmisse (vt supi[9] ꝓphēsuz est) alienare ꝓsumant. qđ si fecerint[l] cō

heres onera defūcti sustinet.

k ¶ Ab heredibus. hic duo cōtraria dici videntur. s. q ecclesia debeat esse heres defūcti: et q ecclesia possit cōuenire filiū defūcti deo eo qđ male alienauit de functo[9]: naz si ecclesia est heres defuncti etiaz si defunctus aliqđ indebite alienauit: illud nō pōt reuocare ecclia. vt. C. de re. alienis nō ali. l. ij. et C. de lib. cau. l. si ab eo. C. de reiuē di. cum a matre. teneē em̄ seq̄ voluntatem defūcti. vt. ij. q̄st. j. siluester: ō sic exponas ecclesiam si dr relinquat heredē: ſz si ecclia nō istituit heredem supple: tūc si qđ de eccla ꝛc. Sñaliter em̄ oīs heres teneē ad oīa onera defuncti nisi fecerit in uētariū. vt. C. de iure delib. sancimus. hoc tñ teneas q̄ scđm canones in cōtractib[9] ꝛ in delictis siue aliqđ peruenerit ad heredē siue non: siue lis sit contestata cū defūcto siue nō: heres semp tenetur insoliduz: vt xvj. q. vj. si epūm i fi. extra de rap. in litteris.

l ¶ Jaconi. Fecerint. estimatione seruoruz reddita de ꝓpţio alio quin reus carentur: vt. j. e. et si illi: nisi sint bene meriti. vt j. e. si quos de ser

Liberti ecclie differt a liberis ꝓpţatoꝝ

uis. Et est in hoc dura cōditio liberto[ꝝ] ecclie qđ ꝓpter op as nō ꝑstitas reuocant in seruitutē: aliud in liberto ꝓuati. vt. C. de li. ca. solo obsequij. Itez aliud speciale qđ filij istorum libertoꝝ sunt obnoxij ecclie j. eo. de libertis secus in alijs. vt. C. de liber. et eoruz. li. l. j. et. ij. Item aliud spāle q̄ liberti tenent̄ seruire ecclie nulla eis opa ipposita. vt h. et j. eo. liberti. hodie tamē distinguitur. vt ex de seruis nō or. eo libentius.

a ¶ Aliud. i. ipam rem restituet: et aliud tñ de suo. sic. lxxxix di. decenter. ꝛ. q. ij. hoc ius. ℨ. q vero res.

b ¶ Actus. id est negocia.

c ¶ Quicquid. ¶ Uendicatione. In emptorem enim nō trāsfertur dñiū: vñ non pōt rē vēdicaſ. hz tñ ℨ vēditorē actionem ex empto. vt. C. e. vulterane. in autē. de nō alie. aut permu. q. vero leonis. col. ij. hz nōne venditor pōt petere ꝓiū re nōdū euicta: qr venditor non ad aliō tenetur nisi vt faciat emptorez hꝛe rem. non enim tenet rē ei[9] facere. vt ff. de ac. emp. seruus quem. §. si scies: ſz hic ꝓtractus est nullus.

d ¶ Alienationes. Hoc ad canonice electos referas. qr intrusi vl' scismatici: nec etiā cum cōsensu capituli pñt aliqđ alienare. j. c. ꝑcarie. extra de scisma. q a ꝑdecessore. vij. q. j. factus. xxv. q. j. omne. ff. de rebus eoꝝ qui sub tu. vel cu. l. quicūq;. Arg. contra. j. e. de cōse. distinc. ij. dixit. j. q. j. si quis a symoniacis. vij. q. vij. tria. in ꝓn.

Abbas nō ꝓsecrat.

e ¶ Cōsecrand[9]. i. bñdicē dus. Abbas em̄ non consecrat nisi cū ordinat in sacerdotē: sed tñ dr q ei manus iponit ab epo. lxix. di. qñ videm[9]. vñ abbas sine benedictiōe potest monachos benedicere, extra de sup. neg. ꝓlā. statuimus.

f ¶ Ordinationes. Hoc non pōt facere sine cōsensu capituli sui. vt. xxiij. di. ca. vlti. et penul.

g ¶ Prebēdā. Fructꝰ pt. ex ne pla. vices suas. ca. vlt. ad instar fructuarij. ff. de vsu fru. arboruḃ[9]: sicut fructus decimarū ꝛ oblationuz pñt vendi. Iz hoc nō sit honestū qr ꝓhibitum non inuenit: sed tñ cū ꝓsensu epi ex de re. ec. non alie. nisi. nisi ad modicū tp̄s. ar. ex de cē. ꝓtereā et ex de trans. de cetero. Sed qđ si obligauit ad q̄nquēnij: nunquid stabit successor ꝓtractui? ita si noie ecclie cōtraxit ꝛ cū epi aucte. ex de sol. c. j. sec[9] si nomine suo. ff. de pig. l. lex vectigali. ff. qđ[9] mo. pig. sol. si res distracta. ff. locā. si qs domū. §. hic subtilius. Jo. Sed certe qđ dicit Joh̄s. ego credo q sicut clericus pōt vēdere fructus ꝓbende sue sine cōsensu epi: ita obligare ma ꝛime ad modicū tēp[9] sicut tutor vēdit fructꝰ sine aucte iudicis vt C. de admi. tut. lex q̄ nec aliqua decr. Idicit. l. B.

Bñficij fructꝰ vendi pñt.

h ¶ Ec hui[9].

Hec huius[h] placiti[i] cōstitutiōe inter nos cēsura placuit custodiri: vt (de functo antistite: vel etiaz ad huc in supremis agēte) nullus clericorum cuiuslibet ordinis officij grad[9] ve sit q̄cūq; de domo eius ꝓsumat: vl' de vtilitate que instrumenti dom[9] esse noscitur: id est mobilis et immobilis rei ecclesiastice conetur inuadere: nichil furto: nihil dolo suppriměs: auferens: atq; abscōdens. Sed is cui domus cōmissa est subiunctis sibi vno vel duobus fidelissimis: omnia vsq; ad tēpus substituēdi pontificis debet cōseruare[k]: et his qui in domo inueniuntur clericis consuetam alimoniam ministrare. Substitutus autē antistes suscepte sedis commoda ordinabit: velut deus imperabit: vt eis vti cū his debeat: qs cognouerit discipline ꝛ charitati ꝑdecessoris sui fideliter paruisse. Qz si quisq; p[9] hec cuiuslibz ordis (vt superius dictū est) cleric[9] quacūq; occasione vel de omni facultate quippiam probatus fuerit abstulisse: vl' forsitā dolo aliq̄ suppressisse reus sacrilegij ꝓlixioꝛi anathemate cōdēnetur: et vir[l] ei peregrina

Item ex ꝯcilio hilerdensi.

¶Episcopo defuncto vl' adhuc in supremo agente: de reb[9] ecclesie nichil est vsurpandum.

Ec huius[h] placiti[i] cōstitutiōe inter nos cēsura placuit custodiri: vt (de functo antistite: vel etiaz ad huc in supremis agēte) nullus clericorum cuiuslibet ordinis officij grad[9] ve sit q̄cūq; de domo eius ꝓsumat: vl' de vtilitate que instrumenti dom[9] esse noscitur: id est mobilis et immobilis rei ecclesiastice conetur inuadere: nichil furto: nihil dolo suppriměs: auferens: atq; abscōdens. Sed is cui domus cōmissa est subiunctis sibi vno vel duobus fidelissimis: omnia vsq; ad tēpus substituēdi pontificis debet cōseruare[k]: et his qui in domo inueniuntur clericis consuetam alimoniam ministrare. Substitutus autē antistes suscepte sedis commoda ordinabit: velut deus imperabit: vt eis vti cū his debeat: qs cognouerit discipline ꝛ charitati ꝑdecessoris sui fideliter paruisse. Qz si quisq; p[9] hec cuiuslibz ordis (vt superius dictū est) cleric[9] quacūq; occasione vel de omni facultate quippiam probatus fuerit abstulisse: vl' forsitā dolo aliq̄ suppressisse reus sacrilegij ꝓlixioꝛi anathemate cōdēnetur: et vir[l] ei peregrina

i ¶ Placiti. id est decreti.

k ¶ Conseruare. Ar. successoꝛi omnia seruanda a morte predecessoris. extra de offi. et po. iudi. oꝛ. cum vos plerūq;. et extra de testamentis relatum. Item arg. q mobilia predecessoris pertinent ad successorem. vt. j. eo. de laicis.

l ¶ Et vir. Qđ vir fit/ tñ fit. ℨ. xix. di. in memoriam.

Arg.contra.ff.ad.vell.tutor.in princi.

a ¶ Quia. Hoc refertur ad id quod supra dixi.

b ¶ Si illi. ¶ Distribuunt. Necessitatis articulo. de hoc notatur.xlvij.distinc.sicut hi.

c ¶ Quātomagis. Innuit q̄ hic magis sit auferre q̄ nō dare. cū tñ q̄nq; eq̄parētur et sic cōtra.xlvij distinc.sicut.

d ¶ Nō contulerit. Sic videt q̄ si res suas cōtulerit eccl'ie: q̄tūc alienare possit.ar.J.e.si q̄s q̄libet.ex de re.ec. non alie.epi. Ad hoc dicūt q̄dam q̄ nullo casu p̄t alienare: nisi cōi cōsensu canonicorū. sed hoc nichil est: q̄ si habet cōsensum capituli quare restituet tantū de suo cuz nec alienare posset: licet adesset oim consensus nisi esset cōis vtilitas ecclesie. vt J.e.sine ꝫ itelligē cū ille manumissus nō erat bñ meritus et sic erat malefidei possessor: als posset p̄scribere libertatez. vt. C. de p̄scription.tempo.l.j.

e ¶ Successor Uel ipemet.xxxv.q.ix. q̄ quis.et est arg. q̄ successor renouat malefactū sui antecessoris. vt. xvj. q. iij. si sacerdotes. extra de p̄ca.c.ij.

f ¶ Reuocabit. Nisi p̄ decez annos steterit in libertate. ff. qui ꝛ a qui.ma.sicut .H.aristo. Sic ergo restituitur cōtra libertatez ecclesia quod non est in minore nisi ex magna causa.vt.ff.de mino.si ex causa.in fine.

Sj quis de clericis. ¶ Casuz istū habes.ī.eo.in ca.si quis de clericis.ꝛ ideo ibi videbis.

g Abbatib⁹. ¶ Subscriptione epi. Ꝛz abbas non posset sine ꝑsensu epi alienare rē eccl'ie.vt hic. Epis seruuz eccl'ie an possit manumittere.

cōio concedat. Quia[a] durū est: vt hi quos cōstat i fuitio domini cū prime sedis ātistite desudasse: ab his q̄ suarū rerū incubatores vl' vtilitatib⁹ seruiētes: atq; vacātes fuisse noscūtur: despecti aliquatenus crucientur.

Item ex ꝯcilio toletano. iiij. ¶ Epi q̄ nichil eccl'ie ꝓferūt famlos et⁹ libertati ñ donēt

Et si illi q̄ nulla ex re[b] suis pauplb⁹ xp̄i distribuūt[b]: et ni iudicis voce ꝯdēnabūt i futuro: cōsto magis[c] hi qui auferūt paupib⁹ qđ nō dederūt: q̄propt epi q̄ nichil ex suo ꝓprio eccl'ie xp̄i pensauerūt: hāc diuinaz sniaz metuāt: ꝛ liberos ex familia eccl'ie ad ꝯdēnationē suā facē nō p̄sumāt. Impiū em̄ est vt qui res suas eccl'ie xp̄i nō ꝓtulerit[b]: dānū iferat ꝛ ius eccl'e alienare ꝓtēdat. tales igit liberos successor[e] eps absq; vlla oppositiōe ad ius eccl'ie reuocabit[f]: quia eos non equitas sed etiā improbitas absoluit. Item ex concilio aurelianensi.

¶ De clericis q̄ documenta eccl'e supp̄imūt: aut negāt: aut alijs dānabiliter tradūt

Sj quis de clericis documēta quibus eccl'ie possessio firma teneat: aut supp̄imere: aut negare: aut auertere: aut foraſſe tradere dānabili ꝛ punīēda obstinatione p̄sumpserit: quicquid ꝓ absentia documentoꝝ dāni eccl'ie illatū est: de ꝓpr̄ijs facultatib⁹ reddat. Item ex eodem.

¶ Ministris eccl'ie de reb⁹ eiusdē eccl'ie absq; epi permissu nichil alienare licet.

Abbatib⁹: pbr̄is alijsq; ministris de rebus eccl'asticis vl' sacro ministerio deditꝫ alienare ꝛ obligare absq; p̄missu ꝛ subscriptione epi[b]: nichil liceat. Quod si p̄sumpserint degradentur cōione concessa. et quod temere ordinatum est: ordinatione epi reuocetur.

Item ex synodo anchiritana

¶ Res eccl'ie q̄ absente epi scopo distrahūtur ad ius ecclesiasticum reuocentur.

Sj qua de reb⁹ eccl'ie (cuz episcopus nō adest) pbr̄i[b] vēdiderit: placuit (rescisso[i] ꝓtractu) ad ius ecclesiasticū reuocari. in iudicio ante erit episcopi ꝓstitutum si preciū debeat recipi[k] necne: ꝓpter quod[l] sepe cōtingit distractarum rerum reditus ampliorem summā pro accepto precio reddi.

Item ex ꝯcilio calcedonen.

¶ Post mortē epi: res ad eū p̄tinētes clerici non rapiāt.

Non liceat clericis p⁹ mortez epi sui rapere res p̄tinētes ad eū. sicuti p̄cedentib⁹ regulis cōstitutū habet. si vero hec fecerit: pericli tari se nouerint a ꝓprio gradu. Item ex concilio medio matricis. ¶ Rescindantur p̄carie et cōmutationes ab inuasoribus facte.

Abbas an possit dimittere.

Sede vacāte an possint clerici de rebus eccl'ie dispōnere.

Sj qua de rebus.

h ¶ Pbr̄i.id ē canonici.

i ¶ Rescisso. hic patet q̄ sede vacāte clerici nichil dispōnere possunt de reb⁹ eccle. vt.x.q.ij.si q̄s epūs. et. lxxv. dis. q̄m. imo potius sede vacante nō possūt immutare statum ei⁹. ex ne se. va. ca. nouit. tñ si est magna necessitas elici p̄t aliq̄ alienare ꝫz. h. vt dixi.lxxj. distī. fraternitatē. ꝛ ar. J.e.p̄carie. tñ de auctē supiorib⁹. Nā ꝛ iudex p̄stat auctoritatē facto miorib⁹ eo tpe cū nō habet curatorē. vt. C. q̄ admit. ad bono. pos. bonorū. Item i miorib⁹ eccl'ijs pōt epūs aliqua alienaſ mortuo sacerdote tēpore necessitat⁹. vt x. q̄stione. q. si q̄s epūs. ꝛ no. q̄ ꝛ ipso iure tenet quē facūt clerici mortuo epo ꝫ restituit eccl'a si probat se lesam. sicē in ꝛctu miorib⁹ q̄ nō h⁹ curatorē. vt. C. de i integ. restitu. si curatorē. ꝛ iō bene dicit h ꝛ rescisso cōtractu. s. p in integ. restitutionē.

k ¶ Recipi. ab emptore.

l ¶ Propter qđ. i. Ut sepe cōtingit ampliorē summam reddit⁹ distractarū rerum reddi. scilicet emptori precio accepto. hoc est dicere q̄ emptor amplī⁹ sepe p̄cipit de reditib⁹: q̄s sit preciuz quod dedit: vel q̄s eccl'ia inueniat ꝓ p̄cio qđ accepit: ꝛ ideo magꝫ expedit epo repetere fructus p̄ceptos q̄s retinere precium.

a Precarie. Ergo clerici possunt alie nare eccl'esia vacante: q. capl'm supplet defectū epi extra de her. ad abolēdaz qđ falsum est. vt ex ne se. va. c.j.

b ¶ Uel ciuili. ff.xcvj.dist.bñ in fi. Uel dic ciuili. i. p̄cipis. cuius auctoritas redditur in reb⁹ ab ipso collatis. x.q. ij. precarie.

c ¶ Paritatez. ¶ Pro faciendi. Hoc intelligē cū hz salariū de publico. vt. xxij.q.j. militare. in fi.et.j.q. iij. si q̄s epūs: aliaſ secus. x.q.ij. precarie.

d ¶ Stipendium. Argu. q̄ ad quē on⁹ spectat et emolumētū. J. e. quicūq;. vij. q. j. pontifices. xvj. q̄sti. vj. de lapsis. Item est hic ar. q̄ iudices licite possunt petere sumpt⁹ a ꝑtibus vt dixi. xj. q̄sti. iij. non licet: ꝛ est si. qđ dicit alibi q̄ labor non debet esse sine fructu. vt. vij. q. j. ibi.

e De laicis. ¶ Cognitionē. Non ligat ꝛstō nisi a tpe scientie. lxxxvj. dis. proposuisti. in fi. ff. de ꝛcre. ab ordi. fa. l. vlti.

f ¶ Res. Proprias. s. q̄ de rebus eccl'e nō p̄t testari. vt ex de test. q. ꝫ morientes p̄t aliq̄ dare si h⁹ hz eccl'e cōsuetudo. ex de testa. ad hec.

g ¶ Per archipbr̄os. si defunct⁹ nichil de his dispōsuit: tunc si hz heredē extra

Precarie[a] ꝛ mutationes tpe viduatar eccl'ar facte ab his q̄ loca episcoporū occupauerāt: rescidant: ꝛ cuz aucte eccl'astica vel ciuili[b] (si faciēde sunt) fiant. Item gregorius maximiano syracusano episcopo.

¶ Pro labore fuētarij nichil accipiāt iconōi ō reb⁹ eccl'ie

Caritatē tuā cōmōere curauim⁹ vt si q̄spiam epor de hac luce migauerit vl' (qđ absit) p suis fuerit remot⁹ excessib⁹: ꝓueniētib⁹ iconomis cūctisq; clericis porib⁹: atq; i sui p̄tia inuētarium eccl'ie rerū faciētib⁹: oia q̄ repta fuerit subtilit describantur: nec (sicut antea fieri dicebātur) species q̄dā aut aliud quodlibet de reb⁹ qua si p faciēdi[c] inuētarij labore tollatur. Uisitatores eccl'ar clericiq; eor qui cū ipsis nō per sue ciuitatis parrochias fatigātur: aliquid labor⁹ sui capiāt te disponēte subsidij. iustū nāq; est vt illi cōsequātur stipēdium[d] qui pro tēpore suum cōmodare reperiūtur obsequium. Item ex cōcilio vibani pape. Aluernie celebrato. ¶ Excōmunicēt laici qui mortuorum clericorum audent bona diripere.

De laicis questio fct̄a est: qui mortuor⁹ episcopis siue alijs clericis res defunctorum inuasas eccl'ie pauperibusq; surripiunt. contra quos cōmune totius concilij anathema promulgatuz est: ipo papa huiusmodi sentētiam promulgante. si quis post interdicti p̄sentis cognitionē[e] episcoporū seu p̄sbiterorū aut alior clericor res[f] inuaserit: vsq; ad satisfactionem excommunicetur.

¶ Episcopor vero deficientium res p archipbr̄os biteror[g] seu archidiaconor man⁹: ātsecūdū mortuor iudiciū[h] p ipor salute i elemosinas dispēsēt aut successori q̄ futur⁹ est reseruētur. Iditm de p̄sbiteror seu clericor aliorū rebus p episcopū vel supradictas p̄sonas. aut cui ōficientes ꝓmiserint fiat. si q̄s autez aduersus ista p̄sumpserit anathema sit. Item Innocentius papa. ij. ¶ De eodē.

Illud quod i sacro calcedonēsi cōcilio istitutū est: irrefragabiliter obseruari p̄cipim⁹: vt videlicet de cedentiū bona episcoporū a nullo oino hoim diripiātur: sed ad op⁹ eccl'esie ꝛ successoris[i] sui i libera iconomi[k] ꝛ clericor ꝓmaneāt potestate. si q̄s autē ammodo hoc attentare p̄sumpserit: excōicatiōi subiaceat. Qui vero morientium episcoporū p̄sbiterorum vel clericorū bōa rapuerint: simili sniē subiaceant.

¶ Hoc nō soluz de laicis verūetiam de metropolitanis ꝛ qbuslibet alijs clericis intelligēdum est: sicut in sexta synodo legitur.

¶ Res epi morientis. metropolitano nō liceat inuadere

Non liceat alicui metropolitano morientē episcopo q̄ sub eo est: aut res suas aut eccl'e sue auferre ꝫ sint sub custodia clericorum eccl'esie ōfficti episcopi vsq; dū alius ordinet eps. Si ꝓo clerici i eccl'a nō fuerint: tūc metropolitanus illibata oia epo q̄ ibi ordinabit reddat.

¶ Sicut aūt res eccl'ie nulli vsurpare licet: ita eccl'esie aliena inuadere non permittitur. Unde Gregorius.

¶ Alienam eccl'esiam nō licet inuadere.

Sicut eccl'esia ꝓprias res amittere nō debet ita etiam rapacitatē ardoꝛe alienas[l] inuadere nō oportet

det: si non hz eccl'esia succedit. sicut collegiū succedit in hereditatē decurionis. C. de here. decuri. l. vlti. J. e. q. v. c. vlti. et. ī. co. episcopus. qui.

h ¶ Judiciuz. Pōt etiā motiēs suā volūtatē cōmittere iudicio alterius. vt extra de testa. cum tibi.

Illud qđ.

i ¶ Successoris. Hoc teneas q̄ morientis bōa cui sūt reseruanda

Epi morientis bōa te epo vel sacerdoti successoꝛ eius reseruantur bona eius. vt hic dicit. et. ī. e. hec huius: ꝫ morientē canonico nichil reseruak successoꝛ ꝫ diuiditur inter canonicos. vt extra de test. relatum.

k ¶ Iconomi. Si eccl'ia hz iconomuz in ptāte erunt res eccl'ie decedētiuz epoꝛū. vt hic. ꝛ. lxxv. dist. qm̄ q̄dem. si non hz erunt in ptāte maiorum eccl'esie. vt. ī. ca. pri. si illi nō sunt idonei tūc erunt in ptāte aliorum clericorū. vt. J. c. pri. olbus deficiētibus erūt in potestate metropolitani. vt J. e. nō liceat: nisi ibi visitator sit: tūc ille custodiet eas. lxj distin. obitum.

Sicut ec.

l ¶ Alienas. Rem alienā semper tenetur restituere: nisi illa iā sit consecrata vt xvij. q̄sti. iij. questi. quia nichil. cē. luij. distin. generalis. et. xiij. q. vlti. comperimus.

a ¶ Sed notandum. Nunc incipit ostendere quā
do possunt alienari res ecclesie.
b ¶ On habēti. ¶ Sui tituli.i.eccle:vel sui tituli.i.
ad suum cōmodum.vt.Ī.eo.monemus.
c ¶ Usurpare.i.alienare ꝛ ponit in mala significa
tione cuz nō sub
est necessitas.
d ¶ Lacut. ¶ Concilio.s.clericorum.
vt.Ī. ca.proxi.
e ¶ Presbiterio.hic habes q̄ episcop⁹ regret
consensum sacer
dotum in aliena
tione. vt.x.q.ij.si
quis epūs.
f ¶ Necessitate. Ergo in neces
sitate pñt eis in
consultis. vt.Ī.e.
terrulas.
g ¶ Sine excep
tiōe. Et ta
mē pñt aliq̄ casꝰ
excipi. et sic est
arg.q̄ licz papa
ḥcipiat nullā au
diē dā exceptio
nē:tñ est admit
tenda. vt eī de
off.deleg. ex pte
ꝛ eī de rescrip.si
q̄s.ꝛ.ca.cū adeo
h ¶ Quicq̄ do
nare. Nisi modi
cum.extra de do
na.ceterum.
i ¶ Uendere.
vel obligare. vt
extra ỏ re.ec.nō
alie.nulli.
k ¶ Totius.
xxv.distinc.sane.
l ¶ Tractatu
q̄s debeat eē tra
ctatus.habes.x.
q.ij.hoc ius.
m ¶ Profutu
rū.Sz nōne suf
ficit q̄ vtiuter ce
ptū.est.Iz non sit
inde secutus ef
fectus ? vt.ff.de
nego.ge. sed an
vltro:? Rndeo q̄
nō:quia cū eccliam
cōparem⁹ pupil
lo nō sufficit vti
liter ceptuz: nisi
ecclesia sit facta
locupletior.vt.ff.ỏ neg.ge.si pupilli.m pn. nisi ita sit
q̄ res illa naturaliṫ vel terremotu pierit.vt.ff.de mi
no.ver.Ḡ.si locupleti.Sz q̄d si ecclia ex illo ḥctu non
ē locupletata vel dāmificata:? tūc dicā tractū tenere
q̄ sufficit q̄ nichil ad lesionē dmie dom⁹ sit factū.vt
Aliena
tio fa
cta ab
eccl'ia
q̄nq̄ tz
q̄nq̄
non.

¶ His omnibus auctoritatibus perspicue monstratur q̄ nulli sacerdotum res ecclesiasticas alicui tradere li cet:et ille qui de manu sacerdotis facultates acceperit: nullo iure eas vendicare poterit:sed potius cogetur restituere etiam quod illicite accepit. ¶ Sed notandum⁸ est q̄ quibusdam causis exigentibus res ecclesie distrahi possunt.causa eīn necessitatis cum consilio clericorū vl̄ vt melioza prospiciāt res ecclesie a sacerdotib⁹ distrahi possunt. Unde in aphricano concilio legitur.

¶ Nisi causa necessitat̄ nec episcopo liceat rem ecclesie sue vsurpare.

¶ On habēti necessitatē nec epō licet matricis ecclesie rem sui tituli[b] rapere:vel vsurpare[c]. Item ex concilio carthaginensi.

¶ Nec pbiteri ignorantib⁹ episcopis:nec epi ignorante cōcilio rem ecclesie vēdant.

¶ Lacuit vt pbiteri nō vēdant rē ecclesie vbi sunt constituti nescientibus epīs suis:quomodo nec epūs liceat vendere pdia eccl'e in consulto cōcilio[b] vel cuncto pbrio[c] sine vlla necessitate[f]. Item ex epla leōis papevniversis epīs p sicilīā pstituz

¶ Nisi vt melioza prospiciat rē ecclie nō ꝛ distrahē epo.

¶ Sine exceptiōe[g] decernim⁹:ne qs epūs de rebus ecclesie sue quicq̄ dōa
rē[h] vel cōmutare:vel vendere[i] audeat:nisi forte aliquid hoz faciat vt melioza pspiciat:ꝛ cum totī[b] cleri tractatu[l] atq̄ cōsensu id eligat:qđ non sit dubium profuturū[m] ecclesie.ꝛ infra. Episcop⁹ rebus ecclesie tāq̄ commēdatis nō tanquaz propriis vtatur. Irrita enim episcoporū vēditio ꝛ ꝓmutatio rei ecclesiastice erit absq̄ oīz ꝓmuentia[n] ꝛ subscriptione clericoz.

Item domus vbiuz vel castroū q̄ ecclesie plus incommodi q̄ vtilitatis afferūt:licet rectorib⁹ ecclesiaz (sicut i superiori capitulo symmachi. Non liceat pape ꝛc̄.continetur) vendere vel ꝓmutare. Item sicut in agathensi concilio legitur. ¶ De eodē

Terrulas aut vineolas exiguas[o] ꝛ ecclesie minus vtiles aut longe positas paruas:episcopus sine concilio fratꝝ (si necessitas fuerit) distrahēdi habeat potestatē ¶. Seruos quoq̄ fugitiuos q̄ reuocati retineri nō possūt:similiter epīs distrahere lz. Uñ i eodē pcilio legitur. ¶ Alienētur fugitiui qui teneri non possunt.

Hūgitiui[b] domos suas aut familiam deserētes:q̄ (etiā si fuocati fuerit) teneri non possunt:simili ratione ab episcopis si voluerint:aut si meruerint[q] distrahantur.

Item ex concilio apud tan siatum.c.ij. ¶ Patea.

Ninstuz. ¶ Item. ¶ Hec est.vij.pars.q.in qua dicit q̄ si alienator reddat ecclesiam indēnem. scilicet sponte euadet depositionem. Johan.de fan.
s ¶ Si quis. ¶ Cōtulerit. Ergo si de suo tātū eccl'ie dedit:euadit penā depositiōis.et sic est ꝓtra.Ī. eo.monemus.et ca.statuimus.et c.diaconi.vbi nō euadit penā depositionis:licet tñ de suo det ꝛ hic loquitur i eo casu quādo pr⁹ habit⁹ ē tractatus cū clericis q̄ de suo tñ vellet dare : vt posset rem illā alienare:et clerici hoc permiserūt. Uel dic q̄ si epūs aliq̄d dedit eccl'ie: sed postea tātūdē alienat ab ecclesia: hoc intelligitur fecisse ex voluntate eccle sie. ar. ff. so. mādotem.
¶ Item si seruos. ¶ Hec est. vij. pars. q. In qua ponit q̄d iurī sit de libertis eccle sie:ꝛ hec est sentētia q̄ serui benemeriti possūt manumitti:ꝛ de rebus eccl'ie habere vnde viuāt ꝛc̄. Johā. ỏ fan.
¶ Si quos. ¶ Bñmeritos. Sed qui dicuntur beneme riti:Sunt tales qui aliq̄ō isigne seruitiū fecerūt eccl'ie. et ponas exemplum. lxxix. dis. si quis papa Nam ꝓ premio remunerandus est seruus libertate. vt.Ī. e.Ḡ. in crimiali. et.C.de ser. qui ꝓ pte.li. ac. p totū. large tamen benemerit⁹ dicitur quicūq̄ non demeruerit. vt.ff.de ma.te. seruos. sic quilibz dicitur dignus qui non est indignus. vt extra de ꝓsump.dudum.
c ¶ Libertatem.Ī.e.q.et si illi.cōtra.arg.ff.si quid in frau.pa.vnius.
d ¶ Amplius. Et ita donatio pro parte valet:ꝛ p parte non. Item est hic arg.q̄ vtile non viciatur per inutile.si.C.de dona.sancim⁹.Ī.de conse.di.iiij.si non sanctificatur.Ī.xvij.q.iij.questi.ꝛ.Ī.e.q.v.qꝛ. Johan.

Iniustū videtur ꝛ inēptum vt mācipia q̄ fideles viri seu femine pro redemptione aie sue deo ꝛ sanctis ei⁹ ꝓsecrauerit:cuiuscū q̄ muneris pcio vel ꝓmutationis cōmercio iterū in secularē seruitutē redigātur: cū canonica auctoritas seruos fugitiuos tñmō distrahi permittat.et iō oēs rectores eccl'iaz sūmope caueāt: ne vni⁹ elemosina alteri⁹ peccatū fiat:ꝛ est absurdū vt ab eccl'iastica dignitate seruus decedēs humane obnoxius sit seruituti. Item si rectores eccl'ie de reb⁹ ppriis tantūdē eccl'ie restituere voluerit: eccl'iasticas facultates libere daī pñt ꝛ pstabūt his qb⁹ date fuerint ppetua firmitate. Uñ i agatēsi pcilio legit
¶ Alienatio de reb⁹ eccl'ie quomodo rata esse poterit.
vij.ps
Si quis qualibet cōditione de rebus eccl'ie aliquid alienare psumpserit si de suo ppio tantuz eccl'ie contulerit[b] q̄tuz visus ē abstulisse: tunc demū illud stare licebit. Item si seruos ecclesie libertati epūs[c] donauerit:ea que in manumissione data illis fuerant ppetua firmitate tenebunt: si tamē q̄titatem canonib⁹ prefixam datam non excesserit. Unde in eodem concilio legitur. ¶ De eodem.
e ¶ post manumissoꝛis.et ante posset: sed postea magis commode reuocare posset.
f ¶ Piscopus qui mācipiū. ¶ Patrocinio. Tali.s. q̄s cōsistit in faciendo.s.in seruiēdo:sed patrocinū q̄s consistit in non faciendo.s. q̄ eum nō vocet in ius illud non potest remittere: vt patet ꝓ id q̄s sequtur. Utrū autē patron⁹ ex toto possit remittere ius patronat⁹ notaui.iiij. di.quicūq̄. Sed querit quare ꝓ vno seruo dātur duo serui et non ꝓ vna re eccl'ie dant due res.vt Ī. eo. si q̄s? Rndeo q̄ si seruus est bon⁹ diligenter gerit res eccl'ie et negocia ꝛ nō pmittit fieri fraudez: si est malus ꝓ eū pōt extorqueri veritas. hanc rationez assignat lex. C. de admi. tut. lex que. in pnn.
g ¶ Diffinitio. id est volūtas.
h ¶ Juri prio. i. seruus ip se ꝓprij iuris est factus.
i ¶ Accusandi. Ergo videt q̄ alter q̄ libertus possit accusare ecclesiam: vt si accusatur q̄ simoniace elegit aliquē. vt eī de symoniis. vl̄ q̄ me tū intulit alicui. vt. ff. q̄ me. cau. metuz.Ḡ.ij. Sed contra vniuersi tas non pōt dolū cōmittere. vt ff.de dolo.Sz si ex dolo. sic nec dr aliq̄d possidē.ff. de acq. pos.l.j.Ḡ. vlt. Nec ciuitas pōt excōmunicari. vt.xxiij q.iij.si habes. Itē vniuersitas ꝓ actorē vel ꝓcuratoꝛ suū debet se defendere:sed in crimine nō interuenit ꝓcurator: q̄ vniuersitas nō pōt de crimine cōuenīri. q̄ verū est. Dicas ergo hic pone ꝛbū accusandi.ꝓ ꝛbo agendi. Uel intellige cū eps accusatur de crimine q̄ cōmisit de cōsilio vniuersitatis. vt.xvj.q.vj.placuit. Itē ꝓ modū inquisitionis pōt agi cōtra vniuersitatē ꝓut legitur extra de sꝑ. veniēs vel dic q̄ non ꝓcedit ꝓtra vniuer-
Pfocinii a libertis debitū an possit remitti.
Uniuersitas an possit accusari.

sitatē sed potius cōtra singulos. Johā. ego credo q̄ vniuersitas. nisi sint ifantes ⁊ simules pſone accusari pōt. q̄ dolū cōmittere pōt. nec ob. lex illa. ff. de dolo. sed si ex dolo. q̄ q̄ō ibi dicit non pōt cōmittere dolum supple de facili. ⁊ videm⁹ q̄ sepe capl̄m accusat et excōmunicat et ꝓcliuius ciuitatis. B.

a ¶ Ut stante. Ergo pena soluta remanet ꝓtracti⁹ i sua firmitate. xxv. q. ij. q̄cunq̄. q̄ō alis nō est verū: nisi hoc sit dictum. vt. ff. de trāſ. q̄ fidē. nā iquū est q̄ sil̄ habeat pena ⁊ res. ff. de dolo excep. apō. ſ. labeo. extra de pe. suam.

b ¶ Nisi venia. id est licentia agendi.

c ¶ L. aureos Nisi pēteat ante litis cōtest. vt ff. de in ius vocā. q̄uis.

d ¶ Inofficiosus. id est impi⁹.

e ¶ Si iopia. Pauper ei semp̄ punitū ꝓberb⁹. ſ. e. fraternitates.

f ¶ Singulos. Sed cōis libertus duoruz neutrū pōt in ius vocare. ff. de in ius vo. cōis liberto⁹. q̄ res cōis omnium est. ff. de rerū nup. illud.

g ¶ Actorem. Glosauit autē q̄dā hec in ꝓpria causa: nō in causa vniuersitatis. hec glosa falsa est: q̄ bñ pōt cōueniri ꝓcurator patroni licet nō ipe patron⁹. vt. ff. de obſe. l. licet. ff. de i ius vocā. sed et si. ſ. vl. sed ipe patron⁹ sine suo siue alieno nolle agat nō pōt q̄ueniri a liberto: vt p eandem l. ꝓbatur. ſz ecōuerſo est in liberto. q̄ licet liber⁹ suo nolle non possit q̄uenire patronum: tamē nolle alterius pōt. vt. ff. e. quesitum.

Pſon⁹ a liberto non pt̄ q̄ueniri.

h ¶ Ingenuum. Restituendo eum natalibus. vt ff. de natalibus restitu. l. ij.

vt stante⁸ commutatione in seruitutez ꝓprie ecclesie reuocetur cui nocere conatur

Libertus em̄ nisi venia⁹ impetrata patronū in ius vocare non ꝓmittit. Unde in. ij. libro digestoꝝ titu. de in ius vocādo. Si sine venia edicti ipetrata libert⁹ patronū in ius vocauerit: ex querela patroni vl̄ supradictā penā. i. l. aureos⁶ det: vel a ꝓfecto vrbis q̄si iofficiosus⁹ castigek: si iopia⁶ dinoscitur laborare Si vero a collegio q̄s manumissus fuerit: nō singulis: ſz vniuersitati reuerentiā debet. Unde in eodē li. ti. eodē idē. Qui manumittitur a corpore aliquo: vel collegio vel ciuitate: singulos⁶ in ius vocabit. nā nō est libert⁹ eorum: sed reipublice honorē hñe debz. Et si aduersus rē publicā vel vniuersitatē velit experiri: venīā edicti petere debet: cuius actorē⁸ eorum constitutū in ius sit vocatur⁹. si vero igenuū⁵ princeps fecit: patrono reuerentiam nō debet. In criminali vero causa si libert⁹ patronum in ius vocauerit: caput eius ⁊ fortunas petitur⁹: ante litis exordium capite puniendus est. crimē vero lese maiestatis excipik: vel si patronam illicito seruī cōcubitu vti deprehēderit: quo casu etiam seruo cū munere libertatiſ dñam accusare permittik sicut. C. li. ix. ti. de mulieribus q̄ seruis. ꝓpriis cō-

miscētur: imperator iustinianus cōstituisse legik. Si quacū seruo suo occulte rez hñe detegitur: capitali⁴ sentētie subiugetur: tradēdo ignib⁹ verberone⁵: sitq̄ oīb⁹ facultas crimē publicū arguēdi: sit officio copia nūciandi: sit etiā seruo licētia deferendi: cui libertas (ꝓbato crimie) dabik. ¶ In patronos etiaz testificari nō possunt nisi in quibusdā casib⁹: i quib⁹ etiā serui in dominos torqueri: liberti in patronos iubentur. Uñ in li. eo. co. ti. de q̄stionibus Imperator Antonius et seuerus. ¶ De eodem.

Questionem de seruis cōtra dominos habere nō oportet exceptis adulterij criminib⁹. Item frauda ti census⁴ accusatiōib⁹: ⁊ crimie maiestatiſ: q̄ō ad salutez principis ptinet. ¶ In certis aūt q̄q̄ fm ea q̄ seruus contra dominū dixerit: iudicaturi sniaz forare nō debeāt: tñ si alijs⁷ quoq̄ ꝓbationibus fides ꝓbitatis inuestigetur: pscriptiōis⁸ iudicia euanescit. ¶ In pecuniarijs ꝓo causis ex inopia ꝓbationuz suos ꝓtra dñm posse iterrogari⁹ manifestum est. Idez. Insolitum est ⁊ graue exēplo audire suos aduers⁹ tutores vel matrē⁹ dñoꝝ suorum: nisi vbi tutele agatur.

Si ꝓo libert⁹ sua auctoritate a ꝓcinio ecclie recesserit si admonit⁹ redire contēpserit: i seruitutē revocabit.

i ¶ Capitali. Hodie adultera ꝙberak ⁊ detrudit in monasteriū. vt. C. de adul. autē. sed hodie. Uel dic q̄ autē. itelligik q̄n nō adulterak cū ꝓprio suo. Sz nū q̄d seru⁹ pt̄ accusare dñam suā si cū alieno suo adulterak? Rñ. q̄ nō. q̄ ḣ loqk ō ꝓpo tm̄ suo. sil̄r nec dña virū suū pt̄ accusare si cuz ancilla sua iacet vel cū aliena. cū hoc cautū fi inuenio. hoc ideo: q̄ detestabili⁹ ē hoc crimē i muliere: q̄ i viro. Johan. Male dicit. Jō q̄ accusari pōt mulier: ⁊ vir si cū ancilla sua fornicek. aut femia si adulteriū cōmittat. vt ex̄ de di. ex litteris. B.

Dña adultera an possit a suo accusari.

k ¶ Uerberone. i. suo q̄ post ꝙbera cōburit.

l ¶ Questionē ¶ Cēsus. Reipub. vel etiā eccl̄ie: q̄ eccl̄ia ꝓparat reipu. vt C. de sac. ec. l. vt inter diuinū.

m ¶ Si alijs. Dicūt quidaz q̄ nec i exceptis crimib⁹ su⁹ ꝛ dñm admittit. nisi ali q̄ ꝓsumptio ꝓcedat. nā fui et vtles sp̄ q̄stiōibus subdunt. vt. iij. q. ij. si autem ea rei ꝓditio sit. Sz a q̄stiōibus nūq̄ est i cipiēdū nisi ꝓcedāt indicia. vt ex̄ de reg. iur. cū in ꝓcedentibus sed lra ista hoc non patitur. Dico q̄ spāle vt inter tium sumatur a tormētis. sil̄r cū marit⁹ vz vxorē occidisse. C. ad. l. cor. de sic. l. vlt. ⁊ cuz agit de accesso dño. ff. ad sil. et si pcussor certus. ſ. ſ.

Initiū q̄nq̄ sumit a tormētis.

n ¶ Prescptionis. i. exceptiōis talis. ſ. iste est seruus meus ⁊ iō non audiet ꝓtra me.

o ¶ Interrogari. Nisi cū de facto suo interrogatur. vt. iij. questione. iij. Item serui.

p ¶ Insolitū. Matrē. Nā mat q̄nq̄ gerit tutelam filioꝝ. vt. C. quādo mu. tu. offi. fungi. l. ij. ⁊ finita

tutela pōt agi ℥ eos q̄ nō habēt loco dñoꝝ cū pupilli spoliāt. ff. de vſuca. p emptorē q̄ fundū. ſ. si tutor.

a Libertus antequā ad operas.

Liberti. ¶ Redire. Sz q̄re cogunt isti redire cū nulle ope sint eis ipositē libert⁹ em̄ nō tenet p stare opas nisi sint ei iposite. C. ō ope. lib. l. ſ. licet hoc nozē eis exhibere teneāt: et etiā alere ipm. vt. C. de ope. li. l. ſ. et. l. mater. Sed dicas aliud eē i libertis eccl̄ie. vt ℣. c. diaconi. tñ licet liberti eccl̄ie teneāt ei pstare opas: non tñ tales q̄les fuit. aliq̄ em̄ dī eē differētia. vt. ff. de ope. li. si libertus.

b ¶ Ingrati actione. i. actione in factū q̄ datur ꝓpter igrati tudinē. nō em̄ ē hoc ꝓpriuz nomē actionis. sic dicik actio onerij aduersi. id. est q̄ dak ꝓpter onus aduersum. vt. ff. locati in naue.

c ¶ Ctaua. ¶ Discussio. Id est q̄stio.

d ¶ Prędānauit. id est valde dānificauit.

e ¶ Reuocek. Libert⁹ ꝓpt ingratitudinē revocetur in seruitutem.

Hic habes q̄ ꝓpter igratitudinē reuocak liber tus in seruitutē. ⁊ itelligas igratitudinez graue offensam. q̄ nō nisi ꝓ graui offē sa revocak liber tus in seruitutē ꝓpt eaſdē causas ꝓpt quas revocat dānatio i autē. vt liber. de cetero. col. vi. ſ. illō fm legis veteres sufficit leuis offēsa. C. de lib. ⁊ eoꝝ. li. l. ij.

Item hic habes q̄ siue cōmittat libert⁹ eccl̄ie ingratitudinē ꝓtra eccl̄iam siue ꝓtra ep̄m: revocak in seruitutē. secus si cōtra aliū de eccl̄ia. ſ. e. q̄ manumittik.

f ¶ Proditi. i. de inobediētia conuicti.

g Libertoꝝ eccl̄ie si liꝫ ſſ ec

¶ De libertis. ¶ Ab eis progeniti. Ergo filij liberti debent obedientiam ꝓstare eccl̄ie sue sicut ⁊ patres eoꝝ. vt hic. ⁊. C. de li. ⁊ eoꝝ li. libertine. Sed contra. quod ex libera nascitur ingenuus est. vt. j. de ope. li. quod ex liberta. Solu. quidā intelligunt. l. illam libertine de filijs manumissis cuz pfecte ate manumissionē natis. leges ꝓtrarias itelligūt de natis post manumissionē. sed hoc stare non pōt: q̄ hoc dicik tam ipsi q̄z ab eis ꝓgeniti. Item ex sequēti. j. e. liberti patet q̄ itelligik de filijs natis post manumissionē. vbi dicit ō futura ꝓle. q̄ ab eccl̄ie patrocinio se nō pōt subtrahere. Johā. Quidam dixerūt istō speciale eē in libertis eccl̄ie: vt filij nati post manumissionez patrum suoꝝ sint liberti eccl̄ie. Tu dicas q̄ filij nati post manumissionem sunt ingenui: sūt tamen obnoxij eccl̄ie q̄ ad quasdaz operas: que consistunt in honore: in assurgēdo et in salutando. Item q̄ non vocabūt eam in ius: alis revocātur in seruitutē. vt in ca. sequenti. Johan.

clie obnoxij.

ix. ps.

b ¶ Non recedant. Hic habet locum distinctio decre. extra de ser. non ordi. eo libertius. Est tamen hoc speciale in libertis eccl̄ie q̄ etiam liceat facti sint sacerdotes q̄ ꝓpter igratitudinez revocanē in futurē. vt. iiij. distinc. qui ex famulis. secus tamen in famulis ꝓuatoꝝ.

i ¶ Ongiquitate. Qz si p. x. an. steterit i libertate ammodo liber habek. vt extra de cōm.

Unde in eodē ꝓcilio legik.

¶ De libertz ecclie q̄ ab eiꝰ patrocinio discedūt.

Liberti ecclie q̄ ab eiꝰ patrocinio discedētes q̄busq̄cūq̄z ꝓsonis adheserit: si admoniti redire⁸ ꝓtēpserit manumissio eoꝝ irrita sit: q̄ p in obediētie contēptū ingrati actione⁵ tenenk. Item ex con. ct. hiſpalēſi. ¶ Revocenk in seruitutē eccl̄iaꝝ liberti qui cōtra eiꝰ libertatē supbiūt.

Octaua discussio⁶ agitata est ō quodā eliseph ex familia agabeniēſi ecclesie: q̄ ab eꝑo suo traditus libertati de libertate ꝓfessum ad ꝓtumacie morbum trāsiit: sicq̄z per supbiaz nō solū eiusdē epi malis vl̄ iſidiosis artib⁹ salutē lederevoluit: ſz etiā patronā eccl̄iam libertatis imemor p̄dānauit⁹. aduersus quē igrati actio canonum ⁊ legum auctoritate iuste dirigitur. scilicet vt imerite libertatis dāno mulctatus ad seruitutis nexuz coactus revocek⁶. taliū em̄ stat⁹ qui ꝓtra episcopū suū vel patronā eccl̄iaz nituntk: decidi poti⁹ q̄z ꝓseruari cōuenit: vt quoꝝ libertas pniciosa est: sit salutifera seruitus. et qui superbire voluerūt adepta libertate ꝓditi⁶ discant obedire subiecti. Item ex concilio toletano. iiij.

¶ A patrocinio non discedāt eccl̄ie liberti: ad sacros ordines promoti.

Decipit sctā sinodus: vt si q̄ pbr̄i vel diaconi ab epis facti sunt fm modū q̄ canones antiq̄ dāt licentiā: sint liberi: ⁊ tñ a patrocinio eccl̄ie tā ipi q̄z ab eis ꝓgeniti⁸ non recedant⁹. ¶ Ab alijs q̄q̄z libertati traditi⁷ eccl̄iis ꝓmē dati patrocinio epi colligātur: et ne cuiq̄z donētur hoc a pricipe eps postulet. Ne vero longinquitate tēporis obscuretur ꝓditio originis: tempore sue manumissionis scribant liberti ꝓfessionez qua se profiteank de familia esse eccl̄ie: ⁊ ab ei⁹ obsequio se nunq̄z recessuros. Unde in eodem cōci. legitur.

¶ Professionem sue ꝓditionis liberti ecclesie faciant.

Onginq̄tate⁴ sepe fit tēporis: vt non pateat ꝓditio originis: vñ iā decretum est in anteriori⁸ vniuersalis concilij canone: vt ꝓfessionez suā liberti eccl̄ie debeāt facere: qua ꝓfiteanē se ⁊ de familia ecclesie esse ⁊ ei⁹ obsequiū nūq̄z relicturos vñ his q̄q̄z nos adiscim⁹: vt q̄tiēs cursum vite sacerdos ipleuerit: ⁊ de hac vita migrauerit: mox cū successor ei⁹ ad uenerit: oēs liberti eccl̄ie vl̄ ab eis ꝓgēiti: chartulas suas i ꝓspectu oīm debēt ipi q̄

ser. licet. ff. quis a q̄. ma. li. si eū. ſ. Aristo. vel si mater alicuius tempore mortis eius se ꝓ libera gesserit: et filius eius per quinquēnium vixerit: vt liber ammodo liber erit. vt. C. ne de statu. defun. l. ij. et. iij. sed licet seruus fugitiuus se ꝓ libero gesserit: non ideo est in possessione libertatis. vt. C. de agrico. et censi. cum simus. in fine. lib. xj. et. ff. de acquirē. possess. l. per eum. in fine.

k ¶ In anteriori. Non determinat hic de q̄ dicat

Anni excursus aliq̄ facit.

a ¶ Intra annum. similiter si vasall⁹ ifra ānū nō petit inuestitura3 cadit a iure feudi vt in cōsti. frederici imperialis. ℣. ꝓterea de feu. nec obstat qđ legit extra de iureu. veritatis. vbi dicit q̄ non iurāt successori pape. potest em̄ dici specialē tbi eē idulgētiā. in emphiteota secus ē: q3 non soluat canonē ifra annū: tamē nō expellitur. vt. x. q̄stione ij. hoc ius. Nota. q̄ hic excursus anni pbat crimen. xj. q. iij. rurs⁹ sic. xx. questione. ij. puella. sic extra. de of. or. pastoralis. sic. liij. distinc. si seruus.

Iberti.

b ¶ Mouit. Ecclesia em̄ non pōt esse nulla. vt xxiij. questione. j. pudenda.

c ¶ Beniti. ꝓpter hoc diceret quidā q̄ speciale esset in eccl'ia q̄ filij libertorū eccl'ie sint liberti ecclesie qđ nō est verū: ℣ tamē quo ad quid sūt astricti eccl'ie vt ei assurgant: vt eā non accusent ℟.e. episcopus q̄. cum. ℣. sequen.

¶ Pro remuneratione. ¶ Ponit hic Gratian⁹ aliud casum in quo res eccl'iarū licite possūt alienari. s. p remuneratione faciēda.

Uicunq3

d ¶ Suffragio. id est q3 suffragium prestitit ecclesie consubstituitur pōtifici publicare: ⁊ professionē in cōspectu eccl'ie renouare quaten⁹ status sui vigorē ⁊ illi obtineāt: ⁊ obedientia eorū eccl'a nō careat Si aūt scripturas libertatis sue intra annū⁸ ordinationis noui sui pōtificis manifestare cōtempserint: aut pfessiones renouare noluerint: vacue ⁊ ianes chartule ipse remaneant: ⁊ illi origini sue reditī sint ꝓpetuo serui.

Item ex eodem.

¶ Nec liberti: nec eorꝝ posteri a pfocinio discedāt eccle.

Liberti eccl'e (q3 nūc3 eorū monk⁹ patrona) a pfocinio eccl'ie nūc3 discedāt: nec posteritas q̄dē eorꝝ sicut priores canōes decreuerunt/ ac ne forte libertas eorꝝ i futura ple nō pateat: ipsaq3 posteritas sese ab ecclesie pfocinio ñ. subtrahat necesse ē: vt tā ipse liberti q3 ab eis geniti[c] pfessionē episcopo faciant: ꝓ quam ex familia eccl'ie libertos se eē fateātur: eiusq3 patrocinū nō relinquāt: sed iuxta virtutē suā obsequiū eivel obedientiā prebeant. ℣ro remuneratione impēsi obsequij res eccl'iastice vtilit' pōt donari.

℣ñ in tole. ꝯcilio. iiij. legit.

¶ Que de rebus eccl'ie remuneratione obsequij pōtā tur rata permaneant.

Uicunq3 suffragio[b] cuiuslibz aliqđ eccl'iastice vtilitatis puiderint[e]. ⁊ ꝓ eo quodcūq3 cōmodū in remuneratione ꝓmiserit[f]: promissi solutionē eos absoluē oportebit: itavt ad ꝯciliū cō prouinciale deferat: vt eorū cōmunētia cōfirmet: q3 (sicut Paul⁹ ait) Dign⁹ ē mercēnari⁹ mercede sua. Item Greg.

¶ Serui eccl'ie eorꝝ ℣ dñū transferri pōt: qui eccl'iasticis vtilitatibus deseruiunt.

Eccl'iasticis vtilitatib⁹ desudātes eccl'iastica dignū ē remūeratiōe gaudere: vt q̄ sevolūtarijs[g] obsequiorū necessitatib⁹ spōte subijciunt: digne nostris ꝓuisionibus cōsolentur. Quia igitur Theodorū virū eloquētissimum consiliariū nostrū mācipioꝝ cognouim⁹ ministerio destitutū: ideo puerū noīe Acosimū natione siculum: iuri dñioq3 suo dari tradiq3 ꝓcipim⁹. quē quoniā ex nr̄a aucte iā possidet: huius necesse fuit scripti ꝓ futuri tpis testionio[h] ac roborē largitatis ⁊ aucte fulciri: q̄ten⁹ (dño protegēte) secure eum semp sine vlī⁹ retractatiōis suspitione: vt domin⁹ valeat possidere. Miseratiōis quo q3 intuitu serui ecclesiarum libertati donari possunt.

℣ñ Greg. mōtano ⁊ thome

¶ Miserationis et pietatis intuitu: serui eccl'iarū pos̄unt manumitti.

Cum redēptor[i] noster totius ꝯditor creatu re ad hoc ꝓpiat⁹ humanā voluit carnē assumere: vt diuinitatis sue gratia dirupto (quo tenebamur captiui) vinculo seruitutis: pristine nos restitueret libertati. salubriter agit: si hoies q̄s ab vtilio natura liberos ptulit: ⁊ iusgentiū[k] iugo substituit serutis: in ea qua nati fuerant manumittētis bñficio libertati reddātur. Atq3 ideo pietatis intuitu: ⁊ huius rei cōsideratiōe pmoti: nos montanū et thomā famulos sctē romāe eccl'e: cui deo auctore deseruim⁹: liberos ex hac die ciuesq3 romāos efficim⁹ oēq3 vim vobis relaxamus[l] seruitutꝭ peculiū hanc autē manumissiōis paginā paterio notario scribēdaz dictauimus: ⁊ propria manu vnalio vel auxilio.

e ¶ Prouiderint. alicui.

f ¶ Promiserint. videt q̄ aliquis obligeť nudis verbis: licet nō intercessit stipulatio. vt ex de testa. indicante. xvij. q̄stiōe. v. iuramēti. et. j. e. q. v. q3 iohes. qđ veruz ē. ⁊ potest dici q̄ petit actio ex nuda promissione. sez conditio ex canone illo. j. xvij. q. v. iuramenti.

¶ Eccl'iasticis vtilitatib⁹.

g ¶ Uoluntarijs. volūtariū vocat: et tñ ipse dicit iesse necessitatez: q3 ab initio est volūtariū sed postq̄ illud incepit: tenef illud ꝓsumare. vt C. de ac. ⁊ oblig. sicut. ⁊ habes h̄ q̄ ecclesia tenetur ad ātidota. ex de testa. cum in officijs.

h ¶ Testimonio. i. instrumēto suo qđ fuit et testimonium pro futurum.

¶ Miserationis quoq3. ¶ Ponit hic Gratian⁹ casum in quo serui eccl'iaꝝ miserationis intuitu libertati donari pōt: et sic quodāmodo alienantur.

i ¶ Um redēptor. hic habetur forma sub qua fiūt manumissiones. et planum est:

k ¶ Iusgentium. Alibi dicitur q̄ iure diuino est iducta seruitus. sed de hoc dixi. ℟. distinc. j. iusgentium.

l ¶ Relaxam⁹ Sed nonne eo ipso q̄ aliquis liter vinos manumittitur videtur ei peculium datum nisi expresse hoc adimatur C. de pecu. eius qui li. meruit. l. vnica ⁊ Sed dicas q̄ aliud ē in libertꝫ eccl'ie. nā eis in manumissione nō licet da re vltra summaz. xx. solidorum. vt ℟.e. si quos.

Peculium manumissis iter vinos videt ꝓcessiz

a ¶ Cuz trib⁹. Ergo non requirit ꝓsensus oim: vbi libertas datur. ⁊ hoc i fauorez libertatis fit vt. C. de cōi suo ma. l. j. Argu. j. liij. dist. ca. j. ℟.e. eps q̄. Itē videt q̄ sigillum pape nō facit carthaz autenticam nisi adsit subscptio.

¶ Ecclesiarū seruos.

b ¶ Clericorū Argu. q̄ eodem priuilegio gaudent serui clericorū quo eccl'ie. j. xvj. q. j. simliter. si. lxxxvij. dist. eos. si. et lxxxix. di. iudicatū. Clerici em̄ et eorum mācipia sunt empta ab omnibus muneribus ciuitatū: nisi sub sit magna necessitas. ex de imu. ec. non min⁹. C. de epi. et cle. l. ij. Urum.

Clerici sunt a mūer⁹ canuli busexempti.

c ¶ Assirij. id ē babilonij q̄ cuz nabuchodonosor ceperit hierusalē et abstulerūt vasa de templo dñi. j. de cōse. di. j. vestimenta.

d ¶ Ministrasses. id ē ministrare debuisses.

e ¶ Occisi sūt. Tunc demuz cū timetur mors redimi debent captiui. vt not. ℟.e. sicut omnino.

cū trib⁹⁸ pbr̄is priorib⁹: ⁊ tribus diaconib⁹ ꝓ plenissima firmitate subscripsim⁹ vobis q3 tradim⁹ Actū ivrbe roma na. Item tē fui eccl'iaꝝ publicꝫ angarijs nō debēt fatigari.

℣ñ in cōcilo tole. iij. legit.

¶ Serui eccl'iaꝝ publicꝫ angarijs non fatigētur.

Eccl'esiarum seruos ⁊ eoꝝ vel pbroꝝ vel oim clericoꝝ[a] a iudicib⁹ vel exactoribus[b] publicꝫ i diuersis angarijs fatigari dolem⁹ ꝓpt qđ oē cōciliū a pietate gl'iosissimi dñi nr̄i poscit: vt tales vs⁹ deinceps ihibeat. ℣ serui su pradictorū officioꝝ i eoꝝ vsibus vel eccl'e laborēt. Si q̄s ꝓ o iudicū vl actorū/ clericū: aut fuū clerici vel eccl'e i publicis ac priuatꝫ negocijs occupare voluerit: a cōione ecclesiastica (cui ipedimētū facit) efficiat extrane⁹. Item ꝓ alimonia pauperuz: ꝓ redēptione captiuoꝝ res sacras distrahi ℣. ℣ñ ambro. ait i li. de officijs.

¶ Res sacre q̄ b⁹ ex causis alienari debeāt

Arum eccl'a h̄z: nō vt seruet: ℣ vt eroget et subueniat in necessitatibus. Quid ē op⁹ custodire qđ nichil adiuuat: An ig̃tam q̄ tū auri atq3 argēti de tēplo dñi assirij[c] sustulerūt: Nōne melius ꝓfiat sacerdos ꝓ alimonia pauperū: si aliq̄ subsidia desunt q̄ si sacrileg⁹ ꝓtaminat ⁊ asportat hostꝫ: Nōne dictur⁹ ē dñs cur pass⁹ es tot inopes fame mori: certe habebas auꝝ vñ ministrasses[d] alimoniā. Cur tot captiui in captiuitatez ducti: nec redēpti ab hoste occisi sunt[e]: melius fuerat vt vasa viuentiū fuares q̄ metalloꝝ. his nō potes rñsū referre. qđ ei dicesꝫ timui[s] ne tēplo dei ornar⁹ deesset. rñdet. aurū sacra non q̄rūt neq3 auro placēt q̄ auro nō emūt ornat⁹ sacroꝝ redēptio captiuoꝝ ē: ⁊ ꝓa il la sūt vasa ꝓciosa q̄ redimūt aīas a morte: illever⁹ thesaur⁹ ē dñi q̄ opak qđ sāguis ei⁹ opat⁹ ē. Et p⁹ paupa nēo pt dicē cur pauꝑ viuit nemo pt q̄ri q3 captiui redēpti sūt nemo pt accusare: q3 tēplū dei ē edificatū. nemo pt idignari q3 humādis fidelīū reliq̄ss spacia[h] laxata sūt nēo pt dolere q3 i sepulcrꝫ xp̄ianoꝝ req̄es defunctoꝝ ē. i his trib⁹ i gñib⁹ vasa eccl'ie etiā ūtiata ꝓfrigē: ꝓflare: vēdē ℣ Op⁹ ē vt ō eccl'a mystici[k] pocl'i forma nō exeat: nec aduers⁹ nepharios sacri calicꝫ misterīū trāsferat. Jō primū intra ec cl'iam/ q̄sita sūt vasa q̄ ūtiata nō eēnt. ōniq3 ꝓminuta: postremo ꝓflata p miūtas erogatōes dispēsata egētib⁹ captiuoꝝq3 pciꝫ ꝓfecerūt. Qz si desūt nouaz q̄ neq̄q3 ūtiata videāt: ⁊ i hmōi q̄s supra dixim⁹ omnia arbitror pie posse ꝙuerti. Item Hiero.

¶ Nō pietes ornare: ℣ pauperib⁹ puidere glia epi est.

Uoia epi ē paupū opibus puidē: ig̃minia sacerdotꝫ ē ꝓpīs studē diuitijs. Nat⁹ i paupe domo ⁊ i tugurio rusticano q̄ vir milio ⁊ cibario[l] pane rugiētē[m] vētrē saturare poterā nūc similā ⁊ mella fastidio. Item eiusdem

M⁹ti edificāt parietes[n] ⁊ columnas[o] eccl'e subtrahūt[p] marmora nitēt auro laq̄aria splēdēt: gēmis altare distinguūt ⁊ ministroꝝ xp̄i nulla ē electio. Neq3 vero michi aliquis opponat[q] diues in iudea templū. mēsā. lucernas thuribula. patellas. cyphos. mortariola ⁊ cetera ex auro fabricata. tūc hec ꝓbabāt[r] a dño: quando sacerdotes hostias imolabāt: ⁊ sanguis pecudū erat remissio pctoꝝ[s]:

f ¶ Quid. i. si mūle illi.

g ¶ Timui. sic forte se excusabat.

h ¶ Spacia. ampliata.

i ¶ In his tribus. In alimonia pauperū i redēptione captiuoꝝ. in edificatione templi vel augmētatiōe cimiterij.

k ¶ Mistici. id est in forma calicis i quo misticum poculū sanguis christi conficitur. et quod dixi de ecclesia: intelligunt quidam de ecclesia in qua est: q3 cuz sit res sacra: nō potest vēdi. etiā alij ecclesie: et de hoc notaui. ℟. q. ij. hoc ius.

l ¶ Uoia epi. Cibario. ℟. familie.

m ¶ Rugientem. i. famelicuz

n ¶ Parietes. Id est iperitos. sic. xlvj. distinct. sunt nonnulli.

o ¶ Colūnas. Id est peritos.

p ¶ Subtrahūt. id est nō recipiunt.

q ¶ Opponat Argu. ab exemplis non esse argumentandum.

r ¶ Hec probabant. Sed nōne hec hodie ꝓbantur a dño. j. de cōse. dist. j. et calix. ita. ℣ nō in supa būdātiam vt nō habeak delectus psonarū. lxxxvj. di. nō satis. xlvij. dist. sicut.

s ¶ Pctoꝝ. venialium: q3 cerimonialia tollebāt tñ venialia pctā sicut hodie aqua benedicta vt. j. de conse. distinctio. iij. aqua

a ¶ Crucem.sustinendo co[illegible]amelias.
b ¶ Ut cautū.cū iō fit:qz expectat maioz necessitaſ
c ¶ Timiduz.si ideo facit qz timet ne sibi deficiat.
d ¶ Diuitias.nā vere philosophantes ꝓtemnunt pecuniam.ff.de vaca.mu.l.in honoꝝ.§.vlti.
e ¶ Aliena id est res ecclesie.
f ¶ Plenꝰ venter.id est ꝓlatus plenꝰ diuitijs.
g ¶ Nō hiero solimis.i.non tm̄ esse ꝓlatū ſz opa ꝓlati facere laudabile est.xxij.q.v.cauete.

Spe fit. h ¶ Obstat.de facto.nō de iure. vt.ſ.eo. longinquitate.
i ¶ Cuiuscūqz epi.l.xvj.q̄st.iij.si eps.et.c.clerici.
k ¶ Largitate:sed qūo ē largitas ſi ōr precaria:cū de precaria certa pensio statuat.x.q.ij.ꝑcarie.tm̄.non est ꝑcaria sed donatio gratuita q̄ad vſumfructum:z iō dicit q interueniet scriptura ne possit allegare ꝓscriptionem nazꝫ ꝓ q̄tūcūqz tēpꝰ possideret nūq̄ ꝓscriberet. vt.xvj.q.iij.clerici. Fructuariꝰ em̄ nō pōt ꝓscribere.isti.per q̄s ꝓsonas no.acq. §.fructuarius: nec ille q alieno nomie possidet: vt ex ō ꝓscrip. si diligenti.C.de ꝓscrip.triginta annoꝝ.male.
l ¶ Sub ꝑcarie.i. sicut solet fieri in precaria. nō em̄ est hic ꝛ ctꝰ ꝑcarie:ſz donatio vſufructꝰ epi.xvj.q.iij.eps si.et.c.clerici.
m ¶ Laborare.i.colere.
n ¶ Ꝓuuare. Ar.clericuz posse remoueri ab ecclesia si negligit agros vel alias vtilitates ecclesie.sic.ff.de pe.here.ei qui partes.§.cum

Fructuariꝰ nō ꝓscribit.

quāq̄z hec oia ꝓcesserit in figurā Scriptū ē aūt ꝓpt nos in quos fines seculoꝝ deuenerūt.nūc ꝯo cum pauptatē domꝰ sue paup dñs dedicauit portemꝰ crucē⁹ z deliciaſ lutū putemꝰ. I tē eiusdem. Amico rapere q̄ppiā furtū est eccl'am fraudare sacrilegiū ē:accepisse paupiꝫ erogādū z esuriētibꝫ plurimis illud reseruare:vl cautūᵇ vl'ti midū[illegible] ē. aut qō aptissimi sceleris est exinde aliq̄d subtrahere:oiz predonū crudelitatem supat. I tez eiusdē. Socrates ille thebanus homo quondā ditissimꝰ cū ad philosophādū athenas ꝓgeret magnuz pondꝰ abiecit. neq; putauit se posse z ꝓtutes:et diuitiasᵇ sil' possidere. Nos suffarcinati auro xp̄z paupe rem seq̄mur:z sub ꝓtextu ele mosyne ꝓistinis opibꝫ incubantes:qūo possumꝰ aliena[illegible] fidelit' distribuere q̄ nostra timide reſuamꝰ:ꝛꝓlenꝰ venter[illegible] facile de ieiunijs disputat.nō hierosolymis[illegible] fuisse: ſz hierosolymis bñ vixisse laudādū est. I tē largitate etiā epi stipēdiū de rebus eccl'e clericis dare ſz:cuiꝰ ꝓfessio sub ꝑcarie nomine fieri dz. Uñ in ꝛcilio toletano legit

¶ Qui bñficium ab ecclesia accepit:eiꝰ ꝓfessionē nomie ꝑcarie faciat.

Spe fit vt ꝓprietati originis obsistatᵇ lōginq̄tas tēporis:q̄ꝓpt̄ quidenduz decernimꝰ:vt si q̄s clericoꝝ stipēdium de rebꝰ eccl'e cuiuscunqz epi'ꝑcepit largitate[illegible]:sub ꝑcarie[illegible] noie ꝛbeat ꝓfessionē scribere: ne ꝓ ſtētio nē diuturnā ꝓiudicium afferat eccl'e:z q̄cūqz in vſu ꝑcepit:dz vtiliter laborare[illegible]:vt nec res diuini iuris videant[illegible] aliū occasione negligi:z subsidium ab eccl'a cui deseruiunt ꝑcipere possint clerici. qō si q̄s eoꝝ contēpserit facere: tpe se stipēdio suo videbitur ꝓiuare[illegible]. ¶ eligionis q̄z intuitu ea in quibꝫ eccl'a detrimētū non patitur: monasterijs tradi possunt. Uñ in toletano concilio legitur.

¶ Licz religiōis intuitu: res ecclesie alienare.

Jepus[illegible] vnam de prochianis ecclesijs suis monasterū dedicare voluerit:vt i ea monachoꝝ regulariter cōgregatio viuat:hoc de cōsensu conciliꝫ sui habeat licētiam faciēdi: qui etiā si de rebus eccl'e ꝓ eoꝝ substātia[illegible] aliq̄d ꝙ ōtrimētūᵖ eccl'e nō exhibeat eidē loco dōaerit sit stabile:rei enim bñ statuē de sanctū concilium dat cōsensum[illegible]. I tem ex eodē.

¶ Non vltra q̄nquagesimā partem rerū ecclesie monasterio quod cōstituit episcopꝰ licet conferre.

Bone rei dare consiliū ꝓsentis habeᵏ vite subsidiū: z eterne remunerationis expectare cernit premiū.quisq̄s itaq; epoꝝ in parochia sua monasteriū construere forte voluerit:et hoc ex rebꝰ eccl'e cui ꝓsidet ditare decreuerit: non amplius ibidez q̄ quinquagesimam[illegible] vel q̄nq̄gesimā sine ꝓsensu canonicoꝝ:ꝛ videt q sic.ex de his q̄ fi.a ꝓla.sine ꝓsensu ca.pastoral'.et nō obstā-

diuisio

Ecclia secularis pōt cōuerti in mōasteriuz sed nō ecōtra.

Sacerdos emēs aliq̄d cū acquirit.

te iuramēto de nō alienandis rebꝰ eccl'ie. z extra de ec.edi.tua.nemo em̄ pōt accusare epm̄ q̄ tēpluz dei edificauit.vt.ſ.e.aurū. Itē qi sufficit semel a iure eē concessum vñ non est necesse requirere nouū consensum.ff.de cōdi.insti.q̄ sub ꝓditione.§.vlti.Sed cōtra extra de do.pastoralis.extra de his q̄ fi.a ꝓla.cū vos.Tu dicaſ q licet a iure permittaſ ei talꝫ donatio tm̄ facit eā dē de ꝓsensu clericoꝝ.vt.ſ.e.c. ꝓpoſi.ſ.e. apl'icos.vehemēter tm̄ obuiat illa de cre. pastoralis. nisi vis fiat litte re. Sz q̄d si eps plures donationes fecit: ita q̄ oēs sil'excedant q̄nq̄gesimam an dices vltimā renocari vel oēs? videt q tm̄ vltima quia sola illa fuit vitiosa.vt ſ.e.si q̄s.et.xvij.q.iij.questi.cōtra videt q de q̄ libet donatione est detrahendū vt.C.de inof.do. si totas.ff.ad.l. fal.pēales.§.annua.hec questio solui'.extra de dona.apostolice Jo.q̄d iuris sit ō hoc in q̄stionibꝰ notaui.B.

Quesꝫ singularꝫ

a ¶ Cēsus.ꝓpter hoc ꝛbū cēsus dicit.l.et.h. q de cēsu posset eps dare partē. sed nō de possessionibꝰ eccl'ie.als renocaret vel co vino vel pꝰ mor tē suā.vt.xvj.q.iij.si sacerdotes. sed hoc falsuz ē. quia decreta. dicit.etiaz de possessionibꝰ.ex. de dona.apl'ice.

Epus cōuertens ecclesiaz sc̄'arez in regularem quoruz clericoꝝ cōsensum req̄rit debeat

b Eligiosā.g̃ q̄ dat domū vel aliā rē: nō vi det dedisse ea q̄ sunt ānexa ei ni si exp̄ssa fuerit. sic.l.iij. dist. ego Zodouicus.Argu. cōtra.ff.si.ser.ven.testatrix.ff.de

Epus pōt dare q̄nq̄gesimā vel centesimā.

partez dare debebit:vt(hac tēperamēti equitate seruata)z cui tribuit ꝓpetēs subsidiū cōferat: z cui tollit dāna grauia nō infligat. Ad ecclesiā vero q̄ monasticis nō informabiť regulis aut quā ꝓ suis magnificare voluerit sepulturſ:nō amplꝰ q̄z cētesimā partez censusᵃ eccl'ie cui ꝓsidet ibidē cōferre licebit. ea tm̄ cautela seruata: vt vnā tantūmodo que placuerit ex his duabus remunerationem assumat. Item Gregorius. ¶ Jure ꝓprietatſ res eccl'e monasteriorum edificijs tradere licet.

Eligiosaz vitā eligē tibꝰ ꝓgrua nos oportet ꝓsideratiōe ꝓspicere:ne cuiuslꝫ necessitatis occasio aut desidel faciat aut robur (qō absit) cōuersatiōis infrigat: idcirco tibi auctoritate p̄sti ꝓcipimꝰ q̄tenꝰ domū posita in hac vrbe regiōe q̄rta iuxta locū q̄ appellaſ gallinas albas:vel hortum iurſ sctē ro.ec.cui auctore deo p̄sidemꝰ:in q̄ cāpana quōdaz vtor ꝓficij māsisse dinoscit sil'z hortū atq; hospitia q̄ intra eandē domū tanua ꝛclusit:eidē debeas tradē ꝓprietatſ iure ꝓculdubio possidē dā:in q̄ domo mōasteriū vbi cū ꝓgregatiōe sua habitare possit(xp̄o adiuuāte) ꝓstruere:z tā ipa q̄ q̄ in eiꝰ loco:honoꝝq̄ successerit:p̄dictā domū z hortū cū oibꝰ ad se pertinētibꝰ(sicut diximꝰ) quieto z inconcusso iure a nobis pietatſ ꝓsideratiōe ꝓcessam valeat possidē. ¶ Cce ostendit querit. ¶ Hec q̄stio diuidit in duas partes. Jn ꝑma quaꝛ ꝑbat p duo ca. q̄ si nihil habebat epꝰ cū fuit ꝓmotꝰ: in morte sua totū debet ecclesie dimittere. Secūda ibi. Sed q̄rit. Joh̄ā. de fan. sum est quō res ecclesie sine culpa dari possint: z cōstare his quibus date fuerint.

Questio.iii. Unc q̄rit[illegible]:si ante tps sue ordinatiōis nichil habē videbāt: qd de his fieri debeat: q̄ post ordiationē suam iuenisse noscūť. De his ita statutū est i ꝓci. Lartha. iij. ¶ De his q̄ primū nichil habentes:tpe sue admīstrationis aliq̄ acquirūt.

Tacuit vt epi:pbri diaconi: vel q̄cūqz clerici q̄ nichil h̄ntes ordinātur: z tpe epatꝰ vel clericatꝰ sui agros et q̄cūqz p̄dia noie suo[illegible] ꝓparant tanq̄z rerū dñicaꝝ iuasionis crimine teneaṅ: nisi admoniti eccl'ie eadē ꝓtulerint.si aūt ipis ꝓprie aliq̄d liberalitate alicuiꝰ:vel succesſiōe cognatiōis[illegible] euenerit:faciāt ide qd eoꝝ ꝓposito cōgruerit. Uz si a suo ꝓposito retrorsum exorbitauerit:honore ecclīastico idigni tāq̄z reprobi iudicēť. I tē ex ꝛcitole.xj. ¶ De mistrſ q̄ nulla eccl'e occasiōe:ſz sui vtilitate

Quicū (te aliq̄ acq̄rūt. qz de sacdotibꝰ vl' mistris ꝓ suavtilitate atq; amicicia q̄cūqz mō: āt ꝓ scriptuſ serē aliq̄d meruerit ab aliq̄ pcipē:i rbꝰ eccl'e ñ poſit nūc rari.ſz qd exideuoluerit facē ipoꝝ volūtatſ arbitrio subiacebit. q̄ si hꝫ pꝰ eoꝝ morte i ordiatū fortasse fmāserit: ecl'a cui p̄fuit vl' mister extitit hoc sibi i ꝓpetuū vēdicabit

Uendi

c ¶ Nūc querit. habeas ꝓ sūma questiōis qō dicitur in ca.ſ.

d Tacuit. ¶ Habēte. ergo ꝓpter paupertatē nec ipedīť nec excusaſ etiā qs a ꝓlatura.secꝰ est i tertoze.vt istitu.de excu. tu.§.ſz z ꝓpter pauptatē.

e ¶ Suo. hoc speciale est in ecclesia q̄ licet sacerdos aliquid suo emat nomie de pecunia ecclesie. q̄ res illa statim facta ē eccl'e sie.aliꝰ ē in rebꝰ ꝓpatoꝝ.vt.C.de rei vē.si vt ꝓponis.z de hoc notaui.ſ.e. q̄stione ij. apl'icos. idem qō hic dr habes ex de pecul. cle. ca.ſ. z.c. inquirē dū.et ca.si quis. Utrū aūt ꝓsumaſ de rebus eccl'e sel de rebꝰ suis ꝓparasse dicaſ. ſ. e. q.ſ. sint manifeste.

f ¶ Cognationis. vſq; ad q̄rtuz gradū.C.de epi.et cle.auſ.licentiā. Arg.contra.xxxv.q.ij.c.ſ.

g ¶ Uendi cabit.i. dē det q̄ eccl'a iuenit in possessiōe: sed si heredes essent in possessione: oporteret eccl'ā ꝓbare de iure suo.vt.ſ.e.q.v.c. ſ.in fi. sicut nota ui.ſ.e. q̄stione.ſ. sint mānifeste. Ul' intellige qō h dicit cū non habet sacerdos heredes.in aūt.de ec.ti.§.ſi quis autez episcopꝰ.col.vlti.z ſ.q.v.ca.vlti.

a QPontifices. Idem in alijs.
b ¶ Ab extraneis. si aliquid datur tñ epo illud
Ecclie data cū epo diuidū tur. nō tenet dimidere cū eccl'a: ſ licet aliquid def tñ ec cleſie: illud diuidendū eſt cū epo: et diſtingue an a p pinq vel extraneo ſit relictū epo vt habes diſtinctiō
ij.ps. eſt de teſta. reqſiſti. Si aūt ſimplici canōico aliquid eſt relictū: illud nō tenetur dimidere cum ec cleſia. ſemp ei p̄ſumit qđ id qđ datuz ē plato ſit in tuitu eccl'ie datum. z eſt ſi. ff. de an. le. ānua. l. ſi. ff. de re. du. ciui bus. hoc tantuz ſcias q̄ aliō ē dicere: relinq hoc canonicis iſtis: et aliud reliquo hoc eccleſie iſti. In p̄oti caſu relictū itelligo eis et nō eccl'ie. in ſecūdo caſu eccleſie z ad vſuz eorū. licet ſit ar. cōtra. ff. de re. du. ciuibus.
c ¶ Habet. q̄ ad vſum.
d ¶ Habeat. q̄ ad ꝓpietatē.
e ¶ Non poterit. tñ ſi eſt heres iſtituta z rogata reſtituē alteri hereditatez illā pōt detrahe re q̄rtaz. vt inſti. de fideicom. here. ſi. ſed qz. Sed ſi eccl'ie legaret aliquid vt illud eccleſie ſtituat de hoc dubitari ꝓſueuit: an tunc poſſit partez de tali legato retinere: vt. C. cōmunia deleg. l. ſ. reſponſo. l.
Legata eccleſie an poſſint de falcari.
Epiſcopus ſi tertiā.
f ¶ Irreuocabile. cū ō ꝓſenſu canonicorū hoc facit: alſ ſucceſſor pōt illud reuocare. vt. xvj. q. j. poſſeſſiones. z hic eſt ar. q̄ ſi epūs dedit aliquid eccl'ie intelligit illud ꝓpetuo ō diſſe. vt. xvj. q. j. qm̄ dcđ. Ar. cōtra. xvj. q. j. poſſeſſiōes. z dixi. z. q. j. hoc ius. in fine.

QUod aūt. ¶ Hic ponit q̄rta q̄ſtio i q̄ q̄rit cui debeāt dari res acquiſite cōiter ex reb' ꝑlati z eccleſie qualit debeāt diuidi. z reſpōdet q̄ ꝓ rata p̄cij dari debent diuidi inter eccl'iam z heredes ꝓlati.
g ¶ Quod autez. Si de vtriuſq; p̄cio empta ē res pro rata p̄cij diuidēda eſt inter eccleſiā z heredes ꝓlati. vt. j. c. ſ. ver. hi vero.
h SAcerdotes. ¶ Procurēt vt ſciāt q̄tū habent de reb' eccl'ie: et quantuz de ꝓpꝛijs rebus.
i ¶ In alieno. Id eſt in reb' ꝓpꝛijs ipſi' ſacerdotis que ſunt aliene eccl'ie. vel ꝓpꝛie intelligas pon.
k ¶ Et in ſtio. Id eſt in rebus eccleſie.
l ¶ Compēſatione. id eſt ꝓputatione vel ꝓparatiōe vel collatiōe. hoc vult dicere q̄ ꝓputabit ēptuz de ſuis rebus et ēptū de rebus eccleſie dedit ꝓ re empta: vt ſm̄ hoc diuidat int' eccleſiaz et heredes defūcti. Sz pōe poſt ēptus adeptus ē eccleſiā nullos ſūptus voluit facere de p̄timonio ꝓpꝛio: ſed quicquid emit: emit de p̄timonio ꝓpꝛio tantum: et ſolis reditib' eccleſie fuit vſus: videtur q̄ computandi ſunt illi ſumptuſ quos facere cōſueuit: vel quos facturus fuiſſet de ꝓpꝛio p̄timonio: acſi non haberet eccleſiam. vt ff. de pe. here. ſz etſi. ſ. adeo autem. in fine. Et ſic ꝓpꝛie ponitur hoc verbum compenſatione.
Item nō debent negligere lucrū eccleſie ꝓpter lucruz ſuum. vt. j. capi. proximo. vel intellige qđ hic dicit quando dubium eſt: an de rebus eccleſie. an de ſuo patrimonio emerit. nā tunc diuidi deberet ſecūdum quātitatē ſui patrimonij et rerū eccleſie.
m ¶ Conquiſitio. Id eſt conquiſitum. ſic. C. communi diui. ad officium. ff. de vſufruc. ſed et ſi quis. ſ. interdum.

Quæſt. iiij.

QUod aūt' q̄rit ſi de ſuis
Acceſſita ō bonis eccleſie z de bōis clericoruz ad ꝙs ptinebūt.
Prelatus tenet acquirere eccl'e ſue.
z eccle reb' aliq̄ acq̄ſiſſe noſcūt cui p̄ueniant: ita diffinit i eod ꝓci. ¶ De his q̄ ō ſuis eccl'ie reb' aliq̄ acq̄ſit

SAcerdo- (ſe noſcūt. tes: vel q̄libet qđ' ecclēſiaſticaz rerū cura ꝓmiſſa ē: q̄cūq; adminiſtratiōis ſue tpe emerit: ſi de reb' ꝓpꝛijs vel vile: vl' carū hūerit: ad eccleſie nomē cui p̄ſūt charta rū ꝓficē inſtrumēta p̄curēt nō ei iuſtū ē vt eccl'ia q̄ ſuſcepit extraneū efficiat in alieno' diuitem: z i ſuo' retineat fraudatorē. ¶ Ihi ꝓ q̄ ſuaz rez noſcūt hr̄e ꝓpēdiū: ex oi re quā p' ordiatiōis ſue diē viſi ſt̄ q̄ſſe: ſiue nulla: ſiue aliq̄ ſint iſtr̄a ꝓfecta: ꝓenſa tōe trā ſui iur ſ̄ eccl'aſticaz rerū hita (ſi ſe vtriuſq; rei q̄ titas exeq̄uerit) iter eccl'iā z decedēt ꝙ heredes eā iure cō q̄ſitio' ptinebit. Si i q̄s ꝓ ꝓpēdio ſuaz rez eccl'e reb' detrimētū itulerit: vl' ſi occaſiōe rez eccl'aſticaz i reb' ꝓpꝛijs ōtrimētū paſſ' fuerit: viciſſiz q̄ lucrū ſentiāt detrimētuz patiētibus reſarciēt. Uſi i ꝓcilio bracarēſi legit.
¶ Reſarciant detrimēta ſa-

Queſtio. v.

QUicūq; ſub hoc neglectu res diuinas labore' diſtulerit ſpeciali placito diſtringendus eſt. vt ſi de rebus vel augmētis eccl'ie q̄ ſtū laboribus ſuis ꝓpꝛie' auxit: z ex hoc eccleſiaſticis rebus: aut neglectū' laborſ exhibuit: ät miorationē vl' pditionē iduxit: q̄cđ in reb' eccleſie minuit: ille ſtituat: ex cui' rebus atq; ſuffragijs ſuos cōuict' fuerit ąpliaſſe laboꝛes. q̄ ſi aliq̄d p vtilitatibus eccl'e aut ſubſtātie expēdit: aut diſpēdij vel pditiōis q̄ppiā ptulerit: ſi hoc cōpꝛobare potuerit: totū illi a rb' eccl'ie eiuſdē reformabit: p cui' vtilitate id expēdiſſe p bat. Si ꝓ o de reb' eccl'ie tm̄ modo aliq̄ acq̄ſiſſe noſcūt: z ad nomē eccl'e ſtrumēta debēt ꝓponere: nec aliq̄b' potērūt illa dōare. Uſi i agathē ſi ꝓcilio legitur. ¶ De his q̄ ſacerdotes emunt: ad eccl'ie nomē ſcpturā faciāt.

QUi cū dioceſim tenet de his q̄ emerit ad eccl'ie nomē ſcpturā faciat: aut ab ei' (quā tenet) eccl'ie ordinatione diſcedat.

¶ Queſtio. v. Eſtameta' ꝓ o nō lz eis ꝓficē niſi de ꝓpꝛijs reb' Uſi Greg. ſcribit lucidio epiſcopo.
¶ Quō de reb' eccl'ie liceat teſtari ſacerdotibus.

NUlli dubiū eſt q̄ ſicut ſacerdotib' res i ēpatu acq̄ſitas nulla eſt alienādi lnia: ita de his q̄s antea habuerit q̄cđ iudicare voluerit non verent Jtaq; ffnitatē tuam tp̄e q̄ ad nos fuit cōſtā eſſe recolim' q̄ q̄dā mobilia que ꝓſtātin' deceſſor veſter lumi-

cerdoti: vl' eccleſie: que alterius occaſiōe alter ſenſerit.

QUicūq; ſub hoc neglectu res diuinas laborare' diſtulerit ſpeciali placito diſtringendus eſt. vt ſi de rebus vel augmētis eccl'ie q̄ ſtū laboribus ſuis ꝓpꝛie' auxit: z ex hoc eccleſiaſticis rebus: aut neglectū' laborſ exhibuit: ät miorationē vl' pditionē iduxit: q̄cđ in reb' eccleſie minuit: ille ſtituat: ex cui' rebus atq; ſuffragijs ſuos cōuict' fuerit ąpliaſſe laboꝛes. q̄ ſi aliq̄d p vtilitatibus eccl'e aut ſubſtātie expēdit: aut diſpēdij vel pditiōis q̄ppiā ptulerit: ſi hoc cōpꝛobare potuerit: totū illi a rb' eccl'ie eiuſdē reformabit: p cui' vtilitate id expēdiſſe p bat. Si ꝓ o de reb' eccl'ie tm̄ modo aliq̄ acq̄ſiſſe noſcūt: z ad nomē eccl'e ſtrumēta debēt ꝓponere: nec aliq̄b' potērūt illa dōare. Uſi i agathē ſi ꝓcilio legitur. ¶ De his q̄ ſacerdotes emunt: ad eccl'ie nomē ſcpturā faciāt.

QUi cū dioceſim tenet de his q̄ emerit ad eccl'ie nomē ſcpturā faciat: aut ab ei' (quā tenet) eccl'ie ordinatione diſcedat.

¶ Queſtio. v. Eſtameta' ꝓ o nō lz eis ꝓficē niſi de ꝓpꝛijs reb' Uſi Greg. ſcribit lucidio epiſcopo.
¶ Quō de reb' eccl'ie liceat teſtari ſacerdotibus.

NUlli dubiū eſt q̄ ſicut ſacerdotib' res i ēpatu acq̄ſitas nulla eſt alienādi lnia: ita de his q̄s antea habuerit q̄cđ iudicare voluerit non verent Jtaq; ffnitatē tuam tp̄e q̄ ad nos fuit cōſtā eſſe recolim' q̄ q̄dā mobilia que ꝓſtātin' deceſſor veſter lumi-noſe ācille dei z fratrib' ſuis teſtamēti ſerie legati titulo dereliq̄t/tā eps acq̄ſiſſet/de creuiſſeq; nos: vt (ſi hoc cōſtat) nullū ex his eccl'a fa p iudiciū patēt: qđ z vos opz fcolere: z moleſtiā aliquā p dicte ancille dei non facere: nec ei ſine cognitiōe de his q̄ poſſidet quicq̄ auferre.

Idem. ¶ De eodem.

OBitū Theodori epi di ectionē tuā credimus cognouiſſe: ſed qz teſtamētū dicitur condidiſſe: ſubtiliter te (ne qđ de reb' eccl'e ſue cō ſumpſiſſet) oportet iquirere z ſi quidē eū exinde aliqđ in congrue minuiſſe didiceris: ita age vt res ab eo cui' iter eſt' mōis oib' reparēt. I tē Bre. Marlão epo rauēnati.
¶ Que monaſterijs ab epo ꝓferunt: reuocari nō debēt.

QUia Johannes quondam p̄deceſſor tu' ſepius a nobis expetijt: vt ea q̄ in mōaſterio illo ꝓtulerat: qđ iuxta eccleſiā ſcti Apolinaris ipſe ꝓſtruxerat: noſtra auctoꝛitate debuiſſemus firmare: z hec facturos nos eſſe promiſim'. Fraternitatez veſtrā neceſſario ꝓuidimus adhoꝛtandā: vt nichil ab his que illic contulit atq; conſtituit aliquo modo patiatur i minui: ſed oīa firma ſtudeat ſtabilitate ſeruare. Huī' igitur monaſterij z collecta rum illic rerum quia in teſtamento qđ cōdidit feciſſe noſcit mētionē: ſcienduz vobis eſt nō nos iđo ea ꝓfirmaſſe: qm̄ ei' ſupmā' ſed mur voluntatē: ſz qz h' ei (ſicut dixim') viuēti p̄miſimus. Hec itaq; oia ſic ſollicite ffnitas vſa iplere feſtinet: q̄te nus z q̄ in ſupꝛaſcripto mōaſterio' ꝓſtituit: z a nobis ſunt ꝓfirmata ſeruent: et illa q̄ in dāno dari vel fieri per teſtamentuz ſue decreuerit eccleſie: nullam ꝓhibente lege obtineant firmitatem. I tem ex concilio Hiſpalenſi.

a HIrum ab hinc. ¶ In epatu. cõtra in auten. de ec. ti. §. interdicim⁹. col. vl. vbi dicitur quocũq; modo res aliquas acquisiuit post epatũ nisi iure cognationis ad eũ peruenerint non põt eas relinquere alij cẽ ecclesie. sed illud non tenet.

b SIep iscop⁹ ¶ Legauerit: lz ei heres teneatur redimere rem legataz a defuncto vel dare ei⁹ estimationem. vt instit. de leg. §. nõ solũ. secus tñ est cum legatur res ecclie vt extra de rest. filius.

c ¶ Nisi tantũdem. vt. §. e. q. ij. si quis qualibet.

d Uicunq;. ¶ Deuoluatur. ecclia ẽm est ei⁹ prim⁹ heres. vt extra de pe. pbri. Trium tñ est huic. extra de suc. ab itesta. e. j. et. ij. sed illud fuit locale. vel illud intelligitur scõm istud.

e ¶ De sanctimonialibus. Ar. est hic pro sanctimõialib⁹ theutone q̃ possunt habere proprias: quia vestem religiosam põt q̃s hre in domo propria. xxvij. q. j. de viduis. ad id facit. xxvij. q̃sti. j. si quis rapuerit tñ talũ monialiuz vita ꝓdemnatur xxvij. q. ij. pernitiosam. Jo.

Jocesani cuiusdam

Supra dictum fuit. in. xij. cã. q̃ quidam clerici non dñt habere proprias. Sed ne aliqs q̃reret. vñ viuere dñt ostendit gfa. q̃ de decimis et oblationib⁹ viuere dñt. sed q̃ de decimis et oblationib⁹ q̃ sepulturis sepeoiur contẽtio iter clericos q̃ etiam laicos: ideo Gfa. subnectit. hanc. xiij. cãm in q̃ ondit q̃d de decimis q̃ oblatiõib⁹ q̃ sepulturis sit obseruandũ. Et vt ꝓpẽti⁹ agat. J. ponit thema de q̃ duas elicit q̃stiões. Est ẽ casus thematis talis. Quidã laici hostili metu ꝓpulsi i aliã diocesiz domicilia trãstulerãt antiq̃ tñ predia sp colebant. quoruz decimatões p. l. annos soluerũt illi eccle ad quã trãslerũt. et apud eaz sibi sepulturas elegerũt: elapsis. l. annis clerici q̃b⁹ p soluerãt et a q̃b⁹ trãslerũt cepert mouere q̃stionẽ.

Que ante suã ordinationẽ: vel post hereditaria successione acquisiuit episcop⁹ cui vult derelinquat.

HIrum abhinc: q̃ ppe tuo mansuꝝ esse decreuim⁹ vt eps res sui iuris q̃s ante epatũ aut certe in epatu hereditaria successione acq̃siuit: ẽz auctoritatẽ canonicã cui vult ꝓferat: q̃ q̃cq̃ vult ẽ eis faciat: postq̃ aũt eps fact⁹ est q̃sq̃z res de facultatib⁹ eccle: aut suo aut alteri uis noie ꝓparauerit: decernimus vt nõ in ꝓpinquoꝝ suorũ sed eccle cui pest iura deueniãt. ¶ De reb⁹ ẽo ecclia sticis testari lz epos: si tãtudẽ de ꝓprijs restituat. U ñ in agatensi cõcilio statutuz est

¶ Cũ põt eẽ rata q̃ ẽ eccle ꝓprietate testamẽto legauit

SIeps cõdito testõ ali q̃d de ecclasticis iuris ꝓprietate legauerit⁹ alit nõ valebit nisi tãtudẽ⁶ de ꝓprijs iuris facultate suppleuerit. Sed si eps vel q̃libet ex gradu ecclastico intestat⁹ defunctus fuerit: nec aliqui iuenti fuerint q̃ iure cognatiõis et succedant: eccla ei succedat in integrũ. nec licebit alicui aliqua ex reb⁹ eius presumere. U nde in terraconẽsi cõcilio statutum est.

¶ Episcopo intestato eccla succedat ex integro.

SIeubi defunct⁹ fuerit eps intestat⁹ post hãc diffinitionẽ a pbris ei⁹ q̃ diaconib⁹ de reb⁹ ipi⁹ breuis cõscriptio fiat a mimo vsq; ad maximũ. i. de vtẽsilibus q̃ oi supellectili: ita tñ vt si q̃s ex inde vel psumpsisse aliq̃d vel occulte tulisse fuerit ꝓiectus scõm furti tenoꝛez restituat vniuersa. I tem ex concilio triburiensi. ¶ De eodem.

QUicũq; ex ẽdu ecclia stico sine testamẽto q̃ sine cogtiõe decesserit: herecitas ei⁹ ad eccl'az vbi deseruiuit deuoluat⁶. similiter de sanctimonialibus⁶ assignat.

Causa.xiij.

DIocesãi cuiusdaz baptismalis ecclesie cladibus bellorũ pressi: hostili metu compulsi: domicilia sua trãstulerunt in aliã diocesim predia tñ antiq̃ nõ desierunt colere: ceperũt psoluere decimas illi eccle: i cuius diocesim trãslert: q̃ apo eã sibi elegerũt sepulturas. trãsactis. xl. annis clerici q̃bus quondã psoluerãt decimas ceperũt mouere q̃stionẽ in eos q̃ ab istis accipiũt primitias q̃ decimas. venũt ad causam. Modo primũ q̃ritur: si illi quoꝛuz domicilia sunt in diocesi huius baptismalis ecclesie debeant psoluere decimas illi eccle et celebrare suas exequias apud eam ecclesiam: in qua quondam hec fiebãt a parentib⁹ eorum. Secundo: an prescriptione tpis ius percipiendi decimas: q̃ funerandi tollatur. ¶ Questio.j.

QUod prioꝛ eccleste hec oia iure psoluẽda sint actoꝛes his argumẽtz pba re ꝓtendunt

Dionysius divisit vel distinxit terminos ecclesiaꝝ: sed nõ termios epatũ qz in gentilitate fuerũt distincti. vt. lxxx. disti. c. j. sil' termini pticularũ sunt distincti añ tps xpi. vt xcix. di. c. j.

Decie cui ecclesiest dande.

Primitie vt ẽ cime sẽt soluende.

ij. ps.

Monachi an teneãt ad decimas. Deut. xviij. a Deut. xiiij. c.

Decie oli dabantur q̃tuor modis.

Deut. xiiij. c.

ij. ps.

Constat vnãquanq; baptismalẽ eccleslã hre dioceslz sibi legitime assignatã: sicut q̃ ꝓchiales eccle hñt parochias sibi distributas. U ñ Dionysi⁹ eps Seuero epo.

¶ Singuli sacerdotes ppriis debẽt hre ecclesias.

EEcclesias singulas singulis pbris dedimus ꝓchias: q̃ cimiteria eis diuisimus⁹: q̃ vnicuiq; ius ꝓprijs habere statuim⁹: ita videlicet vt nullus alteri⁹ ꝓchie terminos⁶: aut ius inadat. Sit vnusquisq; termis suis ꝓtẽtus: q̃ taliter eclesiã q̃ plebẽ sibi cõmissam custodiat: vt ante tribunal eterni iudicis ex oibus sibi ꝓmissis rõnẽ reddat: q̃ nõ iudiciũ: sz gloriã. ꝓ suis actib⁹ ꝓcipiat.

In dioceſi autez designata quecũq; pdia colunk': quentus decimationũ baptismali ecclie desiguatus dz solui Qz ẽ pdia hec itra termios hre dioceſis ꝓtinẽtur: q̃ puẽtus decimationũ nobis legitime assignat⁹ nostre eccle psoluẽdus est/ His itaq; rñdek'. Decime a deo cõstitute sunt p moysen vt psoluerenk a ppõ filijs leui ꝓ misterio i q̃ dekuiebãt ei i rabernacko nõ accipiebãt filij leui decimas nisi ab eis ꝓ quib⁹ offerebant põces q̃ sacrificia. qz ẽ nos seruim⁹ dño in tabernaculo offerẽdo ꝓ istis põces q̃ sacrificia q̃ ipi debent nobis psoluere decimas q̃ primitias⁶. I tẽ cũ decie darenk filijs leui nõ electõe offerẽtis psoluebãt: vt (ꝓtẽpto leuita qui secum erat) ipse eligeret cui vellet decimas dare. nã dictũ est. Leuita qui tecum moꝛak q̃ itra muros tuos habitat comedet eas. Jdeo ẽt ex singulis tribub⁹ ciuitates ad habitandũ acceperũt: vt vna queq; trib⁹ illis psoluere decimas q̃ secũ erãt. naz moyses ꝓcepit filijs israel: sicut legit in deuteronomio: i loco quẽ elegerit dñs de⁹ vester: vt sit nomen ei⁹ in eo: illuc omnia que ꝓcipio conferetis: hostias: olocausta: q̃ decimas ac primitias manuum vestraruz⁶. q̃ quicq̃d ꝓcipuũ est in munerib⁹ iustis q̃ vouistis dño. Jbi epulabimi coꝛã dño deo vẽ: vos q̃ filij q̃ filie: famuli et famule vẽ: atq; leuita q̃ in vrbibus vestris cõmoꝛak. neq; eni habz aliã ptẽ atq; possessionẽ iter vos. q̃ ifra. Decimã frumẽti vini q̃ olei q̃ primogenita armẽtoꝝ q̃ pecoꝛũ: q̃ oia q̃ voueris q̃ spõte offerre volueris: q̃ primitias manuũ tuarũ coꝛã deo tuo comedes ea In loco quẽ elegerit dñs deus tu⁹ tu q̃ fili⁹ tu⁹ q̃ filia tua fuus⁶ q̃ ãcilla tua: atq; leuita q̃ manet i vrbib⁹ tuis. Q z ẽ nos itra muros vrbis istoꝛũ sedem⁹: q̃ eis hitatione tũcti sum⁹: rite ab eis decimas accipim⁹. Jtẽ ait ꝓpheta. Producẽs fenũ iumentis q̃ herbã seruituti hoim. fenũ q̃ herba ex terra. pducik. sz q̃b⁹: iumẽtis rigãtib⁹ eã. i. hoib⁹ colẽtib⁹ eã: q̃ in hoc fuiẽtibus ipi. Jtẽ aplus⁶. cõicet aũt is q̃ catheziz ak' ẽbo ei q̃ se catheziz at in oib⁹ bonis. hoc Galathis. Corithijs aũt ꝓbat spãlit' sibi deberi sũpt⁹ q̃ eis spũalia mistrauit dicẽs. si seminamus vobis spũalia: magnũ ẽ si tpalia metam⁹⁶. Jtẽ si alij ꝓticipes vẽ ptãt⁹ i

Deut. xviij. c.

Gala. v. b.

Deut. xxv. c.

ij. cor. ix. b.

q̃ hec verba sint circa veteres decimas. q̃ dicẽ dũ est circa nouas: vt semp dãde sint illi eccle in cui⁹ parochia sita sunt p̃dia. sed si ꝓchia nõ est limitata: in arbitrio est epi cui denk noualiũ decie. vt ex. e. q̃ñ Jtẽ in dubio ecclesijs mficib⁹ potius q̃ capellis dabunk decie. vt ex e. nũcios. in pte remota. q̃ in dubio ibi port⁹ dabunk vbi audiũk freqnti⁹ diuina. ex. e. ad aplice.

E ¶ Clesias. a ¶ Dimisi m⁹. iste Dyonisius divisit vel distinxit terminos ecclesiaꝝ: sed nõ termios epatũ qz in gentilitate fuerũt distincti. vt. lxxx. disti. c. j. sil' termini pticularũ sunt distincti añ tps xpi. vt xcix. di. c. j.

b ¶ Termios ꝓpter hoc inducitur ca.

¶ Dis itaq; rñ.

¶ Hec est. ij. ps q. in q̃. pbat J. f. q̃ ibi debent dare decimas vbi q̃ cipiũt baptisma Joh. de fan.

c ¶ Et ꝓmitias. ꝓmitie ẽ debite sunt sicut et decie. xvj. q. j. reuertimini. Quãtitas primitiaꝝ nõ est determinata sz q̃ plus dabat q̃dragesimã dabat ptez. q̃ min⁹ sexagesimã: q̃ sic licitũ erat dare i ter. lx. q̃. xl. ẽtuz q̃sq̃z volebat. hoc erat i aridis q̃ ari disi. Sz q̃d dabat ꝓmitias a alijs: dabat vnũ de ducẽtis: vt ait Hiero. sup Ezechie. q̃ ex de decī. c. ij.

d ¶ Manuuz vestraruũ. Arg. q̃ nõ excusant monachi qui ꝓprijs manib⁹ colũt agros: q̃ñ teneãt dare decias cuz illõ sit ꝓceptũ dñi: sz illi legislatoꝛi nemo põt cõ-

facti sūt: cur nō magʒ z nos?

Itē ḳs plantat vineaz: et de fructu eiꝰ nō edet? nos plantauimꝰ vineā: z vos vultʒ fructꝰ eiꝰ edere. Itē ꝓcepit dñs ꝑ moysen vt nemo mittat falcē in alienā messez. Hec messis nostra est: z vos vultis falcē in eā mittere. Itē nō alligabis os bouis triturātis. nos sumꝰ boues triturātes: vos vultʒ alligare os nostrū z de nr̄a tritura victū vobis q̄ritis. Itē apl̄us. q̄ altario seruiūt: de altario viuāt: sed nunqd de eo cui nō seruiūt? Itē. q̄ in sacrario opant? cuz sacrario ꝓticipāt. Sz nūqd cū illo in quo nō opant? nos seruimꝰ altario: vos ei ꝓtici pare vultis: nos ꝙ vacuos z ianes dimittere q̄ritis Itē apl̄s. laborātē agricolā priꝰ opz suscipe de fructibꝰ suis vos aūt ecōtra q̄ritis. Nos sumꝰ agricole laborātes: vos primū vultis ꝓcipere defrucibꝰ nostris: imo nō primuz q̄ necvltimū nobis relinq̄re vultis. a priozibꝰ ei icipiētes paulatim serpitis: z totū vsurpare ꝓcēditis: vt prio vobis videat dictuz: frustatim lupꝰ comedit agnū. Itez ḳs vnq̄ militat stipēdijs suis? ḳs pascitᵇ gregez: z de lacte eiꝰ nō edit? nos militamꝰ: et vos stipendia nostre militie vobis q̄ritis. nos gregē pascimꝰ: z vos lac eiꝰ z lanā accipe vobis vultis. Sapeᶜ est de alieno laboze victū q̄rere si sape est velle qđ nō possis.

Itē dñs dixit discipl̄s suis Jn quācūq; domū itraueritis: in eadē manete edētes z bibētes q̄ apꝰ illos sūt. Luz aūt itraueritis: primū dicite pax huic domui. Nos domū hāc ingressi sumꝰ: z ei pacē obtulimꝰ: vos aūt q̄si otiosi alieno cibo pasci gaudetʒ. videte ne in vobis ꝓtak illud. Ui de qđ faciat ociū z alienꝰ cibus.

Itē ꝓpheta. Sumite psalmūᵏ z date tympanumᵏ: isti a nobis sumūt psalmū: et vos ab eis q̄ritis tympanū.

Itē Leo. iuſ. De decimisᶠ nō tm̄ nobis: sed ēt maioribꝰ nr̄is: iusto ordie visū est plebi bꝰ tm̄ vbi sacroscā baptisma tā dank debere dari. Quibꝰ aūt plebibꝰ debenk: an illis a q̄bus baptisma accipiūt: an alijs? nos eos baptizamꝰ: et vos ab eis decimas sumitis honesta ista iterp̄tatio ē: vt nā inueniatis q̄ sic ꝓ vobis interp̄tenk. q̄ ḡ nos rigamus pp̄m hūc imbrē doctrine ei mīstrātes: q̄ colimꝰ eū vomere p̄dicatiōis corda eiꝰ ad fidē apiētes: si ñ vultʒ sinereᵉ velʰ patiaminiⁱ nobis eū fructificare: z qualia vobis fieri nō vultʒ nobis iferre cauete ne si p̄gitis dicē q̄ vultis: audiatisᵏ q̄ nō vultis. Ad hec callida z multiplici argumētatiōe iura nr̄a auferre ꝓtenditis: ita vt si fides ꝝbis adhiberet? non ꝝba ꝓ ꝝbis: sed res ꝓ ꝝbis reportaretis: sed deo ꝓpicio si ꝝbaˡ dedistis: ꝝba recipietʒ. ¶ Arguitʒ nos ḡ ea q̄ vobis debenk surripere q̄rimꝰ: q̄ nr̄a pseq̄mur. sapiētiᵐ q̄dē z philosophico ore ꝓlata sn̄ia suū pseq̄ est aliena rape. vñ ad vos hec sn̄ia manauerit: nisi q̄ tanto ardore nr̄a ꝓcupiscitis: vt vr̄a putetis auferri: cū nos nr̄a cōseq̄mur. vñ cū cā nostra debitū finē sortita fuerit exclamabis: ah miser crucior tm̄ bolū esse ereptū ex faucibꝰ meis: ʒ vide te ne dānū effusi vnguēti vobis recōpēsareⁿ q̄ratʒ. ꝓstituistʒ vos plātatores vineaꝝ: fossores agroꝝ: trituratores areaꝝ: rigatores cāporū: z multa alia hmōi officia vobis assūpsistis: z debita vobis obseqa a nobis subtrahi cōquesti estis: sed nō negamus qđ vestrū est boui triturāti palee z itegumēta seruantur. sint hec vobis z ḡna nobis relinq̄te. pastiatores° vineaꝝ: fossores agroꝝ: rigatores cāpo ni. s. coacte.

k Audiatis. Uerbū est Terētij. Qui dicit qđ vult: audiet qđ nō vult.

Psal. lxxx.

Ad hec calli.

l Hec est. iij. ps q. in qua inducit plura argumenta z finaliter cōcludit. Jo. de fā.

l Uerba. res dare ꝓ reb⁹: pro verbis verba solemus.

m Sapiēti. Ironice loquit.

n Recōpensare. hoc est dicere. videte ne ita contristemini de illa amissione q̄ ꝓpter hec deteriora cōmittat? sz suspendatis vos sicut fecit: iudas q̄ ita tristabat de effusione vnguēti de quo ꝓfuerat decimā ptē furari. sicut de alijs rebꝰ consueuerat. vñ vt recōpensaret illud dānū vendidit dñz ꝑ. xxx. q̄ sūt decima ps tricentorū. tātū em̄ potuisset vē divnguētū. z ad similitudinez iude camerarij semp furank decimaz partē illorū que dank dñis suis.

o Pastinatores. Pastiare idē est ꝙ colere. Sic ponit. ff. qō vi aut clā. semp. ff.

Tob. iij. Mat. vij. b.

Judas quare se suspēdit.

Pastinare.

a Recepta. i. si deberet? recipe aliq̄d deberet tm̄ mercedē recipe: vñ nō ꝓiterenk q̄ aliq̄d recipere deberent. extra de testi. ex tenore.

b In sinu. hec ꝙba habes. ex de iude. z si iudeos

c Uobis. sic. xxv. q. ij. sic decet. sile. xj. q. iij. ꝓuilegiū. z extra de simo. quia. in fi.

d Laicⁱ. vt xvj. q. j. si quis laicus.

divisio

Hec. q. dividitur in. xij. ptes. Jn prima queritur vtrū ꝑscriptione tollank decime z ꝓbat q̄ sic p ca. seqns. Secūda ibi. Nunc aūt. Tertia ibi. Una q̄q. Quarta ibi. Qđ de libero. Quinta ibi. Qui ergo. Sexta ibi obligationes. Septia ibi. Itē querit. Octaua ibi. Quidᵛ pctā. Nona ibi. De obseruatōe. Decima ibi. Lugere. Undecia ibi. De mortuis. Duodecia ibi. De his aūt. Johan. de fan.

puer. vj. b.

e Ut asseritis. h devna exceptione trāsit ad aliā. si ḳs em̄ succubuerit in vna exceptione transire ad aliā pōt: et etiam ad ꝓximā transire pōt: vt ex de rescrip. auditʒ. ff. de excep. nec simulat ō vna actione pōt trāsire ad cōtrariā q̄m vna succubuit: vt ex de iudi. examinata. et. C. de inof. te. Ꝫ maiores. ff. ō euic. minor. Sz qđ si iurauit q̄ oēs exceptiones ꝓponeret ifra certū terminū? non vt q̄ possit vnā post aliā ꝓponere: vt ex de excep. pastoralis. nā etiā q̄ vnā exceptionē ꝓposuit si postmodū cū in illa succubuit vult aliā ꝓponere dz hoc facere infra t̄minū ꝑscriptū: vt instit. ō excu. tu. ¶. q̄ aūt. Ad hoc dico q̄ si alicui ꝓpeterēt plures exceptōes q̄ nō sunt ꝓtrarie i eo casu si infra ꝑscriptū terminū nō ꝓponit oēs exceptiōes: si vna succubuit nō audit? i alia z sic intelligit? isti. de excu. q̄ aūt. ō excep. pastoral. si aūt sūt ꝛtie: vt si ꝓmo dixit se exceptū: tūc ꝛ succubuerit nihilomin⁹ post tps ꝑscriptū pōt aliā ꝓponere: vt. C. de inoffi. te. l. Ꝫ maiores. Sz in actionib⁹ ita est dicē dum: q̄ si alicui res actiōes z po terat eligē q̄ vel hīs aller agere: eligeu do vnam si illa succubuerit: nō potcrit transire ad aliā: vt. ff. de tribu. q̄ in here dem. ¶. eligere. Item q̄ negat se aliq̄d debere: si vicak ꝑ adhuc alia exceptione vti nisi i casibus a iure expressis. vt. ff. de re. iur. nemo ex his. nā si ḳs neget nūerātā pecuniā sibi: si postmoduz ꝓuicᵛ est z velit dicere se nolusse nō audiet: vt C. de nō nu. pe. i autē. Ꝫ q̄. z ita ñ est inconueniēs si de vna exceptione trāsit ad contrariā. sic. xxiij. q. j. q̄squis. ex de testi. ex tenore. sic extra de excep. cū venerabilis.

Excepti⁹ vnā opponēs ad aliā trāsire potest.

Actiones plures eligere q̄ vna.

f Tricēnal. h tacite ānectit Decie scdam ḡstionē. s. an posan ius declarū sint prevt etiā ius fune scribi. rādi possit ꝑscribi. Et est expedītū q̄ ius. i. libertas nō dādi decimas a clerico nomie ecclie sue pōt ꝓscribi vt cōtra eam: vt extra de ꝓscrip. de quarta. Itez vna ecclesia potest ꝓscribere decimas infra parrochiam alterius ecclesie: vt extra de ꝓscrip. ad aures. similiter ius funerandi ꝓscribitur ꝑm leges: vt. C. de reli. monumētorum. similiter alia sacramēta ecclhastica ꝓscribunk: vt ex de reli. do. ¶. statutus. Si queras qualiter ꝓscribuntur decime cum.

nō ꝓtinue denē:⁊ seruitutes ꝓscribi nō ꝑnt cū nō ꝓtinuo possideanē:vt.ff.de ser.Fuitutes:⁊ Rñ.Iz ꝓceptio decim ax nō sit ꝓtinua:tñ ims ꝓcipiēdi ē ꝓtinuū. Uel aliē.Iz ꝓceptio nō sit ꝓtinua:tñ cā ꝓcipiēdi(.s. ꝓceptū dñi qō ꝑpetuū ⁊ ꝓtinuū ē)ꝑpetua ē ⁊ naturalē:⁊ hoc sufficit ad ꝓscriptionez ꝙ cā sit perpetua ⁊ naturalis.vt.ff. de ser.vi.p.foramē ibi em̄ dicitur si cām a celo hz cōtinuum dicitur.

a ¶Acktates. sic ꝓstrue. facultates eccle q̄ ab aliq̄b⁹ epis possidēt̄ur supplet ipi epi iure si bi vēdicēt.i. defendant.

b ¶Qō.i. qz tricēnalis lex cōclusit.i. acq̄siuit illas possessiōes eis. Uel pone casum q̄ ille epūs q̄ ꝓscripserat res alteri⁹ cecidit a possessiōe illaꝝ rex tunc em̄ licite posset eas vēdicare a possessore.vt.xvj.q.iij. §.potest.

c ¶Xxx. cum eccl̄ia ꝓscribit ꝺ ꝓnatū:sed si ecclesia ꝓscribit ꝺ ecctiaz ꝛpuat⁹ ꝺ ecctiam reḡūt xl. anni. vt. xvj. q.iij.§. pōt in fi.

d ¶Appellare.i. inꝑpellare.

¶Nec. Thec est scōa pars. q. in qua ꝓbat ꝙ ca. hiero. (supficialit tñ) ꝙ oēs cōsanguinei debent simul sepeliri. Jo. de fan.

e ¶Bzon dr. ¶In spelūca duplici. qz duo receptacla habuit:in vno recipiebātur masculi.in alio femine.

f ¶Preter.hec dictio ꝓter hic ponit̄ inclusiue. sic xxxv.q.iij.pozro.ff.de pigno.ac.l.ſ.in fi.

g ¶Quos coniunxit.largius hic interꝑtat hieronym⁹ auctem dñi q̄ in euangelio matthei intelligatur.⁊ est si.xxviij.q.i.idolatria.

¶Naqueqz. Thec ē.iij.ps.q.in qua ꝓbat ꝙ oēs nō possunt simul sepeliri. Johan. de fan.

h ¶Sequat.nūqd ḡ tenet̄ seq̄ vir ꝛ vagātē:videt ꝙ nō.vt.xxxiij.q.ij.si q̄s.sic nec libert⁹ tenet̄ sequi patronū vagātē:vt.ff.de ope.li.q̄ nisi ar.ff. de ꝓcu. sed ⁊ he.§.nū solū.ff.de an.leg.l.meuia.§.j. Sz ꝛ. qz etiā tenet̄ sequi le ꝓtinuā.ex̄ de ꝓiug.lepro.c.ij.⁊.iij. Credo ꝙ si sciret eū esse hystrionē tenet̄ eū sequi: alꝫ nō h.tñ dicit ꝙ semꝑ debet ipm̄ sequi.

Que. xxx. annis ab epis possidēt:iure ab eis vēdicāt

Acktates[a] ecclie nec nō ⁊ dioceses q̄ ab aliq̄b⁹ possidenē epis: iure sibi vēdicēt ꝙ[b] tricēnalis lex ꝛclusit:qz ⁊ filioꝝ nr̄oꝝ principum ita emanauit auctoritas: vt vltra.xxx[c]. annos nulli liceat ꝑ eo appellare[d] qō legū tps exclusit. Et illi ecō tra cui⁹ auctoritate nobis silentium imponitis:⁊ eiusdē auctevra oza claudim⁹. Alit em̄ ille gelasi⁹. Nulla ꝑsumptione statū ꝓchiaꝝ ⁊c. si ergo tpalis obiectio diocesim semel ꝓstituta diuellere nō ꝑt:patet ꝙ nec vobis patrocinabit̄:vt statuz parrochie nr̄e mutātes decimationes nobis quōdā legitime assignatas vidicabiliꝝ surpatiōe vobis vēdicetis. Quō aūt distinguēde sunt he auctoritates in cā monachoꝝ inuenit̄. Huc aūt querit̄ de iure funerādi:q̄ haꝝ ecclaꝝ habeat ius tumulādi istos: sicut Hieronym⁹ scribit. Cō iugati ivno sepulcro videnē esse ponēdi. Ait enim.

In sepulchro patrū suoꝝ filij sunt colliocandi.

Bzon dicit eē ciuitas triū virorum:qz in ea sepulti sūt tres patriarche in spelūca[e] duplici cum tribus vroꝛibus suis.i. Abrahaz ⁊ sarra: Isaac et rebecca Jacob et lia:pret[f] ipm̄ adā ⁊ euā vroꝛē suā. Thobias dicit ad filium suum:cū acceperit deus aiam meā: corpus meum sepelies.⁊ honorem habebis matri tue omnibus diebus vite ei⁹.⁊ cū ipa ꝛpleuerit tps suū:sepelias eā iuxta me in vno sepulchro I dē. Quos ꝛiūxit[g] vnū ꝛiugiū ꝛiungat vnū sepulchruz:qz vna caro sunt. Et q̄s deus cōiūxit hō non separet. Itē Augusti.

Naqueqz mulier seq̄tur[h] viruz suū siue in vita:siue i morte[i]. Itē Gre. Uoꝛ bti bñdicti sepulta ē in sepulchro quod ipe sibi p̄ parauerat:vt quoruz mens vna fuit semꝑ in dño:eoꝝ quoqz corpora sepultura nō separet. Itē Ioseph moriens i egipto rogauit fratres suos:vt tpe visitatōis[k] sue ossa sua secū deferrēt:⁊ i sepulchro patrū suoꝝ ea colloca rēt. Itē Dictū est ꝓphete dñi: qui cōtra ꝓceptū dñi comederat in bethel. Nō in feret cadauer tuū in sepulchro patrum tuoꝝ. Item De nonnullis legit in libro regū. Obiit ⁊ appositus est ad patres suos: hoc est in sepulchro patrū suoꝝ. Item

In nouo testamento[m] beatus philippus legitur edificasse sibi sepulchruz: in quo ossum erat tunc ꝙ aliquis non sepeliretur in sepulchro patrum suoꝝ:vt statim sequitur: vel quia in spiritu viderat:quia dñs resurgere deberet ibi ⁊ ꝓte uiderat multos resurrecturos ibi cum illo: ⁊ ipe forte erat vnus exillis.

l ¶Prophete.abdo.scz. hanc historiā habes.ſ.q.ſ si quis iuquit.

m ¶In nouo testamento id est tēpore noui testamenti nō fuit iste philippus apostolus: sed vnus de septem diaconibus.

a ¶Econtra. Respōsio defensorum.

b ¶ Arbee.i. ebron.

c ¶ De cethura.q etiam agar dicitur.

d ¶ Rachel. vroꝛ iacob.

e ¶ Arbitriū. sic extra de offi. deleg.de causis.

f ¶Ltia. Ultima vo lūtas defūcti ꝓ lege seruanda ē vt in autenti.de sit sem per ser uanda nup.§. disponat colla. iij. ⁊ si q̄s eam non seruat hoc ipsum q̄ō ei est relictū ab eo auferē.vt.xj.q.j. filiuester. et hoc itelligas cū volūtas est rōabilis. nā si mouēs exheredare vult filium sine cā hec volūtas non est seruāda.vt.j.eo. si q̄s.silr si q̄s p̄cipiat corp⁹ suū tractari in mare. vt.ff. de ꝛdi.isti. q̄dā.sed ipe moriēs bñ pōt mutare voluntatez suā. nā ābulatoria est voluntas defunctivt.ff. de adim. le. l.ij. Sz pone ꝙ q̄s iurauit q̄ nō veniret ꝺ voluntatē suā nunqd pōt venire ꝺ? vī q̄ nō:da hoc iuramentū nō ꝙgit in iteritū salutʒ ecne. ḡ est seruandū. vt ex̄ de iurā. si vo lz ꝺ. nemo pōt si bi dicere legem vt nō liceat sibi recedere a pōa volūtate.vt.ff. ꝺ lega.iij.ſt quis.i pn.⁊ libertatem ſuprem iudicij nemo potest cōstringere. vt. ff. p so.cū duobus. §. papinianus. in fi. Ar. contra. extra de iureiu. cū cōtingat. hoc plene notaui in questionibus. B.

Defunctivolūtas an tenēat se q̄ viruz vagā = tem. Deū. xxv.a. Deū. xxxv. d. Deū. xlix.d. Deū. l.d. Deū. xxxv. c.

Thobie. iiij.a. tobie. xiiij. Wat. xix.a. iij.ps. Uxoꝛ q̄ plures viros habuit cū q̄ sepeliet̄ur. Deū. l.d. iij.re. xiiij.c. ioseph i sepulchro maioꝝ fuit cer ta rōne

ipe et filiꝫ eius quieuerunt. Item. Beat⁹ seuerus rauēnatū archiep⁹ tumulū fieri iussit:in quo se ⁊ vroꝛē ⁊ filiā collocauit. His oībus exemplis colligit ꝙ in sepultura parētū corpa filioꝝ collocāda sunt. Qi q̄ parētes istoꝝ apō prioꝛes ecclesias sepulti sunt:⁊ hi apud eosdem debēt tumulari. Ecōtra[a] adā (vt asseritis) in ciuitate arbee[b] tumulatus est:ſz nunqd oīs filij ei⁹ sepulti sunt ibi? tanta multitudo humani generis ram breui tumulo non tam facile posſz includi. Itē abrahā ibi sepultus est:ſz nūqd ismael ⁊ madai: et alij q̄s de cethura[c] genuit ibi sepulti sunt? Itē isaac ibi sepult⁹ est:sed nunqd esau cū eo tumulat⁹ est? Itē iacob ibi collocatus est:ſz nunqd aliqs filioꝝ eius ꝓter ioseph ibi sepult⁹ ē? Rachel[d] quoqz non in ebron:sed iuxta bethleem tumulata legit. Exēplo igit istoꝝ liquet ꝙ liberū est filiis sepeliri i sepulcris patrū suoꝝ:⁊ liberū est eis alibi ꝑ locoꝝ ⁊ tēpoꝝ oportunitate corpoꝛi suo hospitiū iuenire Non ergo hoc exēplo isti cogunt sepeliri i sepulchris patrū suoꝝ. Itē q̄ legib⁹ diffinita sunt mutari nō licz. que aūt legib⁹ exꝑssa nō sunt arbitriū[e] sequūtur humane voluntatis. At legibus diffinitū est quib⁹ decime sint ꝑsoluēde:⁊ ideo dāti mutare nō licet. vbi aūt quisqz tumulādus sit:legib⁹ exꝑssum nō est ⁊ ideo in volūtate tumulādi ꝓsistit. Ui tñ btūs Greg. ait.

Ultima voluntas defuncti seruari debet.

Ultima[f] voluntas defuncti modis oīb⁹ seruari debet. Quod de libero ⁊ nō de seruo intelligēdum est. seruus eni testamenti pagināe condere non pōt. Unde gelasius papa scribit honorio episcopo. Seruꝰ testamentū facere non pōt.

Illud etiā sinceritatē tuam volumus nō latere ad nos fuisse perlatū:ꝙ ampliatus cōductoꝛ[g] quem non solū seruū cōstat esse ecclesie:sed ita eius rationib⁹ a multis tēpoꝛib⁹ implicatū vt etiā si esset ingenuus (do nec ratiocinia cūcta deduceret) modis oīb⁹ obnoxi⁹ haberet:ausu temerario molitus fuerit cōdere paginā testamēti:cui⁹ oīne peculiū ecclesiastico iuri legib⁹ nō dubiteē obstrictū[h]. quapꝛopter his ꝑsumptionibus vice nr̄a tua fraternitas cōtradicat: nec fieri ꝓcꝛsus aliqua surreptione ꝓmittat. acsi eidez q̄cq̄ humanit⁹ forte ꝓtigerit:qz grādeu⁹ esse cōmemorak:mor ei⁹ sine dilatōe substantiam percipiat humanitas tua: filiis eius dūtaxat quibus patrimoniū ꝑbatur esse cōmissuz sub fidei descriptione ꝓtradicet:donec vniuersis tēpoꝛibus quib⁹ hoc patrimoniū gubernasse cognoscitur partes dominicas reddere cogantur indēnes.

Quia ergo ꝑm Gregoꝛium vltima volūtas defuncti cō seruanda est:ꝑ istoꝝ voluntate corpoꝛa eoꝝ sunt tumulanda nō ꝓ arbitrio vestre dispositionis. Item in triburiensi concilio legitur.

Ubi quisqz decimas persoluerit:ibi sepulturā eligere debet.

Ubicūqz[k] tēpoꝝ vel locoꝝ facultas tulerit

¶Qō de libero. ¶ hec est.iij.ps q. iqua ꝑbat ꝙ scz ꝙ Fu⁹ nō pōt facere testamentū:⁊ hoc ꝑbat per ca. se. Jo. de fan.

Illud etiā g ¶Cōductoꝛ. ipꝛpue dꝛ suus cōductoꝛ. Naz nec seruus aliqd dz nec aliqd ei debeē:sed potiꝰ ꝓ talia verba respicit factū ipius.vt.ff.ō pecu. nec seruus.

h ¶Obstrictū Nō intellige obstrictū.i. obligatū ꝙ cū peculiuz qō seruus hz sit dñi/ dño nō pōt res suas obligare.vt.ff.de regu. iur. neqz.

i ¶Contradicat.nō tanē he redib⁹:qz seruꝰ nō pōt hꝛe here dē.vt.C.cōia de le.seruꝰ.ſz cōsue tudo est pluriuz locoꝝ ꝙ filiꝰ re linquat peculiū qō pꝛ habuit. Seruꝰ heredē hꝛe nō pōt.

¶Uz ḡ. Thec est v.ps.q.in qua ꝺz ꝙ null⁹ sine causa debz dimittere sepulturā patrū.et hoc ꝑbat per tres auctoritates. Jo.de.f.

k ¶Bicūqz. Sed nōne dſz sepeliendus est vbi recepit sacꝛa eccl̄ia. v.ps. stica. vt.j.c. ꝓi. ⁊ exē.c.ti.nostra. Ad dā ḡ diuisa essent cimiteria ḡ.c.c.ſ.Rñ. verū est. Sz istud ca. istruit ꝙ si quis vult eligere aliā sepulturā ꝙ hūe seruabit ordinē in eligendo. potius enim eligit ep̄alem ecclesiā ꝙ alteram:ſi tñ alio modo eligit stand ū est volūtati sue:dū tñ habeat iustā causam eligendi. ep̄o aūt nō ꝓsigit talis doctrina. nā pōt eli-

Sepultura an posſit aliqs sibi eligere

gere sepulkazin
munoū eccl'ia.vt
xij.q.ij.bone.⁊ in
telligo q' sp ex te
meritate vel cō-
cēptu: vel ex ele
ctione mutat se
pultura: nisi ap
pareat certa cā
mutatiōs: vel ni
si seruet hūc or-
dinē q hic statui
tur in eligēdo se
pulturam.

a ¶ Decimaz.
psonalem.

b ¶ Liber fac-
t⁹.hoc est verū
qñ plene se trās-
tulit.vt.xxj.q.ij.
si qs iā trāslat⁹.
sec⁹ si trāl ferret
se ad scōm locū:
nō tñ aimo relin
quēdi pmū locū
tunc eni retinet
pmuz locū ⁊ se-
cunduz.vt.ff.ad
munici.si qs in-
structi⁹. Et qō h
dr itellige q' qs
potest se trāsfer
re ō vno foro ad
aliud re itegra-
nā si qs in vno lo
co est cōuent⁹: lz
trāsferat ad aliud
forū: tñ in priou
foro rndebit. vt
ff.ō iurisd.om. iu-
l.pe.Itē ⁊ h sciaſ
q' sola hītatio ñ
facit aliquē esse
de iurisdictiōe ali
cuius nisi per.x.
āños steterit ibi
vt.C.de incu.l.ij.
nisi q ad hoc qō
ibi rndebit. vt.ff
de iudi.heres.

Foruz
mutā-
re an a
licui li-
ceat.

c ¶ Temeritate. istud verbū soluit cōtraria.nam alīs pōt
qs sibi sepulturā eligere. vt ex
e.nolumus.⁊ca.
cum sit liberū.et
c.in nostra.

d ¶ Nisi infir
mitatis. hoc est
ō h.q dicit q' in
trib⁹ casib⁹ pōt
mutari sepultu
ra: vt dixi in sum
ma: hic hz locuz

Zacuit p oīa magno
cōcilio vt null⁹ ppriſ
arbitrij temeritate⁶ aliā ec-
clesiā (nisi cui vsus ātiquoz
parentū canonica institutio
ne subiacere phibet) sepul-
ture cā adire.procuret: nisi ifir
mitatis⁹ cā p̄pedit⁹ in aliaz
fuerit regionez quoz negō-
cio pgressus. Adhuc si quis
platus cōtra hoc agere sata
gerit: ecclesiastico viculo se
subdi cognoscat. Sz aliud⁶ē
ex temeritatis supbia vsum
antiquoz parentū nō sequi:
atq aliud rōnabili occasio-
ne nouā sibi sepulturā elige
re. Cōtra Melchiadis pape
auctoritatē nitit: qui supbia
vel odio ducē⁹: siue pſuasio-
nib⁹: aut variis munusculis
illectus: sepulturā parētum
suoz sequi cōtēnit. ſm Gre-
go. aūt liberā habeat volūta

apud maiorē eccl'iam: vbi se
des ē epi sepulture celebrē-
tur. si aūt ppter tpis vel loci
asperitatē hoc difficile fue-
rit visum apud eccl'iā in qua
religiosoz canōicoz: vl mo
nachoz vel sanctimonialiū
religiosa cōgregatio cōiter
degerit/sepeliat. Si autē et
hoc ineptū visum fuerit: vbi
qs decimas psoluebat viu⁹:
ibi sepeliat et mortuus. Q ⁊
q̄ decimaz⁴ nobis psoluebat
viuus:⁊ apud nos sepelien-
dus est mortu⁹. Itē si qs de
puincia ad puinciā trāsiret
⁊ ibi domicilium sibi colloca
ret: liber⁵ fact⁹ a ditiōe prio
ris iudicis iurisditioni illius
iudicis subijcerē: in cui⁹ p-
uincia sedē sibi eligeret. q⁹ q̄
isti a vestra diocesi in nostrā
transierūt liberi a vestra di-
tione nostro iuri subijciunt:
nostrū est q̄ ius funerādi eos
Sed obijcitur illud Melchi
adis pape. ¶ Propria teme
ritate: sepulturam parētum
relinquere non licet.

Sī quis iraſcitur[i] filio
suo:⁊ moriens exhere
dat eum: si viueret nōne euz
placaremus:⁊ nōne ei filium
recōciliare vberemus:⁊ quo
modo ergo cū filio suo volo
vt habeat pacem cuius ap-
peto[k] hereditatez:⁊ Sed pla
ne sic faciat quod sepe hor-
tatus suz. qui vnū filiū hz: pu
tet christū alterū. si duos ha
bet: putet christū tertiū. de-
cem habet: vndecimuz chri
stū faciat ⁊ suscipio. Hac ni
mirū auctoritate mēsura te
statoū prefigit: non quā co-
gatur exsoluere: sed quā pro
hibetur[l] transcēdere. Oblā
tiones ergo defunctoū qui
reddere noluerit excōmuni
cetur. Unde in Carthagi-
nensi concilio. iiij.

¶ Excōicent qui defūctoz
oblationes ecclesijs negāt.

distictio decē.ex
e.ti.de his.

e ¶ Sz aliud.
ſ.hic ponit du-
as solutiones.

f ¶ Uelvt q̄dā
Secūda solutio

g ¶ Sz nō vr.
nūc obijcit solu-
tioni suc.

h ¶ Medieta
tē.qñq tertiam
ſm pluetudines
diuersas. vt ex
eo.ti. certificari.

Sī quis.

i ¶ Iraſcitur. hodie ei nō
potest qs exhe-
redare filiū suū
nisi habeat in-
stam cām exhe-
redatiōis.et illa
dz scribi in testa
mēto.vt.C.de li-
be.pter. auē. nō
licet.tñ ex tra cū-
dia oia sua dare
pōt eccl'ie duz tñ
relinquat legiti
mā filijs. vt.xvij
q.iij.fūt q̄ opes.
Itē si qs relinq̄t
bona suā eccl'ie
ppter defectum
filioz: honestuz
est q' eccl'ia resti
tuat ei bona si ce
perit habere fili
os.vt.xvij.q.iij.
c.vlti.

Pr̄ sine
cā filiū
exhere
dare ſi
potest.

k ¶ Appeto.
sic.xvij.q.ij. non
enim.

l ¶ Prohibe-
tur. falsum dicit
quia etiam totū
dare potest ec-
clesie.vt.xix.q.iij
perlatum. dum
tamen legitimā
relinquat filijs.
vt.C.de inoffi. te
sta.auē. nouissi-
ma.

¶ Oblationes.

¶ Hec est sexta
pars questionis
in qua pbat ma
gister q' ille qui
detinet oblatio-
nes defunctoū
quas defunctus
mādauit peccat
mortaliter:⁊ hoc p
bat per tria ca.
Jo. de fan.

vj.ps.

vij.ps

a Qui oblatiōes. nō intelligas hoc de oblatiōib⁹
volūtarijs: sed de illis q̄ relicta sunt eccl'ijs. q̄
ēm debitas oblatiōes tenet vt decimas: vel pmitias
excōicat: vt.xxij.di. pteter hoc.⁊ xvi.q.j. statuimus.

b ¶ Negāt eccl'ijs. si aūt pfitent⁹ q' debeāt: sed ex
ceptiōez aliquā
pponūt ārē da
re non debēt au
die di sunt: vt.ff.
de lega.j. si do-
mus. ℌ. qui cōfi-
tent. ex de offi.
dele. pterea.

c ¶ Egentiū.
vt.lxxxvj.di.pa-
sce.⁊.xvj.q.j. de
cime.⁊ ex de re-
scriptis. c. si qñ.

Qui oblatōes⁸ defūcto
rū: aut negāt⁹ eccl'ijs
aut difficulter reddūt: tāq̄
egētiū⁶ necatores excōicē.
Itē ex pci. varēsi. ¶ Ut infi
deles eſſiāt ab eccl'ijs: qui
defūctoz oblatōes retinēt.

Qui oblatōes ꝺfūctoz
retinēt⁹ eccl'ijs trade
re demorāt: vt infideles ab
eccl'ia sunt abijciēdi: q⁹ vsq̄
ad extinanitionē fidei pueni
re certū est hāc pietatē diui
ne exacerbationē: q⁹ ⁊ fide-
les de corpe recedētes voto
rū plenitudie: ⁊ paupes pso
latu alimonie: et necessaria
sustētatiōe fūdank. Ihi ergo
tales q̄si egētiū necatores:
nec credētes iudiciū dei ha
bēdi fūt. ¶ Uñ ⁊ q̄dā⁹ patrū
hoc scriptis suis inseruit cō
gruēte snīa: q̄ ait. Amico q̄p
piam rapere: furtū est. eccle
siā ꝺo fraudare sacrilegium
est. Itē ex pci. agathēsi.

d ¶ Et q̄-
dā. sc̄z hieronym⁹:
vt.xij.q.ij.
glozia. alibi dici
tur talis homi-
cida: vt.xij.q.ij.
qui abstulerit.

e ¶ Uel se
culares. i. laici.

f ¶ Excludan
tur arg.q' sacri-
legi nō sunt ipo
iure excōicati.

g ¶ Peregri-
na. i. cōmorabil⁹
inter laicos: vel
peregria. i. cum
recedet: vel pe-
grinatur de hoc
mundo.

¶ Itē queritur
¶ Hec ē. vj. ps
q.in qua. phibet
ne p sepultura
aliq̄d exigat nisi
dē spōtanea
volūtate. et hoc
pbat per. iij. c.
Jo. de fan.

Sepul
tura
an pos
sit vēdi

h ¶ Itē que-
ritur. hic ponit i
cidēter q̄stionem
an sepultura pos
sit vēdi. hu. po-
nit quattuoz si-
gnificatiōes hu
ius nois sepul-
tura. Qñq̄ dici-
tur sepultura lo
c⁹ vbi qs sepelit
tal' loc⁹ licite vē
dit: si nō ē sacer
vel religiosus. i.
q̄ nō sit i cimite-
rio aliq̄: qz vest⁷
sacra licite vēdi
tur ad eccl'iam

Qui oblata eccl'esijs aut
testamento relicta retinere
pſumpserint excōicentur.

Clerici vel sclares⁶ q̄
oblationes parentū:
aut donatas: aut testamēto
relictas retinere pſumpserint:
aut id qd ipi donauerint ec-
clesijs vl monasterijs creci
derint auferēdū (sicut sācta
synod⁹ pstituit) velut nece-
tores paupez (quoūqz red
dāt) ab eccl'ijs excludāt[r].

¶ Si quis aūt cleric⁹ furtū
eccl'ie fecerit peregrina⁸ et
cōio tribuat. Itē q̄rit[h] an p
sepultura mortuoz aliq̄d sit
exigendū: ¶ De his ita scri-
bit Gregorius in registro ia
nuario epo sardinie.

¶ Pro sepultura nihil mu-
neris exigendum est.

edificā dā vel ad cimiterū āpliādū vt.xij.q.ij. auruz
Scdo mō dr sepultura ipa sepultura iā facta:⁊ hec
vēdi nō pōt spāliter si. loc⁹ ēfacer. Tertio mō dr ius in
ferēdi i sepulchz: nec p hoc aliq̄d recipi pt. Quarto
dr ipe act⁹ vl officiū sepeliēdi:⁊ illud nō pñt vendere
clerici q̄ ex offo
suo ad hoc tenē
tur: vt.j.e. pcipi-
endū.⁊.j.q.j. dic-
tum ⁊ ex de sy-
mo. nō satis.

Uesta est nobis nerei
da femina clarissima:
q̄t ab ea solidos p filie sue
sepultura frat'nitas vſa ve-
lit exigē: hoc aūt viciū ⁊ nos
postq̄ (deo auctore) ad epa
tus honorē accessim⁹ de ec-
clesia nr̄a omnino vetuim⁹:
⁊ per prauā denuo cōsuetu
dinē nequaq̄ vsurpari per-
misimus: memores q⁹ dum
abrahā a filijs ephron (hoc
est a filijs seor[i]) sepulchrū p
eio ad humandū corpus cō
iugis postularet: premiū ac-
cipere renuit[k]: ne cōmoduz
de cadauere videret pſecu-
tus. si ergo tante considera
tiōis paganus vir fuit: q̄to
magz nos qui sacerdotes di
cimur hoc facē nō debem⁹.
Uñ hoc auaricie viciū: ne in
alienis denuo tētari presum
at admoneo: sed si quādo
aliquem in ecclesia vestra se
pelirī cōceditis: siquidē pa-
rētes ipsius proximi: vl he-
redes pro luminaribus spō
te quid offerre voluerint: ac
cipe nō vetam⁹. Petro aut
aliquid exigi omnino prohi
bem⁹: ne (qō valde irreligio
sum ē) aut venalis: quod ab
sit dicatur eccl'ia: aut vos ꝺ
humanis videami mortib⁹
gratulari: si ex eorum cada-
ueribus studeatz querē quo
libet modo compēdium.

Itē hieronym⁹ sup geñ.

¶ Etiam coacti de sepultu
ra pmium non debemus ac
cipere.

Ostq̄ precio victus
est ephron vt sepul-
chrum vēderet ⁊ acciperet
argentum: licet cogente[l] a-
brahā: vau littera que apud
illos pro o[m] legit ablata de

Geñ.
xxiij.c

l ¶ Ostq̄.
¶ Cogen
te. per pces po-
puli. et lz sct⁹ fa
ct⁹ ad clamorez
ppli teneat: non
tñ electio: vt ex
de ele.ofi⁹.⁊.lxi.
dis. miramur in
principio.

m ¶ Pro o. O
est vltima lra he O et a.
breoz. et a. pma quid si
⁊ designat o cō-gnent.
sūmationē ⁊ per
fectionē. a initiū
⁊ ipfectionez
ipi ponūt vau. p
o. et vt hoc hie.
velle q' ephron
peccauit. Sz nū
qd abrahā pec-
cauit qui coegit
ipm vendere lo-
cū talez? marie
q⁹ loc⁹ ille iā de
putatus erat se
pulture. erāt ei
ibi sepulti adaz
⁊ eua. dicit tame
p. manducator
q' neuter pecca
uit: lz ꝺre rephē
dit hic a hiero-
rm. nō ppter suū

Geñ.
xxiij.c

a ¶Ephron.i.perfectus.
b ¶Ephran.i.imperfectus
c ¶Ecclesiastico.i.in ecclesia.te. ⁊ ille liber est salomonis ⁊ icipit: vanitas. Est alter q̄ dicit ecclesiastic⁹ q̄ incipit. ois sapiētia a dño: ⁊ ille liber est Jesu filij syrach.

Ecclia stes ecclesiastic⁹.

d ¶Si terrā. sacrā vl religiosā. ⁊ dico q̄ terra sit sacra vl religiosa auctoritate pontificis: nō ex eo q̄ mortu⁹ inferē ad locū vt exē de reli. do. ad hoc. Sed ſm legē sec⁹ est nā si trāsferatur corpus ad aliū locū desinit locus esse religiosus: vl etiā si capit ab hostibus vt.ff. de reli. cū i diuersis. ⁊ l. cuz loca. Et no. q̄ dc q̄d ē sacrū ē religiosū: sed nō cōuertit. vbi enim mortuus inferē fit religiosius sz nō sacer: vt.ff. de. di. intm̄. ¶. sacra. Itē dr̄ loc⁹ religios⁹ vbi corpus eo ꝓposito ponit vt ibi ppetuo remaneat: alias remaneret ꝓpha⁹: vt.ff. de reli. si q̄s eo alo: ⁊ remoueri pōt q̄ficunq; placuerit: vt. C. eo. ti. si necdū. Et lz partes hois i diuersis sepulchris sepeliant: nō ideo oia loca fiūt religiosa: sed tm̄ vbi caput ē sepultū vt.ff. eo. cū in diuersis. Itez nec totus loc⁹ deputatus sepulture fit religiosus: sz ille in q̄ corpus est humatuz: vt ea. l. ij. ¶. sepulchrum.

Ecclā. vij. d.

Eccl. iij. d.

Sen. iij. d.

Eccl. xvij. a.

prohi..

pō. xxiij.

e ¶Recipiē. f ¶In exedris. exedre dr̄ q̄dā volte q̄ exterius adherent parietibus.

exedre

f ¶Sepelian

ei⁹ noie est: ⁊ p ephō⁸ appellat⁹ est ephran⁹: significāte scriptura ñ eū fuisse ꝓfirmatū: pfecteq; ꝓtutz q̄ potuerit vēdere memoriā mortuoꝝ.

¶Sciāt igit q̄ sepulchra vē dūt volūtarie: nec cogunt vt accipiāt pciū: sed a nolēti b⁹ quicq̄ extorq̄nt: mutari nomē suū ⁊ perire quiddā ō merito eoꝝ: cū etiā ille rep̄hēdāt occulte: q̄ inuit⁹ accepit. Itē ex ꝓcilio triburiēsi

¶De eodem.

In ecclesiastico⁶ nāq; libro scriptū ē: mortuo nō exhibeas gr̄az: sciēs q̄n oēs moriemur. ⁊ itez. Via q̄ de terra orta sūt: in terrā cōuertent. Quid terra terraz vēdis: memēto q̄ terra es: ⁊ in terrā reuerterz. Et alibi de hoie dictū est: terrā teris terrā geris: ⁊ in terrā ꝓuerteris: q̄ de terra sumerz. Et q̄n mors tibi futura est: rap propiquat ⁊ si tardat recordare q̄ nō hois est terra: sz (vt psalmista ꝓmēoiat). Dñi est terra ⁊ plenitudo eius. si terrā⁹ vendis inuasione rei dñice re⁹ teneberz gratz accepisti a deo: gratz da ꝓ eo. Quare iterdictū sit oib⁹ oīno xp̄ianis terrā mortuis vēdere: ⁊ debitā sepulturā denegar: nisi forte primi ⁊ amici defuncti ꝓpter nomē ⁊ redēptionē animeviri defūcti gratis aliquid dare velint.

Itē ex ꝓci. varēsi. ¶De eodē

Recipiēdū est ſm canonū auctoritatē: vt de sepulchris ⁊ hoibus sepeliendis nihil munerz exigāt nisi forte q̄ sepelit vinēs iusserit ecclie in cui⁹ atrio sepelitur aliquid de suis reb⁹ tribuere: aut etiā post mortem ipius illi quib⁹ cōmissum est eius elemosinā facere: de rebus illius aliquid sponte da re voluerint: ⁊ tamē nullaten⁹ a pbris ecclie illi⁹ aliqd exigar: siue ab illis q̄ locis ⁊ villis ꝑsunt. ¶Prohibendū est etiā ſm maioꝝ instituta: vt in ecclia nullaten⁹ sepeliatur: sz in atrio: aut in porticu: aut in exedris⁶ ecclie. Infra ecclias ꝓo aut ꝓpe altare vbi corpus ⁊ sanguis dñi cōficitur: nullaten⁹ sepeliāt⁷. Itē augustinus.

¶A sacris locis nō iuuant post mortē: quibus peccata non sunt dimissa.

Quib⁹ pctā dimissa nō sūt a sacrz⁸ locis post mortem adiuuari nō pñt q̄s pctā grauiora deprimūt: si in sacris locz se sepelire faciūt: restat vt de sua pñsūptione iudicentur: quia eos sacra loca non liberant: sed de culpa temeritatis accusant Itē gregorius. ¶Quibus prosit in eccla sepultura.

Quam grauia pctā non deprimūt: tunc pdest mortuis si in ecclesia sepeliantur⁹ q̄ eoꝝ primi (quotiens ad eadē sacra loca veniunt suoꝝq; sepulturā aspiciunt) recordant: ⁊ ꝓ eis dño ꝑces fundunt: nā quos pctā grauia deprimunt ad maiorē cumulū dānatiōis potiusq; ad solutionē eoꝝ corpora in ecclīs ponuntur.

Item ex ꝓci. magocensi. ¶Qui sepeliant in ecclesia

Nullus mortuus infra ecclias sepeliat: nisi epi aut abbates: aut digni pbri vl fideles⁴ laici. Quid

tur. si sint modice psone: vt J. e. nullus ⁊ iō ꝓhibet fieri sepultura in eccla: q̄ loc⁹ spāliter deo dedicat⁹ ē cu mors vltra non dominabitur.

Quib⁹ pctā. ¶Hec ē. viij. ps. q. In q̄ dicit q̄ nullus debeat sepeliri in eccla nisi sit scūs nisi in atrio vel in exedris ⁊ ponit etiā q̄ ꝓficiant mortuis cimiteria: ⁊ qualit̄ et vbi alie sūt defūctoꝝ. et hoc ꝓbat p. viij. aucto. Jo. de fā.

g ¶A sacris locis. i. ab oīonibus q̄ i eis fiūt: vl ad ll̄am intelliges: q̄ loc⁹ nō sctificat hoiem. vt. xl. di. nō loca.

h ¶Um guia ¶Sepeliantur. ecce rō vna ḡre homies potī⁹ fūt sepelie di apud ecclias q̄ alibi. Secunda rō: q̄ spāliter ꝓmēdat patronos sctoꝝ illorū in quoꝝ noie dedicata est ecclesia illa: vt J. e. nō estimem⁹. in fi. Tertia rō est q̄ min⁹ ibi vexātur a spiritibus immūdis: vñ in cimiteriis dicit esse reqes defūctoꝝ: vt. xij. q. ij. aurū. lex tñ alia ꝓsideratiōe ꝓcepit ne corpa i ciuitate sepelirētur: ne ciuitas corrūperet fetore vt. C. de reli. do. monumentorum. ⁊ est hic argu. q̄ ibi pōtius sepeliēdi fūt homines vbi est maior concursus populoruz. vt in cathedralibus ecclesiis: vt. ¶. eodem vbi q̄nq;.

Sepeliant corpora in ecclesiis aut cimiteriis.

viij. ps

i ¶Ullus. ¶Fideles. vocātur laici hic fideles a fidei virtute: ita vt faciant mirabilia. Alij intelligunt a fide baptismi. ſm hoc intellige. l. C. de sa. san. ec. l. ij. Uel dic q̄ omnis christianus pōt sepeliri in ecclesia. sed non gentilis: vt. J. de consecra. distin. j. ecclesia. ⁊ hoc intelligas: nisi als in mortali decesserit non penitēs: vel nisi ecclesia interdicta sit. vel nisi sint in excommunicatis quibus ꝓpter terrorem interdicitur ecclesiastica sepultura. extra. ō tornea. ca. ſ. et extra de rap. ſup eo.

Dubitatiōis rō fiūt aliqua

On estimemus.

s ¶Sacrificiis. aut ieiunio parentū: vt J. e. ca. anime.

b ¶Q̄ nō discernim⁹. Ar. q̄ rōne dubitationis mel⁹ est totū ⁊ supfluū facere q̄ nil facer. vel etiam aliqd omittere: sic. xlij di. quiescamus. xxiij. q. ij. corripiant. Itē ratione dubitatiōis fiūt q̄ als essent illicita: vt exē de sepul. sacris extra de vsu. in ciuitate. xj. q. iij. nolite. et ratiōe dubitatiōis possum vēdicare in certaz partē vel rē. ff. de rei ven. q̄ de tota. ⁊ numquid mos meos non possum vendicare si sint mixti a liis. ff. de solutionibus. si alient.

Ecclia an possit ꝓ oib⁹ ꝓfare.

c ¶Omnib⁹. J. eo. ꝓ obeuntib⁹. ꝓtra. So. eccleia ꝓ oib⁹ vt⁹ nis: siue bonis siue malis potest orare ḡnaliter siue spāli orone: ⁊ ꝓ iudeis et paganis vt quertant: quia de nemine est desperandū in vita ista: vt. J. de pe. distin. vij. nemo. Iz ꝓ paganis vel iudeis mortuis non est orandū: nec pro cathecumenis: sed pro baptizatis mortuis vero mortuis ꝓsit iuxta ecclesiam sepeliri: quid ve ad eos pueniat/ Augustin⁹ in libro de agenda cura ꝓ mortuis ostēdit dicens.

¶Quare mortui iuxta ecclesiam sepeliantur.

On estimem⁹ ad mortuos ꝓ quib⁹ curā gerimus peruenire: nisi quod eis siue altaris: siue oratio num: siue elemosinarum sacrificiis⁸ solēniter supplicamus. q̄uis non pro quibus fiunt omnibus prosint: sed his tantum pro quib⁹ dum viuunt cooperantur/ vt pro sint. sed q̄ nō discernimus⁹ qui sint: oportet ea pro rege neratis omnib⁹ c facere vt nullus eoꝝ ꝓtermittat: ad quos hec beneficia possint ⁊ debeāt peruenire. melⁱ⁹ esn supererūt ista his q̄bus nec obsunt nec prosunt: q̄s deerunt quibus prosunt. ¶Dilīgētius tamē facit hoc quisq; pro necessariis suis: quo pro illo fiat similiter a suis.

¶Corpori autē humano q̄c quid impēditur nō est presidium salutis: sed humanitatis officium ſm effectū. quo nemo vnq̄ carnem suā odio habuit: vnde oportet vt quā potest pro carne proximi curā gerat. cū ille⁹ inde recesserit q̄ gerebat. ⁊ si hec faciūt qui carnis resurrectionē nō credunt: q̄to magis debent facere qui credunt: vt corpori: sz tñ vt resurrecturo⁶ ⁊ in eternitatem mansuro: impēsū huiusmodi officiū sit: etiā quodāmodo eiusdē fidei testimoniū. ¶Qz ꝓo q̄s apud mēorias martyꝝ sepelit hoc tñ vr̄ mihi ꝓdesse defuncto: orandū est generali oratiōe: vt hic dicit. ⁊ xxij. q. iij. sicut. ⁊ hoc siue sint dānati siue ñ: dū tamē hoc nō cōstet: sed spāli orōne nō ē orādū ꝓ eis q̄s constet esse dānatos. sic loquit illud. c. ꝓ obeuntib⁹: sed pro illis qui nō sunt dānati orone speciali et ḡnali orām⁹ licite: nisi sint valde boni: vt J. e. tps.

d ¶Cum ille. scilicet spūs.

e ¶Ut resurrecturo. nisi eñ quis resurrecturos speraret ⁊c. est ḡ signū q̄ credam⁹ futurā resurrectionez: vt J. eo. habet.

f ¶Econtra. Z id q̄s dicit q̄ possumus orare pro mortuis.

¶Psenti.

g ¶Job. i. coniugati.

h ¶Daniel. i. virgines vel cōtinentes.

i ¶Noe. i. rectores ecclīarū. pō. xlviij. et hoc intellige si decesserint in mortali. sic. xxv. distin. qualis.

k ¶Sz laborabit. i. pūietur eternaliter.

¶Pro obeūtibus.

l ¶Pro ipīs. sed nūqd ecclia orabit ꝓ illis q̄s constat decessisse mortalia: vr̄ q̄ sic: q̄ eis viuis cōcauit: ergo et mortuis. vt. xxiij. q. ij. sane. ar. Z. xxi. q. iij. cypr̄ianus. Rñ. si euidēs ē aliquē decessisse i mortali vt cū ds suspēdit se: vel ꝓcipitat aut alio mō se inflicit: ꝓ illo nō est orādū. vt xxiij. q. v. placuit. et. q. viij. quicunq; cleric⁹. vñ si aliq̄s occisus ē i ebrietate nō orat ꝓ illo: vt extra de relig. audiuim⁹. et. xxiij. q. v. placuit.

Orādū ne ē ꝓ his q̄ i mortali decesse runt.

m ¶Hinc. Hoc ca.

est quasi pars illius non estimemus.

Jeiunium plo pdest viuis: defunctis

a ¶ Exanimis. id est exalatis. i. mortuis et est hic Ar. q magis meretur homo impendendo aliquid vivis q̄ mortuis. Unde patet q sicut ieiunū alicuius liberat mortuū. multo potius alterius ieiunium prodest vivo. qđ cōcedo si ille est vicine ꝯunctus illi: vt dixi. lxxxvij. dis. presbyter in glo. et ita.

b ¶ Empus. ¶ Alias. non summe bonas. nam tales credo statiz ad celos volare iuxta illud. Gaudent in celis animabus sanctorum. xxv. di. sanctorum.

c ¶ Abditz. i. locis nobis occultis: ex his verbis vł q Augustinus dubitabat q̄ alie defuncte recedāt: cū iferne sit sub tra. celum sit supra. vt xxiij. qō. iij. hec autem.

d ¶ Pro baptizatis. tm̄ pro sunt ofones cuilibet si fiāt gnaliter p oibus sicut si fieret spāliter p quolibet vt. j. de consē. di. v. nō mediocrit.

e ¶ Propiciationes. i. vt deus ꝓpicius sit eis.

Holim gna q̄t tuo rest.

f ¶ Pro valde. h Aug. distinguit q̄ttuor gna holim. scz valde bonos: et valde malos: mediocriter bonos: et mediocriter malos. p valde bonis nō ē orandū: iniuriā em̄ facit martyri q orat pro martyre. vt ex de cele. mi. cū marthe. h. vlti. Item nec valde malis pſūt: sed mediocriter bonis. pſūt vt citi liberēt ab igne purgatorū: mediocriter malis pſunt ad hoc vt minus puniant: nūq̄ tm liberabūtur: ꝛ fm hoc etiā patet q ofone speciali oramus. p illis qui decesserūt in mortali: dūmodo nō sint summe mali. scz ar. ptra. ē. p obeūtib⁹. Sz pone q aliq⁹ dat elemosinaz. p eo q̄ decessit in mortali pctō q̄ ē mediocrit mal⁹. elemosyne vel ofones pſunt talib⁹ ad mitioꝛē penā vt h̄ dicit. g aliquā tulū de pēa sublatū ē. Ponam⁹ q centesima ps pene sit sublata p vnā elemosynā: si g denk centū elemosyne tota pena erit remissa. g iste liberabit q̄ h̄ negatur. Ad hoc dico q si pma elemosina tollit cētesimā ptē penę scōa elemosyna etiā tollit tantā penā: sz nō tātā i cētitate sz tātā in ꝓportiōe ꝛ sic ſēp aliq̄d remanet q̄ pēa. Et sic soluo illi quod obijcit q idulgētijs: q si. ppt oblationē vni⁹ denarij tollit q̄rta ps pctoꝛ mortaliū vel venialiū per oblationem scōi denarij tollit tm̄ i ꝓportione tm̄ i cētitate: et sp aliq̄d remanet: scz omne argentū effūderetur.

Elemosyne defunctis pſunt. ix. ps. Beñ. lj. j. d. deut. xxiiij c. x. ps.

Uers⁹. Psal. xxiij.

j. thes. iiij. c.

Defunctorū sciāt q̄ h̄ agūt

j. thes. iiij. c.

¶ Uia alij. ¶ Actō. scz genesis. q̄nq̄gesimo pmo.

¶ Lugē. ¶ hic incipit. x. ps. q. i q̄. pbat p. iiij. ca. q̄ nō debemus plāgē mortuos ex difficultia tāq̄ nō debeāt resurgere. Johā. defan.

¶ Uam preposteruz. ¶ Postulemus. cū dicim⁹ fiat volūtas tua ꝛ est arg. q operē id cōplere debemus q̄ voce prestamus. dist. vij. psalmista.

¶ Inuiti. sic xxiij. q. v. ad fidē ꝛ sic est argu. q non debem⁹ consequi cōmodum ex eo q̄ inuiti facimus. vt. ff. ad trebel. si patroni. h. ij. sic. xvij. q. iiij. sunt q opes. xvij. q. j. sciendū.

b ¶ Bicūq;. ¶ Liba fortuna mors ē. caput omia tellus. Que genuit. celo tegit q̄ non hz ymā. Ar. j. Mollius ossa cubant manibus tumulata suorum.

¶ Abent fortitan illi.

c ¶ Nescūt. i. nō credunt. Jo.

¶ Ui divia

d ¶ Religiosis. illi enim magis tenent abstinere ab hmōi q̄ laici.

¶ De mortuis.

¶ hec est. xj. ps q. fm Jo. de f.

e ¶ Sciāt. mali nescīūt nisi q̄ eis scire ꝓmittitur. silr nec boni qui adhuc sunt in igne purgatorio: quia adhuc non fruūtur visione dei: vt. j. eo. fatendū. sz boni q̄ fruūtur visiōe dei sciūt q̄d agatur h̄ iuxta illud Gregorij. Quid est q̄ nesciant q̄ videntem oia vident: ¶ Et alij dicunt q boni dñr scire oia q̄ sunt eis necessaria.

f ¶ Nescuit. quia nōduz erat hostia oblata p quā aperta fuit ianua paradisi. vt extra de baptis. maiores.

celestib⁹ honorari ad quē venim⁹ iuitā. ¶ Idē nobis q̄z ipis mimis ꝛ extremis q̄tiēs reuelatū est q̄freq̄nter atq; manifeste de dignatiōe pceptū ē: vt testarer assidue: vt publice pdicarē frēs nō esse lugēdos accessiōe dñica de secło liberatos: cū sciam⁹ nō amitti: sz ꝓmitti recedentes pcedē vt pficiscētes ꝛ nauigātes solēt. I tē iohēs chrisostom⁹ in epla ad hebreos.

¶ Ex pusillanimitate mortuos lugere contingit.

¶ Bicūq;. sepeliamur: Dñi est terra ꝛ plenitudo ei⁹. fm qđ opz fieri efficaī. lugere aūt ꝛ deplorare ꝛ lamētari eos q̄ ab hac vita recedūt ex pusillanimitate ꝓtingit. Hoc aūt ex despatione future resurrectiōis ītel ligit. Ufi ꝛ apls nō simplicit ait. Nolum⁹ vos ignorare de dormiētib⁹: vt nō ꝓtristemini: sz addidit: sicut ꝛ ceteri q̄ spem nō habēt. pietatz nāq; affectu humanitatz intuitu mortuos lugē nō phibemur sicut nōnullos scīoꝝ aliorū exequijs pias lachrymas īpēdisse legim⁹. Hinc etiam anastasi⁹ papa. ¶ Qui spem future resurrectiōis hñt: de mortuis tristari non debent

Habēt fortsitā illi iustā lōgi dolorz excusatiōnē q̄ vitā alterā nesciūt: qui de hoc sclo ad meli⁹ eē trāsitū nō ꝓfidūt: nos aūt q̄ hoc credim⁹ ꝛ docem⁹: tristari nimiū de obeūtib⁹ nō debem⁹ ne qđ apud alios pietatz tenet speciē: hoc magis nobis i culpa sit. nā diffidētie quodāmodo gen⁹ ē: ꝺ hoc quod quisq; pdicat q̄rere iusticiā amās dicēte aplo. Nolum⁹ vos ignorare de dormiētib⁹ vt nō ꝓtristemi: sicut ꝛ ceteri q̄ spem nō habēt. I tē ex cōci. toleta. iij. ¶ De eodem.

Quaestio. ii. fo. ccxciiij.

Ui diuia vocatiōe ab hac vita recedūt: cum psalmis tm̄nō ꝛ psallētium vocib⁹ debēt ad sepulchruz deferri. sufficiat aūt q̄ in spe resurrectiōis xp̄ianoꝝ corpib⁹ famulatꝰ diuinoꝝ ipendit canticoꝝ. phibet ꝛ nos apls sctūs lugere defūctos dicēs De dormiētib⁹ aūt nolo vos ignorare fr̄es. Et dñs nō fleuit lazarū mortuū: sz ad hui⁹ vite erūnas ploraūit resuscitādū si aūt pōt hoc eps oib⁹ xp̄ianis phibē nō morek agere. religiosis⁹ aūt oīno alit fieri nō debere censem⁹. sic enim xp̄ianoꝝ p oēm mundū humari opz corpa defunctorū. De mortuis aūt q̄rit: vtruz sciāt ea que a viuis gerunt: esaias ex ꝑsona ppli afflicti ait. Abrahā pr̄ nr̄ nescīuit. Augustin⁹ q̄z i libro de agēda cura p mortuis illud idē testat dicēs. ¶ Mortui ex se nesciūt: qđ hic a viuis gerat.

Hatēdū ē nescire qđē mortuos qđ hic agat dū hic agit: postea ꝓo audire ab eis q̄ hinc ad eos morientes ꝓgunt. nō quidē oia sz q̄ sinunk etiā isti meminisse: ꝛ q̄ illos quib⁹ hec indicātur opz audire. possunt ꝛ ab angelis: qui rebus q̄ hic agunk pōsto sunt audire aliq̄d mortui. qđ nūc quēquē illoꝝ audire debere iudicat: cui cuncta subiecta sunt. multi quoq; ad viuos aliq̄s ex mortuis venire credunt⁸: sicut econtrario paulū ex viuis in paradisum raptū esse divina scriptura testat. De his aūt qui in patribus suis sepēdūt: q̄rit an iuxta eccl'as sint sepeliēdi: De qb⁹ etiā in magūtiñ. pcil. ita statutū est

¶ Non est denegāda cōmunio his qui in patribus suis sepēdunk.

Uesitū est ab aliquib⁹ fratribus de his q̄ in patribus suis sepēdunk. p suis scelerib⁹: post ꝓfessionē deo peractā: vtruz cadauera eorum ad ecclesias deferenda sint: ꝛ oblationes pro eis offerende: ꝛ misse celebrāde an nō: quib⁹ rñdem⁹: si de oib⁹ pctis suis purā ꝓfessionē agētib⁹: ꝛ digne penitētib⁹ cōio in fine: fm pcepta canonū dāda est. cur canones cōionē vel sepultu

Sepeliri possunt suspensi. j. thes. iiij. c. Joh. xj. c. Eccl'a nō cor p̄ xp̄i ptegit malefactorem xj. ps. Esaie lj. a.

Clerici an possint sua repetē.

CAnonici. a C Sua repetere.oēs clerici q̄ hñt ꝓpriū vel hr̄e pñt:possunt repetere sua.si nō hñt ꝓpriū nō pñt:ſz bona eccl̄e sue repetere pñt si sunt ꝓlati:vl si ꝓlati nō sunt de mādato supioris pñt ea repetē.vt.xvj q.j.mō achi.ꝛ.ij. q.j.in fine. Item oīs clerici pñt agere p misera bilib⁹ psonis de mandato supioris.vt.lxxxvj.di. peruenit.

Nauz j.c.fm aliam lfam.

Quod aūt b C perfectus.i.sine mortali pctō et sine veniali:nā curā primoꝝ nō possum⁹ habere sine pctō.vt.xxv. di.qualis.

c C Possideri. Si. est. iij. q.j.H. aptet. vnde hereticus non potest petere restitutionē aliquorum quia nichil ꝓpriū pōt possidere.vt.H.dist. viij. quo iure.et xxij.q. vij.c.j.et ij.nec laicus pōt repetere decias quia eas non potest possidere.vt extra de ꝓscrip. causam. ad hoc eni vt quis possit aliquid repetere requirit vt fuerit in possessione iuris vl facti.vt extra de restit.spo.ex parte. vnde nō sufficit probare spoliationez nisi pbauerit q̄ possederit.vt eē de offi. delega.consultationibus. vñ patet q̄ libet spoliatus habet restitutionis beneficium. extra de ap. significauerunt.et extra de resti.spol.olim. qñq; pe tit qui possidē nequit.

Restitutionem

Inuenio tamen q̄ quis potest petere restitutiōez qui de iure possidere non potest nam pēnt restitutio cōsanguinee cū qua de iure ḡs non pōt cōmisceri.vt extra de restitu.spo.litteras. Itē seru⁹ petit restitutionē rerū dñi absentis quas de iure non pōt possidere.vt.C.si per vim vel alio.l.j.siꝛ vxor potest petere res a viro sibi datas si spoliata ē:quaꝛ rerū dominiū non potest habere.ff.de vi et vi ar.l.j.H. deijcitur. Item habēs plura sti pendia petit restitutionez alicuius:cuj tñ de iure non possit illud possidere cū alijs.vt extra de prebē. referēte. Joh. Ego credo saluo meliori cōsilio: q̄ laic⁹ spoliat⁹ de decimis potest petere restitutionē:cuj ſz tro ſtitutur.vt extra de restitu. spo.in litterꝛ. cū laici q̄tidie possideant decimas ex toleratia plarētorū.secus in heretico:cuj sit excōicat⁹.vt extra de here.excōicam⁹.et decre. illa causam dicit detinere et nō possidere.B.

Laic⁹ pōt dci maspetere q̄s b⁹ spoliat⁹ est

Luce xviij. d. Mar. x.c.

d C Habueritis.iniurioſe:ita vt nō scandalizemini ꝓpter hoc.

Mat. v.f. j.cor. vj.a. Jbid. vj.c

e C Sub nullius.i.sub rei tēpozalis potestate nolo redigi in tantū vt aliquē offendam.iuxta illud. Et michi res:non me reb⁹ submittē conor. vt eē dexbo.ſlg. intelligentia.

Vers⁹ horatij

f C Piscopus nec puocatus ꝓ reb⁹ trālitorijs litiget:q̄ ergo⁸ gñaliter pfectis phibetur in iudicio cōtēdere:patet q̄ istis nō licet stare coꝛā iudice. His ita resp̄ndetur. phibēt pfecto in iudicio stare captādo lucrū

a C Sanctoꝝ.ē.xij.q.j.expedit.

b C Uod debetur. Ex aliquo maleficio. vel intelligе ex quolibet debito.

fur ad penam dupli vl quadrupli pōt ꝓueniri.

c C Ultra.videtur ergo q̄ non possit licite peti pena dupli vel q̄drupli a fure. vt no. xij.q.ij. in antiqs quod concedit. ꝑ. sed nō est ita quia hoc habēt ex canone q̄ peti possit.xij.q.ij. in legibus.

d C Taliōis. cōtra delinquētem.scz vt tanta satisfactio petatur ab eo quanta iniuria ꝓcessit.vt.xxij. q.ij. ſex differētie. vl loquitur de pēa talionis inflīgēda actori qui in iuste litigat: q̄ calūniose agēs punitur in sumptib⁹ litis.vt extra de pe.calumniam.

e C Nullū. scilicet quo ipse teneatur alijs.vel alic.i. nulli vult soluere penaz p peccato debitā.

f C Debitū. i. penam debitaz ex peccato.

g C Sic et. ḣ est.H.

h C Cetera.i. q̄ omnia sūt cōsilij. sicut i lud. qui ꝓcusserit te in vnam maxillam ꝛc.

i C Uisquis.

Preci pe ꝛ imperare dr̄ñt.

C Qđ ꝓcipitur imperatur.hic Greg.innuit differentiā inter ꝓcipere et imperare. nam als Augu. dicat qđ cesar ꝓcipit faciēdum ē:qđ impat tolerādū est.vt.xxij.q.j. militare.Itē inf mādatum ꝛ ꝓceptū vr esse dr̄ia: q̄ finit mādatū morte mādatoris.vt eē de offi. dele.relatū. sed ꝓceptū ñ.i aut. vt nulli iudi.H. et hoc ꝙo iubemus.colla.ix. Itē qñq; ea q̄ sunt precepti ꝓsulunt.vt xxviij.q.j.sic em̄.qñq; etiā q̄ sunt mādati ꝓcipim⁹ vt sic equiparent ꝓceptū ꝛ mādatū:vt.C.de actio. et oblig.si quidē. Item qñq; verbum rogandi ꝓ verbo ꝓcipiendi ponitur.vt.xj.q.iij.rogo.

Mādatū ꝛ ꝓceptuz diuer sunt.

Mat. v.f.

Luce vj.d.

C De eodem

QUisquis ꝓceptz nō obtēperat: re⁹ est ꝛ debitor pene.ꝛ paulo post. ꝓcepto dñi nō obedire pctm̄ est ꝛ cō silio sivti nolueris:min⁹ boni adipiscerꝛ:nō mali aliqd ppetrabis. Itez Grego.in epla ad iouinanū. Nō ꝓcipitur impak⁹.qđ impak necesse est fieri:si nō fiat penā hz. vbi ꝓsiliū dak offerētis arbitriū est:vbi ꝓceptum necessitas est seruientis vt obediat:vel imperantis vt ei obediatur. C Questio.ij.

Testificari pñt qñ ꝙ domestici

DE eo aūt. k An de suis fratribus. In cā crimiali nūq; admittūtur domestici vt. iij. q. v.ca.j. nisi i duo b⁹ casib⁹.s.cū canonici accusant prelatū suuz: vt ij.q.vij.latoꝛ. et cū accusaſ matrimoniū ꝓpter ꝓsanguinitatez. vt.xxxv.q.vj.ca. j. siꝛiter in cā ciuili nō admittit domestic⁹.iij.q. iij. Itē cauli iure.nisi i cā eccl̄e sue: vt j.e.ca.j. et extra de testi. insuper. Simili ter ad probandū ꝓsanguinitatē admittit domestic⁹ vt. xxxv q.vj.ca.j. siue agat ad ẓhēdū/ siue ad dirimendū mſmonuz: vt eē q̄ mſti. ac. pos.vr. Sz p alio impedimēto matrimonij domestici non admittunt etiaz si velit ꝓbare affinitatē. vt eē de testi.i lr̄is. Sz ẓ videt dicere de cre.eē ō testi. super eo. ꝛ sic ō facto fuak et i illa decre.in lr̄is.suspitio erat ẓ eū q; steterat cū vxore p septē annos. etiā ibi sup affinitate inducebank domestici ꝓterea vt notaūt ibi tam familiares sūt vel domestici q̄bus imperare po = test ratione domunice vel patrie potestatis. als domestici bene admittuntur.

restitutionem

C De eodem

SI fur aut latro captꝰ fuerit:ꝛ absq; occisiōe pōt ꝓhendi ꝛ tñ iterficit (q̄ ad imaginē dei creati et baptizati sunt noie ei⁹) inf fectores eoꝝ.xl.dieb⁹ peniten tie subiaceāt.itrēt in eccl̄iā veste iduti.ab escis ꝛ potib⁹ interdicti sint:a thoꝛo ꝛ glaꝛdio ꝛ eqtatu abstineāt.in tertia ꝛ qnta feria:ꝛ sabbato ali quo gñe leguminū ꝛ oleꝝ po mis:ꝛ paruis pisciculis cuz mediocri ceruisiavicissiz vtā tur ꝛ tēperate. Si aūt a vere dicis ꝓbak testib⁹:q̄ sine odij meditatione se suaq; liberādo dyaboli mēbra inf fecerit:ꝛ pariꝛ peniteāt pniaz p homicidio eis nō iniungi mus:nisi ipi voluerint aliqd hūanitatis facere. At si phr̄ est nō deponak:cūctis tñ diebus vite sue pniam agat.

C Causa.xiiij.

CAnonici cu iusdā eccl̄ie q̄stionē moueūt de p̄diis testes ex fratrib⁹ suis p̄ducūt: nego ciatoribus pecuniā credide runt:vt ex eoꝝ mercib⁹ emolumenta acciperēt. Hic primū querit an liceat eis suam penā remittere. Sed cōdo: an illi testes sint audiendi: Quartio: an illud sit vsuras exigē: Quarto an liceat clericis vel laicꝰ a quolibet vsuras expetere: Quinto:an elemosine de vsurꝭ fieri possint: Sexto an vsurarij pniam agere valeant: nisi qđ male acceperūt restituant: C Questio.j.

Laic⁹ pōt ꝺci maspetere q̄s b⁹ spoliat⁹ est

Luce xviij. d. Mar. x.c.

QUod autem sua repetē ñ possint facile videt ꝓbari. Ait eni dñs in euangelio. Si vis perfectus⁹ esse:vade:ꝛ vēde omnia q̄ habes:ꝛ da pauperibus.quia ergo isti iter pfectionis arripiūt:nō licet eis sua habere. Multo ergo minus licet eis repetere. q̄ nō dz repeti qđ possideri⁶ nō licet. Itez. Si q̄s voluerit tibi tunicā tollere:ꝛ in iudicio tecū contēdere: dimitte ei ꝛ pallū. Itē apls in epla ad corinthios. Seculꝛia igitur iudicia si habueritis⁹:oīno peccatū est in vobis. Item Gregoriꝰ exponēs. Dia mihi licent:sed ego sub nulli⁹ᵉ redigar potestate:inquit. cū mēs concepta desideria sequitur: seruire reb⁹ conuinci: quarū amore superat. Itez ex cōcilio carthaginēsi.iiij. C Ꝓ reb⁹ trāsitorijs epūs puocatus non litiget.

Wat. v.f. j.cor. vj.a. Jbid. vj.c

Vers⁹ horatij

EPiscopus nec puocatus⁶ ꝓ reb⁹ trālitorijs litiget:q̄ ergo⁸ gñaliter pfectis phibetur in iudicio cōtēdere:patet q̄ istis nō licet stare coꝛā iudice. His ita respōdetur. phibēt pfecto in iudicio stare captādo lucrū

Preci pe ꝛ imperare dr̄ñt.

Mādatū ꝛ ꝓceptuz diuer sunt.

Mat. v.f.

Luce vj.d.

Canonic⁹ p canoni co testi ficari pōt.

a SUper prudētia. ¶ Stephani. vn⁹ can dic⁹ po test idncere i testimoniū suū ꝑcanonicū ℨ eius dē eccl̄ie canonicos qz nō est magis domesticus vni q̄ alij: z par affectiōis cā suspitionē excludit. vt.ff. ō ri. nup. nō solū. H. ſ. sicut z pōt ipm inducē cōtra suuz prelatū. vt. ij. q. vij. latoz. Sz nū q̄d pōt eū inducere ℨ canonicū alterius eccl̄ie? H. dicit q nō. tu potes dicē q sic qz nō est domestic⁹ istiꝰ: sed ec clesie tm̄ sīliter plat⁹ ille pōt in duci i testē p ec clesia sua: dū tm̄ alı⁹ cōstituat q̄ noie eccl̄ie agat vt extra de testi. insup. nec dicun tur illi ferre te stimoniū i ppria cā. qz cā eccl̄ie nō est cā singu lozū. vt. xij. q. ij. q̄ manumittit. sic legatarı⁹ fert testimoniū in cā testamenti in q̄ aliq̄d ei relictuz est: vt insti. de te sta. H. legatarı⁹. sed nōne talı⁹ imp̄at ab eccl̄ia. g nō pñt esse testes ꝑ illa. vt uij. q. uj. idonei. sed istud est i fa uoꝛē religionis nā contra ratio nem ꝑ religiōe iudicāt. vt. ff. de reli. et sūp. sunt pſone. sed lz di cam q vnus ca nonicus pōt eē testis i cā sui ꝑcanonici nō tm̄ dico q possit esse iudex suus cōtra extraneū. qz minoꝛ cā repellit aliquē a iu dicio q̄ a testimonio. vt extra de offi. deleg. cū. R.

b ¶ Tractauerūt. qz ea q̄ in capło gesta sūt melı⁹ pñt ꝓbari ꝑ canonicos q̄ ꝑ alios. vt ex̄ de testi. veni ens. in fi. lz lex dicat. als inter domesticos facile q̄d ꝓfingi posse ꝑ negociꝫ qualitate. vt. C. de dona. iata.

c ¶ Et vsu. ij. q. ix. testes.

d QUāq̄. ¶ Non rogē tur. an possit clericus co gi. not aui. ij. q. vj. statuendum.

e ¶ Euentu. s. iij. q. iij. ad fidem.

f ¶ Uel audierit. z hoc ē in illis casib⁹ vbi testimo niū valet de auditu. vt. iij. q. ix. si debitum.

g ¶ Occulteꝫ. istud est regulare q̄ in defectū ꝓbationū quilibet possit cogi. vt ex̄ de testi. cogen. perue nit. unmo talis admittitur q̄ als nō est idone⁹: vt. iij q. iij. seruı rñdo. si. lv. distin. ꝓtextis. z de conse. distin. iij. in necessitate. z. C. de he. l. vlti.

h ¶ Coram se. Sed qualiter testatur cleric⁹ coꝛā episcopo cū causa versaꝫ coꝛā laico iudice cū cōtinē tia cause diuidi non debet. vt extra de sequestra. ad ad hec: rñ. hoc est ꝓuulegiū clericoꝝ q̄ non cogunt coꝛā quolibet iudice testari sicut egregie ꝓsone non cogunt coꝛā quolibet iudice testari. vt. ff. de ureiur. ad personas.

Clerici non co gūt testificari.

i ¶ Cō petentibus. scz iudicibus ecclı⁹asticis.

k ¶ Aut alıq̄. id est cuz cōmut tat eps aliq̄bus qui recipiant te stimonia ipsoꝝ.

l QUod aūt. ¶ Hic querit: an vsura sit vltra sortem ali q̄d recipe. z certe sic: nisi in q̄n q̄ casib⁹. Prio i casu fauoꝛe ec clesie. ex̄ de vsu. c. ſ. z. c. cōquestꝰ. Scōo z cū fide iusſoꝛ soluit sortē et vsuras pōt vsuras petē. vt de fideiuſ. cōſtitutus. Tertio z cū pena petitur ꝓter sortez: vt xij. q. iij. i legib⁹. Quarto z cū petitur vsura tanq̄ itereſſe. vt di cā. I. e. q. iij. q̄n multi. z. ff. ꝑ socio. l. socius qui Quinto z cū recipit aliq̄d ꝑ re que non cōſiſtit in pōdere: nūero vel mēſura. ſi cut in locatiōe. Itez in. vj. casu ratione incerti tudinis. vt ex̄ ō

Usura aliq̄n cō mittit. lzvltra sortem q̄d acci piatur

Deut. xxiij. d Ezec. xxij. c.

Uod autez⁽ⁱ⁾ ꝓter summam emolu mēti sectari sit vsuras exi gere. Augu. aucte ꝓbat. q̄ in psalmo. cxxxvj. scribit di cēs. ¶ Qui plus q̄ dederit vsur. in ciuitate z non solū q̄cūq̄ lucrū sed etiā ipsa spes facit hominē vſurariū. vt. I. e. c. j. sicut spes facit hoiem symoniacū. vt. ij. q. iij. nō solū. Ad intelligētiā aūt hmōi. q. scias q̄ duo sunt ℨct⁹ qui de natura sui gratuiti sūt vt mutuū z cōmodatū. in mutuo certuz est z req̄rit q̄ sit gratuitū: alioq̄n est vſura. Itē ſi cō modatū nō ē gratuitū nō q̄dē est vſura. ſz tm̄ ſi aliq̄d recipit ꝑ ꝓmodato stati desinit eē cōmodatū. q. aut recipit aliq̄d ꝑ re ipa: aut ꝑ vſu rei: ſi ꝑ re ipa aliq̄d recipit: aut ē pecunia. aut alia res. ſi pecunia ē emptio seu vēditio. ſi alia res erit ℨctus ꝑmutatiōis. ſi ꝑ vſu accipit pecunia erit ℨct⁹ locationis. ſi res alia erit ℨctus innoiatus. do vt des. vel do vt facias. oēs isti ꝓtract⁹ sunt liciti laicis. etiā cā negociationis. vt lxxxviij. di. fornicari. Clerici tm̄ inq̄tū pñt debent ab stinere ab emptione z vēditiōe: q. illud nō facile fit sine pctō: vt. I. de pen. di. v. q̄litas. tm̄ in cā necessitatiꝫ pmissum ē clericis negociari. vt ex̄ ne cle. vel mo. c. ſ. licitum tm̄ est clericis emere aliquā rudē materiā et

Cōtra cr⁹ duo sūt gra tuiti.

Clerici an pos sint emere z vēdere

inde aliquod artificiū facere ſi eis sua nō sufficiūt. vt xci. di. clericis victū. z. xxi. q. ſ. c. ſ. de ꝑſe. di. v. nunq̄. z tunc nō acq̄rit lucrū ex negociatione sed ex artificio talia enī lucra licita erāt apłis. vt. xxi. q. ſ. c. ſ.

a SZ fenerauerıs. ¶ Plusq̄. supple q̄ ꝑsiſtit in pōdere: nūero z mēſura. ſz in eā z domo aliud ē: qz ibi licitū ē re cipere sortē z lu crū. z ē ea ratio. qz in ꝑdict⁹ que cōſiſtunt ponde re: nūero z men ſura trāſſert do minuz: cū illud sit mutuū. Unde res illa statim ē in periculo illı⁹ q̄ recipit. vñ incōueniens eēt vt noie illius rei magis grauare tur. sed dom⁹ et equ⁹ nō sunt pi culo ſuo. vñ nō ē incōueniens ſi als granet ꝑ re tali dādo aliq̄d. ad hoc facit. ff. de iureiur. eum qui Sed contra hoc obſicit. Pone q̄ aliquis vēdat vsum pecu nie z recipiat in se periculum pe cunie. talis con tractus non est vicioſus: qz cum vſus sit illı⁹ qui vendidit / licite potest eum vende re. z sic habes q̄ aliquis ꝑ pecunia potest re cipere pecuniā. z aliud in hoc ca ſu. als non. z hoc ideo: quia pecunia non deterioꝛa ratur: sed alie res deterioꝛantur. Item nonne ſi cre ditoꝛ alicui gratis mutuat pecuniam: venditoꝛ tene tur ei ad antidota. vt extra de testa. cum in officijs. z. ff. de peti. here. sed z ſi. H. cōſuluit. z naturaliter est ei obligatus ad aliam: quare ergo illam naturalez obligationem non potest deducere in ciuilem. scz vt pactum fiat ꝓ illa danda ad quā tm̄ tenetur: cum etiā talia pacta interueniant in ſpecialibus: ad q̄ als quis tenetur. extra de ꝓbeben. ſignificatum. z extra de elec ſignificaſti.

b ¶ Expectes. ex pacto ℨm q̄ſdā: vel etiā ſine pacto: qz sola spes facit vſurariū vt H. Sz q̄d ſi mutuet eo pacto vt sibi etiā remutuet cū opus habuerit? nō credo q̄ illud posset deducere in pactū. z ita hic naturalis obligatio nō pōt deduci in pactum.

c QUtant. ¶ Pecunia. ſtricte sumit hic nomē pe cunia. nā generaliter dicit pecunia quicquid habes. vt. ſ. q. iij. totum.

d QLericq. ¶ Precepta. nolūt q̄d facere ℨ legez ℨ faciūt fraudē legi. ille ꝯo facit fraudē legi q̄ obſeruat ꝓba legis: sed mentē eiꝰ circūuenit. vt. ff. de legi. fraus. Fit fraus legi quattuoꝛ modis. De re ad rē. i. q̄n in fraudē dat aliqua res vt H. z. ſ. q. ſ. sunt nōnulli. talis est fraus macedoni ani. ff. ad mace do. l. ſz iulianus. H. mutui. Itē de pſona ad pſonā vt cū q̄s sub pſo na alteriꝰ exer cet vſurā. vt. xlvi di. sicut nō suo. z cum maritꝰ non pōt aliq̄d dare vxoi / supponit aliā pſonam cui det. vt. ff. de do na. iter vi. z vxo. hec ratio. H. vlti. Itē de vno con tractu ad alium ꝓtractū fit fraus vt cuz mulier nō possit dare aliq̄d viro: fingit ſe vendere ei. vt. ff. de dona. iter vi. z vxo. ſi ſpōſus. H. circa. ſic. xxj. q. iij. ſi sacerdo tes. Itez de vno ꝓtractu ad aliū fit fraus: ſz alio mō vt cū mulier nō possit fideiu bere cōſtituit ſe ꝑncipalem debi tricem. vt. ff. ad vell. Huius. xxiij q. v. mulierem.

e ¶ Legis. id ē canonis legitime agētis. ſ. legis ꝑ phetice dicētis. Qui pecuniā ſu

legi fit fraus q̄dru plicat.

am nō dedit ad vſuram z̄c.

f ¶ Negociatoꝛib⁹. Uidet q̄ ſi q̄s pecuniā suā de dit negociatoꝛi vt ide emat merces z det sibi partē lucriꝝ illō sit licitū: q̄d nō ꝓcedo ſi periculū ſpectet ad recipientē: vt ſi inter eos ℨctus mutuū ſz ſi ꝑ illa ℨba societatē ℨhuut z tūc periculū ſpectat ad vtrū q̄: z tūc bñ licitū est q̄ vn⁹ socius de pecuniā z alter ſuppleat laboꝛē q̄ deest in pecunia. vt. ff. ꝑ ſo. l. y.

g ¶ Lex. moſaica.

h ¶ Accedit. Ex pacto.

i ¶ Ad negociatoꝛē. cui credit pecuniam.

k ¶ Poma. videt q̄ q̄ vſura differat i hoc a crimie ſymōie. qz crīm ſimōie nō ꝓmittit in modico. vt ex̄ de ſimo. z ſi q̄nes. ſz nō ē ita. z. c. z ſi q̄nes. itelligas q̄ q̄ñ ꝑſumit i modico ꝓmitti ſimōia rōep̄ſōe Uod vero. Nulli licitū est vſuras ſume re: nec etiaz iudeo. vt extra de vſur. post miſerabilē. vſ tm̄ q̄ in caſu licitū ſit etiaz xp̄iano ſumere vſuram. vt. I. e. c. vltimo.

Simonia an i modi co com mitrat.

tamen licitū est aliquādo vltra vltra sortem aliqd recipe. vt notaui in ꝓxima. q. ī. in summa.

a ¶ Clerici ab indignis. licitas cui negociationes possūt clerici facere. vt extra ne cle. vel mōa. c. j. ⁊ hoc cū cis iuanō sufficiunt. vt xcj. di. clericus.

b ¶ Si cessare Non ergo statiz deponendus est cleric⁹ ꝓpter vsuras. xlvij. distinc. c. j. Arg. cōtra. xlvij. dist. c. ij. So. stati deponēdus est. et qō hic dicitur refertur ad facultatem dispēsandi.

¶ Inistri q. c ¶ Datā. ī. xlvj. disti. non licet.

d ¶ Anonū. ¶ Et vēdendi. In eadez forma. sed in rudi materia possūt emere cozuz et chartas et inde facere sotulares et libros. vt xxj. q. j. c. j. et xcj. dis. clericus. nec est negociatio sz artificium.

Psal. xliij. ¶ Si quis oblitus timorē e ¶ Ex quolibet. xxj. q. iij. placuit.

¶ Si quis clericus.

f ¶ Soldum. sez pecuniaz numeratam.

g ¶ Hoc. id ē tantum.

h ¶ Quod. i. quantum.

i ¶ Mercādi. si deberēt vēdi.

k ¶ Tēpore statuto. i. solutionis tēpore.

l ¶ Decretū. A. induce vel ab alio. sez hoc vult exigē ꝓhak auctoritate Belasij ⁊ alioꝝ. Item enī Belasius papa scribēs clericis p lucaniam ⁊ siciliam.

¶ Ā ꝗstibus negociationis clerici abstineant.

¶ Clerici ab indignis⁹ ꝗstib⁹ nouerint abstinēdū: ⁊ ab omi cuiuslz negociationis igenio vel cupiditate cessandū: in ꝗcūqz ꝓvo gradu sint: si cessare⁹ noluerit: mox a clericalib⁹ officijs abstinē cogant. I tē exoci. arelatēsi primo qō ꝓfirmauit papa silvester. ¶ Excōicent mīstri altaris qui fenerantur.

¶ Inistri qui fenerātur placuit iuxta formaz diuinit⁹ datā⁶ eos a cōtione abstinē. I tē ex pci. terraconensi. ¶ Qui volunt esse in clero: a studio negociatiōis abstineant.

¶ Anonū statutz firmatū est vt qcūqz in clero esse voluerit: emēdi vili⁹ ⁊ vēdendi⁸ cari⁹ studio non vtatur. quod si exercere voluerit cohibeatur a clero.

I tē ex cōci. Martini pape. ¶ Alienetur a clero: vsuras aut supabūdantiā exigens.

¶ Si ꝗsoblit⁹ timorē dñi ⁊ ictāz scripturarū q dicūt. (Qui pecuniā suā nō dedit ad vsurā) post hanc cognitōez magni ꝓciij fenerauerit: vel cēteſimā exegerit: aut ex quolz⁶ negocio turpz lucri ꝗsierit: aut p diuersas spēs vini vl frugis vl cuiuslibet rei emēdo vl vēdēdo aliqua incremēta susceperit: de gradu suo deiect⁹ alien⁹ habeak a clero. I tē ex eodem ¶ Pro pecunia qua cleric⁹ mutuo dedit: iusto ꝓcio spēcies accipere potest.

¶ Si ꝗs cleric⁹ in nēcitate solidū⁶ ꝓsiterit hoc⁸ devino vel frumēto accipiat: quod⁹ mercandi⁴ cā tpe⁹ statuto de cretū⁶ fuerit venūdari. ceterū si speciē nō habuit necessariā: tūm qō dedit sine vllo augmēto recipiat.

I tē ex cōcilio agatheñ. iij. ¶ Clericus nō accipiat pl⁹ ꝗz commodauit.

¶ Ull⁹ clericoꝝ ampli⁹ accipiat ꝗz cōmodauit. si pecun⁹am: pecuniā accipiat. si speciē: eandē quā dedit accipiat. ⁊ qcqd aliō tm ꝗtū de dit accipiat. I tē Leo papa ¶ Etiā laicis vsura dānabi lis ē.

¶ Ec hoc ꝓtereū dū ꝗz duxim⁹ esse ꝗdam lucri turpis cupiditate captos: qvsurariā exercē pecuniā: ⁊ tenoꝛe volūt ditelcē qō nos vt nō tm dicamus in eos q̄ sunt in clericali ordie ꝓstituti: lz ēt in laicos cadē: q xpianos se dici cupiūt odolem⁹: qō vidicari acri⁹ in eos q fuerūt ꝓfurati decernim⁹: vt ois peccādi oportunitas adimak. I tē ex niceno ꝓcil. ¶ Eiciantur a clero turpia lucra sectantes.

¶ Uoniam multi clerici auaricie cā turpia lucra sectātes: obliti sunt diuini p̄cepti q̄ dictū est. ¶ Qui pecuniā suā nō dedit ad vsurā. statuit hoc sanctū cōcilū: vt si ꝗs inuētus fuerit post hāc diffinitionē vsuras accipere vel ex quolibet tali negocio turpia lucra iectari: vel etiā species frumentoꝝ ad sextruplū dare: omnis qui tale aliqd conat⁹ fuerit ad questū⁸ deiciak a clero: ⁊ alien⁹ habeak ab ecclīastico gradu.

I tem Julius papa. ¶ Turpe lucrū sequit: q minus emit vtplus vendat.

¶ Uicūqz tpe messis vel vindemie: nō necessitate sed ꝓpter cupiditatē cōparat annonam vel vinum. verbi gratia. de duobus nūmis ꝓparat modium⁸ vnum dicē q creditoꝛ frumētū p tāta pecunia dz recipere ꝗtū valuit tpe solutōis. et ita cōsiderādū ē tēpus solutōis sz si nō est ꝓfixū tūc estimak quātū valet tpe quo res petit. vt. ff. si cer. pe. l. vnū.

¶ Uoniaz. m ¶ Ad ꝗstum. videtur h ꝙ prohibeamur sumere vsuram cā lucri captandi: nō aūt vitandi damni. ar. ad hoc. ff. eo. si quis oblit⁹. vbi dicit/ incremēta susceperit maxime si sit bone fidei cōtract⁹: vbi ex sola mora veniunt vsure. vt. ff. de vsur. mora. ¶. in bone. si ds g̃ est in mora solue di ab eo possunt repeti vsure non tā ꝗz vsure lz tanꝗz interesse. vt. ff. p socio. socius qui. q tūc petunt vsure iudicē officio nō iure actionis licite eīm pōt ds agere ad hoc vt reddat indēnis vt ex de fideiuss. quent. ⁊. xij. q. ij ꝗs de clericis. vbi agitur ad interesse. Usure ꝙ vitādi possūt peti.

Psal. xliij.

¶ Uicūqz. n ¶ Modiuz. si aliquis vēdat merces que mō valent ꝗttuoꝛ ⁊ facit pactū vt ei ꝗttuoꝛ dentur quiqz ad terminuz ꝓfixū: illud nō ē vsura si dubiū est ꝗtū ꝓtvalē merces ille ad terminū ꝓfixum. vt ex de vsu. i ciuitate: lz si venderet lōgo cartoꝛ foro ꝗz mō valeant tūc esset vsura. vt ex e. ti. ꝓsulunt. Jo. Et qō vt de ven ditiōe mercīū itelligik si tpe ꝓtract⁹ nō fuerat vēditus: aliōquin esset vsura. vt extra. e. ti. ca. vlti. B. Usure ꝙ vitādi ꝗttuoꝛ ⁊ ꝗttuoꝛ quinqz solual.

a Dñuz an trāsferatur in vsurarium

¶ Si quis. Rapinā. Sic ergo vsurarius est raptoꝛ ergo in eū nō trāsfert dñū: sicut nec i symonia cum. pōt tamē cēcedi ꝙ trāsfertur dominū in eum. Itē cuz vsurarī⁹ non audiatur ni si restituat vsuras ꝗs ab aliō receperit: ḡ nec raptoꝛ / vt videtur qō nō admitto. et rapina large sumitur ꝓ qualibet iusta vsurpatione. vt. xxxij. q. j. meretrices.

b ¶ Quid dicaz. ¶ Reddi. id est dari. qz ꝛbum redd⁹ ponitur ꝓ verbo dandi. ff. de verbo. sig. verbum. reddēdi. Potest tm dici q scōm leges nō sūt dānde. ¶ Hō minus crudelis ē qui pauperez trucidat fenore: ꝗz qui diuiti aliqua rapit.

Usure etiam scōm leges nō sūt dānde.

¶ Quid dicā d vsuris ꝗs etiam ipse leges et iudices reddi⁸ iubent: an crudeliꝰ ē qui subtrahit aliqd vel eripit diuiti: ꝗz qui trucidat pauperē fenoꝛe: hec vti qz atqz hmōi malevtiqz possidentur: ⁊ vellēt restituerē tur: sed nō est quo iudice repetank. Jā vero prudēter intueamur qd scriptū est⁶: fideli homini totus⁸ mūd⁹ diuitie sunt. infideli aūt nec obolus⁶. nōne omnes qui sibi videntur gaudere conquesitz eiscz vti nesciunt alienū⁶ possidere conuicimus: hoc eīm certe alienum non est quod iure possidet. hoc autē iure possidek quod iuste: ⁊ hoc iuste quod bene. Omne igit quod male possidek alienuz est. male autē possidet: q malevtitur. Porro a quo vsure exigēde sunt Ambroꝛsius testatur dicens. ¶ Ab illo exigere vsuram possum⁹ cui iure nocemus.

¶ Ab illo exige vsuram: cui⁸ merito nocē desideras. cui iure inferūtur arma huic legitime auferūtur vsure: quez bello vincere nō potes: ab h⁹ vsurā exige quē non sit crimen occidere. sine ferro dimicat q vsuras flagitat. sine gladio se de hoste vindicat: q fuerit vsurarius exactoꝛ inimici. Ergo vbi ius⁹ est belli: ibi ius vsure.

¶ Questiō. v

¶ Quod ꝓ⁹ elemosyne non sint faciēde ex fenoꝛe vl vsurꝫ nec ql libet male acqsito Augu. testatur i libro de verbis dñi tractatu. xxxv.

¶ De vsuris

¶ Elemosyne fieri ñ pōt ¶ Olitevelle eleōsinas facere de fenoꝛe ⁊ vsuris⁸.

Item Aug. ¶ Oblatio de rapina reꝓbatur.

¶ Quod ꝓ⁹. ¶ Hec. q. diuidit in. iij. ptes. In diuisiōma ꝗz. ꝓbat p. ix. aucto. q de vsuris et reb⁹ male acqsitis de qbus dñus nō trāsfert nō possunt fieri elemosine. Sc̄a ibi Ecōtra. Tertia ibi. Itē obijcit. Quarta ibi. Sed Augu. Jo. de fan.

1 ¶ Qō vero. Elemosyna vdicit de nullo illicite acqsito pōt fieri elemosyna: sit de illicite acqsito. Quidā gñaliter ꝙ dicit de vsura nec de meretricio nec de alea: nec de hystrionatu: nec de symonia. scriptū est enim honorabis dñm deū tuum ex iustis tuis laboribus. ī. q. i. non est putāda: ⁊ i deuter. ēt. non accipies mercedem pstituli. ⁊ ē arg. Ad hoc. ī. e. elemosyna. et. xxxij. q̄. iij. sicut non sunt. nam illicite acqsita non sunt in bōis nris nec nra. vt. ff. ꝓ sol. cū duob⁹. ℌ. vlti. Alij dicunt q si de illicite acqsitis nō trāsfertur dñus: vel etiam trāsfert: sed ꝓpter repetitio non potest tm fieri elemosyna: vt i vsura. arg. eꝛ de iureiur. debitores: et in symonia: vt eꝛ de symo. veniens. Sed si nō datur repetitio: et transfert dñium bene fit inde elemosyna: vt si aliqd dak meretrici illud non pōt repeti: vt. ff. de condi. ob tur. cau. idē ⁊ si. ℌ. quoties. Uñ de tali potest meretrix facere elemosynā. Idez de eo est qō dak histrioni. ⁊ de eo qō extoꝛquatur rōne officij alicui⁹: vt. ī. e. nō sane. Qō aūt dī q sacerdos nō pt p cipe mercedē pstibuli: pt dici qō nō ꝺbet recipi oblatio meretricis. lz elemosyna possit inde fieri: hec ē rō vt ꝓpt ruboꝛē citi⁹ ꝙuertak. vt. xc. di. oblatiōes. xvij. q. iij. miroꝛ. Sed de illis q̄ sunt extorta p violētiā nō rōne officij alicui⁹: vt de rapina ⁊ de furto nō pt fieri elemosyna. Dicūt tm quidam q si res furtiua vendatur de nūmis illis pōt fieri elemosyna: qz nō sunt nūmi furtiui q dank. p re furtiua: vt. ff. de fur. q vas. ℌ. vlti. qō non credo. vt extra de vsur. cum tu in fine.

h ¶ Olute. ¶ Usuris. hic inculcatio ꝺboꝛ est: ⁊ fenus dicit vsura vsurarū. Unde lucanus. Hinc vsura voraꝛ auidumqz in tempoꝛe fenus. Uersus

a IWmolās. ¶ Iniq̄z. ℟.j.q.j. nullꝰ. ⁊.c.ñ ē putāda
b ¶ Nec i mīrtudie. Sz i meritꝭ vt.xxiij.q.j. odio
c ¶ Sanguinis. ℟.lxxxvj. dist. paſce.
d ¶ Fratres.i. pares. ſine ſimiles in peccato.j.e.c. multi. ⁊ de pe.di.j. homicidio.rum.

e Malū ppt bonū non eſt faciendum Eccl. xxxiiij c.

HOrte ali. ¶ Nōhabebo. nec eſſ̄ pter bonū eſt facie duz malū. vt xxx.q.j. noſſe. xxxij.q.iij. ſicut nō ſunt. nō videtur ñ q talis furtū cōmittat: qꝝ furtū nō fit niſi adſit animꝰ lucrandi. vt.ff. de fur. l. j. ſz non eſt ita: qꝝ ſpecies lucri eſt ex alieno largiri vt.ff. de fur. ſi pgnore. ℟.j.

f Furari intēdēs qñ qꝝ furtum nō ꝓmittit

SIqđ inueniſti. hic notabis q̄ ſi inueni rem aliquā habitā p derelicto lz intendam eā furari: nō cōmitto furtū. Itē ſi non habeꝭ pro derelicto: credo ñ q̄ habeaꝭ pro derelicto: ſiꝫr nō ꝓmitto furtuz: ſi aūt non habeꝭ p derelicto: nec credas q̄ habeatur ſi eo alio acceptiſti vt dño reſtituas nō ꝓmittꝭ furtū. hoc ñ in libello debes ꝓteſtari. hoc totum habes. ff. de fur. falſus. ℟.q. alienum Itez et hic ſcias q̄ ſi quis inuenit theſaurꝫ in loco ꝓpio. ſtatim inuētoꝛis eſt. ſi aūt in loco alieno et caſu fortuito eū inuenerit dimidius ſit inuētoꝛis ⁊ dimidiꝰ ſit dñi loci: ſi vero ſtudioſe q̄ſiuit et inuenit euz in loco alterius tot erit dñi loci. ſi vero in ſacro vel religioſo loco caſu fortuito inuenit theſaurum: totꝰ eſt inuentoꝛis. vt iſt. de re. dini. ℟.j. theſaurꝰ. cr. C. de theſau. l. nemo. lib. x. Jo.

IWmolās ex liquo oblatio ē maculata Dōa iniq̄z nō ꝓbat altiſſimꝰ: nec reſpicit in oblatiōibꝰ iniquorumᵏ: nec in multitudineᵇ ſacrificioꝝ eoꝝ ꝓpiciabitur pctis. Qui offert ſacrificiuz de ſubſtātia pauperis: q̄ſi q̄ victimat filiū i ꝓſpectu pris ſui. panis egentiū vita pauperis eſt: qui defraudat illū homo ſanguinisᶜ eſt. q̄ effundit ſanguinem: ⁊ qui fraudē facit neceſſario fratreſᵈ ſūt. Itē Auguſtinꝰ in Omelia.

¶ Nō eſt aliqđ rapiendū dñi tibꝰ: vt deſ egenis.

HOrte aliqs cogitat ⁊ dicit mīti ſūt xp̄iani diuites auari: cupidi: nō hēboᵉ pctm̄ ſi ſuū ill̄ abſtulero ⁊ paupibꝰ dedero. vnde eſſ̄ illi nil boni agūt mercedē hſe potero: ſz huiuſmodi cogitatio a diaboli calliditate ſuggerit. nā ſi totū tribuat pauperibus qđ abſtulerat: addit potiꝰ pctm̄ q̄ minuat. Item Hieroni.

¶ De eodē. ¶ Palea

DEmo q̄ rapit mouēs (ſi hz vñ reddat) ſaluaꝫ ſi eoſ q̄z fuit iuēire nō poterit: ecclēſiꝫ pauperibꝰ tribuat. Itē Amb. ¶ De eodē. ¶ Palea

BApinā emere nō lz: niſi itētiōe vt cui ē ablata reſtituatur. Item Aug.

¶ Furū ꝓmittit q̄ iuētū nō

SIqđ inueni (reddit. ſiꝫ ⁊ nō reddidiſti rapuiſti: quātū potuiſti feciſti: quia plus nō inueniſti: ideo plus nō rapuiſti q̄ alienū negat: ſi poſſz tolleret. deꝰ coꝝ inſrogat nō manum. Item Grego. ¶ Qui de rebꝰ ꝓcleſis ⁊ bñ q̄ſitis elemoſinā impēdit: illa placet deo.

ELemoſina redēptorſ nſi ocul̄ illa placz: q̄ ñ ex illicitꝫ ⁊ iiq̄tate ꝓgerit: ſz q̄ ō rebus ꝓceſſis bñ acq̄ſitis ipendit. Itē Hiero. i li. leuitici.

¶ Peccat q̄ rē iuētā nō reddit

MUlti ſine pctō (dit. putāt eē ſi alienū qđ iuenerit teneāt: ⁊ dicūtᵍ deꝰ michi dedit: cui habeo reddere. diſcāt hoc pctm̄ ſimile eſſe rapine: ſi qs inuēta non reddat. Item Auguſtinus.

¶ Bonus vſus nō iuſtificat iniuſte q̄ſita.

NEq̄z eſſ̄ ſi agris iniq̄ ac ꝓperā inuaſiſita q̄ſq̄z vtatur vt ex eoꝝ fructibꝰ largaſ elemoſinas faciat rapinā iuſtificatʰ. ¶ Neq̄z ſi alias rurī paterno vl̄ iuſte q̄ſito auarꝰ incūbat: iō culpāda ē iurꝫ ciuilis regula q̄ poſſeſſoꝛ legitimꝰ factꝰ ē. ¶ Nec tyrānice factōis puerſitas laudabilꝰ erit ſi regia clemētia tyrānꝰ ſubditos tractet. ¶ Necvitupereꝫ oꝛdo regie ptātis ſi ex crudelitate tyrānica ſeuiat. aliō eſt nāq̄z iuſtaᵏ ptāte iuſte velle vti. Itē ambꝛoſius i libro de officijs

¶ Cum alterius detrimēto alteri ſubuenīri non licet.

DEniq̄ⁱ ſi non pōt ſubueīri alteri niſi alter ledatur: commodꝰ eſt neutruzᵐ iuuari q̄z grauari alterum. ideoq̄z i cauſis pecuniarijs interuenire nōⁿ eſt ſacerdotale: in quibꝰ non pōt fieri quin frequēter ledaꝫ alᵏ qui vincīt: q̄ñ interceſſoris bñficio ſacerdos nō pōt poſtulaꝛ: niſi pro ſe et eccl̄ia ſua/ vel ꝓ coniūctis et miſerabilibus pſonis. vt extra. e. c. vlt. B.

g Puer. xxv. b

SCriptum. ℟ꝰ. c. expoſitū ē. ℟.j. q. vij. relegētes. ar. cōtra. xxij. q. ij. ſi q̄ libet.

i ¶ Laudabilis. i. lz iuſte electus bñ vtaꝫ dignitate: per hoc nō cōualeſcit dignitas: vt.j. q. j. ꝓncipatus. hoc ñ fallit. vt extra de renū. niſi.

h ¶ Iniuſta. i. iuſte acquiſita. oīs enim ptās a deo eſt. arg. xxiij q. j. qđ culpatur.

Beñ. iiij. a.

DIxit dñs. ¶ Sumēduz exemplum. Ar. ab exemplis nō eſſe argumētandum. xij. q. ij. gl'ia. ℣. nec vero. Ar. ꝛtra. xxxvij. di. qui de mēſa.

b

c ¶ Furtum. Argu. q̄ hoſtes poſſum⁹ decipere et eis ſua auferre. vt. xlij. di. in mādatꝭ. xxij. q. vj. ca. j. et. ij. ℟. di. viij. ℟ iure. et C. de commer. et merca. l. ij. hic ñ iō excuſantur qꝝ maioꝛis auctē hoc fecerūt. ⁊ ita eſt arg. hic q̄ auctoꝛitas maioꝛis excuſat in illicitis. vt. lxiij. di. ſalonitanē. et de pe. di. v. diſcipulos. xxij. q. j. quid culpat. ſic abꝛahā ⁊ ſanſō. et alij m'ti fuerūt excuſati auctē dñi. vt. xxij. q. v. ſi ñ lz. Ar. ℣. xvj. q. j. l canonibꝰ. ⁊ xij. q. ij. quicūq̄.

Delicta excuſant auctē maioꝛ puer. xv. d. ij. ps. Exo. iij. g.

Puniri non debet alter pro altero.

Exo. iij. g.

¶ Obūcitur.

¶ hec eſt. iij. ps q. In q̄ q̄rit vtrū furtū in decalogo inueniaᵗ. phibitū ⁊ pbat q̄ ſic ꝛca. ſe. Jo. de. f.

d

PEnale. Id eſt dignuz pena.

iij. ps.

e ¶ Maioris. magis eſſ̄ delict raptoꝛ q̄z fur: vt inſti. vi bo. rapto. in prin.

f ¶ Rapinam. ¶ Sic. xj. q. iij. nolite. cum ſuis concoꝛdan. et. xiij. q. ij. non eſtimemus.

m ¶ Neutrū. Arg. q̄ nulli ſub uenienduz eſt cū iniuria alterius vt. xxij. q̄ſt. ij. primū et cauenduz eſt ne ꝓtextu nocentis innocens puniaᵗ. C. de his q̄ latro. oc. l. ij. in fi. qꝛ ſanctius eſt ⁊c. ff. de pe. abſtem: et pena ſuos tenebit auctores. C. de pe. ſancimus ex de his que ſ̄i. a ma. par. ca. q̄ſiuit. nec debet alteri q̄ alterum iniq̄ cōditio afferri. vt. ff. ō regu. iur. nō debet.

n ¶ Nō eſt ſacerdotale. Arg. q̄ ſacerdotes nō pñt aduocare in cauſis. vt hic. et lxxxviij. diſti. platū. Arg. ℣. xv. q. ij obſeruāduz. ſol. coꝝ ſeculari iudice nō poſſunt allegare niſi ꝓ certis perſonis: vt extra de poſtu. c. j. ſed coꝛam eccl̄iaſtico bñ. Jo. ho

die ſacerdos nō pōt poſtulaꝛ: niſi ꝓ ſe et eccl̄ia ſua/ vel ꝓ coniūctis et miſerabilibus pſonis. vt extra. e. c. vlt. B.

g

SCriptum. ℟ꝰ. c. expoſitū ē. ℟.j. q. vij. relegētes. ar. cōtra. xxij. q. ij. ſi q̄ libet.

i ¶ Laudabilis. i. lz iuſte electus bñ vtaꝫ dignitate: per hoc nō cōualeſcit dignitas: vt. j. q. j. ꝓncipatus. hoc ñ fallit. vt extra de renū. niſi.

h ¶ Iniuſta. i. iuſte acquiſita. oīs enim ptās a deo eſt. arg. xxiij q. j. qđ culpatur.

b

DIxit dñs. ¶ Sumēduz exemplum. Ar. ab exemplis nō eſſe argumētandum. xij. q. ij. gl'ia. ℣. nec vero. Ar. ꝛtra. xxxvij. di. qui de mēſa.

c ¶ Furtum. Argu. q̄ hoſtes poſſum⁹ decipere et eis ſua auferre. vt. xlij. di. in mādatꝭ. xxij. q. vj. ca. j. et. ij. ℟. di. viij. ℟ iure. et C. de commer. et merca. l. ij. hic ñ iō excuſantur qꝝ maioꝛis auctē hoc fecerūt. ⁊ ita eſt arg. hic q̄ auctoꝛitas maioꝛis excuſat in illicitis. vt. lxiij. di. ſalonitanē. et de pe. di. v. diſcipulos. xxij. q. j. quid culpat. ſic abꝛahā ⁊ ſanſō. et alij m'ti fuerūt excuſati auctē dñi. vt. xxij. q. v. ſi ñ lz. Ar. ℣. xvj. q. j. l canonibꝰ. ⁊ xij. q. ij. quicūq̄.

¶ Obūcitur.

¶ hec eſt. iij. ps q. In q̄ q̄rit vtrū furtū in decalogo inueniaᵗ. phibitū ⁊ pbat q̄ ſic ꝛca. ſe. Jo. de. f.

d

PEnale. Id eſt dignuz pena.

iij. ps.

e ¶ Maioris. magis eſſ̄ delict raptoꝛ q̄z fur: vt inſti. vi bo. rapto. in prin.

f ¶ Rapinam. aliene intelligiꝫ. Unde Auguſtinus in eodem libro.

¶ Maioꝛ ſ penūtie ēviolēter aliqđ eripere q̄ furari.

PEnaleᵇ eſt occulte auferre: multo maioꝛis pene eſt viſibiliᶜ eripere. auferre q̄ nolēti: ſiue occulte ſi ue palā hābet ꝓceptū ſuū Furti eſſ̄ noīe bene itelligitur oīs illicita vſurpatio rei aliene. nō eſſ̄ rapinam pmiſit qui furtū ꝓhibuit. ſed vtiq̄ furti nomine in lege veteris teſtamēti: ⁊ rapinā intelligi voluit. a parte enimᵍ totū ſignificauit: quicquid illicite rerū ꝓximi aufertur His auctoꝛitatibꝰ ꝓbat q̄ neq̄z ex rebꝰ inuētis: neq̄z ex male conquiſitiſ elemoſynā quiſq̄ facē poteſt. Sed Auguſtinꝰ ꝓtra teſtatur dicēs.

¶ De male acquiſitis bonū fieri poteſt.

QUi habeꝭ aliquid de malo: facite ide bonū. q̄ nō habetis de malo: nolite acq̄rē de maloʰ. Eſto tu bonus q̄ bonū facis de malo: ⁊ cū ceperiſ aliq̄d boni facere de malo: noli remanē tu malus. nūmi tui cōuertunt i bonum: et tu, remanes malus? Sed hoc multipliciter i ntelligiᵏ Facit eſſ̄ ō malo bonū q̄ reddit' qđ illicite abſtulit: noīe etiā mali cura ⁊ ſollicitudo mortaliū exp̄imiᵏ. de malo q̄ bonū facit q̄ pauperibus diſpēſat qđ cū labore ⁊ ſollicitudie acq̄ſiuit: iuxta illud euāgeliſ. Facite vobis amicos de māmonaʲ iiq̄taſ. vlᵏ malo acq̄ritur qđ ex turpi cā poſſidet: veluti cū mathematicⁱ ex arte quā docet: vel ex futuris q̄ ꝓnūciat nōnulla lucraᵏ. q̄ ꝛo de malo ſic acq̄runt: in bonū pñt ꝙuerti. de peccato etiā aliqua nōnunq̄z acquirūtur: que pauperibus iuſte erogātur. Unde Auguſtinus ad macedonium.

¶ Que male acquiruntur aliquando bene poſſunt expendi.

NOn ſane quicq̄d ab inuito ſumiᵏ iniuꝛioſe auferᵏ'. naz pleriq̄z nec medico

Luce xvj. c.

medicos ꝺ̄ſi digniores: cū tñ medici nō ſint maioris valoꝛ ꝙ̄ obſtetrices. vt. C. cōia dele. ſi duob⁹. ſ. rhſo.

a ¶ Patrocinij. hoc ē ẏtra. S. qui dixit nichil poſſe recipi .p iuſto patrocinio vt no. ẏ. q. iij. non licet.

b ¶ Ille. Argu. cōtra illos qui dicūt ſi dedi tibi pecuniaz: vt .p me iudicares i iuſta cauſa q̄ non poſſuz petere pecuniam datā. vt. ff. de condi. ob tur. cau. l. ij. vbi dicit q̄ talis litē ꝓdit qz videt velle iudicem corꝛūpere. Ego credo q̄ poſſit talis repetere pecuniaz: ſi nō eo aio dat vt iudicē corꝛūpat naz ſi dat eo aio vt iuſt quietē ſi bi ꝓſeruet: tūc ꝓ repetere vt ꝓbatur. extra de ſy. dilect⁹. ſed ibi dī q̄ repetit ſi non ſeruaſ pactū.

Pecuniā dāſ iudici vt iuſte iudicet an illā repetē poſſit.

c ¶ Accipiūt. ſpoꝛtulas.

d ¶ Amouet. Uidet diſtinguere inter ꝓpetuos ⁊ tēꝓoꝛales officiales. Tēꝓoꝛales vocat eū qui amouetur. ꝓpetuū vocat eū cui admouet. i. tradit tale officiū.

e ¶ Repeti. de facto.

f ¶ Magiſq̄. hoc vult dicere q̄ officiati repꝛehendūtur nō ex eo q̄ aliq̄ extoꝛquēt: ſz qz ea im moderate exquiruntur vñ talia nō repetunt ab eis niſi certū ſit eis ſalariū conſtitutum. tūc enim ſi aliq̄d vltra hoc petierint crimine cōcuſſionis tenent. vt. xxiij. q. j. militare. ⁊ ſoluēt quadruplū. xvij. diſtinc. quoniā.

g ¶ Neceſſarie ꝓſone. ad officium tale.

h ¶ Tanq̄ ſua. Arg. q̄ de rebus illicite acquiſitis dum tamen transferatur dominium in accipientez ſit elemoſina. vt. ẏ. c. qui habetis.

t ¶ Donanda. pauperibus.

k ¶ Zachei publicani. qui dixit ſi q̄ dē fraudaui reddo q̄druplū. et ſic patet q̄ licite q̄druplū vel duplum peti pōt. vt. xij. q. ij. cum deuotiſſimam.

diuiſio

Quod ẏo. ¶ Hec q̄ſtio diuidit in q̄tuoꝛ partes In ꝓma quarū ꝓbat p ca. Auguſti. q̄ nō agit penitētia digna ſi res nō reſtituitur. Secūda ibi. Si vero. Tertia ibi. Pꝛo malis. Quarta ibi. Furtū autem. Johan. de fan.

l ¶ Dō vero. Siue ſint raptoꝛes ſiue fures: veraz penitētiā non poſſunt agere. id eſt fructū vere penitētie nō ꝓſequūtur. vt. ẏ. e. c. ſ. tamē admittꝫ ꝓnt ad penitētiā. vt extra de peni. et re. q̄ quidaz. ⁊ ẏ. de pe. di. iij. ſ. vlti. et di. v. falſos.

volunt reddere honoꝛē ſuū nec oparia mercedē. nec tñ hec que ab iuito accipiūt ꝓ iniuriā accipiūt: que potius ꝓ iniuriā nō darent. ſed non ideo debet iudex vēdere iuſtū iudiciū: aut teſtis teſtimoniū verū: qz vēdit aduocat⁹ iuſtū patrocinium[a] iuriſperit⁹ verū cōſilium. Illi em̄ inter vtrāq̄ partē ad examē adhibent: iſti ex vna ꝓte ꝓſiſtunt Cū autez iudicia ⁊ teſtimonia q̄ nec iuſta nec ꝓba vēdēda ſūt: iniqua ⁊ falſa vendūtur: multo ſceleratiꝰ vtiq̄ pecunia ſumit: qz ſcelerate ēt q̄uis a volētibus dat. Ille[b] tamē ſolet male ſibi ablataz pecuniā repetere q̄ iuſtū iudiciū emit: q̄m venale eē nō debuit. q̄ ẏo .p iuſto iudicio dedit vellet q̄dē repetere: niſi timeret: vl̄ puderet emiſſe Sūt alie ꝓſone iferioꝛ loci q̄ ab vtraq̄ ꝑte nō inſoleter accipiūt[c]: ſicut officialis ⁊ q̄ amouet[d] ⁊ cui admouet officiū ab his extoꝛta .p ꝺmoderatam impꝛobitatez repeti[e] ſolēt: magiſq̄[f] repḧēdimus q̄ talia inuſitate repetierūt q̄ qui ea de moꝛe ſūpſerunt q̄m multe neceſſarie ꝓſone[g] rebus humanis: vel iuitank hmōi cōmodis vel tenētur.

¶ Iſti ſi viam vite mutauerit aut excellētioꝛis ꝓſcēderint ſctitatis graduz: facili⁹ ea q̄ hoc mō acq̄ſierūt tāq̄ ſua[h] pauperib⁹ largiunt: q̄ eis a q̄b⁹ accepta ſūt: tāq̄ aliena reſtituāt. Qui ẏo ꝓtra ius ſocietaz hūane furtz: rapinis calūniſ: oppſſiōib⁹: iuaſiōib⁹: aliq̄ abſtulerint: reddēda poti⁹ q̄ donāda[i] cēſem⁹: zachei publicani[k] exemplo.

¶ Queſt. vj

Uod ẏo[l] penitentia agi nō poſſit: ni ſi reſ aliena reddatur reſtat aug. in epiſtola ad macedonium.

¶ Penitentia non agitur ſi aliena res non reſtituatur.

Si res aliena ꝓpter quā pctm̄ ē reddi poſſit et nō reddit: ꝓnia nō agit z ſi mulak. ſi autē ẏacit agit ñ remittit pctm̄: niſi reſtituatur[m] ablatū: ſi (vt dixi) reſtituti pōt. plerūq̄ em̄ q̄ aufert amittit: ſiue patiēdo[n] malos ſiue ipe male viuēdo: nec aliud hz vñ reſtituat. ¶ Huic certe nō poſſum⁹ dicere redde[o] qđ abſtuliſti. niſi cuz hꝛe credimus ⁊ negare. veꝝ quidem ſi aliquos ſuſtinet cruciat⁹[p] repete dum exiſtimak hꝛe qđ reddat nō eſt iniquiſam reſtituere ſi remoꝛdet ipm̄ ꝓſciētia. q̄ nichil deperire credimus eccliē vtilitatib⁹ ſi ea q̄ ſunt aliena reddant. vt. xiij. diſtinc. ḡnalis. ſed ſi eā habz ex causa nō lucratiua nō tenetur. vt. ff. de his que in fraudem. qui autem. ſ. ſi quid cum pupillo.

Prescriptione cōpleta ſi ſupueniat mala fides an debeat reſtitui

n ¶ Patiendo. i. permittendo q̄ aliꝰ male auferāt

o ¶ Redde. Hoc itelligē q̄n fur vel raptoꝛ nō ē ſolūēdo: ſz ſi etiā ſoluēdo lz res quā abſtulerit ſine culpa ſua perꝛſſet: tamē tenetur reddere eſtimationez ipſius. vt. C. de fur. ſubtracto.

p ¶ Cruciat⁹. Arg. q̄ qui pauperes ſunt: ⁊ nō ſūt ſoluendo ſemp verberandi ſunt .p debito. vt. xij. q. ij.

Pauperib⁹ q̄nq̄ ſufficit bōis cedere.

fraternitas. ⁊ in. l. libertus. ⁊ hoc eſt verꝰ vbi ꝓueniūtur ex maleficio: ſz ſi ꝓueniunt rōne ꝛ̄ alicui⁹ tunc ſufficit cedere bonis. vt. C. qui bo. ce. poſ. l. vlti.

a ¶ Pcti. ḡ adhuc nō eſt liberat⁹ a ꝺbito ſz tm̄ a pena vñ ſi poſtea ꝓueneꝛit ad pigniꝛē fortunā eq̄ pōt ꝓueniri: ſicut ille qui ex aliq̄ ẏcta ē obligat⁹. inſti. de ac. ℈. vlti. ⁊ ex ō ſolu. odoard⁹.

b ¶ Inſcedere. Ut. xxxiij. q̄ſti. v. reos. xvij. q̄ſti. iij. reū. et eſt hic ar. q̄ clericus in foꝛo ſec̄ari pōt aliquē defendere in cā ſanguis vt. xxiij. q. v. ca. ſ. ij. et. iij.

c ¶ Subtrahimus. Argu. ẏ. v. q. v. non omnis.

d ¶ Adiuuat. Arg. q̄ nō debemus dños nr̄os iuuare in illicitis xj. q. iij. ſi dñs. et ca. non ſemper.

e ¶ Exigere. Id ē penas coꝛpales infligere: ſed nonne clerici poſſūt vel eccl̄ia pōt penas coꝛpoꝛales infligere. vt. v. ẏſt. v. illi q̄. ⁊ xxiij. q. v. circūcelliones. Rñ deo. pōt: ſed non tātas q̄tas ſecularis iudex. non enim pōt punire q̄tum ad mēbri mutilationē: vt eꝛ̄ ō rapto. in ar chiepatu.

Pena coꝛporalis ab eccl̄ia pōt infligi.

f ¶ Tradere. Si ergo clericus cepit furē in domo nō tradet ipſum iudici: ſed ſi iudex furem captū ei abſtulerit vi: non imputat clerico: alioq̄n licite auferrentur clericis ſua. vt. xxiij. q. v. vnū ſolū. Itē nec clericū depoſitū tradet eps iudici: extra de iudi. at ſi clerici. Uel dic q̄ clerici tales maleficos pñt tradere curiēvt nō puniāt ad ſanguinis effuſionem: ſed alio modo: vt extra de mde. ita q̄ rundam. et ẏ. q. ſ. ſi quis ſacerdotum.

ij. ps. Clericꝰ an poſſit furē tradere iudici.

g ¶ Clam. Si eſt occultum. ij. q. ſ. ſi peccauerit.

h ¶ Palam Si eſt manifeſtum. vj. q. j. ſi omnia.

i ¶ Diuerſitas. Ar. q̄ ſcōm diuerſitatē ꝓſonarum diuerſe pene ſtatuunk. vt. xij. q. ij. fraternitas. xxiij. q. iij. coꝛripiantur.

¶ Si vero rem alienam. ¶ Secunda pars.

h Quomerim⁹. ¶ Eis. Id eſt laicis: qz res ſemel conſecrata non debet ammodo ad ꝓphanos vſus redigi: vt. xij. q. ij. aurū. ⁊ ẏ. de ꝓſecra. diſt. j. ligna. ſi autē res illa fuiſſet alicui⁹ eccleſie illa bene eſſet reſtituenda: vt. xij. q. ij. aplicos. ⁊ xvij. q. iij. queſti. Aliud tñ eſt ire ad ata. Nā ſi ſeruus alicui⁹ fuit eccl̄ie ſue: ſi autē res illa fuiſſet alicui⁹ eccleſie illa bene eſſet reſtituere dēbet. ¶ ñ Greg.

Conſecratio rei inaiate tollit dñium ſec⁹ ire alata.

¶ Qui rem aliena cōſecrat ei⁹ eſtiationē ſtituat

Omperim⁹ nullā extitiſſe cāz .p q̄ res coꝛpoꝛ potuiſſent rōnabiliꝛ a te occupari: atq̄ eas icōſulte ac temere cōſecrari. iccirco experiētie tue ꝓcipim⁹: vt (qz qđ ſemel ꝓſectū ē: eis[k] nō valet vltra ſtitui) ſtudij tui ſit vt ipe epiſcopus debeat pꝛeciuz dare ꝓ̄o mal' aūt apd̄ pꝛincipes eccl'a dz inꝛcedē ſi eos temerario auſu dēfendē. ¶ ñ Greꝛomāo dēfenſoꝛ. ¶ Eccl'a .p malis inꝛcedat nō eos temerario auſu defendat.

iij. ps.

Hz q̄ in furz publicis i plicati ſūt a nobis nō videāt iuſte[l] defendi: ne opiniones male agētiū ex idiſcrete defenſiōis auſu in nos vllo mō trāſferam⁹ ſed ḡtū decet eccleſiā admonēdo ẏ bū iterceſſiōis adhibēdo qđ⁹ valetis ſuccurrite: vt aliꝰ opē ferat z opiniōnē ſcē eccl'e nō inquietis. ¶ Furtū autē nō tam in quantitate rei q̄ i affectu furantis conſideratur ¶ ñ Hiero. in epla ad tituz

¶ Pro mal' aūt.

¶ Tertia pars.

Hz qui i furtis publicis l ¶ Iniuſte. id eſt nimis ipꝛobe ⁊ ipoꝛtune. ꝛhoc verū eſt: cum ſcit aut credit eos in ſte condēnatos. Si autē fugerit ad eccl'iam: tunc oib⁹ modis qđ⁹ pōt tenet eos defendere: niſi ſit publicus latro/ vel nocturn⁹ depopulator agroꝝ: vt. xvij. q. iij. reuz ⁊ ca. ſicut. ⁊ eꝛ̄ de imunita. eccle. inter alia. Si autē fuerit iniuſte ꝛdēnat⁹: tūc eccl'ia tenet eū modis oib⁹ iuuare. vñ iſtō eſt ꝓceptū eripe euz q̄ ducit ad mortē. vt. xxiij. q. iij. nō inferēda

Ecclie immunitate nō oēs malefactoꝛes potiūt. iiij. ps

¶ Furtum autem. ¶ Quarta pars.

m Hur aūt. ¶ Qđ furto. huic obuiat qđ⁹ dz. ff. de abo. l. j. vbi ꝓpdik qđ⁹ magiſ q̄s punitur pro boue q̄ .p oue: qz pro boue dat. v. boues. pro oue. iij. Sz dicas q̄ ibi dz q̄ dabit. iij. oues. Itellige ꝑter illā q̄ abſtulit. Itē eſt ẏ eꝛ̄ ō ſy. ⁊ ſi q̄nes. vbi nō ꝓmittit ſymoniā i modico: ſicut in magno: ſed intellige q̄ ita nō pſumit ꝓmitti in modico: ſicut in magno: q̄nq̄ tñ .p modico: nec magis nec min⁹ vt de ſe. di. j. reuera in ꝓn. vbi dz q̄ oēs in deſerto mortui ſūt. ⁊ tñ duo ex

Symonia nō fit i modico.

Furti agitur p modico.

cis nō fuerūt mortui.s.cs leph.et ioſue.lxxvſ.di.ieiunium:ſic ergo ꝓ minima re pōt agi de furto:vt hic.t inſt.de re.di.H.gallinaꝝ.licz actio de dolo non detur ꝓ minima re.vt.ff.de dolo.idem.

a ¶ Fornicatiōe.h.dicit magꝭ peccari cū pulchra ꝯ cum deformi: qr magis voluptuoſe cognoſcit pulchrā:ſz in deformi ꝯ citi⁹ pōt abſolui ſe.Baz. dixit magis peccari cuz deformi qr plura ſūt que ſuadēt ꝓmiſceri pulchre ꝯ deformi:ſcilz pulchre tudo ei⁹ t libido

Quidam ſacerdos.

¶ Supra i ꝓria cauſa tractatuz eſt de auaricia q obūbrat mentez clericoꝝ: ſed qr incōtinētia idez facit:ideo ſubnectit.xv.cām in q de incontinentia tractat et de his q fiūt mēte alienata: et de alijs multis q vt melius pateāt thema ꝓponit de quo.viij.elicit q̄ſtiones.

Diuiſio

Quod autē. Q. hec.q. diuidit i duas ꝑtes. In q̄rū ꝓma ꝓbat q ignorantes et pueri non peccant:ſi ignorātia eſt inuincibilis.ſ.cuz nullo modo potuit ſcire q̄uis daret operam. Si autez ſcire potuit t nō dedit operā non excuſatur a toto ſed a tāto.i.in pte.ita itelligēda eſt ſi raviſq ad camerito q̄rit:ſecūda ibi.De furio-

Mente alienato an ſit iputādum qō facit

sis.Jo.de.f.

b ¶ Qō autē. No.q ſi ds eſt ita alienat⁹ mente q neſcit q̄d faciat:nec diſcernit nec intelligit nō iputat ei qō facit.J.e.aliās.t.c.illa.t.xvij.q.ij.gonſald⁹. t.iij q.ix.indicas.quidā tñ diſtinguūt q ſi ſua culpa incidit ds in alienatiōē mētis imputat ei:ſi ſine culpa nō:vt.J.e.ſi ds inſaniēs.quā diſtinctionē nō admitto S.allegat.p.et J. Et ad intelligētiā ei⁹ qō dixi no.q

Alie ifirmitas eſt duplex.

infirmitas alia eſt aie.alia ē carnis. Infirmitas aie duplex eſt:vna dicit ira:vel odiū:vl delectatio:t hec eſt pctm:t q̄ ex tali ifirmitate fiūt iputātur. Alia eſt pena:vt ob limio:ignorātia:t q̄ ex hac fiūt/q̄nqz imputant:q̄nqz nō Sliter ifirmitas carnis duplex ē. Una eſt fomes pcti.ſ.originale pctm.t que ex hac cauſa fiunt imputant. Alia eſt pena pcti:vt febris t furor:t

Cauſa.xv.

Quidā ſacerdos crimine carnis lapſ⁹ eſſe phibet: ātēqz ſacerdotalē bñdictionē cōſequeretur.poſtqz ꝓ o ſacerdotiū adept⁹ eſt:in furorē ꝓ ſius quēdā iterfecit.recuperata ꝓ ſānitate apō epz acculat ab ea cū q̄ lapſus eſſe dr. epſ aūt die dñico cauſam examinat:ſacerdos inficiat crimē ſibi illatū:quoꝝdaz clerico rū ſibi patrocinia q̄rit illi ꝓ nō ſine p̄cio ſibi patrocinantur. tandē epus cōfeſſionē q̄ ſtionib⁹ extorquet. demū ſolus t abſqz ſynodali audiētia illū ſentētia ferit. Queritur autē an ea q̄ mente alienata fiunt ſint iputāda: Secūdo:an ꝓ impēſis patrociniſ liceat clericſ mūera exigere: Tertio:an ex mulierſ ꝓfeſſiōe iſte ſit cōdēnandus Quarto:an die dñico eius cauſa ſit ventilāda: Quīto: an ſibi neganti purgatio ſit deferenda: Sexto:an ei⁹ cōfeſſio cruciatib⁹ ſit extorquēda: Septimo:an abſqz ſynodali audientia epūs valeat ſacerdotē dānare: Octauo:ſi ſpōte ꝓfeſſ⁹:aut ab aliꝭ ꝓuict⁹ fuerit q añ ordinationez peccauerit an ſuſcepti ordinis officiū exeq̄ ſibi liceat.

Queſtio.i.

Quod aūt[b] q̄ alienata mēte fiūt ñ ſit[c] iputāda: facile videtur poſſe ꝓbari Pctā nāqz alia penes voluntatē ani:alia circa nature infirmitatē videl ꝓſiſtē. Eſt autē volūtas (vt aug.ait i lib. retractationū.) ani mot⁹ ad aliq̄d imitādū: vel nō imitādū[b] vel adipiſcēdū[c] q̄d ꝓptereā[d] dictū ē:vt hac diffinitiōe volēs a nolēte diſcerneret[e] Ex volūtate itaqz pctā ꝓcedūt: q̄ libero mētis arbitrio t ꝓli q̄dā ꝓpoſito ꝓmittūt. Porro ifirmitas alia ē aīmi:alia carnis. Infirmitas animi ē ignorātia. Carnis ifirmitas eſt ei⁹ ꝓcupiſcētia[g]. Ex vtra qz aūt ifirmitate q̄ ꝓcedūt iputāt ad penā[h]. Vñ de q̄busdā ignorātib⁹ dictū ē. Si q̄s ignorat[i] ignorabit: tales illi erant de q̄bus xp̄s ait apl̄is Extra ſynagogā faciēt vos: qr arbitrabuntur obſequiuz ſe p̄ſtare deo De eiſdē etiā ſtamur aliquid.

Pctm̄ t pcti pena diuerſa ſunt.

Alienis eſt duplex. ij. Lo ri.xiiij g. Joh. xvi.a.

g ¶ Cōcupiſcētia. Jd eſt fomes originalis peccati

h ¶ Ad penā. Sz nō ſemp punit pctā q̄ ꝓcedit ex ignorantia.xxxiij.q.ij.in lectum.

i ¶ Jgnorat.i.q̄ appetit ignorare:vl q̄ ꝓtēnit ſcire:vl negligit ſcire cū poſſit q̄rere a peritiori⁹. Vñ q̄dā ig Jgnorātia eſt triplex.

gūt:q̄dā ex culpa:q̄daz ex negligētia:t ſz hoc magꝭ vel min⁹ punit.xj.q.iij.excellētiſſim⁹.c.qm.et.c.ſi.

Queſtio.i.

zelū bonū q̄dā ex indeis ſcipulos dñi t ipm dñz: t ipe dñs in cruce ꝓ illis oratiōnis ex indeis habebāt zelū ſed nō ſm ſciaz.i.fm fidē:qr erroneā habebāt ſciam.alij aūt ſcienē deliq̄rūt.xxiij.q.j.pat⁹.

Roſſ. viij.c.

b ¶ De corpore.i.de dñio carnis in q̄ moꝛa ē. ſ.di.v.ſz penſandum.palea eſt.

c ¶ Semp. Allegando dicit.

d ¶ Cui. hic allegat in Jriuz ea q̄ mēte alienata fiūt non iputātur: vñ hic ponebāt antiq̄ notulam defenſor.

e ¶ Sed hoc. Eſt notula ipugnatoris.

Roſſ. viij.d.

f ¶ Nullo mō. q̄dā dicūtur ſimplicit peccatum t nō pena:t q̄dā pena pcti t non pctm̄. Pena pcti ſicut ignorātia: ifirmitas:t oblitio Illō aūt dr ſimpliciter pctm̄ q̄ ex libera volūtate ꝓcedit. q̄daz tñ dicunt q̄ omne pctm̄ ꝓter pctm̄ puniꝝ pārētis ſit pctm̄ et pena pcti: pctā eiꝰ q̄ q̄tidie facimus ſunt pena ouginalis pcti: ſed q̄lē hoc ſtare pōt cū ois pena a deo ſit: ergo nullū pctm̄ ē pena. Jtē ois pena eſt paſſio: et oīne pctm̄ actio. cū ergo actio nō ſit paſſio: nō eſt dicendū q̄ pctm̄ ſit pena. ſi aūt a licubi inuenies q̄ pctm̄ ē pena: expone.t. ꝓ libet pctō debēt pene: qr eſt pena t paſſio anime.

Pctm̄ t pcti pena diuerſa ſunt.

Mērito q̄rit.

g ¶ Cōpelli tur. Refert qualis ſit coactio: an abſoluta vel conditionalis. vt extra q̄ metus cau. ſacris.

h ¶ Vult. Ar. q̄ coacta volūtas eſt volūtas: vt hic et.xxxiij.q.iij.diſplicet.t.q.vi.vides.et.lxxiij.di.conſuluit.t.ff.qō me.cau.ſi mlier.§.vl. Eſt g̃ i iſtꝭ caſib⁹ ar.q̄ tenet inſtmonīū:lz coactio intueniat.vt.xxij.q.iij.iter cetera.t.ff.de ri.nup.ſi pfe. Sz hoc nō ē ver. vt eē ō ſpō. venies.t.c.cū locū.t.xxxj.q.ij.c.ſ.t.ij. Jtē ſicut coacta volūtas ē volūtas: ſic decepta volūtas dr volūtas.vt.xx.q.iij.ſtituit.t eē qō me.cau.cū dilectē.t eē qō me.cau.ciu.ex pte.Arg.§.ff.de li.ho.ex.l.iij. §.ſi ds volentē. tamen coacta licētia ñ ē lnia. vt argu. xxxiij.q.v. notificaſti.

i ¶ Vult. Certe argumētatio non valet volo hoc: ergo volo oē qō ſequitur ex illo: vt iſte vult fornicari. g vult dānari:nō intelligas indirecte per conſequentiam. vt diſtinc. viij.quo iure.

k ¶ Nēo. vñ Seneca. Et ſi sciꝛem deos ignoſcituros: hoies aūt ignoturos: adhuc dedignarer peccare.

Senece dictū aureum.

l ¶ Neſciētiū. Sic neſciēs non peccat. Et ſic eſt ꝓra.xxxij.q.vij. quē admodum.

So. varijs modis dr ds neſcir. Dicit eīn neſcire q̄ nō ſcit id qō facit eſſe pctm̄. vel nō ſcit tñ eē pctm̄ ꝯtum eſt: et talis neſciens punit: lz ñ adeo grāt. vt.viij. dis. cōſuetudo. t pone exē plū de tali.xiij.q.v.forte. Jtē dr neſcire q̄ ſcit factuz:ſz neſcit q̄ltatē facti talis qñz punit ſi errat i iure. ſic ignorabat Paulus cōcupiſcētiā eſſe peccatuz. eē de ſtri. nā ꝓcupiſcētiā. qñz non punit.ſ. cū errat circa factuz ipm vt. xxxiij. q.ij. in lectum. Item dicitur neſcire ꝓpter caſum ſequentē: vt ſi aliquis volens interfecre leonē dum vult defendere hominē caſu interfect hominē. vt.l.di. ſepe. Jtē dicitur neſcire qui omnino neſcit: vt puer:ebrius: furioſus:tardus enim non peccat.vt.J.e.aliquos.

Neſcit dr ds multiplicit.

Matrimoniū coacte factuz non tenet.

m ¶ Lud. ¶ Furioſus. Nō qō furioſus facit idē

est acsi casu acci disset. vt.ff. ō ad mi.tu.l.vlti.in fi.

a ¶Qui doli capax. Si eñ est doli capax bene punitur. vt extra de delic. pu. c.j. ꝛ de conse. di stinc.iiij. eos. sed in pubere miori distinguit: an de linquat ex animo: an ex culpa. vt. C. si aduer. delicto. l.j. ꝛ ij.

b ¶Per iocũ. Dũ tñ iocus ille nõ sit noxius. vt ex de ꝓsup. ca.j. nã lud⁹ noxi⁹ ē i culpa. vt.ff. ad.l. aq̃l. nã ludus.

c ¶Seruum suũ. Sec⁹ si alienum seruũ: vel etiã aliquẽ liberum hominẽ voluit pcutere et pcussit alium: tũc tenet actione in iurtarũ illi qui pcutitur. vt.ff. de iniur. eũ qui. §. si iniuria. ꝛ hoc iō: quia omnib⁹ modis intẽdit nocere: et si nõ illi cui nocet: sed secus in casu priori Et est arg. q̃ si aliquis credit solutam cognoscere ꝛ cognoscat vxoratam: videtur q̃ puniatur qua si adulter.

d ¶Nõ ē re⁹. vt. xxxiij. q.ij. in lectum.

e ¶Penit⁹. cũ eñ illiciti ꝺs opi illicito: tũc nõ excusat casus. sec⁹ si licito: quia tũc excusat. vt. l. distinc. sepe.

Sesñ. iiij.b.

f ¶Irmissime ꝓ nomine xpi. Dũ tñ adsit charitas: aliter nõ sufficit alicui ad salutẽ pati martyrium. vt. xc. di. neq̃.

g ¶Per baptismũ. deberet ad qui doli capax⁹ non est. nãq̃ hi pati iniuriã solẽt non facẽ. Cũ eñ iniuria ex affectu faciẽtis ꝓsistat: cõsequẽs erit dicere hos: siue pulsent: siue pulsent: siue pulsent

a ON est. ¶ Erūnā. id est penam vel culpam.
b ¶ Reluctantib⁹. id ē ex toto dissentientib⁹. scz cuz est absoluta coactio. l. distic. pbos.
c ¶ Invidia. id est pena.
d ¶ In alios deriuam⁹. i. alijs exēplū damus.
e ¶ Auctionatur. i. emit. vl' auctionak. id est p auctionē petit.
f ¶ Peccatoz ere. i. peccatz de lectantib⁹. nā ip suz pctm dat nobis dyabol⁹ p̄cio vt nos tradamur ei. scz ad occidendum.
g ¶ Nec is qui. ¶ Inuit⁹. hoc vult dicere q̄ cū aliqs casualiter occidit hominē nō peccat. vt. xxiij. questiōe v. homicidiū.
h ¶ Eius. scz occidentis.
i ¶ Leuita. i. sacerdos.
k ¶ Remissionis. peccatoz.
l ¶ Chuist⁹. i. gratia xpi.
m ¶ Infūdit. aliqs. Alij enim p hoc emēdant.
n ¶ Ubi abominatio. i. persone abominabilis.
o ¶ Cōsecrak. In aliqs.
p ¶ Primogenitū. Totū hoc mystice pōt legi et sic appellant p̄logenita egypti vitia q̄ quotidie facimus. p̄mogenita ysrael virtutes.
q ¶ Non ad vnū. Ecce q̄lis indefinita expōit vniuersalit. sic. s. q. iij. saluator circa fi. xxviij. q. j. idolatria.

Deutronomij.

Exodi.

Ite Ambrosi⁹ de btā vita. ¶ Nemo trahit ad culpā: nisi ducz⁹ ppria voluntate.

NOn est q̄ cuiq̄ nfam ascribam⁹ erūnā⁸: nisi nr̄e volūtati. nemo nostrū tenetur ad culpā: nisi voluntate ppria deflexerit. nō habēt crimen q̄ inferunt reluctātibus⁵: voluntaria tantū cōmissa sequit delictoz̄ invidia⁶ quam in alios deriuam⁹⁹. volūtariū sibi militē eligit xp̄s: volūtariū seruū sibi dyabol⁹ auctionat⁶ et acq̄rit suo iuri: neminē iugo fututis astrictū possidet: nisi se ei prius peccatoz⁷ ere vēdiderit. Ite in libro de paradiso ¶ Minister dei est: qui inuitus homicidium facit.

NEc is qui iuitus⁸ aliquod homicidiū fecerit extra ministeriū dei est: siquidez lex ait de eo. Qz de⁹ dedit eū in manu ei⁹ʰ: man⁹ ergo ei⁹ instrumēti mō dīne vltioni ministeriū p̄buerūt. leuita⁽ⁱ⁾ igit minister remissionis⁽ᵏ⁾ est: percussoz autem qui non ex dispositione: sed p̄ter volūtatē fecerit homicidiū: diuine minister est vltionis. ¶ Illud q̄q̄ spectat: q̄ cū interficit impi⁹: xp̄s⁽ˡ⁾ infundit⁽ᵐ⁾. z vbi abomiatio⁽ⁿ⁾ aboletur: sanctificatio cōsecratur⁽ᵒ⁾. q̄ dixit dom⁹. In ea die q̄ inkfecero oē p̄logenitū egypti scrificabo mihi oē primogenitū⁽ᵖ⁾ isrl: q̄ō non advnū⁹ q̄ die afflictiōis refertur egypti: sed ad oīe tp̄s. Cū itaq̄ q̄ inuitus hoiem interfecerit: mister dei sit cū innocētē furoze p̄me⁹ morti neq̄ q̄ obnoxi⁹ sit cū subito ōmētes eoz̄ q̄ facit reatū minime gestent: ptz hūc sacerdotez homicidij reū nō esse: vñ nec sacerdotio p̄uari dz.

Obijcitur autē illud q̄ō inuenitur in penitētiali theodo.

¶ In se reuers⁹ p̄niam agat qui insaniēs aliquē occidit.

SI q̄s insaniēs aliquē occiderit: si ad sanamentē peruenerit: leuioz ei p̄nia⁽ᵗ⁾ iponēda ē. Sz hoc forte de eo itelligit quē ppria⁽ᵘ⁾ culpa ad furoze pduxit. Ite obijcit sūt. q̄dā q̄ z si nō iputent ad penā tñ impediūt sacrāmēti signaculū. Ambitionāq̄ parētuz filio nō iputat ad penā: cui tñ obest⁽ᵛ⁾ ad ecclesie mun⁹ accipiendū. sic q̄mēte alienata fiūt: z si nō imputent ad penā: tñ sacri muneris executionē impediūt. Unde Hieronymus ait.

¶ Innocens est qui nō iratus: sed propter disciplinaz casu aliquem interfecit.

SI q̄s nō irat⁹: sed p̄ʳ disciplinā⁽ˣ⁾ aliquez ꝓberaueritvel palmā alicui ꝺderit z casu occiderit: sicut fieri solet. q̄tuz ad gratiā innocens est: q̄ voluntatē non opus req̄rit. Quātū aūt ad legē⁽ʸ⁾ reus est: q̄ opa lex q̄rit. Ite si in p̄secutione ꝓgo fuerit oppressa: repellit lege⁽ᶻ⁾ q̄ opus inspicit: non volūtatē. In gratiā autem quasi virgo suscipitur: q̄ nō opera q̄rit: sed volūtatē. Sicut ergo qui p̄pt disciplinā casu homicidiū facit: q̄tū ad legem reus ē: q̄tū ad gratiā⁽ᵃ⁾ innocens est: sic iste sacerdos qui furoze homicidiū fecit: q̄tū ad culpā innocens est: q̄tuz ad suscepti mūer⁹ executionē reus p̄batur. His ita respōdetur nō oia q̄ ordinādū impediūt: ordiatū deiscīūt⁽ᵇ⁾: nō enim pōt ad sacerdotiuz pueh q̄ aliqñ ilsaniuit: verū tñ si post sacerdotiuz furere incepit: nō iō sacerdotio carebit: nisi forte nūq̄ ad sanemēt⁹ officiū illū redire ꝓtingat. ¶ Sicut de quodaz epō grego. scribit in registro ad

r ¶ Penitētia. istis imponi tur penitētia: et tamen non deliquerūt: sed hoc fit ad cautelam. vt. l. distinc. p̄sbyteros. et. xxxiij. q. ij. in lectū. z ne disciplina ecclie deseraf. vt. xxiij. q̄stione. v. excōicatoz. Johan.
s ¶ Propria. hec opio nō est approbanda: q̄ satis ipo furoze punitur. vt. iij. q. ix. indicas. ff. de offi. p̄si. l. diuus.
t ¶ Obest. vt. j. q. v. c. j. Johā.
v ¶ Propē disciplinā. leuis aūt castigatio p mittit magistro. vt. ff. ad. l. aq̄l. fz et si. §. vlti.
x ¶ Quātum aūt ad legē mosaicam q̄ pmittebat q̄ si quis casu occidisset hominez dūmō nō inueniret intra ciuitates refugij: poterant parentes occisi interficere occisoz̄ ꝑm q̄sdam: silr ꝑm. l. canonū ipedit a pmotiōe ꝑm q̄sdā. q̄ō nō p̄cedo: vt dixi. l. distl. de his. Uel itellige q̄ h̄ dicit q̄ñ excessit modum in corrigendo.
y ¶ Lege. canonica. q. ñ p̄nt inkꝑgies cōsecrari. vt. xxxij. q. v. illeg.
z ¶ Uolūtatē. sic. §. xiij. q. v. si q̄d inueneris. j. e. q. vj. ca. j. in fine.
a ¶ Ad gram. scilicet dei.
b ¶ Deiciūt. vt. lxviij. distl. sicut. xxxix. di. petr⁹. z turpi⁹ ejicitur. z̄. l. di. q̄cunq̄. j. z de ureitrā. quē admodū

a ¶ Quāuis. scz. ā. vij. q. j. huius.
b ¶ Ro impēsis. hic q̄rit an clericis liceat recipere munera ꝓ aduocationib⁹. Primo ergo scias q̄ clericⁱ⁹ in cā criminali cotā seculari iudice nō pōt allegare. vt. ij. dis. aliqtos. et. xxij. q. viij. hic. a quib⁹. nisi ad hoc vt suppleat ꝓ eis. vt. xiij. q. vj. si res. et. xxiij. q. ij. et ca. reos. Item in ciuili causa coram iudice seculari non aduocabit nisi pro se et ecclesia sua⁽ᵃ⁾ pro miser abilib⁹ ꝑsonis: et hoc siue sint in sacris siue in minoribus ordinibus constituti dūmodo beneficijs ecclesiasticis sustētent: z si nō habēt bñficium: tūc si sunt in minoribus ordinib⁹ p̄nt. extra de postula. clerici. eꝑi autem z sacerdotes nō debēt indifferēter aduocare: ne vilescāt dignitates ipsorum. vt. lxxxviij. di. platū. et. xiij. q. v. deniq̄. sz coraz ecclesiastico iudice licite p̄nt omnes aduocare: sz nō p̄nt petere salariū si sūt in sacris ordinib⁹. vt j. e. c. j. Derogatum tñ ē huic canoni p̄ tr̄ariam ꝓsuetudinez. nemo eñ cogit facere de suo bñficium. vt. x. q. ij. p̄carie. Ite dignū est eum recipere emolumētum q̄ p̄stat obsequiuz vt. xij. q. ij. charitatez. Ite nemo cogit suis stipēdijs militare. vt extra de sp. cum sit in parte decisa. imo ē expressum extra de prescrip. cū ex officij. Religiosi ꝺo z monachi vel regulares nō nisi ꝓ sua eccl'a debēt aduocare: z abbate suo p̄cipiente. xvj. q. j. monachi. ꝺo. q̄ō dicit de sacerdote hodie cozrigit. vt extra de postu. c. vlti. B.
c OBseruandum. ¶ Judicum. id est aduocatoz̄ Uel dic iustū esse tenoze. c. q̄ licet ꝓ scl'ari honore aliquid dari. vt. ff. de polli. pactum. et. l. si quis ob honorē. nō tamē p̄cio ecclesiastico aliquid potest peti. Item no. q̄ licet p̄cio seculari honoze aliquid possit promitti: non tamē p̄cio seculari administratione vt. j. q. vij. sancimus. Johan.

Clerici an pñt aduocare.

Eleutheriū ep̄z: q̄uis⁽ᵃ⁾ triste sit nob⁹ z̄. vt. §. i cā. Lōga i ualitudie ḡuat⁹ē. Questō. ij

PRo ipensis⁽ᵇ⁾ ꝺo patrociniis in terra conēsi cōcilio clerici exigere munera p̄hibēt in quo sic statutum legitur. ¶ Pro p̄ociniis ipēsis: clerici mūera exigere nō debent

OBseruādū q̄q̄ ꝺcerr: ⁽ᶜ⁾ m⁹: ne q̄s sacerdotū vl' clericoz̄ more seclariū iudicū⁽ᵈ⁾ p ipēsis p̄ociniis mūera audeat accipe: nisi i eccl'a g̃tuito oblata: q̄ nō fauoze muner⁹ videt accepta: fz collatione deuotiōis illata. Qz si q̄s ita pbaf accipe: veluti ex actoz fenoris: ār vsuraz⁹ possessoz ꝑm statuta patz⁹ se noverit deḡdādū. Hoc aūt de illis itelligēdū est: q̄ canōicā vitā p̄fessi regularit⁽ᵉ⁾ sevicturos ppositi⁽ᶠ⁾ gñali nāq̄ ecclesie ꝓsuetudie receptū est et moꝛib⁹ approbatū: vt clerici more aduocatoz⁹ p̄ocinia ipēdāt: z p ipēdēdis mūnera exigāt: z p impensis suscipiant. ¶ Questio. iij.

TErtio⁽ᵍ⁾ q̄rit: an ex mulieris p̄fessione iste sit ꝺcendād⁹? Jn q̄ p̄cio videdū ē: an mulier sacerdotem accusare valeat q̄ō sacr⁹ canonib⁹ oīno videt esse p̄hibitū⁽ʰ⁾ g̃naliter⁽ⁱ⁾ enim statutū ē ex decret⁹ Fabiani pape: vt sacerdotes dñi non accusēt: nec i eos testificēt q̄ sui ordis nō sūt: nec esse p̄nt. Mulieres aūt nō solū ad sacerdotiū: sed nec etiā ad diaconatū ꝓueh i p̄nt: vñ nec sacerdotes accusare: nec i eos testificari valent. Legibus⁽ᵏ⁾ q̄q̄ cautū est: vt ob verecūdiam sui sexus mulier apud p̄torē ꝓ alio nō intercedat: ni si forte suas vel suoz iurias p̄sequi voluerit. Hec autē q̄ nec suas: nec suoz iurias p̄sequit: ad hāc accusationez admitti nō ꝺbet. ¶ cōtra⁽ˡ⁾ q̄ iudicis p̄sonaz gerere valet: ab accusatoris officio nō removeat. mulieres⁽ᵐ⁾ aūt in vet'i testamēto pp̄m iudicasse q̄ cunq̄ librum iudicū⁽ⁿ⁾ legerit ignoꝛare nō potest. Nō itaq̄ ab accusatiōe remoueri p̄nt q̄s etiā iudicis p̄sonā freq̄nter gessisse cōstat nec ulla seꝛie diuinaz⁹ scripturaz⁹ ab accusatiōe p̄hibent. His itaq̄ respōdet. in veteri lege multa p̄mittebant: q̄ hodie p̄fectione g̃e abolita sunt. Cuz eñ mulierib⁹ p̄mitteret populū iudicare: hodie ꝓ pctō q̄ō mulier i troduxit ab apl'o eis indicit⁽ᵒ⁾ verecūdari: viro subditas esse: in signū subiectionis velatuz caput h̄re. q̄ ergo i his oīb⁹ viro subiecta esse oñdit: cui ꝓ alio postulare nō p̄cedit: ad accusatōem cōsuetudine hoc habeat. vt extra de arbi. dilecti. itē nec docere pōt. vt. xxiij. di. mulier.

d TErtio. ꝓ mulieris testimoniuz non pōt clericⁱ⁹ cōuinci de crimine: cuz q̄ mulier nō potest esse eiusdem ordinis. vt. §. q. viij. apl's apostoli. et. c. testes. tū q̄ ꝑ q̄ ꝑ̄ fitet p̄ꝓpriū delictuz nō pōt testificari de alteri⁹ delicto. vt j. e. nemini. z regulariter p̄fessio vn⁹ alteri nō p̄iudicat. vt. ij. q̄st. v. infrogatū. ad mittit tñ mulier cū agit de crimine i modū denūciatiōis vel inq̄sitionis. vt ex̄ de testi. qm. vel cuz agit in modū exceptiōis. vt ex̄ de testi. tā litteris.
e ¶ Prohibitū vt j. xxxiij. q. v. et extra de verb. signi. fozus.
f ¶ Generaliter excipit.
g ¶ Legib⁹. ff. de reg. iur. feminе. §. iij. questiōe viij. §. tria.
h ¶ Econtra. intendit.
i ¶ Mulieres. Femina de iure nō potest esse iudex. vt. xxxij. q. v mulierem. et. iij. q̄stiōe. viij. §. tria. ff. de reg. iur. femine. nisi ei punceps scienter deleget causam. vt ij. q. v. mennam. et. xxiij. questione. iij. §. quos. xij questiōe. h. cum devotissimā. vel nisi ex p̄scripta cōsuetudine hoc habeat. vt extra de arbi. dilecti. itē nec docere pōt. vt. xxiij. di. mulier.
k ¶ Judicū. Ubi em legit q̄ Delboza ꝓphetissa potuit tentoriū suū in mōte ephraim sub arboze palme q̄ dicebat palma delboze. ubi iudicabat pp̄m israel
l ¶ Judicū. vt j. xxxij. q. v. mulierem.

Mulier an possit testificari in crimie contra clericū

Judi. iij. a.

Femina an possit esse iudex. ephe. v. c.

a DE crimine ¶ publicoꝝ ff.xxxij.q.f.publico.q̄ fūt publica habes iſti.ō pub.iudi.i pn.ꝛ p torū
b ¶ Antiq̄ uris. hoc vult dicere q̄ in q̄b⁹casib⁹ an tiq̄ iura pmittūt q̄ poſſit fieri accuſatio ſine iſcriptiõe in illis femia nõ tenek inſcribere. qui aũt ſūt illi caſus habes.iij.q.iij. ℌ aliq̄n. et.ij.q. viij. in ſũmam. q̄dam tñ dicũt ex hac.l. q̄ femina in nullo caſu tenek inſcribere.

c ℭ X eo q̄.
¶ Colligi tur. Argu. q̄ de vno negat: de alijs oib⁹ ꝛcedit. Itẽ argu. q̄ poſſumus argumẽtari p arg. a contrarijs: vt hic. et xxv.di. qualis. et xlv.dist. diſciplina. et. xxiij.q.iij. q̄ſitum. Et lex dicit q̄ fortiſſimuz eſt argumẽtuz a contrario ſenſu vt.ff. de offi. eius cui mã. ẽ iur.l.ſ.

Arg. a ↄtrario ſenſu ẽ fortiſſimum.

d ¶ Teſtimoniũ. Scõm leges mulier in oñi cã põt teſtari: ſiue ſit cumũ: ſiue criminalis: niſi tñ in vltimis voluntatibus. ſcõm canones vero mulier in nullo crimine põt teſtificari niſi in exceptis: ſed in cuilibus põt teſtificari. nec ob. xxxiij.q v. mulierem. ꝛ extra de verb. ſig. fozus. vbi dicit. q̄ mulier nõ põt eſſe teſtis: ſed intelligas de criminalib⁹ ꝛ vltimis volũtatibus quidam tñ dicunt q̄ mulier ſm canones nõ põt teſtari niſi in caſibus a iure expreſſis.

Mulier an poſſit eſſe teſtis.

admittẽda nõ videtur. ℭ cõtra q̄b⁹ paſſim ꝛ indifferenter ad accuſationẽ mulier ñ admittatur: ſũt tñ q̄dã crimina: q̄ruz accuſationẽ mulier ſubtre ꝓhibetur. Unde in lib. codicꝭ. ix. imperator dioletianus. ſ. tit. ſcribit dicẽs

DE crimie q̄b⁹ publico rum[a] fuerit iudiciorũ mulieri accuſare nõ pmittit niſi certis ex cauſis. l. ſi ſuaz ſuorũq̄z iniurią pſequat: ſm antiquiſ⁹ iuris ſtatuta: tñ de q̄buſdam eis ſpāliter ꝛceſſũ eſt: nõ exacta ſubſcriptione: vñ aditus p̄ſes ꝓuincie i pr̄is examiabit: an tale ſit crimẽ cuius accuſationẽ mulier ſubire non ꝓhibeatur.

Itẽ in libro digeſtoꝝ Paulus lib. iſ. ℌ eo q̄ ꝓhibet lex iulia de adulterijs teſtimoniũ dicere ꝛdẽnatã mulierẽ: collegitur[b] etiã mulierẽ teſtimoniũ[b] in iudicio dicẽdi ius habere. In digeſtis titu. de accuſationib⁹ ꝛ iſcriptiõib⁹ lib. iſ. Q ō ẽ pmiſſuz mulieri publico iudicio quẽq̄ reũ facẽ niſi. ſ. parẽtũ/liberoꝝũq̄z patroni ꝛ pſone: ꝛ eoꝝ filij/filie ve nepotis/ neptiſve mortẽ exequãt. Paulus lib. digeſtoꝝ. de accuſa. lib. primo

CErtis de cãis ꝛceſſa ẽ mulieribus publica accuſatio veluti ſi mortẽ exequãt eoꝝ earũq̄z i q̄s teſtio-

e QErt⁹ ō cauſi⁹ q̄s ñ cogit aliq̄s teſtificari vt. iij.q.ij. itẽ. l. iulia
f ¶ Teſtamẽtaria. vt mulier poſſit accuſare teſtñ falſum ſi teſtamẽtum ad ſe vel ad ſuos pertineat.
g ¶ Paterni: q̄ filij pſonoꝝ ꝛ etiã hi q̄ ex trãſuerſo veniũt vſq̄ ad q̄ntũ graduz vocant ad ſucceſſionẽ liberti: vt niſi. de ſucceſ. liber. ℌ. ſi autem ſine liberis
Minoꝝ h ¶ Pupillus. Regulare ẽ q̄ minoꝝ ãnis ſine tutoꝝ agere ꝛ vel curatore nec agere põt nec ꝛueniri. vt. C. de auc-

nitũ iudicioꝝ publicoꝝ inuite[c] nõ dicãt. I dẽ ꝛ i lege cornelia teſtamẽtaria[d] ſenat⁹ ſtatuit. Sz ō teſtamẽto patꝝ[ni⁸] liberti vl̃ matꝝni mlierib⁹ publico iudicio dicẽ pmiſſũ eſt Pupillis[e] exercitio tutoꝝ patris mortẽ. I tẽ pupille aui ſui mortẽ exeq̄ ꝛceſſum eſt lege teſtamẽtaria[i]. nã de pr̄is q̄dẽ teſtamẽto pupillis agẽ diuus veſpaſian⁹ pmiſit. ſz ꝛ ſi ñ exhibeãt tabule teſtamẽti: p interdictũ[k] pſit experiri Codice qui accuſare pſit vel nõ. I dẽ auguſto dionyſio. Uoꝝ tua ſi cõſobrini ſui necem vindicãdam exiſtimat: adeat pr̄ſidẽ prouicie. In digeſtis ad legẽ iuliã maieſtatꝭ papinia. li. xij. reſpõſoꝝ In q̄ſtionib⁹ leſe maieſtatꝭ etiã mulieres audiũt. Cõiurationez ſergij catiline iulia mulier ꝺtexit: ꝛ marcũ tullũ ꝓſulẽ in iudiciũ ei⁹ inſtruxit Q uecũq̄z ꝛ/vo pſona ad accuſationẽ publicoꝝ iudicio rũ vl̃ leſe maieſtatꝭ admittit eãdẽ accuſatõez ſimõie ſubire nõ ꝓhibeꝭ. Unde. ſ. lib. codicis impator Leo erma ſio prefecto pr̄e.

¶ Leſe maieſtatis publicorũ iudicioꝝ ꝛ ſimonie accuſatio. equaliter ꝓponatur.

SAne[m] q̄ſquis hãc ſanctã ꝛ veneradã antiſtitis ſedẽ pecunie inꝭuetu ſubiiſſe: aut ſi q̄s vt alteꝝ oꝛdi-

Simonia et crimen leſe maieſtatꝭ ſi oino q̄uenit

cõueni ri non poteſt niſi in certꝭ caſibus.

a ¶ Ad inſtar. Nõ tñ eſt ibi oĩmoda ſilitudo inter crimen ſymoniacũ ꝛ crimẽ leſe maieſtatꝭ: q̄z ꝓ crimine leſe maieſtatꝭ pena mortꝭ. vt. vſ. q.ſ. ℌ. verũ. ſed quo ad accuſationẽ ꝛ teſtimoniũ pariſicari videnk. vt q̄cunq̄z admittak accuſatoꝛ vel teſtis i vnoꝛ in reliq̄. vt eẍ de ſy. li cet heli. in fi. ꝛ c. tãta. lxxix. diſti. ſi q̄s papa. Itez ſymonia eſt magis crimẽ q̄b⁹ hereſis. vt. ſ. q. ſtiõe. j. eos. imo ẽ magis crimẽ q̄b⁹ alt̄ q̄ aliud crimẽ. vt. ſ. q. vlt. patet. ſed in hereſi q̄libet admittit. ergo multo fortiꝰ in ſymonia. alꝭ tñ ℨ eſt. eẍ de teſti. veniens. vbi dꝭ q̄ in ſymonia ſocij crimis non admittunt. ſz in crimine leſe maieſtatꝭ audiunk. vt. vſ. q.ſ. verũ. ꝛ ℌ. poꝛro. Sz dic q̄ nõ admittuntur ſocij crimis cũ accuſat⁹ ẽ bone fame. alꝭ q̄libet auditur. Uel dic vt dixi. ij. q.ſ. in pñs. in fi. Ul̃ dic q̄ admittit q̄libz ad accuſãdũ in his criminib⁹: ſz nõ ad teſtificandũ: q̄ ta vis ꝓſiſtit i teſtimonio: ſed nõ in accuſatione.

b ¶ Quos. nõ intellige q̄ eãdẽ pena patiak coniunctus de ſymonia quã cõuict⁹ de leſa maieſtate. Sed hoc vult dicere q̄ eandez penã patitur tã dans q̄ accipiẽs pecuniã. Uel dic eadẽ pena. l. cõſimiliter. nã pena depoſitionis ſimilis ẽ deportationi ſine decapitatione. vt. v. q. vſ. delatori.
c ¶ Legibus. ℨ. r. diſtinc. lege imperatorum.
d ¶ Intium. ℨ. diſtinc. r. ca. ſ.
e ¶ Generali. Sic q̄ argumẽtak cũ nulſq̄ iueniak ꝓhibitũ nõ dꝭ ꝓhiberi. vt. xxvij. q.ij. lex diuine. ſi. xxxj. q.ſ. q̄ ſi dꝰnuerit. ꝛ lv. di. ſi euangelica.
f QEmini. ¶ Leſe maieſtatis. ꝛ ꝑterq̄ de crimine ſymonie. vt. lxxix. di. ſi q̄s pape. ꝛ ℨ. e. ſane. lz ſit ar. ℨ. eẍ de teſti. veniẽs. Quidã tñ dicũt q̄ in crimie ſymonie nõ audiũt ſoci⁹ erga ſocũ. ꝛ ad illud decretũ lxxix. di. ſi quis papa. rñdẽt q̄ ibi ſoci⁹ admittebaꝭ ℨ ſocũ: hoc ō fuit q̄z nõ fuit ibi tñ crimẽ ſymonie: ſed etiã crimẽ leſe maieſtatꝭ. Itẽ audiũ ꝓfeſſo vñ⁹ latronis ℨ alios. vt. C. de feri. puincia. Itẽ falſarij ℨ ſocũ ſuũ audiũ. vt C. de fal. mo. l. ſ. ℨ nũq̄z tñ valz ꝓfeſſio taliũ ad conuincendũ ſocũ: niſi adſit aliq̄ ꝓſumptio. vt. ff. ō cuſto. re. diuus. Johan.

Cõfeſſio latronis ℨ latronẽ auditur.

g ¶ Credi. pre iudicak tñ alteri ex tali ꝓfeſſione intantũ q̄ ei idicit purgatio. vt extra de adul. ſignificaſti: q̄ verũ ẽ ſi laboꝛet in famia: alꝭ non. vt extra de pur. ca. nos inꝭ alios et extra de ꝓfeſ. cũ monaſterij.

h Q Uod ꝛ/vo. Diebus feriatꝭ cauſe nõ ſunt tractande. vt. ℨ. e. ſ. ꝛ. vlt. niſi tãtũ de pace. vt xxij. q. v. ℭ reuit. agitur tñ in qui buſdã caſib⁹ ſecz cuz actio eſt tpe peritura. Itẽ cũ agit de tutoꝛib⁹ dãdis ꝛ de amonẽdis officiatis ꝛ de alimẽtis: et de atrocib⁹ iniurijs: ꝛ de liberalib⁹ cauſis. vt. ff. de fer. l. ſ. ij. et. iij. Itẽ ℨ iſignes latrões agitur. vt C. de fer. prouinciarum. Item ſi partes ſponte nee velint litigare feriatis diebꝰ poſſunt. alꝭ nõ tenet ſententia. vt. ff. e. l. ſ. libell⁹ autem poteſt coꝛrigi die feriato. vt. ff. de adul. miles ℌ. ſeraguntа. Johan. quod tamẽ dixit q̄ partes mutuo cõſenſu poſſunt litigare diebus feriatis: hoc tã tum intelligẽdũ eſt de feriꝭ meſſium vel vindemiarum. alioquin conſenſus earum ſufficeret vt litiget aliquo ſolẽniſſimo die. vt extra e. ca. vlti. B. Item ſatis videk q̄ cauſe matrimoniales poſſunt tractari dieb⁹ feriatis cum ibi ſit periculũ adulteriꝭ vel inceſtus: ſimiliter vbi agit de electione epiſcopi vel plati propter periculum moꝛe: quia nõ debet eccl̃a vacare vltra tres mẽſes. vt. l. diſtinc. poſtq̄. ꝛ q̄ in his

Feriatis diebus an poſſit litigari.

cassib⁹ multa sunt spālia. vt ex. vt lit. nō cōte. qm. Jo.

a Nullus episcop⁹. ¶ Criminali. scz cū agit de effusione sanguinis tūc clerici nō pñt ee iudices vt. xxiij. q. viij. his a quib⁹. delegari tñ pōt clerico criminalis cā: vt. tñ pnceps iuret de impunitate rei. vt xxiij. q. viij. sepe.

b Nec ita. ¶ A dnā gesima. Alibi dicit a septuagesima. vt. xxvij. q. v. decreuit. hoc tamē hodie nō seruat romana curia. Johan.

c ¶ Ofonibus qz vacandi. Ratio secā ē ob reuerētiam dieī. Et tertia fauore partiuz: vt sic partes litib⁹ resipirent. vt. C. de fer. dies. Quarta rō ē qz talib⁹ dieb⁹ nō posset prestari sacramētū calūnie. Sed pone qz papa cōmittat alicui q infra xxx. dies terminaret cām aliquā: z illi dies incidāt infra dies q̄dragesimales: videtur qz cuz res sit pitura tpe q̄ in nitis partib⁹ procedere possit: qō quidaz cōcedūt: sed nō est veruz hoc: qz licet littere pereāt: lis tñ saluā manet corā alio. Sed pone qz iudex citet aliquē die feriato: nūquid tenetur citat⁹ venire et allegare pūtegium suum: videtur qz sic: qz si post appellationez citat aliquē tenetur venire z allegare pmile gium suū. vt extra de appel. si duob⁹. z. ca. cū parati Itē z si non teneatur quis respondere die illa: tamē pōt ad hoc citari vt libell⁹ ei detur. vt. ff. de adul. miles. §. seraguntā. Itē quid si sub hac forma fiat citatio. mando tibi vt vsqz ad diē dñicam hic cōpareas. vt extra ō dolo z ptu. cū dilect⁹. Respōdeo si citat vt cōpareat die feriato: dñs tenet citatio. Sed si citat vt respondeat nō tenet: quia talis citatio nulla est. vt ff. de fer. l. j. et vbi citatio nulla est. et hoc liquet qz est nulla: non tenetur venire ad allegādum pmilegiū suum. sed vbi dubium est an teneat tenetur venire. vt dixi. iij. q. ij. si episcopus. Johan.

Judex det delegatus die feriato procedere nō dz.

Citat⁹ die feriato an debeat cōparere

Ministri ecclie die dñico causas vētilare non debēt.

Nullus eōz aut pbr̄o rūvl' clericoz die dñi co ppositū cuiuscūqz cāe ne gociū audeat ventilare: nisi hoc tñ vt vō statuta solēnia pagāt. ceterꝙ vō die⁹ occurrentib⁹ psonis: illa q̄ iusta sūt hñt liam iudicādi excepto criali⁹. ¶ tē ex pci. apō ephesum hīto pñte rege henrico.

Solēnib⁹ dieb⁹: z legitimis ieiuniis: sc'aria placita fiant.

Placita sc'a (sagank. ria dñicꝙ dieb⁹ vl' aliis pcipuis festis: seu etiaz i his dieb⁹ i qb⁹ legitima ieiunia celebrāt: ꝑm canōicā ꝓstitutionē mlme fieri decreuim⁹.

¶ Insup ēt sctā sinod⁹ decreuit: vt nulla iudiciaria ptās liaz hēat sua auēte xp̄iāos ad placitū bānire i supradictꝙ dieb⁹ i. vij. dieb⁹ añ nata le dñi vsqz i octauas epiphanie. et a q̄nq̄gesima⁹ vsqz ad octauas pasche: z septē diebus añ natiuitatē scti Johānis baptē: q̄ten⁹ adeūdi ecclesiā ofonibusqz⁶ vacādi liberi⁹ habeat facultas. ¶ tē Adrian⁹ papa. ¶ De eodē.

Nullus eps vel infra posit⁹ die dñico cau-

sas iudicare pīmat.

Questio.v.

Urgationē⁹ vero negāti esse pīmādā.

Stephan⁹ scribit leoni episcopo Thianensi.

Diacon⁹ si de crimie pulsus non potuit: apud episcopū seipm secreto purificet.

De crimine sibi illato diacon⁹ tu⁹ verissime fatebat se imunez: verūtñ si suspitio habetur: z accusatores idonei reptiūt: z tales te stes q̄les sacri canōes sāciūt accito tecū certo eōz nūero⁶ veniāt accusatores⁶. vocet z ipe Ulderic⁹ diacon⁹: z si negauerit/vētilet cā canonice. et si vel spōte ꝓfessus vel legitimis testibus fuerit approbatus: canōica feriat⁹ snia: q̄ si nec spōte cōfitetur: nec accusatores⁶ z testes legitimi reperti fuerint: et mala fama crebrescerit: nō i publico⁵ examie: sz cotā te/z aliōtis reuerēdissimis pbris et diaconib⁹ tue ecclie/secreto turamēto se purificet. et deinceps boni testimonij eum annuncia: z cōpescet cōmone ecclie tue filios: ne sacerdotem⁵ dei vlterius infama re pīmant: timētes q̄ chā⁶ maledict⁹ est/qui patris ve rēda derisit. ¶ tē Nicolaus Soloni constācienſi epo.

Nō est spoliādus pbr̄ vel diacon⁹: nisi spōte ꝓfessus vel legitime cōuictus fuerit.

Presbyt⁹/aut diacon⁹: quē asserꝙ crimia nolle publice ꝓfiteri: sz velle cū sacramēto⁵ defendē se z si tñ non prohibeat. Itez cum episcopus iure suo vtatur si quid mali inde accidit: non est ei imputandum. vt xxiij. q. v. de occidendis. Itez non potes dicere q̄ eū episcopus cogat ad periurium. sed potius canō cogit ipsum iurare. vt. xxviij. q. ij. quos deus. Sed contra. ille qui recipit alterius iuramētum z scit eū falsum iurare⁷ vincit homicidā. vt. xxij. q̄stione. v. ille.

d Purgatiōnē. hic q̄ritur an negāti sit indicēda purgatio. Et est dicendū q̄ nō nisi laboret ifamia. vj. q. v. qō autē. hec questio dicta est. ē. ij. q. v. p totum. Johā.

De crimine sibi illato.

e ¶ Numero. J. e. q. vij. felix.

f ¶ Accusatores. i. accusator.

g ¶ Publico. ij. q. v. pbr̄. xxiij. distic. illud ꝓtra Sed ibi loq̄tur cū publice quis est ifamat⁹: hic cū clāculo vel a clero ē ifamat⁹.

h ¶ Ne sacerdotē. h sacerdotez vocat diaconuz. sic ex de cohā. cle. si q̄spiā.

i ¶ Cham. ij. q. vij. sentētia.

k Presbyt. ¶ Sacramento. hic consueuit q̄ri si episcop⁹ scit clericū ifamatū ee reū: an debeat eius purgationē audire: vel etiā cōpellē eū ad purgationē⁶ z videtur q̄ sic: qz gnāliter tradit in canone q̄ clerie⁹ ifamatus debeat se purgare. ij. q. v. per totuz. Itē qz sacerdos tenet ꝓcedere eucharistiā ei quē scit i mortali cōstitutum. vt J. de cōse. distic. ij.

Epūs an possit clericū ifamatum cogē ad purgationē. Bern. vij. d.

Quod vero. ¶ hec. q. diuidit in duas partes. In q̄ruz ꝓma ost q̄ cōfessio extorta nō pīmdicat. Secunda ibi. A fidelitatis. Johan. de san.

diuisio

Torā⁼ rept iudex ali q̄s psonas.

c ¶ Quod vero. Ab aduersario nūqz est extorquēda confessio cruciatibus. vt J. co. c. j. et. ij. sed a iudice licite extorquetur confessio tormentis z questionib⁹ Nam a iudice quandoqz torquetur testis quandoqz reus: quandoqz accusator. Testis torquetur tā in ciuili qz in criminali: vt si est seruus vel vilis psona: vel sit liber z sit criminosus et infamis: vel obscurus vel ignotus. tales enim non recipiuntur ad testimoniū sine questionibus licet sint clerici. vt. xij. q. ij. si res. z v. q. v. illi qui. z. q. vj. ꝓfessi ti. z. q. j. in primis. z in auten. de testi. §. nos igitur. z. §. licz. colla. vij. z. C. de fal. si quis decurio. Torquetur etiaz libera persona licet non sit vilis: dum tamen vacillet in testimonio. vt. ff. de questi. ex libero. extra de pen. super his. Itē

Item qui pmittit alium falsum iurare cū possit ꝓhibere peccat. vt. xxij. q. v. hoc videt. Y. dicit q̄ episcopus secreto debet ei cōsulere vt pot⁹ cōfiteat publice crimē q̄ vt fiat periurus. Sed si ad hoc nō potest eū inducere: dicet populo absit: vt quicq̄ sinistri de hoc clerico suspicemur. vt. xj. q. j. iij. absit. Alq̄ dicūt q̄ delegabit purgationē. Tertij dicunt q̄ non peccat anteq̄ dēo purgationez: qz auctoritate canonis hoc facit. xxiij. q. iij. qui peccat.

a ¶ Penitentiā. Qz penitentia non restituit aliquez dignitatē sed gr̄e tātū vt J. de pe. dist. vj. q. vult. nisi q̄q⁹ vt q̄n crimē occultum est. vt. l. dis. dño sancto. et. c. qz tua. sed p restitutionē in integrum: vt dispensationem.

b ¶ Sed mirādum est. Arg. q̄ nō scōm cōscientiā iudicāduz sit vt. iij. q. vij. iudicet. et per hoc decretū intelligo illud. xxxij. dis. nullus. itelligo ei illud de scientia iuris nō facti. licet alis verbū scienti large sumat. vt. xxij. q̄stione. v. hoc videtur.

Quod vero. ¶ hec. q. diuidit in duas partes. In q̄ruz ꝓma ost q̄ cōfessio extorta nō pīmdicat. Secunda ibi. A fidelitatis. Johan. de sancto

thodoxꝙ. ¶ Mistroz ꝓfessio

Nō sit extorta: sz spōta

Jqñqz a sacer- (neat.

notū sit episcopo scel⁹ ipsius ee ꝓpetratū: nō potest p metum⁵: aut fraudē: aut perviz extorte fuerit vl' (vt se libera re possint) q̄cūqz ab eis conscripte: aut roborate fuerint ingenio: ad nullū eis pīudicium⁶ vel nocumētū valere cē sem⁹: neqz vllā eos infamiaz vl' calūniā: aut a suis seqstratione bonis vnqz deo auctore: z scis aplis: eorūqz succes sorib⁹ sustinere pmittim⁹. cōfessio em̄ in talib⁹ nō ppulsa: sz spōtanea fieri dz. ois ei. cōfessio que fit ex necessitate fides nō est. Cōfessio ḡ in talibus nō dz extorqri sz sponte pfiteri. pessimū em̄ est de suspitiōe aut extorta ꝓfessione quēq̄ iudicare: cū magꝙ sit i spectoz cordis dñs q̄ oper nō pōt aūt humano pdēnari exemle: quē dñs suo reſuat iudicio. Si oia nāqz i hoc seculo vindicata eēnt locū diuia iudicia nō haberēt. ¶ tē est hoc ēt platū ad sanctā sedē: qō pudeo dicē: nō tñ sacerdotali sz ēt oi xp̄iano nol est inimicū. i. q. nonulli epos vel sac̄dotes aut metu ꝓpel lūt aut vi extorq̄at. aut fraude decipiūt aliqs ꝓfessionis sue i alkaz ptē q̄ vōeāt lsaf⁷

dotib⁹ z auctoribus eccle q̄dā scripture q̄quo modo p metum⁵: aut fraudē: aut perviz extorte fuerit vl' (vt se libera re possint) q̄cūqz ab eis conscripte: aut roborate fuerint ingenio: ad nullū eis pīudicium⁶ vel nocumētū valere cē sem⁹: neqz vllā eos infamiaz vl' calūniā: aut a suis seqstratione bonis vnqz deo auctore: z scis aplis: eorūqz succes sorib⁹ sustinere pmittim⁹. cōfessio em̄ in talib⁹ nō ppulsa: sz spōtanea fieri dz. ois ei. cōfessio que fit ex necessitate fides nō est. Cōfessio ḡ in talibus nō dz extorqri sz sponte pfiteri. pessimū em̄ est de suspitiōe aut extorta ꝓfessione quēq̄ iudicare: cū magꝙ sit i spectoz cordis dñs q̄ oper nō pōt aūt humano pdēnari exemle: quē dñs suo reſuat iudicio. Si oia nāqz i hoc seculo vindicata eēnt locū diuia iudicia nō haberēt. ¶ tē est hoc ēt platū ad sanctā sedē: qō pudeo dicē: nō tñ sacerdotali sz ēt oi xp̄iano nol est inimicū. i. q. nonulli epos vel sac̄dotes aut metu ꝓpel lūt aut vi extorq̄at. aut fraude decipiūt aliqs ꝓfessionis sue i alkaz ptē q̄ vōeāt lsaf⁷

Wet⁹ cadēs instātez viz q̄lis est

bozum adūt hereditatem. z no. q̄ canon hic tria eqparat: vim/metum/et fraudem/vt. iij. questione. j. re integranda. metus tamen ꝓ reuerētia a lege accipitur. et hec excusat. ff. qua. re. actio non detur. l. j. §. que onerande.

e ¶ Preiudicium. Bene fit preiudiciū ei q̄tum ad hoc q̄ille cui per metuz traditur res: dñs fit rei: sed q̄tū ad hoc nō fit ei pīudiciū q̄n deē ei actio q̄ met⁹ cā ad repetēdū si tradidit: vl' exceptio si nō tradidit vt. ff. e. metuz. §. sed q̄ ꝓtor. z. §. sz hoc edicto. si tñ primo coact⁹ pmisit: z postea spontanee tradidit: nō excusat coactio. vt. C. q̄ me. cā. l. ij. et extra q̄ cle. vel vo. isinuāte. ibi patētia tpis. z ē. et est si. extra de eo qui duxit in matrimo. significauit.

f ¶ Litteras. In quibus fatētur aliqua se debere.

a ¶ Requisitione Idest ꝓsiteantur q absoluerunt aliquos a debito in quo illi tenebantur.

b ¶ Errous.i.q ꝓfitent se tenere aliquam hereſim Sed nõne peccat mortaliter ille q ꝓfitet hoc? Rñ.ſic. nec excusat eũ aliqua coactio: qz talis coactio nõ est

coactõ est duplex.

absoluta.z coactio ꝛditionalis neminẽ excusat. vt.l.di.phſos. et de conſe. diſ.iiij. eos.potius enim dz quis pati mortẽ q̃ malo cõsentire. vt.xxxij.q̃st. v. ita ne.et occisores corporis nõ sunt ꝓtra iusticiã tuẽdi. vt xj.q.iij. non solũ et.c. nolite. xxxj. q.ij. lotharium.

War. vij.

So.hic nõ excusantur tales a toto:ſz a tãto. metus enim vel coactio ꝛditionalis nõ excusat petrũ sed attenuat. vt exq̃ nõ me.cau.ſa cris. Et nota hic q contra ea que publice facta sũt admittitur ꝓbatio in ꝓtium. ſic.xxxj.q̃st.q. lotharius exq̃ nõ metus causa.perlatum.qõ est contra regulã generalem.viij.q.j.licet.

c ¶ Que fiant. Potius respiciẽda ẽ cã facti q̃ ipm factũ.vt.xxij.q.viij.occidit.de pe.diſt.j.aut facta.

d Juramentũ p vim extortũ vtrũ obliget

AUctoritatẽ. ¶ Absoluim⁹. hic consuevit dubitari circa duo:ſz an iuramentũ p vim extortũ obliget. Itẽ an papa possit dispẽſare in illicito iuramẽto. Et q nõ obliget tale iuramẽtũ videt hic:qz dicitur hic q nõ dz esse vinculũ iniq̃tatis.vt.xxij.q.iij. inter.z extra de iureiu.vex..z extra de restiſpo.ſolli cite.z exq̃ nõ metꝰ causa.perlatũ. Itẽ qz inconueniẽs esset q̃ malefactor ex ipiobitate sua ꝓsequeret actionẽ.vt.ff.de fur.itaq̃ fullo.ꝓterea ſi malefactor petit rem:põt ſe reus tueri exceptiõe qõ me.cau.cum illa exceptio p iuramẽtũ nõ sit ſublata.ꝓterea nõ obstãte tali iuramento põt petere rem ſi eã tradidit:cũ illud nõ iurauerit:vt extra de iureiu.ꝛbitores.z extra qõ metꝰ cau.ad audientiã. Ergo cũ põt rem petere: multo fortius põt ſe

diaconi. vt.J. co. si quis.

a ¶ Sol⁹. Incorporalia enim facilius cōstrūtur q̄ destruantur. ex de trāsla. iter. hec est vna ratio quare in promotione clericorū nō requirunt plures epi: ꝛ in remotiōe sic. itē qz sepi⁹ ordinātur clerici q̄ deponunt: vn gratia esset totiens vocare tot epos Itē qz depositō frequēter fit cā odij: sed ordinatio cā electiōis: solus aūt cōfert dignitates si ex ꝓsuetudine hoc habet. vt extra de his q̄ fi. a pla. ea noscitur.

Ordinatio clericorum facilis fit q̄ ō ꝓpositio

SJ quis timidus.

b ¶ Natu. q̄tū ad ordines.

c ¶ Pro persona. i. ꝑ ꝓpter ꝓpū ēpm. ij. q. v. pbr.

f SJ aūt. hoc cap. est ps ulti⁹. iij. q. v. quisquis.

g ¶ A cōione. Jd est eedē dilatiōes dant accusatori q̄ et reo. et eq̄ excōicabit ac cusator si nō venerit sicut reus. vt. iij. q. v. q̄sq̄s.

h ¶ Solus. i. sine aliis epis: nō tamen sine clericis suis. vt. J. e. c. ꝑti. Jo.

¶ Sol⁹. ¶ hec est. ij. ps. q. i qua dr̄ q̄ cās aliorum electorū a sacerdote et diacono in caplo suo pōt epūs diffinire: sup ple excepto submine quēlz pbr̄z vl diaconū deijciēdū putet. nā mlti sūt q̄ indiscussos ptāte tyrānica nō auēte canōica dānant. et sicut nōnullos in gra fauorz sublimāt: ita q̄dā odio inuidiaq̄ hūiliāt ꝛ leui opiniōis aura ꝓdemnāt: q̄z crimē nō approbāt. Epūs ei sacdotib⁹ ac mīstris sol⁹ honorē dare ꝑt: sol⁹ auferre nō pōt. si enī hi q̄ in hoc seclo a dñis suis honorē libertatz adepti sūt in fuitutz nexū nō reuoluūt nisi publice apud ꝓtores ac ꝓsides tribunali foro fuerit accusati: q̄to magz hi q̄ diuinis altarib⁹ ꝓsecrati honore ecclastico decorāt/q̄ pfecto nec vno dānāte necvno iudicāte poterit honorz sui priuilegio exui. sz pñti sinodali iudicio: qđ canon oīno de illis ꝓceperit opz diffiniri. I tez Brag. Jo. epo Panormitāo

¶ Cās clericoz epūs nō nisi cū seniorib⁹ eccle audiat.

SJ q̄d de q̄cūq̄ clerico ad aures tuas puenerit: qđ te iuste possit offendē facile nō credas: ne te p vidi ctā res accēdat icognita: sz pñtib⁹ eccle tue seniorib⁹ diligēter ē pscrutāda ꝛitas: et tūc (si q̄litas rei poposcerit) canōica districtio culpā ferat deliquēt̄z I tē ex pcil. agathen. j. ¶ A q̄r epūs pbr̄ vel diaconi sunt audiēdi.

SJ q̄s tumid⁹ vel cōtumelios⁹ extiterit in maiorē natu⁵ vel aliquā cām habuerit a trib⁹ vicinis epūs si diacon⁹ē q̄ arguīt. si pbr̄/a sex. si epl̄/a. xij. sacerdotib⁹ audiat. Uniuersi epi dixerūt. qtūdi dz ꝓtumacia ꝛ suplia i oib⁹ frāgi. Cāe ꝺo ꝓ ꝓsonis⁶ ab his⁹ statuto nūero audiant. Itē ex pci. cartha. ij. De eod

HElix epūs seleucitan⁹ dixit. Etiā hec additio ꝑm statuta veterū ꝓcilio rū: vt si q̄s epūs (qđ nō optam⁹ fieri) reatū aliquē icurrerit: ꝛ si fuerit ei nimia necessitas nō posse plurimos ꝓgregare epos ne in crimine maneat a. xij. epūs audiat. et a vj. pbr̄. ꝛ a. iij. diacon⁹ cū ꝓximo epo suo. I tez ex cōcil. carthagiñ. iiij. ¶ De eodem

SJ aūt⁵ pbr̄ vl diaconi accusati fuerint aditū cto sibi ex vicinis locz proximis legitimo nūero collegarū quos ab eodē accusati petierit. i. vna secū in pbr̄i noie vj. in diaconi. iij. q̄ ipsoz cās discutiāt: eadē in dierū dilatione ꝛ a cōtione⁶ remotionū ꝛ discussiōe causaz iter accusatores ꝛ eos q̄ accusanť forma seruata. reliquoz ꝺo clericoz cās etiā sol⁹ epūs loci agnoscat ꝛ finiat. Sol⁹ aūt ad exclusionē aliorz epoz nō suoz clericoz dr̄: sine q̄z pñtia ei⁹ snīa erit irrita Uñ in carthaginēn. ꝓci. iiij. legit

¶ Absq̄ pñtia clericoz nullius cām epūs audiat.

EPūs nullius cām audiat absq̄ pñtia suorū⁷ clericoz: alioquin irrita erit snīa epi: nisi pñtia clericoz firmetur. I tem ex cōcilio hispalēsi. ij. ¶ Nisi in synodo canonice vocati: sacerdotes dānari non possunt.

EPūs sacerdotibus ac ministris solus honorē dare potest: sed solus auferre non pōt. Si enī hi q̄ in hoc seclo a dñis suis honorē libertatis adepti sunt: in fuitutz iugū nō revocāt nisi publice apud ꝓtores ac ꝓsides tribunali foro fuerit accusati: q̄tomagis hi q̄ diuīs altarib⁹ ꝓsecrati honore ecclastico decorant: pfecto q̄ nec ab vno dānari nec vno iudicāte poterunt honoris sui priuilegio exui: sz pñsente sinodali iudicio q̄d canon de illis ꝓceperit oportet diffiniri.

¶ Questio. viij.

EVltima ꝺo q̄stiōe sic statutū est in cōcilio neocesariēsi. diacono qui hodie cuz diacono pari passu ābulat. ex de ser. nō ordi. miramur. Jo. de fan.

i ¶ Epūs. Suoz. Sufficit tñ maior pars si absentes prebeant assensum. vt. lxiij. dist. c. j. ꝛ. ij. Sed nunq̄d ꝛ isti clerici sunt iudices isti⁹? nō vr cū q̄libet eoruz sit forte minor eo. q̄dā dicūt q̄ ipm concilū siue cap̄m hz iurisdictionez ordinariā. null⁹ tñ p se est iudex. Alij dicūt q̄ sunt assessores epi et snīa sine talibus lata nulla est. sicut snīa nulla ē q̄ fert ꝺ fiscū absente aduocato fisci. vt. ff. de iure fisci. l. fisc⁹. sicut vr dicere lex: vt snīa q̄ fertur officio iudicis absente q̄ nulla sit vt. C. de sen. ꝛ inter. o. iu. cū snīa. q̄ tñ clerici sunt iudices est arg. vj. q. iij. scitote. Epūs an possit sol⁹ q̄libet ꝺēnare. ij. ps.

k ¶ De vltima vero. hic añ ordi q̄rit si aliqs cōfi natoez tek crimen q̄ō se ꝓmissū cit añ ordinatio an immē suā vel quicū pediat peccasse ante or fruti officio.

Crimina q̄ sē na inducunt de positiōe dīgna.

¶ Pbr̄ q̄ ante ordinationez confitetur se corporaliter lapsum postea nō offerat.

QUi admisit corporale⁸ pctm̄ ꝛ hic postea pbr̄ ordinatus est si cōfessus fuerit⁵ q̄ añ ordinationez suam peccauerit nō q̄dē offerat⁶: maneat aūt i aliis officijs p pt̄ ei⁹ studij⁹ vtilitatē. cet̄a⁶ vero pcta cēsuerūt plurimi etiā ordinatiōe priuari. q̄ si de his nō fuerit ꝓfessus nec ab aliquibus manifeste pōt cōuinci: huic ipi de se ptās est ꝓmittēda. Silr ꝛ diaconus si in eodē culpe gñe fuerit iuolut⁹: sese a ministerio⁶ cohibebit. Itē ex pci. hilerdēsi. ¶ Deseruientes altario si carnis fragilitate deliq̄rit epi arbitrio subiaceant.

HJ qui⁵ altario dei deseruiūt si subito in flēda carnis fragilitate corruerint⁵ ꝛ deo respiciēte digne penituerint: ita vt si mortificato corpe: coidis ꝓtriti sacrificiū deo offerāt: maneat in potestate⁵ pontificis vel veraciter afflictos non diu suspendere vel desidiosos ꝓlixiori tpe ab eccle corpore segregare: ita tñ vt sic officiorum suoruz loca recipiant: ne possit ad altiora vlterius ꝓmoueri. Qz si iterato⁴ vellut canes ad vomitū reuersi fuerint: non soluz dignitate officij careant: sed etiaz sanctam communionem (nisi in exitu) non percipiant.

Item ex conci. toletano. ix.

¶ Ex ministris ecclesie geniti in seruitutem deuocentur eiusdem.

QUm multe sup innocētiam ordinis clericoz hactenus emanauerit sententie patrū: ꝛ nullaten⁹ ipsoz firmari correctio morum quiuerit: vsq̄ adeo sententiā iudicantiū ꝓtrahere commissa culparū: vt nō tantum inferretur vltio in actores scelerum: verum etiam in progeniem dānatorū. Jdeoq̄ quilibet ab epo vsq̄ ad subdiaconem deinceps: vel ex ācille^m vel ex igenue^n detestādo connubio^o in honore cōstituti filios procreauerint: illi quidē ex quibus geniti ꝑbabūtur: canonica cēsura dānenť. ꝓles aūt alienа pollutione nata: nō solū

e ¶ Cetera. i. ceteros pctōres q̄ nolūt spōte ꝓfiteri Uel dic. ꝓpue alia pctā a fornicatione. et sic est arg. q̄ min⁹ punitur aliqs ꝓpter fornicationē q̄m ꝓpter aliud crimē. hoc iō: qz pauci sine illo crimie inuenū Fornicatur. vt. i. di. qz tua: ꝛ ad idē est ar. lxxxij. di. pbr̄. lxxxi. catiōez di. si qui clerici. pauci Arg. ꝓtra. xxxiij. emūāt. di. c. vlti.

f ¶ Potestas. Confitendi crimen: sed er si nō vult ꝓfiteri relinquitur arbitrio suo. vt. xxxiij. distin. habuisse.

g ¶ A ministerio. Diaconali: sed non subdiaconali.

h HJ qui. Hoc ponitur. ꝑ. dis. i. hi qui.

i ¶ Corruerit. Loquit ergo de Digneo q̄ post ordinatas aggrauat tiones deliquit. Sz nōne magꝭ pctm. delinqt ille qui delinqt in dignitate q̄m qui ex dignitatē delinqt vt. xl. di. hō xp̄ianus. ꝛ. xxv. q. j. nulli. Rñ. sic. sed iō magis punit qz sciens se pmittit ordiari. i. dis. ex penitētibus.

k ¶ In ptāte. si intelligas hoc ca. de clerico de posito tūc ē hic ar. q̄ epūs pōt restituere clericuz depositum. si autem de suspenso tunc patet q̄ relinquitur arbitrio epi: an velit

suspenso reddere officiū snū. sed cū iste clericus ratione criminis nō possit ꝓmoueri ad sublimiorē gradū quō ergo pōt ipm restituere fame: cū p pniaz nō tollatur infamia. vt. ij. q. iij. ℌ. hinc aūt. potest dici q̄ ex quo papa dat ptātem dispēsandi: ergo p ꝓsequens restituendi fame.

l ¶ Iterato. Ar. grauius puniri iteratū delictū vt xxv. q. ij. ita nos. extra de coha. cle. cleros. et de here. ad abolendam. Jo.

m QUm multe. ¶ Ex ancille. Sz quare punit⁹ do minus ancille illius? Rñ. in fauorem ecclie. vel ideo qz rōne criminis illa facta est de suo foro.

n ¶ Ingenue. Spālis est iste casus vbi filius ꝑditione mris libere nō sequit̄ ℌ id qđ est. xxxij. q. iij. liberi

o ¶ Connubio. Ergo patet q̄ loquit de sacerdotibus qui legitime ducunt vxores. tales enim grauius pununtur. vt. xxxij. di. eos. lxxxi. distin. quidam

Spurius succedit matri.

Infamis nec est ad ulteriora promotus.

.xxviij. distin. presbyter. quicquid tamen hic dicatur cuz ecclesia nō sit isto iure vsa perdit tus istud sicut z illud quod possit exigere penam sacrilegij. vt. xvij. q. iij. quisquis.

a ¶ hereditate. scz paternam nam matri etiā succedit spurius filius: z testamentum matris potest dici iofficiosum. vt. ff. de inoffi. testa. si suspecti. H. j. Johā. hodie spurij oi beneficio excluduntur. vt. C. de natu. libe. autē. licet. B.

S Z q̄s presbyter.

b ¶ Nomen. Si queris quid ei valeat retinere nomen pbri? dico q̄ in omnibus retinet priuilegiū presbyteri in loco subscriptionis et in alijs preter hoc solum q̄ nō pōt missam celebrare. vt. s̄. e. q. vij. felix.

c S Ciscitatis. s̄. di. xxxiij. null⁹. contra. Jo. Sed ibi loquitur de crimine: qō est notoriū per sniam qō falsuz est. vt extra ō cohabi. cle. vestra. z ca. se. z. c. vlt. vbi dr̄ q̄ sufficit si ē notoriū rei euidentia. B. Sed nonne eoipso q̄ ds comprehensus est in adulterio infamis est: licet nondum sit dānatus. vt. ff. de ritu nup. palā. Rñ. tal' infamia non sufficit ad hoc vt abstinendum sit a sacramentis suis nisi infamet p sniaz vt dixi. xxxij. di. H. verum. reḡitur eñ q̄ sit deprehensus z cōuictus. extra de iudi. cum nō ab homine tamen

hereditatē nūq̄ accipiet: sz etiā i fuit utē ei⁹ eccl'e de cuius sacerdotz vl' mistri ignominia nati sūt iure pēni manebūt I tē ex pci. marti. pa.

¶ Qui pītēt se añ oriatione peccasse: nō sacrificet: cōuictus autē deponatur.

S I ds pbr̄ añ oriationē peccauerit: nō offerat: sz tm̄ p religiōe nomen pbr̄i portet. Si aūt ñ ipe cōfessus fuerit: sz ab alio publice ꝓuict⁹: nec hocip̄m hēat vt nomē pbr̄i portet. Silr̄ z de diaconib⁹ obtuādū ē: vt si ipsi cōfessi fuerint: oriniz subdiaconi accipiant.

I tem Nicolaus ad consulta bulgaroz. ¶ De manu sacerdotz q̄ ab eccl'ia tolerat: licite sacramēta sumunt.

S Ciscitātib⁹ vobis si a sacerdote q̄ fuerit ꝓp hēsus i adultio: siue de hoc sola fama resp̄sus ē: de bis cōionē recipe necne: rñdem⁹. nō pt aliqs ḡtūcūq̄ polluere q̄ purgatoria cūctaz ptagionū existūt. q̄liscūq̄ ei sacerdos sit: q̄ sctā sūt coiqnari ñ p̄nt. iccirco ab eo (q̄uscp iudicio epoz reprobet) cōio ꝑcipēda ē. ¶ M̄n mali bōa admistrādo se tātūmō ledūt z̄c. Fax accēsa sibi q̄dē detrimētū p̄stat: alijs ꝺo lumē in tenebris admistrat. z vñ alis cōmodū exhibet: idē sibi dispendiū pbet. ¶ Sumite ḡ ab oi sacerdote itrepidi xp̄i misteria: q̄ omia in fide xp̄i purgank. Fides est ei q̄ hūc mundū vincit: z q̄ nō dātis meritū sz accipiēt fit: dicēte btō hiero. Ad credēdū oi aie baptism⁹ ē pfect⁹: z in oi

bene concedo q̄ omnis sacerdos in mortali existens est suspēsus quo ad se. vt. j. q. j. sacerdotes non quo ad alios: nisi sit precisus: vel nisi sit notorius fornicator: vel symoniacus. vt. xxxij. di. H. verum.

d ¶ In fide xp̄i. i. per fidem christi.

sacerdote coꝛp⁹ xp̄i ē pfectū ¶ Qui rurs⁹ sacre scripture ꝓcordās ait. Priusq̄ audias ne iudicaueris quēquē atq̄ añ pbationē accusatōis illate neminē a tua cōiōe suspēdas. q̄ ñ stati q̄ accusak⁹ re⁹ est: sz q̄ ꝓuincit criminosus.

¶ Causa. xvi.

Quidā abbas habebat p̄rochialē ecclesiā: istituit ibi monachū vt officiuz celebraret ppō: possedit eā p. xl. ānos sine aliq̄ interpellatiōe tādē q̄rela aduersus abbatē mouet a clericis baptismal' ecclie: i cui⁹ dioceſi p̄rochiana eccl'ia illa cō sistebat. Hic primū q̄ritur: vtrū mōachis liceat officia ppīs celebrare pniam dare z baptizare. Scdo: si ꝓtigerit eos capellas hr̄e ep̄ali beneficio: an ab eis sint instituende: an ab epīs. Tertio: an iura eccl'iar̄ p̄scriptiōe tollant? Quarto si eccl'ia aduersus eccl'iam p̄scribat: an etiā monasteriuz aduersus eccl'iam p̄scribere possit? Quito si capellā i suo territoꝛio edificatā iure t'ritoꝛij sibi vēdicare valeat? Sexto si archipbr̄ vl' epūs sua auctē nō iudiciaria snia capellā illā irrepserit: an cadat a cā: vt eccl'ia cui p̄sidet nō vltra habeat ius reposcēdi: q̄d⁹ suus pastoꝛ illicite vsurpauit? Septio q̄rit: si laici capellaz tenebāt (vt quibusdā moris est) z manib⁹ abbatis eā refutauerit: z ordinādā tradiderint: an ꝓsensu epi z clericoz abbas possit eā tenere?

e ¶ Mundus i. amoꝛēm et delectationem mūdanoꝛum.

f ¶ Sed accipientis. i. recipitur p̄m meritu recipientis: sed non p̄m meritū dantis. de cōse. di. ij. vtrum.

g ¶ Accusak. Si. vij. q̄. iij. nōne. xxxv. q. vj. multoꝛiz. et. xj. q̄. iij. eoꝛum. ex vt lite pen. laudabilem. Jo.

Quidā abbas ha.

¶ Casus. Magister hactenus de statu ecclesiarum egit et secularium clericoꝛum. Sed q̄ religione monachoꝛum multuz decoꝛatur stat⁹ ecclesiarū: ideo in sequenti bus causis tractat ō statu monasterioꝛum et monachoꝛum. In hac ergo prima causa agit de officio monachoꝛum ostendens an valeāt officia celebrare: z eoꝛ capelle debeāt p eos institui. Annectit etiā generalit̄ de p̄scriptiōe tam eccl'iarū q̄ monasterioꝛum: et q̄ nullus auctoritate sua rē quam ad se credit ptinere valeat vsurpare. Addit etiaz q̄ laici nullā hñt in ecclesiis ptātem. Et vt hoc z alia mlta meli⁹ faciat premittit thema: de q̄ sex elicit qōnes. Cas⁹ themat⁹ plan⁹ ē

diuisio

Mona ch⁹ vtrū possit p̄fici ecclesie parrochiali.

Pniaz dare pt laic⁹ in nēcitate

Delinquēs i alteri⁹ territorio non tenet ibi crimen p̄fiteri.

Quod monachi. ¶ hec. q. diuidit in. vij. partes. In quaꝝ pma pbat q̄ monachi debēt esse in monasterio z fiere sua et aliorū pctā. Scda ibi: q̄ō vero. Tertia ibi: his autē oibus. Quarta ibi: de his vero. Quinta ibi: quod autē. Sexta ibi: ius g̃. Septima ibi: q̄ō Jo. ō f.

a ¶ Qō monachi. De hac materia canones varie loquūtur. discas g̃ q̄ si regimen ppli cōmittit monacho ab epo cuz abbatis licētia. tunc pōt celebrare officiū lvij. di. c. j. e. doctos moderamine. et. c. ex auctoritate. Sz an ipo iure possit ꝓmitti vel nō: ex dispēsatōe. de hoc dubitatur. Dicunt quidaz q̄ hodie iure cōmuni: sed olim ex dispensatione tm̄. lv. dist. p̄scis. Alij dicūt q̄ nec hodie nisi ex dispensatōne ex de capel. mo. in ecclesijs. et ex de sta. mo. ca. ij. Satis potest admitti q̄ p̄m antiqua iura monachi nō poterant pesse parrochialib⁹ ecclesijs: nisi ex necessitate. vt. lv. di. p̄scis. hodie vero possunt vti litate etiā suadēte: q̄ magis pbati sunt q̄ secl'ares z sic magis sunt vtiles. vt. j. e. cū pro vtilitate. z. xlvij di. c. tūlibet. z hoc si assit cōsensus epi z abbatis. sed si mōasteriū hz ecclesiā aliquā pleno iure: sufficit cō sensus abbatis. vt. j. e. q. ij. visis. De regularib⁹ canonicis nō est dubiū q̄n licite possint p̄fici ecclesijs: sz in hoc est differētia q̄ monachus secū dz habere socios sui ordinis: sed regularis nō tenet nisi cōmode possit. vt ex de sta. mona. q̄ dei timoꝛē. Joh. z ita de iure cōi pōt p̄fici monach⁹ ecclie parrochiali si pōt hr̄e secū sociū sui ordinis. vt ex de sta. mo. c. ij. B.

b Q Lacunt. hoc. c. loquit de monasterijs non habentibus populum.

c ¶ Singulariter. i. non seculariter viuere. nā singulariter debz j. eo. si clericatus. in fine.

d ¶ Sepeliat. Dicunt q̄daz q̄ null⁹ sacerdos siue mōach⁹ siue alter pōt inūgere pnias nisi ab epo sit cōmissa ei cura aiaꝝ. vt. j. e. puenit. z. c. in cūctis. nisi in casu necessitatis: vbi etiā laicus pōt pniam dare. J. de ꝑse. di. iij. sanctū. de pe. di. j. quē penitet. vñ qui ab eis recipiunt pniam: nec ḡtū ad deū nec ḡtū ad ecclesiā sunt absoluti. Alij dicūt q̄ dz sacerdos pōt hoc facere. nā eoipso q̄ aliqs submittit se sue iurisdi

¶ Questio. j.

Quod monachi⁹ officia poplis celebrare ñ possint multis auctibus p̄bat: quarū prima est illa sctē nicene synodi qua dr̄.

¶ Monachoꝝ conuersatio ab oib⁹ dz eē discreta.

Lacuit⁹ oib⁹ residētibus in sctā nicena sinodo: vt mōachoꝝ cōuersatio z vita fz ethimologiā nois ab oib⁹ discrepet. Monach⁹ enī grece: latine singlaris dr̄. vñ monachū p oia singularit⁹ agē opz: q̄ ob hoc firmiter z idissolubilit oēs p̄cipim⁹ vt aliqs mōach⁹ pniam nemini tribuat nisi iuicē: vt iustū est: moꝛtuū ñ sepeliat⁹ nisi mōach⁹ i mōasterio secū ꝓmorātē: vl si fortuitu quēq̄ aduenientiū fratrū ibi moꝛi ꝓtigerit I tē Greg. to. rauēnat. archiepo

¶ Monasteriꝝ districtionē ecclasticū ministeriū qlibet simul tenere non potest.

Nemo⁹ pōt ecclesiasticis officijs deseruire z in monastica regula ordinate p̄sisterevt ipe districtiōez monasteriꝝ teneat: qui quotidie in monasterio ecclasticō cogit⁹ pmanere. I tē Jnno.

¶ Monachi q̄ ad clericatuz ꝓmouētur: a priori ꝓposito discedere nō debent.

De mōachis q̄ diu morātes i mōasteriis: si postea ad clericat⁹ ordines puenerint: statuim⁹ nō debere eos a priori ꝓposito discedere⁸. Si q̄ (sic inocēti⁹ diffiniuit) a suo ꝓposito eis discedere nō licet. z sicut Greg. testat in monastica regula deuote p̄sistere z ecclesiasticis obsequijs simul deseruire nō p̄nt pt̄z q̄ prochianis ecclesijs monachi p̄fici nō p̄nt. I tez hier. ad ripariū z desiderū.

¶ Monachus nō hz officiū docentis: sed plangentis.

loquitur de monachis: sed de secularibus clericis qui volebant monasteriis preesse: z dicit q̄ non posset fieri. Si vis hoc ca. de monachis intelligere: tunc dicas q̄ cū monachus p̄ficitur ecclesie non tenetur seruare districtā regulā vt puius. s. in ieiunijs z oratiōnibus z vigilijs.

g De monachis. ¶ Discedere. Quātuz ad ea q̄ sunt de substantia monachat⁹: vt de habitu seruādo z ptinētia: z de nō hñdo ꝓpria. in his eñ absolutus: lz trāseat ad ecclesiā secularē. sz in ieiunio filētio z vigilijs absolut⁹. vt. s̄. c. pri. Distinguit tñ: q̄ si monach⁹ trāsit ad epatū ex toto absolut⁹ a iurisditiōe abbatis. vt. xvij. q. j. c. vnico. Si vero trāsfert ad ecclesiā seculare q̄ nō est subiecta abbati suo vel i spūalibus vel tpalibus: ex toto eximit⁹ a iurisditione abbatis. vt. j. eo. in parrochiana. Si ꝺo eccl'ia subest abbati suo quo ad tpalia respōdebit abbati suo: sed quo ad spūalia eximit⁹ ab obedientia abbatis. vt. j. q. ij. visis. z. c. sane. z extra de capel. mona. in ecclesijs. Si ꝺo eccl'ia illa ex toto est subiecta abbati: q̄ ad oia tūc remanet obediēs abbati nisi i ieiunijs z aliis: vt dixi. vñ nō dz regere eccl'ā illā ꝑm officiū mōachale. nā ad quācūq̄ eccl'iā veneris: illi⁹ ꝓsuetudinē seruabis. xij. di. illa. xlj. dist. q̄squis. Sz nunq̄d in come-

stione carniū eximīt a regula monachali? nō videt: qr canon tñ infirmitatis cām excipit in monachis. vt.j. de pse. di. v. carnē. tñ pōt satis dici q sic: ne aliis sit scandalum. vt. xij. di. quisquis.

a ¶ Monachus. ē. q.j. pcepit. r.c. hoc nequaq̄.

b ¶ Habet officiū. nō habens curā aliarum.

c ¶ Lugeat. sc̄ vel mūdū. i. pctā sua vel aliorū q̄ in mūdo sunt lugeat.

d ¶ Si cupis.

¶ Dicer? Ar. a nois interp̄tatōe. nola eni debēt esse consona reb⁹. insti. de dona. §. est r aliud. r. ff. de tu. l. j. xxj. di. cleros. et xij. q. j. clericus. xxiij. q. j. pudenda. in auten. de defen. ciui. col. iij in p̄in.

e ¶ Solorū. i. solitariorum: ne sit ptra. j. e. si clericatus. r est ar. q̄ mōasteria nō sunt ꝓstruēda in vrbib⁹. vt. j. de cōse. di. v. nunq̄.

Siplicitas est duplex

f ¶ Simplicitatē. Duplex est simplicitas. que dā ptraria dolo sitat: et illa bona. quedā ptraria discretioni: r hec ē mala. xxxix. di. c. petrus. r xxxvj. dist. in p̄ncipio.

g ¶ Nō multū. Tñ q̄nq̄ min⁹ ē falli q̄ fallere. vt. xxij. q. ij. in ipsa r. est ergo vicīū falli. i. facilem esse ad fallēdū. Intelligunt tñ quidā hoc de deceptione fidei. in cōtractib⁹ aūt decipi nō est pctm. xxij. q. ij. innocens.

Fallivicīū est.

h ¶ Que idifferēter. Scriptū ē em. oi petēti te tribue. etiaz excōicato. xj. q. iij. q̄m multos. j. q. ij. ēp̄io. xxiij. q. iij. ita plane. xiij. q. ij. nō estimemus. Sed contra. desūdet elemosynā in manu tua donec inueries iustū. cē. r ar. l. xxvj. di. nō satis. j. e. c. vl. r ar. v. q. v. nō ois. de hoc notaui. §. xlij. di. quiescamus.

i ¶ Institorem. i. negociatorem.

k ¶ Filiorū. i. pauperum.

l ¶ Canes. histriones r meretrices r lecatores.

m ¶ Lia.

n ¶ Ego pascor. a sacramentis ipsorum.

o ¶ Securis. qr succisus est mūdo. j. e. placuit

¶ Si munus. Sed vnde faciet monach⁹ elemosynā vel oblationē qui nihil habet ꝓpriū. nec ei p̄ter necessaria licet aliquid recipere? arg. hic r. c. 2po. i. suo nō debet subtrahere necessaria. de cōse. di. v. elemosynā mediocriter. Quidā dicunt q̄ nomie monasteriū offeret. arguñ. l. iij. distinc. abbati. r hoc si habet ad ministrationem Vl' dic munus. i. decimam.

Monach⁹ an cē ꝓsinā facē ꝓsit.

p ¶ Si peccauero. Ergo secularis ꝓlat⁹ potest excommunicare monachum. Et est argu. q̄ si monasteriū aliq̄ est infra terminos alicuius archidiaconat⁹ q̄ archidiacon⁹ habet iurisdictionem in ip̄m monasteriū. ad idē facit. j. ca. ꝓpt. et xciij. dist. a subdu. acono. r extra ō offi. archidiaco. c. vlti. ecclesia ei que est intra territoriū alicuius sub illius est iurisdictione. vt. j. q vij. omnes. arg. contra. xviij. q. ij peruenit. in secūdo. et. c. dudum. r extra de capel. mona. dilectus.

f. coll. xij. c.

Monasteriū pōt cē sub iurisdictione archidiaconi. xij. reg xij. c. Eccl. xlvij. d

q ¶ Ecclesia.

r ¶ Presbyterorū. Si intelligas de illis personis q̄ sunt plati monachorū planū est.

s ¶ Senatus. Sed si capitulū dicāt senatus et senatus ꝯstituit hominem fame. vt. ff. de postul. l. j. §. de qua. ergo et capitulus.

¶ Nō ꝛ aliquid monachis agere sine pbr̄oꝝ ꝯcilio.

¶ Ecclesia hz senatū cerū pbr̄oꝝ⁹. sine quorū ꝯsilio (si cū ꝯsilio) nihil mōachis agē ꝛ. Roboā filiꝰ salomonis ideo ꝓdidit regnū: q̄ audire noluit pbr̄os suos. Senatū⁹ q̄z romani habebāt: cui⁹ ꝯsilio cūcta agebāt. r nos habem⁹ senatū nostrū cetū pbr̄oꝝ.

Monachus pascitur: clerici pascunt.

¶ Alia causa est monachi: alia clerici. Clerici oues pascūt: ego pascor. Illi de altari viuunt: mihi securis quasi ad radicē infructuose arbori ponit. Si oīo mutem equipa ratur.

nuptias in morte naturali ideꝛ est in hac morte. i. ingressu religionis vt. C. ō epi. r cle. l. vlt. Et sic donatio cā mortis firmat morte naturali: silr et morte ciuili. vt C. ō dona. inter vi. r vx. res vroris. Jo. r hoc teneas. p regl'a q̄ i sol' ul' casib⁹ ciuil' mors cēpat mortī naturali vbi hoc in iure cautū inuenit. B.

Abbates cp̄a ius nō exercēant.

¶ Iura. g abbates non debent exercere ep̄alia iura: nec de causis matrimonialibus cognoscere. vt ex de excess. pla. accedentibus nisi ep̄alia iura p̄scripserit. vt ex ō p̄scrip. auditis.

b ¶ Vel aplice. Arg. j. ex. de p̄scr. vti. vel inuti. porrecta. Sz dic q̄ nō p̄t cōfirmari quo ad hoc dn possint remoueri cū opus fuerit.

c ¶ In calcedonēsi. j. e. q̄ ve.

d ¶ Et sub anathematis infligendi.

e ¶ Nedicim⁹

f ¶ Publicas pnias. Hoc cñ ad epos ptinet. vt. l. di. in capite.

f ¶ Et missas quas nec alij debēt i monasteriis publice cātare pplo: nisi fuerint imitati. vt xviij. q. ij. dudū. r. c. luminoso. et ca. abbatem.

g ¶ Oleū. Infirmorū. vel cathecuminorum

h ¶ Ab epis. Sz cū hoc. c. loq̄t de nō habētib⁹ pōtificē recipiūt oleū vel chrisma: cū ꝓpz nō hēāt. Rñdeo ad cautelā ne aliquē ibi nō baptizatū cōfin

¶ Questio.i. Folio.cccviii.

¶ Monachi nonvsurpēt ep̄alia iura.

¶ Eruenit ad nos (vñ valde miramur) q̄ q̄dā mōachi r abbates i ꝓchia vra ptra sctōꝝ decreta ep̄alia iura r officia sibi arrogant vē dicāt: videlz pniam dare: et remissionē pctōꝝ: recōciliationē penitētiū decias r ecclesias cū (absq̄z ꝓpriis epi licētia vl' aplice⁹ sedis auctē) hoc nullatenus⁹ p̄sumere debēāt. sicut i calcedonēsi⁹ ꝯcilio de hmōi a sctis p̄fib⁹ statutū ē r sub anathemat⁹ vinculo mōachis oib⁹ ꝓhibitū. Mādam⁹ itaq̄z dilectioni tue vt eos ꝓuenias: r ne talia deinceps p̄sumāt: oīno ꝓhibeas

Ite calixt⁹ pa.

¶ De codē.

Nterdicim⁹ ēt abbatib⁹ r monachis publicas pnias⁹ dare: ifirmos visitare: r vnctiōes facere r missas⁹ publicas cātar: chrisma r oleū⁹ sc̄ecratiōes q̄s altariū ordinationes clericorum ab epis⁹ accipiāt: in q̄z ꝓchia is manēt.

Ite Alexāder. iij.

¶ Mōachi itra claustra morātes: clericoꝝ officia exterius non ministrent.

Urta calcedonēsis tenorē optimi ꝯcilij mōachis (q̄uis religiosis) ad normā sc̄i bñdicti itra claustrū morari p̄cipim⁹: vicos: castella: ciuitates pagrare: ꝓhibem⁹ r a pplox ꝓdicatōe oīno cessare cēsuim⁹: nisi forte q̄s de sue aie salute sollicit⁹ vt eoꝝ habitum assumat: eos intra claustrū consulere voluerit.

Ite ex cōci. calc.

¶ Monachi q̄ sūt i ciuitatib⁹: ep̄o debēt esse subiecti.

Quibꝫ pureq̄z solitariam eligūt vitā digni sūt q̄uiēti honore. § Eos⁹ vo⁹ q̄ p ciuitates singl'as seu possessiones i mōasteriis sūt: placz nobis ep̄o eē subiectos r q̄ deti opā dare atq̄ obꝑuare iuniam⁹ r orōnes. in locis q̄b⁹ se mel se deo deuouerit pmanētes: r neq̄ cōicare ecclīasticas neq̄ sc̄lares aliq̄s attractare actiōes: relinquentes ꝓpria monasteria: nisi forte iubeātur ꝓpter vrgētes necessitates ab ip̄ius ciuitat⁹ ep̄o § Et neminē seruoꝝ suscipi in monasterium vt sit cuz eis monachus nisi cum dñi ꝓpriū licētia. Pretereunte vero hec decreuim⁹ extra cōionē esse: ne nomen dñi blaspheme⁹. § Cōuenit ergo ciuitatis ep̄o curam⁹ r sollicitudinem necessariam monasteriis exhibere. His ita respōdet. auctoritas illa nicene⁹ sinodi ꝓhibet monachos de monasteriis exire: et per capellas sepulturas mortuoū celebrare: ꝓfluere videlicz more clericoꝝ ad cuiuslibet exeq̄as celebrādas. Leterū si apud monasteriū aliq̄s semetip̄m tumulari voluerit: nō ē ꝓhibēdus. Vnde Greg. scribit Johā. ep̄o de vrbe veteri.

¶ Misse celebrari mortui se peliri in monasterio nō ꝓhibentur.

Abitus abbas monasteriꝰ sc̄ti Greg. ꝛ insinuauit nobis plurima se ayra scrita te grauamia sustiere q̄ i eos mōasterio missas⁹ ꝓhibeas gnouimus.

i ¶ Q Uere.

¶ Solitariā. Jd est heremiticam.

k ¶ Eos. Qui sc̄z digni sint honore.

l ¶ Uero. i. tñ Ex aduersatiōe here = ista videt q̄ he= mite remite non sub= subsūt sūt epis: qō q̄dā epis et ꝓcedūt: qr sūt lo pōt ad custe q̄ non hñt platu = regē. Sz nos j. ramvo vt. xciij. dist. nul cari. la rōne. xj. q. iij. si aūt. Hic etiaz nota q̄ heremita pōt vocari ad ꝓlaturā vt ex ō elec. cū monasteriū. q̄lē aūt vitā hre debeāt: non repperi: tñ puelegiū clericoruz habēt vt hic apparet. Sz si quer as quomō heremita possit eligi ad ꝓlaturā: cū de magis stricta ad min⁹ strictā vitā nō ē licitū trāsire. xix q. j. ca. vno. Respōdeo vita monachoꝝ est magis stricta q̄ ad hoc: qr renunciāt ꝓpriis r ponūt holem supra se. sed heremita nō renunciat ꝓpriis vt. xix. q. iij. §. econtra.

m ¶ Jeiunia. Sz q̄d si pz⁹ teneb⁹ aliq̄s aliq̄s dies ieiunare: nunquid nihilominus monachus factus tenetur eos ieiunare? argu. q̄ non. xxxij. q. v. nolui. de pe. di. prima. §. his auctoritatibus.

n ¶ Curam. xviij. q. ij. monasteria. et ca. abbates. et ca. cognat mori.

Monachi q̄ sūt i ciuitatib⁹ eligūtur ad epatū.

Capitū eligendo indignū q̄z dispēsat.

Religionis ingressi

hoc licite phibuit.vt.ẽ.e.interdicim⁹? Sed dic q̃ loquitur de monasterio habente populum.

a ¶ Suspendi.i.abstinere.Jo.

b Admonere. Ne pie.sec⁹ si sūt iuste.xvij.q.iij. quicūq; ff. de reli.si qs.Hec actio.xij.q.vl.qff. de cōdi. insti. quidam.imo ad eṗm spectat exequi voluntates defunctoruz. vt eẽ de testa. si heredes.

c ¶ Bicunq; . ¶ Legit.ẽ xiij.q.ij.vbicūq;

d ¶ Improbitate.imo qz non habẽt populū.

Quidā monachi.

Monachi subsūt epo

e ¶ Epo. Pōt ḡ epm monacho p̄ciperi iniūgere ei aliquam legationez. vt.ẽ.e.q̃ vere. silr abbas vt.J.e. monachi.

f ¶ Excōicati. Ergo monachi possunt excōicari ab episcopo. vt.xviij.q.ij. abbates.z ab alijs plat⁹ vt.ẽ.e.alia

g ¶ Inuitos. p brachiū seculare ẽ inobedies corrigẽd⁹: vt.ẽ. di.xviij.non licuit.et.xj.q.j.petimus.

h ¶ Ut ad sua loca redeant. vt in exiliū mittāt. vt.J.ca.priori.

h ¶ Ad sua loca. hoc est regulare vt semp primo cogant redire ad monasterium suū.vt.xxvij q.j. nec aliq̃.i fi. z.c. ipudicas.et c. puenit. nisi sepius delinquāt vel pmū monasteriuz sit nimis dissolutum. vt xxvij. q. j. si q̃.et c.si qs rapuerit.

i ¶ Robinuz. ¶ Detinere nec tal⁹ detentor icidit i canonē extra de sen. ex. vt fame.

k ¶ Ad nos. Nā cum de fide dubitat: romana ecclia est cōsulenda. vt. xxij.q.v. de liguribus.

l ¶ Insula. Nota penā canonicā esse exiliū. l. disti.

m Accedēs.z dixi.iij.q.iij. hi qui eṗos. Jo.

Dicim⁹ illō ¶ Sacerdotes. Vt p licētiā sacerdotum. Nec obstat.xxv.di. p lectz vbi dr̄ q̃ diacon⁹ pōt p̄dicare sic.xcij.dist. in sctā. vel ibi p̄dicare ponit p legere. Silr laici p̄dicāt z mulieres de licētia sacerdotis. vt. ẽ. pūt. di. xxiij. mulier. in fi. Sed nūqd subdiacon⁹ pōt p̄dicare? ita: qz plationē z curā aliarū hr̄e pt. vt eẽ de eta. et q̃li. preꝛea.p̄ dicat ḡ rōe prelationis sed nō rōne ordinis:qz locum sacerdotz obtinet vt.xcij. di. preci pim⁹. Tēplarij aūt z hospitalarij iō p̄dicant:qz habẽt de hoc p̄uilegiuz. Sz dd si aliq̃ sunt falsi p̄dicatores z aliqua lucrent: nūdd restituēt illi ecclie? vr q̃ non qz ñ refert qs vr q̃lit p̄dicet:sed q̃ p̄dicet.xix. disti. scōz. Et apls dicit i epla ad philippēses. siue p hitatez siue per falsitatē xp̃s annunciet: in hoc gaudeo et gaudebo. Dic q̃ apostol⁹ gaudebat de cōuersis: nō de p̄dicātib⁹ Arg. tñ q̃ ecclie acq̃rit. ff. de iosfi. test. l. posthumus. ℌ. si quis. vbi dicitur q̃ si extraneus expugnauit testamētum.hoc ei non prodest:sed legitimis. Jo.

Mulieres predicare

Predicāt re ri z falsi p̄dicatores.

n ¶ Parrochianum. infra de pe. distin. vj. placuit.

Monachi an possit esse iudex vel aduocatus.

a Depītiū ¶ Defensor.i.iudex vel aduocat⁹ vt procurator negociorum scl'arū. sic.j.q.iij. salua ardor.z ex ne cle. vel mo. sed nec. Non pōt ḡ sine supioris licētia esse iudex vel aduocat⁹ vel arbiter. Sz abbas pōt hoc facere sine licētia alicui⁹. nā abbas monachos hz ipotestate. vt. xij. q. j. nō dicatis. vñ ipe nō ẽ sub potestate alicuius ff. de adul. si euenier. et q̃ possit abbas esse ꝓcurator hēs ex cen. sopite. eẽ de trāsac. cōtingit. sclares ḡ cās et iubētibus epis nō pōt agere. vt hic et eẽ ne cle. vel mo. relatuz nisi miserabiliū personarum. vt lxxxvj. dist. c. vl. itē nec sindicus potest constitui in ꝓpria ecclesia. vt extra de sindi. sicut. nec procurator. vt i auten. de sanc. epis. ℌ. aliū. nisi ali⁹ non sit equidone⁹: tunc potest de licentia abbatis. vt extra de testi. insuper. et. J.e. monachi. iudex tñ constituit monachus a superiore. vt extra de primicū olim. Et nota q̃ si quā cām mouēt mōachi presumit semp ḡ bono zelo eaz moueant. vt extra de no. operunn. cum ex iniuncto. Jo.

b ¶ Defensores.ẽ. di. lxxvij. c. vl. ẽ vile ẽ illō ꝓtrarium: qz ibi defensor ponit ꝓ stiario. et iō magister illud nolui soluere.

¶ Quod vero. ¶ Hec est scōa pars. q. i qua ꝓbat q̃ si monachus habet populum de licentia epi vel pape q̃ pōt ola officia celebrare siue ministrare sicut clerici seculares. Jo. de fan.

c Si monachus. ¶ Minoratiōe si. j. q. iij. ca. vlti. z est ar. ex q̃ quis ē elect⁹ canonic⁹ statim habebit fructꝰ prebēde plene vt alij. extra de preben. relatum. fallit hoc extra vt ec. bene. vt nostruz. in fi. et de insti. cū venissent in fi.

Monachi defensores

b Octos aut pbos monachos pbr̄ij honore dedicatos p̄dicare: baptizare:pniam dare: debita miseris relaxare: decimaruz: primitiaꝝ: oblationū viuoꝝ et mortuoꝝ portiōe iusta pfrui debẽ:moderata dispēsatiōe ꝓmēdam⁹:vt iuxta ap'm de altario cui seruiūt viuētes: p obsequiū dñice plebis pane z vinū imaculata bñdictione trāsformēt in corꝑ z sāguinē dñi nr̄i iesu xp̄i. Item Jnno. papa. ¶ Beneficijs eccleſiasticis monachus pbr̄ libere perfruatur.

Si monachus ad clericatū pmoueat: beneficia pstent ei pleniter:z annonez decime donent absq; vlla dilatiōe z mioratiōe[c]:vt ḡtio meli⁹ possit iuxta possibilitatē qñ necessitas exterit ad opa ecclastica z ipaz restaurandā[e] ecclam adiutorium faciat. Item grego.

¶ De eodem.

Moderamie aplice auctoritatz decerni m⁹: vt mōachi si pbr̄ij honore ō dicati sr̄ cū ligādi soluēdiq; potestate deciaz: primitiarū:oblationuz:donationū:q̃ fiūt puuis z p defunctꝰ portione iuxta canonē ad suā p ximoꝝ[g] vtilitatē merito p fectionis iusticie:nō min⁹ qz ceteri sacerdotes laudabiliter sibi vendicent[f]. Idem.

d ¶ Restaurādam. arg. ḡ habēs eccleſiā debet reparare eā vt eẽ de ec. edi. de his. et. c. vlti. hoc verum est si habet tertiam q̃ debetur fabrice vt. x. q. j. decreui m⁹. z. q. iij. vnio.

Moderamine aplice.

e ¶ Proximoruq; ar. q̃ de bonis eccliaz: possum⁹ subuenire ꝓsanguineis. vt lxxxvj. di. nō satis sed primos hic appellat fideles.

f ¶ Sibi vendicēt. cū ergo ecclesia possit vendicare decimas patet q̃ dñium decimarū est penes eccliam. licet decima non dum sit tradita ei. decime enim sunt dei. vt J.eo. reuertimini. vn de etiam quēlibet possessorem ecclesia cōuenit sup decimis. vt J.e. decime. hoc eñ est p̄uilegiū ecclesie q̃ re nō dum tradita facta ē dña rei. vt extra de cōsue. c. ij. in fi. C. ō sac. san. ec. vt inter diuinū. Quidaz tamē dicunt q̃ ecclesia non possit vendicare decimā. nisi segregata sit. qz rez vēdicat specificare eam debet vt extra de ap. significatib⁹. Iz hoc nichil ē. qz incertā ptez bñ possū vēdicare. vt. ff. de rei vē. q̃ de tota. z. l. ex diuerso. z. l. vl. Sz adhuc alia rōne vr q̃ eccliā nō pōt decimā vēdicare: qz nisi decia sit segre

ij. ps.

Sj. coꝛ ix. b.

Declarū dñiū est penes ecclesiā.

gata ab aliis bonis nō bñit eē ꝓpus dñi. ff. de polli.l.ij.§. vl. ſz illud ē qñ decisū bētur ex voto: aliud qñ ex iure Dicas g̃ q̃ ꝛz de cima nōdū ſit ſegregata: q̃ tñ ē ecclie. Uel dicas q̃ totū illud frumētum ē cōe. qz cū frumentū volūtate dñoꝝ cōmiſceſ ſit cōe. et q̃libz granū ſit cōe: tūc deſ actō cōi diuidūdo vt diuidat. Sz ſi ſi nevolūtate dñorum ē cōmixtū: tūc nō ſit cōe: ſz vēdicare pōt vñq̃ ptē ſuā. ff. de rei vē. ſi frumentū: ⁊ inſti. de re. di. §. ſi duoꝝ. ſz nec illud vr poſſe ſtare. qz cū ſemē non fuit cōe. g̃ nec frumētū. Uel dicaſ q̃ decime perātur p actionē cōfeſſoriā: qz ius pſtandi decimā ē ſeruitꝰ q̃dā. Uel verī dicas q̃ petūtur ꝓditione excanōe vl̃ iudicis offō. vt. ff. ō ꝓdi. ex lege. l. vnica.

Decle q̃ actōe peti poſſūt.

¶ X auctē.

a ¶ Aplōrū. ſ. ſeptuagita duoꝝ diſciploꝝ. xxi. diſ. in nouo. epi eſt tenēt locū ipſoꝝ. lxviij. di. quoꝝ vices. Uel ꝓpue ſcz q̃ ad ꝓpoꝝ renūciationē.

ij. thi. ij.a.

Unt nonnulli.

b ¶ Bñdictꝰ. arg. q̃ oia q̃ non phibuit ſanctꝰ bñdictꝰ fūt ꝓceſſa monachis. ſic xxviij. qō. ſ. iam nunc. xxx. q. iij. illud.

c ¶ Canonicꝭ regularibꝰ. imo in oibꝰ vt videt

¶ Clericoꝝ officia: mōachi: pbri libere adminiſtrent.

EX auctoritate huiꝰ decreti qō aplico moderamine ⁊ pietatꝭ officio a nobis eſt ꝓſtituꝝ: ſacerdotibꝰ monachis aplorꝫ figurā tenētibꝰ liceat p̄dicare: baptizare: cōionē dare: p pctōribꝰ orare pniam imponē: atq̃ pctā ſoluē. Ite⁊ ex decreto Bonifa. pa. ſſ Mōachi pbrij honore de coꝛari: pātem habent ligandi ⁊ ſoluendi

SUnt nōnulli nullo dogmate fulti audaciſſime quidē zelo magis amaritudinis q̃ dilectiōis iflāmati: aſſerētes mōachos q̃ mūdo mortui ſūt ⁊ deo viuūt: ſacerdotalis officij potētia indignos: neq̃ pniaz neq̃ xpi anitatē largiri: neq̃ abſolvere poſſe p ſacerdotalis officij diuinitꝰ ſibi iniūctā potestatē: ſz oīno labunk. neq̃ eibtūs bñdictꝰb mōachoꝝ preceptoꝝ almificꝰ huiꝰ rei aliq̃ mō fuit iterdictor: ſed eos ſeculariū negocioꝝ edixit exptes foꝛe tm̃mō. qō q̃dē aplicis documentis ⁊ oim ſctoꝝ patrū inſtitutis: nō ſolū mōachis: ſz ēt canonicisᶜ magpe ipak. Nemo em̃ militās deo iplicat ſe negociis ſcłarib⁹. Tantoꝝ igit patrū inſtituti exēplis: qb⁹ piculoſiſſimū ē refragari credimꝰa ſacerdotibꝰ monachis ligādi ſoluēdiq̃ officiū deo operāte digne admiſtrari: ſi eos digne ꝓtigerit hoc miniſterio ſublimari. Decertātes igit monaſtice ꝓfeſſionis pbros ſacerdotali potentie arcē officio oi mō p̄cipimus: vt ab huiuſcemodi auſib⁹ repmātur in poſterū: qz q̃to quiſq̃ eſt celſior: tāto ⁊ ultis erit potētior. His oibꝰ auctoritatibus ꝓſpicue mōſtrāt monachos poſſe penitentiā dare baptizare: ⁊ cetera ſacerdotalia officia licite adminiſtrare. Sz̄ño ppli electōe eoꝝ inſtitutiōe ⁊ abbatis ꝓſenſu ptātē ſuā exeq̃ valeāt: hieronymi gelaſij ⁊ greg. auctē p batur. Ite em̃ hiero. ad ruſticum monachum.

¶ Signe i mōaſterio viuēs per populi electionē ad clericatum poterit ꝓmoueri.

SIcviue in monaſterio vt clericꝰ eē mereaꝛis mltoᵇ tpe diſce q̃ poſtmodū doceas: ⁊ int bonos ſemp ſectare meliores. q̃ ſi ppls vel eōs te i cleꝝ elegerit: age ea q̃ clerici ſunt. Idē ad eūdē.

¶ In ordine clericatus ꝓmoueri monachi poſſunt.

SI clericatꝰ titillatᶜ de ſideriū: diſcas qō poſſis docē: ⁊ rōnabilē deo offeras hoſtiā: ne ſis miles p̄iuſ q̃ tyro. ne p̄iꝰ magiſter ſis q̃ diſcipul⁹. ¶ Nō eſt hūilitatis mee neq̃ mēſure iudicare de ceſis: ⁊ de miſtrꝭ eccleſiaꝝ ſiniſtrū q̃ppiā dicē. habeāt illi ordinē ſuū ⁊ gradū: quē ſi tēueꝛſ: quō tibi i eo vindēdū ſit: edit⁹ ad nepotianū liber te docere poſſit. ¶ Nūc monachi cunabula moꝛeſq̃ diſcutim⁹: ⁊ eiꝰ mōachi q̃ liberalibus ſtudijs eruditꝰ in adoleſcētia iuguz xpi collo ſuo ipoſuit. Primūq̃ tractā dū eſt vtrū ſolꝰ an cū aliis in mōaſterio viuē debeas. Mihi placet vt habeas ſctōrum ꝓtubernīū⁸: nec tpe te doceas ⁊ abſq̃ doctoꝛeʰ igrediaꝛſ viā quā nūq̃ igreſſus es. Ite⁊ gelaſius papa. ¶ In loco quem abbas iudicauerit monachus eligat: et ab epiſcopo ſacerdos ordinetur.

SI q̃s mōachꝰ fuerit q̃ venerabili vite meritō ſacerdotio dignꝰ videat: ⁊ abbas ſub cuꝰ impio regi xpō militat: illum fieri pbrm

arg. lxxxviij. di. ca. ſ. ⁊ etiā p totū. xj. q. ſ. te q̃dē. xiij. q. iij. ca. ij. ⁊. xv. q. ij. c. ſ. xxiij. q. vlt. his a q̃bꝰ. extra de poſtu. clerici. et exne clerici vl̃ mo. multa.

SIc viue.

d ¶ Multo tēpoꝛe. i. vſq̃ ad ōcrepitā etatem. vt. xxxviij. di. nullꝰ. vl̃ multo. i. per q̃nquenniū vt i ꝓhemo digeſtoꝝ. ff. de ſepa. l. ſ. §. qō dictū. vel triēniū. C. de fideicō. l. ſ. vl̃ p biēniū vt infti. ō litte. ob. ar. hec ꝛ momēta neos magiſtros lix. diſ. ſi officia: qz nō mediocriter errat q̃ munꝰ bonū pſert cē. vt. ſ. de ꝓſe. di. v. non mediocriter. et arg. q̃ poſt⁹ ſeniores magiſtri ſunt audiēdi. vt ex. di. ō qbꝰ. Ar. §. ff. ō edil. edic. ꝓcipiunt.

SI clericae ſiꝰ. ¶ Titillat. i. delectat

f ¶ humilitatis. i. puritatis.

g ¶ Cōtuberniū. Argu. ex de ſta. mo. mōachi. ⁊. xx. q. vl. ca. vit.

g ¶ Cōtuberniū. arg. q̃ plus valet vita cōis q̃ vita heremitica: vñ ab heremitica vita licite trāſit ad monachatū: vt dixi ō. e. q̃ vere. ſed a mōachali ad heremiticā nō pōt niſi de abbatꝭ licentia fiat rōne debilitatꝭ. vt. xx. q. iij. monachū.

h ¶ Et abſq̃ doctoꝛe. ſ. xxxvij. di. relatum.

SI quis monachus.

Hereticite trā ſit ad monachatū.

Libꝰ ꝓpꝛius ſuptibꝰ pſtare dz operas patrono.

a ¶ petierit. alꝭ nō poſſet. vt. lviij. di. c. ſ. ⁊. ij. ⁊. ſ. e.

b ¶ Uel ppli. ppli nō eſt eligere: ſed [monachi. teſtimoniū dare electo. vt. xxiij. di. c. j. ſed eōs vel archidiaconus: vel archipbr̄ eligit ſm̃ conſuetudinez loci. vt extra de offi. dele. ſuper eo.

c ¶ Onachos q̃ Nec ſal tu. i. p̄termiſſis ordinibus. vt. lij. diſt. ſollicitudo. vl̃ id eſt nō ſuatis itersticijs. vt lxxvij. di. i ſingulis. ſed eſt cōtra lxxvij. di. ca. vlti. vbi dicit q̃ monachus omnes ordines infra annū poteſt recipe ſed illꝰ ex diſpēſatōne. quod hic dicit eſt ius commune.

d ¶ Ad epatꝰ. vt ſi ſit pbr̄ poſt decez annos poteſt eōs fieri. vt lxxvij. diſtin. qui cūq̃.

e ¶ Superi⁹. ō. lxxvij. di. c. ſ. ij. et. iij. Joh.

f ¶ Os autē. Opera Argu. q̃ ſi clericus ſcit operas aliquas illas teneꝛ pſtare eccleſie. ex. de poſtul. c. ſi. ſed cui⁹ expē ſis pſtabit eas? videt q̃ expēſis ecclie. vt ar. xij. q. ij. charitatē. maxime ſi nō habet ppꝛium de q̃ hic loquit. Sec⁹ tamē eſt in liberto qui pſtabit operas ppꝛijs ſumptibꝰ pſono ſuo niſi paup ſit. vt ff. ō ope. lib. ſuo. hic tamen nō loquitur de talibꝰ operibꝰ ſed tantum de poſtulatione vel prelatione recipiē da. Item argu. q̃ ſi alicui de eccleſia iniungit aliqua legatio tenetur eā recipe. vt. iij. q. ſ. c. nulli.

g ¶ Suſcipiatis. ſt. viij. q. ſ. in ſcripturis.

h ¶ Neceſſitatibus. ō. vij. q. ſ. ſcias.

i IN prochia. ¶ In poſſeſſiōe. i. q̃ fuit eiꝰ. ſi. xviij. q. ij. abbatē. cū eēm̃ fundata eſt eccl̃ia nullā habet ibi ptātem. vt. x. q. ſ. nouerint.

k ¶ Quod ſubito. tpe egemꝰ vt aliquid maturius agamus. l. di. ponderet.

l ¶ Prozogata. i. dilata.

m ¶ Eum diaconū. Ergo ſubdiaconꝰ erat iſte q̃ fuit electus ad regimē prochialis eccleſie. ſubdiaconus eēm̃ ad hoc licite eligīt. vt ex de eta. ⁊ q̃li. ꝑterea. immo etiā ad epatū. vt ex e. titu. a multis. Item aliud notabile eſt hic q̃ ſi patronꝰ preſentat eōs mōachum aliquē q̃ tenetur eōs euz inſtituere. et dicunt quidaz q̃ ⁊ tūc tenetur eōs eū recipe cū ſubeſt neceſſitas vl̃ vtilitas. vt. ſ. eo. cū. p vtilitate. et lv. diſt. p̄uſcis. ⁊ id qō legit ex de ſta. mona. monachi. itelligunt q̃ nō debēt pfici prochialibus ecclēſijs: niſi ſubſit neceſſitas vl̃ vtilitas. Joh. Sed certe idem eſt de quolibet alio clerico. B.

n ¶ Mediana Cum cantat ſi tientes.

n ¶ Mediana ſ. lxxvij. di. in ſingulis. contra.

o ¶ Facim⁹. paliū. quem enim papa i diaconuz ordinat/amodo nō pōt recedere ab ipo. vt. ſ. q. ſ. ſi lium.

Monachū a pꝛono pñtatū dz eōs iſti tuere.

p ¶ Quem. ¶ In mōaſticam. ō. vij. q. ſ. hoc neq̃q̃. Z. ſed ille ad pniam de ſcē dir: h merituz augere. p poſuit qō vbi nō exprimit ex varietate preſumit adminiſtratione relicta. ⁊ hoc bñ diſtinguit ex de renū. poſt trāſlationem.

Monachi ad clericalez vitā trāsire pmittit

a MOnachi ¶ Ad officiuz.officiādo eccliā.sz priuatim pñt celebrare.ex de peregri.c.tue.

b ¶ Nec in ciuitatib⁹.nō est dubiū qn a clericatu transeatur ad monachalem vitā.quia districtior est vita monachorū q̄ clericorum.Sed mirum est quō ad clericalem vitaz permittitur trāsire a monachali vita vt hic et in p̄cedenti.c.7.lviij.di.c.j.7.ij. cuz de magis districta vita ad minus districtā vitā trāsire non licet.vt.xciij.di. legim⁹.in fi.Rñ. ad p̄latura ideo transit ex dispēsatione vt p̄fit 7 tuncvotum nō frangit qz istud in melius cōmutatur.melior est ei publica vtilitas q̄ priuata.ē.eo. vos aūt.qui aūt sic transit vt p̄fit peccat mentaliter votum.n.frāgit

c ¶ Consensu. hoc ē.ē.lviij.di. c.j.et.ij.

d QUm p vtilitate.vel pro necessitate. ē.c. prox. et.lv. distin. p̄fectis. sz ē.eo.ca. in parrochia.indistincte loquitur.

e ¶ Cum abbatis.Videt ergo q̄ eps inuito abbate non possit monachū p̄ficere ecclie alicui:vel facere ip sum clericū suuz vt hic.et.ē.c.prox.7.lviij.dist.c.j. et.ij. Sed cōtra ē.e.qui vere.7.ij q.vij.cum pastoris.

f ¶ Diocesana.id est nec tertiam nec quartam dabunt episcopo.sz hoc notatum est.x.q.j. in summa.

g MOnachi ¶ Eccliasticum. officiando eccliam sed priuatim possunt celebrare.

h ¶ Utilitas.ergo licet aliquid bonum 7 vtile sit: nō tamē est agendū nisi eo modo quo fieri debet.vt xj.q.iij.quid ergo.xij.q.ij.quattuor.7.j.de p̄cra. di.

MOnachi vagātes ad officiū[a] clericat⁹ (nisi eis testimoniū abbas su⁹ dederit) nec in p̄rochijs:nec in ciuitatib⁹[b] ordinent. Si enim necesse fuerit clericū de monachis ordiari:cū p̄sensu[c] et volūtate abbatis p̄sumat eps.

Item ex concilio hilerdēsi.

¶ Cū abbatis volūtate mōachi ordinēt:q̄s vtilitate ecclesie eps ordinare voluerit

CUm vtilitate[e] ecclesie aliquos monachoruz in clericatus officio eps p̄obauerit p̄mouēdos:cū abbatis[e] volūtate debent ordinari. Ea vero q̄ in iure monasterij de facultatib⁹ offerūtur in nullo diocesana[f] lege ab epis p̄tinganf. Item ex cōci.terraconen. ¶ Sine abbatis impio ad clericat⁹ officiū monachi nō eligantur.

MOnachi a mōasterio foras egredientes ne aliqd̄ ministeriū eccliasticū[g] p̄sumant agere/p̄hibemus: nisi forte cū abbatis impio. Similiter vt nullus eoruz.i. monachoz forensis negocij susceptor vl executor existat nisi id qd̄ mōasterij exposcit vtilitas[h] abbatis[i] sibi nihilomin⁹ imperāte. Item Aug. ad aurelianū. ¶ Ad clericatus militiā non eligātur de sertoribus monasteriorum.

LEgi epistolā benignitatis tue de donato 7 fratre ei⁹:7 q̄d responderem diu fluctuaui:sz tñ etiā atq̄ etiā cogitāti quid sit vtile sa

luti eoz q̄b⁹ nutriēd⁹ in xp̄o seruim⁹:nihil mihi aliud occurrere potuit nisi non esse viā dandā seruis dñi:vt se facili⁹ putēt eligi ad aliqd melius:si facti fuerit deteriores[k] etei ip̄is facilior lapsus 7 ordini clericoz fit indignissima iuria:si desertores monasterioz ad militiā clericat⁹ eliganf:cū ex his q̄ in monasterio p̄manēt:nō tñ nisi p̄bati ores atq̄ meliores in cleruz assumere soleam⁹.nisi forte (sicut vulgares dicūt) mal⁹ choraula[l] bonus simphonia chus est:ita ip̄i vulgares de nobis iocabunk dicētes:malus monachus bon⁹ clericus est. Nimis dolendū est:si ad tā ruinosā supbiā mōachos suberigim⁹:7 tā grauī cōtumelia clericos dignos putemus:in quoruz numero sum⁹ cū aliqñ bonus etiam monachus vir bonum[m] clericū faciat:si adsit ei sufficiēs p̄tinētia 7 tñ desit istructio[n] necessaria:aut p̄sone regularis ite gritas. Sz de istis credo q̄ arbitrata sit btitudo tua q̄ nr̄a volūtate(vt suis potius coīregionalib⁹ vtiles eēnt) de mōasterio recessissent:sz falsum est spōte abierūt spōte deseruerūt:nobis q̄tū potuimus p̄ro eoruz salute retinentib⁹. His autē omnibus auctoritatib⁹ monstratur q̄ monachi q̄ sunt a populo electi:7 ab ip̄is epis cū cōsensu sui abbatis sūt ordiati:legitie potestatē suā exequivalent.

Monach⁹ p̄ōt ee p̄curator.

lij.ps.

v.non oportet.7.ff.de re mili.l.iij.¶.in bello.

i ¶ Abbate.potest ergo mōachus esse p̄curator ecclie sue de licētia sui abbatis.7 etiā alioruz.ē.eo.q̄ vere.7.lxxxvj.distin.puenit.et dixi.ē.e.de p̄sentiū. videtur etiā q̄ sine mādato.vt.C.de p̄curat.exigēdi sicut miles p̄curat cām sui numeri:q̄ als non potest esse p̄curator.vt.ff.de p̄cura.filiusfamilias.Sed hec ratio nō hz hic locuz:qz monach⁹ nec cauē pōt de rato: nec p̄stare cautionem iudicatuz solui:ad q̄ tenet p̄curator qui sine mādato interuenit si tñ gessit vtiliter: et ecclia habet ratū:nō p̄pter hoc pōt irritari qd̄ factū est.vt.C.5 p̄cu.nō eo nun⁹ Arg.cōtra.xcvj. di.bene.in fi.

LEgi epistolam beni.

k ¶ Deteriores. Nam nemo ex dicto suo facit p̄ditionē suā meliorez.sic.xij. di.nos cōsuetudinem.ff.de dona.iter vi.7 vxo. l.iij.¶.j.et.ff.qd̄ vi aut clā.seru⁹ sic extra de sy.scut.in fi.7 extra de sen.excō.si vere. Et ecōuerso ex merito nō debet quis p̄sequi penam.extra de fideiusso.peruenit.extra de do. inter vi.7 vxo.et si necesse.

l ¶ Mal⁹ choraula.qui incipit cantuz in choro vel qui chorea⁹ ducit.

m ¶ Bonuz.i. p̄fectum.sunt.tñ monachi meliores.i. p̄fectiores clericis:et sic nō obstat ē.xlvij.di.q̄tūlibet.

n ¶ Instructio.sufficit mōacho q̄ tñ bon⁹ sit sz sit illitteratus vel irregularis.q̄ duo nocēt clerico.p̄mouēdo.lv.di.c.j.7.xxxvj.di.illiteratos.

¶ His autez oib⁹. ¶ Hec est.iij.pars.q.in qua p̄bat

quod dicitur q̄ nullus debet tenere locum in monasterijs.7 in ecclesijs secularibus.J.de fan.

a ¶ Illud vo Gregorij.vt.ē.eo.ca.ij.

b ¶ Ep cuiuslibet. ¶ Sacrū.i.episcopatum.

c ¶ Accesserit.bñ dicit accesserit.nō ei desinit esse p̄oris ecclesie p̄lat⁹ nisi habeat corporalez possessionem secūde.vt.j.xxj.q. ij.si qs iam.7 extra de elec. cum in cūctis. sed de hoc dicitur.xcij. di.si qui epi.

Clerici scl̄ares non eligūtur ad p̄laturas regulares.

PResbyteros:diaconos cetero⁹q̄ cuiuslibet ordinis q̄ ecclesijs q̄quo mō militāt: abbates⁹ p̄ monasteria eē non p̄mittas:sed aut amissa[e] clericat⁹ militia:mōasticis nō p̄ moueāt ordib⁹:aut si abbatis loco p̄manere decreuerit)clericat⁹ nullaten⁹ p̄mittant hr̄e militiā. Satis enim cōgruū ē.si cū vnū ex his p̄ sui magnitudie diligēt qs n̄ possit explē:ad vtrūq̄[f] videat idone⁹. Hoc vl gñaliter vel spāli p̄uilegio dictū p̄t intelligi:sicut 7 d̄ q̄dā mōasterio i registro greg.legit hoc mō

¶ De q̄dā xenodochio cui⁹ abbas ad ep̄atū eligi p̄hibetur.

HInc ē et q̄ xenodochiū seu mōasteriū qd̄ i eodē frācoz regno p̄stitutū ē:qz p̄ abitones 7 p̄tiones q̄rūdā nō canonice tractabat:a quersitate maloz liberare cupiēs p̄cepit:vt si ne regali p̄uisione 7 mōachorū electione null⁹ ibi abbas aliq̄ vnq̄ surreptōe introduceret.p̄cepit ētvt eiusdē monasterij abbas nūq̄[g] ad epatū eligeret:ne forte occasione ep̄at⁹ abbatia aliqd̄ ōtrimēti[h] pateret:qd̄ p̄uilegiū ita ē illi⁹ eccle:vt cōem legē regib⁹ vl abbatib⁹ oino dare n̄ possit. Nō ei qd̄vnī sigillati[i] p̄cedit:stati oib⁹ p̄uenit. Su p̄riuilegium vni nō extēdit ad alios sicut.Ar.q̄ p̄uilegiuz cōcessum vni nō extēdit ad alios ē.c.di.j moreZ. vq.q.j.peristi.nec ius vni p̄cessum extēditur ad alios.ē.di.v.ad ci⁹. fo. Item q̄ p̄rimatibus p̄cedit videt p̄cessum 7 illis q̄ subsūt eis vt. C. de aduo. diuer. iudiciuz.l. restituē de. Itez licet personalia tura nō extēdāt ad alios: tñ quādoq̄ possūt cōcedi alijs.naz maioz cedit alijs bñficiū restitutionis.vt.ff.eo. l. q̄ si minor in p̄n.licet sit arcontra.vt.ff. de admi.tu.licet ex pluribus. et.ff. de re.iu.l. in omnibus.

Abbas in epm q̄q̄z ñ eligit.

Priuilegium vni ad alteruz nō extēditur.

Illud vero gregorij[a]. Nemo p̄t obsequijs ecclīasticis deseruire 2c. d illis itelligēdū est q̄ i numero cardinaliū vl epoz ordinati: monasterijs sui dispēsatiōez sibi reseruare p̄tēdūt. Uñ idē Grego. scribit mariano epo rauēnati.

d ¶ Abbates Sed quō poterant clerici secularis eligi in abbates.cū hoc sit p̄hibitum.vt ex tra de elec. cum cām. et meli⁹. e. ti.cū i magistrū. et eo. ti. cum ad nostraz. Rñ.nō eligunk sed postulātur. sic. lxi. dist.osi⁹.sz forte cū p̄i⁹ erāt monachi: fuerūt assumpti ad parrochiales ecclesias.7 postmodū cum electi essent in abbates volebant retinere ecclias p̄iores:7 ex hoc videtur eē melioz conditio monachoruz: q̄ clericoruz.si monachi licite eligūtur ad seculares p̄laturas: et clerici non possunt eligi ad monachoz p̄laturas vt.ij. q. vij. sicut xxviij.q.j.omnes. Sed quero ratione illi⁹ diuersitatis.sed dicas ideo.qz clericus non est peritus in regula mōachali. eadē ratione nec monachus potest eligi in epm.si non est p̄it⁹ in regula clericali. vt.ē.ca.sic viue.7.c.se.qō 2cedo. Sed quid si cleric⁹ sit p̄it⁹ in regula monachali.nūq̄d pōt eligi i abbatē cū ratio p̄stitutiōis cesset in eo.vt.lxi.di.¶.his oibus ver.sed scīdū.dico q̄ nō:qz licet sciat regulā: nō tñ p̄bat⁹ est in ea.et graue est inexptos 2c.vt.xix.q.iij.

monasteriūs.qz nec ip̄e est p̄bat⁹ i habitu.nec ip̄e p̄bauit habitū.an quo maxima vis ordinis cōsistit.

e ¶ Amissa.ergo delinq̄nti dat electio.sic ex de iure repa.eā.Ar.¶.ff.de pe.here.si rem 7 p̄cium.

f ¶ Ad vtrūq̄.si.lxx.di.sctōrū.7.C.de assel.l.vlt.ē. lxxxix.di. singla

g ¶ Nūq̄. Sed nōne potest abbas ē op p̄obatū q̄ p̄uilegiū q̄ q̄q̄z ñ abbas i epm eligi.phibet? Rñdeo i hoc ē p̄uilegiū q̄ ecclia ñ cogit dar abbatē si eligit i epm

h ¶ Detrimēti.solet ei abbates electi i epos dispgere res ecclie sue cuz se recessuros speraāt:qz nō parcit pplus regimen breue.argumētū.ff.de exer.l.j. circa p̄nci.de pe ni.di.iij.inf hec hircum.

i ¶ Sigillati.

k ¶ Superiori auctoritate.s.p̄esbyteros.

l ¶ Abbates.i.sacerdotes ñ p̄hibēt fieri abbates

m ¶ Nisi sacerdotū.vt.xxv.di.perlectus.

n ¶ Lectionē.hoc meli⁹ intelligunt illi q̄ nouerūt regulā beati benedicti.

o ¶ Fieri.supple abbates.

a ¶ Testatur. s. eo. de monachis.
b ¶ Ex eo. sic aliud facit quis in eo q̄ hō t aliud in eo q̄ peccator. vt. xxij. q. iij. duo ista.
c ¶ Monachos. alia solutio.
d ¶ Generaliter monachos. episcopis t mōa

Epi et monachi nō pñt eē tutores

chis iterdicitur cura t tutela. vt lxxxvij. di. epis. t. s. c. de psentium. t. c. monachi a mōasterio nisi forte miserabilium personarum. vt. lxxxvj. di. ca. vlti. alij vero clerici sponte possunt suscipere. vt. lxxxvj. di. peruenit. Est ergo p̄uilegium clerici q̄ non tenetur recipe tutelam alicuius: cum tamē velit t possit succedere ab intestato. quod est contra legem illā instit. de le. pa. tu. t. s. lxxxvj. di. peruenit vbi habes de hac materia.
e ¶ Non denegantes. ar. q̄ scholares i scholis nō debēt percipere stipēdia. vt. xij. q. ij. concesso.
e ¶ Non denegātes. Ar. cā cessāte cessat p̄uilegiū. lxxxvij. distin. quisquis. extra de cle. non resi. quia nōnulli. extra de decim. suggestuz. C. de resti. mil. l. vlti. instit. ō excu. tu. ¶ utē hi qui. rei publice eīm causa absens excusat a tutela. sed si āte fuit tutor similiter refutare non tutele. ff. de iudi. l. ij. §. elegāte. t. in fi. ff. p socio actiōe. §. utez vnde si aliquod p̄uilegium datum est religiosis: cessante religione: cessat p̄uilegiū. vt. xxv. q. ij. c. vlti. et ex

vt nulli mōachoz liceat docēdi officium assumere: nec beatū Grego. aut aug. āgloru epm: beatū quoq̄ martinuz inumeros etiā quos de monachica ꝓuersatione ad sūmū sacerdotij gradū scriptura testat[a] eē ꝓmotos: cogamur negare officiū docēdi habuisse: aut i die ꝓsecratiōis sue asseram[9] eos a priori ꝓposito discessisse: qō (vt inocēti[9] testat) nulli facere lz. Voluit ḡ hieronim[9] distinguere iter psonā monachi t clerici oīdēs q̄d cuiq̄ ex p̄prio officio ꝓueniat. Aliud eīm ꝓuenit cuiq̄ ex eo[b] q̄ monach[9] est: aliud ex eo q̄ clericus est. Ex eo q̄ monachus est: sua t alioz pctā deflēdi habet officiū. ex eo q̄ clericus: docēdi t pascēdi populuz. Monachos[c] ꝓ vsq̄ ad tēpus eusebij zozimi[9] t hyrcij mōachos simplicit et nō clericos fuisse ecclastica testatur hystoria. Idē etiam hieronym[9] refert mōachos scythie ꝓuenisse in vnum vt sacerdotē sibi inuenirēt qui eis missaruz solēnia celebraret. Item leo augustus.

¶ Sēs clerici vl mōachi tutele immunitatē hre debēt.

Generalit sancim[9] omnes viros reuerēdissimos epos: necnō pbyteros seu diaconos t subdiaconos t p̄cipue monachos[b] lz nō sint clerici: imunitatē ipo iure ois habere tutele: siue testamentarie: siue legitime: siue datiue: t nō solum tutele esse eos expertes: sed etiam cure. nō solum pupillorum t adultoz: sed etiam furiosi t muti t surdi et alienaz pso-

tra de verb. signi. abbate. in fi.
f ¶ Sordidoz. vt calcis coquē de: arene fodiēde.
g ¶ Mācipia vestra. similiter vrores. vt. C. de epi. t cle. l. ij. t eoz coloni. vt. lxxxix. distin. indicatum. et eorum familia. vt. xij. q. ij. ecclesiarum.

naruz: quibus tutores vl curatores a veteribus legib[9] dant. eos tñ clericos t monachos hmōi hre beneficiū sancim[9]: qui ad sacrosāctas ecclias vel monasteria permanēt: nō deuagātes[c] neq̄ circa misteria dīna desides: cū ꝓpter hoc ipm beneficiū eis indulgem[9]: vt (aliis oīb[9] derelictis) dei oipotētis inhereāt misteriis: t hoc non solū i veteri roma vel in hac regia ciuitate: lz in oi terra vbi cunq̄ xpianoz colit nomē: obtinē sancim[9]. Nouaq̄ ēt collationū t sordidoz[f] munez imunitatē accepūt. Afi pstantin[9] cūctis scribit clericis. Juxta sanctionē quaz duduz meruisse phibemini: fūdos et mācipia[g] vra null[9] nouis[b] collationib[9] obligabit: sed vacatione gaudebitis. Item impator honori[9] et theodosius. Placet rōnabilis pciliz tenoze ppēso districta moderatiōe pscribere a qb[9] specialiter necessitatib[9] eccle vtilitū singulaq̄ habeantur imunes. Prima q̄ppe illi[9] vsurpatiōis cōtumelia depellēda est: ne predia vsibus celestiū[b] secretoz dedicata: sordidorum munerum fece vereng: nihil extraordinariū[i] abhinc supinductum ve flagitetur nulla sollicitudo translationis[m] signetur: postremo nihil pter canonicā illationē: pterēq̄ si ad uēticie necessitatis[n] sarcina repētina poposcerit ei[9] functionibus ascribat. Si quis ꝓtrauenerit post debite vltionis acrimoniā[o] que erga sacrilegos iure promenda est: exilio ꝑpetue deportatiōis

h ¶ Nouis. x. q. iij. vnio. et ca. q̄ cognouim[9]. extra de cen. cū apostolus.
i ¶ Collationibus. extraordinariis vel superindictis. vt. C. l. priori. soluant tñ tributum. vt C. de epi. et cle. de his. lz nouas collationes non possunt laici ab eis petē. ppt ali quas necessitates. vt hic dicit. et extra de imu. ec. nō munus. lz episcopus tempore necessitatz cuz caritate aliquid moderate potest ab eis petere. vt extra de cen. cuz apostolus. non ergo tenet lex que dicit q̄ clerici tenentur ad istructionem muroz. vt C. de sa. san. ec. ad istructionez.
k ¶ Celestiū. id est ecclesiarū vel intellige sm q̄ ē exē de cē. c. s.
l ¶ Extraordinariū. i. qō repētino casu supuenit extraordinariū t supinductū idē est. C. ō exac. tribu. l. si diuinum lib. x.
m ¶ Translatiōis. i. nō ē trāsferenda possessio ab eis. lz non soluant tributū sicut fit in aliis. vt. x. q. ij. §. q̄ rē.
n ¶ Necessitatis. nec tunc p laicos lz p epm petet collatio a clericis. vt extra de immu. eccle. non minus.
o ¶ Acrimoniā. id est penā

q̄ tradit. ff. ad. l. iul. pecul. sacrilegij. et. xvij. q. ij. p totum.
a ¶ Datur intelligi q̄ monachi laici erant.
b ¶ Alit. s. dis. xcij. a subdiacono.
c ¶ Cōnumerat. s. e. alia. licz ipe esset pbr car dinalis.
d ¶ Alibi ait. s. xij. q. ij. glozia.

Unctis fidelibus.

e ¶ Propriū. nisi initeretur ab alio pbro: tūc eni pōt sine licentia epi. vt. vij. q. j. epi. et ix. q. ij. null[9] primas. quatum ēt possunt celebrare. vt ex de cleri. pegri. c. iij.
f ¶ Licentia. generali.
g ¶ Missas. Publice.

Philippē. iuj. c.

¶ De his vero. ¶ hec ē quarta ps. q. i qua pbat p. vj. ca. q̄ monachi tenenē ad solutionē decimarū. Jo. de fan.

Monachi an teneantur ad decias ō agris suis.

h ¶ De his. h licideter q̄rit: an mōachi debeāt dare decimas de agris suis. Pro regula ḡ teneas q̄ quilz tenet dare decimam nisi oñdat se exēptū eē. vt ex de decimis. t sm hodierna iura etiā cisterciēses t alij regulares tenēt dare decimā de oib[9] pdijs suis q̄ de nouo acq̄rūt: siue ea manibus ꝓprijs colāt siue nō. ex de decimis. sed sm vetera iura ita tenebāt q̄ oib[9] religiosis ꝓcessuz erat non dare decias de nutrimentis animaliū suoruz. vt de hortis. t ō no

mulctet. Hoc idē datur intelligi[a] de verbis beati siluestri qui obedientiā minoruū erga maiores assignans ait[b]. Abbas ostiario: monachus abbati sit subdit[9]. supra in tractatu ordinādoz. Ostendit ergo hiero. q̄ simplicit monachis nihil liceat agere sine consilio pbroꝝ. Nec officiū docēdi sibi assumere liceat: sine auctoritate clericorū: nisi forte diuina gra int[9] cōmoniti: sicut beat[9] Greg. refert in dialogo de btō Benedicto: qui homies montis cassini ad fidē adduxit: t arā apollinis que erat ibi erecta subuertit. t de quodā eqtio cui angelus in somnis apparuit: t eū ad p̄dicandū misit qui cū de vicio lingue cōqueret: angelus flebothomo linguā eius tetigit: t totū illud viciū curauit. Quo hiero. seipm talib[9] cōnumerat[c] tale est quale est illō apli ad philippenses. Quicūq̄ imperfecti sumus hoc sentiam[9]: se ipm impfectis cōnumerās. hinc idem hiero. alibi ait[b]. Natus in paupere domo et tugurio rusticano. afra. nos suffarcinati auro se famelicum fastidientib[9] mella: pauperem diuitib[9] cōnumerās: supra vbi agit de clericis q̄ ꝓpria relinqre nolunt. c. gloria epi. Ecce sufficiēter mōstratū est q̄ monachis presbyteris honore decoratis a populo electis: ab epo instituz eadē liceat q̄ ab aliis sacerdotib[9]. pbat hoc etiā ex similitudine ꝓsecrationis. non eni in ꝓsecratiōe eoū aliud dicit: t aliud in cōsecratione alioruz. Utriq̄ enim in cōmune a domino benedictionem infundi epos obnixe deposcit. Et dū consecrat: cunctis sacerdotibus sigillatim dicit consecrentur t sanctifi

cētur domine manus iste: vt quicquic cōsecrauerint: consecratum sit: et quecūq̄ benedixerint: benedicta sint.

Ecce communis est benedictio: vnde igit diuoztiū? Sicut ergo in bñdictione vtriq̄ cōmunē nāciscūtur potestatē: ita in institutione communiter assequūtur potestatis assecutionem. Ceterum absq̄ eoꝝ licētia nō solū monachis sed oibus generaliter clericis: potestatis exercutio iterdicit. Ufi clemēs

¶ Sacerdotalia officia sine permissu episcoporū non agant presbyteri.

Unctis fidelib[9] t sūmope oibus pbris et diaconibus t reliqs clericis attēdendū est: vt nihil absq̄ epi ꝓpri[c] licētia[f] agant: nō vtiq̄ missas[g] sine ei[9] iussu qs q̄s pbroz in sua parrochia agat: non baptizet: nec qcq̄ absq̄ ei[9] pmissu faciat. De his[b] vero q̄ intra monasteriū claustra ꝓsistunt: qbus ppls ad regendū non cōmittitur: q̄ritur vtrū darevl accipere decimas debeāt. In quibus hec discretio seruāda est vt de agris t vineis q̄ ad ꝓpriū stipendiū colunt: decimas sibi retineant. Si eīm decime a populo filijs leui reddebant[k] p ministerio quo dño deseruiebant in taberna culo offerēdo sacrificia t olocausta p populo: patet q̄ monachi de propriis predijs non magis q̄s alij sacerdotes decimas soluere coguntur. Sed dicitur predia monachoū siue precio sunt empta: siue pro salute animarum oblata anteq̄s in ius eoū venirent: baptismalibus ecclesijs siue quibuslibet alijs primitias t decimas persoluebant: ille autem ecclesie suo iure priuari nō possunt. Unde in maguntinensi concilio statutum inuenitur.

¶ Qui res suas alicui denegauerit: decimationū p̄uētū prioui ecclē auferre nō poterit

Si quis laicus vel clericus[i] vel vtriusq̄ persona: proprietatis sue loca vel res alicubi dare delegauerit: decimationum prouentum prioui ecclesie legitime assigna-

uerit[l] q̄ ꝓpriis manibus t sumptib[9] excolebāt. monachis s̄o cistercien. ordis. et tēplarijs t hospitalarijs cōcessuz erat nō dare decimas: nec etiaz de alijs q̄ ꝓpriis manib[9] t sumptib[9] excolebāt. vt ex de. eo. ex pte. t. c. ad audientiā. et c. statuimus. De clericis scīlicet[9] dicunt quidā q̄ teneāt: siue sint p̄dia eccle siue sue siue ꝓpria. Alij vero rabilius dicebāt eos nō teneri dare decimas de predijs eccle siue. lz de ꝓpriis bñ tenent dare. vt. j. e. q. c. decias t ex eo. nouū. i fi. leprosi autē non sunt exēpti a decimis nisi tñmodo in hortis t animalibus suis. vt extra de ec. edifican. c. ij.

i ¶ Uel clerici[9]. cleric[9] ḡ dat decimā: qō verū est de ꝓpriis predijs.

a ¶ Inde abstrahere.res esī transit cū onere suo vt ex de deci.cū non sit in hoie.vt.ff.de ꝟhen. empt. alienatio.ff.de dona.ad euz.ꝟ.ſ.t.ff.de reg.iu.nemo. ff.de distra.pig.ſi creditor.

b ¶ Irrita.pactū illud nō obstat quin ab ecclesia vel alio possesſo re possit peti de cima.vt ex.e.pa storal.ff.de pac. inter.t ſi possesſor partem fructuz et ille a q̄ cām habuit etiam ꝓtē fructuū ꝓcepit/vterq; cō ueniēdus est. vt extra.eo.ti.a nobis.et ca.tua nobis.Sed nunqd pactum istud te net ꝛtum ad cōtrahētes? videtur q̄ sic:vt.ff.de pac.epta.ꝟ. pactuz.sed ꝓtra ex de pac.plerīq;.

Epus an possit vni auferre t alteri dare.

¶ Ccleſie antiquitus.

c ¶ Ut nouis. Quidā hoc itel ligunt in eo casu cum prior eccleſia enormiter lesa? ab epō bene aufert de iure vni? t dat alij vt.xij.q.ij. bone rei.t.c. nulli epi scopoz.et extra de excessi. prela. sicut vnire.j. de conſe.dis.j. ca.ij. Y.tamen ſcribit q̄ epus non potest auferre vni ecclesie et dare alij inuito sacerdote.nam qō semel est ꝓsecratū alienari non potest.xij.q.ij. nulli.et.c.sine excepcione.Item quia sacerdos iste non cogitur de suo facere dñficiū.vt.x.q.ij.precarie.Item q̄ pulegiū solius pape est vni auferre t alij dare.vt.ix.q.iij.cōquestus.t.c.nunc vero.t.c.per principalē.Item q̄ nulli consulendū est cuz alteri? iactura.xj.q.iij.si qs vero.xiij.q.v.deniq;.t.xxij.q.ij.pmuz.Item ar.est pro ipo.j.e.multis.sed ꝓtra eum est ex de ec.edi.ad audientiā.melius extra eo.ti.tua.vbi non obstat ei iuramentū qō fecit de reb? ecclie nō alienādis:vnde hoc nō videt esse alienatio vt ibi ꝓpendit.Item auferēdo vni? dādo alij ecclie sibi subiecte:mō videt alienare sicut dādo sozori nō videt alienare.C. de fideicō. voluntas.t est.ſi.C.de edi.pua.ſi qs post.t.ff.de leg.ij. vnū ex familia.t.l.peto.ꝟ.fratre.ſi.extra de his q̄ fi. a pla.sine ꝓsen.ca.cum aplica.Johan.

d Q Uicūq; ¶ Cōsensum.j.de ꝓse. dist.j. nemo.

e ¶ Ad antiquiores.argu. q̄ vbi contendit? p iure duarum ecclesiarum semp stādum est antiqori vt extra de reli.domi.c.j. Item arg. q̄ semp baptismalibus ecclesijs soluēde sunt decime nō capellis. vt.j. ca. ꝓri.et.c.questi.t.c.statuim?. et ca.in sacris.et extra eo.ti.nuncios.ſm hoc epi scopus nō debet hre decimas baptiſmal? plebis. id est rurales ecclesie: sed tantū ecclis plebis.de illis enim loquitur. c.xij.q.j. vobis.t.c. vulterane.et.c. concesso et.c.ꝟtuor. Tamē dico q̄ quelibet rurales ecclesia etiam debet suas decimas in ꝟtuor partes dividere vt vna sit baptismalis ecclesie/alia pauperuz.tertia fabrice. quarta capellanorū.Iz hodie episcopi omnia occupēt. alter nota.ꝟ.q.ſ. nouerint.t contra Jo.est extra de deci.quonīā. et.c.cum contingat.B.

Decle sunt solvende eccl̄ijs baptismalib? t nō capellis.

f ¶ Paschalis Sed quomodo paschalis potuit dare hoc priuilegiū monachis cum sit ꝓtra ꝓceptum diuine legis.vt.j.e.c. decime.et.c.reuertimini.contra qō nō potest dispēsari.xxv.q.j.sunt q̄dā.t.ſ.di.v.c.j.ſ.di.viij.q̄ Ꝟ.Iz forte nō est absurdū q̄ pulegiū ꝓcedat cui? sit Ꝟ ius diuinū.sed si ꝓtraria ꝓstitutione illud toleret:nō posset fieri. Sed nūquid laico posset dare tale pulegium:dic q̄ sic. Jo.

priuilegium Ꝟ ius diuinū cōcedi pt

g Q Uesti. ¶ Coloni.partiarij q̄ ptē fructuū ꝓcipiūt.tales ei.p ea portione quā ipi ꝓcipiunt tenēt dare decias t dñi eoz.p ea quā ipi ꝓcipiūt. vt ex e.a nobis.t.c.tua nobis.imo t in pēsionario colono p no idē iuris ē.siue ipi.p pēsione fuiat:siue dño det certā pēsionē.q̄ anteq; aliqua pēsio detur/res est dubia quo ad decimanda.vt ex eo.ti.cum homines.

Decles sūt a cō lonis p tiarijs dande.

h ¶ Ut epi.ꝓz hic q̄ clerici nō dabūt decimas de boms ecclie.vt ex.e.fraternitatē.t.c.distī. nouit.t.j. c.ꝓri.licet Y.contradixerit:qui dixit esse speciale in epo.sed ob ex.e.qm.ꝟ.vlti.

a ¶ Ad ecclesias suas deferri.ꝓpriis sumptibus.

b ¶ Decimas.si ꝑdia sint in epox parrochia:vl̄ quiē de decimis psonalibus q̄ dāde sunt vbi sacrame ta percipiūt.vt extra.e.ad apostolice.

c Decimas. ¶ A monachis.duplici ratione:tum quia non habēt populū. tū quia nō ministrāt eis spiritualia.

Clerici ꝓmuniter viuētes t monachi habēt idē priuilegium.

d ¶ Cōiter viuentibus.ecce q̄ aliud habēt priuilegium clerici cōiter viuētes ꝙ separatim t q̄ idez habēt q̄ monachi. sil̄r in absolutione petenda habēt idē priuilegiū cū canonicis vt extra ō vi. et hone.cleri.qm̄ in ſi.et extra qui cleri.vel vo.ca.j. t extra ō sen.ex. monachi.et cap. ex tenore.i ſi.cōtra extra de sen.excom.cum non ab homine.

e ¶ Milites. an milites possint habere decimas dicetur.j.q. vij.ca.j.

¶ Quod autem ¶ hec est. v.ps q.in qua probat gratia. q̄ papa pōt epatus diuidere:et vnire:et quosdā eximere archiepis suis i cōsultis. Jo.ō.f.

Luce xj.f. f v.ps.

Epatus ¶ Ttēporis ¶ Etvicinitas.Arg.q̄ ꝓpter remotionez vel incōmoditatem multa fiunt licite q̄ alias non licerent.vt.j.e.q. vij.ſi qs vult.lxiij.di.cuz longe. xij.q.ij. vbicunq; . extra.de ecclē.edi.ad audientiam.ſ.vij.q.j.temporis.

g ¶ Unire.sicut papa pōt vnire epat?:sic epūs plures ecclesias.vt extra de excess.pla.sicut. Si queras apud quā istaz eccl̄az residēat dignitas epalis.vel an vtrez retineāt dignitatē priorez? Dico q̄ varijs modis possunt vniri ecclesie.vel hoc modo vt vna subiaciatur alteri t sc̄z hoc dignitas epalis erit in vna tm̄.vel hoc modo possunt vniri:vt ex duabus dignitatibus vna fiat dignitas:et sc̄m hoc non dicenī esse due ecclesie:sed vna tm̄.et illi qui sunt canonici in vna erūt canonici in altera:t tam isti q̄m illi canonici intererūt electioni epi t alijs cōibus negocijs. In ta liunione distinguēdū credo q̄ aut ecclesie simul vniuntur.aut vna ea? vnitur reliquē:q̄ duo sunt penit? diuersa. Si vna vnitur alteri sc̄m hoc illius naturā t cōsuetudinem et priuilegiū assumit cui vnit:et peribunt iura illius ecclie q̄ vnitur.vt ex de stamona. recolētes circa fi. Si autez neutra alteri vnitur sed ille simul vniunt: tūc dico q̄ cōsuetudines vel pulegia que meliora sunt et humaniora detinet illud vnitū. nā cū malū t bonuz associantur: malū recipit naturā boni. xxij.q.j. nō est culpādus.et arg.C.de rei.vx.ac.in ꝑn. t.C. cōmunia de leg.l.ij circa finē Tertio nō pōt vniri ecclesie puta q̄ vtraq; remanet epalis.et ex hoc remanēt duo epatus licz idez sit epūs vtriusq; ecclie et secundū hoc si primo subeant iste ecclesie diuersis metropolitanis ꝓpter illaz vnionem neuter metropolitan? perdit ius suum.vt extra de reli.do. ca.quia.et epūs iste erit sub duobus metropolitanis. In primo casu erit sub illo cui pape placuerit : vel erit sub metropolitano illius ecclesie cui vnita est

Ecclie varijs modis vniunt

altera.illi? enī natura assumpsit. Et sic imperator quādoq; vnit duas dignitates in vnā.vt in auten.vt iudices sine quoquo suffra.ꝟ.illud.col.ij.

h ¶ Expleuit.ergo si esset viuus non vniretur.vt.j. eo.multis.et extra de ec.edi.ad audientiam.ammo potius eo mortuo non debent vniri.vt extra ne sede vacan.capitu.j.

i ¶ Utrarūq; invtraq; ergo erit sedes epiſcopalis vt.xxj.q.j.relatio. vel forte:vbi ipe elegerit habitare et alia erit sibi subiecta.

a Helix ¶ Ut dioceses.ꝰ dist.lxxx.epi.z.c. illud.
b ¶ Nō habeant.nisi in casu. vt.j.e.pcipimus. xcix.dist.nulli.
c ¶ Prozimum nisi in duobꝰ casibꝰ.ꝫ.eo.et tpis xxv.q.ij.ita nos. licz ergo ciuitas per mille annos sine epō fuerit: duz tñ episcopalis limes possit probari non obstat prescriptio. j.q.iij. licet.
d Epō minuito an possit i sua dioc̄i nouꝰ epa tus fieri.
Helix ¶ Ultis cōci. ¶ Rectores.id est episcopos.videtur ergo ꝙ papa non possit inuito epi scopo nouum facere episcopatū in dioc̄si suia.vt ꝫ.e.z tpis.h.dicit hunc esse tenorem huius.c. ꝙ nullus sacerdos pōt instituī sine volūtate dioc̄esani episcopi.
e ¶ Johanni epō.supple et iohanni patriarche:qz archiepō lauseo scribit ꝓ adriano.
f Hrater nr̄. ¶ Necnō iohāne:sub quo erat lauseus metropolitanus de cuiꝰ dioc̄esi fuit adrianus sed fuit exemptus.
g ¶ Eius scitet iohannis.
h ¶ Depositus.etiā ꝺ facto sic.xxiij.q.j. audiumus.
i ¶ Aliqd.Argu.ex eo ꝙ quis eximi videt exemptus vniuersaliter/etiā cum suis ecclesijs. in auten. vt eccleExemptō sim pliciter an eximat vniuersaliter. ro.c.an.ha. prescrip. in pn.colˀ. ij.quis beneficia principum large

Ultis cōciliis hoc statutū est a cetu sacerdotali:vt plebes que in dioc̄esibus ab epīs retinētur:q̄ epōs nunqz̄ habuerūt:nō ni si cū volūtate eius epī a quo tenētur proprios accipiant rectores.
I tem gregorius iohanni episcopo lauseo.

¶Apostolica auctoritas a iurisditōe archiepiscopi epi scopos valet eximere.

Hrater noster adrianus:thebane ciuitatis epūs ad romanā vbē veniens lachrimabiliter ē conq̄stus ꝺ quibusdā se capitulis z fraternitate tua:necnō iohāne prime iustinianevrbis antistite iniuste ꝺdēnatū.de neq̄ssimo aūt dānādoqz eiꝰ iudicio alias sumus (iuuāte dño)tractaturi Adrianū ꝺo epz repperimꝰ:z tuo ꝓtra sacerdotales morez odio labo rasse:z nl̄o iure pecuniarijs in causis eū fraternitatis tue fuisse ꝓdēnatū sentētia. ¶ Quigitur z ab antefato iohāne prie iustiniane vrbis epō:cō tra tuis canonesq̄ deposit̄ honoris sui ḡdu carere non potuit:in sua eum reformari ecc̄lia atqz in ꝓprie dignitatis ordie decreuimꝰ reuocari. Et cū oportuisset te ex eo dñici corporis ꝓmunōe priuari:q̄ post admōitionē sancte mēorie decessoris nr̄i cō temptā:p quā eū ecc̄liamqz eiꝰ de tue iurisditōe ptātis exemit:rursus in eis aliq̄ꝺ tibi iurisditiōis ſuare ꝑsumpserz tñ nos hūanꝰ decernētes:cōionisqz tibi sacrz iteri ꝙseruātes:ꝺcreuimꝰ vt fraternitas tua ab eo ecc̄liaqz eiꝰ oēz añ habite sue ptātē iurisditiōis abstineat:z ſm scripta decessorz nr̄i: si q̄ causa vel fidei vel criminis vel pecuniaria aduersus prefatū adrianū cōsacerdotem nr̄z potuerit cuenire:p eos q̄ nr̄i sūt vl̄ fuerit i vrbe regia respōsales:si mediocrz̄ lē q̄stio co

sunt inꝑpretanda.vt.ff. de constitu. ꝑn. bñficiū extra de dona. cuz dilectꝰ.xij.q. ij.q̄ manumittit. et.xxiij.q.j. interrogamus.z i auten.vt liberti de cetero.ℌ.si quis. coll̄.vj.j.eo. questiōe.ij. visis contra.extra de reli. do.cōstitutus.in fi.extra ꝺ dona. pastoralis.extra de ꝓcur. ex oze. in fi.z.c.cum capella.ff.de fūdo instru.l.quesitū. ℌ.vlti. q̄d iuris sit.de hoc in questiōibus notaui diligenter.B.
h ¶ Nostri. videtur ꝙ p legatum vel etiam de legatum questio fidei sit tractanda cum tantum ad petrū sit referenda questio fidei.xxiij.q̄st.j.q̄stiens.Sed dic ꝙ mediocres causas possunt epi tractare. vt extra de here. ad abolendam:sed magnas non.vt extra de here.cū christus.
i ¶ Si mediocris. videt ergo ꝙ delegatꝰ crimiCausas mediocres tractāt epi.
nales cās possit audire.vt.ij. q̄st. vj.decreto. C. de offici.procon.l.j. Argu. contra.ff. de offi.procō.solent.extra.de of. fi.lega.qō translationem. Sed dic ꝙ mediocres causas appellat cum tale est crimen quod non inducit depositionez in quo potest interuenire ꝓcuratoꝛ. vt. ff. an per alium cause appella.re.pos.l.j.z vbi nō est opus inscriptione.vt.ff. de accti. lema. Uel dic ꝙ cognosce re potest legatus de crimine epi: sed non deponere. Uel dic ꝙ pōt pronunciare aliquē deponendum: sed eū ꝺdēnare non potest. sic. ij. q. vj.ℌ.biduū versiquidem insulam.
a ¶ Uel huc. hic argue legatū nō posse omnia que delegās qō veruz est nisi ei specialiter aliqd fuerit permissum. vt.xxv.q.ij. in galliarum.
b ¶ Recipimꝰ. Ar. ꝙ sine auctoritate pape episcopatus nō fiunt. z ar. vij q.j. mutationes.
c ¶ Deheas. vt tamen habeatur consensus epi quia quicqd excrescit spectat ad episcopuz.vt extra de dec.qñ iohannes.
d ¶ Jures. ¶ Jn vna et infra eoꝺem limites.
e ¶ Non possunt. ita ꝙ habent eoꝺem limites:ex quo enim sunt baptismales debēt habere limites distinctos. vt. xij. q.j. ca.j. vnus enim tantū debet esse ꝓceps. vij. q.j. in apibus.
f ¶ Plebes vtrarūqz. Argumen. ꝙ qui rem melius nouerit siue sint domestici: siue extranei: potius debent esse testes q̄ alij: licet sint domestici vel cō sanguinei vt extra qui ma. accu. pos. videtur. in fi. et extra de testi. veniēs. in. fi. C. de repub. consensu.
g ¶ Discernāt. vel per arbitrū vel per amicabilē compositionem:superiorus tamen auctoritas est necessaria.extra de transactio. decetero. z.c. statuimꝰ. et extra de arbi. per tuas alias laicus nō posset esse

gnoscaī:vel hucª ad apostolicā sedē(si est ardua)deducatur: quatenꝰ nostre audiē tie sñia decidaī. Qz si cōtra hec q̄ statuimꝰ q̄libet tpe q̄libet occasiōe vel surreptione venire tētauerz̄:sacra scias te ꝓmuniōe priuatū. nec eā te (excepto vltio vite tue tēpoze) nisi cū ꝓcessa romani pōtificis decernimꝰ iussione pcipere. res aūt siue sacras siue alias mobiles ímo bileq̄ eiꝰ ecc̄lie quas hactenus diceris retinere: quarū noticiā nobis oblatā p̄senti bus annectimꝰ lr̄is sine aliq̄ ei fraternitas tua dilatiōe restituat. de q̄bꝰ si qua inī vos q̄stio vertit:volumꝰ vt apud responsalē nostrū in vrbe regia vētiletur. Si autē necdū in dioc̄esi alicuiꝰ epi illa loca assignata fuerint:ex vigore aplice sedis ꝓprium epm accipiāt. Uñ Greg. tunioz scribit bonifacio epō.

¶Ubi multitudo fideliū excreuit:ibi epi sunt ordinādi.

Recipimusᵇ vt iuxta canonum statuta vbi mltitudo excreuerit fideliū ex vigore aplice sedis debeasᶜ ordinare epōs:pia tñ ptē platōe:vt ñ vilescat dignitas epāt. Sicut duo epatus suprascripto modo in vnū possunt redigi:z vn̄ in duos valet diuidi:sic etiā epōs de baptismalibus z parrochianis ecc̄lijs facere pōt cū ꝓsensu suoꝝ clericoꝝ.qō cū factum fuerit:illa pars ppli q̄ nouis ecc̄lijs supponit: a iure prioris ecclesie absoluit. hoc nisi fieri posset: multitudo ecclesiaruz ad paucitatē redigeretur. Plures aūt baptismales ecc̄lias in vna terminatione facere nō pōt. Uñ in toletano cōci. legitur.

¶In vna termiatione plres baptismales ecc̄lie eē ñ pōt.

Plures baptismales ecclesie in vnaᵇ terminatione esse nō pōtᵉ sed vna tñmō cum capellis suis. z si cōtētio fuerit de termiatiōe duaꝝ matricū:plebesᶠ vtra rūqz discernātᵍ. Et si nō cōuenerit: lis dei iudicioʰ discernaī. Ius ḡ ecc̄liaruz ita interpretādū est: vt nisi epō disponēte alijs ecclesijs fuerit assignatū:in nullo priorū redituū diminutionez patiaī. Uñ anastasius epūs.

vſ.ps.

Tatuimꝰ, ¶ Oblationes. Argu. ꝙ ex cōmunicari possunt laici:qui nō ꝺant sacerdotibus oblationes. vt.j. de consecra. dist.j.omnis christianꝰ: quod.ꝫ. intelligit etiā de gratuitis oblationibus:si clericus non habet vnde sustentet. arg. xci. distinc. clericus. xij.q.ij. charitatem.
k ¶ Baptismalem. decime ergo soluende sunt baptismalibus ecclesijs.ar. ꝫ.e. de decimis. et.j.eo. in sacris qō verum est de sūr ꝓdialibus: ſz ꝓsonales debēt parrochialibus ecclesijs. vt

Decle cui ecclesie

Ecc̄lia pōt pe nā pecuniariā ab ecc̄lia posse infligi. xvij.ꝺ.qñ.ex

de rap. in archiepatu. arg. xxiij. q. v. dd ergo. Argu. ℨ. ex de pe. licet. Itē ar. q̄ iudex pōt aliquez cōtumacē excōicare. et aliter punire qđ nō est verū. extra vt lite nō pte. qm̄ in fi.

a ¶ Si sacris. ¶ In bñficijs. i. feudo. et ē argu. ius patronatus cū feudo transire: nisi fuerit exceptum. vt ex de iurepa. ex litteris. ar. j. e. q. vj. nemini.

¶ In canonicis in.

b ¶ Maxime. Quem qs tenet defendere ℨ alios/ multo fortiꝰ ℨ se. ff. si ser. ven. alti⁹. xix. distinc. nulli fas. j. e. nulli eporum. extra de na. ex li. ven. ca. vnico.

c ¶ Aprincipib⁹ Quib⁹ xps eccle siaz cōmisit. xxij. q. v. principes.

d ¶ Confiscare. m̄ leges veteres bona damnatoꝝ pfiscabāt̄. hodie secus vt. C. de bo. dā. autē. bona. Res aūt eccl̄ie nō possunt cōfiscari. vt ℨ. e. placet. Arg. ℨ. extra de iurepa. ex diligenti.

e ¶ Potentū. nota auctoritatē maiozis i illicitis non excusare. xij. q. ij. cūcti. z. c. de reb⁹. xj. q. iij. si dñs. j. e. q. vj. decimas. xxv q. j. oē. qđ. xxxvj. q. j. null⁹. Ar. ℨ. lxiij. di. salonitane. xvij. q̄stione. v. dixit.

f ¶ Nisi cito. ꝑmo tñ videt citandus ꝓnceps cui⁹ auctoritate res ecclesiastica

Ecclie res pfiscari n possūt.

¶ Juxta dispositionem: episcopi decime distribuantur.

In sacris canonib⁹ pfixuz est vt decime iuxta epi dispōnē distribuant. qdā aūt laici q̄ vel in ꝓpriis vel i bñficijs⁸ suas hñt basilicas: ꝓtēpta epi dispōne non ad eccl̄ias vbi baptismū z p dicationēz manus ipositionē: z alia xpi sacramēta pcipiūt decimas suas dant: sed ꝓpriis basilicis vel alijs ecclesijs ꝓ suo libitu tribuunt qđ oibus modis diuine legi et sacris canonib⁹ ꝓstat esse cōtrariū. vnde vestrā potestatē vt eos corrigatis expetimus. ¶ Cū aūt rephēdunt qz ꝓtempta epi dispositione hoc faciūt: intelligit q̄ si epi scopo disponēte hoc fecerit irrephensibiles inueniātur. Item symmacus epūs eccl̄ie catholice vbis rome dixit.

¶ Anathema sit qui preter episcopi conscientiam decimas z oblationes dispensare voluerit.

In canonib⁹ in gāgrē si eccl̄ia aplica auctoritate conditis de fructuuz oblatiōib⁹ que ministris eccl̄esie debētur: z de his que in vsus pauꝑ conferūtur scriptum habetur. Si quis oblatiōes eccl̄esie accipere vel dare voluerit preter epi scopi conscientiam: vel eius cui huiusc̄modi sūt officia cōmissa: nec cum eius voluerit agere cōsilio anathema sit. Et iterum in eodem concilio gangrēsi. Si qs oblata deo dederit vel acceperit preter epm vel eius cōsiliuz qui ab eo institut⁹ est ad dispensandū misericordiā pauperibus: z qui dat z qui accipit: anathema sit. ¶ Valde ergo iniquum z ingens sacrilegium est quecūq; vel ꝓ remedio peccatoꝝ vel pro salute alaaruz suarū aut reqe: vnusquiq; venerabili eccl̄esie cōtulit aut certe reliquerit: ab his a quib⁹ maxime⁵ seruari conuenit christianis z deum timentibus hominibus: z super omnia a principibus⁶ z primis regionuz: in aliud transferri vel conuerti et infra. ¶ Generaliter vero quicunq; res eccl̄esie confiscare⁹ aut competere vel peruadere periculosa sua infestatiōe ꝓsumpserit. Similiter z hi qui res eccl̄esie iuste vel largitione principum: vel quorundam potentum⁶: aut quadā inuasione vel tyrānica potestate tenuerint: et filijs vel heredib⁹ suis (vt a quibusdam iam factum audiuim⁹) quasi hereditarias reliquerint: nisi cito⁶ res dei admoniti a pōtifice agnita veritate reddiderint: perpetuo anathemate feriantur. Jniquū ei esse cēsem⁹ vt pot⁹ custodes chartaꝝ⁸ q̄ defensores rerū creditaꝝ (vt p ceptuz est) iudicemur: z infra Ferro enim abscindēda sūt vulnera que fomenta nō sentiunt. ¶ Similiter z illi ex tores debent fieri ab eccl̄ia: q̄ sacerdotali admonitiōe nō corrigūtur: dicente dño/ auferte malū ex vobis. Uniuersa synodus surgēs acclamauit: vt ita fiat rogamus. Dictum est: octies exaudi christe. symmacho papevita sit: dictum est duodecies. Idē

¶ Eadem plectuntur pena qui ecclesie res et bona episcoporum inuadunt.

Similiter z hoc ad omnium eccl̄iarum noticiaz vestra ceteroꝝq; exhortatione et iudicio censemus peruenire: et ab omnib⁹ firmiter teneri: quia res episcoporū esse eccl̄ie⁵ nō dubitāt si i eoꝝ facultatib⁹ tenet⁶. vt. xij. q. ij. de reb⁹: sed illō ob scādalū pnci pis: sed nō ē ita.

g ¶ Chartarū. i. libroruz: qz epi nō dz semp libus insistere. vt lxxxvj. di. fratrē

h Similiter. ¶ Eccl̄ie Qz episcop⁹ est in ipsa eccl̄ia. vt vij. q. j. scire. Ex hoc ca. consuet⁹ dici q̄ res clericoꝝ eodem gaudent ꝓmulgio quo res eccl̄esie. xij. q. ij. eccl̄esiarū. z. lxxxvij. distinc. eos. vnde videtur q̄ eque ꝓmittatur sacrilegiuz in rebus clericoꝝ sicut i reb⁹ eccl̄esie. Uel dic q̄ sūt res eccl̄esie quo ad defensionez: qz eccl̄ia debet eas defendere sicut suas. xij. q. ij. de laicꝭ. z. lxxx vij. di. eos. Uel dicunt eccl̄ie q̄ ad hoc qz si dānificat eccl̄iam epūs eccl̄ia hz recursuz ad res suas. xij. q. iij. ꝺcunq; vñ dico q̄ omnes res clericoꝝ sūt obligate sue eccl̄ie sicut res mariti vxoꝛi. vt extra ō pig. ex litteris. z C. q̄ po. in pig. l. vlt. sicut z res tutoꝛis pupilli. vn de qui minoꝛ est xxv. annis non debet esse prelatus cum res ipsius non possint obligari eccl̄esie vt. C. de legi. tute. l. vlti. nec obstāt ℨria h sigta ℨ. xij. q. iij. epūs. et q. ij. sint manifeste. vbi dꝫ q̄ alie sūt res eccl̄e alie epi. z hoc fateoꝛ. sz dicūt eē eccl̄esie q̄ ad ea q̄ dixi. xij. q. v. si epūs

Eccl̄ie z clericoꝝ bona eoꝝ portiūtur ꝓui legio.

a ¶ Similiq̄ā premissim⁹ circa res ecclesiasticas

b ¶ Uia iuxta. ¶ Diuidē dis. i. separādis ab eccl̄ia ¶ Sueuit tñ hoc. c. induci ad pbandū q̄ res eccl̄iaz non sūt diuidi ꝓ prebēdas. vt dixi. xij. q. j. c. vlti.

c ¶ Neq; filioꝝ. Ar. aliquē suo successoꝛi legē posse idicere. vt. xij. q. ij. non liceat. lxiij. dist. ego. Argu. cōtra. ij. q. v. mandastis. vbi de hoc.

d ¶ Onstitutū. ¶ Auferre. nisi in casib⁹. xij. q. ij. bone rei. et. x. q. ij. hoc ius: ex ō eccl̄e. edi. ad audientiam.

e ¶ Tertiam. alibi dicit q̄ q̄rtam. xij. q. secunda cōcesso. alibi q̄ medietatem. x. questione. j. antiquos: sed loci consuetudo est seruanda. vt dicit gratianus in sequenti. ℨ. et. x. q̄sti. ij. ℨ. cathedraticuz. Uel dic diuersitas tēporum soluit contrarium. ij. q. j. si peccauerit.

f ¶ Qđ si amplius: z si fecerit quasi concussores sunt: in quadruplū puniendi. arg. xvij. dist. qm̄ quidez. xxiij. q. j. militare. C. ō asse. l. ij.

g ¶ Conditoribus. i. patronis qui possūt male alienata repetere. vt. j. e. q̄sti. vij. filijs. imo quilibet de populo hic admittitur. xij. q̄sti. ij. non liceat Sed nūquid patronus laic⁹ potest criminaliter clericum accusare de dilapidatione: cum suā iuriam ꝓsequatur? Argu. ꝓ sic. j. q. vij. filijs. et arg. xxiij. di. illud. Nam ipsoꝝ interest. vt. j. e. q. vij. quicūq; similit videtur q̄ quilibet de populo: quia publice interest ne res eccl̄esie male tractentur. vt. ij. q. j. prohibentur. in fi. sed tamen secus est. vt notaui. ij. q. vij. in sūma. z. c. presumunt. et est. ar. ad hoc. xxvij. di. consulendum.

ꝓfon laic⁹ n possit clericū de dilapidatōne criminaliter accusare.

h ¶ Propinquis. ius em̄ patronatus trāsit ad filios: vt. j. e. q. vij. filijs. etiā q̄uis heredes non sint. argu. ff. de iurepa. filij. ff. de reli. q̄ pater. et ad heredes extraneos. vt. j. q. vij. si plures. ff. de ope. lib. fabules. et arg. contra. ff. e. si operarum. et. C. eo. lib. Jo.

Possessiones quasvnus i ¶ Non ppetuo. hoc verbuz ppetuo: spectat tātū ad clericos scōm q̄ exponit ℨ. j. eo. ℨ. illud. Sed hec veritas est q̄ monasterijs et pijs locis potest dari aliqđ perpetuo. vt. j. e. q̄st. vj. visis. et xij. q̄sti. j. si quos Si aūt simpliciter datur aliquid persone: intelligo ꝓsonalit esse datum. ℨ. x. q. ij. hoc ius. si ecclesie datur intelligo donationez esse perpetuam. vt. j. e. c. vlt. extra de instit. cum venissent: naz cum res intelligat data vsq; ad mortem hois z eccl̄esia nō possit mori. xij. q. ij. liberti semper. intelligit perpetuo esse data tū qđ eccl̄ie dat. Sed si qs dederit eccl̄e tantum vsum rei non ꝓprietatez: in hoc casu vtik eccl̄esia re illa vsq; ad cētuz ānos: qz hec etas lōgeui hois est. ff. de vsufruc. an vsufruct⁹? Sz nūquid eps sine canonicis tpalē donationē facere pōt? dico q̄ sic q. tñ ppetue cōcessiones spectāt ad alienationez. vt extra de his que fi. a ꝓla. sine cōsen. ca. tua. xij. q. ij. bone: sed non fit in ꝓcessionib⁹ eccl̄iaz q̄ lz tpales sint: tñ solus nō ꝓcedet: nisi hoc habuerit ex cōsuetudine: vt ex de his q̄ fi. a ꝓla. ea nosc⁹. arg. tñ ꝓtra. xij. q. j. epūs: vbi nec fruct⁹ pōt episcop⁹ dare sine conscientia cleri sui

Usufructus ecclesie relict⁹ durat centuz annis.

Ulli epoꝝ. ¶ Statuta. Si ergo epūs aliquid exigit a subdito suo negari potest ei: nisi ostē

ses suas ita regere: vt nichil ex earum iure presumāt auferre⁵ sed iuxta priorum auctoritatez concilioꝝ tam de oblatiōib⁹ q̄z de tributis ac frugibus tertiam⁶ cōsequantur. q̄ si amplī⁹ ꝛ quippiā ab eis presumptū extiterit: per cōsilium restauretur: appellantibus ipsis conditoꝛib⁹⁸: aut certe propinquis⁵ eoꝝ si iam illi a seculo decesserūt

Item simmachus p papa.

¶ Possessiones eccl̄ie derelictas: nulli sit alienandi lnia.

Possessiones quasvnusquisq; eccl̄esie ꝓprio dedit aut reliquit arbitrio: alienare quibuslibet titulis aut distractionibus: vel sub quocunq; argumento nō patimur: nisi forte aut clericis bonoꝝ meritoruz: aut monasterijs fligiōis ituitu: aut certe pegrinis si necessitas largiri suaserit. sic tñ vt hec ipsa non ppetuo⁶ sed temporaliter perfruantur. Sed illud toletani cōcilij ita intelligendum est: vt episcopi (p̄ter quartaz vel tertiā que secundum locoꝝ diuersitates eis debetur) nihil cōtingant. Unde in cōcilio Leonis pape statutum est.

¶ A clericis z pijs locis vltra statuta patrum aliquid episcopus nō exigat.

Nulli epoꝝ licceat a subiecto sacerdote vl alio q̄ cūq; clerico z pijs locis datiōes vltra statuta⁵ pfm exi-

dat a canone ei concessum. vt. xvii. q. ij. hoc tantum et. ix. q. iij. conquestus.

a ¶ Necessitatib⁹. A pauperibus eñ nichil petet. vr. j. q. ij. placuit. sic dicit lex: q si patria tenuis est pti⁹ est iuuanda q̃ spoliãda. vt. C. noua vecti. insti. nõ pos. l. j.

b AD hoc. Si. C. de iudi. nullus.

c ¶ Et iudicia s̃. lxxxix. distī. ad hoc.

d ¶ Uel quolibet. Ergo non solum de decimis et oblationibus fiant quattuor portiões: sed etiam de pensionibus et alijs reditibus. xij. q. ij. quattuor.

e ¶ Usuz. Ergo eps̃ pro arbitrio suo põt bona eccle diuidere. xij. q. ij. vulterane. j. e. q. vij. de cimas. j. Sz ibi soluit q̃ potius concordat

f PRedicator. probat sexta synod⁹ auctẽ petri et pauli q̃ plat⁹ a subditis nõ debet exigere aurũ vel argentũ: sz potius eos erudire: nã beatius est dare q̃ accipere. extra de cele. mis. cum marthe.

g ¶ Diuinus. Q̃z ponitur in mala sigñtiõe. vt. j. q. j. nunq̃.

h ¶ Immo vo Si tu der dicit cõdemno te: immo absoluo te. vltimo verbo standum est. de pe. di. ij. non enim.

Actu. xx. b.

i ¶ Multitudini. Ar. q̃ vbi p̃cipitur: ad oñes extẽdit. xl. distī. miramur. xxxvij. di. ig̃rantia. et ẽ. di. v. ad eⁱ⁹ fo.

k ¶ Aurum. Uerba pauli.

l ¶ Existimans. Vba synodi: immo verba fuerunt dñi. vt extra de cele. mis. cum marthe.

m ¶ Ait enim. In secũda epistola ad corinthios.

n ¶ Thesaurizare. superficialis ẽ ista argumẽtatio. q̃ et filij. thesaurizant parentibus q̃ parẽtes succedunt eis si q̃d habẽt. vt. s. iij. q. iiij. hi qui. et. j. xxxv. q. vij. hoc saluabiter nõ est superficialis. quia nõ succedunt parentes filijs nisi in defectu.

o ¶ Parentibus. etiã spiritualibus. s. q̃ resp̃exit apostolus naturã et votũ parẽtũ put voto parẽdũ he reditas filijs debẽt: sz filioz hereditas sola pietatis cã parentibus debẽt. vt. ff. vñ li. scripto herede. ẽ. vlti. et. ff. de inof. testa. nã et si iuxta illud. Ordine turbato succedis bulgare nato. Item dicit lex q̃ oia que nostra sũt ex voto filijs pamus. vt. ff. de bo. lib. l. pe. rñ. j. q̃ heredi tas parentuz q̃si debita obuent nobis. vt. ff. p socio. q. q̃. q̃ filij pene ad ꝓpria bona veniunt. ff. de suc. e. l. j. ẽ. pe. et dicit imperator cogitare debent parẽtes q̃ q̃ ipsi fuerũt filij: et ea que a suis parẽtibus sperabant suis filijs facere debẽt. in auf. vt cũ de ap. cognosci. ẽ. cõsiderare. colla. viij.

p ¶ Non coacte. id est pro lucro terreno.

q ¶ Capituli. s. possessiones.

¶ Quam vero. ¶ Hec est. vij. ps q. in q̃. pbat magister q̃ decime sunt dãde clericis. p labore suo et q̃ eas non dat peccat mortalit clerici autem debent eas diuidere iusto mõ cum pauperib⁹ et religiosis et hospitibus et hoc pro

heredi tas parentũ debẽt filijs.

versus

ij. Lorin. xij e.

j. Petri. v. a

viij. ps

Mal. iij. b.

bat. per. iiij. c. Jo. de. f.

r BEuertimini. In p̃ia parte ponit hieroni. verba prophete vsq̃ ad illud verbũ effusiõis. In scda parte exponit ea ad litterã vsq̃ ad illũ si q̃s doctus. Abinde mistice siue moraliter.

Deo nichil nocet.

a ¶ Reuertemur. quasi dicat nõ discessim⁹: imo in hoc recessistis. q̃ cõfixistis me: hac tñ ꝓditione si hõ affligit. i. potest affligere deum: z iõ dicit cap. affligere q̃ nature dei nichil nocere põt. xj. q. iij. fm catholicã q̃ ipassibilis est. xxij. q. iiij. incõmutabilis.

b ¶ In decimis. Nota deus dicit affligi cum eius subditi affliguntur. si. ij. q. v. habet hoc ꝓpium. et. iij. q. j. nulli. in fi.

b ¶ In decimis. s. nõ soluꝛ.

c ¶ Tota gẽs. id est ex toto gẽtilit viuẽtes. vel q̃ libet de populo.

d ¶ Supplantastis. Ar. cõtra j. de con. disti. ij. panẽ: sed intelli ge quãtũ in vobis est. xj. q. iij. inter verba. vl ita defraudãt subtrahendo ista pauperibus.

e ¶ Annus expletus. nõ tñ finis anni spectãdus est: vt tunc decime p̃stentur sed p̃stande sunt cũ fructus colligunt. ex de decimis cuz homines: immo si ager bis i anno det fructꝰ: totiẽs dãde sunt decie hic ergo sigillauit eos qui tam tarde dederunt. In p̃sonalib⁹ tñ decimi posset di ci q̃ in fine dande sunt. ꝓpter lucra minima. In cõuenies eñ eẽt q̃ scriptor vl aliquis negociator singulis diebus deberet decimã partẽ lucri dare eccle. ar. ad hoc q̃le q̃le. extra de pigno. ex lris. ibi ꝓpter possessionuz minutias. z q̃ talis solutio incõmoditatem hꝫet. vt. ff. fami. her. plane. idẽ dicendũ de caseo z lacte. Johan.

Decie q̃ tpẽ dãde.

Et increpabo vobis deuorantes locustas videlicet: et reliqua q̃ p̃dixim⁹: z nõ corrumpẽt fructũ terre vre. Si quãdo fames z penuria et rex oim egestas opprimit mũdum: sciamus hoc ex ira dei^m descẽdere: q̃ se i pauperib⁹ (si non accipiãt elemosinã) fraudari loq̃tur sua^n possessione. Possum⁹ et decias et primitias sic interpretari^o Si quis doctus z erudit⁹ in lege domini põt alios erudire: non dz sue assignare prudentie igenioq̃ q̃ possidet sed gratias agat primũ dño qui cuncta largit. deinde sacerdotib⁹ eius ac ministris: a quib⁹^p doct⁹ est. si enim nõ egerit gratias: sed scientiaz vẽdicaverit^q sibi: in penuria maledicet. q̃ si intelligẽs largitorẽ deũ: z agens his gratias p quos a deo erudit⁹ ẽ humiliauerit se: z in horreũ dei itulerit cibos: hoc ẽ scripture alimẽta in ecclijs populis mistrauerit: stati aperiẽtur sup eũ catharactꝰ celi: z effundetur pluuia spiritualis. et mandabit nubib⁹^r suis: vt pluant super euz imbrem^t: et abũdãtia rerũ oim pfruetur. Itez Augustin⁹,

c ¶ Q̃z decime sacerdotibus sunt tradende.

DEcie tributa^v sũt egẽtiũ aiaz. q̃ si decimã dederꝭ nõ solũ abũdãtiã fructuũ recipies: sz ẽt sanitatẽ corpis z aie ꝓcul dꝭ. nõ igit dñs dedit

d ¶ Uerbum. hec sunt verba hieronimi.

k ¶ Ostendit. hic. z. C. de inofficio. testa. l. ij. quãdoq̃ etiaz notat vicium. xl. distī. sepe.

l ¶ Aut erugo. Erugo enim est ros qui cadit sup teneras spicas. z ꝓpter hoc solet nocere marcescunt. Eruca est vermis q̃ ibi nascitur. ff. locato conducto.

Erugo

Eruca

m ¶ Extra dei homo eñ. ꝓpter pctã sua affligit vt. vij. q. j. scisciteris. lvj. distī. ij. gens. j. xxiij. q. iij. si quos.

n ¶ Sua. si ergo decie sue sũt rei vẽdicatio intẽtabitur ꝓ eis. C. ō sa. san. eccle. vt inter.

o ¶ Interpretari. id est moraliter exponere.

p ¶ A quibus. Arg. q̃ discipuli debent referre gras magistro: non tñ verbis: sed etiaz rebus. vt. xcix. distinc. ecce.

q ¶ Uẽdicauerit. id ẽ sibi ascripserit.

r ¶ Catharacte. i. fenestre.

s ¶ Nubibus. id est predicatoribus.

t ¶ Imbrem. gratie z scientie que in ea augebitur. de pe. di. viij. si seruo. Johan.

v ¶ Decime. ¶ Tributa. i. debita alijs egẽtib⁹ dicuntur.

Decie clericis non tamẽ ideo min⁹ dande sunt. z si diuites sũt: nõ eñ intuitu p̃sonarũ dank ecclesijs. Si ergo tributa decime sunt tributa: ergo nõ possunt p̃scribi. vt. j. q. egẽtiũ.

Ouina gratia. Uel melius dicas q̃ dat egẽtibus

ilij.§.porro.z.C.de ꝑscrip.xxx.an. ꝑpetit.qđ falsū est. extra de ꝑscrip.de ḡrta. Itē si sunt tributa: ḡ cōpēsatio in eis nō admittit. C.de compē.l.ij.ꝓterea si sunt tributa: ḡ si quis appellat vt eas retineat nō audit. vt.ij.q.vj.quotiens fiscalis. z est expressum.extra de deci.cua. in fine.

a ¶ Premiū. i. grat' vult beneficiū suū cōcedere nō ꝓ ꝑcio. sed tñ honorez vult habere. argu.ff. man.si remuneratōi.et ē.si.j.q.j. iudicet. vbi dicit q nō sunt dicenda munera ſ sūptus. et facit ad hoc qđ dixi.xxx. ij.q.ij. honorandi

b ¶ De militia.licita. ergo z clerici si militēt/ xxiij.q.j. militare. tenentur dare decimas.

Negociatio virꝭ pōt cē sine ꝑcō.

c ¶ Negocio. Dūmodo licita sit negociatō. vt extra.e. ex transmissa. z tñ vir aliqua negociatio sine ꝑcō pōt expediri. vt de pe. di.v. ḡlitas. dicitur tñ licita quod ad laicos i qbus dā reb⁹. vt.lxxxviij.di.formicarij.

Decie an sint de illicite acq̄sitꝭ dande.

Sed nūquid de illicite acquisitꝭ ꝏbeat dare decimas. nōta xxiij. q.v.i ꝑn. Sz nūqđ de furto vl latrocinio dāde sūt decie? dicūt qđā q sic ne apō eos ita remaneant. arg.ad hoc.xxij. q.j.cōsidera. alij negāt ne ecclaꝭ deat approbare delictū. Sed dico q a fure vel a raptore bn petit decima nō rōne negociationis sue cū illa sit reprobata. sed qr iuenit in possessiōe. qr decima sequitur quēlibet possessorē siue iudeū siue excōicatū. vt extra de deci. de terris. eſt de vsu. ḡto. extra de sen.excō. si vere alioꝺ cēt ꝑdo melioꝛ is ꝺditionis ḡ bone fidei possessor. qđ esse non debet. vt.ff. de pe. he. si a dño. §. vlt. Itē nūquid iudei ꝓsonales decias dabunt? videt q sic. vt extra de vsu. ḡto. circa fi. qđ cōcedo. Itē ex oib⁹ q̄ ex lucrativa causa habētur dabūtur decime. vt de donatiōe lega. vel si extraneus

Judei tenent ad decimas ꝓ sōales.

instituit in testamēto. aliud ē si aliqs ab itestato succedit. qr tali debita est hereditas ure nature. vñ puto⁹ debitū ē ḡ lucrū. vt.ff. vñ liberi scꝑto. §. vl. idē dico ꝓ q̄scūq; man⁹ ābulauerit q̄libet teneat ad decimā de lucro suo. Sz nūquid doctor de collecta: vl aduocat⁹ de patrocinio vl mercēnari⁹ de eo qđ meret debit decimā? nō videt cū illud nō sit lucrū sz debitū. credo tñ q sic: qr scriptū ē. honorabis dñm deū tuū de tuis iustis laboribꝰ. vt.j.q.j. nō ē putāda. Itē qz hꝺ dr de oi artificio dāde sunt decie. vt eſ.e. nō est in potestate.

Aduocat⁹ an teneat ad decimas de patrocinio.

d ¶ Tu ad decimā. i. tantū de cima remanebit tibi/ vel demoni bus sociaberis: q̄ sūt decima ps angelorum.

e ¶ Prohibet j. de pe. di.ij. si agam⁹. z. lxxvj. distinc. ieiuniuz.

f ¶ Ex debito Ergo videtur q actio personalis cōpetat ꝓ decimis petendis.

g ¶ Alienas. Ergo ante separationē sunt ecclesie. vt not. z. ea. questiōe. modo ramine.

h ¶ Inuadūt No. q idē ē inuste detiere qđ rapere. vt hic. z eſ de res. spo. sepe. et idez ē auferre qđ non dare. xlvij.di. sicut. z.xij. q.ij. indigne.

i ¶ Homicidio rum. z. xj. q.iij. ꝑcipue. z. di. lxxxvj. distinc. ꝑasce.

k ¶ Premium j. xxvij. questiōe ij. sunt qui.

l ¶ Necessarijs. id est in victu et vestitu. vt x.q.j. eps. Jo.

Ecclia de manu laici non pōt recipi.

Ecclia stice res sūt pauperum.

m Quoniā quicqđ. Res ecclie sunt pauperuz. vt xxij.q.vij.q. aūt. silr res clericoꝝ sūt pauperū. vt xxij.q.viij. cōueniorꝝ dñr esse pauperꝝ: qr tpe necessitatis sunt eis cōicande. vt.lxvij.di. sicut hi.

n ¶ Omnibus. No. que ecclesia dicatur sufficiens ad hoc vt quis debeat esse contētus vna. i. que possit omnes recipere. vt.xlij. distin. quiescamus. extra de prebē. de monachis. Arg. ꝓtra. x.q.j. eps. vbi dicitur q erit contētus victu z vestitu.

o ¶ Concedere. Cū consensu epi. alꝭ si plat⁹ preter auctoritatē episcopi concederet: post eius mortem reuocaretur. extra de transac. decetero.

p ¶ Non licere. Hoc est certuz q ius decimaꝝ laicus possidere nō potest: cū sit spirituale. vt extra de prescrip. cām. extra de decimis. ꝓhibem⁹. Sed nunquid fructus decimarum possunt concedi laicis? sic ad tempus. vt extra ne pre. vi. su. querelā. et vsq; ad finem vite ipsoꝝ. arg. extra de his que fi. a prela. cū apostolica. in fine. Arg. contra. x.q.j. hanc.

a ¶ Diuinus. No. gñalē sermonē nō gñalit intelligēdum. lxxxvij. distinc. fornicarij. lxxv. distī. q. die. lxxvj. distī. scire. lxxxv. dist. ca. j. q.iij. dilectio. xiij q. ij. sine. xiij. q. ij. sup. de ꝑse. di. reuera. di. xcv. ecce. ar. xix. di. c. j. contra.

b ¶ Epo. Et sufficit auctoritaſ illuꝰ epi ad talē alienationez vt eſ de his q fiant ꝑla. cū aplica. Cōtra. xij. q.ij. si ne. nō cū videt q sol⁹ epus possit ꝓcedē sine capitulo. Sz hoc solum eſ ō his q fiant ꝑla. cū aplica. hic g laicus ḋ capaꝛ nō facit locū capaci. ar. C. de na. li. auf. lz. ff de iniusto rupte. l. pe. z q null⁹ religios⁹ debeat recipere eccliaz de manu laici nisi ꝓ expressum. eſ de pūi. cū z planta re. z. j. q. vij. si ds.

c ¶ Cōsensuz. Arg. q ratihabitio epi retrotrahit. z ꝓfirmat illud qđ p se inaliđ erat. ar. eſ de iurepa. cura pastoralis. j. eo. questione. vij. decimas. Argu. contra. extra de elec. auditis.

d ¶ Bonis. §. i. q.ij. clericos. z.c. pastor ecclesie. z.c.

e ¶ Parētū. Videt loqui de illis clericis qui ecclesie non seruūt. §. x. q.iij. cauēdū. §. xij. q.j. illi autē j. xxxi. q.j. quomodo.

divisio

De capellis. ¶ Hec q. diuidit in duas partes. In ꝑma ꝓbat ꝑ ca. sequens q si monachi habent ecclias pleno iure possunt in eis capellanos instituere z destituere. Scba ibi hac auctoritate. Jo. de fan.

Monachi qđ iurꝭ habēt in suis capellis.

f ¶ De capellis. hec ē secūda. q. an in capellis monachoꝝ ꝓbri sint instituēdi ꝓ mōachos: qđ vt melius pateat/ videndū quid iuris habēt religiosi in suis capellis. z no. q duob⁹ modis fiūt capelle religiosoꝝ edificatione z collatiōe. Si edificatione habēt institutionem temporalē: z eps spiritualē. vt j. e. sane. quod. Si aūt collatiōe: aut collate sūt eis ab epo aut a patrono. Si ab epo: aut sub certa forma: aut cū omni iure: aut simplr. Si sub certa forma nō hñt ibi plus iuris q forma ꝓtineat. Si ño cū oi iure: tūc habēt z tpale z spūale institutionē. j. e. visis. z sic intelligit illud cui⁹ ē possessio et⁹ est z istitutio. In hoc casu loquit. eſ ō capel. mo. in ecclesijs: remanet ius epale in ordinatiōe/ iudicio/ altariū cōsecratione/ z visitatione. ix. q. iij. ꝓ singulas. Si autez cōcessit epūs simplicit qđ iurꝭ sit habet. eſ de do. pastoralis. Si vero patron⁹ ꝓcessit capellam domui religiose nō plus iuris hz acceptoꝛ q̄ dator. arg. §. c. q.j. si ds laicus. eſ de do. inter vi. et vro. nup. ff. de re. iu. nemo plus. nisi hoc factuz sit de cōsensu diocesani epi: q casu cedit in dñū religiosoꝝ. eſ de ꝛepatro. q autē. z extra de donat. pastoralis. Que autē dicta sūt in telligas de monasteriꝭ nō exēptis. in exēptis eīm z coꝝ capellis qđ ꝓncipi placet legis hz vigorez. Et no. q tota. dicit q si eccle sia nōdū est consecrata tūc i ea hz ꝓsonꝭ ꝓtātez q̄ ꝓter epi licētiā pōt religioso loco concedere: nō solū ius patronat⁹: sz etiā ipam eccliam. ar. j. e. q. vlt. nemini. sz hec opio corrigēda ē: cū religiosus locꝰ iā sit: maxime ꝓpter solēnitates q̄ ibi fiūt ab epo de ꝑse. di. j. nemo. Et q religiosus sit habes. eſ ō reli. do. ad hoc. vñ iā in epi ptāte ꝓsistit cū lapis dicat⁹ ibi iā sit posit⁹. j. e. q. vij. oēs. nā nec a laico pōt aliqs istitui. j. e. q. vlti. si plures. multoꝝ supponi pōt loco religioso ꝑ laicū: cū institutio sit tpalis: suppositio ño ꝑ petua. Itez est ꝺ eū. x. q. j. nouerit. vbi dicit q posteā deo dederit q nichil hz iuris in re illa. Johan.

g ¶ Jſis litteris. ¶ Delegauit. id est insinuauit. Uel dic melius. id est quesiuit.

h ¶ Pro ḡte. a curis tpalib⁹. vt. §. e. q.j. de pñtiū.

i ¶ Cōstātes. j. de pe. di. ij. ꝓncipiū. §. si ño. ꝺ. j. xxvij q.ij. §. ex his oibus ꝺ. Sed dic q nō potuit hꝛe cha-

protestātib⁹ hoc diuinis⁹ auctoritatib⁹ paternoꝝ canonū. quāobrē si aliquādo fuerint ab his male detēta que diuinis iuris esse noscunt: et in vsum trāsierint monachorum z seruoꝝ dei: epō⁹ tamē loci illius prebēte ꝓsensum⁹: cōstabūt eis oia perpetua firmitate et stabilitate subnixa. ¶ Clericos autē illos ꝓuenit ecclesie stipēdijs sustētari: quibus parentū z amicoꝝ nulla suffragantur stipendia. Qui autē bonis⁹ parentū⁹: z opibus sustētari pñt/ si qđ paupez ē accipiūt sacrilegiū ꝓfecto icurrūt et cōmittūt: z p abusionē talū iudiciū sibi manducant z bibunt. De prediꝭ autē que a colonis eoꝝ coluntur: sic diffinitū est i magūti. ꝓcilio

Questi sunt preterea zc.

¶ Questio.ij.

De capellis⁶ vero que ab eis possidētur: q p eorum institutionem a sacerdotibus sint gubernande Johan. papa ꝓbat scribēs Jsaac sira-

et ea. vlti. Si aūt collatiōe: aut collate sūt eis ab epo aut a patrono. Si ab epo: aut sub certa forma: aut cū omni iure: aut simplr. Si sub certa forma nō hñt ibi plus iuris q forma ꝓtineat. Si ño cū oi iure: tūc habēt z tpale z spūale institutionē. j. e. visis. z sic intelligit illud cui⁹ ē possessio et⁹ est z istitutio. In hoc casu loquit. eſ ō capel. mo. in ecclesijs: remanet ius epale in ordinatiōe/ iudicio/ altariū cōsecratione/ z visitatione. ix. q. iij. ꝓ singulas. Si autez cōcessit epūs simplicit qđ iurꝭ sit habet. eſ de do. pastoralis. Si vero patron⁹ ꝓcessit capellam domui religiose nō plus iuris hz accepto⁹ q̄ dator. arg. §. c. q.j. si ds laicus. eſ de do. inter vi. et vro. nup. ff. de re. iu. nemo plus. nisi hoc factuz sit de cōsensu diocesani epi: q casu cedit in dñū religiosoꝝ. eſ de ꝛepatro. q autē. z extra de donat. pastoralis. Que autē dicta sūt in telligas de monasteriꝭ nō exēptis. in exēptis eīm z coꝝ capellis qđ ꝓncipi placet legis hz vigorez. Et no. q tota. dicit q si eccle sia nōdū est consecrata tūc i ea hz ꝓsonꝭ ꝓtātez q̄ ꝓter epi licētiā pōt religioso loco concedere: nō solū ius patronat⁹: sz etiā ipam eccliam. ar. j. e. q. vlt. nemini. sz hec opio corrigēda ē: cū religiosus locꝰ iā sit: maxime ꝓpter solēnitates q̄ ibi fiūt ab epo de ꝑse. di. j. nemo. Et q religiosus sit habes. eſ ō reli. do. ad hoc. vñ iā in epi ptāte ꝓsistit cū lapis dicat⁹ ibi iā sit posit⁹. j. e. q. vij. oēs. nā nec a laico pōt aliqs istitui. j. e. q. vlti. si plures. multoꝝ supponi pōt loco religioso ꝑ laicū: cū institutio sit tpalis: suppositio ño ꝑ petua. Itez est ꝺ eū. x. q. j. nouerit. vbi dicit q posteā deo dederit q nichil hz iuris in re illa. Johan.

g ¶ Jſis litteris. ¶ Delegauit. id est insinuauit. Uel dic melius. id est quesiuit.

h ¶ Pro ḡte. a curis tpalib⁹. vt. §. e. q.j. de pñtiū.

i ¶ Cōstātes. j. de pe. di. ij. ꝓncipiū. §. si ño. ꝺ. j. xxvij q.ij. §. ex his oibus ꝺ. Sed dic q nō potuit hꝛe cha-

ritatē perseuerantē.arg.extra de verb.sig.nāt ego.
a ¶ Per portas. Id ē per sensus corporeos quib⁹ mediantibus peccatum translit ad nos.
b ¶ Tradite pleno iure.idē intelligūt q dāvbi eps simpliciter cōcedit.ar.ff.de ser.si cui.t.ff. de vsu t habi.si ita. Sed cō tra extra de do. pastoralis. t.j.q. j.sūt nōnulli.cuz quē in monasterio priulegiato cū capellis suis habitis t habēdis cōcedit eps ecclīam etiā plenissimo iure sm plerosq; ptenit ad monasterū: etiaz q ad coercionē excessuū. sed tn abbas ille nō ꝓponet alī quē nec suspenderet i ꝓpetuū. nisi hoc hꝫret ex priulegio. Sed nū quid eps ita possit testē eximere ecclesiaz ali quā q nichil remaneat i ea? Dico q nō. quia eps nō pōt alū iudicez facē ordinariū i dioc̄si sua: nec ita plene posset eps remittē ius episcopale. vt hic.l fi. qz sic posset a se reꝫcere iurisditionez episcopalē. nā q̄tūcūq; generalit epi scop⁹ eximat ali quā ecclīaz semper retiet coꝛrectionē: visitationē: ꝓcurationē: t cathedraticū. vt extra de cēsi. cuz venerabilis. et ō dona. pastoralis. nec etiā in ꝓiudicium archidiaconi pōt epi scop⁹ aliqua iura remittere ecclesie. vt extra ō excess. prela. c.j.t q. Si obūcis id quod ē extra de reli. do. constitutus vbi dicitur q episcopus possit plene eximere aliquam ecclesiam: dicas q illa exemptio fuit cōfirmata a papa: sicut patronus quātūcunq; gener aliter remittat ius patronatus: tamen quedam iura retinet in liberto. C. de bo. li. fi.

Eps ecclesiā a se n pōt totaliter eximē.

ria tenere in ꝓra. vñ oportet (quātū fragilitati nr̄e ꝓcedi tur) vt oēs adit⁹ nocēdi ei⁹ versutie munian⁹: ne mors ingrediat̄ p portas⁹ nostras Cōsilio itaq; multoꝝ fratrū diligēter exq̄sito decernim⁹ vt āmodo ecclie monachis tradite⁹ p suos⁶ sacerdotes i stituantur. Diuine em̄ leges habēt et seculares: vt cuius est possessio⁵: eius fiat istitutio⁶: et si in dando qd̄ maius ē facilis fuit charitas sit facilior in ꝓcedēdo qd̄ min⁹ ē sancta largitas. maius enim fuit possessionē dare q̄ sit in uestiturā concedere⁸. Quomodo possessoꝛ iura cognoscentur: t suarū rerū sibi tributa reddenk: vbi quod suū est p alteꝝ datur: t cū voluerit aufertur? Hūani moris⁹ est illū vereri: cuius iudicio⁴ t volūtate nūc erigitur: nūc deprimik. vnde fit vt in partem epi ad seruiēdum sacerdos procliuior fiat: t sic eps quod sancte et religiose derat q̄dam simulata auctoritate ad se trahat⁹. sic itaq; priuatur mercede quā consecutus fuerat: tū quia ficta charitate aufert quod dederat: tū quia prauoꝝ sacerdotum discordias et scissuras amātiū verbis nimis factus credul⁹¹. et quod pri⁹ fucate moliebat lucrari post detecta fraude⁹ conat̄ q̄dā vsurpatione ex toto auferre: q̄rū aduertentes calliditates et hostis versuti suasiones: monachis deiceps oīno licētiā dam⁹ suaꝝ ecclīarū iuestitores fieri: ita tn vt iudicio synodi (si ꝓtra sacerdotiū age re ꝓsumpserit) mulctēt: t felici mucrone epi sacerdotū piacula resecētur. Hac auctoritate monachis ꝓcedit iuestitura suaꝝ ecclīarū sed videt cōtraire vban⁹ pa. ij.

A dicens. ¶ Palea. Dmonem⁹ atq; ꝓcipim⁹: vt decimas oīno dare deo nō negligāt: q̄s ipse de⁹ dare cōstituit. Qui timēdum est: q deo suū debitū subtrahit: ne ei auferat necessaria.

Item Nicolaus papa.

¶ De eodem. ¶ Palea.

Recipim⁹ vt t decime et primitie seu quecūq; oblationes viuoꝝ t mortuoꝝ ecclesijs dei fideliꝰ reddant a laicis: t vt i dispositiōe eꝝ sint sm canōes distribuēde: q̄s q̄ tenuerit: a sancta cōione priuek̄ aut separetur.

Item Leo papa.

¶ De eodem. ¶ Palea.

Nullus decias ad aliū pertinentes accipiat

Item Ambrosius.

Nam q̄ deo fivult reddere decimas q̄s tenuit t hoi non studet reddē qd̄ iniuste abstulit: nō timet adhuc deū t ignorat que sit vera pnia veraq; confessio. Iste talis nō pōt veraz facē elemosinā.

Item Urban⁹. ij.

¶ Abbates absq; epi consilio i parrochialibus eccl̄ijs pbros non ordinent.

c ¶ Per suos.j.q. prori. ca.iij.j.xvij. questione. ij. cellulas.ē.distinc.iuj.abbati.
d ¶ Possessio.id est res possessa.argu.ff.de verbo. signifi.interdum.
e ¶ Institutio.id est ordinatio: nā cuiq; est res sua committēda. C. de iudi.nemo.
f ¶ Quod maius ē. Arg.q cui conceditur maius et minus. vt xij. questione. ij. ꝓcipimus. et extra de deci. ex parte. Item cui ij.ps. ꝓhibetur maius et minus. vt xiij. questione.v penale.et. xliij. distinc. nulli. et ē.q.j. et temporis.et ca. posteꝝ. ff.de adulte.nec in ea. maius em̄ ē dare id ad qd̄ q̄s non tenek̄ q̄ pmittere vt datis ad quod qui libet tenetur.
g ¶ Concedere.id est pmittere concessa vti.
h ¶ Mortis. Arg.ex eo q̄ aliquid solet fieri. vt. xxviij. distic. de syracusane.
i ¶ Judicio. ē.viij.questione. ij.ca.j.
k ¶ Ad se trahat. ē.j.questione.iij.quesitum. ē.xij. questione. ij. sacrorum sic. C. de donatio. si quis argentum. ℣.vltimo.
l ¶ Credulus Argu. q̄ imputatur alicui q̄ nimis est credul⁹. xj.q.iij. non solū lxxxvj. distinc. si quid.et. xxiij. q̄stione. iij. q̄s magnum. Arg. contra. xxj. questione.iiij.innocēs.
m ¶ Fraude. Immo donatoꝛ cauere debet donatoꝛi de dolo: ne res donata benigne fraudis concilio reuocetur. ff. de edil. edic. l. ad res.

¶ Hac auctoritate. ¶ Hec est secunda pars questionis in qua dicitur q̄ in ℣. ecce vbanus qui sequitur continetur. et probatur ca. sequens. Johan. de fan.

a Sane. ¶ Episcoporum. ē.e. questione.j. pueniꝛt.
b ¶ Tpalib⁹. Si queras in q̄ sacerdos teneak̄ re spōdere monachis de tē poralib⁹: dico in hoc q̄ si ecclesie monachoꝝ nō sit cēsus iposit⁹: cū pōt monachi imponere. sed si est iposit⁹ ab antiquo: ipi euz nō possunt augere: vt extra de censi. ꝓhibemus. Itē non solū monachis sacerdos respondit in tpalibus: sed etiā epo si ecclesia illa ab antiq̄ pstitit censum epo. vt.j.q. iij. pueꝛit. t. xvij. q.ij.c.vlti. et pe. Jo. sed certe decreta. dicit q̄ cēsus nou⁹ imponi non pōt etiaz auctoritate epi. vt extra de cen. significauit. nisi fuerit ab initio impositus. vt habes extra eo. tit. ecclesijs. xvij. q. ij. eleutherius. etiā auctoritate epi. a pncī. vt extra de cē. pterea et etiaz postea si nunq̄ fuit iposit⁹ potest iponi vt extra de cen. venerabilis. et hoc cuz ecclesia eximitur. B.
c ¶ Sua cuiq;. ē.xij.q.ij.cum deuotissimam.
d ¶ Regimini. abbates enim corrigūt ab episcopis. vt.j.xvij. q.ij. abbates.
e ¶ Obsequia Sic.j.q.iij. questium. et. xvij. q.ij. c.vl. et pe. Jo.
f ¶ Sed illud. ē.e. visis.
g ¶ Edificant et ita pinguius habēt monachi in ecclesijs fūdatz in solo suo q̄s laici in ecclesijs fundatis in suo.
h ¶ Tales. ¶ De epo. scz q̄ edificat ecclīas in aliens dioces⁹ t i ꝓpijs pdijs. Et qz cōtinuat hec materia cū ꝓcedent: ideo tractat hic. q. v. Sz q̄re nō ita fecit magister in themate? qz forte nō ita cōpetenk̄ poset pom thema. No. ergo. q̄ si epus fundat ecclīam in suo ꝓpio solo t in alteri⁹ dioc̄si. nō hz potestatē ibi nec q̄ ad tpalia nec q̄ ad spūalia. Si vo in solo ecclie cui pest t in alteri⁹ dioc̄si hz potestatē ibi q̄ ad tēporalia: nō aūt q̄ ad spūalia: sicut t monachi: licz q̄daz hoc negent dicentes episcopum vel clericos non habere nisi ius patronat⁹ in eccl̄a quaz fundat in pdio ꝓprie eccl̄ie: in aliena dioc̄si. Si ergo legat hoc. e. de eccl̄ia fundata in ꝓprio pdio: verbū illud circa finem. scz omnis gubernatio: intelligitur quo ad temporalia et spiritualia. Si vero de ecclesia fūdata in fūdo ecclesie et in alio episcopatu: dic omnis gubernatio quo ad spiritualia tantum. nam qua ratione concederet hoc monachis in pdijs mōasterij: ea ratione et episcopis et clericis in predijs ecclesie sue. et hoc modo intelligitur. extra de iurepa. significasti.

Sane qz monachoꝝ q̄dam epis ius suū auferre ꝓtēdūt: statuim⁹ ne i parochialib⁹ eccl̄ijs q̄s tenent absq; eoꝝ⁹ cōsilio pbros collocēt: sed epi prochie curā cū abbatis cōsensu sacerdoti cōmittant: vt eiusmodi sacerdotes de ppli quidē cura epis rōnem reddāt. abbativero p rebus tpalibus⁹ ad monasteriū ptinētib⁹ ꝏbitā subiectionē exhibeant. et sic sua cuiq; iura seruent. Idē. in prochialib⁹ eccl̄ijs pbr̄i p epos instituank̄ q̄ eis respōdeāt de aiaꝝ cura: t his que ad epm pertinent. Item ex cōcilio apud fauētiā habito

¶ Quoꝝcūq; mōachoꝝ ecclesie eoꝝ subdank̄ regimi

Statuēdū nobis est: q̄ tenus ecclesie quoꝝcūq; monachoꝝ in singulis parrochijs site eoꝝ (vt decet) diuinit⁹ subdank̄ regimini⁹ eisq; debita obseqa⁶ exhibeāt. Ecce vban⁹ papa prohibet iuestiturā prochialiū eccl̄iaꝝ p mōachos fieri: q̄s Johānes papa eis cōcessit. Sed illud⁴ io. pape intelligēdum est de illis capellis que cum omni iure ab epis monachis cōcedunk̄. Illud aūt vbani itelligik̄ de illis quas abbates i ꝓprijs pdijs edifi

Territoꝛium qd sit.

Questio. v.

Ales. si ius k̄itoꝛij habeant: tamē potestatem gubernādi pplm et spūalia' mīstrādi nō hñt qb⁹ etiā de episcopo⁵ itelligēdū est. Unde Nicolaus papa ait.

¶ Episcop⁹ q̄ in alteri⁹ dioc̄si eccl̄iā edificat ei⁹ cōsecrationē sibi vēdicare nō va

Si quis eoꝝ (let. in aliene ciuitatis' territorio ꝓ q̄cūq; suoꝝ opportunitate eccl̄iaz edificare disponit: nō ꝓsumat dedicationē facere q̄ illi⁹ est: i cuius territorio⁴ eccl̄a assurgit edificatoꝛ. vero epo hec gratia reꝫuek̄: vt quos desiderat⁹ clericos⁹ in re sua ordiari. ipsos ordinet⁶ is cuius territorium est: vel si ordinati iā sūt ipos habere acq̄escat. t omnis eccle ipsius gubernatio ad eū in cuius ciuitatis territorio eccl̄ia surrexit ptinebit. Item ex pci. toletano. iiij

¶ Basilice nouiter ꝓdite ad episcopū pertinent: cui⁹ contuentus esse cōstiterit

Possessio⁹ k̄itoꝛij q̄uis tū⁹ non admit: ideoq; noue basilice que cōdite fuerit ad

a Sacerdos ꝓchialis cui dabit censuz.

Argu. q̄ plures potest ꝓsentare patron⁹ ad vnā ecclesiam. ar. lxij. distinc. de puncipali.
m ¶ Ordinet. id est instituat. si aūt sunt ordinati quid iuris sit sequitur in littera.
m ¶ Ordinet. etiā sine examinatione: qz sufficit testimoniū epi ꝓsentātis. vij. q.j. episcop⁹ de loco. sit t monacho abbatis. ē. ea. q.j. monachi. sit de suo episcopatu cui testimonium fert. Jo.
n Possessio. Id est predij proprietas. argu. ff. de verbo. signifi. interdum.
o ¶ Conuentum. id est populum: vel iurisditionē et sta populus facit conuentum.

a ¶ Pertinebunt.J.e.q.vij.omnes.

b ¶ Ator presentium.J.de con.dis.j.precepta.ſ.vij. q.j.episcopus in diocesi.

c ¶ Dedicare. Sed nunqd fecit locū religiosus de dicando ecclesiā sine ꝓsensu ꝓprij epi? videt q̄ nō ar gu.insti. de rerū di.sacre.de con se.distic.j.nemo. Credo tamē cōtrariuz.vt.vij.q. j.eps in diocesi.

d ¶ Emendare. Nō dicit q̄liter. Sed nunqd destrui faciet ecclesiam? No.ar. xvij.q.iij.questi. xiij.q.vj. operemus.ſ.vij.q̄sti.j. episcopus in diocesi. Ar.ꝓtra extra de no.op.nū. cum ex iniuncto Dico q̄ si denunciatio ꝓcessit destrui debet illud q̄ factū ē aliter ñ.

e ¶ Quod de iure. respicit ca. possessio.ſ.eo.

diuisio. Quod autē. ¶ Hec. q. dividit l.x.ꝓtes. In prima quarū probat.p.iij. auctō.q̄ prescriptō tricēnalis currit aduersus ecclesias quod hodie correctū est.J.e.q̄s actiões. Scōa ibi. Ecce his. Tertia ibi:potest etiā aliter. Quarta ibi. Itē si de rebus Quinta ibi. Itē ea que. Sexta ibi. p q̄. Septima. ibi. Tollūt. Octaua ibi. Prescriptionū. Nona ibi. De ꝑscriptiōibus. Decima ibi. Sed sola. Jo. de san.

f ¶ Q̄d aūt ꝑscriptiōe. Hic describit tertia questio an oia iura prescriptiōe tollant. Ad euidentiā ergo dicendoꝝ videndū est primo de vsucapionibus: post de ꝑscriptiōe. Videndū ergo q̄d sit vsucapio: et q̄d in ea exigatur.ꝛ q̄ res possit vsucapi. Usucapio est acq̄sitio dñi per ꝓtinuā possessionē tpis lege diffinit. ar. ff. de vsuca. l.iij. Exigunt aūt in ea q̄nq̄ bona fides ab vtraq̄ pte.ff.ꝓ emp.l.ij.ſ.si eā. C. de ꝑscrip.xxx. an.auc.hodie. Itē iustus titul⁹ ꝛ cōtinua possessio:ꝛ q̄ res sit mobilis:ꝛ q̄ nō sit vitiosa:ꝛ q̄d. dixi ab vtraq̄ parte: verū est quo ad initiū ꝓtract⁹/nō quo ad cōtractū medij tēporis.J.eo.ſ.pōt. sed ōm canones tñ exigitur bona fides ꝓtinua extra de ꝑscrip.vigilāti.ꝛ.c. vl. Titul⁹ aūt est iusta cā possidendi q̄ nostrū nō est:ꝛ exigitur titul⁹. vt. C. de vsuca.ꝓ emp.l.vl.ꝛ extra de ꝓscrip.ſi diligēti. quādoqꝫ tñ vsucapio procedit sine titulo iusto errore interueniēte. C. d̄ vsuca. ꝓ.do.l.j.ff.ꝓ empto.q̄ vulgo.ff.ꝓ legato.l.iij.ꝛ vl. iuris tñ error nō ꝓdest vsucapionib⁹. ff. de iur.ꝛ fac. ig.iuris. ff. de vsuca. nunqꝫ.ſ.resp̄so. Exigit etiā cōtinua possessio: hoc planū ē. Et q̄ res sit mobilis: q̄ in immobilibus nō habet locū vsucapio. Que aute res viciosa dicat: hēs instit. de vsuca.ſ.j.et.ij. ff. de acqui. re. do. bone fidei. Itē vsucapio nō interrūpit li.ꝓte. ff de rei ven. si q̄s post acceptū.ꝛ. ff. ꝓ emp. l.ij.ſ. rem alienā. ar. C. de āna. excep. vt ꝑfectus. J.e.ſ. tollunt. illi tñ q̄ttuoz cal⁹ sunt spāles. vñ v⁹. Nō vsucapies: ni si sint tibi talia q̄nq̄ Recta fides. iust⁹ titul⁹ res nō vitiosa Qō res tradat. possessio cōtinuet. Seqūtur de ꝑscriptiōe q̄d sit:ꝛ q̄ ad eā exigant:ꝛ q̄ prescriptio currat ꝓtra eccl̄am: et q̄liter interrūpat. q̄s sit eius effect⁹. Prescriptio est exceptio ex tēpe substantiā capiens: q̄ actiōi ꝑsonali vel in rē opponitur. Est aūt que dā longi tēporis prescriptio: de q̄ nichil ad ꝑsens: cū cōtra eccl̄iā nō currat: q̄ contra ꝑsites spacio x.an. ℥ absentes spacio.xx.an. cōplet. C. de ꝑscp. x. vel.xx.an.l.vl. nec currit nisi cū bona fide. Alia est lōgissimi tpis i.xxx. vl.xl.an. in q̄ ℥ leges nō exigit bōa fides vel titul⁹. C. de āna. excep.l.j. Scōm canones hec nō ꝓcedit: nisi q̄s bonā fidē habuit ex de prescrip. vigilāti. et in ꝑsti. ino. q̄m. ofne. ꝛ. xxxiij. q. ij. si ℥go. nec etiā illa q̄ est. xxx. an. currit ℥ eccl̄iam: sed tm. xl.J.eo. q̄s actiões. Itez ōm canones titul⁹ req̄rit in longissima ꝑscriptōe. vt. ex de ꝑscrip. si diligēti. io. q̄ T. negat nisi rōne ꝓsumptionis. B. q̄nq̄ tñ minus iust⁹ titul⁹ parit cām ꝑscribēdi. vt ex de emp.ꝛ vē. ꝓuenit.ꝛ ex de iurepa. cura. Interrūpit aūt naturalit et ciuilit. Si naturalit interrūpit: ꝓdest olim ius hñti bus in re. ff. de vsuca. naturalit. Si ciuilit ꝓdest intrū pēti tñ ꝛ ei⁹ heredi. vt. ff. de diuer. tēp.ꝛ ꝑscri. int q̄tuoz. Est aūt effect⁹ ei⁹ vt acq̄rat tñ exceptio ōm iō. nō dñium nisi vtile. vt. J.e. quicūqꝫ. ōm. B.ꝛ alios. etiā directū dñiuz acq̄rit. vt est expssum. C. de bo. ma. auten. nisi.ꝛ. J.e. iter memoratos ibi sit eternū dominiū.

g ¶ Jura. hoc nō est verū: quia nec oia iura nec a quocūqꝫ prescribi possunt. q̄ non omia habes. J.eo. licet. et. C. de prescrip. xxx. an. ꝓperit. q̄ nō a q̄cūqꝫ extra de prescrip. cum ex officij.ꝛ.c. caulam. Jo.

h Er singlas. ¶ Maxie. i. tñ sic. xj.q.iij.si q̄s epl̄s nā violet⁹ detēto: nō ꝑscribit ex de ꝑscri. c. vl.

i ¶ xxx. hodie non stat huic nūero. extra de ꝑscri.

k ¶ Dubitatio ꝑ lit. ꝓtes. [q̄rta. J.eo. q̄s actiões sic ēm res efficit dubia. ar. ex de off. dele. relatum. C. quib⁹ ad libe. pel. l.iij. vel per libellū oblatū ꝓncipi. secuta. q̄uētōe. vt. C. ō ꝑscp. xxx. an. l.iij. vel ꝑ synodalē ꝓclamationē ex ō prescri. sctoz. nā simplex denūciatio habet ꝑ lit. ꝓte. vt extra. vt lit. non ꝓte. q̄m in si. et dico q̄ ex q̄ semel facta ē lit. cōte. post ōm canones nō currit ꝑscrip. qz ꝑsumit possidēs tā habere malā fidem et de iure suo tā titubare. C. de acq. pos. nemo. vnde nō ꝑscribit ad mille annos. vt extra de ꝑscrip. q̄m. sed leges que nō curāt de mala fide dicūt. xl. annos exigendos.

a ¶ Resulum. ¶ Ad regē dum. Argu. ff. ꝓ emp. qui fundū. ℌ. si latoz.

b ¶ Decretuz est. ab eodē Helasio. xij. q̄stiōe. ij. quattuoz.

c Sicut diocesim. i. eccl̄esiaz diocesis. Et dic sicut. i. q̄hus.

d ¶ Cōuentū. id est ius epale.

e ¶ Non adimit. id ē nō ideo adimit.

f Q. ¶ Legis. Naturalis. naz de iure naturali nō sūt ꝑscriptiones inducte. nā iure naturali imquū est aliquem ditari cū aliena iactura. vt ex de penis suam. ꝛ. ff. de cōdi. inde. nā hoc. Sz ideo mūēta ē ꝑscriptione dominia rerū semp sint in iure to. ff. de vsuc. l. j. Ul' dic ſm ius legis ciuilis. ꝛ hoc ſm opinionē dicētū ꝑscriptione dominiū non acq̄ri. sed tm̄ exceptionez. sed ℥ eos est. J.e.q. clerici. i fi. C. de bo. ma. aut. nisi. et res prescriptiōe tpis mutant dñiū. ff. de vsuc. eū. ℌ. vniuersitas.

g ¶ Prouincia. Id ē diocesim. q̄nq̄ ēm. puincia sumit ꝓ diocesi. vt. l. di. studeat. q̄nq̄ ꝛ ecōuerso. vt. ix. q. ij. ꝑhi. Quidā tñ in loco isto dixerūt q̄ intra aliam puincia nō posset ꝑscribi: iz intra aliā diocesim posit. Quid aūt ꝑscribi possit in diocesi alteri⁹ varie a varijs est notatū. ꝛ celebus fuit hec ſnia: q̄ q̄cq̄d est infra terminos alteri⁹ diocesis ꝑscribi pōt. dūmodo nō sit in limite vel ꝓiunctū limiti. vt extra de parrochijs sup eo. non tñ q̄ ad epale iurisditionē sed tñ q̄ ad ꝓprietatē vt dicūt:ꝛ hoc dū ꝓstat de limitib⁹. Sz si de limitib⁹ non cōstat: tūc quo ad ꝓprietatē ꝛ quo ad epalia iura res alteri⁹ epi prescribit. vt J.e. licet. extra de deci. cū sint hoies. Sed illis vehemēter obstat ex. de ꝑscrip. ad aures.ꝛ.c. auditis.ꝛ.c. cū ex officio. et de relig. do. c.ſ. in q̄b⁹ nō solū res sz iura epalia ꝑscribunt. Silr hic distingui pōt inf iura parrochialia et iura epalia: vt iura prochialia possint ꝑscribi. siue dioceses sint limitate siue nō vt ius decimaz. vt baptismata/ oblatiões/et ꝓcuratiões. dūmodo res ille nō sint ꝓiuncte limiti: sed iura epalia non vt consecratio. imo vltez⁹. ꝓcedi potest q̄ simulit iura epalia q̄ cōsistūt in lege iurisditionis epalis: prescribi pñt ab alio epo. qz talis ꝑscribit exēptio nō tñ vn⁹ itrabit termios alteri⁹: sed ifra ſminos ꝓpriosꝫ vtek iure illo: nisi i casu vt J.e. placuit. Sz tñ dicunt q̄dā q̄ libet ius epale pōt prescribi. dūmō nō sit vicinū limiti. Sz q̄ tū ad propueta tē sat' videtur q̄ sit in limite siue alis q̄ res alteri⁹ ꝑscribi possit. vt extra de ꝓba. ex litter'. Si q̄ras q̄re limes nō possit ꝑscribi Dico iō ne confundant termi. puincia: vel ideo qz limes cōmunis est vt ꝓbat. ff. de acquire. do. abo. ℌ. vl. et. l. se. fed si rem que michi est cōmunis cum alio ille possederit: ego per ipsuz re tineo possessionē. vt. ff. q̄e ad. ser. amit. si communem. vel ideo non ꝑscribitur: qz nō ꝓsumit q̄ aliquis cōmuni re vicioſe vtat. vt. ff. ꝓ socio merito. et sic ꝑsumit q̄ ꝑtocūqꝫ tēpore alter possideat q̄ nō tantū nomine suo sed noie meo possederit. Sed certe hec ratio non videt sufficiēs: qz eadē ratione nec fines prediorꝫ possent prescribi. q̄d falsum est. vt. J.e. q.iij. volum⁹.ꝛ ex de ꝑscrip. quia. et. C. fi. regū. l. vlti. Alij dicūt q̄ limes bene potest prescribi: sed nō manēs limes: qz q̄cito est prescript⁹ definit esse limes.

h ¶ Extra ꝛo nullomodo. q̄tū ad oia epalia iura

¶ Ecce his. ¶ Hec est scōa ps. q.m q̄. ꝓbat ꝓ tria ca. q̄ limites ꝛ ei adherētia nō ꝑscribunt. Jo. de san.

i Icet. ¶ Parrochias. i. itra limitē vn⁹ diocesis.

k ¶ Dispositione. i. terminatione. ſ. xiij. q.j.c.j.

l ¶ Exēpli. ſ. di. xcvj. benequidē. ſ. j. q.j. ꝓncipat⁹.

Prescriptio q̄ et quotuplex est.

Prescriptio ad q̄d ē inuenta.

Prescriptio duplicit interrūpitur.

Prescriptionis effect⁹.

Prescribi quid pōt i al terius diocesi.

Limes diocesis est imprescriptibilis.

tij. ps.

a ¶Innuasa. Nā inuasores nō pscribūt. C. nō pscrip. xxx. an. si quis emptionis. & xciij. distinc. illud.
b ¶Putat. Nā diuturnitas tpis & de ly. nō sat.
c ¶Formā. Ar. q certis psonis mandat ad alios extendi. & qō in vno negocio statuit ad oia sīlia extē di. ē. ij. q. j. multi. xiij. q. ij. semper. xxxij. qstiōe vij. aplis. arg. di. lxj. miramur. distic. xxxviij. ignorantia. extra de re iudi. l causis.
d ¶Cōuenit. Pone q aliquis eps possideat ecclesiā intra diocesim alteri⁹ epi remotā a limite et fluui⁹ erat limes: sed fluuius paulati accedit ad illaz eccl'iam: ita q efficit vicina limiti. dic q i terrūpit pscptio naturaliter. nec pscribit. Uel dic q nichilomin⁹ p cedit pscriptio: nec termini epās les variant ppt hoc. vt. ff. de contrahē. emp. rutilia polla. Quid dices de ecclesia sita in limite. et in vtraq diocesi hz prochianos? dic q erit cōis q ad prochialia: sicut & arbor in pfinio posita. isti. ō re. di. ij. isula/ isolidū gūt hēbunt epalia. si discordāt in eccl'ie dispositione: supioris erit officiū in hac pte. vt alternis annis dispo nat. ff. ō vsufruc. quotiens.

Ecclia in limite diocesis posita cui⁹ ē.

I Nter memoratos. e ¶Discussio. i. gstio discutiēdi.
f ¶Alter celanē sez. Que eccl'a erat sbiecta sibi.
g ¶Nullū. argu. q limit⁹ manifestatio rē iudicatā revocet. ar. ē. e. q. i. felix.
h ¶Snia. quā sup hoc sentim⁹ decret⁹ nostris ante nō multum tēporis destinatis omnia iussim⁹: q taliter fuerant inuasa restituat: sed q temeritas psuadētū legē sibi pos se putat gnari: si sceleri suo pertinacia retētionis adūgat: ea q inf fratrē & coepm nostrū constātinū anuscane ecclesie sacerdotem & inter nūcios directos ab anconitano pontifice decreuim⁹: p vos impleri cupimus: tunc formā in ceteris cognitionibus q sit sequenda pscripsim⁹. Nulla igit presumptione statum parrochiarū: qui ppetue etatis firmitate durauit: patimur mutari. quia neq negligētia pontificis: nec tēporalis obiectio q per incuriā forte generatur: neq ignauia faciente ?sensus adhibitus: nec sub repente supplicatione preceptio diuellere pōt semel diocesim cōstitutā: ex qua semper ad regenerationē atq cōsignationez epi plebs deuota cōuenit. territoriū etiaz nō facē diocesim olim noscit ordinatuz. ¶Hoc multiplicit distinguit. Sūt qdā dioceses que certis limitib⁹ distincte sunt: he nullo modo pscribi possunt. Alie vero q nō sunt certis limitibus distincte: & de qb⁹ certa diffinitio nō oli pcessit: pscriptiōe tollūtur.

Vñ inocēti⁹ papa. ¶Limitis possessio pscribi nō pōt.

I Nter memoratos fratres nostros fulgētiū astigitanum et honoriū cordubēsem epos discussio agitata est ppter parrochiā basilice cuiusdā: quā horuz alt celanēsem: alt reginē. asserunt: & quia inter vtrasq partes: hacten⁹ limitis actio vētilata est: cuius q̄uis sit vetusta retētio nullū tñ iuris preiudicium affert. Jdeoq ne in dubiuz vltra inter eos nra deuocaret sentētia platis canonib⁹ synodalia decreta plecta sunt: q̄p auctoritas premonet ita oportere ihiberi cupiditatē: ne qs terminos alienos vsurpet. Ob hoc placuit iter alt'nas partes ispectores viros mittēdos: ita vt diocesis posside tis. si tñ basilicā veris signis limes puius monstrauerit eccl'ie cuius est ius retentionis sit eternuz dūium. Qz si limes legitim⁹ eandem basilicam nō concludit: & tā lō gi tēporis probatur obiecta pscriptio: appellatio pentis episcopi nō valebit: q̄ illi tricēnalis obiectio silētiū imponit hoc etiā & secularitū principū edicta precipiunt: et presulū romanoruū decreuit auctoritas. ¶Si vo ultra metas tricēnalis temporis extra alienos terminos basilice iniusta retētio reperitur: repetentis episcopi iuri sine mora restituetur. Itez gelasius papa iusto epo.

¶Spacia q̄ diffinita fuerit tempore pscribi nō possunt.

D Ilectō tua studeat (q̄ sita oiz fidelit rex vt ate) vt si de spacijs q de qb⁹ memorat orta ptētio: diffinitio dudū certa pcesserit: ite merata fuer aliodn si nihil vnq ?stiterit & miatū: tūc de pscriptiōe tpm: si q ps ?sidit ꝑbeat sacramentū. vt tamē q hacten⁹ possedisse ꝑbabit iusiurādum sinatur offerre. cuius est ius.

i ¶Mittēdos. Ubi em agit de finibus agri: oculis sunt ipa loca considerāda. ff. fi. reg. l. si irruptione. & vtriusq ptis testes audiunt. vt ex de ꝑba. ex lris.
k ¶Ita vt diocesis. Sic ?strue. i. vt ecnū dūiū diocesi. s. de qua est controuersia sit possidentis ecclesie

Ordo litterę.

l ¶Jus retentionis. i. q̄ est in possessione.
m ¶Quod si limes Potest esse sensus. i. si limes ipi⁹ possidēt eū nō cōcludit. & tñ ipe habeat eccl'iam. vel aliter si diocesis nō est limitata & eā pscribit habeat.
n ¶Appellatio. i. inꝑpellatio.
o ¶Presentis id est petētis.
p ¶Extra alienos. i. illo⁹ ō quē ins pscribit. Jo.

D Ilectō tua studeat.

q ¶De spacijs Prediorum non limitū. ?. q. iij. c. ij. Uel itelligē de limitibus.
r ¶Intemerata. ē. vj. q. iij. dñi ?. xviij. qstiōe. ij. eleutherij.
s ¶Sacramē tū. sez testiū p qs ꝑbat pscriptionē. sic. xxxj. qstione. ij. si verum.
t ¶Offerre. alteri pti. Uel dic q illi pti q̄ ꝑbauit pscriptiōez si nō pōt ꝑbare titulū & bonam fidē: pmittēdū est ei iurāt q bona fide possederit rē illā. q iusto titulo habuit eā: nō tñ dico q cogit ꝑbare titulū sz si ꝑbat cursuz tpis: & allegat titulū: ꝑsumo rōe tpis ipm hꝫe titulū. vt. xij. dist. illa. ff. de vsur. cū de i rē verso. nec ob. qō dr. ex de pscp. si diligēti. et extra de ꝑba. licet. vbi videtur dici q debeat cō

stare de titulo. Intelligo esn tūc qñ ē ꝑsūptio extra eū vt ibi fuit. & sic intelligo qō ē ex de decī. dudū. ?z fatu⁹ est q allegat titulū quē ꝑbare nō pt: sed dicat pscpsi.

¶Potest. ¶Hec est tertia pars. q. in q̄ dicit q res vi possessa non prescribitur. Jo. de fan.

Q Uacuit.

a iij. ps. ¶Priuilegia. ?. xxv. qstiōe. ij. ca. ?. et. ij.
a ¶Priuilegia. Id est charitas ecclesie. xij. q. ij. si quis de clericis.
b ¶Consuetudine. Ergo consuetudo dat priuilegiuz. ix. q. iij. conquestus.
c ¶Imperatoribus. Hic canō emēdat. l. q̄ loq̄tur de q̄drienniꝫ pscriptiōe in rebus donatis ab imperatore.
d ¶Annos. xxx. Arg. q̄ prescriptio decēniꝫ: vel vicēniꝫ nō hz locū in eccl'ia vt ipsam rez priuati tali pscriptiōe possit retinere. a iij dicunt ?. Sed nōne contrariū est. C. de quad. prescri. l. bñ a zenone. nā ibi dz q si iperator rē ꝑua ti ferat alij: tutus est donatarius. et hic dz ne cessariā esse prescriptionē. sic. xxxj. qstione. ij. si verum.
t ¶Offerre. alteri pti. Uel dic q illi pti q̄ ꝑbauit pscriptiōez si nō pōt ꝑbare titulū & bonam fidē: pmittēdū est ei iurāt q bona fide possederit rē illā. q iusto titulo habuit eā: nō tñ dico q cogit ꝑbare titulū sz si ꝑbat cursuz tpis: & allegat titulū: ꝑsumo rōe tpis ipm hꝫe titulū. vt. xij. dist. illa. ff. de vsur. cū de i rē verso. nec ob. qō dr. ex de pscp. si diligēti. et extra de ꝑba. licet. vbi videtur dici q debeat cō

Ecclia ḡsto tē pōt ꝑt tem pri nati p̄scribe re.

P Oteest etiam aliter distingui. Nue quisq̄ sua auctoritate vsurpat: quia nullo titulo possidere incipit: prescribere non potest. & in hoc casu intelligenda est illa auctoritas gelasij. Tēporalis obiectio que per incuriam forte generatur: non potest diuellere diocesim semel cōstitutam. intelligēdū est si nullo titulo: sed sola vsurpatione eā possidere cepit. Sivero iudicis auctoritate priui legiorum longa ?suetudine possidere cepit: tunc tpalis obiectō actoi silētiū iponit

U ñ gelasi⁹ papa ait. ¶Debēt priuilegia. xxx. annis possessa immobiliter obseruari

P Uacuit huic sētē magneq̄ sinodo vt res vl' priuilegia que dei ecclesijs ex longa consuetudine pertinent: etiam siue a diue recordationis imperatoribꝰ siue ab alijs dei cultoribꝰ in scriptis donata: & ab eis per annos triginta possessa sūt nequaq̄ a potestate presulū eoruz quecunq̄ persona secularis per potestatem subtrahat: aut per argumēta q̄ libet auferat: sed sint omnia in potestate ac iussu presulis ecclesie quecunq̄ intra. xxx. annoruz spacia ab ecclesijs prelati male alienātis nō currit prescriptio: sed post eius mortē icipit currere: & hoc ꝑbat p ca. se. Jo. ō. f.

h ¶Auctoritate Nā iuste possidet qui auctore ꝑtore possidet. xiij. q. v. dixit. ex q̄ fi. sint legi. cuz inter ff. de acq. pos. iuste. Ar. ?tra de pe. di. ij. si quis semel.

i ¶Tricennalis. Immo prescriptio. x. dieruz tunc sufficeret: naz pl⁹ facit sententia licet iniusta q̄ aliquod p̄ uilegium. vt extra de sentē. & re iudi. cuz inter. in fi. Joh. Sed non loquit de tali sētentia: sed de cōcordia que diffinitio vocat. B.

S Jsacerdotes. Triplex casus solet pōi. Primo sic. ecce eps alienauit res ecclesie in casu illicito: dz h q̄ viuēte episcopo nulla prescriptio currit ō ecclesiaz i reb⁹ illis ?z eo mortuo icipit currere. & sm hoc expone diffinisse. i. alienasse arg. xx. q. ij. epus qui mancipia. et dic scribēdo decreuerit. i. decreto scripture inposito alienauerit. Uel sm aliū casū expone scripto decreuere. i. scripto transegerit: & in fraudē. cū ei nō poterat dare nepotibus suis fingebat se hꝫe litē cū eis de illo & trāsigebat cū eis. Tertio casus ē epus tulit diffinitiuā sentētiā ō aliquam ec

Casus triplici ter ponitur.

iij. ps

clesiā sup alīq possessione eccl'e & ō ius scriptū. dz hic q̄ ipo viuēte nō currit ō eā pscriptio. Sz cū insta sentētia lata fuerit: ptra leges scriptas vt hic inuit: & ita nulla actio vel exceptio ex ea ꝑpetit. vt arg. ij. q. vj. ?. diffinitiua. qualiter etiā iste poterit prescribere post mortem? Dico q iste non. sed ei⁹ successor. & sic intelligit. ex de iure pa. cura pastoralis. Uel dic q iste bona fide possedit: qz ignorauit illā sententiā nō tenere. & sic sentētia q̄ nulla est: dat alicui causaz pscribēdi. sicut titul⁹ q̄ nō valet dat cāz prescribēdi. vt ex de em. pervenit. ff. ꝑ empto. qō vulgo. ff. ꝓ legato. l. iij. et iij. nec cōtradicit. ex de his que fi. a pla. c. ij. qz ibi sci-

ente cap'lo alienatio fuit facta possessionū vñ ibi possessio statim tur' est: sed hic cap'lo cōtradicēte. videt tñ q' de illicite alienat' nō possit currere p'scriptio. C. de bo. mater. l. f. ꝛ in hoc est deterior' q' ditōis ecclīa q̄ mnor' siue filiusfamilias: q' nō prius p'tra eū p'scribitur / q̄ sue potestatis eē incipiat. vt. C. de bo. que lib. quecunq;

g ¶ Non ex die. Si. extra de transac. de cetero. extra de cens. preterea. si. xij. q. ij. si duos. ff. de diuer. tēpo. et p'scrip. cum heres. in fi.

b ¶ Mouēdo. Ideo q' licet q̄libet possit male alienata reuocare. vt. xij. q. ij. nō liceat. non tñ ita de facili admitteret: cū eps semper contradiceret: et ei litteras de rato denegaret. ar. C. de ānā. excep. l. ij. ℈. vl. et C. de bo. que li. ij. extra de iudi. causam.

v. ps.

c ¶ Supputatōis. i. computatōis

d ¶ Substabit. i. incipiet numerari.

e ¶ Cōtractum. i. cōtractus quem fecit epūs nō habet iustum initiū. hoc ideo dico: q' p'scriptio non est contractus.

f ¶ Ab origie Ar. initium sperādū: vt. lxi. dis. miramur. i. q. f. principat'. ex. de elec. dudū. ff. p'to emp. qui fundum

g ¶ Jtē ea. ¶ Hec. ē. v. ps. q. In qua dicit q' si epūs p'cedit alicui clerico vineas vel tras ecclie tñ nō p'scribit eas possessor' et hoc ꝓbat. per duo ca. Jo. de fan.

h ¶ Clerici. ¶ In ius ꝓpriū. hic ptz ꝛ in se. c. q. colonus p'carios possidētes nullo tpe p'scribunt: vt. x. q. iij. q' cognouim' extra de posta. bone Jta nec possūt aliq̄s q̄ alieno noie possidet. vt extra de p'scrip. si dili aliū p' genti. Jtē necy sus fructuari'. vt isti. per q̄s p'so. no. ac q̄. ℈. fructuari'. Jtē nec creditor. ff. de vsuca. nō solū. ℈. q̄ pignori. ꝛ hoc ideo. quia oēs isti alieno noie possident. vñ illi tñ dicunt possidere quoꝝ noie possidet: vt ex eē de resti. spo. cū veniss̄et. Si ergo vsq; ad centū. an. posses. ꝓbare inituz possessionis. i. q' tuo noie possessum est/ nō obstat tibi aliū p'scriptio. vt hic patet. ꝛ. C. de pig. ac. nec creditores. vt. C. de p'scp. xxx an. male. ꝛ hoc verū est. nisi velis dicere q' p longa in obliuionē aliū q̄ dat possessionē p id q̄ est. ff. devsuca. furtū. vel si tm tps. effluxit: q' ignorat dñs vbi sit possessio illa sita. vt. ff. ó acq. pos. si id q̄ in p'n. vel ni

h p'scribere nō possūt

i ¶ Nō vocēt. Ar. q' q̄ de libertate ab aliquo facta sunt: ei p'iudicū non facūt. ℈. f. q. f. nulli' epūs.

k ¶ Nō debuisse. Si em̄ p'scriberet clerici retarda renk epi ad oferēda bñficia. vt. C. ō bo. q̄ libe. l. f

l ¶ Sepūs. ¶ Excolendas. ℈. e. q. f. possessiones.

m ¶ Puma actione. i. in tractatu primi diei ipsius consilij. ℈. di. f. ius gentium. ꝛ. xxiij. q. f. c. f.

n ¶ Postliminio. Postliminiū est ius amisse rei recuperande ab extraneo et in statū pristinū restaurā de. ff. de cap. ꝛ postli. reuer. postliminium. datur aūt scōm leges postliminio reuertentib' rescissoria infra

si illa pſona que possedit noie alieno: alij postea tradat possessionē. vt. ff. de acq. pos. possideri. ℈. q' si seru'. aliter nūq̄ p'scribūt tales: nisi forte domino repetenti non redd'erint possessionez tūc p̄nt res tales p'scribi: nō ab ipso cū malā fidē habeat: ſz a suo successore. Nūc habes q̄ p'sone non p̄nt p'scribere. Sūt etiam q̄dam res in p'scp'tibus tales. vt Ĵ iura libertat' nō p'scribi'. vt. J. e. ℈. pōt. Jteꝝ nec in trib' p'scribi'. vt. J. e. ℈. potro. C. de p'scrip. xxx. an. cōperit. Jtē nec in matrimonio. xxxij. q̄st. v. q' deo. Jteꝝ nec decime a laico. ex̄ de p'scrip. cām. Item videt q' p'scribi' in repetitiōe rerum peculij. vt. C. ne de sta. defun. l. repetitio Item et in seruitutib' q̄ continuā cām non h̄nt. vt. ff. de serui. seruitutes. Jtē in limitibus ℈. e. c. licet. Item in p'curationib' ratiōe visitatio-

p'scriptio nō currit t ali q̄b' casibus.

¶ Tēporis p'scriptio nō obiicitur vbi hostilitat' metus interuenerit.

Prima actiōe Theodulphi malechitāe ecclesie antistit' ad nosoblata p'catio est asserentis ātiquā eiusdem vibis parrochiam militaris quodam hostilitatis discrimine fuisse decisaz: et ex parte aliqua ab ecclīs astigane elibertāe atq; egabiensis vibium esse retentā. p'to qua re placuit vt omnis parrochia quam antiqua ditione ante militarem hostilitatem retinuisse ecclesiam suā quisquis ꝓbaret ei' p'iuilegio restitueret. sic ei p legē mūdialē his q̄l barbarica seueritas captiua necessitate trāsuerit postliminio

Tēporis p'scriptio nō habet locum in multis reb'. vj. ps.

¶ Que humanitatis itui tu aliquibus p'stantur p'scribi non possunt.

Sepūs humanitatis ītuitu mācipiola: vineolas: vl' terrulas: clericis āt monachis vel q̄buslibet p'stiterit excolēdas': vel tēpore tenēdas etiā si lōga trāsisse annoꝝ spacia comp'roben tur: nullū eccl'ia p'iudiciuz patiat: nec secularis legis p'scriptio q̄ eccl'iam aliquaz impediat opponatur.

Item ex concilo hispalensi cui interfuit Jsidorus.

¶ Tēporis p'scriptio nō obiicitur vbi hostilitat' metus interuenerit.

Prima actiōe Theodulphi malechitāe ecclesie antistit' ad nosoblata p'catio est asserentis ātiquā eiusdem vibis parrochiam militaris quodam hostilitatis discrimine fuisse decisaz: et ex parte aliqua ab ecclīs astigane elibertāe atq; egabiensis vibium esse retentā. p'to qua re placuit vt omnis parrochia quam antiqua ditione ante militarem hostilitatem retinuisse ecclesiam suā quisquis ꝓbaret ei' p'iuilegio restitueret. sic ei p legē mūdialē his q̄l barbarica seueritas captiua necessitate trāsuerit postliminio nis. extra de p'scrip. ex parte. vj. ps. q. In q̄ ꝓbat. p' duo c. Jo. ō f.

m ¶ Puma actione. i. in tractatu primi diei ipsius consilij. ℈. di. f. ius gentium. ꝛ. xxiij. q. f. c. f.

n ¶ Postliminio. Postliminiū est ius amisse rei recuperande ab extraneo et in statū pristinū restaurā de. ff. de cap. ꝛ postli. reuer. postliminium. datur aūt scōm leges postliminio reuertentib' rescissoria infra

Postliminij diffinitio.

quadrienniuz. insti. de ac. ℈. rursus. C. de in integ. resti. l. vl. si tñ nō potuerit agere in hoc q̄driēnio p alios dies restituit ad eos. ff. ex q̄. cau. ma. ſz ꝛ si p̄ p'tores ℈. si feriē. ℈m canones: cum nō currat in hoc casu p'scriptio: nō dabit rescissoria. hic est ꝑ vnus casus. s.

hostilitas i quo non currit p'scriptio. Alius duz vi uit iniquus alienatoꝝ. ℈. e. si sacerdotes. Tertius cuz vacat ecclesia. ex̄ de p'scrip. de quarta. Uel cū q̄s vacat ecclia plato. s. la pso in heresim. ex̄. de p'scrip. c. f. Alius est i pupillari etate. C. qui ex cau. in ite. resti. nō est ne. l. vl. Alius est cuz q̄s est in p̄te p'tis vt. C. de bo. q̄ lib. q̄cūq; Alius ē cuz mulier est in mrimonio q̄ ad dotem. C. de in. do. in reb'. q' nō p'scribit p'tra mulierē in dote repetēda nisi soluto mrimonio vt ibi dī. Septim' cuz q̄d debet ad diē vel sub cōditione: tūc eni nō currit p'scriptio nisi a tpe diei vl' extantis q̄ditionis. C. de p'scrip. xxx. an. cū notissimi. ℈. illud. Jtē ꝛ tpe excōicationis nō currit p'scriptio. ex̄ de cōcess. p̄ben. ꝛ eccle. nō va. q' diuersitatem. Item ꝛ in tpe illo quo q̄s impedit' est iusto impedimēto non pōt agere. vt ex̄ de elec. ne. ꝓ defectu. ꝛ ex̄ de ap. ex ratōe ꝛ. C. de inoffi. testa. cōtra maiores. ꝛ. ff. ex q̄. cau. ma. l. q' quidem. ꝛ. l. non enim.

Uers'.

a ¶ Reuertēnd'. ℈. xij. q. f. reintegranda. ℈. vij. q. f. pastoralis. C. de postli. re. l. ab hostibus.

b ¶ Receptura. Nā ius redit vt p̄dē: cuz reddat stat' idē. vt ex̄ de elec. q' diligētia. ff. si ser. vē. ꝛ si forte. rñ. f. ff. de serui. rusti. pdio. l. ꝛ artilicinus.

c ¶ Necessitas. Ar. q' nō p̄iudicat patrono inuestitura tpe hostilitatis facta. xxxiij. q. f. cum p bellicam. ℈. vij. q. f. pontifices.

d ¶ Oro. ¶ In cā. Sec' si māsueti sunt iudei vt sarracēni: tales bñ p'scribent. arg. xxiij. q. vlt. dispar. Quidā tñ dicūt esse ecclie p̄uilegiū q' etiā domini nō possunt p'scribere: cū nec lege ecclīastica regant: licet possint rem p̄uati p'scribere dūmodo legibus romanis regantur.

e ¶ Arma. ar. clericos nō debē mouere arma corporalia ēt Ĵ hostes. ar. xxiij. q. viij. q̄cūq; nā lachrymez oratōes sūt arma clericoꝝ. vt. xxiij. q. viij. quenior.

f ¶ Seruitute. ar. Ĵ libertatē nō p'scribi. ĵ. e. ℈. pōt.

¶ Tollantur. Hec ē. vij. ps. q. in qua ꝓbat q' si aliq̄s negligit locasua ꝛ alij' eps ea liberat ab heretica feditate/ post triēniū p̄scribit: ꝛ hoc ꝓbat. c. seq. Jo. ō f.

vij. ps

¶ Lacuit. ¶ Negligunt. arg. q' delictū p'sone q̄s est in omittendo reddūdat in dānuz ecclie. Illud aūt q̄s cōsistit in faciēdo non nocet ecclie. vt. J. q. vj. si epūs. argu. Ĵ. ℈. e. licz. ℈. di. xxxv. ecclie. Sz ibi nocet delictū q̄s cōsistit in omittēdo. Ar. Ĵ. C. de acq. pos. l. vlt. ibi eni nō nocet delictū etiā q̄s cōsistit in faciendo.

h ¶ Cōuenīātur. Aūcte hui' canonis. ſi. lxxv. di. c. vlti.

i ¶ Sex menses. Deputatos ad admonitiōez faciendam.

k ¶ Pertinenant. expleto triēnio: vt hic in hac rubrica. et ex̄ de p'scrip. c. j. vnde illud triēnium ē hic intelligenduz

Pscribi ꝯ tur q̄n triēnio iuxta reepali

sicut ibi subintelligē di sunt isti sex menses q̄ dank ad admonitionē faciē dā. dicit tñ ꝓ. q' puenant statum. tñ vsq; ad triēniū pōt eps su' locū illū repetē. vt ex̄ de p'scrip. c. j. ꝛ est h spāle ℈ auoze fidei: vt p triēniuz Ĵ eccl'iā p'scribat ius epāle ꝛ etiā limes/ ꝛ excusat p'scribens hic auctoritate canonis: licet habeat p'scie tiā rei aliene. arg. ff. de noxa. ꝛ ḡaliter. ꝛ si rē p dere licto habitā mihi vē das: licz scia eā in bonis tuis nō fuisse ipam vsucapio. ff. p derelicto. l. v. arg. ff. de fu. do. l. i. Sz nunq̄d eccl'ia lesa in hoc casu pōt petere in integrū restitutionē? pōt dici q' sic: nisi fuerit negligētes clerici ꝛ eps. arg. ff. de mio. verū. ℈. itē q̄rit. vel si vult ipm negligētē p̄uenīat. xij. q. iij. monem'. ꝛ pse quit ab eo indēnitatē. C. arbi. tu. q̄cūq. alienauit eni q̄ vsucapere ꝓmisit. ff. de ꝛb. sig. alienationis.

l ¶ Potuerit. infra. xxx. annos. a sententia.

m ¶ Diligētia. ſ. dñi. ff. ad se. cō. tertu. l. ij. ℈. si mat.

r extra de obla. oblate.

a ¶ Decenniū. C. de pscrip. x. vel. xx. an. l. vlti. Joh.

b ¶ Nō pōt. Post hoc statim lege illū. §. iz sola. cū c. se. nemo ad hoc postea reuersus. dr eni q dns Jacobus iter posuit ists leges: qō etiā cōuicit ex eo q ille cōcordantie bis ponuntur.

¶ Prescriptionū. Hec ē. viij. pars q. in qua ponuntur mentes legū de pscriptionibus: quas tn ecclesia nō recipit cōtra se. Jo. de fan.

Pns et absens q dnr.

c ¶ Presentis Pns dr qui in ea dez puincia est. Absens q in alia C. de pscp. x. vel xx. an. l. vl. tn absens dr qnqz qui in iure nō apparet. ff. de dam. infec. l. iij. §. abesse Pns etiam dicit qnqz qui in hortis est. ff. de pcura. psens.

viij. pt

d ¶ Perpetua exceptione. Hoc habes. C. de prescrip. xxx. ann. si quis emptionis.

e ¶ Creditores. hoc si fuerit alic̄ debitore aut eius herede. vel de secūdo viuente debitore debitor eni vel eius heredes nō pnt se defendere cō creditorē nisi. lx ann. vt. C. si aduer. credi. l. j. et C. de pscrip. xxx. an. cū notissimi. Usucapio autez nunqz currit cōtra creditores: q cā dnī semo

Usucapio nō currit cōtra creditores.

thedre loca restituantur.

Pōt etiā aliter itelligi pscriptio illa lōgi tēporis qua gelasi⁹ negat statū parrochiarū posse mutari. Longū eni tēpus (sicut ex legib⁹ habetur) decenniū[a] z vicennium intelligitur. Huius ergo longi tēporis pscriptio auctoritate gelasij z secularū legū ecclesijs obiici non potest[b].

Prescriptionū alie sūt introducte odio petētis z fauore possidentis: alie tm odio petentis. qui em bona fide z iusto titulo rem pn̄is[c] per decenniū: absentis vero per vicenniū tenuerit: perpetua[d] exceptione tutus erit nō solum aduersus alios: sed etiā aduersus creditores[e] quib⁹ res ipa obligata fuerat: etiā aduersus dominū verū. Si vero aliquo casu a possessione ceciderit etiam aduersus dominū verum vtiliter[f] rem vēdicare poterit. si autē nullo titulo bona tn fide p tricennū rem alicui⁹ possederit. si mili gaudebit psidio: bona vero fides nō ad tractū medij tpis: sed ad initiū possessionis refertur. sufficit ei initio[g] cuiqz bona fide possidere cepisse: etiā si medio tēpore conscientiā rei aliene habuerit. Hę pscriptiones introducte sunt fauore possidētiz z odio petentis. q. lex fauet his qui bona fide: et iusto titulo vel bōa fide tm̄ possidēt odit aūt z punit circa rē suā negligētes[h] z desides. ¶ Qz si mala fide rē alienā qs possidere cepit: post. xxx. annos aduersꝰ oēz petētē exceptōe tutus erit. Si ꝯo aliū casu a possessiōe ceciderit: actionē nō hz: q. hec pscriptio nō fauore male fidei possessoriz: sz odio tm̄ rē suā. pseq negligētis introducta est. Si aūt res ad creditorē suū vel ad dn̄m puenerit: detētionis cōmodū[i] habebit. Si ꝯo ad aliuz: creditor vl ali⁹ dn̄s aduersꝰ eū expiri poterit: nec sibi pderit exceptio mediꝫ tēporiz possessoriz: q. nō ab eo habuit cām possidēdi. q si violenter possessio ad eos puenerit male fidei possessor idisticte possessiōis[k] modū recipiet.

Hec de pscriptionib⁹ decēnij vel vicēnij vel tricēnij intelligenda sunt: si sine interruptione possessa. pbētur. q si p naturalē detentionē possessio iterrupta[l] fuerit: a die recupate possessionis noui

peditur ꝓpter fortuitos casus: als non pdest. arg. a sensu contrario. C. de prescrip. xxx. anno. l. vlt. z in autēti. de litio. §. omnem. circa finem. colla. ix. Item litis contestatio. tunc tantū interrūpit cū fit coram iudice suo: als non. vt. C. ne de statu defunc. l penul. Interrūpitur etiā prescriptio synodali proclamatione. vt extra de prescrip. sanctorū. Item cum exponitur secūda cautio. vt. C. de pscrip. xxx. anno. cū notissimi. §. sed z si quis. Item cū quis soluit vsuras. C. de pscrip. xxx. anno. l. penul. Item aliuz habes. j. e. q. is aūt cui⁹ res. z extra de offi. ordi. pastoralis. Item et aliū habes extra vt lit. nō cōtest. quoniā. in fi. Qnqz aūt nō interrūpit pscriptio sed dormitat vacāte. s. ecclesia z in pupillari etate z in alijs casibus quos di vi. §. e. prima actione.

Actio ꝓpetuat litis cōte.

a ¶ Trigita. Ergo naturalis interruptio nō vz tm̄ ēctū litis prestatio. q. litis ꝓtestatiōe ꝓpetuat actio vsqz ad. xl. an. vt. C. de pscrip. xxx. an. l. vl. sed in naturali interruptiōe nō. vt hic. Sitr dico q nec illa quēstio q fit p executionē ꝓpetuat ad. xl. an. cū gnalit dicat q omne ius z ois actio tollit spacio. xxx. annis vbi spāle aliquod reperitur vt. C. de pscript. xxx. an. cū notissimi.

b ¶ Cōtinuare. Licet reuera aliquo tpe inter medio vacet possessio/ius tm̄ fingit eā ꝓtinuare[b] posse. Is aūt cui⁹ res pscribit: si lite cōtestari[c] non poterit: vel ꝓpter aduersarij[b] absentiaz vel infantiā: vl furoris laborē: cū neminē tutorē vl curatorē habeat vel q[c] i magna ptāte ꝓstitut⁹ est: intra cōstituta tpa presidē adeat libellum ei porrigat: z hoc in q̄rimoniā deducat: z sic tpis interruptionē faciat. Si aūt p sidē adire non poterit: saltē ad epm locoꝫ ordinarium[k] habet possessor: iz cū tabellarioꝫ subscriptiōe. vl si ciuitas tabellarios nō habz cū triū testiū subscriptōe[s]. z hoc sufficiat ad oēm tpalem interruptionē siue triēnij siue lōgi tpis siue triginta vel quadraginta annoꝫ prescriptio sit. ¶ Hec de pscriptionibus inter priuatos. Ceteruz aduersus loca religiosa non nisi quadraginta annorū pscriptio currit. Ān in autēticis. ¶ Quas actiōes tricēnalis pscriptio pcludit: si loco religioso ꝓpetāt: q̄dra-

Testes duo ex pollēt tabellioni.

g ¶ Subscriptiōe. Ar. q istrumēto habēti subscriptionē triū testiū standū ē: etiā si p tabellionē confectū nō sit ar. C. q. po. in pi. ha. l. pe. hodie aūt duo testes ex pollēt tabellioni. vt ex de pba. qm̄ contra. de hac materia nota. xi. q. iij. cure.

h ¶ Necz decennij. j. e. q. iij. necz.

i ¶ Triginta annis. Hoc hodie non tenet. vt ex de prescrip. de quarta.

k ¶ Permittit j. e. q. iiij. possessiones.

l ¶ Priuatus. vt extra de prescrip. causam.

m ¶ Nōnus. lescūt. Sic. j. q. j. pncipat⁹. Ar. j. ex ō ma. cōtrac. j. in fi. di. eccle. c. vl. z ex de quer. coniu. placet.

n ¶ Etiam si. xl. C. de lō. tēpo. pscrip. l. vl. et. C. de pscrip. xxx. vl xl. an. cōperit.

o ¶ Mutilabunt. Nec pfessio ei preiudicaret si cōsiterer se seruū: nisi i istrumento hoc fecerit. vt. C. ō agri. z cen. cū scimus

p ¶ Fūctiōes Id est pēsiones agrorum.

Ubemus. q ¶ Possederūt. C. de prescrip. xx. an. cōperit.

r ¶ Parti. C. de fun. patro. l. vl. cōtra. sed ibi pulegiū habuit ab impatore: z preterea. p. xl. an. nō soluit. inde tut⁹ est p illa duo. §. e. ver. q si ab eo.

Decie laicus possit de an pscimas prescribe sint prere: nā ius habet scribi p pcipiēdi z petē laicos. di eas: ex q ei cō cedunt ab epo: puta in feudum vel beneficium ad tps. Ad hoc dicūt quidaz: q laic⁹ nullus ius habet in eis nec habere pōt. j. q. iij. peruenit z ꝛz istos planū est.

Alij dicūt q cuz sic cōcedunt laico ab epo. laicus habet ius possidendi sed illud ius nō est spāle: nec ratione illius iuris posset pscribere: q. alieno noie possidet. si ꝯo vellet interuertere possessionē iā inciperet esse malefidei z ita nō posset prescribere eas: q. licet laic⁹ sit tn̄ super decimis in foro ecclie cōuenirek. Sed nonne ius

spūale pcipiēdi decias hñt leprosi: vt ex ꝺ ecclē. edi. c.ū. ⁊ tēplariꝰ q̄ sunt laici: dic q̄ nō: sed tñ a pstatiōe sūt liberi. qō ex eo pz. q⁊ si pdiū de q̄ ipsi nō pstāt decimas deuoluūt ad eccliam vel ad priuatū statum ecclesiaꝝ tiū iure suo: ⁊ soluet priuatus decimas.

a ¶ Etiaꝫ si a romano Qui talib⁹ papa ñ vult dispēsare. j. xxv. q. j. sunt quidā.

b ¶ Jus scriptū. xxv. q. ij. rescripta.

c ¶ Laicꝫ ſ. e. q. vij. decimas. ⁊ ca. paruenit nisi forte leprosis et hmōi eā pauptatis⁊ ituitu elemosine remittā tur.

d ¶ Uel tēplorū. i. ecclarum.

e ¶ Lōgi tpis Nō dicit lōgissimu. vñ bñ pscriberet: q̄ a colōis emeret ⁊ lōgissimo tpe: lz sit ar. ⁊tra. xcv. dis. bñ quidē. nā male fidei possessor ē ex q̄ emit rē illā ecclie ꝫ legū interdicta. vt. C. ꝺ agri. ⁊ cēsi. quē admodū.

f ¶ Preciū. ē. xij. q. ij. q̄sq̄s. ē. xij. q. ij. vultera ne. lz ħ fuit male fidei possessor

g ¶ Quidem. hoc notāk. ē. ⁊. q. ij. hoc ius in fi.

¶ De prescriptionibus.

¶ hec est. ix. ps q. In q̄ ꝺ q̄ pscriptio ꝫ ecclesiā nō currit nisi xl. an. Jo. de fā.

h ¶ Usucapio ne. Uideꝫ q̄ res ecclie nō pñt vsucapi neq; capi nec res fiscī isti. de vsuca. ⁊ res fisci. C. de vsuca. l. j. Itē res ecclie cēsent iure rei publice. C. de sa. san. ec. vt inf. pter ea cū ecclia restituat iure miorꝫ meliꝰ est intacta iura eiꝰ seruari q̄m post cāꝫ vulnera tā remediū grere. C. in q. cau. in inte. resti. nō est ne. l. ylti. quidam tamen dicunt contra.

i ¶ Quadriēnij. hoc non approbo: vt pz p Jnā. ē. xij. q. ij. quicūq; militū. ē. ea. q. j. in canonibus. vt dixi ē. eo. placuit.

¶ Sz sola. ¶ hec ē. x. ps. q. Jn q̄ pbat q̄ ꝓtra romaneccliam nō currit pscriptio. nisi cētenaria. Jo. de fā.

k ¶ Emo. ¶ Angustank. Jn suis priuilegijs.

l ¶ Pre iudicant. ē. xl. distin. ca. j.

m ¶ Principū. ē. xj. q. iij. imperatores.

n ¶ Per cētū annos. Silr vsufructus ciuitati relictus spacio centū annoꝝ pdictꝰ. ff. de vsufru. an. vsufructꝰ Hec pscriptio cētū annoꝝ olim locuz habebat i q̄ibz eccliis. C. de sa. san. ec. vt inf. sed hodie tñ romane ecclie approbata ē. in autē. hec ꝓstitutio innouat ꝓstitutionez. ex ꝺ pscrī. cum nobis. Jo. Usufructꝰ ecclesie relictꝰ durat centuz annis.

o ¶ Hec questio. iij. pater pea q̄ dicta sūt de prescriptiōe. dicū ē em q⁊ monasterū ꝓtra ecclesiā ⁊ ecclia ꝫ mōasteriū. xxx. annis non pscribit. quo ad hoc eñ nō ad imparia iudicant. sed ſm antiqs canones monasteriū ⁊ eccliā ad i paria iudicant in pscriptione ꝫ alios: vel ab aliis. nam ecclia ꝫ eccliam vel ꝓtra laicū. xxx. annis pscribebat. ⁊ eā dē pscriptionez ab eis patiebat vt. j. e. c. j. iuenik.

p ¶ Possessiones. Epoꝝ. res ergo epi gaudēt eodem priuilegio quo et res eccliē. argu. ſ. j. q. j. ſitr q̄ nō credo. rē em clerici vel episcopi prescribunt laici: vt extra. e. sā. Prescribi pōt res epi

ctorum. hoc ergo intelligo de rebus ecclesie: que episcopi sunt.

q ¶ Abbates. Jd est eos esse prescriptiōe triennij tutos. scz q⁊ possederūt rem alicuius ecclesie vel epi xxx. annis. hic em expeditū est q̄ non. Item in ecclesiis locum non habet prescriptio nisi. xl. an. extra de prescrip. de quarta. Jo.

r ¶ Olumus. ¶ Dominio. i. possessione: sicut alīs Possessio ꝓ dominio ponit. ē. ea. q. j. viiio.

Jo. viij. scribit Iodouico regi. ¶ Priuilegia romane ecclie nō nisi cētū ānoꝝ prescriptiōe tolluntur.

Emo de annoꝝ nūero resultādi sumat fomentū: q⁊ scā romana (cui ꝺo auctore ſuimꝰ) eccliaꝫ priuilegia q̄ i firma petri stabilitatꝫ petra susceperit: nullꝰ tpiꝰ āgustāsʰ nullis regnoꝝ partitionibꝰ ꝓiudicāt. lꝫ venerāde romane leges diuinitꝰ ꝓ ora prici pūm ꝓmulgate reꝝ eiꝰ pscriptionē nō nisi p cētūm an. admittūt. ¶ Questio. iiij.

Stēſu ēꝰ qñ eccla aduersꝰ eccliam p scribē possit Nūc videdū est si mōaste riuz aduersꝰ eccliaz pscribē valeat: qꝺ vbanus. ij. prohibuit dicens.

¶ Tricēnio tpis aliqꝺ pscribē abbates vl mōachi nō va

Possessiōes eccla lēt. rūꝫ epoꝝ tricēnales abbatesᵍ vl monachos hſe oibꝰ modis phibemꝰ lz si tolluſ eis tricēnalis possessio: a btō greg. ꝺcedit eis q̄drage nal pscriptio. Sit ei petro subdiacono. ¶ Quadragin ta an. pscriptio religiosis do

Olumꝰ mibꝰ ꝺcedat

Accedēte te ad panoꝝ mitanā ciuitatē q̄stionez ipsā tali rōne discutere: dñioꝝ rei apud possessorē sicut hacten⁹ possessum⁸ est videlicet pmanēte: vt si monasterium prefatum sancti theodori fines⁹ de quib⁹ certatio mota est incōcussos. xl. annis possedisse repereris nullā deinceps: etiā si quid romane ecclesie⁶ ꝓpetere potuit patris sustinere calūniā: lz quiete eoꝝ inconcussam⁹ oibus modis ꝓcurare. sin vero auctores ecclesie nō eos posse disse. xl. ānis incōcusso iure mōstrauerint: lz aliquā itra tpalia hec motā aliqñ fuisse q̄stionē eoꝝ ꝺez finiū: electꝫ arbitris⁶ tranquille et legaliter sopiatur. Item ex nouellis iustiniani. ¶ De eodē

Eqz decēniꝫ neqz vicēniꝫ vel. xxx. annoꝝ pscriptio. sed sola. xlᶠ. an. curricula religiosis domib⁹ ponank: nō solū in ceterꝭ rebus: lz etiā in legatis ⁊ hereditatib⁹. Sicut q̄ religiosis domib⁹ ex lege non nisi quadragenaria est obiciēda pscriptio. Ita⁊ auctoritate gregoriꝰ aduersus alias ecclesiꝭ prescribere possunt eodē spacio temporis.

¶ Questio. vj.

Quod aūt⁸ ea q̄ eccle debētur: actores eiusdem sua auctoritate iudicib⁹ pre termissis repetere non valeant: beatus Gregorius testatur dicens.

¶ Judicio non manib⁹ res ecclesie defendantur.

Onsuetudo noua in hac ecclesiaʰ ⁊ valde reprehensibilis erupit: vt cum

pscptio vtz pos sit currere ꝺ romanam ec clesiaz.

Uel ꝺic q̄ lz ius possit romāe ecclie nō pscribi: prescribet tñ cū vniuersitate. ar. extra de iure ꝓfo. ex lris. ff. de ꝺhē. emp. in modicis. vel lz ꝓximeꝰ hec snia q̄ ad ipos litigātes: nō ideo priudicabit romāe ecclie cuz volueriſ ius suū. pscꝰ. ex ꝺ capel. mona. dilectꝰ. ar. ex ꝺ sen. ⁊ re iudi. cuz sup ꝓtroversia. ⁊. c. suborta. vñ non est incōueniens q⁊ contra ecclesias subiectas soli pape pscribaſ in rebꝰ aliqbus: q⁊ hoc nō fit priudiciū romane ecclie. q⁊ eodē iure tenet nunc illa romana ecclia quo prior tenebaſ. Et si vere velimꝰ loqui nec romana ecclia aliqꝺ pscribit nec aliqꝺ ꝫ eā pscribit: q⁊ romana ecclia cū ꝓtra alia pscribit nō plus iuris ꝓpter hoc hz q̄m prius habuit ⁊ q⁊ priꝰ illa res fuit ei subiecta. cū ipa in oibus causis habeat plenitudinē ptātis. vt. ij. q. vj. decreto.

d ¶ Jncōcussam. Ecce q⁊ q̄ objcit interruptionem eā ꝓbare ꝺz. sic q̄ objcit pscriptionē eā ꝓbare tenet vt. ē. e. q. ij. iter. ⁊. c. dilectio. silr ⁊ q̄ objcit malā fidē eā ꝓbabit. ⁊ si vnus objcit pscriptionē: ⁊ alter interruptionē: vtriusq; testes audiunk. vt ex ꝺ pscrip. illud. Sed si illa lata esset sentēcia sup pscriptiōe post ea nō admittit ad aliqꝺ ꝓbandū. Sz nunqꝺ ille qui ꝓbat pscriptionē tenet ꝓbare se cōtinue possedisse: hoc certe est impossibile ꝓbare. sed sufficit ꝓbare q⁊ a pncipio possedit ⁊ in fine ⁊ qñq; in medio. nā extrema tpa sunt qñq; cōsideranda in pscriptione. vt. C. de sta. defunc. si mater. ⁊. C. de apo. publi. quicūq;. Arg. contra. ff. de distra. pig. ⁊ silis.

pscptio ne pro bās an debeat docere de continua possessione.

e ¶ Arbitris. Site habuerunt suspectum. argu. xj q. iij. peruenit.

e ¶ Arbitris. i. inspectoribꝰ: vel mensoribꝰ. vt. ff. si mēsor. fal. mo. di. l. ij. ff. fi. reg. si interruptione. ē. e. q. iij

inter. Alius ꝫ cognoscit hic de pscriptione: ⁊ aliꝰ de interruptione. nā ⁊ ita cōtīgit in causa diuidit ꝫ illud ex ꝺ sequestra. ad hoc. sed hoc fit hic q⁊ sub ea forma ꝺns papa ꝺeleganꝫ causam. sic. j. q. vj. placuit. et ex ꝺ re iudi. decetero.

Eqz decēnij. ¶ xl. Sic ex ꝺ pscp. de quarta. Sed nonne contra ciſtercienſiū ecclesiā q̄ valde est priuilegiata pscribitur spacio. xxx. an. vt ex ꝺ priſi de tertia. So. in actionibus vl exceptionibus q̄ cōiure cōpetūt tenet qō hic ꝺx. sed in actionibꝰ vel exceptionibꝰ q̄ cōtra ius idulgenk: cūi pscribi: vt patet extra de ꝓsti. cū accessissent. in fi. et hec ē rō q⁊ nō videnk deteriorisʰ cōditionis esse si reuertūt ad suū pstinuz statū. vt xxxv. ꝺi. ab exordio. sicut videſ q⁊ licet conditio dotis per pactū nō possit fieri deterior: tamē si ꝓmo fecit mulier pactū q⁊ hodie redderek ei dos: deinde facit pactū q⁊ vsq; ad annuz ex quo modo cōditio dotis reuersa est ad suā naturā: nō ꝺ deterior fctā. vt. ff. ꝺe pac. si vnus. ē. q⁊ ⁊ in specie. ⁊ est si. C. de test. hac ꝓsultissima. ē. si q̄s autē. Uel ꝺic q̄ ibi nō ratione pscriptiōis priudicat eis: sed rōne taciti ꝓsensus. Uel ꝺic q̄ licet exceptio ꝓpetua sit ⁊ actio tpalis. vt. ff. ꝺe doli excep. pure. ē. vlt. tñ facilius pditur exceptio q̄m actio. nā actio non perdit nisi vsq; ad. xl. an. sed exceptio vno actu perdit. vt ex ꝺ cōsti. cum accessissent. ⁊ extra de prebē. p illoꝝ. in fi. ⁊. C. de iure do. ipe. l. ij. ⁊. ff. ꝺe. pcu. pōponus. ē. rati.

diuisio

Quod autē ¶ hec. q. diuidit in tres partes. In pma ꝺx q̄ nemo ꝺz ponere vexilla in rebꝰ suis. Scōa ibi. Quod autem Tertia ibi. Econtra. Jo. de fan.

g ¶ Qō autē. hec qstio hz duos articulos. Pumꝰ est: an platī ecclie auctoritate sua res ecclie repetere valeāt absq; iudice ⁊ quidē nō. vt. j. e. c. i. Secundus est vtrū cadant a causa si sua auctoritate vsurpent q̄ ad se ptinere putant. ⁊ quidez in cā ecclesiastica licet vsurpent sua auctoritate nō cadūt a cā. j. e. si epm. in cā ꝓpria sic. C. vnde vi. si quis in tā tā. ⁊. j. e. placuit. nisi in casibꝰ no. C. q̄ñ liceat vnicuiq; sine iudi. vindi. l. j.

Papa iudex esse nō ꝺz in cā

h ¶ Onsuetudo ¶ Ecclesia. ſ. romana: phibz tñ ⁊ in aliis. j. e. c. Et ita est hic arg. q⁊ si papa cū aliq cām hz nō ꝺz ipe esse iudex ⁊ rem occupare: sed arbitros eligere. ar. ij. q. vij. nos si. alioqn cadet a re

vt in auc. de mā ꝑn. col. iij. ℌ. vl. C. vt nemini licet sine iu. l. vna. C. vt nemo ꝓua. titu. l. j. C. de his q̄ pe. noie. l. j. nō si vult esse iudex in cā eccl'e pōt vt dixi. ij. q. vij.

a ¶ Titulos. i. vexilla. vel alia signa. [si quis.

hoc ēnt soli ꝓncipi est ꝓmissum. vt. C. vt nemo ꝓua. ti tu. l. ij. et q̄ signa ipsimet rebus ꝓ ꝓua auēte si eit de plebe decapitak. si nobilis ꝑscribik. C. vt nemo ꝓua. ti. l. ij.

b ¶ Sz manibus j. xxiij. q. ij. cōueniot. 2. c. q̄cunqꝫ. ℌ. xv. q. vj. auēte. ℌ. ℌ. lxiij. di. adrianus. ℌ. j xxiij. q. ij. occidit So. ibi dicitur ō materiali 2 spirituali gladio. sed singula singulis referuntur: hic eu3 nō possidet: sed alij auferre conak vel secus cū possessor vult stare iuri.

c ¶ Defendāt. i. petant. vt dist. viij. quo iure.

d ¶ Spōte. i. sua auēte. Jo.

¶ Qđ aūt. hec eit. ij. pars. qō. in qua dr q̄ nullus sine iudice dz aggredi rem ab alt̄o possessam/ quā credit ad se ꝓtinere. Jo. ō. f.

e ¶ Qđ autē. hic est secūdus articulus huius questiōis. dicas g̃ in rebus eccl'e nō hz locū cōstitutio: si q̄s in tā tam. C. vñ vi. q̄ delictū ꝓlati 2c. vt. J. eo. si ep̄s m. et ꝓlat⁹ pōt facere meliorē ꝺditionē eccl'ie nō deteriorē vt ex̄ de resti. in ite. redsiuit. sicut nec iudex tutoris vel violēta ꝓudicat pupillo. vt. C. vñ vi. meminerit.

f ¶ Qacuit. ¶ Siue volentib⁹. Ar. q̄ illicit⁹ cōsensus nō habek ꝓ cōsensu. xcij. dist. si q̄s ep̄s. ex̄ de elec. oslius. xxiij. q. ij. si quis abbas. C. de ſalgamo hoſpitibus non ꝓbendo. l. j. C. de rap. vir. l. vna. Ar. contra. xxiij. dist. diaconi.

g ¶ Detrimētū patiank. q̄ deponik. 2 sic nō aget. xij. q. ij. monem⁹. aliter exponit So. j. e. q. ℌ. vl. 2 punit publicatiōe bonoꝝ. arg. C. vñ vi. meminerit. 2 in expēsis. C. de admi. tu. nō est ignotū. ſz 2tra. ij. q. vij. latoꝛ. ſz q̄ ibi nō punik raptoꝛ ex mia factū: ſz adhuc ē 2tra. xviij. q. ij. eleuheri⁹. ibi eni pbr̄ cuiuſdā epi spoliauit monachos ꝓ iure epi cōseruādo: ſz tñ nō dicit ibi q̄ mādauerit hoc ep̄s. Sed videt q̄ si ep̄s occupet hmōi rem cōsensu canonicoꝝ q̄ ꝓiudicet eccl'ie ar. C. de sa. san. ec. iubemus. xxv. q. ij. ita. sed hoc non concedo. arg. xij. q. ij. sine exceptione. 2 arg. xviij. q. ij. si quis abbas.

rectores ei⁹ ꝓmonitj vbana vel rusticana ꝑdia iuri illius cōpetere posse ſuſpicank fiſcali more titulos[a] ipsimāt atq̄ qđ ꝓpetere paupib⁹ exi stimāt: non iudicio sed manib⁹ defendāt[b]. 2 q̄ cū ꝑdicatores suos veritas nihil p cōtentionē agere ꝓcipiat: etiā ipm litigiose ꝓtētiōis malū trāſcēdik: 2 res q̄libz cū esti mak eccl'ie posse cōpetere: p vim tenek. pinde pñti decreto ꝓstituto: vt si q̄s eccl'iasticoꝝ vnq̄ titl'os ponere: siue i rusticano siue vbano ꝑdio sua spōte[b] ꝓſpserit: anathema sit. Et rñderūt oēs: anathema sit. ¶ Js aūt q̄ eccl'ie p̄est si hoc vl'ipe fieri p̄cepe rit: vl' sine sua p̄ceptōe factū digna punire aiaduersione neglexerit: anathema sit. rñ derūt omnes: anathema sit.

Quod aūt[c] q̄sq̄s sua auēte qđ sibi deberi putat vsurpat nec p iudicē reposcit: cadit a cā. ex auēte mileuitani 9cilij habek: in q̄ ita statutū legit.

¶ Cause siue detrimentū patiak ep̄s: q̄ eccl'esias suas ab alio decētas ꝓpria auctoritate querit adire.

Qacuit vt quicūq̄ ep̄i eccl'ias vel plebes q̄s ad suā cathedrā exist̄imāt ꝓtinere/ nō ita repetierit vt cās suas ep̄is iudicātib⁹ agāt: ſz alio retinēte irruerit: siue volēti bus[f] siue nolētibus plebib⁹ cause sue detrimētū[g] patian tur. 2 quicūq̄ hoc iā fecerit si nōdū inter ep̄os est finita ꝓtētio: ſz adhuc ide ꝓtēdūt: ille inde discedat quē cōstat ꝓtermissis iudicib⁹ eccl'esiasticis irruisse. nec sibi quisq̄ blādiak si a ꝓmate vt retineat l'as[h] impetrauerit: ſz siue habeat l'as siue nō habeat: ꝓueniat eū q̄ tenet: 2 ei⁹ l'as accipiat: vt eū appareat[i] pacifice[k] tenuisse eccl'iam ad se ꝓtinērē. si aūt ille aliquā q̄stionem retulerit[l]: p ep̄os iudices cā finiak: siue q̄s eis primas dederit: siue p eos q̄s ipi vicini cū ꝓsultu ꝓmatis delegerit. ¶ cōtra Bze. Jo. defensoꝛi eunti in hyſpaniā scribit dicens.

¶ Delictū ꝓsone in damnū eccl'esie conuerti non dz.

Si ep̄m (quod absit) talē culpam commisisse cōstiterit: vt cōstet eū non irrationabiliter esse depositum eadem eius depositio[m] cōfirmetur: 2 oēs res siue eccl'esie q̄ ablate fuerūt restitu

a ¶ Delictū. sic. xviij. q. ij. eleuther⁹. contra.

b ¶ Persone. ℌ. xxv. q. ij. ita nos ℌ. sed potⁱ puniti sunt delinq̄tes ℌ eccl'ia. vel bñ punit eccl'ia nō in honoꝛe: sed in facultatibus ob delictum personarum. ℌ. e. q. iij. placuit.

c ¶ In dānū eccl'ie. xxv. qō. ij. ita nos ℌ. sed ibi potⁱ puniūtur delinquentes ℌ eccl'ia. Jtē ℌ. ℌ. ea. q. iij. placuit: sed delictum qđ ꝓsistit in omittēdo bñ ꝓiudicat eccl'ie: ſz qđ in faciendo ne quaq̄. alienare tñ dicit q̄ vsucapere ꝓmittit. ff. de rebo. sig. alienatiōis. Jtez ℌ. ℌ. luij. di. si fundus ibi dr q̄ ꝑ vnoſeruo ep̄s duos debet recōpēsare dño. sed intelligendū est illuz restituere duos nō de reb⁹ eccl'ie sed de reb⁹ ꝓpriis si q̄s habeat.

d ¶ Reddāt. licz ad eū non ꝓueneriꝛ tenetur ex maleficio defuncti ſm canones. ex̄ de pig. c. ij. xij. q. ij. eps q̄ mācipiū. arg. xcvj. di. bñ qđē. ex̄ de rap. i lris. sicut heres defuncti tenek cōdictione furtiua ff. de cōdi. furti. si. ꝑ fure. ℌ. cōdictio. ff. vi bo. rap. l. ij. ℌ. vlti. q̄ ibi outur ex maleficio: etiā si iis cū defuncto ꝓtesta tus non sit. imo ꝑsumit ꝓuenisse ad eum ex quo inuniuersum succedit. arg. ex̄ de vsur. tua. sed hoc iō q̄ ibi defunct⁹ fuit obligatus ex q̄si ℌctu. ꝓpter idebitū solutū: 2 bñ ꝓuenit heres luz ad eū nihil ꝓuenerit. Sz obijcit si. p vsuris repetēdis agit actione ex q̄si cōtractu: qđ ad eccl'iam si agit ex ꝓtractibus rōne pacti: ergo heres nō est ꝓueniēdus? Rñdeo licet ex cōtractu agat: tñ versat ibi delictū vñ heres pōt cōueniri. vt. ff. de ac. 2 ob. l. ex ꝓtractu: ſm legē autē nō tenet ex delicto defuncti nisi lite ꝓtest. C. ne ex delic. defun. l. j.

e ¶ Ognouimus. ¶ Nō in ipo. i. nō ꝓpria sed eccl'esie. pōt em̄ in ꝓpria puniri. xxj. q. vl. si q̄s clericus, sed illam penam plus timeat.

f ¶ A cōlone. ſ. rex. eius. i. nō cōicemus facultates ei⁹ nobis. sed locus in q̄ acturus est pniam deputek. vt. J. e. de lapſis. Uel cōlone rex eccl'ie sibi cōmisse. nō em̄ ꝓpter hoc res sunt eccl'ie auferē de. licet hoc quotidie fiat ab episcopis: 2 forte ñ minus iuste: cū pena pecuniaria magꝭ timeatur ℌ corporis. et iō iuste videt posse fieri. arg. xxiij. q. iij. ea vindicta. ex̄ vt lit. ñ ꝓtesta. qm̄. in si. Et intelligūt q̄ daz. hoc tm̄ esse de libertis eccl'esie. ꝓmoꝛ q̄ oia q̄ acq̄runt ipi eccl'esie acq̄rūt. vt ex̄ de ser. ñ ordi. ca. iij. vñ ne ꝓpter eoꝝ delictū dānificet statuit h vt puniank in p sona. 2 nō i reb⁹. Res enim eccl'ie nō ꝑdunt ꝑfiscari. Eccl'ie vt. ℌ. e. q. j. in causa nō nonib⁹. 2. ℌ. nō ꝑfiscāt. uarum.

g ¶ Subsidium. Ar. ad quez spectat on⁹ 2c. xij. q. ij. charitatem. xxvij. q. j. si q̄s rapuerit. ℌ. l. di. si q̄s epus. ℌ. xij. q. v. c. vl. ff. de reg. iur. ſm naturā est commoda cū sequi 2c.

h ¶ Sed res eoꝝ. videt h q̄ si clericus remoueatur ab eccl'a sua q̄ oia sua ei reddātur. vt ex̄ de cle. coniuga. q̄ te et ex̄ de re nū. c. iij. 2 xxvij.

i ¶ Si fortassis. Nō inutilis. ꝓpter hoc q̄ ꝓlatus inutilis est quasi diceret inutilitas ꝓlati non debet redundare 2c.

k ¶ Piscopo. ¶ Subjiciat. cū coepis. Uel ſm hu. solus hic faciat. J. xxvij. q. ij. si quis abbas. ar. ep̄m posse deponere abbatē 2 hoc veruz ab honoꝛe non ab ordine sicut de monacho dicit. ℌ. lxxxj. distic.

l ¶ Uiud. [valet. 2. ℌ. j. q. v. c. ſ.

l ¶ Jn vsum. q̄q̄ tñ res eccl'ie dātur in ꝑpe-

tē.xū.q.ij.bone. sed cū dank intuitu officij nō: vt hic.

a ¶ Auferre.j.e.q.vl.inuentū.ꝓtra.ē.di.lxxiij. gesta.Arg.ē.ea.q.j.possessiones.ꝓtra.Sed dic nullatenus id est vsqz ad tps prestitum.

b ¶ Pro qualitat'. vide meliorē ꝗditionē clericoꝝ percipientiū ali quid in eccl'ia ꝓpter obsequium aliqꝺ vel extrinsecā ꝑbatē ḡ canonicoruz. qꝛ ob delictū nō amittūt illō. sz habent vsqz ad obitum suū. ar. hic et.xū.q.ij.sepe. Uel dic auferre ꝓsumāt. nō dico ei sed eccl'ie ⁊ sic facit ad ꝓpositum. S. q de delictū persone nō redundat ⁊c.

c ¶ Meliorē. extra de in integrū restī. req̄ suut. et hoc verū ē i acq̄sitis secus in acquirendis. C. de acqui. pos. ex liberj. sed si ꝓpa habz ꝓlatus: agat ꝛ eū. C. arbi. tu. quicquid. ⁊.xij.q.ij. monemus.

divisio

Quod aūt. ¶ Hec. q. dividit in. vj. ꝑtes. Jn quarum ꝓma dr ⁊ ꝑbat q oēs decime et eccl'ie debent esse i ptāte epi loci: ⁊ debet illē canonice dividere ⁊ dare eccl'ias ⁊ bñficia canonice: ⁊ sine illo nullus pōt eccl'ias vel decimas cōferre. Scōa ibi. Qm̄ in qbusdā. Tertia ibi: Piemētis. Quarta ibi: Utḡ. Quinta ibi. Si qs vult. Sexta ibi. Cōstituit. Jo. de fan.

d ¶ Ecclias. Hec est. vij.q.j. an abbas possit retinere eccl'iaz quā accepit de manu laici in fuenīte post modū ꝓsensu epi: Et dic q sic. vt j.e. nullus. ⁊ c. decimas. Et extē dit eā magister etiā ad decimas ⁊ oēs res ecclasticas. ⁊ in hūc modū eā tractat. Pio ostēdit q laici ecclias vel decimas: nec etiā epoꝝ aucte hfevel possidere ꝑt: ergo nec alicui eas ꝓferre ꝑt: si tamē post cōsensus epi interueniat tenet donatio j.e. Hi. si ergo. ⁊ c. decimas. ius aūt patronat' etiā sine auctoritate ipius ꝓferre possūt loco religioso. ex

Laici ecclias aut decimas hfe nō ꝑt.

priis in ꝓprietatē ꝑcedētes dederit sacerdotes: vt subsequētes pōtifices nullaten' auferre' ꝓsumāt. Si qd tñ culpe extiterit: p qlitate' ꝓsonarū: vel regula ꝑcedētū canonū: in ꝓsona habeat: nō tñ in facultate districtuz. S i ergo delictū persone in dānū eccl'ie nō pōt conuerti: qꝛ ꝑcurator cōditionez eccl'ie pōt facere meliorē' nō deteriorē: si pctō abbatis possessiones monasterij auferi nō licet: quō delictū epi vertet in dānū eccl'ie: vt inde detrimētū cause sue patiat. Sed detrimentuz cause pati non sic ē accipiēdū vt eccl'ia suo iure priuet: sed potī' qꝛ clericis cozā suo iudice stantib' eps tacebit. ⁊ pro iuria illata malcrabitur: si ꝓpria habuerit.

¶ Quelio. vij.

Quod autem eccl'esias' ō manu laicoruz': nec abbati: nec alicui accipe liceat: oim canonū testat auctoritas. Generaliter em̄ tā eccl'ie ḡ res eccl'iarum in ptāte epi consistunt. Laici aūt nec sua: nec epoꝝ auctoritate decimas vel eccl'ias possidere pñt. vñ epi siue bñficio: siue ꝑcio ec

clesias vl' decimas laicis dederint sacerdotes: vt subsequētes pōtifices nullaten' auferre' ꝓsumāt. Si qd tñ culpe extiterit: p qlitate' ꝓsonarū: vel regula ꝑcedētū canonū: in ꝓsona habeat: nō tñ in facultate districtuz. S i ergo delictū persone in dānū eccl'ie nō pōt conuerti: qꝛ ꝑcurator cōditionez eccl'ie pōt facere meliorē' nō deteriorē: si pctō abbatis possessiones monasterij auferi nō licet: quō delictū epi vertet in dānū eccl'ie: vt inde detrimētū cause sue patiat. Sed detrimentuz cause pati non sic ē accipiēdū vt eccl'ia suo iure priuet: sed potī' qꝛ clericis cozā suo iudice stantib' eps tacebit. ⁊ pro iuria illata malcrabitur: si ꝓpria habuerit.

¶ Quelio. vij.

Quod autem eccl'esias' ō manu laicoruz': nec abbati: nec alicui accipe liceat: oim canonū testat auctoritas. Generaliter em̄ tā eccl'ie ḡ res eccl'iarum in ptāte epi consistunt. Laici aūt nec sua: nec epoꝝ auctoritate decimas vel eccl'ias possidere pñt. vñ epi siue bñficio: siue ꝑcio eccl'ias vl' decimas laicis dederint sacerdotes: vt subsequētes pōtifices nullaten' auferre' ꝓsumāt. Si qd tñ culpe extiterit: p qlitate' ꝓsonarū: vel regula ꝑcedētū canonū: in ꝓsona habeat: nō tñ in facultate districtuz. S i ergo delictū persone in dānū eccl'ie nō pōt conuerti: qꝛ ꝑcurator cōditionez eccl'ie pōt facere meliorē' nō deteriorē: si pctō abbatis possessiones monasterij auferi nō licet: quō delictū epi vertet in dānū eccl'ie: vt inde detrimētū cause sue patiat. Sed detrimentuz cause pati non sic ē accipiēdū vt eccl'ia suo iure priuet: sed potī' qꝛ clericis cozā suo iudice stantib' eps tacebit. ⁊ pro iuria illata malcrabitur: si ꝓpria habuerit.

¶ Decime a laicis nō possidēantur.

Decimas quas' invsū pietatis ꝓcessas esse canonica auctoritas demōstrat: a laicis possideri apostolica aucte ꝓhibemus. sine em̄ ab epis vel regib' vel quibuslibet ꝓsonis eas acceperint (nisi ecclesie reddiderint) sciāt se sacrilegij crimē cōmittere: ⁊ eterne dānationis periculū icurrere. Oportet aūt cōgruētius nos decimas et primitias quas iure sacerdotū esse sancim' ab oi pplo accipere: quas fideles dño precipiēte offerunt. Juxta illud vaticiniū malachie ꝓphete. Jnferte omnē decimationē in horreū' meū: vt sit cib' i domo mea. Ihas ꝙo decimas sub manu epi' h fore cēsem': vt ille q ceteris preest: oīmbus iuste distribuat: nec cuiqꝫ ꝓsone honorabilius' exhibeat vñ alij scrupuloso corde moueant: sed sint oia cōia: qꝛ inhonestū videt vt alij sacerdotes habeant:

Laici an possint sine pctō decias ꝑcipe.

Mal. iij.a.

J.q.iij.si qs. Jtē qꝛ inutile esset illud ius eccl'ie. vt dicit lex de vsufru. vt ilsti. ō vsufru. ¶ hij. nec ob. eꝛ de his q fiūt a ꝓla. cū aplica. qꝛ ibi potī' factū ḡ ius tangit

g ¶ Jn horreū. Ar. q nō solū dare sed etiaz ad domū deferre decimā debēt. ar. ē. e. q. j. reuertimini.

h ¶ Sub manu epi. j. e. q. j. nemini. ꝓtra ꝛ ibi de iure patronatus agit qō laicus pōt dare ⁊ ab eo recip. ē. di. xxij. ꝓter. ē. x. q. j. decretum est.

i ¶ honorabilius. ē. e. q. j. ad hoc ē. ē. lxxij. di. con sulunt. ē. j. q. iij. c. vl. ē. xij. q. ij. vulter ane. in illis oibus dicitur q ꝓpter merita ꝓsonaruz potest res eccl'ia

sticas dividere. So. hoc. c. loquit de illis clericj quorum ꝓbende non sunt distincte. Uel dic q loquitur de decimis et oblationib' que equaliter sunt dividē de. ꝓpares ergo erunt reditus omniū qui sunt in eadem eccl'ia quo ad ꝓbendam. vt extra de constitu.

Reditꝰ eoꝝ q̄ sūt i eadem eccl'ia debent esse pares.

cum omnes ⁊ extra de ꝓbē. relatuz sed ꝑpostolūvn' non debet esurire: ⁊ alius ebrius esse: ⁊ quozūdā remissio alīs non debet esse tributatio vt. xxv. q. j. ¶ his ita in fi. sicut iniquū est inter socios q vnus consequatur plus q̄ alt'. vt. ff. pro soc. ¶ veruz. et. ¶ si cū tres. Uel dic q nō negatur hic quin ꝑpter merita ꝓsonaruz possit dividere res sed ꝑpter carnalē affectum nō debet eas dividere. Johan.

a ¶ Multe. q̄ ad mēbra quia ipa eccl'ia ē vna vt. vij. q. j. nouatianus. xxiij. q. j. loquitur.

b ¶ Omnib'. Arg. ꝓto capellis. vt cōcentur eis decie. vt. lxx. di. sctōrum. ē. e. q. prima. c. decimas. ē. xij. qō. j. videntes.

Quicunqꝫ.

¶ Quod mun' fecit. Sed pone q aliquis diu nō soluit de cimas. nec modo possit soluere: nisi venderet oia q̄ hz: nunqd tenet ea vēdere sic. sed ecclesia debet ei dimittere ex deviuat: cum hoc idem esset ei datura. res enim ecclesie omnib' sunt communicāde. argu. ē. e. q. ſtio. prima. quoniaz quicquid. nec enim ita auare sunt omnia extorquenda: quia habenda est eius ratio ne egeat. argu. ff. de re iudi. inter. ¶. vlti. Item patet hic q sicut laicus non potest ꝓscribere in decimis: sic nec in quātitate decimarum licet sit ar. contra. extra de deci. in aliquibus vbi dicitur q decime quedam ex longa consuetudine debentur: sed illud potest intelligi ꝑm decre. extra eo. ad apostolice. Uel loquitur de decimis ꝑsonalibus q̄ reddi debent ecclesie in quā recipit sacra mētum: sed certe iste ⁊ ille simiter lege diuina debentur. vt. xx iij. q. v. dicat. Et not. q licet non currat ꝓscriptō in quātitate decime. tamē currit in quantitate cathedratici: vt extra de census. quod mirum videtur. cū clericꝰ possit ꝓscribere in decimis ⁊ non in cathedratico: cuz cathedraticum nō possit episcopus a se abdicare: vt eꝛ de dona. pastoralis.

Decimi ꝓpter ati vtrum possit ꝓscribi.

d ¶ De negocio. de hoc dixi. ē. ea. q. j. ca. reuertimini.

e ¶ Aut de ipsa. ē. lxxvj. dist. esau. cōtra. et. c. qui venatorib'. ē. distinc. xxxiij. quozūdā. cōtra. Sol. ibi delaernaria venatiōe: q̄ ꝓhibita ē: hic de saltuosa q̄ qbusdā ē cōcessa. de q̄ deciatio dari ꝓcipit. ar. xx iij. q. j. nam si.

Omnes decime terre.

f ¶ Sanctificantur. id est ministerijs sanctj. id est sancte dei eccl'ie scilicet de putatj conferūtur. vt. xij. qō. ij. nullꝰ. ē. ea. qō. j. reuertimini.

g ¶ Admone

ātur trina em̄ admonitio dz ꝑcedē vindictā. Ar. xij q. ij. indigne. ē. v. q. ij. ꝓsenti. j. ꝓxi. q. iiij. de ꝓbꝛorum.

Jus spūale an possit redimi.

g DEcimas. ¶ Abraham. vt. xxiij. q. v. dicat.
¶ Jacob. cum iret in mesopotamiaz dixit q si ei bene succederet deamas deo daret.
c DEcimas. Ex hoc. c. z illo. j. q. j. nullus. z. vij. q. j. sanctū. dicūt q dā q nō lz mihi ius meū spūale redimere. z exponūt finem ne fiat ab eis. sczt vt redimant: qz symonia ē. ar. ex ō si. matthe⁹. et. c. q̄relā. alij dicūt q si iuste vexor iure spūali qō ad me ptiet/ vexationē meā redimere possū vt si timeo inuste deponi. ar. ex de sy. nobis. j. q. iij. q̄stū. z iudiciuz iustū emere possū. ar. xvij. q. v. non sane. C. de adul. fui. io. Cō sueuit dici q si suz i possessione possū redimere als nō. vt extra e. dilectus.

Esaie lvj. c. Wat xxj. b.

d ¶ Ne fiat. supple redēptio deciaz. z. ē. sicut dicit lex q faber nō pōt dare pecuniā p spē: vt C. de fabri. l. j. li. xj. Arg. ō. xvij. q. vj. pperum⁹. vbi preciū recipitur pro re spūali.

e MAiores. ¶ Abundabant. ō. e. q. j. decime.

f ¶ Cesari. ō. xj. q. j. si tributū. j. xxiij. q. viij. cōuenior.

g ¶ Partiri. i. decimā ptez dare. et ita aliud ē ptiri z aliud ptē dare. ff. de vsufruc. etiā ptj. ff. de ẏbo. sig. l. nomē. ℣. portiōis.

tij. para. ij. a esdre j. a.

Et hoc dixim⁹ ſm. ¶ Casus ponit Origenes auctoritatē illā intrauit Jesus in tēplū ejciēs vēdētes et cetera. dupl⁹ eā exponēs ad litteram

DEcimas deo z sacerdotibus dei dandas Abrahamᵃ factis et Jacobᵇ promissis insinuat: z omnes sancti doctores ꝓmemorāt. Non autem decime sunt redimende a populo: si aliter dare eas noluerint. Uñ in eodem conci. legitur.

¶ Decime non sunt a populo redimende.

DEcimasᶜ quas populus dare nō vult/ nisi quolibet munere ab eo redimantur: ab episcopis prohibendum est ne fiatᵈ.

Item Augustinus.

¶ Quia decime deo nō redūnt: indicto fisci accessit.

MAiores nostri ideo cōpiis omnibus abūdabantᵉ: quia decimas deo dabant: z cesariᶠ censum reddebant. modo autē quia discessit deuotio dei: accessit indictio fisci. nolumᵍ partiriʰ cuz deo decimas: modo aūt tollitur totum. hoc tollit fiscus quod nō accipit christus.

Item Origenes.

¶ Colūbas vēdit qui ecclesiam idisciplinatis cōmittit.

Et hoc dixim⁹ ſm simplicem intellectuz. iuxta moralē autem talia dicemus. z primo quidē de templo de quo per ꝓphetam dixit de⁹. Domus mea domus oratiōis vocabitur. ergo ſm corporalē circūcisionez carnis z ſm corporalis legis festiuitates: z sacrificia z alia corporalia cōsequētur: z tēplum dei estimabitur: quod in lapidibus insensatis erat constructum. Primū quidē a salomoneᵇ: deinde reparatū ab esdraⁱ posteavero post christi aduētum a romanisᵏ destructum. z illa domus est domᵒ orationis: qua destructa¹ necesse ē: vt iudei quasi iam non habētes domū orationis: iam nō habeāt priuilegiū speculatiōisᵐ dei: nec pñt scōm legēⁿ deo seruire.

¶ Hoc ergo facto omia christus eiecitº in ministerio spiritualiū actuū suoꝝ: z tūc qō fecit visibiliter egit: eiiciens vēdētes z emētes de tēplo: z mensas nūmulariozꝝ euertens: cathedras vēdētiū columbas dissipauit ad correctionē populi: vt nō ꝑ mūdanis festiuitates[p] in noie dei celebrēt nec emptionibus z vēditiombus vacēt in loco nō competēti: in quo nō debēt emere z vēdere: sed orationib⁹ tantum vacare: atqz ꝓgregari quasi in domo orationis. ¶ Nūc autē arbitror tēplū dei ex lapidibus viuis cōstructū esse ecclesiā christi. sunt aūt multi in ea nō sicut ꝓdecet spiritualiter viuētes: ſz ſm carnē militantes: quiz domū ofonis de lapidibus viuis cōstructā: faciunt esse spelūcā latronū acribus suis: nō ecclīa dei digni: sed spelūca latronū. Qui ei ꝓsiderat: in multis ecclīs taliū christianorum peccata inuenietᵍ: arbitrantes ḡstum esse pietatemʳ: z cuz deberēt de euāgelio viuere scōm quod viuere decet seruos dei: hoc nō faciūt: sed diuitias z multas possessiones acquirunt. nōne dices speluncam latronuz factā esse sub illis ecclesiā: vt recte dicat christˢ ad eos ꝓpter dissipationem ecclesie sue. Quevtilitasᵗ i sanguine meo: dum descēdoᵘ in corruptionem? Item ipe p ozeeᵛ tali modo. Ue mihi qz factusʷ sum sicut qui colligit stipulam in messe: z sicut qui racemū in vindemia. cuz nō sint botri ad manducandū z primogenita. ve anime mee: qz periſt timoratus a terra: et qui corrigat in hominibˣ omnibus nō est. z cū intellexeris iesum dicentē talia: et lugentē peccata nostra: aspice simˡ z illō qō in euāgelio scribiˡ. Cū vidisset hierusalem stetit: z fleuit sup eaz: et dixit. quia si cognouisses et tu. Et si rōnabiliter fleuit super hierusalem: rationabiliter fleuit super ecclesiā: edificatam quidem vt esset domus orationis: factam autē ꝓpter turpia lucra spelūcā latronum.

¶ Et arbitror cōuenire verbum dei de vendentibus columbaruz eis qui tradunt[ᵐ] ecclesias auaris[ⁿ] z tirānis z indisciplinatis z irreligiosis episcopis: aut ꝑsbyteris. ꝓpter que et cathedras tñmodo appellauit euāgelista euersas esse ab iesu: z vtinam audirent hec eū dicentem admonitione scripture. Qui gloriātur de cathedris moysi: in quibus sedent z vendūt cathedras columbarum: z tradunt eas talibus prepositis: ad quos recte dicitur a domio per hieremiam prophetam. Principes popli mei nō me cognouerunt: filij eni sunt insipientes: z nō intelligētes. sapiētes sunt vt faciāt mala: bene autez facere nesciunt.

¶ Cū ergo ecclie et oblationes earum nō ꝓsistant nisi in prāte epoꝝ: ptz ꝓfecto q nō sunt ab alio recipiende q̄z de manu eoꝝ. Uñ in aurelianensi ꝓsilio statutū est. ¶ Qēs basilice ad eū pertinēt ep̄m in cuius territorio posite sunt.

OMnes basilice q̄ ꝑ diuersa loca ꝓstructe sūt vel quotidie cōstruuntur: in epi potestate[ˢ] consistunt: in cuius territorio posite sunt.

Item calixtus papa

¶ Archidiaconus: archipſbyter: prepositus: vel decanᵗ: nec officia nec beneficia ecclīastica sine consensu epi tribuat.

NUllus omnino archidiaconus aut archipſbyterᵘ siue prepositᵛ vel decanus animaruz curam vel ꝑbendas ecclie sine iudicio vel cōsensu epiʷ alicui tribuat: immo sicut a sanctʒ canonibus cōstitutū est: animarū cura z pecuniarum ecclīasticarum dispensatio: in epi iudicio z ptāte pmaneant. Si quis vero cōtra hoc facere aut ptārem q̄ ad epm pertinet sibi vendicare presumpserit: ab ecclie liminibˣ arceaʸ. Itez greg.ᶻ vij. in gūa li synodo residens dixit.

¶ De manu laici: eꝑatus vel abbatia suscipi non debet.

Si qs deiceps[ᵃ] episcopatū: vel abbatiaz de manu alicuiᵇ laice psone susceperit: nullatenᶜ inter episcopos vel abbates habeaᵈ: nec vlla ei vt epo seu abbati audientiaᵉ cōcedatur. insuper z gſam beati Petri: z in

Luce xix. g.

Wat. xxiij. a

Ihes. iiij. a.

nō pōt pficere l eis. dicit gre. fūdo sanguinē meū. vñ dicit. In sanguine meo effuso ꝓpter pctā redimēda.

a ¶ Dū descēdo. ꝑ eo in corruptionē. i. itez corū pīs ecclīa: nec eni dabis sanctū tuū videre corruptionē mēbroz. s. ẽptū ad mēbra: qz oēs corrūpunt z inficiunt pctis. vel in corruptionez id ē putrefactionē. s. corporis vt detinent in morte sicut ceteri. q. d. nulla si hoc ē: quia nulli annū ciabo. nullū lucrabor.

s ¶ Dū descēdo. Per varios gradus tormentorum. s. vulnerationē/ ꝺberationē: collaphizationem.

b ¶ Per Osee. in li. xij. ꝓpheta rū quoꝝ ꝑmˣ est osee. nam hoc in michea. vij. c. dicitur.

c ¶ Factus. i. pauper z inops paucos acqrens scilz ad modum istorum q̄ pauca colligunt.

d ¶ Si cognouisses. supple fleres vel conuersa esses ad fidem p ꝺdicationē. z est ibi defectʸ locutionis. Et est ar. q nec testes nec instrumētā vicianꝁ ꝓpter defectū locutionis. ℣. j. q. iij. saluator. z. et. ff. de here. instit. l. j. in fine.

e ¶ Qui tradunt. nō ḡ tñ symōiacs. et est ar. q vbi cōis est cā nō refert cui⁹ nomen exp̄mat. C. de diuer. rescri. l. j. arg. lxj. di. miramur. auctoritas enim ꝓmissa tñ de symōiaco loqꝫ: ſz h extēdit eā etiā ad alios. Johan. de san.

f ¶ Auaris. ō. di. lxxv. florentinum.

Omnes.

g ¶ Potestate. ō. di. lxj. obitū. ō. x. q. j. c. iij. ℣. e. q. ij. c. j. z. ij. z. ℣. ix. q. iij. c. iij. ℣. e. q. j. q̄ vere. ℣. x. q. ij. eps. nisi in aliquo spāli priuilegio ab ei⁹ iurisditiōe sunt exempte. extra de priui. cum z plantare.

h ¶ Ullus omnino. ¶ Archipbr. extra de offi. archidi. cū satis. arg. distinc. lxiij. si in plebibus. Argu. contra. xxv. dist. c. j. Jstud. c. multū facit ℣ archidiaconū. Sz illi q̄ dicūt q archidiacon⁹ vel alij ꝑlati ex suo officio pñt dare prebēdas z. intelligunt hoc sine licentia generali. Qui dicunt ℣ hoc. c. intelligūt illud/ si in plebibus: de spāli licētia. qñ. s. eps specialiter et cōcedit vt aliquem instituat: hoc eni delegari pōt. vt ex de prebē. cū ſm nisi hoc habeat ex gnāli ꝓsuetudine vl spāli dū esset prescripta. ar. tñ p eis ex de elec. cū in cūctis ex de offi. de. le. super eo. Sed illō ca. si in plebib⁹ intelligiꝫ de custodia. vt ex de appel. bone.

Archidiaconus an possit instituē.

i ¶ Episcopi. vel capituli cum ecclīa vacāt. ar. ex de hereti. ad abolendā. immo vniuersitas bene pōt conferre curā alicui. ar. vt ex de cōcessi. prebē. nulla.

k ¶ Itez grego. ℣ mutat Gratian⁹ materiam.

l Sicps. ō. di. lxiij. quia ꝑ ambitiones.

m Audientia. hic excōicato non datur audientia. sic. ō. v. q. j. ℣. verum. et xxij. gōe. iij. nonnos. ō. di. xxxiij. in nomine. ℣. xxiij. q. v. de illicita. Johā. hec glosa ꝑ hoc ca

pitulū non ꝓbatur. Barth.

Eccliā recipiens a laico vtruz sit suspensus.

a ¶ Interdicimus.ex hoc videt q̄ tales ipso iure sunt suspensi.sed contra videt.extra de iurepo. preterea. vbi dicitur q̄ tales sunt excommunicandi. Ad hoc q̄dam dicūt q̄ nō sunt suspēsi:ſz sunt suspendēdi. ⁊ exponūt interdicimus.id est interdicendū dicimus. Tu potes dicere q̄ sūt suspensi a canone:et sic suspensus/a suo plato pōt absolui: cuz cōditor canonis sibi non reseruauerit absolutionē.extra de sen.excom. nup. Si autez aliq̄s sub tali ꝓditione suspēdit donec peniteat tunc ꝯ cito penitet statiz est absolutus.vt xvi.q.vi.nos sanctorū.lxxxi. dist. si quis amodo. ℔. tamē excipit duos casus in q̄bus talis qui recepit ecclesiaz a laico non est ipso iure ꝑuatus scilicet cuz accedit postea cōsensus epi. vt.ℨ. eo.q.i. quoniā.⁊ cū clericꝰ ꝓscripsit. vt extra de iurepa. cura pastoralis. Veliꝰ potest dici q̄ tunc demuz est ꝑuatus quādo recipit ecclesiam volens esse ꝓlatus.ſz si recipit eam quasi ꝓpuetatem aliquam:non vt ibi sit ꝓlatus.tūc non est suspensus ipso iure.⁊ sic loquitur illō capi.cura pastoralis.hodie tamen non videt q̄ talis possit absolui ab ēpo q̄ ineptoitū ecclesie interdicimꝰ: quouisz locum quem sub crimine tā inobedientie ꝙ ambitionis:ex qua scelꝰ idolatrie cepit resipiscēdo nō deseruerit.similiter etiaz de inferioribꝰ ecclesiasticis dignitatibus constituimus. ¶ tē si quis imperatoruz:regum: ducum:marchionum:comitum:vel quilibet secularium potestatum:aut personaruz inuestiturāᵇ episcopatus vel alicuius ecclesiastice dignitatis dare ꝓsumpserit: eiusdem sententie vinculo se obstrictum esse sciat. ¶ Idem

¶ Excommunicatiōi subiaceat: nec inuestiture sumat fructū:qui de manu laici ecclesiam susceperit.

Quoniam inuestituras contra sanctorum patrum auctoritatē a laicis in multis partibꝰ cognouimus fieri:et ex eo plurimas perturbationes in eccliā(immo ruinā sancte religionis)oriri:ex quibus christiane censure religio conturbatur:decernimꝰ vt nullus clericoꝝ inuestituras episcopatꝰ:vel abbatie:vel ecclesie de manu impatoris: vel regis:vel alicuiꝰ laice persone viri vel femineᶜ suscipiat.quod si ꝓsumpserit:recognoscat inuestituraᵈ illā apostolica auctoritate irritā esse:⁊ se vsq̄ ad dignā satisfactionē excōmunicationi subiacere.

¶ tē ex canone apl̄orum.

¶ De eodem.

Si quis episcopꝰ secularibus potestatibus vsus eccliam per ipsos obtineat:deponat⁊ segregetur: omneſq̄ q̄ illi cōicant.

¶ tē ex cronica Anastasij.

¶ De eodem.

Sane thessalonicēses episcopi ob metū impatoris anastasij timotheo constantinopolitano episcopo consenserunt:quem cōciliū calcedonense anathematizauerat℟l.ꝯo episcopi illirici⁊ grecie conuenientes inunū per confessionē in scriptis factam:vt a proprio metropolitano discesserunt[e] et romam mittentes: romano episcopo cōmunicare in scriptis ꝓfessi sunt.⁊ paulo post Cū dioscorus iunioꝛ manus impositionē accepisset a rege:recesserunt multitudines populoꝝ dicētes: quia secundū q̄ continent canones sanctoꝝ apostoloꝝ nō est factus episcopus.⁊ ideo non recipiet.Principes[f] eni intronizauerant eum.

¶ tem paschalis papa.

¶ Excōicet: qui per laicos ecclesias obtinet.

Si q̄s clericus: abbas vel monachꝰ: per laicos ecclesias obtinuerit:ꝓm sanctorū apostoloꝝ canōes⁊ antiocheni concilij capitula excōicationi subiaceat.

¶ Idem.

¶ Qui per laicos ecclesias obtinet:⁊ qui manus imponit:cōmunione priuetur.

Constitutiōes sanctorum canonum sequētes statuimꝰ:vt quicūq̄ clericos ab hac hora inuestituram ecclesie vl̄ ecclesiastice dignitatis de manu laici acceperit:⁊ qui ei manū imposuerit:gradus sui ꝑiculo subiaceat:⁊ cōione priuetur.

¶ Idem. ¶ De eodem.

Nullus laicoꝝ eccliaz vel ecclesiaꝝ bona occupet vel disponat. qui vero secus egerit:iuxta bti alexādri capl̄m ab eccliē liminibꝰ arceat. ¶ Idē. ¶ De eodem.

Sicut dñi vestimentū scissum nō est:ſz de eo sortiti sunt:ita nec eccliā sciᵈ debet: q̄ in vnitate tota

ligibilis factᵖ est vt extra de elec. quisquis.

b ¶ Inuestituram. Sed nunquid per inuestituram factus ē quis possessoꝛ? argu.q̄ non. extra de dona.per tuas.et extra de his que fi.a maio.parte capi.ex oze.⁊ extra ō sententia.⁊ re iudi.cuz aliquibꝰ. Ar.cōtra.extra de consue.c.ij.in fi.⁊ extra de suc.ab intest.cum dilectᵖ ff.de contrahen. emp.claudius.⁊ J.e.cōtra.in fi.

Laicꝰ i eccz potulat.

Quoniā inuestituras.

c ¶ Vel femine.Arg.q̄ ad p̄sentationem femine pōt q̄s inuestituram conseq̄.vt ex de iure pa.ex lris.

Sane thessalonicen.

ij.ps.

d ¶ Discesserūt.ℨ. viij. q. iij. nōne.cōtra. Sobi iciderat i heresim iam dānatā:et sic sniā canonis erat lata in ipsuz.vt.xviij. q.j.acati. Item talis ꝑiuratio fuit vitiosa.et sic nō obstat.xj.q.j. si q̄s clericoꝝ

e ¶ Principes. Ergo canonici pōt recedere ab episcopo quem rex inuestiuit. lxxix.distinc.si quis per pecuniam.

f ¶ Scidi. Scicut dñi. diuidi tñ pōt ecclesia vt de vna fiāt due:sed non ita diuidi vt vna p̄maneat.ℨ.e.q.j.ꝑles. Jdeꝛ ē in pbēda. vt ex de pben. matoubᵒ. sitr in ꝓuncijs. vt.c.j.ff. de offi. assessoꝛ.si eadez.

a ¶ Et ecclie.sic ⁊ ꝓpter dilectū vniᵛ hoīs subijcit tota terra interdicto.vt ex de spon.non est vobis.

b ¶ Er laicos. ¶ Spem.hoc.c.itelligit.℔. nisi aliqua ꝓmissio p̄euenerit spem suā:aliꝰ vt dicit possunt monachi conuenire in aliquē et dicere ei sumas habitū/ volumus te eligere in abbatē/ cū fueris factᵖ monachus: et taliē possunt cōuenire i aliquē arg. lxj.di.c.dñs. nam laicus sic potest postulari in epz vt.lxj.di.osiᵉ. Iucite enz pōt ꝙs hre spem de dignitate. vt. xlj. di. quid ꝓderit. lxiij.dis.cōsuluit viij.q.j.q̄ ep̄atū. lxxvij.dist.in.c.ij. lix.distin. si officia. Joh̄a. Sed hoc nō credo:qz neophitᵘ nō potest esse abbas. vt ex de ele.cum causam.⁊ melꝰ extra de ele.officij.⁊ ca. cum ad nostram.B.

Laicꝰ i eccz postulat.

c ¶ Duas. ititularas nisi sint pauperes.vt ex de eta.⁊ q̄.ea te. ⁊.x.q.iij.vnto.

d ¶ Uoniam. ¶ Hec est scda pars.q. In qua dicit q̄ nullus epūs gubernare debet res ecclesie sine iconomo.i. clerico et hoc ꝓbat per v.c.Jo.de fan.

e ¶ Ut rumore.ei tñ nō credit. vt extra de eo qui cog. co nsan.super eo.

f ¶ Episcopū similit er alie cōuentuales ecclesie habebūt iconomum.vt.ix.q. iij. cum scimus. et quādoq̄ parrochiales ecclesie. vt ex de offi.

Iconomꝰ a q̄ eligit.

ordi.cū vos.regulariter dz iconomus eligi per epm vt.ix.q.iij. cum scimus.⁊.C. de epi.et cleri.omnes.ℨ. sed nihilominꝰ. nisi consuetudo sit q̄ capitulum eligat.extra de elec.cū eccliā dicitur autē iconomꝰ cui res ecclesie gubernande mandātur. C. de sacrosan. ecclē.iubemꝰ.vicedñs aūt dicit q̄ administrat res epi. vt.lxxxix.di.volumꝰ. Sindici appellant q̄ abvniuersitate ad vniuersitatē causaz ꝓstituunt. actoꝛ vero ad vnā cām:⁊ abvna ꝑsona pōt ꝓstitui.vt.ff.q̄ cuiusq̄ vniuer.l.item.ℨ.ij.insti.de cura.ℨ.vl. nec obstat q̄ est de mune. et ho.l.munerū.ℨ. defensoꝛes. vbi dicit q̄ sindicꝰ ē q̄ ad certaz cām cōstituit:qz large sumit nomen sindici ꝓ quo libet defensoꝛe.

f ¶ De clero ꝓpio. Ar. ℨ de iura.calū. impatoꝛ vbi dr q̄ iconomus non erit vnᵘ de collegio. sed ibi ponitur iconomus ꝓ ipo sindico.

g ¶ Testimoniū. supza. ij. q. penultī.cum pastoris.

h ¶ In nona actione. id est die.

i ¶ Judicare. ita. dist. lxxxix. decenter.

Deuk. xxij.b.

k ¶ In vno. xij.q.ij. cognouimus.

l ¶ Nec habitu. Nunqd ꝙ alibus monachus potest esse mōachꝰ int nigros: videt q̄ nō:qz q̄libet conformabit se moꝛibꝰ eorū inter quos vnit. vt.xlj.di.qs quis.nam ex diuersitate habitus scandalum generat. vt. xij. di. illa. xxxij. q. v.q̄ deo. Econtra videt q̄ nō ē ibi dispar ꝓfessio cū tñ monachal ꝓfessio sit ibi. nā dūmodo clericalis profession sit ibi vna ꝓfessio dicit. xij.q. j. duo. ꝓterea videt q̄ monachꝰ possit fieri canonicus. vt.lxxiij. di.q̄ rūdā. et platus maioꝛ in seculari ecclesia. vt. lvij. distinctiōe ca. ij. et etiam episcopus in seculari. vt. xvij. questiōe.j. ca.j.⁊ sic videtur q̄ licite possit esse in eadem ecclesia dispar habitus ꝯtum ad colozem vestium:quod

Monachꝰ alibus an possit habere locū inter nigros.

satis potest admitti. Et hoc. h. cōcedit. tamē quāto magis se possunt tales confirmare alijs in exteriori habitu hoc faciāt. ne scandalū fiat. vñ monachus factus canonicus/vel epūs/nō abūciet habitum: sed retento habitu/desuper ferat habitum in quo magis cōueniat eis inter quos est: vt extra de vita et hone. cleri. deus qui.

a ¶ Alcis. ¶ Facultas. hoc verum est ō iure cōmuni. vt. xcvj. di. bene q̄ dez. secus si hēat ex hoc speciali priuilegio. uta tamē vt non duret illud priuilegium. vt. lxij. di. in modo.

S I quis p̄n cipum vel. b ¶ Dānatio nē. J. xxiij. q. viij. cōuenior. xij. q. ij quicunq;.

P ¶ Je mētis. ¶ hec est tertia ps. q. in q̄ dicitur quid iuris habeant patroni i ecclesijs: et hoc p̄bat. xj. auctoritatibus. Johan. de fan.

c ¶ Pie mentis. nuncvide q̄le ius pfoni habeāt in ecclesia. Est autē ius patronatus quod dam ius qō non est mere spūale: nec est mere tē porale. spirituale non est: qz cōpetit laico ⁊ trāsit ad heredes: vt. J. e. cōsiderandū. temporale nō est. quia vendi nō potest: vt extra de iurepa. de iure. Nec potest dici q̄ partim sit temporale: partim spirituale. cuz ipsū sit simplex nec recipit diuisionē: vt extra. e. tit. c. j. tñ dene. Credo q̄ sit partim tēporale: ⁊ partim spirituale: ⁊ tñ simplex est: qz talis diuisio potī ad intellectū q̄ ad actū referē da est: vt dicit lex q̄ dicit q̄ illud qō dicit: q̄ seruus dicit cōmunis: potī ad intellectū q̄ ad actū est referē dū: vt. ff. de stipu. ser. seruꝰ cōis. de tñ annexū i spirituali: extra de iurepa. de iure. Efficit autē quis patronꝰ tribus de causis dotatiōe: cōstructione: ⁊ fundatione. vñ ysus. Patronū facit dos: edificatio: fundꝰ. Donatiōe ⁊ structiōe. vt. J. e. filijs. Fundatiōe. vt. xvij. q. ij. abbatē. Si quis autez post cōsecrationē dat aliq̄d ecclesie p̄ hoc nō fit patronꝰ sed q̄ ante cōsecrationē dat aliquid eccle fit patronꝰ: hoc ideo q̄ille p̄ducit rē de nō esse ad esse. Jtez alia

versus

Non placuit laicū statuendi in ecclesia habere aliquam potestatē: cui subseq̄ndi manet necessitas non auctoritas imperandi.

I tē in cōcilio eodem Gelasius siracusane ecclie dixit.

¶ Ecclesiasticas dignitates: laici disponere non possunt.

Nulla de ecclesiasticis dignitatibus aliquid disponendi legit attributa facultas[a]. Item Calixtus papa.

¶ Laicus sacrilegus habetur: qui dispositionem vel dominationem rerum ecclesiasticarum vsurpat.

S I quis p̄incipum vel aliorum laicor̄ dispositionem seu dominationez[b] rerum siue possessionum ecclesiasticarum sibi vendicauerit: vt sacrilegus iudicet. Item Gelasius papa senectori episcopo.

¶ In eccla quā q̄s edificat nihil sibi p̄ce ceteri vēdicet.

P Je mētis[c] amplectenda deuotio est qua sepulius nobis in re iuliana sui iuris fundasse perhibeat ecclesiā: quam in honore sanctī Uiti confessoris eius nomine cupit consecrari. Hāc igit frater charissime (si ad tuam diocesim pertinere nō ambigis) ex more conuenit dedicari: collata[d] p̄ri donatione solēni: quam ministris ecclesie destinasse p̄fati muneris testatur oblator: scitu rus sine dubio (p̄ter p̄cessionis[e] aditū qui omni xp̄iano debet) nihil ibidē se proprij iuris habiturum. I dē. de eodem.

H Rigentius vero peti tionis nobis insinuatione suggessit i re sua q̄ō sexti lianū vocat: basilicā se sanctor̄ Michaelis archāgeli: ⁊ Martini confessoris p̄ sua defensione fundasse: ⁊ tō frater charissime: (si ad tuā p̄tinet parrochiā) b̄dictionez sup memorate basilice solenni deuotiōe ⁊ veneratiōe impēde: nihil tamē sibi fundator ex hac basilica nouerit vēdicādū / nisi processionis aditū: qui xp̄ianis[f] oībus in p̄muni debet. I tē Clemēs

¶ De eodem.

E Ccleſias p̄ congrua[g] et vtilia facite loca q̄s dicut ⁊ alia iura q̄ incorporalia sunt insolidum descendunt ad quēlibet heredū. vt. ff. de seruitu. vie. Johā.

d ¶ Collata. sed nonne anteq̄ fundaretur debuit dos assignari. vt de consecra. distin. j. nemo. vtriq;. sed quod omissum fuit restaurandum est: vt di. viij. qui contra mores.

e ¶ Processionis. id est quod p̄cedit cum ipso ad episcopum: cum clerici p̄sentantur. olim tamē nihil iuris habebāt patroni p̄ alijs. vt. x. q̄. j. vouerint. Item et si census aliquis impositus est auctoritate episcopi: illum potest petere. vt extra. e. p̄terea. xvij. q. ij. cleuther ius. Johan.

f H Rigē tius. ¶ Qui christianis. ergo iudeus nō efficeretur patronꝰ. licet fundaret aliquā ecclesiam. ē. e. pie. ⁊ j. e. quicunq;.

g E Cclesias. ¶ Per congrua. vt nō sit infirmus locus. nec sint ibi p̄dones: nec aliquo modo

Patronꝰ tria cōsequit ex iure p̄fonatus. Pfono debet honor/ onus/ emolumētuz.

Jus pfonatꝰ quadrupli cit trāsfertur. Jus pfonatꝰ trāsit re facit nouus heres

Res p̄ muta ta/ dotatio nēdiuō q̄.

Pfono pauper debet ecclesia subuenire.

Jus patronatꝰ trāsit.

periculosus sit. nā p̄ter has causas dz eccla trāsmutari in aliū locū. vt. J. e. si quis vult. ⁊ de p̄se. dist. j. tribꝰ. ⁊ lxxvij. dist. quozūdam.

Q Ontra. ¶ Notati. ḡ ex sola notatiōe aliq̄s p̄sequit ius. vt. lxxij. di. placuit. viij. q. ij. dilectissimi ij. q. vj. notatiōes de hoc dixi. lxij. di. quāto.

b ¶ Expellere. hic habes q̄ expelli vī q̄ non admittit ad dignitatē ad quaz est notatus/ vel electꝰ. nam idez ē auferre quod nō dare. vt di. xj. ḡ. ea. q. j. decime. facit ad idem ex de resti. spo. sepe ff. de bo. auc. iudi. pos. cōtra. ar. contra extra de appel. significauit. vbi dicit. nemo debet q̄ nisi q̄ possessionem habuit. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. ¶ hoc iterdictum. ar. J. vbi et tantū q̄ possedit datur hoc interdictum.

c ¶ Uicūq;. ¶ Aliq̄d. non tamē p̄ter qualibet rē modicā datam ante cōsecrationez efficitur quis patronus. nisi tantum dederit qō sufficiat ad necessaria ministrorū et ad luminaria vt de p̄se. di. j. nemo.

d ¶ Ad iopiā. sed nōne ecclesie tenent oibꝰ patribus subuenire. vt. ē. e. q. j. qñ. ¶ Rñ. sic: sed istis abūdantꝰ q̄ aliis. ex de testa. cū in officijs. et melius p̄uidebit ei q̄ q̄nq; fuit dnes. vt. xij. di. nō cogant. Jstud autē intelligas qñ patronus in summā egestatē deductꝰ est/ ⁊ qñ ecclesia nō est. xxv. q. ij. ¶. vlti. ad fi. in eo eni casu libertus tenet alere suū patronū. vt. ff. de agno. li. l. si quis a liberis. ¶. parentes. ⁊. ¶. pe.

e H Jijs vel nepotib⁹. ¶ Propinqs. ⁊ sic videt q̄ ius patronat⁹ nō trāseat nisi ad heredes sanguis. tñ. c. idistincte loquit de q̄libet herede. J. e. p̄sideradū. ⁊. c. si plures. Sz nunq̄d p̄sentato de crimine amittit filiꝰ inspōnatus? videt q̄ sic: vt. vj. q. j. ¶. verum. ⁊. ff. de iurepa. q̄ ē. ⁊. l. iij. ar. ē. dicunt quidā q̄ nō p̄uat illo nisi a solo papa: cū illud habeat auctoritate canonis. arg. ex eo. tit. c. j. Uel dic q̄ cū vniuersitate laicus iudex pōt aliquē punire ut repōnat⁹ sed p̄ se nō possz. ar. ad hoc extra de iurepa. ex litteris.

f ¶ Denūciēt. ḡ pfoni possunt accusare vel denūciare sacerdotē. vt. ē. e. q. j. ¶ statutū. imo quilibet qui est de sua plebe. arg. lxij. dist. plebs. et ex de testi. ex parte ade. Jdez credo posse facere patronū in ecclesia conuentuali. ar. lxij. dis. reatina. et ex de iurepa. c. nobis. Sed in hoc est differentia: qz in ecclesia cōuētuali patronꝰ nō pōtat nec eligit. extra ō iurepa. nobis. licet vī esse J. xvij. q. ij. abbatem.

Patronꝰ sacerdotem accusat

g ¶ Regis. vt ei corrigat. cum p̄ ecclesiasticū iudicē cogi nō pōt vt. xj. q. j. petimꝰ xvij. di. nec licuit Uel etiam cū iudex ecclesiasticꝰ deses ē. vt extra de fo. ope. ex trāsmissa. alis nō potest adiri iudex secularis. vt. xj. qōe. j. placuit vt quisq;.

h ¶ q̄ aut. hoc est dicere vt aut in multo aut in aliquo p̄sit ecclesie: aut saltim in nullo noceat.

i ¶ Annue. i. p annū abstinebit a sacramētis ec

clesie si laicus est: si clericꝰ/ deponet. xij. q. ij. apostoli cos. ⁊ c. abbatibus.

k D Ecernimꝰ. ¶ Idoneos. de eodez episcopatu vt. lxxj. di. hortamur.

l ¶ Offerant. dixit h. q. in ecclesijs collegiatis hoc ius habēt patroni vt repr̄sentent prelatos epīs: et vt intersint electioni. vt. xvij. q. ij. abbatem. ⁊. ē. e. q. v. si quis epōrum. ⁊. lxij. dist. principali. sed contra ē extra eo. c. nobis.

a ¶ Fundatores.ꝛ sic videt ꝙ auctoritate huius capitulū laicus possit instituere in spūalibus et tem poralibus. Uel dic ꝙ ipe episcopus reuocabit factū suum.vt extra de elec.nosti.l.distinc.penitētes. Itē si episcopus primū presentatū spernit ꝛ secundū re cepit:tenetur p̄mo puidere.vt extra e.ti. pastoralis.lz Alexander dederit episcopo electionez vtrū primuz vel secundū velit recipere.extra eo. ti.cum autē.cuz ergo episcopus punitur per illud ca. pastoralis. ptz ꝙ hodie episcopus habz electionem.

b ¶ Monasterium. id est ecclesiam.

c ¶ A dñio.i. dispositione. est ergo hic argu. ꝙ episcopus inuito patrono nō potest de ecclia facere monasteriū vt.j.ca.proxi. ꝺa inz derogaretur in hoc iuri pfom in electione ꝛ in recipiēdo ab ecclesia alimenta. sic nec dominus rei pōt vsum rei immutare etiaz in melius inuito vsufructuario.ff.de vsufru.ꝛ ha.l.vlti. Argu.tamen contra.x.q.j.c.j.ꝛ.j.e.c.nemini.

d ¶ Ne malus. Arg. ꝙ sufficit aliquē nō malū esse vt no.viij.q.j.licet. Et tenet eps p̄sentatuz recipere: nisi obijciat aliqd in psonā ei⁹.vt.lxv.dist.de psona. l.di.postq̄.ꝛ ex eo.ti.pastoralis. Sed nunqd eps tenet ꝓbare crimen qđ obijcit:ꝛ videt ꝙ sufficit si dicat eligatis alū.vt.xxviij.di.plusq̄.ꝛ.xxxix.dist.petrus qđ pōt admitti.sed pōt pronus cum supiore agere: vt eps crimen ꝓbet vel euz admittat.vt.viij.q.iij.ar taldus.ix.q.iij.nunc vero.

e ¶ Onsiderādum. ¶ Coheredes.etiā exneꝰ.ꝛ videt ꝙ indistincte loquat.nā qđā iure pfonatus ad exneos heredes trāseunt.vt.C.de in ius vo. l.ij.vbi ḡ ꝙ si pron⁹ ꝓferat eccle vel exneo iuspfonat⁹ ꝙ āmodo nō pōt cōuenire dilapidātes eccliā vel ēt petere alimēta.arg.ad hoc ex de testi. significauit. Probabili⁹ vt ꝙ tali iuri qđ est ad vtilitatē ꝛ fauorē inductū eccle nō possit pronus renūciare.vñ licz si lij abstineāt ab hereditate:nō ideo pdiderūt iuspronat⁹.vt.ff.de iurepa.filij.nec eīm ghalu renūciatione remittit dolus.vt.ff.de libe.le.aurelius. Ego credo ꝙ tali iuri possit renunciari cum donari possit.vt ex eo.ex insinuatione.

f ¶ Si plures. ¶ Auferri.hic dr ꝙ eps ꝓpter discordiā patronoꝝ dz claudere eccliā.vt extra.e. c.s.ꝛ.ij.alibi dicit ꝙ sua auctoritate ꝓfert si patroni nō ꝓcordāt vsqz ad.iij.mēses.vt extra.e.qm in quibusdā.alibi vsqz ad sex.vt ex eo.ti.eā te. Distinguas ergo qz aut discordia est iter epm ꝛ pronū aut inter ipos pronos. Si iter epm ꝛ pronū/tūc eps ponet ico nomū in ecclesia quouscz sit terminatum negociū.vt ex de offi. ord.cuz vos. Sz si int pronos ē discordia: aut sup electiōe facta abeis:aut sup ipso iure patronat⁹. Si i electiōe dissentiūt:tūc si potest fieri sine scādalo ꝓferat eps illuz ꝙ maioraz⁹ iuuat meritz. vt extra e.qm in q̄busdā. Sz si pares sunt graz ꝓt facē cui vult. vt lxvij.dist.si forte. ꝛ ex e.cuz autē. Si vo ptio est de iure pronat⁹ eps instituat aliquē in eccliā:ꝛ ille postmodū pñtetur ab eo qui euicit iuspronatus.vt extra eo. ti.si vo.ꝛ hoc facias si cōcordes non fuerunt vsqz ad sex menses a tpe vacationis: vel vsqz ad quat tuor a tpe mote ꝓtrouerſie.vt ex eo.ti.eā te.ꝛ.c.cū pter. Si aūt eps hoc sine scādalo facere nō pōt: tūc clauder ecclesiā:vt hic dr.ꝛ ex eo.ti.c.j.ꝛ.ij.

g ¶ Cōtrā nō stat hic iudicio maioris ptis.vt ex.e. qm.sic ex de rescp.c.pastoralis. sil⁹ vr ꝙ in delegatis a pncipe nō stat ꝛnie maioris ptis.vt.C.de ap.in offe rēdis.ꝛ.l.iubem⁹. sil⁹ in discordia creditoꝝ. vt.C.q̄ bo.ce.pos.l.vl.sil⁹ in cā liberali.vt.C.de cōi ier. ma.l. ij. ¶ hic valet.sil⁹ in oi re cōi.vt.ff.cōi di.sabin⁹. ꝛ hodie in electiōe epi.vt ex de elect. qz ꝓpter. Sz q̄rit si Juspa duo sunt pron⁹:ꝛ vn⁹ reliqt plures filios:ꝛ alter vn⁹ tronacum:an ute vn⁹ par ius habeat cuz illis plurib⁹:ꝛ vr tus q̄li ꝙ sic.cū ex pluralitate successoꝝ nō debeat variari ter diui obligatio.ff.de ꝛb.ob.l.ij.vñ oēs illi debēt reputari dūt iter pyno:cū in loco vn⁹ succedāt.vt.ff. de pdi.ꝛ demō. hēdes. cui fund⁹.quē a dmodū si plures sunt mō canonici in eccclia q̄s pl⁹ fuerunt.nō plus iuris habēt mō ml⁹ti q̄s pu⁹ habuerunt pauci. Sz ī.dlz illoꝝ est patron⁹ isolidū:ḡ isti plures pl⁹ hñt iuris q̄s ille vn⁹.ꝛ hoc ꝓ bat.ff.de bo.li.si libert⁹. Itē p̄m hoc nō plus iurz haberet cui ꝓcessa esset ptās eligēdi q̄s pus ꝙ se habuit qđ falsum videt:vt ex de ele.ne ꝓ delectu.ꝛ.ff.ō assi. li.l.j.in fi. Dic ꝙ sunt oēs equaliter patroni. vt ex.e. ca.j.forte hoc verum est cum hereditas est diuisa. Uide.c.ij.de iurepa.in ele.

¶ Ut ergo. ¶ Hec ē quarta ps.q.in qua ꝓbat ꝙ.iij. patro nis dis cordāti bus ꝺd faciendū

ca.ꝙ laici non possunt dare decimas vel ecclesias sine voluntate episcopi.Jo.de fan.

a Beneficio sine culpa sua nemo priuari dz

I Quentū. ¶ Nisi grauī.nō est ergo ds pro qua libet culpa deponēdus:vt.lxviij.di.ca.j.Itē arꝙ null⁹ debet ꝑuari suo bñficio sine culpa sua.vt.lvj di.satis peruersum.et extra de cōsti.cognoscentes. Arg. Ɔ extra de cle.egro.c.vl. Sed illud,ꝓpter scādaluz ꝑ quo multa omittunt vt di.l.vt ꝓstitue ref.extra de no. ope.nun.cum ex iniuncto.

b ¶ Cora epo. ergo sol⁹ episcopus potest cognscere de crimine vbi agit de puatione beneficij si ue ad aliā penā dūmodo non agat ad ꝺpositionez ordis.vt notaui.xv.q.viij.in summa:lz autez non ꝛmoueatur ordis ab administratione: nisi pro graui culpa tamē regulares ꝓlati pro leui culpa remoueant. vt extra de simo. per tuas.in fi.et ē.e.q.j.ca. vlti.

Regularis p culpa leui remouet

c ¶ Hieronymi.vt.ē.co.q.j.c. vlti.

d ¶ Emini.qui dam sic ponūt casum:nulli licet dare iuspatronat⁹ priuate pſone:vel etiam commutare cuz priuata pſona: sed dari pōt pro monasterio : vel cōmutari cū monasterio : vendi aūt nulli potest. ꝓpter casu facti qđ legit ex.e. titt.de iure. Sed eis obstat extra e.ex insinuatiōe. in pn.sed pōt dici ꝙ ibi vnus alij cessit administrationem solidam nō eīm dedit iuspatronat⁹ cum prius fuisset patronus. ¶ autē intelligit de ipsa eccla:ꝙ nullus potest dare eccl̄am priuato:vt inde faciat habitaculū: vt.xix.q.iij.q̄ semel. De ꝓmutatione ecclie planū est qz non poterit ecclesia permutari nisi cū alia ecclia.vt extra de rerū permu.ad q̄stiones. Satis credo ꝙ sit ne sit ecclesia siue iuspatronat⁹ bene pōt cōcedi monasterio: duz tamē habeat cōsensus epi:vt extra.e.cōsultationibus.in fi.ꝛ.ca. null⁹ similiter et ecclesie seculari. vt extra de restitu.spo.cū venisset. Johan. Ego credo ꝙ iuspatronat⁹ possit cōcedi sine episcopo.vt extra.e.illud. Ɔ. Facit.c.fde iurepa.lib.vi. e ¶ In proprium. id est ꝓuatum.

Ecclia cū ecclesia per mutari potest.

v.ps.

f ¶ Monasterium. id ē ecclesiam.

g ¶ Si quis. ¶ Ad meliorandum. hec est vna de tribus causis : propter quas transferūtur ecclesie de loco ad locum. vt de conse. distinc. j.tribus. ē.e.q.j. et temporis. et est contra regulam illam.xix.q.iij.que semel : et perdit ꝓtor ecclesia priuilegium suum. vt.ē. eo. et hoc diximus.

vj.ps.

h ¶ Onstituit.hoc.c. legitur.xx.q.iij. constituti.

i ¶ Ongregatio.j. xviij.qōne.ij.abbas.et.ca.abbatem.

k ¶ Retinere. si vult ꝓpter humilitatem renūciare. vt.xviij.q.ij.abbas.

l ¶ Propinquis.ē.distincti. lxxix. decenter. Johan.

Guidam pbyter. Supra in xvi. causa tractatum est de his qui in voto perseuerāt Nūc de his agit gr̄anus q̄ a voto recedere volunt: sed vt hoc cōpetētius agat: proponit thema & inde q̄ttuor elicit q̄stiones.

diuisio

Quod autē a voto.

¶ hec q̄stio diuidit in duas partes. In prima q̄rum pbat p. iij. c. q. talis est voti reus qō th̄ falsuz est. Jn. ij. dat solutionē. Scda ibi Gonsaldus. Jo. de fan.

Utoties deserere vtrū sit pmissum.

a ¶ A voto. hic q̄rit: an liceat alicui discedere a voto. Et in hac q̄stione mḡr distinguit: qō aliud est votū conceptū corde/ore simpliciter pnūciare. & aliud est obligatione aliq̄ se obnoxiū facere: sed th̄ q̄cunq; istoz modoruꝫ q̄s vouerat: nō lz ei recedere q̄ ad deū sed q̄ ad ecclesiā lz a primo voto ei recedere ſz nō a scōo. Sed mirū videtur cū hō sit petīn quo ad deum: q̄re ecclesia illud toleret: cū hoc sit laqueū injcere talib⁹ & decipe animas eoz: qō nō est faciendum. vt xxvij. q. i. de viduis. cū dñs ipse noluit facere differentiā inter iuramētū et simplicē loquelā. vt xxij. q. v. iuramēti. potest melius distingui int̄ deliberationē & votū tātē et votum. Si q̄s recedit a deliberatōne nō peccat mortaliter. Si q̄s autē recedat a proposito qō firme fixerat in aīo suo peccat: sed venialiter scōz quosdā. vt. ex. devo. & vo. redēp. litteraturā. ſz Hug. vero peccat talis mortaliter: acſi ꝓbis vouisset. vt infra eodē q̄ bono. Sz a voto qō ꝓbis exprimit siue cū solēnitate siue sine ea: nō lz recedere sine mortali peccato ſm oēs: vt extra q̄ clerici vel vo. rursus. Licet alexander videat dicere q̄ post votū simplex pōt ꝓtrahi matrimoniū. vt ex. q̄ cler. vel vo. veniēs. Sz illō in

ps. lxxv.

b Stelligas de comparatiua permissione.

Unt q̄dam. ¶ Debem⁹: vt ad fidem seruād̄z et gn̄alit ad oia illa sine q̄b⁹ hō saluari n̄ pōt de q̄b⁹ habek de pedis. ij. charitas.

Ack. v. a.

Guidā pbiter infirmitate grauatus se fieri velle monachū dixit/ eccl̄e et beneficio in manu aduocati renūciauit. Postq̄ pualuit mox se futurū mōachū negauit: & eccl̄iā & bñficium reposcit. Hic primū q̄rit: vtrū re⁹ voto teneatur an liceat ei a ꝓposito suī cordis discedere? Scdo: an eccl̄ia & bñficiū ei reddenda sūt: q̄ pri⁹ libera volūtate refutauit? Tertio: si ꝓtigisset eū se & sua monasterio tradidisse an lnia abbatiꝫ liceat ei ad ꝓpria redire? Quarto: si sine lnia abbatis retro abierit: an sua sibi ab abbate reddenda sint? ¶ Questio. i.

Renūciatio illicita nō pūdicat.

Quod autē a voto[a] discedere nō licet: mlt̄i auctib⁹ probāt. ait ei ꝓpheta. Vouete & reddite vota dño deo vestro Itē aug. ¶ Que deo vouēda sunt necessario reddāt

Unt q̄dā q̄ etiā nō vouētes debem⁹: q̄daz etiā[c] q̄ nisi vouerim⁹: nō debem⁹: ſz postq̄ ea deo ꝓmittim⁹ necessario[d] fddere ꝓstringimur[e] Itē hieronym⁹. ¶ De eod.

Quentib⁹ deo virgi-

Unitatem nō solum nubere sed etiā velle damnabile est. Item gre. in registro.

¶ Dign⁹ ē supplicio q̄ semꝑ deo subtrahit a voto resilīē

Ananias[g] deo pecuniā vouerat. q̄s p⁹ (victꝰ ꝓsuasiōe diaboli) subtraxit. ſz q̄ morte mlctat⁹ ē: scis Si ḡ ille mortſ piculo dign⁹ fuit: qui eos q̄s dederat nūmos deo abstulit: ꝓsidera q̄to piculo i diuino iudicio dign⁹ erſ: q̄ nō nūmos: ſz temet ipm deo oīpotēti (cui te sub monachali hītu deouoeras) subtraxisti. Item sup ezechielē. ¶ Aīa dei ocios cadūt: q̄ bōa q̄ ꝓcipiūt agere recusāt

Quia bona agūt: si meliora[b] agere ꝑliberāt & post deliberata nō facūt: ſz in bonis prioꝝb⁹ pseuerēt: i cōspectu tū dei ceciderūt[m] ex deliberatiōe. Jtē sūt q̄ cū cta religiōe dei fuitio se subdere: & freno castitatis se restrigere deliberāt ſz cū post castitatē alios cecidisse ꝓspiciūt: se retrahēdo meritū pdūt. Si ḡ p⁹ votū q̄sq; necessario cogitur soluere q̄d vouit: si vouētib⁹ nō solū nubere: sed etiā velle dānabile est patet q̄ sacerdos iste ad executionē sui voti cogēd⁹ est: & nō solū nō fieri: sed etiā velle monachū non fieri sibi dānabile est. Quero inter vouentes iste cōputād⁹ sit: patet ex verbis augustī. dicentis. Dixi confitebor &c. Magna pietas dei est vt ad solā promissionez peccata dimittat. nondū enim pronūciat[n] ore: & tū deus iā audit in corde. Uotū eīn ꝓ ope reputat Sicut ergo ꝓpheta inter vouētes reputat: q̄ dixit: ego cōfitebor. sic iste inter eos cōputand⁹ est: q̄ dixit: fiam monachus. His ita rñdet. aliud est ꝓpositū ꝓcipe i corde: & etiā ore enūciare. aliud est subsequēti obligatiōe se reū voti facere. Quia ḡ iste ꝓposituꝫ sui cordis ore simplicit enūciauit nō autē monasterio: aut abbati se tradidit: nec ꝓmissionē scripsit ne quaq̄ reus voti habek. Uñ alexāder pa. ij. ait. Nō cogit aliq̄s i monasterio manere: nisi ꝓfessionē fecerit in manu abbatis. ¶ Questio. ij.

vouere non obstat ꝓmissū.

Gonsald⁹ pbyter quondā ifirmitate ac feruore passionis ꝓssus: se monachū fieri ꝓmisit: nō tū mōasterio aut abbati se tradidit: nec ꝓmissionez scripsit: ſz bñficiū eccl̄e i mānu aduocati[b] ffutauit. at postq̄ pualuit mox se monachū negauit fieri: q̄ propter q̄ & bti bñdicti regula & p̄cipue patris & p̄decessoris nr̄i scti greg. pape canonica ist̄i tutio iterdicit mōachū ante vn⁹ ān̄i[c] ꝓbationē efficit: iudicam⁹ & auctē aplica preciptm⁹: vt p̄fat⁹ pbr̄ bñficia altaria recipiat: habeat: & q̄ete retineat. Item aug. ad bonifacium comitem.

a Gonsaldus. ¶ hec est. ij. pars p̄me. q. in qua pbat contra. s. q. nisi seculo renūciet potest iterū redire ad statum ꝓsistnum motibus emēdatus. Johā. de fan.

¶ Gonsald⁹. In hoc ca. terminatur prima q̄stio et intitulatur sc̄a: an possit recipe bñficiuz cui renunciauit. et dicendum q̄ sic: q̄ nō renūciauit ꝓut debuit & in passiōe corpis renūciauit. arg. xxij. q. ij. ne quis.

Renūciatio illicita nō pūdicat.

b ¶ Aduocati. Arg. est hic q̄ illicita renūciatio nō pūdicat alicui. vt. vj. q. ij. q. cūcq; suffragio. xxvij. q. i. c. ij.

c ¶ Necessario. nisi tale sit illud q̄ pēdeat de alieno arbitrio. vt si vn⁹ ꝓjugat⁹ ꝓmittat cōmētiaz: nō tenet: vt xxvij. q̄sti. ij. si tu.

Jtem votū aliq̄ abstinentie non pōt facere vxor sine viro. xxxij. q. v. manifestum nec monach⁹ sine abbate. xx. q. iij. monacho.

Jtē nec filiꝰ ipubes sine volūtate patris. xx. q. ij. ca. i. et. ij. nec seruus sine volūtate dñi. vt. luij. di. ex antiquis.

f ¶ Cōstringimur: nisi fortuus vinculum superueniat. xxvij. dist. si vir.

g Ananias. ō hoc habes. xij. q. i. dilectissimis.

h ¶ Temetipz Arg. q̄ maior est aliēatio persone q̄ rei. sic. xij. q. i. precipimus.

i Quibōa Agunt scilicet matrimoniū

h ¶ Si meliora. i. ꝓtinentiam

l ¶ Deliberant. firmiter ꝓponendo: & tūc fm. h. peccāt mortaliter: scōm alios venialiter.

m ¶ Cecidekt. ipropē. scz ab eo q̄ nō habēt. vt ib.

n ¶ Pronūciat. ergo [cadēt a latē tuo mille. &c. obligatur q̄s ex solo proposito cordis. q̄. h. cōcedit

Uxor post ꝓpositū cōtinētie ducta: omitti nō dz.

Nos nouimus: nos testes sum⁹ q̄ oēs act⁹ publicos quibus occupat⁹ eras: relinq̄re cupiebas: & te in ociū sc̄tm̄ ꝓferre: atq̄ i ea vita viuere in q̄ serui dei monachi viuebāt. cū ergo te eē in hoc ꝓposito gauderem⁹ nauigasti[e]. i. vxorem duxisti. si coniugē nō haberes: dicerē tibi q̄d & tubanis dixim⁹: vt in castitate cōtinenter viueres: sed vt te ad istam vitā non erhorter ꝓiunx est ipe dimēto: sine cui⁹ cōsensu cōtinenter viuere tibi nō licet: q̄ & si tu eā post illa ꝓba tubanensia ducere nō debueras: illa tū nichil eoz scies & nocēter tibi & simpliciter nupsit. Ecce iste corde ꝓcepit se monachū fieri & ore pnūciauit se velle i ociū sc̄tm̄ cōferre: nō tū postea coact⁹ est suscipere quod corde concepit: & ore pronunciauit. Auctoritas illa alex. secuta ē in stitutionez beati gregorij: & beati benedicti que probandis annum indulget: sed tantum notis: incognitis vero triennium concedit. Unde ex decreto. bonifacij.

Uxore hīs naugāti in periculis ꝓbat.

e ¶ Nauigasti. sicut nauigāti subijcit se varijs periculis nec ꝓpio motu regitur sed ventis: sic hīs vxorē.

¶ Añ. pbationē triēnij nullus in monasterio suscipiat.

Si q̄s icognit⁹ mōasterium igredi voluerit: añ triēnū monachi habit⁹[g] nō pst̄ek. & si infra tres āos aut fu⁹ aut liber[h] colon⁹ q̄rat a multos. & ex q̄ cle. vel vo. sup eo. pbabili⁹ th̄ vt q̄ in habitu mōachali ḡbeat eē cū nō aliē possit experiri asperitatē ordis nisi induat habitū: & q̄ dicat hic nō prestat intellige cū effectu: & vt eū nō possit reijcere.

f ¶ Sciens. ergo si sciuisset q̄ votū simplex fecerat peccasset ipsa mortaliter q̄d verū est. sicut et alter q̄ impediuisset votū illius. vt. xxxij. q. ij. hoc sanctū. et est simile. extra de eo qui du. in ma. propositū.

Si quis incognitus.

g ¶ Habitus. & tpe pbationis erit in habitu pou. vt. luij. dist. legē. & luij. distinc.

Religio i q̄ habitu p bari dz

h ¶ Aut liber. p istud. c. vr̄ soluta q̄stio: si vxorat⁹ se & sua tradidit religioni sine licētia vxoris: & postea

repetitur ab vroze: an postea sint ei res sue restituē de. hic dicitur q̄ sic. vel intelligik de tali liberto qui est astrictus alicui curie.

a ¶ Infra triēniū. sed cū iste seruꝰ fecerit furtum sui coꝛ ipis: quō rem furtiuā vsucapit triēmo: cū nec spacio lōgi tpis possit seruꝰ fugitiuus p̄scribi. vt C. ō ser. fugi. l. i. Rñ. in hoc est a uoꝛ ecclesie. posset tamen dici q̄ ecclia debet cōpēsare dānū domino. xxiij. q. vj. cōperimꝰ. consimilis fauoꝛ est. j. e. q. iij. questi.

b ¶ Longe. ex hoc videt q̄ tantuz currat istud triēnium a tēpoꝛe sciētie: aliꝫ dicūt q̄ currit a tēpoꝛe p̄bationis vt dixi. iiij. disti. si seruus.

c ¶ Uod autē. hic queritur an monacho recedēti redden da sūt q̄ sua fuerunt. et dicendū est q̄ non. xix. q. iij. qz ingredientibus. et. ē. pri. q. vj. de lapsis. z in autē. de monachis. ℌ. si ℣o relinquens. col. j. si tñ timek de eius sentia: p̄ñt monachi p̄mittere vt sua tollat. vt j. e. q. iij.

dimisio ¶ J autem. Sꝫ hec. q. dicitur in septē partes. In q̄ruz p̄ma. p̄bat p. iij. ca. q̄ illis q̄ recedunt a monasterio suo non sunt eis sua reddēda Secūda ibi. Sicut antiquitus. Tertia ibi. Qui autem. Quarta ibi. Uerū ne. Quinta ibi. Occasione. Sexta ibi. Etiam si epō. Septima ibi. Sed notandum. Johan de san.

d ¶ Uecūqz. ¶ In cōstitutū. i. ℣ hoc statutū. vel ponit p̄ptie. incidit em̄ in penaz: sed si stati restitueret eccl'ie: penā effugeret et ex. de re. ec. nō alie. si quis p̄b'oꝛum. et xij. q. ij. non liceat. ℌ. viti.

e ¶ Uel exiguū. ē. p alienatiōe rei modice deponit aliqs z sic ē ar. ℌ. xij. q. ij. terrulas. z ex de do. c. iij. Sz intelligas hoc tale exiguū qō tñ vtile ē eccl'ie. Itē in hmōi alienatiōib' valde attēdēda ē lex municipal. ex de do. c. iij. z. ff. qō vi aut clā. l. phibere. ℌ. nō tātū.

f ¶ Honoꝛis. ecce pena alienantis. xij. q. ij. q̄squis.

g ¶ Unt q̄ opes. ¶ Nō iudicio ppetuo. q. d. nō iudicio discretionis: qz illud cēt ppetuū: nā nisi sit ppetuū nullū ℣z. de pe. di. j. duoꝛuz. z. ff. de re. iu.

Q Uicunqz epoꝛ: p̄b'oꝛum: diaconoꝛ oblatꝰ dei z decreti huiꝰ imemoꝛ in cōstitutū cōmittēs p̄diū ecclesie magnū vel exiguū vel quicqz de iure ecclie alienare tētauerit: z donatoꝛ z alienatoꝛ z vēditoꝛ honoꝛis suꝰ amissione multetur.

Item gregoꝛius anthemio subdiacono. ¶ Palea.

R Atio nulla p̄mittit vt p̄opriis cuiuscqz vsibꝰ applicetur: quod p cōmuni vtilitate datū esse cognosci tur. Item Ambrosius in libꝛo de p̄nia. ¶ Qui reuocādū putat qō ecclie contulit: sacrilegij crimē incurrit.

Sunt qui opes suas tu multuario mētis ipul su: nō iudicioᵍ ppetuo vbi ecclie ꝓtulerit: postea reuocādas putauerūt: qbꝰ nec p̄ma merces gr̄a ē nec scḋa qz nec p̄ia iudiciuz habuit: et secūda habuit sacrilegiū. Sunt q̄s penitet opes suas diuisisse pauperibus: sic eos qui penitentiā agūt hoc solum timere opoꝛtet: ne ipsi penitētie agant penitētiā.

Itē gre. sabio subdiacono. ¶ Qui sacris locꝫ derelicta retinere contēderit sacrilegium committit.

Sacrilegiū z ꝛtra legez est si q̄s qō venerabilibꝰ sacrilegiū est publici iurꝫ trāsgressio. q̄d autē sit ius publicū hēs. ē. ſ. di. ius publicū. largiꝰ tñ q̄nqz ℣r cōmittē sacrilegiū q̄ disputat de iudicio p̄ncipis. vl' cū dies solēnis violaf. cū legibꝰ siue canonibꝰ reuerētia nō ip̄ē dik. Cōmittit aūt tribꝰ modis sacrilegiū. vl' cū sacrū de sacro: vl' sacrū de nō sacro: vl' nō sacrū de sacro auferf. vt j. e. q̄ſq̄s. Imponit aūt p̄ sacrilegio q̄n qz spūalis pena: vt si ꝓmittaf in p̄sona ecclīastica: qz talis ē excōicatꝰ ipo iure. j. e. si q̄s. ℌ. si i re eccl'ie fit sacrilegiū. tūc pꝰ trinā admonitionē excōicād' ē. vt. j. e. q̄ſq̄s Itē iponit pena pecuniaria q̄nqz maioꝛ q̄nqz minoꝛ. vt. j. e. q̄ſquis. z. c. si q̄s cōtumax. ℌm leges duriꝰ pēa iponit p̄ sacrilegio. ff. ad. l. iul. pecul. sacrilegij. Sz si q̄as cui dāda sit pena q̄ debeat p̄ sacrilegio dicas q̄ si p̄sone facta est iuria ipi p̄sone p̄stāda est. vt ex de sen. ex. prochianos. si rei facta est iuria/tūc ipsi rei p̄stāda ē vt. j. e. si q̄s in atrio. z ex ō simo. de hoc autem.

Notuz emittēs an teneat semp ill ud seruare.

a Sacrilegi an sint iṗo iure excōicati. O Mēs eccle ¶ Anathematizam⁹. vide tur hic q̄ oēs sacrilegi et dilapidatoꝛes eccl'ia rū sunt ipso iure excōicati. vſ. q̄ſt. iij. canonica. ex de sen. excō. cōq̄sti. Arg. ꝛtra. j. e. q̄ſq̄s. et. ca. se. vbi ḋr q̄ sunt excōicandi nisi resipiscant. Rñ. violatoꝛes eccl'iarum sunt ipso iure excōicati sz nō alij. Uel dic q̄ si in cōsecratiōe: vel cuz dak res ecclesie fert eps sniaz excōicationis: q̄ cunqz violētā fecerit in re tali sit excōicat⁹: tūc dicerē q̄ statim est excōicatus sacri legus nō ratiōe sacrilegij: sed rō ne snie dudū late. xxiij. q. j. ca. j. et. ij. et ex de sen. excom. a nobis.

hij. ps.

b ¶ Cōsentiūt coopando. vt ex de sen. excō. nup Sed pone q̄ aliqs p̄cussit clericū: z ego ratū ha beo nunqd sum excōicatus? videt q̄ sic: qz non solū in ꝓtractibꝰ sed etiā in maleficijs ratihabitio mandato cōparaf. vt extra de re. spo. cuz ad sedem. in fi. ff. de vi et vi. ar. l. j. ſ. sed z si cū q̄s. nā nō solū de ꝓsilio: sz etiā devolūtate aliqs tenef. j. q. iij. p̄sulat⁹: imo q̄ p̄t resistere z nō resistit excōicatꝰ est: vt ex ō sen. ex. quāte. Rñ. si noie meo q̄s p̄cutiat aliū: ibi ratihabitio mandato ꝓbatur/als non. ff. de neg. gest. si pupilli. ℌ. item querit. ex de sen. excō. mulieres.

Clerici p̄cussio nē ratificans an sit excōicatus.

Sacrilegij diffinitio.

Sacrilegium tripl'r ꝓmittitur.

Sacrilegij pena.

S Icut āt̄iq̄t⁹. ¶ hec ē. ij. ps in q̄. p̄bat mgf. p. xx. c. q. sacrilegiū ꝓmittit pluribꝰ modis. Jo. de. f.

passus c ¶ Passus. passus vt ait Jsido. est mēsura q̄nqz pedum. Pes est spaciū. xv. digitoꝛ. ista tñ nō tenet i capellis q̄ sūt infra ambitū castelloꝛ vbi ppt loci angustiā nō p̄t istud obseruari. vt. j. e. q̄ſq̄s. z. ca. questi.

Pes.

Eccle immunitate multi p̄uan tur.

d ¶ Nisi public⁹. z nocturn⁹ de populatoꝛ agroꝛ hi soli excipiunt ℌm ius canōicū ℣z leges plures p̄sonas excipiāt: vt ex ō unmu. ec. inter. leges. n. excipiūt homicidas adulteroſ raptoꝛes ꝗgnum: sed ℌm canones raptoꝛes virginuz tuti sūt in eccl'ia. vt. xxxvj. q̄ſt. j. de raptoubus.

J quis in. e ¶ Altario. hic habes q̄ pecunia restituitur illi loco in cuius ignominiam data est. xxvij. q. j. ſi q̄s rapuerit. et ex de simo. de hoc et innoc. dicit q̄ cū pena duplici reddetur vt ex de simo. audiuimus et in auk. de sanc. epi. ℌ. ſz neqz. et. ff. de cā. l. z gñaliť. ℌ. illud. Argu. cōtra de simo. veniēs. Sed illud est dispensatio.

f ¶ Ariet. ipet⁹ diabolice suggestionis ad sil'itudinem arietis istrumēti vñ frangitur murꝰ.

g ¶ Intendik. id est hereauditur.

h ¶ In bouiā. in bouinā mentem. vt. xxij. q̄ſti. iij. nabuchodonoſoꝛ.

i ¶ Oblatio. hoc est in detestationem criminis ipsius q̄ non solū ipse sed etiam familia eius ꝓhibetur a sacramentis. sic. xc. disti. oblationes. et. xij. q. ij. de viro. et extra de spon. non est vobis. Johan.

Ecclia fugien go crimina remanebūt impunita: qō esse non debet. tes ad vt extra de sen. exc. vt fame. z sic p̄iuilegium ecclesie se tuta erit multis occasio delinqūēdi. ꝓpter hoc dicūt qui tur. dam q̄ a quolibet p̄t accusari postea ꝓtereſz ab illo q̄ ꝓmisit impunitatē: sed q̄ sic rñdet nititur ꝛtra

b ¶ Beum. ¶ Uel ad mortē Sz nūqd poterit postea accusari iste de illo crimine: si nō potest / ergo crimina remanebūt impunita: qō esse non debet. vt extra de sen. exc. vt fame. z sic p̄iuilegium ecclesie se tuta erit multis occasio delinqūēdi. ꝓpter hoc dicūt qui dam q̄ a quolibet p̄t accusari postea ꝓtereſz ab illo q̄ ꝓmisit impunitatē: sed q̄ sic rñdet nititur ꝛtra

priuilegiū eccl'ia rū qō est inustū vel hereticuz. vt xxij. dist. oēs. ad qd cū ipetraret eccl'ia ei vitam si p eodez crimine postea decapitaretur. dicas q̄ q hoc est p̄uilegiū eccl'e q talis am modo nec vitam nec mēbrū p̄dat sed q alias pecunialiter satisfaciet: vel si hoc non pōt seruiat ei p̄petuo quez lesit. vt. xxxvi. qst. j. de raptoribus.

a ¶ Rater. ¶ Nec cū extra de vsu. qz frustra.

b ¶ Ab oibus. Ar. q sacrilegus in nulla eccl'a tutus erit cū in ecclesiā delinquat vt. j. ca. priori. qō q̄daz concedunt Uñ si aliquis furtū vel sacrilegiū fecerit i ecclesia illum dz tueri ecclesia cū in ecclesiā deliq̄rit. vt. j. cap. pri. tū dec. ex̄ de imu. ec. inter tātuz duas p̄sonas excipit.

Confirmatio pape tria operat.

c ¶ Auctoritate. Sed q̄d opamur hic auctoritas vel cōfirmatio pape cū illud p̄ se facere potuerint? Rñ. cōfirmatio tria opat p̄stat cū ipo pacto maiorez auctoritatez. vt. xj. dist. quis nesciat Jtē si q̄d est inualiduz supplet et defectū ꝓfirmatio. vt ex̄ de trāsac. c. j. Item q sine ei licētia non pōt retractari illud qō ipse cōfirmauit: extra de confir. vti. vel inuti. c. ij. Jo.

¶ Jcut. Grauj hic videt q ma-

HRater z coepōs nr̄ epi phanj sua nobis relatiōe suggessit: benenatū et maurū bñuētane municipes ciuitatis i ꝓtumeliā religionis acerba nimis z plectibili ꝓtumacia ꝓsiluisse: q ꝓfugiē tē ad eccl'e septa curialē suū illic nec quidē tutū de iuria sua secuz esse dimiserūt ausi irreptōe temerarie mētis admittere: qō nec potestatibus q̄dē vel p̄cipib⁹ vnq̄ licuit ppetrare vt hominē i sācturijs cōstitutuz (captata sacerdotis absentia) fluctā tez: reclamātēq violēter abstraherēt. quos q̄tū sua nobis suggestiōe patefecit: merito ꝺignos esse sacra cōiōe iudicauit. z si reuera tāti facinoris ꝓstat admissū: nostra etiā auctoritas i hac pte cō sentit. nec em̄ iure ad suppli tādū ꝺbet admitti: q admittere sacrilegiū nō dubitauit null⁹ ei int' limia tāte venerationi deputata vtrūq; sibi licere existimet ꝓ sue volūtatis arbitrio vt et hūanitatē sibi vendicet z furoꝛē. Et iō ffres charissimi supradictos si manifesta reos facit cōq̄stio: ab oib⁹ eē patuū z prochiaz vr̄arū eccl'iis nr̄e ꝓceptiōis auctē phibet et nō solū hi q in iuriā sctōz locoꝛū p̄siluisse ꝓbant: merito ꝓsequāt ꝓ facti sui q̄litate victā. veruz etiā ceteri a tali p̄sumptiōe vltiōis istius timoꝛe reuocētur. Idem epiphanio epō.

¶ Eccl'arū p̄ō est dign⁹ ingressu: q eas violat.

ADeos cūctos direxim⁹ iussionēt eos q eccl'ei as violasse phibenē: accessu eaz iudicēt eē idignos. I tē pl⁹ pa. ¶ Qui eccl'iaz deiurat et eius sacerdoē insequit sacrilegus iudicatur.

SJcut q eccl'az dei deuastat et ei⁹ p̄dia et donaria spoliat z iuadit fit sacrileg⁹ sic ille q ei⁹ sacerdotes insequitur sacrilegus iudicat. nō ergo grauiꝰ peccatū est fornicatio q̄ sacrilegiū. Et sicut maiꝰ pctm̄ est qō in deo cōmittit q̄ qō i hoīe: sic ḡuiꝰ ē sacrilegiū agere q̄ fornicari

I tē ybanus. ¶ Qua pena feriat qui eccl'ie vsib⁹ dedicata p̄dia vexare tētauerit.

ATtendendū est oīb⁹ ne p̄dia vsib⁹ secreto rū celestiū dedicata a q̄busdā irruentib⁹ vexent: q si q̄s fecerit post debite⁶ vltionis acrimoniā: q̄ erga sacrilegos iure ꝓmenda est ꝓpetua dānetur infamia: z carceri⁸ tradatur: aut exilio ꝓpetue deportatiōis seruet. I tē igini

SUs papa. ¶ Palea. Jq̄s eccl'iam igne cōbusserit: q̄ndeci ānis penitea t: z eā sedule f̄stituat: z p̄ciū paupib⁹ f̄stituat. I tē cleōs

¶ Jude silis pbat qui ōina mēta surripuit eccl'ie.

SJ forte q̄spiā p̄sbyter siue diaconus sacrarij sindonē vel' velū subtractū⁵ vēdiderit: iude scharioti silis estimabitur. q̄ ꝓpt cupiditatez fecerit hoc op⁹ nouerit se supradicti iude penā⁴ susceptuꝝ rū. I tē ex penitētiali theodoꝛi. ¶ De eodē. ¶ Palea.

PEcunia eccl'iastica furatu vel rapta reddat in q̄druplū: populiꝰ o duplū Si q̄s aliq̄d de misterio sctē eccl'esie furatus fuerit septē annis penitea t tres in pane et aqua. I tē ex penitentiali romano. ¶ De eod. Palea.

SJ q̄s clericus furtū fecerit capitale in q̄dru pedē/vel domū fregerit: aut quālibet rē meliorꝰ p̄sidij vl̄ p̄cij furat⁹ fuerit septē ānis penitea t: laic⁹, v. Si q̄s autē de miozib⁹ semel aut bis furtū fecerit: reddat ꝓ rio suo: z ius sit peccatum sacrilegiū q̄s adulteriuz: z sic est contra. xxxij. q̄st. vij. quid in oībus sed ibi solutum est. Jtē non ne homicidium maius sacrilegio est? sic. Sed intelligas quod hic dicitur in eadem specie facti. nam homicidiū quod fit in clerico maius est q̄ illud quod fit i laico quia vnuz est sacrilegium: aliud non: similiter quod fit in sanctimoniali ē maius q̄ illud qō fit in alia muliere.

homicidium clerici est grauius q̄ laici.

e ¶ Maius. sic xxij. q. j. omne.

ATtendendum.

f ¶ Post debite. hec ꝺba sumpta sunt a lege q̄ est. xvj. q. j. ꝺ. nouarum.

g ¶ Et carceri. ergo eccl'esia habet carcerem z infligit penam relegationis. ij. q. j. in p̄mis. Jtez habes hic q ꝺuerse pene infliguntur alicui p eodem delicto. vt. xxj. q. v. ca. iij. et. xv. q. j. statuimus contra illō qō est extra ō iudicat si clerici: et extra vt lit. non contesta. quoniam frequenter. in fi. et quia lex dicit et vnum dictum non debet variꝰ estimationibus coerceri. ff. de pe. sanctio.

Eccl'ia �herz carcerem.

SJ forte.

h ¶ Subtractum. tamen epyscopus cum tali potest dispēsare. ō. dis. l. si q̄s presbyter.

i ¶ Penam. scilicet eternam.

a QUi rapit. ¶ Sacrilegiū. alibi ꝺr q facit homicidiū. vt. xij. q. ij. qui chr̄isti. et. c. qui abstulerit.

b QUllus clericoꝝ. ¶ Uel flagellare. p̄ñt tñ magister z pentes z epi moderate castigare. vt. xxiij. Uel dic z melius q si q̄s violat emunitatē nullū dānum faciendo soluet solidos nongētos: sed si dānū aliq̄s fecerit soluet triplum ꝓ emunitate z dānuz nouies. vt. j. e. quisq̄s. in fi.

Castigatio q̄ busdaz cōmittitur.

q. v. c. j. in fi. silr virꝝxorē. vt nota. vij. q. j. sicut alteri⁹ vt. xxiij. q. iij. forte. sed ꝺns habz in seruo plenissimā coertionem vsufructuariusꝫ modicā. vt. ff. de vsufru. locā. z. l. sed z sicuti. in fi. patron⁹ aūt in libertū habet leuē coertionē. vt ff. de inin. ꝓtor. §. preterea. Sz nonne magr̄ vel eps intra ecclesiā pōt verberare clericū: cū epūs iudicet intra ecclesiaz. vt. ij. q. ij. ꝓceptū. et in iudicijs epoꝝ inueniūt verbera. vt. xxij. q. v. c. j. in fi? Ꝝ dic q causa odij nō debet euz expellere de ecclesia: quia si magister nō percutiat discipulū ex odio non. inciditin canonē. vt extra de sen. excom. super eo.

Uno āno pēiteat i pane z aq̄ z si reddere nō potuerit: trib⁹ annis peniteat. I tē anacletus. ¶ Sacrilegiuz facit: qui pecuniam eccl'ie rapit.

QUi rapit pecuniā p̄ri mi sui iniq̄tatez opat. q̄ aūt pecuniā aut res eccl'ie abstulerit: sacrilegiuz facit. I tē ex ꝓcilio hilerdensi.

¶ Segregef ab eccl'ia cūc⁹ q̄ suū vl̄ discipl'z suū ad eā fugientē verberare p̄sumit.

QUllus clericoꝝ. seruū vl̄ discipulū suū fugientē ad eccl'esiaz extrahere audeat: vel flagellare⁵ p̄sumat. qō si fecerit (donec digne peniteat) a loco⁷cui honorē nō dederit segregetur.

¶ Si qui vero clerici in mutuam⁷ cedē ꝓruperit (put dignitas⁹ officioꝝ in tali excessu ꝓtumeliā pertulerit) a pōtifice districti⁹ vidicenē. I tē ex concilio triburiensi.

¶ Qui de atrio vl̄ porticib⁹ eccl'ie fugiētē abstrahit: ex-

SJ q̄s ꝓtumax (cōiceꝰ vl̄ supb⁹ timoꝛe dei vl̄ reuerētiā sctāz eccl'iarū nō habuerit: z fugiētez suū suū vel quē ipe p̄secut⁹ fuerit de atrio eccl'ie vel de porticib⁹ eccl'ie q̄libz mō adherētib⁹ p vim abstraxerit: p emunitate nongentos solidos epo ꝓponat⁸: z ipse publica pnia iusto iudicio epi mulctetur.

Ecclie emunitatē violās q̄ lit punitur.

Sacrilegiuz ergo ē quotiēs q̄s sacrū violat: vl̄ auferēdo sacrū ō sacro: vl̄ sacrū de nō sacro. vl̄ nō sacrū ō sacro. dicitur etiā sacrilegiū ꝓmittere q̄ violētas z ipias man⁹ in clericū iecerit. Porro ipz sacrilegiū duplicē cōtinet penaz. pecuniariā videlz z excōicatiōis. pecuniaria eis p soluenda est ad quos querimonia sacrilegij pertinet.

Unde Johānes papa. viij. scribit omnibus episcopis.

¶ De multiplici genere sacrilegij z pena eiusdem.

QUisq̄s iuēt⁹ fuerit re⁹ sacrilegij: epūs vel abbatib⁹: siue p̄sonis ad q̄s⁹ q̄rimonia sacrilegij iuste ꝓtinuerit. xxx. libras examinati argēti purissimi componat.

¶ Sacrilegiū ꝓmittit si q̄s i fregerit eccl'iā: vl̄. xxx. eccl'asticos pass⁹ q̄ i circuitu eccl'e sunt: vel domos⁹ q̄ ifra p̄dictos pass⁹ fuerit aliq̄d ide diripiēdo vel auferendo: seu q iniuriā vel ablatiōnē rerū in tulerit clericꝫ arma⁴ nō defrētib⁹: vel mōachis siue deo deuotꝫ oībusq̄ eccl'iasticis⁹ p̄sonis. capelle q̄ sūt ifra ābitū muroꝝ castellorū nō ponunt i hac. xxx. passuū obseruatiōe. Silr sacrilegiū committit auferēdo sacrū de sacro: vl̄ nō sacrū⁹ ō sacro: siue sacrū de nō sacro. I dez. Si

Clericus gr̄ma fer̄s an p̄dat p̄ uilegiū

nō statim p̄dat p̄uilegiū. aliud. ē si penit⁹ apostata ret. vt si fiat miles: vl̄ si vxorē ducat. tūc dico eū ipso facto perdere p̄riuilegiū. vt. lxxxiij. di. quisquis.

k ¶ Eccl'iasticis. vt sunt cōuersi z penitentes tē plarū z hospitalarū q̄ gaudent p̄uilegio clericali. xxvij. q. j. vt lex. xj. q. j. aliud. extra de sen. excom. parrochianos. et. xij. q. j. duo sunt.

l ¶ Non sacrum. lex tamen dicit q in hoc casu nō committitur sacrilegium sed tantum furtum. vt. ff. ad. l. iul. pecul. l. diuus. sed illud non tenet.

a ¶ Nonies. ḋ ē ergo qđ dicit isti. de act. ℌ. omnes. vbi dicitur q nulla pena debet excedere penā quadrupli: Rñ. nō dz iudex excedere penam quadrupli nisi vbi iure inuenitur q possit excedere: qz qñqz extē dit ad decuplū. vt. xij. q. j. cū ḡuotiēsmā Uel solue. vt ibi.

Penaz ḋdrupli pōt iudex qñqz excedē.

b ¶ Triplicit. Ecce tripler pena qua punitur sacrilegus: qz iudici debit. xxx. libras. atē dā numnouies: z emuniratē tripliciter. similiter corporalē penā sustinebit. vt. ℌ. c. attendēdum. Jo.

Sacrilegus triplici pēa punitur.

S I quis deinceps.

c ¶ Priorum. Id est nobiliuz.

d ¶ Judicatū id ē depositū qđ tñ verū ē si incorrigibilis ē. vt extra de iudi. cum nō ab hoie. xj. q. j. petim⁹. z. xxvij q. j. si hō. quidaz tñ ex hoc loco dixerūt q si qđs iecerit man⁹ violētas in clericū excōmunicatuz: q nō esset excōmunicatus p id qđ legitur. xxiij. q. v cōmunicatoruz: qđ non credo.

e ¶ Tradant Ecce pena illoz qui inijciunt manus in epm sic. xxvij. q. j. si quis rapuerit. aliam penā adijcit innocen. ex de pe. in quibusdam.

Mat. xviij. b.

f ¶ Atq depositioni. Ar. q ecclesia pōt deponere laicū. vt. xj. q. j. nullus epūs. z xxxij. questiōe. v. preceptum. Jo.

quis domū dei violauerit: z aliqua sine licētia illi⁹ cui cōmissa esse dinoscit ide absturlerit: vl ecclīasticis ꝓsonis iniuriā fecerit: donec in cōuentu admonitus legitie satisfaciat: sciat se cōmunioe priuatū. si ꝛo post scdam et tertiā quētionē coīā epo satisfacē detractauerit: sacrilegij periculo ab oibus obnoxi⁹ teneatur: itavt scōm apl̄m nemini fideliū misceat. I dez. Si q monasteria et loca deo dedicata z ecclias ifringūt: et depositavel alia quelibet exide abstrahūt: dānū nouies cōponant: z emunitatez tripliciter: z velut sacrilegi canonice sentētie subigant. I tem alexander papa. ij.

¶ Nisi canōice iudicatū ep̄z cōprehēdens laic⁹ excōicet

S I quis deinceps priorū aut cuiuscūq dignitatis: vel cuiuscūq ordinis laicoruū epm ꝓphēderit: pcusserit: aut aliq vi a ꝓpria sede expulerit: nisi forte iudicatū canōice auctores z coopatores tanti sceleris anathematizent. z bona eoz ecclesie ipi⁹ iuri ppetuo tradā tur. ¶ Si ꝛo in pbr̄m vel in quēcūq iferiorē graduū clericū hec eadez p̄sūpserit: canōice pnie atq depositiōi subiacebit. si ꝛtumaz fuerit: excōicet. I tē nicola⁹ papa thadoni archiepo mediolanēsi. ¶ Flagellatores clicorū post tertiā admonitionē si nō resipuerit: excōicent.

D E pbr̄oruū flagellato rib⁹ z occisoꝛib⁹ ꝑdonib⁹. s. qui seculari⁸ brachio minime coercētur. iuxta preceptuz dñi placet: vt fraterno amore conueniant secundo ac tertio. qui reqsiti si te nō audierint: cōueniente ecclia eos sacra cōtione priuare: atq (si in sua obstinatiōe pmanētes sacerdotalia monita forte ꝛtēpserit) ab ecclesie ꝓpage sub anathematz inditiōe resecar licētiā tribuimus. ¶ Quos etiā resipiscētes tādē digna satisfactione pmissa i gremio sctē matris ecclie reuocari noueris posse. I tē ex ꝓcilio magūtinēsi capitulo. xxiiij. ¶ Palea.

Q Ui pbr̄z occiderit. xx. annoruū pena secūduz canones iponat. si aūt negauerit: si liber est: cū septuagita duob⁹ iuret. si aūt seruus: sup. xij. vomeres feruentes se expurget: quict⁹ noxa vsq ad vltimū vite tēpus militie cingulo careat et absq spe cōiugij maneat. I tē ex cōcilio triburiēsi. ¶ Palea.

U T pbr̄i non vadāt nisi stola aut oꝛario induti: z si i itinē spoliant: aut vulnerant vel occidunt: nō stola vestiti simplici emēdatione absoluant. si aūt cum stola triplici. I tem ex eodē capitulo. v. ¶ Palea.

O Mnes pbr̄i iterfectores cōpositiōe epi: ad cui⁹ ꝓchiā ptinēt soluant: ita videlz vt medietatez renald⁹ epūs ei⁹ vtilitati ecclie cui ꝓfuerit tribuat: et alterā medietatē in elemosinā ei⁹ iuste dispartiatur: qz nullus nobis ei⁹ heres ꝓximioꝛ vi detur q ille q ipm dño sociauit. I tē ex li. v. capl̄arū.

¶ Pro ḡduū varietate multorum: q clericos occidūt.

Q Ui sub diaconum occiderit. ccc. sol. ꝓponat: q diaconū. cccc. q pbr̄m⁴. dc. q epz. dcccc. q mōachū. cccc I tem ex eodem li. vj. ca.

¶ De eodem.

Q Ui occiderit clericuz aut mōachū arma relinq̄t: z deo i monasterio fui at cūctz diēb⁹ vite sue: nūq ad sclm reuerſur⁹: z. vij. annis publicā⁵ penitentā agat I tem Jnnocen. papa. ij.

¶ Qui clericū ꝑcusserit excōmunicetur: z non nisi a romano pōtifice absoluat.

S I quis⁶ suadente dyabolo huius sacrilegij vitiū vel crimē incurrerit: q in clericū⁷ vel monachū violētes⁸ manus⁹ iniecerit: anathematis viculo subiaceat¹⁰ z null⁹ epoꝛ illū ꝓsumat absoluere: nisi mortz vrgēte piculo: donec apl̄ico ꝓspectui ꝓsentet: z ei⁹ mādatū susciat. Q ui aūt de ecclīa vi aliquem exemerit: vel in ipa ecclīa vel loco: vel cultui sacerdotib⁹ z mīstris aliq̄d iuriē importauerit: ad īstar publici crimis z lese maiestatz accusabit: z quict⁹ siue ꝓfessus capitali sentētia a rectorib⁹ ꝓuincie ferieē sicut in. j. li. codicis legit titu. de epis z clericis lege. Si qs in hoc genꝰ sacrilegij ꝓruerit. et in digestis ad legez iuliā repetūdarū⁸ lege vltima. Q ō mittunt etiā sacrilegiuz qui cōtra diuine legis sanctitatem: aut nesciendo⁹ committunt: aut negligendo violāt et offendūt: aut qui de principali iudicio disputant: dubitantes an is dign⁹ⁱ sit quē princeps elegerit: vl qui intra ꝓuinciam⁴ in qua ꝓuinciales z ciues habentur officium gerēde ac susciēde administratiōis desiderant: vt codice li. ix. ti. de crimine sacrilegij. Similit de iudicio sūmi pōtificis alicui disputare non licet. Unde nicola⁹ papa oībus epīs.

¶ Hemini est ꝓmissuz de eo qđ papa statuit iudicare: vl eius sniam retractare.

D Emini ē ḋ sedis apostolice iudicio iudicare: aut illi⁹ sniaz retractare¹ pmissuz videlz ꝑ romane ecclie primatuz xp̄i munere in beato petro apl̄o diuinitus collatuz. Sacrilegij qđq reatū icurrit: q iudeis publica officia committit. U ñ in toletano con. c. ij. legitur.

¶ Sacrilegium faciunt qui iudeis publica officia committunt.

Q Onstituit sctm ꝓsiliū vt iudei aut hi q ex iudeis[m] sūt officia publica nullaten⁹ appetāt: qz sub hac occasiōe xp̄ianis iniuriā faciūt. Jdeoq iudices puiciaz cū sacerdotib⁹ eoruū surreptiones fraudulēter relictas susp̄dāt: z officia[n] publica eos agere nō permittant. Si qs aūt hoc pmiserit: velut in sacrilegū excōicatio ꝓferaē: z is qui surrepserit publicz cedibus[o] deputeē. U eruz ne reuerētia religiōis dños suo iure fraudaret: si famuli ad eccl̄e septa ꝓfugiētes inde nequaq abstrahank: sacris canonib⁹ ē institutū: vt prestito a dño sacro ipunitatis ei ēt reddāt iuiti. U ñ gelasius papa scribit bonifacio epo.

Excōicat⁹ possit absolui nō p missa satisfactione.

Clerici cū pcutiēs nō semp incurrit excōicationem. iij. ps.

a ¶ Publicā. sed quid spectat ad imperatoꝛē imponere alicui publicam penitentiam: dic q imperatoꝛ instituit quid iudex ecclesiasticus factur⁹ sit: sicut econuerso. vt. v. q. vlti. delatoꝛi.

b S I quis. Hoc nole si quis etiā femine ꝓtingeṙ. vt ff. de ꝛb. sig. l. j. femina esn̄ bñ incidit i canonē hūc vt extra de sen. ex. mulieres.

c ¶ In clericū Etiaz psalmistā q clericus bz. xxi di. cleros. etiā in alias ecclesiasticas personas. vt no. ℌ. e. quisqs.

d ¶ Violētas. Ab hac regula mīri casus excipiunk: vt ipubes res z qui iocosa leuitate se pcutiunt. z cū magister discipulū pcutit. vt ℌ. e. c. j. qz nō sūt huius manus violēte. Itē cū claustrales pcutiūt se. vt extra. e. cū illoꝛ. Itē cū hostiari⁹ ratiōe officij sui aliquez ꝛberat: vel cū aliqs officialis arcet aliquē a turba vel aliqs defendendo se pcutit clericū: vl cū iuenit clericū cū vxore sua/ mſe/ sororе filia. hos casus habes. extra. e. si vero. Itē mulieres et debiles psone excipiūtur. vt extra. e. mulieres. Itē ipsi pla ti licite pcutiunt clericos suos: vt aliq clerici de mādato ipoꝛ. vt extra. e. ex tenoꝛe. Item q diu habes inimicitias. vt ex. e. ocetero. Itē excipiūt illi q leue iniuriā fecerint clerico. vt extra. e. puenit.

e ¶ Manus. idē si pedes: vel si spuat vel perfundat eum aqua. aliud dico si rumpat vestimenta sua sed idem credoꝛ tunc qz violentia fit ꝓsone: z qz que religiosis tē. ff. de rei vē di. l. que religiosis.

f ¶ Subiaceat. Jste canō est late sentētie z ille extra de fal. ad falsariozz. extra de loca. ex rescripto.

et vbicunq quis ipso facto incidit in sententiam. vt xxiij. questione. j. ca. j. et. ij. Johan.

¶ Qui autez. ¶ hec est tertia pars. q. in qua ponit diuersos modos sacrilegij. Johan. de san.

g ¶ Repetūdaꝝ. magister errauit in nole huj⁹ ti. sed illud inuenitur. ff. ad. l. iul. pecu. sacrilegi.

h ¶ Nesciēdo qz iurz ignorantia dini vl naturalis nō excusat

i ¶ Dignus. Quē ꝓceps iudicat dignum et nos iudicabim⁹ si. xciij. di. c. j. ff. de re iudi. q daz. C. ō aduo. di. iudi. restituēde. in fi. Arg. ℌ. qz posuz appellare a iudice quez ipse ex certa scientia dedit. ex de rerū pmu. cū olim. ex de ap. nouit. ex de sen. z re iudica. cum causa.

k ¶ Qui itra pulciaz. ꝓtoꝛ tñ eligēd⁹ ē vbi larē fouet. vt. C. ō of. ꝓto tres. silr defēsoꝛ de ipa ciuitate eligēd⁹ ē in auc. de ōfen. ciui. ℌ. j. z. vl. z pla tus pon⁹ de gremio. ꝓpo q alienoꝛ. vt. lxj. di. nullus. z sacerdos. de ꝓpria diocesi. lxj. di. hoztamur.

l ¶ Emini. ¶ Retractare. sz ipsemet vl eius successoꝛ pt eā fuocaē. vt xxxv. q. ix. sniaz.

iiij. ps

m ¶ Qui ex iudeis. i. de familia ipsoruū: vel loqtur de iudeis de nouo ad fidē conuersis.

n ¶ Officia. ℌ. distinc. luij. nulla officia.

Ecclia de his q foris sūt q nō iudicat.

o ¶ Cedib⁹. No. q ecclia iudicat de his que foris sunt cōtra id qđ est. ij. q. j. multi. hoc in pena tpali sue in pecuniaria: silr in spuali sed indirecte. vt ex de vsur. post miserabilē. z est si. xxvij. q. j. sepe.

¶ Seruū. ¶ hec est quarta pars. q. in qua querit qđ iuris sit de seruis fugiētib⁹ ad eccl̄iam. Jo. de san.

Procurator i aiam dñi iurāt dz.

a ¶ Etuentes. ¶ Tarditatis.i. retētionis.
b ¶ De ꝓsenti. id est in ꝓsenti. dñs iste potest rat ꝑ aliū iurāt vt hic patet. ꝛ.c. di. optatū. ꝛ sciās q̄ ꝓcurator debet iurare in animam dñi. vt lxiij. dist. tibi dño sancto. ꝛ sindici siue iconomi i ꝑpria aiam. vt extra ꝺ iura. calū. in ꝓtractādis.
c ¶ Sacramēta. hoc intellige cū nō est tāta scientia dñi q̄n suo sacramento possit credi. vt dixit xxij. q.j. de dñicto. Johan.

Vxor felicis et filie ei⁹.
d ¶ Barbarorum. ꝓpriuz est nomē: sicut carbonenſium.
e ¶ Sibimet. q̄ nō petijt cautionez de impunitate.
f ¶ Imputaret. No. ar. q̄ imputet sibi q̄ ꝺ iniure suo ꝓfisus nonēs fidi ꝺz iputāt.

¶ Post prestitā securitatez seruī restituantur dñis q̄ ad ecclesiam confugiunt.

Metuētes dños famuli si ad ecclesie septa ꝓfugerit: iter cessiões debēt querere nō latebras: ne hec ipsa ꝓsumptio tarditatis⁸ temeritatē augeat renitendi. Filiꝰ eteni noster vir spectabilis petrꝰ querit seruū suū in eccliā scti clemētis diutiꝰ cōmorari: cui dū deputasset sacramēta ꝑstari: asserit illū egredi nulla ratione voluisse: et ideo directꝰ supradictꝰ homo de ꝑsentiᵇ cū eo quem elegerꝫ esse mittēdum cū de impunitate eiꝰ sacramenta[c] prebuerit: euz statim facias ad dñm suū modis oibus remeare: aut si in hac ptinacia forte extiterit: post sacramētū sibi ꝑstitū reddak inuitꝰ.

Idem Johāni epō vien̄.

¶ Securitate fcepta ad ratiocinia reddenda: fugitiui ab eccliā redire cogantur.

Vxor felicis et filie eiꝰ romā (quia sic oportuit) puenerūt. Si q̄dez hūc ipm primū se ad barbarorū[d] basilicam conferēte: seqz bonas causas habere iactantē egredi sub hac ꝺditione precipimus: vt si actus suos fideliter ꝛ rationabiliter allegaret: nichil circa eū ꝓfus asperū fieri durūq̄ paterem̄ur: alioquin si contra fidē et vtilitatem dominicā venisse ꝓbatur: ipse sibimet[e] imputaret[f]: atq̄ domini ordinationi congrue subiaceat: qui supueniente filio nostro viro spectabili orthasio sic est ad singula queq̄ cōyictus: vt os aperire nō posset et vera esse que huic ꝓcerentur: voce ꝓpria fateret. Ideoq̄ tenetur in custodia mācipatꝰ. I dē syracusano et cōstātino ꝛ laurētio epis.

¶ Eripiat ꝉ libertatē seruꝰ cui xp̄iano iudeꝰ signaculū circūcisiōis ipsiꝰ alioq̄n ab eccliā dño suo reddat inuitꝰ.

Judas q̄ iudaice ꝓfessionis extitit mācipiū sui iuris quez ante paucos[g] ānos se asserit ꝓparasse: nūc ad eccliam venefranā cōfugisse suggessit: sicut petitoris tenor annexus ostēdit: eo q̄ dicat sibi ab ifantia christiano: nuper a ꝑfato dño signaculū circūcisionis infixum. quapropē vestra diligēter iter vtrūq̄ sollicita cura rez fideliter examinet veritatē quatenꝰ nec religio temerata videat: nec seruꝰ hac obiectione mētiꝰ ꝓpetentꝫ iura dñi declinare contendat.

I tē ex cōcilio toletano. xij.

¶ De atrio eccle q̄ xxx. pasꝰ claudit: nisi puꝰ data securitate fugiēs ꝑ abstrahat.

Diffiniuit sanctū concilium vt nullus audeat cōfugiētes ad eccliaz vel residētes inde vi abstrahere: aut q̄cunq̄ nocibilitatis vel dāni seu spoliꝫ residentibus in loco sancto inferre: sed esse potiꝰ his ipsis qui ecclesias petunt per omnia licitum in. xxx. passus ab ecclesie ianuis ꝓgredi: in quibus. xxx. passibus vniuscuiusq̄ eccliē in toto circuitu reuerētia defendatur[h]: sic tamē vt hi q̄ ad eā confugiunt in extraneis vel longe sepatis ab ecclesia domibus nullo modo abscedāt: sed in hoc xxx. passuū nūero absq̄ domoꝝ extranearū receptaculo ꝓgrediētes aditū obtinebūt qualiter ad requisite nature vsuz debitis exeant locis ꝛ nullo teneant euētu necessitudis q̄ dñicis se defendēdos ꝓmiserit clau stris. Si quis autē hoc decretum violare tēptauerit ꝛ eccliastice excōicatiōi subiaceat: et seueritatis regie feriaꝫ sntia. ipsos autē q̄ ad eccliam confugiū fecerūt: si iuxta ꝓscoꝝ canonū instituta hi qui eos repetūt sacramēta reddiderint: ꝛ sacerdos ipsiꝰ eccliē ab ecclesie foribus non abstraxerit: aut fuga taliuz si euenerit: sacerdoti q̄renda ē: aut dānoꝝ sntia ꝑm electionē principisⁱ hmōi sacerdotiꝰ irroganda est. I tem ex concilio aurelianensi.

¶ Ante securitatez acceptam de atrio eccle sic fugitiuus non cogatur exire.

Judas.
g ¶ Ante paucos ānos. ꝑ. di. luij. ꝛ. mancipia nulli. ꝛ.c. fraternitatez ꝛ. sed aliud ē dicere se velle fieri xp̄ianū. ꝑm q̄ illud. c. loqt: aliꝺ ē dicē se esse xp̄ianū et mētiri: vt sic possit recedē a dño suo ꝑm q̄ loqt h.

Diffiniuit.
h ¶ Defēdak. ꝛ q̄s ꝓuideat ist ꝛ iteri in expēsis: Rñ. eccla vt. C. de his q̄ ad ec. cōfu. l. ꝑfti. in fine. sicut custos carceris ꝓuidebit captiuis. C. de epi. audi. vt iudices.
i ¶ Principis. i. iudicis eccliastici. vel pncipalis ꝑsone. ſ. actoris.

Id constituimus.
a ¶ Uel domo Que domꝰ erat infra. xl. passus. vt. xlj. di. epōs vtlem. ꝛ de cōse. distin. iij. epōs. Idē tamē ꝓuilegiū hz si extra istos passus. Johan.
b ¶ Consigre. Id est tradere.
c ¶ Ut ei. id est cum eo.
d ¶ Criminosus. i. obnoxius.
e ¶ Cōuinio. id est consortio.
f ¶ Intentione. id est plus debito requirit.
g ¶ Occupari. Auctoritate. ꝓpria. vt videtur. extra de immu. ec. inter. hz sit ar. contra. ꝛ. c. ꝓpri. in fi. et. C. de his qui ad ec. confu. l. ij. Johan.
¶ Occasione.
¶ Hec ē quinta pars. q. in q̄ ꝓbak q̄ seruus occasione religionis non ꝺz dñm carnalē fugere: hoc facit ꝓ duo ca. Jo. de fan.

Nullus res.
h ¶ Reditus. id est mobilia bona que sufficiunt ad soluēdum debitum.
i ¶ Ut cuz statuto. Illud hodie non requirit q̄ hodie sufficit ꝓfessus epi et ca pituli. xij. q. ij. fine exceptione. et ex de his que fi. a pla. quāto. ꝛ. c. cum apostolica.
k ¶ Nō possit Ar. ē hic q̄ si ꝓpiculuz moze nō ꝓsit absentes vocari ad electionē q̄ eis absentibus ꝛ nō vocatꝫ pōt fieri electio. vt. xcvj. dist. ca. ſ. ꝺ. eulaliꝰ. ꝛ. xxvi. q. vj. aureliꝰ Jo.

v.ps.

Predia monasterij in cōsulto epō nō ꝓsit alienari.

Id constituimus obseruā dū q̄ ecclastici canones decreuerūt. ꝛ lex romana ꝓstituit: vt ab eccle atrijs vel domoᵃ epi eos abstrahere aut oīno nō liceat: hz nec alteri cōsignareᵇ nisi ad euangelia datis sacramentꝫ de mortez ꝺbilitate: ꝛ oi penaꝝ genere sint securi: ita vt eiᶜ cui reus fuerit crimiosusᵈ de satisfactiōe ꝓueniat: q̄ si sacramēta sua ꝓuictᵉ fuerit violasse: reus piurij nō solū a cōtione ecclesie vel oīm clericoꝝ: verū etiā a catholicoꝝ conuiuioᶠ separet. q̄ si is cui reᵍ est: voluerit sibi intentōᵉ facīēte cōponi: ꝛ ipe reus actꝰ timoze ꝺ ecclesia discesserit ab ecclesie clericꝫ nō queratur. seruꝰ etiā q̄ ad ecclesiam confugerit ꝓ q̄libet culpa: si a dño ꝓ admissa culpa sacramentū susceperit: statim ad seruitiū dñi sui redire cogak ꝛ postq̄ ꝺato sacramēto domino suo fuerit cōsignatʰ: si aliq̄ꝺ pene ꝓ eadez culpa q̄ excusak ꝓbatꝰ fuerit ptulisse ꝛ ꝓ tēptu ecclie ꝛ ꝓuaricatione fidei a cōtione et conuiuio catholicoꝝ extraneⁱ habeat. si ꝺo seruꝰ ꝓ sua culpa ab eccla defensatʲ sacramēta dñi clericis exigentibᵏ depunitate ꝓceperit: exire nolentē a dño liceat occupariˡ

Occasiōe nāq̄ religiōis seruus dñm suū ꝓtēnē ꝛ eiꝰ ministeriū destituere nō debet

Uñ in gāgrēsi cōcilio legit

¶ Religiōis occasione dñm suū nō audeat ꝓtenere Fu.

Sj q̄s seruū alienū occasione religionis docet dñm suū ꝓtenere: ꝛ eiꝰ ministeriū destituere: ac nō potius docuerit eū suo dño bona fide: ꝛ cū oi honorificētia deſuire anathema sit. I tē ex cōcilio Martini pape.

¶ Corripiatur durissime q̄ causa religionis docet seruum dñm suum contēnere.

Sj quis seruum alienū causa religionis docet ꝓtemnere dñm suū: ꝛ recedere a seruitio eiꝰ: durissime in omnibᵒ arguak. I tem ex concilio carthaginēsi capitulo. xxxj.

¶ Primati insinuetur necessitas qui res eccliē distrahere compellit.

Nullus res ecclesie distrahat. q̄ si reditusʰ non habet: et aliquando nimia necessitas cogit: hāc ili nuandā esse primati ipsiꝰ ꝓ uincie cēsemᵖ: vt cū statutoⁱ numero epōrū: vtrū faciēdū sit arbitretur ꝛ si tanta vrget necessitas ecclesie: vt nō possitʰ ante primatē ꝓsulere: saltē vicinos cōuocet epōs: curans ad cōcilū referre oēm eccliē necessitatē. q̄ si nō fecerit: reus deo ꝛ sancto cōcilio vēditoꝛ honore amisso teneatur. I tē ex concilio agathensi.

¶ Sine licentia epi copi quicquid abbas venditerit in irritum deducatur.

Nullus tēl facere ꝓsumūt hec forma seruetur: vt quicquid sine epi licentia venditū fuerit ad ptātem epi reuocetur

¶ Mācipia vero monachis dōata ab abbate manumittiᵐ non licet. Jniustū eñ putamꝰ vt monachis quotidianum rurale opus facientibᵒ seruiꝰ eoꝝ libertatis otio potiantur. ¶ Etiam si epo cōsentiēte" mōasterij possessio ab abbate data fuerit: nullius mometi erit donatio nisi forte in ecclesie fabricam erigē dā donatio processerit: quo casu tantum ei donare licet: quantū ecclesie parietes cōcludunt. Unde Gregorius scribit. ¶ Nullo titulo res monasterij valent ab eius iure segregari.

Jnuendationibus.
l ¶ Epi. q̄dam dicit id q̄ hic dicit. ꝛ. xij. q. ij. abbatibus. hodie nō tenere per id q̄ est. j. pri. q. ij. nullam. vbi dicitur q̄ tota dispositio monasterij ad abbatē pertinet. sed eis obuiat q̄ ē extra de re. eccle. nō alie. capi. j. hoc scias q̄ nullum ꝑdiuz pōt alienari icōsulto epo loci in cui⁹ diocesi situz est ꝓdiū. vt. C. de ꝓdi. mino. l. si predium. et extra de foro competenti. ca. sane.
m ¶ Manumitti. Qz q̄ manumittit mancipiū ecclesie duo dabit ecclesie ꝓ illo. vt. xij. q̄stione. ij. episcopus qui. sed cum abbas nichil habeat. ergo nihil potest dare. vt. luij. dist. abbati. Jo.
¶ Emaz. ¶ hec est sexta pars q̄stionis. Jn qua dicitur q̄ nō pōt abbas etiam epi scopo consentiente. nō dicit bene: qz bene pōt auctoritate epi abbas aliꝰ dare eccl'am: sed iō ꝓbatur donatio fctā ab abbate cū consensu epi in sequēti. c. qz ipsi epo dedit ꝛ ipse episcopus non potuit cōfirmare donationē sibi factā: qz nemo pōt ꝑstare auctoritatem rei ꝓprie. vt extra de instī. cum ad nostram. ff. de auctoritate. l. j.

v.ps.

a ¶ Questi sunt. ¶ Vendicare. tñ hec ecclesia erit sub alio monasterio : de cuius reb⁹ pstructa est. vt. xij. qst. secunda apostolicos.

b ¶ Reuertat argu. q⁹ donatio p̃to pte ẽ valida p̃to parte nõ : vt. xij. qst. ij. si quos. Sz nõne ista ecclesia habebit vi iam qua idik adhuc habet. haustuz iterum debet habere : vt ff. de ser. rusti. p̃dio. utẽ sic. G. qui habet haustuz. Rñ. sic habebit. sed monachi nõ cogenk gratis eã dare. cogenk tñ viã vendere iusto ꝓcio : vt. ff. de relig. st quis sepulchrum.

¶ Sed notandum est.

¶ Hec ẽ. vij. ps. q. In qua soluit q. principalez. s. vtrum abbas debeat conuerso a postate restituere sua : et dicitur q nõ ỏbet ei reddi sz finere q⁹ recipiat. et hoc p̃bat per equitatem canonicam. Joham. de f.

vij. ps c ¶ Duobus tito et eugenio : sed nõne beatus Johãnes renunciauerat ꝓpriis vtiq3. ergo q̃cq̃d habuit acquisiuit illi ecclesie ad quaz trãstulit : sz quenerat ad ecclesiam illã. Uel dic q⁹ de virgis fecit illud argentum qõ dedit.

d ¶ Si abbas. sophistice et male respondet : quia q̃cito abbas habet aliquid tã cito fit ecclesie.

Uicunq3 vult.

e ¶ Non reddere. sñe. xiij. q. vj. comperimus. Sed nõne filius nat⁹ iure cõi potest reuocare legitimam portionem suã si pater ois bona sua donauit : vt. C. de inoffi. dona. si totas. nam si aliqs liberto suo ỏdit bona sua cũ crederet se non habituꝝ filios : nũ quid filius post ea natus non sũ partẽ : sed etiam totũ reuocabit. vt. C. de reuo. dona. si nunq̃ ? Rñdeo verũ est : et qõ hic dicitur intelligendũ est q⁹ ecclesia nõ cogit totum reddere : sed tantuz legitimam portionem. Uel canon corrigit legem.

Filiꝰ ꝑ pte põt donatõ nem patris reuocare

f ¶ Iure fori. q. d. ad hoc non cogebat iure actionis : sed quadam naturali equitate tenebat. ad hoc. ij. q. tertia hinc colligitur.

g ¶ Non iure poti. i. quadam naturali equitate.

h ¶ Utilius. g. v. q. v. non omnis.

Aliꝰ ẽ qõ ex dispẽsatõe charitatis hũane ifirmitati ꝓsulitur : vt quõdã illi sua reddãtur q̃ i sacro ꝓposito mãere ỏtenit. qõ ñ tã iure fori q̃ iure poli nõnullos scõz fecisse legim⁹. Btus em̃ Johãnes euãgelista duob⁹ c iuuenib⁹ q̃s penituerat oĩa sua ꝑ xpo reliq̃sse z paupib⁹ erogasse : auꝝ z gẽmas reddidit : vt cũcta q̃ ỏdiderãt sibi redimerẽt. Sed obijcit btũs Johãnes nõ oblata reddidit que paupib⁹ iã erogata fuerant sz alia rcõpẽsauit q̃ i pauperum vl ecclaꝝ facultatibus nũq̃ cõputata fuerãt. Similit si abbas⁹ vel epus aliqua habuerit : q̃ in ecclasticis facultatib⁹ nõdũ sunt ãnumerata : exẽplo beati Johãnis det illa recedenti : oblata ꝙ eccl̃ie retineat. Sequit ergo aliud exẽplũ quo eadẽ q̃ oblata sũt : laudabilit reddẽda mõstrenk. Ait ei Augustin⁹ in sermone de vita cleri coꝝ.

¶ Nõ debet ecclesia suscipere : que filio exheredato sibi offeruntur.

Quicũq3 vult exheredato filio heredẽ facere eccl̃az q̃rat alterũ. qui suscipiat : nõ Augustinũ. imo deo ꝓpitio neminẽ inueniet. q̃z laudabile factũ scti Aurelij carthaginensis epi. Quidã em̃ cuz filios nõ haberet nec sparet res suas oẽs (retẽto sibi vsu fructu) dõauit eccl̃e nati sũt ei filij nec opinanti reddidit eps ea que donauerat. i ptã te habebat eps nõ reddere sed iure fori non iure poli.

Ecce q⁹ aliq̃n oblata iure z laudabiliter reddunk : verũtamẽ nõ hoc exẽplo recedẽti sua reddẽda mõstrãt. aliꝰ est ei i pfessiõe suevite psistere : aliꝰ a ꝓposito sui ordinis discedẽ. Si sctũs aureli⁹ de genti i laicali habitu oblata reddidit : q⁹ post oblationez filios accepit : non ideo in apostasiam euntibus sua reddẽda sunt : qb⁹ vtilius necessaria subtrahẽt vt coacti redirent ad ordinẽ a quo recesserãt Sed sicut simicz ꝓsecutorib⁹ iubemur necessaria submistrare : sicut ab apl̃o monemur tps redimẽ : vt expediti⁹ orõi vacem⁹ sic ne eccl̃ia scãdalũ patiat : ne discedẽs in deteriora ꝓcipitet : ne in pniciẽ mõachoruz / aut incẽdiũ monasterij occasiõe suorum extarde scat : laudabili⁹ sibi sua : nõ dico reddunk : sed auferri sinuntur q̃z ab illo ista inferantur.

Uidam abbas. ¶ Supra in. xvj. causa dicũ est q⁹ eccl̃ie z res eccl̃ie. sunt in potestate epi. z in. prima cã supiou i illo loco ca. in ỏditionib⁹. dictũ est q⁹ abbates nõ ꝓnt sine licẽtia epi res eccl̃ie alienare. sz ne ꝓpter hoc viderentur monasteria ꝑbiecta ex toto episcopi : si cut alie eccl̃ie seculares. iõ magister ãnectit hãc xvij. causam : vt ostẽdat in ꝙbus monasteria a iurisditione epoꝝ sunt exẽpta : qõ vt ꝓpetẽti⁹ ostendat ꝓponit thema / duas ide elicies q̃stiões. Causus aũt themat̃ p se ptz nec indiget positione.

¶ Causa.xviij.

Uidam abbas cõsecrat⁹ in epz prius monasterio mlta cõtulit : postea i epatu plura acq̃siuit : cui dum frẽs successorẽ quererẽt : eps loci semet electiõi volebat iserere : vt p ipm abbas in monasteriũ ordiareꝝ. fratres renitũtur. Querit primo : an monasteriuz possit petere q̃ ab epo acq̃sita sũt : an epalis ecclesia possit sibi vendicare q̃ monasterio fuerãt tradita : Secũdo : an p epm abbas sit eligendus z ordinandus : an tantũmodo a ꝓpriis fratribus sit instituendus :

a Abbas factus eps cui eccl̃ie acq̃rit.

¶ Ria q̃stio. Certuz est vt q̃diu est abbas / vel monachus i monasterio ipsi acquirit : sed quicq̃d acq̃rit factꝰ eps acq̃rit epali eccl̃ie. vt. J. c. j. z hoc forte obtinet cũ est trãslatus pfecte ad eccl̃iaz epalẽ vt. J. xxj. q. ij. Si q̃s iam trãslat⁹. Sz quid si tñ ẽ ꝓfirmat⁹ : adhuc tñ nõ est translatus. videk velle littera illa ex eo quod dicitur ab solui etiã q⁹ acquirit eccl̃ie epali. sed illa littera postq̃ zc. videk velle q⁹ ꝓxi. põt dici cũ hu. q⁹ nõ pri⁹ acq̃rat secũde eccl̃ie eps sit adept⁹ corporalem possessionẽ. vt. g. xcij. distinc. si quis eps. z extra de elec. cũ in cunctis. sicut nec miles qui trãsit de vno numero ad aliũ nõ prius dicit esse de secũdo numero anteq̃ perueniat ad eũ. vt. ff. de mili. testa. ex eo tpe. Johan.

¶ Questio.ij.

Primaq̃stio termiak i cõcilio habito apd alteũ i quo sic statutũ legit.

¶ Qui de monacho eps ordinatur : qõd ante ꝓsecrationẽ habuit monasterio quod vero post consecrationẽ acquisiuit ꝓprie ecclesie derelinquat.

Tatutũ est z rationabiliter p̃m sctos pres a synodo confirmatũ est : vt monach⁹ quẽ electio canonica a iugo regule monastice pfessionis absoluit⁹ et sacra ordinatio de monacho epm facit : velut legitimus⁹ hered pat̃nã sibi hereditatẽ postea iure vẽdicãdi potestatez habeat : sed q̃cq̃d acq̃sierat vel visus fuerat hfe monasterio reliquat : z abbatis sui qui fuerat p̃m regulã scti benedicti arbitrio. postq̃ eniz eps ordinatur ad altare ad qõ sanctificatur z ititulatur secũduz sacros canones qõ acq̃rere poterit restituat⁹.

¶ Questio.iij.

Ecundã vero⁹ questionem terminat auctoritas toletani cõciliꝰ dicẽs.

¶ Abbates et alia officia per episcopos debent institui.

Hoc tantũ⁹ sibi in monasteriis vendicẽt sacerdotes qõ precipiũt canones. i. monachos ad conuersationẽ sanctã promouere : abbates aliaq3 officia instituere

Wonach⁹ ius succedẽdi fi dat monasterio.

Secundã ꝙo. ¶ Hec. q. diuisio uidit̃ in duodecim ptes. In quarũ ꝓma cõtinetur hec in ca. seq̃n. dicitur.

Secunda ibi. Econtra. Tertia ibi. Ecce in toletano Quarta ibi. Hinc etiam. Quinta ibi. Item sunt. Sexta ibi. Abbates. Septia ibi. Pro huiusmodi. Octaua ibi. Non soluz. Nona ibi. Prohibentur. Decima ibi. Item sunt. Undecima ibi. Uisitãdi. Duodecima ibi. Pro talibus. Johan. de fan.

b ¶ Tatutũ. ¶ Absoluit. Ab obedientia quã fecit abbati. absoluit em̃ ab obedietia sua cũ sit factus de filio pater. Itez a monachali regula in ieiunijs / vigilijs / et modo cantãdi : silẽtio em̃ non potest amodo vacare cũ debeat habere tubaz ꝑconis. vt xliij. distinc. sit rector. Itẽ põt facẽ sibi cõmatres qõ prius nõ licuit exemplo Srego. qui pri⁹ monachus factus est. postea cũ esset diaconus cardinalis cõpater Mauricij imperatoris fact⁹ est. de hac materia plene inuenies. xvj. q. j. c. ij. z. iij. et. q. vij. in noua.

c ¶ Legitim⁹. Immo etiã monachus exẽptẽs legitimus heres est etiã in eo casu in quo aliꝰ nõ posset esse heres. vt. xix. q. vlti. si qua mulier. C. de epi. et cle. deo nobis. sed obijcitur si hereditatẽ vẽdicat : ergo põt hfe. ꝓprii cũ tñ remaneat monachus qõ esse non debet. vt ex tra de statu. mona. cum ad monasterium. in fi. sed dic sibi. id est ecclesie sue.

d ¶ Restituat Sed qualiẽ hoc stare potest : cuz enim aliquis factꝰ ẽ monachus omia que habebat dedit monasterio. vt. xix. q. vlti. nunc autez. ergo z ius succedendi. qui enim dat omnia bona sua dat et spẽ future actionis. vt C. de dona. l. iij. ergo videtur q⁹ pri⁹ succedit monasterium. Sed dic q⁹ ius succedendi non cõpetit nisi post mortem defuncti. vnde illud ius non dedit monasterio : sed tantũ solam spem : sed illa spes euanescere debet : ex quo illa persona desinit esse filius illius monasterij. vt inst. ỏ acqui. p arrogaꝝ. ¶. mortuo. Johan.

diuisio

e ¶ Secundã ꝙo. Questio. ij. non est dubia : q⁹ tñ monachi eligẽt. vt. J. eo. abbatem. Johan.

f ¶ Hoc tñ. Arg. q⁹ ñ põt eps plus ab officijs petẽ q̃z qõ ex canonib⁹ sibi deberi probat. vt. ix. q. iij. conquestus. z. x. q. iij. quia cognouimus.

g ¶ Instituere. i. confirmare. Uel dic ꝓprie q⁹ instituit cũ sint negligẽtes. vt. ix. q. iij. cũ scimus. vel tunc etiaz potest aliũ instituere cũ monachi min⁹ idonei vel unt eligere. vt. J. e. questione. si quis abbas.

Mona a ¶ Corrigere. Ergo coertio monachorū ad epm
chorūz spectat. vt. l. di. accedens. J. e. si quis abbas. 7. c. abba
coertio tes. 7. c. cognouim⁹. Dicūt q̄daz q̄ in minimis excess
ad quē sib⁹ ab abbate vl̄ priore sūt puniēdi: sed in maioib⁹
spectat ab epo. vt ex de sen. excō. monachi. et. xc. di. si q̄s mo-
nach⁹. et. xij. q. j.
nō dicat⁹. sed me
li⁹ dicāt q̄ si or-
dine iur⁹ agit ꝛ
monachū q̄ co-
ram epo sit agē
duz. vt. xj. q. j. de
psona sec⁹ si nō i
forma iuris. ex-
tra de ap. repre-
hēsibilis. Johā.
¶ Econtra. Hec
est secūda ps. q.
in q̄. pbat p. vij.
ca. q̄ de iure cōi
ad mōachos tā-
tum spectat elec-
tio abbatis: 7 si
pplm nō hñt nō
subdūt epo lege
diocesana: ꝛ tā-
tum lege iurisdi
tionis. Jo. ō fan.

ij.ps.

A ¶ Bbas in-
b ¶ Ordine
tur. i. eligatur.
c ¶ Missa. pu
blica. cōuocato
pplo nisi sit de
volūtate fratrū
vt. J. e. luminoso.
d ¶ Subijciatur. quo ad legē
diocesanam. vt
xxj. q. j. cū p vtili
tate: nisi in casu
vt. xij. q. ij. aplīcos. eoipso q̄ q
epūs in aliū loco
celebrat pūmk
ei loc⁹ subiect⁹.
ar. vij. q. j. pōtifi
ces. Hoc tñ scias
q̄ epūs pt subijce
re vnaz eccliam
alij. vt ex de ex-
cess. prela. sicut. 7
ēt aliā eccl'a pōt
se subijcere alij.
hoc tñ nō iudi-
cat epo. extra de
do. inc dilectos.

A Bbatem.
e ¶ Publi-
cas ḡb⁹ pl⁹ nō in
terest: nisi iuitet
ab abbate. vt. J.
e. q. dudū. Jo.

A Bbatem.
f ¶ Domi-
n⁹. Arg. ē hic q̄
electio marie plati spectat etiaz ad pfonū. vt. xxj. q.
ij. si quis epoz. et. q. vij. ōcernim⁹. 7. lxiij. di. pncipali.
et. J. ea. q. ij. eleutheri⁹. Sz nō ē ita. vt ex de iurepa. no-
bis. 7. J. c. pri. Sed solēnis electio p̄sentanda est pncipi
vel patrono. vt extra de elec. cū terra. 7 meli⁹. e. ti.
sacrosancta. vt extra eo. q̄ sicut. 7. lxiij. distinc. reatī-
sidem⁹: vt nullus epoz aut
seculariū vltra p̄sumat de
reditib⁹: vel chartis mona-
sterioz: vl̄ cellulis⁸: vl̄ villis
q̄ ad ea ptinent: quocūq; mō
seu q̄libet occasione minue-
re: vel dolos vel imissiones^h
aliq̄s facere: 7 infra. ¶ Defun
cto ꝓo abbate cuiuscūq; cō-
gregationis non extraneus
eligāt: nisi de eadē ꝯgregatione quē sibi ꝓpria volūta
te concors^k fratruz societas
elegerit. Qz si aptā inter se
sonā iuenire nequerint: so-
lerter sibi de alijs⁴ monaste-
rijs eligāt ordinādū: 7 infra
¶ Pariter aūt ē custodiēdū
vt iuito abbate ad ordinan-
dū^m alia monasteria: aut ad
ordies sacros vl̄ clericat⁹ of
ficiū tolli exide monachi nō
debeāt: 7 infra Null⁹ mōachū
sine testimonio et concessio
ne abbatis i eccl'ia aliqua
teneat: vl̄ ad aliquē honorē
ꝓmoueat. ¶ Hanc ergo scri
ptoz nroz paginā omni fu-
turo tēpore ab oib⁹ epīs firmā statuim⁹ illibatāq; serua
ri 7 sue eccl'ie (iuuante dño)
tantūmodo sint iure ptēti: 7
monasteria ecclesiasticis cō
ditionibus seu angarijs vel
quibuslibet obsequijs secu-
laribus: nullo mō subiaceāt
nullis canonicis iurib⁹ⁿ de-
seruiāt: sed remotis veratio
nibus: a cūctis grauaminibus diuinū opus cū summa
deuotione animi perficiant
Ite castoxio epo arimīnēsi.

Electō
pncipi
p̄sentā
da est.

¶ Missas publicas in ceno
bio epī ñ celebrēt nec aliq̄d
eis grauamē inferāt.

Umfoso⁰ abbate refe
rente plurimis in monaste-
rijs mīta a p̄sulib⁹ p̄iudicia
atq; ḡuamina monachos p
tulisse cognouim⁹. Oportet
ergo vt tue fraternitatis p-
uisio ō futura q̄ete eoz salu
bri disponat ordinatiōe: q̄te
nus ꝓuersantes i illis in dei
ſuitio gratia illis suffragan
te: mēte libera pseuerēt: mis
sas quoq; publicas^a in ceno
bijs fieri oīmodo ꝓhibem⁹:
ne in dei seruoz recessibus^b
7 eoz receptaculis vlla po-
pularis ꝓbeatur occasio cō
uentus: q: nō expedit aīab⁹
eoz. nec audeat illic epūs ca-
thedrā collocare^c: vel quāli
bet potestatē exercē iperan
di: nec aliquaz ordinationē^d
quāuis leuissimā faciēdi: ni-
si ab abbate^e fuerit rogatus:
q̄tenus monachi semp ma-
neāt in abbatū suoz ptāte:
vt remotis veratiōnibus: ac
cunctis grauaminibus diui
nū op⁹ cū sūma deuotōe ani
mi ficiāt. Ite gelas⁹ papa

Wons
ch⁹ fa-
ct⁹ pa
pa sine
nia ab
batz re
dire dz

¶ Baptisteriū in mōasterio
non permittitur fieri.

Ridē p̄cepim⁹ vt de-
mōasterio^f scti ādree qō ē su
per mascalas baptisteriū: p-
pter mōachoz molestias de
buisz auferri: atq; i eodē lo-
co q̄ fōtes sūt: altare^g funda
ri: cui⁹ rei pfectio hacten⁹ ē
ptracta. Admonem⁹ igitur
frat'nitatē tuā nullā iā morā
post susceptas^h lras nr̄as ise
rere: sz repleto loco ipsorum
fōtiū: altare illic sine dilatio
ne aliqua fundeā: quaten⁹ et
predictis monachis op⁹ dei
secure liceat celebrare: 7 nō
de negligētia tua cōfra fra-
t'nitatē tuā nr̄ anim⁹ excitet
Ite ex cōcilio maguntino.

¶ Cum permissione episco-
pi: abbas locum suum dese-
rere potest.

Abbas p humiliatio-
ne: et cū permissione^i
est tertia pars. q
In q̄ dicit q̄ mo-
nachi nō ph̄t ab
batez deponere
sine supiore. Jo-
han. de fan.

iij.ps.

k ¶ In toleta
no cōcilio. 8. c. j.
l ¶ Btūs Gre-
go. 8. e. abbatem
m ¶ Sed sciē-
dū. Magister in
telligit q̄ ca. sū-
pradicta ex cau-
sa data sūt. Joh.

Nullam po-
testatem.
n ¶ Alios or-
dinare. i. eligere.
o ¶ Auctori-
tas. ꝓhmani em
moris est illuz ti
mere cuius iudi
cio nūc erigitur:
nūc deprimitur.
xxj. questione. ij.
visis. Nec supe-
riozes debēt ife-
riozib⁹ numis fa-
miliares ee. naz
ex cōuersatione
equali nascit cō-
temptus digni-
tatis. ff. de offici.
p̄esi. observan-
dum. nec etiam
ōbēt subditi pl⁹
esse subditi q̄s ex
pediat. ij. questi.
vij. admonendi.
Johan.

Famī-
liaritas
nimia
parit
ꝓtēptū

p ¶ Tota. ergo epūs nullā hz
iurisditionem in
monasterijs. et
sic ē ꝺ. xxij. q. vlt.
in venditionib⁹.
xij. q̄sti. ij. abbati
bus. sed istō ver-
bū tota nō exclu
dit epm: sed ipos
monachos. id ē
ita ptinet ad ab
batem q̄ non ad
monachos.

iiij.ps

¶ Hunc etiam.
¶ Hec est quarta pars. q. i qua
ꝓbat q̄ oēs mo-
nachi pertinent
ad prouisionem
et correctionem
epi. et hoc ꝓbat
p. v. ca. Jo. def.
q ¶ Cōstitutū
est. i. ꝓpter cau-
sas. Intelligit ei

a ¶ Publicas. in quib⁹ est con-
cursus ppl'orum
que fiunt in ho-
ra tertia. J. de cō-
secratione. dis. j.
et hoc. sed publi
cas. id ē solēnes
bene cantant.
b ¶ Recessib⁹. poti⁹ ergo erunt
monasteria in so
litudine q̄s in vi
be. xvj. questiōe
j. si cupis.
c ¶ Collocare
Ut ibi exerceat
iudicia.
d ¶ Ordinati-
onem. J. eodē. co-
gnouimus ꝺ. sed
hic loquitur de
exempt⁹: ibi non
vel si hic loquit
de nō exemptis:
tūc dic q̄ episco-
pus hoc facē po
test: nisi abbas
negligēs sit i or-
dinationib⁹. id ē
dispositiōib⁹. vt
ix. questione. iij.
cum scimus.
e ¶ Abbate.
8. x. questiōe. iij.
inter cetera.
f ¶ Ridem.
¶ Monas-
terio. epūs non
ibi faceat bapti
sterium.
g ¶ Altare. hō
ideo: quia locus
fontium non de-
bet pedibus con
culcari. vt. J. e. de
ꝓsecra. di. j. alta-
ris. 7 hoc cōmo-
dius non pōt fie
ri q̄s si ibi altare
edificetur.
h ¶ Post susce
ptas. sic extra de
appel. super eo.
in fine.
i ¶ Abbas pro.
¶ Cū per-
missione. nō enī
pōt sine licentia
plati suā desere-
re eccl'iam. vt ex
de renū. admo-
net. xvj. q. vlt. ca.
vlt. lxxj. di. ca. j. 7
ij. et xix. q̄stione.
ij. due. Johan.
¶ Ecce. ¶ Hec
monasterijs exemptis vel ꝓuilegiatis.

k ¶ Uā sit ne-
cessarium.
g ¶ Uel cellu-
lis. Argu. q̄ ca-
pelle parrochia
les habent idez
priuilegiuz cum
monasterijs. x.
questione. iij. in-
ter cetera. Sz nō
est ita. vt extra
de prebendis de
monachis.
h ¶ Uel imis-
siones. id est ex-
actiones.
i ¶ Nisi de ea
dem. 8. distic. lxj.
nullus muīt⁹. et
ca. obitum. et. c.
victoris.
k ¶ Concors.
et canonica. vt
lxij. distinc. c. j. et
J. e. si q̄s abbas.
l ¶ De alijs.
etiaz heremitā.
vt extra de elec.
cū monasteriuz.
Argumētū con-
tra J. proxima. q.
vlt. in. ℞. penul.
m ¶ Ad ordi-
nanduz. si tamē
monach⁹ sit ne-
cessarius per su
periozem cogā-
tur ipsum dare.
vt extra de iure
pa. nullus. Sed
q̄d si monachus
sit fact⁹ papa in
uito abbate de-
bet ne redire? sic
et ipemet cōpel-
let se redire. q̄
cuz teneatur de
alijs iusticiaz fa
cere: multo fo-
ti⁹ de seipso. ff. si
fui. vēdi. l. alti⁹.
n ¶ Iurid⁹. q̄s
tū ad legē dioce
sanā. vt. xvj. q. j.
cū p vtilitate. vt
nota. x. q̄stiōe. j.
in summa.
o ¶ Umfoso.
¶ Hoc capi
tulum loq̄tur de

Sfanus oia hec capitula ex cā fuisse statuta.

Quidā monachoz habitu vtētes indifferenť p ciuitates incedūt: necnō ⁊ monasteria ⁊ seipsos ꝓsumptōe ꝓpria cōmendant. Placuit igit neminē aut edificare: ātꝫ ꝟstruere mōasteria. aut oratoriꝫ domū sine ꝟsciētia ipsius ciuitatis epi. Item clerici in parrochijs: monasterijs: aut martyrijs cōstituti: sub potestate sint ei q in ea ciuitate est ep̄s ꝑm traditionē sanctoꝝ patrū: neqꝫ ꝑ ꝓsumptionē recedāt a suo episcopo. Eos ꝟo q̄ ausi fuerint rescindere huiusmodi institutionē quocūqꝫ modo: vl si noluerint subiacere ꝓprio ep̄o: siquidē fuerit clerici ꝟ ꝓsonarū ordinationē subiaceant condēnationib⁹ canonū. Si vero laici vl mōachi fuerint: cōione priuent. Itē clerici q̄ pauperꝫ dispositioni vel monasterioꝝ vel martyrioꝝ ꝓsūt sub ptāte singlarium ciuitatū episcoporꝫ ꝑm canonū traditionē ꝑdurent neqꝫ per suā temeritatē epi moderationē declinēt. Qui aūt huiusmodi dispositionē quolibz mō subuertere ausi fuerit: ⁊ episcopo suo nō obedierit: si quidē clerici fuerit canonice dānationi subiacebant. si aūt monachi vel laici sunt: a cōmunione suspendātur. Item ex cōcilio carthaginēsi quarto.

Examinet ab episcopo qui religiosis fe minis ꝓponendus est

Qui religiosis feminis ꝓponēd⁹ est ab epis ꝓbetur. Monasteriū quoqꝫ absq̄ epi ꝑmissione: nulli recipe aut fundare licet.

Unde i agathēsi cōci. legit.

Sine permissione episcopi: nullus monasterium ꝑmanere incipere aut fundare.

De monachis mōasteriū nouū (nisi episcopo ꝑmittēte aut ꝓbante) nullus icipere aut fundare ꝓsumat. Item ex eodem.

De eodem.

Ellulas nouas: ātꝫ cōgregātiū ecclas monachoꝝ: absq̄ episcopi notitia ꝓhibem⁹ institui. Item ex concilio aurelianensi.

Absq̄ episcopo vel abbatis voluntate: nullus monachorum cellulam constituere ꝓsumat.

Nullus monachus cōgregatione monasteriꝫ derelicta: ambitionis ⁊ et varietatis impulsu: cellulaz construere sine epi ꝑmissione: vel abbatis sui voluntate ꝓsumat. Item sunt alij qui ꝓ executione diuersarum causarum quoslibet admittūt qui districtionē eorū soluant: ⁊ quietez religionis perturbent.

De quibus in concilio triburiensi legitur.

Abbas q cautus in regimine nō fuerit: a ꝓprio episcopo ⁊ a vicinis abbatib⁹ a suo arceatur honore.

Si quis abbas cautꝰ in regimine: humilis: castus: misericors: discretus sobriusq̄ nō fuerit: ac diuia ꝓcepta ꝟbis et exemplis non ostenderit. ab episcopo in cuius territorio cōsistit: ⁊ a vicinis abbatibus ⁊ ceteris deum timētibus: a suo arceatur honore: etiam si oēs congregatio vitijs suis consentiēs eum abbatem habere voluerit.

C. de op. publi. l. ij. et. iij. argumē.

g Aut ꝓbante. ex post facto: qz ratihabitione potest confirmare. vt. xvj. q. j. ca. vlti.

h Ellulas. Aut cōgregātiuz. noua collegia non potest quis facere nec etiaz nouas regulas vel nouā vitā. extra de fligio. do. ne nimia. ff. de colle. illi. l. iū.

i Ull⁹ Ambitionis. Infirmitatis cā potest abbas permittere monacho facere cellulā specialez. vt xvj. q. iij. ca. vlti.

Itē sūt et alij.

hec est. v. ps q. in q̄ dr ꝙ malus nō retineat: etiā si velint monachi. Jo. de fā. v. ps.

k Si quis ab.

Caut⁹. ergo videt ꝙ aliquis pōt deponi ꝓpter simplicitatem: vt hic. et lxxiij. dis. ep̄oz. Sed dicas ꝙ hic vocat illū incautuz q̄ negligens est: nā ꝓpter negligentiā deponitur aliquis: vt lxxxj. di. dictū Ut dic ꝙ abbates p pt̄ modicas causas possunt remoueri: vt extra de symo. ꝓ tuas.

l Arceatur. hic ptz ꝙ episcopus sine numero episcoporum abbatem potest deponere a dignitate abbatie. sed nō potest solus ab ordie deponere. vt. xvj. q. vij. inuentum. vt no. xv. q. vij. in su ma: et hoc ideo quia causa illa nō est criminalis. extra ō accu. super his. et de simo. ca. per tuas.

Prelatus negligens est deponendus.

Abbatem ab abbatia pōt sol⁹ epūs deponere.

vj. ps. Abbates.

hec est sexta pars. q. in qua ꝓbat ꝙ omnes monachi debent epō obedire et venire ad synodū: ⁊ debet requirere fugitivos. ⁊ hoc ꝓbat per. iij. capi. Jo. de san.

a In epōū. Ad epm enī ptinet omnis cura diocesis: tam in mōasterijs q̄ in alijs ecclesijs: vt ix. q. iij. capi. ij. et xcij. distinc. nulla. Jo.

b Vocatione. si necessitas magna fuerit: alis abbates nō debēt vocari ad synodū. vt. xxiij. di. eps.

c Aut peculiare. nisi ab abbate ei concessa sit administratio. vt ex de statu. monachi

d Que acq̄sierit. ergo fugitivus ⁊ vagabundi acq̄runt eccle sie sue q̄cd acq̄runt: vt hic. ⁊ C. de epis. ⁊ cle. deo nob. Hoc etiā. sicut seruus fugitiuus dño acquirit. ff. de acq. pos. l. j. Per seruum. Sed ponamus ꝙ aliquis sepius delinquit ꝓpter qđ monasteriū nolunt tp̄z recipe: quero si id qđ postea acquirit ꝓtiū monasterio acquirat: vel sequenti: videtur ꝙ sequenti: quia cuz ꝓ derelicto habitus est non debet ꝓtiū acq̄rere: sicut nec seruus habitus ꝓ derelicto. vt. ff. ō stipu. ser. Q si seruus. ⁊ argu. xvj. q. vj. de lapsis. C

Monachi fugitivi cui acq̄runt.

Item ex cōcilio aurelianen.

In epōrum potestate abbates consistant.

Abbates ꝓ hūilitate religionis in epōruz potestate ꝟsistant. ⁊ si q̄d extra regulā fecerint: ab epīs corrigant. q̄ semel in anno in loco vbi epūs elegerit acceptā vocationeb co nuentiant.

Monachi aūt abbatib⁹ omni obedientia ⁊ deuotiōe subiaceant. ꝙ si q̄s per cōtumaciaz extiterit indeuotus: aut per loca aliqua vagari: aut peculiarec aliq̄d habere ꝓsumpserit: omia que acq̄sierit ab abbatibus auferātur ꝑm regulā mōasterio ꝓfutura. Jpi aūt qui fuerant per uagati: vbi inuēti fuerint: cū auxilio epi tāq̄ fugaces sub custodia reuocēt. Et reū se ille abbas futurū esse cognoscat: qui in hmōi ꝓnis nō regulariter aiaduertit: vl q̄ monachū suscepit alienū.

Item ex cōcilio arelaten.

Monasteria vel monachoꝝ disciplia ad eū ptineāt epm in cui⁹ sunt territorio ꝟstituta. Itē paschalis pa. ij. **Nullus ministret abbatibus epalia: qui alicui epiporū nolunt subesse.**

Abbatib⁹ q̄ neqꝫ sub epo neqꝫ sub metropolitano: neqꝫ sub primate: neqꝫ sub pfiarcha sunt: null⁹ prorsus epoꝝ epalia⁸ q̄libet administret. cum eni se nulli epo oīno subesse ꝓfiteantur ꝙsequēs est vt nullus episcoporꝫ q̄ sua sunt eis tanq̄ extraneis largiat. Ꝟro huiusmodi ergo statutuz est: vt cause ⁊ vtilitates monasteriorū per epos disponātur.

Unde Grego. scribit Uitali defensori sardinie. **Utilitates monasteriꝰ: a ꝓprio epo debent disponi.**

Ognouim⁹ ꝙ monasteria seruoꝝ dei vel feminarū ꝓ suo quisq̄ libitu ⁊ diuersarū causarū executiōe perturbet: qđ oīno nō grate suscipimus. tuāq̄ ex hoc experientiā cōmonem⁹: vt nequaq̄ hoc vsurpare denuo acceptā nostra auctē ꝑmittas: ꝟ epo loci illi⁹ sub cui⁹ moderamine degunt cure sit: causas eorū vtilitatesq̄ disponere. valde eni est idecēs: vt omiss⁹ eo alius qlibet se illoꝝ causis admisceat. sed ille eorū vitas ꝙpetēti regulariq̄ dz moderamie disponere: q̄ ꝓ cōmissis eorū animab⁹ cōpellitur rationē reddere.

Ꝟro hmōi etiā ꝓhibet beatus Grego. mulieres passim ad monasterium accedere ⁊ monachoꝝ cōmatres fieri: ꝟscribens valentino abbati.

Neq̄ ꝑmatres sibi facere neq̄ ad feminas accedere monacho licet.

Peruenit ad nos q̄ in monasterio tuo passim mulieres accedant: ⁊ (qđ ē grauius) mōachos tuos sibi cōmatres facere: ⁊ ex hoc icautā cū eis cōionem hre. Ne g̃ hac occasione humani gn̄is inimic⁹ sua eos (qđ absit) calliditate decipiat: iō huiꝰ te ꝑcepti serie cōmonemus vt neqꝫ mulieres in mōasterio tuo deinceps qlibz occasiōe ꝑmittas accedere: neqꝫ monachos tuos sibi cōmatres facē. nā si hoc denuo ad aures nostras quocūqꝫ modo peruenerit: sic te seueriſſime noueris vltiōi subdendū: vt emēdatōis tue qualitate: ceteri sine dubio corrigantur.

Non solū aūt incauta familiaritas aliarū mulieruz eis interdicit: verūetiā a sctimonialiū habitatiōe ꝓhibētur

Unde in. viij. synodo legit.

Cū sanctimonialib⁹: monachis habitare non licet.

de lati. liber. tollen. sed scimus. Joh. Sed hāc questionem plene notaui inter dñicales questiones. B.

e Suscepe= rit. sine consensu abbatis. vt. xx. q. iij. monachoꝝ. Johan.

f Abbatib⁹. ij. xciij. distinct. nulla ratione.

g Episcopa lia. Licet abbas sit exemptus: tamen primo debet petere iura episcopalia ab episcopo loci ni= si ipsi malicioseb vj. ps. deneget ea.

Cognouimus q̄.

h Ut omisso Argu. ꝙ omisso episcopo non potest appellari ad metropolitanū. vt. vj. q. iij. sciote. Jo.

i Animab⁹. Argu. ꝙ cui magis cōmittitur / et minus. vt. xlj. q. j. ꝓcipimus.

¶ ꝓ huiusmōi hec est septima pars ꝙstionis in qua monachi ꝓhibentur habere cōmatres. Johan. de san.

k Peruenit. Commatres. Sed nō ne p baptismum cōtrahitur cōm paternitas: sic. vt. xxx. q. j. oēs. Sz mōachi possunt baptizare. vt. xvj. q̄. e. j. doctos. q̄ possūt ee compatres. Rñ. possunt fieri cōpatres baptizādo: sed non leuā do: qz in illo mo tor contrahit familiaritas. Jo.

Monachi leuando! cōpfes fieri nō pñt sed bñ baptizando.

viij. pl

Non solum.

hec ē. viij. ps q. in qua māda=

tur q̄ monasteria monachorū et monialiū non sint duplicia. et hoc ꝓbat p.iij. capi. Jo.6 fan.

a ¶ Jffinimus Dupler. In quo sunt monachi z mōache

b ¶ Cognatis Nā q̄ secło vult z rebus renūcia re/renūciabit et cognatſ. xij. q.j. cui portio.

c ¶ Monachi monia Immo nec cleri les visi cus nec laic⁹ dz tare nō visitare mōasteli licet. riuz. vt extra de vi. et hone. cleri. monasteria.

d ¶ Intercipit. i. intercipere solet. q̄ ex cohabitatione presumit excessus. xxvij. q.j. nec aliq. z. lxxxj. dist. cleri cus. z.c. in olb⁹. et. xxxv. q. vj. ab isto. Et est argu. hic q̄ cum petit restitutio cōsanguinee q̄ non soluz cōmixtionis: imo nec cohabitatiōis facienda est restitutio.

e ¶ Et in brē- ꝓsumptio ſ ali ui. Hic manifeste ꝓbenditur q̄ quē z ꝓ ꝓsumitur varijs aliq̄ ex modis ſ aliquē multis z ꝓ aliquo/ex cosumit. habitatione/ex loco ex singularitate/ex societate/ex breuitate tpis: q̄ omnia in dē discret⁹ cōsiderabit. vt. xxiij. q. viij. occidit. et lxxxj. dis. in olb⁹. j. de pe. di. j. aut facta. eſ detesti. cū causam.

f ¶ In nullo. In vnū. Fere eadem verba ponuntur in auten. de sanctiſ. episco. §. ſi qs autem ad monasticam vitaz. col 9. ix.

DJffinim⁹ minime dupler⁹ monasteriū fieri: q̄ scandalū id z offendiculū multſ efficitur. ſi vero aliqui cū cognatis⁶ mūdo abrenūciare z monasticā vitā sectari voluerint: debēt quidē virorū adire cenobiū: femie vero mulierū ingredi monasteriuz. In hoc eni placatur deus. Que autez hactenus fuerunt dupla: ſm regulam sancti patrſ Basiliſ: z ſm ꝑceptionē eius ita formētur. Non habitent in vno monasterio monachi[c] z monache adulteriū eni intercipit[d] cohabitatio: ſi habeat aditum monachus ad monachā: vel monacha ad monachū secreto ad collocutionē. nō cubet monach⁹ in muliebri monasterio: neq̄ singulariter cuz monacha conuiuet. z q̄ſi necessaria vite a parte virorūz ad regulares deferūtur: extra portam hec ſuscipiat abbatiſſa in monasterium femi narum cū quadāvetula monacha. Porro ſi cōtigerit: z aliquā ꝓpinquam suam videre voluerit monachus: in ꝑsentia abbatiſſe huic cōfabuletur per regulariter z compendiosa verba: et in breui[e] ab ea discedat.

Item in registro Gregoriſ.

¶ Monachi et monache: in nullo simul cohabitent loco

IN nullo loco monachos z monachas permittimus in vnū[f] monasteriū habitare: ſed nec ea que duplicia monasteria vocantur. z ſi quid tale est: religioſus eps mulieres quidē in ſuo loco manē studeat: monachos autē aliud monasteriū edificare cogat. ſi autem plurima ſint talia monasteria: ſeparētur in aliꝭ monasteriꝭ mōache: z in aliꝭ monachi. res autē q̄s hñt cōes ſm iura[g] eis ꝓpetētia distribuātur. Item ex pcl. agathē.

¶ A monasterio monachorum lōgius construātur monasteria puellarum.

MOnasteria puellaruz lōgius a monasterio monachoꝝ: aut ꝓpter insidias diaboli: aut ꝓpter obloc utionē hoim collocētur.

Item ex concilio hiſpalenſi.

¶ Puellaꝝ mōasteria mōachoꝝ ſidio z miſterio regāt

IN decia actōe ꝑsensu cōi decreuim⁹: vt monasteria virginū in puicia bethilica monachoꝝ admiſtratione ac ꝑsidio gubernētur. tunc ei ſalubria xp̄o dicatis ꝓginib⁹ ꝓbam⁹: q̄ſ eis pfes ſpūales eligim⁹: q̄z nō ſoluz gubernaculis tueri: ſz etiam doctrinis edificari possit. ea tñ circa monachos cautela seruata: vt remoti ab eaꝝ familiaritate necꝝ ad vestibulū habeāt accedēdi familiare pmiſſum. ſz neq̄ abbatē vel euz qui p̄ficit extra eā[h] que ꝑest loqui x̄ginibus xp̄i aliq̄ō q̄ō ad iſtitutōez vl̄ administrationē eaꝝ ptinet licebit: nec cū ea ſola q̄ ꝑest frequēter eos loq̄ opz: ſz ſub testimonio duaꝝ[i] vel triū ſorōrū ita vt rara ſit accessio: z breuis oino locutio. Prohibētur etiam sanctimoniales ꝓpria receptacula habere.

Ex ſ Jnnocen. iij. ¶ Sctimonialiū[k] receptacula seu domicilia priuata hſe non licz.

PErniciosā z detestabilē ꝓsuetudinē q̄rūdaz mulierū (q̄ licz neq̄ ſm regulā beati bñdicti: neq̄ basiliꝭ aut augustini viuāt: sctimoniales tñ vulgo cēseri desiderāt) aboleri decernim⁹. Cuz eni iuxta regulā sancti benedicti degentes in cenobiis: tam in eccla q̄z in refectorio atq̄ dormitorio cōiter[l] esse

g ¶ Jura. forte ꝓ numero ꝓsonaꝝ. cuz enim collegiū separatur pro numero personarū duidunturbona. vt ff. de colle. illi. l. j. in fine. vel forte ſm q̄ libet dedit monasterio. argu. xij. q. ij. c. ſ.

h ¶ Decia. ¶ Extra eā. i. ꝑeter conſciam abbatiſſe.

i ¶ Duaꝝ. hic ꝓbat q̄ ſi clericus mulier accuſet q̄ deliq̄ res z ꝓ rit cum moniali clerico vel cū alia pōt ſe z ꝓ cle expurgare cum ricum mulieribus. ad pbāt te q̄d eni vocarent stifica iſte ſi nō possent ri. esse testes: cum enim clericus repellat a dignitate obtinenda ꝓpter testimoniū mulierū. vt ex 8 testi. tam litterſ multofortiꝭ per eas expurgare ſe poteſt. vñ ſatis admitti potest q̄ ſi clericus non potest habere alios compurgatores clericos q̄ ꝓ honestos laicos poteſt ſe purgare. vt. ij. q. v. c. omnibus. in fine. lxxxj distinc. clerici. et ſic. xij. q. ſ. c. ſ. z in ix. ps. auten. de monachis §. cogitandum. col. ſ.

¶ prohibentur eam. ¶ Hec eſt ix. pars questionis ſm Johā. de fan.

k ¶ Ernicio ſā. ¶ Cōmuniter. Ideo cōmuniter omnia faciunt vt ſi bñnicez ſint teſtes et honeſtatis et caſtitatis. vt in autenti. de monachis §. cogitandum. collatio. j.

¶ Item ſunt.

¶ Hec eſt. x. ps q. Jn qua ꝓbat q̄ clerici ſeculares nō debēt eſſe abbates i monasteriꝭ. z hoc ꝓbat ꝑ duo ca. Johan. de fan.

s ¶ Eruent. ¶ Figūt tales ſunt cogēdi: vt vel veri clerici vel veri monachi ſint: vt extra de regu. vt clerici.

b ¶ Preponi. de talib⁹ habuiſti. xvj. q. vl. c. iij.

c ¶ Deſtruāt i. euertant i aliam formā. vt j. cā. xxi. q. iij. §. q̄ritur.

d ¶ Udum. ¶ Fraternitati. Sz nōne cum aliq̄ā preiudicium ſuſſicit q̄ ꝓceptum ix. ps. Preceptū an morte expiret ſit predecessori ad hoc vt ſucceſſor teneat. vt in autē. vt nulli iudi. §. z hoc vero iubemus. col. ix. lz aliud ſit i mādato. q. illud extinguit morte. vt eſt de offi. dele. gratū. Dicūt quidā ſiue ſit ꝓceptū ſiue mandatuz dūmodo expreſſus nominib⁹ ſcribat: ſēp expirat morte. vt extra de offi. dele. q̄ſ abbas. Alij dicūt aliud eſſe in ꝓcepto q̄z in mandato.

e ¶ Portādi. i. predicandi.

f ¶ Jnuitati. ſ. eo. luminoſo. Johan.

g ¶ Sed ne. xvj. q. j. ne ꝓ cuiuſlibet.

¶ Jſitandi. ¶ Hec eſt xj. ps. q. ſm Jo. de fan.

h ¶ Quotiēs Cū vtilitas vel debeāt ꝓpria ſibi edificāt receptacula z priuata domicilia: in quib⁹ ſub hoſpitalitatis velamie: paſſim hoſpites minus religioſos contra ſacros et bonos mores ſuſcipere nullatenus erubeſcāt. quia ergo oīs qui male agit odit lucē: ac per hoc ipſe abſcondite in iniuſtoꝝ tabernaculo ſe opinātur poſſe latere: oculos iudicis cūcta cōſpicientis: hoc tā inhoneſtū deteſtandūq̄ flagitium ne vlterius fiat omnino prohibemus: z ſub pena anathematis interdicim⁹. ¶ Simili modo prohibemus ne ſan ctimoniales ſimul cū canonicis z monachis in eccla i vno choro ꝓueniant ad pſallendum. Item ſunt aliꝭ quos eſt pregrauātes ſalutē ipārū animaꝝ negligūt: quibuſ libet occaſionib⁹ bona monasteriorū diſtrahere cupiunt. tales erant quidā clerici rauennatis eccleſie: qui ſi mulata religione monaſteriꝭ cupiebāt p̄fici: nō trāſeuntes ad monaſticū habitū: neq̄ renūciantes eccleſiaſtice militie. De q̄b⁹ greg. ſcribit ioānī rauēnati archiepō

¶ Monaſteria clericoꝝ aut laicoꝝ habitacula fieri non debent.

PEruenit ad me q̄ i eccleſijs frat̄nitaſ tue aliqua loca duduz monaſteriꝭ cōſecrata: nūc habitacula clericoꝝ. aut etiaz laicoꝝ facta ſunt: dūq̄z hi q̄ ſunt in eccl̄ijs fingūt⁹ ſe religioſe viuere: mōaſterijs preponⁱ cupiunt: z per eorum vitas monaſteria deſtruuntur: nemo eſſ poteſt eccleſiaſticis officijs z̄c. z infra. Proinde fraternitas tua ſi hoc quolibet in loco factum eſt: emēdare feſtiet. q̄ ego nullo mō patiar vt ſacra loca ꝓ clericoꝝ ambitu deſtruantur[k].

Idez marchiano archiepō rauēnati. ¶ Qui i ſacro ſūt ordine cōſtituti: in monaſteriꝭ nullā habeāt poteſtatē.

DUdū ad nos multoꝝ relatiōe peruenerat: monaſteria in rauēnaꝝ ptibus ꝓſtituta: oino clericoꝝ vſoruz dñio pregrauari: ita vt occaſionez regiminis ea q̄dez (q̄ō dici graue ē) velut i ꝓprietate poſſideāt: quib⁹ nō modicū ꝓdolētes: predeceſſori vestro l̄as miſim⁹: vt hoc emēdare debuiſſz: ſz q̄ſ vite eſt termino citius occupat⁹: ne hoc on⁹ monaſteriꝭ remaneat: fraternitati⁹ vſe nos eadē ſcripſiſſe ſcolim⁹. z q̄ (vt ꝓperim⁹) in hui⁹ rei hacten⁹ correctiōe ceſſatuz eſt: hec audiētes ad vos iterū ſuidimus ſcripta dirigere. hortamur ergo vt oī mora: oiq̄ excuſatiōe ſūmota) ita monaſteria ipa ab hmōi ſtudeatis grauamie releuare quaten⁹ nullā deinceps in eis clerici vel q̄ ſunt i ſacro ordie ꝓſtituti: ob aliud (niſi hortā di[c]tātūmō cā) accedēdi habeāt licētiā: aut ſi forte ad pagēda ſacra miſſarū fuerit iuitati[c] myſteria. ſz ne[s] p cuiuſlibz mōachi aut abbatis ꝓmotiōe z̄c. z infra. Nec illic vlteri⁹ habeat ptātē aliquā: ne monaſteria huius occaſionis velamie ea q̄ phibem⁹ ſimul cū canonicꝭ z monachis i eccl̄a ſuſtinere onera cōpellātur. Hec itaq̄ oia vigilāti cura emēdare iam ſcō ꝓmonita ſctitas veſtra nō differat: ne ſi poſt hec negligētes vos eſſe (q̄ō nō credim⁹) ſenſerim⁹: aliꝭ monaſteriorū q̄eti pſpicere cō pellamur. nā notū vobis ſit q̄ tāte neceſſitati ſeruoꝝ dei ꝓgregationē ſubiacere nō patiemur. Idem. ¶ Gratia viſitādi z exhortandi monaſterium: eps adire poteſt.

VIſitandi/exhortādiq̄ gratia: ad mo- xj. ps. naſteriū quotiens[b] placuerit ab antiſtite ciuitatis accedat. ſz ſic charitatis officium illic impleat eps vt grauamen[i] aliq̄ō monaſterium non incurrat.

Item ex conci. aurelianenſi.

¶ Frequenter epi monaſteria viſitent: z que corrigenda ſunt: corrigant.

NOn semel. ¶ Pro talib⁹. ¶ hec ē. xij. ps. q. Jn q̄ pbat q̄ lz mōasteria lege diocesana nō subsint epō si nō habēt pplm: tn̄ in fundatiōe siue dedicatiōe ne monasteriȝ ponit aliquid de pensione quod exigi possit. Johan. de san.

a ¶ Pro talibus. scz epīs eis em̄ non subsunt mōasteria quo ad legē diocesa

xij. ps pactio ī spūali b⁹ an in terue=nire possit.

Enam. Jo. leutheri⁹.

b ¶ Cōueniſſe. Ar. q̄ pactio pōt intuenire in spūalib⁹. vt. x. q. iij. c. vl. ꝛ ca. nec numerus. ꝛ. j. q. iij. quesitum: vt no. viij. q. iij. i fūma. sed huic. ca. obstat. j. q. ij. c. j. ꝛ. q. j. statuim⁹. x. q. iiij. eccl'a. et J. de ꝓse. dist. j. si ds basilicā. ſz di cas q̄ hic nō vere dicit pactum q̄ꝛ et sine pacto tenet eccl'ia aliquid dare epo i signū subiectionis vt hic dicit i fi. Jtē ꝛ auctoritate epi pōt aliquid ꝓstitui patrono. vt ex ō in re pa. preterea.

c ¶ Pēſionis Ultra id q̄ ꝓuenit in p̄ncipio.

d ¶ Noie eulogie. i. in signū p̄dicatiōis quā fecit tpe ꝓsecrationis.

e ¶ Debeat. Cōſiderata consuetudie al'orū mōasterio uȝ. vt ex de cen. sup eo. x. q. iij. nec numerus. in fi. Ex hoc ca. patet q̄ monasteria non sunt penit⁹ exēpta a lege diocesana. tenenť em̄ ei ad eulogia sicut hic dicit Jtē tenenť ad ꝓcurationē q̄ debeť

Mona steria a lege di oceſa=na non ſūt ꝓ=ſus exē pta.

ratiōe visitationis. vt extra de p̄script. cū ex officij. itē si aliq̄d ex ꝓsuetudine debēt. vt. J. e. ca. ꝓximo.

f Eruitū. Et tñ vix fuerūt. xxv. an. a tpe Greg. vsq̄ ad tempus vrbani.

g ¶ Usq̄ ad hoc tps. Ergo ꝓsuetudo iducit annuas prestatiōes: nā ꝛ dat iurisditionē ꝛ dat priuilegium. vt no. ix. q. iij. ꝙquestus in fi. et dat ius eligēdi. ex de ꝓsuetu. cū dilect⁹. in fi. itē ꝛ inducit seruitutē. ff. de aqua plu. ar. l. j. §. vl. ꝛ. ff. cōia predi. vēditor. item et ſit an ꝓsuetudo obligāt sicut ius scriptū. vt. xj. di. eccl'iastt=

Cōſue=tudo an pſta=tiones im=ducere

carum. Et q̄ ex pstatione aliquid p̄e sumīt debitum. sunt. ar. multa. ff. de vsur. qui semisses. ꝛ. l. cū q̄=dā. §. j. ꝛ. C. de fi deico. l. j. Argu. cōtra ista. ex de consue. c. j. et extra de cen. scientes. ꝛ ca. peruenit. ꝛ. j. q. j. null⁹ et. x. q. iij. q̄ co=gnouimus: et. ff. de oper. li. op⁹. ꝛ. C. ō. ac. l. si certis. et ex de causa pos. cū eccl'ia. Jtem q̄ ex cursu tp⁹ nulla oritur obligatio cū nec tollat tēpore. vt. ff. de ac. ꝛ obli. obligationū. §. placet. Sz varij varijs modis dixerunt de hac materia. ſz omissis illis dico q̄ nūq̄ ex cōſuetudie sola lz p̄scripta ius ali qđ sit quesitum. nisi forte sit tanta cuius memoria nō esset. vt. ff de aqua quoti. hoc iure. §. ductus aque. ſz solūmodo commodū ꝛ ius possessionis quesitū ē ex cōſuetudine. possessor em̄ nichil tenetur prodere ō iure suo. sed aduersarius probabit esse in debitum. vnde q̄dū ē questio: an talis prestatio sit debita: tē per erit possessor in possessione. vt. xvj. q. iij. volumus. extra vt lit. pen. a memoria. ꝛ. ff. de aqua quoti. l. penul. et hoc est verum cum allegat aliquā ꝓsuetudinis causam. ꝛ tunc causa allegata et consuetudine longissima probata debitum p̄sumitur adeo vt nō admittatur probatio in cōtrariū: et p̄m hoc nulla est differentia inter cōſuetudinē p̄scriptā ꝛ p̄scriptionē

ꝓsuetu do ꝛ p̄=ſcp̄tio dſnt.

Quidā tamē assignant hanc differentiā inter p̄scriptionem cōſuetudinē/ꝛ p̄scriptionē. q̄ cōtra p̄scriptionem non admittit̄ ꝓbatio: licet causa p̄scriptōis appareat iniusta. vt extra de p̄scrip. de quarta. sed contra cōſuetudinē p̄scriptā bene licet allegek debitū p̄cessisse. vt. C. de agricō. ꝛ censi. lib⁹. li. x⁹. Tut⁹ credo p̄scriptionem allegandā q̄ꝛ cōſuetudinē p̄scriptā quia ad probandam cōſuetudinem multa req̄runtur: vt dixi. ꝛ dist. viij. fruſtra. Et hec vera sunt q̄ ꝓsuetudo semper tuet possessionem donec p̄betur contrariū nisi vi/vel clam vel precario possederit. tunc enī ille qui dedit sua auctoritate potest negare. x. q. iij. quia cognouim⁹. Jo. Quicqđ dicat Johā. ego credo q̄ ex ꝓsuetudine p̄scripta spacio. xl. annorum ꝛ bona fide ins⁊ possessio ac q̄raſ. vt extra de cōſue. c. vlt. in fi. ꝛ. ff. de legi. diuturna. B.

Duo clerici. Dictuȝ est ſ. in causa. p̄tia q. ij. c. abbates. i fi. q̄ nullus abbas debz recipe mōachū alienuȝ sed q̄ forte ideꝛ putaret de clericis secularib⁹ et canonicis regularib⁹: ideo supponit hic. xix. cā

Tūſla=tio ꝛ⁹ ad re ligionē artioꝛē ꝓmiſſ⁹ est.

in qua querit an clerici seculares ꝛ canonici regulares inutis pl'atis suis possint ad regulam artioꝛem transire. q̄ vt melius pateat thema ꝓponit. de quo tres elicit questiones.

Quod epūs. hic ponit prima q̄stio qua q̄ritur: an epūs debeat dare licētiā clerico suo volēti ad religionē trāsire: ꝛ certum est q̄ sic. vt. J. c. j.

a ¶ Qđ epūs. Dubitatio harū trium questionū ab eodē fonte ꝓcedit. vnde vna solutiōe terminant. Hug. dicit q̄ clerici⁹ secularis inuito epō

possit transire ad monasteriū. vt. J. e. c. j. ꝛ. J. e. q. ij. due Sed nec monachus/nec regularis canonicus pōt inuito abbate transire ad locū aliū. vt. J. e. q. ij. c. j. ꝛ. c statuimus. sed eius opinio corrigit extra de regula. ꝛ transeūti. ad reli. licz. vbi habes q̄ quilibet potest trāsire ad artiorem religionez/petita tn̄ licētia licet nō obtēta. sed ad parē religionē nemo potest transire. vt extra de regula. sane. Jo.

b ¶ Melioꝛ. hec causa ē sufficiens q̄ de minori ad maiꝛ transeūdum est. xciij. di. legimus in fi. sed non ad parem. ex de regu. sane. ꝛ tñ dicit ca. sic viue in mōasterio vt clericus dici mereaꝛis. xvj. q. j. sicvtue. Jo.

Inuito epo. hic intitulatur scđa q̄stio qua q̄rit an clericus secularis inuito epō suo possit ad religionez transire. Et respondet q̄ sic. vt J. e. c. due. Gratianus tamē primo. pbat q̄ non: postea. pbat cōtrariū. Sequēs ca. cum. §. seq̄nti patet.

c ¶ Alienū clericū. Immo nec etiaȝ laicum alienum. vt lxxj. di. primat⁹. Si ergo clericus huius epiſcopatus eligit ad aliquā dignitatem in alio epiſcopatu sine licētia huius epī nō pōt eā recipere. vt. lxxvj. di. c. vl. ꝛ. xlij. di. lſas. ꝛ. lxxv. di. c. archidiaconū. Jo.

d ¶ Ue sunt. ¶ Punata. vt charitas de qua dicitur. habe charitatem/ꝛ fac quicqđ vis. vt de peni. di. ij. radicata.

e ¶ Sine cōmendaticiis. sed quare credit̄ commendaticiis lſis cū qlibet possit cōmēdare rem etiam vicioſam: nā q̄ cōmēdandi alo dicunt neminē obligāt. vt. ff. de cōtrahē. emp. ea q̄. Sed dicas q̄ si quis commēdat rem in genere nō obligat: sed si in specie obligatur. ff. de ediłi. edic. sciendū sed nec in gñe licitum

obliga tur ne q̄ rē vi=cioſam commē dat.

est cōmendare ex certa scientia rem viciosam. vt ex de scru.c.vnico. alioqn de dolo tenet. vt. ff. ō dolo. vē

a ¶ Propter criminosos. Licz ꝓpter criminosos fuerit cōstitutio data: tn extendit ad nō criminosos: qz nullus recipit sine commē datarijs lris. vbi eni aliqd statuit ꝓpter ipulsuaz cām: causa cessante nō ideo cessat cōstitutio sed vbi aliqd ꝓpter finalē cām est statutū licet ibi cesset causa, nō cessat cōstitutio. sic distinguitur. ff. de dona. l. ij. §. vlti.

hebd. viij. d. b ¶ In suo. §. vij. q. j. si qs pbr.

c ¶ Si quis horum. Maxime. idem est in alijs. lxj. distinc. §. his omnibus.

d ¶ Et si affliat. Sed qualiter pōt aliquis clericus inuito epo transire ad religionē: cuz ei forte iuratus sit et obediēs sit: et crimen idolatrie sit nolle obedire. vt. viij. q. j. sciendū. z video qꝺ pegrinari nō pōt sine licentia epi. vt de consecra. di. v. nō oportet.

obediē tie ꝓmē datio.

j. thim j. b.

z sepe bonum omittendū est ꝓpter meritū obedientie. vt. xj. q. iij. ḋ ergo. cum etiā obediendum sit: lz iniuste aliqd ꝓcipiat. vt xxiij. q. j. ḋ culpatur. Item cū clericus nō possit alienare res ecclie sue. ergo multo potius seipsum nō potest alienare cuz persone sint digniores rebus. vt. xij. q. j. ꝓcipimus.

ij. cor. iij. d.

z maior est alienatio persone ḋ rei. xvij. q. j. c. iij. Sz dic qꝺ excusat a delicto instinctu spūssancti sicut alij. vt ex de diuor. gaudemus. xiij. q. v. dixit.

e ¶ Dignior. Tamen in tribus casibus pudicat ꝑuata lex publice. nā mulier licet ducat lege dei: nō potest inuito viro intrare religionē. nec ipubes inuito patre. nec episcop⁹ inuito papa. extra de regula.

criminosos[a] cōstitutū est: ne videlz ifames ab aliquo epo suscipiant pśone. solebāt eni officia sua cuz nō poterāt in suo[b] epatu: i alieo celebrare: qꝺ iure ꝓceptis z scriptz detestatū est. ¶ Lex ꝺo priuata est qꝺ instinctu scti spūs in corde scribit: sicut de qbusdā dicit apls. Qui hñt legē dei scriptā in cordibus suis. z alibi. Cū gētes legē nō habeant si naturaliter ꝺ legis sunt faciūt: ipi sibi sūt lex. Si qs hoc[c] i eccl̄ia sua sub epo pop̄lm retinet: z sceleriter viuit: z si afflat[d] spū sctō in aliq̄ monasterio vel regulari canonica saluare se voluerit qz lege priuata ducit: nulla ratio exigit vt lege publica cōstringat. dignior[e] est enim lex priuata qꝺ publica. Spūs quidē dei lex est: z ꝺ spū dei agunt lege dei ducunt. z qs est ꝺ spiritui sctō possit resistere digne? Quisquis igit hoc spū ducit etiam epo suo cōtradicēte eat liber nostra auctē. Justo ei lex nō est posita: sed vbi spūs dei: ibi libertas. z si spū dei ducimini: nō estis sub lege.

Questio. iij.

Anōicos autem regulares ad mōasterū transire multis auctoritatibus phibetur. Unde in concilio educensi congregato sub Gregorio. septimo legitur.

¶ Regulares canonici: monachi fieri non debent.

Nullus abbas vel mōachus[f] cānonicos regulares[g] a ꝓpósito ꝓfessionis cānonice reuocare: z ad mōasticū habitū trahendo suscipere audeat vt mōachi fiāt: qꝺiu ordis[h] sui eccl̄iā inuenire quiuerint: in ꝙ canonice viuēdo: deo seruire z animā suam saluare possint. qꝺ si temerario ausu id agere tētauerint: anathematis vinculo obligentur. Item Urbanus papa. ij. ¶ De eodem.

Andam[i] z vniuersal[k] interdicim[l]: ne qs canonic[a] regularit[e] ꝓfessus: nisi (qꝺ absit) publice lapsus[j] fueri: mōach[m] efficiat. qꝺ si decreto nro cōtraire ꝓsumens agere tētauerit: ad ordinem canonicū ꝓcipim[n] vt redeat z deiceps mēoriale[o] cucullā deferat: z vltim[p] i choro maneat. Subaudiendū vero est nisi cū patris sui licentia religionis ꝓpositū induerit.

Unde Urbanus pa. ij. scribit abbati sancti ruffini.

¶ Patris sui concessione: regulares canonici monachi fieri possunt.

Tatuim[q] ne ꝓfessiōis canonice qsꝓiā postꝙ dei vice supra caput sibi holez ipo suit: alicuius leuitatis instinctu: vel districtionis[m] religionis obtētu: ex eodē claustro audeat sine ꝓris z totiꝰ ꝓgrationis ꝓmissiōe recedē. discedēte ꝺo nullꝰ abbatū vel epoꝝ: nullꝰ monachoꝝ sine cōl̄is suis cautiōe suscipiat.

Querit[a] si monasteria q̄ semel ꝺdicata sūt: possint trāsire i clericoꝝ/vl̄ sclariū habitacula: qꝺ i calcedonēsi ꝓcilio omnibꝰ modis ꝓhibet capitulo. xxiij.

¶ Que semel sunt dedicata monasteria semper mōasteria perseverent.

Que semel sunt dedicata monasteria ꝓcilio epoꝝ maneāt[b] ꝓpetuo mōasteria/ z res q̄ ad ea ptinēt mōasteriis reſuari optet: nec posse ea vltra fieri sclaria habitacula. q̄ ꝺo ꝓmiserint hoc fieri subiaceāt his ꝺdēnationi bꝰ q̄ ꝙ canones ꝓstitute sūt.

Item in synodo. vij. c. xxiij.

¶ Qui loca sacra cōta diuersoria fecerit clericꝰ ꝺponat/ laicus excommunicetur.

Quoniā a qbusdā viris q̄dam venerabiles dom⁹ surripiunt[c]: tā videlz episcopia q̄ mōasteria: z facta sunt cōia diuersoria. Siqdē voluerit hi qui hec retinent reddere ea vt ꝑm antiqtatē restaurēt: bñ z optime ē. alioquin z si de sacro cathalogo fuerint: hos deponi[b] ꝓcipimus. si vero laici vel monachi excōicari. q̄s nimiꝝ ꝓstat et ꝺdēnatos esse a pre z filio z spūsctō. et deputabunt: vbi

nes. §. ex de reg. c. j. sed hec dictio leuitatis soluit cōtrariū ꝛc. si. C. de of. ma. mil. l. pe.

¶ Querit. Hec est scā pars. q. in qua queritur si monasteria possint redire ad humanos vsus: dicit qꝺ non. z hoc ꝓbat per duo ca. Jo. de fan.

a ¶ Querit. Incidentem. q. ponit magister z illa duplicitꝫ potest intelligi vno mō sic. an ō monasterio possit fieri secularis eccl̄ia vel sic: an mōasteriꝰ possint prefici seculares clerici. Dicas q̄ qꝺ de monasterio nunqꝫ ꝑt fieri secularis eccl̄ia vt hic dicitur: nisi enormiter viuant: tunc possunt monachi remoueri et institui seculares canonici: tñ cuz auctoritate pape. vt ex ne clerici vel mo. relatuz. vel nisi ita sit qꝺ nō inuenant aliqui de ordine illo per quos possit locꝰ ordinari. vt extra de reli. do. inter. vel nisi ita sit qꝺ aliter non possit reformari locꝰ ille qꝺ ꝙ canonicos: vt extra ō sta. mo. cū nobis q̄ē remota. ecōtrario videtur qꝺ epi ibi te possit de seculari eccl̄ia facere regularez. vt extra de ec. edi. ad audientiam vt. xvj. qō. vij. si quis vult.

Que semel sunt de.

b ¶ Maneāt. Similiter nec hospitale pōt conuerti ad aliū vsū. vt extra de reli. do. ad hoc. sed nec permutari possunt mancipia ecclesie. extra de re. permutatio. mancipia. dari tñ ꝑt priuato: vt. xij. q. ij. ecclesiasticis. sic domus imperatoris non pōt conuerti ad alios vsus. C. de pala. z do. l. j. Sed quid si monasterium destruit: nunquid potest locus ille vel edificia monasterij ad aliū vsum ꝛuerti? sic. ꝑt eīm de lignis

Wonasterio destru-

bñ ꝑstruere dormitoriū vel aliū honestum locum: vel etiam ꝑt ea in coquina sua ꝛburere. de ꝓsecra. di. j. ligna. sed ad priuatos vsus nō ꝑt cōverti locus aūt remanet sacer licet dirutum sit edificiū. ff. de contra hen. emp. ede sacra. Jo.

ctō ꝑt licite li gna cō buri.

Quoniam e ¶ Surripiūt. Id est invadunt. nā furtum nō fit in re immobili. insti. de vsuca. §. abolita.

Jo. ij. c.

iij. ps.

d ¶ Deponi. Et hoc cū pena iacipit a canone: secus si a contumacia: qz tūc ꝓmo esset suspendēdus. vt. lxxxj. dist. dictū. Jo.

¶ Queritur. ¶ Hec est tertia pars. q. ſm Jo. de fan. z est. q. incidens.

Monasteriis oīb⁹ fraternitas vra districtius interdicat: vt eos quos ad cōuersionē susceperint: prius q̄ bienniū[e] in ꝙuersiōe ꝙpleuerint: nullo mō audeāt tonsurare sed hoc spacio vita/ moresq̄ eorū sollicite cōprobent: ne quis eoꝝ aut non sit[f] ꝓtent⁹ eo qꝺ voluit aut ratū nō habeat qꝺ elegerit: nā dū grauescit inexpertos hoim obsequijs sociari: q̄s possit dicere quāto sit grauꝰ ad dei seruitiū improbos applicare? Miles[g] vero si ꝙuerti voluerit: prius q̄ꝫ nobis renunciet: nullus eū sine nostro ꝙsensu qualibet ꝓsumat ratiōe suscipere. Querit si ingressis monasteriū vltra relinquatur licētia testādi? hoc Grego. ꝓhibet ita scribēs Januario carolitano epo.

e ¶ Uoniā Surripiūt. Jd est invadunt. nā furtum nō fit in re immobili. insti. de vsuca. §. abolita.

d ¶ Deponi. Et hoc cū pena iacipit a canone: secus si a contumacia: qz tūc ꝓmo esset suspendēdus. vt. lxxxj. dist. dictū. Jo.

¶ Queritur. ¶ Hec est tertia pars. q. ſm Jo. de fan. z est. q. incidens.

Monasteriis oīb⁹ fraternitas vra districtius interdicat: vt eos quos ad cōuersionē susceperint: prius q̄ bienniū[e] in ꝙuersiōe ꝙpleuerint: nullo mō audeāt tonsurare sed hoc spacio vita/ moresq̄ eorū sollicite cōprobent: ne quis eoꝝ aut non sit[f] ꝓtent⁹ eo qꝺ voluit aut ratū nō habeat qꝺ elegerit: nā dū grauescit inexpertos hoim obsequijs sociari: q̄s possit dicere quāto sit grauꝰ ad dei seruitiū improbos applicare? Miles[g] vero si ꝙuerti voluerit: prius q̄ꝫ nobis renunciet: nullus eū sine nostro ꝙsensu qualibet ꝓsumat ratiōe suscipere. Querit si ingressis monasteriū vltra relinquatur licētia testādi? hoc Grego. ꝓhibet ita scribēs Januario carolitano epo.

¶ Post monasterij ingressum nulli relinquitur licētia testandi.

Quia ingredientib⁹ mōasteriū ꝙuertendi[h] gra vltra nulla sit testandi[i] licētia: sed

g ¶ Miles. Forte loquit de militibus apulie q̄ tota est patrimoniū ꝑt pe tri. vt. xciij. di. st. valde. z. x. q. iij. relatū. vel de illis qui facti fuerāt irregulares sic. lij. di. legem Jo.

apulia est ꝑs monij ꝑt pe tri.

iiij. ps

¶ Queritur. ¶ Hec est quarta pars. q. i qua querit si monachus possit condere testamētū z dicit ꝙ non si iā ꝓfessus ē: heremita tñ pōt: z sic intelligas se quentia. Joh̄. de fan.

religio intrat dupliciꝫ.

h Quia ingredientibus. ¶ Cōvertendi. Duplicit eīm potest aliqs intrare religionē. potest eīm intrare vel causa ꝓbandi/ vel causa ꝙvertendi: z ꝓtestari debet qualiter intret. vt extra de reg. cōsulti sumus. z. c. postulasti.

i ¶ Testādi. Qui eīm in potestate alterius est non

Filiusfamilias testari ñ pōt.

pōt testari. isti.q.nō est pmiss.fa.testa. in prin. donare tamē pōt mortis cā de consensu patris. ff. de donat. filiusfamilia. ⁊ etiam inter vivos. vt. ff. e. si cū filius. clericus tñ in potestate cōstitutus potest testari. C. de sep'. ⁊ cle. auk. presbyteros.

a ℂ Eiusdez. Cū non habeat filios. vt. j. eo. si qua.

b ℂ Decretū est. C. de epis. et cleri. auk. ingressi.

Testamētuz vtrū p ingressū monasterij rūpat.

vt res eoꝝ eiusdē[a] mōasterij sint apta legis diffinitiōe decretū est[b]. Item Greg. pa. cypriano diacono. ℂ Post monasterij ingressū eidē mōasterio via sunt pferēda.

Perlatum est ad nos per dilectū filiū nostrū petronillā noie de puicia lucania pgētā p exhortationē[c] agnelli epi fuisse quersā: res qs suas oēs[b] qs hre potuit: iz sibi iure potuissent ꝓpetere tñ easdez mōasterio in qō ingressa est etiā spāliter donatiōis titulo ꝓtulisse. ℂ Contra paul[9] pum[9] hermita[e] i testamēto colobiū suū athanasio alexādrino epo reliqt: tunicā ꝙ bto anthonio. iz aliud est de his q̄ in monasteriū ingressi se ⁊ sua tradiderūt: aliud de his q̄ solitariā vitā ducētes se nulli ecclie tradere pñt: illi semel tradita nulli tradē pñt. isti nulli oblata libere testari valēt. Item in auctenticis consti. ix.

Si q̄ mulier aut vir monasticā vitā elegerit: etiā intrauerit monasteriū liberis nō extātib[9f]: monasterio qō ingredik res ei[9] ꝓpetere iubem[9]. Sz si psona liberos hñs añcp de reb[9] suis in[k] eos disponat: monasteriū intret/liceat ei postea inter eos diuidere[g] legitima[h] portiōe nulli diminuta triēte vel semisse: ⁊ qō eis nō dederit monasterio cōpetet. ℂ Sz si omnē substātiam inter filios diuidere voluerit: sua psona filiis suis cōnumerata partē sibi retineat q̄ monasterio cōpetere[i] debeat. ℂ Sz si post ingressuz moriak añcp inter eos diuidat: filij legitimam portionez pcipiāt: reliq̄ substātia monasterio cōpetēte ꝓsti. v. in colla. j. Quīc aūt cū mōach[9] factus eēt: hoc ipso res suas oēs obtulisse videatur: si prius testat[9] nō sit. ext. de iudicio ei[9] cessāte[k] lege disponik: vt si liberos haberet in qs aut nihil aut min[9] legitima portiōe quoquo donādi titulo ꝓtulerit: eaten[9] substātie monasterio destinate detrahak: ne quid cōtingat circa liberos iniquum.

Item ex nouella.

Non liceat parētibus liberos vel liberis parentes ab hereditate sua repellere mōachos factos: cūis dū laici fuerāt in cām ingratitudis[l] inciderunt. Item non liceat parentibus liberos suos ad solitariaz vitam transeuntes: abstrahere de monasterio.

Monasteriū ingressus añ pfectā etatem an possit postea exire.

Statuit monasteriū añ ingressū monasterij in vno denario: postea nō rūpik testamētū. Hu. tñ ⁊ Jo. cōtra riū dicūt. Sz nunqd mōasteriū ipo ingresso adeptū est possessionē rerū illi[9]? videk q̄ sic. quēadmodum adoptās adipiscik possessionē adoptati. ff. de pca. si adoptauero. qō pcedo. Sz quid Usufrus si ingrediēs monasteriuz habu tollak it vsumfructum p igres bonorū: nunqd suz religionis pōt gionis vti fructib[9] illo vel an viuēte: videk q̄ ḡatur nō: tū iō qz monasterio extinguik vsus fructus. tū qz vsus fructus alij concedi non pōt. nisi diceres q̄ ius vtendi remanet apud istū/ ⁊ vtilitas apd monasteriū. Sed ẓ si aliqs esset ius penes eū in ipso ingressu esset factū monasterij. Dico ergo vsūfructū nō remanere apud illuz Alij ꝓtradicunt argu. C. de vsufruc. l. vlti.

g ℂ Dividere Sz qualit testatur vel disponit ista psona de rebus alienis ẓ illud. insti. q̄. non est pmiss. fa. test. in prin. sed dic q̄ h̄ er quadam benignitate pmittik a iure ne ecclesia videak aliq̄ velle circunuenire ppt res suas. ꝓterea video q̄ qñqz aliqs disponit de rebus alienis vt mater q̄ transit ad scās nuptias testari potest de rebus prioꝝ filioꝝ et disponere inter ipos. vt. C. de secū. nup. femine. ℌ. vlti.

h ℂ Legitima portiōe. Id est tertia vel medietate ßm numerū filioꝝ. C. de inof. testa. autē. nouissima.

i ℂ Competere. Ne sit onerosus monasterio. xvj. q. vj. de lapsis.

k ℂ Cessante. i. si cessauerit iudiciuz: qz morte preuentus est. ⁊ sic nō obstat. ℌ. e. l. pri. q̄dā tñ intellexerūt qō hic dicik cū vere fact[9] esset monachus. proxima legē intelligūt cū adhuc est in pbatione. Jo.

l On liceat. ℂ Ingratitudis. Ecce q̄ ingratitudo abolek p ingressū monasterij. similiter irregularitas. vt. lvj. di. c. j. cū eīm alis monachus sit per-

Irregularitas tollitur p monatū.

sed cōtra eos est expresse. extra de reg. cum simus. Si ẓo impubes ꝓpria auctoritate intrat p̄t extrahi a patre vel tutore: vt. j. e. q. ij. puella. Hoc tamē scias q̄ sm hu. si doli capax est ingressus mōasteriū siue per se/siue p volūtatē patris: dūmodo nō fuerit coact[9] amodo nō pōt exire: licet nō puenerit ad annos puberta tis. qz cū doli capaces se possint obligare dyabolo. vt ex de deli. pu. puer[9] multo forti[9] deo. Item cū in mrimonio carnali malicia suppleat etatez vt ex de despō. impu. ō illis. ℌ. z in spūali. Greg. refert i dialogo de ādam puero nouēni q̄ nutrice suā grauidauit. Alij dicūt q̄ nēo obligak voto āte legitimā etatē: nec est simile de mrimonio carnali quia ibi obligak tātū hol ⁊ illud vinculū dissolvik saltē morte: ẓ vinculū spūale morte nō dissoluik. ar. xxij. q. vij. licite. sed hodie ḡuadauit. Puer nouēnis matricem grauidauit.

let opio. hu. vt extra de reg. postulasti. Jo. sed certe pticula q̄ hoc dicebat est subtracta. B.

Hirma autem tunc.

b ℂ Ceperit. nō intelligas cū ceperit attingere. xiij. ānū masculi/vel femia. xij. annum ẓ cū iā est in fine. xvij annorū. vel. xij.

c Addidistis. hec tria. c. intelligas de illis q̄ post adultam etatem ꝓsensum accōmodauerint. sed h. intelligit de doli capacibus.

d ℂ Mater. videk ergo q̄ mater possit tradere filium suum religioni. vt. j. e. quicūqz. quod non videk cū nō habeat ipsum in potestate. vt insti. de adop. ℌ. femine. legas ergo vel prio et.

Mater nō pōt filiū religioni tradē.

e ℂ Infantie. id est puericie.

f ℂ Pubertatis. ℌ. xxvij. di. de his. contra. sed loq̄tur de secularibus.

g ℂ Deuitam[9]. ex his ca. sumūt quidam scisma erroris sui: ⁊ dicūt sufficere solā oblationē p̄ris: ad hoc

Defect[9] nō redrik in eo oīmoda regularitas. vt. xvj. q. j. legi. mōach[9] eni oēz maculā abstergit. i auk. ō mōa. i pn. col. j. arg. tñ ē q̄ ñ tollak irregularitas. lv. dis. pscis. j. q. Uo puericie. Supra ostensum est quid iuris sit de adultis mōachis factis Nunc vero supponit causā. xx. Gratianus vbi tractatur de impuberibus de q̄ bus vt meli[9] patet quid iuris sit proponit thema de quo. iiij. elicit. q.

Quod ītra annos.

diuisio

ℂ hec. q. diuidit. i. v. ptes. In prima. ꝑbat superficialiter per. v. c. q̄ si puer a patre tradit mōasterio cogik ibi semp esse qō tñ non est verū nisi ꝙz ad etatē legitimam. Scda ibi. Ex his auctoritatib[9]. Tertia ibi. Uelamē. Quarta ibi. Tē pus q̄z. Quinta ibi Quāuis. Johan. de fan.

Monasteriū i gressus añ pfectā etatem an possit postea exire.

a ℂ Qō intra annos. Aut est adultus q̄ tratt mōasteriuz: aut impubes Si adultus ⁊ spōte intrat exire nō poterit. vt. j. ea. q. j. puelle. ⁊. q. ij. c. j. ⁊. ij. si innitus intrat exire pōt: vt j. e. q. j. sicut. ni si. ꝓpter aliquā culpā inuit[9] intret. vt. l. di. si ille. ⁊. xxj. q. ij. placuit. Si ipubes intrat aut ab alio ponitur in mōasterio/ aut per se l trat: si ab alio ponik in monasterio ⁊ ipe non ꝙsentit pōt egredi qñ voluerit: vt. j. ea. q. puelle. ⁊. q. ij. ꝓsēsiō cōsentit cū ab alio ponik in monasterio tenet licet consensus ille q̄ fit ante annos discretionis nō teneat: tñ exire nō pōt ꝓtiusq̄ veniat ad legitimā etatē ad instar carnalis matrimonij. vt ex de despō. impu. de illis. ⁊. j. e. q. ulud. sed q̄cito peruenerit ad perfectā etatem potest egredi. vt. j. e. q. iij. presens. et extra de reg. cū scimus. licet quidā dixerint q̄ in impubere sufficiat sola parētis obligatio. ad hoc vt mōachus sit. ar. eius qō est. ex de reg. c. vlti. ⁊. j. e. c. j. ⁊. ij.

Quo pueri cie annos agentes a parentib[9] mōasterio traditi sūt vnus inuit[9]/ alter spōtane[9] cucullā induit: ad annos pubertatis venientes: inuit[9] ad secularē militiā rediit: spōtaneus mōasteriū districtius petit. ℣ unc primū q̄rit: si in puericie annis traditi cogātur religiōis ꝓpositū tenere Sc̄do si ꝓtervolūtatē parētū tōsurā vel religiōsvestez quis in puericia accipiat: an possit sibi ꝙtrahi an nō ℣ ertio: q̄ preter propriā volūtatē cucullā induerit: an cogak eā retinere/an nō? Quarto si ab vno monasterio i aliud districti[9] liceat alicui trāsire

Questio. j.

Quod intra annos[a] puericie traditi cū adulti fuerint: liberū habeant arbitrium manendi vel discedendi: probatur auctoritate ir. synodi: in qua sic statutuz est.

Cuir ginitatis ꝓfessio: quo tempore firma esse incipit.

Hirma aūt tūc erit ꝓfessio ꝑginitatis: ex q̄ adulta iā etas esse ceperit[b]: ⁊ que solet apta nuptijs deputari ac pfecta. Si ꝑginitatis ꝓfessio tūc incipit esse firma cū etas ceperit esse adulta ⁊ religiōis ꝓfessio: tūc de mū debet esse firma: cum ad adultā etatē peruētū fuerit sed dic de illa ꝓfessione agere q̄ in annis puericie ꝓprio arbitrio deo offerk: quā non cōfirmat parentū cōsensus. Letex que a parentib[9] deo offertur profession inuiolatā seruare oportet. ℣ nde gregorius scribit ad augusti. anglorum episcopum.

Nō ẓ de mōasterio egredi quē pr̄ vel mater intra annos infantie fecerit ordiare

Addidist[c] adhuc q̄ si pater vel mater[d] filiū filiāve ītra septa monasterij in ifantie[e] annis sub regulari tradiderūt disciplia: vtrū liceat eis postcq̄ ad pubertatis[f] annos inoleuerint egredi ⁊ mrimonio copulari: hoc omnino deuitam[9g]: quia nephas est: vt (oblatis a parentib[9] deo filijs) volūtatis frena relaxentur. Item ex concilio tole. iiij. ℂ Aut ꝓpria professio: aut paterna devotio monachum facit.

Addidistis. hec tria. c. intelligas de illis q̄ post adultam etatem ꝓsensum accōmodauerint. sed h. intelligit de doli capacibus.

d ℂ Mater. videk ergo q̄ mater possit tradere filium suum religioni. vt. j. e. quicūqz. quod non videk cū nō habeat ipsum in potestate. vt insti. de adop. ℌ. femine. legas ergo vel prio et.

e ℂ Infantie. id est puericie.

f ℂ Pubertatis. ℌ. xxvij. di. de his. contra. sed loq̄tur de secularibus.

g ℂ Deuitam[9]. ex his ca. sumūt quidam scisma erroris sui: ⁊ dicūt sufficere solā oblationē p̄ris: ad hoc

vt qs monachꝰ fiat.extra de regu.significatuz. et.c. ad hec. sed si obuiat.j.e.illꝫ ꝛ extra eo. cū simus.sed intelligas ista ca. quādo i adulta etate cōsenserūt. et sic iterpretatur ca.celestin⁹. extra eo. cuz virū.

a ¶ Onachū. ¶ Deuotio.ꝛ filiꝰ spōtanea ꝓfessio supple.

b ¶ Profesſio. per se.

Obligāt parētes i baptiſmo sed non in voto.

c ¶ Uicunqꝫ ¶ Ablatꝰ. i. sola obtatū. latio nō suffeciſſet: nisi ipe postea ratū habuiſſet. Sz q̄re in baptiſmo cogitur seruare factum parentū ꝛ nō in voto. Rñ: quia ibi recipit sacramentū. vnde illud cogitur seruare. vt.xlv.dist. de iudeis. Item quia i baptiſmo potest puer per alū obligari: vt de ꝑse. dist.iij. in baptiſmi vice.

Quem pgenitores.

d ¶ Cepit.ar. q̄ pscribatur alicui per factū sicut per dictuz: ꝛ q̄ nō refert an factꝫ vl dictꝫ declaret q̄s voluntatem suā: vt ex de ap.dilecti. et xxij.q.v.cauete. sic ex de reg. vidua.ꝛ xxvij. di. qō interrogasti.

¶ Ex his.

¶ Hec ē.ij.ꝓpo.q.iij q̄ ꝓbat magr q̄ nō compellit puer remanē ni li velit i etate legitima ꝛ hoc ꝓbat p tria.c.Jo. de fan.

e Uelle.adulte, sed ſm h. doli capaces. celestinus tñ videtur itelligē hoc c. de adultis. ex de reg. cū virū. f ¶ Calcari. si. xxvij.q.j.c.ij.

ij.ꝑs.

Sicut q̄ monasteria.

g ¶ Offensionis. Propt delectuz enim cogit quis itrare monasteriū. vt.xvj. steruz q.vj. de lapſis. l. cogit di.i. ille. et.lxxxj q̄s itra distin. dictū.ꝛ.c. re ꝓpe si q̄s clericus. et delectū xxxiij.q.ij.admonere. Ēt si certum tempus ei non prefigitur: nunquid perpetuo ibi mādebit? videtur q̄ sic. vt lxxxj. dist. si quis clericus.ꝛ seruꝰ qui sine prefinitione tēporis in vinculis pōitur perpetuo ibi eē videtur. vt. C. de pe.seruꝰ. Ar. j. ij.q.j. in primis.

Mona

Ilud autē statuendū.

h ¶ xv. videtur ergo q̄ habeat.xv.annū ꝓ deliberatiōe an velit remanere: an recedē. Naz ante non potuit deliberare cum

Profeſſio fctā añ. xuij annos. an sta tz post obliget

(si necesse ē) sunt redimēda. Ex his auctoritatibꝰ colligitur q̄ pacta professio pueros tenet obligatos: nec licebit eis a ꝓpósito discedere: quod paterna deuotione in puerilibꝰ annis susceperūt. Sz obijcit illud leōis pape.

¶ Nō lz puellis nuptias eligere q̄ spōtanea volūtate virginitatꝫ susceperūt ꝓpositū

Quelle q̄ non parentū coacte iperio: sed spōtaneo iudicio virginitatꝫ ꝓpositū atq; habitū suscepe rint: si postea nuptias elegerint: puaricant: etiā si nōdū eis ꝓsecratio accesserit: cuꝰ vtiq; nō fraudarent munere si i ꝓpósito pmanerēt. ambigivero nō possunt crimē magnū admitti: vbi ꝛ ꝓpositus ꝺserit/ ꝛ ꝓsecratio violatur. Nā si humana facta nō possūt impune calcari quid de eis manebit qui corruperit federa dīni sacramēti? Ū ergo i principio huiꝰ capituli dicat: puelle q̄ non coacte imperio parētū: datur intelligi: q̄ si coacte habitū virginitatis sumpserint: sine ꝓuaricatione tpm deserere pñt sed puella hec nubilis intelligitur: cuꝰ (vt i seqntibꝰ demonstratur) post.xij. annū libex est arbitriū: nec in electiōe ꝓpositi cogitur seq̄ parētū iperiū. Sic ꝛ illud etiā itelligēdum est quod est statutū in synodo habita ab eugenio papa. ¶ Extra voluntatē ꝓpriā: retrusi in monasteriꝭ non teneantur.

Sicut q̄ mōasteria elegerunt: a mōasteriꝭ egredi nō pmittūt: ita hi q̄ iuiti sine iusta offēsiōis cā sūt intromissi: nō nisi volētes teneāt: q̄ qō nō petūt nō obtuāt. Jōqz tales ꝓsiderādi sūt magis pcā ꝓmittē q̄s plāgere: sicut in decreto sanctissimi leonis pape manifestissime ꝓtinetur lib. vj. Uñ Marcellus papa.

¶ Palea

Illud aūt statuēdū eē cēsem: vt si minoꝛi etate filiꝫ mōasterio oblati fuerit: vel sacrā tōsurā vel velamina susceperint: dignū q̄dē duxim: vt.xv. anno a ꝓlatꝫ moniti ꝓbis in-

nec añ habuit discretionē. videret enī eccl̄ia circūuenire holes si aliqs cogerel manere cū ea q̄ nūqz deliberauit. nā etiā in illicitꝫ dak alicui dilatio mēsis. vt ſ.q.j.ſstat. decretalis tñ vſ eis dare triduū. vt ex.e. ad nostrā. vel saltē cōes inducie deberēt eis dari ad loquēdū amicis ꝛ ꝓponēdas sarcinulas. vt.ff. ex q̄.cau.ma.ab hoſtib⁹.ℌ.vl. Econtra videt q̄ nihil tpis habebit. nā canō comparat ꝓtractū quo q̄s obligat hominī obligatiōi diuine. vt.xxvij.q.j.c.ij. ℔z in ℣ctu hūano nō lz etiā incōtinenti resilire. vt C. de transac. ℌnis. ergo nec in hoc. Ad hoc dicunt q̄dā q̄ si ante.xvij. annos fecit pfessionē stātim cū per vnuz diem fuerit post ānos.xiij. in monasterio est ei factum ꝓiudiciū secus si nō fecit. q̄d q̄s est extra de regu. ad nraz Mch⁹ credo esse dicendū q̄ si ante annos pubertatis habuit discretionē tantā:

iij.ꝑs

vt ꝙ se vel ꝙ aliꝰ scuissz q̄ statim esset obligatus: vt tūc statiz post annos.xvij. sit obligat⁹ si nō ꝺdicat: sed si nec ꝙ se/ nec ꝙ alios potuit scire aliq̄ de obligatōe ista: tunc in.xv. anno sit inḡrendū ab ipo an velit stare an nō. ab aliꝭ enī nō est hoc inḡrenduz: nisi ab illis q̄ per se nō possunt hoc scire/ nec ab aliꝭ hoc didicerunt. Iteꝝ nunq̄d pōt aliqs petere in integrū restitutionē q̄ in.xv. anno intrauit religionē? Ar. q̄ sic ex de regu. ad nostrā. Rñ. nō: q̄ nō est decept⁹ q̄ ꝓpose ꝓpositi: ꝓterea q̄ in talib⁹ censet maioꝛ sil̄r in mōnio. extra de restī. ſpo. ex parte.

¶ Uelamen. ¶ Hec est tertia pars. q. in qua q̄rit q̄s sunt velande virgines: ꝛ est dicendū q̄ in.xxv. anno ꝛ hoc ꝓbat per ca. se. Jo. de fan.

Uelū ē q̄drꝰplex.

a ¶ Uelamē. hic agit quo rpe ℣gines sunt velāde vel ꝓsecrāde. Est aūt quadruplex velū. ſ. velū ꝓfessionis: cōsecrationis: ordinationis: ꝓlationis. Uelum ꝓfessionis imponit tam virgini q̄z vidue: dū tñ sit.xij. annoꝝ. vt J. q.ij. puella. velum consecrationis est q̄s tñ ℣gínibus imponitur in.xxv. anno. vt J.e.q. placuit. ꝛ.lxxv. dist. placuit. velū ordinatiōis q̄s olim imponebat diaconissis in.xl. anno: vt J.e. sanctimoniales. velū ꝓlationis est q̄s in lx. āno dak abbatisse: vt J.e. iuuēculas. xxxj.q.j. quō virginib⁹. ꝛ per hanc di. multa sed ank cōtraria. Jo.

b ¶ Uelū q̄ bꝰ dieb⁹ iponi debz

Quotis. ¶ Epyphaniaꝝ. Honestū est q̄ in talibus solennitatibus tñ iponak. potest tñ quilibet die dominico imponi. ex de tēpo. oꝛ.c.j.

c ¶ In albis. i. in tota septimana paschali.

d ¶ Pontificū nullus. Sed ipa met ab altari recipiat. vt.xxvij. q.j. vidue q̄. vel recipiat a sacerdote: vt J. eo. vidua. q̄daz tñ ex hoc ca. dicebant q̄ nec epūs/ nec pbr pōt iponere velu⁹ vidue: nec ob. ex quod mecau. platū. nam ibi nō dr q̄ velū iposuit: ℔z q̄ imponere simulauit. sil̄r non ob. ex q̄ cler. vel vo. ꝓsulunt. nā intelligūt illud de velo. i. de veste q̄s ex hoc apparet q̄s dicit in eadē decre. q̄ non fuerit pfessa cū tñ p illud velū intelligak q̄s profiteri cū sit velū pfessionis. Jo.

e ¶ Uuēculas ¶ Sexagenariā. aplus enī dicit. Uidua nō eligak minoꝛ. lx. annoꝝ. xxxj.q.j. quō. pōt tñ hoc intelligi q̄ sit sexagenaria nō etate: sed pfectione cōtinēne. ℌ.q.vij. paulus. ideo aūt est virgo: q̄ aliter non posset esse hortatrix virginitatis. vt.xxj. di. vna.

Abbatiſſa dz eē sexagenaria

f ¶ Anctimoniales. ¶ Non velenk. velo ordinationis vt sit diaconissa non ad ordinem: ℔z ad quoddā ministeriū euangeliū in matutinis lectionibus nunciandi. Jo.

g ¶ Lacut ¶ Non salutent. solenniter dicendo: dñs vobiscū. Johan.

¶ Jrgines. ¶ Quānis. Hec ē. v. ꝑs. q. In qua dr q̄ vidua lz velari nō debeat tñ dz hꝫ quādaz vestē religiosam. ꝛ hoc ꝓbat p.c.se. Jo. de.f.

h ¶ Jdua. ¶ Uel ministro. Ar. q̄ votum solenne

Uotuz solēne ꝑt fieri corā ꝑuata ꝑsona.

pōt fieri corā ꝓuiata ꝑsona: ſz ad quid facit mulier ꝑfessionē sacer doti⁹ potius eni debet facere abbatisse. Sed hoc ideo fit: qz feminis nō licet imponere velū ali cui. vt.j.e.q.ij. statuimus.

a Scriptis. non q̄ sit necessaria scriptura sed vt scꝑtura ꝑpa ob uiet ei q̄ ꝛuenit. vt.x.j.q.vij. saluberrimum.

b Aut signo Cum nescit scribere.

c Aut subscriptiōe. cū scit scribere.

d Ueste. sed velū accipiet ab altari. vt.xxvij.q.j. viduas. ꝛ.c. vidue que.

diuisio

Hic vero Hec qō diuiditur i tres partes. In quaruz prima ꝓbat q̄ pater pōt filiū paruulū de monasterio extrahere si est minor xiij. annis/ et filiam si est minor xij. ānis: alꝭ non Scā ibi. Uelamen. Tertia ibi Filium religionem ingressuz

Hac auctoritate Jo. de fan.

e Me vis. hic querit si pat vel an pos sit pat reuocare.

querit si pat vel tutor ꝑ possit reuocare filiū q̄ ingressus ē religionez. dic ergo aut pater ē ꝓsens aut absens. si ꝑsens postea non pōt cōtradicere. argu. liij. disti. si seruꝰ. si ē absens vsq; ad annū et diem eū reuocare potest. j.e. c.ij. ita tamen vt iste annus includat infra legitimam etatē. xij. vl. xiij. anno ꝛ. nec peccat pater reuocādo filium: nec filius peccat obediendo magis patri q̄ deo: quia hoc facit auctoritate canonis.

f Sic in qualibet. Religionis debitā vestē. hoc ꝯtum ad femmam.

Mꝭ nō ꝓuocat a religione filiuz a patre oblatū.

g Uel tonsuram. hoc ꝯtum ad filium.

h Aut vn⁹. cū vnum tantū habet. Sed nunqd si vn⁹ parentū obtulit: alter pōt eum reuocare? argu. q̄ sic: qz quod oēs tangit tē. C. de aucto. ꝓestā. l. vl. ꝛ. lxvj. di. c.j. Dici tamē pōt q̄ si pater consensit q̄ mater nō potest eum reuocare: nisi velis dicere q̄ eque sit in potestate matris vt patris ꝯtuz ad hūc casum. vt.x.q.j. ca.j.

i Forte. supple ꝛ filij ꝓsenserūt post aditā etatē.

k Aut nolentibus. supple aut si volentibus ꝛē.

l Nō mox. i. infra annū ꝛ die: vt.j.ca. primo. Uel mox. i. cito pōt. sic exponit. ff. ad tertulia. l. ij. §. ꝑe varia stim. Uel mox. i. ꝛpa cōinfra mēsem: vt plectit. j.q.j. cōstat. Uel dic. i. ḡcito scit. xxxij.q.ij. mulier C. quomō ꝛ quādo iuder. ab eo. Item aliquādo vsq; ad decez dies. ij. q. vij. quotiēs. Itē aliquādo extenditur vsq; ad triduuz. vt xxiij. distinc. ca.j. circa principiuz. ꝛ. lxxix. dist. nullus. Itē quando q̄ ponit ꝑ quandocunq;. vt. ff. si cer. peta. l.j. Nec mireris si hec dictio mox quandoq; ampliatur q̄ hec dictio diu quādoq; restringitur. vt. lxiij. dilectis. ꝛ. lxv. dist. de ꝑsona.

Mox/ mox. i. cito pōt. sic exponit. ff. ad tertulia. l. ij. §. ꝑe

Nō mox. i. infra annū ꝛ die: vt.j.ca. primo. Uel

penit⁹ nō licebit: ſz conuicti q̄ tōsuraz aut religiosam veste aliq̄n habuerit: mox ad religiōis cultū/habitūq; reuocent: ꝛ sub strēnua districtōe hmōi obſuantie ſseruire cogant. ¶ Parētib⁹ sane filios suos religiōi tradere nō ampli⁹ q̄ vsq; ad. xiiij^m. eoꝝ etatis annū licētia poterit esse. postea ꝯ an cū volūtate parentū: an si sue deuotiōis sit solitariū votū erit filijs licitū religiōis assumere cultū. q̄squis aūt vel abolitiōe tonsure: vel sc̄laris vestis assumptiōe detect⁹ fuerit attigisse trāsgressionē ꝛ excōicatiōis censurā accipiat: ꝛ religioni semp inhereat. Itē ex cōci. triburiesi. ¶ Usq; ad annos xij. paterne voluntatis puella subiaceat arbitrio.

Puella⁹ si ante. xij. annos etatis sponte sua sacrū sibi velamen assumpserit: possunt stati parētes ei⁹ vel tutores id factū irritū facere si voluerint. at si annū⁹ ꝛ die dissimulādo ꝓsenserint vlteri⁹ nec ipi: nec ipa⁹ mutare poterūt. ¶ Si ꝯ i fortiori⁹ etate adolescentula vel adolescēs seruire deo elegerit: nō est ptās parētib⁹ ꝓhibēdi. Uelamē aūt nulli sanctimoniali alteri iponere lz.

Unde eutician⁹ papa ait.

¶ Abbatissa ꝑsumē velare ꝺgine vel viduā: excōicetur.

Statuim⁹ vt si abbatissa aut q̄libet sanctimonialis post hāc diffinitionez in tantā audaciā ꝓruperit: vt viduā aut puellā virginē velare ꝑsumat: iudicio canonico vsq; ad satisfactōez subdatur. Hac auctē ꝑdict⁹ et pat̄na ꝑfessiōe docet astringi q̄libet in puerilib⁹ annis: ꝛ ꝑter volūtatē eoꝝ ꝓpositō suscepto ꝓhibet teneri: ni si tonsurā vel religiosam vestē parētes mox visam abdicauerint. paruuli vero dū offeruntur: non nisi sub multorū testimonio suscipiēdi sūt.

iij. ꝑs.

Unde in. ix. synodo legitur

¶ Infantes oblati a parentibus sub plurimoꝝ testimonio suscipiantur.

Oportet ifātes cū volūtate ꝛ ꝓsensu parētū: imo ab ipis parētib⁹ oblatos sub testionio plurioꝝ⁹ suscipi: vt ois occasio maledict⁹ gratia excludatur hominuz pessimoꝝ.

¶ Questio. iij.

Quod aūt⁹ q̄ inuit⁹ ꝓpositū religiōis suscepit ñ sit cogēd⁹ ad ſtinuiti ꝓpositi obseruationem: testat Leo papa dicēs

¶ Nō potest deseri ꝓpositū monachi spōte susceptum.

Propositū monachi ꝑ ꝓprio arbitrio ꝛ volūtate suscepti deseri nō ꝑt absq; pcō. qō eñ qs vouet deo debet reddere. vñ q̄ relicta singularitatis ꝑfessione ad militiā vel ad nuptias deuolut⁹ est: publice⁹ ꝓnie satisfactiōe purgād⁹ est: qz ꝛ si inocēs militia⁹ est: ꝛ honestū ꝑt esse ꝓiugiū: electionē tñ meliozs deseruisse trāsgressio ē

Item ex ꝓci. Toleta. iij.

¶ Qui religiosum habitum spōte susceptū deserere volu erit: ad tōm redire cogatur.

Procliu⁹ autē cursus ē ad voluptatē ꝛimitatrix natura vicioꝝ. quāobrē q̄sq; viroꝝ vel muliez habitū semel⁹ induerit spōtanee religiosuz aut si vir deditus eccl̄e vl̄ femia fuerit delegata puellaꝝ mōasterio: i vtroq; sexu ꝓuaricator iuit⁹ reuerti cogat vt vir detōdeat ꝛ puella ad monasterium regrediat. Si aūt quolibet patrocinio deſtores ꝓmanere voluerint: sacerdotali sñia a xp̄ianoꝝ cetu habeāt extores: vt nec loc⁹ eis vll⁹ sit cōmunionis. Uidue q̄z sicut tā dudū vniuersalis statuit synodus ꝑfessionū vel habit⁹ sui desertrices: supiori sñia condēnent. Itē ex ꝓci. calcedonē si. ¶ Semel in clero taxati vel monasteriis deputati: ad militiā nō redeant.

Os q̄ semel in clero⁹ taxati fuerit: siue i monasterio deputati: decreu⁹ neq; ad militiā⁹ neq; ad honoꝛes seculares^m venire.

i Semel. Propter hoc ꝺbū semel dicit Hug. non esse decre. eē de reg. ad ñram. vbiusq; ad triduū data licētia exeūdi. ſz certe illud ideo fuit: qz adhuc erat vicin⁹ annis puericie: ꝛ qz nō fuerat in ꝓbatiōe ꝛ qz illectus erat. Et habes hic arg. q̄ sufficit aliquem semel consensisse. vt. viij. q.ij. dilectissimi. ꝛ extra de despō. impu. de illis. eē q̄ matri. accu. posinsug. ff. de aqua plu. arcen. in diem.

Os qui semel.

k In clero. Ergo q̄ recipit simplicē tōsurā eā nō deserit: cū talis dicat cleri cus. xxj. dist. cleros. ꝛ. liij. dis. ex antiqs. Nunqd ergo clericus ꝓ uxorat⁹ feret tonsurā? Argu. q̄ sic. xxj. di. ſz q̄d ꝯ extra devi. ꝛ ho. cleri. clericus. xij. q.j. quia. naz etiam deposit⁹ eā feret. vt. lxxxj. distin. dictū. qō credo verum esse si vult vti priuilegio clericali Alioquin secus est. secus tamen videtur si clericus sumpt vidua in vxorem. lxxxiij. di. quisquis. hodie clericus vxoratus non tenetur ferre tonsuram. extra de cleri. coniuga. c. Johes.

Cleric⁹ ꝓiugat⁹ an teneatur ferre tōsurā.

l Ad militiaz. vt. xxiij. questione vlti. quicunq;.

m Ad honoꝛes seculares. In quibus exercetur iudicium sanguinis. vt. xxiij. q. vlti. his a quibus. vel in quib⁹ turpia lucra exercentur. ꝛ q̄ ipse in ꝓpria ꝑsona vult exercere. Alꝭ autē licitū est eēis et clericis habere seculares ꝓuincipatus: dum tamen exerceāt per aliuz causam sanguinis. vt. lxxxvij. dist. eēs. gubernationē. et. v. q.ij. quia. Johannes.

Clerici sc̄lares ꝓncipa t⁹ hre ꝑnt.

a Predicta. ꝛ. eo. si in qualibet.

b Oportet. Publice nō de facili admittunt cōtradictionē postea. vt. viij. q.j. licet. Johā.

c Maledicti. id ē maledicendi.

diuisio

Quod autē Hec. q. diuiditur i tres partes. Item aliquādo vsq; ad decez dies. ij. q. vij. quotiēs. Itē aliquādo extenditur vsq; ad triduuz. vt xxiij. distinc. ca.j. circa principiuz. ꝛ. lxxix. dist. nullus. Itē quando q̄ ponit ꝑ quandocunq;. vt. ff. si cer. peta. l.j. Nec mireris si hec dictio mox quandoq; ampliatur q̄ hec dictio diu quādoq; restringitur. vt. lxiij. dilectis. ꝛ. lxv. dist. de ꝑsona.

iij. ꝑs.

coactio impedit obligationem

d Qō autē. Certū est q̄ qui coact⁹ intrat religionem nō obligatur. ꝛ. e. q.j. c. sicut. dūmodo talis sit coactio q̄ cadat in cōstātē virū. vt extra qō metus cā. cū dilect⁹. nec etiā cōditionalis coactō obligat aliquē. vt extra qō metus causa ꝓlatum. Johan.

Ropositū monachi.

e Publice. videt q̄ monachi et monache ꝓ delict⁹ suis publicaz faciāt penitentiam. vt xxvij. q.j. virgi nib⁹. sed potest intelligere ō publica q̄ sit i claustro de qua agitur. xxx. di. si qs pbr. ꝛ. xxvij. di. ꝓiel bꝑter.

f Militia. vt. xxiij. q.j. multare.

g Melioꝝ. solus ille ergo trāsgredit votum qui deserit maius bonū ꝓpter min⁹ vel par. sic. xvj. q.j. qui bona. ꝛ extra de voto ꝛ voti redēptiōe. ꝓ totum.

h Rocliuus. Quia omnis etas ab adolescētia ꝛē. xij. q.j. c.j.

Ecclas plures i sex casib⁹ hre licet.

Cum h. lator. ⁊ circa canonē late sñie. vt extra de sen. excō. cū illoz. 3o.

Rchipresbyter. a ¶ In duabus. De iure cōi nullus pōt habere plures ecclesias: nisi in sex casibus. scz quādo ecclie tenues sūt. vt. x. q. iij. vnio. Et si vna pēdet ex altera. vt extra de eta. ⁊ quali. eam te. Et si hz vnaz intitulatā ⁊ aliā cōmendataz. vt. j. eo. q̄ plures. extra d elec dudū. Et si cōis dispensat cū aliquo. vt lxx. dist. sanctor. Et vbi est pauci tas hominum: scz extra ciuitatē. vt. j. e. c. j. in fine. Itez si eccl'ia adheret pbēde. vt extra de preben. extirpande. Unde hostiēsis dat tales versus Ecclias plures null⁹ de iure tenebit.

Uers⁹.

Dependens / tenuis / rarus / vel gratia pape.
Utilitas vigēs / ⁊ commendatio iusta.

Plures ecclias permittunt ista teneri.

Mat. vj. c.

In duabus ecclesijs.

Ueric⁹ ab instanti.

b ¶ Non connumeretur. i. nō intituletur: quia non debet cōnumerari inter clericos eiusdē ecclesie: nisi sit intitulatus. nec habet vocem in electione cuz alijs: licet percipiat fructus illius ecclesie: ꝙa bene pōt

pbēdā pt quis hre / et tñ non erit canonic⁹

episcopus vel ecclesia concedere alicui beneficiū alicuius ecclesie. non tñ est ibi canonicus. vt. xxj. q. j. possessiones. qñqz etiā habet pbendā ⁊ nō est canonicus. vt extra de magist. c. qz nōnulli. ⁊ licz talē pbēdam teneat corporaliter: tñ dicitur vacare de iure. vt extra de cōcess. pben. ⁊ eccle. non va. cum nostris. ⁊ ca. litteras.

c ¶ Dommis. sibi cōtraꝛijs. als bene potest. vt. ff. de ope. li. duoꝛum.

d ¶ Necessitatē. quasi dicat. qđ faciet ꝙ clericus si habeat pauperē eccl'iam: Respōdeo. querat victuz artificio honesto. vt. xcj. di. clericꝰ. Sed nōne si eccl'a pauper est debz vnīri alij. vt. x. q. iij. vnio? ſic. nisi iste scīes a pncipio recepit pauperē. vnde imputet sibi: nisi quia forte postea ē depauperata. Sed q̄ro quā ecclesiam dicas pauperez: nūqđ illam q̄ valet de cē marchas auri. vt. ij. q. vj. anteriozū? Dico illam pauperez q̄ nō pōt aliquem honeste et sufficiēter pcurare: et ꝓterea nō pōt hospites supuenientes recipe. vt extra de pbē. de mōachis. immo depositio tantuz relinquit q̄ sufficiat sibi et suis. vt. l. dis. studeat. sed cū oēs hospites idistincte teneamur recipe. vt. lxij. dist. ꝙscamus. domus clericoꝝ olbus debet eē cōmunis. vt. xvj. q. j. quoniam quicqđ. ḡ requiritur q̄ sit ditissima. nam diuitie bone sunt / dūmodo fiat ex eis misericoꝛdia xxx. distinct. hoc scripsimus. expedit enim episcopis habere diuites subiectos. l. nā impiū abundat si habeat subditos locupletes. i auten. coll. ij. vt iud. sine quoquo suffragio. ff. j. et potius eligendi sunt diuites q̄ paupes. in aut. de defen. ciuita. ff. quibus. Cōtra videtur sufficere q̄ tantum necessaria habeat ⁊ illa necessitas arctatur ad victū ⁊ vestitū. vt. xij. q. j. episcopis. sed hoc obtinuit ꝑm illa tempoꝛa. xlij. distin. episcopus vilē. hodie vero creuit decus ecclē creuitq̄ deus ecclias. de conse. distinct. j. vasa. Dico hec omnia considerandā ꝑm qualitatem persone et situm ecclesie. aliquid enim sufficit vni quod nō sufficit alij. vt. xlj. distin. non cogantur. ⁊ minus sufficit manenti extra vias cōmunes: q̄z in vijs: ⁊ ꝙsuetudo quincie in hoc seruanda est. vt. ff. dist. iij. erit. ⁊ xxix distin. sciendum.

Ecclīs pauperē quā dicim⁹ esse.

luerit reliquere: an liceat ei ad aliā transire? Certio: an pcuratiões secularū negociozū clericis liceat suscipere? Quarto: an clarꝭ ⁊ fulgidis vestib⁹ eis oꝛnari expediat? Quinto: an ab episcopo coꝛrecti suum officium relinqre ⁊ ad secularem iudicem confugere valeant?

Diuitie faciū in ciuitate q̄ extra congregāt

Questio. j.

Un duab⁹ ecclesijs aliquē ꝓnumerari posse septia synod⁹ phibz dicēs

¶ In duab⁹ eccl'ijs clericus conscribi nullo modo dz.

Uericus ab instāti tē poꝛe non ꝓnumeret⁹ in duab⁹ eccl'ijs ¶ Negociationis enī hoc est ⁊ turpis lucri ꝓpriū ꝓmodū: ⁊ ab eccle ꝙsuetudine penitus alienuz ¶ Audiuimus enī ex ipa dominica voce q̄ nemo potest duob⁹ dñis seruire: aut enī vnū odio habebit: ⁊ alterū ꝓtēnet. vnusquisq̄ enī ꝑm apostolicā vocem in quo vocatus ē: in hoc dz manere ⁊ in vna locari eccl'a. Que enim propter turpe lucrum in ecclesiasticis rebus efficiuntur: aliena consistunt a deo. ad vite vero huius necessitatē studia sūt diuersa.

Cōmēdare ē deponere.

b Ui plures. Sub ꝓmēdatione ⁊ illi⁹ ecclesie nō est ꝓlatus: ſz potiꝰ ꝓcuratoꝛ. vt. lxj. di. obitū. et. c. cathmēsis. et q̄ cōmēdauit pōt reuocare qñ vult. Nam ꝓmēdare nichil aliud ē q̄ deponere. vt. ff. depositi. lucius ff. dever. obli. cōmendare. Jo.

c Nū abbatez. Duobus. ē. prima cā e. q. vj. c. vltī. Jo.

d Elatio cle.

Procuratoris ꝓstituē di forma q̄dam reꝓbata.

¶ Cardialē. i. ꝓpriū epz. e ¶ Canonice Nūqđ talis forma erit in lris ꝓcuratoꝛijs: vt sic scribatur. vt q̄cūq̄ canonice vel legitime p eum fuerit oꝛdinatuz ratū habeo? certe nō. vt. ff. de pcu. si ꝓcuratorē. et de cōstit. cū dilecta. in fi. Naz si illegitime aliq̄d fecerit ꝓcurator nō rescindit sñia vt. C. de ꝓcura. si ꝓcurator. et de offi. iudi. cū olim Jo. certe talis ꝓcuratio ñ valet: q̄ sp diceret dñs illū nō eē legitimū actū ⁊ vidi p dñz hug. talez ꝓcuratorē in cōcilio reꝓbari. B.

f Ulō. ¶ Desinas. ē. dis. lxxxix. c. j. ℣ Jo. sed illō est

Ex his ergo qui voluerit ac quirat corpoꝛi oportuna. ait eñ apls: ad ea q̄ michi opus erāt ⁊ his qui mecū sunt: ministrauerūt man⁹iste. et hoc quidem in hac vbe seruandum: ceterū in villis q̄ foris sunt ꝓpter inopiam hominum idulgeatur. Sz due ecclesie intelligūtur eccl'e duarum ciuitatuz in quibus nullus debet ꝓscribi. Unde in Calcedonēsi cōcilio statutū est. ¶ De eodem.

Uericū i duaꝛ eccl'ijs ciuitatū cōscribi non opz. Sed ecōtra nōnūq̄ epī ciuitatis vni⁹ efficit archiepī alteri⁹ ciuitatis: nec tñ ꝓtioꝛē eccl'az deserit: ſz ꝓtioꝛ eccl'a quasi cōmendata reliquitur scda quasi intitulata habet. Unde Leo. iiij. scribit.

¶ In vna eccl'ia titulat⁹: alterā sibi cōmēdatā pōt hre.

Ui plures eccl'as retinet: vnā q̄dē titulataz aliā ꝙo sub cōmēdatiōe⁹ tenere dz. Sic ⁊ illud Agathēsis cōciliꝭ intelligendum est.

¶ Duob⁹ monasteriꝭ vnus abbas ꝓeesse non potest.

Unū abbatē duobus⁶ mōasteriꝭ ꝓsidere iterdicim⁹. Pōt ēt vtriq̄ tāq̄ titulato ꝓesse: sed iure speciali nō cōi. Ut Gregoriꝰ.

¶ Unus episcopus duabus ꝓficitur eccl'esijs.

Elatio clerici simul ⁊ ꝓpli terracinēsis gētis nos valde letificat ob hoc q̄ tua fraternitate bona testatur. ⁊ qz defūcto pōtifice suo petro sibi cardialē⁹ postulāte ꝓstitui sacerdotē: eoꝝ desideria necessaria ꝓplēda esse ꝓuidim⁹. Tota q̄ mētis intētiōe ita lucruz aiaꝝ dño nro

Dotinon renūciat q̄ a viro legatū recipit.

Epūs clericū alienū recipiens est punien dus.

iuus cōe h⁹ spāle. vij. q. j. petitū. b. g ¶ Subtraham⁹. Nisi illud adiecerit ꝓstatim q̄s cito cōfirmasset eū in scdo epatu vacaret p mus. ex de elec. cū in cunctis. ſ. e. q. ij. si q̄s iā trāslatus: sec⁹ tñ in alijs bñficijs est nā ibi in recipiēdo vnū nō videt renunciare alij. ex de testa. officij. Nā et si ꝓcr fcepit sibi aliq̄ legatū a viro nō ideo renūciat doti. C. de rei vxo. act. l. vnica. ℌ. sciendum. Jo.

Ui vero. ¶ Hec q̄ dividit in. iij. ꝓtes. In ꝓma ꝓbat q̄ nemo sine litteris ꝓmēdatitijs epi sui pōt trāsire ad aliam eccl'am. ⁊ hoc ꝓbat p ca. se. Secunda ibi. Si q̄s iam. Tertia ibi. Sicut aūt Quarta ibi. Cōductitijs. Joh. de fan. h ¶ Quivero. hec q̄stio ter iak. lxxj. dis. ca. j. ij. et iij. Sz quid si ali quis eps recepe rit clericū alienū de hoc varie pene statuunt: quidaz canones dicunt vtrunq̄ eē excōicāduz quo usq̄ clericus reuertatur. vt. lxxj di. clericos. ſz dicitur hic in capitulo ꝓmo q̄ vtrq̄ sit deponēdus. In scdo capitulo dicit q̄ est remouēdus ad tēpus ab officio. vñ cū diuerse pene sint statute: inder pōt infligere quam magis

videritexpedire. extra vt lite non contest. qñ. ℌ. si vero. extra de officio delega. de causis. Jo.

i Uoniā diuersaꝝ. ¶ Dimissoꝝijs. Pz ei q̄ nō

sufficit in tali trãslatiõe tacit⁹ ꝓsensus epi.vt.lxxj.di. c.j.sed solẽnis act⁹.sic.C.de emã.l.iij. Sed si ad eccle siã eiusdẽ episcopat⁹ trãsiret sufficeret nudus ⁊ tacitus consensus:qz tacit⁹ ꝓsensus dissoluit matrimonium carnale.vt.xxxiij.q.v.q̃ vꝛorem.Et est ratio ꝙre a ꝓiori erit absolutus:qz nemo potest duob⁹ dominis seruire.vt ẽ.c.q.j.ca.j.Sed si aliquis haberet plebẽdas in diuersis episcopatibus ab vtroqz posset iudicari et ordinari.Et sic vn⁹ epus posset ordinare clericũ alteri⁹ qõ esse nõ debet:⁊ ita sequerẽt impossibilitas iuris.

a ¶Sui epi. Sufficit habere litteras soli⁹ epi: vbi eps not⁹ est: ſz i remotis epis requirunt quing sigilla. vt extra de cle. peregri.ca.j.

b ¶Ad oppꝛobrium. Eadem pena statuitur cum eps instituit aliquẽ inuitis patronis.xvj.q.vij.decernimus.

c ¶Lacuit. ¶Exceptionis.i.excusationis.

d ¶Restituat. Et sic põt peti restitutio clericoꝝ

e ¶Cingulo. In executiõe:nõ ẽm deponit vt sꝙ.

f ¶Reuocari ꝓpo iure sicut ille cui ad tps interdictũ est postulare.ff.de postu.imperatoꝛes.

g ¶Propagationis.ꝓpagatur ẽm vitium per malum exemplum.ꝛj.q.iij.precipue.

h ¶Licentia.i.impunitas.

i Beneficiatus trãsiẽs de vna eccl̃a i aliã an stati p dar pri mam.

¶Si quis iam. ¶Hec est scẽa ps.q.fm Jo.de fan.

¶Translat⁹. Translatũ eũ intelligo cũ est cõfirmatus ⁊ adept⁹ possessionẽ.vt extra de elec.cũ inter cũctis:sed ꝓpter solã ꝛfirmationez nõ perdit ius qõ habuit in ꝓiori ecclesia:nisi adept⁹ sit possessionem vt.xcij.di.si qui epi.⁊ intellige qñ est translat⁹ de auctoꝛitate epi sui:⁊ in eo casu põt intelligi.extra de cõsuet.ꝑben.⁊ ec.nõva.litteras.⁊ extra de prebẽ.de mul ta.alioqn si sine lnia epi transit:nõ ipo iure vacat pri oꝛ eccl̃a:imo ꝓior eps põt eũ repetere.vt.vij.q.j.nõ oportet.⁊ c.si quvero. Uel dic q̃ vacat ẽtuz ad ipm Jo.Ego credo q̃ ꝓior eccl̃a cũ possit repetere:cum eo sit spoliata.vt ex̃ de rest.spo.per totũ.B.Itẽ si aliquis recepit bñficiũ simpler in alia ecclesia non ideo pdit ꝓiorẽ eccl̃am vel pbendã:dũmõ nõ sumat illaz ꝓ titulo.põt ei canõici dare simpler bñficiũ nõ canonico.vt ex̃ de magis.qz nõnullis ⁊.xvj.q.j.possessiões

Epi an possint circa bñficiorũ pl̃a litatez dispẽsare.

Sz nũq̃d epi põt dispẽsare circa plur alitatẽ bñficiorũ cũ dicat in illa ꝓstitutõe de multa:q̃ ꝙ sedẽ aplicã põt dispẽsari? Et ꝓbo q̃ põt:qz a canone ꝓmittit eis dispẽsatio.lxxi.dist.sctoꝝ.⁊ sicut hz papa potestatẽ circa epat⁹:sic epi circa ecclesias.ex̃ de excel.pla.sicut vnure. Itẽ qz legislatoꝛ sibi nõ seruauit spãlit dispensationẽ cũ dixit romanũ pontificẽ posse dispẽsare.et go aliꝭ ꝓmisit.vt ex̃ de sen.excõ.nup.nõ ẽm dicit in ꝓstitutiõe solũ papã posse dispẽsare:ſz aliud est dicere solũ papã:⁊ aliud papã.ex̃ de testa.requisisti.Nõ ẽm credẽduz est papã velle iura alioꝝ diminuere vt xix.di.ecce.⁊.c.nulli. Et q̃cq̃d facit itelligẽdũ ẽ sine ꝓiudicio alioꝝ facere.vt.ix.qsti.iij.nunc vero.C. de emã.nec anꝰ: nec inde nasci debet iniuriaꝫ occasio vñ iura ꝓcuerunt.vt extra ẽ accu.q̃liter.vt C. vnde vi memi nerint. Nec dicitur in ꝓstitutiõe q̃ romanꝰ pontifex ꝺz dispẽsare:sed q̃ põt dispensare. Sz per hoc ꝺbũ põt non imponi necessitas.ff.de offi.pre si. sepe.⁊.l.seq.et ſz de romana sede dicat:nõ ideo excludit de aliꝭ ar.ũ.q.vj.ad romanam. Et nisi expresse corrigat vetꝰ ius manebit simul cuz no

c d e f g h i

tendum elegerit:q̃diu eum restituat⁹:cõmunione se priuatum cognoscat. desertoꝛẽ autem clericum cingulo⁽ᵉ⁾ honoris atqz ordinis sui exutũ aliquo tempoꝛe monasterio relegari conuenit:sicqz post ea in ministerio ecclesiastici ordinis reuocari⁽ᶠ⁾. Nã nõ poterit in talib⁹ ꝓpagationis⁽ᵍ⁾ aboleri licentia⁽ʰ⁾ nisi fuerit i eis per correctionẽ disciplĩe subsecuta correctio. Obijcitur aũt illud calcedo.cõci.

¶Nichil ꝓmune habeat cũ eccl̃a ꝓiori q̃ de vna ad aliã translatus est.

¶Jq̃s iam trãslat⁹ est abvna ecclesia in aliã:nichil habeat cõmune cum ꝓiori:

ij.ps.

uo.vt.C.de appel.precipim⁹.in fi.⁊ quoties nouã actio vel nouũ ius idulgẽt.vetus nõ tollit:misi hoc expresse dicatur.ff.de actioni.⁊ obli.l.quotiens.⁊.xxxv q.iij.de incestis.in fi.et adde rationes quas dixi.lxx. dist.sanctoꝝ. Econtra videtur q̃ nõ possunt.qua etiam iure antiquo primabatur episcop⁹ iure dãdi plura beneficia. Uel ex gratia quadam poterat ille qui habuit plures ecclesias eligere vnã quaz volebat.extra de ꝓbẽben.quia.⁊.c. referente. Item cũ hic papa tantũ exprimatur:ergo alij non possunt.xcv.di.illõ. nam q̃ de vno dicit.de alio negat.xxiij.q.iij. forte. xxv.dist.qualis.sic argumentat Jnnocentiꝰ extra de his que fi.a ꝓla.tua.⁊ que titio nubere iubet:oñ dus alijs nubere.ꝓhibetur.ff.de cõdi.⁊ demõ.cũ ita. Ad hoc põt dici q̃ sol⁹ papa põt dispẽsare q̃ aliquis sit intitulatus in diuersis ecclesijs diuersoꝝ epoꝝ. Non in hoc casu videt sequi impossibilitas iuris q̃ qua rõne ꝺz recipere ordines ab vno ⁊ ab alio.⁊ stare mãdato vni⁹ ⁊ alteri⁹:cũ tñ mãdata illoꝝ possent esse ꝛria ⁊ ille iurauit obedire vtrisqz. Item q̃ nemo ꝺz ordinare clericũ alterius diocesis:vel recipe sine dimissoꝛijs lris per q̃s sit absolut⁹ a ꝓiori. Et q̃ nemo põt duobus dñis seruire. hãc impossibilitatẽ iuris solus papa põt temperare. Uel facias vm in eo q̃ dicit maioꝛib⁹:vt solus papa possit dispẽsare de maioꝛib⁹:epi aũt de minoꝛib⁹. Itẽ in eo facvim cũ dicit cũ ratio postulat.i.si talis est casus q̃ eps nõ põt dispẽsare. Itẽ nõ dico eũ statum ꝓmatũ ꝓiori eccl̃a nisi qñ de lnia epi trãsit. hoc ẽm nõ ꝓt fieri sine dimissoꝛijs lris.ẽ.eo.qñ. Nã si sine licẽtia trãsit põt revocari a ꝓiori.vij.q.j.nõ oportet.⁊.c.si qui vero. Ut ad cautelã eps cõmendet ei sc̃am eccl̃iã vel det ei sub conditione si poterit obtinere dispensationẽ.⁊ adde qõ dixi.lxx.di.sanctoꝝ.

Rñsio ad ꝙstionis.

Rñsio ꝓme ꝙstionis.

a ¶Siue sub eccl̃esia.i. siue ꝓior eccl̃ia fuerit monasteriũ siue parrochia ⁊c. nil se intromittat amodo de negocijs ꝓioris eccl̃ie.

¶Sicut. ¶Hec est tertia pars questionis secundũ Johan.de fan.

Jcut in.

b ¶Non potest. ẽ. xvj. q. j. ne ꝙ cuiuslibet. extra de fi. presby. ꝓpsut. contra. vij. q.j.illud Sed plures possunt esse in eadẽ ecclesia: sed tantum erit vn⁹ ꝓpetuus.

Eccl̃ia abundãs ꝓ epm in plẽs diuidi põt iij.ps.

c ¶Diuidere. ita q̃ vna maneat. Sed si est ecclesia vel prebẽda abũdans de ea bñ potest eps facere plures ecclesias vel prebendas: dum tamen ecclesie nõ sint sub eadem limitatione. vt xvj.q.j. plures sicut de vna prouincia fiunt plures. vt. x. dis. lex imperatoꝝ.⁊ cj.di. peruenit.⁊ de duabus ecclesijs fit vna.vt extra de excel.ꝓla. sicut econtra devna due.vt extra de ec.edi. ad audientiam.

d ¶Conducticijs.iiij.pars.

¶Recipim⁹. ¶Conducticios. cõducticios appellat eos quibus ꝓ certo ꝓcio cõmittit cura animarum: hoc ẽm est iniquum. vt extra ne pre. qñ. alias si ꝓlatus aliquis alicuius ecclesie habeat secum sacerdotem sub annuo censu: nõ est iniquum. Et si pergere vadit ⁊ ꝓ certo ꝓcio interim aliquẽ cõducit: potest ergo quis cum quocunq̃ pbr̃is ecclesia committi non debet.

Unde Jnnocentius.iij.

¶Conducticijs pbr̃is ecclesia non committatur.

¶Recipimus etiam ne conducticijs⁽ᵉ⁾ presbyteris ecclesia committatur: sed vnaquaeqz ecclesia cui facultas suppetit: ꝓpriũ habeat sacerdotem.

¶Quest.iij. Uod autẽ⁽ᶠ⁾ clerici secularium negociorum ꝓcuratoꝛes esse non valeãt: auctoꝛitate Carthaginẽsis concilij primi probatur:in q̃ Nicola⁹ papa episcopis castilianis dixisse legitur.

¶Palea.

¶Eruenit in sanctã synodũ: qꝛ de eis qui in clero cõnumerant: quidã ꝓpter turpis lucri gratiã mia ꝓ possessionũ cõductiões et seculares causas suscipiãt: ⁊ seipos quidẽ a ministerijs sanctis per desidiã separẽt: ad domos autẽ secularij cõcurrant ⁊ substantiarũ eoꝝ gubernationes auaricie cã suscipiãt. Decreuit igit sancta synodus neminem deinceps eoꝝ: hoc est nõ episcopum siue clericũ aut monachum cõducere possessiões: aut misceri secularibus procurationib⁹ nisi forte qui legibus ad minoꝝ etatum tutelas siue procuratiões inexcusabiles attrahãtur: aut cui ipsius ciuitat⁹ episcop⁹ ecclesiasticarũ rerũ cõmiserit gubernacula. vel oꝛphanoꝝ aut viduarũ que indefense sunt: aut earũ ꝑsonarũ q̃ maxime eccl̃astico ꝺigẽt admiculo ꝓpter timoꝛẽ dei. Si q̃s ꝙ trãsgressus fuerit hec statuta:correctiõi eccl̃astice subiaceat. Itẽ ex cõcilio carthagineñ. prio Nicolaus eps castilianis dixit.

¶Qui clero annexi sunt: secularium possessionum procuratoꝛes non fiant.

¶Quedo placẽ suggestõnẽ meã sctitati vre/et displiceꝛ vobis vt q̃ Futũ ꝙ: et annexi sũt clero: nõ accedãt ad actiões⁽ᵍ⁾ seu admiꝛatiões⁽ʰ⁾ vel ad ꝓcuratiões domoꝝ⁽ⁱ⁾ scl̃ariũ. Gratian⁹ epus

Clerici an possint negocia scl̃aria exercẽ.

f ¶Quod autem. Hec questio expedita est. ẽ. xv.q.vj. in summa. Dicitur enim quis exercere secularia negocia tribus modis. Uno modo si aliquid ematur vt charius vendatur. et hoc non licet. de hoc tractatur. lxxxviij. distinctio. per totum. Quandoqz idem est qõ exercere causas seculares: et illud etiaz non licet clericis nisi pro certis personis. extra de postu.capi.j. Quãdoqz ideꝛ est qõ esse procuratoꝛ rerum secularium siue administratoꝛ: nec illõ licet clericis. extra ne cleri. vel mona. cap. scõo et capi. sed nec. Quãdoqz idem est qõ conducere possessiones a laicis. hoc non est interdictum eis. quia hoc etiam licet monachis. vt extra de deci. dilecti.

g ¶Redo placere sug.

h ¶Ad actiones. scilicet causarum.

i ¶Seu administrationes. scilicet rerum secularium.

a ¶ Aut.non intelligas q eis detur optio: sz istud aut/ponitur cōminatiue.sic ponitur.lxxxvij.distin. consequens.et.xlv.distinc.disciplina.Jo.

b Locatur. ¶ Conductores. fisci scz vt ipsi ptent tributū et vectigal.ecclia enim non debet recipere possessiōes grauatas tributis. imo si hz deseret eas.vt.x.q.ij.hoc ius.vl appellat hos cōductores qui alicd cōducūt:vt alijs charius locent. et est si.C. locati mulites.

c ¶ Inhoneste. quia hōesto possunt. vt. xcj. distinc. clericus victum.

d ¶ Cyprianus. ¶ Tutorē tutelaz testamētariam non recipiēt clerici:sz legitimā possūt si volūt.sed nō cogūtur recipe eā. de hoc notauit. xvj.q.j. generaliter.et.lxxxvj.distinc.peruenit.

e ¶ Probauit. id est deuouit.

f ¶ Pro dormitiōe. Jd est mortē. nūquid ergo talis ē excōmunicat⁹ ? non. sed ideo fit: quia impenitēs decedit. dicunt quidā tamen hoc esse dictuz ad terrorē. vt extra de rap. sup eo.et de tornea.ca.j.

g Olliciis. Jd est deliciis.

h Jqui. Unde tunc nō possūt vocari in ius. ff. de in ius vo.l.ij.

i ¶ Sed dieꝝ tamen interpollat⁹ sic sumitur. xxxvj. distin.si quis vult. et.ff.de condi. et demonstra.si qs ita. vbi dicitur q si alicui legatum est vt cum filijs habitet:nō requiritur q in quolibet momento sit cum eis. dixit.aplōz statuta sūt q dicūt. Nēo militās deo iplicat se negocijs secularib⁹: pide aut clerici sint sine actiōib⁹ domoz: aut[a] actores sine officio clericoz Uniuersi dixerūt. hoc obseruem⁹. I tē ex concilio Carthaginēsi.iij.

¶ De eodem.

Placuit vt epi: pbri: z diaconi:vel q̄cūq; clerici nō sint cōductores[b]: aut procuratores:neq; vllo turpi vel inhoneſto[c] negocio victū querāt: qz respicere debēt scriptū eē. Nēo militās deo implicat se negocijs secularibus. I tez ex epistola Cypriani ad pbros z diaconos z plebem furnensem.

¶ Seculariū negocioz procuratiōez clerici ñ suscipiāt

Cyprian⁹ pbris z diaconib⁹ plebi furnēsi cōsistētib⁹ salutē Jāpridē pcilio eoz ē statutuz:ne qs de clericis z dei ministris tutorem[b] ac curatorē testamēto suo noiauerit:qñqdē singuli diuio sacerdotio honorati: et in clericoz ministerio cōstituti: nō nisi altari z sacrificijs deseruire:z pcibus atq; orationib⁹ vacare debeant. Scriptū est enī. Nemo militans deo iplicat se negocijs secularib⁹ vt possit placē ei cui se pbauit[c]. qđ epi z antecessores nri religiose considerātes z salubriter puidētes censuerūt:ne quis decedēs ad tutelā vel curā clericū nominaret.at si quis hoc fecisset: non offerretur p eo: nec sacrificiū p dormitiōe[f] eius celebraretur. neq; enī ante altare dei merētur nominari in sacerdotuz prece: q̄ ab altari sacerdotes z ministros volunt auocare.

I tez ex eadem. ¶ Nō lz clericis molliciis et secularib⁹ rebus laqueisq; obligari.

Molliciis[g] z sclarib⁹ rebus laqueisq; obligari non debent qui diuinis rebus z spūalib⁹ occupati sunt nec ad terrenos z sclares act⁹ vacare. I tem ex eadē.

¶ Secularib⁹ negocijs clerici non alligentur.

Hi qui[h] i eccliā dñi ad ordinationē clericoz pmouētur: i nullo ab administratione diuina auocent nec molestijs z secularib⁹ negocijs alligent:nec ab altarib⁹ et sacrificijs recedāt:sz die[i] noctuq; celestib⁹ rebus et spiritualibus seruiant.

I tem vt supra Cyprianus.

¶ De eodem.

Sacerdotiū[k] religiose decretuz z necessarie factuz seruet[l] a nobis simul et ceteri fratrib⁹ detur exēplū:ne quis sacerdotes z ministros dei altari ei⁹ z ecclie vacātes: ad seculares molestias deuocet. obſuari decetero poterit:ne qs vltra hoc faciat circa pſonā clericoū si qđ factū fuerit ē vidicatū.

¶ Questio quarta.

Quod vero[m] fulgidis et clarj vestib⁹ eis ornari ñ liceat. i. vij. synodo iubet: in q̄ sic statutū est. ¶ Corripiāt clerici qui vnguēt⁹ z claris vestibus z fulgidis lasciuiunt.

k Sacerdotū. Jd est cōstitutio de sacerdotibus.

l ¶ Seruetur. Hec sunt verba constitutionis vsq; ad illum locum obseruari.

m Quod vero. Nota q vsus vestium non despicitur:sz abusus. scilicet iactātia z voluptas quia in victu nō refert quis vel quid vel quātuz comedat dūmodo nō gulose sumat.vt. xlj. distinc. quisquis.et.c.delicie. idem dico in veste.vt.xlj.distinct. parsimoniā. et hic in capi.j.possunt ergo clerici scōm consuetudinem regionis precioſis vestibus vti vt cōforment se moribus eorū iter quos viuunt: et ne vilescat dignitas clerical.arg. lxxx.distinc.episcopi.sed rubeis et viridibus pannis nō vtentur. omnes desuper habebunt clausas vestes.extra de vi. z hone.cleri.clerici. purpuram et cendatū pñt ferre. Nam vestis domi purpurea fuit . nec tenet illō quod legitur.extra de vita et hone.cleric. statuimus. quia nō fuit per vsum vtentium approbatum . sicut nec illō Gregorij. vij. extra de appel. memnimus.Grego.tamē dicit q si cultus precioſaruz vestium nō esset in culpa: sermo dei non tam manifeste exprimeret q̄ diues iudeus purpura et byſſo descendit ad iferos.de peniten. distinc.iij. cauendum . sed illud nō obstat: quia sine charitate erat. nam propter diuitias quis non dānaretur.xxx.distinc.hec scripſimus.

Uestes ferant ſm regionis ꝓsuetudinē.

Epithimium quid ſignificat.

a Omis iactura. ¶ Ornatura. Que fit cā voluptat⁹ alis sec⁹. vt. xlj. distic. parsimoniam.et ca.delicie.

b ¶ Epithimio. i. ſuſpensio ni vni⁹ septimane: vt.j.cap. pri. vl epithimiū dicitur increpatio vel est genus pene.

c ¶ Qui vnguēt⁹. nō ꝓpter egritudinez. sed vt meli⁹ redoleant ꝓpter voluptatē qđ nō licz xcij. di. cātantes. et de con. dist. iij. peruenit.

puer. xv.

d ¶ Imaginarias. in qb⁹ imaginamur. z respicimus conditionem nostram.

e ¶ Necessitatē. i. cōmoditatez et honestatem.

f ¶ In summitate. i. lumbo.

g Ullus eoz. ¶ In itinere. nisi fuerit iusta cā timoris extra de vi. z hone. cleri. clerici.

h ¶ Stolis. i. veste talari. superpellicio : vel cappa.

Mat. xj. a.

i ¶ Per vnam. Nota de suſpensione vni⁹ septimane sic de con. dis. ij. si qs per ebuetatem . et. v. questione. iij. presenti.

k ¶ Episcopi.

Et ¶ Sacerdotali .i. talari. vt. xxij. dist. non liceat.

l ¶ Opimēto. i. sine cappa vel pallio.

m Sine orna. ¶ Secularium. ergo videt q̄ qui verberat tales nō sit excōicatus. ex de sen. excō. i audiēcia.

Omnis iactura et ornatura[a] corpalis a sacrato ordine aliena ē. eos ergo eposvl clericos q̄ se fulgidis z claris vestib⁹ ornāt. emēdari oportz q si i hoc pmāserit epithimio[b] ptradātur sīliter eos q̄ vnguentis[c] vnguntur

¶ Ñ vero radice amaritudinis exorta: ptaminatio facta ē i ecclia catholica xp̄ia nos calūniātiū hēticoz hi q̄ hāc recepeſt nō solū imaginarias[d] scpturas abominati sūt:sz etiā oēz reuerētiā spulerūt eos q̄ fligiose ac pie viūr offendētes: ac p hoc cōpletur in eis qđ scriptuz est. Abominatio est peccatoris deus cultus. Jgit si inuēti fuerint deridētes eos q̄ vilib⁹ z religiosis vestib⁹ amicti sūt: per epithimiū corigantur.

¶ Priscis ei tpib⁹ ois sacratus vir cuz mediocri aut vili veste cōuersabatur. oē q̄ppe qđ nō ꝓpter necessitatē[e] suā sed ꝓpter venustatē accipitur:relatiōis habet calūniaz quēadmodū magnus ait basili⁹. sed neq; ex sericis texturis vestē quis variatā indue bat:neq; apponebat variorum colorū ornamenta in sūmitate[f] vestimentoz. audierant enīz:quia qui mollibus vestiūtur in domib⁹ regum sunt. I tem ex. vij. synodo.

¶ Clerici siue i itinere ābulantes siue alibi degentes congruis vestib⁹ sibi vtātur.

Nullus eorū q̄ nūmerātur i clero vestimētū indecēs habeat:siue in ciuitate degēs siue in itinere[g] ambulans:sed stolis[h] vtatur que concesse sunt clericis. Si vero quis tale qđ fecerit per vnā[i] hebdomadā suſpēdat.

I tem zacharias papa.

¶ Non secularibus vestib⁹ sed ordini suo conuenientibus clerici vtantur.

Epiſcopi: pſbyteri: diaconi: secularib⁹ indumentis nō vtātur: nisi vt decet tunica sacerdotali[k]: sz neq; dum ābulauerit in ciuitate: aut in via: aut i plateis sine operimēto[l] pſumat ābulare: ꝓterq; si in itinere lōgo tēpore ambulauerit: qz sicut mulier orās in ecclijs nō velato capite: deturpat caput suū iuxta aplicaz vocē: ita sacerdos sine operimento[l] deturpat sacerdotiū suuz. q̄ si temere pſumpserit cōtra sta tuta agere cōione priuet⁹ donec q̄ statuta sunt adimplere maturet. I tez leo papa.

¶ Extra domos sine ꝓpio ornatu: sacerdotes nō appeāt

Sine ornatu sacerdotali extra domos sacerdotes appere nullo mō ꝓuenit ne vt aliqs secularium[m] iniurias patiatur. ꝓtrarius deniq; inuētus: aut desinat: aut canōice subiaceat disciplineꝝ. I tē Jnnocentius papa.ij. ¶ De eodem.

Precipim⁹ vt taz episcopi vel clerici in statu mentis: in habitu corporis deo z hoibus placere studeāt et nec i superfluitate scissure aut colore vestiū: nec tōsura: intuētiū (quoz forma et exēplū esse debent) offendāt aspectū: sz potiꝰ qđ eoz deceat sctitatē. qđ si moniti ab eis emēdare noluerit: ecclasticis

careāt bñficijs ¶ Questio.v

Unum vero[n] episcopuz relinq̄re et ab officio suo discedere atq; ad secularem iudicez cōfugere nulli licet.

Unde in agatensi concilio legitur. ¶ De eodem.

Placuit vt clericus si relicto officio ꝓpter districtionem ad secularem iudicem fortasse cōfugerit z is ad quem recurrit solatiū ei defēsiōis ipēderit cū eo q̄ eccle cōione pellat. I tē ex cō. ātioche. ¶ Epi vl dia con⁹ ab epo depositꝰ: imperatorē non adeat.

Si qs a ꝓpio epo. ¶ Imperialibus. Ab imperatore non potest peti cognitio publiciorum iudiciorum: sed episcopale iudicium potest peti ab eo.xj. q̄. ſtio.j. placuit. vt quicunq;.

Si quis a ꝓpio epo. ¶ Imperialibus. Ab imperatore non potest peti cognitio publiciorum iudiciorum: sed episcopale iudicium potest peti ab eo.xj. q̄. ſtio.j. placuit. vt quicunq;.

sed hoc non est verum. vt notatur. xvij. q. iij. q̄ſquis. Jo.

¶ Unum vero. Hic ꝓponitur quinta ſtio qua queritur an clerici ab episcopo suo correcti officium relinquētes ad secularem iudicez fugere possint ? Et respondet q̄ non vt probatur per sequentia. n ¶ Suum vero. Hec questio determinatur. xj. q. j. placuit vt q̄cunq; et ca. inoluta.

j. Cor. xj. b.

a ¶ Nulla venia. Idē est in eo q excōicat⁹ celebrat.xi.q.iij. Sic ēps. idē in eo qui transit ad aliam eccl'am. vij. q.j. Si quis pbr.

¶ Si quis cuiuslibet.

b ¶ Pena. Argu. penā pecuniarią posse infligi ab ecclesia. xx iij. dis. cōcp. xxiij. dist. qm quidem. xvj. q.iij. Statuimus. et.q.vj. cognouim⁹ et. xxiij q.v. de ligurib⁹.

c ¶ Nec etatem. Dūmodo sit capax doli. vt de ꝓse. distic. iiij. eos. extra de delic. pu. ca. j. B.

¶ Si forte.

d ¶ Susceperit ad defēdēdū.

¶ Si quis episcopus.

e ¶ Palatio. Nullus em̄ episcopus vel presbiter sine conscientia aliorū episcoporū ibit ad imperatorē. xxiij. q. viij. Si quis episcopus.

¶ Si episcoporum.

Tributalus a gere de bet gratias dō

f ¶ Sras ago. Non de facto ipsorum: quia ipsi peccant: sed ꝓ pena quam ego iustico: sicut Job egit gratias deo ꝓ sua pena: non ꝓ persecutione malorum. cuz sic dixit. Sit nomen domini benedictum.

Quidā episcop⁹. In superiori causa tractatum est de obediētia clericorum erga suos epos. Sed q̄ quis iurat suo prelato non obedire iō Gratianus hāc. xxiij. causam subnexuit de iis qui ab ecclesia sine consensu suorum prelatorum discedunt. Nūc ergo de his

a Ita ergo. ¶ Bonum. Argu. q bonum prohibet ꝓpter consequens malū. vt.xxxj.di. denigs. vicia enim vicina sunt virtutibus. vt. xlj. distinc. sepe.

b ¶ Cōsuetudinē. assiduitas enim facit aliqd esse peccatuz qō alꝫ non esset. vt xxv. distic. criminis appellatio.

Mat. iij.f. c ¶ Non dixit Uim ergo debemus facē in verbis. vt. viij. distī. si consuetudinē. ff. de verbo. obli. si quis stipulat⁹

d Jurat ꝓpt vtilitatē. Umalum. ¶ Qō vtiliter. et ꝓpter vtilitatem alterius possum iurare: multomagis ꝓpter meaz. vt. xxiij. questione. v. si non licet.

Mat. vj.b. e ¶ Tiurabūt ¶ Sed hic iuramentum cē. prima ratio.

f ¶ Pro cōfessione. Jurando enim per dominuz confitemur ipsum.

g ¶ Offendicula. id est idola per que iurabant.

h ¶ Mortuorum. scilicet deorum. Jo.

i Jurat ꝓ creaturas nō lz. Hier. xiij.a. ¶ Onsidera. ¶ Sz per celū. licz ꝓ creaturas nō possumus iurare: iuramus tamen p euangeliū quod est creatura: qz ibi tātum respectus habetur ad deum. Jdeo autem ꝓhibetur iurari per eas: ne per contēptū earū deieretur. vt. J. e. §. sed obijcitur. z ne videatur numē esse in

Ita ergo ꝓcepisse dominū itelligit ne iuraretur. ne qſcz sicut bonū⁸ appetat iusiurādū: z assiduitate iurādi ad peririū ꝓsuetudinē⁵ delabat: quapropt qui itelligit nō in bonis sed i necessarijs iuratione habēdā refrenat se quātū potest: vt nō ea vtat: nisi necessitas cogat. videlz cuz videt pigros esse homes ad credēdum. qō eis vtile ē credere: nisi iuratiōe firmeť. Ad hoc vtiqz ptinet quod sic dicit. Sit aūt sermo vester ē est: nō nō. hoc bonū est z appetendū. quod aūt amplius est: a malo est. id est si iurare cogerꝭ: scias de necessitate venire ifirmitatē eoz quib⁹ aliqd suades: que infirmitas vtiqz malū ē: vnde nos ꝙtidie liberari precamur: cū dicim⁹. Libera nos a malo. Itaqz non dixit⁶: qō autez amplius ē: malum est. tu em maluz nō facis qui bene vteris iuratione. Item augustin⁹ in sermone domini in monte libro. j.

¶ Jurare non est peccatū.

Umaluz nō facis qui vteris bene iuratione: que et si nō bona: tamen necessaria est vt alteri ꝓsuadeas quod vtilit⁵ ꝓsuades. sed a malo est illius cuius in firmitate iurare cogeris.

Item hiero. sup hieremiā.

¶ Per deum iurare permittitur: me per idola iuretur.

Et iurabūt: viuit dñs in veritate z i iudicio et i iustitia: z benedicēt eum gētes: ipmqz laudabūt. quomodo ergo euangeliū iurare vos ꝓhibet. Sed⁶ hic iuramentū ꝓ cōfessione⁶ dicitur: et ad condēnationem idoloruz per que iurabat israel. denicz offendicula⁸ auferūtur: z iuratur per dominum deum. quodqz dicit vnit domin⁹ in testamento veteri iusiurandū est ad condēnationem mortuorum⁵: per quos iurauit omis idolatra

Item hieronim⁹ super matheum libro. j.

¶ Infirmis iurare cōcedit.

Onsidera q saluator nō ꝓ deū iurare ꝓhibuit sed ꝓ celū⁴ z terrā: etiaz per hierosolimaz: z p caput tuū. z hoc quasi puulis fuerat lege ꝓcessum. vt quomodo victimas deo imolabant ne eas imolarēt idolis: sic z iurare pmitterenť per deū: non q recte hoc facerēt sed q melius est⁹ deo id exhibere cū demonijs.

Item ex cōcilio carthaginensi. iiij.

¶ Excōicet cleric⁹ p creaturas ptinaciter iurās.

Lericuz p creaturas iurātē⁴ acerrime esse obiurgādū: si pstiterit ivitio excōicādū: iter epulas⁹ m ꝙo cātantē supradicte fnie seuere coercēdū decernim⁹.

Item tē pl⁹ papa. ¶ Cleric⁹ de ponať laic⁹ anathematizet p capillū vť caput dei iurās.

Si quis p capillu⁹ dei vť caput iurauerit: vť aliomodo blasphemia contra deuz vsus fuerit: si in ecclesiastico ordine est: deponať si laicus: anathematizetur. ¶ Et si quis p creaturaſ iurauerit: acerrime castigeť et iuxta id quod synod⁹ diiu dicauerit peniteat. ¶ Si qs autē talē hominē nō manifestauerit⁹ non est dubiū quin diuina ꝓdēnatione coercea tur. sed si eꝑs ista emendare neglexerit: acerrie corripiať

Querit quis magis teneatur: an ille qui per deū: an ille q̄ super sacra euāgelia iurat? Huic q̄stiōi Johā. chrisostomus respōdet dicens.

¶ Nō est maius per euāgelium q̄ per deum iurare.

cis. J. e. §. vlti.

h ¶ Meli⁹ est. electiue ponitur non comparatiue. sic. xj. questione. iij. nemo peritorum.

¶ Jericum.

i ¶ Juratem. fine solēnitate. tūc em depositionē inducit. arg. xxvij. distinc. §. vlti. Mat, v.f.

m ¶ Inf epulas. de ꝓfecta. distinc. v. nullus.

n ¶ Jquis p capilluz. Scōm leges qui sic iurat. vltimo supplicio punit in aut. vt non luxurietur contra naturā circa medium.

o ¶ Non manifestauerit. Argu. q aliquis cogitur accusare. vt. ij. q. vij. quapropter. xxiij. q. iij. tam sacerdos §. q̄stione. §. quisquis. Sed contra nemo inuit⁹ accusaſ cogitur C. vt nemo inuitus agere vel accusare compellatur. l. j. et furē nemo cogitur indicare vel accusare. ff. ō ꝓscrip. ver. solent. Sed potest dici q iudicis officio cogi potest sed nō iure actionis. illud tamē credo q denūciare cogitur aliquis secundum cōmunem opinionem quod notaui. ij. questiōe. §. si pec cauerit. Accusare an q̄s cogatur.

¶ Queritur.

¶ Hec est secunda pars. q. Jn q̄rit vtrū sit maius ꝓmū iurare p deū q̄ per euāgelia. z hoc ꝓbat p duo ca. q plus iurare ē p deū. Jo. de san. ij.ps.

Jurās p deuz an plꝰ obligetur q̄ iurans p euangeliuz. Leui. xix.b.

Legis aūctes excusat a pctō. iij.ps.

a Si aliqua. ¶ Modicum. q̄tum ad vulgares. Maius. J. e. q. v. qui ꝓiurare. cōtra. §z illud de iudicio eccle. istud de iudicio dei. Uť dic q q̄ iurat p deū nō soleniter min⁹ peccat q̄ si soleniter p euāgeliū. sed si vtrūq; iuramentū est solēne magis peccat qui iurat p deū.

c ¶ Propť scripturas. hic patz q eque obligat qui iurat p deuz sicut qui iurat p euāgeliuz: sed si per deū iuraret non soleniter: et per euāgeliū soleniter: vel econuerso magis est obligat⁹ quo ad ecclesiam solēniter iurās. sed q̄tū ad deū equaliter. ex qui cle. vť vo. rursus. Sed obijcit q̄to sanctius est ꝙ qō iurat: tāto magis est penale periurium. ergo magis obligatorium. vt. J. e. mouet. §z illud itelligo cū iuratur illicite z habet respectuſ ad solaz creaturam. hic patet q nō est licitū iurare p creaturas: nisi in iure expū mat q possit sicut p euangeliū per altare: p crucē. J. e. habemus. et. q. v. qui peierat. et. J. e. si aliq. et p salutē ꝓncipis. vt. j. q. vij. q̄stiens. Scōm leges tamē videť q possit iurari p creaturas. vt. ff. de iureiu. l. ij. §. vlti. z. l. qui p salutē. Sed p̄mēbra dei nō est licitum iurare. vt in auten. vt non luxurient homines cōtra naturaz. colla. vj. circa medium.

Si ꝓcessio d ¶ Preciperetur. quia nō ē peccatum quod deus vult siue leges. vt. xxvj. di. Jurāmentū nō ē recipiendū ab illo quē scim⁹ falsum iuraturū. iiij.ps

Si aliqua causa fuerit modicū⁸ videť facere qui iurat p deum: q autem p euangeliū maius⁵ aliquid fecisse videť: quib⁹ dicēdū est. Stulti: ꝓpter deū scripture sancte sunt non deus ꝓpter scripturas⁶. Item hiero.

¶ Non solū in altari vel reliquijs: sed etiam cōmuni loq̄la periurium caueatur.

Habem⁹ i lege dei scrptū: non peierabis in noie meo: nec pollues nomē dei tui inuanū. Jdeo admonēdi sunt oēs: vt diligenť caueant peririū: nō solū in altari seu sctoꝝ reliquijs: sed etiā in cōi loq̄la. Item tē isido⁹ sniaruz li. ij. ¶ Nō prohibet deus iurare sed peierare.

Non est cōtra dei ꝓceptū iurare. sed dū iurādi vsum facim⁹ peririj crimē incurrim⁹. Item tē augu. de verbis apli sermone. xxviij.

¶ Juratio nō est peccatū.

Si pctm esset iuratio: nec i veteri lege diceret. Non peierabis: reddas dño iuramēta tua. Nō ei peccatū nob⁵ ꝓciperet⁵. Jtē nō vob⁵ dicim⁹ nos ſi iurare. Sicut hoc dicim⁹ mētimur q̄tū ad me⁶ ptinet nō iuro: sed q̄tū michi videt: magna necessitate ꝓpulſ⁹. cū video nisi faciā: michi nō credi. z ei q michi nō credit nō expedire qō nō credit/ hac ꝓpēsa rōe z ꝓsideratiōe libiata: cū magno tiore dico coraꝫ deo aut testꝭ ē michi de⁹ aut scit xp̄s q sic ē in meo aio: z video qō pl⁹ ē. i. qō amplius⁹ est q̄ est ē. nō nō: §z hoc qō ꝑ amplius⁹ ē a malo ē: nō iurātis §z nō credeťꝭ

Ex p̄missis colligit q iurare nō est pctm: nō tū tāq̄ bonū est appetēdū ne cōsuetudie iurādi labamur i peririū. §z cū dicať ꝓcedere a malo nō credeťꝭ: videť q z si iurare pctm nō sit: iuramētuz tū recipē malū sit: §z noie mali nō malicia: §z pcti pena itelligiť. ex pēali em ifirmitate icredulitas illa ꝓcessit: q̄ ad iurādū cōpellimur: ipm aūt iurare sicut pctm nō ē: ita iuramētū ab aliq̄ recipe malū nō est. Ufi augu. scribit ad publicolā. ¶ Juramētū accipere non prohibemur.

Uāuis dictū sit ne iuremus: nusq̄ me i scripturis sctis legisse memi: ne ab aliq̄ iuratōez recipiam⁹ſ §z q̄riť an sit vtēdū fide ei? q ꝓ demōia iurat. De his ita scribit augu. ad publicolā.

¶ Licet vti fide eius qui vt eaz seruet ꝓ demonia iurat.

Mouet te vtrū ei? fide vtendū sit q̄vt eā seruet ꝓ demōia iurauerit: vbi te volo pri⁹ ꝓsiderare vtrū si q̄spiā ꝓ deos falsos iurauerit se fidē seruaturū: z eā nō seruauerit: nō tibi videť bis⁵ peccasse. si em tali iuratōe ꝓmissaz fuaret fidē: iō tñ peccasse iudicaret q: ꝓ deos falsos iurauerit se fidē seruaturū. illud aūt nemo reprēderet q: fidē seruauit. nunc ꝺo quia z iurauit ꝓ quos nō debuit: z ptra pollicitā facit fidē: quod nō debuit. bis vtiqz peccauit ac ꝓ hoc q̄vtiť fide illius quē ꝓstat iurasse ꝓ falsos deos z vtiť non ad malū sed ad bonū z licitū: nō peccato illi⁹ se sociat⁵ qui ꝓ demonia iurauit: sed bono pacto eius quo fidez seruauit.

Jurāmentū nō ē recipiendū ab illo quē scim⁹ falsum iuraturū. iiij.ps

¶ Sed querit.

¶ Hec est quarta pars questionis in qua queritur si sit credendum fidei eius q̄ per demonia iurat. z ꝓbat q sic per ca. §q̄n. Johan. de san.

Uāuis. ¶ Recipimus. nisi cum scimus aliquem falsuz iuraturū: tunc em ꝓhibemur recipere iuramentū. vt. J. e. q. v. q exigit. vel cū scim⁹ aliquez cito posse labi in periurium. vt extra de cohab. clerici. clericos. Et ē hic arg. q eo ipso est aliquod licitum qō nō est ꝓhibitum. vt xxvij. q. ij. lex diuine. xxvij. questione. §. iam nūc Jtē arg. q antecedens est licitū non tamen consequēs. sic. xxiij. q. §. quid culpat. in fine.

¶ Sed querit.

¶ Hec est quarta pars questionis in qua queritur si sit credendum fidei eius q̄ per demonia iurat. z ꝓbat q sic per ca. §q̄n. Johan. de san.

Quet te. ¶ Bis. plus eni peccat qui in duob⁵ peccat q̄ qui i vno. xxij. di. ca. j.

Socia. et ita obligat iuramentuz quod fit per falsos deos et non obstat. ff. de iureiu. l. non erit. §. pe. vbi dicitur q non valet iuramētū qō fit ꝓ falsos deos q: ibi loq̄tur de hominibus eiusdem fidei.

Fides multiplex dr.

Gen. xxi. d.

Gen. xxxi. f.

Mat. viii.

Gen. xlii. c.

Rom. xiii. a. Joh. xix. b.

a ¶ Neq; hic respōdet tacite q̄stioni cū pagani non habeat fidem: quō dicens eos frangere fidez? Ad hoc respōdet q; hic nō agit de fide virtutū: sed de alia fide. Multiplicit er esn dr fides: q̄dz idem est fides q; sacramētuz baptismi. vt xlv. di. de iudeis Item dicit fides castitat thori. vt xxvij. q. ij. conuiges. Itē dicit fides securitas fidei pactū. vt. xxiij. q. j. noli. Itez dicit fides ꝑcia vt ibi. omne qđ nō ē ex fide peccatū ē. vt. xxviij. q. i. §. j. Itē dicit fides habit⁹ mētis bene cōstitute. Itē dicitur fides credulitas ꝑm quam credimus illud quod non videmus. vt ibi. fides non habet meritum. 2c. de pe. distī. iij. §. in domo.

b ¶ Ueraciter. q; ē ſt fallaciter iuret p deos falsos. et ita piurū cōmittit qui verū iurat p deos falsos.

c ¶ Magſ. hec dictio magis nō ꝓparatiue ponitur sed abnegatiue. q. falsi dei non sunt sancti.

d ¶ Penale. id est maioꝛi pena dignum. q̄to enim res est sanctioꝛ vel melioꝛ tanto est maius pcm̄ offendere eam q̄ aliam. vt xxvij. q. iij. sicut qui. vt. j. e. q. v. q̄ periurat.

e ¶ Periurū. id est temerariū iuramentum. et sic bene adaptatur ratio sequens.

neq;[a] em̄ hic eā fidē dico seruari qua fideles vocant qui baptizant in xp̄o. Illa enim lōge alia est lōgeq; discreta a fide humanoꝝ placitoꝝ atq; pactoꝝ. ¶ Uerūtamē si ne vlla dubitatiōe min⁹ malū ē p deos falsos iurare veraciter[b] q̄ p deū verū fallaciter: q̄to em̄ p qđ iurat magis sanctū est: tāto magis[c] ē penale[d] piurū[e]. ¶ Alia questio est: vtrū nō peccet qui p falsos deos sibi iurari facit: q; ille q̄ ei iurat iurat per falsos deos q̄s colit. Cui q̄stioni ꝑnt illa testimonia suffragari: q̄ ipse cōmemoꝛasti de labā[a] et abimelech. si tū abimelech p deos suos iurauit sicut labā p deū socoth. Sicut etiā cū libro machabeoꝝ romani legātur pacē firmasse cum iudeis: itelligēdi sunt iurasse p falsos deos: sicut et iudei iurauerūt p deū verū: sic etiā et de iuramēto qđ fit p creaturas itelligendū est q; ipm̄ quidē iurare p creaturas malū est: q; a deo ꝓhibitū est: ſz seruare qđ iurat bonū est: vt euitet pctm̄ mēdacij et dolositatis. Sed obijcit q; ioseph vir ſctūs p creaturas iurauit: duz dixit fratrib⁹ suis p salutē[g] pharaonis non exibitis hinc. Sed sciēduz est q; sancti non tā p creaturas q̄ p creatoꝛē creaturarū iurabāt: nec in creaturis aliud q̄ creatoꝛē ipārum venerabāt: sicut ioseph qui p pharaonē iurādo: hoc in eo venerat⁹ est q; dei iudicio posit⁹ erat in ifimis[h]. vñ apl's ait. Omnis potestas a dño deo ē Itē christus pylato. Nō haberes in me ptātē nisi esset tibi data desup. deus autē p creaturas iurare ꝓhibuit: ne vel moꝛe gentilū aliquod numē deitatis creaturis inesse crederet: vl ne creaturas contēptibiles iudicādo p eas ꝑmissa ꝑ nichilo ducerem⁹. ¶ Sed q̄rit quid grauī sit: an p creaturas an p creatoꝛē iurare falsaciter: dupliciter esn reus ē qui p creaturas iurat mendaciter: quia contra ꝓhibitionem iurat p quod sibi iurare nō licet: a quo peccato est imunis q; non nisi p creatoꝛem iurat: et proximū dolo capit qđ etiaz facit p creatoꝛē mendaciter iurās: sed periurium tanto magis penale quāto sanctius illud p quod iuratur apparet q; ſ si p creaturas mendaciter iurans dupliciter[i] peccet graviꝰ tū se subijcit pene q; p creatoꝛē iurat mendaciter. Periurij autē pena grauissima est quā si qs timens ad confessionē venire noluerit a fidelīū ꝓsortio est abijciendus. Un̄ euticianus papa.

¶ Fidelīū consortio careat: qui penitentiā periurij agere noluerit.

Quedicādum ē etiā vt etiā piurū fideles careāt: z ab hoc sūmope absteneāt. sciētes hoc grāde scelus eē: z in lege z in ꝓphetis et in euāgelio ꝓhibitū. Aduiuim⁹ autē q̄sdaz putpēdere hoc scelus: z leue quodā modo piurijs penitētie modum imponere: qui etiā nosse debēt talem de piurio penitentiā imponi debere qualē[k] z de adulterio: z de fornicatione: z de homicidio spōte cōmisso: z de ceterīs crimalib⁹ vitijs. Si qs ꝓ ꝓpetrato piurio aut q̄libz criminali pctō timēs penitētiam longam ad confessionē venire noluerit. ab eccl'a repellē

f ¶ De labā. Sed nonne ille peccat q; p deos falsos iurat: ergo et ille peccat q; recipit tale iuramentū. vt j. e. q. v. ille. Sed dic q; licz ille peccet tamē ꝑmittit tale iuramentū cū aliter non possit adhiberi fides dictis suis. ꝓterea si iuraret p deuz verum: facilius obuiaret tali iuramēto: z tamē magis peccaret

g ¶ Per salutem. z in canone per salutē domi notum iuratur. vt. j. e. questione. vij. quotiens.

h ¶ In infimis. als membris q; erat caput regni pharaonis.

i ¶ Dupliciter. et ita quādo qz duo mala ratione coniunctionis non equiualent alteri eoꝝ p se. sic est de omicidio. dele. sup questionū. §. si vero.

Redicādū est etiam.

k ¶ Qualem. q̄tū ad numerū annoꝝ hoc intelligē: nō ad asperitatē penitētie. naz regulariter p q̄libz mortali debet septēnis penitentia: nisi dignitas deliquētis vel qualitas delicti aliud suadeat. xxxiij. q. ij. hoc ipm̄. z. xxxiij di. pbr. et. xxvij. q. j. deuotā. vñ licet septēnis penitentia iponat pro piurio sicut p homicidio vel adultio: aspioꝛ tamē penitētia iponit p adultero vl homicidio q̄ p piurio: z duriꝰ p homicidio q̄ p adultio. vt. xxxiij. q. ij. si qđ. Jo.

Jurās p deos falsos an peccet.

periurium ꝗtuoꝛ modis cōmittitur.

ꝑs. v.

ꝑs. v.

Pena septēnis de bet p q̄libet mortali.

j. Cor. xv. a.

s ¶ Repellendus. Ar. aliquez ꝓpellendum ad penitentiā. vj. q. j. alli qui.

Quod autē. ¶ hec. q. diuidit in. v. partes. In ꝓia parte ꝓbat p. v. ca. q; nō est piur⁹ q̄ iurat falsum qđ putat esse verum Secunda ibi. Ille ergo. Tertia ibi. Item q̄ dicit Quarta ibi. Cuz hūilitatis. Quinta ibi. Quandoq; Jo. de fan.

b ¶ Qđ autez hic q̄rit an sit piur⁹ q̄ iurat falsum qđ putat verum? Ad qđ notanduz est q; q̄tuoꝛ modis committit piurium. Uno modo: vt si q̄s falsum ignoranter iuret. et illud nullo modo est peccatū. vt. j. eo. beatus. Secūdo modo dicitur piurū tantū falsum iuramentum scienter factuz. z illud semper est peccatuz et mortale. vt. j. e. homines. Tertio modo dicitur periurium indiscretum iuramētum: et illud q̄nq; est peccatum mortale. j. e. questione. iij. qui sacramento: quandoq; veniale. vt xxv. dist. §. alias. et extra de iureiuran. c. verum. Quarto modo dicitur periurū transgressio iuramenti. et illud quandoq; nullū peccatum est. vt in illicitis. vt. j. e. questione. iij. in malis q̄nq; est mortale. vt. j. e. q. iij. §. si aliquid.

Dolo iurat.

dus[s] est: siue a cōmunione et ꝓsortio fidelīū: vt null⁹ cū eo comedat neq; bibat: neq; in domo sua eum recipiat.

¶ Questio secunda.

Quod autē p iurū sit falsū iurare facile ꝓbatur. Ait enim augusti. i libro psalmoꝝ: su per Dñi ē terra.

¶ Peierat qui aliter factur⁹ ē q̄ ꝓmittit.

In dolo iurat q̄ aliter[c] facturus ē q̄ promittit cū periurū sit nequiter[d] decipere credētē. Ite hiero. sup hiere. libro. ij. ¶ Quos debeat habē comites iusiurandū.

Animaduertendū ē q; iusurādū hos habeas comites ꝰitatē[e]: iudiciū[f] atq; iusticiā[g]. si ista defuerit: nequaq̄ iuramētū erit sed p iuriū. Ite q̄ falsū iurat mentitur: mētiēdo aūt iurare nichil aliud est q̄ peierare.

Q ū ergo oēs q̄ loquunt mēdaciū pdēdi sūt: iuxta illd psalmiste: pdes oēs q̄ loquūtur mēdaciū mlto magis dānabiles sunt q̄ mētiendo deierare cōuincūtur: q; nomē dei sui inuanū assumūt. Sed aliud est falsuz iurare: aliud iurare in dolo. non em̄ oīs qui aliter facturus est q̄ promittit in dolo iurat. Licet ei apostolus aliter facturus esset q̄ promitteret corinthijs in prima epistola cū ait. Uenia ad vos. nō tamen in dolo iurauit aut mendaciter promisit. Ille enim in dolo iurat aut mendaciter promittit: i cuius mente est non sic se facturū vt promittit. Ille aūt qui promittit falsum qđ putat esse veruz: nec in dolo iurat: nec mendaciter ꝑmittit Unde aug. de ꝓbis apli sermone. xxviij. ¶ Hoc eo qui iurat falsū: quod putat verum.

Omines[h] falsuz iurāt vel cū fallūt vel cū falluntur. putat[i] homo verū esse quod falsuz est: z temere[k] iurat. aut scit[l] vl putat falsū esse z tñ ꝑvero iurat. z nichilo min⁹ cū scelere iurat. distant aūt ista piuria q̄ duo[m] ꝓmēdauit. facillū iurare qui verū putat esse ꝑ quo iurat: verū putat eē z tamē falsū ē nō ex aio iste peierat. fallit hic: ꝑ vero habet quod falsum est: nō pro re falsa sciēs iuratione ponit. Da aliū scit falsū esse z dicit verū esse: iurat tā q̄ verum sit quod scit falsuz esse. Uidetis q̄ ista detestāda sit belua: z de reb⁹ humanis exterminānda. q̄s em̄ hoc fieri velit[n]: z oīs hoies detestant talia. Fac aliū putat esse falsum z iurat tāq̄ verū sit fortevez est ꝓbigratia vt intelligas. Pluit i illo loco. interrogas hoiez z dicit pluisse: z ad negociū eius cōpetit vt dicat pluit: sed putat non pluisse periurus ē. Interest quēadmodū ꝓbū ꝓcedat ex animo. Rea linguam[o] nō facit nisi rea mēs. Quia ergo mens huius nō erat rea: me sciebat eni falsum esse qđ iurauit esse verum: nec temere vl negligēter sed cū magna diligētia videbatur sibi deꝑ hendisse veruz quod iurauit falsum periurij reus nequaq̄ est iudicandus.

Item q; dicitur: qui falsū iurat mētit nōvniuersaliter hoc intelligi debet: non enim oīs q̄ falsum dicit mentitur: sicut nec oīs q̄ mentitur falsum dicit. Unde aug. in enchiridion.

¶ Non est mētiri dicere falsum quod putat verum.

Is aūt q̄ mētit: contra id qđ aliꝰ sentit loquit volūtate fallendi. ¶ Et vtiq; ꝓba ꝓpterea instituta[p] sūt

c ¶ Qui aliter factur⁹ ē. i. qz aliter ꝓponit facē.

d ¶ Nequiter decipere. scz habere animum decipiendi. si enim nō haberet animum secus esset vt. j. e. ne quis.

Animaduertendum.

e ¶ Ueritatez. id est cōscientiaz veritatis j. e. ne quis. sed veritas rei nō sufficit nisi adsit conscientia. vt. j. e. homines. sic z veritas ꝑscientie sufficit vt a furto excuset. si credo dominum permissurum vt institu. de ob. que ex delicto nascuntur. §. placuit.

veritas ꝑscie a furto excusat

f ¶ Judicium. id ē discretionez

g ¶ Atqz iusticiam. id est vt iustum sit z licituz quod iuratur.

h ¶ Omines. hic ostendit tres modos periurij.

i ¶ Putat ꝓmum.

k ¶ Et temere. i. indiscrete.

l ¶ Aut scit. quod iurat. id ē qđ verum est.

m ¶ Que duo scz primū et secūdū. z sub scdo cō prehēdit et ttiū.

n ¶ Uelit. quia ipsuz peccare nemo ꝑ se vult. vt xv. q. i. merito.

o ¶ Linguam sic. xv. q. vj. ca. j.

Mētiēs nichil dicit.

Is autē qui mentitur.

p ¶ Instituta ex hoc dicto augustini sequitur q; qui mentitur nichil dicit: quia nō dicit id quod vox significauit sicut hic dicit. aliud enim cogitat mēte q̄ oze ꝑfe-

rat.item id nō dicit qō cogitat:qr vox illud non significat.nec dicit illud qō vox significat:qr illud non itēdit:ergo nichil dicit.vt.ff.de rebus du.l.ambiguis.

Verba an sint semper attendenda.

¶ Instituta.semp ergo in priuilegiis vel in rescriptis interpretabunt verba ad id ad qō instituta sūt vt hic.c.xxvij.di. relatū.c semper ad cōem intelligentiā.cē. extra de spon.ex litteris:vt.ff.de legatiij.non aliter.sed cōtra plerūqdū ppueras ꝓdorū attendit veritas sensus amittitur ex dever.sig.propterea.nā potiꝰ mens attēditur ꝙ ꝓba ꝙsideranda sunt.vt.j.e.q.v.humane.c cōtra verū intellectū fit interpretatio.ex de postu. ad hec circa fi. ex pot⁹ ꝙsiderāduz est qd testator senserit ꝙ ipsa vocis significatio.vt.ff.de fū. instru.l.cū delationis.ℌ.asinaz. et hec vera sūt nisi interpretatio aure habeat.vt xx.q.ij.puella.

a ¶ Furtum. xiij.q.v.forte.

b ¶ Ad aiam. Ar.plꝰ cōsiderari animū vel opinionē ꝙ factum vel ꝓtātē extra de biga.nup.iij.q.vij.ℌ.tria.j.q.j.ū qs a simonialis.xxxviij. distinguendo.

opinio prefertur veritati.

c ¶ Intētione secus est in furto qr licet aliqs credat inuito dōrem eiꝰ tractare tñ nō ꝓmittit furtum si dōo placet.vt isti.ℌ obligque ex delic.nascun.ℌ.placuit.

d ¶ Eatꝰ paulus. Beatus paulus apl̄us non ideo (quod absit) fefellit

Beatus paulus fallendi non habet.

Uotuz qō libet aliqs cōditiōes ꝓtinet.

¶ Diuina. q̄ ola vincula hūmana frangunt nō vt per ea se inuicem homines fallant.sed vt eis quisqz in alterius noticiam cogitationes suas proferat:verbis erg ovti ad fallaciam nō ad qō sunt instituta peccatum est: nec ideo vllum mendacium putandū est nō esse peccatū:quia possumus aliquado alicui ꝑdesse mētiendo: possumꝰ ei ꝛ furando ſi pauper cui palā dat sentit ꝓmodum:ꝛ diues cui clā tollitur nō sentit icōmodū:nec ideo tale furtum⁹ qs qō dixit pctm nō eē.ꝛ infra. ¶ Nēo mētiēs iudicandꝰ est qui dicit falsuz qō putat verū:quia quantū in ipo est nō fallit ipse ſz fallitur:nō itaqz mēdacij sed alicuius temeritatis arguēdꝰ est: qui falsa incautꝰ credit ac ꝓ veris habz. potiusqz ecōtrario quātū est i ipo ille mentitur q dicit tanqz verū qō putat falsuz.quantū em ad animūeiꝰ attinet:qr nō qō sentit hoc dicit:nō verū dicit qꝫ uis vex iueniatur esse quod dicit.nec vllo modo liber est a mēdacio qui ore nesciēs verū loquit:sciēs aūt volūtate mētit. Nō ꝙsideratz itaqz rebus ipsis ꝺ quibꝰ aliqd dicit sed sola intētione dicentis: melior est qui nesciēs falsuz dicit:qm id verum putat:qꝫ qui mentiendi animū sciens gerit nesciens vex esse qō dicit. Item gela.papa.

¶ Non mentitur qui animū fallendi non habet.

Beatus paulus apl̄us non ideo (quod absit) fefellit qs.ꝛ.xxvij.q.ij.ℌ.cū ğ.ꝛ.ff.q satis da.co.g.l.vl.ꝛ etiam hec si marito placuerit.xxxij.q.vl.c.vl.vbi ꝺ hꝰ nōuit

Negocia maiora an excusēt a iuramento.

e ¶ Maioribꝰ Not.gꝫ secundū canones excusatur quis a iuramento ꝓpter maiora negocia.vt ex de iureiu.breui. et ex eo.querelā sec⁹ scōm leges:quia difficultas prestationis non reddit stipulationez inutilē.vt.ff.de ꝝ. ob.continuus.ℌ. illud.

Petrus noluit et voluit pedes suos a xpo lauari.

f ¶ Non lauabis.nec petrꝰ fuit sibi ꝓtrariꝰ nec dño.dñs em voluit ex humilitate lauare pedes petri sed petrus ꝓpter reuerētiā noluit hoc: sed reuerētia et humilitas sibi non ꝓtrariant. Item sibi nō fuit contrariꝰ qr ꝓmo ꝓpter reuerentiā noluit:secundo ꝓpter obedientiā ꝓmisit lauari.et obedientia nō est contraria humilitati vel reuerētie. simulem supficialē cōtra rietatem habes vij.q.j.i scripturis.cuz suis concordantijs.

¶ Ille ergo. ij.ps.

¶ Hec ē secūda ps.q̄st.in qua ꝺ qꝫ multuz interest in ꝺbus rebꝰ mētiatur ꝛ hoc ꝓbat per duo ca. Jo.de fan.

g ¶ Mendaciū.stricte sumit hic mendacium. largius sumitur cuz dicit falsitas est veritatꝫ imutatio. vt in aut. de fide instrū.et cau.in princ.col. viij.

Falles et falli qñqz parum differt.

h ¶ Fallere. fallere aliqē in cōtractu aliquo minus pctm est ꝙ falli ab aliquo circa articlos fidei. in his enumque spectant ad fidē non multū differūt inter se fallere et falli. vt.xvj.q.j.ſi cupis.

i ¶ Rebus. sicut hic an planete moueantur contra firmamētum vel cum ipo. an homo et non homo eandē speciem significant.

s ¶ Aliud. No. diffinitionez erroris.vt.xxxviij.distinc.ꝙ huis et ca.sedulo.

¶ Nipaz. ¶ Que dīr.ꝛ nō credūt sicut i Jctib⁹.

b c ¶ Fallak. siue p negligentiam siue non.

d ¶ Ubicūqꝫ. id est ālitercūqꝫ.

e ¶ Seiuncta sunt. q.d.minus malū est fallere in contractibꝰ ꝙ falli in fide.ꝛ sic non obstat.xvj. q.j.ſi cupis.

¶ Ites qō dicit.

¶ Hec est tertia pars. q. in q̄ ponit distinctiones inf pctā mortalia ꝛ venialia: et hoc ꝓbat per. c. Aug. Jo.de fan.

¶ Rumum.

f ¶ Religionis. sicut iesum nō esse passum: vel nō esse natū de ꝙgine.j.q.uj. ℌ.notandum.

g ¶ Condtione. potius em debet omnia mala pati ꝙ tali malo consentire.xxxij. q.v.ita ne.

iij.ps.

h ¶ Ut nulli ꝓsit.vt est mēdaciū detractoris vel falsi testꝫ in cā criminali. sile dicit lex non est ferēdus qui vult obesse et nō ꝑdesse. ff. de rei ven.in fundo.

i ¶ Ut obsit.vt mēdaciū testꝫ in cā pecuniaria.

k ¶ Immūdiciam.tūc enī magis obesset.

l ¶ Mirū mēdaciuz est.quasi dicat mirum est qꝫ ita vult aliqs mentiri vbi nulla ꝓfit vtilitas. quidā tñ habēt merū mēdaciū.

m ¶ Placēdi. qō faciūt adulatores ad hoc vt placeāt.vt.xlvj.distinc.sunt nōnulli. tñ adulatio qñqz est veniale peccatū.vt.xxxv.di.ℌ.alias.

n ¶ His omnibꝰ. quasi dicat. ꝑcedentia sunt mortalia et sequentia sunt venialia.

o ¶ Iniuste. sec⁹ si iuste vt si fecerit aūctore iudicis.

p ¶ Septimum. in hoc differt septimū a sexto. qr illud ꝑdest ad periculum persone: sed istud ad euitandum periculum dāni.

q ¶ Et nulli. hic dicitur qꝫ nulli obest et tamē obest ei qui mentitur. Et sic est argu.

Persona loquētis nō iclud it in ğnali ꝓmone

qꝫ ipa persona de qua fit sermo vel ad quem fit sermo non includitur in ğnali ꝓmone. ſi. ff. communia. predi. quicquid vēditor. argu. contra. xxvj. distinc. deinde. ꝛ.ff. de pig. paulus.ℌ. vltio. vbi dicitur qꝫ si seruus obligauerit omnia bona domini sui: ipse intelligitur obligari.

r ¶ Ut ab immundicia. Ut si volenti cōtrahere cum soluta dicam eā esse coniugatam.ꝛ ꝓdest ei istud ad conseruandum pudiciciam. Et nota qꝫ hec tria mēdacia in hoc conuenīunt qꝫ pea alicui ꝑdest mentiēs: ſz nulli obest. Sed differunt in hoc qꝫ vnū ꝓdest ad euadendum dānum rerum. aliud ad euitandū periculum vite. tertium ad pudiciciam conseruandam.

Cōsulē sibi ꝑ qs cuz alteriꝰ iniuria

s ¶ Cum alteriꝰ. sic. xxij. quēstione. v. deniqz. ſi. questione. iij. ſi quis vero. periculosa est enīz talis compensatio. xiij. distinc. qr ait potest tamen sibi aliquis cōsulere cum alterius iniuria dū tamen non eo ꝓposito faciat vt alij noceat ſz tātum vt sibi ꝓsit.vt.ff.de aqua plu.arce.l.ſ.ℌ.deniqz. nec tunc facit iniuriam cū suo iure vtitur. vt extra de elec. cum ecclesia. et extra de appella. bone.

t ¶ Placendi. adulationis causa. et est ſi. xxij. q. iij obiciuntur. xcij. distinc. cantantes.

Mēda cio du cit q̄s ad eter nā salu tem.

a ¶ Ad sempiternā. Sed q̄liter pōt aliq̄s ad eternā salutē duci q̄ pctīm? Rñ. indirecte. vt si mō aliquis dicat regulā suā esse dulcē: et p tale mēdaciū lucrē aliquem xp̄o. z est silē. ſ. q. ij. q̄pio. xlv. di. de iudeis. z sic patet q̄ nullꝰ dz mētiri vt aliꝰ periculū corporis vel reruz euitet. xxij. di. q. ait. z. j. e. faciat.

b ¶ Perficiende. i. salutē alteriꝰ nemo dz preferre ppē fidei.

c ¶ Facti. q. d. lz nos sancimus q̄ nēo debet mētiri pro vita alterius. nō ideo aliquis ita crudelis vel impius sit q̄ non defendat tale facto licet verbo nō possit defendere.

Facto q̄q̄z lz q̄ non lz ꝯbo.

d ¶ Qz i bonis. i. ter bona.

e ¶ Prefertur vt. xxij. q. v. tolerabilius.

f ¶ Dānabilius. electiue ponit. z est sensus. malū q̄ nos facimus. ſ. mendaciū: est nobis dānabile. sed q̄ sciuimꝰ fieri homicidiū nobis non est dānabile.

g ¶ Recedit. nō videt hoc verū: q̄ minꝰ peccat septimo gñe mēdacij q̄ octauo: q̄ maiꝰ malus vitat p septimū mēdaciuz q̄ per octauū. Ad hoc dico: quia recessus iste nō cōsideratur ſm ordinē mēdaciorū quē hic enumerat: sed potiꝰ cōsideratur circa qualitatē p̄ui mēdacij. Nā p̄mū mēdaciū consistit in religione q̄ maximū est. vnde est maximū pctīm sic in hoc mentiri. q̄to ergo magis recedit a religione tanto est minꝰ peccatū. Uel dicas q̄ tria vltima peccata non differūt inter se nisi ſm qualitatem facti. z ita non reputat ista tria mēdacia pro diuersis. Jo.

xliij. ps

Cum humilitatꝫ. ¶ hec est quarta ps q̄stionis in qua probat per. xij. auctoritates sanctorum q̄ in nullo casu sit mentiē dum: tamen qui iocose mētitur cum decipere non intendit: vel causa pietatis minus peccat. Johan. de san.

petōrē h

¶ Cum humilitatꝫ. Sed nonne bonarū mentiū se dicēt est ibi recognoscere culpam vbi culpa nō est. vt. ſ. d. vtrum stinc. v. cum ad eius. Respō. in genere potest quis dicere se esse peccatorez: quia newo sine crimine viuit. li cōmodo ac salute corrūpitur: ad sempiternā[a] ꝯo salutem nullus ducēdus est opitulante mendacio. Neq̄ septimo genere mentiendum est. nō enim cuiusq̄ cōmoditas aut salus tēporalis perficiende[b] fidei pferenda est: nec se quisq̄ in recte factis[c] nostris tā male moueri sentiat vt fiat etiam animo deterior longeq̄ a pietate remotior. Nec octauo genere mentiendū est: quia z in bonis[d] castitas anime pudicicie corpis preferē[e]: et in malis quod ipi facimꝰ eo q̄ fieri sinimus nobis dānabiliꝰ[f] est. ¶ In his autem octo generibus tanto quisq̄ minus peccat cuz mētitur: q̄to magis a p̄io recedit[g]. Uuisq̄s aūt esse aliquod genus mendacij q̄ peccatum nō sit putauerit: decipiet semetipsuz turpiter: cū honestū se deceptorem arbitretur alioꝝm.

Itē augu. de ꝯbis apostoli.

¶ Non licet alicui causa humilitatis mentiri.

Cum humilitatꝫ[b] causa mētiris: si nō eras peccator anteq̄ mentireꝝ: mentiēdo efficeris q̄ euitaras. veritas aūt ipa in te nō est nisi te ita direꝝ petōrem vt etiā eē cognoscas. Ꝟitas aūt ipa est vt q̄ē dicas. nā quō est hūilitas vbi regnat falsitas?

Item Grego.

¶ De eodem.

Incauti sūt hoies qui mēdacio se illaqueāt.

Itē aug. super iohānem.

¶ Non licet alicui mētiri vt arrogantia vitetur.

Ogn ita caueat arrogātia: vt ꝟitas relīq̄t

Idez in enchiridiō. ¶ Non omne mēdaciū eq̄ pctīm est.

Mchi aūt nō absurde videt oīne q̄dē mēdaciuz eē pctīm. ſz multū interest quo aio z de q̄bus reb⁹[h] q̄sq̄ mētiat. non em̄ ita peccat q̄ consulendi[i]: quomodo ille q̄ nocēdi volūtate mentit: nec tm̄ nocet q̄ vtatorē mētiendo i aduersū iter mittit q̄tū is q̄ viā vite mēdacio fallēte deprauat. Itē aug. i lib. de cōflictu vitiorꝝ atq̄ virtutū.

¶ Non est aliquo modo qui libet decipiendus.

Nec artificioso[m] mendacio: nec simplici ꝟbo oportz quēquē ocipe: q̄ quōlz mētit[n] q̄s: occidit animas

a Quod aũt ait. ¶ Ut exit⁹. Arg.q⁹ per ꝓsequẽtia phanꝝ precedẽtia.vt.xxxiij.q.j.c.j.&.j.q.j. constat.ff.de ac.et obli.obligationum.

b Jdẽ per vetus. ¶ Raptũ.rapinã ꝓmiserũt filiũ Jsrael.xiij.q.v.dixit. Et est hic ar.q⁹ no ꝓhibito ꝓhibita sunt oia simulia.vt.ff. dis.iij. denicꝝ. ubi.et extra de cõsti.translato.

Beñ. xliij. d. c ¶ Jniurie. tunc licuit ꝓpria auctoritate vlcisci iniurias.vt.xxxiij.q.j.cum in lege.et.q.v.si audieris hodie nõ licet.vt.xvij.q.j. iij.inter. et.q.v. de occidendis.

d ¶ Jnsequit cum dicit michi vindictã et retribuã.et cũ dixit si q̃s ꝑcusserit te in vna maxilla ꝓbe ei aliam.xxiij.q.j.in ꝓn. Jo.

e Jdem quelibet. ¶ Mereatur.i. demereat.

Penã & ꝓmiũ consequitur q̃s ex eoꝝ facto. f ¶ Merces. Arg.aliquẽ cõsequi penã & ꝓmiũ ex eo dẽ facto: sicut miles q̃ mittitur causa ignominie liberat a sacramẽto et est contra id.ff.negot. siue.&.xvi.q.j.lege.

Prospe ritas in hoc seculo ẽ piculosa. g ¶ Ekna.videtur ergo q̃ si alicui ꝓsperitatem hꝫ in hac vita: ꝓ hoc aufertur ei spes eẽ veniẽ: vt de pe.disti.iij.dicit ergo turbamur. Jtez ex isto loco videt q̃ iste mulieres que mẽtite fuerũt ꝓ salute alteri⁹ peccauerũt mortaliter. q.d. ꝓ veniali peccato nulli⁹ ꝓuat eterna salute. august. tñ dicit eas vẽialiter peccasse. Sed vt patet in glosa gregorij super exo. vnde sumptũ est illud.ca. iste mulieres bis fuerunt mentite. Primo ꝓ

Exo. j.d. Mulieresque pharaoni ꝓ misert oẽsma res inficere bis sũt mẽtite.

Quod aũt aitffib⁹ suis Ioseph Nesciebat ſ: q̃ nõ est i augurio hõ q̃lis ego. De hoc augurio etiã mãdauit eis dicendũ ꝓ hoiem q̃d sibi velit: q̃ri solet aut q̃ non serio: ſz ioco dictũ est: vt exitus docuit nõ est habenduz mẽdaciũ. mẽdacia ei a mendacib⁹ serio agunt non ioco Cũ aũt q̃ nõ sunt tã ꝙ sint ioco dicunt: nõ deputent mendacia. Sed i veteri testamẽto multa permittebant quorum exemplis hodie vti non licet. Unde gre. ¶ Ueterũ exemplo mentiri non licet.

Sj q̃s pvet⁹ testamẽtũ vult suũ tueri mendaciũ: q̃ min⁹ illic q̃busdã fortasse nocuerit: dicat necesse est rex alienax raptũ b retributione iniurie c q̃ ifirmis illic ꝓcessa sũt: sibi nocere non posse: q̃ oia cũctꝫ liq̃t quãta aiaduersione ꝓbitas ſequit⁹ q̃ nobis iã significatiõis sue vmbra postposita in ꝓa carne declarat. Idem. ¶ Obstetrices de pietate remunerate: de mẽdacio sũt punite.

Sj q̃libet culpa seq̃nti solet pia opatõe purgari: quãto magꝫ hec facile abstergit quã mat⁹ bõi opis pietas ipa comitat: nõnulli ꝓ obstetricũ fallacia conãt asserere hoc mẽdaciꝫ genus nõ esse pctm̃ maxie q̃ de illis mẽtiẽtib⁹ scriptum est q̃ edificauit eis dñs domos i q̃ magis recõpẽsatiõe cognoscitur: quid mendaciꝫ culpa mereatur d: nã benignitatis eax merces e q̃ eis i eterna f potuit b vita retribui: premissa culpa mendaciꝫ i terrena est recõpensatiõe declinata Abrahaz quoq̃ loquẽs ad pueros suos ait. Sedete hic cũ asino: ego ꝙ puer illuc vsq̃ ptrãsibim⁹: & cuz adorauerimus reuertemur ad vos: licz aliꝫ se factuꝝ ꝓliberaret: tñ excusat a mẽdacio Uñ ãbro sius i lib. de ptriarchis. Qꝛo phetauit abrahã q̃ ignorabat: ipe solus disponebat redire imolato filio ſz dñs ꝓ os ei⁹ locut⁹ est q̃ ꝓparabat: captioseb aũt loq̃bat cũ seruis ne cognito negocio aut ipediret eũ aliquis: aut gemitu obstreperet aut fletu Q ñq̃ aliq̃d iubendo significamus velle fieri q̃ tñ fieri nolum⁹ ſz experimẽtũ obediẽtie q̃ri mus: sicut abrahã a deo tentatus legitur cũ iussus ẽ immolare filium quẽ dñs nolebat ab eo occidi. Unde in eo dẽ lib. idẽ ambro. Nõ. n. volebat⁹ de⁹ a patre immolari filiũ suũ: nec impleri hoc minus volebat: qui ouem ꝓ filio imolãdam obtulit: ſz tentabat affectũ patrꝭ si dei precepta ꝑferret filio. ꝛifra Nõ iniſcias (inquit) manũ i puerum: neq̃ facias illi quic q̃. affectũ tuũ inquisiui non factum exegi/ tentauit mentez tuaz si etiã filio dilectissimo nõ parceres ꝓpter me. non aufero quod ipe donauit nec heredẽ iudeo quẽ largit⁹ sũ non habenti. Item hiero.

¶ Simulatio vtilis est: et in tempore assumenda.

Dlẽ simulatiõez ꝛi et postlãre. nichil interest. C. de cõmer. & merca. l.ij. & xiiij.q.v.dixit. et de con. disti.ij. dixit dominus. Sicut

Beñ. xxij.a.

Diabol⁹ a ꝙ fuit deceptus

Beñ. xxj.c.

Beñ. xxij.a.

Jbid.

hostez equoca do ludere ſz.

Dolus in hostez bonus est

ecõuerso q̃dam dissimulare posſumus. ff. de nona. doli. in fi. ar. 2tra extra. xxiij. q.j. noli. dol⁹ vero vel simulatio ad fallendũ sem per mal⁹ est. vt xxvij. di. q⁹ interrogasti. & q.j. certe. C. de latina libertа. tol. l.j. & ꝓlati.

a ¶ Simulatione. vt falleret diabolũ. dicit ei auctoritas. si diabolus eũ filiuz dei scimisset/ nunq̃ eum a iudeis crucifigi passus fuisset.

b ¶ Ueritur. Mẽtiri. ecce dicit Augusti. ipsum mẽtitũ: & tñ postea dicit ipm nõ mẽtitũ. & hoc est notandum circa re scripta vel circa iudicia an ꝛendo vel narrãdo vel diffiniendo aliquid dicatur. vt. iij. q. vj. hoc quippe. & sic est hic arg.q⁹ interrogans non confitetur. Arg. contra. xxx.q.j. de eo

c ¶ Sozomem. hic patet q⁹ non ꝙlibet secundus gradus fuit i lege, phibitus. extra de cõuer. infi. interrogasti. in parte decisa.

Jtem patet hic q⁹ licite per equi uocationẽ possumus hostem deludere. vt.j.q.j. & ꝓximo.

d ¶ Faciat. Non ob. de conse. disti.j. omnis christian⁹. vt ibi solni. sic. xxij.q. vlti. si nulla.

e ¶ Sed imitãdo. & ita quandoq̃ aliquis sumit potꝰ appellationẽ ab acci-

Questio.ii. Fo.ccclíii.

dicaret. duas res deo cõmitteret: & vitã suã & vxoris pudiciciã. Jtẽ opponit q⁹ Jacob mẽtiendo & sibi ꝓfuit: et alijs nocuit: nec tñ reꝑhẽdit sed ꝓmẽdat. ſz iacob dicẽdo se esse esau ꝓmogenitus nõ est mẽtit⁹. nõ eni dixit se esse ꝓmogenitũ nascẽdo: ſz ius ꝓmogeniture illo vẽdente rite adeũdo. sic & xꝑs iohẽm dixit esse heliã: nõ ꝑsona sed imitatiõe virtutis. Erat ergo iacob esau nõ nascẽdo (vt dixim⁹) ſz emptiõe ꝓmogeniture: de nõ ꝓmogenito i ꝓmogenitũ trãseũdo: sicut & ipe esau ꝓmogenita vẽdẽdo de ꝓmogenito non ꝓmogenit⁹ fieri meruit. ¶ Sic & iudei cũ essent filij abrahe carne: q̃ nõ fuerũt filij imitatiõe: nõ deputant̃ iter filios abrahe: ſz dicunt filij diaboli cui⁹ filij sunt: non nascẽdo: ſz imitãdo e. vñ a dño audire meruerũt. si filij abrahe est ſz opa abrahe facite: nũc aut ẽ q̃ritis me interficere hoiem qui veritatẽ locutus sum vobis. hoc abrahã nõ fecit. vos ex patre diabolo estis: & desideria pris vri facere vultis.

¶ Econtra gẽtiles cũ sm originẽ carnis ab abrahã eẽnt alieni: tñ imitatõe fidei & iusticie successerunt in filios abrahe. Uñ ab apl̃o dr eisdẽ. Si aũt xꝑi: q̃ abrahe semẽ estis. Hinc ſ. corꝰ. idẽ apl̃s scribẽs romãis ait. O tu iudee si circũcidaris: nec legẽ ei⁹ obſues: circũcisio tua ꝓpuciũ f fctã est: quõ & ꝓpuciũ si iusticias legꝭ custodiet i circũcisionẽ reputabit⁸? Prefert q̃ vt ex ꝓmissis colligit: imitatio opis origini carnis. Ꝑaciter q̃ nõ mẽdaciter iacob se dixit esau esse: nec mẽtiendo ſz verũ dicẽdo sibi ꝓfuit: alteri ꝓ no nocuit h: q̃ bñdictionẽ sibi debitã accepit: nõ alienã surripuit. Eꝑs ꝓ iste de q̃ agit: & si falsum iurauit: tñ q̃ (vt supra dictũ est) reã liguã nõ facit nisi rea mẽs i nequaq̃ re⁹ periurij habeꝭ. Probat hoc etiã exẽplo saulis: q̃ cũ esset in castris pugnatur⁹ ꝓtra philisteos iurauit se interfecturũ quicũ q̃ ante solis occasum comederet. Jonathas aũt filij ei⁹ nõ audito k regis iuramẽto cũ pu

Beñ. xxij.d. f ¶ Prepucij facta est. i. circũcisus es in ꝓpucio & nõ in corde cuz tamẽ dixerit legislator. circũcidite vos & ãputate ꝓpucia cordis vestri.

Beñ. xxv.d. Mat. xj.b. g ¶ Reputabitur. i. gentilis reputabitur circũcisus si seruat legem.

h ¶ Non nocuit. & sic iniuriã nõ fecit. q̃a iure suo vsus est. vt extra de elec. cũ ecclesia.

i ¶ Nisi reamens. vt.ff.e. homines.

k ¶ Audito. q̃ vox ꝓconia paucis innotescit. vt. C. quõ et quãdo iudex. autenti. qui semel. et qui tarde venit ad iudicium ꝓesumitur non audiuisse vocem preconis. vt. ff. de in integ. resti. diuus. & edictuz

Vox ꝓconia paucis innotescit. Joh. viij. c.

ſ. regũ xiiij. d

tiñ ligat eos ad quos puenit. vt. lxxxij. di. ppositi. in fi. ff. de decre. ab ot. fa. l. vl. tñ hec nō est excusatio sufficiens dūmodo edictuz sit publice ppositum. vt xvj. distinc. q dicitis.

a ℂ Stragē. z hoc ei nō pficit si scienter cōtra edictū fecit. vt. ff. de re mili. l. iij. §. in bello.

b ℂ Laborās. Illud em potuit excusare. de qd. v. discipulus.

c ℂ Qz ḡtum Sic dr aliqd ḡtū ad se nō ḡtuz ad alios. vt. xlix. di. c. vl. z de cōse. disti. iij. q. iij. c. et iij. q. j. q quidaz

d ℂ Um ergo ℂ Obedientia. hec. q. determinatur. ℔. xv. q. vl. c. vlt. ℔. viij. q. iij. c. nōne.

Diuisio Quod autē hec. q. dicit in tres partes. In pma probat p. xx. ca. q in malis promissis rescindendū est iuramētū. s. cum seruari nō possit sine detrimento salutis etne. Secūda ibi. Ecce q iuramenta. Tertia ibi. Sed cum his. Jo. de fan.

e ℂ Illicita. in iuramētū sex modis dicit illicitū ex psona/ ex re/ ex fine/ ex causa ex tpe/ ex modo. Ex psona dupliciter. vel ex psona ei⁹ q iurat vel ex psona ei⁹ cui iurat. nā si ipubes iurat: non tenet iuramētū. vt. j. e. q. v. puuli. itez si clericus laico iurat. j. q. v. nullus Ex re/ etiā illicitū est iuramētū dupliciter. vt si res sit illicita q iurat. vt. j. e. o. in malis. z si res illa p quaz iurat nō sit sacra. vt. ℔ e. q. j. clericū. per creaturas. vt. ℔ e. q. j. considera.

Iuramētū sex modis dicit illicitū.

gnādo magnā hostium stragē[a] dedisset z salutē fecisset in israel: fame laborās[b] vidit fauū mellis quē regia virga quā gestabat in manib⁹ accepit et comedit: statiqz oculi quos fere fames clauserat aperti sunt: z facies ei⁹ exhilarata est. quo cōperto saul voluit eū dari neci: sed pcib⁹ z pia popli supplicatiōe placatus mortis reuocauit sententiā: ne interficeret ille p quē salus data erat in israel z quo pugnāte de manibus hostiū populus ille liberat⁹ fuerat. Ecce saul falsum iurauit: qz qō iurādo se facturū decreuit: pcib⁹ populi p uocat⁹ nō fecit. nec tñ piurij reus arguit: qz quātū[c] in ipo fuit qō iurauit impleuit: dū sententiam mortis in filium dedit quā nō carnali affectu sed populi supplicatione reuocauit. ℂ Questio. iij.

QUm ergo (vt rōne z exemplo monstratū est) eps reus piurij nō essz cōsueta obedientia[d] ab archidiacono sibi denegari nō debuit. Cū etiā si criminosuz illū esse cōstaret: añ diffinitiuā tñ sniam vt supra mōstratū est: nulli clericoz̄ suoz̄ ab eo liceret discedere Constat ḡ illicitū esse qō archidiaconus iuramento firmauit. vnde merito q̄rit an debeat seruari vel non.

ℂ Questio. iiij.

QUod autē illicita[e] iuramenta seruari nō debeāt in toletano cōcilio. viij. legitur: in quo sic statutum est.

ℂ Melius est vota stulte promissiōis non iplere qz crimē committere

SI publicis sacrōz gestis (qō de⁹ auertat) a q̄busli bet illicita vel nō bona extitisset cōditio allegata: q̄ aut iugulare aiam pris: aut gere re ꝓpelleret stupꝝ sacratissime ꝑgis: nūqd nō tolerabili⁹[f] eēt stulte promissionis vota reiscē qz p iutiliū promissoꝝ custodiā exhorendā criminū implere mensuram?

Idē Ambro. de offi. lib. j.

¶ Aliqñ nō expedit promissū seruare sacramentum.

ESt etiaz ꝓtra officiū[g] nōnunqz promissum soluere sacrm: vt herodes q̄ iurauit q dcqd[h] petitura eēt daret filie herodiadis: necē iohānis pstauit: ne promissum negaret. Itē in sermone sci Aug. epi de decollatiōe sci iohānis baptiste q̄ sic icipit Cū sanctū euāgelū legeret

ℂ Pietas fuit q̄ dauid nabal sicut iurauerat non occiderit.

QUod dauid iuramētū p sanguis effusionem nō ipleuit: maioz pietas fuit. video dauid piū hoiem et sanctū in iuratione temerariā[i] incidisse: z maluisse non facere qō iurauerat: qz iuratione suā hois fuso sanguie adimplere. Itē. ℂ De eodē

IUrauit dauid temere sed nō ipleuit iuratio nē maioz pietate duct⁹. ecce dauid sanctus iuramēto quidem astrictus non fudit sanguinē homis: sed eū falsum iurasse negare quis poterit? de duobus peccatis[k] Ex fine illiceitū est. vt si iurek ꝓpter electū z ante electionē. vt. viij. q. iij. artaldus. Ex cā. vt si ad clamorē populi iurek. vt. j. e. vnusquisqz. Ex modo est illicitū. vt si temere iurek vel indiscrete: vel ꝓter necessitatē vt. ℔ e. q. ij. c. ij. z j. e. c. si aliqd. Itez iuramentū ex tpe est illicituz. vt si iuretur. i. pl. nisi de pace componenda. vt. j. q. v. decreuit. quod hoc versus perē ditur Quis/ cui/ quod/ per quod/ ad qd cur/ quomodo/ quando. Breuit ergo teneas in hac questione q semper iuramentum est seruanduz si est licitum: liceż etiā illicitū sit ex modo iurandi. vt. j. e. si aliqd. extra de iureiu. c. debitores. Versus

f ℂ Si publicę. ℂ Non tolerabilius. Nec peccat transgrediendo. vt. j. e. in malis. z. c. interlicet tunc peccat aut quando iurauit. Jo. Wat. xliij. a

g ℂ Si etiam ℂ cōtra officiū. i. pietatem.

h ℂ Quicqd. in hoc ghali iuramēto nō intelligit iurasse nisi qō licite facere potuit. vt extra de iureiu. quintauallis. extra ō elect. cām. ff. de ope. li. si liber. et ff. de ritu nup. l. generali. z. ff. de iure do. si generalis. Joh. j. regū xxv. d.

Quod dauid iurauit.

i ℂ Temerariā. iuramentuz temerariū et inconsulto calore iracūdie factum non est seruandum: vt hic. z. q. q. iij. prevaricatores. Jo.

IUrauit dauid temē.

k ℂ Pctis. i. q̄ videntur peccata cum alterum non esset peccatū Johan.

a IN malis. Aliud est i malis promissis: z aliud in male ꝓmissis. ꝓmū non est ꝑuādū. secundum hic. vt. j. eo. c. proxi.

Si aliquis forte.

b ℂ Peiorem. si. extra de iureiu. sivero.

Iuramētum nō sp ē adimplendū

b ℂ Peiorem. tē aliud exēplū pōt poni q̄ hic ponat. vt si iurauit me peccaturuz venialit tale iuramentu non debeo adimplere: qz adqcerem petm pcto. vt. j. e. diuinitio. et si temere aliqd iuratur qō est licitū adiplēdū est si tñ ꝓpter necessitate nō possuz adimplere: vel malit pecco: vt xxv. di. ℔. crimis. in fi. z a licito iuramēto (vt dicit quida) pa pa nō pōt absoluere. vt no. xv. q vj. auctoritatez. sed ꝓtra eos ex de iureiu. veniētes. Johan.

NOn solum in iuran.

c ℂ Cōtagio quātum ad perplexionē animi vt. xiij. di. nerui.

d ℂ In q̄ minus. quotiēs ei aliqd sine captione fieri nō pōt semp id qō minimū est seqmur. vt. ff. de reg. iur. quotiens nihil. Johan.

e ℂ Nusqz ℂ Inhonestū. nō solū ergo iuramētum reticite nō est seruādū. sed nec etiaz inhoneste. immo si rendat minimū elegit: sz min⁹ fuit illud i cōparatiōe peioris. nā per scipm appetitū magnuz malū est falsum iurare. Itē ysidorus in sinonimis. li. ij.

ℂ Turpia vota fuāda nō sit.

IN malis[a] promissis rescide fidē. in turpi voto muta decretū. qō incaute vouisti ne facias. impia ē promissio q̄ scelere adimpletur. Itē beda in homelia. xliij.

ℂ Nō est obseruādū iuramētu q malū icaute promittitur.

SI aliqd forte nos incauti[a] iurare ꝓtigerit qō obseruatū in peiorē[b] vergat exitū: libere illud salubri ocilio mutandū noueri mus ac magis instāte necessitate peterandū nobis qz p vitando piurio in aliud crimē grauius esse diuertendū Dēiqz iurauit dō p deū occidere nabalvirū stultū: z ipiū: atqz oia q̄ ad eū ptinebāt de moliri. sed ad primā instātiā onē abigail femie prudētis mox remisit minas: reuocauit ensem in vaginā: neqz aliquid culpe se ꝓ tali piurio ꝓtraxisse doluit. Item.

ℂ De duobus malis minus eligi oportet.

NOn solū in iurādo sz in oē qō agim⁹ hec est moderatio solliciti⁹ obseruāda: vt si in talē forte lapsum ꝑsuti hostis inciderim⁹ insidijs: ex q̄ sine aliquo pcti ꝓtagio[c] surgere nō possumus: illum potius enadēdi aditū petam⁹ in q̄ min⁹[b] periculi nos ppesuros esse cernimus. Item Ambro. de officijs. ℂ Tolerabilius est iūramentum impiere: qz qō turpe est facere.

UNusquisqz simplicez sermonē ꝓferat: vas suū in sctificatiōe possideat: nec fratrē circūscriptōe idu cat ꝓboz: nihil ꝑmittat iho nestū[c]: aut si ꝑmiserit tolerabilius est ꝑmissū non facere qz facere qō turpe sit. sepe pleriqz pstringūt se iusiurandi sacramēto: vt cū ipi cognouerint ꝑmittendū nō fuisse: sacramenti tñ ꝓtēplatiōe faciūt qō spopōderūt. sicut de herode supra scripsim⁹ q̄ saltatrici ꝑmū qō turpit⁹ promisit crudeliter soluit. turpe ē q regnū ꝑ saltatiōe ꝑmittitur: crudele est q mors ꝑphete ꝓ iurisiurandi religione datur. quāto tolerabilius tali fuisset peiurium sacramēto: si tñ peiuriuz dici possit quod ebrius[f] inter vina iurauerat qō z iuratus inter saltantiū[g] choros promiserat. infertur disco ꝓphete caput: et hoc estimati est fidei esse quod amicicie[h] fuit. Et post pauca de ieptei[i] differens. Miserabilis inqt ne cessitas q̄ soluit parricidio: melius est non vouere qz vouere id qō sibi is cui promittit nolit exsolui Et post pauca. Deniqz ipe dñs (sicut scriptura indicat) frequenter suam mutat sententiaz. Item ex eodem concilio tol.

ℂ Incōmutabilis de⁹ quāqz sua mutat statuta.

INcōmutabil⁹ de⁹ idez qz semp existēs: deiqz summa natura sepe sua in lacrimis legit mutasse ꝑmissa: z pro misericordia temperasse sentētiā[k]. vñ licet sit impassibilis atqz incōmutabilis: credio tamē eius z iuramēta leguntur et penitētia: q̄ sacrs exāt misteriis adopta. iurare nāqz dei ē a seipo ordiata nullaten⁹ quellere. penitere vero eadē ordiata cū voluerit imutare. Sic em̄ p hieremiā dicit. repēte loqr aduersū gentē z aduersū regnū: vt eradicē z destruā z

ad inhonestatē quandoqz non est seruandum licz possit seruari sine iteritu salutis eterne: vt extra de iureiuran. quēadmodum.

f ℂ Qō ebrius. ergo promissio ebrij non tenet. vt. xv. q. j. sane. Wat. xliij. a.

g ℂ Saltantiū. Ar. q id qō ad clamorē populi ꝑmittit nō tenet. si. viij. q. j. licet: vt extra de elec. osius. Itez alia rōne nō debuit tenere hoc iuramētū. qz ob reuerētiā hospitum videt ꝑmisisse: z ea q̄ ob reuerentiaz alicui promisit ꝑmittunt: nō li sa obgant vt. ff. quaz rerum actio nō datur. l. j. §. que ligant. honorande. sic ḡ taciturnitas q̄ fit ob reuerentiam aliquoz̄ nō preiudicat: vt. ff de fur. l. pe. Judi. xj.

h ℂ Qō amicicie. Uel amētie.

i ℂ De iepte. j. pri. causa. q. v si non licet. in fi. contra vbi dicitur q votum illud fit a spiritu sancto. Sed dicas q votum fuit iustum. sed talis solutio fuit iniusta. hebrei tamen quidam reprehēdūt etiam ipsum iuramentum. et dicunt quidam q si equus vel asinus ei obuiasset: nunquid illud obtulisz domino? quasi dicnon.

k ℂ Incommutabilis.

ℂ Sentētiā id est commanationem. ea q̄ do- Hiere. xviij.

minus cõminãdo vl̃ pmonẽdo bñ reuocat sed ea q̃ asserẽdo dicit nõ reuocat. vñ macrobi[9] dicit q̃ tripliciter ꝓtigit deos loq̃. a ¶ Cogitauit.idẽ videor cogitasse.

b ¶ Reuocare.i. nõ adimplere nec dicit̃ fallax si ad rei ꝓtatẽ reuertit. vt.xxxii.q.j.apõ

¶ Qui sacramento.

c ¶ Uno.ff.e. q.j.c.ylti. cõtra. vj.q.j. quicunq; idi iponit septẽnis pnia pro ꝑiurio: sed ibi loquit cũ q̃s transgredit licitũ iuramentũ: h̃ loq̃t cũ q̃s temere iurat: ſz nõne q̃ temere iurat rẽ illicitaz moraliẽ peccat ergo septẽnis pnia debz ei imponi: vt xxxiij. qõ. ij. hoc tñ. Rñ. regulariter imponit septẽ annorum pnia. sed ex causa diminuit vel augeat. augeat illud tps xxvj.q. vij. tempora. tñ hic non negat quin per septẽ annos debeat penitẽ: sed hoc solũ dicit q̃ a cõione corpis xp̃i vno anno separatur.

d ¶ Ecesse est. ¶ Ut male. distinguit tñ an solenniter iuret: an incursu verborum tunc venialiter peccaret. vt.xv. dis. ¶. aliasꝫ.

e ¶ Affinitio. id ẽ affirmatio.

f ¶ Soluẽda est.i. frangenda est.

g ¶ Emendatio. non em̃ peccat frangendo tale votũ. sed in hoc peccat q̃ temere iurauit. vt xxxiij. qõ. v. vna. Sed nunq̃d tale iuramentum qõ temerarium est.i. de re illicita factũ inducit depositionẽ vel infamat? ar. q̃ sic. vj.q.j. quicũq; sciẽs. r.c. infames. vt.j.e.q. v. si quis ꝓiectus. r extra de iureiu. querelaz. ſz contra extra de iureiu. ca. sicut. Ego non credo tale iuramentũ infamare vl̃ impedire electõez factã vel faciendã. ó hac matia notaui. lxxxv. distin. archidiacono. Jo.

h ¶ Ctione. ¶ Peierare. quo ad ſmilitudinẽ ſcti.

i ¶ Oñe. nisi q̃s peccat in ſpiritu ſctm̃ ita q̃ ſit impenitens.

k ſ Jd̃s pr̃etus. i. deceptus.

l ¶ Ut diffiniat.i. intendat.

Jone iij.

Pnia cã minuit vl̃ auget.

Exo. xx.b.

Leui. xix.c.

Jura=mentũ de re il licita factum nõ infa mat.

obliga tio non ẓhit in turpi=bus.

Zach. viij.c.

Jtem Jsido.

¶ Non obseruentur iuramẽta que fiunt contra diuina mandata.

ſ Jd̃s pr̃euẽtus[b] fuerit: vt diffiniat̃ agere aliquid eorum que nõ placent deo: pniam agat r q̃ ꝓtra mãdatũ dñi statutũ est i irritũ reuocet. Jtẽ hiero. in libro de natura rerum

Jtem ex ꝓci. elibertano. c. j.

¶ Temeritas emẽdetur cũ incauta diffinitio soluitur.

Diffinitio[c] icauta laudabilit̃ soluẽda ẽt nec est preuaricatio sed temeritatis emẽdatio[6]. Jtem.

¶ Illicitum iuramentũ non est seruandum.

Actione quarta septime ſynodi iohannes apocrisarius orientaliũ sediũ dixit Significat sermo patris nr̃i sophronij q̃ melius sit iurãtẽ peierare[d] q̃̃s seruare sacramentũ in fractione sacraruz imaginũ. hoc autẽ dicimus q̃ sacramẽto quidã se excusant. Tharasius patriarcha dixit q̃ pater sophroni[9] nouerat bonitatem dei: propterea trãſgredi voluit impiũ iuramentũ. Jtem tharasius patriarcha dixit: herodes ꝑuauit iuramẽtũ r periſt. Petr[9] vero negauit cũ iuramẽto r conuersus fleuit r saluatus est. omne[i] em̃ peccatũ bonus deus indulget: ſi q̃s ex toto corde peniteat. Sctã ſynodus dixit. sic docet sctã ſcriptura. Jtẽ leontius epũs foce dixit. ſcriptũ est: iuramẽtũ mendax ne diligatis. qua de causa iuramentũ nr̃m mẽdax dissoluatur: quasi nullam virtutem habens.

Jtem Jsido.

¶ Non obseruentur iuramẽta que fiunt contra diuina mandata.

Jtem ex ꝓci. elibertano. c. j.

¶ Temeritas emẽdetur cũ incauta diffinitio soluitur.

Diffinitio[c] icauta laudabilit̃ soluẽda ẽt nec est preuaricatio sed temeritatis emẽdatio[6]. Jtem.

¶ Illicitum iuramentũ non est seruandum.

Actione quarta septime ſynodi iohannes apocrisarius orientaliũ sediũ dixit Significat sermo patris nr̃i sophronij q̃ melius sit iurãtẽ peierare[d] q̃̃s seruare sacramentũ in fractione sacraruz imaginũ. hoc autẽ dicimus q̃ sacramẽto quidã se excusant. Tharasius patriarcha dixit q̃ pater sophroni[9] nouerat bonitatem dei: propterea trãſgredi voluit impiũ iuramentũ. Jtem tharasius patriarcha dixit: herodes ꝑuauit iuramẽtũ r periſt. Petr[9] vero negauit cũ iuramẽto r conuersus fleuit r saluatus est. omne[i] em̃ peccatũ bonus deus indulget: ſi q̃s ex toto corde peniteat. Sctã ſynodus dixit. sic docet sctã ſcriptura. Jtẽ leontius epũs foce dixit. ſcriptũ est: iuramẽtũ mendax ne diligatis. qua de causa iuramentũ nr̃m mẽdax dissoluatur: quasi nullam virtutem habens.

Jtem Jsido.

¶ Non obseruentur iuramẽta que fiunt contra diuina mandata.

Si q̃s preuẽtus[b] fuerit: vt diffiniat̃ agere aliquid eorum que nõ placent deo: pniam agat r q̃ ꝓtra mãdatũ dñi statutũ est i irritũ reuocet. Jtẽ hiero. in libro de natura rerum

g ¶ Soluẽda sunt. idẽ irritanda.

b ¶ Male iurat. scienter.

c ¶ Incaute iurat. ignoãter

d ¶ Contradicẽtib[9] infra annũ vt. xx. questio. ij. puella.

ij. ps. ¶ Ecce. ¶ Hec est secũda pars q. in qua pbatur q̃ si aliq̃s venit ꝓtra ppriũ iuramentuz malum q̃ mutat ad bonuz tunc nõ peccat. si aũt vt conuertat ad peius tunc peccat duplicit̃. Jo. ó fan.

Si ad peccatẽ. ¶ Uerũtñ. Sed q̃ro qualiter possit q̃s fidem frangere in maleficij socio: cũ nec i ipsis possit cõtrahi societas. vt.ff.ꝑ so. q̃ autem. et. in. l. se. nec aliqua obligatio ꝓtrahit inturpib[9]. vt.ff. de verb. obliga. generaliter. immo magis peccat tradẽdo socio partẽ q̃̃s retinẽdo sibi. q. alij nõ possum[9] soluere q̃ alij debeãt. vt eẽ de iureiu. eã ter. Sed dicas illud q̃ h̃ dicit̃ referri ad erroneã alicuius opinionẽ vt ſi q̃s credat se teneri ex tali iuramento ſi nõ ſatisfaciat erronee conscientie moraliter peccat. vt eẽ de simo. ꝑ tuas. r ita pet[9] appellat q̃̃tum ad errantis opinionẽ: r ita q̃nq; cõſulit alicui adimplere tale iuramẽtũ: ad q̃ tñ nõ. tenet. et hoc ideo vt satisfaciat ꝓscientie ipsius: r sic intelligo illud quod legit extra de spon. cõmiſſum.

Trib[9] siquidẽ modis iuramẽta ꝓtracta soluẽda sunt[a]. primo cũ q̃s male iurat[b]. ſecũdo cũ q̃s incaute iurat[c] nõ putãs hoc esse peccatũ. tertio ſi puerile puelle i domo parentũ ſe iuramẽto ꝓstrinxerint patrib[9] (postq̃ audierint) cõtradicentib[9][d]. Ecce q̃ iuramẽta illicita laudabiliter soluũtur. dãnabilit̃ obseruant: q̃ tunc intelligẽdũ est quãdo iuramẽtũ illicituz deseritur: vt ad bonũ redeatur. ceterũ ſi ꝓpterea deseritur vt in aliud malũ pnicioſum declinet: tãto grauiꝰ delinq̃t q̃̃to dãnabilius accumulãt pctã peccatis. ſi aũt ꝓpterea deseritur vt ad bonũ redeatur nichil culpe ꝑ tali periurio contrahitur: potius deflendũ est ſi in aliquo illius iuramenti occaſiõe nos deliq̃sse cõtigerit. Unde Augu. scribit Seuero mileuitano eſo ꝓsulẽti de quodã Hubaldo qui a cõſanguineis cuiusdã pellicis coactus fuerat iurare se illã ducturũ in cõiugez nec matri sue vel fratrib[9] vlteri[9] necessaria ministraturũ. Rescribit ergo btus Augustinus (vt diximus) Seuero mileuitano eſo ita dicens.

¶ De quodã Hubaldo q̃ iurauit se nõ ministraturũ necessaria matri r fratribus.

Inter cetera vt rogaueras a patre nostro Ambroſio queſiui quid tibi charissime agendũ ſit de hubaldo parrochiano tuo: qui captus r timore necis ipulſus sue cõcubine iuramento firmauit ipſam in coniugem ſuſcipere: ꝓpriãq; matrẽ cũ fratribus de domo expellere: nihilq; eis alimonie vnq̃ impẽdere. q. vero quã ꝓtius habuerat non est peccatũ in cõiugẽ ſuſcipe: mr̃imoniuz[n] f ¶ Conqueritur. nõ potest in iudicio conqueri: quia ex impro bitate nemo consequitur actiõez vt. ff. de fur. itaq; fullo. nec iudicium cõmuni diuidũdo locum habet inter predones. vt. ff. cõmu. dini. l. cõi diuidũdo. ſ. inter p̃dones. nec ꝑ socio. ff. ꝑ socio. nec ꝑ termittendũ. immo ſi quis ratione illiciti iuramẽti aliquid detit prestabit alteri. libras auri. in auk. col. v. scenicas nõ ſolũ r̃.

Actio nõ dat ex ipro bitate.

g ¶ Potius. i. q̃ potiꝰ dz fides in bono ſuari.

h ¶ Jn bona vita. i. in bono.

i ¶ Si sentit. i. intelligit.

k ¶ q̃ iniq; id ẽ q̃̃ iniquũ ſit non ſeruare fidem illicitis.

l ¶ Nõ fuerit. ſocietas vl̃ fides

m ¶ Si nec adultero. Ita q̃ contrahat cum adultero tertio. r tũc pctm̃ accumulat pctõ.

Mrſoniũ vtrũ p coactiõem ipediat

n ¶ Matrimoniuz. videtur ex loco iſto q̃ coacto cõditionalis nõ impediat matrimoniuz: ſi cui nec impedit alia ſacramẽta: nec ipedit ſacramentũ baptiſmi vt. xlv. dist. de iudeis. nec ſacramentuz ordinis. vt. lxxiij. distinc. vbi iſta. itez alia rõne: q̃a hoc ſacramentũ seruari potest ſine ritu ſaluti⁹ eterne: ergo est ꝑ=

dum. vt extra de iureiu. ſi vero. Sed contra. matrimonia debent esse libera. r ibi animus debet gaude

re plena libertate. vt extra de spon. reḍsluit. ꝛ. c. cuz locū. Ad hoc dicunt q̃dam q̃ talis est cogendus ducere mulierē quam coactus desponsauit. si tñ nullo modo voluerit: cessare ꝺz ecclesia a coactiõe. Alij dicunt q̃ oibus modis est cogendus. ꝛ q̃ ꝺ in illa decreta. reḍsluit q̃ sit potius monẽda ꝙ cogẽda exponunt potẽ. i. prius. sic exponitur. xxiij. q. iij. nõ inuenit. in fi. Uel itelligũt q̃ñ tales fuerũt p̃sone q̃ vehemẽter p̃sumebãt q̃ deberet seq̃ homicidiũ. ſz istis obuiat ex̃ de spon. veniens. So. p̃babiliter põt dici si placet q̃ in p̃ coactõne tenet iuramẽtũ extortũ p coactionez exnõ tenz tortũ: vt in voto in quat vt ex̃ q̃ñ me. cautoꝛ ca plãtũ. i traditione rei ecclesiastice. xv. q. vj. auctẽ. ꝛ. c. seq. in dote. vt. ff. q̃ñ me. cau. si mulier. ℌ. dos. in matrimonio. vt ex̃ de spõsa. cũ locuz. et. c. reḍsluit. q̃ñ autẽ ꝺ ℌ mr̃imoniuz sit ꝛ c. istõ sit/ nõ ponit p̃ceptine: ſz hortatiue. vel loquit in eo casu quãdo p̃ coactionẽ cõmittẽ est ei carnaliter vt ex̃ de spon. veniens. vel loquitur quãdo leuis fuit coactio. illa enim nõ impedit matrimonium. ff. de ritu nupti. si patre cogente. Bar.

Jurametum

xxii. ps. Josue ix. c.

a ¶ Uinculũ. Ar. p opinionẽ illoꝝ q̃ dicunt q̃ iuramentũ p metũ extortũ nõ tenet. xxxi. q. ij. lotharius. et xv. q. vj. c. j. ſz itelligas hoc ad hunc casuz spectare quẽ hic ponit. de hac materia notaui. xv. q. vj. c. ij.

Necat qui nõ salut.

b ¶ Uel matricidiũ. videt enim necare illũ cui nõ p̃stat alimẽta. xij. q. ij. qui abstulerit. ꝛ. lxxxv. di. nõ satis. ff. de libe. agno. necare.

c ¶ Degrandinabitur. i. grãdine eterne pene flagellabitur.

d ¶ Foueat. Ar. q̃ iuramentũ p̃ parte tenet/ et p̃ parte nõ. vt. xi. q. iij. ãtecessoꝛ. ꝛ. vij. q. ij. si quos de seruis. ꝛ. xvij. q. iij. questi.

e ¶ Matrẽ. ad hoc enim tenetur. vt. xxx. di. c. j.

f ¶ Ad oppꝛobriũ. i. infamiã. nõ enim dicit ad peccatum quia reuera peccauit quando iurauit. q̃ potꝰ debuit omnia mala pati q̃ malo consentire. xxxij. q. v uta ne. ꝛ sic nõ obstant cõtraria. J. de cõse. dist. iij. eos quos. ꝛ J. e. q. v. c. j. ꝛ iij. Jo.

¶ Sed cũ his. ¶ Hec est tertia pars questionis. In qua queritꝝ vtrũ peccassent filij israel qui p̃opter iuramentuz pepercerunt gabaonitis. ꝛ dicitur q̃ non. Johan. de san.

g ¶ Decepti. Multiplex ratõ videtur suadere quare non debuerunt seruare tale iuramentum. tum quia erat ibi error p̃sone. tum quia fuit ſdolus dedit causã. Juramentũ recquare non debẽt q̃ñ iuramentũ ſtingit. gabaonitas ob ſolã religionez nõ ſeruandũ. Tum quia iuramentum fuit illicitũ. tum quia non poterant se obligare ad aliquo iuramento cõtra p̃ceptum domini. Ad hoc dicunt plerique q̃ diuinitus fuit eis inſpiratuz q̃ deberẽt eis parcere: ſed tamen iuramentum fuit illicitũ. vt extra de elec. venerabilem. in fine. Uel dic q̃ ſatis impleuerunt p̃ceptum domini: quia ſatis videntur fuisse iterfecti cuz redegerit eos in seruitutem. Nã seruitus morti comparatur. ff. de regulis iuris. seruitutem. non obstat dolus illoꝝ: quia iste dolus fuit p̃o vita cõseruanda. licitum est enim reuz corrũpere aliquem p̃o vita conseruanda. vt. ij. q. iij q̃ notandum. in fine.

Jurametũ illicitũ an p̃ja aucte possit ifringi.

¶ Quedam licet a deo p̃hibeantur: tamẽ iuramẽto firmata non sunt seruanda.

Innocens credit oñi verbo/ nõ vituperãda facilitas ſed laudanda bonitas: hoc est innocentem esse ignorare quid noceat. et ſi circũſcribitur ab aliquo de

h ¶ Innocens. id est ſimplex et iust. Salomon tamẽ ſumit hoc verbũ innocẽs p̃ ſtulto. vñ hoc ſumptũ est. ꝛ ſic ſancti virtutẽ verbũ retorquent q̃ñ ad cõtrarios intellectus. ſed nõne eque reus ẽ ille qui de facili credit ſicut ille qui mentit. vt. xi. q. iij. nõ ſolũ. ꝛ nimia facilitas credendi vituperat. lxxxvi di. ſi quid vero.. ſed illud itelligas de iudice q̃ in p̃iudiciũ partis alteri non ꝺz de facili credere ẽm p̃ba alteri partis. iij. q. ix. c. j. ij. et. iij.

Innocens p̃o culpa q̃ñz ſtulto mitur.

i ¶ Innocẽtẽ. i. talẽ q̃ nõ noceat nec nocere velit.

k ¶ Ignorare. p experientiã facti. nã ſcriptũ est. ſciẽtia malorũ bonis obesse non debet.

Spũa= lis indi cat oia

a ¶ Judicat. diceret aliquis quomõ põt esse bonus qui non habet discretionẽ ꝛ iudiciuz ex quo decipit. cuz apls dicit spũalis indicat omnia: ꝛ ipe a nemine iudicatur iõ dicit iudicat de omnibus etiam de ignotis i his ſ. q̃ spectant ad ſalutez. q̃ ſi ꝺs deciperetur i talibus ibi non eſset munꝰ periculum falli q̃ fallere. vt. xvi. q. j. ſi cupis. Tunc em̃ de ignotꝭ nõ debemꝰ aliquid p̃ſumere. nec de boni s maluz nec de malis bonum. vt. xlv. dis. ſunt nõnulli. in fi. Uel dic iudicat. i. p̃ſumit bene de quolibet.

b ¶ Qui. i. q̃ ipſi.

c ¶ Fidem. i. verboꝝ veritatem.

d ¶ Cõfirmauit. Arg. eſt. hic q̃ qui iurat rem illicitam p̃ja auctoꝛitate non potest venire cõtra iuramentuz illud vt extra ꝺ elec. venerabilẽ in fi. Nã illicitũ ẽ renuere curaz paſtoralez. et tñ iurans teneret illud ſeruare. vt lxxxv. di. archidiaconus. ſic ex̃ quod me. causa ad aures. ſic ex̃ de iureiu. debitoꝛes.

e ¶ Clementi= oꝛ. Arg. q̃ ſi iudex faciat aliq̃ q̃ nõ multũ differt a mandato q̃ nõ dicit excesſiſſe fines mandati. ſi em̃ mandat aliq̃bus vt eligãt p̃ñ postulare. vt extra de ele. in cauſis. ꝛ de poſtu. poſt trãſlationẽ. in p̃in. Et de omnibus tñ iudicatꝭ: q̃ꝰ fidẽc esse in oibꝰ arbitrat. hac igit mentis ſue dote inclinatꝰ ie ſus vt crederet gabaonitis: teſtamentũ diſpoſuit. pacez dedit: ꝙfirmauiꝭ societatem ſed vbi in terras eoꝝ est ventũ deꝑhenſa fraude: q̃ cũ eſſent finitimi aduenas ſe eſſe ſimulauerũt: circũſcriptũ ſe ppls patrũ indignari cepit. ieſus tñ pacẽ quam dederat reuocãdã nõ cẽſuit: q̃ firmata erat ſacramẽti religione: ne dũ alienã perfidiã redargueret ſuã fidẽ ſolueret: multauit eos: meliozi tñ obſeqo miniſterij. clemẽtioꝛe ei ſnia ſed diuturnioꝛ. Illicitũc ergo iuramentũ q̃ñ ſeruari p̃hibet intelligẽdũ est q̃ñ ſcit eſſe illicitũ ꝺ iurat. ſi autez neſcitur illicitũ eſſe ipa ignorãtia excuſat. ſi putet illicitũ eſſe nõ ex ignoꝛãtia iurꝭ ſed facti. Aliud ei est ſi alicuius copula credit eſſe licita q̃ neſcit eſſe ꝙſanguinea: vt q̃ credit eẽ vidua. Aliud ſi iõ putat licita: q̃ ꝙſanguinea arũ ꝙiunctio vel relictarum copula nullo iure credat eẽ p̃hibita: hic em̃ eſt ignorantia iuris: q̃ neminez excuſat: niſi cuiꝰ p̃mittitur iuis ignorare: ibi vero ignoꝛãtia facti qua quiſq̃ vere excuſat. ſenioꝛes autẽ iſrael non ignoꝛabãt gẽtes terre p̃miſſioniſ: ex p̃cepto ꝺñi eſſe delẽdas: ſed ignoꝛabãt gabaonitas eẽ incolas terre p̃miſſiõis. ignoꝛabãt ſiquidẽ factũ: ſed non ignoꝛabãt ius facti: atq̃ iõ ꝛ ſi illicitũ eſſet q̃ ꝺ iurauerũt tñ licite ſeruariꝭ debuit q̃ñ iuramẽto firmauerũt. Qz autẽ illicitũ iuramẽtũ ſeruari p̃hibeꝭ: nõ est generaliꝭ intelligendũ. iuramentũ nãq̃ (vt hiero. teſtaꝝ ſup hieremiaz) debet habere tres comites: veritatẽ: iudiciũ: ꝛ iuſticiaz. vbi aũt iſta defuerint: nõ eſt iuramentũ ſed piuriũ. Uſi ꝺaꝝ intelligi illicitũ eſſe iuramentũ: cui aliquod iſtoꝝ ꝺeeſt: ſi tñ cuicũq̃ p̃tigerit aliq̃ iſtoꝝ deeſſe. p̃hibetur ſuari. aliq̃ſi nãq̃ iuramento ꝺeſt iuſticia: veluti cũ q̃ſpiã poſtvotũ caſtitatẽ ducit vxoꝛẽ iuramẽto firmãs nunq̃ꝭ ab ea diſceſſuꝝ: qꝺ q̃uis illicitũ ſit: q̃ iuſticia ſibi ꝑdaꝝ deeſſe: tñ auctoꝛitate auguſtini ſuari p̃cipit. hoc autez ſi q̃s p̃tẽdat p̃rerogatiua cõtugij nõ ꝓpter religionẽ iuſ iurãdi ſuari: aſaduertat gabaonitas ob ſolã religionez ꝓtra ꝺñi iperiuz reſeruatos. Cũ g̃ oẽ ꝺñi p̃ceptũ iuſtuz ſit: patet ei iuſticiã deeſſe q̃ꝺ eius p̃cepto cõtrariũ iuenit. Judiciũ q̃z aliq̃ñ iuramẽto ꝓſtat deeſſe: veluti cũ ꝓpria temeritate aliq̃s ductꝰ iurat ſe mãducaturꝝ. ꝛ bibiturum. hoc q̃uis leuitate idiſcreta illicitũ ꝑbeꝭ: nõ tñ iõ violari iubeꝭ. Juramẽtũ itaq̃ mlti plicit illicitũ itelligit. Eſt ei illicitũ aliq̃ſi ex eo q̃ꝺ iurat. aliq̃ſi ex cã extra veniẽti. aliq̃ſi ex mõ iurãdi. Ex eo q̃ꝺ iurat tũc ẽ illicitũ iuramẽtũ: q̃ſi id q̃ꝺ iurat i ſui natura vitioſum eſt: vel vitã adimens: vt adulteriũ homicidiũ. ꝛ hiſ ſiñia. vel repari nõ pmittẽs veluti cũ inimico ad pacẽ nõ redire: idigẽti miſericoꝛdiã non ſubuenire: iſta q̃ perſpicuaz in ſe habẽt iuſticiã: ꝛ ſi iuramento firmẽtur: tamen ſeruari non debẽt. circa hec vtiq̃ iuramenta intelligenda ſunt q̃ de illicitis iuramẽtis nõ obſeruandis ſupra ſta vt extra qui cler. vel vo. rurſus.

Penaꝝ vna in aliã cõmutat.

hoc notani plura argu. viij. q. j. licet. Itẽ habes ℌ q̃ licite cõmutaꝝ vna pena in aliã: vt. ſ. v. q. vj q̃ iuꝛta. ꝛ. lxxxij di. pbr. ꝛ. xxxvj. q. j. de raptoꝛibus. Jo.

f ¶ Illicitũ. in p̃ria p̃te ℌ. dicit magr q̃ tunc ſacramẽtũ illicitũ nõ ſit ſeruandũ cũ iurans tpe q̃ iurat ſcat illũ eẽ illicitũ. ſz ſi ignorat illũ eſſe illicitũ ꝺũmõ non ſit ibi ignoꝛãtia iuris nõ peccat: et hoc durat vſq̃ ad illũ locuz. q̃ñ aũt illicitũ. ſcõ oñdit q̃ non eſt hoc gñaliter verũ. q̃ ſi in aliq̃ iuramẽto deeſt aliq̃ iſtoꝝ triuz vel iuſticia vt veritas vel iudiciũ q̃ñ illũ nõ ſit ſeruãdum. Tertio dicendũ q̃ iuramentuz q̃nq̃ eſt illicituz rõne rei de qua q̃s iurat q̃nq̃ ex cã ſupueniẽte. q̃nq̃ ex modo iurandi. Johan.

g ¶ Juris. ℌ. ſ. q. iij. in fine.

h ¶ Cui p̃mittit ꝛc. vt militi bꝰ mulieribꝰ rusticis et maioꝛibus.

i ¶ Seruari. hec nõ eſt rõ ſufficiens.

k ¶ Nũq̃. nõ bene dicit: q̃ ſi ille vouit ſimpliciter poſtq̃ duxit vxoꝛẽ iurat q̃ñ dimittet eam. illud iuramentũ licitũ eſt: ſed ſi p̃ vouit q̃ñ ducat vxoꝛem tunc potius ſeruabit votum q̃ iuramentum ſeq̃ns.

l ¶ Ob ſolam religionem. non eſt hoc verum. Jo.

diuisio

Quod aũt. Hec. q. diuiditur in. vij. partes. In pria ponit que pena imponak piurj cõpulsis vel volũtarijs: z qualiter puniunt qui alios iurare facũt z hoc pbat per. vij. ca. Secũda ibi. Item q audit. Tertia ibi. querit de eo. Quarta ibi de etate. Quita ibi ō forma. Sexta ibi. Ut itaq. Septima ibi. Iuramentum. Johãnes de san.

Peccat mortaliter q aliũ cogit peierare.

a Qō autẽ. istud non habet dubitationẽ: an periurus sit qui aliũ cogit peierare: nã z si ipse nõ ꝓprie dicak piurus: tñ mortaliter peccat. qz qō alter mãdato nr̃o facit: nos reputamur fecisse. vt ex de sententia. excõ. mulieres. Utrũ aũt iudex licite possit recipe iuramentũ illi9 quez scit velle peierare. dic vt dixi. ß. xv. q. v. qui presbyter.

Qui compulsus.

b Et miles. In atrocib9 eñ non debet aliqs parẽ dño. vt. xj. q. iij. non semp. z. c. si dñs. et. ca. q resistit. z. ff. de regu. iur. ad ea.

c Qz plꝰ dominũ qō esse nõ debet. vt. xj. q. iij. nolite.

d Si liber ẽ Aliter magꝭ punitur seruꝰ q̃ liber. vt. xxiij. q. j. qui cõtra. sed h̃ excusak ꝓpter ꝓceptum domini Johan.

e Quadratuta legunt. Quisqs g̃ se iuramẽto firmauerit aliqd facturũ: qvl cozpal vel spũalis sal9 admak: vel sine q̃ vtraq; sal9 repari vel cõfirmari nõ possit: fidẽ ꝓmissã fuare phibek: q̃z exẽpla p̃misse auctoritates subiiciũt: dũ eũ q̃ homicidiũ facere: vel alimenta mſi z ffib9 nõ subministrare i adulterio pmanere: vel ad pacẽ cũ aduersario nõ redire iuramẽtũ ꝑstando ꝓmiserit: salubriori cõsilio illicita vota obſuare ñ pmittũt Est etiã id qō iurak aliqñ vitiosũ: nõ i natura sui: ſz ex cãis extraveniẽtib9: veluti cũ aliqs pꝰ votũ castitatẽ iurat ali cui se habituꝝ eã i ꝓiugẽ. cõiugẽ nãq; hr̃e i seipo malum nõ est: tñ huic ex voto pniciosũ est: hoc aũt iuramẽtũ etiã si illicitũ sit: nõ tñ seruari ꝓhibek: ſz ꝺ violatõe voti pnia sibi iubek indici. Ex mõ iurãdit tũc est illicitũ iuramẽtũ qñ incõsiderate z icircũspecte aliqd iurak: q̃ nec cozpalis nec spũalis sal9 admak: z sine q̃ vtraq; sal9 reparari: et vita ꝓseruari valz: veluti dũ aliqs a parentib9 coact9: vt clericat9 tõsurã vl religiõis vestẽ suscipiat: se neutrũ facturũ iuramẽto firmauerit. hoc q̃uis aliqꝺ9 videak rep̃ hẽsibile: qz opus charitatis iuramẽto se nõ factuꝝ pmisit: nulla tñ auctẽ seruari phibek. qz z si nũq; clericatus tõsurã vl religiõis vestẽ suscipiat: nõ tñ tõ min9 salutẽ pmererivalet. cũ nõnulli i latrocali hitu sctissimi z deo dilecti iueniank: q̃ exẽplo euidẽter dak intelligi: q̃tiẽs aliqs iurat se nõ factuꝝ aliqd q̃ ex peditioꝛ sibi via preparetur ad btitudinẽ: dũ modo sine eo valeat salutẽ inuenire: q̃ iuramentum nõ prohibetur seruare. vnde cũ nos iuram9 nõ daturos aliquid alicui si ne quo vtraq; salus eius potest esse icolumis: z si aliqua ex ea sibi cõmoditas prestaretur: nulla tñ auctoritate iuramẽtũ seruare ꝓhibemur: dummodo sit nobis alia via necessitatib9 et9 subueniẽdi.

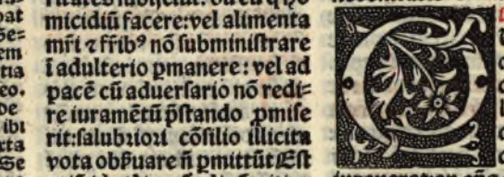

Questio. v

Quod aũt quinto loco q̃rit si licitũ esset qꝺ archidiaconus iurauerat: an eꝑs esset reus periurij q̃ ad peierandũ archidiaconuꝝ cogebat: facile potest discerni. si eñ consentiens pari pena cum faciente puniendus est: multomagis ille q̃ cogit reus admissi criminis probak. U ñ pꝰpa ait. Qui peierare compellit z qui compellit: periurus vterq; ꝓbatur.

Qui cõpulsus a dño sciens peierat: vtriq; sũt periuri z dñs et miles[b]. dñs quia ꝓcepit: miles q̃ plus dñm[c] q̃ animã suam dilexit. Si liber est[d]. xl. dies[e] in pane et aqua peniteat: z septem sequentes annos[f]. Si seruus eiusdem: tres quadragesimas[g] et legitimas[h] ferias peniteat. Item. Pena eius qui in manu epi aut in cruce consecrata periurat.

Qui peierat se in manu epi aut i cruce ꝓsecrata[i]: tres ãnos peniteat. si ꝺo i cruce nõ ꝓsecrata ãnũ vnũ peniteat. q̃ aũt coactus fuerit z ignorans[k] se piurauerit z postea cognoscit: tres quadragesimas peniteat.

Itẽ ex penitẽtiali theodori Qua pena sit feriẽdus: q̃ necessitate coactus piurat.

Si quis coact9 ꝑ vita redimẽda[l] vel ꝑ qualibet causa vel necessitate perginta dies. Uel ꝓtinue vel interpolatim.

f Septẽ annos. Nõ tñ i pane z aqua.

g Quadragesimas. Unam añ festũ natalis aliã añ paschа. tertiã añ festuꝝ scti iohannis.

h Legitias Ferie ferias. i. secũdã legitie z quartã z sextã sũt tres ferias. vt de cõse. di. iij. ieiunia. z. lxxxij. dis. presbyter. Johan.

i Qui peierat. Consecrata: q̃ ẽtuꝝ sancti9 est ꝑ qō iurat: tantoma ius est ꝓiurium vt. ß. ea. q. j. monuer. Nunqꝺ ergo maius sacrilegiũ cõmittunt pl9 pec q̃ verberãt cleri cat q̃ cũ in maioribus ordinib9 constituti q̃ in minoribus cẽ cleri b9? credo q̃ sic. cum. vt. xvij. qō. iij. si quis deinceps. c. q̃ subdiaconũ z. c. q̃ occiderit.

k Et ignorans. Esse pctũ qō iurauit. nam si fuisset ignorãtia facti nullum esset peccatum: nisi ignorantia fuisset crassa q̃ neminẽ excusat C. de rescin. ven. quisquis.

l Si quis. Redimenda. licet enim timore mortis iurauerit: tamẽ peccauit. vt. xxij. q. v. ita ne. sed ratione coactiõis mitigatur penitentia vt extra. qō metus causa facris. non est contra. xv. questio. vj. capitulo primo. ibi enim nõ absoluuntur a peccato: ſz a iuramento. Jo.

a Alij. Ergo illa que est minor est imponẽda. vt l. di. ca. eos vero.

b Siquis. Sine penitẽtia interioꝛi. vt. vj. q. j. qui cunq; Johan.

c Ule qui Uncit. Non intelligas q̃ plus peccat perinꝰ q̃ homicida: immo ille plus peccat. vt. xiij. di. ca. j. sed dicit eum vincere: qz maius dãnũ facit. qz maius dãnum est in amissione vnius alei: q̃ mille corpoꝛ vt. xxiiij. q. iij. si habes. Jo.

Alleviatio pditio est quioꝛ q̃ mille corporum

Qui exigit iurationẽ

d Humana. i. ꝺ humana infirmitate procedit. vt. ß. e. q. j. non est.

e Impresit. Multiplicitꝛ cogẽdo. Johannes.

Siquis conuictus.

f Infamia. An iuramẽtum infamet vl non: no. vj. q. j. quicũq; ß coacti si iurassent nõ infamarentur. vt. ß. qō. proxi. interest.

Item qui aũ aut. hec est secunda pars. q. in qua queritur cui debet dicere si videt qꝺ q̃ aliquis vult falsuꝝ iurare z quid iuris probat J. ca. proxi. Johã. de san.

g Falsum. Supple: nisi iudicauerit porta dit iniquitatem suam. Jo.

Hoc videtur.

h Fuit id ẽ talem habuit inde noticiam q̃ huius rei potuit esse testis. et quod sequitur est expositio.

i Indicauit. videtur errogo q̃ valeat testimonium de auditu. vt hic. et. xv. q. v. ꝓtest byter. z. xxvj. q. vj. qui recedunt. et. ij. questi. j. multi. nam z testes intelligunk scire q̃ acta sunt a te statoꝛe si ꝓtes testes eis hoc direrũt. vt. C. de testa. cũ ãnotatas. j. an fi. rñ. j. Ar. ꝑ. iij. q. ix. testes. v. q. ij. relatũ ẽ. Ad hoc dicas q̃ h̃ loquit in cã denũciationis vbi modica sciẽtia aliquã fidem facit. ar. extra de spon. ꝑte rea: imo z in iudicijs facit fidẽ: testimoniũ ꝺ auditu. vt extra de suc. ab inte. cum dilect9 extra de testi. cũ causam. Jo. Sz testimoniũ. de auditu ẽ ꝓprie cuz aliqs audit aliqd dici esse factũ. Sz si audit ꝓtrahentes. non est testimoniũ de auditu. Et hoc innuit extra de testi. licet. tñ hoc ca. nõ loquit de ꝑa denũciatiõe: ſz potius de indicatione. scz cuz qs idicat aliq̃ q̃ aliquis vult peccare et spectat ad delicta cõmittẽda. sed denũciatio spectat ad ꝺ licta commissa: et ad illa non tenentur: nisi qui habẽt magistratuꝝ super aliqs: et illa denunciatio dicitur euangelica: ista dicitur canonica. et hec ꝓbak sem per illa vero nõ. Et sic ptz q̃ crimina nondũ cõmissa possumus denũciare. vt h. z. xciij. di. diaconum ibi. vicinũ precipitio tẽ. extra de despõ. impu. c. pe. extra ꝺ cog. spi. tua. B.

Testimoniũ de auditu vtrũ valeat.

ij. ps.

k Juraverit. id est iurare voluerit.

l Worꝛs. de facto q̃ de iure ꝓpter vnꝰ di-

etuz non posset iudicari ꝛ est si. de pe. distin. .s. c. penulti.

a ¶ Prodesse vt sunt sacerdotes. vt. xiij. q. v. deniqz. qui ergo dicit talibus qui possunt prodesse non dicitur p dere. vt. ij. q. .s. si peccauerit.

¶ Queritur.

¶ Hec est tertia pars. qō. in qua queritur qualiē de⁹ intelligit iuramētum si aliqs iurat in fraudem vel decipit in fraudem: ꝛ dicitur q sicut ille q sane intelligit si ue sit dans iuramentuz siue accipiens. et hoc probat per. v. c. Johā. de fan.

iij. ps.

b ¶ Queritur. incidentem ponit hic questiones: qual: ter iuramēta sunt intelligenda. ꝛ distinguit aut vt qz habet rectuz intellectum aut vterqz dolosum aut alter tantū habet rectuz. si ab vtroqz interponit dolus tūc est intelligendū ſm communem significationem verboruz: vt extra de spō. ex litteris: si a neutro interuenit dol⁹: tūc interpretandum est ſm intellectum vtriusqz. si verba possint vtriqz intellectu adaptari si ab altero tantum: tunc intelligendum ē ſm eū qui recte intelligit sic videtur distingui .j. e .ſ. ex his. In stipulationib⁹ ꝛ aliis contractibus et contra stipulantem et venden-

Iuramēta q̄ liꝯ sunt intelligenda.

dum sit: vtrū illi cui iurat: an sacerdoti cuipiā: qui nō solū eū psequi nō pōt irrogando suppliciū: sed etiā orare p illo pōt: videt mihi q se ab hoc pcti absoluat vinculo: si indicet talibus q̄ magis pdesse⁹ possunt q̄ obesse piuro: siue eū corrigēdo siue deuz p eo placādo. si ꝛ ipe pfessionis sibi adhibeat medicinā. Si ergo iste (vt supradictuz est) q̄ audit falsum iurare et tacet deliquit multomagis ille reus est qui ad deierandū aliquem ꝓpellit. Queritur de eo qui verbo⁹ calliditate se circūuenire putat illū cui iuramētū defert: an sit reus p iurij nisi seruauerit quod iurasse credit. De hoc ita scribit ysido. sniaz. lib. ij.

¶ De eo qui calliditate verborum iurat.

Quacunqz arte verboruz quis iurat: de⁹ tamen qui conſciētie testis est: ita hoc accipit sicut ille cui iuratur intelligit⁹ dupliciter autem reus fit: qui ꝛ nomen dei inuanū assumit et proximum dolo capit. Ite ex sermone sancti Augu.

¶ Periurus est qui super lapidem falsum iurat.

¶ Dce dico charitati vestre: ꝛ q̄ sup lapidē⁹ falsū iurat piurus est: vñ hoc dico q: mlti etiā i hoc fallunt: ꝛ putāt q: nihil ē p qō iurāt nō se crimine teneri periurii prius sus piurus es: q: p id qō sctm nō putas: falsū iuras: si tu illō sctm ñ putas sctm putat cui iuras. nō ei qñ iuras tibi aut lapidi: sz prio tuo iuras: hoi iuras añ lapidē: sed nūqd nō ante deū: nō te audit lapis loquentē: sed punit de⁹ te fallētē. Sed obijcit illud Greg. i. xxv. li. moraliū.

¶ Apud dñm ꝟba mea non ex ore sed corde procedunt.

Humāe aures taliaverba nra iudicāt qlia foris sonāt. dina ꝟo iudicia talia foris audiunt qlia ex intimis pferūt: certe nouerit ille q̄ intētionē ꝛ voluntatē alterius varijs explicat ꝟbis⁹ q: nō debet aliqs ꝟba⁹ pside rare sed volūtatē ꝛ intentionē. q: nō dz intētio ꝟbis deseruire: sz ꝟba intētioi. Si ergo diuina iudicia ꝟba nra talia foris audiūt: qlia ex intimis pferunt: si intentio non dz seruire ꝟbis: sed verba intētioni: patet q de⁹ nō accipit sic iuramētū sicut ille cui iurat: sz potius sicut q̄ iurat itelligit. cū recipiēti nō ex intimis: sed ex his q̄ pferunt foris ꝟba nra sonēt. Ite ob ijcit: q̄ iurat sup lapidem putans se iurare sup sacrosctā euāgelia pide teneꝫ acsi sup euangelia iurauerit: sz ille q̄ iurat: iō sup lapidē illū iurare fecerit: ne nō ꝓuādo qō p mittit reatu periurij teneat.

Uerba bona qñq; mala intētione profe rūtur.

Ite obijcit illō de ciuib⁹: q̄ credūt se iurare obedituros ꝓsulib⁹ suis i oib⁹ q̄ sibi ipata fuerint p honore sue ciuitatis. ne ꝟo obedientiā recusantes reatu piurij illaqenk: supponit breue iuraturis in quo aliud ꝓtinet q̄ se iuraturos arbitrenk videlicet nepadū in nilō ꝓuertāt: vel aliqd hmōi faciāt. Si ergo contra hoc q̄ se iurasse crediderāt ꝓsulib⁹ suis obedientiaz denegarēt: nūqd ſm intētionē recipiētis: an pot⁹ ſm intētionē iurātis iuramētū deus illud acciperet? Item si innocēs de adulterio vel furto impetitus innocentiā suaz vellet asserere: iuraret autem se ab obiectis sic esse immunē: sicut in breui illo cōtinetur: quod manibus suis se scripsisse arbitrat: cōtineat autem in illo hunc reum esse

Wens potius q̄ ꝟba attēdi debet.

a Iuramenti. ¶ Ad hoc iurat. i. iurare. debet.

b ¶ Distantiam. ſtum ad hoc cū moralit pec cat ꝙ simpliciter dicit falsum sicut ꝙ sub iuramento dicit falsum: magis tñ peccat deierando q̄ mentiendo. solidi⁹ subsistit vbi iuramētū interponit. vt. ſ. e. q. .s. c. .s. sed tamē plus opatur sacramentū q̄ simplex pmissio. vt extra de iureiu. debitores. Item hic ē ar. q̄ ex nudo pacto oritur actio. vt. xij. q. ij. quicunqz suffragio. et. q. v. quia iohānes. Joh.

Iuramentū pl⁹ opatur q̄ simplex promissio.

Ui peierare parat⁹.

c ¶ Non ex operibus. Deus potius considerat animū q̄ factuz. vt. xv. q. vj. c. .s. et deus interrogat cor ꝛ non manum. xiij. q. v. .s. quid sic. xxx ij. q. v. .p posito.

De etate ꝟo.

¶ Hec est. iij. ps q. in qua probat quādo et in qua etate sit iurādū: ꝛ quando non: ꝛ hec ē. q. incidēs. Jo. de fan.

puer. xiij. a

Impuberes an pos sint iurare.

1 Aruuli.

d Q Iurare nec testis eē potest. vt. iij. q. ij. c. .s. Et iō hoc est quia iuramento debet adesse iudicium: sed hec etas nescit quid agat. vt. C. b fal. mo. l. .s. Item quia impubes nō potest peierare. vt ff. de iureiur. l. q̄ iurasse. vnde sacramentū calūnie prestare non potest posset tñ dici q̄ ñ est doli capax: quia tūc calumniose petere pōt. vt extra de delic. pue. c. .s. ꝛ si nouerit ꝟitatē q̄ bene pstabit sacm calūnie. arg. C. de iureiur. ppter calūniā. l. ij. ℋ. .s. Sed de ꝟitate dicē da bñ pōt iurare. Nā ab ipuberib⁹ ꝛ timidis sumit initiū q̄stionis. vt ff. de q̄stio. vnt⁹. in pnci. Item impubes ferula percuti tur ꝓ veritate dicēda. vt. ff. ad syl. l. .s. impubes. et tenet pfessio quā facit. sed cōtra eā posset restitui. vt ff. de pfes. certum. ℋ. pen. qō falsum est: nisi sit doli capax: cū hocca. ꝟdicat Jo. hoc añt certum est q̄ si aliquis spōte recepit iuramētū minoris bñ valet et tenet tale iuramētū. vt. ff. de iurīu. l. q̄ iurasse. Item in casu pōt q̄s ꝙueniri rōe iuramēti qō pstitit dū ē ꝛ ipubes. vt si ipubes iurauit se pstaturꝫ opas ipe pubes fact⁹ bñ ꝙuenit de hoc iuramēto: vt. ff. de li. cā. l. vlt. in fine.

e ¶ Cā. ſz nōne si agere vult piurus i ppa cā audiret q: nulli ꝓhibetur agere in ppa cā. vt. iij q. vj. oib⁹. ſz agē nō pōt nisi pstet sacramētū. Item nonne iudex vel altera ps pōt ei deferre sacramētum? Ad hoc dicas q̄ hec lex sūpta est de lōbarda: ſm quā nō iuratur ō calūniatorꝫ ḡ q̄ loquit ħ de alio iuramento: et pōt dici q̄ loquit hic de iuramento purgationis. i. vt nec se nec alios possit expurgare. Et hoc sequit q̄ si suspitio aliqua ē contra periuruz statim habet p cōiecto. cū se expurgare nō possit: et imputet sibi qui in talē casuz incidit: quia culpa sua illud sustinet. vt xv. q. .s. si quis insanitens. ex quo enim semel peieravit presumit q̄ ſm per debeat peierare. vt. ij. q. vij. non potest. vnde ammodo nō est sacramento suo credendum. vt extra de presumptionibus. ea tam iuramenta que oneris sunt potius q̄ honoris pstabit vt ꝛ bene pstabit vt ꝛ onerꝫ

iiij. ps Periuro nō ē credendum.

Iuramēta se

¶ Ante ratiōabiles annos aliqui non cogātur iurare.

2 Paruuli qui sine etate rōnabili sunt nō cogā tur iurare⁹: ꝛ qui semel piuratus fuerit nec testꝫ sit post hoc nec ad sacm accedat: nec alteri⁹ iurator existat.

Item ex scilio elibertano.

¶ Ante. xiij. annos nulli iurare cogatur.

3 Ueri ante ānos. xiij. nō coganꝫ iurare. puella⁹ quoqz si in puerili etate sita in domo pris illo nesciente iuramento se cōstrinxerit: ꝛ pat eius vt audierit statim⁹ cōtradixerit: vota eius ꝛ iuramēta irrita erunt: ꝛ facilius emendabitur.

¶ Inter iuramētū ꝛ locutionē fideliū nulla dz esse dīta.

Iuramenti huiusmodi cā est q: ois q̄ iurat ad hoc iurat⁹: vt qō verū est loquat. Et ideo dñs iter iuramentū ꝛ loquelā nostrā nullam vult esse distantiā⁹: quia sicut in iuramēto nullam cōuenit esse perfidiam: ita quoqz in verbis nostris nullū debet esse mendaciū. q: vtrūqz ꝛ periurium ꝛ mendaciū diuinū iudicij pena dānatur: dicē ꝛ scriptura. Os quod mētitur: occidit animā. qsquis ergo verū loquit iurat: quia scriptū est. Testis fidelis nō mentietur. Idem.

¶ Añq̄ aliqs iuret peierat: si ꝓtra ꝓsciam iurare parat.

Ut peierare paratus est: anteq̄ peieret: iaz periurus esse videt: quia de⁹ nō ex operib⁹ᶜ iudicat: sz ex cogitatiōib⁹ ꝛ ex corde. Ex his omnib⁹ colligitur q̄ iuramenta ſm intentionē pstantis non recipientis a deo iudicanꝫ: quomodo q̄ ſm Isidorum quacunqz arte ꝟbis⁹ quis iurat deus sic accipit: sicut ille cui iurat itelligit. Sz sicut aliud ē callida arte ver

iuramentum calumnie. similiter dominis suis iurabit in causa feudi. contra. xlvij. di. q̄dūlibet. extra de re iudi. in causis.

f Q Ueri ¶ Puella. idem est in puero. vt. ſ. eadez q. iij.

g ¶ Stati. Filij iuramentū dz pr̄ reuocare q̄cito scit: vt hic dr. sed votū religionis nō tenet statim reuocare cū scit: sz vsqz ad annū ꝛ diem pōt. vt. xx. q. ij. puella. aliter tñ est supra distinctū. .s. xx. q. ij. in pnci.

a Honestū. ¶ hoc ieiun⁹. sīc testimoniū oz dicere ieiunus. vt ex de testi. placuit. q̄ a ieiunis fieri debeāt. no. de ꝑse. di. j. sacramēta. tñ qō hic dr magis est honestū q̄ iustū. Johan.

b Decreuit. ¶ Ut a. lxx. in his etiā diebus cause exercēri non debēt. xv. q. uij. ca. j. et. ij. huic tñ. c. ꝓcedenti obuiat cōsuetudo ꝑicripta. Jo.

c ¶ In letanijs maioribus. vt in festo sancti Marci.

¶ De forma.

¶ hec est. v. ps q. in qua dicitur qō in sequēti ca. ꝓtinet. Jo. de f.

d De forma. ¶ honestuz. sic ergo honestas ⁊ possibilitas in omni iuramēto sunt intelligenda. vt. ā. e. q. uij. vnusquisq; et extra de iureiurā. quēadmodum. ſz illud sacramentū ꝑstāt archiepi romano pōtifici. vt ex de iureiur. ego. subditi suis episcopis. vt. xxij. di. q̄ꝯ. ⁊ ipatoz pape. lxij. di. tibi dño. ⁊ licet gīsalij iuret vasall⁹ dño. ſ. q⁹ in omnibus causis nuabit ipm et contra quēlibet: tñ cōtra ꝓpriā patriā non inuabit ipm. vt. ff. de reli. mime. nec contra papaz. vt ex de iureiuran. venientes. Sed qd si dñs vult filiuz vasalli ipetē nūqd inuabit ipm cōtra filiū? vr q⁹ nō. q⁹ nec ꝛ filiū exercōicātū inuabit. xj. q. uj. qñ multos. ⁊ arg. ad hoc ff. de reli. mime. ⁊ cōtrariū tñ dicit lex feudi in ti. quē admodū feu. admit. dr eni q⁹ vasallus obligatus est filio suo tñ vinculo nature: sed dño suo obligat⁹ est vinculo iuramēt. Itē nō tenet ipm iuuare si iniuste ipetit aliū. nec ei opē fert q̄ ad peccādū nos adiuuat vt. xuij. q. vj. si res. Itē nunqd vasallus pōt accusare dñm? nō: vt h pōt colligi: nisi ꝓsequat suā iuriā. alio dn si accusat/pdit ius feudi: sicut pfonus q̄ accusat libertū pdit bonoꝝ possessionē. vt. ff. ō bo. li. q cū mater.

v. ps. Impator iurat pape.

Vasallus an teneat ꝛ dñs dñm suum iuuare.

vasall⁹ dñz nō

I tem Cornelius papa.

¶ De eodem et vt a ieiunis iuramenta prestentur.

Honestū etiā videt: vt qui in sanctz audet iurare hoc ieiun⁹ faciat cum oi honestate et timore dei: ⁊ vt pueri ante annos. xiiij. nō cogant iurare. ¶ Preterea sunt quedā tēpora quib⁹ iurare ꝓhibemur. Uñ in cō. apud sctm medardū habito

¶ Quibus temporibus iurare prohibemur.

Decreuit sctā synod⁹ vt a. lxx. ᵇ vsqz l octauam pasche: ⁊ ab aduētu dñi vsqz in octauā epyphanie: necnō et ieiuniꝭ q̄ttuoz tēpoꝝ ⁊ in letanijs maioribꝰ ⁊ in diebus dñicis: ⁊ in dieb⁹ rogationū (nisi de concordia ⁊ pacificatione) null⁹ supra sacra euāgelia iurare ꝓsumat. De fofa vero fidelitatis ⁊ qđ qs debeat dño vel ecōuerso: sic inuenīt in epla philiberti epi.

¶ Que in fidelitate sunt seruanda.

De forma fidelitatis aliqđ scribē monitus: hec vobis q̄ sequūtur breuiter ex libroꝝ auctoritate noui. Qui dño suo fidelitatez iurat ista sex semp in memoria dz habere. incolume. tutū. honestū⁹. vtile. facile. possibile. Incolume videlicet ne sit i dānū dño suo de corpe suo. Tutū. ne sit ei exercōicātū inuabit. xj. q. uj. qñ multos. ⁊ arg. ad hoc ff. de reli. mime. ⁊ cōtrariū tñ dicit lex feudi in ti. quē admodū feu. admit. dr eni q⁹ vasallus obligatus est filio suo tñ vinculo nature: sed dño suo obligat⁹ est vinculo iuramēt. Itē nō tenet ipm iuuare si iniuste ipetit aliū. nec ei opē fert q̄ ad peccādū nos adiuuat vt. xuij. q. vj. si res. Itē nunqd vasallus pōt accusare dñm? nō: vt h pōt colligi: nisi ꝓsequat suā iuriā. alio dn si accusat/pdit ius feudi: sicut pfonus q̄ accusat libertū pdit bonoꝝ possessionē. vt. ff. ō bo. li. q cū mater. in dānuz de secreto suo vel de munitionib⁹ ꝓ quas tut⁹ esse pōt. Honestū. ne sit ei in dānuz de sua iusticia vel de aliꝭ causis q̄ ad honestatē ei⁹ ptinere videnť. Utile. ne sit ei in dānū de suis possessionib⁹. Facile vel possibile. ne id bonū qō dñs suus facere leuiter poterat: faciat ei difficile. neve id quod possibile erat: reddat ei ipossibile vt fidelis hec documēta caueat iustū est. Sed quia non sufficit abstinere a malo: nisi fiat id quod bonū est: restat vt in eisdem sex supradictis consiliis⁹ ⁊ auxiliū dño suo fidele ꝓstet si bñficijs dignus videri vult et salu⁹ esse de fidelitate quā iurauit. Dñs q̄ꝯ fideli suo in his oib⁹ vicē reddere debet. qō si nō fecerit: merito cēsebit malefid⁹ sicut ille qui in eorū ꝓuaricatione vel faciēdo: vel consentiendo deprehensus fuerit pfidus ⁊ ꝓturus. Augustinus.

¶ De eodem.

Si quis laicus iuramētuz violādo pphanat quod regi ⁊ dño suo iurat: et postea peruerse ⁊ dolose ei⁹ regnuz tractauerit: ⁊ in mortem ipsius aliquo machinamēto insidiat: qr sacrilegiuz peragit: in xpm dñm manuz mittens anathema sit: nisi p dignam pnie satisfactionem

i ¶ Dignus. ergo si clericus ꝓstat patrocinium contra ecclesiam suam: vel episcopū suū potest ptuari beneficio suo. xcv. di. si imperator. ⁊ ex de postulā. c. fi. Johan.

k ¶ Licem. ⁊ sic eadem fide tenetur quis subdito suo sicut subditus domino. vt. xcv. di. esto subiectus. ⁊ de iureiur. peruenit. ⁊ xxij. q. v. nihil iniquius. et si non fecerit ꝓuocatur illo vel dño quod habz in vasallo ⁊ trālit feudum ad superiorē. in lib. de feu. quē admodum feu. amit.

¶ Ut itaq;. hec est sexta pars. q. In qua dicitur q̄ non solū verbis mētimur ſz etiā factis. Johan. de san.

Quete fratres men.

a ¶ Operib⁹. arg. q̄ factz mētimur: sicut verbis et factis negamus christū. sicut verbis. xj. q. iij. estimant. et factis appellatiō⁹. extra de appellecti. et factis predicam⁹. xliij. di. sit rector.

Quotiēs vero loqui.

b ¶ Audiētibus. Forte instruit rudes magna et subtilia: quod esse nō debet. si. viij. qō. j. oportet. et. lxij. di. c. j. Johan.

¶ Juramētū.

¶ hec est septima pars. q. in q̄ dicit q⁹ clericus non debet iurare laico nec epi scopo sine causa. Johā. ō san.

Quis. ex.

c ¶ Laico. hoc. c. itelligas de iuramēto ex purgationis qō clericus non debet facere coram laico: sed tantū coram episcopo vel eius delegato: nisi hoc fiat auctoritate pape. vt. ij. q. v. mēnam. si em̄ clericus peteret aliquid coram laico: bñ tenet ibi ꝓstare iuramentum calūnie. Vr dic q⁹ sine licentia episcopi nullus debet facere iuramentuz laico. iperatoꝛi tamen iurant episcopi fidelitatez

Quida episcopi.

emēdauerit: sicut cōstitutuz a sācta synodo est. i. seculum relinquat arma deponat: in monasterium eat ⁊ peniteat oib⁹ diebus vite sue: verūta mē cōionē i exitu vite sue cū eucharistia accipiat. epūs: pres byter: diacon⁹: si hoc crimē cōmiserit degradeť. Ut itaq; ex ꝓmissis apparet: mēdaciū nec in simplici sermōe debet ꝓferri: nec iuramēto firmari. mēdaciū aūt nō solū in verbis: sed etiā in simulatis operib⁹ esse probatur. Unde Ambro. in sermone habito in dñica de abrahā.

¶ Mentitur qui professionē suam operib⁹ non ostendit.

Quete fratres mēdaciū: q̄ oēs q̄ amāt mēdaciū filij sunt diaboli: non solū in falsis verbis: sed etiā in simulatis operib⁹ mēdacium est: mēdaciū nāq; est se christianuz dicere ⁊ opa xpi nō facere. mēdaciuz est episcopuz sacerdotē vel clericū se ꝓfiteri: ⁊ ꝓtraria huic ordini opari. Itē Hieronym⁹

¶ Quotiēs sermo malꝰ de ore nostro procedat.

Quotiēs vero loq̄mur: aut nō in optuno tpe aut nō in oportuno loco: aut nō vt ꝓuenit audiētib⁹: totiens sermo malus ꝓcedit de ore nostro ad destructionez eorū qui audiūt. cōsiderem⁹ itaq; quid loquamur: q̄ pro omni ociosoverbo reddituri sumus rationē in die iudicij Iuramētū vero clericꝰ laico ꝓstare nō debet. Unde i remēsi concilio legitur.

¶ Quicz laico clericꝰ nichil iurare presumat.

Null⁹ ex ecclesiastico ordine cuicz laico q̄cōcz supra sacra euāgelia iurare ꝓsumat ſz simplicit cū ꝓbitate ⁊ puritate dicat ē ē: nō nō. ſz si ē aliqđ qō sibi obijciat: ꝓut iudicauerint: q̄ eiusdē ordinis sūt aut corrigāt aut expurget. ¶ po sīc clericꝰ iuramētū prestare nō debet nisi forte is cui eccle ꝓcurationē cōmittit. Uñ viban⁹ secundus.

¶ De codē.

Null⁹ epōs clericos suos (nisi forte quib⁹ ecclesiasticaꝝ rerū dispēsatio cōmissa fuerit) sibi iurare cō pellat.

¶ Causa. xxiij.

Quidam epi cū plebe sibi cōmissa i heresiz lapsi sūt circūadiacētes catholicos minis ⁊ cruciatib⁹ ad heresim ꝓpellere ceperūt. q̄ cōperto apli cus catholicis epis circūad iacentiū regionū q̄ ab impatore ciuilē iurisditionē acceperāt: imperauit vt catholicos ab hereticis defenderēt ⁊ quibus modis possent eos ad fidei veritatē redire compellerent. epi hec mandata aplica recipiētes ꝓuocatis militib⁹ apte ⁊ ꝓ insidias cōtra hereticos pugnare ceperūt. tandē nōnullis eorū neci traditis: aliꝭ reb⁹ suis vel ecclesiasticis expoliatis: aliꝭ carcere ⁊ ergastulo reclusis advnitatē catholice fidei coacti redieūt. Hic primū qritur: an militare pctm̄ sit: Secūdo: qō bellū sit iustū: ⁊ quō a filijs isr̄l iusta bella gerebanť. Tertio: an iuria socioꝝ armis sit ꝓpulsanda: Quarto: an vindicta sit inferēda: Quito: an sit pctm̄ iudici vel ministro reos occidere: Sexto: an mali sint cogēdi ad bonum: Septimo an heretici suis ⁊ ecclesie rebus sint expoliandi: et qui possidet ab hereticis ablata: an dicatur possidere aliena: Octauo: an epi vel quibuslibz clerici sua liceat auctē vl̄ aplici sine impatoris ꝓcepto arma mouere.

¶ Questio. j.

Quod militare⁹ alienū videa-

Supra tractatū est de catholicis ⁊ dictuz est q̄ nō sunt cogēdi ad malum.

Nūc ꝓ subnectit Gra. xxiij. cām in q̄ ō hereticꝰ tractat qr̄s an epi sint cogēdi ad bonū. Itē qritur an multare sit pctm̄: ⁊ q̄ō bellū debet dici iustum: ⁊ q̄ō iniustū: ⁊ an vindicta sit inferēda: ⁊ an pctm̄ sit iudici malos occidere/pdēnādo. ſ. Sed vt hec et alia cōperētius faciat: thema ꝓponit de quo viij. elicit questiones.

Bellā an sint permisſa: ⁊ q̄bus.

d ¶ Qō militare. hic querit an militare seu bellare sit pctm̄ ⁊ dicēdū ē q⁹ nō vt. ſ. e. militare. et hoc verū est si a principe idicāt bellū: vt. ſ. e. q. ij. iustū. similiter pro defensione sua vl̄ patrie vel legū patrū. vt. ſ. e. q. viij. si nulla. Clerici aūt in sacꝝ ordinib⁹ ꝓstituti nō ꝓnt mouere arma. vt. ſ. e. q. viij. clerici. sīc videt q⁹ nec in minoribus ꝓstituti etiam ꝓuocati ꝓnt

mouere arma: q; sub regĺa ecclĩastica debẽt viuẽ. vt xxxij. di. si q. x. xx. q. iij. eos. qõ ꝓcedo si volũt gaudere ꝑuilegio ecclĩastico. ar. ad hoc ex de cle. ꝑuga. Joh.

Iniuria an possit repelli, x a qđ

a ¶ Propulsandã. q repellere ꝑmit iniuriã et quãliter possit repelli x an tm ꝑsone iniuria / vel etiã ꝑsõe et rerũ possit repellividẽ dũ est. Et quidẽ videk q non solũ laici sed etiaz clerici possũt repellere iniurias x reruz ꝑsone. vt extra de resti. spo. oliz. et extra de sen. excom. si vero. c. ex tenore. et. ꝯ. di. s. ius naturale. x. ff. de iust. x iur. vtvim. Ecõtra videk q clerici nõ possint. vt extra de homi. susceꝑim⁹. xlvj. di. seditiõarios. Ad hoc dicũt q dã q nulli licet viz repellere re ꝓcutiendo. Alij dicũt q iz laicis repcutẽ: clericis non. Ego credo q x clericis x laicis iz repcutere distinguik tñ q

Wat. v.f.

ibidẽ.

Rom. xij.d.

Wat. xxvj.e

Violentia iferr ꝓtur ꝓpulsus x rebus.

aut vis iferk ꝓsone aut reb⁹: si ꝓsone tũc est vis repellenda pa⁹ q̃ sit illata. Sz qdã dixerunt q null⁹ vim repellere dz nisi ullatã: imo insidiãti licitũ est occidere x eũ q vult occidẽ. vt. ff. ad. l. aquil. l. iij. et. v. si tamẽ aliquis vim factã repellat: potius ꝓsumi debz q defendẽdi q̃ vicscendi cã fecerit id. vt. ff. ad. l. aquil. si ex plagis. ℌ. tabernarius x hoc si primus ꝓcussor volebat ꝓcutere denuo. alioquin si nolebat denuo ꝓcutere: x alter repcusserit: potius est vlicta q̃ repulsio iniurie: x sic intelligo q dicitur iniuriã inconuinenti posse repelli. requirit ergo q defendendo re tur ab cuãgelica disciplina: hic videk posse ꝓbari: q; ois militia: vl ob iuriã ꝓpulsandam[a]: vel ꝓpter vindictã inferẽdã est instituta. Iniuria aũt vl a ꝓa ꝑsona vel a socio repellik: qđ vtrunqz cuãgelica lege ꝓhibek. cũ eiñ dr. Si qs te ꝓcusserit iynã maxillã: ꝓbe[b] ei x alterã. Et itez. q angariauerit te mille pass⁹ vade cũ eo duo milia[c]. ¶ Itẽ cũ apls dicat ad romanos. Nõ vos defendẽtes[b] charissimi sz date locũ ire qđ aliud ꝓhibemur q̃ ꝓpue ꝑsone iuriã repellere: ¶ Itẽ cũ petro gladio magistrũ defendẽti: xps dixerit. Cõuerte gladiũ tuũ i vaginã: an putas nõ possũ[e] rogare patrẽ meũ: x exhibebit mihi plus q̃z xij. legiões angelorum: Deniq; sicut dr Andrea legik cuz fieret cõcursus ꝑploz: vt de manib⁹ iniq iudicis eũ eriperẽt: x ab iuria mortis illũ defenderẽt: ipe ecõtra x exẽplo et ꝓbo patiẽtiã docẽt rogabat eos ne suũ martyriũ impedirẽt: qđ aliud monemur q̃ si cut ꝓpias: ita x socioz iurias patienter tolerare: nec ad arma ꝓcurrere: iz eoz exẽplo ad silia ꝓferẽda animũ ꝓparare: ¶ Itẽ cũ in ꝓuerbijs dicak. Mihi vindictam. ego retribuã dicit dns. ¶ Itẽ cũ in euãgelio dicak: nolite iudicare[e] x nõ iudicabimini. ¶ Itẽ cũ paterfamilias dicat suis volẽtib⁹ colligere zizaniã[g]. Sinite vtraq; crescere vsq; ad messem x tũc dicam messoribꝫ colligite zizaniã x

deuk. xxij. e

Rom. xij.d.

Wat. vij.a.

ibidẽ.

percutiat nõ vlciscẽdo: vt. ℌ. e. quid culpatur. x. ff. ad l. aquil. scientiã. x cũ moderamine se defendat. vt. extra de resti. spoli. olim causam. in fi. si quis tamẽ moderamẽ excedit: et nõ ex ꝓposito non tenetur: vt. ff. ad. l. aquil. si ex plagis. ℌ. tabernarij licet illa ꝺcre.

alligate fasciculos ad ꝓburẽdũ. ¶ Itẽ cũ rex ille q nuptias fecerat filio suo missis exercitibus angelos videlicz dicak ꝓditur[d] homicidas prophetas x aplos: q vocati ad nuptias vẽire ꝓtẽpserũt credẽdo. ¶ Itẽ cũ paul⁹ apls dicat in epla ad rõanos nolite iudicare iuicẽ. ¶ Itẽ tu qs es q iudicas alienũ seruũ: suo dño stat: aut cadit. siue ergo viuim⁹ siue morimur dñi sum⁹. In hoc eiñ xps mortuus[e] x resurrexit: vt x viuoz x mortuoz dñek. In his oĩb⁹ qđ aliud ꝓcipit: q̃ vt vidicta de linquentiũ diuino reseruek examini: Cũ ergo (vt supra dictũ est) militia videak instituta ob iniuriam ꝓpulsandã: vl ꝓpter vindictã inferendã: vtrũq; aũt lege euãgelica prohibeak apparet q militare peccatũ est. Hic etiã Greg. ait. ¶ Bella carnalia: belloz spũaliũ figurã gerũt

Ubi bella sunt legẽdi ex ꝓcepto.

Joh. xviij d

Luce xxij. a

Actu. xxiij. a

Ephe. vj. b.

Wat. xxij. a.

Rom. xiij. c.

Rom. xiij. a.

Joh. xviij. d

Rom. xiij. d

Joh. j. coz. vj. b.

Q Jsi bella ista carnalia figurã spũaliũ belloz gererent: nunq; (vt opinor) iudaicaz hystoriaruz libri discipulis xpi q venit pacem docere legendi in ecclesijs fuissent ab apls[h] traditi. quõ eiñ bellorũ eis proficeret ista descriptio: quibus dr ab iesu Pacẽ meã do vobis: pacẽ relinquo vobis. Et quib⁹ p aplm iubek et dicit: nõ vosmetipos vindicãtes[i]: sed magis iniuriã percipite x magis fraudem patimini. Uñ deniq; sciẽs apls nobis tã vltra bella nõ esse carnaliter pagẽda: iz aie certamia hoc ab apostolis est institutũ. xj. di. i ¶ Undicãtes. ideo enim iudiciorum vigor in me dio posit⁹ est ne quis sibi vltionẽ sumere ꝑsumat. C. de iudeis. nullus. xvj. qõ. j. ad hoc. Jo.

Paratus debet esse.

a ¶ In aperto. Argũ. q̃ non semper per exteriora comꝑhenduntur interiora. v. q. v. nõ omnis. x. c. nõ osculatur.

b ¶ Prodesse. Sic ergo ꝓdesse dicimur illi quẽ verberamus: vt xlv. di. x q emendat. Joh.

c ¶ Si verba. argu. q̃ non debemus inherere verbis sed potiment: vt dixi. xxij. q. v. humane. xxvj. q. v. nec mirum. verba enim in rescriptis posita / vel in lege conformare debemus equitati. et licet verba hoc non patiantur. extra de rescrip. causam. et extra de consuetudi. cum dilectus. et. ff. de in ius vocã. l. q̃ in ius. x. ff. qui pe. tuto. l. vlti. Argu. contra. xix. distin. in memoriaz. x. ff. q̃ et a quibus manumit. li. prospexit. vbi dicit sufficit ita scriptuz esse: x si illud durum est.

d ¶ Quia nesciunt. Pro illis qui ex ignorantia hoc fecerunt rogaut. j. q. j. ℌ. cum ergo.

e ¶ Scõm legem. Judex ſm leges iudicabit: et non ſm motũ animi sui: vt extra de constitu. c. j. x. ꝑ. q. iij. sum mopere: alioq̃n punitur vt falsa contra spũales aduersarios defudãda: velut magr militie ꝓceptuz dat militib⁹ xpi dicẽs. Jnduite vos armatura dei: vt possitz stare aduersus astutias diaboli. His ita rñdek. ꝓcepta patiẽtie nõ tã oñtatione corꝑis q̃ ꝓparatione cordis sunt retinẽda.

Uñ Aug. ait in sermone de puero cẽturionis. ¶ Precepta patiẽtie x tute animi nõ oñtatione corꝑis fuãda sũt.

Parat⁹ dz esse hõ iust⁹ x pi⁹ patiẽter eoz maliciaz sustinẽ q̃s fieri bonos q̃rit: vt potiꝰ nũerus crescat bonoz: nõ vt pars malicia se q̃s nũero addat maloz. deniq; ista ꝓcepta magis sunt ad ꝓpationẽ cordis q̃ ad opus q̃ in apto[a] sit vt teneak i secreto animi patiẽtia cũ benivolẽtia. Jn manifesto aũt id fiat qđ eis videk ꝓdesse[b]: q̃ b⁹ bñ velle debem⁹. ¶ Hinc liqdo ostendik q ipe dñs iesus exẽplũ singulare patientie cũ ꝓcutereꝰ in faciem: rñdit. Si male locut⁹ sum: exprobra me ꝺ malo. si aũt bñ: qđ me cedis: neq; q̃z igik ꝓceptũ suũ si ꝓba[c] itueamur impleuit: neq; eni ꝓbuit ꝓcutiẽti alterã ptẽ: sz potiꝰ ꝓhibuit ne faceret x iuriã augeret tñ parat⁹ aduenerat nõ solũ ꝓcuti in faciẽ: verũetiaz pro his a qb⁹ hoc patiebak crucifix⁹ occidi. p qb⁹ ait in cruce pẽdens. Pr ignosce illis: q; nesciũt[d] qđ faciunt. Neq; paul⁹ apls ꝓceptũ dñi x magistri sui videk impleſſe: vbi etiã ꝓcussus i facie dixit pncipi sacerdotũ. Percutiat te deus paries dealbate. sedes me iudicare ſm legẽ[e] x cõtra legẽ[f] iubes me ꝓcuti. Et cũ a circũstãtib⁹ diceret: iuriã facis pncipi sacerdotũ: irridens eos ãmonere voluit qđ dixerit: vt q̃ saperent etiam intelligerent iam destruendũ[g] esse in aduẽtũ xpi partem dealbatũ: hoc est hypocrisim sacerdotij iudeorum. ait q̃ppe nesciui fratres: q̃a pnceps est. Scriptũ est enim Pncipi popli tui nõ maledices: cuz ꝓculdubio qui in eodẽ populo creuerat: atq; in lege fuerat eruditus: illũ pncipẽ sacerdotũ nescire[h] non posset: nec eos quibus ita notus fueratꝰ vllo mõ falleret q̃ nesciret. Sunt ergo ista precepta patientie semper in cordis ꝓparatiõe retinenda. ipa quoq; benivolẽtia ne reddak maluz ꝓ malo semper in voluntate cõplenda. Agenda sunt aũt multa etiã cũ inuitis quadam beni gna aspiratе plectẽdis: quo rũ potius vtilitati ꝓsulendũ est q̃z volũtati[i]. nã i corripiẽdo filiũ quẽlz aspere nunq; ꝓfecto paterꝰ amoꝛ amittitur. fiat tñ qđ nolit: x doleat q etiã[k] inuitus dolore videk sanandus. Ac ꝓ hoc si terrena ista respu.[l] xpiana precepta custodiat: etiam ipa bella sine benivolẽtia nõ gerẽt: sz vt ad pietatẽ iusticieq; societatẽ victis facili⁹ cõsulak. Nã cui licentia iniq̃tatis eripik: vtili⁹ vincik. qm̃ nihil est infelici⁹ felicitate peccãtiuz qua penalis nutrik ipunitas x mala volũtas velut iteriora hostis roborak. x paulo post. Naz si xpiana disciplina oia bella culparet: hoc potiꝰ ꝓ illũ salutis petẽtib⁹[m] in euãgelio diceret: vt abiscerent arma: seq; militie oino subtraherent. dictũ est aũt eis. Neminẽ ꝓcusseritis[n]. estote ptẽti stipẽdijs vris. qb⁹ ꝓprium stipẽdiũ sufficẽ debẽ ꝓcipit: militare vtiq; non ꝓhibuit.

Item eiusdez ad bonifaciũ

¶ In bellicis armis: multi deo placere possunt.

Wat. xxij. a.

Rom. xiij. a.

Rom. xiij. d

Joh. j. coz. vj. b.

Ubi indeorũ sunt legẽdi ex ꝓcepto.

Joh. xviij. d

Rom. xiij. c.

Rom. xiij. a.

Joh.

Concutere est aliquid petere vltra debitu sit.

Concutere

rius. vt. ff. ad. l. cornc. de fal. l. j. ℌ. primo.

f ¶ Et contra legem. Lex enim dicit q liber homo nõ debet verberibus cedi: vt C. de repudi. cõsensu. vltra medium. nisi in casu vt nota. v. q. v illi qui. x no. xv. q. vj. in summa.

g ¶ Destruendũ. Dixit euz nõ esse principem: q; non erat apẽ eum duraturus principatus. vt extra de verb. sig. nam et ego. x. j. de peni. distinct. j. diuortium.

h ¶ Nescire. Argu. q̃ non potest quis se excusare ꝓtextu ignorantie de re que facta est inter vicinos suos. vt extra de ꝓsump. quosdam. et cõto. liij. dis. nulli. er. xij. q. ij. quia humãis. similis ꝓsumptio ẽ. C. de in integ. resti. mino. de tutela.

i ¶ Quam voluntati. j. e. q. iij. displicet. ℌ. xlv. dist. x qui emendat.

k ¶ Qui etiaz Uel quinetiam.

l ¶ Res publica. i. aliquis gerens rẽpublicã. Joh.

m ¶ Jn euangelio Johãnis.

n ¶ Concussertis. Concutere

Penitētes armis vti nō pñt.

NOli existimare neminē deo placere posse qui armis bellicis ministrat In his erat sanctus dauid[a] cui dñs tam magnū phibuit testimoniū. In his ēt plurimi illi[9] tpis iusti. In his erat sanct[9] ille cēturio qui dño dixit. Nō sum dign[9] vt intres sub tectū meū. Hoc g primū cogita qñ armaꝛ ad pugnā qz virtus tua etiā ipa corporalis donū dei est. Si eni cogitabis de dono dei: nō faciēs cōtra dñm. ¶ Fides enīz qñ ꝓmittit etiā hosti[b] seruāda est: cōtra quē bellū geritꝝ tomagꝛ amico p q pugnat ¶ Pacem hꝫ: volūtatis ē. Bellū aūt debet esse necessitatis vt liberet de[9] a necessitate: z cōseruet in pace. Non eni pax querit vt bellū exerceat: sed belluz gerit vt pax acq̄rat. Esto ergo bellando pacificus: vt eos quos expugnas ad pacis vtilitatē vincēdo ꝓducas. Beati ei pacifici (ait dñs) quoniā filij dei vocabunt. Si aūt pax hūana: tam dulcis est ꝓ tēporali salute mortaliū: q̄nto dulcior est pax diuina ꝓ eterna salute ageloꝝ? Itaq̄ hostē pugnantē necessitas deprimat non volūtas: sicut bellāti z resistenti violētia redditur: ita victori capto misericordia iam debetur[c]: maxime in quo paꝛ perturbatio non timetur.

Wat. viij.b.

Fides hosti seruanda est.

Wia ē debita.

Itē eiusdē ꝓtra manicheos

¶ Que sunt in bello iure reprehendenda.

QUid culpatur i bello? an qz mouiunk quādoq[9] morituri vt dominenk[c] in pace victuri: hoc rephēdisse timidoꝝ est: nō religiosoꝝ. Nocēdi cupiditas vlciscēdi crudelitas: īplacat[9] atq̄ implacabilis animꝰ: feritas rebellādi: libido dominādi: z si qua similia: hec sunt q̄ in bellis iure culpank: q̄ plerūq̄ vt etiā iure puniank aduersus violētias resistētiū siue dꝰ siue aliq̄ legitimo impio iubente gerēda ipa bella susciꝓunk a bonis: cū in eo reuz humanaꝝ ordine[s] iueniunk vbi eos vk iubere aliq̄d tale: vel i talib[9] obedire iuste ipse ordo ꝓstringit: vñ neq̄ Johānes ab armis iubet discedere milites: z rps tributa[h] cesari monet reddi: q; ꝓpter bella necessario militi stipendium pbet. Ordo aūt ille naturalis mortaliū paci accōmodat[9] hoc poscit: vt suscipiendi belli auctoritas: atq̄ ꝓsiliū penes ꝓncipes[i] sit. Iz si humana cupiditate bellū gerit: nō nocet sanctis in q̄s non habet quisq̄ potestatē nisi desuper datā. Non enīz est potestas: nisi a deo: siue iubēte siue sinente[k]. ergo vir iustus si forte etiaꝫ sub rege homine sacrilego[l] militet: recte potest illo iubēte bellare si vice pacis ordinē seruans quod sibi iubetur vel nō esse contra dei ꝓceptū certum est: vel vtrum sit certuz non est it a vt fortasse reuz faciat regem iniquitas[m] imperandi: innocentē aūt militē ostendat ordo seruiendi.

Itē eiusdē in libro de verbis domini tractatu. xix.

¶ Militare nō est peccatū.

MIlitare nō est delictū sed ꝓpter p̄dam militare peccatū est: nec rē publicā gerere criminosum est sed ideo agere rēpublicā: vt diuitias augeas[n] videk esse dānabile. Propkea eni quamlibet vulneratus: in ꝓnin. z ē similis ratio. J. xxiij. q. ij. si habes. ff. ad. l. rho. de iac. qui leuande. H. si nauis. z. ff. qō vi aut clā. si alī[9]. H. est et alia.

a ¶ Sanctus dauid. si aliquis existēs sanctus potest vti armis in bello. quare g̃ ꝓhibetur penitentib[9] vti armis. vt. xxxiij. q. ij. admonē. Respondeo ideo qz penitētes viuūt sub regula ecclesiastica. vt. vj. q. j. aliud. Uel ideo quia arma possunt dare occasionē peccandi.

b ¶ Hosti. hosti g̃ fides seruāda est: vt hic. et xxij. q. iij. innocens. Ar. contra xxij. q. ij. vtilem. qō verum est: si ipe nobis seruat fidē: alꝫ non tenemur ei fuare. xcv. di. esto subiectus. extra de iurā. puenit. xxviij. q. j. si infidelis. ff. locati. q̄ro. H. inter. C. de transac. l. cū ꝓponas in fi. Ar. contra. xj. q. ij. in ter verba. in fi. z xxxiij. q. v. q; deo.

c ¶ Jam debetur. argu. miseri cordiā esse debitam z ita hic argu. q; dispensatio pōt peti tanq̄ debita. vt. l. distun. domino sancto. in fi. et. lxxv. vj. distun. non satis. in fi. Itē habes hic q; aliq̄s tenetur parcere hosti suo. vt. ij. q. v. quāto. in fine. dū tamen non timeat periculuz incurrere ex hoc vt. J. e. q. iij. est in iusta. Johan.

Quid culpatur in bello.

d ¶ Quandoq̄. Certe hec ratio non est sufficiens. nam si quis hominē interficiet etiā mortifere vulneratum nihilominus tenetur. vt. ff. ad. l. aquil.

Aduocati mitant. Wat. xxij.b.

Luce iij.c.

e ¶ Dominentur. victores.

f ¶ Siue deo. J. e. q. dominus.

g ¶ Ordine. i. potestate.

h ¶ Tributa. vt. J. e. q. vj. tributum.

i ¶ Principes vt. J. e. q. ij. iustū. nullus ergo bellare potest sine auctoritate principis. vt hic. z. C vt armo. vsus. l. j. lib. xj. similiter punceps potest indicere belluz. vt. J. e. q. viij. igitur. z. c. omi. z. c. sequenti.

Cōcussoꝛ pena.

k ¶ Sinente. vt. viij. q. j. audacter.

l ¶ Sacrilego xj. q. iij. iulianus imperator.

m ¶ Iniquitas. h habes q; licet dominꝰ peccet ꝓcipiendo tamen subditus non peccat obediendo. vt. c. dis. contra morez. in ꝓna. sic. xxxiij. q. v. manifestū. extra de iureiu. debitores. Itē habes hic q; in dubijs semper est duz est obediendū. xix. etiā in di. in memoriaz. Ar. contra. l. dis. si quis preposteram. xj. q. iij. quid ergo. Itē est hic arg. q; in dubijs humanioꝛ z tutioꝛ via est eligēda. ex de sponsa. iuuenis. et. xviij. di. c. vlti.

Belluz dr̄q̄nq̄ modis iniustū

¶ Militare nō est delictū.

n ¶ Augeas. iniuste. licitū est. et eni augere diuitias. xxx. di. H. hec scripsimus.

a ¶ Precepit. Licet sit iniustū vt. c. di. ꝓtra morem. in ꝓnin.

b ¶ Militie. Cuz ergo clerici milites dicātur: vt. lxj. di. q̄d ꝓdest. J. q. iij. salutoꝛ. et. q. vij. qui in qualibet. sitꝛ z patroni causarū dicunk militare. vt. C. ō aduo. di. iu. aduocati. ergo si oēs isti habēt ꝓpter dicā: nō debēt recipere salaria. J. q. ij. sicut.

c ¶ Cōdēnat. Sz qualiter punik ꝓcussoꝛ? Dicq̄ fm canonem pena quadrupli vt. xvij. dist. qm. fm leges videk q; extra ordinez punik cū non sit publicuz crimen vt. ff. de cōcusso. l. ij. sed certe et secundū leges pena q̄drupli punitur. vt. J. q. vij. sacimus.

Ꝑpi ꝑcuz ēt difficile est adiplendū

d ¶ Umma. S. Unlik. Ar. q; si ep̄s ꝓcipit alicui ire romam ꝓ vtilitate ecclesie q; tenek obedire. vt. xvj. q. J. q. z si clericꝰ se excusat: z dicat mittatis illum q̄ditioꝛ me est. Respōdet ei ep̄s sicut rps rñdit petroꝛ: cū ei dñs diceret petro. Tu me seq̄re: rñdit petrus. Dñe hic aūt q̄d? demonstrato Johanne Et dixit ei dñs. Quid ad te sic eū volo manere Tu me sequere. Johan.

e ¶ Uod aūt. Bellū dicitur iniustū q̄nq̄ modis: vel ratione ꝑsone: vt si fuerint ꝑsone ecclesiastice: q̄bus dā ꝓuidētia militātib[9] sunt stipēdia ꝓstituta: ne dū sumptus queritur predo crassek

Obedientia bonis semper est debita.

Ite dñs ipe dixit. Reddite q̄ sunt dei deoꝛ: z q̄ sunt cesaris cesari. Iqit q̄d cesar ꝓcepit[e] ferendū est: q̄d imperat tolerādū est. sed fit ꝛ tolerabile dū predā exactoꝛes accumulāt. Ite interrogauerūt Johānem milites dicētes. Quid faciem[9] z nos? ait ill'. Neminē ꝓcutiatis: neq̄ calūniā faciatis: iz estote ꝓtenti stipendijs vr̄is. Sic aūt cognoscere se dz omis homo q̄ militat. Nō em de his tm̄ militātib[9] scriptura loquit: qui armata militia detinenk: sed q̄sq̄s militie[b] sue cingulo vtitur: dignitatis sue miles ascribatur. atq̄ ideo hec snia pōt dici (verbi gr̄a) militib[9] ꝓtectoꝛib[9] cūctisq̄ rectoꝛib[9]: q̄cūq̄ sibi stipēdia publice decreta cōsequit: si amplius q̄rit tanq̄ calūniatoꝛ et cōcussoꝛ Johānis snia condēnatur[e].

Item eiusdem diuersis ecclesie obseruationibus.

¶ Pacata sunt bella que geruntur vt mali coerceantur: boniq̄ subleuentur.

APud veros dei cultores etiam ipsa bella pacata sunt: que non cupiditate/aut crudelitate: sed pacis studio gerunk/vt mali coerceank z boni subleuentur. Item Gregorius vniuersis militibus neapoli.

Summa est laus militie: reipublice valitatibus obedientiam exhibere.

SUmma militie lausin ter alia bona merita hec est obedientiā reipublice vtilitatibus exhibere: q̄cquid sibi vtiliter[b] imperatū fuerit obtēperare. sicut etiā nūc deuotionē vestrā fecisse didicimus qua ep̄is nostris quibus magnificum virum constantinū tribunuz custodie ciuitatis deputauim[9] ꝓesse paruit: z cōgruā militaris deuotiōis obediētiā demōstrauit. vnde scriptis vos ꝓsentib[9] curauim[9] admonendos: vti ꝓdicto magnifico viro tribuno: sicut z fecisꝭ omnē debeatis ꝓ serenissimoꝝ dñoꝝ vtilitate vel cōseruanda ciuitate obedientiā exhibere: quatenꝰ quicq̄d a vob' hactenus bene gestū agnoscit: p ꝑsentē tpis vigilātiaz ac sollicitudinē augmētetis Ex his oībus colligit q; militare pctm̄ nō ē: z q; ꝓcepta patiētie in ꝓparatiōe cordis nō in ostētatiōe corporis seruāda sunt.

¶ Questio. ij.

QUod aūt[c] q̄ritur: quod sit iustus bellū Isidorus ethymologiarū libro. xx. inquit.

¶ Quod sit iustum bellum.

IUstū est bellum qđ ex edicto gerit de reb[9] repetēdis: aut ꝓpulsandoꝝ hoim causa. Juder dict[9] q̄a ius dictat populo siue qđ iure disceptet. iures aūt discere ptare: est iuste iudicare. non enim est iudex si nō est in eo iusticia. Item Augustinus in libro questionum.

¶ Nihil ad iusticiā interest: siue aperte siue ex insidijs aliquis pugnet.

DOmin[9] noster iubet ad iesū naue: vt ꝓstituat sibi retroꝛsuz insidias. i. insidiātes bellatoꝛes ad insidiandū hostib[9]. hic admonemur hoc nō iuste fieri ab his q̄ iustū bellū gerūt: vt nihil iust[9] ꝓcipue cogitet i his reb[9] nisi vt bellū suscipiat cui bellare fas est: nō ei fas est oīb[9]. Cū aūt iustū bellū suscepit: vtrū aperte pugnet an ex insidijs[b] nō est licitū fundere sanguinem vt. J. q. viij. clerici. z. c. his a q̄b[9]. Nōe rei: vt si nō est de repetēdis reb[9] vel ꝓ defensione patrie. vt. J. e. c. j. z. J. e. q. viij. si nulla. Uel ꝓpter causam vt si ꝓpter voluntatē z non ꝓpter necessitatē pugnaꝭ: vt. ff. e. q. j. noli. Ex anio est iniustuz: vt si alo vlciscēdi fiat vt. ff. e. q. j. quid culpak. Itez est iniustuz si nō sit indictū auctoritate ꝓncipis. vt. J. e. c. j. z. ff. e. q. j. q̄d culpak. q̄ alia adhuc requiraꝫ habes. ff. eo. q. j. in glo. illa. q̄ repellere. Johānes.

Decēptio qñq̄z permittit.

f ¶ Iustum. ¶ De reb[9] Ablatis.

g ¶ Jure aūt. Et si aliq̄d tiq̄ ꝓtermiat iudex iustum est. id est tanq̄ iustum seruari debet. vt. ff. de iusti. z iure. l. pe. z tenēt sentētie sue q̄diu tolerant. vt. iij. q. vij. H. vlti.

Josue viij. a.

DOminus noster. Ex insidijs. Sic ergo ꝓ insidias et ꝓ dolum possumus licite vincere hostes nostros. vt xxij. questione. ij. vtilem. xliij. dist. in mādatis. duz tamen fidem nō rumpamus hosti. vt. ff. e. quest. j. noli. Idem dicas de aduocato q; si habet iustam causam licite potest decipere aduersarium suum: vt augu. iij. questi. iij. ca. j.

a ¶ Ulciscuntur.i.repellũtur.z sic nõ obstat.xlvj. dist.seditionarios.

b ¶ Ciuitas. Judex ꝙ qui nõ facit iusticiã põt ꝙne niri:vt hic.z.iij.q.vij.qui sine.z in auten.vt dif. iudi. Judex male iudicans facit litẽ suaz. ℌ.pe.z vlt.col.ix.z.C.de ap. si appellatione.z j.e.q. v.administratores.ex ℌ offi.de le.prudentiã..et ita iudex facit litem suã: nõ solũ si ꝑ dolũ vel graiã vel iimiciciaz iudicet:sed etiaz si alie sordes interueniant.vt.ff de iudi.l.si filius licet sit arg.conij.q.vj.hoc etiaz placuit Et ꝑ hoc decretũ pili⁹ obtinuit contra nũcios regis ãglie: qz cũ ipe cõmonitus recusaret de suis iusticiã facẽ fecit litez suã:vñ nũcij ipi ꝓdẽnati sunt.est tñ ar. ℌ.C.de act.z ob. auẽ.z imo.et.C. neyroz.ꝑ ma.l.j. et.ij.Sed quid si aliquid in bello ꝑsecut⁹ est totuz suũ interesse: nũquid adhuc de hoc ipm in iudicio poterit cõuenire? vel an põt adhuc habẽ bellum ℨ ipsum:Videt qꝺ sic:qꝺa pena sue ꝓtumacie ℌstitit:vñ agere adhuc põt ad restitutionem rei ablate.vt.ff.ℌ ta. ex.lo cũ ℌ.penulti. Item res ista non est ei soluta ꝓ debito:sed i bello ẽ facta sua vt.j.e.q.v. dicat. et.q.vij.si de rebus.et.ff. de acq ren.re.do.naturale.ℌ.vlti. Jtez qz ℨ cõtumacem in ifinitum iurari põt.vt.ff.ℌ rei vẽdi.qui restituere. Argu. cõtra qz bona fides nõ patit ꝙ idem bis exigatur.vt.ff.de reg.iur.bona.fideg.

Inꝺesse ꝑsecut⁹ i bello vtrum possit adhuc de hoc agere i iudicio

Wat. ij.c.

c ¶ Otandũ est. ¶ Transit⁹. Licet eñ transire ꝑ alienus agrum ius non sit.vt.ℌ.di.j.c.j. tamẽ quia necessarius erat iste transitus isti ꝓberi non debuerunt.vt.ff.de aqua plu.arcen.in summa.ℌ.itẽ varus. Jtẽ qz via publica erat:z nemo ꝓhibetur via publica vti.vt.C.de ser.ꝑ agrum.Joh.

d ¶ Quod vero. ¶ hic queritur an iniuria sociorum sit armis repellenda:z dicendum ꝙ sic j.eodem fortitudo.et capitu. nõ inferenda. Gratianus tamẽ primo probat decem auctoritatibus et exemplis ꝙ iniuria sociorum non sit armis repellenda et sic concludit in fine:ꝙ si iniuria non est repellenda: armoruz auxilia non sunt appetenda.z qꝺ non est petendum de iure prestari non debet. Postea respondet.z dicit ꝙ multa iure prestantur que non iuste petuntur. sicut iudex iuste vindicat iniuriam quam tamẽ bonus vir iuste non postulat qꝺ probat ꝑ seqns capi.z duo exempla.

iniuria sociorũ an sit armis repellẽda.

Wat. xxj.a.

Joh. xviij.

e ¶ Fugiens. Quicquid hic dicitur allegatio ẽ Nam bene licitum est cuilibet ꝺ se defendere et amicos.vt nota.ℌ.questione.j in principio.z extra de homici.interfecisti. Sed ꝑ rebus defendendis dicunt pleri qꝫ ꝙ non est licitum clerico aliquem occidere. vt extra de homici. suscepimꝰ. vnde bene dicitur in illa decreta.interfecisti te et tua. non dicitur ibi: te vel tua.

Wat. r.c.

Esaie xix.d.

Defensio cuiuslibz est permissa

Esaie xxxvj.

Heb. x.g.

f ¶ Baculus. ℌ id est fragilis defensio.

g ¶ In homine. Qꝺ nõ licet j.de conse.dist.j. omnis christianus.

g ¶ In egyptũ:vt legitur in actiꝺ apostolorum.

actuũ v.g. j.cor. vj.b.

a ¶ Digni. Qz digni erãt ꝙ patienter poterãt sustinere omnia aduersa.

b ¶ Suadet. Non ꝓcipit: qz licite põt ꝺs petere satisfactionem:vt.xiij.q. j. qꝺ ꝺbetur.

c ¶ Nõ debet hec regula falsa est: qz multa licite ꝑstant q̃ illicite petũt. vij. q.j.qui ebatum. xviij.di.de eulogijs.ff. de va. et extraoꝛdi. cogni.l.j.ℌ. est quidem.

d ¶ Rite. Sic ergo iudex ex officio suo ꝺz punire crimẽ: licet accusator accusare non possit: qz qñq; sanctas ignoscendi gloriã derelinq̃t vt. C. de epis. et cler.si ꝺs in hoc. respon.j.z est si. ex ꝺ appel. constitut⁹ in fi. Jo.

e ¶ Ex diffe. Rẽtione. Retributionum.

f ¶ Mediocrium. Hic mediocres appellat illos qꝫ nõ sunt sũme boni vel sume mali. Jo.

g ¶ Nõ arguit.cũ dicit in euãgelio. Si diligitis eos qꝫ vos diligũt quã merce dẽ habebitꝭ: nõ ne etiaz ethnici hoc faciunt?

h ¶ Jnustorum. Quia vltionis causa sepe aliquis petit a iudice:vt aduersarius puniatur: iste iniuste facit licet non faciat contra legem.

i ¶ Ad iudicem. Qui enim sine iudicis auctoritate violentiam facit punitur.xvj.q.vj.placuit.

k ¶ Justus.ſ. factum iudicis est iustum.

l ¶ Jniusto.i. ei.qui hoc tantũ iniuste petit.i. causa vltionis

exodi. xxj.c.

Arimian⁹. episcopus

¶ Sed negligentia. Nam

piebant: non querentes sibi aliorũ patrocinia:sed gaudẽtes quoniã dignⁱ⁹ inueniebãtur ꝑ noie iesu cõtumeliam pati. Sic et apostolus in prima epla suadetᵇ coꝛithijs vt iniuriã z fraudẽ patiẽter ferãt:potius qꝫ repetẽdo fratres scãdalizent sic ab idolothitis z a q̃libet esca censet abstinẽdũ potⁱ⁹ qꝫ cũ scãdalo fratrũ edamus. sic z a sũptibus abstinet ne aliquod offendiculũ euãgelio xpi ꝓstaret. Cũ ꝙ ille qui ab iniuria armis arcetur:non minⁱ⁹ scãdalizetur ille qꝫ a quo ablata corã iudice reposcũtur: patet ꝙ ad propulsandã iniuriaz nõ sunt petenda armorum auxilia. Quod autem petendum non est illud iure prestari nõ ꝺbetᵏ sz ecõtra multa rite ꝑstant: q̃ tñ iure nõ petuntur. Bonus eñ nõ riteˡ iniurie vidictã petit qz malũ ꝓ malo redderet: quã tñ iudex recte infligeret:nec nisi bonuz ꝓ malo redderet.

Unde Augu. in expositiõe psalmi.cviij.ait.

¶ Que sint ꝺne retributõis

Ser differẽtieᵉ sũt reddere bõa ꝓ malis:nõ reddere mala ꝓ malis: hec bonoꝝ sunt:z prius melius. Non reddere bona ꝓ bonis: z reddere mala ꝓ bonis:hec duo malorꝝ sunt: sed posterius deterius. Reddẽ bona ꝓ bonis:z pro malis mala:hec duo mediocriũᶠ sunt: prⁱ⁹ ꝓ pinquũ bonis: qꝺ xps nõ arguitᵍ sz plus oportere dicit qz et ethnici hoc faciũt. posterius ꝓpinquuz malis: cõuenit tamẽ etiam bonis: vnde z lex moduz vltionis statuit. Oculum ꝓ oculo:que si dici potest iniustorumʰ iusticia est:nõ qz iniqua est vltio quam lex statuit:sed qz vitio sa libido vlciscendi: magisqꝫ ad iudicemⁱ pertinet hoc inter hoies discernere q̃ bonum hominez sibi expetere. hic enim malũ ꝓ malo redderet:iudex vero non sed delectatiõe iusticie iustũᵏ ꝓ iniustoˡ qꝺ est bonuz ꝓ malo: qꝺ etiã deus iudex facit. Jtez ab aliquo capto iniuste sua exiguntur.pro vita tamẽ redimenda iuste offeruntur.

Item vasa sacra ab aliq̃ barbaro iniuste exigunt ꝓ redẽptiõe tñ captiuoꝝ iuste ꝑstãtur. sic z iiurie ꝓpulsatio:sz iniuste postulet: iure tñ ꝑstat: q̃q̃ z ipa postulatio non vsq̃quaqꝫ iuste ꝓbet. Aliud eñ est iniuriã ꝓpellere vt sibi liceat voluptuose viuere: aliud vt aliorũ vtilitati libere possit vacare. Sicqꝫ aliud est suffragiũ ab hoie tanq̃ a ministro iusticie postulare vt mala volũtas aduersantium eius ministerio careat effectu:z bonoꝝ voluntas eiˢ suffragio sortiat effectũ. aliud spem suam a deo in hominẽ trãsferre: vt aduersa q̃ inferunt a deo advite correctionẽ hũano pellantur auxilio:nulla ꝑcedẽte correctiõe. Sicut israelite q̃ ꝓ captiuitatẽ sibi iminẽte egyptiorũ suffragio se putabãt posse euadere sine penitẽtia ꝑiteruite:nõ reuocãtes ad mẽoriã Da'nobis auxiliũ de tribulatiõe:qz vana salus hois zc. ¶ Et itẽ ℌi i currib⁹:z hi i equis nos aũt i noie dei nr̃i iuocabim⁹. Petere gꝝ ꝑstare in tribulatiõe subsidiũ: vt voluptuose qꝺs i crimine viuat: dãnabile est. Petere aũt vt ꝑstare solatiũ vt malis sacrtas delinq̃ndi adimat:vt eccl̃ia pacẽ adipiscat:vt aliqꝺs multorum vtilitati seruetur:vtile est z honestũ. dissimulare vero est grauissimũ. ℌinc de paulo legitur ꝙ cũ quidam iudeorũ iurassent se nõ comesturos panẽ nisi eũ iterficerẽt:petijt milites a pretore quorum presidio illesus seruaretur ab iniuria iudeorꝝ:nõ sue voluptati sed oim vtilitati victur⁹. ℌinc in euangelio mercennariᵒ vocat qui videt lupũ venientem et dimittit oues z fugit. ℌic etiã eccl̃ia auxiliũ ab impatore ad sui defensionẽ petere monet

psal. lix.

Jo. x. b.

Unde Augustinus ad bonifacium ait.

¶ Ab imperatore ecclesia auxilium postulare ꝺbet.

Marimianus eps vagiẽsis auxiliũ petijt ab iperatore xpiano cõtra hostes eccl̃ie:ñ tã sui vlciscẽ di cã q̃s tuẽde eccl̃e sibi credite. ꝙ si ꝑ'missisz ñ eiˢ fuissz laudãda patiẽtia:sz negligẽtiaᵐ merito cꝛpãda. Neqꝫ ei

quilibet tenetur defendere ius suum. vt.lxiij.distin. ca.antepe.z.ff.de peti.here.illud.

Clerici ppt cuius cõgnitionez laici occisus ẽ an teneatur. actuũ xxiij.d

a ¶Consiliũ. Nec in hoc peccasset paulus: iz aliquis tũc ibi fuisset occisus.vt.j.ea.q.v.de occidẽdis. Sed quid si laicus ꝙquerat de aliq̃ laico:z iudex iubeat occidi eũ: an teneatur clericus de morte ei⁹? videt q̃ sic. vt.j.e.q.v.vnum solũ. Sed nõ est hoc verum: nã si clericus ciuiliter agit: vel agit p modico crimie: qõ non inducit mortẽ vel membri abscissionem si iudex ipz mori tradidit: hoc nõ nocet clerico vt.ff.ỏ bo. liber. qui cũ maior.ℋ. j.z est expressum ex de homici. postulasti. Itẽ nũquid est imputãda epõ mors alicui⁹ si vocat milites ad pugnã? videtur q̃ sic.vt xx.q.iij. eos q̃.iz hoc nõ est verum j.e.questione. v de occidẽdis.

b ¶Proderetur. Nõ tñ fuit hec vera prodi=tio cũ dixerat talib⁹ q̃ poterãt p desse nõ obesse. vt.xxij.q.v.hoc videtur. Johã.

c ¶Ostri.id ẽ catholici

d ¶Defẽdãt Immo etiaz expugnari pñt heretici.vt extra ỏ here.vergẽtis.et j.ℋ.ſtiõe.v.si audieris.Johãnes.

Petr⁹ vtẽdo gladio peccauit.

Ro membris xpi.

e ¶Petr⁹ fuit Sed nonne Petr⁹ peccauit vtẽdo gladio: cum hoc nõ fecit auctoritate supioris. vt.j.eo. ille. et clericis pmissum est tantum seipsos defendere.vt extra de homicidijs suscepimus.z ca.ij. Sed dic q̃ adhuc non fuerat hoc prohibitum clericis.

f ¶Ecclesia. Non enim est alicui obediendum cõtra ecclesiam.xxiij.q.j.hec est fides.

apls paulus vite sue trãsitorie:iz eccle dei ꝙsuluit:qñ cõtra illos qui eũ occidere cõspirauerãt:ꝙsiliũ⁹ eoz vt tribuno ꝑderet⁹ effecit: vñ factũ est vt eũ ad locũ quo fuerat ꝓducẽdus deduceret miles armatus ne illorum pateret insidijs. I tem Augu. ad emeritum.

¶Catholici aduersꝰ catholicos a potestatibus ordinatis defensionem possunt postulare.

Nstri⁹ aduersus illicitas z priuatas vſoz violẽtias qs z vos ibi q̃ talia facitꝭ doletis z gemitis a ptãtib⁹ ordinatis vltionẽ petunt:nõ q̃ hos persequant⁹: sed q̃ se defendant⁹. I tem eiusdem contra petilianum.

¶Quantum interest iter p secutionem catholicorum z hereticorum.

Ro mẽbris christi ad uersus vos seuiũt? vobis resistunt qcũqz in ecclia eo aio sunt quo tũc Petrus fuit⁹ cũ ferrũ p christi nomie strinxit:sed multũ interest inter vestrã psecutionẽ z istoz. Vos silles estis seruo sacerdotis:qi seruiẽtes principib⁹ vestris aduersus eccliam catholicã.id est aduersꝰ corpus xpi armamini. Isti aũt tales sunt qualis tũc petrus fuit qui p christi corpe id est pro ecclesia⁶ etiã corpaliter pugnauit. I tẽ Ambrosius libro.j.de officijs.

¶Justicia plen⁹ ẽ q̃ patriã

s ℋOrtitudo. ¶Patriã.hoc casu nõ tenet⁹ q̃ patrẽ ppriũ interfecit.vt.ff.de reli.minime.

h ¶Latronib⁹. quos licet sine auctoritate iudicꝭ interficere.vt.j.q.v.cũ homo.z.C.quando liceat vni cuiqz se sine iudi.vindi.l.j.xvij.q.iij.sicut.

Latrones occidi possũt.

bello tuetur a barbaris.

ℋOrtitudo q̃ bello tuetur a barbaris patriam⁸ vel domi defendit infirmos:vel a latronib⁹ʰ socios plena iusticia est. I tẽ Hieronymus sup sophoniam.

¶Prodest latroni vel piratꝰ membra eius debilitat.

SIq̃s fortitudinez latronis vel pirate enerua⁺z ifirmos reddit: ꝑdest illis sua infirmitas: debilitata eñ mẽbra q̃bus pr⁹ non benevtebant⁹ a malo opere cessabunt. I tem Ambrosi⁹ libro.j.de officijs.

¶Qui socij nõ repellit iniuriam:similis est ei qui facit.

Non iferẽda sz i depelẽda iiuria lex ꝓtutis est:q̃ ei nõ repellit a socio iiuriã si põt⁹:tã est i vitio q̃ ille q̃ facit.vñ sctũs moyses[l] hic pr⁹ors⁹ ẽ tẽtamẽta ibecillis fortitudis. Nã cũ vidisset hebreũ ab egyptio iiuriã accipiẽtẽ defẽdit:itavt egyptiũ pſterneret[m]: atqz i harena absc̃dẽt. Salomõ q̃qz ait. Eripe[n] eũ qui ducit ad mortem. I tẽ anastasi⁹ z damas⁹ papa.

¶Maloz impietati fauet:qui eis obuiare cessat.

Ui põt⁸ obuiare z perturbare puersos:z nõ facit:nichil est aliud q̃ fauẽ ipietati eoz. Nec caret scrupulo societatꝭ occulte:q̃ manifesto facinori desinit obuiare. I tem Calixtus.

¶Qui diuina mãdata ptẽnũt seuerꝭ coerceant vidictꝭ

Exo. ij. b. puer. xxiij. b.

Diuisio

Uindicta iferetur dupplici ex causa.

re.spoli.olim causam in fine.

n ¶Eripe.per vim si iniuste ducatur.vt.j.e.q. reos. vel per supplicationem si iuste ducatur. vt.xiij. questione.vj.si res.Johan.

o Ui potest.ẽ.ij.q.vij.negligere.lxxxiij.distinc.

error.Johan.

s I Ustum.

i ¶Perdit idẽ destruit.Jo.

b ℋB imperatoribus. Tale itaqz auxiliũ pñt epi ab imperatore petere: vt.xj.q.j.placuit et.lxiij.dis.adriano⁹.z si ipatores vel pncipes nolũt defẽdẽ ecclesiã pñt excõicari ab epis. vt.j.e.q.v.admistratores

Impator ab epo pt excommunicari.

c ¶Stẽdit p pheta.dauid cũ dixit. eripite egenũ z pauperẽ. hic est eui dẽs. arg. ꝑ illos q̃ dicũt q̃ socius nõ tenet iuuare socii nisi habeat aliquã iurisditionẽ. Isti dicũt q̃ pplus bñ hz iurisditionez Iz dicat lex q̃ transtulit ius suũ in ipatorẽ:naz si ciuitas vl pplus nõ hꝛet iurisditionẽ:ãre puniret pp defectũ iudicis. vt ẽ.q.ij.c. dñs. Jo.

pplus tñ habet iurisditionem.

d ¶Quod aũt. hec.q. diuidit in.viij. partes . In ꝑma q̃ꝑbat p. xv.ca.q̃ mali sũt.p tpe tolerãdi.sunt tñ a socijs ꝙmonẽdi: salua pace:z a plat⁹ q̃tũ potest sine scãdalo. Secũda ibi Ex his olb⁹. Tertia ibi. Estz alia. Quarta ibi Ecce quot crimia Quinta ibi Semel ꝙo. Sexta ibi. Sz obũcit Septia ibi. Porro. Octaua ibi. Breuit. Jo. ỏ fã.

e ¶Uindicta.

Uindicta ifertur dupplici ex causa.

Uidicta q̃qz inferk zelo vltõis. q̃qz inferk amore correctiõis. ꝑmo mõ nõ est inferẽda:z fm hoc loquunt capitla

Uod aũt vidicta⁹ inferẽda nõ sit: mltis modis ꝑbat.mali enim tolerãdi sũt nõ abiciẽdi increpatiõe feriendi: nõ corporaliter expellendi Unde Aug. ait in lib. de ẽ bis dñi.

¶Quõ mali sunt tolerãdi:z quõ ab eis recedendũ sit.

Olerãdi sunt[k] quidez mali p pace:nec corporaliter ab eis recedak:sed spũalit. spũaliter aũt exire est facere q̃ pertinet ad correctionẽ maloriũ:q̃tũ licet pro gradu[t] cuiusqz salua pace displicere est nõ tangere:nõ ei pphete q̃ hoc dicebãt populus suũ dimiserunt:sed inter eos habitabant:q̃s increpabant:vnũ tẽplũ cũ eis intrabant: eadem sacramenta celebrabãt. hoc ergo exire est ore nõ parcere:hoc est imundũ non tangere:volũtati male non consentire. I dem.

¶Qꝫ mali sint tolerandi a bonis.

Ubon⁹ tolera malũ: nã z rp̃s iudam[s] cum sciret furem esse tolerauit: z ad predicandũ misit:eiqz cũ aliꝭ eucharistiã dedit.

I dem super Johannem.

¶Pro pace eccle mali sunt tolerandi.

Uid ergo voluit dñs nr̃ iesus xp̃s fratres charissimi admonere ecclesiã suam: qñ vnũ perditũ inter duodecim haberevoluit:nisi vt malos toleremus:necc corp⁹ xpi diuidamus:ecce inter sctos est iudas:ecce fur est iudas: z ne contendas fur z sacrilegus: z non qualiscũqz fur sz loculoz dñicorum:sed sacrorum:sic crimina discernũtur in fure: nec qualiscũqz furti sed z peculatus[b]. peculatus q̃ dicit illationẽ vindicte phibẽdam.secũdo modo licite ifertur. Alij sic distingũt Criminũ quedã sũt occulta quedam manifesta. sup occultis nõ est iferenda vindicta:sz sup manifestꝭ sic:nisi de linqns sociã habeat multitudinẽ:tunc eñ ppt scãdalũ tolerak vt.j.e. quidam.z c.se.z.c.non põt. Itẽ vindicta nõ est inferẽda nisi a iudice vel eius auctẽ.nec ipe dz eaz infligere:nisi amore correctionis:z vt innocẽs libereꝭ. vt.j.eo.c. vindicta.

e Olerandi sunt.ſ.vñ q.i.suggestum.

f ¶Pro gradu.i.p dignitate z officio cuiusq̃z.aliter ei de bẽt plati corrigere delinquentes et alio modo socũ.platus corrigit increpando/ verberãdo. vt.j. e.q.c.forte. socio vero admonẽdo z reprobãdo factum eius .vt.j. e.q.c.ecce. si.j. e. q.c.duo. z.xxiij. q.iij.tã sacerdotes.subditos ad bonuz exhortando.ỏ.q.vij.ℋ. cuz balaam.

Joh. xiij.a.

Ubonus

g ¶Judã. ſ.vñ.q.ỏ.ℋ. cum aũt.z exẽ de tẽp. or. ad aures. exẽ de offi.ordi.si sacerdos.

Uid ergo voluit.

h ¶Et peculatus.quia peculatus ꝙmittitur in re sacra vel religiosa vel publica.vt.ff.ad.l.iul. pecul.l.j.

U.iij.

Res ecclesie res publica appellat.

¶ De repu. blica. No. rē ecclesie rē pub. appellari. vñ & ius publicū dr consistere in sacris: sacerdotib⁹ & magistratib⁹. vt. ff. di. ius publicū. tñ prope dr res romane cuitatis respu. Sz res aliaz ciuitatum abusiue. vt. ff. de ꝛbo. sig. bona. et ipsa lex facit differentiā inter diuinū publicuz & priuatū. vt. C. de sacrosan. eccl. & inter. Johan.

Esaie. liij. c.

a ¶ Cce iquit (vt dicit ꝓpheta[b]) fcedite exite inde: & immūdum ne tetigeritis. quomodo ergo malos pro pace tolerabimus[c]: a quibus exire & recedere iubemur: ne tangamus immūdum: nos istam recessionez spiritualiter itelligimus: illi corporaliter. Nam & ego clamo cuz prophet. equalia sumus vasa[a]. vtitur nobis de⁹ in dispensatione[e] vestra: clamamus nos: & dicimus vobꝭ recedite & exite inde: & immūdum ne tetigeritis. sed cōtactu cordis: nō corpis. Quid ei est tāgere imundū nisi cōsentire peccatis: quid est autem exire inde nisi facere qđ pertinet ad correctionē malorum: quantum pro vniuscuiusqz gradu atqz persona (salua pace) fieri pōt. & paulo post. Ergo fratres mei q̄t quot habetis inter vos q̄ ad huc amore seculi pregrauātur: auaros: periuros: adulteros: ispectatores nugaz. & consultores mathematicoꝝ augurꝝ: phanaticoꝝ: haruspicū: ebriosos: luxuriosos dc qđ iter vos malorꝝ esse nostꝭ q̄tū potestꝭ ipsi probate: vt corrigāt. de recedatꝭ/ & redarguite: vt exeatis inde. & nolite ꝓsentire: vt imundum ne tangatis

Cōmēdatio suūpsi⁹ q̄qz p̄mittit.

I dem in secundo lib. cōtra Parmenianū.

Prelatus an possit crimios eos re. vel ab accusatione vel ab honorib⁹ quos appetunt rōne criminis non obstāte eo q̄ eis cōicauit: tñ sec⁹ est. vt extra de accusa. nulli. Sed dic q̄ si tunc tempꝭ potuerit proba-

¶ De eodem.

Cce inquiūt (vt dicit ꝓpheta[b]) fcedite exite inde: & immūdum ne tetigeritis. quomodo ergo malos pro pace tolerabimus[c]: a quibus exire & recedere iubemur: ne tangamus immūdum: nos istam recessionez spiritualiter itelligimus: illi corporaliter. Nam & ego clamo cuz prophet. equalia sumus vasa[a]. vtitur nobis de⁹ in dispensatione[e] vestra: clamamus nos: & dicimus vobꝭ recedite & exite inde: & immūdum ne tetigeritis. sed cōtactu cordis: nō corpis. Quid ei est tāgere imundū nisi cōsentire peccatis: quid est autem exire inde nisi facere qđ pertinet ad correctionē malorum: quantum pro vniuscuiusqz gradu atqz persona (salua pace) fieri pōt. & paulo post. Ergo fratres mei q̄t quot habetis inter vos q̄ ad huc amore seculi pregrauātur: auaros: periuros: adulteros: ispectatores nugaz. & consultores mathematicoꝝ augurꝝ: phanaticoꝝ: haruspicū: ebriosos: luxuriosos dc qđ iter vos malorꝝ esse nostꝭ q̄tū potestꝭ ipsi probate: vt corrigāt. de recedatꝭ/ & redarguite: vt exeatis inde. & nolite ꝓsentire: vt imundum ne tangatis

I dem in secundo lib. cōtra Parmenianū.

¶ Pacificus est qui corrigit quod pōt: vl excludit a se quod nō potest

Q Uisqs vl quod potest arguēdo corrigit: vel qđ corrigere non pōt[f] saluo pacis vinculo excludit: vel qđ saluo pacis vinculo excludere non potest: equitate ipsa probat: firmitate suppoꝛtat: hic est pacific⁹ & ab isto maledicto imunis: de quo scriptura dicit. Ue his qui dicūt quod neqz est bonū: & qđ bonū est neqz. oīno liber: ꝓ⁹ secur⁹ penit⁹ est alien⁹. Quomodo (inqt Parmenianus[g]) incorrupt⁹ poteris permanere: q̄ corruptis sociaris? I dem.

¶ Quid sit malis sociari.

I Ta plane sociatur qs malis si mali aliquid cū eis ꝓmittit: aut cōmittēti bus fauet. si āt neutrū facit nullo modo sociat. porro si addat tertiū: vt nō sit invindicādo piger: sed vel corripiat iustus in mia & arguat. vl etiā si eā personā[h] gerit: & ratio cōseruande pacis admittit. & corā oīb⁹ peccātes arguat. vt ceteri timeant. ꝛmoueantur etiā vel ab aliquo g̃du honoris: vel ab ipa cōmunione sacramentoꝝ. Sed si hec oia cū dilectiōe corrigēdi nō cū odio pseq̄ndi faciat plenissimū officiū: nō solum castissime innocēte: sz etiā diligentissime seueritatis ipleuit. vbi autem cetera impediuntur: illa duo semper retenta incorruptum castumqz custodiunt: vt nec faciat malum: nec approbet[i] factum. idem in epistola contra donatistas.

Esaie. v. c.

¶ Aliena peccata in ecclesia alicui non preiudicant.

S I qs in catholica ecclia fuerit sepatus quātūlibz laudabilit seviuere extiterit: hoc solo scelē qđ a xp̄ianitate seiūct⁹ ē: nō habebit vitā: sz dei ira manet sup eū. q̄squis autem in hac sctā ecclia benevixerit. nichil ei preiudicant aliena[k] pcta: qz in ea vnusquisqz ꝓpriuz onus portabit: sicut ait apls: ergo cōmunio malorū nō maculat aliquē pticipatiōe sacramētoꝝ: sz ꝓsensiōe factoꝝ. nā si i malis factis nō eis quisqz cōsentiat portat malus causaz suam: nec p̄iudicat alteri quem in consensione mali operis sociū non habet criminis.

Credulus nimis nullus esse debet.

H Walis.

a ¶ Caute vt non trahant vos ad cōsensuz vel caute. scilicz si potest fieri sal ua pace.

Q Uam magnum est,

b ¶ Demonstrari. i. probari.

c ¶ Non possunt. i. nō debēt nam bene debemus ó quolibet credere: vt. xxij. q. iij. innocens. xj. q. iij. in cūctis Et ita est hic ar. q̄ nō statim ꝓpter simplicē denunciationē debet habere aliquis lesam conscientiam de eo qđ sibi denūciatur. vt extra de cle. excō. mini. illud. imo imputatur alicui q̄ nimis credul⁹ est vt. xj. q. iij. nō solum. lxxxvj. dist. si quid. Arg. cōtra. ff. de eo per quem factū erit l. j. §. j. ff. qđ cum fal. tu. l. ij. extra de coniugi. ser. ꝓposuit. extra de secū. nup. domin⁹. & extra de elec. venerabilē vltra medium. ff. de peti. here. itē vēūt. §. a q̄ aūt.

d ¶ Mali. ar. malum tolerari ratione connexi boni. vt. lxxj. distin. cū oibus. et xj. qō. iij. nolite. ibi sinite vtraqz

H Oste in.

e ¶ Uocat Ar. q̄ nomiatio sola nō sufficit. ij qō. j. multi. C. de ꝓba. non eplis. Argu. ℨ. xxxij. q. iij. dicat.

f ¶ Pellere si ne scandalo.

g ¶ Aditum. i. potestatem.

h ¶ Non tibi. ar. qđ de vno di-

I dez in sermone de verbis euangelij.

¶ Nō te maculat malus si ei non cōsentis sed ipsum redarguis.

A Malis semper corde diffūgiminī ad tēpus caute[a] corpe coplamini. duob⁹ modis nō te maculat mal⁹: si ei nō cōsentias: & si redarguas hoc nō ē cōicare: nō ꝓsētire. cōicatur quippe quando facto ei⁹ consortiū volūtatis vel approbationis adiūgit. neqz ergo cōsentientes siris malis: vt approbetꝭ: neqz negligētes vt nō arguatis. ne qs superbiētes vt insultāter arguatis. I tem ex eodem.

¶ Immundum tangere est peccatis consentire.

E Xcedite et exite inde & immundū ne tetigeritis: sed contactu cordis nō corpis: qđ est em̄ tangere imūdū nisi cōsentire peccatis? qđ est exire inde: nisi facere qđ ꝓtinet ad correctionē malorū? q̄tū ꝓvniuscuiusqz gradu atqz persona (salua pace) fieri pōt: displicuit tibi q̄ qsqz peccauerit: nō tetigisti imūduz. redarguisti. corripuisti. adhibuisti etiā: si res exigit congrua & que vnitatis non violet disciplinā. Existi ide clamauit moyses ista: clamauit esaias: clamauit Hieremias: clamauit Ezechiel. vt deamus si dimiserunt populū dei: & se ad gētes als trāstulerūt: quāqz multa & qs vehemēter hieremias increpauit peccatores et sceleratos ppl̄m: inter eos tñ erat: vnuz cū eis tēplū itrabat et eadē sacramēta celebrabat & ei dē sceleratoꝝ hoīm ꝓgregatione viuebat. sed clamando exibat inde: hoc est exire inde hoc est imūdū nō tāgere & volūtate nō ꝓsentire & ore non parcere. I dem in epla advincentiū.

¶ Non macu-lant innocētes facta nocentiū: q̄ ab eis fieri nō possunt.

Q Uaz magnū est crimē ab istoꝝ innocentium cōtione separari. nam etiā facta nocentiū q̄ innocentib⁹ demōstrari[b] vel ab innocētibus credi non pōt[c]: nō coinquinant quēquē: si ꝓpt inocētes etiā cognita sustinēt. non em̄ ꝓpter malos boni sunt deserēdi: sed ꝓpter bonos mali[d] tolerādi sūt: sicut tolerauerūt eos ꝓphete cōtra qs tanta dicebāt: nec cōmunionē sacramētoꝝ illius populi relinquebāt: sicut ip se dñs nocētē iudam vsqz ad condignum eius exitū tolerauit: & eū sacram cenam cū innocentibus cōicare permisit: sicut tolerauerūt apostoli eos qui per inuidiam q̄ ipsius diaboli est vitiū christum annūciabāt. I dem in lib. j. de vnico baptismo.

¶ Mali qs eccla recipit: nec expellit a bonis: sunt tolerandi nō iudicādi.

H Orte in ꝓpło dei stat iuxta te auarus raptor: ihias reb⁹ alienis quē nosti tale & fidelis est: vel potius fidelis vocatur[e] nō eum potes de eccla pellere[f]: non habes aliquē aditū[g] castigādo & corripiendo illū corrigere: accessurus est tecū ad altare. Noli timere vnusquisqz onus suū portabit. Itē quomodo (inquis) ferrē quē nouī malum: nōne meli⁹ est vt ipm ferres: q̄ te foras efferres? Gala. ecce quomō ferrē: attende apl̄m dicentem. vj. b. Unusquisqz onus suū portabit. liberet te ista sūia: nō ei cōicares cū illo auaricia: sed cōicares xp̄i mēsam. & qđ tibi obesset si cū illo cōicares xp̄i mensam. Apl̄us dicit. Qui em̄ māducat & bibit indigne: iudiciū sibi manducat & bibit. sibi nō tibi[h]. sane si iudex es: si iudicādi ptātem accepisti ecclāstica regla: si apud te accusat[i]. si ꝓbis documētis testibusqz puncitur. coerce[k]. corripe[l]. excōica[m]. degrada[n]. est & alia distinctio tolerandoꝝ & cauendorum quā ex verbis Aug. iz corrigere dicētis

¶ Pastor est diligendus mercēnarius tolerandus latro cauendus.

T Res personas dixit dñs & debem⁹ illas inuestigare i euāgelio: pastoris: mercen-

Jo. x. a.

citur de alio negatur. vt. xlv. distinc. disciplina. xxv. dist. qualis. i

a ¶ Accusat. a. denunciat. nā si accusatus esset statim eēt deponēdus: vt extra de accu. super his.

k ¶ Coerce. admonendo.

l ¶ Corripe. suspendendo.

m ¶ Excōica propter contumaciam.

n ¶ Degrada propter inobedientiaz. Aliusordo tradit extra de iudi. cum non ab homine sed ibi loquit cū pena incipit a crimine et cum directe est conuictus. hic penam infligit propter cōtumaciam.

T Res personas.

a ¶ Et intrare. ſm canones hoc ipſo ē aliēs fur q̄ nō itrat p ostium: vt hic. t de pe. di. j. ſi pro ptera. t. c. ſeqn. ſm leges nō eſt. ſtatim fur: licet clā intrauerit furandi cauſa. vt ff. de fur. vulgaris. ℍ. qui furti.

b ¶ Per ianuā Id ē canonicam electionem.

c ¶ Latronez. id eſt tyrānum.

d ¶ Partem p ſymoniam.

e ¶ Mercēnarium. qui cauſa lucri recipit dignitates. ad hoc facit. viii. q. j. ſūt in eccliis.

f ¶ Cauēdus. Argu. q̄ aliquis nō debet recipere ordines ab eo quem ſcit ſymoniacuz. vt dixi. j. q̄ſtione. ſ. ſi qui a ſymoniacis.

Luce ix. g.

g Q Ui ſecundū carnē

Wat. xxvj. nat⁹ ē. ſcz yſmael. tāgit id q̄ legit in epiſs pauli ad galathas.

h ¶ Spūalē. yſaac.

i ¶ Rustico argum. rusticitati parceuduz. vt. ij q. vij. ſancta.

k ¶ Egyptie. ſcz agar.

l ¶ Boues. id eſt bonos.

m ¶ Culices. id eſt malos.

n ¶ Domo. i. eccleſiā.

o ¶ Uaſa aurea. id ē bonos.

p ¶ Lignea. i. id eſt malos.

q Q ¶ Uantus. ¶ Dominus cū dixit: ſmi tevtraq̄ creſcere. vt. xi. q̄ſtione. iij. nolite.

r ¶ Ut zizaniā Id eſt occultos peccatores. Jo. narij: t furis. Paſtorez dixit aiam ſuaz ponere p ouibus ſuis: t itrare p ianuā. furez dixit t latronē ascendere p aliā partē. Mercēnariū dixit lupuz vel etiā furē ſi videat fugere: q̄ non eſt illi cura de ouib⁹: mercēnari⁹ autem eſt t nō paſtor. Ille intrat p ianuā q̄ paſtor eſt: ille aſcendit p aliā partem qui fur eſt. Ille videſ eos q̄ volūt tollere oues timet t fugit: q̄ mercēnari⁹ ē. nec illi eſt cura de ouib⁹: mercēnari⁹ ei ē. ſi iuenerim⁹ tres iſtas ꝓſonas: inuenit ſāctitas veſtra q̄s diligatis: q̄s toleret⁊: q̄s cauea tis. diligēdus ē paſtor: tolerādus eſt mercēnari⁹: cauēdus eſt latro. Ecce q̄ mali tolerādi ſūt: nec corpali ſed ſpūali vindicta ſunt puniēdi Uſi cū diſcipuli nō recepti a ſamaritanis ignez celit⁹ ſup eos deducere voluerūt dicē tes magiſtro: vis dicam⁹ vt deſcēdat ignis de celo: t conſumat eos? audierūt. Neſcitis cui⁹ ſpūs eſtis. Itē ois qui gladiū accepit gladio peribit. Hic etiā hieronym⁹ ait.

¶ Spiritualis nunq̄ carnalem perſequit: ſed ecōuerſo.

Q Ui ſm carnē⁵ nat⁹ eſt: perſequebaſ ſpiritualem⁵: nunq̄ vero ſpiritualis carnalē perſequit: ſed ignoſcit ei q̄ſi ruſtico⁴ fratri. ſcit eum ꝓficere poſſe p tempus t ſi q̄ſi egyptie⁴ filiū viderit iraſcentē recordabit vnius patris qui boues⁴ creauit et culices⁵⁵. t in magna domo⁵⁰ non ſolum eſſe vaſa⁵ aurea t argētea ſed t lignea⁵ t fictiliavoluit. Itē Auguſtinus. in libro de baptiſmo.

¶ Bonā a malis nunq̄ i hac vita penit⁹ poſſunt ſeparari

Q Uant⁹ arrogantie tumor eſt: quāta humilitaſ zlenitaſ obliuio: t arrogantie quāta iactatio: vt q̄s ſe poſſe facere credat quod nec aplis ꝓceſſit dñs⁹ vt zizaniam⁵ a frumēto putet ſe poſſe diſcernere?

Item Gregorius.

¶ Preſens aūt eccliа ſimul recipit bonos et malos.

Hec aūt vita inter celū⁵ t infernū ſita eſt ſicut in medio ſubſiſtit: ita vtrarūq̄ partiū ciues cōmuniter recipit. quos tñ ſancta eccliа t indiſcrete⁴ ſuſcipit: t poſtmodū i egreſſiōe diſcernet. ſi ergo boni eſtis: in hac vita q̄diu ſubſiſtit⁊: equanimiter tolerate malos. Nam quiſq̄ malos non tolerat: ip ſe ſibi⁹ per intoleratiam reſtis eſt: quia bonus non eſt. Abel enim⁵ eſſe renuit: quez Cayn malicia non exercet.

Ex his omnibus colligitur q̄ maloruz vindicta deo reſeruanda eſt. nec ſunt corpaliter puniēdi: ſed crebra admonitiōe t charitatis beneficio ad correctionē iuitādi. Unde chriſtus in euangelio Audiſtis quia dictū eſt in lege: quem modū vltionis lex ſtatuit. Oculū p oculo⁵: dentē p dēte: ego aūtē hanc viciſſitudinē tollens: t ad māſuetudinem t charitatis p fectionem vos inuitans: dico vobis. Nolite reſiſtere in malo: ſed diligite⁷ inimicos veſtros: benefacite his qui oderunt vos vt ſitis filij patris veſtri: qui ſolem ſuū oriri facit ſuper bonos t malos et pluit ſuper iuſtos et iniuſtos. hic Paulus ait. Si eſurierit inimicus tuus: ciba⁹ illū. ſi ſitit: potum da illi. omis autē iniquus bonoꝝ eſt inimicus. Omnis autē amicus huius ſeculi: etiaz inimicus eſt dei. Inimicus aūt dei bonitaſ t iuſticie ē iniuic⁹ ac p hoc amatorē iuſticie t bonitatis diligere non poteſt. cuz ergo inimicos diligere: vel illis benefacere: cibum t potū ſubmiſtrare iubemur: iniquos ꝓſequi t punire ꝓhibemur. ¶ In lege enim veteris teſtamenti corporalis pena ſtatuta eſt. In lege vero euangelij omni peccāti p penitentiaz promittitur venia. Unde illa a terrore incipit dicens. Ego ſum dñs deus zelotes viſitans peccata patrum in filios⁸ vſq̄ in tertiam t quartam generationem. ℍec vero a lenitate mā ſuetudinis t miſericordie ita iquiēs. Beati pauperes ſpiritu: beati mites: beati miſericordes: quoniā ipſi miſeri cordiam cōſequentur. In illa dicebatur: qui fecerit hoc vel illud morte moriatur In iſta dicit. Gaudeo ſup vno pctore pniam agēte: magis q̄ ſup nonagitanouē iuſtis qui nō indigent penitentia. Itē. Nō eni veni vocare iuſtos: ſed pctores ad penitentiam. Et eſtote miſericordes: ſicut t pr⁹ celeſt⁊ miſericors eſt. Initiū quoq̄ ꝑdicatiōis ſaluatoris noſtri t preconis eiuſdē ad penitētiā pctōres inuitauit: ſi c eñ vterq̄ exorſus eſt dicens. Penitentiam agite: appropinquabit enim regnū celoꝝ. ſic t in actibus aplorꝝ cū iudei cōpuncti de ſcelere mort⁊ xpi dicerēt petro. Quid faciem⁹ viri ffes: legit petrū reſpōdiſſe: penitētiā agite: t baptizet vnuſquiſq̄ veſtrū. t vt vniuerſaliter dicaī. In lege pplus ille rudis ſeruili timore penarū cogebaī: vnde t legē i pedagogū⁵ accepit. In euāgelio aūt ē populus gratie liber t adult⁹ filiali amore hereditatis certitudine ad cultum diuine ſeruitutis inuitaī. vnde cum quidam legem quaſi coercentem predicarent eſſe tenendam ſimul cum gratia: ait apoſtolus. Non eñ accepiſtis ſpiritū⁶ ſeruitutis iteruz in timore: ſed accepiſtis ſpiritū adoptionis⁹ filioꝝ: in quo clamamus abba pater. Hinc etiā Gregoriꝰ ait in expoſitione euangeliꝰ. Simile factum eſt regnū celoꝝ homini regi qui facit nuptias filio ſuo. ¶ In lege cuiq̄ permittebatur odire inimicum: et diligere amicum.

Infernus et paradiſus vbi ſunt.

exodi. xx. a

Wat. v. a

Luce xv. b

Wat. ix. b

Luce vj. e

Wat. iij. a

actuū iij. f

Exo. j. b

Rom. viij. c.

Wat. xxij. a.

Luce vj. d.

Wat. v. f.

Exo. xxj. c.

Wat. v. g.

Rom. xij. d.

Luce v. f.

psal. cxlv.

Leui. xix. c.

Luce vj. d.

j. cor. v. d.

Quum in lege ſcriptū ſit. e ¶ Et odio. ſz nonne oditz habere eſt mortale pctm. vt. xxv. di. ℍ. crimis. ſre q̄ hic dicit q̄ hoc p mittebaī iuſtis? potes dicere iuſtis als. Uel dic q̄ dyſciſcebaī ſe ſine odio nō peccabat. q̄ aūt cum odio: ſz ꝺ legem nō fecerit: nō peccauit. ſicut dando libellu⁊ repudij peccaueī: ſz a lege hoc eis p mittebaī. ex de diuoꝛ. gaudem⁹

f ¶ Per altiſia de q̄b⁹ in euāgelio ſit mentio. h. g ¶ his. ſ. auctoritatib⁹ q̄bus probauit malos eſſe tolerandos

h ¶ Nota ſūt. ꝺ. xj. q. iij. eoꝛ. et xxx. q. v. nullum.

i ¶ Infideles. ¶ Et nunuū. ꝺ. xj. q. iij. ad mēſā. Arg. ℍ. xxviij. q. j. oēs. t. ca. nullus. Sol. ℍ loq̄t de paganis ibi ſpaliter de iudeis.

k ¶ Qui intruſ ſūt. q̄nq̄ etiā iudeos punit eccleſia. ex de vſu. p⁹ miſſabilē. t. xvij. q. iij. conſtituit.

Quum in lege ſcriptū ſit: diliges amicuz t odio⁹ habebis inimicū tuū: accepta tūc licētia iuſtū fuerat: vt dei ſuoſq̄ aduerſarios q̄ſta poſſēt virtute ꝓſequi rēt: eoſq̄ i ore gladi ſ ferirēt: quod in nouo ꝑculdubio teſtamento compeſcitur: cum per ſemetipſam veritas predicat dicens. Diligite inimicos veſtros: benefacite his q̄ oderunt vos. Quid ḡ p thauros niſi veteꝛ⁊ teſtamti patres ſignantur? Nā dū ex ꝓmiſſiōe legis acceperāt q̄tenus aduerſarios ſuos odij retributione pcuterēt (vt ita dicā) quid aliud q̄ thauri erant q̄ inimicos ſuos corpee ꝓtuꝛ⁊ comu feriebāt. Quid ḡ p altilia⁊ niſi patres noui teſtamēti figurant? q̄ dū gſam interne pinguedinis p cipiūt: eternis deſideriſ innitētes: q̄ſi ꝓtem plationis penna ſeſe ad ſublimia ſubleuant His⁸ itaq̄ rñdeī. Sunt q̄dā que ſalubri tātū admonitōe ſunt corripiēda: non corporalib⁹ flagellis animaduertenda: ſed eoꝝ vindicta diuino examini tñ eſt reſeruāda: q̄ſi in delinquētes videlicz diſciplinā exercere nō poſſu m⁹: vel q̄ nō ſunt noſtri iuris: vel q̄ illoꝝ crimina t ſi nobis nota ſunt⁵: tñ manifeſtis indiciſ ꝓbari nō poſſunt. De his qui nō ſunt noſtri iuris ait apoſtolus in prima epiſtola ad Corinthios. Quid enim michi attinet de his qui foris ſunt iudicare? de his dominus iudicabit. Quod Auguſtinus exponēs ait.

¶ Infideliuz colloquia et conuiuia non ſunt euitanda.

Infideles non poſſumus chriſto lucrari: ſi colloquiū eoꝝ vitamus t cōuiuiū⁴. Unde t dominus cū publicanis t pctōribus māducauit: t bibit: in his ꝺo q̄ int⁹ ſunt⁵: id eſt infidelib⁹ putredo reſecanda eſt. Hinc etiā cū ꝓpheta dicit. Facit dñs iudiciū omib⁹ iniuriā patientib⁹: exponendo addidit Auguſt. ab his q̄ nō ſunt t ſui iuris: in q̄s nequit diſciplina exerceri. Item quādo multitudo eſt in ſcelere: nec ſalua pace eccle mala puniri pñt: tolerādi ſunt potius: q̄ violata pace eccleſie puniēdi. Unde Auguſtinus ait. ¶ Quedam mala punienda ſunt et quedam toleranda.

Prelatus qđ facere debet.

QUidã cum bonoꝝ ma
a ¶ Nisi dice
re.nõ ergo sufficit qꝫ prelatꝰ instruat qđ sit faciendũ: nisi etiã puniat nõ faciẽtes.vt.j.c. q̃stiõe v.nõ est innocẽtie,.xlvij.di. qõ ad nos. sicut nõ sufficit dño .phi bere ne cũ seruo cõtrahat: q̃n teneat ipse de peculio.vt.ff.de peculi.l. si quis seruũ.ff.de ver.obli. si quis seruus ff.dever.ob. seruus vetatẽ. Ar. tñ ꝺ est.xlij. dis. ephesijs.

b ¶ Non possumus sine scandalo. vel qꝫ ẽ occultus.vj.q̃stiõe j.si omnia.

c ¶ Nec patiẽtie.qñqꝫ enim remissio se mentit pietatem.vt.xlj. distin.sepe.

QUm q̃sqꝫ.
d ¶ Ubi periculuz. cũ ergo periculũ scismatis timeat mali nõ sunt excõicãdi.vt.l.di.vt constitueret j.e.ꝓpa pietas.q.ca.non põt. Sed ꝺrium est.xvij.qõ.iij.ecce.sed ibi cũ non timeꝫ scãdaluz. Itẽ cõtra.extra de reg.iu. q̃ scandalizauerit. Sz hic loquit de veritate disciplinę q̃ põt qñqꝫ deseri ꝓ scãdalo: ibi de veritate iudicij q̃ semper prevalet scandalo.

veritas disciplinę qñqꝫ põt deseri.

¶ Est et alia.

¶ Hec est tertia pars.q. In q̃ loquit de pscitis ꝛ ꝓdestinatis.Jo. de fan.

SIcut nõ ẽ
e ¶ Ab oratione.multiplex est causa quare

QUidam cũ bonoꝝ malorũqꝫ ꝓmixtionẽ i ecclesia demõstratã vel p̃dicatã esse pspexerint:ꝛ patiẽtie p̃cepta didicerint: q̃ nos firmissimos reddũt:vt etiã sivideaẽ i ecclia zizania: tñ non impediaẽ aut fides: aut charitas nr̃a.ꝛ qñ zizaniã in ecclesia esse cernim⁹:nõ iõ ipsi de eccl'a recedam⁹: destituẽdã putãt ecclesie disciplinã quandã puersissimaz securitatẽ ꝓpositis tribuentes: vt ad nos nõ ptineat: nisi dicereª q̃d cauẽdũ sit:q̃d ve faciẽdũ sit:quodlibet aũt q̃squis faciat non curare. Nos vero an sanã doctrinã ptinere arbitramur vtrisqꝫ testimõijs vitaz sententiãqꝫ moderari: vt ꝛ canes in ecclia ꝓpꝫ pacẽ ecclie tolerem⁹:ꝛ canib⁹ sctm̃ vbi ẽ pax ecclesie tutanõ demus. Cũ vero p negligentiã ꝓpositoꝝ siue p aliaz excusabilez necessitatẽ: siue per occultas surreptiões inuenimus in ecclesia malos: quos in ecclesiastica disciplina corrigere aut coercẽ non possumusᵇ: tunc ne ascẽdat in cor nostrũ impia ꝛ pnicio sa p̃sumptio qua estimemus nos ab his esse separandos vt peccatis eoꝝ nõ coinquinemur:atqꝫ ita post nos trahere conemur: veluti mundos sctõsqꝫ discipłos ab vnitatis compage quasi a malorum coniunctione segregandos:veniant in mẽte ille de scripturis similitudines:ꝛ dicta oracula vel certissima exempla:quibus demõstratuz ꝛ pronunciatũ est: malos in ecclesia bonis permixtos vsqꝫ in finem seculi: tempusqꝫ iudicij futuri tolerandos.nichilqꝫ bonis in vnitate ac participatiõe sacramentoꝝ qui eorum factis non consenserint obfuturos.cuz vero eis

per quos ecclesia regitur ad est(pace salua)potestas discipline aduersus improbos aut nefarios exercẽde: tunc rursus neqꝫ socordia neqꝫ segnitia dormiamus: sed aculeis preceptorum que ad seueritatem coertionis pertinent:excitãdi sum⁹: vt gressus nostros in via domini ex vtrisqꝫ testimoniis illo duce atqꝫ adiutore dirigẽtes:nec patiẽtieᶜ noie torpescamus: nec obtẽtu diligentie seniam⁹. Itẽ ꝓta epłaz pmenia ni. ¶ Leui⁹ occulta: leueri⁹ autem puniẽda sunt ab ecclesia delicta manifesta.

QUm quisqꝫ fratrum ꝛ xp̃ianoꝝ in ecclie societate p̃stitutoꝝ in aliq̃ tali pctõ fuerit deph̃ensus vt anathemate dign⁹ habeaẽ: fiat hocvbi piculũᵇ scismaẽ; nullum est.ꝛ infra. Quando cui iusqꝫ crimen est notuz: ꝛ omnibus execrabile appareat: vtvel nullos prozsus vel nõ tales habeat defensores per quos possit scisma contingere non dormiat seueritas disciplineª. ¶ Est ꝛ alia causa q̃ correctio ꝓberũ vel ꝓboꝝ videt eẽ iutilis vel supflua: p̃destinati eñ ad vitã sine correctiõe mutãtur sicut petrus q uem dñs respiciens nemine corripiente ꝓmouit ad lachrymas. Presciti ad mortẽ inter flagella deteriozes fiunt sicut pharao. bonis ergo superflua: dãnandis hec inueniuntur esse inutilia. His ita respondetur auctoritate Grego xij ꝛ august. ¶ Sicut ab oratiõe cessandũ nõ est:sic nec a correctione.

SIcut nõ ẽ ab oraõneᵉ cessandũ ꝓ eis q̃s corrigi volum⁹ etiã si nullo hoim oratẽ p petro dñs respexit eũ ꝛ fecit eum suũ flere pctm̃: ita nõ est negligenda[f] correctio: q̃uis de⁹ q̃s voluerit nõ correctos faciat eẽ correctos:tũc aũt ex correctiõe,pficit hõ cũ miseret de⁹ atqꝫ adiuuat:q̃ facit q̃s voluerit: etiã sine correctõe,pficẽ. Idẽ i dialogo. ¶ Soli p̃destinati saluãt q̃ i postulãdo suo labore me-

OBtineri neq̃qꝫ p̃st q̃ p̃desti- (ruerũt
nata nõ fuerit: sed ea q̃ scti viri orando efficiũt:ita p̃destinata sũt: vt p̃cib⁹ obtineantur.nã ipsa quoqꝫ perẽnis regni p̃destinatio

non debem⁹ cessare ab oratiõe malorꝝ vel eorũ correctiõe. Naz quedaz sunt ita destinata.vt ꝑcibus obtineaneᵏ. vt.j.ca. pri. Itez qꝫ nescitur quis sit de numero p̃destinatorum ꝛ quis nõ:ꝛ de nemine ẽ desperãduz q̃dm est in hac vita.vt ꝺ pe ni.distin.vij. nemo.et qꝫ deus se pe aliq̃d promittit quod postea mutat: si videt hoies negligentes. vt de pe. di. j. p̃dixerat. et tñ qꝫ si nõ ꝓsunt illi ꝓ q̃ oratur: tamẽ prosunt eorũ alti iuxta illꝺ. oro mea i sinu meo

iij.cor. iij.g.

¶ Puerteꝛ. Johã.
f ¶ Negligenda.de pe.distin. vij.nemo.

OBtineri ne quaqꝫ pñt

a ¶ Postulando. Nec ideo voluit dñs suscitare mortuum: qꝺa nõ fuit ꝓ eo petitũ.vt.j.e. de pe ni.dist.j.Hęc his itaqꝫ.ver.christꝰ quoqꝫ.

DAbuchodonosoꝛ.
b ¶ Accepit. Ar.qꝺ depositus põt restitui.vt ꝺ pe.dis. vj.c.j.i fi. ꝛ.xxxv.q.ix. sententiaz. et.c. gregoꝛ⁹. Itez ẽ hic ar.ad q̃stionẽ illã qꝺ depositꝰ restitutꝰ ꝓferendꝰ sit substituto. vt vij.q.vltı.c.vltı. Ar.ꝺtra. vij.q.j. eos q̃.licet determiata videt. extra de symo. ex insinuatiõe. Joh. de hoc quid iuris sit in q̃stionibus notaui. B.

c ¶ Rationẽ. Arg.qꝺ de singulis non est ratio reddẽda. vt.j.e. q.de tyrijs. ꝛ de pe.distı. iij. si ex bono. Argu.contra.lxviij.distin. corepi. et.xxiij. q.iij.si habes.

d ¶ Odor.bonus odor christi est predicatio bonorum.

e ¶ Nõ spõtaneũ.de hac materia notaui.xv. q.j.Hj.j.ꝛ.ij. et camerito.

f ¶ Ex p̃destinatione. Arg.qꝺ nõ põt q̃s arguere factũ cuiꝰ auctoꝛ ipse fuit.vt xxviij.dist.diaconi.ex de cle. 2m. diuersis. Joh.

g ¶ Cũ ꝺo. sic ergo bona q̃ facit hõ ꝓ deuz facit: mala q̃ facit nõ facit ꝓ deum: qꝛ deꝰ nõ est auctoꝛ mali. Sz nec crederet aliq̃s qꝺ deus opeꝛ etiaz

De⁹ nõ ẽ mali auctoꝛ

ita est ab oipotẽti deo disposita:vt ad hoc electi ex labore pueniãt: quatenꝰ postulãdoª mereãt accipe qꝺ eis oi potẽs deꝰ añ secła disposuit donare. Item Augustinus

¶ Occulto dei iudicio mali obdurantur flagellis: boni emẽdant.

DAbuchodonosoꝛ penitentiam meruit fructuosã: nõne post inumeras ipietates flagellatus penituit:ꝛ regnũ qꝺ pderat rursus accepitᵇ? Pharao aũt ipsis in flagellis durioꝛ est effectꝰ:et perist. Hic mihi rõnemᶜ reddat q̃ diuinũ consiliũ nimiũ alte sapiẽtiqꝫ coꝛde diſudicat:cur medicamentum vnius medici manu confectũ:alij ad interitũ:alij valuerit ad salutez: nisi qꝛ xp̃i bonus odoꝛᵈ alijs est odoꝛ vite in vitã:alijs est odoꝛ mortis in mortẽ? q̃tuz ad naturã ambo hoies erãt: quantũ ad dignitatez ambo reges:q̃tũ ad causaz ambo captiuũ dei populũ possidebant:q̃tũ ad penã ambo flagellis clementer admoniti. quid ergo fines eoꝝ fecit eẽ diuersos:nisi qꝛ vnus dei manum sentiens in recordatione propie iniquitatis ingemuit:alter libero contra dei misericordissimam veritatẽ pugnauit arbitrio? Idem.

Vasis ire nunqꝫ deꝰ redderet interitũ: si nõ spõtaneũᵉ inueniret homo habere peccatũ. qꝛ nec deꝰ peccãti hominẽ iuste iferret irã:si hõ ex predestinationeᶠ dei cecidisset in culpam. Idẽ. predestinationẽ dei siue ad bonũ siue ad malũ in oibus operari ineptissime dicit:vt ad vtrũqꝫ homines quedam necessitas videatur impellere: cuz in bonis voluntas sit intelligenda:non est sine gratia: in malis autẽ voluntas intelligenda est sine gratia. Cũ verosᵍ aliquosᵇ a deo: aut traditos[i] deſideriis suis: aut obduratos legimus[k]: aut relictos magis pctis suis: hoc ipsos meruisse pfitemur:qꝺa talia eorum crimina precesserunt vt ipsi sibi penam deberint qua eis etiã suppliciũ verteretur in reatũ: atqꝫ ita nec de iudicio dei querimur quo deserit meritos deseri:ꝛ misericordie eius gratias agim⁹ qua liberat nos meritos[l]liberari vires itaqꝫ obediẽtie nõ ideo cuiqꝫ subtraxit:qꝛ eũ nõ p̃destinauit. sed ideo eũ nõ predestinauit quia recessurum ab ipsa obedientia esse preuidit. ¶ Predestinatio quoqꝫ dei semper in bono est:q̃ pctm̃ sola volũtate hois ꝓmissuz aut remittẽdũ nouit cũ laude mie:aut plectendũ cũ laude iusticie. In malis aũt operibus nostris sola prescientia dei intelligenda est.qꝛ sicut prescit ꝛ predestinauit:que ipse fecitᵐ:ꝛ vt faceremus dedit ita prescivit tãtum:non etiã p̃destinauit q̃ nec ipse fecitⁿ nec vt faceremus exegit. Hi autem de quibus dicitur° ex nobis exierunt:sed non fuerunt ex nobisᵖ. si enim fuissent ex nobis: mansissent vtiqꝫ nobiscum.voluntate exierunt:voluntate ceciderunt. ꝛ quia ꝑsciti sunt casuri:non sunt predestinati.essent autem predestinati si essent reuersuri: ꝛ in sanctitate ac veritate mansuri. Ac per hoc predestinatio dei multis est causa standiᵍ: nemini est in causa labendi. Non ergo necessitatem facit correctionis vel obdurationis diuina predestinatio seu pscientia: cum boni per gratiam corrigantur:ꝛ libero arbitrio mali pereant. Nec enim qꝛ prelegitur q̃ deus tradidit romanos in desideria carnis. et q̃ obdurauit eoꝛ pharaonis. ꝛ q̃ reliqt tyros ꝛ sydonios pctis suis.ꝛ iõ ondit q̃liter hoc ꝛtelligat

h ¶ Aliquos. Id ẽ romanos.

i ¶ Aut traditos.tradẽ ꝺr homiñ pctõ q̃n ꝑmittit ipm peccare:vel qꝛ subtrahit ipsi gratiam.

k ¶ Legim⁹. in epła ad romanos.ꝛ i exodo.et in euãgelio mathei de tyrijs et sydonijs.

l ¶ Nos meritos.ex hoc ptz q̃ prima gratia nemo merek.vt.j. ꝺ pse.di.iiij.gra. et ca.placuit.ꝛ qui cũqꝫ.

m ¶ Fecit.scz bona.

n ¶ Fecit.scz mala.

o ¶ Dicit.in epła iohãnis.

p ¶ Ex nobis. q̃tum ad predestinationem.

q ¶ Standi. Sed nõne iã dixit q̃ p̃destiatio nõ ẽ cã p̃destina Prede tiõis: ꝛ dicas ħ stinatõ ꝛe hõ faciat dõ est deꝰ. nũ:ꝛ sꝛ potꝰ bonũ p̃destiq̃ facit est cã ꝑ- nans. destinationẽ appellari deũ p̃de stinantẽ. Nã nemo ꝑt venire ad me:nisi ei fuerit datũ a pre meo. Uel dic q̃ predestinatio non est causa efficiens: ꝛ est cã sine qua non fit. Itẽ si vere volumꝰ loqui nõ ẽ p̃cedẽdũ q̃ futura bõa sint causa p̃destinationis:qꝛ ex hoc seqꝛetur q̃ cã eſ set posterioꝛ suo causato. Itẽ q̃s

quid de⁹ prędestinauit ab eterno p̄destinauit. i. ergo p̄destinatio est eterna ergo nō hz cāz sue gñationis: nō ergo futura sunt causa eius. item si quid esset causa generationis eius: ergo ei⁹ opposituz esset causa corruptionis eius: ꝫ impossibile est eam corrumpi vel desinere eē: qz si corrumperet vel desineret esse: ergo post hoc instans non esset: ergo si modo nō est nūc̄ fuit. nā bñ sequit: si fuit p̄destinatū: q̄ prędestinatuz est: ꝛ sperit p̄destinatū.

a ¶ Falli. Hec argumētatio nō valet: deus prędet aliq̄d ꝛ aliter potest euenire: ergo prędet ia dei est fallibilis.

Si de⁹ p̄uidit aliq̄d necessario illō euenit hz duplicem sensum

b ¶ Quāuis. Ad hui⁹. ℋ. intelligentiā nota q̄ oīa tales locutiones sunt duplices: si de⁹ prędet aliq̄d / necessario illud eueniet: quia si hec dictio necessario deteriat totalez ꝓsequentiam loquitio est vera et tunc talis est sensus. hec ꝓsequentia si deus prędet aliquid illud euenire ē necessarium. Si autē hec dictio necessariō determiat ipm ꝓsequēs est falsa. Sīr hec ē duplex necessarium est socratē ābulare cuz ābulat: qz si intelligāt ꝓposita si de dicto ꝑa ē: si ō re ē falsa. Sīr hec ē duplex. necessaria destinatio seu prescięntia dei falli⁹ nō pōt: necessario eueniunt que prędestinātur vel prescięntur: sicut nec necessario prędestinātur vel pscięntur que futura sunt. sed quia bona absq̄ eius gratia: mala pręter eius scięti euenire non possunt. ¶ Quāuis⁹ ergo conuenięter dicatur: si hec p̄destinata sunt vel p̄scięta necessario eueniēt: nō tn ideo absolute verum est: sed necessario euenient q̄ prędestinata sunt vel p̄scita. qz hic necessitas refertur ad verū euentum: ibi ad intuitum diuine prescientie. Unde Augustin⁹. due sunt (inq̄t) necessitates. simplex vna: veluti necesse est oīs homies esse mortales. altera ꝯditiōis. vt si aliquē ambulare quis scit eum ambulare necesse est. qđ eni quisq̄ esse nouit: id eē aliter q̄ notū est neq̄t. sed hec mime secum illam simplicez trahit. hāc ei necessitatē nō proꝑia facit natura: sed cōditionis adiectio. nulla ei necessitas cogit incedere volūtate gradientē. q̄uis eū tūc cū gradiatur incedere necessarium sit. Eodez igitur modo si qđ prouidētia p̄sensvidet id necesse est eē: tametsi nullā nature habeat necessitatē. at qđē ea futura q̄ ex libertate arbitrij ꝓueniunt: p̄scięti cōtuetur. Hec igitur ad intuitū relata diuinū: necessaria fiunt per dispositionem diuine notionis. per se vero considerata: absolutaz nature sue libertatē non deserunt. fient igitur proculdubio cuncta q̄ futura deus eē p̄nosc̄it: sed eorum q̄dam de libero proficiscuntur arbitrio: q̄ q̄uis eueniant: existēdo tamē naturā propriaz nō amittunt. que priusq̄ fierēt etiā non euenire potuissent.

His omnibus mala nostra libero ascribuntur arbitrio: cum alibi diuine ascribātur indignationi. Unde Gregorius. Cum supna indignatio sese (vt ita dixeri) medulitus mouet: hanc opinio vl̄ oppositio humana nō remouet: nec se cuiuslibet vtiliter deprecatio obiscit: cū semel deus aliquid ab intimis irascēdo disponit. Hinc est em̄ q̄ moyses qui reatuz totius plebis⁹ apud dominum suis precibus tersit: dūcz se obicem obtulit: diuine iracundie vim placauit: ꝛ ad petrā oreb⁶ veniens ꝛ pro aque exhibitione diffidēs repromissionis terram ingredi domino irascente⁶ non potuit.

Item Augustinus. Quę tyrisvero ꝛ sydonijs quid aliud possumus dicere q̄ⁿ non esse eis datū desuper vt crederēt⁸: quos credituros fuisse ipsa veritas docet: si talia qualia apud non credentes facta sunt virtutū signa vidissent. quare autem hoc eis negatuz fuerit: dicant si possunt qui calūnianť ꝛ ostēdant cur apud eos dominus mirabilia quibus profutura non erant fecerit: ꝛ apd̄ eos quib⁹ ꝓfutura erāt non fecerit. nos eteni si ratiōe⁹ facti ꝓfunditatē iudiciꝫ eius penetrare non possum⁹: manifestissime tamē scimus ꝛ verū esse qđ dixit: ꝛ iustū eē qđ fecit: ꝛ nō solū tyrios ꝛ sydonios: ꝫ ēt corozaim ꝛ bethsaida potuisse conuerti: ꝛ fideles ex infidelibus fieri: si hoc in eis voluisset dominꝰ operari. neq̄ eni vlli falsum videri potest: qđ veritas ait. Nemo pōt venire ad me: ni si fuerit ei datū a patre meo. Ite q̄ p ꝓphetā⁹ iudaice plebi p̄misit. Ecce ego sepiā vias⁹ tuas spinis⁹ ꝛ munā eas

riū ē hoc euēire qđ de⁹ p̄uidit de dicto est vera: de re est falsa. Illō enim qđ de⁹ p̄uidet non est necesse euenire. Et no. q̄ talis argumentatio nō valet si deus prędidit aliquid necessario illud euenire: ergo si deus prędidit aliquid necessarium est illud euenire: qz modo hec dictio necessarium / nō potest determinare ipsam consequentiam sed tm̄ cōsequens

Exod xxxij c Hūeri xiiij. c.

c ¶ Nequit. vera est si intelligatur de dicto.

d ¶ Plebis. Hystoriam habes. xlv. distinc. disciplina.

e ¶ Oreb. Hystoriā habes de penitē. distin. ij. ℋ. opponitur.

f ¶ Irascente Intelligas tamen q̄ ꝯtuz ad tempozalem penam potest ira dei esse commutabilis. sed ꝯtū ad eternam non xxij. q. iiij. incommutabilis.

g ¶ Ut crederēt. presente domino: sed postea crederent ad p̄dicationem apostolozum.

h ¶ Si ratiōe. Eodem modo videtur dicendum q̄ si papa aliq̄d facit quod videtur iniustuz: vbi nos rationez nō possum⁹ assignare q̄ nihilomin⁹ illud iustum sit. xvij. q. iij. ℋ. qui autem.

Joh. vj. e.

i ¶ Prohetaz. Osee.

k ¶ Vias. id ē actiones.

Osee. ij. b

l ¶ Spinis. i. ꝓpunctionibus.

a ¶ Lapidib⁹ q̄dris. id est virtutib⁹ ꝯtuoz: vt doctrina ꝯtuoz euangeliozum.

psal. xxxiij

I Psa pietas.

b ¶ Testimoniū. in hoc em̄ q̄ est mortu⁹ in vnitate eccl̄ie: ꝫ q̄dā heretici volebāt eū post mortem accusare de heresi. vt. xxiij. q. ij. sane profertur. sed nō erant recipiendi etiaz in crimine heresis cuz ille honeste opi. fuit. vt. ij. q. j. in primis. hereticus autē bene reciperet cōtra hereticū. vt ij. q̄stione. vij. si hereticus. Jo.

c ¶ Perdiderūt. ij. q. vij. non potest. Jo.

d ¶ Potestatem. quam non habebat eccl̄ia cum et nouella adhuc esset.

e ¶ Ac fidem eccl̄ie cōseruādaz. sed postea quādo cepit dominari principibus. vt. j. eo. displicet. ꝛ ca. non inuenitur.

f ¶ Intrare. id redire ad eccl̄esiam.

g ¶ Sed q̄re. q̄si dicat non est cōsiderandū qđ fiat: sed qua de causa fiat. vt. j. e. q. viij. de occidendis. et. ff. de fur. verū. sīr nō est cōsiderandū qđ fiat sed q̄ aio fiat. vt. xv. q. vi. ca. j. i fi. q̄si dicat cogāt ire ad cōmodū ipsoz. ꝫ ad cōuiuiū de q̄ agit in eu⁹ gelio lvs. di. spōsus. ℋ. e. cū in lege.

h ¶ Legem. quā habes. C. de here. arriani.

lapidib⁹ quadris⁸. id est adimā tibi facultatē peccandi.

I dē p psalmistā d̄ dānadis dixit. Fiāt vie illoz tenebre ꝛ lubricū: ꝛ āgel⁹ dñi pseq̄ns eos. Sed in his omnibus vitia nr̄a humane ascribūtur mēt̄ arbitrio: qđ diuina clemētia in electꝫ misericordit ꝓtit ad bonū: i dānadꝫ iuste reliq̄t ad malū. Sicut ergo q̄uis certissime sciam⁹ nemine vltra terminū a deo sibi p̄fixū esse victurū: oib⁹ tn̄ languētibus nō incōgrue medemur: sic q̄uis nēo saluet: misi p̄destinat⁹ ad vitā: oi tn̄ deliq̄nti est adhibēda correctio nec malox est negligēda disciplina. Unde idē Augustinus ait bonifacio.

¶ Non semp in eos qui peccant vindicta est exercenda.

I Psa pietas: veritas. charitas nos nō pmittit ꝓtra cecilianū eox hoim accipe testimoniū⁶: quos in eccl̄esia non videm⁹: cui dñs ꝓhibet testimoniū. q̄s em̄ diuina testimonia nō sequunť pōdus h̄uant testimoniꝫ perdiderunt⁶. Itē. molestus est medicus furenti frenetico: ꝛ pater idisciplinato filio. ille ligando. iste cedendo: sed ābo diligendo. Si autē illos negligāt: ꝛ perire pmittāt: ista poti⁹ falsa māsuetudo ē crudelitas. Item si potestatez⁹ quā propter religionē ac fidem⁶ legū tēpoze quo debuit diuio mūere accepit eccl̄esia: hi q̄ inueniūtur in viꝫ et sepibus. id est in heresib⁹ et scīsmatib⁹ cogūtur intrare⁶ non q̄ coguntur: reprehendāt. sed quare⁸ cogunť attēdant. Cōuiuium domini est vnitas corporis christi: nō solū in sacramento altaris: sed etiā in vinculo pacis. In eodē theodosius imperator legem⁵ gñaliter in oīs hereticos promulgauit: vt quisquis eorū episcopus vel clericus vbilibet esset inuētus ℟. libris auri mulctaretur.

Item si duo¹ aliquī in vna domo simul habitarēt quā certissime sciremus ruiturā: nobis q̄ id prenunciantib⁹ nollent credere: atq̄ in eadem manere persisterēt: si eos in de possemus eruere: vel inuitos quib⁹ iminentē illā ruinam prędemōstrauimus: vt vlteri⁹ redire sub eius periculum nō auderent: puto ni si facerem⁹ nō immerito crudeles iudicaremur. Porro⁵ si vnus illoz vobis diceret quādo itrauerit ꝫ eruere: me metipsuz ꝓtinuo trucidabo alter autē nec exire quidem ide nec erui vellet: ꝫ neq̄ necare se auderet: qđ eligeremus: vtrū ābos ruine oppri mēdos relinq̄re: an vno saltē per nostrā operaz liberato: altez nō nostra¹ culpa: ꝫ sua poti⁹ iterire permitterem⁹. nemo est taz infelix qui non qđ fieri in talibus reb⁹ opoz teat: facillime iudicet. Item post pauca. q̄ si plūi essent in domo ruitura: et inde vn⁹ saltē liberari posset: atq̄ id cū facere conaremur: alij semetipos p̄cipitio necarent: dolerem⁹ de ceterꝫ: verū de vnius saltē salute consolaremur: nō tamē ne seipsos alij pderēt: peritrevniuersos nullo liberato⁰ permitteremus. Quid igitur de ope mie qđ provita eterna adipiscēda ꝛ pena eterna vitanda hoibus debem⁹ impēdere iudicandū est: si p salute ista nō solū tēpozali: sed etiam breui ꝛ ad tēpus exiguum liberanda: sic nos subuenire hoibus ratio vera ꝛ benigna compellit[n]?

¶ Item si inq̄unt donatiste oportet vt ꝛ nos extra eccl̄esiā et aduersus eccl̄esiaz fuisse penitearyt salui esse possim⁹: quō post istā pniam apud vos clerici: vel etiā epi pmanerem⁹: hoc nō fieret: q̄n reuera qđ fatendū est fieri nō debet[o] vbi pauci ipsa cōpēsatiōe⁹

i ¶ Si duo. tres ei ponit casus. Primo sic. duo sūt i domo ruitura. et ambos possum⁹ liberare: ad hoc tenemur. ℓz sint inuiti. Secundo sic: duo sūt in domo vna: ꝛ si vnū liberam⁹: alter vult se necare. Tertio sic. multi sunt in domo vna: et non nisi vn⁹ liberari pōt

k ¶ Porro. secūdus casus.

l ¶ Nō nostra Licet eniz aliqs seipsū interimat propter nos. dū modo nos iuste moneamur non tenemur. vt. j. e. q. v. cū homo. et c. de occidēdis. ꝛ. xvij. distic. qđ ad nos.

m ¶ Liberato. id est non minus aliquē liberare tenerꝫ licet oīs alij se perderent.

Denūciatio canonica oib⁹ ꝓcipit.

n ¶ Cōpellit. ergo videt q̄ oibus sit p̄ceptuz: vt denunciēt crimina delinquēntium: sed hoc intelligas tātū de plātis vel de canonica denūciatiōe. vt. ij. q̄stiōe j. si peccauerit.

o ¶ Non debet. de iure cōi.

p ¶ Cōpensatione. id ē vt alij facilius redeāt

ad ecclesiam cū vident aliquos reuersos tolerari i suis ordibus
a ¶ Vulnus. dupliciter inferitur ram⁹ arbori vt de pse. distic. v. nunq̄. tunc dicunt duo vulnera isligi arbori. id ē eccl'ie q̄ ille qui fuit destitut⁹ restituit. et alter qui substitutus fuit remouetur: scō modo q̄ null⁹ fuit substitut⁹: z illō 6z leue vulnus.
b ¶ Detrahē duz. sic. xliij. di. cōmessationes. z distinc. l. vt cō stitueretur.
c ¶ De mendacij timore. id est de mēdacio timoris.
d ¶ Episcopi. 8. distic. xij. nos cōsuetudinez J.
e ¶ Utiliter. ñ itelligas q⁹ Augustin⁹ hic restituat eos depositos: sed docet quid fieri possit.
f ¶ Et sic. id ē ꝓpter res eoz.
g ¶ Non res eoz. vt J. q. vij. ca. j. z. ij.

Quid faciet ecclesie
h ¶ Medicina. i. correctio.
i ¶ Inter freneticos. id ē ad modū frenetico
Uirtute igreditur q malicia3 egreditur.
rum seuientes.
k ¶ Incipiūt. Egressus ei malicie ꝑtutis operatur ingressuz. xxvij. questione j. cum renuncia tur. hec tamen non est cōcedenda si aliquis incipit esse bonus non tamen perfectus desinit esse malus. de pe. distin. iij. forte. et ca. si sermo.
l ¶ Cōmunia

sanarētur: sed sibi hoc dicāt: z multo maꝛie humiliter doleant: q̄ in tāta moꝛte p̄cōsionis iacēt: vt isto quodā vulnere matris eccl'e catholice reuiuiscāt. Cū em̄ p̄cūsus ramus iseritur: fit aliō vuln⁹ i arboꝛe: quo possit recipi vt viuat: qui sine vita radicē peribat: sed cum receptus recipienti coaluerit: z vigoꝛ consequitur z fructus. si aūt nō coaluerit ille quidē arescet: sed vita arboris ꝑmanebit. Est em̄ z tale inserēdi gen⁹: vt nullo p̄cōso ramo q̄ intus est ille q̄ foris ē iserāt. nō tñ vllo: sz vel leuissimo vulnere arboris: ita etiā z isti cuz ad radicē catholicā veniūt nec eis post q̄ vix erroꝛis sui peniteat: honoꝛ clericat⁹ aut episcopat⁹ auferāt. siq̄dē fit aliquid tanq̄ i cortice arboris matris cōtra integritatē seueritatis. verūtamē q⁹ neq̄ q̄ plantat est aliq̄d neq̄ q̄ rigat: ad dei mīam p̄cibus fusis coalescēte suoꝛ pace ramoꝛ charitas cooperit multitudinē pctoꝛ. z paulo post Uez in hmōi causis vbi pergraues dissensionū scissuras nō huj⁹ aut illi⁹ hois ē periculū sed plurimoꝛū strages iacet: detrahēdū⁵ est aliquid seueritati: vt maloꝛib⁹ malis sanandis sincera charitas subueniat. Habeāt ergo de p̄terito detestabili erroꝛe: sicut petrus habuit de mēdacij⁶ timoꝛe amaꝛ doloꝛē z ueniant ad eccl'iam xp̄i verā. i. catholicā matrē: sit i illa clerici: sint epi⁹ vtilit⁶ q̄ ꝓtra eā fuerūt hostilit⁶: nō inuidem⁹: imo ap̄lectimur: hortamur: optam⁹: z q̄s ivijs aut i sepib⁹ iuenim⁹ itrare cogim⁹: et sic⁶ nondū quibusdam ꝑsuademus: q⁹ nō res eoꝛum⁵ sed ip̄os q̄rimus. Idem fausto.

¶ Mediciali seueritate magantur ad bonum.

Quid faciet eccl'e medicia⁹ salutē oim̄ materna charitate ꝓquirens: tanq̄ inter freneticos⁴ z litargicos estuās. nunq̄d cōtēnere: nunq̄d desistere: vl debet vl pōt vtrisq̄ si necesse est: vt sit molesta q̄ neutris est inimica: Nā z frenetici nolunt ligari: z litargici nolūt excitari: sed ꝑseuerat diligentia charitatis freneticū ligare: litargicuz stimulare: ambos amare. ambo offendūtur: sz ābo diliguntur. ābo molesta ri q̄diu egri sunt indignāt: sed ābo sanati gratulāt. In eodē Catholici esse nō incipiūt⁵: nisi heretici esse desiterit. Neq̄ em̄ sacramēta eoꝛ iimica sūt nob⁹ q̄ in illis nobis sūt cōia⁵: q⁹ nō hūana sūt sz diuia. p⁹ erroꝛ eoꝛ ē auferēd⁹ quē male ierūt: nō sacramēta q̄ silr accepunt q̄ ad penā suaz portāt z habēt q̄uis idigne habēt: sz tñ habēt. Ecce q⁹ crimia sunt punienda q̄ñ salua pace eccl'ie ferri p̄nt in q̄ tñ discretio adhibēda est. Aliq̄n ei delinq̄ntiū multitudo diu p patientiā ad penitētiā est expectāda: aliq̄n in paucis est puniēda: vt eoꝛ exēplo ceteri terreāt: z ad pniam ꝓuocētur. Hic cū discipuli celesti igne samaritanos vellent ꝓsumē phibiti sūt: z samaritani ad pniam sūt expectativtrp̄o p̄dicante ꝓuerterent ad fidē.

Uñ ambro. ait. ¶ Nō semp in eos q̄ peccāt vindicta est exercenda.

Quod xp̄s discipulos[m] suos screpauit: q⁹ ignē de celo descendere super eos gestiebant qui ip̄m nō receperāt ostēdit nobis nō semp in eos qui peccāt vindicandū: q⁹ nōnunq̄ ampli⁹ prodest clemētia xp̄i ad patiētiā q̄ lapso ad correctionē[n]. Deniq̄ samaritani citius crediderūt a q̄b⁹ hoc loco ignis arcetur: nec discipuli peccant° q̄ legē sequuntur. sciebant enim z phinees⁹ reputatum ad

J. de peni. distic. iiij. nō in vobis. no. 8. j. q. j. sacramenta.

¶ Ecce. ¶ hec est q̄rta pars. q. i qua ꝓbat Gratian⁹ q⁹ vindicta nō est inferēda supple. s. amoꝛe vlciscēdi sed tāntuz amoꝛe iustic'ie. sz cum peccant in deo: cuz aūt peccant in nob⁹ parcere debemus. z hoc ꝓbat per tres auctoꝛitates. Johan. de fan.

Quod chr̄istus.

m ¶ Discipulos. Jacobum z Johannē quos p̄emisit in ciuitatem samaritanoꝛum. vt paraꝛēt sibi hospitiū
n ¶ Ad correctionem. ꝓsit vindicta. vel valeat disciplina.
o ¶ Peccant. J. eodem. ea vindicta. cōtra vbi videt⁹ q⁹ apl̄s odio desideraueꝛūt vindictaz. Sz dic q⁹ non peccabāt in re quā volebāt: sed in mō volēdi. xxij. q. ij. S. abrahaz. Uel dic q⁹ peccabāt: sz dñr nō peccaſſe: q⁹ lex hoc ꝓmittebat sz punire inimicos. 8. e. q. cū in lege.
p ¶ Et phine es. hystoꝛiā habes. ij. q. vij. itez cum balaam.

iiij. ps Apli vi dictam desiderantes an peccauerit.

Luce ix. g.

Hñe. xxv. c.

Pro iniuria ꝓpria eō alicui excōicare non licet.

Inter q̄relas multiplices isidoꝛ⁹ vir clarissimus a fraternitate tua frustra se excōicatū anathematiza tūq̄ p̄q̄stus[e] est: q⁹ quā ob rē factū fuerit dū a clerico tuo q̄ ꝑsens eraꝛ voluisse⁹ addiscere: ꝓ nulla alia cā nisi ꝓ eo q⁹ te iniuriauerat factum innotuit. q̄ res nos vehemēter afflixit. q⁹ si ita est: nil te cogitare de celestib⁹ ostēdis sed terrenā te habere cōuersationē significas: dū ꝓ vindicta ꝓpriæ iniurie (q⁹ sacris regulis phibet) maledictio nē anathematis iuexisti. Uñ decetero oīno esto circūspectus atq̄ sollicitus: et talia cuiq̄ ꝓ defensione ꝓpriæ iniurie inferre denuo nō p̄sumas. nam si tale aliquid feceris: in te scias postea esse vindicanduz. Hinc idem in omeliis ostendens q⁹ peccata que in deum vel proximū cōmittūtur: a nobis punienda sunt/ea vero q̄bus in nos delinquitur: patiēter vel toleranda vel potius dissimulanda sunt ait.

Ualde offendit: qui dñica debita impune dimittit.

Si is qui ꝑlatus est debitoꝛi[c] dominico culpas impune dimittit: nō mediocriter profecto offendit[d] q̄ debita celestis regis z dñi sua p̄sumptiōe resoluit. ea nāq̄ que in nobis cōmittuntur facile possumus[g] dimittere. ea vero q̄ in deum commissa sunt: cum magna discretione: nec sine penitētia[h]

iniuriā ecclie ulatam an possit eps remittere.

j. coꝛi. vij. g

a ¶ Multimoda. quā fecit in illa ꝓlixa lectione: libēter suffertis: vbi narrat suas passiōes z reuelatio
b ¶ Elimā. hystoꝛiā habes. xlv. di. [nes suas.
stinc. ¶. salomon. Johannes.
c Inter q̄relas. ¶ Cōquest⁹. audit ergo ille qui cōquerit se iniuste excōicatuz. z hoc sēm veteraiura. vt. xj. q. iij. si epus. Uel dic q⁹ tunc audit talis cū euidenter cōstat de iniusta excōicatione. vt extra de ap. solli citudinē. alīs nō audit: misi cū dicit excōicationez esse nullā. vt extra de sen. excōi. p tuas. Jo.
liij. re. j. d.
d ¶ Proprie. ergo episcopus non pōt excōicare aliquē ꝓ iniuria sibi facta. vt hic. z J. e. q. v. de occidēdis. nec ei ꝑt esse iudex i cā sua. vt. iij. q. iiij. c. j. sed cōtra J. e. gulisfari⁹. vt. ij. q. vij. si q̄s erga. sed distiguas vt ibi no. ꝓ id q̄ est ixtiū. dis. salonitane. Job.
Epūs in iuriāte sibi nō pōt excōicare Mat. v. a.
e ¶ Sis qui.
Actu. v. a.
¶ Debitori. id ē ei q̄ in deū delinqt. et est si. extra de sen. ex. contingit.
Actu. xlij. b.
f ¶ Offendit. vt J. si ea. nā culpa est q̄ñs relaxare vindictā. vt xxvij. di. q⁹ sunt culpe.
g ¶ Possum⁹. Immo iniuriam nob⁹ factā tenemur dimittere. C. de epis. z cle. si quēuis in hoc. versus finē. Jniuriā. i. rancoreꝛ sed iniuriā. id est satisfactionē iniurie non tenemur remittere. vt. xc. distinct. si quis contristatus. imo bene facit q̄ ꝑsequitur iniuriam sibi factaz
iniuriā nob⁹ fa cta an tenea= mur re mittē. j. coꝛi. v. b.

vt. xl. distinc. z qui emendat. z J. e. q. v. de occidendis

nam reipublice interest pensō nō facile dimitti. vt. C. de pe. si operis. z J. e. est iniusta. xlv. distinc. sed illud. sic ergo per pactum possumus remittere in cā tū nostrum priuatum cōmodum tangit: sed inquātum tāgit cōmodum aliorum nō possumus. vt. ff. de pac. iuris gentiuz. 8. vl. et est sile. xlij. di stin. salonitane. sic nec filius potest remittere id quod debeꝛ patri: nec tutoꝛ debituz pupilli. vt C. de pac. pactū. z. l. seqn. nec p̄ses debitum ciuitat⁹. C. de trāsact. p̄ses. Sed nunquid epūs pōt remittere iniuriā illatā eccl'esie? videtur q⁹ sic: q⁹ iniuriarum actio nō est in bonis nostris ante lit. cōtest. vt ff. de iniur. iniuriarū. vnde epūs pōt ꝑ sensum capituli potest eam remittere. arg. extra de his que fi. a p̄la. cū apl̄ica. cuz eniz epūs pōt pac. vt. xcv. disti. esto. z pater possit remittere iuriam factam filio. vt. ff. de in iu. sed si vnius 8. filiosa. ergo epus pōt. sed non credo q⁹ sol⁹ epūs possit illam remittē. naz eps ꝓcuratoꝛ 6z ecclesiasticaꝝ rez vt. xij. q. j. ca. vlt. vñ cū sit ꝓcuratoꝛ additionē ecclesie non pōt facere deterioꝛem vt ex de do. c. ij.
h ¶ Sine pnia Interioris. j. coꝛdis ꝓtritiōe sine qua nulli dat venia. vt. xxiij. q. ij. legatur. z J. e. est iniusta. l. di. si q̄s diacon⁹. habita ergo coꝛdis ꝓtritione pōt sacerdos ptē vel totū remittē 8m qualitatez ꝑsone/loci/z tēporis. vt. xxvj. q. vij. de his.

¶ Semel vero. ¶ Hec est. v. ps. q. in q. pbat q̄ petā semel dimissa iterū non sunt punienda. Jo. de fan.

a S J illic. ¶ Acta sunt. ibi enī est cā agēda. vt. iij

b ¶ Supplicatiōe. dñi dicit sup- [q. vj. ibi. plicatiōe: qz si nō p pces: iz ppt pecuniā remitteret iniuria tl'amis esset: nisi hoc fierz auctoritate iudicis. vt. ff. ō his qui no. ifa. furti. ℣. ps. ℣. pactus.

c ¶ Recidiuo. Argu. q̄ ex quo pctm̄ p pniam purgatum an quis est absolutus / vel postq̄ penituit q̄ amplius de illo crimie accusari nō possit i accusationem deduci potest. vt extra de accusa. de his crimibus. et. ij. q. j. prohibentur. similiter qui iurauit se nō accusaturz aliquē nō potest eū accusare. vt. ff. de accusatiōnibus. licet possit denūciare crimen sunz. vt extra. de iureiurā. quē admodum. in fi. immo eo ipso q̄ quis dicit se nolle accusare non admittit accusans. vt. ff. de adul. si maritus ℣. si negauerit. imo tacite renūciat quis actiōi sue. extra de his que fi a ma. par. ca. ex ore. in fine. et extra de offi. dele. gratū. hoc aūt scias q̄ iniuria duob⁹ modis tollit vel remissione: vt hic. vel dissimulatiōe. et fm hoc si iniuria illata est per metuz āno vtili abolet. vt. ff. qō me cau. si cuz exceptiōe. ℣. j. si alio modo infertur: tollitur continuo anno. instituta. de iniu. in fi. C. de iniuri. si non conuicij. Si autem non reuocatur statum iniuria ad animum amplius agi non potest. vt. ff. de iniur. nō solum. ℣. j. et insti. de iniuſ. ℣. vlti.

iniuria duob⁹ mōisre mittit. vj. ps.

possumus relaxare. Semel vero culpa dimissa recidiuo dolore iterum ad animuz reuocari non debet.

Unde Gelasius Geruntio Johāni Germano ⁊ Petro episcopis.

¶ Iniuria cui semel remittitur iterum reuocari non debet.

S J illic: vbi hec acta sunt[k] pſentibus vtrisq̄ cōstiterit: ⁊ satisfecisse stephanum: ⁊ supplicatione[b] suscepta eum qui male tractatus est ignouisse semel in abolitiōe remissa punitio recidiuo[c] dolore non debet iterari: diuine scilicet imitatione clemētie: que dimissa peccata in vltionem redire non patitur[b]. sin vero nichil vel de satisfactione probabitur vel de remissione trāsactū[e] dilectionis vestre sermone monstretur: quatenus siue nunc saltem poterit competens satisfactio prouenire. illud potiꝰ exerceatur: vbi animum sanare possit afflicti[f]. si vero irremissibilis[g] pstet acerbitas: ibidem nichilominus vindicetur: vbi plectibilis orta est presumptio.

Sed obiicitur[i] illud ambrosij. ad preces helie ignis descendit de celo: vt prophete vindicaretur iniuria: quod tunc intelligitur factū quando achab[k] rex israel post sterilitatem illam trium annorum et sex mensium que facta est quando precibus helie clausum est celum annis tribus ⁊ mensibus sex: misit duos quinquagenarios ad helyam qui dicerent ei: homo dei rex israel vocat te. q̄ ait. Si homo dei sum: descēdat ignis de celo et consumat vos: et statim ignis descendit de celo ⁊ consumpsit eos. quo facto[l] nō cuius meritī apud deum essz voluit ostendere: sed q̄ ille esset verus deus quem colebat: non ille ad cuius culturam stupro propriis corporis iezabel nonnullos prouocabat: euidentissimis indiciꝰ mōstra re curauit. Iniuria ergo pphete non ad alia q̄ iniuria domini ipsius intelligitur: q̄ in paucis vindicata est: vt ceteri terrerentur.

I tē obiicitur illud siluestri

¶ Apostolicus anathematizauit eos qui eū ceperant: vel episcopoꝝ aliquē qui deinceps ceperit excommunicauit.

G Uilisarius patricius[m] noster mandauit[m] me ad se venire pacifice p quibusdā ecclesiasticis dispositionibus in palatium principis ⁊ ad primum ⁊ ad secunduz velum[m] retinuit omnem clerum ⁊ populum qui mecum veniebant: ⁊ nullum permisit introire: nisi me solū ⁊ vigilium diaconem nostrū: me vero[o] vi retento ⁊ ante predictum patricium deducto miserunt me in exiliū: in quo sustentor modo pane tribulatiōis ⁊ aqua angustie. ego tamen non dimisi nec dimitto propterea officiū meum: sed cum episcopis quos cōgregare potui eos qui talia erga me egerunt anathema

d ¶ Nō patik. de hoc agit. j. de pe. di. iij. diuina. et est hic arg. q̄ post pniam nō pōt q̄s accusari. de hoc no. xxxiij. q. ij. admonere.

e ¶ Transactū. iudicis auctoritate intelligas. q̄a sine eius auctoritate non licet transigi pro iniuria illata. vt. ff de his qui no. infa. furti.

f ¶ Afflicti. i. iniuriati.

g ¶ Irremissibilis. id est si nō vult dimittere i iuriam: non enim cogitur ad hoc vt notaui. ℣. ca. proxi.

h ¶ Perstet. i. persistat.

¶ Sed obijcit.

¶ Hec est. vj. ps q. in qua. pbat q̄ iudices merent in correctiōe subditoꝝ: si tamen formā canonicā non excedant et hoc probat per vij. ca. Jo. de f.

i ¶ Sed obijcitur. cōtra illud q̄ nullus debet iuriam suam vlcisci.

k ¶ Achab. ꝑ fundit hystoriam. nō ei achab misit illos quinquagenarios: sz rex ozias: nec ēt illud contigit tē poze achab: sed illud cōtigit sub ozia.

l ¶ Quo facto Soluit obiectionem.

m ¶ Uilisarius ¶ Mandauit. hic mandare ponit ꝑ rogare: sicut alibi ponitur rogare ꝑ mādare. vt. xj q. iij. rogo.

n ¶ Uelum. id est cameram / vl ostium.

o ¶ Me vero. vi retento. q̄ hoc modo iudicit clericum: licet alio modo non mūci at manus in euz violētas est excōicat⁹. vt ex de sen. excōi. cuz deside res. in parte decisa.

a ¶ Anathematizauit. ℣. c. c. inter operas. contra. Sz dicq̄ hec iniuria ptinget ecclesiā. lxiij. distinc. salonita ne. vl dic nō erat superior index. potest tamen iudex corporalem infligere penā pro offēsa sua. vt. xlv distinct. et qui emendat.

Marana tha.

b ¶ Maranatha. dicit maranatha aduētus dñi. i. vsq̄ ad aduentū dñi sit excōmunicat⁹ sup ple nisi penitet sic. xxvij. q. j. deus.

Exoꝺ xxxij. b

c ¶ Sacerdotalis. i. clericalis arg. q̄ alicui auferatur qō nō habet. vt. v. q. vj. quia iusta. xxvij. q. ij. ℣. ex his ob.

d ¶ Qō autē. Dixit. ℣. c. in illo. ℣. eece q̄ crimina. q̄ quandoq̄ deliquētes sunt patienter expectādi ⁊ illud mē dum executus est. dixit enim q̄ crimen quādoq̄ in paucis est vindicandū vt ceteri teneantur.

e ¶ Utili. xlv di. disciplina.

f ¶ Una die. dū phinees occidit hebreū coeūtem cum madianita. quā hystoriam habes. ij. q. vij. ℣. item cū balaam.

Phinees hebreū occidit.

g ¶ Murmurationis. quādo iudei murmurabant in deserto propter carnes. volebant enīz si bi cōstituere ducem et reuerti in egyptuz. xc. dist.

Joh. xij. a

tizauit[a]: ⁊ vna cum illis apostolica auctē statui nullum vnq̄ taliter decipiendum: sicut deceptus sum: et si aliquis deinceps vllū vnq̄ episcoꝝ taliter deceperit: anathema maranatha[b] fieret in conspectu dei ⁊ sanctorum angelorum. Idemvigilio. Habeto itaq̄ cū his qui tibi consentiunt plene dānationis sententiā: sublatūq̄ tibi nomē ⁊ munus ministerij sacerdotalis[c] agnosce: spiritussancti iudicio ⁊ apostolica a nobis auctoritate dānatus. ¶ Sed et hic nō suā sed ecclesie iniuriam vltus est.

Quod autez[b] peccatum populi in paucis puniendū sit/ moyses exemplo docuit: qui pctm̄ idolatrie: i paucos cultoꝝ vituli[c] vindicauit: morte paucoꝝ expians peccata multorū: in pſens terrens in posterum disciplinā sanciēs sic ⁊ ipe christus peccata totius populi morte paucoꝝ puniuit: dum pro fornicatione toti[d] populi vna die[e]. xxx iij. milia perierunt. sic et pro peccato murmurationis[g] vl tentationis nonnulli puniti sunt: vt eoꝝ exemplo cetteri ad penitentiā cogerētur. Sic ⁊ quotidie nōnullos punit deus: vt diuina ꝓuidentia etiam circa humana vigilare cognoscat: ⁊ nonnullos etiaz per longa temporā ad penitentiā expectat: vt patientiā sue benignitatis nobis ostendat. Sic etiam helias culturam baal[h] vindicauit/ sacerdotes ⁊ prophetas eius interficiēdo morte paucoꝝ expians peccata imitantium populoꝝ. Quod ꝓ peccata[i] que publicis iudiciis deferuntur punienda non sint illo exemplo probatur quo christus qui iudā solus furem nouerat non abiecisse: sed patienter tolerasse asseritur. Unde Ambrosius super primam epistolam ad chorinthios ait.

¶ Iudicis non est sine accusatione damnare.

S J quis potestatē non habet[k]: quem scit reū: abiscere vel probare non valet: innunis est[l]. ⁊ iudicis non est sine accusatore[m] damnare: sicut nec christus iudā abiecit. Similiter nō est ferenda sententia quando multitudo est in causa: vel quādo ille peccat qui sociam habet multitudinē. Unde Augustinus in libro secūdo cōtra epistolam parmeniani.

¶ Quod a multitudine peccatur: vel ab eo qui multitudinem habet sociā: ab ecclesia non punitur sed defletur.

D On potest[n] esse salubris a multis correctio nisi cum ille corripitur qui non habet sociam multitudinem[o]. cum vero idem moribus plurimos occupauerit: nichil aliud bonis restat q̄ dolor et gemitus: vt per illud signum[p] quod Ezechieli sancto reuelabat: illesi euadere ab eoꝝ vastatione mereant. ⁊ infra. Reuera cū cōtagio peccādi multitudinez inuaserit: diuie discipline seuera mīsticordia[q] necessaria est. nā consilia separatōnis[r] et inania sunt: et perniciosa: atq̄ sacrilega: quia impia ⁊ superba sunt: et plus perturbant infirmos[s] bonos q̄s corrigāt animosos malos. ⁊ infra. Turba aūt iniquoꝝ cum facultas[t] est in populis promendi sermonē generali[u] obiurgatione ferieda est: et maxime si occasionem atq̄ oportunitatem prebuerit aliquod flagellum desup domini: quo eos appareat pro suis meritis vapulare.

alienus.

h ¶ Baal. hāc hystoriā habes. j. q. j. cū scptura.

i ¶ Quod vero peccata. istō spectat ad illud ℣. e. ℣. his ita respondetur. sunt quedam.

S J quis potestatem.

k ¶ Non habet. quia non est iudex.

l ¶ Immunis est. a pctō participationis: nec imputat ei si tacet cū non possit illud probare. ij. q. vij. plerigz. licet autem iudex sciat aliquē criminosum: nō ideo statim pōt eum a se abiscere. vt vj. q. ij. si taatum. m ¶ Sine accusatore. excipiuntur casus positi. ij. q. j. de manifesta.

n ¶ On pōt. ℣. di. l. vt cōstitueretur.

o ¶ Multitudine. sic ergo ratione multitudinis non exercet vindicta. et. j. q. vij. quotiens. ℣. e. ipsa pietas. et ix. q. j. ordinationes. dicitur aūt hic m̄lti plures ꝙ xl. ex de. cleri. excō. mi. latores p ¶ Signum. scz thau.

Ezech. ix. c.

Uindicta rōe m̄litudis relaxat.

q ¶ Misericordia. ex seueritate. precedens.

r ¶ Separationis. i. excōicationis.

s ¶ Infirmos. qui facile scādalizantur.

t ¶ Cū facultas. i. cū non ꝫtenit eis ꝓdicatio. nam si nō ꝓficit potiꝰ tacere debet. xj. q. iij. qñ.

u ¶ Sñali obiurgatione. vij.

q.j. quid autem.

Luce vj.d. Rom. xij.d.

a ¶ Precepta posita in supiori. ex his omnibus.

b ¶ Noli esse. he auctoritates sunt exposite. ij. q. vij. ℣. his itaq; respondetur.

c ¶ Dōatiſt. Loquit ibi apostolus de Corinthio qui ad penitentiam rediit: & petijt apostolus vt reciperent ipsum et remisit ei offensam. & est simile. xxxv. q. ix. c. veniam.

Gala. vj.a.

d ¶ Sic iusticia quādoq; dicit esse falsa. vt xlv. dist. vera. nā sepe vicia virtutes se esse mentiuntur. xlj. dist. sepe.

Eccl. vij.c.

e ¶ In lege. id ē deuteronomio: vbi scriptū est de illo q̄ inuitat alios ad ydolatriam. ne acquiescas ei non audias eum nec miserear ſ ei: sed stati occidas eū vt j. e. q. v. si audieris.

ij.cor. ij.c.

f ¶ Diuina. simi. ff. ō poſi. si homine.

Iuder lachrymis fleti ℞ dz

g ¶ Et lachrymis. iuder enim non debet monere ad lachrymas calamitoſorum. vt. ff. de offi. preſi. obſeruanduz. & de peni. dis. ij. ſunt plures.

h ¶ Tradit. occaſionaliter.

i ¶ Si gladiū. Sz quare hic redarguit eccleſia iudicez qui gladium reprimit: cum alias preciat reos non occidi. vt j. q. v. c. j. et capi. de occidendis. Sz dicas hic loqui de coꝛrigibilib⁹: ibi de incoꝛrigibilibus ſic. j. eadem. q. v. prodeſt.

Deut. xix. d. ſ. regū xv. b.

Precepta vero euāgelica de dilectione inimicoꝝ: & miſericoꝛdia impēdenda p̄ximis. exhoꝛtationes quoq; apoſtoli de cibandis vel potandis inimicis: nō eatenus intelligēda ſunt vt peccandi relaxetur impunitas: ſed vt delinquēti coꝛrectio: & natura miniſtret ſubſidiū: donec per ſentētiā iudicis adēpta ſpe coꝛrectionis maloꝝ tollatur exercitiū. Jn hoc ergo iubemur diligere inimicos: & miſereri eoꝝ: vt de eoꝝ peꝛditione doleamus: eoꝝm ſalutem deſideremus: et p eoꝝm coꝛrectione quotidie laboꝛem⁹ & oꝛem⁹: penitētib⁹ ſolacia impēdam⁹: alteꝛ alteꝛius onera poꝛtātes: nō vt p tinaces & in malo pſiſtentes ipunitati donem⁹. ſicut ei eꝛga penitētes non ſeueri: ſed miſericoꝛdes eſſe monemur iuxta illud. Noli eſſe iuſt⁹: q̄ eſt nimis iuſtus q̄ peꝛit in iuſticia ſua. & iteꝛ. Judiciū ſine miſericoꝛdia erit ei q̄ nō fecit miſericoꝛdiā. et ite illud apl̄i in ſcḋa epla ad coꝛinthios. Cui aliquid donaſtis & ego. naz & ego ſi q̄d donaui ꝓpter vos donaui. acſi ipſe xp̄s donaret: vt nō circūueniamur a Sathana. non eni ignoꝛamus cogitatiōes eius q̄ quos neq̄t pſentiendo decipere: facit nimis aſperos: ſicut inquā penitētibus (vt dictū eſt) miſericoꝛdes eſſe iubemur: ſic impenitentibus et obſtinatis in malo miſericoꝛdiam impendere pꝛohibemur.

Vſi Ambro. in lib. ſ. de offi.

¶ De iuſta & iniuſta mia.

Eſt iniuſta miſericoꝛdia. den q̄z i lege ſcriptū eſt de quodā. Nō miſereberis illi⁹. & in li. regū legit. Quia ſaul ꝓtraxit offenſam q̄ miſeraꝝ eſt agag hoſtiuz regē: quē ꝓhibuerat diuia ſnia ſeruari. Jtaq; ſi q̄s latronē filiis depcātib⁹ mot⁹ & lachrymis⁹ ꝓiugis ei⁹ inflexus abſoluēdū putat: cui ad huc latrocinādi aſpiret affectus: nōne inocētes tradit exitio q̄ liberat multoꝝ exitia cogitāt ē? certe ſi gladiū reꝓrimit: vicula diſſoluit: laxat exiliuz. cur latrocinandi (qua pōt clemētioꝝ via) nō eripit facultatē: q̄ volūtatez extoꝝqre nō potuit? deinde iter duos hoc eſt accuſatoꝛē & reū pari periculo de capite decertātes: alteꝝ ſi nō paſſet: alteꝝ ſi eſſet ab accuſatoꝛe cōuict⁹: ſi nō id q̄ iuſticie ē iudex exequat: ſz miſereꝛ alteri⁹? aut dānabit pbantē: aut dū accuſatoꝛ fauet: quod ꝓbare nō poſſet addicet innoxiuz. Nō poteſt igit̄ hec dici iuſta miſericoꝛdia in ipſa eccl̄ia vbi marie quis miſereri debz: teneri q̄z maxime debz forma iuſticie ne q̄s a ꝓſortio cōmunionis vel criminationis abſtract⁹ breui lachrymula atq; ad tē pus parata: vel etiā vberioꝛib⁹ fletib⁹ cōmunionē quā plurimis debet poſtulare tē poꝛib⁹ a facilitate ſacerdotiſ extoꝝqueat: nōne etiā cū vni indulget idigno: ad plapſionis cōtagiū ꝓuocat vniuerſos? facilitas⁹ enī venie incētiuū tribuit delinquendi.

Jtē Aug. in lib. pſalmoꝝum

¶ Non debem⁹ in mala cauſa pauperi miſereri.

Eamiſſo iudicio⁹ ſis pauperi i mala cauſa miſericoꝛs: cuius ſi parcis ſacello: percutis coꝛ: & tanto nequioꝛem reddis quāto iuſtum ſibi fauere videt. Idem.

¶ Homini eſt miſerendū: pctōꝝ iraſcendum

Duo iſta nobis cuz dicim⁹ hō peccatoꝛ: nō vtiq; fruſtra dicunt: quia peccatoꝛ eſt: coꝛripe: quia hō⁹ miſerere: nec omnino liberabis hominē: niſi eū ꝓſecutus fueris peccatoꝛē. huic officio⁹ nobis⁹ iuuigilet diſciplia: ſicut cuiq; regēti apta & accōmodata eſt: nō ſolū eſo⁹ regēti plebē ſuā ſz ēt paupi regēti domū ſuā: diuiti regēti familiā⁹ ſuā marito⁹ regēti ꝓiugē ſuā: pīi regēti plē ſuā: iudici regēti ꝓuinciā ſuā: regi regēti gentē ſuam. & pauloꝓoſt. Jta nulli hōi claudēda ē mia ſicut nulli pctōꝝ ipunitas flaxāda ē. Hinc itaq; itelligēdū eſt: q̄ nō ſit ꝓtēnēda elemoſyna q̄ q̄buſq; paupib⁹ iure hūanitatiſ ipendit: qnq̄dē dns ſub leuauit idigētiā paupeꝝ: etiam his loculis q̄s ex opibus implebat alioꝝ. & pauloꝓoſt. Non q̄ ſuſcipiamus pctōꝝes ꝓpter hoc q̄ ſūt pctōꝝes: ſz tñ eoſ ipos: q̄ & hoies ſūt humana ꝓſideratiōe tractem⁹. ꝓſequamur in eis ꝓpriā inīq̄tatē. miſereamur cōem naturā. Jtē illud euāgeliſ q̄d obiciebat q̄ gladio vſus fuerit: gladio cadet. Augu. ponit in. ij. li. ꝓtra manicheos ita dicens. ¶ Quis dicatur gladium accipere.

Jlle gladiū accipit⁹ q̄ nulla ſupiori ac legitima ptāte⁹ vel iubēte vel ꝓcedēte i ſāguinē alicui⁹ armat. Porro illud Jhierony. q̄ ecclēſia negat aliquē pſeq; nō ita itelligēdū ē: vt gñalit ecclēſia nullū pſeq̄t: ſz q̄ nullū iniuſte pſequat. Nō ei ois p̄ſecutio culpabilis ē ſz rōnabilit hereticos pſeq̄mur: ſicut & xp̄s coꝛpalit pſecut⁹ ē eos q̄s de tēplo expulit. Jñ Auguſtinus ait vincētio donatiſte. ¶ Poteſtaſ officio vtiliter inquieti coꝛrigūtur.

Jmium ſunt inquieti q̄s p ordinatas a deo ptātes ſclareſ cohiberi atq; coꝛrigi mihi nō videt iutile nā de multoꝝ iā coꝛrectiōe gaudem⁹. Jtē poſt pauca.

Correctio occulta ē ꝓcepti.

Mat. xxvj.a

a ¶ Officio. correctionis.

b ¶ Nois. id eſt ℣ q̄ aliquis nolatur vel ꝓlatus vel pat vt oſtendit per exempla.

c ¶ Epiſcopo. ex hoc. c. & ex illo. ℣. e. ita cōſueuit dici q̄ illud. Si peccauerit i te frater tu⁹ ad ſolos illos ſpectat q̄ ex ptāte p̄nt punire: ſed certe hic nō loq̄tur de denūciatiōe: ſz tm̄ de coꝛrectiōe: ad quaz etiā alij tenent q̄ enumerantur hic: nā et vicin⁹ tenet coꝛrigere vicinū ſuū: vt. j. e. q. v. nō putes. Jtē q̄libet tenet aliū occulte coꝛripe vt extra de here. cū ex iniūcto. circa fi.

d ¶ Familiā. C. de emē. ꝓpin quoꝝ. l. vna. et xxxiij. q. ij. placuit.

e ¶ Maritos. ℣. vij. q. j. ſicut alterius.

f ¶ Quibuſcū q̄s pauperibus. ℣. xlij. dist. quiescamus. Johan.

Jlle gladium accipit iniuſte.

g ¶ Poteſtate. nā ptās gladij tm̄ a ꝓncipe habet vt. ℣. q. j. militare. & q. ij. ca. j.

h ¶ Porro illud. Hec ē. vij. ꝓ q. in qua ꝓbat magiſt⁹ p. xiij. aucto. q̄ olim iudices malos coꝛrigere debēt alio quin pena coꝛū ipurabitur eis. Jo. de fan.

i ¶ Illud hieronymi. ℣. e. qui ſm carnez. Jmiū ſūt.

k ¶ Non nois. ℣. v. q. v. nō nois.

l ¶ Tollit. ℣. e. duo contra.

m ¶ Cogi. ℣. xlv. dist. ca. q̄. j. Solu. ab inimo nemo cogēd⁹ ē ad bonū. ſed alīq̄s cogit pſeuerare in eo q̄ incepit. vt. j. ea. q. v. ad fidē. nec obuiat q̄ dicit de paulo q̄ ab iſtio fuit coact⁹. nā h arg. a minoꝝ. i. ex q̄ paul⁹ ab iſtio fuit coact⁹ & alij p̄nt ex poſtfacto cogi.

Bonus facere nemo cogit.

n ¶ Et mali. vt hiſmael yſaac et ſaul et dauid.

puer. xxvij.a

o ¶ Boni malos. vt helias q̄n quagenarios.

p ¶ Et pphe. vt moyſes egyptū: vt. ℣. e. q. iij. non inferenda.

¶ Si em̄ q̄ſq; inimicū ſuū piculoſis febrib⁹ freneticū factū currēvideret i p̄cipitiuz nōne tūc potiꝰ malū ꝓ malo redderet: ſi ſic eū ire pmitteret q̄z ſi coꝛrigendū curādū q̄z ligaret? & tñ tunc ei moleſtiſſim⁹ & aduerſiſſim⁹ videretur: q̄n vtiliſſim⁹ & miſericoꝛdiſſim⁹ extitiſſet. ſz plane ſalute repata tanto ei vberius gras ageret: q̄to minus ſibi pepciſſe ſēſiſſet. & poſt pauca

¶ Ät q̄buſdā iſta nō pſunt nunq̄d iō negligēda ē medicina: q̄ nōnulloꝝ inſanabil ē peſtilētia. ¶ Jtē poſt aliq̄

Nō ois k q̄ parcit amicus eſt nec ois q̄ verberat inimicus

¶ Meliora ſūt vulnera amici q̄z blanda oſcula inimici.

¶ Meli⁹ ē cū ſeueritate diligere q̄z cū lenitate decipere

¶ Utili⁹ eſuriēti panis tollitur: ſi de cibo ſecur⁹ iuſticiā negligat q̄z eſurienti panis frangit: vt iniuſticie ſeduct⁹ acq̄eſcat. Item poſt pauca. Putas neminē debē cogi m ad iuſticiā cū legas pſemfamilias dixiſſe ſeruis ſ cūq; inueneritiſ cogite intrare: cū legas ꝛ ꝓpio ſaulū poſtea paulū ad ꝓbitatē cognoſcendam & tenendam magna violentia chriſti cogentis eſſe cōpulſum. Jtē poſt pauca. ¶ Et cum noueritis furem aliq̄n auertēdis pecoꝛibus pabulū ſpargere: et aliq̄n paſtoꝛē flagello errātia pecoꝛa reuocare. Jtē ſi ſp eſſet culpabile perſecutionē facere: non ſcriptū eſſet in ſctis libris. Detrahentem ſecreto ꝓxio ſuo hūc pſequebar. aliq̄n ergo & qui eam patitur iuſtus eſt. & qui eā facit iuſtus eſt. Sed plane ſepe & mali perſecuti ſunt bonos & bonos malos. illi nocendo per iniuſticiam: iſti cōſulendo per diſciplinam. illi immaniter: iſti temperanter. illi ſeuiētes cupiditate: iſti charitate. nam qui trucidat non conſiderat quē admodum laniet. qui autez curat conſiderat quemadmodum ſecet. ille perſequitur ſanitatem: iſte putredinem. Occiderunt impij prophetas: occiderunt impios & ꝓphete: flagellauerunt iudei chriſtum: iudeos flagellauit et chriſtus traditi ſunt apoſtoli ab holb⁹ humane poteſtati: tradiderūt apl̄i hoies potestati ſathane. Jn his omnib⁹ quid attendi

Luce xiij.c. actuū ix.c

ps. c.

iij. reg. xvij. a Mat xvij.c.

Jo. ij. g. actuū xvj. e.

a ¶ Nocendi causa. quasi dicat plus cām facti q̄ factū cōsiderabim⁹: vt j. e.q. viij. occidit.
b ¶ Cōstituit. C.de hereti. arriani. Johan.
c ¶ Certe. ē. e. q̄ magnum.

j. coz. v.c.

D Jsplicet. d ¶ Alius Arg. optimuz q̄ ex quo vn⁹ secure pōt venire ad iudiciuz: ergo et alter. sic extra d electiōe. c. bone in fine. sil'r dicit lex ex quo tutor suam pecuniam bene collocauit ꝝ pecuniā pupilli potuit bene collocasse. ff. de administratione tuto. l. tutor. §. j. siliter ex q̄ res tuas cōseruasti. et res etiā cōmodatas conseruare debuisti. ff. cōmo. si vt certo. §. cōmodatū in fi. tñ hoc arg. fallit: nā et licet aduersari⁹ me⁹ etiā q̄ venire nō potuit venit: nō tō sequit q̄ ego tenebar venire: vt. ff. de arbi. l. si cū dies. §. pe.

diligēs in suis dz i alinis sil'r facere.

e ¶ Jnuiti. q̄d ꝝ nemo cogitur crescere iuitus: vt. lxxiij. dist. gesta. et ca. vbi: sed ibi loquitur cuz malo zelo quis cogit. iñ hoc est vitas q̄ si aliquis semp esset nolēs non deberet cogi. de hoc no. viij. q. j. in scripturis.

j. tim. iij. a.

f ¶ Sed etiā latera. §. xlv. di. §. salomon.
g ¶ Negligētes. vt. lxxxvj. di. ca. j. z. vj.
h ¶ Quo moueris. bona illorum qui seipsos

tur: nisi q̄s eoz p vitate: q̄s pro iniq̄tate: q̄s nocendi cā⁹ q̄s emēdādi: z paulo post cōstātinus impator⁹ statuit⁹ vt res quicquid z vnitati puca citer resistentiū fisco vēdicarent. z post pauca. ¶ Certe⁶ nulli⁹ crimē maculat nesciētē. ¶ tē facta nocētiū q̄ inocētibus demōstrari vel ab inocētib⁹ credi nō pōt: nō cogūt quēquē: sed ꝑpter inocētiū z sortiū etiā cognita sustinent. nō em̄ ꝑpter malos boni sūt deserēdi: z ꝑp bonos mali tolerādi: sicut tolerauerūt ꝑphete eos contra quos tāta dicebāt: nec cōiunē sacrameto z illi⁹ ppli reliquebāt. ¶ dē donato pbro.

¶ Heretici etiā ad salutem inuiti sunt trahendi.

D Jsplicet tibi q̄ trahere ad salutē dei: cū tñ mlt⁹ nos ad pniciē traxeris. q̄d em̄ volum⁹ nisi te cōp⁹ehēdi z pūtari z seruari ne peas: q̄ aūt in corpe lesus es ipe tibi fecisti: qui iumento tibi mox admoto vti voluisti z te ad terrā ḡuit collisisti: nā vtiq̄ alius⁹ q̄ adduct⁹ est tecū collega tuus illesus venit: q̄ talia ipe sibi nō fecit. ¶ Sz ne q̄ hoc putas tibi fieri debuisse q̄ neminem existimas cogendū ad bonū. Attēde q̄d dixerit apls Qui ep̄atū desiderat bonū op⁹ desiderat: et tñ mlti vt ep̄atū suscipiāt tenent: iuiti⁶ ꝑducūt: icludūt patiunt inuiti mala q̄ nolūt donec eis adsit volūtas⁷ suscipiēdi opis boni: q̄tomagis vos ab erroze pniciosō i quo vobis inimici estis trahēdi estis z ꝑducēdi ad vitatē: vl cognoscēdā vl eligēdā: non solū vt honoze salubrit habeatis? ¶ Dicis dñm dedisse liberū arbitriū: iō non debere hoiem cogi ad bonū: q̄re ḡ illi de q̄b⁹ supra dixim⁹ cogunt ad bonū? Attēde ḡ z ꝑsidera q̄ nō lōvoluntas bona misericorditer ipēdit: vt mala volūtas hois diligat. Nā q̄nesciat nec dānari hoīez: nisi merito male voluntatis nec liberari nisi bonā habuerit voluntatē? nō tñ iō q̄ diligūt: male sue volūtati ipune z crudelit ꝑmittēdi sūt: sz vbi ptās dat: z a malo ꝓhibēdi: ad bonū sunt cogēdi. Nā si voluntas mala semp sue ꝑmittēda est libertati: q̄re israelite recusantes z murmurātes tā duris flagellis a malo ꝓhibebāt z ad terrā ꝑmissiōis ꝓpellebāt? Si volūtas mala semp sue ꝑmittēda est libertati: q̄re paul⁹ nō ē ꝑmissus vti pessimavo lūtate q̄ pseḡbat eccliaz: sz ꝑstrat⁹ est vt cecaret: cecat⁹ est vt mutaret: mutat⁹ est vt mitteret: missus est vt q̄lia fecerit in erroze: talia p vitate pateret. si volūtas mala sp sue ꝑmittēda est libertati: q̄re monet pat⁹ in scripturis sctis filiū duz nō solū vbis corripe. sz etiā latera⁶ ei⁹ tūdere: vt ad bonā disciplinā coact⁹ ac domit⁹ dirigat? Uñ idē salomō dicit. tu ꝑcutis eū vga. alaz aūt ei⁹ liberas a morte. Si aūt mala volūtas sp sue ꝑmittenda ē libertati: q̄re corripiunt negligentes⁸ pastores. z dē eis errantem nō reuocastis: perditū non inq̄sistis: et vos oues xp̄i estis: characterē dñicū portat⁊ i sacrameto q̄ accepistis sed erratis z perit⁊. nō tō vob⁊ displiceam⁹: q̄ reuocam⁹ errātes z q̄rim⁹ pditos. meli⁹ em̄ facim⁹ volūtatē dñi monētis vt vos ad ouile ei⁹ redire cogamus: q̄ ꝓsentiam⁹ volūtati erranti⁊: vt pi revos ꝑmittam⁹? ¶ Noli ergo iā dicere q̄d te assidue audio dixisse: sic volo errare: sic volo ꝑire: meli⁹ hoc oīno ꝑire nō ꝑmittim⁹ quātuz possu m⁹: mō q̄ te in puteū q̄ moz̄is⁹ missisti vtiq̄ liberavolūtate fecisti. sz q̄ crudeles essent serui dei si huic malevoluntati tue te ꝑmitterēt: z nō te de illa morte liberarēt: quis eos nō merito culparet: q̄s impios non recte iudicaret? z tñ tu tevolēs in aquam misisti vt moz̄eris. illi te nolētē leuauerūt de aq̄ ne moz̄eris. tu fecisti sc̄m volūtatē tuā: sz in pniciē tuā: z illi cōtra voluntatē tuā: sed contra mortē tuā. Si ergo sal⁹ illa corpalis sic custodiēda est: vt etiā i nolētib⁹ ab eis q̄ eos diligunt seruetur: quanto magis illa spiritualis in cuius desertione moz̄s eterna metuitur? q̄ q̄ z in ista morte quam tibi tuipse voluisti inferre: non solum ad tp̄s sed etiam in eternū mo-

inkimūt fisco applicant si ꝑpter cōsciētiā delicti hoc faciāt: sec⁹ si ꝑpter ipacientiā alicui⁹ doloris. vt. ff. de bo. eoz q̄ ante sentē. sibi moz. cōsci. l. penul.

actuū ix.

puer. xxiij.

reris: q̄ z sic nō ad salutē: nō ad eccl̄ie pacē: nō ad xp̄i corporis vnitatē: nō ad sanctā z in diuiduā charitatē: sed ad mala aliqua cogeris: nec sic tibi ipse morte inferre debuisti⁸. ꝓsidera scripturas diuias: z discute q̄ tū potes. z vide vtrū hoc fecerit aliq̄s iustoz aliq̄n atq̄ fideliū: cuz ab eis tāta mala ꝑpessi sunt: q̄ eos ad interitū nō ad vitā quo cōpelleris adigebant. z post pauca. Repetis sicut audio q̄d in euāgelio scriptū est recessisse a dño. lxx. alⁿs. lxxij. discipulos et arbitrio sue male atq̄ ipie discessionis fuisse ꝑmissos ceteriq̄z xij. q̄ remāserant fuisse responsum: nūquid z vos vultis abire: z nō attendis: q̄a tūc primū ecclesia nouello germine pullulabat: nondū q̄z cōpleta fuerat illa ꝓphetia. et adoz̄abūt eū omnes reges terre: omnes gentes seruient ei. q̄d vtiq̄ quāto magis impleꝛ tanto maioze vtiq̄ ecclesia potestate: vt nō solū inuiter sed etiā cogat ad bonū. hoc dñs significare volebat: q̄ q̄uis haberet magnaz potestatē: prius tñ eligit ꝓmendare humilitatē. hoc etiā in illa ꝓuiij similitudine satis euidēter ostēditur vbi misit ad inuitatos: et venire noluerūt. z ait seruo.

b ¶ In vias. Id est hereses z scismata.

Exi cito in vias[b] plateas et vicos ciuitatis z paupes ac debiles cecos z claudos introduc huc. z ait dño seru⁹. Factū est vt ipe rasti: z adhuc locus est. Et dñs seruo ait. Exi in vias z sepes et cōpelle intrare vt impleat domus mea. Vide nunc q̄e admoduz de eis qui primo venerant dictuz est introduc eos: nunc dictū est compelle. ita significata sunt ecclesie primordia adhuc crescentis vt eēnt per vires etiam compellendi.

¶ Item super Johannem.

¶ Heretici vtiliter patiūtur: qui vtiliter exp̄ositis inferuntur.

Q Uando vult deus. c ¶ Asara. i. ab ecclesia. d ¶ Agar. Id est conuēticula. hereticoꝝ. e ¶ hereditatez. j. xxxij. q. iiij. dicat contra. sed hic de celesti: ibi i hereditate terrena. vt. j. q. iiij. iudei. f ¶ pacatam.

Q Uando vult deus cōcitare ptātem aduersus hereticos: aduersus scismaticos: aduersus dissipatores eccl̄ie: aduersus exsufflatores xp̄i: aduersus blasphematores xp̄i: blasphemi non mirent⁶ q̄ deus cōcitat vt a Sara[c] verberet Agar[d]: cognoscat se Agar: supponat ceruicē. q̄ cū hūiliata discederet a dña sua; occurrit ei angelus z dixit. quid tibi est agar: ancilla sare cū cōquesta esset de dña: quid audiuit ab angelo. reuertere ad dominā tuā. ad hoc ergo affligitur vt reuertat: atq̄ vtinā reuertatur. quia ꝓles eius sicut ꝓles iacob cū fratribus hereditatē[e] renebit. mirant aūt q̄ cōmouentur potestates christiane cōtra dissipatores eccl̄ie detestandos. si non commouerentur quomodo redderēt rationē de impio suo deo. Jntendat charitas vestra quid dicā q̄ hoc ꝓtinet ad reges secū sc̄z xp̄ianos vt tp̄ib⁹ suis pacatā[f] velit matrē⁸ suā eccl̄iā hñe. vñ spūaliter nati sūt. Et paulo post nabuchodonosoz rex decreuit dicens. Quicūq̄z direrint blasphemiā in deū Sidrac Misac z Abdenago: in interitu erunt: z domus eoz̄ in dispersiōe Ecce quomodo rex alienigena scuit ne blasphemeꝛ deus israel: qui potuit tres pueros de igne liberare. z nolūt vt seuiāt reges christiani: quia xp̄s exsufflak: a quo nō tres pueri sed totus oꝛbis terrarū cū ipsis regibus a gehennarū igne liberank. z infra. Quomodo ergo isti reges nō moueank qui non tñ tres pueros attendūt liberatos de flāma: sed seipos de flamma gehenne: qñ vident xp̄m a quo liberati sunt exsufflari in xp̄ianis: qñ audiūt dici christiano: dic te non esse christianuz. talia facere volunt: sed talia pati nolūt. Nā videte qualia faciunt z qualia patiunk: occidūt animas: affligunk in corpoze: sempiternas mortes faciunt: z tp̄ales[h] se ꝑpeti cōqueruntur.

ad hoc enim constituti sunt principes vt tueantur ecclesias: vt j. eo. q. v. principes. et si nolueꝛint tueri possūt excommunicari vt. j. e. q. v. administratores. Principes ecclesias tueri debēt.

g ¶ Matrem. §. tū. q. ij. qui abstulerit. et. xxxij. q. iij. recurrat.
h ¶ Temporales. vides ergo q̄ hereticis fūt occidendi: primo tamen sunt admonēdi j. eo. non inuenitur. in fine. et. j. q̄st. v. si audieris. qualiter sit cogēdus dixi. xxiij. q. j. q̄ domus. in fi.

¶ Jdem contra petilianum.

¶ Ecclesia rōne etiā ꝓsequitur hereticos.

Q Ui peccat non peccat legis[i] auctoritate: sed contra legis auctoritatē. q̄ vero iterrogas q̄ sit ratio ꝓsequēdi: vicissim te iterrogo cui⁹ sit vox in psal. dicentis. Detrahentē[k] secreto ꝓmo suo hunc ꝓsequebar. Quere itaq̄z cām z modū ꝓsecutōis z noli tāta imperitia maloꝛ gnaliter ꝓsecutiōes reꝓhendere. nō enī ꝓsequmur vos nisi quēadmodum

i ¶ Legis. simile. xiij. q. v. dixit. Arg. contra. xxxij. q̄stione. v. noluit.
k ¶ Detrahē tem. quasi dicat manifeste vos possumus perse qui non latēter.

a ¶ Si.i.an.
b ¶ Tradidit Nos tradimus hereticos principibus.
c ¶ zelus. zelꝰ hic pōt poni in bona vel i mala significatione.
¶ zelus.i. indignatio quam habuit erga eos ꝓ domo tua: et quia de honesta bāt tēplū ruū. ſ. ḡſt.iū.saluatoꝛ. ꝓ.pensādū. Uel zelꝰ.i.amoꝛ quē habui ad tēpluz comedit me.i. fuit michi cā inuidie ꝓpter quam occiderunt me.
d ¶ Traditoꝛē.i.tradentem.
e ¶ Exēplis. mlta habes exēpla vbi xp̄s fuit persecutꝰ aliqs vt.ſ.e. nimiū. et c.displicet.
f ¶ Ego autē. Talis eſt ſenſus huius lre. hereticī obiciebant Augustino q̄ ecclēsia eos perſequeretur cōtra ꝓceptū domini qui dixit. nolite resistere malo: aut ſi fieri pōt vt aliquādo recte ꝓ vim coꝛpoꝛalem resiſtatur violentis: nec ideo p̄ceptū violetur quod audiuimusa domino. Ego autem dico vobis nolite resistere malo: cur non etiam hoc fieri poteſt: vt per oꝛdinatas z legitimas potestates b de sedibus que illicite vſurpantur: vel ad iniuriā dei retinētur pius expellat impiū z iuſtus iniuſtū. neq; eīm eo modoc ꝓſecutionē paſſi ſunt pſeudo ꝓphete abdhelya: quomodo ipſe dhelias a regem nequiſſimo: aut quia flagellatus eſt dominꝰ a perſecutoꝛibus. paſſionibus eius cōparādi ſunt quos ipſe de templo flagellatos eiecit. re ſtat ergo vt nihil aliud reꝙ-

Dañ. iij.g. Potiꝰ qñq; pꝛi ſignificat.

Psal. lxviij.

Hereticis reſiſtēdū ē

Mat. v.f.

Ibid.

ſitas ꝓſequik falſitatē. Itē petilianꝰ dixit. Siª apli pſecuti ſunt aliquē aut aliquez tradidit xp̄s: Auguſt. rñdit poſſē q̄dē dicere ipm ſathanā oibꝰ malis hoibꝰ eē peioꝛem: cui tū tradidit b apls hominē in iteritū carnis: vt ſpiritus ſit ſaluus i die domini noſtri ieſu chriſti. Itē alios de quibus dicit. Quos tradidit ſathanae vt diſcant non blaſphemare. Et dominꝰ flagellatos expulit de tēplo i ꝓbos mercatoꝛes. vbi ēt connexū eſt teſtimoniū ſcripture dicētis. zelusc domus tue comedit me. Ecce iueniꝰ apoſtolū traditoꝛēd chriſtū perſecutoꝛē: quare ꝓ violentiſſimas turbas etiam vltro imꝓbi eſt eccleſijs catholicis vbi poteritis aduertere q̄ innumerabilibus exemplisc res ipſa indicat. Sz dicitis vos loca veſtra defēdere: z reſiſtitis fuſtibus z cedibus quibuſcūq; poteritis quare non audiſtis ibi vocē domini dicētis. Ego autezf dico g vobis nolite reſiſtere maloh: aut ſi fieri pōt vt aliquādo recte ꝓ vim coꝛpoꝛalem reſiſtatur violentis: nec ideo p̄ceptū violetur quod audiuimusi a domino. Ego autem dico vobis nolite reſiſtere malo: cur non etiam hoc fieri poteſt: vt per oꝛdinatas z legitimas potestates k de ſedibus que illicite vſurpantur: vel ad iniuriā dei retinētur pius expellat impiū z iuſtus iniuſtū. neq; eīm eo modol ꝓſecutionē paſſi ſunt pſeudo ꝓphete abdhelya: quomodo ipſe dhelias a regem nequiſſimo: aut quia flagellatus eſt dominꝰ a perſecutoꝛibus. paſſionibus eius cōparādi ſunt quos ipſe de templo flagellatos eiecit. reſtat ergo vt nihil aliud reꝙrēdū eē fateamini: niſi vtruz iuſte an iꝑie feceritz nō mireminiꝰ: ſi nō deſūt miniſtri dei p q̄s flagellaminiꝰ: q̄ ꝓſecutionē patiminī nō a nobis: ſed (ſicut ſcriptū eſtm) ab ipis factis vſis. z ifra. De ꝓſecutōe veſtra q̄rela ſedabit: ſi cogitetis pri z itelligatz nō oēm ꝓſecutionē eſſe culpabilem. Alioqn vero non laudabilit dicereꝰ. Detrahētē ſecretoo primo ſuo hunc ꝓſequebar ¶ Nā q̄tidie videmp z filium de patre tanq; de ꝓſecutoꝛe ſuo cōqueriꝰ: z ꝓiugē de marito: z ſeruū de dño: z colonū de poſſeſſoꝛe: z reū de iudice z militē vel ꝓuincialē de ducevel rege: cū illi plerūq; oꝛdinatiſſima ptāte hoies ſibi ſubditos q terroꝛe leuiſſ penaz a grauioꝛibꝰ malis ꝓhibēat atq; ꝓfecant: plerūq; aūt a bonavita z bonis factz minādoꝛ z ſeuiēdo deterreāt z cū a malo z illicito ꝓhibeant: coꝛrectoꝛes z ꝓſultoꝛes ſunt: cū aūt a bono z licito: ꝓſecutoꝛes z opꝑſoꝛes ſūt. z culpank ēt q̄ ꝓhibēt a malo ſi modū peccati modus q coꝛrectionis excedat. ¶ Dez in epla ad Uincentiū. ¶ A regibꝰ terre cōtra inimicos ſuos auxilium petat eccleſia.

ON inueniē exēplū i euangelicis z aplicis ſis aliq̄d petitū a regibꝰ terre ꝓ eccliaꝰ cōtra iimicos eccleſie. q̄s negat nō iueniri: z nondū ꝓ ipleba illa ꝓphetia. Et nūc reges itelligite: eruditi q̄ iudicatis terrā. ad huc eīm ꝓ ipleba illō q̄ in eo dē ꝓſalmo paulo ſuperiꝰ legit. Quare fremuerūt gētes z ꝓpli meditati ſunt ianta. Aſtiterunt reges terre: z pīncipes cōuenerūt in vnū. Uerūtamſi facta ꝓterita in ꝓphēticis libris figure fuerūt futuroꝛum: in rege illo qui appellabatur Nabuchodonoſoꝛ vtruq; tēpus ꝓefiguratum eſt: et quod ſub apoſtolis habuit: et qō

i ¶ Quod audiuimus. vt ipſi dicunt.
k ¶ Poteſtates. vult ē Auguſtinus q̄ qui auctoꝛitate iudicis expellit aliquem a poſſeſſione ſua q̄ iuſte poſſideat. ſic. ff. de acqui. poſ. in ſte. ff. qō me. cauſa. l. iij.
l ¶ Eo modo. Quia helyas in iuſte et illi iuſte ē. c. H. z obſcik.
m ¶ A rege. ſ. Achab.
n ¶ Sicut ſcriptū eſt. i libro ſapientie.
o ¶ Secreto. i. in abſentia.
p ¶ Conqueri. ſm canōes. ergo filius poteſt conqueri de patre: vt no. ij. q. vij queritur.
q ¶ Modus. ſi enim ꝓlatus excedit modum in coꝛrigēdo deꝓoni poteſt. vt xlv. diſtinc. cum beatus. non tamen ꝓꝑt hoc debet peteꝛe venīam a ſubditis quos coꝛrexit. vt. lxxxvj. diſtin. c. quando. Johār ¶ Dnitur hec ſunt verba hereticoꝛum.
f ¶ Pro eccleſia. Paulus tamen in ſua perſona petḡt. vt. ē. q̄ſti. iij. maximianus.
t ¶ Nabuchodonoſoꝛ. ē. diſti. ix. c. j.

psal. c

Sara ꝓſequēbatur angillam.

Filiꝰ z patrē z ecōuerſo agere pōt. Gala. iiij. d.

psal. ij

Ibid.

a ¶ Patiebāt. tūc tꝑis ꝓsequebant impij xp̄ianos. modo econuerſo ſit.
b ¶ Rumoꝛibꝰ. Argu. q̄ ꝓpt rumoꝛes nō ſit aliqs cogendus ad expurgationē. vt. xj. q. iij. in cūctis. ex de eo qui cog. ꝓſang. vxo. ſue ſuper eo.
c ¶ Sacrifi. C. de ſacrifi. paga. l. j.
d ¶ Potius. i. priꝰ. et ſic ponit hec dictio potiꝰ extra de ſpō. requiſiuit: bñ eniz puniunt hereticoſ ſi ñ reſipiſcāt. vt. ē. e. q̄ vult in fine.
e ¶ Ecclia. dicebant hereticiq̄ eccl'a potius deberet pati ꝓſecutionē q̄ facere. q̄ ꝛobat aug. exemplo ſare q̄ ſignificat eccl'iam q̄ ꝓſequebat an cillā. Itez ꝓbat aūcte illa ꝓſecūtiones iuſtas: quandam iniuſtam.
f ¶ Melꝰ. ꝓpue dicit perſequi q̄ ad malu ꝓſequik. vt. j. ea. q. v. nō vos: z iō dicit melius. videtur tñ ex loco iſto q̄ dñs non poſſit facere iniuriā ſeruo ſuo. arg. ē. e. qui peccat. in fi. eque et punit dñs inter ficiendo ſeruu ſuū ſicut liberū hoiem. vt. l. diſt. ſi qua femia. Et ſic dico z cānones q̄ filius pōt agere cōtra patrē z econuerſo. vt. ij. q. vij. que-

nūc habet eccl'ia. tēporibus itaq; aplōrū z martyrū illud implebat q̄ figuratū eſt q̄n rex memoratꝰ ꝓios z iuſtos cogebat adoꝛare ſimlachrū z recuſātes mittebat i ignē. nunc illud implet quod paulopoſt in eodez rege figuratum eſt: cū ꝓuerſus ad adoꝛandū deū verū decreuit in regno ſuovt q̄cūq; blaſphemaret deū ſidrac miſac z abdenago: penis debitz ſubiaceret. Prius ergo tꝑs illiꝰ regis ſignificabat tꝑoꝛa temꝑoꝛa regū infidelium: quos patiebantura chriſtiani ꝓ impijs. poſterius vero tꝑus eiuſdem regis ſignificabat tꝑoꝛa regum fideliuz quos patiuntur impij ꝓ xp̄i anis. Sed plane in eis q̄ ſub nomīe xp̄i erāt ſeducti a perſecutoꝛe iuſta: quā faciūtb ecclēſie xp̄i impij. iſta nāq; btā eſt q̄ ꝓſecutionē patik ꝓpter iuſticiā. illiꝛo miſeri q̄ ꝓſecutionē patiunt ꝓpter iuſticiam. Proinde iſta ꝓſequik diligendo: illa ſeuiendo. iſta vt coꝛrigat: illa vt euertat: iſta vt reuocet ab erroꝛe: illa vt ꝓcipitet in erroꝛē. Qz aūt dicūt q̄ ꝓtra ſuas ipietates leges iuſtas inſtituiꝰ nolūt: nō petiſſe a regibꝰ terre aplos talia: nō cōſiderant aliud fuiſſe tūc tꝑis: qoia ſuis cōuenire tēporibꝰb. Quis eīm tūc in xp̄m crediderat impatoꝛ: q̄s eīm ꝓ pietate contra impietatē leges ferendo ſeuiret: tunc eīm adhuc illud ꝓpheticuz impleba. Quare fremuerunt gentes z populi meditati ſunt inania. Aſtiterunt reges terre: et pꝛincipes conuenerūt in vnum aduerſus dominum: z aduerſus chriſtum eius. Nondum eīm agebatur quod paulopoſt in eodem pſal. dicitur. Et nunc reges intelligite. eruditi: ni qui iudicatis terram. ſeruite domino in timoꝛe et exultate ei cum tremoꝛe. Quō ergo reges domino ſeruiunt in timoꝛe niſi ea que contra domini iuſſa fuerint religioſa ſeueritate ꝓhibendo atq; plectendo? Aliter eīm ſeruit quia homo eſt. aliter etiā quia rex eſt. quia homo eſt: ſeruit viuendo fideliter. quia rex eſt: ſeruit leges iuſta pꝛecipientes et con-

ficabat ſara quādo perſecutionē faciebat ācille. liberā quippe matrēverā celeſtem hieruſalez id eſt verā dei eccleſiā i illā mulierē dicit eſſe figuratā: q̄ affligebat ancillam. Si autez melius diſcutiamus: magis illa perſequebatur ſaram ſuperbiendo q̄s illam coercendo. Illa enim domine faciebat iniuriam: iſta imponebat ſuperbe diſciplinā. Deinde q̄o ſi boni z ſcti viri nemini faciūt perſecutionem: ſed tantummodo patiuntur: cuius putant in pſal. vocez eſſe vbi legitur. Perſequar inimicos meos: et comꝑehendam illos: z non conuertar donec deficiāt: ergo ſi rex dicere vel agnoſcere volumꝰ eſt ꝓſecutio iuſta: quā faciūtb ecclēſie xp̄i impij. iſta nāq; btā eſt q̄ ꝓſecutionē patik ꝓpter iuſticiā. illiꝛo miſeri q̄ ꝓſecutionē patiunt ꝓpter iuſticiam. Proinde iſta ꝓſequik diligendo: illa ſeuiendo. iſta vt coꝛrigat: illa vt euertat: iſta vt reuocet ab erroꝛe: illa vt ꝓcipitet in erroꝛē. Qz aūt dicūt q̄ ꝓtra ſuas ipietates leges iuſtas inſtituiꝰ nolūt: nō petiſſe a regibꝰ terre aplos talia: nō cōſiderant aliud fuiſſe tūc tꝑis: qoia ſuis cōuenire tēporibꝰb. Quis eīm tūc in xp̄m crediderat impatoꝛ: q̄s eīm ꝓ pietate contra impietatē leges ferendo ſeuiret: tunc eīm adhuc illud ꝓpheticuz impleba. Quare fremuerunt gentes z populi meditati ſunt inania. Aſtiterunt reges terre: et pꝛincipes conuenerūt in vnum aduerſus dominum: z aduerſus chriſtum eius. Nondum eīm agebatur quod paulopoſt in eodem pſal. dicitur. Et nunc reges intelligite. eruditi: ni qui iudicatis terram. ſeruite domino in timoꝛe et exultate ei cum tremoꝛe. Quō ergo reges domino ſeruiunt in timoꝛe niſi ea que contra domini iuſſa fuerint religioſa ſeueritate ꝓhibendo atq; plectendo? Aliter eīm ſeruit quia homo eſt. aliter etiā quia rex eſt. quia homo eſt: ſeruit viuendo fideliter. quia rex eſt: ſeruit leges iuſta pꝛecipientes et con-

rit. ſic pōt dici q̄ ſeruus pōt agere cōtra dñm de iniuria ſibi fctā ſi ſine cā ſeuiat in ipm dñs. vſi immoderate ſeuiat: licet aliud ſit ſcōz leges. C. de emē. ſeruo. l. vnica. nā et pater agit cōtra filiuz ꝓtumacē. vt. C. de pa. po. l. iij. g ¶ Faciunt. id eſt facere debent.
h ¶ Temporibus. concordat tempoꝛa z concordāb ſcripturas vt. ij. qō. i. ſi peccauerit z ex tempoꝛe loco z ꝓſona debemus concoꝛdare canones. vt. xxix. di. ca. j. z. ij. z. iij. ſic. xxxv. qō. iij. quod ſcripſi. Et not. q̄ aliud facit q̄s i eo q̄ rex z aliud facit i eo q̄ homo. ſic. ē. e. duo iſta: ſic eī ō elec. q̄s ſicut. in fi. ff. qō d̄ſtz iur. l. idem. ff. quando ap. ſit. l. ꝓma Johan.

Scripturas ꝓcordabis ſi tꝑa cōcordes ꝓs. xvij.

ps. ij.

ibidē.

Wat. iiij. c.

actuũ ix.a.

Quis nos potest.

a ¶ Si pena. q.d. si nõ ꝓcessisset pena nõ eẽt opus liberatõe.

b ¶ Cogentẽ. istud qõ de paulo dr̃ sola diuina volũtate factuz fuit. nã nullꝰ cogit recipe fidez sed receptã cogitur retiere vt xlv. dist. de iudeis. xxxij. q.j. integritas.

Quid crudele. probat exẽplo moysi ecclĩam nõ esse crudelẽ si hereticos ad sevenire compellat.

d ¶ Inverbis arg. ex affectionibꝰ pharisęõntia. sic. ꝯ. xviij. distin. peruenit. xxxiij. q.j. cuz p bellicã. xlij. dist. rectoꝛ. ff. de le.j. si seruꝰ plurium in fi.

actuũ ix.

e Quesitũ ẽ. vtrũ peccent nẽ.

f ¶ Aut tormenta. de talibꝰ aũt an pñt ꝓmoneri habes. l. distinc. in summa.

g ¶ Exercuerũt. executores.

h ¶ Protulere. vt indices.

i ¶ Nihil id ẽ non hoc q̃ peccẽt. qz reuera si peccãt si amore iusticie faciunt. vt Je. q. v. si homicidium.

k ¶ Uindices. .i. iudices.

l ¶ Auctore. ste. xxvj. di. deinde. ſ. xiij. qõ. v. dixi.

m ¶ Aut disciplinam. qõ faceremus si eos diceremus peccare.

Illud etiaz scisciteri.

n ¶ Dictanti

traria prohibẽtes: conuenienti vigoꝛe sanciendo.

Idem.

¶ Exẽplo christi mali cogẽdi sunt ab bonum.

Quis nos potest amplius amare q̃ christus: qui aiam suã posuit ꝓ ouibus suis? Et cũ petrũ z alios aplos verbo solo euocasset: pauluz ecclĩe sue postea magnũ edificatoꝛẽ: sed horrenduz antea vastatoꝛẽ non solũ voce ꝓsecuit: verũetiã potestate ꝓstrauit: atq; i infidelitatis tenebꝛis seuientẽ: ad desiderandum lumẽ coꝛ disvt surgeret prius cecitate coꝛpis pcussit. si pena[a] illa non esset: non ab ea postmodum sanaretur. z quãdo aptis oculꝰ nihil videbat: si eos saluos haberet nõ ad impositionẽ manus ananie vt eoꝝ aperiretur intuitus: tãq; squamas quibꝰ clausus fuerat: inde cecidisse scriptura narraret. Ubi est qõ isti clamare ꝓsueuerunt liberũ est credere vel non credere: cui vim christus itulit: quẽ coegit? Ecce habẽt paulũ apostoluz: agnoscãt prius in eo cogentẽ[b] christũ z postea docẽtẽ. prius ferientẽ z postea consolantẽ. Mirũ est autem quõ ille q̃ pena coꝛporis ad euangeliũ coactus intrauit: plus illis omnibꝰ q̃ solo verbo vocati sunt in euãgelio laboꝛauit. z quez maioꝛ timoꝛ compulit ad charitatẽ eius perfecta charitas foꝛas mittit timoꝛem: cur ergo nõ cogeret ecclesia perditos filios vt rediꝛent.

Idem contra faustum.

¶ Non crudelitate sed dilectione moyses populum flagellauit.

Quid crudele[c] moyses mãdauit aut fecit: cũ commissum sibi ꝑplm sancte zelans viuo z vnico vero deo subdituz cupiens: postea q̃ cognouit ad fabꝛicãdũ z colendũ idolum defluxisse: mẽtemq; impudicaz ꝓstituisse demonibus: in paucos eoꝝ vindicãs gladio quos deus ipe quẽ offenderãt alto z secreto iudicio feriendos voluisset mox ferꝛi: z in pñti salubꝛiter terꝛuit: z disciplinã in posteꝝ sanxit. nam eũ nulla crudelitate sed magna dilectione fecisse qõ fecit: q̃s nõ in verbis[b] agnoscat oꝛantis ꝓ peccatis eoꝝ dicentis. Si dimittꝭ illis peccatũ dimitte: sinautez dele me de libꝛo vite. Sic plane z apostolus nõ crudeliꝭ sz amicabiliter tradidit hoiem sathane in interituz carnis: vt spũs eius saluus sit in die domini nostri iesu xꝑi. tradidit z alios vt discerent non blasphemare.

Item Innocentius papa.

¶ Non imputatur fidelibus: q̃ ex officio aut tormenta exercent: aut capitalem sententiã ferunt.

Quesitũ est[k] etiã super his qui post baptismũ administrauerunt: aut tormẽta[l] sola exercuerũt[m]: aut etiã capitalẽ protulere[n] sententiam: nihil[o] de his legimus a maioꝛibus diffinitum. meminerant enim a deo potestates has fuisse ꝓcessas: et ꝓpter vindictam noxioꝝ gladium fuisse permissum: et dei ministeꝛio esse datuz in hmõi vindices[p]. quõ igitur repꝛehẽderunt factũ qõ auctoꝛe[q] dño viderẽt esse ꝓcessuz? De his ergo vt hactenus seruatũ est sic habeam[r]: ne aut disciplinã[m] auertere: aut cõtra auctem dñi veniꝛe videamur. ipis aũt in reddẽda rõne gesta sua oꝛa seruabunt. Idẽ ad toletanũ eꝑm.

¶ Immunis est dictatoꝛ a culpa: cũ legũ auctoꝛitas in improbos exercetur.

Illud etiã scisciteri voluisti an precẽs dictãtib⁹[s] libeꝝ ꝓcedaꝝ vtiq; post baptismi regenerationẽ a principib⁹ poscere[t] mortez alicuius vel sanguinẽ de reatu. quã rẽ principes nunq; sine cognitiõe concedũt sed ad iudices[u] cõmissa ipa vl crimia semp remittunt: vt causa ipa cognita vindicẽt: qui cum questuri fuerint delegata/aut absolutio/ aut dãnatio ꝓ negocij qualitate ꝓferꝛ. z dũ legũ auctoꝛitas in improbos exercetur: erit dicta

Exo. xxij. Assessoꝛis officium.

b⁹. ex ne cle. vel mo. sententiã.

n ¶ Dictanti bus. i. assessoꝛibus quoꝝ officiũ ꝓsistit i libellis dictandis: vt ff. de offi. as. l.j. de hoc esset dubitabatur an assessoꝛ esset reus q̃ daret cõcilia de morte alicuius vel lodr̃ de executoꝛib⁹: vel de notarijs.

o ¶ Poscere. i. ꝯ morte postulata ꝓsiliũ dare.

p ¶ Sz ad iudices. hic hẽs

Criminalis cã an possit ꝺlegari Exo. xxxij. g. j. tim. j.d. j. coꝛ. v.c.

q̃ gladiũ ptãs delegak qõ est ꝯ id. ff. de offi. pꝛo cõ. solẽt. sẽm leges non põt iudex ꝺlegare cãz criminalez si nõ possit adesse. vt ff. de offi. eiꝰ. cui man. est iurisdi. l.j. fm canones. secus vt hic. z. ij q. vij. sicut. ij. ꝺn ceps tñ passim potest delegare cãm criminalẽ. vt. ff. de test. l. iij. H. idem diuus.

a Iquos.

¶ Flagellũ. Arg. q̃ ꝓpter negligẽtiã pastoꝛ. vl etiaz ꝓpter pctã aliq̃ rũ mittit deꝰ flagella. vt. vij. q.j. suscitaris.

Sicut excelentiam.

b ¶ Nõ ex oꝛdie. Nec est considerãdũ q̃s maioꝛ sit in loco vel oꝛdine sed q̃s sit institioꝛ. vt. xl. di. nõ loca. z. c. multi in fi. ar. xl. dist. ca. vltimo. z pe. Johan.

c ¶ Largioꝛa fi. xvj. q.j. reuertimini. Jo.

Si nõ ex fidei meri.

d ¶ Nõ mirãda. q. di. in hoc ẽ mirãdum: q̃ victoriã solã oꝛationibus obtinetis.

e ¶ Largitis. i. ibi positis.

f ¶ Sustinetis. i. expectatis. Johan.

¶ Breuiter.

¶ hec est. viij. ps. q. in qua ꝑbatur q̃ quattuoꝛ auctoꝛ. q̃ vindicta debet fieri: qꝛ magis diligit q̃ punit q̃s q̃ peccat z non punit. et est hic incidens questio. Johan. de fan.

toꝛ imunis. Itẽ Grego. dum nichilde regine francoꝝ.

¶ In correctõe maloꝝ: deꝰ

Omnipotens placat.

Si quos igit violẽtos: si q̃s adulteroꝭ: si q̃s furesvl aliꝭ ꝓbꝛis actib⁹ studẽ cognoscitꝭ: deũ vocoꝝ correctione placare festiate: vt p vos flagellũ[a] ꝓsidaꝝ gentiuz qõ (quãtũ videm⁹) ad multrarũ nationũ vindictã excitatũ ẽ: nõ iducat: ne si (qõ nõ credimus) diuine vltiõis tracundia sceleratoꝝ fuerit actiõe ꝓmota: belli pestis inkimat: q̃s delinq̃ntes ad rectitudis viã dei p̃cepta nõ reuocãt.

Idez genandio patricio et exarcho africe.

¶ Ecclĩastice religiõis limen: etiã bellis sunt coercẽdi.

Sicut excellẽtiã vr̃am ex hostilib⁹ bell' i hac vita dñs victoriaꝝ fecit luce fulgẽ: ita opz etiã limiꝭ ecclĩe ei⁹ oi viuacitate mẽꝛ et coꝛpis obuiare: q̃ten⁹ ei⁹ ex vtroq; triũpho magꝭ ac magis enitescat opinio: cũ z foꝛẽsib⁹ bellis aduersaꝛijs catholice ecclie ꝑ xꝑiano populo vehemẽter obsistitis: z ecclĩastica ꝑlia sicut bellatoꝛes dñi fortiꝭ dimicaꝭ. notũ est em̃ heretice religiõis viꝛos: si eis (qõ absit) suppetit nocẽdi licẽtia ꝓtra catholicã fidẽ vehement' ilurgẽ: q̃ten⁹ hereseos suevenena adtabefacieda (si valuerit) xꝑi ani coꝛpis mẽbꝛa trãsfũdãt. cognouim⁹ em̃ eos ꝓtra catholicã eccleſiã dño eis aduersante colla subigere: z fidẽ velle xꝑiani nois iclinare sed eminẽtia vr̃a conat⁹ eoꝝ ꝓsumat: z supbas eoꝝ ceruices iugo rectitudis ꝑmat. Locilio ꝓ catholicoꝝ eꝑoꝝ admoneri precipite vt primatez non ex oꝛdine[b] loci postpositis vite meritis

faciat. qm̃ apud deũ nõ grad⁹ elegãtioꝛ: sz vite melioꝛ actio ꝓbabꝛ. ipe ꝓ o primas non passim (sicut moꝛ ẽ) ꝓvillas. sz ivna iuxta eoꝝ electionẽ ciuitate resideat: q̃ten⁹ adepte dignitatꝭ melioꝛ sigento: resistẽdi donatistis possibilitas disponaꝬ. ¶ Ex ꝓcilio ꝓ o numi die si q̃ desideraꝝ ad aplicã sedẽ venire ꝑmitte. z si q̃libet eoꝝ vie cõtradicere voluerit: vel putauerit: obuiate. magis igiꝬ ꝑfecto ex cellẽtia vr̃a apud creatoꝛẽ glia ꝑficit si p eã dispsaꝝ eccliaꝝ potuerit societas restauraꝛi. cũ em̃ largita mũera ad nois sui gliam cõspicit reuocaꝛi: tanto largioꝛa[c] tribuit q̃to p ea religionis sue dignitatẽ viderit ampliari. psoluẽtes p̃terea pr̃ne charitatꝭ affectũ dñz petim⁹: q̃ brachiũ vestrũ ad ꝓpumẽdos hostes forte efficiat: z mentẽ ei⁹ fidei zelo velut mucrone gladiꝭ vibrãtis exacuat. Idem ad eũdẽ.

¶ Merito fidei: bellorꝝ patur victoria.

Si nõ ex fidei merito z xꝑiane religiõis gꝛa tãta excellẽtie vr̃e bellicoꝝ actuũ ꝓsperitas eueniret: nõ mirãda[a] fuerat: cũ sciam⁹ hec etiã antiqs bellicoꝝ ducibus fuisse cõcessa. sz cũ futuras deo largiẽte victorias nõ carnali ꝓuidẽtia sed magis oratiõib⁹ ꝓ uenitis: fit vt hoc in stupoꝛẽ veniat q̃ gꝛia vestra nõ terreno ꝓsilio sed deo desup largiẽte descẽdat. vbi enim meritoꝝ vestroꝝ loquaꝝ nõ discurrit opinio: q̃ bellavos frequẽter appetere: nõ desiderio fundẽdi sanguis sed tñ dilatãde cã reipublice in q̃ deũ coli ꝓspicim⁹ loquiꝭ: q̃tenus xꝑi nomẽ p subditas gẽtes fi dei ꝺdicatiõe circunq̃q; discurreret. sicut ei exterioꝛavos ꝓtutũ opa eminẽtes in hac vita ꝓstituũt: ita z interna moꝝ ornamenta ex coꝛde mũdo ꝓcedẽtia in futurã vitã celestiũ gaudioꝝ ꝓticipatiõe glouificãt. ꝑlima em̃ p pascẽdis ouib⁹ dñi petri aplꝝ principis vtilitatib⁹ excellẽtiã vestrã ꝑstitisse didicimus: ita vt nõ pua loca pr̃imoniꝭ ei⁹ ꝓpijs nudata cultoꝛib⁹ largitꝭ[c] dacoꝝ hitatoꝛib⁹ restauraꝛet. q̃cuq; igiꝬ illic xꝑianissima mẽte ꝓfertis: hoꝝ retributionẽ p spẽ in futuro iudicio sustinetis[f]. Breuit' mõstratũ est q̃ boni laudabilit' ꝑsequunt malos: et dãnabiliter mali ꝑsequũtur bonos. Illud aũt apli. Tu aũt q̃s es q̃ iudicas alienũ seruũ: de alieni coꝛdis occultis intelligẽdũ est. Qz vidicta inferri possit monstratũ est. Hũc restat ostẽdere q̃ debet inferri: z q̃ magis diligunt illi qui puniuntur q̃s q̃ impuniti reliquũt. qõ vtrũq; multoꝝ aucte ꝓbaꝬ. Ut em̃ Aug. ¶ Ad ira deus ꝓuocat: cũ mala puniri differuntur.

vlij. ꝑ Rom. xiij. a

Josue xxij.d.

Mat. v.g. puer. iij.b. Luce xij.f.

Sed ea de qbꝰ vehementer deꝰ offendit inseq vlcisci differimusᵃ: ad ira scēdū vtiqꝫ diuinitatꝫ pātiē tiā puocamꝰ. Nōne achorᵇ fili ᵉzare pteriit mādatū dñi ⁊ sup oēm pplm isrl ira eius incubuit: ⁊ ille erat vnꝰ hō: atqꝫ vtinā sol perisset in scelere suo. I dē Augu. de sermone dñi in mōte lib.j.

¶ Vindicta q̄ ad correctionē valet: nō est phibenda.

Q Vindicta q̄ valet ad correctionē nō phibetur: q̄ etiā ad miaz pertinet: nec ipedit illud ppositū q̄ qs qꝫ patꝰ ē ab eo quē correctū eē vult plura pferre: sz huic vidicte iferēde nō ē idoneᵒᶜ nisi q̄ odiū q̄ flagrare solēt q̄ sevidicare vsiderāt dilectionis mānsuetudie supauerit. si cm metuēdū ē ne odisse puulū filiū parētes videant: cuz ab eis vapulatᶠ peccans: ne peccet vltiᵍ. ⁊ certe pfectio dilectōis ipiꝰ dei pris imitāda nobis ponit: cū i seḡntibꝰ dr. Diligite iimicos vros: bñfacite his q̄ oderūt vos. ⁊ orate p his q̄ vos psequunt. ⁊ tū de ipso dicit p pphetā. Quē ei diligit dñs corripit flagellat aūt omnē filiū quē recipit. dicit etiā dñs Seruꝰ qui nesciit volūtatē dñi sui: et facit nō digna: plagis vapulabit pauciʃ: seruꝰ aūt q̄ scit volūtatē dñi sui ⁊ facit nō digna: vapulabit plagʒ multʒ. si ergo nisi ipa vidicet cui rū ordine ptās est data: ⁊ ea volūtate vindicet: qua pater paruulū filiū flagellat: quez tamē p etatē nō pōt odisseʰ hīc cm aptissimū exēplū dr quo satis apparet posse peccatū amore potiᵍ vindicari q̄ impunitū relinqui: vt illū quē vindicat: nō pena miserū sed correctione beatū eē velit. paratusⁱ tū sit si opus fiat: equo aio plura tolerare ab eo illicita quē vult eē correctū: siue i eū habeat ptātē coercēdi: siue nō habeat. Magni aūt ⁊ sctiviri quāḡ opti me scirent mortē istā q̄ aiam dissoluit a corpe formidādā nō eē: scām tū corp aim q̄ illā timerēt. nōnulla pctā morte puniriᵏ: ⁊ ille erat vnꝰ hō: atqꝫ vtinā sol perisset in scelere suo. I dē Augu. de sermone dñi in mōte lib.j.

¶ Vindicta q̄ ad correctionē valet: nō est phibenda.

Q Vindicta q̄ valet ad correctionē nō phibetur: q̄ etiā ad miaz pertinet: nec ipedit illud ppositū q̄ qs qꝫ patꝰ ē ab eo quē correctū eē vult plura pferre: sz huic vidicte iferēde nō ē idoneᵒᶜ nisi q̄ odiū q̄ flagrare solēt q̄ sevidicare vsiderāt dilectionis mānsuetudie supauerit. si cm metuēdū ē ne odisse puulū filiū parētes videant: cuz ab eis vapulatᶠ peccans: ne peccet vltiᵍ. ⁊ certe pfectio dilectōis ipiꝰ dei pris imitāda nobis ponit: cū i seḡntibꝰ dr. Diligite iimicos vros: bñfacite his q̄ oderūt vos. ⁊ orate p his q̄ vos psequunt. ⁊ tū de ipso dicit p pphetā. Quē ei diligit dñs corripit flagellat aūt omnē filiū quē recipit. dicit etiā dñs Seruꝰ qui nesciit volūtatē dñi sui: et facit nō digna: plagis vapulabit pauciʃ: seruꝰ aūt q̄ scit volūtatē dñi sui ⁊ facit nō digna: vapulabit plagʒ multʒ. si ergo nisi ipa vidicet cui rū ordine ptās est data: ⁊ ea volūtate vindicet: qua pater paruulū filiū flagellat: quez tamē p etatē nō pōt odisseʰ hīc cm aptissimū exēplū dr quo satis apparet posse peccatū amore potiᵍ vindicari q̄ impunitū relinqui: vt illū quē vindicat: nō pena miserū sed correctione beatū eē velit. paratusⁱ tū sit si opus

l ¶ Diminueretur. quoslam eniz deus rapit de medio ne malicia mutet itellectū eoꝝ: vt j. de pe. distin. iiij. ℌ. verum hoc.

m ¶ Sz odio. ꝫ.e.q.c.q̄ episcopus contra.

n ¶ Post ascēsionē. illud post potius includit diē ascensionis q̄ excludit. naz alꝰ nō essent de cē dies nisi dies ascēsionis cōputetur. lxxvj. dis.

Q scire. iij. re. xviij. ℌba crescentū. g.

o Uisquis iij. re. o ¶ Inimicᵒˢ. ꝫ lxxvj. dis. odio. ꝫ.e.q. duo ista. j.d.

D Ebet hō diligere. Pactio qñq̄ licite fit i spūalibus.

q ¶ Hominē. Ar. q̄ cū pecūia possumus aliq̄s allicē ad fidē. vt j.e.q. vij. q̄ aūt. ꝫ.xlv.di. q̄ syncera. sub tali cō

Occidē an sit alicui p̄missū.

Ero. xx.b. Mat. xxvj.c

Mat. xxij.

actuū v.a.

ditiōe possumᵍ aliquā dnce in vroꝛe vt fiat xpiana. xxviij.q.j. cane. ⁊ possumᵍ eos grauioꝛibꝰ pēsionibꝰ onerare vt puertant. j.e.q.vj. iā ꝛo. qō satis admitti pōt. ⁊ sic in talibꝰ spūalibus licite fit pactio vbi agit de cōuersione alicuius ad fidē. ⁊ sic nō obstat. j.q.ij. ℌpio. Jo.

Q Uod autē dimittitur hec. q. diuiditur in. vij. partes. In ꝑma intēdit phare p vj. auctoꝛi. q̄ ecclesia pro eis debet intercedere. Secūda ibi. Hic apparet Tertia ibi. Seipsum. Quarta ibi. Miles. Quinta ibi. Ipsis autē. Sexta ibi. Prefea. Septia ibi. Nō solū. Jo. de fan.

a ¶ Cū autē. nulli licz occidē nisi habeat potestatem gladij. nec tūc licet nisi cum hoc faciat amore iustice. vt. ꝫ.q. prori. ea vindicta. et j.ea. miles. Item si spes ē correctionis: nō debet occidere. sed si non ē spes correctionis/ pōt occidere vlꝰ reddere eū inutilē ad male faciēdum. vt. ꝫ. q. prori. est iusta. j.e.c. rex debet. si aūt paratꝰ sit corrigi nec occidi dz nec debilitari i mēbris vt hic. ⁊ j.e.c.j.q. et. iij. ⁊ hec vera sunt q̄ iuder solus pōt occidere nisi sint alię nocturni depopulatoꝛes agroꝝ vel sint latrones in publicis stratis quos quilibz pōt occidere. vt C. qñ li. vnicuiqꝫ sine iudi. seipsuz vin. l.j. ⁊ ꝫ.q. iij. fortitudo. vt nisi defendendo se occidat aliquē. extra de homi. c.j. circa fi. j.e. cum homo. ℌ.

b ¶ Irrūcelliones. ¶ Restitutū. propriū nomen.

c ¶ Cōfessos. cōtra laico. ⁊ sic ē ℌ. ex de iudi. at si clerici. in fi. sed isti ꝓpter hereſim sunt facti de foꝛo eiᵍ.

d ¶ Sollicitudo. Qz eos accusauerat. lz nō ex nōmine. vnde timuit q̄ esset reus mortis ipsoꝝ. vt j. e. vnum. in fine.

e ¶ Nō facias. Ar. q̄ in crimināibꝰ pōt iudex penā tēperare. Ar. cōtra. ij.q.iij. ℌ. notandum.

¶ Questio.v.

Quod autez nulli liceat aliquē occidere illo precepto pbaᵗ: q̄ dñs i lege homicidiuz phibuit dicēs. Nō occides. Itē in euāgelio. Sis q̄ acceperit gladiū: gladio peribit. Itē Augu. ad marcellianū comitē de donatistis captis ¶ Mali nō sunt interficiēdi: Qsz flagellis emēdādi.

Jrcuncelliones illos clericos ptis donati q̄s de hipponēsi ciuitate ad iudiciuz p factʒ eoꝝ publice discipline cā deduxerat: a tua nobilitate ꝓperi auditos: ⁊ plurimos eoꝝ de homicidio q̄ḡ i Restitutūᵇ pbrm catholicū ꝓmiserūt: ⁊ de cede Jnnocētis alteriᵍ catholici pbri. atqꝫ de oculo eiᵍ effosso ⁊ de digito pciso fuisse ꝓfessosᶜ: vñ mihi sollicitudoᵈ maxia icussa est: ne forte sublimitas tua cēseat eos tāta legū seueritate esse plectendos: vt q̄lia fecerūt talia patiant. Jō ex his lris obtestoꝛ fidez tuam quā hēs in xpo p ipiᵍ dñi nr̄i miam vt hoc nō facias: nec oino fieri pmittas. cuius em ab illoꝝ iteritu dissimulare possemᵍ: qz non accusantibꝰ nr̄is: sz illoꝝ notariisᵇ ad q̄s tuēde publice pacis vigilantia ptinebat: psentati videāt examini: nolumᵍ tū passiones fuoꝝ dei q̄s in aliene ptis suppliciis vidicari: nō q̄ sceleſtis hoibus lniam facinoꝛ phibeamᵍ auferri: sz hoc magis sufficere volumᵍ: vt viui ⁊ nullaᵏ pte corporis trūcati. ꝫ. q. prima. est iusta. cōtra. Sed hic de incorrigibilibus ibi non.

l ¶ Dānatio. Nō iudices posse remittere penā. sic. xxj. q. vij. innocens.

m ¶ Succēsere. i. irasci.

n ¶ Jnquisitione. i. p inquisitionē criminum.

o ¶ Et a magistris. Magri nō incidūt in ca nonē ꝑberando clericos cā disciplineᵉ de sentē. ex. sup eo. dū tū non nimiū seuiāt in eos. vt. ff. ad. l. aquil. pcepto. quibᵍ ꝫt liceat alios castigare. hēs. ꝫ. e. q. vij. duo ista. vij. qō. j. sicut. datur autez ista potestas patri i filio

Magr ⁊ pater clericū ꝑberā tes nō incidūt in canonē

f ¶ Interitu. Arg. q̄ iudex secularis pōt corrigere clericos i corrigibiles. vt j.eo. si audierit. extra de sen. ex ppendim.

Clerici incorrigibiles possūt a iudice secularī corrigi.

g ¶ Sed illorum. modicum.

h ¶ Notariis. i. officiarijs. i. q̄ deferunt crimia iudicibꝰ. vt. vij. q. iij. ℌ. aliqñ. sicut testes synodales deferunt crimina episcopis. xxxv. qō. vj. epūs.

i ¶ Seruoꝝ. i. quas patiuntur serui dei.

k ¶ Et nulla parte corporis trūcati. ꝫ. q. prima. est iusta. cōtra. Sed hic de incorrigibilibus ibi non.

l ¶ Dānatio. Nō iudices posse remittere penā. sic. xxj. q. vij. innocens.

m ¶ Succēsere. i. irasci.

n ¶ Jnquisitione. i. p inquisitionē criminum.

o ¶ Et a magistris. Magri nō incidūt in ca nonē ꝑberando clericos cā disciplineᵉ de sentē. ex. sup eo. dū tū non nimiū seuiāt in eos. vt. ff. ad. l. aquil. pcepto. quibᵍ ꝫt liceat alios castigare. hēs. ꝫ. e. q. vij. duo ista. vij. qō. j. sicut. datur autez ista potestas patri i filio clerico quoniaz sacrū ordinē receperit: lz tū ordo nō liberet a patria potestate. vt. liij. di. si seruus. vnde maioꝛe potestatē habet magister in discipulo q̄s pater in filio. cū magister adhuc post ordinē habet eū in potestate. per illā decre. sup eo.

Epus nec p se nec per laicum habeat clericos

a ¶ Ab epis. non tamē manibus ppriis hoc facere potest. vt lxxxvi. di. non liceat. nec p laicū potest hoc facere ꝛ per clericuz vt extra. de sen. excō. vniuersitatis. est ergo hic argu. q̄ iudex ecclesiasticus vir gis pōt pūire et q̄ clerici virgis possunt puniri. vt. v. q. v. ille q̄. et xlv. di. cum beatus. Jo.

b ¶ Ena. hic dicitur q̄ propter tria parcendū sit istis. tū quia vident ecclesiā lesam habere cōscientiaz si ad denūciationem suaz isti occidantur. tū propter spem correctionis. tum propter māsuetudinem ecclesie.

c ¶ Trāslactis Arg. q̄ executio sentētie in cā ciuili vel criminali differenda est. xi. q. iij. cū apud. Argu. contra. ij. q. j. sicut.

Num solum est.

d ¶ Per operam nostram. i. per querelas nostras. et est hic argu. q̄ si iudex suspēdit aliquē ad querelaz clerici q̄ clericꝰ nō possit promoueri. vt. g. c. proxi. ꝛ de pe. di. j. piculose. extra de excess. plā. ex litteris. Arg. contra. g. q. iij. maxima nus. et J. ea. nouos. et. ff. de bo. li. q̄ cū maior. g. j. et est expressum ex de homi. postulasti. c. tua.

e ¶ Occidi. argu. est hic p hu. qui dicit q̄ clericus debeat potius pmittere se occidi q̄ ipse occidat: vt dixi g. ea. questiōe. j. i princi.

f ¶ Et nostra. mutuū enim prestant sibi ad xlium. J. e. principes.

g ¶ Corrigatur. q. d. siue per ꝑba siue p pecuniā siue alio modo nō refert. sic g. e. q. iiij. ea vindicta. Jo. Quid ergo.

ab ipsis parētibꝰ adhibetur: vt ipse i iudiciis solet ab episcopisᵉ adhiberi. Noli ergo atrocius vindicare q̄ deꝰ inq̄rēdi q̄ puniēdi maior necessitas est. ad hoc ei ꝛ mitissimi hoies facinꝰ admissum diligēter atq̄ istāter examinare debēt: vt quibꝰ parcāt inueniāt. I dē marcelliano.

¶ Preter supplicium mortis rei sunt puniendi.

Pena illoꝝ: q̄uis detātis sceleribꝰ cōfessorū: rogo te vt p̄ter supplicii mortis sit: ꝛ ꝑter ꝓscientiā nostram/ ꝛ ꝑter catholicā mansuetudinē ꝓmendandā. ipse enim fructꝰ ad nos perueniat cōfessionis illoꝝ: quia inuenit catholica eccl̄ia: vbi erga atrocissimos inimicos seruet atq̄ exhibeat lenitatē: in tāta q̄ppe crudelitate: quecūq̄ ꝓter sanguinē vindicta ꝓcesserit magna: lenitas apparebit. q̄ ꝛ si modo q̄ busdā vestris illa atrocitate cōmotis videt indignum: et quasi dissolutionis ꝛ negligētie simile: transactisᵉ tamen motibus animoꝝ qui recētioribus factis solent turbulenti excitari: egregie lucu lenta bonitas apparebit.

I dem donato.

¶ Mali ꝓhibēdi sunt a malo cogendi ad bonum.

Tanta solū est quod in tua iustitia primescimus: ne forte quoniā quicq̄d mali contra christianā societatez ab hominibus impijs/ ingratisq̄ cōmittit: ꝓfecto grauius est ꝛ atrocius q̄ si i alios cōmittat: tu quoq̄ ꝓ immanitate facinoꝝ: ac non potiꝰ ꝓ cōsideratione lenitatis christiane cēseas coercēdum. q̄ te per ieſuz xp̄m ne facias obsecramus. ꝛ paulo post. Ex occasiōe terribiliū iudiciū ꝛ legum ne eterni iudicij penas luāt: corrigi eos cupimꝰ non necari. nec discplinā circa eos negligi volumꝰ: nec supplicijs/ q̄bꝰ digni sunt) coerceri. sic g̃ eoꝝ pctā cōpesce: vt sint q̄s peniteat peccasse. ꝛ paulo post. pinde si occidēdos in his viros putatis deterrebitis nos ne p operāᵇ nostrā iudiciū tale q̄dē pueniat: quo ꝓpto in nostrā pniciē licētioꝝ audacia crassabunt: necessitate nobꝫ impacta: vt etiam occidiᵉ ab eis eligamꝰ potius q̄s eos occidendos vestris iudiciis in feramus. I dē macedonio.

¶ Quies ecclie principū seueritate iuuatur

Rodest seueritas vestra: cuiꝰ misterio quies adiuuat ꝛ nr̄aᵏ. ꝑdest itercessio nr̄a: cuiꝰ misterio seueritas tēperat ꝛ vestra.

¶ Non vobis displiceat q̄ rogamini a bonis q̄ nec nobis displicet q̄ timemi a malis. Nā hoim iniq̄tatē etiā apls paulꝰ nō tm̄ iudicio futuro: verūetiā de p̄sentibꝰ vris secularibꝰ ptātibꝰ terruit: asserēs etiā ip̄as ad dispē sationē diuine ꝓuidētie ptinere. Dis (inq̄t) aia potestatibꝰ sublimioribus subdita sit ꝛc. hec ꝓba apli vtilitatē vre seueritatis ondūt ꝓpide si cut dilectionē iussi sunt terrētibꝰ debere q̄ timēt: ita dilectionē iussi sūt timētibꝰ debē q̄ terrēt. nihil cupiditate nocēdi fiat sz oia ꝓsulēdi charitate. ꝛ nihil fiat inaniter: nichil inhumanit. ita formidek vltio cognitiōis: vt nec itercessionis religio ꝓtēnak. qꝛ ꝛ plectēdo ꝛ ignoscēdo hoc solū bñ agik: vt vita hoiz corrigakᵍ. q̄ si tāta est puersitas ꝛ ipietas: vt corrigendis reis nec discipline nec venie remedia suffragenk: ab oi intētōe atq̄ ꝓsiētia quā deus cernit: siue seueritate siue lenitate nō nisi officiū dilectiōis impleak. ¶ Dalea.

Roꝛn. xiij. a.

Hoc tm̄ itelligēduz ē de illis q̄s p̄sentia supplicia i meliꝰ cōmutāt: nō de illis q̄ obstinati sunt in malo. q̄ si semp viuerēt semp peccarēt: quoꝝ pena hic incipit ꝛ ineternuz durabit. I tē hiero. in Naum ꝓphetam.

¶ In p̄sentiarū nōnulli puniūtur ne in eternum flagellentur.

Quid ergo ait cōtra dñm cogitatis: ipe est q̄ creauit mūdū ꝛ cōsummationem eiꝰ faciet. Dz si vobis videt crudelis ꝛ rigid ꝛ cruētus q̄ in diluuio genꝰ deleuit hūanuz: sup sodomam ꝛ gomorram ignem et sulphur

Heñ. xix. g. Heñ. xix. e.

Tpalit remūerantur aliq̄ vt puniāt eterna liter. Heñ. xix. e.

a ¶ Puniret. ergo hoc de penitentibus tm̄: vt. J. de pe. di. iij. H. auctoritas. nā quoꝝdā pena incipit hic ꝛ durat in infinitū vt. J. de pe. di. iij. ignis succēsus ē. sicut econuerso q̄ndq̄ remuneratur aliquos tpaliter vt eos puniat eternaliter. vt. xxij. q. ij. si quelibet.

Nauū. j. c. fm aliam lram.

b ¶ Falsum est. q. di. ex quo falsum dixerunt in vno dicunt ergo ꝛ in alijs. et est hoc argu. q̄ instrumentū vel testamētū si est in vno falsuz: ergo in oibus: vt g. dis. ix. si ad sacras.

c ¶ Nō pueniri. tūc sniā iudicis pueniretur si quis hic plene punitus esset in futuro nō puniretur.

d ¶ Judicis. id est christi.

e ¶ In peccatoꝛē. nō punitū sufficienter.

f ¶ Exercēde in futuro.

g ¶ Israelitꝰ. i. deo israelitarum.

h ¶ Lewis. ecce q̄ leuem dicit culpā maledicere deo: cum magis sit maledicere deo q̄s principi. sic. C. si quis impe. maledi. l. vna.

Eos J. q. iij. si vobis.

k ¶ Defēdat. Oēs fugientes ad ecclesiaz tenet defendē. vt. xvij q. iij. reū. et hoc verū est siue rei sint siue nō: nisi in casibus. exde imu. ec. iter. Sz illos qui non fugerint ad ecclesiā quādoq̄ inuabit quādoq̄ nō. si eñ est spes correctionis de bet eos iuuare. vtꝫ. q. ꝓxi. est iniusta. Item si iniuste sint condemnati aliqui/ omnibus modis

Quis rei sūt sanguinis ab ecclesia defendi debent.

Eos sanguinis defēdat eccl̄a: ne effusiōe sanguis particeps fiat Hic apparet q̄ mali flagellis sūt coercēdi: nō mēbroꝝ trūcatiōe vl̄ tpali morte plectēdi Sz obijcitur illō q̄ dñs ait ad moysē. maleficos n̄ patieris viuē. Jtē. Qui coierit cū iumēto morte moriatur. adulteriꝫ ēt vel blasphemie crimie notat̄ imiſericordit lapidari iubek. Jtē moyses q̄ legē accepat: cꝫtoresidoli morte puniuit Samuel etiā agag piguissimū regē in frusta ꝓcidit. Phinees q̄s iudeū cū madianita coeūtē gladio trāsfixit: q̄ē ei reputatū ad iustitiā. Si r̄ nōnulli in veteri testamēto inuentūtur malos trucidasse: nec tm̄ transgressores legis sed defensores appellank. Prohibetur ergo illo ꝑcepto quisq̄ sua auctoritate in necē alicuius armari: nō legis imperio reos morti tradere. qui eñ publica potestate functꝰ ipsius legis impio malos perimit: nec illius ꝓcepti trāsgressor: nec a celesti patria alienus habetur. Unde Augustinus ad publicolam.

¶ Ex officio non est peccatum hominem occidere.

Deoccidendis hominib⁹ ne ab eis quisq̄ occidatur non michi placet consiliū: nisi forte sit milesᵐ aut publica functione teneatur: vt nō p se" hoc faciat: sz p alijs/ vel pro ciuitate vbi etiam ipse est: accepta legitima potestate: si eius ꝓgruit personeᵒ. Quivero repellūt

inuabit eos. si autē iuste tūc tēperate ꝛ nō importune Condē ne inuabit eos. sed tanq̄ intercedēdo p eis ne ex in nati et discreta defensione incidat ecclesia in malā optimo- iuste et nē. vt. iij. q. vi. hi qui. ꝛ. g. q. iij. nō inferenda. Et licet iniuste teneatur aliquos defendere: nō tamē tenek pro eis sunt ab bellum mouere eccl̄a vt. C. de episco. iuuādi audiē. addictos supplicio. Joh.

¶ Vinc apper.

Hec est secunda pars q̄stiōis in qua magister intendit q̄ iudices non peccant occidēdo sm̄ legem: sz illi tantū peccāt qui sine auctoritate et sine iussu diuino hominē occidunt et hoc ꝓbat per multos patres vetꝫ testamenti. Joh. de fan.

ij. ps. Exo. xxij. c. Leui. xx. c. Exo. xxij. f

Occidendis hoibꝰ.

m ¶ Miles. sō ptāte aliq̄ cōstitutꝰ. vt. J. e. miles. nisi hoc fiat i iusto bello vt. J. e. si homicidiuz. ꝛ in casibus positis in summa.

j. reg. xv. g. Nūe. xxv. b.

n ¶ Pro se. sic g̃ officiatꝰ nō ꝑt eē aduocatꝰ in ꝓpria cā: et ita officiū suū est ei dānosuz. si. x. q. iij. hoc ius. sicut nec in cā sua ꝑt q̄s esse iudex. vt g. q. iij. inter. Ut dic. p se. i. p ꝓpria to odio. Joh. q̄s ꝓmo dixit falsū est cū nō inueniatur hoc ꝓhibitum. nec littera ista contradicit Bar.

Officiū q̄nq̄ ē dānosū

o ¶ Persone. hoc dicit ꝓpter epos qui habēt iurisdictionez secularem: sed nō possunt preside re causis sāguinis. vt. xv. q. iij. ca. j. ꝛ. j. e. q. viij. his a quibus. et c. sepe.

a ¶ Ufi.q.d. cũ ẽs ex officio suo occidit aliquem nõ est ei iputandũs ex officio tali sequant homicidia. ita cõtinuant sequẽtia exempla. Uel sic cõmuna. si aliqs repellendo malos occidat aliquẽ: ho c nõ est ei iputandũ.

b ¶ Reus est. Nisi equus ille fuerat calcitrosus: vel bos fuerat cornupeta. nã si talis nocuerit dñ renet dominus. vt.ff. si q̃ dru. pau. fe. di. l. j. §. i. t. ij. t gñaliter si habuerit tale aial qõ consueuit nocere vt vsum/ leonẽ vt spũ: siue ligatu siue nõ. t si occisus fuerit lib hõ prestabit. cc. solid. ſz si aliter nocuerit condẽnabit ẽm arbitriũ iudicis: sed i ceteris rebꝰ cõdẽnat pena dupli. vt.ff. de edil. edic. hi ẽm. et. l. sequenti.

c ¶ Paulus. arg. q̃ nõ imputat clerico q̃ ad defensionem suarum vocat milites t aliquis ibi occidat. sic. ẽ. c. qõ. iij. maximianus.

d ¶ Bonũ. ar. q̃ si aliquis dat operã rei licite/ q̃ nõ ẽ ei iputãdũ si aliqd mali ide sequat. vt. l. di. sepe. et ca. qui te. t di. vj. testamentũ. nã deus est inspector cordis t nõ operis vt. xv. q. vj. ca. j. Itẽ est h arg. q̃ nõ omnis qui occasionez damni dat dãnũ dedisse videt. et hoc aliquo terrore: ne mala faciant: etiã ipsis fortasse aliqd p̃stat. hinc autẽ dictũ est. ne resistam⁹ malo: ne nos vindicta delectet: q̃ alieno malo aim pascit: non vt correctio nẽ hoim negligam⁹. Unde⁹ nec re⁹ est mortis aliene qui cũ sue possessiõi muroz ambitum circũduxit: aliquis ex ipoz vsu pcussus interijt nec q̃ eñ reus est⁹ xp̃ian⁹ si bos eius aliquẽ feriẽdo: vl equꝰ calcez iaciendo: aliquẽ occidat: aut ideo nõ deberẽt xp̃i anoz boues habere cornua aut equus vngulas: aut dentes canes: aut vero q̃n paulus⁶ apostolus satis egit vt in tribuni noticiã pferret insidias sibi esse a quibusdã p̃ditis preparatas: et ob hoc ɔductores accepit armatos. Si in illos scelerati hoies incidissent paulus in effusiõe sanguinis eoz suuz crimen agnosceret. absit vt ea q̃ ppt bonũ ac licituz facimus aut habemus: si aliqd p hoc preter nostrã volũtatẽ cuiq̃ mali acciderit: nobis iputet. aliq̃n nec ferramẽta domestica aut agrestia sunt habẽda: ne q̃s ex eis vel se/ vel alterꝫ interimat nec arbores plãtan de: ne q̃s ex eis se inde suspẽdat. nec fenestra faciẽda: ne p hãc se quisq̃ p̃cipitet. t q̃d plura ɔmemoriẽ: cũ ea cõmemorando finire nõ possem: q̃d est invsu hoim bono ac licito: vñ nõ possit⁸ pnicies irrogari? Seip̃m etiã perimere nulla legꝭ auctoritate alicui permittitur.

Unde Augustinus. lib. primo de ciuitate dei.

¶ Qui ɓo auctore bella gesserunt: p̃cepta nõ occidendi nequaq̃ transgressi sunt.

Si nõ ſz priuata ptãte alicui hoiez occidẽ innocẽtẽ: cui⁹ occidẽdi licẽtiã lex nulla ɔcedit: pfecto etiã q̃ seip̃m occidit homicida ẽ t tãto⁹ nocẽtioꝛ cũ se occiderit: q̃to innocentioꝛ in ea cã fuit q̃ se occidendũ putauit. Nã si ide factũ merito detestamur: eũq̃ veritas iudicat (cũ laqueo se suspẽdit) scelerate illi⁹ traditionis auxisse potꝰ q̃ expiasse cõmissum: qm̃ de dei mia desperando exti tiabiliter penitẽs nullũ sibi salubꝛ pnie locũ reliq̃t: q̃to magis a sua cede se abstinere dꝫ: q̃ tali supplicio q̃d i se puniat nõ habꝫ? Judas eñ cũ se occidit sceleratissimuz hoiem occidit: t tñ nõ solum xp̃i: vez sue mortis reus finiuit hãc vitã: qꝛ licz ppt scel⁹ alio tñ suo scelere mortu⁹ est cur aũt hõ q̃ nihil mali fecit sibi malefaciat t seip̃m interficiẽdo hoiem inficiat innocẽtẽ: ne aliũ patiat nocentẽ: atq̃ in se ppetret pctm̃ ppriũm ne in eo ppetret alienũ? Itẽ in sãctis canonicisq̃ libris nobis nusq̃ diuinit⁹ p̃ceptũ pmissumve repiri põt vt vel ipsi⁹ adipiscẽde imortalitatis: vel ipsi⁹ mali cauẽ di⁸/ curãdive cã nobismetip sis necẽ inferamus. Nã phi bitos nos esse intelligendũ est. vbi lex ait. Non occides p̃sertiz qꝛ nõ addidit primũ tuũ sicut falsũ testimoniũ cũ vetaret: falsum inq̃t testimoniũ nõ dices aduersus primũ ruũ: nec ideo tamẽ si aduersus seip̃m quisq̃ falsum testimoniũ direrit: ab hoc se putauerit crimine alienũ: quoniã regulã diligẽdi primũ a semetipso⁹ accepit: quoniam quidem scriptum est. Diliges proximum tuum sicut teipsum. porro si falsi testimonij nõ minus reus est qui de seipso falsum fatetur: q̃ si aduersus proximum hoc faceret: cum in eo precepto quo falsum testimoniũ prohibetur: aduersus primũ phibeatur: possitq̃ nõ recte intelligẽtibus videri nõ esse phibitum vt aduersus seipsum quisq̃ falsus testis exi-

habes l. b. ocarsdis. xxxj. q. ij. de neptis. t distl. l. sepe. ff. ad. l. aql. qui occiderit. §. penulti.

e ¶ Nõ possit Arg. q̃ nõ semp phibeꝫ bonũ p pter malũ qõ se qui põt. arg. cõtra. xxij. q. j. i no uo. cõtra. xxj. distin. deniq̃. Jo. Wat. xxvij. a.

¶ Seip̃m. hec est. iij. pars. q. in qua phat magꝭ q̃ ttuoꝛ auctoritates q̃ null⁹ occidat seipsuz qꝛ in illo p̃cepto nõ occides. it elligiẽ nec te nec aliũ: qꝛ ordiata charitas a seipo incipit. Jo. de f.

f ¶ Ẽ nõ licet. ¶ Et tanto. i. magis peccat bonus alioꝫ se occidendo q̃ malus. qꝛ mal⁹ credit se mereri per hoc.

g ¶ Cauẽdi. id est qꝛ cauere volumus ne ali quis nos ledat.

h ¶ Semetipso. vnde quilibz primo sibi facit elemosinam deinde primo. de pe. dist. iij. sane cauendũ. vñ possum mihi cõsulere cuz dãno alteri⁹. vt. ff. ad l. acquil. si quis fumo. Ar. cõtra xxij. q. j. primũ. t. xj. q. iij. si quis vero. Elemosina si di p̃io q̃sq̃ facere dꝫ Exo. xx. c.

Uerbũ idefinite platum est gñaliter intelligendũ. Besi. xxij. b

¶ Sz his exceptis quos de⁹ occidi iubet: siue data lege ad pson̄ā p̃o tẽpoꝛe expressa iussione siue ipse qui occidit ministeriũ debet iubẽti: sicut admi niculũ gladius tenti. t ideo nequaq̃ ptra hoc preceptũ fecerũt quod dictũ est nõ occides: qui deo auctoꝛe bella gesserunt: aut personam gerẽtes publice potestatis ẽm ius legis: hoc ẽ iustissime rationis imperium sceleratos morte puniẽrũt. Et abrahã non solum nõ est culpat⁹ crudelitatis crimine: verũ etiã laudat⁹ est nomine pietatis q̃ voluit filiũ nequaq̃ scelerate: sed obedienter occidere. Et merito querit⁹ vtrum p̃o iussu dei habẽdũ sit: q̃ iepte filiã q̃ occurrit patri occidit cũ id vouisset imolaturũ q̃d eivictoꝛi redeũti de ꝑlio primit⁹ occurrisset? nec sanson aliter solvit q̃ seipsum cũ hostib⁹ ruina domus oppressit: nisi quia spiritus latẽter hoc iusserat qui per illuz miracula faciebat. Hꝫ igitur exceptꝭ quos vel lex iusta generaliter vel ipse fons iustitie deus specialiter iubet occidi: quisquis hominem vel seipsum vel quenlibet occiderit: homicidij crimine innectitur. Item hoc dicim⁹: hoc asserim⁹: hoc modis omnibus approbamus neminẽ spontaneam mortem sibi inferre debere: velut fugiẽdo

Occidere seipz nemini est permissum

a ¶ Excepto. arg. q̃ pson̄a ad quã loquꝫ nõ intelligit excepta in generali sermone. vt. ff. de pigno. paul⁹. §. vl. Item arg. eoipso q̃ quid non excipitur itelligitur includi. vt. ẽ. lv. dist. si euangelica. t extra de iure patro. ex litteris. Item est hic ar. q̃ id quod de vno dicit de omnibus alijs intelligendum est. vt ij. q. j. multi. t. ẽ. distinc. iij. deniq̃. et di. v. ad ei⁹. Itez arg. q̃ verbum indiffinite prolatum generaliter itelligẽ duz est. vt. xxxj. q. j. q̃ si dormierit.

b ¶ Ulixisti. Iste dixit mdam martyrẽ esse cum penitẽtia sit vindicta puniẽs in se qõ cõmisisse dolet. vt. j. de pe. dis. iij. penitẽtia. vnde licituz ẽ cuilibet pro pctis suis se occidere.

c ¶ Talibus. sunt verba Augusti. dic talib⁹ id est malis.

d ¶ Martyrũ ẽ. j. qõe. j. vide. j. xxxij. q. iij. q̃ autem.

Non est nostrum.

e ¶ Absq̃ eo. Dicunt quidam q̃ vbi fides ecclesie t castitas coꝛ potuis impugnat licz alicui se occidere: vt hic inuit cum tñ Aug. dicat q̃ ad q̃dcunq̃ malũ quis cogat nõ põt se occidere. vt. ẽ. q. iiij displiceꝛ. melius põt legi hec dictio absq̃ inclusiue. q. d. nec in illis in quib⁹ ma

molestias tẽporales: ne incidat in ꝑpetuas: neminẽ propter peccata aliena ne hoc ipso incipiat habere grauissimum peccatum propriũ: neminẽ propter sua pctã pretrita que magis i hac vita opus est vt possint penitendo sanari: neminẽ velut desiderio melioris vite q̃ post mortem speratur: quia reum sue mortis melioꝛ post mortem vita non suscipit. Item contra petilianum.

¶ Nemini licet sibi manus inicere

Ulixisti: laqueo traditoꝛ perist: laqum talibus dereliquit. hoc ad nos omnino non pertinet: neq̃ eñ veneramur nomie martyrum eos q̃ sibi colluz ligauerunt I tẽ Hiero. in iona ꝓpheta.

¶ De eodem.

On est nostrum mortem arripere: sed illam ab alijs libenter accipere. vñ t in persecutionib⁹ nõ licet mihi ꝑpria perire manu absq̃ eo⁸ vbi castitas periclitatur: sed percutiẽti colla submittere⁸.

Item ex conci. brachareñ.

¶ Nulla fiat oratio pro his qui seipsos interficiunt.

Lacuit vt hi q̃ sibiſpis voluntarie⁸: aut p ferrum: aut per venenũ: aut per precipitiũ aut per suspendium: vel quolibet modo inferunt mortẽ: nulla prorsus p illis in oblatiõe cõmemoratio⁹ fiat. neq̃ cũ psalmis ad sepulturam⁴ eoꝝm cadauera deducant⁵: multi enim sibi hoc per ignorantiã vsurpãt. Sicut t de his placuit fieri: q̃ pro suis scelerib⁹⁶ morientꝫ impenitentes subaudiatur.

Idem in eodem. li. j.

¶ Nõ est reus homicidij miles: q̃ potestati obediens hominem occidit.

Mortuus enã sine penitẽtia admittit ad ecclesie orõnes.

sepultura q̃q̃ cõtrito denegatur.

MIles. ¶ hec est quarta pars.q. In qua pbat magister per.xi.aucto.q̄ non peccant iudices vel ministri si malos occidūt: si tamē non ad vlciscēdi sed animo iudicādi faciunt. Johan. de fan.

a ¶ Imperij.argu.q̄ ratione mandati excusatur aliquis etiam si contra ꝓscientiā faciat: vt.ff.e.q. j.q̄d culpat. l fi. extra de offi. iudi.dele.pastoralis.H.quia vero.

¶ Um minister iudi.

b ¶ Sponte. arg.q̄ non excusatur vno q̄ reddit debitum illi quē scit consanguineū suum de mandato ecclesie. ſz distinguit extra de sentē. excō. inq̄sitioni. ⁊ de resti. spo. literas.

iiij.ps

¶ Ex eterna.

c ¶ Si spōtanea. ſi. xxij.q. v. dixit. ad hoc facit.xxij. q̄sti.ij. abrahām.

d OFficia vindicte dicte.i. vindicta ex officio.

e ¶ Quomodo iudex.i extra ordinarijs: vbi nō est statuta pena criminis.

f ¶ Lex. id est vbi ē statuta pena criminis ad vtrūq̄. extra de offi.et potest. iudi.dele. de causis versus fi.

g ¶ Crūminis ꝯ.xlv. distin. ⁊ q̄ emendat.

h ¶ Onfrustra.ē. distinctione quarta facte sunt.

i ¶ Modos. ad quid fiant. vt ē. questione. iiij. qui peccat.

k ¶ Causas. nam sine causa nemo puniend⁹ est.xxj.q. vlt. inuentum.

l ¶ Rationes. nam scōm leges iudicādū est.iij.q. vij. iudicet.

m ¶ Unitates. nā hoc solum bñ agit vt vita hoīs corrigatur. vt. ē. e. p desī. Johan.

n ¶ Um homo. ¶ Latro. furez nocturnū licet occidere: sed diurnū nō: nisi telo se defendat: vt extra de homi. si perfodiens. si autem fur nocturnus poterat deprehendi sine lesione tenet ille qui eum occidit. vt.ff. de sicca. furem. Item latronē insidiantē in itineribus licet cuilibet occidere: vt.C. quando li. vni. sine iudi. vin.l.j.⁊.ij.

Furez nocturnus sed nō diurnus licet occidere.

o ¶ Potius. ſ. p̄zori.q. vlti. qui aliorum.

o ¶ Potius. sic magis punitur consulens q̄ faciens. vt. ſ. p̄zori. quest. vlti. qui alios. et. lxxxvj. distincti. tanta. Inquirendū etiam est quis primo causam mali ꝑbuerit. vt. C. ad. l. iul. devi. publi. si quis. et.ff. si quadru. paupe. fecis. dicatur l.j.H. cum arietes.

¶ Quare sint instituta regia potestas: ⁊ legalia tormēta.

ON frustra[h] sunt instituta ptās regis et cognitoris ius: vngule carnificis: arma militis: disciplina dominātis: seueritas etiam boni pīs. habēt oīa ista modos[i]: cās[k]: rationes[l]: vtilitates[m]. hec cum timenk ⁊ mali coercenk: ⁊ boni quieti inter malos viuunt. Item.

¶ Nonnunq̄ poti⁹ peccat q̄ causam mortis ꝑbet: q̄ ille q̄

UM hō ab (occidit. hoie occidit multum distat vtrū fiat nocendi cupiditate vel iniuste aliq̄d auferendi: sicut fit ab inimico ſicut a latrone: an vlciscēdi vl obediendi ordine: sicut a iudice: sicut a carnifice. vl eua dendi/vel subueniēdi necessitate: sicut interimitur latro[n] a viatore: hostis a milite

¶ Et aliq̄n qui cā mortis fuit poti⁹° in culpa est q̄s ille q̄ occidit: velut si quispiā deciat fideiussorē suū atq̄ ille ꝑ isto legitimū suppliciū[p] luat: nec tn̄ ois q̄ cā aliene mortis ē: re⁹ est velut si stuprū q̄s pīā petit: ſeseq̄ si non ipetrauerit interimat. Quid si fili⁹ timens pīs pīa ꝑbera ꝑcipitio pereat: q̄d si ali⁹ hoie liberato vl ne ali⁹ liberet: sibi ipsi mortē inferat: nunq̄d ꝑpter istas alienarum mortiū causas: aut sceleri ꝓsentiēdū ē: aut vidicta peti q̄ nō fit nocēdi ſz corrigēdi studio: aut etiā paterna ꝑbera toleranda: aut opera mie cohibēda sūt: hec cū accidūt debem⁹ eis hūanū dolorē ⁊ nō ꝑpter illa ne accidāt recte factorū reprimamus voluntatem.

a ¶ Rincipes. hec quatuor capitā ad hoc inducuntur vt ꝓncipes eccl'sias defendant ⁊ reos non permittant viuere.

Laici q̄q̄ in clerico habent iurisdictionem

b ¶ Intra ecclesiā. Laici habēt iurisdictionē multiplicit intra eccl'siam. q̄q̄ in ꝑsonis ipis cum sint incorrigibiles. vt. xxxvj. dist. eos q. ⁊. j. e. de liguribus. Item q̄s q̄ ꝓpter ambitionez alicui⁹. vt lxxix. di. si q̄s pecunia. Item cū fidē volūt subuertere. vt dis. viij. q̄ iure. et. ē. e. c. j. et xvij. di. nec li cuit. Item cū falsarius est cleric⁹. vt extra de cri. fal. ad falsarios. Item cuz ⁊ scisma faciunt clerici: ⁊ cuz ptēnunt excōicationē. vt. ſ. e. de ligurib⁹. Item ⁊ vbi cunq̄ eccl'astica ptās deficit: vt hic. Item ⁊ cuz tributū petunt ab ecclesia: vt. ſ. e. q. viij. conuenio.

c ¶ Non ꝑualet. ē. distic. xcvj. duo. ē. dis. x. q̄n. ē. xj. q. j. istud.

d ¶ Es. ¶ Confessionez. i. ad ecclesias ꝛp̄z cōfitentes.

e ¶ Ncestuosi. ¶ Jn pīstinis. ē. lxxxij. dis. plurimos. Jo.

f ¶ Egū offici. ¶ Oppressos. hic videtur q̄ ad iudicū secularespectet defendere oppressos et viduas: et pupillos. vt. ſ. e. administratores. et. ē. eo. q. iij. ab imperatoribus. et. C. q̄n imperat. inf pupil. et vid. l. vnica. sed contra. ſ. xxiij. q. vlti. si quis de potētibus. lxxxvij. di. desolatis. ⁊. c. j. et. ij. et. xij. q. j. omnis etas.

Hiere. vij. d.

g ¶ In loco isto. i. in ecclesia. Johan.

¶ Ipsis autem. ¶ hec est. v. ps. q. In qua magister pbat q̄ fides debet ꝑuari pncipibus: et hoc pbat ꝑ duo. c. Jo. de. f.

Faciat q̄libet q̄ sue cōueni unt cōditioni

h ¶ Sapud. ¶ Cōditioni. No. q̄ q̄libet debet facere q̄ sue ꝓditioni conueniunt. vt. xciij. di. legimus et. vij. q. j. si quis eps. et est hic ar. contra clericos quibus displicet cōditio sua q̄ cōmā volunt nutrire. ex deyi. et hocle. clericus.

v. ps.

i ¶ Qui cōtra dictor. ē. xvij. q. vlti. si ꝙs seruuz.

k ¶ Quomodo. Ar. ē. ij. q. vij non potest.

¶ Deat ali.

l ¶ Abraham. cū reuerteretur de cede q̄t tuor regum.

m ¶ Oia. hec littera videt sibi contradicere in eo q̄ dicit hic q̄ regis sint oia ⁊ iam dixit q̄ oia sint victoris: et etiā in gen. dixit non accipiam ex oibus q̄ tua sūt. Ad hoc dicas q̄ abrahā non suberat ꝓsti regi nec tra. ſ. xxiij. q. vlti. si quis de potētibus. lxxxvij. di. desolatis. ⁊. c. j. et. ij. et. xij. q. j. omnis etas.

Gen. xiij. d

tra. ſ. xxiij. q. vlti. si quis de potētibus. lxxxvij. di. desolatis. ⁊. c. j. et. ij. et. xij. q. j. omnis etas.

¶ Ecclesiastica ptās ⁊ sacerdotalis defēdat auctoritas q̄ ad diuinā ꝓfessionē ptinēt

REs autē oēs aliter tute esse nō possunt: nisi que ad diuinā ꝓfessionē ptinēt: ⁊ regia ⁊ sacerdotalis defendat auctoritas.

Item ex concilio turon. iij.

¶ Sacerdotalis admonitō quos corrigere non valet secularis potentia corrigit.

INcestuosi: p̄icide: homicide mīri apud nos reperiunt: ſz alīq̄ ex illis sacerdotum nolunt admonitō nibus aurē accōmodare: volētes i pristinis[c] pdurare criminib⁹. q̄s oportet p sclaris potētie disciplinā a tam pua ꝓsuetudine coerceri: qui ꝑ salutifera sacerdotū monita noluerunt reuerti.

Item hie. super hieremiaz.

¶ Malos compūmere ⁊ bonos subleuare fgū officiū ē.

REgum officium est ꝑ pium facere iudiciū atq̄ iusticiam: ⁊ liberare de manu calūniantiū vi oppressos[f]. ⁊ peregrinis pupillisq̄ ⁊ viduis qui facilius oppriuntur a potentibus ꝓbere auxiliū. ⁊ vt curam eis ꝑceptoꝝ dei maiorē iniſceret intulit. Nolite contristari vt nō soluz eripiatis: sed ne patiamini quidē vt vestra conniuētia eueniat eos ab aliꝭ cōtristari: ⁊ sanguinem innocentez nō effundatis in loco isto[g]. homicidās ei ⁊ sacrilegos ⁊c. et postpauca. si inq̄t hoc feceritꝭ o reges iuda tenebitis pristinā potestatem

Pīs aūt pncipib⁹ ⁊ potestatibus fidem ⁊ reuerentiā seruari oportet quaz qui nō exhibuerit apud deum premia inuenire non poterit.

Unde idem. Hieronimus.

¶ Eterna mercede fraudat q̄ fidem ⁊ reuerentiam potestatibus seruare contemnit.

SIapud carnales domnos i minimis fideles fuerint icipiēt eis apud deū premia maiora committi. ornat autem doctrinā dñi qui ea q̄ cōditioni[h] sue apta sunt facit ⁊ ex diuerso cōfundit eā qui non est subiect⁹ in oibus. ⁊ cui conditio sua displicet: qui cōtradictor[i] atq̄ fraudator i nullo fidē bonaz ostēdit. quō[k] eñ potest fidelis esse in substātia dei: q̄ carnali dño fidez exhibere nō potuit: Item ez Ambro. in lib. o. ſ. de patriarchis.

¶ Militaris disciplina. regi omnia ꝑuat.

DIcat aliquis cum ipse vicerit quomō dixit abrahā[l] ad regē sodomorū. Nichil sumā abs te: cum preda victoris fuerit: decet militarem disciplinam vt regi seruentur omnia[m] sane his qui

de regno suo & rat. & ideo preda erat in sua potestate: alioquin si nō fuisset sua nō potuisset inde dari. Gen. xv. a. Preda publica est domino sub q̄ militat vij. ps.

Pretera.

Hec est vij. ps q. in qua probat q̄ principes tenent ecclesiā defendere alias excōicent. Jo. de. f.

Administratores.

a Privatos videtur ergo q̄ tho iure sit excōicatus princeps q̄ nō facit iustitiam clerico.

Non solum.

Hec est vij. ps. q. in q̄ probat magister q̄ mali sunt puniē dī p̄ iudices et p reges: et q̄q; occulto iudicio diuersis modis: et tales vltores nō peccant dū tñ amore iustitie hō faciant. & hoc probat per. xxiij. c. Jo. de fan.

b Ministri. ſi. xv. questio. ſ. nec is.

c Fortitudines. ſ. demones et ita est bonum q̄ demones sunt. vt J. eo. ſ. vlti. sic bonum est q̄ hereticī sunt. vt. J. prox. q. vlti. capi. vltimo.

secū fuissent in adiumētum fortasse sociati partē emolumenti tribuēdā asserit tāq̄ mercedē laboris. ideoq; q̄n sibi mercedē ab hoje nō que siuit: a deo accepit: sicut legimus scriptū q̄ post hec verba factū est p̄ hūc dñi ad abiā hā invisu dicēs Noli timere abiahā ego ptegā te & merces tua erit magna valde.

Preterea sicut principib⁹ & ptātib⁹ fidē & reuerētiā exhibere cogimur: ita secularius dignitatū administratorib⁹ defendēdaq; ecclīaq; necessitas incūbit q̄ si facere & tē pserint: a cōione sunt repellendi. Unde Joh̄. octau⁹.

Querimonias ecclesiarū qui in dignitatibus agūt attentius debent audire.

Administratores plane sc̄lariū dignitatū q̄ ad ecclīaq; tuitionē: pupillor; ac viduaq; protectionē: ra pacisq; refrenationē ꝓstituti esse, pculdubio dñt: q̄tiens ab epis⁹ & eccl'asticis virſ; quēti fuerit: eor; q̄rimōias attētius audiāt: & p̄m q̄ necessitas expetierit absq; negligētia examinēt. & diligenti studio corrigāt. Si si dei timorē p̄ oculis nō hñtes negligē post sc̄az & tertiā admōitionē inuēti fuerit. ofm̄i se nouerint cōionevsq; ad p̄dignam satisfactionem priuatos[a].

Item Hiere. super Johel.

Nō solū hoies: ſz & contrarie fortitudies sc̄ vltrices ire dī

Non solū hoies mīstrib⁹ sūt & vltores ire his q̄ malū opāt: vñ nō sine cā gladū portāt: ſz etiā contrarie fortitudies[c] q̄ appellāt furor & ira dei. Item dē super Esaiam.

Qui crudeles iugulat: nō est talis q̄lis patiētib⁹ videt

Non est crudelis qui crudeles iugulat: sed crudelis ideo vocat q̄ crudelis patiētib⁹ esse videtur. Nā latro suspēsus patibulo crudelē iudicē putat. Item dez super Ezechielem lib. iiij.

Minister est dei: q̄ malos punit i eo q̄ mali sunt.

Qui malos punit in eo q̄ mali sūt: & habet vasa iterfectiōis[b] vt occidat pessimos minister[c] est dei. Idem sup epistolam ad Gala. lib. ij.

Nō scelus admittit iudex qui homines vincit.

Iudex non est auctor sceleris hoies vinciēdo Item super Hieremiam.

Non sanguinē effundit: q̄ homicidas & sacrilegos punit.

Homicidas[f]: sacrilegos: & venerarios punire nō ē effusio sāguis sed leguz ministeriū. Item Cypria. Principes populis parcere non debent.

Si audieris[g] in vna ex ciuitatibus: quas dñs deus tuus dabit tibi inhabitare illic dicētes: eam⁹ & seruiam⁹ dīs alienis: quos deos non nouisti: interficiens necabis[h] oēs[i] qui sunt in ciuitate cede gladij: & incēdes ciuitatem igni: & erit sine habitaculo in eternū. nō reedificabitur etiaz nunc[k] vt auertatur deus ab indignatione ire sue: & dabit misericordiā tibi: & miserebit tui: & multiplicabit te: si audieris vocē dñi dei tui: & obseruaueris precepta eius. cuius[l] preceptis & vigoris memor mathathias[m] interfecit eū q̄ ad arā sacrificaturus accesserat. Si si aduentū christi circa deū co

Deut. xiij. c.

ciuitas p delicto personarū puniri potest.

est vsq; in futurum. sic. xj. q. iij. nolite.

l Cuius. hec sunt verba cypri.

m Mathathias. Ut legit in libro machabeorū.

Ui malos & Uasa interfectionis. i. potestatem.

e Minister. Et tales qui mittunt ad puniendū malos dicuncur adesse cā rei pub. vt. ff. ex qui. cau. ma. q̄ nuptū tur. ſ. questitum.

f Homicidas hic habes q̄ homicide et sacrilegi et venefici capite puniuntur. de homicidis patet vt de pe. dist. ſ. si q̄s cum telo. de veneficis simīr patet: vt. ff. ad. l. cornē. de sic. l. iij. de pena sacrilegorum habes. xvij q. iiij. per totum et. ff. ad. l. iul. pecul. sacrilegij.

Sacrilegi homicide et venefici capite puniunt.

Timor tollit meritū

g Sic audieris. Hec ꝑba sumpta sūt ꝺ deutronomio vsq; ad illū locū cuius precepti.

h Necabis. Tu quicūq; sis. & sic q̄nq; ille qui nō est iudex pōt & pūire maleficos. vt. J. e. q. vlt. legi.

i Omnes qui. Si ergo aliq̄ hereticī sunt in vna ciuitate tota ciuitas pōt exuri: et sic ecclesia vel ciuitas punit p delicto personarum: vt. xxv. q. ij. ita nos. et. C. ō sacrosan. ecc. inbemus nullā. arg. ꝺ. xvi. q. vj. si episcopuz. q̄d iuris sit. de hoc notat in illo brocardo arg. delictū persone &c. Item habes hic q̄ hereticī occidi possunt vt. ſ. e. q. iiij. quādo. Johan.

k Nunc. Jd

l Cuius. hec sunt verba cypri.

m Mathathias. Ut legit in libro machabeorū.

Ad fidem.

Cogendus. Sic. xlv. di. de iudeis.

b Integritate. i. securitate.

c Preposteratio. Id est inordinata.

d Nisi cura. id ē nisi ōliquēs ꝓmo istruat ad bonum: vel nisi corripiēs ꝓbeat prius exemplum bone vite. vt. iij. q. vij. ſ. porro.

e Cogimini Qui est ex timore bñ facit reputat nō facere. vt ex de regu. iur. q̄ ex timore. et q̄ cogit mutare locū nō mutat locum: sed mutat. vt. vij. q. ſ. mutationes. nec ꝓmiuz aliq̄ debemus cōsecr ex hoc q̄ facim⁹ inuiti. vt xij. q. ij. cū ꝓpostera. Un si aliquis cogit adire hereditatē quā ex cā fideicōmissi rogat⁹ ē restituere: nullū cōse quit cōmodum ex tali additiōe nec pōt vti bñficio legis falcidie ff. ad treb. cogi. ſ. metianus.

f Nisi elegerit. Pōt em̄ aliq̄ malefacere ꝓpter voluntatez coactā. vt. xv. q. ſ. c. merito. ſz nō potest bñfacere propter volūtatem coactam vt hic dicitur.

Si vos contra ecclīaz.

g Diffundi tur. Licet ecclesia vt vbiq; diffusa. tamen eadem insolidum vbiq; est. vt. J. p. q. questiōe. ſ. loquitur.

h Uel pecunie. Et ita puniri possūt heretici ab ecclesia in rebus: in honore vel exilio. vt ſ. q. iij. quādo. et. c. nō inueniē. et. J. e. de liguribus. in fi. et. ſ. q. vij. ca. j. Sed cōtra. ecclesia non debet in delictis recipere penam pecuniariaz. vt extra de pe. licet Rñ. q̄ eccl'ia potest infligere penam pecuniariā q̄n magis illa timetur. Uel dic q̄ tūc potest infligere cū hoc inuenitur expressum. extra de of fi. ōle. de causis.

hereticī vario mō ꝓnt ab ecclīa puniri.

Quotes putes retunc.

i Cū non cedis. q̄ alios possunt corrigere. habes. ſ. questi. iij. duo ista. & ſ. eo. capi. j.

k Ulcinum. Arg. est hic ꝓ h. qui dicit q̄ illud preceptuz ſ peccauerit: ad omnes spectet. Sed tu intelliga istud de illis q̄ aliquā habent potestatez sup alios. Ul' intelligit de canonica denūciatione ad quam quilibet tenetur. vt dixi. xxij. q. v. h⁹ videtur. Uel dic vt dixi. ſ. e. duo ista. Jo.

Preceptuz ſ peccauerit an ad oēs ꝓtineat.

On est.

l Innocentie. id est boni viri.

m Neminī. ſi. xxij. q. vlti. de forma.

n Experimento. ſi. ij. questione. vij. quapropter.

Ui ab ecclesia in rebus/ in honore vel exilio. vt ſ. q. iij. quādo. et. c. nō inueniē. et. J. e. de liguribus. in fi. et. ſ. q. vij. ca. j. Sed cōtra. ecclesia non debet in delictis recipere penam pecuniariaz. vt extra de pe. licet Rñ. q̄ eccl'ia potest infligere penam pecuniariā q̄n magis illa timetur. Uel dic q̄ tūc potest infligere cū hoc inuenitur expressum. extra de of fi. ōle. de causis.

Non solum nemini malum inferre: verum etiā cohibere a peccato: vel punire peccatū: vt aut ipse q̄ prius odio habetur corrigatur experimēto[n]: aut alij terreātur exemplo.

Bonuz puenit ex malo.

a ¶ Bona. No ta q ex malo puenit bonum. vt xiij. dist. nerui. in fi. sicut de facto iudeorum q̄ crucifixerūt deum. Itē est hic ar. q malum punit q̄ ex inde puenerit bonū. vt si quis puerum castrauerit: licet eū meliorē fecerit tñ punitur. ff. ad. l. aq. si seruꝰ. seruū. §. et si puerum. similiter licet quis rem fecerit prohibitā: licet bene fecerit tñ punitur. ff. de re mili. l. ij. §. in bello. Ar. cōtra. ff. ad. l. aq. si seruus seruum. §. si oliuam.

b ¶ Abstulit. Hoc ideo dicit. quia pena mortis punitur siue pro vno/siue pro altero: alias autem idem delictum potest variis penis puniri. vt. xvj. q. st. iij. attendēdum. et xvij. q. j. statuimus. Hic cōsuevit distingui cuz quis accusatur de diuersis criminibus aut ille la crimina descēdunt ex eodem facto aut ex diuersis. Et hec distinctio no. C. de accu. qui de crimine. si autem diuersis actionibus velit quis agere disting uit. aut ille actiones sunt ambe penales: aut ambe rei persecutorie aut vna penalis / et altera rei persecutoria: vt not. ff. nau. cau. stab. lj.

Accusatur ne quis de diuersis criminib⁹

c ¶ Si adulterium. Hic videt q secundum canones et adulte

bona⁸ opari ꝓsueuit. nec eñ sine illi⁹ puidētia factū esse credendū est: vt insensati et puersissimi homies vsq̄ ad hoc ꝓsilirēt vt suā diuisionē catholicā esse credentes ecclesiā: a suavos pollutiōe ꝓhiberēt. sic eñ p misericordiam dei etiā nescientibus illis hoc factū est: vt a scismaticorum cōtione eruti: catholice quā diligitis seruarivos cōtigisset eccl̄ie. cuius igit vestra p illoz scelꝰ facta sit vtilitas: nolite tñ impunitā ꝓsumptionē iiquoz hoiz crassari ꝓmittere. si eñ hoc q̄ vestrā gloriā ꝓsumpserūt: nō fuerit vindicta cōpressuz q̄ in oibus minoribus nō valeāt puniri: ambigi vltra nō dz. exercete igit i talibus debitam auctoritatez: z ne eis ampliꝰ talia cōmittēdi spes crescat vestris coertionibus reprimātur. ad hoc siquidez dei nutu etiā contra vos talia ꝓsumpserūt: vt talia vobis corrigētibus: ab eodem scelere alios possetis deo p pitiante munire. quales autem sunt qui ecclesiā fugiūt eufrasiꝰos scelera q̄ āplius occulta deꝰ eē noluit: euidēter informant: qui in homicidio quidem nec hominis necessitudinē: nec fratris charitatem: nec sacerdotiꝰ reuerentiā cogitauit. incestuoso autē adulterio etiā ipi vindicte abstulitᵇ modū: q̄ si adulteriumᶜ punias: nō remanet in quo vindicetur incestꝰ. si i cestuoso ingeras penā: inultuz crimē adulterij remanebit. Ecce ō quo collegio sūt qui q̄tū ad superbiā suaz in turiam vobis inferri molliti sunt: z q̄tum ad ꝓuidētiam dei ipollutos vos eccl̄ie dei seruauerꝰt. auferte tales ab ista ꝓuincia: vtimini oblata vobis a deo opꝓimendi

perfidos occasione. qō tunc plenꝰ fieri poterit: si auctores scelez ad clemētissimuz ꝓncipē dirigank: z maxime eccl̄ie adlegiēsis inuasoz: qui et in scismate maledictꝰ: nec honorē eꝑi poterit retinere nec meritum. ¶ Item Nicolaus exercitui francorum.

¶ In certamie qō cōtra fideles geritur: quisquis moritur celeste regnum meretur

OMniū vestrū nosse volumus charitatē: quoniā quisquis (qō nō optātes dicimꝰ) in hoc belli certamine fidelik mortuꝰ fuerit: regna illi celestia minime negabuntur. ¶ Item Urbanus secūdus Gotifredo lucano epiſcopo. ¶ Non sunt homicide: qui aduersus excōmunicatos zelo matris ecclesie armantur.

EXcōicatoz iterfectoribus (put i ordine ecclesie romane didicistis) ꝼm intentionez⁶ modū congrue satisfactionis iniūge. nō eñ eos homicidas arbitramur quos aduersꝰ excōicatos ze lo catholice matris ecclesie ardētes: aliquos eorū truci dasse cōtigerit. ne tñ eiusdē ecclie matris disciplinaᶠ deseratur eo tenore (scōm q̄ diximꝰ) penitētiam eis indicto cōgruentez: qua diuine simplicitatis oculos aduersus se ꝓplacare valeāt. si forte duplicitatis⁸ ꝓ humana fragilitate in eodē flagitioʰ incurrerint. ¶ Item Augustinus ad Bonifacium.

¶ Pax ecclesie: mestitiā cōsolatur perditorum.

QUis eñ vrīm¹ velit aliquē inimicorū suoruz non solū perire: verūetiā aliq̄d perdere: sed si domꝰ David alit nō meruerit habere pacē: misi Absalon filius eiꝰ in bello qō gerebat ꝓtra patrium/z incestus morte puniatur secūduz. l. hodie adulteriū nō punit morte. vt. C. de adul. auf. sed hodie. Jo.

d ONium. CErtamine. j. e. q. viij. oim

eXcōmunicatorum.

e ¶ Intentionem. s. occidentium: vel scōm tēptionē imponētis penam. vt. xxviij. q. vij. tempa

f ¶ Disciplina Non ad cautelam et ex abundāti aliquid fieri ne disciplina matris ecclesie deseratᵏ. vt. l. dus. ꝓes hyteros. et xxxiij. q. ij. in lectum. et. xv. q. j. si quis insanies que enim dubitatiōis causa ex abūdanti apponuntur ius cōe non ledūt. vt. ff. de reg. iur. q̄ dubitationis. et. l. non solet. Item est hic arg. q in dubijs in deteriorē partem interpretamur cōtra regulā illam extra de re. iur. estote.

Sēnacherib fuit rex assyriorum.

Disciplia ecclesie non est deserēda.

g ¶ Duplicitatis. i. mortalis peccati.

h ¶ Flagitio. i. q̄ alias erat flagitium.

i QUis eñ vestruz. Ex hoc cap. dicit quidaz q̄ q̄ peruenit clericū excōicatū nō incidit in canonez: et q̄ nō est puuandus a liquis igressu ecclesie per eū qui est extra ecclesiam qō nō admittoꝰ: et loquit hic de tali excōicato qui penit⁹ incorrigibilis est. xj. q. j. penitus.

ij. reg. xviij. b

s BEmittunt. ¶ Per dei verbū. i. per oronem vel ꝓ predicationem ecclesie. s. ꝓ predicationē euangelij. sic. xv. q. j. nec ts. z. ē. eo. non solū.

b ¶ Per senacherib. regē assyriorū: q̄ maximā partem filiorum israelis captiuauit: qui cū venisset ad obsidēdū hierusalē ab angelo exterminatoze nocte est fugatᵍ. occisis ab eodez angelo. clxxxvij. milibus de exercitu suo.

c ¶ Et per nabuchodonosoꝛ. q̄ cepit hierusalem: z tribuz iudā/z tribū bēiamin in babiloniam captiuitatem duxit.

d ¶ Et ꝓ ponces. s. vespasianū et titū. d. xlij. anno post passionem dñi hierusalem destruxerunt.

e ¶ Assur. senacherib.

f ¶ Non nisi temporalē. Ar. q̄ sufficit aliquē bonū facere ad hoc vt remunerandus sit: et si illud mala intētiōe faciat. Naz et qui prędandi aio gerit negocia alicuꝰ habet actionez negotioꝝ gestoꝝ. vt. ff. de neg. ge. si pupilli. §. sed z si quis negocia. Item est hic argu. q̄ qui ignorās adimpleuit volūtatē alicuꝰ dicit obtēperasse siue volūtati. Ar. §. ff. de cōdi. et de. l. ij. vbi dꝰ non eñ videtur obtēperasse qui

fatali casu obtēperat. Sz illud obtinet cū cōditio apponit que est in potestate alicuiꝰ: secus si non est in potestate vt ibi dicit. Itē est hic arg. q̄ ex eodē facto cōsequitur quis premiū z penā. vt. xxij. questi. ij. si quelibet.

Obtēperās casui fatali nō vt obtēperare iij. reg. xxv. a. j. Mac. vj. a.

g ¶ Da. i. datū, pnūcia. similis expositio est. ff. de testa. heredes palā. §. si q̄s

h ¶ Per antiochum. Qui tēpore machabeorum hierusalē cepit: et templū polluit.

Esaie x. b.

Esaie x. d.

tiij. reg. xvj. c.

trē: fuisset extict⁹: cuius magna cura mādauerit suis: vt eū q̄tū possent viuū/ saluū q̄ seruarēt. z eēt cui penitēti paternꝰ affectus ignosceret: q̄d ei restiterit nisi perditū flere: z sui regni pace acq̄sita suā mestitiam cōsolari? Si ergo viri sancti z publice potestates bella gerēteſ: nō fuerūt trāsgressores illiꝰ mādati nō occides: cuius quosq̄ flagitiosos: digna morte perimerēt: si miles sue potestati obediēs nō est reus homicidij: si eius imperio quēlibet flagitiosum iterfecerit si homicidas et venenarios punire nō est effusio sanguinis: sed legū misteriū: si pax ecclesie mestitiam ꝓsolatur perditoꝝ: si illi q̄ zelo catholice matris accensi excōicatos interficiūt: homicide nō iudicank: patet q̄ malos nō solū flagellari: sed etiā interfici licet. Sed querit si ꝓtingat aliquos malos pūiri ab his qui nō habēt legitimam potestatem: an sint rei effusi sanguinis hi p q̄s puniunk? De his ita scribit Ambro.

¶ Aliquando puniunk peccata per populos iussu diuino excitatos.

BEmittuntur peccata per dei verbū[a] cui[9] leuites iterpres z q̄dē executor est: remittunk ꝓ officium sacerdotis sacrūq̄ ministeriū. puniūtur q̄q̄ pctā p homines sicut p iudices: q̄ ptā te ad tēpus vtunk. puniūtur pctā etiā p ꝓphetas. Virga furoris mei assur: ipe autē nō cognouit. assur[e] erat virga furoꝛ dñi: qꝛ per eū innumeras gētes diuina iusticia flagellare dispositi: ipse vero nō cognouit: qꝛ in supbiaz elatus victoriā quā assecutꝰ fuerat nō diuine potentie: sed suis viribus attribuit: vnde contra eius supbiam dñs loqtur dicēs. Nū quid gloriabit serra ꝓtra eū qui secat in ea: aut nunquid exaltabit securis ꝓtra eum qui cedit in ea: Quidꝰ similitudinibꝰ satis ꝓspicue ostēditur: q̄ sicut serra z securis nec secare/ nec cedere ligna ꝑt nisi ab alio regank: ac ideo contra regentē se supbire nō debēt: sic illi p q̄s deꝰ punit: absq̄ nutu diuie dispositiōis nichil agere valēt: ac iō ꝓtra regentē se supbire eis non lz. tales ineo q̄ puniūt deo seuire dicunk in eo autez q̄ ignorātes se esse ministros ire dei: ipia vanitate supbiunt: nec mercedez sue seruitutis a deo nō (nisi tꝑalem[f]) inueniūt: penā vero sue supbie nō effugiunt. Unde cū dñs diceret ad ꝓphetā de nabuchodonosoꝛ. Quid dabo ei ꝓ laboze q̄ seruiuit michi apō tyrū. stati subiunxit: da[s] (hoc est datam sibi ꝓnuncia) egyptuz z ethyopiā. Cum autē in corde suo supbiens postea diceret. Nonne hec est babilon quā ego ꝓdidi i roboze regni mei: z. statim immutauit deus rationabilē mentez eius: et induit eū ferina bestialitate: vt ab hoibꝰ fugiēs cū bestijs viueret. Per ātiochū[h] q̄q̄ cū idolatriā iudaici plebis dñs puniret: z pacē quā ex lege dei abiecta: z ex sacrij nationū assumptis q̄rebant illis in pniciem verteret: qꝛ dei dispositionē ignorans sue facultati deuastationē illiꝰ plebis attribuit: ipecatur in eū ꝓpheta dicens. Effunde irā tuam in gentes q̄ te nō nouerūt: z i regna q̄ nō inuocauerunt nomē tuuz: ne forte dicāt in gentibꝰ vbi est deꝰ eoꝝ. Similiter cū p romanos peccatū mortꝛ xꝑi deꝰ punire decreuisset: vibis exciduū/ z iudaice plebis miserā captiuitatē suis viribꝰ ascribere ceperūt: vnde cōtra eos ꝓ

Dañ. iiij. f. j. Mac. j. e.

Psal. lxxij.

pſs. lxxiij.

Nūe. xxxiij. a.

Bonū facere vtrum ḡs cogatur.

Beñ. xij.b.

Coacto subuenit.

Judi. iij.a.

a ¶ Posuerūt Quia vexilla et scuta et arma sua posuerūt i tēplo in signū victorie b ¶ Bonoꝝ. id est in signum eorum qui sunt futuri boni.

c Quod autē. Nichil est dubitatiōis: quia ad bonum non suscepti nemo cogēdus est ſ.q.v.a d fidem. sed ad bonuz qđ suscepit cogēd⁹ est. vt.xlv.distic. disciplina. magister tñ aliter solui. ſ.e.ḡstiōe. iiij.quis nos.

d ¶ Cismatici. ſ.e. ḡstiōe. iiij.quis nos.

e ¶ Seduxerūt. Mitius hic agitur cum circūuento ḡ cum coacto: cum tamen alīs subuenit coacto in voto. vt extra qđ me. cā. perlatū. sed non subuenitur ibi circūuento. vt.xx. ḡstione iij. constituit.

pheta ſprecat dicens. Leua manū tuas in ſuphias eoꝝ q̄ te oderūt: ⁊ q̄ mīta maligna opati monumenta ſue victorie posuerūt in medio atrio tuo. ¶ Per sciētes pctā punītur: sicut de⁹ p filios iſrl voluit pctā punire amoꝛeoꝛum ⁊ cananeoꝛū/⁊ aliaꝝ gentiū quarū terrā iſraelitꝫ possidendā dedit quib⁹ etiā precepit vt nemini eoꝝ pcē rēt: sed oēs morti traderēt. Quid ꝓpter pctā eoꝝ illis cōtigisset ex verbis dñi apparet: q̄ cuz diceret ad abꝛaham. Semini tuo dabo terram hāc: veluti q̄ret: quare nō modo eam das michi: audiuit: nōduz em̄ sunt pctā amoꝛeoꝛum cōsummata: que tūc intelligunt fuisse cōsummata: cū popul⁹ ille de egyptiaca seruitute liberat⁹ terrā eoꝝ (sicut abꝛahe ꝓmissū fuerat) i hereditatē accepit. Cū ergo sic diuino iussu ad puniendū pctā populi excitant: sicut popul⁹ ille iudaicus est excitat⁹ ad occupandam terraz ꝓmissionis: ⁊ ad delendas gentes peccatrices: sine culpa noxius sanguis effundit: ⁊ que ab eis male possidētur: in ius ⁊ dominiū rite trāseunt bonorum[b]. Cū vero occulto instinctu aliq̄ monetur ad pſequēdū malos: sicut sennacherib et ceteri: qui populū delinquētē pſecuti sunt licet occulto instinctu operāte illoꝝ meritis incitētur ad pſequēdum: tñ quia praua intētione nō peccata delinquentiū punire: sed illoꝝ bona rapere/ vel sue ditioni subiscere querūt: non sunt imunes a crimine De quib⁹ etiam notanduz est q̄ aliquādo excitātur ad puniendum peccata bonoꝝ: vt tandem per bonos coꝛrectos ipsi quoq̄ puniant: sicut in libꝛo iudicuz legitur de iabin rege cananeoꝛum: et de madianitis q̄ ꝓpter idolatriam populi suscitauit eos de⁹ vt iſrael affligerēt: et terrā eoꝝuz occuparent. Cum autē populus dei sub manib⁹ eoꝝ diutius afflict⁹ peccatum suum recognosceret: ⁊ per penitentiā sibi deū placaret: dei ꝓcepto et barach comitat⁹ delboꝛā ꝓphetissam vxoꝛē lapidoth

Judi. viij.

iabin regē cananeoꝝ: ⁊ zizaram ducē exercitus sui contriuit: et gedeō zebee ⁊ ſalmana reges madianitarū: ⁊ oꝛeb ⁊ zeb duces eoꝝ morti tradidit. Apparet ergo q̄ aliquādo p legitimā potestatem gerentes: aliquādo per populos diuino iussu excitatos mali p peccatis suis non solū flagellantur sed etiam rite pduntur. Nec est contrarium illud Augu. quod ad marcellianuz ꝓ circūcellionibus supplicans rogabat: vt verberibus eos coerceret nō morte pderet. Cuius enim supplicando spacium vite eis reſeruari poposcit: non tamen legum seueritatē qua tales morte plectuntur non obseruandam docuit.

¶ Questio sexta.

QUod autem[c] queritur an mali sint cogendi ab bonū: facile apparet. ātiquus nāq̄ populus ille metu penarum ad obseruationē legis cogebat Jn euangelio quoq̄ dñs ait discipulis suis. Nolite timere eos q̄ coꝛp⁹ occidūt: aiam autē nō possunt occidē: sed potiꝰ cū timete. i. in timoꝛe seruite: qui pōt aiam et coꝛp⁹ pdere in gehēnam. Paulus quoq̄ cuz ecclesiā dei pſequerē in itinere cecatus ad deū conuerti coact⁹ est: vñ se abortiuo simile testatus est dicēs. Nouissime autē oim tanq̄ abortiuo visus est ⁊ michi. Hinc Aug. scribit ad bonifaciū. ¶ Ecclia malos debet cogere ad bonū: sicut christus paulū coegit.

Wat. x.c.

Act. ix.a. ſ.Lo. xv.b.

CIsmatici[d] dicūt: cui vi xp̄s intulit: quē coegit: ¶ Ecce habēt apostolū paulū: agnoscāt in eo pīu⁹ cogentē christum: postea docentē. pīu⁹ ferientē: postea cōsolantē. mirū est autē quō ille qui pena coꝛporis ad euangelū coactus intrauit plus oībus illis laborauit: qui solo verbo vocati sunt in euāgelio: et quē maioꝛ tioꝛ cōpulit ad charitatē ei⁹ pfecta charitas mittit foras timoꝛē. ¶ Cur ḡ nō cogeret ecclia pditos filios vt redirēt: si pditi filiꝫ coegerūt alios vt perirēt: cuius ⁊ illos quos nō coegerūt: sed tm̄mō seduxerūt[e]: si p terribiles ⁊ salubꝛes leges i ei⁹ gremio reuocētur: blādius pia mater amplectit: ⁊ de illis mlto ampli⁹ q̄s de illis ḡs nūq̄s pdiderat gratulat. ¶ An nō hoc ptinet ad diligētiā pastoralē etiam oues que non violēter erepte: sed blande/ lenterq̄ seducte a grege aberrauerāt: et ab alienis possideri ceperāt: iuētas ad ouile dominicū si resistere ei voluerit: flagelloꝝ terꝛoꝛib⁹ vel etiā doloꝛibus reuocare: Itē a xp̄o coactū paulū ostendim⁹. Jmitat

Exe. xxxiiij

Opio mutari pōt.

d ¶ Cismatici. ſ.e. ḡstiōe. iiij.quis nos.

e ¶ Seduxerūt. Mitius hic agitur cum circūuento q̄s cum coacto: cum tamen alīs subuenit coacto in voto. vt extra qđ me. cā. perlatū. sed non subuenitur ibi circūuento. vt.xx. ḡstione iij. constituit.

f ¶ Et[i] volēs, sic ex nolente fit volēs. vt.ſ. lxx. iiij.di. consuluit. et.ſ.ḡstione.iiij. displicet.

g ¶ Opinio. sic ergo iure peritus dz mutare opinionē suā si expedit mutari. vt. xij.q.j. certe. ⁊.ff. ō iure patro. diui. Jtez ex hoc loco dicūt q̄dam Aug. q̄nq̄ fuisse hereticuz sed potius pbat hic contrariū.

h ¶ Credak. Nunq̄s creditur fuisse maluz qđ factuz est bonū. vt.l. distinc. ferrum. ⁊.ff. de edu. educ. q̄ ita.

i Jam vero. Hoc ca. intelligitur de hereticis. cōtrariū est extra de hereti. ca. sicut. vbi pbibetur ne ali quis eos teneat in terris suis vel in domo: vel ali quē contractuz cū eis faciat. sed

ſ.Lo. x.b. Luce xiiij.d

c Quod errauerat. verba sūt prophete alloquentis malos, ꝓpter que ꝓbat Aug. malos esse cogendos.

d ¶ Hoc vob is verba Augu.

e Jdes. Bonū. vt.ſ. questiōe. v. ad fidem.

f ¶ Et[i] volēs, sic ex nolente fit volēs. vt.ſ. lxx. iiij.di. consuluit. et.ſ.ḡstione.iiij. displicet.

g ¶ Opinio. sic ergo iure peritus dz mutare opinionē suā si expedit mutari. vt. xij.q.j. certe. ⁊.ff. ō iure patro. diui. Jtez ex hoc loco dicūt q̄dam Aug. q̄nq̄ fuisse hereticuz sed potius pbat hic contrariū.

h ¶ Credak. Nunq̄s creditur fuisse maluz qđ factuz est bonū. vt.l. distinc. ferrum. ⁊.ff. de edu. educ. q̄ ita.

i Jam vero. Hoc ca. intelligitur de hereticis. cōtrariū est extra de hereti. ca. sicut. vbi pbibetur ne ali quis eos teneat in terris suis vel in domo: vel ali quē contractuz cū eis faciat. sed itaq̄ ecclia in istis cogēdis dñm suū: qui pīu⁹ vt neminē cogeret expectauit: vt de fide regū atq̄ gētiū pdictio pphetica[a] cōpleret. ¶ Etiā hic absurde nō itelligit illa aplica sententia vbi beatus Paul⁹ dixit. Parat⁹ sum vlcisci oēm inobedientiā: cū cōpleta[b] fuerit puoꝛ vra obedientia. Unde ⁊ ipse dñs ad magnā cenā suā pīu⁹ puuas adduci iubet: ⁊ postea cogi. Nā cū ei serui respondissent Dñe factū est qđ iussisti: ad huc locus est: exite (inq̄t) in vias et sepes ⁊ q̄scūq̄ inueneritis cogite intrare. Jn illis ergo qui ꝓuo leuiter adducti sūt. ppleta ē puoꝛ obediētia: in istis autē qui cogūtur inobedientia coercetur Jtez si p potestatē quā p religionē ad fidē regū tempoꝛe quo debuit diuino munere accepit ecclesia: hi qui inueniuntur in viis ⁊ sepibus: id est in hereſib⁹/⁊ scismatibus cogūtur intrare: non qꝛ cogunt reprehēdant: sz quo coguntur attendant. Itez ad Donatistas.

¶ Variꝫ modi errātes corripiuntur a deo.

QUod errauerat[c] (inq̄t dñs) nō reuocastis: et qđ perierat nō requisistis. hoc vobis[d] ipse deus p nos facit. ipse obsecrādo: ipse mīnādo siue coꝛripiēdo: siue dānis: siue laboꝛib⁹: siue p suas occultas admonitiōes vl visitationes: siue p potestatū tē poꝛaliū leges. Item in epistola ad Uincentium.

¶ Non est consideranduz qđ quisq̄ cogitur: sed quale sit illud quo cogitur.

Jdes (vt opinoꝛ) nō esse ꝓsiderādū qđ q̄sq̄ cogit: sed q̄le sit illud q̄ cogitur: vtrū bonū[e] an malum. non q̄ quisq̄ bon⁹ possit esse inuit⁹: sed timēdo quod non vult pati vel relinquit impēdentē animositatē: vel ignoraz compellitur cognoscere veritatem: vt timens vel respuat falsuz de quo contēdebat: vel queratverū quod nesciebat: ⁊ volēs[f] iā teneat qđ nolebat. ¶ Jtez mea pīmitus sentētia erat neminē ad christi vnitatē esse cogēdum: verū verbo esse agendum disputatione repugnā dum: ratione vincendum: ne fictos catholicos haberez: q̄s apertos hereticos noueꝛā. sed hec opinio[g] mea non cōtradicētiuz verbis tantū: sed demōstrātiū superabat exemplis. nā primo opponebatur michi ciuitas mea: q̄ cum tota esset in partes donati: ad vnitatē catholicam legum imperialiū timoꝛe cōuersa est: quā nunc videmus ita animositatis vestre pernicie detestari: vt in ea nunc q̄s fuisse credatur[h]. Jtem et alie multe que michi nominatim cōmemoꝛabantur: vt ipsis reb⁹ agnoscerē etiaz in hac causa recte intelligi posse: qđ scriptū est. Da sapiēti occasionem ⁊ sapientioꝛ erit. Item Greg. maximo episcopo.

Dona re ⁊ da re differunt.

puer. ix.b.

¶ Onere pēsionis Rusticus ad dominum conuerti cogatur.

JAm vero[i] si Rusticus tāte pfidie ⁊ obstinatiōis fuerit inuēt⁹: vt ad dñm deū mīme venire cōsentiat: tanto pēsionis onere grauand⁹ est: vt ipsa exactionis sue pena cōpellat ad rectitudinē festinare. Et q̄ his oīb⁹ colligitur q̄ mali sunt cogēdi ad bonū. Sed obiscitur illud qđ nemo est cogend⁹ ad id ad qđ inutiliter cogitur. ad bonum autez quisq̄ inutiliter cogitur cuz deus aspernet coacta seruitia[k]. Unde apostolus cū ad elemosynas corinthios hortaret ait. Unusq̄sq̄ det prout destinauit in coꝛde suo: nō ex tristicia aut ex necessitate. Hylarē em̄ datoꝛem diligit de⁹: vnde datur intelligi q̄ qui inuitus[l] dat ꝓpter pēsentem pudoꝛem[m]: ⁊ rem ⁊ meritū pdit. Jtem cum redderet causam quare sumptib⁹ abstineret: ait. Si ex necessitate[n] euāgeliza: ucro: nō erit michi gloꝛia. Jtē si inuitus euā

ſ.Lo. ix.b.

ſ.Lo. ix.c.

a ¶ Dispensatio. Aliꝰ dispenso: sed michi nō proficio.

b ¶ Cōsuetudo. Sicut eñ secta inducit filiuꝫ/ sic iste tunc iustificiā. vt. J. de pe. distinc. ij. si quis in tantā. Joh. 8.

c ¶ Unc autē. Non soluꝫ hereticꝰ sed oēs hostes licite pñt spoliari rebꝰ suis dūmodo bellū sit iustū. ꝛ ille q̄ rē abstulit iure factꝰ ē dñs illius rei. ff. e. q. v. dicat. ꝛ. J. dist. j. ius naturale. et ff. de acq. re. do. naturale. ¶. vlti. hereticis aūt licitū ē auferri ea que habēt. vt. ff. di. viij. q̄ iure. et J. e. c. j. et. ff. e. q. v. res. mehꝰ tñ ē q̄ aucte iudicis. vt. ff. e. q. iij. sex sunt. Si ergo cōdēnatꝰ est hereticꝰ de hereſi: cōfiscank bona eiꝰ vt extra de here. ꝫgētis. si clericꝰ/ tunc res eiꝰ sunt eccle applicāde. vt extra. e. ad abolendā. et hec ꝫa sunt etiā si aliquis hereticus habet filios vel agnatos. vt extra. e. vergentis. i fi. Et sic corrigit lex q̄ dicit bona hereticoꝝ ad filios vel agītos devolui. vt. C. de hereti. auk. de nestoriā nis. licet autem bona sint ablata hereticiꝭ. si tñ fuerit fuerſi ad fidē: ꝓioꝛa bona eis ex mia restituūtur. ꝛ etiā episcopat⁹. vt. ff. e. q. iij. ipſa pietas. et J. e. ca. iij. Sic est melioris conditionis ille qui reuertit ab hereſi q̄ qui reuertit ab hostibus. Nā si desertoꝛ reuertit spōte ad suos: licet indulgeat ei vita: tamē in insulaꝫ deportatur. vt. ff. de mili. nō omnes. ¶. qui desertoꝛem.

Hereticoꝝ bona cui applicātur. Rosñ. viij. c. Joh. iiij. d. p. lxxvij.

gelizauero: dispensatioⁿ michi credita est: si autē volēs hoc ago: mercedem habeo apud deū. Itē cū galathis scriberet legalia nō eē tenēda: ait. Si spū dei ducimini: nō estis sub lege. Ex q̄ apparet eū q̄ sub lege est. i. q̄ timore pene ñ amoꝛe iusticie seruit: ſi duci spūsctō. si aūt spiritusctō nō ducit: deo placere mime valet. Itē nō accepistis spm̄ seruitutis iterum in timoꝛe: sed accepistis spiritū adoptionis filioꝝ: i quo clamam⁹ abba pater. Ex q̄bus ꝫbis dak intelligi: q̄ ꝛ si in veteri testamento timoꝛe pene hoies cogebank ad bonū: tñ i nouo testamēto sola libertate ꝛ dilectiōe iusticie sunt inuitādi ad fidē. vnde illi dicunk serui ꝛ filij ācille p tinētes ad hismael: isti dicūtur liberi ꝛ filie libere ptinētes ad ysaac. Itē Joh̄anes in sua epistola Timoꝛi nō est in charitate: sed pfecta charitas foꝛas mittit timoꝛem. Qui autez cogit: timoꝛe illo ducitur qui nō est i charitate: qui manⁿ cōprimit nō animum mutat: quo pena timetur nō bonū diligitur. poꝛro sine dilectiōe boni nullꝰ deo placere vel i numero bonoꝝ cōnumerari potꝛit. vñ cuz p pheta diceret Aliena tua habitabūt i ea. scz hereditate: ostēdēs quō ad ipaz hitationē pueniant: subdit in dulcedine tua quaz tu preparasti pauperi deꝰ. Dulcedinē vocans suauitatē boni operis: qua bonuz fit ſi timoꝛe pene sed delectatiōe iusticie. Cū ergo sine hac dulcedine animalia i hereditate nō habitent: patet q̄ nemo nisi iuſtiliter ad bonū cogitur: quicū q̄ eñ ad bonū cogitur: solo timoꝛe nō amoꝛe ducit: non ergo sunt mali cogēdi ad bonū. His ita respondeꝛ. si bonuz ad quod mali coguntur semp inuiti tolerarēt: ꝛ nūq̄ voluntarij seruirent: inutiliter cogerenk ad illud. sed q̄ hūane nature ē: ꝛ ea q̄ in dſuetudinē dicunk abhoꝛrere: ꝛ consueta magna custodia diligere: flagellis tribulationum mali sunt cohibendi a malo: et prouocandi ad bonū: vt dū timoꝛe pene malum in dissuetudinez ducik: abhoꝛreatur: bonuz bero ex ꝛsuetudine dulcescat. vnde Augu. in psalmo. cxxvij. Cū per timoꝛē gehenne cōtinet se homo a peccato fit cōsuetudo iusticie ꝛ incipit quod durum erat amari: ꝛ incipit excludi timoꝛ a charitate: et succedit timoꝛ castꝰ de quo hic dicitur: quo timemus: ne tardet sponsus/ ne dilcedat: ne eo caream⁹. Ille vtilis: ſz nō ꝓmanet in eternū vt iste.

Judeiſ ꝛ saracenis sua auferre ſi ꝏbem⁹.

Mat. xxj. d. Sapi. ſ. d.

Sapientie. ſ. d.

Habere duplicit ſumit.

a ¶ Toleramus J. xxiiij. q. j. pudenda.

b ¶ De rebus hoc nomen res hic stricte sumit: nā ſm verā significationem ola ꝓhēhit et coꝛpalia ꝛ incoꝛpoꝛalia. vt. ff. de verb. sig. rei appellatio. et. l. rei appellatiōe. Jo.

c ¶ Et ipios. Per hoc dicunt quidā q̄ iudeis et sarracenis licite possumus sua auferre: et intelligunt id q̄ dicitur J. questione. viij. ca. dispar. de ꝓfonis iudeoꝝ nō de rebꝰ. Sed secꝰ credo: quia inde soluunt tributū: et de voluntate nſa tenent ea que habent.

d ¶ Impio. ſi. xiij. q̄stione. v. di xit. xlv. distinc. q̄ sincera.

e ¶ Concupiscam⁹. ꝫ. e. q̄stione. iij. ipſa pietas. in fine.

f ¶ Calūniandi. Non est calūniandum ius J. de consecra. distinct. ij. liquido. ff. ad exhi. l. pe.

g ¶ Cōtraria. Argu. q̄ contraria dicēs nō est audiendꝰ. vt extra de appel. sollicitudinem. et xxiiij. distinc. gesta. C. de munepatri. professio tua. Argu. contra. extra de iudi. examinata. ꝛ dixi. xxij. q̄stione j. in fine.

h ¶ Habebāt. Non intelligas iure dominij: q̄ habere est idem quod esse dominum rei. quādoq̄ idē est q̄ possidere. vt. ff. de ꝛbo. sig. habere.

i ¶ Sed etiam nostra. id est ad cōseruandū nobis data.

k ¶ Procuras tionem. Prelati sticarū sunt procuratores nō dñi reruz ecclesiasticarum vt hic. et. xij. q. j. ca. vl. q̄nq̄ dicnn tur dñi. xvj. q. j. et temporis q̄nq̄ defensoꝛes. xxj. q. j. in canonibus. tamen licet prelatⁱ dicak procuratoꝛ magis habet liberā ad ministrationem q̄ simplex procuratoꝛ: vnde aliquantū dare potest si hoc habet consuetudo religionis. vt extra de dona. c. ij. Argu. contra. J. e. q. viij. cōueniꝛ. Ecclaſ

l ¶ Dei salicet patris.

Q Uē admodum mē-

¶ Questio. vij.

Unc autem queritur an hereticī suis et ecclesie rebus sint expoliandi: et qui possident hereticis ablata: an dicantur possidere aliena.

De his ita scribit Augustinus ad Vincentium.

¶ Res ſrena: ñ nisi dīno vl hūano iure tenek.

Q Uicūq̄ vos ex occasione huius legis imperialis nō dilectione coꝛrigēdi: ſz odio inimicādi ꝓsequik: displicet nobis. ¶ Et q̄uis res q̄cunq̄ ſrena nō recte a quoq̄ possideri possit: nisi vl iure diuinoᵇ q̄ cūcta iustoꝝ sunt: vl iure hūano q̄ in ptāte ē regū terre. Jdeoq̄ falſo res appellatis vſas: q̄s nec iuste possidetſ. ꝛ ſm legē terrenoꝛ regū amittere iussi estis: frustraq̄ dicitſ nos i eis ꝓgrēdis laboꝛamⁱ cū scriptū legatis. Laboꝛes impioꝝ iusti edūt. Sz tñ quisq̄s ex occasiōe legis huiꝰ quā reges terre xp̄o seruiētes ad emēdandā ipietatē vſam ꝓmulgauerūt: res ꝓpꝛias vſas cupide appetit: displicet nobis. Quisq̄s vniq̄ res ipas pauper/ vl basilicas cōgregationū q̄s sub noie eccle tenebatis q̄ oino nō debenk nisi ei eccle q̄ ꝫa ē xp̄i eccla: nō p iusticiā: ſz p auariciā tz: displicet nobis. Quisq̄s p aliq̄ flagitio vel facinoꝛe delectū

a nobꝭ ita suscipit: sicut susceꝑunk q̄ (excepto erroꝛe q̄ a nobꝭ sepami) sine crimine apō vos vixeꝛt displicz nobꝭ. Sz nec facile ista mōstratis: nō nullos toleram⁹ quos coꝛrigere vel punire nō possum⁹: neq̄ ꝓpter paleaz relinq̄m⁹ areā dñi: neq̄ ꝓpter pisces malos rūpim⁹ rhetia dñi: neq̄ ꝓpter hedos in fine segregādos deseriṁ⁹ gregem dñi: neq̄ ꝓpter vasa facta in ꝓtumelia migram⁹ de domo dñi. Itē cōtra Petilianum.

¶ Catholici non ideo aliena possident: quia ab hereticis ablata tenent.

Sj de rebꝰ vl locis ecclesiasticis que nō tenetis querimini: possunt ꝛ iudei iustos se dicere ꝛ iniq̄tatē nobis obijcere: q̄ locū in quo impij regnauerunt: modo christiani possidēt Quid ergo idignū si ea q̄ tenebant heretici ſm parē volūtatem dñi catholici tenēt: ad oīs iniq̄s ꝛ ipios illa vox dñi vaⁱ let. Auferet a vobis regnuz dei: ꝛ dabik gēti faciēti iusticiam An frustra scriptū est: Labores iustoꝝ pij edēt: q̄ propter magis mirari debetis q̄ adhuc tenetis aliquid q̄ q̄ aliquid amisistis. Jtez. Si qua tā ꝓcisi possidere cepistis: q̄ vobis ablata nobis dñs deꝰ dedit: nō ideo cōcupiscim⁹ aliena: q̄ illiꝰ iperioᵇ cuiꝰ sunt oia: facta sunt nſa ꝛ iuste nſa sunt: vos eñ vtebamini ad ꝓcisionē: nos ad vnitatē. Alioq̄n ꝛ ꝓio ppō det possent illi obijcē aliene rei cōcupiscētiā: q̄ diuina potestate ab eoꝝ facie: q̄ ea ꝛa male vtebank expulsi sunt. ꝛ ipi iudei a q̄bꝰ ablatū est regnū ſm ꝛbū dñi: ꝛ datū ē gēti faciēti iusticiā: pñt obijcere aliene rei cōcupiscētiā: q̄ christi ecclia possidet: vbi p

secutoꝛes christi pⁱ regnabant. Idem.

¶ Res ecclastice ab hereticis iniuste possidentur.

Q Uod autē nobis obijciūt q̄ res eoꝝ concuſcam⁹ꝛ ꝛ auferam⁹: non recte obijciūt: sed vtinā catholici fiāt: ꝛ non solū que dicūt sua sed etiā nostra in pace et charitate nobiscū possideāt Usq̄ adeo aūt calūniādi cupiditate cecank: vt nō attendāt q̄ sint iter se cōtraria q̄ loquunk. Ipi certe dicūt ꝛ in uidiosissime sibi cōgri videntur q̄ eos in nſa cōione violēto legū iperio coartamus hoc itaq̄ nullomodo facere mus: si res eoꝝ possidere vellem⁹. Quis eñ auarⁱ querit ꝓpossessoꝛē: quis dominādi cupiditate inflāmatⁱ: vel fastu dominationis elatⁱ desiderat habere consoꝛtez: Ipſosq̄ certe attendāt quōdaz suos modo etiā socios nſos ꝛ fraⁱna nobis dilectiōe cōiunctos: quēadmoduz ea teneant non solum que habebantᵏ: sed etiā nostraⁱ que non habebant. qui tamen si pauperum cōpares: sumus etiā nostra sunt ꝛ illoꝝ: si aūt ꝓuatim q̄ nobis sufficiāt possidem⁹: nō sunt illa nostra sed pauperum quoꝝ ꝓcurationemᵏ quodāmodo gerim⁹: nō ꝓpietatē nobis vsurpatione dānabili vēdicamus. Quicūd igik noie ecclesiaruz partes donati possidebant: christiani iperatoꝛes legib⁹ religiosis cū ipis ecclīs ad catholicā eccl̄az trasferre iusserūt. Cū ergo nobiscū sūt plebes earūdē eccl̄az: nobiscū sūt paupes q̄ de eisdez possessiūculis alebāt: ipi potⁱ forſ positi desinānt ꝓcupiscere aliena. ſz intrēt vnitatis societatem. vt pariter gubernem⁹ nō illa tantum q̄ dicūt sua: verūetiā q̄ dicūt ꝛ nſa. scriptū est eñ oia vestra: vos aūt christi: christⁱ aūt deiⁱ. j. Coꝛ. iij. d. Idez in epla ad Vincētium.

¶ Qui a corpe xp̄i ſcidit: spiritū iusticie tenere non ꝓtest.

Q Uemadmodum membrum si precidatur ab hominis viui coꝛpoꝛe nō potest tenere spm̄ vite: sic hō si ꝓciditur de xp̄i iusti coꝛpe nullomō pōt tenē spm̄ iusticie: etiā si fidē mēbri teneat quā sūpsit i coꝛpe Jn huⁱ

Aduocatus idē ius sepius allegare pōt.

Arbitriū inimici an sit tolerandū.

Deserto.

diuisio

Jaco. v.d. Sapi. x.d. puer. x.a.

a ¶ Nos aūt. In ff.c.idem repetit.ꝛ sic est ar. q̄ aduocatꝰ ideꝫ ius sepiꝰ pōt allegare. Ar. contra.C.de ap.amplioꝛeꝫ.Et ex eo q̄ dicit inimico. est arg. ad questionem sabbati nam: q̄ si aliq̄s submisit se arbitrio inimici licet tulerit durā sententiaꝫ q̄ illa tenet dūmodo nō p̄cipiat aliq̄d iniustū.vt extra de iureiur.qui in tauall.sed si aliquid durū p̄cepiat illud est reducendū ad arbitrium boni viri.vt.ff.p̄o soc.si societatem.

b ¶ Deserto. ris. hic comparantur deserto ri redeuntes ab heresi: et tamen cū desertoꝛe strictius agitur q̄ cum heretico:vt dicitur in summa.dicitur autē desertoꝛ qui diu vagatus reducitur.ff.de re milit.iij.ꝟ.ij.

¶ Epis. Hec.q. diuiditur in septem partes. In quarum prima ponit magister per multas auctoꝛitates q̄ clerici pugnare nō debēt.Secunda ibi. Vnde ita. Tertia ibi.Sed obijcit. Quarta ibi. Quibus. Quinta ibi. Sepe principes.Sexta ibi. De incendiarijs Septima ibi. De his.Jo.de fan:

c ¶ Clericis. De hac matia a varijs tractatuꝫ est varie:quidaꝫ dicunt q̄ clerici possunt vti armis p̄o defensione tantum:vt dy peo:loꝛica:ſz nō armis impugnationis. Alij dicunt q̄ arma p̄nt accipere ad defendendum se: dū tñ illud incōtinēti fiat:et p̄o tantuꝫ nō p̄o alijs:et in necessitate ineuitabili vt extra ō homi. c.ij.J.e.cōuenioꝛ. vt dixi.ꝟ.eo.q.ſ. in p̄in.sed si alias possūt euadere nō sument arma. vt extra de homi.susceperim⁹ Alij dicunt q̄ auctoꝛitate pape possūt aliter nō. S. dicit q̄ possunt nō in ꝓpria psona sed alios hortādo ad pugnaꝫ.vt.J.e.quia idē.et etiam p̄nt milites aliquos dare p̄cipi p̄o feudo. vt J. e.ꝟ. ecce.Quid autē iuris sit si clerici defendēdo se occidant aliquem habes notatum l.di.ō his clericſ.

d ¶ Hactenus Ex hoc videt q̄ tūc cessauerit ob seruantia legis. q̄ p̄ius licuit repellere iniurias nō solū ꝓ se:sed p̄o socio. vt.J.e.q.iij.nō inferenda.hodie autem tantū licitum est defendere seipsum.vt extra de homici.c.ij.et extra de cle. p̄cus. c.pe.Jo.non credo peccare eum qui aliquem patientē iniuriā defendit:etiā si homicidiuꝫ faciat. vt.ꝟ.e.q.iij. non inferēda.licꝫ foꝛte irregularis efficiatur:quia nō fuit ibi ineuitabilis necessitas.vt dixi.l.quia te obnoxium.ꝟ.

Wat. xxvj.

Sepultura denegatur mortuis in tornea mētis.

Rom. xiij.b.

Rom. xij.d.

Wat. xxvj.c

Mat. xxvj.

Roma na ciuitas nō est ipa toꝛis ſz pape.

ij.ps.

a ¶ Q Um a iudeis. ¶ Prohibuit.ꝛ hoc videt q̄ nō licet alicui defendere dñz suū vel sociū:sed tantum seipm.vt ex de homi.ca.ij.et c. suscepim⁹. extra de cle. p̄cus. ca.pe. sed cōtra hoc est.ꝟ.e.q.iij. ca. fortitudo. et ca. p mēbus.ꝛ.c. vl.ꝛ.ꝟ.vj.q.j.ifames. nā ꝓpꝰ potius inualbit dominū q̄ seipsuꝫ. vt.ff. ad sil.l.j.ꝟ. serui.

b ¶ Q Uicunq;. ¶ In bello. hic intelligas si est ex parte illoꝝ qui violēter faꝛant: alioquin secus ē. exō cle. p̄cus. c.pe.

c ¶ Sētilium ludis. Sec⁹ si in alijs ludis. vt extra de cle. p̄cus. ca. penul. extra de ho.latoꝛ.

d ¶ Sepultura. si penituit: ſz non tñ eccl'ia debet oꝛare ꝓ ipso nec sumē oblationes eiꝰ: vt hic dicit. et idem est de raptoꝛe q̄ ſne penitet. vt extra de rap. sup eo. ecōtra est in toꝛneamētis. q̄ illi non habēt sepulturaꝫ.ſz alia sacramenta reciāt. vt extra de toꝛnea.ca.j. Intellige q̄ hic dicit de canina sepultura. vt dixi. ꝟ. e. questiōe. v. placuit.Johā.

e ¶ Clerici. ¶ Arma. armoꝝ appellatiōe intelliguntur etiā ligna ꝛ lapides.ff.de ver.ſz gni.armoꝝ appellatione.

f ¶ Volētes. Secus si causa timoꝛis faciāt:tūc em nec velle videntur. vt extra de regu.iur.q̄ ex timoꝛe. me sunt ꝛ oſones. Item illud apli. Nō vosmetipsos defendētes frēs charissimi: q̄uis oiꝰ q̄naliꝫ dicaꝫ:ſpāliter tñ p̄latꝫ dictū itelligit. Vñ Jo. pa.angelberge impatrici excusans io. epm remoueri de militia dicit. ¶ De eodem.

Q Jmitū certeverek ꝛ iure formidat ꝓta professionē sui ordis sclārē militiā exercē:terraꝫ defendere de p̄leijs:tractare de armis terrene potestatis est. Item Jnnocē. papa. ¶ De eodē.

Q Um a iudeis (inquit) dñs caperek:et petꝰ cuiusdā Iobedietis aurē abscideret:ferire.p̄hibuitꝰ zforma oim sacerdotuꝫ q̄ꝫ p̄ioꝛ erat etiā ꝓ seipo capi arma carnalia p̄hibuit. Item Ambro. ¶ De eodem. Palea.

Non p̄la querunt ferrea: non arma xp̄i milites.coactꝰ repugnare non noui.sed doloꝛ:fletꝰ: oꝛationes: lachꝛyme fuerūt michi arma aduerſ⁹ milites. talia em̄ sunt munimēta sacerdotis. Alit nec debeo nec possum resistere:fugere aūtꝛ relinq̄re eccl'iam non soleo.seruus xp̄i nō custodia tpali: ſz dñi p̄uidētia perire ꝓsueuit Hinc etiaꝫ de his q̄ in bello aut rixa moꝛiūtur in cōcilio triburiēſi sic statutū est.

¶ Pro clerico q̄ i bello aut rixa moꝛitur:oratio vel oblatio non offeratur.

Q Uicunq; clericus aut in bello aut i rixa aut gētiliū cludis moꝛtuꝰ fuerit: neq; in oblatione: neq; i oꝛatione ꝓ eo postulek:ſz in manus incidat iudicis:sepulturaꝫ tñ nō p̄uek. Item ex cōcilio tole. de clericſ arma ferētibꝰ. ¶ Gradu amisso transeunt i monasterio clerici voluntarie arma sumentes.

Clerici qui in quacunq; factione armaꝝ volētes sumpserit: reperti (amisso ordis sui gradu) i monasterio perēniter tradant. Item ex cōcilio meldensi.

¶ Pro p̄pij gradꝰ amissione mulctentur militaria arma clerici ferentes.

Q Uicūq; ex clero vidē tur esse arma militariaꝫ nō sumāt:nec armati incedāt:sed p̄fessiōis suevocabuli religiosis moꝛibꝰ ꝛ religioso habitu ꝓbēat. q̄ si cōtēpserit:tanq; sacroꝝ canonum p̄ceptoꝛes:ꝛ ecclāstice aūctis ꝓphanatoꝛes: ꝓpij gradus amissione mulctentur: q̄ nō possunt simul deo et seculo militare. His ita respōdetur.sacerdotes ꝓpria manu arma arripere nō debent:sed alios ad arripiēdū ad oppꝛessoꝝ defensionē atq; ad inimicoꝝ dei oppugnationē eis licet hoꝛtari. Unde Leo.iiij. scribit. Lodouico Augusto.

¶ Pro sarracenis papa iubet populū cōgregari:ꝛ eis ad littus maris occurrere.

Situr cuꝫ sepe aduersa a sarracenoꝝ parti bus perueniāt nuncia: quidam in romanū portū sarracenos clam furtiueq; ventuꝝ esse dicebāt: p̄o quo nostrum cōgregari p̄ecipimꝰ populuꝫ maritimūq; ad littus descēdere decreuimꝰ et egressi fumus romā. Item. ¶ Altoꝝ sui gregis papa dz esse:ac p̄cipuus adiutoꝝ.

Sire vos opꝛ q̄ nūq; ab aliq̄bꝰ nꝛos hoies sinim⁹ oppꝛimi ſz (si nccitas vlla icurrerit) p̄ntialiᵐ vidi ne moꝛa. nec enim tātum debent episcopi esse custodes chartarum: sed etiam defensoꝛes ecclesiarū. vt

s ¶ Q Uicunq; ex clero. Licet sint in minoꝛibꝰ ordinibꝰ ꝓstituti.vt.xx.q.iij.eos q̄. Arg.tamen ꝫ ex. de vo. et voꝛ.re.ca.ij.

h ¶ Militaria Sed q̄d hīt inimicos:ꝛ tūc dk q̄ possūt arma defensiōis accipere.faciāt ꝫ clerici sicut moyses. vt.xxxvj.di.c.vl.

¶ Pis ita. hec est secūda pars q̄stiōis in q̄ pbatur q̄ clerici hoꝛtari p̄nt q̄ fideles defendāt ecclesiā ꝛ se etiam possūt defendere: ita q̄ ipsi p̄ꝛijs manibꝰ nō effundēt sanguinē nisi ad defensionē suā. et hoc pbat p.xj.c. Johā. de fan. et adh hic incidēs questio. Archi.

i ¶ Hoꝛtari. hec vera sūt vbi ecclesia sua ipugnak vel patria. vt.ꝟ.e.q.iij.foꝛtitudo.ff.de reli. minime. Johā.

k ¶ Situr cū. Nostrū Ergo ciuitas romana ē apostolicoꝝ nō ím peratoꝛis. Nā imperatoꝛ p̄cessit ei ciuitateꝫ cū ducatu suo.lxiij.distī. ego. xcvj. distic. ꝓstātin⁹. sed ipe ratoꝛ aduocat⁹ est sibi. vt ex de elec. venerabilē. l ¶ Et egressi. Epi ergo possūt interesse bellis: nā et paul⁹ iterfuit.vt.ꝟ.e.q.iij. maximianus et moyses . xxxvj. di.c.vlti.Johā.

S Ire vos opꝛ q̄ nūq; ab aliq̄bꝰ nꝛos hoies sinim⁹ oppꝛimi ſz (si nccitas vlla icurrerit) p̄ntialiᵐ vidi

¶ Presentialiter. id est sides charta rum.

Epi nō sint tm̄ custodes

xxj.q.j. in canonib⁹. et sic patet hic q ipsi etiam vasallos suos tenent defendere defendendo nō vlciscēdo iuriaſ vt.xlvj. dist. seditionarios. Jo.

a ¶ OMni timore ac terrore depositō ꝓtra inimicos sancte fidei ꝛ aduersarios omniū religionum agere viriliter studete. nouit enim oīpotēs si quilibet vestrō mo rietur q ꝓ eo veritate fidei ꝛ saluatione patrie ac defensione xpianoꝝ mortuꝰ est et ideo ab eo ꝑmiū celeste consequetur. Item alicuius.

¶ Cōtra lōgobardos ꝓcibꝰ adri.pa. karolꝰ belluꝫ suscepit.

HOrtatu ꝛ ꝓcibꝰ (pit. Adrianiᶜ romane vrbis epi exhortatꝰ karolꝰ rex bellū contra lōgobardos suscepit: quod ꝓiuꝫ quidem ꝛ a pre eius Pipino papa supplicāte cum magna difficultate susceptum est. Item alexandri papa omnibus epis hispa.

¶ Judeos nō debemꝰ persequi: sed sarracenos.

b Comedere possumꝰ ad mēsaz sarracenoꝝ.

PReterea.

c ¶ Compimi. hec ratio nō videt sufficere: nisi eēt iudex eorum. nā si iudex negligit facē iustīcā de suo subdito ipemet potest cōueniri. vt dixi. ſ. e.q.ij. dominus. ꝛ. ſ. e.q. iij. ca. vlti. et.q. v. non est.

f ¶ Cōmittit. Si. ſ. lxxxij. distinc. error.

g LEgi siromastē. i. zelum indignationis siue vindictam.

h ¶ helie. cuꝫ petiſt vt ignis descenderet de celo qui duos quinq̄genarios exussit.

i ¶ Simonis. q̄ vltꝰ est i duos

d ¶ JSpar. Persequītur. videtur ergo q si sarraceni nō ꝓsequūt xpianos nō possumꝰ ipetē eos. nā etiā ad mensam eoꝝ comedere possumus. xj.q.iij. ad mensaz. ꝛ lex dicit q eis quiete degentibus nullaz debemꝰ facere molestiam. vt.C. de sacri. paga. chriſtianus. Johā.

m⁹: qꝛ nſi gregis ſ oibꝰ vltores eē debemꝰ ꝛ ꝓcipui adiutores. Itē exercitui frācoꝝ

¶ Celeste regnum a deo cō ſequitur qui ꝓ christianorum defensione moritur.

OMni timore ac terrore depositō ꝓtra inimicos sancte fidei ꝛ aduersarios omniū religionum agere viriliter studete. nouit enim oīpotēs si quilibet vestrō morietur q ꝓ eo veritate fidei ꝛ saluatione patrieᵇ ac defensione xpianoꝝ mortuꝰ est et ideo ab eo ꝑmiū celeste consequetur. Item alicuius.

¶ Cōtra lōgobardos ꝓcibꝰ adri.pa. karolꝰ belluꝫ suscepit.

HOrtatu ꝛ ꝓcibꝰ (pit. Adrianiᶜ romane vrbis epi exhortatꝰ karolꝰ rex bellū contra lōgobardos suscepit: quod ꝓiuꝫ quidem ꝛ a pre eius Pipino papa supplicāte cum magna difficultate susceptum est. Itē alexandri papa omnibus epis hispa.

¶ Judeos nō debemꝰ persequi: sed sarracenos.

DIſpar nimirū est iudeoꝝ et sarracenoꝝ causa: in illos enī q̄ xpianos ꝓsequūturᵈ ꝛ ex vtribus ꝛ ꝑ puis sedibꝰ pellūt iuste pugnatur. hi vero vbiq̄ seruire parati sunt. Itē Johā. viij. demago duci glorioso.

¶ Qui crimina q̄ pōt emendare nō corrigit ipe ꝓmittit

PRefea deuotiōis tue studiū exhortamur vt ꝓtra marinos latrūculos q̄ sub ꝓtextu tui nois in xpicolas debacchant tanto vehementiꝰ accendaris: q̄to illoruꝫ prauitate famā tui nois obfuscatam fuisse cognoscit q̄n licet credi possit q te nolēte illi nauigātibꝰ insidiant tn̄ qꝛ a te ꝓmiᵉ posse dicūtur nisi eos cōpescueris: inoꝛius nō habeberis. scriptuꝫ

quippe ē qui crimina q̄ potuit emēdare nō corrigit: ipse committitᶠ. Item Hier oni mus ad Riparīū.

¶ Crimē punire ꝓ deo non est crudelitas sed pietas.

LEgi siromastemᵍ phinees auctoritatē hebieʰ: et zelū simonisⁱ chananei: petri seueritatē ananiā ꝛ saphirā trucidantē: paulīᵏ cōstantiā qui elimā magnū viis domini resistentē eterna seueritateˡ dānauit. non est crudelitas crimia ꝓ deo punire: sed pietas. Unde in lege etiaz dicitur. Si frater tuus ꝛ amicus ꝛ vxoꝛ q̄ in sinu tuo dormit deprauare voluerit veritatē: sit manꝰ tua super eos ꝛ effundes sanguinem ipsoꝝ. Item Johānes chrisostomꝰ super matheum homelia. xvij.

¶ Quedā in veteri testamē to licebāt q̄ i nouo ꝓhibent.

OCcidit phinees hoiez et reputatuz est illi ad iusticiā. abrahā vero nō solum homicida: ſz etiā parricida (qđ certe grauiꝰ est) effectꝰ: deo magis placuit. petrus vero geminum fecit homicidiuzᵐ: fuit tamen opus spūale quod factū est. Nō solū igitur respiciamꝰ ad opa: sed ad tps ꝛ ad cām ⁿ ꝛ advoluntatē: psonaꝝ quoq̄ dr̄iam ꝛ q̄tacūq̄ alia ipsis opibꝰ acciderūt diligētissime inq̄ramꝰ. nō eīn possumꝰ ad veritatē aliter peruenire. Itē nicolaus papa ad cōsulta bulgaroꝝ.

¶ Necessitate instante etiam in quadragesimalibus diebus bellum inire licet.

SJ nulla viget necessitas nō solū q̄dragesimaliº tpe: ſz ēt oi tpe ē a ꝓhis absti nēdū: si aūt leuitabilis viget ꝓportunitas nec q̄dragesimali tpe ꝑ defensiōe tā sua q̄ ꝓximiᵖ seu legū patronaꝝ: ē belloꝝ pculdubio ꝓparationi parcēdū: nevidelz deūᵍ videat hō tētare: si hz qđ faciat: ꝛ sue ac aliozꝝ saluti ꝓsulere nō ꝓcurat: ꝛ sctē religiōis detrimēta nō ꝓcauet. Itez Grego. in dialogo.

¶ Petrus ananiam et saphiram increpādo morti tradidit.

magos retoꝛq̄ndo in eos serpentes quos magicis artibꝰ super eum miserūt.

k ¶ Pauli. xlv. distin. ℌ. salomō.

l ¶ Seueritate. xvij. questiōe. j. ananias.

OCcidit phinees hoiez. Nūe. xxv. b

m ¶ homicidium. Factum notat nō ins. talis enim non dicitur homicida. vt. ſ. e.q. v. si homicidium. Act. v.a.

n ¶ Et ad causam. Oēs enim circūstātie sūt inquirende. vt ex. de testi. cū cām. sic. xv. q. vj. ca. j. in fine. qꝛ causa facti potiᵉ inq̄renda q̄ ipm factum vt ibi dicit ꝛ. ff. de fur. verū. xxix. di. sciendū. Act. xiij. b. Deutro. xiij. b.

o ¶ JNulla. Quadragesimali. vn de et machabei pugnauerūt i sabbato. nō obstat. extra de treu. et pa. c. j. quia hic loquitur de defensore: ibi ꝓ pugnatore. Nūe. xxv. b Esa. xxij. b

p ¶ Patrie. ſ. e. omni. Act. v.a.

q ¶ Deum. ſ. xij. q. ij. querit.

a Act. ix. g. Act. v.a.

PEtrus.

¶ Ananiam. xvj. q. j. capi. j. et. ſ. e. q. iij. ea vindicta. et. xvij. questione. j. ananias.

b ¶ Tꝑidem. A doꝛso. Ar. q̄ dolꝰ cōtra hostem licite pōt fieri. vt. ſ. e. q. ij. dñs noster. ꝛ. xxij. questione ij. vtilem.

c ¶ Relaxes. A captiuitate.

d ¶ Uppliciter. Suanēses. primo enim iurauerant reipublice.

hō liber an possit obligari.

e ¶ Obsidesq̄. ergo liber homo pōt esse obses ꝓ pace seruanda non ꝓ pecunia. vt ex de iureiurā. ex rescripto. arg. ad idez. ff. de testi. obsides. ff. de ure fisci. diuus. q̄d ergo est qđ dicit liber homo nō ꝑt obligari. vt extea de pig. ca. ij. C. q̄ res pig. obpñt. q̄ filios. ad hoc dico q̄ liber hō non pōt obligari: nec habet in eo ius pignoris: ſz tm̄ ius retentionis. Nā video q̄ q̄nq̄ tenetur res aliqua ꝓ ea pecunia ꝓ q̄ nō est obligata. vt. C. ob chiroꝛ gra. pe. l. vnica. qđ aūt ꝛ in illa decre. ex rescripto. intelligo q̄ ꝓ necessitate ecclesie ex auctoritate pape factum fuit: alis clericus nō pōt renunciare beneficio canonis illius si ꝙs suadente. vt extra de sen. excō. contingit. ea nāq̄ que in nos cōmittūtur dimittere possumus:

PEtrus. qui tabitā mortuā orando suscitauit ananiāᵃ et saphirā mētiētes morti ī crepādo tradidit: neq̄ eīn oraſſe in eoꝛ extictione legit: sed solūmō culpam quā ꝓpetrauerāt increpasse. cōstat ergo qꝛ aliq̄n talia ex ptāte exhibent: aliq̄n ex postulatione: dūꝛ istis vitā increpādo abstulit: ꝛ illi reddidit orādo. Itē veloci magistro

¶ Btūs Greg. q̄sdā hortat vt milites ꝓgregēt: ꝛ contra hostes arma viriliter parēt.

UTꝑidem gl̄ie vestre notificauimᵍ: qꝛ milites illuc erant parati venire sed q̄n timicos cōgregatos ꝛ huc discurrere ep̄la vestra significauerat hec eos hic cā retinuit. nūc vero vtile est vt aliquāti illuc milites transmittant q̄ quos gl̄ia tua admonere ꝛ hortari vt parati sint ad iusticiā ꝛ ad laborē studeat: ꝛ occasione iuēta cū gloriosis filiis nostris Mauricio ꝛ Vitaliāo loq̄re: ꝛ q̄cū q̄ dō auctore ꝓ vtilitate rei publice psuaserint facite: et sic hucvel ad rauēne partes nec dicendū arnulphum cognoueritis excurrere: vos a doꝛsoᵇ eiᵍ ita (sicut viros fortes cōdecet) laborate. cūtenᵍ opinio vra ex laboris vri q̄litate amplᵍ i republica deo auxiliāte ꝓficiat. Illud tñ ꝓ oibꝰ admonemᵍ: vt familiaz alioꝝ ꝛ adhoniaꝝ atq̄ lugidifusim q̄ cū gloso Mauricio magistro militū esse noscunt sine aliq̄ mora vl̄ excusatione relaxesᶜ q̄tenᵍ venientes illuc hoies: ꝑdictiviri sine aliq̄ ipedimēto cū eis debeant ambulare. Itē eisdē mauricio ꝛ vitaliano.

USpplciter gl̄e vestre ꝓ filiū nostrū vitalianum cū quo tractaueratis ꝛ verbo et scripto mādauimᵍ. vndecimo autē die mēsis iunij arnulphus hanc epistolā quam vobis direximᵍ transmisit: ꝛ ideo relegētes eā videte si in fide suanēsesᵇ quā reipublice ꝓmiserunt ꝑstiterunt obsidesq̄ᵉ dignos de q̄ bus possitꝭ ꝓsidere ab eis accipite: ꝛ ilsuper denuoᶜ sacramētis eos astrigite: reddentes eis q̄ loco pignoris sus tulistis: ꝑmonibꝰ vris eos sanantes. Si aūt manifestissime cognoueritis eos cū arnulpho de sua subiectōe locutos eē: vl̄ certe obsides ei dedisse: sicut nos arnulphi ep̄la quā vobis direximᵍ dubios reddidit salubri consilio ptractātes: ne in aliq̄ aia vestra vel nſa de sacramentisᵈ grauetur: q̄cq̄d vtile rei publice iudicaueritis pagite: sed ita faciat gl̄ia vr̄a: vt neq̄ sit aliq̄d vnde possimᵍ ab aduersariꝭ reprehendi: neq̄ vtilitas nostre reipublice (qđ dñs auertat) negligat. Preterea gl̄iosi filij estote solliciti: qꝛ q̄tum cōperi hostis multitudinē habet collectam: ꝛ in marchia dicit residere. vt si huc cursū deo sibi irato mitterevoluerit: vel loca ipsiᵍ quantū vos dominᵍ adiuuerit depredamini: aut certe sculpasᵉ quos mittetis sollicite requirant: ne dolēs factū ad nos discurrat. In registro etiaz legitur q̄ beatus Gregorius ciuibꝰ tuscie vt ꝓtra longobardos arma pararent mandauit: et militātibus stipendia decreuit. Hoc ergo exemploꝛ premissis auctoritatibus claret: q̄ sacerdotes et si ꝓpria manu arma arripe nō debeant tamen vel his quibus huiusmodi officia commissa sunt persuadere: vel quibuslibet vt ea arripiant sua auctoritate valeant imperare.

sed que in deum vel ecclesiam mi nume. vt. ſ. e. q̄ſt. iij. ſi is qui.

f ¶ Denuo. ergo aliqs potest bis iurare super eodem negocio. vt extra de testi. quoniēs. et. ff. de dā. infec. qui bona. ℌ. pe. qō concedo si subest cā suspitionis. sed certe tātū semel iurauit. et q̄ dicit ibi decretalis duplici. i. duos habens articulos de auditu et credulitate. B. Sed si q̄s semel est puerus amodo non est recipiendū testimoniū illiꝰ. sed alia cautio est ab eo recipienda. vt ex tra de psump. litteras. in fi. ex quo eīn semel est ꝑiurᵍ: ꝑsumit q̄ semp velit peierare. vt. ij. q. vij. non pōt. de hoc notaui. xxij. q. v. paruuli. Itē habes hic q̄ plᵉ creditur iuratorie cautioni: q̄ pigraticie. cuꝫ tamē regula iuris dicat q̄ plᵉ est cautionis in req̄ in psona. ff. de reg. iur. plus cautionis. Johan.

Periuri testimonium non est āplius recipiēdum.

g ¶ Dubios. Quia scriptum hostis inducit iuspitionez. quod est contra id. ꝛ. questione. iij. in cunctis: adeo vt secundo coguntur isti iurare.

h ¶ De sacramentis eorum: eo q̄ timoꝛ est ne labantur in periurium. vt extra de cohabita. clerico. et multi. clericos.

i ¶ Sculpas. Alias scultas. id ē exploratores.

iij.ps. ¶ Sed obiect.
¶ Hec est.iij.ps. q. in q̄ probat p iij. aucto. q̄ sacerdotes non debent pugnare. s. manu propria. Jo. de. f.

Reprehensibile.

a ¶ Ofonid⁹. S. intellexit hoc c. de epis qui tñ leuitica portōne sunt cōtenti. vt. s. pri. ¶. sed hec est vita q̄ iō tātuz redarguunt isti epi. quia citati a papa noluerunt venire. et excusabant se ꝓpt mādatum reg. s. iz ei mandato regis sit pot⁹ obediēduz q̄ metropolitāi. vt. s. e. xviij. dist. si epis. tñ papa potius obediant q̄ regi. Alij intelligūt de episcopis nō habentibus regalia.

Timi. ij. a. Regian metropoli tāo potius debeat obedire epūs.

b ¶ Onuenior. ¶ Omnia. Ergo omnia sunt imperatoris. vt. s. dist. viij. q̄ iure. C. de quadr. prescrip. bene a xenone. sed hoc intelligas quo ad iurisditionem.

c ¶ Non refragaturum. Ex humilitate. hoc dicit: alis bñ posset refragari. Vl dic non refragaturū sicut pro ipsa ecclia. Sz q̄liter itelligit istō michi videtur q̄ nō possit intelligi de reb⁹ ꝓpriis ipsius ambrosij ꝓpter illud qđ sequit̄ sunt pauperū. itez nec de reb⁹ ecclie q̄ illas nō posset dare ꝓpter hoc qđ sequitur circa fi. Sed dic q̄ de ꝓpriis ambrosij intelligitur. q̄ autem dicit paupes. xv

Sed obiscitur illud Nicolai ad carolum imperatorem.

¶ Episcopi nō debent militaribus occupari negocijs.

Reprehensibile valde constat esse qđ subitulisti dicendo maiorez partē oim epoz die noctuq̄ cuz oibus aliis fidelibus tuis cōtra piratas maritimos inuigilare et ob id epi impediant venire: cū militū xpi sit xpō seruire: milites ꝺo seculi seruiāt seculo. Sm qđ scriptū est. Nemo militās deo iplicet se negocijs secularib⁹: q̄ si seculi milites militie student: quid ad epos. milites xpi: nisi vt vacent orationibus[a]?

Item Grego. papa.

¶ In morte cuiuslibet hois epi se miscere formident.

Si morte lōgobardorū me miscē voluissez: hodie lōgobardoz gēs nec regē: nec ducē haberet: iz q̄ deū timeo: in mortez cuiuslibet hois me miscē formido.

Ecce q̄ nicolaus papa prohibet episcopos seculari militia occupari: nec etiam cōtra maritimos piratas permittit eos ad pugnā accedere. quomodo ergo Leo papa aduersus sarracenos vrbem egredit: z vt eos. pcul a littore arceat populū vndiq̄ cōuocat: z suoz iniurias presentialiter vindicat: atq̄ cuz gregorio milites ad arma inuitat. Sed notādū est quosdam episcopos leuitica tantū portione esse contētos: q̄ sicut i dei sorte tantū numerantur: sic ipsum deū solum modo in hereditatem accipiunt dicētes. Dñs pars hereditatis mee. his nichil est cōe cum principibus seculi: quia tēporalia penit⁹ abiiciunt ne eoz occasione legib⁹ imperatorū obnoxij teneantur. talibus nulla occasio relinquitur occupationis secularis militie: quia cum de decimis z primitijs viuunt tanq̄ filij summi regis in omni regno a terrenis exactiōib⁹ liberi sunt: itavt dicere valeant Venit princeps hui⁹ mūdi: z in nobis nō habet q̄cq̄. Porro alij sunt qui nō ꝓtenti de decimis z primitijs: predia: villas: z castella z ciuitates possidēt: ex q̄bus cesari debēt tributa: nisi imperiali benignitate immunitatē ab huiusmodi ꝓmeruerint q̄b⁹ a dño dicitur. Reddite q̄ sūt cesaris cesari: z q̄ sūt dei deo quib⁹ idē apls. reddite oīb⁹ debita: cui tributū: tributū. cui vectigal vectigal.

Unde ambrosius.

¶ Ecclesie imperatorib⁹ nō sunt obnoxie.

Quenior ipe a comitibus vt per me basilice fieret matura traditio dicētib⁹ imperatorē iure suo iuississe tradi debere: vtpote in cui⁹ potestate essent oīa[b]. respōdi si a me peteret qđ meum est. i. fundū meū: argētū meum: z hmōi meū. me nō refragaturū[c]: quāq̄ oīa q̄ mea sunt sint pauperū: verum ea que diuina[b] sūt imperatorie potestati nō sunt subiecta. si patrimoniū petit: inuadite. si corpus: occurrā. vultis in vincula rapere: vultis i mortem: voluntas est michi: nō ego me vallabo circūfusioe populoruz: nec altaria tenebo vitam obsecrans: sed pro altaribus[e] gratis immolabor. horrebaz quippe animo cum armatos ad basilicam ecclesie occupandam missos agnoscerem: ne dum populus basilicam vendicat[f] aliqua strages fieret que in perniciem totius veniret ciuitatis. orabā ne tante vrbis vel potius totius italie busto[g] superuiuerem. z infra. Wandatur: trade basilicam: hoc est dic aliq̄ verbum in deū et more reh: nec solū dic aduersus deum: sed etiaz fac aduersus deum, mādatur trade altaria dei: rum sunt intellige. per ca. xij. q. j. illi qui. Nam si ꝓpria habeo: et de rebus ecclesie sustentor: debeo mea pauperib⁹ erogare. xvj. q. j. qm̄ quicqđ. xlvij dist. sicut hi. et. j. q. ij. ca. penul.

Dictuz notabile.

Joh. xliij. d

d ¶ Diuina. Diuina enim ab homine dari nō pñt. viij. q. j. plerisq̄. xxxij. q̄st. v. vna sola.

e ¶ Pro altaribus. Videt q̄ platus mortem ꝺbeat subire nō solū vbi fides vel salus ecclesie impugnatur sed etiāvbi res vel clues eccl'ie auferunt. Argu. ꝓtra vij. q. j. §. hoc obseruandū. s. e. q. v. non nostrum.

Prelatus qn̄ q̄ ꝺbet mortez subire. Mat. xxij. c. Rom. j. b.

f ¶ Vendicat. i. defendit. s. xj. q. iij. cum apud.

g ¶ Busto. Bustum dicitur cum res est exusta. Rogus cum comburitur. Pira est congeries lignoruum ad cōburendum.

Bustū rogus et pira differt.

h ¶ Worere. Ar. ex eo q̄ princeps ꝓcipit ali quem eligi quod est iusta causa timoris. nam et timor verborum excusat. sicut dixi. s. dist. vij. fuerunt.

Wat. xxij. c. Eccl'ia nō subiacet legibus.

Eccl'ia enim non astringit legib⁹ mūdanis. vt. xxxiij. q. ij. inter. nec pōt impator condere aliq̄s statutū de reb⁹ ecclesiasticis. vt. xcvj. di. bene quidē. in fi. nisi eccl'ia hoc ꝓcerat. vt. xvij. di. hinc etiā. vel nisi aliq̄d statuat in ꝓiuilegiū ecclesie. vt. xvij. q̄st. j. generaliter.

iij. fg. xxj. a.

h ¶ Extollere s. e. q̄st. v. regum est.

i ¶ Impatorē hec verba q̄ sequuntur.

a ¶ Zachyme mee. s. dist. xxxvj. c. vl. s. xvj. q. iij. c. porro.

lob. ij. c. b ¶ Nec deo. Cōsulendo ex nimia perfectione loquit. et est ar. ꝓ opinione h. fz nō de facto hic posset resistere imperatou nec de iure debebat: qr timebant maius malum. z. et hoc est quod supra tangit ne bustō. tē.

c ¶ Congruenter. Et hoc nō lz. ex de appel. qua fronte. Et p hoc patet q̄ clericus citat⁹ a laico iudice nō tenetur venire ad allegandum ꝓiuilegium nisi dubiū sit an sit clericus

Clericus a laico citat⁹ venire nō tenet.

d ¶ In ecclia ij. q. ij. c. vltimo.

e ¶ Christus. Hoc intelligas i casu in quo loq̄tur hra sequens vbi. s. agitur cā fidei vel spiritual. nā alias clericus in recōuentione recōuenit in foro ciuili.

f ¶ In ecclesia. s. q. ij. ꝓceptū. et xxiij. q. j. q̄tiens.

g ¶ Impiale. Ecclesia em non astringit legib⁹ mūdanis. vt. xxxiij. q. ij. inter. nec pōt impator condere aliq̄s statutū de reb⁹ ecclesiasticis. vt. xcvj. di. bene quidē. in fi. nisi eccl'ia hoc ꝓcerat. vt. xvij. di. hinc etiā. vel nisi aliq̄d statuat in ꝓiuilegiū ecclesie. vt. xvij. q̄st. j. generaliter.

h ¶ Extollere s. e. q̄st. v. regum est.

i ¶ Impatorē hec verba q̄ sequuntur.

vrgemur igit̄ ꝓceptis regalibus: sz cōfirmamur scriptura sermonib⁹ que respondit. Tanq̄ vna ex insipiētib⁹ locuta es. et infra. Quid ergo turbamini: volēs nunq̄ vos deserā: coact⁹ repugnare nō nouit: dolere potero: flere potero: gemere potero. aduersus arma milites gothos q̄z lachryme[a] mee mea arma sunt: talia em̄ sunt munimenta sacerdotis. aliter nec deb eo[b] nec possum resistere vtinā essem securꝰ q̄ eccl'a hereticis mīme traderet: ad palatiū impatoris irē libēter si hoc cōgrueret[c] sacerdoꝯ officio vt in palatio magis certarē q̄ in eccl'a⁹: iz in cōsistorio nō solet xp̄s[c] reus esse iz iudex. cām fidei agēdā in ecclesia[f] q̄s abnuat: si q̄s cōfidit huc veniat. z infra. Allegak impatoꝛi licere oia: ipsi⁹ esse vniuersa. respōdeo noli grauare te impator vt putes te in ea q̄ diuina sunt impiale[g] aliq̄d ius habē. noli te extollere[h]: iz si vis diuti⁹ impare: esto deo subiect⁹: scriptū est. Que dei deo: q̄ cesar cesari. Ad impatores palacia ptinent: ad sacerdotes ecclesie. Publicoꝛ tibi menū ius cōmissum est nō sacroꝛ. Itē dicit michi mandasse impatorē[i] debeo. z ego vnā basilicam habē. Respōdi nō licet tibi vllā habere. quid tibi cū adultera: adultera[k] est enim q̄ nō est legitimo ꝓiugio xpi copulata. z infra. Habute sanctū virū possessorē vince sue scimus iterpellatū petitioe regia vt vineā suā daret: vbi rex succisis vitib⁹ holus vile sereret: eūq̄ respōdisse. Absit vt ego patrū meoꝛ tradā hereditatē. regē cōtristatuz esse q̄ sibi esset alienū ius relatione iusta negatū: sed muliebri cōsilio deceptū. morte in agrū venisse. sanct⁹ em̄ nabut evites suas vl' ꝓpio cruore defendit. si ille vineā nō tradidit suā: nos tradem⁹ ecclesiā xp̄i: qd igit̄ a me fiēri sum est cōtumaciter: dixi ei cōuētus: absit a me vt tradā xp̄i hereditatē[l] non tradidit nabute suā: et ego tradā xp̄i hereditatem: iz hoc addidi absit vt tradam hereditatez dionysij qui i exilio causa fidei defunctus est: hereditatē eustorgij ꝓfessoris: hereditatē miroclet̄is: atq̄ hereditatē omniū fidelium ꝛtro eoꝝ rum. Respōdi ego qđ sacerdotis est faciam: qđ imperatoris est faciat imperator. ꝓiuis est vt animā mihi q̄ fidē auferat. z infra. Tributū cesaris est: nō negatur. eccl'a dei est: cesari vtiq̄ nō debet: qa ius cesaris eē non pōt tēplū dei. qđ cum imperatoꝛis honorificētia dictū nemo pōt negare. quid enim honorificētius q̄ vt imperator ecclesie filius eē dicatur: quod em̄[m] dicitur sine peccato dicitur: z cū gratia dicitur. Imperator enim intra ecclesiam est. bonus enim imperator querit auxiliū[n]: ac ecclesia nō refutat. z infra. Si de me aliquid compellerek z posceret: aut fundus: aut dom⁹: aut aurū z argētū: id qđ mei iurꝭ esset libēter offerrē tēplo domini nichil possuz nec decerpere nec tradere: cū illō custodiēdum[o] nō tradēdum acceperim. deinde ꝓsulere etiā me imperatoꝛis saluti opz: qr nec mihi expediret tradere: nec illi accipe. accipiat vocez liberi sacerdotis: si vult sibi eē consultū. recedat a xp̄i iuria. Hec plena hūilitatis sunt: et vt arbitroꝛ plena affectus eius quē impatoꝛi debet sacerdos.

Item Urbanus papa.

¶ De suis exterioꝛib⁹ eccl'ie soluunt tributa.

Ributū in ore piscis piscāte petro inuentū ē: qr de exterioꝛibus⁹ suis q̄ pa-

k ¶ Adultera s. xxj. q̄st. ij. sicut in vna.

l ¶ Hereditatē. z ita dicit hereditas viuētis. Ar. contra. ff. de here. vel ac. ven. l. j. et. ff. de re. iu. l. hereditas.

m ¶ Qđ enim dicit. s. ꝓ impator sit filij⁹ ecclesie. vt. xcvj. dis. si imperator.

n ¶ Auxilium Mutuū enim sibi debēt auxilium impator et ecclia. vt. s. eo. q. v. ꝓncipes. et. xcvj. di. cū ad verum.

o ¶ Custodiē dū. Et ita prelatus nihil pōt dare nisi cum quid vtile prospiciat. arg. de offi. pcu. cesar. l. j. §. j. xvij q. iij. quicunq̄. Arg. ꝫ extra de do. c. iij. et. xij. q̄st. ij. cap. terrulas.

Johan.

Wat. xvij. d

Ributū. p ¶ De exterioꝛib⁹. i. nō de reb⁹ eccl'ie. Nam ex quo semel datuz est eccl'ie sētō erunt dñi vt. xij. q̄st. ij. nulli z. s. e. c. quenior. Nam quod dicitur de sarcina repentina. xvj. q. j. placuit. locum habet cum episcopus spōte voluerit cum concilio clericoruz aliās non. extra de immu. ec. nō mīnus. et. c. aduersus consules.

Tributuz est signuz subiectionis. versus

a ¶Ecclesia. Est ergo argu. q̄ eī subsunt regi: q̄z tributū est signū subiectionis. extra de censi. eis ama. sed illud in laicis.

b ¶Tributū. ē. xi. q. j. magnū. z. c. si tributum.

c ¶Sz tm̄ staterē. Ūñ. Psalculū petr⁹ pisca: cui⁹ in ore. Inuenit staterem gerulum didragmatis auri.

d ¶De exteri oīb⁹. q̄z cū onere ad eū puenit. C. de exac. tribu. si diuina. lib. x. et extra de deci. cū nō sit in homine

e ¶Defensare. ḡ nisi defendāt nō est eisdez dandū tributuz arg. xcvj. di. esto.

¶ Quāuis etiā.

¶Hec est. iiij. ps q. in qua. pbat q̄ eccl'a non dz imperatorib⁹: nisi spūale tributuz. et hoc patet exē plo pharaonis q̄ tempore famis oīa possessiones subiugauit sibi: exceptis possessionibus sacerdotū q̄b⁹ ō publico salariū mīstrauit. pbat etiā p tres leges. Johan. de fan.

iiij. ps

f ¶Emeret. Et ita non sunt oīa imperatoris q̄z nemo pōt rez suā emere. vt. ff. de cōtrahen. emptio. sue rei. Et

Meum amplius

quod meum est amplius non potest esse meum. z. vt ff. ō excep. rei iudi. et an eandez. ℌ. actiones. extra de fi. instrum. inter dilectos.

g ¶Liberos esse. Non dixit: vt redderent tributum.

h ¶Nqualibet. ¶Securitate. Nūc inhibet tributū: sed hoc quantū ad onera personalia.

i ¶Attentationis. Id est exactionis.

k ¶Sancimus. C. de sacrosan. eccle. l. peregrini.

l ¶Xenones. Xenodochiū est loc⁹ venerabilis vbi pauperes peregrini recipiūtur. Pochotrochiū ē locus vbi pauperes pascūtur. Bephotrophium est locus vbi senes. z valitudinarij. z. ppter senectutem solam infirmi homies curātur. Orphanotrophiuz est locus venerabilis in quo pueri parentib⁹ orbati pascuntur. Hierothoconium est locus in quo infantes pauperum aluntur.

m ¶Lucratiuoīū. Quib⁹ quarta pars eoīū q̄ a curialibus relinq̄bant vendicabāt a fisco: exceptis relictis curialibus. z coniunctis. hoc habes. C. qñ et q̄b⁹ quar. pars. l. j. et. ij. C. de ipo. lucra. inscript. l. vna. q̄z fiebat impositio quarti. z. oī siliquarum. C. si lib. alie. impetrāt socius sine. hēre de decesserit. l. vna. lib. x. Joh.

¶Secundum canonicas. n ¶Manso. ē. xvj. q. j. q̄z iuxta. Cōtra. ē. dis. viij. c. j. cōtra. ē. xij. q. ij. ecclesiarum. 2tra ē. xj. q. j. si tributuz. 2. Sed istud de p̄dijs q̄ solum p̄ aliarū redemptiōe donant illud de his q̄ titulo emptionis vel alio mō acq̄runtur ecclesie. Uel istud specialiter de p̄dijs collatis eccl'e a principe illud ḡnaliter de alijs. Sol. vera colligit ex p̄oxima. seq. Ager appellat hic vbi est ortus eccl'e. ar. ē. e. q̄uenior. naz in agro nabute rex seruit holus Mansus ℌo appellat: vñ p̄cipit frumētū et vnū ad eucharistiam cōficiendā. vt ex de censi. c. sancitū est. Uel mansus appellat dotem ipsius eccl'e Nam dos talis dz esse: vt eccl'ia possit inde sustē

Ager z mānsus differt.

tari. de ꝑse. di. j. nemo. ℌz mānsus dī fm vulgare vnde vnus rusticus cū sua familia possit sustentari. argu. q̄ eccl'esia de tanto potest sustentari de quāto vnus rusticus. argu. x. questione. iij. vnio. Patet ergo q̄ de dote sua non potest eccl'esia vel nō debet tributa dare: quia non debet dotem recipere nisi libera sit. z sic possit intelligi. x. q. ij. hoc ius. quia non debet ei dari possessio onerosa. Item nec de decimis nec de primitijs dabit decimam: quia in illis nunq̄ potuit imperator tributum habere. de alijs vero p̄dijs tributarijs cū onere suo ad eccl'esiā devolutis tm̄ eccl'esia dare debet tributū. z ex audi in eo casu xj. q. j. si tributū. Hec oīa ℌa sunt marie cū imperator hoc idē ꝑstituat. Sed pone q̄ fundata ē eccl'esia i p̄dio tributario nūq̄d ō illo dabit tributum: ℌideo refert an sit bone fidei fundator: an male. Si bone fidei: de illis locis q̄ sūt extra atriū hēbit imperator tributū non aūt de loco vbi est eccl'ia. sed p̄ hoc sit patron⁹. vt. xvj. q. vlt. q̄sti. Si vero fundator esset male fidei. tūc ē ad estimationez cōpellend⁹. xiij. q. vj. comperum⁹. z vbi post denunciatiōez fundat eā: mala fide fūdat. eī de noui oper. nūciatiōe. cū ex iiūcto. Jo.

Eccl'ia in p̄dio tributario fundata an teneat p illo ad tributa.

a ¶Ancitū est. ¶hinc. id est illis legibus quas sub ℌ. eccl'esia comprehēdit.

b ¶Annua. Nā trāseūt res cum onere suo. xvj. q. j. si ds laicus. eī de decimis. cū non sit.

c ¶Uo ausu. ¶Nulluz omnino. Hic ō illis tm̄ epīs intelligit qui lenitica portiōe sunt contenti. de ceteris nāq̄ regalibus et alijs possessionib⁹ suis seniorib⁹ seruire tenentur. vt extra de cen. sancitū est. Hec enim est consuetudo que est optima legū interpres. Jo. Uel hic ipse suis capitulis cōstituit. vel si q̄libet p̄ loco sepulture aliq̄d largit⁹ eccl'e fuerit: de decimis etiam z oblationib⁹ fideliuz nullus quēquē pbroz aliquē cēsum psoluē cogat nec quisq̄ cuiuslibet ordinis vel dignitatis exinde quicq̄ subtrahat: aut redhibitionē quācūq̄ exigat tpalem. q̄ō si fecerit: cōtione visq̄ ad satisfactionē priuet: z regia ptāte dare cogatur.

Eccl'ia de dote sua nō tenet ad tributa.

¶Item ex conci. guarmaciēsi. ¶Ancitū est vt vnicuiq̄ eccl'e vn⁹ mānsus integer absq̄ vllo seruitio attribuat. z pbri i eis ꝑstituti nō de decimis neq̄ de oblationib⁹ fideliū nō de domib⁹ neq̄ de atrijs vl' de hortis iuxta eccl'iam positis neq̄ de prescripto mānso aliq̄ō seruitiuz faciāt p̄ter eccl'iasticū. z si aliquid ampli⁹ habuerint: inde matoribus⁹ suis debituz seruitiū impēdant. ¶Hinc⁹ dat intelligi q̄ de his q̄ impiali bñficio vl' a quibuslibet p̄ bñficio sepulture eccl'a possidet nulli⁹ iuri nisi epi teneatur astricta. De his vero q̄ a quibuslibet emerit vl' viuoz donationib⁹ accepit: principib⁹ ꝑsueta dz obsequia: vt z annuas eis psoluat tributa: z puocato exercitu cuz eis pficiscat ad castra. q̄ō tm̄ hoc ip̄m non sine consensu romani pontificis fieri debet. Unde Se. papa Elipidio epī scopo.

¶Absq̄ auctoritate romani pontificis: ad comitatum epī proficisci non audeant.

Quo ausu: q̄ temeritate rescribis ad rauēnātē parare pficisci cū canōes euidēter p̄cipiant: nullū oīno⁶ pōtificū nisi nobis aī visis atq̄ ꝑsultis ad comitatū quomodo oportet. ℌ. illud autē. col. j. g. ¶In exilium. Ad tempus.

debere ꝓtendere/ quēadmodu z tibi putas licē: q̄ō nō iz: nisi q̄ hoc officio carere festinas: q̄ his excessib⁹ te ostēdis indignū: Item ex conci. anthiocheno. ¶Absq̄ metropolitani cōcilio vel comprouincialiū eōrūz: ad imperatorē epī non pergant.

Si ds eps aut pbr vel oīs oīno qui est sub ecclesiastica regula cōstitut⁹: p̄ter cōsiliū vel lras eorūz eōrūz q̄ sunt intra puinciā z marie sine ꝑsilio metropolitani ad ip̄atorez p̄rexerit⁹ hūc abdicari z eīci non solū de communione debere: sed etiam propria dignitate priuari decreuimus: tanq̄ molestuz z importunū imperialibus auribus contra eccl'iastica constituta. ℞ eprehenduntur ergo gallicani epi a Nicolao: qm̄ apostolica auctoritate contēpta pot⁹ arma sequi elegerāt: q̄ aplico cōspectui sese repsentarent q̄ō pficiscētes ad comitatum possint intelligi nō secuti imperatorez vt armis sibi auxilient: sz ip̄m cū exercitu suo quotidianis orationib⁹ deo cōmendent. In quo casu auctoritas illa sardicēsis cōci. loquitur videl'. in cui⁹. viij. c. osius eps dixisse legitur.

¶Qui ab imperatoribus⁹ religiosis vocati episcopi non fuerint ad comitatum non proficiscantur.

Si vobis fratres charissimi placet decernite: ne epi ad comitatū⁶ accedāt: nisi forte hi qui a religiosis imperatorib⁹ vel inuitati vel vocati⁶ fuerint. Sz qm̄ sepe contingit vt ad miam eccl'esie ꝑfugiāt: q̄ iurtā patiunt⁷ z q̄ peccantes in exiliū loquitur cuz papa aliquem epī scopuz ad se vocat sicut dixim⁹ supra. e. reprehendendum. cū enim vocetur ad maius tribunal obedire debet. ff. de re iudi. contumacia. Argu. contra. extra de appella. si duobus. Uel intellige hoc in eo casu in quo et sequens ca. cū scz contempto iudice ecclesiastico pergit ad secularem. x. q. j. placuit. Jo.

e ¶Ad comitatum. Hoc verbo significatur curia principis cum omnibus suis officiis instructa. vt C. q̄ō. imperator inter pupillos. l. vna.

f ¶Uocati. Nam tunc excusat eos ipe imperator in auten.

Exiliū a tpale gatoꝝ. ℌ hec differētia q̄ñ tñ exiliū indifferēt fuit ꝑ ꝓpetuū. b

℣ Uel insulas. in ꝓpetuū. ff. de inkdi. ⁊ rele. l. relegatoꝝ. ℌ hec differētia q̄ñ tñ exiliū indifferēt fuit ꝑ ꝓpetuū. de pe. di. j. ante fi.

S Bti Grego. ē. q. v. ca. j. et. iij. ⁊ ca. reos. Jo. Epe principes. ℣ hec est. v. ps. q. Jn q̄ ꝑbat ꝙ iij. c. ꝙ null⁹ cleric⁹ debet dictare vel dare sanguinis effusionē vel truncationē facere per se vel per alium. Johan. de san.

c ℣ Sepe. Ex hoc. c. colligit ꝙ alit dz iudicare delegās q̄z delegat⁹ sic. ex de ac cu. cū oporteat. Ar. cōtra. xxv. q. j. ca. seruatis.

d ℣ Obnoxios. ex hoc dicūt quidaꝝ ꝙ epi⁹ in cā criminali pōt ferre sniam: sub hac tñ ꝛdition̄e ꝙ imperator⁹ iuret ⁊c. qz imperator dicit obnoxios supplicijs. sz tu exaudi hoc cū de crimie ciuiliter agebatur. et hoc est qđ dicit. v. ps.

e ℣ Cōsentiāt. ergo non est iudex anteq̄z ꝓsentiat. ar. ex de ap. sup. eo. in fi.

f ℣ Jureiurādo. i. prestando sacramentuz de calūnia.

g ℣ Supplicijs. A principe de impunitate q̄ ad penā sanguinis. ar. xv. q. iij. nullus epūs. ⁊ appellabit ħ ad forum delegātis.

h ℣ Promittit. Etiaz a iure. non est timebit supplicium ex q̄ iurāt Sed pone ꝙ imperator⁹ puniat eū post coꝛporalit̄ non ipunit epō. arg. ē. e. q. v. c. vnū. ⁊. ff. de bo. li. q̄ cū maioꝝ. ℌ deinde. Itelligere etiā hoc potes q̄ñ demādat cognitionez ⁊ sibi reꝛ serуat sniam. ⁊ tūc criminaliter dum tamē iuret ⁊c. arg. extra de offi. dele. super questionum.

i Js a quib⁹. ℣ Nō licet. olim licuit. ē. ij. q. vij. ℌ. item cū balsā. ē. di. l. de his clericis. ⁊. l. j. di. aliq̄ tos. vel insulas[a] dānank: aut certe quācūq̄z sniam suscipiūt. Jōq̄z subuentēdū est his ⁊ si ne dubitatiōe eis ē petenda per eccliam idulgētia. ℣ Licet ḡ ꝑlatꝫ eccle exēplo bti Gregorij[b] ab impatoub⁹ vl̄ quibuslibet ducib⁹ defensiōnē fidelib⁹ postulare. lz etiā et cuz btō Leone q̄libet ad sui defensionē ꝓtra aduersarios sc̄tē fidei viriliť adhortari: atq̄z advm infidelių ꝓcul arcēdā q̄sq̄z excitari. effusionēvero sanguinis nulli epōuz sua vel impatoꝝ auctoritate iperare licet. ℣ Si in toletano conci. iij. legiť.

℣ Sacerdotes ibi ꝓsentiāt fieri iudices vbi iureiurādo indulgentia promittitur.

S Epe[c] principes cōtra quoslibz maiestatꝫ ob noxios[b] sacerdotibus negocia sua cōmittūt. qz ꝑo sacerdotes a xp̄o ad ministerium saluꝫ electi sūt: ibi ꝓsentiāt[c] fieri regibus iudices vbi iureiurando[d] suppliciꝭ[e] indulgētia ꝓmittitur[f]: non vbi di scriminis sniа ꝓparatur. si quis ergo sacerdotū contra hoc cōe consultuz discursoꝝ in alienis piculis extiterit: sit reus effusi sanguis apud christum et apud eccleſiam perdat ꝓpriū gradum.

Item ex conci. toleta. xj.

℣ Non debent agitare iudicū sanguinis: qui sacramenta domini tractant.

H Js a quib⁹ dñi sacramēta tractāda sunt: iudiciū sanguis agitare nō licer⁹ magnopere talib⁹[h] excessib⁹ ꝓhibēdū est ne indiscrete ꝓsumptiōis motibus agitati: aut qđ morte plectendū est: sniа ꝓpria iudicare ꝓsumāt: aut ꝑ se inferāt mēbroꝝ trūcationes[i] quibuslibet ꝓnis aut inferendas[m] ꝓcipiāt[n]. q̄ si quisnā immemor hoꝝ ꝓceptoꝝ: aut in ecclie sue famulis: aut in q̄buslibet ꝑsonis tale aliq̄d fecerit: ꝓcul si ordis honoꝛe ꝓmuet et loco: sub ꝓpetuo quoq̄ dānatiōis teneatur ergastulo relegatus: cui tamē cōmunio exeunti[o] ex hac vita non est neganda ꝓpter dñi miam: q̄ non vult peccatoris mortē: sed vt conuertatur et viuat. Ceteri etiā absq̄z iudiciali auctoritate mēbroꝝ trūcationes ⁊ domoꝝ incēdia facere ꝓhibentur. ℣ Unde in decretis Eutitiani pape.

℣ Membra detrūcans: domos incendens: absq̄z iudiciali auctoritate excommunicetur.

S Jꝙs mēbroꝝ truncationes ⁊ domoꝝ incēdia fecerit siue facere iusserit[p]: aut facienti consenserit quouisq̄z de his vnicuiq̄z legaliter[q] et amicabiliter[r] cōrā episcopo ciuitatis: aliisq̄z ciuib⁹ non emēdauerit: tanq̄z ethnicus et publicanus ab omni christianoꝝ collegio separetur.

a ℣ Talibus excessibus. i. taliter excedentibus.

b ℣ Trūcationes. nā qui vulnerat occidisse dicit. vt. ff. ad. l. cor. de sic. l. j. ℌ. diuus. Uulnerās occidit.

m ℣ Aut inferēdas. Qđ em̄ nō possum ꝑ me nec ꝑ aliū. xlvj. di. c. vl. ff. de admi. rerū ad ciui. pti. l. ij. fallit tñ i casib⁹ specialibus.

n ℣ Precipiāt ḡtis tñ pñt punire. vt. ē. e. q. v. c. j. in fi. ⁊ flagellis. sz nō ad sanguis effusionez. vt ex de rap. in archiepatu. Sz quid si epūs hz in ꝓfessionē de oibus: tūc deleget cām criminalez: lz ꝑ leges non posset delegare. nisi cū contingit ipm abesse. ff. de of. ei⁹ cui mā. est iuri. l. j. ℌ em̄ non pōt adesse vñ licite delegaḳ ꝑ cānones. vt. ē. ea. q. iij. illud. Cā criminalis ꝑ canones delegatur.

o ℣ Exeunti. ē. di. l. ex penitētibus.

p S Jquis. ℣ Jusserit. Sic ex ō sen. excō. mulieres.

q ℣ Legaliť. Sz quō hoc cuz hz. l. liber⁹ coꝛp⁹ estimatione ñ recipit. vt. ff. de effu. l. vlt. ff. si q̄. pau. fe. dica. ex hac. l. Sz dic ꝙ ad expēsas medicoꝝ et ad operas q̄s amittit: qz iuriť ē fact⁹. ñ ät rōne cicatricū vel deformitatis. qz liber coꝛp⁹ ē. ff. ō effu. l. vlt. Ul̄ dic legaliť. i. ꝑ cautionē ħ signatā qz penitet ꝑ annū ⁊ dānа restituit. Ul̄ legaliť. i. ꝑ l. rho. de vi publica vel ꝓuata agek ꝫ eū. Et ē dīa: qz ꝓuata pruaꝫ tertia ꝑte bonoꝝ. vt. ff. de vi publica. l. pe. publica deꝓortatione iducit. vt insti. ō pub. iudi. ℌ itē lex iulia de vi. Uñ ℣ sus. Uis ꝓuata reū deponit ab ordine rerū. Sed deꝓortaḳ si vis armata ꝓbatur. Coꝛp⁹ liberū estimationez nō recipit. Cleric⁹ legē de mifficēdo pōt exponere. Uersꝰ.

r ℣ Et amicabiliter. Sic. ē. v. q. ij. si ꝓmates. arg. ē. e. q̄stio. iiij. si illic.

℣ De incēdiarijs. ℣ hec est. vj. pars. q. in qua ostendit magister duobus ca. qualiter incendiarij debēt ꝓpunir⁹. Johan. de san.

a Essimam. ℣ Interdicimus. Ex hoc videtur ꝙ iste canō sit. c. la te snie vbi cōsuetudo hoc hz. et papa scit et tolerat. vt theutonia: et ꝫ hoc pot̄ est intelligi extra de sen. excō. tua. sed non credo ꝙ sit late sententie: nisi sicut alias ꝙ ꝓatur sacramentis. sicut ꝓ quolibet mortali. de cōse. disti. ij. si nō sunt tanta. et qđ dicat interdicim⁹ i. ꝓhibemus. et qui libet decedēs in mortali si cōstet: de hoc etiā si nō sit excōmunicatus ꝓhibetur: extra de rap. super eo. vt extra de dā. da. si quis domū. vj. ps.

b ℣ Dāno. canonica pena incendiarioꝝ statuitur. extra de dam. da. si quis domum. xij. q. ij. cū deuotissimaz. sed alia pena legalis: vt ibi not.

c ℣ Ulterius. Siℓe. xj. q. iij. cuz aliquis.

d ℣ Archiepiscopus. Licz clericis expōere legem vel canonē de interficiendo sed non consulere ꝓcise. vt. ē. q. v. relegentes. et. ē. v. q. vj. delatoꝝ. vel epūs dabit consilium de pena canonica incendiarioꝝ que est extra de dam. da. c. vltimo.

e ℣ Restituat. ē. iiij. di. si seruus absente. ⁊ hoc de ꝓpio si habet. alꝰ puniret extraoꝛdinarie. nā de rebus ecclesie non debet: ne delictū vertaḳ in damnuz ecclesie. xvj. q. vj. si episcopum.

Incendiarij qualiť sūt puniendi.

f ℣ Sane regib⁹. Si regibus ⁊ principib⁹ nō negatur facultas iusticie faciende de incendiarijs consultis archiepis: videť q̄ principes cōsilio eoꝝ possint incendiarios vltimo supplicio afficere cū incendiarij scōm legem sic debent puniri. vt. ff. de incen. l. vlt. ⁊. ff. de penis. l. capitaliū. Scōm canones est sciendū q̄ iuxta legis tenoꝛe incendiarij spontanei varie plectunť. vel em̄ nouissimo infoꝛtunio notanť vel deꝓortanť: vel alio modo forte puniuntur. Uel dic ꝙ princeps non punit incēdiarios ꝑm legis rigoꝛē occidēdo. ideo archiepi et epi cōsulunť ꝑm hoc. l. coꝛnel. de sic. si quis dolo. ignobilis supponiť bestijs bonis ꝓscriptis. C. de incē. l. vlti. ⁊ hoc quādo dolo fecit incēdium. alias sufficit damna restituere. vt. ff. eo. titu. l. qui edes.

Uicunq̄z ꝑcutit ma.

g ℣ In eo q̄ mali sunt. ē. ea. q. v. qui malos. ē. e. q̄stio. iij. duo ista.

h ℣ Causam. ē. e. q. iij. ea vindicta.

i ℣ Sacrilegum. Ergo sacrilegi scōm canones et fures capite puniuntur. vt. ē. eo. q. v. homicidas. vij. ps

k ℣ Uelut homicida. vt extra de homici. si aliquis. C. quando licet vnicuiq̄z. l. vlti. Jo.

℣ De his ant̄.

℣ Hec est. vij. ps ꝑm Jo. de san.

Sj quattuoꝛ homies.

l ℣ Quicunq̄z eoꝝ. hoc est ꝓpter incertitudinem: quia nescit cuius ictu periit. sic. ff. de eiecti. et effu. l. ij. ℌ. vlti. et. l. seq. et. ff. ad l. aquilli. ita vulneratus. in fine. Sed pone certū esse ꝙ de vulnere meo non est mortuus: nunqđ censebor homicida: ꝑm leges certū est ꝙ non. arg. ff. ad. l. aquil. huic scripture. nā vulnus vniuscuiusq̄z contēplandū est. ff. ad. l. cor. de sicca. l. vlti. idem videť ꝑm canones arg. extra de cleri. pcuſ. c. ij. Contrariū tñ credo. arg. l. dist. si quis post. sufficit em̄ ꝙ sumpsit arma: licz nō occiderit ipse sed alius. vt extra de cle. percuſ. c. ꝓsentium. ⁊. c. contimentia. homicida non est. etiaz q̄ non occidit.

m ℣ Impugnabant. Nec tñ percusserunt.

n ℣ Uoletes. Nā homicide tales sunt de pe. dist. j. piculose. Itē pone ꝙ me rixāte cū aliquo fratre meo eū interfecit ꝫ volūtatē meā: an iputabit michi: non ar. j. q. iij. q̄ ꝑsulatus. ex de cle. pcuſ. ꝓsentium. Questio circa homicidium.

o ℣ Similiter. Ar. de pe. dis. j. si cui.

p ℣ Extra noꝛā. si et subuenire non poterant. ē. e. q. iij. capi. vltimo.

Hereti ci sunt dupli ces.

QUidam epūs in heresim lapsus. Supra xxiij.di.tractatū est de hereticis: sz quoniā hereticorū quidā sunt manifesti: quidam occulti.z ecclesia excōmunicat qz hereticos: quandoqz catholicos: ideo de hmōi subdit tractatum.

Causa.xxiiii.

QUod autē. In hac q̄stione magister intēdit ꝓbare ꝓ xlij.ca.q. hereticus vel scismaticus vel excōmunicatus aliū dānare non potest si tamen sibi ꝓbare posset. Jo. de fan.

Excōicare nō pōt hereticus hereticū.

a ¶ Nō autē. In hac.q. dicit quidā q̄ si hereticus excōicat hereticus valet.j.e. q̄snis.sz qualit intelligat illō.c. dicit.ꝙ.ꝙ sequit illud.c. Alij cum gratiano distinguūt. an veterez heresim iam dānataz cōsequat. et tunc nō valet. an nouā confingat: et tunc pōt. ar.j.e. achatius. et j.e.ꝙ. si aūt. in punct. qz adhuc tolerat ab ecclesia. Sz tu dic indistincte q̄ siue veterem siue nouaz sequat: excō municatus est. Iz sit occultus. et ideo aliuz excōicare non pōt. ex de here. ab abolendaz. alia tñ q̄ agit tenent dum tolerat. arg. ē. iij q. vij.ꝙ. tria. sed z snia excōnis tollerēda est dū ipe est occult⁹. Iz sit nulla. ar. ꝑdi. ꝙ. j. ex. de iure pa. cōsultationis.

Causa.xxiiii.

QUidā epūs in heresiz lapsꝰ alijqs de sacerdotib⁹ suis officio priuauit: z snia excōicatiōis notauit post mortē accusatus de heresi damnat: et sequaces eiꝰ cū omni familia sua. Hic primū queritur: an lapsus in heresim possit alijqs officio priuare vel snia notare? Secūdo: an post mortē aliquis possit excōicari? Tertio an ꝓ pctō alicuiꝰ tota familia sit excōicāda. ¶ Questio.j.

QUod aūt ab hērtico aliqs ꝓponi aut excōicari nō possit facile ꝓbatur. Qis ei hereticꝰ aut iā dānatā heresim sequit: aut nouā cōfingit. qui vero⁹ heresiz iā damnatā sequit: eiꝰ dānationis se participem facit. Ufi cū achatius absqz synodali auctoritate ab apostolico se damnatū querer: cōtra eū gelasiꝰ scribit dicens.

¶ Qui in iā dānatā heresiz labit: eiꝰ damnatiōis se participem facit.

AChatius nō est factꝰ iuētor noui erroris: sz veteriſ imitator: atqz iō nō erat necessariū vt aduersus eū nouā snia ꝓdiret: sz ātiq̄ tūmō renouaret. factꝰ sū itaqz executor veteris cōstituti nō ꝓmulgator nouī. q̄cūqz em in heresim semel dānatā labit eiꝰ dānatiōe seipm involuit.

Idē. ¶ Nō est retractandū qđ semel synodus statuit cō tra vnāquāqz heresim.

MAiores nostri diuina inspiratōe cernentes necessario prēcauerūt vt qđ ꝓtra vnāquāqz heresim coacta semel synodus ꝓ fidei cōione z veritate catholica atqz aplica ꝓmulgasset: non sinerent nouis⁹ post hec retractatiōib⁹ mutilari: ne prauis occasio ꝓberet q̄ medicinaliter fuerāt statuta pulsādi. sz auctore⁹ cuiuslibz insanie: ac parit erroꝛe dānato sufficere iudicauerūt: vt q̄sqs aliqñ huiꝰ erroris cōicatoꝛ existeret: principali snia dānatōis eiꝰ esset obstrictꝰ. Sic sabellij damnauit synodus: nec fuit necesse vt eiꝰ sectatores postea dānarēt: sz ꝓ tenoꝛe cōstitutōis ātique ꝙvel prauitatis illiꝰ: vel cōionis⁹ extiterit participes: vniuersalis eccl̄a duxit esse refutādos. Sic arriū: sic z eunomiū: macedoniū: nestoriū synodus semel gesta ꝓdemnās: vlteriꝰ ad noua ꝓciliare nō finit.

Papa papā ligare potest.

I Tē felix papa vij. ¶. tria. eadē dicz de scismatico: maxime cū scisma nō possit esse sine heresi: nisi forte in summo pōtifice vt si duo crearent z vterqz crederet ecclesiā apud se

a esse. vij.q.j. factus.

c AChatius. ¶ Necessariū. posset tñ ferri. ar. ex de postu. ad hoc

d ¶ In heresim hic est casus in quo papa papam potest ligare / in quo papa in canonem late sententie incidit. nec huic obuiat regula illa. quia par parez solue re vel ligare non potest. extra de electio. innotuit quia si papa hereticus est: in eo ꝙ hereticus est est minor quolz catholico. xij.q. j. scimus. qz lex factū notat etiā sine sententia. ff. de ritu nup. l. palam. ¶. vlt. Et est hic arg. ad questionem de feudo: puta iurauit eps ꝙ nō infeudaret de nouo. videtur ꝙ possit dare vel⁹ quod cōcedo in dubio cum non constat q̄d intellexit cuz iurauit. extra de feu. c. ij.

e MAiores. ¶ Coacta. i. coadunata. iuxta illō. Tyre coge pecus. et alibi. Cogite omes pueri. ꝛc. z lex dicit fructus coactos. ff. sol. ma. diuortio. ¶. coactis vindemijs.

f ¶ Nō sineret ē. vj.q.iij. qđ bñ et. xxv.q.ij. cum pie. C. de sum. trinitate. nemo.

g ¶ Nouis. ē. j. quis nesciat.

h ¶ Sz auctoꝛe. sufficit em dānare auctorē. nā dānato arnoldo oēs arnoldiste dānati sūt. ex de here.

i ¶ Uel prauitatis. post mortē. [ad abolēdā.

k ¶ Uel cōionis. in vita.

l ¶ Nō finit. vt temere de fide disputēt. nā si cotre cti redirevellent admitterent. ē. pri.q.v. c. j. Sz qui ita mcidūt in heresim iā dānatā a quo absoluāt ab eo vel suo supioꝛi. ar. ē. pri.q.iij. ipsa pietas.

a AChatiꝰ. ē. xix. distinc. anastasius.

b ¶ Scita. id est statuta. vñ dicit ca. scitis obtē perat. iij. q. vij. iudicet.

c ¶ Zāce. i. rō ne. alis idem appellat stateram xlv. distin. ois.

d AUduimꝰ. ¶ Quia ex cōicatꝰ. et ita ex cōicatus nō pōt excōicari. sed su spēsus excōicatur. xj.q. iij. ¶. eui denter. Nunqd excōicat pōt? di co referri: an sit suspēsus ab officio vel iurisditione nam si ab officio tātuz ea non poterit q̄ officij fuit sunt. puta celebrare z similia sed ea poterit q̄ iurisditiōis sūt: vt dare prebendā et excōicare: qz hoc iurisditionis est. ex de eletrāsmissaz. et de cle. ex. mu. si celebrat. Ecōtra esset si suspendere tur a iurisditione et nō ab offō: qz posset ea q̄ esset officij: non aūt q̄ sunt iurisditiōis. Si ār ab vtroqz tunc neutrū. ex de cōcess. prebend. quia.

Suspēsus qđ interi exercē potit.

Joh. xx.f.

e ¶ Non potuit. nō ē ꝓtra. xj q.iij. si eps forte ē. xj.q.iij. plerūqz. nā ibi de alio malo nō hereticō vel ibi de occulto. ē. xj. q. iij. excellētissimꝰ. ē. xj.q.iij. si quis cō fugerit. ē. xvj. distinc. ꝓcubuit. et ē. xxiij. distī. quorūdaz. ē. xj.q.iij. si eps. ē. xj. q.iij. ca. ij. ¶. ij.q.vj. ¶. itē si plures.

Act. ij.a.

j.Co. xx.a.

f ¶ Absoluendo. i. absolutos esse ostendēdo. i. non ligatos. similis expositio est. C. de leg. here. l. ij.

CNō vltra eū ꝓcedere opz q̄ in heresim dānatā recidit.

ACHatiꝰ nō fuit nouī vel ꝓpriꝰ iuētor erroris vt i eū noua scita pdiret: sz alieno facinoꝛi suā cōionē miscuit. itaqz ficesse ēvt i illā recideret iusta lance sniam quā cū suis successoꝛib⁹ ꝓ cōiuētiā synodalē susceperat auctoꝛ erroꝛ. Si g̃ eps ille i heresim iā dānatā lapsus ē antiq̄ excōicatiōe dānat⁹ alios dānare nō poterat: excōicat⁹ em alios excōicare non valz. Uñ alex. ij. scribit valeriano epo z martyri. ¶ Excōicat⁹ altū excōicare nō ꝑt.

AUdiuim⁹ q̄ hereticꝰ rauēnas dict⁹ archiepūs nisus sit te excōicare: verū q̄ excōicat⁹ te excōicare non potuit: aplica aūctē te tuoqz absoluēdo⁶ mādam⁹ exinde nūcq̄ curare. Si naūt ex coꝛde suo nouā heresim⁹ ꝓfinxerit: ex q̄ talia ꝑdicare cepit: neminē dānare potuit q̄ nec pōt deijcē quēqz iā ꝓstrat⁹ᵇ ligādi nāqz vl soluē di ptās veris⁴ vl falsis⁴ sacerdotib⁹ a dño tradita ē. Apostolis em dicturus quoz remiseritz pctā ꝛc. ꝓmisit accipite spm̄sctm: vt euident cūctis ostēderet eū q̄ spm̄sctm non hz: pctā nō posse tenere vl remittē. Porro spm̄sctm nemo nisi ītra eccl̄iam accipit. qz z ipam vnitatē p graz facit. Uñ nō nisi congregatis in vnū dictum est. Accipite spm̄sctm nec nisi sup cōgregatos ivnū die pēthecostes descēdit spūsctūs. sicut aūt extra eccl̄iam nō accipit ita extra eā nichil operat. Uz ergo (sicut apls ait) spūssanctus postulet⁴ spūssanctꝰ impetret⁵: extra eccl̄iaz nec impetrare facit nec postulare. Uñ dñs dictur⁹ Quēcūqz petieritz ꝛc. ꝓmisit. si duo ex vobis ꝓsenserit sup terrā ex oi re ꝛc. et itez. Ubi duo vel tres ꝙgregati fuerit in noie meo: ibi ego sum i medio eoꝝ. nimirū cūctis ostēdēs se nō habitare i cordib⁹ eoꝝ q̄ supbie singularitatē secuti: a coꝛpis xpi cōpage semetipsos abrūpunt. in qb⁹ autē xps nō hitat: i eis spūsctūs mētiū scisſuras refugiēs locū non hz. Cū g̃ pctā dimittere vel tenere: excōicare vl recōciliare op? sit⁵ spūsctiz virtꝰ xpi/apparet q̄ hi q̄ extra eccl̄iaz sunt: nec ligare pōt: nec soluere: nec recōciliādo eccl̄astice cōioni reddere: nec excōicādo eiꝰ societate priuare q̄ ipi heresi vel scismate polluti. siue snia notati penit⁹ carere. ꝑbāt. Uñ cū oib⁹ discipulis parē ligā di atqz soluēdi ptātē dñs daret petro⁹ ꝓ oibus z pre omnib⁹ᵖ claues⁴ regni celoꝝ sē daturū. ꝓmisit dicens. Tibi dabo claues regni celoꝝ. Quicūqz ergo abvnitate eccl̄ie que ꝓ petrū intelligit: fuerit alienus: execrare⁴ potest: cōsecrare nō valet⁴: excōmunicationis vel recōciliationis potestatē non habet. Unde apostolus cū fornicatoꝛē corinthiū excōicādum scriberet ait. Ego q̄dē absens corꝑe: presens aūt spiritu tā iudicaui: vt ꝓsens eū qui sic opatus est in noie dñi nr̄i iesu xpi congregatis vobis z in eo spiritu cū virtute domini nr̄i iesu xpi tradere hmōi hoiez sathane in interitū carnis. i quo formā excōicatiōis oñdēs docuit: non nisi fidelē et a fideli nocommunicare. quia hoc iurisditionis est quā dimittit qui recipit. vt. j. q. j. remissio.

Joh. xv.c.

Mat. xviij.c

Mat. xvj.c.

j.Co. v.a.

g ¶ Heresim. hoc fuit de. c. j. e. ait celestinꝰ. sed hodie nichil est. vt no. ē. ¶. j.

h ¶ Jam prostratus. per heresim.

i ¶ Ueris. id est catholicis. ſ. tolerat z ab ecclesia siue sint boni: siue sint mali. argu. xj. q. iij. iulianus.

k ¶ Uel falsis id est iam p sententiā dānatis. vel malis de vite merito. et sophistice inducit omnia in hoc. ¶. nam omnia referas ad vite meritum sicut. j. q. j. gratia.

l ¶ Postulet. id est. postulare faciat.

m ¶ Impetret. id est impetrare nos faciat

n ¶ Opus sit. dic verū quo ad deū: sed quo ad ecclesiam nō: cū faciant hoc etiam mali ideo nō facit ad rem qđ inducit.

o. ¶ Petro. hoc dicit vt notetur vnitas.

p ¶ Et pre oibus. hec distinc. vt notetur prelatio.

q ¶ Claues. quid petro datum fuerit cum his clāuđ⁹. habemus. xx. distī. ¶. j.

r ¶ Execrare ſ. eodē pudēda.

f ¶ Nō valet. ꝓficat tamē etiā extra ecclesiaz si formā obseruet: quia hoc oꝛdis est quem retinet recedens ab vnitate ecclesie. j. q. j. quod quidam. sed non pōt ex

Dei seruu sum⁹ oēs

a ¶ Dicere/corde/ope/ore/de pe.di.j.nō tibi dico.
b ¶ Nisi in spiritu. id est nisi sit seruus eius id est nisi habeat spiritum eius. omnes enim sumus serui dei. de conse. distinc. ij. inuitat.
c ¶ Ita ex eo. supple appareat a fidelib⁹ iudicādū vel excōicandus et ita psona cui sermo dirigitur nō intelligit excepta. arg. xxvj. di. deinde. et no. xxij. q. ij. pro et contra.
d ¶ Uel potius. alia est ratio quare talis non possit soluere vl ligare.
e ¶ Maior. ē. distinc. xxx. inferior.

Joh. vj. f.

f ¶ Manet ergo ¶ Eccl'ate. Arg. q' fnia iniuste lata nō tenet Sed contra. xj. qō. iij. si eps forte. Sed hoc dicitur de sententia qua ds ligatur quo ad deū non quo ad eccliam. sed etiā illa quā dogz non tenet. extra de sen. excom. per tuas.
g ¶ Uel remissio. q' vtrūqz vitiū est. ff. de pe. l. respiciendum.

j. Lo. v. d.

h ¶ Nisi. id est nisi id quod iuste fuerit cē.
i ¶ Petrus. i. eius auctoritas et cetera.

j. Lo. v. d.

k Papa ligat i celo p approbationem.

¶ Uodcūqz. ¶ Erit ligatū. ligari dicitur in celo p approbationem scilicet quando iuste fertur sententia. de pe. distin. j. nō sunt. et quē peniteat. ē. distic. xx. §. j. Johan.
l ¶ Facit ecclesia. Sed non ne⁹ prius erat ligatus apud deum. vt p ma questione prima. vt euidenter. j. eadem questione. iij. si quas non recte. et ita videtur q' nulla potestas petro collata sit vel ecclesie. per hoc quodcūqz. tādū. In noie nāqz dñi atqz ei⁹ ꝓtute cooperāte nō nisi fidelis aliqd oparī valet: cū nemo possit dicē dñs iesus: nisi i spū sctō. Itē cū dñs p hibebat agnū comedi extra catholicā eccliaz q' ꝓfessiōe fidei ab ea sunt alieni: ab ei⁹ participatiōe quā suo arbitrio reliq̄rūt nō repellūt: sz abire pmittunt: sicut illi qui audiētes Nisi māducaueritis carnē filij hoīs z biberitis ei⁹ sanguinē cē. dixerūt. Unus ē hic sermo et ds pōt eū audire. atqz ita abierunt retrorsum: nō repulsi sz abire pmissi. Hinc etiā apls cū de excōicandis ageret pmisit. Si ds frater cē. de ifidelib⁹ aūt ita supponit dicens eos q' foris sūt dñs iudicabit: de his aūt q' int⁹ sūt nobis iudicū cōmisit. Sicut aūt ex eo q' apls ait: si ds frat: z ex his q' de ifidelib⁹ z fidelib⁹ supposuit: apparet nō nisi fidelē excōicādū ita ex eo⁹ q' fidelib⁹ tm̄ hoc scribit. Ul' potiꝰ⁹ qr sicut ille q' bñdicit maiorē eo q' bñdicit ita q' ex officio maledicit maior⁹ est eo q' maledicit: liqdo ꝓstat eū q' ab integritate catholice fidei recedit maledicēdi vel bñdicēdi ptātē mīme hfe. catholicū nāqz vtpote se supiorez maledicē nō valet: in alienū a fide tāqz in sibi eqlē sniam dare ñ pōt. Hec aūt q' de hereticis atqz scismaticz vl' excōicatz dicta sūt: videlz q' li gādi vl' soluēdi ptātē nō habeāt: multoꝝ auctibus probantur. Ait em̄ leo papa.

nā et nullius potestatis vim exercet. de pe. distinc. j. verbū. sed tantum ostendit ligatum esse vel solutū. vt. xv. questione prima. nec ts. Dicq' quo ad eccliam triūphantez nullius potestatis vim exercet: sed tantum ostendit ligatum esse vel solutum. sed tamē habet aliam potestatem qua ligat quo ad eccliam militantem. vnde eū ligat ꝓhus iuste.
m ¶ Reconciliat. Argumen. q' sententia totius ecclesie preferenda est romane: si in aliq̄ sibi cōtradicant argumen. xxij. distin. legimus. Sed cōtrarium credo. argumē. j. eo. hec est. nisi erraret romana eccl'ia. qō nō credo posse fieri. qr de⁹ nō permitteret. argu. j. eo. a recta. z ca. pudenda.

Eccl'ia est duplex.

Eccl'ia romana non permittet de⁹ errare. Mat. xvj. c.

n ¶ Petri. a cōtrario sensu. ar. distin. xcvj. si imperator. xj. q. iij. imperatores.
o ¶ In iude. si duo em̄ cōtraria inter se non conueniunt: nec eorū ꝓtraria inf se conueniūt. vt no. xxxij. distinc. hospiciolum.

¶ Non soluitur vel ligatur: nisi qō auctoritas bti Petri soluerit vel ligauerit.

¶ Manet ḡ petri priuilegiū vbicūqz ex ipi⁹ eq̄tate⁹ ferē iudicīū. nec nimia seueritas vel remissio⁸: vbi nichil erit ligatū vel solutū nisi⁹ qō beat⁹ petrus¹ aut ligauerit: aut soluer it. Item augu. sup iohā. ¶ In psona petri ligādi z soluendi ecclesia potestatem accepit.

Ecclīa romana nō pōt errare

¶ Quodcūqz ligaueris super terrā erit ligatū⁹ z in celis. si hoc petro tm̄ dictū est nō hoc facit eccl'ia¹: si aūt z i eccl'ia fit vtiqz q' in tra ligāt z i celo: z q' soluūt i terra soluta sūt z i celo: qr cū ex cōicat eccl'ia i terra: i celo ligat excōicat⁹. cū fcōciliat⁹ eccl'ia: z i celo soluit recōciliat⁹. si ḡ hoc i eccl'ia fit: petr⁹ qñ claues accepit eccl'ia sctām significauit. si ḡ i psōa petri⁹ significati sūt in eccl'ia bōi: z iude⁰ psona significati sī mali i eccl'ia. Item ābro. sup marcū. ¶ Suis meritis firm⁹: nōnūqz turbat alienū.

¶ Non turbat nauis q' petri⁹ hz: turbat illa q' iudā⁹ hz: z si mīta illic discipuloz merita nauigabāt: tñ adhuc eā pditorꝭ pfidia agitabat. In vtraqz petrus: sz q' suis meritis firm⁹ ē: turbat⁸ alienis. Laueamus igit' pfidiaz: caueam⁹ pditorē: ne p vnū fluctuem⁹ p'mi⁹. Ergo nō turbat hec nauis i q' pudētia nauigat: abest pfidia: fides supat. quēadmodū ei turbari poterat cui p̄erat is

Ecclīa nō pōt errare de q' ecclesia intelligitur.

Wat. v. a.

achoz. ē. xlv. di. sed illud. j. de conse. di. j. in sancta. ff. de edil. edic. plerūqz. C. de pe. sancimus.

a ¶ Soli. ar. q' questio fidei cē. j. e. quotiens.
b ¶ Professionē. cū dixit tu es xp̄s filius dei viui.
c ¶ Nequeat. gnationez hāc ds enarrabit. ē. pri. cā. q. iij. de tyrijs. qō de etna et tpali ꝓgrue itelligit.
d ¶ Plenitudo. de conse. distinc. ij. tribus.
e ¶ Hamuz

Petr⁹ pfuit alijs in iurisdictione.

per hamum intellige iurisditionē: q' petr⁹ pfuit alijs q' hamo. i. ferro resecāt putride carnes. lxxxij. distic. plurimos. in fi. et iō sol⁹ petrus piscat hoc genere piscandi: ipse em̄ hz ptātem ligādi atqz soluēdi pre alijs. per rhete itelligitur indifitio sapiētie

¶ Recta ergo fide.
f ¶ Nouitatibus. qro de qua ecclesia intelligas quod hic dicitur: q' non posfit errare si de ipo papa qui ecclesia dicitur. ē. eo. quicunqz et vij. q. j. scire debes. sed certum est q' papa errare potest. xix. distinc. anastasius lx. distī. si papa. Respō. ipsa congregatio fideliū hic dicit ecclesia. vt de conse. distin. j. ecclesia. z talis ecclesia nō pōt nō esse. vt. j. e. pudenda. nam ipe dominus orat pro ecclesia. xxi. distinctione. §. primo. ver. ego pro te. et voluntate labiorum suorum nō fraudabitur.

¶ Memor sum me sub il.
g ¶ Cōfessio. tu es christus filius dei viui.
h ¶ A domino. dicēte. tu es petrus cē.

Q Uotiens. i Fidei. sic in quo firmamētuz ecclie ē: illic ḡ turbatio vbi modica fides: vbi securitas: vbi pfecta dilectio. deniqz z si alijs impāt: vt laxent rhetia sua: soli⁸ tñ petro dr. Duc i altū. hoc ē in pfundū disputationū. qd em̄ tam altum q̄ altitudinē diuitiarū videre. i. scire dei filiū z pfessionē⁹ diuine gnationis assumere quā lz mēs nequeat⁸ hūana plene rōnis inuestigatione cōprehendere: fidei tñ plenitudo⁹ cōplectitur. Idem.

¶ Solus petr⁹ accepit mādatū: vt hamo piscē caperet

¶ Manet aliud apl'cū piscā di gen⁹: q̄ genere solū petrum piscari dñs iubet dicēs: mitte hamū⁶: z eū piscē q' primū ascēderit tolle. Item lucius papa omnibus epis.

¶ Nulla pturbatio a tramite aplice sedis retrahat: que oēs hereses semp destruxit.

¶ Recta ḡ fide et apl'ico tramite ppt' vllaz pturbationez nolite recedē sciētes qm̄ iuxta saluatoris sniam bti sunt q' persecutionē patiunt ꝓpter iusticiam. hec est apl'orū viua traditio hec vera charitas: q' pdicanda est z pcipue diligenda ac fouēda atqz fiducialiter ab oib⁹ tenēda. hec sctā z apl'ica mat' oim eccliarū xp̄i ecclesia q' p dei oipotētis gratiā a tramite aplice traditionis nunqz erasse. pbat: nec hereticis nouitatib⁹ſ depraūada succubuit: sed vt in exordio nostram fidei xp̄iane percepit: ab auctoritatibus suis apl'orū xp̄i principibus illibata fidetenus manet. Item sixtus papa.

¶ Fides romane ecclie oēz hereſim ostruit nullā fouet.

¶ Memor suz me sub illi⁹ noie ecclie p̄sidē: cui⁹ ꝓfessio⁹ a dño⁹ iesu xp̄o glorificata ē: cui⁹ z fides nullā hereſim fouet vnqz: sed qdē omnes hereſes ostruit: i telligo aliū michi aliter nō licere q̄ vt oēs conat⁹ meos ei cause in q' vlis eccle salus ifestat impēdā. Item eusebi⁹ papa.

¶ Nullis heresib⁹ romana succubuit ecclesia.

In sede apostolica extra maculaz semp est catholica seruata religio. Item innocētius papa.

¶ Ad romanā referat eccl'esiam q̄tiens rō fidei vētilat.

Quotiēs rō fidei⁴ ventilat: arbitror oēs frēs et coēpos nros nō nisi ad petrū⁵. i. sui nois z honoris auctoritatē referre debē velut i nūc retulit vr'a dilectio q' p totū mundū possit eccl'ijs oib⁹ pdesse. Item Iul⁹ papa

¶ Christiane religionis zelum romana ecclesia pre ceteris habuit.

Officij nri ꝓsideratiōe nō est nobis dissimulare⁴ nō est tacere⁴ libertas: q' bus maior cūctis christiane religionis zelus incumbit. Item Hiero. ad damasum.

¶ Alioz ora nō timet fides quā romana ꝓmēdat eccl'ia.

Hec est fides⁴ papa beatissime quā in catholica⁹ didicim⁹ eccl'ia: quāqz semp tenuim⁹: in qua si minus perite aut parum caute forte aliquid positū est: emēdari⁹ cupimus a te qui petri sedē z fidē tenes. si aūt hec nostra cōfessio apostolatus

Papa est terminare q̄stionē de fide motam.

Dissimulatio est multiplex.

t ¶ Dissimulare. Est dissimulatio pia. vt. xxij. q̄stione. ij. vtilē. ff. de doli excep. l. ij. §. iij. est pniciosa. vt. xxj. q. v. cauete. discreta. vt. xxiij. q. iij. quidam cum bono. detestabilis. vt hic. z in c. officij.
m ¶ Tacere. taciturnitas est magnum vitiuz in papa. vt. xl. distinc. si papa.

n ¶ Hec est. Fides. quā professi sumus nos tenere vt in alia parte. c. que nō est hic.
o ¶ Quam in catholica. ar. xc iij. distinc. qui ca thedram.
p ¶ Emendari. et ita lz ds erret si tñ pat⁹ est corrigi nō est hereticus. vt. j. e. apte. als dubius in fide cē. extra. de here. c. j.

s ¶ Comprobak.qđ papa approbat non licet alij reprobare.arg.l.di. si ille.xxij.distin.omnes.xxxv.q. ix.veniam.arg.xix.distinc.si romanorum.

Xps ẽ aliq̃d scõm q homo.

b ¶ Cõprobabit.ar. contra theologos qui negãt christũ aliquid esse fim q homo.ꝑtra sententiã alex. extra ỗ here. cũ christ⁹. Itez ar. q ꝓpter solũ dictuz censet quis hereticus.

c ¶ Insultatione. scz pualẽte als falsuz eẽt cũ quotidie ifultẽt. z ẽ si. de conse. distinc.iiij.c.ij ver. cuz qua pugnent.

d ¶ Ogamus. ¶ Puuit⁹ J.de conse.distij.basilicas. ỹ. xj. di. nolite. ỹ. xij. distij. nouit. ỹ. ỹ. xxij.di.sacrosan. ỹ. xxi. dis. ẽuis. cõtra.sed ibi dicitur ꝑma ad est maioꝛ vl ꝓma que hodie ꝑma inter alias nũeratur. xxij. di.re nouantes.

e ¶ Translata. vt. ỹ. vij. q.j. mutationes.

Wat. xvj.c.

f ¶ Que olim cum petrus ibi residebat.

g ¶ Sedi.ar. qđ in maioꝛibus cõcedit / fortius in minoꝛibus locuz hꝫe.xvj.q.vj. c.j. ỹ.dis. xxij.in noie. Nã si vinco vincẽtẽ te ergo et te vincẽ. ff. de diuer. z tẽp. ꝓscri.l.vlt.et ẽ hic ar.q si papa subijcit sibi aliq̃s eccliam q ꝓ consequens oẽs capellas illi⁹ subijcit sibi.ar.xvj.q. j.frat noster.qđ nõ ẽ verũ. vt eẽ de ꝓui.cũ capella. Ar.cõtra.ff.đ po. in pig.claudius felix. Et est hic ar.ỹ grecos qui pape nõ bene obediunt.

Si vinco vincẽtẽ te vico te

Greci nõ obediunt pape.

h ¶ Oportet in fide.nã als ste.xij.di.nouit.Jo.

i ¶ Im beatissim⁹. ¶ Qui alexãdrinã. z ẽ ar. q nõ debeꝛ audire magistrũ nisi qui bene sciat: cũ id ꝓdicare debeat z nõ ex ꝓpꝛio igenio aliqua inuenire. xxxvij.di.relatũ. sic z cassi⁹ opinionẽ magistri sui bñ defendebat.vt.ff.de arbi.qualẽ.z dic alijs.id est contrarijs et ita nõ est cõtra.xij.di.nouit: nõ alias ꝓsuetudines hꝫe posſum⁹ nisi spãlẽ phiberet ro. ec. de aliqua.Jo.

tui iudicio cõprobatur[a]: qui cũq; me culpare voluerit: se imperitũ vl maliuolũ vl etiã nõ catholicũ: sz hereticũ: cõ probabit[b]. Item sctã romana eccl'ia q̃ semp imaculata permãsit: dño ꝓuidẽte z btõ petro z reliqs aplis z patribꝰ accepiſz. ipe eñ est caput totiꝰ eccle cui ait dñs. Tu es petrus: z sup hãc petrã edificabo eccl'iam meã. eiꝰ eñ sedes primat[e] apud vos fuit q̃ postea iubẽte dño romã trãslata[e] est: cui (admiculãte gr'a dina) hodierna presidem⁹ die. si vero vr'a antiochena q̃ olim ꝓia erat romane cessit sedi[s]: nulla est q̃ eiꝰ nõ sit subiecta ditiõi: nec ab eiꝰ dispositiõe vos deuiare oportet[h] ad quam cuncta maioꝛa eccl'iastica negocia (diuina disponẽte gr'a) iussa sunt referri: vt ab ea regulariter disponant: a q̃ sumpsere ꝓincipia. Item leo papa. dioscoꝛo epo alexandrino.

¶ Alexãdrine ecclesie a romana dissentire nõ licet.

Cum beatissim⁹ petr⁹ apl's a dño acceperit principatũ: z romana eccl'ia in eiꝰ ꝓmaneat institutis: nephas ẽ credere q̃ sctus eps discipul⁹ illiꝰ marc⁹ q̃ alexãdrinã[i] ꝓim⁹ eccl'iam gubernauit: aljs regulis et traditionibꝰ sua decreta firmauerit: cũ sine dubio de eodẽ fõte gr'e vnꝰ spũs z discipũ fuerit z mgr'i: nec aliud ordiat⁹ tradẽ potuit: q̃ qđ ab ordinatoꝛe suscepit. Item gre. papa

¶ Professiõe sue fidei aurẽ errorꝫ rõana abscidit eccl'ia

Jpetrus[k] volẽs[l] pcul sit aurẽ docuit q̃ aurẽ in spẽ hꝫe non deberẽt[m]: quã in monasterio nõ habebãt: sed bonus dñs z ipse refundit auditũ fim prophetica dicta demõstrãs z ipsos[n] (si conuertant) posse sanari qui in passione christi vulnerati sunt eo q̃ omne peccatũ in ministerio fidei abluat Tollit ergo petrꝰ aurẽ. qua re petrus: q̃ ipse est q̃ accepit claues regni celoꝝ. Jlle eñ cõdẽnat[o] qui et absoluit. qñ ligãdi atq; soluẽdi idem adept⁹ ẽ potestatẽ. tollit aũt aurẽ male audiẽtẽs: tollit aũ tẽ gladio spirituali aurẽ interioꝛẽ male intelligẽtis. cauea⁹ ne cui tollat auricula dũ legit passio dñi. si autẽ ad diuinitatem[q] eius referim⁹ infirmitatẽ coꝛporee passionis exciditur auricula: excꝛiditur[r] a petro qui non passus est christum prophetaz[s] estimari: sed dei filiũ docuit fideli confessione[t] signari.

Petꝰ malchi aurem abscidit.

Luce xxij.c.

Item cyprianus papa.

¶ Extra vnitatẽ scte eccl'ie spiritussanctus non accipit.

Quisquis extra hanc domum agnum comederit: prophanus est. Si extra arcam noe quisquis fuerit: diluuio perijt. Sic et quisquis extra ecclesiam fuerit: extraneus christi: extraneus est a promissis christi: nec habet ad christum ꝓmissa ꝓficiscitur: qui sibi cathedram pestilentie statuit: qui contra pacem et unitatem dei aliud sibi constituit: deum offendit: fidem violat: sacramento corrumpit. Hortor ergo ne quis fallat: ne quis seducat. Nisi quis huic sapientie et iustitie credit: piscator hominum perire non potest. Nisi quis ecclesie petre fundamentum: nisi quis cathedram illam super quam ecclesia fundata est: nisi quis domum dei unius fidei et concordie sacramento copulatam et cohesam: nisi quis hoc scit: ecclesiam dei esse: ecclesia dei ipsa est: plebs sacerdoti adunata: et pastori suo grex adherens. Scire debes ergo: quia episcopus in ecclesia: et ecclesia in episcopo: et si quis cum ecclesia non sit: in episcopo non esse: quia ecclesia ipsa est: sponsa christi: incorrupta et pudica: unam domum nouit: unius cubiculi sanctitatẽ casto pudoꝛe custodit. Item

¶ Non habet deum patrem vniuersalis eccl'e relinquẽs vnitatem.

Alienus[u] ẽ: pphan⁹ ẽ: hostis ẽ: habere nõ potest deum patrẽ: q̃ vniuersalis eccl'esie nõ tenet vnitatẽ. Item dñs cũ discipulis suis ait vt vnanimitatẽ suaderet z pacem. Dico (inquit) vobis q̃ si duo ex vobis conuenerint in terra de omni re quã cunq; petierittis in noie meo cõtinget vobis a patre meo q̃ i cel'is est. vbicũq; v eñ fuerit duo aut tres collecti in noie meo: ego cũ his sũ. oñdit nõ multitudinis sz vnitati õpcãtiũ plrimũ tribui si duo (inq̃t) ex vobis ꝓuenerit i terra ꝛc. vnanimitatẽ pl⁹ posuit: cõcordiã pacis añ ꝓmisit vt cõueniat[x] nobis z fidelit'e z firmi

Wat. xviij.c

s ¶ Oquitur. Probak eccl'iam esse vnã. quia dñs vt ecclesie significaret vnitatez dixit sup vnũ eam edificaturũ dicẽs. ego dico tibi q̃ tu es petr⁹ ꝛc. scõo probat illa auctoꝛitate salomonis in ꝑsona dñi loquẽtis vna est colũba mea. tertio auctoꝛitate pauli dicẽtis. vnuz est coꝛpus. vn⁹ spiritus: vna fides vnuz baptisma. ꝛc. postea cõparat eã soli. arbori. fonti. vltimo dicit q̃ si quis nõ tenuerit hãc vnitatez fructũ non poterit facere sz arescet sicut ramus ꝓcisus ab arboꝛe.

Wat. xvj.c.

Joh. xv.c.

b ¶ Quia tu es. ỹ. distinc.i. fideliꝰ.

c ¶ Petram.i. sup tue fidei soliditatem.

Luce xxij.c.

Discoꝛdia ẽ in plurali tate.

d ¶ Sup vnũ. quia vbi plurialitas ibi discoꝛdia de pe.di.ij.quando adam.

e ¶ Pari. ỹ. di. xxi. in nouo. ỹ. ij. q. vij. puto. cõtra puto veruz esse q̃ pares fuerũt in oꝛdine et dignitate cõsecrationis. secus in administratiõis plenitudine q̃ satis differt ab aliis qđ liquet ex illo.c.xxv.dis. perlectis. et distinc. lxxx. in illis.

Cañ. xj.c.

f ¶ Una est. J. de conse. dist. iij. aliud.i. vnica est

Eph. iiij.a.

g ¶ Matri sue.i. ecclesie cuius mater et genitrix z pater genitoꝛ est de⁹. vel dic matris. scilicet ecclesie. trũphantis.

h ¶ Unum coꝛpus.i. vna ecclesia compositõe mẽbꝛoꝝ.

i ¶ Unus spiritus.i. vniti voluntate. vel vn⁹ scilz sanct⁹ est in nobis quoꝝ coꝛpus efficimur.

k ¶ Una spes. defluũt z nũerositas lz diffusa videatur exundãtis copie largitate: vnitas[q] tamen seruatur integra in oꝛigie. auelle radium solis a coꝛpoꝛe. diuisionem vnitas non capit. ab arboꝛe frãge ramum: fructus[r] germinare nõ poterit. a fonte prescinde riuum: ꝓscissus arescit. sic et ecclesia domini luce perfusa: per totum[s] oꝛbem radios suos poꝛrigit: vnũ tamẽ est quod vbiq; diffũditur nec vnitas coꝛporis separat: ramos suos ꝓ vniuersuz oꝛbem copia vbertatis ostendit: ꝓfluentes largitur riuos ramos latius expandit: vnum tamẽ caput ẽ z vna oꝛigo mat' copiose fecunditat⁹. adulterari nõ potest spõsa xpi: incoꝛrupta est z pudica. vnam domũ nouit vnus cubiculi sanctitatẽ in casto pudoꝛe custodit. Item dẽ

¶ Non habet deum patrem vniuersalis eccl'e relinquẽs vnitatem.

Alienus[t] ẽ: pphan⁹ ẽ: hostis ẽ: habere nõ potest deum patrẽ: q̃ vniuersalis eccl'esie nõ tenet vnitatẽ. Item dẽ dñs cũ discipulis suis ait vt vnanimitatẽ suaderet z pacem. Dico (inquit) vobis q̃ si duo ex vobis conuenerint in terra de omni re quã cunq; petierittis in noie meo cõtinget vobis a patre meo q̃ i cel'is est. vbicũq; v eñ fuerit duo aut tres collecti in noie meo: ego cũ his sũ. oñdit nõ multitudinis sz vnitati õpcãtiũ plrimũ tribui si duo (inq̃t) ex vobis ꝓuenerit i terra ꝛc. vnanimitatẽ pl⁹ posuit: cõcordiã pacis añ ꝓmisit vt cõueniat[x] nobis z fidelit'e z firmi i. vna res separata ad quã sumus vocati.

l ¶ Un⁹ dñs. i. vna essẽtia z vnus. i. ꝓsitus vel denuo

m ¶ Unũ baptisma. a quocũq; dct vl' equalẽs. J. q. j. q̃ hãc regulã vel vn⁹. i. creatoꝛẽ omnium.

n ¶ Presidem⁹: z ita l toto sunt partes eiꝰ sicut dicit lex. ff. de reg. iu. in toto z pars continetur.

o ¶ Epatum. i. oꝛdinẽ epalem

p ¶ Insolidũ. no. q̃ singula iura a quolibet insolidũ tenentur. vt. ff. de verb. ob. l. ij. et. ff. de ser. l. vie. vñ idem ius residet apꝰ quẽ libet cuz reuera quilibet hꝫ separatuz et speciale ius. vt. ff. quem ad. serui. amit. a quam.

q ¶ Unitas. J. e. q. scisma.

r ¶ Fructꝰ. ỹ. xxij. q. vij. quem admodũ.

s ¶ Per totum ỹ. dist. xxi. ẽuis. ỹ. vij. q. j. nouatianus. Johan.

t ¶ Alienus. Casus. In ꝑma pto ỗz q̃ non ꝑt deũ hꝫe ꝑsem q̃ ecclesie nõ tenet vnitatem. In secunda ꝑte ꝓbat eccl'iam esse vnã auctẽ dñi dicentis si duo ex vobis ꝓuenerint ꝛc.

v ¶ Ubicunq; xx. di. c. viti. ỹ. j. q. j. cum scriptura.

Wat. xviij.c

x ¶ Non multitudini. J. de conse. dist. v. vñ mediocriter ver. quapropter melioꝛ. et. J. e. q. capi. odi et proiecti. et in auten. de referen. ỹ. ꝓo eadez col. vj.

y ¶ Ut conueniat nobis. id est ꝓueniam⁹ inter nos. i. conuenias mus nobis mutẽ: vt turpis est ps toti suo non congruens. vij. dist. quę ỹ. et est

Pars est turpis que

toti suo non co heret.

a ¶Mnib⁹. Casus. Dicit hiero. q̄dam dicunt ita esse in ecclesia q̄ etiā sunt ipsa ecclesia q̄ est vnica colūba q̄ sine macula et ruga appellat de q̄ dicit⁹ intelligitur dñe dilexi decorē dom⁹ tue ⁊c. quā ecclesiam si quis contēpserit nec se coxerexerit sit tibi tanq̄ ethnicus et publicanus. ij. q. j. si peccauerit.

b ¶Ut etiam ipsi. et. ē. dis. xxi. cuius idem dicit j. de. pe. di. iij. in domo.

c ¶Supra firmā petrā. petra autē xp̄s de conse. dist. ij. reuera.

d ¶Ruga. dilectate.

e ¶Macula. mortalis peti.

f ¶Fōs signatus. hoc etiam legitur ō beata virgine: quia spūalis sensus mdi=guis absc̄ditur et secretiora fi=dei ⁊c. xliij. dist. in mandat. ideo etiaz dicit signatus q̄ hereticus inde non bibit: nā est. ppr⁹ fons cui nō cōcat alienus de pe. dist. j. cum ergo.

g ¶Puteus. pute⁹ dicit. ppt occlta mysteria que solis sanctis p reuelationem spūssancti aperta sunt. Johan.

h ¶Ethnicus. Arg. q̄ cōtumax heretic⁹ est indicand⁹. lxxxj. dist. ca. si qui.

i ¶On afferam⁹. Pone casum p illud. xxxvj. di. relatū. nā sunt q̄dā qui subtilitate sua ducūtur ⁊ volūt alīs interp̄tari diuinas scripturas q̄s debeāt. ⁊ ita errāt: ⁊ in scisma incidūt: qō petrus q̄ fuit ostēdit ex gñe pene: q⁊ fuit punitū delictuz q̄ libri exustio: vel ydolatria.

h ¶Sateras. id est sentētias iniquas. ar. extra de emp. et ven. vt mēsure. alīs locū habet pena. l. cor. de fal. ff. de extraor. cog. ānonā. arg. ff. de dolo arbitrio. ff. de eo qui sciens.

l ¶Et scisma. sed videt hic cōtra. vij. q. j. deniq⁹. qz ibi dicit q̄ scisma nō fecerit supple tm̄ q̄tū alīq̄ de q̄b⁹ dicit ibi: vt fac vim i eo q̄ dicit tē tatū. nā aliud ē tē=tare: aliud facē. sicut ōz de dño ⁊ cū gustasset no=luit bibere. Tenta re non est facē

m ¶Scelera=tius. nā dicit. l. q̄ maiora delicta maiorib⁹ pemo/miora minoribus sunt puniēda. et in delicto eōli. p=pinōs esse pēas. in autē. vt frat⁹. filij. col. ix. Et videtur sm̄ hoc q̄ mai⁹ sit peccatū scisma q̄ here=sis. sed contra j. xxxij. q̄st. vij. q⁹ in oibus. Sed dic q⁹ oē scisma habet heresim annexam. maxime ex q̄ perseueratur. vñ nō est differē tis nisi q̄ ad p̄n cipium. vt arg. j. q. iij. inter scisma et ita nō est contra. Vel dic q⁹ lz heresis sit mai⁹ crimen in sui na=tura q̄ scisma/magis tñ peccauerunt scismatici q̄ illi heretici qui ydolum adorauerūt cum illi p̄ōpiores eēnt ad hoc: quia in egypto cōsueuerunt videre ydola adorari ab egyptijs: sed chore dathā et abyron nō peccauerūt ex alīq̄ inbecillitate vel con=suetudine: sed tā tum ex cōtumacia vel sciēter. et sm̄ hunc intellectuz sceleratius erit aduerbium. nam q̄to maior homo christianus. Scisma an sit ma=ius pec catū q̄ heresis Exod xxxij. d. Mat. xvj. c. Exod xij. g. Mat. vij. a.

n ¶Uia ex sola. Casus. probat multiplici auc̄te q⁹ saluari nō possum⁹: nisi teneam⁹ eccle vni tatē. vt. ē. j. q. j. ¶Et catholicā. et. c. si q̄s inq̄t. ē. xcvj. di.

o ¶Sanctum dari canibus. j. ea. q. scisma. de pe. dist. in. j. nonnulli. Johan. est contēptus tāto maius scelus committitur. xl. di. [c. ij.

Tēpla. xxxvij. d. Scisma est grauis=mū pec catum.

s ¶Duocauit. ¶Heredes. i. aliquos istructos re=liquisset in fide.

b ¶Putauit. cypr̄ianus.

c ¶Tenerent. lucifer et satyrus. hoc autē non p̄odest. vt. vij. q. j. deniq⁹.

d ¶Artus. ar tus dicūtur epi qui virilit sustī=nent ecclesiam.

e ¶Passio. i. ec clesia. p quā ipse passus est.

f ¶Teneret. iure obligatōis. nā quilibet prelatus est dñicus debitor. xliij. dis. dispensatio.

g ¶Solutio=nis. i. predicatio nis: qua audita conuertebant ⁊ sic soluebātur a peccatis.

h ¶In affec=tu. nā affectus sine effectu non soluit dñicū de=bitorē. licet con=trariū fiat vt hic et de pe. di. j. §. j. simūliter et illud de pe. di. vj. ca. j. ibi nā ex desideri=o ⁊c. et idez est in obligatione q̄ q̄s tenet homini si parat⁹ est sol=uere ⁊ nō iuenit cui non imputa bit ei. C. de vsu. acceptam. ff. de arbi. celsus.

i ¶Dei grām. id est libertatez predicandi.

k ¶Et accep=pit. idez cypr̄ianus postea.

¶Omnis q̄ re=cedit ⁊ nō.

l ¶Et patrez. ē. distī. xliij. quiescamus.

m ¶Nec aue. xj. q. iij. excōmunicatos.

n ¶Cōmuni=cat. ē. di. xliij. cū adrianus.

o ¶Johannes. euangelista.

p ¶Factis exhibuit. naz cepit iesus facē ⁊ docere ē. xxxvj. distinc. ¶. ecce. ar. ff. de re mili. officium.

Religi osi p̄nt itrare balneas

q ¶Balneas. et ita ēt religiosi p̄nt itrare balneas: q̄s ītelligo in necessitate. ar. de pse. di. iij. quenit. sz vī excusari etiā in hoc casu. xj. q. iij. q̄m multos. ⁊ ita nō debem⁹ lauari cū hoib⁹ aliene secte sicut ⁊ dicit canō

¶Ant. ¶Non exhibet fidem xp̄o: qui corpus eius discerpit.

Duocauit ad se cypr̄i an⁹ epm̄ satyr⁹: necyl=lam putauit verā nisi vere fi dei grām: pcūctatusq̄ ex eo dē est vtrūnā de catholicis epis eēt. hoc est si cū romana eccla q̄ueniret: ⁊ forte ad id locū⁹ in scismate regiōis illi⁹ eccla erat. lucifer em̄ se a nostra cōione diuiserat: et q̄q̄ p fide exulasset: ⁊ fidei sue reliq̄sset heredes⁸ nō pu tauit⁵ tñ fidem esse in scisma te. nā ⁊ si fidē erga deū tene rent⁶: tñ erga dei eccliaz nō tenebāt: cuius patiebant⁷ ve lut quosdā art⁹ diuidi ⁊ mē=bra lacerari. eteni cū ꝓpter eccliam xp̄s passus sit: ⁊ cor pus christi sit ecclesia: nō vi=detur ab his exhiberi fides xp̄o a quib⁹ euacuat passio⁹ eius atq⁹ distrahit. itaq̄ q̄=uis gratie fed⁹ teneret⁶ ⁊ me tueret tāti nois debitor⁹ na uigare: tñ eo trāsire maluit vbi tute posset exoluere. iu=dicabat em̄ dine solutionis⁸ grām in affectu⁹ ac fide esse. quā quidem statim vt primū copia eccle liberior fuit: im plere nō distulit dei grāz¹: ⁊ accepit⁵ desideratā: ⁊ seruabit acceptā. Item beda su=per epistolam iohānis.

¶Etiam corpore ab eo re=cedendū est: qui fidem chri=sti non habet.

Omnis q̄ recedit ⁊ non p̄manet in doctria xp̄i hic deū non hz. q̄ p̄manet in doctrina xp̄i hic ⁊ filiū ⁊ pa=trē⁴ hz. si q̄s venerit ad vos: ⁊ hāc doctrinā nō affert: no lite eū recipere i domū: nec aue⁷ ei dixeritz. Qui em̄ illi dicit aue cōicat⁸ illi⁹ op̄ibus malis. hec em̄ iohēs⁹ de scis=maticis siue hereticis vitā=dis. q̄ vbis docuit: ⁊ factz ex=hibuit⁹. ¶Narrat em̄ de illo auditor ei⁹ sanctissim⁹ vir ⁊ martyr fortissim⁹ policarp⁹ smyrneoz antistes: q⁊ tpe q̄ dā cū apō epheſū balneas⁹ lauādi grā fuisset ingressus⁶: ⁊ vidisset ibi cherithū exire: cōtinuo diſcessit nō lotus di cēs. fugiamus hinc ne ⁊ bal nee ipe nos corrūpāt. in qui bus cherinthus lauāt inimi cus veritatis. ¶Idē etiā po licarp⁹ martioni cum aliq̄ occurrisset dicēti sibi agno=sce nos. Respondit agnosco primogenitum sathane.

Item hieronymus.

¶Prophanus est extra ec=clesiam beati petri agnū co medere tentans.

Quoniā vetus⁶ orient⁶ inter se populoz furo re collisus indiscissaz⁹ domi est in eccl̄ia romana: cui⁹ fidē se p̄fitet tenere: ⁊ lz lo co sit remot⁹ nō tñ mēte. Nā si q̄s in ea nō iueniatur peribit. sicut illi qui sūt inuēti ex archā diluuij.

t ¶Ques. i. orientalis eccl̄ia facies opa veter⁷ ho minis vel dr̄ dyabol⁹ vet⁹ oues respectu xp̄i de quo legitur visitauit nos oriens ex alto.

v ¶Indiscissam. ē. xvj. q. vij. sicut deinde.

Cōstā=tini tpe multi epi fue runt in exiliuz missi.

ij. to=hā. j. c

Joh. xix. d. Peri=bit q̄ in eccl̄ia nō iue=nietur. Dya=bol⁹ dr̄ ouens vetus.

a ¶ Tunicā.i. eccliam vel tunicā desup ꝓtextā.sci licet charitate que sub vno cortice multa genera.i. fideles continet.vt.xliiij.distinc.sit rector.
b ¶ Lacus.lacus dr qr nō hz aquas intelligē tie.
c ¶ Cōtritos.i.hereticos humiliatos eternalit cō terēdos vel doctrinas eorū falsas ꝓtenēdas.i. contēptibiles.
d ¶ Signat⁹. in eccl'ia dei. vt ꝑ.e.omnibus.
e ¶ Cibuz. de quo cibo et q̄ siti habemus.ꝑ.viij. q.j.audacter.
f ¶ Uestimenta.cū fuit baptizatus.j. de cōse. dist.iiij. post baptismuz vel fuit monachus.
g ¶ Margarite.scilicet sacramentorum ecclesie ro.vl fidei.xj. q.iij.nolite.
Mat. xiiij. c.
h ¶ Aquile.i. alie ecclesie fideles que alte volant.extra de re. litteras. ꝑ. pri. q.iij.cuz in lege.
i ¶ Profligato.i. dissipato. si mult accipit ꝓfligari. C.ō fidei cō. sancimus. C. de offi. re. puin. que ordinariaz. vbi ꝓ cōsumere ponitur vt hic.
k ¶ Patrimonio.i.fide vel patrum doctrina.
Mat. v.b.
l ¶ Fecundo. scilicet dogmate hereticorum.
m ¶ Zoliuz.i. hereses.
n ¶ Auenasqz id est scismata.
o ¶ Degenerāt.i. degenerādo.pducunt. ꝑ. distinc.lv. nasci de adulterio.
p ¶ Posuit.s. hēticos ꝓlatos.
q ¶ hic.vbi nunc sum.
r ¶ Operiuntur.id est cooperiuntur.
s ¶ Tui.o papa.
t ¶ Uictia.i. victimād⁹ a te puniēd⁹ si peccauero.
v ¶ Fatiscat.i.cesset vel deficiat.
Nobili x tas in
¶ Inuidia.i.extollēda. vñ inuidia sepe nascitur vnde cū duo tractarēt de electione: et vn⁹ allegaret nobilitatem alterius: alius ex aduerso respondit pi scatori petro fabu filio successorē querimus non in gusto. Nobilitas fastum: fastus litem parit: armat Uis odium capiunt hec tria mortis iter.
y ¶ Pro facinoribꝰ.purgandis p misericordia do mini vel fidei ei christiam.
z ¶ Et sub one rarius.i. magnis nauib⁹:mā q̄dāz sunt onerarie: q̄ dā ephace.i. homines ferentes. vt. ff. de exer.l.j. ¶.sed si ab alio mutuatus.et ¶. nauem.
2 ¶ Antichristi.et q̄ nō est me eū cōtra me est. et quicūqz a fide catholica discrepat ei cōtrarī⁹ē. C.de iudi. celicolaruz.ar.ff.de fidei cō.l. si ei. B.

tunicā⁸ z desup contextā mutatim ꝓ frusta discerpit: z xp̄i vineam vulpes extermināt int⁹ lacus⁹ cōtritos⁶ q̄ nō habēt aquam: z difficile vbi fons signat⁹ᵇ z ort⁹ ꝓclusus sit possit itelligi. iō michi cathedrā petri z fidem aplicoꝝ laudatā cēsui ꝓsulendā. Inde nūc mee aie postulās cibū⁶ vñ olim xp̄i vestimēta⁶ suscepi. neqz ꝟo vastitas tāti elemēti liquēt̄z z iteriacēs latitudo terrarū me a ꝓcio se margarite⁸ potuit inq̄siti one ꝓhibē. Ubicunqz fuerit corp⁹ illic ꝛgregabunt z aq le⁵: pfligato⁴ a sobole mala p̄timonio⁴ ap̄ vos solos incorrupta patrū oīno seruat auctoritas: ibi cespite ẽra fecūdo⁴ dñici seminis puritatē cēteno fructu refert hic obruta sulcis frumēta i̇ loliū⁷ auenasqz⁷ degenerāt⁶. Nūc in occidēte sol iusticie oūt. i oriente autē lucifer ille q̄ ceciderat supra sidera posuit⁹ thronū suū. Uos est⁷ lux mūdi: vos estis sal ẽre vos vasa aurea z argētea. Hic⁶ testea vasa: ꝛga ferrea z ẽ no operiunt⁷ incēdio. q̄ꝝ igit tui⁸ me terreat magnitudo/ tñ in uitet hūilitas: a sacerdote victima⁴ salutē: a pastore p̄sidiū ouis flagito. fatiscat⁹ inuidia⁴ romani culmis recedat ambitio. Cuz successore piscatoris z discipulo xp̄i loquor. ego nullū p̄miū nisi xp̄m sequens btitudini tue/

id est cathedre sancti petri cōmunionē ꝓsortior. Super illam petram fundatā ecclesiam scio. quicūqz extra hāc domū agnum comederit ꝓphanus est. Si quis i archa noe nō fuerit: peribit regnā te diluuio. Et quia pro facinoribꝰ meis ad eā solitudinem cōmigraui: q̄ syriam cōiuncto barbarie fine determinat: nō possum sanctū dñi tot interiacētibus spaciꝭ a sctimonia tua semp expetere. Jōꝝ collegas tuos egyptios martyres z cōfessores sequor: z sub onerariis⁹ pua nauicula delitesco. nō nouit vitalē: miletū respuo: ignoro paulinū quicūqz nō tecū colligit spargit: hoc est qui christi nō est: antichristi⁹ est.

I Item Ambrosius.

¶ Hereticorum consortia a catholicis sunt fugienda.

Q Ue dignior domus⁸ aplice p̄dicatiōis ingressu⁵ q̄ꝭ sctā romana ecclesia: aut q̄s ꝓferēd⁹ magꝭ oīb⁹ videt q̄ꝭ xp̄s/ qui pedes⁶ suis ꝓsueuit lauar hospitib⁹ z q̄scūqz sua receperit domo pollutis nō patiat hitare vestigijs⁹ fz maculosos: si in ea accepit: lz vite prioris i reliquū⁶ tñi mūdare dignat⁶ ꝓfessus ll̄ic ẽ igit sol⁹ quē nemo dz desererē: nēo mutare. cui bñ dī⁷. Dñe ad quem ibim⁹? verba vite ek̄ne habes z nos credim⁹. vidim⁹ executoꝛez celestiū preceptoꝛ: q̄ qñ nō

ita exaudi.ſ.questione.vij.quotiens.
f ¶ Bene dr.a petro. vt de cōse.di.ij.forte dicas. cū eñ xp̄s dixisset. nisi q̄s māducauerit carnē meā z bibe rit sanguinē meū ꝛē. rñderūt q̄dā dur⁹ ẽ hic sermo z se parauerūt se ab eo. vt de ꝓse.di.ij.ꝓma q̄dē.petro dicente dño. ad quē ibim⁹ verba vite eterne habes.

xp̄s in ecclesia habitat.
a ¶ Hospitiū.ar.ꝓtra illos q̄ sepe mutāt hospitiū:
b ¶ In qua.scz eccliā.ſi.i.qz legendū.i.eligendum est ibi esse vt in qua eccl'ia eligēdū ibi eē habitaculū si xp̄us ibi sit.si affirmative intelligit.i.qz reuera ibi christus habitat haud dubie.i.nō et vere non dubie
electio nib⁹ nō est attēdenda.
mutauit hospitiū⁸ celestium ꝓsortiū hitatōis emeruit: fides q̄ꝭ i primis eccl'e q̄renda mādat: i q̄⁵ si xp̄s hitator sit haud dubie sit legēdū. si ꝟo pfid⁹ ppls aut p̄ceptor hēticꝰ vformet hitaculū eccl'e: vitāda ē hēticoꝝ cōtio fugiēda synagoga cēsef: excutiēd⁹ᶜ pedū pulueis⁵ ne fatiscētib⁹ᵉ pfidie sterīt siccitatib⁹ᶠ tāq̄ humi⁸ aride arenoseqz mētꝭ tue vestigiū polluat. nā sicut corporeas infirmitates⁵ ppli fidē⁷ suscipē i se dz euāgelij p̄dicator: iuxta qꝰ scriptū ē. Quis infirmat z ego nō infirmor ita si q̄ ẽ eccl'a q̄ fidē respuat nec aplice p̄dicatōis fundamēta possideat: ne quā labē pfidie possit aspgē deserēda est. qꝰ aplꝭ q̄z euidēt asseruit dicēs. hēticū hoīez post primā. ſ. correctionē deuita⁴
Nauef sūt duplices.
Bess. vij.b.
I Item beda sup matheum.
¶ Nec peccatis solui nec celeste regnū ingredi pōt. qui ab vnitate eccl'e est diuisus.
Q Uicūqz ab vnitate fidei vel societatꝭ petri apli quolibet mō semel ꝓsus segregauerit: tales nūc nec vicl'is pctōr absoluī⁵ nec in nuā pñt regni celestꝭ ingredi⁴
I Tē hiero. in amos ꝓphetā
¶ Nō suscipiunt eoꝝ sacrificia q̄z fides reprobat⁷ vita.
Q Di et proleci festiuitates vestras⁶ et non capiam odorem cetuuz vestrorū. q̄ si obtuleritꝭ michi olocaustomata: z mūera vestra
amos v.f.
nō accipiā z vota pīguiū vrorū ſpuā⁶. ¶ Odit ār deus z nō solū odit: sed. ꝓcipit festiuitates eoꝝ q̄ nō celebrāt festi uitatef dī ꝭ suas⁶: z postpaca. Odisse ār z nō odorari et p̄cipere: hūana loq̄t⁷ siquidē⁹. antropomorfite. Et ē hic ar. q̄ si cleric⁹ agit contra laicuz debet loq̄ vulgariter.
q ¶ Olocausta.ꝑ.q.ſ.alli offerunt.
r ¶ Non ea suscipit. vt remuneret eterno premio. ꝑ. xiij. q̄st. j. scripturaꝫ. de pe. di. v. ꝓsideretur. ꝑ. e. q. i. alien⁹ j. de ꝓse. dist. v. non mediocriter. ꝑ. xiij. q. vl. ca. vlti.
f ¶ Unde et vidua.de qua habes de pe. distic. v. ca. ſ.
t ¶ Duo minuta. Affectum dātis penſat censura tonantis. vnde illud Jupiter vt centum thauroꝝ sanguine fuso. Sic capit minimi thuris amore deus. Johan.
v ¶ Si sana. infra. xxviij. q̄sto. j. ¶. ex his. ꝑ. dist. xliij. in mādatis. contra. sed dicit ibi de esse fidei non q̄ sit fidelis: sed quo ad p̄fectionem.
x ¶ Justus. i. iusticia efficit vt sit dign⁹ vita eterna. nam ibi xp̄s nō est fūdamentū ꝛē. vt. j. q. j. cū paulus. oīno essent virtutes patuntur detrimentuz ab vno vitio. vt de pe. di. v. c. j. vt in hoc casu Joh.
Luce xxj. a.
Dātis affectū cōsiderat dñs
Hebr. x. g.
y ¶ Heretici. ¶ perfectionē. i. scitatē: vt. j. q. j. cos qui. vel iusticiā. j. q. j. dñs declarauit.
z ¶ Idicimus omnes. Pone casum per ulla duo ca. vij. q. j. factus est et nouatianus. haim cuz corneli⁹ canōice eēt electꝰ i papā: nouatian⁹ a scismaticis volebat eligi ꝛtra quē dicit cyprian⁹ eū nō posse

k ¶ Uicūqz. ¶ Absolui. j. de pe. distin. j. verbum.
l ¶ Ingredi. cum iste claues habeat. vt. ꝑ. xx. distin. ¶. j. Johan.
m ¶ Di et proieci. ¶ Uestras. vos non tenētes vnitatem ecclesie.
n ¶ Respuā. hucusqz sunt verba prophete.

habere aliquā in ecclia ptātē cū sit scismaticus cū ecclesia vna sit: z apud duos esse nō possit: ꝓbat postea exēplo chore dathā z abyrō q nō solū tm scismaticus sed etiā auctores eorum puniūtur. Ultimo dicit eos remissionem quā non habent dare non posse.

Scismatic⁹ ois est hereticus.

a ¶ Nil habere. Arg. extra de scisma. ca. j. xij. q. ij. alienationes. si tū est occultus tolerand: qđ facit. vt. ē. no. in prin. quia ois scismaticus est hereticus: nisi in summo pontifice. vt ibi dixi.

Argumentatur in ure vaŕ modis.

b ¶ Propter qđ. Arg. ab vniuersali ad singulares res. ix. q̄sti. iij. cū scim⁹. quādoq; ad infinita. j. q̄sti. ij. saluator q̄nq; a primo ad vltimum. xxviij. q. j. idolatria.

c ¶ Non fuit si. n. iudicat res esse mea: p consequens iudicatur non esse tua: vt. ff. de pcu. pōponius. ff. de excep. rei iudi. si inter. Item est hic ar. q duo epi non possunt esse in vno episcopatu in solidū vt queri solet. vij q. j. non autem.

epi duo in vno epatu esse nō possūt.

d ¶ A seipso ortus. et ideo in seipsum cadere debet. et ita nemo pōt seipsum eligere. vt. j. q. vj. sicut is. extra de iure pa. p vfas. nec pr̄eter se dare rutorē pōt. ff. de tu. et cu. ptor. Ar. contra. ff. de contrahen. emp. ſ fistulas. ff. j.

Eligit seipsuz nemo. Nūm. xvj. d.

Reꝰ est oim q̄ i vno offendit.

e ¶ Adiuuare. nā qui totā legez custodit: offendit autē in vno factꝰ est omniū reꝰ: vt. j. de pe. distin. ij. ff. item opponitur. si enim inquit. ē. vij. q. j. deniq;.

f ¶ Separauerint. ē. j. q. j. si quis in quit.

g ¶ Supplicio. equali quia facto consenserunt. vt j. q. iij. qui aliorum.

h ¶ Merita. intellige eterna. nā et tēporalia possunt. xij. q. ij. si quelibet.

i ¶ Supplicia. nā in pena nō pōt esse pmiū. ar. xvj q. j. legi. z. ff. ō neg. ge. siue hereditaria. z. ff. ex q. causa. l. sciul. z. ff. de iterdi. z rele. l. legatoꝝ.

k ¶ Cuncti. ē. xj. q. iij. nichil.

l ¶ Ui contra. C. que reseven. non pos. l. vlt.

m ¶ Priuati. hic habes q dicūtur priuati illi q non sunt prediti aliqua dignitate. Priuati q̄ sūt.

n ¶ Nobiles. j. xxvj. q. v. idolorū. cōtra. ē. xj. dis. nō coganꝫ. ē. xij. q̄st. ij. de reb⁹. ē. xvij. q. ij. fraternitas. ff. de in ius vo. l. vlti.

o ¶ Proscriptionem. xxiij. q. v. de liguribus.

p ¶ Ignobiles. forte dicuntur qui vile exercent officiū. C. de ince. nup. hūlez de pēis istis habemꝰ. C. de sum. tri. l. iij. C. de pe. capitaliū. ē. vlti. de hmōi aūt pena no. q̄ si ē pecuniaria vel spiritualis sēp maior imponit nobili q̄ ignobili: vt xl. dis. hō xp̄ianꝰ. et. v. q̄st. vj. pbr̄i. Arg. j. j. q. j. q̄ nā ibi minor ipo nit epo q̄ pbro. sz hoc itellige in diuersis crimib⁹ sz in negligētia epi / et symonia pbr̄i. sz corpalis maior iponitur ignobili: vt insti. de pu. iu. ē. Item l. cor. Sz ar. j. ff. de pe. q. dam. vbi dicit q̄ q̄dā delicta iferūt penaz militib⁹ q̄ nō pagan⁹. sed nō facias vim in eo qđ dicit q̄dāz: q̄ qđ dicit ibi spāle est aliasqđ dicit hic regulare ē. Quidam tm dicunt semp ignobiles/ Filioꝝ pena puniendi sunt: siue

Nobiles an sint maiori pena affician̄ dī ignobiles.

Proprio spolient honore qui cōtra pacē eccl̄e nituntˢ.

Qui cōtraᵗ eccl̄ie pacez sunt: si dignitatez aut cingulū militie hñt nudent eis Si aūt priuatiᵐ sic̄dē nobilesⁿ sūt: suaz substātiaz p scriptionēᵒ patiant. si autez ignobilesᵖ non solū in corpe verberent: sz exilio ꝑpetuo castigēt. Item pelagi⁹ papa.

Nec cōsecrat nec ꝓsecrat in scismate constitutꝰ epūs.

Qudēdaᵍ (vt ita dicāʳ) rapina in diuisiōe est spirituali siue corpali siue pecuniaria. ar. xj. q. iij. precipue. vnde hoc qđ hic dicitur q ignobiles debeant verberari: intellige quādo nihil habent. ff. de in ius vo. l. vlt. xiij. q. vj. si res aliena. Johan.

q Qudēda. Cōsuetudo erat iter mediolan. z aglegien. archiepos vt se cōsecrarēt adinuicē: nisi cū essent in scismate vn⁹ cōsecrauit aliū z nō obseruata cō suetudie antiq̄ facta fuit ꝓsecratio. z dicit q cū in scīs mate sunt z nō in eccl̄a potiꝰ exercēt q̄ cōsecrant.

r ¶ Ut ita dicā. ipropriet atē locutōis notat. z ē ibi emphasis. xxvij. q. j. nuptijs. vt damus ē ipm scelus.

a ¶ Execratꝰ. qz nō nō est ꝓsecratꝰ fm ꝓsuetudinē
b ¶ Nomen. ē. xij. q. j. clericus.
c ¶ Cōsecrationis. Ar. de pe. di. iij. penitentia.
d ¶ Detractat. i. contradicit vel contēnit.
e ¶ Execratꝰ. hec ꝑpositio ex/deformitatē signat sicut et dicit depactꝰ. j. turpiter pactꝰ. ff. de calū. l. z generaliter. ex/z de significat deformitatem.
f ¶ Videam⁹. interpositio ē hꝫ vsq; ad illud j. etenim z̄c.
g ¶ Cōsuetudinē. Ar. in rebꝰ perā gestis bonū esse ordinē solituz obseruari. vt. xxxij. q. vij. nō solū. z. c. adulterij. ar. ꝑ pticulari cōsuetudine.
h ¶ Difficultate. ē. dist. lxij. cū longe. ē. xciij. di. iusta. Jo.
i ¶ Aplico. argu. q metropolitani ab aplico sunt ordinādi. sz j. ij. dis. q̄ m aliq̄. z. lxvj. dist. c. j. extra de tem. or. si archiepꝰ. ego dico de iure cōi a suis suffraganeis eū debere ꝓsecrari. sz tm papa ziū facit. Jo.
k ¶ Mediolanēsis z aglegiēsꝰ xj. q. j. istud. Jo.
l ¶ Jn qua. i. ad quam.
m ¶ Vniuersalis. i. vniuersoꝝ
n ¶ Melius. Ar. iudicē in eo loco debere iudicare vbi rei veritas magis possit inqri. xxxij. q. ij. siue. arg. xxij. q. iiij. si illic. z extra de ap. ex parte.
o ¶ Eteni. hoc cōtinuat cuz ſra que ꝑcedit illud videamus. Jo.
p ¶ Jn aplica. i. aplox. ſ. aplis. vt ad intellectū fiat relatio. ſ. ē. di. xxxiij. fraternitatis.
Cāti. vj. c.
notissimū pōt ā plus ꝓbari.
q ¶ Notissimū. z ita qđ notissimū est amplius ꝓbari pōt. nil em̄ ita est indubitatū q̄n sollicitā recipiat dubitationē. in auē. de tabel. in medio. z ita ē ar. q inutilis ꝓbatio admittēda sit. Arg. contra ex de ꝓba. c. ij. z. iij. C. de ꝓba. ad ꝓbationem.
r ¶ Per successores. ē. di. lxvij. quozū vices.
s ¶ Malicia. ē. di. xix. ita dñs. Johan.
t ¶ Cisma. Loquit Pela. ꝫ quosdā q dicebāt esse cōicādū. qbusdā hereticis earōne: qz mali sūt tolerandi: qđ reꝓbat ibi: non aūt z̄c. q. d. illud de occultis intelligit: hic ō manifestis agit. scdā rō erat: qz iādiu fuerāt in isto erroze: z forte fuerat eis ab eccl̄ia cōicatum: qđ reꝓbat Pela. ibi nec em̄ leui. et ia rō ē qz ignorantia vł simplicitate errabāt qđ reꝓbat vbi dicit sed nec illud. ad vltimū ponit cōclusionē suā ibi: ad fūmā. ꝓ quaz pz q̄ alicui logk̄ qui in eccl̄ia nfa erat cū dicit nos qđ absit. vnū ca sum colligendū credo ex illo verbo circa fi. noli ergo z̄c.

Iude. ſ

v ¶ Esse non potest. ide est q̄ vestis dñi q̄ vnitalem significabat remansit indiuisa. vt. xvj. q. vlti. sicut apli.

Uestis dñi idiuisa remāsit.

x ¶ Jude. qui loquens de huiusmodi dicit. hi sunt qui segregant seipos animā vel spiritum non habētes. vt j. e. q. iij. de illis qui sunt.

y ¶ Non possunt. Quo ad effectum: vel quia non conficiūt in forma ecclesie: z ita exaudi vt j. eo. in fi.

z ¶ Non aūt. respōdet ꝓme obiectioni.

2 ¶ Sociari. quod non est facile

Questio.i.

pbam⁹: audite qđ in ādā opesuo ꝑclarissimꝰ doctor dicat eccl̄ie. ait enī. ¶ Qz si nullo mō recte dici pōt eccl̄ia in q̄ scisma est: restat vt (qm̄ eccl̄a nulla esse nō pōt) ea sit quaz i sedis aplice ꝓ successores eꝰ radice cōstitutā hoim nullozꝫ malozū maliciaᵗ etiā si nota excludi nō possit: sed ꝓ tpis rōne toleranda iudicetur vllo modo valeat exti guere. Idem.

Unitati nō cōicat scismatici consentiens.

Cisma[k] siquidē ipsum qđ grecū nomē est scissurā sonat: sz in vnitate scissura esse nō pōt[l]. nō ergo vnitati cōicat q̄ scismaticꝫ cōicat: ptes sibi fecerūt z ab eo qđ vnū ē (vt apl̄s iude[k] tā ꝫbis loqr̄) se metipos segregātes spm̄ nō hñt: qbus oibus illud efficit vt qz in vnitate vnū nō sunt: vt qz i pte eē voluerūt: vt qz spm̄ nō hñt: corpis xp̄i sacrificiū hre non pñt[t]. ¶ Nō aut tē[u] nobis nūc illa q̄stio ē: vtz tolerare malos: sed vtrū debeamus scismaticis sociari[x] sed etiā illi licet in sensu suo abūdātes iter materna tm̄ vi scera positi q̄rerēt xp̄itatem/ a nobis repellendi non erāt: donec apud eos rōne duce rei veritas claruisset. sed qa se ab vniuersali eccl̄ia diuiserunt sicut beatus aug. ait. Dis catholicus secutus eā partē detestatur[y]: cui ecclesiam vniuersalē apostolicis sedibus roboratam non cōciendum: cum sint extra ecclesiam.

Uestis dñi idiuisa remānsit.

a ¶ Detestat. excōicati non peccāt vitādo cōionē fideliū: qz peccant heretici: sed non arguunt: qz cuz sint scismatici catholicos non cōmunicant: sed qz ab initio facientes scisma ab ecclesia se separauerunt.

CC

a ¶ Nec enī leuigat.rñ.secūdeationi.
b ¶ Auget.vt extra de sy.nō satis.J.xxxij.q.vij.fa-
gitia.ē.xvj.q.iij.licet.
c ¶ Diu restitisse.eccl'ie.i.in scismate pstitisse.
d ¶ Reciperēt.z ita p ꝓfs ne reciperenk ab eis.
e ¶ Illi.i.ca-
tholici.
f ¶ Illi.scilicz
hereticī.
g ¶ Laicis.qz
laicos z clericos
catholicos vita-
bant.
h ¶ Sed nec
illō.rñ.tertie ob
iectioni.Ordina
litterā.sed que-
daz pessima opi.
delata apud se
sibi tamen inco-
gnita diuisit eos
metuētes de fu-
turo iudicio de
pena gehēne.so
lent em heretici
talia minari: ni-
si sibi credak vel
spes vel opi. di-
uisit eos metuē-
tes q̄dam dicta
ab aliis hereticis
z tamen incogni
ta sibi.
i ¶ Ignoran-
tia.ignorātia el
iuris nō excusat
in articulis fidei
quos oīes scire
tenēt.ar. xxxvij.
di.c.vl.sed cleri-
ci exacti⁹. viij.q.j
nō sufficere.
k ¶ Magis ē.
ꝓpter qō scisma
fuit ḡ eī⁹ cōtra-
rīū.aliter ei ma-
gis viderenk he
retici q̄ ex indu
stria peccāt ḡ q̄
ex rusticitate vel
simplicitate. Ut
pōt dici,put lit-
tera sonat q magis scismatici fē
illi qui trīn p sim-
plicitatē suā se
parank ab eccl'a
ḡ sūt illi q̄ ꝓpt
stultitatē aliquā
errāt.falsa.n. ſ
tilitas illos ꝓpel
lit i q̄ ñ cadūt vo
lūtarij ſz iuriti il
los decipit igno
rātia volūtaria.
l ¶ Aduersus.aliquem.ſ.
m ¶ Epl'as.de ꝓm ēdatiōe fidei suę: vt di.xix.in ca

Ordo litterę.

Articulos fidei nosoēt scire te niemur

scismatici sūt

care cognoscit. Nec[a] ei leuigat crimē eoz:magis ꝺo au get[b] q̄ eos diu restitisse[c] dixi stis:ne aplicis sedib⁹ cōican tes in sua cōione reciperēt[d]. Jn hoc enī dū z illi[e] culpādi sunt q̄ cōicare talibus volue rūt:multomagis tñ illi[f] exe crādi sunt q̄ nō solū in sacer dotib⁹ cōionē aplicaz sediū verūetiā in ipis laicis[g] spre uerūt. Sz nec illud[h] eis pro dest q̄ eos in eisdem lr̄is vel ignorātia[i] rōnis vel simplici tate itellect⁹ sui a nr̄a se cōio ne suspēdisse ꝓhibetis.idiꝰz enī magis est[k] ꝓpter qō ipsi scismatici sunt:q nō eos di uersa sentiēdi iudiciū:sz q̄dā apud se delata sibi tñ cogni ta metuētes z ꝺtra aplicam sedē temere credētes pessi ma diuisit opinio: qō scisma spāliē esse beat⁹ denūciat au gustin⁹ dicēs. De talib⁹ ad uersus[l] auctoritatē tuaz ec clesiaz q̄ ab aplica sede epi stolas[m] accipe meruerūt te mere credēdo immanissimū scismatis crimē a se ꝓpulsa re nō poterūt:ad sūmā[n] aut illos ecclesiā esse creditis: z cū due eccl'ie esse nō possint (qō absit) scismaticos iu dicabitis:aut si verā in aplī cis sedib⁹ esse ꝓstat ecclesiā z illos ab vnitate diuisos co gnoscite: z cōionis q̄stionez esse sublatā quā verā nisi in vnitate ꝓstat esse non posse. Noli ḡ quasi nulla scismati corū atq̄ ecclesie differētia sit velle indifferēter vtroūq⁰ sacrificijs sociari:non est corꝑ xp̄i qō scismaticus cō

ficit:si veritate duce dirigi mur.nec enim diuisum⁹ esse xp̄m poterit quisq̄ sine aplī reꝓbatione ꝓfingere. vnā aūt (vt sepe dictū est) q̄ chri sti corꝑis est constat esse ec clesiā que in duo vel in plu ra diuidi non pōt. simul enīz cū ab ea quisq̄ recesserit: ec clesia esse desistit[q].

Item Nicolaus papa scri bit Michaelli augusto.

¶Ex quo eps fidē ecclesie docet:aliū excōicare potest.

Ait celestin⁹ papa oī entalib⁹ epīs scribēs si qs[r] ab epo nestorio vel ab aliis qui eū sequūtur:ex quo talia pdicare ceperunt[s]: vel excōicatus vel exutus ē:seu antistitis seu clerici dignita te:in nostra hunc cōione du rasse z durare manifestū est nec iudicamus[t] eum esse re motū[u] q̄ nō poterat quēquē eius remouere snīa qui iam se ꝓbuerat remouendum.

Idem ad clerum[v] constan tinopolitanum.

¶Non habentur excōicati qui ab hereticis excōicātur.

Aperte[x] (inquit) sedis nostre sanxit auctori tas nullū siue epm siue cleri cū:siue pfessiōe aliqua xp̄ia num qui a nestorio vel ei⁹ si milib⁹ ex quo talia predica re ceperūt:vel cōione vel lo co suo detecti sunt vel eiectū vel excōicatuz videri:sed hi oēs in nr̄a cōione hucusq̄ p durant:q̄ neminez deiscere vel remouere poterat q̄ pdi cās talia titubabat[y] itellexi sti ꝺpator ex supra memora-

nonicis ar.q̄ ipsi exēplo sicut originali sit fides ad hibēda.ar.xxv.q.j.sanctum⁹. Jextra de fide istru.c.j.

n ¶ Ad sūmaz.i.ad vltimū.vel.i.dico q̄ assumā.i.

o ¶ Utroūq̄ catholicū ḡ allo quisq̄ corꝑ xp̄i q̄re ei nō pdest:sz nocet.vel loquit de clerico q̄ ꝓter for mā eccl'e sacrificabat.vt.j.q.j.si qs inqt.J.de con se.di.iij.nō in no bis.ꝺtra.j.q.j.si cut. io.fauē.hoc itellexit ad lr̄am

p ¶ Diuisum. i.dn reꝓbetur ab aplo.

q ¶ Desistit. ipe q̄ puus tpe erat existēdo bo nus.ē.eo. oibus vel ecclesia desistat esse apud eū

Fides an sit exēplo adhibenda.

Ait celesti-
nus papa.

r ¶ Si qs. vel catholicꝰ pdica re.ex hoc distin guit.ē.vt.ē.c.ē. si autem.

s ¶ Ceperunt Sup.z sepauert se.ē.ca.pri. ē. si ēt illi lz.z illō for te itelligak de il lis q̄ iaz pdicare ceperūt.B.ꝺo i telligit de iā dānato p snīam ca nonis vel hois: qui nullo mō ex cōicari pōt:vt di xi.ē.c.q.j.ē.j.sed cōtradicit in fi.

t ¶ Judicam⁹ stalē q̄ canōice erat depositus.q

u ¶ Remotū. arg.j.c.pri.q. de eodē loquit.zest similis exposito rix.dist.nulli.

v ¶ Ad clerū. hec nō sunt ꝺba B.lz nicolai.hoc c.z supi⁹ totū est vnū:qō ꝓz illō J.eo.in tellexisti.

x ¶ Aperte.q̄ ita dete cti fuerint.

y ¶ Titubabat. No.titubā tē i fide eē hereticū:sicut falli as sertoꝛe dicit:vt.ē

Hereticꝰ est q̄ i fide titubat.

iij.q.iij.in testib⁹.ex de here.dubi⁹.nā hereticoz vo cabło ꝓtinek q̄ leui etiā arguīto a fide deuiat.C. de

here.oēs.in fi.quādoq̄ th titubatio excusat z repeti tionem inducit.l.fi.C.de condi.inde.l.vlti.Jo.

Jramur. ¶Cōmēdatic⁹.z tē h ar.q̄ si aliq̄s ē excōicat⁹:z si post dicit se absolutū nō est ei credēdū sine lr̄is:vt no.j.q.vij.didici. extra ō offi.or. ex parte.

b ¶Etiā cum minus.ē.di.xlij nobis.ē. dis. xxj. inferiorꝰ.arg. cui nō lz minus nec maius.ff. de ser. exporꝛ.l.vlt.ff.de sena.q̄ indignus nā si pene causa ꝓhibet a maiori et a minori. ff. de inter. et relega. relegatoꝛuz .ff.vl.z de ser. exporꝛ. cui pacto.

c ¶his auctō bus. hoc modo ꝓcedit in hoc.ff. pmo infert ex.c. ꝓcedentib⁹ q̄ ex quo ꝺs ce pit talia ꝓdicare q̄ nō pōt quēq̄ excōi care. Scōo po nit obiectionem quandā et eam soluit distinguē do iter potestatem et potestatis executionē Tertio ponit quandaz incidentem q̄stionē:z eā soluit p distinctionē.z ad alteraz partē dist. indu cit capi.seq̄ntia.

d ¶Cū ergo. Ar.q̄ sacerdos pōt excōicare.x. q.j. nemo. ex de offi.ordi. cuz ab ecclesiaz. lz M. dicēt J.xvj.q.j. c.j.xj.q.iij. debēt

Sacerdos pōt excōicare.

e ¶Utroq̄ si ḡ cōiuncta sunt aut vtrūq̄ reti nendum est aut neutrū.C. de iu deli.q̄dā.ff.ō admi.tu.cum quę ritur.

f ¶Potestas. ipse ordo vel ha bilitas quedam quē ex eo q̄ est sacerdos habet ō potestate ista. similiter distinc. xv.q.j.ecce.

g ¶Uel accipitur.puta sine execution̄e.

h ¶Uel accepta. puta sine executiōe: vel accepta cum execution̄e.

i ¶Manus.reconciliatoꝛie.

k ¶Si hereticꝰ idē est si catholicꝰ. qz cōtinet erro rē intolerabilē.

l ¶Sentētia. extra de sent.ex. per tuas.

m ¶Nō si.hic ponit incidentē questionē quaz statim soluit.

n ¶Gladio. Sed nunq̄d hoc ꝓtestas est ita simplr̄ ve t⁹q̄ pōt rum q̄ si possuz remo eū repellere a te ueri a stimonio contra testio me q̄ possum et mo: an eū a ferēda snīa possit nō videt.nā ob repelli ḡiendo ei cri a iudi men in modū ex cio. ceptionis repel lā eū a testimo nio. ex̄ de testi. sup eo.nichilo minus th remanet prelatus.vñ dū tolerak pote rit me iudicare. viij.q.iij.nōne. et nisi in casu.ſ. cū post ꝓfirmatiōnē:z ante cōsecrationem cri men in modū ex ceptionis obijci tur. extra de ac cu.super.his.

o ¶Testimonia.est Arg. con tra.C. de here.l. qm. sed illud nō valet cuz hodie sint excōicati.ex tra de here. excōicamus.

p ¶Poterūt. ē.q.vij.ſi hereti cus.

q ¶In hereti cuz.ē.di.xxvij.ſi q̄d veri. xxxij.q. vj.c.j.cōtra.xc.

r ¶Usquis. ē. pri.q. viij.c.j. cuius est hec pars.

s ¶A nobis. J.de pe.di.ſ. ver buz. contra. sed qualiter cōtrari etas soluatur in sequenti.ſ. mue nitur.

a ¶ Ita suscipit. Argu. sentētiā heretici fidē facere eccliē: vt vnius iudicis sentētiā fidē facere alū. vt. ℌ. q. j. multi. & ff. de cri. expil. here. res hereditarias. Ar. op. ff. de iureiu. si duo patroni. Sz tamē q signauit hoc ar. nō intellexit arg. in his caplis: qz non dicitur hic q excōicatos ab hereticis nos p excōicatis habeam⁹; qz ipi neminem possunt excōicare. ex de hereticis, vergentis. sz nō recipim⁹ eodem modo malos hereticos sicut bonos hereticos: qz non ad dignitates vel ordines forte: & si sec⁹ fiat qnqz: fit propter scādalū: vt dicit in ca. ḡsqs.

Heretici nulluz pñt excōicare.

Ubdiaconus qdaz.

b ¶ Recipiat ad penitentiaz. non em dicit sub excōmunicatiōe vel depositione.

c ¶ Quo. ad ē ad quam. sed illud nō ppe sententiā eius scilicet excōmunicationis. nā in causis ciuilib⁹ & criminalib⁹ sententia ex ecclesiam habet firmitatē argu. xj. q. iij. iulianus. ℌ. j.

d ¶ Sed illud augustini. s. eo. pzoz. his auctoritatibus. in illo verbo recedentes. ℌ. j. questione. j. quod qdā.

e ¶ Alia vero sacramenta. largē hic sumit sacramentū. vt. j. q. iij. ca. vlti.

f ¶ Sacerdote. nisi in necessitate. tūc laic⁹ re cōciliare pōt de consecra. distic. uij. sanctum.

Eucharistie sacramētū nō ē ab heretico accipiēdum.

g ¶ habebūt. cuz extrema necessitate cogēte sacramentū baptismi a quocūq; traditur: licet ab heretico. Queritur quare eucharistie sacramētū nō sit ab heretico accipiendū cū in alterutro fides & ptritio vicē suppleat sacramēti. de pse. di. ij. vt qđ paras. & d. iij. baptismi vicem. Respō. plenior remissio fit in baptismo ḡ in sola cordis cōtritione: ita q nec purgatoriū sentiant qui in fine baptizātur. de peni. distinc. vij. null⁹ expectat. sufficit autem contritio eorum: vel quia alia est in reliqs sacramentis cōsideratio ḡ i baptismo. vt. xxxij. distic. ℌ. verū. qz necessarior baptismus est & tanta omnium sacramentoz. vel sufficit sic sc̄ptuz esse. vel qz in eucharistie sacramento solēt heretici formam ecclesie puertere: vt. ℌ. e. c. scisma. in fine. in baptismo ℣o nō. de cōsecra. distinc. iij. siue hēticos. baz. Uel ideo quia q cūqz accipit baptisma: accipit xp̄i corpus: sed nō conuertit. de cōse. di. iij. nulli est aliquaten⁹.

h ¶ Nullatenus. J. e. ca. vlti.

Sz quē forte coegerit

i ¶ Extrema. Argu. extra de re. iu. quod non est licitum. vnde & cito debet hoc facere. j. questione. j. constat.

k ¶ Presentē. id est fidem dei presentem cordi suo adhibuit.

l ¶ Baptisma J. de cōse. distic. iij. sanctum.

m ¶ Esse. ℌ. j. questiōe. j. dñs. declarauit.

n ¶ Peruersitate. ℌ. j. ℌstione. vij. cōueniēti bus.

o ¶ Prodesse J. de consecratione distinc. iij. tunc valere.

p ¶ Iniquus est. ab initio non ex postfacto.

ita suscipit[k]: sicut suscipiunt q (excepto errore q a nobis separamini) sine crimine apud vos vixerit: displicet nobis: sed nec facile ista mōstratz: & si nō mōstretz nōnullos toleramus qs corrigere vl punire nō possum⁹ neqz ppter paleam relinqm⁹ areaz dñi: nec ppter pisces malos rūpim⁹ rhetia dñi: neqz ppter hedos in fine separādos: de serim⁹ gregē dñi. neqz ppl vasa facta in cōtumeliā migramus de domo dñi.

Idē ad eusebiū. ¶ Quisqs ppter disciplinā ab hereticis excōicatur: non est a catholicis recipiendus.

Subdiaconus qdā hyspaneñ. ecclie noie prim⁹ cuz ab accessu indiscipliato sanctimonialiuz prohiberetur: atqz ordinata & sana p̄cepta cōteneret a clericatu remotus est. ego si placet domino istū moduz seruo: si qs apud eos ppter disciplinā degradat⁹ ē & ad ecclesiā catholicam trāsire voluerit: i humiliatiōe pnie recipiat[b]: q & ip si eū forsitā cogerēt si apud eos manere voluisset. ¶ Sz illud Augustini[b] intelligitur dictū nō ppter sentētiā cui⁹ ptās nulla est extra ecclesiā sed in detestatiōe criminuz: q̄ in hereticis sicut in catholicis eque sunt puniēda. pōt tñ illud augustini de potestate baptizādi itelligi: nō ligādi aut soluēdi vel cet̄a sacramēta mīstrādi. baptisma nāqz siue ab heretico siue a laico mīstratū fuerit (dūmō ivnitate catholice fidei accipiat) si carebit effectu. Alia ℣o[c] sacra vt sacri corporis et sāguis dñi/ excōicatiōis vel recōciliatōis si ab heretico vel catholico nō sacerdote[c] mīstrēt: vl nullū vl letalē habebūt[e] effectū. vñ & ab oīb⁹ fi delib⁹ nullaten⁹[h] sūt recipiēda. Hic Aug. scribit in pmo libro de vnico baptismo.

¶ In extremo positus ēt ab heretico pniam accipe valet

Sj quez forte coegerit extrema[i] necessitas: & vbi catholicū p quē accipiat nō inuenerit: & i aio pacē catholicam custo diēs p aliquē extra vnitatē catholicā positū accepit qđ in ipa erat catholica vnitate p̄ceptur⁹: si statim etiā de hac vita migrauerit: nō eū nisi catholicum deputamus. si autē fuerit a corpali morte liberat⁹: cū se catholice cōgregatiōi etiaz corporali penitentia reddiderit: vnde nūqz corde discesserat: mō solū nō improbamus qđ fecit: sed etiā securissime verissimeqz laudamus: qm̄ pñtem[k] deū credidit corde suo: vbi vnitatē habebat: et sine sci baptismat⁹[l] sacramēto qđ vbicūqz iuenit nō hoz sed dei esse[m] cognouit: noluit ex hac vita migrare Si qs aūt cū possit in ipa accipere aliqua mētis puersitate[n] elegerit in scisimate baptizari: etiam si posteaveneri ad catholicā ecclesiā certū est illi pdesse[o] sacramētū: qđ alibi accipi pōt prodesse non pōt puersus & iiqu⁹ est⁹: & tāto p niciosius quanto scientius.

Item Julius papa.

Jgrantia iurisqnqz excusat.

a ¶ Sj qs dederit. Arg. hic elicit q ignorātia iuris ptim excusat: sz nō ex toto: releuat qdā penā sz nō absoluet culpā. sic inuenit. l. xxxij. di. plurimos. xxvij. di. pbm. vij. di. pluetudo. j. de pse. di. ij. scptura. xxx. q. j. de his. ℌ. lij. di. c. j. de pse. di. iij. retulerunt

b ¶ Et nescit. q ecclesia ℣dicit vel nescit de facto: sed est ignorantia crassa.

c ¶ Hūanius. hec ḡ sūia potior est & ceterz p̄ponēda q maiori nititur pietati tr. dist. sana. ff. de pac. maiorem.

d ¶ Sine oblatiōe. ℌ. xij. q. ij. de viro. & xxxij. q. ij. latorem.

Regz filius rex vocari debet.

Epit er.

e ¶ Rex. argu. q filius regz rex vocari debeat: cū regnū non hz. & est ar. p. committibus teuthonie & italie. iā enim do min⁹ est & sola admīstratio deest. ff. de li. & po. l. in suis.

f ¶ Nil fuisse. i. parum.

Necessitatis occasione multa licēt

g ¶ Percipet. rōnez ḡre liceat in necessitate ab heretico recipe baptisma & non corp⁹ xp̄i. habes ℌ. e. i nota. cū extrema. Item no. q in necessitate possum socio p̄steri. de pe. dist. j. quē penitet. Iterū recōciliationem petere. de pse. di. iij. sanctuz. Idē posset dici de vnctiōe olei. Sz de oibus q spectāt ad officiū sacerdotis illud solus licere laicis credo etiā in necessitate de qbus expressum iuento.

diuisio

Quod aūt. uidetur in duas ptes. In quaz pma pbat q. v. c. q null⁹ pōt ligari vl solui post mortē supple nisi in trib⁹ casib⁹ positis in summa. Scba ibi. His auctoritatib⁹. Jo. de fan.

h ¶ Qđ aūt. Sūmā isti⁹ scde ḡstionis collige. J. eo. & vlt. extra de sen. ex. a nobis. ij. Sz no. q post mortē non potest qs accusari: nisi in tribus. de hereti. J. e. c. vlti. vel si hereticos īstituit heredes. extra de here. si quis episcopus. vel si in notorio crimine decessit. lxxxviij. di. neqz. ℌ. pzi. q. v. placuit. Alij vero volunt plures casus addere q vbicūqz potest agi de crimine ppter bona alicuius semper possit accusari: vt in crimine lese maiestatis hereseos repetundarum et alijs. C. ad legez iul. maiestatis. l. vl. C. de hereti. manicheos. C. si reus vel accu. l. vlti. C. de aposta. apostataruz. argu. extra qui fil. sint legi. causaz. Sed dic q leges non permittunt aliquem accusari post mortem: nisi propter bona tantum: vt q excōmunicetur: vel alia pena afficiatur in filijs. vj. q. j. ℌ. verum. vnde considerata legis intentione que tantū ad bona agit: patet ℌm eam q accusari nō potest vt excōmunicetur: sed de quocunqz crimine ciuiliter agi posse contra defunctum propter damna illata resarcienda. et hoc ℌm canonicam equitatē. argum. xvj. qōe. vj. si episcopum. extra de raptoribus. ca. penultimo. extra de vsuris. tua. licet ℌm leges secus distinguitur. procedit hoc modo in hac questione. Primo pbat vsqz ad. ℌ. his. q non potest excōmunicari post mortem: ab inde contrarium.

Accusari post mortez an possit aliquis.

Per ānū pēiteat q de manu heretici nescies pbitā cōmunionē accepit.

Sj qs dederit[a] aut accepit cōionē de manu hereticoruz & nescit[b] q catholica eccl'a ℣dicit: postea itelligēs vnū annū integrū peniteat. si aūt scit & neglexerit & postea penitētiā egerit decē ānos peniteat: alij iudicāt septē: & qdā hūanius[c] vt quicqz annos peniteat. ¶ Si qs pmiserit hereticū missam suā celebrare in eccl'a catholica: & nescit xl. dies peniteat si p reuerētia ei⁹: annū vnū peniteat. si p dānatione eccl'e catholice & psuetudinis romanoruz pisciat ab eccl'ia: sic hereticus (nisi habeat pniam) si habuerit: decē ānos peniteat.

¶ Si recesserit ab eccl'a catholica in pgregatione hereticoruz & aliqs psuaserit et postea pniam egerit: duodecim ānos pēiteat: tres extra eccl'esiā: septē iter audiētes: & duos adhuc extra cōionē. De his ita in canōe dr: vt. xij. an. cōmunionē sine oblatione[e] percipiant.

Item Gregorius papa.

¶ Potius est mortem arripere: qđ de manu heretici cōmunionē accipere.

Epit Ermigild⁹ rex[g] iuuenis terrenū regnū dspiciens: sz forti desiderio celeste ḡrens in ciliciis iacere vi culat⁹: & ideo omipotēti deo ad se pfirmandū pces effundere: tantoqz sublimius glo

ria transeūtis mūdi despicē ḡto & religatus agnouerat nil fuisse[f] qđ poterat auferri Supueniēte aūt festiuitatz paschalis die intēpeste noctis silentio: ad eum pfidus pater arrianū episcopū misit: vt ℣ eius manu sacrilege consecratiōis cōionē pcipere[t]: atqz p hoc ad gratiā patris redire mereretur. sz vir deo deditus arriano epō venīēti exprobrauit vt debuit: eiusqz a se pfidā dignis increpationib⁹ repulit: qz & si exteri⁹ iacebat ligat⁹ apud se tñ in magno mētis culmine stabat secur⁹. ad se itaqz reuerso epō arriano pr̄ infremuit: statiqz suos appitores misit qui constantissimū cōfessorē dei illic vbi iacebat occiderunt.

¶ Questio. ij.

Quod autez[h] post mortez nullus excōicari valeat: vl absolui ex ℣bis euāgelij monstrat:

qb⁹ dr. qcūqz ligaueris super terrā[i] &c. Sup terrā iquit nō sub terra: ostēdēs q viuētes p varietate suoruz meritoruz soluere possumus et ligare. de mortuis autē sententiam ferre non possumus.

Unde Leo papa scribens Rustico narbonensi epō.

¶ Non pōt ab ecclesia solui post mortem: qui in hac vita

Dab ea noluerit absolui

Ecōione[k] priuatis &

Mat. xvj. c

i ¶ Super terram. Nisi cum iam est in aliqua arcta mortuus etiam super terram. argu. ff. de reliq. diui. hoc falsum est. extra de senten. excōmunicatio.

a nobis. ij.

k De cōmunione. Sup. dicimus.

a ¶ Judicio. ℨ. xj. q. iij. ḋcūcz i terra. xxij. di. ḡrūdā
b ¶ Manib⁹. j. de pe. di. iij. si ex bono.
c ¶ Non cōmunicam⁹. nec cōicare debemus. ⁊ sic soluit cōtra. j. de peni. di. j. multiplex. ℣. hi autē. qz dicit q⁹ si constat p iudicia q⁹ cōuerti volunt orandū est pro eo i ecclesia vt. xxvj. q. vj. his qui. extra ō sen. ex. a nobis. qz ex quo per eū non stabat ei cōmunicare debemus ⁊ ita est absoluē dus post mortē. extra de sen. ex com. a nobis.
d ¶ Egatur.
e ¶ Ex quo incepit esse.
f ¶ Exemplū. ℨ. di. xx. de ḋbus
g ¶ Ueniaz. vt ℨ. di. j. abstr. ⁊. c. si quis ꝓpostera ℨ. dis. iij. deniqz cōtra. sed hic venia. i. remissionē peccati. ibi venia. i. ipunitatē.
h ¶ Nisi se. penitētibus tm de licti veniā indulgemus. C. de hereti. manicheos vt. j. de pe. dist. j. neminē. ⁊ de cōse. dis. iij. oēs q.
h ¶ Corrigentib⁹. ℨ. di. ix. ego solus. ℨ. iij. q. ij. sola.
i ¶ Fuisse. nā nō soluz merita: sed etiā corpora nobis defecerūt xxxiij. distin. fraternitatis.
k ¶ Mortuos. vt lazarū. ex de sen. exc. a nobis. vbi tellige ō mortuis p pctō. de peni. di. j. ℌ. hoc idē ꝓbatur
l ¶ Faciendi. s. petā dimittere mortuū suscitare. de pe. di. j. verbūde ꝑse. di. iij. nemo tolli.
m ¶ Et in celis. hoc itellige de vera ligatiōe. nam iā vere ligat⁹ nō est q quo ad deū absolut⁹ est. ex de sen. ex. a nobis. aliter etiā M. ⁊ y. exponunt hāc auctoritatē. quodcūqz ligaueris sup terrā. i. iter viuos ℟tū ad ipm ligātē. q. d. dū tu es sup terrā ligare potes ⁊ mortuū tm quo ad ecclesiam.
n ¶ Absolue dū. ℨ. di. ly. si euāgelica. ar. ff. de testi. q̄ftū. Ar. ℨ. ff. de spon. ofo. sed isti⁹ brocardi solutōez habes in textu. xxxiij. q. ij. quos deus.

Quēcūqz ligaueris ⁊c. q̄lit intelligit

ita defunctis horū causa iudicio⁸ dei reseruanda est: in cui⁹ manib⁹ᵇ fuit vt talū obtus nō vsqz ad cōionis remediū differretur. nos autē qui bus viuētib⁹ nō cōicamus[c]: mortuis cōicare nō possum⁹?
I tē gelasi⁹ papa fausto magistro fungēti legatiōis officio apud constantinopolim
¶ Eccla viuētes pōt ligare vel soluere: non mortuos.
Legatur ex quo[e] est religio xp̄iana vel certe detur exemplum[c] in ecclesia dei a quibuslibet pontificibus: aut ab ipsis apostolis aut ab ipo deniqz saluatore veniā[f] (nisi se[g] corrigētib⁹ʰ) fuisse[i] concessam. auditā eni sub isto celo non legitur omnino: nec dicitur qō ex eoū voce depromitur: date veniam nobis: duz tamen nos in errore durem⁹. id quoqz pariter etiam ostēdant qui nobis canones nitūtur opponere: quibus hoc cānonibus quibus regulis: qua electōe quove documēto siue a maiorib⁹ nostris: siue ab apostolis ipsis quos potiores merito fuisse non dubiū est: seu ab ipso saluatore dño qui iudicaturus creditur viuos ⁊ mortuos[h]: siue factū est vnqz vel faciendū esse mandatur. mortuos suscitasse christū legim⁹. in errore mortuos absoluisse non legimus. et qui hoc tantum faciendi[i] solus habuit: potestatē beato petro apostolo principalit mādauit. Quodcunqz solueris super terram: erit solutum ⁊ in celis[m]. ⁊ quodcūqz ligaueris super terram ⁊c.
Item Urbanus Guillimū do episcopo.
¶ Non oportet ab eoruz elemosynis post mortem abstinere: quibus in vita cōmunicare non destituimus.
Sane[o] qō super ricardo filio horelli vestra fraternitas se egisse inotuit pro zelo dei⁹ ⁊ aiaz salute et charitate laudam⁹: sz nō est adeo timēdū nō adeo est vobis ab ei⁹ elemosynis abstinendū. Inter ceteros qppe nostre fidei patres btūs leo papa doctor egregius ḋbus viuis (inquit) non cōicamus nec mortuis communicare debemus. Constat ergo qui bus viuis (vt ex oppositō[q] loquamur) cōicamus: mortuis qz cōmunicare possum⁹. nos plane iter duo oppugnātia positi: inter impios ⁊ scismaticos[r] videlicet: scismaticis vllo modo[r] cōicare nō possumus aut licz: peccatoub⁹ vero et predonibus[t] dispensatione pietatis: aliquotiens tamen commendatur. argu. contra de cōse. dist. iij. peruatum. als non. cōtra. sola voluntatis forma monerat op⁹ ⁊ quicquid agunt homines ⁊c.

Cāsum ponit.

Wat. xvj. c

q ¶ Ex opposito. ex sensu ℨrio. imo ex ℨtio. ar. de pe. dist. di. ix. c. j. vij. q. j. sciēdū. ar. xxxij. q. v. qui sitit.
r ¶ Scismaticos. de numero quoz est richardus.
s ¶ Ullo modo. ℨ. e. q. j. scisma.
t ¶ Et ꝑdonib⁹. de ḋb⁹ q̄d iuris sit si aliena nō restituant q̄re extra de rapto. sup eo. ⁊. xiij. q. vj. si res.

a ¶ Partibus. ℨ. ij. q. j. multi.
b ¶ Noiatiue. Per hoc dixit hic Martin⁹ figens hic pedē: q⁹ si quis cōicaret ei qui incidit in canonem anteqz denūciet̄ur nō erit excōicatus: sed confundi tur ex de sentē. excō. cū desideres. Nec multuz facit

Excōicat⁹ est qui cōicat excōicato a canone etiā nō denūciato eum.

p eo qō dicit nominatiue. nō em refert an ꝓprio nomine an alijs iudicijs excōicetur ḋs. ff. si cert. pe. certum.
c ¶ Exist. sup. nec alias erat i aliquo peccato publico: qz tunc idem esset: vt. ℨ. e. q. in prin.
d ¶ Nobis dispensatiue. ōrit i quo fuit dispēsatū cū hoc non possit ei denegari: dic q⁹ ideo dicit hoc: qz omes

Vie dñi mia et ꝑitas.

vie dñi miseri cordia veritas. xxxij. qō. ij. admonere. vt ideo dicit dispensatiue: qz nō cōpellebant eū ad satisfactionē: ⁊ ita nō fuit ꝓpulsus. ꝑnt tñ heredes eius ꝓpelli: vt ex de rapto. in lris ⁊. ij. q. j. i primis
¶ Ec ḋcis.
e ¶ Supstes. Ar. q⁹ lz heres vsurarij sa

Usurario p⁹ mortez tisfaciat de vsuris vsurario tñ ē cōicandū.

post mortē cōicandū nō erit si supstes absolutionē ⁊ penitentiā non quesiuit arg. j. xxvj. q. vj. qui recedunt. extra de sentē. ex. a nobis. vide. c. ij. de vsu. lib. vj.

Wat. xvj. c.

f ¶ Inuenit. nā in eo loco ḋs cōuenitur i quo reperit. iij. q. vj. ca. j. de pe. di. j. munḋ cayn. C. vbi de curiali vel coartali. l. vlti. dñi leguz intelligunt si ibi hz fozū rōne rei petite vel rōne ꝓtract⁹ vel criminis licet. ꝑ. dixerit q⁹ vbicūqz reus reperitur possit conueniri. vt. C. vbi de cri. agi opor. l. j. B.
g ¶ Atqz. supple nil aliud debetis facere.
h ¶ Noie. i. errore eius ⁊c. quo errore obligati sūt diabolo. nā nomē accipit ꝓ obligatione. ℨ. eo. aduocauit. Uel dic nō debetis participare cū aliquo eoꝝ prosus: sed refutare nomē eius ⁊ cōplices.

i ¶ Amnationis. Relaxare. ℨ. xj. q. iij. qui iubente ℨ. eo. legitur.
¶ His auctoritatibus. ¶ Hec est secunda pars. q. secundum. Jo. de fan.
k ¶ Nō mortuos. licet etiā mortui essent. Sed videt q⁹ iste post

Excōicatio an possit post mortez in aliquē ferri.

mortē nō possit excōicari: qz ad monitio semper debet precedere: reuindictam. xj. q. iij. indigne: ita ⁊ absens nō potest excōicari. ij. q. ix. absens. sed dic in hoc casu speciale esse: vel dic q⁹ fuit admonitus a canone. xxij. q. v. administratores. Sz quid si aliqs voluit eū defendere admittet? sic ff. de pcu. seruū. ℌ. publice. ⁊ maxime cū i causa criminali ꝓ iusto ḋs posset appellare. ff. ō ap. non tm. Sz quō admittetur cuz nō possit cauere de rato/ratū vidēf habere: ex quo nō opponit obicē contrarie volūtatis. ō ꝑse. di. iij. querī. ⁊c.

Ff. ꝑs. ij.

l ¶ Ane. benet sapienter. Casus. Probat. v. synodus hereticos post mortem excōicari posse. Primultiplici auctoritate augu. Secundo auctoritate multorum episcoporum q hoc fecerunt. Tertio auctoritate rabani episcopi. Quarto auctoritate ecclesie constanti. Quinto auctoritate theophili. Sexto petit synod⁹ auctoritatem aug. ⁊ ecclesie constātino. vel dic q⁹ in fine loquitur de vera ecclesia romana.
m ¶ Sicut eos. ℨ. xj. q. iij. quicūqz. ℨ. e. q. de cōtione.
n ¶ Post mortem. contra. xxiij. dist. quoūdam. et extra qui fi. sint le. causam: sed speciale est hic ⁊ in casibus quos no. ℨ. in princi. questionis. Et est argu. q⁹ si in aliquo lapide vel colūna inueniatur scriptura fides est ei adhibēda. ar. iij. q. vj. postulatus. Ar. cōtra. C. de reli. monumentorum.

Scripture lapidis credit.

a Dicticis.dictice sunt tabule a dico dicis.vnde marcialis.Clerice dictică lateri ne dempseris vnq.
a Dicticis.dictice sunt columne vbi imagines patrum suo cathalogo ponuntur.Johan.
b Designăt.j.de cõse.distin.ij. cum omne crimẽ.
c Uel cecilianum.s.xxiij. qõ. iij. ipsa pietas.
d Eorũdez librorũ.Sed qd si scripio alicuius inueniăt rationes vel instrumenta q̃ que patet eũ vsurariuz fuisse: nunqd pt excõicari? videt q̃ sic:nisi devsuris satisfecerit: qõ tñ non est verũ vbi occultum fuit.
e Reliquerunt.vt extra ō here.si qs eps̃us. nec ẽ ita in alijs illicitis collegijs: nã licet non possit ligari illicito collegio:põt tamen cuilibet de collegio.ff. de rebus du.cum senatus.
f Anathemati.Arg.q̃ cognito errore ẽt post mortem excõicanț heretici
g Monstrari.Sed q̃liter de mõstrabit ist? dicunt quidam q̃ denunciatiue satis videt hec ratio sufficẽ. tamen si denũciatiue probaretur contra quemvis uentem aliquid nollet corrigi: excõmunicaret. Aut iste ẽ in cõtumacia in quã deuẽit ex culpa sua a qua nõ potest exire. & ideo nõ põt excõmunicari. Quidam tamẽ dicũt cum quibus est.h. q̃ nõ est aliqs admittẽd9 denũciatiue:immo oportet q̃ iscribat se & q̃ se obliget ad talionem.iij. q. & in sacris dicticis[a] scripserit quod factũ est in iohãne & in flaui ano religiose memorie epis̃ ystãtiopolitanis. Itẽ i actiõe.v. Aug.ait. Et si forte isti libri ita designant[b] traditorẽ suũ sicut dñs designauit iudã: legãt i eis noiatim & exp̃ssevel cecilianũ[c] vel ei9 ordiatores eorũdẽ librorũ[d] fuisse traditores: et nisi eos anathematizauero ipse cuz eis iudicer tradidisse. Quemõ recitata sunt. Augu. sctẽ mẽorie ysuluit statui & teneri ab initio in eccl̃ia. Impiũ eñ dogma iã inculpatũ est: & ꝺẽnatũ. & eos q̃ tali dogmati obnoxij sũt: anathema tizari voluit eccl̃ie traditio licet etiã mortui essent: ideo sancte memorie Augu. dicit si modo cõuicerek cecilian[e] de his q̃ iferunt ei etiã post mortẽ eius illũ anathematizo. Itẽ multi epi cõgregati sunt & q̃dã de diuersis causis ad eccl̃iasticũ statum pertinentib9 disponẽtes de ipsis statuerunt defunctis qui suas facultates hereticis reliq̃runt[e]: vt etiam post mortem anathemati subijciank. Sunt autẽ & aug. sancte memorie epistole dicentes. q̃ si q̃ ivita sua nõ recte sapuerit: iz nõ ꝺẽnati fuissent adhuc viuẽtes: tñ demõstrato peccato etiã isti post mortẽ anathemati[f] subijciãk. Itẽ sive ra sũt q̃ ceciliano obiecta sẽt & nobis aliqñ possũt mõstrari[g]: ipsiuz mortuũ anathematizarem[e]. Itẽ dicis mihi licere etiã de mortuis iudicare:q̃ iudiciũ nõ tantũ deviuis: iz etiã de mortuis solet fieri. Itẽ raban9 scẽ memorie e ps̃ fact9 ediscene ciuitatis q̃ in sacerdotib9 resplenduit theodoz mosophenuz post mortẽ in eccl̃ia anathematizauit. Itez romanoz[h] etiã eccl̃ia añ ãnos paucos dioscoz q̃ fuit papa eiusdez eccl̃ie ẽt post ei9 mortẽ anathematizauit:cũ nec in fide peccasset tñ:hoc oẽl hoies sciũt q̃ degũt hic rome: & marie q̃ in dignitatib9 existũt: q̃ etiã eidẽ dioscoro cõicato res pmãserũt vsq̃ ad mortẽ ei9. Itẽ si ad tpa theophili sctẽ memorie: vel superi9 aliqs recurrerit etiã origenẽ[i] ueniz post mortẽ anathematizatũ:qõ etiã i isto fecit & vestra sctitas & vigili9 religiosissim9 papa ãtiq̃ores rome.
Itẽ sctã synod9 dixit. Sufficiũt q̃ dicta sunt & plata ecclesiasticã traditionẽ demõstrare. q̃ opz hereticos etiã post mortẽ anathematizari.
Item in actiõe quarta sctã synodus dixit. Augustinus sãcte memorie q̃ inter epos aphricanos splẽduit:diuerse epistole sũt recitate: significãtes quia oportet hereticos etiã post mortẽ anathematizare.talem aũt ecclesiasticã traditionẽ & aliȝ aphricani epi reuerẽdissimi seruauerũt: sed & romana sctã ecclesia quosdã epos etiã post mortẽ anathematizauit:licz ivita sua p fide nõ essent accusati & vtrũq̃ apud nos habita gesta significant.

Questio. iii

Quod autez[j] pro pctõ alicuȝ tota familia excõmunicanda sit multoz exẽplis pbat. Pro pctõ[k] nãq̃ sodomitaz paruuli eoz q̃ beneficio etatis paterna flagitia nescieb̃t:celesti igne sũt cõsumpti. Itẽ p pctõ amalechitaz nõ solũ paruuli eorum:sed etiã biuta aialiaq̃ ad mingentẽ[b] ad parietez iussa sunt a dño deleri. Itez dathan & abirõ auctores scismatis fuerũt ꝓtra moysen & aaron:nec tantũ ipi soli: sed ois substantia eoz cum ipis descendit ad inferos. In nouo testamẽto nõnũq̃ peccatis exigẽtibus grauis pestilẽtia deseuisse legitur:q̃ etiã illos iuoluit qui peccati conscientiã non habebant. Sic g̃ tam seueriss̃ime p peccatis parẽtũ iueniũt puuli puniti nulli dubiũ est quin p pctis eorũdem sententia excõicationis pariter feriri valeant. Dis ita respõdetur. pro peccatis parentũ paruulos corporaliter flagellari ex ꝟbis euangelij apparet: vbi apostoli de ceco nato christũ interrogasse dicuntur. Rabbi quis peccauit:hic aut parentes eius vt cec9 nasceretur. In quib9 etiã illud completur quod dñs ait ad moysen Ego sum de9 zelotes vsitãs peccata parẽtũ in filios vsq̃ in tertiã & quartã pgeniẽ Spiritualiter aũt peccatis parẽtũ paruuli non tenent[c] ex quo per sacramentũ regenerationis ab originali peccato fuerũt emũdati. Unde per ezechielẽ dñs ait. Alia q̃ peccauerit ipsa morietur. filius eñ nõ portabit iniquitatẽ patris:neq̃ pater iniquitatez filij. iusticia iusti super eũ erit: & ipietas impij super eũ tt. quecũq̃ etiã pctã parẽtes cõmiserunt: filius er q̃ psonaliter ab eis separatus fuerit:ei nõ imputank ad penã. Unde peccato ade ideo oẽs posteri teneri dicunk: q̃ nondũ aliquis ex illo materialiter fuerat ꝓseminatus. quia vero apud deũ nõ sententia sacerdotum: sed vita eorum queritur: patet q̃ nõ est notandus sentẽtia quem peccati macula nõ ificit. Hic paulus corinthijs scribẽs ait Si qs frater noiak fornicator:aut auar9: aut idolis seruiens:cũ his nec cibũ sumere debetis. Ex quib9 datur intelligi q̃ nisi pmũ aliqs nominat9 fuerit de crimine: id est vel coram iudice accusatus vel cõuictus: vel in iure ipse de se confessus fuerit q̃ nec sentẽtia ẽ feriẽdus: nec ab eius cõmunione abstinẽdum. Non ergo pro alienius peccato tota familia excommunicãda est. Unde Aug. scribit ad Auxẽtium epm.

Pro peccato patris non est filius anathematizãdus

Si habes de hac re sententiam certis rationibus vel scripturaruz testimonijs exploratam: nos docere digneris quomodo recte anathematizetur[b] fili9 p pctõ pris: aut p mariti[c] pctõ vxoris: aut pro domino seru9 aut quisq̃ in domo etiaz nõ dum natus: si eorum tempore q̃vniuersa domus est anathemate obligata nascatur: nec ei possit per lauacruz regenerationis in mortis periculo subueniri. hec enizᵉ fuit corporalis pena[g] q̃ legimus quosdam contemptores dei cum suis omnibus qui eiusdem impietatis participes fuerunt pariter interfectos tunc quippe ad terrorem[d] viuentium mortalia[i] corporis perimebantur: quadoq̃ etiam moritura. spiritualis autem pena qua fit quod scriptum est. Quecunq̃ ligaueris super terram erunt ligata & in celis. & quecunq̃ solueris super terram erunt soluta & in celis. Ligat quidem qui peccatum non dimittit: soluit autem qui dimittit. Ligat qui excommunicat: soluit autem qui reconciliat. Ligat qui ad penitentiam non admittit: soluit autem qui admittit. Ligat qui ad penitentiam non admittit: soluit autem qui admittit. Ligat qui ad penitentiam non admittit: soluit autem qui admittit

a ¶ Ut anima.8.j.questione.iiij.iudei.
b ¶ Audistis.alia antipophora.
c ¶ Magni nominis.ironice.
d ¶ Jdonei.nō sufficit dicere nisi ratio dicti assignetur.j.q.vij.criminationes.Ar.vtra.de pe.distic.iij.si ex bono.ff. de le

Ezec. xviij. a. Testis rōnem sui dicti assignare debet.

gi.non oim.7.8.pri.q.iij. de tyrijs.argu.testes nō esse recipiendos qui dicūt se rem scire nisi qlitatē 7 vnde nouerūt declarent nisi ei oia inquirant nō pōt pueri ad veritatē. xxiij.q.viij.occidit.7 arg.8.xxij.q.iij.miroz.arg.xxxv.q.vj.de parentela.et.iij.q.iij.si testes.extra de sentē.7 re iudi.sicut.

e ¶ Nisi grauissime ꝓmouerer.gen⁹ loquēdi sicut et illud ego nō facerem tale quid nisi esem extra meipsū.posset tñ phi deri familie ne dño cōicarēt forte ppē atrocitatez facinoris. vt ar.extra de sen. excō.iter alia in fi.7.xvij.qō.iij. miroz.7 no.xj.q.iij.qm̄ multos. sed nūquid hoc licebit? 7 si gratissime cōmoueret non inuit ergo nūquid fieri deberet. sed dd fieri possz: solēt quippe homies recētioūb⁹ factz turbulenti⁹ excitari.vt.xxiij.q.v.ca.ij.7.xj.qstione.iij.tra.

f ¶ Senex. re

Epūs ñ erubescat a subdito doceri.

prehēsibilis est cm̄ eps qui a perito subdito contēnit edoceri.vt 8.xxxviij. distinca.vlt.8.distinc. xxij.de constantino. Et nulla etas sera est ad discendum vsq; ad.lxxxviij.annū.ff.de fideicō. liber. apud iulianū.7 sepe reuelatur minoi 7ē.vt.xcv.dist. esto.

Discendūz est semp.

g ¶ Exptandam.j.be conse.di.iij.quicquid.
h ¶ Ad cū ptiere.8.j.q.j.dōs ꝺclarauit.8.j.q.v.c.j.

ris sup terrā erūt ligata 7 in celo:alias obligat de quibus dictū ē. Ut aia[a] patris ita et aia filij mea ē:aia q̄ peccauerit ipa morietur. Audistis[b] fortassis aliquos magni nois[c] sacerdotes cum domo sua quēpiam anathematizasse peccātū:sed forte si ēent interrogati repirēt idonei[d] in de reddere rationē. Ego au tē si qs a me q̄sierit vtruz id recte fiat:qd ei respōdeā nō iuenio.nūq̄z hoc aul⁹ sū de q̄ rūdā facere facinorib⁹ vna nimiter versus eccliam ppetratis:nisi[e] grauissime ꝓmouerer.Sz si tibi qō iuste id fiat dñs reuelauit neq̄z iuuenilē etatē tuā 7 honoris ecclesiastici rudimēta cōtēno. senex[f] em̄ a iuuene:7 eps tot ānoz a collega necdū āniculo parat⁹ sū doceri:quō possim vel deo vel hoib⁹ iustaz reddere rationē:si aias inocētes ꝓ scelere alieno (qō ñ contrahūt ex adā: in q̄ oīs peccauer̄t) spūali supplicio puniam⁹.etem̄ classiani filij 7 si traxit ex parēte noxā primi homis sacro fonte baptismatis expiendā[g]: tñ quicqd postēz cū genuit peccati pater ei⁹ admisit: vbi pticeps ipe nō fuit:ad eum ptinere[h] qs ambigit? Quid dicaz de cōiuge[i] quid de tot aiab⁹ vniuerse familie? vnde 7 si vna aia per istā seueritatez disciplinc qua tota domus ista anathematizata est sine baptismate de corpore exeun-

do perierit: inumerabilium moꝛz corpoꝛ si de eccla hoi nes innocētes[k] violenter abstrahant 7 interficiant huic dāno nō pōt ꝓparari. Si ergo de hac re potes reddere rationē: ytinā 7 nobis rescribēdo p̄stes vt possim⁹ 7 nos. si aūt nō potes q̄d tibi est in cōsulta ꝓmotione animi facere? vñ si inkrogat⁹ fueris respōsionez rectā non vales inuenire. hec autē dixi etiaz si fili⁹ noster classian⁹ aliq̄d admisit qō tibi anathemate plectendū iustissime videretur. Ut ergo ex hac auctoritate euidētissime mōstrat: illicite excōicat quis ꝓ peccato alteri⁹. neqz aliqua ratione nituntꝰ qui ꝓ peccato vni⁹ in totā familiā sniam ferūt excōicatōis. illicita autē excōmunicatio notatū nō ledit sed excōicantē cōdēnat. Unde greg. scribit magno mediolanensi[l] epo.

¶ Illicite si aliqs excōicat: semetipsū nō illū ꝺdenat.

Qmperimus q̄ laurētius[m] quōdā frater 7 coeps noster nullis te culpis exigētibus cōione priuauit[n]. Jdeoqz hui⁹ precepti nostri auctoritate munitus[o] officiū tuū securus perage: 7 cōionez sine aliq̄ sume formidine. I tē Hiero. in leuit.

¶ Qui nō corde sed ore maledicunt labioꝝm immundi cia contrahunt.

Qui negligūt oīs male dicti ꝓsuetudine[p] fsecare ēt

i ¶ De coniuge.8.xj.questione.iij. quoniam mnltos.C.de sa.san.ec.sancimus.in fine.
k ¶ Innocētes.Ar. maius peccatū est interficere paganū q̄z christianū bonū.arg.xxxij.q.v.si non licet Sed hoc verū est in illato nō in ꝓmisso. id est maius peccatū ē si vna aia p ctm̄ fidelitatis peat q̄z si inumerabilium martyrū corpora p eo trucidarent: 7 hoc videtur littera dicere. si innocentes de eccl'a extrahant: si martyrū corpa pereāt non est damnū: sed dicit ꝑm vulgare hoim damnum ibi esse.

Paganū iterficere an sit ꝗui⁹ q̄z xp̄ianū

¶ Ut ergo. hec est secūda pars q̄stionis.in q̄ ꝓbat p tria ca. q̄ magꝭ nocet maledicenti: q̄z illi cui iniuste maledicitur. Jo. de f.

l ¶ Mediolanēsis. id est de illa ciuitate nato vel suffraganeo mediolanen. archiepiscopi.

ij. ps.

Q Omperimus.

m ¶ Laurēti⁹ fuit archiepūs mediola. distic. xvij.q.j.hinc etiā. 8.lxij.distic. q̄to. vel ipse magn⁹ fuit post laurentium natus.

n ¶ Priuauit Ar. contra. ff. de re iudi. l. iij. ℌ. ꝑdemnatus.

o ¶ Munit⁹. argu. q̄ sicut solo ꝺbo excōicat quis: ita et solo ꝺbo absolui potest. arg. v.q.j.q̄dam. Arg. vtra J.e.ℌ. notandū. extra de sen. ex. cū desideres. xj. q.iij. cuz aliqs. credo q̄ solo verbo possit absol-

Excōicatio 7 absolutio solo ꝺbo fieri p̄nt.

ui: q̄ oīs res p q̄scūq̄z causas ꝺhib. 7ē. ex de re. iu. c.j. vel nō tenuit hec sniа. q̄z laurē. erat heretic⁹. Jo.

p Qui negligūt. ¶ Consuetudinem. Inducitur ex consuetudine presumptio. vt distic. xliij. multis. J.e. deus. ff. de re mili. non omnis. ff. de vsu et

habi. plenū. ℌ. sed si. ff. de accu. si cui.

a ¶ Maledicāt. Qō fit q̄n nō credunt esse verū qō dicūt. vel q̄n p̄ maledici 7 filio vt. v.q.v. non osculat.

b Sj quis non recto. ¶ Nihil leditur. 8.xj.q.vlt. cui est illata. 7.e.q.7 si ad tempus.

c ¶ Qui intus

Esaie vj.b.

8.ij.q.j.nemo. cōtra.xj.q.iij. illud Dic q̄ obest q̄ntū ad recipiendum vnitatem sancto rū: ledit autē q̄z rū ad participāda ecclesiastica ministeria. sentētia aūt pastoris semper timenda est. nam quo ad deū non pōt ecclesia ligare: misi cū emittit constitutionē aliquā. vt. 8.c.q.j.c.j.7.ij.

Ecclia ꝑliter pōt ligare.

Q On in perpetuum.

d ¶ Illum. scz iustum.

e ¶ Illi. i. ad malū illius. j. iniusti.

f ¶ Sacrilegij Jtē tenet actione iuriarū. xj.q. iij.c. temerariū. et tenet ad oīa ite resse 7 ad maiozē penā si visū fuerit expedire. extra de sen. exc. sacro. Item crīmē sacrilegij dignuz est depositōe. vt. lxxxi. distinc. q̄to. vel ipse magn⁹ fuit post laurentium natus.

Psal. xxxvj.

Sacrilegiū ē depositiōe dignum.

n ¶ Priuauit Ar. contra. ff. de re iudi. l. iij. ℌ. ꝑdemnatus.

o ¶ Munit⁹. argu. q̄ sicut solo ꝺbo excōicat quis: ita et solo ꝺbo absolui potest. arg. v.q.j.q̄dam. Arg. vtra J.e.ℌ. notandū. extra de sen. ex. cū desideres. xj. q.iij. cuz aliqs. credo q̄ solo verbo possit absol-

Excōicatio 7 absolutio solo ꝺbo fieri p̄nt.

ui: q̄ oīs res p q̄scūq̄z causas ꝺhib. 7ē. ex de re. iu. c.j. vel nō tenuit hec sniа. q̄z laurē. erat heretic⁹. Jo.

p Qui negligūt. ¶ Consuetudinem. Inducitur ex consuetudine presumptio. vt distic. xliij. multis. J.e. deus. ff. de re mili. non omnis. ff. de vsu et

si non corde maledicant[a]: tñ imundicīā labioꝝ (ſm Esaie ꝺbum) 7 inquinamēta oris incurrunt. Item.

¶ Extra nō sentētia quēlibz ligat vel soluit.

Sj qs nō recto iudicio eoꝝ q̄ p̄sunt eccl'e de pellat 7 foras mittat: si ipse antea nō exist: hoc est si non ita egit vt mereret exire nichil leditur[b] in eo q̄ non recto iudicio ab hominibus videtur expulsus: 7 ita fit vt interdū ille q̄ foras mittit int⁹ sit. 7 ille foras q̄ intus[c] videt retineri. I tē rabanus de ecclesiasticis p̄suris. li.j.

¶ De eodem.

Qn in ꝑpetuū dānamur cū iniuste iudicamur dicente psalmista. Nec dānabit illū[d] cū iudicabit illi[e]. Multi sacerdotū culpam zelo dei se ꝓsequi. p̄tenk. sed dū idiscrete hoc agit sacrilegij[f] facin⁹ incurrūt. 7 dū p̄cipites[g] quasi ad emēdādū ruūt ipi q̄z multo magis in deterius cadūt. I tē ex concilio Parisien. tēpore Lodouici.

¶ Qua pena feriat q̄ illicite aliquē excōmunicat.

De illicita excōicatione lex iustinianj imperatorꝭ catholici quā ꝓbat 7 ꝓbat catholica eccl'a p̄stōe cxxviij[h]. c. ccc. lib.j. decreuit vt nemo pbr̄ excōicet aliquē anteq̄z causa ꝓbetur ꝑpter quā ecclīastici canones hoc fieri iubēt. ¶ Si qs aūt adversus eā aliquē excōicaue

Virtus oīa per cūctat.

h ¶ Et illicita. ¶ Cxxviij. Hodie non distingnit li ber iste per ca. ponitur autem lex ista in auc. de sanc. epis. ℌ. omnibus. col. ix. ij. q.j. nemo episcop⁹,

i ¶ Maioris. Qñ sup̄ior possit absoluere ligatū ab inferiore no. xl. q. iij. si eps. Qua aūt pena punit iuste excōicans: habes ex de sen. excō. sacro.

k ¶ Qui legitime. Etiā si iusta fuerit causa excōicationis. vt extra de sen. excō. sacro.

rit: ille quidez qui excōicat⁹ est maioris[i] sacerdotis auctoritate ad gratiam sancte cōmunionis redeat. Jo autem qui legitime[k] non excōmunicauerit: intantū abstineat a sacra cōmunione tp̄is q̄nto maiori sacerdoti visuz[l] fuerit: vt quod iuste fecerit: ipe iuste patiat. Et hinc sanctus Greg. ad Johannē epm scopū iuste excōicantē iter cetera scribit dicēs. Cassatz pri⁹ atq̄z in nichilū redactis ꝓdicte sentētie tue decretis ex beati petri principis apostoloꝝ auctoritate decernimus. xxx. dierū spacio te sacra cōione[m] priuatū ab oipotēti deo tāti excessus veniaz cū sūma penitētia ac lachrymis exorare. q̄ si hāc sententiā nostrā te cognouerimus ipleſſe remissius: nō tā tantū iusticiā sed contumaciā fraternitatis tue cognoscas iuuante deo seuerius puniendā. q̄ nemo propere vel preposterē. 8.nō ꝓmonitus neq̄z cōuict⁹ est iudicādus. ¶ De conuentione autē huius ipe ratoris manifestoruz[n] crimi nū lex[o] dicit. quicūq̄z tribus auctoritatib⁹ iudicis ꝓuentus est: vel trib⁹ edictis fuerit ad iudicē ꝓuocatus: aut vno ꝓ oīb⁹ pemptorio[q]. id ē qō cām extinguit fuerit vocatus: 7 p̄sentiā suā apud eū iudicē a quo ei denūciatū ē exhibere noluerit: aduersus eū quasi cōtumacē iudicari pōt. q̄nimmo retractari nec

l ¶ Uisuz. Hodie relinquit arbitrio iudicis vt ep̄i: sed tantum mēsis ad hoc p̄figitur. vt extra de sen. exc. sacro Uel dic q̄ ſm arbitrium superioris carebit cōione hominuz. sed tamen ipo iure ē ꝓmatus ingressu ecclesie.

m ¶ Cōmunione. Hodie tantū ab ingressu ecclesie. vt extra de sēten. excōi. sacro.

n ¶ Manifestoꝝ. Arg. q̄ in manifestis crimi nibus ꝓcedit ad monitio. arg. iij. q.v. da suspecti. Argu. contra extra de iureiu. ad nostram.

o ¶ Lex. Hec lex nō inuenitur nisi intelligatur de tenoꝛe legis que est. C. quō et quando iu. consentaneum.

p ¶ Auctoritatibus. i. citatio nibus.

q ¶ Peremptorio. Dico q̄ ql bet iudex p̄t pēptoriū mittē. probat ex de sen. et re iudi. cum berthold⁹. i p̄n. ex de of. iudi. deleg. extris. Iz oīs dicere ꝓsueuerint q̄ tm̄ ordinari⁹ vel a p̄cipe delegatus possit illud mittere. vt in aut̄. de lit. ℌ. oēm. in fi. col. ix. C. de iudi. sancimus. i fi. ex de ap. sicut romana. Jtē pē

Citatō pēptoria an possit a ꝺcunq̄z iudice mitti.

ptoriū nō est statim mittē dū nisi cogat necessitas. vt ex de dila. c.j. ff. de iudi. nōnūq̄z. Jtē scias q̄ lz lex dicat q̄ iudex dz mittere adhuc vnū edictū post pemptoriū. vt. ff. de iudi. 7 post illō tñ nō est verū nisi velit iudex gratiā facere ei. extra de offi. dele. cōsuluit.

Citatō pēptoria q̄ tū tps cōtinere dz.

Itē dicunt q̄daz q̄ pemptoriū debeat ꝓtinere tm̄ q̄tum si q̄libet triuz edictoriū p se ꝓponeret. C. quo ꝛ q̄n iu. i aut. q̄ semel. Sed veri⁹ credo q̄ illud sit i iudic̄ arbitrio. vt extra ō ap. cuz sit roma. Itē lz iudex tribus edictis et vno pēptorio debeat citare/si tm̄ ps nō venerit ad primā citatiōem punit in suptib⁹ litis. C. de iudi. sancim⁹. Item si iudex ter citet ꝛ nō apponat hoc aduersū pere=ptorie tm̄ intelligit citat⁹ pemptorie: vt. C. quo mō et q̄n iudex. tres denūciationes. Itez si reus ad primam citationem dicat se nolle venire: nō est denuo citād⁹ q̄ ideo ter citak vt p̄sumak eī cōtumacia. ff. de re iudi. cōtumacia. cū ergo certū sit euz nolle venire nō ē denuo citādus. q̄ in icertis nō in certz locus est cōiecturis. ff. de ver. ob. contnuus. Sed q̄d si iudex ꝓferat sententiā ℨ citatuz non pēptorie: videk q̄ nō teneat sntia. vt. C. quō et q̄n iudex. ea q̄. et hic idem videk. Ar. cōtra. C. quō et q̄n iudex. cessante.

a ¶ Per appellationē. Naz ꝛ ptumax nō audik appellās. vt ℣. q. vj. item sunt quoruz. Sed est arg. ℨ. iij. q. ix. reuera. ex de sent. excō. p tuas.

Contumax nō appellat.

b ¶ Ex euāgelica aucte. Nam p appellatōez⁸ negocia possunt quotiens in cōtumacez fuerit iudicatum. Sz ꝛ hanc sntiam de trib⁹ auctibus conuētis ex euāgelica⁹ auctoritate celestin⁹ ad nestoriū dicēs. et ephesina synodus de eodē decernēs: ꝛ beat⁹ Gregoriu⁹ ad Johānē scribēs cō probauit. De pēptorio scripto africanū cōciliū demonstrat de cresconio vt si cōuētus resipiscere detractauerit: suo ꝓtēptu etiā sua cōtumacia faciēte auctē iudicia ria tā ꝓtinus excludak. I tē beat⁹ Gregoriu⁹ de sntia iudiciaria in cōtumacē scribens ad maximū p̄sumptorē salonitanū epz dixit. Hortamur vt ad nos venire (si postposita excusatione) festines: q̄tenus seruata iusticia: hec q̄b⁹ accusaris ꝛ cognoscere/ꝛ finire scōm canōica instituta xp̄o reuelāte possimus. Ita autē fac vt ad veniendū amplⁱ iam moras non ingeras nec magz ipa te absentia obnoxiū his q̄ dicunk assignet. ꝛ nos in te hec res nō solū ꝓpter p̄dicta crimia: q̄ purgare subterfugis: ℨ etiam ꝓpt inobediētie culpā duri⁹. I. vt in contumacem cogat ex cōcilio ferre iudicium⁸.

I tē origenes sup leuiticum

¶ Ita nō snia ab eccl̄ia aliquē ejcit vel ad eā reducit.

Q Um aliq̄s exit a veritate a timore dei: a fide a charitate: exit de castrz eccl̄ie etiā si p epi vocē mini me abijciak. sicut ecōtrario aliquis nō recto iudicio foras mittitur: sed si ante non exierit. i. si nō egerit vt mereat exire nichil ledik. Interdū eni qui foras mittit: intⁿ est. ꝛ q̄ foris est intⁿ videk retineri. I tē Augu. ¶ Et qui apto sacrilegio ꝛ q̄ puersa vita fidelib⁹ nō sociank ad ecclesiā nō ptinere ꝓbantur.

D Eillis q̄ ab eccl̄a sūt segregati nō dicit⁹ ea q̄ sunt spūs nō pcipiētes: ne ad sciētie⁹ pceptōez referak. sed dictū est spiritū nō habētes. Hoc vtiq̄ nō diceretur nisi de segregatis ab eccl̄ia q̄ dicti sunt spm̄ nō habētes Sed nec ille dicēdus est eē in eccl̄ia⁶: ꝛ ad istā societatē spūs ptinere: q̄ ouib⁹ xp̄i ficto corde miscet. Sctūs eni spūs disciplie effugiet fictū. neq̄ eni solū ad eccl̄esiā nō ptinent qui separationis aperto sacrilegio mālfesti sūt sed etiam illi qui in eius vnitate corꝓraliter mixti per pessimam vitā separantur.

I tem ex quinta ỹnodo.

¶ A deo separam⁹ quos improbos demonstramus.

Q Ertū est q̄ q̄ impius demonstrat⁹ est: oīno separat⁹ est a deo: sicut etiā ille qui anathematizat⁹ʰ est tanq̄ impi⁹ separat⁹ est. Nichil eni aliud significat anathema: nisi a deo sepatōez⁸. Illicite ergo excōicatio (vt ex p̄missis apparet) nō ledit eū q̄ notak: sed illū a quo notatur: ac p hoc q̄ innocētes sunt ex alteri⁹ crimie condēnari nō possūt: sicut ab iprudētib⁹ familie potētū ꝓ pec cat⁹ dn̄oꝝ ꝓsueuerūt notari

¶ Sz adhuc obiciť illud q̄ non solum innocētes ſz nec etiam criminosi sentētia maledictōnis sint feriendi. Ait eni xp̄s in euangelio. Orate pro ꝓsequētib⁹ ꝛ calūnianti bus vos: benefacite his qui vos oderunt. Itē apostolus Bñdicite ꝓsequētibus vos: benedicite et nolite maledicere. Item. maledicti regnū dei non possidebunt.

I tē hiero. in epla⁴ ad tituz.

¶ Cūb omni maledicto fideles immunes esse oportet.

Jude c.

a ¶ Diabolo. Cū ꝓtē debāt de corꝑe moysi.

b ¶ Blasphemie. Cui non aliud dixit q̄ hoc i peret tibi de⁹: ſz vñ hoc habuit apls ignoꝛatur.

c ¶ Populo illo qui fuaret legem dei.

deut. xxvij. b.

d ¶ Altero. id est gebal.

e ¶ Heliel. In pri. c. vocat eundē montē gebal

f ¶ Maledicāt. Non ser vānibus.

Q Um ergo. g ¶ Propositi. id est varijs modis seruabatur lex. quidā seruant eā amore iusticie. q̄dam timore pene.

h ¶ Ad salutem. Sicut paulus. ff. pri. q. iij. quis nos. tamē q̄dm̄ seruilis timor est in homine nō saluak. vt ff. ꝓori. questione vj. ℣. ex his.

i ¶ Maloꝝ Jdē dicit in deuteronomio.

k ¶ Prime p̄uaricationi. scilicet fraterno odio vel peccato ade. Johan.

l ¶ Chanaan. ipsi chā. non maledixit: sed filijs eius vt ostenderet q̄ primi motus nō essent punendi: sed ipsi secundi. vel ideo quia magis terrentur parētes in pena filioruz q̄ in ꝓpria. vt ff. quod me. cā. isti quidē. ℣. vlt.

m ¶ Si angelus. Hoc exposituz est. ff. questione. iij. si is q̄. ꝓest.

n ¶ Distinguēduz. Qui ex pti-

Judex

Wot⁹ pumi ñ sūt punēdi.

Deū. xxj. a. Walē dicens

pat familias bis misit suos suos tertio filiū ad iuitatos. vt loctur de enāgelica denūciatione. vt. ij. q. i. si peccauerit

c ¶ Judicium p̄t intelligi de infamato qui se noluit expurgare. vñ ꝓpter hoc erat deponēd⁹. vt. xxx. d. c. vlt. in fi. vel intelligas istō de sen. ex. et nō de diffinitiua q̄ illa nō ferť ni si lit. ꝓtest. q̄liter aūt in criminib⁹ ferenda sit nota ui. iij. q. ix. i summa. Jo.

D Eillis.

d ¶ Nō dicit. Judas apls⁹

e ¶ Scientie. hoc vult dicere q̄ heretici et hypocrite ab eccl̄a ſt segregati: nec spm̄ sctm̄ habēt ſz habent dona spūsscti. i. sciam ꝛ fortitudinem.

f ¶ In eccl̄ia. J. de pse. dist. iij. est vnitas. ℨ. sed ibi eccl̄ie nomen largius sumit vt ꝓphēdat bonos ꝛ malos. ad hoc facit. xj. q. iij. audi. ꝛ melius. c. nolite.

Q Ertū est.

g ¶ Anathematizat⁹. s. iuste nā q̄ ad deuz eq̄ sepak q̄s a deo p peccatuz sicut p excōicationem.

h ¶ Separatione. ff. iij. q. iij. en geltrudam.

¶ Illicita. Hec ē iij. ps. q. in qua. p bak q̄ nullus bonus dz alij⁹ maledicere nisi quā do aliud facere nō potest. ꝛ tunc amore iusticie: ñ liuore vel vltiō Jo. de fan.

i ¶ In epistola. Jude.

deut. xxvij. b.

Hypocrite ñ habent spiritū sanctū.

iij. ps.

Mat. v. ß

Rom. v. d

Gala. v. d

S Jigitur michael non fuit ausus diabolo⁹: ꝛ certe maledictiōis dignissimo iudiciū inferre blasphemie⁶: q̄tomagis nos ab omni maledicto puri esse debem⁹? merebak diabol⁹ maledictum: sed p os archangeli blasphemia exire nō debuit Relege veteres libros: ꝛ vide. ꝛ que tribus in mōte garizim cōstitute sunt vt bene dicerēt populo⁶ ꝛ que in mō te altero⁵ vt maledicerēt ruben qui maculauerat thorū parētis: ꝛ zabulon nouissim⁹ lie filius ꝛ ancillarum liberi in monte heliel⁶ ponūtur vt maledicant⁶ his qui maledictione sunt digni. I tez in li. iudicū. ¶ Quos significant illi qui ad benedictionē qui ve ad maledictionē de filijs israel electi sunt.

Q Um ergo i singulis q̄ busq̄ fideliū talis sit propositi⁸ varietas: hoc mihi designari videtur in hoc loco q̄ dimidij illi qui iuxta montē garizim incedunt illuz qui ad benedictionē electus est: istos figuraliter idicent: qui non metu sed benedictionum ꝛ repromissionū desiderio veniūt ad salutē⁵. illi ño dimidij: qui iuxta mō tē gebal incedūt: in quo maledictiones ꝓlate sunt istos alios indicāt: qui maloꝝ metu ꝛ supplicioꝝ timore cōplentes q̄ in lege scripta sūt: pueniunt ad salutez. Sed q̄ p persecutoribus iussit ora re: ꝓinos parētes pro trāsgressiōe mādati mortis maledicto pcussit. Cayn quoq̄ quia primeᵏ p̄uaricationi fratricidiū adiunxit: sententiaz maledictionis a dño reportauit. Abrahe quoq̄ dominus dixit. Maledicā maledicētibus tibi: ꝛ benedicā benedicētibus tibi. In euāgelio etiā cū esuriēs veniret ad ficū nō inueniēs fructum in ea sua maledictione ppetua sterilitate ipam damnauit. I tez noe cū verēda sua a chaz derisa cognoscret filiū ei⁹ chanaan¹ maledicens dixit. Maledictus chanaan sit seru⁹ fratrū suoꝝ. Isaac cuz beneditceret iacob filio ait. Qui maledixerit tibi sit ille maledictus ꝛ qui benedixerit tibi: bñdictione replea tur. I tez sicut in li. Deutronomij legit Moyses ex precepto dei. xij. tribus filioruz israel in duas partes diuisit ꝛ sex trib⁹ iussit vt iuxta montem gebal incedentes maledictionē trāsgredientiū legē vociferarēt. Alijs ꝓcepit vt iuxta aliū montē incedētes: benedictiones obseruantiū exclamarent. In nouo etiā testamēto petrus apls legit symoni maledixisse cum ait. Pecunia tua tecū sit in pditionē. Paulus q̄q̄ q̄ dixerat Benedicite ꝛ nolite maledicere: fornicatorē corinthiuz iussit excōicari. I tē in alia epla ait. Si q̄s nō fuerit secut⁹ doctrinā dñi nostri iesu xp̄i: sit anathema marranathan. I tē galathis: si āgelus⁶ de celo veniēs aliō vobis euāgelizauerit: anathema sit. ¶ Dixti guēdū⁶ est ergo inter maledictū q̄ ꝓhibēt: ꝛ maledictuz quod a dño ꝛ sanctissimis viris ratiōabiliter ꝓfertur. Maledictū quod ꝓhibetur est illud quod ꝓcedit ex voto vltionis ꝛ odio ꝓsequētis: nō ex amore iusticie. maledictū ño q̄ sancti maledicūt est illud q̄ ꝓcedit ex amore iusticie: non ex liuore vindicte. Vñ Greg. ait i mora. li. iij. ¶ Sancti viri nō ex voto vltiōis sz amore iusticie aliū maledicūt

Q Um scti viri maledictionis sntiam ꝓfrūt: nō in hāc exvoto vltiōis⁶ sz ex iusticie examine ꝓrumpūt. intⁿ subtile⁶ iudiciū respiciūt: ꝛ mala foris surgentia qua maledicto non peccant in quo ab eterno iudice non discordāt. I tē scriptura sacra duob⁹ modis maledictum memorat: aliud videlicet quod approbat: aliud q̄ dānat. Aliter enim male

macia maledicit punit. vt ex de cle. male. ca. ſ. qui ex temeritate vel leuitate meretur veniaz. vt. ij. q. ſtione. iij. si quis irat⁹. ℨ. ℨ. notandum. talis eñ veniali ter peccat. vt. xxv. distinc. ℨ. als. in fine. qui ex insania miseratione dign⁹ est. vt C. si quis ip era. maledi. i. vnica.

an sēp punīri debeat Mat. xxj. b.

Beñ. ix. d.

Beñ. xxvij. d.

o ¶ Um scti. ¶ Ultionis. ß. xlv. distic. capi. vera iusticia. ß. lxxxvj. distinc. odio.

deuk. xxvij. b.

p ¶ Subtile. Argu. q̄ subtilitas est in canonibus cōsiderāda. argu. ij. questiōe. ſ. in primis Argu. cōtra. extra. ō ap. dilecti. ꝛ isti. de fideicō. here. ℨ. ſz quia. vbi dicit q̄ subtilitas ꝓniciosa ē i legib⁹: ꝛ simplicitas est amica veritatis. Jo.

Actu. viij. d. Subtilitas reꝓbat

Rom. xij. c. ſ. cor. xvj. Gal. ſ. b.

Apostolice. ¶Exemplo. qui tradidit corinthiũ satha-
Gen. iij.c. b ¶Errantiũ In fide. Johan.
Gen. xij.a. Am sacerdotes.
c ¶Fideles. iã ẽ plati. sic nõ est hic ar. q̃ isto si peccauerit: tẽ spectat ad oms.
Rom. xij.c. d ¶Separentur. Ergo sacerdotes habẽt officiũ excõicandi. vt.ij.questiõe.j. nemo eps.
De excõicationis.
e ¶Gradus. Quia periculo grad⁹ honoris sui excõmunicauerat eũ. vel ꝑ gradũ honoris suivocauerat ipsum. nam aliter vocãti sunt maiores aliter miores. vl qz gradatim vocauerat ipsum in vltimo peremptorio.
Bsecande sunt.
f ¶Quis. xlv. distinc. sed illud
g ¶Totum. Totũ dicit z nõ tantũ alexãdrinã ecclam itellexit. vt.j. q̃stiõe j. manifestũ. Uel dic totũ. qz eius sequaces erãt p totum orbem.
Ocripiantur.
h ¶Epale. Argu. q̃ excõicatio spectat tãtũ ad officiũ epale. nã mucro epi ꝺz. xvj. qõ. ij. vlis. de hac materia dist. ij. questiõe. j. nemo episcop⁹.
i ¶Maior. Si excõicatio ẽ maxima & nõ dz infligi ꝓ leuib⁹ criminib⁹. vt. ẽ. c. q j. nõ auferam⁹. in fi. z. xj. q. iij. ne dictuz ꝓferk iudicio iusticie vt in ipo primo peccãte platum est cũ audiuit. Maledicta terra in opere tuo ꝛc. z sicut abz ahe dicit. Maledicã maledicentib⁹ tibi. aliter vero ꝓferk maledictum quod non iudicio iusticie: sed liuore vindicte punik. a quovoce pauli predicãtis cessare admonemur qui ait. Benedicite: nolite maledicere. Item pelagius papa anglio epo.

¶Errãtes z in errorẽ mittẽtes excõicentur.

Apostolice auctoritatis exẽplo[a] didicimus errãtiũ[b] z in errorẽ mittenti um spũs tradẽdos eẽ sathane: vt blasphemare dediscãt Itẽ anacletus papa.

¶Delinquentes corrigantur a sacerdotib⁹. Incorrigibiles inuẽti excõicentur.

Am sacerdotes q̃s reliqui fideles[c] oẽs sũmam debẽt habere curã de his que pereũt: q̃ten⁹ eoruz redargutione aut corrigantur a peccatis: aut si incorrigibiles apparuerint ab ecclesia separent[d]. Itẽ greg. pa.

¶Secũda vel tertia admonitione interposita: excõicationis sententia precedat.

De excõicatiõis articulo que tñ interposita ꝺditiõe gradus[e] iã (vt ita dicã) sc̃d vel tertio: ex necessitate subiuncta est beatitudo vra imerito q̃rik. cũ paul⁹ apl's dicat. In promptu habẽtes vlcisci oẽm inobedientiã. Itẽ hieronym⁹. ¶Mali ab ecclia sunt eliminadi.

Bsecãde sunt putride carnes: et scabiosa ouis[f] a caulis repellenda: ne tota dom⁹: massa: corpus: et pecora ardeãt: corrumpank putrescãt: intereãt. Arrius in alexandria vna scintilla fuit. sz q̃z nõ statim oppressus est per totum[g] orbẽ eius flamma populata est. Item Augustinus.

¶Pro diuersitate culparũ subditi a ꝓpositis corripiant.

Scripiãtur itaq; a ꝓpositis suis subditi correctiõib⁹ de charitate veniẽtib⁹ ꝓ culparũ diuersitate diuersis vel minoribus vl amplioribus. qz et ipsa que damnatio nominatur quam facit episcopale[h] iudicium: qua pena in ecclia nulla maior[i] est: potest (si deus voluerit) in correctionem saluberrimã cedere atq; proficere. neq; enim scimus q̃d contingat seq̃nti die: aut ante finẽ vite huius de aliquo tali de sperandum[k] est: aut cõtradici deo potest: ne respiciat et det penitentiã: z accepto sacrificio spiritus contribulati coꝛdisq; cõtriti a reatu (q̃s iuste dãnationis) absoluat damnatũ[l] quem ipse nõ damnat[m] pastoris tñ necessitas habet (ne per plures serpant dira contagia) separare[n] ab ouibus sanis morbidã ab illo cui nichil est iposibile ipa forsitã separatiõe sanandã. nesciẽtes eñ q̃s pertineat ad p̃destinatorum numerum quis non pertineat: sic affici debem⁹ charitatis affectu: vt oẽs velim⁹ saluos fieri. Itẽ ꝑsper. ¶Qui corrigi nolũt: excõmunicatiõis ferro debent abscindi.

Ece autẽ crimia quorunlibet si ipis criminosis ꝓfiteri nolẽtib⁹[o] vnde cũq; claruerint: q̃cunq; non fuerit patiẽtie leui medicamẽto sanata veluti igne quodam. pie increpatiõis vrẽda sunt: z curanda. q̃ si nec sic q̃ dẽ eq̃nimit sustinẽtis ac pie increpãtis medela ꝓfecerit i eis q̃ diu portati z salubrit obiurgati corrigi noluerint: mo episcoporũ. z ca. episcopi.
k ¶Desperãdũ ẽ. j. xxvj. q. ij. ancillã. et de pe. dis. vij. nemo.
l ¶Dãnatum Ab ecclia.
m ¶Nõ damnat. i. non dispnit dãnare eternaliter.
n ¶Separe. qz talis dãnatio medicialis ẽ nõ mortalis. vt. ij. q. j. multi.
o ¶Cce autẽ. ¶Nolẽtib⁹. Ar. ẽ h q̃ in notoriis req̃rit admonitio. vt. c. de illicita. Itẽ est h arg. q̃ iz ds neget crimẽ: tñ ꝺz notoriũ. Itez hic ar. q̃ etiã si i modũ exceptionis est aliq̃ crimẽ ꝓbatũ q̃ est facta fides. z ꝓt talis puniri nisi corrigat ex hoc q̃ dicit. vndecũq; claruerit. Nã z iudiciũ hereti coꝛ clarificat ecclesiaz. vt. ẽ. c. q. j. subdiaconus. Ad hoc põt dici q̃ in cã denũciatiõis loq̃k vbi q̃liscũq; fnia sufficit. vt dixi. xxij. q. v. hoc videk. z ij. q. j. multi. z iz in cã denunciationis agak ad penitentiã. tñ si noluerit postea penitere põt puniri. Alij intelligunt de crimine notorio.
p ¶Uficunq;. Et eodẽ mõ dicit lex q̃libetcunq; ꝓfitet tutoꝛi q̃ sit tutoꝛ si sipk dictũ sit et piculũ spectat ad eũ. vt ff. de admi. tut. pr̃. H. vlt. sic. xxij. q. v. hoc videk.
q ¶Patiẽtie. i. ꝓpt denũciatio nẽ noluerit coꝛrigi. si intelligas ꝓut alij intelligunt de notorio crimine tunc exponas si nõ fuit dispẽsatũ cũ eis nã bene eps cuz talib⁹ põt dispẽsare. extra de iudi. at si clerici.
a ¶Putredinis. hoc intellige cũ sine scãdalo id fieri potest. vt. ẽ. ꝓxi. qõ. iij. cũ quisq;.

An non.
b ¶Adulteriũ. Sz qualiter dicitur ꝓmittere adulterium cum vxore legitima? Rñ. quia per adulterium reddit eam sibi illicitaz. xxij. q. j. in ꝓuincio. in fi.
c ¶Post. lxxvij. Cõtra. j. xxxj q. j. quõ. hoc ibi solutũ est z exposit[um].

Tagz.
d ¶Et falsos. ẽ. xxij. q. v. si quis conuictus. ẽ. xxiij. qõe. v. lex debet.

Si quis.
e ¶Pauperem. videtur ergo q̃ cause oppressionis pauperum spectant ad ecclesiam. vt lxxxvij. di. desolatis.
f ¶Scripta. sic. xj. questione. iij. cure. ij. questione. j. legum. hic videtur q̃ statiz post citationem primam aliquis possit excõicari. Argu. x. questione. ij. ꝓsenti. Sz dic q̃ nisi post tria edicta. vel vnũ peremptorium. ẽ. eo. ca. de illicita.

Si quis romipetas.
g ¶Et peregrinos. Sic extra ꝺ treu. z pa. tanq; putride corpis partes debẽt ferro excõicatiõis abscindi: ne sicut caro morbis emortua (si abscissa non fuerit) salutẽ relique carnis putredis[a] sue cõtagione corrũpit: ita isti q̃ emendari despiciunt: z in suo morbo ꝓsistũt: si morib⁹ depꝛauatis in sctõruz societate pmãserint eos exẽplo sue pditionis interficiant Item Nicolaus papa Lothario regi.

¶Excõicandus est q̃ duas simul vxores hre ꝓsumit.

An nõ districta vltiõe feriẽdus es: q̃ in duabus vxoribus adulteriũ[b] lameth z flagitiuz imitat⁹ esse dignosceris: qđ dñs nõ nisi post. lxxvij[c]. gñatiões suo salutifero iteruẽtu deleuit cũ chain fratricidiũ. vij. gñatione aquis abolitum sit cathaclismi. id est diluuij.
Itẽ ex cõcilio agathensi.

¶Falsi testes et homicide cõmunione priuentur.

Itaq; cẽsuimus homicidas et falsos[d] testes a communione ecclesiastica esse submouẽdos: nisi penitẽtie satisfactione crimina admissa diluerint. Itẽ ex cõcilio toletano. j. ¶Excõicetur potens: q̃ pauperez religiosum spoliare ꝓsumit.

Si quis de potẽtib⁹ clericũ aut quẽlibet pauperẽ[e] aut religiosuz expoliauerit z mãdauerit eum ad se venire eps vt audiatur: z cõtẽpserit: inuicẽ mox scripta[f] ꝓcurrant per oẽs epos pronuncie: z quoscũq; adire potuerint vt excõmunicat⁹ habeatur ipe: donec obediat z reddat aliena.
Ex dictis Gregorij pape.

¶De eodem.

Quisquis p dolũ manũ suã mittit in christum id est episcopũ vel pbr̃m: qa sacrilegiũ graue cõmittit: z si quis ecclesiam dei vastat aut ipugnat aut incendit: qz hoc grauissimũ est sacrilegium: placuit sancte synodo vt in primis oĩa bona eius ꝓscriptione publicenk. deide in vno loco id est mõasterio inclusus peniteat omnibus diebus vite sue.
Item Calixtus papa.

¶Cõione pruek: qui romipetas/vel pegrinos/vl mercatores molestare ꝓsumit.

Si q̃s romipetas[g] z pegrinos z aplorum limina z aliorũ sanctoꝛ oratoria visitãtes capere: seu rebus quas ferunt spoliare: et mercatores nouis theloneorũ z pedagiorũ exactionib⁹ molestare tentauerit: donec satisfecerit communione careat christiana.
Item Urbanus papa.

¶Excõmunicẽtur qui oratores ecclesiarũ: bona earũ personas ibi seruiẽtes: infestare ꝓsumunt.

Paternarũ traditionũ exẽplis cõmoniti pastoralis officij debitũ persoluẽtes: ecclesias cũ bonis suis tam ꝓsonis q̃ possessionibus clericos videlicz ac monachos eoꝛũq; cõuersos vel cõmissos: oratores q̃q; cũ suis nichilomin⁹ rebus quas ferũt tutos z sine molestia esse statuim⁹. Si quis aũt contra hoc facere ꝓsumpserit: z postq̃ facin⁹ suũ recognouerit: z infra dierũ spaciũ. xxx[h]. competẽrer[i] non emẽdauerit: a liminibus ecclesie arceatur: z anathematis gladio feriatur[k].
Itẽ Nicolaus papa oĩbus episcopis.

¶Qui oratorib⁹ pauꝑibus non arma ferẽtibus in malũ obuiauerint excõicentur.

Ui q̃ pegrinos vel oratores cuiuscũq; sancti siue clericos siue monachos vel femias aut inermes pauꝑes depꝺati fuerint vel bona eoꝛum rapuerint: vel in malũ eis obuiauerint: anathematis vinculo feriank: nisi digne emẽdauerint. pax ꝺo illa quaz treugã dei dicim⁹ fidelr obꝺuek sicut ab archiepis[copis]

innouamus. solus ei ꝓceps ꝓt iducere noua vectigalia. vt ibi dicitur. z. ff. de pu. et vectiga. l. vectigalia. z talis qui induxit noua vectigalia vel deportak vel capite punik. nã incidit i le. iul. de vi pu. vt. ff. ad. l. iul. de vi pu. l. vl.

Vectigalia nouꝑa solo ncipe in duci pñt.

Paternaz
h ¶Xxx. Argu. q̃ sufficit si peremptoriuz sit edictum. xxx. dierum. vt. iij. q. v. c. j.
i ¶Competẽter. Non intelligas immoderate. sicut curiales exponunt. sz cõpetẽter: id est iuste. sic exponitur extra de appel. reprehensibilis. ff. de iudi. si debitori. Jo.
k ¶Feriatur. Ergo nõdũ erat ꝓmulgatũ. xvij. q. iij. si quis suadente. ꝛc.

Ui qui pegrinos.
l ¶Archiepiscopis. Ergo illi possunt induc̃e treugaz. vt ex de treu. z pa. c. j.

s ¶Quia so. ¶ Hec ē.iiij. ps q.in q ponit differentiā iter scisma et heresim.

iiij.ps Jo.def.7 reuerīt hic ad materiaz ꝓpue q̄stionis.Archidi.

b INter heresim.Uario modo dicit hereticꝰ. Uno modo q̄cūq; est dubius in fide infidelis est.vt ex ō here.dubi⁹. Secūdo dicit hereticꝰ ois simoniacus.vt.j.q.j.quisquis.Tertio ois ꝑcisus ab ecclia ꝑm q excōicatꝰ dicit hereticus. vt.iij.q.j. cap.ij. Quarto mō ois qui mgle interp̄tat sacrā scripturā.vt.j.e.heresis Quinto mō qui nouā opinionez iuenit.vt.j.e.hereticꝰ Sexto modo q̄ vult auferre ꝓuilegiū ro. eccīe.vt.xxij.di. oēs.Septimo q̄ transgredit ꝑcepta se.apo.vt.s. xix.di. nulli. Itē q̄nq; large dicit hereticus ois q̄ nō tenet articulos fidei: 7 scōm hoc iudei 7 gentiles sūt hereticī 7 ꝑm hoc nō ois hereticus est excōicatus.Stricte sumit hereticus ois q̄ remotꝰ est ab ecclia: qz errat in fide. 7 ꝑm hoc omis hereticus est excōicatus.vt ex de hereti.ad abolendam.

v.ps.

c ¶ Et scisma, hēsis ticisma/ dñt. ꝑōt dici q̄ hec sit differentia inter heresiz 7 scisma que est inter dispositionem 7 habitum.primo enim dicitur scisma: sed cum ꝓst tempus pertinaciter adheserit siue secte dicit heresis.Uel aliter dicas episcopis vniuscuiusq; ꝓuincie constituta est:qui autem eam infregerit/excōicationi subdatur. Quia vero⁹ sermo de hereticis habetur: videndū est quid intersit inter scisma 7 heresim:et qui sunt hereticī:7 quot sint heretico secte. Differētiam autē inter scisma7 heresim hieronymus in epistola ad galatas assignat dicens.

¶Scismatici7 hereticī differre dicuntur.

INter heresim[b] et scisma[c] hoc esse arbitror: q̄ heresis puersum dogma habeat:scisma post ēpalē decessionem ab ecclia pariter seꝑaratur.quod equidem in principio aliqua ex parte intelligi potest diuersum. Leterum nullum scisma est nisi sibi aliquam heresim confingat vt recte ab ecclesia recessisse videatur.

Unde autem heresis dicatur in eadem epistola hieronymus diffinit ita dicens.

¶Unde heresis dicatur.

HEresis grece ab electione dr:q̄ scz eaz sibi vnusquisq; eligat disciplinam quā putat esse meliorē. Quicunq; igitur aliter scripturam[b] intelligit q̄ sensus spūs scti flagitat a quo scripta est:licz ab ecclesia nō recesserit:tamē hereticus appellari pōt 7 de carnis operibus est eligens que peiora sunt. Qui vero ꝓprie dicāt hereticī Augustin⁹ oīdēs ait

¶Qui ꝓprie dicant hēticī.

HEreticꝰ est q̄ alicuius ꝓpalis cōmodi 7 maioris vane gloie ꝓpriꝑatusq; sui grā falsas ac nouas opiniones vel gignit vel sequit. Ille aūt qui hmōi hominibus credit imaginatiōe quadam veritatis illusus est. Idem.

¶Non sunt heretici qui nō sua audacia sed aliena seduxerunt in errorē.

DIxit ap̄ls.Hereticuz hoiem post primā 7 secūdā correctionē deuita.quia subuersus est hmōi 7 peccat in semetipo dānat⁹. Sz q̄ sniaz suā q̄uis falsā atq; puersaz nulla ꝓtinacia aiositate defēdūt:ꝑsertim quā nō audacia sue ꝓsumptōis peperint:sed a seductis atq; in errorē lapsis parētib⁹ acceperunt:q̄runt aūt cauta sollicitudine veritatē corrigi parati cum inuenerint: nequaq̄ sunt iter hereticos deputandi.

Item Leo papa. ¶Magistri errouis existunt:qui veritatis disciplinā contēnunt.

QUid aūt iniquius est q̄ impia sapere:7 sapientioribus doctoribusq; nō credere:sed in hanc insipiētiam cadunt quicūq; ad cognoscendā veritatē aliquo impediunt obscuro: nō ad ꝓpheticas voces:nō ad apostolicas lras:nō ad euāgelicas auctes sz ad semetipos[b] recurrūt:7 ideo magri erroris existunt:quia veritatis discipuli non fuerunt.

Item Aug.cōtra maniche.

¶Heretici sunt q̄ q̄ ꝓaue sapiūt ꝓtumacit defendūt.

QUi in ecclia xp̄i morbidū aliquid ꝓauūq; q̄d sapiūt:si correcti vt sanū rectūq; sapiunt resistunt cōtumaciter:suaq; pestifera et mortifera dogmata emēdare nolūt:sz defensare ꝑsistūt hētici sunt. Item tē viban⁹ pa.

¶Errāte dānabilioꝛ est qui eius defendit errorē.

QUi alioꝝ defēdit[i] erro

i Q debet.ex de cōsti.ne innitaris. Ui alioꝝ defendit,Talis em̄ hereticus dicit.

g Casum ponit.

marci v.g.

Fidei dispu=tatō cū

vt ex.e.sicut.

a ¶ Damnabiliꝛ.No.q̄ plus punit consulens q̄ faciens. vt.s. ꝓi.q.v.cum hō.

b ¶ Ꝑpar. Sic qui scalā vel ferrum vel aliō auxiliū ꝓstant furi tenēt fur ti.vt.ff.de fur.si pignore.ff.pe.

c ¶ Rāsferūt. ¶ Qui sacerdotes. No.ꝑ testimoniū sacerdotis.7 illud ds vid t digne sacerdotem penitentē:vt de pe.di.j. mēsurā.als ꝓsumit ꝓ eis.vt xj.q.iij.absit.

I Llud sane plurimum.

d ¶ Oculus. id est familiaris alicuius.

e ¶ Abijcienda.hoc itelligas de penit⁹ incorrigibilibus ne sit ꝛ s.ꝓr.q.v.cū hō.

f ¶ Zericus. ¶ Oādū est.de conse.di.j. epūs nullū.ꝛ.ꝛ.

g ¶ Um q̄us. ¶ Casus. Achati⁹ cōstātinopol. ꝓtriarcha excōicauit antiochenum et alexādrinū:qz nō recipiebant statuta q̄ ipse fecerat ꝓpter hoc papa ex cōicauit eum 7 de hoc conquestus est achatius q̄ sine synodo excōicauit eum.papa ꝯo dixit q̄ synodus congregari non debuit:tum qz nō erāt ibi catholici epi cuz q̄ bus posset hꝛi synodū.tuz qz ipse incidit in heresim iam damnatam.vñ non fuit op⁹ nouo cōcilio.

h ¶ Certamē. Ergo cum hereticis nō ē dispurādum nec cuz hereticis aliquo defide est disputandū. extra de here.ca.j. et.C.de sum. trī. l.nemo. Sed ad hoc pōt disputari cū eis vt quincantur: nō vt in dubium reuocēt fidem nostram. vt extra de hereti.ca.j.Jo.

i Otandū. s.xxiij.q. iiij.recedite.7.c. ecce.

rē multo amplioꝛ dānabilioꝛ est illis q̄ errāt:qz nō solū errat sz etiaz aliis offendicula erroris ꝓparat⁹ et cōfirmat vñ qz magr erroris est nō tm hereticꝰ:sz etiā heresiarcha dicēdus est. Item tē Hieron.

¶Qui mendacio veritatez immutant patrū terios trāsferre ꝓbantur.

TRansferūt principes inde termios quos posuerūt patres eoꝝ:qñ immutāt mēdacio veritatē:et aliud ꝑdicant q̄s ab ap̄lis acceperunt Idē de hereticis manifest⁹ est sensus:q̄ sophismatibus suis 7 arte dialetica sepe op primūt ecclīasticos. Idē ve teres scrutās hystorias inuenire nō possuz aliquos alios scidisse ecclīā:7 de domo dñi pp̄los seduxisse ꝓter eos qui sacerdotes[c] a deo positi fuerāt 7 ꝓphete.i.speculatores Isti q̄ vertunt in laqueū toꝛ tuosum in oībus locis ponētes scādaluz. Item tē leo papa.

¶Abijciank:q̄ aduersariorum conueniunt prauitati.

ILlud sane plurimum michi displicere significo q̄ iurisditōis tue clericī q̄dam esse dicunt:q̄ aduersariorū conueniāt prauitati:7 vesanie vasis mie vasa miseranf.qb⁹ iuestigādis et seueritate ꝓgrua coercendis dz diligētia tua vigiläter ilisteres:ita vt his q̄bus ꝓdesse nō poterit correctio nō ꝓcat ab scisio. Oportet em̄ vos euāgelici meminisse mādati:qō ab ipa veritate ꝑcipit vt si nos oculus[b] aut pes aut dextera scādalizauerit man⁹:a ꝓpage corpis auferat:qz melius sit ī scīo carere membris q̄ cū ipsis ī eēna supplicia ire. Nā supfluo extra ecclesiā posit⁹ resistim⁹:si ab his q̄ int⁹ sunt in eis quos decipiūt vulneramur.abijciēda[c] ꝓrosus pestifera hec a sacerdotali vigore patientia est:q̄ sibimet peccatis aliorū ꝓcendo non parcit. Item ex ꝓcilio carthaginēsi.iiij. ¶Et sodalitates et cōuiuia hereticoꝝ:clerici vitare debent.

QUericus hereticoꝝ aut scismaticoꝝ tam ꝓuiuia q̄s sodalitates euitet equaliter eoꝝ ꝓuenticula nō ecclīa sed cōciliabula appellāda sunt:cū eis neq; orādum est[f] neq; psallendum.

Item Gelasius papa. ¶ Canonuz obseruatores:cū hereticis nullū debēt inire certamē.

QUm quibus[g] erat synodus ineūda:catholici pōtifices fuerāt vndiq; iam depulsi:soli remāserāt socij pfidoꝝ:cū q̄bus nec iam licebat hꝛe cōuentū. dicēte psal. Nō sedi cū ꝓsilio vanitatis:7 cū iniq̄ gerētib⁹ nō itroibo:nec ecclīastici moꝛis est cū his q̄ pollutaz habēt cōionē pmixtāq; cū pfidis misceri ꝓciliū. Recte igit ꝑ calcedonēsis synodi formaz hmōi ꝓuaricatio repulsa est:potꝰ q̄s ad ꝓsiliū vocata q̄ nec opus erat post primā synodū:nec cū talib⁹ habere licebat. Idē canonū magistris atq; custodib⁹ nulluz nobis fas est inire certamen[h] cū hoibus cōionis aliene.

Item ex epla vibani pa. ¶ Non ꝓtradicit:sed potius obedit euāgelio q̄ malos excōicat.

DOtandū[i] est q̄ q̄dā dicūt ꝓtra euāgelicā parabolā nos facere vbi de zizaniis nō eradicandis dñs ꝑcepit:cuz aliquos excōicatione dignos excōicationi subiiscim⁹. 7 aiūt etiā sanctū Aug. hoc ꝓtradicere in illo loco vbi ait:qz nō est ꝑscindēda veritas:ferendi sunt mali nō abiiciēdi. Quib⁹ hic primum respondēdū est.si hereticī 7 mali hoies excōicandi nō sunt:quare 7 ipse Augu. cū sctis legatis ro.ec.7 cū sctis epis suis pelagiū et celestinū nouā heresim in sanctā dei ecclesiā introducētes excōicauit 7 ab ecclīa dei separauit:7 q̄re ipsos donatistas contra quos ista et multa his sīlia loquunt tā ipse q̄s ois ecclesia dei excōicatos habuit:7 nisi ꝓ⁹ penituissēt 7 ꝑ man⁹ iposītionē recōciliati essent eis nequaq̄ cōicabat. Idē ipse dñs q̄ hoc pabolice hic enarrat aperte alibi excōicationem fieri iubet dicens. Frater q̄ corripit ab ecclesia et non obedit:sit tibi sicut ethnicus et publicanus. Unde apparet liq̄do aliud esse excōicationē:aliud eradicationez. Qui em̄ excōicat

marci xij. d.

Mat. xviij.c

j.Cor. v.b. a na. Medicinalis aie ē excōicatio. vt.ij.q.j. multi.

D Eus qñ. ¶ Promit. Sicut vtile ē demones e esse ppt malos. vt. xxiij. q v. que malos. sic .j.q.iij. saluator. in pn. et. xxvj. q v. nec mirum.

c ¶ Cognosce re. lxxxv. dist. archidiaconum.

d ¶ Maledicendi. xxvj. q. j. nec aliqua.

(vt aplūs ait) ad hoc excōicat vt spūs ei⁹ saluus fiat in die dñi. disciplina⁹ em̄ est excōicatio⁷ nō eradicatio: nisi forte ex ꝓtēptu et supbia excōicati proueniat.

Unde Aug. in lib. numeri.

¶ Diuina maledictio meritū maledicti designat.

Dr⁹ qñ maledicit meritu⁹ ei⁹ designat cui maledicit: ⁊ sniam verā promit⁹ vtpote quē ñ fallit neq⁹ qualitas pcti neq⁹ peccātis affect⁹/hō qr hoc nō pōt scire: neq⁹ ei ꝓpositū mentēq⁹ alteri⁹ ali⁹ videre pōt aut cognoscere⁶: idcirco ēt si iudicātis: vel sniam ꝓmentis intuitu ꝓferat maledictu⁷: nō pōt esse maledicendi⁹ cā vbi ignorāt peccātis affect⁹: maxie cū humanū iudiciū tūc sciat maledicta ꝓferre: cuz forte cōuitijs aut iurijs ꝓuocāt: qō vitiū volēs resecare apls/ne maledicta maledictis ⁊ cōuitia cōuitijs ꝓuocem⁹ mādatū necessariū pōit vt bñdicam⁹: quo ꝓuitiādi vitiū rescetur: nō quo iudicādi ꝓitas q̄ hoies latet: et pnūciādi auctoritas ꝓmatur. Secte ꝑo hereticoꝝ quot sint: et vnde nomia acceperint.

j.Petri.iij. I sido. viij. li. et himolo. c. v. determiat dicēs

¶ Quot sunt secte hereticorum.

Quidā aūt heretici q̄ de ecclia recesserūt ex noie suoꝝ auctoriū nūcupāt. qui dā vero ex causis quas eligētes instituerūt.

Simoniaci S ymoniaci a symone dicti magice disciplīne pīto: cui petrus in actibus aplōꝝ maledixit ꝓ eo q⁹ ab aplis spiritussancti gratia⁷ pecunia emere voluisset. hi dicunt creaturam nō a deo esse: ⁊ a ꝑtute quadā supna creatā.

Menādriani. Basilidiani. Nicolaite. actuū vj.b. M enandriani a menandro mago discipulo symonis nūcupati: q̄ mūdū nō a deo creatu⁷ ⁊ ab angelis factū asseruit. B asilidiani a basilide appellati: q̄ iter reliquas blasphemias passum tesum abnegauit. N icolaite dicti a nicolao diacono ecclie hierosolymoū q̄ cuz stephano et ceteris ꝓstitut⁹ est a petro: q̄ ꝓpter pulchritudinē reliquēs vxorē dixit vt q̄ vellet ea vteret. versa est in stupū talis consuetudo vt inuicē cōiugia cōmutarent. quos Johānes in apocalipsi sua improbat dicēs.

apoc. ij.b. Sz hoc hēs q⁹ odisti fctā nicolaitarū q̄⁷ ego odi.

Gnostici. G nostici ꝓpter excellentiā scie se ita appellari voluerūt: animā naturā dei esse dicūt bonū ⁊ malū deū suis dogmatibus fingunt.

Carpocratiāi. C arpocratiāi a carpocrate quodaz vocank q̄ dixit xp̄m hoiem fuisse tm̄: et de vtroq⁹ sexu ꝓgenitū.

Cherithiani. C heritiani a cherinto quodā nuncupati. hi iter cetera circūcisionē obseruant. mille annos post resurrectionē in voluptate carnis futuros predicāt. vnde et grece ciliaste: latine miciliaste sunt appellati.

Nazaret. N azarei dicti: q⁷ dum xp̄m qui a vico nazareus est appellatus: filiū dei licet cōfiteank: oia tm̄ veteris legis custodiunt.

ophite O phite a colubro noīati sunt. coluber em̄ grece ophi dicitur: colunt em̄ serpentē dicentes ip̄m in paradiso induxisse virtut⁹ cognitionē.

Ualēti niani. V alētiniani a valētiniano quodā platonico sectatore vocati. q̄ eonas id est scelera quedā in origine dei creatoris induxit. christū quoq⁹ de virgine nihil corporis assumpsisse. sz per eam quasi per fistulam transisse asseruit.

Appellire. A ppellite quorum auctor appelles princeps fuit creatorem angelū nescio quez gloriosum superioris dei faciens deū legis israel illū igneū affirmans: q̄ dixit christū nō in veritate deū: sed hominem in fantasia apparuisse.

Archōciati. A rchōniati a principibus appellantur: quia vniuersitatem quaz deus condidit opera esse archangelorum defendunt.

adamiani. Caiani Sethiani. A damiani vocantur: quia ade imitentur nuditatem: vnde ⁊ nudi orāt ⁊ nudi inter se mares ⁊ femine cōueniūt. C aiani ꝓpde sūt appellati: quoniā cayn adorāt. S ethiani: nomē acceperūt a filio ade: qui vocatus est seth: dicētes eum esse christum.

Melchisedechiāni. Angelici. M elchisedechiāni vocati ꝓ eo q⁹ melchisedech sacerdotem domini non hominem fuisse: sed virtutem dei esse arbitrantur. A ngelici vocati: q⁷ angelos colūt.

Aplici. A postolici hoc sibi nomē ideo sumpserūt q⁹ nichil possidētes ꝓprium: nequaq̄ recipiāt illos qui aliquo in hoc mūdo vtuntur.

Cerdoniani. Marcionite. C erdoniani a cerdone nūcupati: qui duo asseruit ⁊ contraria ꝓncipia. M arcionite a marcione stoico philosopho appellati q̄ cerdonis dogma secutus alterū bonū: alterū iustū deum asseruit: tanq̄ duo principia creationis ⁊ bonitatis.

Artaxerite. A rtaxerite ab oblatione vocati: panē em̄ ⁊ caseū offerunt: dicentes a primis hominibus oblationem a fructibus terre ⁊ a fructibus omū fuisse celebratā.

Agrij. Seueriani. Taciani. A quarij appellati eo q⁹ aquam solam offerunt in calice sacramēti. S eueriani a seuero exorti. vinū nō bibunt. vetus testamentū ⁊ resurrectionez nō recipiūt. T aciani a taciano vocati qui eucratici dicti: q⁷ carnē abominātur.

Alogij. A logij vocank tanq̄ sine verbo. logos em̄ grece: latine verbum dicitur. deū em̄ ver-

Cathafrigij. bū nō credūt respuētes Johānis euāgeliū ⁊ apocalipsim. C athafrigijs nomen ꝓuincie phrigia dedit q⁷ ibi exiterunt. actores eoꝝ mōtanus prisca ⁊ maximilla fuerūt. hi aduētū spūssancti nō in aplos: sed in se traditū asserūt.

Catharoe. C atharoe ꝓ mūdicia ita se nominauerūt gloriantes em̄ de suis meritis negant penitentib⁹ veniam peccatoꝝ. viduas si nupserint tanq̄ adulteras dānant mundiores se ceteris ꝓdicant. q̄ nomē suū si cognoscere vellent mūdanos se pot⁹ q̄ mūdos vocarēt

Pauliani. Hermogeniāi. P auliani a paulo samotano exorti sunt: qui dixit nō semp fuisse xp̄m ⁊ a maria sumpsisse initiū. H ermogeniani ab hermogene q̄dam vocati: qui materiā nō naturam introducēs deo nō nature eā cōparauit: matrēq⁹ elemētoꝝ ideā asseruit: quos apostolus improbat elemēt⁹ seruiētes.

Manichei. M anichei a quodā persa extiterunt: qui vocatus est manes. hic duas naturas et duas substātias introduxit: id est bonam ⁊ malam et alias ex deo id est quasi ex aliquo fonte manare asseruit. testamentū vetus respuūt: nouū ex parte recipiūt.

Antropomorphite. A ntropomorphite dicti ꝓ eo q⁹ simplicitate rustica deū habere humana mēbra que i diuinis libris scripta sunt arbitrātur Antropos em̄ grece latine hō interpretat ignorātes vocez dñi: qui ait. spūs est de⁹. incorporeus est em̄: nec em̄ mēbris distinguit: nec corpis mole cēset.

Eraclite. E raclite ab Eraclio auctore exorti monachos tm̄ recipiunt/ p̄iugia respuūt: regna celoꝝ paruulos hr̄e non credūt

Nouatiani. N ouatiani a nouato romevibis pbr̄o exorti: q̄ aduersus cornelīū cathedraz sacerdotalē conatus inuadere heresim instituit: voluit apostatas recipere: rebaptizans baptizatos.

Mōtāi M ōtani heretici dicti q⁷ in tēpore ꝑsecutionis in mōtibus latuerūt: qua occasione se a catholice ecclesie corpe diuiserunt.

Ebionite. E bionite ab ebione dicti siue a pauptate. xp̄m enim ꝓ prouectu⁷ solum virū iustum putāt effectum. Unde cōpetenter ebionite ꝓ pauptate intelligētie appellati sunt. hi em̄ iudei sunt: et ita tenent euāgeliū vt legē carnaliter seruēt. aduersus quos apostol⁹ ad galathas scribēs inuehit.

Fotiniani. F otiniani a fotiniano gallo grecie smirne episcopo nuncupati: qui ebionitarū heresim suscitās asseruit christum ex Maria ꝓ ioseph nuptiali coitu fuisse conceptu⁷.

Aeriāi A eriani ab aerio quondam nuncupati sunt. hi offerri sacrificium ꝓ defunctis spernunt.

Aeciāi Eunomiani A eciani ab aecio sunt vocati. Idemq⁹ eunomiani ab eunomio quodam dialetico aecij discipulo: ex cuius nomine magis innotuerunt: dissimilem patri asserētes filium ⁊ filio spiritumsanctum. dicunt etiam nullum imputari peccatum in fide manētium.

Origeniani. O rigeniani ab origene auctore exorti sunt dicentes q⁹ non possit videre filius patrem: nec spiritussanct⁹ filiū. animas quoq⁹ in mūdi principio peccasse dicunt: et ꝓ diuersitate peccatoꝝ e celis vsq⁹ ad terram diuersa corpora quasi vincula meruisse: eaq⁹ causa factum esse mundū.

Noeticiani. N oeticiani a quodā noeto vocati: qui dicebāt xp̄m eundē esse ⁊ patrem ⁊ spiritūsanctū: ipsamq⁹ trinitatem in officioꝝ nominibus non personis accipiunt. Unde et patripassiani vocank qui patrem passum dicunt.

Sabelliani. S abelliani ab eodem noeto pullulasse dicūtur: cuius discipulum perhibent fuisse sabellium: ex cuius nomine maxime innotuerunt. Unde sabelliani vocati sunt. hi vnam personam patris et filij et spiritussancti astruunt.

Arriāi A rriani ab arrio alexandrino episcopo exorti sunt: qui coeternum patri filium nō agnoscēs diuersas in trinitate substantias asseruit: cōtra illud quod ait dom⁹. Ego et pater vnum sumus.

Joh. x.f. Macedoniāi Apollinariste M acedoniani a macedonio episcopo dicti sunt negātes deum esse spiritum sanctū. A polliniariste ab apollinare vocati sūt: dicētes xp̄m corpus tantummodo sine anima assumpsisse

Anticomarite. A nticomarite appellati sūt: eo q⁹ marie virginitati contradicūt: asserentes eā post xp̄m natum viro suo fuisse cōmixtam.

Metāgi. M etāgi nominati ideo tale nomē acceperūt: q⁷ angyos grece vas dicitur. asserūt em̄ sic esse in patre filiū tanq̄ vas minus infra vas maius.

Patriciani. P atriciani a quodā patricio nūcupati sunt: qui substantiā humane carnis a dyabolo conditam dicūt.

Colliciani. Esaie xlv. a. Deū. j Floriani. Donatiste. C olliciani a quodam collicio nominati. qui dicunt deū non facere mala. contra illud q̄d scriptū est. Ego dñs creās mala

F loriani a floriano qui ecōtrario dicūt deū creasse mala: contra hoc quod scriptū est. fecit deus oīa bona.

Bonosiani. Circūcelliones. D onatiste a donato quodam aphro nuncupati sunt: q̄ de numidia veniens totā pene aphricam sua psuasione decepit: asserens minorē patre filiū: ⁊ minorem filio spiritūsanctū: ⁊ rebaptizās catholicos.

B onosiani a bonosio quodā epō exorti produnt: qui xp̄m dei filiuz adoptiuū non ꝓpriū asserunt.

C ircūcelliones dicunt eo q⁹ agrestes sunt quos scotopicos vocant. supradicte heresis habētes doctrinā: hi amore martyrij semetipsos perimunt: vt violenter de hac vita discedētes martyres nominent.

D iscil-

Prisciliani-ste. lianiste a prisciliano vocati: q̄ in hispania ex
Luciferani. erore gnosticoꝝ ⁊ manicheoꝝ permixtū do
gma cōposuit. Luciferani a lucifero smirne
epo orti: q̄ epos catholicos q̄ instāti psecutio
ne pfidie arrianoꝝ ꝓsentiētes erāt ⁊ postea
correcti in cathedrā redire elegerūt: dānan
tes qđ pr⁹ crediderāt: siue qđ credidisse dissi
mulauerūt: quos ecclia catholica mat̄no re
cepit sinu tāq̄ petrū p⁹ fletū negatiōis. hāc
illi mr̄is charitatē supbe accipiētes eos reci
pere nolētes ab eccle cōione recesserūt. ⁊ cū
ipso lucifero auctore suo q̄ mane oriebāt ca
Jouini-aniste. dere meruerūt. Iouinianiste a iouiniano q̄
dā monacho dicti: nullas nuptaꝝ ⁊ ꝓginū eē
distātias: nullūq̄ asserentes int̄ abstinētes ⁊
Eluidi-ani. simplicit̄ epulātes eē discrimē. Eluidiāi ab
eluidio nūcupativel noiati: q̄ dicūt post xp̄m
natū alios mariā filios de viro ioseph pepis
P̄scil-liani. se. Patr̄iani a pat̄no quodā nūcupati: q̄ in
Arabici. feriores corpis ptes a dyabolo fctās opināt
Tertul-lianiste Arabici nūcupati eo q̄ in arabia exorti sūt
dicētes aiam cū corpe mori: atq̄ i nouissimo
vtrūq̄ resurgē. Tertulianiste dicti a tertu
liano pbro aphrice ꝓincie ciuitatis cartha
Tesse-rasedecate. ginēsis: aiam immortalē esse: ſz corporeā pdi
cātes: ⁊ alias pctōrum hoīm post mortē in de
mones ꝓuerti putātes. Tesserasedecate di
cti q̄. xiiij. luna pascha cū iudeis obſuare cō
tendunt. Nā tessera. iiij. deca. decē significat
Nictag-ges. Nictages a sōno nūcupati q̄ vigilias noct̄
respuāt supstitionē esse dicētes: iura temera
Pelagi-ani. ri dīna q̄ noctē ad requiē tribuit. Pelagiani
a pelagio monacho exorti. hi liberū arbitriū
Nesto-riani. diuine gre aſponūt: dicētes sufficere volūta
tē ad implēda iussa diuina. Nestoriani a ne
storio ꝓstātinopolitano epo nūcupati: q̄ btāz
mariā ꝓginē nō dei ſz hois tātūmō matrē as
seruit: vt aliā psonā carnis aliā faceret deita
tis: nec vnū xp̄m in ꝑbo dei ⁊ carne credidit:
ſz sepatū atq̄ seiūctum alterꝝ filiū dei alterū
Eutic-iani. filiū hois pdicauit. Euticiani dicti ab eutice
ꝓstātinopolitano abbate: q̄ xp̄m post huma
nā assumptionē negauit existere de duabus
Ace-phalite. naturis: ſz solā in eo diuinā asseruit esse natu
ras. Acephalite dicti. i. sine capite. null⁹ eñ
eoꝝ reputur auctor ex quo orti sunt. hi triuz
calcedonēsiū capitulorū impugnatores dua
rū in xp̄o substātiaꝝ ꝓprietatē negāt: ⁊ vnā i
Theo-dosiāi. ei⁹ psona naturā predicant. Theodosiani ⁊
gaionite appellati a theodosio ⁊ gaiano: qui
tpib⁹ iustiniani pncipis i alexādria p ppli p
uersi electionē vna die ordinati sūt epi. hi er
rores euticis ⁊ dioscori sequētes calcedonēse
cōciliuz respuūt: ex duab⁹ vnā in xp̄o naturā
asserūt: quā theodosiani corruptā: gaionite i
corruptā prēdūt. Gnoite ⁊ tritoite a theodo Gnoite
sianis exorti sūt: ex quib⁹ gnoite ab ignoran
tia dcti. q̄ ad quersitatē a q̄ exorti sūt: id adiſ
cūt q̄ xp̄i diuinitas ignoret q̄ sūt scripta fu
tura de die ⁊ hora nouissima: nec recordātes
xp̄i psonā nesciā loqui in esaia. Dies iudicij i Tritoite.
corde meo. Tritoite ꝙ vocati q̄ sicut tres p Esaie
sonas i trinitate: ita q̄z tres asserūt deos eē: xxx.d.
cōtra illud qđ scriptū est. Audi israel dñs de Deut.
us tuus vnus est deus. Sunt autē et alie he vj.a.
reses sine autore ⁊ sine noibus. Ex quib⁹ alie
putant esse trinū deuz: alie etiā xp̄i diuinita
tez passibilē esse dicūt. Alie xp̄i natiuitati de
patre in tpe initiū tpis dāt. Alie liberationē
hoīm apud inferos factā xp̄i descēsione non
credūt. Alie aiam imaginē dei negant. Alie
animas cōuerti i demones ⁊ in quecūq̄ aia
lia existimant. Alie de mūdi statu dissentiūt.
Alie inumerabiles mūdos opinantur. Alie
aquā coeternā faciunt. Alie nudis pedibus
ambulant. Alie cū hoibus non manducant.
Hę sunt hereses aduersus catholicā fidem
exorte: ⁊ ab apostolis ⁊ a sanctis patrib⁹ vel
cōciliis dānate: que dū in se multis errorib⁹
diuise inuicē sibi dissentiunt: cōmuni tñ noie
aduersus eccliam dei cōspirant. Sed ⁊ qui- Ds
cunq̄ aliter scripturā sacrosanctā intelligit
q̄s sensus spiritussancti flagitat a q̄ cōscripta
est: licet de eccla non recesserit tñ hereticus
appellari potest. Item Augustinus.

¶ Quare diuina prouidentia multos erra-re permittat.

Deo diuina puidētia vſ.ps.
multos diuersi errorꝝ
hereticos esse ꝑmittit: vt cū
interrogāt nos ea q̄ nesciam⁹
sic discutiam⁹ pigritiā et di
uinas scripturas cupiam⁹.
ꝓpterea apls ait. Ut proba
ti manifesti fiant. Hi autē a
deo probati sunt qui bñ pos
sunt docere. Causa.xxv.

Deo dina. vſ.ps.
¶ he est. vj.
pars. q.i qua dr
q̄ ad experiētiā
bonoū hominū
ꝑmittit deus eē
hereses. ſ.q. iij.
saluator. Jo. de
fan. et ē huic sīle
de ꝙse. di. ij. ⁊ san
cta Archidi. j.Lo. xj.b.

Sancta romana. Expedito tractatu hereticoꝝ subij cit Gra. xxv. cāz in q̄ tractat ō p̄ uilegiū romane eccleſie q̄bus vt nos competēt⁹ instruat thema ꝓponit de quo due questiones eliciuntur.

Sancta romana ecclia q̄n dam baptis malē ecclīā suis mūiuit priuilegiis: cōsecratiōes sue diocesis ex itegro sibi at tribuēs Jtē quoddā mona-

a ¶ Oritur. Primo inter epi scopū ⁊ clericos. Secūdo iter clericos et monachos: et hec est differēna istarū q̄stionuz. Ostendit q̄ ꝓio q̄ clerici non possunt se defendere cōtra epm̄ p tale priuilegiū. et ad hoc inducuntur ꝓta ista ca. eo q̄ papa nō potuit dare tale priuilegium. Johan.

Quod vero. ¶ hec. q. diuidit in duas partes. In quaruz prima ꝓbat magr p .xvj. ca. q̄ priuilegia ecclesiarū. ſ. p que firmat status ecclesie nō sunt immutanda. Secūda ibi. Si ergo. Jo. de fan. diuisio

b Optet nō ip ē ꝓbū ne cessitatis.

¶ Onfidim⁹. ¶ Oportz. hocverbum opz est verbū honestatis. sic ponit xix. q. j. ca. j. sicut hec dictio dz q̄n q̄ honestatē de signat. vt ex de despon. impu. tua. q̄z est verbum offic. vt. xxv. distin. vnuz. q̄z ē verbū necessitatis. vt. xj. q. ix. nō oportet. hoc tñ dico q̄ priceps legib⁹ solut⁹ est vt extra de elec. significasti. tam honestum est vt p̄m leges viuat. vt. ff. de leg. iij. l. ex mpfecto. C. ō testa. ex imperfecto. Jo.

Juinis. ¶ Trina Ter em confessus est christū vt ostendat se corde/opere/ et ore xp̄m diligē. Jo.

Ue ad per petuam. ¶ Nulla cō

Uod ꝙ auctoritate illius priuilegij decimas sibi ex integro clerici vēdicare nō valeāt: hic ꝓbat. q̄ decime iuxta decreta sctoꝝ patrum quadriptito diuidunt. quaꝝ vna ps epis. scda clericoꝝ. tertia fabricoꝝ restaurādis. quarta ꝙ pauplb⁹ est assignata. Decreta ꝙ sctoꝝ canonum neminē magis q̄z apl̄icū seruare opz. Ut ñ Gelasius papa ait. ¶ Cōstitutionē synodi quaz vniuersalis ecclesie pbant assensus, romanā sedem seruare oportet.

Onfidimus q̄ null⁹ iā veraciter xp̄ian⁹ ignoret vniuscuiusq̄ synodi ꝓstitutū qđ vniuersalis eccle pbauit assensus: nullā magz exequi sedē pre ceteroz opz q̄z primā q̄ vnāquāq̄ synodū sua auctoritate firmauit: ⁊ ꝓtinuata moderatione custodit.

Item Leo papa. ¶ Qui negligēter pascit dñicū gregē sibi cōmendatū: cōuincitur summū nō amare pastorem.

Juinis ꝓcept⁹ ⁊ apl̄ici monitis icitamur mutatione. Ex hoc patet q̄ papa nō potest cōtra generale ecclesie statutū dispensare nec contra articulos fidei. naz ⁊ si oēs assentiant ei nō valet statutū: ſz oēs hētici eēnt. vt. xv. di. sicut. et sic pōt itelligi. J. e. c. sunt quidam. ⁊. c. seq. sed contra statutum ecclesie. quod non est ita generale sicut de continētia sacerdotum bene potest dispensare. Papa aliqđ non dispensat.

e ¶ Nec ad p̄uatuz. cōis vtilitas priuate p̄ferri dicat. vt. vij. q. j. scias. ⁊. viij. q. j. ſ scripturis.

f Ulli fas. ¶ Sublimitas. crimē enim auget per dignitatē. vt. xl. distic. homo. ⁊. ff. de remi. oīne delictū. H. ij. Jo.

Idolatores canonum. g ¶ Blasphemare. Immo eo

vt ꝓ ecclīaꝝ statu ipigro vigilem⁹ affectu: acsi qđ ūcp rephēsioni iuenīt obnoxiuz aut ab igrantie iperitia aut a ꝓsumptiōis vsurpatiōe reuocem⁹. Admonēte ei diuie vocis ipio q̄ btissim⁹ apl̄s petr⁹ trina[c] admonitiōe mistici sanctiōib⁹ imbuīt: vt xp̄i oues q̄ xp̄m diligit pascat: ⁊ ipsi⁹ sedis cui ꝓ abūdantiaz gr̄e diuie ꝓsumus: reuerētia coartamur: vt piculū ōsidie (q̄tū possum⁹) ꝺclinem⁹. ne pfessio sūmi apl̄i qua se amatoꝛē dñi testat⁹ ē: nō iueniat in nobis: q̄ q̄tiēs q̄s negligēter pascit dñicū gregē commendatū totiens conuincit summū nō amare pastorem.

Item anatholio episcopo. ¶ Nō debēt vllo mō variari q̄ ad ꝓpetuā ordinenk̄ ꝺtē.

Que ad ꝓpetuā gnāliť ordinata sunt vtilitatē: nulla⁹ ꝓmutatiōe varienť nec ad priuatū[e] trahanť cōmodū q̄ ad bonū sūt cōe pfixa: ſz manētib⁹ termis quos ꝓstituerūt pres: nemo iuste vsurpet alienū: ſz itra fines ꝓpios atq̄ legitimos put quisq̄ valuerit in latitudine se exerceat charitatis. Item hylarius papa. ¶ Nulli diuinas cōstitutiones et apostolice sedis decreta temerare licet.

Nulli fas sit sine stat⁹ sui periculovel diuinas ꝓstitutiōes/vel apl̄ice sedis decreta temerare. q̄z nos q̄ potētissimi sacerdotis administram⁹ officia: talis trāsgressionū culpa respiciet: si in causis dei desides fuerim⁹ iuēti: q̄z meminim⁹ q̄ timere debem⁹ qualiter cōminet de⁹ negligētie sacerdotuz. siq̄ dē maiori reatu delinq̄t: qui potiori honore fruīt: et ꝙuioza facit vicia pctoꝝ sublimitas[f] peccātū. Item Damasus papa. ¶ In spm̄ sc̄ crū blasphemāt: qui sacros canones violāt.

Idolatores canonū voluntarie ḡuiter a sctis patrib⁹ iudicātur: et a sctō spū istinctu cui⁹ ac dono dicati sunt dānanť: q̄n blasphemare[g] spiritū sanctū nō incōgrue videnť: q̄ cōtra eosdē sacros canones nō necessitate cōpulsi: ſz libēter (vt ꝑmissum est) ali-

tpo videf excõicatus ⁊ hereticꝰ vt.xix.di. nulli.⁊ j.e.c.generali.

Papa vtrum possit ⁊ aplm dispensare.

S Unt qdã. a ¶ Aplꝰ.h videf q papa n possit dispẽsare ⁊ aplm vel dñm ſuter ⁊ Martinꝰ dispẽsauit cũ bigamo ⁊ aplm vt.xxxiij.distī.lector:⁊ Itẽ cum canõ aplox dicat. pbf si fornicatꝰ fuerit/deponat. lxxxij. distī. pbf. quõ ⁊ gãgrense cõciliũ dispẽsat i tali casu. vt dist. lxxxij. pbf. Item ⁊ dñm dispensauit q dixit vouete ⁊ reddite:⁊ tñ absoluit a iuramento ⁊ a voto. xv.q.vj. iuratos ex de vo. ⁊ vo. p totũ. Satis pot sustineri q papa contra aplm dispensat non tñ in his q̃ pꝛinẽt ad articulos fidei. eodẽ mõ dispensat in euangelio iterptando ipm ex de testa. licet. in fi. Itẽ non est ꝓa dispẽsatio q̃ fit in voto peregrinatiõis. quia nõ dr vouẽs liberari ab illa obligatione:⁊ꝫ potiꝰ dicitur in melꝰ cõmutari. vt ex de iurã. puenit. ⁊ꝫ circa votũ contingẽtie forte nõ possꝫ dispẽsare: q̃ vix inueniretur melꝰ in qõ posset cõmutari vt extra de statu regu. cũ ad monasteriũ. i fi. Jo. quicqd dicat Johan. q̃cq̃ dispẽsat papa contra generale statutuꝫ ecclesie sicut fecit in lateran. cõcilio generali Innocẽtius. vt extra de consan. qd aut ꝓterue agunt:aut loqui pſumũt:aut facere volẽtibꝰ sponte cõsentiunt. talis em̃ pſumptio manifeste vnũ genus est blasphemantiũ in spm̃ sctm̃. qꝫ (vt iam ꝓlibatũ est) cõtra eũ agit:cui⁹ nutu ⁊ gra sancti canones editi sunt.

Itẽm Urbanus papa.

¶ In quib⁹ romano põtifici licet nouas cõdere leges.

S Unt qdam dicẽtes romano põtifici semꝑ licuisse nouas condere leges: qd ⁊ nos nõ solũ negamus: sed etiã valde affirmamus. Sciendũ vero summope est qꝫ inde nouas leges cõdere põt. vnde euãgeliste aliqd ⁊ ꝓphete nequaq̃ dixerunt. Ubi vero aperte dñs vel eiꝰ aplꝰ:et eos sequẽtes sancti patres sentẽtialiter aliquid diffinierũt:ibi nõ nouam legem romanus põtifex dare: sed potiꝰ qd̃ pdicatũ est vsq̃ ad animã ⁊ sanguinẽ confirmare dz. Si eniz qd docuerunt aplꝰ ⁊ ꝓphete destruere (qd̃ absit) niteref:nõ sentẽtiã dare:ſz magis errare cõuincer̃. sed hoc ꝓcul sit ab eis q̃ semꝑ dñi ecclesiã ꝓtra lupoꝝ ĩsidias optime custodierunt. Itẽ Zosimus papa

¶ Aplice sedis auctoritas: cõtra sanctoꝝ statuta aliqd condere non valet.

Q Ontra statuta⁹ patꝝ cõdere aliqd vel mutare:nec huiꝰ quidẽ sedis potest⁹ auctoritas. apd̃ nos em̃ inconuulsis radicibus viuat antiquitas:cui decreta patrũ sanxere reuerentiam.

Itẽm Marcellus papa.

¶ Stare nõ valet: qd̃ cõtra euãgelicã vel ꝓphetĩcã doctrinã seu ꝓſeꝝ sctm̃ fuerit

O Mne qd̃ irrephẽsibile est:catholica defendit eccl̃ia. ⁊ infra. ¶ Jniustũ⁹ iudiciũ ⁊ diffinitio iniusta regio metu vel iussu a iudicib⁹ ordinata nõ valeat. Nequaq̃ qd̃ ꝓtra euãgelicã vel ꝓphetĩcã vel aplicã doctrinã constitutionẽ ve eorum siue sanctoꝝ patꝝ actũ fuerit stabit ⁊ qd̃ ab ifidelib⁹ vel hereticꝭ factũ fuerit:oĩno cassabit.

Itẽm Hormisda papa.

¶ A statutis patrũ non deuiare ⁊ fidei regulã custodire prima salus est.

P Rima salus est recte fidei regulã custodire ⁊ a cõstitutis patrũ nullatenus deuiare. Itez Pelagiꝰ papa Childiberto regi.

¶ Profitef. pelagius papa thomũ sui decessoris ꝓmissa seruare.

S Atagendã est vt ꝓ auferẽdo suspitiõis scãdalo obsequiũ ꝓfessionis nostre legiꝭ religionis mĩstremus:quibus nos etiã subditos[e] esse sacre scripture pcipiũt. Ueniens eteniz ruffinꝰ vir magnificus excellẽtieve stre legat⁹:pfidẽter a nobis (vt decuit) postulauit:quatenus vobis aut btẽ recordatiõis Leonis pape thomũ a nobis p oĩa cõseruari significare debuissem⁹: aut ꝓpriis ꝛbis nostre cõfessionẽ fidei destinare. ⁊ primã quidẽ petitionis eiꝰ partẽ qꝫ facilioꝝ fuit:morvt dixit ipleuimus: nosq̃ in oĩbus pſulẽ thomũ ꝓ catholice fidei assertione ꝓscriptũ deo ppicio custodire man⁹ nostre ad vos pfessione significamus. Ut autem nulli⁹ deinceps (quod absit) suspitionis resideret occasio:illam etiã aliam partem quã memorat⁹ vir illustris admonuit facere maturaui. s. ꝓpriis verbis ꝓfessionẽ fidei quã tenem⁹ exposui.

Itẽm Adrianus papa.

¶ Anathema apud deũ fiat:qui cẽsuram romanoꝝ pontificum violat.

G Enerali decreto cẽsem⁹ ⁊ ꝓstituim⁹:vt execrandũ anathema sit[e]:⁊ velut ꝓuaricatoꝝ fidei catholice semꝑ apud deũ re⁹ existat:q̃ ⁊ affi. non debet. licet contra articulos fidei non dispenset. j.q.vij ⁊ si illa. B.

b ¶ Contra statuta. s. vt dictũ est de articulis fidei. ē. c. ꝓximo.

c ¶ Potest supple de facto vel de iure.

d ¶ Jnuꝫstũ. ē. in. xj.q. iij. c. inuustum.

e ¶ Ab infidelibus. Arg. q̃ id quod fit ab itruso non valet. vt xij.q.j. alienationes. de conse. distinc. j. hic ergo. Arg. cõtra. j.q.j. si quis a pseudo epis.

Papa qñq̃ is est ipe ratoꝛ.

S Atagendũ est vt ꝓ.

f ¶ Subditos Argu. q̃ papa subest imperatoꝛi intelligo quo ad hoc q̃ sua ecclesia dat tributa forte imperatoꝛi. vt extra de cẽsi. ois ala. ⁊ xj.q.j. magnuz. ⁊ c. tributum. xxij. qõe viij. tributuz. nã als omẽs puncipes subsunt episcopis. vt extra de maio. et obe. omnes pricipes Johan.

G Enerali decreto.

g ¶ Sit. id est fiat. nã hec ꝓba

sit ⁊ fiat respiciunt qñq̃ futurũ tps. vt. ff. ne qd in loco pub. l. ij. §. deinde. Jo.

O Mnia decretalia.

a ¶ Oia. hoc ca. hic attribuit damaso. als leoni. vt.xix. dist. §. deinde. Johan.

b ¶ Nescit .i. ptenit vt lodf. de ignoãtia iuris. vt. xxxviij. distin. si in laicis. Johan.

H Eo pmittẽte re. ¶ Si ergo. ¶ Hec ē. ij ps. q. in q̃ prio infert ex ꝓcedenti b⁹: subsequẽter venit ad diuersas solutiones. Johã. de san.

c ¶ Pis ita. ꝓma so. magri oc cupat primã cõlũã scõa scõaz Pria talis ē q̃ dñs sicut soluit legẽ quaz dederat sic papa ꝓt. scõa ꝫ est q̃ canones ita intelligunt statutum vt semꝑ auctas romane sedis sit excepta.

b ¶ Alligat. vt ex de elec. ca. significasti.

e ¶ Solis. de hoc not. §. xj. q. j. §. ex his.

O Enerali decreto.

g ¶ Sit. id est fiat. nã hec ꝓba

cũq̃ regũ seu epoꝝ vel potẽtũ deinceps romanoꝝ põtificũ decretoꝝ cẽsurã in quo q̃ crediderit vl̃ ꝓmiserit violandã. Itẽ Damasus papa Stephano archiepo.

¶ Nõ licet alicui epo: cõtra romanoꝝ pontificum decreta aliquid agere.

O Mnia decretalia cunctoꝝ predecessoꝝ nrorũ ꝓstituta:q̃ de ecclĩasticis ordinib⁹ ⁊ canonũ sũt ꝓmulgata disciplinis: ita ab oĩb⁹ epis ac sacerdotib⁹: generaliter custodiri debere mãdam⁹:vt si qd in illa ꝓmiserint veniã sibi honoris deinceps nouerint denegari. Itẽm Gregorius. ¶ Non cõmunicet sacris altaribus:q̃ nescit sacris obedire canonib⁹.

H Ac cõsona sctis pfib⁹ diffinitiõe sancim⁹:vt qui sacris obedire canonib⁹ nescit⁹: nec sacrꝭ ministrare altarib⁹:nec cõionẽ capere sit dignus. Itẽ ex ꝓci. Chalce.

¶ Obseruãde sunt regule: a sctis pfib⁹ i synodo statute.

A Sctis pfibus in vna q̃q̃ synodo vsq̃ nunc ꝓlatas regulas tenere statuimus. Itẽ Gregorius ad montanũ et thomam.

¶ Uoluntatẽ ⁊ statuta sctõrum decessoꝝ custodiãt: qui suam seruari volunt.

I Usticie ac rõnis ordo suadet:vt q̃ a successoꝛib⁹ sua mandata seruari desiderant:decessoris sui pculdubio voluntatẽ ⁊ statuta custodiant.

Itẽ Leo papa. iiij. ¶ Cõtra statuta sctõz peragit: qui ea non seruat intacta.

D Eo pmittente dño pastores hoĩm sumus effecti vt qd̃ pfes nr̃i siue in sctis canonib⁹:siue in mũdanis affixere legib⁹ excedere mime debeamus:ꝓtra eoꝝ quippe saluberrime agim⁹ institutaſi qd̃ ipi diuino stuerũt ꝓsulto:intactũ nõ ꝓseruam⁹. Si ergo primã sedẽ statuta ꝓciliorũ pre oĩbus obseruare oportet:⁊ si ꝓ statu oĩm eccl̃iarũ necesse est illã impigro vigilare affectu:si ea q̃ a romanis põtificibus decreta sũt ab oĩb⁹ obseruari ꝓuenit:si illi q̃ nesciũt sacris obedire canonib⁹ altarib⁹ ministrare nõ debẽt:patet q̃ ꝓtra statuta sctõrũ canonũ quib⁹ stat⁹ ecclesiarum vel confundank:vel perturbentur:priuilegia ab apostolico ꝓcedi non debẽt. His ita⁹ respondetur. sacrosancta romana eccl̃ia ius ⁊ auctoritatem sacris canonibus impartitur:sed nõ eis alligatur⁹. habet em̃ ius condẽdi canones:vtpote q̃ caput est/⁊ cardo omnium eccl̃iarum:a cuius regula nemini dissentire licet. Jta ergo canonibus auctoritatem prestatvt seipsam non subiiciat eis:sed sicut christus qui legem dedit:ipsam legẽ carnaliter ipleuit:octaua die circuncisus. xl. die in templo cum hostijs est presentatus: vt i se ipso eam sanctificaret:posteavero vt se dominum legis ostenderet contra legis litterã leprosum tangendo mundauit. apostolos quoq̃ ꝓtra litteram sabbati per sata pretergradientes spicas vellentes et confricantes manibus suis probabili exemplo dauid ⁊ circũcisionis ⁊ templi excusauit dicens. Non legistis quid fecerit abimelech quando venit ad eum dauid ⁊ dedit ei panes propositiõis: de quibus non licebat edere nisi solis[e] sacerdotibus et comedit ipse et pueri ei⁹? Item octaua die ꝑm legem puer circunciditur: et vos in sabbato circũcidistis hominem. Jtem cuz iuge olocaustum ex lege offeratur cum masculis. xl. femina vero. lxxx. die ab ortu sue natiuitatis:ꝑm legis imperium cum hostijs in templum presentaretur:vnde sacerdotes offerentes hostias in templo litteram sabbati soluũt:⁊ sine crimine sunt. tũc filius hominis multomagis valet soluere litteram legis qui est etiam dñs sabbati. Hinc etiam dicitur de eo:erat iesus docẽs in templo tanq̃ potestatem habens id est tanq̃ dñs legis: addens mortalibus ea que deerant ad pfectionẽ:vm biã figuraliũ in lucem spiritualis intelligentie commutans:nõ tanq̃ scribe eorum q̃ littera legis astricti non audebant aliquid addere vel commutare. Sic et summe sedis põtifices canonibus siue a se/siue ab alijs sua auctoritate conditis reuerẽtiã exhibẽt:⁊ eis se humiliando ipos custodiũt vt alijs obſuãdos exhibeãt nõnũq̃ vero seu iubẽdo seu decernẽdo seu aliter agẽdo: se decretoꝝ dominos ⁊ conditores esse ostẽdũt. Jn ꝓmissis ergo capitulis alijs imponitur necessitas obsequendi: summis vero pontificibus ostenditur inesse auctoritas obseruandi. vt a se tra-

Papa vtrum possit ⁊ aplm dispensare.

Cõtinẽtia nil melius

Luce vij. a. Mat. xij. a. j. regũ xxj. b. Leui. xij. a. Leui. xij. a. Mat. xij. a. Luce vj. a. Mat. vij. d.

a ¶Intelligēda sūt. sic ex de iureur. venientes.
b ¶Ait.ē. di. c.cōtra morem.
c ¶Priuilegio.ē.di.iij.priuilegium.
d ¶Ob religionis.xij.qō.j. religiosam.
e ¶Necessitatis.xxxv.q.ij. quedam lex.
f ¶Obsequū. j.q.j. sunt nōnulli.ē.xxij.distinc. cōmunis.Jo.

dita obseruādo alijs nō cōtēnenda demōstrent: exēplo xpi q̄ sacramēta que ecclesie seruanda mādauit: primo in seipo suscepit: vt ea in seipso sanctificaret. ¶Oportet ergo primā sedē (vt dixim⁹) obseruare ea q̄ decernēdo mādauit nō necessitate obsequendi: sed auctoritate impartiēdi. licet itaq; sibi cōtra generalia decreta specialia priuilegia indulgere: ꝛ speciali beneficio cōcedere qō gñali p hibetur decreto. ¶Quāq; si decretorū intētionē diligenter aduertam⁹: nequaq; ꝓtra sctorū canonū auctez aliqd ꝓcedere ueniat. sacri siqdē canones ita aliqd ꝓstituūt: vt interpretationis auctē sctē romane ecclie reseruēt. Jpi nāq; soli canones valēt interp̄tari q̄ ius ꝓdēdi eos habēt. vñ in nōnullis capīs ꝓcilior cū aliqd obseruādū decernit: statim subinfert: nisi auctoritas romane ecclē aliter fieri impauerit. vel saluo tñ in oib⁹ iure sctē romane ecclie: vl salua tñ i oib⁹ aplica auctē. quecūq; de decimis vel quibuslibet ecclīasticis negocijs sacris canonib⁹ diffiniunt intelligēda sunt⁸ necessarie seruari: nisi auctas romāe ecclie aliter fieri mādauerit vel permiserit. Cū ḡ aliq̄ priuilegia ab aplico aliquib⁹ cōcedūtur: et si ꝓtra gñalē legē aliqd sonare videant: non tñ cōtra ipam aliqd ꝓcedere intelligunt. cū ipsius legis auctē priuilegia singlor penes matrē oim ecclīarum reseruent. neq; em priuilegia aliq̄b⁹ ꝓcederētur: si p̄ter generalē legez nulli aliqd spāle idulgeret. Priuilegia nāq; dicunt quasi priuata legia: eo q̄ priuatam legem singulis generent. Quam diffinitionem Gregorius innuens ait[b]. Si hoc neq; cōsuetudine generali neq; priuilegio[c] vēdicas restat te vsurpare quod fecisti. Itez Hieronymus in expositione Jone. Priuilegia singulorum nō possunt legem facere communem. Valet ergo (vt ex p̄missis colligit) sancta romana ecclīa suis priuilegijs quoslibet munire: ꝛ extra generalia decreta quedaz specialī beneficio indulgere: considerata tñ rationis equitate: vt q̄ mater iusticie est: in nullo ab ea dissentire videat: vt priuilegia videlicet q̄ ob religiōis[b] vel necessitatis[e] vel exhibiti obsequij[f] gratiā concedunt: neminem releuando ita diuitem faciant: vt multorum detrimēta nō circūspiciēdo in paupertatis miseriā non nullos deijciāt. Illud vero apl̄s ad memoriā reuocātes: quod ad Corinthios scribēs ait. Non em̄ volumus vt alijs sit remissio: vobis autem tribulatio. cui sacra lex principum cō cordans ait. Rescripta contra ius elicita: ab omnib⁹ iudicib⁹ p̄cipim⁹ refutari: nisi forte aliquid quod nō ledat aliū: ꝛ ꝓsit petenti vel crimē supplicātibus indulgeat. Item cōstitutio imperatoris ad populū. Nec dānosa fisco: nec iuri cōtraria postulari oportet. ¶Clerici ergo huius baptismalis ecclie priuilegij auctoritate muniti sue diocesis decimas sibi ex integro vēdicare valent: nisi forte summa necessitate epi cogantur ad quartā suā accipiendā: ꝛ illi superabundare monstrentur. 2.cor.viij.

¶Questio secunda.

Quod autem antiquorib⁹ priuilegijs subsequntib⁹ derogari nō possit auctoritate Anacleti probatur: q̄ scribēs omnibus episcopis et reliquis christi sacerdotibus ait.

¶Ecclīaꝝ priuilegia cūctis tpib⁹ intemerata seruētur.

Quod aūt. diuisio

¶Hec. q. diuiditur i tres partes. In pria pbat magr per xvij. aucto. et p xj. leges q̄ nulla priuilegia contra alia priuilegia vel ꝓtra ius valent: vel si obtēta essent Jius nō valent nisi essent sine p̄iudicio alior. alīs sic si nō faceret detrimētū magnū

Priuilegium priuilegio q̄ñ q̄ derogat.

Scōa ibi. his ita. Tertia ibi. postilitat. Jo. de fan.

¶Qō aūt. Uidēdū q̄s possit dare priuilegiū ꝛ qō priuilegiū p̄iudicet alij. Dicūt pleriq; q̄ sol⁹ papa pōt dare in p̄iudiciū alterius. xij.q.ij. questus. de ꝓse. di. ij. p̄nūciāduz. c. di. j. morē. cū em̄ priuilegiū dicatur quasi lex priuata: vt.ē. dist.iij. priuilegiū. ꝛ solus p̄nceps canones ꝛ leges ꝛ iura cōdit: ergo solus ille (vt dicunt) dat priuilegium. Hoc tñ negari nō pōt: quin epi etiā dent priuilegia. vt ex de his q̄ fi. a pre. ḡto. ex de seu. ꝛ re iudi. cū inter vos. sed nō pōt in p̄iudiciū alior. vt dicunt. qz solus p̄nceps auferre pōt ius vni⁹ ꝛ dare alteri vt. ix.q.iij. nūcyo. ꝛ.c.p p̄incipalē. ꝛ ex de ꝓcess. p̄bē. ꝛ ec. nō vacā. qz diuersitatem. ꝛ. C. de quadri. pre. bñ a zenone. Sz certe hoc nō est verū nā eps pōt dare ex baptismalē ecclīaz decimas. vt. xvj. q.j. statuim⁹. Itez eps pōt detrahere vni ecclie ꝛ dare alteri: vt ex de excess. pre. sicut vnire. ꝛ pōt in totū eximere aliquā ecclīam: vt extra de cēsi. cū venerabilis. Itē auferre pōt ecclie priuilegiū eligendi vt ex de ꝓsue. cū dilectus. pōt eximere ecclīam a iure ꝓcuratiōis. vt ex de censi. sopite. hoc aūt priuilegiū ꝓferet eps cū ꝓsensu capi sui. vt extra de dona. pastoralis.

Priuilegium priuilegio derogat.

Dak aūt priuilegiuz qñq; ꝓsone: qñq; rei. vt. ix. q. iij. questus. Si priuilegiū dak ꝓsone ꝓsonā nō trālgre ditur. vt insti. de iur. na. gen. ꝛ ci. ē. plane. xxvj. q. j. ē. hinc etiā. ꝛ. ff. de reg. iur. priuilegia. vij. q. j. nō autez. ꝛ. c. petisti. Et reale est qō loco cōcedit ꝛ ꝓpetuū est. xvj. q. j. hic etiam. ꝛ. ff. de iure immu. l. ij. extra de offi. deleg. qm̄ abbas. in dubio autez semper p̄sumitur

Priuilegium ꝛ cōfirmatio differt.

priuilegiū potius ꝓsonale q̄ reale. vt extra de insti. cū venissent qz res ꝑ facili ad suā reuertit naturā. ff. de pac. si vnus. ē. qō in specie dotis. nō em̄ dr ob hoc ꝓsonale q̄ sola inserit ꝓsona. vt. ff. de pac. iuri sgētiū. ē. pactor. ꝛ. l. tale pactū. Itē hec est differētia inter priuilegium et cōfirmationē. qz i cōfirmatiōe nichil noui iuris dak vt extra de cōfirma. cū dilecta. secus est in priuilegio. Itē i cōfirmatōe nihil ponitur vel affirmak sed totū cōditionalit intelligit: vt ex de cōcess. prebē. qz diuersitatē. sed in priuilegijs oia verba ponunk ꝛ certū ibi asserit vt ex de ver. sig. abbate. Nūc videdū est qō priuilegium derogat alij. Dicunt dāā q̄ semp secundū derogat ꝓmo etiā si non faciat mētionez primi: vt ex ꝑ rescrip. ex parte. ꝛ hoc ea rōne videt. qz cū priuilegiū sit ius sed vnum ius derogat alij licz non faciat mentiōez primi vt extra ꝑ cogna. spi. c. ij. sed istis ob. extra de offi. iudi. del. e. ex pte. vbi priuilegiū scōm nō derogat primo cū nō faciat mētionē ei⁹. Itē nec priuilegiū p̄iudicat confirmationi. nisi faciat mentionē ill⁹ priuilegij vt ex de his q̄ fi. a p̄ela. cū vos. Itē nec trāfactio: vt ex de ci. ex multiplici. Itē nec priuilegiū p̄iudicat ꝓsuetudini nisi faciat mētionē ei⁹. vt extra de ꝓbē. relatū Itē nec valz priuilegiū nisi faciat mētionē ꝓstitutionis facte a capitulo vt extra de rescrip. constitutus. nec valet nisi faciat mētionē sñle. vt extra de fide instru. inter. vltra medīū. Et sic ꝓpt iura allegata ꝓcedi pōt q̄ illud sit priuilegiū qō in rescriptis nisi vbi scōm faciat mētionē primi q̄ nō valeat: siue ābo priuilegia sint generalia siue ābo spālia. sz si vnū sit speciale: aliud generale. speciale semp p̄iudicat. Iz nō faciat mentionē generalis. vt extra de rescrip. ca. j. ꝛ ca. pastoralis. licet sit arg. cōtra. j. e. in galliarū. quia in toto iure derogat generi per speciē vt. ff. de regu. iur. in toto. Sed certe aliud est in rescriptis q̄ primi legijs: qz scōm rescriptū speciale derogat primo generali. nā per generale rescriptū non dak iurisdictio. vt patet in illa decre. pastoralis. in fine. ꝛ extra. e. ad hec. ꝛ ideo de facili tollit. sz per priuilegiuz q̄ttūcūq; generale statim ꝓsequit suū ius plenū. vñ pōt dici q̄ nūq; scōz speciale priuilegiū deroget p̄tio gñali nisi faciat ipi⁹ mētionē. extra de re rescrip. nōnulli. ꝛ de

Priuilegium dz esse māsuꝫ

p̄scrip. veniens. sed in statutis qñq; antiquū p̄ciu dicat nouo. vt. l. di. dño sancto. Item in dubio pot⁹ p̄sumo nō reuocatū primus q̄ reuocatū. vt. ff. de mate. si peculiū. ff. de do. inf viz. ꝛ vxo. cū hic stat⁹. ē. penitētiā. Nec ob. ff. de pri. cre. priuilegia. vbi dr q̄ priuilegia non estimanē ex tpe: sz ex cā. qz ibi loq̄tur de priuilegijs q̄ creditor vult habere et ex eo q̄ prius mutuauit pecuniā.

¶Priuilegia ecclīarum a ¶Temporibus. istud pt intelligi de gñalib⁹ statutis. nā in nullius p̄sona omittēdū est ꝛē. lx. dis. miramur. Itez pōt intelligi de priuilegijs datis a p̄cipe. naz priuilegiū qō a deo vel a p̄cipe dak. decet eē māsurū ois malicie ac diminutionis cōtrarū. in auk. col. vj. cō stitutio q̄ de dignitatib⁹. i. fine. Si ꝑo p̄sona impetrans obuiat priuilegio ipetranti statim euane scit. vt ex ꝛ ꝓsti. cū in ferrarien. Itē si ñ. ptestak

Luce xj. c

priuilegiū suū expirat spacio. xl. an. vt ex de priuil. accedētib⁹. sz si nō ē op⁹ ptestatōe cū sit priuilegiū ad exercipiēdū p petuū ē. vt. ff. de do. excep. pure. si ꝑo ē priuilegiū ad faciēdū vl q̄ spacio. xl. annoꝝ extinguak. vt. ff.

b ¶Et pegrina. i. ferri candētis [de nūdinis.

¶vel iudicis nō sui. ḡ. q. iij. consuluisti.

c ¶Priuilegia. j. de cōse. distinc. iij. celebritatem.

d ¶In galliaz. pluraliter dicit qr tres sunt gallie brachata/togata/ꝛ comata.

e ¶Palliū. ē. vij. q. iij. artald⁹. Jvbi dr q̄ arelatēn. sit suffragane⁹ Narbonē. sz forte duo sūt arelatēn. vel alter a litter az est falsa vel corrupta.

Gallia est triplex.

f ¶Epo. quē ꝓstituit ibi legatū vt supposuit ei oēs

g ¶Pretermitti. ḡ legat⁹ icōsulto [epos britānie.

¶epo loci nō pt iudicare clericos ip⁹ nisi ad eū m appellet. vt ḥ. ꝛ. xj. q. j. puenit. qō pt admitti nec ob. ex de of. le. cū nō ignores. nā ille nō solū fuit legat⁹: sed ēt metropolitan⁹. ꝛ iō nihil p̄fuisset ei ius legatiōis si hoc ius nō habuisset. Jtē vr ḥ q̄ ꝓceps posteri oꝝ legatū dādo nō vr. p̄hibuisse legatū ꝓtē sicut ē in tut oib⁹: vt. C. de te. tute. l. ij. silr. no. vij. q. j. nō aūt. sec⁹ in. pcuratoib⁹. vt. ff. de ꝓcura. si qs cū. ē. vlti.

Legat⁹ posterior annullat ꝓcessū ꝓcedentis.

h ¶Butānoꝝ. Ē. ē. ij. q. vj. hoc q̄ppe. sz due sunt

i ¶britānie. Anglia em̄ maior Britānia dicitur.

Britannia est duplex

Sz ea destruere. Diuisa. Ar. ꝑ testes sibi ꝓrios

tra rescripta oia sibimet contraria. vt. xxiij. q. vij. qō aūt. C. de fi. instru. scripture. iiij. q. iij. qui falso. ex de sen. & re iudi. cū olim.

Legat⁹ quā ptātez habeat

I Sit sm sanctorum.

a ¶ Delegatiōe. videtur ergo q legat⁹ habeat delegatā & nō ordiariā. potestatē: vt hic. et c. se. qō non credo cū similis sit .pcōsuli. ff. e. meminisse.

b Eruatis. Rescptū. sic ē interpretādum: vt nulli faciat preiudiciū. vt. ix. q. iij. nunc vero. lxxxv. dist. archidiaconuz. in priuilegijs secus videt. vt extra de deci. ad audientiam.

priuilegij te nor⁹ est attēdēdus.

c ¶ Inspectis. cuz em qs aliqd ex ꝓuilegio sibi vēdicat inspicie duz est ꝓuilegiū eius. c. di. cōtra morem: extra de ꝓuile. recipim⁹. & sm q tenor ꝓuilegij ꝓtinet iudicandū ē: vt ex de ꝓuile. pozo.

d ¶ Insinuatiōe. itelligas de his que soli pape reseruātur q nō trāseunt i generali mādato. vt ex de offi. leg. q translationē.

I Nstitutionis nostre.

e ¶ Presentia sic g sētētia pncipis facit ius licet non redigat in scriptis. vt ex de trāsac. c. s. C. de testa. omniū. Ar. contra. iij. q. vij. postulatus. Itē hic est ar. q pnceps sine scripto dat priuilegium & sine scripto delegat cāz vt i aut. de iudi. colla. vj. ¶ Omnē. coll. ix. sed nō cōmittit delegationez sine scripto. xcvij. distinc. nobilissimus. C. de manumis. l. vna.

Sntia pncipis etiā nō scripta facit ius.

f ¶ Rationis. Ar. cōtra. extra de of. dele. si qs. et. c. ex parte.

g ¶ Jura. nec sūt honorez debet augē papa vt minuat ius eccīe alteri⁹. vt xcix. di. eccīe.

Decclasticas.

¶ Um pie desiderium. Quod vero dicitis.

h ¶ Infrigā. qui em dz tueri alios ꝓtra alios multomagis ꝑ seipz: vt ex ō nra tis ex libero ventre ca. vnico. ff. si ser. vē. alteri⁹.

Mputato totius.

i ¶ Concessa. ar. fines mandati diligenť custodiendos. Argu. ꝛ. viij. q. j. lx. Itē ar. q epūs nihil pōt petē nisi qō pmissū ē a canone. vt. x. q. iij. qcognouimus. et ff. de cōdi. ide. l. frater a fratre.

Epi petitio ē g canones limitata

¶ Sibi iuriā facit: q fim suoz iura pturbat.

Quod vo dicitis nr̄is tpib⁹ debere seruari: que a meis ꝙz pdecessorib⁹ tradita vel custodita sūt/ absit hoc a me vt statuta maiorz cū sacerdotib⁹ meis in qualibet ecclesia infringā: qz mihi iuriā facio si fratrū meoz iura pturbo. I tē Julius papa.

¶ Nulla ꝓsumptiōe violentur: que ab apostolicis & eoz successorib⁹ sunt instituta.

Mputato toti⁹ vsurpationis excessu: nullus ꝓsumat q sibi nō videnť esse cōcessa¹: ea q sunt ab apostolis eorūqz successorib⁹ ꝑstituta: nulla desidia negligantur: nulla dissensiō violenť: nulla ꝓcertatiōe turbenť.

Necessitates publice sunt ab oib⁹ supportande.

Q Cclesiastice. iij. q. bene.

b Mperiali. ¶ Inutilia. ff. di. x. vides, sed ff. vij. q. j. cps in diocesi. & xiij. q. vj. cōperimus.

c Ecdānosa. ¶ Fisco. vt si aliqs. p priuilegiū vel ex lege ab eo qō est dānosum iuri cōmuni. nam dicit lex q oēs necessitatibus publicꝫ debēt obedire sine dignitatis ꝓuilegio. vt. C. lib. xj. de naui. non excu. l. multi. nec ꝓ textu ꝓuilegū publica debz vacillare vtilitas. vt. C. li. xij. de priui. scho. l. ij. C. de sa. sanc. ec. l. inbemus. ff. nulli.

Rescriptū cōtra ius est reiiciendū

d ¶ Escripta. ¶ Cōtra ius. nec enim ratiōe rescripti iudex recedet a iustitia. vt extra de eta. & qli. pterea. vñ si rescriptū ē penit⁹ cōtra ius reiciet illud vt hic dicit & auferendū est rescriptus tale de manibus retinētis vt. C. de sacri. paga. sicut. & mittēda est talis charta pncipi vt ibi dicit. Si aūt nō est contra ius ex toto: sed alis inquū expectāduz est sm mādatuz pncipis. vt extra de rescrip. si quādo. & in aut. vt nulli iudi. ff. si vero. Judex ergo semp sequit ius cōmune licet rescriptū pncipis aliud iubeat: vt in auten. de iudi. colla. vj. ff. omnis autem iudex. & ff. e. omnes.

Ecclesiastice moderationi omnino est cōueniēs. vt que ordinata fuerit vel ratioabiliter decisa: nulla in posterū[a] debeant refragatione turbari.

Item Gregorius papa.

¶ Que rationabiliter ordinata sunt: nulla debēt refragatione turbari.

Idem in registro.

¶ Que cōtra leges fiunt: ꝓ infectis habentur.

Mperiali constitutuz est sanctiōe aperte: vt ea q contra leges fiunt non solum inutilia[b]: sed etiam ꝓ infectis habenda sint. C. libro. j. titu. de precibus imperatori offerendis.

Impator Constantinus.

Nec dānosa fisco[c]: nec iuri contraria postulari oportet.

Imperator Theodosius & Valerius.

Escripta contra ius[d] elicita omnibus iudicibus precipim⁹ refutari: nisi forte sit aliquid quod non ledat[e] alium & prosit petenti[f] vel crimen[g] supplicantibus indulgeat.

Item Pelagius papa Johan. comiti.

e ¶ Quod non ledat. tale dz esse quodlibet rescriptū vt neminē ledat. ff. e. de ecclesiasticis. vnde non valet rescriptū de re quā qs violēter detinet. vt. xvj. q. vj. placuit. C. vñ vi. l. auctoritatē. nec ō re litigiosa vt ex de ꝓpr. c. j. & ꝙ qō transactio facta resuscitat. vt C. de trāsac. cās. ex de transactio. ex lris. & de deci. ex multiplici. vel ꝙ qō auferť libera electio aliqb⁹. vt. C. de duo. re. sti. l. ij. hoc tñ nō videť verū. p id qō est ex de ꝓcess. ꝑben. & ec. nō va. qz diuersitatē. vel ꝙ qō restituť aliqs deposit⁹. vt. C. loca. l. vl. vel ꝙ qō retractat sentēta. vt. C. de erro. aduo. l. vl. & ꝙ qō ꝑstat emunitas a tributis. vt. C. de vec. & quid. qō aūt dicit hic itelligas de enormi lesione. qz modicā lesionē bñ ꝑt ꝑstare rescriptū pncipis. vt ex de ꝛb. sig. qd per nouale. vel etiā si expost facto icipiat enormiter ledere statim nō valet. vt ex de deci. suggestū. & cito eñ priuilegiū recedit ad iniqtatē statim non valet. vt. ff. de vul. substi. ex facto. & lxiij. dis. Verum. modicaz aūt lesionem benē ꝑt afferre. vt xij. q. ij. bone rei. C. de ꝑci. ipe. offe. quotiēs. ff. loca. habitatores. ff. ne quid i loco pub. l. j. & qs a pncipe. ff. ne qd in flu. pu. l. j. & qd putāt. qñqz tñ magnā affert lesionē: vt. xvj. q. j. statuimus. vt di xi. & e. in sum. in pn. & ff. de euict. lucius.

f ¶ Petenti. vt si aliquis ꝙ nubit cōsulari viro petat vt ipsa nuptias cōtrahat. nō minus cōsularis dicatur. istud .pdest petenti sine lesione alteri⁹. vt. ff. de sena. l. vl. vt si aliqua petat vt infra tps luct⁹ possit nubere. vt. ff. de his q nō. infa. l. solet.

g ¶ Vel crimē In talib⁹ facile eraudit aliquis xxxv. q. ix. venia.

Pncipes hz oia iura.

Annotatio/ qd sit.

Ocenti.

h ¶ Surreptiōe. cū distinctiōe. vt ex de rescrip. sup lris.

i ¶ Annotationes. annotatio dicitur scptura quā impator ꝓprio animi motu facit de aliquo negocio nemine rogante.

k ¶ Pragmatice. dicit ꝙ ventilata est cora pncipe & de hoc facta est scriptura.

l ¶ Conditionē. extra de rescrip. c. ij.

m ¶ Uetuerint. extra de ap. ex parte. Johan.

n ¶ Prescriptione. i. exceptione.

o ¶ Opposita. ab aduersario.

p ¶ In iuris. cōsuetudinarij. qz dixit aliquid esse consuetudinē eccīe cū non essz. extra de ꝑben. venerabilis. non em videť q in iure scripto possit mentiri pncipi cū ipse habeat oia iura in pectore suo. C. de testa. omnium.

q ¶ Siue in facti. qz dixit se appellasse vel spoliatū fuisse cum non esset. Joh.

a ¶ Uetuerunt. tunc enī appellari pōt licet inhibita sit appellatio. vt extra de ap. ex parte.

b ¶ Consentaneū. vt si quis dixerit se spoliatuz et princeps iussit in rescripto ipsum restitui. hoc cōsonat legibus ꝛ tamē carebit cōmodo rescripti. cōtra riuz est. ℌ. e. prescriptione. et extra de of. iu. dele. intellerimus. sed omissis multis solutionibus distinguas vt distinguitur exē de rescrip. super litteris. nec videt locū habere illa decret. ex parte. extra de rescrip. quia ℞m illā decre. super litteris nō est necesse q̄ conditio illa sub intelligatur.

c ¶ Mentientis. qꝛ p eas diu fatigauit aduersarium suum.

d ¶ Seueritati punit vt falsarius. vt. ff. de fal. si q̄s abraserit.

e ¶ Cognoscatur. nō ab ipso executore sed ab eo q̄ delegauit executionem. Et sic non ob. extra de sentē. ꝛ remdi. decetero. C de execu. rei iu. in fi. vt ꝑponis. Uel hodie ꝑ distingui illa contrarietas ꝑ illā decre. super litteris: vt quādoq̄ cōgscat. quandoq̄ remittat ad superiorem. Dicunt tamen quidā q̄ executor potest cognoscere summatim de incidentib⁹ questionibus vt. ff. de re iudi. a diuo. ℌ. si superebus. ꝛ talis cognitio facit ꝓiudiciū in principali iudicio. vt. ff. de li. ag. l. si q̄s a liberis. ℌ. si vel parēs. ꝛ q̄ dicit de sen. ꝛ re iudi. decetero. q̄ incidētes questiones debeāt referri ad supiorē. verū est vt ibi plenarie examinent. Uel distingue an delegef mera executio an mixta. vt dixi. ℌ. ij. q. vj. ℌ. sunt quorū. ver. ab executore. vt si delegef mera executio tunc q̄stiones incidentes remittent ad supiorē. ꝛ si mixta delegat tunc pōt cognoscere de q̄stionib⁹ incidētib⁹. Sz pone q̄ alicui sit mādata nuda executio (nudā dico executionē cū causa ꝑsentib⁹ partib⁹ est finita) ꝛ mādatur aliquib⁹ vt exequātur sniam: nūquid si pars aduersa cōrā illis obiecit exceptionem audietur exceptio? videtur q̄ nō: qꝛ tenef executor exequi sententiam licet sciat eam iniustā. vt extra de offi. dele. pastoralis. extra de ma. ꝛ obe. omnes. exē de offi. iu. ōle. si qñ. ff. de iudi. si ꝓtor. ꝛ xxiij. q. j. q̄d culpat. in fi. Ar. deꝑcantis affirmatione datū iudicē cognoscē debere: ꝛ ℞m hoc q̄ de causa conuenit ferre sentētiam. ¶ tē imperator Constantin⁹. Quiniri iubemus decē librarum auri mulcta iudices: qui venerunt[a] ꝓcum argui falsitatez. ¶ tē imperator Theodosius ꝛ Ualen. ¶ t si legib⁹ consentaneū[b] sacrum oraculum mēdax peccator attulerit: careat penitus ipetratz: ꝛ si nimia mētient[c] inuenit improbitas: etiā seueritati[a] subiaceat iudicātis. ¶ tem iperator Constātinus. ¶ t si nō cognitio sed executio mādatur: de veritate ꝓcū inq̄ oportet. vt si fraus iterue nerit de omi negocio cognoscatur[e]. ¶ tē impator Anastasi⁹. Omnes cuiuscūq̄ maiorisvl minoris administrationis vniuerse reipublice iudices admonemus: vt nullū rescriptū: nullā ꝓagmaticam sanctionem: nullā sacrā annotationē q̄ generali iuri vl vtilitati publice aduersa[f] eē videāt: i disceptatiōe cuiuslibet litigij patiank proferri sed generales sacras constitutiones modis omnib⁹ non dubitent obtuādas. ℂ. titu. de diuer. rescrip. ¶ mpator Diocletianus et Maximianus[g] ancimus vt aut ētica[a] ipa atq̄ originalia rescripta ex nfa etiā manu subscripta nō exēpla eoz̄ ĩsinuent. ¶ m perator Cōstātin⁹ respōdet Si qua bñficia psonalia sine die ꝛ cōsule fuerint deꝑhēsa auctoritate careāt. ¶ mperator zeno. ¶ niuersa rescripta siue in psonā ꝑcātiū siue ad quēlibet iudicē manauerint: q̄ vel annotatio vel ꝓagmatica sanctio nominetur: sub ea ꝯditione ꝓferri ꝓcipim⁹: si ꝑces veritate nitū tur. nec aliquē fructū ꝑcator oraculi ꝓcipiat ipetrati: licz i iudicio assueueret vitatē: ni si q̄stio[b] fidei precū[c] ipiali bñficio monstref inserta. Nā ꝛ vir magnific⁹ q̄stor ꝛ viri spectabiles magistri scriniox q̄ sine ꝑfata adiectiōe q̄lecūq̄ diuinū rñsuz dictauerit: ꝛ iudices q̄ susceperit reꝑhēsio-

Executor an possit ō iudicētib⁹ q̄stionib⁹ cognoscē.

Executio ē duplex.

testi. ex tenore. C. de cōtrahen. stip. optimam. nisi ēm velit quis ꝓbare falsitatem instrumenti non est exhibendus dies vel consul: me dek materia fabricādi falsum. vt. ff. quē ad. testa. ape. l. ij. ℌ. vlti. ꝛ. ff. de edē. l. j. ℌ. editiones. vel tunc non sit edēdus dies cū vult deliberare an velit cedere vel cōtendere sed cū vult agere. Hec tamen est veritas q̄ in cōmunibus instrumentis edendus est dies cum vult deliberare. vt extra. de. ꝓba. q̄m contra. exē de dila. ꝓterea. C. de eden. is apud quē. ꝛ. ff. de eden. l. j. ℌ. rōnes. Sz in ꝓpriis nō vt extra de fide istru. cōtingit. ff. de eden. l. j. ℌ. diē. in accusationib⁹ eni nō cogit q̄s die commissi criminis ponere. vt. ℌ. ij. q. vlt. libello. Est tñ contra. huic. C. de no. co. confir. in fi. Sed istud intelligik de legibus redactis in autenticū volumen. Itē in priuatis instrumētis nō requirik apponi dies ꝛ consul. vt. ff. de aqua plu. ar. l. ij. ℌ. antepe. ꝛ. l. pe. ff. de pig.

Editio faciēda est sine die ꝛ cōsule.

h ¶ Nisi q̄stio. i. inquisitio veritatis.

i ¶ Precū. i. q̄ illa cōditio sit apposita si ꝑces. ꝛ. c. hoc nō tenet. vt exē de rescrip. ex parte.

a Priuilegia. Que sūt de generali ecclesie statu. vel q̄ sunt ℌ articulis fidei. vel dic non possunt id est nō debent.

Si quis dogmata.

b ¶ Sit. id est fiat. ℌ. e. q. j. generali.

Decessoruz statuta.

c ¶ Custodire vt. ℌ. xvj. q. vlti. c. vlti. xij. q. ij. si quis. ꝛ. c. si illi.

d ¶ Corrigē. exē de re. ec. alie. vel nō ēpi. exē de prēca. c. ij.

Quecūq̄ in quiunt.

e ¶ Deseruiunt. ℌ. xvj. q. j. generaliter.

f ¶ Addi. extra de dona. cuz dilect⁹. et. e. titu. c. j. de consecra. distinc. j. vasa.

g ¶ Nouum. nā statutū nō dicitur nouū lz de nouo ꝓcipiatur dūmodo quandoq̄ fuerit statutum. sic. xxiij. q. j. c. j. Sic̄ feudū non dr nouū q̄ de nouo concedit dū tñ quādoq̄ fuerit ꝓcessuz. vt exē de feud. ex pte. Nec donatio dr noua licet de nouo adipiscat q̄s rei donate possessionē vt extra ō donat. per tuas.

Feudū de nouo ꝓcessum nō ē nouum si pu⁹ fuerat cōcessuz.

h ¶ Xij. librarū. durior pena statuit Ꝛ illos q̄ violāt ꝓuilegia ecclesiarū. xvj. q. j. nouarū. in fi. vel ibi loqk cuz agik criminaliter hic cū ciuiliter.

i ¶ Obtineāt. h hēs q̄ pena soluta Ꝛct⁹ stat in sua firmitate. sic. xij. q. ij. eps̄ q̄ mācipiū ꝛ. xvij. di. quē quē. i fi. ff. ō trāsac. q̄ fidē. C. ō fideic. q̄ fidei ꝓmissaria nem subibūt. ꝛ qui illicite dictata scribere ausi fuerit: cuiuscunq̄ scriniꝝ memoriales seu ꝓagmaticarij vel adiutores primicerij amissiōe cinguli f erīetur. ¶ tē leo papa.

¶ Priuilegia ecclie nulla debēt improbitate cōuelli.

Priuilegia[a] ecclesiarum sanctorū canonib⁹ instituta ꝛ venerabilis nicene synodi fixa ꝺcret⁊ nulla possunt improbitate cōuelli vel nouitate mutari. ¶ tez nicolaus papa vniuersali synodo presidens dixit.

¶ Anathema sit: q̄ mādata vel decreta romanoꝝ pontificum seruare contēpserit.

Si quis dogmata/mādata/inkdicta/sāctiones vel decreta ꝓ catholica fide vel ecclesiastica disciplina: ꝓ correctione iminētium vel futurorum malorū a sedis apostolice presule salubriter promulgata contēpserit: a nathema sit[b]. ¶ tem gelasi⁹ cresconio ꝛ Johāni mesalie epis inter cetera.

¶ Statuta priorum successores seruare oportet.

Decessorum statuta sicut legitima et iusta successorem custodire[c] puenit: ita debet etiam malefacta corrigere[d]. Hinc etiam Archadi⁹ et Honorius.

Quecūq̄ inquīt a parentib⁹ nostris diuersis sunt statuta temporibus manere inuiolata atq̄ iconcussa circa sacrosāctas ecclesias ꝓcipim⁹. nihil igik a priuilegijs imutef: et oib⁹ q̄ ecclesijs deseruīt[e] tuitio deferat: qꝛ tēporib⁹ etiā nris addi[f] poti⁹ reuerentiā cupim⁹ q̄s ex his que olim ꝓstita sūt imutari. ¶ dē. Nō tā nouū[g] aliq̄d pñti sanctiōe ꝓcipim⁹ q̄s illa q̄ olim videnk indulta firmam⁹. Priuilegia igitur que oli reuerentia ordis vel religionis obtinuit: mutilare sub pene etiā itermiatione ꝓhibem⁹: itavt hi q̄z q̄ ecclie obrēperāt: ipi⁹ bñficijs pfruank. ¶ dē. Si ecclie venerabilis priuilegia cuiuscū q̄z fuerit vel temeritate violata: vl dissimulatiōe neglecta ꝓmissuz. xij. librarū[h] auri (sicut etiā pri⁹ ꝓstitutū ē) cōdēnatione plectak. ipaq̄z priuilegia nichilomin⁹ plenissimū ꝓ oia obtineant[i] vigorē. ¶ tē Pelagius Armētario magistro militū ink cetera.

¶ Non lz pontifici ab ecclesie iure discedere: q̄ documētorum auctoritate firmak.

Postea q̄s ecclie iura documētoruz[k] q̄q̄z inkcedētiū vel futurorum auctoritate firmata: nullatenus ab his discedēdi liberam pontifex: vel si vult permittatur habere licentiam. ¶ Si ergo monasteriorum priuilegia vel quarūlibet ecclesiarum auctoritate Leonis/Gregorij/Gelasij: ꝛ nōnullorum aliorum pōtificum sancte romane ecclesie inuiolata seruantur: si ea q̄ contra leges fuerint ꝓ infectz habēda sūt: si pōtifex non habeat liberā licētiā discedēdi a documētis quibus iura ecclie firmātur: patet q̄ posteriora priuilegia antiquioribus derogare non possunt: nec eoruz auctoritate ei⁹ aliqua obijcietur exceptio: cum etiaz si cōtra illa specialiter fierent ꝓ infectis essent habēda. His ita respondetur. Sancta romana ecclesia sua auctoritate congregata valet diffiniꝝ

Arg. ℌ exē de pe. suā. Iniquū ēm est q̄ simul habeatur res ꝛ pena. ff. de excep. do. apud celsū. ℌ. labeo. Sol. si ꝓtestat⁹ est se velle ꝓtract⁊ remanere in sua firmitate tunc pōt vtrū q̄z peti. alis non.

Uel distingue an pena apponatur an ꝑ loco infesse: aut sit peti loco cōtumacie. cū reaut i fraudē vsurarū. Si loco cōtumacie et reus noluit solue debitū cū posset et rē ꝛ penā ꝓtestabit. ff. de col. l. ij. ℌ. si cū duob⁹. ꝛ ff. de tabu. exhi. locuz. ℌ. pdēnatio. si est apposita loco interesse tūc potest agere q̄sti sua interest. ff. ō ac. emp. ꝓdia. Sz si i fraudem vsurar tūc nō potest. vt extra ō emp. ꝛ vē. ad nostraz. in fi. ff. de ac. emp. et ven. iulianus. ℌ. ibidem. Johan.

k ¶ Documentoruz. supple maxime. qꝛ si instrumēta nulla eēnt sup hoc facta nō tñ posset retractari cōtra et⁹. Jō ēm sit instrumentū nō q̄ vis ꝓtract⁹ pficiatur ꝑ instrumētum. Iz vt facili⁹ possit ꝑ illud ꝓbari. vt. C. de ꝓba. cū res. Idem est in electiōe. vt extra. di. quāto. et sic est in mrimonio. vt. xxx. q. v. nostrates. in fi.

Instrumētuz q̄re fit.

lj. ps.

¶ Dis ita rñdet

¶ hec est. ℌ. ps q. In qua ponit diuersos casus i quibus perditur priuileginm. et primo ponit de specialibus. secūdo de generalibus. Johan. de fan.

SIc decet fidē sctōrum.

a ¶ Amittat. Arg.q̄ qui vsurpat sibi ius alterius in eligendo q̄ etiam propriū ius electionis debeat perdere. vt.xciij.distinc.e.vlt. Item ar.q̄ pena extēditur quandoq̄ vltra delictum. vt extra de plus pe.ca.j.

DEnunciamus autē.

b ¶ Inuitum. ℨ.lxxiij. distinc. vbi ista.

c SIc qui episcopi. hoc est lectum.ℨ.q.q. j.qui episcopi.

ITa nos syllanorum.

d ¶ Usum. argu. q̄ due vices in crimināt inducunt cōsuetudinē vt ℌ.t.C. de epi.audien.l.iij. in fi. sed in ciuilib⁹ negocijs nec etiaz tres vices cōsuetudinē inducunt. vt eī de cā pos.cū ecclia. Itez est hic arg. q̄ magis punit factū iteratū. vt xxvij.q.j. pueīt. et. ff. de re mi.l. iij-ℌ.si plures.et extra ē here.ad abolēdā-ℌ.illos autem.

e ¶ Ēpalibus. hic delictū ciuiū qō cōsistit i faciēdo redūdat i dānuz ecclie. Et sic est ℨ. xvj.q. vj. si epūs.vbi dℓ q̄ delictū plati nō redundat in ecclie dānū. pōt dici q̄ ℌ ecclia nō dāni ficaī i reb⁹ lz dānificet i honore de delicto qō cōsistit i omittēdo nō est dubiū q̄n redūdet i dānū ecclie. vt. xvj. q. iij. placuit.

Cōsuetudo q̄t vicib⁹ iducitur.

Prelati delictū an redūdet in ecclie dānū.

gere: ⁊ disiuncta ꝯgregare: rationis tamē equitate considerata. vñ vel pietatis vel necessitatis ituitu semel a se concessa valet vel in totū vel in partem cōmutare. ꝓ ne cessitate nāq̄ corrigendorū vitiorum priuilegia ecclesiarum multarū vel iminuūtur vel penit⁹ immutantur: siue personalit siue gñaliter: personalit iuxta illud ¶Priuilegium omnino meretur amittere qui pmissa sibi aburitur potestate. Itē si luerius papa virgilio episcopo.

¶Quod habet amittat: qui quod non accepit vsurpat.

SIc decet fidē sctōrum patrū in ecclia Fuari catholica : vt quod habuit amittat[a] qui miprobabili temeritate qō nō accepit assūpserit. Item supplicius Johāni epō rauēnati post pauca quibus ab illicita eum ordinatione prohibuit.

¶Priuilegiū amittit q̄ sua auctē nō legitima vtitur.

DEnūciamus autē q̄ si post hoc aliquid talē pūmpseris: ⁊ aliquez seu epm vel pbrm seu diaconuz inuitū[b] facē forte crediderīs: ordinationes tibi rauēnatī vel emilienſis ecclie noueris auferēdas. Itē Leo papa.

¶Jus ordinādi amittūt: q̄ immeritum consecrant.

SI q̄ episcopi talē consecrauerit sacerdotē qualem esse non licet: etiā si aliquo modo dānuz propriꝰ honoris euaserint ordinatio nis ius vlteri⁹ non habebūt: nec vnq̄ eidē sacramēto interērūt: qđ (neglecto diuino iudicio) imerito pstiterunt. Generalit veluti dū ciuitati episcopalis dignitas ppetuo subtrahit q̄ suos episcopos interimere consueuit. Unde gelasi⁹ papa scribit.

¶Episcopalis dignitas ciuitati subtrahit: q̄ suos presules interemit.

ITa nos syllanorū cedes geminata pontificū horrēdi crimis atrocitate ꝓfudit: vt diu ꝓstitutio nostre deliberatiōis hesitaret: dūz igerere quēpiam pricidialibus exēplis detestaremur antistitē. ⁊ ecclias vtcūq̄ destitutā nō vsq̄ adeo iudicarem⁹ relinquēdam. qua propter iā velut vsum[b] ꝓsue tudinēq̄ sacrilegaz declinātes: nos eatenꝰ religioni duximus consulēdū: vt parrochie vestre ab extrinsecus positis sacerdotibus gubernent: q̄ ibidē commorantes: ferro didicit necare pastores inaudito facinore. quod etiam in illis prouincijs nusq̄ prorsus legit accidisse: que belloruz continuis diuersisq̄ incursionibus affliguntur: vt aliqua sit reperta ciuitas que presules ministrāde fidei christiane sine persecutore prosterneret. Curandū est igitur vt funesta pnicies cessatione proprioꝝ sanct antistitum: atq̄ ita saltem furoris tāti materia subtrahatur: si in qua hec possit acerbitas perpetrari consistens ibidem persona defuerit: eoq̄ modo vel illa ciuitas dum i quos deseuiat non habebit: ab huiusmodi temeritate desistat: vel alijs imitādi cōtagia dira exē pluz non prebeat. Egeat ergo episcopalib⁹[c] subsidijs sibimet aliunde pensandis: q̄ sacrā in suo gremio collocataz fuso crudeliter maculat sanguine dignitatez: que in vtroq̄[e] hac est vltione plectenda: siue instinctu domestico: seu furijs incitata hoc committit exteri[g]? Prebeat ergo dilectio vestra i hoc statu posite ministeriū visitatiōis[h] ecclesie: ⁊ aut conueniēdo pariter: aut vicissim prout qualitas rerum causaq̄ poposcerit: diuina ministeria rep̄sentet ingratis: ne cum deuitam[i] zizaniā dominica videamur p̄terire frumēta. Hosti[k] litatq̄ quoq̄ vel pauptatq̄ necessitate epales sedes pmutātur: vel due in vnā[l] rediguntur: sicut supra in titu. de mutatio. eporum bōs gregori⁹ fecisse legitur. Non ergo priuilegia eccliaruz sic inuiolata pmanere cēsentur: vt quibusdā de causis iterueniētib⁹ aplica auctoritate eis ꝺrogari nō possit. alioq̄n multitudo eccliarū ad paucitatē redigeret cū innumē ecclie i diocesib⁹ alioꝝ frequent ꝓdite

a ¶ Possessiones. xvj.q.j. possessiones.

b ¶ Cessauerint. arg.q̄ si priuilegiū aliq̄ō datur ex causa vel ratione religionis: vel ratione paupertatis vel alia de causa: q̄ cito cessat causa. cessat ⁊ priuilegiū vt extra de ver. sig. abbate. in fi. extra de dec. suggestū. xvj. q.j. generalit. et instit. ō auc. tu-ℌ. vlt. et. ff. de iudi. l.ij-ℌ. legatis. et C. de testament. milit. l. vltima. et instit. de pu. substi-ℌ. qua rōne.

c ¶ Nulli. hoc non est verum q̄ si illō nouale fuit in alicuius territorio ad illum tantū spectabit. sed si in nullius parrochia fuerit eps pōt assignare cui voluerit. vt eī de decī. quoniam.

d ¶ Penitus. ℨ.xij.q.ij. bōe rei Johan.

Quidam sacerdos.

Expedito tractatu de priuilegijs: supponitur causa. xxvj. in q̄ tractat de diuinationib⁹ et reconciliatione excōmunicatorum et de pena morientiuz. Que omnia vt melius pateant gratianus more solito thema ꝓponit. de q̄ septem surgunt questiones.

Qui sint.

Hic ꝓponitur prima questio: in qua queritur quid sit sortilegium. que questio soluitur infra. ca.j.

Sortilegi.

e ¶ Professi. q̄ tales ꝓfulit pena punitur v. annis. vt.j.c.q. v. qui diuinationes. Ipsi autem facientes huiusmodi artes tantum pnia vnius anni videnī puniendi. vt extra de sortile.c.ij. sed istud intellige esse dispensationē fm legē aūt ipse maleficus punitur capite: vt.C. de male.l.nemo. Johan.

Sortilegi sunt ꝓfulentes q̄ ipsi sortilegi q̄liter puniunt.

Quod autē diuisio

¶ Hec. q. diuiditur in tres partes. In pria ꝓbat sophistice q̄ nulluz est peccatū exqrere sortes tēpe necessitatis. Scda ibi. Dis ita. Tertia ibi Hec autē. Johan. de san.

f ¶ Sortes. Not. q̄ sortes q̄dam sunt licite. quedam illicite. Illicite sunt que fiunt per magicas incātationes vel q̄ fiunt ad exercēdas vanitates aliq̄s. vel q̄ fiunt ad inqrēda aliqua occulta. vt ℨ.c.hi q̄.7.c.illud Sed q̄ fiunt necessitatis cā: non sunt illicite: vt si cōtentio esset de electiōe aliquorum: ⁊ esset paritas vtriq̄ in oib⁹ exēplo matthie pūt fieri sortes. vt ℨ.e. nō exēplo. et. v.q. nō lz. cū ei non supesset hūanuz auxiliū tunc possumus recurrere ad diuinum auxiliuz. vt. xxij. q.ij. q̄rit. et in dubijs fm leges ad sortes decurrit. vt. ff. de iudi. sed cum ambo. C. communia de sortes. si duobus. Et sortes sunt in duplici differētia.

Priuilegium cessat cessāte ipsius causa.

a ¶ Possessiones. xvj.q.j. possessiones.

b ¶ Cessauerint. arg.q̄ si priuilegiū aliq̄ō datur ex causa vel ratione religionis: vel ratione paupertatis vel alia de causa: q̄ cito cessat causa. cessat ⁊ priuilegiū vt extra de ver. sig. abbate. in fi. extra de dec. suggestū. xvj. q.j. generalit. et instit. ō auc. tu-ℌ. vlt. et. ff. de iudi. l.ij-ℌ. legatis. et C. de testament. milit. l. vltima. et instit. de pu. substi-ℌ. qua rōne.

c ¶ Nulli. hoc non est verum q̄ si illō nouale fuit in alicuius territorio ad illum tantū spectabit. sed si in nullius parrochia fuerit eps pōt assignare cui voluerit. vt eī de decī. quoniam.

d ¶ Penitus. ℨ.xij.q.ij. bōe rei Johan.

Quidam sacerdos.

Expedito tractatu de priuilegijs: supponitur causa. xxvj. in q̄ tractat de diuinationib⁹ et reconciliatione excōmunicatorum et de pena morientiuz. Que omnia vt melius pateant gratianus more solito thema ꝓponit. de q̄ septem surgunt questiones.

Qui sint.

Hic ꝓponitur prima questio: in qua queritur quid sit sortilegium. que questio soluitur infra. ca.j.

Sortilegi.

ecclesie penitus[b] destruant.

¶Cā. xxvj.

QUidā sacerdos sortileg⁹ esse et diuinus conuincit apud episcopū: correctus ab epo noluit cessare: excōicatur: tandē agens in extremis reconciliat a q̄dā sacerdote epo i consulto: indicit sibi penitētia sub quātitate tpis canonibus pfixa. Hic primū queritur: qui sint sortilegi? Secundo: an sit pctm esse sortilegus? Tertio: a quib⁹ gen⁹ diuinatiōis sumpsit exordium? Quarto: quot sint genera diuinatiōis? Quinto: an sortilegi: vl diuini sint excōicandi: si cessare noluerit? Sexto: an excōicat⁹ ab epo possit recōciliari a pbro illo incōsulto? Septimo: si morientibus est indicenda penitentia sub quātitate tpis.

¶Questio.i.

QUi sit sortilegi Isidorus diffinit ethymologiarū li. octauo ita dicens. ¶Qui sunt sortilegi.

Sortilegi sunt: qui sub nomine ficte religionis per quasdam (quas sctōrum seu aplorum vocāt) sortes diuinationis scientiā pfitent[c]: aut quarūcunq̄ scripturarum inspectione futura promittunt.

¶Questio.ij.

QUod autem sortes[d] exqrere peccatum non sit et exemplis ⁊ auctoritatibus ꝓbat.

c ¶ Professi. Sortilegi q̄ tales ꝓfulit pena punitur v. annis. vt.j.c.q. v. qui diuinationes. Ipsi autem facientes huiusmodi artes tantum pnia vnius anni videnī puniendi. vt extra de sortile.c.ij. sed istud intellige esse dispensationē fm legē aūt ipse maleficus punitur capite: vt.C. de male.l.nemo. Johan.

Quod autē diuisio

¶ Hec. q. diuiditur in tres partes. In pria ꝓbat sophistice q̄ nulluz est peccatū exqrere sortes tēpe necessitatis. Scda ibi. Dis ita. Tertia ibi Hec autē. Johan. de san.

f ¶ Sortes. Not. q̄ sortes q̄dam sunt licite. quedam illicite. Illicite sunt que fiunt per magicas incātationes vel q̄ fiunt ad exercēdas vanitates aliq̄s. vel q̄ fiunt ad inqrēda aliqua occulta. vt ℨ.c.hi q̄.7.c.illud Sed q̄ fiunt necessitatis cā: non sunt illicite: vt si cōtentio esset de electiōe aliquorum: ⁊ esset paritas vtriq̄ in oib⁹ exēplo matthie pūt fieri sortes. vt ℨ.e. nō exēplo. et. v.q. nō lz. cū ei non supesset hūanuz auxiliū tunc possumus recurrere ad diuinum auxiliuz. vt. xxij. q.ij. q̄rit. et in dubijs fm leges ad sortes decurrit. vt. ff. de iudi. sed cum ambo. C. communia de sortes. si duobus. Et sortes sunt in duplici differētia.

Sortes sunt in duplici differētia.

aug. scripsit qui busdam cum ciuitas esset obsessa: et dubitaret cler⁹ q̄ deberent fugere/ q̄ remanere. q⁹ sorte illō esset dirimendū.

Josue vij.b. a ¶ Achor. historiam habes. j q.iij. §. item pecato achor et iosue. vij.

b ¶ hayn. ciuitatem.

c ¶ Saul q̄z hoc habes. xij. q. j. item opponit.

d

j. reg. xiiij. d

Jone. j.a.

Luce j.a.

Act. j. d.

Sors non. ¶ Mali. in sui natura nō est mala tamen phibet. qz ꝑpt assiduitatē labit talis in ydolatriaz sicut ē in iuramēto. vt. xxij. q. j. et iurabūt. Johan. ¶ Dis ita respōdetur. ¶ hec est ij. ps. q. in q̄ probat ꝥrium per. ix aucto. sanctorū. Johā. de san.

On statim. ¶ Jone. qz hoc fuit diuina inspiratione factuz. vt. xiiij. q. v. dixit.

ij. ps. Sors nō ē aliq̄d mali sed res in humana dubietate diuinā indicans volūtatem. His ita respondeť. Anteq̄z euāgeliū clarescęret multa ꝓmittebantur que tempore pfectionis discipline penit⁹ fūt eliminata. Copula nāq̄z sacerdotalis vl̄ ꝓsāguineoꝝ nec legali nec euā gelica vel aplica aucte ꝓhibeť: ecclīastica tñ lege penit⁹ ink̄ dicitur. sic z sortib⁹ nichil mali inesse monstrat. ꝓhibeť tamē fidelib⁹: ne sub specie diuinationis ad antiq̄s ydolatrie cultus redirēt. Uñ q̄busdā ꝓstellationes z futurorū signa custodiētib⁹ apls ait. Dies obseruatis z menses z tp̄a z annos: vñ timeo ne forte sine cā laboraueri i vobis. Sic z astronomia seu etiā astrologia apud catholicos in diffue tudinē abiit: qz dum ꝓpria curiositate his nimis erāt intēti: min⁹ vacabāt his q̄ saluti aiarū erāt accomodata. Q. ꝺ autez sortib⁹ credi nō oporteat hiero. testať scribēs sup iohānē.

¶ Exemplo ione vel matthie nō est sortibus indifferenter credendum.

Cū em̄ achor⁹ de anathemate furtim surripuisset: ꝛob ei⁹ peccatuz popul⁹ cesus apud hayn⁹ hostib⁹ terga dedisset precepit dñs iosuevt sortib⁹ exq̄rēt q̄ peccāte pp̄s i manib⁹ hostiuz cadē meruerat Josue p̄ceptū accipiēs misit sortes: primū sup trib⁹ deide sup familias: deide sup personas: et ita cecidit sors sup achor. Saul quoq̄z cum pugnasset contra philisteos: z iurasset se interfecturū quē cunq̄z qui ante solis occasuz comederet de populo: sorte deꝑhendit ionathā filiū suū mel comedisse qꝺ sceptro accepat: quē cū morti tradere vellet: pp̄lo supplicāte reuocauit sniam. Jonas q̄z cū a facie dñi fugeret a nautꝫ sorte deꝑhēsus sit: idifferēter sortib⁹ est credēdū: cū priuilegia⁸ singloꝝ (vt hieronim⁹ ait) ꝓmunē legē oīno facē nō possint: si qui tamē necessitate aliq̄ cōpulsi deū putāt sortib⁹ exēplo aploꝝ cōsulēdū eē: videāt hoc ipos aplos ñ (nisi collecto fratꝝ cetu. z p̄cib⁹ ad deū fusis) egisse. De diuinis ꝙo scribit augusti. ita dicēs. ¶ Nō sunt obꝛuāda q̄ a diuis pcipiūtur: q̄uis ea ꝓtingāt q̄ ab eis ꝓnūciāt.

Intelligi voluit dñs: etiā illa que a diui nantib⁹ nō ꝼm deū dicūtur si acciderit que dicunt nō sic accipienda sunt vt fiāt que p̄cipiūtur ab eis aut colant que colūtur ab eis. Idē in li. j. de doctrina christiana.

¶ Institutiones hoim q̄ sūt superstitiose. vel nō

Illud quod est ꝼm institutiones hoim pti superstitiosū est ptim nō superstitiosuz Superstitiosum est quicq̄d institutū est ab hominib⁹ ad faciēda idola z colēda ptinēs: vel ad colendā sicut deū creaturā partē vel illam creature: vel ad cōsultationes z pacta q̄dā signification cū demonib⁹ placita atq̄z federata: q̄lia sunt volumina magicaꝝ artiū: q̄ q̄dā ꝓmemorare pot⁹ q̄z docē solēt poete: ex q̄ gñe sunt: ꝛ q̄si licētior⁹ vanitate haruspicū z augur libri. Ad hoc ēt gen⁹ ptinēt oēs ligature atq̄z remedia: q̄ medicoꝝ q̄z disciplina ꝺēnat: siue i p̄catatiōib⁹: siue i q̄busdā not⁹ q̄s characteres vocāt: siue i q̄busc̄uq̄z reb⁹ superstitiōdis atq̄z ligādis vl̄ etiā saltādo q̄dāmō nō ad tēperationē corꝑis ꝛ ad q̄sdā significationes aut occultas aut manifestas: q̄ eminentior⁹ nomine philicā vocant: vt quasi nō

f Ji qui. ¶ Pot⁹, qꝛ ꝓmittit min⁹ malum vt euitet maius maluz. vt xxxiij. q̄st. ij. q⁹ si ver⁹. et. xxij. q. j. cōsiderate. et est silis mod⁹ loq̄ndi. j. q. i. iudices. Maluz min⁹ ꝓ mittit: vt maius euitetur.

On exemplo mat.

g ¶ Cum priuilegia. xvi. q̄st. j. hinc est. §. i. et. §. dist. iij. priuilegia.

Illud q̄. h ¶ Licentiozi. i. non videť intātuz peccare.

i ¶ Eminentiozi. i. pulchriozi vel maiozi.

Femla vētrilo q̄ habebat spm̄ phitonis in ventre q̄ multis diebus seq̄bat paulum z alios p̄dictores et clamabat. isti sunt serui dei qui annunciant vbis salutis. vñ offēsus paulus ad eam conuersus est et dixit spiritui/ precipio tibi: vt ab ista recedas: et statim recessit.

a ¶ Uētrilog. Qui sine saluatore.

supstitionē sꝑlicare: ꝛ natu re ꝓdesse videāt. sicut sūt iaures i sūmo singlaꝝ aurū aut de strutionū ossib⁹ āsule i digitꝫ: aut cū ōr tibi singultiēt: vt dextra manu pollicē teneas. His adiūgūť milia inanissimarū obꝛuationū. si mēbrū aliq̄ salierit seiūctū ābulātib⁹ amicꝫ lapis aut pu er medi⁹ inꝛuenerit. Hic sūt etiā illa limē calcare cū āte domū suā trāsit: redire ad lectū. si q̄s dū se calciat sternutauerit: redire ad domū si p cidēs offēderit vl̄ si vestꝫ a soricib⁹ rodiť. Neq̄z ab hoc gñe superstitiōis pniciose segregādi sunt q̄ olim genetiliaci ꝓpter naturaliū ꝓsideratiōes diez: nūc aūt mathematici vocant: nā z ipi q̄uis verā stellaꝝ positionē cū q̄sq̄ nasciť ꝓsequunť: z aliq̄ puesti gāt. tñ q⁹ ide conanť: vl̄ actiōes nr̄as vl̄ actionū euēt⁹ ꝓducē: nimis errāt. ¶ Hoc aūt genus fornicatōis aie salubriť diuia auctoritas nō tacuit: neq̄z ab ea sic deꝛruit aiam: vt ꝓpterea talia negaret eē sectanda: q⁹ falsa dñr z a ꝓfessoꝛib⁹ eoꝝ: ꝛ etiā si diuerit vobꝫ (iq̄t) z ita euenerit ne credatꝫ eis. Nō ei q⁹ imago salmuelis mortui sauli ꝑa ꝓnūciauit: ꝓpť talia sacrilegia q̄b⁹ illa imago p̄tata est min⁹ exercāda sūt. aut q⁹ i actib⁹ aploꝝ: femia vētrilo q̄⁹ verū testimoniū ꝓhibuit aplis dñi: iō paulus aplś pepcit spūi illi. ac nō pot⁹ feminā illius ꝺmoniꝫ correctiōe atq̄z exclusiōe mūdauerit. Sēs igiť artes hmōi vel nugatorie vel nocte supstitiōis ex q̄daz pestifera societate hoim z demonū q̄si pacta ifidelis z dolose amicicie ꝓstituta penit⁹ sūt repudiāde: z fugiē de xp̄iano. Idez in li. de ciuitate dei. ¶ Non est vita ꝛ mors: ingestio vel curatio q̄ a diuis

Qui sine saluatore {vel magicꝫ exꝑetiť. salutē vult habere: z sine vera sapientia estimat se prudentē fieri posse: nō sanꝫ sed eger: nō prudēs: ꝛ stultus in egritudine assidua laborabit: et in cecitate noxia: stultus et demens ꝑmanebit. ac ꝓinde ois inquisitio et oīs curatio: q̄ a diuinis et magicis artibus vel ab ipsis demonijs in idoloꝝ cultura exꝑetitur: mors potius dicēda est q̄ vita: et qui ea sectantur si se nō correxerint: ad eternam ꝑditionē tendunt: psalmista dicente. Oīs dij gentium demonia sunt: qui per deceptos homines alios decipere quotidie gestiunt vt

ꝑditiōis sue alios faciant ꝑticipes. Itaq̄z hec vanitas magicaꝝ artiū ex traditiōe maloꝝ angeloꝝ in toto oꝛbe trꝛaꝝ ꝑmis sciis valuit p quādā sciam futuroꝝ z iferoꝝ: et p iuētiones eoꝝ iuēta sūt haruspicia et auguratio nes: et ipa q̄ dicūť oracula z necromācia. Idē ꝓfessionū li. iiij. ¶ Christiana z ꝑa pietas plāetarios expellit z dā

Nos planetari (nat. os q̄s mathematicos vocāt plāe ꝓsulere nō ꝺsistebāt q⁹ q̄si nullū eis sacrificiū z nulle p̄ces ad aliquez spm̄ ob diuiationē dirigerēť: q⁹ tñ xp̄iana z vera pietas ꝓsequenter expellit et damnat. Item Hieronymus.

¶ Cultura est idolatrie auguria seruare: z stellarum re

Squirere cursus.

Ed z illō adde: qm̄ q̄ fornicať in corꝑ suū peccat: nō istud corꝑ solū q⁹ tēplū dei effectū est: ꝛ illud q⁹ dicitur. Nr̄ os eccl̄a corꝑ xp̄i est: z in oēz eccl̄iā videť delinquere qui corpus suū cōmaculaueriť: quia per vnum membrum macula in omne corpus diffunditur. ¶ Est z illud opprobriū egypti quod si neglexeris etiā post iordanis trāsitū: z post baptismi secundā circuncisionē vetuste consuetudinis inustione suggeritur: obꝛuare auguria: reqrere stellaꝝ curꝫ⁹ z euētus ex his futuroꝝ rimari: ceteriq̄z hmōi superstitiōib⁹ iplicare: idolatrie nāq̄z mat̄ est egypt⁹: ex q̄ certū est opprobria hmōi pullulare. q̄ si trāsito iordane suscepis z his te laq̄s rursus illigaueris: tecum sine dubio opprobria egypti trahis. Hec aūt sacrilegia nō vsq̄z adeo sūt detestāda vt si aliq̄d de area vl̄ torcular aliquid ad demonum sacrificia tollitur.

b ¶ Angeloꝝ ergo aliq̄ est scientia a diabolo vt J. e. q. v. in pn. Arg. cōtra. §. xxxvij. di. §. hic etiam. vbi dicitur q⁹ a diuinis septuris ois sciēta sūpsit initium. Scientia vnde est?

c Sed illō. tangit illud q⁹ legit in iosue. quia popul⁹ circūcisus fuit a tempore abrahe vsq̄z ad illō tp̄us quo pp̄s exiuit de egypto: sed postea nō fuerť circuncisi. xl. annis quib⁹ fuerūt in deserto: sed cū trāsierūt iordanē denuo preceptū fuit vt vnusquisq̄z circūcideretur q⁹ factum est. et dixit dominus Josue. hodie abstuli a te opprobriū egypti. Circūcisio nō fuit facta i deserto.

¶ hec autem. ¶ hec est. iij. ps. q. in qua querit si possum⁹ manducare vel bibere rē. Johan. de san. j. Cor. vj. d. Eph. j. d.

SI de area vel torcular tollit aliqd ad sacrificia demonioꝝ sciente xpiano: tō peccat qꝝ pmittit fieri vbi phibendi ptās est. qō si factū nō ꝓpit: aut phibēdi ptātē nō hz: ytiā mūdis reliqs fructib⁹ vñ illa sublata fūt I tē ambro. in pma epistola ad corinthios.

¶ Immunis est a reatu: qui emit quod nescit idolis immolatum.

IIcet aliqd pollutuz sit p accidentia. i. oblationem idoli: cum tamē nescit qui emit nullum patitur scrupulū et apud deum immunis est.

¶ Questio. iij. et. iiij.

AQuibus. ¶ hec. q. diuidit in tres ꝑtes. In pma ondit qt sūt gña diuinationū vñ habuerūt origines ꝛ vocabula ꝛ hoc pbat p. c. Augustini. Secunda ibi querit. Tertia ibi. Qō autē. Johan. ō san.

diuisio

Quib⁹ autē gen⁹ diuinationis exordium sūpserit: vel qt sūt genera ei⁹ augustinus exponit in li. de natura demonum ita dicens. ¶ De multiplici genere diuinationis.

IItur gen⁹ diuiatōis a persis ferk eē allatū Uarro aūt dixit diuinationū qttuor esse gña: terrā: aquā: aerē: et ignē. hic geomāciā. hidromātiā: piromātiā: aeromātiā dicta autumāt Diui dicti sūt qsi deo pleni. diuitate eīm se eē plenos simulāt ꝛ astutia qdā fraudulēta hoibus futura ꝓiectāt. Duo autē genera diuinationis sunt: ars ꝛ furor. Incātatores aūt dicti sunt qui artē verbis peragunt. Arioli vocati sunt ꝓpterea qꝝ circa aras idoloꝝ nepharias ꝓces emittūt: ꝛ funesta sacrificia offerūt: hiſqꝫ celebritatib⁹ demonū accipiunt responsa. Haruspices nūcupāt qsi horaꝝ ispectatores. Dies ei et horas i agēdis negociis opibusqꝫ custodiūt: et qd p singula tpa obſuare debeat homo itēdūt: hi etiā exta pecudū ispiciunt ꝛ ex eis futura ꝓdicūt. Augures sūt qꝝ volat⁹ auiū ꝛ voces intendunt: aliaqꝫ signa reꝝ vel obseruatōes iprouisaꝝ hoib⁹ occurrētes ferūt. isdē sunt ꝛ auspices. nā ꝛ auspicia sūt qꝝ iter facientes obſuāt. Dicta aūt sūt auspicia qsi autum spicia: ꝛ auguria qsi auiū garria. i. auium voces ꝛ ligue: itē auguriū qsi auigeriū quod aues gerūt. Duo sūt aūt gña auspicioꝝ: vnuz ad ocłos alterꝝ ad aures ptinēs. ad oculos. s. volat⁹. ad aures vox auiū. Phitonisse a phitonio appolline dicte qꝝ is auctor fuerit diuinādi. Astrologi dicti sꝫ eo qꝝ i astrꝫ augurāt. Genitalici appellati sūt ꝓpt̄ nataliciꝝ ꝓsiderationes dieꝝ. geneses eīm hoim p. xij. celi signa ꝺscribūt siderūqꝫ curs⁹ nascētiū mores act⁹: et euent⁹ ꝓdicere conant: id est qs quali signo fuerit nat⁹: aut quē effectū habeat vite q nascit iterꝝtant. Hi sūt q vulgo mathematici vocant: cui⁹ superstitionis gen⁹ ꝓstellationis latini vocāt. i. natiōes siderū quō se habeant: cū qsqꝫ nascit. ¶ Primū aūt gen⁹. i. stellarū iterꝝtes magi nūcupabant: sicut de his legit in euāgelio q natū xp̄m annūciauerunt postea hoc nomie soli mathematici dicti sūt cui⁹ artis sciētia vsqꝫ ad xp̄m fuit concessa: vt xp̄o edito nemo exinde natiuitatem alicuius de celo iterꝝtetur. Horoscopi dicti qꝝ horas natiuitatis hoim speculent̄ dissimili et diuerso facto. Sortilegi sunt qui sub noie ꝛ. vt supra. Saliatores vocati sunt: qui dum eis mēbroꝝ quecūqꝫ partes salierint aliqd sibi exinde ꝓsperum seu triste significari predicūt.

Querit aūt de natura demoniū cuius nature sint: an futura prescire valeāt: vel qt modis futura prenoscant.

De his ita scribit augustinus in eodem libro.

¶ Quot modis demōes futura prenoscunt.

SCiēdū hāc esse naturam demonū: vt aerij corpis sensu ꝛ reno ꝛ corpoꝝ sensū facile ꝓcedāt: celeritate etiā ꝓpter aerij corpis subtilitatē mobilitatē nō solū cursus qrūlibet rex vt hoim vel ferarū: verūetiā volat⁹ auiū incōpabiliter vincant. qbus duab⁹ reb⁹ qntū ad aerū corpus attinet ꝓditi: hoc ē acumie sensus ꝛ celeritate mot⁹ multo āte cogitata nūciāt q hoies p sensus ꝛ reni tarditate mirēt. Accessit etiā demonib⁹ p tā lōgū tēp⁹ quo eoꝝ vita ꝓtendit ꝛ lōge maior experiētia: qꝫ pōt hoibus p pter breuitatē vite ꝓuenire. Per has efficacias quas aerij corporis natura sortita ē non solum multa futura predicunt demones verumetiā multa faciunt. que quoniam homines dicere nō possunt aut facere: eos dignos quidam quibus seruiant: et qb⁹ honores diuinos deferāt arbitrant: instigāte maxime vitio curiositatis ꝓpter amorē felicitat⁹ false atqꝫ terrene ꝛ excellētie tpalis. ¶ Hūc igit qm̄ de diuinatiōe demonū questio est. ¶ Primū sciēdū est illos ea plerūqꝫ pnūciare q ipsi facturi sunt: accipiunt enim sepe potestatem morbos imittere: ꝛ ipz aerē vitiando morbidū reddere: ꝛ in puersis atqꝫ amatoribꝫ terrenoꝝ cōmodoruz malefacta suadere: de quoꝝ moribus certi sunt q sint eis talia suadentibus cōsensuri: suadēt eīm eis miris ꝛ inuisibilibus modis p illaz subtilitatē corpora hominū non sentiētiū penetrādo: ꝛ se cogitationib⁹ coꝝ per quedā imaginaria vasa miscendo: siue vigilantiū siue dormiētiū. ¶ Aliquādo autem nō que ipsi faciunt: sed q̄ naturalib⁹ signis futura prenoscunt: que signa in hominū sensus venire non pñt ante ꝓdicunt. neqꝫ eīm qs ꝓuidet medicus q̄ preuidere nescit huj⁹ artis ignarus: ideo tū diuinus habēdus est. qd autē mirū si quēadmodū ille corporis humani pturbata vel mortificata temperie seu bonas seu malas futuras prenuidet valitudines sic demones in aeris affectione sibi notas nobis ignotas: futuras ꝓuidēt tēpestates. ¶ Aliqñ etiaz hominū dispositiōes non solū voce platas: verūetiam cogitatiōe cōceptas: cū signa quedā ex aio exprimūtur in corpe tota facilitate ꝓdicūt: atqꝫ hic etiā multa futura prenūciāt: aliis videlicet mira qui ista dispōsita nō nouerūt: fallūt: et studio fallendi ꝛ inuida volūtate qua hominū errore letātur. Sed ne apud cultores suos pōd⁹ auctoritatis amittant: id agunt vt interpretibus suis signoruꝫ suorum cōiectoꝝ culpa tribuatur quando ipsi decepti fuerint vel mētiti. ¶ Nōnunqꝫ vero ipsi maligni spūs et illusores hominū atqꝫ salutꝫ eoꝝ inuasores: solent predicere defectū culture sue ꝛ idolorum ruinā: quatenꝰ prescij videātur: quid in singulis regnis aut locis venturū ꝛ quid aduersi sue factioni cōtingere possit: quod etiā illi q̄ gentiliuz historias legunt nō ignorant. Quid ergo mirū si tā imminētem tēploꝝ et simulachroꝝ euersionē: quā ꝓphete dei sum mi tāto ante ꝓdixerūt: serapis demon alicui cultoruz suoꝝ hoc de ꝓximo prodidit: vt suā quasi diuinationē recedēs vel fugiens commēdaret. Quod autē hoim dispositiōes cogitatione cōceptas p exteriora signa diabolus deprehendat non firma ratione videt approbatum. Unde idem August. ait in li. iij. retractationum.

¶ Quod ex corporeis morbus internas animi cogitationes diabolus deprehendat: res occultissima est.

QUodam loco dixi: demones aliquādo hominū dispositiōes non solū voce platas: verū etiā cogitatiōe ꝓceptas cū signa que dā ex aio exprimūtur in corpore tota facilitate ꝓdicere. rem dixi occultissimā: audactioꝝ assertione qꝫ debui. nā puenire ista ad noticiā demonū: per nonnulla etiā experimēta cōpertum est: sed vtrū quedā signa dentur ex corpe cogitātiuz illis sensibilia nos autē latentia: an alia vi spūali ista cognoscant: aut difficillime pōt ab hoib⁹ aut omnino non potest inueniri.

¶ Questio. v.

QUod autez sortilegi ꝛ diuini si cessare noluerint exōicandi sunt ratione ꝛ auctoritate pbatur. Est eīm quoddā genus culture idoloꝝ ex demonū ꝓsultationib⁹ futura prēdicere. sicut enim aparus: qꝝ cultum deo debituz nūmo impendit idoloꝝ cultor ab apl̄o noiatur: sic illi qui futura q̄ ex dei oraculo nōnunqꝫ reuelata inueniunt: vel demonū cōsultatione: vel qbuslibet pstigiis inuenire laborāt: diuinitatis iura creaturis attribuūt. futura prescire soli⁹ dei est: q̄ in sui ꝓtēplatione etiā angelos illa pscire facit. vñ Esaias ait Priora ꝛ nouissima annūciate mihi ꝛ dicā qꝝ dij estꝫ cultores ꝺo idoloꝝ a fide liū cōione separādi sūt. Uñ in epla ad corinthios apl̄s ait. Si qs frater noiatur fornicator: aut auar⁹: aut idolis seruiēs: cū eiusmodi nec cibū sume. Hinc etiā in decre. grego. iunioꝝ legitur. ¶ Anathema sit qui ariolos vel incantatores obseruat.

SI qs ariolos aruspices vel incātatores obſuauerit: aut filateriꝰ eoꝝ vl⁹ fuerit: anathēa sit. Ite ex pci. āchiritano. c. xxxiij.

¶ Quisquenio peiteat q̄ diuinatiōes expetit.

¶ Qō aūt. hec est. i. ij. ps. q. in q dicit qꝝ ōmones nesciūt q̄ futura sunt. Jo. de san. iij. ps.

Quod autē ¶ hec. q. dividit in. iij. partes. In pma quarum probat magister p. xij. ca. qꝝ sortilegi et diuini sunt excōicandi si non cessant et euntes ad illos. Secūda ibi. Nōnulli. Tertia ibi. Ex ꝓmissis. Johan. de san. divisio

Jqs ¶ Si filaterijs fi b laterijs dr̄ hic charte i qb⁹ ꝓtinēt incātationes. Filacteria.

Demones futura ꝓdicere pñt.

Esa. xlj. c.

j. Co. v. d.

tus: vt si qs deceps talia ppetrasse fuerit detect⁹: a ppriis deponat ordinis gradu. et tam ipe sacerdos q̄ etiā ille q̄ eū ad talia peragenda incitasse ppendit exilij ppetui ergastulo relegent. ¶ x p̄missis auctoritatib⁹ colligit

iij.ps.

q̄ arioli: aruspices: incantatores⁊ sortilegi: atq; ceteri huius sectatores ab eccla sunt eliminādi: ⁊ nisi resipuerit p petuo excōicādi. Sz q̄ in vltimo aclegiēsi capło ea q̄ fiunt p̄icātatores nō in corpe sed i spū fieri dñr aug. i li. de ciuitate dei idē videt asserē: ita dicēs. ¶ Que magorū p̄stigijs fiunt: non vera sed fantastica esse probantur.

¶ Exprimissis. ¶ hec est. iij. ps q. in q̄ mḡr ponit casus et originē his fantasmatibus et quō accidant. Jo. de fan.

¶ Hec mirum de mago.

Exod vij. b.

Hec mirū de magorū p̄stigijs: quoruz in tm̄ ꝓdiere maleficioꝝ artes: vt etiā moysi in illis signis resistere ꝓtētes ꝓgas i dracones aquā in sanguinē dicant. In gentiliū etiā libris legit q̄ q̄dā maga circe socios vlixis mutauerit in bestias. Legit ēt de sacrificio q̄ archades deo suo lieo imolabāt: ex q̄ q̄cūq; sūerēt i bestiaꝝ formas ꝙuerterent. Sz hec oia magicis p̄stigijs poti⁹ fingebant: q̄ rerum veritate ꝓplerent. vt ḡ ipsi errores ignorātibus manifesti fiant: de eorū ꝓprietate atq; iuentoꝝ⁹ iuxta traditionē maioꝝ patrū dicere congruū arbitramur. ¶ Magi sunt qui vulgo malefici ob facinoꝝ magnitudinē nūcupantur. hi sunt q̄ permissu dei elementa cōcutiunt turbant mētes hoim minus confidētium in deo: ac sine vllo veneni haustu violētia tantū carminis interimūt. vnde lucanus. Mens hausti nulla sanie polluta veneni: incantata perit. demonibus em̄ accitis audent ventilare: vt quoscūq; suos perimant malis artibus inimicos. hi etiā sanguine vtuntur: ⁊ victimis sepe ꝓtingunt mortuoꝝ corpora ¶ Nigromantici sunt quoꝝ p̄cantationibus videt resuscitari mortui: diuinare et ad interrogata rsidere. Nigrō ei grece: latine mortuus: mātio diuiatio nūcupatur. ad quos suscitādos cadauer⁹ sanguis adijcitur. nā amare sanguinē demones dicunt: ideoq; quotiēscunq; nigromātia fit cruoꝝ aque miscet vt colore sanguinis facilius ꝓuocent. ¶ Hidromātici ab aqua dicti. est em̄ hidromācia i aq̄ rū ispectiōe vmbras demonū evocare: ⁊ imagineas ludificationes eoꝝ videt: ibiq; ab eis aliq̄ audire: vbi adhibito sanguie etiā feros phibent suscitare. ⁊ infra. Ad hec oia supradicta ptinent ligature execrabiliū remedioꝝ q̄ ars nō cōmendat medicorum: seu in precantatiōibus seu in characteribus suspendēdis atq; ligandis: in quib⁹ omnib⁹ ars demonuz est ex quadā pestifera societate hoim⁹ ⁊ angelorū malorū exorta. Unde hec cuncta vitāda sunt xp̄iano ⁊ oñi penitus execratione repudianda atq; dānanda. ¶ Auguria autē sunt auium. hec autez phryges primi inuenerunt ¶ Prestigiū vero mercurius dicitur primo i uenisse: dictū est autem p̄stigium q̄ prestringat aciem oculorū. ¶ Aruspicine artem primus etruscis tradidisse dicitur q̄dam tages hic exanimis aruspicinam dictauit et postea nō apparuit. naz dicitur fabulose arante quodam rustico subito ex glebis exiluisse: et aruspicinā dictasse: qua die mortuus est. quos libros romani ex hetrusca lingua in propriam mutauerunt. his ergo portētis per dyabolorum fallaciā illuditur curiositas humana qñ impudēter appetunt scire q̄d nulla ratiōe cōpetit eis iuestigare: hec potestas immundis spiritibus ideo datur: vt puersos sibi aptent: hoc est prauos homines seducāt: illos. s. qui spernūt veritatē⁊ credūt mēdacio: iuxta pauli sentētiā. Sanā doctrinā nō ferūt: sz ad sua desideria coaceruabūt sibi magistros pruritēs auribus: et a veritate quidē auditū auertent: ad fabulas autē ꝙuertent: onerati peccatis ducent varijs desideriis: semp discētes nūq̄ ad sciētie ꝓfitatē ꝓueniētes. Quēadmodū aūt iānes⁊ mābres restiterūt moysi ita⁊ isti resistūt ꝓfitati: hoies corrupti mēte reprobi circa fidē sz vltra nō ꝓficiēt: i sipiētia eoꝝ mānifesta erit oib⁹ sicut et illoꝝ fuit. Nec ideo q̄sq̄ credē dz q̄slibz magicis artib⁹ aliq̄d facē posse sine pmissu dei: q̄ oia q̄ fiūt/aut iusto iudicio facit: aut pmissu suo ita fieri sinit q̄b⁹ predicti magi legūt similia fecisse moysi: q̄virgā suā piecit: ⁊ ꝙuersa ē i draconē piecerūtq; singuli ꝓgas suas⁊ ꝙuerse fūt i dracōes: sz deuorauit ꝓga aarō ꝓgas eoꝝ: nō ei fuert creatores draconū: nec magi nec āgeli q̄b⁹ mīstr⁹ illa opabāt. iūst ei reb⁹ corporeis p oia elemēta q̄dā occulte semiarie rones: q̄b⁹ cū data fuerit oportūitas tpalis atq; casualis ꝓpūpūt i spēs debitas suis mōis⁊ finib⁹: ⁊ sic nō dñr āgeli q̄ ista facūt aialiū creatores sicut nec agricole segetū vl q̄rūcūq; i ra gignētiū creatores dicēdi sūt q̄uis nouerit pbē q̄sdā visibiles opportūitates⁊ cās vt illa nascāt: q̄b⁹ aūt isti facūt visibilit hoc illi iuisibilit. de⁹ ꝙo solus vn⁹ ē creator: q̄ cās ispas⁊ semiarias rones reb⁹ iseruit. ¶ Pret ea q̄dā q̄rēdū putāt quō

scḗptura narrat phitonissā ꝓphetā: suscitasse ad colloquiū saul ipissimi regis: si phitonica dinatio erroꝝ magice artis deputāda sit. q̄b⁹ ita rideri ꝓt: idignū oīno facin⁹ eē si p̄m ꝙba

a ¶ Acsi non attractus. q̄ ab āgelo fuit nūcia ta natiuitas ei⁹.

b ¶ Permanet vt. 8. xxv. distin. qualis.

c ¶ Titulis. s. argumētis. Jo.

historie⁹ modet assensi⁹. quō ei pot at fieri vt arte magica attraheret vir a natiuitate sctūs⁊ opib⁹ vite iust⁹: acsi ñ attract⁹ ē ꝓsensit: q̄b⁹ vtrūq; de iusto credere aduersū est nullū ei suffragiū hz iusticia si attract⁹ aut volūtari⁹ ꝓsensus amisit meritū spūale: q̄b⁹ posit⁹ i carne q̄si erat: q̄b⁹ valde absurdū ē: q̄ q̄ hic iust⁹ fcedit pmanet⁹ iust⁹. porro hoc p̄stigiū sathane q̄ vt plurios fallat: et bonos hr̄e i ptāte se ꝓfingit q̄b⁹ aplis inf cet⁹ oñdit dicēs. Jp̄e sathanas trāsfigurat se i angelū lucis. vt em̄ errorē faceret: in q̄ glificaret in habitu viri iusti⁊ noīe se subornauit: vt nichil pficē spēm quā p̄dicebāt dei cultores mēteret: qñ hinc exeūtes in stos finxit i sua esse ptāte. Sz hoc q̄sdā fallit: q̄ de morte saulis⁊ filij ei⁹ nō sit mentit⁹: q̄si magnū sit dyabolo añ occasuz mortē corpis p̄uidere: cū signa q̄dā soleāt apparere morituris: q̄ppe a q̄b⁹ dei ptectio motā videt: q̄to magis a dyabolo quē angelica ptāte sublimē pphetica oracula fuisse testāt: ō cui⁹ magnitudie aplis ait. An ignorat⁊ altitudinē sathane: q̄d mix q̄ si iminētem ppe mortē potuit p̄uidē cū hoc sit vñ fallit: ⁊ se in dei ptāte vult adorari. nā tāta hebetudie demēs effect⁹ ē saul vt ad phitonissā ꝙfugeret. deprauatus ei cā pcti ad hoc se ꝓtulit q̄b⁹ dānauerat. Sz si q̄s ppt hist oriā ea q̄ bis exp̄ssa sūt putet nō ptermittēda: ne rō historie ianis sit recte facit q̄dē: si tñ istud mīme ad viri rōnē rapiat: sz advisū⁊ itellectū saulis/neq; ei repro b⁹ fact⁹ bonū itellectū pot at hr̄e. Hystoric⁹ em̄ mentē saulis⁊ statū samuelis describit⁊ ea q̄ dicta⁊ visa sunt exprimēs ptermittēs si vera an falsa sint: q̄ ait audiēt in q̄ habitu eēt excitat⁹ itellexit (inq̄t) hūc samuelē eē q̄d intellexerit retulit. ⁊ q⁹ nō bñ itellexit ꝓtra scripturā aliū adorauit q̄ deū: ⁊ putās samuelē adorauit dyabolū: vt fructū fallacie sue hr̄et sathanas. ad hoc em̄ initit: vt adoret q̄si de⁹: si em̄ samuel ille ꝓe appuisset: nō vtiq; vir iustus pmisisset se adorari: q̄ p̄dicauerat dñz solū esse adorāduz: ⁊ quō hō dei q̄ cū abrahā in refrigerio erat diceret adviruz pestilētie dignū ardore gehēne crasi mecū er⁊: his duob⁹ titulis subtilitatē fallacie sue p̄didit impro-

uid⁹ sathanas: q̄⁹ ⁊ adorari se pmisit sub hitu ⁊ noīe samuelis ꝓtra legē vitq; pctis p̄ssuz cū magna distātia pctoꝝ⁹ ⁊ iustoꝝ⁹ sit cū samuele iustissimo: futuꝝ mētis⁹ ē. vex p̄t dici: verū p̄t videri: si de samuel noīe taceat: q⁹ saul cū dyabolo futur⁹ erat: ad eū ei trāsmiguit quē adorauit. sp ḡ diabol⁹ sub velamie latēs p̄dit se: dū ea ꝓfingit q̄ hereāt plonis q̄ ḡs fallere nitit. ¶ Si aūt q̄libet oppōit⁊ dicit quō vl q̄ñ eueniūt aliq̄ q̄ illi dini p̄dicūt futura: aut quō p̄nt egris p̄bere medelaz: aut sanis imittere egritudinē si aliq̄d ꝓprie ꝓtuz⁊ ac ptāz ñ habeāt: hoc a nobis recipiat rñsū: q⁹ tō q̄sq; nō dz eis credē q⁹ aliq̄n eueniūt q̄ p̄dicūt: aut sanare vident laguidos: aut ledē sanos: q⁹ hoc pmissu dei fit vt ipi q̄ hoc audiūt vl videt. p̄bēt⁊ appeāt q̄ fide sint vl deuotiōe erga deū sicut i deuteronomio legit moyses ex ꝓbo dei pplo dei p̄cepisse ita dicēs. Si surrexerit in medio tui ꝓpheta: aut q̄ sōniū dicat se vidisse et p̄dixerit signū atq; portētū⁊ euenerit q⁹ locut⁹ ē⁊ dixerit tibi eam⁹⁊ seq̄mur deos alienos q̄s ignoram⁹⁊ seruiam⁹ eis: ñ audies ꝓba ꝓphete aut sōniatoris: q⁹ tēptat vos dñs de⁹ vester: vt palā fiat vtrū diligatis eū an nō In toto corde⁊ in tota aia vra dñm deū vrm seq̄mini. ip̄m timete. mādata ei⁹ custodite. ⁊ audite voce illi⁹: ipi seruiet⁊ ipi adherebit⁊ ē. Ubi sane intelligi voluit ēt illa q̄ a diuinā tib⁹ nō p̄m deū dñr: si acciderit q̄ dñr: nō sint sic accipiēda: vt fiāt q̄ p̄cipiunt ab eis: nec colant q̄ colunt ab eis. nec ꝓter suā ptātez de⁹ oñdit esse q⁹ ꝓtingūt ista: sz q̄si q̄reret cur ea pmittat: cām tētationis exposuit ad cognoscendā vtiq; eorū dilectionē: vtrum eam habeāt erga deū suū: cognoscēdū ꝙo ab ipis poti⁹ q̄ ab illo q̄ scit oia anteq̄ fiāt.

¶ Questio.vi.

Quod aūt ab epō⁹ excōicat⁹ eo incōsulto ab alio reconciliari nō possit nisi forte p ei⁹

Q Ab episcopo. certuz est q⁹ ligatum a maiori non p̄t minor absolueē. vt xxi. distinc. inferior. ⁊ eē de elec. innotuit nisi i articulo mortis. vt extra de sen. ex. nō dubiuz magis tñ largius ꝓsequit questionem an pbr possit reconciliare penitētes. Dicas ergo q⁹ est reconciliatio que dā publica/quedā p̄uata: publica solus epūs p̄t reconciliare. vt. j. e. c. j. ⁊ l. di. i capite. illa nō fit nisi in cri mine q̄b⁹ tota vbē cōmouet. vt. j. e. c. viri. p̄uata autem potest sacerdos reconciliare. vt. j. e. pbr. et tempore necessitatis quilibet potest alium reconciliare ecclesie. vt de consc. distinc. iij. sanctum. Johan.

Reconciliatio

Metropolitanus an possit absolue fraganei subditus ad ipm non appellauit.

¶ Metropolitanum. hoc tamē est verū cum est appellatum ad ipsum. vt extra de sen. excō. per tuas. Si tamen metropolitanus absoluat cum non sit appellatus ad ipm dicunt quidā q tenet absolutio: lz absoluere nō debeat. Sz hoc vir credo cuz ea non vocet cū peginū siue extraneum iudicē. vt vj.q.iij. scitote. & iij.q.vj. peregrina. nec habet iurisditionē nisi in certis casib⁹. vt extra de offi. ordi. pastoralis. Jo.

b SJ iubet. ¶ A pbyteris. vidua tamen ab eis pōt recipere sacrum velamen. vt. xx. q.j. vidua.

pbr simplex an possit aliquē recōciliare ecclesie.

c ¶ Recōciliare. Est ḡ h arg. q cū pbr nō possit aliquem recōciliare eccl'ie: q multo forti⁹ nō possit aliquē eij cere publice extra ecclesiam. sic videt q non possit excōicare. intelligunt autem quidā quod hic dicitur q tūc sacerdos non possit publice recōciliare: cū episcopus idixerit penitentiaz alicui: sec⁹ si sacerdos indixerit penitētiam. Item publice reconciliare potest vt dicunt ex mandato episcopi. J. e. aurelius. Johā.

d P Resbyt incōsulto. vacat hic argu. a contrario sensu vel locale fuit. vel temporale. sicut illud. xcv. di.

metropolitanū[a] vel per summum pontificē ratione & auctoritate probat. Pbri nāq; potestatem excōmunicandi vel reconciliandi ab epīs accipiunt: non epi a pbris: atq; ideo excōicatos a sacerdotibus recōciliare possunt excōicatos vero ab epīs sacerdotes recōciliare nō pñt Recōciliatio nāq; penitentiū episcopale officiū est nō sacerdotale. Unde in concilio carthaginensi secundo fortunat⁹ episcopus dixit.

¶ Penitentiū recōciliatio: chrismatis & puellarū consecratio: a pbris non fiat.

SJ iubet sanctitas vestra suggero. nā memini pterito cōcilio statutū vt chrisma vel reconciliatio penitētiū necnō & puellaz cōsecratio a pbris[b] nō fiat. Si quis autē emerserit hoc faciens: qd de eo statuendum sit: aurelius epūs dixit. Audiuit dignatio vra suggestionem fratris & epi nostri fortunati: qd ad hoc dicitis? Ab vniuersis episcopis dictū ē. chrismatis confectio & puellarum cōsecratio a pbris nō fiat: reconciliare[c] quēquē in publica missa pbro non licet: hoc omnib⁹ placet. puellarum tamē consecratio episcopo consulto per presbyteruz fieri valet. Unde in carthaginensi concilio.

¶ Permissione episcopi virgines consecrare pbr valet.

P Resbyter incōsulto[d] episcopo virgines nō consecret: chrisma vero nūq; conficiat. Item ex concilio agathensi.

¶ Nec diaconis ministrare nec penitētez in ecclesia benedicere pbro licet.

M Inistrare[e] diaconus aut cōsecrare altare pbr nō presumat: bñdictionem[f] quoq; super plebem in ecclesia fundere aut penitētē in ecclesia bñdicere pbro penitus nō licebit. Ecce qō ab episcopo excōmunicatus per sacerdotez reconciliari non potest. Sed notandum est q recōciliatio alia est publica: alia priuata. Publica reconciliatio est quando penitentes ante ecclesie ingressum publice representātur: et per impositionem manus episcopalis ecclesie publice reconciliantur. hec sacerdotibus videtur esse prohibita. Unde circa finem illius capituli nō simpliciter prohibentur penitentes recōciliare: sed in publica missa. Priuata vo recōciliatio est quādo de occultis peccatis penitētes: vel i extremis agentes ad gratiā recōciliationis accedunt. hec recōciliatio pōt fieri p sacerdotē. Unde euaristus papa ait.

¶ Jussione episcopi de occultis peccatz presbyteri penitentem reconcilient.

P Resbyteri de occultz peccatis iussione[g] episcopi penitētes reconciliēt et (sicut supra premisimus) infirmātes absoluant et cōmunicēt. Item ex concilio carthaginensi.ij.

¶ Si episcopus absens est per pbrm recōcilietur in periculo constitutus.

A Urelius episcop⁹ dixit: si quisq; in periculo fuerit constitutus: & se reconciliari diuinis altaribus petierit: si episcop⁹[h] absens fuerit: debet pbr vtiq; consulere episcopum: et sic periclitantē eius precepto recōciliare. quā rem debem⁹ salubri cōcilio roborare. ab omnib⁹ episcopis dictū est: placet qō sanctitas vra nos necessario instruere dignata est.

Item ex concilio martini pape.

¶ Qui metu mortz recōciliatur: cōualescēs sine cōmunione penitētie impleat tempus.

peruenit. hodie em̄ solis epis illud competit. Jeiuij. distic. ḡuis. Johan.

e M Inistrare. Id est cōficere corp⁹ chri sti. id est tradere sine mādato sacerdotis. vt. j. q.j. in ecclesia.

f ¶ Bñdictionez. scilicet solēnem que fit per talia ꝟba sit nomen domini benedictum. et sic non ob. xcv. dis. peruenit. Jo.

g P Resbyteri de occultz. ¶ Jussione. Si ītelligas hoc de excommunicato planuz est: vel intelligas de illo cui episcop⁹ penitentiam iniunxerit. Nam absente episcopo sine mandato ei⁹ potest reconciliare si necessitas fuerit. vt J. e. ca. ylti.

A Urelius⁹ episcopus.

h ¶ Si episcopus. illud intelligas cū qs est excōicat⁹ ab epo: vel cū epūs indixit ei pniam. alis sec⁹ videtur. vt J. e. c. vlt. & ō ꝑse. dis. iiij. sctm̄. Et est ḥ ar. q cū i sacramētis ꝓferēdis absēs citat: q m̄to pot⁹ absentes i electiōe fūt vocādi de illa materia nota tur. vij. q̄stiōe. j. factus. Jo.

Absentes sūt ad electionē vocādi

Corp⁹ dñi an possit abamē tib⁹ recipi.

a Eucharistia etiam suspendēdis in patibulo ñ est denegāda.

SJ quis de corpore. ¶ Necessarium. necessariū est ad salutē (altē q tollit pctā venialia. vt de cōse. di. ij. cum omne. nec alicui negat si etiā debeat suspendi in patibulo. xiij. q. ij. quesitum.

b ¶ In desperatione. sanitatis.

c ¶ Non acciat. nō tñ idem est in illo qui est absolutus ab excōicatiōe. ille nō recidit in excōicationē: talis em̄ si fuerit absolutus tenet adire sedē aplicā cum oportunum fuerit. vt ex de sen. excom. ꝟcetero. Et sic est arg. q re aliq restituta in pstinū gradū priora iura ei vt cōtra ipm restituūtur. vt. J. e. q. priori. ca. j. extra de elec. qz diligētia. Arg. contra. de conse. distinc. iij. queris.

d ¶ Impleat. Qñq; fñ idulgetur ꝓmunio corporis dñi ante finitum tēp⁹ penitētie. vt. xxxij. distinc. pbr. xij. q. ij. de viro. Jo.

Qui recedūt. de corpe.

e ¶ Sine recōciliatoria solenni. scz episcopali ne sit contra. J. ca. ꝓpri.

f ¶ Penitentia priuata. nāz solēnem non faciūt clerici. vt. l. distinc. cōfirmādum. lxxxij. distinc. presbyter. nisi fuerit depositꝰ. vt de peni. di. vj. sacerdos.

g ¶ Penitentiam. id est fructum penitētie.

h ¶ Amentibus. id ē si quis fuerit amens a natiuitate: talis potest baptizari & corpus christi in necessitate recipere: si vero non fuit amens a natiuitate: sed creditur esse in mortali peccato: non est ei dandum corpus christi. vt extra de bap. et ei⁹ ef. maiores.

i S q. ¶ Audierūt. Nunqd credit simplici ꝟbo istoz siue isti sunt bone fame siue nō? Itē nūquid soli testi in hoc casu credit cum pluraliter hic loquitur? videt q plures requiruntur: q tamē vni soli credat: videt ex hoc q istud non cedit in ꝓiudicium alicui⁹. vt. J. de consecra. distinc. iiij. cum itaq;. et ca. placuit. alis voluntas defuncti non potest probari per tale testimoniuz quod dicit se audiuisse a defuncto. licet super tali negocio alius verus testz habeatur. extra ō suc. ab intesta. cum dilectus.

k ¶ Penitentiā. Id est absolutionē. formaz absolutiōis habes. extra ō sen. excō. a nobis.

l ¶ Et infundatur. Sed qualiter recipiet eucharistiam qui ita infirmatur? si enim tincta in pane datur ei: hoc prohibetur vt de consecra. distinc. ij. cum omne. nec aliomodo videt dāda. quia punit infirmus q euomit eucharistiā. vt de consecra. distinc. ij. si quis per ebrietatem.

Eucharistiā infirmus euomens punit.

SJ qs de corpe exiens nouissimum & necessariū[a] cōionis viaticū expetit * nō denegef. q si in desperatione[b] positus post acceptā cōionē itez sanꝰ fuerit factꝰ tantū in ore participes sit Sacramētū: ꝟo nō accipiat[c] donec istitutū penitētie impleat[b] tēp⁹. Qui ergo i exitu mortis sunt: & desiderant accipere sacramentū: cū ꝓsideratione & ꝓbatiōe epī accipē debēt. Item ex ꝓci. aurasico.

¶ Sine man? ipositiōe recedēt ō corpe cōciliēt.

QUi recedūt de corpe pnia accepta placuit sine recōciliatoria[e] manꝰ impositiōe eis cōicare. qō moriētis sufficit recōciliationi fm diffinitionē patrū q huiusmodi cōionē viaticū congrue noiauerī. q si supuixerint: stēt in ordine penitētiū vt ostēsis necessariis penitētie fructib⁹ legitimā cōmunionē cū recōciliatoria manꝰ ipositiōe recipiāt. clericz ḡq; desiderātib⁹ penitētia[f] nō est negāda. sitz subito obmutescēs (put statutuz est) baptizari aut pniaz[g] accipere pōt. sivolūtatz pterite testimonium alioz verbis hz: aut ꝑsentis in suo nutu. amē tibus[h] etiaz quecūq; pietatz sunt: cōferēda sunt. Item ex concilio carthaginensi.iiij.

¶ Alioz testionio moritur? fidelis reconcilief: si obmutuit vel i frenesim ꝓuersus ē.

SI qui in ifirmitate penitentiaz petit si casu dū ad eū iuitar⁹ sacerdos venit oppressus ifirmitate obmutuerit: vl si i frenesim ꝓuersꝰ fuerit: dēt testionū q eū audierūt: & accipiat pniam[i] et si ꝓtinuo credit moriturus: recōciliet ꝓ manus ipositionē: & infundat[k] ori ei⁹ eucharistia: si supuixerit admoneatur a supradictz testib⁹ petitiōi sue satisfactū: & subdat statutis pnie legib⁹: quādiu sacerdos q penitētiā dederit ꝓbauerit. Itē penitentes q in infirmitate viaticuz eucharistie accipiunt: nō se credant absolutos sine manus ipositione si supuixerit Item ex niceno concilio.

¶ Cura & ꝓbatione episcopi: moriētes recōcilient.

DE his vero qui recedunt[m] ex corpe antiq legis regula obꝰuabit nunc etiā: itaut si forte qs recedat ex corpe necessario vite sue nō ꝰfraudet viatico. q si desperat⁹ aliqs recepta cōiōe supuixerit: sit inter eos q so la oratiōe cōicant. de oibus em̄ his qui a corpe recedūt in tradendo eis cōmunionē cura et ꝓbatio sit epi. Item ex Leo epūs.

¶ Nō est negāda recōciliatio his qui tpe necessitatis eam imploraut.

HIs qui tpe necessitatis & in periculi vigētis instātia ꝑsidiū pnie & modū recōciliatōis iploraūt: nec satisfactio interdicenda est/ nec recōciliatio denegāda qz misericordie dei nec mēsuras possum⁹ ponē nec tēpora diffinire. apud quē nullas patitur venie moras cōuersio dicente dei spū p ezechielē ꝓphetā. Cū ꝓuersus ingemueris tūc saluus eris. q si ita aliqua egritudie aggrauati sunt: vt qō paulo añ poscebāt: sub presenti signi-

Eze. xviij.

HIs qui tēpore necessitatis.

m ¶ Recedunt. hic est argu. q qui absolui desiderat: sine mora etiaz non obstāte aliqua appellatione est absoluendus. vt extra de appellatio. qua fronte.

a ¶ Fide. Tales em nō sūt recipiendi sine reconciliatione solēni aut iuramento. vt. j. q. vj. cōueniētibus. et. j. questione. vij. c. quotiens.

b ¶ Confessus. Se velle accipere penitētiā c ¶ Oblationē. Hoc intelligēdum est de tali q deliquerat et nō satisfecerat. si ei talis fuerat excōmunicat⁹ licet apparuissent signa penitentie: non tamē ozandum est pro eo. Et licet infirm⁹ potest absolui a quolibet sacerdote non tamen mortuus. vt extra de sen. excō. a nobis. in fine. sed a solo papa si incidit in canonem late sententie. xvij. q̄stione. iij. si q̄s suadente. Johan.

Sacerdos q̄libet infirmum sed nō mortuum absolvit.

d ¶ Ultimo. Tñ dicit Augu. q̄ sero penitentibus penitētiā dare possumus securitatem non possumus. non dico q̄ condamnabitur: sed nec dico q̄ liberabitur. vt de pe. distinc. vij. nemo. ℣. ¶ se. Item raptori nocet sera penitentia: quia negatur ei sepultura: licz admittatur ad penitētiam. ex̄ de rap. super eo.

Ezech. xviij. Malatij. b.

A Snouim⁹ penitētiā. e ¶ Mente. Non enim considerāda est mēsura temporis: sed dolor. vt de peni. distinc. j. mensuram.

Mēsura dolozis cōsiderāda.

sicare non valeant testimonio eis fidelių et circūstātiū testimoniū pdesse debebit. ¶ Simul tamen penitentie et recōciliationis beneficiū consequātur: seruata tamē regula sanctoū canonū paternorum: circa eoz̄ personas qui a domini fide⁸ discedendo peccauerunt.

Item ex concilio epanen̄.

¶ Non respuatur eius oblatio: qui festinans ad penitētiam sacerdotem inuenire non potuit.

S Ji aliquis fuerit mortuus q̄ tā sit cōfessus⁵ et testimonium habet bonū et non poterat venire ad sacerdotē: si preoccupauit eū mors in domo aut in via: faciāt pro eo oblationē⁶ ad altare parētes eius ⁊ dent redēptionē pro captiuis. Ecce q̄ episcopo p̄cipiēte penitētes de occult⁹ peccatis: si ue in periculo cōstituti per pbr̄m possunt reconciliari: sed si necessitate mort⁹ peccator vigetur: ⁊ episcop⁹ ita remotus est q̄ p̄s byter eum consulere non possit: negabitur penitētia morienti / et bñficium recōciliatiōis non p̄stabit penitēti quē conuersum deus recipit ad veniaz / iuxta illud. In quacunq̄ hora peccator cōuersus fuerit et cetera. Et itē Cōuertimini ad me: et ego cōuertar ad vos. Ecclesia sibi recōciliare negliget / quē deus intus suscitauit: eccl̄ia foris absoluere contēnet? dānabit absentia epi: quē gratia diuine p̄sentie illustrat p lauachrū regenerationis? Morituris succurritur etiā a laicis si pbr̄i desunt. cur ergo bñficio recōciliationis p pbr̄m ei subuenire nō poterit si ꝓtigerit episcopū deesse? Si secūdū Augustinū qui agens in extremis confitet socio turpitudinē criminis: fit dignus venia ex desiderio sacerdotis: cur non similiter sit dign⁹ reconciliatione ex desiderio episcopi: qui sacerdoti non negat macula sui reatus? Itē morientib⁹ penitentiā negare presbyteri non debent. Unde Juli⁹ papa ait. ¶ Deus est animarum pbr̄ qui penitentiam morientibus abnegat.

Ezech. xviij.

S Ji pbr̄ penitentiam morientibus abnegauerit: reus erit animarum: quia dominus dicit. Quacunq̄ die conuersus fuerit peccator ad penitētiā: vita viuet et non morietur. Uera enim confessio in vltimo⁹ tempore esse potest: quia dominus non solum temporis: sed etiam cordis inspector est: sicut latro vnius momenti penitentia meruit esse in paradiso in hora vltime confessionis.

Luce xxiij.

Item celestinus ait. ¶ Penitentia morientibus non est deneganda.

A Snouimus penitētiā morientib⁹ denegari: nec illoz desideriis annui: qui obit⁹ sui tpe hoc aie sue cupiūt remedio subueniri. horem⁹ (fateor) tāte ipietat⁹ aliquez inueniri: vt de dei bōitate desperet: quasi nō possit ad se quouis tpe cōcurrēti succurrere: ⁊ piclitātē sub onere pctōrū hoiem redimē q̄ se velle expediri desiderat ⁊ liberari. q̄d hoc rogo aliud ē: q̄ morieti mortē addere: eiusq̄ aiaz̄ sua crudelitate ne absoluta possit eē occidere? cū dñs ad subueniēdū patissim⁹ inuitat ad pniam sic ꝑmittēs pctōri: in quacūq̄ hora ꝛc. ⁊ itē. Nolo mortē pctōris. sedvt magis conuertat ⁊ viuat. Salutē ergo hoim admittit q̄sq̄s mort⁹ tpe pniam sibi denegat. ⁊ desperat de mia dei q̄ eū ad subueniendū posse morieti sufficere: vel in momento non credit posse. pdidisset vtiq̄ latro in cruce p̄miuz ad dexterā xp̄i pendēs: si illū vni⁹ hore pnia nō iuuisset: cuz esset in pena penituit. ⁊ p vnius cōfessione sermonis habitaculū paradisi eo ꝑmittēte ꝑmeruit. Uera ergo ad deū cōuersio in vltimis positoꝝ mēte⁶ poti⁹ estimāda ē q̄ tpe: ppheta hoc taliter asserēte: cū conuersus igemueris tūc salu⁹ eris. cū ergo dñs sit cordis inspector: quouis tpe nō ē denegāda pnia postulāti: cū ille se obliget iudici cui occulta oia nouerit reuelari. Cui aūt pnia non negat: nec recōciliatio sibi ꝺnegāda est. Incōsulto ergo epō penitentē pbr̄ reconciliare non debet. nisi vltima necessitas cogat. Unde in carthaginensi concilio. iij. legitur.

¶ Incōsulto epō penitentē pbr̄ recōciliare (nisi vltima necessitas cogat) non debet.

Pnia ē arbitrio sacerdotis imūgenda. ij. ps.

a Presbyter. ¶ Publicum. hoc ideo fit vt non tantū p̄sit illi ad salutez: ꝫ alijs sit in exēplum vt de peni. dist. j. in actione. in fine. ⁊ ptz hoc q̄ tantū pro notorio crimine est iniungēda solennis penitentia.

Pnia solēnis ꝑ notorio ipo nitur.

b ¶ Abstidam. altera producta

diuisio

De tempore. ¶ Hec questio diuidit i q̄nq̄ partes. In quaz̄ pma dicitur. vt hic in summa cōtinef. Secunda ibi. Alijs Tertia ibi. Quo affectu. Quarta ibi. Nō ꝫ. Quinta ibi. De tēporum. Jo. de fan. c ¶ De tēpore. In hac. q. q̄ritur: an penitentia sit morientibus iponēda. et dicendum q̄ nō vt. j. e. c. j. sed tamen innotescenda est eis p hec verba ꝓpter ea que tu cōmisisti: que tu fecisti taliter debes penitere. ꝫ expectamus q̄sq̄s euaserit. vt de pe. distinc. vj. quivult. Secundum mēbrum huj⁹ q̄stionis est vtrum sacerdos pro suo arbitrio possit iniungere penitentiam: ⁊ dicendum q̄ sic. vt. j. c. tempora. considerabit tamen quilibet sacerdos circunstantias omnes: ꝫ persone temporis / loci / criminis / qualitatem ⁊ causam: ꝓout dicitur de penit. distinct. v. in princi. distinc. j. ca. aut facta q̄

Pnia ñ est moriētib⁹ iniūgēda.

Pnia ē arbitrio sacerdotis iniūgenda. ij. ps.

versus per hos versus habentur Quis/quid/vbi/quibus/auxilijs/cur/quomodo/et quando.

P Resbyter icōsulto epō nō recōciliet penitentē: nisi absēte epo vltima necessitas cogat. Cuiuscūq̄ penitent⁷ publicū⁸ ⁊ vulgatissimū crimē ē q̄ vniuersā ꝛmouerit vbē: afi absidaz̄ id est atriū eccl̄ie man⁹ ei iponat.

Questio. vij

E tpe⁶ vero satisfactōis an sit iponēdū moritur? Theodor⁹ cātuariēsis. archiepiscop⁹ in penitētiali suo ita diffiniuit.

¶ In periculo ꝓstitutis: penitētie ꝯtitas non est imponenda sed innotescenda.

A B infirmis i periculo mort⁷ pura est inqrēda⁹ ꝓfessio pctōr⁹: nō tñ illis iponēda ē ꝯtitas penitētie: ꝫ innotescēda: ⁊ cū amicoruz oronib⁹⁶ zelemosinarum studijs pōd⁹ penitētie subleuā dū si forte migrauerit: ne obligati et cōione ⁊ ꝓsortio venie fiāt alieni: a q̄ periculo si diuit⁹ erept⁹ ꝓualuerit: penitētie moduz a sacerdote sibi ꝓpositū diligēter obseruet: ⁊ ideo ꝑm auctoritatē canoni cā: ne illis ianua ptetat? clausa videat: oronib⁹ ⁊ ꝓsolationib⁹ eccl̄asticis sacra vnctione olei iūcti ꝑm statuta sctōrū patrū cōione viatici reficiāt A lijs ꝛo p q̄litate pcti ⁊ p̄sidētū arbitrio tpa pnie decernēda sunt. U ñ leo papa. ¶ Presidētū arbitrio p̄ñganf tēpora penitudinis.

U Empora penitudinis habita moderatione ꝓstituenda sunt tuo iudicio⁶ ꝓout conuersoꝝ animos p speueris esse deuotos: pariter etiam habētes etatis sexus nilis⁸ intuitū: ⁊ periculoꝝ quoq̄ quocūq̄: aut egritudinū respicientes necessitates. In quib⁹ si quis ita grauiter vrgeat vt dū adhuc penitet de salute eius desperetur: oportet ei p sacerdotalē sollicitudinē cōionis gratia subueniri. I tez̄ Nico. papa.

¶ Et qualitas criminū ⁊ cōtritio penitentium: in satisfactione iponenda a sacerdote consideretur.

D E his ꝛo qui p crimin⁹ penitētiā egerūt ⁊ ad cingulū militie⁶ conuertunt: cōstat eos ꝓtra sacras regulas agere. vex̄ q̄ crimina non equalia sunt: ꝓhibes q̄z alios hoꝝ ppt nimiā hebetudinē i desperationē cecidisse: alios ob hoc ad paganos fugisse: tibi hoc ꝓmittim⁹ decernēdū: nimirū q̄ loca ⁊ tpa religionis illi⁹ ⁊ modū culpe necnō ⁊ penitētiaz ⁊ gemit⁹ hoim ad ꝓfessionez venientiū ꝑsens ꝓsit⁹ inspicere vales. I tem ex cōcilio laodicensi. ¶ De eodem.

H Js qui diuersoꝝ peccatoꝝ lapsus i currūt ⁊ oronē ⁊ cōfessionez penitētia maloꝝ suoꝝ ꝓfectā ꝓuersationē demōstrāt. p q̄litate peccati penitētie tēp⁹ attribuendū est: ppt̄ miam ⁊ bonitatez dei. q̄ ergo huiusmodi sunt: reuocandi ⁊ ad cōionē applicandi sunt. I tez̄ ex cōcilio carthagi. iij.

¶ Epi arbitrio p qualitate pcti pnie tpa distribuantur.

P Enitētib⁹ ꝑm differētiā peccatoꝝ epi arbitrio penitentie tempora decernantur. I tē ex concilio laodicensi. iiij.

¶ Sine ꝓnoꝝ acceptione imploranti penitētia detur.

A B infirmis in periculo.

d ¶ Inquirenda. diligenter sacerdos i q̄rat circunstantias. vt de peni. distinct. v. in princi.

e ¶ Orationibus. nā per oratiōnem vni⁹ delet̄ peccatum alterius. vt. xiij. q̄stiōe. ij. pro obeuntib⁹. et. c. aie.

¶ Alijs. ¶ hec est scōa ps. q. in q̄ ꝓbat mḡr q̄ penitētia est ꝑm canones iponēda tñ ꝑm arbitrium sacerdotis ex cā est moderāda: et hoc teneas ꝓ regula. als ꝛ ō pen. dist. v. Falsas. Johan. de fan.

f ¶ Empora. ¶ Tuo iudicio. Ex hoc pa tet q̄ omes penitētie sūt arbitrarie. Un epus pōt diminuere penitētiā quā indixit papa. vt. xxxiij. q. ij. latorē. sicut procurator ex cā pōt mādare contrariuz illius q̄ mādauit dominus. vt. ff. mandati si hominem. ¶ Etatis senilis. No. q̄ habet rō senectutis vt. lxxxvj. distinctāta. Et iuuentutis. vt. xxxiij. q̄st. ij. in adolescentia. et. l. dis. penitētes. itē et nobilitatis. vt. xlj. distinc. nō cogant. Itez̄ pauptatis. ex de sen. excom. ca. vlt. Itē inimiciarū. vt ex. e. de cetero. Johan.

Pnie oēs sūt arbitrarie.

Rō mḡtoꝝ est hñda i pnia iponenda.

E His.

h ¶ Militie. q̄ licet. vt dicit. si quis post acceptum. et. xxiij. q. ij. admonere.

i ¶ Presens. Sic iudex pōt melius scire ꝯta fides adhibenda sit testibus. vt. ff. de testi. l. iij. Johan.

a Sacerdos. ¶ Absq; p sonaꝝ.i.nō fauore psone.sed alias persone q̄ltates cōsiderabit: vt dixi.ē.e.tpa.
b ¶ Omi autē .i. inomi anno.
c ¶ Tempore ieiunij.vt.l.di. in capite.
d ¶ Remissionis.i.ieiunij.
e ¶ Sepeliāt. dñt em̄ penitentes te viciosibus officijs applicare.vt de pe.disti. ij. in pun.
f ¶ Dñico.ē. xxx.dist.si qs tāḡ lxxvj.dist. vtinā.
g ¶ Penitentes.hic non erit .ē.vt patet p sequentia. Jo.
h ¶ Uñ in octauo. hic non erit vnde:sed item.
i ¶ Oc sit posi. sed nūq̄d pōt sacerdos totū tempus remittere,? nō.vt.xxiij.q.iij. si is qui prelat⁹.
k ¶ Qr etas. qm̄ etas non excusat:vt.xxi. q̄st. v.si quis cuiusli bet. Jo.
iij.ps. ¶ Quo affectu. ¶ hec est.iij.ps q. Jn q̄ ꝓbat per iij. aucto. q̄ cum dilectione ꝛ dulcedine dñt sacerdotes suscipere penitētes semp in mitiorē ptem declinando. Jo. de f.et hic ponit q.incidēs. Arch.
Luce xv.b. l Pctōres sūt cauēdi ꝛ recipiendi. ¶ Affectum. hoc vult dicere q̄ tm̄ debem⁹ habere affectū in cauēdo: et in recipiendo peccatores sicut aplus habuit cū excoicauit ꝛ post ea recepit corinthiū q̄ publice tenebat nouercaz suam.

Sacerdos pniam iplorāti absq; ꝓsonaꝝ[a] acceptione pniam scōm legez iniūgat: negligētiores vero penitētes tardi⁹ recōcilient oi aūt[b] tpe ieiunij[c] man⁹ penitentib⁹ a sacerdotib⁹ ipōnat. Dieb⁹ etiā remissionis[d] penitētes genua flectant:et mortuos in eccl̄am afferāt ꝛ sepeliāt[e]. die aūt dñico[f] non ieiunēt. nā qui dñico die studiose ieiunat nō credit eē catholicus. penitētes[g] ꝓ o q̄ leges pnie attēte exequunt: si casu in itinere:vel in mari fuerint mortui vbi eis subueniri nō potest: memoria eoꝝ ꝛ oblationibus ꝛ orationibus commendet. Unde in octaua[h] synodo legitur.

¶ Tēpus penitētie: ꝓ qualitate peccati impendatur.

Pro q̄litate delicti tēpus pnie impēdatur.

Item. ¶ Tēpus ꝛ mod⁹ penitendi delinquentib⁹ presidentiuz imponatur iudicio.

Hoc sit positū in iudicio eoꝝ q̄ prelūt:quāto[i] tpe vel quali modo penitere debeant q̄ delinquūt qr etas[k] ad eruditionē multam haberi facit differētiā pene Quo affectu penitētē suscipere/ripenitētē abiscere debeamus:ex eadē synodo euidenter ostēditur cū dicitur.

¶ Intimo charitatꝭ affectu penitētē debem⁹ suscipere.

Penitentē ex corde ita oportet suscipi:sic̄ dominus ita ostēdit: cum dicit Uocaui amicos meos ꝛ vicinos dicēs Cōgratulamini michi: qr inueni ouē meā quā perdideram. Item.

¶ Penitentes legē dei diligant:iniq̄tatē odio habeāt.

Affectū illū in se recipiat penitēs quē gerebat ille qui dicebat: Iniq̄tatē odio habui ꝛ abominatus sum:ꝓm ea q̄ scripta sunt in sexto psalmo atq; i cōplurimis aliis:vel ea q̄ aplūs dixit ad eos.qui ꝓm deū cōtristati sunt. Quātū (inq̄t) operat⁹ est[m] in nobis sollicitudinē sed excusationē: sed indignationē:sed emulationem: sed vindictā. in oib⁹ exhibuistis vos cautos esse negocio sed et ipsis in quib⁹ deliquit agens multa contraria[n] sic et zacheus fecit. Item.

¶ Impenitentes tanq̄ ethnici habeantur.

Erga euz qui pctā sua nō punit:tales esse debem⁹ sicut dñs ꝓcepit dicēs Sit tibi sicut ethnic⁹ ꝛ publican⁹ ꝛ sicut aplus docuit dicēs. Subtrahite vos ab oñi fratre ambulante inordinate:ꝛ nō scōm traditionē quā tradidimus vobis. Itē Johannes chrisostomus.

¶ Melius est errare in misericordia remittendi:q̄ in veritate vlciscendi.

Aligant autez onera grauia et iportabilia ꝛc. Tales sūt sacerdotes etiam nūc q̄ oēm iusticiaz ppli mādāt:ꝛ ipi nec modicā seruāt:videlicet nō vt faciendo sint sz in dicēdo appeant iusti Tales sūt q̄ graue pond⁹ veniētib⁹ ad pniam iponūt: qr dicūt ꝛ nō facūt:ꝛ sic duz pena ꝑsentis pnie fugik:cōtēnitur pēa pcti futura sicut em̄ si fascem super humeros adolescētis quā nō pōt baiulare posueris:necesse habet vt aut fascē reiciat:aut sub pondere confringak:sic ꝛ hō cui graue pond⁹ pnie iponis aut pniam reiiciet: aut suscipiens dū sufferre nō pōt scandalizatus ampli⁹ peccat. Deinde ꝛ si erram⁹ modicam pniam imponētes nōne meli⁹ est⁹ ꝓpter miam rōnem reddere q̄ꝫ ꝓpter crudelitatē? vbi em̄ pfamilias larg⁹ est:dispēsatoꝛ nō debet esse tenax[k]:si de⁹ benign⁹:vt q̄d sacerdos ei⁹ auster⁹ vult appere? Item martin⁹ papa.

¶ Kalendarū obseruationes agere non licet.

m ¶ Opat⁹ est i.ipm̄.s. se contristari ꝓm deū operatur sollicitudinē de futurꝭ peccatis. iij.cor. vij.c.
n ¶ Multa Jria. penitēs enim Jria dz facere illis ꝓ q̄bus penitet qz Jria ꝓtrarijs curāt.vt de pe.dist. ij. si quis semel. Jo. Cōtraria cōtrarijs curant
o ¶ Uligant. ¶ Mel⁹. est Argu. q̄ iudex pot⁹ seruabit misericordiam q̄ꝫ rigorem.l. dist. pōderet.i fi. et.lxxxvj.di. non satis.xj.q.iij.nemo peritorū. ex de scrutle.c.ij. q̄ꝫ tm̄ pot⁹ seruatur rigor q̄ꝫ misericordia.s.vbi nō ē spes correctionis.vt.xxiij. que stione.iiij.est iniusta. Wiseri cordia est ꝑferēda rigori.
p ¶ Tenax. hec est rō quare iudex pōt augere onus legis:sz illud non pōt diminuere:vt.ff.de re iudi. si se non .ē.si quis.similiter generalia ꝛba que princeps ponit in suis pulegijs: tu non debes stricte ꝛ tenaciter interpretari. vt extra de deci.ad audientiam. et.xvj.q.i. fraterꝭ. extra de do.cum dilecti. Mat. xxiij.

Dies ꝛ anni fūt obseruādi.

Non licet. ¶ hec est quarta pars.q. in q̄ reuertik ad quintā.q. et probat p q̄ttuor ca. q̄ non debemus seruaꝛ augurias nec alia superstitiosa. Johan. de fan.ꝛ ista ca. nichil faciunt ad istā q̄stionē. Z.
a ¶ Non licet Ab hoc loco vsq; ad finem repetit quedam.c. que omiserat in quinta q̄stione: in quibus omnibus reprehēdūtur christiāi qui ad instar paganoꝝ dies obseruāt ꝛ annos: ꝛ alias friuolas superstitiones.
b ¶ Domos. cum hoc sit ideo quia credik aliquid saluꝭ inde recipere.
c Si quis hic repetit magister ca. q̄ tradidit obliuioni in quinta questione.
Non obserues dies.
d ¶ Egyptiaci. egyptij inuenerūt: vt qui ali quod opus die tali inchoaret: malum haberet exitum . tamen ex ātiquitate ecclesia signat hos dies in kalendarijs suis vbi reprobantur.xxxvij. di. legimus.

Non licet⁹ iniq̄s obseruationes agere kalēdaꝝ ꝛ ociis vacare: neq; lauro aut viriditate arboꝝ cingere domos[b]. His ei hec obseruatio paganoꝝ ē. Unde zacharias papa. ¶ Anathema sit qui ritū paganoꝝ ꝛ kalendarum obseruat.

Si q̄s[c] kalēdas ianuarij ritu paganoꝝ colere vel aliq̄d pl⁹ noui facē ꝓpter nouū annuz:aut mēsas cū lāpadib⁹ vel epulis in domib⁹ ꝓparе:ꝛ p vicos ꝛ plateas cātatores ꝛ choros ducere ꝑsumpserit: anathema sit. Itē Augustin⁹. ¶ Infirmitatib⁹ hoim: incātatiōes nichil remedij prestant.

Admoneāt fideles sacerdotes ꝓpos suos vt nouerit p magicas artes incātatiōes q̄ꝫ q̄buslibet ifirmitatib⁹ hoim nihil remedij posse ꝓferre ñ aialib⁹ lāguētib⁹ claudicātib⁹ vl̄ etiā moribūdis q̄cq̄ꝫ mederi: sz hec esse laqos ꝛ insidias antiq̄ hostis:quib⁹ ille pfid⁹ gen⁹ hūanū decipere nitit. ꝛ si q̄s hoc exercuerit cleric⁹ degradet laicus anathematizet. Itē Augu. ¶ Dies egyptiaci et ianuarij kalēde nō sūt obser

Non obseruetꝭ (uāde dies q̄ dicūt egyptiaci⁹ aut kalēdas ianuarij: i q̄bus cātilene q̄dā ꝛ comessatiōes ꝛ adiuice dona donāt q̄si i pricipio āni bōi fati augurio: aut aliq̄t menses aut tpa aut dies ꝛ annos. aut lune solisq; cursum. qr q̄ ꝛ has ꝛ q̄scūq; diuinatiōes aut fata aut auguria obꝛuat: aut attendit:aut ꝓsētit obꝛuātib⁹: iutilit⁹ sine cā magꝭ ad sui dānationē q̄ꝫ ad salutē tēdit. siue p q̄sdā nūeros lfaꝝ et lune:p pythagoricā necromāciā egrotātiū vitā vl̄ mortē vel ꝓspera vl̄ aduersa futura inq̄rūt:siue q̄ attēdunt sōnialia scripta ꝛ falsa:danielis noie intitulata ꝛ sortes q̄ dicunt sctoꝝ aplorꝝ ꝛ auguria auiū aut aliq̄ ꝑ domo faciēda:aut ꝑ ꝓuigia copulā da: aut i collectionib⁹ herbarū carmīa dicūt aut pictaciolas p q̄us ifirmitate scriptas super hoies ꝛ alia ponūt:ꝓtr symbolū ꝛ oronē dñicā. aut magicis falsitatib⁹ i grādiarijs et tēpestatib⁹ credūt. Qui aūt talib⁹ credūt: aut ad eoꝝ domū eūtes aut suis domib⁹ itro ducūt ꝛ introgāt:sciāt se fidē xp̄ianā ꝛ baptismuz ꝑuaricasse: ꝛ paganū ꝛ apostatā. i. retro abeūtē ꝛ dei iimicū: irā dei grauic in eknū in Colo. x.g. cōciliek. Dicit ei aplūs Siue māducatꝭ siue bibitis:siue aliq̄d aliud facitꝭ: i noie dñi nri Jesu xp̄i facite in q̄ viuim⁹ mouemur et sum⁹. Ace. xvij. f. Oe v.ps. tpoꝝ q̄q̄ obseruationib⁹ scribit Aug. i enchiridion. i. manuali libro. ¶ Graue peccatū est dies obseruare menses et annos.

Quis existiaret q̄ magnū pctm̄ sit dies obseruare ꝛ mēses ꝛ āños ꝛ tpa:sicut obꝛuāt q̄ certꝭ dieb⁹ siue mēsib⁹ siue āns volūt ꝛ nolūt aliq̄d ichoare: eo q̄ ꝓm vanas doctrinas hoim faustaꝛel ifausta existimēt tpa:nisi huius mali magnitudinē ex timoꝛe aplī pensarem⁹:qui talibus ait. Timeo ne sine causa laboꝛauerim in vobis. Itē sup eplam ad galathas. Jntelligat lector ad tm̄ piculū aīe ptinere: supsticiosas tēpoꝝ obseruatiōes vt dicat aplūs: timeo ne forte sine causa laboꝛauerim in vobis: quod q̄uis tāta celebritate atq; auctoꝛitate per oꝛbe terraꝝ in eccl̄isijs legatur: plena sunt tamē q̄uenticula nostra hominibus:qui tempoꝛa rerum agendarū a mathematicis accipiunt. Jam vero ne aliquid inchoetur:aut edificioū:aut huiusmodi quorūlibet operum:diebus quos egyptiacos vocant sepe etiam nos monere non dubitant. Gal. iiij.b.

Item ihieronymus.

¶ Sine incantatione herbas vel petras licet habere.

Demonium sustinentibus:licet petras vel herbas habere sine incātatiōe. ¶ Causa.xxvij.

Quidā votū castitatiꝭ habēs despōsauit sibi vxorez:illa ꝓtori ꝛditōi renūciās trāstulit se ad aliū ꝛ nupsit illi. il le cui pu⁹ dispōsata fuerat re

Quidā votum castitatis. Tractato de negocijs et ministerijs ecclesiasticis. adiungit de sacramentis. ꝓmo de mrimonio. sz alia sint digniora et magis necessaria. Matri monij est ātiquissimi et matrimoniū ma gnū sit in xp̄o ꝛ eccl̄ia sacramētū. ꝛ tpe antiquiꝭ ē et vsu cōius. antiquiꝭ qr ante pctm̄ istitutū ē: cōiꝭ qr cū cōis sacramēta oia sint i eccl̄ia dei: hoc tm̄ apūd gētes oēs tis.

est:sctitas aūt eiꝰ nō ē nisi in mōte sctō eiꝰ.i.vbi eccle sia edificata est. Et qz de matrimonio sepe ḡrīt in iu dicio: ideo assignādo multiplicia eiꝰ ipedimēta tra ctaturꝰ de eo ꝑtinuat.x. causas. Ad eius ḡ euidētiā prelibādū est qđ sit mꝝmoniū:z vnde dicat: z vbi:z qñ et q̄bus ꝓbis fuerit istitutū:z q̄ sint cause matrimonij: vel q̄ z quot sunt eiꝰ bona. que vel quot eiꝰ impedimēta. Quid sit matrimoniū habes J. e.q.ij.Ḣ.j.vbi explicabimꝰ singula posita ꝛ descriptiōe. Dicit aūt mꝝmoniū quasi mꝝtis muntū. id est officiū.ſz ḡre poti⁹ ōr.a matre q̄s a patre qui ē actor gñationis vt diceret patri

Matrimoniū vñ dr.

petit eā. Hic primū queritꝰ: an ꝛiugiū possit eē inꝛ vouētes:' Scōo an liceat spōse a spōso recedē:et alij nubere:

¶ Questio.j.

QUod vouentes mꝝmonia ꝛtrahere nō possūt multʒ auctoritatibꝰ probaꝝ. In cōcilio nāq; carthaginēsi ttio. capl'o quarto statutū iuenit deviduis:q̄ pfessaz ꝑtinētiā ꝓuaricate sūt. ¶ Excōicent vidue: q̄ religioso habitu ab iecto: nuptias etiā elegerūt

SIcut bonū est castitatis premiū:ita maiori obseruantia et preceptione obseruanduz est. ¶Ut si que viduaᵇ q̄uis adhuc in minoꝛibꝰ annisᶜ positeꝛi matura⁹ etate a viro relicte se ꝺuoue rint deo (z veste laicali abie

Matrimoniū vbi z p q̄ ꝺba fiunt isti tutū.

Matrimonij ꝺhēdi cause multiplices.

Matrimonij ipedimēta.

Versꝰ.

diuisio

Matrimoniū a vouēte ꝺctū an teneat.

Uotuz an ipe diāt et dirimat matrimoniū.

Uotuz ꝓtinentie tribꝰ modis solēnizaṫ.

Uotuz solēne quod dicemꝰ esse.

Uoue religionē z vouere cōtinētiā differt.

Profes sio religionis ipedit matrimoniū

.j.tim. v.b.

Minores annis dicūtur multis modis

Habitꝰ est triplex.

Versꝰ.

cōstitutio eccl'ie dirimit si post votū solēniter factuz ꝛtrahat. Ego dico q̄ nullū votū est solēne nisi cū q̄s deuouet se religiōi alicui⁹l alīs duobꝰ modis i seq̄n. c.vñ si cozā totaeccl'a dicēt q̄ hec ꝺba vouentia ꝓtinētiā si ꝺheret teneret mꝝmoniū. Que ē enī rō q̄re statu tio eccl'e magʒ debeat spectare ad illa vota q̄ solēnit fiūt q̄s ad ꝑuata. dūmō possit eccl'ie ꝓstare siue p testes/siue p pfessionē ꝑuiā q̄ votū fecerit. q̄cito enī cōstat eccl'ie p cōfessionē vel p testes ōr notoriū z sic deberet eccl'ia dirimere mꝝmoniū post illud votum cōtractū. Jo. Tu breuiꝫ dicas q̄ pfessio tacita vl'ex pressa alicui⁹ religiōis impedit ꝺctū z ꝺhēdū.ex de regu. vidua. vt.xxvij.di.q̄ iterrogasti.et ex de regu. cōsulti.z c.statuim⁹.et ꝑcēdēti.c.q̄ ca.exp̄sse hoc dicūt q̄ cū alīs dicit deuoueo me huic religioni ibi p fessio ꝓtinētie tacita intelligiṫ z religiōis exp̄ssa. Ot do sil'r impedit si est sacer.nā ibi intelligiṫ tacita cōtinētia facta cū solēnitate z ex cōstitutione eccl'ie.et ita semp conditio tacita vel expressa vel constitutio eccl'esie solēnizat votū. Sic scōm bar.buṙ.videṫ dicendum.extra qui cle.vel vouen.ca.rursus.

b SIcut bonum est. ¶Ut si que vidue. Licet de illis specificet de omnibus intelligi debet.

c ¶In minoꝛibꝰ annis.xxv.anno.vel.xij.vel.xiij. Et dicūt mioꝛes annos multipl'r q̄tū ad discretionē vsq̄ ad.vij.C.de iure deli.si ifanti. Itē q̄tū ad mꝝmoniū vsq̄ ad.xij.in femina. in viro vsq̄ ad.xiiij.annum. Itē q̄tum ad factionē testamēti vsq̄ ad.xiij. annū.ij.q.vj.Ḣ.diffinitiua. Itez q̄tū ad restitutionē vsq̄ ad.xxv.annū.ff.de mino.l.j.hic aūt vocat minoꝛes qui sunt infra.xxv.au.nā aliter posset eos reuocare si essent infra.xij.vel.xiiij.annū.vt.xx.q.ij.c.j.z.ij. Sed q̄re nō restituiṫ puella infra.xxv.annū.vt habitum quē suscepit possit deponere sicut in alīs cōtractibꝰ. Respō. qz nō est lesa. qz ei nubit quo melioꝛem nō potest inuenire.iuxta illud. Illi sum despon sata cui angeli seruiūt ꝛc.et minoꝛ non restituiṫ nisi cum legitur.ff.de mino.verum.Ḣ.sciendum.

d ¶Immatura.i.nō matura.nāvidue ante annū xl.nō vel'atur.vt.xx.q.j.scīmonialis.vel due dictiones sūt in etate matura thoꝛo.iuxta illud. Jam matura thoꝛis plenis ꝺdoleuerat annis/ virginitas.

a ¶Sub testimonio. Nam ita solēnizaṫ votū vt dicūt q̄dā cū scz accepit vestez ab epō. vt hic.vel de manu pl'bytero⁊ vel ministri.xx.q.j.vidua.q̄ credo dū ti emittat votū.nā alis vestē ēm accipiēdo nō obligatur solēniter sed simpl'r.ex̄ qui cle.vel vo.ꝓsuluit.vbi etiā habes q̄ solēnizaṫ votuz in manu abbatisse. itē solēnizatur si per seipam recipiat habitū et incipiat cum alīs cātare in ecclia. J.eo. vidua. Et nota q̄ votū ꝓtinētie solennizaṫ trib⁹ modis tātū Sacri ordis susceptione.xxvij. dis. diaconi. Secundo cū accipit vestem sacrā a q̄ cunq̄ dū ti. post susceptionē inci piat cohabitare cum alīs monachis et monialibus in ecclesia J. e. vidua. Tertio cuz ita dicit cozā ep̄o vel abbate/ vel abbatissa vel cozā testibꝰ duobꝰ. ego deuoueo me huic religioni. Hoc ēm aliud est.z aliud cū dico ego voueo cōtinētiaz. deuotꝰ ēm religioni nō posset ꝓtrahere ita q̄ matrimoniuz teneret:nec miruz cuz etiā ita ꝛtractum matrimonium religio dissoluit . extra de ꝙuer.ꝙug. ex publico.et in vo to ꝓtinētie secus nō ēm votum dirimit:vnde si cozā tota eccl'ia diceret voueo cōtinētiā p hoc nō solēnizaṫ votū. Nisi velis dicere q̄ tale votū nō dirimit:sed ꝑstitutio eccl'ie sup voto.nā si votum dirimeret q̄re potiꝰ vnū q̄s aliud:si hoc haberet ex sui natura:et ita dirimeret votū sim pl'r.q̄ Aug.nō vult.J.e. nuptiaꝝ : dic ergo votū nū q̄s solēnizari nisi trib⁹ modis p̄dictis.z ita exaudi q̄ hic dicitur. Johan. Tu dicas vt supra dixi in glo. illa hic intitulatur circa finem. Bar. dixi .

b ¶Habitu. Ar.q̄ ita tenet voto q̄ ita publice religiōis habitu apparuerit acsi publice habituz susceperit.extra de regu.vidua.z.J.e.vidua.

c ¶Apparuerit. Jta q̄ aliq̄s diu in eccl'a iter alias steterit scz p triduū.extra ō regu.ztranse.ad nostrā Uel distingue q̄ triplex est habitꝰ scz.p̄fessionis q̄ votum habet ānexū⁊ dirimit matrimoniuz de quo hic loquiṫ. Cōuersionis qui silꝫ votuz habet annexū:sed nō dirimit matrimoniū de quo loquiṫ.extra qui cle. vel vo.cōsuluit.extra de regu.sup eo. Habitꝰ p̄batio nis.q̄ nec ipedit nec dirimit mꝝmoniuz.de q̄ loquiṫ. extra de renūcia.ca.vlt.firme ergo teneas q̄ nūq̄s solus habitus solēnizat votū.extra de regu.porrectū.

Item ex epistola Gregorij missa ad bonifacium.

¶Deviduis et virginibus q̄ a religiōis ꝓposito discedūt

UIduas a ꝓposito discedentes viduitatis super quibꝰ nos cōsulere voluit dilectio tua frater charissime credo te nosse a sctō paulo etiā a multis sanctis patribus nisi conuertantur olim esse dānatas quas nos apostolica auctoꝛitate damnadas:z a ꝓmunione fidelīū atq̄ a liminibꝰ eccl'ie esse arcendas censemꝰ:vsq̄ quo obediāt episcopis suis:z ad bonum quod ceperūt:inuite aut voluntarie reuertantur. De virginibus aūtē non velatis si deuiauerint:a sancte memoꝛie ꝑdecessoꝛe nr̄o papa Innocētio taliter decretum habemus Ḣevero⁽ᵍ⁾ que necdum sacro velamine⁽ᵉ⁾ sūt tecte:tamē in ꝓposito virginali semp se simulauerit permanere:licet velate non fuerint:tamē si nupserint;jali quāto⁽ᵗ⁾ tēꝑoꝛe his agēda penitētia ē:qz spōsio eaz a dño tenebaṫ Si ei inꝛ hoiē solēt bona fide ꝛtractꝰ nulla rō ctione simplicis voti.argu.xxvij.distinc.si vir. Item inutiliter argumentaretur. Aug. de talibus virginibus ad viduas solenni voto obligatas.vnde intelligas illud tecte non de velo cōsecrationis:sed de velo p̄fessionis quod velum consecrationis nō dat ante xxv. annum.xx.q.j.placuit.

Uotuz ꝓtinentie tribꝰ modis solēnizaṫ.

Uoti simulatio obligat.

Pena publica cānō ē violatoꝛibus voti simplicis ponenda.

g ¶Uelamine. Extra de regu.vt clerici.

h ¶Simulauerint. Arg.q̄ voti simulatio sicut ipsa professio obligat quēcūq̄.vt ca.proxi.neq̄.z distin. xxvij.q̄ interrogasti.

i ¶Aliquāto.x.an J.e.deuota.ideo autez dixit aliquando:qz arbitrariuz est huiꝰ penitentie tempꝰ licz ordinarie dixerim esse.x.annos.

k ¶Cōtractus. Hic large sumitur hec appellatio vt etiam comprehendat cōtractus stricti iuris quia in nullo dolus interuenire debet.C.ō prescrip.x.vel xx.an.l.si fraude.

a ¶ Quāto magis. J.e.q.ca. he vero ẏ in fi. Sol. ubi loq̃tur de ẏgine illa q̃ velū ꝓfectiōis accepit si pe uaricata sit plus peccat ꝙ vidua. hic loquit de ea q̃ nō accepit velū ꝓfectiōis. vnde videtur minus pec care ꝙ vidua quia a maiori bono cadit.

b ¶ Cōsortio. Ar. de pe. dist. v. consideret. in fi. vbi dicit timeat docta experimēto qō ignorānit virgo.

Contentia difficili in virginib⁹ maiorē ẽ virginib⁹ ꝙ viduis.

c ¶ Use sūt dicit hiero. libido patit famē duz dulcius esse putant quod ne sciunt.

d ¶ Letabitur non de vindicta quaz videt: ſz qz non est in illa: et quia non cōmisit consimilia.

Pēa sapietiorem efficit.

e as la. i ſag. pec. in pena. i. ꝓpter penam quam vidit: qz cuz stulti⁹ punit sapiēs fit astutior. vt. xviij q. vj. vides et citius ducit ḋs ad benefaciendū et viuenduz de pe. di. ij. citi⁹. vñ dicit. Felix quē faciunt aliena pericula cautum.

Deut. xiij. b. versus ꝑ. l. viij

f Uotuz diuersa sortit vocabula.

¶ Eqz viduas ¶ Propositio. Nota q̃ vo tum scōm diuersos status diuersa sortit vocabula. primo em̃ est cū quis in origine disponit aliquid boni facere: tunc dicit deliberatio. vt. xvij q. j. ca. qui bona et hoc confringere veniale est. qñ qz ꝓcedit z ꝓponit idem se firmiter facturum z dicitur propositum. xvij. q. j. c. j. et. q. ij. nouimus. huiꝰ fractio veniale est secundū quosdaz. Sed graue est: hec matrimoniū contrahendum impediunt: sed nō dirimunt iam contractum. sivero accedat obligatio dicitur votum: cuius fractio mortale peccatum est: impedit matrimonium contrahendum. z dirimit iā contractum: si solenne fuerit.

g ¶ Diuturna. maxie. nāz idem esset si ꝙ momētū. arg. J.e. viduas. nec ideo minus vēditio. zc. C. de contrahen. emp. non iccirco. vel pōt hoc intelligi qñ nō expresse se religioni obligauerunt quo casu exigit q

ne dissolui: quāto magis illa pollicitatio quā cū deo pepigit solui sine vindicta nō poterit zc. ¶ Si ẏgines nōdū velate talik pnia publica puniunk: za cetu fideliūvsqz ad satisfactionē excludūk: quātomagis vidue q̃ pfectionis etatiz maturionis sapie atqz ꝓfiliz existūt: viroꝝqz cōsortio multotiēs vse sūt et habitū religionis assumpserūt z demū apostatauerūt: atqz ad priorē vomitū sunt reuerse: a nobis z ab oib⁹ fidelib⁹ z a liminib⁹ et a cetu fideliū vsqz ad satisfactionē sūt eliminādē z carcerib⁹ tradēde q̃liter iurta apostolū paulū. Tradentes huiusmodi hominē sathane vt spiritus ei⁹ saluus sit in die dñi. De talibus nāqz dñs per moysen loquitur dicens. Auferte malum de medio vestri. De quibus per prophetā ait. Letabitur iustus cū viderit vindictā impioruz: manus suas lauabit in sanguine peccatorū. De talibus nanqz et eorū similibus atqz eisdem cōsentiētibus dictū est. Quia non solum qui faciūt sed etiam qui consentiūt facientibus rei iudicandi sunt.

I tem ex decreto gelasij pape ad sicilienses episcopos missō capi. ix.

¶ Trāsire nō possunt vidue z virgines post religionis ꝓpositum ad nuptias.

¶ Eqz viduas ad nuptias transire patimur: que in religioso proposito diuturna obseruatiōe permanserūt. similiter virgines nubere ꝓhibemus: quas annis plurimis in monasteriis etatem peregisse contigerit.

I tem cyprian⁹ ad pomponium de virginitate.

¶ Ex quolibet sensu corpis mulier corrumpi potest.

¶ Ec aliq̃ putet se posse hac excusatione defendi q̃ inspici et ꝓbari non possit an virgo sit: cum etiaz manus obstetricum z oculi sepe fallak: z si incorrupta inuenta fuerit ẋgo ea ꝓte qua mulier potest esse corrupta: poterit tñ ex alia parte corporis peccasse qua corrumpi potest: z tñ inspici non potest. certe ipse concubit⁹ ipse cōplexus: ipsa ꝛfabulatio: et osculatio: z coniacentium duorū turpis et feda dormitio: quantū dedecoris et criminis cōfitētur si superueniens maritus sponsam suam iacentem cum altero videat nōne indignatur et fremit z per zeli doloreꝝ portat gladium in manu sua? z christ⁹ domin⁹ iudex noster cū virginē suā sibi dicatam z sanctitati sue destinataz iacere cū altero cernit: q̃ indigna tur ei z irascitur? z quas penas in scelestis hmōi contūctionibus comminatur: cuius vt gladiū spirituale z vērum iudicij diez vnusquisqz fratrū possit euadere: omni consilio puidere z elaborare debemus. I dem.

¶ De eodem.

Quod si penitētiam huius illiciti cōcubitus sui egerint: z a seiuicē recesserint inspiciātur iterū virgines ab obstetricib⁹ diligēter. z si virgines inuēte fuerint: accepta communione ad ecclesiā admittātur: hac tamē interminatiōe: vt si ad eosdez masculos postmodū reuerse fuerint: aut si cū eisdem in vna domo z sub vno eodem tecto habitauerint grauiori censura eiciantur: nec in ecclesia postmodum facile recipiank. si autem de his aliqua corrupta fuerit z deprehēsa: agat penitētiā ple nāq̃ hoc crimen admisit. q̃ nō iā mariti ſz xp̃i adultera est: z ideo estimatio iusto rpe postea exameloyson sui. i. confessione: vel penitētia facta ad ecclesiā redeat. Qz si obstinate perseuerāt nec ab inuicē se separant: sciāt se cū

Proba tio per obstetrices fetā est inualida.

Wona ch⁹ sepi⁹ pec cās q̃li⁹ punit.

pnia solennis an ponit agi pfactionem.

Testimoniū viroꝝ qñ ꝙ fallit

Interiora dinoscūt ꝙ exteriora. viro nō licz ad ulteriū intersicere.

a ¶ Cū altero cernit. ꝓpter talē suspitionē poteris eā accusare. vt. xxxij. q. j. dixit dñs.

b ¶ Uod si penitentiā ¶ Iterū. i. sepe. ff. de eden. veluti. ẏ. hec vox iterum.

c ¶ Accepta. ẏm issa tñ penitentia.

d ¶ Reuerse.

Pctm iteratū est grauius punendū

Arg. per reiterationē peccati aggrauari penam z peccata iterata grauius esse punieda. argu. xv. q. iiij. hi qui.

e ¶ Domo. argu. ex loco presumi cōtra aliquē. arg. xvij. q. ij. dicit. finumus.

f ¶ Tecto. tectū hic appellat quēlibet locum priuatū. xxxv. q. vj. ab isto.

g ¶ Facile. No. q̃ si aliquis monachus vel monacha semel deliquit non licitati debet abhinc. si. si scōo peccat difficili⁹ debet recōciliari. si tertio tūc detrudit in alio monasterio. vt. j. e. peruenit. sed si clericus aliquis peccauit: stati pma vice potest expelli. vt. xl viij. dicti. qñ multa.

h ¶ Plenam. id est pfectaz. ex hoc volunt q̃dā q̃ sanctimonialis possit agere solēnem penitētiā: nec impedit cōsecratio: est cōtra illō quod de clerico dictū est ẓ. dis. l. c. is vero. vel plenā. i. ꝛ. an uox. j. e. deuotā.

i ¶ Exameloyson. i. confessione facta.

k ¶ Sui. i. satiffactiōe. s. penitētia. pars em̃ hic ponit ꝓ toto: ſm synodochen. cōfessio eni est pars penitētie z maxia de peni. dist. j. quem penitet.

Confessio est maxia ꝓs penitētie.

l ¶ Jq̃ eps. ¶ Deponak. vt. xxx. q. j. si ḋs sacerdos.

m ¶ Excōicet. hoc de māsuetudie canonū: nā ſm leges aliter J. xxxvi. q. ij. si ḋs non dicam.

n ¶ Uiduis. ¶ Puellis. i. ẏginib⁹. alꝰ videt J. xx. q. j. illud. vel itellige de doli capacib⁹ ſm ꝙ etiā ante. xij. an. ibi de nō doli capacibus.

o ¶ Proprijs. pōt ḡ aliqua in domo ꝓpria accipere religiosam. arg. xxxij. q. v. qō deo. j. e. mulieres vestiz z xx. q. j. vidua. z extra q̃ cle. vel vo. insinuāte. nec tñ pōt in monialis erit cū nulli mōasterio se tradat. hoc ḡ itel ligo de ꝓfessa. velut dixi ex solo habitu nō prejudicat ei. arg. extra q̃ cleri. vel vo. cō suluit. Si autez habitū suscepit z deuouet se religioni in qua nō ſz hſe. ꝓprij: vt dek q̃cq̃ hz deuolui succedēti bus ab intestato. argu. C. de epi. si q̃s pbr. dz tñ necessaria ab heredibus suscipere. Aliꝰ autez bona taliū dicūt esse ẓ pēdēti. sed ẓ: da nichil est ſm naturā in pendēti. ff. de iudi. sed z si ẓ. vl. arg. ff. e. nō quē admodum. Aliꝰ dicūt ea esse in ptāte epi. ar. C. de epis. nulli. Joh. Ego credo q̃ talia bona sūt in ptāte illi⁹ q̃ ē supior in illa religione: cuz non expressit monasteriuz. B. Item nota ſm hu. q̃ nunq̃ erit religiosa ꝑsona quo cūqz modo vestē mutet. vel ꝓprijs renūciet vt votum emittat: nisi alicui religioni se det. Sz nū quid talis q̃ votū emittit. ꝓprijs abrenūciat manēs in domo sua vel si vestem mutat facit severberantes reos illius edicti. xvij. q. iij. si quis suadente. non. nisi specialiter habituz alicui⁹ monasterij cū ꝓfessione tacita vel expssa assumat: licet se abbati nō supponat. Uel dic q̃ sunt monachi: ſz nō sint sub aliquo abbate: sicut ꝓmus monachus nō fuit sub aliquo abbate.

Bōa deuouēti se religioni ad q̃s uolununtur

Naturam hūs pmittit esse in pēdēti.

o ¶ Proprijs. i. q̃ fuerūt ꝓpria. ſz em̃ in sua domo fecerūt ꝓfessionē: erit solēne votū. ex de cōuer. cōiu. ex parte. z ex qui cle. vel vo. insinuante.

p ¶ Perpetuo. Usqueq̃ emendauerint vt ex de cōsti. ex litteris. in fine.

a Ēfo. ¶ Tecte. Que nondū sunt ꝓfecrate.
b ¶ Aliquāto. ℣.eo. viduas. ℣.Sol. vt ibi. Uel meli⁹ hoc in dicto apli dr̄ de vidua q̄ non erant velate: sed tm̄ pfesse ꝓtinentiā: q̄ minus peccant q̄ virgines velate: ibi Greg. de vtrisq̄ velatis.
c Ue xpo.
d ¶ Ad penitentiā. contra xxvj.q.vj. agnouimus. qz peccator in quacunq̄ hora cr̄. Sed exponit h. ad penitētiā. i. ad fructū penitentie. i. ad eucharistiā. licet eīm hic peniteat nunq̄ tamē viuente adulterio recipiet ad cōionez ad istar secularis adulteri. ℣.xxxij.q.vij. fidelis.
d ¶ Nec ei agende penitētie id est recipiendi fructū penitētie.
e ¶ Licentia. Aut illis viuentibus caste viuere ceperit. ℣.e. deuotā. z.c. de filia.
f ¶ Nisi vn⁹. i. legitim⁹ quē reliq̄rat in necessitate mortis per ca. qō est. xxxij.q vij. fidelis.
g ¶ Defunct⁹ Quo ad litteraz z iste intellectus euidenter ostenditur. ℣.e. de filia Magister aliter exponit. ℣.e-℣. vlti. sic recessit quo ad eam: quia nō recipiet ad penitentiā nisi prius ab eo separetur: vel realiter nisi vnus. i. adulter: sed secundū hanc expositionem nulli existēti in aliquo peccato danda est pena de alio. et ita ℟. est sibi contrarius. de penitēten. distinc. vj-℣. vlti. Item contra extra de pen. z remissio. qō quidaz extra de sentē. excōi. cum

Item ex concilio Martini pape. ¶ De eodem.

Uiduas autez velare pōtificū nullus attētet, put statutū est in decretis gelasij pape. capitlo. xvij. qō nec auctoritas diuia/nec canonuz forma p̄stitit. Q̄z si ꝓpria fuerit volūtate contenti ā, pfessa: in eiusdē Gelasij capitulo. xxj. legit ei⁹ intētio, p se reddat rōnē deo: qa sicut ℟m apl̄m si se cōtinere nō po'sat: nullaten⁹ nubere vetabat: sic secū habita deliberatiōe, pmissaz fidē pudicitie deo dz custodire. Nos aūt auctoritate patrū sufulti in hoc sctō ꝓcilio sancim⁹ z libere iudicam⁹: si spōte velamen (q̄uis nō cōsecratuz) sibi imposuerit: z in ecclesia inter velatas deo obligationē obtulerit: velit nolit sanctimonie habitū vlterius habere debet: licet sacramento confirmare velit eo tenore z rōne sibi velamē imposuisse: vt iterū posset deponere.

Item ex decretis Innocētij pape. capitulo. xx.

De his que votū virginitatis habēres nubūt: necdū sacro velamine tecte.

Ē vero que nondū sacro velamine sunt tecte[b]: tn̄ in, ꝓposito ꝑginali sp se pmanere simulauerunt: licet velate nō sunt: si forte nupserit: his ad agēdā aliquātō[b] tpe penitentiā sit liberū: qz sponso earū deo tenebaz si inter hoies solet bona fide ꝓtractus nulla ratione dissolui: quāto magz ista pollicitatio quā deo pepigit solui sine vindicta non debet: Nam si aplus illas que a ꝓnon ab homie. ℣. in articulo. tn̄ ductus fuit ad hoc q̄ ca. ℣.eo. deuotā. xv.q.vlti. hi qui. Uel dic ad penitentiā fructuosam: quia non valet ad vitā eternā penitētia de vno peccato cū quis remaneat in alio. Magister intellexit hoc ca. de excōmunicatione. tn̄ bene est iniūcta da penitentia existentibus in mortali: et etiā adhuc peccare volentibus. vt extra de penitēten. et remissioni. q̄ quidam. de penitē. distinctio. vij. si qs autem. z distinc. v. falsas.

Pudicas detestabi.
b ¶ Filios. q̄ erunt serui ecclesie. xv.q.vlt. cum multe. Sz quid si monialis fuscepit sobolē ex clerico vel monacho: cui ecclesie applicabit? vtrq̄ enuz facta est iniuria. videt q̄ mōasterio: quia sequit ptus matris cōditionem xxxij. q.iij. liberi. Dico q̄ vtrq̄ sit facta iniuria: maxime si in duplici monasterio hoc contigeret. xvij. q.ij. in nullo.
i ¶ Cetu. i. cōmunione fratrū vel monialiuz q̄ si retrudetur in carcerem: in suo monasterio tamē dicatur esse. sic non est cōtra. ℣.eo. si qs rapuerit. vel illud cum ꝓpriū monasteriū redarguitur de nimia negligentia.
k ¶ Penitudinis. i. pene purgatorio. z ignis iste excedit oēm penaz huius vite. de peni. di. ij. c. vlti. in fine. Et sunt duo ignes purgatorij: vn⁹ in futuro: alter i hoc seculo: vt penitentia.

Pnia vnius pcti nō pdest ad salutē in altero existenti. ſ. tm̄. iij. b

Purgatorij duo sūt ignes.

a ¶ Solins. ℣.e. ꝛginibus. z.c. si qs contra. ℣. dist. l. penitentes. qtra. ℣.xxxvj.q.vij. de his. ꝓtra solu. oēs vie dñi misericordia et veritas.
b ¶ Misericordie. sed nōne hoc est de iure cōmuni vtiqz argu. di. l. penitētes. qō tn̄ nō de iure ꝓmuni. fit et de misericordia fieri dicitur argu. xxxiij. q.ij. admonere.
¶ Irginē.
c ¶ Cōsitētib⁹. ℣.l. dist.c. iij. ℣.lxxxj. dis. pbr: ℣.xv.q.vlti. si qs ꝓsbyt. ℣. xxxv. q.viij. ca. viri. et xxxiij.q. vl.c. vl. z.xxxvj.q.ij. raptores.
d ¶ Auctoritatem. et ita pōt eps dispēsare in incestu: qui maior ē adulterio: ſz ꝓtra extra de iudi. at si clerici. nā tm̄ ibi ꝓmittur dispēsare: in adulterio z minoribus. dicunt quidaz q̄ in tali incestu q̄ icidit i adulterio pōt: alis non sed contra. ff. de adulteriis vim passam. ℣. ꝓscriptio. vbi dicit q̄ si ad ulteriū z incest⁹ surgūt ex eodez facto ꝓscriptio quinquēnij pōt opponi adulterio: et post non possit de eo agi ſz de incestu agi pōt etiā post q̄nquēniū. fm nos planū est qō dicimus q̄ eps dispensare potest.
Eps dispensat i incestu.
Crimina q̄dā mimo filij essent legitimi q̄tū ad ignorātē. vt no. xxxiij. q.ij. ipe
f ¶ Et nūq̄. Hoc eiynū crimē ē qō ipedit z dūt ſz nō dirimit mimoniū. ſ. incest⁹. Itē rapt⁹. vt. xxxvj. q. diri. ij. si aūt. Uxoricidiū. xxxiij. q.ij. admonē. Itē si qs exmunt. traxerit vel leuauerit filiū suū cr̄. xxx. q.j. de eo. z in Nubē decre. c. dictū est: vt sic posset separi abvxore sua. hi casus z alij files patēt i his ꝓsib⁹. Incest⁹/rapt⁹/z nat⁹ fō ron non te lenat⁹. Mortuq̄ sacerdos: z mors ꝓpe mulier: vl pñs. ſ. si solēnē pena ger: aut mōalē Duc: te. pbibēt hec monia ꝓiugiū celebrare. Si tn̄ istō agas: neq̄ūt te dissociare lib⁹ co
g ¶ Cōiugali. Ar. q̄ de cetero nō pñt nubere q̄ scti pulan. monialib⁹ copulant: vt hic dicit in odiū criminis. si tamen contrahant et net.
h ¶ Afficiāt. Hoc fm canones: fm leges vltiōe gla

eis velut ad mortem solius[a] mie[b] intuitu p cōionis gratiam possit subueniri.
Item ex eodem.
¶ Monachus z virgo domino ꝓsecrata: si nupserint excommunicentur.

Irginem q̄ se deo cōsecrauerit: similiter z monachū decernim⁹ nō licere nuptialia iura cōtrahere. q̄ si hec inuēti fuerint perpetrātes excōicenk. ꝑtrētib⁹[c] aūt decreuim⁹ vt habeat auctoritatē[d] eiusdē loci eps misericordiā hūanitatēq̄ largiri. Item ex eodem.
¶ Dum viuūt lamētis penitētie se afficiāt: q̄ sctimonialibus scienter copulantur.

Hergo q̄ sctimonialibus sciētes[e] in matrimonio ad iuriā xp̄i copulati sunt: iuxta cēsurā zeli xp̄iani separenk: z nunq̄[f] eis ꝓcedak ꝓiugalis[g] vinculo religari: sed in penitentie lamētis sevehemēter (dū viuūt) afficiāt.[h] Item ex eodem.
¶ A sacra cōione pmuenk q̄ sacris virginibus se sociant.

Irginib⁹ sacris se q̄ dā temere sociare cognouim⁹: post dicatū deo ꝓ

Monialē coꝛ rūpēs triplex pctm̄ ꝛmittit

positu incesta[i] federa sacri legaq̄ miscere: quos protinus equum est a sacra communione detrudi: et nisi per publicam probatamq̄ penitentiam omnino non recipi: sed tantum his viaticum de seculo trāseūtibus s (si digne penituerint) non negetur.
Item Gregorius.
¶ In mōasterio reuocetur ac recludatur: qui a fornicatione recedere noluit.

Peruēit ad nos q̄ quidam vir nequissimus diabolico instinctu de monasterio[k] suaserat extre quandam deo sacratā: atq̄ a quodam viro vnde exierat sit reuocata: rursusq̄ eam mulierem vir ille nequissimus iniqua suasione de monasterio eisciens apud se retineat impudice. Volumus autem vt episcopatus tui auctoritate in monasterio reuocetur atq̄ recludatur.
Item ex conci. aurelianēsi. capitulo. iij.
¶ Nō est viduis fas post susceptum velamen a sacro ꝓposito discedere.

Uiduas q̄ spōtanea voluntate ab altari[l] conponitur. Monak Eruenit. chū plīs monachus z monacha exierint de monasterio: plures abbas cōpellendus est eū vel eū recipe: vt. ℣.eo. tur abnec aliqua. z. xvj.q.j. quidā monachi. z ℣.e. quia cām bas licet cleric⁹ statum deponi possit q̄ deliquit. vt. xlviij. distin. quoniam multa. ries recipere.
l Uiduas que. ¶ Ab altari. Uirgo z non vidua ideo velatur ab episcopo vel sacerdote: quia velata virgo typuz gerit ecclesie in hac desponsatione que repsen pura z virgo vni nupsit viro. i. christo. et in signum tat huius rei velatur a sacerdote: quia ab eo recipitur in cōiugium: in cuius persona dictum est annulo suo subarrauit me dominus: sed vidua non gerit in tali casu typum ecclesie: sed virgo que fit integra mente et corpore: vnde non sic coniungitur xp̄o vt repte sentet cōiunctionem ecclesie. Et iō non velatur a sa

cerdote: quia sacerdos phibet. scōis nuptijs interesse: ꝛ sup secūdo nubentes fundere benedictionē. Non eñ q̄ scōo nubit benedicitur. argumentū eꝰ de secun. nup. c. f. sed vidua q̄ secūdo nubit: qꝛ primo homini postea xpo: ꝛ ideo quasi celebrāti secūdas nuptias ei nō porrigit velū a sacerdote: sed ipa accipit desuper altare. ꝓtrariū videt verum xx. q. f. vidua. sz ibi de veste tātū loquit: vel de velo professionis nō conuersiōis: vel a phro pōt velari: sed nō abepo. vt. xx. qō. f. denotꝫ in fi. B.

Nubēs scōo nō bñdicit

a ¶ Uelamē. i. professionem. Nam velū puersionis nichil aliud est q̄ ipa conuersio.

b ¶ Permanere Th̄ sola susceptio veli nō solēnizat votum: nisi sequat professio: vt eꝰ de conuer. coniuga. ex parte.

c ¶ Iterū. Id est sicut fecit in lapsu primi parētis: dicas hoc aduerbiū respicere primā preuaricationē. f. ō cōsecra. dist. uū. queris. ꝛ est ille aduerbiū. xcvi. dist. cum ad verum. nam ibi dicit rursus in infernum.

¶ Iquis sacro vela.

d ¶ Capitulo xx. quod non habemus.

e ¶ Calcedonēsi. f. e. q. ca. si qua virgo. xxxv

uersiōis sacre velamē suscipiūt: decreuit sctā synod⁹ in eodē ꝓposito pmanere. Nō eñ fas esse ꝺcernim⁹ postq̄ se dño semel sub velo ꝓsecrauerint: iteruꝫ eis ꝓcedi spūi sctō mentiri. ¶ Item exeodē

¶ Qui sacro velamie tectā in coniugium ducit: anathema sit.

¶ Iq̄s sacro velamie cō secratā in coniugium duxerit: ꝛ post dicatū deo ꝓpositū incesta federa sacrilega q̄q̄ miscuerit: vt in cōstitutiōe gelasij pape. capit. xx. legit: ptin⁹ est equū a sacra cōione detrudi: ꝛ nisi per publicā ꝓbatāq̄ pniam omino ñ recipi si penituerit trāseū tibus ꝺ seculo viaticū nō negetur: in calcedonēsi⁶ ꝓcilio. capło. xvij. hoc ꝓpetrantes excōicentur. ꝓfitentib⁹ aut̄ auctoritate eꝰ pi mia largiat. ¶ Item in epla Syricij pape capitu. vij. Uelate ꝛ ꝺo ꝓsecrate: si abiecto ꝓposito sanctitatis clāculo sacrilega cōtagione se miscuerint: ꝛ illicitis ꝓplexibus publice ꝛ libere filios ꝓcreauerit: has nuptias: detestabilesq̄ ꝓsonas a monasterioꝝ cetu: ecclesiarumq̄ conuentibus eliminādas esse iudicatum est: quatenus detruse ergastulis tātum facinus continua lamētatione defleant: vnde ꝛ verbo domini et canonica auctoritate in hac sacra synodo precipimus: vt omnino seꝑarentur: et iuramento[f] colligentur: vt vlterius nō sub vno cohabitent tecto.

¶ Item Gregorius Uitaliano Sipontino epō.

¶ Ad habitum redire cogatur ꝛ recludatur in monasterio: que religiosam vestē abiecit.

¶ Iq̄s custos religiosi habit⁹ esses aut esse nos

ses episcopus filiam gloriose memorie Tuliani magistri militie te illic[g] posito pie ctis religiosis vestibus: nec ad secularem reuerti habitum: nec ad nos licuisset peruersam epistolam[h] destinare. sed quia nimia[i] desidia[k] ac torꝑore deprimerꝫ in tuo dedecore res ad presens illi cita impune commissa est. Nam sicut prefati sumus si sollicitus extitisses: prius ad nos[l] vltio mulieris prauissime q̄ culpa debuit peruenire: quia ergo tantum ebes/tantumq̄ es negligens: vt nisi canonicam in te fueris coertionem expertus: in alis districtionem et disciplinam nescias custodire: qualiter debeas esse sollicitus: congruo tibi (si deo placuerit) tempore demonstrabimus ¶ Presentia igitur scripta susciꝑes euigila: ꝛ excitatus saltez exequere quod pressus vsq̄ nunc ignauia distuliſti. Instantie ergo tue sic predictam mulierem vna cum sergio defensore nostro cōprehendere: ꝛ statim non solum ad male contemptum habitum sine excusatione[m] aliqua reuocare[n]: sed etiam in monasterio vbi omnino districte valeāt custodiri oportet eam detrudere: ꝛ ita omnem circa illam sollicitudinem exhibere: vt q̄ sit nefarium quod commisit ex tua possit districtione cognosce re. ¶ Qua i re si quis (quod nō credimus) clericorum vl laicoꝝ aliquo tibi ingento tentauerit obsistendū: a sanctissime[o] communionis participatione eum suspēdere[p]: nobisq̄ renunciare festina: vt quantum sit execrabile quod presumpserit: postq̄ consideratione propria non aduertit: emendationis qua

q. vj. ab isto. ℣. e. q̄ si.

f ¶ Et iuramento. Nunqd erit idē de omnibus clericis cuꝝ accipiunt de fornicatiōe vel de adulterio penitentiā? nota. eꝰ de cohabi. cleri. clericos autem. vel hic loquitur cum publice cōtrahunt. B.

¶ Iq̄s custos religiosi.

g ¶ Te illic. vbi hec acta fūt

h ¶ Epistolā Quia forte petebat a papa vt liceret sibi eē in seculo.

i ¶ Nimia. ℣. q̄. vij. sic. xviij. q. ij. abbates.

k ¶ Desidia. Que in prelato casum inducit depositionis. vt lxxxj. di. dictum.

l ¶ Ad nos. Ita dicit lex q̄ ad principē deferenda est vindicta non crimina. vt. C. de officio prefecti vrl. iij. in fine.

m ¶ Excusatione. Intellige friuola.

n ¶ Reuocare. Et est simile ij. q. j. sicut. ꝛ eꝰ de offi. delega. ex parte. nam si velit dicere q̄ in trusa fuerit audiet̄: vt extra q̄ mer⁹ cā. placuit. restituet̄ tñ monasterio ꝓ q̄ ꝓsumit si ipsa sua auctē egressa ē. Sz ꝺd si ꝛ ex it? idez dico. argumētū. eꝰ ꝺ eo q̄ dixit in matri. ca. significauit.

o ¶ Astissime. Ar. extra de officio delegati. super eo.

p ¶ Suspēdē.

Error alioꝝ non est defendēdus. ꝺō rōe carens nō ē hō

Errorē nā qui alioꝝ defendit errorē dānabilis est magis q̄ ille qui facit. ar. xxiij. q. iij. qui aliorum.

a ¶ Qualitatē. Hinc elice expositionē illi⁹ qō dicit xxxvij. di. qui ea.

b ¶ Si homo esses. Arg. q̄ homo nō est homo qui

Gladi⁹ materi alis spi rituale adiuua re debz

ratiōe caret: sicut legit de nabuchodonosor. xxiij. q. iij. ℣. hinc vero.

c ¶ Festina. Argu. q̄ si plat⁹ per spiritualem gladiuꝫ non pōt obtinere: p principem secularez obtineat: ꝛ illud suppleat p materialem. xxiij. q. v. principes.

d ¶ Quousq̄. Diligēter ergo attendendi sunt fines mandati ꝛ custodiē di sunt. vij. q. j. deniq̄. ff. manda. diligenter. Quid ergo si

Iudex delega tus an possit absol uē quē excōica uit.

excōmunicauit ex delegatiōe in dex: nūquid potest absoluere? Uidetur q̄ non: quia functus est officio suo. eꝰ de offi. deleg. in litteris. Distingne q̄ si papa delegauit ei sententiaꝫ excōicatiōis si excōmunicet: nō absoluet: nisi exprimatur i litteris. si aūt delegat ei aliqua cā etiā si ꝓpter cōtumaciam excōicet aliquam partiū bene pōt absoluere nisi cum infra certū tp̄us cōmissa est decidenda: et terminus ille est elapsus. Sed quid si in vltimo puncto termini sententiā tulit: pōt eā postea exequi? sic argu. extra de appel. dilecti. ꝛ. c. pastoralis. extra de offi. deleg. querenti. vbi differt executio in id tēpus in quo nō potest ferri sententia. nihil eñ facit: nisi qō factū est declaratur. ff. de testa. heredes palā. sed forte contrariū est verum.

e ¶ Ubendi. ¶ Decreuerunt. Firmiter ꝓponendo et vouendo: alꝫ non. vt extra de voto ꝛ voti redem. litteraturam.

f ¶ Fornicatio. ℣. lxxxviij. dist. fornicari. arg. ff. de concu. l. penul. Bar.

g ¶ Eliore ꝓposito. Hoc capi. intelligunt quidaꝫ devoto solēni: ſz tu intelligas de simplici. put patebit. j. e. nuptiarū. vbi ponit hoc capitulum. sed quomō ergo iste sunt peiores adulteris cū istis minor penitentia imponitur. vt. xxvij. distin. si vir? rñ. ideo quia cadunt a maiori premio. vel quia in dominuꝫ specialius peccant vt. xvij. qōe. iij. si cut.

Uotuꝫ simplex frāgēs an sit adultero peior.

h ¶ Peiores. nō videtur verū quod hic dicitur scilz frangentes simplex votū peiorem esse adultero: cuꝫ adultero septennij pena debeatur: sed frāgens simplex votū triennij pena puniatur. vt xxvij. distī. si vir. Quis iam dubitat sceleratⁱ⁹ eē cōmissum quod grauius est vindicatum? vt. ℣. xxiij. q. j. non asseramus. Solu. verū est generaliter id esse maius peccatuꝫ qō grauⁱ⁹ punitur quo ad ecclesiaꝫ ꝛ iste magis peccat q̄ adulter: ꝛ maius peccatuꝫ istarū q̄ illaruꝫ quoniā iste spirituale coniugiuꝫ violant: ille carnale. iste offendunt deum: ille homies. et q̄to maior est ille cui infertur iniuria tāto maius peccatū cōmittunt. xxij. q. j. mouet. sed iste ꝓpter bona coherētia minus puniuntur: et ꝓpter faꝝ matrimonij. Nā cum quis ardet in vxorem ꝓpriā velut adulterā: reatu adulter est. nā adulter est in ꝓpria vxore vehemētioꝝ amatoꝝ ꝛ ardētioꝝ. vt. xxxij. q. iij. ozigo. tamen ꝓpter bona cōiugij minus punit. vt. xxxij. q. adultery. j. quicquid. ꝛ. q. vij. adulterij. Uel ꝓpter pronitatem viri cuꝫ vicij: quod grauius est: vt matricidiū q̄ vxoricidiuꝫ ꝓpria minus punitur: ꝛ econtra. xxxij. q. ij. admonere. ꝛ. c. vxore latorem. vel ꝓpter scandalū minus: quia minⁿ scādalizat: quia nimia voluntas occidendi vel adulterandi mains peccatū est quo ad deū q̄ actualis fornicatio. tamē quo ad ecclesiā minus punit: qꝛ minⁿ

scãdalũ suscitat q̃ adulteriũ qđ primũ molestat. nã sepi⁹ maius pctũ minus punit ꝓpter min⁹ scandalum. sic ꝛ fractores voti: qz minus scandalizant ecclesiã q̃ adulteri minus pununtꝛ ꝓpter fauorem matrimonij punit mn⁹ ꝛ magis peccat: sic ergo pctores sunt adulteris quo ad culpã: non quo ad penã vel forte istđ dicitur non qz magis delinquunt sed qz a maiori bono cadunt. vl dicit eẽ hoc magis peccatũ: qđ in deuz specialiꝰ cõmittit. ar. xvij. q. iij. sicut.

a ¶ Jaconissam. i. ab batissam.

b ¶ Ante annos. xl. ſ. xx. q. j. iuuenculas. contra. lxxvij. distic. placuit. xxxj. q. j. quomodo. ꝓtra. Sol. exaudi ſm diuersam cõsuetudinẽ diuersarum eccliaꝝ. C. de epis. et cleri. nulla.

c ¶ Ordinari. Uidetur obuiare huic Ambro. qui precessit hoc cõcilium. Ait eñ super illum locũ apl. prima epla ad thimotheum Mulieres similiter opz esse pudicas occasione hoꝝ ꝙboꝝ. Cathafrygedicunt diaconissam debere ordiari: qđ est contra autoritatem. xv. q. iij. ¶. j. in textu. Respondeo q̃ mulieres nõ recipiunt characterẽ impedięte sexu ꝛ ꝓstitutione ecclesie. vnde nec officium ordinũ exercere possũt. xvij. di. sacratas. nec ordinat hic: sed fundebat supẽ forte aliqua benedictio: ex qua ꝓsequebat aliqđ officiũ speciale: forte legendi omelias: vel euãgeliũ ad matutinas: qđ non licebat alijs. Alij dicunt q̃ si monialis ordinet bene recipit characterẽ: qz ordiari facti est ꝛ post baptismũ quilz põt ordinari. extra de pbr̃o non bap. ca. vlti.

Mulieres ordinari nõ pñt nec caracterẽ recipiunt.

SJ quavirgo se dedicauerit deo similiꝫ monachus nõ licet eis nuptijs ꝓiũgi. Si vero inuẽti fuerit hoc faciẽtes: maneant excõicati. statuim⁹ vero posse eis fieri humanitatẽ si ita ꝓbauerit episcopus loci.

Item ex eodem.

¶ Diaconissa q̃ post ordinationẽ nubit: anathema sit.

DJaconissam[a] non debere ante annos. xl.[b] ordinari[c] statuim⁹: ꝛ hoc cũ diligẽti ꝓbatione. si ꝙ ordinationẽ suscepit: ꝛ quãtocũ qz tempore obseruauerit ministerium: ꝛ postea se nuptijs tradiderit iniuriam faciens gratie dei: hec anathema sit: ꝛ cũ eo qui in nuptijs illius conuenerit.

Itẽ ex synodo anchiritana

¶ Inter bigamos reputantur qui virginitatẽ pollicitã preuaricantur.

QUotquot virgini tatẽ pollicitam preuaricate sunt: ꝓfessione contẽpta iter bigamos[d]: id est qui ad secũdas nuptias trãsierunt haberi debebunt[e].

Itẽ ex concilio elibertano.

¶ Uirginibus deo dedicatꝫ nec in fine danda est cõmunio si libidini seruierunt.

UJrgines q̃ se deo dedicauerũt: si pactum ꝓdiderint ꝙginitatꝫ: atqz eidẽ libidini seruierint nõ intelligẽres qđ amiserint: plaa QUotquot. ¶ Inter bigamos. ġ nec eꝑs cum talibus põt dispensare. extra de biga. nup. ſꝫ contra. ġ. c. si qua virgo.

e ¶ Debebũt. i. repellunk a ꝓmotiõe ꝛ accusatõe sicut bigami nec femine inter virgines cõsecrabunk Et est ar. ꝓpter sititudinẽ ꝛ effectum dici de numero eorum de quoꝝ nũero ipe non est. vt. xxvij. di. c. vlt.

f ¶ E filia. Per hoc cap. et seq. ꝓbat ꝙ. lectura sua sup illo. c. ġ. eo. q̃ xpo. qz dixit q̃ si monialis publice nubit nunq̃ põt accipere corpus dñi: nisi in fine vite sue: vl nisi ꝓius defunctꝰ fuerit ille cui nupserit. si vero fornicator tunc post penitentiã põt accipere corꝑ dñi: z hoc idez diuersum. qz magis cõtenit soleniter contrahendo q̃ fornicãdo ¶. vero aliter intelligit illud / q̃ xpo. ar. c. seq. monialẽ nubẽs publice nũq̃ pt accipe corpus xpi.

g ¶ Recepit. Ex hoc volũt dicere q̃daz q̃ nec pater nec mr̃ filio excõmunicato: nec vir vxori excõicate tenẽt cõicare: ita de oibus supioribus ꝑsonis respectu inferioꝝ. dicẽ duz videt. ġ. xi. q. iij. q̃m multos. contra. Sol. vxores / filij ꝑ arẽ subditi sunt viris, vñ ab illis coerceri ꝛ ꝑm ius debent corripi: nec in causam anathemat⁹ icidãt: vnde illoꝝ consensus pari pena est plectendus. secus contra. Uel dicat recepit. i. adeo dilexit q̃ in errore foueat. ꝛ ꝑm hoc non ẽ contra. c. q̃m multos. vxores subsunt viris.

h ¶ Uotam. ¶ Christiane. Uidetur ergo ꝙ contrariũ q̃ possit accedere ad conuiuiũ nõ christiane mulieris. Et est argu. q̃ excõicatus potest excommunicato communicare.

2 SJ qua mõachaꝝ. ¶ Licẽtiã. Id est ipunitatẽ vñ qđ sequit ẽ expositio: nec eñ licz peccare. argumẽtũ q̃ illicita appellat licẽtia. ġ. di. iij. denicq ġ. xlv. di. q̃ sincera. ġ. xxiij. q. j. paratꝰ. xxj. q. ij. placuit

b ¶ In aliud. ġ. lxxxj. di. vale. ꝛ j. ea. q. ꝛ qz. contra. ġ. eo. ꝑ iudicas. cõtra. Solutio. sepe cõtingit q̃ monasterium arguitur negligẽtie. ꝛ hoc inuenit dlud i ꝓncipio. per antiquiorẽ tẽ. Cũ autẽ monasterium negligentie nõ arguitur in suũ retrudi debet: in quo casu loquunt illa ca. Cũ ãr monasterium de negligẽtia arguit iecus est: vt ar. xv. q. vj. alius. Monasterium sepe arguit negligentie.

3 QUis rapuerit.

c ¶ Sollicitauerit. Arg. q̃ volũtas peccãdi ꝙ opis ꝓpetratione punit vt. j. q. j. qui studet. ꝛ vj. q. j. ¶. verum.

d ¶ Assisterint. Assisterium apũd grecos ẽ locus i quo vn⁹ sacerdos. v. acolyti. v. mulieres q̃ assistere dicunt manent. Jo. Ul dic assisteriaz. i. recludam ab assistẽdo: qz quotidie assistit oratioꝝi. Assisteriũz qđ sit.

e ¶ Uel mõacham. i. mõasterio viuentem.

f ¶ Religiosam. hoc apposuit. ¶. ġ suo: vt patet in originali. vnde hoc ierꝑtum est in aut. de san. epi. in fi. colla. ix. tamẽ in nouella est illud verbum.

g ¶ In quo. Ar. q̃ illi q̃ ꝓmittunt enormia delicta in eccliã q̃ bona eoꝝ eccle ꝓpter delicta cõfiscank. vt. xvij. q. iij. deinceps. ꝛ. c. quisquis. ¶. xxx. q. j. si quis sacerdos. fm. l. tñ bona damnatorum tradentur hẽ redibus: vt. C. de bo. dã. autẽ. bona.

h ¶ Cũ suis. Oliz eñ ipo igressu oĩa sua fctã sunt ecclie. xix. q. vl. si qua mulier. vel suis. i. secundo monasterio collatis: vel post ingressum quelitis: vel suis. i. monasterij. si. xvij. q. j. c. j. xix. q. vltima perlatuz als falsum diceret: et quia omnia bona eius ipso ingressu facta sunt monasterij: et quicquid postea acquisiuit monasterio acquisiuit: vt. xix. q. vlt. quia platũ. et ca. si qua.

i ¶ Cautiori. Sic ergo delictũ ꝑsone redundat in damnũ ecclesie. ꝛ sic est cõtra. xvj. q. j. si episcopũ. naz cum hic res eius ꝓceduntur Monisscõ mõasterio alis de ꝛ auferank ꝓio lingus videtur delictũ in vno ei⁹ redundare i mõasterium ecclie: ſꝫ rio cuz non redundat sit ad quia ꝓuidebit aliõ cũ ei vt ꝓius. ex ẽ suus boclerꝰ. coniug. qđ nisi trãsl te. nec dicas res ferẽda dãdas secundo an ꝓio monasterio: nisi ꝓcuquãtum ad vsu dicet. fructũ scz vt ide sustẽtet ista duz vixerit. vt. xvj. q vj. ¶. lapsis post mortem vsufructu redeũte ad ꝓpriũm monasteriũ. Uolũt autẽ quidã dicere q̃ redibit cum rebus suis postea acquisitis. ꝛ facit ꝙ eis i aut. ¶ san. epi-Ş. si monachus in fi. ti. col. ix. vbi dr̃ q̃ res ġs ista acq̃siuit debent applicari scõo monasterio: sed illud nõ tenet: vl exanditur cum ꝓpriũm monasteriũ vidit monachum ita vagantem et nolũt reuocari. nec est huic contra. C. de epi. et cle. l. vlti-Ş. hoc etiam. in fine vbi dicitur q̃ res talium debent dari ꝓrimo monasterio. naz illud locũ habet cũ ille moniales secularit er viuũt. cũ autẽ ille monachus trãsit ad aliud monasteriũ vel ad alĩ am vite figurã res vẽdicat ꝓius monasteriũ. in aut. de san. epi-Ş. si relinquunt.

k ¶ Legitima. Que sit legitima habes. C. de inofficio. test. autẽ. nouissima. et ꝓbatur arg. huius q̃ etiam corꝛupta potest ordinari diaconissa. licet dici cõsueuit contrarium. Item olim huiusmodi diaconissa ꝓpriũm habebat. arg. hic. C. de sacrosan. eccle. generali.

l ¶ Ulieres. ¶ Obtẽtu Ar. q̃ hi q̃ ludo vel fraude habitũ religiõis gerũt ad ei⁹ obſuationẽ coganꝰ: vt

xvij.di. q interrogasti. Ar. contra. ex de priuile. tuarum.

a ¶ Aut i domib⁹. Arg. q in ppria domo pt quis uti vestib⁹ monachali⁹ et facere votuz: vt J. xxxiij. qō. v. q deo. xx. q. j. viduas. ē. e. q. c. de viduis. tamē pp̄ hoc nō solēnizatur votū: vt ex ō conuer. coniug. ex parte.

Oratium dd figt.

b ¶ Onacho. ¶ Oratium. Oratiū ponit p quolibet ornamento mulierū: et ponitur ps p toto. Est ei ppriē velū vt peplū quo mulieres caput velāt innenit tñ. p stola sacerdotj: vt ē. xxv. dis. vnum oratium. z. c. vidue q. zc. Jo.

c ¶ Jdua. ¶ Et oblationes. Argu. p̄sumptionē haberi de aliq̄ fcō per frequētationē vel exercitiū eoz q̄ adherent z conueniūt illi facto. ar. xx. q. j. quem pgenitores. z. ff. ad mace. si q̄s patrem Ar. ptra. C. de pda. ad pbatōem seruitutis.

d ¶ Professa. Maxime. naz et si sacrameto velit cōfirmare se tali animo vt liceat recedere ñ audit. ex ō reg. vidua. Quid āt sit pfiteri bene colligitur. xx. q. j. ca. vlti.

Secretarium

¶ Jduitatis. In secretario. loc⁹ forte est vbi monache accipiūt habitum.

Wnes fe. regularit viuāt: aut in domib⁹ suis etiā susceptū habitū caste obseruent. Item ex pci. aurelian. ¶ Monachus vxorē ducēs: nūq̄ sacri gradus mereatur consortium.

Monacho oratiū i monasterio vl zonas habere nō liceat: z si poste a vxori fuerit sociat⁹: tāte p̄uaricatiōis reus nunq̄ eccliastici gradus sortiatur officiū. Item Aug. ō bono viduitatj. ¶ Si pfessam ptinentiam: nubant vidue quib⁹ volunt.

Jdue q̄ se cōtinēt nubāt anteq̄ se profesle cōtinentiā deo vouerint: qō nisi reddant iure dānantur. Item Nicolaus karolo archiepō et eius suffraganeis. ¶ Nō pmittitur vidua post professionem continentie votum deserere.

Jdua quidē q̄ capiti sacrū velamē iposuit: si inter ceteras velatas feminas in eccl̄a oratorie: z oblationes[c] cū illis obtulerit: si p fessa[b] ē se i eodē habitu pmanere spōdēs nunq̄ religiōis velamen deponere a religionis obseruātia discedere nō p̄sumat. Item ex pci. aurelio. ¶ Professio viduitatis corā epo facta: post habitū suscep tū nulli violare pmittitur.

Jduitatj seruāde professionē corā epo i secretario[c] hitā: iposita coram epō veste viduali dicim⁹ non eē violādā. Jp̄am talis p fessiōis debtricē merito dānādā esse decreuim⁹. Item ex cōci. toletano. ¶ Modus et solēnitas factēde pfessiōis hoc ordine seruetur.

Wnes femine venientes ad sacrā religionē pallio capita sua ptegāt: cōscriptam roboratāq̄ pfessionē[e] faciāt: post quā[g] scripturā nō sinant relabi ad p̄uaricatiōis audaciā. ¶ Que vo ex his oib⁹ fuerit repte aīm autvestē in trāsgressionē dedisse excōicationis sniam ferāt: z rursus mutato[b] habitu in monasteriis (donec diē vltimū claudāt) sub erūnis arcē pnie pmaneāt religate. Item ex pci. areleten. ¶ Filij pditōis sūt q̄ violāt corpora feminarū cōsecratarum.

Sciendū est omibus q̄ deo p̄secratarū feminarū corpora per votum p̄prie[i] spōsionis z verba[k] sacerdotis deo cōsecrata: templa esse scripturarū testimoniis p̄probant: z ideo violatores eaz sacrilegi: et iurta apl̄m filij perditionis esse noscuntur. Item. ¶ De eodem. ¶ Galea.

Jdue si priusq̄ ptinētiā, pfitēt: nubere elegerūt: illis nubant q̄s ppria volūtate velit habere maritos. Siliter hec ꝺditio et de virginibus habeē: nec extra volūtatem parentū: vel suā cogank accipe maritū. Item Gregorius arthemio subdiacono in epistola. xlij. ¶ In monasterio recludantur monachi vxorib⁹ sociati.

Et qui aliquos monachoz vsq̄ ad tñ nefas p̄sūluisse cognouim⁹/ vt vxores publice sortiank: precipimus vt sub omni vigilātia requiras: et inuentos (habita coertione) in monasteriis q̄ bus monachi fuerant remitti facias. Item Jnnocentius papa. lj. ¶ Post professam cōtinētiā quisquis vxorem duxerit ab ea separetur.

Ulerꝺ ptinētie z deo placēs mūdicia in ecclesiasticis[m] p̄sonis z sacris ordinib⁹ dilatek precipimus q̄ten⁹ epi/ pbri/ diaconi/ subdiaconi: reglares[n] canonici:

f ¶ Professionē. In qua p fiteank se religiosē viuere velle: z ꝓpositū religionis assumē velle z in ea perenniter et inuiolabiliter permanere. vt. ē. xx. qō. j. vidua.

g ¶ Postquā scriptura. Ar. q̄ scriptura facit votum solenne.

h ¶ Mutato. i. deposito sc̄ri: et assumpto religioso.

i ¶ Sciendus. ¶ Per votum ꝓprie. Ar. q̄ ds p aliuz vouere non pōt: sicut nec penitentiā accipe: vt de pe. dis. j. quē penitet. iurare tñ p aliuz pōt. lxiij. dist. tibi dño. et matrimoniū cōtrahē: vt. xxxij. qō. iij. Honorantur.

Penitere non nō pōt q̄s per alium

k ¶ Et verba. Id est bñdictionem.

¶ Qui aliquos monachoz.

l ¶ Tlex cōtinentie. In hoc capitulo agit de trib⁹ impedimentis matrimoniū: ordine: voto: et interdicto eccl̄ie. qō notani ibi J ecclesiasticā regulam.

m ¶ Ecclesiasticis. Ergo omnes q̄ infra p nuntiur sunt ecclesiastice p̄sone. ergo et conuersi: quod verum est: vt. xij. q j. duo.

n ¶ Regulares canonici. Ad differentiaz secularium: de quibus habes. extra ō deci. fraternitatem.

Ecclie seculari offerēs se z sua an possit postea ꝺhere. ij. ps.

s ¶ Atq̄ cōuersi. Qō cōuersi q̄ pfessi non fuerint matrimoniū contrahere non vetantur.

Cōuersus an intelligat p ꝓpria renūciasse.

b ¶ Professi. Nunqd oēs cōuersi eoipo q̄ sunt cōuersi intelligunk vouisse z renūciasse ꝓpriis: Dicūt quidā q̄ sic. Johānes. sed ego dico q̄ si trāsit ad ecclesiā regulare tūc intelligit vouisse z renūciasse ꝓpriis: si ad secularē non. cū nec alij clerici intelligank vouisse. nisi sit in maioriꝺb⁹ ordinib⁹: nec renunciasse ꝓpriis in quocūq̄ ordie sint: nisi sic dicat Domine et mea huic eccl̄ie. Nā renūciare videt tunc ꝓpriis. B. Item qd si aliqs cōtulit se z sua alicui seculari ecclesie nūqd talis pōt contrahere: z si filius postea natꝰ pōt petere legitimaz portionem: vt. xxij. qō. iij. c. vl. Iz videtur seruꝰ eccl̄ie factꝰ: sed nūqd talis pōt ad strictiorem trāsire vitam? Dicunt quidam q̄ non cūse fecerit seruū illius eccl̄ie: qui a liberti nō possunt recedere de eccl̄ia sua. vt. xij. questione. ij. liberti.

c ¶ Non esse. Hic habes q̄ matrimoniū nō valet si fiat ptra regulā ecclasticā. arg. J. xxxv. q. iij. cōtradicimus. et ar. J. xxxij. q. iiij. non oportet.

¶ Augustin⁹. ¶ Vece est scōa ps. q. In qua loquitur devoto simplici qō impedit cōtrahendū sed nō dirimit matrimoniū iam contractum.

d ¶ Uptiarū. ¶ Bonū. i. nō vouētib⁹: melioꝰ est eā nubere q̄ vri.

e ¶ Semp. Qz z aī pctm̄ z post in paradiso. et ex tra. xxvij. dist. deinde.

f ¶ Legis. Sed aliq̄n fuit legis obsequiuz q̄n frat debebat suscitare semē fratrj. vt. viij. q. j. olim. z hoc specialiter erat ꝓceptum. generalit eā ꝓceptuz erat ꝓpagatio soboꝝ vñ maledictꝰ erat q̄ nō reliq̄rat semē sup terrā. xxxij. q. iiij. His ita. z. q. ij. pudor.

Matrimoniū pt a sterilib⁹ ꝺhiz nō aspadonib⁹ aut frigidis.

g ¶ Jnfirmitatis. Jd est J infirmitatē incōtinētie pcessuz: z ita tñ olim erat J nō erat leg⁹ obsequium.

h ¶ In dubiis. Tñ in senib⁹ est hūanitatj solatiū. i. Ihic vt eis seruiat in suis necessitatibus. z est ar. hic ex q̄ senes q̄ tā assurgere non pñt Jhunt. ē z spado et frigidus pōt matrimoniū Jhere. ar. xxxij. q. v. q̄ deo. nam z post humum instituit spado. vt. ff. de liberis z posthu. J est quesitū. sed nō est verum: quia

Senex caleſcē pōt.

nō potest cōtrahi matrimoniū nisi ibi sint tria bona matrimonij. vel revel spe. J. e. q. ij. oñe. de sene nō est si. nemo eni est adeo senex q̄n aliquādo calere possit natura vel artificio q̄ nō est in frigido: vel i puero vel spadone. et ideo senex habilis est ad contrahendū. Sufficit em̄ q̄ plem nō exuitet. xxxij. q. ij. solet. sic em̄ generare dr ex q̄ non euitat. plē z aptus est ad coeūdum. Ul dic humani solatij. zc. id est contrahik causa plis q̄ patris solatiū est. z hoc vult lra q̄ sequēs filiorū. zc. vel dic vt dixi. xxxij. q. vij. hiq.

i ¶ Promiscuum. id est indifferētē z indistincte cōmisce. s. canino more. Canes enim indifferēter z indistincte ꝓmiscentur.

k ¶ Affectus. scz. plis. ꝓcreande ad cultū dei xxxij. q. j. non in sola.

l ¶ Et ipm̄. s. affectum.

m ¶ Celestia. nā celeste est in carne viuere et opa carnis non facere: q̄ virginitas replet pa disum. xxxij. q. j. Uirginitatis laudes

obsequiū: nunc est infirmitatis[g] remediū. in qbusdā[h] vero hūanitatis solatiū. ¶ Filiorum q̄ppe ꝓcreatiōi opera dare: nō canino more per vsum promiscuū[i] femina[k] honesto ordine ꝓiugali. nūc est in hoie pbādus affect⁹[l]: z ip̄m[l] tñ laudabil⁹ trāscendit z vicit celestia[m] cogit ās[n] animo christianus: sed q̄m si cut ait dominus. Nō omnes capiunt verbum hoc: qui potest capere capiat que se nō ptinet nubat: que non cepit deliberet[o]: que egressa ē per seueret: nulla aduersario detur occasio: nulla xp̄o subtrahatur[p] oblatio. ¶ In cōiugali quippe vinculo: si pudicicia nō seruat: damnatio nō timetur: sed in virginali/ z in viduali cōtinēt ia excellētia muneris amplioris expetitur: qua expetita et electa z voto debito oblato: iā nō soluz capessere nuptias: sed etiam[q] si nō nubant: nu-

Uouentes ꝺhendo

nō nuptie. z ibi neq̄ nubēt: neq̄ nubent sup qua auctoritate dicūt theologi q̄ vita angelica viuēt.

n ¶ Cogitās. i. ꝓfert cōtinētiā bono cōiugali.

o ¶ Deliberet. an sit vouendum.

p ¶ Subtrahat. in vouētib⁹. imo filij accedite ad seruitutem dei z parate vos ad tentationem. de pe. distinc. ij. si enim: extra de renū. nisi in. princi.

q ¶ Sed etiā. hinc em̄ emergūt due opinio. h. dicit q̄ ꝺhere act⁹ scz ꝺhendi nō est malus z hoc ea rōne: q̄z ex eo sequk bonū. s. mrimoniū. Nō em̄ vult dicere q̄ ex malo sequat bonū. p eo facit J. eo. et si nō ubēdo z illud nō susceptio. zc. z illud nō q̄ ꝓiugiū sed volūtas frangēdi votū tñ vt dicit est pctm̄: vt patet J. eo. non q̄z ipe nuptie zc. sed hec lra ei ꝺdicit nō solū capessere: sed ipse exponit nō solū volūtas frāgēdi votū in actū ꝓducta est dānabilis: sed etiā nubere velle. id est volūtas frangēdi votū contenta suis finibus est dānabilis: sed ex dicto ei⁹ seq̄tur q̄ aliqs faciat simul bñ z male: q̄z ꝺhēdo bñfacit sed recedēdo a voto malefacit. z intelligit hoc. c. nō de voto solēni p̄senti vl nudo q̄z fm eū vtrūq̄ dirimit matrimoniū: sed de ꝓposito qō q̄z habet votū emittendi: vt dixim⁹. s. in pn. q. nos dicim⁹ q̄ ip̄m velle ꝺhere: z cōtrahere est peccatum istis. et tamē inde sequitur

matrimoniū qđ est bonū: ⁊ intelligit. c. de voto pre-
⁊ Zhe- senti simplici. Nec est mirū si sequat ex bonis malus
re volē arg. de pse. di. ij. sicut iudas. ⁊ lxxxi. di. si qui sūt pbri:
do pec- sicut ex malis bonū. xj. q. iij. quid ḡ. sicut in passione
cant. christi opus operās fuit malū. i. crucifixio iudeorū:
Opus opus autē ope-
duplex ratū. i. passio fu-
fuit in it bōa: actio em
xpi pas fuit mala: pas-
sione sio bōa: ⁊ sic ma-
lum pōt habere
bonū effectū. cō
tra nos est illud
⁊ si nō nubēdo.
hz dic. i. ḡtuis ip-
sum nuptū non
sit peccatum.
a ¶ Propositi. id est voti.
b ¶ Fraus. i. deceptio.
c ¶ Susceptio. i. susceptum matrimoniū: hz tamē pmā fidez irritam fecerūt. Item nota. q apls hic locut⁹ est de his q̄ vouerūt p verba ō presenti. ⁊ Aug. hic de talib⁹ loc⁹ est. Et hoc pbat illa lra. si viro suo vivo. et vbi dicit aut vinē re marito nubit. Nā si nubit ergo xpo vouet. ⁊ iō intelligim⁹ hoc. c. ō voto hsenti. h. hz. ⁊ sm eū sup ficialiē. inducitur auctoritas illa apli q̄ poterāt zhere. ⁊ dicit. B. q̄ votū in sui natura ꝑsideratū nō impedit circunscripta oi solēnitate: sed eccla potius vel post inuenit hmōi solēnitates ⁊ constituit vt impediret. nunqđ ḡ monachi aliq̄s ꝓstituere nō poterāt zhere? dic q̄ rūc mōachi nō erāt cū mōachus cē nō possit q̄n aliq̄ solēnitas obseruet: hz posito q̄ fuerit poterāt zhere. Johan.

marci
r. b.
Rom.
vj. b.

berevelle dānabile est. nam vt hoc demōstraret apostolus ait. Nō cū in delicijs degerint nubunt in christo: sed nubere volunt: habētes (inquit) dānationem: quoniam pmā fidē irritā fecerūt. et si nō nubēdo tamē volendo: nō quia ipse nuptie vel quia talīū dānande iudicētur: sed dānatur ꝓpositū⁽ᵃ⁾ fraus⁽ᵇ⁾ dānatur voti fracti fides dānatur nō solū susceptio⁽ᶜ⁾ a bono inferiori⁽ᵈ⁾: sed ruina ex bono superiori⁽ᵉ⁾ postremo dānantur tales: nō quia cōiugale⁹ fidē posterius inierūt: sed qr cōtinentie fidē pmā irritā fecerūt. qđ vt bzeuit insinuaret apostol⁹. Voluit dicere eas habere dānationez que post ampliorē ꝓpositū sanctitatis nubūt: non qr nō dānant: sed ne i eis ipse nuptie dānari putarent. hz cū dixisset nubere volūt: ꝓtinuo addidit dānationē habētes: et dixit q̄re: qm̄ priorē fidē irritā fecerūt: vt volūtas que a proposito cecidit: appareat esse dānāda siue subsequāt nuptie: siue desint. ¶ Proinde⁽ᶠ⁾ qui dicunt talīū nuptias nō esse nuptias: hz pos⁹ adulteria: nō michi videtur satis acute ac diligēter ꝑsiderare quid dicāt: fallit quippe eos similitudo veritatis: qr em̄ xpi cōiugiū dicūtur eligere que christiana scitate nubūt: hic argumētant quidā dicētes. Si viro suo vivo q̄ alteri nubit adultera est: sicut dñs ipse i euāgelio diffiniuit Uiuit autē christus cui mors vltra nō dñabitur: que ergo cōiugium ei⁹ elegit: si homini nubat adultera est. ¶ Qui hoc

d ¶ Bono inferiori. id est coniugio.
e ¶ Bono superiori. s. ꝓtinētia: duo sunt bona: vnuz superi⁹ vt ꝓtinētia ⁊ bonū inferi⁹: vt matrimonium
f ¶ Proinde. hic ponit augu. qđ eos inducebat ad dicēdum q̄ nubētes post votū simplex erant separā-

dicūt acute monētur quidē sed parum attēdunt hanc argumētationē quāta rerum sequatur absurditas. cū em̄⁽ᵍ⁾ laudabiliter etiā viuēte viro ex eius consensu continē tiam femina christo voueat: tam scōm istoz rationē nulla hoc facere debebat ne ipe xps (qđ cōsentire nefas est) adultertū faciat. cui viuente viro nubit. ¶ Deinde cū prime nuptie meliorz⁽ʰ⁾ sint meriti q̄z secūde: absit vt sanctaz viduaz sit iste sensus vt xps eis videatur q̄si secūdus maritus: ipsum enim habebant etiā antea q̄n viris suis fidelit subdite seruiebāt: nō carnaliter sed spūaliter virū: cui eccla ipa cuius mēbra sunt cōiunx est. q̄ fidei spei ⁊ charitatis integritate nō solū in ꝯginib⁹ sacris: sed etiā in cōiugatz fidelib⁹ ꝯviduis tota virgo⁽ⁱ⁾ ē. vniuerse quippe ecclesie cuius omnia mēbra illa sunt: apostol⁹ dicit. Apta vi vos vni viro virginē castā exhibere christo. nouit autē ille virginē coniugē sine corruptione fetare: que in ipsa etiam carne potuit mater sine corruptōe pcreare. ¶ Fit aūt per hāc minus ꝑsiderata opinionem qua putant la psaruz a sancto proposito feminarū si nupserint non esse cōiugia non paruū malū: vt a maritz separent vxores⁽ʲ⁾ q̄si adultere sint non vxores: ⁊ cū volunt illas sepatas reddere ꝓtinentie faciunt mari tos eaz adulteros veros: cū suis vxorib⁹ viuis alias ducunt. quapropter non possūt dicere quidē a ꝓposito meliori lapsas si nupserint femi-

Augustinus qñq̄z dormitauit.

Uidua non dñ dicit.

Excōicatio fi q̄z mortali pctō ferēda.

Uouēs simplr q̄ trahit tenetur ꝓtinere mortua vxorē: vt q̄ nō:

mortua qr obligatio extincta nō renūiscit. vt de pse. di. iiij. ḡr vxore ff. de so. q̄ res. ⁊ areā. Sz ℨ dicim⁹ qr nō tollit p mīs ꝓtinere monū nisi voti executio. ex de puer. ꝓiu. q̄ dā. nā vo teneat. Iuit ille ḡtū in se fuit. iō postea cōpollit cōtinere. qđ nō fieret si oīno eēt absolut⁹ a voto: si tñ ℨrerit tenet matrimoniū. vt no. in illa decre. quidam.
a ¶ Adulteria. i. adulteros esse nō cōiuges. ⁊ ē emphasis. sicut illud. d. auus est ipm scelus.
b ¶ Sed plane. Abhinc tractat de voto solēni sm q̄sdam. sed veri⁹ p totū ca. de voto ꝓuato agitur.
c ¶ Fraus⁹. s. xvij. q. iij. sicut q̄
d ¶ De viduis vt hoc capi. itelligēdū de voto solēni. arg. ē. eo. si q̄s sacro. vbi fit mētio de constitutionib⁹ gelasij siue pelagij: sm hoc nō facit ad. p positum ē. intelligas ergo de voto simplici. et ibi facit mentionē de aliis constitutionibus gelasij: non de illa.
e ¶ Sub nulla. qi vidua non dñ cōsecrat nec bñdicitur. sed tñ ꝯgines. vt. xx. q. i. de vot. hz accipiūt velum de altari. vt. ē. e. vidue.
f ¶ Castitatē vidualē. s. post pristinū cōiugiū assūptā. fides em̄ seruanda est ꝓtori ꝓnugio. xxxiij. dist. fraternitatis. ⁊. C. de se. nup. l. iij.
g ¶ Periculi. i. ꝓpter periculū earū vitandū potuerit deliberare quali ⁊c.
h ¶ Uetabank. ar. q̄ pctm̄ timore maioris lapsus fieri non vetatur. xxxij. q. ij. solet. xij. di. nerui.
i ¶ Laqueū. eos separādo: vel eos ꝑcise, ꝓhibēdo ne ꝫhāt. vouēs ei simplr ꝫhis tñ ꝓmonitoriis dissuadēdus ē a mīmonio nō p excōicationē. vt ei q̄ cle. vel vo. veniens. ⁊ de spon. recōsuit. ar. xxij. q. j. ꝑdicādū sed illud de peccato iā ꝓmisso. Item ar. ex hoc. c. q̄ non ꝓ quolz mortali excōicādus est aliqs anteq̄z cō mittat. qr ꝓ fractiōe huius voti anteq̄z frangat nō est excōicandus: qr nondū obligatus est: nec post ꝓpter bonū mīmonij. tñ qñq̄z inducitur pna volenti peccare. vt extra de spon. de illis.
j ¶ Laqueū. si simplr vouerūt: ꝓmittēdi sunt zhē ꝓtinuius malū vitet. ex qui cle. vel vo. veniens.

k ¶ Uterūnta. Ar. q̄ ex quo ꝓlat⁹ functus ē officio ad monendo increpādo ⁊ corripiēdo: nō deberet ei ꝓputari si ille non emendet. arg. xlvij. di. qđ ad nos.
l ¶ Preterim⁹. ⁊ iō aliquis ꝓtermittunt exponūne errorē ne iudicat sicut dicit Beda. de pe. di. iiij. reuertar.

nas adulteria⁽ᵃ⁾ esse non cōiugia: sed plane⁽ᵇ⁾ nō dubitauerim dicere lapsus ⁊ ruinas a castitate sanctiore que vouētur deo adulteriis esse peiores. si eni (qđ nullo mō dubitandū est) ad offensionē xpi ꝓtinet: cū mēbrū ei⁹ fidē nō seruat marito: ḡto grauī⁽ᶜ⁾ offendit ipe deus: cū illi ipsi nō ꝙuat fides i eo qđ exigit oblatū qđ nō exegerat offerendū. cum eni quisq̄z nō reddat qđ nō impio compulsus sed concilio cōmonitus vouit: tanto magis fraudativo ti auget iniquitatem: quāto minus habuit vouendi necessitatē. Item Pelagius.

¶ De viduis que primam fidem irritam fecerunt.

De viduis⁽ᵈ⁾ sub nulla⁽ᵉ⁾ bñdictione velandis supius late sufficiēterq̄z prediximus. ¶ Que si ꝓpria voluntate professaz pristini cōiugij castitatē⁽ᶠ⁾ mutabili mēte calcauerint: periculi⁽ᵍ⁾ eaz intererit: quali deli debeant satisfactiōe placare: qr iuxta apostolū primā fidem irritā fecerūt. sicut ei si se forsitan continere non poterant sm apl'm nubere nullaten⁹ vetabantur⁽ʰ⁾: sic habita secum de liberatione promissam deo pudicitie fidē debent custodire. nos autē nullū talibus laqueū⁽ⁱ⁾ debemus inicere: sed solum adhortatiōes premij sempiterni penasq̄z proponere diuini iudicij: vt ⁊ nostra⁽ʲ⁾ sit absoluta cōscientia: ⁊ illarum ꝓ se rationē deo reddat intētio. ¶ Cauendū est quippe quod de earū moribus actibusq̄z beatus paulus testatur dicens. Quod pleni⁹ exponere preterim⁹⁽ˡ⁾ ne serus instabilis non tam deterreri q̄z admōeri videat Item Theodorus.

¶ De eodem.

Si quis votum⁽ᵐ⁾ virginitatz habēs ⁊c. Qđ aūt vouētes ꝓmissis auētib⁹ iubent abinuicez discedere quorū vero coniugia auctoritatibus Aug. ⁊ Theodori soluenda nō sunt: in capitulo de ordine clericorū euidēter ostēditur⁽ⁿ⁾ Illud⁽ᵒ⁾ aūt ergo peccat cognoscendo cū iurauerat non cognoscere? Dicunt quidam q̄ prima vice peccat: sed post ea non: ⁊ idem dicunt q̄ post votum simplex prima vice cognoscens vxorē peccat. qr si semp peccaret cognoscendo tale mīmonū illicitū esset: sed hoc nihil est: sed dico q̄ nō peccat cognoscendo: hz cōtra iuramentū faciat. sed tunc peccat qñ fidē frāgit deo. Uel dic q̄ talis ꝓmittat se cognoscī ⁊ non cognoscat. ⁊ sic saluabit iuramentū cū potius videat pati q̄ agere. Iterū q̄ro cum iuramentū sit de ure naturali sicut ⁊ votum: quia sicut dñs ꝓcepit/ vouete ⁊ reddite: ita ꝓcepit/ reddas dño iuramenta tua. quare votum dissoluit matrimoniū ⁊ non iuramētū? Ad hoc dico q̄ iuramentū non est ꝓstandū nisi subsit necessitas. vt. xxij. q. j. ita. vñ qui tale iuramentū facit temerarie iurat. vñ forti⁹ est vinculū voti q̄z iuramentuz sm nos: tñ non est questio. qr votū de sui natura nō obligat sed constitutio circa votum emissa.

Prelatus q̄ facit qđ i se ē imputari non dz. Uouentes simplr/ an possint aduniri ē zhē.

Jurās nunq̄z mīmerē cogīscē/ an possit post ea mīmonū zhere.

Uriosi nū solūt votū sz nō iuramē to.

m ¶ Si q̄s votuz. Sed nunqđ simplici⁹ vouēs potest contrahere cum alia q̄ simplr vouit? non videt q̄ teneat mīmoniū cū neuī possit debitū exigere. pone eos vouisse q̄ nūq̄z exigerēt. dico q̄ bene tenet mīmoniū: qr vterq̄z ꝓt reddere. Sed q̄modo cum reliquus nō exigat vterq̄z em̄ si sciat alterū indigere nec posse exigere. reliquo dz cōmisceri ⁊ vterq̄z reddere dicitur. hz qr si q̄s vouit q̄ nunq̄z red deret si vxorem ꝓtingeret ei ducere: si post ducat nō tenet votum tale seruare. qr ꝓceptuz est apli de obito reddēdo. xxxiij. q. iij. ℨ. his. Sed q̄d si aliq̄s iurauit q̄ nunq̄z cognoscēt aliquaz mulierē: si postea durerit vxorē bñ tenet mīmoniuz: nūquid ergo peccat cognoscendo cū iurauerat non cognoscere? Dicunt quidam q̄ prima vice peccat: sed post ea non: ⁊ idem dicunt q̄ post votum simplex prima vice cognoscens vxorē peccat. qr si semp peccaret cognoscendo tale mīmonū illicitū esset: sed hoc nihil est: sed dico q̄ nō peccat cognoscendo: hz cōtra iuramentū faciat. sed tunc peccat qñ fidē frāgit deo. Uel dic q̄ talis ꝓmittat se cognoscī ⁊ non cognoscat. ⁊ sic saluabit iuramentū cū potius videat pati q̄ agere. Iterū q̄ro cum iuramentū sit de ure naturali sicut ⁊ votum: quia sicut dñs ꝓcepit/ vouete ⁊ reddite: ita ꝓcepit/ reddas dño iuramenta tua. quare votum dissoluit matrimoniū ⁊ non iuramētū? Ad hoc dico q̄ iuramentū non est ꝓstandū nisi subsit necessitas. vt. xxij. q. j. ita. vñ qui tale iuramentū facit temerarie iurat. vñ forti⁹ est vinculū voti q̄z iuramentuz sm nos: tñ non est questio. qr votū de sui natura nō obligat sed constitutio circa votum emissa.

n ¶ Ostenditur. ē. xxvij. dist. ℨ. ylli.
o ¶ Illud. ē. e. q. c. que xpo.

a ¶ Pōt. digne tūc quis recōciliāt deo cuz penitet de oi pctō. de pe. di. v. fratres. minus digne cū penitet de ꝙdusdā. de pe. di. iij. pluit.

b ¶ De derelicta. S. soluit hic scōam partē illi⁹. c. que xpo ⁊ male. nō ei innuit a ꝓrio sensu q illū possz habere virū cui adultero fidem dedit viuēte viro. extra de eo q̄ duxi mfi. cū haberet. solue ergo scōam ptez put S. soluit ꝓmaz partem.

c ¶ In vtroq; casu. s. inocentij.

d ¶ Esset contrarius. innocētius.

e ¶ Deuota. ſ. e. q. c. deuotā.

¶ Equitur. ¶ Hec. q. di vidit i q̄nq; partes. In ꝓma intendit ꝓbare q sponsa sit vxor q̄ tamē nō est nisi spe. Secūda ibi. Quarta ibi. Sz aliō. Quinta ibi. Nō autem. Johan. de fan.

f ¶ Sequtur. h depingitur. ij. q. an icz despōsata vni / eo dimisso / possit alij nubere an sit i re. Cui. q. vt faciter spō lius explicetur sam et sut iūgit S. aliaz ipōsuz. icidentē. s. vtruz inf spōsum ⁊ spōsam sit ꝓiugiū et allegat ad vtrā q̄ ptē hui⁹ icidētis et eam soluit dupliciter. J. e. S. iuxta. scz q inter spōsuz ⁊ spōsam est mfimonium iniciatū. i. nō consummatū. vel inter spōsum ⁊ spōsam dr̄ eē matrimonium non re ꝑsentiū sz spe futuroz. Sed his relictis certū est q iter spōsum et spōsam nō ē matrimoniū ꝓpter sumpt⁹ vocabulū diffi lis. spōsus enim a nitio. spōsali⁹ dr̄. spōsalia sunt ꝙdam promissio futurarū nuptiaz. ff. de spō. l. j. Et hāc q̄stionē tractat. S vsq; ad. S. sed ꝓcedat ibi de scōa. q. dicitur.

g ¶ Viri. qz in pari sexu nō pōt esse mfimoniū. est em mfimoniū due correlationes. ⁊ ita plura.

h ¶ Cōiunctio. aliox. J. e. cū inicitak. ⁊ J. eo. multoz.

i ¶ Jndiuidu am. quo ad ꝓpositu. ꝓpetuo enim debet ꝺhi mfimonium. xxx q. q. ij. solet. dici lex q̄ dotis causa ꝓpetua est: qz eo voto datur vt semp apud maritu⁹ sit. ff. de iudo. l. j. Rom. vj. b.

k ¶ Retinens supple diuni et hūam iurꝭ cōica cio. ff. de ri. nup. l. j. eiusdē enī religionis debent esse. C. de iudeis. ne ds. xx vij. q. j. caue. sed obiectur de matrimonio qđ est apud fideles si alē nō vult sine contumelia creatoris h̄itare cuz fideli dissoluit mfimonium. non ergo est idiuidua coniunctio. hz dic q tūc lex dissoluit non hō. vt. xxvij q. ij. quos deus. quia tūc ꝓtumelia creatoris solui tur ius mfimonij vt ex̄ de diuorciandemus. Ezec. xxxiij. Matrimonij fidelium ꝑ dissoluit.

l ¶ Efficiēs cā J. xxix. q. ij. si ds ancillam.

¶ Atrimoniū q̄dē nō facit coit⁹m sed volūtas requirūtur ꝋtum ad eccliam. vt extra de spon. tuc.

¶ Coit⁹. nisi cū sponsalia contracta sunt sub ꝓditione tunc ei ꝙ coitus recedit a conditione. vt ex̄ de condi. apo. de illis. Sed volūtas. i. voluntari⁹ ꝓsensus ꝑ bis tñ legitimis expſſus. requiritur eni q̄ consensus sit volūtari⁹ ⁊ non coact⁹. extra de spon. cum locū. verba enim Cōsensus mūs sit volūtari⁹.

Luce. j. d. Cōsensus patrum an sit in mfimonio requisitus.

a ¶ Sed voluntatis. vtriusq; viuētis. qđ fit qñ marit⁹ et vxor se absoluerunt ab executione reddendi debiti causa ꝓtinentie. J. e. agatosa. ⁊ in aut. vt li. ma. ⁊ aute. S. sivero ex consensu. col. viij.

b ¶ Volūtate. hocvult dicere q̄ nō sufficit corpe re cessisse si mente nō recesserit. vt ff. de acq̄rē. pos. l. vij. S. in amittēda. ff. de capti. ⁊ post: nihil interest. et. ff. de edil. edic. qđ sit fugitiu⁹. S. apud labeonē: hoc aūt scias q̄ iz dominus aliēs nolit esse dñs rei alicui⁹ nō ideo perdit dominiuz. secus est in possessione. vt. ff. de acquirē. pos. si ꝺs vi. S. j.

Dñiuz non ita facile ꝓditur vt possessio.

¶ Ufficiat. ¶ Solus verba eñ tātū necessaria sunt ad ꝓbationez ex̄ de spō. tuc. et exponūt ꝺdam fm leges. i. fm canones. sed vbi sit isti canones? immo potius videt contrariū ꝙ canonē J. xxxij. q. ij. c. vlti. et penult. Sed dic q̄ illi canones sūt xxx. q. ij. si quis extra de coniu. ser. c. j. extra de rap. cū cām. vel dic fm. l. put sonat littera. Sed hec dictio solus nō excludit consensum parētū. imo tantū alias solēnitates que fiunt circa mfimoniū. q. d. sol⁹ eoz consensus est causa effectiua matrimonij. ⁊ ideo non sunt contrarie leges ille. C. de nup. nec filiū. ff. de ritu nup. nuptie. que dicunt q̄ in matrimonio requiritur ꝓsensus parentū. sed dic q̄ requiritur ex honestate nō necessitate. xxx. questione. v. nostrates.

d ¶ Quomodo. licet hoc interrogare. nō tamē dubitauit de verbis angeli. sed dubitauit quomodo illud posset fieri vt sint due ptes. quo et modo. de modis dubitauit. non de facto.

e ¶ Uoti virginalis. Sic ꝙ patet q̄ maria non voluerat ꝓtinētiā. sed ꝓposuerat vouere ⁊ ꝑginitatē cō seruare nisi de⁹ aliter reuelaret vel lex ꝓhiberet / vt ꝓtinentiā non parētes cogerēt. ⁊ inde est q̄ licite potuit ꝓtrahere mfimoniū deo reuelāte si vouerat et solēniter. q̄uo voluit fuit sub ꝓditiōe. imo ¶ tūc̄ abſolutū sit votum semp itelligitur excepta auctas maioris. vt ex̄ ō iureiur. venientes. sil'r hoc sub itelligitur si res in eodē statu ꝑmaneret. xxij. q. j. ne ꝺs. et. ff. de solu. l. cū quis. ⁊ hoc si tibi seruatur fides. ex̄ de iureiu. quenit. ⁊ hoc si numerauit pecuniaz. vt C. ō non nume. pec. indubitati. ⁊ honeste ⁊ possibiles. vt ex̄ de iureiu. quemadmodū. ⁊ alꝭ posui. xxij. q. vlti. ca. vno. Maria vouit ꝓtinentiā non tamen ꝓmisit. Uotuz qđaz est expressuz qđaz tacituz

f ¶ Ore. Expressio enim oris operatur. vt extra de vo. ⁊ vo. re. litteraturaz. argu. J. e. duobus in fi. argu. de pe. dist. j. magna. in ꝓin. videtur tamen q̄ quo ad deuz nō sit necessaria oris cōfessio. xxij. questione. v. hu mane. ⁊ capi. ca uete. ⁊ xvij. questione. v. si quid sed tamē secus est in voto tacito q̄ expresso. nā dicit. l. q̄ si le gauit tibi. ⁊. si voluerit: tale legatum non transmittes ad heredes: nisi primo expresserit te voluisse secus vero est si legauerit tibi. ⁊. pure: quia illud trāsmittes. ff. de leg. j. si ita legatum sit. ¶ illi si volet. immo nec votū dicitur cōditionale vbi cōditio subintelligitur. vt. ff. de condi. et demon. cōditiones q̄. Jo.

g ¶ Consensit. J. e. ꝓnuſq;.

h ¶ Appetendo. Argu. q̄ aliquis consentit in aliquid non tamen vult illud fieri. viij. q. j. audacter. vbi dic sicut in glo. sic ergo patet.

i ¶ Consensus. i. maritalis affectus.

a QUm initiat. Id est incipit ⁊ existit. Ex hoc sumpsit. S. suam di. scz matrimoniū aliud initiatū aliud ꝓsummatū. sed tu dic q hic refert ad act⁹ qui ꝓsiderantur circa matrimoniū. nā primo consensit: postea cognoscit, vt initiatur quo ad significationē vt dicem⁹. i.e. q=

Matrimoniū est res sacratissima

prop̄ter. nō quo ad sui essentiaz cū matrimoniū sacratissima res sit. ⁊ ꝯcito est pfectū ⁊ ꝓsummatum quo ad sui essentiā: nec recipit sepationez vel interstitia tē porum.

b ¶ Pactio. i. cōsensus de p̄senti.

c ¶ Nō cū viri. Ar. ꝙ extra de eo qui duxi. i matri. significauit. nā ibi dicitur q copula carnalis facit mīmoniū ſz illud referas ad p̄sumptionē ff. de do. iter vi. et vxo. cum hic ⁊ ſi mulier. ff. ō ri. nup. i. iij.

Quiuges d veri⁹. cōparatiu⁹ ꝓ positiuo vel veri⁹. i. sancti⁹ ⁊ honestius ꝯ a coitu sicut iter mariā ⁊ ioseph. ar. xxxiij. q. v. q deo.

Fides iter cōinges ē duplex

e ¶ Prima. dicit. ꝙ vna est fides q̄ vir vxori ⁊ ecōuerso debet mutuam seruitutē ⁊ etiā castitatez. ꝑm hoc exponе ꝑma fide. i. primo a fide desp̄sationis. alij dicūt q due sunt fides. ꝑma est qua ei debet castitatem. arg. xxxiij. q. i. caue. ſcōa q̄ mutuam seruitutē ei debet: sed hoc nō nisi post duos mēses. ex̄ de ꝓuer. ꝓiu. ex publico. ꝑm priorē expositionē ex prima vtrūq; dz vt p̄dixi. vñ ꝑm eos p̄mus coit⁹ neq; est gratuit⁹ nā statim post cōsensum mutuū de p̄senti tenet reddere debitū petenti. hz tñ alter exceptionē vſq; ad duos menses p̄dictā decre. nisi dicat aliud spāle de duob⁹ dieb⁹ vel vno. xxx. q. v. spōsus. i.e. instituū. hoc tamē est certū q post primū coitū statiz ure seruitutis petit coitus quādocūq; placuerit. Jo.

f ¶ Quiunx. Vocat. S. xxxiij. distin. ca. vltimo.

g ¶ Fidele. i. ex fide nō tñ vsu carnis ꝓsistebat.

h ¶ Vne. Sandulphus dixit duo esse tāt̄ bona matrimonij. scz fidē ⁊ prolē. sed ipm sacramē tum nō esse bonū mīmonij nisi intrāsitiue intelligatur. id est bonuz bōa sūt quod est matri= monij. qz sacra mentuz mīmo= nij vt dicit nihil aliud est ꝙ ipm mīmoniuz: sed dic q sacrm ma trimonij dicit ō inſep arabilis cō iunctio alioz: vt etiā mutua ser uit⁹: quoz vtrūq; ꝙ est bonū mīmonij. sine his autē bonis ma trimoniū cōtra hi nō p̄t. postea vero sine his ē non potest.

Matrimonij tria ꝺc quid dicat gānus dulphus.

i ¶ Sacrm. i. ſep arabilitas. ad tēpus em nō po test ꝓtrahi mīmonij. vt. xxxij. qō. ij. solet. sicut nec filij adoptare ad tēpus pot sum. ff. de adop. l. ſi ds. Jo.

Matrimoniū ad tps nō ꝙhibet. iiij. ſē. distin. xxxi.

k ¶ Nullum diuortiū. immo inſep abilis con iūctio aiorū. j.e. .ſ. ecce. ō ibi dī inter mariā ⁊ ioseph fuit diuortiū. ſz ibi ꝓpe fuit diuortiuz. ſ. corpalis separatio: cā honesta tis tm̄ fctā. ꝓpter quē autē diuortiū est sepatio q̄ xxij. d. causa delicti fit.

Deut. xxiij. d.

l ¶ Nō p̄t. hoc colligit q̄ coit⁹ nō p̄t esse cū vxore sine pctō. ar. xxxiij. q. iij. vir cū ꝓpria. Argu. ō. xxij. dis. nerui. de hoc dicem⁹. xxxiij. q. iij. vir cum propria.

Dimortiū q̄ ꝓpter fidē.

m ¶ Moriatur. xxxiij. q. ij. non satis.

n ¶ Lugē. i. infra tps luct⁹ nō ꝙhere ⁊ insignia luct⁹ deferre. Et ē mīltiplex cā q̄re, ꝓhibet ꝙhere infra tps luct⁹. ne fiat ꝓturbatio sanguis. ꝓpt icertitudinē. qz nesciret cui⁹ ꝓt⁹ illo tpe edit⁹ ascriberet. ar. ff. de his q̄ no. ifa. liberoꝝ. ⁊. C. de repu. ꝓsenſu. Alia ē marita lis reuerētia. ar. C. ō se. nup. i. ij. Tertia ē ne q̄ cā ma ligne ſuſpitiōis p̄stet ſcōo viro. in aut. de resti. ⁊ ea q

Mulier infra tps luctꝰ certis ex causis ꝙhibetur.

Ulum talꝭ vbo aut eō declara ri pōt.

parit. S. vlti. col. iiij. tps alit luct⁹ est. xij. mensium. C. de se. nup. i. ij. hodie diminut⁹ est feminis luctus iste nō eni compellit tristem habitū deferre. C. de his q̄

a no. infa. decreto.

Spōsa non est vxor.

SJ ds. hoc. c. intelligit de spōsa de p̄senti: aliē nō faceret ad. ꝓpositū. qz spōsa de futuro nō ē vxor qō tamē sequit q̄ nō possit duci a fratre obtinet etiā in spōsa de futuro dū tamē post. vij. an. fctā sit desponsatio: alꝭ secus. extra de despō. impu. litteras. et. c. accessit. et hoc casu est impedimē tū publice honestat⁹ iusticia: nō affinitatis: qz illa nō est nisi inueniat carnalis copula. xxvij. q. ij. lex diuine.

Leui. xx. b.

Mat. ij. d

QUi desponsatam. d ¶ Jam vxor erat. id ē carnaliter cognita. Et sunt verba Grego⁹.

Deut. xxij. d.

c ¶ Dditur. Hoc ca. cōtinuat illi. xxxvj q. ij. tria. ⁊. c. nullus.

d ¶ Cum altero viro. nō ꝙsanguineo prioris.

SJ quis vxorem.

e ¶ Despōsauerit. vt ḡ q̄ alterum p se sufficiat ad hoc q̄ sit mīmoniū: ⁊ ita p arras pbātur spōsalia. ſz dicendū. Uel. i. ēt subarrauerit prece dēte despōsationē. Uel dic q̄ alter sufficit: qz et ſi subarrat lz nō ꝓsentiat ꝑsumit pro spōsalibus⁹ matrimonio do nec. pbet ꝓium arg. xxvij. dist. q̄ interrogasti. ⁊. xxx. q. v. nfates. ⁊. c. femie. nec refert an ꝙbo vel facto declaret ꝙs volūtatē suā. xliij. di. c. ſi. fit aūt hec subarratio p imissionē anuli: lz nō ꝓsentiat semp. qz est signū amoris. dī de hoc. xxx. q. v. nfates.

f ¶ Subarrauerit. extra de ꝓscrip. illud contra.

g ¶ Ducere. i. carnaliter cognoscere.

h SJ ḡs. ¶ Aliꝭ. puta frigiditate vel ex maleficio. ⁊ ita idē iuris est ſiue despōsato interueniat de solo facto ſiue de iure. ⁊ ita ſi ḡs desponsauit ꝓsanguineā suā vel aliquā aliā cū qua ipe ꝙhere nō

Spōsalia q̄ fūt nulla impediūt mīmonia.

Rom. vij. a.

SJ quis⁸ despōsauerit sibi aliquā: ⁊ ꝑueniēte mortis articulo eam cognoscere non potuit: frater eius nō pōt eam ducere in vxorē.

Item Gregorius.

¶ Mauricio imperatori ob quēdam comitem: qui nepotis sui mortui desponsatam duxit vxorem.

QUi desponsatā puellam ꝓximi sui acceperit in coniugium: anathema sit ipe et omnes consentientes ei: qa ꝑm legem dei mozi decernitur. ¶ Nam diuine legis est mos spōsas appellare ꝓiuges. vnde in euā gelio dicitur. Accipe mariā cōiugē tuam. ⁊ illud in deuteronomio. Si quis cuiuslibet homis desponsatā puellā in agro vel in quolibet loco oppr̄esserit vel adduxerit in domū suā: moriatur. quia vxorem ꝓximi sui violauit non que iam vxor erat: sed q̄ a parentibus vxor fierī debebat. ¶ Et infra. Sicut nulli christiano licet de sua consanguinitate vel quā cognatus suus habuit in matrimonium assumere: ita de cōsanguinitate vxoris sue.

Item Hieronymus.

¶ Uxore mortua licet viro aliā ducere: sed nō repudiatam vel desponsatam.

Dditur aliud quartū cōiugiū legitimū duz mortua fuerit vxor cuiuslibz lz illi accipe aliā: ſz nō repudiatā: nec desponsatā viro: ſz liberā. Similit dz ⁊ mulier. vñ ⁊ paulus ait. Mulier que sub viro est: ligata est sub lege viri ꝺiu viuit vir eius. viro igitur viuēte vocat adultera: si iūcta fuerit alij viro. si autem mortuus fuerit vir eius: liberata est a lege viri: ita vt non sit adultera si coniuncta fuerit cū altero viro⁹

Item Gregorius.

¶ Post mortē alicuius nullus de eius consanguinitate sponsam accipiat.

SJ quis vxorē desponsauerit⁶ vl eā subarrauerit⁶: ꝯ ꝯ postmodum ꝑuenīēte die mortis eius nequierit eam ducere⁸ in vxorez tamē nulli de ꝓsanguinitate eius licet accipere eā in coniugio. quod si inuentū fuerit factū separetur omnino.

Item Julianus papa.

¶ De eodem.

SJ quis desponsauerit vxorē vl subarrauerit: ⁊ ſiue ꝑueniente die mortis ſiue irruētib⁹ aliꝭ⁹ cāis minime eā coguerit: neq; eius supstes frater neq; vllus de cōsanguinitate eius eandez sibi tollat in vxorē vllo vnq; tempore. His omib⁹ auctoritatibus ꝓbantur isti esse coniuges. Sed Augu. testatur contra dicens.

¶ Non est iter eos matrimoniū quos non copulat commixtio sexus.

NOn est dubiū illā mulierē nō ptiere ad mīmoniū cū qua cōmixtio sex⁹ nam si esset vxor non posset intrare monasteriū illo incōsulto: sponsa pōt viro etiā contradicente ⁊ incōsulto. ⁊ hoc ꝓbat p. xix. ca. Jo. de fan.

ij. ps.

NOn est dubiū ¶ Ad mīmoniū. Qz hz in se sacramentū ꝙiunctionis xp̄i ⁊ ecclie et aie fidelis

ad deū per charitatem.j.e.c.seqꝫ. extra de biga. debitū. ḋdaz itelligunt hoc.c. de arta: ⁊ exponunt nō fuisse.i. esse non potuisse propter artationem. Joh.

Matrimoniū iter absentes.

a Um societas nuptiarū ita a pricipio sit instituta: vt ꝓter cōmixtionez sexuū nō habeāt in se nuptie ꝓiuctiōes xpi ⁊ eccīe sacramētū: nō dubiū ē illā mulierē nō ꝓtinere ad mīmoniū cuz q̄ docek nō fuisse nuptias le ministeriū. Bñdictus seruus seruoꝝ dei. N. salutē.

Ex diuīe ꝓstitutiōis aplicā cathedrā totiꝰ posuit orbis terraꝝ magistrā: vt qc qd vbiqz locoꝝ dubitak: ab ea rō eiusdē reqrak. affatꝰ ē autē nos suis lris eiusdē cathedre assessorē ac pcūctatꝰ est quidā nr̄as noie Johannes ꝓ ꝓnubio filie sue supstitis cui soroꝝ defūcta cuidā iuueni Stephano noie simplicibꝰ ꝛbis fuerit desp̄sata: ⁊ anteqz ad nuptias puenerit morte p̄ēta: vtrū. s. cū eoꝫ iuuene possit mīmoniū celebrari supstitꝫ filie necne nāqz testatꝰ est huiꝰ rei rōnē apud vos hr̄e ambiguā: quā deo docēte reddim⁹ his ꝛbꝫ certissimā. ꝓphoplaustꝰ ille radix roziqo nr̄a ⁊tractā sibi costā i mulierē videṡ fofatā ꝓphetico spū inf alia ꝓtulit ꝓpter hoc relinqt hō p̄ez ⁊ matrē ⁊ adherebit vroꝛi sue ⁊ erūt duo in carne vna. q̄bꝰ ꝛbis inotuit nō aliter virū ⁊ mulierē posse fieri i vnā carnē nisi carnali copla sibi cohereāt: q̄ g̃ neqz mixtꝰ ē extranee mulieri federe nuptiali q̄ pacto p nuda spōsionis ꝛba p̄fit vna caro fieri: nullatenꝰ valemꝰ ituer. Propinqtas eni sanguis ꝛbis dr: nō ꝛbis nō docek fuisse. Itē leo pa.

Illa mulier nō ptinet ad mīmoniū cum qua nō celebrak nuptiale ministerium.

Spōsalia: matrimonū denotant duplex sacrm.

Beñ. ij.

b Sacramē tum. duo sunt sacramenta. vnuz dei et aie: aliud christi et ecclesie dei ⁊ aie m sponsis: xpi ⁊ ecclesie iter virū ⁊ vroꝛē vt.j.e. in omni. et extra de biga. de bitum.

c Nuptiale ministeriū. i. carnis cōmercium.

d Itē apls. palea q̄ hic solet esse est ꝓtraria his q̄ diximus. ē. e. si quis despōsauerit. ꝛ loquit cuz pater ꝓmiserat filiam illi: sed ille non despōsauerat eā. ⁊ qđ dicit despōsata. i. ꝓmissa simplici bꝰ ꝛbis pris illa non ꝓsentiente. Et hoc colligit ex eo qđ dicitur circa finē decreuerat despōsare: vt infra septēmū despōsauerat.

Coniuges an ꝓmisce do mereātur

d Itē apls. ab hoc loco vsqz ad .Ş. ecce. allegat q̄ neuk cōiugū sine consensu alteriꝰ ꝑt trāsire ad religionez: ex inde vsqz ad .Ş. cuz ergo Maria ꝓbat q̄ vterqz sponsoꝝ pōt. Et ex his cōcludit ibi q̄ iter spōsum et sponsam non est cōiugiuz

s. coñ. vij. a.

Unt qui dicunt.

e Ꝟūana. in aut. ō nup. Ş. dis trahunt. col. uij.

f Diuina. ē. dist. xcj. diuina. q̄ tunc demū locū habet cum carnis ꝛiunctio vna caro est. extra ō cōuer. coniu. ex publico.

Mat.

g Latoꝛi. i. xix. a. xpo. cui null⁹ re sistere pōt. xj. q. uj. scōm. xix. q. q. due. Joh.

h Una. Fi ctione iuris vir ⁊ vroꝛ vna caro ij. d. sunt vt erūt duo Uir et in carne vna. i. an vroꝛ eno carnali ope rūtuo re. i. ad vnā car i carne nē. vel. i. ad vnaz vna: q̄li plem, pcreandā ter ex

Beñ.

Sic et fornicaponit. ruꝫ dicuntur vna caro. j. xxij. q. uij in eo.

Mona

i Jn pollu tione. arg. q̄ vno itrante intrante monasteriū possit alter co remanere dūmodo in castitate. nō eñ videk esse cā gu:

nugū in seculo vno

possit alter in selo re mānere.

Bñficium ꝓuigat in dict.

ꝓhibitionis nisi pollutio. causa ergo cessante cessabit ꝓhibitio. qđ verum est si est senex. vt extra de cōuer. cōiu. cum sis ꝓditus.

a Minoꝛa. hoc tenet in honoꝛib⁹. vt. ē. xcv. dist. illud. ē. xxiij. q. j. miramur.

b Maioꝛa. Non in honoꝛibus. vt. ē. dis. l. q̄ sub gradu. ⁊ ē si. xvj. q. ij. visis. B.

c Anteacte. ⁊ nōne hoc casu augent merita? sic. facit ei vtrū q̄ ꝛ in ꝛso nō delent culpas. Itē nōne cōiuges cō miscendo augēt merita sibi? sic. sed nō tantū nec ita expedite: licz quidā dicant q̄ cū ꝓmiscenk ⁊ cā reddendi debiti vel ꝓlis nō merent ꝓmiū sed minus suppliciū sed hoc ꝛprobak j. xxxij. q. v. si dicat. Jo.

Ultoꝛiuz.

d Cōsuetudinem. j. xxxj. di. añ triēniū. in pn. ꝛ ibi loquit post ꝓhibitionē et dicit B. q̄ Pelagius fecit tātū vnā ꝓstitutionē sub disiunctione ⁊ illam retractauit Grego. vt ibi notaui. hu. dicit q̄ duas fec. vnā pure q̄ ibi repꝛobak. aliā quā hic tangit nō repꝛobando.

e Licite. Añ subdiaconatum ductis: q̄ nec tē poze aplozuz in subdiaconatu li cuit ꝛhere. lxxxiij. di. cum inꝑte rito.

f Prohibitū. Et male q̄ nec poterat p̄cipere q̄ abstinerēt ab vroꝛib⁹ q̄s erāt legitie adepti. nec etiā q̄ abstinerēt ab officio: q̄ sine culpa nō pōt q̄s ꝓuacit tñ. q̄ bene: q̄ abstinere ab vroꝛib⁹ fuit eis idcētū si possent habere ꝓsensum viroꝝ. Itē dicit q̄ al's bñficiū inter dict cōiugaris sine culpa sed non sine causa. ex de cle. cōiu. c. diuersis.

g Aut certe. Ar. q̄ id qđ p se simpl'r impari non pōt sed ꝓsuaderi vt ꝓtinēt ia. xxxij. q. j. itegritas. sub alternatiua ⁊ disiūctiua impari ꝑt. xxxij. di. lectoꝛes Ar. j. ff. de cōdi. insti. q̄ sub cōditione. ē. si quis.

h Suspendit. tpe ꝓhitionis: ⁊ ita nō fuit astrictus voto ꝓtinētie: vel expresse vel iter ꝑtatiue. Uñ est ar. cum ⁊ vroꝛē eius cōtinentiā non vouisse.

i Notarij. Ar. contra. xx. q. iij. eos.

k Suspendit. sec⁹ ergo si se non suspēdit vñ mulier ꝓesumit vouisse: qđ concedo eoipo q̄ licentiaz dat viro ꝓmouēdi. ꝛ ꝙre separak a viro se cūdo: ꝛ nō vouisset: q̄ vroꝛ cleri ci ꝺz se ꝙtertere alicui religioni: vt arg. ē. xxxiij. di. q. fūt. ⁊ sic ꝓsumebak ⁊ dicebaf de isto. Arg. j. xx. q. iij. eos.

Vroꝛ dās viro licētiā ꝓ mouendi ꝺiuonē videk.

l Non ꝺz. ē. xxij. di. seriatim. i fi. j. vbi dicit q̄ nō pōt alij nubere post mortē ꝓmi. Sz ibi incepta erat taz ꝓtinētia in subdiacono: h nō. nō. enim vouit nec expresse nec tacite cū eꝰ maritus nō fuit ꝓmotꝰ ad ordinē diaconalez. ⁊ in subdiaconali ordine bene licebat accipere tpe huiꝰ Grego. vel adherere vroꝛi non postq̄ edidit illā ꝓstitutionem. xxxj. di. añ triennium.

Subdiaconꝰ oli poterat ꝛiugari.

m Preser tum. i. si sic ūcta est cū subdiacono: q̄ ipa tunc fecerit votum q̄ post mortē eius contineret ppe tuo: tunc ei nō fuit mīmoniuz cum scō: hoc ꝑm .Ş. cuiꝰ opinionē notaui. xxxij. di. seriatim. sed ꝑm opinionē nostrā quā no. ē. e. q. j. c. j. falsum esse ꝑz. nā ꝑm nō solēnizat: vt ibi dixi. nec separak a viro secundo. Jo. ⁊ quocūq̄ modo dedit licētiam siue intrādi religionē siue ordinē suscipiendi: nō sepabit scōm mīmoniū. Dic g̃ hic ꝓtertim. i. maxime. nā ꝓsumptionē induceret ꝛ eā nō tñ q̄ sufficeret ad separationē. Ꝟ. vtrū aūt dādo licentiā intelligak solēniter vouere. no. xxxij. di. seriatim. ⁊ xxviij. di. si se cuiqz.

a AGathosa. ¶ Cōuersus sit. Z recipi nō debuerit nisi ꝛ vxor ꝙuertere. ſ. ē. sunt q̄ dicunt.

b ¶ Uel ipa. hic habes q̄ cōsensus vxoris sufficit licet ipa ex̄sse nō voueat nec itret religionē ad hoc vt marit⁹ possit intrare religionē. vt. xxxiij. q. v. qui vxorē. ꝛ expreſſum videt. extra de ꝙuer. cōiu. ve niens. ꝛ. c. cōſtitutus. nā dando licentiaz vouere intelligit. xxxij. di. ſeriati. xxxij. di. diaconus. ꝛ. c. ſiā vidua. z. iz expreſſe ꝺicit. eꝛ de ꝙuer. cōiu. c. ſ. Quidā dicunt licentiā vxoris nō ſufficere niſi ꝛ ipſa intret religionē. ꝛ illud. c. xxxiij. q. v. qui vxorē intelligunt loq̄ de ꝑſilio. ꝛ qō dicit nihil horū. dicūt q̄ hec dictio hoꝛ ꝫ ōmōſtrat hec duo mēbra: ſez crimen fornicationis ꝛ hoc q̄ ipa ſe mutare ꝓmiſit. ꝛ exponūt hic vel ꝓ et. Alij dicūt q̄ ſola licētia ſufficit: ꝛ dando licentiā intelligit vouere ꝛ cogitur intrare religionē niſi ſit vetula. vt eꝛ eo. cū ſis ꝑditus. ꝛ itelligunt deeꝛ. ꝑdi. de ꝙuer. ꝓiu. de Inia extorta. Probabilit ꝑō dici q̄ ſi mulier ignara iurꝛ dedit Iniam nō itelligit vouiſſe. ſecꝰ ſi tus ſciunt. Jo.

c ¶ Promiſit. Cōpellenda eſt ſi ſe ꝓmiſit futurā monachā. ar. xij. q. ij. quicūq; ſuffra. niſi maius periculū timeat. eꝛ qui cle. vel vo. veniens. Uel dic ꝓ miſerit ſe deuouēdo religioni.

d ¶ Hoꝛ. ſ. q̄ nec illa mutare ſe ꝓmiſit nec conſen

e ¶ Nec quondā. hic petronio age- [ſit rē. Jo. baſ. ꝛ ideo excipit de fornicatione: alꝭ ꝓmo reſtituere. eꝛ de reſti. ſpo. ex conqueſtione.

f ¶ Fornicationis. Publice. vt eꝛ de diuoꝛ. ſignificaſti. alꝭ ſine iudicio eccle dimiſſa reſtitueretur: niſi ipſa ſe expoliaſſet vagando cū adultero. Uel verius dicas q̄ hic referebatur queſtio quomodo ipſa non erat ſpoliata: quia dicebatur q̄ eius voluntate intrāſſet religionem.

Uxoꝛ conſulte dimiſſa eſt reſti tuēda.

g ¶ Tonſuratus. ſm ꝟ. poſt mortē vxoris tenet redire ad monaſteriū. nec ob. decre. illa eꝛ de cōuer. cōiu. quidā. licet eīn ingreſſus vel votuz non teneat

Spūs ſcūs ex tinguī nō ꝑōt.

ſ̄tū ad ſe: tñ mō achus eſt. ſicut extinctores ſpūſcti licet extinguere non poſſunt quo ad ſe: tamen extinctores iudicant. i. q. i. iudices. de conſe. di. iiij. ḡris. vi detur tñ illa glo. ſed nunq̄d contraria huic. male dixit ꝟ. cum ſterum approbata ſit in noua ꝓpilatione illa decre. quidam. B.

h ¶ Debeas. Sz nunq̄d iſte redditus vxoꝛi poterit ab ea exigere debitū: vel ei exigēti reddere? Dic q̄ exigenti tenet reddere. qō enīz ſuū erat. ſ. exigere

marit⁹ religio ſua ab vxore repetitus: an poſſit debitū exigē.

vouere poterat: ſed nō alienū. ſ. nō reddere. vt. xxxiij q. v. vna. Sz ab alio exigere nō poterit. ar. extra de cōuer. cōiu. quidā intrauit. q. ꝛ tū in ſe fuit ſe voto aſtrinxit. Sz nū quid ea mortua poſſit abbas iſtū repetere: vel iſte poterit aliā ducere? ꝛ dicendus q̄ abbas iſtū repetere nō poſſit: q̄ votū nullū fuit ꝛ nō fuit monachus: non tamē aliā ducere poterit. q. ꝛ tū i ſe fuit ſe voto ligauit. ſi tñ duxerit de facto tenet et erit matrimoniū iter eos. vt extra e. placet. ꝟ. tñ ꝟrium dixit. ꝛ dixit q̄ nō eſſet decre. q̄ eſt eꝛ. e. q̄dā. Si aūt aliās de Inia vxoꝛ ſua intrauit religionem: ſatis ꝑō dici q̄ mortua vxore q̄euz repetit cogit reuerti ad monaſteciū. et ſi ꝺheret nō tenēt mrimoniū. vt eꝛ eo. ti. eꝛ pte. Jo.

Dāni baſ. cāz dānuz fecisse videt.

i ¶ Cōuerſiōis. Ante indiciū eccle neuter poteſt intrare monaſteriū altero iuito: niſi cū publice fornicata eſt: tunc vir ea inita pōt intra re monaſteriuz ſed nō illa: ſed facta ſeparatione iudicio eccleſie ſm ꝟ. neuter tenet alteri: ꝛ vterq; ceſſit iuri ſuo. ar. vij. q. ſ. cū periculo ſum. ꝛ ideo tunc dicit ſm ꝟ. q̄ vterq; intra re poteſt reliquo iuito. Illud aūt apꝛi aut maneat innupta aut recōciliet. qō de dimittente loquit itelligitur ante ſniam eccle: ſed aut. cōtradicit ꝟ. vt. C. de adul. auten. ſed hodie.

Mona ſterius intrare an poſ ſit alt zuguz poſt co pulā al tero cō ſentiente.

k ¶ Dimittere. Ar. q̄ alter zugū pōt intrare monaſteriū altero ꝛſentiēte: etiā poſtq̄ ſunt vna caro effecti. Et ſic habes duas cauſas hic qō poſt carnalē copulā vir pōt ſeparari ab vxore cū ad reddendū debitū ꝛ cohabitationē. ſ. fornicationē. tñ poſt ſeparationē factā ab eccliā: antea non. vt. J. xxxv. q. vj. multozum. ꝛ xxxij. q. ij. ſeculares. ꝛ votū ꝙuerſionis tūc exigit vt illa ꝛſentiat ꝛ ſibi cōuertat ꝛ ꝑficeat ſi ē inuenis. ſi vetula ſaltē ꝑficeat ꝓpterea continentiam. extra de cōuer. cōiu. cum ſis ꝑditus.

l ¶ Quis coniugatus. ¶ Profitente. i. tranſeunte ad religionem: ſi eſt iuuenis. alias ille non eſt recipiendus. extra de conuerſio. coniug. cum ſis ꝑditus.

m ¶ Uiri. extra de conuerſio. coniuga. ca. ſane. et ca. coniugatus.

Con iugū ſe paratō

a ¶ Uir. ¶ Cōſcia. hoc gñaliꝛ obtinet vt ſp auctē eccliē fiat ſeparatio. vt. xxxv. q. vj. multoꝝ. ē. xix. q. ij. duo. Ibi ſecus in clerico: ſi tñ ſine auctē epi iſtō nō fit ſi fiat. vt gñaliter iterꝑtaꝛ ꝓſuetudo. Uel in eo caſu ex audi cū volunt cōſtruere monaſteriū: in quo ſe conuertāt ſine Inia

ne ecclesie auctē

. epi. ar. de cō. di. j. nemo. Johan.

b ¶ Nō ſoluit niſi poſtea alter velit ratū habere ingreſſuz alius. arg. xxxij. q. v. mulierem.

c ¶ Tu abſtines. Licētiā. i. occaſionē.

d ¶ Imputabit. Adeo q̄ ſm Jo. fa. non poterit dimittere eā ꝑpter talē fornicationez. Qm̄ q̄ occaſionē dānt. ꝛc. ē. di. j. ſtudeat ſepe. ꝛ. j. qō. j. placuit. Et ē ar. ꝓ eo. in auc. vt lice. ma. ꝛ ante. ¶. q̄ vero pluri mas i fi. col. viij. qō nō credo eꝛ de adul. ſignificaſti. liz ei det occaſione ille: ipſa tñ ꝺz fidē ſeruare caſtitatis. ar. ē. e. agathoſa. et xxxij. q. v. q̄ deo niſi eam tradat alij adulterādā eꝛ ꝺeo qui cog. ꝙlang. diſcretionē. ſ. fo. ma. cuz mulier. dic ergo hic tue abſtinentie. i. abſtinenti tibi iputabitur pctm̄ qō cōmittit ei debituz de negando. Jo.

e ¶ Uia agatho. Coniugū. ē. dif. xl. ſicut. C. de epi. et cle. deo nobis. C de agri. et cenſi. cū ſim⁹ li. xj. Jo.

f ¶ Scripſit.

g ¶ Dignitate. Ar. q̄ hoc ſolo q̄ ꝺs efficit monach⁹ deſinit eſſe rex vel impator vel papa vel epꝰ. ar. vij. q. j. hoc nec ꝑ ꝛc. Et ar. q̄ ius regni nō trālit ad mōaſteriū: ſed ad ſucceſſores ſanguinis tñ vbi per ſucceſſionē habetur: ſic ō comitatu ꝛ ducatu. ar. ſumit hic ſophiſtice. Nā iſta non erat regina niſi q̄ vxoꝛ regis fuit: ſicut ꝛ vxoꝛ conſulis dicitur conſularis. ff. de ſena. fe-

Rex deſinit eſſe rex ſi mona chꝰ efficiatur.

Iē ex ſynodo Eugenij pape. ¶ Sine cōſcīētia epiſcopi viro ꝛ vxoꝛi cauſa religionis diuertere non licet.

Jvir ꝛ vxoꝛ diuertere ꝓ ſola religioſa iter ſe conſenſerint vita: nullatenus ſine epiſcopi ſcientia fiat: vt ab eo ſingulariter ꝓuiſo ꝓſtituatur loco. nā vxore nolēte: aut alꝭ eoꝝ etiaz ꝓ tali re matrimoniū non ſoluitur. Itez Auguſtinus de adulterinis coniugiꝭ.

¶ Sine vxoris volūtate: viro cōtinere nō licet.

Jtu abſtines ſine vxoris volūtate: tribuis ei fornicādi licētiam ꝛ pctm̄ illius tue iputabitur abſtinentie.

Itez Greg. Urbico abbati.

¶ Uir nō eſt ſuſcipiēdus in monaſteriū: niſi vxoꝛ cōuertatur.

Quia agatho (tatur. lato ꝛ preſentiū in monaſteriū dilectiōis tue ꝙuerti deſiderat: hoꝛtamur vt cū oīni eū dulcedie dilectōeq; ſuſcipias: quē tamē ita ſuſcipiendū eſſe cognoſce: ſivxoꝛ illi⁹ ſiꝛ ꝓnertivoluerit. nam dūvnū vtroꝝq; corpus conſugi⁹ ſit factū copulatiōe in cōgruū eſt partez cōuerti: ꝛ partem in ſeculo remanere.

Item Nicolaus papa.

¶ Cōrnētievota nō licet ſuſcipe niſi eādē vitaz vir eius elegerit.

Scribit nobis Theberga regia ſe regia dignitate⁹ vl⁹ marita li copula velle exui: ꝛ ſola vita priuata eſſe cōtentā deſiderare. cui nos ſcripſim⁹ nō aliter hoc fieri poſſe⁹: niſi eā dē vitā ꝓiuꝛ ei⁹ Lotharius elegerit. nā licet ſit ſcriptuz Quos deꝰ ꝓiūrit homo non ſeparet: deꝰ tñ ꝛ nō homo ſeparat qñ diuini amoꝛis ītuitu ex ꝓſenſu vtriuſq; ꝓiugis matrimonia diſſoluunt. aliꝭ aūt fieri mutuā ſeparationē veſtrā, phibem⁹.

¶ Eccē q̄ cōiugati ſine licētia alteriꝰ ꝓtientiā, ꝑficeri non ꝑt. ſpōſi vero etiā icōſultꝭ q̄s ſibi de ſpōſauerit exēplis ꝛ auctoritatib⁹ ꝓbant ꝓtinētiā poſſe ſuare. Ut eīn refert beatus Hieronym⁹ Macharꝰ ꝑcipuus iter xp̄i heremitas celebrato nuptiaꝝ ꝓtulo cuz veſpe thalamū eſſet ingreſſurus exꝛbe egrediēs trāſmarina petiꝭt: ꝛ heremi ſolitudinē ſibi elegit. Itē beatus Alerius epiphanij clariſſimi filius ſimiliter ex nuptiſs diuina gratia vocatus ſpōſam deſeruit: ꝛ nud⁹ xp̄o famulari cepit. Hoꝛ exēplo patet q̄ ſpōſi ſpōſarū nō exquiſito ſuarū conſenſu cōtinentiam valent profiteri.

Probatur illud auctoritate Euſebij pape dicentis.

¶ Deſpōſata puella nō ꝑhibetur monaſterium eligere.

Deſpōſatā puellā nō lz parētib⁹ aliꝭ viro tradere: lz tñ illi mōaſteriū⁹ ſibi ꝛ monachi nolunt eū recipere ante legitimā ꝓbationē cū nō debeāt. extra de regu. ad aplicā. nūqd ergo ſponſa tādiu tenetur eū expectare? fozte per annū vel ꝑ triennū ſm q̄ eſt notus vel ignotus: ꝛ ipſa talis eſt q̄ continere pōt? Ad hoc dico: q̄ ſi ſine Inia vxoꝛis trālit ad religionē non habebit tempus ꝓbationis niſi duos menſes. ſi aūt de eius volun-

Spōſi religiōnē ingredia tur ꝙ to tpe expectabit ſponſa.

te trãsit tenetur continere vsquequo sit elapsum tẽpus pbatiõis: z qõ dicit decre. extra de zuer. cõiu. ex publico. q duo mẽses tm dant assumenti habitũ religiõis. intelligas de illo q sine volũtate vxoris trãsit Similiter distingue in clerico trãseũte ad religionẽ: vt si de licentia episcopi trãseat q possit petere tẽpore pbationis pẽa stipendia. secꝰ si sine licẽtia: qd iurꝫ sit de hoc in qstionibus not. Lex tamen dicit q si alter dat licẽtiã alteri non intelligit dedisse: nisi fm q de iure debet hẽre. scz vsq; ad duos menses. ẽ quid si nõ vult eligere monasteriuz: sed in pẽa domo vult habituz sumere vel continentiã vouere? dicimꝰ q non potest. vt habes extra de conuer. coniug. ex parte. in fine. nec sponsus potest ad ecclesiaz seculare cõuerti vel ordinẽ accipere. vt extra de zuer. ziug. c. ſ. Ẽ. e. si vir. Et dicit. h. q spõsus cũ dat licẽtiam spõse vel ecõuerso intrãdi monasteriũ matrimoniũ nõ soluit: ẽ cõpellendus est z ipse intrare: si cõtraxerit duos habet viros mulier: vl vir duas vxores. Tu dic q siue ea volẽte siue muita trãseat nõ ꝓpellitur intrare monasterium. Baz. dixit q nõ soluit nec intrare cõpellit z si ꝓtraxerit habet duas vxores eligere. Itẽ Gre. i registro.

¶ De sponsata impune: monasterium potest eligere.

DEcreta[a] legalia de sponsatã si ꝓuerti voluerit nullomodo cẽsuerunt dãno[b] mulctari. Cũ ergo cõiugato[x] continentia nisi ex ambox consensu deo auferri nõ valeat: cũ vir sui corporis potestatẽ nõ habeat sed mlier: spõse aũt monasteriũ possunt eligere: z spõsi (non exquisito ꝓsensu sponsaruz) ꝓpositã melioris vite assumere valeant: patet q inter sponsum z sponsam cõiugiũ nõ est. Item cũ secundũ Augustinũ illa mulier nõ pertinet ad matrimoniũ: cũ q docetur nõ fuisse ꝓmixtio sexꝰ. Item fm Leonẽ illa nõ ptinet ad matrimoniũ: cuz qua nõ docek fuisse nuptiale ministeriũ: apparet q iter spõsum z sponsam coniugiũ nõ est. Item ez Nicolaꝰ papa ꝑcepit de his q ab aduersarijs excecank z mẽbris detrũcãtur: vt ob hãc infirmitatẽ cõiugia talium nõ soluank. De his aũt q causa frigiditatis vxoriꝫ[b] debitũ reddere non possũt: statuit Grego. papa vt vtercz eorum septima manu ꝓpinquox tactz sacrosãctis reliquijs iureiurãdo dicat q nũqz ꝑ ꝓmixtionẽ carnis ꝓfectiua caro effecti fuisset: tũc mulier secũdas nuptias poterit ꝓtrahere: vir autẽ q frigide nature est maneat sine spe ꝓiugij. Unde idem scribit Venerio karoli tano episcopo ita dicens.

¶ Si mulier ꝓbauerit q a viro suo nũqz cognita fuerit

QUod autẽ[c] (separek. iterrogasti me de his qui matrimonio ꝓiuncti fũt z nubere[b] nõ ꝓnt/ si ille aliã: vel illa aliũ possit a ccipere. de qbus ita scriptũ est[c]. Uir z mulier si se ꝓiuxerũt ꝓst ea dixerit mulier de viro q nõ possit coire cum ea: si potest perverũ iudiciũ ꝓbare[f] qverũ sit: accipiat aliũ. Ecce impossibilitas coeundi si post carnalẽ copulã inuẽta fuerit in aliquo nõ soluit cõiugiũ. si ẽo ante carnalẽ copulam deprehẽsa fuerit: liberũ facit mulieri aliũ virũ accipe: vnde apparet illos nõ fuisse cõiuges alioquin non liceret eis ab inuicẽ discedere: excepta cã fornicationis z sic discedẽtes oportet manere innuptos: aut sibi inuicem recõciliari. Item si sponsa cõiunx esset mortuo sponso remaneret vidua. si autez vidua esset vir eiꝰ ad sacros ordines cõscendere non posset. maritꝰ emꝫ vidue eque sicut z bigamꝰ sacerdos fieri ꝓhibetur. Exhuiꝰ autẽ copula nullus ꝓhibetur a sacris ordinibꝰ. vt sẽm ait Gelasius papa. Nihil est (cõtuz ad hunc articulũ attinet) qõ bsleniſi q ad seruitutẽ. xxxiij. q. vij. tm valet. Johã.

a Decreta. Pone q spõsus dicit spõse: intra religionẽ z ego ꝓtinebo: nũquid rũpitur matrimoniũ? quidã dicũt q si continet nõ rũpit: ẽ si ꝓtra hic rũpit. vnde fm eos nõ sola religio rũpit: sed religio cuz copula. Itẽ quid si iurauit vtercz q nõ intraret religionem: qrit vtrum intrare possit? z videt q nõ. xxxj. q. iij. ſ. illicituz. Arg. ꝓtra. xix. q. j. due. z cuz religio soluat vinculũ iuramenti. vt extra de spõ. cõmissum. z de iureiu. quenit Jo.

b Damno. Res ei qs alter alteri ꝏdit restituẽt ei. vt ex de cõuer. ziu. ex publico. licet possit videri q ille per quẽ stat q mrimoniũ nõ cõsumat debeat puniri. vt. C. ꝏ spõsa. l. vlt. Sed nõ est ita. si tamen osculuz interuenit nõ põt sponsus nisi dumdiã partẽ rez suarꝫ datarum ab ipsa repetere: sed mulier totuz repetit qõ dedit. C. de dona. ante nup. l. si a sponso. Johan.

c Quod aũt de hac materia hẽbis. xxxij. qstione. ſ. ca. ſ. Johan.

d Nubere. i. carnaliter ꝓmiscere. vt. Ẽ. dist. xxxiij. valentino.

e Septũ ẽ. ilõbarda. et ita est ar. q leges inducunt pnt in cãs matrimõialiꝫ[b] nã z in accusatione inducunk. ar. iij. ix. dignum.

f Probare. J. xxxij. q. j. si qs acceperit. ꝓtra extra ꝏ despõ. ipu. ꝓtinebat extra de clã. despõ. si quis clan. extra de fri. z unale. c. ſ. in his oib[9] dicit q pbatiõi ri standũ est: z etiã sacramẽto viri vt in. c. continebatur. sed hoc intelligitur cũ vir tacet et pbatiões nõ habet: imo verius est solutio q hoc locuz habet quo

Divortiũ z repudiũ pñt.

religio vtrum soluat vinculũ iuramenti.

Affinitas spiritualis est maior carnali.

Leges allegari pñt i causis mrimonialiꝫ

Vuli er si dicat se icognitã z virginẽ

Ius pbatio admittetur.

tiẽs mulier q virgo est se incognitã vult pbare per aspectũ corpis. hec pbatio ꝑferꝫ oibus etiã iuramẽto viri. ex de pba. ꝓposuisti. validius enim est z melius res ingerik alo oculata fide ẽ p aures. insti. de gradi. cog. ſ. hactenus. z. ſ. consobrino. sed si fuisset mulier potꝰ credere viro. z sic loquunk iura ꝓtraria. ſ. ecce.

a Institutꝫ. xxxiij. di. c. vlt.

b Negatur Reuera non est divortiuz ꝓpter sumpto vocabulo: qz divortium dr inter carnaliter cõmixtos repudiũ inter spõsos ff. de ẽbo. sig. inter stup. iuz. ſ. divortium.

c Uñ apparet. Totũ est allegatio.

d Qui dormierit. Quidaz dixerũt hoc. intelligendum fm deck. ex de divor. si qua. et de sponsa. reqsiuit. sed ille decre. parũ facunt. h. vero et Ba. dicunt potiꝰ eẽ stadum euangelio. vñ intelligunt hoc. c. quod exigere nõ põt: sed reddere tenet. vñ sic intelligunt sequentẽ lfam nõ liceat ꝓpter vxoris reddere sibi debitum. i. ipse nõ põt petẽ debitum ab ea. z ita intelligunt ꝓdictas decre. nã peccata suos debent tenere auctores. C. de pe. sanctimus. et est hodie expressuz extra de eo qui cog. consan. discretionẽ. z maxime cum affinitas spũalis maior sit qꝫ carnalis. vt. xxx. q. iij. ita dilige. sed ꝓpter spiritualem superuenientẽ non separẽtur. xxx. q. j. ad limina. Jo.

e In cõiugio J. xxxij. q. vij. quidam. J. xxxiij. q. ij. si quis contra. sed ibi neutra fuit vxor.

f Uidam desponsauit. Dotauit. i. donatiõez ꝓpter nuptias dedit. nã fm leges mulier dat dotez z vir donationẽ. ex de dona. inter vi. z vxo. nuper.

g Sed mechus. Si fuit spõsa de ꝓsenti: qd magis videt ex eo qõ dicit nõ potuit ei cõmiscere: qz ad id sponsus iã deuenerat vt tẽtaret: sed nõ potuit ali quo ipedimento impeditus. vel si fuit sponsa de futuro cum qua nõ cõmittit mechia. i. adulteriũm. dic mechus z mecha. i. fornicarius z fornicaria. quia fornicatio mechia dicit argu. xxxij. q. iij. meretrices. z hoc est qõ sequit fornicationis rẽ.

Adultery cuz spõsa ꝓmittit

h Licita. Post mortẽ spõsi si erat sponsa de ꝓnti ecce minus puniunk isti qꝫ adulteri in sponsi ca. sed hoc non contingit ꝓpter cõiugiuz vt intelligit ff. sed qa peccauerunt minꝰ ob publice honestatis iustitiã qꝫ si esset iam cognita z affinitas interueniſſ Johan.

i Si quis. Sponsam. Scilicet de futuro.

k Pr. Quare ergo frater ꝑmittitur vxorez habere in consimili casu. vt. ſ. in cap. precedenti: Rñ. qz pater ꝓximor ẽ filio qꝫ frater. nam vna persona intelligitur esse cuz eo vnde magis punitur. Jo.

l Cognouerit. ff. eo. qui dormierit.

m Apparet. Allegando dicit.

n De spõsa. de futuro. naz si

¶ De eo qui dormit cũ sponsa fratris sui.

QUidã despõsauit vxorem z dotauit[f] eã: z cũ ea coire nõ potuit: quã clanculo frater eiꝰ corrupit z grauidam eã reddidit: decretuz est vt qꝫ nupta esse nõ potuit legitimo viro: desponsatam tñ fratri: frater habere non possit. sed mechus[g] z mecha fornicationis quidẽ vindictaz sustineant: licita[h] vero cõiugia eis non negentur.

Item ex eodem.

¶ Si qs sponsam filij sui oppresserit: simul cũ ea sine spe coniugij maneat.

SI quis sponsam[i] filij sui oppresserit: et post ea filius eius eã duxerit: pater[k] postmodum non habeat vxorem nec mulier viruz. filiꝰ qui patris facinꝰ ignorauit aliam accipiat. Si illa quã vir sororis sue cognouerit[l] ppetuo copulari ꝓhibetur. hic vero qui sponsaz fratris sui corruperat: pacta penitẽtia matrimoniũ contrahere ꝑmittit: apparet[m] hãc nõ fuisse coniugẽ fratris eiꝰ. Itẽ mulier cã fornicatiõis a viro suo dimissa: aut ei recõciliabit: aut eo viuẽte inupta manebit. Ne sponsa[n] ẽo ecõtra iuenik in primo libro capitularij in quo sic legik.

¶ Si spõsus rapiã recipere noluerit: liceat sibi alij nubẽ

BAptoz penitẽtia publica mulctek: raptam ẽo si spõsꝰ accipe noluerit[o]: sit de ꝓsenti idẽ est q incognita.

o Baptoz. Noluerit. de fctõ supple si itelligas de spõsa de ꝓsenti. nã de iure compellitur eaz recipere si ipsa non peccauit nec consensit: sed pervim est passa. arg. xxxij. q. v. reuera. ff. de adul. si vxor

H.si quis plane.nisi velit spōsus religionē intrare.si aūt sponsa est de futuro nō est cōpellendus:q: libera debent esse matrimonia.vt extra de spō.requisuit. nam ꝓpter mo dicā causam pōt dimitti vxor de futuro.extra de iudicijs.quēadmodum.

a ¶ Consentiens. Tunc ei nō posset nubere nisi timeret incontinentia eius.vt extra de eo q̄ cognouit cōsan.ca.ex litis.in fi.xxxvj.q.ij.si aūt.Jo.

b ¶ Non fuerit. Ante vī post nō em̄ refert qñ dolus cōmittat.ar.j.q.j.eos.ff.de calū.l.j.H. q̄ aūt.

c ¶ Tatutuz. ¶ Rapuerit.i. violēter corruperit.si hoc intelligas de sponsa de pñti.dic ali.ps. li.j.sponso qui est alius a raptore.si autez legas de sponsa de futuro dicaf alij.s. a sponso z raptore. nā cū raptore non debet cōtrahere in odiū rapine:si tñ contrahit tenet matrimoniuz. arg. extra de rap.accedens.Jo. Wrionis raptoris z raptor tenet.

d ¶ Consentiens.j.xxxvj.q.ij. si aūt. Z.ij hoc de rigore iuris.

e ¶ Presumpserint.j.xxxvij. q.ij.nō satis.xxxvj.q.ij.tria. contra.sed ibi de rapta nōdū alteri desponsata. hic ꝙo de rapta alteri desponsata.

f ¶ Usq̄ ad satisfactionē.i.donec pniam agāt de rapina.Jo.

¶ Tatutuz. ¶ Rapuerit.i. violēter corruperit.si hoc intelligas de sponsa de pñti.dic ali.ps. li.j.sponso qui est alius a raptore.si autez legas de sponsa de futuro dicaf alij.s. a sponso z raptore. nā cū raptore non debet cōtrahere in odiū rapine:si tñ contrahit tenet matrimoniuz. arg. extra de rap.accedens.Jo.

d ¶ Consentiens.j.xxxvj.q.ij. si aūt. Z.ij hoc de rigore iuris.

e ¶ Presumpserint.j.xxxvij. q.ij.nō satis.xxxvj.q.ij.tria. contra.sed ibi de rapta nōdū alteri desponsata. hic ꝙo de rapta alteri desponsata.

f ¶ Usq̄ ad satisfactionē.i.donec pniam agāt de rapina.Jo.

¶ Upper. ¶ Hec est.iij.ps.q.in qua ꝓbat Sza.p.rij ca.q̄ sponsa de pñti dī vxor nō de pñti:z spe futuro z sez q: nō est ibi significatio q̄ est inter xpm z ecclesiā. vñ qui ducit talē non est bigam⁹.Jo.de fan.

g ¶ Sz sciēdū est. Ponit distinctionē suā de mrimonio iritato:z eā ꝓbat p ca.q̄ sane.itellecta aliō sonāt

h ¶ Um initiat. quo ad significationē.naz quo ad essentiā stati planū est z pfectum:q: simplex

i ¶ est sicut z omne sacramentū.Jo.

¶ Apropt. ¶ Perficiunt. nō q̄ ad sui essentiaz sed quo ad significationē.nō tñ sequitur q̄ ante nō fuerit pfectio q: pfectuz amplius pōt perfici.ar.xj.q.ij.aficessor. Perficit aūt matrimoniū p coitum quo ad sui significationē:q: tunc vtrāq; habet significationem:scilz coniunctionem anime fidelis ad deū:et xpi ad ecclesiam extra de biga.c. Wrionū per q̄d pficitur.

¶ Coniunctorum cōmixtio matrimonium perficit.

Noī matrimonio contuctio intelligitur spiritualis:quā cōfirmat z pficit cōiunctoz cōmixtio corporalis. Itē Hieronymus sup Abdiam ꝓphetam.

¶ Mrimoniū spōsali ꝓiuncti one initiat:cōmixtiōe pficit

Quapropter in filiabus vestris fornicabunt z z spōse vestre adultere erūt. Notandum est q̄ in filiabus dicit fornicationem futurā: z in coniugibus adulteria:q̄ sponsali cōiunctione initiantur z cōmixtione corporum perficiūtur. Item Ambrosius ad paternum.

¶ Cū desponsata fuerit tradita:z in vsum deducta:rite coniunx appellatur.

Si quis desponsata sibi z tradita vtaf:rite coniugiū vocaf. Quare autem post nuptialia pacta nō statim tradatur:Augustin⁹ in libro quarto confessionuz ostendit dicens.

¶ Quare sponse post pactū non statim tradantur.

Nstitutum est:vt spōse tam pacte non statim tradātur ne vilem habeat marit⁹ datā quā suspirauerit:sponsus dilatā. Iuxta hāc distinctionē intelligēda est illa auctoritas Aucum causam.Joh.

l Nstitutū est. ¶ Nō statim: q: nisi infra duos mēses.ex de cōuer.cōiug.ex publico.Sic fide iusso: nō dz statim venire cū sacco paratus.ff.de solu.q̄ dicimus.l.dist.Huius.

m ¶ Ne vilem. Nā gratioz est fructꝰ quez spes Fructꝰ pductioz edit. Et no.q̄ ꝓpter cauēdā vtilitatē mul dim exta omittunt.xxj.q.j.Hcipimus.ff.de offi.pōl.obseruā pectat dum.xlv.di.de iudeis. gratiū

n ¶ Hanc distinctionē. De initiato et ꝓsummato. mꝰ est.

a ¶ Nō ptinere. Ex his ꝓbis B.bonꝰ intellectus haberi pōt q: ipse maluz habuit pz ex illo loco. cūcta ḡ.

b ¶ Sponse. Nec hec solutio multuz valet:qz cadez rōne dicipōt q̄ cōmittaf adulterium spe futuroz nō re p̄sentiū q̄ cū sponsa alicuī fornicaf qō ridiculū est dicere.

c ¶ Effectu.i. ꝓpf fidele cōiugū.vt.ij.c.ꝙiūr.

Ioseph pf putarit dñi.

d ¶ De parētibus. Joseph erꝰ putariuꝰ pater dñi dicī.

e ¶ Sicut et parētes quo ad Ioseph.nā Maria carne fuit eius parēs.vnde expōe parētes. i.parens plurale ꝓ singulari

Matrimoniū vez fuit inter Mariā et Joseph.

f ¶ Qz futura Ex hoc loco habuit tā Sādus phus q̄ Gratianus cāz fuī erroris dicētes vez ꝓiugiū nō fuisse inter Mariā et Joseph. qō tamen falsum est. vt.ij.c.ꝙiunx. Et est h ar. aliquez sumere appellationez ab eo qō futuruz erit. vt xxiij.q.j.paratꝰ

g ¶ Genuit. Jn ꝓma parte cōmentatur Hieronymꝰ sup illa auctoritate genuit Ioseph. Jn scda cōmentaf sup illa.inēta est cc. Jn tertia ꝓmētaf sup illa. Joseph fili dauid.cc.

Mat. j.c.

g ¶ Genuit Ioseph Uerba euā geliste.

h ¶ Nuptiarum. i. carnalis cōmixtionis: qz

gustinī:si dubiū ē illā mulierem nō ptinereᵉ ad matrimoniū cū q̄ docek nō fuisse ꝙmixtio sexꝰ.ad matrimoniū pfectū subintelligendū est: tale videlicet q̄ habeat i se xpi z eccle sacramētū: ita z illud Leonis pape itelligē dū est.

¶ Sz obiscit illō Augustini inf Mariā z Joseph fuit pfectū ꝓiugiū Iz pfectū itelligitur nō ex officio:sed ex his q̄ comitant officium ꝓiugij:ex fide videlz.ple z sacramēto. q̄ oia iter xpi parētes fuisse auctoritate Augustini ꝓbā tur. Cūcta ḡ q̄ de nō separādo ꝓiugio inducta sunt de pfecto intelligātur:qō spōsali ꝓiunctione est initiatū: z officio corporalis ꝓmixtiōis est ꝓsummatū. Illa vero in quibus separabile ꝓiugiū ostenditur similiter de initiato intelligunk quod nōdū officio sui perfectū est. ¶ Pōt z aliter distingui. Spōseᵇ appellank coniuges consuetudine scripture:spe futuroruī: non effectuᶜ pñtiū. Unde Ambrosiꝰ cū dixisset:cū initiak ꝓiugiū nō addidit tunc res vel effectus:sed tūc nomē coniugij ascisciturᵈ:ostendēs tales cōiugij nomē habere nō rē vel effectū. Item Augustinus cum de parētibꝰ dñi loqueretur ait. Coniuges fuerunt mēte z nō carne:sicut z parētesᵉ. ex quo dak itelligi: q̄ sicut Joseph pater domini dictus est nō effectu geniture: sed officio z cura ꝓuidendi:sic z cōiunx mater eiᵉ appellak:nō coniugij effectu Iz submistratiōe necessariozᵉ z indiuidue mentis affectu. Hinc Augustinꝰ ait. Noli timere accipere Mariā cōiugem tuam.ꝓiugē noiauit: qz futuraᵏ erat vxor. Hinc z Beda super Leuiticū. Si quis spōsaz alteriꝰ violauerit zc. spōsam vxorē dixit nō q̄ tūc erat: sed q̄ futura erat vxor. Hinc etiā Hieronymus sup Mattheū in euāgelio. Cum esset desponsata zc.

¶ Consuetudine scripture sponse coniuges:z sponū viri appellantur.

Genuitᵍ Joseph virum marie. ¶ Cū vir audierʒ: tibi nō subeat suspitio nuptiarumʰ: sed recordare ꝙsuetudinis scripturarumᵉ q̄ spōsi z spō sevocentⁱ vxores.z ifra. Non ab alio inuēta ē nisi a Ioseph q̄ pene licētia maritali futu revxoris oia nouerat.z ifra. Joseph fili dauidᵏ zc. Jā vt supra dixim⁹ spōsas vxores appellari ꝙstat:quod plenꝰ liber aduersus heluidiū docet. Item super Genesim li bro.iiij.

¶ De eodem.

Egressus itaq; loth locutˡ ē ad gños suos z q̄ accepturi erāt filias suas.

¶ Jn seqntibꝰ filie loth virgines fuisse dicunk: z ipe ad sodomitas dixit. Eccem due filie mee q̄ nō cognouerī virū zc. Nunc aūt dicit habuisse generos:sed quidā arbitrantur eas q̄ viros habuerūt in sodomijs perisse: z q̄ ꝛgies erāt cū patre exisse::sed hebraica ꝟitas habz: egressus Loth locutⁿ est ad sponsosᵒ suos:qō quidē magis veruz esse videtur:ex hoc qō sequitur. q̄ accepturi erant filias suas.vñ dak intelligi q̄ scriptura sponsos gños vocat. Item Johannes os aureum in eodem euangelio.

¶ Maria ꝙnx dr more scripture:cū simplr spōsa esset.

Rimuscᵖ conueniret. Nō dixit primuscᵖ in sponsi adduceretur domum Hunc enim morē seruabat antiquitas vt sponse in sponsoz domibꝰ haberenturᵖ. vt aūt generi loth apud socer carnalē copulā eiᵍ nō cognouit

i ¶ Filii dauid Quidā dicebāt beatā virgi Mariā vnicuz genuit Eē alios genuisse eo q̄ euangelū dicat. Peperitq; filiū suū primo genitū:z ioseph Wat. j.c. Ed alia mulierem la plures habuisse vt sic christi parentes infamarent.

Gressus itaq;.

k ¶ Ecce.ē. xviij.di.ca.j.

l ¶ Ad sponsos. Th appellatōe generi spōsus continek. vt iij.q.iij. Jtez ne libertus.

m ¶ Riuscᵖ. Primus ñ notat ordinem. arg. extra de verbo. signi. qō dicit. ar. xix. q.vlti.aut.nunc autez. Unde nō sequitur:q̄ post ea conuenerint. Et etiaz obstat huic arg. lex.nā lex dicit q̄ si seruus non fuerit exinctus primus mozeret.vt mox tuꝰ esset: nec inde sequit q̄ post eum cat:qz hoc esset impossibile. ff. de exict. si seruus. Primus ñ notat ordinē Gen. xix.c.

n ¶ Seruabat. Non tamē vbiqꝫ: imo alicubi contrariuz obtinebat ꝓout statum subditur de generis Loth.

o ¶ Haberentur.ff.de ri. nup. l.mulierem.vnde nisi post puberes annos: sponsa inueniebatur in domo sponsi non ꝓsumitur vxor.vt ff.de rit nup.l.ij. Itē Iz pr pubes annos spōsa Gen. xix.

inueniaꝫ in domo ꝓpria tamen nisi cōstet de sponsalibus hoc ipo q̄ secū reperit nō ꝓsumit matrimoniuꝫ vt.ff.de spō.q̄stū. & extra de resti.spo.ex parte.

a ¶ Sic & maria. similitudo est p ymaginē: vel in eo q̄ et ista & illa cohabitāt spōsis sine carnali cōmixtione.

b ¶ Sz dimittere. id est ad eā nō accedere.

c ¶ Retinere. Ergo et accipere & retinere. argu.xij.q.uestiōe.ij. si qua de rebꝰ

d ¶ Dimiserat. q̄ suspicatus ꝺ ea fuerat adulteruꝫ.ij.q.j. si peccauerit.

e ¶ Copulat. id est cōciliat nō ꝺ spōsat. sz q̄ ꝺ dicit q̄ tā mēte dimiserat eā. & ꝺ si separati erāt. tñ prius ei fuit conjunctꝰ p consensum matrimonialem et consensit in carnalē copulam. ꝑ.e.ꝟ.j.

Mat. j.c.

toseph tpe passionis viuebat & a ymagine separꝰ fuerat.

¶ Jenim.

f ¶ Uxoris Arg. q̄ viuente ioseph separata ē ymagine virgo ab eo. ar. ꝑ.ecce. & hoc contra petrū mādatoꝛē qui dixit q̄ ioseph mortuus erat tēpore dñice passionis. hic em̄ exprimitur causa q̄re dñs sepauit eaꝫ a ioseph.

¶ Nueta ē. g.

g ¶ Dico cōiugē. in persona angeli quasi loq̄tur hoc origenes.

h ¶ Ut legis. q̄ ꝓm legeꝫ que tam sponsa erat lapidabatur ob fornicationem. xxviij.q.ij. non satis. sed q̄ nondum erat spōsa alicuius & fornicabatur non puniebatur morte nisi postea copularet tāq̄ virgo et ita lapidaret beata virgo: q̄ cū iam sponsum

Spōsa fornicata ante erat oli lapidāda.

legūtur habitare cuꝫ spōsis nondū sibi copulatꝫ lege cōiugij: sic & maria habitabat cū spōso. & infra. Neq̄ em̄ eā voluit de domo expellere: sz dimittere. & infra. ¶ Noli timere accipere mariā coniugē tuam. quo sermone sponsam similiter indicauit: sicut etiā eos qui adhuc spōsi sūt generos appellare scriptura cōsueuit. Quid em̄ est accipere: nisi domi ꝓfecto retinere? iam em̄ illā mente dimiserat. & infra. ¶ Sicut em̄ postea illā ꝓmendauit christus ipsi discipulo: sic & nunc angelus copulat spōso: non in fedus solēne coniugij: sed in consortiū cōis habitaculi

I Tem in eodem homelia. ij.

¶ Dīs nō ꝓmēdasset matrē discipulo: si eā ioseph cognouisset eā & loco habuisset vxoris: quomodo illā dominus quasi absq̄ solatio et nihil penitus habentem discipulo cōmēdasset: iubens illiꝫ eam reciperet in suaꝫ:

I Tem origenes in eodem.

¶ Maria vxor ioseph appellat: q̄ sic ab eo putabat futu

I Nueta est habēs (a. nvtero. ¶ A beato ioseph: qui licet eā nō cōtingeret: future tamē vt putabat vxoris oīa nouerat. & infra. Si tibi vxor nomiatur: & si in desponsatione vxor tibi esse dr: nō tamē tibi vxor est: sed dei vnigeniti mater est eterna: & infra. Dico ꝓiugem ꝓpterea: vt diabolo ꝓginitatem eius occultez: vt legis instituta non destruā. In sequentib⁹ demōstrabo q̄ nec ista tua ꝓiuꝫ ꝓm ꝓsuetudinē

haberet gramida apparebat: & ita cōstabat vel ante vel post desponsationē eā fornicatā ꝓuptiue: & ideo fuit desponsata. Sed ꝓm legē romanā secus est. nam si qua fuerit fornicata anteq̄ sit sponsa nō pōt accusari de adulterio: si vero postq̄ fuerit spōsa pōt. ff. ꝺ adulte. si vxor. ¶ Si quis vero. Tamē dicunt q̄ dā q̄ etiam simplex fornicatio morte puniebatur in aaronitis q̄ maior mūditia exigebat in eis: q̄ de eis auctor mundi. id ē xp̄s erat nasciturꝰ. Et nota q̄ hic occultat aliquid ꝓpter maliciam eiꝰ cui fit occultatio. q̄nq̄ occultat aliquid ꝓpter rei excellentiam. xliij. distinc. in mandatis. q̄nq̄ ideo q̄ auditores capaces nō sūt. vij.q.j. oportz ibi multa habeo vob dicere: q̄ nō potestis portare mō

Joh. xvi.

Occultare iz ex cā.

i ¶ Jcǫppe.

i ¶ Discipulum. & cetera

k ¶ Ex his fere ꝓ totū istū. ¶. male dicit Gratianus. imo per totā hanc questionē. Johan.

l ¶ Sicut. hic patz per vnū falsum adulti vult aliū ꝓbare an dinā q̄ adulto nō mittan dimittant pec- tur pn̄a cata per fidē an dez añ te baptismū ne- baptismum. mo catholicꝰ dicit. hoc etiā Augu. expresse negat. de conse. distinc. iij. nō dubito. & c. baptismi. verum est q̄ non dimittūtur omnino ante baptismuꝫ quo ad omnem penam quia nō quo ad tempoꝛaleꝫ: qō fit p baptismuꝫ de consecra. distinc. iij. sine penitentia. nisi summa esset ꝓtinus

Spōsalia solūtur multis casib⁹.

vt de consecra. di. iiij. c. baptismi vicem.

a ¶ Syricius. j.e.qō. de coniugali: et ita soluit qō non obiecerat.

b ¶ Abtitudine. habuit q̄dē btitudinē: sed nō ꝑmanentē vel ꝑfirmatā: vbi ꝺz nō habuisse in celo. xvj q.j. visis. de pe. di.ij. principiuꝫ. xix. di. ꝑt toti⁹

c ¶ Sacerdotalē. sed hoc nō nisi post ꝑfirmationez. vt extra de accusa. super his. Johan.

d ¶ Accepat. amittit ergo q̄s q̄ nō habet. vt C.ō admi. tu. pillozz. Arg. cōtra. ff. de re iudi. nō videtur re excluſus qui rē nō habuit.

e ¶ Queritur vtrū. huiꝰ ōstionis nulla est vis. determinat em̄ ꝓ id q̄ ō est extra de spō. duo. duobus modis. & c. licet ꝓter solitū. sz in hoc dissentiunt doctoꝛes: an sponsa de futuro cogat stare cū sponso quod videt: vt extra de spō. ex litteris. & de conuer. ꝓiuga. sane Jtē q̄ ꝓ quolibet mortali peccato possumus cogi ad penitentiam. xxij. q.j. c. vlti. sed cōtra extra de spō. reḍsiuit. & ꝑ.q.j. de viduis. Dicit quidam q̄ cogi debet a ꝓncipio. si tamen ꝑseuerauerit contumax nō est amplius cogenda. tu dicas semp esse cogendam: nisi euidētissima subsit cā

Spōsa vtrū cogat stare cum sponso

Sunt tamē casus. vij. in quibus sponsa de futuro licite potest recedere a spōso. vnus si alter vult intrare religionē. & illud etiā tenet in sponsa de ꝓsenti. extra de ꝑuer. coniuga. ex publico. Secundus casus si alter recedit ad remotam regionez: nec potest inueniri. extra de spō. de illis. Terti⁹ casus. Si alter incurrit leprā vel aliquā deformitatem coꝛporis. extra de coniugi. leproꝝ. litteras. extra de iureiu. quēadmodum. Quartus si superuenit affinitas vel si fornicet

spontanee: vel coactꝰ. extra de iureiur. quemadmodū. ē. e. quidam desponsauit. Quintus ꝓm quosdaz est si mutuo se absoluerint. extra de spō. ꝓtere. a Sextus si contraxit cū alio per verba de ꝓsenti. extra de spō. duoꝝum. ca. j. & ij. sed in hoc casu est peccatū. Septimus si id quod miꝰ fecit nō vult seruare in adulta etate. vt ex de desp̄ō. impube. de illis hi casus et alij alij possunt his versibus haberi. Lepra supue niens/furoꝛ/oꝛdo/sanguis/et absens. Lesaq̄ virginitas/mendu dānū/minoꝛ etas Ac heresis lapsus/fideiq̄ remissio/ꝓiuꝝ. Sponsos dissociant: & vota futura retractant

versus

Despōsatas puellas.

f ¶ Erui. i. auferri a raptoꝛe.

g ¶ Desponsate. j. xxxij. q.j. non satis. vbi ꝓcipitur nō reddi ꝓiuoꝝ viro. contra. sed ibi ꝓsentit raptoꝝ. & hic loquit de spōsa de ꝓsenti. Item cōtra. C. de spō. l.j. vbi dicitur q̄ vni desponsata potest alij nubere: sed est abrogatum.

iiij. ps

A Tho ꝓsentium.

h ¶ Remeare Si intelligas ꝺ sponsa de ꝓsenti planum est: si de sponsa de futuro: dic vt in sūma.

¶ Sed aliud.

¶ Hec est quarta pars questionis in qua quesitur quid iuris sit de raptis: & quis dicat raptoꝝ vel rapta vel raptus. Jo. de fan.

i ¶ Bapt⁹. hoc ca. inducit. ¶. vt ꝓbet illicituꝫ esse coitū in rapta. vnde ꝓ ꝓsequēs vult ꝓbare q̄ debeat a secūdo separi si eā raperet: cū illicite ei adiungat: ita tñ q̄ ille ꝺ secūdo rapuerit nō tractasset primo de sponsalibꝰ. & ad hoc inducit ca. sequens.

k ¶ Ex illa. Sed vbi sit lex ignoꝝ: forte in codice theodosiano: potius cōtrariū inuenio. vt. C.

ꝺ raptoꝛibꝰ vir. l.j. ſed illud non tenet. vt exꝺ raptoꝛibꝰ cū cām.

¶ Quod antez.

v. ps. ¶ Hec eſt ꝗnta pars queſtiōis i qua ditur q ſi p verba de preſenti fuerit ſpōſa et rapta: omnibus iiſdis viro reddēda eſt. Johan. de fan.

a ¶ Conſtiterit. ā. c. deſpōſatas.

b ¶ Hec autem. de qua agitur in themate.

De ꝑiugali violatiōe.

c ¶ Ducta hoc male ſoluit. naz huiuſmoꝺi ſolēnitates non faciūt ad eſſentiā mſimoniꝫ. xxx. q. v. noſtrates.

ꝺ ¶ Illud gregoꝛij. xxxij. q. j. ca. j. cū.

dicit eſſe cōmiſſū vbi puella de cuius ante nuptiſs nihil actum fuerat videbaꝫ abducta. Quod aūt i fine capituli ſubiūgit etiā ſi eis a raptoꝛibus vis illata ꝓſtiterit: iō additū eſt qꝛ raptarū alie ſe rapiēdas exponunt: alie violenter abducūt. q̄libet ergo modo rapiaꝫ ꝓtoꝛi reddēde ſunt. hec aūtᵇ (vt ſupꝛiadictū eſt) nō intᶜ raptas: ſz iteꝛ alias deſpōſatas ꝓnumeratur: ꝛ ideo nō eſt huic auferēda ꝛ ꝓtoꝛi reddēda. Sequūtur alie auctes quibꝰ iſta ꝓhibeꝫ nubere ſecundo eꝛ iubetur redire ad ꝓtoꝛa vota.

H it em ſyꝛiciꝰ papa hymerio epiſcopo terraconenſi.

¶ Puellam alij deſponſatā alter accipere non valet.

De ꝑiugali violatione reqſiſti: ſi puellā alteri deſponſatā alter in matrimoniuz poſſet accipere. tale ergo cōnubium anathematizamus: ꝛ modis omnibus ne fiat ꝓhibemus: quia illa bñdictio quā nupture ſacerdos ꝓponit apud fideles cuiuſdam ſacrilegij inſtar eſt ſi vlla tranſgreſſione violetur. Sed auctoꝛitate hic ſyꝛicij illa ꝓhibetur ad ſecunda vota tranſire que in ꝓꝛia domo eſt ducta ꝛ cū ſponſo ſuo eſt velata ꝛ benedicta: talīū diſceſſione violatur benedictio quā nupture ſacerdos imponit: verum hanc necdū ſpōſus in ſuam duxerat: nec cum ea benedictionē acceperat. Nō ergo hac auctoꝛitate huiuſmoꝺi copula ꝓhibetur. I tem illud euſebij pape. Deſponſatā puellam non licet parentibus alij vtꝛo tradere. ſimiliꝛ ꝛ de huiuſmoꝺi deſpōſata itelligiū q̄ videlicet cū ſpōſo eſt velata ꝛ bñdicta. I tē obijcit illud Gꝛegoꝛij ꝙ que ꝓpter frigiditā tē aviꝛo ſuo ſeparata eſt: ꝛ alij nupta fuerit ſi vir eiꝰ altā cognouerit: illa eſt detrahēda ſecūdo ꝛ reddenda ꝓmo: ſz eoꝺē mō ſoluit: qꝛ iſta videlicet cum illo benedictionem accepe rat. Auguſtiꝰ de fide pactiōis ꝛ cōſenſus.

¶ Si quis alicui conſenſus fidem fecerit: nō licet illi aliam ducere.

¶ Gale.

Duob⁹ modis dicit fides: et pactionis ꝛ cōſenſus: ſi aliqs alicui mulieri fidē fecerit pactiōis nō debet alia ducere: ſi aliaz duxerit penitētlā agat de fide mēꝛita: maneat tñ cū illa quā duxit. nō eniz reſcindi debet tñ ſacramētū. Si aūt fecerit fidē conſenſus nō licet alia ducere: ſi autē duxerit dimittet eā ꝛ adherebit ꝓmeꝛoꝛi. ¶ Eſt autē fides pactiōis qñ aliqs ꝓmittit fidē alicui q̄ eum ducet: ſi ꝓmiſerit ei rē ſecū habere vel etiā p ꝓſenſu. Fides aūt ꝓſenſus eſt qñ ꝛ ſi nō ꝓſtringat manū: coꝛde tñ ꝛ oꝛe ꝓſentit ducere: ꝛ mutuo ſe concedūt vnꝰ alij ꝛ mutuo ſe ſuſcipiūt.

¶ Causa. xxviii.

Quidam vir infidelis[c] in ꝓiugio poſitus ad fidez cōuerſus eſt vtoꝛ ꝑo ei[ꝰ] fidei odio chriſtiane ab eo diſceſſit: ille quandam fidelem in vxoꝛez accepit qua moꝛtua clericꝰ efficitur: tandem vite ꝛ ſcientie merito in epiſcopum eligitur. Hic ꝓmuz queꝛitur an ꝓiugiū ſit inter ifideles? Secūdo an liceat huic aliaz ducere ꝓtoꝛe viuēte? ¶ Reſtio: an ſit reputād[ꝰ] bigam[ꝰ] q̄ ante baptiſmū habuit vnā ꝛ poſt baptiſmum alteram?

¶ Queſtio. j.

Quod aūt[f] inter infideles ꝓiugiuz non ſit multz auctoꝛitatiᵇ ꝓbaꝫ Ait eſt iter ifideles. Scōa ibi. Si qs. Tertia ibi. Iā nūc. Quarta ibi. Cōtra. Quinta ibi. Ex his. Jo. de fan.

f ¶ Quod aūt. hic intitulaꝫ ꝓma. q. an ſcs matriꝛmoniū ſit inter ifideles: ꝛ certū eſt q̄ ſic. iz nō ſit ratū J. e. H. ꝛ. c. j. S. tamen ad vtranqꝫ partē allegat ꝛ bene ſoluit. j. H. ex his. ſed quia in hac queſtione quedam ca. ponuntur ꝓtinentia ad ſecundā queſtionē que eſt an altero remanente in infidelitate poſſit cōuerſus ad fidē alij ſe copulare. de ea videam⁹. Notandum q̄ cū vnus coniugum ad fidez conuertitur ſi remanēs in infidelitate eſt iudeus: nullo modo fidelis debet cohabitare cū eo: niſi velit ad fidē cōuerti: ꝛ ſi non vult conuerti: poteſt alīā ducere. J. e. iudei. ſed contrarium eſt hodie ueruz. vt extra de diuoꝛ. ex ꝑte. ꝛ. c. gaudemus. ſi autē eſt paganus ꝛ non vult cohabitare vel vult: ſed cū blaſphemia chriſti: vel vt eā ꝓtrahat ad moꝛtale peccatū. fidelis pōt cū alio ꝛ ꝑe. J. e. ſi infideles. ꝛ hos tres caſus in quib⁹ Iz ei ꝛ ꝑe

Matri monū eſt inter infideles.

Cōiugi um ifidelū ſi alē conuertat ad fidē an poſſit cum infideli hitare.

Roſſ. xiiij. d

iij. Eſdre. vlti. a.

Luce xij. g

Luce xiiij. f.

Mat. xix. d.

ſ. coꝛi. vij. c.

Add tum. ij

re cum ſcōa habes extra de diuoꝛ. ſtio. ꝛ. c. ſequenti. ſi autem vult infidelis eo habitare cum fideli ꝛ in pace in electione fidelis eſt. an velit ei eo habitare vel nō: ſed tamen cuz altero non poteſt viuente ꝓtrahere. J. q. e. iā nūc. et c. ſic eñ.

a ¶ Omne qđ nō eſt ex fide. id ē qđ ſit ex certa ſciētia ꝛ fidē eſt peccatuz. de pe. diſti. iij. H. ex his auctoꝛitatibus.

b ¶ Peccatuz vt. xxxvj. diſtinc. deinde.

c ¶ Nō eſt vera. id ad veritatē ducens.

d ¶ Juſſit. hoc ca. non facit ad ꝓpoſitum: quia nō erat iter eos mſimoniuz: niſi de ſolo facto: ſed quod dñs ꝓmiſerit eſſe fidelē cū vxoꝛe infideli intelligitur cū matriꝛmoniū p̄ceſſerat inter eos.

e ¶ Dimitti. a indeis.

f ¶ Emendandū. Argū. q̄ non currit ꝓſcriptio in matriꝛmonio: quod verum eſt hodie. vt extra de cōſangui. ꝛ affi. non debet.

g ¶ Ratū. i. inſeparabile.

h ¶ Quinqz. id eſt pater filiꝰ mater filia: nuꝛꝰ vel gener.

i ¶ Duo. id eſt duo ſeparbunt a tribꝰ qui conuertunt ad fidem.

k ¶ In tres. i. ꝑ tres: ꝓtrariꝰ ei ſunt qñ ꝙuertuntur ad fidem.

l ¶ In duos. id ē tres ꝙuertuntur ad fidē et ſeē paulꝰ. Oñeᵉ qđ nō eſt ex fide peccatū eſt. Cōiūctio autē infidelīū nō eſt ex fide: ꝛ ideo peccatūᵇ eſt. Non eſt ergo ꝓiugiū: qꝛ nullū ꝓiugiū peccatū eſt. I tē Aug. Non eſt ꝗ[a] pudicicia hoīs ifidelis cū cōiuge ſua: vbi aūt vera pudicicia eſſe non pōt: ibi nec vez cōiugiū eſt. I tē ambꝛo. Juſſitᵇ heſdras dimittiᵉ vxoꝛes alienigenas ꝓ quas ibāt ad deos alienos. Non ē eñ putandū matrimonium qđ extra dei decretuz eſt factū: ſz cū cognoſcit eſt emēdandūᶠ. I tē Augu. Non eſt ratūᵍ cōiugiuz qđ ſine deo ē.

Ex his oībus auctoꝛitatibꝰ ꝓbaꝫ cōiugiū nō eſſe iter ifideles. Sed econtra alie iuenunt auctoꝛitates q̄bus ꝓbaꝫ ꝓiugiū eſſe iter ifideles. quaz ꝓma eſt illud euāgelij qđ xp̄s ait. Erūt quiqꝫ[h] in vna domo: duo[i] i tres[k]: i tres diuidenṫ in duos[l]: deide cuz ꝑſonas illas enūeraret vxoꝛē in virū eſſe diuidēdā dixit ꝛ ecōuerſo. I tez q̄ nō odit[m] patrē aut matrē aut ſoꝛoꝛez aut vxoꝛē ꝓpt̄ me: nō ē me dignus. vxoꝛē ifidelē nō fidelē dixit odio habēdā. I tē oīs qui reliq̄rit domū aut patrē aut matrē aut ſoꝛoꝛē vel vxoꝛē ꝓpter me: cētuplum[n] accipiet ꝛc. vxoꝛē in hoc loco ifidelē ſignificat: q̄ ꝓpter xp̄m dimittit: ꝺum poꝛtius ipſa xp̄i fides deſeꝛit. I tē apls Si qs frater vxoꝛē habet ifidelē: ꝛ hec conſenſeꝛit[o] habitare cū illa: nō dimittat illā: et ſi qua mulier habet maritum ifidelē: ꝛ hic conſenſeꝛit habitare cū illa: nō dimittat virū ſuū. Sanctificat[p] eſt eñ vir infidelis ꝓ mulierē fidelē: et ſanctificata eſt mulier infidelis ꝓ virū fidelē. I tē ad titum. Hoꝛtare adoleſcentulas vt diligāt viros ſuos. hoc tā de fidelibus q̄ de infidelib⁹ intelligendum eſt. infidelibus nāq̄ viris fideles mulieres ꝓpenſius ꝓpter deū debent obſeq̄: vt ſic viros ſuos chriſto lucrari valeāt. Sic in paſſione beati clementis de theodoꝛa[q] ꝛ ſiſinnio legitur mirabiliter cōtigiſſe. I tem Jnno. papa Ruſo ꝛ Euſebio epiſcopis macedonibus.

¶ Bigami reputanṫ q̄ ante baptiſmū habuerint vnaz et poſt baptiſmū alteram.

Nunquid[r] non erūt ad mittendi in hereditatis conſoꝛtium qui ex ea ſuſcepti ſunt q̄ ante baptiſmuz fuit vxoꝛ: eruntq̄ appellādi naturales: quia non eſt matrimonium legitimum vt nobis videtur: niſi illud quod poſt baptiſmū aſſumitur. ipſe dominus cum interrogaꝛet a iudeis ſi liceret dimittere vxoꝛē ſuaz: atq̄ exponeret fieri non debere: addidit Quos deus cōiunxit homo non ſeparet. ac ne de his putetur eſſe locut⁹ qui poſt baptiſmum vxoꝛes ſoꝛtiuntur: hoc et a iudeis interrogatū eſſe: ꝛ iudeis eſſe reſponſum meminerint. ¶ Quero ꝛ ſol licitus quero ſi vna ꝛ eadem ſit vxoꝛ eiꝰ qui antea cathecuminꝰ ꝛ poſtea fidelis ſit: filioſq̄ ex ea cū eſſet cathecuminꝰ ſuſceperit: ꝛ poſtea alios filios cū fidelis eſſz: vtrū ſint fratres appellādi: an nō habeāt poſtea defuncto patre cū ceteris hēditatis hereciſcūde ꝓꝛtiū: quibus filiorū nomē regñatio ſpiritualis dicit abſtuliſſe: qđ cū ita iudicare: atq̄ ꝓſentire abſurduz eſt: que ratio eſt hoc malum defendi: ꝛ vacua magis opiniōe iactari q̄ aliqua auctoꝛitate roboꝛari: cum non poſſit iter peccata deputari qđ lex p̄cepit ꝛ deꝰ cōiunxit

parabunt a duobus.

m ¶ Qui non odit. id eſt q̄ non poſtponit amoꝛem patris amoꝛi dei.

n ¶ Cētuplū. non dicit. c. vxoꝛes. ſed id quod excedit cētuplū ſcz vitā eternam accipiet.

o ¶ Conſenſeꝛit. ſi vero nollet habitare cuz eo: poſſet eā dimittere ꝛ aliā ducere viuente illa. J. ea. q. ij. ſi infideles.

Judei facilꝰ fallunt alias q̄ pagani

p ¶ Non dimittat. J. e. iudei. ſed hoc de gentilibus: de iudeo circa quem ſpecialiter illud obſeruat. habēt eñ iudei legez ꝛ ꝓphetas quib⁹ munit⁹ ꝛ paratus ſunt animas ſimplicium fallere. xxj. q. iij. ad mensam. ſed gētiles hoc non habent hodie tamē hoc idem videtur de vtriſq̄. extra de diuoꝛ. ex ꝑte.

q ¶ Sanctificatus. frequenter enim vn⁹ ſanctificatur per alterum. ꝛ eſt arg. ad ea q̄ frequentius accidūt iura adaptari. arg. J. e. iam nunc et. iij. q. v. accuſatoꝛes vel teſtes. ꝛ. xxviij. diſt. de ſy racuſane.

r ¶ De theodoꝛa. Uxoꝛe Siſinnij: quia ābo erāt infideles: ſz poſtea illa ꝙerſa eſt ad fidez: et p eaz poſtea vir conuerſus eſt.

ſ Unquid. hoc. c. eſt de verbo ad verbum. xxvj. diſtic. deinde. et ibi exponitur. Joh.

SJ quis gentilis ¶ hec est scda pars.q. in qua ponit magister tres casus.in quib⁹ pōt fidelis vir contrahere vtuēte vxore infideli qō probat per vj.ca.Jo han.de fan.

a ¶ Dimiserit. ꝓpter fornicationē quā fecit.

b ¶ Post baptismū.si dicas alteri⁹ tm̄ planuz est: qz fidelis nō ꝓpellitur in aliq̄ casu infidelē eaz habere sed non contrahere cum alia: nisi in trib⁹ casibus. extra 5 diuoz. gaudem⁹ sed si vterq; fuerit fact⁹ fidelis. dicit h.g. quocūq; modo eam dimiserit: siue ꝙa dedit libellu; repudij siue alio modo semp cōpellit eaz recipere post vtriusq; baptismuz.nā dicit omne pctm̄ delet ū esse in baptismo. etiam exceptionē que viro ꝙpetebat ꝓpter delictū mulieris Sed tun⁹ est distinguere cū Innocētio: vt si dicat q; ante dedit ei libellum repudij.z modo vterq; conuersus est compellitur eaz recipere: nec potest modo ei obij cere si cum alio contraxerit quasi obiectuz fornicationis repellat.nā licet in veritate fornicata sit:quia tamē illa fornicatio licita est fm eos nō potest eaz repellere.Sivero als fornicata fuisset z propter illam fornicationē eā dimisisset non cōpellitur eam recipere.hoc totum habes extra de diuoz.gaudemus.§.vl.nec est ztra de conse.di.iij.sine pnia.z de pe di.vlt.nullus.nō em̄ dico per baptismū alterius exceptionē sibi competentē auferri posse. z rationē istius plene notaui.xxvij.dist.deinde.in fi. qz fornicatio non tm̄ vxorē sed viruz macul at.xxxij. q.j.in coniugio.

iij.ps. Coniuges infideles si efficiāt xp̄iani vtrū te neātur se mutuo recipere. j.cor. vij.c.

¶ Xor legitima.infidelis.hoc.c.z sequēs intelligitur de dispari cōiugio ꝓpter hoc qō dicit

I Tē ex decreto eutic̄iāi pa.

¶ In fidelis ꝓtāte sit p⁹ baptismū recipere vxorē quaz ante dimiserat.

SJ quis gētilis gētilez vxorē dimiserit[a] ante baptismū:post baptismū[b] in potestate ei⁹ erit eā habere vel non habere. I tem.

¶ Fidelis infidelē discedētem sequi non cogitur.

SImili modo si vn⁹ ex ꝓiugat; baptizatus ē: z alter gētilis est:et q̄ seq̄ nō vult sicut dicit ap̄ls. Jnfidelis si discedit discedat. I tē August.de fide z opibus.

¶ Sine culpa reliquit vxor: q̄ cū fideli habitare noluerit

UXor[c] legitima societate[d] coniūcta[e] sine vlla culpa relinquitur[f] si cum viro christiano ꝑmanere noluerit. Non attendit[g] eo modo eam[h] rectissime dimitti si viro suo dicat non ero vxor tua:nisi michi de latrocinio diuitias congreges: aut nisi solita lenocinia quibus nostram domum transigebas[i] etiam christianus exerceas. aut si quid aliud vel facinorosum vel flagitiosum in viro nouerat:quo delectata vl libidinē explebat vel facilez victū habebat:vel etiā ornatior incedebat. Tunc enī ille cui vxor hec dixit: si veraciter egerit pniam ab operib⁹ mortuis:quando ad baptismū accessit:habetq; in fūdamēto fidē que p dilectionez operatur: pculdubio pl⁹ tenebitur amore diuie gratie q̄ carnis luxuria.z mebruz[k] quod eū scandalizabat fortiter amputabit[l].

I tem in sermone dn̄i in mōte libro primo.

¶ Licite dimittit vxor q̄ virū suū cogere q̄rit ad malū.

IDolatria[m] quāsequūt ifideles z q̄libz noxia superstitio fornicatio est. dn̄s aūt ꝑmisit cā fornicationis vxorē dimitti:sz qz ꝑmisit et nō iussit:dedit ap̄lo locū monēdi vt q̄ voluerit nō dimittat vxorē infidelē:cū quo sic fortassis possit fidelis fieri. Jtē si ifidelitas fornicatio ē z idolatria ifidelitas.z auaricia[n] idolatria est:nō est dubitandū z auaricia fornicationē esse. Quis ergo iā quālibet illicitā cōcupiscētiā potest recte a fornicationis genere separe:si auaricia fornicatio est:ex quo intelligitur q; ꝓpter illicitas cōcupiscētias nō tm̄ que in stupris cū alienis viris aut feminis cōmittunt:sz oino ꝓpt quaslibet que animā corpore male vtētē a lege dei aberrare faciunt:et pniciose turpiterq; corrumpi possit sine crimine z vir vxorem suam dimittere z vxor virum:quia exceptam dn̄s facit cām fornicationis quā fornicationem (sicut supra ꝓsideratū est) generalez z vniuersalē[a] intelligere cogimur. Cū aut̄ ait excepta causa fornicatiōis: nō ait cuius ipsorum viri aut femine. nō em̄ fornicātem tm̄ vxorez dimittere cōceditur: sed q̄squis eam quoq; vxorē dimittit a qua ipe cogitur fornicari:causa vtiq; fornicationis dimittit velut si aliquem cogat vxor sacrificare[c] idolis q̄ talē dimittit causa fornicationis eā dimittit nō tantum illius sed etiam sue. illius qz fornicatur:sue ne fornicetur I dem de adulterinis cōiugijs libro secundo.

¶ Que simulachꝝ facit:nec resipiscit:dimittat a viro suo

NOn soluz mechatio ē illius que carnez suā coinquinat[b] sed etiam que simulachꝝ[c] facit mechat: q; si i his factis ꝑseuerat z penitētiā nō agit:recede[d] ab illa z noli viuere cū illa. sinaut tē[e] z tu particeps peccati illius eris. I tez ambro.ad hilarium.

¶ Amore cuiuslibet non est a fide recedendum.

SJ infidelis dicit (apostolus) discedat nō est seruituti subiect⁹ frater aut soror in huiusmodi:id est si infidelis noluerit esse cū cōiuge sua fideli. Hic cognoscat fidelis suā libertatē[f]:nec ita se subiectū putet vt vtuti: vt ipsam dimittat fidez ne coniugem amittat infidelē: hoc z de infidelibus filijs z filiabus z parentibus: hoc et de fratribus z sororibus intelligitur ꝓpter christum[g] esse dimittendos: cū ponitur cōditio istavt ꝓpter christuz dimittat:si eū secuz habere desiderat.hoc ergo z de domo z agrꝭ et de ceteris reb⁹ que iure pecuniario possidētur intelligendū est. I tem augustinus ad pollentium.

¶ Q̄ etiam infideles sunt coniuges.z q̄ fideli licet dimittere infidelem.

IAm nunc[h] illud videamus quod ait apostolus. Ceteris[i] aūt ego dico[m] nō dn̄s ad ip̄aria(.s. vbi non ambo xp̄iani fuerāt) ꝓiugia locuturus qō mihi visum est eū monēdo[n] dixisse. quia em̄ coniunxit fidelis relinquere coniugē licite potest infidelē: ideo hoc fieri nō dn̄s sed apostolus ꝓhibet[o]. quod ei dn̄s ꝓhibet fieri omino non licet. Monet ergo apostol⁹ q; posset esse multorum occasio lucrandorū vt fideles cōiuges in relinquēdis infidelibus permissa[q] licentia non vtantur. tibi autem videtur infideles quoq; dimitti a fidelibus non licere.quia hoc vetat[r] apostolus.cuz ego dicam licere.quia hoc non vetat[s] dn̄s.non tamen dico expedire.quia hec ne fiant monet ap̄ls qui reddit etiam ratione cur fieri non expediat q̄uis liceat.quō em̄ scis(inquit)mulier si virū saluz facies aut vñ scis vir si saluā fa

a ¶ Uniuersalē.Argu. q; indefinite dicitur generaliter debere intelligi.ff.de tutelis.qui habet.§.vl. xxxj.q.j.quod si dormierit.

b ¶ Utiq;.qz ipa cogit eū fornicari spiritualiter.

c ¶ Sacrificare.idē est si cogat ad qōcunq; mortale peccatū.z no. q; ꝓpter fornicationē semel cōmissam potest eā dimittere.xxxij.q̄stione.j.dixit.sz ꝓpt spiritualem nō: nisi ꝑseueret j. ca.proximo.

d ¶ Non soluz Coinquinat.cum alio cōiuge suo.

e ¶ Simulatoruz facit. id est idolū colit.

f ¶ Recede. hoc.c. intelligit h.6 duob⁹ fidelib⁹ quoꝝ alter labit in heresim inter q̄s si ratū fuerit matrimoniū nec solui⁹ altero labēte: nec contrahere pōt licet sec⁹ sit i casu ꝙerso. sez cū alter ifideliū cōuertit: tūc in tribus casibus dissoluit z ptrahere potest:et hoc totum habes extra de diuoz.q̄sto. Jtē nunq̄d ē ꝓceptū q̄ dicit recede ab illa? dicit hu.qz ex q̄ ꝑseuerat ꝓceptū est si est notoriū: sed hoc q̄ tum ad reddendum debitū.sed exigere pt. et sic intelligit. xxxij. q.j.c.j. videt tm̄ h.q; in casu ad min⁹ consiliū sit q; recedat ab illa.ar.j.e.tā nūc. sed ibi est consiliū q̄ndo alter infidelium conuersus ē.hic vero ꝓceptum.z potest esse ea ratio:quia maior est hic ꝓtumelia creatoris vt extra de diuoz.q̄sto.z q; sit ꝓceptū habes extra de iureiu.quē admodum.

g ¶ Jnauditē.i.si nō reuocas eam a suo ꝓpōsito.

h ¶ Jnfidelis. ¶ Libertatem.non dico q; ipo iure soluitur vinculum matrimonij non per sentētiaz ecclie sed ipo iure.sez in trib⁹ casibus in quib⁹ cōtra here potest.nam cōtumelia creatoris soluit ius matrimonij:si tamen infidelis vult redire ad fidem pulc; cum reliqua contraxit.cogitur recipere eam.vt extra de diuoz. gaudem⁹.i fine.

i ¶ Christuz. Arg. q; modus non facit condi tionem. nam dicitur cuz ponit ista conditio: et post dicit vt xp̄z z̄.si.extra de cōdi.ap.c.q̄. z extra vt ec. benefi. vt nostrum.

k ¶ Am nunc. ¶ hec est tertia pars. q. i q̄ dissuadet vt fidelis nō dimittat vxorem infidem ꝓpt deum Johan. de fan.

l ¶ Jam nūc. sic cōtinua. hactenus tractauimus de paribus ꝓiugijs fideliuz sez de quibus dixit apostolus in epistola ad corinthios: his q̄ matrimonio iuncti sūt dico. nō ego sed domin⁹ vxorem a viro nō recedere:z vir vxorē nō dimittat. nam ceteris disparibus z̄.

m ¶ Ceteris. id est disparib⁹ coniugijs. quia puto ꝺ parib⁹ ait apostolus.

n ¶ Dico.id ē ꝓsulo et suadeo ex dei tm̄ auctoritate non mea.

o ¶ Monendo.id est non p̄cipiendo.

p ¶ Prohibet. ponitur hic impropꝛie.id ē sub forma ꝓhibitionis mōet ne fiat

p ¶ Apostol⁹. ideo scilicet.

q ¶ Permissa a domino.id est non prohibita.

r ¶ Uetat.id est dissuadet.

s ¶ Uetat.h.arg.aliqđ esse hoc ipso licituz qō non est a domino vetitum.arg.xxxj.questione. j. quod si dormierit.ff.de procu.mutus.

i ¶ Eam.i.infidelem.

k ¶ Transigebas.i.pascebas.

l ¶ Et membrū.i.vxorem.

m ¶ Amputabit.remouēdo a se corporaliter.

¶ Idolatria. hoc.c.fm h.de dispari cōiugio intelligitur sicut precedens.

n ¶ Auaricia. Auaricia est idolatria:et idolatria est infidelitas:et infidelitas est fornicatio.ergo auaricia est fornicatio.

Auari fornicatio.

Deut. xxiij.

Mat. xix.b

Mosi ob fornicationē carnalem vel luxuriosi ob spiritualē .s. ido duplicē latrādo tm̄: als fornicationis.j.dixit.sz ꝓpt spiritualem nō: nisi ꝑseueret j. ca.proximo.

Mariti⁹ ab vxore q̄ simulacrū facit discedē

a

iij.ps.

i.cor. vij.b.

j.cor. vij.c.

a ¶ Sanctificatus.i.est ad fidem cõuersus.

b ¶ Alioqn.id est si alijs adheserint viuẽtib⁹ relictis ⁊ cohabitare volẽtib⁹:filij quos ex alijs genuerint nõ erũt legitimi.vel loquit de filijs ꝑuis natis qui remanẽt imũdi.i.infidelesꝫ nõ ꝙuertuntur.

c ¶ Sãcti sũt. id est eẽ possũt.

d ¶ Prouenerãt.id est freqn ter accesserant. argu. ad ea que frequentius accidunt iura adaptari.ff. de legi. nã ad ea.si. xxxviij. distin. de ꝭracusane.

e ¶ Vinculũ. tantũ sed vt eos lucrentur.

f ¶ Officijs. id est operibus.

g ¶ Serẽs. id est dirigens.

h ¶ Testantur. Arg.ꝙ per sequentia determinari possunt precedẽtia. hoc ghale habes. xl ij. distinc. sit rector in fine.

i ¶ Cum similiber. id est nullis bñficijs obnoxius.

Mat. xvij.b

k ¶ Omnium Id est talem me exhibui: vt commodum omniũ facerem: et hoc feci vt ꝓkes ⁊c.

l ¶ Potestatẽ sed ne diceretur cur ideo hoc faceret. quia non egeret subdit.q. d.egenus ne qõ ipedimentũ.⁊c.

j.coꝛ. ix.c.

m ¶ Si alij, hypocrite.

j.coꝛ. ix.a.

n ¶ Potestatis. potestatiue partic.pet reb⁹ nostris.

o ¶ Nõne magis ⁊ nos ꝙ amplius diligimus vos q̃ res vestras.

p ¶ Sed omnia.id est famem sitim ⁊ similia.

q ¶ Dem⁹. nã corinthij erant auari: ⁊ se retrahebant a predicatione: vel ideo quia si ipse acciperet multi erant pseudo apostoli qui statim predicarẽt vt acciperẽt:⁊ ita impedirẽt euãgeliũ. sed cũ iste nõ acciperet.nec illi auderẽt accipe ⁊ ita nõ ꝓdicarent.

Paul⁹ ꝓcãs nichil accipiebat.

r Jte eñ. In prima parte ponitur vsqꝫ ad .℣. qñ ergo.intellectus Augu.super illa auctoritate apostoli:ego dico nõ dñs ꝙ si vir fidelis habet vxorem infidelem non dimittat eam. ⁊ ostẽdit rationes quare dñs nec prohibuerit nec iusserit. In secũda parte vsqꝫ ad.℣. tunc autem. ponuntur tres solutiones aug. ad totidẽ obiectiones pollentij. In tertia parte vsqꝫ ad.℣. itelligit;ꝓbat expositio ⁊ itellect⁹ pollẽtij sup auctoritate ꝓdicta quã Aug. reprobat. Ultio ponit epilogatio quã augusti. facit inferens victoriosissimã conclusionem. Et cõstruesic. Fideles viri sic non prohibẽtur recedere ab infidelibus vxoribꝰ: vel fideles femine sic nõ ꝓhibẽtur recedere ab infidelib⁹ maritis. vt. id ẽ sicut neqꝫ iubentur recedere secundum hoc ꝓmum neqꝫ abnũdat: vel si vis ꝙ non superabundet dic neqꝫ recedere.id ẽ retinere ⁊c. id est sicut fideles viri ⁊ femine non ꝓhibent nõ recedere: sic nec iubentur nõ recedere ꝙ nec illud nec istud fit: hoc cõtinuatur ad premissã partẽ ca.

Ordo littere.

s ¶ Non prohibẽtur. non repetitur hic non supra posituꝫ ꝙ faciat ynam affirmationem. ſꝫ ꝓpter iterpretationem supra positam: potest tamen legi vtrũ qꝫ: et erit idem sensus.

Wat. xix. j.coꝛ. vij.c.

t ¶ Nam prima ratio quare domin⁹ non ꝓcepit dimitti tales. ſꝫ vt apl̃o esset loc⁹ monẽdi vt non dico esse verum:ideo dixit nam si.⁊c.

j.coꝛ. vij.g.

v ¶ Seruus.nam apostol⁹ nullo modo faceret cõtra dominum. sicut dixit pretor ꝙ contra legem nõ tuebitur aliquẽ.ff. de publi. cum sponsus.℣. si res nõ renocantur a filio que a patre geruntur.C. de rescitu. in.que a patre.

Pretor ℈ leges nemẽ tuet

x ¶ Jtẽ cũ ergo.ratio q̃re nõ ꝓhibuit tales dimitti.ſ. vt nihil ꝓhibet qõ iusticia exigit fieri.iustũ est ei vxorem dimitti ob fornicationẽ ꝑtum spirituale.

a ¶ Eius.i.virtutis.vel ducens ad virtutẽ.xxxij. q.ſ.dixit.

b ¶ Pudicitiã.ē.ꝓri.q.ſ.nuptiarꝫ ꝓtra.sed ibi pudicitiã cõtinentiã noiat:hic vero virtutẽ castitatẽ q̃ etiã inter nuptiarꝫ opera nõ admittitur.

c ¶ Jdeo. Secunda ratio q̃re non ꝓcipitur: ſꝫ male dicit:ꝙa prima non ꝓcessit ꝙ ad istum articulum.

Rom. xiiij.d

d ¶ Jussionẽ. Argu.ꝙ si gentilis cũ gentili contrahat: nõ facit cõtra ꝓceptuꝫ dñi cũ matrimoniũ sit inter eos. vnde si veniunt ad fidem non debent separari.

e ¶ Quoniam ergo. Respõsio augusti ad pollentiũ dicentem ꝙ ex quo apl̃us consuluit et non dñs:eius cõsiliũ tanq̃ humanuꝫ non diuinũ contẽnendũ est. Respõ.ergo Augu. q̃uis id qõ consuluit apl̃s non ꝓcipiat dominus: nichilominus cõsiliũ apostoli tanq̃ a spiritu sancto infusum acceptãduꝫ est.⁊ ꝙ habeat a spũ sctõ: ꝓbat ꝓ duo similia.⁊ nota ꝙ obiectiones pollentij nõ ponunt hic sed colligunt ex respõsionib⁹ Augu. ſicut dicit lex:ꝙ si instrumẽto cautum est michi pecuniam dari ꝓsumitur stipulationẽ eẽ iter positã. vt.C. de cõ. stip.l.ſ.

j.coꝛ. vij.g.

f ¶ Dicit. id ẽ monet/non dñs Dicit.i.precipit. ita reperit ꝛbus in alia significatione.nam si in eadẽ falsum esset:quia quicquid monet apostolus monet dominus ꝓout ſequitur. ⁊ expositio varia huius verbi dico.bene ꝓbatur ꝓ intellectum illius auctoritatis.de virginib⁹ autẽ ꝓceptum domini non habeo ⁊c.

g ¶ Dixisset.ad ostendendũ ꝙ habebat spiritum sanctũ ⁊ eius consilio standũ esset.

h ¶ Inseparabilia.ꝓ maiori parte.nam quedã attribuunt patri que non filio ⁊ ecõtra. ℣. sed tu dic opera operantia.operata eñ opera non sunt ſeparabilia. ℣ consedi.iij.c.vlt.

Opera trinitatis an sit inseparabilia.

i ¶ Jta sane. hic rndet Aug. secunde obiectioni pollẽtij dicẽtis:q̃re nõ plꝰ dicit ꝓsulendo bonũ est dimittere vxorem infidelẽ meli⁹ ẽ aũt cum ea manere sicut alibi ꝓsulẽdo dixit.ꝙ dat nuptui bñ facit.qui non dat meli⁹ facit.⁊ respõdeo ꝙ que dã ſi.ita sunt ꝙ vtrũqꝫ expedit: vt dare nuptui et non dare nuptui.alia quoꝝ vnũ expedit: aliud non: vt dimittere.nõ dimittere.cum ꝓmis recte ponũtur hec adiectiua bonũ meli⁹. cuꝫ secundis nõ:qꝝ vtrũqꝫ nõ ẽ bonũ:qꝝ nõ meritoꝝ:⁊ iõ dicit apostolus. ꝙ dimittit bñ facit ⁊c.

Nubere expedit⁊ nõ expedit.

k ¶ Propẽ iusticiam.i. ꝓpter ipsuꝫ nubere qõ est iustum.

l ¶ Expedit. j.xxxij.q.v.q ſtit. ℣. Et expedit quidẽ ⁊ nõ expedit. expedit causa fornicationis vitãde.nõ expedit: qñ vrozari cum sint diuisi ⁊ cogitare eos oporteat quomodo placere possint ⁊ fuire vxoribꝰ/diuis obsequijs et ofonib⁹ intendere adeo expedite nõ valent.vt extra de cle.cõiug.qõ te.expedit ꝙ nubere ꝙ ad fornicationẽ vitandã.sed nõ expedit volenti tendere ad regnuꝫ celoꝝ.⁊ sic soluunt ꝓtraria.xxxij.q.v.tunc sal.

m ¶ Preceptum.j.xxxij.q.ſ.integritas.

n ¶ Sed.ꝓhibet.i.sub forma ꝓhibitiõis dissuadet

a ¶ Adulteriis. Arg. q̄ fidelis qui dimittit vxorē infidelem cohabitare volentē nō pōt aliam ducere i matrimoniū nec illa aliū q̄ remanet matrimoniū vt.j.q.ij.§. qō vero.c.si ouis.

b ¶ Non pōt. hic elice secūdā obiectionem pollentij.

c ¶ Pariter. alterū quidē ppt idolatrie fornicationē: alterū ꝫ ppter lucrandi occasionem.

d ¶ Nisi ita. i. nisi dñs daret a postolo liberum locū ꝫ phibēdi. i. dissuadēdi apl̄s dissuadere non deberet si ꝫ eum dñs prohibuisset vel p̄cepisset qō non fecit.

e ¶ Jussionē. si dñs phibuisset

f ¶ Proinde. hic incipit assignare similitudines ꝫ dissimilitudines.

g ¶ Consiliū. ꝫ.xxvij.qōe.j.nu prim.

h ¶ Dimittit. Sicut q̄ dat nuptui bñ facit: sed q̄ nō dat melius facit: q̄ virginē li citū est sed nō expediens. ſ.coꝛl. vij.b.

i ¶ Ego exponens. ſ. sup euāgelio matthei.

k ¶ Prohibētur. id est dissuadentur.

l ¶ Non expediant. ꝫ. xxij.q.j. qō p̄cipitur.

m ¶ Si autē. hic rñdet tertie obiectioni pollētij dicentis: cum hoc verbū dico p̄ceptiue ponat in epl̄a ad galathas. Ecce ego paulus dico vobis. Dico / p̄ceptiue ꝫ admonitue ponitur.

rint: viuētib⁹ eis a q̄bus dimittunt adulterinis⁸ nexib⁹ colligati difficile resoluunt iō hic vbi q̄ licꝫ nō expedit Non pōt⁹ dici si dimiserit infidelē bene facit: si nō dimiserit melī⁹ facit. sicut dictū est qui dat nuptui bñ facit: ꝫ qui nō dat nuptui melī⁹ facit. q̄ q̄ illud nō solū ſꝫ vtrūq; pariter[c] licet: vnde ad nihil horū p̄cepto dñi q̄ſq; cōpellit sed vtrūq; expedit: aliud minus aliud ām melī⁹. vnde addit quod amplī⁹ expedit cōsilio apl̄i: quicūq; pōt cape ꝓuocat. hic aūt vbi de dimittendo vel nō dimittēdo infidelis cū fideli cōiugio queritꝫ vtrū q̄ quidē licitū est pariter p iusticiā q̄ corā dño est: ꝫ iō nihil horū phibet dñs: sed nō vtrūq; expedit ppter infirmitatē hoim: ꝫ ideo id qō nō expedit: apl̄s phibet dante dño locū sibi liberum phibendi: q̄ neq; id qō monet apl̄us/ phibet dñs: neq; id quod phibet apl̄s/ iubet dñs. qō nisi[b] ita esset neq; cōtra phibitionem dñi apl̄us aliq̄d moneret: neq; contra iussionē[e] ei⁹ aliq̄d phiberet Proide[f] in his duab⁹ causis vna de nubēdo vel de nō nubēdo: altera de infideli cōiuge dimittēda vel nō dimittēda: aliq̄d sile ꝫuenit in verbꝭ apl̄i et aliq̄d dissimile. Sile q̄dē est illud quod ibi dicit. Preceptū dñi nō habeo cōsiliū autē do. ꝫ hic dicit ego dico nō dñs. quale est ei p̄ceptū dñi nō habeo. tale est nō dicit dñs. ꝫ quale est ꝓsiliū[g] aūt do: tale est ꝫ ego dico. illud aūt dissimile est. q̄ de nubēdo vel de nō nubēdo dici pōt: hoc bñ fieri pōt. Illud aūt melius: q̄n vtrūq; expedit: vnū minus aliud magis at vero de cōiuge infideli dimittēda vel non dimittēda:

qm̄ vnū horū nō expedit aliud expedit: dici non oportet qui dimittit bñ facit: ꝫ q̄ non dimittit[h] melius facit: sed dici oportꝫ non dimittat. quia scilicꝫ non expedit. sic ergo possumus dicē melius esse fidelē coniugē non dimittere q̄uis liceat ꝫ dimittere. quē admodū recte dicimus melius esse qō licꝫ ꝫ expedit q̄ id quod licet ꝫ non expedit. Hīs de causis factum est vt ego exponēs[i] dñi sermonez quē in monte plixū habuit: vbi ventū est ad questionez de cōiugib⁹ dimittēdis vel non dimittēdis adhibuerim consiliū ab apl̄o dictuꝫ non p̄ceptū dñi vbi ait. Ceteris aūt ego dico nō dñs: monēs eos qui habēt coniuges infideles: vt cōsentientes habitare secū non dimitterēt: quod vtiq; ideo monendū non iubendū fuit: q̄ non tanto pōdere phibētur[k] homies facere licita q̄uis non expediant[l]: quāto pondere phibēda sunt illicita. Si aūt[m] alicubi apl̄s etiā illa q̄ iubēda sunt monere dignat: hoc fecit parcēdo infirmitati non p̄iudicando[n] iussiōi. vñ sic dicit. Non vt ꝓfundā vos hec scribo: ſꝫ vt charissimos filios moneo q̄d habꝫ q̄stionis vbi ait[o]. Ego dico non dñs. Jtēvbi ait. ecce ego paulus dico vobis: q̄ si circūcidimini: xp̄us vobis nihil pderit. nūquid[p] etiā hic dicit[q]. ecce ego dico non dñs: non sunt itaq; similia ista. q̄ etiaꝫ illa q̄ iubet dñs non est indignū vel contrariū: si eadē monet apl̄s. monem⁹ eni eos quos charos habemus: vt faciant dñi p̄cepta vel iussa. cū vero dicit ego dico non dñs: satis ostēdit dñm nō phibere qō ipe phibeat. phibuisset autē dñs si esset illicituꝫ[r] ergo

bis q̄ si circūcidimini nē. q̄re nō similiter p̄ceptue. cuꝫ dicit ego dico non dñs vt cōcesso etiam q̄ admonitue ponatur ibi verbū dico vobis: q̄ si circūcidimini nē nullū inconueniens inde sequit. nō esꝭ indignuꝫ est si q̄ iubet dñs monet apl̄us.

n ¶ Non p̄iudicādo. sicut dicit lex: q̄ volūtarie tutele munera p̄uilegijs nō p̄iudicāt. C. ō excu. tu. volūtaria

o ¶ Ubi ait. ra ad tertiam.

p ¶ Nūquid. Ar. ff. de vſuris. si stipulat⁹. nam ibi dꝫ q̄ si stipulatus ſuꝫ a te rē michi dari vacuam q̄ possessio- nez tradi: fructꝰ stipulatione. si aūt rem tantū mihi dari nō veniunt in stipulatione. Ar. ff. p socio. sed ꝫ si adijciat. Jtem ē hīr arg. q̄ nō est argumentandū de cōsimilib⁹ illis iter que dissimilitudo attendit. ff. de rei ven. si nauis. et. ff. de ꝓdi. inde. plane. ꝫ ita intellige. ff. e. ti. si reus. ꝫ hic bñ dꝫ. ff. de iniu. ꝫ rup. test. l. iij.

q ¶ Dixit. si. ff. de iu. om. iu. si familia.

r ¶ Illicitum. Ar. oē illicitū ee phibitum: saltē ibi: declina a malo ꝫ fac bonū: di cit ibi expositoꝛ audi hic de mortali. venialia eñ non sunt phibita. arg. xiij. distinctu. xiij. qō. ſ. qō p̄cipitur.

ſ.coꝛl. vij.b.

Deut. vij.a

Rom. vij.c.

ſ.coꝛl. iiij. c. Gala. v.a.

ſ.coꝛl. vij.c.

Petñ mortale et nō venale est phi a malo omi. tum.

a ¶ Supra dixim⁹. supple qō dñs si. phibuit id qō

b ¶ Beniuolētiā. Aug. dictū apl̄i itel- [apl̄s ꝫ. ligit de ꝓfilio ego dico nō dñs: itellectū suuꝫ rōnem suā posuit in pn. q̄re dñs nō debuit p̄cipere vt nō discederet vir fidelis ab infideli. Polleti⁹ q̄ de p̄cepto intelligit aliā rōez ponit dicēs q̄ iō p̄cipit apl̄s ꝫ nō dñs infidelez non dimitti: q̄a dñs videret ꝗu⁹ cuꝫ p̄ceperit in ve. testa. ne q̄s alienigenā duceret. cōcludit ḡ Aug. ex hoc qō dicit pollenti⁹ apl̄m in p̄cipe po fuisse ēt ꝗuꝫ dño. ad qō rñdet pol. q̄ i diuersis casib⁹ loquuntur apl̄s ꝫ dñs. ꝫ iō non est ꝗu⁹ ei. infert ex hac rñsione Augu. ergo nec dñs erat ei ꝗu⁹ si idē p̄ceperet qō apostolus si deīā cōiucto loquak matrimonio. quid ḡ rñdes pollēto: q̄re p̄cipiat apl̄s nō assignat cāꝰ

c ¶ Addidisti. ad hoc idē. p̄bꝰ duꝫ. et addidisti concludendo.

d ¶ Hoc docet Rñ. et oñdit conclusionē nō. pue nire: q̄ in alio et in alio casu loqꝫtur apl̄s ꝫ dñs.

e ¶ Esse hoc. de cōiunctis.

f ¶ Talē. i. nō sue religionis.

g ¶ Ambo. pone exēplū vt melī⁹ appareat qō dicit. C. de trāſ. vt responsum.

h ¶ Cur virū fidelē. itra q̄stionē vt pollentius aliter reſpōdeat cū prima ei⁹ reſpōsio nulla fuit

i ¶ Loco. i. locū nō hꝫ. non est verū. q. d. nisi velis dicē q̄ apl̄us nō dixit hoc auctoritate ſpūſſci

k ¶ Intelligis ne. vñ Philo. ſen

tis ne ſquit hec: atq; alo illabūtur tuo?

l ¶ Diligenti⁹. Argu. q̄ aduersari⁹ tenek apire q̄ dicit ſuo aduersario. vt arg. v. q. ij. relatū. ſ. q. iij. eorū. ſꝫ hoc. c. nihil facit. q̄ dicit Bo. an. iiij. lib. topicoꝛ. q̄ diſputatio dialecticoꝛū est ad alterutrum cauſſidicoꝛū/ ſiue rhetoꝛad tertiū. vñ in dialectica diſputatione est necesse q̄ qui obiꝛcit exponat obiectiones ipſi reſpōdenti. in rhetoꝛica ꝛo ſufficit q̄ faciat ipſi iudici fidez. ſi obiꝛciak. xxx. q. v. iudicant. dicimus q̄ de mādato iudicis debz ei rñdere si pōt: aliter nō tenetur. C. de non nume. pe. generaliter. ff. de proba. quinquagita.

m ¶ Ecce. ponit thema vt aptius dicat.

n ¶ Dimittat hec littera sine non extorta est: potest tamen ita itelligi. iubet fideli dñs an non iubet vt dimittat vel nō dimittat. assumit Augu. tantū alterā partē diſiunctiue: acſi diꝛeris/ non iubet vt nō dimittat. ex ista p̄cedit. si diꝛerſ iubet nē. ſm autē q̄ in littera ē nō vt fidelez nō dimittat nē. plana est lra ꝫ bene ꝫgruit q̄ ſequitur. nam si dicat iubet vt non dimittat apl̄s est ꝓtrariꝰ. dico ego nō dñs. si aūt dicat non iubet vt nō dimittat: assignat aliam cām

o ¶ Reclamat Nec reclamat apostolus contrariū suadēdo nec reclamat q̄ hāc lram ꝫ nō dñs. ꝫ hoc cum nō est ibi non. sed credo lram falsam esse sine nō. xo.

Aduersariꝰ an debeat aduersario a perire q̄ dicit.

s ¶ Causam requiro quare non iubet dñs vt non non dimittat. Joh.

¶ Cõtra iuenit. ¶ Hec est quarta pars. q. in qua loquit de iudeis a quib⁹ vxores z filij baptizati sunt separãdi: z ais eorũ cõsortiũ vitandũ. z hoc ꝓbat per v. auctoritates.

Jo. de fan.

b IUdei q. qõ h dꝫ corrigit exꝫ de diuor. quãto. vel quod dicitur hic separandos esse intelligas in illis casibus quando in contumeliam creatorꝭ vult habitare cũ eo vel ut trahat eũ ad aliquod mortale peccatũ. z ꝑm hoc idem iuris ẽ in iudeo et gentili. Uel loquitur in eo casu quando ꝓmo fuerunt christiani z post ea alter factus ẽ iudeus: vt tunc teneatur recedere ab ipso si noluerint cõueniri vt. s. e. non solũ. Uel dic q. aliud est si vir conuertitur ad fidem: z aliud si mulier. nã si mulier conuertitur ipsa debet recedere a viro ne vir eam reuocet ad ꝓiurẽ errorem. secus ẽ si vir conuertitur: quia facilꝰ possunt viri reuocare mulieres ꝫ ecõuerso. naz vir caput eius ẽ xxxiij. q. v. cũ caput. Sed qualiter potest ecclia filios illorũ quorũ alter est ꝓuersus cogẽ ad baptismũ? Respõ. ex quo alter parens eorũ cõuersus est iam est factꝰ de foro ecclesie: ergo et filij eius per cõsequẽs. vt. xv. q. vlti. cũ multe. sed melius credo q. intelligatur quãdo iudeus existens iudeus cõtraxit cũ christians. Bar.

ilij. ps mulier ad fidẽ ꝓuersa dz virũ infidelẽ relinq̃re. iz nõ ecõuerso.

si dixeris nõ iubet: causaz requiro⁸ neqz illam mihi respõsurus es quam tuis litteris indidisti: quia dñs videlicet ꝓhibet fideles infidelibus iungi. hic enĩ nullo modo est ista causa: quia de iam iũctis loquimur: non de coniũgendis. si ergo tuam causam nõ inueniste: cur non vetat dñs qõ ꝓhibet apls⁹? cernis iam vt estimo nõ esse ipsaz causam quam putaueris esse.

Contra inuenitur in concilio toletano quarto.

¶ Nisi ad fidẽ iudeꝰ accesserit: separet ab vxore fideli.

IUdeꝰ q̃ xp̃ianas mulieres in coniugio habent admoneank ab epo ciuitatis illiꝰ vt si cũ eis ꝑmanere cupiunt: xp̃iani efficiãtur. q. si admoniti fuerint et noluerint: separenk. qz non põt infidelis in eꝰ ꝑmanere ꝓiunctione: q̃ iam in xp̃ianazˣ trãslata est fidẽ. filij aũt qui ex talibꝰ nati sunt: fidez atqz cõditionẽ matris sequank. si militer illi q̃ ꝓcreati sunt de infidelibꝰ mulieribꝰ z fidelibus virtꝰ xp̃ianã sequank religionẽ nõ iudaicã supstitionẽ. Uerũ hoc ibo statutũ est ne dũ fidelis salutẽ q̃rit infidelis: potiꝰ ipe cũ ea infidelitatisᵇ ꝓditionem inueniat. Unde in eodẽ cõcilio tã de filiis iudeoz q̃z de ceteris ad fidẽ veniẽtibꝰ statutũ est vt infidelium consortia euitenk.

¶ Ne parentũ separent consortio fideles: ne in eorum iniquitatibus uoluantur erroribus.

IUdeorũᵏ filios vel filias ne parentũ vltra in uoluank errorib⁹: ab eoz cõsortio separari decernimus deputãdos aut monasteriis aut xp̃ianis mulieribꝰ acviris deũ timẽtibus: vt sub eorũ cõuersatione cultuz fidei discant: atqz in melius instituti tam in moribꝰ q̃z in fide proficiantᵏ. Item.

¶ Judeis ad fidẽ veniẽtibꝰ cũ infideli nulla sit cõitio.

SEpe malorũ cõsortia etiã bonos corrũpũt: quãto magis eosᵍ qui ad vitia ꝓni sunt: nulla tgik vltra cõmunio sit hebreis ad fidẽ christianã translatis: cũ his qui adhuc in veteri ritu cõsistunt: ne forte eoz participatione subuertantur. quicũqz ergo ex his q̃ baptizati sunt ãmodo infidelium consortia non vitauerint z hi christianis donentur: z illi publicisⁱ cedibus deputentur.

Item ex vij. synodo.

¶ Cũ iudeis nec mãducandũ nec bibendum: nec ab eis medicamẽtũ acciptendã est

NUllusʰ eorum qui in sacro sunt ordine: aut laicus azima eoz mãducet aut cum eis habitet: aut aliquẽ eorũ in ifirmitatibꝰ suis

fidẽ q̃ iudei. Judeo ruz filij nõ sunt ꝑ vi ba ptizãdi

berari vel alio modo corporaliter mulctari de precepto epi vel ꝓncipis. ar. xxvij. q. iij. constitut. z extra de rapto. in archiepatu. z alia etiã pena pñt puniri vt exꝫ de vsu. post miserabilẽ. sed q̃z ad spũalem pnã ecclesia nõ iudicat de illis: qz nõ põt eos ercõicare. qz qui in ecclesia non est/ab ecclesia separari non põt. vt. xi. q. iij. ois christianus.

kNUllus eorũ. nisi sit missus ad ꝓdicandum eis, extra de iude. c. q̃ sit laudabile.

s ¶ Percipiat. emere tñ põt ab eis aliquis et postꝓparet. ar. C. de in. nemo.

bOMnes deinceps. Judeoz. similiter et gentilium cũ z ipsi hodie etiã cibos discernãt. lz em nõ cõtineãtur ꝫbis edicit vt. xi. q. iij. ad mẽsam. z tnentur tñ snia. vt. ff. de peti. here. itẽ venũt. h. ait senatꝰ. vt. ij. q. j. multi. z. ff. si q̃. pauꝑ. de. l. pe. iz q̃re loq̃mur cum eis cum nec comedamus cum eis iz de hoc redditur rõ: qz maior familiaritas ẽ i cibo sumẽdo q̃z in colloqo. z facilꝰ decipik in epulas: vt. xxij. q. iij. ynusqsq.

Familiaritas in cibo est maior q̃z in colloquio.

c ¶ Inferiores. vt. ij. q. vij. i sancta.

¶ Ex his itaqz.

¶ Hec est. v. ps q. in q̃ ponit magister diuersas solutiões quõ intelligak qõ dicitur oẽ qõ nõ est ex fide rẽ. ꝓbat etiã q. null⁹ xp̃ianus dz ducere mulierẽ infidelẽ: z distinguit inter mrimonia fideliũ z infidelium Johan. de fan.

v. ps.

Rom. xiij. Comedẽs plq̃z debeat mortalit ñ peccat.

d ¶ Conscientiã. ꝓcepti vel ꝓhibitionis. nã si plus comedã q̃z debeaz q̃ntis z cõscientiã non pecco mortalik. xxv. distin. h. crimus. z dicũt q̃ dã ꝓtra ꝓscriẽtiã nõ erroneã. ar. xiij. dinerui. ar. op. ff. de li. cau. igik. h. iz est expressiũ. extra de si. per tuas.

ibidẽ.

e ¶ Cũ fide. i. conscientia.

f ¶ Ex fide. i. sicut fides exigit.

g ¶ Reputak. quo ad vitã certnam. de pe. dist. iij. si quis autez non habenos.

h ¶ Ablq̃. i. absq̃ fide que est a deo.

i ¶ Uirtus. s. di. xxvi. deinde h. s. j. q. j. sicut vtgerl. s. di. xl v. vera iusticia. s. xxxiij. q. j. vbi sana.

k ¶ Quantũ. s. j. q. j. qõ quidam. de conse. dist. iij. ẽtuis. s. di. xxxij. h. verũ. j. xxxij. q. j. cũ renũciatur. arxxiij. q. j. vbi sana. j. de pe. di. ij. oportet. j. de pe. di. ij. h. qõ autẽ. di. iij. ille rex.

Uirtus nõ est si videk dicere vene fide rũ. nã vbi deest z charitate. fides vel charitas: nullatenus est virtus. ꝓout theologus accipit virtutẽ. qõ ẽ dicitur h virtutibus: sz politicꝫ intellige que sine charitate habẽtur a multis. strẽnui enĩ actꝰ hominũ i eis erãt. argu. xxiij. q. iij. si nõ fidelis. naz et virtꝰ ꝓ fortitudine ponit. ff. de aleato. quibus. alie ꝓo virtutes vt ꝓdictũ est nõ erãt i eis: quia si haberẽt vnam haberẽt omes. xxiij. q. j. vbi sana. de penitẽ. di. v. c. j.

¶ Uocet: aut medicinã ab eis ꝓcipiatᵏ aut cũ eis i balneo lauet. si ꝓo q̃sq̃ hoc fecerit: si clericꝰ ẽ deponak. si laicꝰ ex cõicek. I tẽ ex ꝓci. agathẽsi

¶ Clerici siue laici vitent iudeoz ꝓuiuia: nec ad sua consortia recipiantur.

OMnes deinceps clerici siue laici iudeozᵇ cõuiuia vitẽt: nec eos ad ꝓuium q̃sq̃ accipiat: qz cũ apud xp̃ianos cõibꝰ cibis nõ vntantur: indignũ atqz sacrilegũ ẽ eorum cibos a xp̃ianis sumi: cũ ea q̃ apls permittẽte nos sumimus ab illis iudicentur immũda: acsi inferioresᶜ incipiant esse xp̃iani q̃z iudei: si nos q̃ ab illis apponuntur vtamur: illivero a nobis oblata cõtẽnant. ¶ x his itaqz euidenk colligitur ꝓiugiũ esse inter ifideles. ¶ Illud vero apli. Omne qõ nõ est ex fide pctm̃ est: nõ ita intelligendũ est vt quicqd fit ab infidelibꝰ credak esse pctm̃: sed oẽ qõ cõtra cõscientiãᵈ fit edificat ad gehẽnam. vñ ambro. pctm̃ est qõ aliter fit q̃z ꝓbatũ est. I tẽ aug. sup eundẽ locũ. Omne qõ aliter fit q̃z ꝓbatũ est pctm̃ est: nõ tñ omne quod fit cũ fideᵉ bonum est. ignorantia eñ q̃ est ex culpa nocet. Hinc etiam apls ait. Wtũs qui non iudicat semetipsuz aliter faciẽdo q̃z ꝓbet esse faciendũ. vl omne qõ nõ est ex fideᵉ dicik esse pctm̃. qz quicquid ea fide nõ fit vt ad eternã valeat salutẽ: iutile reputatur⁶ apõ dñm. Uñ aug. ait Uis vita infidelium pctm̃ est: nec valet esse bonũ qõ fit absq̃ hꝫ deo. vbi deest eñ agnitio eterne icõmutabilis veritatis: falsa ꝑtus¹ est etiã in optimis moribꝰ. I tẽ cũ dicik nõ est vera pudicicia hois infidelis cũ ꝓiuge sua: negak pudicicia esse vera q̃tũ ad effectũ: z ad ꝓmiũ videlicet eterne salutis. Sicut enim apud hereticos sacramẽta negantur esse vera: non q̃tũ ad formã: sed q̃tũ ad virtutem: sic z virtutes negank esse vere apud infideles: nõ quia vere in eis sint: iuxta illud hieron. Uirtutibus romani ꝓmeruerũt imperiũ: sed quia affectu carẽt eterne salutis. I tẽ illud Ambro. Nõ ẽ putandũ matrimoniũ qõ extra dei decretũ factũ est: sed cuz cognoscitur est emẽdanduz. nõ ostẽditur cõiugiũ non eẽ inter infideles. nullo eñ dñi ꝓcepto gentiles ꝓhibentur coniungi gentilibus: nec ergo eorum cõiugium extra id est extra dei decretum fit. illa itaqz auctoritate iubentur separari ab inuicem qui cõtra dei vel ecclie decretũ copulati sunt vtpote infideles cũ fidelibus vel ꝓsanguinei cũ consanguineis: vel affines cũ affinib⁹. hi oẽs si sibi inuicẽ copulati fuerint: separandi sunt.

Hinc etiam idem ambrosiꝰ in libro de patriarchis.

¶ Fideles infidelib⁹ nõ sũt coniugio copulandi.

QUaue christiane gentili aut iudeo filiam tuam tradereᵐ caue inquit gentilem vel iudeam atqz alienigenam: hoc est omnem hereticam et alienamⁿ a fide tua accipere tibi vxorem

Baptizatus sola volūtate an possit cum xpiana ihere.

in figura q̄ dñs sibi copularet eccl̄iam ex gentib⁹. ij. q. vij. ¶. his itaq̄. Sz pone q̄ aliq̄s hereticꝰ nūq̄ fuit baptizatus voluit baptizari sed nō habuit aquā: cōstat ei oia pcta dimissa esse etiā originale: nunq̄d p̄t cōtrahere matrimoniū cū christiana? dicit h. q̄ nō: qz ianua oim sacramentoz̄ est baptismꝰ. xxvij. di. ¶. verū simili ter nec ordinem posset recipere: forte si suspirauit et se non baptizauit videt contemnere: sic habet quasi nō fuerit xp̄ianꝰ. Jo.

a ℂ Prima. q̄ est inter spōsos z spōsas. Johā. b ℂ Gratia ē. J. xxx. q. v. femine.

c ℂ Si xp̄iana cathecizata. et ita est arg. q̄ cathecuminꝰ nō ē fidel. de hoc dicam. J. xxx. q. j. in pncipio.

d ℂ Hereticis. Hereticꝰ nō p̄t contrahere cū xp̄iana. dicit tñ. h. q̄ si contrahi tenet matrimoniuz: sicut cū excōicato. de cōditionibus q̄ apponunt i matrimonio. no. xxxij. q. ij. olet.

e ℂ Dato. hic nō ponit exemplū bonū. nā in veritate p dationē libelli non dissoluebat matrimonium: immo p̄a erat fornicatio. ex̄ de dinor. gaudem⁹.

f ℂ Tradit. J. xxx. q. v. aliter.

g ℂ Non legitimū. si em̄ pbatuz fuerit aliq̄s impedimētū in tali matrimōio filij non erūt legitimi: vt extra de clā. desponsa. cū inhibitio.

h ℂ Quod ꝯo. hic ititulatur q̄stio tertia: in qua quid iuris sit dirimꝰ xxvj. dist. vnius. nec valet q̄ hic dicitur a Hieronimo.

Cū hereticis catholici nō misceant coniugia.

ℂ Non oportet cū hominib⁹ hereticis⁹ miscere cōnubia. vel z filios z filias dare: sed potius accipe: si tñ se pfiteant xp̄ianos esse futuros z catholicos.

Item ex cōci. vbanensi.

Christiana ꝯmunione caret q̄ iudaice prauitati coniugali se vinculo sociat.

ℂ Si quis iudaice prauitati coniugali societate iūgit: siue xp̄iana iudeo siue iudea xp̄iano mulier carnali cōmixtio misceat/q̄cūq̄ eorū tm̄ nefas admisisse cognoscit: a xp̄iano cetu atq̄ cōuictio: z a cōmunione eccl̄ie p tinꝰ segregef. Item illud augustini. Nō est ratū cōiugiū quod sine deo est. non negat cōiugiū esse inter infideles. Coniugiū em̄ aliud est legitimū z nō ratū. aliud ratū et nō legitimū. aliud legitimū z ratū. Legitimū cōiugiū est q̄d legali institutiōe vel prouincie moꝛib⁹ ꝛtrahit. hoc iter infideles ratū non est: qz nō est firmū z ideo violabile coniugiū eoꝝ. dato em̄ libello repudij licet eis recedere ab inuicē z alijs copulari lege fori z nō lege poli: quā nō sequuntur. Inter fideles ꝯo ratū coniugiū est. quia cōiugia semel initiata ꝯpleta inter eos vlteriꝰ solui nō pſit.

a ℂ Prima cōiugij fides castitatis gr̄a est: si xp̄iana sit nō ē satis nisi ābo initiati sitis sacramēto baptismi. simul ad orationē nocte vobis surgē dū est: z ꝯuictis precibꝰ obsecrandus deus. Item ex cōci. agathensi.

Cū hereticis catholici nō misceant coniugia.

ℂ Non oportet cū hominib⁹ hereticis⁹ miscere cōnubia. vel z filios z filias dare: sed potius accipe: si tñ se pfiteant xp̄ianos esse futuros z catholicos.

Item ex cōci. vbanensi.

Christiana ꝯmunione caret q̄ iudaice prauitati coniugali se vinculo sociat.

ℂ Si quis iudaice prauitati coniugali societate iūgit: siue xp̄iana iudeo siue iudea xp̄iano mulier carnali cōmixtio misceat/q̄cūq̄ eorū tm̄ nefas admisisse cognoscit: a xp̄iano cetu atq̄ cōuictio: z a cōmunione eccl̄ie p tinꝰ segregef. Item illud augustini. Nō est ratū cōiugiū quod sine deo est. non negat cōiugiū esse inter infideles. Coniugiū em̄ aliud est legitimū z nō ratū. aliud ratū et nō legitimū. aliud legitimū z ratū. Legitimū cōiugiū est q̄d legali institutiōe vel prouincie moꝛib⁹ ꝛtrahit. hoc iter infideles ratū non est: qz nō est firmū z ideo violabile coniugiū eoꝝ. dato em̄ libello repudij licet eis recedere ab inuicē z alijs copulari lege fori z nō lege poli: quā nō sequuntur. Inter fideles ꝯo ratū coniugiū est. quia cōiugia semel initiata ꝯpleta inter eos vlteriꝰ solui nō pſit.

prima cōiugij fides castitatis gr̄a est: si xp̄iana sit nō ē satis nisi ābo initiati sitis sacramēto baptismi. simul ad orationē nocte vobis surgē dū est: z ꝯuictis precibꝰ obsecrandus deus. Item ex cōci. agathensi.

Cū hereticis catholici nō misceant coniugia.

ℂ Non oportet cū hominib⁹ hereticis⁹ miscere cōnubia. vel z filios z filias dare: sed potius accipe: si tñ se pfiteant xp̄ianos esse futuros z catholicos.

Item ex cōci. vbanensi.

Christiana ꝯmunione caret q̄ iudaice prauitati coniugali se vinculo sociat.

ℂ Si quis iudaice prauitati coniugali societate iūgit: siue xp̄iana iudeo siue iudea xp̄iano mulier carnali cōmixtio misceat/q̄cūq̄ eorū tm̄ nefas admisisse cognoscit: a xp̄iano cetu atq̄ cōuictio: z a cōmunione eccl̄ie p tinꝰ segregef. Item illud augustini. Nō est ratū cōiugiū quod sine deo est. non negat cōiugiū esse inter infideles. Coniugiū em̄ aliud est legitimū z nō ratū. aliud ratū et nō legitimū. aliud legitimū z ratū. Legitimū cōiugiū est q̄d legali institutiōe vel prouincie moꝛib⁹ ꝛtrahit. hoc iter infideles ratū non est: qz nō est firmū z ideo violabile coniugiū eoꝝ. dato em̄ libello repudij licet eis recedere ab inuicē z alijs copulari lege fori z nō lege poli: quā nō sequuntur. Inter fideles ꝯo ratū coniugiū est. quia cōiugia semel initiata ꝯpleta inter eos vlteriꝰ solui nō pſit.

prima cōiugij fides castitatis gr̄a est: si xp̄iana sit nō ē satis nisi ābo initiati sitis sacramēto baptismi. simul ad orationē nocte vobis surgē dū est: z ꝯuictis precibꝰ obsecrandus deus. Item ex cōci. agathensi.

Cū hereticis catholici nō misceant coniugia.

ℂ Non oportet cū hominib⁹ hereticis⁹ miscere cōnubia. vel z filios z filias dare: sed potius accipe: si tñ se pfiteant xp̄ianos esse futuros z catholicos.

Item ex cōci. vbanensi.

Christiana ꝯmunione caret q̄ iudaice prauitati coniugali se vinculo sociat.

ℂ Si quis iudaice prauitati coniugali societate iūgit: siue xp̄iana iudeo siue iudea xp̄iano mulier carnali cōmixtio misceat/q̄cūq̄ eorū tm̄ nefas admisisse cognoscit: a xp̄iano cetu atq̄ cōuictio: z a cōmunione eccl̄ie p tinꝰ segregef. Item illud augustini. Nō est ratū cōiugiū quod sine deo est. non negat cōiugiū esse inter infideles. Coniugiū em̄ aliud est legitimū z nō ratū. aliud ratū et nō legitimū. aliud legitimū z ratū. Legitimū cōiugiū est q̄d legali institutiōe vel prouincie moꝛib⁹ ꝛtrahit. hoc iter infideles ratū non est: qz nō est firmū z ideo violabile coniugiū eoꝝ. dato em̄ libello repudij licet eis recedere ab inuicē z alijs copulari lege fori z nō lege poli: quā nō sequuntur. Inter fideles ꝯo ratū coniugiū est. quia cōiugia semel initiata ꝯpleta inter eos vlteriꝰ solui nō pſit.

hoꝛ quedā sunt legitima: veluti cuz vxoꝛa parentib⁹ tradif: a spōso dotaf: z a sacerdote bñdicif. hec talia cōiugia legitima z rata appellāntur. Illoꝛ vero cōiugia q̄ cōtēptis oibus illis solēnitatibus solo affectu aliquaz sibi in coniugē copulāt: huiuscemodi coniugiū nō legitimū⁸ sz ratū tantūmodo esse creditur.

latur secunda questio: de qua supra diximus in prima questione.

i ℂ Si quis. ℂ Virginē. idē esset z si corruptā: sz de facto questiū est de virgine forte iō qz videbatur q̄ matrimoniū solueret inter ꝯginē z euz q̄ accedebat ad baptismum: sicut cum alter sponsoꝝ transit ad religionem monasterij: sed nō est ita qz cuz transitur ad religionē fidei bene potest ꝙs vti matrimonio ante. sec⁹ cū trāsitur ad mōasterium.

religio fidei impedit mrimonio vti.

k ℂ Viuente. z conuersa cum viro vel nō conuersa: secū eis cohabitare sequēs autē capitulū intelligit de nolēte cohabitare.

l ℂ Cōiugia. potest tamē ad religionē transire etiam inuita ea cū matrimonium non sit ratum. extra de dinoꝛ. quanto.

Uir et vxoꝛ tenēt duplici seruitute.

Questio.ii.

Quod vero vxoꝛe viuēte alterā ducē nō possit q̄ infidelē dimittere: testat scriptura dicēs alioquin si discesserit ab iuicem z volētes cohabitare dimittitis: z alij vos copulauerit adulteri eritꝭ: filij vri q̄ postea nascētur erūt immūdi. i. spurij. Item ex ꝯci. melden. c. j.

Non pōt quis post baptisma alterā ducere: viuēte ea q̄ añ baptisma sibi fuerit virgo copulata.

Si quis habuerit vxoꝛē ꝯginē añ baptismū viuente illa post baptismuz alterā habere nō pōt. crimina em̄ in baptismo soluūtur: nō coniugia. Gregorius autē testatur econtra dicens.

Licet fideli aliam ducere vxoꝛē: quā xp̄iane fidei odio infidelis dimittit.

Si infidelis discedit odio xp̄iane fidei discedat. nō em̄ ē frater aut soꝛoꝛ subiectus seruituti in huiusmodi: nō est em̄ dimissio peccatum ꝓpter deuz m si alij se copulauerit. ꝓtumelia quippe creatoris soluit⁷ ius⁹ matrimonij circa eū qui relinq̄tur⁸: infidelis aūt discedens z in deū peccat z in mrimoniū⁹: nec est ei fides seruāda cōiugij: qz ꝓpterea discedit ne audiret xp̄z deū esse xp̄ianoꝝ cōiugioꝝ. Hic distinguēdum est aliꝰ esse dimittē volentē cohabitare atq̄ alium discedentē nō sequi: volētem eni cohabitare lz quidē dimittere: sed non ea viuēte aliā supinducere. discedētē vero seq̄ non opz. z ea viuente aliā ducere lz. verum hoc non nisi de his itelligēduz ē q̄ in ifidelitate copulati sunt Ceterū si ad fidē vterq̄ cōuersus est: vl si vterq̄ fidelis mrimonio iunct⁹ est: z ꝓcedente tpe alter eoꝝ a fide discesserit: z odio fidei xp̄iane cōiugē dereliq̄rit: derelict⁹ discedentē nō comitabitur/nō tñ illa viuēte alterā ducere poterit: qz ratū cōiugiū fuerat inter eos qđ nullo modo solui potest.

mrioni uz claudicare nō pōt.

m ℂ Propf deum. i. propter fidem dei.

n ℂ Soluit. ecclesia tamen debet sententiare. sz quid si illa vxoꝛ nō vult venire ad cām cū nō sit de foro eccl̄ie si pōt cōstare ecclesie q̄ nō vult cohabitare sentētiet. hāc glosā nō approbo: qz sine iudicio ecclesie dissoluit matrimoniū. vt. ꝛ. q. j. infidelis.

o ℂ Jus. i. vinculū. sed tūc demū solū cū ꝓtrahit relictus. ar. ex̄ ꝺ dinoꝛ. gandemus in fi. immo etiā pu⁹ credo solutum: sed si alter reuertit ad fidē añq̄ alē duxerit vxoꝛem

Questio.iii.

Trū⁹ ꝯo bigamꝰ sit reputandus q̄ ante baptismuz habuerit vnā: et pꝰ baptismū alterā: auctoritate Hiero. ptz Ait eni sup epistolam pauli ad thymotheum.

Non est bigamꝰ qui añ baptismū habuerit vnā: z post baptismum alteram.

Oportet eꝓz vnius esse vxoꝛis virū. verū hoc post baptismū: ceterū si ante baptismū habuit vnā: z post baptismū habuerit alteram nō est reputādus bigamus. cui ꝓfuus innouato p baptismuz oia vetera sunt dimissa Augusti. vero ꝓtra testatur z Innocen. Ait eni Augu. sup epl̄am pauli ad Titum.

Nō dz fieri epus q̄ añ baptismū habuerit vnā: z post baptismum alteram.

Aluti⁹ ꝯo intelligunt q̄ nec eū ordinandum cēsuerunt⁶ q̄ ante baptismū habuerit vnā/z post baptismū alterā. In baptismate ei crimia abolent nō federatio coniugij dissoluit sicut illa q̄ cathecumina viciata est iter dei ꝯgines ꝓsecrari nō pōt. sic q̄ ante baptismuz habuit vnā: z post baptismū alterā: nō nisi bigamꝰ est reputād⁹. amisit ei qđdā fi advite meritū sz ad signaculi sacrm Ité Jnno. Ruffo z Eusebio epis macedonie multis argumētis ꝓbat talē bigamū reputari. qz ḡ iste cui cā in ꝓsenti agit ante baptismuz habuit vnā/z post baptismū alterā: bigamꝰ iudicaf. z lz vite merito z idustrie scia polleat: tñ in epm ordinari non pōt.

Causa.xxix.

Quidā mulieri nobili nūciatū est q̄ a filio cuiusdā nobilis petebatur in coniugē: ꝑbuit illa assensum. Alij ꝯo quidaz ignobilis atq̄ seruilis cōditiōis noie illi⁹ ſeipm obtulit atq̄ eā in coniugē accepit. ille q̄ priꝰ sibi placuerat tādē venit: eāq̄ sibi in cōiugē petit. illa se delusaz ꝙquerif: et ad priorꝭ copulā aspirat. Hic primū querit an sit cōiugiū inter eos. Secundo si prius putabat hunc esse liberuz: z postea deꝑhendit illum esse seruuz: an liceat ei statim ab illo discedē.

Questio.i.

Quod autez⁸ cōiugium sit inter eos p̄bat hoc modo. Cōiugiū

mrioni ꝙstio: an. i. matrimoniū cōtrahatur iter eos iter ꝙs iteruenit error persone: hoc est dicere: an error psone impediat mrimoniū ꝓhēdū: z dirimat iā ꝓctuz. S. allegat. p z ꝓ. distinguendo q̄ttuor errores: forte / q̄liat⁊/ psone et ꝙdnōis. duo vlti mi dirimunt matrimonium: non ex sua natura: sz ex ꝓstitutione eccl̄ie. naz sicut z papa posſz cōstituere q̄ error qualitatis impediret z esset matrimoniū vbi esset error persone sicut et tenet pignus. licet ibi sit error. ff. de pi h. h. iij.

uz vtrū error impediat

gno.ac.l.s.vnde ex natura nō hz errōr persone q̄ impediat.arg.tñ est cōtra.J.de iacob ⁊ lya:qz nondum ecclesiā constituerat:⁊ tñ tunc impediebat.⁊ est etiā arg.J.qz error impedit emptionē.vt.ff. de Zhen. ẽpt. quid tñ. Et no.q̄ ſm H.⁊ L.nūq̄ errat in ꝑsona:nisi

Error ꝑsone nō facit ꝑmutatur.

prius habita notícia aliqua ō eo cuius nomie alius se rep̄sentet. vnde si aliq̄s offert se sub noīne regis francie alicui puelle:si ipa nihil vnq̄ audiuit de rege francie nec aliquam noticiā hz de eo per famā/vel alio modo:et putat hunc esse regē frācie:non errat in ꝑsona sed in forma vel q̄litate vel nomine. sed si aliqua consentit in aliquez visum vel non visum: tamen aliquo mō sibi cognitum.s.fama vel alio modo:si postea per errorem accipiat alium:etiaz si ab eo fuerit cognita red detur ꝑmo. si vero nullo modo fuerit sibi cognit⁹ cuius p errorē accipiat alium: nunq̄ reddet ꝑmo:qz iterā ⁊ primuz non fuit mr̄imoniuz. nā in penit⁹ ignitū:nec amorem:nec consensum dirigere possum⁹. vnde Augu. Non visos diligere possumus q̄ nobis per famā vel alio modo cogniti:nec cognitos aūt diligere nequimus:sed certe licet hoc possit cōcedi q̄ nō sit restituenda priori: non tñ dico q̄ debeat stare cū secūdo:cū ibi sit error. nam errare est aliud ꝑo alio putare. vt.xxij.q.ij.in ꝺ⁹.⁊ xxxviij.di.cuius. Itē eadē rōne q̄ emit aurichalcum. ꝑ auro cōsentit in aurū qō falsum est. vt.ff. de Zhen. emp. altoqn.⁊ l.q̄d tñ.nā licet nō circa illū cui⁹ nullā noticiā habuit:errat tñ circa ꝑsentē. H. tñ ⁊ L. dicūt q̄ sit mr̄imoniū cū ista:sed hoc non credo cū ibi sit error. ergo nō est ibi ꝑsensus:qz nihil est tam cōtrariū consensui q̄z error. vt.ff. de iudi.l.ij.

a ¶ Itē ꝑsensus. vt.xxij.q.ij.sufficiat. itelligik autē ꝑsentire nisi exꝑsse dissentiat. vt.ff. so. ma.l.ij.§. volūtatē. ⁊ ex̄ de spō. sicut. ⁊ ex̄ de his q̄ fi. a pla.c.ij.

b ¶ Errauit.qz aliō ꝑ alio putauit:hoc est errare

Error ꝓpriꝰ cōsensui.

xij.q.ij.ꝺ⁹.vel ꝑ ꝺo falsuz putare. xxxviij. di. cuius.

c ¶ Cōsensit. Nihil est tam ꝓtrarium ꝑsensui q̄z error. vt.ff. de cōtrahē. emp. alioquin. ff. de iurisdi. omnium.l.si ꝑ errorem.

d ¶ Ordinandus. vt.lxvij.di.pbr̄i.

e ¶ Aliū.q.ꝺ.non.nā nec ille error venditionē ipe dit: licet error seruus ipediat. ff. de Zhen. emp. alioqn. H. tñ dicit.l.q̄ solutē emptio p actionē ex empto. ff. de act. emp. l. ex empto. H. si quis virginem.

f ¶ Persone. p sona est ſm B. rō nabilis creatura indiuidua essentia.

g ¶ Putak. dicit R. quia ihac lfa nō ꝺz esse ipe ⁊ hec vox hic/nō est ꝓnomen: sed aduerbiuz: vt sit sensus. error persone est q̄ putatur esse virgiliꝰ i hoc loco:⁊ ibi est plato. Nam impossibile ē vt pu tes virgiliuz esse platonem. de ꝺcto patz. de re simiter patet:qz impossibile est q̄ quis putet ō virgilio q̄ sit plato. nec ecōuerso. qō verum est ſm opi. illorum qui cōcedunt q̄ ūtū eē virgiliū ē platonem esse virgilium. Alij ꝺo cōcedunt q̄ iste putat illū esse platonē: non tñ putat virgiliuz esse platonē:⁊ hoc accidens qō innuit ꝓpriuum nomen iter q̄s ē. H. hāc opi. secut⁹ est hic. S. ſm hoc planum est qō dicit q̄ hic putak ⁊c. ⁊ q̄ pinguis intellectu errātis putek de aliq̄ q̄ sit ali⁹. habes. xxvj. q. v. nec mirū. vbi dicit Aug. q̄ hunc puto esse hoiem demōstrato demostene. ff. de excep. rei iu. ⁊ an eadē. ff. de fur. si is qui. §. si tu mihi. ⁊ de iureiu. cum q̄. §. si iniuriā. vbi dicit iurisperitus q̄ hunc puto lucium demonstrato seio. Sed ꝺo circa quā ꝑsonā dicis hunc errorē fore: Dico q̄ circa ꝑsentē q̄n. s. cōtrahit cū vno ⁊ credit se cōtrahē cū alio. vnde dico q̄ circa absentē personā nō errat. nā dico q̄ si ꝓmo iam ille consentit in illū est mr̄imoniū. Sed q̄rit si ille est mortuꝰ in quē cōsentit: ⁊ ali⁹ ꝑsentak sibi: an talis error impediat mr̄imoniū? sic. qz licet non sit in rerum natura: nō minus tñ est ibi error ꝑsoue. Itē si aliquis habeat tres filios: ⁊ aliqua cōsentiat in maiorē filiū: postea ꝑsentek minorē: nō tenet mr̄imoniū cum eo.

h ¶ Uenditurū. i. venditū se traditurum.

i ¶ Emeret. i. quasi a se emptū ꝑ traditionē acciperet. ideo aūt sic exponūt docto. qz si duobus venditū deret ⁊ scō tra duob⁹ deret scō⁹ esset successi potior vt. C. de uet tra rei ven. quotiēs dēs po ff. de rei vendi. sterior si a ticio. sed. S. ipm ē intellexit iuter ā fiat po istā sic q̄n. s. scō

Uendi tio non est vbi mate ria er ratur.

nozem non esset vendi turus si eum co gnosceret. vnde cū erraret i ꝑso na q̄ scō offere bat ꝓcium nō contrahebat cū ea. ff. ō fur. si q̄s vxori. §. cū ticio. ff. de cōtrahen. emp. cuz seruo. nec errans dñiū trāsfert. ff. de acqui. re. do. si procurator. ⁊ sic plana est lfa. Et. l. si a ticio. ⁊ illa. l. quotiēs. intelligik cū scienk cuz duob⁹ cōtraxit. Docto. tñ exponūt vt dixi/ emeret. id est emptū acciperet. ⁊ hoc ꝓpter illō q̄ se quik: nunq̄ cuz paulo. ⁊c.

a ¶ Aurichalcuz. voluit dicere marcellus q̄ eēt emptio ⁊ vēditio: qz i corꝰ ꝑsensum fuit licet fuerit errat ū in materia. i. in substātialiuz qualitate. Sed vlpian⁹ eū correxit dicēs non esse venditionē vbi errat̄ est in materia. ff. ō cōtrahen. emp. in venditionib⁹. pignus tñ tenet si obligat es ꝓ auro: vt. ff. de pig. act. l. j.

b ¶ Putabat. si quis autē errat in ꝓpuo nomine: ꝺū tñ certū sit de quo cōsentiat: hoc non officit. C. de testamentis. si in nomine. secꝰ autem in appellatiuo. ff. de heredibus instituꝰ. nō ō minus. ff. de lega. j. l. iij.

chalcumᵃ et ita me decipet: nūq̄d dicerer ꝑsensisse i auri calcū: nec ḡ aliq̄n i illū ꝑsēsi q̄ ꝑsensus nō est nisi volūtatis. sicut ergo hic error materie excludit ꝑsensum: sic ⁊ in ꝓpugio error persōe. Nō em̄ ꝑsensit in hunc: sed in eū quē putabatᵇ esse. Sz obijcit. Jacob nō ꝑsenserat in liam sed in rachel: septē siquidem annis ꝓ rachel seruierat. Cū ergo eo ignorante lia esset sibi suppositā nō fuit cōtugiū inter eos: si error ꝑsone ꝑsensuz excludit q̄ (vt dictū est) nō in eā ꝑsenserat: sed in rachel. His ita rñdek. Consensus alius est precedēs: alius subsequēs: precedit ꝑsensus q̄n̄ anī carnalē copulā in indiuiduā vite ꝑsuetudinē vt q̄z ꝑsentit: subsequt q̄n̄ post cōcubinalē siue fornicariū coitū cōsentiūt in idem. Jacob ergo et liam nō fecit contuges precedens cōsensus: sed subseqns[c]: nec tñ ex primo ꝓcubitu fornicari iudicank. cum ille maritali affectu eam coḡuerit: ⁊ illa vxorio affectu sibi debitū ꝑsoluerit: putans lege ꝓgenitaꝝ ⁊ patris imperijs se sibi iure copulatā. Qz aūt error ꝑsōe nōnullos excuset: aucte illa probatur qua soror vxoris vtroq̄ i scio[c] sororis evidelicz ⁊ marito i lectū ei⁹ iuisset. ⁊ a viro sue sororis cognita phibek: q̄ sine spe ꝓpugij ꝓpetuo manere censeak. ille tñ q̄ cognouit eā p ignorantiā excusak. Alter etiā hoc ꝑbak. diabol⁹ ñ nūq̄z se in angelū lucis transformatᶠ: nec est ꝑiculosus error si tūc credit esse bonꝰ cū se bonū simulat. si ergo tunc ab aliq̄ siplici q̄reret: an sue brtudinis vellet eē ꝓceps:

Uirgilium putare eē platonez est ipossibile.

Saul adorauit demonez

Uēditō triplici ter rescidit.

c ¶ Subseqns J. xxx. q. v. §. sed obijcitur.

d ¶ Progenitaꝝ. cōsuetudo erat maiorē primo nuptui tradere.

e ¶ Inscio. J. xxxiij. q. j. ⁊. ij. in lectum.

f ¶ Trāsformat. ē. xxvj. q. v. epi.

g ¶ Consortium. hoc vez est q̄ iste nō peccat cū ita spāliter ⁊ i genere dicit se velle esse participē sue brtudinis: secus si aḡ spālia descēderet: nō tamē ob hoc excusak. Saul q̄ adorabat demonez quem credebat esse samuelē. xxvj. q. j. nec mirum. hoc ō q̄ intercessit culpa sua vel ibi idolatria adorauit.

h ¶ Rescinderet. vt. C. ō resci. ven. quis. ō. nisi esset deceptᵘ vl tra dimidiā iusti precij. vt ex ē emp. ⁊ vē. cū dilecti. vel nisi haberet pestiferas herbas vt. C. de edil. edic. l. si prediū. vel nisi ddisset dol⁹ cām ꝓtractui. vt. ff. ō dolo. l. elegāter.

diuisio

Ecūda q̄stio. hec q̄stio diuiditur in quattuor ptes. In prima ꝑbat per tres auctores q̄ si quis scienter consentit in ancillā tenet matrimonium. Secūda ibi his ita. Tertia ibi. Si vero. Quarta ibi Queritur etiam. Johannes de fan.

Libera q̄ ignorāter

i ¶ Secūda. hic queritur: an serui conditione reperta. libera possit recedere: ⁊ ꝺez sic: si ignorauit

cū suo eū esse seruū qñ cōtraxit cū eo: vt. j. eo. si dis igenuus. Scit. an ab eo recedē possit.

Errās in meliorē ꝓdītōe an possit mīmoniū dirimere Gala. iij. d.

j. coꝛ. vij. g.

Mat. vj. b.

Seruꝰ ab ecclesie sacramentis non est amouēdꝰ.

tabat libeꝝ si postea illū iuenerit seruū. Nō vero mulieri non liceat a seruo discedere multis rōnibus videt̄ posse ꝓbari. In xp̄o eñ iesu nec iudeꝰ nec grecꝰ nec seruus neq; liber: ergo nec in coniugio xp̄ianoꝝ. eadē eñ lege i fide xp̄ivterq; regit: indifferenter eñ ab apl̄o dicit oibus Qui vult nubē nubat i dño. z iteꝝ mulier nubat cui vult in dño tm̄ non p̄cipit vt in genua nubat ingenuo: ancilla seruo: sz quelibet eaꝝ cui vult nubat in dño. Item Julius papa. c. iiij.

¶ Licz seruo matrimonia contrahere.

OMnibꝰ nobis vnꝰ ē pater in celis: z vnusquisq; diues paupꝰ seruꝰ liber eq̄liter ꝓ se z ꝓ aliabus eoꝝ rōnē reddituri sūtᵇ: quapꝛopter oēs cuiuscūq; conditionis sint vnā legē cōtū pertinet ad deū habere nō dubitamus. si aūt oēs vnā legem habēt: ergo sicut ingenuusᵇ dimitti nō pōt: sic nec seruꝰ semel cōiugio copulatꝰ vlterius dimitti poterit.

Item zacharias papa.

¶ Ancillam in matrimonio suscepta vxo dimittere nō licet.

SI quis liber ancillam in matrimoniū[c] acceperit: non habet licētiam dimittere eam si cōsensu amboꝝ cōiuncti sunt: excepta cā fornicatōis. sz vna[f] lex dei ceps erit p oīa viꝝ z femine.

Item Julius papa.

¶ Inꝛ patronū z liberā cō stat esse mīmoniū legitimū.

SI quis ancillā suaz in libertatē donauerit: z in matrimonium sociauerit: dubitaf[g] apud quosdā: vtrū hmōi nuptie legitime esse videanꝝ an non? Nos itaq; vetustā ambiguitatē decidentes talia connubia legitima esse censem⁹. si eñ ex affectu fiūt oēs nuptie: nihil impiū z legib⁹ contrariū in tali copulatiōe fieri pōt: quare predictas nuptias inhibendas existimauerim⁹? His ita respondeꝛ. nō negaꝝ ingenua posse nubere seruo: sed dicit q̄ si nesciꝝ eē seruilis ꝓditionis libere pōt dimitti: cū seruitꝰ eius fuerit deprehensa. Illud aūt apl̄i z Julij pape intelligendū est de his quorū cōditio vtriq; nota est. huius aūt cōditio mulieri incognita erat: nō g̃ p̄missis auctoritatibꝰ cogit manere cū

Matrimoniū pt esse inf seruū z liberam. ij. ps.

matrimoniū inter claꝝ virum z abiectam mulierem et inter senatoꝛem z liberam.

Leges an habeāt locum in mīmonio.

h ¶ Et legib⁹. Et ita si leges cōtradicerent z illis legibus canon non obuiet non tenet matrimonium nam q̄ leges habeāt locum in matrimonio videtur licet. h. cōtradicat. arg. xxxv. q. v. ad sedem. g. xxvi. q. ij. quod autem. xxvij. q. ij. lex diuine. in fi. vnde dicunt quidam q̄ cum hic lex dicat non esse matrimonium cum ancilla. vt. C. de ince. nup. l. iij. et canō nō excipiat nisi cum scienter ducit q̄ vbi etiam cū libera contrahit seruus credens se cōtrahere cuz serua non tenet matrimonium.

¶ Vbi sta. ¶ Hec est scōa ps. q. in qua dicit q̄ si credebat vir aliquā liberā z erat ancilla poterit ab ea separari. z hoc ꝓbat per tria ca. Jo. de fan.

Ancillā ignoranter ductaz etiā pꝰ manumissionē pt li ber dimittē.

mīmoniū int liberā z seruuz pt etiā a seruo dissolui.

SI ds ingenuꝰ. ¶ Faciat. Sz pōe q̄ liber ignoraēr ꝛit cuz serua: postea dns manumittit eā z ipe cognoscit eā post eius manumissionez: post ꝓperit eā fuisse ancillā tpe ꝛtracti mīmoniꝰ: qrit an possit eā dimittere: z dicim⁹ q̄ sic q̄. ꝛ. ille ab iutio nullus fuit: sed si dns eiꝰ tūc tēporis sciebat ꝛhi matrimoniū z tacuit: tunc tenet matrimoniū: q̄ eo ipso intelligit ei dedisse libertatē. ē. iaten. de nup. ff. si vero ab initio. colla. iiij. z i autē. vt liberti. de cetero. ff. si quis col. ix. Sz pone q̄ libera ꝛtraxit cū eo quē credebat liberuz: sed postea cōperta conditiōe seruitutis: nihilomin⁹ vult stare secū: sed ille recusat. Dicit q̄daz hoc matrimoniū esse ex vna parte. z nō ex altera. vt extra de eo qui du. i ma. ca. ſ. sed dico q̄tum ad neutruz est mīmoniuz, vñ neuter cogit stare cuz altero q̄tū ad vinculū mīmonij. sz rōne fidei ꝓmisse bene tenetur ei. Itē pōt dici cuz maiꝛ cōtrahit cū miꝛi q̄ q̄tū ad neutrū ē matrimoniū z q̄tū ad vinculū matrimonij eq̄ pōt maiꝛ recedere a minoꝛe sic miꝛ a maiꝛe: sz nō est ita q̄tum ad fidē ꝓmissaz.

a ¶ Faciat. Consilium.

b ¶ Si nō pt. Jdē si nō voluerit: vt sit q̄s ex positō ifa seqns sz nec dns cogit eā vē dē. ar. j. q. ſ. eos

c ¶ Sciebat. Nō videt̄ celat⁹ qui sciuit: nec debuit certiozari q̄ nō ignoꝛauit. vt. ff. de ac. emp. z ven. l. ſ.

d ¶ Habeat. Dicit tm̄ lex q̄ si filia senatoris ꝛhat cū liberto non tenet. ff. de senato. filiā. sz illud ꝑm leges nō tenet: sed ꝑm canones tenet. q̄ matrimonia iure poli regūtur. ij. q. iij. ℌ. hinc.

QUius rei cā. ¶ Remouisse. nunquid ergo sine iudicio ecclie pōt liber dimitere ancillā quaz credebat liberā: videt̄ hic q̄ sic. xxvij. q. ij. ancillā. nā ꝓpter inedo eā sibi facit p̄iudiciū: vt extra de conu. ser. ꝓpoſuit. secus tamen videt̄. vt. xxvij. q. ij. seculares. xxxv. q. vi. multoꝝ. nā si causa separatiōis sit manifesta: tamē sine iudicio ecclesie non debet dimitti: vt ex ō dicit̄. pozro. Nā pendēte accusatiōe alt alteri tenet reddere debitū: vt eē vt lite pēdēte. laudabilem: et hoc pōt admitti: vñ de si petita fuisset hec restitutō audiri ñ debuisset: et pendente cā non negabit ei alimēta: vt. ff. de li. agno. si neget. spōte tamē nō debet ei ꝓmisceri ne fiat ei ꝓiudicium: sz ad mandatū ecclesie potest. ff. de ap. cū ex causa.

f ¶ Probare. sed quare ꝓbat ista se liberā cū actoꝛ semper incūbat ꝓbatio? vt. vj. q. vi. ac toꝛ maxime cū ipsa fuerit in possessione libertat⁹? Sed dic q̄ sponte assūpsit hoc onus: vñ mos ei gerēd⁹ erat: vt ff. de ꝓbationibus circa.

Liber ignoranter cū ancilla ꝛit an sine iudicio ecclesie illam dimittē possit.

Probatio incūbit actoꝛi. ij. ps.

g ¶ Approbata. i. a iudice pnūciata. et nota q̄ si iudex pnūciaret eā liberā et ingenuā: talis sentētia oibꝰ ꝓiudicat. ff. de statu ho. ingenuū. Si autē ꝓnunciaret nō eē seruā: sententia ipso iure nulla esset. ff. de ꝓbationibus. l. ſ. Sed si ꝓcurator dicat se scire eā liberā: et ꝓbare nolit: tenet sententia. ff. de li. cā. l. diui.

h ¶ Marito. ar. q̄ q̄ in initio litis restitutionē non petijt: postea petere nō possit. ff. ij. q. vj. ℌ. exceptio. Sz hoc veꝝ ē cū in modū exceptiōis obijcit restitutio. sed si directe in modū actionis: posset vtiq; ad sententiā: vt extra de cau. pos. pastoralis.

i ¶ Erlatū. ¶ Diuoꝛtij. sed vnde haberet iste oc-

Uēditio hoīs liberi tenet q̄nq; in terue=niētib⁹

cassionē diuortij ꝓpter hoc: certe per legē que dicit q̄ sernit⁹ supueniens diuimit mīmoniū.ff. de diuor. l.j.⁊ in auf: de nup. ℌ. si vero. colla. iij. Sed qualit̄ potuit iste seyē dere cū ex hoc sequat q̄ idē sit qui venit: ⁊ qō venditur: qō est ꝑtra illud.ff. de re. pmu. l.j.

maxime cum dn̄s erigant vt vē ditio liberi hois teneat. sez vt patiat se venunda ri ad preciū par ticipandū: et vt in veritate ptici pet: et vt non sit ignarus sue cōditōis. ⁊ vt emptor ignoret ei⁹ ꝯditionem: ⁊ vt sit maior. xxv. annis. ff. d. ad li ber. procla. l.j. ⁊ ij. Itez queritur vtrū iste q̄ se vēdit possit repeti ab vxore q̄ ius habet in eo: ⁊ in cuius opprobri um redūdat hu ius seruit⁹? ar. q̄ sic. ff. de libera. cau. l. ij. et. iij. quod cōcedit ℣. marie cuz ip sa fuerit absens nec poterat pro clamasse. arg. ff. mā. si precedente. ℌ. luci⁹. ⁊ hoc ꝓcedo cū vir nō habeat copiam sui corporis: ſz mulier. et ē arg. ad hoc. xxxiij. q. v. q̄ deo.

Warn. ci. ꝛ. a.

illj. ps

a ¶ Scōm secularē. nō roma nā. nam ſm eaz ob seruilem con ditionē viri non mutatur ꝯditio vxoris. ſz ſm legem lōbardam ſm quā non illa vxor vel filij re diguntur in seruitutē: sed secunda cū filijs vt in lom barda. de his qui se in ser. alteri sub. l. penul. ⁊ vl. In his enim legibus dicitur q̄ vxor quā tunc habebat: vel filij non redigūtur in seruitutē. sed secunda cuz filijs: sed si illa defuncta alia ei nubat libera: et ipsa ⁊ filij e⁹ rediguntur in seruitutē: vel facit hic mentionem de senatuscō. claudiano. ſm q̄ si libera ibat in amplexus serui seruā efficiebatur. sed sublatū est hoc. C. ad senatuscon. claudia. l.j.

b ¶ Dimitti. arg. licet aliq̄d deueniat ad id a quo incipere nō potuit: non tamē ꝓpter hoc irritatur. ℣. di. lv. ꝓcepta. J. prima. q.j. ad limina.

seruum se fecit: vtrū necessa rio mulierez tenere debeat: et si tenuerit vtrū illa quoq; ſm secularē⁹ legem seruituti subijci ꝺbeat q̄situ est. Judica tum est vxorē minime debere dimittⁱ: nō tñ ob xp̄i legē mulierē in seruitutē redigi: dū ille nō ex cōsensu cōiugis se ſuū fecerit quē libe rā ipa maritū accepat. Queritur etiā si ſu⁹ vn⁹ alter⁹ an cillā accepit: an sit ꝯiugium int̄ eos? ℣. de his ita statutū est in ꝯcilio gabilonēsi.

¶ Legitia vxoꝝ ꝯiugia sua auctoritate dñi nō dirimāt.

Jctū ē nobis q̄ q̄daz legitia seruoꝝ ꝯiugia potestatiua quadā ꝓsumptione dirimāt: nō attendentes illū euāgeliū. Quos de⁹ ꝯiunxit hō non separet. Unde nobis visum est vt ꝯiugia seruoꝝ nō dirimant: etiaz si diuersos dños habeāt: ſz in vno ꝯiugio pmanētes dñis fuiāt suis ⁊ hoc illis obseruādū ē: vbi legalis ꝯiūctio fuit: ⁊ p voluntatē dñoꝝ.

Causa. xxx.

Quidā popu lorū frequē tia impedi tus filiuz su um ꝺ baptiſ mate ſusce=

pit dum crederet se alienuz ſuſcipere: vxor autē eius dū callide vellet ſuscipe ꝓpriū ſuscepit alienū: quē vir adoptauit sibi in filium: ⁊ ex vxore sibi filia nascitur: quā filio suo adoptiuo spirituali vxoris: dum vterq; esset in cunabulis tradidit/ post triēniuz vxor moritur: ⁊ cōpater ei⁹. relictam ꝓpatris vxoris sue vir clam sibi desponsauit: ali quātulum temporis effluxit ⁊ alius publice eam duxit in vxorem. Queritur primum an vxori sue debitum reddere valeat: qui proprium filiū ꝺ sacro baptiſmate ſuscepit Secundo: an sponsalia contrahantur inter infantes?

Tertio: an ſpuales vel adoptiui filij naturalibus copulari valeāt? Quarto: an vxorē compatris vxoris sue alicui ducere liceat? Quinto: an clandestina desponsatio manifeste ꝓiudicet.

¶ Questio. j.

Quod autez proprium filium in spiritualem sibi transferens vxoꝝ sue debitū reddere nonvaleat ratione et auctoritate probat. Nulla em

ſint in diuersis, puinciis? credo alterū cōpellendū vt ꝺeat reliquo: vl si neuter emere vult redimat eccle sia. Nō em̄ ꝺbet vxores a viris separi. vt. xxxiij. q. ij. quos de⁹ cōiunxit. ⁊ C. cō. vtriusq; iudi. possessionū. ⁊ ar. ff. de edi. edic. plericq; mā peccarēt dñi eos separādo. ⁊ ita saltē indirecte sūt cōpellēdi relaxare eos: vt ex ꝺ iudi. nouit si nō est q̄ emat: ⁊ potius sequit vxor vir. ꝺ ecōuerso xxxij. q. ij. vnaq̄q. Uel distigue an cilla nubat volēte dño vel non: vt dixi. xiij. qō. ij. vna quez:

Uxores a viris ꝓ dños non separent

d ¶ Legalis cōiunctio. i. legitima. id ē cōmunis sensus.

e ¶ Volūtatē maxime. qz eniā eis iuitis pōt cōtrahi matrimoniuz: vt extra. e. c. j. Johan.

Quidā. Expedit̄ impedimētis mīmonij in ꝑcedētib⁹ causis ānectit. S. hāc. xxx. cām in q̄ tractat de alijs impedimētis. sez de cognatiōe ſpuali: legali ⁊ impotētia coeūdi. Apponit etiaz inciꝺenter de clāde stinis nup tijs ⁊ solēnib⁹. vt aūt hec ⁊ alia faciat cōpetēti⁹ ꝑmittit thema: de q̄ v. elicit q̄stiones.

Quod aūt hec. q. ꝺicit tres ptes In ꝓma quarū ꝓbat ꝓ duo ca.

f ¶ Qō aūt. ℌ depingit. j. q. an sez ꝺ suſcipit ꝓpriū filiū de sacro fōte possit postea ꝓmiscere carnalit̄ sue vxori: cui ꝓ tale factū cōpater factꝰ est? ꝺicit q̄ ꝺ q̄ sic ſz canones varie loquunt de eo. In ꝓmo ⁊ in scōo ca. ꝺicit q̄ ꝺeat ab ea separari. in q̄nq; em̄ ca. sequentib⁹ ꝺ cōtrariū: q̄ ꝺeat ab ea separari. Sed contrarietas hec soluitur. extra ꝺ cog. spi. si vir vel mulier. vbi ꝺicit a⁹ exā. q̄ siue vir siue mulier ex malicia siue ex ignotātia ſuſceperit filium suum de sacro fonte: non ideo a viro separanda est: nisi ad seruandā con

diuisio

Warit⁹ ꝓpriuz filiū de fōte ſuscipies non ob hoc est ab vxore sepād⁹

tinentiā possit induci. idē ꝺicit. J. e. de eo. Capitula q̄ que ꝺicunt: q̄ tales sunt separandi nō tenēt: qz sunt ꝓtra euangelium qō ꝺicit ob solam causam fornicationis fieri separationē. Uel qō ꝺicit in eis q̄ ꝺeāt separari intelligas tādiu quousq; penituerint. ℣. q. si ep̄m. Uel ꝺic q̄ ꝺebēt separi sub ea ꝯditione si pōt induci ad cōtinentiā. vt ex ꝺ cog. spi. c. ij.

a ¶ Permittitur. hoc male ꝺicit: innuit eni q̄ nō possit contra here: misi inueniatur ꝓcessum: sed cōtrarium est verum. J. e. q. iij. qui spiritualē. ex ꝺe spon. cū apud.

Eruenit ad nos.

b ¶ Ex lauacro. ꝺicunt quidaz q̄ si ſuscipio filiū iudei de sacro fonte int̄ me et ipsum non cōtrahit cōpaternitas: ꝺa nichil ad ꝓstitutionem ecclesie sit ꝺ his que fotus sunt. ij. q. j. multi. vnde si iudea postea conuertat ad fidem possum cuz ea cōtrahere: qz nō reuiuiscit qō nihil fuit. ꝺicunt tamē q̄ si ita esset ſm legē mosaycam q̄ cōtra heretur iter eos compaternitas per circūcisionē

ppaknitas an ℣ha⁹ si ꝓpian⁹ filiū in dei ꝺ sacro fonte suſci piat.

contraheretur sicut nunc per baptiſma contrahit. inter ſuſceptum aūt ⁊ ſuſcipientē in his que ꝓcedunt baptiſmum ꝓtrahitur vinculum cōpaknitatis ⁊ licet adhuc nō sit in fide vel in veritate ante baptiſmū. vt. xxxiij. q. j. caue. ꝺestinatione tñ quadā fidelis reputat. ℣. tñ ⁊ R. ꝺicunt q̄ inter me ⁊ iudeā cui⁹ filiū de sacro fonte ſuſcipio ꝓtrahit cōpaternitas. vñ non possum cuz illa ad fidem conuersa contrahere. Idem ꝺicit ℣. q̄ bene cōtrahitur cōpaternitas inter me ⁊ patrē ſuſcepti de sacro fonte: licet hereticus/ si aliquando fuit baptizatus.

c ¶ Usum. loquit̄ de cōiunctis ante cōpaternitatē ⁊ non de cōiunctis post. put quidā mentiuntur.

d ¶ In archuis. ab archa ꝺictuz est archiū: vbi ſz reponunt libri et p tales libros fit fides. vt extra de rescrip. ad audientiam.

baptiſmi sep=tē sunt

e ¶ Memoze. hic incipit respondere.

f ¶ Septē dona baptiſmi. ꝓmū: salis collatio. vt. J. de cōſe. di. iij. exhinc. scōm: aurīū ⁊ nariū linitio cuz dona, sputo. tertiū ē in pectoze ⁊ i fōte crucꝭ fctā signatio

vt. e. di. postea signat⁹. quartū est olei sancti vnctio. vt ea. di. deinde a sacerdote. Quintū baptiſmi ablutio. vt ea. di. venit. Sextum in vertice chrizmatis perunctio. vt ea. ꝺist. postꝫ. Septimuz eiusꝺe in fronte facta signatio. vt. ea. di. pbri.

vtrum viri ac mulieres redirēt ad ꝓpriū thorū: btē memorie scti patres Juli⁹ Innocētius ⁊ Celestin⁹ cū eōrum plurimorū ⁊ sacerdotū consensu in apl̄orum principis eccl̄ia prohibētes talia ꝓscripserunt ⁊ confirmauerunt: vt nullo modo se in cōiugiū reciperēt mulieres ac viri quicūq; aliqua ratione ſuſceperint natos propriosꝫ sed separent se ne suadente diabolo tale viciū inoleſcat.

Scitis quia quomodo sunt septē dona spiritussancti: ita sunt septem⁹ dona baptiſmi

A primo ergo pabulo⁹ sacrati salis ⁊ ingreſſu eccleſie vſq; ad confirmationē p̄ chriſma hoc est a primo vſq; ad septimū nullus xp̄ianus suā cōmatrem in coniugiū ſuſcipere debet. Et qui ꝓsumpſerit: tādiu vinculo anathematis religetur: donec penitentiā digne egerit.

Item ex concilio apud vermeriam. capitulo. iij.

¶ Ab vxore separet q̄ filiastrū suū cōram ēpo tenuit.

c. nullo. ergo patet q̄ adhuc est membū diaboli. nō ergo potest esse filius ſpūalis. ℣. ꝺicit q̄ in quolibet istorum cōtrahitur cōpaternitas: ⁊ ꝺicit q̄ ante baptiſmū nondum est homo spiritualis: est tamen filij spiritualis. ⁊ ꝺicitur spiritualis ad differētiā carnalis vel adoptiui filij. Si hoc vis ꝺicere tūc ꝺicas q̄ in illa ꝺecre. cōtracto filio ille nō erat filij viri: ſz tñ mulieris: ⁊ sic plana est. Uel ꝺic q̄ ſz ℣hatur cōpaternitas: non tamen talis compaternitas sufficiens ē ad dirimendum. Alij ꝺicunt q̄ tñ in baptiſmo et cōfirmatione cōtrahitur compaternitas. Sed quero qō donū contrahat per ista que precedunt baptiſmuz vt sine spe dānatus sit etiā infans q̄ moritⁱ an baptiſmū. vt. J. de ꝑse. di. iij. firmissime. ⁊. c. nulla? Dicunt q̄ dā q̄ prosunt ad minorē penā: sed hoc non videtur quia leuissima est pena paruulorum. vt. J. de conse. ꝺist. iij. c. generante. ergo videtur q̄ non possit esse leuior. Alij ꝺicunt q̄ hec dona ꝓsunt viuētib⁹ nō mouentib⁹. fortiores em̄ sunt ad resistē dū ꝺyabolo vt. J. de conse. ꝺisti. iij. postea. ⁊ ca. exhinc. sed ex hoc

ppaknitas vtr̄ ℣hatur ex his baptiſmū p̄ce dunt.

g ¶ Pabulo. ℌ videt q̄ ex omibus q̄ precedūt baptiſmū cōtrahāt cōpaknitas vt. J. e. q. iij. si qs vnus. ⁊. J. de ꝑse. ꝺist. iij. in cathecismo. nā ⁊ xp̄iana ꝺicitur postꝫ cathecizata est. vt. xxxiij. q. j. caue. Sed contra clemens ꝺixit q̄ es q̄ precedunt baptiſmum vir ipediunt matrimoniuz ꝓtrahēdū ⁊ nō ꝺirimūt contractū. vt ex ꝺe cog. spi. ꝓtracto. Item baptiſmⁱ est ianua omnium sacramentorum. vt. xxxij. ꝺi. ℌ. veruz. cum ℌ ianua non sit aperta nulluz sacramentū pōt ingredi. Item ꝓpter cathecismuz nō fit aliquis aptⁱ contrahere mīmoniū. vt. xxxiij. q. j. caue. Itez si ꝺecederet sine baptiſmo nō ꝓdesset ei cathecismⁱ quin perpetuo esset damnatus vt. J. de conse. ꝺi. iij. firmissime. et

Dona q ℣hūt ꝑ cathecismuz ad q̄d ꝓsunt.

sequit q oēs garnuli equalē penā patient: qō vir ē credibile. Si qras an hec dona sint sacramentū vel non: dico q non: qr omne sacramentū cōfert saluteē. vt. ℣. ſ. q. ſ. multi. sed si appelles sacramentū. i. signū future grat ie: tunc cōcedo esse sacramentum.

Sacrm oē salutē ꝓfert

SI qs filiastrū suū vel filiastrā añ eꝝ tenuerit ad ꝓfirmationē/ sepeł ab vxore sua: ꝛ nunꝯ aliā accipiat. sit ꝛ mulier. ¶ contra vero scribit Nicolaus Salonitano eꝑo dicens.

¶ Nō separet a viro q̄ filiastrum de sacro fonte leuauit

NOsse desideras: vtrū mulier q̄ viri filiuꝫ ex alia[a] femina genitū de sacro fonte leuauerit: postmodum possit cū eodē viro copl'ari[b] q̄s ꝛō ꝓiūgi posse decernim⁹ q: ℞m canones sacros: nisi ambor̄ cōsensu nulli[c] religiōis obtētu dz cōiunx dimittē cōiugē. Pertinet aūt ad igēs vxoris exitiuꝫ q̄ habēs odio virū vel ifirmitatē ei⁹ nō cōsiderās: q̄si cā p.. tatis opał impietatē: maxime cū apls ꝑcipiat. Nolite iquiēs fraudare[c] iuicē: nisi ex ꝓsensu ad tp̄s vt vacetis oroni. ꝛ iterū Reuertimi in idipꝫ ne tētet vos sathanas ꝑpł incōtinētia vestrā. ergo si nō ex ꝓsensu vtriusq̄ ꝓiugis factū eē ꝑ baptismū: nō fraudētur[d] inuicē: ſz reuertank in idipm: ꝑsertim cū dicat apls. Uxor sui corporis ptātē nō hz: sed vir. et vir potestatē sui corꝑis non habet: sed mulier. I tē ex cōcilio gabilonensi. ca. iiij.

¶ Nō sepeł a viro ſz pniam agat: q̄ filium suū cōtraz eꝑo fraudulēter tenuit.

DIctū est nobis q̄sdaz feminas desidiose: q̄s dā vero fraudulēter vt a viris suis separenł ꝑpr̄ios filios cōtrā eꝑis adꝯfirmandū tenuisse. vñ nos dignū duximus: vt si qua mulier filium suuz desidia aut fraude aliq̄ cōtrā eꝑo tenuerit adꝯfirmā dū: ꝑpł fallaciā[e] suā: aut ꝑp fraudem q̄diu viuet pniam[f] agat: a viro tñ nō separetur. I tē ex cōci. magūcien. c. x. in claustro sancti albini hīto

¶ Separētur et graui penitentia plectentur: qui filiolā suam vl'spirituale matrē duxerit in vxorem.

DE eo q̄ int'rogastis: si aliq̄s filiolā suaz in vxorē duxit: ꝛ de eo q̄ cū cōmatre spūali concubuit: ꝛ de eo q̄ filium suū baptizauit: ꝛ vxor ei⁹ eū de fonte suscepit hac cā vt dissidiū ꝓiugi fieret: si postea i tali copulatōe possint ꝑmanere: ꝛ De talib⁹ sic respōdendū est: si filiolaz aut cōmatrē suā aliq̄s in cōiugiū duxerit: separādos eē iudicam⁹: ꝛ graui penitētia plectēdos. si aut̄ coniuges legitimi vnus aut ābo ex industria fecerint: vt filiū suuz de fōte suscipere̅t: si innupti ꝑmanerevoluerit: bonū est/ sinautē grauis penitētia insidiatoꝛi iniūgał ꝛ simul maneant. ꝛ si ꝑuaricatoꝛ ꝓiugi supuixerit. acerrima penitētia mulctet. ꝛ sine spe[g] ꝓiugi maneat. I tē Nicola⁹ papa rodulpho bituricensi eꝑo.

¶ Non ſeparentur ab vxoribus qui filiastros suos cōtrā eꝑo tenent.

DIctuꝫ est e. ¶ Fallaciam. ar. q̄ dol⁹ nemini debz patrocinari. vt. xv. questione sexta. ca. ſ. et. xx. q. iij. constituit. ff. de dolo nec ex dolo.

f ¶ Penitentiā. interiorez ꝛ semp doleat se feciſſe

g DE eo q̄ō. ¶ Sine ſpe. xxvij. q. ſ. hi qui

AD limina bti petri.

a ¶ Innotuit id ē notificauit.

b ¶ Cogente. idez esset absq̄ necessitate: sed tūc ei penitētia imponēda esset et vigentissima necessitas excusat. de cōse. dis. ſ. sicut. non tñ pat filiū in necessitate ꝓfirmabit: q: illud eꝑale est.

c ¶ Dicēte. ℣. di. xxv. deinde.

d ¶ Necessitas. sic. ſ. de conse. dist. i. sicut. ſ. xxxiij. q. i. cap. ſ.

e ¶ Uxerit. no. ergo q̄ō p⁹ legitime factū ē ꝑpter supuenientem cām infringi debet etiā q̄ius res deuenerit ad eū statū a quo incipere nō potuit. vt. ℣. dis. iv. precepta.

f ¶ Auctoritates. ſcz q̄s deus ꝓiūxit hō nō separet ꝛ vbi dicitur vxorem non esse dimittendā nisi causa fornicationis. xxxiij. q. iij. c. q̄s deus.

¶ Fdia. ¶ Hec est. iij. ps. q. in q̄ dicitur q̄ō in sequentibus capitulis cōtinetur. Johan. de fan.

g Mēs. hec tria. c. nō iducit. ℣. nūl vt ostendat q̄t modis dicatur filia spiritualis.

h ¶ Ut ꝛ ipſ. nec notat omni modaz similitudinem: nisi quo ad ipsum sacerdotem qui suscipit penitentiaz. filius enīz eius bene potest ducere quaz pater receperit ad penitentiā. non tamen quā immersit in baptismo. multa eñ attenduntur in baptismo que non attenduntur

DE his q̄ filiastros suos ad confirmationē coraz eꝑis tenēt id est qui filios vxoris sue deviro priori duz crismank ab eꝑis super se sustinēt: si i sciētia (sicut aſseris) fiat: licz sit pctm̄: nō tamē vsq̄ ad sepationē coniugij puniendū est: lugeant tamē ꝛ digna penitētia hoc diluentes domino dicāt. Delicta ignoꝛantie nostre ne memineriſ I tē Johānes papa anselmo lemosine eccl'e eꝑo

¶ Non separet ab vxore qui necessitatis causa filium suū baptizauit.

AD limina beāti petri apostoloꝝ p̄incipis: hic p̄sens homo noīe stephanus orationis causa veniēs nr̄o p̄sulatui suggerēdo intuit[a]: q̄ filiuz suū in extremo vite sue positū. necdū baptismatis vnda lotum absentia scilicet sacerdotū nimia necessitate cogēte[b] baptizauit: eūq̄ ipe ꝓpr̄iis mambꝰ retinēdo suscepit. atq̄ ꝑ huiꝰ rei negocio noticie tue patefacto reuerētia tua q̄si rectitudinis zelo flagrās ꝑfatū hominē a sua cōiuge iudicauit eē sepādū: qō fieri nullaten⁹ dz: dicēte[c] scriptura a dño tūctā eē viro vxorē: ꝛ q̄s deus ꝓiūxit hō nō separet. vnde ꝛ dñs in euangelio nō dimittere posse vxorē suā nisi cā fornicatiōis apertissime iubet: et nos tante auctis p̄cipua fieri iussione dicim⁹ dimittē dū esse ꝛ inculpabile iudicā dū qō necessitas[d] intulit. Nā hoc baptizādi opus laicis fidelib⁹ iuxta canonicā auctoritatē (si necesse fuerit) facere libere cōcedit. vnde si supradict⁹ genitoꝛ filiū suū coꝛpoꝛe moriētem aspiciens: ne

Cōtinēta per ꝓiuges ꝓmissa si alter fornicatur an possit reliquꝰ ab eo debitū petere.

Gen. ij. d. Mat. xix. a.

Cōparitas in ℣ba tur per sacramēta ꝓnie.

aſiam ꝑpetua morte pereūtē dimitteret sacri vnda baptismatis lauit: vt eum de ptāte auctoꝛis mortis ꝛ tenebraꝝ eriperet: ꝛ in regnū x̄pi iā regnatuꝝ sine dubitatiōe trāſmitteret: benefecisse laudat ꝛ iccirco fuevxoꝛi sibi iā legitime societate ipune q̄diu virerit[e] iudicam⁹ manere cōiunctū: nec ob hoc ꝓtra p̄fatas auctoritates[f] diuias aliq̄te nus separari debere. Filia dicit spūalis nō solū ei⁹ q̄ accipit: sed etiā ei⁹ q̄ trine mersionis vocabulo eā sacro baptismate tingit. dicitur etiā spūalis filia sacerdoti: q̄ ei pctā sua ꝓfitet: haꝝ oīm flagitiosa cōiunctio est: ꝛ eadē pena plectēda. Unde ſymmachus papa ait.

¶ Par pnia et indicitur: qui spūalem filiam ꝛ penitētialē suā violare mōstratur.

OMnes[g] quos in penitētia suscipimus: itaut nostri sunt spūales filiſ: vt et ipi[h] quos vel nobis suscipientibus vel sub trine mersiōis vocabulo mergētibus vnda sacri baptismatis regenerauit. Siluester quoq̄ docens admonet vnūquēq̄ sacerdotē vt nullus cā fornicatiōis ad suā penitētialē accedat: qr scriptū est. Dēs q̄s in penitētia accipim⁹: ita filiꝭ nr̄i ſūt vt i baptismate suscepti. q̄propter hoc scel⁹ si quis ꝑpetrauerit non solū dignitatē ſ honorē amittat: verūetiā vsq̄ ad exitū vite sue i ugi penitētie i se subdat. I tē Celestinus.

¶ De eodem.

SI q̄s sacerdos cū filia spūali fornicatus fuerit: sciat se graue adulteriuz ꝓmisisse. Iccirco temia si laica ē oīa derelīq̄t[b]: ꝛ res suas

Laic⁹ si in necessitate pctā mulieris audiuit an cuz ea post ea Ihe re possit.

ij. ps.

ps. xxiij.

si quis rapuerit. vſ. questione. ſ. ℣. verum: ꝛ ita ē ꝑceptum.

in ꝑnia. Si ei te ſuscipio ad penitētiam nō ideo parētes tui mihi cōpatres sūt: ꝛ per baptismū plena fit remiſſio: nō aūt ꝑ penitentiaz. Si ergo laicus audiat in necessitate pctā alicui⁹ mulieris nō potest postea cū ea cōtrahere. arg. hic si tamen contra hit forte tenet matrimonium. videtur eñ tantum hoc sacerdoti ꝓhiberi cum eius tanzū sit officium audire peccata cōfitentium. Sed nunquid sacerdos orientalis audiet peccata vxoris sue: non quia nec ipsa ei libere cōfitetur si cōmiserit adulterium. Sed obꝯicio tu dicis hic q̄ in baptizando contrahitur compater nitas: sed monachi ex officio quandoq̄ debent baptizare. ꝛ tamen nō possunt fieri cōpatres: vt. xvij. q. iij. peruenit. rñ. possunt esse cōpatres baptizādo ꝛ non leuando.

i ¶ Jugi penitentie. scilicet interiori: quia continua delictoꝝ memoria multum operatur. de pe. dist. iij. iudas.

SI quis sacerdos.

k ¶ Derelinquat. nam ꝓscribitur quis rebus suis ratione delicti. xxvij. questiōe prima

a ¶ Cōuersa.hoc sīr ꝓcepti ē:nō tñ erit monacha qz illud volūtatis est:sz tenebit ibi rōne delicti. xx.q.j.sicut.licet quidā ista velint intelligere de cōilio.

Pnia publi=ca vtrū p sacer=dotem

b ¶ Peregrinādo.7 ita sacerdos potest agere publicā penitentiā.de pe.distin.vj.sacerdos.qō concedo de deposito sine spe restitutionis.scz q pagi possit. blicā 7 solēnem agere possit: vt dixi.l.di. confirmādū. licet alij dicant cōtra.

Pnia sacer=dotis filiā spiritualē cognoscentis

¶ On debet episcopus Duodeci. magis eniz peccat sacerdos cognoscēdo filiaz spūalē ēs vxorē alterius: qz pro hac iponit penitentia.xij. annorum ꝓ illa.x. vt lxxxij.di.pbr.

d ¶ In ꝓscientia.non est ḡ ḋs deponēdus: nisi ꝓ publico crimine qō in noticiam populi de venerit.

Spōsalia an inter in fātes ℨ hi possint.

e ¶ Sponsalia hec est.q q.vtrū. scz inter infantes ꝓtrahi possint spōsalia Et quidā dicūt q nō.J.eo.c.j. cū enim ifantis' duratvsq ad septēnium.C. de iure delibe.l. si infan ti.7 etas illa nesciat ḋd videat: vt.C.de fal.mo.l.j.7 cū infantes adhuc ꝓsentire nō possint spōsalia nō ꝓtrahunt:q sine ꝓsensu ℨhi nō pnt. ex de despō.impu. accessit.ff.de spō.in spōsalib⁹.nisi ꝓximi sint septēnio: ita q sint capaces intelligētie. Ad matrimoniū aūt cōtrahendū tria exigūtur:ꝓsensus:7 q sit pubes: et ad coeūdū potēs argumētū.xxxiij.q.j.nā non pōt videri nupta q virū pati non pōt.ff.qñ dies legati ce.l. vl si tñ 7 ante et atē illā coire pnt teneret matrimoniū. arg.ꝑdicte.l.7 ex de despō.ipu.puberes.7.c. de illis.

Matrimonio tria sūt necessaria.

f ¶ Bi.hoc.c.de matrimonio 7 de spōsalib⁹ intelligi pōt.fm qō qō de spōsalib⁹.dic ꝓiugiū.i.,ꝓ missio futuri cōiugū.J.e.q.v.nostras.

Parentes an possint

g ¶ Nichil.sed pone q parētes urae ℔ q filios 7 filias dēt nuptui adiuicē nūḋ potuerit se obligare ad alienū factū: cū alienū factū possit nemo ꝓ q filiol mittere ℭ Itē nunḋ sūt ꝓuri si filij nō ℨhūt: Rñ. in 7 f.lias mīmonio speciale est qō alienū factuz pōt ꝓmitti: as adi nec sunt rei ꝓiurij:licet filij nō ℨhant dūmō parētes. uicē nu dent operā quā pnt. vt J.xxxi.q.iij. si q parentes.vel ꝓtui da pōt dici q intelligunt ꝓmisisse q darēt opāt fieret: bunt. vt.ff.de ℨbo.obli.q tēs: vt in.l.illa int stipulātē. Itē ℨ ē spāle q alteri possim⁹ pac.sci.vt ex ḋ cle. vel veniēs. Itē si parētes apponūt penā ℨctui spōsalū peti nō pōt pena:qz mīmonia nō pnt astringi vinculo pene.vt.ff.ḋ ℨbo.obli.ticia. Dubitari ꝓsueuit ecce aliq ℨrerūt spōsalia ḋ futuro: volūt se mutuo ꝓfessi absoluere.Querit an possint:ℨ dicit q nō.7 est ar. xxxj.q.vl.c.vnico. Alij dicunt q etiam si iurauerunt possint se absoluere:vt extra de spōsa.ꝑterea.sz ℨ. dicit alexandrum ibi magistraliē potius ḡ papaliter respōdisse.

Spōsalia affectatem legitimā contracta an sola tacitur nitate post ap tā etatē ꝓfirmētur.

h ¶ Consentiat.ar. q secūs ratihabitio confirmat prius factū inualidū. extra ḋ iurepa. cura pastoralis.7 vs.q.j. qñ quicquid. Sed esto q aliq ante. vij. annuꝫ cōtrahāt spōsalia post septēniū non contradicūt: nec ēt expresse ꝓsentiūt: nunḋ fūt spōsalia cōfirmata ꝓ vel pone q aliq añ puberes annos cōtraxerūt sponsalia p⁹ puertatē non contradicūt: nec etiam expresse consentiūt: nūquid sunt spōsalia cōfirmata ꝓ tales tacituritatez? videt q adhuc inḋrendū sit ab eis an perdurēt in priori consensu.xx.q.j.illud.7 xxviij.di.de his. ecōtra videt sufficere q non ℨdicant: vt extra de despō.impu. de illis.7.c.litteras.7.ca.accessit.dico q si simul habitant 7 nō ℨdicunt post etatem legitimā matrimoniū est ꝓfirmatū.vt.ff.de ritu nup.minorem. secus si seorsum habitant. extra de despon.impu.attestationes.

Questio.ij.

STꝓsalia[e] añ septēniū cōtrahi nō pnt solo eīs ꝓsensu ꝓtrahunt

Questio.ij.

QUod autez[i] spirituales vl adoptiui filij naturali[b] copulari non possint.

Nicola⁹ papa respōdēs ad cōsulta bulgarorum testat ita dicens.

Quod autē ¶ Hec.q.diuidit in tres partes. In pma quaz. ꝑbat p tria.ca. q filij naturales nō possunt cōtrahere cū filijs spiritualibus.Scōa ibi filij vero.Tertia ibi. Si quis vero.Johan.de fan.

diuisio

i ¶ Quod aūt. ad intelligētiā huj⁹ q̄stionis no. q triplex est cognatio.Carnalis de q agit.J.xxxv.cā.legalis 7 spūalis de quib⁹ hic agit. Cognatio spūalis ℨhitur p dona baptismi fm qō dixi.ℨ.eo.q.j.ca.j. et talis cognatio diuidit in paternitatē 7 filiationez et fraternitatē 7 sororitatē: sed nō procedit vlteri⁹ scilicet ad nepotes:qz aliquis fit pater 7 filj⁹ vel frater vel soror spūalis:sed nullus fit nepos spūalis.spiritualis itaq filia nō pōt copulari filio carnali: cū illi sint inf se spūales fratres vt hic.i.c.j.Legalis cognatio est que fit p arrogationem vel p adoptionē. Dicimur aūt arrogare illum qui sui iuris est.7 per arrogationē trāsit in nostrā potestatē. Adoptare dicimur illum q est in alteri⁹ ptāte 7 nō transit in nr̄am potestatē. Et fit arrogatio aūctre ꝓncipis. Adoptio autem p quēlibet magistratū. vt insti. de adoptio. ℨ.j.7.iij. Filij aūt naturales nō possunt copulari filijs adoptiuis. vt J. ca.j. sed de filijs spūalibus nō est phibitū ḋn possint copulari filijs adoptiuis.

Cognatio ē triplex.

Adoptio et arrogatio differunt.

Spōsalia affectatem legitimā contracta an sola tacitur nitate post ap tā etatē ꝓfirmētur.

¶ Qui ℨ sacro fōte suscipit filius est eius a quo suscipit

Ita diligere debz homo euz q suscepit ipm de sacro fonte sicut patrem.

¶ Itē est inf fratres 7 filios spūales gratuita 7 sancta cōmunio:que dicēda nō est cōsanguinitas:sed habēda spiritualis ꝓximitas: vñ inter eos[a] arbitroꝝ non posse fieri quodlibet legale coniugiuz quandoquidē[b] nec inter eos qui natura 7 eos q adoptione filij sunt:venerāde romane leges mīmonia cōtrahi pmittūt. Itē si inter eos nō contrahitur matrimoniū ḋs adoptio iungit: quanto potius a carnali oportet interse contubernio cessare illos quos per celeste sacramētū generatio sancti spiritus vicit? ¶ Lōge(inquit)ergo cōgruentius filius patris mei vel frater meus appellatur is quē diuina gratia potius ḋs humana voluntas:vt filius patris mei vel frater meus esset elegit:prudentiusq; ab alterna corporis commixtione secernimur. Itez zacharias episcopus seru⁹ seruorum dei reuerēdissimo sacratissimo theodoro episco

Papa vtrum possit i ꝓmo vl secūdo gradu dispensare.

Leui. xviij.a

po ecclesie ticinensis.

¶ Filia spiritualis carnali filio nullo modo nubere pōt.

PIaciuz[c] quod nobis tua veneranda fraternitas obtulit suscepimus: p quod scisciari voluisti:si liceat filio cuius pater alterius filiam ex sacro baptisma te susceperit:susceptam id ē spiritualem eius patris filiā (quod dici crudele est) matrimonio suscipere: quod apud te enormiter asseruisti contigisse. ¶ Sed bene tua sancta fraternitas compertum habet:quod dñs precepit moysi dicens. Turpitudinem patris tui/ vl matris vel sororis[a] non reuelabis: turpitudo enim tua est.cum ergo a propria consanguinitate tubemur abstinere:multo magis[c] a spirituali nostri patris filia (omni excusatione aut argumento seposito) sub nimia districtiōe nos cauere conuenit.ne in iram diuine examinationis incidat si ḋs tali facinore mixt⁹ minime restrixerit frena luxurie vñ etiā oīs cauendi sunt a tali sceleris cōmixtiōe:ne impetuū pereāt:sed hūc ḋ auctor huj⁹ gnicioſe temerita

quia licet adoptatus non transeat in ptātem adoptātis:acquirūtur tamen ei quedā iura ex adoptione que dissoluuntur per emancipationem. vt.C. de adoptio.l.penulti.ℨ.penul.

a Ita diligere. ¶ Unde inter eos.hoc vltra filiū nō ꝓtenditur.nepos em̄ meus 7 frater cū filia mea spirituali bñ cōtrahunt.ar.insti.de nup.ℨ.eius viro mulieris.7 qz nusq; ꝓhibetur.

b ¶ Quādoquidē.hec nō est bona ratio: qz leges non permittūt.7 ē.quādoqz em̄ leges,phibent matrimoniū:nec tñ canones: vt inter tutorem 7 pupillam 7 inter senatorem 7 liberam.ff.de sponsa. tutor.7 leges ꝓhibent acolitos vxores ducere: non tñ canones.xv.q.iij.ℨ.cum autem.

c Itacium.a petendo.7 dicatur charta cōtinēs vnde in secūdo collaterali bene potest papa dispensare.videtur tamen q sit ei ꝓhibitum.xxij.q.ij. queritur.sed ibi est arg.cōtra quia ipe duxerat eam:sed adhuc obstat extra de resti.spolia.fas. vbi dicit q papa non potest dispensare in secundo gradu.Sed dic q non potest ita de facili.

e ¶ Multomagis.id est multo sanctius.qz religiosiores sunt copule mentiū ḋs corporum. argu.xxvij. ꝑ car q.ℨ.conuuges.xxxiij.q.v.q deo.Et est argu. q pater nat an spiritualis est magis diligendus ḋs carnalis.ij.questione.vij.qualis sententia.sed superiori capitulo di diligencitur q eque: sed istud non remouet quin plus:cum dus ḋs ergo potius teneoꝝ subuenire in necessitate carnali spūalis in beneficiorum temporaliū exhibitione:nā de carnali,est dictum.honora patrem.in exhibitione aūtē

reuerentie plus deferendum est spirituali: nō credo. nec. c. contradicit.

NOn oportet filiam.

a ¶ In diuina. i. ecclesiastica cōstitutione. ar. iij. q. v. quia.

b ¶ Filij. pter istud p quem compaternitas est contracta vt fraternitas spiritualis. z est secunda ps. q. fm Jo. de fan.

c ¶ Unde vrbanus. istū precessit paschalis. argu. j. q. iij. saluator. z extra de sponsa duo. licz pter solitū qō est verum de primo. sed sequens ca. attribuit paschali. ij. qui fm chronicā successit vrbano.

iij. ps.

SUper quibus consuluit nos tua dilectio: hoc videtur nobis ex sniā respōdēdum: vt z baptismus sit si instante necessitate femina puerū in nolie trinitat' baptizauerit: z q' spūalium parentū filij vel filie ante vel post compaternitatē genite possunt legitime ꝓiūgi pter illā psonam qua cōpatres sunt effecti. Paschalis vero secūdus post compaternitatē genitos copulari prohibēs scribit egino epo.

¶ Qui ex ppre vel cōmatre post susceptos filios de fōte nati fuerint: cōiungi nō pnt.

POst susceptuz' fo de fonte filium vel filiaz spiritualez qui ex compatre vel cōmatre nati fuerint: matrimonio ꝓiungi nō pnt: qa leges secli nō emācipatos' adoptiuis phibēt copulari.

Idem ex libro digestorū ti. de ritu nuptiarū perpendit in quo ita legitur. ¶ Paulus.

PEr adoptiōem quesita fraternitas eouscz impedit nuptias donec manet adoptio. ideoqz eā quaz pater me' adoptauit z emācipauit potero vxorē ducere: z si me emancipato illam in potestate retinuerit: potero' iungi matrimonio. Ita qz volēti generum adoptare suadet vt filiam emancipet. similit suadetur ei vt qui vult nurū adoptare emācipet filiuz. Si qs fo aliq fortuito casu filiā sue ꝓmatris vxorē accepit: nō cogit eā dimittē Ut in triburien. ꝓci. legit.

¶ Non cogitur quis dimittere filiā sue cōmatris: quaz duxit in coniugium.

ILlud etiam nec canonica institutione diffinimus nec inēdictione aliqua refutamus: sed propter eos q' diuerse de eo sentiunt hoc loco aliqd ꝓmemoram' si qs sue spūalis cōmatris filiā fortuito' z ita ꝓtigēte rū casu in coniugiū duxerit: cōsilio maturiori seruato habeat atqz honeste legitimo coniugio operam det.

¶ Questio. iiij.

RElictaz' fo ꝓpatris vxoris sue null' in cōiugium ducere pōt. Unde Nicola' papa

Ecōtrario. Tertia ibi. Si quis. Jo. de fan.

k ¶ Relictā. hec est quarta questio. an quis possit

scōm. vñ nichil ē in littera supplēdum. et est hoc abrogatū z intelligit. put sonat z huic iuri antiq' innuit illa ꝓsuetudo. ex de cog. spi. super eo.

f ¶ Nō emancipatos. nā filius emācipatus bñ pōt copulari filio ad optuo. ff. ōri tu nup. per adoptionē. vel emācipat' s. adopti u' copulari pōt.

PEr adoptiōnem qsita

¶ Si quis vero

¶ hec est. iij. ps q. fm Jo. de fā.

Beñ. ij. d.

ILio etiā.

s ¶ Diffinimus. imo postea diffinit. z ita i re dubia certa ferēnia vbi de iure dubitatur. iij. ps

h ¶ Filiā. s. cōmatris posse ducere in vxorem. pf spū

h ¶ Filiā. hic videtur q' pf spūalis pōt copulari sorori filie spūalis filiā. z filie pōt. q' talis cognatio nō extēdit. sibi dico q' pater pōt sumere filiam spirituale filij carnalis. Iz ei cognatō spūalis ōtrēdat de pfe ad filios: nō tn de filio ad patrem.

alis licite copulat sororu filie spūalis lie spūtalis cognatio nis.

i ¶ Fortuito. Idem si ex ꝓposito.

BElictā fo.

¶ hec. q. di. diuisionem. in. ij. ptes

Jn prima q'uz dr q' successiue pōt qs hre duas cōmatres vxores: in duob' tm casib'. s. si fuerit cōmatres ah mrimoniū: vl si filiū mee vxoris acceperit ab alio viro. alis nō. Scōa ibi

k ¶ Relictā. hec est quarta questio. an quis possit

mrioni accipe in vxorē relictā ꝓpatrs sue vxoris: z Iz sub hac vxtrū forma fo hec qstio ꝓponat hic dūtaxat. tn videt posse hic poni qstio an. s. aliqs diuersis rēporib' possit cōsecessi trahere cum duab' cōmatrib'. Jn trib' primis capitulis: z in vltimo dr q' non. in medijs q' sic. S. hoc tm cum mō solvit qstio duab' nē hanc. J. e. S. nō ꝓfib' tādum. qz si vxor mea suscipit bertā filiū de fonte: si postea vxorē meam carnalit cognosco: tunc berta efficitur mihi ꝓmater: z nunqz eā ducere potero. vt ca. s. z vlti. si vxorē non cognouero tūc berta non efficit mihi commater: et mortua vxore mea potero eaz ducere. z ita habeo duas ꝓmatres diuersis tēporib' vt ca. medijs. sed hec solutio idigna est relatu: et ideo non legamus. ca. fm eaz. cācellata ergo ea opi. et R. z Joh. qui distinxerunt iter directā z indirectam compaternitatē cuz nō sit autētica. dico referre an ꝓpaternitas: vel ꝓmaternitas ꝓcedat carnalez copulā an sequatur. si ꝓcedat licite potest habere duas cōmatres: qz p vnionē carnis sequentē nō pertrāsit ad vnionē spūs ꝓcedentē. vt J. eo. post vxoris. Si aūt sequat: aut alter cōiugum vel vterq' suscepit filiuz alteri': aut filio' eoz cōis suscipit ab alio: aut filius alteri' eoz tm suscipit. in ꝓmo z scōo casu non pōt quis habere duas cōmatres. in tertio pōt. qz Iz efficiat aliqs cōpater vxoris mee: nō tn est mihi cōpater: nisi filius ei' sit z meus q' leuat de sacro fonte. Unde breuiter teneas q' si cōpaternitas sequatur carnalem copulam in nullo casu potest aliquis habere duas cōmatres. vel aliqua duos cōpatres: nisi hoc solo casu quando filius tm alterius suscipit de sacro fonte.

a SIcisitat. ¶ per connubiū. i. per carnalem copulā. vt. xxviij. q. ij. agathosa.

b SJ pater. ¶ Octo ānis septēnis pnia indicit. p quolibet mortali. vt. xxx iij. q. ij. hoc tpm. nisi aliud suadeat criminis enormitas vel dignitas ꝓsone. vt. xxxiij. q. ij. hoc autem.

c SJ quis. ¶ Ex cōiugio. i. ex cōiugibus.

d ¶ Christianitatis ministerium dederit. inergēdo. S. j. q. j. q'dā. Alij exponūt dederit christianitatis ministerium. i. tenuerit ad catheciſmum. vt de cō se. di. iij. in catheciſmo.

e ¶ Cōpatres. exposse hic colligit cū alter cōiugz suscipit filiuz alicui' statim ambo cōiuges efficiunt ꝓpatres illi'. ergo nihil refert an post carnaliter miscerentur vel nō ꝓut volunt dicere S. et Jo. J. e. S. notandum.

Cōpat nitas vi ri pōt ri gīt ad vxorē.

f ¶ Caro. Ergo per sponsam de ꝓsenti non acquirit ꝓaternitas: cum canon hoc ponat ꝓ ratiōe: qz sunt vna caro effecti. Itē si hec est cā quare contrahat cō paternitas: quia vna caro est effecti cum ea: ergo p coitum fornicarium cōtrahit ꝓpaternitas: da qui adheret meretrici vnuz corpus efficitur cuz ea. vt. xxij. q. iij. in eo. nā et affinitas requirit per coitum fornicariū. vt. xxxv. q. iij. de incestis. z ca. nō eam. ex de eo qui cog. con. dispensationem. quidā tn refugiunt dicere q' per fornicariū coitū cōtrahatur compaternitas: cuz compaternitas sit vinculum spirituale.

ꝓaknitas ap p formicarium coitū ꝓ hatur. ij. ps

¶ Ecōtrario. ¶ hec est. ij. ps. q. in qua ponunt duo casus in qbus pōt habere duas cōmatres. Jo. de f.

QUi spiritualem. sic incipe constructionem. licet ei qui spiritualem habet. zc. Sed obijcitur: si vxor mea leuauit filiū alicui' de sacro fonte michi acquirit cōpaternitas per eā. vt. s. pri. c. si queritur quē hz ex alio viro mihi p eā non acquiritur ꝓpaternitas. Ad hoc rīdet cardinalis q' ꝓiuges sibi cōicāt actiones sed non passiones: q em vnus cōiugū agit reliquus intelligit agere cū sint vna caro: ſz per hoc nō assignat rō diuersitatis qua q'rit quare actiones cōicant z nō passiones. dicas q' q' cum ego nullo mō sim pf' hui' pueri: nec carnalis: nec adoptiuus: nec spūalis nō possum dici ꝓpater suus. q' nō sim pater spūalis ptz: qz filia mea licite copulat ei. itē fili' me' z ille puer nō sunt fratres spūales: ergo ego nō sum pater spūalis ipsius. Jo.

actōes sed nō passiones cōi cantur iter cōiuges.

g ¶ Qui spūales. duo hec. c. in eodē casu loquunt sed in ꝓmo casu dr q' aliqua pōt hre duos cōpatres quoz secūdus suscipit filiū primi de alia vxore. in secūdo dr q' qs pōt hre duas cōmatres qñ secūda suscipit prime filium de alio viro.

a QOst vxoꝛ obitū. ¶Ne crederet aliquis q̄ cognatio spiritualis acq̄reret marito p̄ vxoꝛez suā sicut ⁊ cognatio carnalis.q̄ sicut oēs p̄sanguinei vxoꝛis ea mediāte efficiunt viro affines:ita ꝓpatres ⁊ cōmatres vxoꝛis efficerēt marito per eā cōpatres ⁊ cōmatres: hoc negat hic.

b ¶Cognatō. s.spiritualis.

c ¶Comparatur.i.assimulat. in hoc q̄ p̄ vxoꝛem acquirit: et hoc melius exp̄mitur statim.neq̄ enim ⁊c.

d ¶Per vnionem.p̄m hoc reprobatur intellectus.h.vtruz ꝺs post cognoscat vel non. vt.j.§.sequenti.

e ¶Ad vnionē. precedentē matrimonium siue carnalē copulā: aliter bene pertrāsiret nisi cum filius alteri⁹ tm̄ suscipitur.

f ¶Cōmatrē. vxoꝛē suā tam factā ꝓmatrem alicui⁹.i.postq̄ est effecta cōmater alicui⁹ femine.q̄ casu nō p̄t ducere aliā feminā vxoꝛe mortua secundū Gza.

g ¶Triburiēsis ꝯciliū.meli⁹ dicit pascha lis. tm̄ idē est casus. iij.ps.

h ¶Quod aūt Reprobatur.j.de ꝯse.dist. iij. non plures. contra.cū leo papa quē ꝯstat ipius predecessoꝛē fuisse statuit nō debere ad suscipiēdū puer̄ de baptismo p̄sbr̄es accedere.quō dicit hic nulla auctoꝛitate inuenīt̄ p̄hibitū. Sed licet hoc sancitū fuerat/nondū tm̄ in manē legentiū venerat. Uel forte vir ⁊ vxoꝛ non reputant plures cū vna caro ꝓbentur.§.c.c.si quis.

i ¶Et infamia.de facto. crederēt em̄ stulti aliquā p̄mitatē iter eos Ꝫhūsi sit suscipereꝛ. Sz etiā supfluū esset vt vterq̄ suscipet:cuz ex susceptiōe alteri⁹ vterq̄ cōpater efficit.de ꝯsuetudine est tm̄ in q̄busdā locis q̄ vterq̄ simul suscipit.

k ¶Ante hanc.precedentem Urbanum que contraria est ei quo ad fidem.

l ¶Uel vxoꝛ.meli⁹ dixisset vel vir cōpater efficiat̄ nō ex eodē filio cū vxoꝛe sed ex alio:sed variat sexuz q̄ ponit in femmino gn̄e eūdem casum quez posuit in masculino.in.c.qui spiritualem.vbi eadē permutatur habere duos cōpatres.

Item ex epla paschalis pape.ij.ad rheginum ep̄m.

¶De eodem.

QOst vxoris obitū cuz commatre vxoꝛis viri suspstitis coniugio copulari nulla videtur auctoꝛitas vel ratio p̄hibere.neq̄a enī cognatiōi carnis cognatio⁹ spiritus comparatur⁶:neq̄ per vnionez⁹ carnis ad vnionē⁸ spiritus pertransitur. ¶Ho tandum vero est: q̄ aliud est cōmatrem⁶ alicuius cognoscere: atq̄ aliō derelictā ab aliquo cōmatrē alicui⁹ fieri Auctoꝛitas illa nicolai pa.⁊ chalcedoneñ.synodi illū p̄hibet commatris sue vxoris matrimonio copulari:q̄ vxoꝛi sue debitum reddidit postq̄ illius cōmater extitit.illa ꝯo auctoꝛitas triburiensis⁸ ꝯciliꝫ illos p̄mittit matrimonio copulari:cui⁹ vxoꝛi postq̄ a viro suo derelinquit illi⁹ commater efficitur.nec post cōpaternitatē a viro suo cognoscitur. Queritur aūt an vxoꝛ cū marito i baptismate simul debeat suscipe puerū. De his itaq̄ scribit vitalianꝰ ij.vitali ep̄o bitxien̄.

¶Vxoꝛ simul cum viro filiū alicuius in baptismate non sit suscipiens.

QUod aūt vxoꝛ cū marito in baptismate simul nō debeat suscipe puerū nulla auctoꝛitate inuenīt̄ p̄hibitū. Sed licet hoc sancitū fuerat/nondū tm̄ in manē legentiū venerat. Uel forte vir ⁊ vxoꝛ non reputant plures cū vna caro ꝓbentur.§.c.c.si quis.

i ¶Et infamia.de facto. crederēt em̄ stulti aliquā p̄mitatē iter eos Ꝫhūsi sit suscipereꝛ. Sz etiā supfluū esset vt vterq̄ suscipet:cuz ex susceptiōe alteri⁹ vterq̄ cōpater efficit.de ꝯsuetudine est tm̄ in q̄busdā locis q̄ vterq̄ simul suscipit.

k ¶Ante hanc.precedentem Urbanum que contra la auctoꝛitate reperit⁹ p̄hibituz:sed vt puritas spūalis paternitatis ab omni labe ⁊ infamia⁴ cōseruet̄ immunis dignū esse decernim⁹ vtvtriq̄ insimul ad hoc spirare minime p̄sumāt.q̄ ꝺo placula re flagitiū ꝯmisit:qui duab⁹ commatribus velut duabus sororib⁹ nupsit magna iuxta modū culpe pn̄ia sibi ꝺz iniūgi. Illud ꝺo triburien̄.cōcil.qui spiritualem habet cōpatrem ⁊c.ante hanc⁹ prohibitionem dictum intelligit: vel vxoꝛi commater accipiatur:non ex eodem filio cū viro sed ex alio.

¶Questio.v.

QUod autē clandestina cōiugia fieri nō debeant euarist⁹ patestatur scribēs epīs africe. ¶Clādestina cōiugia fieri non debent.

ALiter legitimū nō sit cōiugiū nisi ab his q̄ sup ipam feminā dn̄ationez habere videnť:⁊ a quib⁹ custodit vxoꝛ petat⁹:⁊ a parētib⁹ ⁊ ꝓpiquioꝛib⁹ sponset:et legib⁹ dotet.⁊ suo tpe sacerdotaliter (vt mos est) cū p̄cibus⁹ ⁊ oblationib⁹ a sacerdote b̄dicat: et a panymphis (vt ꝯsuetudo docet) custodiatur habere duos cōpatres.

Quod autē hec.q. dividit in.iij.partes. Jn p̄ma quaruz ꝓbat q̄ matrimonia clandestina nō debent fieri:sed legitima: ⁊ per sacerdotē. alꝯ nisi consensus cōcurrat legitim⁹ non valet qō act⁹ est. Secūda ibi. Sed q̄ritur. Tertia ibi Necillō. Quarta ibi. Sz obijcit Jo. de fan. divisio

m ¶Qō autē. hic depingit q̄ntā q̄stio.⁊ erat in themate in quinto loco quesituz an clādestina desponsatio manifeste p̄iudicet.et quidē p̄iudicaret si cōstaret de ea.extra de clandestino despon.q̄ nobis.sed q̄ ecclie non cōstat de ea ei p̄eudicat manifesta p̄batio ergo deficit hoc casu non ius sed ꝓbatio:q̄ ecclia de occultis nō iudicat.xxxij.disti. erubescāt.Sz hec q̄stio facilis erat ⁊ ideo nolut eā ponere:Sz ponit aliā.s.Utrū clandestina mīmonia debeāt fieri ⁊ dicunt quidaz q̄ sunt/q̄ nō.si tm̄ fiāt te⁊ vtruz nēt.⁊ sunt clāde stina q̄ sine p̄sentia testiū ⁊ traductiōe ⁊ aliꝯ solēnitatib⁹ ꝓtrahunť Sz cū hmōi solēnitates nō sint de substātia mīmonij Sz sufficiat sol⁹ ꝯsensus:quare p̄hibent Ꝫhū Rñ. duplici rōne.ne sub spe mīmonij fiat fornicatio.vel ne mīmonialiť ꝯiūcti sepenť.sepe em̄ mīmonio occulte Ꝺcto alter mutaret ꝓpositū ⁊ dimitteret reliquū ꝓbationib⁹ destitutū.vt.j.e.§.his. mīmonia clādestina

n ALiter legitimū. ¶Petat.ne appetētie estime tur auctoꝛ si ipa ⁊c.xxxij.q.ij.c.honorātur.

o ¶Precib⁹.ex de clā.despō.cū inhibitio.

a ¶Cōtubernia.hic canō p̄sumit in deteriorē partē:nā vbi piculū ꝺtīt in tutioꝛē ptē interp̄tandū est. vt ex de homici.ad audientiā.⁊.§.dist.v.ad eī⁹.q̄nq̄ tñ p̄sumit canō ꝓ mīmonio.vt.xxxij.q.j.si q̄s accepit. Sed nōne in mīmonio sufficit ꝓbare q̄ aliquis mīmoniū vtrq̄ int alīq̄s p̄sumpsit. raz receperit eo ꝓpetuo vt eā ppetuo haberet licz aliō nō sit dictū: vt.xxxij.q.ij.solet:⁊ i libere mulieris cōditione potiꝰ p̄sumitur matrimoniū q̄ ꝯcubinat⁹.vt. ff. de ritu nup.in libere. nā cū quis nō ꝓtestat sevelle hꝫe aliquā vt ꝯcubinā. dūmō honesta sit mulier habebit eaz vt legitimaz. vt ff.de ꝯcu.in concubinatu. So.canon considerat piculuz alie et iō potiꝰ iudicat eē fornicationē q̄ matrimoniū lex tñ strictiꝰ ꝯsiderat Ꝫ mīmoniū q̄ canon.nam si aliqs iurauit q̄ vellet aliquā ꝓpetuo retinē iecuz: nisi dicat q̄ velit eā retinere in vxoꝛez legitimā non erit mīmoniū. in autē. q. mo. na. ef. le. §.pe.coll.ix.j.e. si q̄s diuiꝰ. fecꝰ ſm canones. vt xxij.qō.q.solet. Jn hoc aūt concordo leges canonibus⁹ q̄ inter ipares p̄sonas non p̄sumo esse matrimoniū nisi dotalia instrumenta interuenīāt. C. de nup. imperialis.§. jmo. Ꝺtē illud ꝯsidero circa pares ⁊ ipares:an maritalis affectio p̄esserit ꝓparat⁹ p̄sonis ⁊ vite ꝯiūctione ꝯsiderata:vt.ff.de dona.donatōes.itē ⁊ famā loci ꝯsidero:vt ex de ꝑsumptis.illud. itez q̄ sit receperint sacramēta.vt.xxxij.q.j.caue. itē q̄ dos requirat in omni matrimonio vt hic ꝺz.potes intelligere in sublimioꝛib⁹ p̄sonis.nā ibi ⁊ dos ⁊ alie solēnitates req̄rūtur.in mediocrib⁹ aūt p̄sonis ſm leges nō sufficiunt testes nisi scriptura adsit.in infimis sufficiūt testes vt in antē.q.mo.na.ef.le.§.hic ergo.col.vs.

b ¶Legitimas.nō p̄iudicaret alīq̄ mīmonio q̄ contubernia.

c QUllus.causam huius p̄bationis habes j.e.§.his ita.

d QOstrates. ¶Anulo. annulus significat mutuum amoꝛē ⁊ fidē coniugalē esse seruandam. vt.j.eo.femine. Annul⁹ nupte

e ¶Inuitatiſ. Arg.q̄ testes in matrimōio erūt rogati sicu in diuoꝛtio. vt.ff. de diuoꝛ.nulluz.qō non credo. qd no tat.

f ¶Apto tempoꝛe.scz cū erāt in adulta etate: ¶Cōtra ⁊ nō in quadragesima ducet eꝛ in quadragesima ꝺz in quadragesima ꝺtrahe re possit extra ō ma.con.ꝺtra interdic. eccle. ex litteris in parte decisa. Joh. herez gesima. simare

g ¶Offerre. ſm consuetudinem regionis.

h ¶Velamen celeste. q̄ qōdā celeste vel spirituale significat j.e.femine.

i ¶Hec cuncta.ad ē hec singula.

k ¶Nō interueniant. huiusmodi em̄ solenitates non exiguntur necessario:nā si omittāt̄ tur leuis vel modica non nocēt. vt.ff. de ven. inspi.l.j.in fi. dos ergo p̄t omitti:q̄ licet dos sine matrimonio esse non possit: mīmoniū p̄t mē sine dote esse. esse si se potest. vt.j.e. ne dote si quis diums, sed contra.iij.q. iij.cōsanguineoꝛum:sed illud intelligit in eodem casu cum illo caret. aliter.s.de occulte contrahentibus. vnde cum p̄cipiantur adulteri repelluntur. Ꝺ. tamen dicit peccatum esse si huiusmodi omittantur solennitates si adhiberi possint.

l QUalis debeat. ¶Legem promotionis.

m ¶Desponsata.hoc est ꝺtra illos q̄ dicūt q̄ si aliquā fornicariā defloraut.⁊ eā postmodū ducā in vxoꝛē nō repelloꝛ a ꝓmotione quasi coꝛruptā duterim arg.xxxvij.distin.quia sunt.xxxiij.distin. cur andum. lxxvij.di.quicunq̄.xxxiij.distin.p̄cipimus. Ar.cō-

tra.xxxiij.di.valētino.sed certe z hoc casu in ꝯginitate videt ista desponsata.oia eñ q̄ pcesserit legitimā tur p seqūs matrimoniū.ex qui fi.sint legi.tanta.

a ¶ Per scripturam J.de peni.distinc.j.quem pen tet.contra.sed ibi prohibetur absens p scripturā.cō fiteri vl̄ q̄ peni tētiam accipere debeat.hic autē ꝓmittit mulieri simplici dū p̄sens sit i scripto peccata offerre. vt.ij.q.viij.Ḣ. Iz calixtus.

Sponsus et sponsa.

b ¶ Pro reuerentia. Ergo nō erit peccatum si aliter fiat.

Nullum.

c ¶ Juxta possibilitatē. id ē ſm facultatez z viri nobilitatē vt.ff.de iure do. quero.ff.de reli. si q̄s sepulchrorum Ḣ.vlti.

d ¶ Dos. ex hoc dicunt q̄dā q̄ semp aliquid dandū est in dotem:etiam si nimia paupertas cogat saltez da bis vnū denariū q̄ nō cōcedo.et hoc est cōsiliuz. iij.ps.

¶ Sed querit.

¶ Hec est secūda pars.q. In q̄ querit vt J.e.sequ tur ſm Jo.de f.

Hēmine.

e ¶ Subditas.J.xxxiij.q. v.cū caput.et.c. mulierem.

f ¶ Anulus. dicit.h.q̄ p tra ditionem anuli vel donationez p̄sumitur ꝓ matrimonio.ar.extra de p̄sū.illud z hoc etiā z videtur p orationes Sacg. que dicūtur i benedictionibus: vbi dicit benedicas arras.z argu.xxvij.questiōe.ij.si q̄s vxorem.alij dicunt spōsalia tantum p̄sumi nisi detur a sacerdote.argu.ē.e.nostrates.vel nisi sit de ꝓsuetudine loci q̄ anulus detur in matrimonio.et est si.q̄ dicit lex in arra q̄ non facit emptionē, sed est eius signum insti.de emp.z ven.in princi. Anuli datio facit p̄sum ꝓ mrimonio.

tia illius per scripturā recipienda. Item ex ꝓcilio carthaginēsi.iiij.

¶ Quomō spōsus et sponsa ad benedictionez accedant

Sponsus z sponsa cuz benedicendi sunt a sacerdote:a parētib⁹ vel paranymphis offerant in ecclesia sacerdoti: qui cū acceperint benedictionē/ eadē nocte ꝓ reuerētia⁵ bñdictionis in virginitate permaneant.

Itē ex ꝓcilio arelatēsi.c.vj.

¶ Sine publicis nuptijs nullus ducat vxorem.

Nullū sine dote fiat cōiugiū: iuxta⁶ possibilitatē fiat dos⁹ ne sine publicis nuptijs quisq̄ nubere vl̄ vxorez ducere p̄sumat. Iis omnibus auctoritatibus occulte nuptie,phibentur:atq̄ ideo cum cōtra auctoritatē fiunt nuptie ꝓ ifectis haberi debēt. Sed queritur quid sibi velint ille solēnitates velaminis et anuli que in cōiugijs obseruātur. De his ita scribit Jsidorus in secundo libro de officijs ca.xv.

¶ Quare femine velantur dum maritantur.

Hēmine dum maritantur ideo velantur vt se nouerint semper maritis suis subditas⁶ esse z humiles

¶ Item q̄ nubētes post benedictionem vitta inuicem quasi vno vinculo copulant: videlicet ideo fit ne compagem coniugalis vnitatis dis

Nec illud. ¶ Hec est tertia pars questiōis In q̄ ꝓbat magister q̄ verecundiam debent preten dere mulieres cū nubunt. Johan.de fan.

g ¶ Uxor.iā erat ergo vxor z desponsata.arg.xxvij. q.ij.Ḣ.cū ergo. Et est arg. q̄ matrimoniū pōt ꝓtrahi iter absentes q̄ nunq̄ se viderēt. quod verū est si fama vel aliquo alio modo se nouerūt. z in ignotos ex toto ꝓsentire nō possum⁹ sed in eos q̄ non sunt penit⁹ ignoti possum⁹ ꝓsentire.vt.lxiij.dis. ca.j.z.ij.dis.lxv. ca.ij.z.iij. q̄ iter absētes mrimoniū Jhak ē ar.exq̄ clerici vel voluntes.ff. de ritu nup.mulierē ff.de spō.sufficit z dicit lex q̄ oēs contract⁹ q̄ consensu ꝓtrahunt iter absentes celebrant.ff. de cō trahen.emp.l.j. Ḣ.est aūt. dū tñ hoc agatur. nō enim dico q̄ sol⁹ ꝓsēsus facit matrimonium: nisi hoc sit actū iter ꝓsentiētes. arg. xxvij.q.ij.sufficiat. et dixit lex q̄ inspicie dū sit quid agak.ff.de ac.z ob.obligationū.Ar.cōtra exq̄ de spon.duo. duob⁹ ibi corde z ore z si nō strigit. cē. Sed dic q̄ ore dicenk cō sentire: cuz pcu ratores eoz nomine cōsentiūt. Sed q̄d dices si aliq̄s ꝓsensū suū exprimat alicui femine p lras: z añ receptas ab illa iste pēteat: h. dicit non esse matrimoniū. licet illa ꝓsentiat: mrimoniū inter absentes ꝓhibi potest. iij.ps. iiij.ps.

qz redditur q̄ duret volūtas ꝓuis-nā redditi ibi mutuus ꝓsensus.sec⁹ tñ ē in aliꝭ mādatis: nā licet reuocet mādatū altero ignorāte:tñ Jet⁹ tenet.vt.ff.mandati.si māda ssem.Ar.tñ est Ż.ff.de diuor.si penitut. Itē secus in electione.vt extra de elec.cū inter.

¶ Sed obgat. ¶ Hec est q̄rta pars.q. In q̄ ꝓbat q̄

clādestinū mrimoniū tenet si ꝓbari pōt.nā sine ꝓbatione nullus dz ꝓdēnari.z hoc ꝓbat q vnā legē z per.iij.ca.Jo.de fan.

a ¶ In nouellis.in.auc.q.mo.na.ef.le-Ḣ.pe.col.vj

b Ja q̄s diuis. ¶ habitur. Sz nunq̄d q̄ hec ꝓbatio futuri tēporis iuro q̄ habebo te ꝓ legitima vxore Jhūk mrimoniū? nō videtur.cuz hec ꝓbatio posita futuri tp̄is sint.vt ex de con.ap.c. vlt. et ex de spon. de illis.l. ista tñ dicit q̄ sic.z est verum: q̄z hoc ꝓbū habebo/ rspectū habet ad ꝓsens tp̄us.aliud esset si diceretur iuro q̄ ducā te in vxorem cē. et q̄ illa ꝓbatio ad ꝓsens tēpus referank ꝓbatur ex de matri.con.ꝓtra iter dic.ec.ex lris.vel habitur.i. habitam me retentum.B. Wrlonium Ż ho si dicā iuro q̄ te ꝓ vxore hēbo.

c ¶ Confessione. Ecce aperte dicit Gza.q̄ consessioni et sacramento cōiuncta nō possunt ꝓhibēri: q̄z mutata volūtate alterius eoꝝ: alteri⁹ confessione⁹ fides iudici fieri non pōt. vnde publice cū alteri⁹ vota i alterā partē se trāstulerint: ꝓ priori ꝓiugio q̄ iudici incertū est sentētia ferri non poterit. Jncerta eñ (vt sixt⁹ papa scribit episcopis p hyspaniā ꝓstitutis) nemo pōtificū iudicare p̄sumat z q̄ius vera sint non tamen credenda⁶: nisi q̄ certis indiciꝭ ꝓbabk: nisi q̄ manifesto iudicio conuincūtur: nisi que iudiciario ordine publicantur. Hinc etiā victor papa scribit Theophilo epō. Testimonia ꝓ̄ctoruz de cā mrimoniali.

Incerta charissime nullatenus iudicemus: quousq̄z⁶ veniat dominus q̄ latentia ꝓducat in lucez: z illuminabit abscondita tenebrarū: z manifestabit consilia cordium. q̄uis enivera sint nō tamen credēda sunt: nisi que manifestis indicijs cōprobank nisi q̄ manifesto iudicio cōuincuntur: nisi q̄ iudiciario ordine publicank. Itē euarist⁹ papa omnibus epis̄copis.

¶ Ante iustam probationē nullus est iudicandus aut damnandus.

Nullū⁹ ante verā iustā q̄z ꝓbationem iudicare aut damnare debemus teste apostolo q̄ ait. Tu q̄s es q̄ iudicas alienū seruū: dño suo stat aut cadit. malaviq̄z audita nullum moueāt: aut passim dicta absq̄ certa ꝓbatione quisq̄z vnq̄ credat. Sz ante audita diligenter inquirat: nec precipitando q̄c q̄ aliquis agat.

Item eleutherius papa.

¶ Non sunt aliqua iudicanda priusq̄z certis demōstrētur indicijs.

Judicantē opz cūcta⁶ pbr.Ż.ij.q.j.deus op̄s.Ż.iij.q.vij.iudicet.xj.q.iij.eoz. z.c.q̄uis.z.c.graue.z.c.sūmope.ar.xj.q.iij.tuncvera z.c.plerūq̄z.Ż.ar.xxvij.q.iij.deus qui.contra.

f ¶ Quousq̄z.i.eternalr.q.d.nūq̄s iudicam⁹. z ponit ipropriē sicut ibi.donec ponā inimicos cē.ibi sede a dextris meis cē.donec ponā.i.sede eternaliter.

g Nullū ante.Ż.ij.q.j.de⁹ op̄s.Ż.di.lxxxvj.si q̄d.Ż xj.q.iij.eorum.z.c.in cunctis.

h Judicantem. ¶ Cuncta. Videt ergo q̄ a teste possit inqrere an talis sit vt possit testari.vt.ij q.vij.querendum.non tamen in omnibus erit ita curiosus:q̄z quedam licet sciam⁹/ dissimulare debem⁹ dissimulare lz.

vt.ff.de noua.d oli.in fi.z.xxij.q.ij.c.vtilem.

a ¶ Et ordinē.z circūstātias oēs.ex de test.cū cām Est si.C.de iudi.iudices.z auē.iubem⁹.ij.q.j.in pmis z.xxij.q.viij.occidit phinees.

b ¶ Plena. In pentorio:sed in possessorio sufficit

Inkrogatões a q̄bus possūt fieri.

ſūmatim tāgere negocium.ff. ad exhi.l.iij.§. scien duz.de re iudi.a diuo.et extra vt lit.non ꝓtest.qm frequēter. in fi.

c ¶ Interrogandi.hic videq̄ ps a pte et iudex a partibus q̄bus ꝓ facere interrogationes vt hz extra de do.et ꝓtu.put.z.ff. de inkro.act.si sine. extra de cōcess. p̄bē.z ec.nō va. post electionē.si militer aduocati possunt interrogare. vt.ff. de adul.si postulauerit.§.questioni.causarum em merita partium assertiōe pādun tur. vt extra de in inte.resti.tum ex lītis.C.si pyum vel alio modo.l. ij.sed in hoc differt interrogatio iudicis ab interrogatione ptis: qz si ptes admouicem interrogāt/ oportet q̄ pars interrogans ꝓ ius ponat aliq̄d ne calumnioseviꝫ deatur interrogare.sed aliud ē cum iudex interrogat.

d ¶ Illumina ta sit plenius.nam fructus diuinus est sepius iusticiā recensere.xxxv.q.ix.grauē.

e ¶ Remaneat.ergo etiā post aptas attestatiões potest fieri interrogatio.qz vbicūq̄ equitas mouet iudicē p̄t interrogare.vt.ff.de inter.ac.vbicūq̄.Sz an oia ꝓtermissa possit iudex supplere:dubitari consueuit/certū est q̄ defectū aduocatoꝝ p̄t iudex supplere circa ius.vt.C.vt q̄ desunt aduo.l. vnica.et ex de postu.pre.bone memorie.vbi dicit nos ꝓ ipo curauimus allegare.sed videtur q̄ etiā de facto possit supplere.vt ex de cōsue.cum dilectus.z de ap.ostitutis.in fi.ff.de pe.here.l.vl.nā si aduersarius non est p̄sens p̄t iudex supplere eius absentiā.vt.C.de ap. l.vl.C.de tēp.ap.l.ij.§.vl.z iudex ꝓ natura actōis p̄t ferre sniam.vt.ff.de rebus.bouē.§.aliqñ.z extra de cōcess.p̄bē.z ec.non vacā.ex parte.Ad hoc dico q̄

Judex de q̄ potest supplere.

rimari/z ordinē rex plena inquisitiōe discutere: iterrogandi refrendi obsciendiq̄ prebita patiētia ab eo:vt ibi actio ambarū partiū illuminata sit pleniter.nec litigātibus iudex pt velit sua sententia obuiare:nisi quādo iā peractis oibus nichil habeant in questione q̄ ꝓponāt z tādiu actio ventiletur quousq̄ ad rei veritatem perueniatur. frequēter interrogari oportet ne aliquid preter missum forte remaneat q̄ ānecti ꝓueniat. Ex p̄missis māifeste colligit q̄ ꝓ icertz a certz recedēdū nō est: nec in re dubia certa dāda est sētentia.cū autez fides dubie rei nisi testiū approbatione vel legitima cōfessione iudici fieri non valeat: testes autez auctoritate calixti pape de aliꝫ causis vel negocijs testimoniū dicere nō valeāt nisi de his q̄ sub eorum presentia facta noscūtur:appareret clādestina cōiugia ideo esse prohibita:quia cū alter eorum coniugalem affectuz se ad alterum habuisse negare voluerit:legitimis probationibus conuinci non potuider nō p̄t supplere de facto nisi aliq̄d in p̄tia fuactū est.vt q̄ aliquē citauerit.vel q̄ istrumētū q̄dā cōz ipo lectū sit:vl q̄ tpa appellatōis lapsa sint vt.C.de tēpo.ap.l.ij.§.vl.sitr dico q̄ in his q̄ spectāt ad substātiā electōis p̄t iudex supplere.vt.xl vij.di. de petro. si tn alter a ps negaret nō stat verbo iudicis nisi q̄tenus ꝓbauerit legitimis documētis vt ex de pba.q̄n contra.B.

f ¶ Acertis. tene certū et dimitte incertū:vt de pe.disti. vi.§. vltimo.nā in incertis locus est cōiecturis. vt extra de homi. ad audientiā. vt.ff. de ver.ob.l.continuus.§.j.ff. de ritu nup.l. adoptiu⁹ fu.les.Jo.

g ¶ Xorē cuiusdam.

¶ Causa.xxxj.

Xorem cuiusdam alius cōstuprauit eo mortuo adulter adulteram sibi in vxorez accepit:filiā ex ea susceptā cui dā in ꝓiugē se datur iurauit illa assensum nō ꝓbuit:deide pater alij eam tradidit/a primo reposcit. Querit:an possit duci in ꝓiugiū q̄ prius est polluta per adulteriū? Secūdo:an filia inuita sit tradēda alicui? Tertio:an post patris sponsionez illa possit nubere alij?

¶ Questio prima.

Adulterio pollu ta ꝓhibetur duci i cōiugiū auctoritate Leonis pape q̄ dicitur.

¶ Adulterio polluta nō ducatur ab eodez in mrimonio

In hac causa addit .S. duo alia ipedimenta mrimonij.s.enormitatē crīminis de qua tractat i prima q̄stione:et coactionez de qua tractat in s.ba. adiūgit etiaz in tertia questione de fide sponsaltium non frangēda.vt aut hec tē Et nota q̄ licet enormitas delicti impediat matrimoniū cōtrahendū: nō impedit tamē nisi in his casibus: scz cuz quis cōmisit incestum .xxxij. q.vij.si quis viduā.z cū quis interfecit vxorē.xxxij. q.ij.admonere.z in alijs casibus notatz.xxvij.q.j. hi qui.de alijs nō reperit expīssum q̄ ipedit nisi q̄s velit dicere de solēnit penitēte.de q̄cūq̄ crimie q̄s ipediat.vt.xxxij.q.ij.de his.q̄s nō admitto.illō tn nō ē vez q̄ nullū crimē dirimit tiā Jctū:nisi i duob⁹ casib⁹ seq̄ntib⁹.vbi nō tm crimē q̄tū ꝓstitutio eccle dirimit

matrimoniū vtꝫ ipedian tur ob delicti enormitatem.

Dulterio. ¶ hec.q.diuidit in tres ptes.

diuisio

Jn prima ꝑdat p sex canones q̄ nullus ducat in mrimoniū quā polluit p adulterium.secūda ibi. Sed obijcāt. Tertia ibi Verum. Jo.de fan.

h ¶ Adulterio. hic depingit.j.q.s.an possit aliq̄s in vxorē ducere quā polluit p adulterium.z videtur q̄ sic.vt.j.e.denicz.nisi in trib⁹ casib⁹.puta: si viuēte marito dederit ei fidez q̄ si maritus ꝓmoueret eam possit a

Adulterio polluta an

suo coꝛ ruptore duci

duceret.vel si alter in mortē mariti cum effectu machinatus est.vt.J.e.relatū z ex de eo qui dux. in matrimoniū quā pol.p adul.significasti.z in tertio q̄n publice eā duxit.ex e.cū haberet. Inno.tū tm duos casus excipit extra.e.ti.veniēs.z p̄t dici q̄ tertius ꝓtinet sub

Nullus ducat i matrimoniū quā prius polluit adulterio. Sed Augustinus ecōtra testatur scribēs adualerū de nuptijs z concupiscentia. ¶ Licet aliquis ducere matrimoniū: quā prius polluit adulterio.

Deniq̄ mortuo eo cū q̄ fuit verū ꝓnubiū:fieri potest ꝓiugiū cū qua precessit adulteriū. Itē in libro de bono ꝓiugali Posse fieri licitas nuptias ex ꝓmissi illicite ꝓiūctz (hōesto placito subseq̄nte) māifestū est Hec vltima auctoritas Augusti. de cōcubinis loquitur p̄hibēs ꝓcubinas posse trāsire ad honestū placitum nuptiarum. Prima auctoritas Augusti. loqtur de repudiata:quā dū viuēte viro suo q̄cunq̄ ducit in cōiugiū ꝓmittit adulteriū: cui adulteriū aliquā habet veniā dū eius copula creditur esse licita.

Illud vero leonis pape de ea intelligendū est que a viro suo nō erat repudiata cui ius viuebat vir reddēs ei cōiugale debitū. Unde in cōcilio apud alpheſum habito p̄sente Conrado rege statutum est capitulo. vj.

¶ Null⁹ ducat i ꝓiugiū quā ꝓpolluit per adulteriū.

Illud ꝯo cōi decreto ꝑz canonū statuta diffinim⁹

intelleri nisi de illicito arg.xxij.q.v.humane.z nota cubinā ui etiā plura.ar.xj.q.iij.quod predecessor. si cū ille

h ¶ Cōuenit. Jn duobus casibus tm. vel cōuenit. la ꝓhit id est non est honestum. puriū

i ¶ Hic. Jd est in hoc loco in ca.j. huj⁹ questionis. non in

k ¶ Peracta. currit. ꝓtū ad pmū.ca. z ad fi. primi seniorus. c. et q̄ dicit pacta supple vel incepta. ar. ex de eo qui cog.con. veniēs

l ¶ Penitētia hoc ꝓtuz ad illud.c.denicz.

m ¶ Uuente. Jn his duobus casib⁹ ēt si mortuo viro eā accepit est ab ea auctoritate aplica separand⁹ quia hic ꝓhibitio ꝓpetua est. extra de eo qui dux. si ꝓnubiū nobis et extra eo. cum haberet.

n ¶ Elatum B ¶ Uiolasse. Quid si nō violauit sed dedit fidē q̄ remanebit cū ea:dicē .q.re nō vacāte nō debuit ꝓmissionē recipe vel dare.vñ non pōt cū ea manere.ar.ij.q.j.i primis. ibi ad malachitanas. Alij dicūt contra q̄ canones non videnť loq̄ nisi de adulteriis. opi. .q.corrigitur extra.e.ca. vlti.

o ¶ Uuente. Et ita ei viuēte viro fidē dedit. vnde non debet cū ea remanere arg.ij.q.j.in primis. ibi ad malachiranam.

p ¶ Dedisse. Multofortius si eā duxit viro viuēte separādi sūt.ex de eo q̄ dux.e.ex lras.z.c. cū hfet.

q ¶ Et anathematizamus. Jd est separamus. sic exponitur.ūq.j.in primis.ibi ad malachiranam.vt xxvij.q.ij.de coniugali.

r Si quis viuente. ¶ Jn proximo. Factum recitat.maioꝛ tamen est contra eum p̄sumptio ob hoc.

s ¶ Seruabit.J.pri.q.vij.hi qui cōtra: sed illud ex rigore/illud ex misericordie dispensatione.vel ibi de

Juraꝫ decerto nō cogi scere cō

g ¶ Claudatur. Arg.q̄ si iurauī decetero non cognoscere concubinā meā:si postea cuz ea cōtraham z cognoscam:non sum periurus:quia per iuramentum illicitus editus tantū nulli claudit:quia non

contracto hic de ptrahendo matrimonio. vel hic de simplici: ibi vero de incestuoso adulterio.

a ¶ Regula. Cōtrahēdi scz mrimoniū. vt Zhaſ cū illa: z qō dicit si expedit. hoc iō dicit si timeat lapſ iuuenilis incōtinētie. vt. xxxiij. q. ij. in adolescentia.

b ¶ Occidisse hoc ꝓ vt ꝑiurgerēt. aliō si casu qz forte inimici ſūt: vel ex alia causa: tūc poterit ducere vxorē eius. ex de conuer. i fi. laudabilē. ℌ. ad hoc. vbi etiā arguit q ſi ante baptiſmuz machinatus ſit poſt baptiſmuz cū vxore defuncti nō ptrahat: z ita hmōi peccata non delent in baptiſmo. z no. q dicit occidiſſe vñ niſi machiatus fuerit cū effectu nō ſpedit. puta ſi voluerit dare venenuz z non dederit. ſed nec impedit qui mortē viri rataz habet duz tñ nō ꝑcepit. licet alꝫ in maleficijs retrotrahit ratihabitio. ff. de vi z vi ar. idē. ℌ. cū ꝑcurator. xxvij. queſtione. j. c. i.

c ¶ Perpetuo Niſi ſit inuenis vt. xxxiij. q. ij. in adolescenti. z. c. antiqui. z. c. iterfectores. xxxvj. q. vj. ſi duo.

d ¶ Si qua fuerit. Alꝫ ē ℌ. reſpicit ℌ. precedentē. hic eſt ſubaudiēdū vbi tria dixit. et ad ea tria introducit capitula.

e ¶ Post quinquēnij. Sz non ne ꝑ adulterio ſeptem an. debet pētere? ſic. ſed ſunt arbitrarij penitentie.

¶ Sed obijcitur. Hec eſt ſecūda pars queſtionis. In qua queritur vtrū ſit peccatū contrahere cōtra ſecundas nuptias. z eſt dicendum q non: licet litera videatur aliter ſonare: ſed eſt exhortatio caſtitatis. nō autem reprobatio nuptiarū. Johan de fan.

regulaᵃ: niſi forte vir aut mulier virū q̄ mortuꝰ fuerat occidiſſeᵇ notetur: aut ꝓpinquitas vel alia q̄libet actio criminalis impediat. qō ſi ꝓbatuz fuerit ſine vlla ſpe ꝓiugij maneāt ꝓpetuoᶜ cū penitentia.

Item in ꝓci. elibertano apud vermerias. ¶ Palea.

Si quaᵈ mulier in mortē mariti ſui cum alijs ꝓſiliata ſit: z ipe vir aliquem illoꝝ ſe defendēdo occidit: z ſi ꝓbare pōt ille vir eā reamesſe ꝓſiliſ/pōt (vt nobis videtur) ipam vxorē dimittere: z ſi voluerit/aliā ducere. ipſa autē illidiatrix pnie ſubiecta abſq; ſpe coniugij maneat.

Item ex ꝓcilio elibertano.

¶ Poſt pniaz recōciliet ad cōionē vidua q̄ mechū ſuū in

Si q̄ fueᵉ (vir accepit rit vidua mechata: et poſtea cūdē habuerit maritū poſt q̄nq̄nniꝫ tp̄sᵉ acta legitia pnia placuit eā ad cōionē recōciliari Sz obijcit. dauidᶠ cū berſabee adulteriuz ꝓmiſit: z mortē vrie machiatus eſt: z tñ eandē berſabee poſtea duxit in vxorē. Sz in veteriᵍ teſtamēto multa permittebanᵗ ꝑꝑ ifirmitatē q̄ euāgelij pfectiōe eliminata ſūt: ſicut ꝓmittebafʰ quibuſlibet dare libellū repudij ne p odiū funderet ſanguis innoxiꝫ. qō poſtea in euāgelio dñs ꝓhibuit dicēs. Uxorē a viro nō eſſe dimittēdā: niſi cauſa fornicationis. q̄dā per

f ¶ Dauid. hāc hyſtouā habes. l. di. ℌ. eccleſie.

g ¶ In veteri. Planiᵒ dixiſſet q iō fuit mſimoniū inter dauid z berſabee: qz eccla nondū ꝓhibuerat.

h ¶ Permittebak. No. hāc ꝓmiſſionē ꝓparatiā eſſe. erat em̄ vtrunq; malū: ſed vnum minus qō ꝓmiſit/ne maius cō mitteret. scz homicidiū. ſ. j. xxxiij. questione. ij. ſi quod verius.

i ¶ Malens. xxij. q. j. ꝓſidera.

k ¶ Infirmitatꝫ. Qz nō fuit peccatuz dauid ſue ꝓbrobitatꝫ eſtus: ſz vmbra miniſterij. de peni. diſti. iij. illud.

l ¶ Significatiōe. vt de peni. diſtinc. iij. illud. Dauid em̄ iterꝑtat manu fortis. id eſt xp̄us q̄ fortiter debellauit aereas poteſtates. Uriaslur mea deᵒ. z ſignificat diabolum qui trāſfert ſe i angelū lucis et etiā lucidius creatᵘ fuit quez etiā deᵒ ſuperauit. Berſabee interꝑtatꝫ pnteᵛ vij. et ſignificat eccl̄iam gētiliuz que auxit dona ſeptiformis gratie. z chriſto copulata ē. vt. xxx. q. questiōe. ij. ℌ. his ita. id eſt cū ꝓuſ adhereret vrie. id ē diabolo per cultū idolatrie.

Dehis q̄.

m ¶ Ducunt. Plures ſūt hodie scz vnam cras aliam vinēte ꝓma. ō talibᵒ ſcdis nuptijs. intellige hoc. c.

n ¶ Tempus scz penitentie.

o ¶ Debere. id ē debet depo

ni ſi ꝓior vxor viuat. xxj. questiōe. iij. teugualdᵒ. z etiā intelligas intereſſe ꝑ ꝓſenſum vel etiā vt bñdiceret.

p Hac ratione. id eſt ſimili ratione. ſicut moyſes permiſit dari libellum repudij vt vitaretur homicidum. ſicut apoſtolus ꝓmiſit ſecūdas nuptias vt vitaretur fornicatio.

mſimoniū fuit inter dauid z berſabee.

Geſ. xx. d.

Leui. ix. a.

ij. reg. xj. d.

Danid vxias z berſabee q̄libet interp̄tatur.

Uxor ſeplures ſil̄ ꝓhibere nō licet.

Joh. iiij. c.

mſimoniū nō ducit ad vitā

ſ. coꝛ. vij. d.

mulier in pleſil̄ ꝓſentiēs nihil agit

Libel. lꝰ repudij ꝓhibuit ꝓmiſſus

a ¶ Fornicatio cum ea quam ꝓmiſit moyſes post repudiatam aſſumi.

b ¶ Licēter. qz penā tēporalē nō patiebantur.

c ¶ Quia. Reſpicit hic aliū locū Watthei illud scz quos deus coniunxit homo non ſeparet: quo auctoritate dixerunt pharisei: quid ergo mandauit moyſes dare libellū repudij z dimittere? z dixit illis qm̄ ad duriciam cordis veſtri permiſit vob dimittere vxores veſtras. q. d. nō ꝑcepit cū ſit malū non enim cuz ſit maluz ſine vitio eſt. qō ignoſcit non ꝑcipitur. xxij. di. nerui.

d ¶ Precipimᵍ Id eſt ꝓmittimᵍ ſic ponit. lv. dist. qui partē. l. diſt. dño ſancto.

e ¶ Uomodo ꝓginibᵍ. Caſus. Hiero. in hoc. c. redarguit eos qui ſimulꝑ habēt vxores. Primo exēplo ſamaritane a dño repḧenſe. Secundo ratione inſtitutionis cōiugij. Tertio exēplo lamech i de ḡuit puniti. Quartovtendo argumēto a miri lamech: nō vero bigamo adverum bigamum. In fine repḧendit quoſdaz qui dicebant ſecunda matrimonia non eſſe conceſſa indeis niſi in caſu.

f ¶ Per ſe. Matrimonium eſt, ꝓpter ſe nō appetitur: qz nō ducat ad vitā: ſed tamen eſt appetendum cauſa vitande fornicationis z ꝓpter ꝓlem.

g ¶ Dicēs. imo dixit ſe nō habere virū i euāgelio ſed hiero. reſpexit hic nō q in ore ꝓtulit mulier. ſed q̄ in mēte habuit. bñ em̄ gerebat in corde ſe vix habere. vñ z dñs ſm opi. eiᵒ dixit. vade voca vix tuū. q. d. quē putas tuū. z illa q̄ſi ꝓſentiēdo ſe ſic ſentire dixit. video qz ꝓpheta es tu. z ſic ē ar. q̄ q̄ dicit aliud q̄ vox ſignificat poti. dicit id qō itēdit dicere: q̄ id qō vox ſignificat: quod eſt cōtra illud. xxij. questione. j. his autem. ff. de re. du. ambiguo.

h ¶ Uir eiᵒ. qz illū z alios ſil̄ habuit qō nō licebat iudeis. vt ex de duoz. gaudemᵒ. vbi ē ar. q ſi q̄ i plures ꝓſentire velit inſil̄ nihil aget vt ſi dicat ꝓſentio in vos: niſi eēt forte alt ꝓſāguineᵛ: tūc forte teneret matrimoniū cū reliq̄. vel dic vbi numerᵒ. scz ex q̄ aliquis bigamus eſt ibi vir qui ꝓpte vnus eſt. i. xp̄s eſſe deſiſtit: z qz in eo deficit ſacramentū xp̄i et eccl̄ie.

i ¶ Tres. Ar. q minoz numerᵒ qnq; excludit maiorem: qnq; minorē. vt extra de teſti. licet in fine.

Una coſta a principio in vnā vxorē ꝑſa eſt. Et erūt (inqt) duo in carne vna: non dixit tres[i]/ neq; quattuor: alioq̄n nō duo ſz plures. Primᵒ[k] lamech ſanguinarius atq[l] homicida vnā carnē in duas diuiſit vxores: fratricidiū z bigamiā eaꝫ cathacliſmiᵐ pena deleuit: de alto[n] ſeptieſᵒ de altero[p] ſeptuageſies ſeptieſ[q] vindicatū eſt: ℌtum diſtat in numero' tantū z in crimine. q̄ ſacta[r] ſit bigamia hic oſtendit q̄ bigamᵒ ad clerū eligi nō poteſt. z idē apls ad thimo. Uidua (inquit) eligatur[s] nō minor. lx. annoz que fuerit vniᵒ viri vxor. Hinc cōmune ꝓceptū de his viduis q̄ eccl̄e paſcunt elemoſinis. ꝛiccirco etas ꝓſcribit: vt ille tēn accipiāt pauperᵗ cibos que iam laborare nō poſſūt: ſimulq; cōſiderat: q̄ q̄ duos habuit viros etiam ſi anus eſt z decrepita z egēs: eccleſie ſtipes non meretur accipere[u]: ſi autem panis illi tollitur elemoſine q̄ſtomagiſ q̄ de celo deſcendit: quem qui ſdigne comederit: reus erit violati corꝓis z ſāguinis

k ¶ Primᵒ. hec dictio pmus nō conſtruitur cuz hac dictione ſāguinarius: quia lamech ñ fuit ꝓmus homicida ſed cayn. ſed cōſtruit cū hac dictione diuiſit.

l ¶ Atq; homicida. qō ē idē

m ¶ Cathacliſmiſ. xxiij. q. iij. an nō. contra. ſz ℌ narrat res ꝓut geſta eſt: ibi miniſteriū. nam peccatū lamech deſignat peccatum hūani gñis qō diluit ſalutifer aduētus xp̄i

m ¶ Cathaclis mi. id ē diluuij. a catha qō ē circuz: z cliſma qō eſt pars mundi quaſi circūquaq; diffuſus.

n ¶ De altero id eſt de pctō alteriᵛ. scz cayn

o ¶ Septies. Quia vindicta ſūpta ē de eo vſq; ad lamech ſeptimuz ad adā: ſextum ad cayn vel qz puniᵗ in vij. gñatiōib[y] q̄ diluuio periert.

p ¶ De altero. i. ō pctō alterius. ſ. lamech.

q ¶ Septuageſieſſepties. qz lamech. i. lxxvij. animabus fuit punitᵛ q̄, pceſſerūt de lūbis eiᵒ. Ut dicſe ptuageſies. i. pfecte ſeptuageſieſſepties. i. pfectiᵒ iuxta illō. O terq; q̄terq; beati. i. pfecti. videſ ḡ q magiſ pecauit lamech q̄ cayn qz magis puniᵗ ē. z q pctm lamech ḡuus fuit vidicatū qz plura ꝓmiſit. duo. ſ. homicidiū z adulteriū. cayn fratricidium tantum.

r ¶ In numero. Penarum. i. maioritate.

ſ ¶ Quā ſancta. Ironice hoc dicit. z loquitur de alterabigamia de vera scz.

t ¶ Eligatur. Non itelligas q debeat talis eligi in abbatiſſam. nam illa erit virgo. vt. xx. q. j. iuuenculas. ſed vt paſcatur ab eccleſia.

v ¶ Pauperꝫ. lxxxj. diſtinc. c. vidue. z ſequenti.

x ¶ Nō mereſ accipere. nō dicit non accipiat: nec dicit vt nō deſ: ſz nō mereſ accipe: qz nō dat rōne mereſ di. ſed dat miſericoꝛditer ratione obſequij.

Geſ. ii. d.

Geſ. iiij.

Geſ. xix. c.

thim. v. b. Catha cliſmᵒ eſt diluuium.

ſ. coꝛ. xj. f.

Lāech puniᵗ nō Lāech puniᵗ pec cauit ḡ cayn

Uidue ꝑsit idu ltite ꝛ here.

¶ Quãꝫ. hoc respicit ꝓncipiũ ca. vbi ꝓcedit vidue secũda matrimonia ꝛhere. Dicebãt em̃ q̃dã q ille vidue tm̃ poterãt cõtrahere quas mortuis maritis infidelibus fides iam viduas tueniebat que scilicet iam facte vidue conuertebantur.

b ¶ Jn q̃bus. scz testimoñijs.

¶ Uerũ. ¶ Hec est ẽtia pars. q. i qua ꝓbat q nõ sit petm̃ ꝑtrahere secundas nuptias ꝛ deiceps Johan. de fan.

c ¶ Uerũ. Magister hoc. c. itelligit de secũdis nuptijs licitꝫ. ſz cõpetẽs intelligit de illicitꝫ. aliter erẽplũ de lamech nõ ꝛgrueret. q̃re tã aſpa poneret Hieron. cũ auctoritate apli licita sint non video.

d ¶ Periant. ¶ Obtrectatores mei ꝛ videãt me secũdas nuptias ꝛ tertias in dño cõcelliſſe: q̃ secundas ꝛ tertias nuptias nõ dãnauit: primũ potuit dãnare matrimonia. ꝛ Idem. nõ dãno bigamos immo nec trigamos. ſi dici potest octogamos. Idem. ego nunc voce proclamo libera nõ dãnari in ecclesia bigamiã: immo nec trigamiam: ꝛ ita licere quito ꝛ sexto ꝛ vltra: quomodo ꝛ secũdo marito recte nubere. Item Augustinus libro secundo contra aduersarium legum ꝛ ꝓphetaruꝫ.

f ¶ Deus. ¶ Nuptiali castitate. q̃ castitas ẽ iter cõiugatos q̃ sctã dr. xxx. di. hec scripsim. põt q̃ eoꝫ ꝓcubit. dici castitas. ar. ẽ. xxxi. di. nicena

g ¶ Permittunt. Si ergo in veteri testamẽto permittunt quõ dr apls ꝓmisse: dic ꝓmisit. i. ꝓmittũ eẽ ostẽdit redigẽdo in scriptis. ꝓpt q̃sdã q dicebant ad vxorẽ nõ accedendũ causa incontinentie.

h ¶ Quod si dormierit. Uerba apostoli.

¶ Nec nobis diffinẽdũ est. hic ar. q nõ licet alicui diffinire vel determiare vel recipere qõ canõ excipit vel diffinit vel determiat. arg. xx. di. si romanoꝝ. ẽ. xxvii. q. ij. ler diuine. xxxij. q. v. ſi nõ licet. ꝛ xxi. q. i. ſũt nõnulli. ꝛ ij. q. v. ꝓsului. ſi. xxvii. q. i. idolatria. et. lv. distinc. ſi euãgelica. et. ẽ. i. q. iij. ſalu ator. ꝛ. ẽ. xxij. q. v. hoc videtur. Sed ℣. ar. ff. de testi. l. queſi tũ. ℣. de ꝓse. di. ij. liçdo. ꝛ intelligo nõ licet iuste ꝛ male ℣ rationẽ ꝛ ꝓtra canonẽ. xxxij. q. ij. ꝯs deus.

Castitas est iter cõiugatos.

Canone non diffinite diffinire nõ licet.

k ¶ Nõ dãnauit. Cũ ꝛgreret ab eo cui deberet ꝓfugi. Et est ar. q interrogãdo aliquis q̃d ponat. vt. ff. ẽ verbo. ob. l. ſ. ℣. ſi quis ita. ẽ. c. quõ ibi dicens. ꝛ. sed excipiẽdo non. videt. Ar. ℣. xxij. q. ij. queritur.

Jnstrumẽta ꝓ nit.

l ¶ Jn resurrectione. Sadducei negantes resurrectionez futuram ꝓtra opi. phariseoꝝ. q̃ eã credebant. i. homines futuros in eodẽ statu dicebant. ſ. q debebãt cõmisceri sicut nũc faciũt et quẽlz receptuꝝ ꝓzorem quã habuerat vt pharioseos ꝓfunderẽt: talẽ eis q̃stionẽ fecerũt. Ecce aliqua habuit hic octo viros cuiꝰ illoꝝ erit vxor in iudicio? quaz q̃stionem ſoluere nõ potuerũt. quã cũ postea ſadducei proponerẽt Jesus respõdit erratis nescientes ſcripturas: q in resurrectione neq̃ nubẽt neq̃ nubent: ſz erũt sicut angeli dei.

Resurrectio negabat a sadducẽis.

Inſtrumẽta ꝓ nit.

ſ. cor. vij. g.

Mat. xxij. c.

m ¶ Nec ex corde meo. i. ꝓter diuile scripturę auctoritatez. quilibet enim debet ꝓbare q̃ dicit non ex suo consensu moueri. xxxvij. distic. relatum.

ſ. cor. vij. d.

Nubere non est aliã cogenda.

¶ Secunda cõiugia sicut et prima: licita esse ꝓbantur.

Deus masculũ ꝛ feminã ꝓpagãdi gñis cã nuptiali castitate ꝯiunxit: ꝛ secũdas nuptias q̃ in vnoq̃ restamẽto ꝓmittunkˢ licitas esse mõstrauit. I tẽ sup prima epłam ad Corinthios.

Quod si dormierit vir eius nõ dicit primus vel secũdus vl quartus. nec nobis diffinẽdum est. quod non diffinit apostolus: vnde nec vllas debeo dãnare nuptias. nec eis verecũdiam inferre numerositatis. dominus autez septẽtriã non dãnauit: nec dicit i resurrectione nõ posse esse: sed tm̃ neq̃ nubẽt neq̃ nubentur. vñ nec cõtra hũane verecũdie sensum audeo dicere vt quotiens voluerit nubãt: nec ex corde meo ꝓtaslibz nuptias condemnare: quod dicitur vniuire: hoc et omni vidue. Beatior autez erit si sic permanserit.

¶ Questio. ij.

Quod autez aliqua nõ sit cogenda nubere alicui. Amb. testat

Quod autẽ. hic queritur an aliqua sit cogẽda nubere. et respõdendum est q̃ non quia in matrimonio animus debet gaudere plena libertate. extra de sponſa. cũ locum. immo etiam licet culpa aliquius preceſſerit metum: tamen ille metus excusat eum a matrimonio. vt extra e. veniẽs. ſi autem quis despõsauit aliquam bene est cogẽdus vt ducat eam. vt extra de spõſa. ex litteris. in casu tamẽ sub alternatione cogitur scilicet vt vel ducat eam vel intret religionem. vt extra de conuer. coniuga. ex publico. non obstat quod legitur. extra de spõſa. requiſiuit. ibi dicitur potius est monẽda q̃z cogenda. expone potius. id est prius. de hoc plene notaui. xxvij. questione. ij. ℣. ſi concedatur.

a ¶ Jverum. ¶ Coactꝰ hoc nõ relenat eũ ſi filia ꝑſeſſiꝛ

j. cor. vij. g.

b ¶ Jnfantulam. hoc ſufficeret vt nihil actũ videret ſi illa eſſet ifantula. id ẽ ifra ſeptẽniũ. ſz hac de causa papa non procedit imo credo q̃ ponatur infantula ꝓ puella.

c ¶ Temperam. hoc ideo dicit q̃ ille raptor erat. ꝛ ideo de iure eã habere nõ poterat. ar. xxxvſ. q. ij. placuit. hunc rigorẽ tẽperat hic papa.

d ¶ Voluerit. Arg. q̃ de iure factũ nõ est p sequentẽ ꝓsensum posse legitimari ꝛ confirmari. Et est argu. q rati habitõ retrotrahitur ꝛ cõfirmat quod prius illegitime factuꝫ erat. argu. xxv. q. ſ c. vlti.

e ¶ Qũ impediat intentionez iordanis vt ſi ꝓ baret eos postea cõsensiſſe patrẽ. ſ. ꝛ filiam.

f ¶ Ab ipso. Arg. q testes de domo prodeuntes recipiuntur. ſed hoc fit in matrimonio.

f ¶ Ab ipo. id est ex pte eiꝰ: debet em̃ q testes ꝓbare exceptionem suam super coactione. nõ autem staretur eiꝰ ſacramento tanquã nisi ei delatum esset ab aduersario.

g ¶ Jordane. Argu. et qui coactionez est passus ꝓbationes cõpetere.

h ¶ Predicta. Rainaldus licet ſup epłam primã ad corinthi. Habuit vidua cui vult tm̃ in dño. i. quẽ sibi aptũ putauerit illi nubat: q̃ iuste nuptie ſolẽt malos puẽtꝰ hẽre. tãtũ aũt i dño. i. ſine ſuſpitiõe turpitudinis nubat: et viro ſue religiõis nubat. I tẽ iudiciũ Urbani pape. ¶ Juramẽto ꝓhis nõ cogit puella nubere cui nunq̃ ſensum adhibuit.

Sj verũ eẽ ꝓſtiterit q̃ nobis legati iordanis pricipis retulerũt. ſ. q ipe coactꝰ ꝛ dolẽs filiã ſuã ifantulã nolentẽ ꝛ flentẽ/ ꝛ ꝓ viribus renitentẽ nõ aſſentiẽtibus: ſed valde dolentibꝰ matre ꝛ parentela: rainaldo rodeli filio dſpõſauerit. q̃n canonũ ꝛ legũ auctoritas talia ſpõſalia (vt ifra oſtendit) nõ approbat: ne ignorantibꝰ leges ꝛ canones nimis duruz q̃ dicimꝰ videat: ita ſniam tẽperamꝰ: vt ſi princeps cũ filie matris: ꝛ parẽtele aſſensu id q̃ dictũ est pficere voluerit ꝰ ocedam. ſinaũt legatus noſter vtraſq; partes audiat: ꝛ ſi nihil fuerit ex parte ſupradicti rainaldi amplius q̃ ipediat ab ipo iordane ſacm̃ q̃ ita cõſtet hec vt dicta ſunt accipiat: ꝛ nos canonũ ac legũ scita ſequẽtes de inceps nõ ꝓhibemus: quin alij viro ſi voluerit ꝑdicta filia eius tm̃ nubat in domino

Scontra Hormiſda papa ſcribit Euſebio epiſcopo.

¶ Palea.

Dua ſcitas req̃ſiuit a nobis frater veneran de de filio adulto quem pater matrimoniũ contrahere vult: ſi ſine volũtate filij adꝫti facere põt: Ad q̃ dicimꝰ ſi aliquo mõ nõ cõſentit filiꝰ fieri non poſſe. põt aũt de filio nõdũ adulto volũtas cuius nondũ diſcerni põt/ pater eum cui vult in matrimoniũ tradere: ꝛ postq̃z filius ꝓ uenerit ad pfectã etatẽ oĩno obſeruare ꝛ adiplere debet: hoc ab oĩbus orthodoxe fidei cultoribꝰ ſancitũ a nobis tenendũ mandamus. I tez Sacratio regi arragonum.

¶ Quorum vnum futurum est corpus: vnus dz esse animus: atq; ideo nulla est inuita copulanda alicui.

Dẽ neptis tue ꝓlugio quã te cuidam militi daturũ necessitatis instãte articlo sub fidei pollicitatione firmaſti: hoc equitate dictante decernimꝰ: vt ſi illa viru illũ omnino (vt dicitur) rẽnuit: ꝛ in eadẽ volũtatis auctoritate perſiſtitʰ: vt viro illi prorſus se deneget nuptura: nequaq̃ eam inuitã ꝛ renitentez eiuſdem viri cogas ꝓlugio ſociari. quoꝝ ei vnuz corpus est: vnus debet esse ꝛ animꝰ: ne forte virgo cũ fuerit alicui inuita copulata cõtra dñi apli q̃ceptum aut reatũ diſſidijⁱ/ aut crimẽ fornicationis incurrat: cuius videlicet peccati malũ in eum redundareᵐ constat q̃ eã cõiunxit inuitã. q̃ pari tenore de viro etiam est ſciendum.

I tez Nicolaus Radualdo portuẽſi: ꝛ Jo. ſicolieñ. epis.

¶ Nõ lz delerere viro quaz ꝓmiſſis dotibꝰ ꝛ publica attestatione duxit vxorem.

Otharⁱ rex in cõmonitorioⁿ ꝓfitet gualdradã ſe a patre accepiſſe: ꝛ ſororez postmodũ admiſiſſe huberti. vbi primũ diligenti inueſtigatione inquirite: ꝛ ſi eundẽ gloriosum regem predictam gualdradam premiſſis dotibus corã testibꝰ ẽm legemº ꝛ ritũ quo nuptie celebrari solent ꝓ oĩa inueneritis accepiſſe: ꝛ publica manifestatiõe eadẽ gualdrada in mrimoniũ ipiꝰ admiſſa ẽ: re-

damni dãscãz dãnũ feciſſe vx.

confeſſus fuerit in iure eam suaz esse vxorem: nec ꝓbare potuit: non esꝫ ſolui ꝓtest mrimonium ex vna parte. vt ex de despõ. ipu. attestationes.

Dẽ neptis tue cõiu.

i ¶ Necessitatis. Quia forte necessariuz erat ei militis auxilium. vel forte ituit ei metum.

k ¶ Perſiſtit. quod presumit niſi quis alleget de mutata volũtate. et ꝓbet. ff. de iure fiſci. ſtatius florus. ꝛ. ff. de ꝓba. eum qui

l ¶ Diſſidij. id est odij.

m ¶ Redundare. No. regulaz: qui occasionem damni dat damnum dediſſe videtur. vt extra ẽ homici. de cetero. xxij. q̃. ij. ſi tu. xxij. q. iij. ẽ iniuſta.

Solẽnitas actꝰ q̃z ꝓbãda ẽ.

Otharⁱ.

n ¶ Jn cõmonitorio. id est epiſtola vel ſcriptura q̃ nos cõmonuit de facto ſuo.

o ¶ Secundũ legem. tenek ergo ꝓbare etiam ſolennitates cõtra regulam cõmunem qua dicitur semp̃ preſumitur oĩa ſolenniter acta. vt inſti. ẽ. fideiuſſo. ℣. vlt. extra de sen. et re iudi. ſicut. ſic cum aliquis dicit ſe emiſſe a pupillo: probabit q̃ tutore auctore emerit. vt ff. de pub. quicũq; ℣. vltimo. naz ex q̃ allegabat ſe primo duxiſſe gualdradã quo modo hoc ꝓ-

baret nisi publice eā duxisset cuz clādestina mīmonia nō posset pbare: credo q̄ ideo grauabak q̄ insinite ꝓsumptiones erāt ꝫ ipm q̄ suffecisset.

a ℂ Perscrutemini. hic in notorio admittit̄ pbatio in ẓium. arg. extra de elec. bone.

b ℂ Filia. Teberga. ſ. q̄ filia erat bosonis ⁊ p̄uigna engeltrude. vt. iiij. q. iij. c. vlt. ⁊. xj. q. iij. ten gualdum.

c ℂ Reꝑhensibilē. Ar. q̄ q̄ turpitudinē suā allegat non est audiēdus. C. de renoc. do. cū ꝓfitearis. ⁊. C. de trāsac. trāsactionez. eꝛ de dona. iter. Itē est hic ar. q̄ ꝓpter puitatem persone non ꝓsumitur met⁹ illatus: sic alꝫ ꝓp̄t publicum locuz ꝓsumit̄ quis metū passus in vbe. vt. ff. q̄ me. cau. non est.

d ℂ Timēdi. qz pot⁹ oia mala. debem⁹ tolerare cꝫ malo cōsẽtire. vt. xxxiij. q. v. ita ne.

e ℂ Conuicto. Videt ꝫ q̄ cōfessio quā fecit q̄s i instrumēto ꝓiudicet ei. vt eꝛ de ꝓsum. illud. ⁊ eꝛ de transla. cꝫto. Ar. ꝓtra. C. de p̄ba. nō ꝑ plis. itez arg. q̄ ꝓfessio eꝛ ius facte ꝓiudicet. vt eꝛ de excep̄la. cꝫ sit graue. ſzdic q̄ ꝓsistit in hac ꝓfessione.

f ℂ Per b̄ dictionē. Arg. q̄ si quis publice aliquā duxerit ⁊ dicat se p⁹ duxisse aliā teneat̄ pbare q̄ cū ea solēnitate dotis ⁊ b̄dictione eā duxerit.

g ℂ Innocēs. maxie: mā si ipa fornicata fuisset hoc tñ nō posset ei obūcere lotharⁱ⁹ cū ꝓ ipe esset notoriꝰ adulter. ij. q. i. scelꝰ. eꝛ de diuoꝛ. gaudem⁹. ⁊. c. signific. vel dic cū ℣. q̄ hic parcit̄ regis verecundie.

h ℂ Appellauit. Ar. q̄ ter pōt appellari in eodez negocio. sic eꝛ de ap. directe. ij. q. i. ois oppſſus. Ar. ꝫ ij. q. vj. si q̄s in quacūq; sed pōt dici q̄ pluries appellauit. i. pluries vocem appellationis emisit. vt extra de resti. cum tu fili.

i ℂ Innotuit. No. q̄ p̄ cedentē ꝓtestationē probak̄ sequēs met⁹. vt eꝛ q̄ me. cau. platū. ſz nō p seqn tē. vt. C. e. l. metū. ⁊ si nō fuisſz ꝓtestat a nichilomin⁹ admitteret ad pbandū metū. vt. xv. q. vj. c. j.

k ℂ Violētiā. Ar. q̄ ꝓfessio facta metu vel vi nulli ꝓiudicat. xxij. q. iij. iter cet̄a. ℟. xv. q. vj. c. j. ℟. dist. l. ꝑbyteros. j. q. j. cō stat. xx. q. iij. presens. ℟. vij. q̄e. j. oēs qui. ar. xj. q. iij. quisquis.

l ℂ Renouet⁹. Arg. q̄ idē est iudiciū appellationis ⁊ cause p̄ncipalis. ar. q. q. vj. ois oppꝛessus. ℣ ij. q. vj. oppſſus. ℣. ij. q. vj. si ep̄us. Ar. ℣. vj. q. iij. ossus. cōtra.

m ℂ Quod ãt. Videt̄ titulatur tertia quest̄o an. ſ. filij post sponſionez paternam possint cum alijs cō trahere. ⁊ quidē si ſpōsalib⁹ ꝑsen sissent filij post septenniū non licet alijs nubere xxvij. q. ij. per totum. si tamē nupserint tenet matrimonium. extra de spon. duobus. Si vero filij nō consenserint vel sunt infra septēniuz nō habent necessario sponsalibus stare nec illa spōsalia tenent. xxx. q. ij. c. vnico. consulit tamē filijs vt stent illis spōsalibus. extra de despon. impub. tua. alꝫ nō obligat filium sponsio paterna. ff. ō verb. obli. stipulatio ista.

Filij ꝑentū p̄ parentū spōsionem possint cū alijs ꝓhere.

n ℂ Si qui parentes. ꝓ nuptijs filioꝝ fidē prestantes ⁊ de consensu filiorum.

o ℂ Fregerint. non copulando eos sicut iurauerint de consensu filiorum.

p ℂ Non fuerint. q̄ copulari volunt inter se.

q ℂ Deprehensi. Videtur hic q̄ si ambo vellent se absoluere non possent q̄ cōcedit ℣. sed ob. extra de spon. preterea. ℣. dicit alexandrum ibi non papaliter sed magistraliter respondisse. Tu potes resolue re plurale in singulare. Ille enim punitur per quez stat q̄ non consummatur matrimoniuz. vt extra de spon. duo. duobus.

s ℂ Excusati. Quo ad penā eccl̄ie nō q̄ ad reatū: ex quo operā dederūt ne filij copularent peccauerūt mortaliter. ar. de pe. di. ſ. si cui. ⁊ vere excusati debēt esse quo ad penā ex quo factū eoꝝ ꝑ alios repꝛesentat: qz si teneoꝛ aliq̄d facere: ⁊ alt̄ id faciat etiaz sine mandato meo: hoc michi prodest. vt. ff. de verbo. obli. l. cū seruus. Nam si mihi das pecuniā vt seruū manumittam: ⁊ alius eum manumittat hoc sufficit mihi vt ibi.

b ℂ Cōsentiēdo. Dicit̄ ãt q̄ dā q̄ parentes possunt soluere spōsalia filioꝝ: sicut possūt etiā sacramētū. ℣. xxij. q. v. pueri. q̄ nego qz etas ꝓfixa est infra quā nō potest puer iurare.

c ℂ Ecce. Immo ⁊ si sine eoꝝ ꝓsensu cōtrahatur: dare debēt operā parētes. extra de despō. impu. ca. ſ.

d Q Uidā vir ℣ Ostensū est q̄n ⁊ q̄s ducere possit eā quā p adulteriū polluit. in hac causa vult ostendere vtrū meretricem q̄s debeat ducere: et si ducta fuerit: an sit ꝓp̄t appellāda adiungit etiam de duplici institutione matrimonij. ⁊ de his que abortum ꝓcurant. vt autē hec et alia. ⁊ē.

e ℂ Quiganrij. i. serui. vt patebit i seq̄ntib⁹. tñ originarios nō dico seruos nec ascriptitios. Johan.

diuisio

Quod ãt. ℂ Hec. q. diuidit̄ in ⁊tres partes. In ꝓma ꝓbat p. ⁊tres auctoritates sctoꝝ patrū q̄ nullus debz ducere meretricē anteq̄ peniteat: qz etiā ꝓp̄t adulteriū tenere nō debz: qz patron⁹ esset turpitudinis. Secunda ibi. Subauditur. Tertia ibi. Econtra ℣o. Quarta ibi. Cū ergo. Johan. de fan.

Meretrix ꝑt duci.

f ℂ Q̄ ãt. Hic depingit ꝓma. q. an. ſ. q̄s ducē possit meretricē: ⁊ ē dicēdū q̄ sic: si spes habet de eoꝝ rectiōe. vt. ſ. c. vl. eꝛ de eo q̄ du. in ma. significasti. imo q̄ ducit meret. eꝛ de spō. iter opa: ſz si nō habetur spes de ea forte nō licite ducit: tenet tñ mīmoniū cū ea. ſ. e. q. si q̄s ꝓp̄t. allegat tñ p⁹ q̄ ducinō possit: excusati⁸ erūt parētes: si vero in eodē fuerit vitio: ⁊ polluerint se cōsentiēdo⁹: superiozsententia seruet. Ecce⁶ q̄ nō licet parētib⁹ spōsalia filioꝝ suoꝝ frangere. veruz hoc de illis intelligēdū est q̄ illoꝝ cōsensu cōtrahūtur.

ℂ Causa. xxxii.

Uidā vir⁹ cū non haberet vxorē quādaz meretricē sibi in ꝓiugio copulauit: q̄ erat sterilis. Ueptis ſgenuit filia originariꝰ quam cū ꝑ alijvellet tradere huic auus eā copulauit cā solius incōtinētie. deide penitētia ductꝰ ex ancilla ꝓpria filios sibi q̄rere cepit postea de adulterio ꝓuictꝰ ⁊ punit⁹ quēdā rogauit vt vxorē opprimeret suā: vt sic eaz dimittere posset: q̄ facto quādā ifidelē sibi copulauit ea tñ ꝓditione vt ad xp̄ianā religionez trāsiret. Hic primū q̄rit: an meretrix licite ducat i vxorē Scō. an ea q̄ cā incōtinētie ducitur: sit ꝓuinx appellāda Tertio: cuius arbitriū aliq̄

Questio. i.

Quod ãt. ℂ Hec. q. diuidit̄ in ⁊tres partes. In ꝓma ꝓbat p. ⁊tres auctoritates sctoꝝ patrū q̄ nullus debz ducere meretricē anteq̄ peniteat: qz etiā vxorē adulterā tenere nō debz: qz patron⁹ esset turpitudinis. Secunda ibi. Subauditur. Tertia ibi. Econtra ℣o. Quarta ibi. Cū ergo. Johan. de fan.

ℂ Causa. xxxii.

Uidā vir⁹ cū non haberet vxorē quādaz meretricē sibi in ꝓiugio copulauit: q̄ erat sterilis. Ueptis ſgenuit filia originariꝰ quam cū ꝑ alijvellet tradere huic auus eā copulauit cā solius incōtinētie. deide penitētia ductꝰ ex ancilla ꝓpria filios sibi q̄rere cepit postea de adulterio ꝓuictꝰ ⁊ punit⁹ quēdā rogauit vt vxorē opprimeret suā: vt sic eaz dimittere posset: q̄ facto quādā ifidelē sibi copulauit ea tñ ꝓditione vt ad xp̄ianā religionez trāsiret. Hic primū q̄rit: an meretrix licite ducat i vxorē Scō. an ea q̄ cā incōtinētie ducitur: sit ꝓuinx appellāda Tertio: cuius arbitriū aliq̄ seq̄t̄: an liberi aut: an originarij: ꝑfis: Quarto: si viuēte vxore liceat alicui filios ex ancilla querere: Quinto: si ea que vim patitur: pudiciam amittere cōꝓbetur: Sexto: si adulter adulteraz possit dimittere: Septimo: si viuēte dimissa aliaz possit accipere: Octauo. si infidelem sub ꝓmissa conditione licet alicui fidelium in coniugem ducere:

ℂ Questio. i.

Quod autez meretrix in cōiugiū duci nō debeat multꝫ auctoritatibꝰ ꝓbatur. illa em q̄ adulterij rea ꝓuincitur: nisi post peractā penitētiā in cōiugij ꝓsortiū retineri nō debet. Unde Johānes chrisostom⁹ ait sup Mattheū. c. ix

ℂ Patron⁹ turpitudinis est qui vxorez suam adulteram dimittere noluerit.

Sicut crudelis ⁊ iniq⁹ est qui castaz dimittit vxorez: sic fatu⁹ est ⁊ iniust⁹ qui retinet meretricē. patronus⁶ ei turpitudinis est qui celat⁶ crimen vxoris.

marit⁹ an possit vxorem crimiſ relinq̄re: vel an ꝺbe at eam accusare.

seq̄t̄: an liberi aut: an originarij: ꝑfis: Quarto: si viuēte vxore liceat alicui filios ex ancilla querere: Quinto: si ea que vim patitur: pudiciam amittere cōꝓbetur: Sexto: si adulter adulteraz possit dimittere: Septimo: si viuēte dimissa aliaz possit accipere: Octauo. si infidelem sub ꝓmissa conditione licet alicui fidelium in coniugem ducere:

ℂ Questio. i.

Quod autez meretrix in cōiugiū duci nō debeat multꝫ auctoritatibꝰ ꝓbatur. illa em q̄ adulterij rea ꝓuincitur: nisi post peractā penitētiā in cōiugij ꝓsortiū retineri nō debet. Unde Johānes chrisostom⁹ ait sup Mattheū. c. ix

ℂ Patron⁹ turpitudinis est qui vxorez suam adulteram dimittere noluerit.

Sicut crudelis ⁊ iniq⁹ est qui castaz dimittit vxorez: sic fatu⁹ est ⁊ iniust⁹ qui retinet meretricē. patronus⁶ ei turpitudinis est qui celat⁶ crimen vxoris.

Turpitudinē allegāt audiri non ꝺz.

cōfessio facta in instrumento an ꝓiudicet.

Appellant tertio non licet.

vsq; multoꝝ. ⁊ sat⁹ hoc ꝓbabile vid ꝓiudiciū marito si rēsist⁹ cogīscat talē vxorē vt postea nō possit ipaz accusare: qz tūc pot⁹ cogīscit ab vxore cꝫ cogīscat vxorē. Alij ꝓ iij dicūt. Ego ꝓsulo q̄ nō reddat nisi ad mādatū eccl̄ie nevideat approbare mores eoꝝ. vt. ff. de adul. si vxor. i fi. hoc ãt certū ē q̄ expellere eā nō debet a se: etiā si notorū sit eiꝰ crimen. vt eꝛ ō diuoꝛ. ꝓꝛo. nisi publice mozarek cū adultero: vel nisi iuicta sit p sniam: vl ꝓfessa sit crimē in iudicio. vt. ſ. e. de bñdicto. ⁊ eꝛ ō adul. i telleximus. ⁊ eꝛ de diuoꝛ. significasti. q̄ ãt in hoc ca. ꝺz vꝫ esse cozrectū. vt. C. de adul. auten. ſz hodieyḃ ꝺz q̄ dānatā de adulterio possum⁹ resumere. vt. ſ. e. q̄ ãt. et ca. sequē. ſz illud cū spes est de cozrectiōe eiꝰ. ſ. e. vlti.

h ℂ Qui celat. hoc ꝓbū vitiū notat q̄ aliud est celare: aliud nō indicare. ff. de fur. qui vas. ℋ.

Sorit dñs ℭ Dimiserit. quod supplenō licet. b ℭ Uincit. id est ligat & impedit affectū vtroz etiā si velit de iure nō possit exigere debitum a viro: idem est de viro. vel vincit. id est superat et remouet effectum qui debetur vtroi: & sunt hec verba sumpta ex. l. C. de repu. l. j.

Fornicatiōis suspitō an sufficiat ad vtorez dimittēdam. Luce xvj. d.

c ℭ Suspicio. hic videnf excipi due cause dimittendi vtorē. in euāgelio tantum excipit vna sed qō hic dicit: vel suspitio. & non est cā dimittēdi: sed est modus pbādi causam dimittendi q̄ p suspitiones probak fornicatio: adeo q̄ vtor dimittit. ppt suspitionem fornicationis. vt hic & in auten. vt li. ma. & aute. ℌ. vl. vnde p eodē reputatur fornicatio & fornicationis suspitio. naz pbata suspitione. pbata est fornicatio. qđ enim si tumeat vēter incognite a viro: nonne certa erit fornicatiōis suspitio? ij. qō. j. si peccauerit. Ut si vir aliquot annis pmāserit in expeditiōe & rediēs iueniat puerum anniculuz. ff. de his q̄ sunt sui vel alie. iur. filium. Sā. dixit Iero. male excepisse hic duas causas dumissionis. Sed huic ca. obstat. ij. q. j. multi. & q. ij. in scriptur. & vj. q. j. oues. in quib⁹ dicit q̄ ois suspitio pot⁹ est repellēda q̄ pbanda. Sed distingue triplicē suspitionē. pbabilē: temerariā: & violentam. vt dixi. ij. q. j. c. j. hic ergo de violenta suspitione loquit. Sed quero si ꝓtra mulierē. pbata sit violēta suspitio. an ipsa admittak q̄ pbet in ꝓtrariū? arg. q̄ sic. xxxv. q. iij. extraordiaria. vbi ꝓtra violētissimā. p. bationē admittit. pbatio. imo etiā simplex iuramētū. Respon. q̄ bene admittit. pbatio p testes sed nō per simplex iuramentum. vt. ē. xxvij. q. j. nec aliqua. arg. xxij. q. v. hoc videtur.

Suspitio est triplex

d ℭ Iubetur. hoc verbū iubetur nō respicit quod precedit. sed quod sequitur.

Uxor adulte

e ℭ In cōiugio. ℭ Licita. Donec vir egerit penitētiam. Et sic patet q̄ si alter cōiugū adulterat: reliquus perdit ius exigendi. sed scōm. ij. delinquēs tenetur alteri reddere debitum. no. ē. c. j. Sz rāte an obsēcio tibi mulier que fornicatur perdit ius petēdi per dat debitū. similiter vir non habet ius petendi debitum vir in tali muliere. delinquit ergo cognoscēdo: vt hic di exigencik. & j. c. ꝓx. si ergo mulier petat debitū a viro & vir di-

Item Hieronym⁹. ℭ Causa fornicatiōis vir dimittat vtorē: nō tñ adulterā ducat

Orit dñs i euāgelio: q̄cūq; dimiserit⁸ vtorem: nisi ob fornicationē. et aliā duxerit mechak. & q̄ dimissam duxerit mechak. Sola fornicatio est q̄ vtoris vincit^b affectū: immo cū illa vnā carnem in aliā diuiserit. & se fornicatione a marito separauerit: non debet teneri: ne vix q̄z sub maledicto faciat dicēte scriptura: q̄ tenet adulterā stult⁹? ipi⁹ ē. vbicūq; igit fornicatio est. vel fornicatiōis suspitio^c libere vtor dimittit: & q̄ poterat accidere vt aliqs calūniā faceret innocēti: & ob scōaz copulā nuptialē veteri copule crimen ipingeret: sic vtorē dimittere iubet^d vtorē: vt prima viuēte scōam nō habeat. I dē in epla Pauli ad Corinthios. ℭ Sola viri fornicatio: vtorem non maculat.

In iugio dñs posit⁹: q̄cūq; pctā fecerit nō p priā ifuscāt iugē: & fornicatio vtorem coinqnat: vt iam nō sit viro suo licita^e & adulterā. Item Jo. chrisostomus. ℭ Qui vtorē suā dimittere adulterā noluerit: duob⁹ annis peniteat. si ei debitū reddat

Si dns^f vtorē (diderit. suā iuenerit adulteraz^g & postea deinceps placuerit habere eā in mrimonio duob⁹ ānis peniteat. iō q̄ cū adulta mix^t sit q̄ adhuc crimine suo nō est purgata aut abstineat^h se a mrimōio ei⁹ donec expleat^i satisfactō crimis pnie sue. iō q̄ post satisfactionē pnie nō merek vocari adultera. silr si virū suū vtor iuenerit adultez: nō ad iparia^k iudicank. Subaudik^l nisi ab adulterio mulier recedere voluerit: q̄ casu vtorē suaz vir recipe potest: nullū periculū ei illatur⁹. Unde pelagius pa. melleo subdiacono ℭ Post penitētiā adulteriꝫ vtorem vir potest accipere.

De bñdicto quoq; quē vtorē alienaz iudicasti facinorosō sustulisse spū: & in suū hacten⁹ psumere detinere ꝓsortiū: si hoc ret veritas hz iubem⁹ expiētie tue vt eū cū ipa q̄z adulta districte non differas mactare^m

tera. I tē Jo. chrisostomus. ℭ Qui vtorē suā dimittere adulterā noluerit: duob⁹ annis peniteat. si ei debitū reddat

Si dns^f vtorē (diderit. suā iuenerit adulteraz^g & postea deinceps placuerit habere eā in mrimonio duob⁹ ānis peniteat. iō q̄ cū adulta mix^t sit q̄ adhuc crimine suo nō est purgata aut abstineat^h se a mrimōio ei⁹ donec expleat^i satisfactō crimis pnie sue. iō q̄ post satisfactionē pnie nō merek vocari adultera. silr si virū suū vtor iuenerit adultez: nō ad iparia^k iudicank. Subaudik^l nisi ab adulterio mulier recedere voluerit: q̄ casu vtorē suaz vir recipe potest: nullū periculū ei illatur⁹. Unde pelagius pa. melleo subdiacono ℭ Post penitētiā adulteriꝫ vtorem vir potest accipere.

De bñdicto quoq; quē vtorē alienaz iudicasti facinorosō sustulisse spū: & in suū hacten⁹ psumere detinere ꝓsortiū: si hoc ret veritas hz iubem⁹ expiētie tue vt eū cū ipa q̄z adulta districte non differas mactare^m

excipit ꝓtra eaz q̄ pdidit debitū: ipsa pōt replicare q̄ & ipe silr pdidit debitū. extra de diuor. significasti. vnde videk q̄ cū effectu possit mher petere debitu. sed nō est ita: q̄ si mher triplicauit: vir pōt quadruplicare & dicere. ego ex tua culpa perdidi.

f ℭ Si dns. hoc ca. intelligit. h. cū adulterium vtoris est notoriū vel etiā publicū & sentētiam. vel q̄ in re confessa est & ifs. ps. ita cōdemnata: nec tamen desistit adulterari & vir ei ꝓmisceꝫ incorrigibili. recte igit itelligak cū crimē est ita manifestum q̄ ptextu ignoratie. ē vt dixit. ē. c. j.

g ℭ Adulterā. nec ab adulterio desistentē.

h ℭ Aut abstineat. i. sequēti. c. est et. sed legas hoc ant ꝓx & erit vna pena vl ibi lege & p aut. & erunt due pene sub alternatione. vt aut peniteat duob⁹ annis: aut nō exigat debitum ab eo donec peregerit penitentiam.

i ℭ Expleatur. vel saltem inchoetur: nam si voluerit eam sibi reconciliare: etiam infra tempus penitētie ab ea potest exigere debitū. vt extra de fur. ex literis. in fine. extra dt eo q̄ cogno. consan. c. veniens.

k ℭ Ad imparia. hoc quo ad debitum nō exigendum donec alter peniteat. similiter non ad imparia iudicantur. quo ad debitum reddendum: quo ad diuortium: quo ad accusationem. j. e. questione. v. precepit. & ca. christiana.

ℭ Subauditur. ℌec ē secūda pars. q. In q̄ pbat p. viū. ca. q̄ meritoriuz est viro ea scz meretrice post penitentiā retinere. Johan. de fan.

l ℭ Subauditur. Respicit hoc qō dicit in capō sicut. vbi dixit qui retinet.

m De benedicto ℭ Mactare. id est punire.

a ℭ Et caluatos. Pānis abscissis. i. dehonestatos & tōsuratos sicut mozis est in q̄busdā locis: q̄ vestes & capilli icidunk eis in ignominiā ante & retro.

Uxor a viro separata ſō qua cautōe est ei restituenda.

b ℭ Sub cautela. Cum non dicak hic q̄ cautio ꝓstari debeat a viro: videk q̄ nuda sufficiat: & talis cautio firmissima dicak. vt. j. de cōse. di. iiij. pncipiū. ad idez. ē. xvij. q. ij. si dns cognit⁹, nomē eni cautionis p se positum nudam. ꝓmissionez designat. C. de ꝑbo. sig. sanctimus. Sol. si mulier nihil allegat de suspitione viri dico sufficere nudam promissionem. si aūt dicit eū esse suspectum: oportet vt idonea cautio ei ꝓstek. sz fideiussores vel pignora vel etiā iuramentū: si forte illud magis timet vir. vt. xvij. q. iiij. metuentes. si vero tanta sit seuitia viri: vt nulla cautio videatur sufficere: tūc nō est ei reddenda: sed alicui honeste matrone cōmittenda. vt extra de resti. spo. ex transmissa. ex eo. ti. litteras. in fine. quia satisfactio malitiosū ꝓpositum nō mutat. vt isti. de iuspe. tu. ℌ. vlt.

c ℭ Recipere. Non erit cōpellēdus eā recipere: cuz alij adheserit. extra de dinor. significasti. et potest monasterium ingredi ea viuēte. vt. xxvij. questione. ij. a Sathosa.

d ℭ In alium. Pena adulterij etiam ſm leges cōmutata est in intrusionem monasterij. C. de adulte. quten. sed hodie.

e ℭ Uod aūt ℭ Si fides. i. credulitas. ſ. vt credā tur pctā per pniam deleri. vel fides. i. certitudo & spes correctionis cōtinentie eius.

f ℭ Mūdabāk. quo ad penā tpalē. imo sola venia dimittebank ꝑ cerimonialia. de pe. di. vj. c. j.

g ℭ Sine mūdatione. legali. sed sola penitentia.

h ℭ Saulis filiam. ſ. Mychol.

i ℭ Prefiguratoꝝ. Prefiguravit q̄ mulier post penitentiā debeat viro reconciliari.

k ℭ Penitentis. Videk ergo q̄ nō possit mulier de adulterio accusari post penitentiā: qō falluz ē. j. xxx ij. q. ij. admonere. sed post baptismū nō vt videk: qa ibi plenior fit remissio q̄ ad oēm penā etiam tpalem. arg. de ꝑse. di. iij. sine penitentia. Arg. contra. ex de diuor. gaudem⁹. sz dic q̄ licz excipi possit de adulterio post baptismuz non tñ accusari: q̄ exceptō est fauorabilis: accusatio est odiosa.

Adultera ēt post penitētiā accusari pōt.

j. reg. xvij. e

Joh. viij. b.

l ℭ Adultera. manens.

m ℭ Unquam renunciak. Si em p ianuam pcti itrat diabolus statim christus recedit. de pe. dist. ij. si enim iquit. Et argue q̄ infusionē gratie ꝑcedit remissio pctōꝝ. naturaliter. i. intellectu sz tñ tpe silr sunt sic ergo pri⁹ desinit q̄s ee vicios⁹ q̄ incipiat e essevir tuosus. xxiij. q. iij. q̄d faciet. bonus ei & mal⁹ silr aliqs esse nō potest. de pe. dist. ij. ℌ. si aūt. arg. ff. de here. isti. quo tiens. ℌ. si q̄s ita dixerit. Itez nec potest quis esse i medio statu: q̄a omnis q̄ nō diligit odit. vt ē pe. di. ij. quicūq; ab origine. in fi. Sz obiiciture: nonne pctm dimittitur

Bon⁹ & malus q̄s simk esse nō potest.

penitēti: q̄ō si ē ita cū hñti pctm dimittak pctm. q̄ penitēs est pctōr. & ita videk q̄ vtus & viciū silr sint vel aliquo tpe intermedio sit q̄s sine adulterio q̄ō stare non pōt. Lau. Ego dico q̄stiones tales duplices: isti infundik gratia: isti dimittunk pctā. est em ifusio cōposita & simplex: sicut hec est duplex. lupus egredik filiā. si em itelligak de ꝓposita egressione: silr vtraq; istaz est vera. lupus egredik filiā: lup⁹ igredik. sec⁹ si de simplici egressione. silr vtraq; istaz est vera: isti infundik gr̄a: isti remittik pctm. silr hic distinguēduz est hec res pscribik ante. xxx. an.

Jurās a soluere certo tēpe si post sol nat nō est pīus rus.

APud miſericordē C Reuertiſ. Si ẓ iurauī me ad diē certū ſoluturū pecuniā: ibi pᵒ ſoluā nō deſero. qz iā ad veritatē redeo ſicut ſi ſub pena pᵗio miſi aliḋ nec ſoluī: pena cōmiſſa eſt: ſi tñ poſt ſoluo liberor a pena. ff. de arbi. l. vlt. Qñ pena ꝓmittat vel

APud miſericordē nā qz iudicē: nec illa falſa habebitur que ad veritatem reuertitur. etiaz poſtq̄ mentiť: qz omps deus dī libēter noſtrā pniam ſuſcipit: ipe ſuo iudicio hoc qḋ errauim. abscondit. Q uod ſi in adulterio pſeuerare elegerit: patronus turpitudinis. lenocinij reus marit⁹ habebitur: niſi eā adulterij ream facere voluerit. Unde in. ix. libro. C. de adulte. et ſtupro Impatoꝛ Seuerus. Anto. Crimen lenocinij, contra hūt: q deꝑhensam in adulterio vꝛorē in matrimonio detinuerunt: nō qui ſuſpectam habuerūt adulterā. Hoc in mulieribus nō obtinet. non enī eis permittitur maritos ſuos adulterij reos facere. Unde in li. eo. ti. eo. I dem ipatoꝛ. Q ublico iudicio nō habēt mulieres adulterij accuſationē cuius de mīmonio violato q̄rivelit: lex iulia

declarat q̄ cū maſculis iure mariti accuſandi facultatez detuliſſet: non idez feminis priuilegiuz detulit. Si ergo (vt ex his colligiť auctoꝛitatibus) adulterā retineri nulli pmittit: multomin⁹ in coniugiū duci licebit: cui⁹ pudicicie nulla ſpes habeť. debz em̄ iter ꝓiuges ſeruari fides z ſacrm̄: q̄ cum defuerit: nō ꝓiuges ſz adulteri appellāt Unde Auguſtinus ſcribit contra Julianum. lib. j.

Veritas nuptiaꝝ nō cōſiſtit i ꝓmixtiōe marꝫ z femie.

QOn eni in ſola (vt deliras) ꝓmixtiōe marꝫ z femie nuptiaꝝ veritas eſt: q̄uis ſine illa cōmixtiōe nuptie filios ꝓcreare non pñt ſed alia ſunt ad nuptias pꝛopꝛie ptinētia: q̄bus ab adulterijs nuptie diſcernūť. ſ. ſicuti eſt thoꝛi ꝓiugalis fides: z cura oꝛdinate filios ꝓcreā di: z q̄ maxima eſt dīta bon⁹ vſus malī hoc eſt bon⁹ vſus

qō eſt ꝓtra id. xxxiij. q. v. hec imago. ex de. pcuſ. tue. Rñ. bñ ꝓcedo q eodē modo cōdēnat vir quo mulier Mulier em̄ nō cogiť intrare religionē: niſi viro placuerit: ſic nec vir ꝑdēnatus cogiť intrare religionez niſi mulieri placuerit. verū itellige qō dicit decre. q debet inſcribere: verū eſt q̄tum ad hoc vt lucreť do nationē ꝓpter nuptias vel dotem.

Lenocinīū multiplicať ꝓmittit

accuſaꝛ ſe pñt mutuo vir et vꝛor de adulterio.

c C Accuſationē. ſed nō vſquequaq negať mulierē poſſe virū accuſare: ſed dī nō equo modo cū viro accuſationē de adulterio poſſe, ꝓponere. vnde recte ſubdit. nō idē priuilegiū ē. vir em̄ iure mariti. ſ. ſine inſcriptiōe ſine metu calūnie. j. ix. dies vtiles mulierē de adulterio accuſat. vt. iij. q. iij. aliqñ. qō non facit mulier. alīs vir z mulier ad pꝛia iudicantur. vt ſ. q. v. ꝓcepit. z. c. xpiana. z. ē. e. q. c. ſi quis vꝛoꝛem. ſed poſt. ix. dies nō pōt niſi iure cōi accuſare niſi abſens ſit ꝓpter rēpublicā. qz tunc admittiť z reſtituitur ad illos. ix. dies. Et eſt iſte caſus ſpecialis in quo maioꝛes reſtituunť z nō minoꝛes. ff. ex qui. cau. ma. ſi qua militi. ff. de adul. miles. Ḋ. q̄dē. z. ff. de mino. au xiliū. Sz qō hic dicit nō videť tenere ſm iura nīra. nā ſicut marit⁹ vꝛorē: ſic vꝛor marituz licite accuſat. et inſcribit ei eum: z obligat ſe ad penā talionis. z hoc qñ coꝝ ſeculari iudice agit. ſed ſi agit coꝝ eccliaſtico non inſcribit. vt extra de. ꝓcu. tue. z lex idez videť

d C Non idē. i. iure mariti. vel non. i. nullū priuilegium apud ſecularem iudicem.

e C Priuilegiū. quidā dīi dicunt q etiā vꝛor virū accuſare pōt de adulterio ſed non cū priuilegio: qz tenebiť ad talionē: z hoc innuit hic. Alij dicunt q non pōt: vt Jo. z itelligunt autēticas illas ꝓ quas dicūt veteres leges eē abꝛogatas. in auē. vt fratrū filij. Ḋ. vlti. col. ix. z in auē. vt li. ma. z auie. Ḋ. qz Jo. z. Ḋ. cauſas. col. viij. in q̄bus videť q eque vꝛor virū, ſicut vir vꝛorē pōt accuſare ꝓ illā. l. C. de repu. cōſenſu. vt cū agit ad ſepationē thoꝛi: vt lucreť donationē ꝓpter nuptias: nō vt vir i coꝛpoꝛe puniať. z ad hoc tm agitur ſm canones.

f QOn enim. C Uſus mali. i. pruritus concupiſcētie. Et nota q ſunt quattuoꝛ ſpecies vſus. eſt bonus vſus bonī: vt integritas. ꝓ quo deo vouetur. eſt et malus vſus boni: cū quis continet ꝓpter inanē

gloriā: z bonus vſus mali cū cōcupiſcentia artat circa mīmonīū. eſt z malus vſus mali cū ḋs vagat ad meretrices. vt. e. cā. q. iij. meretrices.

C Cōtra vero. C Hec eſt. iij. pars. q. in qua laudat z ꝓfert virginitatē mīmonio nō tñ. impꝛobant nupcie: ita intelligas ſequēti ca pi. Jo. de ſan.

iij. ꝓs.

Uptie terrā implēt.

a C Uirginitas. Non ideo hoc dicit: vt ſole ꝗgines habeāt paradiſum: ſed qz facilius. ar. j. pri. cā. q. v. qui ſi tit. vel qz ꝗgnitas ſoꝛoꝛ eſt angelorū vbi oīs erūt ꝗgines vel cōmentes neqz nubent neqz nubentur.

virginitas ſoꝛoꝛ eſt angelorum.

b C Unde. ſ. ad oñendū q non bonā hz ſignificationem ſed ſignuz diuiſionis et repꝛobatiōis.

Deū. ſ. b. Eccl. xxxix. c.

c C Immūda. i. imunda vocauit moyſes in lege. ſ. q non rumpebant vt porci z que non habebāt vngulas piſſas: vt equi. et in natantib⁹ q̄ non habebant ſquamas: z generaliter q̄ lex comedi ꝓhibuit.

Deū ſ. b. vij. a.

Aliaſ imūda q̄ dicebantur eſſe.

d C Impar numer⁹ eſt mund⁹ .i. ſub ipari nūero ingrediuntur mūda in archā.

e C Et aliud ſacrāmētuz. Ab illo. ſ. qō ꝛc.

f C Cōꝛobata Deſus eſt. adeo repꝛobať biga mia q nec etiam in beſtijs imundis iueniebatur cum q̄ bigamia cōtrahi poſſet ſi alter comparuz moꝛeretur.

g C Ut habēt. Reddit rōnē quare munda ſunt ingreſſa ſub ipari nūero vt ex illis poſſet aliquē offerre. vbi ei paritas eſſet: ibi nō poterat diuidere maſculum a feminā.

Integritas C Sola eſt. hec dictio ſola/determinat hoc ꝗbuz ſuaderi. i. ſolūmodo ſuaderi pōt

cōcupiſcētie carnis: q̄ bono adulteri male vtunť. Hec ſūt bona q̄b⁹ cōmēdanť nuptie z ab illicito vſu diſcernūtur. E cōtra vero Ambꝛo. impꝛobare nuptias videtur dicēs

C Prime vel ſecūde nuptie hac auēte ꝓbari videntur.

QUptie terrā iplēt: virginitas a paradiſum. ſz hoc ituēdū eſt dūtaxat ut xta hebꝛaicā veritatē: q̄ ſcriptura in. j. z. iij. z. iiij. z. v. die z. vj. expletis opib⁹ ſingloꝝ dierū dixit. Et vidit deus q bonū eſſet. in ſcō die hoc oī no ſubtraxit nobis intelligētiā tribuēs: nō eſſe bonū duplicē numerū q̄ abvnione diuidat: z ꝑfiguret federa nuptiaruz: vñ⁹ z in archa Noe. Bia alia q̄cūq bina ingrediunť imunda⁹ ſunt: ipar⁹ numer⁹ eſt mūdus: q̄b q̄b i duplici nūero itelligať z aliud ſacramentū⁹ qō nec in beſtijs q̄dē z imūdis auib⁹ bigamia cōꝛobata⁶ ſit: bina ei z bina ingrediunť imūda z ſeptena q̄ mūda ſūt vt haberet⁸ Noe poſt diluuiū qō ipari nūero ſtati deo poſſz offerre. U erū hoc ad exhoꝛtationē non ad neceſſitatē obſeruādē virginitatis referť. U nde Ambꝛoſius ait. C Uirginitas ꝓſilio ſuādet: nō ex ipio ꝓcipit.

Integritas coꝛpis expetēda a nobis ē: quā ego ꝓ cōſilio ſuadeo nō pro iperio ꝓcipio. Sola eſt⁵ eivirginitas q̄ ſuaderi pōt: ipera ri nō pōt: res magis voti⁴ q̄

pcepti eſt. C ū ergo in meretrice (vt dixim⁹) nulla ſpes fidei: nulla ſit certitudo pudicicie: pz q nō eſt i ꝓiugiū ducēda. Sz obijcit raab hierichōtina q̄uis eēt meretrix: tñ pꝛincipi de tribu iuda ē copulata ꝓiugio: de q̄ xꝛ̄s poſtea naſci dignat⁹ ē. Oſee q̄z. xij. ꝓphetarū pꝛim⁹ⁿ ex pcepto dñi chozo ozdeⁱ meretricez emit: quā ſibi in ꝓiugio ſociauit. ſz aliud eſt meretricē ducere vel adulterā retinē quā tua ꝓſuetudie caſtitate z pudicicia exoꝛnes: atq̄ aliō ali quā eaꝛ hꝛe quā nlō pacto a luxu carnis ſue ꝛuocare valeas. hoc em̄ penit⁹ ꝓhibeť: illō laudabiliter factū legiť. U ñ Hiero. ſup Oſee. lib. j.

Oſee. j. a.

CHō eſt peccatū meretricē ducere vꝛorem.

QOn ē culpand⁹ Oſee ꝓpheta ſi meretricē quā duxit ad pudicitiā ꝓuertit: ſed poti⁹ laudandus q ex mala bonā fecit. nō em̄ q̄ bon⁹ permanet polluiť ſi ſocieť malo: ſed qui malus eſt in bonū cōuertiť ſi boni exēpla ſectetur. ex quo intelligim⁹ nō ꝓphetā pdidiſſe pudicitiā ſed fornicariē copulatū: ſed fornicariā ſumpſiſſe pudicitiā quaz antea non habebat.

Questio.iij.

QUod autē nō ſit vꝛor q̄ ſola cauſa in continentie ducit hic videtur ꝓbari

noꝛ eſt mulierum filios ꝓcreare. Scō a ibi. His ita. Tertia ibi. Nō autē. Quarta ibi. Sic ecōtrario. Quinta ibi. De his. Sexta ibi. Cum g̃ qui aliquā. Septima ibi. Cum ergo dicit. Jo. de ſan.

C Qō autē. hic depigiť ſcō a q̄ſtio: an ſit illa ꝓiunxq̄

Cōtinē tia rōe delicti q̄uz ī perāt. iiij. ꝓs Monachi an poſſint ad ſtrictoꝛez vitā cōpelli. Joh. iij. v. vſ.

Societas int bonū z malū ẓhi pōt.

Societas. Societas ei inter bonū z malum ẓhi pōt: vt ex ſocietate bonus edificetur. ſicut emptio venit: ſi tale ſit q̄ adiectiōe alteri⁹ materie vſui eſſe pōt. ff. de cōtrahen. emp. qō ſepe. Ḋ. veneni.

n C Sectetur Arg. q̄ malū ad ditiuz bono non coꝛrūpit illud: ſz poti⁹ ſumit naturā boni. arg. j. e. q. ij. quicūd. et extra de cōſe. ecclē. qō in dubijs.

Q Uod autē. C Hec. q. diuidit in. vij. ꝓtes. in ꝓma quarum videtur ꝓbare ſupficialiē q̄ cā incōtinentie inducta non eſt vꝛor: quia ho

Cōiūx ne est q̄ cā incō tinētie ducīt.

causa incōtinentie ducīt. Equidē est nō ſm pmā institutionē matrimonij factā cā ꝓlis tm̄ z gra multiplicandi gn̄is hūani. Sed ſm ſcām institutionem factā post peccatū vitande fornicatiōis cā. z vtraq; institutio facta est in paradiso Prima ante peccatū. ſcōa post. attribuit tm̄ secunda apl̄o:nō q̄ ipam fecit:ſz q̄ ipsam esse factā ostendit. z ne in posterū ab hereticis i dubiū reuocet i scriptis redegit sicut et Hiero. secūdas nuptias ꝓcessit. 8. xxxj. q. j aperiant.

mr̄imoniū q̄nq; fuit de ꝑcepto.

a ¶ Benedictio. Et fuit facta in paradiso. xxvj. dis. deinde. tūc fuit ꝑceptuz vt ibi dr. eodem modo ꝑceptum fuit cuz dicebat. maledict⁹ q̄ non reliq̄rit semē super terrā. hodie tm̄ est cōsiliū nisi q̄ ad reddendum debitum. xxxij. q. iiij. apostolus.

b Udor est. si tm̄ p eas nō staret quominus habeāt non est cur debeant pudere.

c ¶ Sola. i. ꝑcipua.

d ¶ Et gratia Unde dicit lex q̄ magnuz ꝑmium est mulieri⁹ cōcipere z ꝑceptuz tueri. ff. de edili. edict. querit. 8. si mulier.

ij. ps. e ¶ Falleret. Ex hoc aut̄ fuit deceptus diabolus qui cuz videret mariā habere filium credebat eam mulierē esse. Alia ratio reddit. xxvij. q. ij. inuēta. hic ptz q̄ multa latent diabolū z quotidie discit ꝑ tēporum incrementa. vt. xxv. q. iij. sciendum.

Beſi. ij. d

Diabolū multa latēt et q̄tidie discit. Diabolus dr mundi ꝑceps

f ¶ Principem mundi. i. mundanorum. i. malorum: nec per hoc attribuit ei sup homies aliquis principatus. sed dicit princeps eorum. i. primo peccās. vel maior peccans. vel ad diuersionē dicit princeps talium: sicut dicit rex Sachorū. vel cardinalis rauēnas nō tm̄ simpliciter est rex: vel cardinalis. quidā tm̄ heretici garriunt eum principē mundi: qa fecit oia infra lunarem globum. Jo.

posse:quia cōiugium ꝓpagationis nō explēde libidinis causa a deo institutū est. hec nāq; fuit benedictio[a] in coiugijs: crescite z multiplicamini. Unde Ambrosius super Lucam.

¶ Partus feminarū est eis sola causa nubendi.

Pudor[b] est feminis: nudare:q̄bus hec sola[c] cā est nubēdi. Idem dū cōiugij ꝑmium z gra[a] nuptiarū partus sit feminaꝝ: nō mediocris causa est vt virginitas marie falleret[e] principē[f] mūdi. Quid ergo nō causa ꝓcreande sobolis:sed explēde libidinis sibi inuicē copulant:nō tam coniuges q̄ fornicarij videntur

Hinc etiā Hieronymus.

¶ Non cōiuges sed adulteri vocant:qui non ſm ꝓcepta xp̄i coniunguntur.

Sicut nō omis[g] cōgregatio hereticoꝝ xp̄i ecclia dici potest: nec caput eorū xp̄s est:sic nō omne matrimoniū[h] quo non viro suo ſm ꝓcepta xp̄i vxor iungit rite ꝓiugiū appellari potest ſz magis adulteriū[i] His ita respondet. Prima institutio cōiugij in paradiso facta[k] ē: vt essz imaculatus thorus z honorabiles nuptie ex q̄b⁹ sine ardore[l] ꝓcupiscentie cō

s Sicut nō omis. i. omis nō. sic̄ est ibi. Nō erit ipossibile apud deum omne verbum.

h ¶ Matrimonium. i. coniunctio.

i ¶ Adulteriū. i. fornicaria coniunctio.

¶ His ita respondet. ¶ Hec est scda pars. q. in qua dicit q̄ matrimonium bis fuit institutū sine permissum. Primo in paradiso ꝓpter sobolem tm̄ Scdo extra paradisuz ꝓpter sobolē z ꝓpter infirmitatē carnis vitandaz: q̄ bonuz matrimonij tripartitum est. s. fides/ proles/ z sacramentum. Jo. de fan.

k ¶ Facta. solo consensu vt et nunc. z instituit dns matrimonium: ex eo q̄ mulierez fecit dicēs illi q̄ vxor. Ade esset futura.

l ¶ Sine ardore. Nisi enim homo peccasset: nec esset sine ardore et ꝓpruritu esset genitaliū ꝓiunctio sicut est aliorum membrorū. velut si applices digitum digito: vt manū cuz manu vel si esset ꝓpruritus non tm̄ esset pctm̄: sicut non essz pctm̄ manū scabiosam mittere ad ignem.

m ¶ Eluminā dū. i. coercenduz

n ¶ Fctā est. i. ostēsa facta. alīs in paradiso etiā scdo fctā. ſz q̄ro per q̄ verba: vel quando.

o ¶ Coniugij. Sed hodie sacerdos diacon⁹ magis punit ſi contrahat q̄z ſi fornicetur. vt dist. xxvij. ppm.

p ¶ Unusquisq; Aut ꝑ votū sibi nō ꝑmdicauit.

q ¶ Nolite. 8. xxv. q. j. nosse.

r ¶ Usum. i. carnalem vsum.

s ¶ Uenialē. i. dignū venia. i. ad mortem nō imputabile. 8. di. xij. nerui. j. e. q. iij. in eo. Ꝛ. 8. di. xxv. Ꝛ. alīs Arg. Ꝛ. j. xxxij. q. iij. vir.

t ¶ Quod. simplex est relatio.

v ¶ Tripartitū. i. bonū nuptiale est triplex. i. coniunctorum nuptijs bonū est triplex.

s Quicquid. ¶ Exactione. Cā incōtinentie non causa libidinis.

b ¶ Ab adulterio. j. e. q. iiij. origo. ptra. j. e. q. vij. adulteriū. j. e. q. iij. liberoꝝ. cōtra. vt hoc. c. z vt ei⁹ contraria melius ītelligas. nota q̄ quattuor de causis commiscet quis vxori causa prolis. Item causa reddēdi debitū his casibus non peccat imo meretur. xij. distic. nemi. et. xxxij. q. v. si dicat. Itē cā incōtinentie cū. s. est ꝓueniens a voluptate tunc est veniale pctm̄: vt hic. et xxxij. qō. iij. vir cū ppria. q̄dam tm̄ dicūt hoc casu nullū esse pecatū ꝑ auctoritatē apli vnusq̄sq; habeat suā. ꝛc. vt. 8. 8. ꝓpter. cognoscit etiam vxor cā explende voluptatis. s. cum quis ꝓuenit voluptatem vel cogitatione vel vtendo caldis: vt pluries eam cognoscere possit; tūc ſz. 9. peccat mortalit vt i Hzio cañ. ozi go. min⁹ tm̄ punit ꝑ ꝑpter bonū matrimonij. vt j. q. vij. adulteriū. Aliū dicūt q̄ etiā in hoc casu tm̄ veniale peccatū est. ar. hic. z j. q. vij. adulteriū. z sic vbi repe ritur q̄ mortaliter peccet: dic. i. admodū adulterij agit. Uel dicit ad exhortationem contrahentie: vel intelligit q̄n eam cognoscit ꝛ naturam. tūc ſm oēs mortaliter peccat. z grauius cū vxore cū alia. j. q. vij. adulterij. Jo.

ij. ps.

Adā si nō peccasset nulla i coitu voluptas esset

ſ. cor. vij. a

ſ. cor. vij. a

Q Uicqd inter se ꝓiugati immodestū/ inuerecundū/ sordidumve gerunt: viciū ē hoim nō culpa nuptiarū. ¶ Jā in tpa q̄z immoderata exactiōe[a] debiti carnalis:quā eis nō scdm imperiū ꝑcepit:sed scdm veniā cōcedit apl̄s: vt etiā ꝑter cām p creādi sibi misceant:z si eos ꝓtauī mores ad talē cōcubitū ipellūt: nuptie tm̄ ab adulterio[b] seu fornicatiōe defendūt:neq; illud ꝑpter nuptias admittit:sed ꝑpter nuptias ignoscit. ¶ Debēt ergo sibi ꝓiugati nō solū ipi⁹ ꝙ seruus sui cōmiscēdi fidē liberorum procreādoꝝ causa: q̄ prima est humani generis in ista mortalitate societas: veruz etiā infirmitatis inuicem ꝙcipiende ad illicitos cōcubitus euitādos mutuā quodā modo seruitutē: vt etiā si alteri eoruz ꝑpetua cōtinētia placeat nisi ex alterius consensu fieri nō possit. Nō autem dat̄ presentia sancti spiritus tēpore quo cōiugales actus geruntur.

Unde Hieron⁹. super matheum.

¶ Non datur presentia sancti spiritus tpe quo coniugales actus geruntur.

Q Onnubia legitia carent quidem peccato non tm̄ tempore illo quo ꝓiugales actus geruntur ꝑsentia[c] sanctiꝙ spiritus[d] dabitur etiam si ꝓphetā videatur esse q̄ officio generationis obsequitur:sed etiā alia[b] sunt quibus sufficit sibi sola[e] vis humana z neq; res indiget:neq; decet adesse ꝑsentiaz sanctispiritus. Sicut ergo talis concubit[g] non est fornicarius:sed ꝓpter bonum cōiugij licitus: sic etiam ꝓiūctio illa de qua[f] queritur nō ē fornicaria: sed ꝓpter bonum coniugij licita.

Itez sicut Augu. ait in lib. de bono coniugali.

Q Oncubine ad tp̄s ad hibite:nec etiā si causa filioꝝ cōcubant iustū faciunt cōcubinatū suū. Sic ecōtrario datur intelligi de his qui coniugali affectu sibi copulantur: q̄ etiā si nō causa ꝓcreādoꝝ filioꝝ:ſz explēde libidinis cōueniūt:non ideo fornicarij sed ꝓiuges appellātur. ꝑbat hoc idē auctoritate Augusti. in lib. de bono coniugali.

¶ Cōiuges sunt q̄ causa soli⁹ incōtinentie:sibimet inuicem copulantur.

Solet queri cū mascul⁹ z femia nec ille marit⁹:nec illa vxor alterius sibimet non filiorum ꝓcreandorum causa sed incontinentie[g] soliuꝫ concubitus causa copulantur: ea fide[h] media: vt nec ille cum altera id faciat:nec illa cū altero:vtrū nuptie sint vocande:z pōt q̄dē fortasse non absurde hoc appellari connubiū: si vsq; ad

iiij. ps.

Filius ex alio est a lege incognitus

ꝙ officio generationis obsequitur:sed etiā alia[b] sunt quibus sufficit sibi sola[e] vis humana z neq; res indiget:neq; decet adesse ꝑsentiaz sanctispiritus. Sicut ergo talis concubit[g] non est fornicarius:sed ꝓpter bonum cōiugij licitus: sic etiam ꝓiūctio illa de qua[f] queritur nō ē fornicaria: sed ꝓpter bonum coniugij licita.

Itez sicut Augu. ait in lib. de bono coniugali.

Q Oncubine ad tp̄s ad hibite:nec etiā si causa filioꝝ cōcubant iustū faciunt cōcubinatū suū. Sic ecōtrario datur intelligi de his qui coniugali affectu sibi copulantur: q̄ etiā si nō causa ꝓcreādoꝝ filioꝝ:ſz explēde libidinis cōueniūt:non ideo fornicarij sed ꝓiuges appellātur. ꝑbat hoc idē auctoritate Augusti. in lib. de bono coniugali.

¶ Cōiuges sunt q̄ causa soli⁹ incōtinentie:sibimet inuicem copulantur.

Solet queri cū mascul⁹ z femia nec ille marit⁹:nec illa vxor alterius sibimet non filiorum ꝓcreandorum causa sed incontinentie[g] soliuꝫ concubitus causa copulantur: ea fide[h] media: vt nec ille cum altera id faciat:nec illa cū altero:vtrū nuptie sint vocande:z pōt q̄dē fortasse non absurde hoc appellari connubiū: si vsq; ad etiā ꝑpter incontinentiam vitandam.

¶ Nō aūt. ¶ hec est. iij. pars. q. in qua dicit q̄ ſtus sanctiſpūs nō est ibi q̄n cōiugalis actus agitur. z dicas q̄ duobus modis datur spiritus sctūs. s. ad bene viuē dū tūc nō recedit in ꝓiugali actu q̄ meritoriuz est. xxxij. q. j. c. j. datur etiā ad virtutes faciēdas tūc recedit. hoc hēs de pe. di. j. c. iū. z iūi. z v. Jo. de fan.

c ¶ Onnubia. ¶ Presentia. Adest tm̄ gratia spūs sancti quo ad alia sine q̄bus gra spūssācti haberi nō ꝑt cū etiā quis mereat quādoq; in tali actu. j. xxxij. q. v. si dicat. Sed adest cū q̄s cognoscit vxorē suaz q̄ ad operationē. scz quo ad miracula faciēda z vim ꝓphetādi. manet em̄ in bonis gra spūssācti quo ad quedā z recedit quo ad quedaz vt legit. 8 pe. di. j. querenduz: et c. pōt discursus Uel dic nō dare presentiā spiritussācti quo ad sine q̄ ibi ē quidā stupor et hō totus carne⁹ efficit. Uel ideo illi ꝓpruritui non datur. q̄ est veniale pctm̄. Dicit tm̄. P. māducatoꝝ coitū ꝓiugalē bñ exercere posse sine pecato: q̄ cōcedo quādoq;. Jo.

Coit⁹ carnal⁹ tussācti quo ad sine q̄ ibi ē quidā stupor et hō totus carne⁹ efficit. Uel ideo illi ꝓpruritui non datur. q̄ est veniale pctm̄. Dicit tm̄. P. māducatoꝝ coitū ꝓiugalē bñ exercere posse sine pecato: q̄ cōcedo quādoq;. Jo.

iiij. ps.

d ¶ Sed etiā alia. Ut sūt actꝰ indifferentes vt comedere: mouere digitum et huiusmodi.

e ¶ Sola. Nō excludit deū q̄n adsit/sed virtutes quātū ad operationē q̄ illa hora tot⁹ carneus efficitur.

f ¶ De q̄ querit. Jn themate

Q Oncubie. ¶ Sic ecōtrario. Hec ē iiij. pars. q. in q̄ q̄rit an sit vxor q̄ ducit ad tp̄us vt sub cōditione vt plez euitet z dicit q̄ non. Jo. de fan.

Solet q̄ri.

g ¶ Sz incōtinentie. Jd ē

h ¶ Ea fide. dū tm̄ hoc agāt: vt mr̄imoniū ꝓtrahāt

i ¶ Siusq; ad mortē. mr̄imoniū em̄ nō pōt ad tp̄s

Jhi. sicut nec lex nouit filiū tpalē. vt. ff. de adop. si q̄s nec heres q̄s ad tp̄us instituitur: īsti. de here. īsti. ff. heres. quid si aliqui alīs contracturi credunt hoc

licere ad tps cõtrahãt cum ins ignorent ꝛ contra hũt: dicit. h. tenere matrimonium.

a ¶ Utanerint. Modi vitandi notank. ff. de vsu ꝛ ha. sed neꝝ. et. l. et si forte.

b ¶ Nolint. i. velint nõ nasci. habes ergo hic q̃ vitatio plis vel p positũ necãdi filios ipedit matrimoniũ. et i. c. pri. si autẽ alia cõditio inhonesta poneretur i matrimonio. vt cõtraho tecuꝫ si tu inffeceris patrẽ vel aliq̃d iniquꝫ feceris: an talis impediat mr̃imoniũ dubitari ꝓsueuit De hoc notabis q̃ Cõditiones in honestas cõditio quedã ẽ inhonesta: quedã mr̃imo inhonesta sine nijs ap impossibilis. est posite aũt honesta duplex. sunt in ꝑ. ꝛ ẽ duplex multiplici inhonesta. quedã em̃ cõditio ẽ differẽtia. de natura mr̃imonij. q̃daꝫ nõ. Si ergo cõditio honesta q̃ nõ est de natura mr̃imonij apponak matrimonio tenet mr̃imoniuꝫ vt si dicatur cõtraho tecũ si deseris mihi centũ. hec conditio honesta ẽ / et nõ est de substãtia matrimonij. et tenet mr̃imonium cũ illa cõditione ꝛ sine ea. vt ex de ꝑdi. ap. de illis. Est alia honesta ꝑditio q̃ adheret nature mr̃imonij. vt cũ xp̃iano dicit iudeꝰ. cõtraho tecũ si volueris xp̃iana fieri/talis ꝑditio est de natura mr̃imonij: ꝛ si illa non apponeret nõ teneret matrimoniũ: vt. xxviij. q. j. nõ oportet. Sil' inhonesta duplex est. si em̃ apponit inhonesta ꝑditio q̃ est cõtra naturã matrimonij: mr̃imoniũ nõ tenet: vt si hoc modo dicat: contraho tecũ vsq̃ ad tres annos: vel sic cõtraho tecũ si. pcurueris venena sterilitatis. mr̃imonia em̃ vel spõsalia sic ꝓtracta nõ tenẽt vt hic. ꝛ. c. seq. Est et alia inhonesta cõditio q̃ non ẽ ꝓtra naturã matrimonij: vt si dicak hoc mõ/tecũ ꝓtraho si furtũ vel homicidiũ feceris: hec cõditio nõ repugnat nature matrimonij: ꝛ ꝑditio talis si apponak frãgẽda ẽ ꝛ tenet mr̃imoniũ. vt ex de ꝑdi. ap. c. f. Sed extra hãc di. est qđ legit. xxviij. q. j. idolatria. ibi em̃ videk q̃ oẽs turpes ꝑditiões etiã solnãt matrimoniũ. sed qualit hoc sit intelligendũ ibi notauim⁹. Itẽ ꝓtra est. x. q. j. c. f. ꝛ. ij. vbi tenet cõtract⁹ / lz apponatur ꝑditio q̃ est ꝓtra naturã cõtractus. Sil' obstat. xxviij. di. diacon: vbi tenet ordinatio: lz dicat

mortẽ alicui⁹ eoꝝ id int' eos placuerit. ꝛ plis generatione q̃uis nõ ea cã ꝓiũcti sunt non tñ vitauerint[a] / vt vel nolint⁹ sibi nasci filios / vel etiã opere aliquo mõ agãt ne nascank. ceteꝝ si vel vtrũq̃[c] vel vnũ horum desit: nõ inuenio quemadmodũ has nuptias appellare possim⁹: etem̃ si aliquã sibi ad tps adhibuerit donec aliã dignã honoꝛib⁹ vel suis facultatib⁹ inueniat quã in coniugium ducat aio ipo adulter ẽ: nec cũ illa quã cupit inuenire sed cũ ista[b] cũ qua sic cubat vt cũ ea nõ habeat maritale consortium.

Idem de nuptijs et cõcupiscentijs.

¶ Fornicarij sunt nõ coniuges qui sterilitatis venena procurant.

ALiquãdo eouſq̃ pueꝛ nit hec libidinosa crudelitas: vel libido crudelis: vt etiã sterilitatis venena p curet: ꝛ si nihil valuerit[c] conceptos fetus ĩtra viscera aliquo mõ extinguat aut funditus extrahat: volẽdo suã plẽ ꝓtius interire[d] q̃s viuere: aut si in vtero viuebat occidi aũt̃ nasci ꝓrsus. si ãbo[e] tales sint: cõiuges[b] nõ sunt. ꝛ si ab initio[i] tales fuerũt: nõ sibi p connubiũ: sed p stupꝝ potiꝰ conuenerũt. si aũt ambo nõ sunt tales: audeo dicẽ: aut illa quodãmodo ẽ mariti meretrix[k]: aut ille adulter[l] vꝛoris.

De his q̃ aboꝛsum ꝓcurant querik an iudicẽtur homicide vel non.

Augusti. in li. questionũ ex odi ait.

¶ Non est homicida q̃ aboꝛsum ꝓcurat: anteq̃s aia coꝛpoꝛi sit infusa.

QUodvero nõ formatũ puerperiũ moyses vl' lex noluit ad homicidiũ pertinere ꝓfecto nec hominẽ ꝺ putauit qđ tale in vtero geri tur. ſHic de aia solet questio agitari[m]: vtrum q̃cq̃d formatum non est nec aiatum[n] quidem possit intelligi. et ideo homicidiuꝫ non sit quia nec exanimatũ dici potest si animatus[n] non habebat. Item si illud informe puerperiũ iaz quidẽ fuerat sed adhuc quodãmodo informiter animatum: quoniã magna questio de anima est: nõ est ꝑcipitanda indiscussa temeritate sentẽtia. Jdeo lex noluit ad homicidiũ[b] ptinere: qꝛ nonduꝫ dici põt aia viua in eo coꝛpore quod sensu caret.

Idem in lib. questionũ veteris ꝛ noui testamenti.

¶ De eodem.

MOyses tradidit. si q̃s percusserit mulierem in vtero habentẽ: et aboꝛtiuũ fecerit: si formatuꝫ fuerit det animã[c]: si autẽ informatũ fuerit mulctetur pecunia vt ꝓbaret animam non esse ante formã. Jtaq̃ si iam formato coꝛpoꝛi dak: nõ tamen in conceptu coꝛporis nascitur[c] cũ semine anima deriuata. Nam si cum semine ꝛ anima existit ex anima: et multe anime quotidie pereunt[c] cũ semen ex fluxu quodãmodo nõ ꝓficit natiuitati[f]. Sz si pri⁹ respiciam⁹ videbimus q̃d sequi debeam⁹. Contemplemur facturã ade. In adã ei exemplũ est datũ vt ex eo intelligam⁹ quia iam formatũ coꝛpus accepit animã. nã poterat de⁹ aiam limo terre admiscere ꝛ sic formare coꝛpus. Sed ratiõe infirmabatur[g]: qꝛ primũ oꝛtebat domũ compaginari ꝛ sic habitatoꝛẽ induci. aia certe (quia spiritus est) in siccoꝛ[h] habitare non põt: ideo in sanguine fertur habitare[i]. cuz ergo lineamẽta compacta non fuerint: vbi erit anima?

Item ℔ieronymus ad Algasiam.

¶ De eodem.

SJcut[k] semina paulatim formank in vtero ꝛ tãdiu nõ reputak homicidiũ donec elementa confecta suas imagines mẽbꝛaq̃ suscipiant: ita sensus[l] rõne conceptus nisi in opera ꝓrupperit adhuc in vtero retinetur: et cito perit ab hoste[m]. Cum ergo[n] q̃ aliquã sibi ad tps adhibet cum ea adulter esse dr̃: nec ab ea discedens nec filiã suã illi[o] tradens peccat. Unde Leo papa.

¶ Profectus est honestatis fornicariam abiscere ꝛ vꝛoꝛem legitimam accipere.

HEcillam abiscere[p] a thoꝛo / ꝛ vꝛoꝛem[q] certe ingenuitatis accipere / nõ duplicatio cõiugij: sed profectus est honestatis. culpanda sit sane talis negligentia sed non penitus desperãda vt crebris[r] cohortationibus incitati quod necessarie[s] petiuerũt fideliter[t] exequank.

a ¶ Si aiam. Simil' nõ dicik deseri charitas que nunq̃ fuit. vt. J. de pe. di. ij. in fi. ꝛ rei q̃ nõ est priuilegium dari nõ põt. vt extra de ecclc. edi. ad audiẽtiã. ꝛ mr̃imoniũ qđ non est accusari nõ põt. vt extra de despon. ipu. ad dissoluendũ. ꝛ id qđ nõ est rumpi nõ põt. ff. de itu. rutest. nã ꝛ si. Sed cõtra. id qđ non est põt desinere ecc̃. vt. ff. vsufruc. quẽ admoduꝫ. l. ij. ℌ. j. ꝛ res q̃ non est põt habere ꝑ ullegium. extra de ꝓsue. cũ olim. ꝛ mittitur in possessionẽ q̃ nõ est qui nõ est natus vt. ff. de inoffi. testa. posthumus. ꝛ edificio qđ nõdũ est: põt ꝑponi seruit⁹. vt. ff. de ser. vꝛ. prę. si seruitus. ℌ. vlt. Tu dicas q̃ rei que nõ est: potest imponi seruit⁹: nõ q̃ statim sit seruitus: sed erit re existente in rerũ natura. xxvij. q. ij. ℌ. his omibus. idem põt dici de priuilegio: quia tunc vere cõpetit: cuz res extabit. ℌ.

b ¶ Ad homicidiũ. Dic vt. ℌ. ij q. v. cõsuluisti.

c ¶ Moyses. ¶ Det animã. silr̃ dicit lex q̃si aliq̃s inffecit aiatũ capite puniri debet. si vero nõ animatuꝫ distigue. quia si est nobilis parte amissa relegatur. si est ignobilis / dãnat in metallũ. ff. de penis si quis aliq̃d. ℌ. q̃ aboꝛtionis.

d ¶ Nascitur. Ut illi dicunt qui dicunt animã nasci ex traduce.

e ¶ Pereunt. Quod est incõueniens.

f ¶ Natiuitati. Forte vicio matricis.

g ¶ Rõne ifirmabak. i. destituebak. vñ nõ videbat rõnabile quo ad opinionẽ hominum.

h ¶ In sicco. i. in coꝛpoꝛe rudi ꝛ informi. Et est aꝛ. p nomãnis / anglicis / ꝛ polonis: vt possint fortiter bibere ne anima habitet in sicco.

i ¶ Habitare. Scz q̃ ex eis vnũ efficiatur: vel per vegetationẽ: als tam boni q̃s mali angeli habitẽt in

siccis coꝛporib⁹ ꝛ in cadaueꝛib⁹ ꝛ in lapidib⁹ ꝛ aut̃bus in quib⁹ ipsi demones dant respõsum. vt. xxvj. q. v. nec mirũ. vt dr̃ de sanle q̃ adoꝛauit dy abolum.

k ¶ Jcut. Per hoc capi. dicit Baz. peccata sola voluntate cõmissa: sola voluntate debere deleri nã omis res ꝛc. extra de reg. iur. omis. alij dicunt esse necessariam exteriozez penitentiã ex quo voluntas egressa ẽ suos fines.

l ¶ Sensus. i. voluntas vel cogitatio.

l ¶ Sensus ratione conceptus Jd est cogitatio bona mente concepta: cito perit ꝛc. vel intelligik de mala cogitatione cõcepta in ratione vel intẽtione. i. in anima que perit.

m ¶ Ab hoste. Jd est a suggestione diaboli: qꝛ suggestio ei⁹ non hz effectum circa hominẽ cum nesciat mẽtẽ hominis. vt. xxvj. q. ij. ℌ. sciendum.

¶ Cum ergo. ¶ Hec est. vj. pg. q. in qua querit vtrũ peccet concubinari⁹ dimittendo cõcubinã ꝛ adherẽdo vꝛori. siue in habendo vꝛoꝛẽ vel qui ei dat filiam suã dicit q̃ non. Jo. de fan.

n ¶ Cuz ergo Respicit finẽ ca. Solet querizẽ.

o ¶ Illi. Cum ei nõ est carnaliter commixtus. nec ibi sumak. argu. ꝓtra extra de spon. ad audientiam.

p ¶ Necillã. ¶ Abiscere. Cum g̃ canon nõ iubeat abiscillã que nõ est vꝛoꝛ nunqđ sua auctoꝛitate statim põt ab ea recedere / rñ. nõ. xxxv. q. vj. multorum. xxviij. q. ij. seculares.

q ¶ Uꝛoꝛem. s. qui dimittit concubinam.

r ¶ Crebris cohortationib⁹. vt dimittak ꝓcubinã

s ¶ Nõ necessarie. s. ꝓpter necessitatẽ carnalis infirmitatis. i. cã incõtinẽtie. vel qꝛ ptinere forte nõ poterat: vel ne plures alias cognosceret.

t ¶ Fideliter. Sed cum honestate coniugij.

Cõditiones in honesta: quedã mr̃imo inhonesta sine nijs ap impossibilis. est posite aũt honesta duplex. sunt in ꝑ. ꝛ ẽ duplex multiplici inhonesta. differẽtia. quedã em̃ cõditio ẽ de natura mr̃imonij. q̃daꝫ nõ. Si ergo cõditio honesta q̃ nõ est de natura mr̃imonij apponak matrimonio tenet mr̃imoniuꝫ vt si dicatur cõtraho tecũ si deseris mihi centũ. hec conditio honesta ẽ / et nõ est de substãtia matrimonij. et tenet mr̃imonium cũ illa cõditione ꝛ sine ea. vt ex de ꝑdi. ap. de illis. Est alia honesta ꝑditio q̃ adheret nature mr̃imonij. vt cũ xp̃iano dicit iudeꝰ. cõtraho tecũ si volueris xp̃iana fieri/talis ꝑditio est de natura mr̃imonij: ꝛ si illa non apponeret nõ teneret matrimoniũ: vt. xxviij. q. j. nõ oportet. Sil' inhonesta duplex est. si em̃ apponit inhonesta ꝑditio q̃ est cõtra naturã matrimonij: mr̃imoniũ nõ tenet: vt si hoc modo dicat: contraho tecũ vsq̃ ad tres annos: vel sic cõtraho tecũ si. pcurueris venena sterilitatis. mr̃imonia em̃ vel spõsalia sic ꝓtracta nõ tenẽt vt hic. ꝛ. c. seq. Est et alia inhonesta cõditio q̃ non ẽ ꝓtra naturã matrimonij: vt si dicak hoc mõ/tecũ ꝓtraho si furtũ vel homicidiũ feceris: hec cõditio nõ repugnat nature matrimonij: ꝛ ꝑditio talis si apponak frãgẽda ẽ ꝛ tenet mr̃imoniũ. vt ex de ꝑdi. ap. c. f. Sed extra hãc di. est qđ legit. xxviij. q. j. idolatria. ibi em̃ videk q̃ oẽs turpes ꝑditiões etiã solnãt matrimoniũ. sed qualit hoc sit intelligendũ ibi notauim⁹. Itẽ ꝓtra est. x. q. j. c. f. ꝛ. ij. vbi tenet cõtract⁹ / lz apponatur ꝑditio q̃ est ꝓtra naturã cõtractus. Sil' obstat. xxviij. di. diacon: vbi tenet ordinatio: lz dicat

Ꝓuilegiũ dari nõ ꝓt rei q̃ nõ est.

Exod xxj. c.

v. ps.

Alatuz et ñ aia tũ inffi ciẽs q̃li ter punitur.

mr̃imoniũ q̃ ex vna ꝓtãtũ tenet.

Ala nostra vñ ꝓcdit

normã ni fozti ter bibãt ne coꝛpoꝛa in sicco ĩhitet.

vj. ps.

s ¶Nemo.de pe.di.vij.nemo.¶.de fideicō.li.debe ri.J.e.q.iij.recurrat.in fi.ſ.xxiij.q.iij.illud.ꝛ.c.corripiantur.

b ¶Etatis.J.pxi.q.ij.antiqui.ꝛ.c.in adolescentia. l.di.ponderet.de eo.ſ.xxx.q.iij.illud.

c ¶Differtur.

Pnia an poſſit agi i pctō.

Sicut penitētia quādo differtur ad tēpus donec deferuescat culpa luxurie. ō penitē. disti.j. sunt qui arbitrant. ꝛ duz ē in peccato non debet agere penitētiā. de pe. di.iij.in salicib⁹. sed illud intelligit tm̄ de solēni penitētia. alīs aperte cōtradiceret. de pe. dist. v. falsas. q. peccator bene agit ꝓ crimine penitentiā. vt no. xiij. q. vj. in summa. et extra de pe. ꝛ remiſ. q. quidam. J. de peni. di. iij. nichil pdest.

Gala. iiij. d.

d ¶Filius J.ea.q.iij.dicat. cōtra. sed hic filius ſm generalē: ibi ſm specalem significationē accipitur.

e ¶Pfis.ꝛo ater est quem nuptie demōſtrāt. ff. de in ius vo. q. semper.

f ¶Ingenuos Arg. q̄ nō sit legitimum mſimoniū iter puberez et impuberem: nec inter seruos plenarie.

Weñ. xj. d.

g ¶Et iter coequales. i. iter adultos. extra de despon. impu. de illis.

h ¶Cōſtituēte. In paradiſo cū fecit adā ꝛ euā in adulta etate ꝛ eos mſimonialiter ꝓiunxit. de pe. di. ij. ¶. romanos. ꝝ. adā. vel cōſtituit q̄ nō ois filiꝰ sit heres: ibi. eijce ācillā ꝛc. sed ℞. J.e.q.iij. recurrat. vbi dr̄ q̄ nō obſuit ꝛc. ꝛ ita filij iacob obtinuerūt hereditatē cū alijs genitis ex ācilla. Dicūt q̄dā q̄ postea iacob ℞rit cū ancilla: ꝛ ita legitimauit filios. sed ℞ ex q̄ fi. simū legi. tāta. q. eo tpe suſcepti sunt q̄n mater esse vxor nō potuit. sed dic q̄ ſufficit q̄ credebat q̄ tunc poſſz esse vxor. vt. J.e.q.iij. obtiçiuntur.

Filij ia cob ex ancilla genti cū alijs ſucceſſerūt ei

¶. Cū ergo. hec est. vij. ps. q. in qua intendit ꝓbare magr̄ q̄ verecunde debēt esse mulieres: ꝛ magis debent rogari a viris q̄ rogare. Jo. de fan.

i ¶Legitime. i. cōmunē ſolennitatē legalē habentes. extra de despon. impu. tue.

k ¶Illud. xxx. q. v. aliter.

l ¶Onorank. Ergo ꝓ mſimonio ꝓtrahendo pōt exigi pecunia: nec erit simonia: ꝛz matrionium ſit maximū ſacramētū. naz talis datio potius dicit honorē q̄s ꝑcium: vt ℔ dicit. ſic. xvj. q. j. decime. et est ſi. ff. māda. ſi remunerandi. Si queras quare i hoc ſacramento potius interueniat pecunia q̄s in alijs: dicunt q̄dam q̄ propter onera matrimonij. Sz certe eadem ratōe ꝓ ingreſſu moñaſterij pōt recipi pecunia ꝓpter onera q̄ ſuſtinet monaſterium. xvj. q. vj. de lapſis. Sz hec est ratio: q̄a in hoc ſacramento nō cōferr̄ gratia ſpūſſancti: ſi cut in alijs. vt. ſ. q. ſ. multi. circa mediū. ꝛ. c. ſicut. ꝛ quicq̄d iuſibilis. tm̄ multa fuerunt. phibita in veteri lege in q̄bus nō ꝓferebatur / nec adhuc hodie confertur gratia ſicut emptio ſepulture. vt. xij. q. ij. poſtq̄. S. tamē dicit q̄ ꝓ matrimonio nō posſet dari pecunia.

Pecūie iteruē tī nō ꝓ ciat matrionij

vij. ps

m ¶Muneriba datis. a ſeruo Abrahe eliezer pr̄i rebecce q̄ dicebāt batuel.

n ¶Cōſulik puella. We die ꝓfectionis.

o ¶Nō de ſpōſalib⁹. Innuit hec lra q̄ ꝓſensus puelle nō est regrend⁹ in ſpōſalib⁹: q̄ tm̄ ſec⁹ est. vt. xxx. q. ij. c. vnico. ff. de ſpō. ſpōſalia. imo ꝛ de ſpōſalib⁹ fuit cōſulta. vbi dr̄ vis ire cū iſto hoie. dic q̄ nō de ſpōſalibus tm̄. ꝛz etiā de ꝓfectiōe. hoc tene q̄ ſi nō ℞dicit cōſentire intelligit: vt hic ꝓz. Nec pōt ℞dicere niſi cū pater indignū eligit. ff. de ſpon. ſed que patris.

p ¶Pudoris. Ar. mſimoniū posſe ℞i inter absentes ꝑ ꝓcuratorē. ar. xxx. q. v. nec illud.

Mrio nniū ꝑ curato rez ℞i potest.

q ¶Desponſata. Ar. q̄ parentib⁹ puelle dari pōt pecunia vt cōſentiant mſimonio interueniēte pecunia: q̄ ibi non cōfertur gratia.

r ¶Pater. Cultus enim verecundie ꝛc. C. de nup. in copulatione.

s ¶Virgines. Cōſiliū est. ar. ex̄. de despō. ipu. tue.

Uxor a uiro sumit ꝓ diuerſi modo.

¶Ulier. i. ipubes. alibi sumit ꝓ ℣gle i euāgelio. mulier ecce filiꝰ tuꝰ. ff. de ℣bo. sig. mulieris: de leg. j. ſeruꝰ. alibi ꝓ corrupta. ff. de ꝓtrahē. emp. alio q̄n. ℣. ſ. Et no. q̄. ℣. dicit q̄ ſi ipubes emittit votū vel ſacramētū ꝛ est doli capax pr̄ nūcq̄ pōt reuocare q̄ cū posſit ſe obligare diabolo: et deo. ex̄ de deli. pue. pueris. ꝛ legit sic ℣. hoc. c. ꝛ mulier. ſcz impubes. non doli capax.

b ¶In domo J.dē est si ex̄ domū: q̄ nō ē emācipata. dū tm̄ minor sit. arg. C. de nup. vidue.

Iuramētū fidēli an posſit a pr̄e reuocari.

c ¶Obligauit. i. fecit ad modū obligantuz. Alij dicunt q̄ ſine doli sit capax ſiue nō dū tm̄ sit infra annū. xiij. vel. xij. in puella ſp pr̄ reuocat in tantum ꝛz ei⁹ vt hic. et. ſ. xx. q. ſ. puella. Alij tenēt mediā viaz. nam doli capax añ legitimā etatē obligat in oi voto niſi in voto monachatiōis. xx. q. j. illud: ꝛ tm̄ ꝛz obligēt pater pōt reuocare ex ꝓceſſiōe huiꝰ canonis: ꝛ ita hoc intelligit de doli capace ꝛ vero obligato: ō hec materia votorum xx. q. j. in ſūma.

Weñs xxiij. b

d ¶Qpe complebit. ℣ rea erit ſi nō cōpleuerit et ita cōtrahere pōt ipubes q̄ cōcedo. ar. huiꝰ ℣. xx. q. j. c. j.

j. coꝛ. vij. d.

e ¶Statiz. ſ. xx. q. ij. c. ij. ℣. ℔. ſoluit. q̄ iō dat ibi maius ſpaciū q̄ ꝑ tale iuramētū eximit a pr̄is ptāte: hic autez loquitur de alio iuramento ſiue voto. q̄z ꝛz adimpleat ad huc manet in pr̄is ptāte: ꝛ ideo ibi maius ſpaciū datur q̄ hic. hic em̄ loquit ō voto abſtinētie. lex aūt dicit q̄ cū filius est in ptāte nō obligat aliq̄ voto. ff. de polli. l. ij. ſed de rogatum est ei.

f ¶Pater. ſoluit aūt patris ptās aduenīte adulta etate quo ad matrimoniū carnale ſiue ſpūale. ꝛ q̄

Filia nubere

g ¶Ad iuramētū. xx. q. v. puella. xxij. q. iiij. tribus ¶Oc sctm̄. ¶Parētū. Scōm canones licet filie ꝓter volūtatē parētū nubere. Uñ necē necessaria patris volūtas q̄ntū ad hoc quin teneat matrimonium ꝛz nō adsit volūtas ei⁹. alīs bñ dico requirēdū ei⁹ ꝓſensum: maxime si est minor. vñ cōrigit illud inſti. tū volū de nup. in pnā. nunq̄d ergo pat eā dotare tenet? sic tate. ar. ff. de ritu nup. q̄ liberos. ꝛ ponit hic vel ꝓ⁹ et.

parentū

lūtate ſibi maritos eligant.

Hoc sctm̄ ꝓfirmat ꝓcilium ut vt vidue q̄b⁹ placuerit teneāt caſtitatē. q̄ ſi pr̄i uſq̄ ꝓfiteant ꝓtinentiā nubere elegerit: illis nubāt q̄s ꝓpria volūtate voluerit hr̄e maritos. Sīlis ꝓditio et de ℣ginibus habeat: nec extra volūtatē parētū⁸: vel ſuā cogant maritos accipe. Si q̄s ℣o ꝓpoſitū caſtitatiſ vidue vel ℣ginis impederit: a sctā cōione ꝛ a liminib⁹ eccl̄e habeat extrane⁹. ¶ Is auctoritatib⁹ p̄missis: euidenter aſſerit q̄ q̄uis aliq̄ non filioꝝ ꝓcreādoꝝ ſz incōtinētie cā cōueniant: tamē ꝓiuges appellantur.

¶Questio.iij.

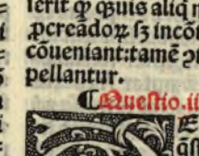

Est tertia ℣o q̄stiōe pelagius diffinit ſcribēs defē ſori potētio.

¶Arbitrio liberi aut nō originariꝰ patris: puellā nuptias ſequi oportet.

Patrez puelle eccleſie noſtre famulum / auū vero eius liberis ortum constat esse natalib⁹: et ideo aui magis[k] electionez de cōiunctiōe neptis[l] q̄s pr̄is ei⁹ cui⁹ nullo mō liberuz potest esse

k ¶Aui magis. Sponſa est ab illis petēda q̄ pr̄atem habēt ſup illā. xxx. q. v. c. j. ſz pr̄ non hz cū ipe sit i potestate alterius vt. ff. ō adul. sic eueniet.

Puella nata pr̄e ſeruo et liberō cuiꝰ cō ſēſū re gerere debet.

l ¶Neptj. Si hec ꝓcepta ē patre in ſuitute manēte nō ē in pt̄ate aut. ar. inſti. q̄b⁹ mo. ius pa. po. ſol. ℣. vl. nā p pr̄em acq̄rit auo ptās i neptib⁹. Sz ſi iſte liber erat q̄n eas ſuſcepit: ſed postmodū factꝰ ē ſeruꝰ tūc em̄ filij remanēt in pt̄ate aut ſui. inſt. q̄. mo. ius. pa. po. ſol. ℣. admonēdi. ꝛ i hoc casu opz intelligi q̄ h̄ ōr. Uel dic q̄ vbi auꝰ ē liber ſiue pr̄ ſeruꝰ est ꝛ hoc de honestate. in ptāte aūt aui materni nullus est. inſti. de pa. po. in fi. hic q̄ de auo pr̄. dr̄. Sz nūq̄d originariꝰ filiā hz in ptāte nō cū ipe sit in potestate alterius. C. de agri. ꝛ cen. ne diuti⁹ et q̄ in ptāte alterius est aliū in ptāte hr̄e nō pōt. ff. de

Oꝛigia riꝰ filiū nō hz i ptāte.

adul. sic eueniet. ꝛ sic potes de originario hoc intelligere sicut. S. posuit in themate. vel itellige de seruo

a ¶ Arbitriū. Arg. q nec seruꝰ suo arbitrio possit ducere vxorē: ꝙliter em̄ in se arbitriū habebit ꝛ nō in sua sobole? ergo sicut ꝑ illud. eꝛ de ꝛiu. seruo. c. j. ho

die libeꝛ. hz arbitriū ꝙtrahēdi mrimoniū: ita liberū hz filiā trahendi: qualiter em̄ in se habebit liberū arbitriuꝫ ꝛ nō in sua sobole. sed hic nō hz liberū arbitriū: qꝛ filia nō erat i ptāte eiꝰ. ſz liberi aui. Uel dic q nec seruꝰ hz liberū arbitriū ꝙtrahendi sine volūtate dñi si th cōtraxerit tenetur

Beñ. xxix. q. ij. ca. fi. et xxx. q. viij. §. sed obiicitur.

Quod aūt. ¶ hec. q. diuididit in. vj. ptes. In ꝓia q rit vtrū teneat quis ꝓpter sterilitatē vxoris q̄rere filios ex ancilla sicut fecit abrahā ꝛ iacob?

Beñ. xxx. d.

et dicendū est q nō: qꝛ ois figura ꝓtigebat illis Scda ibi. his ita. Tertia ibi. ortgo. Quarta ibi. Sicut sati⁹. Quinta ibi. Ecce q nullo. Sexta ibi. Quare aūt. Jo. de fan.

Beñ. xxv. c.

b ¶ Qō autē. Hec ꝓta q̄stiō nihil hz q̄stiōis qꝛ nō lz ex q̄cunq cā viuēte vxore ex alia filios procreare. ꝛ qō de abrahā et de aliis dr nō obuiat: qꝛ aūctē spiritussancti excusati sunt. eꝛ de dnor. gaudemus xxiij. q. v. dixit.

c ¶ Ad ancillā lie. s. zelphā.

d ¶ Filios. Jsmahelē ꝛ alios filios. s. dan ꝛ neptalim.

e ¶ Ex ancilla. s. bala.

f ¶ Chetturā. q fuit dinomia q alio modo vocabat agar matrē ismaelis. Arg. ꝫ qꝛ eo tpe q ille fuit ꝛceptꝰ nō potuit esse legitimꝰ: ergo ex postfacto nō potuit legitimari: vt eꝛ q filij sint legitimi. tanta. ꝛ ff. de sta. ho. paulus.

arbitriū[a] decernim⁹ attēdi. Quia ergo electiōe aut huic ista nupsisse ꝓbat: hāc cōstat legitime sibi copulatam

¶ Questio. iij.

QUo d aūt[b] ex ancilla ꝓpter vxoꝛ sue sterilitatez filios q̄rere alicui liceat ex emplo ꝓbat abrahe q̄ ꝓpter sterilitatem vxoris sue sare igressus ē ad agar egyptiacā: vt ex ea filios accipet. itē iacob cū ex rachele filios hr̄e nō posset ex ancilla sua filios sibi suscitauit: nec solū ꝓpter sterilitatē: verūetiā ꝓpter fecūditatē cessantez legit intrasse ad ācillā lie[c] ꝛ ex ea genuisse filios[d]. Ex quib⁹ oīb⁹ colligit ꝓpter sterilitatē vxoris sue: ex ācilla[e]/ siue ex q̄libet alia licite filios q̄ri. Allioqn adulterij macula abrahā ꝛ iacob notabūt. Sz sicut post mortē sare abrahā chetura[f] duxit vxoꝛē: ne ꝑm Aug. xꝑiani putarēt eē pctm̄ post mortē vxoris aliā ducere: sic videt viuēte vxoꝛe sua filios ex ancilla sua suscepisse. ne ab aliquib⁹ hoc reputaretur i crimen. Illud aūt Augu. dicit cōtra aduersariū legū ꝛ ꝓphetarū. lib. ij.

¶ Quō abrahā excusetur a crimine fornicationis.

ISte abrahe etiā vsq ad decrepitā etatē senectutꝫ fornicatiōis obiecit crimē. ꝓfecto qꝛ ꝛ pⁱ mortē sare alterā duxit. vbi ꝛ si nullū intelligeret rei abdite sacrāmētū[g]: ꝛ ꝓpter hoc soluz id facere debuit abrahaz: ne putarēt heretici[h] aduersus ppl'm dei (qb⁹ etiā tertulianus astipulatoꝛ[i] assistit) post vxoris mortē crimē eē ducere vxoꝛē. Sacramentū hui⁹ rei est. q ꝑ bonos mali ꝛ boni erāt in fide generādi. sic ꝛ ꝑ malos boni ꝛ mali erāt ad fidē accessuri. Usi Aug. super Johan. ¶ Sicut bonoꝝ ministerio boni ꝛ mali ita mi nisterio malox boni et mali in fide generantur.

BEcurrat nūc ānimus nr̄ ad abrahā isaac et iacob. in istis trib⁹ inuenim⁹ parere liberas: parere ancillas. Jnuenim⁹ ibi part⁹ liberaꝝ: iuenim⁹ etiā ibi partus ancillaꝝ. Ancilla nihil bonⁱ significat. Eijce ācillā (iqt) ꝛ filiū ei⁹. Jnuenimus rē mirā in istis gñatiōib⁹ ancillarū ꝛ liberaꝝ: q̄ttuoꝛ scz genera hoim̄ i q̄b⁹ cōplet figura totiꝰ ppli xꝑiani: vt nō sit mirū q ꝑ in tribus illis dictū est. Ego sum de⁹ abrahā/ deus isaac/ de⁹ iacob. Jn oīb⁹ em̄ xꝑianis ffes attēdite: aut ꝑ malos nascunt boni: aut ꝑ bonos nascūt mali: aut ꝑ malos mali. ampliꝰ istis q̄ttuoꝛ generib⁹ non pōt inueniri. ¶ Jnuenis ibi bonos filios iacob natos ex ancillis: ꝛ bonos natos ꝺ liberis. nihil obfuit natiuitas deteris ancillarū qñ in patre cognouerūt semē suū: ꝛ cōsequēter regnum cū fratribus tenuerūt[m]. quō ergo in filijs iacob nō obfuit illis q̄ nati sunt de ancilla: q̄min⁹ tenerent regnū et terram ꝑ missionis quā cuz fratribus acceperūt ꝛ non illis obfuerūt natales ancillaꝝ: sed ꝓ

Ysee ij. d. ꝑm alia m litterā. actuū xiij. g. Ecclia ē mat ñra.

Beñ. xxj. c.

Holm eñ duo tñ sunt duo sūt genera hoiz. xij. genera q. j. duo. et q ad ꝛditiōez. nā aut sunt serui aut liberi. ff. ꝺ sta. ho. summa.

Exo. iij. d.

i ¶ Quattuoꝛ. Jd ē istis q̄ttuoꝛ modis generandi in fide.

m ¶ Tenuerūt. i. e. dicat Jo. hz illegitimi i figura successerunt. significat em̄ q etiā si illegitimi parentum vitia nō sequant ꝓpter hoc hereditatē habebūt. l. vj. di. nasci. vel legitimi isti erant qꝛ fas erat illis filios ex ācillis suscipe. j. ea. q. vij. tūm̄ valz. imo po

tiꝰ dicebāt filie vxoꝛ⁹ legitie q̄ācillevt. l. vj. d. ismahel

Hereti ci pñt acq̄rē ecclie.

a ¶ Per malos. Ar. q acq̄rit ecclie vel alij religioso loco ꝑ hereticos arg. xvi. q. vj. si episcopum.

b ¶ Expulsus. Nō qꝛ scom̄ carnē nat⁹ est: ſz qꝛ fratrē pſequebat: vt. l. vj. di. ismahel. nā q scom̄ carnē erat pſequebat eū q scom̄ spūm. vt. ſ xxiij. qō. iij. qui scom̄.

c ¶ Seducere. Jsmahel em̄ faciebat luteas imagines et cogebat eum eas adozare ꝺ illud adozabis deum ꝛc. xxij. q. j. considerare.

d ¶ Sacramētū. Sacramētū erat illud scom̄ qō semp carnalis spūalem pſequit. xxij. q. iij. qui scom̄.

e ¶ Peperit. Patres veteris testamēti pepit ecclia ꝑ dilectionem. nouū ꝑ sacramenta. ē. xij. qō. ij. qui abstulit.

f ¶ Societate. Mater nr̄a ē ecclia q nos in baptiſmate regener aut. nā in vna fide ad vnū ꝓmiū tēdunt. Sz nunqd eadē est ecclia q fuit i veteri testamēto: ꝓt dici q nō iuxta illud voca bo plebem meā nō plebē meā. ꝛ alibi. ecce ꝙerti mur ad gentes. et scom̄ hoc dicak q illud relatiuū q qō precedit q peperit ꝛc. simplicē facit relationē. Alij dicunt eandē esse argu. de con. di. iij. sicut. vij. q. j. denicz. ff. de indi. ꝓponebak. et. xvi. distī. habeo.

g ¶ Ciuitatꝫ. Jerusalem celestis.

h ¶ Animali. id est bestiali.

i ¶ Sed cum tales. id est mali ſpirituales. et sic ꝑ bonos boni.

k ¶ Uadūt. scz cum cathezizātur ꝛ baptizantur.

l ¶ Quia non possunt. sicut pueri.

m ¶ Jn nouam. j. de ꝛse. di. iij. sicut hiero.

ualuit semen parētū: sic qui cunq ꝑ malos[a] baptizank tāq̄ de ancillis videnk nati: sed qꝛ ex semine ſ̄bi dei nati sunt qō figurak in iacob: sik hereditatē cū fratrib⁹ possi debunt. Securus ergo sit q cū semine bono nascik tñ ne imitek ancillam. si de ancilla nasceris ancillā malā supbi entez ne imiteris. Unde em̄ filij iacob de ācillis nati posſederūt terrā ꝓmissionis cū fratribus: Jsmael autez de agar ancilla nat⁹ expulsus[b] est ab hereditate. Unde nisi qꝛ ille supbus erat illi humiles: erexit ille ceruicē: ꝛ voluit seducere[c] fratrē suuz ludēs cū illo. Magnū ibi sacramentū[d]. ludebāt simul ismael ꝛ isaac: vidit illos sara ludētes. q aūt peperit[e] abel et enoch ꝛ noe ꝛ abrahā: ipa peperit ꝛ moꝝsen et ꝓphetas tpe posteriozes ante dñi adūetū. ꝛ q istos ipa ꝛ apłos et martyres nr̄os ꝛ oēs bonos xꝑianos. oīs em̄ peperit q diuersis tpib⁹ nati apparuerunt: sed societate[f] vni⁹ ppli cōtinenk: ꝛ eiusdē ciuitatis[g] ciues laboꝝes hui⁹ peregrinatiōis exꝑti sunt: ꝛ quidam eoꝝ nunc experiunk et vsq in finem ceteri experientur. Itē q peperit chaim: et chā ꝛ ismahel ꝛ esau: eadē et ipa peperit et dathā ꝛ alios i eo dē ꝓpło sikes. ꝛ q istos eadē ipa ꝛ iudam pseudo apostolū/ ꝛ simonem magum ꝛ ceteros vsq ad hec tpa pseudo xꝑianos i affectiōe aialiꝺ pti naciter obduratos: siue sint permixti i vnitate/ siue apta p̄ciſiōe dissentiant. ¶ Sz cū tales[i] a spūalibus euāge

lizank ꝛ sacramētis imbuūtur: tanq̄ ꝑ seipsam rebecca eos parit sicut esau. Lū aūt ꝑ illos q̄ nō caste annunciāt euangeliū: tales in eodē populo generank: nō sara q̄dez ꝑ seipaz parit ſz p agar. Itē boni spūales quādo euāgeli zank: ꝛ sacramētſ vel baptiſmatib⁹ carnalib⁹ generank. Lia q̄dē vel rachel non iure cōiugali eos. ſz p ācillaꝝ vterū parit. Lū ꝛo ꝑ spūales in euāgelio generāk boni fideles: q vel vadūt[k] in spūalē affectū pietatis: vel eo tēdere nō desiſtūt: vel ideo nō faciunt: qꝛ nō pñt[l]: sicut ex vtero sare isaac vel rebecce iacob in nouā[m] vitā ꝛ nouum testamentū nascunk[n]. Itaq siue intus[o] versari videank: siue apte foris sint/ qō caro ē: caro est: siue i area[p] in sua sterilitate perseuerēt: siue occasione tēptatiōis tanq̄ vento extra tollātur: qō palea[q] est palea est: ꝛ semp ab illius ecclesie q̄ est sine macula[r] ꝛ ruga vnitate diuisus est etiā q ꝙgregationi sctoꝝ in carnali obduratiōe miscēt: de nullo tamē desperādū est[s]: siue q intus est talis appareat: siue q foris est manifestius adu ersetur. His ita respōdek. ꝑ varietate tēpoꝝ varia inuenik dispensatio cōditoris. Ꝓmittit erat abrahe q in semie eius bñdicerētur omnes gentes. pmiserat se q̄q datuꝝ semini ei⁹ trā pegrinatiōis[t] sue. Lū ergo ceterſ in idolatria relictis: abrahā ꝛ filios ei⁹ in peculiare[v] populz sibi dñs elegisset rite multaꝝ fecūditate mulierū ꝑ pli dei mltiplicato q̄rebak

Ecclia pñs dr area.

Beñ. xliij. d

n ¶ Nascuntur. i. charitatez et fidem habēt.

o ¶ Intus. q. d. mali. sunt siue in eccl'a videāt boni siue mali sue ab ecclesia se parati sint.

p ¶ Area. dicitur ꝓsens ecclesia i qua mali permixti sunt bonis: sicut in area palea granis. ꝛ.

q ¶ Palea ē. ergo siue intꝰ siue extra q̄ palea est ꝛc. hic vsura nō desinut eē vsura licet i sortem ꝙertāt. C. de vsur. l. vlti.

r ¶ Sine macula. ē. dist. xxj. q. ij. nuptiarū. §. i. et dic sine macula. i. sine morali pctō. xxiij. q. j. omnibus.

s ¶ Desperandu est. ē. e. q. ij. ancillaz. ē. xxiij. q. iij. corripiank.

¶ His ita respōdetur. ¶ Hec ē. ij. ps. q. in q̄ excusatur abraham qꝛ ꝓuenit legē ꝛ qꝛ erat ꝓceptuz vt reliqueret semē sup terrā sicut oli faciebāt sacerdotes. Jo. de deo. et dic q sane loqbat magister ꝛ bene solu it ꝑm. ꝛ.

Beñ. xij. Uita hois ē pegrinatio.

t ¶ Peregrinatiōis. i. q. j. ipe abrahā fuit pegrinat⁹. nā vita hois sup trā est pegrina i q ipse dñs apparuit vt pegrin⁹. j. q. i. §. opponit. ver. q vt plane.

v ¶ Jn peculiarē. i. ꝓpuū.

ar.ff.ad trebel.cogi.ſ.rñ.ꝛ diſt.liij.ex antiquis.

Male-dictum dꝫ multiplicit

a ¶ Maledicta.id eſt ignominioſa ꝛ obſcure fame apud hoies habitus eſt:ꝛ eſt maledictuz oppꝛobꝛium vt hic ꝛc.culpe.vt.ij.q.vij.paulus.ꝛ eſt maledictum pene.vnde maledictus homo qui pepẽdit in ligno. de pe.di.ij.ſi vero.ver.tanꝫ.

deuꝫ vij.a.

b ¶ Conſtabat.ſ. lxxxij. di. plurimos. et. ſ. diſ.xxxi. tenere.

c ¶ Muneris id ẽ officiꝫ ſacerdotalis.

Wat. xxviij.

d ¶ Querit. ar.q. ceſſante cã ceſſabit effectus lxi.di.his oĩb⁹.

e ¶ Impatur poſt ordinẽ qui votum cõtinentie habet annexum.arg. diſtic. xxvij.diaconus. ſ.diſ.lxxxij.cuz in ꝑterito. alioquin cõtradicit Ambroſius.ſ.e. q.j.integritas.

f ¶ Non ergo abrahã. ad hoc iducit ca. ſeqns ꝛ.c.obijcũtur.

g ¶ Nec illoꝛum.ad hoc iducit.c.nemo.

h ¶ Et immoderat⁹ vſus. ad hoc iducit.c. ozigo.

i ¶ Fere. optime ꝛeperat. ꝙa nemo imitatur.

k ¶ Jrit ſara Beſi. xvj. ante legem ſcriptam: non autẽ naturalem.

l ¶ Interdictum. in aliquo ꝓcepto vel interdictũ per aliquam legem ſuper hoc ſpãliter lataz:erat tamẽ quodãmodo interdictũ in paradiſo cũ dñs ait.

Beſi. xvj. b.

Erũt duo in carne vna.ꝛ in.l. naturali quia cuicũqz naturaliter inſitũ erat qõ tibi non vis ꝛc.

l ¶ Interdictum.expreſſe.ſed tacite cuz dixit dñs erunt duo in carne vna.vt.xxxi.q.ſ.quõ.

m ¶ Pena.vbi dicit pena ex tpe. nã culpa añ legẽ fuit in chaim.ꝛ lamech.ꝛ no.ꝙ he oẽs excuſationes inſufficiẽtes ſũt.ſz illa ẽ ſola. eꝛ de diuoꝛ. gaudem⁹. ꝛ dic pena criminis.l.legis temerate eſt.

n ¶ Ex tempoze.legis ſcripte. alꝫ nec lamech nec

quia in ſucceſſiõe ſanguinis erat ſucceſſio fidei. Añ in lege dicebaĥ. Maledicta[a] ſterilis q̃ nõ reliq̃rit ſemen ſup terrã. Hinc etiã ſacerdotib⁹ ꝓlugia decreta ſũt:qꝛ in ſucceſſione familie ſucceſſio cõſtabat[b] officiꝫ.qꝛvero ꝓ icarnationem xꝑi gr̃a fideivbiqz dilatata ẽ.nec iam dr̃ dic domui iude:dic domui iſrael. Sed eũtes docete oẽs gentes ꝛ in oi gente quicũqz timet deũ ꝛ opaĥ iuſticiã: hic accept⁹ ẽ illi.nec electio muneriſ[c] q̃ritur[d] in ſucceſſione generis:ſed in ꝓfectiõevite ꝛ ſinceritate ſcientie:ꝛ virginitas fecũditati ꝓferr̃:ꝛ ſacerdotib⁹ cõtinẽtie caſtitas imperaf[e]. Nõ ergo abrahã[f] aut iacob deliquit:qꝛ ꝓter vxoꝛẽ filios ex ancilla q̃ſiuit nec illoꝝ[g] exẽplo ꝓter ꝓlugale debitũ fecũditatẽ i aliqua licet alicui q̃rere.cũ illoruz ꝓlugia noſtrozũ equenĥ vel ꝓferanĥ virginitati: ꝛ im moderatus[h] vſus ꝓlugij noſtri temꝓoris turpitudinẽ fere[i] imitetur fornicatiõis illi⁹ temꝓoris. Unde Ambroſi⁹ ſcribit in lib. de patriarchis

¶ Abrahã nõ eſt reus adulterij:qui vxoꝛe viuente filios ex ancilla ſuſcepit.

Jrit ſara[k] ad abrahã Ecce ꝓcluſit me dñs vt nõ pariam: intra ergo ad ancillã meã vt filiũ facias ex

ea:ꝛ ita factũ eſt. Sed ꝓſidera primũ qꝫ abrahã ante legẽ moyſi ꝛ ante euangeliuz fuit:nondũ ergo interdictũ[l] adulteriũ videbaĥ:pena[m] criminis ex tempoze[n] legis ẽ: q̃ crimẽ inhibuit.nec ãte legẽ vlla eſt rei dãnatio ſed ex lege.nõ ergo in legem[o] ꝓmiſit abraham:ſed legẽ ꝓuenit. Deus autẽ in paradiſo coniugiũ laudauerat[p] nõ adulterium dãnauerat[q].habes primã abrahe defenſionez. Se cũda illa eſt qꝫ nõ ardoze alicuius vage ſucceſſus libidinis: nõ petulantis forme captus decoze ancille ꝓtubernio cõiugalem poſt habuit[r] thoꝛũ: ſz ſtudio querẽde poſteritatis/propagande ſobolis adhuc p⁹ diluuiũ raritas erat humani generis: erat etiam religionis ne quis nõ reddi diſſevideretur debitum nature. Denicqz ꝛ loth ſancti filie hanc cauſaz querẽde poſteritatis habuerũt: ne genus deficeret humanũ:rideo publici muneris[s] gratia ꝓiuatam culpam ꝓtexerit[t].

Idem in eodem.

¶ Quod ꝓter legitimã vxorem cõmittitur:adulterij crimine damnatur.

Nemo ſibi blandiatur de legibus[v] hominũ. omne ſtupꝝ[k] adulterium[k] ẽ: necviro licet qõ mulieri non licet:eadẽ a viro q̃ ab vxoꝛe[y]

de adul.inf. vel loq̃r de legib⁹ q̃ ꝓmittũt ꝓcubinatũ vt.ff.de cõcu.l.ſ. vel loquit de legib⁹ q̃ permittũt fornicari militib⁹. vt.C.de dona.inter vi.ꝛ vxo.l.ij.

r ¶ Stupꝝ.ꝓmiſit in ꝙgine viduavel puero vel etiã i ſoluta muliere q̃ nõ habeĥ loco vxoꝛ[ſ] vl ꝓcubine. vt.ff.de adul.ſtupꝝ. ſecus ſm canonẽ. vt. xxxvi.

y ¶ Adulterium.conugatoꝝ. [q.j.§.ſ.

z ¶ Abvxoze.ſic.ſ.e.q.vj.per totum.ꝛ.ff.de adul.ſi vxoꝛ hic no.ſimplicẽ fornicationem eſſe canonicum

Conſtitutiõez ꝓuemẽtia non ſunt irritãda.

Intentio bona malum facit exẽcuſat.

Beſi. xx.a

Beſi. xx.b

ſtupꝝ in mulier ꝓlo tis cõ mittit. Fornicatio ẽ

crimen canonicum.

crimina ſtãpa lã ſunt occultꝫ ꝙiuzia

a ¶ Tibi ius.dr̃ qõ ex indulgẽtia vel ex diſpenſatione apli habeĥ vt vnuſquiſqz habeat ꝛc.vt.ſ.q.ij. ℞.his ita.ſicut dr̃ ius patronat⁹ qõ ex gr̃a tm̃ habetur.vt.xvj.q.ij.ſi quis ep̃oꝝum.ſic etiã ex neceſſitate habz fieri quod ex diſpenſatõne fit.vt.l.di.domino ſctõ. et.xxxv. q.iij. conſanguinitas.

b ¶ Tolerabilioꝛ.id eſt maius pctm̃ eſt manifeſte peccare q̃ occulte.ſic eſt ꝓtra vij.q.j. certe ego ſ.xl.q.iij.ꝓcipue Sed dic ꝙ occulte peccãs magis dicit peccare.id eſt periculoſius qꝛ neminem habet coꝛrigentem Jtẽ malũ eſt cadere a ꝓpoſito: ſed peius ſimulare ꝓpoſitum. Jtem manifeſte peccãs alio modo dicitur magꝫ peccare:ꝙa tueri ſe vult rõnib⁹ ꝛ auctoꝛitatib⁹. vt in hoc.c. volebat. Jtem q̃tuz ad hoc ꝙ pluribus ꝓbet exemꝓluz peccãdi. vt xl.qõ.iij. ꝓcipue. Jtẽ alia conſideratõne qui clam peccat plus peccat:qꝛ videf ſciẽter peccare:ſed qui palã peccat minꝰ peccat:ꝙa ꝓeſumit errare vt.ff.ꝛ ritu nup. l.vlti.

c ¶ Sed oñe. qõ ꝓmittit in nõ ſua cõiuge adulterũ eſt.

d ¶ Locus iſte.in geneſi vbi dr̃ qualiter abrahaz dũ eſſet in pegrinatione rogauit Sarã vt diceret ſe eſſe ſoꝛoꝛẽ ſuã.xij.q.ij.queritur.

e ¶ Abimelech.no. huic ſ. xxij. q.ij. querit. vbi dr̃ vt pudicicĩã eꝝ ſeruare poſſet apud pharaonẽ.ꝛ ibi dr̃ abimelech :qꝛ vterqz in ipm peccauit: vel ipſum vterqz timuit ab initio.

f ¶ Qꝛ puro.volebat enĩ eã vxoꝛẽ hfe:nec intẽdebat alicui iniuriã facere:ꝛ ideo excuſandus erat.

g ¶ Sacramenti celeſtis.i.eccleſie.

Origo quidẽ. Hec eſt tertia pars.q.in qua ꝓbat ꝙ ratione debet homo diligere vxoꝛem nõ tanqz adulter. Johan. de fan.

h ¶ Origo.ſ.ſpes ꝓlis vel etiã vitatio fornicatõis q̃ eſt nuptiaꝝ. cã. vt.ſ.q.ij.his ita.

i ¶ Sed magnitudo.ſ.immoderata exactio ꝓ nimio ardoze libidinis.

k ¶ Honeſta.nihil cĩm ẽ adeo licitũ vñ nõ poſſit ꝓnicies irrogari. xxij.q.v. de occidendis.in fi. Jtẽ vſus rei nõ condẽnaĥ ſz libido. vt.xlj.di.q̃ſq̃s. et ſic vides ꝙ q̃ſq̃ peccaĥ in re honeſta.vt.xiij.di. ꝙ ait. lij.ps

l ¶ Adulter.ſ. e.q.ij.d.c.d. contra.ſolu.h adulteraĥ dr̃ nõ reatu criminis illi⁹ capitaĥ:ſz ſi'tudine adulterine libidinis.ſicut enĩ adulter i adulterã ardet:ita iſte in ꝓpriã. ꝛ qꝛ nõ peccet mortaliter ꝓz i fi.nã ibi diſſuadeĥ ad qõ eum tãdum nõ tenet et hoc modo.ſ. e. q. vij. adulterij. Sic g̃ ꝓpter ſimilitudinẽ dicit adulter nec eſt hoc mirũ.nã ſiꝝ tudine facti aliq̃d ſepe dr̃ fieri. xl.q.iij. excellentiſſimus.xij. q.ij. fraternitas.

m ¶ Amatoꝛ. vehemens amatoꝛ dr̃ q tm̃ vxoꝛẽ diligit vt apoſe diſponat ꝙ ſi ipſa eſſet forte vxoꝛ alteri⁹ non minꝰ carnaliꝫ ſe cũ ea ꝓmiſceret.

n ¶ Judicio. cũ iudicio et diſcretiõe cõmiſceri vxoꝛi ſue debz

Uir nõ ſit vxoris ardẽs amatoꝛ.

o ¶ Affectu.explende libidinis.

p ¶ Pecudes.pecudes ẽm poſt ꝓceptũ nõ coeunt vt.ſ.e.q.vij.nõ ſolũ.nec mulier faciat copiã ſui coꝛporis a cõceptione vſq̃ ad purgationem.vt.ſ.di.v.ad eius.ꝛ.xxxiij.q.iij.ſi cauſa.

mulier poſt cõceptuz deberz ꝓtinere

q ¶ Nõ pdãt.perit ei partꝰ ex frequẽti ꝓcuſſione.

r ¶ Uis ignoꝛet.hoc.c.habes de ẏbo ad verbum de pe.di.q.ſ. ei.ver.memẽto.ꝛ ver.paulus.

ſ ¶ Sub altera.i.ſub ꝓlugali q̃ eſt altera a caſtitate.alia ſꝛa ꝟz alta.nã ꝓfunda.ſunt iudicia eius.

t ¶ Legi.naturali vel cõſuetudinarie.vel.i. diſpoſitioni diuine.

v ¶ Temꝓori nſro.Ar.ꝙ ſi ꝓmo currebat fortior

moneta ⁊ modo currit viliorꝫ de mādato principis liberoꝫ soluēdo viliorē. ar. ff. de ẜhen. emp. impatores Ar. ẜ. extra de censi. olim. in fi. ff. si cer. pe. cum quid. extra de iureiu. ẜto.

a ¶ Fines seculoꝝ. id est secularīū desideriorꝫ: vl etas vltima de q̄ habes. xxxv. qō. iij. c. vno.

b ¶ Bisciunk. ¶ Mos. s. diuinus et a deo ispiratus. extra de diuor. gaudemus. ⁊ ponit hic qñ ꝓ quia.

c ¶ Crimē nō erat. arg. q̄ ꝓsuetudo a crimle excusat aliquādo. ar. s. dist. iij. denicꝫ. et extra de temp. ordi. sane. Argu. contra extra de si. nō satis s. q. iij. c. vlt.

d ¶ Non auiditate. si enī auiditate ꝓsequende laudis / tunc peccarent. xxj. q. q. ij. primum.

e ¶ hec est quarta ps. q. in qua dicit q̄ menlus ē mori sine filijs: ẜ eos q̄rere de dānato coitu. Jo. de san.

e ¶ Fame. sed nōne ꝓpt necessitatē famis licitū est comedere idolaticū: cū necessitas nō hz legē. vt. j. de conse. di. s. sicut. et ꝓpt necessitatem famis licitū est auferre aliena. vt de ꝓse. di. v. discipulos. et etiam furari. vt extra de furt. si q̄s. et homicidiū committere. vt eē de homici. cap. ij. et carnes comedē in q̄dragesima. arg. de ꝓse. di. v. carnē. eē de obs. ieiu. ꝓsiluz. Rñ. sic. dūmodo nō fiat ad veneratiōnē idoli. nulla necessitas tñ excusat a fornicatione. vt. ff. de ritu nup. palā. ẜ. non est ignoscendum.

f ¶ Undecūq; q. d. ⁊ si q̄rank ex illicito coitu.

g ¶ Et salui. ar. ⁊tra eē de si. ꝓbo. ꝓ totum.

quos fines[a] seculorum deuenerunt. ¶ Item Ambrosius.

¶ Patriarche non ꝓcupiscētia explende libidinis sed cā numerose prolis plures habebant vxores.

O Bisciūtur iacob quatuoꝝ vxores quod quā do mos[b] erat crimē nō erat sicut patriarche coniugib[9] excipientibus semen suū miscebantur: nō cōcupiscentia pficiende voluptatis: sed ꝓuidentia ꝓpagande successionis: sic apostoli auditoribus admirantib[9] doctrinam suam condelectabātur: non auiditate[b] ꝓsequēde laudis: ſz charitate semināde ẜhtatiſ. ¶ Ite aug. de b ono cōiugali.

¶ Sāctius est absq; liberis defungi q̄ ex illicito cōcubitu stirpem querere.

S Icut satius est fame[e] mori q̄ idolatricē vesci ita sanctius est defungi sine liberis q̄ ex illicito ꝓcubitu stirpez querere. Undecūq; autē nascant hoies si parentū vicia nō sectent ⁊ deū recte colāt: hōesti ⁊ saluti[g] erūt semen enī hois ex qualicūq; homine sit dei creatura est: ⁊ eo male vtētib[9] male erit: nō ipsum aliq̄ malum erit. ¶ Ite ex sermo. Amb. de sctō Johāne: qui sic incipit. diximus in superiori dominica.

¶ Ex ācilla filij nō sūt q̄rēdi.

D Icat aliq̄s vxorez nō habeo: ⁊ ideo ancillā mihi associaui. audi quid dicat scriptura ad abrahā. Eij

h D Icat aliq̄s ¶ Nec successionis. nisi in vncia. C. de natu. li. auten. licet.

i ¶ Nec sanguinis. i. honoris. filius enīz sequitur ꝓiuilegiū patris in trib[9] quo ad honores ⁊ dignitates ⁊ q̄ ad curialē conditionē. vt. C. de decu. eos. ⁊. l. exēplo. ⁊. l. null[9] et quo ad oriḡnē. vt. ff. ad munici. l. j. matrem sequit q̄ ad' conditionē. vt. C. de rei ven. partum.

k ¶ Et nomē. ar. ad ꝓsumptionez matrimonū clādestini ex appellatiōe vxoris q̄ eoipso q̄ nominatur vxor est habēda ꝓ vxore vt extra de ꝓsum. illud. C. de nup. si vicinus. Arg. ẜ. C. de lib. causa. l. pe. ar. s. xcij. dist. dns. xxiij. q. v. penale. Itē arg. q̄ ꝓhibito mioꝝ id q̄ maius est intelligitur ꝓhibitū. ar. xliij. di. nulli clerico. Similiter cōcesso maioꝝ concessum videtur et minus. xvj. q. j. vitijs.

f ¶ A pte. ps/ furtum. illicita vsurpatio rei aliene est totū. oē nāq; furtū est illicita vsurpatio rei aliene ⁊ non cōuertit. ẜ. sed hec glo. non valet. ſz expone vt dicit. xiij. q̄. v. penale.

g ¶ Illicitus. hic videt surgere que dā ierricabilis cōtrarietas. nā in deuteronomio licituz erat hre cōcubinā ⁊ dare ei ꝓcium sue pudicicie ⁊ eā dimittere: sed in decalogo ſm interꝑtatiōes aug. ꝓhibita fuit ois fornicatio vt hic. Dicit. ẜ. q̄ nō sunt contraria. nā aliud est ꝓmissio de qua in deuteronomio: et aliud ꝓceptum de quo in decalogo. Sed hec solutio nulla videtur: q⁊ circa idē nō possunt habere locū ꝓmissio et ꝓceptū siue ꝓhibitio: ideo dicit q̄ illud intelligitur de comparatiua ꝓmissione. simile. j. xxxij. q. ij. si q̄s verius nā in veritate illud semp fuit peccatū. extra de diuor. gaudemus.

h I Neo. ¶ Fornicator. melio[9] est viā veritatis nō agnoscere ⁊c. de pe. distin. iij. si refugientes.

i ¶ Maioris. q⁊ fidelis i hoc magis peccat: q⁊ mē-

a M Eretrices. ¶ Prohibet. cū dicit nō mechaberis. ⁊ in deuterono. vbi dicit nō erit meretrix de filiabus israel.

Meretricis differentia.

b ¶ Quaꝫ. alibi meretrix est que multoꝝ libidini paret. vt. ẜ. di. iij. vidua. hoc etiam lex dicit. ff. de ritu nup. palam.

c ¶ Locutionis. expresse.

d ¶ Dis. licet nō ꝓhibuerit rapinā ẏbis legis: ꝓhibuit tamē sententia legis que magis attēdenda ē. extra de ẏb. signi. ꝓterea. ẜ. j. q. j. marchion.

Sntia legis ē ꝓferenda ip̄i verbis

e ¶ Prohibuit. arg. q̄ idē mris est in parte in toto. vt. xiij. q. v. penale. Itē arg. q̄ ꝓhibito maiꝝ id q̄ maius est intelligitur ꝓhibitū. ar. xliij. di. nulli clerico. Similiter cōcesso maioꝝ concessum videtur et minus. xvj. q. j. vitijs.

f ¶ A pte. ps/ furtum. illicita vsurpatio rei aliene est totū. oē nāq; furtū est illicita vsurpatio rei aliene ⁊ non cōuertit. ẜ. sed hec glo. non valet. ſz expone vt dicit. xiij. q̄. v. penale.

g ¶ Illicitus. hic videt surgere que dā ierricabilis cōtrarietas. nā in deuteronomio licituz erat hre cōcubinā ⁊ dare ei ꝓcium sue pudicicie ⁊ eā dimittere: sed in decalogo ſm interꝑtatiōes aug. ꝓhibita fuit ois fornicatio vt hic. Dicit. ẜ. q̄ nō sunt contraria. nā aliud est ꝓmissio de qua in deuteronomio: et aliud ꝓceptum de quo in decalogo. Sed hec solutio nulla videtur: q⁊ circa idē nō possunt habere locū ꝓmissio et ꝓceptū siue ꝓhibitio: ideo dicit q̄ illud intelligitur de comparatiua ꝓmissione. simile. j. xxxij. q. ij. si q̄s verius nā in veritate illud semp fuit peccatū. extra de diuor. gaudemus.

Concubinā licuit olim hre.

h I Neo. ¶ Fornicator. melio[9] est viā veritatis nō agnoscere ⁊c. de pe. distin. iij. si refugientes.

i ¶ Maioris. q⁊ fidelis i hoc magis peccat: q⁊ mē-

bra xp̄i facit mēbra diaboli. sed infidelis sua nō xp̄i membra facit membra meretricis.

k ¶ Erūt. i. cōueniūt in vno carnali opere. q̄ hoc dicit Aug. affinitatē ⁊ trahi ꝓ illegitimū coitū. vt not. xxx. q. iij. si quis.

l ¶ Illicitus ꝓcubitus et ois ñ legitim[9] vsus illoꝝ mēbroꝝ: noie mechie intelligitur.

M Eretrices eē ⁊ ad meretrices accedere ꝓhibet[a] dns: quaꝫ[b] publice venalis turpitudo ē. In decalogo aūt mechie noie nō videtur hoc aperte ꝓhibuisse: quoniā mechia nō nisi adulteriū intelligi solet. Idē sup exodum. Ois mechia etiam fornicatio dr in scripturis: sed vtrū omis fornicatio mechia dici possit in eisdē scripturis: non mihi interim occurrit locutiōis[c] exēplū. ſz si ois fornicatio etiam mechia dici nō pōt vbi sit in decalogo ꝓhibita illa fornicatio quā faciūt q̄ vxores non habēt cū feminis q̄ vtros nō habēt: an iueniri possit ignoro. ſz si furti noie bñ intelligit ois[d] illicita vsurpatio rei alterius ⁊ non cōuertit. ẜ. sed hec glo. non valet. ſz expone vt dicit. xiij. q̄. v. penale.

l ¶ Illicitus. hic videt surgere que dā ierricabilis cōtrarietas. nā in deuteronomio licituz erat hre cōcubinā ⁊ dare ei ꝓcium sue pudicicie ⁊ eā dimittere: sed in decalogo ſm interꝑtatiōes aug. ꝓhibita fuit ois fornicatio vt hic. Dicit. ẜ. q̄ nō sunt contraria. nā aliud est ꝓmissio de qua in deuteronomio: et aliud ꝓceptum de quo in decalogo. Sed hec solutio nulla videtur: q⁊ circa idē nō possunt habere locū ꝓmissio et ꝓceptū siue ꝓhibitio: ideo dicit q̄ illud intelligitur de comparatiua ꝓmissione. simile. j. xxxij. q. ij. si q̄s verius nā in veritate illud semp fuit peccatū. extra de diuor. gaudemus.

¶ Jllicitus ꝓcubitus et ois ñ legitim[9] vsus illoꝝ mēbroꝝ: noie mechie intelligitur.

M Eretrices eē ⁊ ad meretrices accedere ꝓhibet[a] dns: quaꝫ[b] publice venalis turpitudo ē. In decalogo aūt mechie noie nō videtur hoc aperte ꝓhibuisse: quoniā mechia nō nisi adulteriū intelligi solet. Idē sup exodum. Ois mechia etiam fornicatio dr in scripturis: sed vtrū omis fornicatio mechia dici possit in eisdē scripturis: non mihi interim occurrit locutiōis[c] exēplū. ſz si ois fornicatio etiam mechia dici nō pōt vbi sit in decalogo ꝓhibita illa fornicatio quā faciūt q̄ vxores non habēt cū feminis q̄ vtros nō habēt: an iueniri possit ignoro. ſz si furti noie bñ intelligit ois[d] illicita vsurpatio rei aliene ⁊ non cōuertit. ẜ. sed hec glo. non valet. ſz expone vt dicit. xiij. q̄. v. penale.

¶ Extraordinaria voluptas ⁊ inuerecunda opa nuptiaꝝ: luxuria ⁊ imūdicia appellantur.

I n eo fornicator[b] maioris[i] crimis est q⁊ tollit mēbra xp̄i et facit ea mēbra meretricis. Erūt[k] q̄ppe duo i carne vna. q̄ nō ē fidelis nec credit i xp̄o: mēbra sua facit mēbra meretricis. Ecōtrario[l] infidelis in fornicatione suaꝫ violet vl edificet[m] tēplū idolo: nescio[n]. ꝓvitia q̄ppe luxurie marie ōmōes colunt. hoc vnū scio q⁊ q̄ post fidē xp̄i fornicat: violat tēplū dei. Scōm opus[o] carnis immūdicia[p] nūcupat: ⁊ eam comes luxuria sequit. Quō ei in veteri lege de nefādis criminib[9] q̄ i occlto fiūt: q̄ noia re etiā turpissimū[q] ē. ne etiā dicētis os ⁊ aures audiētiū polluerēt[r] / gñaliter scriptura ꝓplexa est dicēs: verecūdos vel verētes facite filios israel ab oi immūdicia: sic in hoc loco certas extraordinarias voluptates ip̄aꝫ q̄z opa nuptiaꝫ: si nō verecūde ⁊ honeste q̄si sub oculis dei fiāt: ⁊ vt tñ liberꝫ seruiat immūdiciāꝫ ⁊ luxuriā noiauit. ¶ Itez Greg. ¶ Immoderat[s] vsus mulier: salomonem ad idolatriam traxit.

S Alomon q̄ppe imoderatovsu atq; assiduitate mulierꝫ ad hoc vsq; ꝓduct[9] ē vt tēplū idolis[t] fabricaret: et q̄

a ¶ Meretrices. ¶ Prohibet. cū dicit nō mechaberis. ⁊ in deuterono. vbi dicit nō erit meretrix de filiabus israel.

Meretricis differentia.

b ¶ Quaꝫ. alibi meretrix est que multoꝝ libidini paret. vt. ẜ. di. iij. vidua. hoc etiam lex dicit. ff. de ritu nup. palam.

c ¶ Locutionis. expresse.

d ¶ Dis. licet nō ꝓhibuerit rapinā ẏbis legis: ꝓhibuit tamē sententia legis que magis attēdenda ē. extra de ẏb. signi. ꝓterea. ẜ. j. q. j. marchion.

Sntia legis ē ꝓferenda ip̄i verbis

e ¶ Prohibuit. arg. q̄ idē mris est in parte in toto. vt. xiij. q. v. penale. Itē arg. q̄ ꝓhibito maiꝝ id q̄ maius est intelligitur ꝓhibitū. ar. xliij. di. nulli clerico. Similiter cōcesso maioꝝ concessum videtur et minus. xvj. q. j. vitijs.

f ¶ A pte. ps/ furtum. illicita vsurpatio rei aliene est totū. oē nāq; furtū est illicita vsurpatio rei aliene ⁊ non cōuertit. ẜ. sed hec glo. non valet. ſz expone vt dicit. xiij. q̄. v. penale.

g ¶ Illicitus. hic videt surgere que dā ierricabilis cōtrarietas. nā in deuteronomio licituz erat hre cōcubinā ⁊ dare ei ꝓcium sue pudicicie ⁊ eā dimittere: sed in decalogo ſm interꝑtatiōes aug. ꝓhibita fuit ois fornicatio vt hic. Dicit. ẜ. q̄ nō sunt contraria. nā aliud est ꝓmissio de qua in deuteronomio: et aliud ꝓceptum de quo in decalogo. Sed hec solutio nulla videtur: q⁊ circa idē nō possunt habere locū ꝓmissio et ꝓceptū siue ꝓhibitio: ideo dicit q̄ illud intelligitur de comparatiua ꝓmissione. simile. j. xxxij. q. ij. si q̄s verius nā in veritate illud semp fuit peccatū. extra de diuor. gaudemus.

Concubinā licuit olim hre.

h I Neo. ¶ Fornicator. melio[9] est viā veritatis nō agnoscere ⁊c. de pe. distin. iij. si refugientes.

i ¶ Maioris. q⁊ fidelis i hoc magis peccat: q⁊ mē-

bra xp̄i facit mēbra diaboli. sed infidelis sua nō xp̄i membra facit membra meretricis.

k ¶ Erūt. i. cōueniūt in vno carnali opere. q̄ hoc dicit Aug. affinitatē ⁊ trahi ꝓ illegitimū coitū. vt not. xxx. q. iij. si quis.

l ¶ Econtrario. id est sed vel id est conuerso casu.

m ¶ Edificet. tñ p fornicationē magis edificat diabolo tēplū q̄z violetur.

n ¶ Nescio. hoc non diffinit ponit tñ ꝓsuasionē suā cū dicit ꝓ vitia ⁊c. vl dic nescio. i. nō diffinio cū sit manifestum: q⁊ infidelis nō violat tēplum dei cū ipe non sit templuz dei: sed edificat templū diabolo

Leui. xxv. c.

o ¶ Secūduz opus. ordine. s. enumerandi. sic eīm ait apls. manifesta sunt opa carnis q̄ sūt fornicatio ⁊ imūdicia luxuria ⁊c. de his. xxv. dist. ẜ. criminis ver. de quibus.

Luxuriat imundicia diferunt.

p ¶ Immundicia. q̄ attendit ſm oēm vsum illicituz mēbroꝝ luxuria attēdit cibo ⁊ potu cū vntur delicatis et calidis vt aptior sit ad imundiciam. xxxv. di stin. ecclesie ꝓceps.

q ¶ Etiā turpissimū. ⁊ ita q̄dam sunt omittēda ꝓpter turpitudinē vt. j. q. q̄ nubit ifra tps

iij. re. xj. a. eccle. xlvij. a.

luctus. quō ei dicam[9] erubescimus. in aut. de resti. ⁊ ea que parit. ẜ. vnum siquidē. col. iij.

r ¶ Polluerent. naz dicit impator q⁊ ꝓpter ista crimia inducunt fames ⁊ pestilētie ⁊ terremot[9]. in autē. vt nō luxurient cōtra naturā. ẜ. si eīm. col. vj.

s ¶ Immūdicia. Ar. opa nuptiaꝫ q̄ nō sūt cā liberoꝝ mortalia eē: q⁊ luxuria ⁊ imūdicia noiat. vt. j. c. liberoꝝ. ſz hoc dr nō q̄ ad reatū mortalis vitij: ſz q̄ ad speciē facti. speciē eīm ⁊ similitudinē luxurie ⁊ imū-

Nupti arū opera ñ sūt mortalia.

t Sdicie ꝓtēdūt ⁊ habēt desigre. vt no. ẜ. c. origo.

Alomō quippe. ¶ Idolis. Idolo. s. asstharoth

syndoniorum:z idolo cathinos moabitarū:et idolo moloch amonitaz: post tamen egit penitentiaz ſm quoſdā.de pe.di.iij.ſi enim.ver.ſalomon.

a IBeroz. ¶ Dānate cū vroze cōmiſſe voluptates vites puniēde ſūt.z ita eſt ar.p.h.qui dicit virū mortaliſ peccare cū accedit ad vroꝛē cauſa libidinis.tu dic contra z dānate dicit.i. puniēde.p pter venialē z ē ſi.iuj.di.deniq. vj.di.teſtamentum.

¶ Quare autē. hec ē. vſ.ps. q.in qua dicitur q̄ filij ſequitur matrē: maxime illegitimus. Johan.de fan.

b IBeri. ꝛt tuor ſunt genera filioꝝ. naturales ſm vt cōcubinarū.naturales z legitimi vt vxoꝛis. legitimi tantū vt adoptiui.ſpurij vt ſacraꝝ virginū z ꝓſanguinearū.ſ.q. vij. talic.

c ¶ Deteriorē partē ſumit. hoc verū eſt ſm legē lōgobardorū z theutonicorū.nā ſm legem romanoꝝ ſecus C.de rei vendi. partū. ff. de ſtatho.lex nature z de ꝛb.ſigni.etiā z ſufficit ſi q̄ momentū fuit in libero vētre. ff. e. ti.z ſeruoꝝ.ſ. ingenue. Uel dic veri⁹ deteriorē. id eſt debiliorē: qꝛ femine⁹ ſex⁹ debilior eſt q̄ ad honores tñ circa inſignia ꝓles patrē ſequit. vt.ſ.eo.dicat.

c ¶ Deteriorē.ſ.xxvij.q.vl.iudei.ꝓtra.ſ.xv.q. vl. cū multe.cōtra.ſed hoc in ceteris gñaliter: ſed fallit in iſtis duob⁹ caſib⁹ de eoꝝ filijs z clericoꝝ.

d ¶ Matrē.quātū ad cōditionē et quātū ad originem.ff.ad muni.l.ſ.z q̄ unpugnant teſtamentū matris.vt.ff.de inof.te.ſi ſuſpecta.ſ.ſ.

diuiſio ¶ Quod aūt. ¶ hec.q.dicitur in.vij. parꝛ tes. In quarū prima ꝓbatur q̄ non per ditur caſtitas anime vt corporis vbi animus nō cōſentit. Secūda ibi. Si paulus Tertia ibi. Nec ſola. Quarta ibi. cūis Quinta ibi. Cū ergo. Sexta ibi. Preceptū. Septima ibi. Sed queritur. Johan. de fan.

e ¶ Q̄ aūt. h intitulat q̄nta q̄ſtio: an ſcz pudicicia ꝓ violētia auferat? Et dic q̄ duplex ē pudicicia: animi z corpis. corpis pudicicia q̄ integritas dr̄ bñ amittit ꝓ violētiā: de q̄ dr̄. j. eodē ille. er. xxvij. q. j. nuptiaruz. pudicicia autez animi cū virtus ſit non aufertur p vim: qꝛ animo non infertur vis. vt ſ. e. ita ne. Et nota q̄ hec eadē virtus eſt in virginibus appellat virginitas: z in coniugatis pudicicia xvij. q. j. nuptiarū. in cōtinētib⁹ caſtitas. xxx. di. hec diximus.

Pudicicia an poſſit ꝓ violētia auferri

f ¶ Uis abſoluta q̄ nō poteſt alio inferri: ſed cōditiōalis pōt. vt ſ. xxxiij. q. vſ. vides. Uel dic non pt inferri alio vis: vez eſt non conſentienti.

g ¶ Duplicat. ar. violēter corruptā non amittere virginū ꝓmiū: ſz recipere duplicatū: nō th q̄ ad aureolam. cōſeq̄t ſ. maius ꝓmiū ſz nō tale: qꝛ non coronat nec fulgorē virginis habebit.

h Olerabilius. id ē ſanctius.

i ¶ Si liceat. id eſt ſi poteſt.

k ¶ Non hoſ. id eſt corpore:

l ¶ Sed deo. in mente.

m ¶ Virgo eſt ꝓſtituī. in corpore per vim.

n ¶ Adulterari. qꝛ adulterij dolo tñ cōmittit. vt vt. xxxiij. q. ij. in lectum. z. ff. de adul. l. pe.

o ¶ Nec lupanaria. hō eſt ſcificat locꝰ non locꝰ holez. vt. xl. di. nō loca. z. c. multi. th ex loco q̄nq̄ ꝑſu miſit ꝛ aliquē. vt. xvij. q. ij. diffinim⁹. z ēt p alid. vt. lvſ di. c. ipſe g̃ locꝰ p ſe nō eſt ifamis nec etiā dñs lupanaris ē infamis. vt. ff. de pe. here. ancillaz. vitari eſt dz turpis locꝰ. vt. lxxxj. di. in old⁹. z iudex ipm vitare debet. vt. ff. de arbi. ſi cū dies. ſ. ſi arbiter.

Locus nō ſcimit ꝛ

p Euera. ¶ Caro. i. ei⁹ corruptio ad reatū imputari nō dz vel ad dānationē eternā: vel corruptionis nō dz rea effici. obeſt th quo ad aureolā. z qꝛ nō conſecrabit inter virgines. vt. ſ. e. ille.

a I Ta ne ¶ polluat. et polluet per conſensum. de peni. diſtin. v. c. ſi.

b ¶ Comitēq̄. nā q̄ hz vnā virtutē hz omnes.

c ¶ Cōſentire. ſi. xxxj. q. ij. lotharij⁹. nō ei ꝓtextu pauptat; z c. ff. ō ri. nup. palaz. ſ. nō eſt ignoſcēdū

d ¶ In ptāte. nā dicit lex q̄ cura vel diligentia ꝓſequi poſſum⁹ ne ꝙs nob⁹ iniuriā vel dānū det. vt ff. ꝓmo. ad eos. z ff. de admi. re. ad ci. pti. l. ij. ſ. ſi eo. dicit lex q⁹ cuſtodia parū pōt ad uerſus vim. ff. de ac. emp. z ven. ſi ea res.

e ¶ Putauerit. ar. q⁹ non dz dici ꝙs ꝓpetraſſe q̄s nolēs fecit vt paſſus fuit nec vōbēt iputari ꝓ coactionē abſolutā fiūt. ar. ē. diſti. l. pbfos. xv. q. vj. c. j. ar xxxj. q. ij. lotharius.

f ¶ Roposito ¶ Sctificari. i futuro cuz ſua ſtola induet

g ¶ Nō aufert. z ita hz corpꝰ virtutē. ſed ō j. e. de pudicicia. qꝛ ꝑt⁹ tñ in aio eſt. ſed tō dr̄ corpꝰ hſe: qꝛ futuꝝ eſt hſe poſt reſurrectionem.

h ¶ Sctitatē. hec th que mēte corrupta ē poſt pniaz pōt ordinari: qꝛ q̄ ad legem ꝓmotionis ꝛgo eſt. j. e. finge.

i ¶ Pergat. no. q⁹ ſola itinerꝫ arreptō fac aliquā corruptā: ſicut itinerꝫ arreptio habeꝫ ꝓ appellatōe ex de ap. meminim⁹. ſic q̄ dicit de vna militia ad aliā iure ſcōe militie cēſeꝫ. ff. de bo. poſ. ex teſtō militis. l. ſ

Appellat qui ad ſupiora iter arripit

k ¶ Propinquo. i. auūculo.

l ¶ Adultera. videꝫ q⁹ augu. male induxit exēplū

lucretie. Nā in ꝛitate ſm canones adulteriū ꝓmittit ſiue directa ſiue idirecta fuerit voluntas: iz ſm leges nō cōmittaꝫ niſi dolo. vt. ff. de adul. l. vl. ſed Aug. iudicat exēplū hoc q̄ſt a minoꝝ. q. d. ex q̄ ea q̄ additionalis fuit coacta excuſaꝫ ſm legē ab adultio multomagꝫ ea q̄ abſolute ſm canones. ſ. q. ſ. cō ſtat. l. di. pbros.

Lucretia adulteriū commiſit.

m ¶ Un⁹ ꝓmittit. imo z ipa niſi abſolute fuerit coacta. arg. ē. e. ita ne. ſed hoc tō dicit: qꝛ nō tenet hoc caſu ad pnā legis. qꝛ ſine dolo adulteriuz nō ꝓmittit. ff. de adul. l. pe. alꝫ potius debuit moꝛi q̄s cōſentire. j. e. cuz g̃. vides g̃ q⁹ adulteriuz ꝓ re ē ex pte vnius tñ ſit⁹ ſimonia pōt eē ex pte vnius tñ z nō alterius ſicut in giezi et naamā. vt. ſ. q. ſ. q̄ ſtudet. et. q. ij. q̄ſtū. z ſit⁹ ſocietas. vt. ff. ꝓ ſocio. l. actione. ſ. diximꝰ. z ſponſalia. eꝫ de deſpō. ipu. de ill'. z miſimoniuz. vt eꝫ de eo q̄ duxꝫ in matq̄ pol. per adul. c. ſ. z. ē. q. ij. ali quando.

adulteriū z ſimonia pōt eē ex parte vni⁹.

n ¶ E pudicicia q̄s dubitauit. Collige de mō. pbationis oēm ꝛtutem eſſe in animo.

o ¶ Uirt⁹ eſt. eſt aūt ꝛtus habitus mētis bñ cō ſtitute z. vt de nitio. pe. diſ. iij. ille ex tāt⁹. ob hoc etiā ꝛtutes velamenta alie dñr. de pe. di. ij. c. ſapiens.

Uirtutis diffinitio.

p ¶ Eripi pōt. Quid ſi culpa in hanc violentiaz icidiſſet: puta de nūciauit ei maritus vt fugeret: ne vi hoſtiū oppꝛimeretur curſione: illa autē noluit z ſic oppſſa eſt q⁹ dimitti poſſit a viro. ſic vꝫ dcd ex culpa ſua z. xv. q. ſ. ſi q̄s inſaniēs. l. di. ſtudeat. ꝑſumit enim ſe rapine obtuliſſe. xxij. q. iij. diſplicet. ff. q̄ me. cau. ſi mulier. Ar. ſ. extra de ſpō. veniēs. xxvij. q.

ij. para. ij. a

vj. ps. Filij ſunt q̄ druplices.

ꝯ.despōsatas.ff.de re.iu.nullū crimē.xv.q.vj.c.j. nec iputādum est ei q̄ credula nō fuit.ff.qō cum falso tu tore.l.ij.ꝛ.l.di.si qs ꝓpostera. Itē ꝛ si peccauerit nō credēdo viro suo nō tñ ꝗtū ad adulteriū nō meref. xv.q.j.iebiarunt.q̄d iuris sit de hoc in q̄stionib⁹ plene notaui.B.

HAd deuz ingemiscen.

a ¶ Permittit. sic nō pmisit abimelech.ē.pxi.q.nemo.

b ¶ Defendit. id ē nō imputat ad crimē corruptio carnis.xvj.q.j.c.j.

NOn potest corpus.

c ¶ Non peccat.nā tunc homo peccat cum mens p delectationē subiugat. de pe.dist.ij.hoc scieduz.ꝛ est ar. xxij.qō.v.si quis coactꝰ.ptra. Sz ibi de ꝺditionali coactione.hic de ij.absoluta.

versus d SIcut enim peccatuz. Casus.solaꝝ uolūtatis forma monebat opus.x.q.ij.hoc ius.

e ¶ Uolūtate. directa vel indirecta ne sit ꝺ.ē. di.l.si quis uolūtarie.

f ¶ Debilitati.senio vl sectione vel naturali frigiditate. hoc dicit lra: qꝛ uolūtaria cōtinētia ē bona: non necessaria.xxxij.q.v. que sunt.in fi.

Cōtinētia ē duplex.

SIcut paulus.

¶ hec est scba ps.q.i qua dicit q̄ nullꝰ debet superbire de castitate: qꝛ cito perdit ꝛ reparat difficile vel nūq̄ Jo.de fan.

g ¶ Uas.id ē electus ad prędicandum.ꝛ dicitur vas: quia plenior fuit aliis.vt.xxiij.q.vij. capi.j.

gelū qꝛ volūtate non peccauit virgo suscipit:in lege q̄si corrupta repudiat.I dem i lib.hebraicarum questionū. Corꝓ mulieris nō vis macular:sed volūtas.I tē aug. in lib.de sctā virginitate.S i cut nemo ipudice vtitur corpore:nisi spū prius cōcepta nequicia:ita nemo pudicicia seruat in corpore nisi spiritu prius insita castitate.

I dem victoriano.

¶In corpe pudicicia violari nō ꝑt:si mēs inviolata fuerit

AD deū igemiscentibꝰ omnino suis aderit q̄ suis adesse cōsueuit:ꝛ aut nichil in eaꝝ castissimis membris libidine hostili ꝓpetrare pmittit⁸: aut si pmittit cū earū animꝰ nulla ꝓsensionis turpitudine cōmaculat:etiā carnē suā defendit⁹ a crimie ꝛ q̄cq̄d in ea nec cōmisit: nec pmisit libido patiētis:solius erit culpa faciētis. Omisq̄ illa violētia nō ꝓ corruptionis turpitudine ſz ꝓ passionis vulnere deputabitur.tñ eñ valet in mēte integritas castitatis vt illa inviolata:nec in corpe possit pudicicia violari cuiꝰ mēbra potuerūt separari. I tez Jsi.in sino.lib.ij.

¶Caro nō peccat si a cōtagione fuerit anima munda.

NOn ꝑt corpꝰ corrūpi nisi priꝰ corruptꝰ fuerit animꝰ.mūda nāq̄ a cōtagione aia:caro non peccat[c].

I tem Augu.honorato epo

¶Nō corrumpitur pudicicia carnis:si mente seruatur.

MAgis timeam⁹ ne sensu interiore corrupto pereat castitas fidei:q̄s ne femine ꝓstupr̄ent violēt i carne:qꝛ violētia nō violat pudicicia si mēte ꝺuat.qñ nec q̄s in carne violat:qñ voluntas patiētis turpiter carne nō vtit:sed sine ꝓsensione tolerat q̄s aliꝰ opat. I tē Jo. chrisо.super matheum.

¶Nec peccatū nec iusticia exopē:sine volūtate pficit.

SIcut eniꝫ pctm̄ opꝰ sine volūtate non facit: ita ꝛ iusticia ex ope nō ꝓsum mat nisi ꝛ voluntas affuerit. multi eni corpe q̄dē castitati studēt:adulteriū quidē voluntate[e] cōmittunt:cuz dñs dicat.Qui viderit mulierez ad cōcupiscendū eam:iā mechatus est eam in corde suo. ḡ volūtas sine opere peccat freq̄nter.illa ergo est gliosa cōtinētia nō quā transgredi nō pōt necessitas debilitatiꝫ corpis:sed quā cōplectiꝫ volūtas sancti ꝓpositi. I tem Hiero.in epla ad eustochiū.

¶Virginitas carnis nō seruat mēte corrupta.

SI paulꝰ apls vasꝫ electiōis ꝛ ꝓparatꝰ i euāgelio xp̄i ob carnis aculeos[h] ꝛ incētiua viciozꝫ reprimit corpus suū ꝛ seruituti subijcit:ne aliis ꝓdicās ipe reprobus fuerit: ꝛ tñ vidit aliazꝫ legē in suis mēbris repugnātē legi mentis sue ꝛ captiuā tē se in legē pcti:si post nuditatem/ieiunia/fames/carceres/flagella/supplicia/in semetꝫ reuersus exclamat.Infelix ego hō q̄s me liberabit ꝺ corpe mortis huiꝰ:tu teᵐ putas[n] secuꝝ eē ꝺbē?¶ Queso caue ne q̄ñ dicat ꝛ de te deꝰ. Virga iſrl cecidit: ꝛ nō est q̄ suscitet eam:audacter dicā cū oia possit deus:suscitare[o]

h ¶ Aculeos.i.motus primos de quibus timebat cadere in scōs:ꝛ qui surgunt in nobis ꝛ sine nobis. de pe.di.ij.inter hec sciendum.

i ¶ Aliā.i.sensualitatē siue ꝓcupiscentiaz q̄ ꝺr lex: qꝛ ligat ꝛ ꝺbit ad pctm̄.vñ dicit alibi.ago q̄ nolo.

Sēsualitas ē lex.

k ¶ In legem peccati.i.in peccatū qꝛ ligat hominem.

l ¶ In semet reuersus.i. ꝓpriā fragilitatē considerans.

m ¶ Tu te.argu.qō nō lz maiori: nec minori. vt.viij.q.j. si ergo.et.xj.q.j.magnū. et quod ne gatur in maiori multo potius in minoribꝰ.C.de reuo.do.his.sol.in fi.et quod maioribꝰ dignitatibꝰ nō est cōcessum: hoc sibi non audeant vēdicare mīores. vt.C.de decu.l.vlti.li.x.

Minores nō ꝑnt qō maiori bꝰ ē de negatū

Wat. v.d.

n ¶ Putas.argu.q̄ paulꝰ fuit ꝓgo:cum sit ꝓpatio iter eum ꝛ eu stochium:qꝛ virgo fuit.

o ¶ Suscitare.idem dicit lex q̄ virginitas restitui non pōt.C. de rap. vir.i pn. Sz nōne exoculato pōt restitui visum: q̄re ḡ nō virginitatē? qui dā sic itelligunt. id ē q̄ deꝰ nō ꝑt facere q̄n fuerit corrupta:ꝺa factū non pōt non eē fctm̄. vt.ff.de cap.i bello.ꝺ.facte. sed sm hoc idez eēt in ceco. rñ.qō hꝺ nō refertur ad carnis corrupte restauratione: ſz virginalis palme retributionē.ꝛ dicnō pōt.i.non cōgruit eiꝰ potētie vt aureola corꝓ net corruptos. hoc eni eēt ꝺiustitia: ꝛ ideo illud nō pōt. vt ar. de

Uirginitatez deꝰ restituē nō pōt. ij.ps. Actu. ix.c

Rom. vij. d.

Amos v.a.

pe.di.ij.ꝺ.charitas.

s ¶ Male.Ar.ff.de dolo.l.j.ꝺ.ij.nā iō dixit ꝓtor ꝺo

b ¶ Que oleū.i.piguedinē [lus malꝰ:qꝛ ē bonꝰ. bonoꝝ operꝝ:vel id ē pietatē.xlv.di.disciplina.

c ¶ Descēde.Uerba sunt Esaie ꝑdicentis ad Iraz futurā babylonioꝝ captiuitatē ꝑ dariū ꝛ cyrū regē medoꝝ ꝛ ꝑsarum:ꝛ exequit ſm hoc ꝓpheta Iram quasdā mi Wat. v.d

babylonijs q̄s reges fuerī i captiuitate. amos viij.d.

Iſaie xlvij. a

Uerbū vni⁹ tē porſ te pe.a lio ponitur. Wat. xxv.a.

Iſaias ꝓphetā ꝓpter nimiā futuroꝝ certitudinez. Et est ar. q̄ ꝺbū pñtis tpis ponit ꝑ verbo futuri. sic exponit:tradit.i. traditur⁹ est. ff. de pub.l.j. et est ar.ff. de ver. sig. ꝺbis.sicut econtrario ꝺbū futuri loco pñtis. vt ē.xxi.di.in nouo l.disti.pōderet.ꝛ exponit a hiero. hec lra mozalit circa fidelē aiaz q̄ pzeuaricata ē p pctm̄:ꝛ hoc duobus modis.vel inuitando ad penitentiā:ꝛ tunc ꝓprie tenent verba Descende.i.humiliate p pniam. Sede in terra.i.in cinere ꝛ cilicio.

e ¶ Uirgo.i.sterilis.vel virgo prius filia babylonis.i.filia cōfusionis:qꝛ mens tota facta cōfusa est. de pe.di.iij.Ḣ.item ait.

babylonia est i chaldea regione.

f ¶ Chaldeoꝝ.Chaldei grece feroces intelliguntꝫ valde eñ feroces sunt q̄ ꝓprias voluntates sequentes nō motibus suis parcere sciunt. Et est chaldea regio.babylonia ciuitas est in ea sita.

g ¶ Thronus.i. dignitas regalis aufertur ei:vel rhronus.i.remuneratio eterne vite.

h ¶ Nō vocaberſ vltra moll ꝛ delicata.i.āmodo nō viues in delicijs q̄ ad ꝺrutes supple:nisi penitueris

i ¶ Accipe molā.timozis ꝑ contritionem.

k ¶ Wole farinam.examina peccata tua ꝛ malas cogitationes.

k ¶ Wole farinā.vel ꝑ pauptate vel aliter.

l ¶ Discooperi.i.confitere peccata tua.

m ¶ Denuda.per confessionem.

n ¶ Transi flumina.i.desere caduca ꝛ fluētia simple:q̄ nisi hoc feceris reuelabitur.

o ¶ Oppzobria.in die iudicij.de pe.dist.j.Ḣ. nō ita Expōit etiā mistice hec lra ita q̄ ipzoperyiciū fideli

ale:ꝛ tunc resoluūt ꝺba in ꝺteritū tps.descēde.i. descēdisti ab altitudine ꝺrutū ad vicia.sede in terra.i. sedisti ī renis ifecta. ꝺgo vt prius. Accipe molā.i. accepisti mūdanaꝝ rez circuitū. Mole.i.moluisti.i. dissipasti cogitatiōes tuas eas affectui mācipādo. Discooperi.i.discooperisti hypocrisim tuā.nō ei appet q̄lis puꝰ exteris:discooperisti te virtutibus Nā ꝺrutes velamina sunt aie.ō pe.di.ij.sapiens. Denuda crura tua.i.ꝑ ꝓfessionē denudasti actiones tuas. Trāsi flumina.i.transisti ꝑ tpalia eis inherendo:ꝛ idcirco reuelabitur. Psal. xlviij.

p ¶ hoc post thalamum. hec lra vult q̄ prece dēs moralit itel ligat.ꝛ ē sensus .i.postq̄ recessisti a sponso tuo ꝛ fratruele.i. xp̄o. xp̄s em et ecclia sūt fratrueles.qꝛ de iacob xp̄s: de esau eccla .i. de gētibus .pcessit. xxxv.q.vj.Ḣ.si vero.ꝛ hec sunt verba Hieronymi.

q ¶ Regina.i. q̄libet sctā virgo vel sctā eccla.

h ¶ Deaurato. rcaritate ꝛ castitate.de pe.di.ij.ꝓcipium.

f ¶ Nudabitur.veste virtutū ꝛ bonoꝝ operum

t ¶ Et posteriora.i.pctā q̄ habuit quasi post dorsum relicta cū ante se debuerit ea ḥabere.

v ¶ Ponentur.in futuro seculo.

x ¶ Ad aquas.i.inter hereticos.

y ¶ Et posito.i.deposito.

z ¶ Uasa.f.cordis.

ꝛ ¶ Diuaricabit.i.diuidet et commutet varios sus os affectus.

a ¶ Oi transeunti.i.demonib⁹.vel.i.olb⁹ opa sua: qꝛ ibi oia omnibus aperta erunt.

a ¶ Transeunti.diabolo.transiens ꝺr diabolus: qꝛ dicunt anime ipi diabolo.incurua te vt transeamus sup te:ꝛ ibi exinanite vsq̄ ad fundamēta in ea de pe.di.iij.in salicibus.

Diabolus ꝺr trāsiēs

b ¶ q̄s ad altiora.Ar.q̄ melꝰ est nō incipe q̄s ab incepto desistere.melꝰ est em nō vouere q̄s a voto cadere.xvij.q.j.certe.xxvij.q.j.nuptiarum.

c ¶ Ciuitas.i.aia q̄ agit bene.de pe.di.iij.i domo.

d ¶ Demones.i.praue cogitationes.

e ¶ Sirenes.i.delectatiōes q̄ mergebant.

f ¶ Erici.i.errores vel sollicitudines mundane q̄ pungunt.Johan.

Nec solo affectu. ¶ hec est.iij.ps.q.in q̃ ꝓbat q̃ ex sola uolũtate fugit castitat. ⁊ h⁹ ꝓbat ꝙ duo
c.Jo.def. Et istō.c.est de regula bti Aug. Archidia.
a ¶ Impudicos. hoc ꝓpendit si sunt uagi. vt.ē.di.
xxiij. his igit. vñ illud. auerte oculos tuos. ⁊c.
b ¶ Tacente ligua. ar. q̃ opi-
iij.ps. b⁹ loq̃mur. sicut et uerbis. vt. xliij di. sit rectoꝛ. ⁊. xi q.ij. estimãt. ex de ap. dilecti. ex de spõ. cũ apud. sic. ff. de lega. iij. mutu.

Qui viderit mulierem c ¶ Ad ꝓcupiscendam. hoc sc̃z aimo: et dat o pe rã quã põt. ō pe. di.j.c.si cui.
d ¶ Jam mechat⁹ eit eã. hoc ver ũ est in cõiugata. nã cũ soluta nõ ꝓmittitur. Sed nunq̃d ipo nem⁹ isti tantaz penitentiaz acti factũ interueniſ set: sic: sed nõ tã grauem.
Deut. v.b. Mat. v.d.
e ¶ Adulteriũ. i. fornicatio.
f ¶ Uel ex ordine. No. ſm varietatẽ loci vt ordinis aliquẽ pl⁹ minusve peccare. ar. disti. xl. hõ xp̃ianus. xxiij. q. viij. occidit. xvij. q. iij. quisquis. ff de penis. aut facta. Ş. locus. xxv q.j. nulli. ē. xxxj. q.j. de his q̃ frequenter ꝓcres. de peni. di.j. aut
iiij.ps sacta.
g ¶ Studiosa. ñ vt hoc verũ q̃ tñ peccet cleric⁹ studiosa cõcupiscẽtia q̃tuz laic⁹ ipso facto. vt ẽm q̃ magis peccet cleric⁹ studiosa ꝓcupiscẽtia. nã tñ peccat q̃lz studiosa volũtate ꝓmittẽdi adulteriũ q̃tũ ipo facto J. de pe. di.j. sicut. ⁊ ita vel equaliter peccet clericus adulteriũ ⁊ p̃ vel magis. ppt gradũ altiorẽ q̃s laic⁹. qđ q̃ hic dr̃ referas ad ecclie opi. nõ ad veri essentiã. Sic q̃ ſm carnium nones cõmittit adulteriũ solo aio: ſimil⁹ piurius. vt solo aio xxij. q. v. q̃ piurare. idẽ in furto ⁊ aliꝰ crimib⁹. vt de cõmit- pe. di.j.c. ꝓterea. xvij. q. v. si dd. ſz ſm leges solo aio tuntur nõ ꝓmittit furtũ. vt. ff. ō ac. pol. possidere. Ş. si rẽ. nec adulterium. ff. de adul. l. vlti.

h ¶ Di stinguitur. per contemptum.

¶ Quãuis. hec est. nũ. ps. q. in qua ꝺr q̃ si femina in uita ꝑdidit virginitatẽ: nõ tñ ꝺz se adequare incõtaminatis virginibus. Jo. de fan.

¶ Que opprimuntur: incõtaminatis virginibus se cõparare non audeant.

Nec solo affectu et tactu: ſz aspectu quoq̃ appetit ⁊ appetit cõcupiscẽtia feminarũ: nec dicat q̃ vos alios habere pudicos si habeatis oculos ipudicos[a]. qz ipudicus oculus ipudici cordis est nũcius: ⁊ cũ se sibi nunicẽ etiã tacente[b] ligua ꝓspectu mutuo corda nũciãt ipudica: ⁊ ſm ꝓcupiscentiã carnis alterutro delectant ardore: etiã in itactis ab imunda violatione corporibus fugit castitas ipa de moribus.

Item Grego. ¶ Adulteriũ ꝓpetrat cum innupta turpiter concupiscitur.

Qui viderit mulierem ad ꝓcupiscendã[c] eã: iam mechatus[d] est eaz in corde suo. qz eñ greco vocabulo adulter mechus ꝺr cũ nõ aliena cõiunx: sed mulier videri ꝓhibeꝫ: apte veritas ostẽdit. qz etiã solo visu cuz turpiter vel innupta cõcupiscit: adulteriũ[e] ꝓpetrat. Quod tñ plerũq̃ ex locovel ex ordine[f] cõcupiscentium discernit: qz si cut hunc in sacro ordine studiosa[g] cõcupiscentia: sic illũ adulterij inq̃nat culpa: ꝓsonis tñ nõ dissimilibus idem luxurie distinguit[h] reatus.

¶ Quãuis aũt violenter op ꝓresse pudicitiam nõ amiserint: incõtaminatis tñ se nõ audeant exequare virginib⁹

Unde Leo papa.

Ule autem famule.
i ¶ Incõtaminatis. ſ. mente ⁊ corpe exemplũz xvij. q. ij. S. cuz g̃ vbi vouerar.
k ¶ Cõparе. ex toto vt velint ꝓsecrari iter ỹgines. ar. di. xxvj. acuti⁹. Ş. e. q. ca. finge. vel vt habeãt aureolã. xxvij. q. j. nuptiarz.
l ¶ Virginib⁹ C. de nup. impialis. ver. nã ois.
m ¶ Doleãt. qz forte ꝓpr̃ peccatũ p̃cedẽs hoc eis accidat. arg. xxij. q. ij. si q̃libet. alꝰ quare doleãt cuz nõ peccauerint. xxij. q. ij. si q̃libet.
n ¶ Uel corꝓre. ſ. per pctm originale qđ est in eis ꝓpter qđ possunt corrũpi
o ¶ Instinctu Ut cum appetit et iſtigat aliquẽ ad coitum.
p ¶ Uel aliene. vt cũ appetit ⁊ cõsentit aliene libidini. de hoc no. ē. j. q. ij. quicquid.
q ¶ Fides. cõiugalis qnaz alt cõiugũ alteri debet seruare: scilz ne cũ alio vel cũ altera coeat. xxvij. q. ij. omne.
r ¶ Et obiect⁹ .i. in quãtuncũq̃ vilibus valet fides cõiugalis

Deut. v.b. Mat. v.d

s ¶ Corꝓralẽ. Ar. ꝓ lepꝛosis. vt ex de cõiu. lepꝛo. qm̃. qz port⁹ periculũ corꝓis q̃s aie incurreuduz est. xxx. q. i. Ş. i. ⁊ cũ alterũ euitari nõ põt. ar. xj. q. iij. non solum. xvij. q. v. c. i. Ş. cum ergo.
t ¶ On mechaberis. ¶ Explendã. nec etiã ob aliam causam.
v ¶ Qui ꝓter suã. ⁊ ille tñ cõmittit adulteriũ q̃ hz vxorẽ vel q̃ est coniugata. q̃q̃ tñ large sumit adulteriũ. ē. q. iij. nemo.

s Quto. ¶ Lãguẽte J. e. q. vij. si ꝓposuisti. J. so. illud a falsarijs dictũ istud autẽticũ eẽ videt vel illud de despõsata tñ istud de cognita. vel illud reꝓbatũ est hoc diuia auctoritate firmatũ. vel ve rius dic q̃ illud de arta loquitur.
b ¶ Absente. xxxiij. q. j. cum per bellicã. ꝓtra sed ibi de illo q̃ nesciatur viuere. hic de illo q̃ certe scitur viuere.
¶ Cum q̃ nihil. ¶ hec est. v. ps q. in qua dicit q̃ postq̃ semel placuit q̃s eo viuẽte alter supduci nõ põt. Jo. de f.
v. ps. c Qrẽdus ¶ Semel Ar. q̃ sufficit semel ꝓsentire. vt Ş. di. iij. in ihs. et. viij. q. ij. dilectissimi. et ar. ff. de mu. et ho. vt gradati. Ş. j. Ar. Ş. ē. xij. q. ij. certe. ar. C. ō re pu. here. l. vlti. C. de nõ nu. pe. ghal'r ff. de neg. ge. põ poni⁹. ar. ē. ij. q. iij. Ş. spacium. ē. di. lxxij. placuit.
Besi. ij. d. marci p. a. d ¶ Putat. Arg. ff. ad. l. aq̃l. ꝓnde. arg. ff. de edi. edic. cũ einſdez. ⁊. l. plerũq̃.
e ¶ Muta. Ironia est.
Riua- les qui dicunt. ſ. coꝛ. vij. b. f ¶ Rivalem. Rivales ꝓpꝛie dicũtur q̃ p eun dẽ rivum aquã ducũt. vt. ff. ō aq̃ quo. ⁊ est. l. ſ. similiter hi exquisita similitudie rivales dicunk q̃ cũ eadẽ muliere hñt ꝓsuetudinẽ
g ¶ Incognita. an sit instar vl non. i. nõ ꝓbata causa ⁊c.
maritũ h lepꝛo = sum an teneaꝫ mulier sequi. h Uxores. Horribilem. le. ar. ꝓ lepꝛosis q̃ nõ ꝺbẽt dimittere. vt extra de cõiu. le. c. iij. vnde ⁊ H. dicit q̃ debet maritũ sequi mulier. ⁊ ꝓ. H. est ar. xxij. q. ij. vna quecq̃. et ex. e. qm̃. qđ aũt ꝺr. ex. e. c. j. q̃ nõ cogit sed põt intelligi in eo casu qñ reliquꝰ hoc nõ petit. nã si peteret de ne teneret sequi. vt ex. e. ii. qm̃. Uel dic q̃ illud nõ te-

alterã accedit. Item Aug. de adulterinis cõiugijs.

¶ Quiviuẽte vxore sua alterã cognoscit adulteriũ ꝓmittꝫ

Quto christianũ sit. Neminẽ reluctari illũ adulteriũ eẽ q̃ vel diu lãguẽte[a] vel diu absente[b] vel cõtinenter viuere cupiẽte vxore sua alteri ꝓmixt⁹ est femine. Cũ ergo nichil horũ in ista deprehendat fuisse: qz nec ꝓpꝛie libidis instictu: nec alie ne cõsensu: nec viro suo languẽte vel absente: vel ꝓtinẽter viuere cupiente adhesit alij: sed violẽter aliena libidi ne oppꝛssa vim ꝓtulit: appet q̃ nec adultera nec fornicaria dici potest: vnde nec aliq̃ occasione valet dimitti. Cũ eñ iudex q̃rerẽt a xp̃o vtruz liceret homini vxorẽ sua ꝺ dimittere quacũq̃ ex causa: respõdit eis. Nũquid legistis: qz q̃ fecit eos ab iitio masculũ ⁊ femina creauit eos: q̃s ergo de⁹ ꝓiunxit homo non separet. deinde sermonẽ suũ ita cõclusit: vt diceret nemi nem posse dimittere vxorem suam excepta cã fornicationis. Hinc apꝛs ait in epꝛa ad corinthios. His qui matrimonio cõiuncti sunt p̃cipio nõ ego sed dñs vxorẽ a viro non discedere. vnde datur intelligi q̃ qualesq̃ fuerint vir ⁊ vxor ex quo ꝓiugali affectu sibi adheserint: vlter⁹ ab iuicẽ discedere nõ valẽt.

Unde Ambrosius in exameron. ti. diei. iiij. scri.

¶ Qualiscũq̃ sit vir ex quo semel placuit nõ est dimittẽ

Horrẽdus ⁊ inſtus. cult⁹ ẽ vir q̃ semel[c] placuit: nũq̃d vir ali⁹ eligẽd⁹ ẽ: ꝓparẽ suũ equ⁹ diligit ⁊ si mutet ali⁹ trahẽ iugũ nescit cõpar alterius ⁊ se nõ totũ putat[a] tu ꝓiugalẽ tuũ repudias ⁊ sepe putas mutãdũ. muta[e] ⁊ sivno defecerit die supduc rivalem[f] ⁊ statiz incognita[g] cã q̃si cognita pudoris exequeris inturiã. Item Augu.

¶ Sibi de vxore intelligat.

Si vxorẽ quis habeat sterilẽ siue corꝓre de formem: siue debilẽ mẽbris: vel ceca ꝛ vel claudã: vel surdam: vel si q̃d aliud: siue moribꝰ: siue laboribꝰ doloribusq̃ cõfectam ⁊ quicquid (excepta fornicationis causa) cogitari potest vehemẽter horribile[h]: pro societate fideq̃ sustineat. Item Hiero. ad oceanum de morte fabeole.

¶ Nõ licet vxorẽ dimittere nisi causa fornicationis

Precepit dñs vxorẽ nõ debẽ dimitti: excepta causa fornicatiõis: ⁊ si dimissa fuerit manere inuptã: q̃dviris p̃cipit: hoc ꝓsequenter redũdat ad femias. neq̃ eñ adultera vxor dimittẽda est: ⁊ vir mechus retinẽdus est. Item. ¶ De eodem.

Apud nos qđ nõ licet feminis: eque nõ licz viris: ⁊ eadez[k] seruitus pari[l] conditione[m] censetur.

Item ex cõcilio toletano. xxj. i. ¶ Redũdat. nã vbi par ẽ rõ par ꝺz esse in dicti. ff. ad. l. aquil. illud. ⁊. J. q. pri. nihil.
k Apud ¶ Eadẽ id est eiusdez generis. nam in veritate due sunt seruitutes. vt extra de cõuer. cõiug. quidam.
l ¶ Pari. Ar. de quib⁹ par rõ attendit: simile ꝺz esse iudiciũ. J. q. ij. apostolus.
m ¶ Cõditiõe q̃ ad debitũ reddendũ ⁊ fidẽ seruandã nõ autez in alijs. vt potes ponere per exẽpla. ff. ō his qui no. infa. vxores. xxxij. q. v. manifestũ. ⁊. c. noluit ⁊ capi. hec imago. xxxij. qõ. j. Ş quis acceperit. nã in voto abstinentie vir ẽ ma iorꝛ. similiter in accusatiõe secũdum leges: sed secunduz canones non ad imparia iudicatur. vt. ē. q. j. Ş si quis. et vir potest statim contrahere post mortez vxoris: sed mulier nõ potest statim post mortem viri secundum legem. C. de secun. nup. l. j.

Uir et mulier nõ debẽt iudicari ad imparia.

Feudū pōt auferri ex cōicato vj.ps.

Crimi-nosus post pe-nitētiā an pos-sit ad-mitti in testem.

vij.ps

Accusās vxorē adulterā q̄ltercūq; est de adulte-rio.

Mari-tus ab accusa-tiōe ad-ulterij repelli-tur i ca-sibus septem Joh. vij. a. Luce vj.c.

Q Receptū ¶ hec est. vj. ps. q. in q̄ punit q̄ vxor dimissa adhesit cōcubine. Johan. de fan.

a ¶ Dignitat⁹. Ar. q̄ si aliqs ꝓtēnit excōicationez q̄ iudex sclaris vel dñs illi⁹ pōt eū puare feudo suo. Itē ar. q̄ sivn⁹ eps, ꝓpter excōicationē alicui aufert pbendā similit⁊ ali⁹ ep⁹ us potest ei auferre id qđ ab ipo habet. vt vij. q. j. si qs pbr. ⁊. xj. q. iij. si qs a ꝓpio. Itē arg. q̄ quicquid p̄latus vel ali⁹ fecit tēpore excōmunicatiōis nō valet. vt. vij. q. j. factus. et. xxv. q. j. offic. ⁊ de ꝑse. di-stinc. j. hic ḡ. xij. q. ij. alienatiōes. Itē est ar. hic q̄ postq̄ qs penituit de crimine/ q̄ possit recipi i testē: licet manifestū fuerit eius crimē: qđ verū ē in ciuili: sec⁹ i criminali. vt. vj. q. j. qui crimē. et. c. illi qui. ⁊. iiij. q. j. ca. j. et. iij. q. iij. beat⁹. ℏ. tamen ſ̄audit hoc maxime hoc hodie expressuz. extra de testi. testimonium

b ¶ Quādiu. ℨ. vj. q. j. illi.

Q Uicquid. a ¶ Cogitauerit. Ar. contra. extra de diuor. c. j. C. de repu. l. j. sed illud non tenet.

¶ Sz quęritur. ¶ hec est septima pars. q. in q̄ querit vt hic dicit ḡre dimittūt hoies vxores ꝓpter adulteriuz ⁊ mulieres non viros? ⁊ respondetur q̄ mulieres ꝑbare non pñt. Jo. de fan.

d ¶ Cōcātes id est ſ̄site adulteriū ꝓpetrātes sicut et mulieres.

e ¶ Non conueniant. vt possint accusari de adulterio sicut vxores.

f Q Hristiana religio. ¶ Apud sacerdotes. Arg. adulteros tantū ab ecclesia iudicādos. xxxij. questione. ij. seculares. lxxxv. q. vj. multorum.

g ¶ Detegat. hic manifeste habes q̄ vxor potest accusare virum de adulterio: licet secus videat scōm legem. de hoc no. ℨ. e. q. j. ℌ. hoc in mulieribus.

h ¶ Uindicte. q. d. non deficit ius sed probatio. vt ff. de test. tu. duo sunt tici.

¶ Cōmunione priuetur qui extra causam fornicationis vxorem suam dimittit.

Q Receptū dñi est: vt excepta causa fornicationis vxor a viro dimitti non debeat: ⁊ ideo q̄cunq; extra culpā crimis supradicti vxorē suā quacūq; occasione reliquerit: q̄ quos deus iunxit ille separare disposuit: tā diu ab ecclīastica cōmunione priuat⁹: ⁊ a cetu oīm christianoz maneat alienus: q̄diu societatem relicte coniugis amplectat sinceriter ⁊ foue at. Itaq; qui iaz admoniti a sacerdote semel ⁊ bis ⁊ ter vt corrigant ad sue cōiugis no luerint redire ꝓsortiū: tpe se suis meritis ⁊ a palatine dignitat⁹ officio sepabūt: ⁊ in sup generose dignitat⁹ testimoniū q̄diu[b] culpa fuerint amissuri sunt: q̄ carnē suam discidij iugulo tradiderunt.

N icolaus ad consulta bulgarorum. ¶ De eodem.

Q Uicq̄d mulier contra te cogitauerit[c] vl si te accusauerit: nō ē (excepta cā fornicatiōis) reiicienda vel odio ꝓsus habēda. Sed q̄rit cū sit par vtriusq; ꝓditio: cur cōcātes[d] viri cū adulteris vxoribus nō cōueniant[e] cū econtra vxores in ꝓsortio adulteroz virozq; manere videantur? Q e his ita scribit Innocentius papa.

¶ In vtroq; sexu adulteriū pari ratione punitur.

Q Ristiana religio adulteriū i vtroq; sexu pari rōne ꝓdēnat: sed viros suos mulieres non facile de adulterio accusant: ⁊ nō hñt latentia pctā vindictaz. viri aūt liberi⁹ vxores adulteras apō sacerdotes[f] deferre cōsueuerūt. ⁊ iō mulierib⁹ ꝓdito crimine earū cōio denegat. virozq; aūt latente commissō nō facile quisq; ex suspitiōibus abstinet q̄ vtiq; submouebit: si ei⁹ flagitiū detegatur[g] cū em̄ par cā sit: iter duz ꝓbatione cessante vindicte[h] rō ꝓdescit[i].

¶ Questio. vj.

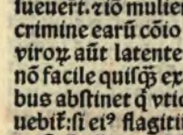

Cce q̄ ista dimitti non valz cū a fornicatiōe innocens iuenia tur. Sed ponat[k] q̄ ipsa sit adultera q̄rit si adulē possit dimittere eā causa fornicatiōis: nō em̄ videt q̄ pari crimine infect⁹ aliū de eodē punire possit. vñ cū iudei ad ulterā accusarēt: eqtat⁹ sententiā a dño acceperūt. ¶ Quicūq; vxm̄ sine pctō est: prim⁹ lapidē in illā[l] mittat. hīc etiā in euāgelio ꝓcipit. ¶ Hypocrita primū eisce trabē de oc'lo tuo ⁊ postea educes festucā de oculo fratris tui.

H inc etiā augu. scribit in libro de sermone dñi in mōte.

¶ Qui fornicatur fornicatōnis causa vxorem suā dimittere non potest.

i ¶ Cōquiescit. Quo ad eccl'iaz. eccl'ia em̄ nō iudicat de occultis xxxij. dis. erubescāt. potiꝰ enim opinionē sequimur q̄ veritatē ar. iij. questione vij. ℌ. tria.

k ¶ Cce. ¶ Sed ponatur hec. q. nihil hz questionis q̄n alter possit reliquū repellere p exceptionē. vt. j. e. ca. j. extra de diuor. si ſignificasti. denūciare tamen potest vir adulter crimē vxoris adulteret: et maxie scōm opi. ℏ. aliter em̄ nō posset ei cōsuli cū accusare non possit. qđ non concedo q̄ aliquis criminosus possit denunciare crimē alteri⁹: nisi peniteat de crimine. Sūt aūt. vij. casus in q̄b⁹ maritus repellit ab accusatione adulterij. Un⁹ est si ipe fuerit fornicat⁹. vt hic. ca. j. Secund⁹ si vxor fuerit oppressa. vt. ℨ. e. q̄stione. v. ita ne. Tertius si credebat maritū mortuū. vt. xxxiij. q̄stione. ij. cuz p bellicā. Quart⁹ si alter sub ipe mariti cognouit eaz. vt. xxxiij. q̄stione. ij. in lectum. Quint⁹ si dedit ei occasionē fornicādi. vt ex de eo q̄ cog. ꝓsan. vxo. sue discretionem. Sext⁹ si marit⁹ p⁹ adulteriū tolerauit eā. ar. ℨ. e. q. j si qs vxorē. ⁊. c. sicut. ff. soluto ma. cū mulier. Septim⁹ ē si adultata ē añ baptisma. vt ex de diuor. gaudem⁹.

l ¶ In illam. Nam si aliquod ꝑccatuz habebat: mortale erat. quia cerimōialia delebāt venialia tm̄.

de pe. dist. vj. c. j. ver. venialia. ff. de dolo. si duo.

a Q Jhil iniqui⁹. Idest iniquū est hypbolice loqui tur. simile. j. q. vij. qui in omnib⁹. vij. q. j. omnis.

b ¶ Cōuincitur. Sed qualiter potest maritus cōuinci de adulterio q̄ primo cepit vxorē suā accusare de adulterio. nā accusatori nūq̄ pōt par vel minus crimen obji ci vt. iij. q. vltima neganda. ergo simplex adulteriū non pōt obji cere viro nisi velit ei obijcere adulteriū incestuo sum: vel adulteriuz cum aliqua coniugata? Respond. si directe vult vnus agere contra reliquū: tunc preferend⁹ est primus accusatori vl actori. ff. de iudi. qui pri ori. si autem vxor vult agere in modum exceptiōis prius auditur et ꝓbata exceptione repellit maritum. vt extra de ordi. cog. cū dilectus. Sz adhuc objcitur: ex quo vir propriam iniuriam prosequitur: nō pōt mulier eum repellere per aliquā exceptionē. vt. iiij. q. vj. olbus. naz ibi dicitur q̄ in causa sua quilibet infamis admittit. Sed dicim⁹ hoc speciale esse i adulterio et lenocinio. hec enim exceptio adulterij vel lenocinij repellit agētē. vt extra de diuor. ſignificasti. ⁊ extra de eo qui cog. consangui. vxo. sue discretionē. ff. so. ma. cū mulier. C. de adul. qm̄ alexandrū. Sed huc cōtra dicit. l. ff. ℨ adul. l. ij. ℌ. si publico. vbi dicit q̄ exceptio lēocinij vl adulterij nō repellit maritū. Ad hoc solet dici q̄ illa lex loquit qn̄ post litē ꝓtest. objcitur lēocinij crimē vel adulterij. Et dicūt quidā q̄ est speciale in adulterio q̄ post litē ꝓtest. nulla replicatio vl exceptio admittat. ⁊ ad solutionē suā ꝓfirmandā inducūt illud. ff. de adul. si marit⁹. ℌ. prescriptionis. nā ibi dicitur: q̄ postq̄ nomē accusati fuit receptū inter eos nulle prescriptiōes admittunt. ℏ. tamē dicit q̄ si antelit. ꝓtest. non credebat adulteriū accusatorē ꝓmisisse: ⁊ postea scuit: bene pōt excipere extra eum: sed tamen huic predictus ℌ. si publico. ℨ dicit. naz ibi dr q̄ excepto fuit admissa: sz itellige q̄ admissa fuit ℨ fcto

c ¶ Purgatus. Jd est immunis. nō em̄ sufficit q̄ sit purgatus. nā licz vxor peniteat de adulterio: si tn vir adulterium velit accusare repellitur exceptiōe. nā cum post penitentiam vir possit eam accusare. videtur multo fortiꝰ q̄ eam possit exceptione repellere. arg. u. ꝓsori. causa. q. ij. ad monere. arg. u. ff. de regu. iur. inuitus. ℌ. cui dam⁹. Sed quid sentis si vir eam sibi reconciliauit et postea vir adulteratur. si enim vxor eum velit accusare: poterit eaz repellere exceptione adulterij qđ vxor cōmisit: et ipse remisit reconciliando eā. et etiam de⁹ sibi remisit: cum iam ipsa penitut. ℨ. q. j. apud misericordem? Respō. sic. quedā possumus cōsequi excipiēdo que non possumus consequi agendo. q. d. qui crimen intēdit videndus est si ipse prius fuerit criminosus. vt. vj. q. j. qui crimen. Arg. cōtra xxiij. q. iij. si illic. ℏ. Ego dico q̄ viro non competit exceptio: cum iā sit ab ea remissa. vt. ff. de edi. edic. queritur. ℌ. sive ꝺitor.

Exod xxvj. c Deut. v. c. Excipiendo ꝓsequimur q̄ nō cōsequimur agendo.

S J ducturi estis.

d ¶ Intactaz. Debitum petes ipe nō exhibet ar. ff. ad. l. iul. ꝺ adul. l. si vxor. ℌ. iudex. ℨ di. xcv. esto subiectus. Jtez frustra petit debitū q̄ qđ debet non impēdit. qđ em̄ quisq; iuris ⁊c. arg. dis. lx. nequ. ar. ℨ. e. q. iij. nemo.

e Niquum est. ¶ Judicari. iij. ℚsti. viij. cuius in agendo.

f Ndignant. ¶ Pēdere. i. sustinere. a pēdo dis.

g ¶ Graui⁹ Ar. maiorē esse reatu ex ꝑsona diuinis. arg. xj. q. iij. precipue. xxv. q. j. nulli.

h On mechaberis. ¶ Precedere. qđ vt hic devino respectu vxoris intelligēdū est de plato respectu clericoz. ⁊ de clerico respectu laicoz. ar. j. q. j vil'ſſim⁹. vt. viij. q. j. c. vl. ⁊ ꝺ mgr̄o respectu discipulorū q̄s ꝓcedē dz. C. de ꝓfes. ⁊ me. mgr̄os. xvij. q. j. q̄les

diuisio

Nunc autem. ¶ Hec c.q. diuiditur in .vij. partes. In prima quar. phat. ix. auctoritatibus q̄ si aliqs dimittit vxorē causa fornicatiōis manebit in castitate ea viuēte: vl recōciliabit illi. Scōa ibi. Sūt ei. Tertia ibi. Non solum. Quarta ibi. His ita. Quinta ibi. Sed illō. Sexta ibi. Hi q̄. Septima ibi. Ut ḡ. Jo. def.

a ¶ Nunc aūt hec. q. nō habet ḡstionē qr nō pt dimissa vna aliā ducere: nisi cum mīmoniū rūpik & prior desimt esse vxor. vel cum sponsa ingredit monasteriuz. vel cum infidelis dimittit nolēs cohabitare viro. xxxv. q. vij. incestuosi. et. q. vi. si duo. eꝛ de puer. diu. ex publico & eꝛ de diuor. ḡto

Maritꝰ q̄ vxorē ppt fornicationez dimisit an aliā ducere possit.

b Diuortiuz vñ dicitur

Nterueniente diuortio. Diuortium aūt nō est verū nisi cū fit animo ꝓstituēdi discessionē J. de pe. dis. j. diuortium. Diuortium aūt dictū est a diuersitate mentis vel qr i diuersas ptes erūt qui matrimoniuz distrahūt. ff. de repu. l. ij. nec fit diuortiū q̄ ad mīmoniꝝ cēntiā sz q̄ ad vsū carnis & duplr fit vel ppetuo J. pri. q. v. q̄ deo. vel ad tps. xxx

c ¶ Repudiū. i. diuortiū. nā repudiū ꝑ [q. j. nosce prie est inf sponsos. ff. de vb. sig. inf stuprū. diuortiū

d Jcite. ¶ Manēte. Ar. q̄ nec sacramēto ordinis careat depositꝰ cū hec duo sibi eōparat canon. scz sacramentū ordinis & sacramentū baptismi. vt J. de cō. di. iiij. ostenditur. Arg. contra. l. dist. accedens

e ¶ Nūq̄. hic habes q̄ vexꝰ sacz baptismi nūq̄ in aliq̄ abolet vñ videt q̄ aja semel baptizata nūq̄ ōbeat itez baptizari. & si milies de resuscitaret ad vitā. Sz q̄d de ordinib⁹? q̄d de possessiōib⁹? q̄d deniq̄ de vxore lazari nūq̄d fūt ei ola restituenda? Jtē nunq̄d aia Jhīt originale pctm cū denuo applicat carni? de originali dicit. H. non esse illud in suscitato: qr morte extinguit: sed dignitates & vxorē petere nō pt ō iure de eqtate tñ si vacet ei est subueniendū. San. dicit nō esse mortē vbi resuscitatio sit secuta: sz potꝰ diutnaz quādā vocationē. iōq̄ nec mīmoniū dissoluit: nec cetera amittūtur. qō aūt dicit Aug. nō ō naturali morte. sz de miraculosa intelligit. Tu dic mīmoniū morte dissolui vt hic ō: cū sit q̄dā societas q̄ dissoluit morte ff. ꝑ so. cū duob⁹. ij. idē. rñ. mors aūt ola ōlet. iaut. de nup. ff. deinceps. col. iiij. Jdē dicēdū de ꝓlatura. Sz baptisma nō delet mortē vel aliq̄d aliō in q̄ ferꝑ grā vel ordo. vñ resuscitatꝰ nō est denuo ordinandꝰ. & est rō qr ꝓbaptismū copulat imortale imortali. hoc aūt ō ꝑ mīmoniū mortale mortali. scz corꝑ corpi & ita dissoluit morte sola vñ dicē Baz. q̄ matrimoniū nō soluiturin gressu monasteriꝝ qr ō hic q̄ sola morte soluit mīmonij sacrīm. Jo. q̄d iuris sit: de hoc in questionibus notaut. B.

Wnc aūt q̄ritur si ille q̄ dimiserit vxorē suā causa fornicatōnis illa viuēte aliā ducere possit. Qr aūt hoc fieri nō possit testat Augu. in li. de bono cōiugali dicens. ¶ Vinculū cōiugij: fornicatione nō potest dissolui.

Nterueniente diuortiob nō aboletur cōfederatio nuptialis: ita vt sibi ꝓiuges sint etiā separati cū illis etiā ꝓmittit adulteriuz q̄bus etiā fuerint post suum repudiuz c copulati. I dē de adulterinis coniugijs. lib. ij.

¶ Nulla rōne dissoluit cōiugiū: qō semel inituz ꝓbatur.

Jcite dimittitur vxor ob cāz fornicatiōis si manet viculū prioris ꝑpter qō fit re? adulterij q̄cūq̄ duxerit dimissam ob cām fornicatōis. sicut aūt manēte d i se sacro regnatōis excōicat q̄s q̄ nulla facta sit iniuria mulieri. vt J. e. quē admodū. est ei liberat? a mutua seruitute. nā cū illa mulier nō possit induci testꝝ sup aliq̄ cū sit dānata ō adulterio ergo nec ad accusandū admittit. nō em pōt dici q̄ sua iniuria. ꝑsequat cū eē ius sue etiā seruitutē quā habuit in viro ꝓdiderit. & ꝓmissas ḃcetera. itelligo cū nō fuit snia lata sup adulterio. sz tm ō diuortio. multū ei refert an iudex sniauerit. pnūcio te adulteratā an sic. pnūcio viruz esse sepandū a te. sic. ij. q. iij. ij. no tandū. Uel ibi iudex ex officio suo restituit vir. mulieri alias incōueniēs esset q̄ snia a q̄ nō cēt appellatū. et q̄ trāsiuit in rē iudicatā. ꝑpter delictū supueniens retractaret. hoc aūt bene ꝛcedo q̄. ꝓpt delictū supueniēs restituit seruitꝰ priori. ō modo snia nō ꝓcēsserit sup adulterio: si tñ factū fuerit publicū vt eꝛ de diuor. significasti. Jo. cōtrariū dixi in q̄stionib⁹ ꝑ decre. illā ex lr̄is. & ḃce. significasti. nā illa decr. ex lr̄is.

i ¶ Simile. Ar. ea q̄ [expresse ponit hūc casum. B. premittūtur in Jctib⁹/intelligūt repetita i seq̄ntib⁹ & q̄ ꝓcedētia determināt seq̄ntia vt hic. & .ff. de verb. obli. ticia. & .ff. de cō. & de. auia. & .ff. de vi. & tri. l. vlti. ꝑ sequētia silr ꝓcedētia: vt. xxvij. q. ij. egressus. & per mediū tam ꝓcedens q̄s sequens. extra de ap. scō

Precedentia determinant sequntia.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter op⁹ sodomiticum.

Mariti an possit dimitti ꝓpter adulteriū.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter fornicationem.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter hereticum.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter infidelitatem.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter homicidium.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter sodomiticum.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter sacrilegium.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter lesam maiestatem.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter falsam monetam.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter raptum.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter incestum.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter sortilegium.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter periurium.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter falsum testimonium.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter falsum testamentum.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter falsum instrumentum.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter falsum sigillum.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter falsum pondus.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter falsum mensuram.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter falsum vinum.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter falsum panem.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter falsum aurum.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter falsum argentum.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter falsum ferrum.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter falsum plumbum.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter falsum stannum.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter falsum cuprum.

Mariti adulteri ab vxore ꝓpter falsum bronzium

notaui.ē.xxvij.q.j.deuotā.ꝛ.ca.'que ch̄isto.

a ¶ Sꝯ quis. ¶ Copulatus.eodē tpe.de talib⁹ enim loquitur hoc ca.ꝛ.xxx.q.j.de his.

b ¶ Comprehendat.id est abbreuiet .xv.questione.vlti.hi qui.lxxxij.distinc.pbr.

Q Uēadmodū

c ¶ Nō recte. id est nō vere. et hoc de eo qui ne gligit scire . Et ita de ignorantia iuris vel facti supina.

d ¶ Ignorantiū. nā q̄ p ignorātiā peccet q̄s: expressuꝫ est.xxiij.q.j.si quis dedit.Argu.cōtra.xv.q.j. illa cauēda. sꝫ ideo dicit illa cauēda q̄ ex voluntate cē. qꝛ ḡuiora sunt.Uel dic ignorantiuꝫ ius vel ḡtitatez vel q̄titatez delicti: scientium tñ factū: alꝫ si nullo modo scirent vt infans vel furios⁹ nō peccāt: sic soluitur ꝓtrarium.xv.q.j. aliquos.ꝛ ca.illa.

e ¶ Minor. qꝛ fctō diuoꝛtio nō tenet ei ad mutuā seruitutem. et ideo nō videtur venire cōtra fidem cōiugalez et ideo non facit alteri iniuriam. si em̄ post adulteriuꝫ statim restituta eēt priori seruit⁹: ergo tñ deliquit vt pꝛi.

¶ Sunt enim.

¶ Hec est secunda pars.q.i q̄ dicit q̄ maius peccatū in fornicatione ē sodomitico cum.Jo.de fan.

f ¶ Adulterij. ¶ Ab incestu.ꝛ sic videt q̄ quilibꝫ incestus sit maioꝛ adulterio.vt.ff.de adulte. sed ſ adulterium.Ş.j.

g ¶ Contra naturam. quo casu malo vinci q̄ vincere ē.xxij.questione.ij.in ipsarum.

necessitas infirmitatꝫ dare cōpulerit I tē expci.War.pa.

¶ Ad pniaz ē cogēd⁹:q̄ multis nuptijs copulat.

SJ q̄s fuerit multꝫ nuptijs copulat⁹ pniam agat: ꝓuersatio aūt ꝛ fides penitē tꝫ tps ꝓhēdat[b]. I tē Aug. de adulteriꝫ ꝓiugijs.lib.j.

¶ Qui ob fornicationē vxorem dimittit et aliam ducit mechari probatur.

Q Uēadmoduꝫ ſ recte[c] dici pōt:ſi nescit hō non peccat(sūt em̄ pctā ignoꝛātiuꝫ q̄uis minoꝛa q̄ scientiū)ita etiam nō recte dici pōt:ſi cā fornicatiōis dimiserit vxorē vir ꝛ aliā duxerit ſ mechat. Est em̄ mechatio ꝛ eoꝛū qui alias ducunt relictis ꝓpter fornicationē priorib⁹:ſꝫ vtiq̄ minoꝛ[e] q̄ eoꝝ q̄ nō ꝓpter fornicatiōez dimittūt. Sunt em̄ in fornicatione grad⁹ vt sicut graui⁹ peccat adulter q̄ fornicator: sic grauius delinquit q̄ nec sua dimissa aliā ducit: eo q̄ suā dimittēs aliā cognoscit: graui⁹ quo q̄ qui vxorē suā habēs ad ꝓiugem primi sui accedit q̄ qui nō habens vxorē thorū alteri⁹ violat: vel vxoꝛatus ad solutaz accedēs.sed hos oēs incestuosi trāscendūt: q̄s vincūt ꝓtra naturā deliquētes.

Uñ Aug. de adul. ꝓiugijs.

Adulteriꝫ malū vincit fornicationē:vicit āt ab incestu[f].peius est em̄ cuz matre q̄ cū aliena vxore eō cūbere: sed oim hoꝝ ē pessimū q̄ cōtra naturā[g] fit:vt ſ vir mēbꝛo mulierꝫ ſ ad hoc

h ¶ Ueniale.Arg.Ş Ÿ.qui dixit mortalē peccare cū ꝓpria vxore cū excedit mod⁹.vt.ş.e.q.iij. oꝛigo.

i ¶ Execrabilius.Argu.hic q̄ plus peccat qui iurat per deum mēdacium q̄ qui iurat per creaturā mendacium.vt.xxij.questione.j.mouet.

cōcesso voluerit vti:vsus em̄ naturalis ſ vltra modū ꝓbabitur: in vxore q̄dē veniale[h] pctm̄ est/ in meretrice dānabile: sed istud q̄ contra naturaz est execrabiliter fit in meretrice: ſz execrabili⁹[i] in vxore[k]. tm̄ em̄ valet ordinatio creatoꝛꝫ ordo creature vt ī reb⁹ ad vtendū cōcessis cū modus excedit lōge tolerabili⁹ fit q̄ in eis q̄ cōcessa non sunt:vel vnus vel rarus excessus. I tez Ambꝛosius in lib.de ꝓlarchis. ¶ Minꝰ est fm̄ naturā coire: q̄ ꝓtra naturam delinquere.

Offerebat[l] sāct⁹ Loth filiaz pudoꝛē:nā ꝛ si illa q̄q flagitiosa impuritaſ erat: tñ min⁹ erat scdz naturā coire q̄ aduerl⁹ naturā delinq̄re. ꝓferebat dom⁹ sue ꝓecūdie hospitalē gram̄ ēt apud barbaras[m] gētes inuiolabilem. I tē Aug. cōfessionū.lib.iij.

¶ Grauiora sunt flagitia q̄ cōtra naturā probant qualibet incesta macula.

Flagitia q̄ sunt cōtra naturā vbiq; et semp repudiāda atq; punēda sūt qualia sodomitaz fuerūt: q̄ si oēs[n] gentes facerēt eodē criminis reatu diuia lege tenerētur: q̄ nō sic fecit hoies vt se illo vterēt modo. violatur q̄ppe ipa societas q̄ cuz deo[o] nobis esse debet:cū eadē natura cui⁹ ipse auctoꝛ ē libidinis puersitate[p] polluit

I tem contra Jouī.lib.j.

¶ Turpioꝛ ꝛ flagitiosioꝛ est vsus contra naturam q̄s fornicationis vel adulterij.

tempestates inducit.in autē. vt non luxurientur cōtias in tra naturam,sed qui puerū coꝛrupit ad stupꝝ moꝛ ducit.

k ¶ In vxore ş.e.q.ij. q̄dd. Ş ibi de naturali: hic de exoꝛdinaria commixtione agit de qua dicitur.xxxv. q̄stione. iij. exoꝛdinaria.

l Offerebat. ş. dis. xiij. q̄ ait contra.xv. q.j. si quis in clero.Sed dic sanctus alꝫ vel quo ad zelū q̄ volebat hospites illesos seruari.

m ¶ Apō barbaras.nā et hosti fides ē seruāda. vt. xxij.q.j. noli.ꝛ hospes tenet hospitez defendere.vnde et lex dat actionez cōtra eū.ff.nauicau.l.j.ī pn. et dicet in die iudicij hospes fui et nō recepistꝭ me cē. Fides hosti seruanda est. Beſi. xix.b.

Lagitia.

n ¶ Que si omnes.Argu.q̄ rōne multitudinis vel ꝓsuetudinis non excusat q̄s a culpa.ar.ş.e.q.iij.obiciuntur.Ş ſz itelligeī his q̄ fiunt Ş naturā. q̄n q̄s ꝓpter multitudinē excusat. habes de pe.di.vj.c.j.in fi. et.xliij.distic.commessationes.

o ¶ Que cum deo. de q̄ hēs.j. ō ꝑse.di.ij.ī ꝓo.

p ¶ Perueꝛsitate.i. ordie per uerso.grauꝫ tamen puniunt leges hoc crimen q̄s canōes. vt ex de excel.plā.clerici. C. de adul. cū vir.Et dicit Ş naturaꝝ q̄ tale crimē pestilētias ꝛ stilen-

Wat. v.e. ꝓtā cardia lia sūt septē. iij.ps. Diuoꝛtio fctō nō debēt mutua seruitus.

Adulterio multa sūt grauiora.

Precepta de calogi cōtinebāt in duab⁹ tabul. iiij.ps

Eo. vij.b.

te punitur Ş.de peni.distinc.j.qui puero.

a USus naturaſ. ¶ Arguebat ī epla ad romāos

b ¶ Dānabiliores.q̄s uerū ē.vt.ş.e.o. adulteriū.

On soluz. ¶ hec est tertia ps in qua Jsidorus detestatur crimen adulteriū. Johan.de fan.

e ¶ Peccatuz. id est pcti reat⁹ q̄ actuale peccatū trāsit actu: ſz remanet reatu. originale eō uerso. de ꝑse. di. iij.non ex equo.

d ¶ Adhuc.Ş cōse.di.ij.q̄tidie.

e ¶ Delectek. ş.di. xlviij. hinc. ꝓsi.pōderosius.

f ¶ Teneat. scilicet vt dilectetur. nā tunc peccat mortaliē. ardist.lxxxi. valet. naz si ad hoc teneat vt doleat: nullū tale remediū sicut ꝓtinuata memoꝛia. nepe.di.iij.iudas.

g ¶ Seruit⁹. ſz ideo ois cē.

h ¶ A deo.scz de sacerdote salomōe.ş.e.q.iij. salomon.

i ¶ Septē vitia. scz superbia inuidia:ira: auaricia:accidia: siue tristicia: gula: luxuria: p q̄ Ş ponit fornicatio. hec sunt cardinalia. alia sūt quasi ramusculi de quib⁹ habes xxv. distic.Ş.criminis.

k ¶ Fornicationis scestuose.

l ¶ Maximū. scz cōe. vel maximū: quia Ş sub se multas spēs. xxvij. q̄stione.j. idolatra.

Uid in omnibus.

m ¶ Grauius. hoc dicit ad detestationē criminis.et est similis mod⁹ loquē di.ş.eo.q.vj.nichil iniqui⁹.Multa ei crimina sūt grauioza adulterio vt homicidiū.vt.Ş.pri. q.ij.si q̄s ꝛ incest⁹.ş.e.adulteriū.ꝛ sacrilegiū.vt.xxvij. q.iij.sicut.ꝛ fractio votiꝰ tinētie.vt.xxvij.q.j.nuptiarū.ꝛ gñaliter ybicūq; grauioꝛ pena iponit.vt.xxiij. q.j.non afferamus.Uel dicitur maximū: qꝛ maxima pena punitur.id est morte. extra de fur.ca.j.et.Ş.

n ¶ In penis.id est in ꝓhibitionib⁹ secūde tabule moyſi.In ꝑma tabula ꝓmenk hec tria ꝓcepta. Nō habebis deos alienos cozā me/vl nō facies tibi sculptile. Non assumes nomen dei tui in vanū. Memēto sanctificare diem sabbati. In secūda ꝓtinētur septē. honora patrem ꝛ matrē. nō occides. nō mechaberis. nō furtū facies. nō loqueris contra ꝓximū tuuz falsum testimonium. nō ꝓcupiscес rem ꝓximi tui/siue domum vel agrū: nec seruuz nec ancillā: nec vniuersa q̄ illius sunt . Ergo error fidei ꝓhibet in ꝓhibitione pume tabule Adulteriū i tertio mandato secūde tabule hoc est in secūda ꝓhibitione. iiij.ps ş.Eo. vij.b.

o ¶ Primum. Id est in puma tabula.

¶ Dis ita. hec ē quarta ps questionis: i qua ponit duo capi. q̄ de arta' loquūt: et ideo non sunt contraria iuri. Johan.de fan.

Uod ꝓposuisti.

p ¶ Infirmitate.i. arta. ş.q. v.puto.

q ¶ Nubat. hoc anglicis cōcessum est.vt dicit Grego. qꝛ non uerāt in fide.vt Ş.e.Ş. q̄uis. sed male:qꝛ iste non fuit Gregoꝛius magn⁹ nec scribit Aug. anglorum ep̄o cui illa cōcessio facta est

penis obtinet locum.

Quid in oībus peccatꝭ adulterio ē grauiꝰ⁹,ꝛ secūdū nāq; in penis[n] obtinet locū: quē q̄dē primū[o] habēt illi qui aberrāt: adeo etiam si sobrie vixerit. His auctoꝛitatib⁹ euidētissime mōstratur q̄ q̄cūq; causa fornicatiōis vxoꝛē suā dimiserit: aliā illa viuēte ducē non poterit:ꝛ si duxerit re⁹ adulterij erit. His ita respōdetur. he auctoꝛitates ō his loquūtur quoꝝ ꝓtinētia carnalis infirmitas non impedit. vel de his qui p̄stantes causam dissidij alioꝝ cōiunctione se reddiderint indignos.

I tem Amb. super epistolā. Pauli ad corinthios.

Uxoꝛa viro non discedat nisi causa fornicatiōis.q̄ si discesserit: aut maneat innupta aut recōciliet̄ viro suo:et vir similiter nō dimittat vxoꝛez.ideo nō subdit de viro q̄ de vxoꝛe premisit. quia viro licet ducere aliam. I tem Gregoꝛius iunioꝛ bonifacio episcopo.

¶ Licet ducē aliaz viro cui sua ob infirmitatē corporis debitū reddere nō valet.

Quod ꝓposuisti: si mulier infirmitate[p] corrupta non valuerit viro debitum reddere : quid eius faciat coniugalis:' bonū esset si sic ꝑmaneret: vt abstinentie vacaret:ſz qꝛ hoc magnorū est:ille q̄ nō poterit se cōtinere nubat[q] magis: nō tamen ꝓpter hoc a uiro discedat. Sed ſ hoc magnū ꝓmeritū habeat. ꝓpter hoc tñ nō ꝓhibet ei nubere. Sed ſ hoc

tationi.nã ibi dicit q̄ nō inuenīt aliq̄s canō de arta. sed certe bñ inuenīt: sed non expſſe. Uel intellige de iuuene q̄ ꝓtinere nō potest cui pmittit ꝑhere cū vna pmissiua cōpatione ne ad pl̄es accedat. ſile. j. ꝓxi. q.ij. ſi q̄. Uel dic hoc abrogatum esse. vt dicit. H.

a ¶ Opem. i. dotem reddat.

b ¶ Culpa. Argu. q̄ ꝑbato adulterio ſtatiꝫ vir pōt dimittē vxorem ſuaꝫ ⁊ dotē lucrat. ex de donā. inter virū ⁊ vxorem plerūq̄.

¶ Sed illud.

¶ hec ē. v. pars q̄ſtionis. in qua laborat magr̄. ꝓ ſolutiōe ca. ⁊ dicit q̄ icestuoſi tā tū poſt mortem vxoris pñt contrahere: ⁊ hoc ꝓbat p. vj. ca. que ſunt reſtringenda ad ius cōmune. Jo. de fan.

c ¶ Aduerſuꝫ. nōne Leo q̄rtus dicta Grego. minoris ſine exceptione mandauit tenenda. vt xx. di. c. j. ſꝫ illud in aliꝫ in q̄b⁹ be ne dixit. argu. j. q.j. filium.

d ¶ Publice. hic alludit. H. diſtinctioni Alexā. ex de diuor. ſi qua. ⁊ ca. porro. q̄ tamē abolita ē. extra de eo qui cog. cōſang. vxo. ſue diſcretionē. nec pomk in noua compilatione.

Q Uedaꝫ cū fratre.

e ¶ Dormiuit J. xxxv. queſtiōe. ij. ſi quis cum. ſ. xxvij. queſtione. ij. q̄ domierit.

f ¶ Illi vero. oſa iſta ca. vſq̄ ad. H. q̄ius. exaudi. ꝓ ca. hi vero. quod eſt gloſa omniū. q̄ omnia inducuntur ad ꝓbandū q̄ icestuoſi nō pñt mſimoniū ꝑhē.

Matrimoniū nō pōt ꝑhibere icestuoſos.

men ei ſubſidij opē[a] ſubtrahat quaꝫ infirmitas ꝓpedit nō tamē deteſtabilis culpa[b] excludit. Sꝫ illū Amb. a falſatoribꝫ dicitur eſſe inſertū Illud Grego. ſacris canonibus imo euāgelice ⁊ apoſtolice doctrine penit⁹ inuenīt aduerſum[c]. quidaꝫ vero ſententiā Ambroſij ſeruare cupientes non de qualibet fornicatione illud arbitrantur itelligi: vt ob quālibet fornicationem vir licite dimittat vxorē: ⁊ viuente dimiſſa aliā ducat. de inceſtuoſa tantuꝫ fornicatione intelligitur: cū vxor videlicet alicui⁹ patri et filio fratri et auūculo viri ſui vel alicui ſimilitū ſe ad cō ſtupr̄andū publice[d] tradiderit. Hec autez q̄ viro ſuo ſe illicitā reddidit impetuꝫ dū per copulā ꝓſanguinitatis in primū vel ſecundū vel tertiū gradū tranſiuit affinitas: licite dimittitur. ⁊ ea viuēte ſupducīt alia Hic ſi q̄s ꝓtēdat nō magis viro q̄ mulieri licitū eſſe ſi vir alicuius eodē mō fornicet: ſi ad virū ab Amb. appellatū non ſexu ſed animi ꝓtute/ mulierē quoq̄ nominatam ſentētiat nō ſexu corꝑis: ſed mollicie mētſ. Sꝫ q̄ nulla auctoritate pmittitur vt vxor viuēte alia ſuperducat: intelligit illud Amb. i ſupradicto genere fornicationis: non tamen q̄ viuente dimiſſa aliā ducere poſſit: ſꝫ poſt mortē fornicariꝫ vl fornicarie q̄ꝫ vterq̄ (vt ſupradictuꝫ eſt) a corruptiōe luxurie mulier appellatur: ille q̄ a fornicatiōe mūdus eſt vir vl mulier aliꝫs copulari poſſunt. adulteri aūt

s ¶ Jq̄s viduā. ¶ Sororib⁹ q̄ꝫ vna erat vxor ſua ⁊ ſic nō eſt ꝓtra. J. ꝓxi. cā. q.ij. ſi quis cū duab⁹

h ¶ Duobus. quoꝝ vnus erat maritus. ⁊ ſic non eſt contra. J. ꝓxi. cā. q.ij. ſi quis cum.

i ¶ Cōſobrinā. i. filiā matertere. Uel dic aut ꝓ. i. filiā auūculi. ſ. q. j. de bñdicto.

k ¶ Priuignā. ꝓpriā ſꝫ de hac premiſerat. Uel itellige priuignaꝫ auūculi ꝑ alio ꝓgenitā vel de ſecundis nuptiꝫ. vt. xxxv. queſtione vl. fraternitas.

l ¶ Eos. ſ. adulteros. vt J. co. H. q̄ius. vel viros vel vxores.

m ¶ Ui dormierit. ē xxvij. q.ij. q̄ dormierit.

n ¶ Neutrā. q̄ ipſe debitū nō exiget ab ea. et ita nō habet eā: habeꝫ tñ ab ea: q̄ ipſa petēte tenetur ei reddere debitū: et ita nō habet ſed habetur. nec diſtinguo an fuerit occult⁹ inceſtuſ an manifeſt⁹. vt extra de eo qui cogno. ꝓſang. vxo. ſue diſcretionez de hoc notaui. xxvij. q̄ſtione. ij. qui dormierit.

Uir q̄ꝫ habet ab vxore non hz eam.

o ¶ In coniugio. xxxij. q̄ſtione. ij. ſi quis cuꝫ duabus. contra ſed ibi ſoluitur.

p ¶ Copulentur. etiam aliꝫs: quia aliter non eſſet queſtio.

H J vero. q ¶ In adulterio. ſ. iceſtuoſo. nā q̄ alij adulteri ꝑhere poſſunt habes. xxxj. q.ſ. ca. ij.

horat.

r ¶ Deprehēdūt. ⁊ nolūt eas decetero hſe in coniugio.

ſ ¶ Uiuūt. per hoc determinātur omia hec. c. poſt mortem eiꝰ

adulterantis licet alij contrahere: ante non.

a ¶ Adultera. ē. pr. q.ſ. ſi q̄s ꝑ. ē. e. q. apls. contra. ex. c. illo colligit q̄ mortuo viro fornicatore adultera poſſit alteri nubere. ſꝫ qualiter hoc ſoluetur. ē. ꝺ̄terminatum eſt. xxxj. queſtione. j. ſi quis.

b ¶ Penitētie inſtoris q̄ dz ꝓtinua memoria. ꝺ̄ pe. di. iij. iudas.

Q Oncubuiſti.

c ¶ Neutram habeas. haberiſ tñ ab ea vt nota ui. ē. ea. qui dormierit.

d ¶ Cōſcia. tā ꝗ lena q̄ procuret vt adulteret. ē. c. q. i. ca. j.

e ¶ Si ſe cōtinere. vel manifeſtū eſt viri adulteriū et eū nō corrigit. Et ē argu. ad queſtionē de medico qui cōgnouit vxorē patientis ex diſſolutione nevirilꝫ diſſimulatione viri. vel ꝓ ſuaſione.

f ¶ Nubat. poſt mortem mariti vel eo viuente: ſi erat tantuꝫ ſponſa de futuro. ex de iureiu. quēadmodum.

S J quis cuꝫ nouerca.

g ¶ Sꝫ vir. pº mortē vxoris. ē. eo. hi qui.

h ¶ Silr. ſed infra. J. ꝓxi. q.ij. ſi q̄s cum duab⁹ ſed hic rigor. ibi mia. vel hic vna erit vxor ibi non.

i ¶ Magocieſ ē. ſi q̄s viduam

h ¶ Illud ꝙ q̄ꝫ bonus dormitat homerus Uagak. H. ꝓ ſolutione illi⁹. c. ē. e. ꝓpoſuiſti. ⁊ cū nō inueniat ſomniando attribuit. ſ. H. minor q̄ egregi⁹ doctor vel Hre. maior ſcribit. Aug. xxxv. q.iij. q̄dam lex. ſed hic caſus reꝓbatus eſt ſupra.

l ¶ Jnane. nō ē inane ſꝫ tolerabile: vt q̄s infirmitate carnis adynā q̄ ad pl̄es duertat: q̄ ibi ꝓmittit. ar. J. ꝓxi. cauſa. q.ij. ſed quod verius eſt.

m ¶ Si vxorē. ē. e. q. v. ſi vxorem.

H J qui ¶ hec eſt ſexta pars. q. in qua dicitur q̄ furioſi nō poſſunt ꝓtrahere: ſed ſi ante furiā cō

traxerunt: tenet matrimonium. Johā. de fan.

n ¶ Nō pñt. Ar. q̄ ſi res pueīt ad eū ſtatū. ⁊c. Ar. ff. de iti. actuq̄ ꝓua. l. j. q̄ ei rectū ē coꝛripi nō pōt. ⁊c

o ¶ Aut mēdus. hi idem reperitur.

p ¶ Exſecti. de iſtꝫ caſtratiꝫ q̄dā ſūt caſtrati. q̄dā ca ſte nati. i. frigidi: et iſti nō pñt ꝑhere. J. ꝓxi. q.j. ſi vero. Aliꝫ caſtrati. ſcilz. Spadones bñ pñt. ar. xxvij. q.j. nuptiaꝫ. J. p re. xi. q̄ſti. v. q̄ bo. ff. ꝺ̄ iure doti. ſi ſerua. H. ſi ſpadoni. Aliꝫ dicunt meli⁹: q̄ nec iſti poſſunt ꝑhere cū cognoſcere vxorem nō pñt: ⁊ ꝛtigunt in mſimōio tria bona: re: vel ſpe. xxvij. q.ij. omne. Uel dicaez ſi hꝫ ꝑgaꝫ erectā ſiue reſoluat ſpma ſiue ñ: q̄ ibi ſit matrimoniuꝫ. nā talis ſatisfacit mulieri: ſicut mulier ſatisfacit viro ſiue reſoluat ſiue nō: nec reqrit q̄ ſēp in mſimonio ſit filiorū ꝓcreatio: q̄ ſufficit q̄ non exeunt plē. vt. ē. q.ij. ſoler.

Castrare. J. ꝓxi. q.j. ſi vero. Aliꝫ caſtrati poſſunt mſimoniū ꝑhere. vj. ꝓs.

q ¶ Exꝛ furioſus / neꝛ furioſa. quia nō pñt ꝓſentire. ar. xv. q.j. aliquos. poſſunt tamen ſi habeant dilucida interualla. vt extra de ſpon. di lectus. argu. xij. q̄ſtione. j. q̄ius. alꝫs non valet. xxvij. q.ij. ſufficiat. xxvij. queſtione. ij Bonſaldus

Furioſus cōſenſum caret. vij. ꝓs

¶ Ut ergo.

¶ hec eſt ſeptima pars queſtionis in qua redit ad ꝓpoſitum p̄n cipale. ſcilicet ad oſtendendum q̄ altero viuente nō poteſt alter contrahere. Hug. et eſt ſeptima pars ſecundum Johan. de fan.

r ¶ Antuꝫ valet. ¶ Sociale. i. mſimoniū q̄ duos ſociat. Et ē ar. q̄ cā ceſſante nō ceſſat ꝓſtitutō vt. ē. e. q. j. dixit. ē. lxj. di. H. his oib⁹ J. So. hoc ⁊ illud nō tāgūt ſe. nā ibi cā appellat ꝓ q̄ excludenda aliꝫs ꝓſtituitur: vt ibi. ff. de poſtu. l. j. ſ. ſexti. hic ꝙ appellatur ꝓ qua habenda matrimoniū contrahit.

a ¶ Posset de facto.
b ¶ Aliam. ꝫ. dist. lvj. ismael.
c ¶ Alterius. scilicet vroris.
d ¶ Apud antiquos. ꝫ. e. q. iij. dixit.
e ¶ Temere nō dixerim. Velꝝ est pie dubitare cꝫ temere diffinire dic temere nō dixerim. id nullo modo dicā qz temerariū esset dicere ꝛ sic sentire.
f ¶ Sꝛz adeo. ¶ Sacrm̄ caracterem.
g ¶ Habet autem hoc. ꝫ. j. q. j. ꝙ quidam. ꝫ. xij. q. j. scimus.
h Mulier ifidelis an possit duci sub ea ꝺditiōe vt ꝓuertat. ¶ Um itaqz. ¶ Hec fuit viij. ꝙstio. an licet ducere vroꝛē infidelem sub ea cōditione vt conuertat: ꝛ certuꝫ ē ꝙ pure nō pōt ꝫhere cum ea: vt xxviij. q. j. ca. cause. ꝛ. c. non oportet. sed omittit magister questionē illā quā ponunt supi⁹ in themate: quia determinata erat. ꝫ. xxviij. ꝙst. j. non oportet. ꝛ ponit aliā q̄ sit determinata est. xxiij dist. ꝙ ait.
i ¶ On solum. ¶ Quidaz faciūt. cognoscēdo aliam dimissa sua.
k ¶ Ducit altera. mechatur.
l ¶ Cōpēsatione. Arg. ꝙ in illicit⁹ cōpēsatio non debet admitti. vt. xxxij. ꝙst. v. si dicat. j. q. j. est putanda. xij. q. j. primum. ꝛ ca. ne ꝺs faciat. ꝫ. dis. lv. si euangelica. xiij. dist. ꝙ ait.
m ¶ Qz primo sit. hic collige ꝙ licet interdū sub ꝺditione ꝫhere. vt. ꝫ. xxviij. ꝙst. j. non oportet.
n ¶ Conditione. ex quo videt ꝙ nūcꝫ subintelligunt ꝺitiones in iuramēto qđ falsuꝫ est vt notaui ꝫ. xxvij. q. ij. ℌ. j. qz et ḡnales intelligunt. ꝛ si non ꝑciales. vt si deꝰ voluerit. si vixero. si potero: ſz ꝑciales non intelligunt nisi exp̄imātur. vt si hoc feceris vt. C. de condi. ob tur. cau. si rē petēdi. ff. de ℌb. obli. quicqđ. nisi vbi lex ꝓmisit aliqđ tacite agi inter ℌētes. tunc em̄ illud ꝓ exp̄sso habetur. vt. ff. si cer. pe. cuz qđ. ff. de verb. obli. triticū. qñqz lex ipsa ꝑsonales conditiones subintelligit: vt in stipulatione dotis subintelligit hec. si nuptie fuerint secute. vt. ff. de iure do. stipulationez: et hoc si non immo deratū qđ ꝓcipit. vt. ff. de ope. lib. si liberatus extra de iureiuran. quintauallis.
Condiciones aliquē sunt in iuramētis itel ligēde.
o ¶ Conditione. no. ar. a contrario sensu subaudiūtur et alie conditiones. vt dixi xxvij. q. ij. ℌ. primo.
p ¶ Uidam vir. Tractauit Gra. ꝫ. de impedimento matrimonij. quod procedit ex animo et etiā de eo quod ꝓcedit tam ex animo qꝫ ex corpore coniunctim: nunc tractat in causa ista de eo qđ ꝓcedit tantum ex corpore tractat etiam de quibuſdaz alijs impedimentis. vt de fri. et male fici. c. ſ. et. iij. ꝛ de enormitate delicti. vt. j. ꝙsti. ij. de his et sequētib⁹. et de tpe feriarū vt. j. q. iij. per totum.
q ¶ Agni. i. ch̄isti de quo dicitur. agnus dei de conse. distinc. iiij. nemo.

a ¶ Confessione. id est contritione.
diuisio. ¶ Uod autē. ¶ Hec. q. diuiditur in tres partes In ꝓma quaꝛ ꝓbat ꝙ frigiditas separat matrimoniū. Secūda ibi. hoc autem. Tertia ibi. Ecce ꝙ impossibile. Johan. de fan.
b ¶ Quod autez. hic depingitur ꝓma ꝙstio. an ſz ipossibilitas coeundi separet matrimoniū. Et no. ꝙ est triplex ipossibilitas coeundi. Impossibilitas coeundi triplex. ſz ꝓxi. q. ſtiõe. vij. neqs furiosus. ex corpore vt i frigido et maleficiato. ℑ. e. capi. j. ij. ꝛ. iij. ex vtroqz vt in puero. vt. xxx. q. iij. ꝑbi. Uel sic distiguas. Alia ē naturalis impotētia vt frigiditas Alia accidentalis vt maleficiū. ꝛ q̄cūqz sit impotentia si mſrimoniū p̄cesſit illam ita ꝙ effecti sunt vna caro: ꝓpter nullaz cām ſuperueniētē possūt separari. vt. ꝫ. ꝓ. xi. q. vij. hi q̄ matrimoniū: nisi ꝓpter fornicationez. vt. ꝫ. ꝓri. q. j. dixit. vbi vero impedimentū precessit matrimoniū: refert vtruz sit ꝓpetuū: quia tūc separari pñt argu. ℑ. e. ſ. ꝓ fornicarias. si tpale neqcq̄. Et no. ꝙ liez iura emanauerit diuersa super hoc. ſz vsqz ad qđ tp̄s deberent manere sīl ad hoc vt maleficiū videat esse ꝓpetuum. vt ex de frigi. ꝛ male. c. j. ꝛ. C. de repu. in causis. tñ ꝓ celestinū tp̄s determinatū est triennium. vt in eo titu. laudabilē. ꝛ idez dicit autē. de nup. ℌ. per occasionem. col. iiij. hoc tamen exaudi cū ante triennium nō potest cōstare de impedimēto naturali: vt colligit in predicta decre. laudabilem. ꝛ hocdico taz in frigido cꝫ in maleficiato: ꝛ hoc triennīū currit a tempore quo tētauerunt coire: vt colligitur in autētica predicta. vbi autē dubitatur an precesserit maleficiū an secutum sit post matrimonium. ar. C. de edul. edic. j. ij. ꝛ hoc fauore matrimonij. xxxv. ꝙstione v. palea est.
Impossibilitas coeundi triplex
c ¶ Et aplica Sophistice iducit Gre. oia ista qđ de cōsūmato matrimonio intelligūtur.
d ¶ Qua. scilicet corporali.
e ¶ Non legi. tantum.
f ¶ Officio carnis. xxvij. ꝙstiõe ij. ℌ. ecce.
g ¶ Officio. id est carnali cōmixtione.
h ¶ Uod autē. ¶ Nubere nō pñt. id ē sibi reddere debitū. ꝓpter naturalē frigiditatē
i ¶ Scriptuz est. primo libro capitulari karoli ſz in lobardā
k ¶ Probare. Arg. ꝙ mulieri qñqz deferk probatio cum de cōmixtione carnis ꝓtroversia ē. ar. ꝫ. xxvij. q. j. nec aliq. Sz ℑ. e. si ꝙs acceperit. sed illō ſolutū ē. xxvij. q. ij. qđ autē.
l ¶ Per iustū. ꝫ. ij. q. v. cōsului ſti. ℑ. ſz h appellat verū iudiciū nō cādētis ferri vel feruēt⁹ aq̄ vl hmōi: sed legitimoruz testium.
m ¶ Judiciū. p aspectū corporis si ꝛgo est. qz aliū ē icorrupta vt. ſ. c. ꝓri. et qđ iuris sit notaui ꝫ. xxvij. qđ. ij. qđ autē. melꝰ em̄ ꝓ pēdit oculis ali qđ. insti. de gra. cog. que tamen fallitur. ꝛ. xij. q. ſ. nec aliqua.
n ¶ Ecſisti. ¶ Pro vroꝛe. ſ. iliū ē. vt ex. e. accepisti.
o ¶ Innupti. preceptū est cꝫtū ad virum: cꝫtū ad illā ꝙsilū. ꝛ ita verbū semel positū tenet eq̄uoce.

Quaꝛ ꝓbat ꝙ frigiditas separat matrimoniū. Secūda ibi. hoc autem. Tertia ibi. Ecce ꝙ impossibile. Johan. de fan.

Quod autez. hic depingitur ꝓma ꝙstio. an ſz ipossibilitas coeundi separet matrimoniū. Et no. ꝙ est triplex ipossibilitas coeundi. Impossibilitas coeundi triplex. ſz ꝓxi. q. ſtiõe. vij. neqs furiosus. ex corpore vt i frigido et maleficiato. ℑ. e. capi. j. ij. ꝛ. iij. ex vtroqz vt in puero. vt. xxx. q. iij. ꝑbi. Uel sic distiguas. Alia ē naturalis impotētia vt frigiditas Alia accidentalis vt maleficiū. ꝛ q̄cūqz sit impotentia si mſrimoniū p̄cesſit illam ita ꝙ effecti sunt vna caro: ꝓpter nullaz cām ſuperueniētē possūt separari. vt. ꝫ. ꝓ. xi. q. vij. hi q̄ matrimoniū: nisi ꝓpter fornicationez. vt. ꝫ. ꝓri. q. j. dixit. vbi vero ipedimentū precessit matrimoniū: refert vtruz sit ꝓpetuū: quia tūc separari pñt argu. ℑ. e. ſ. ꝓ fornicarias. si tpale neqcq̄. Et no. ꝙ liez iura emanauerit diuersa super hoc. ſz vsqz ad qđ tp̄s deberent manere sīl ad hoc vt maleficiū videat esse ꝓpetuum. vt ex de frigi. ꝛ male. c. j. ꝛ. C. de repu. in causis. tñ ꝓ celestinū tp̄s determinatū est triennium. vt in eo titu. laudabilē. ꝛ idez dicit autē. de nup. ℌ. per occasionem. col. iiij. hoc tamen exaudi cū ante triennium nō potest cōstare de impedimēto naturali: vt colligit in predicta decre. laudabilem. ꝛ hocdico taz in frigido cꝫ in maleficiato: ꝛ hoc triennīū currit a tempore quo tētauerunt coire: vt colligitur in autētica predicta. vbi autē dubitatur an precesserit maleficiū an secutum sit post matrimonium. ar. C. de edul. edic. j. ij. ꝛ hoc fauore matrimonij. xxxv. ꝙstione v. palea est.

Impossibilitas coeundi triplex

¶ Questio prima.

Quod autez propter ipossibilitatem reddēdi debitū mulier a viro suo se pari nō possit auctoritate euangelica ꝛ aplica. ꝓbat Sic ei ꝛp̄s ait i euāgelio. Nulli licet dimittere vroꝛē suā nisi causa fornicatiōis: vl quab alter eoꝝ (sicut Augustin⁹ expōit) fornicat⁹ fuerit. vel ad quā alter alterū pertrahere voluerit. I dē apls. Mulier q̄to tempore viuit vir ei⁹/alligata est legi ipi⁹: nō legie sibi reddendi debitū: sed nō trāsferendi se ad aliū. Item his qui matrimonio iūcti sunt precipio nō ego: sed dñs vroꝛē a viro suo non discedere nisi causa fornicatiōis. Euāgelica ita ꝙ ꝛ aplica auctoritate ꝓhibet mulier a viro suo discedere: nisi ob cām illā cūctis notissimā: q̄ interueniēte si discesserit oportet eā manere i nuptā: aut reconciliari viro suo. vñ daꝫ intelligi ꝙ ipossibilitas reddēdi debitū non facit cōiugij discidium. Hīs ita respōdek ꝓiugiū ꝓfirmak carnali officiof vt supra ꝓbatū est: postq̄ ℌo officiog confirmatuz fuerit nisi in causa fornicatōis nō licet viro vroꝛī dimittere vel vroꝛi a viro discedere: vex anteq̄ cōfirmetur/impossibilitas officij soluit viculū cōiugij. Unde scribit Gregorius. Johā. ra uennati archiepiscopo.

¶ Licet mulieri alteri nubere: quam ob frigiditatem vir cognoscere non poterit.

Quod aut interrogasti de his q̄ matrimonio iuncti sunt ꝛ nubereh nō possunt: si ille aliam vel illa aliū ducere possit: de quib⁹ scriptūi est. Uir ꝛ mulier si se ꝺiuerint ꝛ dixerit postea mulier deviro q coire non possit cum ea. si potest probarek q verum sit per iustūl iudiciūm accipit alium. si aut ille aliā acceperit separentur.

Item ex epistola eiusdem.

Equisisti de his q̄ ob cām frigide nature dicunt se nō posse inuicē opaz carni dāte ꝓmiscere Jste ꝛo si nō pōt eavti ꝓvroꝛen: habeat eā q̄si sororē: q si retinaculū ꝺiugale voluerit fscidere: maneant vtriqz innuptio

beꝛ mulier a viro suo discedere: nisi ob cām illā cūctis notissimā: q̄ interueniēte si discesserit oportet eā manere i nuptā: aut reconciliari viro suo. vñ daꝫ intelligi ꝙ ipossibilitas reddēdi debitū non facit cōiugij discidium. Hīs ita respōdek ꝓiugiū ꝓfirmak carnali officiof vt supra ꝓbatū est: postq̄ ℌo officiog confirmatuz fuerit nisi in causa fornicatōis nō licet viro vroꝛī dimittere vel vroꝛi a viro discedere: vex anteq̄ cōfirmetur/impossibilitas officij soluit viculū cōiugij. Unde scribit Gregorius. Johā. ra uennati archiepiscopo.

¶ Licet mulieri alteri nubere: quam ob frigiditatem vir cognoscere non poterit.

Quod aut interrogasti de his q̄ matrimonio iuncti sunt ꝛ nubereh nō possunt: si ille aliam vel illa aliū ducere possit: de quib⁹ scriptūi est. Uir ꝛ mulier si se ꝺiuerint ꝛ dixerit postea mulier deviro q coire non possit cum ea. si potest probarek q verum sit per iustūl iudiciūm accipit alium. si aut ille aliā acceperit separentur.

Item ex epistola eiusdem.

Equisisti de his q̄ ob cām frigide nature dicunt se nō posse inuicē opaz carni dāte ꝓmiscere Jste ꝛo si nō pōt eavti ꝓvroꝛen: habeat eā q̄si sororē: q si retinaculū ꝺiugale voluerit fscidere: maneant vtriqz innuptio

inspiciūt debēt esse perite. ff. de vē. inspi. l. ſ. qz vlus sepe fallitur. ꝛ. xij. q. ſ. nec aliqua.
n ¶ Ecſisti. ¶ Pro vroꝛe. ſ. iliū ē. vt ex. e. accepisti.
o ¶ Innupti. preceptū est cꝫtū ad virum: cꝫtū ad illā ꝙsilū. ꝛ ita verbū semel positū tenet eq̄uoce.

versus xxvij. distinc. presbyterū. & ibi Ouidi⁹. Demophoō ventis & verba dedisti.

a ¶ Naturaliter. id naturali frigiditate ipediente. Et est arg. q frigiditas est ppetuū ipedimētū arg. j. e. q. v. qui sitit. ē. ppi. q. v. sicut. licz quidā dicāt q nullū ipedimentuz est ppetuū. nullus em̄ ē ita frigidus vt dicunt qn ope medicorū ei possit subueniri: quod nō credo cū frigiditas q̄ est naturalis ꝓpetas q ac cidētia nō imuteť. extra de cele. missa. cū marthe. ℌ. ℌiuisti. si militer quidam dicūt q nullum maleficiuz est ꝓpetuū q̄n saltez p ipsum actorez possit sanari.

Frigiditas q̄nq̄ mutari nō pōt.

b ¶ Pater. no. q sequētia probant p ꝓcedentia. j. xxxiij. qō. j. ca. j. in fi. liij. di. fraternitatez. et C. de adul. si ds Itē hic ex postfacto patz retro fuisse matrimoniū. vt ex de frigi. et male. frateritatis. & hoc est notabile q eo ipso q alius vel alia supinducit ꝓsumitur hoc ex odio fieri. Et est ꝓsumptio iuris contra quam nō auditur probatio: imo statim ius ꝓnunciat esse puniēdum. arg. ad hoc. j. e. questione. ij. seculares.

Rom. vj. d. Probatio non audit ꝫ iuris ꝓsumptionem. ij. ꝓs.

c ¶ Iccirco. q. d. si vir petat diuortiū vt pater fiat nō audiret: si autē petat vt exoneret onerib⁹ matri monij audiret. si mulier petat vt fiat mater: audiret nō dico virū quo ad hoc audiendū si se frigidū sciret cū cōtraxit. extra de eo qui dur. c. j.

d ¶ Septima manu. hoc intellige cū hec nō erat virgo. qz si eēt ꝫgo tūc sufficeret verū iudiciū p obstetrices. vt. c. ꝓcedēti cū sacramto tñ tribus locz. j. xxxv. q. iij. extra ordiaria. Et nota q sufficerēt in casib⁹ hui⁹. c. duo si septē habere nō possent. Itē eis solis credere tur si de hoc fama esset. arg. xxxvij. q. vij. si duo.

e ¶ Fuissent. q qō operā dederūt: alꝫ non sufficeret: vt in puncto ca. notatur.

f ¶ humanū. ea humanitate qua apl's ꝓmisit secundas nuptias. xxxi. q. j. hac ratione.

g ¶ Acceperit. Pone q mulier dixit eū impotentē ad reddēdū debitū: nō ꝓpone do eā ipotētie. & hoc ꝓbauit & lata ē ſnia: nūqd si ꝫrit restituant postea pozā ꝓnubia? nō. qz totū ius suū videť i iudiciū deduxisse: vñ idē eēt ac si p frigiditatiē & maleficiū separaret. ar. ex de eā pos. & ꝓpi. cū sup electione. C. de annam si huic non poterit concordare naturaliter[a] quō alteri cōueniet? si igit vir aliā vult vxorē accipere: manifesta patet[b] ratio: qz suggerēte diabolo odij fomite exosam eā habuit: & iccirco[c] eam dimittē mēdacij falsitate molitur. Qz si mulier causaꝫ et dicit volo esse mater & filios ꝓcreare: vterqz eoz septia[d] manu ꝓpinquorū tactis sacrosactis reliquijs iureiurādo dicat: vt nūqz per commixtionē carnis coniuncti vna caro effecti fuissent[e]: tunc videtur mulierē secundas nuptias contrahere posse. Humanū[f] dico propter infirmitatē carnis eoz. vir aūt q̄ fragide nature est maneat sine ꝫiuge. q si ille aliā copulaz accepit[g]: tunc hi qui iurauerunt[h] periurij[i] crimine rei tenentur: & penitētia peracta priora[k] cogātur recipere cōnubia. Hoc aūt seruari precipitur cum vterqz idem faꝫ excep. l. vl. sec⁹ tñ est in ꝓsonali actione. ff. de excep. rei iudi. & an eadem ℌ. actiones.

h ¶ hi q iurauerūt. i. vir & vxor nō ꝓsanguinei testes qui secū iurauerūt. illi em̄ nō iurauerūt sic cē verū sicut illi. s. vir & vxor dicebāt. ar. xxxv. q. vj. de parētela. et extra de testi. quotiens.

i ¶ Periurij. & ita vterqz fuit in culpa. alꝫ qō in fine dicitur inquum esset.

k ¶ Priora. et hoc cū vterqz cōtraxit. alꝫ excipereť ꝓtra adulterantē de adulterio. extra ō di uor. significasti. vel hoc cū innocēs excipere nō vult. arg. xxvij. q. j. idolatria.

¶ Si quis acceperit. l ¶ Tpe. plus q̄ ꝓ duos menses. qz em̄ statim non ꝓclamauit virū eē ipotētē postea nō creditur ei: sed viro q̄ ꝓtrariū dicit. vt extra de frigi. & male. c. j. nā etiā ex tpe ꝓsumit aliquam nō esse coactā. vt ex de spō. ad id. j. q. j. ꝫstat. itē vt ideo potiꝰ credit viro q̄ vxori: qz vir aliqs iuenit ipo tēs ad coeūdū. vt. l. di. qz tua. hāc credo esse cām̄ re viro credit in hoc casu. Sz petr⁹ hispan⁹ alias assignauit rationes. qz vir stat ꝓ mrimonio qō fauorabile est. Itē qz fuit sola cū solo credit cognita ab ipso. vt xxxij. q. j. dixit. xxvij. q. j. nec aliq̄. iuxta illō Ouidij Aiuuene & cupido credat reddita ꝫgo. & hoc ꝓt itelligi de ila q̄ puꝫ fuit corrupta. sed si fuit ꝫgo qñ tuncta fuit ei: potiꝰ crederet, pbationi sue quam facit p aspectū corpis. vt. ē. eo. c. j. ex de pbatio. ꝓsumpti. tñ nisi mulieres essent peritissime potiꝰ esset credendū viri sacramēto. qz res illa occulta est & nō puaui fui: & oculus plerūqz fallit. vt. xxvij. q. j. nec aliq̄. et in talib⁹ sepe sacramēto vnⁱ stat. vt dū q̄stio ē de ſpti bꝰ factꝰ. vt. C. de iudi. sancim⁹. ij. q. j. in ꝓmis. vel dū est q̄stio de dāno dato sacramēto vnⁱ credit. C. vndevi. si qñ. hec autē q̄ dixi vera sunt qñ vnus fateť & alter negat. sed si vterqz fateret q̄ nō intercessit ꝓmissio: tunc expectabit ꝓ triennū si antea nō potest ꝓstare. vt extra de frigi. & male. laudabiles. Sed q̄d si mulier sciebat virū esse frigidū ab initio? satis videtur q tūc nō possit petere separationē. ar. extra de frigi. & male. c. j. z. C. de spo. l. vlti. vbi dicit q̄ imputet sibi si scienter cōiuncta sit turpi ꝓsone vel impotenti coire & qz sero accusat mores quos ducēdo eam in matrimonio cōprobauit. vt. ff. de adul. si vxor. in fi. de viro aūt potiꝰ videť q̄ ille nō possit recedere a muliere si ipa vult cohabitare ei/cū ipe sciuerit se frigidū. arg. extra de eo qui du. in ma. c. j.

Waleficiū nullius ꝫm aliqs ē ꝓpetuum.

a ¶ Si ꝓ sortiarias. ¶ Atqz maleficas. ē. xxiij. q. iij de tyrijs.

b ¶ Abimelech regez geraris. vt. xxxiij. qō. iiij. nemo.

c ¶ Separari Nisi ipa vxor dicať ꝓcurasse maleficium cuz sua culpa ad hoc deuenerit. lv. dis. si euāgelica. ff. qō me. cau. si mulier. xv. q. j. si quis insaniens.

d ¶ Concūbēdi. cū aliꝫ nō cū ꝓtiorib⁹. tūc enī nō essꝫ ꝓpetuuz maleficium.

e ¶ Nedbunt. hic potiꝰ ignarꝰ dicendus est q̄ gnarus. nā dixit Car. q̄ iste finis nō tenet. qz vt dixit nullū maleficiū est ꝓpetuum q̄n saltē ꝓ ipsum actorē tolli pōt. Alij dicunt ℌ. vt ē. eo. reqſisti. vel intellige post triennium.

Heñ. xx. d. diuisio

Q ¶ hec. q. diuidit in. x. partea. In q̄ ꝓma ꝓbat p. iij. ca. q̄ si quis dimittat vxorē sine iudicio eccl̄ie cogendus est ad illam redire. Scda ibi Siue de cōiugij. Tertia ibi. i hoc capitulo. Quarta ibi. ℌ premissis. Quinta ibi. Nūc aūt. Sexta ibi. De penitētib⁹. Septima ibi. Latorē. Octaua ibi. Sicꝫs. Nona ibi. Quos. Decima ibi. Antiqui. Johan. de fan.

f ¶ Superius. ē. xxxi. q. j. in princi.

g ¶ Sed q̄rit. qz secūda q̄stio nō habebat dubitationē. ideo ponit aliā incidentē que sit̄ q̄stionē non habet: qz ſp est restituēda nisi in trib⁹ casib⁹. Si publice sit adulterata. vel nisi timeať de viri sentia. j. e. sine. & extra de diuor. significasti. Uel nisi dicaťcon discessanguinei in gradu indispēsabili & incōtinenti: ꝓbet sit i tri exceptio. extra de resti. spo. litteras. & tñ in eode casu fit restitutio quo ad oīa. nisi quo ad carnale? mer cium vt ibi dī in fi. Quartus casus pōt esse: qñ vxor ꝓpria volūtate recedic a viro. vt xxvij. qōe. ij. agathosa. vel cū vir de licētia vxoris recedit ab ipa vt ibidem.

Uxor q̄ a viro

¶ Seculares. b ¶ Priobabilit. No. ꝛre dicit, pbabiliter hoc em̄ forte dicit qz ꝓpt fornicationis suspitionē, pbatā eccl̄e licebit ei vxorem dimittere. vt. ē. xxxij. questiōe. j. c. dixit.

s. cor. vij. ℌ

i ¶ Cōprouinciales. distributiue sc̄z iste apud suuz & ille apud suuz: nō em̄ ꝓpt tales causas ipi ꝓuinciales conuocanť. vel melius hoc olim obtinuit: q̄a causa matrimonij tractabať apud epi scopos ꝓuncie. xxxv. q. vj. multorum. hodie etiaz archiꝑbyt causam huiusmodi tractare potest. ar. extra de consangui. & affi. c. j. Sed certe et hodie ad episcopalez iurisditionez cognitio matrimonialis cause spectat. vñ nec abbates nec alij pñt ō mrimonio cognoscere: nisi ex concessione vl alia causa legitima id habeant. vt extra de excess. prelatorum. accedēti⁹. ꝓscribi enim pōt talis iurisdictio. vt ex de prescp. audit. in fi.

Mrimonialis cā ad epm q̄spectat. vñ nec tinet.

¶ Ex diuisa ꝓhibet virum vxorem dimittere: nisi certa causa fornicatiōis.

A Nqz in subditos[k] ne

k ¶ Nqz. ¶ In subditos. scilicet renūciare episcopatui. extra de renūci. nisi. vl sicut subditi non possunt deserere prelatū. xi. q. j. inolita. vel sicut prelatus non pōt sine causa punire subditos. lxxxvj distinc. si quis.

De his ita scribit Jmarus Remeñ. archiepꝰ.

¶ Quid de his q̄ maleficiſo impediti coire non possunt.

¶ Si per sortiarias atqz maleficas[a] artes occulto sed nūqz in iusto dei iudicio/permittēte & dyabolo ꝓparante cōcubitus nō seqꝫtur. hortandi sunt q̄bus ista eueniunt: vt corde cōtrito/& spiritu humiliato/deo & sacerdoti/de omnibus peccatis suis purā confessionē faciant: & ꝓfusis lachrymis et largioꝛib⁹ elemosinis/& oratiōnibus atqz ieuniꝭ domino satisfaciant: & per exorcismos ac cetera ecclesiastica medicine munia ministri ecclesie tales q̄tum dominus annuerit/qui abimelech[b] ac domū eius abrahe orationibus sanauit sanare ꝓcurēt. Qz si forte sanare nō potuerint/separari[c] valebunt: sed postqz alias nuptias expetierint illis in carne viuētibus quibus iuncti fuerant priorib⁹ quos reliquerant etiam si possibilitas cōcumbendi[d] eis reddita fuerit/reconciliari nequibunt[e]. sed in hoc videtur contrarius premisso capitulo Gregorij[f] papa. ibi enī post possibilitatez redditā iubetur separari ab eo cui secūdo nupserat: & redire ad primū. hec autem viuente eo cui secundo copulata fuerat: primo reconciliari non poterit.

¶ Questio. iij.

Uod aūt ei cū quo puꝰ fornicata fuerat posse paratōez nubē possit/supi[g] ꝓbatū est. mortuꝰ est eni vir ei⁹ sibi ex quo iudicio ecclie ab eo separata ab eius lege soluta est. vnde iuxta aplm. Nubat cui vult tm̄ in dño. Sed queriť si sine ecclesiastico iudicio nulla causa discidij rōnabiliter ꝓbata ab ea discesserit: an esset cogendus redire ad eam?

De hoc ita statutū est in cōcilio Carthagineñ. cui interfuit Augustinus. c. xxx.

¶ Non ꝫ alicui vxorem dimittere: nisi cā discidij primū eccl̄esie ꝓbetur.

Seculares qui coniugale ꝓsortiū nulla gratuoti culpa dimittūt: vl etiā dimiserunt: & nullas causas discidij ꝓbabiliter[h] ꝓponētes ꝓpterea sua mrimonia dimittunt: vt aut illicita aut aliena ꝓsumant: si anteqz apud eos cōprouinciales[i] discidij causas direxerit: & prius in iudicio dānenť: vxores suas abiecerit: a cōione eccl̄esie & sancto populi cetu (p eo q fidem & cōiugia maculant) excludantur.

Itē Ambrosiꝰ super lucam

¶ Ex diuisa ꝓhibet virum vxorem dimittere: nisi certa causa fornicatiōis.

A Nqz in subditos[k] ne

k ¶ Nqz. ¶ In subditos. scilicet renūciare episcopatui. extra de renūci. nisi. vl sicut subditi non possunt deserere prelatū. xi. q. j. inolita. vel sicut prelatus non pōt sine causa punire subditos. lxxxvj distinc. si quis.

a ¶ In cōparē. s. vt vir dimittat vroꝛez sine cā vel ꝓdēnet ꝑter ordinē iudiciarium. Jo.

b ¶ Sed, phibet. ē. xxvij. q. ij. sunt. in auten. vt licet ma. ⁊ auie. ℌ. causas. lex em̄ humana admittit diuortiū in alijs casibus ꝓeter fornicationez. vt. C. de repu. ꝓsensu.

c ¶ Istoria.

¶ Ut primo. ex quo ergo mulieri ꝓmo restituunt res sue multo potiꝰ vir est ei restituēdꝰ. ⁊ sic facit ad ꝓpositū Gra. Alij ponūt casuz sic. ꝙrebatur an mulieri accusate de adulterio dāde sint iducie: Rñ. q; sic. ſz hoc non videt posse stare: qꝛ in crimine adulterij nulla datur dilatio. vt ff. de adul. in crimine. sed pōt dici q; hoc verū est cū agitur criminaliter.

Wat. xix. a

d ¶ Rez familiarē. ⁊ hoc intelligunt quidā de ꝓparatoꝛijs inducijs alij de restitutoꝛijs.

e ¶ hoc. ſ. restitutionē fieri.

f ¶ Oēs leges We hac materia loquentes.

Sjue de coniugij. hec ē secūda pars. q. In qua probat q; si femina in iudiciuz cōtendat cum marito reddenda est sue libertati. Jo. de f.

g ¶ Siue. ℌ. videt q; hoc caciat ꝓtra ꝓpositz Gratiani q; intēdit ꝓbare q; vroꝛ debeat restitui an hic non restituit viroꝛ: ſz eiꝰ ptāti subtrahitur et consanguineis sociat: Rñ. in hoc facit: qꝛ ista spoliata erat quadā libertate: qꝛ cōpulsa fuerat ℈ se cōfiteri. xxxi. q. ij. lotharioꝰ. vel in hoc facit ad ꝓpositum: qꝛ ponit quandā exceptionē qñ non dz fieri restitutio. ſ. cum timetur de seuicia viri.

ij. ꝑs.

Wriothesley. h ¶ Reddita. hic habes q; ꝙcito accusatur matrimoniū pōt vroꝛ petere vt det libertati sue ne cogat aliq̄d ꝓsteri ℈ se. Sz hoc pōt itelligi cū tāta est seuicia viri q; nulla pōt ei sufficere cautio. vt ex de resti. spo. ſras. in fi. de hoc notaui. xxij. q. ſ. de bñdicto.

cusatoꝛ

pēt vroꝛ

i ¶ Etiā locꝰ. ar. q; iudex etiā tenet de loco iudicij dek iudicare ꝑtibus vt in eo loco debeat de causa cognoscere vbi partes libere et secure valēt conuenire. ē. iij. q. ix. hortamur. ē. xxiij. q. ſ. pudēda. ff. de rec. du. vbi. ē. ij. q. ij. c. vlti. qꝰ si nō fecerit licite appellat. extra de ap. ex parte.

tati sue

k ¶ Sit difficili. simile. ff. qui satisda. cog. si fideiussoꝛ. ℌ. ſ. ꝺa cum difficile est alicui satisdare in vna ciuitate mittitur in aliā: vt ibi.

l ¶ Personas. id ē aduocatos.

¶ In hoc capi. hec est tertia pars. q. In qua queritur qualiter puniunt vroꝛicide. Johā. de fan.

m ¶ In hoc ca. ē. eo. seculares.

n ¶ Exposita Ibi nulla grauioꝛi culpa.

o ¶ Uel ālibz. nā leuē vir imponit vt no. vij. q. ſ. sicut alterius.

¶ Interfectores suoꝝ cōiugū sine iudicio cum non addis adulteraruz[b] vel aliq̄d hmōi[a] q̄d aliud habēdi sunt q̄ homicide: ac per hoc ad pnām redigēdi q̄b[a] penitus coniugiū denegak: exceptis adolescentibus[c] de quibus est beati Leonis pa. pe. xxv. regula decretalium immo indulgentia[c] obseruāda. In hoc capitulo videtur Nicola[a] permittere maritis causa adulterij vel alterius huiusmōi criminis vroꝛes suas interficere: ſz eccle siastica disciplina spirituali gladio nō materiali crimiosos feriri iubet. illo videlicet gladio quo petrus iubetur mactare ⁊ māducare. de quo etiā xp̄s ait in euāgelio. Nō veni pacem mittere[e] i terra sed gladiū[b]. Hinc idez Nico. scribit aluino archiepiscopo

p Adulterū. marie. qꝛ nec tūc ſz. vt. ſ. c. pti. q ¶ huiusmodi. Hoc dicit iō quia ſz leges ex causis pluribus separatur matrimonium.

r ¶ Adolescētibus. ſ. e. in adolescentia.

f ¶ Indulgē- tia. Vides ergo

Indulgentia

q; indulgētia nō est regula: ⁊ q; nulla dispēsatio sit an sit ius. omnē. ⁊ notaui. l. di. de his. Alij vero dicunt q; omis indulgēta est ius: sed tale quo supioꝛ vti pōt ⁊ inferioꝛ nō pōt petere. ergo hoc dicēdo retulit se ad causam cōstitutionis ⁊ oꝛiginē. nā per indulgentiā fuit hoc statutū ſz modo sit ius.

a ¶ Pacem mittere. i. cōfederare cū vitijs homies vel mittere pacem inter homies et vitia.

b ¶ Sz gladiū. i. discordiā et separationē a malis

Id est charitatem que separat vitia.

Inter hec. ¶ Liceat hoc licet ꝑm legem lombardam: sed nō scōz romanaz. pater tamē eaz potest occidere in ipso actu: sed nō maritus. et pꝛrūꝝ interficiat vnoictu. ff. ad. l. iul. de adult. l. nec in eodem. et. l. seq. ignoscitur tamē marito si vroꝛez in adulterio deprehensam occiderit quo ad penemitigationez. C. ad. l. iul. de adulte. graccus. Et no. q; licet lex antiqua pmittat viro occidere adulteruz deprehensum cum adultera in domo sua: non tamen in domo soceri. vt. ff. de adulte. marito. nouo iure tñ vbicūq; fere pōt occidere eū post tres denūciationes factas. vt in autēti. vt li. ma. et auie. ℌ. penul. et vlti. colla. viij. nec illud etiam corrigit per autenti. que est col. nona. vt nul. iudi. ℌ. si quando. quia in alio casu loquitur. Itez licet patri similiter detur ꝑm legem licētia occidendi. vt. ff. ō ad ul. nec in eo. si tamen mꝛficiat nō excusatur a culpa vel a pectato: licet a pena ciuili excusetur. in crimīnibus enim dico specialem concessionē canōis necessariā quo ad culpe immunitatem. vnde cū dicatur. nō occides. xxij. q. v. si nō licet. nec specialiter isti excipiant a canone: ergo occidendo peccant: immo viro hoc interdicit. vt. ſ. eo. admonere. vnde nō excusat auctoꝛitate iuris ciuilis: sed ⁊ dotem amittit vir quā lucrificaret alis. solus em̄ iudex excipitur a canone vt occidat. xxiij. q. v. cum homo. et. c. si homicidium.

Wat. ꝓ. d.

c ꝓ filiā sed nō mariꝰ vroꝛez turpit coēūtē potest occidē.

d ¶ Gladiū. Quo ad executionē. hoc ideo dico: qꝛ imperatoꝛ hz illud a papa. ex de elect. venerablem.

e ¶ Uicūq;. ¶ Armis. ſ. de pe. di. v. falsas.

f ¶ Agat. Arg. quē posse cōpelli ad penitētiā. sed hoc in publicis ⁊ enoꝛmibꝰ. arg. xxij. q. ſ. c. vlti.

g ¶ Senioꝛē. i. ēpm vel aliū ꝓlatū vel dñm suum arg. iij. q. iiij. c. iij. xxv. q. ij. ita nos.

¶ Penitentia astulphi qui vroꝛē suā interfecit.

Admōnere te cū. h ¶ Dici. Argu. quez ꝓuari nomine ratōe criminis iuxta illō Si re ꝓtueris/ nec nomen habere mereris. arg. xxij. q. ſti. ij. postq; ij. q. ij. ℌ. quibus ergo. ij. q. ſti. ſ. scelus. et. C. de fer. a nullo. Argu. cōtra de pe. di. iiij. si ex bono. naz ſi lij dicunt qui nō erant in ecclesia.

ver sus

i ¶ Partem. si. ē. xxxi. q. ij. de neptis. et. xxij. q. ij. agathosa est. et est arg. q; qui excepit alimēta sibi videtur excipere vroꝛ / cum ambo sint vnum coꝛpus. et etiā filijs et seruiētibꝰ arg. l. dist. studeat. ff. de vsu et habi. l. iij.

k ¶ Resistentē. supple maxime. qꝛ si etiā resisteret vel insidiaretur: nō ideo deberet eam interficere.

l ¶ Non insidiantem. nō est hic argumentandū a cōtrario sensu ꝓpter capituluz xxij. q. ſti. v. quicquid.

m ¶ Ꝓredo. nō q; eos ꝓtuare possit. licet em̄ vroꝛ ꝓpter adulteriū interficiat dos tñ ad eiꝰ filios deuoluit. in a. ut. vt li. ma. et auie. ℌ. si de adulterio. ſz qꝛ eos solatio et ꝓtectōe matua ꝓuare conaris. ſz em̄ regulariter lucrificaciat dotē ob adulteriū vroꝛis. ex de do. inter vi. ⁊ vx. c. plerūq;. hoc aūt casu nō lucrificat cū eā inficit etiā si fecit pactū de ea lucrāda ꝓtius. ff. so. ma. ab hostibus. ℌ. j.

Uroꝛ adultera pdit dotem.

n ¶ Post mortē. cū crimina extinguantur morte. xxxij. distin. quoniā. C. si reus vel accu. l. j. nisi ratione bonoꝝ quis agere velit. C. eo. l. vlt. C. si pendē. appel. moꝛs interue. l. ij. ff. de reiven. vtiq;.

o ¶ Uel iustificat vnde nō tenet. xj. q. j. quicūq; cre

ditur tñ vni tanꝝ recitatori vel tanꝝ socio. vt. viij. q. iij. talia. lxxxvj. distinc. tanta.

Accusari ꝓt ꝗs ꝺ crimie pⁿ pniam purgatio.

a ¶ Penitētia. Argu. q̄ post peractā penitentiā & crimen purgatū pōt quis accusari de crimine illo vt xv. q. v. presbyter. & xxv. dist. c. vlti. & extra de scisma. fraternitatis. nā ꝓferens memorādi criminis labem. tē. distinct. lxj. in sacerdotibus. et. j. q. vij. si quis omnē. nam per penitentiam non desinit quis esse nocens. ff. de edū. edict. quid sit fugitiuus. immo etiā post baptisma potest de hoc accusari. vt extra de diuorciand em⁹. in fi. arg. ℨ. xxiij. q̄sti. iij. si illic & xxxij. q. j. quod autem. in fi. et. c. nō erit. et. c. apud. et. l. distinct. ferrum. et extra de accu. de his. ff. de edil. edic. q̄ ita. de hoc dixi. vj. q̄sti. j. qui crimē. et. ca. illiq̄

Accusatō ad ulterij post q̄n quēnīū non auditur.

Sed nonne prēiudicat sibi maritus tacendo p septennium: cuz vltra quinquennuz non audiat accusatio adulterij. vt. C. de adulte. adulter & ſz illō obtinet quo ad penā legalez nō quo ad peteñdum diuortiū. extra de ꝓcurat. tue. nūquid ergo infinitū potest eā accusare? dicunt quidā q̄ nō vltra xx. annos. vt. C. de falsa. querelā. hu. dicat q̄ vsq̄ ad millesimū & quādocūq̄ clarueriṅ crimina. vt. lxxxj. distin. quicūq̄. & distin. viij. qui cōtempta. xxiij. q. iij ecce. & qō dicit penitētia peracta: sed ante lata tñ sententia. ℨ. pri. q. v. ca. christiana.

religio multa soluit.

b ¶ Monasteriū. ex hoc loco videt q̄ quantūcūq̄ penitentiā quis teneat fuure si intret religionē ad illam nō tenet: quia religio soluit vinculū iuramenti. vt extra de iureiu. peruenit. Item soluit votū. vt extra de voto & vo. redemp. scripture. Item soluit vinculū obedientie. xix. q. ij. due. licet ergo a papa sit alicui iniunctū in penitētia vt eat romā vel aliquid huiusmodi faciat & intret religionē nō dicit trāsgressor. ille eñ dicit transgredi qui deserit maius ꝓ minori. vt. xx. q. iij. ꝓpositū. et. xvij. q. j. qui bona. ar. ad idem. J. de pen. distin. j. ℨ. his auctoritatib⁹. & hug. concedit. Alij dicūt q̄ tenet adimplere quod ꝓmisit: et qō iniunctū est ei in penitentia. nisi abbas dispenset secum. xviij. q. ij. c. nullam.

c ¶ Si forte. nō ponit dubitatiue. imo nota est assertionis. & est penit⁹ ſ. de pe. di. j. quādoquidem.

d ¶ Et grauius. visum eñ fuit maioris pene conuersari inter homines et hominū carere suffragijs q̄ pcul ab hominib⁹ solatiū hominū non sentire. C. de aposta. hi qui.

ille adulter mētitus est: post septez annos pnia[a] peracta dimittere eā per approbatā cām poteras si voluisses: occidere tñ eā nullaten⁹ debuisti. nō eñ vult deus mortem peccatoris: sed vt conuertat & ad pniam et viuat. Idcirco placeat tibi cōsiliū nostrū: & h[a] fac qō melī⁹ tibi leuiusq̄ videri poterit: miserere aie tue vt non sis tibimetipsi homicida. relique q̄ꝓpter te rogam⁹ hoc malū sclm qō te traxit ad tā īmanissimū pcti facinus. ingredere mōasteriū[b]. humiliare sub manu abbatis & multorū fratrū ꝓiecti bus adiut⁹ obserua cuncta simplici aio q̄ tibi fuerint imperata/si forte[c] ignoscat infinita mia dei pctis tuis: & refrigeret aiaz tuā pniusq̄ crucieris ppetuis flāmis. hoc leuius & melī⁹ tibi esse certissime scias. Sinautez publicā pniam pmanēs in domo tua vel i hoc mūdo vis agere qō peius tibi & duri⁹ et grauī⁹ esse non dubites: ita vt agere debeas exhortamur: vt omnibus diebus quibus penitere debes: vinū & omnem siceram[e] non bibas: carnez[f] nunq̄ vllo tēpore comedas/ ꝓterq̄ in pascha & in die natalis domini. in pane & aqua et sale penitentiā age. in ieiunijs: et in vigilijs: et oratio nibus: & elemosinis omni tē pore perseuera: armis nūq̄ cingere[g]: nec i quolibet loco litigare[h] ꝓsumas vxorē nūq̄ ducere[i]: concubinā nūq̄ habere: nec adulteriū cōmittere audeas. in balneo nunq̄ laueris[k]. in conuiuijs letantiū nunq̄ te miscearis. in ecclesia segregat⁹ ab alijs christianis post ostiuz et postes humiliter te repone ingredientiū et egredientiū suppliciter orationib⁹ cōmenda te cōtione corporis & sanguinis dñi cunctis diebus vite tue indignū te existimes[l]. in vltimo tñ exit⁹ vite tue die si mereris ꝓ viatico si sit q̄ tibi

Laicā an cōp hēdat nomie carnis.

suā ꝝimoniā disceptando ꝓponere quisq̄ publice penitēs: ſz ecclīasticū iudiciū debet adire. ℨ. xj. q. j. aliud supple & hic nisi in ꝓtia cā et cōtā ecclesiastici cis.

i ¶ Nunq̄ ducere. si tñ duxerit tenet matrimonium. arg. ℨ. eo. quicunq̄. alij dicunt contra vt no. J. eo. & de penitentibus.

k ¶ Nunq̄ laueris. nisi de necessitate. de conse. di stin. iij. peruenit.

l ¶ Existimes. Ergo videt q̄ magis peccat q̄ vxorē iterficit q̄ q̄ matrē: q̄ maior pnia imponitur hic vxoricide q̄ matricide in illo. c. latorē. qō & J. e. q. & sic maius est crimen arg. xxiij. q. j. nō afferamus. qō cō cedit h. nā dicit q̄ magis peccat q̄ seipz interficit q̄ alterū. xxij. q. v. si nō licet. vñ magꝭ peccat q̄ partē corporis interficit q̄ q̄ matrē. ꝓbat hoc etiā per illā auctoritatē. ꝓpter hoc relinquet homo patrē et matrē & adherebit vxori sue. extra de biga. debitū. Alij dicunt q̄ magis peccat q̄ matrē interficit q̄ vxorem: sed q̄ homines pniores sunt ad interficiendū vxores ideo ob hoc magis puniunt vt sic retrahāt a tali fatuitate. Uñ nō valet hec argumētatio: grauī⁹ punit̄ q̄ grauius peccant. & est si. in fornicatione notoria: licet eñ multa crimina sint grauiora tñ q̄ facili⁹ & fedius delinquit in hoc crimie q̄ in alijs: ideo durior pena in eo statuitur. arg. xxxij. distinc. ℨ. verum.

Corpꝰ dñi an possit etiā in fine q̄ꝺ busdā denegari.

a ¶ Uenialiter. Arg. q̄ eccha potuit corpꝰ et sanguinē dñi q̄ꝺ busdā etiā in fine ꝓhibere. ar. xxvij. q. j. impudicas. ar. disti. i. penitētes. cōtra ℨ. xxvij. q. vj. de his contra. ℨ. q. iij. si quis eꝑm aut presbyterū. ℨ. xiij. q. vlti. que situz est. nisi ꝑm ꝓcepta canonuz. Ad hoc dic q̄ quādoq̄ iure cōi cō petit dicitur cōcedi respectu misericordie & pietatiꝭ. arg. ℨ. xj. q. iij. qm. ff. de usufru. si extraneo. et in ceteris ca. hic signatꝭ. nam vniuerse vie dñi misericordia et veritas.

b ¶ Sāguis. id est pctm. vñ illud sanguis sanguinem tetigit. id est pctm. xliij. distin. ephesijs.

c ¶ Alieni. Argu. q̄ non impetrāt prelato subditoz malicia ex quo per eum non stat quominus corrigātur. arg. vij. q. j. ſ. cū aūt. ℨ. distī. xliij. ephesijs. ℨ. xlvij distinc. c. vlti.

Sz quod verius dicit.

d ¶ Nō licet. nam dicit lex q̄ vnū delictū ꝓpter aliud non minuit penam. vt. ff. de pu. de. li. l. ij. et est arg. q̄ in delictis cōpensatio nō admittit. arg. xiij. distinc. c. j.

e ¶ Quod nō licet scilicet occidere vxorem suam.

f ¶ Quod nō licet. ſz aliā ducere ea vinente.

homicidium q̄ꝺ adulterio.

g ¶ Adulteriū. sic q̄ ꝓmittit minꝰ malus vt enitet maius. ℨ. xxvj. q. ij. hi qui. ℨ. xxij. q. j. ca. vlti. ℨ. distin. lxxij. pbr. ℨ. pri. questione septima. quid ꝓtra. Solutio grauī⁹ est homicidiū q̄ adulteriū: sed ibi expone grauius: id est generali⁹. l. di. quia tua. vel turpi⁹ ratione inquinationis. xxxij. q. j. in cōiugio & nō est consilium vel preceptū quod hic dicitur: sed est comparatiua ꝓmissio que nō excusat a peccato.

¶ In ꝓmissis. ¶ hec est ḡra ps q̄stionis. In qua dicitur qō in sequēti capīo ꝓtinet. Johan. de fan.

h ¶ In ꝓmissis. sic intellige xxxj. q. j. hac ratione.

i ¶ Impendatur. ℨ. eo. interfectores.

k ¶ Licentiā. i. impunitatē. simile. xlv. di. qui sincera.

l ¶ Potestatē. nō si eā etiā male habuerit ni si per causas lege expressas puniꝝ i pecunia: q̄ xiij. ꝑs dabit ei tertiam partez donationis quā dedit ꝓpter nuptias vt in auc. vt li. ma. et auie. ℨ. si quis autez. col. vij. si aūt quis nō dedit dona ꝓpter nup. punitur in quarta parte totius sue substantie si ei⁹ substantia non excedit. ccc. aureos. si excedit dabit. c. au. C. ō rap. l. vl. Itē non dico q̄ ipimet debeant eis pniam iniungere: sed ꝓpellētur vt accipiant ab alijs. Sed nūq̄d laic⁹ idē pōt de vxore sua? dico q̄ nō: q̄ nō inuenio expssum: castigare tñ pōt eā. vt notaui. ℨ. vij. q. j. sicut alterius. Sed quare dicit q̄ pauper clerici seruiāt sibi. Dic q̄ respōdet tacite obiectioni. q. d. et si mulieres ligate

Uxorez clerico rum si peccēt q̄d iurꝭ

nō ꝓnt eis fuire: pauper clerici q̄ nō ꝓnt alios fuiētes hre fuiāt sibi vice mutua. Itē ꝑm p. nō poterūt illas recōciliare sibi: nisi nollēt. ꝓmoueri. arg. xxxiij. di. si cui⁹. Alij aūt dicūt nullū nō ꝺ spediri cui⁹ vxor cognoscit ab alio si ipe ñ ꝓfitiat ei⁹ adultio. vñ bñ ꝓnt eas recōciliare ēt q̄ ad carnis ꝓmercū nec eis i aliq̄ ꝓiudicat. qō tñ intelligaṫ ſz q̄ dixi. ℨ. xxxiij. di. si cui⁹.

a ¶ Itavt inuicē.arg.xij.q.j.dilectissimi.ar.xj.q.j. sicut enim.ar.distinc.xc.precipimus.

b ¶ Si seruitia.id est seruientes.

c ¶ Non cibos. et est hoc ppt enormitatē delicti. tñ ipam excōicatā non dz vitare.xj.q.iij. qñ multos qđ forte falsū ē.

¶ Nuncautez.

¶ Hec ē.v.pars q.in qua dicitur qđ hic z in sequēti.c.contmetur. Johan.de fan.

Hocipsum.

d ¶ Precepit id ē pmisit post septez annos.ē. dis.lxxxij.pbr.ē. sed ritas canonū est i penis in fligēdis: et pnie sunt arbitrarie. vt.xxvj. qōe. vij. tpa. z in his minor pnia est am plectēda. ff.ō ar bi. diē. pferre.ē. si plures. et.l.nō distinguem⁹. in prin.et distinc.l. eos vero.

v.ps.

Pnia septēnis est p mortali imponēda.

e ¶ Nā legif. lz oli pctm murmurationis non mulctaret morte hodie tamē repellit (vt dic. h.) a pmotōe. arg. xc.dist.alien⁹.q. nec omia nec sola.ē. vt notaui. liij.dis. multos. hic iserit vna rō quare septēnis pnia iponat: qz maria.ē.theologi aliā assignāt: vt sicut propter peccatum septiformis spūssācti gfam amisit: ita p pniaz septēnē eā recuperet.

Nueri.xij.c.

f ¶ Cui⁹ antiquior.si.ē.l.dist. dño sctō. i fi. vbi de hoc dixi.

g ¶ Usurpatū.id est vsu habitum.

h ¶ Ut maiorū.ē.xxij.q.ij.predicandum.

Pnie mēsura p canones nō ponitur.

i ¶ Excellētia.vt.ē.lxxxij.di. pbr.z.xxvij.q.j.deuotā.ē.xxij.q.j.si qs dederit. tñ oia ista sūt arbitrio sacerdotj.xxvj.q.vij.tpa. vñ canones nō ponūt mēsuram penitētie: sed oia hec arbitrio sacerdotis relinquūtur.vt.j.de peni.distinc.j. mensuram.

¶ De penitentib⁹. ¶ Hec ē.vj.ps.q.Jn q̄ querit vtrū penitētes solēnit possint ꝥhē: z dic q̄ non debēt nisi tifera eas cogētes: ita vt inuicem[a] sibi clerici pauperes auxilīū ferant si seruitia[b] nō habeāt cū vxorib⁹ autē ipis que peccauerant nō cibos[c] sumāt: nisi forte ad timorem dñi acta pnia reuertantur.

Hūc autē querit quare sacris canonib⁹ sit institutū vt post.vij. annos penitētes in pristinum statū reuocentur.

He his ita scribit Jsidorus ad Masonem episcopum.

¶ Quare sit institutuz post septē annos in pristinuz statum penitentes redire.

Hocipm q̄ canonū cūra post septē annos pnie remanere in pristinum statū pcepit⁹ z.ē. vt in tractatu ordinandox de lapsis: nō electione ꝑpuj arbitrij scti pres: sed poti⁹ ex snia diuini iudicij sanxerūt Nā legit[e] q̄ maria sororꝛ aaron pphetissa dū detractiōis aduersus moysen icurrisset delictū illico stigmate lepre pcussa ē. cūq̄ peteret moysesvt emū daret pcepit eam dñs extra castra septē dieb⁹ egredi: et post emūdationē rursus eā in castra admitti. maria q̄ soror aaron caro intelligit sacerdotj: que dū supbie dedita sordidissimis cogitationū maculat contagijs: extra castra septez dieb⁹ hoc ē extra collegiuz ecclesie.vij. annis ꝓiciat: vt post emūdationē vitioꝛ locivel pristine dignitatis recipiat meritū. z post pauca. ¶ Jn fi. aūt epse hoc adiscendū putauit vt q̄tienscūq̄ i gestis ꝓciorꝛ discorꝛ snia inueniat illi⁹ snia magis teneat cui⁹ antiquoꝛ[k] ꝓtioꝛ extat auctoritas. Hoc autē q̄q̄ de sacerdotibus videat specialit dictuz. gñaliter tñ de oibus penitētib⁹ oportet intelligi. ad imitationē nāq̄ illi⁹ dñice snie dauid de adulterio et homicidio reprehensus/ vni⁹ ebdomade ieiunijs in satisfactiōe admissi sceleris deo legit obtulisse. Hinc etiam ecclīastica ꝓsuetudine est vsurpatū[g] vt maiorū[h] criminū penitētia.vij.annoruz spacio ꝓcludat: nisi vl officij excellētia[i] vel criminū magnitudo vulgarē cōsuetudinē excedens (veluti dū ꝓtra naturā hūane societatis parētibus vel liberis vel alijs eiusmodi psonis ipudice ad herem⁹/vel dū relicto naturali vsu ꝓtra naturā more sodomitico fornicamur/ vl vsq̄ ad coitū brutorū aialium plabimur) pmissum spaciuz transcēdere cogat. De penitētibus[k] q̄q̄ querit: an eis gñaliter post pniaz pactam cōiugia cōcedātur. gñaliter enī canonica auctoritate phibentur penitētes ad secularem militiā redire vel matrimonia contrahere.

Penitēs solēniter an post sit post ea mrimoniū ꝥhē.

ij.Re. xx.

vj.ps.

Wat. iij.a.

¶ Penitentes matrimonia cōtrahere phibentur.

De his ꝓo nō icōgrue dilectio tua sedē apostolicam credidit consulendā: qui acta penitētia tanq̄ canes z sues advomitus priscinos z volutabra redeūtes z militie[a] cingulū z lubricas voluptates/ z noua ꝓiugia/ z inhibitos denuo appetiue re ꝓcubitus: quoꝛ imprōfessam cōtinētiā generati post absolutionē filij ꝑdiderunt[b] de quibus quia tam suffugiū nō habēt penitendi/id durimus decernendū vt sola intra ecclesiā fidelibus oratōe iungant[c]. sacris misterioruz celebritatib⁹ (q̄uis nō mereant) intersint. a dñice aūt mēse conuiuio segregenk vt hac saltez districtione correcti. ipsi in se sua errata castigent: et alijs exemplū tribuant quatenꝰ ab obscenis cupiditatibus trahank. quib⁹ tamē (quoniā carnali fragilitate ceciderunt) viatico munere cū ad dominū ceperint ꝑficisci: per ꝓmunionis gratiā volumus subueniri. quā formā z circa mulieres[b] que se post penitētiā talib⁹ polutionibus deuinxerunt esse seruandā censem⁹. Sed qz timore soluēdi cōiugij nōnulli ad penitētiā accedere differunt: vel ꝑpter lapsuz adolescētie quē formidant: penitētie remediū suscipe negligunt/ ideo auctoritate canonica ꝓmittik eis vl cōtracta mrimonia retinē: vel alia cōtrahē[c]. Uñ Leo papa Galerio epo tripolitano scribit

Penitentes solēniter an post sit ad honorem redire.

¶ Exidulgētia ꝓiugia post pniam legitimā nō negētur.

Audiuimus[a] a quibusdā qz in vestris diocesibus ac finibus xpianoꝛ cetus leui occasione se subtrahunt penitētie iugo: dicētes qz si pniam agim⁹/ ꝓiugij de bem⁹ relinquere copulaz: in quo errāt z de veritatis calle discedūt: qz ꝑ oibus illicitis penitētiā vnusquisqz xpi nois cultor sustinere ac peragere summope debet dicēte dño. Penitētiā agite: approꝓiquabit em regnū celorū. ꝓiugiū ꝓo legitimū nulli orthodoxoruū pniaz sustinēti soluere licet. z infra. Sacris eos vos expedit eloqis edocere: vt ab erroris eripiātur caligine: z licitis copulatiōibus iuncti: de oibus illicitis pniam agere ꝓcurent.

Item Leo papa.iiij.

¶ Propter lapsuz iuuenilis incōtinētie nō negenk penitentibus licita cōiugia.

In adolescētia[a] ꝓstitutus si vrgente aut metu[b] mortis aut captiuitatis periculo: pniam[c] gesserit: et postea timens lapsuz incōtinētie iuuenilis copulā vxoꝛ elegerit ne crimē fornicatio

f Audiuim⁹. Si hoc capi. itelligas de priuata penitētia planū est. si ō publica tūc loquik ō matrimonio iam contracto.

g In adolescentia. hoc capi. dupliciter ꝓt intelligi. Primo de eo soluto q̄ egit solēnē pniaz ꝑ aliq̄ dictoꝛū criminū: post ꝥhit. z scōm hoc facit Greg. mētionem de hoc. ē. eo. interfectoꝛes. nec fit hoc. j. e. antiq. sed de alia constitutione Leonis quā nō habem⁹ cuz illud antiquī de ꝓiucto in matrimonio intelligatur/ q̄ tale q̄d cōmisit ꝓpter qđ erit solennez pniaz. ꝑ aliq̄ ꝑdictoꝛ criminū. de q̄ibi ōr q̄ debeat vti vxore sua q̄usq̄ possit seruare cōtinētiaz. Uel ꝓt intelligi de iā ꝓiucto: z ꝝ hoc fit de hoc mētio. j. e. antiq. fz de q̄ fit mētio. ē. e. interfectoꝛes. iteruz nescimus. Scōs casus repugnat illi lre copulam vxoris elegerit: sed expone ibi. i. egerit ōbitū carnale. posz tamē intelligi illud. c. antiq. z illud interfectoꝛes q̄ facerent ambo mentionez de hoc in adolescentia: ita sz q̄ illud antiq̄ intelligak de ꝓiugēda. et ꝝ hoc lra posita i. c. antiq: ita dz exponi coniugatus. i. cōiugendus redeat ad pristinū coniugiū. i. ꝓtrahat ꝓiugiū qđ antea ꝥhere potuisset iure si nō peccasset: sed nūc ex dispensatione. Jo.

Mortis.

g ¶ In adolescētia. Ar. q̄ rōne erat facil⁹ dispensat. l. di. penitētes. xxxv. q. vj. si duo.

h ¶ Metu mortis. Cū volebat esse in bello. nō itelligę ꝓ infirmitate. arg. xxvj. q. vij. c. j.

i ¶ Penitentiā. i. nō expleank septē anni cōputato primo: ex quo penitens cepit agere penitentiam.

k ¶ Pniam. Ar. cōtra. ē. i. di. penitētes. ibi em dicit

¶ De penitentib⁹. hic mouet magr quādā incidētē questionē an post solēnez pniam possit contrahi matrimoniū? Et tres sunt opini. de solēniter penitētibus. quidaz dicūt q̄ nullus solēniter penitens potest contrahere nisi ex dispensatione. j. eo. antiqui: qz intelligitur vouisse. z sic intelligunt ca. j. eo. de his. penitens em semp vi uit sub regla ecclesiastica. vt de pe. distic. v. ꝓtra riuz. h. ꝓo dicit q̄ quilibet penitens pōt contrahere nisi in tribus casibus. puta ꝑ vxoricidio. vel nisi inunctū hoc sit ei nomine pnie: vel ꝓ raptu sponse alteri⁹: vel ꝓ incestu. adhuc tñ excipit adolescentes q̄ (vt dicit) de iure cōi pōt contrahere. iō autē in tribus his casibus ꝑhibetur qz in his ꝓtamnat mrimoniuz. Alij tñ ponunt v. casus in q̄bus post solēnem penitentiā nō licet ꝓtrahere. vnus est ꝓ incestu. vt xxxij. q. vij. si qs viduā. Jtez ꝓ vxoricidio. ē. e. interfectoꝛes. Jtē ꝓ raptu sponse alteri⁹. xxvij. q. ij. statutum. nec ꝓtradicit. xxxvj. q. ij. tria. naz ibi illa nō erat sponsa. Jtē ꝓ cōcubitu cum monialī. xxvij. qō. j. vt lex. Jtē ꝓ homicidio presbyteri. vt extra de penitē. et re. qui

vj.ps.

Penitentes matrimonia cōtrahere phibentur.

De his ꝓo nō icōgrue dilectio tua sedē apostolicam credidit consulendā: qui acta penitētia tanq̄ canes z sues advomitus priscinos z volutabra redeūtes z militie[a] cingulū z lubricas voluptates/ z noua ꝓiugia/ z inhibitos denuo appetiue re ꝓcubitus: quoꝛ imprōfessam cōtinētiā generati post absolutionē filij ꝑdiderunt[b] de quibus quia tam suffugiū nō habēt penitendi/id durimus decernendū vt sola intra ecclesiā fidelibus oratōe iungant[c]. sacris misterioruz celebritatib⁹ (q̄uis nō mereant) intersint. a dñice aūt mēse conuiuio segregenk vt hac saltez districtione correcti. ipsi in se sua errata castigent: et alijs exemplū tribuant quatenꝰ ab obscenis cupiditatibus trahank. quib⁹ tamē (quoniā carnali fragilitate ceciderunt) viatico munere cū ad dominū ceperint ꝑficisci: per ꝓmunionis gratiā volumus subueniri. quā formā z circa mulieres[b] que se post penitētiā talib⁹ polutionibus deuinxerunt esse seruandā censem⁹. Sed qz timore soluēdi cōiugij nōnulli ad penitētiā accedere differunt: vel ꝑpter lapsuz adolescētie quē formidant: penitētie remediū suscipe negligunt/ ideo auctoritate canonica ꝓmittik eis vl cōtracta mrimonia retinē: vel alia cōtrahē[c]. Uñ Leo papa Galerio epo tripolitano scribit

¶ Exidulgētia ꝓiugia post pniam legitimā nō negētur.

Audiuimus[a] a quibusdā qz in vestris diocesibus ac finibus xpianoꝛ cetus leui occasione se subtrahunt penitētie iugo: dicētes qz si pniam agim⁹/ ꝓiugij de bem⁹ relinquere copulaz: in quo errāt z de veritatis calle discedūt: qz ꝑ oibus illicitis penitētiā vnusquisqz xpi nois cultor sustinere ac peragere summope debet dicēte dño. Penitētiā agite: approꝓiquabit em regnū celorū. ꝓiugiū ꝓo legitimū nulli orthodoxoruū pniaz sustinēti soluere licet. z infra. Sacris eos vos expedit eloqis edocere: vt ab erroris eripiātur caligine: z licitis copulatiōibus iuncti: de oibus illicitis pniam agere ꝓcurent.

Item Leo papa.iiij.

¶ Propter lapsuz iuuenilis incōtinētie nō negenk penitentibus licita cōiugia.

In adolescētia[a] ꝓstitutus si vrgente aut metu[b] mortis aut captiuitatis periculo: pniam[c] gesserit: et postea timens lapsuz incōtinētie iuuenilis copulā vxoꝛ elegerit ne crimē fornicatio

tur in cōstitutione q̄ si cōtraxerint separent. qđ credo verū. ad hoc facit extra de ꝥben. significatum.

De his vero. Casus. hoc cap. pōt intelligi de penitēte solēniter ꝑ aliquo predictoꝛ criminum et tūc dic ꝑfessam. i. continentiā male ꝑfessam. i. non seruatam. Et q̄ postea dicit non habēt suffugiuz penitēdi verum est q̄ solēnis penitētia nō iteratur. l. dicti. ē. pōt licz ergo innuat cōtrariū. j. de pen. dist. iij. ē. ex p̄sona. pōt etiam hoc cap. intelligi de his q̄ votum emiserūt: et post cōtraxerunt: nec tenuit matrimoniū: et tunc dicit imprōfessam. i. male profess am. et dic q̄ non habent suffugium penitendi. i. contra profession ez suam veniendi. omnia alia plana sunt.

Penitens solēniter an post sit ad honorem redire.

a ¶ Et militie Sed nunqđ ita generaliter verūz est q̄ solenniter penitens nō ꝺbeat redire ad cingulum militie: dicūt quidaz hoc esse consiliū non autem ꝑceptum. et ita intelligunt de pe. distī. v. falsas. hic alij intelligunt in eo casu tñ cum eis hoc iūgik i pnia Alij dicunt istud tñ esse intelligēdum qñ solēnem agit pniaz ꝑ crimine in militia cōmisso. z hoc innuit illu. c. falsas.

b ¶ Prodiderunt. si. lxxxij. di. ꝓposuisti. ē. dist. xxviij. priusq̄. C. de epi. audi. nēo.

c ¶ Jniungantur. de pe. distinc. v. si qui vero.

d ¶ Et circa mlieres. ar. q̄ solēnis pnia iūgik feliscet z viris. arg. l. di. penitētes. j. e. q. antiqui. et. q. v. penitentiā. ē. xxvij. q. j. ꝗginib⁹. z. c. si qs sacro. j. e. c. j.

e ¶ Cōtrahere. quātū ad hoc vt tatur matrimonio iam cōtracto/ nō est permissio: licet forte ita intellexit Gratianus. Jo.

f Audiuim⁹. Si hoc capi. itelligas de priuata penitētia planū est. si ō publica tūc loquik ō matrimonio iam contracto.

g In adolescentia. hoc capi. dupliciter ꝓt intelligi. Primo de eo soluto q̄ egit solēnē pniaz ꝑ aliq̄ dictoꝛū criminū: post ꝥhit. z scōm hoc facit Greg. mētionem de hoc. ē. eo. interfectoꝛes. nec fit hoc. j. e. antiq. sed de alia constitutione Leonis quā nō habem⁹ cuz illud antiquī de ꝓiucto in matrimonio intelligatur/ q̄ tale q̄d cōmisit ꝓpter qđ erit solennez pniaz. ꝑ aliq̄ ꝑdictoꝛ criminū. de q̄ibi ōr q̄ debeat vti vxore sua q̄usq̄ possit seruare cōtinētiaz. Uel ꝓt intelligi de iā ꝓiucto: z ꝝ hoc fit de hoc mētio. j. e. antiq. fz de q̄ fit mētio. ē. e. interfectoꝛes. iteruz nescimus. Scōs casus repugnat illi lre copulam vxoris elegerit: sed expone ibi. i. egerit ōbitū carnale. posz tamē intelligi illud. c. antiq. z illud interfectoꝛes q̄ facerent ambo mentionez de hoc in adolescentia: ita sz q̄ illud antiq̄ intelligak de ꝓiugēda. et ꝝ hoc lra posita i. c. antiq: ita dz exponi coniugatus. i. cōiugendus redeat ad pristinū coniugiū. i. ꝓtrahat ꝓiugiū qđ antea ꝥhere potuisset iure si nō peccasset: sed nūc ex dispensatione. Jo.

Mortis.

g ¶ In adolescētia. Ar. q̄ rōne erat facil⁹ dispensat. l. di. penitētes. xxxv. q. vj. si duo.

h ¶ Metu mortis. Cū volebat esse in bello. nō itelligę ꝓ infirmitate. arg. xxvj. q. vij. c. j.

i ¶ Penitentiā. i. nō expleank septē anni cōputato primo: ex quo penitens cepit agere penitentiam.

k ¶ Pniam. Ar. cōtra. ē. i. di. penitētes. ibi em dicit

Pnia solēnis non de facili iuuenib⁹ imponi tur.

q⁹ solēnis penitētia nō de facili inuenib⁹ imponēda est.nō est cōtra:quia illud bene cōcedo.

a ¶ Regulā.finis huⁱ⁹.c.facit .p his qui dicunt q⁹ nec etiā iuuenis cōtrahere pōt.arg.ꝫ. interfectores hu.vero Lau.ꝫ War.q̄ dicunt q⁹ iuuenis de iure cō

munī pōt cōtrahere: exponunt litterā non regulā.constituim⁹.i. non dicim⁹ aliq̄d q̄ō erat ius cōe ante hoc: immo cōtra ius cōeiq̄ ꝺ iure⁹munt nec adolescens poterat cōtrahere ante hoc.

b ¶ Estimamus.ꝑstituendo scilz q⁹ modo tolerabilius est:q̄ eius contrariuz cōstituendo⁹tra ius cōmune.

Pomerio in ꝺicto iēꝺicit ciuitas

Uasallus pōt seruire q̄ñq̄ p substitutum.

Pniaz a papa ipositā

Atoiē.

¶ hec est viij.pars q̄stiōis. In qua dicitur q̄ liter pūtur matrida.Jo.de fan.

c ¶ Nisi pius Ar.concesso maiori inhiberi minus.ar.l.dist.ca. placuit. ar.xvij. q̄st.iiij.miror. et extra de torneac.j.Argu.contra xcv.dist.illud. et qui indignus est nunoze/ et maori.ff. de senato.q̄ indign⁹.ꝫ cui in terdicitur pome rium ciuitatis ꝫ ipa ciuitas.ff.de ser.expor. cui.

d ¶ Arma.amittit ergo feudum cū dominū iuuare non possit et sibi hoc imputet: q̄ ex culpa sua hoc damnuz icurrit.xv.q. j.sanc. ar.xvij.q. iiij. vxor.ff.de re. iur.q⁹ q̄s ex culpa.ꝫ hoc est verū nisi feudum tale sit in q̄ aliū seruire possit: tunc em̄ seruiat ꝑ substitutū.C.de epi.ꝫ cle.q̄sq̄s.et. xciij.

e ¶ Ad vesperā.J.de ꝑse.dist.j.solent. [di.valde.

f ¶ Cōuersionē.pōt g̃ eps cā cognita relaxare de pnia quā papa imposuit.eadē rōne ꝫ clericus de ea quā epus imposuit:sed dic q⁹ papa licentiā dedit de hoc.Item nūquid ille cui papa penitentiā imposuit potest potest ingredi monasteriuz:sic.ar.ff.eo. admonere. et de pe.dist.v.si qui.

eps ex cā relaxare.

SJ quis cū duab⁹ ¶ hec est. viij.pars.q.in qua ꝓbat q⁹ oēs incestuosi ꝫ homicide si cōtrahāt tenet.Jo.ō fan.

Incestuosi an possit matrimoniū ꝺhere.

g ¶ Pniam. hec est opi.quoꝝūdā q⁹ q̄libet incestus nisi i adolescente impedit mātimoniuz.xxx. iiij.q.ij.c.pe. potest tn eps ꝺare licētiā incestuosoꝝ vt ꝺhat dispēsatiue:alis cōtra hēdo nichil agit verūtamē videat eps cum quo dispēset: q̄ cum eo tātū ꝺz dispēsare q̄ continere non pōt.sed qualiter hoc constabit epo⁹ ꝑ famaz vicinoꝝ. ex. qui cle.vel vo.significauit.

viij.pl

h ¶ Uxoreꝫ.ē. xxvij.q.ij.q̄ ꝺormierit.J.ē. pri. q.viij. ꝓcubuisti. cōtra.sol.hic igrās ibi sciens fuit.vel hic loquit de illis quarum neutra fuit vxor vel sponsa. ꝺ.ſz hec so.reꝓbat p illud.J.xxxv.q. iij.si quis cū matre: q̄ illō ꝺe simplr.vel hic de dispensatione ecclesie vel lenitate mic:ibi de rigore.

Dispēsat q̄ñq̄ ivno mātrimonio et nō in secundo.

i ¶ Jquis.

¶ percutiť.nisi admonitus penitueret.xj. q.iij. certum.

k ¶ Silr.xxx. q.j.omnis.ar.liij. ꝺi.ponderet.

ix.ps.

¶ Quos enim.

¶ hec ē.ix.pars q.scōm Jo.de.f.

l ¶ Quos em̄.Gra.nō intelligens ca.seq.ꝫ ꝺecept⁹ est.arg.illius.c.xxxiij.q.ij.si quis necessitate.ꝫ.C.de repu.l.j.si ſubuertit hoc.c.ꝫ.ſ.seq.ac si esset alia causa ꝑter fornicationem: ꝓpter quā quis ab vxore valeat separari vt deportatio.

s ¶ hoc aliter.non est verum q⁹ aliter:sed hoc dicit vt indicat sequens ca.

b Quos deus. ¶ Absq̄ ratione.Per hoc ca. solue generale illud.xxxj.q.j.quod si dormierit.ꝫ.iij. q.v.consuluisti.

c ¶ Nō enim hō separat/sed lex.sile.xxiij.q.v. si homicidiū. immo et per maleficium corp⁹ vīri efficitur ꝓncipis. ar. ff.de.c. ꝺomm.per totū.

Mat. p.a.

Antiqui.

¶ hec ē.x. pa. q. i qua gradit ad penitētes. Jo. de fan.

d ¶ Antiq. Si intelligas hoc capitu. de mātimonio cōtracto.tūc est hic argu.ꝓ illis qui dicūt q⁹ solēnit penitens intelligit vouere. Si intelligas de mātimonio cōtrahēdo tunc ex pone redeat ad pristinum coniugium.i. quod cōtraxit post penitentiam a quo p suggestionē alicuoz recesserat

x.ps.

Item habes hic q⁹ q̄ñq̄ dispensatur in vno matrimonio: nō tn in scō: sicut dispensat in vno ꝺmne non tn in secundo. vt.xij.ꝺi. nosq̄suetuꝺinē.

e ¶ Sentētia. id est q̄stio.ſz ubi sit ꝺicti J. in adolescentia.

f ¶ Sñaliter.i. nō q⁹ añ hoc eēt ius cōe ꝓut ꝺixi i ca. in adolescētia.

g ¶ Indultum.a leone papa.

h ¶ Unus eorum. penitens.

i ¶ Superstiti.id est penitenti.

k ¶ Transire.Arg.q⁹ sublato impedimēto id ꝺebet fieri quod eo impediebatur ne fieret.

l ¶ Absolutionem. id est penitētiam per quā habet absolutionē.id est quia nō peccauerit.

m ¶ Ita videlicet.j.in adolescentibus.

n ¶ Ordinatio. Nō q⁹ ordinatio ista attēdit circa hoc vtrū adolescētib⁹ ꝺebeak indici penitentia solēnis non.vtrū ꝺebeat cōtrahere. q̄ de iure cōmuni possunt.vt.ſ.eo ꝺem de adolescentia.

o Js breuiter. ¶ Aliquantulum. quia forsan quasdam incidentes questiones et soluit.

Vtrū. ¶ hec ꝺi.pōt ꝺiuidi i.ix.ptes. Qua ꝺiuisio ꝓut ꝓma subdiuidit i septē ptes. In pma ꝓbat q⁹ i sola cordis ꝓtritione ꝺimittitur pcta.ꝫ hoc ꝑm Jo.de f.ꝫ ꝓbat p.v.ca. vsq̄ ad.c.se.si q̄s nō ꝺicā/vbi incipit.ij.ps.huius pme partis. Tertia pme pt⁹ ibi Cōtra. Quarta pme pt⁹ ibi Aut fctā. Quinta pme part⁹ ibi Cogitatio. Sexta pme ptis ibi Ex concilio. Septia pme pt⁹ ibi hoc idē. Jo.ō.f. p ¶ Utruz. q⁹ mētionē fecerat ſ.ō pnia.ſ.e.q. ij.admonē: ideo hic tractat ō ea vīta cū mātimoniū sit pncipalis sacrāmētū laicorū:ſz in mioꝝib⁹ ordinib⁹ licite cōtrahāt. q⁹ tn laicis solēnis pnia ꝺz iponi.vt.l.ꝺi. cōfirmāduz:ſz nō h tractatū inserit de ea i tractatu mātimonij.cum.ꝫ ipa sit sacrāmētū. nā i veteri testamēto incepit etiā ab adā.vt.j. e. serpēs. Uideū ē g̃ q̄ꝺ sit ipa ꝫ vñ ꝺicat.ꝫ q̄ sit satisfactio q̄ attēꝺātur in ea. q̄ sint necessaria.ō mō agēꝺi in isto tractatu. Et q̄ꝺ ipsa sit hēs.J.ꝺi. iij.pnia. Dicitur em̄ pnia a penitēdo.J.e. ꝺi. tres sunt act⁹.ꝫ j.ꝺi. iij.in tātū. Quid sit satisfactio habes.J.ꝺi.iij.satisfactio. Attēꝺū aūt in ea.vij. Persona videlicet.ō.xlj.ꝺi.nō cogant. Cā. vt.xxiij.q.v.excōicatoꝝ. Itē locus/tps.qualitas:et quātitas.J.e.ꝺi.v.cōsideret. Itē euent⁹.vt.xv.q.j.illa. In pnia tria sūt necessaria.scz cordis ꝓtritio:oris cōfessio:ꝫ operis satisfactio.J.ꝺi.iiij. perfecta: sed tn cū facultas non supperit sufficit cordis ꝓtritio.arg. xlv.ꝺi.ꝺue. Modus agendi talis est.In pma ꝺi.tractať:an sola cordis ꝓtritio ꝺeleat pctā. vl pctm̄ post contritionē. Baz.ꝺixit q⁹ sola cordis contritio nō ꝺeleat pctm̄ vbi copia sacerꝺotis habeak. ar.J.e.c. ylt. et in hoc videť.ō. ꝺeclinare inducēꝺo ca.illud.licet in precedēti.ſ.ꝺicat hoc esse lectoris arbitrio relinquendū. Sed quicq̄ ꝺicat. Baz.ꝺic q⁹ nec cordis cōtritione:nec oris ꝑfessione peccata ꝺimittuntur:sed tm̄ gr̄a ꝺei.ꝺe cōse.ꝺi.iij.nemo tollit. sed ipsa cordis

in ꝫ xxxiij q⁹ quidā

Pnia circa multa attēꝺēda.

Petā vtrum ꝺeleatur sola ꝓtritione.

cõtritio signũ est pctã eẽ dimissa. sicut exterior satisfactio ẽ signũ cordis ꝓtritiõis. gra eñ ꝓcedit ꝓtritionẽ. ar. J. e. nõ põt ds: ꝓtritio remissionẽ. vñ remissio ẽ attribuẽda gre q̃ est cã cause. Alij dicũt pctã ꝑ ꝓtritionẽ dimitti q̃ ad culpã nõ ad penã. vt i glosa vtiq.

Pnie tractatus septẽ distinctionel cõtinet.

Tertij dicũt cõditionalem fieri remissionez per cordis ꝓtritionẽ Jn. ij. di. tractat an charitas semel habita possit amitti. In tertia an pnia reiterari possit. In quarta: an pctã semel dimissa redeãt. In quinta ds modꝰ debeat obseruari in imponeda ea ⁊ accipienda. In sexta: cui ds ẽbeat cõfiteri. In septima an penitẽtia tumore mortꝭ accepta sit fructuosa. Ideo autez in. vij. di. hunc tractatũ diuisit q̃ septenariꝰ numerus perfectus est. argumẽtum. xxxij. q. j. nuptie.

creta[a] satisfactiõe absq̃ oris cõfessione ds̃z possit deo satisfacere) redeam[a]. Sũt[b] eñ q̃ dicũt quẽlibet crimis venia sine ꝓfessione eccl'e ⁊ sacerdotali iudicio posse promereri. Iuxta illõ Ambrosij super Lucam.

Luce xxiij. ℊ

Petrus doluit ⁊ fleuit q̃ errauit[c] vt hõ: non inuenio q̃d dixerit[b] scio q̃ fleuit: lachrimas ei[ꝰ] lego: satisfactionem[c] non lego[c]. Item Johan. chrisostomus.

Lachrime[ꝰ] lauant delictũ quod[b] pudor est in. vij. di. hunc tractatũ diuisit q̃ septenariꝰ numerus perfectus est. argumẽtum. xxxij. q. j. nuptie.

a Secreta. vtiq̃ sola cordis ꝓtritiõe delet pctm̃ vt J. e. magnã. sed pena debet. vt. l. di. si ds ꝓpostera. et hoc vez. est si ꝓfessio nõ ꝓtenat. cũ adhiberi põt als primũ pctm̃ iputat J. e. dis. agite imo cõtritꝰ nõ est si ꝓfiteri ꝓtenit. vt. xxxij. q. j. c. vl. b ꝓse. di. iij. ñ dubito.

Cõtritio sola an tollat peccatũ.

b Sũt. alij aũt negãt. dicũt eñ q̃ sicut tribꝰ modis deũ offendim[ꝰ] cordẽ. ore. ⁊ ope. ita tribꝰ modis ei satisfaciendũ est J. di. iij. pfecta. vñ dicũt tria hec esse necessaria cordis ꝓtritionẽ: oris ꝓfessionẽ: ⁊ opis satisfactionẽ. auctes aũt q̃ dicũt pctm̃ dimitti sola cordis cõtritiõe asserũt ipi intelligẽdas esse cũ articul[ꝰ] necessitat. excludit oris ꝓfessionẽ. s. cũ aliqs ꝓterit ⁊ morte ꝓuenit. vel aliq̃ alio iusto impedimẽto hoc facere ipedit. Alij dicũt inf ds ẽ. p. mãducatoꝛ ꝓditionalẽ fieri remissionẽ p cordis ꝓtritionẽ J. di. iij. sane cauendũ. Hic dicit sola cordis ꝓtritione pctm̃ dimitti adulto cuilibet J. e. magna si ho ꝓterit et ꝓponat ab aliꝭ abstinẽ ⁊ illud ꝓfiteri: ⁊ de illo satisfacẽ fm iudiciũ eccl'ie: ⁊ si nũq̃ sequtur oris ꝓfessio vl opis satisfactio pctm̃ tñ iã dimissũ nõ redit ꝫ peccat mortaliter si põt iuxta ꝓceptũ eccl'ie ꝓfiteri ⁊ ope satisfacẽ ⁊ nõ satisfaciat. ar. J. de ꝓse. di. iij. nõ dubito. Auctes q̃ dicũt sine cõfessiõe ⁊ opis satisfactiõe pctm̃ nõ dimitti intelligũt de iteriori ꝓfessiõe. q̃ ẽ recognitio pcti vel ꝓpositũ ꝓfitẽdi vel gra q̃ sic hõ disponit vt recognoscat ⁊ velit ꝓfiteri si loc' ⁊ tps affuerit: ⁊ de iniuria satisfactiõe q̃ ẽ interior dolor ⁊ amaritudo alie de q̃ habes J. di. iij. satisfactio. ⁊ J. e. ℌ. his auctib[ꝰ]. ℌ aũt agit de exteriori: q̃ ipa necessaria ẽ: si adhiberi põt. sed ad q̃d cũ iã pctm̃ sit dimissum ꝓtritionẽ ꝑter cõfessionẽ ⁊ solu. hec fit ad hũilitatẽ ⁊ iusticiã exercẽdã J. di. iij. ꝓductior. ⁊ vt satisfaciat eccl'ie quã lesit: ⁊ vt ipse et alij reddant cautiores: si tñ subtiliter intueamur gre dei non cõtritioni ẽ attribuẽda remissio pctoꝝ. vt dixi. in pn. et notaui. J. e. ℌ. dixi cõfiteboꝛ et in ꝓma

c Petrus doluit. Quia errauit. maz ideo q̃ hõ facile corruit. J. distinc. iij. ille rex.

d Quid dixerit. et forte cõfessus est: vel cui ꝓfiterẽt cuꝫ oẽs a fide recessissent/vel forte tunc nõ erat facta institutio ꝓfessionis que modo est. Aliã rationem assignat Gra. J. e. ℌ. his auctoritatibus.

Confiteri[i]. Item ꝓpheta. Sacrificiũ deo spũs cõtribulat[ꝰ]: coꝛ cõtritũ[k] et humiliatum deus nõ despicies[l]. Item dauid. Dixi ꝓfitebor[m] aduersum me iniusticia meã dño: et tu remisisti impietatez[n] pcti mei. Q. 6 aug. exponẽs ait.

Magna pietas dei: vt ad solã promissionẽ[o] peccata dimiserit[p] nondum pronunciat oꝛe et tamen de us iam audit in corde: quia ipsum[q] dicere quasi quoddã pronũciare[r] est. votum enim

e Satisfacti onem. interiorẽ: als cõtra. ℌ. l. di. vt ꝓstitueretur.

ꝑs. l.

f Non lego. et ita itelligitur omissum q̃d non inuenit expressum. xxiij. q. ij. legat. ff. de ver. obli. q̃cq̃d. Arg. contra de consecr. distinc. iij. q̃n a hierosolymis.

Psal. xxxj.

g Lachryme Interiores. i. in quo habet tantã erubescẽtiam vt ad lachrymas veniat occulte: etiaz non coraz sacerdote.

h Quod. i. quia J. e. quem penitet. quia pars est penitentie erubescentia: vt ibi. vel ad litteram.

i Cõfiteri. in publico cũ sit occultũ: vel q̃ cũ pudore ⁊ verecũdia confitetur q̃s q̃ semp debet fieri: q̃ pars ẽ penitẽtie erubescẽtia. vt J. e. quẽ penitet.

k Sacrificium. Contritum: non est contritus: si confiteri contẽnit. xxij. q. j. c. vlti. J. de consecr. distinc. iij. non dubito.

l Non despicies. i. acceptabis sicut sacri. nõ censent canones. i. prohibent. ij. q. v. consuluisti.

m Dixi confitebor. Uenia eñ non ꝓceditur nisi ꝓpenitẽti. xxiij. q. ij. legatur. sicut iuramẽtus non remittitur nisi iurare uoleꝛti. ff. de iureiu. remittit. nec ei imputatur: licet cõtrarium acciderit. ff. de an. lega. meuia. argu. xliij. distinc epheſijs.

n Impietatẽ. hoc exponit Gra. J. e. similiter.

o Magna. Promissionẽ. i. volũtatẽ ꝓfitẽdi. hu.

p Dimiserit. Remissio peccatoꝝ ꝓcedit cordis ꝓtritionẽ. non eñ põt quisq̃ vere ꝓfiteri nisi habeat pr' fidẽ ꝑ dilectionẽ cooperantẽ. dicunt ergo pctã dimitti ꝑ ꝓtritionẽ: hoc est ꝑ id q̃d facit cordis cõtritionẽ. i. per charitatẽ. Et nota q̃ hec ois simul sunt tpe/iustificatio: ꝓtritio: dilectio: remissio: sed q̃dã tñ ex his naturaliter ꝓcedũt ⁊ prioꝛa sunt natura. necesse eñ habeo itelligere q̃d pr' q̃s habeat gram q̃s ꝓterat. ꝓcedit ꝑ gra sequtur dilectio: qm̃ q̃ gram hz diligit J. eo. oẽs. sequit ꝓtritio q̃ eñ diligit ꝓterit: sequitur remissio. q̃ eñ conterit ei remittitur. Johan.

Contrito dilectio iustificatio ⁊ remissio simul sunt.

q Ipsum. id est quod vult confiteri.

r Pronũciare. ℌ. xvij. q. ij. nos. votũ eñ ꝑ opere putat. vt ℌ. ⁊ J. di. vj. i pn. ⁊ J. q. v. q̃d deo: hoc tñ nõ ẽ simplr vez. nã i q̃busdã casib[ꝰ] ẽt i bono plꝰ ẽ ad fctm̃ quentre vt i baptismo J. ẽ ꝓse. di. iij. sine pnia. nã ibi plꝰ valz baptism[ꝰ] q̃m cordis ꝓtritio. Jtẽ i eucharistia: q̃z ꝑ assũptionẽ eucharistie delẽt venialia q̃ ñ sit ꝑ volũtatẽ accipiẽti. J. e. ẽ ꝓse. di. ij. iterat. Jtẽ i ꝓfessiõe ipi sacẽdoti faciẽda: cũ erubescẽtia ipa i pñtia sacerdoꝝ ps sit pnie. J. e. quẽ penitet. Jtẽ i martyrio. ar. J. di. vij. null[ꝰ] dicyt no. i glosa illa hoc tñ q̃ statim sequtur

Uoluntas ẽt i bonis reputat pro facto.

s Pro ope. vbi deest tps operãdi ita remunerat q̃s ꝑ sola volũtate sicut ꝑ ope. ⁊ idẽ ẽ in cõtritiõe cũ deest tps ꝓfitẽdi. ⁊ ad hoc sczt sola volũtas ꝓtritio sufficiat sine ꝓfessiõe oris inteꝛdit. pbare p leges sequentes: in quib[ꝰ] ostẽdit q̃ sola volũtas sufficit ad dãnationez. et est silẽ per contrariũ.

Uotus ẽt pro ope sit reputatum. ij. ps. pume

b Reputat. hoc tñ in bonis. iz. ar. J. J. e. di. ⁊ si cui. vbi facultas deest J. e. ℌ. sil'r. als plꝰ facit qui opat. fallit tam hoc i voto ꝓfitẽdi q̃z nõ ita cito absoluitur sicut absolueret a sacerdote J. e. quẽ penitet. in fi. ivo virginitatẽ q̃ ad aureolaz ar. xxxij. q. v. si pauius. Jtez in casu sez in cautiõe iudicio fisti. ex de eo q̃ mit. in pos. c. j. Jtez fallit in malis: quia aliꝰ in via: aliud i inuio. Arg. J. J. eo. si cui. et in aliꝭ operibꝰ que voluntatẽ promouẽt. vt sunt martyrium et predicatio. Item hic intelligas in presentibus: non in preteritis. si eñ volo me bona fecisse: non tñ perinde est acsi fecisem. Item nec in futuris. nã si ꝓpono post annũ me iteruz hieruz salez non pinde est acsi modo irem. Item in hoc mundo non in futuro. arg. xiij. q. ij. in ꝓsenti. de conse. distin. j. in presenti. et est argu. pro aduocatis. non enim demitur premium vel salariuz aduocare volenti nec valenti. vt ff. de var. et extraoꝛ. cogn. l. j. ℌ. pe. arg. xlvij. distinc. q̃ ad nos. Arg. cõtra predicta. extra de eo qui mit. in pos. causa rei seruã. ca. primo. ff. loca. ex cõducto. ℌ. item si. distinc. lxxxvj. non satis. et est simile huic: quia sufficit q̃ seruus bona fide rationes reddat. vt si non ad plenũ. ff. de condi. et demonstra. ℌ. tuis.

Si quis non dicam. Hec est secunda pars huius prime partis: in qua facit Gra. prout dicitur in glo. per hanc fm Johan. de san.

c Si quis. Per hanc. l. et sequentes probat a simili per contrarium peccata sola voluntate contracta deleri et votum pro opere reputari. nam sicut in bono remuneratur sola voluntas: ita in malo dãnatur quis pro sola voluntate vel voto: et sic inducuntur he leges.

d Sed attẽtare. attẽtatio non fit sine actu. J. e. si quis tã masculũ. vnde he leges ⁊ sequentes sunt argumẽta etiam pro contraria parte et opinione.

e Emo. Catholice. Simile est q̃s dicit ꝓ cilio carthaginẽse: q̃ si q̃s appellat ad iudicẽ ñ catholicũ dz excõicari. ij. q. vj. catholic[ꝰ]. sed quare hec infidelib[ꝰ] ꝓhibent cum et iudei ꝑ se postulare possunt. ar. xxvij. q. iij. iudas et extra de iude. iudei. rñ. q̃ non ꝓhibetur alicui ꝑ se postulare: sed dicit q̃ infideles nõ possunt postulare vt gerant hoc officiũ. sez ꝑ alios quasi ex officio publico ne facultas ledẽdi xpianos. c. xvj. q. iij. constituit. vel quia sũt infames ifamia canonica. vt. vj. q. j. omnes.

Infideles postulare nõ põt.

f Officiuz. i. officialis. Iz ãre pro peccato iudicis punit officialis: q̃ sibi noluit repugnare et resistere. arg. C. de ap. qm̃. ar. C. de ma. con. l. vlt. arg. lxxiij. distinc. honoratus.

g Uicũq̃. Partz ff. de inf dic. ⁊ rele. relegatoꝝ. ℌ. ad tẽp. Jtẽ. nã ibi dr q̃ releganꝭ nõ amittũt ꝓtez

Exilij est ꝑpetuum.

h Exilij. impropriue. nam exiliz propriꝭ perpetuum est. ar. ff. de pu. iu. l. ij. dicitur tamẽ tripliciter exilium. ff. de inter dic. et rele. exilium.

i Uisquis. ℌ. vj. q. j. ℌ. verum.

k Uoluerũt. hoc casu als secus infra ea. cogitationis. vel hoc cũ volũtas sua finib[ꝰ] nõ est ꝓtecta. ꝓcedẽs ad actũ exteriorẽ. hec lex iulia. punit volũtatẽ: cornelia etiã consideraꝛ eã. ff. ad. l. cornelią. l. diuus.

Telus q̃d ꝑpẽdit.

l Si q̃s cũ telo. telũ est gñale nomẽ cuiuslibz rei que nocere põt arg. insti. de publi. iu. ℌ. itẽ. l. coꝛ.

m Ambulauerit. ⁊ ita volũtas ꝑ facto reputat in delictz. vt. ℌ. di. j. si q̃s post acceptũ. ex de cle. pug. in duel. c. j. ⁊ ij. ⁊ ff. ad. l. coꝛ. de sicca. l. diuus.

Sicca quid signat.

n Pena. scilcet vltimo supplicio. ff. ad. l. coꝛ. de sicca. l. j. Et dicitur sicca quasi secca a secando. et est cultellus ferreus. inde siccarius qui cultellũ huiusmodi portat ad interficiendum.

o Si forte. Familia. que insidias non ꝓsensit.

et ideo dñm periclitantẽ nõ adiuuit. als vltimo supplicio debet puniri. C. ad syl. l. vlt. vel exaudi. hoc de seruis tunc tpis infirmis. ff. ad syl. l. si quis in graui.

a ¶ Dom. qñ hec admissa sũt. nã istos verisime est scire factus. ẽ. xvj. di. q. dicatis. extra de ꝓsump. cõtto.

b ¶ Defensione. scz exceptiõe nõ enim poterit excipi. qz sit seruus vel ancilla. vt. xij. q. ij. §. i patronos. Itẽ pter hãc causaz licitum est dare viro libellum repudij vxori. C. de repu. l. cõsensu.

Attẽtatio sola et solꝰ conatus cẽ. qñqz punit.

¶ Attẽtauerit. punitur quãdoqz sola attentatio. vt hic. et xxxvj. q. ij. si qs nõ dicam. solus conatus. vt. xiij. q. iij. qñ multi. sed sola volũtas. vt. xvj. q. i. nuptiaruz. sola expectatio. xiij. q. iij. feneratores. sola cogitatõ. vj q. j. si quis. sola intentio. vt. ẽ. si quis cũ telo: sola aggressio. vt ꝺ pen. di. i. si qs necãdi: solus ausus. vt de pe. di. j. si qs pulsatus. sola sollicitatio. vt de pe. di. j. sollicitatores.

¶ Tenebitur. sed etiã tenẽtur serui corrupti. ff. de seruo. cor. l. §. vlti. C. de fur. si quis seruo.

e ¶ Agitur. ergo actus exigit vt volũtas puniat: als qualiter ꝓbaretur de voluntate?

f ¶ Procurauit. arg. extra. de sen. excõ. mulieres.

iij. ps. prime

g Clerici insectoꝛ an licidat in canonem

¶ Ꝫ qs pulsat?. ¶ Uapulatur?. hic argui põt insecutoꝛe clerici i canonẽ icidere. Ꝫ nõ pcusserit argu. ẽ. eo. quisqs. Ꝫ. e. oẽs. ꝛ. c. si ꝓpter. ꝛ. c. si cui. sed q nõ incidit. arg. Ꝫ. eo. §. hec autẽ verba. Arg. Ꝫ extra de sentẽ. excõ. nuper. ꝛ. c. cũ desideres. in pte decisa. sed quid de eo qui manũ mittit in vestem clerici. vel in rẽ ab eo detẽtã? videtur q incidat in canonẽ. arg. ij. q. vij. §. itez opponit de dauid qui pscidit oza clamidis. Itẽ de oza qui manũ adhibẽs ad archã p cussus est. arg. xvij. q. iij. si qs cõtra. qz res eccle coherens eius gaudet priuilegio. vt ea. q. quisquis. ver. auferẽ do. ꝛ. ff. de iniu. sed est questionis.

¶ Cõtra. ¶ hec est. iij. ps ꝓme pt? in q. ꝑbat lege ciuili q volũtas sine effectu nõ punit. Johan. de fan.

h ¶ Cõtra. ꝓdictis legib? ostẽditur q qs punitur ꝓ sola volũtate. modo ꝓbat cõtrariuz. scilicet q ꝓ sola voluntate non punitur quis.

i ¶ Ogitationes. ¶ patiatur. ab homie. sed a deo non solũ mariti sed etiã vxoris: q tũ tunc tpis domi[a] fuerit: querẽduz est sine cuiusqz defensione[b]. Itẽ. ff. ti. de iuriꝭ. l. sed est questionis.

¶ Ꝫ quis tã masculũ qz femĩa siue ingenuos siue libertinos ipudicos facere attẽtauerit[c]. iniuriarũ tenebit[b] sed ꝛ si serui pudicitia attẽtata sit: iniuria locũ habz. Attẽtari pudicitia dicitur: cũ id agitur[e] vt ex pudico impudicus fiat. Nõ solum is iniuriaꝝ tenetur: qui fecit iniuriã: hoc ẽ qui pcussit: verum ille quoqz tenetur qui dolo fecit vel ꝓcurauit[f] vt maxilla pugno pcuteret.

Itẽ lib. eo. apud labeonẽ.

¶ Ꝫ quis pulsat[g] quidẽ non est: verũ man? aduersus eum leuate sunt et sepe territus qñ si vapulatur[gs] non tantum percussus: iniuriarum actione tenetur.

¶ Otra[h] li. eo. ti. de penis.

¶ Ogitatiõis penã nemo patiat[i] Itẽ ti. de extraoꝛdinarijs criminib?.

¶ Sollicitatoꝛes aliena. ¶ Extraoꝛdinẽ. et ita nõ tã tum quãtũ si effecꝰ esset secut? sed in hoc facit lex ista ꝓ gratiano: quia sicut ꝓ volũtate aliter punitur qz ꝓ ipso facto: ita et coꝛdis contritio aliter delet pcã qz exteriꝰ satisfactio. aliter ista lex esset contra gratianum et male eam induceret.

Cogitatio ad consensum pueniens est mortal'

¶ Sollicitatoꝛes alienarũ nuptiaꝝ/itẽqz matrimonioꝝ iterpellatoꝛes: ꝛ si effectu sceleris potiri non possunt: ꝓpter volũtatẽ pnicios libidinis extra oꝛdinẽ[k] puniunt. Qui puero stupriũ (abducto vel coꝛrupto comite) psuaserit: ãt mulierẽ aut puellã iterpellauerit. qd ve? pudicicie gra fecerit. domũ[l] prebuerit: pcũve quo is ꝓsuadeat võderit pfecto flagitio punit capite: ipfecto[m] in insulaz deportat. Coꝛrupti comites sũmo supplicio afficiũtur. Itẽ titu. de furtis.

¶ Ulgaris ẽ qstio: an si qs ex aceruo frumẽti modium sustulerit: toti? rei furtũ faciat: an vero tñ eius quod abstulit. Offili? toti? acerui furẽ eẽ putat. Nã ꝛ q aurẽ alicui? tetigit: (vt inqt trebati?) totũ[m] eũ tetigisse vi deꝭ. Proinde ꝛ q doliũ aperuit ꝛ exinde paꝛ vini abstulit: toti? furtũ videꝭ fecisse.

l ¶ Domum. ff. de adulte. qui domum.

m ¶ Imperfecto. ꝛ ita non sic punitur affectus vt effect?. Ꝫ arg. sit ꝛtra. Ꝫ. eo. §. pene. ꝛ. l. aut facta. in fi. sed in remuneratione secus est. eque eñ remuneratur affectus et effectus. ẽ. eo. magna. ꝛ ita aliud est in via. aliud in inuio. ẽ. xxx. q. vlti. ca. vlti.

Affectus et effectꝰ nõ eq̃liter puniunt.

n ¶ Ulgaris. ¶ Totũ. arg. iuriã factã clerico vt canonico redũdare in collegiũ. arg. xij. q. ij. q manumittit. Itẽ ar. q baptizat? reputat cui quãta libet ps aque ifundit. ar. de cõse. di. iij. nec ꝺcẽs. Ar. cõtra. de cõse. di. iij. c. j. ver. toto coꝛpe. arg. ꝓ prima parte. qz sl ingredioꝛ partẽ fundivel pdij toti? nãcisceꝛ possessionẽ. ff. de aq. pol. possideri. §. j.

o ¶ Toti? rei furtũ. stricta rõne ſm rigoꝛẽ. sec? de eq̃tate. vt. e. ti. ꝛ ea. l. in. ff. §. Ꝫ si de naui. vt hocvbi to tũ tollẽ potuit. sec? vbi totũ auferre ñ posset. vt i pdicto. §. Ꝫ hãc sol. ẽ. ff. de fur. l. j. vbi dr q sola cogitatio furti factẽdi nõ facit furẽ: Ꝫ ẽ act? iteruenit. sed illud est contra quod hic sequitur de armario.

Furtũ non fit sola cogitatione.

¶ Sedverũ est. licet toti? rei furtũ cõmiserit: tamẽ verũ est in tantũ teneri: in q̃tũ ꝛ. Sepe eñ furtũ ꝓmittitur: nõ tamẽ furti actio nascit. ff. re? amo. l. j. ar. C. de noxa. l. j. sicut econuerso agetur furti qñqz licet furtum non ꝓmittat. ff. de vsu. sequit. §. si rem pignoꝛ. C. de fur. si quis seruo.

Furtũ sepe cõmittit ẽtñ furti actio non nascitur.

b ¶ Cõtractauerit. aio furandi: sec? si aio tenãdi quã rẽ posset turi? ꝛ leuius ferre. eo enim casu nõ fecit furtũ: nisi eius partis quaz abstulit. vt ẽ. eo. §. Ꝫ si ñ nauis.

c ¶ Quo desti nauerit eo die cũ furto manere. ff. de fur. quo desti nauerit.

d ¶ Manifestus. quo ad deprehensionem. ꝛ ita non sunt hec duo contraria.

Pna an sit ꝓponenda illi q rẽpore opoꝛtuno segetẽ secuit ꝛ illa relicta discessit.

e ¶ Segetem. sed nunqd iudex eccl̃iasticꝰ iniunget ei penitentiã q olim az meã vel segetẽ secuit tẽpore opoꝛtuno/animo tamẽ surripiẽdi et discessit relicta segete videtur q nõ: qz cõditionem meã mcioꝛẽ fecit cuz michi impẽsas dedit vnde locũ non habet acquil. ff. ad. l. acqui. si seruus. ſrnũ. §. si olimam ego ei penitẽtiã inũgere: mala eñ volũtas michi ominꝰ ẽ puniẽda. Ꝫ ex ea bonũ sit secutũ. xxxij. q. v. relegentes.

Furtũ an sepius cõmittat si sepiꝰ eadem res ꝛ. tractetur.

f ¶ Et ꝛctat. ꝛ postea i luce depẽdat in factõe vl in itinẽ cuz segete anteqz pueniat ad locũ destinatũ.

g ¶ Nec manifestus. sed quõ potest hoc esse q ꝓmo ꝓpetat actio furti nõ manifesti: postea manifesti cũ lex dicat q quãtũcũqz rem ꝓtractẽ: postea nõ ouk alia actio furti. ff. de fur. ei qui in pn?. Rñ. ex pma cõtractione tñ agit nec ex depẽhensione alia ouk actio furtu sed prima modificat. sicut ꝛ p liberam pſonam procuratoꝛẽ. scz meũ nõ acquiritur michi actio: si tamen ꝓhibet ne aliqs edificet: ꝛ edificat contra/datur actio michi ex delicto edificantis ꝛ ita modificatur. ar. ff. quod vi aut clã. i. ij. dic ergo nec manifestꝰ quo ad ꝓmã cõtractionẽ: tunc eñ de stricto iure furtum cõmisit: non tamẽ actione furti tũc cõueniri potest nisi tũc contractauerit animo furandi rem.

h Argumentũ sum? pt ex rubꝛicis.

¶ Ec autem verba. ¶ Statuit. ar. q rubꝛice sunt autẽtice. nã ex verbis rubꝛice argumentat? hec lex. ꝛ loquitur in casu cuz iudex decernit ius iniquũ contra aliquem quo iure poterit ille vti contra illuz post depositam administrationẽ. et hoc propter malitiam constituentis: nec eñ lex equioꝛ vlla est: qz necis artifices arte perire sua. Potest etiaz poni casus in litteris domini pape. extra de mutu. pet. pruden-

tiam. C. de iudi. die sab.

i ¶ Cũ effectu accipim?. Ar. cũ effectu ꝓba eẽ accipienda. ar. ẽ. xvij. q. iij. si qs fuadẽte. ar. nõ obesse alicui malũ nisi ad finẽ pducat ar. volũtatẽ siue conatũ nõ pũiri sine effectu ar Ꝫ. eo. §. cogitatio: ꝛ. ẽ. eo. cogitationes.

Uolũtas sine effectu non punitur.

¶ Ene (sicut i. ff. ti. ꝺ penis legit) legũ inꝰ ꝓtatione moliende sunt[b] potius qz nimis exasperãde[c]. atqz ideo ꝓpriũ casum nõ excedũt[m]. Sz que de raptu virginũ vel aduocatꝝ seu de crimine maiestatꝝ vel de siccariꝭ dicta sunt fauoꝛe religionis et fidei atqz principali odio siccarioꝝm[n] introducta sunt: iniuriaꝝ[o] vero pro eaꝝ varietate multipliciter qs reꝰ fieri põt. varietas ita qz criminum varietatem iducit penarum. Unde in. ff. ti. de penis.

¶ Ene. sicut posita contrarietate leguz de voluntate puniẽda vel nõ puniẽda: subdit duas solutiones. vnam Ꝫ. eo. §. cogitatio. aliam hic: qz regulare est quod est pro sola voluntate quẽ nõ punirimisi in specialibus casibus. dic ergo pene voluntatem puniẽtes in quibus casibus inueniuntur determinate alique leges.

Pena ꝺubio i telligit de minoꝛi.

k ¶ Mollienꝺe sunt. ſ. tolerãde et non ad alios casus extendẽde et hoc ẽ qz ꝺicitur infra.

l ¶ Exasperãde. nisi ex causa ꝓpter multitudinem. vt. ff. de penis. l. aut fctã. §. vlti. et ꝓpter rationem personarum. vt. ff. de penis. l. capitaliũ. §. vlti.

m ¶ Non excedunt. similia sunt ad. l. istã. extra de ꝓbat. ex ſris. l. di. eos. ff. de re iudi. inter pares. §. j. Et iteruz vbi lex mẽtionẽ facit de pena ꝛ dubitat an de maioꝛi an de minoꝛi cogitauerit ꝓsumẽdum est qz de minoꝛi. ff. de pe. si ꝓsens.

n ¶ Siccarioꝝ. ꝛ ideo pene volũtatis in eo statute ꝓpriũ casum non excedunt.

o ¶ Iniuriaꝝ. quare in crimine iniuriarũ non ita assignat certa pena sicut in prefatꝝ criminib? supponit. qz ꝓ varietate iniuriaꝝ est multiplex varietas penarũ. vt ostẽdit ꝛ ꝓbat in lege sequenti.

¶ Ut facta puniunt. hec ẽ. iij. pars huꝰ ꝓie pt? in q. ꝺi. qz quattuoꝛ modis punit pctm. Jo. ꝺ. p.

p ¶ Aut facta. Casus. In hac. l. primo ponit quattuoꝛ genera esse considerãda septem modis ad hoc vt puniantur: quãdoqz magis quãdoqz min? quãdoqz nullo modo et de omnib? exemplificat.

q ¶ Ut iniuria. ꝓ cõmitio deponit clericꝰ. ẽ. xj. q. j. si quis sacerdotũ: ꝛ qd sit quitiũ habes. ff. de iniur. l. utẽ apud labeonem. §. j.

r ¶ Infide. i. non fide id est sine fide. vt cũ aduocatus ꝓuaricatur. ij. q. iij. §. ꝓuaricator.

s ¶ Latronũ. velut cũ qs sciẽs recipit eos: q ita punitur vt ipi latrones. ꝛ. ff. ꝺ receptatoꝝ. l. pessimũ.

t ¶ Quoscz. hoc. scilicet punitur.

a ¶ Innuisse.i.ꝓpulisse ad aliqꝫ maleficiū faciēdū
b ¶ Sed hec quattuor facta:dicta:scripta:cōsilia
c ¶ Impunita.ē.xxij.q.iij. ea vidicta.ff.ad.l.aql.
d ¶ Vel a parēte.C.de emēda.libe.l. [sed
vna.ē.xxiij.q.iij. duo ista nomina.

e ¶ Per iram vel ludū noxiū. ff.de fur.furti.ℌ.vlti.

Nobilis aliē ēnt punitur nobilis ℭ ignobilis: ℭ ignobiliꝫ punitur. f ¶ Eius. aliē ēnt punitur nobilis ℭ ignobilis: seruus ℭ liber. vt.xxiij.ℚst. ſ.qui ꝙtra pacez. ff.de penis.l.capitaliū.ℌ.vltimo

Parricide punitio. g ¶ Parentez ve.nā talis insuitur sacco ex cōtio cuz gallo gallinacio ⁊ serpēte vt.ff.ad.l.pomp. de par.pena. C. de his qui parē. vel pue.occi.l.vnica. multo fortius q̄ contra patrem spirituale. arg. vj.q.i. infames. xxx.q.ij. platarium.

h ¶ Et in magistratum .C. de iniur.atroce. nā m his ius est publicū.arg.ē.di.ſ. ius publicum:et qui ꝓposito manus intulit capite plectē dus est. ff.de re mi.omne delictum.

i ¶ Statis quoꝫ ratio.vt.xv.q.ſ.c.illud.

k ¶ Locus.j.de conse.di.v.c.ſ.

l ¶ Furtū.ff.ad.l.iul.pe.diu⁹.Ȝ.sed ibi subaudit.

m ¶ Vel sacrilegū.scilicet tantum.ibi [tantum. enim dicitur si res priuati de sacro loco surripiat occasione furti non sacrilegij esse.

Emansor quis dicitur n ¶ Emansorez emansor est ille qui diuagat⁹ est ⁊ ad castra reuertitur.ff.de re mi.l.iij.ℌ.j.tempus discernit furē hunc a latrone q̄ latēter moratur in aliq̄ loco cā maleficij exercēdi et cito reuertit ad castra

Effractor. o ¶ Effractorē.effractores dicuntur qui frangūt carcerem vel aliud vt euadāt. vel vt inde aliquid surripiāt:sed aliter sunt puniēdi nocturni aliter diurni vt de effrac.et expil.l.j.et.ij.

Fures nocturni acerbi⁹ puniūtur. p ¶ Diurnuz.distinguitur enim fur nocturnus a diurno:qz nocturni atrociores sūt⁊ acerbi⁹ puniunt vt extra de homi.si quis.pfodiēs.ff.ad.l.aquil. itaqꝫ

q ¶ Manifesta.hec pena q̄drupli illa duplipunit

r ¶ Diſcerni.ē.xiij.q.v.penale. [solent.

ſ ¶ Rixa.rixa ē inter altercātes ⁊ ꝓprie inꝰ duos.

t ¶ A crassaturis.que fiunt a latronibus in nemore.⁊ dicitur a crassor crassaris:quod est seuire.

Expilare quid sit. v ¶ Expilatiōes.expilare est res iacētis hereditatis subtrahere.ff.ō cri.expil.here.si hereditate.nec ē

suadēdo innuisse[a] sceler ꝫ est instar Sed hec quattuor[b] genera cōsideranda sunt septē modis:causa:persona: loco: tempore:qualitate: quātitate:euētu. Causa:vt in verberibus que impunita[c] sunt a magistro illata vel a parēte[d] quoniam emendationis animo non iniurie gratia videntur adhiberi.puniūtur cum quis p̄ ira ꝫ[e] ab extraneo pulsatur. Persona duplicit̄ spectatur:eius[f] qui fecerit/vel⁹ qui passus est.aliter em̄ puniuntur ex eisdez facinorib⁹ serui q̄ liberi:et aliter qui in dominuz parētē ve[g] aliquid ausus est/ q̄ qui i extraneū. et in magistratum[h] q̄ qui in priuatum. In huiusmodi cōsideratione etatis[i] quoq; ratio habeat Loc⁹[k] facit vt idē vel furtū[l] vel sacrilegiuz[m] sit capite luēdū:vl minore supplicio Tēpus discernit emā soz[n] a furtiuo:⁊ effractore[o] vel furē diurnū[p] a nocturno.

Qualitate factū vel atroci⁹ vl leui⁹ ē:vt furta mānifesta[q] a non manifestis discerni' solēt.rixa[r] a crassaturis[s]:expilatiōes[t] a furtꝫ:petulātia[u] a violētia qua de re maximus apd̄ grecos orator demostenes sic ait.q̄titas discernit furē ab abigeo[x]. Nā qui suē vnum[y] surripuerit vt fur coercebit̄. q̄ gregez vt abige[z]. Euēt⁹ spectat vt a demētissimo q̄z fctā q̄ lex nō min⁹ eum qui occidendi hominis causa cum telo fuerit inuentus q̄ eum qui occiderit puniat[a]:⁊ ideo apud grecos et exilio volūtario[b] fortuiti[c] casus luebant:vt apud p̄cipuū poetarum scriptum est.

Cogitatio[d] non meretur[e] penam lege ciuili cum suis terminis cōtēta ē: discernunt[f] tamen a maleficijs[g] ea que de iure effectum desiderāt[h]. in his em̄ nō nisi animi iudiciū[i] cōsideratur. Unde in.ff.tit.de repudijs.

a ¶ Ab abigeo.ff. de abige. l.j.

z ¶ Unū.et ita numerus discernit; eos.vt.ff.de abigeis.oues.

2 ¶ Puniat. hic nō spectatur euentus.

a ¶ Voluntario.i. ꝓpter motu iudicis.ſ.scōz voluntatē iudicis duraturo.nō enim erit tēpus determinatuz in exilio.vel voluntario.id est.p motu et voluntate rei quantū ad lo cum in q̄ erat in exilio eligēdum.

b ¶ Fortuiti. Ar.ꝓtra hanc eādem legem.et.ff. de offi. presi. dicunt:sed hoc apd̄ grecos:cum non erat tantus furor q̄ excusaret.als satis ipso furore punitur.

c ¶ Ogitatio. ¶ Hec est.v. pars ꝓme ptis in q̄ dr ꝙ distinguitur inꝰ male

Femia calore excusatur. vj.ps. pume

Joh. xviij.f

c ¶ Si quis. ē. ij.q.iij.si dis iratus.

ficia an habuerit iudicium vel non. Johan. de fan.

c ¶ Cogitatio.ecce supponit aliā solutionē meliorem p̄dicte ꝓprietatis legū.scz q̄ volūtas nō punit ab hoie cum suis finibus est ptenta.⁊ hoc casu intelligunt auctoritates q̄ dicūt volūtatē nō puniri.ſ.ab homine.et subauditur hic.vel sicvel cogitatio.

d ¶ Non meretur.quo ad hominē als secus.arg. xlix.di.huic.ver.ponderosius.

e ¶ Discernūtur.th̄ a maleficijs.q.d.lz i maleficijs magis attēdat volūtas q̄z anim⁹.i.ꝓseuerātia.sec⁹ est in illis q̄ sortiunt effectū de iure in q̄b⁹ magis anim⁹: id ē ꝓseuerātia attēdit.⁊ad hoc inducit ola:vsq; ad ℌ.alij ecōtra.nō em̄ in ℣tib⁹ ꝓsiderat solā volūtas ⁊ animi destinatio. Ȝ.ff.de fide instru. ℣er⁹. vñ resoluit emptio re itegra.⁊ pide ē ac si nō eēt ꝓsensu vtriusq; ptis celebrata.C.q̄ lz ab emp.disce.l.ſ.⁊ lz milleſies velit Ȝhē et etiā hoc declarare nō tenebit cōtractus

Volūtas an sit magis da q̄ p seuerātia.

f ¶ A maleficijs.i maleficijs volūtas expectat nō exit⁹.ff.ad.l.cor.de sicc.dis⁹.C.de excu.tu.ꝑplissimi.

g ¶ Desiderant.vt sunt ℣er⁹: vt inſimonijs: duorū: emptio:⁊ vēditio.⁊ hmōi que de iure sortiunt effectum: sed maleficia non de iure sortiūtur effectum immo tantum ex corde procedunt.xv.q.vj.c.ſ.

h ¶ Judiciū.i. ꝓseuerātia effectus deliberatio sed

i ¶ hora tertia.j. de conse.distinc.j.nocte.

k ¶ hora sexta. Ar. ad testes cōtradicētes sibi in tpe concordādos vt ex de testib⁹: cū tu fili. Ar. Ȝ.iij. q.ix.nichilominꝰ.in fi.ſ. hic nulla est cōtrarietas: q̄ sup diuersis testificant. vn⁹ sup crucifixione fctā linguis hora ktia. alius sup crucifixione in cruce facta a militib⁹ hora sexta.

l ¶ Maius .ē. xxiij. qō. iij .qui aliorum.

m ¶ Un ps.in ps. Miſere mei de⁹ miſere mei.

n ¶ Filij homi nū. parauerunt laqueuz pedib⁹ meis.

o ¶ Dentes.i. corrosiones ⁊ cōuitia.

p ¶ Et sagitte. quātū ad ꝓsilia.

q ¶ Gladius. quātū ad ꝓba.

r ¶ Acut⁹. dū clamarent crucifige crucifige: etiā voces ille in citatiue fecerūt mortem: vt gladius acutus.

Mat. xv.b. Joh. xix.f. Joh. xix.b. ps.lvj ſ. ps. xliij.b.

f ¶ Se pnie.⁊ irregulares fiūt. l.di.ſi q̄s viduꝰ. et est ar. ꝓtra clericos q̄ fures in dicandos potestatib⁹ tradunt. xxij.q. v. vnū solum est. dic vt ex de homici.tua.⁊ ℓ.xxij. distinc.ma

Clerici⁹ sola volūtate pōt effici irregularis. homicidium q̄d sit.

Detractores dicunt homicide. Detra hē q̄d sit.

in maleficijs non cōsideratur ꝓseuerātia vel iudiciū animi sed sufficit si affuit volūtas et si incōtinēti peniteat.ff.de fur.ſi ea.xxij.q.v.qui ꝓiurare.in prin.

a Factū non dq̄s non ꝓseuerat.

Juoꝛtiū. ¶ Ratū est.ar. non dici quid factū si nō ꝓseuer auerit. extra de verb.signi.nā ⁊ ego ff.de no.ope.nū. si opus. ff. ad.l. corne. de fal. qui falsam.xxij.q.j. apud. Arg. contra. ff.ō edi. edi. quid sit fugitiu⁹ .ℌ. celsus. quoq; scribit.

b ¶ Calorem. excusat hoc casu calor femina licet grauissime peccet. ita etiaz q̄ si minor esset non restitueret. ff.de mino.ſi ex cā.ℌ.si mulier.et ita excusat ira. arg.ij.q.iij. si dis irat⁹. ⁊ q̄z respondit ꝓtractū. ff.de pub.licita tio. q̄z minuit delictum. C. de adul. graccus. si mulier ira ſi ne fruniculuz.i. parua ira facit donationē pire nisi immicē amoꝛ sit recōciliat⁹. ff. de dona. iter vi. et vxo. cū status .ℌ.si post diuoꝛtium.

Juoꝛtiū nō ē vez nisi q̄d aio ꝓpetuā ꝓsti tuēdi discessionē fit. ita quicq̄d caloꝛe iracūdie fit vl dicitur: nō aliter ratū est[a] q̄ si ꝓseuerantia apparuerit iudicij animi fuisse. Jdeoq; per eum caloꝛez[b] misso repudio si in breui reuersa ē vxoꝛ: nō diuertisse videtur. Hinc etiam in canonibus.

Sj quis[c] irat⁹ crimē alicui obiecerit ⁊c. Ex consilio[d] autē velut ex facto aliquem teneri augustinus ꝓbat ita dicens.

¶ Nō soluz q̄ mātib⁹ occidūt ſz etiā q̄ ꝓsilioꝛ fraude alij occidunt homicide ꝓbant.

Periculose[e] decipiunt q̄ estimant eos tm̄ homicidas eē q̄ manib⁹ hoiem occidūt:et nō pot⁹ eos p q̄rū ꝓsiliū[f] ⁊ fraudē ⁊ exhoꝛtationē hoiel extinguunt. nā iudei nequaq; ꝓpriis manib⁹ xm̄ occiderūt:sicut scriptū est. Nobis nō licet[g] inf icere quēq̄: ſz tm̄ illis[h] moꝛs dñi imputat: qꝛ ipsi ligua eū inf fecerūt dicentes. ¶ Crucifige crucifige eū. vñ vn⁹ euāgelista dixit dñm eē crucifixum hoꝛa k'tia[i]: ali⁹ hoꝛa sexta[k] qꝛ iudei crucifixerunt eū hoꝛa tertia ligua: milites hoꝛa sexta māib⁹. Qui g̃ hoiez tradidit: ille iterfecit eū dño dicente Maius[l] pctm̄ hz:q̄ me tradidit tibi. vnde ps m̄[m]. Filij hoim[n] dētes[o] eoꝛ arma ⁊ sagi⁹. ⁊ ling. e. gla⁹. acu'. subijciāt ergo se pnie[f] quoꝛū consilio sanguis funditur: si veniam ꝓmereri volunt. Itē ex epistola clementis.

¶ Interfectores fratrū detractores eoꝛū eosq; odientes: homicide habentur.

Homicidioꝛ vero tria genera[k] dicebat eē. b. petr⁹ ⁊ penā eoꝛ parilē[l] fore dicebat sicut ⁊ homicidas interfectores fratruz/ta eoꝛ/eosq; odiētes homicidas esse manifestabat:qꝛ et q̄[r] occidit fratrē suū: et q̄ odit: et q̄ detrahit[s] rimian⁹. Sed nūquid dices irregularē clericū q̄ homicidiū voluit facere nec fecit. qꝛ nō potuit: ⁊ irregularis est tanq̄ de homicidio. lz nō sit homicida. j.e. si cui: vbi tm̄ factū sequitur graui⁹ est peccatū.

Homicidioꝛū. ¶ Tria genera. dicunt esse ꝓcipua. nā large homicidiū dicitur quilibet illicitus motus ad nocendū. j.eo. homicidiū.

¶ Parilem.i. simile quātum ad deum. als enim asperioꝛ penitētia imponitur interfectoꝛi.

Et qui.ē.lxxxvj. distinc. pasce.

¶ Detrahit. detractores dicuntur homicide. qꝛ quātū in eis ē puniāt aliam q̄ meliꝛ ps hois est vita. dū negāt virtutes quib⁹ alia viuit eē in ea. nā detrahere est bona que alicui sunt a deo collata negare vel inuertere: vt si quis dicat sapientem sapientiam non habere: vel castum castitatem: vel ea que bono zelo fiunt inuertēdo asserat malo zelo vel spiritu fieri: sicut iudei christum dicebant in beelzebub demonia eijcere. xxj. distinc. ℌ.j. ⁊ quidem hoc est peccatū in spiritū sanctum. quia quod est spiritussancti maligno spiritui attribuūt. vnde in euangelio. qui dixerit fratri suo fatue: reus erit gehenne. ly. dif. si euā-

gelica.xxxij.q.v.qui viderit.
a ¶ Pariter.non quia equaliter peccent.sed quia dignus est pena eterna vterq;.
b OMnis ¶ Oppressio.C. quod me. ca. si per impressionem.
c ¶ Judicium sanguis est.i.ita punitur/ z est dna pũri: vt homicidiũ. qz vtrũ q; sufficit ad dãnationem.
d QUnqui d. ¶ Casus. Dicitur q; deꝰ ispicit volũtatẽ primã anteq; pducatur ad actum tam bonaz vt eã coronet: q; malam vt eã dãnet. de mala.pbat p chayn. de bona per eũ q vult pati martyriuz qz remuneraf: et si martyrium animũ non sequat.
e ¶ Chayn.ẽ. iij.q.vij.in gratuitus.hoc legit in genesi.
f ¶ Dãnauit. si dãnauit g cõmissum fuit:naz deꝰ nulli imerita ingerit penã. xj.q.iij.illud.sed expõe dãnauit. id est dãnabile oñdit.f.ei⁹ victimas respuẽdo. vl dãnabile pre sciuit.
g ¶ Alo. vt in beato martino. sufficit enim affectꝰ. arg.j.eo.importuna.
h ¶ Qualẽ.ẽ. di.xxv.qualis.
i ¶ Vocat.xiij q.ij.q; ꝓpostera.
k ¶ Ipse testatur.i apocalipsi
l ¶ Renum.id est delectationum.
m ¶ Cordis.i. cogitationũ. vñ augustinꝰ sup illũ locum scrutãs corda zc. Corda.i. qõ quisq; cogitat. Renes.i.quod quẽcunq; delectat.
n QUi. ¶ Persuades.ẽ.di.xlv.sane.plus enim est persuadere q; facẽ. ar.ff. de ser.cor.l.j.ꝑ.psuadere.q eũ psuadet corrũpit nõ qui cogit vt ibi.
o ¶ Machera.i. gladius. alia translatio est.
p HOmicidiũ. ¶ Putabatur. male intelligẽtibus. nam ꝓhibituz erat et omne. vñ malũ oritur. extra de consti. nam concupiscentiam.
q ¶ Aperuit.in euãgelio vbi dicit qui dixerit fratri suo fatue: reus erit mortis. si quis dixerit fratri suo racha.reus erit consilio.
r ¶ Motũ. post primũ qui in potestate nõ est.
s IJ ꝓpterea. ¶ In corde.ẽ.xuij.q.vlt.ca.vlti.
t SI ¶ Teneris. quo ad deũ non quo ad hominẽ. cum rẽ nõ cõtra eat.ff.de ac qui. pos.possideri.ꝑ.si rem.quia solo alio furtum non ꝓmittit. ꝑm l.vt ibi dicitur.

et pariẽs homicida eẽ demõstrat. Itẽ hiero.in Esaia.

¶ In maleficijs voluntas p opere reputatur.

OMnis iniqtas z oppsio z iusticia iudiciũ sanguinis est:et licet gladio non occidas:volũtate tamẽ interficis. Item cyprianꝰ.

¶ De eodem.

QUiquidꝰ chaynᵉ cum domino munus offeret pemerat fratrez: z tamẽ fratricidiũ mẽte conceptuz deus puidꝰ ante dãnauitᶠ. vt illic cogitatio mala z pernicios cõceptio deo ꝓuidẽte prospecta est: ita et in dei seruis apũ quos cogitatur: et martyriũ mente cõcipit: animus ad bonũ dedituꝰ deo iudice coronaꝫ Aliud ẽ martyrio animũ deeẽ:aliud animosᵍ vfuisse martyriũ. Qualemʰ te inuenit dominus cũ vocatⁱ:talem pariter z iudicat:qñ ipse testaturᵏ z dicit. Et sciẽt oẽs ecclesie qz ego sum scrutatoꝛ renumˡ et cordisᵐ. Item Augustinus.

¶ Homicida est q fratri suo mala persuadet.

QUi putare te nõ esse homicidã quãdo fratri tuo mala persuadesⁿ. Si fratri tuo mala psuades occidis:vt scias quia occidis audi psalmistam. Filij homi num dentes eorum arma et sagi.z ling.eo.machera° acuta. Idez. ¶ Occidit qui ad nocendum mouetur.

HOmicidiuz legeveti tum putabatᵖ non aliud esse nisi corpis pemptio. Aperuitᵍ ergo dominꝰ oẽm iniquũ motumʳ ad nocendũ fratri i homicidij genere de putari. Item augustinus.

¶ Furti tenentur qui solo timore non furantur.

SI ꝓpterea non facis furtũ qz times ne iudiceris:intus in corde fecisti: reꝰ furti teneris z nil tulisti. Idem de libero arbitrio.

¶ Nõ ideo minus delinquit cui sola deest facultas.

SI cui etiã nõ ꝓtingat facultas cõcubẽdi cũ ꝓiuge aliena: tñ planũ sit eũ aliq; mõ cupere.z si potestas detur esse facturũ: nõ minꝰ reꝰ est q; si ipso facto deprehẽderet. Itẽ. Sicut auctoritas testaf volũtas remuneratur:nõ opꝰ. volũtasˢ enim in cordis ꝓtritioneᵏ:opꝰ vero in oris ꝓfessione: luce clarius ꝓstat cordis ꝓtritione non oris cõfessione peccata dimitti. Item prosper.

QUiro illi q ruz peccata humanã noticiã la

Deut. v.b. Voluntate delinquẽ di efficax reus. Mat. v.c.

ꝑs.lvj

eternũ q tale non sũbit.

eterno supplicio dãnabitur.quia noluit subire tẽporale supplicium:meliꝰ est ergo q; quis confiteat peccatum occulte.vel etiã in iudicio cũ potest inde convinci et penitentiam agere:vt sic commutet penam eternam in temporalem.

a ¶ Et vltoꝛe quasi sine confessione z in hoc facit ad ꝓpositu:sed tamẽ hoc nõ est ver.quia cõfiteri tenetur sacerdoti. sed hoc vult dicere q; deberet recognoscere pctã sua et inde se dãnare z se redarguere et dicere tali pena sum dignᵉ: et sic sunt sui iudices.
b ¶ Tẽporalibus.in sustinendo tẽporales penas cuadunt et dnas.ẽ.xuij.q.vlt.ca.vltimo.
c HAcilius.xj. q.iij.ꝑ.euidenter. ibi allegabatur hoc p capitulo.
d ¶ Sed vltoꝛ ar.l.di. ꝓfsbyterum.arg.p sponte confesso.
e ¶ Nescientibus.j.e.ꝑ.sitr.
f ¶ Sentẽtiã. quod fit cum in secreto interius compũguntur z confitẽtur sacerdoti.vt.e.dilti.vide benignum.et c.iudicet.non tamẽ sibi penitẽtiã imponẽdo vel se ligando.ꝑm q; in ducat.c.sed ferũt voto z propositio quo se dãnent ad talẽ penitẽtiam subeũdã iudicio sacerdotis.
g ¶ Non animo.scz in perpetuũ.sed officio.scz ad tẽpus propositum quippe zc. vel non animo tantũ. sed officio auctoꝛitate scilicet superioꝛis vel non animo tm̃ sed officio.i.iudicio supioꝛis ab officij executione abstineãt.vt.j.ea.di.in actõe.et.j.di.v.c.s.
h ¶ Tanq; j.ea. dilti.in actione.ẽ.l.di.z purgabit et.c.de his vero.
i ¶ Amissa.i.ꝓtermissa dimissa ad tps. ppositũ q; pe hñt pacta pnia ad pstinũ altaꝛ/ officiũ vñ sponte incesserat remeare. vt. l.di.dño sancto.z.c.purgabit
k ¶ Recipiant.i.iudicẽtur digni recipere.h.
¶ Hoc idest. ¶ Hec est.vij.pars prume partis in qua intẽdit magister,pbare q; in cõfessione sed in cordis ꝓtritione dimittũtur pctã.sic eñ ꝓfessio est signũ penitẽtie eñ et hoc.pbat.ix.aucto.scilicet. Jo.de fan.
Casus. ¶ Hoc iac. Ab isto loco iducit gratianꝰ auctoꝛitatẽ euidẽtioꝛes ad pbãdum suũ ppositũ z suspẽdit suã cõclusionem vsq; ad.ꝑ.item si.et infert ꝓclusionẽ ab

eꝑ.suspendit iterũ suã cõclusionẽ vsq; ad.ꝑ.cli ergo z ita puenit ad.ꝑ.aliã ꝓtra.z hoc videbis per.x.auctoꝛitates quas ponit in ipsa littera.
l SIndicte A pte.oris ꝓfessio est pars exterioris satisfactiõis:q; hoc totũ dicit.z.j.e.quẽ penitet vel dic supiˡ infinitatuz efficitur pars inferioris infinitati.cũ eñ hecvera sit omis hõ est atal vtroq; termino infinitato recte conuertit oẽ nõ animal est nõ hõ et sic non scindere corda est inferius ad nõ scindere vestimẽta.plinius dixisset a toto ad partez.
m ¶ Conuertimini.

Supiˡ infinitatũ efficit ꝑs inferioris infinitati.

vij.ps prie.

Ezec. xxxiij. c.

SZ nunqd standũ est huic ordini vt ꝓma sit nra puersio sequens dei videl. argu. xliij.distin.sit rector. ex. de vi. et ho.cle.ca.vlt.i fi. Ar.j.j.di.iij.dicit dñs.ff.de sol. nec eñ:et preterea nemo meretur primã gram quõ g hoc ꝓcipit alicui cõuertimini zc.fo. tale est illud surge qui dormis et exurge a mortuis: et illuminabit te xps. vel respicit hic ordinem iustificatiõis: quia contritio qua conterimur causaliter ꝓcedit remissionẽ: z sic contritio q; ex libero arbitrio procedit merek remissionem:q; tñ gratia q; ola ꝓcedit erit attribuẽda tanq; causa.quidã tamẽ primus ponũt remissionẽ vel conuertimini.i.ostenditeyos humiles ad puersionem z ergo puertar ad vos.i.primã gratiã vobis infundã.ar.j.di.v.falsas. Vel dicꝑ uertimini p omissionem culpe ad qõ quilibet tenet nõ p gratiã habẽdã quam nemo merek vel demerek sicut vides in radio solis.si eniz aperio fenestram intrabit sol.si claustro non intrabit.tñ non possum euz cogere q; intret.vñ de dictum est de homine quod est spũs vadẽs z non redies p se.si tñ habeat gratz põt mererivitã eternã. vñ nõ valet hoc arg.iste nõ pt mereri qõ minꝰ ẽ ergo nec qõ maius.itẽ nec hoc iste est magꝰ malꝰ hodie q; heri ergo minus habilis ad suscipiẽdã gratiã q; heri.instantia est in cepha.id est petro.h.

Contritio ꝑcedit remissionem.

n ¶ Conuersio Ar.q; nõ tñ valet ꝺbũ simpler quã tũ cõpositũ. Ar.ꝓtra.ff.a d.l.aquil.si seruus.ꝑ.inquit vbi dicitur ruperit.i.corrupit.
o ¶ Sue puersiõis.Ar.ꝓtra.xj.q.iij.qui iubentem

sed hoc ꝺ fructu remissionis.

a ¶ Leprosi. scilicet decem. de quib⁹ legitur in euangelio luce q̄ designant peccatores.

Luce xvij. d

b ¶ Sacerdotibus. ꝓmo ergo est deo confitendum. postea sacerdotib⁹. i. eo. §. ex his omnibus.

Confitere ꝓmo deo deinde sacerdoti.

c ¶ Hinc etiaz lazarus. i. peccatoꝛ cōsuetudine peccandi deprehensus. arg. §. distinct. ij. sicut tribus.

d ¶ Lapide. onere peccati.

e ¶ In sepulchro. i. in cordis contritione.

Ioh. xj. f

f ¶ Mundauit. in euangelio matthei.

g ¶ Sacrificium. id est satisfactionem.

Mat. viij. a.

h ¶ Precepit. §. xciij. di. dñs. et ita ex ꝓcepto tenet quis ꝓfiteri.

Sacerdotes dicunt medici

i ¶ Medici. i. sacerdotes: qui medicinā aie ꝓstant. sed de⁹ ꝺr medic⁹. vt. §. dist. iij. adhuc instāt. xxiij. q. iij. nabuchodonosoꝛ. 7 §. q. iij. quō.

Luce xxij. g.

k ¶ A mortuo. i. permanēte in peccatis.

l ¶ Auēs. in libro iesu filij syrach. sez ecclesiastico.

m ¶ Perit. id est non est. quia non penitet talē vt §. distin. iij. iudas. et ita perit hoc q̄ non est. Arg. ff. de consti. pe. id quod. vel si est non est vtilis quo ad vitaz. arg. q̄ rescriptū ab excōmunicato impetratum sit nullū ipso iure Arg. contra §. de conse. disti. ij. et dixit.

ꝓs. lxxxxvij.

vt deus ab ira sua ad miseri cordiā cōuersus peccati prestet idulgētiaz: cuius primo preparabat vindictaz. vnde datur intelligi q̄ etiam ore tacente/veniam consequi possumus. Hinc etiā leprosi[a] illi quibus dominus precepit vt ostēderēt se sacerdotib⁹[b] in itinere anteq̄ ad sacerdotes venirent mūdati sunt. Ex q̄ facto nimirum dat intelligi q̄ anteq̄ sacerdotib⁹ ora nostra ostēdamus id est peccata nostra ꝓfiteamur: a lepra peccati mūdamur. Hinc etiam lazarus[c] viuus de monumento prodiit: non prius de monumēto ē eductꝰ 7 postea a domino suscitatꝰ: sed lapide[e] remoto quo monumētū claudebatur i sepulchro[e] reuixit: 7 foras viuus prodiit. Hinc etiā vt dominus ostenderet q̄ nō sacerdotali iudicio sed largitate diuine gratie peccatoꝛ emundatur: leprosum tangendo mūdauit[f] et postea sacerdoti sacrificiuz[g] ex lege offerre precepit[h] Leprosus enim tangitur: cū respectu diuine pietatis mēs peccatoris illustrata cōpungitur. Unde post trinam negationez petrus domino eū respiciēte profudit amaras lachrymas quibus culpā negationis sue diluit: leprosus semetipsum sacerdoti representat: dum peccatum suum sacerdoti penitens confitet[k] sacrificium ex lege offert dū satisfactionem ex ecclesie iudicio sibi ipositaz factis exequitur: sed āteq̄ ad sacerdotem pueniat emundatur: dū per contritionem cordis ante confessionez oris peccati venia indulgetur. Hinc etiā medici negātur suscitare ali quem vt resuscitatus cōfiteatur: dū per prophetam dicitur. Nunquid medici[i] resuscitabūt 7 confitebūtur tibi:

Item A mortuo[k] (vt auctoritas[l] dicit) perit[m] confessio: velut[n] ab eo qui nō est. vnde penitēs ille qui timore octaue resurrectionis territꝰ exclamauerat. Domine ne i furore tuo arguas me: neq̄ in ira tua corripias me: postea supplicās aiebat Saluū me fac ꝓpter misericordiā tuā quoniā non est in morte qui memor[o] sit tui. in inferno autem nullus tibi ꝓfitebitur. si ergo[p] nullus cōfitebit tibi nisi resuscitatꝰ: nemo autem viuit eterne gehēne filius 7 ꝑpetua dānatione[q] dignꝰ: paterꝰ q̄ anteq̄ quisq̄ cōfiteat peccatū: a reatu sue prevaricationis quo eterna sibi debebantur supplicia/per gratiā interne cōpunctiōis absoluitur. Item. Si anteq̄[r] qs̄q̄ confiteat a deo resuscitat vel resuscitatꝰ viuit dum cōfitetur vl post resurrectionē iterū mortuus est 7 confitet[s] sed sicut anteq̄ resuscitaret mortuus confiteri non potuerat: sic pꝰ resurrectionē mortuus cum fuerit confiteri nō valet. ſstat ergo vt resuscitatus viuat dū peccatum cōfitetur. ergo sola cōtritio in q̄ fit resuscitatō tollit peccatū habz itaq̄ resuscitatoꝛē suū sibi ꝑsentez: seq̄ inhabitātē Unde aug. ait in psalmo. lxij

Resuscitatꝰ corpore vivit absente resuscitatore: non autem sic resuscitatus in anima. [t]cum enī deus sit vita anime: anima ꝺo vita corpis: sicut corpꝰ viuere nō potest absente aīa: ita nō nisi deo presente aīa viuere valet. habet itaq̄ aīa sibi deuz presentē per gratiā: q̄ viuēs pctīs suū cōfitet: eāq̄ vitā q̄ deꝰ est inhabitat: quā inhabitādo viuere facit. si autē[u] illā inhabitet: ergo tēplū spūs sanctū facta est: q̄ illuiata ē ergo a tenebris pctoꝝ expiata ē: ergo tēplū diaboli eē ꝺsinit q̄ ad lucē venit: cuiꝰ respectꝰ tenebras fugat. Nulla ei (vt ait apostolus[v]) quentio[b] xpi ad belial[c] nulla pticipatio lucis[d] ad tenebras: nulla cōcatio iusticie 7 iiqtatis nullꝰ cōsensus tēplo dei cū idol. Item vt xps ait. Dis q̄ odit malū i luce agit q̄ aūt i luce agit (sicut aug. ait) i xpo opatur. q̄ aūt i xpo opat/ei[e] filiꝰ pbat Cui[f] esn opa q̄sq̄ facit: ei[g] filius esse phibet. vñ q̄busdaz dns ait[h]. Si filij abrahe estis: opa abrahe[i] facite Item dos ex patre diabolo estis: q̄ opa patris vri facere vultis: nemo autē filiꝰ dei 7 diaboli simul esse pōt. nemo ei (vt ipe ait) duob⁹[k] dnīs simul seruire pōt

Item vt Jo. ait in epla sua.

Qui natꝰ est ex deo[l] nō peccat[m]: q̄ nō ē filiꝰ diaboli[n] solo[o] ei pctō diaboli filij sumꝰ: q̄ de eiꝰ reg̃ trāslati sumꝰ i regnū claritatis filij dilectionis 7 exempti sumꝰ filij lucis. Cū q̄ aīa confessionē (vt pbatū est) sumꝰ resuscitati p gratiaz filij lucis facti: euidētissime appet q̄ sola cordis ꝓtritōe sine cōfessiōe oris pctīs remittitur

Item iohannes.

Omnis q̄ nō diligit deū in morte manet. si q̄ viuit[m] et diligit. si diligit: dilectio ē in corde. dilectio aūt i malo nō est. ē esn ppriꝰ fons bonoꝝ: i q̄ nō cōcat alienꝰ[n] q̄ bonꝰ est iste factꝰ p gratiā āte confessio

a ¶ Apostolus. in epistola secunda ad corinthios

b ¶ Conuentio. id est communicatio.

c ¶ Belial apostata interpretatur.

d ¶ Lucis. id est illuminatoꝝ. 7 est argu. q̄ contraria sese non patiunt. argum. xvj. q. vij. in noua. §. eo. §. cum ergo.

e ¶ Dns ait. in euangelio Jo.

f ¶ Abrahe. §. xxij. q. ij. §. itē opponitur.

g ¶ Duobus dnīs. exigentib⁹ contraria.

ij. cor. vj. c.

g ¶ Duobus diuersis puta in eo q̄ sūt diuersi alias secus. ff. de op. li. duoruz est.

Io. iij. c.

h ¶ Ex deo. Cooperāte per gratiam vel baptismum.

i ¶ Peccat. cōiunctim intelligas dum morat in sanctitate pcepta et regenerātione dei quod sic debeat intelligi. habetur §. dist. ij. §. item serui. 7 c si enim inquit.

Joh. viij. e.

k ¶ Diaboli. et ita ex virtute vel pctō nomen amittimus sicut et. i. dicit q̄ adoptatus a senatore in filium filius senatoꝛ dicitur. ff. de senato. sententiis filius. 7 nupta clarissimo cōfiduo non nubit. a liij inferiorꝰ ordinis clarissima dicitur. vt. ff. de senatu. femine.

§. Nomē amittitur ex virtute vel pcato.

l ¶ Solo. magnuz autem peccatū est non agere penitentiam: et suo sibi cōplacere delicto §. dist. e. super tribus.

§. Joh. iij. c.

m ¶ Omnis.

n ¶ Viuit p gratiam.

o ¶ Alienus. a charitate preclusus. §. ad mortem. §. e. in actione. extra de regula. 7 transeū. ad religio. licet in fine.

¶ Alij econtrario. ¶ Hec est scōa pars disti. in qua probat magister q̄ si pōt confiteat quis 7 si non vult non saluat: qō est vez 7 subdiuidit. hec ps in. vj. ptes Scōa ibi. Et vent. Tertia ibi. Nemo pt. Quarta ibi pōt fieri. Quita ibi. Quātuslibet. Sexta ibi Nōnulli

o ¶ Alij ecōtrario testant. Ab hoc loco [Jo. de. §. Cōfessio 7 satisfactō mūdāt

vsq̄ ad. §. his auctoritatibus ꝓ alia pte allegat. q̄. §. adulto peccatuz tiss factō non dimittit sine ois ꝓfessione qō th falsum est: bene th dicimus q̄ licet cordis ptritiōe dimittatur peccatuz: ꝓfessiō th mūdat 7 satisfactio mundat e sic magis ac magis mundat hō sicut magis ac magis inoatur hō §. de pse. di. uūz enī ex q̄. auctes. hic inducte parum vigēt si diligenter exponāt.

Beñ. xvij. d

p ¶ Sine confessione. i. ea ꝓtempta. vt primam opi. defendas iuxta ꝺctū illō dñi cuzvade et ap̄li⁹ nolipeccare. §. di. iij. si apostolus.

§. ps.

q ¶ Per pphetaz ait. duplex ē dictis et cōfessio. §. interior et exterior de interiori. §. que fit deo dicitur q̄ sine confessione non dimittuntur pctā. Uel dic. i. ꝓfitum. hēs dicendi ore.

Cōfessio ē duplex.

Esaie xliij. d

r ¶ Justificeris. i. a pctō munderis. vel bonis opibus repleaꝛ vel vt ꝓsecutinuz non est. vel vt iustus aliis videaris exēplo tui. p ficientib⁹ vel intelligitur de exteriori vt iustificeris q̄ ad alios nō quo ad deum apud quem iustificatus es. arguit. §. e. cap. inducet.

Esaie xliij. d

s ¶ On potest Confessus deo. vt. §. eo. sufficiat. confessio oris sit sacerdoti: cordis sit deo. §. eo opis. primo. xj. q. iij. est imāt.

t ¶ Ece nunc. ¶ Uera est. ergo sufficiens. melius pbat auctoritas hec primā opi. q̄ secundam

s ¶ Pōlā gere. nō est hec descriptio. qz hoc habuit indas ex timore seruili. sz etiā qualiscūqz assignatio.

b c Sensualitas rōni repugt.

¶ Perfecta. hoc. ca. habes. J. di. iij. circa pncipium

¶ Cogit. hoc intellige ꝯtum ad sensualitatez que semp ratiōi repugnat. vnde apostolus caro cōcupiscit aduersꝰ spm̄ et ecōuerso.

d ¶ Tota. i. omnis eius gradus

e ¶ Hūilitas. ne supbia efferatur vt phariseꝰ. videt approbare eorū sentētiaz qui dicunt q remissio pr̄eponenda est iustificationi. sed hec dicta sunt de gratia iustificāte vel gratia z. i. gratie argumentum vt nō intelligas de gratia iustificante vel non pōt intoescere gratie exceptio. nā res tunc fieri dicitur qñ innotescit vel hec dictio purgatꝰ ponitur in vim notis nō pticipij. ola em̄ hec simul sunt tēpe.

f ¶ Fructifera

dolor cordis et amaritudo aie pro malis q̄ qsqz pmisit: vel psensit. Penitētia est pterita mala plangere & plāgenda iterum nō cōmittere.

Item iohannes os aureuz.

¶ Perfectab pnia cogitc peccatoꝝ ola libēter sufferre. in corde em̄ ptritio/ in ore confessio: in ope totad hūilitase hec est fructiferaf penitentia.

Idem.

¶ Non potest q̄sg gratiā dei celestis accipere: nisi prius purgatꝰ fuerit ab oīm̄ sordeh peccati per penitentie confessionem̄i: per dominum baptismi k salutaris.

Item augustinus.

¶ Nullus debite grauioris pene accipit veni

Cōfessio an debeat fieri de venialibus.

Nō. q in peccato mortali tria attēdunt. impudētia: ōlectatio. z petratio. z tra hec tria triplici remedio opꝰ est. pntra impudentiaz confessio in q̄ est verecūdia. J. e. quē penitet. delectatiōi opponitur amaritudo cōtritionis. perpetratiōi opponit operis satisfactio. Sed nūquid de venialibꝰ tenef q̄s pfiteri videt q non. qz res pene ptra naturā est zc. vt. xxxv di. ℌ. criminis. dico q de vēialibus maioribꝰ renetur quis cōfiteri: de quibus dicit auctoritas. vitasti grā dia: caue ne obruaris arena. J. eodem tres sunt: sz est generalis confessioz spectalis. speciali indigent mortalia. vnde lauabo p singulas noctes lectum meum i. conscientiam meā emūdabo discurrens per singulas noctes. i. per singula mortalia de singulis. scilicz confitendo z satisfaciendo sigillatim non confuse. in generali vero sufficit confiteri venialia: vt fit immissa cū dicit sacerdos pfiteoz deo zc. illud non credo q existenti in mortali peccato dimittuntur venialia.

g h ¶ Non potest q̄s. J. de cōse. dis. iij. non potest.

¶ Sorde. J. de conse. distin. iij. ℌ. item ambrosius. et ca. sunt plures.

i ¶ Confessionē. interioz̄. i. cordis dolorē et amaritudinem quo ad adultos.

k ¶ Baptismi. quo ad infantes. vel per baptismū primo. secūdo per penitentiam que est secūda tabula. J. ea. ℌobtem.

l m ¶ Nullus. ¶ Veniam quantum ad ecclesiam.

¶ Penam. non videf hoc esseverū: nec de interioꝛi penitētia. nec de exteriori. nam si de interiori q̄ peccata ōleuit ergo z charitas affuit: qz aliter nō delentur peccata nisi per charitatez. tāta ergo est hec pena ex quo charitas adest quanta esset maioz q̄ excogitari posset: z hic dicit qualēcunqz: sed nec de exteriori: qz quādoqz sine oīm̄ pena exteriori dimittit peccatū. iuxta illud vade z amplꝰ noli peccare. J. di. iij. si post. sed tamē exaudi hoc de iteriori. q ergo dicit. z si longe minori: dicit quo ad acerbitatez. i. pene nā pena interioꝛ: z si tanta sit non tñ ita acerbe affligit. et ita non est contra. J. disti. iij. productio. qz illud de exteriori: vel illud de peccato originali. vt ibi dicā. item contra. ℌ. disti. xlvij. oīes vbi est verbum apostoli sicut exhibuistis membra vestra zc. hic autē dicitur q nō sicut: sz sufficit qualitercūqz. So. nō attēditur ibi paritas m̄ radices motuū sed scōm modum penitēdi. q. d. si manꝰ peccauim extendamus eas ad bona opera: si lingua loquamur bonū et ita de aliis mēbris et in quibꝰ plus deuz offendim̄ plus

am̄i nisi qualēcunqz z si lōge minorē q̄z debeat penā m sol uerit. ita eni impartit a deo largitas misericordie: vt nō relinquatur iustitia discipline.

Idem Innocentius.

¶ Eminē putes ab errore ad ꝟitatē z a q̄cūqz seu magnoꝰ seu puo pctō ad correctionez sine pnia posse trāsire. J. dē de penitentia

¶ Site penitentiā q̄lis agitur i eccl̄ia vt oret pro vobis ecclesia. nemo dicat sibi occlte ago: apud deum ago. nouit deꝰ qui michi ignoscat q̄ in corde ago. Ergo sine cā dictū est. Que solueris i terra soluta erūt z in celo. ergo sine cā claues t data fūt ecclesie dei. frustram̄

Wat. xvj. c.

in illis peniteam̄. Unde legit q rane interemerunt reliquias pharaonis hoc est vanuloquia nō sūt posset attendi scōm radices motuum.

n ¶ Largitas. qz in infinitū magis attenditur bonitas q̄z iniquitas vl virtus. cū enim charitas crescit nō habet obicem sed in infinitū crescere potest vnde iustoꝝ semita quasi lux splendēs crescit in perfectū diem sed iniquitas habet obicem. s. superiorem partem rationis que semper remunerat male agenti et etiam offensio creatoris.

o ¶ Nō relinquat iusticia. ita est misericors q etiam iust qz nullū peccatū pterit ipunitū. q. d. iz ita sit misericors: nō tñ ita est de eius misericordia cōfidendū vt evanescamus per spem immo miam z iudicū cantabo tibi dñe. territi ergo iusticia confidimus de misericordia cōfisi de misericordia timeamus de iusticia. misericors est quia quēlibet punit citra meritum z remunerat vltra meritū. iustus quia nullū peccatum pterit impunitum.

p ¶ Eminē Magno. si de venialibꝰ hoc intelligas ponitur penitentia pro penitudine. argum̄. J. de conse. distin. ij. iteratur. argumen. J. eo. tres.

q ¶ Trāsire. vt magis iustificemini. J. de pse. di. iij. oēs q̄ is. ℌ. iij. q. iij. qđ faciet. z. q. viij. quē admoduz.

r Site. alloq̄tur contēnentes z negligētes confiteri z satisfaciendo fm̄ pceptū ecclesie vt itel ligatur de exteriori inferēda est auctoritas z quedā sequentes. vel hec auctoritas intelligef de interiori penitentia et satisfactione: sicut magister. dicit ibra.

f ¶ In corde supple. z ideo non indigent sacerdotali iudicio: et sic bene sequitur: ergo sine causa. similes extra de sen. excō. a nobis.

t ¶ Claues. si em̄ sine arbitrio sacerdotis. penitē-

tia ageret: frustra sacerdotibꝰ claues ecēnt cōmisse.

Cōfessio ē pceptū.

a ¶ Euāgeliū. est ergo pceptū euāgelij pniaz agite. z salomō q̄ absc̄dit scelera vel pctā nō videbit lume in eternū z Jacobus. cōfitemini alterutrū zc.

b ¶ Uerbuz. i. inutilit. sic. ff. si cer. peta. certi. ℌ. qm̄ igitur. in fi. ℌ.

c ¶ Peccata. aposiopasis. id est defectus oratiōnis pre indignatione vl̄ alio simili.

Job. xix. a. Statꝰ saluādoꝝ ē triplex

d ¶ Pret vrores. tres em̄ tantum sunt status saluandoꝝ congatoꝝ: continentiū z virginū vt extra. de sum. tri. firmit. ℌ. xiij. q. ij. in presenti. xiij. di. nerui.

¶ Uenit.

¶ Hec est scōa ps secunde partis in qua. p batur q̄ statiz cōfitetur non videf cecidisse qz

ij. pk. ij Exo. xviij. b.

semp est in conspectu dei z hoc pbat per. vj. ca. Jo. de fan.

e ¶ Et venit. illud tāgitur qō legitur i exodo. scz cū ietro socer moysi vēisset ad eū in desertū: venerunt aaron et seniores oēs israel vt comederent panē cū eo. ietro pater fuit ethiopisse vroꝝ moysi. ij. q. viij. ℌ. itē opponit.

Beñ. iij. b.

f ¶ In conspectu. quia statim penitent.

g ¶ Fuginnt. qz penitere ptēnūt. vt dr infra.

h ¶ Absc̄di. sz frustra qz si ascēdero i celū tu illic es. vñ sup illo ꝟsu posuit magr āselm̄ hos ꝟsꝰ. Quo fugis euchalade? q̄scunqz accesserit oras. Sub ioue semp eris. bñ fac: si vuere queris. J. di. iij. ℌ. vltimo.

Uersꝰ āselmi.

Adam ñ pec catum erat nudꝰ.

i ¶ Nudꝰ. nō solū amictu corporis sed etiā mētis: qz etiā pri nudus erat veste. J. eo. ver. cognouerūt: sed erat hic nudꝰ ꝟtutibꝰ. J. di. iij. ℌ. romanos. nec tñ erubescat sicut et pueri q̄diu non peccāt nō erubescunt ire nudi. sed postq̄z pruritum senserunt in mēbris illis naturaliter statim erubescunt ire nudi.

k ¶ Ego amplius. modus loquendi est istius ire. vt. viij. q. i. licet. et est arg. pro veritate sepius examinanda. vt. xxxv. q. ix. graue.

l ¶ Plenioꝛē. sensus est peccat coꝝ deo qui tanqz deꝰ pñtiā erubescēs cōtinuo penitet. nō em̄ diuertit qui in breui reuertitur z a conspectu dei discedit rēs in qui penitere contēnit. arg. ℌ. e. di. diuortium.

Reuertit in breui non diuertit.

m ¶ In conspectu. ℌ. xvij. q. j. qui bona.

n ¶ Soli. regū em̄ delicta solū deū hñt vltoꝛē: nā alīū non timēt. J. di. iij. tota. hic tamē alia videtur expositio.

o ¶ Plꝰ hz. q̄s ille q̄ a cōspectu dei fugit z malū agit ñ coꝝ deo.

p ¶ Nescit. i. ptēnit. ar. xxv. q. j. hac cōsona. reddit tñ si pdestinat est. J. di. iij. ℌ. hoc itaqz. z. c. q. cūqz. ℌ. si. firmū.

ps. l.

¶ Sed et continuo qui.

q ¶ Seboim. Sex fuerūt ciuitates q̄s destruxit dñs iuxta ioz danez. sodoma. gomoꝛa: adoma: seboim: segor: eleale. que ē bale. vñ effectus est locus z aspala q̄ dicit mare mortuū: z aqua illa nec est natabilis nec potabilis. ibi ferrū natat. ibi sūt poma pulcherrima exterius / interius aūt plena fauilla et cinere. his verbis describit luxuria. xxxv. di. luxuriosa.

Ciuitates sex destruxit dñs iuxta iordanem.

ps. l.

r ¶ Ex vicinia. ff. de ꝟbē. empti. q̄ sepe. ℌ. vl. arg. ex vicinitate cōtrahivitū. xliij. distinc. ℌ. cū aūt. Arg. contra. q̄ lupanaria nō in

Beñ. iij. Lupanaria castitatē nō lesamāt.

famāt castitatez. xxxij. q. v. tolerabilius. Et est arg. ad questionē de duobꝰ fratribꝰ domū cōem habentibꝰ. vnus habet partē inferioꝛez alīꝰ superioꝛē. an vno peccante tota domꝰ diruīē da sit. hoc aūt captulum non multum facit ad propositū. quia nec de interiori: nec de exteriori penitētia tractat.

f ¶ Serpēs. Casus. Qui nō vult i futuro puniri. p pctō: agat hic pniam z pfiteat: qō q̄ fecit euacuatē obtinuit: cayn aūt quia noluit reseruatum est eius peccatum eternaliter puniendum.

Punietur i futuro q̄ hnō petuit p pctō.

t ¶ Uentalis. Sz quō est venialis culpa cue q̄ totā mūdꝰ ligat? dic quo ad vitā eternā nō tpalē. venialē ergo ē pctm̄ qō sequtur cōfessio. vt hic. veniale etiā dr qō in veteri lege morte nō puniebat. sz p cerimōias

Pctm̄ venia-le dicit multi-pharia-am.

purgabat: nec aliā penitentiā eis lex ꝓponebat. vt. J. di. vj. c. j. ver. nā venialia. Itez dr̄ veniale qđ cām̄ve nie habet anne xā. vt qđ fit p ignorātiā vel ipotētiā qđ ē peccare in patrē ⁊ filiū. vnde apls. veniā merui qz ignoās feci. viij. di. ꝙsuetudo. ſz ei q̄ peccat i spm̄ sanctū qđ fit per

Woli debem⁹ inf duas molas.

malicīam nō remittit. xxv. distī. qualis. viij. distī. consuetudo.

a ¶ Nō desperata. nō ei desperare debem⁹ immo debem⁹ moli inter duas molas. ſ. spei ⁊ timoris. vnde dictuz est noli pignorare superiorē molam nec inferiorē. Ille superiorē pignorat qui nō timet. ille iferiorez timet qui ita timet q⁹ in despationē cadit.

Adā et eua cō fessi ſt.

b ¶ Confessa. fuit ergo eua cōfessa et etiā adā fitr. J. eo. di. sicut primi: et cōfessa est dixit. mandu caui. dr̄ tñ in hystoꝛijs. p. māducatoꝛis in illo. c. tūc fecerī q⁹ eua nō penituit imo pctm̄ retoꝛsit in serpentē ⁊ serpē tis actoꝛem. sed ideo dicit. p. māducatoꝛ eam nō fuisse ꝓfessaz: qz nō pure ꝓfessa ē dixit em̄ serpēs decepit me. ꝓfessa est tñ cū dixit et māducaui.

Luce xv. a. Ec-clia. vij c.

c ¶ Medicialis. ſez cōfessio.

d ¶ Secuta ē. cum ei dixit de⁹ multiplicabo erūnas tuas et conceptus tuos paries in doloꝛe. ⁊c.

e ¶ Indign⁹. ꝓpr̄ vilitatē suā. sicut ꝺ ea q̄ mīstrat in caupona dicit lex q⁹ nō p̄t accusari de adultēio. p̄pter sui vilitatē. C. ꝺ adul. q̄ adulterū. ⁊ ē sens⁹ huiꝰ lre licet ꝯ punit⁹ fuerit: tñ ei⁹ pena tpalis nō fuit ſz eterna q̄ hic incipit. arg. J. distinc. vj. ¶ auctoritas.

f ¶ Puniret tpalit. certa pena q̄ iponit p fricidio.

g ¶ Sine p̄scriptione. i. sine certa pena sibi p̄scri-

Pape mētiēs sacrile gus ē.

h ¶ Quod deo. Ar. q⁹ sacrilegiū [pta ⁊ ꝓfixa. cōmittit qui pape mētitur. ipe em̄ obtinet vicem dei viuētis in terris. J. di. iij. inter hec hyrcū. augeꝰ hoc sacrilegiū ex ꝓsona in qua cōmittitur.

i ¶ Pastor. sed qui cū ꝯhoibus flagellari vult recipiendus est ⁊ nō abijciendus. nam est pastor.

sequitur ꝓfessio delictoꝝ ideo non desperata ᵃ mulier que nō reticuit deo ſz magis ꝓfessa ᵇ pctm̄ ē. quā medicialis ᶜ nia secuta est ᵇ bonuz est cōdēnari in peccatoꝛ flagellari in delicto. vt cū hoibus flagellemur. deniq̄ chayn q̄ voluit crimē negar: idign⁹ ᵉ iudicat⁹ est: qui puniretur ᶠ i peccato: ſz remissus est fine p̄scriptiōe ᵍ pene fortasse nō tā reus maioꝛi crimie parricidij q̄ sacrilegij. illud enim ꝓmisit i fratrē qđ deo ᵇ credidit mētiēdū: dicēs nescio. nū q̄d ego custoꝺ fratris mei sū? et ideo accusatoꝛi dyabolo eius accusatio reseruata est vt cum eo ⁊ eius angelis flagelletur: qui cū hominibus noluit flagellari: nā pastoꝛ ille euāgelic⁹ lapsaz ouē vexit se legitur nō abiecisse. ⁊ salomon ait. Noli esse nimis iust⁹ ʰ. debet em̄ iusticiā tēperare moderatio. nam qđeaq̄ modū tibi curādus p̄beatur quē fastidio habes qui ꝓtēptui se nō ꝓpassioni medico suo futurum putet? Idem.

Ibēter ⁱ ignosco: ꝓpte indulgeo. miseri-cordiā magis volo q̄ſz sacrificiū. q̄ p sacrificiuz iustus cō

k ¶ Nimis iustus. et alibi. qui multum emūgit elicit sanguinem. vt. ꝺ. distinc. iij. denicq̄.

l ¶ Ibenter. In persona christi loquitur.

m ¶ Cōmē datur. id est commēdabilis reddit.

n ¶ Justos. id est q̄ se putāt iustos ⁊ ꝓfiteri nolūt.

mēdat ᵐ p miam pctoꝝ redimit. Nō veni vocare iustos ⁿ sed peccatoꝛes ° ad penitentiaz. in lege ᵖ sacrificiū: i euāgelio mia est. lex p moysen ᑫ data est: p me gra. Itez leo eps theodoꝛo soꝛoliuiē. epo

Pctoꝝ ħz duo reme-dia. Warci. ij. c.

Multiplex ʳ mia dei ita lapsibus hūanis subuenit vt non solū per baptismi ʳ gratiaz sed etiā per penitentie medicinā spesvite reparet ei ne. vt q̄ dona regnā tiōis violassent: ꝓpio ᵉ se iudicio ꝓdēnātes: ad remissionē criminū puenirēt: sic diuine voluntatis p̄sidijs ordinatis: vt indulgentiā dei nisi supplicatiōib ᵛ ꝑ sacerdotū nequeāt obtinere. mediatoꝛ em̄ dei ⁊ hominū homo dñs iesus xp̄us hanc ꝓpositis ecclesie tradidit potestatē: vt ꝓfitentib ᵛ pnie satisfactionē darent ⁊ eadē salubri satisfactiōe purgatos ad cōmunionem sacramētoꝝ per ianuā recōciliationis admitterēt ᵏ. ⁊ post pauca. Si autem aliquis eoꝝ ˢ p quib ᵛ dño supplicam ᵛ quocūq̄ intercept ᵛ obstaculo / a munere idulgētie p̄sentis excesserit: priusq̄ ad cōstituta remedia perueniat tēpoꝛalē vitā hūana

Multiplex .id est multipliciter subueniens als natura simplex est.

Casus. Dī hoc capi. q⁹ duo sunt remedia q̄ deus adhibet peccatoꝛi. baptism⁹ et penitētia quam quis debet accipere ab eccla. hanc enim potestatez deus prelatis dedit ecclesie vt confitentibus cōgruam satisfactionem iniungant. si vero aliquis sine baptismo vel penitentia ꝺ esserit: remissionez quā in hac vita ñ habuit: in alia non consequetur: in sine autem vite recōciliationem petētibus ⁊ penitentibus neutrum est denegā dum: dū tamen ſ hereticī sūt recipiank cū septūra ⁊ iuramēto.

f ¶ Per baptis mi gratiā. pueris. nā q⁹ baptismus dicitur prima tabula ad pueros referr̄ qui penitere nō p̄nt. adultis enim nisi peniteant baptism⁹ tabula non est.

Baptis m⁹ ē ꝓma tabula. Pniaz sibi met nullus pōt iō gere.

t ¶ Propio. nō q⁹ ipsimet sibiipis miīgāt pniam q⁹ si ita intelligat ꝓ nichilo essent sacerdotib ᵍ date claues ecclie. vt. ſ. eadē. dis. H. alij. ecōtra. ca. agite. ſz q⁹ ꝓpio motu cōfiteatur sacerdoti. vt. ſ. eo. ca. non potest. ⁊ ca. ecce vero. ⁊ c. pozo. ⁊ ca. facilius.

v ¶ Supplicationib ᵛ. si contenāk oꝛis ꝓfessio. als secus. J. de conse. distin. iij. baptismi vicē. vel nisi inuisibili administratione. J. e. c. vlti. in fine.

x ¶ Admitterēt. aliter ꝓ nichilo eēnt date claues ecclie sacerdotibus. vt. ſ. e. di. H. alij cōtra. c. agite.

y ¶ Eoꝝ. ſcz impenitentiū. ꝓo omnibus em̄ oꝛat ecclesia nesciens quis ad numerum predestinatoꝝ qđ ad

ꝺ destinatōez ptineat.

ptineat. vt. ꝺ. xxiij. q. iij. corripiāt. xiij. q. ij. ſi estimem⁹

a ¶ Non poterit. ſ. xxv. di. qualis ꝙtra. hic de mortali. ibi ō venialī. sed nisi signa penitētie ⁊c. extra de sen. ex. a nobis. qđ dic vt notaui. xxvj. q. vj. ſi aliquis.

b ¶ His autem. ſ. xxvj. q. vj. his qui.

c ¶ Denegan da. ita q⁹ nec appellatio valet ex̄ de ap. q̄ fronte.

d ¶ Uenie. scp tū ē em̄ spūſancti gratia tarda nescit hēre molimina.

e ¶ Per iudicia. Ar. ff. de leg. iij. mutu. ff. de nouā. delegare.

f ¶ Testimonia. ſ. xxvj. q. vj. qui recedūt. J. de con. di. iij. egrotantes.

g ¶ Fidelium. marie. q⁹ etiam ifidelis testimoniuz ꝑ catholico dare pōt. ſ. ij. q. vij. ſi hereticus.

h ¶ Regula. ex̄ de here. sicut. ſ. j. q. vij. quotiens. et. c. conuenientibus.

Emo pōt.

i ¶ Nemo. Ad huc ꝓbat q⁹ oris confessio et operis satisfactio necessaria est: cum solis sacerdotibus sit tradita potestas ligandi et soluendi. xij. q. ij. absit. ꝺicit etiā q⁹ omni petenti dā venia.

Tiij. ps ij.

ptās ligandi: soluēdi soluſ est sacerdotib ᵍ tradita

k ¶ Indulgentiā. q̄ obtineri nō pōt nisi supplicationibus sacerdotum. vt. ſ. c. proximo.

l ¶ Sed negāt. heretici. vt nouatiani. J. di. iij. H. itē q⁹ ⁊ c. adhuc instat. xxiij. q. ij. quidā. ver. nouatiani

m ¶ Preuaricatione. i. per preuaricationē apostasie. vel post primam penitentiam.

n ¶ Excepit. cum dixit in quacūq̄ hora cōuersus fuerit peccatoꝛ ⁊c.

o ¶ Peccata. Argu. contra J. eo. H. q⁹ autem sed ibi soluitur. ⁊ intellige hoc de finali impenitentia.

p Filius dei ꝛre dicitur verbū.

Uerbū. i. filius dei qui dicitur verbū q⁹ sicut per verbū mā̄festatur volūtas alicuius: ita per filiū volūtas patris. ar. xxiij. q. ij. his autē. vel verbū. i. predicatio que q̄nq̄ est causa contritionis. ⁊ ita per consequentiā remissionis. ⁊ nota q⁹ licet dicat verbū non tamen ꝓpter hoc excluditur spiritus sanct⁹ per quē etiam dicunk peccata dimitti. J. q. i. remissionem nec pater q⁹ inseparabilia sūt opera trinitatis. ꝺ cō-

ꝺditōe finierit: qđ manēs in coꝛpe nō recepit ꝓseq̄ carne exut⁹ nō pot ut ᵉ ⁊ post pauca. His aūt ᵇ q̄ tpe necessitatis ⁊ piculi vigēt ſ istātia pnie p̄sidiū ⁊ moꝛ recōciliatōis iplorāt: nec satisfactio inchoata ꝺ negāda ᶜ. q⁹ mie dei nec mēsuram possum⁹ iponē / nec tpa diffinire: apō qđ nullas patitur moꝛas venie ᵇ ꝓuersio. Et itē. Ita q̄ necessitati auxiliādū est vt nec actio illis pnie nec cōionis gra ꝺeneget: si eā ēt amisso voc̄ officio p iudicia ᵉ integri sensus querere cōpoꝛ benk: q⁹ si ita aliqua egritudine fuerint aggrauati: vt qđ paulo ante poscebāt / sub p̄senti significare ñ valeāt: testimonia ᶠ eis fideliū ᵍ circunstātiū ꝓdesse debebūt: simul tamē ⁊ pnie ⁊ recōciliatiōis bñficiū ꝓsequank. seruata tñ regula ᵇ canonū paternoꝝ circa eoꝝ personas qui i dominica fide discedendo pec

Tiij. ps ij.

Tcauerint. Itē Amb.

Emo ¹ pōt bñ agē penitētiā nisi q̄ sperauerit idulgētiā ᵇ ſz negāt ¹ his oportere cōionē reddi: q̄ ꝑuaricationē ᵐ lapsi sunt. de⁹ aūt nullū crimē excepit ⁿ q̄ pctā ° oīa donauit. Itē Ambro.

Erbum ᵖ dei dimittit pctā: sacerdos est iudex ᑫ sacerdos q̄dē suū officiū ʳ exhibet ˢ ⁊ nulli⁹ ptāt ᵗ ſ ᵉ iura exercet. ⁊ paulo post. dñs p̄cepit ut ⁊ soluēdi esse voluit ⁊ ligādi quiv trūq̄ pari ᵛ ꝺitōe permisit. ergo q̄ soluēdi ius non hz: nec ligādi ʳ hz. ⁊ infra. Lertū est q⁹ ecclesie vtrūq̄ ħz: hereſis vtrūq̄ nō hz. ius enim hoc solis p̄missū est sacerdotib ᵍ. recte igit ecc'a hoc vēdicat q̄ veros habet sacerdotes: hereſis vendicare non potest: q̄ sacerdotes dei non habet. Item in eodem.

Qotest fieri ᵗ vt aliquis victus supplicijs sermōe neget ᵗ deū ⁊ corde adoret ᵛ nūquid eadē est cā eius q̄ sponte negat ⁊ ei⁹ quē tormēta inclinauerūt ad sacrilegiū: nō. q̄m idignū ᵃ est: cū

r ¶ Officiuz. ꝛ xxiij. q. v. remittūtur. ſ. xj. q. iij. quomodo. et caudi. officium. i. oratiōnem. j. q. j. remissionem.

s ¶ Exhibet. in moderāda satisfactione. j. eo. mēſuram.

t ¶ Potestatſ. i. nulla sua potestate.

v ¶ Pari. i. illa scilicz ſi diligit me pasce ⁊c. vt extra de elec. ſignificasti.

x ¶ Nec ligan di. ff. de reg. iur. nemo. qui condemnare nō pōt absoluere pōt. ff. de re iudi. qui cōdemnare. habes tamen quattuoꝛ exceptiones. j. de conse. distinc. iiij sanctum. extra ō sentē. excom. tua C. vbi sena. quotiēs. H. adeo. C. ō offi. procon. l. ij.

Qotest fieri.

¶ Hec est quarta pars huius secunde pertis dist. in qua q̄ritur quid fiat ō illis qui deum in non perdant meritum. Jo. de fan.

Tiij. ps ij.

Casum ponit.

y ¶ Potest fieri. Casus. Primo dicitur q⁹ licet aliquis bonus inter supplicia neget deum: tamen non minus cōsequatur a deo et hoc ꝓbat quadam similitudine. Secundo dicit q⁹ qui recedit ab vnitate ecclesie dicens claues ecclesie non habere ius ligandi vel soluendi. ipse veniam de peccatis suis non consequitur. Tertio dicitur q⁹ quandoq̄ potestas datur dyabolo: vt statim affligat: et in eo plus ipse affligitur. Quarto dicitur q⁹ licz christ⁹ semel passus sit ꝓ nobis: quotidie tamen immolatur in ecclesia: cum coꝛpus ⁊ sanguinem eius sumimus. Quinto dicitur q⁹ omni penitenti et pniam agenti dimittitur pctm̄.

z ¶ Neget. Et ita peccat mortaliter quia nulla cōditione debet ad hoc adduci. vt. xxij. q. ij. primum. ⁊ xj. q. iij. nolite. vnde in epistola ad romanos peccatū fuit petro oꝛe denegare: cū coꝛde adoraret.

2 ¶ Adoret. i. credat et diligat vt ꝓius licet nō habeat charitatem reputat tamen eum dominum suū

a ¶ Indignum. ſ. disti. i. prēditeros.

Opera mortificata virtū remunerētur a deo.

a ¶ Ualere. Non thi valet quo advitaz eternā nisi fiat cū charitate. si em tradidero corpus meū ita vt ardeam ꝛc. j.q.j. vide. vel loquit de eo qui postea penitet. argu. j. dist. iij. septies. Et ita est arg. hic q̄ deꝰ remūerat opa mortificata per peccatū. j. di. ij. ℌ. hoc itaq; ꝛ. ca. nō est tam iniustus.

b ¶ Vulgus. j. dis. iij. ille rex. ℌ. cū sancti. ꝛ est ps c. eiusdem.

c ¶ Patiēt. q. d. non: si postea penituerit. vel dic sine venia. i. pene alleuiamēto. j. dis. iij. pueri. per hoc dāt itelligi q̄ penitenti pctā dimittunt.

d ¶ Pedes. i. affectus. s. venialia.

e ¶ Quod. scilicet q̄ claues nō habent.

f ¶ Petri. i. innocētie. vt. ℌ. dis. xl. non nos potestatem dimittendi peccata.

Joh. xiij. a.

g ¶ Sedem. i. eccliam a q̄ sunt alieni p scisma.

h ¶ Impia. xciij. dist. qui cathedram.

Infirmitas sepe nos armat cōtra diabolum.

i ¶ Debilitando. q. infirmitatē vel aliud incōmodum. sepe em diabolus nititur vt hō patiatur egritudinē vel afflictionē vt sic trascat et deū offendat. ſz sepe p talia recogīscit peccatū suū et ꝓpūgit ꝛ armat ꝓtra diabolū vt iob ꝛ sic diabolus illudit. fortior em resurgit post lapsum. vt. l. di. ferrum.

k ¶ Pro oībus. j. de ꝑse. dis. ij. semel. ꝛ. c. iteratur.

l ¶ Corporis. hu. querit hanc ſram sic. i. ctiēs sumim⁹ sacr. corp⁹ nobis pctā dimittunt. ſz tu dic. vt. j. e. glo. vi. q̄nc̄ug ei interi⁹ ꝓterimur oze cordis corp⁹ xp̄i sumim⁹. j. de ꝑse. di. ij. q̄d si sanguis. in p̄n. ſz pctā adulto sine ꝓfessione ꝛ ptritione nō dimittunt. j. e. di. tres. vnde cuz dimittuntur corpus christi sumimus

Penitēs ℣e pōt dīgne xp̄i corpus sumere

m ¶ Et manifesta. in hoc facit. ca. ad propositum

n ¶ Sacrameti. i. ecclesiasticeunitatis. vt. xxxij. q. iij. nemo. in fi. de q̄ q̄libet ℣e penitēs efficit. vt. j. dist. vi. vult q̄. vel sacramenti. i. corpis ꝛ sanguinis xp̄i. qz ex quo q̄s ℣e penitet digne pōt suscipere corp⁹ ꝛ sanguinē xp̄i ꝛ p̄m hoc est rectus ordo in superioꝛi lra ꝛ sumere sensus. sumimus digne. i. possumus sumere digne.

apud hoies valeat certaminis gratia: apd deū nō valere ꝛ asserit. nā sepe in hoc athletarū sclari certamie ēt victos quoꝝ fuerūt certamia ꝓbata: hoim vulg⁹ cū victoribꝰ coronare ꝓsueuit. maxie q̄s fortevideꝛit aut dolo aut fraude excussos victoria: et xp̄s ipe athletas suos q̄s viderit gratiꝺ⁹ paulisper cessisse suppliciis: sine venia patietur ꝓmanere? nūquid nō habebit remunerationez labꝺis q̄ etiā aliquos ꝓsicit? ꝛ infra. Dicis petro excusanti ne eius pedes⁹ lauares: ni si lauero tibi pedes nō habebis partē mecū. q̄d ergo isti consortiū tecū possunt habere q̄ claues regni celoꝝ nō suscipiūt/negantes q̄ peccata dimittere debeāt: q̄ꝰ recte quidē fatenꝝ ꝺ se. nō em habent petri⁽ᵏ⁾ hereditatez q̄ petri sedemˡ nō habent: quā impiaᵐ diuisiōe discerpūt. et paulopost. egritudo carnis pctī repellit: luxuria autez carnis culpā adolet Illudit ergo diabol⁹ vt seipm morsu suo vulneret ꝛ ꝓtra se armet quem debilitandū esse putauit. ꝛ infra. Quod nocet corpoꝛi suo iuuat spiritū. ꝛ paulopost. sicut semel ꝓ omnibus immolatus est christus ita quotiēscūq; peccata donantur corpoꝛis eius sacramētū sumim⁹: vt per sanguinem eius remissio peccatoꝝ detur. ergo euidētissime domini predicatione mādatuz est etiaz grauissimi criminis reis si ex toto corde ꝛ manifestaᵐ confessiōe peccati penitentiā agant: sacramentiⁿ celestis gratiam perfundandam.

I dem.

Quātuslibetᵉ ergo mortuiᵖ fetoꝛ sit: aboletur omnis vbi sacrum redoleuerit⁹ vnguentū: et surgit defunctus. ꝛ solui iubentur eius vincula qui adhuc in peccatoꝛ ẽ tollitur vel amen⁽ˢ⁾ ꝺ facie eiᵗ quod veritatem gratie quā acceperat obumbrabat. sed quia venie donatus est: reuelare faciem / aperire vultum iubetur. non enim habz quod erubescatᵘ cui peccatum ᵛ dimissum est. in tanta enim gratia domini / tātoq; diuini muneris miraculo cū oportēt vniuersos letari cō mouebanꝝ ipi⁽ˢ⁾: et aduersus xp̄m cōciliū cōgregabāt: lazaruz⁽ᵏ⁾ quoq; interficere volebāt⁽ᵏ⁾ nonne merito eoꝝ⁽ᶻ⁾ successoꝛes⁽ᵃ⁾ vos esse cognoscitis: q̄ruz duritie heredes estis? nā ꝛ vos indignamini et ꝓtra ecclesiā cōgregatis concilia: q̄ videz mortuos in ecclesia reuiuiscere: ꝛ peccatoꝝ indulgētie resuscitari. itaq; ᵇ (qꝺ in vobis est) per inuidiā rursus vultz iterficere resuscitatos. sed iesus nō reuocatᵉ bñficia: imo liberalitatis cumulos amplificatᵈ reuiuiscit sollicite suscitatᵍ: et celebrata resurrectionis gratia: letus ad cenāᵉ venit.

I tem.

Hꝺ potestatz⁽ᶠ⁾ sue gratiam negat: que in remissione pctoꝝ est: qui celestem eius potestatē⁽ᵍ⁾ ꝺ yabolico spiritu separāt ab ecclesia dei: vt oim tēpoꝛuz hereticos⁽ʰ⁾ et scismaticos cōprehenderet: quibꝰ indulgētiā negat⁽ⁱ⁾ quia omne⁽ᵏ⁾ peccatuz circa singulos est acvniuersos: ꝛ ifra. Quid mirū si salutem negatz aliꝭ/qui vestrā⁽ˡ⁾ recusatis? licet et illi nichil a vobis differant: q̄ a vobis penitētiaz⁽ᵐ⁾ petūt. arbitroꝛ⁽ⁿ⁾ em q̄ ꝛ iudas⁽ᵒ⁾ potuisset tanta miseratione dñi nō excludi a venia: si penitentiā non solum apud iudeos ſz apud christum gessisset⁽ᵖ⁾. et paulo post. qui agit penitētiam nō solum diluere peccatum lachrimis debet sed etiā emēdationibus⁽ᵍ⁾ operire ꝛ tegere⁽ʳ⁾ delicta superiora/ vt non imputetur ei peccatum.

I dem in eodem.

Onnulli em ideo poscūt pniam vt stati sibi cōsonē reddi velint. hi nō tā soluere se cupiūt q̄z sacerdotem ligare⁽ˢ⁾: sua em ꝓscientia nō tā se exuūt q̄z sacerdotē iduere cupiūt. cui ꝓceptū est. Nolite⁽ᵗ⁾ dare sanctū canibꝰ⁽ᵘ⁾: neq; miseritis margaritas ante porcos⁽ᵛ⁾: hoc ē imūdis spiritibꝰ sacre cōsonis non sunt facile tribuēda cōsortia⁽ˣ⁾. I dem in eodem.

Sunt q̄ arbitrant⁽ʸ⁾ hāc esse penitētiā si abstineāt a sacris celestibꝰ. hi seuerioꝛes in se iudices sunt q̄ penā prescribūt si remediū⁽ᶻ⁾ declinant q̄s ob penā cōueniebat dolere: q̄ celesti fraudarētur gratia. ꝛ paulopost Facili⁹⁹ aūt inuenit q̄ inocētiā ꝺuauerit q̄s q̄ ꝺgrue⁽ᵃ⁾ egerit penitentiam peccati. vbi acquirende⁽ᵇ⁾ ambitio⁽ᶜ⁾ dignitatis vbi vini effusio⁽ᵈ⁾ vbi ipsi copl'e ꝺiugal'⁽ᵉ⁾ vsꝰ renūciā

Penitētia ꝺ penitētiā deleri infamiā Ar. contra. ij. q. iij. ℌ. hinc. ꝛ quia peccata sanctoꝝ nō reuelabuntur in die iudicij. arg. j. e. ℌ. non itaq;.

Penitē tia i tri bus cō sistit

Cui peccatū. qꝺ cōfitēt tribus modis oꝛis cōfessione. cordis contritione: et operis satisfactione.

Lazaꝝ. iste fuit primus ꝓditoꝛ infernī. ideo diabolus suggerebat iudeis vt ipsum interficerent

Uolebāt. stulta volūtas erat quasi non posset suscitare occisum qui suscitauit defunctum.

Eoꝝ. i. impioꝝ. s. iudeoꝝ.

s ¶ Successoꝛes. i. imitatoꝛes. vt. j. q. j. cito turpē.

b ¶ Itaq;. de conse. distinc. iij. queris.

c ¶ Nō reuocat. ℌ. xxij. q. ij. ℌ. q̄nq;. ℌ. xvj. q. ij. visis

d ¶ Amplificat. qz dimittit pctm ꝛ post seipm cōfert. vt. l. di. penitētes de cōse. distinc. iij. nemo.

e ¶ Ad cenā. ipse lazarus scilicet vbi et ipsa martha mistrabat quando fuit muitata a simone leproso.

Hꝺ ptātis. Adhuc ꝓsequitur ambrosius ꝺ hereticis per ꝺictos iudeos designatz.

f ¶ his potestatz. Casus. Loquit hic ambrosi⁹ cōtra iudeos q̄ dicebant xp̄m in beelzebub ejcere demonia: q̄ bus dñs dixit. q̄ peccat in patrē et filiuz remittit ei. qui vero peccat in spm̄ sctm̄ nō remittitur ei: neq; hic neq; in futuro. isti ergo iudei separabāt celestem christi potestatē ab ecclesia qui euz in beelzebub ejcere demonia dicebant: quibus dñs loquens (vt ꝓdixi) complexus est oēs hereticos tā hereticos illoꝝ tēporis q̄z futuros.

Pctm i spm̄ sā cū est irremissibile.

Alabastri fractio q̄d significat.

g ¶ Potestatem. ſz dimittēdi peccata soluē di et ligandi.

h ¶ Hereticos per iudeos qui per suscitationem lazari non credebant.

i ¶ Negat. dicēs. vos in peccato vestro moziemini et hoc si persistant in heresi: quia cōuersis presto est indulgentia. xxvj. q. vj. si pbr.

Joh. xij. b.

k ¶ Omne peccatū. i. magnum peccatū. Uel ideo hoc dicit quia qui in hoc vno delinquit factꝰ est omnium reus. j. distinc. v. fratres.

l ¶ Qui vestrā. xl vij. di. ℌ. necesse. et ibi Conueniet nulli q̄ secū dissidet ipe. ff. ꝺ edi. edi. cū aūt. ℌ. excipit et alibi. Qui sibi nō parcit michi vt tibi quo parcet: Alia littera habet nostrā. i. a nobis accipere.

Uersꝰ.

m ¶ Penitētiā. non ergo licet accipere pniam ab heretico sicut nec eucharistiā. vt. xxiij. q. j. c. vlt. sed baptismū bñ in necessitate. vt. xxiij. q. j. si quē.

n ¶ Arbitroꝛ. i. certꝰ sum. nā quātuslibet sit fetoꝛ aboletur per penitentiam. vt. ℌ. eo. quātuslibet.

o ¶ Judas. j. distinc. vj. qui vult. in prin.

p ¶ Sessisset. sed uit ipe ad diuisos. j. di. iij. iudas.

q ¶ Emendationibus. ergo nō sufficit sola cordis contritio. et ita facit ad propositum gratianus.

r ¶ Et tegere. j. di. iij. ille rex.

Onnulli.

Hec est vj. ps ſcde partis huius distin. In qua repzehēdit eos qui peruias penitentias postulāt a sacerdote ꝓpter fastidium bñfaciēdi. Johan. de fan.

Ligare. in ps. se on' penitētie ij. suscipiēdo quod pōt ꝛ debet quā doctoꝝ sacerdos. j. dis. vj. c. j. vel indiscrete soluendo. argu. l. dis. si ꝺs prepostera.

Mat. vij. a.

t ¶ Nolite. ℌ. xj. q. iij. nolite.

v ¶ Canibus. ꝓtius. iam enim post pniam canes non sūt ꝛ intellige canib⁹. i. manifestis. nam de occultis secus de conse. dist. ij. nō ꝓhibeat.

x ¶ Ante porcos. i. pctō sordidatos.

y ¶ Cōsortia. qz summa ꝛ una sociant ꝛc. vt de con. dist. ij. quid sit sanguis.

Unt qui.

z ¶ Si remediū. i. penitētis per quā ꝓsequūtur remedium vel cōsonem.

p ¶ Facilius. j. eo. distinc. iij. ℌ. hoc de charitate. ꝛ ca. reperiuntur.

s ¶ Congrue. et ita ē arg. q̄ facilꝰ de nouo aliqd acquirit q̄s recuperetur amissum. vt. j. di. iij. reperiūtur. ꝛ dicit boetius. facilius ad virtutem erigere nouos q̄s reuocare veteres vel preteritos.

Boetiꝰ

b ¶ Acquirēde. in hac vita supple ꝛ tūc congrue sequitur ibi ꝛc. Uel dic vbi. i. in penitētia debent cessare que sequūtur. vel sic ordina litterā renūciandū est seculo vbi acquirendus est.

c ¶ Ambitio dignitatz. q̄ ꝓbobak. viij. q. j. l septur'

d ¶ Uini effusio. que repzobatur. ℌ. xxxv. dist. ca. j.

e ¶ Copule coniugalis vsus. qui quandoq; inꝰ licitus est. xxxij. questione. iij. ouzo.

Dormiendū fest in scholis

a ¶ Seculo. q̄ ad ābitionē dignitatis. xl. di. multi.
b ¶ Natura postulēt. Arg. cōtra illos q̄ dormiūt in scholis ⁊ ita debem⁹ ꝓpria naturā expugnare lz contraria sit medicina. j. de conse. di. v. contraria.
c ¶ In tali. qz maiorus est pene inter hoies viuere ⁊c. C. de apostathi qui sanctam.
d ¶ In peccatis. mortalib⁹ qz cū venialī nō ꝓhibēt. de cōse. distinc. ij. q̄tidie.
e ¶ Quiesce. id ē abstine a sacramētis. Arg. cōtra ꝓmouendos qui post baptismū peccauerūt. xxv. di. ꝓmū.
f ¶ Dicimus. hic agit de tpe agēde penitētie q. d. si in iuuētute nō penituim⁹ saltē in senectute penitea⁹.
g ¶ Deferuescat. al⁹ desuescat. j. distinc. iij. in salicibus.
h ¶ Reuerētiores. Jd est ꝓpter reuerentiā abstinere ab eucharistie perceptione.
i ¶ Mysterij. Sed q̄re rubus ardēs non cōburebat. q̄d nō cōburebat. q̄d repsentabat. De⁹ a q̄ pōt videri.

Penitēdi tps. Eccl. xxj. a.

Exo. iij. b. Act. vij. d.

Rub⁹ ardēs

Dēs p affectiōib⁹ accipiuntur, Boeti⁹

Pedes p affectiones, vñ Aug. sup illū locū. In laqo illo quē absc̄ōdit ꝙphēs ē pes eor⁹: dr̄ pes alec amor⁹. ⁊ si ē ad bonū dr̄ charitas. si ad malū dr̄ cupitas.

m ¶ Absolue. anteq̄s ad sacra accedat.

n ¶ Lapsus. hoc idem dicit Boetius. Infelicissimum genus infortunij est fuisse felicem.

o ¶ Unde. id ē a quo statu. l. distinc. quia.

p ¶ Priora. l. distinc. domino sancto.

q ¶ Elemosina. scz iteriora. vt j. distin. iij. ℌ. sed verba. vl exteriora liberat a morte. id est a peccato occasionalit: quia citius illustratur. j. eo. medicia. qz sicut sepe ta filū: ita timor seruilis charitatem ⁊c. j. distinc. iij. qui vult.

r ¶ Semel. hinc colligepec cata non redire j. distinc. iij. ℌ. item secundū. et xxiij. q̄stione. iij. si illic.

f ¶ Abea. id ē a morte actuali um peccatorū.

Apo. ij. b.

Thobie. iiij. b.

j. Jo. v. d.

xv. b. Mat.

Lu. xj. a.

Bona instant sunt facieda.

Luce xviij. b.

Luce xviij. f

Imago triplex.

Jude macha bei fōiū.

Latro bonus an fuerit mar tyr.

Mirū aūt q̄sdā sic obstinatos eē vt dādā nō putēt lapsis pniaz aut penitētib⁹ existimēt venīā denegādā: cū scriptū sit. Uñ ceciderz memēto: ⁊ age pniaz/ ⁊ priora⁹ opera fac: qb⁹ vtiq⁹ ei dicit quem ꝓstat cecidisse: ⁊ quē dñs hortat ꝙ opa rursꝰ exurgere: qz scriptuz ē. Elemosina⁹ a morte liberat: nō vtiq⁹ ab illa morte liberat: quā semel⁹ xp̄i sanguis extinxit: ⁊ a q̄ nos salutarꝛ baptismi: ⁊ redēptorꝛ nr̄i gratia liberauit: sed ab ea⁹ que ꝙ delicta postmodum serpit.

Item Hieronimus. Wportuna in euāgelio mulier tandez meruit audiri: et clauso cū seris⁹ ostio⁹ media licet nocte⁹ ab amico amicus panes⁹ tres accepit deus ipe qui nullius ītra se separivirib⁹ p̄t: publicani p̄cib⁹ vincit⁹ vel superat. nitiue ciuitas q̄ pctō pist⁹ fleti bus stetit⁹. q̄rluz ista tā lōgo ꝓpetita ꝓcipio: videlz vt p uū magn⁹ aspicias: vt diues pastor moribidā ouē nō ꝓtēnat xp̄i padissū ō cruce ēt la tronē tulit: ⁊ ne q̄s aliq̄n serā ꝓfusionē putaret: fecit homicidij penā martyriū⁹. xp̄s ī latro etiā meruit veniā: ⁊ alijs exemplis vtitur.

Item Lyprianus episcop⁹.

t ¶ Cū seris. i. taciturnitate ꝓdicatorū.
v ¶ Ostio. i. intelligentia scripturarū.
x ¶ Nocte. i. in ꝓfundo viciorū positus.
y ¶ Panes. i. fidem sancte trinitatis.
z ¶ Precib⁹ illis. s. de⁹ ꝓpicꝰ esto michi pctōri.
2 ¶ Uincitur. Quia regnuz celorum vim patitur. j. questione. iij. saluator.
a ¶ Perijt. id est perire meruit. similis expositio. xxiij. q. iij. quis non recto.
b ¶ Stetit. id est non perijt.
c ¶ Martyriū. Non in rei veritate fuit martyriū. sed ꝓp̄ filiationē facti. vel i deo dr̄ pena cōuersa in martyriū: qz p fidē ⁊ patiētiā quā tūc habuit dignꝰ fuit eterno ꝓmio. scz vt intraret statim ad vitā sine dilatione.

cut illi q̄ etiā patiunt martyriū. vt j. de ꝑse. di. iiij. baptismi vicem. ꝓtra eū ibi dicit q̄ latro nō ꝓ noie xp̄i crucifixus est: sed ꝓ meritis facinoruz suoꝝ: ⁊ pena nō fecit martyrē. sed causa vt dicit Augustin⁹. quare martyriuz nō fuit. quod ⁊ verū est. eius ergo pena martyriuz dicit rōne eterni ꝓmij: qb⁹ q̄si martyr recepit ꝓmiā do vel rationē cōfessionis quā in patibulo habuit. sicut eū martyr sic latro iterpenas xp̄m ꝓfiteri nō timuit.

Luce xv. g. Mat. xviij. b.

a ¶ Lenitat⁹. Arg. iudicē poti⁹ debere sequi miam q̄ rigorē. ē. di. xlv. licz plerūq⁹. ē. ij. q. v. cōto. ē. distinc. lxxxvj. odio.

iij. ps.

j. Jo. v. d.

¶ Quod autez. ¶ Hec ē ītia ps distinc. Jn q̄ ita ꝓnobat q̄ oia de⁹ dimittit penitenti qui autez mouit ipenitēs: ille peccat in spū sācto: cui nunq̄ dimittet. Jo. de fan.

Eccl. xlj. c. j. Re. ij. c.

b ¶ Auctoritate Ambrosij. ē. nemo potest. ē. importuna.

c ¶ Denegatur. id est videt denegari.

Mat. xxiiij. b.

d ¶ Est pctm̄. Alit hic ponit magr istā auctoritatez q̄ ponatur. j. e. pōt. ⁊ exaudi auctem istā de pctō in spm̄ sanctū. vt exponit Augustinus. j. e. ℌ. potest.

e ¶ Alibi. Jn libro iesu filij syrach.

f ¶ Sacerdos. Jn libro regum.

g ¶ Non semper. ē. xxxj. q. vij. quid in omnib⁹. ff. cōmo. l. ad eos. ff. locati. l. sed de dāno.

h ¶ Difficultatē. hoc referas ad delicti varietatem et ad intercessorem.

i ¶ Deus quis. Qz imago ⁊ etiā q̄libet fidelis alia j. de ꝓ. i. illa aia. sed ⁊ homo habet silitudinez dei. j. ea. q. v. hec imago. Triplex est igit imago siue similitudo. idētitatis ꝓm quā tantum fil⁹ dei est imago patris imitatoris: ꝓm quā dicitur q̄ magna nauis ē imago alicuius dom⁹ ⁊ discipulus magistri. silitudinus expresse. vt sigillum in cera depingitur.

k ¶ Rogasse. peccatꝛ hierusalē. vñ in libro macha beoꝝ legit q̄ iudas machabe⁹ cū deberet pugnare cū suis paucis ⁊ tra nichanorē qui erat cū multꝛ ad cōfortationē suoꝝ retulit somniū quod in p̄cedēti nocte viderat in hunc modū. viderat Oniam sacerdotē man⁹ ad celū ꝓtendentē ⁊ orātē ꝓ pplo iudeorū ⁊ postea apparuisse aliū virū etate ⁊ glia mirabilē circa illū. Oniā dixisse. Hic est amator ppli israel: hic est q̄ multuz orat ꝓ pplo ⁊ ꝓ ciuitate sancta.

l ¶ Hieremiaz. dei prophetam. extendisse autem hieremiam dexteram ⁊ dedisse iude gladium aureū dicentem. accipe sanctū gladiū mun⁹ missum a deo quo dijcies aduersarios ppli mei israel. qua visione cōfortati qui erāt cū iuda impetū fecerūt in hostes et nichanorē interfecerūt. ⁊ xxx. milia de suis.

m ¶ Non pro illo. qz nō sequitur q̄ i carne nō promeruit. ē. e. mltiplex. ℌ. j. dico vt ꝓ eo nō roget q̄s post mortem. et ita exaudi ꝓ pctō in spiritu sanctū: qō est finalis impenitētia. vt hic in nuit Augustin⁹ quo casu exaudi. ē. xxj. q. ij. ꝓ obeūtib⁹ licet. ℌ. illud itelligat de specialibus orationibus.

ꝑs. lxxxvij. j. Re. ij. c.

j. Jo. v. d. Exo. xxxiij. c. ij. Macha. vlti. j. Jo. v. d.

n ¶ Possunt. Arg. qō nō est diffinitum posse diffiniri. xxj. q. v. hoc videt contra. xxxj. q. j. q̄ si dormierit. ℌ. q. v consuluisti.

o ¶ Ad mortē. vnde alibi augtāta labes est ilī⁹ pctī vt ꝓ humilitatem penitētie subire nō posit: quod quidez cōmittit q̄s ex sola inuidia vnitatē ecclīastica impugnat: et dyabolo scīēter attribuit opa spiritꝰ sancti: vñ nec ꝓs in passione ꝓ talib⁹ orauit: sed ꝓ eis q̄ ignorāter crucifigebāt eū dicens. pater ignosce illis qz nesciūt quid faciunt.

Eccl'ia sticam vnitatē ipugnare grauissimū ē.

p ¶ Dimittē dā. peccatū in spiritū sanctū dicit generalit omne pctm̄ mortale: quia qui vnā personaz offendit ⁊ aliam. specialiꝰ ꝓ o peccatū q̄ ex odio vel malignitate ꝓcedit. nā spiritꝰ sanct⁹ ē amor ⁊ benignitas. ꝓm alios pctm̄ in spiritū sanctū ē obstinatio mētis. scz in pctō obdurāte ptinacia quā impenitētia comitat. ꝙuenit autē huiusmodi obstinatio interdū ex desperatiōe puta cū quis credit suoꝝ delictorum magnitudinē diuinā miam excessisse. et ob hoc de vitijs ascēdat ad vitia. Jurta illō q̄ ait cayn ma ior est iniquitas mea q̄ vt veniā merear. vt j. ꝓ. ℌ. interdū ex ꝓceptione. puta cū q̄s securꝰ delinqt tanq̄ de⁹ ꝓ tpali flagitio nō sit eternū suppliciū datur in q̄ peccati genere refert hiero. se ouigenez deprehendisse q̄ post mortē anathematizat⁹ est. vt. xxiij. q. ij. ca. vlti. vel putās in articulo mortꝛ sufficere vel sufficiēter penitere vt latro ō quib⁹ apls. maledict⁹ homo qui peccat in spe. itē in spm̄ sanctū peccatū ē ꝓm alios fratne gratie inuidia: puta si de gra a deo fratri collata inuideas ne tibi ꝓferatur. arg. ē. viij. distinc. qui contēpta. Item ꝓm alios peccare in spiritum sanctuz est blasphemia in personam spiritus

Pctm̄ in spm̄ sanctū qō dr̄ ⁊ sunt ei⁹ species.

Impenitẽtia finalis capit duob⁹ mõis.

sancti. de talibus habetur de conse. distinc. iiij. hi vero heretici. Item ꝑm alios peccatũ in spiritum sanctum est finalis impenitẽtia: peccatum scilicet spiritus sancti durat vsq; ad mortẽ vt vsq; inclusiuũ sit. quod hic augustinus potius velle videtur. j. distinc. iij. inter hec hyr cum. Sed solet queri vtrũ finalis impenitentia possit dõs̃inere esse? Respon. iste terminus finalis ipenitẽtia duobus modis accipitur. Inest em̃ alicui impenitẽtia finalis quando non habet ꝓpositum penitẽdi: hoc põt desinere esse: q; hoc ꝓpositũ põt habere i hoc instãti ⁊ cras non. itẽ est etiam finalis impenitentia q̃dã qualitas que inest alicui ex eo q; nunq; penitebit: ista non põt desinere eẽ subiecto existente: q̃ si ponat oportz dici q; nunq; eã habuit.

iiij. ps

Mat. xvj. c.

Oluissent. ¶ Nunq; Assidue em̃ peccantiũ non miseretur de⁹. vt. ẽ. xciij. distinc. dicit. ⁊ venia ipenitenti rẽ. xxiiij. q̃stione. ij. legat. et iõ semp obnoxij pene psistãt. vt. j. di. vj. i fine. ¶ Ex his. ¶ hec est q̃rta pars di. In qua ꝓbat p xxxvi. aucto. q; si q̃s nõ ꝓfitẽt non saluat: si petijt sufficit cõfessio q̃ fit ꝑmo deo: deinde sacerdoti q̃ loco dei iudicat. Johan. de fan.

a ¶ Ligãdi. i. ꝑponẽdi satisfactionẽ vel relaxãdi.
b ¶ Ptãs. No. solis sacẽdotib⁹ ptãtẽ ligãdi traditã
k ¶ Supplicationibus. ẽ. e. distinc. multipler.
l ¶ Deniq;. ab isto loco vsq; ad. c. quãobrẽ. ꝓbat. xxij. auctoritatib⁹. scz ꝑctã nõ dimitti sine ouis ꝓfessione. auctoritates. ve. testamẽ. iducit vsq; ad. ℌ. in euangelio. ab illo. ℌ. in euãgelio. vsq; ad. ℌ. ex his. inducit auctoritates no. testamẽ. et post eos alios ꝓcluditi. ℌ. ex his. ⁊ oẽs ille auctoritates intelligũtur cũ q̃s ꝓfiteri contẽnit.

Beñ. iij. b.

m ¶ Serpẽs. Jd ẽ dyabolus qui serpẽte vtebat tanq; organo: vel intellige ad litteram.

Beñ. iij. c.

n ¶ Cõfessionẽ. ⁊ q̃m seipso inuenit ouiginez peccati.

o ¶ Nõ reuocabat. q; irreme diabile fuit peccatũ ei⁹: ⁊ iposs̃ibile est eũ reuocare ad penitentiam. vt. j. di. iij. ℌ. qõ aũt reprobi. ver. impossibile hois aũt peccatũ fuit remediabile. et hoc duab⁹ de causis: q; totũ gen⁹ humanuz perierat de pctõ ade. sed nõ tota ãgelica natura pctõ diaboli. Jtẽ homo inicatorem habuit ad malũ: qõ nõ angel⁹. et ideo p aliũ iste non debuit iuuari sicut nec ille per se potuit surgere: et ideo pctm̃ dyaboli fuit irremediabile: ⁊ ñ peccatũ hominis.

pctm̃ dyaboli fuit irremediabile sed hominis remediabile

iij. reg. xj. a.

iij. rg. xxj. g.

Beñ. xij. b.

Beñ. xxv.

p ¶ Reges. Pharao rex egypti de quo habetur. ẽ. xxij. questione. iij. ℌ. ecce qui. Abimelech rex gerare de quo habetur. xxij. questione. iiij. nemo dicat et. ẽ. xxxiij. q. j. si per sortiarias.

Jone iij. b. Mat. xij. b.

Leui. xiij. b.

q ¶ Passiones. id est delicta. xv. q. j. illa.
r ¶ Orationibus. ẽ. xxxiij. q. j. si per sortiarias.

Lepre gña sũt ꝙtuor.

j. reg. xvj.

a ¶ Precepit. in leuitico.
b ¶ Ut lepra. id ẽ aliq̃ macla. Sũt aũt ꝙttuor gña lepre. in cute. i capillis. i domo. i veste. In capillis. lepra dr alopitia. fiuẽ tib⁹ sanie capillis si i caluitio: vl̃ i alia pte capit̃ alb⁹ vl̃ ruff⁹ color iuẽt⁹ fuerit plaga lepre ẽ. In cute lepra cogñscit si in ea fuerit alba. i. pallida sũbedo/ vel pustule. ⁊ huiusmõi lepra vestis erat macula albavl̃ ruffa. Similiter in domo dicebat lepra talis macla. et macula in pariete pallore vel rubore deformis: et ofnia ista iudicabant arbitrio sacerdotis. si enim in hoie lepra nõ erat ꝑspicua: recludebat cum sacerdos in domo sua: vij. diebus: q̃bus expletz si nõ creuerat lepra: iterum recludebat eũz alijs. vij diebus: q; si nec tũc creuerat mũdũ eũ iudicabat q; si scabies erat lauabat hõ vestimenta sua: et mũd⁹ erat. Cum ꝙo ꝑspicua erat lepra sepabat. i. iudicabat imunnus ad arbitriũ sacẽdotis. ⁊ habebat hõ vestimenta sua dissuta. i. facilia ad induẽdũ vel exuẽdum vt sic cogñsceret: ⁊ caput rasuz vt posset cogñsci: oẽs veste cõtectuz ne fetorẽ loquẽdo diffũdẽt. ⁊ hi tabat sol⁹ extra: ita vt a mortuo nichil differre v. derek. Jtẽ si lepra vestis erat ꝑspicua cõburebat vestis. si dubia recludebat. vij. diebus. si creuerat macla ad iudicabat lepra si ñ creuerat: abluebat vestis ⁊ recludebatur alijs

precepit[a] dñs vt lepra[b] sive i cute[c] sive in domo sive in veste sive i crine appareret: sacerdoti ostenderet. et iuxta eius arbitriuz separata [b] ei⁹ iudicio contaminaretur[c] vel mundaretur Saul quoq; cũ a spiritu maligno vexaretur non poterat ad sane mentis officiũ redire: nisi prius dauid psalteriũ arriperet ⁊ coram eo psalleret: ⁊ ita ab ei⁹ vexatione cessaret dyabol⁹. in quo mistice ostendit q; q̃cunq; dyabolo propter peccata mãcipat / ab eius dñio eripi non valet: nisi dauid id est ecclesia psalterium accipiat: ⁊ coraz eo psallat: id est spiritualis gratie eũ participẽ faciat: ⁊ salubriter admonẽdo ⁊ pie ꝑ eo orãdo. ⁊ exẽpla boni operis sibi ꝑbendo dyabolũ ab inuisibili eius vexatiõe compescat. Dauid q̃q; cũ adulteriũ cõmisisset et homicidiuz: nõ ante audiuit a ꝓpheta[f] transtulit a te peccatũ tuũ dñs ãteq; ipm̃ peccatũ cõfiterer. pr⁹ em̃ pphete pctm̃ redarguẽti cõfessus est: ⁊ postea audiuit trãstulit dñs pctm̃ tuũ a te Achab[g] q̃ q; cũ de inocẽtis[h] sanguis effusiõe sentẽtiã ꝓminãtis dei audiret: induit seipm̃ cilicio satisfaciens deo per penitẽtiaz. Unde dñs ad helijã ait. Quoniam achab reueritus est faciẽ meã: nõ inducã maluz in diebus eius. Ninuite cũ audirent adhuc quadraginta dies ⁊ niniue subuertetur: ex edicto regis ⁊ principũ penitẽtiã egerũt dicẽtes Quis scit si cõuertatur ⁊ viuat ⁊ ignoscat deus: ⁊ relinquat[i] post se benedictionez: hac humilitate ⁊ satisfactione iminentem subuersionez euadere meruerunt: quoruz exẽplis euidẽter ostenditur q; nullus a deo consequatur veniã: nisi primũ satisfecerit sibi per penitẽtiã. Nabucho donosor quoq; propter superbiam suam a rationabili mẽte in bestialẽ[k] animũ cõmutat⁹ est atq; a regno suo ꝓfugus recedẽs nõ ante regnũ recepit: q̃ conuersus deum predicauit. Unde plebs israelitica ob culpã sue trãsgressionis captiuitati tradita nõ ante liberari meruit q̃ sua pctã ꝓfitens/ Danielis ⁊ aliorum sanctorũ precibus veniam accepit. In euangelio[l] quoq; venientes ad Johannẽ vt baptizarent ab eo baptismo penitẽtie[m] primũ ꝓfitebantur peccata sua/ ostendẽtes: q; quisq; debet peccata dãnando confiteri ⁊ innouationem melioris vite promittere: si regeneratiõis dõi derat gratiam accipere.

Christ⁹ quoq; alios legitur suscitasse a mortuis: alios a lepra mundasse: alios illuminasse. Aliorũ membra paralisi dissoluta cõsolidasse. oim̃ tñ sanitatez petitio propriae vocis vel amicoz[n] legit̃ precessisse. Luca em̃ referente dicim⁹ q; ꝑ socru petri pr⁹ rogat⁹ est q̃ eã sanitati redderet. Ipsius vero ille quem dominus descendens de monte mundauit pr⁹ clamauit ad eum. Domie si vis potes me mũdare/ quẽ post ea tangendo mũdauit. Ecce quoq; dum clamaret ad eum: miserere mei fili dauid interrogauit eũ iesus Quid

vij. dieb⁹ p⁹ q̃s si sacẽdos inueniebat creuisse lepram rũpebat eã. Sitr ostiũ dom⁹ lepriose claudebat. vij. diebus p⁹ q̃s si sacẽdos inueniret creuisse lepram: iubebat eruli lapides leprosos ⁊ ꝓici ex ciuitate ⁊ domũ radi q; circumũ: ⁊ pulnere rasure ꝓgi ex ciuitate i loco imũdo et alios lapides substitui i domo et luto alio liniri domũ: q; si iterũ redierit macula: ostendit leprã ẽ. destruebatur dom⁹. rẽ.

Dasi. iiij. f.

c ¶ In cute. nõ hoc dicit de veste et de domo q; ei ad fam possit lepra iesse. sed si dom⁹ vel vestis offeretur ab aliq̃ i mysteriũ deputãda ãtea sacerdoti offerebat. ⁊ si aliq̃ inerat macula q̃ ad misteriuz impediret. sacerdotis iudicio relinquebatur.

d ¶ Separata. Quo ad officiuz vel ministeriuz

Dasi. ix.

e ¶ Cõtamina rek. Dom⁹ vel vestis vel cutis. i. cõtamiata vel imũda iudicaretur.

Mat. iij. a.

f ¶ Propheta Jd est nathan.

g ¶ Achab. J. eo. dsti. iij. ℌ. ecce achab.

h ¶ Innocentis. i. nabute.

i ¶ Et reliqt. i. nobis q̃ eũsequmur vel post cõmixtionẽ a se datam

Jo. xij. e.

k ¶ In bestialẽ. ẽ. xxvij. q̃stio. iiij. miror.

Luce xvij. c.

l ¶ In euãgelio hic trãsfert se ad auctes noui testamenti.

Mat. ix. c.

m ¶ Pnie. nõ remissionis: naz veniẽtib⁹ ad illũ rechrebaturpnia nõ aũt in nro baptismate q̃ remissionis ẽ. vt. j. de ꝑse. dist. iiij. si ne penitentia.

Mar. ij. a.

Luce xiij. f.

n ¶ Uel amicorũ. hoc em̃ deus amat vt multi rogent. j. eo. fleat.

Mat. ix. g.

Luce xviij. Mat. v.c. Luce vij.b. Joh. xj.e.

a ¶ Raboni. i. magister.
b ¶ Mortuos Scilz filiū archi synagogi. filium vidue. ⁊ lazarus.
c ¶ Quartum Uñ hoc Gratianus habuit igīa mus: nisi dicatur hoc de matheo intelligi. cui cum dñs diceret: sequere me. Rñ. dño. pater meus mortuus est volo eū sepelire: tunc dominꝰ ait. Dimitte mortuos sepelire mortuos suos.
d ¶ Penitens Dauid. vt.j. dist. iij. ille rex.

Psal xxxj.

e ¶ Tacui. peccata.

ps. lxviij.

f ¶ Ossa. virtutes q̄bus alia sustentaturꝫ ossibus corpus.
g ¶ Dum clamarem. Jactando me de meritis meis.
h ¶ Non claudet. i. nonꝫstringet te finaliter.
i ¶ Non clauseris os non contendo.

Psal. cxxix. Eccl. xvij.c.

k ¶ In pfundo vitioꝝ: vnde pctōr cū venerit in pfundū vitiorum contemnet.
l ¶ Penitentia. Nō negek. nāq̄ diffidentia etatis ⁊c. xxxij. q.ij. ancillaz. et.j. eo. di. vj. nemo.
m ¶ Vulnerata delictis.
n ¶ On sufficit Quo ad famam exterioꝛez sufficit enim quo ad deum dūmodo non contemnat.

Mat. iij.a.

o ¶ Per penitentie.j.e. disti. si peccatū dauid.
p ¶ Quit. ¶ Sētentiā. conminationis. vt xxij. q. iij. incōmutabilis. et in hoc similis est pretoui vis vt faciā tibi: ait. raboniª vt videā lumen Tres quoq̄ mortuosᵇ audiuit quos aliorum orationibꝰ reddidit vite Quartūᶜ quoq̄ discipulo nunciāte audiuit. Sed quia defuerunt viui qui pro eo pcarenk resuscitari nō meruit Quibus nimirū exēplis euidentissime datur intelligi q̄ ille quē grauioris culpe macula inficit: nisi confessione propriꝫ oris vel ecclesie intercessione suffragante sanari nō poterit. Hinc penitensᵈ ille qui prius tacēdo peccata flagellari meruerat/postea correctꝰ dicebat. Quoniam tacuiᵉ inueterauerūt ossaᶠ mea dum clamarezᵍ tota die Hinc xps ex persona mē brorum ait. Non absorbeat me profundum: neq̄ vigeat super me puteus os suuz qō augu. exponit dicens. puteꝰ est humane iniquitatis profunditas: in quā si ceciderisʰ nō claudetⁱ super te os suuz si tu nō clauseris osᵏ tuū Cōfitere ergo⁊ dic. De profundis clamaui ad te dñe: ⁊ euadeˢ. Claudet super illū dñs qui in profundo ˡ contēnit: a quo mortuo velut ab eo qui non est: perit confessio Hinc idez prophetaˢ ait. Introite portas eiꝰ in cōfessiōe: ostendens ad portas mie non nisi per confessionez peccati aliq̄ posse attigere. Hinc etiam btūs iohānes baptista ⁊ saluatoꝛ nr̄ exordiū pdicatōnis sue a pnia sūpserūt dicēᵗes. Pniam agite: appropinquabit ei regnū celoꝝ. Ostē dētes ad regna celoꝝ nemi nem posse attingere: nisi primū per pniaz deo curauerit satisfacere. Hinc etiā in actibus aplorū legitur: q̄ credētes veniebant ad aplos annunciantes actus suos.

Ex his omnibus facile mō stratur sine confessione nullum veniā posse promereri.

Hinc etiam leo papa ait.

Sufficit penitenti confessio que primuz dño offertur: deinde sacerdoti q̄ pro delictis penitentiū precatoꝛ accedit. Item.

Penitētia que dilata ē cuz studiosius petita fuerit non negetur[u] vt eo modo ad indulgentie medicinam animavulneratam[m] perueniat. Item augustinus. in sermone de penitentia.

Non sufficitⁿ mores in melioꝫ mutare/⁊ a pteritꝫ malꝫ recedere: nisi etiā ꝺ his q̄ fctā sūt satisfiat dño per penitentieᵒ doloreꝫ: per humilitatis gemituꝫ: per cōtriti cordis sacrificiū cooperantibus elemosinis et ieiunijs. Item ambrosius.

Duit dominꝰ mutare sententiazᵖ si tu noueris emendare delictum.

Item leo papa.

Haq̄ quidē est debita iusticie reposcereʳ aliud ppriaˢ pfectiōis amore contēnere. Illicitoꝛ veniam postulātē oportet etiā a multis licitis abstinere. dicēte apostolo. Omnia mihi licentᵗ: sed non omnia expediunt[v]. vnde si penitens habeat causam quā negligere forte non debeat: melius expectet ecclesiasticum q̄ forzen se iudicium.

Item hieronymꝰ i malachia

Qui sanctus sacerdos est et comedit in paschaˣ dominiˣ: accingatur baltheo castitatis et audiat cū apostolis. Sint lumbi vestri precincti ⁊ lucerne ardētes in manibꝰ vr̄is. q̄ ātē pctōrʸ ē: quo ad interlocutoriaz. ff. de re iudi. q̄ iussit.

Acc. xix. d.

q ¶ Alio. ē. xj. q. j. aliud
r ¶ Reposcere. ē. xiiij. q. j. qō debetur.
s ¶ Propria. ff. de minoꝛi. si ita dex.
t ¶ Licēt. hoc exposui. ē. xj. q̄st. j. aliud.
v ¶ Expediūt vt debitū repetere. vt. ē. xiij. q. j. qō debeᵏ. ſz non expedit cuz scandalo Jtez tpalia accipe. j. q̄st. j. indices. Itē expedit oibꝰ cibis indifferēter vti. xj. q. iij. ad mensam sed non expedit. xvij. q. j. omnes. Itē vroꝛē gentilē de relinq̄re. xxviij. q. j. iā nunc. sed nec expedit. vt. e. q. j. sic enim

Expediūt nō omnia.

x ¶ Ui ſctūs.
y ¶ Peccatoꝛ ex hoc videtur q̄ ꝓstituᵗ in mortali possit aucte sua a cōione sacramētoꝝ abstinere. iuxta illud ꝓbet se homo et sic de pane illo edat ⁊c. ⁊ ideo laudatur mulier que menstrua patitur: si ex reuerentia abstinet. ē. v. distinct. ad eius. et arg. j. de conse. distinc. .ij. quotidie: sed contra. ē. e. disti. sunt qui arbitrātur. et. c. facilius et j. eo. in actu. In ꝓtrarꝫ istis dicit q̄ nec aucte sua ſz sacerdotis ꝺbet abstinere a ꝓmunione altaris. Sol. abstinet q̄s pcati conscius aliq̄s ꝓpk reuerētiaz q̄ cōmendak. vt hic ⁊ in sil'ib⁹. Aliq̄s ꝓpter satisfactionē delicti putans talē abstinētiā ꝓdesse etiā non inīucta et aliqua penitētia a sacerdote q̄ inhibek in cōtrarꝫ. Sed ⁊ in illo casu vbi ob reuerentiā abstinek ꝓpk criminis cōsciētiam. distinguo vt si scādaluz ex eius abstinentia oꝛitur: ꝓpelli potest a plato suo ad sumendū eucharistiā vel penitēdū. arg. j. de cōse. di. .ij. si quis intrat. et. c. seculares. si vo nō scādalū bene facit abstinendo. j. de cōse. di. .ij. q̄t die. hodie tñ videk tolli ista distinc. vt extra de pe. ⁊ remiſ. ois.

Petiō sci' an possit ꝓpria aucte a cōione abstinere. j. Cor. vj. c.

a ¶ Remordet. ſm q̄ nota ui. ē. xvj. q̄stione j. monachi.

Eccl'ie ingressus qui b' ē inf dicēd⁹

b ¶ Eccleſiā. id est vnitatē ecclesie per fidē et charitatem. nec em̄ intelligi potest de ingressu corpalis eccl'ie. Nemo nāq̄ pro peccato aliq̄ abstinēd⁹ ab ingressu eccl'ie: nisi sit excōicat⁹ vel interdict⁹ ex iusta causa. j. eo. questione. .ij. vir cū propria.

Dañ. iij.c.

c ¶ Jagam⁹. Casus. Dicit hiero. q̄ sicut de⁹ ꝓpk penitētia reuocat sentētiā etiam ꝓtra cōsuetudines latam. ita propter penitēdi negligētiā bona reuocat que promisit. et hoc ꝓbat exemplis hierusalem et samarie. nabuchodonoſoꝛ et ezechie.

d ¶ Rursus. verba gratiam.
e ¶ Ēūdē. scz amos de q̄ locutⁱ⁹ fuerat hieronimꝰ.
f ¶ Uāobrem. Illud tāgit q̄s nabuchodonoſoꝛ vidit in sōno arboꝛē in medio terre ptingētē vsq̄ ad celū: ⁊ sub ea habitabant alalia ⁊ bestie ⁊ in ramis volucres: ⁊ ex eaveſcebaḳ ois caro. ⁊ ecce vigil⁊ sanctꝰ de celo descendit ⁊ ait. succidite arboꝛez ⁊ ramos ⁊ fructꝰ eiꝰ: ⁊ fugiēt ex ea bestie ⁊ volucres: sed germē eiꝰ in terrā sinite: ⁊ cū feris sit pars eius ⁊ ab humano cōmutek coꝛ eiꝰ. et septē tēpoꝛa cōmutenk sup eam. quod somniū daniel interpretatꝰ est ⁊ ait. Tu es rex arboꝛ ea q̄ inualuisti ⁊ potestas tua i terminis terre ⁊ audiuisti puigilē altissimi sententiam sup te et ab hoibꝰ ejcia te: et cū feris erit habitatio tua. fenū vt bos comedes. septez tēpoꝛa. id est septē anni mutabunk sup te. et relinquek tibi semē vel germē radicis. quia regnū tuum restituetur tibi. quāobrem audi ꝓfilii meū: peccata tua elemosinis redime forsan ignoscet tibi deꝰ. Post annū autē deambulabat rex in aula sua ⁊ supbe loq̄bak dicēs. Nonne est hec babilon quā ego edificaui in roboꝛe regni et in gl'ia decoꝛis mei? Adhuc erat sermo i oꝛe eius et ecce voꝛ de celo dicēs. tibi dicit nabuchodonoſoꝛ regnū tum transit a te: et cum feris habitabis septē tēpoꝛibus donec scias q̄ dominetur altissimꝰ vniuersis regnis hominū. et stati ex hominibꝰ abiectus ē: et vt bos fenum comedit: ⁊ roꝛe celi caput eius infectuz est ⁊c. donec capilli eiꝰ in similitudinem aquilarum crescerent: ⁊ vngues eius quasi vngues auiū.

Nabuchodonoſoꝛ vidit somniū.

Mal. iij. Luce xij. d.

Daniel. iij. regū. x. a. Esaie xxxviij. a. Jone iij. d. Hiek. xviij. d Elemosina liberat a morte.

g ¶ Elemosinis. Elemosine nāq̄ a morte liberant peccatorem qui per delicta subruerat vt j. eo. distinc. medicina. ē. ea. distinc. miroꝛ.
h ¶ Redime. Istō redime ponit priuatiue: q̄ ꝓprie nō est hec redemptio. ſi. ff. cōmo. ſi vt. ſ. vl. ff. de leg. ꝓmisso. l. ſ. ff. qō vt aut cl. ſi in rē. ſ. ij.
i ¶ Si forte. ē. distinc. lxxxvj. nō satis dubitāter dixit. q̄ posse potest cōtritio cordis. arg. ē. e. q. ij. admonere. et nō valent elemosine nisi ex bono fonte ⁊c. vt. lxxxvj. distinc. non satis. vel ideo sub dubietate posuit ne sestaret. vt. j. e. ꝓdixerat. vel ponitur forte assertiue vt in euangelio. forsitā et patrem meum ⁊c. j. distin. iij. ne forte. ff. de rei ven. item si. ſ. ſ.
k ¶ Non potest. id est non contingit hoc ſm eos contra quos hic loquitur.
l ¶ Moriturum. Propter peccatum quod commisit quādo superbiuit de victoria quā habuit de inimicis eam sibi attribuens.
m ¶ Mutata est. Non per iudicij veritatem: sed eoꝝ mutatione: qui conuersi per penitentiaz meruerunt liberari.
n ¶ Asserit. Dominꝰ loquēs hieremie. et sunt verba hieronimi super danielem.
o ¶ Alioquin. Id est nisi pstaret indulgentiā agēti bona: cur inferret mala agēti mala. et hoc sequik. equū est em̄ vt sicut male agētibꝰ infert mala: sic bene agentibus parcat et conferat bona.
p ¶ In reuerentiam. id est contra equitatē reuerendam. vel ad hoc vt oēs eidē reuereamur tantū.
q ¶ Vitijs. ē. distinc. lxxxvj. odio.

pctā tua elemosynis[g] redime[h] ⁊ iniquitates tuas i miſericordijs pauperum si forte[i] ignoscat deꝰ delictꝫ tuis.

¶ Si predixit sentētiaz que mutari non potest[k]: quomō hortaḳ ad elemosynas pauperum ⁊ misericordiā: vt dei sententia pmutetur: Quod facile soluiḳ exēplo regꝫ eze chie: quem esaias dixit esse morituruᵐ[l]. et niniuitarū quibus dictuz fuerat. Adhuc q̄ draginta dies sunt ⁊ niniue subuertetur: et tñ ad preces ezechie ⁊ niniue dei sentētia mutata ē[m]. Rursus bōa agēti se asserit[n] polliceri idulgētiam. alioq̄n[o] ⁊ i reuerentiā[p] loquitur deꝰ/se mala minari super gentem: et si bona fecerit: minas in clementiā cōmutare. Rursum asserit pollicerī: et si male fecerit dicit suā mutare sniam nō i homines sed in opa q̄ mutata sūt: neq̄ em̄ deus hoibꝰ irascik: sed vitijs[q]: que cū in hoie nō

Esaie xxxviij. a.

potest cōtritio cordis. arg. ē. e. q. ij. admonere. et nō valent elemosine nisi ex bono fonte ⁊c. vt. lxxxvj. distinc. non satis. vel ideo sub dubietate posuit ne sestaret. vt. j. e. ꝓdixerat. vel ponitur forte assertiue vt in euangelio. forsitā et patrem meum ⁊c. j. distin. iij. ne forte. ff. de rei ven. item si. ſ. ſ.

Ezechie xxxviij. b. Jone iij. d. Hiek. xviij. d

Elemosina liberat a morte.

g ¶ Elemosinis. Elemosine nāq̄ a morte liberant peccatorem qui per delicta subruerat vt j. eo. distinc. medicina. ē. ea. distinc. miroꝛ.
h ¶ Redime. Istō redime ponit priuatiue: q̄ ꝓprie nō est hec redemptio. ſi. ff. cōmo. ſi vt. ſ. vl. ff. de leg. ꝓmisso. l. ſ. ff. qō vt aut cl. ſi in rē. ſ. ij.
i ¶ Si forte. ē. distinc. lxxxvj. nō satis dubitāter dixit. q̄ posse potest cōtritio cordis. arg. ē. e. q. ij. admonere. et nō valent elemosine nisi ex bono fonte ⁊c. vt. lxxxvj. distinc. non satis. vel ideo sub dubietate posuit ne sestaret. vt. j. e. ꝓdixerat. vel ponitur forte assertiue vt in euangelio. forsitā et patrem meum ⁊c. j. distin. iij. ne forte. ff. de rei ven. item si. ſ. ſ.
k ¶ Non potest. id est non contingit hoc ſm eos contra quos hic loquitur.
l ¶ Moriturum. Propter peccatum quod commisit quādo superbiuit de victoria quā habuit de inimicis eam sibi attribuens.
m ¶ Mutata est. Non per iudicij veritatem: sed eoꝝ mutatione: qui conuersi per penitentiaz meruerunt liberari.
n ¶ Asserit. Dominꝰ loquēs hieremie. et sunt verba hieronimi super danielem.
o ¶ Alioquin. Id est nisi pstaret indulgentiā agēti bona: cur inferret mala agēti mala. et hoc sequik. equū est em̄ vt sicut male agētibꝰ infert mala: sic bene agentibus parcat et conferat bona.
p ¶ In reuerentiam. id est contra equitatē reuerendam. vel ad hoc vt oēs eidē reuereamur tantū.
q ¶ Vitijs. ē. distinc. lxxxvj. odio.

a ¶ Ad mēsem. xij. vsq; ad annum peccata elemosinis redemit post superbiuit.
b ¶ Fortsitan. Uerba danielis.
c ¶ Dubitet. id est proponat scōm formam dubietatis: vel dic vt supra in principio.
d ¶ Audacter. ℨ. viij. qstione. j. si ergo. xxxij. q. v. si paulus. hoc aduerbiū determinat verbū vel participiū. arg. ad hoc. xciij. distinc. diaconi.
e ¶ Vde O tu auditor.
f ¶ Miscētez. ℨ. distinc. xlv. disciplina.
g ¶ Cusarsaton. Que hūiliatio eoz interpretatur in libro iudicū hic est diabolus cui humiliandez affligendez de tradunk animē q̄ xp̄i humilitate ꝓtēpta in superbiaz se extollūt. Cusarsaton fuit rex syrie et mesopotāie: cui seruiuit isr̄l octo annis eo q̄ preuaricat⁹ ē in preceptz dñi seruiēdo idolis. mortuo Josue quez liberauit othoniel frat caleph in quo erat spiritus dñi posq̄ populus clamauit ad dñm tradito cusarsaton i manꝰ othonielis in pugna qñ pugnauit cōtra eum. vt legit in libro iudicum.
h ¶ Tāto. scilicet saltem z nō plus.
i ¶ Nichilominus. j. distinc. iij. ꝓductioz. contra. ſz ibi de peccato primi parentis tantum. vel de pena interiori. hic autem de exteriori.
k ¶ Penitēdo. ℨ. ea. di. ℌ. ex his. ver. quaz quoq;
l ¶ Suscitauit. Othonielē. i. filium cenē fratrē caleph minorē cui caleph axā filiā suā dederat i vxorē p eo q̄ ꝺderat ei ciuitatē cariatarbe. i. ciuitatē lictax hic ergo othoniel q̄si saluator filijs isr̄l est missus cū sup eos ē dux ꝓstitus⁹ a dño. int⁹ pretat aūt othoniel tp̄s michi dei. hoc est alicq̄s militie celestis angel⁹ q̄

Dañ. iiij. e.

fuerint nequaq̄ punit quod mutatū est: dicamus quidez et alik Fecit itaq; nabuchodonosor rex iuxta danielis cōsiliū misericordias in pauperes: et iccirco vsq; ad mēsem. xij⁸. in eo dilata est sententia: sed quia postea ambulās in aula babilonis gloriatur z dicit: nonne hec est babilō magna quā edificaui i domo regz z i roboze fortitudinis mee et gloria nois mei? bonū misericordie pdidit malo superbie. forsitanᵇ ignoscet deus delictis tuis. Cū beatus daniel pōscius futuroz̄ de sentētia dei dubitetᶜ: rem temerariā faciūt q̄ audacterᵈ peccantibꝰ veniā pollicentur. z tamē sciendū est q̄ nabuchodonosor regi bona opera faciēti venia repromittitur. Idem.

Vnde benignū dominum misericordiā cū seueritate miscentē: et ipsi⁹ pene modū iusta z clementi deliberatione pensantem: z ideo non in perpetuū tradidit pene delinquētes: sed q̄s to (inq̄t) tēpore seruierūt cusarsatonᵍ hoc ē. viij. anis dīsce et hoc o tu auditor q̄sq̄s ille es: qui tibi consciꝰ es alicuius erroris. z quāto tēpore errasse te nosti: et quanto tēpore deliqsti: tātoʰ nichilominusⁱ tēpore humilia te ipsum deo: z satisfacito ei in

Cusar saton dd reꝑsentat.

confessione penitētie: nō expectes vt humiliet te cusarsaton: z inuito necessitas extorqueat pniam: sed ipse prueni ipsi⁹ torroris duriciam quia si teipsum emēdaueris si teipsum correxeris: pi⁹ est dominus z misericoꝛis: q̄ vindictā temperet ab eo qui illam penitēdoᵏ preuenit. sed illud cōsideremus. quia donec seruierūt cusarsaton hi traditi ꝓ delictis suis fuerant: z non clamauerunt ad dominum: nemo suscitatus est qui saluare eos possit. cū vero clamauerunt ad dñm/ tūc suscitauitˡ dñs saluatorē israel z saluauit eos. Idez.

Ecclesia xp̄i est nō habēs maculāᵐ neq; rugazⁿ aut aliquid istiusmodi. qui ergo peccatoz̄ ē aliqua sorde maculat⁹ de ecclesiaᵒ christi nō potest appellari/ nec christo subiectus dici. Possibile autem est vt quō ecclesia christi que ꝓius rugam habuit z maculāᵖ et immundiciā z postea restituta est: ita et peccatoz currat ad medicum. q̄ nō habēt opus sani medico. sed male habētes: vt curentur vulnera ipsoz̄. et fiant de ecclesia que est corpus christi. Idem.

Super tribꝰq; scelerib⁹ damasci z sup q̄ttuoz nō ꝙuertā' eū. ¶ Juxta' tropologiā' hoc possumus dicē

Ecclia q̄ttuoz gña hominuz ꝓtinet.

Ezec. xvij. f z xliij c.

Oseę. xij. c.

Ezechiel fuit rex damasci.

sibi tēpus a deo dispēsatū accipiēs mittit in adiutorium eoz̄ qui hereditarē cupiunt salutis. ℌ.

l epla Hier. Baptisma et pnia mistrā tpe interdi.

m ¶ Ecclesia xp̄i. ¶ Maculā. Heresis vt mortalis peccati. ℨ. di. xxj. ℌuis. ℨ. pri. q. iiij. recurrat.
n ¶ Rugam. Scz scismatis vel venialis peccati.
o ¶ De ecclesia. ℨ. xxiij. q. iij. forte ꝓtra. et ca. hec aūt vita. cōtra solu. Ecclia q̄sq; large sumitur: vt granuz z paleā ꝓlectat. vt est in contrarijs. ℨ. xxxj. questione. iij. recurrat vel dic aliud esse de ecclia q̄ ℌ negak de malis. aliud esse in ecclia q̄ in contrarijs concedit Uel distigue. nā sunt quidam in ecclia noie. z re. vt boni catholici. vt hic. quidaz nec noie nec re. vt p̄cisi. ℨ. xxiij. q. iij. si q̄s a catholica. quidam nole tantū. vt in ꝓtrarijs. quidaz re tm̄. vt de cōse. distinc. iij. non dubito.
p ¶ Et maculā. Unde et ꝓpheta. In pctis dimisi matrē vestram. vt j. xxxv. q. j. ca. vlti.
q ¶ Super tribus. Uerba hec sūt amos ꝓphete ꝓminātis ezechieli regi damasci q̄ de cē tribus grauit affligerat. q. d. si ezechiel semel et bis tm̄mō pp̄in meū esset pcutus fortsitan pcerem illi. ſz q̄ diu expectaui eū ad penitētiā vt conuersus reciperet

Ezechiel fuit rex damasci.

sanitatē: z ecce ipe abul⁹ ē pnia mea ktioz q̄rto affligit: cogoz̄ murar sniaz vt plagis corrigā delinq̄ntes.
r ¶ Non conuertam eum. non expectabo eum vt cōuertatur: sed plagis corripiā eum. vel lege interrogatiue. non conuertam eū. id est nonne conuertā eum ab infantia sua flagellando ipsum.
s ¶ Juxta. Uerba hieronymi.
t ¶ Tropologiam. id est moralitatē. de hoc quere. ℨ. distinc. xxvij. vnio.

Tropologia ē moralitas.

a ¶ Delicto. q. d. qui in tribus ꝓximis peccat si penitet: quertiad eū vultū clemētie sue. si ꝺo nō penitet auertitur ab eo vultus clemētie sue.
b Tabula q̄ nauga⁹ i hoc ſcto est duplex
Ecclia. Tabula. ꝓcellax hui⁹ mūdi: q̄ nauigam⁹ tēdētes ad patriā z incurrim⁹ naufragiū ex peccato primi hominis quo sumus mortui addicti. Prima tabula est baptismus vbi purgak vet⁹ homo et induk nou⁹. xxvj. disti. deide. Secunda tabula est penitentia q̄ post baptismuz resurgimus post baptismū lapsi p penitentiaz renouari valēt: sed non p baptismū. ℌ. ad litterā prima tabula est nauis. Secūda tabula est scapha q̄ in naufragio periculuz patitur.
c ¶ Forsitan. Festi iuuitatis. id est sceno phegie. i qua iudei singulis annis habitabant sub vmbraculis in mēoria q̄draginta annoz̄ q̄bus i deserto fuerūt sub tabernaculis: quasi dicat ad litterā. sicut eīn olivos de egypto liberauit et habitastis i tabernaculis. sic et nunc educam de iminēte captiuitate peccatoz̄ si ad me reuerti voluerit⁹.
d ¶ Quod facit baptisma. nō tamē quodcūq; vt. j. de conse. dist. iij. sine penitentia. vnde sēp ista duo q̄uis interdictuz generale ponak excepta i telligūtur. extra de sponsa. non est vobis. Itē hoc facit penitentia q̄ baptism⁹ quo ad vitā eīnā non quo ad hoc vt petere possit quis iure suo dispensationem acta penitentia vt extra de vo. c. j. in fine. z j. distinc. vj. c. j.
e ¶ Redixerat. ¶ Hieremias in epla quaz direrat ad trāsmigrationē babilonis dicēs. Cū ipleri ceperint. lxx. anni visitabo z reducā vos ad locū istū.

Sceno phegie festiuitas que erat.

f ¶ Preces. ℨ. xxiij. q. iij. ℌ. obtineri.
g ¶ Deniq;. Alia ratione ꝓbat q̄ ab oratione non est cessandum: q̄ si deus videt homines negligētes mutat quod ꝓius promiserat.
h ¶ In genesi legimus. Ubi ꝺz nō pmanebit spūs meus in homine ineternū q̄ caro est. id ē fragilis erūtq; dies eius cxx. āni. q. d. spiritus meus. i. indignatio mea: et ira mea non remāebit in hoie i eternū. i. nō erit eterna. q̄si nō reseruabo homiez in etnis cruciatibus. sed ipm hic puniam tp̄aliter scilz diluuio. hoc dicit ꝓpter illos q̄ in diluuio saluati sunt et conuersi ad deum.

Oko fit assidus

Homis dies sk. cxx. āni

Gen. vj. a.

i ¶ Ante. Nūqd. etiam iudex pt hoc facē posit datas iduciasᵍ ar. q̄ sic. ff. de re iudi. quod iussit: idē etiā dices in snia lata sub conditione. extra de sent. excō. nobis.

Hiek. vij. c. j. reg. xv. a. Dañ. ix. a.

k ¶ Postea. Arg. q̄ si teneris michi libz̄ū scribere ad certum t̄minū: et tm̄ iam de tpe est lapsuz q̄ in residuo scribere non possis: stati possuz agere ꝺ te. ar. ℨ. ij. q. vj. appellatoze. ff. de verbo. obli. hoc iure. Arg. ℨ. ff. si q̄s cau. si euz ℌ. j. ff. de verbo. obli. nulla stipulatio. ℨ. ff. e. insulam. vbi soluitur hec cōtrarietas.
l ¶ Cōmiatus Pena: i. diluuij.
m ¶ Abieci. ℌ tuz ad pscientiā.

Edicma.

n ¶ ꝓctā.

Elemosina redimit pctā.

o ¶ Redime. ℨ. xlj. distinct. non cogantur. argu. ℨ. distinc. lxxij. presbyter:
p ¶ Uenundatus. ℨ. xv. q. j. non est.

Primū peccatū ē cogitasse q̄ mala sunt. secundū cogitatiōibus acq̄euisse peruersis tertiū quod mēte decreuerz operepleuisse. quartū post peccatū nō agere penitētiā et suo sibi cōplacere ꝺlicto⁸

Secunda post naufragiū tabula⁵ est culpaz simpliciter confiteri imitari estis errantem: imitamini et correctuz. Errauimus iuuenes: emendemur senes: iungamus lachrymas z gemitꝰ copulemus. Idem.

Quia diuinitatis natura ē clemēs z pia: magisq; ad indulgentiam ℌ ad vindictam prona: quia non vult mortem peccatoris sed vt conuertatur z viuat. si q̄s post lapsum peccatoz̄ ad verā penitētiā sepuertit: cito a misericordie iudice veniā impetrabit. Idem i malachia

Forsitan pcti immemores tardi⁹ reuertā tur. Adhuc inq̄t sedere vos faciā in tabernaculis sicut i dieb⁹ festiuitatiz̄ᶜ: vt quod facit baptisma⁵ / hoc faciat penitētia. z habitent in tabernaculis saluatoris. z hoc est in ecclesia saluatoris. Idē.

Redixerat hieremias⁽ᵉ⁾ septuaginta ānos desolatiōis tēpli: post quos rursum veniret popul⁹ in iudeā z reedificaret ibidē templū in hierusalē: q̄ res nō facit danielē negligentē ſz magis prouocat ad rogandum vt quod de⁹ ꝓmisit per suaz clementiā impleat per eoz̄ preces[f]: ne negligentia z superbia pariat offensam. De uiq; etiā i genesi[h] legim⁹. c. z. xx. annos penitentie cōstituros ante diluuiū. q. tanto tpe hoc est. c. annis voluerūt agere penitentiaz nequaq̄ expectat / vt z. xx. alij āni cōpleantur. sed infert ante q̄ postea fuerat cōminatus[i]. Unde et hieremie dicitur.

Ob duriciā cordis popl⁹ iudeoz̄ ne oꝛes ꝓ populo hoc quia nō exaudiā te. et ad samuelē. Usq̄quo luges super saul: q. ego abiecim[m] eum: Jn cinere ergo z sacco postulat daniel adimpleri q̄ ꝓmiserat deus: nō q̄ esset incredulus futuroz̄: sed ne securitas negligentiam z negligētia pariat offensam. Item Ambrosi⁹ in sermone dominī i dominica die in abrahā.

¶ Operib⁹ misericordie deum non emimus sed nosmet ipsos redimimus.

Medicina misericordie tollit peccata[n] magna: habemus plura subsidia quibus peccata nostra redimimus. pecuniā habes redime[o] peccatū tuū: nō venalis est dñs ſz tuipe venalis es: pctis tuis venūdatus[p] es. redime te operib⁹ tuis: redime te pecunia tua: vilis est pecūia ſz ꝓciosa est mia. ¶ Elemosina id ē penas debitas ꝓ pctis. No. i hoc. c. pctā dicī penas pctoz̄ q̄ elemosinis redimūt z relaxāt. vt elemosine ꝺ virtute q̄ est spūalis medicina anime. vel elemosine ꝺ virtute q̄ est spūalis medicina anime. distinc. lxxij. presbyter:

a ¶ Elemosinis.ſ.e.dist.Ḡ.alij.c.miror.
¶ Edicamentum. Id est elemosina.
¶ Ipa efficit. Ubi deſt oportũitas alia facie di
d ¶ Date elemosinã.ſ.ordinate/a vobis ipsis inci=
piẽtes vt eã vobis primũ exhibeatis.I.di.iij.qui vult
e ¶ Munda. i.munde et sine peccato possidebitis alia.

Elemosinã pro nobis faciamus.

f ¶ Eus. Cassus. Deꝰ indifferẽter quẽlibet peccatorẽ recipit si penitet et sacerdotibꝰ licentiaz relaxãdi de pena cõcessit. maiora tñ peccata maiori pena punieda sũt.
g ¶ Diffinitionem. i. distinctionẽ pſonaz. i. nullũ vere penitentez a se excludit. vt .ſ.xxviij.q.ij.Ḡ.j vel diffinitionẽ.i.exceptionez peccatorum.

Luce xj.f.

h ¶ Qui misericordiam. i. remissionẽ pctorũ a se p misericordiam pferendaz.
i ¶ Omnibꝰ p missit. vere penitentibus.
k ¶ Et relaxãdi. i. penã peccati dimittendi.
l ¶ Sine vlla exceptione. i. nullus excipiẽdo vel pctorẽ vel pctm.
m ¶ Exaggeret. i. si maior fuit culpa maior sit dolor: de culpa vel satisfactio pro culpa.

Mat. v.a.

n ¶ Maioribꝰ .ſ.xxiij.q.j. nõ aferamus.

Luce vij.b.

o ¶ Leat. Secꝰ si manifestus fuerit crimẽ doleas manifeste et fleas vt pro te oret mater ecclesia.

Gen. iij.d.

p ¶ Et culpaz i. penam culpe si qua dignus est post cordis cõtritionem per lachrymas et orationem ex toto deleas.
q ¶ Multi rogent. Hoc etiam faciunt episcopi cũ volũt suis nepotibus benefacere: et merito quia personam christi gerunt. xxj. dist. in nouo.

r ¶ Dã post. ¶ Statim. Ar. q̃ sentẽtia lata statiz executioni mandanda sit. vt no. Ḡ.ij.q.j. sicut
s ¶ Res. ¶ Hec est. v. pars. di. in qua disponit magister que sunt genera peccatorum. Jo. de fan.
¶ Tres sũt aũt. ¶ Casus. Tres sunt modi agendi pniaz. Primꝰ q̃ adultꝰ volẽs baptizari: agit pniam. Scõs q̃ aliqs q̃tidie peccat de leuibus peccatis. Tertius q̃ aliqs penitentiã agit de mortalibus q̃ prohibẽtur in decalogo. ab illo autem ver. est enim pnia tractat de scõo modo. nam siqs cõtẽnit venialia ꝓpter cõtemptũ eoꝝ ſtituitur dignꝰ mora te eterna: et hoc ꝓbat quadam si multitudine.

Casum ponit.

t ¶ Actiones. Id est tribꝰ modis agit pnia scz añ baptismum. vt J. de pse. dist. iij. agũt homines. post baptismũ õ mortalibꝰ pctis. q̃ti die de venialibꝰ J. dist. iij. de quotidianis.

Pnia tribus modis agitur

v ¶ Una est. Que fit ab adultis cum baptizãtur vel ante.
x ¶ Parcurit. Proprie põitur hoc vbi. cũ enim hõ taz ꝓponit et meditatur q̃ baptizari velit agere pniaz licpit q̃ pnia nouum hominẽ pturit. i. in partu nouũ homi. i. de rit. eo vetusto pnius culpe vetustatez hñtẽ facit nouũ hominem. i. gre nouitatẽ hñtez. de pse. di. iij. nõ dubito.

Pnia nouuz homiem

y ¶ Omnis. J. de conse. dist. iij. omnis qui.

v.pg.

z ¶ Adsecrationẽ. i. sctificationẽ vel satisfactiõez
2 ¶ Prodest. i. sacramentũ collatũ in fide eoꝝ: vel prodest quia offerunt eum.
a ¶ Supplicatõis. Qz sp debemꝰ supplicare vt ab
b ¶ Desiderat. cum effectu. [eo liberemur.

a ¶ Peccatis. pro mortalibus.
b ¶ Si em̃ nosmetipsos. penitẽdo/affligendo/dãnando nos de peccato.
c ¶ Judicaremur. i. puniremur ad penam.
d ¶ Est em̃ penitẽtia. Modo redit ad secundũ articulum.
e ¶ Que humana. J. dist. ic. iij. Ḡ. si verba. et. ca. de quotidianis.
f ¶ Collecta. ſm illud. Et que nõ ꝓsunt singula multa iuuant

versus ſ. Lor. xj.g.

Proinde ergo iudicandus est de pluribus minutis: vt de vno q̃ui delicto cui mora coacerua=

Luce xj.a.

ta vequaṅ. argu. ff. de dbus cau. ma. necnon Ḡ. si quis sepius. vt ff. de pact. si pres. Ḡ. cui nullũ. Arg. cõtra. ff. de iurisd. om. iu. l. si idem. C. de iudi. sancimus. Ḡ. pe.
g ¶ Et opprimẽt. Illa multa venialia. i. cõtẽptus eorũ et vilipensio q̃ quidẽ peccatum est mortale. vel ipm si placz veniale peccatũ est mortale dum placet. alꝰ enim ipsa venialia in purgatorio consumẽtur et saluabimur: quasi p ignem. xxv. dist. qualis.

Ideale mortale. Mat. vj.b.

h ¶ Jeiunia. scz leuia vel propter hec. ſ. leuia.
¶ J peccatũ.
¶ Hec est sexta pars dist. ctionis in qua dicitur q̃ licet peccata per ꝓtritionem et confessionem tollãtur: remãet tamẽ pena in hac vita vel in purgatorio: supple: nisi esset in summa cõtritione. de cõse. dist. iij. baptismũ. Jo. de fan.

vj.ps.

Pctm et i

i ¶ Si peccatũ. Hic dicit peccatũ inferi idẽ vocat delictũ. et ita indifferẽter vtit his vocabulis Grego. an sint idem.

penitẽtie que p illis peccatis subeũda est: que legꝭ decalogus ꝓtinet. et de quibus apostol? ait. Si em̃ nosmetipsos iudicarem?: a dño vti q̃ non iudicaremur. et infra Est em̃ pnia humilitũ et bonorũ fideliũ pena quotidiana: in qua cũ pectora ꝓtundimus dicẽtes. Dimitte nobis debita nostra ꝛc. Hec̃ ea dimitti nobis volum?: q̃ dimissa in baptismo nõ dubitam? sed illa vti q̃ humana fragilitate q̃uis parua: tñ credẽtia subꝛepũt q̃ si collecta cõtra nos fuerint: ita nos graũabũt et opprimẽt: sicut vnũ aliqꝰ grande peccatũ. quid em̃ interest ad naufragiũ vtrũ vno grãdi fluctu nauis operiat et obruat: an paulatim subrepens aqua in sentinã et p negligentiũ culpã derelicta atq̃ contempta impleat nauem atq̃ submergat: propter hec ieiunia et elemosine et orationes inuigilant. in q̃bus cũ dicimus Dimitte nobis debita nostra ꝛc. mãifestam? nos habere: qꝰ nobis dimittat: atq̃ in his verbis humiliates animas nostras quotidianã quodãmodo agere penitentiã nõ cessam?.

Mat. vj.b.

¶ Item Gregorius.

¶ J peccatũ dauid dñs trãstulit tam detestabile: q̃d est q̃ post oñia q̃ de eodẽ peccato p ꝓphetam a dño ei dicta sunt postmodũ tãta tolerauit: sed et pculdubio dñs delictuz sine vltione originali peccato inflicte remanẽt ad agonẽ et exer=

vj.ps.

f ¶ Reuocari. Eodẽ modo quo ꝓmo [citium.

fuerant cũ nõ subiacebãt morti et alijs penalitatibꝰ sibi postea inflictis.

t ¶ Meruit. i. obtinuit. q. d. talis fuit cui data ẽ ve flicte.

penitẽtia. Secundo redit ad primum articulum.

k ¶ Punit. J. dist. ea. Ḡ. quecũq; J. distin. ea. itẽ sicut. et. c. oportet.

ij.fg. xij.a.

l ¶ Cum homine. Id est per hoiem tanq̃ ministrũ. vel p hostem. arg. xxxiij. q.v. remittũtur. xv. q̃st. j. nec his. vel cuz ipso hoie id est cum homo punit se sufficienter.

m ¶ Laxatur. J. ea. distic. Ḡ. alij econtra. et. c. nullus debite.

n ¶ Cruciatibus. J. ea. dist. nõ sunt. et. ca. quem penitet.

o ¶ Obimus vel luimus. i. propter peccatum Ade mortẽ carnis incurrimus: et alias penalitates sustinemus.

o ¶ Obimus. Id est necessitati mortis subijcimur.

p ¶ Siue per nos. Cũ penitentiã agimus.

q ¶ Siue per semetipsum. In baptismo. J. de cõsecra. di. iij. sine penitentia.

r ¶ Jeut primi per ꝓmos hoies et per dauid ostẽditur q̃ licet p penitentiã vel baptismũ nobis dimittantur pctã: tñ post ea mors et alie penalitates pro

Mors et alie penalitates ꝓpctõ originali fuit in

nia.si.viij.dist.consuetudo.
a ¶ A filio.i.p filiū absalonē.di.xlviij.§.necesse.
b ¶ Et nūc dicit. Id est obijcit a q̄busdā hereticis qui dicebant peccata in cōtritione quantū ad vitam eternam non posse dimitti.
c ¶ Nisi. Quasi dicat. sic queritur nisi. i. sed q̄. nec dicitur sic di ctuz fuit. i. sic q̄si tum responsum. vel est ibi sic. et tunc ita: misi id ē sed quia. nisi. sed dic sic: quasi dā ratiōabile est q̄ ita respōdeā ꝛc. ꝛ q̄ nisi ponatur p sed inuenitur xxxviij. distin. sedulo.
d ¶ Impediretur. Non vt p hoc tēporalē penā euitet. argu. xxiij. §. iij. si is.
e ¶ humilitate. Impōitur ergo penitentia p pctō: vt humilitas exerceatur. et ne disciplina ecclesie deseraē. xxiij. q. v. excōicatorū: ꝛ vt satisfiat ecclesie que scandalizata est J.e. iudicet. ꝛ ad cautelam. l. dist. pbros. xxiij. q. ij. in lectum.
f ¶ Exerceret J. dist. ic. iij. §. hoc de charitate. ca. productior.
g ¶ Ademit. Arg. q̄ licet destruat principale remanet accessoriū. arg. extra de cōuer. cōiug. quidaz. extra de spon. ad audientiā. ff. de ǫsti. petitē. §. f. C. de prēdi. mino. et si is ff. de mino. causē. ij. Argu. contra. ff. de regu. iuris. cum principalis. ꝛ C. de legi. et constit. non dubium. C. de ysur. eos.

pnia q̄ re pro pctō i- ponit.

vij. ps

psal. l.

Psal. xxxvij

Nactionē. ¶ hec est. vij. pars distin. in qua dicitur q̄ vbi penitētia nō statuit a canōe relinq̄tur arbitrio boni viri: q̄ deus inspicit magis mensurā laboris. i. cordis q̄ tpis. Jo. de fan.

secuta sunt q̄ dñs commina tus fuerat: vt sic humiliaret a filio[a] quare ꝛ nunc dicit[b] si de[y] ꝑpt pctm̄ illō fuerat cōminatus vt sic hūiliaret a filio: cur dimisso pctō qō erat ei ꝓminat[y] ipleur: nisi[c] q̄ re ctissime si dictū fuerit rndet remissionē illā pcti factā: ne hō ad pcipiendā vitā ipediret[d] eternā subsecutū vero illud cōminationis exēplū vt pietas hois etiā in illa hūiltate[e] exerceret[f] atq̄ ꝑbaret sic ꝛ mortem corporis ꝑpter pctm̄ de[y] hoi inflixit: ꝛ post pctō̄ remissionē ꝑpt exercendā iusticiam nō ademit[g]

Idem in omelia de pnia.

¶ Doloris mensura potius q̄ tēporis in actione penitētie consideranda est.

In actione[h] pnie ybi ta le[i] cōmissum est vt is q̄ cōmisit etiā a xpi corpore separet nō tā cōsiderāda est mēsura[k] tpis q̄ doloris. Lor cm̄ ꝓtritū ꝛ humiliatū deus nō despiciet. vex q̄ plerūq̄ dolor alteri[y] cordis: occult[m]ē alteri[l]: nec in aliorū noticiaz nisi p verba[m] vel q̄cūq̄ alia signa ꝓceditcuz sit coīa illo cui dicit. ¶ Semit[y] me[y] a te nō est absc̄ditus Recte ꝓstituunt[n] ab his[o] q̄ eccl̄e ꝓsunt tpa pnie: vt satisfiat etiā ecclesie in qua remittunt ipsa pctā. extra[p] eā q̄ppe nō f̄mit tunt ergo cū tanta est plaga pcti: atq̄ ipet[y] morbi: vt medicamēta[q] corporis ꝛ sanguinis dñi differēda sint aucte[r]

h ¶ In actionem. i. in agenda satisfactiōe: vt J. de conse. dist. iij. deus qui.
i ¶ Ubi tale J. de conse. di. iij. de penitentibus.
k ¶ Mensura. J. e. mensuram.
l ¶ Occultus est alteri. ē. iij. q. iij. deus qui.

antistitis debet se quisq̄ ab altario remouere ad agendam penitentiā/ꝛ eadem au ctoritate reconciliari.

Idem in eadem omelia.

Iudicet seipm̄ hō volū tate dum pōt ꝛ mores cōuertat in melius: ne cū tā nō poterit ꝓter voluntatē a dño iudicetur: ꝛ cū in se ꝓtulerit seuerissime[r] sentētiā medicine: sed tf̄ vtilissime veniat ad antistites[s] p quos illi claues[t] in eccl̄a ministrant/ tanq̄ bon[y] iam icipiens esse fili[y] materno[z] r mēbrozordi ne[k] custodito: a ꝓpositi[s] sacē mentoz accipiat satisfactionis sue modū in offerēdo sacrificio ꝓtribulati cordis de uot[y] ꝛ suppler. id tñ agat q̄ nō solū ipsi ꝑsit ad recipiendā sanitatē: sz ceteris[o] etiaz ad exēplūvt si pctm̄ ei[y] nō solū in graui eius malo: sz etiā i tāto[b] scādalo alioz est: atq̄ hoc expediret vtilitati eccl̄e videt ātistiti. in noticia[b] multoz vl coīā toti[y] plebis multitudine agere penitētiā nō recusēt ne resistat: ne letali ꝛ mortifere plage p pudorē addat timorē. multi ei coīrigunt vt petrus multi[c] tolerātur vt iudas.

Item Hieronimus.

¶ Mortificatio vitioꝝ magis q̄ abstinentia ciboꝝ penitenti necessaria est.

Mensuram autem tem poris in agenda penitentia iccirco non satis apte prefigūt canones pro[d] vno-

De notoriis et enormibus peccatis intelligitur hoc arg. ē. xxvj. q. vj. c. vlti.
c ¶ Multi. ē. ij. q. ij. multi.
d ¶ Mensuram. ¶ pro vno. Id est pro genere cuiuslibet criminis.

m ¶ Per verba. ē. xxij. q. ij. is autē. et. q. v. humane. ff. de supelle. lega. l. labeo. §. j. ꝛ ex de spon. cum apud.
n ¶ Constituunt. i. prefigunt. viij. ps
o ¶ Ab his. ē. xxvj. q. vlti. tpa.
p ¶ Extra. ē. xj. q. iij. illud pla.
q ¶ Medicamēta. q. per illa augētur ꝓtutes ꝛ confirmant et conseruantur.
r ¶ Aucte. ē. e. di. sunt q̄ arbitrant. ꝛ §. facit.
s ¶ Iudicet.
f ¶ Seuerissime. Uñ. Sepe tulit lapsis succus amar[y] opē. versus
t ¶ Ad antistites. ē. vj. §. fit. iij. vniq̄. ar. ē. xviij. q. ij. abbas.
v ¶ Claues. Qui vult pniam accipe veniat ad suuz sacerdotē q̄ eum ligare potest et absoluere nō ad alienuz. vt de pe. et re. omis
x ¶ Materno rū. i. filioꝝ eccl̄e.
y ¶ Ordine. De q̄ ordine habes. ē. e. q. ij. admonere. xij. q. ij. de viro vel ordine illo quem expressi in casu.
z ¶ A ꝓpositis cz a sacerdotib[b] q̄ ꝓponunt sacramentis.
2 ¶ Ceteris. hoc q̄n crimē est publicū. put sequitur
a ¶ In tanto. Id est multo.
b ¶ In noticia

pnia minoꝝ an libe ret penitētē.

viij. ps

Luce xxij. f.

ix. ps.

h
i
Wona cho ma lo nul deteri[y]

¶ His auctoritatib[y]. ¶ hec est. viij. ps. di. q̄ diuidit diuisio in tres ptes. In pma recapitulat canones in pma parte positos: ꝛ positis ipsoꝝ canonū pncipijs dicitur qualiter sunt intelligendi. Secūda ibi. Econtra auctoritas. Tertia ibi. Econtra ea. Joh̄. de fan.

¶ His auctoritatib[y]. hic ꝯcludit q̄ nō sola cōtritione cordis pctā dimittūt: ꝛ rndet auctōibus iduct̄ p alia pte q̄ asserit vitate. f. pctā sola cōtritiōe cordis dimitti posse. post in §. econtra defendit sniam illā q̄ sola ꝓfessione delenk. et ita alternatim incedit. nūc pro hac pte. nūc pro illa allegando.
l ¶ Negationis. Uñ q̄dam dicūt: q̄ negādo peccauit. tri plex amor expiauit. ꝛ trina confessio. vj. q. j. imitare. ps. xxxvj. Esaie v. b.
m ¶ Totum vite temp[y]. Est hic arg. q̄ intrā ti monasterium non est imponē da penitētia de pctō ante cōmissō. qz nec actui pho imponit si intrat monasterū. arg. ē. e. q. ij. admonē. et hoc ꝑpt ꝓtinuatione pnie ꝛ exercitij q̄ in mōachis Wona sterium inträti an sit da penitētia de pnia ꝓpone da. ps. xxxvj.
n ¶ Leonis. ē. e. di. ex his oib[y]. ꝛ c. sufficit. Magnū saltū fecit hic Gra. quia cū deberet inferre auctoritatē ambrosij de petro ꝓpositā: illam scilicet petrus. e. di. circa pn. infert auctoritatē leonis quā induxit. ē. eo. §. ex his oibus. ꝛ p alia parte.
o ¶ Sed ei. Non dicit verum qz nō negat necessaria penitēti exterior satisfactio si ibi adsit facultas. sed dicit sufficit ꝓfessio q̄ fit deo et sacerdoti. si adest facultas. scilicet penitentiam agendi.
p ¶ Delictum. Non videtur congrua hec solutio contrarium magis inuitur J. e. di. §. vlti. ij.
q ¶ Non tibi. Nūc primo inducit hāc auctoritatem que videt facere ꝓ alia parte vt eā soluat.
r ¶ Ut te. i. tuū peccatum secretum.
s ¶ Excuses. Te de illo crimine.
t ¶ Reuela. Lingua cordis ꝛ non carnis. vñ subdit ante ꝛc.
v ¶ Quam. id est peccatum.

a ¶ In arbitrio. id est in arbitrio sacerdotis ē relictum statuere tēpus penitētie. arg. ff. de iure delibe. l. j. §. xxvj. q. vlti. c. hec si tempora.
b ¶ Sacerdot[s]. Hoc tñ cuz pena non est exꝑssa q̄ cū pena ē exꝑessa illā dz iponere. ar. ex de offi. iud. deleg. de causis J. dilti. v. falsas.
ex cū tñ aggraua re pōt ꝛ mitigare. ar. l. dis. de his. quid si iniq̄ arbitrat[y] ē ꝛ mi nozez penā iponat q̄ debeat. si enim ordinarius ei[y] iudex siue sacerdos ꝛ dispensandi alio hoc facit: sufficit illa ꝛ modica ad delē dū pctm̄ si p erroꝛē ꝛ ab isto penitēte credebat peritꝰ: sufficit illa mioz pnia ad pctm̄ delendū ꝛ omnē penā alterius vite: dūmō penitēs q̄ eā recipit maioꝛē suscipe patus eēt si sibi iponeret. arg. J. e. dist. quē penitet. §. sepe. si autē credebat eū iperitū in culpa ē: nec releuabit hac sola penitētia. idē iuris est si ad aliū iuit non ad suū iudicē: cū suus sacerdos esset peritꝰ q̄ eo casu in culpa fuit. si aūt suus sacerdos nō erat peritꝰ et tō iuit ad aliuz quia hoc sibi licet J. di. vj. placuit. ꝛ ille male est arbitratus. dic vt dixi in ordinario.
c ¶ Doloꝛ. vñ ꝛ tātā ꝓtritionē posset sacerdos p pendē in hoie q̄ nullā satisfactionē exteriorē ei imd ¶ Abstinentia. J. de conse. distinc. v. [ponere. ieiunium. ē. di. lxxxvj. quod prodest.
e ¶ Conuersatione. ē. xj. q. iij. plerūq̄.
f ¶ Negligētia. ē. l. distinc. de his clericis. ē. xxvj. q. vij. sacerdos.
g ¶ Culpis. vt i fornicatiōe sacēdot[s] cū filia spūali xxx. q. j. §. q̄s sacerdos. ē. lxxxij. di. pbr. ꝛ i multis aliis.
h ¶ Quis aliq̄n. Deprehēsus. in aliquo peccato.
i ¶ Humiliauerit. i. humiliat[y] apparuerit.
k ¶ Glouiam. id est laudē et famā: qua ab hominibus laudabat: q̄ credebat esse bonus. ꝛ ita habes ex hoc ca. q̄ clerici deteriozes sūt laicis. sic ꝛ monachi deficiētes oib[y] sūt deteriozes. xlvij. di. quātūlibet. et. ē. xxiij. q. iij. trāsferūt. vnde etiā dñ a sanctuario meo incipite. vt. ē. l. di. purgabit. et hoc destruit ecclesiam vehementer. vt. viij. q. j. qualis.

a ¶ Cõfitere. Sacerdoti vt in memoria semp habeas ea post q̃ ꝓfessus es sacerdoti. In memoria dico quo ad fuendum nõ quo ad agendũ vel delectandũ vñ subdit apud te.

b ¶ Non lingua. Tñ. vel nõ lingua ꝑm aliaz expositionẽ. scz vt intelligaĩ de pctis iam cõfessis sacerdoti.

c ¶ Pctã. Eascz cũ dolore penitẽtie cõmemorando.

d ¶ Cõtinue. ℟. di. lxxxj. valet contra.

e ¶ Secreta. ℟. q. j. si peccauerit. ℟. xv. q. iij. de crimine.

f ¶ Purgank. Duplicẽ innuit solutionẽ primã scz de occlto crimine: q̃ sufficit cõfiteri soli deo q̃ sacerdotẽ. nec in publico necesse ẽ illud ꝓfiteri. & hanc ponit ibi. secreta te. secundã q̃ intelligit de crimie iã cõfesso sacerdoti: qr illud soli deo cõfiteri semp debemus nõ voce sed corde: & hãc ponit ibi. nec necesse est te.

g ¶ Denuo cõfiteamur. In quibusdã tñ cadẽ pcti sibus tenet pluq̃z ries illud idẽ cõ fiteri. scz ppt imperitiam sacerdotũ. qr si sacerdos meus iperitus ẽ teneor confessionez sibi factam alij discretiori propalare J. di. vj. ca. j. et. c. placuit. Itẽ pro contẽptu satisfactionis. ar. J. dist. iij. si aplꝰ. Itẽ pro enormitate dlicti vt si sacerdos audito crimine remittat eũ ad supiorem vt iterũ crimie exposito penitentiã sibi imponat. ar. extra de pe. & re. ca. significauit. arg. ℟. e. q. ij. latorez. Quartũ etiã assignamꝰ q̃ tñ nõ est expeditꝰ: puta pro diminutione confessionis vt cũ quis plura habet mortalia & vnũ cõfiteretur. arg. ℟. distinc. iij. sunt plures.

h ¶ Si recorderis. ℟. di. lxxj. valet cõtra. J. di. iij. ℟. sinautẽ q̃. et. c. iudas.

i ¶ Dicebat. per nathan in li bro regum.

k ¶ Ad oẽs. Argu. lxj. distic. miramur. versi. vbi est.

l ¶ Similiter. Scilicet sine publica satisfactione et publica cõfessione.

m ¶ Qui crimen. ℟. e. distinc. facilius.

n ¶ Remissibilem. Non bene soluit. hoc enim erat & ante. vel hoc dicit pter sequentem satisfactionẽ potuerat enim esse q̃ contemneret facere et tũc non remitteretur.

o ¶ Cuncta. ℟. eodem. ℟. hoc idem.

p ¶ Remissionis. Pene temporalis alꝰ falsum diceret.

q ¶ Articulũ. id est intellectum.

r ¶ Plenaria. ℟. tuz ad penam temporalem.

s ¶ Reatu. Pena scilicet temporali debita pro reatu.

tuã. q̃ tua ꝓfitere pctã apud deũ vez iudicẽ cũ ofone: delicta tua pnũcia nõ lingua sed ꝓscientie tue memoria. & tũc demũ spera te miam posse cõsequi. Si habueris peccata in mẽte tua continue: malũ nunq̃ aduersus proximũ tuũ in corde tenebis. nõ ita intelligendum est vt sine ꝓfessiõe oris pctã dicank di mitti. et sine publica satisfactiõe. Secreta nãq̃ pctã secreta ꝓfessiõe & occulta satisfactiõe purgant. nec est necesse vt q̃ semel sacerdoti cõfessi fuerim/denuo ꝓfiteamur: sz lingua cordis nõ carnisa pud iudicẽ vez ea iugiter cõfiteri debemus. Hinc etiam idem Jo. crisosto. ait. Hũc autẽ si recorderis pectorum tuorum & frequent in cõspectu dei pnũcies: & p eis clemẽtiaz ei deꝑceris citꝰ illa delebis. si autẽ nũc obliuiscaris peccatorum tuorum: tũc eorũ recordaberis nolẽs: cũ in toto mũdo publicabunt: et in cõspectu ꝓferent oĩm: tã amicorum tuorum q̃s inimicorũ et sanctorum angelorum celestiũ virtutũ. nõ em ad dauid solum dicebat. Tu in secreto feciſti: ego cũctis manifestabo: sed etiam ad oẽs nos hoc dicit. similit & illud ꝓsperi intelligit. Qui crimẽ suũ vltro cognoscũt: & aut illud propriis ꝓfessionibus pdunt: aut nescientibus aliis quales occulti sunt &c. aliis nesciẽtib. i. occulta ꝓfessiõe istis peccatuz suũ cõfitẽtib non publice illud manifestãtib. I tẽ illd̃ pphete. Dixi cõfitebor: & tu remisisti. i. remissibilẽ iudicasti ipietatez pcti mei. I ta illd̃ Aug. itelligit. Magna pietas dei: vt ad solã pmissionẽ pctã dimitterit. id ẽ remissibilia iudicauerit. I dẽ. votũ pro opere putat: cũ deest facultas. vñ votũ ꝓfessiõi reputat ꝓ opere vocis: cũ deest facultas ꝓfessiõis. I tẽ voluntas remunerat non opus: ita intelligit. voluntas facit opus remunerabile: nõ opus voluntatez.

I tẽ illud. In quacũq̃ hora peccatoꝝ quersus fuerit &c. Couerti dicit q̃ oino ꝓtit cuius opus vox & cogitatio ita mortificationi desudet pcti: sicut puꝰ fuerat iniquitati.

I ta & illud intelligit. Conuertimi ad me &c. Itẽ Scindite corda vra & nõ vestimẽta: eis dicit q̃ nulla interiori satisfactiõe ꝓcedẽte sed sola exteriori se deũ posse placare ꝓfitẽtur. I tẽ. cuncta q̃ de lepriosis mundatis vel de lazaro resuscitato inducũtur ad contritionẽ cordis nõ ad veniam remissionis referẽda sunt. Obstinatio em animi et confessionis contẽptꝰ quedã mors est impietatis: & lepra superbie: a qua quis reuiuiscit: dum sibi per gratiam doloꝝ delicti et votum cõfessionis ilpirat. Ad hũc etiaz articulũ pertinent ea q̃ de viuẽtib vel in luce ambulãtib: vel dilectionẽ dei habẽtib: vl de habitaculis spũssancti factis dicta sunt: vt hec oĩa quisq̃ dicat assecutꝰ: ex cordis ꝓtritiõe quã habet: nõ ex plenaria peccati remissione quã nondũ inuenit. Sicut em i baptismo remittit pctm et ita eius pena reseruat: sic per cõtritionẽ cordis qnisq̃ a deo resuscitari dicit: licet adhuc reatus peccati teneatur. Nõ ergo premissis auctoritatibus

Ezechie. xxxviij. c.

Esaie xlv. d. Jo hel. ij. c.

Jaco. v. c.

ij. Reg. xij.

Cõfessio eius quibusdã tñ cadẽ pctis sibus tenet pluqñq̃z ries illud idẽ cõ fiteri. scz ppt imperitiam sacerdotũ. qr si sacerdos meus iperitus ẽ teneor confessionez sibi factam alij discretiori propalare J. di. vj. ca. j. et. c. placuit. Itẽ pro contẽptu satisfactionis. ar. J. dist. iij. si aplꝰ. Itẽ pro enormitate dlicti vt si sacerdos audito crimine remittat eũ ad supiorem vt iterũ crimie exposito penitentiã sibi imponat. ar. extra de pe. & re. ca. significauit. arg. ℟. e. q. ij. latorez. Quartũ etiã assignamꝰ q̃ tñ nõ est expeditꝰ: puta pro diminutione confessionis vt cũ quis plura habet mortalia & vnũ cõfiteretur. arg. ℟. distinc. iij. sunt plures.

ps. xxxj.

¶ Contra. hec est. ij. ps. viij. p tis di. ꝑm Jo. d. f.

a ¶ Econtra. Hic incipit iterũ defendere sniaz illam q̃ dicit sola cordis cõtritiõe pctã remitti.

b ¶ Auctoritas. ℟. e. ℟. nõ tibi dico. & ℣. nũc aũt

c ¶ Prosperi. ℟. e. facili.

d ¶ Extorta. Id est extorte ex posita.

e ¶ Exhortationem. Aliã rñsionẽ põt. J. vel si qua tibẽdo. tertiã. J. e. ℟. hoc q̃.

f ¶ Cõfitemini. ℟. distī. xxv. ℟. crimis. cõtra sed hic minꝰ bñdicit. ℟. qõ corrigit J. e. ℟. ẽ rio ea q̃.

g ¶ Ois. ℟. e. tres aũt sunt ac.

h ¶ Sra dei. J. de ꝓse. di. iij. sine penitentia.

i ¶ Quecunq̃ Allegãdo dicit.

k ¶ Augustini. ℟. e. dist. ℟. alij &. c. nullus.

l ¶ Pena. salte interiorem scz cordis contritionem et dolorem.

m ¶ Punire. J. e. di. iij. ℟. hoc de charitate. ca. penitentia est

n ¶ Pctã. ℟. e. dist. si pctm̃ dauid. ℟. e. dist. nullus debite.

o ¶ Orta est. alꝰ ℣itas de terra orta est. i. ꝓs. de maria. xxxv. q. x. fraternitatem

p ¶ Agnoscit. Peccatum suum

q ¶ Publica. ℟. xxxij. q. iij. nemo. ℟. ij. q. j. si peccauerit.

r ¶ Publico. Id est si ꝓs confessionis et satisfactiõis habuit.

¶ Econtra. Hec est. iij. pars. viij. vel argumẽtis sine ꝓfessione oris & satisfactione opis alicuius pbatur a pctõ mundari.

Ecõtra auctoritas illa iohãnis chrisostomi & ꝓsperi ptra mẽtẽ auctoris extorta videt. nõ ei dr nõ dico tibi vt te publice accuses: sz dicovt apd alios te accuses. sic & pasper nõ ait oib: sz simplr sit aliis nesciẽtib. Vñ euidẽtissime dat intelligi q̃ sine confessiõe oris pctã possunt deleri. Ea ꝙ q̃ ad exhortationẽ pnie & ꝓfessiõis dicta sũt nõ huic snie ꝓtraire videnk. vel ei sunt ꝓba exhortatiõis vel iussiõis. sicut illud. Cõfitemini alterutz pctã vra &c vel si qua tibẽdo sunt dicta: nõ ad oris ꝓfessionem: sz cordis. non ad exteriorẽ satisfactõez: sz interiorẽ referẽda sũt Est em pnia alia interior/alia exterior. Interior pnia est illa de q̃ Aug. ait. Ois q̃ sue volũtatis arbiter cõstitut est: nõ ꝑt ichoare nouã vitã nisi peniteat eum veteris vite.

I tẽ de eadẽ petr in actib aplorum legit dixisse. Pniam agite: & baptizet vnusquisq̃ vestrũ: qõ ꝺ interiori pnia nõ exteriori dictũ accipitur De exteriori ꝙ pnia ambrosius ait sup epam ad romanos. Sra dei in baptismate non reqrit gemitũ vl planctũ: nõ opus aliqd sz solũ ptritionẽ cordis: & oĩa gratis cõdonat

Quecũq̃ q̃ de pnia iubendo dicta sunt: nõ ad exteriorẽ sz interiorẽ referẽda sunt sine qua null vnq̃ deo recõciliari poterit Illud aũt augustinus quo quisq̃ negat venia posse ꝓsequi: nisi prius quã tulãcũq̃ pcti soluerit penã: nõ huic snie inuẽit aduersũ. Null em asserit a pctõ mundari: nisi peccati passus fuerit penã. Sz aliud est pctm̃ sacerdoti cõfiteri: et ei arbitrio de pctõ satisfacere: atq̃ aliud deo cõfiteri & secreta satisfactõe pctm̃ in seipo punire. Est ei pnia (vt ait Aug.) doloꝝ cordis quo quisq̃ in se punit qd deliqt. de hac itaq̃ satisfactiõe I dẽ ait in psalmo. l. exponẽs. Cũ iniq tatez meã ego cogĩsco: tu ne punias: qr ego punio. Ignosce: qr ego cognosco. nõ dissimulo: & infra. Sic deus miam dat: vt seruet ꝓbitatẽ: vt non pctã eius sint impunita cui ignoscit. ignoscit ei seipz punienti. misericordia est q̃ hõ liberat: ꝓbitas q̃ pctm̃ punit.

I dem in psalmo. lxxxiiij. Veritas de terra orta est. i. confessio de homie vt se accuset. et sic iusticia de celo ꝓspexit: vt publicanꝰ cõfitens rediit iustificatus. Justicia ꝓspexit. q̃si deus dicat. parcamus huic qr non parcit sibi Ignoscamus: qr agnoscit. De celo ergo iustitia prospexit. id est a deo data est iustificatio penitẽti. Hec ergo secreta satisfactio leuiũ siue occultorũ criminũ deo offerenda est nec sine pena relaxari pbatur: que sic expiari credunt. Ea ꝙ q̃ de publica satisfactione vel oris cõfessione dñr: in publicis et manifestis crimib intelligenda sunt. Pctã nãq̃ nabuchodonosoꝝ q̃ ꝓpheta misericordijs et elemosinis redimi suasit: pctã quoq̃ niniuitarũ que publica satisfactione expiata sunt: nota erant. & publica nota (vt Augusti. testat) publico eget remedio. Remissis itaq̃ auctoritatibus/ p manifestis criminibus: manifesta pbatur offerenda satisfactio & oris confessio Latentia vero peccata nõ pbantur sacerdoti necessario ꝓfitẽda et ei arbitrio expiãda.

Ecõtra ea que in assertiõe huius sententie dicta sũt: partim veritate nitunt: partim põdere carent Sine contritione etenim cordis nullũ peccatũ posse dimitti: occultavero peccata secreta satisfactione: publica quoq̃ manifesta penitentia expiari debere firmissima quoq̃ constat ratione. obnixũ poro sine confessione oris si facultas cõfitendi non defuerit: aliquod graue delictũ expiari/auctoritati penitus pbatur aduersum. Quomodo em ꝑm auctoritatẽ Leonis pape/ sine supplicationibus sacerdotũ indulgẽtia nequit obtineri: si sine oris confessione a peccato possumus emundari: Quis em supplicabit ꝙ pec

ps. l. Cõfessio oris necessaria ẽ.

Psal. lxxxiiij. Luce xviij. c

Dan. iiij. f. Jone. iij. b. Mat. xij. d.

ij. ps. viij. p tis.

a ¶ Qō nescit. Ar. ff. de acāren. pos. l. possideri. ¶ neratꝰ. ff. de ℞hen. emp. fundi. ⁊ eo. tit. in. l. q̄ fundus. ¶. fundi.
b ¶ Quō. ē. e. di. ¶. alij. c. agite.
c ¶ Item quō. ē. ea. dist. ¶. alij. et. c. verbum.
d ¶ Prosperū ē. e. dis. sicut. ⁊. c. facilius.
e ¶ Non sunt hec. q̄ p pte contraria dicta sunt sez q̄ sine confessione ozis pctā grauia dimittāntur.
f ¶ Archisinagogi. s. iari.
g ¶ Suscitauit. s. e. quē penitet. in fine.
h ¶ Secreta. Argu. esse secreta que fiunt sub presentia quinq̄ hominum.
i ¶ Eā. ē. xvij. q. iij. sunt.
k ¶ Nisi siclo. Siclus continet xx. obolos. arg. s. q. j. iudices. ℣ius versus Tres sicos obolus. obolos tres dragma: sz octo Uncia fert drazgmas: duodena dat uncia libraz. Siclus habet septem drazgmas: obolo minus vno.
l ¶ Supputā te. i. cōputante a tpe. s. redēptiōis cuz quis redimebat scōm q̄ annꝰ iubileus vicinus vel remotꝰ erat: iuxta cōputationem sacerdotis magis vel mnꝰ psoluebat iuxta modū illum vt si ager recipiebat semētē. xxx. modioruz sacerdos petere ꝺberet. l. siclos. vel addebaꝫ quinta pars pteq̄ vt dixi.

Quō nescitꝫ? ℣ tē. Quōꝰ ℞m Augu. frustrat claues ecclesie q̄ sine arbitrio sacerdotis pniam agit: si sine ozis cōfessiōe crimis idulgētiā ipetrat? ℣ tē. Quōᶜ ℞m Ambr. ius ligādi ⁊ soluēdi solis sacerdotibuꝫ a dño credit esse pmissum: si q̄sq̄ suo arbitrio seip̄z peccādo ligat. vl secreta pnia ℞m ℞ospexᵍ in seip̄m sniam pfert excōicatōis atq̄ post satisfactionē absq̄ sacerdotali iudicio seip̄z ꝺo vel altari eius reconciliat.

Quō sunt hecᵉ p̄missis auctoritatibꝰ ꝓsentanea: sz multoꝝ rū exēplis pbant aduersa. filiā nāq̄ archisinagogiᵏ turbis electꝫ dñs suscitauitˢ: nō tñ nisi ꝓsentibus patre ⁊ matre puelle. Petro quoq̄ Jacobo ⁊ Johāne/vite reddita est. ¶ Jn q̄ mozaliter istruimur vt secretaᵇ pctā q̄ p morte puelle itelligūt. ñ nisi supplicatiōibꝰ eccl'e q̄ p patrē ⁊ matrē puelle designanꝫ: ⁊ sacerdotū misterio: q̄ p Petrū ⁊ Johānē ⁊ ceteros itelligūtur a dño existimenᵗ dimitti ℣ tē in leuitico. Qui domū suā vel agrū dominovouerit vel cōfecrauerit: non potest eam redimere nisi siclo sanctuarij. Sacerdote q̄q̄ non ipso supputanteˡ annozū numeruz vsq̄ ad iubileum. Jn quo similiter docemur: q̄ q̄cūq̄ domū conscientie vel agrū cōuersationis per penitentiaz domino offerre atq̄ precio bonoꝝ operū de vana vite sue cōuersatione seipsum redimere voluerit: nō pōt hoc facere nisi siclo sanctuarij: id est operibus penitentie: sacra scriptura ꝓfiris vnde veniētibꝰ ad se turbis beatꝰ Johānes non ait simpliciter: facite penitētiā vel fructꝰ penitētie: sed addidit dignos/vt p q̄litate vulnerꝫ pctoꝝ q̄litas offerat bonoꝝ operꝫ. ñ ei par ꝺz eē fructᵐ boni opis eiꝰ q̄ nihil vl parū deliq̄t: atq̄ eiꝰ q̄ grādia ꝓmisit. ille tanq̄ nulliꝰ crimis cōsciꝰ sibi vsuz in rebꝰ licitis p̄bet. hūc tāq̄ multis aggꝫatū etiā a licitⁿ tēpare optz. Jn iubileo plēa remissio p̄stabaᵏ vñ p eū pfecta pcti remissio figurat: sacerdosᵍ̄ numeꝝ annoꝝ vsq̄ ad iubileū supputat cū eiᵖ arbitrio pniet̄a diffiniūt qbꝰ q̄sq̄ plenā pcti remissionē ꝺ iueniat nō ei (sicᵉ eſiciꝰ ait sup eūdē locū) statim post diffinitiuā pniaz quisq̄ pctᵒ plene mundatᵖ

Quū ḡ ex p̄missis auctibꝰ colligiᵏ q̄ tp̄a pnie arbitrio sacerdotis diffiniantʳ: euidētissime appet sine ꝓfessiōeˢ pro prieuocꝫ pctā nō ꝺimitti. q̄s ei tp̄a pnie alicui p̄figet: nisi p̄mū pctā sua sibi mānifesta re curauerit? ℣ tē. Tacuritnitasᵗ pcti ex supbia nascit cordis: tō em̄ pctm̄ suuz q̄sq̄ celare ꝺesiderat: ne iniq̄tas sua aliꝭ mānifesta fiat: ne talis reputeᵏ apud hoies foꝺ qualē se iāꝺudū exhibuit ꝺiuino ꝓspectui: qꝺ ex fōte supbie nasci nulli ꝺubiū est: spēs eteꝝ supbie est sevelle videri iustuz q̄ peccatoꝛ est: atq̄ hypocrita cōuincit q̄ ad imitationē p̄moꝝ parētū tergiuersatione ꝺboꝝ pctā sua leuigare ꝺtēꝺit vl sicut cayn pctm̄ suuz reticēꝺo. penitus suppuimere q̄rit. vbi aūtʳ supbia regnat vel hypocrisis hūilitas locū hf̄e nō pōt. Sine hūilitate ꝺo alicui veniā spare nō lz: nec ḡ vbi tacuritnitas ꝓfessiōis: venia est sperāda criminis. Qrobat hoc idē auctoꝛitate Augustini q̄ in libro de penitentia ait.

Quem penitet/omīnoᵉ penitеat: ⁊ doloꝛez la chrimis ostēdatᵛ: repsentet rā em̄ p̄sumit ꝺ inꝺioꝝ. vt h. c. ē. ꝺi. l. si ḡs diaconꝰ.

a ¶ Per nūciū. Et ita nō pōt h̄ p aliū qꝺ p se pōt. ff. de solu. inst artifices. ⁊ ex̄ de cle. nō resi. q̄ nōnulli.
b ¶ Per scriptū. ē. xxx. q. v. q̄lis ℞. sed ibi non ꝺf q̄ ita accipiaᵗ: sz q̄ accepta i scripturis rediga ne ꝺeꝛ obliuioni.
c ¶ Munꝰ. scz hircum. i. penitētiam ꝺesignatā per hircum.
d ¶ Ex mia. i. misericoꝛꝺiā repromittens.
e ¶ Hoc precepit. mystice vbi ꝺixit. vaꝺez ostē ꝺe te sacerdotibus.
f ¶ Timoꝛe. i. propter timoꝛez seruilem.
g ¶ Offensi. s. ꝺei q̄ꝺ peccando ostenꝺerat.
h ¶ Fit enim veniale. ē. e. ꝺist. ¶. alij. et ca. serpens. Ueniale. i. ꝺignū venia. vel fit. i. ostēꝺit per ꝓfessionē esse veniale. vel fit vita le ℞m aliaz lram id est aꝺ vitā nō impeꝺiens.
i ¶ Purgat. purgari nō viꝺetur ꝓpter penā exterioꝛis satisfactiōis que aꝺhuc restat. ē. e. ꝺistinc. si peccatuz ꝺauiꝺ. ℣. e. ꝺi. vlti. ¶. vlti.
k ¶ Uitale. i. eius pnia cōfert ⁊ impetrat vitā.
l ¶ Peccanti. scz ꝺiscreteꝛ hoc est qꝺ seqtur. sz oportet ⁊c.
m ¶ Misereatur. scz puniēꝺo peccatum.
n ¶ Quid. i. ꝓpter qꝺ scz ꝓpt quod pctm̄.
o ¶ Sed in q. i. ꝺoloꝛē patiaᵏ. scz in pena.
p ¶ Doleat. penitens.
q ¶ Consideret. sacerꝺos.
r ¶ Justicia. Si em̄ sola iustꝫ cia respiciaᵗ nul

Fructꝰ. i. pnia q̄ non tāta imponēꝺa est ei quāta magꝫ pec canti.
n ¶ Licitis. ē. xj. q. j. aliuꝺ. ē. e. ¶. ex his omnibꝰ
o ¶ Peccato. hic colligiᵗ q̄ toto tp̄e penitētie remittitur pctm̄ ar. ℣. e. quē penitet. sicut ex toto tpe obstructum est. ⁊c. ff. de muno. l. iij. ¶. j. quoꝺ verū est quo aꝺ penam. quo aꝺ culpā remittiᵗ i primo momento contritionis.
o ¶ Peccato. iꝺ est a pena pec cati.
¶ Mundatur. Quo aꝺ'exteriozez penam. ſ. tēpozalem. vt. ē. e. ꝺist. si peccatuz et. ē. ea. ꝺist. sicut et p̄mi.
q ¶ Confessio ne. Unꝺe Boetius in libro ꝺe consolatione. Si operā meꝺicantis expectas/oportet vt vulnꝰ ꝺetegas.
r ¶ Item tacturnitas. hec argumētatio ꝺe tacturnitate non iuuat Gratianū nam cum peccatoꝛ cui iam peccatū est ꝺimissuz tacet et contēnit confiteri: hoc est tam aliꝰ peccatum q̄ p̄mum.
s ¶ Ubi autez. ē. xxij. q. ij. cū humilitatis.

Quem penitet.
t ¶ Omnino. Jꝺ est perfecte conteratur ꝺe oi bus iꝺ est ꝺe oi peccato et eius varietate. ℣. ꝺisti. v. cōsideret. et ꝺistinc. vj. quivult.
v ¶ Ostenꝺat. ℞er exterio lus saluatur vel cōsequitur veniam criminis.
s ¶ Sed mia. scilicet vt nō puniatur eternaliter.
t ¶ Laboꝛe. nichil em̄ chariᵒ emit q̄ꝫ qꝺ hcbᵒ impetrat vt ꝺicit seneca. arg. aꝺ hoc. viij. q. ij. illuꝺ.
v ¶ Pluribꝰ. Arg. ℣. ē. ꝺi. ea. ¶. ex his sub illo. ¶. non ita.
x ¶ Facilius. q̄ tot sacerꝺotes obligat aꝺ oꝛanꝺum ꝓ se est. quot sacerꝺotibus confitetur. vt. ℣. e. ℣ius.
y ¶ Quibus. Ar. ꝓ remissionibus q̄ fiūt aꝺ pōtes ⁊ aꝺ alia.
z ¶ Sup terram. i. in ecclesia quia extra ecclesiam nulla solutiovl ligatio fieri pōt. ē. j. q. j. remissionem.
a ¶ Et confirmāt. eos iuste ligatos esse.
b ¶ Quos ligatis. iuste ⁊ misericoꝛꝺiter penis ꝓ pctis impositis. ⁊ eos iustos eē solutos.
c ¶ Solutis. iuste ⁊ misericoꝛꝺiter a penis.
d ¶ Justicie. insta pē a ligāꝺi
e ¶ Aut mie. aliq̄ꝺ de pena relaxanꝺo: vel alteruꝫ cōiū sacramētoꝝ reconciliando.
f ¶ Opera vestra. ſ. q̄ ꝺimittatis ꝓ vos pctā.
g ¶ Sciēt̄. si in eiᵒ ꝓchia nō est ꝺiscretᵘ sacerꝺos eiᵒ qui ꝑsit ꝓsensu talē aꝺeat. vt. ℣. ꝺi. vj. placuit. et ex̄ ꝺe pen. ⁊ remiſ. ois.
h ¶ Quē ꝺesiderāti. als quez ꝺesiꝺerat.
i ¶ Locᵒ. ff. ꝺe exerci. l. j. in p̄n.
k ¶ Et si ille. ℣. ꝺe cōse. ꝺi. iiij. c. fetm̄ ē. in p̄n.
l ¶ Ex ꝺesiderio. ℣. ea. q. v. qꝺ ꝺeo.

Tꝺ

Cōfiteri pluriꝰ vtile est.

Joh. xi. c.

Luce xvij. c.

a ¶ Et si non tã cito. ℟. distinc. l. si quis diaconus.
b ¶ Soluerent. ab eo quo ad penã temporalem.
c ¶ A sacerdote. deus quẽ nõ fallit pcti qualitas nec peccãtis affect⁹. vt. xxiij. q. iij. deus q̃ verã de penitentie ꝓmisit sniam. ſz pbr̃ q̃ mentẽ alteri⁹ nõ põt videre talia confitẽtis verba indicat qualia foris sonãt. vñ indignuz absolnit frequent. vt. xxiij. q. iij. deus. et xxij. q. v. humane alioq̃n veruz non esset qõ hic dicit cũ apõ deũ nullas patiatur vẽire moras peccatoris conuersio. et. xxvj. q. vj. is q̃ tẽpore. ℟. e. dis. multiplex. vl hoc ad tpalẽ penã referat. licet eñ pctñ dimittat ne hõ ab accipienda vita eterna impediatur. vt. ℟. e. sicut puimi. nõ tñ si pctõ parcit pena remittit: qz nullatenus sine vindicta relaxatur sicut patet in danid. vt. ℟. e. di. sicut peccatum.

pctñ q̃re dimittit.

Luce viij. ℊ.

d ¶ Suscitauit. quid significẽt isti tres mortui. habes j. dis. q̃. sup tribus.

Luce viij. b. Joh. xj. d.

e ¶ Sufficere. ad celeriorem et plenam pene tẽ poznalis absolutionẽ. vt. ℟. di. e. multiplex. et casufficiat. z. c. fieat. et. j. di. v. cõsideret. i fi. xiij. q. ij. tempus.

f ¶ Meritũ. i. auctem quã vocat meritum: qz de merito charitatis sue habet auctoritatem ligandi z soluendi. arg. xl. di. c. j.

Ix. ps.

Q Uãuis plenitudo.

¶ hec est. ix. ps. di. ſm Io. ō fan.

g ¶ Plenitudo. id est perfectio in fide.

rent. vñ patet deũ ad cor respicere: dũ ex necessitate ꝓhibẽtur ad sacerdotes properare. sepe quidẽ eos querũt sed sani et leti dũ querũt anteq̃ ad eos pueniãt: moriũtur. sed mia dei est vbiq̃: q̃ z iust⁹ nouit parcere: z si nõ tã cito⁹ sicut si soluerẽtur⁹ a sacerdote[c]. Qui ergo oino cõfitẽt: et sacerdoti meliori cẽ potest ꝓfiteat: si peccatũ occultũ ẽ sufficiat referre i noticiã sacerdotis: vt grata sit oblatio muneris. nã in resurrectione filie principis pauci interfuerũt q̃ viderẽt: nõdũ eñ sepulta erat: nonduz extra portaz ciuitatẽ delata nõdũ extra domũ in noticiã portata. it⁹ resuscitauit quã intus iuenit: relictẽ solis petro z Johãne z iacobo: prez matre puelle: i quib⁹ figuraliter cõtinenẽ sacerdotes ecclesie. quos autẽ extra inuenit aiaduertendũ est quõ suscitauit⁹. Flebat eniz turba post filiũ vidue. Fleuit martha z maria ꝓ fratre supplicãtes. Flebat z turba q̃ mariã fuerat secuta/ lachrymis marie admonita. In qua docemus publice peccãtib⁹ nõ ꝓpriũ sed ecclie sufficere[e] meritũ[f]. I tẽ Leo papa.

¶ Sufficit illa cõfessio que primũ deo deinde sacerdoti offertur.

Q Uãuis plenitudo[g] fidei videat esse laudabilis: q̃ propter dei timorem apud oẽs homes erubescere nõ verek: tñ qz nõ oim⁵ hmõi sunt pctã: vt ea q̃ pniam poscũt nõ timeãt publicare: remoueak improbabilis[i] ꝓsuetudo: ne multi a pnie remedijs arceank: dũ aut erubescũt: aut timẽt inimicis suis sua facta referare: q̃b⁹[k] possũt legũ percelli[l] ꝓstitutiõe. Sufficit[m] eniz illa confessio q̃ primũ deo offerk. tũc etiaz sacerdoti qui pro delictẽ penitentiuz peccator accedit. tunc enim plures ad penitẽtiam poterũt ꝓuocari: si populi auribus nõ publicetur conscientia confitẽtis. Q uibus auctoritatibus vel quibuslibet rationũ firmamentis vtraq̃ sententia satisfactionis z cõfessionis[n] innitatur: in mediũ breuiter[o] exposuimus. Qui autẽ harum potius adherẽduz sit/ lectoris iudicio reseruak. vtraq̃[p] eñ fautores habet sapientes z religiosos viros. ¶ ñ Theodorus cãtuariẽsis archiepꝰ ait in penitentiali suo.

Q Uidã deo solũmõ cõfiteri debere peccata dicũt: vt greci. quidã vero sacerdotib⁹ confitenda esse pcensent vt tota fere sctã ecclesia[q]. quod vtrũq̃ non sine magno fructu ttra sctãm fit ecclĩã: ita dũtaxat vt deo qui remissor est pctõrũ pctã nostra cõfiteamur. z hoc pfectoriũ[r] est: et cũ dauid dicam⁹. Delictũ meũ cognitũ tibi feci: et iniusticiã meã non abscondi. Dixi ꝓfitebor aduersũ me iniusticiã meã dño z tu remisisti impietatẽ pcti mei. ſz tñ apl̃i institutio nobis sequẽda ẽ: vt ꝓfiteamur alterutrũ pctã nfa: z oremꝰ ꝓ inuicẽ vt saluemur. Confessio itaq̃ q̃ soli deo fit: qõ ẽ iusticrũ purgat pctã. Ea ꝓ o q̃ sacerdoti fit: docet[t] qualiẽ ipa purgenẽ pctã. De⁹ nãq̃ saluh ¶ Quia non omniũ. hec negatio ẽ sequẽs equipollent affirmationi. ff. de verb. sig. duobus.

i ¶ Improbabilis. ſm quã occulta peccata in publico confitebantur: compulsi ad hoc propter quod penitentiam declinabant.

k ¶ Quibus. accusantib⁹. ſz inimicis. non em per penitentiaz tollitur pena ciuilis. ar. xxiij. q. ij. admonere. Pnia ñ tollit penam ciuilẽ.

l ¶ Percelli. si alie ꝓbationes sũt que sufficiãt cũ hmõi ꝓfessione. et ẽ hiuc. silẽ xxij. q. v. hoc vſ.

m ¶ Sufficit. ℟. di. e. ℋ. ex omnibus. z. c. sufficit.

n ¶ Cõfessionis. an ſcs sit necessaria vel non.

o ¶ Breuiter. immo plure. vel iõ dicit breuit respectu multarũ auctoz q̃ de hac matia loquũtur

p ¶ Utraq̃. hoc non pbabit Gratianus p sequens capi.

Q Uidã deo solũmõ.

q ¶ Tota ecclesia. Et ideo ei adherẽdũ est qz a plurib⁹ cõprobat. ar. ix. dist. in canonicis.

r ¶ Qõ vtrũq̃. ſ. cõfiteri deo et sacerdoti.

s ¶ Perfectorũ. Qui non habent nisi venialia. vñ non indigent ois ꝓfessione speciali.

Psal. xxxj.

s ¶ Perfectoruz. ℟. e. di. ℋ. his auctoritatib⁹.

t ¶ Docet. i. hoc est signũ sacerdoti q̃ pctã dimittãtur cõfitẽti p ꝓtritionẽ. ar. ℟. e. di. ℋ. q̃dẽ. z. c. ois q̃ nõ diligit. sicut cordis ꝓtritio est signũ pctõrũ q̃ gra dei dimisit ei pctã: qz nemo z̃c. vt ō ꝓse. di. iij. nemo

Jaco. v. c.

a Administratione. Sola contritione.
b ¶ Medicorum. id est sacerdotum.
diuisio

Q Uia vero de pnia[c] semel cepit hñ sermo: aliquãtulũ altri⁹ repetendũ videk. diuersorũ snias certz auctoritatib⁹ munitas i mediũ ꝓponẽtes[d]. Alij dicunt pniam semel tñ esse vtilẽ. vnica ẽ eñ nec iterari põt. si ℣o reiterak preces dẽs pnia[e] nõ fuit: z si de snia iudicis[f] ei⁹[g] merito[h] pctã videnk eẽ remissa: apud tñ ei⁹ ꝓsentiã: cui oĩa futura pñtia sũt: nũq̃[i] habenk remissa: qz nõ est ꝑuata illa snia veri sacerdotẽ. Uade z ampli⁹ noli peccaſ⁸. I tẽ ecce san⁹ factꝰ es: iã ampli⁹ noli peccaſ: ne deterius aliq̃d tibi ꝓtingat. I tẽ ex. viij. sinodo.

¶ Primum vitij cãm nõ penit⁹ extinguit q̃ in illã postea recidit.

S I quis semel notat⁹[l] fuerit inuidie vel contentionis vitio[m]: z rursus in hoc cp̃z inciderit: sciat se primã[n] cãm ex qua inuidia vel contentio nascit̃ in interioribus medullis hr̃e recõditã[o]. Oportet g̃ eũ ꝓtraria atq̃ diuersa curari. i. p hũilitatẽ exercitiũ. Exercitia ℣o hũilitatẽ sũt: si se vilioꝝ⁹ officijs subdat: z misterijs idigniozibus tradat. ita nãq̃ arrogãtiez hũane gl̃evitũ cuitari vel curari⁹ porit: vt i ꝓsuetudie hũilitatẽ affect⁹ vltra tã nõ incidat in arrogãtie z vane gl̃e delictũ: ſz in singulis hmõi vitijs cura silis adhibeak. I tez. Sine charitate nullo adulto⁹ pctñ remittitur: non autẽ habet charitatem qui aliquando⁹ peccaturus est criminalit̃. ¶ ñ Augu. ad Julianũ comitẽ.

Q Haritas[r] q̃ deseri potest nunq̃ vera⁹ fuit. I dẽ sup epl̃a Johãnis.

B Adicata[s] ẽ charitas securꝰ[t] e sto nichil mali ꝑcedere potest. I tẽ Gre. go. in moralibus.

¶ Allida est vt moꝝ dilectio⁹. virtuti eteniz mortz dilectio cõparatur: quia nimirum mentez quam semel ceperit[u] a delectatione mũdi funditus occidit[v]. I tem Prosper libro de contẽplatiua vita.

Q Haritas[w] ẽ (vt michi debet ne charitatẽ amittat. xxxij. q. v. ſi paulus.

z Allida. verba salomonis in canticis.

p ¶ Dilectio. i. charitas perfecta.

a ¶ Ceperit. i. ꝓtingit vel ꝓuenit. itellige de facili.

b ¶ Occidit. i. remouet a delectatione: sicut moꝝ remouet ab omni actu terreno.

c Haritas. i. ex charitate ꝓcedat recta volũtas et est dictũ p cãz vt illud. xxxvj. q. ij. tria. vt exponak charitas ẽ. i. facit. alioq̃n nõ ẽ vez cũ charitas sit habit⁹ mẽtis q̃ volũtas nõ est vel mot⁹ volũtat̃. silit̃ intelligit illud Aug. charitatẽ voco motũ animi. dꝰ ergo charitas volũtas vel mot⁹. qz vt j. dꝰ est cã meritoꝝ bonoꝝ. sicut et iniq̃tas cũ sit habitudo mẽtis inuste dicit̃ pctñ: qz ex ea est. vt j. di. iij. ille rex.

c ¶ Et si non tã cito. ℟. distinc. l. si quis diaconus.
d ¶ Soluerent. ab eo quo ad penã temporalem.
e ¶ A sacerdote. deus quẽ nõ fallit pcti qualitas nec peccãtis affect⁹. vt. xxiij. q. iij. deus q̃ verã de penitentie ꝓmisit sniam. ſz pbr̃ q̃ mentẽ alteri⁹ nõ põt videre talia confitẽtis verba indicat qualia foris sonãt. vñ indignuz absolnit frequent. vt. xxiij. q. iij. deus. et xxij. q. v. humane alioq̃n veruz non esset qõ hic dicit cũ apõ deũ nullas patiatur vẽire moras peccatoris conuersio. et. xxvj. q. vj. is q̃ tẽpore. ℟. e. dis. multiplex. vl hoc ad tpalẽ penã referat. licet eñ pctñ dimittat ne hõ ab accipienda vita eterna impediatur. vt. ℟. e. sicut puimi. nõ tñ si pctõ parcit pena remittit: qz nullatenus sine vindicta relaxatur sicut patet in danid. vt. ℟. e. di. sicut peccatum.
f ¶ Suscitauit. quid significẽt isti tres mortui. habes j. dis. q̃. sup tribus.
g ¶ Sufficere. ad celeriorem et plenam pene tẽ poznalis absolutionẽ. vt. ℟. di. e. multiplex. et casufficiat. z. c. fieat. et. j. di. v. cõsideret. i fi. xiij. q. iij. tempus.
h ¶ Meritũ. i. auctem quã vocat meritum: qz de merito charitatis sue habet auctoritatem ligandi z soluendi. arg. xl. di. c. j.
i ¶ Uãuis plenitudo. ¶ hec est. ix. ps. di. ſm Io. ō fan.
k ¶ Plenitudo. id est perfectio in fide.
l ¶ Quia non omniũ. hec negatio ẽ sequẽs equipollent affirmationi. ff. de verb. sig. duobus.
m ¶ Improbabilis. ſm quã occulta peccata in publico confitebantur: compulsi ad hoc propter quod penitentiam declinabant.
n ¶ Quibus. accusantib⁹. ſz inimicis. non em per penitentiaz tollitur pena ciuilis. ar. xxiij. q. ij. admonere.
o ¶ Percelli. si alie ꝓbationes sũt que sufficiãt cũ hmõi ꝓfessione. et ẽ hiuc. silẽ xxij. q. v. hoc vſ.
p ¶ Sufficit. ℟. di. e. ℋ. ex omnibus. z. c. sufficit.
q ¶ Cõfessionis. an ſcs sit necessaria vel non.
r ¶ Breuiter. immo plure. vel iõ dicit breuit respectu multarũ auctoz q̃ de hac matia loquũtur
s ¶ Utraq̃. hoc non pbabit Gratianus p sequens capi.
t ¶ Uidã deo solũmõ.
u ¶ Tota ecclesia. Et ideo ei adherẽdũ est qz a plurib⁹ cõprobat. ar. ix. dist. in canonicis.
x ¶ Qõ vtrũq̃. ſ. cõfiteri deo et sacerdoti.
y ¶ Perfectorũ. Qui non habent nisi venialia. vñ non indigent ois ꝓfessione speciali.
z ¶ Perfectoruz. ℟. e. di. ℋ. his auctoritatib⁹.
a ¶ Docet. i. hoc est signũ sacerdoti q̃ pctã dimittãtur cõfitẽti p ꝓtritionẽ. ar. ℟. e. di. ℋ. q̃dẽ. z. c. ois q̃ nõ diligit. sicut cordis ꝓtritio est signũ pctõrũ q̃ gra dei dimisit ei pctã: qz nemo z̃c. vt ō ꝓse. di. iij. nemo
b ¶ Quibus. accusantib⁹. ſz inimicis. non em per penitentiaz tollitur pena ciuilis. ar. xxiij. q. ij. admonere.
c ¶ Percelli. si alie ꝓbationes sũt que sufficiãt cũ hmõi ꝓfessione. et ẽ hiuc. silẽ xxij. q. v. hoc vſ.
d ¶ Sufficit. ℟. di. e. ℋ. ex omnibus. z. c. sufficit.
e ¶ Cõfessionis. an ſcs sit necessaria vel non.
f ¶ Breuiter. immo plure. vel iõ dicit breuit respectu multarũ auctoz q̃ de hac matia loquũtur
g ¶ Utraq̃. hoc non pbabit Gratianus p sequens capi.
h ¶ Uidã deo solũmõ.
i ¶ Tota ecclesia. Et ideo ei adherẽdũ est qz a plurib⁹ cõprobat. ar. ix. dist. in canonicis.
k ¶ Qõ vtrũq̃. ſ. cõfiteri deo et sacerdoti.
l ¶ Perfectorũ. Qui non habent nisi venialia. vñ non indigent ois ꝓfessione speciali.
m ¶ Perfectoruz. ℟. e. di. ℋ. his auctoritatib⁹.
n ¶ Docet. i. hoc est signũ sacerdoti q̃ pctã dimittãtur cõfitẽti p ꝓtritionẽ. ar. ℟. e. di. ℋ. q̃dẽ. z. c. ois q̃ nõ diligit. sicut cordis ꝓtritio est signũ pctõrũ q̃ gra dei dimisit ei pctã: qz nemo z̃c. vt ō ꝓse. di. iij. nemo

a ¶ Recta. i. recta vita dignā faciēs voluntatē.
b ¶ Terrenis. secus ē de charitate impfecta quā habēs potest curare tp alia. ar. xij. q. j. habebat.
c ¶ Insep arabiliter. i. non de facili separatur.
d ¶ Inquinamenti. id est mortalis.
e ¶ Vitio mutabilitatis. i. mutabilitati i vitiū.
f ¶ Affectionum. i. bonaruz voluntatum.
g ¶ Summa. id est pfecta.
h ¶ Salᵛ mortū. i. salutiferos faciens mores.
i ¶ Finis. id est cōsummatio vel quia ꝑcepta finalit docet vt habeantur.
k ¶ Vita virtutū. i. e. distinc. proinde.
l ¶ Pugnantiū. cū vitijs.
m ¶ Cū qua. id est in ea perseuerando.
n ¶ Peccare. mortaliter.
o ¶ Potuit. ecce verbū in quo facit ad propositum gratiani.
p ¶ Operosa. id ē effectiua bonoū operum.
q ¶ Germana. id est germanos et cōcordes faciens. vel germana. i. coniuncta z inseparabiliter adherens.
Sapiētia est soror mea. Salomon dixit. sapientia soror mea est: z prudētiā vocau amicam meam.
r ¶ Excellentiorem. alijs donis.
s ¶ Viam. eundi ad deum.
t ¶ Nominat. in prima epistola ad corinthios.
v ¶ Que difficilia. ad salutem aie ptinentia.
Fornicantur alicui ciuitēs fugrētur. x ¶ Ex qua minus. id ē ex qua dei dilectionem postponit facilius. sicut plures ꝓnciones sunt offendere deum fornicando ꝙ furā videtur) recta[a] volūtas z ab oibus terrenis[b] ac ꝓsentib[a] ꝓcius aduersa. iūcta vero deo ꝛsepabilit[c] z ignita igne quodā spūssancti a quo est z ad quē referr icēsa: iqnamēti[d] ois extranea: corruptōis nescia: nulli vitio[e] mutabilitat[f] obnoxia. supra oia q̄ carnaliter diligunt excelsa: affectionū[g] oipotentissima: diuine ꝓtēplatiōis auida. i oib[a] semp inuicta: sūma[g] actionū bonaz: salus moꝝ[h]: finis[i] celestiū ꝓceptoꝝ: mors criminū vita virtutū[k]: virt[a] pugnantiū[l]: palma victoꝝ: anima sanctaz mētiū: causa meritoꝝ bonoz: ꝑmiū pfectorum: sine qua null[a] deo placuit: cū qua aliqs[m] peccare[n] nō potuit[o] nec potlt: fructuosa in penitētib[a]: leta in ꝓficiētib[a]: gloriosa i pseuerātibus: victoriosa i martyrib[a]: operosa[p] i oibus omnino fidelib[a]: ex qua quicqd est boni operis viuet. I tē Hec ē charitas vera germana[q] pfecta quā excellētiores[r] viam[s] noiat[t] apls sanct[a]. sicut enim sine via nullus puenit q̄ tendit: ita sine charitate que dicta est via nō ambulare pos[u] sunt hoies: sed errare. I tez Ergo si charitatē deo exhibeam[a] z primo: de corde puro z ꝓscientia bona z fide nō ficta: facile pctō resistimus: bonis oib[a] abundam[a] seculi blādimēta contēnim[a]: z oia que difficilia[v] fūt hūane fragilitati vl aspera: etiā cū dilectiōe pficim[a]: ſ tamē deū charitate pfecta q̄ nobis ab illo ē ex toto corde z ex tota anima z ex totis viribꝫ dilig[a]m[a]. ex ea em̄ pte quis peccat: ex qua min[a] diligit deū. quoniaz si ex toto corde diligam[a]: nichil erit in nobis vnde peccati desideriꝫ seruiamus. z qd est deū diligere nisi illi copulari animo: ꝓcipere fruēde visionis eius affectū: peccati odiū: mūdi fastidiū[x]: diligē etiā primū quē in se ꝓcensuit diligēduz: i ipo amore reseruare legitimum modū: nec puertere dilectionis ordinē cōstitutū. Illi puertūt nec modum diligēdi custodiūt: q̄ aut mūdū q̄ cōtēnēd[a] ē diligūt[y]: aut corpa sua min[a] diligēda[a] plus diligunt: aut primos non sicut seipsos: aut deū plusq̄ seipsos forte nō diligunt. I tem Corpus nostruz quia pars[b] nostri est: ad hoc nobis diligenduz est: vt saluti eius ac fragilitati naturaliter[c] cōsulamus: z agamus quatenus spiritui[d] ordinate subiectū[e] ad eternā salutē excepta immortalitate z incorruptione pueniat. I tem Proximos[f] autē tūc diligim[a] sicut nos: si non ꝓpter aliquas vtilitates nostras: nō ꝓpter spērāda beneficia vel accepta: nō ꝓpter affinitates vel ꝙsanguinitates: sed ꝓpt hoc tantū q̄ nature[g] nr̄e sunt participes[h] diligam[a]. I tē Nō illi tātū proximi nostri credēdi sunt: q̄s nobis grad[a] sanguinis iungit: sed primi nr̄i credendi sunt omnes hoies nature nr̄e (sicut dixi) ꝑticipes. I tē. Proide sicut nos primos nr̄os diligim[a] quando uri sunt z diligendi a nobis vt nos. et

do. ar. l. di. quia tua. in fine.
y ¶ Fastidium. repete concipere.
z ¶ Quem in se. scilicet diligendo id est ad sui similitudinem vbi dictuz est: dilige proximū tuum sicut teipsum. vel in se. i. deo: scilicet ad eius similitudinē: vbi dictum est. scōm autē similē est huic.
2 ¶ Diligunt. plus iusto.
a ¶ Diligenda. q̄s animam. ar. xxij. q. v. si qs coactus.
b ¶ Quia ps. alia est ps q̄ homo ē inferior. vt de cōse. di. iiij. nō ex q̄. nō q̄ corpa ē hō: qō meliora ēsse sōniāt. qz nichil ē id qō sui sit pars. ar. ff. de euict. si dictū. ſ. ij. et peccāt q̄ ponunt corpa gen[a] animalia. Corpa nō ē hā
c ¶ Naturaliter. ſ. de pse. di. v. nō mediocriter.
d ¶ Spiritu. vt ad vsus exercēde virtut ſ habeat. vt. ſ. xliij. distinc. cōiuncta.
e ¶ Subiectū. debemus em̄ adhibere iumento nostro saccū/ paleam/ z flagellū. saccum. i. opera penitētie et alia bōa opa. paleā. id est necessaria ad vite sustentationē. flagellū vt castigemus si ex cesserit acsi ea pateremur. Iumēto nro adhibeam[a] saccū paleā flagellum.
f ¶ Proxios. id est vtilitates. tūc em̄ nō ipsos sed nosmet tātū diligim[a]. vñ Tullius in lib. de vera amicicia. Sus ꝙppe incōmodis grauit angi non ē amici: sed ipsīm amātis.
g ¶ Nature. ſ. di. lxxxvj. non satis.
h ¶ Particis pes. ergo iudeus sarraceni primi verū est: verū

Diligē primū sicut te ipm qd sit.

tamē omnia opera dilectionis impēdere debemus sm vniuscuiusq̄ cōditionez. lxxxvj. di. pasce.
a ¶ Et eternā vitā. Hic aduerte qd sit primū sicut teipm diligē: scz salutē aie suez ea q̄ ad salutē aie ptinēt et optare quā tibi optas. nō obstāte ꝙ hō ꝓcepto possumus delinquentib[a] penas corpales optare et procurare dū nō hoc fiat scōz qō iura permittunt.
b ¶ Periculis scilicet aie et corporis: vt eos liberemus.
c ¶ A deo vita. i. que est vita aie sue q̄ ipse vnit. et. ſ. dist. j. ſ. hoc idem.
Colūba descendit supra ihū dū baptizaret z mansit supra ipsum. d ¶ Uerēdū. Sup iohannem. Legit in iohāne q̄ Johānes baptista vidit spiritu ꝙſi colūbam descendētem et manentē supra ihesū baptizatū: q̄ descēdit sup eū signū fuit: ne vox illa hic ē filius me[a] dilect[a] ꝛc. putaret ad iohānē eē facta: sed ad eū signuz fuit iohan. i ꝓm cognoscendi. i. qōdā de ipso qō ah. nesciebat. scz an ptātē baptismi sibi soli retentur[a] eēt. qō aūt mansit super eū spāle fuit signuz filij dei. ſ. q̄ ille discernēt ab alijs. ḡrie ꝙ hic Beda quō fuit signum cognoscēdi filij dei. ſ. q̄ spūs mansit sup eū ꝛc. cū maneat z i alijs sanctis. Sz rndet q̄ alio mō manet i ꝓpo: qz sup euz q̄ ad oia in scis autez non q̄ ad oia. qz ad tempa recedit ab eis ꝓpter pctm. vel si q̄ ad iusticiam remanet in eis nō tñ q̄ ad operādū: puta ad ꝓphetizādum vel faciendum miracula. vt in helia et heliseo.
Jo. ſ. c

e ¶ Manet. No. hic expositionē illa[a] decre. xxxij. q. ij. cōubia. qz in ope coniugali adest ꝓsentia spiritussancti quo ad meritū. Et j. e. q. v. ſi dicat. non quo ad
f ¶ miraculum faciendum. vt j. e. q. v. ſ. potest.
¶ Caritas nūq̄ excidit. ſ. in hac vita. i futuro et fides conuertetur in scientiam: spes in rem. charitas autē augebitur. vnde ꝓpheta. viuit dominus. cui[a] ignis in syon. idē in ecclesia militante. et camin[a] in hierusalē. id ē in ardentissima charitate. j. distic. ij. ſ. auctoritas et ca. ignis.
g ¶ Actio. Charitas est. i. vocak.
h ¶ Ardente. id est a tribulatione feruente. ſ. Corinth. c. Sol ꝓ labore ponit.
i ¶ Solis. id est labouis et tribulationis iuxta illud in sole id ē in labore posuit dñs tabernaculū suum. Tribulatio em̄ sm apostolū patientiaz opatur sed q̄ tribulatio patienti am nō tollit hoc facit charitas.
Ezec. ſ. d.
k ¶ Ennata. tangit illud ezechiel. scz q̄ vidit quattuor animalia pēnata ꝙ quib[a] hic dicitur non reuertebantur cum incederent: sed vnum quo dq̄ ante faciem suam gradiebatur. Luce ix. g.
l ¶ Per ꝓpheram. ezechielem.
m ¶ Incederent. et ita sancti isti dici pos[u] sunt habere veram naturam. ꝛc. sicut aues q̄ volant et non revolant. mistr. de rerum diuisio. ſ. pauonum. Ezec. ſ. d.
n ¶ Unde paulus. in epystola ad philippenses. Phil. iij. c.

Phil. iij.c. a ¶ Unum vero.q.d. non comprehendi. vnum autē de me vobis assero q̄ ego oblit⁹ ea que rē.

b ¶ Que retro id ē terrena que reliqui.

c ¶ Anteriora.i. añ nos sunt eterna: post nos sunt tēporalia.

Ezechi.j.c d ¶ Que sola scilicet terrena.

Mat. x.c. puer. iiij.c. ¶ On reuertebant. finaliter saltem.

f ¶ Jāminus. id est insufficiēs: erit enim tūc de⁹ ola in oib⁹.i. sufficientia omniū.

g ¶ Potest discursus. Tangit illud ezechielis. quia iuxta q̄tuor animalia q̄ vidit erant quatuor rote in q̄b⁹ erat spūs vite. et q̄cunq; gradiebant spūs sequebant rote. cum stabat: stabant & rote: & ita q̄ndoq; stabant q̄n q̄q; mouebantur rote. hoc mystice at hic Greg.

h ¶ Castitas. que sola cū fiducia potest d̄o animas pñtare. i asten. de lenonib⁹. ¶ Sancimus.

i ¶ Misericordit. ne inde superbiat homo. vj. q. j. c. imitare. et. c. sunt plurimi.

k ¶ Jcta. i. non finalis.

¶ Ex premissis. ¶ hec est. j. ps. di. in q̄ mgr vult probare q̄ charitas semel habita nunq; excidit ḡ q̄ ad gr̄am referr non q̄ ad naturaz. i. habēdo gr̄az peccare nō pōt. Joh. de fan.

l ¶ Ex premissis. ifert charitatē semel hītā nō

Unū⁹ do⁸ q̄ retro⁹ sunt obliuiscens ad anteriora[c] me extendens sequor ad palmam supne vocationis. in anteriora etenim extentus eorum que retro sūt oblit⁹ fuerat: quia tēporalia despiciens que sola[b] sunt eterna requirebat.

Item in eadem Omelia. v.

¶ On reuertebātur cū incederēt: quia electi quiq; sic ad bona tenduntur vt ad mala ppetranda non redeāt[c]. Qui em̄ pseuerauerit vsq; in finē hic saluus erit. & sicut per Salomonē dicitur Justoz semita quasi lux splēdens ꝓcedit & crescit vsq; ad perfectū diē. Jn eoz nāq; aio bonū desiderū atq; itellectus lucis intime iam pars diei est: sed quia vsq; ad finē vite in virtute ꝓficiunt ad pfectū diē tūc venīūt quādo ad celestia regna ꝓducti in ea luce quā desiderant iam minus[g] aliquid non habebunt.

Item in eadem Omelia. v.

¶ Otest discursus[g] atq; mobilitas spūs sic itelligi. in sanctoz quippe cordibus iuxta qualdā ⁊tutes recessurus venit & venturus recedit. i fide em̄ spe atq; charitate et alijs bonis sine q̄b⁹ ad celestez patriā nō potest peruenīri: sicuti ē humilitas castitas[h]/iusticia/atq; misericordia fecūda pfectoz corda nō deserit. Jn ꝓpheric vero virtute: doctrina fecūda miraculoz exhibitōe electis aliq̄n adest: aliquādo se subtrahit. Et paulo post. Jn hisitaq; virtutib⁹ sine quib⁹ ad vitam minime peruenit: spiritus sanctus in electoz suoz cordib⁹ permanet. vt de recte stabilis dicit. in his vero per quas sanctitat⁊ virtus ostenditur aliquādo misericorditer ꝓsto ē aliquādo misericorditer[i] recedit.

Unde Ambrosi⁹ super epistolam. ij. ad corinthios.

¶ Jcta[k] charitas ē que deserit i aduersitate.

Ex premissis itaq; apparet q̄ charitas semel habita vteri⁹ nō amittit. qui em̄ charitatē semel habuerit: criminaliter vlterius peccare nō poterit[m]: vt ad gratiaz[n] non ad naturā impossibilitas referatur. q̄ autem charitatez habens criminaliter peccare non possit: testatur Augustinus in Omelia. viij.

¶ Uia radix omniū malorum[o] est cupiditas: & radix omniū bonoz est charitas: et simul ambe esse non possunt[p]. nisi vna penit⁹ euulsa fuerit alia plantari nō potest: sine causa conatur aliq̄s incidere ramos: si radicē nō cōtēdit euellere. Cū ergo q̄ qui criminaliter peccat: charitatē nunq; habuisse pbat: euidenter colligit pniam nō agere q̄ q̄nq; criminalit⁊ peccauit. Unde Augustinus.

¶ Charitas est aq̄[r] de q̄ dom⁹ ait in euangelio. Qui biberit aquā quam ego dabo ei: nō sitiet in eternū[r]: reprob⁹ autē cū eternis sit mācipat⁹[s] incēdijs: i eternum sitiet quō bibet aquā viuam: aut quomodo potabit aquā salientē in vitā eternā: qui q̄si plūbe⁹ demersus in ima penas luit dānatiōis et ne[r]? Item Sine[k] charitate q̄modo quis veraz cordis cōtritionem habere poterit: q̄modo ergo delictoz remissionē que si ñ sūt dimissa quō non omnia prorsus ad penā exigenda sunt. Item dom⁹ Amen amen dico vobis qui credit in me habet vitā eternam. qui ergo non habet vitā eternā. in xp̄m nō credit[k]. Jn xp̄m vero credit q̄ charitatē habet/in xp̄m q̄ppe credit. et adq̄sit q̄ q̄ charitatem semel habuit de cetero nō peccabit: et ex hoc⁹ dicit falso q̄ penitētia q̄ postmodū ē peccatur⁹ nō agit. & ad hoc inducit argumēta vsq; ad. ¶. hec q̄ de charitate.

m ¶ Non poterit ꝓiūctim intellige. non enim pōt simul charitatem habere et peccare.

n ¶ Ut ad gratiā. scz virtutem ipam quā dū q̄s habet nō peccat nec peccare pōt vt conūctim intelligatur.

o ¶ Uia radix omniū malorum. q̄ ad genera singulorū: non q̄ ad singula generū. i. non est malū alicui⁹ generis. scz q̄ inde ꝓcedere nō possit. et ē sīle. xxxv. dis. āte oia.

p ¶ Non possunt. xxxij. q. j. cū renunciatur.

q ¶ Cuz ergo. ex falso falsuz cōcludit

r ¶ Charitas ē aqua. q̄ ad moduz aque lauat & delet peccata.

s ¶ In eknū. i. in pria. i via aūt ens bētūs est q̄ sitit in sticiam. vt. ¶. e. q̄ rendum.

t ¶ Mancipatus. i. destinatus

v ¶ Plumbe⁹. pōdere pctōrum

x ¶ Item sine. oia hec sunt ꝺba aug. vt dicunt q̄dam vsq; ad. ¶. hec q̄ de charitate. Alij dicunt esse. ¶. ab illo loco reprobus.

y ¶ Non credit. a destructiōe ꝓsequētis infert

a ¶ Hec est. j. de conse. distinc. ij. vt quid.

b ¶ Fides informata charitate.

c ¶ Huic. ¶. xxiij. q. j. c. si petrus. cōtra. sed nec. hic vel ibi excluduntur alie virtutes.

Uers⁹. d ¶ Credere. crede deo: credasq; deū: plus credo valē. Si credas in eū q̄ q̄ ei vel eum.

Gal. v.b. e ¶ Qua sola. ¶. xxiij. q. j. si petrus.

¶ Hec q̄ de charitate. ¶ hec est ij. ps di. in qua probat magr q̄ ea q̄ dicta sūt de charitate de pfectis itelligunt: qr sūt grad⁹ in charitate sicut i virtutib⁹ est grad⁹ et pficiēs & incipiens et pfecta. q̄s itelligit q̄tū ad remissionem et intentionē cū sit simplex et cōtinua. dū em̄ sumus in via possum⁹ hāc charitatē ad tēpus & perdere eam. et hoc probat per xxvij. aucto. sctōrus patrū: & per multas ratiões sub diuersis ¶. contētas. Johā. de fan.

f ¶ Hec que de charitate ꝓmissas auctes solusit & dicit intelligēdas esse de pfecta charitate: et inde sumpta occasiōe gradus in virtutib⁹ esse ostēdit: vsq; ad. ¶. ecōtra. Et nota q̄ perfecta dicitur charitas q̄ ad sufficiēt naz. & hec quelibet et quātalibet sufficit ad vitā eternam habēdam. arg. j. distic. pxi. talis. Et est pfecta. quo ad effectuz: vt scilicet faciat hoiem patī mortē ꝓ xp̄o. supra. c. charitas. infra. c. si quis tantā. & dicitur pfecta quo ad pseuerantiaz finalē. de qua agitur. ¶. e. vnctio. & ca. charitas.

g ¶ Sunt itaq; grad⁹. omnis virtus intēditur et remittitur. & ideo grad⁹ merito in ea distinguūtur. sed quia virtus est medium duoruz vitioꝝ. vt dicit aristoteles et horatius. Uirtus est medium vitioruz vtrinq; redactū: vt in pūcto medio q̄ est inf duo vitia vtraria. videt q̄ summa virtus ibi ꝓstituta sit. qui q̄ illud mediū seruaret: summe ⁊tuosus haberi deberet. Is in oib⁹ mediū seruare vltra hoiem ē. ideoq; summe virtuosus nemo dicēd⁹ est. Ex p̄missis sequitur q̄ virtus in ascendendo non in infinitū ꝓtenditur cū vltra medium intētio nō ꝓgrediatur: sed quia etiā extremoruz vitiorum nō sunt termini: videtur q̄ medium eorum nichil sit. puta. p digalitas in infinitum ꝓtendi potest. similiter et sibi contraria auaricia: quare videtur q̄ inter ista duo nihil sit mediū et determinatum. pterea ex quo gradus sunt in virtute videt q̄ latitudinem habeant: et q̄ possint decrescere. Is tamen vtrū in infinitū possint decrescere nō videtur. nam sic haberetur q̄ virt⁹ alicuius ita parua eēt q̄ minor ea inueniri non possit. Pterea illud sciendū est q̄ licet ita sit de omnib⁹ alijs virtutibus q̄ quelibet inf duo vitia contraria sit ꝓstituta: hoc tamē in charitate que fōa est aliarum virtutū nō habz locū: quia ei vnum solū vitium scz odium opponitur. Unde accidit q̄ in infinitū possit itēdi in via. in patria aūt puto q̄ maior charitas esse nō possit q̄

Medium seruare difficile est.

Job. xxxj. d

Psal. xxxviij.

Jo. vj e.

Uirt⁹ q̄libet itēdit & remittitur.

ficiant. Nemo enim repente fit summus: sed in bona conuersatione q̄ sine charitate nulla ē: a minimis quiq; inchoat: vt ad magna perueniat: sunt itaq; gradus[g] non solum inter virtutem[h] sed & in eadem virtute.

Unde Gregori⁹ super ezechielem scribit dicens.

¶ Um sancta ecclesiaz dñs suscepit in gradibus eius dinoscitur: q̄ eius gloria per illius incremēta declarat. quantū em̄ sancta ecclesia ascēdendo ꝓficit[i] tantum deus hominibus ex eius ⁊tute inotescit. De his quoq; gradib⁹ beat⁹ Iob loquit dicens. ꝓ singulos gradus meos pronūciabo illuz omnipotentez quippe dñm per singulos grad⁹ suos pnūciat q̄ per incremēta virtutū q̄ accepit ei semper laudem sue pietat⁊[k] reddit: si q̄dem gradus in cordis ascēsione nō essent: psalmista nō diceret. Ambulabunt de virtute in virtutem. nec mirū si de virtute in virtutez grad⁹ sunt q̄n ipsa vnaquēq; virt⁹[l] q̄si q̄busdā gradib⁹ auget: & sic per incrementa meritoz ad summa perducitur. Alia nāq; sunt exordia virtutis: aliud virtut⁊ ꝓfectus aliud perfectio. Si em̄ ea ipa fides ad pfectionē suam nō q̄busdam gradib⁹ duceretur: scti

h ¶ Inf virtutē. impropie dr grad⁹ esse inf vnā et aliā cū in eadē linea intētionis nō disponant: sed sic ī dicitur q̄ vna virt⁹ alia intēsior inuenit.

i ¶ Um sancta. ¶ Proficit intētione virtutū.

k ¶ Pietatis. & quanto largiora rē. ar. xxiij. q. iij. sicut excelsis. ¶. j. et dic laudem sue pietat⁊. id est laudat deum de sua pietate.

l ¶ Uirt⁹. & vitiū. j. e. ¶. econtrario. & ¶. nō est mirū

Luce xvij. Credit parū q̄ incipit credē.

a ¶ Et q̄dam. vt habet in euāgelio matthei.
b ¶ Incredulitatē .i. modicā credulitatez . qz qui icipit credere paruz credit. ar. de cōse. di. ij. quia passus. z. c. postea. z ita hec ppositio i/diminuit h̄ nō ꝓuat.
c ¶ Describit. in euangelio.
d ¶ Messis. hucusq̄ fuerūt ꝓba euāgeliste.
e ¶ Inter aduersa. aliud i aduersis z ꝓsperis quia in aduersitate crescit. ē. e. vnctio.

Mar. ci. iiij. a. Petr⁹ q̄n pec cauit: herba nō fuit

f ¶ Herba. si herba fuit ergo charitatem habuit sed quādo negauit mortaliter peccauit. ḡ charitatē nō habuit: ḡ nec herba fuit: sed hoc debet referri ad tēp⁹ ante negationem. z ita distribuite tpa cē. vt. ij. q. j. si pecca cauerit. vñ versus. Petro peccāte tūc nō fuit herba: sed ante.

Uers⁹.

g ¶ Cōculcabatur. cum xp̄m negauit.
h ¶ Uir ergo. de ezechiele tractū est z sunt ad hucꝯba Grego. ab illo loco cum sanctam cē. In ezechiele ē ita z venit vir sanct⁹ ad portā que respiciebat ad viā orientalē: z ascendit: per gradus

Celi portaz qui est xp̄s ingredimur.

eiꝰ. Expone vir. id est xp̄s stat in porta: qz per eū quasi per portā ad patrē ingredimur et sine q̄ in ciuitatem intrare non possumus. Item qui in porta est parapostoli mīme dixissent. Auge nobis fidē: z quidā venit ad dn̄m q̄ curare filiū suū voluit: sed req̄sit⁹ an crederet respondit. ¶ Credo dn̄e: adiua incredulitatē meā. Pensate ḡ quod dr: si credebat cur incredulitate[b] dicebat. sive ro incredulitatē se hꝫe nouerat: quō credebat: hꝫ qz per occultā inspiratione gratie meritoꝝ suoꝝ gradib⁹ fides crescit: vno eodēq̄ tempore is q̄ nondū pfecte crediderat simul et credebat et incredul⁹ erat. hos nimiruz gradus dn̄s sub messis noie describit[c] dicens. Sic est regnum dei quēadmodū si iactet hō semē in terrā z dormiat z exurgat nocte ac die: et semen germinet z crescat dū nescit ille. vltro em̄ terra fructificat primū herbā: deinde spicā: deinde plenū frumentū in spica. z cū ex se pduxerit fruct⁹ statim mittit falcē: qm̄ adest tēp⁹ messis⁹. Semen homo iactat in terrā: cū corde suo bonā intētionē inserit z postq̄ semē iactatū est dormit: qz iam i spe boni operꝭ quiescit. nocteve ro surgit ac die: qz inter aduersa[e] et ꝓspera pficit: z semē germinat et crescit dum nescit ille. qz cū adhuc meteri incremēta sua nō valet: semel cōcepta virt⁹ ad pfectū ducit: et vltro terra fructificat qz ꝓueniente se gr̄a mēshois spōtanea ad fructū boni operꝭ surgit. sed hec eadē terra primū herbaz: deinde spicā: deinde plenū frumentū pducit in spica. herbā q̄p̄e pducere est ichoationis bone adhuc teneritudinem hꝫe. ad spicā vero herba[f] venit: cū se virtus aio cōcepta ad profectū boni operis ptrahit. plenū vero frumētuz in spica fructificat: qū iā tm̄ virtus pficit: vt esse robusti z pfecti operis possit. sed cū ex se pdurerit fruct⁹: statim mittit falcē: qm̄ adest tēpus messis. Omnipotēs em̄ de⁹ producto fructu falcez mittit et messem suā desecat. qz cū vnūquēq̄ ad pfecta opa pduxerit: eius tēporalē vitaz p emissam sententiā incidit: vt granū suū ad celestia horrea perducat. Cū igitur desideria bona cōcipim⁹: semē in terrā mittimus. cum vero operari recta incipim⁹: herba sumus cū autē ad pfectū boni operis crescim⁹: ad spicā ꝓuenim⁹. Cūq̄ in eiusdē opationis pfectione solidamur: tā plenū fructū in spica pferim⁹. Herba eteni petr⁹ fuerat q̄ passiōis tpe p amorē dn̄i sequēs hūc deū ꝓfiteri ante ācille vocē timebat. erat em̄ tā viriditas in mēte: qz credebat dn̄m oim redēptorē: hꝫ valde adhuc flexibilis pede ꝓculcabat[g] timoris Jaz i spica surrexerat qñ eū quē mouturū ꝓfiteri timuerat: nūciāte euāgelio: i galilea viuētez videbat. Sed ad plenū granū in spica puenerat qñ de supuiuēte spūz suā mētem illū⁹ amore roborāte ita solidat⁹ ē: vt vires pſeḡntiū cesus despiceret z redēptorē suū libere inē flagella p̄dicaret. Null⁹ itaq̄ q̄ p̄ positū bonū adhuc in mētis teneritate esse ꝓspicit despiciat: qz frumētū ꝺi ab herba icipit vt granū fiat. vir[h] ḡ venit ad portā[i]: qz dn̄s ac redēptor nr̄ mēbris suis ītrātib⁹ pducit[k] ad se: z ascēdit p grad⁹ eiꝰ: qz nobis p ficientib⁹ eo ampli⁹ nobis exaltat q̄ alt⁹ z incōprehēsibilis eē cognoscit. In ꝓtutū q̄ppe nostrarū gradib⁹ ipe ascēdere dr: qz tāto ipe nobis sublimior ostendit ē̄to noster anim⁹ a reb⁹ infimis separat. Hinc Augustinus ait in libro de gr̄a et libero arbitrio.

Q Ui vult[l] facē dei mādata[m] et non pōt[n]: tam quidē habet bonam voluntatez: sed adhuc paruam z inualidam. poterit[a] autem cum magnam habuerit z robustam. quādo enim martyres illa magna fecerunt mā data: magna vtiq̄ voluntate: id est magna charitate fecerunt. de qua ait dominus. Maiorē charitatem[b] nemo ꝛc. et paulo post. Ipsam charitatē apostolus petrus[c] nō dum habebat: quando timore ter dominū negauit: et tamen q̄uis parua z imperfecta non deerat ei charitas/ quādo dicebat[d] Domie animam meā pono ꝓ te. Idē super epistolam Johannis. Si quis tantā habuerit charitatem vt paratus etiam sit ꝓ fratribus mori: perfecta est illa charitas. sed nūquid mox vt nascitur[e] tam ꝓtinus perfecta ē: vt perficiatur nascitur: cum fuerit nata nutritur: cum fuerit nutrita roboratur cū fuerit roborata perficitur cum ad perfectuz[f] venerit quod dicis[g]: Michi vivere[h] christus est et mori lucrum.

In eadem.

Sicut seta[i] introducit filum: ita timor introducit charitatē. crescit charitas: minuit timor et econuerso[k]. In eadem.

Horte nata ē i te charitas sed nōdum perfecta. noli desperare: nutri eam ne forte suffocetur.

Idem ad Hiero.

Charitas in quibusdā perfecta: in quibusdā imperfecta. pfectissima[l] autem in hac vita haberi non potest.

Item Grego.

Si sermo[m] meus inuenerit aliquam in cordibus vestris scintillam gratuiti amoris dei ipsam nutrite ad hanc agendam vos ad uocare studete. Et paulo post. Flete[n] nutrite in vobis vt cum creuerit z flammam dignissimam fecerit: omnium cupiditatum ligna cōsumat. Ecōtrario[o] etiam gradus in virtute esse probātur quia et ipsius peccati gradus euidenter apparent: sicut enim nemo repēte fit sūmus ita nemo[p] repēte fit turpis. Hinc etiā Augu. ait in sermone habito in monte.

Sicut tribus gradib⁹ ad peccatum[q] peruenit[r] suggestione[s]/ delectatione/cōsensione: ita ipsius peccati tres sunt differentie: in corde z in facto z in ꝓsuetudine tanq̄[t] tres mortes. vna q̄ si l domo id est cū i corde cōsentit[u] libidini alteravero cū si iam ꝓlata extra portā cuz in factū ꝓcedit assensio. tertia cū vi ꝓsuetudinis male tanq̄ mole terrena premit[x] anim⁹ quasi in sepulchro tā putrēs q̄ tria genera mortuoꝝ dn̄m resuscitasse quisq̄s legit euāgelium agnoscit.

Item Gregorius.

Sicēdū q̄ppe ē q̄ trib⁹ modis[y] admittit pctm̄ nā aut ignorātia[z] aut infirmitate[a] aut studio ppetrato. et quidē ex infirmitate q̄s igno-

Johā. xv. b. Mat. xxvj. Xp̄s eit michi viuere. cē. q̄d sibi vult?

Johā. xiij. d.

j. ioh. iiij. b.

Phil. j. c.

i Timor charitatē introducat.

Timor mitigādus ē

Charitatē h̄z ē fustinēdi omnia ꝓ xp̄o fustinē pat⁹ ē.

versus

Christ⁹ tres suscitauit. Mat. ix. c.

Ack. v. g.

Joh. xj. f.

Juuenalis.

a ¶ Poterit. scilicet facere mandata dei.
b ¶ Charitatē. i. opus vl signū charitatꝭ maioris.
c ¶ Petrus. i. di. fidelior.
d ¶ Dicebat. domine animam meā ꝓ te ponam licet hoc facere non posset.
e ¶ Nascitur. sic etiaz gradus notātur in ꝓuersione pauli. nam ꝓstratus fuit vt cecaretur. cē. vt. xxiij. q. iij. di. ſplicet.
f ¶ Ad perfectū. id est ad perfectionem a deo datam.
g ¶ Quid dicis. tu quicunq̄ habes talez perfectionem.
h ¶ Viuere. christus ē michi viuere. i. cā qua re velim viuere. ad hoc em̄ viuo vt ipm magnificem. et ipm mori est michi lucrū quia per mortez ei⁹ liberoꝝ a miseria et transeo ad fidelitatē. vel christus est michi viuere. i. vita hic z i futuro hic per fidem et spem: in futuro per spem. et mori ꝓ xp̄o est michi lucrum: quia deponā corpus mortale et resumā immortale.
i ¶ Sicut seta. sicut enim seta ītroducit filum nec cū eo remanet: ita timor charitatez: cū ea th̄ esse non pōt. ar. xxiij. q̄st. vj. ex his. z j. di. vij. null⁹ hoc de sertū. Et est alius inicialis q̄ parti respicit premiuz meriti: parti penam supplicij de tali dicitur q⁹ augetur charitas z minuit timor. j. ca. pri. vsq̄ dum fiat pfecta charitas que fotas mittit timorē omnez. ar. xxiij. q. vj. scismatici.
k ¶ Et econuerso. arg. q⁹ charitas detrescē possit nō ergo aut ꝓficit aut deficit. Tu die q⁹ charitas crescit z decrescit ḡtum ad intentionē: nāls. non.
l ¶ Charitas. ¶ Perfectissima. i. q̄ pfectior nō possit haberi vñ dicit aucroritas p epl̄az ad ephe sios. nemo tam perfectus quin possit crescere.
m ¶ Sermo meus. i. predicatio mea.
n ¶ Flete. mortalia pctā. argu. j. distic. iiij. inter hec hircum.
o ¶ Econtrario. i. ꝓ suū ꝓfectꝰ. j. pctm et virtum qō virtuti est cōtrariū. argu. viij q. j. sciendum.
p ¶ Ita nemo. vñ Juuenalis. Nemo repente fit turpissim⁹: accipient te paulatim qui longa domi ridicula sumunt.
q ¶ Ad pctm̄. i. actū exteriorē
r ¶ Suggestione. ē. dist. vj. testamentum. in fi. palea est.
s ¶ Tāgz. mēs mala mota intra mal⁹ act⁹ motꝰ fotus. Usus Tuba / puella / puer / lazar⁹ ista notant. hanc ꝓbo hunc motu: lachrymando suscitat illū. xp̄s et in medico nascit eger hō. ad hoc ē. e. dist. ſ. ex his vbi tres q̄z. et. ſ. nō sūt. et ca. quē
t ¶ Trib⁹ modis. alii assignāt isti tres modi in lege: qz delinq̄t ꝓpositu / ipetu: casu. de pe. respiciēdū. ſ. ōliquūt
u ¶ Ignorantia. ē. xxxij. q. vij. quē admodum. xxiij. q. j. si q̄s dederit. vij. di. cōsuetudo. xxj. q. iiij. nemo.
x ¶ Infirmitate. ē. xxv. di. ſ. criminis. ē. xv. q. j. ſ. j.
y ¶ Et grauꝰ. hoc itelligas p accumulationem. si

cut magis peccat qui ex infirmitate ⁊ ex infirmitate ꝯ ex ignoratia sola ⁊c. nō est contra qō dicit auctoritas. Grauius peccat in filiū ꝯ qui peccat in patrez et ꝓstat eū q peccat p infirmitatē peccat p impotētiam. ⁊ ita peccat in patrem cui attribuit potētia q

Pctā i patrē ⁊ in filiū.

autē peccat per ignoratiam peccat in filiū cui attribuit sapiētia: sed qō hic dicit: non est referēdū ad peccata q cōmittuntur in patrē et filiū ⁊ spiritumsanctū. ⁊ sic debet itelligi aliquis infirm⁹ est incōtinens: et licet sciat in fornicatiōe esse mortale pctm: tamē fornicatur tāqz excusek ꝓpter sue incōtinētie infirmitatē. talis pl⁹ peccat qui ex certa scientia ꝯ qui ex ignorantia q salz ignorat fornicationem mortale pctm eē. alleniat eīm ignorātia etiā si non oīno. Itē cōtrariū est huic loco quod dicit Ambro. grauiꝰ peccas q̄ permittis tibi impunitatem grauⁱ⁹ qz contēnis. grauissime: qz ignorās. ꝛ illud dicit ad terrorē. vel dic grauissime. i. periculosissime: qz penitētia spālis nō agit de pctō qō ignoratur. et ita hoc dicit ꝓpter difficultatem penitēdi. arg. ℣. dist. iij. iudas. ℣. magnum.

I Nter hec.

a ¶ Innat. per mortale peccatum.

b ¶ Predicator. paul⁹ in ꝓma epla ad corinthios

c ¶ Nolētes. vñ ⁊ apls. ago qō nolo qz primi motus nō sunt i potestate nostra. vt. ℣. e. di. j. c. sup trib⁹

d ¶ humana. i. nisi de his sine ḡbus vita ista esse nō potest: scilicet venialib⁹. xxv. distinc. qualis.

e ¶ Hec itaqz. ex illo ca. ℣. e. di. cū sancta. ifert mgr ⁊ redit ad ꝓpositū ꝓncipaleꝛ ꝓbat adhuc charitatē semel habitā amitti posse maxie exēplo ade/moysi/

f ¶ Amittit. imo ⁊ ẽ ꝓtucunqz pfecta sit [et aarō. in hac vita amitti pōt: nisi esset ḡ gratiā ꝓfirmata vt

Wotꝰ primi nō sunt in nfa ptāte.

Charitas in

fuit in beata virgine. xv. di. nūc autē ℣. nomine autē

g ¶ Origiali. i. quā ab origine trahit: ⁊ cū q̄ nascit.

h ¶ Procurek. i. advtilitatē eoꝝ legak et exponat

i ℍ ¶ Redeunt. o per ante gratia.

k Irmū. i. imobile est: lz possibile sit eū qui predestinatⁱ⁹ est non fuisse p̄destinatuz. ℣ba sūt apli in epla scōa ad tymotheum.

l ¶ Fūdamentū. i. p̄destinatio

m ¶ Immobile. i. illi quos deⁱ⁹ elegit. ⁊ imobiliter et in fide fundaut pseuerant firmi. qui autem perijt nō erat: sīnaliter de fundamento. i. de p̄destinatis. j. dist. ug. si ex bono. versiculo. qd aliud.

n ¶ Signaculū. i. hoc habens mēti ipressum in signuz amicis et inimicis. amicis vt accedant: inimicis: vt territi fugiant. hoc scilicet sit ⁊c: etiā dū sunt mali.

Maria erat p gratiā ꝓfirmata.

ante sui pfectionē amittit[k] ⁊ reparatur. Unde augu. in li. de correctōe ⁊ gra. Quicunqz ab illa originali[g] dānatione ista diuine gratie largitate discreti sunt: nō est dubiū quin procure[h] eis euāgeliū cum audiūt ⁊ credunt ⁊ in fide que per dilectionem operatur vsqz i finem vite pseuerāt: ⁊ si quādo exorbitēt: correcti emendātur: ⁊ quidā eorum et si ab hominib⁹ nō corripiant in viam quā reliq̄rāt redeunt[i]. I tem in eodem.

Irmū[k] dei fundamētū[l] stat imobile[m] hīs signaculū[n] hoc. scit[o] dñs qui sunt ei⁹. Horū fides q̄ per dilectionē operat ꝓfecto aut oīno nō deficit: aut si qui sūt quoꝝ vita deficit[p] reparank anteqz vita finiatur ista: ⁊ de leta iniquitate que intercurrerat vsqz ad finem perseuerantie deputak. I n eodem.

Predestinati q̄dā signo dātur signūt a dānā dis.

Nullus eoꝝ ex bono in malum cōmutatus finit h anc vitā. I n eodem.

Alib⁹[q] deū diligenti bus oia cooperantur in bonum vsqz adeo prorsus oiavt etiā si qui eorū deuiāt et exorbitāt: etiā hoc ipsum faciet eis proficere in bonū[r]

Roñ. viij. c.

I tē apostol⁹ ad galathas.

Gal. v. b.

Circūcisio nō ē aliq̄d[s] neqz ꝓputū: lz fides

p ¶ Quoꝝ vita deficit. j. di. iiij. ℣. verū. c. si ex bono.

q ¶ Alibus deus diligētib⁹. in epla ad romanos.

r ¶ Hoc ipsum. scilicet deuiare.

s ¶ Proficē i bonū. occasionalik: qz fortiores resurgūt. ar. di. xxiij. nerui. lxiij. di. ℣. vez. i fine. ⁊ di. i. ꝓside rādū. ⁊ca. fideliꝰ. vj. q. j. imitare. vel deuiare. i. penā quā subeūt. p deuiatiōe facit eis. pficē. qz cū pena affligūt se recognoscētes hūiliāt. i. hūiliores fiūt. j. dist.

t Circūcisio. ¶ Aliq̄d. q̄ ad salu[[ꝓri. c. ꝓt fieri tē: qz nō recipit aliqs qz circūcisus. nec reiicit aliqs qz ꝓpuciat⁹ qm̄ indifferētes sūt nec hoc. c. facit

recuperatur.

a ¶ On est tā. j. e. di. ℣. opponit. ℣. non est iniustus.

b ¶ Fecerant cōia. ecce opus.

c ¶ Ex dilectiōe. que informat actū siue actionē. ecce alacritas.

Hebr. vj. b.

d ¶ Ad gloriam. ecce recta et pura intentio.

e ¶ Tripler. qō cōmendak in eis. i. opus et alacritas et recta intentio.

f ¶ Olim. q. d. non nūc ita facit ad propositum.

g ¶ Operati. i. faciendo proficiendo.

h ¶ Pro ḡbus i. pro quorum similibus.

Bona prima p seqntia mala mortificantur.

i ¶ Bene faciet. eternaliter remunerando vel tēporaliter abūdātius ꝯ si non penituer is. sicut eīm ꝓma bona p sequentia mala mortuus et irrita factā fuer⁹ ita ipsa eadē p pniam et alia bōa seqntia reuiuiscunt: vel quo ad vitaz eternaz vel quo ad tēporale premiuz: vel ad minus supplicium subeūdū. j. e. dist. iij. ver. nihil. vbi de hoc.

j. Jo. ij. b. Luce xv. c.

k ¶ Qui de operibus: qz tempore gratie seruare volebant; ꝓcepta lega ⁊ lia: qō non licet. extra de consti. translato.

Heñ. ij. b.

l Charitas et odium fūr ime diata contraria.

¶ Olle. ¶ Tenet. qz charitas ⁊ odiū imediata ℨ ria sūt circa suū susceptibile. ar. ℣. di. j. ois q̄ nō diligit ⁊c. Et est ar. diabolū ante ruinā charitatē habuisse qz si nō haberet charitatē odiū teneret. expone odium tenet: id est per peccatum deo fit odibilis

m ¶ Nēo p̄t duob⁹ dñis seruire. ar. ℨ. ff. ō ope. lib. i. pe.

n ¶ Adaz vero. ℣ba sunt Gratiani vsqz illuc. quō.

o ¶ In extasi. scilicet prophetie.

p ¶ Intererat. i. facta erat et reuelatioꝛ data scientia quam angeli h̄nt ⁊ illi qui sunt in celesti curia.

que operatur p dilectionez ⁊ hoc olim in vobis: qui currebat ꝛ bene per opera fidei et ex dilectione.

I tem ad hebreos.

Deus[a] est tam iniustus vt obliuiscatur operis vestri ⁊c. operis quo omnia sua fecerāt ꝓmunia[b]: ⁊ hoc ex dilectione[c] ⁊ hoc ad gloriā[d] dei. Ecce tripler[e] bonuz: quasi diceret olim[f] multa operati[g] estis ꝓ quib⁹[h] si peniteatis de malis: benefaciet[i] vobis deus. ¶ Romanos quoqz ⁊ galathas dum apostolus redargueret: merito fidei ꝓbat assecutos remissionem peccatorum et satisfactionē in spiritu sancto et iusticiam bone operationis: que omnia aut sine charitate nunqz vere fuerunt in eis: aut veram charitatem habuerunt: a qua postea lapsi sunt: qui de operibus[k] legis gloriabantur. I tē de q̄ libet adulto Augustin⁹ ait.

Olle charitatem: odium tenet[l] I tem omnis qui non diligit: odit.

I tem in euāgelio. Nemo[m] potest duobus dominis seruire. aut enim vnum odio habebit: et alterum diliget. aut vnum sustinebit: alterumqz contemnet. Adam[n] vero cū in virili etate a domino creatus sit: anteqz a diabolo tentaretur: cum de latere eius vxor formaretur: dum in extasi[o] raptus ägelice curie interesset[p]: dum euigilans futura christi et ecclesie sacramenta vaticinabatur[q]: aut charitatem: aut odiuz habebat[r]. Si autem odium habebat: non fuit dyabolus auctor nostri peccati.

I tē si sine charitate[s] a deo creatus est: eius similitudinem in creatione sui nequaqz accepit[t].

I tem si sine charitate creatus est iustus et innocens a deo factus non est. Creatura namqz rationis capax et liberi arbitrij iustitie ⁊ innocentie sine charitate particeps esse non potest. Colligitur ergo q adam anteqz peccaret charitatez habuit sine qua iustus et innocens esse non potuit.

Unde Augustinus in genesi ad litteram.

Quomodo renouari dicimur si non recipim⁹ quod perdidit prim⁹ homo: hoc plane recipimus: quia iusticiam ex qua in peccatū lapsus est. Et paulo post Expoliates[v] veterem[x] hominē induite[y] nouum[z] qui renouatur[a] in agnitione fidei secundum imaginem eius[a] qui

Adam añ peccatum habuit duplicem statum.

Colo. iij. b.

q ¶ Uaticinabat. dicēs hoc nūc os ex ossib⁹ ⁊c. vñ apls sacrm magnū hoc ē in xpo ⁊ eccla. ex de biga. ℣ bitū.

r ¶ Habebat. sed non statim in sui creatione.

s ¶ Itē si sine charitate. video Gra. nitentē assere

t ¶ Habuit ex creatōe duplicē ℣ tutē. Celebrior autem est sūta q adā duplicē habuit statum ātepctm. in creatione sola naturalia accepit ḡbus ꝓficere vel mereri non poterat post creationem addita sūt ei gratuita. Unde dicit Aug. habuit adā vnde posset stare: sed non vt posset ꝓficere. ⁊ hoc in ꝓmo statu. dicit aūt aug. ⁊ illō habuit primus hō posse qō vellet: sed nō habuit velle qō posset: qz et si habuisset non peccasset: habuit ergo posse quo vellet bonū. i. virtutes in scōo statu qñ cecidit. vñ dicit spoliat⁹ gratuitis: et vulnerat⁹ etiā naturalib⁹. habuit ḡ in primo statu innocētiā sicut puer: sz charitatē nō. vñ nō erat bonus. ⁊ ita habuit q̄ stare posset. sz nō vt mereret cū charitatē nō h̄et sine q̄ nemo proficit nec mouetur ad merendū: sed in scōo statu habuit charitatem secundum quaz hec dicta intelliguntur.

u ¶ Accepit. sed nō statim in sua creatione.

v Quomodo renouari. ¶ Expoliantes. hoc habetur in epistola ad colossenses.

x ¶ Uetere. i. habitū peccatoꝝ ⁊ vsum ⁊c. cū actibus suis. i. vbi nec habitus nec actus peccatoꝝ aliquādo adsit. homo eīm vetus nichil aliud est ꝯ vet⁹ vita q̄ est in peccato qō contrahimus ab adam.

y ¶ Induite. scilicet habitum virtutis.

z ¶ Nouū hominem. i. rationabilem mētem.

a ¶ Qui renouat. i. magis ⁊ magis crescit ⁊ acq̄rit cognitionē dei. ⁊ illa renouatio fit ꝑm imaginē eius.

a ¶ Eius. i. imaginē eius in ratiōe que est imago

dei. vnde Esaias. non creditis nisi intellexeritis in spiritu.

Luce xv.c.

a ¶ Qui creauit eū. scz nouuz hominē in agnitionē sui ad hoc vt ipsum deū agnosceret.

Geñ. ij.b.

b ¶ Stola alludit euangelice pabole de prodigo filio. xxxvij. di. H. hinc etiam.

c ¶ Rinceps. ¶ Peremit. i. necessitate moriendi astrinxit.

d ¶ Charitate ē. xvi. qst. ij. visis contra.

e ¶ Uando. ē. vij. qsti. j. illud ptra. ē. lxxxj. di. in oibus. ē extra ē sta. monac. ij. ptra extrahe offi. dele. prudētias. Contra ar. pro solutudine. xxxij. q. j. nuptie.

f ¶ Rimꝰ ¶ Cōfabulator. i. p ꝓtēplatiōem de illo cogitādo.

g ¶ Lla anima. hec ꝓbasūt apostoli in epla ad hebreos.

h ¶ Elucet. p imitationem.

i ¶ Imaginē. i imitationem.

k ¶ Aptens. ¶ Hec sūt scilicet virtutes.

l ¶ Que nemo ē. xxxij. qsti. v. de pudicitia.

m ¶ Nudus a virtutibus.

n ¶ Sd nec adam ꝑmꝰ. Alias pumꝰ ē. i. in ꝓio statu suo o ¶ Opponit contra id scilicet q charitas semel habita deseri non potest.

p ¶ Omis clamat. i. nulla negat. nam clamare dicitur ex quo non contradicit

creauit eūª hanc eīn imaginē in spiritu mētis ipiessam pdidit adaz p pctm̄. Et post pauca. Stolaᵇ prima illa ipsa iusticia est: vnde lapsꝰ est adam. Item in Omelia. xj.

¶ Rinceps vitiorū omniū dū vidit adam ex limo terre ad imaginem dei factū pudicitia ornatū temperantia cōpositū: charitate splendidū: primos parentes illis donis ac tātz bonis expoliauit parik ac pemitᶜ. Nāqz cuz homini abstulisset pudicicia ꝛ cōtinentia: dñio suo eū subiugauit. Et paulo post. Adam amissa tēperantis factꝰ est intēperās: pdita charitateᵈ malus inuēᵗꝰ est.

Item Ambro. ad sabinum.

Uādoᵏ adā solus erat nō est ꝑuaricatus: qa mens eius adherebat deo.

Item ad eundem.

¶ Rimus homo recens dei opus erat/ ꝓfabulatorᶠ assiduus: qui sanctorū angelorū cōplantatus erat virtutibꝰ. Idē in exameron

Illa aiaᵍ a deo cōpingitur: q̄ habet in se virtutū gratiam renitentē splēdorēqz pietatz. illa aia bene picta ē i q̄ elucetʰ diuie opationis effigies. illa aia bene picta est: in q̄ est splēdor glorie ꝛ pat̄ne imago substātie ꝑm hanc imaginē q̄ refulget pictura ꝑciosa ē. Hz hāc imaginēⁱ ante pctm̄ depictꝰ fuit adā sed vbi lapsus est/ depositⁱ. Idem de fuga seculi.

Similē dei eē est habere iusticiā: sapiētiā: ꝛ i virtute dei esse perfectum.

Idem de vita beata.

Sapiēsᵏ nūqz inanis ē sed semp habens in se amictū prudētie q̄ potest dicere iusticiā induebā: vestie baz iudiciū. mētis nāqz hec sunt iterna velamia: q̄ nemoˡ alius potest auferre: nisi cuz aliquē clpa sua dispoliat. de nicz sic spoliatᵍ adā nudusᵐ inuentus est.

Idē in libro de isaac et aia.

Sed nec adā primusⁿ homo nudꝰ erat: quez innocentia vestiebat.

Idem in libro de paradiso.

Ut cognouerūt q̄ nudi eēnt: zañ q̄dē nudi erāt sed nō sine virtutū tegumēto Opponitᵒ etiā illud qđ oisᵖ clamat auctoritas. si sic pmālisset vt erat añ peccatū eēt trālatꝰ i gloriā quā habituri sunt scti: sed nemo adultꝰ sine charitate intrat: charitatē q̄ hēbat. Item opponit de moyse cuius fidez apls in epla sua ad hebreos ꝓmēdās dignis pconis eiꝰ merita ꝓdicauit: dū ve negauit eē filiū filieʳ pharaonis: mallēs affligi cuz fratribꝰ q̄m ꝑfrui iocunditate tpalis palacij: dū fratri ꝓpatiēs egyptiū fabulo obiuit: dū verit⁹ aiositatē regis egyptū relinqt: dū diutno vallatus auxilio: regis furoꝛ ptēplit: atqz in virtute signoꝝ: pplm de egypto eduxit. que oia qbus laudibꝰ sunt efferēda: si tunc charitas in eo nō erat: cū nō habeat aliquid viriditatis in se ramus boni operis: nisi ꝓcedat ex radice charitatis? Quo modo autē charitatez nō habebat cui dominus facie ad faciē loquebat: sicut homo solet loqui cū amico suo? quō charitatē non habebat q̄ ꝓ pplo supplicans dicebat: aut dimitte eis noxam hanc: aut me dele de libroᵗ tuo? An nō ꝓmū diligebat q̄ pro populo se obijciens illū ab interitu liberauit? An non diligebat deū qui pro eo in vituli cultores desciuit ipsius vituli caput in puluerem cōminuit: atqz vt in secessuz proijceretur: aqua mixtum israelitis bibendū dedit? nonnullos ex eius cultoribus gladio feriri precipiens: vt populus cuius erat interitus maior futurus reconciliaretur deo? An non charitatem habebat de cuius spiritu dominus accepit: et super septuaginta[k] seniores[o] israel proposuit

arg. ff. de vsufru. ac. l. j. §. vlti. vel omnis qui loquitur. de hac materia. ſ. ij. §thōe. ij. omnes leges.

Moysen filia pharaonis in filiū ad optauit.

q ¶ Filie pharaōis. ſ. tremuch que moysen de fiscella scirpea i qua mater illum exposuerat suscipiens eū nutriri fecit et tandē est adoptauit in filium. vt in apologo inuenitur.

Geñ. iij.

r ¶ Reliquit. ꝛ fugiens per desertum in terraz madiam duxit filiam Jetro ex q̄ suscepit duos filios.

Exoꝰ ij.a. Hēb. xj.c.

f ¶ De libro. ſ. vite pñtis. vel dic. vt. §. xlv. dis. disciplina.

t ¶ Septuaginta. ē. lxxxiij. dist. postro.

v ¶ Seniores Faciēdo eos prudētes et peritos ad similitudinez moysi. non autē despiritu eius aliquid subtrahendo vt scirēt regere populuz cum moyses iaz solus non sufficeret.

Exoꝰ ij.b.

Exo. xxxiij. b.

Exo. xxxij. g.

Num. xvj. g.

Exo. xxxij. e.

Num. xj. d.

Nūeri. xx. b.

a ¶ Uideatur. scz hoc peccatū. xxiij. q. iij. cum superna.

b ¶ Coadiutor. cum moyses esset aliquātulū ipedite lingue.

c ¶ Os eiꝰ. loquēdo ꝓ moyse.

d ¶ Cōsensuz. ē. l. di. H. ecōtra.

e ¶ Electꝰ. ē. xcv. dist. nc. esto.

f ¶ Oppositⁱ. Succensio chore cum familia sua. vij. q. j. denigz.

Exo. xl. d.

g ¶ Prophetrandi. nō est sufficiens probatio q̄ charitatem iō habuerit. nam ꝛ saul. pphetauit.

Saul pphetauit. Jbid. xxxij. Nūe. xxiij. d. Nūe. xvj. c.

h ¶ Precidit. ē. ij. q. vij. §. de his.

i ¶ Nō bibit. ē. di. xlj. delicie.

k ¶ Et viliorⁱ. id est humiliorⁱ.

l ¶ Judica me ꝑm iusticiā ergo sciebat se charitatē habere? de ne pōt ex reuelatione. aliter non crederē vñ apostolus. nichil mihi cōscī? sum? ē. j. di. ij. §. ad hec ver. non em̄.

Charitatē se hñe an possit aliqs cognoscē. j. Re. xvj. c.

m ¶ Bersabee ē. di. l. §. ecōtra.

n ¶ A pphēta. scz nathā.

o ¶ Populi. ē. xxiij. q. j. non offeramus.

p ¶ Pena. ē. j. q. iiij. §. itē dauid.

q ¶ Sententiam. i. opinionem que asserit q̄ qui peccatur est nunq̄ habuit charitatez. vt in pncipio huius distinctionis.

Act. xiij. d. j. Re. xiiij. c j. c. ij. Re. xxiij. c

r ¶ Renatus. hoc bene soluit magister. in fine

qui tñ ad aquā contradictionis de dei potētia: siue ꝺ eiꝰ benignitate dubitāt: cū cetera certa fide ꝓmisisset, ꝺducturus aquā de petra diffidenᵗ excrepuit dicēs Nūqd de petra hac potero vobis educere aquā? qđ nulli leue videat⁸: cū i pena delicti eiꝰ sibi ꝛ aarō a dño dictum sit. Ut nō exaudistis vocē meā vt glorificaretis me coram filijs israel: nō introducetz populū hūc i trā quā dedi eis An charitatem nō habebat aarō qñ fratri coadiutorᵇ datus ē: vt esset os eius[c] ad populū vt p eū signa fierent in egypto: q̄ tñ in cultura vituli postea ꝓsensumᵈ pplo adhibuit? An charitatē nō habebat qñ ex oñi multitudie filioꝝ israel solus a dño electus[e] ē vt pōtificatu ante eū fungerē? si charitatē nō habebat: bonꝰ nō erat. si aūt bonus nō erat cur pre ceteriz a dño in pōtificem electꝰ est? An charitatē ñ habebat qñ pplo cū thuribulo incendio se oppositⁱ: ꝛ irā dei placauit: et tñ (vt ꝓmissum est) ad aquas ꝓtradictionis irā dñi aduersum se postea ꝓuocauit? Nūquid etiā dauid charitatē nō habuit sup quē spiritꝰ dñi a die vnctiōis directꝰ est? An forte diceret directꝰ esse sup eūvt extūc gratiā ꝓphetādi[g] hñet. nō vt ex eo grām diuie dilectiōis acciperet? qđ absurduz plane videt de eo sentire. de q̄ dñs ait. Inueni hominez ꝑm cor meū Quō etiā charitatē nō habebat q̄ q̄renti aiam suaz pepcit: q̄ orā chlamidis sue ꝑcidit[h]: postea cor suū grauiter ꝑcussit: clamās quē ꝑsequeris rex israᵏ canē mortuū et culicē viuū? Quō charitatez nō habebat q̄ morte inimici sui tā grauissime tulit?

Quomodo charitatez nō habebat qui aquā de cisterna bethleē suoꝝ piculo sibi oblatā nō bibitˡ: sed coram dño libauit? Quō charitatez nō habebat q̄ irrisus a micol filia saul: eo q̄ ante archam dñi cytharā ꝛ psalteriū pcutiens saltasset ait. Ludā ꝛ viliorᵏ fiā in oculis meis. Si charitatē nō habebat qua ꝓscīētia secutᵍ imprecabaᵏ sibiipsi dicēs. Si reddidi ꝑ retribuētibus michi mala decidā merito ab inimicis meis inanis? Si charitatē nō habebat qua temeritate iudicari rogabat dicens Judicaᵗ me deᵍ scm̄ iusticiā meā: ꝛ ꝑm innocentiā meā sup me. Idē Judica me dñe: qm̄ ego in ino. me. ingress. sum. ꝛ tñ post tot innumerabilia diuie ꝛ supne dilectiōis iudicia cū grauiter deliq̄rit: nullᵍ ignorat. q̄ bersabeeᵐ adulteriū ꝛ vrie homicidiū admisit: cuiᵍ penitentiā si sine charitate dño obtulit: verā cordis ꝓtritionē nō habebat. Quō ergo sacrificiū cordis cōtriti ꝛ spūs dño ꝓmittere audebat dicens. Si voluisses sacrificiū dedissem: holocaustis olo. nō delec. Sacrificiū deo spūs cōtribulatus ꝛc. deniqz cuz false penitētie nulla a deo ꝓmittaᵏ remissio: quō a ꝓphetaⁿ audire meruit: dimissum est pctm̄ tuū. si verā cordis cōtritionē nō habuit? Euidēter itaqz apparet eū tunc charitatē habuisse ꝛ ex charitate sacrificiū cordis ꝓtriti ꝛ spūs ꝓtribulati dño obtulisse. alioqn temerarie postulasset. Auerte faciē tuā a peccatis meis ꝛc. que in eodez psalmo cōtinenᵗ: nisi odiū mali ꝛ dilectio boni ad humilitatē penitētie illū ꝓuocasset. de quo etiaz scrūs Ambrosiᵒ in libro de abrahā et isaac scribit dicēs. Hugerat sanctᵖ dauid odia saul regis nō relinquēs terras: sz declinans cōtagia regis inimici ꝛ supbi: quia mēs eius adherebat deo: cui sine charitate nullᵍ adultus adherere potest: ꝛ tamē q̄m grauiter in populiᵒ dinumeratione postea deliquerit ipsiᵍ delicti penaᵖ indicauit. Item secundū hanc sententiamᵠ qui criminaliter deliquerit verā peccatoꝝ remissionē in baptismo cōsecutᵍ nō est: siue in annis ifantie: siue adultᵍ ad baptismū accessit: q̄ dei amorem non habuit: sine quo nemo vnq̄ inuenit gratiā: atqz ita secūdū hereſim iouiniani si vere ex aqua et spiritu sancto quis renatusʳ fuerit vlteriᵍ criminaliᵗ peccare non potest. vel si criminaliter peccat: aqua tantū non spū probatᵏ esse renatᵍ cuiᵍ sniē illud epⁱe Johānis ꝓsentire videtur. Qis q̄ natᵍ est ex deo pctm̄ nō facit qm̄ semē ipsiᵍ manet in eo: et nō pōt peccare q̄ ex deo natᵍ ē. i hoc eīn mānifesti sūt filij dei

Luce xv. c.

Geñ. ij. b.

Exo. xl. d.

Saul pphetauit. Jbid. xxxij.

Nūe. xxiij. d.

Nūe. xvj. c.

Charitatē se hñe an possit aliqs cognoscē. j. Re. xvj. c.

Act. xiij. d. j. Re. xiiij. c j. c. ij. Re. xxiij. c

j. Re. xxxij. d.

Nūeri. xx. b.

Exo. xl. d.

Saul pphetauit. Jbid. xxxij.

Nūe. xxiij. d.

Nūe. xvj. c.

Charitatē se hñe an possit aliqs cognoscē. j. Re. xvj. c.

Act. xiij. d. j. Re. xiiij. c j. c. ij. Re. xxiij. c

j. Re. xxxij. d.

j. Re. xxiij. c

ij. Re. vj. d.

ps. viij

ps. xxv.

ij. Re. xj.

ij. Re. xij. d.

ps. l.

ps. l.

ij. Re. xxiij. d.

ps. l.

ps. xxj

j. Jo. iij. b.

a ¶ Sed generatio. id est deus regenerans.

Casus ponit. Joh. iij.b. S Jēm inqt. Prio opponit iouiniano ducēdo eū ad incōueniēs. tādē ostēsur⁹ qualit ꝑba iohis sunt intelligēda p ꝓpositionē hu. ¶ Casus. Prio ostendit hieronymus. q illa auctoritas iohānis. ois q̄ nat⁹ est ex deo non peccat. nō ita intelligēda est q̄ posq̄ aliquis recepit gr̄am et habuit charitatē peccare non posset. si em sic itelligeret: ergo ꝺicēret sibi iohannes qui baptizatus dicebat baptizatus. si dixerim⁹ q̄ pctm̄ nō habem⁹ ipi nos seducim⁹. Intelligenda est g̃ sic illa auctoritas. q̄ nat⁹ ē ex deo. id ē qui recepit gratiaz dei non peccat. ſ. donec perseuerat i ea. Secūdo ꝓcedit circa ea ꝟba iohānis et auctoritate iohannis et pauli ꝓbantiuz q̄ quilibz peccare potest. iducit etiā auctoritatē iacobi. et ꝓbat etiā q̄ boni peccare possint. Ultimo ostendit illud idem exēplo dauid salomōis et iesu filij iosedech qui peccauerunt mortaliter licet ꝑmo haberēt charitatē q̄s etiam in angelis contigit.

ſ. Jo. v.d. ſ. Jo. ij.d. ſ. Jo. ij.a. Serui inutiles sum⁹.

b ¶ Peccatū. saltem veniale. et alibi. cum omnia feceritis dicite quia inutiles serui sumus. et Grego. ve iusto si remota mi sericordia a deo iudicetur. argu. ꝫ. distinc. j. quem penitet.

c ¶ Wēdac ecē. ipe em̄ dixit oēm hoiem pctōrē cum dixit ꝓ ꝓphetā. ois hō mēdax. et paul⁹ in epla ad romanos. est autē de⁹ verax. ois hō mendax.

d ¶ Et ꝟbū ei⁹. i. xpi q̄ ꝟitas ē. vt j. e. c. ver. q̄ dicūt.

e ¶ Baptizatus. Similiter et de alijs apostolis dicēdum q̄ fuerint baptizati. argu. de ꝓsecra. distinc. iij. ca. quando. et ca. si eos.

f ¶ Ex dyabolo. saltē ꝓ imitationē nō ꝓ suggestione q̄ ipse sez fit actor ois peccati mortalis cū multa interi⁹ eo ignorante cōmittant mortalia. Uñ augustin⁹ dyabol⁹ nō ē imissor malax cogitationū sz incēsor. xxvj. q. iij. c. vlt. vel dr̄ hoc habito respectu ad initiū ꝑmi peccati. q̄s eo suggerēte factū est z vñ oē peccatū ꝓpagatum est. hoc nisi sic exponeres ꝫ diceret illō psalmiste. ab occultis meis ꝛc. illud incēsa igni et suffossa ꝛc. ꝫ. eo. c. ꝫ si quāq̄.

Diabolus an sit auctor ois peccati.

g ¶ Minime. qm̄ in diuia pagina ꝓtrarietas vera nō inuenit. xxiij. q. v. quid ergo. xxviij. q. j. sit em̄. ꝫ. e. distinc. j. periculose.

h ¶ Non peccetis. i. dicendo nō peccauimus.

i ¶ Toti⁹ mūdi. etiā infideliū quia ecclesia bn̄orat ꝓ ifidelib⁹. argu. ꝫ. e. distinc. ca. charitas est. ver. Item proximos. non tamen ꝓ iam mortuis. xxiij. q̄stiōe. ij. nō estimemus.

Eccl̄ia p infidelib⁹ orat.

k ¶ Cognouimus. i. dilexim⁹.

l ¶ Non peccet ſ. mortaliter als̄ ꝓtrariū esset ei quod dixit. ꝫ. si dixerim⁹ quia peccatum ꝛc.

ij. Jo. v.c.

m ¶ Peccauerit. hactenus sunt ꝟba iohannis: q̄ sequūtur sunt verba hieronymi.

n ¶ Immo. h̄ aperit hieronymus q̄liter ꝟba sine dicta iohannis. sūt intelligēda ꝓ ꝓpositionē scilicet vt q̄s dū moratur in sanctitate percepta et generatiōe dei: q̄ peccet mortaliter est impossibile.

ꝑs. l.

o ¶ Nō pñt. ꝓuicti. intelligi. sez manēte i charitate. xxxij. q. j. cū renūciat. ꝫ. distinc. l. cōsideret.

Diabol⁹ ītrat in homines ꝑ duas portas

p ¶ Januam. dicit Augustin⁹ q̄ ille due sunt porte quib⁹ intrat dyabolus scilicet cupiditas et timor. eaſdem econtrario intrat deus. isti sunt aperiende: illi claudende. j. distinc. vij. capi. ij. z. iij.

q ¶ Unde dauid. istud nō cōtinuat ꝓmo sed sumit ꝓ alio. i. ꝓpheta. vel ꝓ se ipso. vel ꝓ alio. i. xpo. vel ꝓ toto corpore xpi. vel ꝓ ecclesia. vel ꝓ quolibet fideli. vel ꝓ se ipso. et

a Aliud. inconueniens est et hoc probat statim
b Pertinet. hoc dicebant heretici.
c Illuminati. per baptismum et fidem.
d Et gustauerūt. id est remissionē pctōz quasi gustum suauem perceperunt in baptismo.
e Spiritus sancti. id est diuersoz̄ bonoz̄ spiritus sancti: de quib⁹ exponitur. xxx.q.j. peruenit.
f Uerbuz. id est euangelicam doctrinam.
g Uirtutes. q̄z id est immortalitatem et impassibilitatē futurā iam spe gustauerunt.
h Et prolapsi. grauiter peccando.
i Renouari: per baptismum negauit iteratio nem baptismi sz nō negat penitētiā: quia impossibile est etiam eos notos ad penitentiam: qui semel hoc acceperunt rursus renouari. id est baptizari. renouari cīm est nouum fieri. nouū autez facere lauari est
k Iterum. renouari ad recuperandum iustitiam/ eos dico si baptizentur.
l Ad penitētiam. idest nomine penitentie q̄si dicat non potest quis rebaptizari vt sic veram agat penitentiam: et si fecerit rursus crucifiget xp̄m quantum in ipso est. baptismus eīm christi passionē significat. j. de cōse. dis. iiij. p. prie. vel ideo dicit rursus crucifigentes christum: q̄z sicut impossibile est q̄ rursus crucifigat. z ita impossibile est q̄ rursus baptizetur in penitētia. vel dic vt in glo. quantum. z̄c.
m Sibimetipsis. i. ē̄tum ad seipos q̄z mors xp̄i vnū baptisma consecrauit q̄ sufficit ad oia peccata delenda. sicut et illa mors sufficit ad omnia peccata tollenda. quivero iterat baptismum quasi illa mors vna z vnum ex ea nō sufficiat iterat baptisma z mortem christi quantum in se est vel iterandā insinuat: vt ex ea iterata fiat remissio pcti quod est impossibile: sicut enim impossibile est iterum christū crucifigi:

Baptism⁹ passionem xp̄i significat. Mors xp̄i sufficit ad oia peccata delenda.

Aliud[a] est autez si ad catheczuminos hec oratio ptinet[b] Dimitte nobis debita nr̄a z̄c. non conuenit fidelib⁹ z xp̄ianis. Paulus vas electionis castigat corpus suū z in seruitutē redigit: ne alijs predicans ipse reprobus inueniatur. Ad hebreos quoq̄z scribens ait. Impossibile est eīm eos qui semel sunt illuminati[c] z gustauerunt[d] donū celeste z participes facti sunt spiritus scti[e] gustauerūt nichilominꝰ verbū[f] dei bonū: virtutes q̄z[g] seculi futuri: z prolapsi[h] sunt renouari[i] iteruz[k] ad penitentiam[l]: rursus crucifigētes sibimetipis[m] filiū dei et ostentui habentes: certe eos qui illuminati sunt z gustauerunt donum celeste: et participes facti sūt spiritus sancti: z gustauerūt bonum verbū dei negare nō possumus baptizatos. Si aūt baptizati peccare non possunt quomodo nūc dicit apostolus z prolapsi sunt: verū nec montan⁹ z nouatian⁹ hic rideant[n]: qui contendunt non posse renouari per penitentiaz eos qui crucifixerūt sibi metipsis filiū dei et ostentui habuerūt: consequēter hūc errorem soluit z ait. Cōfidimus autē de vobis dilectissimi meliora z viciniora saluti tamen z si ita loquimur[o] non ita est iniustus[p] dūs vt obliuiscatur operis vestri z dilectionis quā ostendistis[q] in nomine ipsius[r]: qui ministrastis[s] sanctis suis z nūc ministratis z re vera grandis iniusticia dei esset: si tantū peccata puniret z bona opera nō susciperet. Locutus sum (inquit apostolus) ita vt vos a peccatis retraherē. z desperatōnis[t] metu facerez cautiores Ceterum[u] confido de vobis charissimi meliora z viciniora saluti. neq̄z enim iusticie dei est: vt obliuiscatur bonorum operum z ministerij q̄z propter nomen eius exhibuistis z exhibetis[x] in sanctos: et tantum meminerit peccatorum. Et paulo post: liberi arbitrij nos condidit deus: nec advirtutem nec ad vitia necessitate trahimur: alioquin vbi necessitas[y] nec corona[z] est sicut in bonis operibus perfectio est de[a]. Nō est enim volentis neq̄z currentis: sed dei miserentis et adiuuātis: vt peruenire valeam[b] ad calcē[c]: sic in malis atq̄z pctis semina nostra sūt incētiua[d] et perfectio diabo

Desperatiōis pcrum q̄ frā hit a pctō.

Ro. ix c.

Paup pce vi uendo nō mer retur. versus

Calx q̄ liter su mitur.

Pellices vñ dicunt

a Ffenum. ligna. stipulā. venialia. scilicet leuia/ grauia/ grauissima. vt. xxv. distinc. H. criminis.
b Incē diū. delectationis cōsensus z operis.
c Secura. nō est q̄s tā perfect⁹ q̄ cadere nō possit z hoc etiā ostendit dicens sedete z̄c.
d In occultis. i. in ābiguis vnde non facile itelligit quid sit appetenduz vel quid non.
e Fili accedēs. extra de renun. nisi.
f Idem. id est eandem sententiaz nō idem nominatiue. scz q̄ post baptismuz possit quis peccare vt q̄ nō possit.
g Considerat vultū. nō re sed vmbram solam videns.
h Reul hoc exponitur j. distinc. v. ca. j.
i Sine peccato. saltem originali.
k Oia. id est oēs homines.
l De tentatione. nō q̄ tententur sed ne tētationi succumbāt: vel si succūbāt eos liberat z releuat.
m Hi sūt. falsi doctores.
n Fōtes. nō lauantes sed coinquinantes. j. ij. q. vij. secuti sūt.
o Et nebule. demonum. et dicūtur nebule quasi alios obscurantes. xxx. vij. distinc. H. vltimo.
p Supbia. id ē supba vanitate loquētes.
q Pelliciūt. id est alliciunt z decipiunt. vnde augu. super epistolam secundā petri pellices dicuntur meretrices a pollutione vel a pellis formositate: qua i-

Pellices vñ dicunt

Wet⁹ desperatiōis plerum q̄ frā hit a pctō.

Ro. ix c.

Paup pce vi uendo nō mer retur. versus

Calx q̄ liter su mitur.

Ja. j. d.

Ecclī. ij. a.

Ps. ix. Eccl. xxvij. a.

Ja. ij. b.

Joh. viij. a. ij. pe. ij. b.

Ibid.

ij. pe. ij. b.

j. Cor. ix. d.

Hebr. vj. a.

li cū viderit nos sup fundamentū xp̄i edificasse fenū[a] ligna/ stipulā: tūc supponit incendiū[b]: edificem⁹ aurū z argentū: lapides p̄ciosos. z tētare nō audebit quēquē z in hoc nō sit secura[c] z certa possessio. Sedet q̄ppe leo i insidijs z occultis[d]: vt inficiat innocētē. z vasa figuli. pbat fornax: hoiem aūt iustos tētatio tribulatiōis. z i alio loco scribit. Fili accedēs[e] ad seruitutē dei p̄para te ad tētationē. Ursꝰ idē[f] iacob⁹ ait Estote factores v̄bi/ et non auditores tm̄. Si q̄s est auditor verbi z nō factor: iste similis est viro q̄ p̄siderat[g] vultū natiuitatis sue i speculo. p̄siderauit illō z recedēs statim oblit⁹ est q̄lis fuit. frustra monuit vt iūgerēt opa fidei si post baptisma peccare nō poterāt. Qui totā (inq̄t) legē fuauerit/ z peccauerit i vno factꝰ est reus oīm. Quis vīm sine pctō ēē: p̄clusit de⁹ oia[h] sub dlicto: vt oīb⁹ misereat. Petrus q̄z inq̄t. nouit de⁹ pios de tētatiōe[i] eripere. z de falsis doctoribus/ hi sūt[m] fōtes[n] sine aqua: z nebule[o] turbinibus exagitate: q̄b⁹ caligo tenebrarū seruat. Supbia[p] ei vanitatis loquētes pelliciūt[q] luxurie eos i desideriis carnis: qui paululū effugerāt[r] z ad errores reuersi sunt. nōne tibi videtur pinxisse[s] sermo apostolicus nouam imperitie factionez[t]. aperiunt enim quasi fontes sciētie q̄z cum aquam non habent docturaz promittūt imbrē/ velut nubes prophetice ad quas[u] perueniat veritas dei et turbinibus[x] exagitantur

Ja. j. d.

Eccl. ij. a.

Ja. ij. b.

Joh. viij. a. ij. pe. ij. b.

Ibid.

ij. pe. ij. b.

demonū atq̄z vitioz̄. loquūtur grādia z totus sermo eorum supbia est (immundus[x] est autem apud dūm omnis qui exaltat cor suum) vt qui paululum[y] refugerant a peccatis/ ad suum reuertantur errorem: et suadent in luxuria cibor̄ carnisq̄z delitijs. Quis eniz non libenter audiat: manducemus et bibamus: z in eternum regnabimus: et sapiētes z prudētes prauos vocant[z]. eos vero q̄ dulces sūt i sermonib⁹ plus audiunt. Johānes apostol⁹ immo i iohāne saluator scribens angelo[a] ecclie ephesi. Scio (inquit) opa tua z laborem z patientiā tuā: z que sustinuisti ꝓpter nomē meū z nō defecisti[b]: sed habeo[c] aduersum te pauca: q̄ charitatez tuā primā reliquisti. mēor̄ esto vñ ceciderīs: z age penitentiā: z prima[c] opa tua fac. Si nautē venio[d] tibi z mouebo cādelabrum[e] tuū de loco suo nisi pniam egeris. sīr ceteras ecclias: smyrnā: pgamū: tiathiram: sardis: philadelphiā: laodicīā ad penitētiā ꝓuocat: z nisi reuertant ad opera pristina minatur: z in sardis paucos habere sedicit qui non coinquinauerunt[f] vestimēta sua: z ambulaturi[g] sunt cum eo in albis: quia digni sūt. Qui aūt[h] scribit. Memēto vñ ceciderīs: z ecce missurus est ex vobis dyabolus in carcerem vt tētemini: et scio vbi habitas: vbi[i] sedes est sathane: z i mē te habe qualiter acceperīs et audieris z serua z penitētiā age: z reliqua. vtiqz ei dicit. Qui crediderit et baptiza-

Esaie xxij. d j. Cor. xv. d.

Apo. ij. a.

Apo. iij. a.

Cande labruz qualit sunt.

Apo. iij. b.

a Ffenum. ligna. stipulā. venialia. scilicet leuia/ grauia/ grauissima. vt. xxv. distinc. H. criminis.
b Incē diū. delectationis cōsensus z operis.
c Secura. nō est q̄s tā perfect⁹ q̄ cadere nō possit z hoc etiā ostendit dicens sedete z̄c.
d In occultis. i. in ābiguis vnde non facile itelligit quid sit appetenduz vel quid non.
e Fili accedēs. extra de renun. nisi.
f Idem. id est eandem sententiaz nō idem nominatiue. scz q̄ post baptismuz possit quis peccare vt q̄ nō possit.
g Considerat vultū. nō re sed vmbram solam videns.
h Reul hoc exponitur j. distinc. v. ca. j.
i Sine peccato. saltem originali.
k Oia. id est oēs homines.
l De tentatione. nō q̄ tententur sed ne tētationi succumbāt: vel si succūbāt eos liberat z releuat.
m Hi sūt. falsi doctores.
n Fōtes. nō lauantes sed coinquinantes. j. ij. q. vij. secuti sūt.
o Et nebule. demonum. et dicūtur nebule quasi alios obscurantes. xxx. vij. distinc. H. vltimo.
p Supbia. id ē supba vanitate loquētes.
q Pelliciūt. id est alliciunt z decipiunt. vnde augu. super epistolam secundā petri pellices dicuntur meretrices a pollutione vel a pellis formositate: qua i-

r Effugerāt. i. recesserāt a pctō p penitentiā.
s Pinxisse. i. dixisse vl denotasse vl descripsisse.
t Factionē. id est nouā hereticā inuētionē.
u Ad quas. id ē q̄si ad eas.
x Et turbinibus. j. h. q. vij. secuti.
y Immundus. iter positio est et dz subiungi quasi grādia loquuntur ideo eum qui z̄c.
z Paulum causam reddit quare dixit loquūtur grandia.
a Uocant illi qui ist⁹uz doctrinam recapiunt.
a Angelo. i. prelato.
b Defecisti. finalit. alias cōtra est quod sequitur q̄ charitatem z̄c.
c Sed habeo. i. corrigendo dicens.
d Memor. j. distinc. i. domino sancto.
e Et prima. id est similia primis.
f Uenio tibi. i. ad detrimētum tuum.
g Candelabrum. id est cathedram. vel sedem vel dignitatem.
h Qui non coinquinauerūt id est qui nō peccauerunt.
i Et ambulaturi. resume pauci sunt qui et cetera.
k Cui antē suspenditur constructio vsq̄ illuc. vtiqz.
l Et scio vbi scilicet in peccatis.

a ¶ Quia solent falsi doctores hereticis.
b ¶ Contra eos scilicet falsos doctores.
c ¶ Usq; ad iohannem. non habēt locū sed mētiū tur. quia illud verum est in cerimonialibus.
d ¶ Abrahā. ecce alia ꝗsi post iohānez dispēsatio olim: alia nunc: quasi. liez altera dispēsatio nūc z altera oliz: tñ ꝯ tū ad meritā hominum bona vel mala et quantū ad posse peccare post charitatez idē fuit olim qđ nūc. et iō exēpla ve. test. recte inducē possum.
e ¶ Bis. ꝑma vice i gabaō qñ sacrificiuz obtulit et deus obtulit ei donū scientie: vt habetur i lib. regū. alia vice nō legit revelat⁹ ei nisi speciali ter qñ ꝓposuit cantica cāticoꝝ xxxvj. dis. ꝟ. ecce.
f ¶ Quia amator. ꝟ. xxxij. q̄stione. iiij. salomon.
g ¶ Manasses. ꝟ. j. q. vij. si quis omnem.
h ¶ Liber dierum. scilicet paralipomenō. in quo agit de computatione dierū et annorum regum israel.
i ¶ Egyptio. scilicet pharaone. cuz enim pharao vellz ire contra regē medoz̄ ꝑmo agressus est regē adremō: qui regnabat tunc in cathamis. descendit ergo rex iosias iudee in occursuz eius prohibens ne trāsitum faceret per iudam: et misit pharao ad eum dicens: quid mihi z tibi rex iuda: nō aduersum te venio ad euphratē propero. misit me deus ad medos sine me ne deus qui mecū est interficiat te. non acquieuit iosias: sed cū rege adremon cōponebat acies suas vt dimicaret aduersus pharaonē z fortitan non transiret a curru in currū qui sequebatur eū more regio occisus est a sagittarijs in campis magedon.
k ¶ Rege. ad est pharaone.
l ¶ Filius. ezechielis.
m ¶ Josedech. ꝟ. distinc. l. Johannes.

Mat. xj. b.

Salomonis fuit deus revelatus.

Genes. iij. b.

Rom. iiij. j. Lo. x. c.

ps. xxv.

ps. l.

Pharao regē medozum oppugnauit ij. Reg. xij. f. ij. par. xxxiij.

tus fuerit: z stans quondam corruit p delictū paulisper. deveteri testamento exēpla distulerā. quia solent⁸ vbicūq; contra eos⁹ faciūt dicere. Lex z prophete vsq; ad iohānem pphetauerunt. Ceterum quis ignorat sub alia dispensatione dei omnes retro sanctos eiusdē fuisse meritī: cui⁹ nunc christiani sunt Quomō autē abraham⁹ placuit in coniugio: sic nunc virgines placēt in perpetua castitate Seruiuit ille legi z tēpori suo: seruiam⁹ z nos legi z tēpori nostro i quos fines seculoꝝ deuenerūt. Dauid electus secundū cor domini quia oēs eius fecerat voluntates: z quia i quodā psalmo dixerat. Judica me dñe quoniā ego in innocētia mea ingressus sum: z in deo sperās nō infirmabor. Proba me dñe et tē. me. vre renes me. z cor meū. Postea tētatus a diabolo: z post peccata penitēs loquit dicēs. Miserere mei deus secūdū magnā misericordiā tuā Magnū peccatū magna vult deleri misericordia. Salomō amabilis dño: et cui de⁹ bis⁶ fuerat revelatus: quia amator⁷ mulierum fuerat / a deo amore discessit. manasses⁸ impissimū regez post captiuitatez babilonie in pristinā dignitatez liber⁹ dierū restitutū refert: et iosias vir sanct⁹ in cāpo magedon ab egyptio¹ rege⁸ confoditur. Jesus quoq; filius¹ iosedech⁽ᵐ⁾ sacerdos magnus quāq; in tipo precesserit saluatoris / qui nostra peccata portauit: z alienigenā sibi ex gētibus copulauit ecclesiam: tamen secundū litteraz post sacerdotiū sordidatus inducitur: et stat diabolus⁽ⁿ⁾ a dextris ei⁹: et cādida illi deinceps vestimenta reddūtur. Superfluuz est de moyse et aaron scribere qui ad aquā ꝓtradictiōis offenderūt deum: et terrā repromissionis nō intrauerūt. Cū beat⁹ iob angelos⁽ᵒ⁾ quoq; z oēm creaturā peccare posse cōmemorat dicens. Quid enim nūqd homo mund⁹ est coram deo⁽ᵖ⁾? aut ab operib⁹ suis sine macula viuit: si ꝓtra seruos⁹ suos nō credit: z aduersus angelos suos prauū quid reperit: quāto⁽ʳ⁾ magis habitātes in domib⁹ luteis de qb⁹ et nos de eodē luto sum⁹. Tērtio⁽ˢ⁾ est vita hois super terrā: de celo etiā cecidit lucifer q̄ mittebat⁹ ad suas nationes z ille q̄ in paradiso deliciarū inter⁽ᵗ⁾ duodeci nutritus est lapides vulnerat⁹ a morte dñi⁽ᵘ⁾ z ad inferna⁹ descēdit. Vñ z saluator in euāgelio Videbā (inq̄t) sathanā quasi fulgur de celo cadētē. si altissima illa sublimitas⁹ cecidit: qđs cadere nō possit: si in celo ruina: ꝯto magꝭ in terra est: tñ cuz ceciderit lucifer imo post casuz coluber antiqu⁹: virt⁹ ei⁹ in lumbis⁸ eius: et potestas eius super ligatus in inferno et erit ibi ligat⁹ vsq; ad tēpus antichristi: z tunc soluet non a penis sed a vinculis: vt exerceat vires suas in malos.

Plato.

Job. xv. b.

Job. iiij. b.

Ibid. vij. a.

Luce x. d.

Job. xl. b.

Diabol⁹ mortē xpi ē i inferno religatus.

n ¶ Dyabol⁹. id est ꝓuaricator suus.
o ¶ Angelos. quo ad naturaz eoꝝ nisi eēnt cōfirmati p gratiā vnde plato i thimeo. dij deorum quoꝝ opifex pater ego: natura quidē dissolubiles: me aūt sic volente indissolubiles.
p ¶ Cozā deo. id est ꝓparatiōe domini. h.
q ¶ Si cōtra seruos sez moysen z aaron. de q̄bus ꝑmisit. h.
r ¶ Quāto. ꝟ. viij. q. i. si ergo.
s ¶ De quib⁹. id est ō numero quozum.
t ¶ Tentatio est vita hois. id est dū viuit homo tentatur.
v ¶ Qui mittebat. id ē missu rus erat miozes angelos / si stetisset sicut modo faciūt angeli boni. h.
x ¶ Inter. xij. iuxta illud omnis lapis preciosus operimentū tuum. ꝟ. e. principium. ibi tamen nō habetur nisi de nouem lapidibus.
y ¶ A morte domini. i. p mortem dei: qui diabolo mūdi potestatē ademit: vt amore dei quem amisit.
z ¶ Ad inferna. hic dicitur q̄ morte christi diabolus est re

Luce x. d.

Job. xl. b.

Diabol⁹ mortē xpi ē i inferno religatus.

2 ¶ Sublimitas. id est lucifer.
a ¶ In lūbis ei⁹. quo ad tētationē viroꝝ in quib⁹ vt dicitur sedes luxurie est in lumbis.

Luxurie sedes vbi est.

a ¶ Umbilicū. quo ad tētationē femlaꝝ in quarū vmbilico dicit esse sedes luxurie. vñ Augu. sup eūdem locum semen coitus viris messe lūbis: feminis in vmbilico phibet. q⁹ dyabol⁹ vtriq; sexui p luxuriā dominat ad viros loquens cōnenient dixit virtus eius in lumbis z c. propheta etiam sub specie femine petulantiā indee increpās ait. in die ortus tui nō ē ꝑcisus vmbilic⁹ tu⁹.
b ¶ Obūbrantur. per ipsum.
c ¶ Arbores magne. i. qui magni videntur vt sunt hypocrite.
d ¶ Juxta iūcum. id est hypocritas q̄ merito designant q̄ ista cū exteri⁹ aliq̄d videantur: interius sunt vanivtilla. per iuncum enim qui est sine nodo exteri⁹. anteri⁹ autez substātia caret. hypocrite designātur. per calamū exteri⁹ splendētem et fragilem: sed interius vacuum: designantur secārares mūdane glie dediti: z eius splēdoꝝ: que cito trāsiunt per caricem crescentē i locis palustrib⁹ z per manum tangentis vulnerantez curiositas tēporalium designatur q̄ in affluentia nutrit et crescit z aīm pūgit.
e ¶ Que in aquis sunt. id ē in fluxu reruz labentium.
f ¶ Nuptiarum. Saturande causa libidinis ꝓtractarum secus si causa. ꝑlis. xxxiij. q. iij. vir cū propria.
g ¶ Ex precepto. id est scōm preceptum z auctoritatē divine scripture. Alij corrigūt hoc est dicit excepto deo.
h ¶ Statū. i. statēs: timeāt ne scz sibi cadāt ruina
i ¶ Sit. id est debeat esse.
k ¶ Euidēter. Ex plire allegatz cōcludit Gratianus charitatem semel habitā amitti posse quod nō solum de operibus charitatis: sed de ipsa charitate verū ostēdit esse adūciēs hoc non solū circa predestinatos sed etiam circa prescitos posse contingere: ad quod auctoritatem inducit vsq; ad illum locum item illud euangelij. vbi in contrarium auctoritates iducit duas videlicet q⁹ reprobi nō habēt charitatem: sed eas de hypocritis intelligēdas esse. ꝑbat auctoritate gregorij.
l ¶ Prodest. ad regnum celorum obtinēdum. vt dist. iij. ꝟ. pe. et. c. si ꝙs autē.
m ¶ Mox addidit in epistola ad romanos vbi dicit. scimus autem q⁹ diligētib⁹ deum omnia cooperant in bonum his qui secundum ꝓpositum vocati sunt scti. ꝟ. e. talib⁹.
n ¶ Mox addidit. id ē postq̄ dixerat scimus. q. d. deum z c.
o ¶ Non accepi. perseverantiaz in charitate z in bonis operib⁹.
p ¶ Secreti. id est propter secretam hāc dispositionem dei que vtilis ē. als enim est hic vtilitatem.
q ¶ Similia. dicit in eodē idē augusti.

Charitas semel habita ꝑt amitti.

Rom. viij. c.

Matt. x. c.

Apostolus sciens non nullos diligere deū: et in eo modo vsq; in finē nō ꝑseuerare: mox addidit[m] his qui secūdū ꝓpositu vocati sunt sancti z c. In eodē Andhuc iste nolēs corrigi poterit dicere quid ego feci q̄ non accepi[n] quē nō ꝑstat accepisse: z sua culpa quod accepérat amisisse. Possum in quit possum oino quādo me arguis dicere q⁹ ex bona vita in malā mea voluntate relapsus sum. adhuc quid ego feci qđ nō accepi: accepi. n. fidē que p dilectionē operatur sed i illa vsq; in finem ꝑseuerantiaz non accepi. In eodem. In bono illos volebā ꝓculdubio manere: erāt vtiq; in bono: sed in eo nō p manserunt. In eodē. Propter huius vtilitatē secreti[o] credēdū est quosdā de filijs perditionis nō accepto dono ꝑseuerādi vsq; in finez in fide que per dilectionē operatur incipere viuere z postea cadere z c. multa similia[p] de reprobis In euangelio[q] etiaz. Qui ꝑseuerauerit vsq; in finem z c. In eodem. Iteruz homo iste incipit z c. Item in eodem.

Apostolus sciens.

Item in eodem. Iteruz homo iste incipit z c.

Charitas semel habita ꝑt amitti.

Rom. viij. c.

Matt. x. c.

gelio. supple sunt in augustino ista exempla.

a Mirandum. ¶ Ite illõ euãgeliũ. nõ qui scipit. qz hec auctoritas euangelij z sequẽs gregoriũ videtur innuere q reprobi futuri charitatez nõ habeãt eas ponit Gratianus: z postea soluit.

Wat. p.c.

b Ulti his dicit põt. Cepisti meli9 q̃ desinis/ultima primis Cedunt. dissimiles hic vir et ille puer.

Uers9. p.ps.

¶ Illud autem. ¶ hec est quinta pars distic. in q̃ magister loqtur de hypocritis q̃ aurũ videnk corã pplo: sz coraz deo sterc9. z hoc pbat Gra. p ca. fe. Johã. de fan.

c ¶ Qui seduci. hec ẽ rota pre currẽs gratiani vult enim determiare capitulũ gregorij qõ statim sequtur J. eo. citius ad hoc.

d ¶ Ut leuiathan. q.d. siue p propriam suggestionẽ siue p malum holem z dãnatũ quẽ dyabolus repleuit malicia per suggestionis ministrũ e ¶ Replet tristicia.

Aurũ p sapientia ponit.

f ¶ Aurũ. pro sapientia ponit aurũ J.e.di. pncipiuz. z ita aliter q̃ hic sumitur.

Casuz ponit.

g ¶ Jti9. Casu9. Exponit gre. i canõe isto illa ẏba iob. supillo erũt radũ solis et sternet sibi auz quasi lutũ. Primo ergo dicit q̃ p aurũ designãt hypocrite: qui q̃si deaurati sunt cũ in superficie videantur hꝫ ẏtutes: nec habeãt. Scõo dicit q̃ huiusmodi hypocrisis detegitur in hac vita quãdoq; ante finẽ/q̃nq; minibus pculdubio laudat: eiusq; fauor inhianter appetitur h: vñ fit vt ipa virt9 ante dei oculos virt9 nõ sit: dũ abscõdit qõ displicet deo: et pdit quod placet. que itaq; merita apud deum esse pñt q̃ mala occulta sunt z bona publicata? Plerunq; enim (sicut dixim9) latet supbia: z castitas inotescit Atq; ideo diu ostensa charitas circa finem vite perdit. q; cooperta superbia vsq; in finem incorrecta retinet Ali9 elemosinis vacat: propria distribuit: sed tamen multis iniusticijs deseruit vl forte linguã in detractiõib9 exercet: z fit plerũq; vt is qui misericors fuerit iuxta vite sue t̃minuz rapacitatis et crudelitatis stimulis iardescat. quod valde iusto iudicio agitur: vt p dat etiam m ante homies vnde hoibus placuit: quia hoc vnde deo displicuit: corrigere nunq; curauit n ali9 patiẽtie studet: sed iuidere alijs z seruare malicia in corde nõ cauet: fit q̃q; ipatiẽs q; diu latuit dolẽs. Hij itaq; z per aliquid o aurũ sunt: z p aliqd lutũ sũt atq; hoc aurũ quasi lutũ sternit: q̃n occultis peccatis exigẽtib9 etiaz virt9 q̃ publice claruerat dissipat. Sz opere precius p credim9: si i his virtutẽ supni ordis q subtilius perpẽdamus. Sepe enim omnipotẽs deus occulta eorũ mala diu tolerat et opera eorum bona electorum suorum vsibus profutura dispensat. Nam nonnulli mundum nequaq; funditus deserẽtes nõ perseueraturi angustiaz iter arripiunt. sed ad querendam angustiã viã

Jrãdũ ẽ q̃re de9 q̃busdã filijs pditiõis det fidẽ operantẽ p dilectionẽ: nec det i ea pseuerãtiã. Jtẽ illud r euãgelij Hõ q̃ icipit sz qui pseuerauerit vsq; i finẽ: hic salu9 erit. Jtẽ gregoriu9.

Ulti9 bñ incipiũt q̃ in malo vitã finiũt. Nõ autem bñ incipit q̃ nunq; ex charitate aliqd operat: q; si ex charitate aliquãdo aliqd agit: z charitatẽ aliqñ in ipo necesse est esse. Illud autez grego. qui seduci s q̃q; non reuersuri possunt ꝛc. non de oibus gñaliter reprobis sed de hypocritis specialit intelligẽdũ est. qõ ex verbis eius dẽ euidẽter datur intelligi. Cũ em questionẽ ꝓponeret cur misericors de9 ista fieri pmittat vt leuiathã seu nũc per suggestiões callidas: siue p dãnatũ illũ quẽ replet hoiem vel solus sibi radios id est doctos quosq; sapientesq; subiiciat: vel aurũ hoc est viros sanctitatis claritate fulgẽtes quasi lutum sibi vitijs coinquinãdo substernat: mox in eiusdez q̃stionis solutione supponit dicens.

Qjtius ad hoc respõdemus: q; aurũ quod prauis eius suasionib9 quasi lutũ sterni potuit: aurũ ante dei oculos nunq; fuit. qui enim seduci quãdoq; nõ reuersuri possunt: q̃si habitaz sanctitatem ante oculos hominum videntur amittere t: sed eam ante oculos dei nũq; habuerũt. Sepe nãq; homo multis occulte peccatis inuoluit: z in vna aliqua virtute magnus videt que ipsa quoq; virt9 inanescens deficit. quia dum innotescit hominibus z in fine/q̃nq; nunq; et cũ detegit tunc aurũ q̃si lutuz sternit. Ultimo dicit quam vtilitatez conseq̃uank pdestinati siue huiusmodi hypocrite faciunt bona siue publice cadant in peccatũ. nã p bonaz operationẽ iuitãt pseueraturos ad bonum operandũ. p casum reddũt bonaz cautiões. Ipa q̃q; virt9. id est op9 ẏtutis et ita fere per totũ

h ¶ Amittere. hec de hypocritis itelligẽda sunt q̃ videntur deaurati z fulgidi: et habere virtutes i superficie: cuz nec sunt nec habẽt. et q̃ caret vna caret oib9. di. v.c. fi. z de peni. di. v. ꝓsideret.

i ¶ Innotescit. Id est ẏt9 videt.

k ¶ Appetit. ab alijs.

l ¶ Uirt9. putatiua.

m ¶ Etiã ante holes. i. in cõspectu hominũ.

n ¶ Curauit. s.e. di. ver. item .H. pe. scõm Augusti.

o ¶ Per alid id est q̃tũ ad aliquid scilicet ad bona opera.

p ¶ Operepreciuz. id est vtile credimus: si aperiam9 quomodo ꝺ istis disponit ad vtilitatem alioz z hoc est. sepe em ꝛc.

q ¶ Ordinis. Id est itellectus tropologeus.

r ¶ Angustã. arta est eniz via que ducit ad vitam. vnde Uirgili9. Facilis descensus auerni. Sed reuocare gradũ/superasq; euadẽ ad auras. Hoc op9 hic labor est. pauci quos equ9 amauit. Jupiter aut

Uia pauca dicit arta.

in fine/q̃nq; nunq; et cũ detegit tunc aurũ q̃si lutuz sternit. Ultimo dicit quam vtilitatez consequank pdestinati siue huiusmodi hypocrite faciunt bona siue publice cadant in peccatũ. nã p bonaz operationẽ iuitãt pseueraturos ad bonum operandũ. p casum reddũt bonaz cautiões. Ipa q̃q; virt9. id est op9 ẏtutis et ita fere per totũ

Hypocrite videtur deaurati.

h ¶ Amittere. hec de hypocritis itelligẽda sunt q̃ videntur deaurati z fulgidi: et habere virtutes i superficie: cuz nec sunt nec habẽt. et q̃ caret vna caret oib9. di. v.c. fi. z de peni. di. v. ꝓsideret.

i ¶ Innotescit. Id est ẏt9 videt.

k ¶ Appetit. ab alijs.

l ¶ Uirt9. putatiua.

m ¶ Etiã ante holes. i. in cõspectu hominũ.

n ¶ Curauit. s.e. di. ver. item .H. pe. scõm Augusti.

o ¶ Per alid id est q̃tũ ad aliquid scilicet ad bona opera.

p ¶ Operepreciuz. id est vtile credimus: si aperiam9 quomodo ꝺ istis disponit ad vtilitatem alioz z hoc est. sepe em ꝛc.

q ¶ Ordinis. Id est itellectus tropologeus.

r ¶ Angustã. arta est eniz via que ducit ad vitam. vnde Uirgili9. Facilis descensus auerni. Sed reuocare gradũ/superasq; euadẽ ad auras. Hoc op9 hic labor est. pauci quos equ9 amauit. Jupiter aut ardẽs euexit ad etheraz ẏt9. Dijs geniti/potuere.

a ¶ Exemplo. hi sunt q̃ ad sempiternam vitam primos mendacio suo optulante deducunt. vt xxij. questione. ij primum. ex hoc ergo collige ex quo sensu illõ ac cipitur.

b ¶ Articulo. id ẽ ipedimento.

c ¶ Lapsum. Felix quem faciunt aliena pericula cautuz. ẽ. xxvij. q.j. cap. j. J. de pse. distinct. j. hi duo. et dicit Seneca. Ruina precedentiuz solet esse doctrina sequentium. ad hoc. ẽ. si enim. in fine.

d ¶ Quod vero. Soluit Gratianus auctoritatem inductam supra eadem distinct. H. cum ergo. ca. charitas: ad hoc q̃ charitas amitti non possit: et hac occasione diabolũ i charitate creatum esse ostendit: et de luciferi excellentia multa subiungit.

e ¶ Negantur. ẽ. e. H. cum ergo et ego sum et ca. charitas.

f ¶ Unde in euangelio. matthei.

g ¶ Donum celeste. id est doctrinam euangelicam.

h ¶ Ad penitentiam. per baptismum. hoc est expositum. ẽ. e. si enim.

i ¶ In veritate. ẽ. xvj. questione. ij. visis cõtra.

k ¶ In veritate. id est in charitate. et hoc dicit

Wat. xxvij. d.

exẽplo s suo eos qui pseueraturi sũt accẽdũt: vnde plerũq; cõtingit: vt ipm hoc q̃ bene videnk viuere nõ sibi sed pot9 solis electis viuãt: duz exẽplis suis ad bene viuẽdi studia perseueraturos alios nõ pseueraturi ꝓuocãt. sepe em q̃sdã videm9 ad viã ingredi: ad locũ ꝓpositũ festinare quos alij q; eũtes ꝓspiciunt sequunk: eundẽq; parit locũ petũt sed fit plerũq; vt irruẽte aliquo implicatiõis articulo b post se redeãt qui preibãt: z hi ad locũ pueniant q̃ sequebank. ita nimirũ sunt illi q̃ nõ pseuerãt: z viã sctitatis arripiũt. Jccirco em̃ virtutis iter nõ pseueraturi inchoãt vt eis q̃ puenturi sunt viã qua gradiunk ostendãt quoz etiã casus vtilitate nõ modica electorũ pfectibus seruit q; ipoz lapsum c dũ cõspiciũt de suo statu ꝓtremiscunt. z ruina q̃ illos damnat istos humiliat. addiscũt em̃ in supni adiutorij ꝓtectione cõfidere dũ pleroq; cospiciunt de suis virtutib9 ꝓsumentes cecidisse. q̃n ergo videnk bene agere reprobi: q̃si planũ iter electis sequẽtib9 demõstrant. quando vero in laꝑuz nequitie corruũt electi post se pergẽtib9 quasi cauẽdam supbie foueã ostendũt.

Quod vero d reprobi negantur e comedere panez qui de celo descendit: vel bibere aquã viuã: nõ sic accipienduz est vt a charitate penit9 credantur alieni: sed vt in charitate radicem figere nõ intelligãtur Aliud est em̃ bibere vel manducare atq; aliud degustare. Unde f in euangelio de xpo legitur. Et cũ gustasset noluit bibere. bibit ergo aquaz viuam/et manducat panẽ qui de celo descendit: qui in charitate radicẽ fi

git: degustat qui ea aliquatenus ꝓmunicat: a qua postea delinquẽdo recedit. de qb9 apꝰs dicit. Jmpossibile est eos q̃ semel illuminati sunt: z gustauerũt donũ g celeste z post hec ola ꝓlapsi sũt rurs9 renouari ad penitẽtiã h hinc etiam diabolus in veritate i stetisse non in ea creat9 esse negak. fuit. n. in veritate ꝓditus: sed dũ de se supbiẽdo psumpsit: alien9 ab ea factus est. Jn veritate k aũt quõ esse creat9 ꝓbek si sine dilectiõe sui cõditoris creat9 esse ꝓbatur: aut quõ bon9 a deo ꝓditus asseritur: si nichil diuine dilectiõis in sui creatõe acceperit: quomõ ante supbie motũ sine vitio exterit: si condito suũ nullaten9 dilexit: aut quõ par siue excellẽtior ceteris creat9 dicitur si non nullis eoz in amore dei conditis hic ab eius dilectione vacuus factus est: Unde autem hec differẽtia l inter bonos z malos angelos proces sit: si ex creãte iniustus videtur deus: qui ante peccatuz infert penã m: vel qui hoc punit quod creando n infudit. si aũt nõ ex creãte cũ nõ ex traduce o pstat: fstat vt ex ꝓprie libertatis arbitrio vitiũ supbie in ãgelicã naturã ꝓcesserit: bona g̃ ꝓdita est q̃ suo vitio p a bono i malũ ꝓmutata est. sz quõ bona esse potuit si dilectiõe penit9 caruit: z neq; n. angel9 nobis similis 9 fact9 est q̃s vsq; ad certũ tps etatis firmitas grauat: vt neq; virt9/neq; vitiũ vllũ locũ in nobis obtineat. Accepit g̃ dilectiõez in sui creatiõe sicut z ceteri: de qb9 dicit. angelice ẏtutes q̃ i dei amore pstiterũt: nõ ait q̃ diligere deũ ceperũt: sed que in ei9 amore pstiterunt: que ex creatiõe diligere ceperant: vt principiũ diuine dilectõnis oibus credak esse cõmune. pseuerãtia vero eoz tãtũmodo intelligak q̃ in retributione hoc accipere meruerũt: vt confirmati vlteri9 cadere non possent: z hoc de se certissime scirẽt. Uñ bñ apud

allegando.

l ¶ Differentia. q; alij sũt boni: z alij sũt mali.

m ¶ Penam. eternam. qõ nũq; facit. argu. ẽ. xxj. questione. iij. illud plane.

Heb. vj. a.

n ¶ Qõ creando. non enim debet punire quod ipse approbauit vt. xxij. questione. iij. nabuchodonosor. ff. ad. l. iul. de adulter. fi vpor. in fine.

o ¶ Ex traduce. q; angeli non fuerũt ex traduce. id est preiacẽte materia: sicut nec anima. ẽ. xxxij. questione. ij. moyses.

Angeli nõ fuerunt ex traduce.

p ¶ Suo vitio. sed vnde fuit primus motus angeli ad malũ? dic q; ex libero arbitrio fuit: sed libero arbitrio non fuit malum vnde ergo puenit malum? dicas q; in libero arbitrio fuit quedam libertas: et ex illa libertate cecidit in maluz hec est difficillima questio.

Waluz vnde ꝓuenit.

q ¶ Similis. cum angel9 statiz fuit post creationez capax rationis: sed homo non donec fuit adultus.

a ¶ Woysen. in genesi circa principium.
b ¶ Uacuū. ś. xvj. q. ij. visis contra. vbi dicit q̄ charitatē nequiuit habere in celo: ſz forte vt nō habuiſſe q̄ nō pſeuerauit. q̄ nō dicitur factū niſi duret factū. vt. ś. e. di. j. cogitatio. z. l. diuortiū. Sz forte nunq̄ habuit charitatem vt dicit in ꝯtrario. Uñ magiſter hoc dicit allegādo. z ſecūdū hoc oia contraria intelligūtur: nō de charitate quā non habuit ſed quā habuit. vel eſſet ſi iſte tiſſet.

Genē. j. a.

c ¶ Principiuz. i. pcipuum opus inter ꝓma opera dei vel primus z dignior inter alios angelos quorū miniſterio paratur z patet via ad deum.

d ¶ Uiaruz. i. operū. ſicut eniz in via continetur veſtigiū itinerātis. ſic in qualibet creatura eſt via qua quis ducitur ad intelligendam potentiam dei.

Job. xl. b.

Eſaie xliij. b

e ¶ Beemoth. i. diabolus beemoth interptat̄ aſal immunduz. q̄ diabolus ꝓpter ſuperbiā a celeſti beatitudine tanq̄ immundū animal alienus factus eſt.

Ezec. xxxj. a Beemoth q̄liter interptatur.

f ¶ Primuz. i. pcipuū. nō enim primus creauit hūc q̄ alios. vñ in ſalomōe. Ś. ubi q̄ viuit i eternū creauit oia ſimul.

g ¶ Quid. verba gregorij exponentis predictam auctoritatem ezechielis.

Deus ꝓsumit pl⁹ diligere ilos q̄b⁹ pl⁹ pfectionis tribuit

h ¶ Habuit. lucifer.

i ¶ Uenia. cuz enim plus poteſtatis et pulchritudinis ei commiſſuz fuerat ideo magis diligi presumebatur. arg. Ś. ij. q. v. ℞to. et. j. distin. iij. ℣. quod autē z. c. ſepties.

moyſen⁸ primus celuz: deinde firmamētū factuz eē dicitur q: nimiruz angelica natura primus equaliter ſubtilisin ſuperioribus ē cōdita: poſtea in perſiſtentib⁹ in amore ſui cōditoris mirabiliter eſt cōfirmata. Hinc etiā greg. in moral. multa de pfectiōe angelice creatōis replicās charitate negat repletū: nō ea penit⁹ vacuū⁵ aſſerit q̄ſi penit⁹ caruiſſet: nūq̄z ea q̄ de ei⁹ excellentia dicūtur/ conueniēter de eo intelligi poſſent.

Principiū⁹ em̄ (inquit btūs greg.) viax⁹ dei beemoth⁶ dicit: quia nimirū cū cūcta creās ageret hunc primū⁷ cōdidit quē reliquis āgelis⁸ eminētioꝛē fecit. hui⁹ primat⁹ eminētiā cōſpicit ꝓpheta cū dicit. Cedri nō fuerūt altioꝛes illo in paradiſo dei: abietes nō adequauerūt ſūmitatē eius: platani nō fuerūt equales frondibus ei⁹. omne lignū precioſum paradiſi dei nō eſt aſſimilatū ei z pulchritudini eius: q̄m p̄cioſum fecit eū in multis cōdensis frōdibus. Quid⁹ nāq̄z accipi in cedris z abietibus et platanis pōt nīſi illa virtutū celeſtiū procere celſitudinis magnia in et̄ne leticie viriditate plātata: q̄ q̄uis excelſa ꝓdita ſūt: huic tñ nō prelata ſūt nec eq̄ta. qui ſpecioſ⁹ factus in multis cōdēſiſq̄z frōdibus dicit: quia prelatū ceteriſ legiōib⁹ tāta illū ſpecie pulchrioꝛez reddidit: q̄ta ei ſupposita āgeloꝛ multitudo decoꝛauit. Iſta arbor i paradiſo dei tot q̄ſi cōdēſas frondes habuit⁶ quot ſub ſe poſitas ſupernoꝛ ſpirituū legiones attendit. q̄ z iccirco peccans ſine venia⁴ damnatus eſt: q: magn⁹ ſine venia ꝓparatione fuerat creatus. Hic ei rurſū p eūd ꝓpheta dicit Tu ſignaculū⁸ ſimilitudinis plen⁹ ſapiētia z pfectus decoꝛe: in deliciis paradiſi dei fuiſti. multa. n. de ei⁹ magnitudine locutur⁹ prio^m ꝓbo cuncta cōpleꝛ ē. Quid nāq̄z boni nō habuit q̄ ſignaculū dei ſilitudinis fuit: de ſigillo q̄pe anuli talis ſilitudo imaginaliter exprimit: q̄lis in ſigillo eodē eſſentialit̄ habeā. et licet hō ad ſimilitudinem dei creat⁹ ſit: āgelo tñ q̄ſi aliq̄d maius tribuēs nō euz ad ſilitudinē dei ꝓditū ſed ipm ſignaculū ſilitudinis dei dicit: vt quo^n ſubtilioꝛ eſt natura: eo^n in illū pleni⁹ ſilitudo^p dñi credaā expꝛeſſa. Hinc eſt q̄ primat⁹ ei⁹ potētiā adhuc inſinuās idē ꝓpheta^q ſubiūgit. Ois lapis^r p̄cioſus^s optimentū^t tuū: ſardi⁹/ topazi⁹/ iaſpis: chryſolit⁹/ onix: berillus: carbūculus⁹ ſmaragdus/ z ſaphirus. Quē dixit genera lapidū. q: nimirū ordines angeloꝛ ſunt nouē: naz cum per ſacra eloquia angeli: archangeli: thꝛoni: z dñatōes: et virtutes: principat⁹: z ptātes: cherubin z ſeraphin aptā narratione mēoꝛant: ſupnoꝛ ciuū quāte ſint diſtinctiones^r oſtendit. q̄b⁹ tamē beemoth iſte optus fuiſſe deſcribit: q: eos q̄ſi veſtē ad oꝛnamentū ſuū habuit: quoꝛū dū claritatē trāſcēderet: ex eoꝛ cōparatiōe clarioꝛ fuit. de cuius deſcriptiōe adhuc ſubiūgit. Aurū op⁹ decoꝛis tui: z foꝛamia tua in die q̄ cōdit⁹ es ꝓpata ſūt. auruz op⁹ extitit decoꝛis ei⁹: q: ſapientie claritate canduit: quā bñ creat⁹ accepit. foꝛamia vero iccirco i lapidib⁹ fiūt: vt vicinati auro^a in oꝛnamēti cōpoſitione iungant̄: z nequaq̄ a ſe diſſideāt quos interfuſuz aurū repletis foꝛaminib⁹ ligat. hmōi ergo lapides i die ꝓditiōis ſue foꝛamina ꝓparata ſunt: q: videlicet capax charitatis eſt condit⁹: q̄ſi replen⁹ voluiſſz: āgelis ſtātib⁹ tanq̄ poſitis in regis oꝛnamēto lapidib⁹ potuiſſet iherere. ſi ei charitas auro ſeſe penetrabilē ꝓbuiſſet: ſcis an gelis ſociat⁹ i oꝛnamto vt diꝛim⁹ regio lapis fixus maneret. Habuit q̄ lapis iſte foꝛamina: ſz ſuperbie^b vitio^c charitatis^b auro non ſunt repleta. Nāq̄z iccirco ligant̄ auro ne cadāt. iccirco iſte cecidit. q: etiaz pfoꝛat⁹ manu artificis amoꝛſ viculis ligari nō pōſſit. nūc autē ceteri lapides^c qui hic ſimiliter fuerant pfoꝛati penetrātes ſe iuicē charitate ligati ſunt: atq̄z hoc in mu nere iſto cadēte meruēt vt nequaq̄z iā de oꝛnamēto regio cadēdo ſoluāt̄. Habui⁹ principatus celſitudinez adhuc idē ꝓpheta intuēs adiūgit. Tu cherub extēt⁹ z ptegēs in mōte ſctō dei/ z i medio lapidū ignitoꝛū pfect⁹ ābulaſti. Cherub quippe plenitudo ſcientie interpꝛatur. z iccirco iſte cherub dr̄: q: trāſcendiſſe cūctos ſcientia nō dubitatur: q̄ i medio ignitoꝛum lapidū pfect⁹ ambulauit quia inter angeloꝛū coꝛda charitatis igne ſucceſa: clarus gl̄ia cōditiōis extitit quē bñ extentū ac ptegentē dicit. Dē em̄ q̄ ptegim⁹ ob umbꝛiam⁹. q: ꝓpatiōe claritatis ſue obūbꝛaſſe ceteroꝛ claritatē credit/ ipe fuiſſe extētus z ptegēs reperit. reliquos eni q̄ſi obūbꝛādo operuit: q̄ eoꝛ magnitudinē excellētia maioꝛ trāſcēdit. Qz ergo illic⁴ ſpecioſus i multſ frōdib⁹: q̄ illic ſignaculū ſimilitudinis: q̄ illic cherub: illic ptegens dicit: hoc hic voce⁸ dñica beemoth iſte viax dei principiū vocat⁵: de quo iccirco tā mira in q̄b⁹ fuit et q̄ amiſit inſinuat⁵: vt hoi oſtēdat q̄d ipe ſi ſuperbiat de electionis ſue culpa paſſur⁹ ſit: ſi ferētdo illi parcere noluit quē creādo in gl̄ia tāte claritatis eleuauit. conſideret q̄ hō elat⁹ q̄d in terra mereat̄ ſi angelis ꝓlat⁹ in celo pſternitur. Charitas autez⁷ q̄ in aduerſitate deſerit: ficta^k id est fictilis z fragilis eē phibet. Sicut fides ex q̄ charitatis⁹ pcedit: ficta id eſt fragilis apud apoſtolū eſſe negatur. ſiliter charitas que in aduerſitate deſeri poteſt: dicit vera nunq̄ fuiſſe. Sicut em̄ hieronim⁹ ꝓtra iouinianū ſcribit. Ois creatura ſubvitio ē. non q̄ ois peccauerit. ſz q: nulla ē q̄ peccare nō poſſit: poſſe aūt¹ peccare (vt auguſtin⁹ ait) nō eſt aliq̄d poſſe: immo aliq̄d nō poſſe. Uñ ille ſolus vocat̄ oīpotens q̄ hoc nō pōt: q: oīa poteſt q̄ poſſe ē aliq̄d poſſe. Sicut ergo ei⁹ ꝓparatiōe q̄ mutabilitatē neſcit: ois creatura vitioſa dicit. q: mutabilitatis ē capax. iuxta illud. Nō iuſtificabit i ꝓſpectu tuo ois viuēs z aſtra^m nō ſunt munda in ꝓſpectu eius. ſic ꝓparatiōe eius creature q̄ mutationem nō recepit ois creatura que pmutat̄ nō vera: ſed vana eſſe probatur. Uñ Omnis hō mēdax eſſe dicitur z vanitati ſimilis factus. Hinc etiā^n eccleſiaſtes cūcta que ſub ſole ſunt: id eſt que tēporum viciſſitudinē recipiūt nō tātūmodo vanitas q̄ oñi creature rōne mutabilitatis ineſt: ſed etiā vanitas vanitatū vanitate pmutatiōis quā recipiūt eſſe dicunt. Sic ergo cōparatiōe diuine charitat̄ nulla ſ.

Ezech. xxviij

Ezech. xxviij c.

Ezech. xxviij d.

Jusvñ incepit

Diabolus an habuerit charitatē.

Ezech. xxviij

Ezech. xxxj. a

Uitiūs resistē est vere posse.

Job. xl. b.

Vſ. ps.

Psal. cxliij.

Psal. cxv.

Psal. cxliij.

Eccl. j.

a ¶ Auro. vn de dicit lex q̄ ſi auro gēma iungat̄ nō cedit auro. ſed ecōuerſo aurū cedit gemme. ff. ō au. z arle. ſi non ſunt. Ś. pueueniemus.

b ¶ Supbie. no. per canonez iſtuz ius icepiſſe ex ruina angelorum. bonū em̄ et equū fuit vt ꝑ ſupbiam lucifer puniretur.

c ¶ Uitio. id ē p vitium ſupbie nō ſunt repleta.

d ¶ Charitatis. Ar. q̄ dyabolus charitatem non habuit. vt xvj. q. ij. viſis. Sz cū eſſet rationis capax innocentie ꝓpriceps ſine charitate eē nō potuit. arg. Ś. e. diſtic. Ś. utez ſine charitate. q̄b er go charitate repletꝰ negat̄ ꝓparatione ſtātium z ꝓfirmatoꝛ dicit: vel ad perfectionez z pſeuerantiā refert.

e ¶ Lapides. Id ē oꝛdines angelorum.

f ¶ Precioſus. id eſt pulcher: decoꝛe virtutum fuit.

t ¶ Operimentum tuum. i. inferioꝛ eo. ſicut veſtimentum eſt inferius et indignius ſe induente. vel oꝛnabat eum ſicut veſtimentū oꝛnat aliquem.

v ¶ Sardius. hos etiam lapides enūerat lex. ff. de pub. et vec. l. interdum. Ś. ſpecies. qualiter autem hi lapides veniant in contributionem dicit lex. ff. ad. l. rodi. l. ij. Ś.

cum in eodem.

r ¶ Diſtinctiones. ś. diſtin. lxxxix. ad hoc.

k ¶ Ficta. id eſt fragilis et nō vera reſpectu q̄ manētis. vel nō ꝛa reſpectu charitat̄ diuine. ad q̄s ſimilia quedam inducit. in fine cōcludit veram charitatez deſeri nō poſſe.

l ¶ Poſſe autem. ex quo eniz reſiſtere vitijs ē verum poſſe: ergo non reſiſtere eſt nō poſſe. ſed non reſiſtere eſt peccare: et ita poſſe peccare ē nō poſſe reſiſtere. et ita eſt argu. a contrarijs argumen. xxxij. queſtione. iiij. ſicut fati⁹ eſt. z. q. v. ſicut enim.

m ¶ Et aſtra. Id eſt angelus.

n ¶ Hinc etiā eccleſiaſtes in ſalomone.

diuisio

HEc de charitate. ¶ Hec distic. diuidit in xij. ptes. In q̄rū pma, pbat p. xij. aucto. q̄ qui semel penitētiā egeret non peccaret. ſz itelligik de pfecta p locū a destructione. Secūda ibi. Sed ꝓba. Tertia ibi Ex psona. Quarta ibi. hac auctoritate. Quinta ibi. Qō autez. Sexta ibi. Ecce cuius. Septima ibi. Itē q̄. Octaua ibi. Siue aūt Nona ibi. His auctoritatibus. Decima ibi. Auctoritas. Undecima ibi. Quāꝫ Duodecima ibi. Penitētia ergo. Johan. de fan.

a ¶ Hec ō charitate Cōtinuat seipm gratian⁹. In secūda eni distic. hāc q̄stionē quaz hic tractat plubaut. ſz huiꝰ gr̄a aliaz ꝓmisit. an scz charitas semel hita amitti possit. quā i p̄cedēti di. tractauit. nūc aūt ad p̄positū suū reuertit. et dicit hec q̄ cē. hic icipit tertia di. in q̄ q̄stione tractatur. an penitētia sit iterāda an nō. ⁊ q̄ sit iterāda multſ auctoritatibꝰ ⁊ exē plis. pbak. Dicim⁹ ergo q̄ iterāda est. i. iterū puniēdus ē si denuo peccet. j. e. septies. vbi aūt dr q̄ penitētia nō est iterāda dicim⁹ q̄ de solēni ē intelligēda que cū sit sacramētū nō dz iterari. Arg. j. q. j. q̄ dā ꝓ consuetudinē maxime q̄rūdā eccliaꝝ ⁊ hoc sup eo dē crimine. sup diuersis aūt credit. S. solēnē iterari posse. arg. j. ea. di. q̄uis. hāc q̄stionē sic tractat Hra. Primo ponit opinionē illoꝝ q̄ dicūt q̄ penitētia nō est iterāda: qz eā nō sequik mortale peccatū. si em̄ eā sequik mortale petm̄ illa penitētia ver a nō fuit: nec veniā obtinuit. ⁊ ad hoc mltas auctoritates iducit vsq; ad. ℣. sed ꝓba. ⁊ icipit ibi soluere p̄dictas auctoritates. postea ab illo. ℣. q̄ aūt. pbat auctibus ⁊ exē plis q̄ penitētia sepe iterak. post inserit q̄ sit vera et que sit falsa penitentia. qua occasione subiungit an penitētia sit dāda an neganda et qui vult agere penitentiam de vno peccato ⁊ remanere in alijs.

pnia ē iteranda.

b ¶ Vera pnia. hoc falsuz: qz si ex charitate penituit ꝓba fuit. ⁊ saluarek si tūc decederet dū sic penitebat. auctes aūt q̄ in ℣rio iducunk nō ad diuersa tpa sed ad idez fūt referēda. vt j. eo. ℣. ſz ꝓba. vt. ſ. eo tpe quo penitet habeat ꝓpositū nō ꝓmittēdi decetero.

pnie c effectꝰ q̄s est.

c ¶ Penitētia ē. i. gr̄a q̄ de penitēti ifusa ē facit eū p terita plāgē: ⁊ eū munit vt caueat ne cōmittat q̄ fleuit. q̄ ꝫ tradit poti⁹ ē effectꝰ pnie q̄ diffinitio.

d ¶ Non cōmittere. i. non cōmittēdi ꝓpositū h̄e

sacramento quādoq; ⁊ vt. xxxv. q. vj. ab isto. vt hoc potest intelligi de penitentia perfectissima. que non solū delet peccata: sed etiā peccandi affectionē quā non habere difficillimum est.

a ¶ Cōgrue. nū penitentē oportet vitā mutare qō summe difficile est: quia dicit lex q̄ non facilis est mutatio vite: sed cū magno labore animi fit. vt in auk. de mona. ℣. hinc col. ſ. ar. j. e. sane cauendum.

pnia p fectissi maq̄ ē.

Uite mutatio non est facilis.

b ¶ Satisfactio penitentie j. e. di. ℣. illud autem gregorij ℣. satisfactio.

c ¶ Causas. id est vitioꝝ radicē. nō em̄ sufficit ramos incidere. vt. ſ. distī. ij. ℣. ex p̄missis vel causas. id est opportunitates vel occasiones peccandi. vt. lxxxj. distī. valet.

Peccati occasiones sunt fugiende

d ¶ Penitentia ē. ¶ Undicta est q̄daz assignatio illiꝰ penitentie q̄ ꝺr operꝫ satisfactio. ⁊ itelligik ō pfecta penitētia. vt j. e. ℣. hac auctoritate.

Rom. vj. a. Jeiūare per alium vtrum aliquis possit.

e ¶ Puniens in se. arg. expressum q̄ quis non potest ieiunare p aliū. licet ꝓtrariū dixerit hu. ſ. lxxij. di. presbyter. ſz quicūq; sit de alijs videt q̄ p filū bene possit quis ieiūare: qz eadē psona cēsetur vt. xxxv. q. iij. ℣. hac auctoritate. ⁊ magis terrenk patres i filijs q̄ in seipis. ff. quod me. cau. l. isti quidem. ℣. vlti.

f ¶ Uirtus. id est significatio ⁊ interpretatio.

g ¶ Penam tenere. alludit ethymologie vocabuli vnde bernard⁹ clarenallis dixit sup illū locū genesis penitet me fecisse hoiem sup terram. idem est acsi diceret. pena tenebit me p peccatꝫ hoim. tenebit iquā me cum venero super terram.

penitet me fecisse hominem q̄d exponk.

h ¶ Puniat. habitu non actu. argu. ſ. distin. xxxj. si laicus. Argu. contra j. cs. proxi.

¶ Japlꝫ. Calꝫ. probat aug. i hoc. q̄ hō ꝺz tenere de pctis penitere: dolere exē plo apli q̄ petā pⁿ baptismū dimissa ⁊ tenere deplorat nā tādiu ꝺz hō de gr̄a dei sp̄are q̄diu a pnia sustētak dicēte dño. vade et amplius noli peccare: et etiā gaudeat de dolore.

i ¶ Si apostolus. ſ. xxxij. q. v. si paulus.

k ¶ Peccata originalia.

l ¶ Dimissa. si dimissa gr̄e plorat: qz nō ē fetā plena innouatio. de p̄se. di. iij. c. ij. ⁊ ideo timet cadē. ⁊ idignū est eū q̄ nondū stabilē ⁊ē. C. de test. milit. l. vlti.

m ¶ Plorat. Ar. j. j. de p̄se. di. iij. sine pnia. Ar. j. ſ distic. j. tres sūt actōes. Sz illa nō ꝓhibet quin doleaz sit sup pctis iam dimissis Sed q̄ iā p̄ illius nō est penitētia imūgenda.

n ¶ Sup fundamētū. i. fidem

Joh. viij. b.

o ¶ Finik. i. deficit quod tūc fit: cum mēoria pcti habet: ⁊ de pctō non doletur.

p ¶ Deficit. i. iutilis ē vel efficitur iutilis. i. p ipsam pniam ad vitā nō ꝺducit: eq̄ em̄ nō laborat fructū nō ꝺz p̄cipere. xvi. q̄stio. ſ. generaliter.

q ¶ Penitentia q̄ p̄cessit.

r. ¶ De venia. i. de vite mūdicia: et spe eīne ꝺbitu dimis quā cū venia assecut⁹ fuerat. q. d. ita reus ꝓfitetuk p consequēs petm̄ sicut erat p⁹: sic exponit gratianus j. eo. ſ. hac auctē.

r. ¶ De venia. Nō tm̄ intelligat q̄ petā redeant dimissa pⁿ dimissa. sed q̄rita itrabit gehēnā acsi nullū petm̄ eēt dimissum. hoc scōm q̄ſ dam sec⁹ fm alios q̄ dicūt petā iā dimissa redire: vt hec tradunt. j. e. ℣. hac auctoritate.

Deli cta iaz dimissa an redeant.

s ¶ De gratia facte promissionis.

t ¶ Quak. sed si p̄cepit nōne sic p̄cepit impossibile: qz qō nō erat in eⁱ⁹ potestate. ar. ſ. dist. ij. ℣. econtrario. ⁊ c. sciendū. sed exponevolūtas in te nō ouak. id est in te orta ad effectum non ꝓducatur.

v ¶ Sjotigerit. ſ. xvij. q. iij. sunt q̄ opⁿ. ſ. xv. q. vij hi qui. j. ea. di. ℣. sinautē. c. in salicibus.

x ¶ In estiuū. id est in omelia que sic incipit.

y ¶ Penitētia. ¶ Plāgere. i. plāgēdo ō ꝑieritꝫ malis dolere vel satisfactōe satisfacere fm p̄ceptū

z ¶ Nō ppetrare. i. in nullo mortali pse- ecclesie uerare vel ꝓpositum ppetrandi nō habere.

2 ¶ Cōmittat. id est ꝓpositū cōmittēdi habeat.

a ¶ Dissimulat. id est non vere penitet.

b ¶ Quid em̄, pdest. q̄ ad vitā eternā. j. e. di. sunt plu-

res.nã als bñ valet occasiõ alit.J.e.di.piũ.J.e.di. nihil

a Qui ait.J.e.septies.S.dist.l.hi qui.

b Uirtus.id est est effectus penitentie.

c Pnia fit longa:si lõga fuerit culpa.

Roductio.S.di.xc.si qs monach⁹.Ar.S.e.di.j. vide benignũ ꝓtra.ibi eñ innuit q ꝯ diu videt durare pctm̃ du rare dz pnia:sed dic q nõ dicit ibi q pnia nõ debet esse ꝓductio pctõ.sed innuit ibi q si longa fuerit culpa lõga penitentia dz esse/ nõ eñ erit equũ vt pro vn⁹ hore fornicatiõe non maior iniunge rẽ ei pnia:ſz qõ hic dicit retorq tur ad interiorẽ pniam.qz qñcunq reduco pctm̃ ad memoriã debeo inde dolere. J.e.iudas:et hoc intellige de pẽa siue de penalita te quam sustinemus.p pctõ pmi hois:qz illa ẽ ꝓductio.ar.S.di. j.sicut primi.

ij.De. ij.d.

d Ad demõstrationem.i. ad custodiã humilitatis vt in pau lo.xxiij.q.iij. di. splicet.

e Miserie. in quam venit ex pctõ.S.dist.v.ad eius vero. versus finem.

f Ad emendationem .i. ad purgationẽ delicti vt i palitico.

g Ad exercitationem.S.e.di. j.sicut primi.

h Necessarie.ad vitã eternam.

i Detinet. pena ad gloriaz dei manifestandam. vt in ceconato.S.dist.j.ex his z ad iudiciũ future dãnationis: vt in herode.S.xxiij.q.iij.nabuchodonosor z ad cautelam sui et aliorũ.vt in paulo.z vt studiosius illa vita querak q̃ erit ab obus penis aliena :et vt sit fideli certandi materia et occasio vincendi qui non vinceret si non pugnaret.S.dist.vj.S.sed pensandum.

Pena ꝙre isti gitur a deo.

k Ira dei.S.xj.q.iij.S.si ergo iniuste.

l Perturbatõ.ecce q̃d sit ira hois:z q̃d ira dei

m Erfecta pnia.

n Enitẽtes. Cũ cathẽa.S.di.j.agite Ar.S.e. Cũ cathẽa.i.in cathena.i.cũ [di.j.facili⁹, mandato ecclesie:scilz fm q ecclesia nos ligauit.et est si.j.q.j. iudices.

o Facere ꝓpostura.i.ei falsum imponere q s. iniuste ligaris ab ipso.de⁹ enim neminem iniuste ligat.xj.q.j.iij.S. si g iniuste. Impostor autẽ dz q falsum aliq̃d alicui iponit. ff. de edil.edict.l.ob q̃ vitia.S.j.

Impostor q̃s dicitur Mat. xvj.c.

p Agẽ actu vel voluntate.

q Risor.

r Subsãnare.i.maso torto deridere.

s Incõstantia.nota incõstãtiã reprobari.ff. de ꝓcu.in cause. ff.de offi.ꝓcõ.ob seruare.Arg.cõtra.ff.de col.bo. nõnunq̃.

t Usu. cum preueniunt a tẽtatiõe.J.dis.v.c.j.

u Ea.id est similia.

v Esaias. adhuc est de caldeis.ꝓtra quod sequitur.

x Lauamini baptismo vel penitentia.

y Mundus interius.

z Lauatur. exterius.

z Lauak.id est illa mundicia non est causa ad salutẽ q̃ est momẽtanea non ꝓseuerãs.vel non est mundus ex toto sed ad tẽp⁹ vel in parte.

Esaie j.d.

Ecclꝭ. xxxiij. d.

Testamẽti impfectũ nullum est

Psalmi dicunt soliloquia.

a Que fleuerat.S.xv.q.viij.hi qui.

b Soliloquor.i.psalmor. sũt excellẽtiora de xpo

c Nanis.i.insufficiẽs ad vitã eternã [eloquia. obtinendã vel carẽs fructu illi⁹ pnie quã nõ se quik culpa cui⁹ fruct⁹ ẽ yitatio gehẽne z adeptio glie

Pẽitẽs vereq̃s dicitur

Ouidi⁹

a Tardi⁹.Ar.cõtra.Uuln⁹ achilleio q̃ quondã fecerat hosti.Uulneris auxiliũ petias hasta tulit.

b Frequẽter.S.dis.xciij.diaconi sunt.cõtra.Sz hoc aduerbiũ vir/soluit contrarietatem.

c Ui vel ad alia. Deserunt.peccare.vel q̃ redeũt ad illa

d Ad sordes ãi si hoc inde seq̃t et ita tenet cõsecutiue.vt.j.q̃st.j. quisquis.in fi.

Baptizãtur. Hec ꝟba q̃ hic ponit Greg. inuenimus in lib. iesu filij Sirach qui dicitur ecclesiasticus.

e Baptizantur.i. absoluunt ꝛmũdant.de.ꝛse. di.iij.nec q̃cq̃.

f A mortuo.i. a mortalibus peccatis.

Mortuum tangens erat.vij. diebus immundus.

f A mortuo.i.a contactu mortui.Tangit quod fiebat in veteri testamẽto q̃ si quis tangebat ossa vel corpus mortui hominis imundus erat.vij. diebus. Postea aspergebat aqua aspersionis.die.iij.et.vij. et sic mundabat sicut hic tãgitur z expoit de cõ.di. iij.nec quẽq̃.

Esaie j.d.

g Ncassum. Deseratur.finaliter. ar. J.di.iij.S.filijs.

h Frustra. quasi indecens est prius soluere ẽ.extra ỽ renũ. litteras. Arg. J. C.de his qui.vt indig.l.fi.nam z testamentuz impfectũ nullũ est. instit. ꝙbus mo. testa.infir.S.si.

Ecclꝭ. xxxiij. d.

Sed verba. Hec est.ij. pars disti.in qua soluit(et bene)dicens q̃ auctoritates ita sunt intelligende vt tẽpore cõfessionis nõ habeant ꝓpositũ peccandi. Jo. de fan.

Testamẽti impfectũ nullũ est

i Sed verba. hic icipit soluere auctoritates q̃ vi denk dicere illã pniam nõ fuisseverã quã sequit mors talis culpa.respicit hic primo illud.c.pniaz ꝙppe agẽ

k Nõ cõmittat.i.nõ cõmittendi ꝓpositũ habeat qui g a malis sic mentẽ reuocat vt commissa plangat z plãgenda cõmittere nõ velit nec satisfacere ne

vuln⁹ iteratũ sanak tardi⁹: frequẽter peccãs et lugens vix veniã mereꝛ.nihil ꝓsunt lamenta si replicank pctã.nichil valet veniã a malis poscere:z mala denuo iterare: Persiste ergo in cõfessione esto in pnia fortiter cõfirmatus. vitã bonã quã accepisti tenere nõ desinas:ꝓpositz bone vite conserua iugiter.

Itẽ Grego.in pastorali.

Qui admissa plangunt nec tm̃ deserũt: pensiderare sollicite sciant: qz flẽdo inaniter se mũdant:q̃ viuendo se neqter inq̃nãt:cũ iccirco se lachrymis lauãt: vt mũdi ad sordes redeant. Itez

Qui admissa plãgit:nec tm̃ deserit:pene graui oꝛi se subijcit:qz ipam quam flendo ipetrare potuit veniam contemnit. Item.

Luamini:mũdi estote post lauachrũ eniz mũdus esse negligit:q̃ quis post lachrymas vite innocentiã nõ custodit.lauank g nec mũdi sunt:qui cõmissa flere non desinunt:sed rursus flẽdo committunt. Item.

Baptizãtur quippe a mortuo q̃ mũdant se fletib⁹ a pctõ.sed post baptisma mortuũ tãgit:qui culpas post lachrymas repetit.

Idem in moralibus.

Ncassum quippe bonũ agitur:si ante vite

Enchiridion liber manualis.

Sane cauẽdũ. Casus quotidie peccare mortaliter nõ vitabant credentes q̃ p elemosinas possent ea peccata redimere.ſz errabãt cum quotidie sit deus rogandus de ꝑteritis peccatis z nõ emendus vt occasiõe elemosine credat quis impune posse peccare.nam nullu dat deus licentiam peccandi: cuius deus deleat facta pctã si satisfactio congrua nõ negligatur.

ij.ps.

n Propiciãdus.i.placand⁹.

o Emend⁹. Id est nõ demus ei elemosinas in precũ vt maneamus licite in peccato.als dicit.c. elemosinis peccata tua rdime. S.dist.j.medicina J.e.S. adhuc instant.j.q̃st. vij. exigunt.remissio eñ ꝑcti non dat licẽtiã delinquẽdi.pctã etiã publice puniri interest. extra de collu.ca.ij.sed tm̃ nõ debemus tenere ad penas ꝓsilire.ar. C. de pe.si operis.

Pctã publice puniri interest.

Ecclꝭ. xxx.d.

Ui vult ordinate. Seipso.vt S.xxiij.q.j.si non

p Elemosina. Dicit ab eli/quod est de⁹:z moys qõ est aqua.quia ita extinguit peccatũ sicut aqua extinguit ignem.dist.xlv.tria.

Elemosyna võ dr.

q Incipere.vt habeat contritum z dimittat ei a quo ihesus est.

r Elemosina. Dicit ab eli/quod est de⁹:z moys

s Dictuz est.in libro iesu filij sirach a salomone.

licet.C.de serui.ꝓles.nec tenet aliqua actione qui ꝓpter suas cõseruandas alienas merces ꝓiicit.ff.de prescriptio.ver.qui seruandarũ.in pun.

a ¶ Ut deo placeam[y]. Nō ergo se fallant q̄ p largas elemosinas fructū vel pecunie se estimāt impunitatē emere quia qui diligit iniqua odit animā suaz et qui odit animā suā non est ei deus misericors sed crudelis. si igit vult ei dare elemosinā per quā fit mūda odiat eaz fm

Elemosyna in pctō facta nō est pro pcie elemosyna.

scimur vt deo placeamus[a].

Itē iohānes chrisostomus

Dē quotidianis breui

bus[b] leuibusq̄ pctis

sine quib[9] hec vita nō ducit: quotidiana[c] oratio[b] fideliuz satisfaciat[c]. Eozū est em dicere Pater noster[r] qui es in celis. qui iā taliter[9] patri regenerati sunt ex aquaz spiritu sctō. Delet omino hec oratio mima quotidiana peccata[b]. Delet etiaz illa a quibus vita fidelitū z scelerate gesta

{ sed penitēdo in melī[9] cōmutata discedit. Sic quēadmoduz dicit veraciter dimitte[i] nobis debita nostra: quoniā nō desunt q̄ dimittunt itaveracitr dicat: sicut et nos dimittim[9] debitoribus nostris. i. fiat qđ dicit[b] qz z ipsa elemosina est veniam penitētibus omnino ignoscere.

Item pius papa.

Nihil[l] pdest[m] homi ie

iij.ps. iunare z orare et alia religionis opera facere: nisi mens ab iniqtate reuocet.

Ex psona[n] huiuscemodi penitētis[o] etiā illud smaragdi intelligit Ille penitētiam digne agit ꝛc̄. Et illō Augu. Penitēs ꝛc̄. Et illō Jsidori. Irriso[r] est z non pe. Et illud Esaie. Lauami z mūdi estote. Item z illud soliloquiorū Jnanis est penitētia ꝛc̄. similiter z illud Grego. Qui ad-

Esaie j. d.

missa plangunt z baptizant a mortuo. Illō aūt Ambro. Reperiunt ꝛc. nō fm generalē sed fm specialē cōsuetudinē ecclesie de solēni penitentia dictum intelligitur: que apud quosdaz semel celebrata non iteratur.

Unde Augustinus scribit ad macedonianum.

Uāuis[p] caute et saluberiter puisum sit vt loc[9] illi[9] humillime pnie semel in eccl'ia cōcedat: ne medicina vilis[q] vel min[9] vtilis esset egrotz: q̄ tāto magis salubrz est quāto minus ꝓtēptibilis fuerit quis tū audeat dicere deo[r] quare huic hoi qui post primā pniam rursus se laqis iniqtatis astrigit adhuc iterū parcz? Hāc auctoritate[r] z illud[t] ambrosij determinatur[v]. z iterū[r] peccatori p primā penitētiā venia dari mōstrat. alioqn nequaq̄ iteruz parceret[r] deus qui necdum peperciss[e]t: satisfactio[9] quoq̄ penitentie. Uade z amplius noli peccare eundem cū diffinitione intellectuz[2] habet. illud autē quod in libro[a] de pnia dicit: de pfecta[b] est itelligēduz, sicut ei charitas alia est incipiens: alia est p

iiij.ps.

ficiens[c]: alia est perfecta[d] sic z pnia alia est inciptentium: alia pficientiū: alia pfectoꝝ Sicut aūt charitati lz nōdū

pnia sup vno pec cato nō est dāganda

m ¶ Prodest. ad vitam eternam. pdest tamen ad minus suppliciū subeundū. i. e. dist. si quis autē non habens. vnde z penitētia nō est deneganda sup vno peccato dū quis remanet in alijs. extra de pe. z re. q. quidā. Item ad tēporalia cōsequēda. xxij. q. ij. si qui libet. item ad citiorē gratie appositionem. j. distin. v. falsas.

¶ Ex persona.

Hec est tertia pars dist. in qua dicit q̄ omes auctoritates quedicunt q̄ penitentia nō sit iteranda de solēni sunt intelligende. Johan. de fan.

n ¶ Ex persona huiuscemōi. de qua loquitur capi. nichil.

o ¶ Penitentis. s. de vno z nō de alio. al's aliud cōmittentis tūc postea.

p Uāuis. ē distinct. i cḡuis.

q ¶ Utilis. i. si haberet vilis qđ ꝓtingeret ex iteratione eiusdem oīe em rarū ꝛc̄. xciij. dist. legimus

r ¶ Deo. vel pape.

¶ Hac auctoritate. Hec est. iiij. pars dist. in qua dr q̄ in penitentia sunt gradus sicut in charitate ꝛc̄. Jo. de fan.

f ¶ Hac auctoritate. s. cḡuis.

t ¶ Et illud. ē. e. reperiūtur.

v ¶ Determinatur. s. q̄ de solenni intelligat.

x ¶ Iterum sicut dictum est. ē. e. cap. pxi. cḡuis in fine.

y ¶ Parceret. qz si pi[9] hoi nō pepciss[e]t: nō ei iteꝛ parcere diceret. arg. ē. e. di. pnia est q̄dam dolentis.

z ¶ Satisfactio. materialiter tenetur.

2 ¶ Intellectū. i. vt ad tps idē referat fi ad diuersa

a ¶ In libro. ē. e. dist. ¶. j. pnia est quedam.

b ¶ De pfecta. pnia. i. pfectoꝝ vel sufficiens ad salutē vel duratura vsq̄ in finē.

c ¶ Proficiens. i. ad salutem sufficiens.

d ¶ Perfecta. quia gradus sunt in ea. vt. ē. dist. ¶. dum sancta. et precedenti. ¶.

a ¶ Perfecta. i. ad salutem sufficiens.

b ¶ Duratura. hic datur intelligi q̄ quedam dicitur perfecta. i. vsq̄ ad finē duratura.

c ¶ Primū modū. quo dr pfecta. i. vsq̄ ad salutem sufficiens. vt cū quis toto corde dolet z gemit.

d ¶ Perfectionis. qz dicit pfecta. i. vsq̄ ad finem duratura.

e ¶ Illud aūt. ē. e. si apls.

f ¶ Reuocet. qđ ex leui cā fieri pōt. C. de lib. et eozum li. l. ij. arg. xv. q. vij. c. j. dū tamē lege sit comprehensa.

¶ Quod autem ¶ hec est. v. ps di. in q̄. pbat per ḡttuoz aucto. q̄ semper perverā pniam dimittūtur pctā. Jo. ō. f.

g ¶ Qđ autē. inducts auctoritatibus quas inducūt qui pniaz nō esse iterandā dicūt. Et q̄ pnia postḡ peccatur nō obtinet veniam incapit. pbare p multas auctoritates z exē pla q̄ pnia sepi[9] iterat: z q̄ sepi[9] per pniaz remittuntur pctā.

h Septies. ꝑbum salomonis quod exponit hiero.

Septies. i. oī[b9] modis.

h ¶ Septies. id ꝓ vniuersitate ponit. i. oībus modis z generib[9] flagitioꝝ et tribulationū.

i ¶ Cadit. id ē affligitur.

k ¶ Resurgit. i. nō perit sz ꝓficit vl' resurgit in nouis opib[9] ꝓficit.

l ¶ Cadit. si intelligas hoc ō casu qui fit post peccatū mortale eraudi q̄ dicit in die. scz vite sue. z tūc ē casus a charitate. Si vo intelligas de casu q̄ fit p venīale p qđ cadit a perfecte in baptismo dat venia peccatoꝝ: vt cḡuis postea grauiter aliqs sit peccaturus/ tūc tamē incipientiū pnie venia nō negat: que quadā rōne pfecta[a] pōt dici. qz toto corde gemit z dolet: licet z alia rōne potest dici imperfecta: qz non vsq̄ in finez duratura[b]. ꝑm primū modū[c] pfectionis intelligit illud Johānis os auri. perfecta pnia ꝛc̄. Juxta scōm modū pfectionis[9] illud augu. intelligitur. penitentia est vindicta semp puniēs in se qđ dolet cōmisisse

Illud[e] autē si penitentia finitur nichil de venia relinq̄tur: duplicit intelligi potest Si em iuxta quorūdam sententiam peccata dimissa redeūt: facile est itelligere nichil de venia relinqui. quonia peccata q̄ prius erāt dimissa: iterum replicātur. Si cut enim ille qui ex iusta seruitute i libertatē manumittit: interi vere liber ē: cḡuis ob ingratitudinez z in seruitutē postea reuocet[f]: sic z penitēti pctā vere remittūtur: cḡuis ob ingratitudinem venie eisdē postea sit implicandus. si aūt pctā dimissa fi redeūt: dicitur nichil relinqui de venia: qz nichil relinquit sibi de vite mūdicia z spe eēne btitudinis: quā cuz venia assecut[9] est. Sicut em argēto pfecte purgato nichil sui decoris relinquit si sequēti erugine fedat: nō tū pria sed sequēti erugine sordidatur: q̄dā inocētia ñ a charitate: tūc exandi ō die nat ali.

m ¶ Vocabulū. gñaliter dicit lex q̄ possessionez vi adeptā in ipo cōgressu recipit in pulsinā cām vi dek' poti[9] reuerti q̄z vi possidere. ff. de vi et vi. ar. qui possessionē. ar. ē. di. ij. ¶. Hoc itaq̄. ca. firmū.

Uim fz cies nō semp vi possidet.

n ¶ Septuagesies. i. q̄cunq̄. finituz p infinito ponit. j. e. de hoc. xvi. q. ij. visis. ¶ſi. hz enim.

v. ps.

o ¶ Cui plus. hec fuit responsio pe. cū dns eū interrogauit de feneratore q̄ debitoribus debita ineḡlia dimitt[a]t.

puer. xiiij. b

Otam penitentiaz

De[9] q̄ lit abstulit pctm dauid.

p ¶ Abstulit. quo ad culpam nō q̄ ad penā. j. e. illud. z. ē. di. j. sicut primi. vel q̄ ad penā eternā nō quo ad tpalem. j. distinc. iiij. ¶. filijs. hu.

Wat. xviij.

q ¶ Cōuer[9]. ē. di. j. ¶. ecōtra.

d.

r ¶ Magna indiget mia. id ē magno effectu mie. nā mia dei eque magna est semper.

ij. Re. xij. e.

s ¶ Rex. de facto. ar. di. lxxxiij. nemo.

t ¶ Aliū nō timebat. ḧ habes vnā expositionē huj[9] auctoritatis. aliaz hēs. ē. di. j. z venit. Uel dic q̄ alium non timebat qui scz iuste posset eum punire: cuz ipse solus sine pecca to sit. ē. ij. q. vij.

ij. Re. xij. d.

ps. l.

iudicet.

v ¶ Justificeris. quia ꝓtinuo penituit. dist. j. z venit.

x ¶ Conclusit. id est concludi permisit.

y ¶ Omnia. tu deos z gētiles.

z ¶ Ut oibus. quo ad sufficientiam nō quo ad efficaciam. ē. e. di. ij. catius.

Rom. xj. d.

a Comp̃utruerit.cum peccato iterum consentitur dum ad actum ducitur.

b Cicatrices.i. plage pcedẽtes p baptismũ put ex ponitur.j.di.iij.c.vlti. vel p aliud remediũ sanate.

Dauid̃ pcessũ d multiplicit excusatur. ps.l.

c In apollogia dauid.liber excusatoꝛ dauid

Psal. xxxvij

Ile rex tantus. Casus. In hoc ca. excusatur multi modis peccatũ dauid.adulteꝝ.s. et homicidiũ. Primo qꝛ diu noluit manere in peccato. Secũdo qꝛ grauiter in corde doluit qđ inde patet. qꝛ statim fuit dimissũ pcessũ. Tertio qꝛ si qñq; scti peccãt. credẽdũ est hoc eis cõtingere potius fragilitate nature q̃ peccandi libidine. vñ fortius resurgunt adeo vt nõ videant cecidisse. In secunda pte ponit differentiã inꝛ peccatũ & iniqtatez. pcessũ em̃ est opꝰ iniqtatis: iniquitas est qualitas mẽtis. vñ q̃ vult cauere a peccato extirpet radicem ipsiꝰ pcti. s. iniquitatem.

ij.Re. xij.d.

e Nec exiguo. posteq̃ redargui[v] est a nathan.

f Conscientiã. Ar. qꝛ nõ dicit quis mori deꝛ pcti cõsciẽtia: ex quo iã de eo penituit vñ subire secure potuit sacramẽtuz. viij.q.iij. artald[v].Iz ar.extra.sit.s.xxv.di.primũ. Sed no.qꝛ cõsciẽtia duplicit accipit.qñq; em̃ dꝛ pscientia delicti.vt ibi.qñq; dicit moꝛtus pcti: vt hic:et fm qꝛ dicit Oratius. Nil cõscire sibi:nulla pallescere culpa.

Cõsciẽtia duplicit sumit.

g Transduxerit.i. deleuerit q̃ ad penã eternã. alꝫs tẽporaliter punit[v] fuit.s.di.j.sicut primi.

Pnia ẽ vtilis Iz seq̃t offensa

h Scti q̃.p hec intẽdit.pbare qꝛ vtilis ẽ pnia Iz sequat offensa quedã: scz hũana similitudine currẽtiũ in brauio vel agone.nã Iz in cursu labant/si viriliter postea insistãt lapsus pterit[v] nullaten[9] eis imputatur.sic & spualis agonista dũ currit ad brauiũ vocationis eterne Iz aliqñ labat in via si post resurgit lapsus nõ obest et q̃ etiaꝫ stimulo incitat[v] pudoꝛis ad pfummationẽ cursus amplꝰ iar descit.l. di.fideliꝛ.

i Coꝛruũt.s.xx. q.iij.pcliuioꝛ.f.e. inter hec hyr cum.in autẽ.de mona.§.hinc.col.j.

misereatur. tãtuq; pficit vt dudum peccatoꝛ et penitẽs trãsierit in magistruz. ait.n. Docebo iniquos vias tuas: et impij ad te cõuertent:cõfessio & pulchꝛitudo coꝛã eo vt qui fuerit sua peccata cõfessus dixerit. Coꝛrupte sũt et cõputruerũt[s] cicatrices[b] mee. feditateni vulnex in sanitatis decoꝛem cõmutet.

Item Ambrosius in apollogia[c] dauid.

Ile rex[b] tantus ac potẽs nec[c] exiguo q̃dem momento manere penes se delicti passus est cõsciẽtiã[f]: sed prematura cõfessione atq; immenso doloꝛe reddidit per cõfessionem pcessũ suum dño: & ifra. Deniq; dñm doloꝛ interni affect[9] monit: vt nathã diceret.Quoniã peniuit te:et dñs trãstulit pcessũ tuũ. Maturitas itaq; venie pfundaꝫ regis fuisse declarauit penitentiã: q̃ tanti erꝛoꝛis offensaz trãsduxerit[g]: et infra. Sanctiꝰ q̃ pfumma re certamen pium gestiũt & currere cursum salutis: sicubi forte vt oẽs coꝛruunt[i] nature magꝫ fragilitate q̃ peccãdi libidine fortius & acꝛioꝛes ad currendũ resurgunt/ pudoꝛis stimulo maioꝛa reparantes certamina:vt non soluz nullũ attulisse estimet lapsus ipedimentũ: sed etiã velocitatis incentiua cumulasse[k].ergo si currentiũ[l] non soluitur[m] cursus: cũ aliq̃ foꝛte ceciderũt:non luctantiũ[n] contentio sed inoffensa manẽt certamina:quãdo & pleriq; post vnum/vel alterũ lapsum/gꝛa maioꝛe[o] vicerunt: q̃tomagꝫ agonẽ pietatꝫ ingressi nõ debẽtvni[9] plapsionis offensa cẽseri[p]: cuz btus sit q̃ se põt post lapsum repare:& ifra.qꝛ peccauit ꝺditionis[q] est:qꝛ supplicauit/coꝛrectiõis: lapsus cõis Iz specialis cõfessio.culpam itaq; incidisse nature est:diluisse virtutis[r]:et infra. Peccatũ aut donak[r]: aut delek: aut tegitur. Donatur[t] per gratiam: deletur[u] p crucis sanguinẽ[s] tegitur[x] p charitatẽ. Similiter & iniqtas[y] estimak habitudo mẽtis iniuste: Iz iohẽs in epla eũ q̃ fecerit peccatũ iniquitatem[a] fecisse dixerit: peccatuz est iniquitas[b] qꝛ in ingt stolas suas i sãgule agni. & apls delek cyrographa ph[9] p morte xpi q̃ diabolo tenebamur obnoxij. Ixxvj di. scire dz.§. Itẽ i apo.dauid. Deleta scptura charta remanet. sili deleta culpa originali in baptismo remanet ipsa iniqtas.i. fomes pcti. ad penã tm̃ non

k Cumulasse. id est incentiuum ad bene operãdum augmentasse.

l Currẽtiũ.i.bñ operãtiũ vel intelligit ad fam.

m Nõ soluit.s.c.di.j.§.alij ecõtra.& c.euenit.

n Luctãtiũ.vt fiat pzẽtio si illi postea obtinuerit

o Gꝛa maioꝛe.s.di.i. fideliꝛ.

p Censeri.i. dãnari.

q Cõditionis.humane.

r Virtutz.j.e.inf hec hyrcũ.

s Donatur. donari q̃dem dr qđ nullo iure eo gẽte cõcedit.ar. s.di.ij. null[9] eoꝝ.ff.đ re.iur.donari. Vñ cũ pticulã gꝛam nemo possit mereri patet q̃ gratꝫ sit remissio pcessũ.

t Donatur. donak pcessũ qñ ita remittit: vt pꝛo eo nulla pena exigak: vt in baptismo. delek cũ interioꝛi macula abstergit.& ad penam eternam minime reseruatur.

Pcessũ qñ dr donari

s. pal. xxj.c.

v Delek.s. di.j.c.his ptãtis

v Delek.sicquidẽ in baptismo delek originale ne obsit nõ vt nõ sit.j.de cõ. di. iij.c.ij. & alluditk h nature sanguinis. hũicã ei natura hñt abluẽdi.sicut Johã.in apo.aut de martyrib[9].lauerunt

Pcessũ originale delet baptismo.

p.xxxj

b Delet.s. xj.q.iij. estimant s.xxxj.q.j. cũ renunciantur.

Dauid̃ p plẽde moꝛtise obtulit. ij.fgũ xij.D.

c Adhuc perstitit Ambꝛo.in excusatione dauid et commẽdat eum qꝛ moꝛti se obtulit.p plebe et venia adeptus est sicut moyses impetrauerat veniam pꝛo pplo pꝛe peccato ipso est iniqtas. Tamen vt nobis videtur peccatum est opus iniqtatis & iniquitas operatrix[a] culpe atq; delicti. prius est ergo vt ipsa iniqtas deleatur/ excidatur & radix & seminariũ peccatoꝛum. Itaq; quẽadmodũ intrans in animam sapientis disciplina imprudentiã tollit:& scientia ignoꝛantiaz:sic perfecta virtus iniquitatem & remissio peccatoꝛuz delet[b] omne peccatum.

Pcessũ ꝺ ita remittit

Pctã ꝺ dãtegunk.

Idem in eodem.

Illud[c] vero q̃ admirabile est qꝛ angelo feriẽti plebez se obtulit dauid dicens.Ego rex iste[b] qđ fecit:fiat man[9] tua in me & in domũ patris mei. quo facto statim sacrificio dign[9] iudicat[9] est:q̃ absolutõe estimabak idign[9] nec mirũ si tali sua oblatiõe p pplo/peccati sui adept[9] ẽ veniã:cũ moyses[c] offerendo se,domino pꝛo plebis erꝛoꝛe peccata deleuerit. Texit igitur peccata sua an nõ si quis hoc neget:cum ipe docuerit ppheta qꝛ remittank iniqtates tegantur peccata:& non imputentur a dño. Delictuz meũ cognosco:& iniusticiam meã non operui:dixi pꝛonũciabo aduersum me iniusticiam meã domino:& tu remisisti ipietatez peccati mei. si dixit pꝛonunciabo. et veniã meruit[k] anteq̃ ꝓnunciaret: quanto[g] magis vbi de se pꝛonũciauit dicens. Iniqtatez meã ego cognosco:& peccatum meũ contra me est semper/remissuz est ei oñe peccatũ:licz specialiter de hoc[h] nathan prophęta respondit & dominus transtulit peccatum tuum.ergo & remissionẽ meruit iniqtatis:& texit charitate. atq; operuit peccata & texit operibus bonis.nec i putandum est ei peccatum: quia nõ fuit in eo dolus malicie sed lapsus erꝛoꝛis. deniq; nõ fuit improbitatis estus sed vmbꝛa[i] mysteꝝ:& tamen confessus est delictum suum agnouit iniquitatem: vidit lauacruz:vidit & credidit.dixit multum vt nimia charitate tegere erꝛoꝛem queuis posset. Ecce cuius penitentia hic commẽdatur:cui etiam venia per prophetam data monstratur: q̃ grauiter postea deliquerit[k] populi multitudo[l] prostrata ostendit. Achab quoq; (vt Hieronymus contra iouinianum scribit) rex impissimus vt sẽtentiam dei subterfugeret & euersio domus eius differretur in posteros:ieiunio impetrauit et sacco. de quo ad eundem rusticum scribit idẽ Hieronymus dicens.

Achab[m] rex ipissim[9] vineã nabute cruoꝛe possedit.& cũ Jezabel nõ tã coniugio sibi q̃ crudelitate ꝓiuncta helie increpatione coꝛripitur: ad eundẽ hec dicit dñs. Occidisti & possedisti.& iterũ.in loco[n] quo linxerunt canes sanguinez nabute:ibi lingent sanguinẽ tuuz et Jezabel canes comedent añ muros israel[o]. Quod autem cũ audisset achab scidit vestimẽta sua & posuit saccũ sup carnẽ suaz:& ieiunauit & dormiuit i cilicio Factus est sermo dñi ad heliã dicẽs.qꝛ reuerit[9] est achab faciẽ meã nõ inducã malũ in diebꝰ eiꝰ

Votuz de pñti pl[v] obligat q̃ votuz de futuro. Arg.ff.q cleri.vel vo. rursus.vbi dꝛ qꝛ simplex votũ nõ minꝰ obligat q̃ solenne.

vj.ps.

f Meruit.i. obtinuit.

g Quanto. arg. votũ de presenti magis obligare q̃ votuz de futuro. Arg.ff.q cleri.vel vo. rursus.vbi dꝛ qꝛ simplex votũ nõ minꝰ obligat q̃ solenne.

h De hoc.i. pctõ homicidij & adulterij.

i Sed vmbꝛa.s.xxxj.q.j.§. sed obijcitur.

iij.fg. xxj.

Ecce. Hec est vj.ps dist.in qua inteꝺit pbare qꝛ etiã boni & sancti q̃q; cadũt et resurgũt.& hoc pbat p.iij.ca.Johan.de fan.

k Deliqrit.i pplꝰ nũeratione

l Multitudo.j. q.iij.§. itez pctõ.§. itẽ dicendum.

iij.fg. xxj.a.

A Chab rex. Casus. Cũ achab et Jezabel ab helia graviter redarguerẽt de morte nabothꝰ:et grauites eis ꝓminatus fuisset ꝓpha:ad vocez eiꝰ achab pniam egit et venią a dño ipetrauit. Jezabel vo qꝛ noluit penitere:pñti fuit ꝺdẽnata iudicio. Et cõsueuit notari hystoꝛia.§.i. dist. §.ecõtra. Quod dicit ibi.et cũ iezabel.cũ ꝓpõ est

m Achab.§ xxiij.q. viij. conuenioꝛ.

iiij.fg. xxj.g.

n In loco.i.i eadẽ regiõe.non ei est verũ i eodẽ loco singꝛariter.

o Israel canitas est.

a ¶ Unum. id est simile.
b ¶ Jezabel. z ita medicamētū fuit vni ac̄ in teritum ꝛc. vt. xxiij. q. iij. nabuchodonosor.
c ¶ Condēnat. cum iehu precepit eunucho q̄ eaz precipitaret de turri: q̄ dixerat ei. nūquid pax erit zambri qui interfecit dn̄m suum: id est filiuz meuz zaran.

Jazabel p̄cipitata fuit de turri.

d ¶ Alis michi ¶ Sperauit. xxvj. q̄stio. vj agno.
e ¶ Peruenerat maloruz. pōt ergo aliquis esse summe malus: sed non repentes. vt. ꝑ. distinc. ij. ¶. ecōtrario. ſ; certe summe bonus non pōt quis eē nec summe malus intētiōe malicie vel bonitatis q̄n alius possit eē melior vel deterior. nam dicit auctoritas. superbia eozum qui te oderunt ascēdit semper. sed vniuersitate maloz pōt quis esse malꝰ: vt refers hoc ad. vj. vicia principalia. nā illa septez bene pōt q̄s committere. Uel dic illū puenisse ad summū maloruz cuius desperabilis est correctio ita est desperatus q̄ putat plus deum offendisse q̄ sibi possit remittere: sicut carn. xc. di. negz.

Sūme malus aut sūme bonus q̄s esse nō potest.

f ¶ Suscipit deus eum.
g ¶ Penitentiā. i. satisfactionem.
h ¶ Nec patitur. diligit enim deus bonū q̄ in peccante plantauit. ꝑ. e. pium.
i ¶ Sanaui. p̄ penitentiam.
k ¶ Et consolat⁹. polisinthecon. i. pluralitas coniunctionum.

Esaie liij.

liij. fg. xxj. g.

l ¶ A cūctis. ſz quō absoluit eū ab oīb⁹ pctis cū eiꝰ Unū⁸ scelus z achab z iezabel⁹ cōmiserūt: sed tamē conuerso achab ad penitētiā pena differt in posteros. z iezabel in scelere pseuerās plenti condemnat⁹ iudicio.

Itē Johānes chrisostom⁹ de reparatione lapsi.

Talis michi crede: talis est erga hoies pietas dei. nunq̄ spernit⁹ penitentiā: si ei sincere z simpliciter offerat: etiā si ad summū quis pueniat⁸ maloruz: z inde tamē velit reuerti ad virtutz viā: suscipit⁹: z libēter amplectit. facit oīa quatenus ad priorē reuocet statū. z qō est adhuc ꝓstantius z eminēti⁹: etiā si nō potuerit q̄s explere in ꝑsenti satisfaciēdi ordinez: quātulācūq̄ tamē z quālibet breui tēpore gestam nō respuit penitētiā⁸. Suscipit etiā ipsam nec patit⁹: q̄uis exigue cōuersionis perdere mercedē. Hoc em̄ mihi indicat Esaias: vbi de populo iudeoz talia quedā dicit. Propter peccatū modice cōturbaui eū z percussi eū: z auerti faciē meā ab eo. cōtristat⁹ est: z ambulauit tristis: z sanaui⁹ eū: z cōsolatus⁹ sum eū. Euidenti⁹ autē nobis testimoniū dabit etiā rex ille impius qui cupiditatis sue qui dē predā vxoris nequitia q̄si uit: sed perturbat⁹ ipsi⁹ sceleris imanitate penituit: z cilicio circūdat⁹ facin⁹ suū fleuit: atq̄ ita erga se dn̄i misericordiā puocauit: vt a cunctis¹ eū absolueret peccatis Sicut em̄ ait deus ad heliā vidisti quomō compūct⁹ est achab a facie mea q̄ fleuit l ꝓspectu meo: nō inducā malam in diebus eius.

Item Greg. in omelia. x. super ezechielem.

Sicut Achab rex iliq⁹ a ꝓpheta reꝑhensus dū contra se diuinā sentētiā audisset ꝓtimuit: z in magno meroꝛe deꝑhensus est: ita vt ꝓphete suo dn̄s diceret: nō ne vidisti achab hūiliatū coraz me? q̄ z mei⁹ cā timoris hūiliat⁹ est cōtā me nō inducā mala in dieb⁹ ei⁹. Jn q̄b⁹ dn̄i ꝓbis pēsandū est quō ei in electz suis meroꝛ amaritudinis placeat: q̄ amittere timet deū: si sic ei z pnia in reprobo placuit q̄ timebat perdere ꝑsens seculuz/ aut quō grata sit ei spōtānea afflictio pro culpis in eis q̄ placēt: si hoc ad tp̄s placuit z in illo q̄ displicebat. Nūquite quoq̄ quos dn̄s in euāgelio cōmēdat pniam egerunt in p̄dicatiōe Jone: z ex mia dn̄i indulgentiā ꝓsecuti subuersionis iteritū subterfugere meruerūt Sz qualis⁹ post acceptā veniā Achab vixerit: text⁹ libri regū ꝯclarat de quo etiā scribit Ambr. q̄ iezabel vxor ei⁹ cui⁹ inflāmabat arbitrio coꝛ ei⁹ ꝓuertit: z nimiꝭ sacrilegijs exercabilē fecit: z hūc pnie ei⁹ effectū reuocauit.

De niniuitis autē in principio Jone scribit Hierony.

Sicut ait herodot⁹ p niniue a rege medoꝛum subuersa est regnāte apō hebreos Josia. Uñ ptz illā p̄dicāte iona ex penitētia meruisse veniā. sed q̄ postea advocatoꝛē mali: si semp penitentib⁹ subuenit. et etiam ei placē peccata quib⁹ p̄sto est gratia⁹ semper. Errant aūt. immo constat ei multū peccata displicere qui semp prestō est ea destruere. si em̄ ea amaret: non ita semper destrueret: sed ꝓseruaret: atq̄ vt sua munera foueret. semper destruit peccata q̄ inuenit: ne soluat⁹ qō creauit: ne coꝛrūpat quod amauit. Summunt occasiones hypocrite isti ex factis dn̄i. quē em̄ bis illuminauit: quem leprosuz bis mundauit: quē mortuū bis suscitauit: non lazarum quez dilexit: non filiū vidue quē misertus matri sue reddidit. non filium dissipatoꝛē legit bis suscepisse: nō filiaz abrahe bis a demonio liberasse. in nulla persona iteratuit factū docēs (vt aiunt) a dño non sepe fieri remediū. Dixit multis vade z amplius noli peccare: ne quid tibi deterius contingat: ꝑmittens penaz non amplius veniam. Quod aūt multos⁹ cecos z i diuerso tpe illumiauerit: et multos debiles confortauerit: ostendit in diuersis illis eadem sepe pctā⁹ dimitti. vt quē ꝓius sanauit leprosuz: alio tēpoꝛe illuminet cecū: ideo enim tot sanauit claudos: cecos: et aridos: ne desperet de se pctoꝛ. iō nō scribit aliquē nisi semel sanatū vt quisq̄s timeat iūgi pctō. quas probat q̄ xp̄s eidē sepius pctā dimittit.

Pctōz venia ē tripler

Nauū. j. a.

viij. ps

Lassū pōit.

Jone iij. b

pnia q̄ est.

Johan. xj. a. pctā ñ sunt a deo creata. Luce viij. b. Luce xv. c. Mat. xv. c. Joh. v. c.

a ¶ Subuersam. a medis.
b ¶ Naum. verba hie remie.
c ¶ Regis. scilicet salmanazar.
d ¶ Assyrioꝛū. assyrioꝛū metropolis erat niniue.
e ¶ Traditio. sic ꝓstrue traditio hebreoꝛ ꝓfirmat naum fuisse ꝓphetā ante ꝛc.
f ¶ Judiciū. ſ. q̄ captiuarētur a medis.
g ¶ Elocut⁹. ſ. naum q̄ de niniue ꝓphetauit sicut et ionas.
h ¶ Zelans. i. exactor castitatis q̄ si violatur immittit penam vt sic reuocetur ad castitatē. vñ sequitur ꝛc.
i ¶ Ulciscens ꝛc. vlciscēs. ꝓphete domi laudātis q̄ō de assirijs vlt⁹ est iniuriam ꝓpli sui q̄ captiuati sunt a medis.

Naū. j. a.

¶ Ite q̄ freqūnt.

viij. ps

¶ Hec ē. viij. ps distin. In qua ꝑbat q̄ non tātuz sepe: sed frequēter peccans ꝛ penitens hꝛveniā.

Lassū pōit.

Johan. de fan.

Dhuc instāt. Cas⁹. Dicebāt quidā heretici q̄ deus post baptismuz semel dat veniā ꝓ pctō vnde sīs egit pniam: z illā voluerit iterare: iustus erit. et errorez suum ꝓfirmabāt duabus rationibus. Prio. q̄ si de⁹ toties quoties hō peccat pctā dimitteret videret pctā diligere. secūdo q̄ nō legitur i euāgelio q̄ xp̄s bis illumiauit aliquē cecū. vl bis suscitauerit aliquem mortuū ex quo colligūt q̄ de⁹ bis eidē hoi eadē pctā nō dimittit. Justū g errorez h reprobat oñdēs q̄ ātiēs hō penitet totiens dn̄s pctā dimittit. vel q̄ primo loco i ducūt heretici dicat nō valere. i. eo nāq̄ q̄ de⁹ ē pat⁹ pctā destruere appet eū odire z nō diligē pctā Jtē lz xp̄s ñ bis illumiauerit aliquē vl bis ñ suscitauerit tñ q̄nq̄ xp̄s vno tpe mūdauit leprosū alio tpe illuminauit cecū: ex q̄ sequit q̄ eidē hoi bis pctā dimittit. si em̄ xp̄s qui se dicit medicū sepi⁹ nō curaret egrotū minoꝛ esset medico tpali q̄ sepi⁹ nouit egrotū curare. Supponit g ex auctes z introducit rōnes ꝑ

Dhuc perfidi⁸ instāt quoniā sapiūt plus q̄ oporteat m nō sobrie sed excedentes mensurā. dicūt em̄ z si semel peccantib⁹ post baptismū valeat pnia n: nō tñ sepe o peccantib⁹ ꝑderit iterata: alioq̄n remissio ad pctm̄ esset icitatio. dicūt. n. q̄s nō semp peccaret: si redire semper posset? dicunt eū deum mitum rediꝛ: ex ira dei subuersam q fuisse.

Item in principio naum.

Naum p ꝓphetā añ ad uētū regis assirioꝛū qui ppm̄ israel captiuū i suas regiōes trāstulerat fuisse hebreoꝛ traditio cōfirmat. siquidē in fine huiꝰ lectiōis predicti regis aduentū idē ꝓpheta annumerare monstrat. Sed cuz habitatoꝛes niniue iona interitū ciuitatz predicante: ne diuina ira de nūciatū interitū sustinerēt: pctoꝛuz z impietatis pniam egissēt: accepta pnia dei misericoꝛdia/ grauioꝛib⁹ se criminib⁹ implicuerūt: qua de causa memoꝛat⁹ ꝓpheta spiritu sancto plenus iudiciū dei annūcians ita est elocutus. deus zelās z vlciscēs dominus. Item q̄ frequenter venia penitēti prestet: re statur Augu. in lib. de pnia scribēs ꝓtra quosdā hereticos q̄ peccātib⁹ post baptismū semel tm̄ dicebant vtile esse penitentiaz. cōtra quos Augu. scribens dicit.

Jone iij. b

pnia q̄ est.

Johan. xj. a. pctā ñ sunt a deo creata. Luce viij. b. Luce xv. c. Mat. xv. c. Joh. v. c.

p ¶ Herodotus. hystoriographus quidam.

Anima plꝰ silitudis hꝫ cuꝫ deo q̄s corpꝰ.

a ¶Quod vilius. Arg. ff. di. xxxviij. sedulo. ff. xxiij quēstione. iij. si habes.

b ¶Dissimilius. nam corpus sola est essentia similitudo deo: anima vero in pluribus. quia in essentia z rationabilitate. arg. ff. e. distinc. ij. principium.

c ¶Redēptā. sanguine xpi.

d ¶Oportunum. i. vtilē.

e ¶Centies. artis possibilitate: alīs nunquid cēties pro eodē salario si cēties fecidimauerit. vel an totiens constituēda sunt salaria quotiēs fiunt curationes nec em̄ vnaz penaz bis idulget: immo singulas indulgētias singule preuemūt pene. vt. j. eo. q̄p pe. sufficit semel infirmū curasse. ar. ff. de so. q̄ rex. ff. areū. Ar. ff. di. ij. q̄rēdū. c. radix. nec vtiqz liberat q̄ non plene liberatur. j. e. fūt plures. ff. de inter. ac. de etate. ff. nichil. ff. di. j. diuortiū pīma.

War. ij. c.

Eze. xxxiij. c.

Wat. x. d.

f ¶Excluſit. ff. xix. distic. si romanorū. arg. ff. xxviij. q. j. idolatria.

Jo. hel. ij. g.

g ¶Confitebor. vocando eū ad regnum: venite benedicti ꝛc.

h ¶Fecit. qz cōtradicit ante.

i ¶Omnē. p dilectionez eius adherentem.

k ¶Sedentē. pīmo.

l ¶In tenebris pctis.

m ¶Nullam. ff. distic. xix. si romanorū. ff. e. dist. ff. alij. ca. nemo potest.

j. Lo. xiij. a.

n ¶Per epistolas. scz p primam.

o ¶Testatur. in secūda epistola ad corinth. vbi dixit. predixi em̄ z predico vt presens bis et nunc absens.

p ¶Semper. septenarꝰ em̄ numerus vniuersitatis est.

Uidemꝰ adhuc quotidie i ecclesia sepe febricitātes: sepe lāguidos: sepe passionibus captos: sepe liberari vt appareat totiens opꝰ miserentis: q̄tiēs ꝓfessio fit penitentis. quō em̄ corpꝰ qō vilēꝫ ē et ab ipo dissimiliusᵇ sepe sanaret z aīam dignioꝛem z redēptāᶜ nō totiēs liberaret? medicū sevocat z nō sanis sz male habētibus opoꝛtunūᵈ: sed qualis hic esset medicꝰ q̄ malū ifātū nesciret curare? Medicoꝝ em̄ est infirmū cētiesᵉ curare: q̄ ceteris minoꝛ eēt si aliꝫ possibilia ignoꝛaret. memoꝛ ē sui qui pmisit. Nolo moꝛtē peccatoꝛ: sz vt q̄uertat z viuat. quē em̄ peccatoꝛē exclusitᶠ q̄ oībꝰ pmisit idulgētiā? aliꝫs q̄z pmissionibꝰ declarat. Qui me cōfessus fuerit coꝛā hoībꝰ: oīs quātuscūqz z quotiēs peccatoꝛ cuiuscūqz ordis: z si fuerit sacerdos: ꝓfiteboꝛ⁸ z ego eū coꝛā patre meo. Nā qui cunqz īuocauerit nomē dñi id est fm q̄ notatur dñs: id ē q̄ īuocauerit eū ad se seruiēdoꝛ nō contradicēdo vt fortitā sepe fecitʰ /ois id est qui cunqz sit ille peccatoꝛ: salvꝰ erit. omnēⁱ em̄ aīam iste promissoꝛ saturauit bonis et iaz sedentēᵏ i tenebrisˡ z vmbra moꝛtis: nullāᵐ excipiēs aiaz Hūc magistrū intellexit discipulꝰ ille q̄ corinthios per epistolasⁿ suas voluit corrigē: z (vt ipe testatᵒ) ter i līs eos correxit. Oportebat em̄ vt quotiens videbat eos cadere: totiēs iuuaret eos resurgere. Memoꝛ ei erat illiꝰ qui dixerat. Quoꝝ remiseritis peccata: remittunt eis. Scimus aūt z primos pfes et i omni tpe ecclīaz dei semꝑ id est vsq̄z septuagesies septies: q̄ est semp pctā dimittere. quaz ptātem isti ab ecclīa auferre conant. oportet em̄ eccliam sic credē qui cōfitent se peccare. Negant em̄ veritatē seductiᵖ q̄ se ablq̄ pctō audent iactareʳ. In multis em̄ offendimus oēs. nec ifans vnꝰ diei ablq̄ peccato sup terrā eē pōtˢ. Qua ꝓpter eliminādus ē ab ecclesia: q̄ vnq̄ penitētibus negat indulgētiam. Nō em̄ inq̄rit q̄d apls senserit q̄ dixit. Nichil mihi conscius sumᵗ. sed nō in hoc iustificatꝰ sum sentiens etiam iustis peccata solere ptingere. nō se cōfirmabat ablq̄ pctō: q̄ se cognouit indissolubili vinculo charitatꝭ iunctū christo. nisi enim sciret iustos sepe venire ad venīā: quomodo dubitaretᵘ se peccare qui sciebatᵛ se spirituz dei habere: z intētione mūdissima ei seruire? Cur ei dñs petri pedes lauisset: z eccliaz hoc idē docuisset: nisi quonīā quotidiana ē offensio: oportet vt quotidiana sit remissio? Cur docuisset oātes dicere: dimitte nobis debita nostra: nisi ipse misericoꝛs persuaderet qui nos ab hac petitiōe non vult deficere.

Joh. xx. f.

Ja. iij a.

Job. xv. b. fm alia lit terā.

Nichil mihi ꝓscius sum q̄ntū ex ponit. j. Lo. iiij. a.

Job. xij. a.

Mat. vj. g.

Ite Aug. ad macedonianū

q ¶Seducti. ff. di. ij. §. item oppōit. et ca. si em̄ inq̄t. eo em̄ q̄ peccatoꝛes nos esse non credum⁹ deteꝛius peccamus. ff. di. xlv. licet plerūqz vera iusticia. ff. distinc. xxv. §. nūc autem. j. de conse. di. iiij. firmissime.

r ¶Iactare. cum sit scripturz: si dixerimus q̄ peccatum non habemus nos ipsos seducim⁹. ff. distinctio. ij. si enim.

s ¶Esse potest. j. de pse. distinc. iiij. a paruulo. contra. nā ibi dicit q̄ pctō nō cō mouit baptizatus ergo nō est in eo. sed dic esse nō potest. id est nō pōt incipere esse. arg. de conse. di. iij. firmissime. est tn̄ superficiale. arg. q̄ h̄ inducit ifās vnus diei ꝛc. cum agatur tātū de actuali pctō.

t ¶Nichil mihi scius sum. i. nulli⁹ moꝛtalis pcti ꝓscientiam habeo. ipe enim dicebat ago q̄d nolo. ff. dist. e. inter hec. xj. q. iij. scti inter verba contra. So. hoc dicit in persona perfectoꝛum: vbi de imperfectis. vel dic nō in hoc iustificatᵘ sum: q̄ pōt surripere veniale. i. non ex hoc. vt. j. e. si qs autē habens. j. distic. vij. nullus expec. Uel dic: nichil mihi cōscius sum quo ad moꝛtale. non tamē in hoc ꝛc.

u ¶Dubitaret. non tn̄ dubitabit: sed iō hoc dicit ne daret aliꝭ dubitandi occasionem. ff. distinctio pma. Hoꝛtem.

x ¶Sciebat. et ita potest scire se aliquis habere charitatem. ff. j. questione. j. tenea mus. j. distinc. iiij. si ex bono.

a b Ntantum. ¶Oriri in splendoꝛe gratie siue. ¶Eis. id est taliter peccantibus.

c ¶In ecclesia. vbi est talis cōsuetudo: q̄ solēnis penitentia non iteretur.

d ¶Humillime. i. solennis pnie. i. sue mie: hz semel iam iuncta et sūscepta fuerit.

¶Siue autem.

¶Hec ē. viij. ꝑs dicit in qua ostendit q̄ sit ꝛa pnia et q̄ sit falsa et q̄ semp vere penitenti dat indulgentia: sed false nunqz dat. z hoc ꝓbat per. vij. c. Johan. de fan.

e ¶Siue autē. adhuc repꝛobat sniam dicentiuz post baptismū semel tantū pniam esse vtilē siue dicat de pena siue de vltia. sic em̄ z ipi heretici diuersi sunt inter se. q̄dā em̄ illoꝝ dicūt post baptismū nullā esse pniam vtilē nisi pumam. alij dicūt nullaz esse vtilē nisi vltimā quarum vtraqz obuiat auctoꝛitati qua sepissime venia petēti ꝓmittit. z inde sumpta occasione ostendit auctoꝛitatibus adamantij z esitij que sit vera penitentia et que falsa.

pnia pᵒ baptismū sepⁱ ē vtilis.

f ¶Adamantius. i. origenes. erat ei em̄ et hoc nomen ꝓut in ecclesiastica hystoꝛia reperitur.

Aarō sacrificauit hyrcū z ignis egressus a dño deꝛoꝛauit olocaustū

g ¶Sup leuiticū. Legit i leuitico q̄ aarō ꝓ pctis ppꝛi offerēs mactauit hyrcū: z ptē dñi posuit sup altare: z ecce ignis egressus a dño deuoꝛauit olocaustū z adipes q̄ erāt sup altare. arrept⁹ aūt nadab et abiud filij⁹ aarō thuribul⁹ suis posuerūt ignē z icēsuz desup offerētes coꝛā dño ignē alienū: q̄d eis ꝓceptū nō erat. egressusq̄z ignis a dño deuoꝛauit eos z moꝛtui sūt coꝛā dño. Jussitqz moyses ꝓfes eoꝝ z frēs mi sael: z helzephan filijs oubel patrui aarō portaꝛe cadauera coꝝ ex castra: z ꝓgruo honoꝛe sepelire. dixitqz moyses ad aarō z filios ei⁹: vt tollerēt ptes suas de hostijs salutaribꝰ z oblatꝭ ꝑ pctō: q̄z sanguis ñ erat oblatꝰ i tabernaculū z comederēt eas. z cū q̄rerēt hyrcū oblatū ꝓ pctis ꝓncipis inēt⁹ ē exust⁹. cūqz sup hoc iratꝰ moyses increpauit aarō z filios ei⁹: excusauit se aarō dicēs. michi accidit q̄d vides q̄si ex pturbatiōe ai factū ē hoc. locut⁹ ē aūt moyses ad aarō z eleasar z ithamar filios ei⁹ q̄ residui erāt: tollite sacrificiū q̄d remāsit de oblatiōe dei: z comedetᵭ illd ablq̄ fermēto scz extranee doctrine q̄ scta sctōꝝ ē. comedetᵭ eū i loco sctō q̄d datū est tibi et filijs tuis de oblationibꝰ dñi. sicut ē ꝓceptū michi. Jte sup leuiticū. die. viij. erecti tabernaculi ceperunt offerre aaron z filij ei⁹. moyses em̄. viij. die⁹ cōtinuus officiū sacerdotᵭ cōpleuerat z tūc cessauit. eoꝝ die missus ē ignis celit⁹ qui sacrificia ꝓsumpsit. q̄z iugit ē obseruat⁹ vsq̄ ad trāsmigratiōē babylonis: nec licebat aliū ignē ponē ea die cū alijs bēstijs q̄s accepat a pplo. Aarō obtulit ēt hyrcū: de q̄ h̄ habet mētio q̄ totꝰ erat a sacerdotibꝰ deputat⁹ et ab eis tn̄ i loco sctō deputat⁹ ad comedendū. intulerunt ē nadab z abiud ignē alienuz: moyses tn̄ ꝓmis. viij. die⁹ igne terreno vsus fuit: sz dñs ꝓcepit ei amouere suū frenū. q̄z eo die apparebat ignis celitus missus.

f. Pe. iiij. g.

viij. pl

Hyrcī ꝓ pctō pncipis oblatꝰ nō fuit a filijs aaron comestus.

Leui. x. d.

Nē hec. h ¶Hyrcuz q̄ oblatꝰ fuerat ꝓ pctō ꝓncipis cū q̄reret moyses: exustuz reperit: iratusq̄z ō eleazar z ithamar filios aarō qui remāserūt ait cur non comedistis hostiā ꝓ pctō in loco sctō q̄ sācta sctōꝝ est et data vob. q. d. cur nō fecistis celebrem pniaz pcti ꝓmissi i loco sctō. i. in ecclia: vt portaretis mꝭtitudinē iniq̄tatū z rogaretᵭ ꝓ ea i ꝓspectu dñi ꝑserti cū ō sanguie illi⁹ nō sit illatū int̄ sctā sctōꝝ: z comedē debetᵭ ea i sanctuario sicut ꝓceptū ē michi. rñdit aarō oblata ē hodie victia ꝓ pctō z olocaustū coꝛā dño. michi aūt accidit q̄ vides q̄si ex pturbatiōe ai factū est hoc. quō potuit comedē coꝛā dño mēte lugubri i ser mocinijs. q̄d cū audisset moyses accepit satisfactionē. h ¶Int̄ hec hyrcū. ¶Casus. In hoc. c. my [nē. sticat adamātiꝰ z esitiꝰ in sequēti ca. hystoriā illā leuitici de hyrco oblato. q̄z ꝓ moysen intellige xp̄m. ꝓ aarō z filios ei⁹ sacdotes. ꝓ hyrcū pniam siue aiam. ꝓ ignē alienū vitia. ꝓ nō alienū ꝓtutes vel gr̄am spiritusscti. Primo g̃ pōit materiā loquēdi de pnia. scz ꝛba leuitici. Scdo ostendit q̄ raro pēitet q̄s digne. q̄z obstat verecūdia z amoꝛ rerū ꝑsentiū z q̄z natura. ꝓ na ē ad malū sic ipet⁹ peccādi sup at rōnē. Tertio ad ludēdo hystoriē dicit q̄ pctā sacerdotes ꝓ pniaz debēt delere: q̄ tn̄ ficte penitēti non ē mūgēda. Quare to dicit q̄ offert ignē alienū. id ē vitia/exurit ab eo qui autē mūdari desideraꝛ/offeraꝛ ignē spūssancti.

hyrci oblati hysto ria q̄d repꝛesentet.

h ¶Inter hec. i. dum hec deferūtur extra castra sepelieda. scilicet nadab. et abiud quos ꝓceꝑerat moyses honoꝛe congruo sepeliri.

t ¶Hyrcū. i. peccatoꝛē vl oblationē penitētie.

k ¶Fuerat. quando penitētia fuit iniuncta.

k ¶Fuerat. moyses exustū repit supple. aliꝰ h̄ñt hyrcus et tūc supple exust⁹ repⁱ⁹ est a moyse.

l ¶Exustū. vitiꝰ q̄z nō bene penituit. i. non vere.

m ¶Nō peccare. vere exustio hyrci suffocationē penitentie per aduenientez culpam significat. nam

non peccare ⁊c. et sic continuatur.
a ¶ Natura. id est vitiuz qđ p̄ter naturā inoleuit vel natūra ipsa. ꝫ. e. ca. Ille rex. ver. sancti.
b ¶ Futura. oē futurū. despicit ⁊c. vt dixi. xlvij. di.
c ¶ Moyses. i. xp̄s alludit ad id qđ cū moy[oēs. ses ḡreret hyr= cū oblatū inue= nit eū exustuz id est animaz pctō suffocatā vel pe nitentiaz anni= chilatam.
d ¶ Uacuaz. i. denudatā p confessionem alias mundam.
d ¶ Uacuaz. a peccato.
e ¶ Exuuias. id ē indumenta.
f ¶ Discedat. hac vita.
g ¶ Impetus. vitiorū designatus per ignē im= petuose missuz.
h ¶ Innocen= tiam. ꝫ. distinc. l. ponderet.
i ¶ Uelox. vt pote sine discre= tione agens.
k ¶ Suggerit. id est q̄ cū discre tōe vult agere.
l ¶ Iudicat. i. deliberat.
m ¶ Pigra. cū piger ē homo et non verecūdus ad penitendū.
n ¶ Pudore. qz pudor est ea aduertere.
o ¶ Premitur id est repumit.
p ¶ Intendit. id ē intēdere de bet. vel intēdit. quasi p̄ferēs se= cū q̄ ea que com mittunt incerta sunt et ita spes illorum sera aut nulla ē. xlvij. di. omnes.
q ¶ Interi. dū sic ē piger ⁊ dū cogitat de futuris.
r ¶ Impudentia. ad mala facienda.
s ¶ Affectus. penitendi.
t ¶ Exuritur. sicut hyreus ab igne.
v ¶ Eam. scilicet penitentiam per hyrcum signi= ficatam. et alludit ad factum moysi. b.
x ¶ Ler. i. mister legꝫ. s. moyses vł qlibet aliꝰ p̄latꝰ in eo significatꝰ vel xp̄s. vt. ꝫ. e. di. inter hec hyrcū.
y ¶ Irascitur. alludit illi qđ dixit moyses. cur nō comedisti hostiam ⁊c.
z ¶ Irascitur. negligentibus p̄latis.

emēdare sapientis. sed raro iuenies q̄ se corrigat. Rara cōfessio pcti: ⁊ rara pnia. re= pugnatᵃ natura et ꝛecūdia/ qz obnoxia ē culpe oīs caro: et quisq; erubescit pctm̄ suū cōfiteri: dum magis p̄sentia cogitat q̄ futuraᵇ. vult enim moysesꝰ pcti vacuazᵈ repire animā: ⁊ vt exuuiasᵉ erroris deponat: et culpe nuda sine pudore sui erroꝛ discedatᶠ. sed vbi irrationabilis impe= tusᵍ p̄uenit ⁊ flamma celerri mi motꝰ exurit aliaz: depasci tur eiʰ innocentiāⁱ. p̄ponde rant eīm futuris p̄sentia: ⁊ se riꝰ iocūda/ ⁊ leta tristibꝰ: et ꝓperata tardioribus. veloxᵏ eīm iiquitas q̄ ad nocēdū oc casionē suggeritˡ. lēta virtꝰ et cūctatrix ante iudicatᵐ q̄z incipiat quid decorū q̄d ho= nestū. iniqtas omnia p̄cipi= tat. Pigraⁿ ḡz verecūda pe nitētia q̄ p̄sentiū pudoreᵒ p̄emitᵏ. solis eīm intēditᵖ fu turis q̄ruz spes sera: tardior fructꝰ: interimᵍ p̄currit ipu dentiaʳ ⁊ spe p̄sentiū pe nitentia excludit: ⁊ affectˢ eiᵗ exuritᵘ et abolet. q̄rit eamᵛ lexˣ ⁊ nō inuenit. cōbusta est enim in feruore ⁊ fumo iniq= tatis. Inde enim iracunditʸ ⁊ dicit deuorandamᶻ fuisse pe nitentiamᵃ in sancta sanctoꝝᵇ. sacerdotesᶜ q̄si segnes

z ¶ Deuorandam. id est celebꝛandam.
a ¶ Penitentiam. id est hostiam p̄ pctō. scilicet hyrcum per quem penitentia designatur.
s ¶ In sancta sanctorum. id est in ecclesia.
b ¶ Sacerdotes. i. eleazar ⁊ ithamar. filios aarō.
c ¶ Respon= dit. hoc respon= disse itelligit. cū dixit michi acci= dit qđ vides ⁊c.
d ¶ Aarō. p̄= latus.
e ¶ Prouidū. in iniūgenda pe nitentia.
f ¶ Iudiciuz. xlvij. di. ca. viti.
g ¶ Nec ma= le. nolēti p̄fiteri.
h ¶ Facile. do nec ferueſcat. ꝫ. di. j. dicimus.
i ¶ Muneris. penitētia. s. mu= neris. tunc enim meli⁹ est quiesce re q̄z exercere. j. e. in saliciꝫbus.
k ¶ Fiat er= roꝛ. p̄ ꝛeptū pe nitētie miūcte.
l ¶ Uase. vnde hoꝛa. Syncerū est nisi vas/ qđ= cunq; infundis acessit ⁊c. ⁊ dicit lex q̄ si cōmoda sti michi vas cor ruptū scienter ⁊ vinū acuit: tene ris cōmodati. se cus si ignoꝛāter secus i locatore vel venditore: qz ille tenetur siue sciēter siue igno ranter locet vel vendat vas coꝛ= ruptuz. vt. ff. cō= mo. in reb⁹. ℌ. vl ti. ff. locati. si ad des. ℌ. j. ff. de ac. emp. et vē. tenet. ℌ. si vas. Item no. idez in seruo locato qđ i vase.

Leui. p. a.

Johā. iiij. c.

Leui. p. d.

Leui. p. a.

Uersꝰ.

Wat. ix. c.

Luce xxiij. f

Wat. xxvij. a.

ff. locati. si domū. ℌ. j. ⁊. l. cū plures. ℌ. seruum.
m ¶ Oleum. pietatis.
n ¶ Uel vinum. scilicet districtionis.
o ¶ Alienᵍ. tāgit q̄ nadab ⁊ abiud posuerūt ignē
p ¶ Peccatum exuri. id est p̄ peccato [alienū. delendo penitentiam fieri.
p ¶ Peccatum. id est hyrcus.
q ¶ In q̄b⁹ eīm est. i. ignis alienꝰ q̄ alienat a deo.
r ¶ Ignis. i. vindicta celitus missa.
s ¶ Alienū. ꝫ. j. q. j. sicut eunuchus.
t ¶ Nec i eo. ℌsi diceret comedēdꝰ erat hyrcꝰ ille.

Pnia ē a sacer dotib⁹ iponē= da.

s sacerdotib⁹ intra scta. nō eīm oblatū est de sangule eiꝰ intra scā si eīm olocaustū esset cremarek cū pelle⁊ fumo. sicut fiebat de vitula ruffa tm̄ semel in anno ⁊ est sensus ad pniam hoibꝰ iponēdā. vult eīm vti mini sterio sacerdotū vt pctā populi comedat. ipe eīm p se abstulit peccata mūdi in sangui= ne suo. vñ apl'us xp̄us ponti. fut. bo. ⁊c. p ꝓprium sanguinē introi= uit. in sācta sanc= torum.

I Nter hec. ¶ Cassus. In hoc. c. primo ostēdit esitius q̄ iō legislatoꝛ: id est moyses q̄ ge= rit p̄sonā christi mortē eoꝝ exp= mit q̄ ignem alie nū acceperūt vt illud pctm̄ vitek magis quod he resim designat. Scō ondit q̄d significet illud qđ moyses p̄cce pit aaron ⁊ filijs eiꝰ vt portiones oblationis come derēt in sanctis sanctoꝝ. et signi ficat illud quia q̄ vult agere peni tentiā: agere de bet illam ad p̄ce ptū sacerdotū q̄ sunt vicarij xp̄i. et q̄ oblatio coꝛ= poris christi non debet recipi nisi in ecclesia. Ter= tio ostēdit quid notet verbū illud hystorie moyses hyrcū exustū rep perit. ⁊ significat qz sicut pꝰ mortē filioꝝ aarō q̄ sum p̄sert ignē alienū nō remāsit hostia q̄ significat spm̄ sanctū iꝫ ē ꝓsumpta: sic post mortē eoꝝ q̄ peccāt i spi ritū sanctū nō relinq̄tur hostia. p pctis eoꝝ: qz nullū sacramētū eis. pdest cū sinevera pnia decedant.

Johā. iiij. c.

Leui. p. d.

Hereti ci ignē accen= dūt in eccl'ia.

a ¶ Qz oē. ita ptinua/ recte. p pctō offert hyrcus p quē penitētia designat. qz omne peccatū ⁊c.
b ¶ Et qui. scz nadab ⁊ abiud hi significant hereti cos qui alienum ignē scilicet cupiditatis ⁊ praue do ctrine in ecclesia accendunt: ⁊ qui scripturaz sacraz male inter p̄etant et p̄aue. ⁊ sic in. s. s. peccant cum aliter eam inter p̄etantur q̄m. s. s. flagitet.
c ¶ Predictum. quia supple doctrine et hereseos.
d ¶ Peccatū. i. per p̄dictū vitiū designatum.
e ¶ Blasphemie. qz accipiēdo ignē alienū blasphe mabāt ⁊ faciebāt ꝫ doctrinā legis et ide ꝓlupti sunt.
f ¶ Non sunt. sed igne consumpti.
g ¶ Mortis. temporalis.
h ¶ Legislatoꝛ. moyses ꝫ mysticū itellectū aucto exponit. dicēs ad aarō vt habet in leuitico. hoc ē qđ locut⁹ ē dñs. Sctificabor i his q̄ appꝛopiquāt michi ⁊ in ꝓspectu oīs ppli glorificabor. qz p eos datū est ex emplū ceteꝛ[quō timeāt vt Au. exponit. j. de cō. di. ij. ⁊ dicit. ⁊ dic sctificabor. i. sctūs apparebo etiā in his q̄ sacrificabāt michi vł icsēdo delicta eoꝝ ⁊ nō p cendo Glorificabor. i. laudabor ⁊ manifestabor iustus.

Sctifi= cabor i his ⁊c. q̄ liter exponi tur.

i ¶ In loco. Hoc ꝓbum my= sticat.
k ¶ Uicarios. sacerdotes ⁊ sim plices.
k ¶ Uicarios. ꝫ. ſ. q̄stio. j. eunu= chus.
l ¶ Ipse autē. ita ptinua aaron obtulit hircuz p pctō ppꝛie aūt scilicet xp̄s ⁊c.
m ¶ Sāguie. s. pctō ſm illud. li bera me de sanguinib⁹. i. pctis: ⁊ alibi sanguinē sanguis tāgit. i. pctm̄ pctō addi= tur. ꝫ. e. q. ij. ad= monere. ver. san guis tuus. i. pec= catū tuū sup ca put tuū.
n ¶ Sacrificiū. coꝛpis xp̄i.
o ¶ Unde ad= dit moyses.
p ¶ Ab intelli gibili. qz. s. i. intel ligibiliter et my= stice dicit ignis consumens.
q ¶ Uoluntā= rie. i. in voluntā= rio pctō vsq; ad finē durātib⁹ ꝛ. e. iudas.

sāguis p pctō accipit Sapi. j. b.

Wat. xxvij. b. Gesi. iiij. b.

r ¶ Peccātibus. f. nadab ⁊ abiud.
f ¶ Nō relinq̄t. cū eīm eos subito ignis celestꝫ p̄sū pserit nō potuerꝫ purgari p hostiā: cū et q̄dā crimia ḡre forsan ⁊ istud erat. vel pōt istud exponi de qlibet sic peccāte. i. in pctō p̄seuerāte in finem. Bar.
t ¶ Hostia. scōa. s. qz semel tm̄ xp̄m optuit pati nec relinq̄t scōs baptismꝰ. relinq̄t aūt ō scōa pnia ⁊ ētiaꝫ sic delicepſ volūtarie ei pctīb⁹. i. i pctō vsq; i finē p̄ seuerātib⁹ iā nō relinq̄t hostia p pctō. i. nō itez imo lak xp̄s q̄ ē hostia. p pctis. Ut sic. i. nō relinq̄t locꝰ scōe hostie sicut i veteri lege dictū ē sepⁱ⁹ hostiā. p pctō im molariꝰ vł volūtarie peccātib⁹ fi relinq̄t hostia. p pctis i. nō pdest xp̄s q̄ ē hostia. p pctis. iā. s. i hoc scō pñti p
v ¶ Perseuerare. ꝫ. e. di. ℌ. pt [qō stat nec i futuro
x ¶ Udas penituit. ¶ Esau. ō pctō forte p̄ogeni turevendite. vij. q. j. ℌ periculosum.

Crimi na q̄dā nullis sacrifi cijs mū dabāt. Peccā tib⁹ vo lūtarie nō relis quit ho stia. p pctō q̄ lik ex ponit.

y ¶ Magis. correctiuum est.
z ¶ Neq; penituit. vter q; scilicet.
a ¶ Aperit. Arg. ex scḡntib⁹ ꝓ p̄cedēdi p̄cedētia ar. l. di. si quis diacon⁹. ar. di. xvij. puenit. ar. ꝫ. xvij. q. iij. quid crudele. arg. j. xxxiij. q. j. cū per bellicam.

a ¶ Ex hoc pctō. mēdacij. qz p homicidiū secutū est mēdaciū qō magz fuit. ar. ē. di. j. H. alij eẓ. c. fpes.
b ¶ Memoriā. ē. dis. j. H. his a uctib⁹. ver. itē illud. Jo. z hoc idē. ē. di. lxxxj. valeat ꝫ solmt ibi. memoria. s. ad cōtritionem non ad delectationem. j. distin. v. c. j.

IN salicib⁹.
¶ Casus.
Hunc casum sic beñ. ponit. Dicit dauid: quō cantabimus cāticuz dñi in terra aliena. qō exponens Ambro. ait terra aliena caro ē q impio mentis nō subiacet: ꝫz si ista terra domari nō pōt non debet quis accipe pniam. Nā si acceperit et defecerit ipsa erit inutilis: et aufert vsū posteriorus. et hoc est qō dicit. Ego addo hoc qō licet caro repugnet mēs sēp deo dedita sit: ne fides deseratur: quia demones semper incūbunt misere aie dicentes. exinanite ꝛc. exponit verba prophete Jn salicib⁹. id est hereticis vel valde malis. Jn medio eius. i. a medio malorum removeam⁹ secreta fidei.
c ¶ Jn salicibus. i. a salicib⁹ p quod designātur mali.
d ¶ Jn medio ei⁹ q sunt in pfūdo vitiorum.
e ¶ Suspēdimus. i. subtraximꝰ et distulimꝰ.
f ¶ Organa. id est ofones nostras vel pfessiones que inutiles sunt. dū sumꝰ in peccatꝫ. pctm enim pparat salici propter infructuositatē. j. q. j. si fuerit: rorganū oratioꝝ. ppter dulcedinem. xly. di. cum beat⁹. xlvj. distm. hoc autē. nā quomodo cantabim⁹. i. opera fructuosa faciemus.
g ¶ Cultoris. anime.
h ¶ Usurpata. i. nōvere recepta. ſ. p pcti ōsertiōez
i ¶ Aufert vsū. qz nō solēt petere tales vt eis itez tungat satisfactio. p illos ꝫz inutilē egerint pniaz imo nec debent. ar. j. e. H. illud autē Grego. in fi. z. c. pium
k ¶ Posteriorꝰ. ſcz suuplsi⁹. qz postea nō agit ſm cōſuetudinē quarūdaz ecclesiaz. j. e. H. vlti. z. ē. di. ca. ꝫ huius. hoc em̄ de soleni ibi intelligit. ꝫ sed de alia intelligi pōt. nā loquit Ambro. de illo q adhuc delectatur i peccato nec pponit illud deserē. Iste melius faceret si desceret confessione et faceret bona que posset vt deus illustret corei⁹. vt. j. e. distl. v. falsas. Si enim supficialez talis agat pniam potius grauabit q̄ iuuabit: vt. ē. e. qui admissa. ſm hanc intellectuz pcede sic. melius est abstinē a satisfactione penitētie tibi iniūcte a sacerdote ſalz. tanꝫ bene penitenti ꝫ exercere pfitendo. si queras opa penitentie tibi iniungi a sacerdote. ſ. tanꝫ bene penitēti videas ne in ipsa pēitētia simulata facias quod postea idiget penitētia: vt. xvij. q iiij. sunt q opas.

Beñ. iiij. b.

Beñ. iij. b.

Psal. cxxxvj.

Nō igit negem⁹ pctā nr̄a: ne qz nos ipudentia duros efficiat. spōte nr̄a puniam⁹ pctā ne pēdam⁹ non spōte suppliciā. Audiuit chaym a deo. vbi ē abel frater tuus: Dicit nescio. nūquid custos fratris mei sū ego: vides quomō ex hoc⁸ pctō ampli⁹ o patus est nōne z pater ei⁹ fisliter: Audiēs em̄ z ipe adā: vbi es: dixit: audiui dñe vocez tuā ꝛ timui qm̄ nud⁹ sum: et abscōdi me. Magnū ē vt ds pctā sua agnoscat: rmemoriāᵇ eoz. p seuerant retineat Nullū iuuenit delictoz tale remediū si cut eoz. ptinuata memoria.

Psal. cxxxvj.

Item Ambro. in lib. de pnia JN salicibᵉ (inqt) i medioᵈ ei⁹ suspendim⁹ᵉ organa nostra. quomodo cantabim⁹ canticū domini i terra aliena: si em̄ caro mēti repugnat: nec subdita ē/animi gubernaculo z mētis iperio aliena ē. terra q̄ non domat exercitio cultoris⁸. fructꝰ nō potest charitatꝫ penitētie z pacis afferre. meli⁹ est ergo tūc quiescere ꝫ exercere. nō queras opa penitentie ne in ipsa penitētia fiat qō postea indigeat pēitētia. q̄ si semel fuerit vsurpata ᵇ nec iure celebrata nec fructū priorꝫ obtiet/z aufert⁹ vsū posteriorꝫ ʰ sane z cū caro repugnat/mēs ad deū debet esse intēta: z si opera nō sequūtur fides nō deserat. z si carnis illecebre impugnāt: vl potestates ad uersarie: maneat mens deo dedita. tunc em̄ marie vigetcū caro nō cedit: z sunt q̄ vehemēter incūbāt¹ misere aie querētes oē auferre p̄sidiuz Añ illud est. Exinanite⁽ᵐ⁾ exinanite revsqz ad fūdamētuz in ea⁽ⁿ⁾. quā miserat⁹ dauid ait. Filia babylōis misera. vtiqz babylonis filia ē aia: q̄ dei filia desist eē: cui tñ medicū in uitat dicēs Btūs q̄ tenebit z alit. p. su. ad. p. h° ē q̄ ifirmas z lubricas cogitatōes hz eli dat ad xp̄m q̄ oēs irrationabiles mot⁹ sui reuerētia z descriptiōe comminat. ¶ tez Hieronym⁹ sup Mattheū.

Psal. cxxxvj. Ibid.

JChil inde pfuit egisse pniam p quā scelus corrigē nō potuit. si qñ frat⁹ sic in fratrē peccat vt emēda revaleat⁹ qō peccauit pōt ei diuinit⁹ dimitti: sinautē permaneāt opa: frustra voce assumit pnia. hoc ē qō ō eo ō. Et ofo ei⁹ fiat in pctm̄: vt nō solū emēdare nequerit. pditionis nefas: ſz. pprij homicidij scel⁹ addidit. ¶ tē leo papa. i sermōe q̄ icipit/inc oia.

Psal. cviij.

SCeleratioz oib⁹ o iuda et infeliciorꝫ oib⁹ extitisti: quē non penitētia revocauit ad deū sed desperatio traxit ad laqueū expectasse psummationē criminis tui. z donec sanguis christi. p peccatoꝝ b⁹ funderet: informis leti suspendium distulisse⁹.

Judas an mortu sit añ xp̄j.

o ¶ Valeat. i. cōtingat m̄ emēdare detestādo et abominando deo digne satisfaciēdo. nō em̄ itelligit hec emendatio rei ablate recōpēsatio vel restitutio delicti. ſz detestatio delicti et satisfactio: vel si peccat in fratrem vt per illum dolorem z per illā penitētiā valeat emēdare deo. i. corrigere et dolere.

Sceleratioz ¶ Distulisses. hic inuitur iudam mortē prenēisse christū: sed inuitꝰ tra hiero.

Ut. ps.

His⁹ auctoritatibus que sit vera/que sit falsa ostēdit penitētia: z false nulla idulgētia dari pbatur: in quo illoruz sentētia destruit qua cū q̄ plurib⁹ irretit⁹ fuerit peccatis asserit vni⁹ delicti penitētia eiusdē veniā cōsequa dño sine alteri⁹ criminis penitētia: qō etiā multꝫ auctoritatib⁹ pbare conātur. q̄rū prima est illa naum ꝓphete Non iudicabit de⁹ bis in idipm̄ᵇ. Sz quē sacerdos iudicat: deus iudicat: cuius pson̄ in ecclesia gerit. qui ergo a sacerdote semel pro pctō punit: nō itez pro eodē peccato a dño iudicabit. ¶ tez

PGrego. sup ezechielē Luit dñs sup vnā ciuitatē z sup alterā ñ pluit. z cū penitet de omnibus efficitur vtilis: nec alia satisfactio ei imponetur ab ecclia pro illo peccato.

De⁹ nō iudicat bis i idipm̄ qđ intelligitur. Amos iij. c.

b ¶ Bis in idipm̄. q. d. pctm sufficienter punitū in hac vita nō punit in altera. vel nō bis in idipm̄ hic. scz p misterū q: ecclia bis p eodē pctō nō punit. vl potiꝰ hec auctoritas itelligitur de his tm̄ q̄ iter flagella cōmutāt⁹ in bonum et corrigūtur z ad charitatē redeunt. profecto tales iterū non puniunt. p his peccatꝫ: ſz si q̄d inde remāsit delebit in purgatorio. j. co. H. hac auctoritate. ver. intelligitur.

Penas ds resecat tripliciter.

PLuit dñs. c. ¶ Reliqt. auctoritatē hāc exponit Gra. j. e. H. illud.
d ¶ Corrigit. tribus modis ds se corrigit a vitiis z ea resecat. ſ. cū cessat ab actibus eoz̄ sed nō cōsitetur. Sc̄o cū cessat ab actibus eoz̄ et ea detestatur. ita q̄ cōsitet ea. sed non ex charitate. nec cū charitate: cū occultet mortale pctm̄. als z de his duobus modis intelligitur qō dicit Grego. Tertio cū quis detestatur pctā z errata oia ex charitate z devotione et ea cōsitetur: z. p eis satisfacit. de hoc. ē. co. per fectā.
e ¶ Octonario. Nota q̄ a bti immaculati vsq̄ Ad dñm cū tribularer est vn⁹ psalmus z habet. xxij. dis. et quelibet distinctio ptinet octo versus. z ita ptinet xxij. octonarios. nā octo versus faciūt vnū octonarium et hoc est qō dicit in. xviij. octonario.

Bti immaculati ptinet. xxij. distinctiones.

f ¶ Rima. Fides desit. i. conscientia peccati alicuius desit id est non occurrit.
g ¶ Pena. ꝛc. i. per patientiā z humilitatē q̄ habeat in ipsa pnia inter ipa flagella et pctā q̄ ad memoriā non occurrūt dimittūtur. hanc expositionez habes j. e. H. illud. ver. item illud Ambro.
h ¶ Non amplius. pōt ergo aliquis non penitēs de mortali debitaz pro eo exadere dānationē. Sed quo sensu hoc dixerat Hiero. super eundē locū ostēdit dicens. querit hic quis ꝛc. vt. j. ea. distinc. q. d. potius hic ostendit q̄ qui p tēpotale supplicū vel flagituz non corrigūtur postea eternaliter puniūtur/agens de deprehēso in adulterio decollato.
i ¶ Puniretur. si vere confiteretur arg. xxij. q. v. quid ergo.
k ¶ Si illa. verba magistri sunt. quidam dicūt q̄ sunt verba Hiero. vsq̄ ad illud quod ratione. et loquitur non scōm generalez ecclesie cōsuetudinē sed particularē alicuius loci. sed quod sint magistri patet. j. e. H. auctoritas. circa finem.
k ¶ Si illa. i. pena que ei inflicta pro pctō fuit.

Veniā vnus pcti nō pōt ds obtinē nisi de oib⁹ satisfacat.

a ¶ Imponit.quasi dispensandum.
b ¶ Nō prestetur. 3. xxiij. q. v. quid ergo. 3. di. j. illa. 3. e. irrisor. 2. c. qui admissa. 3. ea. distinc. penitentiam agite. 3. e. distinc. c. penitentes.

Sunt plēs peniteat. qz rps nullum creauit quē omnino nō liberaret. quia liberauit surdum et mutum: etiaz a demonio. 2 habentem septem demonia de omnibus liberauit: 2 languidum in corpe 2 anima liberauit. Jn fine supponit qz non videtur vere penitere q nō prorupit in lachrymas cuz p tpali dāno pmisit ad plangendum.
c ¶ Delectentur. hec est falsa penitentia. vt J. distinc. v. falsas.
d ¶ Nos nunc 3. e. dis. H. dauid 2 c. ille rex tātus. 3. di. j. H. alij econtra. ca. non potest quis.
e ¶ Nisi de oibus. sicut nec liberat pignus lz de pte debiti creditoꝛi sit satisfactū. C. ō distrac. pig. cū diu. et dicit lex q q aliqd facere tenet: faciēdo. p pte non liberat a pēa. ff. de ver. obli. i executione. H. pe. et sentētia non debet pro parte tenere 2 p pte nō. ff. fami. herc. in hoc iudicio. ff. ō eden. l. j. H. pe. et arg. ad questionem. an a pluribꝰ excōicat⁹ diuersis de causis possit ab vno absolui sine alijs.
f ¶ Sanari. 2 vni nō diuersis confiteri. j. distinc. v. c. j. circa finē. arg. ff. de arbi. Itē si vnus. H. Item si plures. 2. l. quid tñ. 2. l. labeo.
g ¶ Potuit. scz sanare. vij. nō successiue sed simul.
h ¶ Simul ejciēda. ff. de ser. vr. prę. per fundū.
i ¶ Mille. sed nūquid. pynoquoꝝ mortali peccato septēnis pnā est iponēda. ar. 3. xxiij. q. ij. hoc ipz. Pnis septēnis cui libet debetur.
fm hoc ergo nō sufficiet vita hois ad explēdā huꝰ satisfactionē? Rñ. sine dubio cuilz mortali septēnis penitētia debet: scz tñ qz arbitrarie sūt hmōi pnie arbitrabit 2 artabit eas iudex infra tēpus cōgruū penitendi. ar. xxvj. q. vij. tēpora penitudinis.
k ¶ Oino. no. 3. e. dis. H. item q ca. adhuc cōtra sed nō tūc cecus erat cum leprosus esset. ideo de hoc nō posset sanari. 3. disti. ij. H. finali.
l ¶ Corpore. id est in aia ministeriꝰ corporis. nulluz enim pctm est in corpore tātū: est tamē aliquod voluntatis tantū. Pctm nullū ē i corpe tantū.
m ¶ Crimino so. cū autem ei q in vno deliqt sit inimicus: patet q talis sit criminosus.
n ¶ Puritatē. vt. l. purificet sicut baptismus.
o ¶ Declarare. secuꝫ dicit lex in iudice. C. ad. l. cornē. ō fal. vbi. ff. ō of. pfi. observare. 3. xxiij. q. iij. est iniusta.
p ¶ Nonnunq; id est aliquādo.
q ¶ Amore. vnde iuuenalis plorat lachrimis amissa pecunia veris. 2 alibi Minore tumultu funera plangūt nonnunq;.
r ¶ Peniteat. 3. di. j. H. nō sunt. 2. c. quē penitet.
¶ Auctoritas.
¶ hec est. p. ps. Jn q magis inte dit. pbare per naū. ppheta 2 p apl'm 2 p hiero. 2 p Aug. q si aliquis in hac vita fuerit sufficienter punitus non punit postea: dū tamen inter illa flagella pteratur. alioquin incipit hic pena 2 pretēditur ad finitum. Johan. de fan.
s ¶ Aucs. soluit auctes inductas ad pbādū q ds agēdo pniaz de vno pctō 2 nō de alio pscit veniā de

Pctā grauia grauiter sūt puniēda.

Solutio pti nō liberat pignus.

Wat. xij. b.

Wat. v. a.

Wat. ix. d.

Culpa leuis ē ētpaliter punitur.

Naū. j. c.

Hebr. iij. d.

Naū. j. c.

Jacob. ij. d.

Rom. xiiij. d

j. Cor. iiij. a.

vno 2 nō de alio.
a ¶ Breuis. 3. e. distinc. H. ecce cui⁹. et ca. talis michi.
b ¶ Commutant. in bonum 2 charitatē ad vez penitētiam.
c ¶ Jn cantico moysi. scz audite celi que loquar cui⁹ cantici est versus ille. Jgnis succēsus est i furore meo et ardebit vsq; ad inferni nouissima.
d ¶ Magna vero. scilicet que tēporaliter non puniuntur sufficienter.
e ¶ Uerat. 3. xxiij. qst. v. quid ergo.
f ¶ Deus bis. id est non punit aliquem pro aliq facto iteruz pro quo sufficienter eum semel punuit.
g ¶ Frustrentur. 2. euitent.
h ¶ Mensuras. 2. fare dꝰ et quātis flagellis quelibet peccata sūt puniēda.
i ¶ Dehinc. id est post hanc vitam.
k ¶ Uel. id est puniri.
l ¶ Culpa leuis. 2 tamē mortalis. omnis em culpa vt leuis q tēporalit punit respectu ultimi q eternalit. sicut q libet pena temporalis dicit leuis respectu eterne. j. ea. disti. vij. ca. vlti.
m ¶ Compensata. hic aperte inuit hiero. grauia peccata de quibus nō agit penitentia inter flagella: et hoc puniri graui supplicio et in futuro cruciat⁹ breuis⁸ 2 momentanea pena terminaret. Jllud etiā apli falsum eēt qđ de p stratis i deserto i epla ad hebreos scribēs ait Propē icredulitatē suā ñ itrauerūt terrā pmissionis. vbi pbat q si cut merito sue ifidelitatis requiē eē ne bitudinis nullo mō itrauerūt. itelligit g illud Jhlem. de his tantū q inter ipsa flagella pniaz egerunt. quā 2 si breuez 2 momētaneā tñ nō respuit de⁹. sicut et illud ppheteꝰ nō iudicat de⁹ bis i idipz de his tātum itelligi opz: qs presentia supplicia pmutāt⁹ sup qs nō surget duplex tribulatio. q aūt inter flagella duriores 2 deteriores fiūt: sicut pharao q flagellat⁹ a domino durior factus est: pēsentib⁹ eternā pnectūt: vt tēporale supplicū sit eis eē ne dānationis initiū. Uñ Augu. in cāticoꝝ deuteronomo.

Ignis succēsus est 2c. Hec ē vindicta. hic icipit et ardebit vsq; ad extremā dānationē. Hoc otra illos notādum ē q dicūt nō iudicat de⁹ bis i idipm / ad oia pertinere flagella: qz quidā hic flagelis iudicant vl emē dantur: alij et hiez in eternū puniūtur. sicut anthioch⁹ et herodes. qđ aūt sup eūdem locū ō audierio ifideli Jhiero. sentire videtur / ex eiusdē verbis falsum esse. pbat. exēplo enim illius qui israelitas maledixerat: 2 q ligna in sabbato collegerat: ostēdit puas pctā 2 breuiꝰ tpalibus supplicijs purgari. magna ꝓ⁹ diuturnis 2 eternis supplicijs reseruari. Aut enim.

Uerat. hic aliqs: si infidelis deprehēsus in adulterio decollet: qđ de eo postea fiet. aut em puniet et falsū est hoc qđ dicit. Nō iudicabit de⁹ bis i idipm i tribulatiōe. aut nō punietur: 2 optandū est adulteris: vt i p sentiaz breui pena puniant vt frustrent⁸ cruciat⁹ eternos. Ad qđ respōdem⁹ deū vt oiz rerū ita 2 supplicioꝝ qz scire mensuras⁸: 2 nō pueniri sentētia iudicis. nec illi in pctō rē exercēde deinc⁴ pene auferri ptātem. 2 magnū pctm magnis diuturnisq; lui⁸ cruciatib⁹. si qs aūt punit⁹ sit vt ille i lege q maledixerat isra elite: 2 q in sabbato ligna col legerat: tales postea nō puniri: qz culpa leuis pñti supplicio cōpensata⁹ sit. Illud autem greg. Pluit dñs sup vnā ciuitatē 2c. nō ad crimi nis veniā: scz ad ei⁹ referendum est detestationem: vt ideo pars ciuitatis dicatur esse compluta: qz crimen qđ dilexerat: detestari incepit: nō q eius veniā cōsequat. Criminis autē detestatio pluuia vocatur: quis ex fonte diuine gratie cordi nostro instillatur: vt vel sic qscz ad veram penitentiam veniat: aut eo minus a deo puniatur quo diuturniori delectatōe peccati mal⁹ sibi supplicū accumulasset. si vero ad indulgētiā criminis pluuia referatur: euangelice sentētie ꝓtraire videtur. si em propter fraternum odium etiam que dimissa sunt replicantur ad penam / multomagis que non sunt dimissa ad vindictā reseruari. pbantur. itē si ꝑm augu. arbit⁹ suevolūtatis nō pōt inchoare nouā vitā nisi penitet eū veteris vite: quomodo ad nouitatis indulgentiam perueniet qui odij vetustatem nō deposuit? Ad detestationē ergo criminis (vt dictū ē) nō ad ei⁹ indulgētiā pluuia illa ptinere. pbat. Itē illud Ambro. Et si fides desit pena satisfaciat: non de ea fide intelligitur de qua dicitur. Fides sine opibus mortua est: sed de ea intelligit de q apls ait. Omne qđ nō est ex fide peccatū est. i. omne qđ fit otra cōsciētiā pctm est: deest ergo fides cū nō subest conscientia pcti Sed quia delicta oia nullus intelligit: est ali quando peccatū in homine cuius non deest ꝓsciētia / illi⁹ pena si patiēter ferat satisfacit 2 releuat grauatū. Quod autem in fine ro puniēda eternaliter. leuia ꝓ q hic puniuntur sufficient. p leui pena cōpensationē vite eterne recipe: qđ in bonis fieri nō ambigim⁹. 2 i malis forte ita fit: sed non credo: qz iam remitteret pctm q ad penā cōtendo de vno 2 non de alio qđ negamus. 3. in illo. H. his auctoritatibus.
n ¶ Arbiter J. depse. di. iij. omnis qui.
o ¶ Et si fides 3. j. qstio. j. fertur xxvij. qstio. j. H. ex his.

Naū. j. c.

Almoch iiij.

a ¶ Obijcitur. hic patet illa fuisse verba magistri s.e. si illa ꝛc.
b ¶ Satisfactio. s.e. di. satisfactio.
c ¶ Nō pcipit. ecce plane videt velle q particulare cōfessio facta. scz de vno peccato aduenīēte charitate incipiat et viuere ꝛ valere ad vitaz eternā. Et q sic intelligat p exēplū patet qō inducit ō baptismo fm qō dicit de oibus bonis q fiūt sine charitate q incipiant viuere. qō tamē non credo immotāz illa bona q fiunt cū charitate. Et si postea sunt mortificata iterum aduenīēte charitate reuiuiscūt. si non aduenerit charitas idez est quod de eis que fiūt sine charitate: quia nec illa nec ista valēt nisi ad bonū tpale. vel ad illustrādum. vel ad incōmodū vitādū: vel ad minorem penā sub eūdaz. Ad excusandū vero magistrū dicim⁹ q intellexit eaz ad hoc valere q vlteri⁹ ei p illo peccato non inūgit a sacerdote satisfactio alia. vt s.H. itē opponit ver. si illa satisfactio sicut baptizat⁹ lz ficte non rebaptizatur de conse. dist. iiij. scribit. qō th. R. negat. sed melius distinguit. Bona opera cuz charitate fctā: et postea mortificata p peccatū reuiuiscunt iterū p charitatē ad vitā eternā cōsequendā: ꝛ sic facta olim sine charitate reuiuiscūt: valent tantū ad tpale pmiū vel ad minus suppliciū subeundū ad idē valēt bona facta cum charitate: etiaz postea per peccatū mortificata si homo nunqz ad charitatē redeat. fm primū membrum intelliguntur ille due auctoritates. s.e. piū. ꝛ c. si quādo ꝛc. Et itellige q in alio tēpore fecerūt bona scilicet cū erāt boni. in alio tēpore mala: scz cū erāt mali. vl si dicatur q eodē tempore itelligunt ille auctoritates inꝛta scōm mēbrum fm q duplicē intellectū magr inuit supponēdo aliā solutionē ibi qñ ꝛc fm tertiū mēbrū locī ezechiel dicēs si auerterit ille ꝛc. ꝛ Hie. in. c. q recedit. H. finis. ꝛ ca. hoc nobis maxime. s.

Bona in pctō facta q ad aliq̄ pſiunt.

Bona mortificata reuiuiscūt.

obiscit[a] si satisfactio[b] illa fuit veniam impetrauit: si autez veniam nō impetrauit: satisfactio non fuit: si autem satisfactio non fuit adhuc sibi pena iponēda est: nō pcedit argumētatio. Satisfactio nāqz est dū illius causa peccati exciditur: et eius suggestionis aditus nō indulgef: sed eius fructus nō percipit[c] impedit⁹ peccato quod nō deseritur. percipiet autem cuz ei⁹ penitētia fuerit subsecuta sicut ad lauacz ficte accedens regenerationis sacramentum accipit: non tamen i christo renascitur. renascetur aūt virtute sacramēti qō pceperat/ cū fictio illa ō corde ei⁹ recesserit veraci pnia. Sicut etiaz Augusti. scribit in libro de penitentia.

PJum ē[d] credere/ et nostra fides h° expostulat vt cū gratia xp̄i destruxerit mala priora i hoie etiā remaneret bona. Et cū destruxerit quod suuz non inuenit amat ꝛ diligit bonū[e] quod in peccante plantauit. Ex hoc sensu illud etiā Hieronymi dictum videtur.

SJ quādo videris iter multa mala opa facere peccatorez quēquē aliq̄ q̄ iusta sunt: nō est tam iniustus de⁹ vt pter mala multa obliuiscat paucorū bonorū. Quā q̄[f] memoria bonorū ad presentē remunerationē possit referri: sicut Grego. i omel. de diuite ꝛ lazaro scribit.

QAuendum[g] nobis est vt si forte aliquid boni agim⁹ i presenti seculo remunerationez accipiam⁹ ne forte dicatur nobis Recepistis bona in vita tua. Item Johan. chrisostomus.

QUid g̃[h] turbamur nec movidens malignos[i] psperitatē hr̄e turbet. nō ē hic retributō malignitat⁹ ne q̄ virtut⁹: ac si aliq̄n ptingat vt aliq̄ sit retributio: vl mali cie vel virtut⁹: nō tñ fm q̄ dignuz est: sed simplicit. veluti quidā gust⁹ iudicij aut iustitie. vt qui resurrectionē[m] nō credūt talib⁹ doceātur. quādo itaqz videm⁹ malignū di⁷tescere nō subruamur: ꝛ quādo videm⁹ bonos mala pati nō turbemur[n] Illic corona/

dist. iiij. huiusmodi g̃ bona sine charitate facta quā comitat mortalis culp a quā nō delet sequēs penitētia ad sensum tpalis cōmodi vel minoris pene proficiūt: nō ad vitā eternā fructū ad q̄ pficiūt facta cū charitate ꝛ mortificata p peccatuz si postea redit ad charitatem. hāc distinc. magister innuit. J. dist. iij. H. finis. Alij dicunt q̄ nunqz reuiuiscūt q̄ ad vitaz eternā: sicut nec mala quo ad penam eternam scōm q̄s ponit h magr quattuor opi. Itaqz in hac opi. est. R. S. h. d.

QJum est. remunerare premio eterno. et scōm hoc est aliud in bonis aliud in malis q̄ non reuniscunt. vel de tempozali bono itelligit vel de minori pena in alia vita. has tres opiniones pōt magister. L.

e ¶ Bonū post illud bonū. L.

¶ Quāqz. ¶ Hec est. xj. ps dist. In quo dicit q̄ nullum bonū irremuneratū nullum malū impunitū. Jo. de. f. ꝛ hoc pbat per tres auct⁹.

f ¶ Quanqz. alia solutio. not. q̄ sin pn. huj⁹. ca. dz ee videris vel vides: vbi alias fides.

g ¶ Auendū. i. vitandū.

h ¶ Dines iste de quo hic agit.

i ¶ In presenti. tantum.

k ¶ Uid g̃. Casus. Si videam⁹ malos pesperari et bonos aduersitatē pati nō debem⁹ turbari quia nō est vera retributio boni vel mali. nā sepe punitur hic innocens: et extollitur qui non meruit. sed hic ostendit q̄ in futuro erūt premia ꝛ pene: qō quidā nō concedūt. ꝛ pterea in bonis sunt aliqua mala digna puniri. et in malis aliq̄ digna remunerari. Ultimo dicit q̄ cū malus hic remunerat malo capitis sui fit. q. in futuro punietur nec pena eius mitigabitur.

l ¶ Malignos. nam vt dicit claudianus. Tollunt in altum: vt lapsu grauiore ruant.

m ¶ Qui resurrectionē negātes scz retributionē eorum que quisq̄ in corpore gessit. Lau.

n ¶ Non turbemur. in alia vita.

xj. ps.

Mat. vj. a.

Luce xvj. f.

ephe. v. a.

dimisio

j. cor. xiij. b.

Malis q̄ prospe rātur ꝛ bōi pa tūtur.

Claudian⁹.

a ¶ Bon⁹. C. de vete. iu. enn. l. j. H. his itaqz tollit.
b J ds autē. ¶ Culpanda. j. q. j. teneamus.
c S ¶ Fortasse. nota est assertiōis. xiij. q. v. tēp⁹. s. rc. di. neqz ad cayn. s. j. q. j. vide. H. sed ibi de his q̄ arroganter hoc faciunt. Hic de his q̄ in faciendo zelum dei habent ꝛ si non fm scientiam dimnam.
d ¶ Sine qua s. dist. ij. H. opponitur. c. fugerat.
¶ Pnia. ¶ Hec est. tñ. ps dist. in qua soluit magr ꝛ bene fm Jo. de san.
e ¶ Utilis est. quo ad penam eternā vitandaz vel quo ad vitaz eternā obtinendā. sed vtilis est quo ad penā tēporalē: q̄ ecclesia iteruz ei non iponeret satisfactionem pro illo pctō. nec ille teneꝛ amplⁱ⁹ pfiteri. si tñ digne penituerit oiz pctōrum dz illud peccatū cōfiteri ecclesie. s. pcm̄ simulationis quo decepit ecclesiaz Et no. q̄ illō peccatū primum de quo satisfecit sine charitate nō remittit anteqz incipiat hr̄e charitatē tūc em̄ statim deletur. s.e. H. illud aūt versus finem ꝛc.

Pnia p seuerā tj i pec catoan sit vtil.

¶ Uia vero. ¶ Hec diuiditur in. vij. ptes. In quaruz prima pbat per vij. aucto. q̄ peccata redeūt. Secunda ibi. Eoꝝ vero. Tertia ibi: vez. Quarta ibi Finis g̃. Quinta ibi. Qui autem Sexta ibi. veruz illa. Septia ibi. Antiqua. Jo. ō f.
f ¶ Quia vero. hic incipit. iiij. distin. in qua tractat an peccata semel dimissa iterum redeāt. Et quidā simpliciter dicunt q̄ redeant: nō solū quo ad reatū sed etiā quo ad essentiā ꝛ penā ꝛ in hoc videtur declinare S. J. e. di. H. vlti. sicut ꝛ actio semel pacta restituit. ff. si ex noxa. cā agaz. sz alio iure in ff. Preterea sicut bonū reuiuiscit per gratiā sequentez q̄ prius mortificat⁹ p culpā ita mala mortificata per gratiaz reuiuiscunt per culpam iteratam. s. di. pri. c. pueri. ꝛ c. si q̄s Alij dicunt q̄ nō redeunt illa sed alia eiusdē generis. cuz em̄ forte simile pmittim⁹ redire dicuntur quadā similitudine sicut flores redeunt in vere. Tertij dicūt peccatū redire tantuz, pter vnum istoruz quattuor criminū. s., pter odiū fraternum vt in euangelio: serue nequā ꝛc. Item, pter crimē apostasie. vt J. e. quicūqz. Item pter penitētiā pnie. s. xvij. q̄e iij. sunt q̄ opes. Item pter contemptuz pnie. s. dist. iij. si apls. Alij dicūt q̄ nullo modo redeūt arg. xxij. q. iij. si illuc. l. di. miror. nec ita est in malis vt redeant sicut in bonis. ar. de pse. dis. iij. q̄stio. ꝛ hoc credo catholice dici. di cūt tñ redire qz remissionis bñficium sequēti culpa amittim⁹ ob ingratitudinem s. distin. pri. hac auctoritate. ver. pe. Nā perinde putaꝛ quis glia propter sequēs delictū: acsi nulla peccata eēnt dimissa: vt J. dist. v. fratres. penitētia em̄ duo facit. penā tollit et gloriam acquirit: vt. s. dist. j H. j. alij ecōtra. ca.

Pctā semel dimissa an redeant sūt opiniones.

rij. ps

ecce. Auctoritates autē q̄ videnť dicere q̄ redeant hoc sonant q̄ ita punit quis ꝑ sequētibus acsi nun q̄ ei dimissa fuissent. Procedit autē H. in hunc modū. ꝓmo inducit auctoritates: q̄ pctā dimissa redeant. vsq; ad .H. hoc. Scdo notat circa peccati dimissionē duas opiniones eoꝝ qui dicūt pctā redire. Tertio allegat pro q̄dam q̄ sa redeant multorū auctoritatibus probatur: quarū prima ē illa ꝑphete. In memoriā redeat iniquitas patruz eius. Secūda illud euāgelij Serue neqū omne debitū dimisi[a] tibi. deide in libro psalmorum Augustinus ait.

Psal. cviij. Mat. xviij b

SIudas tenuisset illō ad quod vocatus est: nullo modo ad eum[b] vel sua ꝓterita vel parentū[c] iniq̄tas[b] ꝓueniret: quia ergo nō tenuit adoptionem in familia dei: sed iniquitatem[c] vetusti generis potius elegit: rediit iniquitas patrum in conspectu dñi: vt in eo etiaz ipsa puniretur. Item rabanus: tradidit euz tortoribus ⁊c. Considerandum est q̄ dicit vniuersum debitum: q̄ non solum peccata que post baptismū homo egerit reputabuntur ei ad penam: verū etiam peccata originalia[f] q̄ in baptismo dimissa sunt[g].

Psal. cviij.

Item Gregorius ex dictis euangelij.

Pfis li q̄tas ñ respicit filium.

Onstat quia si quod in nos delinquitur ex corde nō dimittimus: ⁊ illō rursus exigitur: quod nobis iam per penitentiam dimiss[h] fuisse gaudebamus.

a Dimisi tibi. quoniā rogasti me: nonne ergo oportuit ⁊ te misereri cōserui tui sicut et ego miser[t] sum tui? ⁊ iratus dñs tradidit eū tortoribus quousq; redderet vniuersū debitū. sic et pater celestis faciet vobis. i. repetet a vobis dimissa. ⁊ in hoc facit ad ꝓpositum. Zau.

b Iudas. Ad eū vel sua. cōtrari[y] sensus facit ad ꝓpositum H.

c Parentuz. cōmissa a se imitando parentes

d Iniq̄tas. i. cōmissa ab eo imitādo eos. als iniquitas patrꝭ non respicit filium: nisi (vt dixi) sit sceleris paterni imitator. j. q. iij. crimen. et per totam. l.

e Sed iniq̄tate. i. auariciaz quā primi parētes ei[y] egerunt vel originalia pctā.

f Originalia. pctm originale ita dr reputari q̄ ita primi[z] ꝑ sequentib[y] acsi dimissum nō esset. ar. J. e. qui recedit. ⁊ ita de alijs dic. Sz quare dicit pliter originalia cū vnū solū sit originale? ponit pl'ale ꝓ singulari. ar. ff. de ori. iu. l. ij. H. exactis deinde regib[y] .i. rege. vel ꝓpter diuersos effect[y] quos hz in hoib[y] originale. quosdā eni facit inuidos/quosdā luxuriosos/quosdā auaros ⁊c. Itē sicut cōcupiscentia facit ꝓuerū ꝓcupiscibilē ⁊ adultū ꝓcupiscētē: sic ⁊ superbia facit puerū superbilē ⁊ adultū superbientē. Uel pluraliter ponit ꝓpter varias appellatiões quas dz. dicit enī hoib[y]. lex membroꝝ stimulus carnis angelus sathane lāguoꝝ nature fomes peccati ⁊c.

g Dimissa sūt. si penitet eū suscepisse baptismū vel ita puniet sufficienter: acsi non esset baptizat[y].

Pctī dimissio eius dē fmissio fit fūs.

h Onstat. Dimissum. hic vī q̄ pri[y] dimittat de[y] pctā q̄s dimittat hō pctm. sic ex hoc seq̄t impossibile. s. q̄ simꝫ esset iust[y] ⁊ iniust[y]: bon[y] ⁊ malus Sed dic q̄ tpe simul fit ab hoie dimissio peccati et a deo remissio. ꝓcedit tñ gr̄a vtrū q̄. q̄ q̄s vult ⁊ ꝓ vult vtī in homie operaf. Expone q̄ h ꝓri[y] dimisi. i. pri[y] me dimissurū obtuli q̄tū in me est: qz hoc facē de[y] parat[y] est. vt ad originale peccatuz referf hoc q̄ sine merito hois a deo remittit. vel ad parabolā euāgelicaz de seruo cui dñs x. milia talēta remisit: punisq; ille cōseruo suo quinquaginta.

Luce vj. f.

Mat. xij. d

i Zrit dñs dimitte. id est habilez te ostēde ad suscipiendā gr̄am.

Ui diuini

k Repli cabunf. Expone vt. H. hoc est ita dānabit acsi nō essent dimissa. et ita expone oēs has auctoritates. J. de conse. di stin. iij. quomō. Zau.

l Euertar. hec sūt verba sathane.

m Nō expo nendus. xxviij. q j. de viduis.

n Nos vacā tes. a bōis opib[y]

ij. ps.

Uecūq;

o Omni

um. ⁊ prius dimissorum.

p Eccatum. Reddit. i. punitur.

Eorum vero. hec est scōa pars di. in qua ꝓbat sup ficialiter q̄ pctā redeunt ⁊ fm pñtē rñ iustificā dimittunt: non tñ vere sicut nota discipulorum qui recesserunt. Jo. de fan.

q Eoꝝ ⁊c. i. q̄ dicunt pctā redire dimissa. Duas ponit H. opiniões q̄ poti[y] in ꝟbis differunt q̄m in sensu. q̄dā em̄ dicunt pctā dimissa redire: dimissa inquā fm iustificā nō fm pñtiā. Alij dimissa pure ⁊ plene siue ꝑ baptismū siue ꝑ pnam. Ut ꝑ ista intelligaf ⁊ qualiť he opiniões ꝓueniāt. Notādū est q̄ ꝑdestinatiōis siue pñtie. q̄z ⁊ sub nole pñtie includit ꝑdestinatio. duplex ē effect[y]. s. z in tpe iustificare: ⁊ eternaliť gr̄az tribuere. Quo ad primū effectū opaf de[y]

Error pelagianoꝝ.

pelagiani. nā isti pelagiani dicebāt q̄ sine gr̄a dei ꝑ libez arbitriū q̄s possit bonū opari. ⁊ sic obijciebāt Augustio. dicēs o Augustine q̄ nō pt q̄s cū ad adultā etatē q̄uenerit bñ opari sine gr̄a diuina: sed illam nēo pt hre vel mereri. ergo deo nō apponente gr̄am

ꝓtesci q̄ñq; in hac vita pctā dimittit. ⁊ hoc est scōm iustitiē tu ciā peccata dimittere. Quo ad scōm effectum q̄n sic plet est pctā dimittit ne finaliter peccatū redire patiatur vt effect[y]. ad beatitudinē perducat: ⁊ hoc est fm ꝓscientiaz peccata dimittere. q̄ ergo finaliter ad pctm reuertitur. ⁊ nō fm ꝓ scientiā: sed fm iustificā remissionē peccatoꝝ cō secut[y] est. ⁊ hoc est qđ hic tāgit. H. ⁊ J. co. H. finis ⁊ sic pater duas ꝓdictas sentētias nō esse ctrarias: q̄ cui peccata dimittunf fm iustificā plene ⁊ pure ei dimittunf. J. eo. H. vlti. Zau.

Jo. vj g.

a Alij dicūt hanc differētiaz opinionū nō ponit magister nisi vt tractet de ꝑdestinatiōe. non q̄ sibi in aliquo cōtradicāt. hoc alij respicit illō alij qđ inuenit J. eo. H. finis.

ps. ix. Exo. xxxij. g. j. eoꝝ. x. d. iij. ps.

b Justificaz presentē que eis conferf quibus peccata dimittuntur. h.

c Prescien tiam. Ab eterno em̄ ꝓscit de[y] talē dimissionez nō valere eis ad vitam eternam nec vsq; in finem durare.

d Wille casuri. i. pauciores qui credūt se cū dño iudicaturos

e Et. x. milia. i. ꝓles q̄ crediderf se sessuros ad dexterā dei. i. i eterna bñtudine. ꝓles ei sūt q̄ credūt se saluādos q̄s q̄ credūt se iudicaturos cū dño: ⁊ tō illi bsignāt maioꝝ nūero isti minoꝝ

f Sz nō in ꝓlib[y]. ꝓles illoꝝ nō placuerf dño et si

Uere hoc. hec est. iij. ps di. In q̄. [aliq eoꝝ. bat q̄ de ficte penitētib[y] intelligaf qđ dictū est quibus peccata nō dimittuntur. de. alijs non potest intelligi q̄us postea sint casuri. Jo. de fan.

g Accedētibus. ē. j. q. j. sicut ficti. h.

h Si ex bono. Casus hui[y]. c. colligi videf ex illis duob[y]. J. de ꝑse. di. iij. c. vl. ⁊. xxiij. q. iij. qđā. h.

i Ex bono. i. ex bona voluntate. vl' bonū refertur ad bonuz exterius: similiter ⁊ malum ad interius in voluntate. et tunc subditur moriuntur.

k Moriuntur. hoc est dicere deficientes a bono moriuntur.

l In potestate. vt impetret. h.

m Hoz. imo ꝑseuerātia in bono donū dei est. Z.

n Respondeat. ē. xxiij. q. iij. de tyrijs. h.

o Hoc nō donat. i. donat. ar. ff. de ver. sig. duob[y] donat dico fm hoc. s. morituel rapi. ⁊ est sensus hui[y] ꝛse hoc donat qđ[y] voluerit aut scriptura mētit. sed hoc nefas est dicere. vt. xxxij. q. v. quid ergo. Zau.

p Rapt[y] est. xxiij. q. iij. ea vindicta. h.

q Dicta est. a Iob. ē. dist. ij. H. item seruꝰ. ⁊ c. si em̄ inquit ver. quid enim. Zau.

r Sicut ergo. suspēditur istud sicut vsq; ad versiculum. cur alijs. Zau.

Ex necessitate peccabūt isti: q̄ ꝑ libez arbitriū nō debet eis tale pctm imputari. Ad quā obiectionē ⁊ ꝑsimiles cū Aug. nō respōderet sed exclamaret. O altitudo diuitiaz sapiētie ⁊ sciētie dei q̄s incōprehēsibilia sunt iudicia dei ⁊ inuestigabiles vie eius. deridebant eū. Pro ita q̄s ꝓmissis diuitiis. c. in tres partes. In prima ꝑte pōit Aug. casum iq̄ ⁊ ipsi exclamare ꝓpellūtur ꝓpter rōnis defectū. s. cur deus bonos quos scit a bono recessuros ⁊ in malo morituros non ꝓ[y] tollit de medio q̄s malicia imutenf. ⁊ quare quibusdā perseuerātiā dat i bono/ quibusdam nō: cū apud euz nō sit iniq̄tas nec personaz acceptio. vt ex de iu de. nouī. in scōa distinguit inter filios dei nūcupatione sola et veros filios. cuius occasiōe exponit illō Joā. ex nobis exierūt ⁊c. In tertia dicit q̄ ꝑseuerātia in bono vsq; in fīnē dat de[y] solis ꝑdestinatis. Et hui[y] occasione interseruit q̄ q̄dā discipuli xpi sunt veri. quidā nuncupatiui tā tum. h.

Diuisio capli.

Roñ. xj. d.

Sapl. iiij. c.

s ¶ Posui. in alia parte. c. qō nō est hic. Lau.
b ¶ Ignorare. ff. de legi. non omnium.
c ¶ Filijs suis per ꝓsentem iusticiam.
d ¶ Ut ita sit. scz q nō det. id ē subtrahat.
e ¶ Nam cuz isti. quib⁹ de⁹ nō dat ꝓseuerātiaz vel predestinationem. Lau.
f ¶ Filij dei. Scōm ꝓsentē iusticiam.
g ¶ Filios dei Scōm predestinationem. Lau.
h ¶ Nobis. scōm expositionē et opinionez nostram.
i ¶ Johānes euangelista ait. in euāgelio. scz in verbis que sequuntur. Lau.
k ¶ Dei. pdestinatione.
l ¶ In vnū. id est vnitatem fidei. Lau.
m ¶ Futuri. id est filij dei p gratiam. Lau.
n ¶ A nobis. i. iter nos. Johā.
o ¶ De his. illis. s. q nō de his id est de istoruz numero qui rē.
p ¶ Perseuerauerūt. i. vsqz i finē nō ꝓseuerauerit. vñ Quidā. scilicz vltima sp Expectāda dies hoi ē. dicit⁹ beatus Ante obitū nemo/ supmagz funera debz. Argue. pdesse modicuz qō desinit esse. Quod non durabit ꝑmodaparuadabit. Et no. aliquē nō debere dici permanentē vel perseuerantez qui vsqz in finem nō ꝓseuerauerit licz fateri donū dei esse: vt finiat homo dei vitā istam antequ ex bono mutetur in malum. cur aūt id alijs donetur/ alijs nō donetur ignoratur: id tamē donuz dei esse in bono ꝓseuerantiā secūdū scripturas/ de qb⁹ testimonia multa iam posuī⁸ fateantur nobiscū: z cur alijs detur/ alijs nō detur/ sine murmure aduersus deū dignenē ignorare⁹ nobiscum. nec nos moueat q⁹ filijs suis[c] quibusdam non dat deus istam perseuerantiaz. Absit enim vt ita sit[h] si de illis predestinatis esset z secundū ꝓpositum vocatis sanctis qui vere sunt filij ꝓmissionis. Nam cum isti[e] pieviuunt dicuntur filij dei[f]: sed quia victuri sunt impie z in eadē impietate morituri: nō eos dicit filios dei[g] ꝓscietia eū dei sunt filij dei: qui nondū sūt nobis[h] z sunt iam deo. de quib⁹ iohānes[i] euangelista ait. Quia iesus erat mouiturus ꝓ gente et non tm̄ ꝓ gente. sed etiā vt filios dei[k] dispersos ꝓgregaret in vnū[l] qui vtiqz credēdo futuri[m] erāt per euāgelij predicationez: z tm̄ antequ esset factū iam filij dei erant. In memoria eū patris sui incōcussa stabilitate ꝓscripti sūt Et sūt rursus quidā qui filij dei ꝓpter susceptā vel tpaliter gratiaz dicunt a nobis[n]: nec sunt tm̄ filij dei: de quib⁹ ait idē Johānes. Ex nobis exierūt: sed nō erāt ex nobis q⁹ si fuissent ex nobis: māsissent vtiqz nobiscū. non ait ex nobis exierūt: sed q⁹ nō manserūt nobiscum iā nō sunt ex nobis: vez ait ex nobis exierunt: sed nō erāt ex nobis: hoc est z qñ videbant ex nobis noie nō erāt ex nobis. et tāqz ei diceret vñ id ostēdis q⁹ si fuissent ex nobis (inqt) p māsissent vtiqz nobiscū: filio rū dei vox ē. Johānes loquitur i filijs[f] dei loco ꝓcipuo cōstitut⁹. cū g filij dei dicūt: de his[o] q pseuerātiā habuerūt ex nobis exierūt: sz nō erāt ex nobis. z addūt qm̄ si fuissent ex nobis: ꝓmāsissēt vtiqz nobiscū qd aliū dicūt nisi nō erāt filij: etiā qñ erāt in ꝓfessione z in noie filioz dei. nō q⁹ iusticiā simulauerūt: sz q⁹ i ea nō ꝓmanserunt: neqz eñ ait: nā si fuissent ex nobis/ veraz z nō fictā iusticiā tenuissent vtiqz nobiscū: sz si fuissent (inquit) ex nobis/ pmāsissēt vtiqz nobiscū: in bono illos volebat ꝓculdubio ꝑmanere. erant itaqz in bono: sed q⁹ in eo nō ꝑmānserūt. i. nō vsqz in finē pseuerauerūt[p] nō erant (inqt) ex nobis: z qñ erāt no biscū: hoc ē nō erāt in numero filioz etiā quādo erāt in fide filioz. Qm̄ q vere sunt filij dei ꝓsciti z ꝓdestinati sunt cōformes[q] imaginis[r] filij dei: z scōm ꝓpositū vocati sunt sācti: vt electi essent. nō eñ perit filius ꝓmissionis: sz filius perditiōis: fuerunt ergo isti ex multitudie vocatorum: ex electorum autem paucitate non fuerunt. non ergo[s] filijs suis ꝓdestinatis deus perseuerantiam nō dedit: haberent eñ eā si in eorum filioruz numero[t] essent z quid haberent quod nō accepisset secundū apostolicā[v] verāqz sententiam: ac per hoc tales[x] filij filio christo dati essent[y] quemadmodum ad patrem ipse dicit. Ut oīe qō dedisti michi nō pereat[z] sz habeat vitā eternā. hi g xpō intelligūtur dari: qui ordiati sūt ad vitā eternā. ipi aūt illi sūt ꝓdestiati: z ꝑm ꝓpositū vocati sūt scti quoz nullus perit: ac p hoc null⁹ eoz ex bono in malū mutat⁹ finit hāc vitā: qm̄ sic est ordinatus: et ideo xpō dat⁹ vt nō pereat sed habeat vitam eternā. z rursus/ quos dicim⁹ inimicos eius vel puulos filios inimicoz eius quoscūqz eos sic regeneraturus est vt in ea fide que p dilecti longo tempore in operib⁹ charitatis existat. h.
q ¶ Conformes. puritate vite modo/ z post ea beatitudine. Lau.
r ¶ Imaginis filij dei. i. filius q est imago patris vsqzqz eadem cum patre.
s ¶ Nō ergo. sic ordina. filijs suis nō ꝓdestinatis de⁹ ꝓscientiā nō dedit. Z.
t ¶ Numero. ꝑm ꝓscientiam.
v ¶ Apostolicaz. que dicit qd habes quod nō accepisti. Et Jacobus omne datum optimuz et omne donum p fectū desursum est. vnde versus Ex ope celesti fit si quid habetur hōesti. Et venit a superis vel agas bñ vel mediter. Itē Quic quid habes meriti ꝓbentis gratia donat. Nil deus in nobis p ter sua dona coronat. s. questione. j. qñ pio.
x ¶ Tales. scm ꝓsentē iusticiam
y ¶ Dati essent. si haberēt perseuerantiaz.
z ¶ Pereat. tē poze.

Ordo litterę.

Bonuz qōlibz de sursum est

versus

Aosti. viij. f.

Joh. viij. f.

Joh. viij. d.

Jo. xvj.

Joh. xj. g.

ꝑseuerantia lau datur.

s. Joh. ij. c.

s ¶ Hoc dixit. Uerba euangeliste vsqz ibi: nunquid rē.
b ¶ Ubi prius erat. Apostopesis. q. d. tunc intelligetis que dico. vt de consē. di stinc. ij. prima.
c ¶ Spirit⁹. i. spiritualis intellectus.
¶ Finis g huj⁹.
¶ Hec est. xiij. ꝑs distin. in qua ōñdit quid sit scribi aut deleri de libro vite ꝑm ꝓsentem iusticiaz vel ꝓscientiā. Ut in hac agitur de ꝓscitis z ꝓdestinatis. Jo. de f.
d ¶ Finis. Ubi dictum est q⁹ appellamus filios dei ꝓpter ꝓsentem iusticiaz qui tñ nō sunt ꝑm ꝓscientiam.
e ¶ Alij vero. Hoc alij respicit illud qō posuit g. e. dist. H. eoruz. in prin. Lau.
f ¶ Omnino. i. sine determiatiōe aliqua. xxxi. q. j. q⁹ si dormierit.
g ¶ Proponat. Augu. scilicet. hu.
h ¶ Scribi. Quadrimēbriaz diuisionē innuit S. quā in ordinatione ꝓsequitur vsqz ad locum illū sicitaqz. ponit vnūquodqz mēbrū diffiniens/ z diffinitiones suas aucte confirmans. Lau.
i ¶ Benedict⁹. ¶ Qui bñ dixit. i. bñdicet. i. exaltabit nos oīno in alia z corpe xriū. di. ij. episcopus.
k ¶ Bñdictione. i. exaltatione que erit spū alis etiaz in corpoctionē opaꝝ hāc vitā finiantiā z añqz hoc fiat in illa ꝑdestinatiōe filij ei⁹ sunt. z dati sunt xpō filio ei⁹ vt nō pereant: sz habeāt vitam eternā. deniqz ipse saluator ait. Si manseritis in ꝛbo meo vere discipuli mei estis. nunqd in his ꝓputādi sunt illi de qb⁹ euāgeliū sic loquit⁹? Ubi dīs cū cōmēdasset manducantē carnē suā z bibētē sanguinē suum ait euāgelista. Hoc dixit[a] in synagoga docēs in capharnaū. multi g ex discipulis ei⁹ audiētes dixerūt. Durus est hic ꝑmo: qs pōt eum audire? Sciēs aūt Jesus apd semetipm qz murmurabant de hoc discipuli ei⁹: dixit eis hoc vos scādalizat. si g videbitis filiū hois ascēdētē vbi pri⁹ erat[b] spūs[c] vero est q vificat: caro aūt nō ꝓdest qc ꝛba q ego locutus suz vobis: spūs et vita sunt: sz sunt qdā ex vobis qui nō credunt Sciebat enī ab initio Jesus q eēnt credētes z qs eēt euz traditurus: ꝓpterea dixi vobis qz nemo venit ad me nisi fuerit ei datū a pre meo. Ex hoc multi discipuloruz eius abierūt retro/ z iā cū illo nō ambulabāt nunqd z non isti discipuli appellati sunt loquēte euāgelio: z tñ si erāt veri discipuli qz nō remāserūt in ꝛbo eius ꝑm id qō ait Si manseritis in meo ꝛbo vere mei discipuli eritis qz g non habuerūt ꝓseuerantiā sicut nō vere discipuli xpi: ita nec vere filij dei fuerūt: etiaz qñ esse videbant: z ita vocabant Appellamus hos ergo z electos xpi discipulos z dei filios: qz regeneratos z pie viuē cernimus: sz tunc vere sunt qō appellanē: si manserūt in eo ꝓpter quod sic appellanē: si aūt ꝓseuerantiā nō habēt. i. in eo qō ceperūt esse nō manēt: nō ꝛe appellantur ppt qō appellanē z nō sunt. apd deū eni hoc non est cui notum est q⁹ futuri sunt. i. ex bonis mali. H inis[d] ergo hui⁹ auctoritatis eorum snie concordat qui peccata dicūt remitti ꝑm iusticiam z non ꝑm ꝓscietiam. Alij vo[e] q̄uis fateantur peccata redire: tamē seu p baptisma: seu p pniam asserunt omnino[f] peccata remitti: z plena fide accedētes ad lauacrū renasci: nō aqua tantū sz etiaz spiritu sancto z si postea peccatur⁹ sit: demū penitentē z si aliqñ recasurus sit: tñ tpe sue pnie ita pfecte expiatū affirmant: vt si tunc moreret: salutē inueniret eternā. quoruū snie eius dē auctoritatis principium cōsentit. Cum enim questionem eius ꝓponat[g] quare ꝓscitos ad mortem cum fide liter ac pieviuerēt: non tunc de vite huius periculis de⁹ rapuit: ne malicia mutaret intellectū eorum et ne fictio deciperet animas eorum cū de immatura morte ꝓdestinati scriptura dicat. Rapt⁹ est ne malicia mutaret intellectū ei⁹. z ne fictio deciperet aiam eius euidēter ostendit illos tales fuisse: q si fatali necessitate hui⁹ vite sub ducti essent periculis: pfecto vitā consecuti essent eternā. Ut ergo finis principio cōueniat: z ne sibiipsi cōtraire videanē: diffinien duz est qd sit scribi[h] in libro vite: z de eo deleri ꝑm iusticiā: qd ꝑm ꝓscientiā. Scōm ꝓscietiā scribi est ad vitā ordinari qō ab eo nō factū est. U ñ aplus in epla ad ephesios.

Benedict⁹ de⁹ z pater dñi nostri Jesu xpi q bñdixit[i] nos i oi bñdictōe[k] spūali celestib⁹ in xpo iesu: sicut elegit[l] nos i ipo[m] ante cōstitutionē mūdi vt essem⁹ sancti z immaculati in ꝓspectu[n] eius in charitate: q predestinauit[o] nos in adoptionē filioruū per Jesum[p] xpm[q]. Similiter secundū ꝓscientiā deleri est ad mortem non ad vitam ꝓsciri. quod z ipm ab eterno[r] factū est. Unde dīs in euā-

ephe. i. a.

Joh. viij. f.

Joh. viij. d.

Joh. xj. g.

Joh. xvj.

Sap. iiij. c.

iiij. ꝑs

a ¶ Judicatus est.i.iudicari ꝑscitus est.
b ¶ Quit ¶ Seducitur.finaliter.
c ¶ Scribendi.in libro vite quo ad dei ꝑscientiam ꝓ ꝑm iusticiam.
d ¶ Si quomin⁹.i.si aliquo mō min⁹.i.non. q.d. si nō essent ibi parate nō essent ibi parate in ꝑdestinatione:sed etiā adhuc paranda est opatione:vel sub vna distinctōne vt sit probatio per impossibile hoc modo.In domo patris mei mansiones plures sunt et merito multe vobis in ꝑdestinatione:ꝺa si nō essent parate vobis in ꝑdestinatiōe.ego dicerē vado parare eas.id ē vado eas vobis ꝑdestinare.hoc autem est impossibile vt incipiat aliquid ꝑdestinare.Constat ergo māsiones alias paratas eē.et hoc est si nō essent ibi dixissem vobis ꝺa vado parare.i.ꝑdestinare.ꝟ.
e ¶ Qz.i.ꝙ sunt ibi:qz vado parare eas in opatiōe.
f ¶ Scriptos.vere hic arg. contra exceptionem S.in illo.Ꞩ.xxvij.q.ij.Ꞩ.ecce.quia hic ex negatiōe seqtur affirmatio.Jo.
g ¶ In domo ꝑris ¶ Justi.xxiiij.q.j.omnibus.
h ¶ Predestinauit.ab eterno.
i ¶ Et vocauit.in memoriā per gratie collationē interiorē vocatiōe.
k ¶ Que facturus.i.q̄ se factur⁹ ꝓrdinauit. Z.
l ¶ Si q̄min⁹.ꝓfirmat esse māsiones paratas.i.q̄s se factur⁹ ꝓrdinauit p arg.a Jno sensu sumptū illi⁹ ꝓbi si q̄min⁹. Et hoc est qđ sequit.ꝛ si abiero. vñ eo ipo q̄ abijt.māsiones illas parauit in ope.i.ꝓpos ad ꝑparandū excitauit:accēdit ei eos ad desideranda se ampli⁹ q̄s desiderares ꝺsiderata sibi tra trahitur:tanto amplius deside rat.et eoipo q̄ se subtrahit aspectibus eoꝝ meretur fides i eis augmentari. Fides em̄ est de re nō visa.ꝛ hoc est abiēs a suis actibus:sz nō relinquēs:qz cum eis est semp.ꝺ.ij. q̄renduꝫ.Meritū em̄ ita demuz est(vt ait Aug.) si ꝺ ea re sit quā credere ad religionē ꝑtinet.nō em̄ omi re quevidet qđ hic dr accipiēdum est. Z.
m ¶ Parat.lo quit hic acsi aliq̄s posset incipe predestinari. qđ nō est verum.
n ¶ Devisa re vt hic inuit illō. Fides nō hz merituz vbi hūana rō prebet experimentū. arg.ſ. de ꝑse.ꝺi.iiij. venit.
o ¶ Et ide est. ipe deus.ſ.
p ¶ In ea.scz fide.
q ¶ Desiderat⁹.scilicet fides ꝛc.ꝟ.
r ¶ Habek.futura gloria.ꝟ.
ſ ¶ hic.ppheta.ad id respicit qđ dixit qđ sit deleri ꝑm ꝓscientiā. ꝺ.
t ¶ Deleātur.hoc verbum respicit deletionē ꝑm prescientiam.
v ¶ Sic itaq⁹.Reuertit Gza.ad materiā hui⁹ di.ꝛ qz.ſ.in illo.Ꞩ.eoꝝ opinionē posuerat dicentiū q̄ pecata recessur⁹ a iusticia remittunt ꝑm iusticiā nō ꝑm ꝓscientiam:hic ondit qđ sit pctm̄ dimitti ꝑm iusticiā qđ ꝙnient pōt dici fieri etiā ꝑm ꝓsciaz. Et inde sūpta

Māsiones mł te pate Joh. vj.c. ij.tim. ij.c.

Joh. xiiij.

Ibid.

ephe. j.a.

gelio. Qui credit in me habet vitam eternam:qui autē nō credit iudicatus[a] est.

Hinc etiam Augustin⁹ ait. Quit de⁹ q̄ sunt eius ex his nemo seducit[b] nōdū apparuit iudiciū: sz tā factū est. Oro ꝑm iusticiā scribi est deo auctore ea operari:quoꝝ merito sit dignus eterna salute. hunc duplicē modū scribēdi[c] in euāgelio de⁹ assignauit dicēs discipulis suis. In domo patrꝭ mei māsiones multe sunt. si quominus[d] dixissez vobis q̄[e] vado parare vobis locum.et si abiero ꝛ ꝓparauero vobis locū:iterū venio ꝛ accipiam vos ad meipm:vt vbi ego sū ꝛ vos sitis. Dicēs. In domo patris mei māsiones multe sunt. si quomin⁹ dixissem vobis quia vado parare vobis locū:ostendit eos quib⁹ loq̄batur scriptos[f] in libro vite ꝑdestinatione.subiściens/ si abiero ꝛ preparauero vobis locū ꝛc̄.ostendit eos adhuc esse scribendos operatione.

Hinc etiam Augustinus in eiusdē loci explanatione ait In domo pris mei māsiones multe sunt. domus dei templū dei:regnuz celoꝝ sūt hoies iusti[g] in qb⁹ sūt multe differētie:ꝛ he sūt māsiones ipsi⁹ dom⁹:he aūt iam parate sunt in ꝑdestinatione sicut apl's ait. Qui ele

ephe. j.a.

git vos āte mūdi cōstitutionē ꝑdestinando:parādo autē in opatione:vñ quos predestinauit[h]:hos ꝛ vocauit[i] se cūdū hoc qđ dr. Fecit de⁹ q̄ futura sunt.i.que facturus[k] erat.ꝛ infra. Si q̄minus[l] esse confirmat:qz si non esset dixisset:ibo ꝛ parabo.i.ꝑdestinabo.sz qz ibi sunt nō est op⁹ aliqua parare.qz ꝺo nōdum sunt in opatione:addit. Et si abiero ꝛ ꝓparauero: abiens sz nō relinq̄ns parat[m].qz sub trahit se ꝛ latet vt sit fides q̄ est nō de visa re[n]. ꝛ inde est[o] meritum fidei. Ex hac viuit iustus ꝛ mūdat ei cor ducit/ pegrinat:ꝛ in ea⁹ desiderat[q] qđ nōdū habet[r] hec est ꝓparatio māsiōis ei⁹:qz si parat nos sibi ꝛ se nobis vt maneat in nobis/ ꝛ nos in eo q̄tū quisq̄ erit pticeps ei⁹ plus vel min⁹ ꝑ diuersitate meritoꝝ:hec est multitudo mansionū[t] tē ꝑm iusticiā delek qz grā subtracta ea opari p̄mittit quib⁹ eternā dānationē merē. Hinc ppheta[ſ] loquēs ex persona xp̄i ait. Deleant[t] de libro viuentiū: hoc est subtrahatur eis gratia: qua subtracta/ hic in profundo viciorum:deinde in eternam damnationem precipitentur:ꝛ cum iustis non scribantur.i. nō apponatur eis gratia qua fiant digni eē na salute. Sic itaq⁹ pctā scōm

Res desideratas tātō amplius subtrahit.

Prēordinatō dei duos hz effect⁹.

Alba cuch.

ij.a.

Rom. j.b.

Psal. lxviij.

ibidē.

nō ad primū.cū multi saluādi deleant:ꝛ ꝑm iusticiā presentem operant damnatione digna.

De penitentia Secūda pars

Joh. vj.c. ij.tim. ij.c.

Joh. xiiij.

Ibid.

ephe. j.a.

Hinc etiam Augustinus ait. Quit de⁹ q̄ sunt eius ex his nemo seducit[b] nōdū apparuit iudiciū: sz tā factū est. Oro ꝑm iusticiā scribi est deo auctore ea operari:quoꝝ merito sit dignus eterna salute. hunc duplicē modū scribēdi[c] in euāgelio de⁹ assignauit dicēs discipulis suis. In domo patrꝭ mei māsiones multe sunt. si quominus[d] dixissez vobis q̄[e] vado parare vobis locum.et si abiero ꝛ preparauero vobis locū:iterū venio ꝛ accipiam vos ad meipm:vt vbi ego sū ꝛ vos sitis. Dicēs. In domo patris mei māsiones multe sunt. si quomin⁹ dixissem vobis quia vado parare vobis locū:ostendit eos quib⁹ loq̄batur scriptos[f] in libro vite ꝑdestinatione.subiściens/ si abiero ꝛ preparauero vobis locū ꝛc̄.ostendit eos adhuc esse scribendos operatione.

Hinc etiam Augustinus in eiusdē loci explanatione ait In domo pris mei māsiones multe sunt. domus dei templū dei:regnuz celoꝝ sūt hoies iusti[g] in qb⁹ sūt multe differētie:ꝛ he sūt māsiones ipsi⁹ dom⁹:he aūt iam parate sunt in ꝑdestinatione sicut apl's ait. Qui ele

ephe. j.a.

gelio. Qui credit in me habet vitam eternam:qui autē nō credit iudicatus[a] est.

Hinc etiam Augustin⁹ ait. Quit de⁹ q̄ sunt eius ex his nemo seducit[b] nōdū apparuit iudiciū: sz tā factū est. Oro ꝑm iusticiā scribi est deo auctore ea operari:quoꝝ merito sit dignus eterna salute. hunc duplicē modū scribēdi[c] in euāgelio de⁹ assignauit dicēs discipulis suis. In domo patrꝭ mei māsiones multe sunt. si quominus[d] dixissez vobis q̄[e] vado parare vobis locum.et si abiero ꝛ ꝓparauero vobis locū:iterū venio ꝛ accipiam vos ad meipm:vt vbi ego sū ꝛ vos sitis. Dicēs. In domo patris mei māsiones multe sunt. si quomin⁹ dixissem vobis quia vado parare vobis locū:ostendit eos quib⁹ loq̄batur scriptos[f] in libro vite ꝑdestinatione.subiściens/ si abiero ꝛ preparauero vobis locū ꝛc̄.ostendit eos adhuc esse scribendos operatione.

Hinc etiam Augustinus in eiusdē loci explanatione ait In domo pris mei māsiones multe sunt. domus dei templū dei:regnuz celoꝝ sūt hoies iusti[g] in qb⁹ sūt multe differētie:ꝛ he sūt māsiones ipsi⁹ dom⁹:he aūt iam parate sunt in ꝑdestinatione sicut apl's ait. Qui ele

ephe. j.a.

git vos āte mūdi cōstitutionē ꝑdestinando:parādo autē in opatione:vñ quos predestinauit[h]:hos ꝛ vocauit[i] secūdū hoc qđ dr. Fecit de⁹ q̄ futura sunt.i.que facturus[k] erat.ꝛ infra. Si q̄minus[l] esse confirmat:qz si non esset dixisset:ibo ꝛ parabo.i.ꝑdestinabo.sz qz ibi sunt nō est op⁹ aliqua parare.qz ꝺo nōdum sunt in opatione:addit. Et si abiero ꝛ ꝓparauero: abiens sz nō relinq̄ns parat[m].qz subtrahit se ꝛ latet vt sit fides q̄ est nō de visa re[n]. ꝛ inde est[o] meritum fidei. Ex hac viuit iustus ꝛ mūdat ei cor ducit/ pegrinat:ꝛ in ea⁹ desiderat[q] qđ nōdū habet[r] hec est ꝓparatio māsiōis ei⁹:qz si parat nos sibi ꝛ se nobis vt maneat in nobis/ ꝛ nos in eo q̄tū quisq̄ erit pticeps ei⁹ plus vel min⁹ ꝑ diuersitate meritoꝝ:hec est multitudo mansionū[t] tē ꝑm iusticiā delek qz grā subtracta ea opari p̄mittit quib⁹ eternā dānationē merē. Hinc ppheta[ſ] loquēs ex persona xp̄i ait. Deleant[t] de libro viuentiū: hoc est subtrahatur eis gratia: qua subtracta/ hic in profundo viciorum:deinde in eternam damnationem precipitentur:ꝛ cum iustis non scribantur.i. nō apponatur eis gratia qua fiant digni eē na salute. Sic itaq⁹ pctā scōm

Res desideratas tātō amplius subtrahit.

Prēordinatō dei duos hz effect⁹.

Alba cuch.

ij.a.

Rom. j.b.

Psal. lxviij.

ibidē.

nō ad primū.cū multi saluādi deleant:ꝛ ꝑm iusticiā presentem operant damnatione digna.

occasiones duas dicit esse dei prēordinatiōes ꝛ eaꝝ sil'r duos eē effect⁹.qđ totum arguit ex diuersis verbis aucte apl'i. Subūngit etiā qualiter lege ꝙsequendi se habeāt iste prēordinationes ꝛ earū effectus.et adūcit auctē euāgelij si fuissent ex nobis ꝛc̄.etiā secundū hāc distinctionē est intelligenda ꝛ in quē modū obstaret demōstratur.et hoc vsq̄ ad Ꞩ. Hāc societatē. Z.

a ¶ Scōm ꝓscientiam.ꝑtis iustificatiōis. Z.
b ¶ Auctoritate.ſ.e.dist. bñ dictus. Z.au.
c ¶ Prēordiationes.i. plures ꝑdestinationes pluralit dicit ꝓpter duos effectus ꝓordinationū.quoꝝ vnū implet de⁹ hic ꝓpter iustificationē.alteꝝ futuꝝ dando beatitudinē. vna est ei dei ꝓordinatio. i. de⁹ ꝓordinās de⁹ vn⁹ ꝛ ꝑdestinās vn⁹ est: sed ei⁹ duo sunt effectus.ſ.iusticia vel iustificatio i ꝑti: ꝛ ei⁹a beatitudo i futuro
d ¶ Predestinatio ꝓma. id ē primus modus predestinatiōis Z.au.
e ¶ Gratificauit. id est gratos fecit. Z.au.
f ¶ In dilecto i. ꝓpter. vel pro qz ꝓpter dilectū filiū suū nos diligit. ꝛ illos q̄s diligit filiꝰ ꝛ q̄bus vult filiꝰ diuina dona largitur.
g ¶ Conſequēdi.i. consequentie hypothetica rum.
h ¶ Erierunt qz non pōt esse q̄ nobiscum fuissent quo ad secūdam prēordinationē.ſ. q̄ essent prēordinati ad vitam eternam.ꝛ tamen non mansisent nobiscum intelligas cōtinue vnde subūngitur

Prēordinatiōis ꝓprie pbat. iuxta hāc distinctionē itelligēda est auctoritas illa Jo. Exierunt[b] ex nobis:sed nō erāt ex nobis:naz si fuissent ex nobis/ māsissēt vtiq⁹ nobiscū. Ex nob⁹ (iqt) exierūt.i.a nra societate recesserūt:qua prime ordinatōis ꝛ ei⁹ effect⁹ nobiscū pticipes erāt.sz nō erāt ex nobis id ē scde ꝓordinatiōis ꝛ ei⁹ effect⁹ societatē nobiscū nō inierūt:qđ ex eo videri pōt: qz si fuissent ex nobis. i. si illius ꝓordinatiōis nobiscū pticipes essent: mansissent vtiq⁹ nobiscū.i.a societate effect⁹ ei⁹ ꝓordinatiōis quā nobiscū ꝓtraxerāt nō recessissent: si em̄ ad secūdā[l] ꝓordinationē vtiq⁹[m] refert/ nō cōuenienter[n] illud iferrek māsissēt: imo cepissent vtiq⁹ nobiscū esse. si vero ad primā falsa esset ꝓpositio si fuissent ex nobis ꝛc̄. Multi em̄ pītis iusticie ꝛ sctitatis pticipes fiunt q̄ tñ in ea nō pseuerāt: vnde dñs ait in euāgelio. Nō qui ceperit: sz qui perseuerauerit vsq̄ in finē/ hic saluus erit.

Hanc[o] societatē: si q̄s solo noie ꝛ pfessiōe: non aūt rei ꝓ vitate a dānādis dicat ꝓtrahi:eiusdē auctis[p] testimōio ꝙuicit. De his em̄ q̄ ꝑme nō scde ꝓordiatiōis sūt pticipes ait. Nec nos moueat q̄ ꝙbus dā filijs suis de⁹ fidat istā pseuerātiā. absit em̄ vt ita sit si ꝺ ꝑdestinatꝫ essent

Joh. j.c.

Mat. x.c.

Joh. x.c.

p ¶ Auctoritatis. Que auctoritas posita est. ſ.e. li ex bono. Z.au.

a ¶ Que i eadem. ſ.e. diſtin. ·ſ·. verum. hu.

b ¶ Qualitate. Ordo vt eēnt filij ire. i. ſcientie pſentis malicie ⁊ pcti preſentis eſſent tales: dico nō ſpe tantuz: ſed ante dei oculos. i. vt non ſolū viderentur tales. ſed etiam eſſent. h.

c ¶ Preſētiū. q̄ſi dicat in ea q̄litate in q̄ erant futuri appebūt tūc in preſentia. vt. ſ.e. notaui.

d ¶ De q̄bus. ſcz qui pſentem habēt iuſticiaz: ſz ſunt eā amiſſuri de quib⁹. ſ. prelibauit ·ſ·. eorum. Zau.

e ¶ Ueraciter Arg. ff. de au. et ar. le. l. ſi ita. Z.

f ¶ Quod autem. duob⁹. id ē ſm q̄ ſunt in p̄ma tā ⁊ ſcōm q̄ adhuc ſunt in pſeti vita q̄ō tripharie diuidit ſicut tā magiſter dicit. hu.

g ¶ Expectatio. Id ē creatura expectās ſcilicet homo.

h ¶ Reuelationē. Filiorum dei vl hō fidei. i. fidelis. ex q̄. ſ. apparet q̄lis eſt vl futur⁹ erit. vl in q̄. ſ. hō dr ꝯ creatura q̄ hic videt eſſe creatura tā tū: ſed in alia vita apparebit q̄ eſt filiꝰ dei. q̄ō in hac quidē vita plene non apparet. hu.

i ¶ Corruptionis. i. penalitatis a cauſa q̄rendi diuictum ⁊ veſtitū: ⁊ alia q̄b⁹ idiget noſtra mortalitas. hu.

k ¶ In libertatem glorie. id eſt in gloriosam liberatem quam habebunt filij dei. hu.

l ¶ Intra nos. Ueniens ſcilz in ala et ratione.

m ¶ Adoptionē. pfectā. ſcz ex oſſi parte. vt ſimus filij dei ſm aiam ⁊ ſm corpus quantū ad gaudium aie et ſtolā imortalitatis in corpe. h.

n ¶ Creatura. nulla ꝓgatiua ſup alias creaturas predita.

o ¶ Hoc. Sicut qui mali ſūt adhuc ſed futuri ſūt boni. quia predeſtinati.

p ¶ Eterne. ſicut qui boni ſūt et finaliter ſunt boni permanſuri. Zau.

q ¶ Uobiſcū. id eſt adhuc modicū fidei habētibus. Zau.

r ¶ Hi ergo. Infert ex proxime dictis per argu. a ſili reuertitur hic ad principale materiaz hui⁹ quarte diſtinctionis.

ſ ¶ Non ſcōm preſciētiam. Et tamē ſcōm preſcientiam dimitti ſicut dicit gratian⁹. ſ. eo ·ſ· ſic itaq; ver. que remiſſio. ſz hic aliter ſumit nomē preſciētie q̄ ſbi.

¶ Qui autem. ¶ Hec eſt q̄nta pars diſtinc. in qua probat magiſter q̄ peccata nō redeūt q̄ō verū eſt ſm Johan. de fan.

t ¶ Qui autem Ab hinc vſq; ad ·ſ·. verum. probat ſententiam aliam. ſcilicet peccata dimiſſa non redire: et hoc duabus auctoritatibus. Jo.

Joh. xj. g.

ephe. iij. a.

ephe. v. b.

ſ. Ti. j. c.

Hō in alia vita apebit ſi li⁹ dei.

Ezec. xxxiij. d.

Pctm̄ originale dimiſſum non redit.

Exo. xx. a.

Eze. xviij. e

Jo. xj. g.

Joh. xiij. f.

p. lxxx viij.

vj. ps.

v. ps.

Jo. ſ. a.

Roſm: viij. d.

Filij dei eim⁹ ſm aiam ⁊ corpus

Ezec. xxxiij. d.

Aliud ē in via aliud i inuio.

ij. pe. ij. d.

Bona tiaz reuiuiſcere. mortifi cata p tā. ex his pniam auēnt⁹ a ſimili reuiuiſcunt.

a ¶ Quid eſt. ¶ Iniquitatē. p hāc auētē nō. pbat ꝓpoſitū: ſed p ſequentē optime. Zau.

b ¶ Filijs. nō poteſt intelligi niſi de originali peccato alias eīm ꝓtraderet auctoritas illa. filius non portabit ⁊c. ſ. queſtione. iiij. iudei.

c ¶ Peccatū. Solum.

d ¶ Habem⁹. Unde patet q̄ originale peccatuz dimiſſum nō redit: ⁊ ita pctā dimiſſa nō redeūt

e ¶ Sz nō in id q̄. ſ. xviij. q. iij. ſi illic. ſ. l. di. ·ſ·. alij. ⁊ c. mirot. ſ. diſt. ſ. tres autem. hu.

f ¶ Recidit. h exp̄ſſe dicit iſte q̄ peccata nō redeāt: ſed ſi ꝓtra riū tenerevoluerit exp̄ōe ſic. nō recidit oīno vel eadē q̄titate in qua prius eſt.

g ¶ Nec i originali. Cōtradicit. ſi ſic exp̄ōak.

h ¶ Qui tñ. ſ. c. pri. d recedit.

i ¶ Ea morte. Id eſt ſimili pena eterna.

k ¶ Que. id ē q̄lis mors eterna. ſi ſic exponatur nō cōtradicit ſibi.

l ¶ Principio. magiſter vocat principiuz vbi dixit ſed nō id ⁊c. finē ꝓ vbi dixit q̄ taz ea etiā ⁊c. ·ſ·. ca. pri. q̄ recedit. ſz illud ea facit ſimplicem et nominalez relationem.

m ¶ Quā penā. verū diceret ſi pro eodē peccato penam exciperet. Zau.

n ¶ Aſſertores. id eſt illi qui dicūt q̄ pctā dimiſſa nō redeunt. Zau.

o ¶ Determinat. Gra. aliter intelligit in ſeqnti. ·ſ·.

p ¶ Extitit. vl potꝰ qz ita dānabit q̄s ꝓ ſeqnti peccato ſicut dānaret ſi ꝑma pctā nō eſſent dimiſſa. ſcz eternaliter: ſed tantum punietur. h.

¶ Uerū illa. ¶ Hec ē. vj. ps di. i q̄. pbat p. vj. auctoritates q̄ pctā redeūt: ⁊ hic pbat ſupficialiter: nā auctoritates bene itellecte nō faciūt ꝓ eo. Jo. de fan.

Quid eſt qđ dicit: q̄ reddis iniq̄tatē filijs ac nepotib⁹ ? pctm̄ ſcz originale a pſib⁹ trahim⁹: ⁊ niſi p gratiā baptiſmi ſoluamur: etiaz parētū culpā portamus. q̄a vnū cū illis ſum⁹ / reddet iniq̄tatē patrū filijs: dū p culpa parēt ex originali pctō aia polluit plis. Et rurſus Nō reddit iniq̄tatē patrū filijs: q̄ cū ab originali culpa per baptiſmū liberamur: nō iam parētū culpas: ſed q̄s noſtra ſi ꝑmiſim⁹ habem⁹. Itē in reſponſionib⁹ pſperi.

Qui recedit a xp̄o: ⁊ alien⁹ a gra finit hāc vitā q̄d ni ſi in pditionē vadit: ſz nō in id⁹ q̄ remiſſum eſt recidit: nec i originali pctō dānabit qui tñ ea morte afficit q̄ ei ꝓpter pctā dimiſſa ꝺbebat.

Finis hui⁹ auctoritat⁹ principio ꝓtrait videl: neq; eīm aliud eſt pctā dimiſſa redire vel in originali pctō damnari: q̄ penā peccato debitaz poſt eiuſdē remiſſionē excipere. Auctoritates vero ſibi cōtrarias aſſertores hu ius ſentētie ita determinat pctā dimiſſa redire dīr: q⁹ q̄ſq; poſt acceptā remiſſionē pctoꝝ ad vomitum redierit: tāto gui⁹ puniet q̄to magis bēignitate dei abuſ⁹ ſingulo remiſſiōis accepte ingratus extitit. Uerum illa ſententia fauorabiliori videtur: q⁹ plurib⁹ roboretur auctoritatibus: ⁊ euidētiori ratione firmatur. Ut enim dominus ait per ezechielem.

Si auerterit ſe iuſt⁹ a iuſticia ſua: et fecerit iniquitatem ſm omnes abominatiões quas operari ſolet impius nunq̄d viuet? Oēs iuſticie quas fecerat non recordabūtur in peccato ſuo morietur: ⁊ non erunt in memoria iuſticie ei⁹ quas fecerit. Itē Gregoriꝰ in explanatione eiuſdem loci.

Hoc nobis maxime cōſiderandū eſt: q⁹ cum mala ꝓmittim⁹ ſine cā bona noſtra tranſacta reuocam⁹ q̄m in perpetratione malorū nulla debet eſſe fiducia preteritorū bonorū. Idem Epiſtulo⁹ quippe ſaculo aliunde exit q̄ō aliūde mittitur. quia idiſcrete mētes mercedem que ex bono acq̄rit nō aſpiciūt quō ex malo opere perdat. Itē. ſpe. in epiſtola ſecūda.

Si refugiētes coinquinationes mundi in cognitione dñi noſtri ſaluatoris Jeſu xp̄i his rurſus implicati ſuperant: facta ſunt ei⁹ poſteriora deteriora prioribꝰ. melius ei erat illi nō cognoſcere viā iuſticie: q̄ poſt cognitionē retroſū ꝓuerti ab eo q̄ō illis traditū ē ſctō mādato. Paul⁹ q̄z ſcribēs ad heb. ait

t ¶ Bonorū. dn ꝑ malis puniat: mitꝰ tñ punietur vel q̄ ad vitā eternā ꝑſeqndā non debet habere fiducia. de hoc. ſ. di. iij. ·ſ·. itē illud. licet q̄ ad minorē penā ſubeundā poſſit habere fiducia. h.

v ¶ De pertuſo. Hoc continetur in ageo ꝓpheta in primo capitulo. Zau.

x ¶ Si refugientes. ⁊c.

y ¶ Priorib⁹. ecce hꝰ. p quo inducitur capl'm

z ¶ Melius. id eſt minus malum. Zau.

q ¶ Ut eīm dñs. ab hoc loco vſq; in ſi. nitik Gra. conflare. arg. hmōi q̄ bona ꝓza p mala ſeqntia mortificata reuiuiſcūt: ſi poſtea bōa fiāt. q̄ a ſili: cū mala p pniam mortificent: ſi iterꝙ q̄s i malū reciderit reuiuiſcūt ⁊ ita pctā redeūt. ſz hec argumentatio vr ꝓdixi in principio hui⁹ di. nō ꝓcedit. quia aliud eſt in via: aliud in inuio. i. aliud eſt i bono aliud i malo. q̄ bona cōicāt nō mala. ar. de ꝓſe. di. iij. q̄ris. arg. ff. de ſer. exporu⁹. ⁊ pbat p. mum vſq; ad illum locū hoc ſicut. ſecūdū autē pbat vſq; ad illud poſtremo. exime, pbat q̄ eadē ratio ē in bonis ⁊ in malis q̄ ad hoc. tandē cōcludit in ·ſ·. ſed his ver. ſicut igitur bona. Zau.

Si auerterit.

r ¶ Nō recordabūt. q̄ idē ac ſi nunq̄ habuiſſent aliq̄ bonū ꝓpt q̄ō pctm̄ ſibi fuit dimiſſum. Et ita idē ē ac ſi nūq̄ ei peccata fuiſſent dimiſſa ⁊ ſic omnia peccata taliē dimiſſa redeunt. et dicuntur redire p ꝓſequens peccata. ſicut poſtea bona mortificata p peccata dicuntur per penitentiaz reuiuiſcere.

a ¶ Ntermittētes. Jd ē dimittētes ꝗſi nō hoc tm ptēt: ſz cū hoc habito ad vlteriora ꝓcedētes.
b ¶ Jncho atiōis. i. in q̄ xp̄us inchoat eſſe in nobis p fidē. ſ. q̄ fermo eſt de initio fidei q̄ rudes catheciz̄ tur vt eſt ſimbolū ⁊ dñica oꝛo. ꝛ. q. j. placuit. hu.
c ¶ Feramur. ꝑm intelligētiam ſcripture bonaz operationem.
Hebr. vj. a.
d ¶ Jacētes fundamentum. inq̄ nos dico ia ci. fū. pe. et q̄ ꝑ dixit ſermonem inchoatiōis hic appellat fundamētum: qr religio nē xp̄iana veniē tib⁹ ꝓſ⁹. ꝓponit et ſup hoc q̄ ꝑfectionis eſt edificat. dicit ergo nos dico iaci. fūda. pe. i. amotez ꝗſi lapidē in fūdamēto q̄ ē penitētia de pctis vel de hoc q̄ ds ꝓza bona mortificauit per pecatū. iacētes dico. id. ē nō ſicut olim. ſz non ita negligēter ſicut olim: vt ſicut ꝑ cecidim⁹: ſic iteruz cadam⁹. vel
Ezec. xxxiij. d.
nō rurſus. i. non ampl⁹ niſi modo iaciamus vt ꝗ̄ſi iacere non ſit opus.
e ¶ Ad meritum. licet magiſter ad hoc iſtō allegat: non tamen per contrarium intelligendum vt idem ſit in malis magiſter tamen ad hoc. ſ. tres poſuit opiniones.
f ¶ Unde Augu. pium eſt. ſ. diſtin. iij. ℣. illum autem. ⁊ ca. pium eſt.
g ¶ Hiero. nō ē. ſ. di. iij. ℣. hoc itaq̄. ⁊ ca. nō eſt. hu.
h ¶ Recepturos. ergo a ſimili intelligatur per cōtrariū idem eſſe in malis quod ſcōm horum ſententiam reuiuiſcent.
Porro qñq̄ copulatiue tenetur.
i ¶ Porro. hoc porro copulatiue tenēt non aduerſatiue: ⁊ inducitur ſequens ca. ad probandum q̄ bona mortificata reuiuiſcūt. ℣. allegat ꝓ alia ſententia. ſcz q̄ peccata nō redeant. vel ſi ꝓ alia ſentētia intelligatur. ſic accipiatur littera quaſi nō ſolū per auctoritatez illam. ſi auerterit ⁊c. peccata redeant. ſed et per auctoritatem aliam.
k ¶ Eundem prophetam. i. einſdē prophete qui predixerat et ezechielem. vt. ℣. ℣. finis.

I Ntermittētes[a] p̄monē inchoatiōis[b] xp̄i feramur[c] ad ei⁹ pfectionē nō rursus iacientes[d] fundamētum pnie ab opib⁹ mortuis. Dicēs opa mortua/ꝓzoza bōa ſignat apl̄s q̄ p ſequēs pctm̄ erant mortua: qr hi peccādo ꝓzora bona irrita fecerunt. hec ſicut peccādo fiūt irrita ita p pniam reuiuiſcūt. et ad meritū[e] eternevite ⁊ btitudinis ſingula ꝑdeſſe incipiunt etiā illa q̄ pctis iueniunt ad mixta. vñ Augu[f]. piū eſt credere. ⁊ Hiero[g]. nō eſt iuſtus deus ⁊c. apl̄s etiā ſcribēs ad Hebreos. Cū fidē ⁊ dilectionē ⁊ bona opa eoꝝ breuiter cōmemoraſſet: hoꝝ oim mercedē quā amiſerant peccādo poſt pniam a dño eos recepturos[h] oſtēdit Porro[i] q̄ p ꝓphetā dixit. Si auerterit ſe iuſtus a iuſticia ſua ⁊c. ipe p eūdē[k] ꝓphetā ꝓmiſit dicēs. Si ipi⁹ egerit pniam ab oib⁹ pctis ſuis q̄ operat⁹ eſt/ et cuſtodierit vniuerſa p̄cepta mea: ⁊ fecerit iudicium ⁊ iuſticiā: vita viuet ⁊ nō morietur. oim iniqtatū eius quas opat⁹ eſt non recorda bor: i iuſticia ſua quā opera

l ¶ Filiꝭ. Per quos omnem populum myſtice intelligas colentem idola.
m ¶ Ei eis. ¶ Receſſerūt. per idolatriā vel peccatum immane. xlv. di. diſciplina.
n ¶ Vaſtabuntur. Ab hoſtib⁹ ⁊ miſeri erunt.
o ¶ Prevaricati. Adorando vitulū ⁊ trāſgrediēdo meū p̄ceptū de quo di xi. Nō faciatis vob⁹ dos alios, Exo. xxxij. c.
p ¶ Redemi eos. ab egyptia ca ſeruitute.
q ¶ Mendacia. Dicentes hi ſunt dij tui iſrl. Oſee. vij. c.
r ¶ Ululabāt. luxurie vacātes
ſ ¶ Ruminabant. id eſt nō ſi cut hoies come debāt: ſed q̄ſi iumenta.
ſ ¶ Ruminabāt. Jd eſt abundantiam rerum quam habebāt ſepius ad voluptatē q̄ ad fames reuocabant vt inde delectabilius paſceren tur. nichil niſi ci vij. ps bos et luxurias querentes.
t ¶ Receſſerūt. Mando ſe diabolo.
v ¶ Erudiui. Per moyſen et alios fideles.
x ¶ Et confortāui. id eſt dedi eis fortitudinez Oſee. bellandi in tem vij. a poze Joſue.
y ¶ Jn me cogitauerūt. Qui tāta eis feci.
z ¶ Maliciā. Cū nō poſſent nocere cogitatione ſola potentiam meā ad idola trāſtulerunt. hu.
2 ¶ Reuerſi. Ad id q̄ fuerūt anteq̄ ipſos reuocarem p abrahaz ⁊ moyſen vt abſq̄ iugo legis et noticia dei ferrentur in p̄ceps.
a ¶ Doloſus. Deus intēderat eos contra aduerſarios. ipſi vero contra deū nituntur ⁊ ſagittas blaſphemie contra deum injiciunt.
b ¶ Cadent. Principes.
c ¶ Gladio. Materiali vel ſpirituali. hu.
d ¶ Eoꝝ. Qui vitulos auſi ſunt vocare deos.
¶ Antiqua. ¶ Hec eſt ſeptima pars diſtin. in q̄ magiſter ſoluit queſtionem. Johan.
e ¶ Antiqua peccata parentū. Scz q̄ non puniat filios ꝓ peccatis parentum: ſed potius ꝓ ſuis: ⁊ hoc incidenter interſerit. ℣. et interſerit quedam cō

tus eſt viuet. Filiꝭ[l] q̄q̄ iſrl p aſſirios captiuādis veter⁊ idolatrie pctm̄ dñs p oſee i ꝓperat: ⁊ pctm̄ quod moyſe ſupplicāte patrib⁹ fuerat dimiſſum: hoc i filiꝭ reuixiſſe oſtendit dicens.
Ose. ca. vij. c.
E eis q̄ receſſerūt[m] a me qm̄ vaſtabunt[n]: qr preuaricati⁹ ſunt i me. ego tñ redemi[p] eos ⁊ ipſi locuti ſūt cōtra me mēdacia[q]: nō clamauerūt ad me in corde ſuo: ſed vlulabāt[r] i cubilib⁹ ſuis: ſup triticū ⁊ vinū ruminabāt[ſ]: et receſſerūt[t] a me: ⁊ ego erudiui[v] eos ⁊ ꝓfortaui eos: ⁊ ꝓfortaui[x] brachia eoꝝ: ⁊ i me cogitauerūt[y] maliciā[z] ⁊ reuerſi[2] ſunt vt eſſēt abſq̄ iugo/facti ſūt q̄ſi arc⁹ doloſus[a] cadēt[b] a gladio[c] principes eoꝝ ⁊ a furore ligue ſue. Antiqua[e] peccata parentūm filiꝭ improperat ſermo diuinus: et propterea principes eorum in gladio caſuros predicit. ſed per eundē ꝓphetā cōtra ſe dñs facere oſtēdit dicēs.
Ne forte dicant in cordibus ſuis omnē maliciam eoꝝ me recordatū. nunc circūdederūt eos adiuētiones ſue coꝝ facie mea

f ¶ Vnde Augu. pium eſt. ſ. diſtin. iij. ℣. illum autem. ⁊ ca. pium eſt.
g ¶ Hiero. nō ē. ſ. di. iij. ℣. hoc itaq̄. ⁊ ca. nō eſt. hu.
h ¶ Recepturos. ergo a ſimili intelligatur per cōtrariū idem eſſe in malis quod ſcōm horum ſententiam reuiuiſcent.
i ¶ Porro. hoc porro copulatiue tenēt non aduerſatiue: ⁊ inducitur ſequens ca. ad probandum q̄ bona mortificata reuiuiſcūt. ℣. allegat ꝓ alia ſententia. ſcz q̄ peccata nō redeant. vel ſi ꝓ alia ſentētia intelligatur. ſic accipiatur littera quaſi nō ſolū per auctoritatez illam. ſi auerterit ⁊c. peccata redeant. ſed et per auctoritatem aliam.
k ¶ Eundem prophetam. i. einſdē prophete qui predixerat et ezechielem. vt. ℣. ℣. finis.

tra opinionem quam illaturus eſt.
a ¶ Hieronymus. Super predictam ſkam Oſee ſcz ne forte ⁊c. Zau.
b ¶ Um ita ¶ Jdem ſuper eundem locum. Z.
c ¶ Eretici. ¶ Jtē Gelaſius. Redire. ē. ſ. q. iij. ſz itaq̄. ē. xx iij. q. iij. ſi illic. Z
d ¶ Juina. ¶ Sz hiſ auctoritatibus. ⁊c. prime ab illo. ℣. antiqua. et illis ſuperioꝛib⁹ capitlis q̄ eſt q̄ recedit q̄ videntur dicere q̄ peccata dimiſſa nō redeant. Zau.
e ¶ Qr eorum Et ſic nō oſtēdūt q̄ peccata nō redeant. Zau.
f ¶ Si iudas. ē. in princi. huj⁹ diſtinctionis.
g ¶ Quid eſt. ē. e. diſt. in ℣. qui autem. hu.
h ¶ Traxeſt. In ipſa origine carnis.
Pſal. xxxiij.
i ¶ Amaritudinem. i. cauſam amari peccati.
k ¶ Sicut. Ecce qualiter induxit ſuplcios auctoꝛitates a ſili. Zau.
l ¶ Conceptꝰ Arg. q̄ originale peccatū tenemur cōfiteri. qd nō eſt verū: qr tā tum cōmiſſa tenemur confiteri: at illud nō eſt cō miſſum: ſed contractū. credo tamen contritionē exigi. que eni notabiliter fiūt ⁊c. vt. ff. de iiuſ. l. itē apud labeonem ℣. hoc edictum. Zau.
Pctm̄ originale nō tenemur ꝓfiteri.

Jn penitētia aūt. ¶ hec diſtinc. diuidit in quattuoꝛ ptes. Jn quaꝝ prima ponit modos penitentie. Secunda ibi. Qualitas. Tertia ibi Falſas. Quarta ibi Fratres. Jo. de fan.
diuiſio.
m ¶ Jn penitētia. Jn hac di. ⁊ aliꝭ duab⁹ ſeq̄ntib⁹ agit tā de illa pte pnie q̄ dr ouis ꝓfeſſio ⁊ opis ſatisfactio q̄ de aliꝭ: ⁊ iō videndū qñ ouis ꝓfeſſio fuerit iſtituta. vtꝝ neceſſaria ſit vl tm̄ volūtaria. q̄liꝰ ſit facienda: ⁊ cui: ⁊ qñ. Dicit q̄dā iſtitutā fuiſſe in paſcha ſtati poſt pctm̄ dicēte dño ad adā. adā vbi es. iō eni
Cōfeſſio vbi fuit iſtituta.

facte ſunt. Jtē Hieroym⁹[a]. Cum ita puniātur. ne cogitēt q̄ p veterib⁹ peccatis patrū puniaz eos: quia nūc id eſt in p̄ſenti ꝓ malicijs ſuis quas iuenerūt circūdati ſunt pena: et mala eoꝝ ſicut putant nō me poſſunt latere. ſed poti⁹ ipſe ad inuentiones aperte ſunt coram mea facie: que omia clare videt. Jdem[b].
Hereticī nō poſſunt[c] ꝑpter vetera pctā ꝓtra deū cauſari: cū antiquis opibus addant nouā impietatē ⁊ ſuis ligent peccatis: ⁊ cuz deū celare ſe putent: oculos ei⁹ vitare nō poſſunt. Mr vultus dñi ſup facientes mala.
Jtem Gelaſius[c] papa.
Duina clementia dimiſſa pctā in vltionē vlteriꝰ redire nō patitur. Sed his auctoꝛitatib⁹[d] ducentur filij ab originali peccato expiati: nō ideo puniendi/quia patres peccauerūt: ſz ideo pctā patrū in eos redire: quia eoꝝ[e] culpam ſe quūtur: ſic ⁊ bona que p peccato mouiunt. pficiūt ad premiū quia facta ſunt: ſed q̄ p penitentiā reuiuiſcūt: tale eſt ⁊ illd Aug. in lib. pſalmoꝝ. ſi iudas[f] teneret adoptionē ⁊c. ſic etiā ⁊ illud Grego. in moꝛalib⁹ itelligit. q̄d eſt[g] ꝗſiuit vt ipo ꝓfitēte pctm̄ darek forma alijs i poſterꝝ ꝓfitēdi. ſz q̄ in illa iterrogatiōe dñs min⁹ exꝓſſe videbat ad ꝓfitēdū monuiſſe. iō poſt exꝓſſiuit a cayn fratricida exꝓſſi⁹ vbi ē Abel ff tu⁹. Alij dicūt q̄ ſub lege fuit ꝓmo iſtituta qñ Josue ꝑcepit achor crimē ſuuz ꝓfiteri ꝛapidat⁹ ē. xlv. di. ſz illd. Exod xx. a.
Alij dicūt q̄ i no no teſtō a Jacobo dicēte. Confitemini alterutrꝝ pctā vra ⁊c. ſed meli⁹ dr eā inſtitutā fuiſſe a quadā vniuerſali eccie traditiōe poti⁹ q̄ ex nouo vl veteri teſtō auctē. Et traditio eccie obligatoꝛia eſt vt ꝑceptū. ar. xj. di. i his rebus ergo neceſſaria eſt ꝓfeſſio in moꝛtalib⁹ apō nos/ apō grecos non q̄ nō emanauit ad illos traditio talis ſicut neceſſitū i azimis ſz i fermētatis. ē. di. j. c. ſi illud q̄ Jacobi. Confitemini alterutruꝝ pctā vra. fuit cōſilij p mo: alioq̄n ligaret et grecos nō obſtāte eoꝝ conſuetudie. Eſt aut tē facie da talis. nō ſolū de pctō: ſz b'oib⁹ circūſtātijs. J. e. c. j. Et eſt facieda ſacerdoti ſi adeſt vl ꝓxio in neceſſitate. ē. di. j. q̄dē penitet Eſt aūt facieda cū ds peccat ſtatiz: qr nec p momētū ⁊c. vt. ē. di. iij. ille rex. ⁊ hoc ſi ē manifeſtū. ſi aūt ē occultū et cōterit: nō credo eū peccare ſi differt cū hz copiā ſacerdotis: nunc̄ din q̄z inſtanti peccat peccaliter: ⁊ nō. qz oēs moze illi circa vnū ⁊ idē tp̄s ſunt: ſed augeſt illd ex diuturnitate. ff. de fur. eū q̄. ex de ſimo. nō ſatis. ⁊ peccaret moꝛtaliter.
Cōfeſſio gre cis neceſſaria nō eſt.
Pſal. xxxvij
Cōfeſſio quā do facienda ē
pſ. l.

Onſideret[n] q̄litatē criminis in loco[o] in tpe/ ſ pſeuerātia/ſ varietate[p] pſone: ꝛq̄li⁹ fecerit hoc tēatiōe[q] ⁊ in ipi⁹ viciſ mltiplici execu

a ¶ Hieronymus. Super predictam ſkam Oſee ſcz ne forte ⁊c. Zau.
b ¶ Um ita ¶ Jdem ſuper eundem locum. Z.
c ¶ Eretici. ¶ Jtē Gelaſius. Redire. ē. ſ. q. iij. ſz itaq̄. ē. xx iij. q. iij. ſi illic. Z
d ¶ Juina. ¶ Sz hiſ auctoꝛitatibus. ⁊c. prime ab illo. ℣. antiqua. et illis ſuperioꝛib⁹ capitlis q̄ eſt q̄ recedit q̄ videntur dicere q̄ peccata dimiſſa nō redeant. Zau.
e ¶ Qr eorum Et ſic nō oſtēdūt q̄ peccata nō redeant. Zau.
f ¶ Si iudas. ē. in princi. huj⁹ diſtinctionis.
g ¶ Quid eſt. ē. e. diſt. in ℣. qui autem. hu.
h ¶ Traxeſt. In ipſa origine carnis.
Pſal. xxxiij.
i ¶ Amaritudinem. i. cauſam amari peccati.
k ¶ Sicut. Ecce qualiter induxit ſuplcios auctoꝛitates a ſili. Zau.
l ¶ Conceptꝰ Arg. q̄ originale peccatū tenemur cōfiteri. qd nō eſt verū: qr tā tum cōmiſſa tenemur confiteri: at illud nō eſt cō miſſum: ſed contractū. credo tamen contritionē exigi. que eni notabiliter fiūt ⁊c. vt. ff. de iiuſ. l. itē apud labeonem ℣. hoc edictum. Zau.
Pctm̄ originale nō tenemur ꝓfiteri.

Jn penitētia aūt. ¶ hec diſtinc. diuidit in quattuoꝛ ptes. Jn quaꝝ prima ponit modos penitentie. Secunda ibi. Qualitas. Tertia ibi Falſas. Quarta ibi Fratres. Jo. de fan.
diuiſio.
m ¶ Jn penitētia. Jn hac di. ⁊ aliꝭ duab⁹ ſeq̄ntib⁹ agit tā de illa pte pnie q̄ dr ouis ꝓfeſſio ⁊ opis ſatisfactio q̄ de aliꝭ: ⁊ iō videndū qñ ouis ꝓfeſſio fuerit iſtituta. vtꝝ neceſſaria ſit vl tm̄ volūtaria. q̄liꝰ ſit facienda: ⁊ cui: ⁊ qñ. Dicit q̄dā iſtitutā fuiſſe in paſcha ſtati poſt pctm̄ dicēte dño ad adā. adā vbi es. iō eni
Cōfeſſio vbi fuit iſtituta.

n ¶ Onſideret. ¶ Jn loco. ē. di. j. aut facta.
o ¶ Varietate. agētis/ ⁊ ei⁹ cū qua agit. ē. di. j. aut facta. q̄dā eni res in clericis reph̄ēſioni ſubiacz q̄ nō in laicis. vt. xxxj. di. c. j. puta nubere.
p ¶ Et qualiꝰ ex de homi. ſicut dignum.
q ¶ Tētatōe. an ab ea p̄uēt⁹ an eā p̄uēiēdo vt J. ſed

a ¶ Oportet.ideo huius circūstantias tenet cōsiteri.qz ꝓsumunt augere pctm̄ vel minuere.si tamen eas subticuit per obliuionē nō dico euz teneri vt iterū ei ꝓfiteat circūstantias.nisi tales circūstātie essent alterius generis pctm̄ facerent:vt locus sacer facit sacrilegiū. vt ff.di.j.aut facta. Zau.

b ¶ Status. xj.q.iij.excellentissimus.xj.q.iij. precipue.ff. ō remisi.l.ij.extra de cle.ven a.c.ep̄m. Z.ff. ad.l. corne. de sic.l.pe.

c ¶ Meretricis.an scilicz fuit pulchra vel de formis:an soluta vel nopia viro vl voto.ar.xxvij. di.c.vlt.Zau.

d ¶ Et in modo.quo ea abusus est vtꝝ ordinarie vel extraordinarie: nam vterqz dānabilit est.xxxij.qōe.iiij. meretrices.xxxv q.ij.ex ordinaria.

e ¶ Si in loco xvij.qō.iiij.quisquis.ff.de incen. qui edes.Ho.

f ¶ Dñorum. Arg.ff.xxij. q. v. de forma.Ho.

g ¶ Constituto.quo etiā a cōiugibus est abstinendū.Z.e.q.iiij c.j.er.ij. et fere p totum.

Abstinēdū ē qñqz ab vxore.

h ¶ Perseuerauerit.nam pseuerantia auget delictuz.xxiij.q.j.scisma.ff.ō furinficiendo.H. infans.ecōtra.mora ꝛ perseuerantia excusat delictum quādoqz.xxxv. q.viij.c.j.ff.de pe.diuturno.ff.de ritu nup.l.qui in ꝓuincia.Zau.

i ¶ Perseueranter. Iteratio enim aggrauat.xxv. q.ij.ita nos.

k ¶ Et quāta.i.resistentia.Ho.

l ¶ Non peccantis.vt si minorem aliquem se non peccantem viderit.

m ¶ Desleat.qz abstinere non potuit a pctō quēadmodū ꝛ minor se abstinuerit.

pnia interiori ¶ Dolendū. Casus. Instruit Augu. penitentez tam in interiori ꝙ in exteriori.pnia em̄ interiori debz ꝛexteriori dolere de tribus.s.de malis cōmissis.ꝛ hoc ostendit ori dovsqz illuc:desleat ꝛc. Item ꝛ de bonis omissis.s.ꝛ huiusmodi ē. tib⁹ que ostēdunt omisse.qñ qui deliquit in vno ꝛc. ꝛ hoc ab illo loco desleat.vsqz ad illū aliaduertere. a quo loco vsqz ad illū:in his oibus ostendit ꝙ dolere dz de malo exēplo qō dedit primo peccando. Ab illo autē loco in his oibus ꝛc.vsqz ad illū locū.qui ergo.instruit penitentē in exteriori pnia que consistit in faciendo vt se culuz relinqre ꝛ sibia. Ab illo loco Qui ergo ꝛc. vsqz in finem instruit in interioriq̄ ꝓsistit in abstinendo.Zau.

o ¶ Sz ꝙ se. ff distī.j.H. aliꝝ ecōtra.c. sunt q̄ arbitrant.Zau.

p ¶ Bxeuissimū est.xxiij.q.iiij ipa pietas.

q ¶ In vno.s. mortali peccato factus est omnium reus peccatorum.

r ¶ Oim reus sz q̄ ad vitā eternā. ita em̄ ꝓ illa dānabit acsi eēt omibus inuolutus:licet non tm̄ puniatur vt.j.e. di.fratres.vel q̄ offendit in vno.s.mortali peccato factus est oiz reus virtutuz.i. ex eo qō ꝙ vnum pctm̄ mortificat in se omes virtutes.vel qui offendit in vno scilicz charitate: factꝰ est omniū reꝰ.i. ingratus oim bonorum acceptorum.Zau.

Jaco. ij.

Wat. vj.c.

Offendis in vno factus est oiz reꝰ.

Apli ō passiōe dñi doluerūt.

s ¶ Jdeo em̄. quō peccasset si tanta bona habuisset. Et est argu. ꝙ perfectus in eodem gñe delicti plus peccet q̄ imperfectus. hoc tm̄ admittendū est ꝑm ꝓtemptū.xxxij.q.j.cum renūciatur.Z.di.ij.H.itē.sed hoc.c.si em̄ inqt.Z.j.q.j. multe sunt autē operationes.

t ¶ Reus est oim.quo ad vitā eternā.ita em̄ dānabit ꝓ isto acsi esset oibꝰ inuolutꝰ.has duas exposītiones innuit hic.ꝛ.Z.e.di.ij.H.nō autē bene.Ho.

u ¶ Detrimentum.i.defectū.vel hoc quo ad opera exteriora:non quo ad essentiā quia si habet vnā habet omnes.L.

x ¶ Que et si nō.ꝑtū ad opa exteriora ꝓtibꝰ sīlia

y ¶ Expellantur reuera.

z ¶ Cuicūqz.i.crimino so:als habet cuiuscūqz crimmis.Et est sensus.omnis virtus.i. efficacia vl effectus cuiuscūqz criminis est desleudus.q.d. oīe crimen cū suo effectu est desleudū vnde ꝛ sequit. ꝛ de oibꝰ.q. sit exposītio precedētis.Ho.

Criminis.

a ¶ Qō exemplū.Z.xxvj. q. ij. sed ꝛ illud.Ho.

b ¶ Non conseruatā.id ē cōfirmatā ꝛ imalo ꝙ sui effectum.

c ¶ Peccādo. id ē de pctō suo bonis tristiciam puenisse de qua dolendū ē.vt cō tristanti.ꝙsit ad vitaz:Vel nō est absurduz si ꝓpter de tristicia doleat:qz ꝙ apli de passione dñi doluerūt:ꝛ nos de penis martyruz cōtristamur ff. de incen. rui. nau.q̄ naufra.ff de le.j.ꝛ si partꝰ ff.de bo.li. in sertutute. ff. ad sil. si quis in grauiH.siquidē. ff. de ver.obli.l.antepe.Zau.

d ¶ Pīū.Z.e. di.ij.H. illō aūt. ꝛ.c.pium est.Ho.

e ¶ Ex obediētie.Z.xxiij.q̄stione.v.miles.Ho.

f ¶ Sui.id est suoꝝ peccatoꝝ.

g ¶ Ut deus. Est vitā eoꝝ infinita: vl habet vitam infinitam.

h ¶ Moriturus. Ut corpꝰ redimas:ferrū patieris et ignem. Arida nec sitiēs ora lanabis aq̄. Fortius vt vales as q̄cqz tolerare negabis. Ac preciū pars hec corpe mai⁹ habet. Ouidius.xl vij. distinc. oīs xxxviij. distinc. omnes.xij. questione.j.precipimus.L.

versus Sanitat̄ cā multa tolerāda sūt.

Aliaduertere etiā opotz ꝛ aliaduertēdo desleret aiam primi quam deo fornicatoꝛ eripuit:vl ereptā in malo cō firmauit:etiā ꝙ exēplū exti titit mali in operatiōe sui criminis: cui magis ꝓfuisset si alijs fuisset causa conuersionis.gemat itaqz aliox vitaz in sua corꝛuptā vel incorꝛuptā nō ꝓseruatā:ꝛ cōmodū primi qō dedisset exēplo boni de tristicia doleat.quā bonis peccādo itulit:ō leticia quā eis nō adhibuit:ꝛ nō solū cogitet qđꝛ q̄liter fecerit: sed q̄ iuste deū(vt dixim) peccādo offenderit. timeat illā ꝑfectis ſniam. Nō potestis duob⁹ dñis seruire. Timeat ergo ne oia bona q̄ fecit dū in vno pctō perseuerauerit:excōicatione mala p diderit: vt q̄ fuiuit diabolo p crimē/deo quas obtulerit amiserit virtutes. Pium tm̄ est credere vt recepta dei gr̄ia q̄ in eo destruit oia mala prioꝛa remūeret bona: vt cū destruxerit qō suū non inuenerit amet ꝛ diligat bonū qō etiam in peccante plātauit.

¶ In his oib⁹ dolēs aut reliquat seculū/aut saltē illa q̄ sine admixtiōe mali nō sūt administrata:vt mercatura ꝛ militia ꝛ alie q̄ vtētib⁹ sūt nociua:vt administratiōes seculariū potestatū nisi his vtaꝛ:ex obediētie licētia ponat se oīno in potestatē iudicis: in iudicio sacerdotꝭ nihil sibi reseruās suiꝰ: vt oia eo iubēte parat⁹ sit facere prio recipiēda vita aie: quecūqz faceret p euitanda corpis morte.et hoc cū ō̄siderio: qꝛ vitā recuperat infinitā: vt deus⁸.cuz gaudio em̄ facere debet immortalis futur⁹ que faceret p differenda morte morituruꝰ. Sēp deprecetur deuz certus deventa:qui oīnibus modis/sine oīni tedio dubius rogaret potestatē eꝛnaz. abstineat a multis[i] licitꝭ qui in libertate arbitrij cōmisit illicita: semper offeratᵏ deo mentē.ꝛ cordis cōtritionez: deinde ꝛ qō potest de possessione:tunc quod offerat deo securus offerat.respexit em̄ dñs ad abel ꝛ ad munera[l] ei⁹ sed prius dicit ad abel q̄ ad munera ei⁹. Sumēs em̄ mē tem quā cognouit humilē/ꝛ purā ꝛ remunerauit eius largitatis munera. Ad charm vero nō respexit/neqz ad ei⁹ munera.mentē em̄ eius quā viderat quoniam nō cognouitᵐ:eius mūera nō recepit In iudicio itaqz cordis cōsiderāda est elemosina tribuētis:nec tam cōsiderandū est quātū sed qua mēte: qua affectōe dat qō potest. Vidua em̄ duob⁹ q̄ habuerat minutis largaⁿ plus oib⁹ posuit.q̄ ergo sua pctā redimere vult tēporaliū oblatione/ caueat pri⁹ offerat mentē. Cautꝰ sit penitēs ne ve erecūdia ductꝰ diuidat apud seº cōfessionēᵖ vt diuersa velit diuersis sacerdotib⁹ manifestare. Que dā eivni celat q̄ alijs manifestāda reꝛuat.qō ē se laudare ꝛ ad hypocrisim tendere et semper venia carere.ad quā p frusta putat puenire. Paueat preterea quē vera delectat penitētia: vt nō pri⁹ ad dñi corpus[q] accedat qđꝛ ꝓtet illū ꝓscietia bonaʳ: sed in hac separatiōe tremēdū iudiciū[s] cogitetᵗ vbiᵛ mai⁹ et ẋribili? ʸ ipēitētes sepabit i ignē.doleat ꝙ nōdū audeat sumē quē multū ō̄siderat ci

Nescio vos.i. non approbo vos.

Sepatio a corpe.

Cōfessio nō ē diuidēda.

Diuisio.

Beſi. iij.a.

Separatio a corpe.

Marci xij.d.

Dānatio.

l ¶ Et ad munera.Z.iij.q. vij. in grauibus.Ho.

m ¶ Non cognouit. Id ē nō approbauit vt in euangelio. Nescio vos. id ē nō approbo.Ho.

n ¶ Larga. Alis largita.

o ¶ Apud se. Arg. ꝙ non debet fieri diuisio cause.argu.j. de ꝓse.di.ij. cōperimus. C. de iudi. nulli.j.e.ffes.

p ¶ Cōfessionē. Nota cōfessionem peccatoꝛ non debere diuidi per plures sacerdotes.nā qui diuidit: veniam nō ꝓsequit. arg. ff.de ser.ru. ꝓe. p funduz.vt.j.e. fratres.

q ¶ Corpus. De ꝓse. distinc. ij.quotidie.Ho.

r ¶ Bona. Ergo a ꝓtrario sensu si malam habuit ꝓscientiā se parabit se a corꝑe christi. ad hoc ꝓtinuat qō sequitur.

s ¶ Judiciuz. id est vltimum.

t ¶ Cogitet. Quia sicut prio delictis separatur a corpe christi.id est domini hac vita nisi resipiscat: ita prio eisdem in futuro iudicio sepabitur in ignez eternuz.cum hedi separabūtur ab agnis.i. peccatores a iustis xj.questione. iij. nolite.Ho.

v ¶ Ubi. in quo iudicio.

x ¶ Terribili. Sepatio a corpe christi que est quasi xpi ē q̄dam damnatio, vt.j.de consecra.distin.ij.quotidie.

y ¶ Terribilius. Judicium sez dānatio.

a ¶ Digni. Id est prediti. h.
b ¶ Dina. i. filia iacob. illud tãgit qđ legit in gene. ſi. c. xxxiij. ſ. q. vj cũ Jacob veniret in terrã ſichi mita Dina ſi lia iacob fuit a ſichem oppſſa Decertus ſe mel cauti⁹ ſibi cauer. Señ. xxxiij a.
rũ dina filia ei⁹ egreſſa eſt vt videret mulieres illius regionis. quã videns ſichem filꝰ regis illius terre. ad amauit et rapuit z vi oppreſſit eam. hu.
c ¶ Experimẽto. vñ Ouidius Qui ſemel ẽ carpt⁹ fallaci piſcis ab hamo. Omnib⁹ vnca cibis era ſubeſſe putat. Zau.
d ¶ Impetret. ſ. diſtin. j. quem peniter in fi. h.

Cõtrahentes ſe frequẽter decipiunt.

Qualitas.
Q ¶ hec eſt ſecũda pars di. in q̃ phibet ſolẽniter penitẽtes eſſe mercatores Johan de fan.
e ¶ Negociantẽ. ſ. di. lxxxvij. fornicari.
f ¶ Util⁹. Qui honeſt⁹ queſt⁹ arguit penitẽtẽ
g ¶ Interuenire. Nã contra hentib⁹ natura le eſt ſeſe inuicẽ decipere. ff. loc. itez ſi precio. ſ. quẽ admodũ. et ff. de mino. i cauſe. ſ. idem pom.

ꝓnia pacta an ſit licitũ ad ſeculariẽ militiã redire. ij. ꝓs.

h ¶ ontrariũ
Q Ad militiã. hoc eſt verũ cũ eſt ei imũctũ zc. vt deliqt in ipſa militia. ſ. di. ij. ſi qs poſt. ſ. e. q. ij. latorẽ. ſ. xxvj. q̃ſtiõe. vij. de his vero. naz cũ hoc eſt ei imũctum nolle pnie ne ad ſecularia negocia vnq̃ reuertaf: tunc obſeruare tenetur alꝰ excõicatur. J. e. de his. Sed ſi eſt ei inuncti⁹ ſiue priuata z ſine ſolẽnem egerit penitentiaz: decetero redire nõ poteſt ad ſecularia negocia quia quaſi perbuz ſalutarẽ: iſti ſunt digni⁸ fructus pnie: animam captiuam illaqantes/et in liberta te fuantes. Cohibeat ſe ẽte rea a ludis/ a ſpectaclis ſcli qui pfectam vult conſequi gr̃iam remiſſionis. Nã dina⁵ iacob filia: z ſi ſe cohibuiſſet z int̃ ſuos remãſiſſet: ab extraneo raptore corrupta nõ eſſet. Tãto itaq̃ magis ſibi caueat z cohibeat ſe anima q̃ ſepeꝝ ſemel rapta z corrupta ẽ: timeat tã docta experimẽto⁶ quod ignorauit. virgo eligat quẽ imitetur: non ſequatur quẽ anim⁹ ſuus dãnat. ſe enim iudicat qui pnie fruct⁹ nõ habẽtẽ a ſe nõ elõgat: laudat enim z amat q̃s digne fructificare non ignorat: q̃rat fructus dignos z ſi non dignos pnie. ſunt ei fructus digni virtutuz fruct⁹ q̃ nõ ſufficiũt pẽitẽtib⁹. Pnia enim grauiores expoſtulat vt ſic pacetur eccl̃a: vt paca ta dolore z gemitibus moztuis impetret⁹ vitam. Item Leo papa.

¶ Penitẽtes negociationis lucra abiſciant

Qualitas lucri negociantẽ⁸ aut accuſat aut arguit: quia ẽ z honeſtus q̃ſtus z turpis: veruntamẽ penitẽtiꝰtili⁹ᶠ eſt diſpẽdia pati q̃s piculis negociationis aſtringi. quia difficile eſt inter ementis vendẽtiſq̃ cõmerciuz non int̃uenire⁸ peccatum. Idem.

¶ Poſt pniam: ad militiam ſeculariẽ redire non licet.

Qontrariũ vero oĩno eſt eccleſiaſtici⁹ regulis poſt pnie actionẽ redire ad militiã⁵ ſeculariẽ: cũ apoſtolus dicat. Nemo militãs deo implicat ſe ſecularibus negocijs. Unde nõ eſt liber a laqueis diaboli: qui ſe militie mũdane voluerit implicare. Item ex niceno conci.

¶ Decennio peniteant: qui poſt penitentiã ad ſeculariẽ militiam redeunt.

SI q̃⁹ vo p gr̃am dei vocati primo q̃dẽ oñderũt fidẽ ſuã depoſito militie cingulo: poſt hoc aũt ad ꝓpꝛiũ vomitũ ſũt reuerſi: vt etiã pecunias darẽt⁵ z ambirẽt rurſ⁹ ad militiã: iſti decẽ⁴ annis ſit int̃ penitẽtes poſt primũ trienniũ⁵ quo⁸ fuerit⁹ int̃ audiẽtes: ab oĩb⁹ vo ꝑcipue illud obſeruet: vt aĩm⁹ eorũ z fruct⁹ pnie attẽdatᵏ p q̃cũq̃ ei cũ oi timore z lachrimis pſeuerãtib⁹: z opib⁹ bonis conuerſationẽ ſuã nõ verbis ſolis: ſed ope z veritate demõſtrant: cũ tẽpus ſtatutuz ab his fuerit ipletũ: ꝛoſonibus iaz ceperint cõicare: licebit eꝑo humani⁹ etiã circa eos aliq̃d cogitare. q̃ v ero indifferẽter habuerint lapſum⁹ z ſufficere ſibi q̃ eccl̃am itroiuerit arbitrent⁵: iſti oĩ modo ſtatuta tempoꝛa cõplebunt. Item tẽ ex conci. Aurelianenſi

¶ A cõione ſuſpẽdat: q̃ poſt pniam ad ſecularia redeunt

DE his⁹ q̃ ſuſcepta penitẽtia: religionẽ ſue profeſſionis obliti ad ſecularia relabũtur: placuit eos et a cõione ſuſpẽdi: z ab oĩm catholicoꝝ conuiuijs ſeparari⁶. q̃ ſi poſt interdictum cũ eis quiſq̃ preſumpſerit mãducare: z ipe cõione priuet⁷. Item Gregorius.

¶ Que ſit falſa pnia.

HAlſas pnias dicim⁹ q̃ ſona eccleſiaſtica eſt. vt. ſ. diſtin. j. ca. aliud. J. ea. de his. niſi ſit negociuz quod ſine peccato expeditur. J. eo. negocium.

i SI qui Caſus Si q̃ ſolẽnẽ penitentiã egerunt. poſt ad militiã ſeculariẽ ſũt reuerſi. x. ãnis peniteant. ſed ſi de hac penitentia tres annos exegerit: cõmunioni ecclie reſtitui debẽt: et ſi penitentes vere extiterint: eꝑs poterit de pnia ipo z ſita relaxare. ſi aũt negligẽtes: explere debent priꝰſus tempoꝛa cõſtituta. Caſus

k ¶ Darent. ad vſuram/ vel ad negociationem. hu.
l ¶ Decẽ. xxvij. q. j. deuotaz.
m ¶ Triẽnũ. id eſt primuz tẽpus trienniũ.
n ¶ Quo triẽnio. ſ. e. qõ. ij. latorẽ. de ꝑſe. diſt. iij. eos quos.
o ¶ Fuerit. ex ecclam exiſtentes et audiẽtes officiũ ſupplerit ẽt eccl̃am vel poſt primũ annũ itrẽt ad ecclã: ſz vſq̃ ad triennũ ſunt iter audiẽtes nõ cõicãtes. vt. ſ. e. q. ij. latorem. h.
p ¶ Attẽdat. hec clauſula nõ ptinet ad pcedẽtia: ſz h̃ põt legi clauſula ſupioꝛ poſt primũ. Zau.
q ¶ Lapſum. nõ curãdo q̃ lapſi ſunt. Zau.
r ¶ Deꝛ his q̃ ſuſcepta ſ. diſ. l. c. vlti. h.
s ¶ Separari. ſ. xxvij. q. j. deuotam. hu.

Johꝫ. j. c.

Johꝫ. xv. a.

j. coꝛi. iij. b.

iiij. ꝓs

diuiſio

HAlſas penitentias.
¶ hec eſt. iij. ꝓs di. In q̃ pbat q̃ pnia ẽ falſa que non imponitur ſcõm canones. Johan. de fan.

iij. ꝓs.

a ¶ Auctoritatẽ. i. non cõſideratis circũſtantijs. Uel ſi idi certa pena ſtatuit: ſi mioꝛ imponit falſa ẽ: niſi ex cauſa temperet. ſ. q. vij. c. ij. Zau.
b ¶ Non poſſit. difficultas notatur nõ impoſſibilitas vel qualitas. Zau.
c ¶ Reſtituat. xiiij. q. vj. ſi res.
d ¶ Pro defendẽda. xxiij. qõ. v. excõicatoꝛuz. h ſ. q. ij. latorem.
e ¶ Ne tñ deſperet. lz p̃dicta nõ facit. Z.

f ¶ Negocium
¶ Nõ fuit ẽ. alij non habẽt nõ: z tunc recte pcoꝛdat cum duobus pceden tibus capitulis: q̃ peccatũ eſt ſi exerceat negociationes: ſed ſi habeꝭ nõ bonuz eſt: q̃ nõ eſt peccatum ſi excolat agros et vineas aut cogĩcat vtoꝛez cauſa ꝓlis immo ſicut ſine pctõ priꝰ hoc faciebat: ita nunc facere dz et põt. hu.

HAtres.
¶ hec eſt quarta pars di. in qua oñdit magiſter qualiter i telligat illũ Jacobi apl̃i. q̃ peccat in vno: oĩm eſt re⁹. Jo. de. f.
g ¶ Fratres. ſ. e. diſt. iij. ſ. itez opponitur ſi Nala. hu.
h ¶ Reus. ſ. e. di. conſideret. lxxxvj. di. paſce. z ca. qui clementiã. h. Ar. cõtra teſtes z iſtrumẽta. ſ. diſt. lxxvj. ca. ij. Argu. contra. C. de trãſac. ſi ex falſis.
i ¶ Non intrabit. Non tñ punietur. hu.
k ¶ Peccatis.

Ui autẽ. ¶ hec diſtinctio diuidit in tres partes. In quarũ prima querit cui debz quis confiteri. z eſt dicendum meliori ſacerdoti quem habere poſſit. Secũda ibi Caueat. Tertia ibi. Quod autez. Jo. de fan. Caſus. Hic intitulaf. vj. diſtinc. in qua ꝑhibet cui ſit cõfeſſio facienda. Et dicẽdũ eſt q̃ debet fieri ꝓpꝛio ſacerdoti. ſi aũt minꝰ diſcret⁹ ſit: cũ ei⁹ ꝓſilio z licẽtia ad diſcretũ accedat. ſi aũt ipe nollet dare licentiã: faciat hoc ſuꝑioꝛis auctoritate. viij. q. iij. artaldus. ſacerdos tñ debet ab eccleſia tolerari In nc̃itate tñ põt etiã laico fieri vt J. e. c. j.

l ¶ Cui autẽ. hic intitulaf ſexta diſtictio vbi querit cui ſit cõfeſſio facienda z quales z quidem facienda ẽ ſacerdoti ſi fieri põt et ſuo. ſi tamẽ fuerit intra eccleſiã qui ſciat ſoluere z ligare. alꝰ eniz ex iuſta cã cuicũq̃ ẽ facienda z etiam laico ſi vigeat neceſſitas. J. e. c. ſ. et. c. placuit. ſ. diſtin. j. quem peniter. Similiter cui et quali: quia diſcreto z a crimine munda to. J. e. c. ſ. z vt dr̃ ſ. e. di. ſ. quẽ peniter.

Cõfeſſio querit cui ſit cõfeſſio facienda z quales z quidem facienda.

m ¶ Ui vult.
A loco iſto vſq̃ ad verbum laboꝛet ita q̃. zẽ. habetur. ſ. dict. j. quẽ peniter. z ibi expoſitũ eſt. Zau.

Sacerdoſ plures habet dos me lioꝛ ꝓfeſſio ne ẽ eli gẽdus

n ¶ Querat. hoc poteſt intelligi quãdo eccleſia plures habet ſacerdotes: penim ad meliorem debet accedere: vel hoc q̃n gẽdus ꝓnus confeſſus eſt ſuo ſacerdoti: poſtea vadit ad alium ſi ſuus ignoꝛet ꝓm qualitatez delicti ei penitẽtiã impone re. arg. J. e. placuit.

Ui vult⁹ cõfiteri peccata ſua vt inueniat gratiã querat⁰ ſacerdotẽ ſcientẽ ligare z ſoluẽ: ne cuz negligens circa ſe extiterit: negligaꝭ ab illo q̃ eũ miſericoꝛditer monet z petit: ne ambo in foueã cadãt quã ſtult⁹ eui tare noluit. z infra. Tãta itaq̃vis cõfeſſionis eſt vt ſi deeſt ſacerdos cõfiteaꝭ ꝓximo z infra. Sepe⁰ eni contingit q̃ penitẽs nõ poteſt verecũdari coꝛam ſacerdote quem cui⁹. q. q̃ſto pluribus confitetur conſequit. ſ. diſtinc. j. quẽ peniter. licet S. aliter itel ligit. J. e. ſ. q̃ autem. Zau.

tantoꝛ citius venis

o ¶ Sepe eni. J. de cõſecra. diſt. iiij. ſanctuz. ſ. xxvj. q. vj. ſi aliquis fuerit. hu.

Luce xvij.c.

s ¶ Exdesiderio.ē.q.v.q deo.
b ¶ Si non tācito.q tuz ad penam purgatorij Lau.
c ¶ Operatione.ſ.vt ſit de ſua vnitate.z ea eā cōplectaī.hu.
c ¶ Opatiōe.ſcz z aliȝ bonis opib⁹.ē.ea.di.H.alij.c.multiplex xxvj.qō.vij.ca.ſ.arg.xij.q.ij.anime.hug.
d ¶ Nō eripietur.ſi ꝛtempſit eccl'ie ſuffragia. Lau.
e ¶ Unitas. Qz extra eccleſiam nemo ſaluabitur.vt.xxij.q.j quicūqz Lau.
f ¶ Ab vnitate.Etiā in neceſſitate.xxxij.diſt. H.verum. Lau.
g ¶ Judas.ē.ea.di.H.alij econtra.c.his peccatis.hu.
h ¶ Iſſet.i.ire debuiſſet.h.
i ¶ Diuiſos. Ab vnitate eccleſie.ſ.ad phariſeos qui diuiſi iter ꝑtantur.h.
k ¶ Ante quē iij.q.vij.iudicet qui ſine.
l ¶ Judicandus. Peccant ergo dum in crimine ſunt ſacerdotes iniungendo pniam iniungēs dz ee ſine pctō.

Mat. xxvij.a

penitentias.et verum eſt.vt.ē.ij.qō.vij.H.item in euangelio.quid ergo ſi neceſſitate ſuus prochianus petat ab eo penitentiaz.rñ. cōteratur.et ſtatim inūgere poterit.xxij.diſti.in ſumma.hu.
m ¶ Dānoſuz. i.dānabile.
n ¶ Sine peccato Mortali. hug.
o ¶ Semper deſideratī nec locus nec tēpus offert.z ſi ille cui cōfitebitur ptātem ſoluēdi nō habeat:fit tñ dignꝰ venia ex deſiderio⁸ ſacerdotiſ q ſocio ꝑſit tex turpitudinē crimis. Dū dati eni ſunt leproſi dū ibāt oīdere ſe ſacerdotib⁹/z ātequā ad eos pueniret. vñ patz deū ad cor reſpicē:dū ex neceſſitate ꝓhibenī ad ſacerdotes puenire. Sepe q̄dem eos q̄runt Iz ſani z leti dum q̄runt ātequā pueniāt moriūt ſed dei mia'eſt vbiqz q iuſtis nouit parcere z ſi nō tā citoᵇ ſicut ſoluerenī a ſacerdote. q g cōfitear oino cōfiteaī:z ſi ſacerdoti meliori q̄ pōt cōfiteaī.z ſi peccatū occultū eſt ſufficiat referre in noticiā ſacerdotis:vt grata ſit oblatō muneris.z infra. ¶ Laboret itaqz penitens in eccl'ia eſſe z ad eccl'ie vnitatē tendere. niſi eni vnitas eccl'ie ſuccurrat niſi qđ deeſt pctōi ſua opatione[c] ꝓpleat de manibꝰ inimici nō eripieī[d] aīa mortui credēdū eſt ei z pietas fidei exꝑtulat credē q oēs elemoſine totiꝰ eccl'ie z oꝛoes z opa iuſticie z mie ſuccurrāt recognoſcenti morte ſuā ad cōuerſionem. Jdeoqz nemo penitere pōt:quē nō ſuſtineat vnitas[e] eccleſie:ideoqz nō petat ſacerdotes p aliquam culpā ab vnitate[f] eccl'ie diuiſos. Judas[g] eni q penitens iuit ad phariſeos relinquēs apl'os nihil iuenit auxilij niſi augmētū deſpatiōis. dixerunt eni. Quid ad nos:tu videris ſi peccaſti:tibi ſit nō tibi ſuccurrimus:nō ptā tua charitatiue ſuſcipim⁹:nō cō portāda ꝓmittim⁹:nec qualiter deponas onꝰ docem⁹. q̄d ei nobis z mie q nec opa ſeq̄mur iuſticie:/ Iſſet[h] ad fratres iſſet[h] ad illos qui oꝛauerāt ꝓ ſocru petri febzicitāte q̄ chananeā ſiꝓbā mie obtulerāt. Int'rogaſſet petruz ꝓ ſe effundentē lachr;mas nō fugiſſet mariā z martha: q̄vitā lazaro ipetrauerāt:nō turbā ploꝛantē q vnicū filiū acq̄ſierat vidue/iuit ad diuiſos[i] z diuiſus periſt.z infra.

¶ Sacerdos itaqz cui ois offertur pctō:ante quē[k] ſtatuitur ois lāguoꝛ:in nullo eoꝝ ſit iudicādus[l] q in alio iudicare eſt ꝓptus. iudicās ei alīū qui eſt iudicādus cōdēnat ſeꝓm.cognoſcat igit ſe z purget in ſe qđ alios videt ſibi offerre.caueat vt a ſe ꝓ iſciat q̄cq̄d dānoſum[m] i alio reperit.aīaduertat qđ dicit Qui ſine pctō[n] eſt pr⁹ in illā lapidē mittat.ideo eni liberauit peccatricē q:non erat iuſte q piſcer et lapidē. quō lapidaret q ſe lapidādū cognoſceret:/null⁹ eni erat ſine pctō/in quo intelligit omēs fuiſſe reos.nā venialia ſemp remittebanī[o] ꝓ cerimonias. ſi q̄d g in eiſpctm erat criminale[p] erat. deꝛiores itaqz in hoc ſacerdotes ſunt ſe pr⁹ nō edificāres illis q dñm obſuabāt iſidijs. Jn hoc itaqz patētiſſimū eſt crimē ſacerdotū z vltra modū deteſtabile:q nō pr⁹ ſe iudicāt z aliosᵍ alligāt. dz ei timē crimē qđ[q] timuerūt/z deteſtabile eē iudicauerūt:et ſenſerūt hi qui adeo erāt cecī q ſūmā ſapiētiā ſpabāt cape ſuis iſidijs: qđ illis[r] patuit:qđ tūc q̄ſqꝫ vitauit vitet ſacerdos:qui i hoc[s] erroꝛe illꝰ iudeis peioꝛ exiſtit.Caueat ſpiritualis iudex ſicut nō ꝓmiſit crimē neqtie/ita nō careat mūere ſcientie.Oportet vt ſciat[t] coḡſcere[u] quicquid debz iudicare.Judiciaria eni prās hoc poſtulat:vt qđ debet iudicare diſcernat.diligēs igit inq̄ſitoꝛ/ſubtilis inueſtigatoꝛ[x] remittebanī.xij.qō.ij.gloria.J.decōſe.di.iij.aquā. H.argu.q veniale ſine mortali remittaī:qđ nō credo. hic ergo venialia dicuntur quedaz que reuera mortalia fuerunt:Iz tunc venialia dicebātur quia cerimonijs remittebantur quantuz ad penam legis eiꝰ tandem.quo ad deum autē non remittebantur.
p ¶ Crimiale. hic criminale dicitur qđ cerimonijs nō remittebatur vt adulterium. arg.xxxij.q.j.q autem dicitur.Lau.
q ¶ Qđ timuerunt. Sacerdotes judeoꝝum.
r ¶ Qđ illis.ſ. q nō dz alios iudicare. Lau.
ſ ¶ Qđ tūc.ſ. crimē iudicādū iudicare. Lau.
t ¶ Qui i hoc. q iudicādus iudicat. Lau.
v ¶ Sciat. Arguꝫ iudex ignarus iuris non dz eſſe niſi habeat peritiā z experimenta cauſaꝝ p conſuetudinē. in autē. de iudi. in ꝓnci. col. vi. arg. eꝛ de conſue. ad noſtram. Lau.
x ¶ Cognoſcere.xxviij.di. nullus ſacerdotū. et c. oēs. h.
y ¶ Jnueſtigator. Ar. q ſpecialiter in penitente q rendū eſt an hoc vel illud commiſerit. arg. xliij. diſtin. ſit rector. ver. qz iere pando. ff. de queſtioni. l. ſ. H. qñ. extra de pe. et remiſ. omnis.

Luce iiij.f. Mat. xv.b. Uenia ſine mortali mittiī. Joh. xj.d. Luce vij.b

Joh. viij.a

Judex ſit iuꝛ ignarus.

penitēs eſt iter rogādꝰ ſpālit.

a ¶ Erigere.ē.e.diſtin.v.conſideret.h.
b ¶ Cōſolando.ſ.p ipſo oꝛando.put ſequitur.
c ¶ Doleat.i.doloꝛē p ipſius pctō oſtendat.
d ¶ Perdat.p negligentiā.lxxxj.di.dictū. Lau.
e ¶ Moꝛ.i.ſtatim.ar.l.diſt.abſit.vel moꝛ.indifferenter. quedam eiī nō reſtituuntur.vt dixi.l.diſ. miroꝝ.
f ¶ Recidenda.l.di.vt conſtitueretur.cōtra. Sed hoc eſt qñ pctm ſuū defendere volunt ex auctoritate. vt ē.lxxxij.diſ. plurimos. vel hoc cū nō eſt ſcandalū multitudinez punīri. Lau.
g ¶ Reſtituī. Niſi in enoꝛmibus.vt.l.diſtinc. miroꝝ.

Confeſſoꝛ qñq cōfeſſionē licite reuelat vt excōmunicatōem euitet.

h ¶ Acerdos. ¶ Recitet pone q ſacerdos confiteꝛ aliquis aliquod crimen z excommunicat epiſcopus oēs huius criminis conſcios niſi veritatem reuelauerint eſt in queſtione an ꝓſbyter ei reuelare teneatur / videtur hic q non et argu. extra de offi. oꝛd. ſi ſacerdos. et extra de adulꝫ. ſignificaſti. ꝓterea hoc ꝓbare non poteſt ꝓeſbyter: igit dicere non debet. vj. qſt. ij. placuit. ē. ij. q. j. ſi peccauerit. et. qōe. vij. plerunq. ꝓterea nōne ſecretū fuit ergo celare debuit. xxij. qōe. v. de forma. item iſte non debet dici ſciens. xv. q. v. ꝓſbyter. Jn contrarium facit q hec pena maioꝝ eſt in eccleſia. ergo magis vitari debet et formidari. xj. q. iij. nichil. Item in excōicatione nō eſt tantū ale detrimentū: ſed et coꝛporis. xj. q. iij. nihil. So. q in ſecreto epiſcopo dicere poteſt: vt pote qui ꝓ deſſe poſſit non obeſſe. xxij. q. v. hoc videtur. Uel dic ibi ſciunt vt homoꝝ hic. vt deus.
i ¶ Peregrinando. Ut ita agat publicā pniam et etiā ſolēnem ſi nō habeat ſpes de eius reſtitutōne. vt l. diſt. illud. ē. vj. q. ij. placuit. contra. ſed illa pena nō excludit hāc. Uel aliter. ibi dixit eꝝ eum peccatū commiſiſſe in genere nō deſcēdēdo ad ſpecies: ſed hic ſpecificat. vel ibi facta fuit confeſſio eꝝ. vt ſocio vel homini non vt deo. ē. xj. qſt. j. c. j. Lau.

Sacerdos ꝓ pr⁹ ꝓ pē iperitiā ꝑt deſeꝛi z aliꝰ adiri.

Luc. vj.f.

Sacerdos ante oīa caueat ne de his q ei cōfitenī pcā ſua alicui reciteth q ea cōfeſſus eſt:nō ꝓpinqꝰ nō extraneis neqz (qđ abſit) ꝓ aliquo ſcandalo.nā ſi hoc fecerit/ꝺponatur:z omnib⁹ diebus vite ſue ignominioſus peregrinando[i] pergat.

Quod autē dicit vt penitēl eligat ſacerdotē ſciētē ligare z ſoluere:videt eſſe cōtrariū ei qđ in canonib⁹ inueniī vt nemo videlicz parrochianū alterius iudicare preſumat. Sed aliud eſt fauoꝛe vl odio ꝓpriū ſacerdotē contenere:qđ ſacris canonibus ꝓhibetur aliđ cecū vitare qđ hac auctoritate quiſqz facere monetur.ne ſi cecus ceco ducatū ꝑſtet ambo in foueā cadāt. Uñ Urban⁹ papa. ij.

¶ Cuilibet ſacerdoti cōmiſſum (niſi ꝓ eius ignoꝛātia) alter ſacerdos ad penitentiaz non ſuſcipiat.

Pacuit vt deiceps nl̄i ſacerdotuz liceat quēlibet ꝓmiſſum alteri ſacerdoti ad pniam ſuſcipe: ſine eiꝰ cōſenſu cui priꝰ[k] ſe cōmiſit[l]:niſi ꝓ ignoꝛantia[m] illius cui penitentiam ordinatus a non ſuo epō receptus veritatē ordinis. vij. q. j. epōs:/Sed dico eā inutilem. Ue ergo ſcho

Pacuit. k ¶ Cui prius. xvj. qſt. j. ca. j Lau.
k ¶ Priꝰ. No. q prius debet cōfiteri ſuo ſacerdoti: licet alteri postmodum cōfiteatur. Z.
l ¶ Cōmiſit. i. cuiꝰ parrochianꝰ eſt. ab illo enix. nō pōt ligari vel ſolui. extra ō peni. z re. q autem
m ¶ Pro ignorantia eius auctoritate huius canonis poteſt ire ad alium ſine licētia hominis ſcz illius preſbyteri impiti. ſufficit hoc a iure cōcedi. argu. ff. de cōdi. inſtit. q ſub H. vlti. Sed nūquid credet ille extraneus ſacerdos ſimpliciverbo eius penitentis qui dicit ſuuz ſacerdotē imperitū:/ Sic. qz non eſt veriſimile q cū mendacio veniat ad penitentiā. Sed nūquid eſt vtilis talis cōfeſſio quaz quis accipit a nō ſuo iudice extra hanc conſtitutionem:

Scholares q̄ bus cō fiteri debent

laribus q̄ vadunt ad inclusos p̄ penitētia: ⁊ nō vbi audiunt diuina p̄ annū: q̄ ⁊ ibi decimas p̄sonales debent dare. extra de deci. nouū genus. Lau.

a ¶ Confessus. Uel q̄ nō vult penitentiā dare. vel p̄ alia iusta causa. Lau.

¶ Empus.

¶ In hac distic. tractat de penitentia finali scz̄ q̄ in fine vite querit et accipit scz̄ an valeat ad eternā vitā consequendā vel nō. Et q̄d si fiat non ex charitate sed tantum metu diuini iudicij. Et diuidit in duas partes. In p̄ma quaruz dicit q̄ dictū est. Pe. Secūda ibi. q̄ q̄ grit. p. b ¶ Tpus. Jo. Hic intitulat. vij. di. q̄ grit vsq̄ ad q̄ tpus peccator sit recipiendus ad pniam: hoc est an vtilis sit pnia q̄ iniungit in mortis articulo: ⁊ videtur Aug. in hoc dubitare / nec vult vt videat in hoc p̄cise respondere ar. J. e. si q̄s positus. Et forte ideo dubitauit q̄ consideraut q̄d de facto contingit. q̄ vir aliquis p̄t digne penitere i mortis articulo cōstitutus: dum mūdū cōsideat dū respicit filios et vxorē. J. e. §. vlti. vel dubitare se ostēdit. non q̄ dubitet quin in hoc casu tenendū sit. sed q̄ i talibus verbis terrere vult nos vt in sanitate agamus penitentiā precise est rnden dū ad hanc questionē p̄ auctoritatez euāgelij q̄ in quacūq̄ hora peccator ingemuerit ⁊c. §. dilti. §. hoc idē. p̄cedit ergo hoc modo. §. p̄mo. p̄bat vno. c. q̄ penitēti nūq̄ est pnia denegāda. postea adducit

divisio

tens p̄ius p̄fessus[a] est. Qui vero cōtra hec statuta facere tētauerit: gradus sui periculo subiacebit.

¶ Distinctio.viij.

Empus[b] vero penitentie ē vsq̄ ad vltimū articulum vite. Unde leo papa.

¶ De eodem.

Nemo desperādus ē: dū in hoc corpore cōstitutus est. q̄ nōnūq̄ quod diffidētie etatis differtur. cōsilio maturiore[c] perficitur.

Quāq̄ de differētibus penitentiā Augustin[9] scribat.

J q̄s positus i vltima necessitate sue egritudinis voluerit accipere penitentiā: ⁊ accipit[d]: ⁊ mox recōciliabit[e]: ⁊ hinc vadit: fateor vobis: nō illi negamus quod petit: sed nō p̄sumim[9] q̄ bene hinc exit. si secur[9] hic exierit: ego nescio. penitētiā dare possum[9]: securitatē autez dare nō possumus. nūq̄d dico dānabit: ⁊ si dico libera bit. vis ergo a dubio liberari: vis q̄d est incertū euadere: age penitentiā dū sanus es. si sic agis: dico tibi q̄ securus es q̄ penitētiā egisti eo tpe quo peccare potuisti Si autē vis agere penitētiā q̄n taz peccare nō potes: peccata te dimiserunt[f]: nō tu illa[g].

Idem.

Qui egerit penitentiā veraciter ⁊ solutus fuerit a ligamēto quo erat astrictus: ⁊ a xp̄i corpore separatus: ⁊ bene post pniaz vixerit sicut ante penitentiā viuere debuit: post reconciliationē quādo cūq̄ defunct[9] fuerit: ad deū vadit: ad requiem[h] vadit: regno dī nō p̄uuabit: ⁊ a p̄plo diaboli separabit.

Idem.

Jquis[i] aūt ⁊c. ⁊ infra Baptizatus ad horā securus hinc exit fidelis beneviuens securus hinc exit. agens pniam ⁊ recōciliatus cū sanus est: ⁊ postea beneviūes secur[9] hinc exit. Agens pniam ad vltimū ⁊ recōcilia tus si securus hinc exit: ego nō sum securus. vnde secur[9] sum dico ⁊ securitatē do. vñ secur[9] non sum: pniam dare possum: securitatē dare non possum. ⁊ post pauca. Sz vñ scis (inq̄t) ne forte de[9] dimittat mihi: vex dicis. illō scio h[o] nescio. nā ideo do tibi penitentiā q̄ nescio: nā si scirē nihil tibi p̄desse[k] nō tibi[l] darem. Ité. Si scirē nō tibi p̄desse: nō te admonerē: nō te terrerē due res sūt. aut ignoscit tibi: aut non ignoscit: q̄d horū futuz tibi scit nescio. q̄ tene certū ⁊ dimitte incertū

Hoc autē q̄re Aug. dixerit Cyprianus ostendit dicēs.

Jcirco fratres charissimi penitētiā nō agētes: nec in dolore delictoruz suoru toto corde manifestaz lamentationis sue p̄fessionem testantes: p̄hibēdos oino cēsuimus a spe cōionis ꝛpacis: si in infirmitate atq̄ periculo ceperunt depcari: quia rogare illos nō delicti

Ps. Pnia in mortis articulo in iuncta an sit vtilis.

Luce xxiij. f

Exe. xxxiij. e

purgatorium nō sentiet qui vere penituit.

Sz q̄s posi. ¶ Casus. Questiū fuit ab Aug. an danda sit pnia in mortis articulo constitutis et an sit eis vtilis. Et rñdet dicēs q̄ nulli est pnia denegāda. sed non p̄sumit q̄ eis sit vtilis neq̄ eis securitatem p̄mittit: vñ hortatur quēlibet: vt in sanitate pniam agat si digne vult venia obtinere.

d ¶ Accipit. Notificatā. non aūt ipositā: q̄ in tali articulo non imponit vt. xvj. q. vj. p̄br. et cognouimus. Lau.

e ¶ Recōciliabit. q̄ forte erat excōicat[9] vel absolut[9] p̄ officium sacerdotis a penitentia q̄ iponi debeat. Lau.

f ¶ Dimiserūt id est videtur dimisisse te.

g ¶ Nō tu illa morte humāo loquit. sp̄ enim p̄sumit ꝺ istū q̄ non ꝺe peniteat nisi euidens signum appeat. arg. lvij. dist. si q̄s in egritudine. hug.

h ¶ Ad rem. s. recta via: ita q̄ nec purgatorium sentiat p illis pctis p̄ q̄b[9] penituit. Lau.

i ¶ Sz q̄s. Hoc habes. §. distinc. iij. §. vlti. in ca. si quis autem. hug.

k ¶ Tibi p̄odesse. C. de proba. ad probationem.

l ¶ Nō tibi darem. §. xcv. dis. illud autem. hu.

Nullꝰ expectet qñ.

¶ Casus. Dicit Aug. q̄ nullꝰ dz expectare vt agat pniaz i morte. Nec dz ex eo sumere auctem q̄ pniam latronis xp̄s in eꝰ fine suscepit. q̄ ille non solū penituit: sed etiā baptismuz recepit. vñ non est mirū si statim volauit ad patriaz sicut est de q̄libet q̄ in suo fine baptizatur. sec̄ est de eo qui penitet fine baptismo. supponit etiā q̄ q̄libet in morte sua non tñ debet timere penaz. sed etiā sperare gloriam.

Item Augu. in lib. de pnia.

Nullꝰ expectet qñ peccare non p̄t. arbitris. eñ querat libertatē vt delere possit cōmissa nō necessitatē. q̄ p̄ius itaq̄ a pctis relinq̄t q̄ ipse relinq̄t ea: nō libere sz q̄si necessitate condēnat. lz eñ latro veniā meruisset in fine de oñi crimie: non tñ dedit baptizatꝰ pec̄ādi et p̄seuerādi auctē. tūc eñ baptizatꝰ ē: q̄ tūc primū in cruce xp̄o p̄fessus est. pnia ei si i extremo vite hiatu adueneritꝰ sanatꝰ liberat i ablatiōe baptismi: ita q̄ nec purgatoriū sentiūt q̄ in fine baptizanꝰ sed ipsi ditati bonis

Luce xxiij. f

sctē matris ecclie recepturi sūt multiplex bonū in vera btitudine. Illi aūt q̄ cū potuerūt: nunq̄ cōuerti voluerūt: p̄fitētes cū tam peccare nequeūt: nec sic facile acq̄rūt q̄d volunt oportet eñ vt pnia fructificet in bonis op̄ibꝰ vt vitā mortuo ip̄etret. scriptū est. sine charitate neminē saluū esse. non itaq̄ in solo timore viuit hō. quē ergo sero penitet: optet nō solū timere deū iudicē: sz iustū diligere. non tñ penā timeat: sz anxiet p̄o gl̄ia. debet eñ dolere de crimie: et de oñi p̄dicta varietate eiꝰ.

Exe. xxxiij. e

Quod q̄uis de eiꝰ salute. augusti. potuit dubitare: credo q̄dez illi q̄ dixit. Quacūq̄ hora ingemuerit pctor ⁊ p̄uersus fuerit: vita viuet ⁊ nō morietꝰ. dixit p̄uersuz ⁊ nō tñ versum viuere: versū q̄dē viuere puto: q̄ dolet de crimine p̄uersuz q̄ dolet de oi eiꝰ quā exponim[9] varietate. ꝺ tñ a pctō q̄ tā vult dimittere pctm. conuertit q̄ totus ⁊ oino vertit: qui tā penas nō timet: sed ad bonum dñi festinat tendere. que p̄uersio si ꝓtigerit alicui etiā in fine / desperādū nō est de eius remissione: sed qñ vir vel raro est tā iusta cōuersio: timenduz est de penitēte sero. quē eñ morꝺ vriget ⁊ pena terret: ad verā vitꝫ venit satisfactionem: maxime cū filij quos illicite dilexit sunt p̄sentes: vxor et mūdus ad se vocet. Multos solet serotina pnia decipere: sz qñ deꝰ semp potēs ē: semp etiam in morte iuuare valet quibꝰ placet. cū itaq̄ opus sit nō hominis sed dei fructifera pnia sz mortꝭ vrgētis admonitio ꝓpellit. nec dignꝰ est in morte accipe solatiuz: qui se non cogitauit mouiturum.

Item Augu. in lib. de pnia.

Nullꝰ expectet qñ peccare non p̄t. arbitris. eñ querat libertatē vt delere possit cōmissa nō necessitatē. q̄ p̄ius itaq̄ a pctis relinq̄t q̄ ipse relinq̄t ea: nō libere sz q̄si necessitate condēnat. lz eñ latro veniā meruisset in fine de oñi crimie: non tñ dedit baptizatꝰ peccādi et p̄seuerādi auctē. tūc eñ baptizatꝰ ē: q̄ tūc primū in cruce xp̄o p̄fessus est. pnia ei si i extremo vite hiatu adueneritꝰ sanatꝰ liberat i ablatiōe baptismi: ita q̄ nec purgatoriū sentiūt q̄ in fine baptizanꝰ sed ipsi ditati bonis sctē matris ecclie recepturi sūt multiplex bonū in vera btitudine. Illi aūt q̄ cū potuerūt: nunq̄ cōuerti voluerūt: p̄fitētes cū tam peccare nequeūt: nec sic facile acq̄rūt q̄d volunt oportet eñ vt pnia fructificet in bonis op̄ibꝰ vt vitā mortuo ip̄etret. scriptū est. sine charitate neminē saluū esse. non itaq̄ in solo timore viuit hō. quē ergo sero penitet: optet nō solū timere deū iudicē: sz iustū diligere. non tñ penā timeat: sz anxiet p̄o gl̄ia. debet eñ dolere de crimie: et de oñi p̄dicta varietate eiꝰ.

Exe. xxxiij. e

Quod q̄uis de eiꝰ salute. augusti. potuit dubitare: credo q̄dez illi q̄ dixit. Quacūq̄ hora ingemuerit pctor ⁊ p̄uersus fuerit: vita viuet ⁊ nō morietꝰ. dixit p̄uersuz ⁊ nō tñ versum viuere: versū q̄dē viuere puto: q̄ dolet de crimine p̄uersuz q̄ dolet de oi eiꝰ quā exponim[9] varietate. ꝺ tñ a pctō q̄ tā vult dimittere pctm. conuertit q̄ totus ⁊ oino vertit: qui tā penas nō timet: sed ad bonum dñi festinat tendere. que p̄uersio si ꝓtigerit alicui etiā in fine / desperādū nō est de eius remissione: sed qñ vir vel raro est tā iusta cōuersio: timenduz est de penitēte sero. quē eñ morꝺ vriget ⁊ pena terret: ad verā vitꝫ venit satisfactionem: maxime cū filij quos illicite dilexit sunt p̄sentes: vxor et mūdus ad se vocet. Multos solet serotina pnia decipere: sz qñ deꝰ semp potēs ē: semp etiam in morte iuuare valet quibꝰ placet. cū itaq̄ opus sit nō hominis sed dei fructifera

¶ Questio.iiij.

Quod autez oratiōis tēpore coniugali opi alicui nō licet vacare. Beatus Hieronymus in quodam sermone scribit ita dicens.

¶ Tempore quo vxori debitus redditur: a carnib[9] agni abstinere oportet.

divisio

Quod autē. ¶ Hec. q. dividit in. iij. p̄tes. In quaz p̄ima. p̄bat magr̄ supficialiē q̄ tēpore festiuo vel ieiunij nullus dz vxorē suam cognoscere q̄d est cōsiliū. Scda ibi. Cū. p̄pria. Tertia ibi. hinc etiam. Quarta ibi. Hec autē. Johānes de san.

Opi cō ugali

a ¶ Q̄d autē. Omisit magr̄ questionē positā i themate tanq̄ nichil dubitationis habētē. q̄ quocūq̄ tpe exactus semper tenet debitū reddere. xxvij. q. ij. si tu. ⁊ p̄ri. q. §. c. ⁊ ponit aliā satis affinē an liceat tē pore orationis vacare cōiugali operi in exigendo. ⁊ an licet super hoc nota diuersas opiniones. nā quidā inhe rentes istis. c. dicūt q̄ tpe orationis nō dz q̄s cognoscere vxorem suam. alij vero intelligūt ea de cōsilio. vacare tu medius viam teneas. Maior enim medius gratia rebus inest. Dic ꝺ q̄ quādoq̄ est p̄ceptū nō cogno-

scere eā qñq; ꝓsiliū. hoc ptū ē q; in his dieb⁹ nō cognoscat eā cā saturāde libidinis. nā cū alīs peccat venialiter ſm nos. sic eā cognoscēdo i his dieb⁹ peccat mortaliter. Cōsiliū vero ē: vbi vult cognoscere eā cā sobol' vel vitāde fornicationis. hec oīa intelligas in exigēte. nā vt premissi semp exactus, te nec reddere debitū licet exigēs hoc tpe peccat. ar. ſ. e. q. v. nolu. it. dicunt tñ qdā q; si eis cōstaret q; vxor peteret debitū causa libidinis explēde nō ei redderet.

a ¶ Sciatis. ¶ Descendit. Qualit descēdit habes de conse. distin. ij. si cut vetus.

b ¶ Non pōt. Propter reuerē tiam sacramēti. vel intellige cuz causa saturāde libidinis commiscet ei. vel consiliuz est. alīs cum ex necessitate te nec reddere. vt ſ. q. ꝓri. ca. ſ. ire puniret. cuz tñ ꝓ mortali abstinēdū sit a corpore xpi. ſ. de cōse. distinc. ij. quotidie.

c ¶ Cōplexibus. et cā libidinis explēde ſm quosdam.

d ¶ Debeamus. ḡtū in nobis est. alter tamē peccat in exigendo. sed relīquus nō peccat reddendo. nam et si peccat qui ꝓcipit: non tamen peccat qui obedit. xxxiij. q. ſ. dd culpatur. versus finem.

e Infideles qui dicūt. ¶ Quotienscunq;. Festiuitates. de quib⁹ inuenio in his capitulis de conse. di. iij. c. ſ. h.

f ¶ Ab infidelīū. Infideles eos vocat q; peccāt mortaliter. ar. xxiij. di. forte. vel q; nō seruāt fidē amicis suis: vel ad dīam fidelis. xxxiij. di. xp̄iano.

g h ¶ Hatres. consilium est.

¶ Si causa. ¶ Cōcessum. z ita videt q; aliq; tēp⁹ prohibitū sit in quo nō debeat vxor suam cognoscere causa sobolis ꝓcreande: si ita nō est ꝓsiliū. sed fac vim in eo q; dicit videt non dixit non est. vel intelligas in casu in quo loquitur. c. q̄. ſ. cognoscit eā causa sobolis: q; forte in eo casu non debet ad eā accedere. secus si causa incontinentie.

i ¶ Processionis. id est rogationum. vt ſ. de conse. distinc. iij. pronunciandum.

k ¶ Concept⁹. Ex quo scz partus incipit moueri hoc etiā consiliū est ſm nos: sicut etiā de mēstruata distinc. v. ad eius vero. licet. h. contradicit.

¶ Si causa procreandorū filiorū ducit vxor: nō multū tps ꝓcessuz[b] videt ad ipz vsum. q; z dies festi: z dies ꝓcessiōis[i]: ipa rō ꝓcept⁹[k] et pt⁹: iuxta legē[l] cessare vsū carnis his debere tpib⁹ demōstrāt. I tē Augu. in lib. q̄ tionū veter' z noui testamti

Vxoris vsus certis dieb⁹ cessare iubetur.

¶ Christiano[m] cū vxore sua aliq̄n ꝓuēire lz: aliq̄n nō licet[n]. ꝓpter ꝓcessiōis ei dies et ieiuniū. aliq̄n nō licet cōuenire: q; a licit⁹[o] etiā abstinēdū ē ad tps: vt facili⁹ impetrari possit q̄ postulat: vñ apls ex ꝓsensu[p] ait. Abstinēduz ē ad tps: vt expediti⁹ vacetis oīoni[q] nā etiā ſm legē[r] in ieiunio cedere z iurgari nō licet: postea vero licet.

I tem Johan. crisosto.

¶ Non vere pniam agit qui continentiā non seruat.

¶ Qui in castigatione[s] vict[t] se dicit agere penitētiā: frustra hoc sermone pmittit: nisi egrediat[u] de cubili suo z ieiunio ꝓtinentiam addat. I tem Grego.

¶ Ab ingressu ecclesie temperare se debet vir cum propria vxore dormiens.

¶ Ir cū ꝓpria. ¶ Hec est secūda pars qōnis. In qua probatur q̄ñ est peccatū cognoscere vxorem suam z quādo non. Jo. de fan.

a ¶ Vir cū ꝓpria vxore. ¶ Cas⁹. In ꝓma parte loquit de eo qui causa incōtinētie ad vxorem accedit. Tali consulit ab ingressu ecclesie abstinere vsq; ad vesperum. In secunda de eo qui cā ꝓlis eam cognoscit. iste talis si vult nō solum intrare ecclesiaz sed etiaz corpus xpi accipere permittitur. In tertia de eo qui cā libidinis explende. huic in isto c. penitētia non imponit: et dicit tñ de eo q; grauius delinquat q̄ñ in ꝓmo casu.

ij. ps.

b ¶ Intrare. Videt q; multo fortius quis prohibendus sit ab ingressu ecclesie ꝓ mortali: cū hic impediat ꝓuenializ et ita q̄ est in mortali nō debet ecclesiā ingredi q̄ quidaz admittunt. xxj. di. cleros. in fi. et xj. q. iij. null⁹ sacerdotū. et de pen. di. j. sanct⁹ sacerdos ē. q̄ non est verum nisi sit excōicatus. xj. q. iij. excōicatos. z. ca. cū excōicato. vel iterdict⁹. eſ. de offi. dele. sane. de illis constat vel nisi sint cōtumaces. xj. q. iij. q̄ iubēte. vel penitētes. l. dis. in capite. z q̄dā sacrilegi. lxxxj. dist. si q̄. v. q. ij. pñti. et xij. q. ij. de viro. alīs q̄libet pōt ingredi. vt de ſe. dist. j. eps nullū. j. q. j. qui studet. vbi dī q; dñs admisit oēs pctōres intrare ecclesiā ꝓter simoniacos. poti⁹ em frequētabit ecclesiā qui est in mortali: vt dñs eū conuertat ꝓba sacerdotis. vt. ā. de pe. di. v. q̄ falsa. i fi.

Ecclie ingressus an sit alicui pro mortali phibend⁹. psal. l.

c ¶ Ulus. Arg. pro ſsuetudine ro. ec. seruāda. z ve rū est. cū hoc docet. xj. di. nolite.

Op⁹ cōiugale an possit sine pctō exerceri.

d ¶ Voluptate. Et ita coitus nō pōt fieri sine pctō hic applaudit sibi H. z sumit opi. q; nunq; op⁹ cōiugale sine pctō pōt exerceri. vnde etiā q̄ debitū reddit peccat venialiter q; semp q̄dā est ibi ꝓuritus z voluptas in emissione spermatis. z ideo xps noluit nasci ex coitu: q; nō pōt sine pctō tē. xxvij. q. ij. omne. ad fi nē. videt q; q; teneat aliquis peccare et tenetur reddere debitum. vt. xxvij. q. ij. si tu. z. j. q. ꝓri. c. j. nec pōt reddere nisi peccet. ḡ tenet peccare. sed hoc ar. non valet. Instat. h. pbt tenet cātare missam nec pōt cā tare nisi habeat linguā. ḡ tenet habere linguā. ſm h. peccat homo ex necessitate in ꝓmis motib⁹: z ita erit quis perplexus ſm h. inter veniale q̄ surgit ex ꝓmis motib⁹ z mortale. nā de ꝓmis motib⁹ dicit aplus. ago q̄ nolo z surgūt in nobis. z si non nobis de pe. di. ij. inf hec. P. māducator dixit ſ. vt not. xiij. di. nerui. itē ex hoc seqret q; bñ faceret z male: q; reputaret ei ad sanctitatē si reddit debitū. vt ſ. e. q. ꝓri. capitu. j.

e ¶ Non pōt. de facili. et ideo q; dubiuz est aq̄ aspergitur.

f ¶ Iniquitatibus. i. voluptatib⁹. inicitas em ꝓprie ds signat crimen. de pe. di. ij. ſ. q; aute. ca. ille rex. vel dic inq̄tatib⁹. i. originali pctō siue fomite. vnde theologi colligunt ex hoc q; plura sūt ougialia hmōi: et tūc dic inicitatibus. i. cū licitatibus.

Originalia ſm aliqs sunt plura.

g ¶ Utiorum. Argu. distic. xiij. nerui.

h ¶ Prohiberi. i. dissuaderi.

i ¶ Qui in igne. i. in ardore concupiscentie. i. in amplexib⁹ vxoris igneis.

k ¶ Nescit. i. nescit consentire libidini vxoris sue: ſz reddit debitum vxori exigenti.

iij. ps.

l ¶ Sed voluptas exercende libidinis.

m ¶ Q̄ desleant. Est em coit⁹ tunc mortale pctō ſm H. xxvij. q. iij. origo. sed si cā incōtinentie veniale vt dist. xxv. ſ. als aūt ea. xxxij. q. ij. q̄cq̄d. ſ. his ita. imo scōm nos nec hoc casu est mortale sed veniale. et hoc indicat cū dicit: q; desleat.

n ¶ Tunc autē. Hoc respicit principiū huius ca.

¶ Hinc etiā. Hec est. iij. ps. q. in qua ponit tps in q̄b⁹ nuptie non sunt celebrande. Jo. de fan.

o ¶ Hinc etiā. Hic agit de illo ipedimēto q̄ oīz tē pus feriarū de quo dicūt q̄dā q; ipedit ꝓhendū z diurnit tā ſctū. q; ꝓhīc cōtra cōstitutionē ecclie. ſ. e. nō opz. z ex de ma. ꝓtrac. ꝓ inf dic. ec. ca. j. videt in antiq Alij meli⁹ dicūt q; licz ipediat nō tñ dirimit. ar. ex de ma. ꝓtrac. ꝓ inf. ec. c. vl. i fi. z. c. pe. z ex de tēp. ordi. sane. vñ mſimoniū in q̄dragesima non phibet ꝓhi: sed phibent nuptialia q̄uuia z nuptiales solēnitates: z solēnes traductiones z carnis cōmixtio: pōt ḡ infroniū ꝓhi in q̄dragesima: ſz illa tñ nō dz duci. sicut ſm leges mulier potest tpe luct⁹ alij viro despōsari: ſz nō traduci. vt. ff. de his q; no. infa. solet. ſ. q; virum. et hoc est expssuz ex de se. capellan⁹. ar. ad hoc. ff. de ritu nup. si q̄s officiū. nā cū solo ꝓsensu ꝓhat cur nō cōtraheret hoc tpe. C. de transac. nō minorem. Jo.

Tps feriarum vtz im pediat et dirimat mſimonium.

a DOn oportet in q̃dragesima. ¶ Natalicia Non martyrũ: sed hoim vt ad ifam intelligas.

b DOn licet in q̃dragesima. Hoc de honestate dicunt quidã. ff. de ritu nup. semp in ꝓiunctiõib⁹

c ¶ Natales. Põt dici hoc eẽ abrogatũ. nã hodie celebrãtur bene in q̃dragesima. Uel intellige q̃ non debẽt ibi celebrari: vt fiant ibi cõuiuia et intersint hystriones et mimi qui turpia ꝛc. ꝛ huic itellectui consonat qđ sequit ſz tm̃ i sabbato ꝛc. ꝛ J. e. nec vrorem

Natales qui dicunt

Natales vocant martyrũ passionũ dies. qz in eis nascunt advitaz ꝛ moriunt mundo. de ꝓsuetudine est in ecclesia mediolanensi q̃ i quadragesima nõ celebrant. de his natalib⁹ habes. C. de proba. neq; natales. et

Urgili⁹.

Urgili⁹. Deus est natalis iola. ꝛc. Johan.

d ¶ Optet. Tribus hebdomadibus sed nunquid iste tres hebdomade sunt imediate añ festum scti iohis ? subaudi nõ: ſz cũ inualo inter eas et festum. decr. eẽ de fer. capellanus: ponit has duas opiñ. approbat tm̃ q̃ cũ interualo accipiendes sũt et icipiũt a die⁹ rogationum.

e ¶ Separentur. Ad tẽp⁹. eẽ de. ma. ꝓtrac. cõ. interdic. ec. c. ex lris. in fine. qz ibi loquit de interdicto ecclie nõ de tpe feriato. vel ibi, phibẽt ꝓpetna separatio. hic pmittit ad tempus.

Decvrorem. ¶ Hec aure. ¶ Hec est. iij. pars. q. in qua dicit q̃ vir sine cõsensu vroris nec econtra potest vacare orationibus. Jo. de fan.

f APostolus. ¶ Oratiõi priuate. vel priuato loco qđ facere ꝛ incipere velit: sed solẽni ofoni misse ꝛ tẽpori ꝛ officio ꝛ canonib⁹ et vniuersali ecclesie indicto vacare licet ꝛ dz et põt. vt de cõse. dis. ij. omis homo. ff. e. q. ij. quos. ff. di. v. c. iij.

g ¶ Nisi ex ꝓsensu. nisi ꝓ succursu terre sctẽ. eẽ de vo. ꝛ vo. re. ex multa. in ver. in tanta.

h ¶ Fraudari. Sed si in ecclesia velit vror debitũ exigere a viro nunqđ dz ei reddere? S. dicit q̃. sic tñ cõtra ar. ff. de solu. q̃ dicimus. Sed quid si a sacerdote tempore canonis petat debitũ? idem dico q̃ nõ tenetur reddere tũc. ar. xxxix. dist. c. ij.

Coniugale debitũ nõ est i ecclesia reddẽdum.

lio a relatensi legitur.

¶ Nisi ex cõsensu cõtinuga-

Otis pnia non detur.

PEnitentiã⁹ cõiugatis nõ nisi ex cõsensu dandã esse ꝓcipimus. ¶ Questio. v.

QUod autez⁹ sine cõsensu vroꝛ vir cõtinentiã voluere nõ possit multis auctoritatibus ꝓbat. Hit'em Augu. super psal. cxlvi. ¶ Non põt vir cõtinentiã seruare: nisi vroris

Steneat consensum.

SI dicat vir ꝓtinere iã volo. nolo aũt vror: nõ ꝑt. qđ ei tu vis: nõ vult illa. nũqđ ꝓtinẽtiã tuã dz illa fieri fornicaria⁹? si alij nupserit te viuo: adulter erit. nõ vult⁹ deus tale dãnũ tali lucro ꝓpensari. redde debitũ ꝛ si nõ exigis redde: ꝓ satisfactione⁹ ꝓfecta de⁹ tibi ꝓputabit. si nõ qđ tibi debeꝫ exigis: sed reddis qđ debeꝫ vroꝛi. I tẽ Alexã. pa. ij. lãdulpho i corsica.

¶ Nõ debet extorqueri mulieris consensus ad continẽtiam deo vouendam.

DOtificasti te mortete nus infirmatũ: ꝛ pctõrũ tuoꝛũ recordatione ꝛ terrore valde pauefactũ anxiequesisse monachuz fieri: ꝛ a tua vrore minis⁹ ꝛ terroꝛib⁹ eã occidẽdi ad hoc licentiã⁹ ria. xxvij. questione. ij. si tu.

n ¶ Non vult. xiij. di. q̃ ait.

o ¶ Pro satisfactõe. Qz reddere debitũ meritoriũ est. J. e. sẽm. xxxij. q. ij. cõnubia. ff. sed ibi soluitur.

p DOtificasti. ¶ Minis. Arg. q̃ cõfessio vel ꝓfessus ab aliquo cõtra ipz extort⁹ nõ ꝓiudicat illi. arg. xxxj. q. ij. lotharus. ꝛ. xv. q. vj. auctoritatem.

q ¶ Licentiã. Item arg. a cõtrario sensu q̃ nõ põt exire de monasterio qui cum vroꝛis itrauit licentia.

Quæstio. v. Folio. ccccxvi.

Inlis coacta nulla ẽ

Itẽ ar. q̃ coacta lnia vl' volũtas nulla ẽ: qz ꝫ fuit li cẽtia vt in pn. dr. ſz qz coacta iõ hic nulla dr: ſz videt ff. v. q. j. merito vbi dr q̃ coacta volũtas volũtas ẽ. rñ. secus ẽ hic ꝛ i mrimoniꝫ. vbi exigit volũtas directa: vel spõtanea. eẽ de spõ. cũ locũ. ꝛ i hit⁹ assũptione. extra qđ metu. ca. j. secus ẽ in iuramẽto vbi nulla excusat necessitas. quia ipsum necessitatis semp est. xxij. q. j. ita ergo.

a ¶ Sine abbate. Jdẽ si cum abbate.

b ¶ Cũ omni. Arg. q̃ ꝓemissis circũstantijs alicui facto debitis non intelligitur illud esse factum. ff. xxx. q. v. alij. di. xxij. ardũdam. ff. xvij. q. ij. gonsald⁹. Ar. ff. eẽ de reg. ꝛ trãſ. ad apl'icã sedez. qz tenet ibi monachatio omissa probatione.

Marit⁹ q̃ iuta vroꝛe vouit religionẽ an p⁹ ei⁹ mortẽ ꝓtinẽ debeat.

c ¶ Cũ festinatiõe. Sz nũquid tenet vir iste cõtinere post mortẽ vroꝛ? ſ. sic. nec exigẽ potest. ad q. v. negatie solut. qz nõ põt cõtinẽtiam placet. sed cõtra dicit eẽ. eo. titu. ex pte. vbi cõpellit redire ad monasteriũ. Sz dic q̃ ibi vror dederat lniam et ipse solennit. pfessus erat. Uel ibi verbuz cõpellas nõ extendit nisi ad verbuz dimittat qđ post sequtur i dicto. ca. ex pte.

Marit⁹ cõtinẽtiam sine cõsensu vroris vouere non põt

Nec ob. extra. e. ti. ꝓsulnit. qz ibi nõ fuit reuocat⁹ ab vroꝛe ea viua. et qz iã in monasterio fuerat plusq̃ p annũ. ꝛ qz post mortẽ vroris fuit p aliquantulũ tps in monasterio. Utrũ aũt vir q̃ sine licẽtia vroris intrauit monasteriũ auctoritate sua exire possit: dubitari posset ꝛ videt ex hoc ca. q̃ possit. J. e. vna.

d ¶ Ulier. Placuerit. In optiõe q̃ viri ponit sive lit eã reuocare sicut i optiõe ꝓlati ẽ an velit rẽvacãte sede alienatã a capto repetere vl' preciũ retinere. xij. q. ij. si qua de reb⁹. vtrũ aũt vir teneat eã reuocare vel parit cõuerti vel ꝓtinentiã vouere. dictũ est. xxvij. q. ij. agathosa. nã si nolit eã reuocare: eps debet sua auctoritate extrahere. ar. extra de cõuer. coniu. c. j. nam bon⁹ iudex debet talia corrigere. extra de offi. or. c. j. ff. de offi. ꝓe. ꝓeses.

e ¶ Cõiugũ. Sz pone q̃ mulier sine lnia itret religionẽ: immo viro ꝓtradicẽte: post vir psentit. ſz ipa cõtradicit. nũqđ põt ipa exire? videt q̃ nõ. qz vltimus ꝓsensus cõfirmat precedẽtes. ff. de ser. rusti. ꝑdi. ꝑ fundã. Ar. J. ff. cõia prẽdi. receptuz. vbi dr q̃ puoꝛ cõsensus dz durare. Quidaz dicũt q̃ exire põt sed ꝫ eos ẽ. eẽ de eo q̃ dux. in mat. c. j. ꝑ qđ dico q̃ exire nõ põt. Sz vsquequo habebit marit⁹ lniam reuocãdi eam: dicũt qđã q̃ infra annũ ꝛ diẽ. arg. xx. qõ. ij. puella. Baz. dicebat q̃ infra triennium xvij. q. ij. si qs incognit⁹. Alij dicũt q̃ tũc põt reuocare cuz ꝓmo copiam habuit: post non. ff. j. q. j. cõstat. Ego dico q̃ ſcunqz põt. vt. j. ca. ꝓxi.

Marit⁹ vſq; q̃ põt vroꝛez suã reuocare q̃ sine ei⁹ ꝓsensu religionẽ ingressa est.

Quod deo pari ꝓsen.

f ¶ In finem. voti emissi.

g ¶ Instantissime. Argu. q̃ fides est seruanda et qui contra fidez venit. xxij. q. iij. innocens. Arg. cõtra. xcv. distic. esto. extra de iureur. peruenit.

h ¶ Perseuera. Sz qđ si alẽ formicetur postea nunquid reliquus potest ipm repetere? Dic non. Arg. contra. extra de iureiur. tua dicũt quidam q̃ auctoritate episcopi restituetur ei. vt extra de diuoꝛ. ex litteris.

Prescriptõ nõ defendit inualidum.

i ¶ Numerus. Argu. contra prescriptionem. non enim prescriptione tempoꝛis defendit qđ ab initio de iure cõi non põt sortiri effectũ. vt. xciij. di. illud au. tẽ. di. c. contra morẽ. ff. j. q. j. nullus episcopus.

k ¶ Sanctioꝛa. Ab initio tamẽ cum cõtrahũt cõtrariam debent habere volũtatem. scilicet de sobole suscipienda. xxvij. q. ij. omne itaq;

l ¶ Hunc. Ex hoc videt q̃ vroꝛ non possit facere

Elemosina an possit fieri ab vxore sine licētia viri.

elemosinā sine lnia viri. sed istud intelligas de rebꝰ dotalibꝰ.nā dñiꝰ rerū dotaliū est penes mulierē de iure naturali. de iure ciuili ē penes maritū. C.de rei vē.doce.ꝛ de his itelligas hoc.c.vel si vis itellige de parafernalibꝰ. ꝓsiliū est hic.nā cui cōmisit corpꝰ ho nestuz est vt res committat.C.de pac.quē. hac lege.et ex de dote post dnoz.c.vlt. Sed q̄ro cuz isti votū emiserit q̄re vestes mutare pñt: Ad hoc dicas q̄ vir duplicē hz seruitutē i vxore: vnā q̄ ad debituz reddēduz. aliā q̄ ad ministerium sibi exhibēduz. vñ lz vnam relaxaue rit: nō tñ aliā. ff. de ser. vr. p̄di. si domꝰ. ꝛ ex de cōuer. ꝓiu. quidā.

Uxor duplicē seruitutē viro dz

a ¶Magis.q. d. cū perduxisti eū ad scandaluz dissensionis potius malū fecisti viro nō obediendo q̄ bonū feceris abstinendo.

b ¶Anna. id est vidua.

c ¶Susanna. id est vxorata.

d Ecūdū verba. In quibus dꝫ de debito reddendo.

e ¶Imputaret. Arg. q̄ p cōpleto habeā q̄ volentē agere non stat ne fiat. arg.ff. ꝓti. cā.q. y.ꝓpositio.

f ¶Quisquis. Tangit illa tria ꝫba a pli qui habent vxores sint tanq̄ non habētes:et qui vēdūt sint tanq̄ nō vēdētes. et q̄ emūt sint tāq̄ nō emētes. ꝫ.

g ¶Non faceret.s.in non faciendo elemosinam.

h ¶Qz trāsit. id ē trāsitoriū ē.

i ¶Presumit. superbiendo. cum eis.

k ¶Securus. Hec clausula repetit cū q̄libet prevelut viduā iactares illo viuēte:qz puta nō fuerat i hac revsq̄ ad dissensiōis scandalū perducendus:magisꝰ inobedientie malo q̄ illiꝰ abstinētie bono. q̄d ei absurdi? ē q̄ mulierē de hūili veste superbire:ꝛ cui te potiꝰ expediret obtēperare cādidis moribꝰ q̄ in nigellis vestibꝰ repugnare:qz ꝛ si te indumentum monache delectabat: ꝛ hoc gratiꝰ posset marito ob seruato exoratoq̄ sumi: q̄ illo incōsulto ꝓtēptoq̄ presumi.quod si oino non sineret/ quid tuo ꝓposito ꝙperiret:ꝛ absit vt hinc displiceas deo q̄ coniuge tuo nondū defuncto/ nō indueris sicut anna[b] sed sicut susanna[c]. Idem.

¶Continentie meritū hz q̄ incontinētia vxoris debituz sibi reddere cogitur.

Ecūdū verba[a] aplica etiā si vir ꝓtinē voluisset ꝛ tu noluisses/tibi debitū reddere cogeretur:ꝛ illi deꝰ iputaret[c] ad ꝓtinentiā: si nō sue sed tue cederet ifirmitati:ne in adulteriuz caderes. Quisquis[f] igit cōpatiēs infirmitati vxoris reddit:ꝛ nō exegit debitū. aut si ꝓpt̄ ꝓpriā infirmitatē ducit vxorē plāgēs potius qz sine vxore esse nō potuit q̄ gaudēs: qz durit: qsq̄ vēdit qđ vtile nouit:qz ꝛ si maneret beatū nō faceret[g]:qsqs emit qđ nouit qz transit[h]:ꝛ de his nō presumit[i] ꝛ fecit ex eo miam cū nō habentibus:securus[k] expectat diem nouissimum.

Itē ad armētariū ꝛ paulinā

¶Uota ꝓtinētie sine vxoris cōsensu reddi nō possunt.

Una sola causa esse potest q̄ te ad id qđ vouisti ñ soluz nō hortaremur: verū etiam ꝓhiberemꝰ implere: si forte tua cōtūx hoc tecū suscipere animi seu carnis ifirmitate recusaret. nā et vouēda talia nō sunt a cōiugatis:nisi ex cōsensu ꝛ voluntate cōi.ꝛ si ꝓpere fuerit factū:magis est corrigenda[l] temeritas q̄ ꝓsoluenda promissio. nec ꝙ eſ deus exigit si q̄s ex alieno[m] aliq̄d voluerit:sed potiꝰ vetat vsurpare alienū. Itē Hieronymꝰ.

¶Absq̄ ceteris operibꝰ nec sola virginitas saluat:nec cetera absq̄ ꝙginitate ꝓficiūt

Mulier si illos genuerit filios qui virgines[o] pmāsuri sunt si quodꝫ ipsa perdidit acquirat in liberis: et dānū radicis[q] ꝛ cariem[r] floze compenset[s] et pomis[t].

Item.

Hoc solū nunc dico q̄ quomodo absq̄ ceteris operibꝰ virginitas[u] sola non saluat: sic oia opa absq̄ virginitate[x]/puritate/ꝓtinētia/castitate[y]/impfecta[z] sūt.

Idem.

Quisꝫ dixerit[a] veniat et bibat q̄ pōt capere capiat.nō dicit velitis nolitꝫ[a]. bibendū vobis est atq̄ currēdum:sed qui voluerit qui potuerit currere atq̄ potare: ille vincit: ille satiabitur:et iō plus amat virgines christus: quia spōte tribuunt qđ

Joh. vi.f. Mat. xix.b.

nit hic euangelij. ꝛ loquitur de siti continentie.

a ¶Nolitꝫ. Ar. ad ea q̄ ꝓfectiōis sunt neminē esse

perfectio nō est p̄cepti.

a ¶Imperatuz.ꝫ. proxi.q.j. integritas ꝙtum ad corpoziale sed de mentali ꝓceptum est.

Libāli necessitate est nemo.

b ¶Maiousq̄.sic.xxvij.q.j. iā nūc.nā nemo in necessitate libalis existit.ff. de admē.le.rē legatā.

c ¶Expedit. ꝫ. xxvij. q.j. si ei ꝫ. lz verū ē q̄ nō expedit ꝓpt̄ onera mrimonij. vt proxi.q.vj. omnes. sed expedit ꝓpt̄ fornicationē vitādā.xxvij. q.ij.ꝫ.his.

Mat. xix.c.

Frigidꝰ naturaliter nullꝰ ē scōm canonalē.

d ¶Noluerūt. id est noluerit exercē id ad quod nati sunt. sez vti copula carnali. Et ita ꝑm hoc ē ar. ꝓ cardiali q̄ nullꝰ est natura liter frigidus. ꝫ. e. q.j. reqsiti. alia ꝑa hz voluerūt esse qđ nati sūt. id est virgines.

e ¶Celozum. Supple mḡt recipiēt mercedez in regno celoz.

f ¶Si castrati. Ar. qđ de vno cōcedit ꝛc. vt. ꝫ. di. xlv. disciplina xxvij. q. iij. forte alibi dicit qđ de vno negatur de alio ꝓceditur. vt xxv. di. qualis.

Mat. xix.b. Virginitas equino catur.

g ¶Finis. Qz pmissa.c. scilicet tunc saluabit. et c. hoc solū. et. c. q̄ sitit. equoce vtū tur hoc noie virginitaſ q̄nqz ꝓ ꝙginitate mēſ/ quādoq̄ carnis:iō determiat vbi sic vel sic accipiat.

h ¶Et due. s. tūc saluabit. ꝛ alia. s. hꝰ solū. ibi absq̄

i ¶De ꝙginitatiſ affectu. i. q̄ ē i mēte. [ꝙginitate.

k ¶Principiū. scilicet illius. c. qui sitit veniat ꝛc.

l Qui vxorē. ¶Hec est. iij. ps. q. ꝑm Johā. de fan.

Maritus pmittēs vxorez velari an teneatur ꝓtinē.

¶Couertat. Intrādo monasteriū si iuuenis est. vel si senex est ꝓtineat in seculo. ex de 2uer. ꝓiug. cum sis. Et hoc dicit. hu. q̄ eoipo q̄ dat vxori lniam intelligit vouere ꝛ si nō exprimat ꝓpellēdꝰ est ire ad religionem. vt no. ꝫ. xxvij. q. ij. agathosa. ꝛ sufficit tacita lnia. s. ꝓmittere vt h. ꝛ ar. ex de 2uer. cōiuga. cōsuluit. Alij dicūt q̄ dat lniam nisi expſſe voueat cōtinere nō tenet:nec mō asterū igredi. imo eā reuocare pōt de monasterio. ex de 2uer. cōiuga. c. j. ꝛ qđ dicit hic simlit cōuertaſ dicūt nisi malit eā reuocare.

sibi nō fuerat imperatum[a]: maiousq̄[b] gratie est offerre quod non debeas:q̄ reddere qđ exigeris. apostoli enim vxoris honoze cōtemplato si talis est(inquiunt) vita hominis cum vxore:non expedit[c] nubere. quoꝝ dominus sententiam probans:recte (ait) quidem sentitis q̄ non expediat homini ad celozum regna tendenti accipere vxorem : sed difficilis res est : ꝛ nō omnes capiunt verbuz illud. verum quibus datum est. alios hominū facit eunuchos natura : alios vis hominū : michi illi eunuchi placent q̄s castrauit voluntas non necessitas: libenter eos in meo recipio sinu: qui seipsos castrauerūt ꝓpter regnum celozum: et ob meum cultū noluerunt[d] esse quod nati sunt : simulq̄ tractanda est sententia. Qui se (inquit) castrauerunt ꝓpter regnum celozum[e] si castrati[f] mercedem habent regni celox: ergo qui se castrauerūt locū nō possunt accipere castratoꝝ. Finis[g] huius auctoritatiſ ꝛ due[h] precedētes de virginitatiſ affectu intelligūtur: qui non in volūtate

sicut enim ꝑm istos expressus consensus exigitur in contrahēdo: ita in separādo matrimonio. ar. extra de regu. iu. omnis res. Alij distinguunt q̄ si mulier scuit ius que dedit viro licentiam tunc etiam intelligitur vouere:secus si ignorauit.

¶Manifestū. ¶Hec est quarta ꝑs. q. in qua ꝓbat q̄ vir est superior mulieri. Jo. de fan.

¶Uota que scādalizent virū vt facere i camisea vel tegunare ei ipa prādaret.

n ¶Nisi auctoz: mulier ergo non pōt facere votū abstinētie sine volūtate viri. Sz nūquid vir pōt abstinere sine vxoris cōsensu: sic.ſ.e. cuz caput lz ergo cōiuges sint pares quantū ad votū cōtinētie. non tamē ḡtuz ad votū abstinentie. ꝛ hoc intelligo de quolibet voto in quo nō fit vxori ꝓeiudiciū q̄ ad carnale debituz ḡtuis ex illo voto oriaſ scandaluz mulieri. vt in hoc sit differentia inter viruz et mulierē. Silr et de muliere dici pōt q̄ vouē possit: dūmodo per illud votuz mulieris nō fiat viro ꝓiudiciū. vel si nō oriaſ scandalū viro ex illo voto: vt si vouet facere i camisia

iij.ps. Coniuges ḡtuz ad votum abstinētie nō sūt pares.

iiij.ps

cum eo. vel singulis noctibus ire ad matutinas. alꝫ tenet mulier illud adimplere etiaz viro inuito. vt si vouet q̄ daret denariū amoze dei vel aliquid tale: hoc dicit. ꝟ. canon tñ iste indistincte loquit. Itē videt q̄ mulier ista peccet. qz magis obediēdū est deo ḡ homini. nam scriptū est/ vouete ꝛ reddite ꝛc. vij. q.j. in ꝓin. Sed dic q̄ mulier ista nō obedit viro cōtra dominū: quia domnꝰ hoc vult. ſ. e. noluit. eo autem ipso q̄ hoc viro cōceditur reuocare votū abstinentie/ ꝓhibetur de voto cōtinentie. immo nec viro cōcedit reuocare votū abstinentie immo peccat vir reuocando sed ꝓcipitur vxori vt obediat. sic. extra de iureu. debitores. ꝛ. xxij. q.j. quid culpatur. in fi.

o ¶Permissa. continentia.

p ¶Mulieri. ꝫ. xxij. q.j. si quis vxorem.

a Est ordo. Id est a natiuitate z ortu pueniens. Nā femina de corpore viri est. et alia ratio que in velamine corporis eius perpenditur.

b Ut seruiāt. hoc adeo verū est q patron⁹ psentiendo liberte vt ꝛtrahat amittit in ea operas cū in officio viri debeat esse. vt. ff. de ope.li. sicut.

Filius c Maior. di qñqꝫ pt gnitate scz fili⁹. dici ma seruiat minori. s. ior pre patri qui nō est in dignitate interdū maior eta te seruiat minori de pcepto domini vt esau iacob Et quod dicit h nulla iusticia est ꝛē. verus est sm vetus testamentum. sed sm nouum. q maior est: sit sicut minister ꝛē. xcvij. distin. diaconi. sed melior sꝫ ē: hec iusticia ē vt minor seruiat maiori.

d Hec imago. Id ē i hoc dicit hse similitudinem dei.

Ola pcessert ab adā e In homine. qz sicut pcesserūt a deo oia: sic ab adā pcesserūt oia. hic accipit tantuz hoc nomē hominem in masculino genere alꝫ communis generis ē. vt ff. de verb. signi. hominis.

hō est imago dei. Bes. j. d. f Utrum. i. imago dei dicit ipse hō. qz sicut aqua pfluxit ex latere domini si militer eua ex latere ade. Itez in hoc habet imaginem: quia habet rationem et intellectuz sicut deus.

Sapien. ij. d. g Imaginē. Id est similitudinē. de pe. distinc. ij. illa anima.

h Quia imago. z ideo non debet celari.

i Mulier. non th quelibet: qz nō virgines de cōsuetudine. sed facit vim in eo qō dicit gīa. i. deus nō gloriatur per ipsam sicut p virū. nam p eam prima prevaricatio est inducta. s. e. mulier.

k Ad hinc. Et pene famulas. nō th q imoderate ꝺberētur. C. de repudi. cōsensu. z. s. e. q. ij.

l Testimoniū. id est accusationē. [placuit.

mulier sine cōsensu viri: nec vir sine cōsensu mulierꝭ deo reddere potest: si autē psensu alteriꝰ eoꝝ ab altero promissa fuerit: et si postmodū irritū deducere voluerit qui pmisit: nō tamen valet: qz in debito cōiugij eque mulier habet potestatez viri sicut z vir mulieris: atqꝫ ideo si cui libet eoꝝ alterꝫ a suo iure absoluerit: ad pteritā seruitutē ipm reuocare nō potest qz ꝺo in ceteris vir est caput mulieris: z mulier corꝑ viri ita vota abstinētie viro pmittēte mulier pōt pmittere: vt tamē eodē prohibēte repromissa nō valeat adimplere. z hoc (vt diximus) ꝓpter conditionē seruitutis: qz viro in oībꝰ ꝺz subesse. Un Augu. in libro questionuꝝ geneſis.

Mulieres suis viris debent subesse.

Est ordo naturalis in oībꝰ vt seruiāt femie viris z filij parētibꝰ qz nulla iusticia est: vt maior seruiat minori. Idez in qstionibus veteris et noui testamenti.

Vir est caput mulieris.

Hec imago dei ē i homine: vt vnꝰ fact⁹ sit dominꝰ: ex quo ceteri oriāt habēs imperiū dei quasi vicarius eius: qz vnius dei habet vir imaginē. Jdeoqꝫ mulier ad imaginē dei nō est facta: sic eteni dicit. z fecit deꝰ hominē ad imaginē⁸ z similitudinez dei fecit illuz. Hinc etiā apostol⁹. Vir qdez (ait) nō debet velare caput: quia imago⁹ et gloria dei. mulier⁴ ideo velet: quia nō est gloria aut imago dei. Itez i eodē.

Sat hic apparet quēadmodū virꝫ feminas subditas z penē famulas lex esse voluit: vxores dū constituit: vt diceret aduersꝰ vxorem vir testimoniū¹ vnde lapidaret[m] illa si hoc vez esse demōstraret[n] ipe tamē si vicissim lapidatur si hoc falsū esse pstiterit. sed tātūmodo castigatur[o] z dānificat: eiqꝫ ppetuo iubet adherere qua carere voluerat. in alijs aūt causis euz qui testionioꝰ falso cuiqꝫ nocuerit: quod si ꝓbaret ius sit occidi: eadē plecti iubet pena qua fuerat (si verum esset) ipse plectēdus

Item Hieronymus super epistolam ad titum.

Cum caput mulierꝭ sit vir caput autem viri xps: qcunqꝫ vxor nō subijcit viro hoc est capiti suo: eiusdē crimis[q] rea ē: cuiꝰ et vir si nō subijciat capiti suo hoc ē xpo. verū autē dñi blasphemat[r] vel contēnitur dei ꝓpria sententia z ꝓ nichilo ducit: vt cū xpi infamat euāgeliū dū cōtra legē fideqꝫ nature ea que xpiana est z ex lege deiꝰ subiecta ē: viro iperare desi

m Lapidaret. z ita videt q in veteri lege nunqꝫ vir obligabat pena talionis. sz tu dic cū. h. q hoc loco habebat tm in accusatiōe adulterij in primo coitu: puta cū nō inueniebat eā virginē. vel dicebat se non inuenisse: z ipsa ꝝiū. pbabat ꝓ aspectū linteaminis in hoc casu non puniebat vir talionis pena: sed tātū. c. siclos auroꝝ dabat patri puelle.

Vir vtrum punietur ex lege veteri.

n Demonstraret. non per aspectū liteaminis sanguinolenti: sed nec hodie cū agit vir ad separationē sustinet talionē. secꝰ si agat ad penā adulterij criminalē. ex de pcu. c. tue. iō autē nō punitur vir pēa talionis: qz iam alia via cōsequerē id qō optauit: quod esse nō debet. ff. ꝓ socio. idēqꝫ. ff. de cōdi. insti. que sub cōditione. §. si qs.

Mulieris violatio ꝙd cognoscitur.

o Castigat. id est verberat.

p Testimonio falso. i. accusatione calūniosa. hoc iō ita exponē. naz testis non obligat ad talionē sed alio mō punit a iudice si nō variē respondit. vt. C. de testi. nullū. ꝝ. dicit tamen q sic. iij. qō. j. nichilominus. maxime sm veterem legem. de hoc dictum est. ij. q. iij. in summa.

Testis nō est talione puniēdus. j. Lo. xj. a.

Cum caput mulieris.

q Crimis. §. ix. q. ij. c. j. §. xxij. q. v. de forma. §. distinc. xcv. esto.

r Blasphematur. tractabat eīm hiero. illud verbum apostoli ad titum: admone adolescētulas esse subditas viris suis vt nō blasphemetur verbū dei. id est euangelium. vel verbum dei in paradiso quatenus viris subdite essent.

s Ex lege dei. qz dixit mulieres, eē subditas virꝭ cōuersatio tua erit ad virū. z ipse dñabitur tui ꝛē.

Uxor tel ꝓre debēt eē viris subdite.

a Monach⁹ pl⁹ subest abbati ꝙ vxor viro.

Quoluit itaqꝫ. Cōcesserat. ar. q abbas possit revocare votū mōachi quod etiā emisit ante monachatū. arg. xx. q. iij. monacho. plus eīm est monach⁹ sub abbate: ꝙ vxor subviro. vt. xij. q. j. nō dicatis.

b Cōtra deum. si. §. xxiij. q. v. dixit. §. xxij. q. j. peccatum. §. xxiij. q. iij. qui peccat. §. di. xxvj. deinde.

c Officia virilia sūt mulieribꝰ interdicta.

Ulierem. Auctoritatem. Virilia enim officia mulieribꝰ sunt adepta. iij. qstio. vij. ꝙ. tria. ff. ad vell. l. ij.

d Nec docere. in ecclesia masculos. §. distinctione. xxiij. mulier. de consecra. distinct. iij. mulier.

e Nec testis in causa criminali: nisi in illis causibus in quibus infames admittuntur nec in testamento. instit. de testa. ꝙ. testes nec contra clericos in causa criminali. qz nō potest esse quod ipi sunt. §. ij. qst. vij. ipsi apostoli. nec etiam contra laicos. vt not. xv. q. iij. de crimine.

f Nec fidem. obligat tamen si dolo se fide iubebat vt creditorē ꝺcipiat. vt. ff. ad vell. si decipiendi. item et si pnulegio velleiani renunciauerit obligatur et tenetur. ff. ad vell. l. vlti.

Beñ. iij. c.

g Nec iudicare. nisi in casibus. vt dixi. xv. q iij. de crimine.

j. Cor. xj. a. Uir nō pōt esse curator vxoris.

Ad ꝙ euaz decept⁹ est

h Gubernatōne. ꝙ hoc vī q vir potꝰ ꝺz esse curator vxoris q exhens. qō negat lex. C. q dari tu. po. l. ij.

Mulier ꝺz.

i Sed vt viro oñdat. nō solū ꝓpter hoc sed etiā ꝛē. derat: cū etiaz gētiles feminis viris suis seruiāt cōmuni lege nature. Item Augustin⁹ in questionibus numeri.

Arbitriū viri mulieres sequi oportet in omnibus.

Oluit itaqꝫ lex aliqd vouere deo aduersus animā suā vt nō in aliqua rē licitarū atqꝫ cōcessaꝝ abstinētia in eiusdē votis femine valeat auctoritas: sz virilis. ita vt si adhuc inupte cōcesserat k pat vota pſoluere si anteqꝫ pſoluerit nupserit: et viro eius hoc cognitū nō placuerit nō persoluat z hoc oīno sine pctō. qz deꝰ mūdauit eā sicut dicit. i. mundā iudicauit neqꝫ hoc cōtra deū⁵ putādū est fieri: cū ipe deus hoc preceperit: hoc voluerit Item Ambro. in lib. questionū vereris et noui testamēti

Nulla ē mulieris ptās: sz in oīb⁹ viri dñio subiecta est

Mulierem cōstat subiectam dominio viri eē et nullam auctoritatem[t] habere. nec docere[u] potest: nec testis[v] eē. nec fidez[x] dare nec iudicare[y]. Item in exameron tractatu diei quarte.

Adam ꝓ euam ꝺcept⁹ est: nō eua ꝓ adā: quē vocauit ad culpā mulier: iustū ē vt eā in gubernatione[h] assumat ne iterū femina facilitate labat. Item sup primā epistolam ad corinthios.

Mulier ꝺbet velare caput qz nō ē imago dei sz vt viro ostēdat[i] subiecta: z qz ꝑuaricatio ꝓ illā ichoata est hoc signū ꝺz hse in eccla ꝑpt reuerētiā[k] episcopales

b Propter reuerētiā. i. ppter reuerētiā sacerdotū. ar. iiij. di. si seruꝰ sciente. z sicut añ iudicē ꝺbu: ita añ vicariū eiꝰ sacerdotē sit subiecta viro. vel ppter reuerētiā sacerdotū: ne sacerdotes i eius faciem intuentes inuitentur ad libidinem.

Mulier ꝺz velare.

l Personam. i. quilibet sacerdos. de penitent. dist. iij. inter hec hircum.

m Originale. i. qō originem habuit ab ipsa ꝙ ad homines.

Ps. xlix.

Ec illud. Hec est. v. ps. q. in qua ostēdit magister eāz quare fuit vnum puncipiuz vnus hō. Jo. de fan.

n Ociosū est. i. sine causa z misterio factum.

Costa. nō de pede. ne omnino videret famula. nec de capite ne videretur ꝺna: sed de costa vt collateralis videretur.

Eua ꝙre ꝺ costa adducta ē.

p Multarū. quo ad numerū vel multaz quo ad genus.

q Et dispariū. ꝙ ad sexū vt dispariū quo ad speciem.

Uidam vir in captiuitatē ductꝰ est. Qz in ꝓcedenti causa diximus mīmoniū separari ꝓpter frigiditatem: et qz viro viuente separata posset aliꝙ copulari: ne idem videretur faciendum ꝓpter hostilem calamitatem vel captiuitatez. ideo subdit cām istaz in qua ostendit ꝙd iuris sit sicꝫ tenetur in captiuitate et vxor eius interim nubat alij. vt autez hec ꝛē. Et not. qꝺ hic tractat de illegitimo impedimento nis ꝙle qō dicit ligatio. Ligatio est cū ꝙs ligat alteri vinculo

Impedimētū ligatio est.

matrimonij.et quodlibet impedimentum matrimonij dici potest ligatio sumendo large siue ꝓmuniter non ꝓprie.ar.xxvj.q.j.§.j.

diuisio

Tract. Hec.q.diuidit in.vj.ptes. In prima quar. ꝓbat ꝑ duos can. q. mulier nō dz ꝫhere donec sit certa ō morte coniugis. Johan. de fant. Secūda ibi. Nō satis. Tertia ibi. Si aūt. Quarta ibi. Qō autem. Quinta ibi hinc etiaz. Sexta ibi. De simpliciter. Johan. de fan.

Mulier si credit maritum mortuum an possit alij nubere?

a Tract. Qō. stio. si mulier credit suū maritum mortuū et hz instā cām credendi licite pōt ꝫhere. si aūtez dubitat de morte viri ꝛ tract hz nō debeat ꝫhere tenetur tn reddere ō bitus petēti: sed ipsa non pōt exigere. vt ex de secun. nup. dns nf. et ita in tali casu vir pōt eā remouere ꝓpter adulteriū cū non habuerit ꝓbabilez cām mortis sue. sed si audierit eū mortuū hz ꝑ falsuz rumorē: ꝛ tūc nupserit vir non potest eā de tali adulterio accusare: nisi ipsā ꝓcurauerit illum rumorem. vt. ff. de adul. miles. §. mulier. Sed pone q mulier credit eū viuere ꝛ ē mortuꝰ ꝙ ꝛ trahit nūqd est mīmonium ibi: sic. ipa tn adulterij reatu tenet: iuz adulteriuz nō cōmittat nā dicit lex q ꝛ tenet quis actione furti: hz subtilitate iuris furtū nō committat. C. de fur. si quis seruo maior tn penitētia ac pena et imponetur.

Furtū non cōmittēs qui furti tenetur.

b Um ꝑ bellicā. C. Crederēt. hec ratio friuola ē: et ideo non curat ei respondere.

tuum nupsit alij. Demuz ille de captiuitate rediens repetit ꝓriorez suam. illa posterioris amore capta aspernatur thorū ꝓriorisviri. Q unc ꝓ mum queritur: an sit ista rea adulterij: q viuente viro suo alteri nupsit? Secūdo: an redeunte ꝓmo sit cogēda recedere a secūdo: ꝛ redire ad ꝓmum.

C Questio.i.ꝛ.ii.

Tract. questio[a] termiatur auctoritate Leonis pape: q scribens. Licete acqlegiē si episcopo ait.

C Que alij nupserit putans virū suum mortuū eē: illo redeūte ad ꝓriorē ꝺdire cogit.

Um ꝑ bellicā cladem ꝛ ꝑ grauissimos hostilitatis icursus ita quedā dicatis esse diuisa coniugia: vt abducti in captiuitate viri: femine eoz remanserint destitute: que viros ꝓpios interemptos putarent: aut ab imiq dominatione nūq crederent[b] liberandos. ꝛ in alio rum ꝫiugia sollicitudine[c] cogente trāsierūt. cumq statu rerū auxiliāte domino i melioꝛa cōuerso nonnulli eorū qui putabant periisse remearūt: merito charitas tua vt detur ambigere: quid de mulieribus que alijs sunt cōiūcte viris: a nobis debeat ordinari. sed quia nouim[a] preceptum/q a domino iungit vir suo mulier. ꝛ iterum agnouimus preceptuz vt ꝙs deus coniūxit: homo non separet: necesse ē vel legitimarum federa nuptiarum reintegranda credam[a] ꝛ remotis his que hostilitas[b] intulit vnicuiq id quod legitime itulit reformetur: omniq studio ꝑ curandū est: vt recipiat vnusq quisq quod ꝓpriū est: nec tamē culpabilis iudicetur: ꝛ tanq alieni iuris persuasor habeatur qui personaz[c] eius mariti q iam nō esse estimabatur assumpsit. sic ei multa que ad eos q in captiuitatē ducti sūt ptinebāt i ius alienū trāsire potuerūt. ꝛ tn plene iusticie ē: vt eisdē reuersis ꝓpria reformētur quod si in mācipijs vl mansis vl agris aut etiam domib[a] ac possessionib[a] recte seruat: q to magis in cōiugioꝝ reintegratione faciēdū est. vt si qō clade bellica turbatū est/pacis remedio reformet. ꝛ iō si viri post lōgā captiuitatē reuersi: ita in dilectione suaz coniugum ꝑseuerant[a]: vt eas cupiāt redire in suū consortiū: omittēdū est ꝛ culpabile iudicandū est qō necessitas intulit. ꝛ restituēdum qō fides poscit. et infra Sinaut aliq mulieres ita posteriorum viroz amore sint capte: vt maluerit his coherere q ad legitimū redire cōsortiū: merito sunt notande: ita vt ecclesiastica cōmunione priuent: q de re excusabili ꝓtamination crimis elegerit: ostēdentes[b] sibimet ꝑ suā icōtinētiā placuisse qō iusta remissio

c C Sollicitudine. incōtinentie vel ꝑ aupertatis.
d C Hostilitas. sic. §. xvj. q. iij. prima.
e C Qui psonā. §. ij. q. j. i ꝑmis. nā sīlitudo attēdit inf illū q̄ succedit inualou ꝛ istū de q̄ hic loquitur.
f C In ꝫiugioꝝ. arg. q ecclia clerico dz restitui de captiuitate rede unti q̄tuncunq tps detētus fuerit si ꝙbat iustuz impedimētū cuz ecclesia sit vxor clerici. vij. q. j. sicut et dixi. vij. q. j. pastoralis. xxij q. ij. sicut vna q̄q

Ecclia est vxor clerici.

g C Perseuerāt. ꝛ ita vr q ip si nō ꝓpellant ad eas redire si noluerit hz supplēt hoc q̄dez maxie. Alij intelligunt hoc de illis mulieribꝰ q̄ viros nō credebāt mortuos: et tn ꝓtraxerunt. quod no. in pncipio. ca.

g C Perseuerant. §. xxxv. q. v puto. i. ꝑncipio. ꝛ tra hz illō q̄n marit[a] vel vxor scit adhuc viuere. istud q̄n certꝫ indicijs putat mortuus esse. de pe. di. vij. ca. iij. xxx. q. v. incerta.

h C Ostēdentes. ar. q ex ꝙa opis ex fctō pōti ꝑsumit circa ꝓteritum. vt hic. ꝛ xxxij. q. j. requisti. et. §. xxij. q. ij. quod ait. et. C. de adult. si q̄. q̄nq̄ ꝑsumit ex ꝓcedēti fctō circa pns. vt. ij. q. j. in primis. in fi. ꝛ. q. vij. non pōt q̄nq̄ ex pōti circa ꝓsens. vt dixi. si q̄s diacon[a]. q̄nq̄ ex eo qō solet fieri ꝑsumit et timet in futuꝝ. vt. ij. q. v. accusatores. q̄nq̄ ꝓsumitur ex ꝓteriotra futurū. C. de con di. fur. l. vlt. q̄nq̄ ꝑsumit ex futuroꝝ hꝫteritū. ff. de ꝛdi. ide. si nō sortē. §. si. ꝛ. aut stichū.

Presumit ex pōti circa ꝓteritum ꝛc.

i C Remissio. i. dimissio. secundorum virorum.

a C Quod conditio. qō necessitas cogit nō est imputandū. xxij. q. iij. inter cetera. vij. q. j. pontifices. J. de conse. distinc. v. discipulos.

b Matrimonio ꝓpter cōsanguinitatē sepatan filij ꝓnati sint legitimi?

C Um in captiuitate. C Commisisse. petrū notat interuenisse i ꝓtrahēdo si sciēter cōtraxit. hz si ignorāter cōtraxisset ꝙuis nō est matrimoniū scōmnati tn filij inde habent ꝓ legitimis q̄ ad successiones. silr vbi ꝑ cōsanguinitatē fit diuortiuz: qō verū ē vbi ignorant ꝓiūcti sunt. argu. ex q̄ si. sint legi. cum inter. si autē scient quo ad scientē legitimi non sunt. ar. xxxiij. q. ij. solet. argu. C. so. ma. si ignorās. ꝛ. C. de iceſt. ꝛ iuti. nup. q̄ ꝓtra. Sed hu. ꝛ. l. ita distinguūt falsa tn ē distinctio. sufficit enim alteri[a] ignorantia vt sint legitimi. vt extra q̄ si. sint legit. ex tenore. absurdum enim est vt aliqs sit partim legitimus ꝛ partim ille gitim[a]. arg. ff. de li. ca. l. ij. Sed si ambo parentes scūt impedimētum vl affectāt. ignorare q̄ non ꝓtrahūt ꝑmissa denūciatione coram eccl̄ia: licet ꝓ legitimo habitū fuerit: tn si aliq nō sunt legitimi. vt ex de clā. desponsa. cum inhibitio.

c C Perdocuit. hz qualit ꝑ babit hoc[a] dicit. h. per testes. nā in ꝓdiciuz matrimonij secundi nō crederetur etiam ei et viro iurātib[a]: nisi fama eēt de hoc. vt. xxxv. q. vj. si duo. Sed nūquid crederetur viro ꝛ scēvoꝝ iurātib[a]? dicit quidā q̄ sic: licet videatur esse causa ipsius viri. qō non cōcedo: immo nec confessio ipsorum nec fama sufficit. extra de eo. qui cog. consang. vxo. sue super eo.

d C Electa. maxie. vt. xxxiij. q. j. si ꝛ. xxxiij. q. vij. licite. ꝛ. c. vl. nisi ꝑ ipedimētū aliqō factū ē diuortiū.

QOn satꝫ. C hec ē. §. ps. q. in qua ponit q̄dā punit mulier q̄ ad ꝑmū virū nō vult redire. Jo. ō. f.

e C Aladuertere. hoc dicit de rēdo ipm q̄ malaz epl̄az ꝓposuerat: vl q̄ ꝫba nō erāt ꝓmoda sensui ad quez assumebāt instr. de dona. §. est et aliud.

Deut. xxij. d

f C Uoluit. epistola tua: vel hec oratio. scilicet alio ꝛc.

g C Et viruz. quem habebat ꝓius.

h C Dimisit. Nolendo ad eū redire.

i C Legat. s. q̄cunq de tali facto dubitabit.

k C Si in ciuitate. Ar. q̄ rōne loci ꝓsumitur ꝫ aliquē ꝛ q̄ ꝙtat alicui si ñ fecerit id qō ei ꝓdesse possit. sic. C. de incest. nup. cū ancill. q̄ ꝑsumit cōsentire cū ꝑt reclamare. ff. de noxa. si seruꝰ sciente.

Locus facit ꝑsumi ꝫ aliquē.

l C Et non clamauerit. Ar. aliquē tacite ꝓsentire. vt. xxxiij. di. diacont.

§. Lo. r. e. §. Lo. vj. c.

m C Puniri. Ar. vbi testimonium de auditu valet.

n C In agro. nisi et coloni ibi essent nec clamauit.

Deut. xxiij. a.

o C Innoxiā. §. xxij. q. v. finge. ꝫ. §. xv. q. j. si ratus. ꝫ. hz ibi lex. sez canonica vel ꝓmotionis.

p C Ad belial. Belial interꝓtatur apostata.

q C Rē nō nouā. i. nō de nouo traditā his q̄ audierī. ꝛ ē ar. q̄ si epl̄ iurauit q̄ nō daret nouū feudū ꝛ aliqō feudū ō antiqs ad eū ꝓuenerit bn ꝑt ipꝫ dare. vt ex ō dona. ꝑ tuas. ꝛ ex ō feu.

r C Adultera. nō conuicta de adulterio. [ca. ij.

s C Nō pōtit. Ar. ex q̄ mulier sepata ē a viro aucte eccl̄ie ñ ꝑt aucte suo vir eā sibi reconciliaꝛ. qō ñ ē ver.

t C Recipe. vt coga- [vt. C. ō adul. aut. hz hodie.

tur a lege eā recipe: imo ipsa lege phibet eā recipe. sed modo tpe gre non phibet. ar. ff. xxxū. q. j. q. autē.

s ℂ Ne peccare facias. inducendo malum exemplum. xj. q. iij. precipue.

ℂ Si autē. ℂ Hec est. iij. pars. q. in qua querit qualiter z qđ fiat de femia q̄ non vult sequi viruz trāseūtē de puincia in puinciā. et dicit q̄ manebit inupta. Jo. de fan.

iij. ps. Mulier an teneat sed viz vagabūdū.

S Z quis necessitate.

b ℂ Eū sequi. si. extra de conjug. lepro. peruenit ad nos. sed fm. h. et hoc. c. illa decre. est abrogata. et dicit adherēdū decreto qđ est. ff. xiij. q. ij. vnaquęq. Aliq̄ dicūt q̄ illō decretū est cōsiliū. xiij. q. ij. vnaquęq. vñ si vir vult vagari non tenet eum sequi. sicut nec libertus pfonū cui opas debet. ff. de opere. libe. q̄ nisi. aliā mulier ñ posset eligē aliā sepulturā qđ falsuz ē. extra de sepul. de vxore. tamen dicūt qđaz q̄ tenet eum sequi q̄ ad forum. ff. ad muni. filij. H. j. Sz etiā si aliq̄ scienter cōtrahit cuz histriōe tenetur eū sequi vagabūdū. vel dic q̄ recedentē tenetur sequi ex honesta causa. ff. de his q̄ no. ifa. H. ignominiose. xv. q. j. si quis insaniens.

iiij. ps

ℂ Ad aute. ℂ Hec ē. iij. ps. q. in q̄ pbat magk q̄ nō tenek mulier iscia viro alieno copulata. Jo. de fan.

c ℂ Leonis. ff. e. c. j. Johannes.

Emdptor inter pre scribē dū si pcipiat vēditorē non fuisse dñz qđ faciet.

S Z ego. ℂ Possidere. nō dicit possedisse. nā post cōpletaz pscriptionē nō scit se possidere alienū sed possedisse. nec hz tūc scientiā rei alienę. vñ z tenetur restituere. hz hu. hoc ꝓsulat vbi cōsciētia remordet. xxviij. q. j. H. j. z extra de prescrip. ca. vlti.

e ℂ Cū ꝓo scierit. certū est q̄ in pscriptiōe exigit cōtinue bona fides. vt extra de pscrip. qm oē. Sz qđ si postea pcipiā q̄ ille a q̄ emerā nō fuit dñs: si stati reſtituā eā dño: ñ possuz agē de euictiōe. vt. ff. ō euic. si rē. H. j. Dicūt qđā q̄ obeo subjcē psonā q̄ a me petit rē illā vt a me euincat. vt. ff. de ne. ge. at q̄ natura. H. quoniā polluta est z abominabilis facta ē coraz dño ne peccare⁸ facias k rā quā dominꝰ deꝰ tuus tibi tradidit possidēdā. Si aūt ieuitabili necessitate cogēte vir i aliā prouinciā fugerit: z vxor ei⁹ eū sequi noluerit: illo viuēte illa innupta permaneat.

ℂ Sī i ꝓcilio apō vermeriā.

ℂ Quē vir i captiuitate do cū sequi noluerit: manet in nupta: q̄diu vir ei⁹ vixerit.

S Z q̄s necessitate ieuitabili cogēte i aliū ducatū seu puinciam fugerit: z eiꝰ vxor cū valet z pōt: amore parentū z rerū suaz eum sequiⁿ noluerit: ipsa omni tē pore q̄diu vir eius quē inseruta nō fuerit viuit: semp in nupta pmaneat. Q uod aūt de ꝓiugatis auctoritate leonis⁶ pape dicit: hoc etiaz de virginibus intelligēduz est: vt si pter ꝓsciētiā viro nupserint alieno: nō teneātur. Unde Augustinus in libro de fide et operibus.

ℂ Hō ē adultera virgo que nesciēs viro nupsit alieno.

S Z ꝓgo nupserit nesciens viro alieno: hoc si semper nesciat nūq̄ ex hoc adultera erit. si aūt sciat tā credit suā vxorē vtrū peccet: z dicē dū q̄ nō. Jo. de. f.

g N lectū. Ex hoc colligitur q̄ qui cognoscit cōiugatam ignoraūter non cōmittit adulteriuz. arg. extra. de sen. excō. si vero aliquis. nam si locauit militi tanq̄ pagano ignorans possum mercedē exigere. non enim disciplinā contēnit qui militem ignorauit. ff. locati. si ignorans.

h ℂ Per securitatē. i. iusiurādū. xxxv. q. iij. ex ordinaria. testes esn hꝫe nō pñt de hmōi. z sic ptz q̄ pjuramētū. pbak ignoātis. vt ex. de sen. excō. si vero.

i ℂ Probauerit. ar. q̄ allegās ignorantiam eā pbabit. j. q. j. si qs a simoniacis. ix. q. j. ordinatiōes. ij. q. ix. indicas. extra de elec. innotuit.

k ℂ Penitētiaz. i. aliquā satisfactionē ad maiorē cautelā ne disciplina eccle deseraſ. xxxij. q. v. excō-

v. ps.

Adulterium non fit sine dolo.

vj. ps. 8

Adulterū si cōmittit si cōiugata ignorāter cognoscitur. Ignorātia iuramento pbak.

catorum. ē. dis. l. pbros. xv. q̄st. j. si quis insanies. ij. q. v. cōsuluisti. ē. di. l. q̄. et. ē. et iō dicit scē⁹. vel dicit hoc ꝓpē speciem facti. nam adulterium sine dolo nō pmittit. ff. ō adulte. l. pe.

ℂ De simplicit vxore. ℂ Hec est vj. ps. q. in qua dicit q̄ incestuoso voluntarij non cōtrahūt: insciētes aūt post penitentiā. vij. an. Jhāt. Joh. de. f.

S Z quis cuz duabus. ē. xxxij. q̄st. vij. si qs cum. rē.

b ℂ Nō ignorauerint. sed q̄re pma punitur: q̄a forte pⁿ cognitā fornicationē sororis itez fornicata ē cū illo. vel q̄a eclaut crimē suū sororī cū sciret eam sic factu rā. vt. J. prima. q. ij. si qs. similiter ite ligas in sequēti⁹ capīis. Sz hec soluto reprobat J. pri. q. ij. si hō.

c ℂ Hoc sciēnti. vt. ē. xxxij. q. ij. si qs cū duab⁹. ē. sed solue vt ibi. vel alibi. ē vbi cū duab⁹ sororib⁹ vt ibi aliō vbi cū mre et filia. p. pī identitatē psone. J. prori. q̄st. iij. H. hac aūcte. et insuper postea se cognosci ab illo permiserunt.

d ℂ Uidam. ℂ De filioq̄ filio quidez pñtē et pñte in iudicio alias nō piudicaret filio ex de adulte. significasti. xv. q. v. presbyter.

e ℂ Lapsis. q̄a pater cognouit eam postea.

deliquisse: z nō egerit penitētiam mulier: sed pmāet i fornicatiōe sua: z coierit vir cū illa: reus erit pcti ei⁹ z participeps fornicatiōis illi⁹: z dixit illi. qđ autē si pmanet i vitio suo mulier: z dixit. dimittat illaz vir z p se maneat. Quid si mulier dimissa pniam egerit z adviruz suū voluerit reuerti: nō recipiek aviro suo. z dixit imo si nō recipit eam vir su⁹ peccat: q̄ nō debet dimissa vxore sua aliaz ducere. Hic actꝰ sikis ē i muliere z viro. De simplicit vero fornicantib⁹ vl cū duab⁹ sororib⁹ vel cū matre z filia: vl cū pfe et filio idē accipiēdū ē vt ignorantib⁹ cōiugia nō negētur: sciētibus ppetuo phibeanf.

Unde i eodē ꝓcilio legitur.

ℂ Matrimonia nō phibeātur cōtrahere: quoꝝ incestū ignorantia excusat.

S Z q̄s cuz duab⁹ sororibus fornicat⁹ fuerit z sororē sororis ab eodē antea stupratā nescierit: vel se sororē ei⁹ quā antea stupraverat nō intellexerit: si digne penituerit: z se cōtinere nō valuerit post annos septē ꝓiugia illis non negētur. si aūt nō ignoraverint⁰ vsq̄ ad mortē a coniugio abstineāt. Item ex eodem. ℂ De eodem.

S Z q̄s cuz matre z filia fornicat⁹ fuerit: ignoraūte matre de filia et filia de mre. ille nunq̄ accipiat vxorem. ille ꝓo si voluerint accipiāt maritos. si aūt hoc sciērint⁰ ipe femine absq̄ marit⁹ perpetuo maneant. Item ē eodem. ℂ De eodem.

Q Uidaz fornicat⁹ est cū qđā muliere. z postea filiꝰ nesciēs factū pri⁹ stupraſ uit eandē. qđ cū pat⁹ resciret de se filioq̄ ꝓfessus ē: statuerūt meli⁹ ee vt taliter lapsis⁶ cū digna penitētia legitima permittātur cōiugia: q̄ forte deterius delinquāt. fornicaria aūt ē sine spe coniugij maneat. ℂ Causa. xxxv.

Quidā vir mortua vxore sua aliam sibi in mrimōio copulauit: vxori defuncte q̄rto gradu consanguinitat⁹: viro autez sexta lignea cognatōis adhe rebat. post triēniū vero liberis ex ea susceptis accusatur apō ecclaz: iste pētēdit ignorātiā. Hic primū q̄rit: si liceat aliquā ex ppria cognatōe duci in vxorē. Scō: si ex cōsanguinitate vxoris aliq̄ possit i ꝓiugē duci. Tertio sq̄ ad quē gradū debeat abstinere siue a ppriis siue ab vxoris sue ꝓsāguineis. Quarto: q̄re vsq̄ ad sextum gradū ꝓsāguinitas cōputat: ita q̄ nec vltra. pgredi nec infra subsistit. Quito quō grad⁹ ꝓsanguinitatis cōputandi sunt. Sexto: qui iureiurādo ppin quitatē firmare vbeāt. Septimo: an illi q̄ de icestuosis nati sūt: filij reputēt. Octauo: si ignoraūter de ꝓsanguinitate vel affinitate aliqua in vxorez ducta est an ex dispēsatione possit viro suo adhe rere. Nono: si cōtigerit eccl esiam decipi et causa consanguinitatis aliquam a viro suo separari que post quadriēniū nuptijs hincinde celebratis deprehenditur non fuisse consanguinea prioris: an secunda coniugia sint rescindēda z priora sint reintegrāda. Decio: si relicta alicui⁹ de ppria cognatōe ad scōas nuptias trāsierit: an ples ex eis suscepta possit ptingē ad ꝓsortiū alicui⁹ de cognatiōe prioris viri. ℂ Questio. j.

Uod aūt ꝓsanguineas⁶ nras

Q Uidam vir ℂ Casus. Expeditis fere oib⁹ impedimentis mrimonij. q̄si in extremis agit de ꝓsāguinitate et affinitate q̄ de hoc ipedimēto plura erāt dicenda. Oñdit ergo Grat. vsq̄ ad q̄tuz gradum phibeat copula ꝓsanguineoꝝ vel affiniū et q̄liter grad⁹ ꝓputēt i ꝓsanguinitate et affinitate et q̄b⁹ accusanti b⁹ mrimonia talia sūt diriměda Ut aūt hec et alia faciat premittit thēa ō. H. x. elicit q̄stiōes. Uerū q̄ pauca. c. de hac cā legūt et maxime vsq̄ ad. vij. q̄stionem. iō ego Bar. dixi. nichil vel fere nichil in hac cā mutaui. Sz ne de hoc opere aliq̄d ptermittatur qđ scriptū in uēi solūmodo diligenter corexi. Leges aūt ca. in quibus inueies posituz apparatū cū ola alia fere sint abrogata p innocētium nisi in. vj. ix. et. x. quēstio.

f Uod autē cōsanguineas. H. depigik. q. prima: an sciliceet liceat alicui ducere consanguineam suam? Super hoc dicit

Cōsanguinitas vsq; ad vij. gradum. hodie vsq; ad quartū. extra. e. nō debet in linea vero descendēte in infinitū insti. de nup. §. j. vbi dicit in infinitū. vnde fm eum adā si hodie viueret nō posset contrahere cū aliqua. Alij vero non faciunt differētiaz inter lineā trāsuersalē et ascendentem. ar. j. e. q v. ad sedē. ver. illa quoq; ibi: vltra quos nec cōsanguinitas reperit. Procedit autē. S. hoc modō in questione ista. primo pbat q; consanguinee duci possunt: et hoc vsq; ad §. His ita. scdo probat ↄtrariū vsq; ad §. hac itaq;. Ab illo loco vsq; ad finē q̄stionis ponit diuersas solutiones q̄ re i ve. re. nō fuit pbibitum ↄ modo sit pbibitum consanguineam ducere.

Matrimoniū inter

a ¶ Uxoris. hoc ptinet ad secundā questionē nō ad hanc.

b ¶ Consobrini. melꝰ diceret patruelis. qz bene tuel ↄ sarā de duobꝰ fratribꝰ fuerūt nachor ↄ zaram.

c ¶ Precepit. hec fuit vna cā q̄re copula consanguineoꝝ fuit pmissa. s. ne ducerent alienigenas.

d ¶ Peruenerit. als nō tenet lxxxij. di. proposuisti. ex hoc patet iudeos canonibus non ligari.

e ¶ Preceptis 3. xxxij. q. iij. dixit.

f ¶ Apostolicis. i. apl̄oz. vt j. e. §. vlt. in fi. vbi exponas apl̄oz. i. apostolorū.

g ¶ Necessitatis. vt in pun.

h ¶ Cessāte. 3. j. q. j. qō. p necessitate. ↄ. q. vlti. qō. p

i ¶ Per moysen. glo. super leuitico. c. xvij. primo q̄dez. ppt hominū raritatē tm̄ duas psonas dns excluſit a cōiugio. scz vt nec filꝰ matri nec filꝰ patri copularet. Sub lege ↄo excepit fere. xij. matrē/nouercā/sororē/neptē/amitā/materterā/vxorē patrui vxoreꝝ fratris. sz hoc recipit determinatiōe viij. q. j. oli. puignā/filiaz puigne/sororē vxoris. pauca tñ excludit vt multiplicarent hoies. Sub tpe ↄo gfe plurime excludūtur. et ea. nō debet.

paucas psonas olim fuit pbitum.

k ¶ Sororis. sed nole sororis fm ve. re. neptis itelligi. vt. xxij. q. ij. querit. quō g̃ abrahaz duxit neptē suaz vt in predicto ca. colligit? dic q; abrahā legez p̄uenit: et tō non cōmisit in legē. vt. xxxij. q. iiij. dixit.

Leui. xviij. b.

Gen. ij. d.

l ¶ Hinc augustinus. id est ad ostēdēdum q; cā necessitatꝫ pmisse sunt ꝙsanguineoꝝ copule ↄ.

m ¶ Religione. ar. q; consanguinitas nō impedit matrimoniū sed ꝑstō ecclesie. j. ea. q. iij. coniunctiones. et ex de diuor. gaudemus. frigiditas enim sola et coactio ↄ error ꝑsone eaz non sit ibi cōsensus matrimoniuz impediūt sine ꝑstōne ecclesie. itē pupillaris etas et membi abscisio.

Matrimoniū multiplicat ipedit sine cōstitutio neccle

n ¶ Honestissima. h̄ est arg. q; affinitas nō surgat ex coitu fornicario. nam illa ꝓcordia nō ē honestissima. nam infideles sūt ipse fornicarie. xxxij. q. iij. quoties

Item est ex hoc arg. q; si homo vn̄ solus hō esset cum sorore sua posset eā cognoscere licite ↄ sobolē suscitare. nā tūc o ad a reuolaret. xxxv. di. ab exordio. et esset etiā ar. ex hoc ca. q; diuersitas tēporis diuersitatē facto rum inducit. xxxij. q. iij. si ecclesia.

De Frater ex sorore in ca su posset plē suscitare.

o ¶ Necessitudinū. id est dilectionum.

s ¶ Necessitas. vt exercabilis habeat post pohibitionem. Lau.

b ¶ Legibus. scōm leges enim hoc permittit. c. de nup. l. celebrā dis. ↄ. j. q. iij. quedam ler.

c ¶ Fraterna. i. inter duorum fratrum filios.

d ¶ Ciuitas. qz non est opus ea q̄tum ad ciuitatez celestem sed triūphantez vbi neq; nubent neq; nubentur. xxxj. q. j. deus.

e ¶ Suadat. id ē lineberetur ab originali peccato cuiꝰ causa cōtrahitur ab ipsa generatione.

f ¶ Familia heber. ↄ quo descendit abrahaz vnde ↄ hebrei dicti sunt. scōz iosephuz. fm augu. dicunt hebrei q̄si abrahei ab abraam.

Hebrei vñ dicūtur.

g ¶ Chaldeis. hi ignem pro deo colebant: qz sicut dicitur de vbiq; : ita ignis in omni loco et in lapidibꝰ inuenitur. ideo deuz dicebant ignez. vnde dixit. ego sum q̄ eduxi vos de terra caldeoꝝ. vnde abrahaaz cōpulsus est cuz fratre suo adorare ignem: et qz noluit: in ignem proiectus est vt numen sue diuinitatis sentiret. sed quia non dubitaut q; deus non erat ignis: ↄ ideo ē igne exiuit illeꝰ. aaron qui dubitauit dicitur q; sit combustus.

Chaldei ignē p deo colebāt

Gen. xj. b.

Gen. xj. a.

Filij dei et filij hoim q dnr.

h ¶ Filij dei. filij dei dicti sunt colligaret sz hoc vnde fieret tūc nō erat/qñ nisi fratres ↄ sorores ex illis duobꝰ primis nulli hoies erant. fieri ergo debuit qđ potuit vt existēte copia vnde ducerent vxores q̄ taz nō erāt sorores nō solū illud non fieret: vbi nulla necessitasᵃ esset: verūetiā si fieret nefas esset: qđ hūano genere crescēte etiā iter ipsos deoꝝ mltoꝝ falsoꝝq; cultores sic obseruari cernimꝰ: vt et si puersis legibꝰ pmittāt fraternaᶜ cōiugia: melioꝝ tñ ꝙsuetudo ipaz malit exhorrere lniaz: sicq; aduersek q̄si licē nūq; potuerit. Copulatio ergo maris ↄ femie q̄tū attinet ad genꝰ humanū qđ dā seminariū est charitatis. celestis ꝙo ciuitasᵈ opꝰ hz vt noxam gñatiōis euadat.

Hac itaq; cōsuetudine q̄ ab ipso exordio hūane ꝓpagatōis originē habuit: quā nulla lex ↄtra iubēdo euacuauerat excusank abrahā/isaac/ↄ iacob/ↄ ceteri q̄ de ꝓpria cognatione ducebant vxores.

¶ Quāuis etiā alia cā certissime ratiōis qua id factū sit possit itelligi. Ceteris idolatria fedatis sola familiaᶠ heber in cultu vnⁱ dei remāsit Unde abraham a chaldeisᵍ cū fratre suo aaron in ignez quē adorare noluit pieciꝰ ē: vt numē sue diuinitatis eruditō sentiret: quē venerādo coleret ↄtēpsit. Ne ergo ex cōiunctione infideliuz fideles ad idolatriā ꝓlaberentur: ↄ ita deū offenderēt: sicut quōdā ante diluuium filij deiʰ cōmixti filiabus hominū ipm ad iracundiaz prouocauerant: rectissime cautū est vt patri archeviri sctissimi nō nisi de propria cognatōe. i. de familia fideliū sibi vxores acciperent. Hinc etiā cū filij israel intraturi terraz ꝓmissionis a domino audirent: ne filias chananeoꝝ sibi in vxores acciperēt: nec suas eis nuptui traderēt statiz subiūxit dns Ne faciātvos recedere a deo vestro: ↄ fornicari cū dijs alienis. Hinc etiā heldras idumeas atq; aliaruz mulieres nationū ꝙ q̄s filij israel ibāt ad deos alienos ab eis separari iussit. ¶ Est aūt alia cā q̄re ꝙsanguineoꝝ nūctōes in populo dei primū ꝓmissevel potiꝰ ꝙperate fuerūt. Deꝰ ei sic ab initio salutē hūani generiz dispēsauit vt primitiuā eccl̄az in illo ꝑplo istitueret qui sibi carnis ꝙsanguinitate erat ꝓpinquꝰ vñ de plebe iudaica primū aplos elegit: quos q̄si fundamētū eccl̄ie instituit quoꝝ ꝓdicatiōe de eadē plebe multi ad deū cōuersi in seipis originē eccl̄ie prestiterꝰ. Deinde i cecitate sue pfidie: iudaica plebe relicta: ad gētes q̄ tā fide q̄z cognatiōe carnis a christoⁱ erant aliene: predicatio euāgelica translata est: et quasi ꝙsanguinee copulā christus aspnatᵒ: de aliena cognatione sibi vxorē elegit: adiplēs illō qđ ꝑ prophetā osee predixerat. In pctisᵏ vestris dimisi matrē vestram q̄si adulteram ↄ repudiatāᵐ Et itez per alīū prophetāⁿ Uocabo non plebē meā: plebē meam In huiꝰ rei ergo sacramēto consanguineoꝝ conjunctiones ꝓmū in populo permisse sunt: nunc autē prohibite. et quia non in vna familia tantum: sed i omni multitudine gentū populus fideliuz inuentur/non de propria cognatione: sed de qualibet alia cuicunq; vxorem ducere conceditur Illud autemᵒ q̄ precepta legis seruanda dicuntur: que nec euangelicis nec apostolicis institutis euacuata probantur: verum quidē est. sed cum omnia figuralia signa apostolus probet ad tēpus esse data: itaq; ideo veniente veritate affirmat illa figuralia nō vltra esse

Deut. vij. a.

j. Esd. x. b.

Sacrm fuit int chustū et synagogam

Esaie l. a.

Osee. iiij.

a ¶ Consulēdo. sicut de consilio nubendi. et nō de dimittenda infideli. xxviij. q. j. sicut enim.

b Quia ergo. Que dicūtur i hac questione fere per totū sunt correcta p ꝓstitutionem noua. q̄ inc pit. nō dz. extra de consan. & affi. nec est opus ea legi. B. affinit.

c ¶ Ad septimuz. imo vsq; ad decimū ḡduz defertur hereditas. vt. j. e. q̄st. v. ad sedez. sed pōt dicere q̄ minor numerus nō excludit maiorez. nō em̄ qui minora concessit prohibuit maiora. xxvij. q. j. sunt q̄ dicūt. sic. xcv. dist. illud. l. di. si quis diaconus. ff. de arbi. diē. ℌ. si plures. Arg. ℌ. xxxi. q. j. qſio. ff. ō vul et pu. sub. ex facto. ℌ. itē q̄ritur. Uel dic q̄ loq̄tur hic de cognatis q̄ de iure ptouo succedūt vsq; ad vij. gradū. vt inst. de succe. cog. ℌ. vltimo.

Numerus minor nō excludit maiorem.

b Ullū ex vtro q̄ loq̄t ca. istud i primo genere affinitatis.

e ¶ Unitatem ḡ tm̄ p carnis cōmixtionē ꝓhibet affinitas. sanc. q. h. dicit. ſz tm̄ p hibet ℨhere cuz aliq̄ ꝓsanguinea illius. ppt publice hōestatē. instituit vt. xxvij. q̄st. ij. si q̄s vxorē. Sed ℨ tij. q. iij. ℌ. itez in criminali. et. ℌ. itē. l. ſz ibi gener appellat spōsus nō q̄ revera sit: ſz quo ad quoddam beneficium

Affinitas tm̄ per carnis cōmixtionem cōtrahit.

seruāda. hoc autē (vt supra monstratū est) causa sacrameti a deo institutū esse probet. & hoc cū ceteris figuralib⁹ euacuatū certissime cōstat: q̄ q̄ sicut apostol⁹ quedā consulēdo⁹ addidit q̄ euāgelicis p̄ceptis nō inuenieb̄ntur diffinita: nec tm̄ ideo tā q̄ temeraria vel supflua ab aliis apostolis sunt repudiata: sic & eccl̄ia post apostolica instituta q̄dā consilia pfectionis addidit: vt pote de ptinentia ministroz. de pfectiōe mysterioz: de celebratiōe officioz: que nullaten⁹ respuēda sunt. sed diligenti veneratiōe suscipiēda. Consanguineoz ergo p̄iunctiones q̄uis euāgelicis & apostolicis p̄ceptis nō inueniant̄ p hibite: sunt tamē fugiende: quia ecclesiasticis institutionibus inueniunt̄ terminate.

¶ Questio. ij. et. vij.

Uia ergo[b] a ꝓsanguineoz p̄iunctionibus: sicut pbatū est abstinere oportet vel si ex cognatiōe ꝓprie vxoris aliquā duxi vxorē liceat: De his ita scribit Gregoriu⁹ papa in pcilio meldensi. ¶ Usq; ad vij. generationem nullus de sua cognatiōe ducat vxorez.

De affinitate ꝓsanguinitat̄ p grad⁹ cognationis placuit vsq; ad. vij. generationē obſuare. nā & hereditas rex p legales ist̄rumētoz diffinitōes sanctaru⁹ q̄s ad septimū[c] gradū perpē dit heredū successionē. nō ei succederēt: nisi eis ō ppagine cognationis deberetur. Item Calixtus papa.

¶ Infamia notant̄ q̄ ꝓsanguineas ducūt vxores.

Quinūctiones ꝓsanguineoz fieri (reo. phibēt. quare: q̄ has diuīe sc̄ip̄t̄ phibēt leges. leges ergo diuine hoc agētes & eos q̄ ex eis prodeūt: nō solū eiscūt: ſz etiā maledictos appellāt. leges ergo seculi infames tales vocant et ab hereditate repellunt nos vero sequētes patres nr̄os infamia eos notam⁹: & ifames ee cēsem⁹: q̄ ifamie maculis sunt aspsi. nec eos viros nec accusationes eoz quas leges secl̄i reiciūt suscipere debemus: eos aūt cōsanguineos dicim⁹ q̄s diuine & imperatoz ac romanoz atq; grecoz leges ꝓsanguineos appellāt & i hereditatē suscipiūt nec repellere possunt. Item Fabian⁹ papa.

¶ Affines i quinta gñatiōe copulari pōt: in q̄r ta si fuerint inuenti non separentur.

De ꝓpinq̄s q̄ ad affinitatē p viz & vxorē venīt defuncta vxore vel viro i. v. gñatiōe p̄iugank̄: in quarta si inuēti fuerit nō lepenk̄. In t̄tia tm̄ ꝓpinq̄tate nō licz vxorē alteri⁹ accipere post obitū ei⁹: equalit̄ vir conūgak̄ in mr̄imonio eis q̄ sibi ꝓsanguinee sūt et vxoris sue cōsanguineis post mortē sue vxoris. Idē.

Qui ꝓpinquā sanguis vxorē ducūt & sequant nō licebit eis q̄diuvtriq; viuunt alias vxores sibi i p̄iugio sociare: nisi ignorātia excusent. Usi in pcilio apud vermeriam.

¶ Non prohibetur ducere vxorem qui ignoranter incestum committunt.

Si quis cū matre & filia fornicatus fuerit: ignorante matre de filia et filia de matre ille nūq̄ accipiat vxorē: ille vero si voluerint accipiant maritos. Si autē hoc scierint ipse femine absq; maritis perpetuo maneant. Item ex eodem.

Si homo fornicatus fuerit cuz muliere et frater eius nesciens eandez duxerit vxorez: frater eo q̄ fratri crimē celauerit. vsq; ānos peniteat & post pniaz nubat. mulier aūt vsq; ad mortē peniteat & sine spe p̄iugij mānet. De his ꝛo q̄ ignorant̄ cōiungūt cetere auctoritates intelligende sunt. Unde Julius papa. ¶ Ex propinquitate sui sanguinis vel vxoris vsq; in vij. gradū nullus ducat vxorē.

Nullū invtroq; sexu pmittim⁹ ex ꝓpinq̄tate sui sanguis vel vxoris vsq; in. vij. generis gradū vxorē ducere: vel incesti macula copulari. preterea quoq; illud adiecim⁹ quoniā sicut non licet cuiq; christiano de sua consanguinitate sic etiaz nec licet de consanguinitate vxoris sue coniugem ducere propter carnis vnitatē[e]. Item ex pcilio agathēsi.

a De incestis. ℌ. iij. q. iij. ꝓsanguineoz. ℨ. q. viij. c. vi.

¶ Reseruam⁹. sc̄z vt remaneant insimul.

b ¶ Cū adulteriū. i. fornicatiōnē. xxxij. q. ij. nemo.

c ¶ Funestū. i. turpe & indecens. ℌ. xxxij. di. pbri.

Cōsobrini q̄ sunt.

d ¶ Cōsobrine. ꝓsobrini dicunt̄ quasi ꝓsorozini. hi sunt. ppie duarum sororū filij. sobrini vocāt̄ cōsobrinoz filij.

e ¶ Aut p̄iuigne sue patrui. et ſm hoc exaudi de p̄uigna ex secundis nuptijs. vt dic sue. id est propue.

f ¶ Cōubitu. Arg. q̄ affinitas cōtrahit̄ per coitū fornicariū sicut p legitimuz. vt. j. eo. nec.

g ¶ Quos omnes. multi alij sunt qui non numerantur hic.

h ¶ Et inter cathecuminos. De hac matia dicunt quidam speciale ee in incestuosis qui nō debeāt admitti vsq; ad missam cathecuminoz tm̄. nā dicūt eos suspēsos ipso iure quantum ad hoc: sicut simoniacus q̄libet suspensus est quo ad diuia officia. ſ. q. ſ. q̄ studet. et c. quibusdaz. de ꝓse. distn. ſ. eps. nullū arrogatū est. nā dicunt q̄ iudeus sarracenus heretic⁹ nō precisus bñ pōt stare vsq; ad missam cathecuminoz. ar. dis. iij. iudei. nec cōtradixit. ꝓ. q. iij. cuz excōicatis. et. ſ. q. ſ. nō liceat. nā oia illa intelligūtur de precisis id est nominatim excōmunicatis. vel de illis qui sequūtur heresim iam dānatam.

Incestuosi q̄tum ad aliq̄ ꝓo iure suspensi.

i ¶ Et ozare. ℌ. di. xxv. c. ſ. cōtra. ſ. de cōse. di. iij. eos quos cōtra. sed ibi grauius delictū & ideo &c.

k ¶ Constituta. dispensando. et ē ar. p̄o opi. h. q̄ scilicet dispensatio est ius vt not. xxiij. q. ij. in adolescentia. et. c. interfectores.

l ¶ Constituta. i. antiquos canones.

¶ Incestuosi nullo sunt digni nomine coniugij.

De incestis cōiunctionibus nichil prorsus venie relinquimus vel reseruam⁹[a]: nisi cū adulteriuz[b] separatione sanauerint. Incestuosos vero nullo p̄iugij nomine deputādos: quos etiam designare funestum[c] est. Nos em̄ esse cēsem⁹ si quis relictā fratris que puus soror exterat carnali conūctione polluerit: si q̄s frater germanā vxorē acceperit: si quis nouercā durerit: si q̄s consobrine[d] sobrineq; se ciauerit: si quis relicte vel filie auunculi misceatur: aut patrui filie aut p̄uigne[e] sue aut q̄ ex ppria cōsanguinitate aliquā: aut quam cōsanguineus habuerit vel cōcubitu[f] polluerit: aut vxorē duxerit: quos omnes[g] & olim et nūc sub hac institutiōe incestos esse nō dubitamus: & inter cathecumios[h] vsq; ad legitimā satisfactionē manere et ozare[i] precipimus. Ut̄ ita presenti tēpore prohibemus: vt ea que hacten⁹ sunt constituta[k] nō dissoluamus. Sane quibus cōiunctio illicita interdicitur habebūt[l] ineundi meliorus coniugij libertatem. Item ex eodem concilio hilerdensi.

¶ Incestuosi vsq; ad satisfactionē excommunicentur.

De his qui incesti pollutione se maculant: placuit quousq; in ipo detestando & illicito carnis cōtubernio perseuerant vsq; ad missam[m] tantum cathecumi norū in ecclesia admittank̄: cum quibus etiaz nec cibū[n] sumere nulli christianoru⁹ (sicut apostolus iussit) licebit. Item Gregorius papa ad felicē messane ciuitatis epm.

¶ Nullus ducat vxorez a cō sanguineo cognitā vel aliq̄ pollutione maculatā.

Nec eam quā aliquis ex propria cōsanguinitate cōiugē habuit: vl̄ aliqua illicita pollutione maculauit: in coniugium ducere vlli christianoruz licebit. quia incestuosus ē talis coitus et abominabilis deo et cunctis bonis hominibus. Incestuosos vero nullo cōiugij nomine deputandos a sanctis patribus statutū esse legimus. Nature[o] videlicet ordine: si vero extraordinarie nō sic. Sit ei Urban⁹ papa. ij. Gratiano neapolitano epo. ¶ Extraordinaria pollutio in naturalib⁹ nō impedit matrimonium.

Extraordinaria[p] pollutio nō nisi i naturalib⁹ admissa vl̄[q] sept⁹[r] reiterata citra maritale[s] affectū si p̄bit̄ sacramētis[t] ita esse cōstiterit quē admodū nobis tuis significatum est. Uscq ad missam. id est vsq; ad sursum coz. da vel vsq; ad cōsecratiōnē corporis christi. nam tunc cathecumenus de ecclesia expellendus vel vsq; ad euangelium.

Catheumini q̄nq; st de ecclesia expellendi.

n ¶ Nec cibū. hoc fit i detestationem criminis sicut alias aliqs toleratur ab ecclesijs: nō tamē ei cōmunicatur in cibo vt de vxore clerici. vt. xxxiij. q. ij. placuit.

o ¶ Ec eam. Nature. respicit illud verbū maculauerit.

p ¶ Extraordinaria. i. citra vl̄ circa naturalia et nō intra q̄ nō attingit claustra pudoris. sed in circuitu palpitabit q̄.

q ¶ Ul. i. etiā.

r ¶ Sepius. quia qua ratiōe non impedit prima eadem nec secunda nec alia: secus autē esset forte si i nō naturali mēbro tunc impediret. ppt enormitatē crimis. xxxij. q. vij. adulterij. et. xxxiij. q. ij. ℌ. hoc autem.

s ¶ Maritalem affectuz. nā si maritalis affectus interfuisset ipediret. ar. extra de spō. inuenis. nō. ppter factum sed propter consensum xxvij. q. ij. si quis vxorem.

t ¶ Sacramētis. polluentis. & pollute. nō em̄ mittit testificatur pro se sed pro eo qui eaz ducere vult. Et mirū est q̄ cōtra tā violētam p̄sumptionē probatio admittit̄. & ideo cōtra. xxxij. q. j. dixit. ſ hoc fit in defectu. pbationū. l. pe ā fi. & obtinet forte hoc cū virgo erat et volebat pbare p aspectū corpous. xxvij. q. j. nec aliqua. & q̄ tūrat est ex superabundāti ad cautelam. arg. xxxiij. q. ij. in lectus. item auditur hic crimnosus testis & turpitudinē suā allegās immo nō est testis: sed introgat de facto suo. iij. q. ij. ℌ. serui.

Probatio admittit ℨ violēte tā p̄sumptionē

Affinitas nō nascit fine carnis cōmixtōe

a re. ¶ Impeditas pollutio nō debet ipedire cuz ḋn possit ducere cōsanguineam illius. qz nec fecit sanguinis ꝓmixtionem: nec carnis vnitatem. Sed quid si aliqs reseraret illas seras z nō processit ad cōsummationē operis: nūquid talis commixtio carnis impedit mſmoniū cū cōsanguineis illius? dic q nō: qz nec est ibi sanguinis cōmixtio nec carnis vnitas. ſ. e. nullū rē.

catū est litterſ: nō videt matrimoniū ipedire: q̄uis ipa sit criminosa z dānabilis.

Item iulius papa.

¶ Nullus ducat in coniugē relictā ꝓsanguineoꝝ suoruz vsq̄ in tertiā gnationem.

ET hoc quoq̄ statutū est vt relictam patris vxoris sue: relictam fratris vxoris sue: relictā filij vxorſ sue: nemo sibi in mſmoniuz sumat. relictā cōsanguineorū vxoris sue vsq̄ in. iij. progeniē nemo in vxorē sumat. in. iiij. autem z in. v. si inuēti fuerint nō separent. Idem.

¶ A consanguineis ppriis vel vxoris pariter cuiq̄ est

E abstinendum.

Qualiter vir ꝓiungatur cōsanguineis ppriis z cōsanguineis vxoris sue. Item Jſidorus ex cōcilio maticen.

¶ In parentela propria et coniugis eadem consanguinitas est obseruanda.

SAne consanguinitas que in proprio viro seruanda est: hec nimirum in vxoris parentela de lege nuptiarū custodienda est: qz constat eos duos fuisse in carne vna ideoq̄ communis illis vtraq̄ parentela censenda est: sicut scriptum est. Erunt duo in carne vna. Item Augustinus.

Gen. ij. d.

¶ Nurus nō est aliter deputāda q̄ filia.

SI vir z vxor non iam duo sed vna caro sunt: non aliter est nurus deputāda q̄ filia. Item tē Grego. papa episcopis gallie.

¶ Usq̄ ad septimaz generationez progeniē suam vnūquēq̄ seruare oportet.

PRogeniē suā vnūquēq̄ vsq̄ ad. vij. decernimꝰ obſuare gnationē. et q̄diu se agnoscāt affinitate ppiq̄ ad ꝓiugalē copulā accedē denegamꝰ. qđ si fecerit separēt. Item tē Nico. pa. amalfitane eccle suffraganeis.

DE consanguinitate sua vxorē nullus ducat vsq̄ post generationem. vij. vel quousq̄ parētela cognosci poterit. laicus vero vxorē simul z cōcubinā habēs non cōicet ecclesie. Item tē ex concilio guarmacien.

¶ Quouscq̄ int aliquos generatio recordet: aut i memoria retinet: sibi iuicē nō copulēt.

IN copulatiōe fideliū gnationis nūez nō diffinimꝰ ſz statuimꝰ vt nulli liceat ꝛpiano de ppria ꝓsanguinitate seu cognatiōe accipe vxorē: ſz dū gnatio recordat āt cognoscit: aut i mēoria retinet. Item tē ex cō. lugdunē.

¶ Ex ppinqtate sui sanguinis vsq̄ ad septimū gradum nullus ducat vxorem.

NUlli ex ppiqtate sui sanguis vsq̄ ad septimū gdū vxores ducāt: neq̄ sine bñdictiōe sacerdotſ. q̄ aūt nupturi erūt a sacerdote bñ dicti nubē audeāt. nec alit ꝑsumāt. Premissis auctib⁹ q̄sq̄ ꝓhibeat a ꝓiūctiōe ꝓsāguineorū vsq̄ ad septimā gnationez. Sz obijcit illd Greg. ad Aug. angloꝝ epz. ¶ Anglicꝰ ꝓmittit vt in q̄rta vel i q̄nta gnatiōe copulent.

QUedaz lex romana pmittit vt siue frīs siue sororis seu duorū fratrū germanorū: seu duaꝝ sororꝝ filiꝰ z filia misceāt: ſz experimēto didicimꝰ ex tali ꝓiugio sobolē nō posse succrescere. vñ necesse ē vt in q̄rta vl in q̄nta gnatiōe fideliū liceāt sibi ꝓiūgāt: ſz idē humillimꝰ pat gregoꝰ post multū tpis a felice memorie siciliē ciuitatſ p̄sule reqsitꝰ: vtrū augustino scripserit: vt angloꝝ q̄rta gnatiōe cō tracta mſmōia minime soluerēt: int cet a tale rñsionē reddidit. Q. ō scripsi augustio angloꝝ gētſ epo alūno videlz (vt recordarſ) tuo ipi etiā angloꝝ gēti q̄ nup ad fidē venerat ne a bono qđ cepat metuēdo austeriora recedere ret. specialit z nō gnaliter: me certissime scripsisse cogscas. vñ z mihi ois romana ciuitas extitit testſ. Nec ea intētiōe hec ei scripsi mādata: vt postq̄ firma radice in fide fuerit solidati si ītra ppriā ꝓsanguinitatē inuēti fuerit nō sepent: aut infra affinitatſ lineā. i. vsq̄ ad septimā gnationē tūgant: ſz q̄ adhuc illis nec ophitis existētibꝰ eis primū illicita ꝓsentire et eos ꝓbis ac exēplis īstruere oportet. nā iuxta apl̄z q̄ ait. Nac dedi vobis potū nō escā: illis mō nō posterſ (vt p̄fixū est) tpibꝰ tenēda indulsimꝰ: ne bonū qđ in firma radice plātatū erat eruere: ſz aliquātulū firmaret z vsq̄ ad perfectionē custodiret. Item tē obijcit illud gabilonēsis cōcilij. ¶ In quinta vel sexta generatiōe nullus amplioꝰ copuletur cōiugio.

QUontradicimꝰ vt in quarta vel in quinta sextaq̄ gnatiōe nullꝰ amplioꝰ cōiugio copulet. vbi aūt post iterdictū factū fuerit inuētū separet. Hac auctoritate dū in. vj gnatione interdicit cōiugiū in. vij. pmitti videtur: sed gradꝰ cognatiōis secundū quosdā varie ꝓputantur. Alij nāq̄ patrē in. ſ. gradu filios i scdo ponūt. Alij primū gradū appellāt negātes gradū cognatiōis inter patrē et filiū eē: cū vna caro ꝓbent pat z filiꝰ. Auctoritates q̄ ꝓsanguitatſ copulā vsq̄ i. vij. gdū

ſ. Lo. iij. a.

prohibens/patrem ponūt i. ſ. gradu. Ille ꝺo que ad. vſ. gradum prohibēt. ſ. gradum filios appellant. atq̄ ita fit vt eedem persone secūdum hanc diuersitatem inueniantur in. vſ. vl vij. gradu. Item illud fabiani quo affines in quinta generatione copulari iubentur videtur esse contrarium illi decreto Juliſ pape sicut non licet vllo christiano de sua consanguinitate vxorem ducere: sic etiam non licet de consanguinitate vxoris sue coniugem ducere propter carnis vnitatem. similiter etiam inuenitur contrariuz illi ca. Grego. nec eam quā ex propria ꝓsanguinitate coniugem habuit rē. Sed illud fabiani intelligendum est de duabus sororibus vel personis inter se affinitate coniunctis. vt sunt vxores duorū fratrum/si contigerit vnam earum alicui matrimonio copulari post mortez eius vir non poterit affinem superstitem in coniugem ducere: nisi in quinto gradu affinitatis inueniantur. vnde qui nouercā alicuius in vxorem duxerit post mortem eius vxorem priuigni ducere non poterit. Dinc etiam idem iulia. papa alibi ait. Relictam consanguineoruz vxoris sue: non ait consanguineam vxoris sue: ſz relictam consanguineoruz vxoris sue. vsq̄ in quartam generationem nullus ducat in vxorem. Paschalis vero papa secundus scribēs rhegino episcopo tertium genus affinitatis assignat: cuius copula nō vltra secundū gradum inuenitur prohibita. Hit enim.

¶ Quorum cōsobrinorum coniuges vni eidē q̄s nubere non possunt.

PRoro duoꝝ consobrinorum coniuges q̄uis diuersis temporibus vni alteraz post alterius obitum nubere ipsa preter auctoritatem canonicam publice honestatis iusticia cōtradicit. et nouit prudentia tua: quia ita ab vxoris sicut a viri consanguineis abstinendum est. Illud autem. G. et iulij pape intelligitur de consanguinitate viri: vel vxoris post mortem alicuius eorum nulli de cognatione defuncti superstes matrimonio copuletur. Demonstratuz est vsq̄ ad quem gradum quisq̄ a propria consanguinitate vel cognatione sue vxoris abstinere debeat.

¶ Questio quarta.

MOdo querit quare vsq̄ ad sextum gradum consanguinitatis coniunctio prohibeatur? Oe his ita scribit isidorus ethymologiarū libro. vj. capitulo. vj.

¶ Quare vsq̄ ad sextum gradum cōsanguinitas obseruetur.

QOnsanguinitas dum sepe paulatim propaginem ordinibus dirimens vsq̄ ad vltimū graduz se subtraxerit z propinquitas esse desierit: tunc primuz lex in matrimonij vinculum eam recipiet: et quodammodo reuocabit fugientem: ideo autem vsq̄ ad sextum generationis gradum consanguinitas statuta est. vt sicut. vj. etatibus mūdi generatio z hominis statꝰ finitur: ita ppinqtas generis: tot gradibus terminetur.

¶ Questio quinta.

E gradibus vero cōsāguinitatis quomodo cōputādi sūt Jſidorus sic loquit.

¶ Quomō dirimunt gradus ꝓsanguinitatiſ.

SEries consanguinitatis. vj. gradibus hoc modo dirimitur. filius z filia quod est frater z soror: sit ipe truncus: illis seorsum seiunctis ex radice illius trunci egrediuntur isti ramusculi nepos: neptis primus. pronepos: proneptis: secundus. abnepos abneptſ tertius. adnepos: adneptis quartus. trinepos trineptis: quintus. trinepotis filius: z trinepotis filia: sextus. Item Alexan. papa. iſ. neapolitanis clericis et omnibus episcopis atq̄ iudicibus per italiam cōstitutis scribit de huiusmodi dicens.

¶ Quomodo sunt computandi gradus consanguinitatis.

AD sedem apostolicam perlata est questio nouiter exorta de gradibus consanguinitatis. quā quidam legum et canonū imperiti excitantes/eosdem propinquitatis gradus contra sacros canones et ecclesiasti cum morem numerare nitūtur: nouo et inaudito errore affirmantes: q̄ germani fratres vel sorores inter se sint in secūda generatōe. filij eorum et filie: in quarta. nepotes eoꝝ vel neptes in. vſ. taliq̄ modo progeniem computantes in huiusmodi. vſ. gradu eam terminantes. Dicūt deinceps viros ac mulieres inter se posse nuptialia iura cōtrahere. et ad huiusmodi prophanū errorem cōfirmanduz in argumentum assumūt seculares leges q̄s iustinianus imperator promulgauit de successoribus consanguineorum: quibus confisi ostendere moliuntur fratres in secundo gradu esse numeratos: filios eoruz in quarto: nepotes z neptes in. vſ. sic seriē genealogie terminantes. numerationez sanctorum patrum

et antiquã ecclesie cõputationez ad nos vsqz perductã puersa quadã calliditate disturba re nituñ. Nos vero deo annuente hãc questionẽ discutere curauim⁹:in synodo habita in lateranẽsi cõsistorio/ꝓuocatis ad hoc op⁹ episcopis⁊ clericis atqz iudicib⁹ diuersarum prouinciarũ. Deniqz diu vẽtilatis legibus et sacris canonibus distincte inuenim⁹:ob aliã atqz aliam cãm:alterã legũ fieri/alterã cano num cõputationem. In legib⁹ siquidẽ ob nichil aliud ipsa graduum mentio facta est:nisi vt hereditas vel successio ab vna ad alteram personã inter cõsanguineos deferatur. in ca nonibus vero ob hoc ꝓgenies computatur: vt apte monstretur vsqz ad quotã generatio nem a consanguineorũ nuptijs sit abstinen dum. ibi prescribit vt hereditas propinquis modo legitimo conferat. hic vero vt rite⁊ ca nonice inter fideles nuptie celebrẽt. In le gibus distincte nõ numerant gradus nisi vsqz ad sextũ. in canonibus autẽ vsqz ad. vij. di stinguit generationez. Hac ergo de causa q hereditates nequeunt deferri: nisi de vna ad alterã psonam:idcirco curauit secularis im perator i singulis psonis singulos perficere gradus. Quia vero nuptie sine duabus non valent fieri personis:ideo sacri canones du as in vno gradu constituere personas. vtrãqz tamen computationẽ si attente ac subtil iter perspecta fuerit idem sensisse et eãdem in eis sententiaz esse. atqz ad eũdem terminum cõuenire manifestissimum erit. Justinianus nãqz vsqz ad quem gradum consanguinitas ipsa perduret in suis legibus non diffiniuit. canones vero vltra septimã nullã numerant generationẽ. sexto quippe gradu determina to in ipsis legibus subintulit imperator. Ha ctenus ostẽdisse sufficiat quẽadmodum gra dus cognationis numerentur. nanqz ex his palam est intelligere quemadmoduz vlterio res gradus numerare debeamus: generata quippe persona gradum adiecit. Ecce in his verbis aperte ostenditur tales gradus qua les isti computant non tantum vsqz ad. vj. ve rũetiam vltra numerare debere: quippe cuz vltra sextum vlteriores gradus numeran dos esse decernant. vbi enim vlteriores no minat gradus / aperte indicat non sex tan tummodo esse gradus: sed etiam finitis ad huc alios numerandos. nec mirum cum in precedẽtibus ipse firmauerit imperator de cimum etiam gradũ:quod dicendo non esse tantũmodo. vj. luce clarius confitet Hi ergo euigilent⁊ aciem mentis si possunt intendãt quos hactenus istiusmodi pertulit error. eñ uero vbi scõm leges inter agnatos vel cogna tos defertur successus:cõsanguineos esse nõ dubiũ est. neqz enim sibi succederent nisi in ter se (teste iustiniano) in decimo gradu sibi attinerent. consanguinei igitur sibi sunt qui sic sibi succedunt:q si in decimo gradu cõsan guinei sibi existunt:non est terminata cõsan guinitas vt isti fatentur in sexto tantũmodo gradu. Quid igitur dicent:computatis nãqz gradibus sicut isti numerãt:aut finitur cõ sanguinitas in. vj. gradu: aut non. si autem finitur:fallaces erunt leges quibus isti vtun tur que in decimo gradu sibi succedere con sanguineos iubent. q si non finitur cõsangui nitas in huiusmodi sexto gradu falsidici erũt isti qui vltra illum sextum gradum nolunt cõ putare cõsanguinitatẽ. igitur aut leges erũt false:aut isti qui sic finiunt generationẽ. Sed vt veridice leges⁊ veraces sint canones. di camus id qõ veritas habet. s. q non termina tur consanguinitas in huiusmodi. vj. gradu: sed terminatur in. vij. gradu secundum cano nes. vtraqz eñ cõputatio (sicut superius di ximus) vno fine cõcluditur. nãqz duo grad⁹ legales vnum canonicum constituunt. Fra tres itaqz qui scõm seculares leges dicũtur in secũdo gradu:iuxta canões numerãtur in primo gradu. filij fratruz qui illic numerãtur i. iiij. hic cõputãtur in scõo. nepotes ꝛo q i. vj ibi:istic numerãtur in. iij. sic deinceps. q legi bus inscribũtur in. viij.⁊. x. canonibus diffi niũtur in. iiij. et. v. atqz hoc modo de reliquis sentiendũ est:vt qui scõm canones dicuñ in vj. vel. vij. scõz leges accipiũtur i. xij. vel. xiiij Hanc computationẽ intelligens prudentis simus papa Greg. dũ qreret in quota gene ratione fideles coniungi debeãt:ipsas secu lares leges in testimoniũ adducẽs augusti no anglorum epo sic rescripsit. Quedã terre na lex i romana republi. permittit vt siue fra tris et sororis seu duorum fratrum germano rumvel duarũ sororum filius⁊ filia misceantur:sed experimento didicimus ex tali co iugio sobolem non posse succrescere vnde ne cesse est vt iam in tertia vel in quarta gene ratione copulatio fidelium licenter sibi con iungi debeat. nam a secunda (quam predixi mus) omnimodo debet abstinere. Ecce hic aperte monstratur filios et filias fratrum in secunda generatione numerari. et si fratrum filij et filie numerantur in. ij. fieri non potest:

vt ipsi fratres non sint in prima. q si fratres numerantur in prima:filij eorum in secunda: dubium non est quin eorum nepotes sint in iij. pronepotes in. iiij. sic de reliquis vsqz ad vij. Sed sunt quidam qui ex his gre. verbis quibus ait vt in. iij. vel. iiij. gñatione copulen tur fideles:occasionez accipiunt illicita ma trimonia contrahendi: dicentes se hoc iuste facere posse: quod tam prudentissimus doc tor sua sententia diffiniuit. isti itaqz qui se hoc velamine defendere nituntur: aduertãt in eiusdem patris sentẽtijs non generaliter cunctis sed specialiter anglorum genti man dasse. nam postmodum a felice messane sici lie presule requisitus an hoc quod augustino mandauerat generaliter cuncte ecclesie te nendum esset: apertissime monstratur non alijs q̃ illi genti mandasse. ne bonum quod ceperant metuendo austeriora desererent. sed illi postqz in fide essent firma radice soli dati⁊ vniuersali ecclie censuit semper esse te nendum vt nullam de propria consanguinitate vel affinitate infra. vij. generationẽ aliquis sibi audeat in coniugio copulare. Ecce aperte monstratuz est ex verbis ipsius legis et auctoritate prudẽtissimi pa. g. quid de gra dibus consanguinitatis numerãdis sentire debeamus: q̃uis alia quoqz ratio modo pa ri ipsos deuincat aduersarios. nam si (vt ipsi fatenť) in. vj. gradu cõsanguinitas finiretur omnes personarum ramusculos quivltra il lum gradum in pictura arboris continentur velut superfluos oportet detrũcari:sed quia omnes qui in pictura predicte arbois conti nentur ex vna parentela consistunt: nunqz si ne diminutione consanguinitatis a se pote runt separari:veluti non sine damno cuiusqz persone valẽt a proprio corpore manus bra chia⁊ pedes truncari. Illa quoqz sacrorum preceptio canonum que iubet a propria ab stinere consanguinitate q̃diu generatio re coꝛdatur aut memoria retinetur: nec a predi cta parentele discrepat computatione. nam si in. vij. gradu⁹ canonice et vsualiter nume retur: vltra quos nec cõsanguinitas inuenitur: nec nomina graduum reperiuntur: nec successio potest amplius prorogari: nec me mouter ab aliquo generatio recoꝛdari. Ne vero in hac consanguinitatis computatione aliqua dehinc ambiguitas valeat remanere: aliam quam quidam faciunt numerationem in hac etiam alia disputatione duximus dis cutiendã. Sunt enim quidã qui non a fratri bus:sed a filijs eoꝝ. i. patruelib⁹ vel sobrinis congenealogiaz numerare incipiant. dicen tes filios fratrũ in prima generatiõe comput tari debere:quia fratres quasi quidã trũcus ex quo ceteri ramusculi oriũtur existunt: sed nec ista graduum computatio si bene intelle cta fuerit:ab ea quam superius exposuimus: in sentẽtia poterit esse diuersa. Isti enim qui initiũ numerãdi sumũt a filijs fratrũ nõ pro grediunturvltra. vj. generationẽ:sed sicut to tius mundi sex etates existunt:⁊ humane vi te itidem sex: ita⁊ in consanguinitate sex tã tũmodo autumant cõputandas esse gñatio nes. quibus finitis noue contũctionis dicũt posse fieri initiũ. vt quasi fugientẽ possint re uocare cõsanguinitatẽ. Hec itaqz computa tio que incipit a fratrum filijs: et numeratur vsqz ad sex tantũdem valet quãtũ ea que in cipit a fratribus et computatur vsqz ad. vij. nec vlla in sensu cõsistit diuersitas:cuius nu mero graduũ varietas videatur. vltima eñ generatio si a fratribus sumat initium nume rãdi. vij. iuenitur:si a filijs fratrũ reperiť. vj.

¶ Taliter igitur determinatis gradibus cõ sanguinitatis apostolica auctoritate admo nemus vos fratres et filij vt omnibus sic se riem genealogie computandam esse intime tis: quemadmodum sancti patres numeran dam esse sanxerunt:⁊ antiquus mos sancte vniuersalis ecclesie per longa tempoꝛa olim computasse monstratur. nam si quis peruer sa⁊ obstinata mente a recto tramite apostо lice sedis deuiare voluerit:et aliter q̃ nos in nuptijs celebrandis gradus parẽtele nume rare contenderit: primum pro sua temerita te celesti pena plectetur:postmodũ vero gla dio perpetui anathematis nouerit se iugulã dum. Item Gregorius papa.

¶ Quare cõsanguinitas vxoris ad virũ ptinere dicit:et quo affinitas sit cõputãda.

Primo de affinitate quã dicit⁹ parẽte lã esse q̃ ad virũ ex pte vxoris seu ex pte viri ad vxoꝛez ptinet/manifestissima ratio est q⁊ si secundũ diuinã sententiã ego et vxoꝛ mea sumus vna caro ꝓfecto michi⁊ illi mea suaqz parentela ꝓpinqtas vna efficit. q̃circa ego⁊ soꝛoꝛ vxoris mee in vno⁊ primo gradu erimus:filij⁹ vero eius i scõo gradu erit a me: neptis vero tertio. idqz vtriqz in ceteris agẽ dum est successionib⁹. Uxoꝛem vero propin qui cuiuscũqz gradus sit ita me oportet attẽ dere quẽadmodũ ipsius quoqz grad⁹ aliq̃ fe mina ꝓprie ꝓpinquitatis sit. qõ nimiꝝ vxoꝛi

de propinquitate viri sui in cūctis cognationis gradibus conuenit obseruari. qui vero aliorsum sentiūt antichristi sunt:a quibus tāto fortius vos oportet cauere/q̄to apertius deprehenditis illos diuinis legibus oppugnare. Item zacharias papa.

¶Qualiter parētele grad⁹ cōputant.

PArentele gradus taliter cōputamus. siquidē ego ⁊ frater meus vna generatio sumus primumq̄ gradum efficimus:nullo gradu distamus. rursus fili⁹ meus fratriſq̄ mei filius/ secunda generatio sunt:ac gradum secunduz faciunt nec a se aliquo gradu separātur. atq̄ ad hunc modū cetere succeſſiones sunt habende.porro de affinitate quā dicitis parentelam ⁊c. vt.ē.c.ē.

Item Alexan.papa secundus.

¶Equocatio ē cū sororvrorſ cognata vocat

QUod autem frater sororve vroris tue cognati dicuntur equiuocationis iure fit: et in necessitate vulgaris appellationis potius q̄ vlla causa cognationis. vror enim fratris fratrissa potius q̄ cognata vocatur.mariti frater leuir dicitur. duorum autem fratrum vroresvocātur ianitrices quasi eandem ianuam tenentes. vel per eandem ianuam intrantes viri soror glos appellatur sororis autem vir non habet speciale nomen nec vroris frater. Item Jsidorus.

¶Nomina graduū superiorum siue inferiorum siue ex latere venientium.

PRimo gradu superiori linea continet pater et mater. inferiori:filiꝰ et filia/q̄bus nulle alie persone iunguntur. Secundo gradu continetur superiori linea auus auia. inferiori:nepos neptis.in transuersa frater ⁊ soror que persone duplicantur. auus enim ⁊ auia tam ex patre q̄ ex matre accipiuntur. que persone sequentibus quoq̄ gradibus similiter pro substantia eorū in quo gradu cōsistunt ipso ordine duplicant. iste persone in secundo gradu ideo duplices appellantur: quia duo aui sunt et paternus et maternus. item duo genera nepotuz sunt siue ex filio siue ex filia procreati.frater ⁊ soror ex trāsuerso veniunt.i.aut frater patris aut frater matris:qui aut patruus:aut auūculus nominatur:qui et ipsi hoc ordine duplicantur.

Tertio gradu veniunt supra proauus proauia.⁊ infra ꝓnepos proneptis. Ex obliquo quoq̄ fratris sororisq̄ filius vel filia:patru⁹ amita.i.patris frater ⁊ soror: auunculus: matertera.i.frater matris⁊ soror. Quarto gradu proueniunt supra abauus:abauia. ifra abnepos:abneptꝫ Ex obliquo fratris:sororisq̄ nepos/⁊ neptis.patruelis frater sororꝫ patruelis.i.patrui filius et filia. Consobrinus consobrina.i.auunculi et matertere filius ⁊ filia. Amitinus amitina.i. amite filius ⁊ filia. Jtē consobrini qui ex duabus sororibus nascunt quibus accrescit patruus magn⁹:amita magna.i.aui paterni frater ⁊ sororꝫ auunculꝰ magnus: matertera magna.i. auie tam paterne q̄ materne frater ⁊ sororꝫ. Quinto gradu veniunt supra quidem atauus atauia: infra adnepos adneptis. ex obliquo fratris ⁊ sororis pronepos proneptis fratris patruelis/sororis patruelis/amitini:amitine:consobrini:cōsobrine: filius vel filia. propiorꝫ consobrinus propiorꝫ consobrina. id est patrui magni:auūculi magni matertere magne:amite magne: filius vel filia. quibus accrescunt ꝓpatruus et proamita. Hi sunt proaui paterni frater ⁊ sororꝫ:proauunculus scilicet⁊ promatertera. Hi sunt proauie paterne/materneq̄: frater et sororꝫ: pauiq̄ magni materni. Hec species nec alijs gradibus q̄ scripta est:nec alijs vocabulis declarari potest. Sexto gradu veniunt supra tritauus:tritauia. ifra trinepos: trineptis.ex obliquo fratris et sororis abnepos abneptis. fratris patruelis ⁊ sororis patruelis:amitini/amitine: cōsobrini/consobrine:patrui magni amite magne: auunculi magni: matertere magne nepos neptis. ꝓpotis consobrini filius vel filia: abpatruus:abamita. Hi sunt abaui paterni frater et sororꝫ. abauunculus abmatertera. Hi sunt abauie paterne materneq̄ frater et sororꝫ: abauiq̄ materni. Hi quoq̄ explanari amplius non possunt q̄ ipe auctor disseruit. Septimo gradu qui sibi sunt cognati recta linea supra infraq̄: proprijs nominibus non appellantur: sed ex transuersali linea continentur fratris sororis atnepos:atneptis:consobrini filij: filieq̄. Successionis idcirco gradus sex cōstituti sunt:q⁹ vlterius per rerum naturam nec nomē inueniri: nec vltra successio potest pro pagari. Jn his enim sex gradibus omnium propinquitatum omnia nomina continētur: vltra quos nec affinitas inueniri:nec successio consanguinitatis potest amplius prorogari. De gradibus consanguinitatis vel affinitatꝫ quot sint/quomodo computādi:quibus etiam appellentur nominibus: auctoritate Jsidori atq̄ Gregorij et Alexandri sufficienter monstratum est.

¶Cōsanguinitas p tres reglas declarat.

¶Prima regula magistralis pro linea recta Ascendentium et descendentium quot sunt persone de quibus queritur: computatis intermedijsvna dempta tot sunt gradus inter eas. Si igitur vis scire q̄tum distat abauus a petrucio (petrucium esse fingimus in cellula vacua) vtroq̄ computato et intermedijs quinq̄ sunt persone: deme vnam quattuor sunt gradus et sic de alijs.

¶Pro linea collaterali due sunt regule.

¶Collateralium in linea equali quoto gradu quis distat a communi stipite/toto distāt inter se vel sibi attinēt. Exemplū pone cū facis abauū stipē inter. P. ⁊ pronepotem propatrui. Nam illi sunt in linea equali quilibet distat a stipite quarto gradu. ergo inter se quarto. De computatione tantummodo canonica loquor.

¶Collateraliuz in linea inequali quoto gradu remotior distat a cōmuni stipite: toto distant inter se. Exemplum pone faciendo abauum stipitem. P. et filius propatrui sunt in linea inequali. Computemus ergo a remotiori scilicet a. P. sed. P. distat a stipite quarto gradu ergo a filio propatrui quarto. Iem per intellige secundum canones.

¶Pro arbore consanguinitatis secundū cōputationē ciuilē dantur tales regule.

¶Prima in linea recta. Ascēdentium et descendentiuz quot sunt psone de quibus queritur cōputatis intermedijsvna dempta tot sunt grad⁹ inter eas. Pro linea collaterali.

¶Collateralium in linea equali quoto gradu quis distat a communi stipite toto duplicato distant inter se vel sibi attinent. Nam secundum leges quelibet persona gradum facit in collateralibus. computatio enim legistarū ob aliud fit q̄ cōputatio decretistarū.

¶Collateraliū in linea ineq̄li quot sunt psone stipite dēpto: tot sunt gradus. Si amplio rem optas enucleationem. recurre ad Joh̄annis Andree declarationem.

¶Figura sequens arborea licet ad septimū deberet gradum protendi: cum vsq̄ ad eum secundum decreta sit prohibitio coniugalis ē.q.iij.c.de affinitate.⁊ extra de clā.despō.c. cū inhibitio. Tamen quia per iura noua ipsa cōiugalis prohibitio est in tribus postremis gradib⁹ reuocata. vt.d.c.cum inhibitio et de consanguinitate et affinitate. c. non debet. Jdeo vsq̄ ad quartū dūtaxat figurā hāc duximus extendēdam. Nec idipsum graduum cognitionē quoquo pacto impedit. Qui enī duorum aut trium computationem agnouerit illam etiam vsq̄ in gradum centesimū et eo amplius si opus sit:deducere poterit.

¶Ex aptissime hic imprimitur tum consanguinitatis tum affinitatis arbor: iudicet qui huiusce cause trigesimequinte canones relegit et intelligit.

Non tangunt dextros qui stant in parte sinistra.

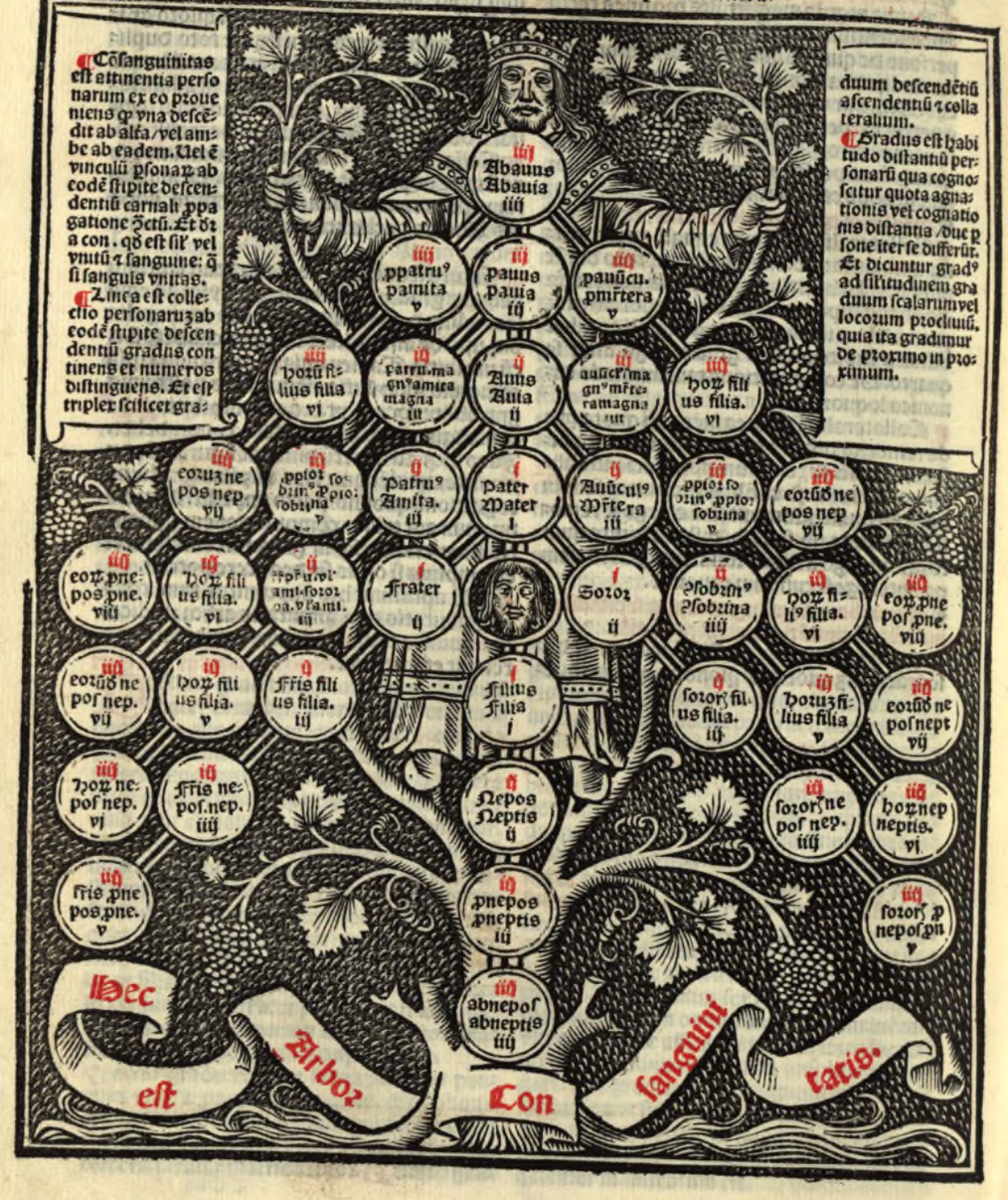

¶ Cōsanguinitas est attinentia personarum ex eo proueniens q̄ vna descēdit ab alta/vel ambe ab eadem. Uel ē vinculū ꝑsonaꝝ ab eodē stipite descendentiū carnali ꝓpagatione ꝯctū. Et dr̄ a con. qd̄ est sil' vel vnitū ⁊ sanguine: q̄ si sanguis vnitas.

¶ Linea est collectio personaruꝫ ab eodē stipite descendentiū gradus continens et numeros distinguens. Et est triplex scilicet graduum descendētiū ascendentiū ⁊ collateralium.

¶ Gradus est habitudo distantiū personarū qua cognoscitur quota agnationis vel cognationis distantia/due ꝑsone iter se differūt. Et dicuntur gradꝰ ad sil'itudinem graduum scalarum vel locorum procliuiū. quia ita gradimur de proximo in proximum.

iiij Abauus Abauia iiij
iiij ꝓpatruꝰ pamita v
iij ꝓauus ꝓauia iij
iiij ꝓauūcu. ꝓmr̄tera v
iiij horū filius filia vj
iij patruꝰ magnꝰ amita magna iij
ij Auus Auia ij
iij auūcl' magnꝰ mr̄tera magna iij
iiij horꝝ filius filia. vj
iiij eoruꝫ nepos nep vij
iij ꝓpior sobrinꝰ ꝓpior sobrina v
ij Patruꝰ Amita. iij
i Pater Mater i
ij Auūculꝰ Mr̄tera iij
iij ꝓpior sobrinꝰ ꝓpior sobrina v
iiij eorūd̄ nepos nep vij
iiij eorꝝ ꝓnepos ꝓne. viij
iij horꝝ filius filia. vj
ij ꝓpr̄ u. vl' ami. soror pa. vl' ami. iij
i Frater ij
i Soror ij
ij ꝯsobrinꝰ ꝯsobrina iiij
iij horꝝ filiꝰ filia. vj
iiij eorꝝ ꝓnepos ꝓne. viij
iiij eorūd̄ nepos nep. vij
iij horꝝ filius filia. v
ij Fr̄is filius filia. iij
i Filius Filia i
ij sororꝫ filius filia. iij
iij horuꝫ filius filia v
iiij eorūd̄ nepos nept vij
iiij horꝝ nepos nep. vj
iij Fr̄is nepos. nep. iiij
ij Nepos Neptis ij
iij sororꝫ nepos nep. iiij
iiij horꝝ nep neptis. vj
iiij fr̄is ꝓnepos ꝓne. v
iij ꝓnepos ꝓneptis iij
iiij sororꝫ ꝓnepos ꝓn v
iiij abnepos abneptis iiij

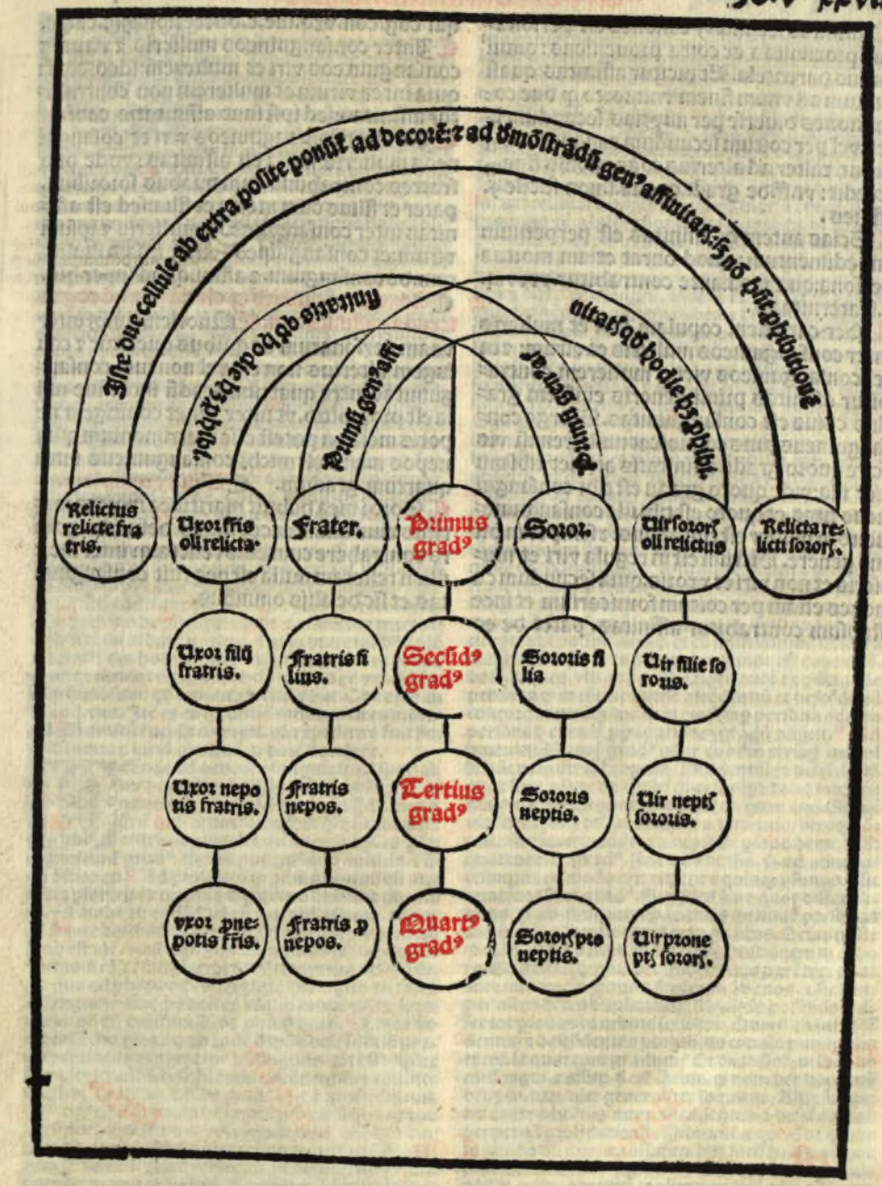

¶ Affinitas secunduz canones est personarum proximitas ex coitu proueniens: omni carens parentela. Et dicitur affinitas quasi duorum ad vnum finem vnitas: eo q̄ due cognationes diuerse per nuptias secundum leges vel per coitum secundum canones copulantur: ℞alter ad alterius cognationis finem accedit: vt. ff. de gradi. cogna. l. non facile. §. affines.

¶ Scias autem q̄ affinitas est perpetuum impedimentum: quod durat etiam mortua persona: qua mediante contrahitur. xxxv. q. x. fraternitatis.

¶ Per carnalem copulam viri et mulieris inter consanguineos mulieris et virum: ℞ inter consanguineos viri et mulierem contrahitur affinitas primi generis eiusdem gradus cuius est consanguinitas. Si ergo consanguineus tuus cognoscat mulierem: si vis scire quoto gradu affinitatis attinet tibi mulier illa: vide quoto gradu est tibi consanguineus tuus. et quoto est tibi ille consanguineus: toto mulier est tibi affinis: ℞ semper in primo genere. Dictum est in regula viri et mulieris et non viri et vxoris. quia secundum canones etiam per coitum fornicarium et incestuosum contrahitur affinitas. patet de eo qui cog. con. vxo. sue. c. discretionez. ℞. ca. pe.

¶ Inter consanguineos mulieris ℞ virum ℞ consanguin eos viri et mulierem: ideo dicit: quia inter virum et mulierem non contrahitur affinitas: sed ipsi sunt affinitatis causa.

¶ Itē inter consanguineos viri et cōsanguineos mulieris nulla est affinitas: vnde duo fratres contrahunt cum duabus sororibus. pater et filius cum matre et filia: sed est affinitas inter consanguineos mulieris ℞ ipsum virum: et consanguineos viri. ℞ ipsam mulierem. de consanguini. ℞ affini. quod super his.

¶ Regula infallibilis et clarissima ad cognoscendaz affinitatem. ¶ Quotiens cunq̄ inter vnam personarum de quibus queritur ℞ conjugem alterius non est vel non fuit consanguinitas intra quartum gradū inclusiue nulla est prohibitio. vt inter me et coniugem nepotis mei non potest esse matrimonium quia nepos meus est michi consanguineus intra quartum gradum. ¶ Aliud exemplum.

¶ Sozor mea habuit maritū: ea mortua marito eius aliam accepit: quo defuncto potero contrahere cum eius relicta: q̄ inter me ℞ illam relictam nulla est nec fuit consanguinitas. et sic de aliis omnibus.

Circa lecturā arboris diuersis olim diuersum modum tenentibus: Johannes de deo hyspanus post illos lecture ipsi⁹ arboris nouum modum assumens/ p suas metricas regulas ipsi⁹ intellectum visus fuit aperire: sed propter multitudinem regularum ℞ versuum obscuritatez: aliquibus notū ignotū: aliis ignotū ignotius reddidit. Attēdens igit ego Johānes andree inter decretorū doctores minimus ℞ indignus inuētionē arboris ex eo fuisse: vt habentib⁹ materiā consanguinitatis et affinitatis ignotam: et habentib⁹ notam ex oculorū inspectione notissima fieret: antiquoz scripta reuolui: ℞ (put expedire credidi) cōpilaui. Primo querēs ad vtrāq; arborem ad quid fuerit inuētio arboris necessaria. Scdo an sit autētica. Tertio ad quid in volumine decretaliū repetita: q̄ olim fuerat in decretis. Prime q̄stionis ex superi⁹ dictis patet solutio: probatio em̄ ad oculuz alias vincit. insti. de gradi. §. agnationis. xxvij. questione. j. nec aliqua. Ex ostensione enim facti quedā meli⁹ percipiūtur q̄ elocutione. de dona. apostolice ver. fi. Hinc est q̄ agroz visio subiicitur oculis. xxj. questione. iij. inter. de pscrip. q̄ indicāte. C. fini. regū. l. iij. Ventris inspectio: an mulier sit prægnans. ff. de ven. inspi. l. j. in pn. Locoz pudicicie inuestigatio: an mulier sit virgo. de proba. ppositi. an recta de fri. ℞ male. fractuatis. vel aliter impedita. eo. ti. ex lris. Inuria an sit atroz estimatio. ff. ō fer. l. ij. Et lre papales an sint fe vel false. de cri. fal. li. Ad secūdū dicq̄ arbor autētica est: qō pt̄z ex canonib⁹. Isidoz ℞ Alexādri. xxxv. q. v. c. j. ij. ℞ vlt. Ad tertiū dicq̄ q̄ in decretis de consanguinitate ℞ affinitate tractat: vtile fuit ibi arborē ponere. ℞ q̄ in decretalib⁹ ē idē tractat⁹: ℞ in hoc volumie vtile fuit repeti ex eo maxime: q̄ nemini venit in dubiū: id satis eē validū satisq̄ famosum: qō repetita lectio. pbat. C. de emē. iusti. co. l. vna. Itē ex eo q̄ antiq̄ canones circa materiā illā multū fuerūt correcti. vñ expediens fuit ſm statū nouoz iuriū antiquā arborē decidere.

Deinde ad arborē cōsanguinitat⁹ speciali ter descēdam⁹. Et ꝓmo q̄rit q̄d sit cōsanguinitas ℞ vñ dicat: q̄d linea: q̄d q̄d⁹. Scdo q̄rit quō arbor formet: et q̄re sic formet: et q̄re sic pūctet: ℞ inferem⁹ regłas p q̄s cognoscunt grad⁹. Demū ponem⁹ q̄dā notāda. ℞ q̄s dā q̄stiones. ¶ Ad ꝓmū dico q̄ cōsanguinitas est attinētia psonaz ex eo ꝓueniēs: q̄ vna descēdit ab altera. vel ambe ab eadē. Uel est vinculū psonaz ab eodē stipite descēdētiū carnali. ppagatiōe ℞ tractū: qō satis est idē. dicit autez cōsanguinitas q̄si sanguinis vnitas. a cō. et sanguie: q̄ de cōi sanguine descēdūt. Et quo ad pbationē coniugū nō distinguo an tales cōsanguinei sint. pducti ex prozio coitu: vel ex fornicario: qō est expōsum. ī. de pba. p tuas. ¶ Linea ꝛo est collectio psonaz ab eodē stipite descēdētiū gradus cōtineus et numero⁹ distinguēs. Et est triplex linea scz graduū descēdentiū/ascēdentiū/℞ collateraliū. vt j. patebit. ℞. ff. de gradi. l. j. ℞ l. iurisco⁹ fultus. ¶ Grad⁹ est habitudo distantiū psonarū qua cognoscit quota agnationis vel cognationis distātia due psone inter se differūt. Et dicūtur grad⁹ ad similitudinem graduū scalarū vel locoz. pcliuiū: q̄ ita gradimur de primo in primū. ff. de gradi. l. iurisco⁹ fultus. §. grad⁹. ¶ Formāt autē sic arbor. ꝓmo vide cellulas ascēdentiū. scdo descēdētiū. demū collateraliū. Ascende super cellulā vacuam: que remānsit ideo vacua q̄ non potuit nomē ꝓpriū habere: cū alie cellule (exceptis his que p̄ genituū nominātur/sumāt nomē ab ipa. Quomodo em̄ possemus illam cellulā nominare quā dicimus filiuz patris: fratrē fratris: patrē filij: ℞ sic de singulis. ℞ eā alij vocāt Joachim: alij ꝓtheum: alij trūchum. Nos autē a noie bidelli nostri vocem⁹ eam petrutiū. Et scire debes q̄ cōpetenter ille cellule medie ascendētium ℞ descēdentiū diuidērētur directe per mediū vt a latere dextro illarum cellularū ponerētur noia mariū: vt abauus ꝓauus ℞. a latere sinistro noia mulieꝝ vt abauia ꝓauia ℞. q̄ positi a latere dextro descēdūt a maribus: ℞ ecōuerso. Supza cellulam vacuā est cellula hec cōtinens pater: mater: et supza vnū punctū rubeū: ℞ infra vnuz nigrū. Supza illā est cellula auus auia: ptinēs duo puncta rubea: ℞ duo nigra. Supza illā est cellula ꝓauus ꝓauia habēs tria pūcta rubea: ℞ tria nigra. Supza illā est cellula abauus abauia habēs quattuoz rubea ℞ quattuoz nigra. Descendēdo sub cellula vacua est cellula habēs filium filiaz: et habet vnū punctum rubeū: ℞ vnum nigrū. Sub illa habēs nepotem et neptē: et duo pūcta rubea ℞ duo nigra. Sub illa pronepotē ℞ pneptem: et tria pūcta rubea: et tria nigra. Sub illa abnepotē ℞ abneptē: et quattuoz puncta rubea ℞ q̄ttuoz nigra. ¶ Anteq̄ ad collaterales trāseamus scire debes q̄ punctoz numeratio est numeratio graduū habito respectu ad cellulaz vacuā: et pūcti rubei denotant cōputationez ſm ius canonicū: puncti nigri ſm ius ciuile ℞. Ponitur autē ꝓputatio canonica in supiori pte cellularū: ciuilis vero in inferiori vt detur intelligi excellētia iuris canonici ad ciuile: et maxime quo ad hūc casum q̄ instruimur in matrimonijs q̄ licite ꝓtrahi possint necne. et cū matrimoniū sit sacramentū ecclesie in eo ꝑcipue lex minoz est canone. §. de se. nup. ca. vlti. et penul. Uides autē ex pūctatiōe predicta q̄ in cōputatione ascēdentiū et descēdētiū concordat vtrūq; ius q̄ in eis semp persona addita persone p carnis ꝓpagationez gradū adiūcit. ¶ Ad inuen'endū autē grad⁹ inter eos ſm vtrūq; ius tolle hāc magistralē regulā. Ascēdentiū et descēdētiū quot sunt psone de quib⁹ querit cōputatis interme dijs (vna dempta) tot sunt gradus inter eas. Si igit vis scire q̄ntuz distat abauus a Petrutio/vtroq; cōputato ℞ intermedijs/quinq; sunt psone. deme vnā: quattuoz sūt grad⁹. Idē dico de ipo. P. ad abnepotem: quia eo modo erit reperire quinq; psonas: ℞ sic quattuoz sunt grad⁹. Si velles scire quot distet abauus. P. ab abnepote. P. iuenies ibi nouē personas computato. P. ℞ sic erunt octo gradus. Scias q̄ iste P. non habet totam suam computationem in arbore. Scis enim q̄ quilibet habet duos parētes: quattuoz auos: octo ꝓauos. sexdecim abauos. ℞ sic semper ascendētes duplicantur. Unde impossibile fuisset tot psonas in arbore scribere. Quero an int ascēdentes ℞ descēdentes prohibitio copule coniugalis excedat quartum gradum? Et dicit Hos. in sum. de consangui. ℞ affini. §. itē q̄ritur. q̄ non: per decre. nō debz eo. titu. que generaliter loquitur. Aliq̄ communiter contradicētes inter ascendentes ℞ descēdentes perpetuā prohibitionē esse dicunt. ℞ quod de quarto gradu dicitur/in collateralib⁹ locū habz: ad hoc xxxv. questione. iij. pgenie ℞ duob⁹ capitulis sequētib⁹ in quibus dicitur q̄ olim non solū vsq; ad secundum gradum: sed etiam in ꝑ̄tum noticia erat parē tele extēdebatur, ꝓhibitio. Ex quo ergo certum est

alterum descendẽtem/ et alterum ascendentẽ pdurat prohibitio.ad idẽ insti.de nup.§.i.ff.de ri.nup.l. nupte.et hoc veruz puto.¶ Ad collaterales trãseamus ꝛ da fratrẽ et sororem: ꝛ causa brevitatis prosequendo solum partem mediam arboris ad modũ vexilli:qua intellecta reliqua intelligit: quod per se patet.dicamus de fratre ꝛ descendẽtibus.Sub cellula fratris/fratris filiꝰ filia:ex illa fratris nepos neptis:ex illa fratris ꝓnepos ꝓneptis.et frater.ꝑ.est cum.ꝑ. in primo gradu scõz canones. in secũdo ſm leges. Eius filiꝰ in secũdo ſm canones. in tertio ſm leges. Nepos in tertio ſm canones. in quarto scõm leges. Fratris ꝓnepos est ipsi.ꝑ.in quarto scõm canones.in q̃nto ſm leges:ꝛ sic debet esse vtraqz punctatio:et isti sunt collaterales ad.ꝑ.Et tũc de cellula patris fecimus stipitem. Fac consequẽter stipitẽ de auo : ex eo patruꝰ amita: ex illa frater patruelis et amitaꝰ: sororꝫ patruelis ꝛ amitina. ex illa horũ filius filia.ex illa horũ nepos neptis. Patruꝰ est.ꝑ. secũdo gradu : frater patruelis etiã secũdo gradu: filius in tertio: nepos in quarto scõm canones. Per leges autẽ patruus in tertio: frater patruelis in q̃rto:filius in q̃nto:nepos in sexto:ꝛ sic debet esse vtraqz punctatio. Postea fac proauum stipitem et habz filios patruum magnum/ amitam magnam/auum et aviam: auũculum magnum ꝛ materterã magnã illos nõ prosequimur. Ex cellula patrui magni proprior sobrinꝰ/propior sobrina:ex illa horuz filiꝰ filia: ex illa eorũdez nepos neptis. Et quia.ꝑ.distat a ꝓauo quem nũc feci stipitem tertio gradu:ergo a patruo tertio:ꝛ a ꝓpriou sobrino tertio: et a filio tertio et a nepote ꝙ exit lineã equalitatis quarto ſm canones.Scõz leges ꝯo distat.ꝑ.a patruo magno quarto:a ꝓpriori sobrino quinto:et a filio sexto:et nepote septimo:ꝛ sic debet esse vtraqz punctatio.Modo fac abauũ stipitem cuz tribus filijs. scz ꝓpatruo: ꝓauo et ꝓauũculo.de ꝓauunculo non prosequor. Ex cellula ꝓpatrui oritur cellula horum filiꝰ filia:ex illa horum nepos neptis:ex illa eorũdem ꝓnepos ꝓneptis. Isti oẽs sunt cũ.ꝑ.in quarto gradu. quia.ꝑ.distat a stipite in q̃rto gradu : et ex illa linea nulli exit lineã equalitatis:ergo omnes distãt quarto.Scõm leges ꝓpatruꝰ distat q̃nto:filius sexto:nepos septimo: ꝓnepos octauo. et sic debet eẽ vtraqz pũctatio. Nunc videndũ est quibꝰ regulis gradus illorũ collateralium cognoscantur. Collateraliũ equalis linee vnam trado regulã scõm canones.¶ Collateraliuz in linea eq̃li quoto gradu quis distat a cõmuni stipite toto distant inter se vel sibi attinent. hoc scõm canones. Exemplũ pone quãdo facis abauũ stipitem inter.ꝑ.ꝛ ꝓnepotem ꝓpatrui.nam illi sunt in linea equali q̃libet distat a stipite quarto gradu.ergo inter se quarto.¶ Scõm leges vero aliter est:et sic dicimꝰ regulã.Collateralium in linea equali quoto gradu quis distat a cõmuni stipite.toto duplicato distãt inter se vel sibi attinent.Vides ergo ex superi dictis ex pũctatione:qꝛ ꝑdicti.ꝑ.ꝛ ꝓnepos,ꝓpatrui distãt octauo. Et insurgit illa diuersitas:quia scõm leges quelibet ꝑsona gradũ facit in collateralib⁹.Vñ duo fratres faciunt duos gradus.scõm canones ꝯo due persone faciũt vnũ gradum. vnde vt patet in cellula fratris:frater est cũ.ꝑ. in ꝑmo gradu ſm canones in secundo ſm leges:sed cõputatio eorũ ob aliud fit ꝙ nostra.xxxv. questiõe.v.c.ij. bñ ergo dicitur scõm leges qꝛ in eq̃li linea collateraliũ: siue linea sit paris numeri siue disparis: nõ ẽ reperire disparez gradũ: vide in linea paris numeri secũda vel q̃rta disparis numeri ꝑma vel tertia. In ꝑma duo gradus.in secũda q̃ttuor.in tertia sex. in q̃rta octo. qõ nõ est scõz canones.qz in eq̃li linea disparis numeri habemꝰ disparẽ gradũ: qz in ꝑma ꝑmũ.in tertia tertiũ.in q̃nta q̃ntũ.ꝛ sic de singulis.¶ Nũc restat videndũ de collateralibꝰ in linea neq̃li de qbꝰ tradiꝯ talis regl'a ſm canones. Collateraliũ in linea inequali q̃to gradu remotior distat a cõmuni stipite toto distant inter se. Ereplũ põe faciẽdo abauũ stipitẽ.ꝑ.ꝛ filiꝰ ꝓpatrui sũt in linea inequali. cõputemꝰ g̃ a remotiori.s.a.ꝑ.sed distat a stipite quarto gradu.g̃ a filio ꝓpatrui.iij.ꝛ idẽ in descẽdẽtibꝰ vsqz ad lineã eq̃litatis:ꝛ hoc ẽ qõ dicimꝰ qꝛ ꝑsona addita ꝑsone vsqz ad lineã eq̃litatis nõ crescit g̃dꝰ: qz ꝓpatruꝰ filiꝰ eiꝰ nepos ꝛ ꝓnepos oẽs distãt q̃rto a.ꝑ.sed aliter ſm leges ſm q̃nas talẽ regulã tradimꝰ.¶ Collateraliũ in linea neq̃li q̃t sunt ꝑsone (stipite dẽpto) tot sunt gradꝰ.vñ.ꝑ.a.stipite distat q̃rto.a ꝓpatruo q̃nto.a filio sexto.a nepote septimo. a ꝓnepote octauo.ꝛ sic q̃libet ꝑsona facit gradũ.Vides ex supradictis qꝛ.ꝑ.nõ ꝓt ẕhere cũ aliq̃ de arbore. Distat eñ a sũmo.s. ab auo ab uno.s.a nepote ab extremus collateraliũ. ab oibus his q̃rto a medijs exteriozi.ꝛ qõ sat' ꝓt qꝛ cũ nullo põt ẕhere.Sz si extremꝰ i collateralibꝰ:vt puta si ꝓnepos,ꝓpatrui vel ꝓnepos fratris ꝓcrearet filiã:posset.ꝑ.cũ illa ẕhere.Licet aũt ẕhat in q̃nto gradu. remanet tñ cõsanguitas. ꝓhibitio eñ qꝛ ꝑ ius positiuũ ꝓcesserat: potuit tolli: sed naturalia sũt imutabilia.v.distic.in ꝓn. Scire debes qꝛ cõmuniter dicũt doctores qꝛ ab auus ꝛ ꝓauꝰ ꝛ auus sũt bigami:dicẽtes qꝛ si nõ essent bigami nõ possent filij eoꝝ ꝓungi cũ essent fratres: sed de hoc nõ multũ curo : qz eadẽ ratiõe sic esset de alijs cellulis duplicibꝰ:qꝛ ꝑsone eaꝝ eẽnt bigami.vñ fingamꝰ ꝓnde acsi i q̃libz duplici cellula hẽremꝰ q̃tuor ꝑsonas: acsi diceret ꝓpatruꝰ ꝛ vxor.ꝓamita ꝛ maritꝰ.vñ duplicatio posita fuit vt nota demõstraret i vtroqz sexu nõ vt eos ꝓiuges ẽnotaret. Sciẽdũ qꝛ in collateralibꝰ eq̃lis linee bñ sequit̃ ista regl'a affirmãdo ꝛ negãdo.Ego ꝛ tu sumꝰ ꝓsanguinei i linea eq̃li.ꝛ ego possuz accipe filiã tuã:ergo tu meã. Et negatiue. Ego nõ possum accipe filiã tuã : ergo nec tu meã.Affirmatiua ꝓcedit in linea eq̃li quarti gradꝰ. Negatiua in tertio vel citeriori. Sed in linea neq̃li hoc nõ ꝓcedit affirmãdo/vel negãdo.qz si vnꝰ est in quarto/alter in tertio vel citeriori: ꝙ est in tertio vel citeriori:põt ẕhere cũ filia eius ꝙ est in q̃rto gradu ꝛ nõ ecõuerso. vñ ꝓpatruꝰ huius filiꝰ et nepos ẕhere possunt cũ filia.ꝑ.sed nõ ecõuerso.Demũ querit̃ an collaterales quoz vnꝰ est in q̃nto ꝛ alter in ꝑmo puta filia.ꝑ.ꝛ ꝓpatruus possunt admuicẽ cõtrahere: Dicit hostiẽ.qꝛ nõ.ꝛ hoc no.ꝑ.e.qꝛ dilectio.ꝛ.c.tua.ꝛ in summa huiꝰ titu. de ꝑsan.§.nũquid. in q̃nto ꝛ ꝑmo. qõ per sua argumẽta nititur ꝓbare sic.ſ. pater et filiꝰ vna ꝑsona cẽsent.C.de impu.ꝛ alijs sub.l.vlt. sicut ergo nõ contrahit cũ stipite: sic nec cũ filijs stipitis.bñ facit predicta decre.tua.vbi fratres videnꝫ poni ꝓ stipite. Contrariuz tenet Ber. qõ colligit ex glo.quã ponit.ꝑ.e.ti.ca.vlt.ꝛ Ra.ꝛ Jo. de deo.ꝛ hoc est verissimũ. qõ ꝓbãt verba regule posite.ꝑ.eo.c. vlti.dũ dicit ibi descẽdentiũ ab eodẽ: sed certum est qꝛ ꝓpatruus descendit a stipite. Preterea aut dicis qꝛ est inter eos prohibitio ascẽdentium ꝛ descendẽtium aut collateraliũ.de ꝓmo patet negãdo qꝛ certum est filium.ꝑ.nõ descendisse a ꝓpatruo. Est ergo ꝓhibitio collateraliũ.sed certum est qꝛ isti distãt quinto.quid igitur impediat istos collaterales contrahere non video. Johãnes Andree.

Affinitatẽ diffinitio.

Affinitas per coitum nefarium ẕhitur.

Affinitatis ĝd' ꝓputantur sicut ĝdus cõsanguinitatis

Arboris affinitatis formatio.

Affinitatẽ genꝰ per quã regulam cognoscitur.

Darborem affinitatis / et eius materiam transeamus. Et primo videndũ est quid sit affinitas ꝛ vnde dicatur: et quomodo ipsiꝰ genera insurgant/ꝛ gradus computẽtur. deinde arborem formemus.ponemus postea quedã notabilia ꝛ qualdam questiones.

¶ Est autem affinitas ꝑsonaꝝ ꝓximitas ex coitu ꝓueniens omni carẽs parentela.hoc scõm canones.sed scõm leges est ꝓximitas ꝓueniẽs ex nuptijs:ꝛ requirit ſm leges ꝙ legitime sint nuptie nõ inter dicte:vt ꝓtrahat affinitas.ff. de gradi.l.nõ facile.§.sciendũz. Et dicit affinitas q̃si duoꝝ ad vnuz finẽ vnitas:eo qꝛ due cognationes diuerse ꝑ nuptias ſm leges:vel ꝙ coitum ſm canones copulant':ꝛ alter ad alteriꝰ cognationis finẽ accedit vt in ea.l.§.affines.¶ Sed qꝛ ꝑ fornicarium coitum ꝛincestuosum ſm nos contrahit affinitas/patet de eo qui cogno.ꝓsang.vxo.sue.c.discretionẽ.ꝛ eo.titu. ca.pe. Sed consideratio legis fuit circa hereditatesꝛ tutelas deferendas:ꝛ ne quis cogat̃ aduersus affinem testimoniũ dicere.ff.de gradi.l.iurisco̅sultus.in punct.ꝛ.ff.de testi.l.iij.ꝛ.iiij.q.iij.§.item in criminali. ver.item.lege iulia.Sed canon quo ad matrimonia ꝓhibẽda cõsiderauit vnionẽ carnis que insurgit ex copula.Et est videre ſm hoc qꝛ cõcurrere põt attinẽtia ꝓsanguinitatis ꝛ affinitatis:vt si quis cognoscat cõsanguineam suã/omnes ꝓsanguinei vtriuſqz tunc vtriqz affines.Scias autem qꝛ affinitas est ꝓpetuuz impedimẽtũ:quod durat etiã mortua ꝑsona:qua mediante contrahit.xxxv.q̃stione.x.fraternitatis. Nec oritur affinitas ex polluti̅õe extraordinaria que fit extra clausura pudoris.xxxv.questiõe.iij.extraordinaria.ꝛ adde quod ibi notatur.¶ Et insurgit affinitas ex coitu interduz cũ publica honestate.interdũ sine:ꝛ publica honestas interdũ sine affinitate: vt si cognosco vxorem vel sponsam: hic impedimentum est publice honestatis et affinitatis.si cognosco non sponsam:hic affinitas sola est.si sponsam nondũ cognouisti:ibi sola publica honestas. Hoc dico:qꝛ si mortua est vxor tua/vis contrahere de dispensatione ecclesie cum consanguinea sua: et ecclesia dispensat qꝛ possis contrahere cum illa:non obstante qꝛ sit tibi affinis tali gradu:per dispensationem adhuc cõtrahere non poteris:quia licet sublatum sit impedimẽtũ affinitatis:non tamen sublatum est impedimentuz publice honestatis. Debes ergo facere exp̃mi qꝛ possis cũ tali ꝙtrahere nõ obstãte impedimẽto publice honestatis:ꝑ eo qꝛ desponsasti cõsanguineam eius in quarto gradu:ꝛ nõ obstante qꝛ est tibi affinis in q̃rto:ꝑ eo qꝛ dictam desponsatã carnaliter cognouisti: ꝛ tunc matrimoniũ,ꝓcedere poterit.¶ Genus affinitatis cognoscit ꝑ hanc regulaz:sed non gradꝰ. Persona addita ꝑsone ꝑ carnis copulam mutat genꝰ sed nõ gradum. Isto modo si is qui est michi in secũdo gradu ꝓsanguinitatis cognoscit mulierẽ:illa est michi secundo gradu affinitatis.et primo genere.si alius eam cognoscit:ille attinet michi secundo genere affinitatis ꝛ secundo gradu.si ille aliam mulierez cognoscit:illa attinet michi tertio genere affinitatis ꝛ secũdo gradu.Sed quia solum ꝑmum genus hodie habet ꝓhibitionez.ꝛ quia.B.plene tradidit.ſ de consan.ꝛ affi.ca.non debet:hic circa hoc non insisto.ergo si ꝑsona michi cõsanguinea coniungat sibi aliam ꝑsonã carnali copula/persona iuncta est michi affinis primo genere affinitatis.si attinẽs michi ꝓmo genere affinitatis/carnali copula se alteri commisceat:ille attinet michi secundo genere.si affinis michi secũdo genere aliquam cognoscat:illa est michi affinis tertio genere:sed eo gradu.Est igit̃ videre de gradibꝰ.Certũ est qꝛ affinitas non habet hodie ꝓhibitionem:nisi in ꝑmo genere.ꝛ in illo vsqz ad quartum gradum.sed affinitas non habet suam specialem copulationem graduum:sed computant gradus affinitatis scõm gradus ꝓsanguinitatis. Si ergo consanguineus tuꝰ cognoscat mulierem:si vis scire quoto gradu affinitat̃ attinet tibi illa mulier:vide de quoto gradu est tibi cõsanguineus tuus:scõm regulas quas tradidi in ꝓrima arbore:ꝛ quoto est tibi cõsanguineꝰ ille.toto mulier est tibi affinis:ꝛ sem per in ꝑmo genere.¶ Nunc formemus arborem: in medio arboris sunt quattuor cellule:ꝛ i ꝓrima superiori ponitur ꝑmus gradus:in secũda secundꝰ: in tertia tertius:in quarta quartꝰ gradus Et de his primo queritur quare ponantur in medio fratris ꝛ sororis.Scõo quare non exp̃umant attinentiam dicẽdo ꝑmus gradus affinitat̃;ꝛ sic de singulis.Ad ꝑmũ dic hoc fuisset detur intelligi qꝛ affinitas oritur ex consanguinitate/ꝛ qꝛ ab vtroqz sexu virili et femineo affinitas contrahatur.Ad secundum dic attinentiam nõ fuisse exp̃essaz.vt illa computatio graduum ad cõsanguinitatem ꝛ affinitatem referatur vnde sororꝛ frater sunt in ꝑmo gradu cõsanguinitatis:ꝛ frater ꝛ vir sororis sunt in ꝑmo gradu affinitatis:ꝛ sic de alijs.Deinde a latere dextro dicte linee ponitur alia linea quattuor cellulas cõtinẽs.in ꝓma scribitur frater.in secunda fratris filius.i tertia fratris nepos.in quarta fratris ꝓnepos.Ad dorsum huius alia linea cõtinens alias quattuor cellulas.in quarum ꝓma scribitur vxor fratris olim relicta.in secunda vxor filij fratris.in tertia vxor nepotis fratris.in quarta vxor ꝓnepotis fratris. A latere sinistro sunt alie quattuor cellule.quarum ꝓma sororꝛ.secunda sororis filia.tertia sororis neptis. quarta sororis ꝓneptis. Ad dorsum harum sunt alie quattuor.ꝓma vir sororis olim relictus.secunda vir filie sororis.tertia vir neptis sororis.quarta vir ꝓneptis sororis. Ponuntur etiam alie due cellule.vna a latere dextro cõtinẽs relictus relicte fratris.a sinistris relicta relicti sororis.que secundum omnes ponuntur ad decorem et ad demonstrandũ genera affinitatis que hodie ꝓhibitionem nõ habent.Adhuc habes duas lineas reflexas.quarum vna oritur in cellula fratris:et terminatur in cellula viri sororis.in qua scribitur ꝑmum genus affinitatis. Itẽ alia linea reflexa que oritur in cellula sororis:et terminatur in cellula vxoris fratris in qua idem scribitur.

¶ Questio.

¶ Circa hoc quero quare in cellula vxoꝛ fratris scribitur olim relicta: quod non ponitur in alijs cellulis inferioribus eiusdem linee? Et dic hoc factum fuisse ꝓpter cellulam que ponitur ad dorsum illiꝰ.quasi dicat frater habuit vxorem: mortuo fratre vxor ab eo relicta contraxit cum alio viro.illa demum mortua iste relictus a relicta fratris vult contrahere cũ sorore nunquid potest? Olim,non poterat quia erat sibi in secundo genere ꝛ ꝑmo gradu:hodie vero potest. Idem sit repetitus quo ad cellulam viri vxoris.

Regla magistralis grad⁹ affinitatis ⁊ genus ma nifestat.

¶ Ad cognoscendū ergo gradus affinitatis ⁊ gen⁹ tā per formā arboris q̄ ex puncto dictis tolle hanc solā regulā magistralē. Per carnalē copulā viri ⁊ mulieris inter ꝓsanguineos mulieris ⁊ viri: ⁊ inter consanguineos viri ⁊ mulierē ꝓtrahitur affinitas primi generis eiusdē grad⁹ cui⁹ est cōsanguinitas. Quare dicaꝫ in regula ꝑ carnalē copulā viri ⁊ mulieris: ⁊ nō viri et vxoris collige ex his q̄m in principio dixi. Inter consanguineos mulieris ⁊ virū ⁊ ꝓsanguineos viri ⁊ mulierē. ideo dixi qꝫ inter virū ⁊ mulierē nō cōtrahitur affinitas: sed ipsi sunt affinitatis causa Ité inter cōsanguineos viri ⁊ ꝓsanguineos mulieris nulla est affinitas: vnde duo fratres ꝓtrahūt cū duabus sororib⁹: pater ⁊ filius cū matre ⁊ filia. Sz est affinitas inter cōsanguineos mulieris et ipm virū: ⁊ ꝓsanguineos viri ⁊ ipsam mulierē. ē. de ꝓsang. et affi. q⁹ super his. Primi generis quare dicerit ⁊ etiā ex superioꝛib⁹ patuit. Et eiusdē gradus cuius est ꝓsanguinitas. vide hoc in arboꝛe. nā frater ⁊ sorores sunt in primo gradu consanguinitatis: marit⁹ sororis est fratri ꝑmo gradu affinitatis ⁊ sic vxor fratris sororis. ⁊ sic filia sororis est filio fratris ⁊ ipsi fratri in scōo gradu cōsanguinitatis: marit⁹ ei⁹ in scōo gradu affinitatis: ⁊ ecōuerso. ⁊ sic in reliquis. Undevir ꝓneptis sororis attinet fratri ⁊ oibus descendētib⁹ q̄ sunt in arboꝛe q̄rto gradu affinitatis. ⁊ hoc ideo: qꝫ toto gradu ꝓsanguinitatis attinet p̄dictis ipsa ꝓneptis. Qui sunt in arboꝛe ideo dixi: qꝫ si ꝓnepos fratris haberet filiū/ille excederet lineā eq̄litatis. ⁊ sic attinet q̄nto gradu secundū regulas traditas in proxima arboꝛe. ¶ Post hoc notandū est/illud ꝑcise nō sequit. ego ⁊ tu sum⁹ affines. ergo filius quē procreo est tibi affinis. Naz interdū filius me⁹ mutat genus attinentie. quia ego sum tibi affinis: ⁊ ipse ꝓsanguineus interdum nil attinet tibi. interdū mutat gradū. interduz nec mutat genus nec gradū. Exemplū. si ego ⁊ tu sum⁹ affines per appositionē mei. qꝫ scilicet cōtraxi cū consanguinea tua: si ex dicta consanguinea tua filium. pcreo: ille est tibi consanguineus non affinis. sed si ego maritus consanguinee tue ex alia muliere filiū. pcreo ille nec est tibi cōsanguineus nec affinis. Si vero tu cōsanguineus vxoris mee filium. pcreas: hic filius nō mutat genus attinentie: qꝫ tu pater es mihi affinis ⁊ ipse affinis: sed si tu ⁊ vxor mea eratis in equali linea: vt inequali/⁊ eras remotior: quia tu eras in tertio: ipsa in secūdo vel primo: tūc ipse filiꝰ mutat gradū qꝫ tu pater es michi in tertio gradu affinitatis: ⁊ ipse michi in q̄rto. Si vero tu ⁊ vxor mea eratis consanguinei in linea inequali: sed vxor mea erat remotior: vt qꝫ ipa in tercio. ⁊ tu in scōo: tunc filiꝰ tuus nō mutat genus nec gradū qꝫ tu michi affinis/⁊ ipse affinis: tu in tertio gradu: ⁊ ipse in tertio gradu. Item nota q⁹ istud etiā nō sequit. ego et tu sumus affines/ et ego nō possuꝫ accipere filiā tuā: ergo nec tu meā: qꝫ si habeā cōsanguineā tuā in vxorē: tu bene potes ꝓtrahere cuꝫ filia mea quā habui ex alia muliere: qꝫ affinitas non ꝓtrahitur inter consanguineos viri et consanguineos mulieris: sed inter virū ⁊ cōsanguineos mulieris: ⁊ inter mulierē et cōsanguineos viri: vt dixi. ⁊ patur. ē. de consan. ⁊ af. q⁹ super his. Sz ego non possum cōtrahere cū filia tua: nisi forsan illa excederet quartū gradū: vt quia esset an quinto: ⁊ est simile scōm qō dixi. ē. in proxima arboꝛe circa finem.

Affinitas pernotabilia ꝺclaratur.

Affinitatis ꝓhibitio iter ascēdē tes ⁊ descēdentes est ꝑpetua.

¶ Nunc queritur an affinitas inter ascendentes et descendentes habeat perpetuam ꝓhibitionem: an extendatur tantū vsqꝫ ad quartum gradū: Et si tenerem⁹ opinionē Soffre. de qua dixi. ē. in arboꝛe. ꝓxima circa mediū: dicerem⁹ q⁹ vsqꝫ ad quartum gradum tantuz. Sed tenendo contrariā opinionem dicemus q⁹ ꝓhibitio sit ꝑpetua. Dicit enim tertius qꝫ ita abstinere debemus a consanguineis vxoris vt a ꝓpꝛijs. ē. de consang. ⁊ affi. c. j. xxxv. q. iij. de ꝓpinquis. ⁊ c. equaliter. Si ergo inter consanguineos ascendentes et descendentes ꝓhibitio extenditur in infinitum ergo inter affines. ad idez. insti. de nup. ⁊ affinitatis. ⁊ dicit lex q⁹ tales affines ascendentes et descendentes habentur loco parentum. ⁊ liberoꝝ. ff. de gradi. l. non facile. ⁊ retro. in fine. Eodem modo posset formari questio de affinibus quoruz vnus est in primo gradu: alter in quinto sicut in cōsanguineis dixi. ē. in arboꝛe proxima. in fine. An autem liceat diuersis tēpoibus habere in vxores duas cognatas scilicet vxores duoꝝ fratrum: et an connecti olim in gradu ꝓhibito hodie permisso simul manere possint: de hoc vide no. ē. eo. de consangui. et affi. c. non debet.

Affinitatis ꝓhibitio cessat.

¶ Ultimo queritur ad vtranꝫ arboꝛē an ꝓhibitio consanguineoꝝ vel affinium contrahendoꝝ procedat ex ꝓhibitiōe diuina: an ex humana: et quare facta fuit ꝓhibitio. Breuiter scias q⁹ olim ꝓpter necessitatem frater necessario habuit contrahere cum sorore: et consanguinei cuz cōsanguineis: vnde tunc in collatералibus nō erat ꝓhibitio: hoc fuit a ꝓncipio generis humani in filijs et nepotibus ade: hoc etiam fuit post diluuiuz in nepotibus noe. In leuitico vero ꝓhibite fuerunt fere duodecim persone. quas vide no. ē. de resti. spo. litteras. ⁊ de diuor. c. gaudemus. Demuz ius positiuum canonicum ꝓhibuit consanguineos et affines primi generis cōiungi in septimo gradu ⁊ citeriori. que ꝓhibitio postea vsqꝫ ad quartum gradum est restricta. ē. eo. non debet. reuocatis etiam quibusdam alijs ꝓhibitionibus: vt patet. Reuocatio vero fuit ex causa que ibi ponitur. ⁊. ē. de testi. ca. licet ex quadam. per qō patet: q⁹ ꝓhibitio partim procedit ex iure diuino: et partim ex positiuo. Unde in secundo gradu equalis linee collaterales cōtrahere possūt a iure diuino: sed non positiuo. Ratio vero ꝓhibitionis sumitur. xxxv. q. j. ē. j. ca. j. fuit enim ꝓpter charitatem ampliandam. Nam si cōtrahere cum sorore idem esset ꝑ et socer: mater ⁊ socrus. vir ⁊ frater ⁊c. Sed si alium habeo patrem: alium socerum. numerosius se charitas ꝓtenderet. in qua vniuersi fideles ⁊ precipue studentes continue perseuerēt ꝑ gratiam eius qui est benedictus in secula seculorum. Amen.

Cōsanguinei et affines ꝓhibentur coniungi.

diuisso

¶ Quest. vi

Uncꝝritur⁹ qbus accusantib⁹ vl̄ testificātibus ꝓsanguineorū ꝓiunctio dirimēda sit vel his ita scribit Fabian⁹ papa. ¶ Cōsanguinei tm̄ vl̄ si ꝓgenies defecerit: antiq ⁊ veraces ꝓpinq tatē in synodo cōputent.

Cōsanguinei ꝓferūt exneis qs̄ supmissimo est q̄stio.

Consanguineos extraneorū⁹ null⁹ accuset⁹ vel⁹ cōsanguinitatē in synodo ꝓputet: sz ꝓpinq⁹ ad quorū notitiā⁸ ꝓtinet. i. pater et mater: soror ⁊ frater: patruus auūculus: amita matertera: ⁊ eoꝝ ꝓcreatio. Si aūt ꝓgenies tota defecerit[b] ab antiq⁹ ⁊ veracioꝛib⁹: quibus eadē ꝓpinquitas nota sit[c]: si eps canōice ꝓquirat/⁊ si iuēta fuerit ꝓpinqtas separent[d]

Celestini pape decretū ecclesie floꝛētine missū. Palea

Ud dek nobis q⁹ secunda quā ꝓtra ꝓhibitionem eccl̄e duxit nō sit vxor etiā si primā nō haberet despōsatā. nā qꝫ ꝓtra inkꝺictū ꝛoꝺinē eccl̄e factū est/ratū nō haberi tā humane q̄ diuine legis. ꝓclamat auctoritas qꝫ ea quā inoꝛdinate supduxit ꝓhibitione renitēte vxor nō est: eā cogendus est recipere quā iurauit ⁊ despōsauit: ⁊ ex ea prolē genuit: vt iuramēti religio nō vilipendat: ⁊ fides adinuicē promissa seruet. proles in cultu dei nutriat ⁊ educet: ⁊ alij exinde occasionē peccandi ⁊ alios decipiendi assumere non valeant. Qꝫ aūt parētes fratres ⁊ cognatiꝛ triusq sexus i testificationē filij ⁊ filie ad mrimoniū coniungendū vel dirimendū admittant: tā antiqua ꝓsuetudine legib⁹ approbata q̄ diuinis ⁊ humanis legib⁹ approbat. In dirimēdo aūt matrimonio ideo maxime parētes recipiunt q sine si defuerint parentes/proximiores admittunt: qm̄ vnusquisq suā genealogiā cū testib⁹ ⁊ chartis/cū exercitatione ⁊ recitatione maioꝝ scire laboꝛat. qꝫ igit aliis melius sciūt: ideo maxime admittūtur. sisr etiā recipiunt. ⁊in testificationē matrimonij contrahendi. q ei melius recipi debēt q̄ illi q̄ melius sciunt: ⁊ q̄ꝝ est interesse: ita vt si non interssint ⁊ consensum nō adhibuerint: ꝑm leges nullū fiat matrimoniū. Ouero legit: pater nō recipiat in causa filij nec filius in causa patris: in criminalibus causis ⁊ cōtractib⁹ veruz est. In matrimonio cōtrahendo ⁊ dissiungēdo ipsius cōiugij prerogatiua: qꝫ ⁊ fauoꝛabilis res est cōgrue recipiuntur.

Item Urbanus papa Ricario ianuen. episcopo.

¶ Qui iureiurādo propinq tatem firmare debeant.

Notificam⁹ tibi vt post q̄ tres aut duo ex ꝓpiq⁹ iam defuncte⁹ vxoꝛ

a ¶ Accuset. Impꝛopꝛie ꝑm Ho. ar. C. de inoffi. testa. parētibus. vbi ponit accusare ꝓ agere. Et nota q⁹ causa matrimonialis nō est criminalis: nec ciuilis etiā vbi de crimine agit in foꝛo ecclesiastico: sed mixta. extra de procu. tue.

Matrimonialis cā ē mixta.

Accusator ⁊ testis idē esse potest in causa mrimōiali.

b Extraneorū. Arg. q⁹ pegrini aduene alienigene nō recipiāt in cā cōsanguinitatis: ⁊ q⁹ ꝓpinqui ceteris ꝑsonis ꝓferank si cōtradixerit qō est verū vt extra qui matri. accu. pos. videtur.

c ¶ Nullus. Nūl deficiente parentela. vt in fine.

e ¶ Uel ꝓsanguinitatē in synodo computet cē. hoc referas ad testem. Et est arg. q⁹ nō potest idem accusator esse ⁊ testis in cā criminali qō verū est licet ꝺdam cōsentiāt dicentes hoc speciale esse in matrimonio: vt idē sit accusator et testis sicut est speciale q⁹ non iurek in eo de calūnia. cū fiat questio spiritualis. extra de iuramē. calū. litteras. ⁊ q̄ cōsanguinei admittūtur et q⁹ nō oino ibi obseruak oꝛdo iudiciarius. eꝫ vt lit. nō ꝓtes. ad hoc deus. ⁊ q⁹ valet testimoniū de auditu. et q⁹ post publicationē attestationū testes possunt in duci. extra de testi. series. et. c. ij.

Propinqui ꝓferunt ꝓpinquitatis in causis.

f ¶ Propinq. Uic ꝓferunt ꝓ pinqui ⁊ in accusatione adulteriy. C. de adult. l. cuius. et in interdictoꝝ libero homine exhibendo ff. de libe. ho. et hi. l. iij. ⁊. pe. et in accusatiōe de effusis ⁊ electis. ff. de effu. et elect. si ꝛo. ⁊. cū autem.

g ¶ Noticiam Ar. q⁹ nō sit idone⁹ testis in hac causa qui nō habuit noticiā consanguineoꝝ q̄s ꝓputat si suo tēpoꝛe fuerint.

h ¶ Defecerit. Qꝫ nō sūt vel nesciūt vel sūt infames

i ¶ Nota sit. Ante motā questionē. extra de cōsanguinei. et affini. ex litteris.

k Notificamus. ¶ Defuncte. Mortua enim erat vxoꝛ cuius cōsanguineā postea accepisse de-

Matrimoniū fuit ansit ad testimonia suoruz dissolu-

cebatur vel affinem

a ¶ Bone fame. Arg. q̄ debent esse bone fame testes in pbanda cōsanguinitate. vt ex de testi. in lris. ⁊ extra. e. ti. licet. Sed q̄d si criminosus seruꝰ vel infamis cōtraxit nunq̄d possunt ibi hoies silis⁹ editionis

Videt q̄ sic. ij. q. vij. si hereticus. C. de inoffi. testa. in arenam. Dico q̄ non. sicut nec dico als crimino sos testes cōtra criminosum admittēdos: nec ei hz ibi locū replicatio. extra de exceptio. a nobis.

b ¶ Eis. i. accusatoribus. testes enim non puniūtur anteq̄ dixerint testimoniuz argu. C. de testi. nullum. est tamē ar. hic pro. h. q. idē possit esse accusator et testis in hmōi causa.

c ¶ Contraxerint. Sz forte nō bono zelo diffamauerūt matrimonium. vt. C. ō adul. Quis. in fi.

d Cōsanguinitas nō pbat p ꝓiuges nisi fama concurrat.

SJ duo. ¶ Si cut ē fama. nā sine fama nō sufficeret eoꝝ cōfessio. vt ex de eo qui cog. consang. vxo. sue super eo. licet h. dicat sufficere si vterq̄ iuret septia manu. xxxiij. q. j. requisiti: sed cōtrariuz est extra de eo q̄ cogno. pſan. super eo. vbi dicit q̄ rumor tē. sed dici pōt q̄ aliud est vbi se cōsanguineos dicāt vt hic. aliud vbi turpitudinē allegāt vt ibi. ḡa nec tunc familares testes admittunt. vt extra de testi. in lris. vel facias vim in eo q̄ dicit rumor tē. ḡa aliud est ḡ fama. Itē si adest p̄sumptio violenta cuz fama sufficit. vt extra de testi. preterea.

e ¶ A liminib⁹. segregatos tē. Sz dic segregatos q̄ ad sacra sicut ḡlibet iz mortali pctō existens. j. q. j. sa

f ¶ Atq̄ infames. i. fama canonica q̄ delet [cer. per penitentiā. vj. q. j. infames.

g ¶ Donec. Arg. q̄ infamia p̄ pniam aboletur.

h ¶ Non. phibeant. k. rōne iuuenilis etatis vel ipso iure si ignoranter p̄tecti sunt. arg. xxxiij. q. ij. inffectores. ⁊. c. in adolescentia. ⁊. xxxiij. q. j. H. j.

Sacrm ḡdrupliex est

i ¶ Ecce quib⁹ accusantibus. S. put colligi pōt ex rubricis istis ḡtuor ponit genera sacramentoꝝ. primo ponit sacrm accusatoris in p̄mo. c. de parentela.

Scō ponit sacramentū synodalium testiū in. c. eꝑus. Tertio testiū in. c. de parētela illa. Quarto sacramētū eoꝝ q̄ separant in. c. ab isto. Dicūt tn quidā. S. de ceptū fuisse p̄ ꝓsuetudinē italie q̄ est vt accusator debeat iurare iuxta morē illi⁹. c. de parētela. nā quidā dicunt q̄ accusator iurare nō dz qz nec ēt de calūnia in hmōi cā iurāt. ex ō iura. calū. lras. vñ vtrūq̄ cap. de parentela intelligit de facto testiuz: sed de parentela p̄mo loquitur de facto testium. q̄ dz esse sepatiōis qz illō separāt ab mrimonium accusat. In illo autē. c. eꝑus / fit mentio de iuramento testiū synodaliū q̄ non dz sepatiōis. put dicit p̄cedens. c. qz p̄ tale iuramētuz nulli sepant: quia p̄ illō se nō obligāt ad aliud testes illi synodales: nisi vt nūciēt eꝑo q̄ō illicite p̄petrāt in parochia. vt ex quo nūciauerint eꝑo si voluerint q̄ se parēt: opz q̄ ite ruz p̄stent aliud sacrm de quo habes in. c. de parētela / in q̄ plus est q̄ debēt addere de credulitate: sz testes synodales nō iurāt nisi de auditu. Nec ꝓtradicit extra ō testi. quotiens.

circa cās matrimoniales.

Testes synodales dd iurant. iij. ps.

vbi dicit q̄ de sciētia debēt iurare. nā illud p̄ hoc intelligo. In illo autē. c. ad isto. ponit sacramētū eoꝝ qui separant p̄pter consanguinitatem.

k ¶ Ab accusatore. h⁹ fim ē fm q̄sdā: imo a testib⁹

l ¶ Dē parentela. ¶ Audisti. ante motā q̄stionem ex de p̄sang. ⁊ affi. ex lris. ideo alit ħ admittit testiū de auditu. q̄ difficile ē q̄ aliq̄s sciat q̄uz hz hoc sit cozrectū p̄ illō ex ō testi. hz. ⁊ nō fz q̄. S. idu dalz nō de calūnia. ⁊ est ar. ad idē ex de dispō. ipu. at testatiōes. admittat ät testimoniū de auditu tm̄ vbi agit de p̄sanguinitate: als p auditū non pbarēt mrimoniū: immo putarēt clandestinum.

Testes

m ¶ Aut audisti. Arg. testimonium de auditu esse recipiendū. vt. iij. q. xj. S. de his. xiij. q. ij. sup. ⁊. c. ḡuz xxxiij. q. j. nō satis. Hodie nō, vt extra. e. licet.

a ¶ Reḡrere. sile ex ō testi. si q̄ testiū ⁊ ħ ē intellect⁹.

b ¶ Q̄ñcūq̄. dū tn̄ añ testiū publicationē. ex de testi. fraternitatē. ⁊. c. series. Uel dic q̄ iudex ex officio suo ⁊ post apertas attestationes potest requirere a testibus. extra de consan. et affi. ca. j.

c ¶ Illud sacramentū. fm intellectuz. g. hoc iuramētū est testis: premissum accusatoris. sed meli⁹ est vt p̄mo exprimatur forma sub q̄ iurant sequentes. h.

d ¶ Nō est separatiōis. i. non fit separatio ad illud iter eos q̄rū mrimoniū accusat: nisi iteruz p̄stetur sacramētū sequēt̄. c. q̄ō apte colligit. ex de testi. cog. preterea.

iij. ps.

e ¶ Piscopus. ¶ Allocutionē. i. predicationē. x. q. j. placuit.

f ¶ Pignoribus. i. reliq̄s q̄b⁹ obligāt sicut per pignora.

g ¶ Ammō. Ar. q̄ sine accusatore ꝑ aliquez inducere testes pōt eꝑs ⁊ p̄nūciare: et q̄ idem posset eē iudex et accusator. sic vj. q. ij. ſ. tm̄. xj. q. iij. ꝓcipue. ⁊. g. e. q. c. j. et. ij. q. v. pbr. ſ. ū. iij. qō. iij. ca. j. ⁊. ij. contra.

Accusator ⁊ iudex pōt idez esse.

h ¶ Postmodū. Arg. q̄ in cā cōsanguinitatis testimoniuz pōt ferre ḡs de his q̄ recenē didicit. Ar. ꝑ. ē. i. c. tri b⁹. ⁊ ar. ex de cōsan. ⁊ affinita. ex lris. sed hic post modū nō intelligitur post motā q̄stionē qō ꝓhibek: sed decetero. et sic p̄ equinocationē solue ad hoc. p̄. q. q. autem.

i ¶ Synodalē. immo quelibet causa est synodalis indirecte vt extra de iudi. nouit.

k ¶ Illud. scilicet de parentela.

l ¶ Dē parētella illa. ¶ Diuerso. ḡ nulli erat credendū. vt. iij. q. iij. itez q̄ falso. Uel loquit ħ de

Testes

diuersitate testiū q̄ discordāt. tenēt̄ esti testes ex tro qz latere. pbare p̄sanguinitatē ex de p̄sangui. ⁊ affini. ex lris et singulos grad⁹ clare distinguere ⁊ p̄tiūs noib⁹ notare p̄sonas oēs vel sufficienti circūlocutiōe et dicūt vidisse q̄ p̄sone ꝓstitute i vno ꝓdicto⁹ ḡdu se. p̄ p̄sanguineis habuerūt. vt ex de testi. hz. sz certe testes q̄ debēt pbare p̄sanguinitatē debēt icipe a principio ⁊ sic descendere vsq̄ ad p̄sonas de q̄b⁹ q̄rit. ⁊ icipiūt a duob⁹ frib⁹: et bn̄ pbāt illos fuisse frēs: hz ō pōt eoꝝ nichil pbāt nec ide aliq̄d scīunt. et alios descēdētes. pbant grad⁹: nūquid hoc sufficit ⁊. dico q̄ sic. q̄ de stipite nō inuenim⁹ cautū: hz tm̄ ō laterib⁹. vt ex ō testi. series. q̄ pos frēs canon q̄ñq̄ ponit. p̄ stipite. ē. c. q. v. c. j.

iiij. ps

m ¶ Postmodū. ponam⁹ q̄ q̄ petrus ⁊ berta q̄ sunt frat ⁊ soroz ptrahūt mrimonium. et duo testes bn̄. pbāt petrū esse filium iohānis. hz de berta nichil sciunt. Itē alij duo pro bāt bertā eē filiam iohis sed de petro nichil sciunt sepabik ne tale mrimoniū? dicūt oēs q̄ nō: q̄ nec ill̄i duo. naz aliud. pbāt ill̄i: ⁊ aliud illi. sed q̄ hoc dicūt cecī sē. q̄ si. pbaui. alique esse filiū alteri⁹: illū eē p̄ez ei⁹ⁱ⁹. pbaui. hz in casu isto. pbatū ē ei. pbatū q̄ iohānes ē pat̄ berte. ḡ ꝓstat iudici q̄ idē ē pat̄ vtriusq̄: ḡ p̄sanguinitas ē. pbata ⁊ forte p̄mo meli⁹ dicūt.

n ¶ Quia credāt. sufficit q̄ iurent de credulitate: nec est hz extra de testi. quotiēs. illud enim intelligo p̄ hoc ⁊ ita p̄stant ibi duo sacramenta.

o ¶ Uel ꝓtrarietas. ħ ñdet questioni facte. Jo.

v.ps. AB isto die. a ¶Subvno id est loco suspecto nā qui male agit ꝛc. xviij. q. ij. pernicioſum. b ¶Licentia. cū ſit senex. ſi eſſe inuenis de iure cōi poſſz cōtrahē ſm quosdā. vt no. xxxiij. q. ij. in adoleſcētia. c ¶Deus adiuuet. ſed clericꝰ cū ſepatur a cōcubina ſua non debet iurare. vt eꝛ de coha. cle. ꝛ mulie. clericos. Ultozum. d ¶Abijcere. ꝓpria auēte qꝫ non lz. xxxiij. q. ij. c. j. ꝛ. ij. vj.ps. e ¶Cōſilium. hoc olim vel exaudi diſtributiue. de hoc no. xxxiij. q. ij. c. j. f ¶AB isto die. ¶Dimiſe as. auēte ꝓpa vel ꝓ eccleſiaz ſi fuit decepta. g ¶Qꝫ autez vniꝰ. hec. q. inciderꝫ ꝓponit. h ¶Dñe verbū. ſ. ij. q. iiij. ſ. j. et. c. placuit. i ¶Stabit. ni ſi in caſu. de ſe. di. iiij. placuit. et lxxxvj. diſt. tāta. et. viij. q. iij. talia k Quod autē. Filij ex mſi monio illicito nati ꝓhibent eē legitimi. ¶Si parētes neſciūt impedimentum non eſt dubiuz quin filij ſint legitimi. vt eꝛ ꝫ ſi. ſint legitimi. cū inc. ſi ſt vnꝰ ſciuit/ et alē neſciuit: dicūt ꝫ dā q ꝫ ſtū ad ſciente non ſunt legitimi ſed ꝫ ſtuz ad ignorantem ſunt ar. xxxij. q. ij. ſolet q̄ri. et. C. ſol. ma. ſi ignorās. ſz licet. h. et l. ita dixerit: ſn reprobat eoruz vij.ps

¶Qui ꝓ separank abinuicē hmōi iuramentū prestabūt.

¶Juramētū ſeparationis.

AB isto die l antea tu per nullū ingeniū te ſociabiſ huic tueꝛ ſāguinee: nec in cōiugio: nec in adulterio: nec cū illa ad vnā mēſaz māducabis ꝛ bibes: aut ſub vnoª tecto manebis: niſi in vna eccl̄ia aut i alio loco publico: vbi nulla mala ſuſpitō poſſit eſſe: vt ibi cozā teſtibꝰ idoneis ꝓ certa neceſſitate parik colloquamini: nec aliaz ꝓiugē accipies: niſi forte poſt actā pniam tibi lniaᵇ data fuerit ab eꝓo tuo aut eiꝰ miſſo: ſic te deꝰ adiuuetᵏ.

¶Occaſione ꝓ ꝓſanguinitatis vꝛozē ſuā dimittē et aliā ducere nō licet alicui niſi cā primū ꝓbata fuerit. Unde Alexan. papa. iij. guillelmo demonſtrolico.

¶Niſi coram eccleſia ꝓſanguinitate probata vꝛozē dimittere non licet.

¶Ultozū relatione cognouimꝰ te ꝓpriāvel le abſcereᵉ vꝛozē: ꝛ adherere alteri ꝓtendētez ꝓſanguinitatis occaſionē: vñ aplica auctozitate interdicēdo mādamus tibi: vt hāc quā nūc habes vꝛozē nullatenꝰ primas dimittere: vl aliā ducere: donec apud eꝓozum religioſozum conſilium[k] cauſaz iuſtam examinaueris.

Receptuꝰ ꝓo eā quā iniuſte dimiſit hoc mō iurabit

¶Recōciliationis iuramētum.

AB isto die i ātea iſtā cōiugē. N. quam iniuſte dimiſeraſ ita tenebis ſicut maritꝰ ſuā cōiugē debet habere in dilectiōe ꝛ debita diſciplina. nec eam per vllū malum ingeniū a te ſepabis: nec ea viuēte aliā accipies: ſic te deꝰ adiuuet. Qꝫ autꝰ vniꝰ teſtimonio ꝓiugia apꝫ quoſdā dirimūtur: nulla ratiōe ratū habek. Cū enī dñs dixit. Omneʰ verbū ſtabit i oze duoꝝ vl triū teſtū. Itē cū in hlerdenſi ꝓcilio dicak ois ꝓtrouerſia q̄ de eccl̄aſticis rebꝰ fit: ſm diuinā legez ſub duobꝰ ꝛ tribꝰ teſtibus terminek: dño dicente. Non vnus ſtet ꝓtra alū: ſz in oze duoꝝ vel triuz teſtiū ſtet oē verbū. Jtez cū alibi dicatur Nullius ꝓſone ẽptūlibet exercitate teſtimonio aliquid credatur: euidētiſſime appa retvnius aſſertione cōiugia non eſſe dirimenda.

¶Queſtio.vij.

Quod autez[k] q̄rik. ſi illi qui de inceſtuoſis naſcunk filij repu tenk. Aug. i lib. q̄ſtionū ſup leuit. c. lxxvij. determiat ita dicēs. ¶Nō appellant filij: qui de inceſtuoſis naſcunk.

Quid eſt[l] quicūqꝫ dozmierit cum cognata ſua ſine filijsᵐ moꝛiek: cū filij ex hmōi ꝓiūctionibꝰ et afi nati ſūt ꝛ hodie naſcank: an hoc intelligēdū eſt lege dei cōſtitutuz: vt quicūqꝫ ex eis nati fuerint nō reputētur ſi lij et nullo parentibus iure ſuccedant. ¶Queſtio.viij.

Eſt hisᵐ vero q̄ ignoꝛāter ꝓiūcti ſunt: i quo gradu cōſanguinitatis vel afi. ex diſpēſatione eccleſie relinquantur. Grego. in regiſtro diffinit dicens.

¶Non ſeparētur qui infra vij. generationem ignoranter copulantur.

diſtinctio extra e. ex tenoꝛe. qꝫ iſ cōuenīs eſſet qꝰ aliqꝫ eſſet partim legitimus. ꝛ parti illegitimꝰ ſicut nemo pōt eſſe parti liber ꝛ parti ſeruus. ff. de lib. cau. duobus. ſed ſi ambo parentes ſciunt impedimētū: ta les filij nō ſūt legitimi lz eccleſia habuit illud ꝓ mſimonio. vt eꝛ de clandeſt. deſpō. cū ihibitio. l Quid eſt. dubitā do dicit ꝛ tñ ſoluit. iterrogādo reſpōdit ſic. xxij. q. ij. q. ij. ait. m ¶Sine filijs. ſ. legitimis di cūtur em̄ nō eſſe filij q̄ nō ſunt bo nī. xij. q. ij. non li ceat. ar. xxxij. q. iiij. dicat. ꝛ. xl. di. multi. ergo ꝓbo gnali tātū legiti mi ꝓtinent. eꝛ de iureiur. quinta uallis. ff. de ope. lib. ſi libertus. n ¶Deꝫ his vero. hic depigik octaua queſtio qua q̄ritur q̄ gradu poſſit diſpenſari cū ꝓſanguineis vel affinib⁹. ꝛ q̄dē in tertio ꝛ papa ſolus. ſed in ꝓmo ꝛ ſcō non pōt. vt dicit. qꝫ in leuitico ꝓhibitꝰ fuit vteꝝ i ꝓſanguinitate ꝛ affinitate. ſed hoc falſuz ē. vt extra de diuoꝛ. gaudemus. vt notaui. xxx. q. iij. pitatium. et ſunt tria que inducunt hanc diſpēſationē. p les et tempus. J eo. ca. ſ. ff. de ritu. nup. qui in p uincia. et reſoꝛmatio pacis. vt extra de deſpō.

Filiꝰ ſi eſt qui bonus nō eſt.

Deut. xvij. d Mat. xviij. b.

Diſpē ſatio circa mſimo nia inducik ꝓpter tria.

impude. acceſſit. in parte deciſa. et hec eſt indirecta diſpenſatio. Jn hoc eñ caſu tantū videk diſpenſare q̄ poſt ſpacū longū nō admittunt accuſatoꝛem: niſi accuſatus ipſm ſponte admittat. vt extra qui matrimo. accuſa. poſ. per tuas.

DE gradibꝰ vero.

a ¶Multa. argu. ratione diuturnitatis poſſe fieri qꝫ alꝫ fieri non debet. ſ. diſt. iiij. denigꝫ. et. xcv. diſti. ecce. ſ. q. j. cito. ſ. xxiij q. j. ſcisma.

b ¶Filios. Nota filioꝝ ſuſceptionē ꝛ ānoꝝ longa curricula diſpenſationem inducere ne matrimoniuz ſeparetur hodie autē longitudo tēꝓoꝛis nō excuſat. vt extra ꝺ cō ſang. et affi. non debet. Jo.

c ¶Aut fortaſſe. dubitādo dicit: quia in ꝙnto gradu non eſt diſpēſanduz niſi ex magna cauſa. dicunt autem quidam q̄ domi nus papa in hoc ca. dat generalē formaz oīmodus prelatis: q̄ vbi inueniūt aliqꝺs in tali gradu: ꝛ illa tria ꝓcedunt nō ſeparent eos nec de cauſa cognoſcant: alꝫ ſic.

d ¶Oze ad os Et ita permittit in ſuſpenſo.

d ¶Oze ad os Sed ſi quis recenter contraxeratvel contrahe ret q̄ tunc ſeparentur: ꝛ hoc eſt quod dixit infra anni coꝛonam.

e ¶Jndulgentiaz. ſz obijcio tibi. aut papa diſpenſauit aut nō. Si diſpenſauit: ergo ſtatim fuit matrimonium.

DE gradibus vero cognationū qui ifra. vij generationē in matrimonio ſunt inuēti: ſi neſciēter fecerint: ꝛ multaᵃ curricula anno rum ſunt reuoluta: ita vt filiosᵇ habeant in. vj. qui inuēti ſunt/ aut fortaſſeᶜ in. v. huiuſ modi non ſeparētur: donec nos ad hos dño ꝓmittente oꝛᵉ ad os loq̄mur. hoc autez dico ſm indulgentiāᵉ nō ſm imperiuz. q̄ vero de his duobus gradibꝰ nouas contraxiſſe nuptias videntur. id eſt infra anni coꝛonāᶠ modis oīmodus ſeparenk. decetero vero generalia ꝓ omnē puīciam ſtatuta percurrētia taliter firmenk vt nullus audeat de inceps tale ſcelus perpetrare. ꝛ qui fecerit ſine re tractatōis miſicoꝛdia acriꝰ punitivltionibus ſeparētur ihivero q̄ ꝓpinquas ſanguinis vꝛozis ſue in matrimonio ſibi ſociauerūt. ſicut taz dudū vobis ſcripſimꝰ: qui in eodē gradu inuēti ſunt ſeparenk: aut ſuſpendak eoꝝ cā vſqꝫ dū nos iſimul dño auxiliante conueniamus.

Idem. De his qui moꝛtua vꝛoze ſecūdas cōtrahere nuptias voluerint iuſte ꝛ hone ſte ꝛ ratiōabiliter ꝓſeximꝰ ab earū ꝓſanguineis vſqꝫ ad quartuzᵍ gradū genealogie abſtineri. hoc nos ſm indulgentiā ſancte matris eccleſie mitius prelibauimꝰʰ. Leterū iuxta ſecularū legū cē ſuram dignis coertionibus grauibuſqꝫ diſcipline inuentionibꝰ hec oīa mala ꝛ illi cita modis omnibꝰ refutanda ſunt: ꝛ in futuro deinceps tempoꝛe cuncta quieſcant.

Idem Felici Meſſane ciuitatis epiſcopo.

¶Jn quarto gradu q̄ ꝙnuncti inuēti fuerint: ſeparenk.

HEc ſalubriter ꝓcauēda ſancimus: ne q̄s fideliū ꝓpiquā ſanguinis ſui vſq̄quo affinitatis ⁱ lineamēta generis ſucceſſiōe cognoſcūtur/ matrimōioᵏ ſibi deſideret copulare: ſz ſicut a maioꝛibus noſtris diffinitū eſt: ita modis oīmodus obſeruek quoniāvſqꝫ ad ſeptenarium numeꝝ parentele nullivnq̄ copulā contrahere licētiaz damus: his videlicet qui ex patre ꝛ matre cōſanguinitatis deſcēdūt parentela: qui etiam ꝛ que in quarto vel in quinto gradu coniūcti inueti fuerint ſeparētur: quoniā ſcriptū eſt Omnis homo ad ꝓximā ſanguinis ſui nō accedat: vt reuelet turpitudinē eius. Et itez Anima q̄ fecerit quippiā ex iſtis peribit de medio popli ſui. Sane q̄bus coniūctio interdicit illicita/ habebunt ineūdi cōiugij meliozis libertatē. Niſi i eodem crimine vſqꝫ ad moꝛtem alterius eoꝝ contumaciter perſeueraueriſ.

Unde in aurelianeñ. cōcil.

¶Non ducant vꝛozem/ qui vſqꝫ ad moꝛtē alterius i ceſtu perſeueraueriſ.

INceſtuoſiˡ duz in ipſo deteſtādo atq̄ nefando ſcelere manēᵗ[m]: nō inter fideles chriſtianoſ: ſed inter

Cā pēdēte ſu p mſi monio non eſt dubilem. Uel dic ꝺnegā dū decōditiōe ſi cōſtaret de p̄missis. vel expone nō ſe parētur ẽptū ad cohabitatōnē. ſz p hoc nō dat eis licentiā commiſcendi.

Māciēpiuz ꝺz nouuz qꝫ p annuz nō ſniuit.

f ¶Anni coronam. i. anni circulū vel reuolutionē. No. nouamſimonia dici q̄ non ſunt annua ſilꝝ mancipium ꝺz nouū qꝫ non dū ſeruiuit p annū. ff. de publi. et vecti. interdū. ſ. quotiens. ſilꝝ vi nū. ff. de vi. tri. et oleo. l. vetus.

Leut. xviij.

g ¶Ad quartuz. ſi intelligas hoc ꝺ ſecūdo genere affinitatis: tunc nulla eſt ibi diſpenſatio. nec illud qꝫ ſequit. hoc non ſpectat ad illū genus affinitatis: ſed ad ꝓximum.

h ¶Prelibauimus. id ē olim cōceſſimus. quibuſdam.

i ¶Affinitatis. conſanguinitatis ſigna vel veſtigia.

k ¶Mſionio. Jdē vſqꝫ ad. vij. gradum.

l ¶Nceſtuoſi. ꝓmā pte huiᵘˢ. c. intelligē de excluſione ſacramentoꝝ ſecūdā autez de anathemate: et tunc dicit nō ſtmār cbū ſpūale de hoc dictuz eſt

z. q. iij. de inceſtis. xij. q. ij. indigne.

m ¶Manent. poſt admonitionem.

a ¶ Aut cathecuminos. xl.q.iij.ad mensam.Z.so. expositio illa q̄ sequit.i.cū xp̄ianis nō. nō refert ad totū id qđ premissum est.sed ad aliā partē inter xp̄ianos nō habent.vel de oibus gentib⁹ hoc intelligendū est.sed de gentibus cathecuminis.

b ¶ Sed soli. xp̄iani.

c ¶ Maneat. qđ iuris in hoc casu no.xxxiij.q. ij.§.de penitentibus.

diuisio

¶ Nde queritur. hec q.dividit in duas ptes. In quarū ꝑma ꝓbat q̄ sēt̄ia ſtractari nō pōt:et hoc ꝓbat per duos ratiōes. Scōa ibi. Quod autē. Johan. de san.

Mat. xviij.c

d ¶ Uñ queritˢ hic q̄ritur si ſnia q̄ lata est ꝑ mr̄imonio vel cōtra illud postea possit retractari. et dicē duz q̄ sic:q̄a tal sēt̄ia nō curſu t̄pis trāſiit in rem iudicatā. vt ex de sen.et re iudi.ꝙsanguinet ca.lator. Quidā volebāt distinguē q̄ si secunda matrimonia sūt cōtracta nō pōt retractari ſnia: sed si nō sunt cōtracta: possunt retractari ꝑ illō qđ est extra de test.sicut.xxxiij.q. j.si per sortiarias.sed id qđ in illa decr. sicut/dē referendū est ad facilitatē.i. non ita ō facili retractak sēt̄ia q̄n secunda matrimonia cōtracta sunt.et illud qđ dico in matrimonio dico in omnib⁹ vbi periculū alevertit:vt in baptismo ⁊ ordine.Illud tn posset dubitari vtrū ſnia matrimonij ipo iure retractek an ꝑ in integrū restitutionē:⁊ videt q̄ ꝑ in integrū restitutionē.vt ex de in integ.restit.ex lris.ecōtra. videtur q̄ ipo iure.q̄ ibi ſnia nō transit in rē iudicatā vt dixi. Sed licet magister ſpecialiter ꝓposuerit q̄stionē de matrimonio:tn generaliter ꝓsequit an q̄libet sentētia possit retractari. Notandū ergo q̄ varijs modis retractak sentētia.q̄nq; retractak si ē lata per surrepti onē. vt j.e. venīs.⁊ extra de offi. vica. tua.⁊ extra de sen.⁊ re iudi.cū olim. Itē si est lata ꝑ falsos testes vel ꝑ falsa instrumēta. vt extra de ꝓba.licet.⁊.C.de fal.querelā. Itē si est lata ꝑ falsas allegatiōes.ff.de iudi.ꝓtor. Itē si inueniat falsus ꝓcurator. vt extra de ꝓcu.i nostra.ff.de iudi.licz. Itē si est lata a iudice non suo. vt extra de iudi.at si clerici.C.si a nō cōpe.iudi.ꝑ totum Itē ꝑ in integrū restitutionez. vt extra de in integrū resti.requisiti. Itē ꝑ appellationē et suppli cationē.vt.C. de preci.impa.offe. auten.q̄ iusſatio. Itē retractatur si est lata ab excōicato. vt extra de sen.⁊ re iudi.ad pbādū. Itez retractak ꝑ iplorationez tr̄ſtis auxiliū. vt si cōtra seruuz fuerit lata sentētia ille appellarenō pōt: sed ꝓmittit ei implorare tr̄ſte auxiliū. vt.ff. de appel. seruj. Itez si fuerit lata cōtra ius scr̄ptum. vt.ij.q.vj. ℌ.est autē quandoq;. Item ꝑpē corruptionē iudicis. vt.ij.q.vj. ℌ.venales. Sūt autez tres modi retractandi sententias.q̄nq; retractak sentētia.i.nulla ostenditur esse.ſ.cuz est lata a iudice nō suo vel ꝑ falsum ꝓcuratorem lata est. quandoq; retractak iudicis officio.q̄nq; ire actiōis.si iudicis officio.ſ.per beneficium restitutiōis in integrū:tunc tn vſq; ad quadriennū pōt agi. C. de tēpo.in integ.resti.l.vl.si aūt ire actōis.ſ. actionis in factū:tunc vſq; ad.xxx. annos audietur

e ¶ Omnibus modis. ℒ. Rationabiliter.etiā impetriali rescripto.C.de trāſactio.causas.imo a limine iudicio expellenk q̄ volūt retractare ſnias a quib⁹ nō est appellatū.vt.C.seu.rescin.nō pos.l.vlti. C.vt lit.pend.l.ſi.nisi.ꝓpter publicā vtilitatem.vt.ff. de decre.ab ori.fa.q̄ semel.vel nisi restituendo.ff.de

f ¶ Mino.in cause.ℌ.vlti.

¶ Oci. ¶ Omittum⁹.ſi.xxiij.q.iij.est iuſta.in ſi.

Errori a multis cōrigi ꝑt.

Snia an possit cōrigi.

Snia ꝑt moderari

ij.ꝑs.

Snia triplicimō retractat

Snia a q̄ nō est appellatū nō est retractāda.

a ¶ Errorē. Nota q̄ ꝑtib⁹ ⁊ aduocatis ꝛ corrigē errorē suū q̄ncūq; añ ſnias.vt ex de cen. oli.circa medū.C.ō iur.⁊ fac.igno. error testib⁹ incōtinēti ꝛ corrigere.vt ex de testi.co.ꝓterea. Itē dōs ꝓt incōtinēti errorē ꝓcuratoris cōrigē.vt ex de offi.iudi.dele. cū olim.in ſi.nisi errauerit i petēdis iudicib⁹ ſuſpectis. vt ex de cau. poſ. et ꝓcuz olim.de hoc.xxij.q.j.ſup.et.c. apō mificoꝛdē. Item iudex pōt errorē suū cōrigē ꝛ:atq; cōrigere in interlocutoria ſnia.vt. ff. de re iudi.q̄ iuſſit. ſz diffinitiua ſniam null⁹ pōt cōrigeſ: siue ſit ordinarius siue delegat⁹ siue in ciuili⁹ siue i criminalib⁹ cauſis. vt ex de offi. dele. in lris. C.quō et q̄n iuder. ſi vt ꝓponis. ff.ō penis diui frēs.nisi ſit lata ꝛ ordinē iuris tūc pōt retractari ab ori diario tn̄. vt.C. de ac.l.iij. et.iij. et etiā a delegato.vt ex de accu. qualit⁊ q̄n. Sed ꝛ cōrigere non possit ſniam tn̄ pōt eā moderari. vt.ff. ō of. ꝓ ſi.illicitas.ℌ.vlt. ſiꝛ ſi decept⁹ tulit ſniam pōt de negare actionez iudicati.vt.ff.de iudi. ꝓtor. i fi. Itē ꝑba ſnie pōt mutaſ dū tn̄ ſententia idē remaneat.vt.ff.de re iudi.actorū. Item ſupplere pōt ea dē die de fructibus. ff. de re iudi.paulus. Itez interp̄tari pōt ſniam suā si est ꝓpes vel ꝓcurator cesaris.vt.ff.de appel.l. ab executore.

b ¶ Triennū.maxime.ar.xxxiij.q.v.q̄ deo.

Res iudicata ꝑtati nō ꝓiudicat.

c ¶ Reparāda.no.rē iudicatā nō ꝓiudicare ꝓbitati in cā ſpuali.ꝛ videt ℌ ex de testi.sicut q̄ ibi dicit q̄ nō videt ſupesse aliq̄ remediū nisi q̄ testi imponat pnia de ꝑiurio.ſz ibi supple.ſ.de facili.vt ibi respicit factum.non ius.ſi. notat extra de arbi.peruenit.

¶ Ob autē. ¶ hec ē scōa ps.q.In qua ꝓbat q̄ ſnia retractak et hoc ꝓbat per.v.c. Johan.de fan.

d ¶ Uod q̄s.hoc.c.loq̄tur de illicita alienat iōe rerum eccl̄ie.vt extra de re.ꝓmu.c.ij.secus em̄ si delict sentētiando diffinitiue. C.ſniam rescin.nō pos.l.j.ff. de re iudi.l.iudex. Ar. ℌ factū ꝓpriū aliquē posse venire.arg.xij.q.i.certe ego ſum.⁊ ex de elec.nostri.

e ¶ Illicite.sic.l.di.penitēs. Ar.ꝓtra.ex de cleri.cōiuga.diuersis.et ex de fi.ꝓsby.veniēs.⁊ arg. ff. de rebus eo.q̄ ſub. tu.vl̄ cur.l.q̄uis et ex de cōcess.ꝓben. cum ſuper.

f ¶ Illicitus. No.arg. ad quēstionez domin̄icalem. iurauit q̄ nunq; accederē ad fornicariam meam post volutū ea ꝓtrahere? possum. arg.hic q̄ sic.et.xxxi.q.j. relatū.⁊.c.illud. et ar. ℌ extra de causa poſ. c.iij.⁊ ff.ō excep.rei iudi.l.⁊ an eadem. ℌ.actiones.

Fornicariaz abiurās an cū illa ℌ here possit.

Apostolice ſedis.

g ¶ Decoquitur. ℌ ptz rō q̄ rescript⁹ aplicis nichil dz vicij re periri. nec aliq̄d reꝓhensibile. vt extra de rescrip. cū adeo vnde vicioſa dicēt̄ rescripta ſi ſit i eis falſum latinum. vt ex de rescrip. ad audiētiā ſz i testamētis ⁊ pulegijs secus ē. C. de test. errorem.⁊.ff. de manu. test. qui habebat.non enim est verisimile q̄ cum ille littere in tot manibus decoquantur q̄ ibi ſit aliquid reꝓhensibile.

Rescripta aplicanichil reꝓhēſibile cōtinēant,

h ¶ Retracta ri possit.videtur ergo q̄ sēt̄ia ꝓncipis possit retractari si esset inuite lata.⁊ sic est ꝓtra. C. de ap.ne causas. vbi dicit si sententia ꝓncipis sine cause cognitiōe fuerit lata nō ꝓt retractari.nā etiā error ꝓncipis facit ius inter ꝑtes.vt.ff.de ſup.le.l.iij.in fi.sed hic loquit de ea retractatiōe q̄ fit ꝑ in integrū restitutionem.extra.de in integ.resti.cum ex litteris.

Snia ꝓncipis an possit retractari.

i ¶ Conditionis. si concessum erat ad rempus.ℌ. eadem questione.iij.quod scripsi.vel illius si preces veritate nitātur. ſnia autez nō est sub ꝓditiōe ferēda.q̄.q.vj.biduū.vnde hoc nō intelligit de ea:tenet

Snia sub ꝓditiōe ferēda

Electō impiti qui credebat peritꝰ: an debeat cassari

Obtenta per surreptionē absentē aduersario retractāt.

Precessor digno sy monīā nō iducunt.

Mia ē rigori pferenda.

a Utamē si ferat. extra de sentē. excō. a nobis ꝛc. Eniā nunc. ¶ Maximū fotinū. forte binomiꝰ erat iste fotinꝰ. vel aliē ventā ad fotinū nūc quasi ad maximū qđaz thema: qz plēs qstiōes ex eo surgūt.

b ¶ Per rumorē. Argu. ad qstionē illā qđ si aliqs ꝓpter falsuz rumorem est electꝰ q credebat pitꝰ q postea cassat eius electio sicut ꝛ cassat institutio. vt. ff. de her. instī. si pat. ſz legata nō cassant ratione falsi rumoris. vt. ff. de here. instī. l. vlti. Itē hoc scias q ea q ꝓ surreptionē obtinēt etiaz absente aduersario retractāt. vt extra ō sentē. et re iudi. cuz olim nec aliqđ valet qđ ꝓ lras surrepticias actū ēt extra de of. vica. tua. imo ꝛ libertas q̄ non retractat ſz ppt iniustā cām data sit vt instī. q ex cau. ma. §. eadē ver. semel. tñ nulla ē si per surreptionez data fuerit. vt. ff. de fidei cō. li. cum ꝓ. §. sub uctū. et inde q alis nō pōt reuocare sniam diffinitiuā ſz iniustā in hoc casu ipsemet eaz reuocat ff. de iudi. si pretor.

c ¶ Ut deprecamini. Argu. q̄ non sit symonia preces ꝓ digna psona porrigere: et ꝓ digno depositō restituendo licite possunt preces offerri. ar. j. q. j. filiaz. et distinc. l. clerico. et distinc. lxij. si seruus.

d ¶ Compotē. i. officij potestatē habentem.

e ¶ Nolite. Ar. qđ papa approbat ꝛc. vt. §. xxiij. q. j. hec ē fides. §. xvij. q. iij. §. q aūt. ꝛ xxij. di. si ilmie

f ¶ Audio. Arg. opti. ad uuādos reos criminis. §. di. xlv. licet si ita. C. de aduo. di. iudicū. l. restituende. et. ff. de alb. scri. l. vlti.

g ¶ Si faciēdū. Ar. q̄ potiꝰ de mia q̄ de rigore iuris delinquētes debemꝰ corrige: et q̄ ꝓniores debent esse prelati in absoluēdo q̄ in condēnando. vt §. di. xlv. licet plerūq; §. di. l. pōderet. ꝛ §. xxiij. q. iij.

Uēniā nunc ad maximū fotinuz quasi ad quoddā thema: et (qđ michi anxiū est ac difficillimū) maiorum meorū reuoluā sniaſ. Fuerat q̄z de illo quoq; pacto (vt ipsi etiā ꝓmeminiſt) aliqđ vtiq; grauiꝰ cōstitutū. vez qm id qđ ꝓ rumorē falsum (vt asseritz) surreptū huic sedi ꝛ elicitū p ſisidias demōstrat: qz res ad salutē redist veniā tm̄ vobis hinc admittēdꝫ post ꝓdēnationez more aplico surrogam. tantiſq; vſis assertiōib. vobiscū tā bonis: taz charis nō dare ꝓsensum olim duris rebꝰ duriꝰ arbitramur. ꝓ vſa ergo approbatiōe frēs kmi ꝛ snia ac postulatiōe ēpm fotinuz habetote. licitū ē em̄ ita cōstituere vt depcamini. ꝛ no strā in meliꝰ cōuersam sniaz laboze vel testimonio vſo cōpotēꝰ vobis suscipite. Iusta chiū ꝓ o me sepissime ꝓbatū nolite expectaſ vt diaconij gradu expoliet. sollicitos em̄ vos ꝓ salute libēt audio: ꝓtra etiā si faciēdū est: libent non admitto. Cui manū porrigitz vobiscū porrigo. cui porrigo: mecū porrigite. Itē Nicolaus papa.

¶ Sententiā romane sedis in melius cōmutare licet.

Sentētiā rōane sedis nō negamꝰ posse i meliꝰ ꝛmutari: cū aut surreptū aliqđ fuerit: aut ipa ꝓsidiatiōe etatū vel tēporū seu grauiū necessitatū dispēsatione q̄dā ordinare decreuerit. qm̄ ꝛ egregiū paulū apl̄z dispensatorie legimꝰ quedā fecisse q̄ postea ꝛprobasse legim. tñ obseruādū est qm̄ illa romana videlz ecclia disertissima cōsideratiōe hoc fieri delegerit: nō qm̄ ipsa q̄ bñ sunt diffinita retractare voluerit. Inno. epīs per macedoniā ꝓstituz. ¶ Cuiuscq; iudiciuz aplice sedis auctoritas retractare valet.

Raue nō oportet videri pissimis mētibꝰ vſis cuiuscq; retractare iudiciuz: qz veritas sepius exagitata magis splēdescit i lucē: ꝛ pernicies reuocata in iudiciū grauius ꝛ sine pnia condēnatur. nam fructus diuinus ē iusticiā sepi recēseri.

Item ex lib. pontificali.

¶ Ꝓdecessorꝫ depositi a successorꝫ restituūtur.

¶ Palea.

Gregoriꝰ. iiij. Theodosiū quē eugeniꝰ añcessor eiꝰ pſbyteriꝫ honore priuauerat: ecclie seguine ꝓsecrauit ēpm. Leontiꝰ dū eēt duo. ꝛ. §. xxvi. q. vij. alligāt. ff. de acti. ꝛ obli. arrianꝰ. extra. de pba. ex lris. ex de sor. ex marū. §. di. lxxvj. nō satis. §. di. ix. sana. ꝛ §. j. q. vij. dispēsationes. Jo.

h Sententia. ¶ Uel tempoꝛ. lv. di. priscis. ꝛ §. j. q. vij. necessaria. ꝛ c. quod ꝓ remedio.

i ¶ Legimus. vt circūcisionez timothei quā fecerat fieri paulus ꝓpter scādalū iudeoꝝ q̄ natꝰ erat ex ꝑde et gentili postea mutauit hec cū dixit: dico q̄ si circūcidimī xps nichil vobis ꝓdesit. ar. de pe. dis. ij. circūcisio.

Timotheus fuit circūcisꝰ.

k ¶ Non qm̄. ex hoc dicūt qui daz papā rescindere non posse qđ semel bñ diffinituz est quia peccet. naz illud dicit posse quod de iure ꝛ. xxij. q. ij. faciat.

Papa bñ diffinitū rescindere potest.

l Raue. ¶ Fus. Episcopi macedonie dolebant si aliquando papa retractabat sententias eorū vel causarum cognitiones. et ad hoc respōdet papa.

m ¶ Quia veritas. optima allegatio est contra iudices qui nolūt audire ad uocatos. §. xx. q̄stio. vlti. iudicātem. nō enim potest ad veritatē peruenīri nisi respiciat ad causam ꝛ. xxiij. questio. viij. occidit.

Aduocati sūt audiēdi.

n Sepiꝰ. quādoq; tamē sufficit summati cognoscere. C. vbi in rē exhi. l. iij. §. sciendum.

o ¶ In lucem. Arg. q̄ iudex potest sepius interrogare testes cuz dubie aliquid dixerint. vt. xxx. q. vlt. inter. ac. vbicūq; nec enim aliter ad veritatem pueniturꝫ nisi circūstantie omnes diligenter querantur. vt. xxiij. q. vlti. occidit.

Testes sepius pūt interrogari.

p ¶ Pernicies. i. pernicioſum factum.

q ¶ Grauius. i. cum grauitate.

r ¶ Penitentia. id est postea nō penitebit quia cū deliberatione facies. xxiij. di. ca. j.

Questio dupler ꝺ̄ solut.

Watt. xvij. c.

Besi. ij. d.

De ea. hic dep̄igitur. questio q̄ habet duo membra. scilicet. Utruz ex secūdis nuptijs soboles suscepta possit cōsanguineis viri priorꝫ matrimonio copulari: ꝛ vtrū affinitas deleat in supstite ꝛ i vtraq; rñdet negatiue. §. eo. c. j. sed illud corrigit. ex de ꝓsang. et affinon debet.

Fraternitatis vestre.

a ¶ Si mulier. prima questio.

b ¶ Pertinenat. ad hoc ꝓbanduz inducit ola illa q̄ sequuntur in lra vbi dicit anteq̄z deus ꝛc.

c ¶ Si eo defuncto. ij. ꝙstio.

d ¶ Uel sub altero. iij. ꝙstio.

e ¶ Ut si suscepte. iiij. ꝙstio.

f ¶ Trāsibūt. nō q̄ ad essentiā: sed quo ad formam de quantitate i qualitatē. iurta quod dicit apostolꝰ. preterit figura huius mundi.

g ¶ Et visibilis. qz de maria carnē assumpserat. de conse. di. ij. reuera.

h ¶ Confirmans. ad ſfam hāc ꝓtinuat supradicta. est em̄ verbū dñi ꝛc.

i ¶ Quō pōt. hec est rñsio prime questionis.

k ¶ Porro. hec est rñsio secūde questionis.

l ¶ In supstite. i. inter supstite ꝛ consanguineos defuncti.

m ¶ Non deletur. §. iij. q. vij. §. tria. contra. sed verba canonū legi ꝓscribunt id est ꝓiudicant. vel potius nō deletur reuera ſm legē vt nō sit. sed deletur quantum ad illud beneficium.

Besi. ij. d. Mat. xix. a.

n ¶ Nec alia copula. responsio tertie qstionis.

o ¶ Prophetā. laudate dominum de celis ꝛc.

p ¶ Quoniā ipse. id est sicut leue fuit ei dicere: ita ꝛ facere.

q ¶ Carnem vnam. videt nō esse miruz si dominus fecit virum et mulierez carnē vnam: cuz multitudinez fidelium fecerit vnum secum: scilicet ꝓ charitatem vel humane nature assūptionem. de consecra. distinc. ij. in chusto.

Multitudinē fideliū fecit deus vnū secū.

r ¶ Copule. id est secūde. nā cū sobole ex prima posset cōtrahere. vnde quādoq; pater et filius habent matrem et filiam.

Esaie xl. b. ꝑ. cxl viij.

s ¶ Permanere. durum verbum contra innocentem. extra. non debet.

Joh. xvij. c

Deficit ecclesiastica narratio.

Questio. x.

Ea autē q̄ ad sc̄bas nuptias trāsit vtrū i eadez affinitate cō sanguineorū priorꝫ viri ſmaneat: an soboles ex secūdis nuptijs suscepta ꝓ sāguineis prioris viri copulari possit merito q̄rit. De his ita scribit Greg. papa Uenereo carolitano epō. ¶ Affinitas i supstite nō deletur.

Fraternitatis vſe studiose sagacitati frater amāde q̄s debeo refero grates. qm̄ q̄sisti q̄ debuisti: iocūdū me reddidisti. Uñ placide ad iqsita rñdeo sedē aplicā ꝙsulere ꝺcreuisti: si mulier copula nuptiali extraneo viro ꝓiūcta cognatiōi eiꝰ ptie atꝫ. Si eo defūctoc cognatio remaneat vel sub alt̄oꝰ viro cognatiōis vocabula dissoluant: vſ si suscepteꝰ soboles pūt legitie ad prioris viri cognatiōis trāsire copulā. Est ei ☧bū dñi validū: forte ꝛ durabile: ꝛ imutabile ꝛ pseuerabile: nō momētaneū nō trāsitoriū. Alit em̄ p se ipa ☧ vitaꝫ q̄ deꝰ ē ☧bū dei est. Celū ꝛ terra trāsibūtf: ☧ba aūt mea nō trāsibūt añq̄z deꝰ i carne appareret int̄ homīes eo ispirāte dixit adā. Quāobrē relinquet hō patrē suū ꝛ matrē ꝛ adherebit vroi sue: ꝛ erunt duo i carneyna. Deide cūpetꝫ depositꝰ fuit: ꝛ postea in anthiochia patriarcha fuit Milenuz epm a felice papa dānatū. Belasiꝰ successor eiꝰ et ꝰmunioni redditit: et ecclesie restituit sue.

Sicut ergo snia romane sedis i meliꝰ cōmutari valet: sic cuiuslibet ecclie snia cuz ꝓ surreptionē dat cogscit rōnabiliter reuocari pōt.

¶ Questio. x.

Ea autē q̄ ad sc̄bas nuptias trāsit vtrū i eadez affinitate cō sanguineorū priorꝫ viri ſmaneat: an soboles ex secūdis nuptijs suscepta ꝓ sāguineis prioris viri copulari possit merito q̄rit. De his ita scribit Greg. papa Uenereo carolitano epō. ¶ Affinitas i supstite nō deletur.

Fraternitatis vſe studiose sagacitati frater amāde q̄s debeo refero grates. qm̄ q̄sisti q̄ debuisti: iocūdū me reddidisti. Uñ placide ad iqsita rñdeo sedē aplicā ꝙsulere ꝺcreuisti: si mulierꝰ copula nuptiali extraneo viro ꝓiūcta cognatiōi eiꝰ ptie atꝫ. Si eo defūctoc cognatio remaneat vel sub alt̄oꝰ viro cognatiōis vocabula dissoluant: vſ si suscepteꝰ soboles pūt legitie ad prioris viri cognatiōis trāsire copulā. Est ei ☧bū dñi validū: forte ꝛ durabile: ꝛ imutabile ꝛ pseuerabile: nō momētaneū nō trāsitoriū. Alit em̄ p se ipa ☧ vitaꝫ q̄ deꝰ ē ☧bū dei est. Celū ꝛ terra trāsibūtf: ☧ba aūt mea nō trāsibūt añq̄z deꝰ i carne appareret int̄ homīes eo ispirāte dixit adā. Quāobrē relinquet hō patrē suū ꝛ matrē ꝛ adherebit vroi sue: ꝛ erunt duo i carneyna. Deide cūpetꝫ depositꝰ fuit: ꝛ postea in anthiochia patriarcha fuit Milenuz epm a felice papa dānatū. Belasiꝰ successor eiꝰ et ꝰmunioni redditit: et ecclesie restituit sue.

Sicut ergo snia romane sedis i meliꝰ cōmutari valet: sic cuiuslibet ecclie snia cuz ꝓ surreptionē dat cogscit rōnabiliter reuocari pōt.

¶ Questio. x.

Ea autē q̄ ad sc̄bas nuptias trāsit vtrū i eadez affinitate cō sanguineorū priorꝫ viri ſmaneat: an soboles ex secūdis nuptijs suscepta ꝓ sāguineis prioris viri copulari possit merito q̄rit. De his ita scribit Greg. papa Uenereo carolitano epō. ¶ Affinitas i supstite nō deletur.

Fraternitatis vſe studiose sagacitati frater amāde q̄s debeo refero grates. qm̄ q̄sisti q̄ debuisti: iocūdū me reddidisti. Uñ placide ad iqsita rñdeo sedē aplicā ꝙsulere ꝺcreuisti: si mulierꝰ copula nuptiali extraneo viro ꝓiūcta cognatiōi eiꝰ ptie atꝫ. Si eo defūctoc cognatio remaneat vel sub alt̄oꝰ viro cognatiōis vocabula dissoluant: vſ si suscepteꝰ soboles pūt legitie ad prioris viri cognatiōis trāsire copulā. Est ei ☧bū dñi validū: forte ꝛ durabile: ꝛ imutabile ꝛ pseuerabile: nō momētaneū nō trāsitoriū. Alit em̄ p se ipa ☧ vitaꝫ q̄ deꝰ ē ☧bū dei est. Celū ꝛ terra trāsibūtf: ☧ba aūt mea nō trāsibūt añq̄z deꝰ i carne appareret int̄ homīes eo ispirāte dixit adā. Quāobrē relinquet hō patrē suū ꝛ matrē ꝛ adherebit vroi sue: ꝛ erunt duo i carneyna. Deide cūpetꝫ depositꝰ fuit: ꝛ postea in anthiochia patriarcha fuit Milenuz epm a felice papa dānatū. Belasiꝰ successor eiꝰ et ꝰmunioni redditit: et ecclesie restituit sue.

Sicut ergo snia romane sedis i meliꝰ cōmutari valet: sic cuiuslibet ecclie snia cuz ꝓ surreptionē dat cogscit rōnabiliter reuocari pōt.

a ¶ Duo. s. vir et vxor.
b ¶ Unum. in carnē vnam.
c ¶ Et de duobus. scilicet viro et vxore.
d ¶ Concreatio. id est vna p̄les.
e ¶ Cuius. Hec duo capitula non tenent.
f ¶ Iliam cuidam. Post. xiij. impedimenta matrimonij: tractat h̄ magister de raptu. quia videbatur matrimonium impedire et vtrū inter raptam et raptorē posset esse matrimonium.
g ¶ Quod autē. De hoc nullū est dubiū quin raptum cōmiserit iste. dicti quas tamē cum magistro. quia quandoq; raptꝰ cōmittitur in re ipsa quādoq; in vsu rei. vt.J.e.§. vltimo.
h ¶ Baptus. f. xxvij. q. ij. raptus.
i ¶ A corrumpēdo est dictus. et ita simplex dicitur a compositō sicut alīs expōit lex simplex per compositus vt. ff. ad.l. aquil. si seruus.§. indē lex nam ibi vetēres omnes intellexērūt rupisse. id est corrupisse. Johan.
k ¶ Qui raptu. id est quia est illicitꝰ coitus a corrūpendo.
l ¶ Ex ulla. f. xxvij. q. ij. lex. C. de raptu virgi. raptores. cōtra. So. iustinianus ibi cauet legez de qua

manum ingeniū quod ipsas quattuor partes abinuicem valeat segregare vt vnaq; q̄ se possit agnosci: sic a quattuor auis duoꝰ ꝓficiuntur in vnumᵇ: z de duobusᶜ fit vna cōcreatioᵈ. hanc similitudinē de quattuor elemētis vnde cōcreatus est homo colligē potes si eoz vnāq; q̄ speciem q̄ in multis diuisionibꝰ partita est p discretas inē se partes assignaueris Fit idē in metallis: hoc etiā i liquoribus probatur. in coloribꝰ pictor ꝓsequitur arte colores admiscēdo ex visibilibꝰ fucis corpora fingens.

Item Innocentius papa.

¶ Soboles ex secundis nuptijs genita ꝓsāguineis prioris viri copulari nō debet.

Si cuiᵍ patruꝰ vl auūculꝰ vxorē suaꝰ obierit z illa virū aliū postea duxerit: filios filiasve ex illo genuerit cū his oībus modis commisceri prohibemꝰ: quia vir et mulier vna caro sunt.

Item ex romana synodo.

¶ De eodem.

Si qua mulier ad secūdas nuptias trāsierit z ex eis sobolē genuerit nullo modo potest ad cōsortiuz cognationis viri prioris ꝑtingere. Item Jginꝰ papa.

¶ De eodem.

Si qua mulier trāsierit ad secūdas nuptias: z ex eis plē habuerit nō ipsa proles potest se copulare cognatiōi prioris virilysq; ad quartam generationem.

Unde Innocētius papa.

¶ De eodem.

Si qua mulier ad secūdas trāsierit nuptias et filios z filias ad scōm maritū genuerit: nō debere eas nepotibꝰ prioris mariti cōiugi sancta romana synodꝰ ꝓsus ihibuit. ¶ Cā. xxxvj.

Iliam cuiusdaz ignoratē patre qui dā muneribꝰ illexit: et ad cōuiuiuz inuitauit: finito conuiuio iuuenis virginē oppressit: quo cōperto a parētibꝰ iuueni tradit puellā ac more nubētium a iuuene dotatur: z publice in vxorem ducit. Querit primuz: an ille raptum commiserit? Secundo: an rapta raptori nubē possit patre assensum ꝓestante?

Questio.i.

Quod autez ille raptum admiserit / multoz auctoritate ꝓbat. Ait enī Isidorus in.ij. lib. ethymologiarū.c.xxxiij.

¶ Quid sit raptus.

Baptusᵇ quoq; illicitꝰ coitus a corrūpendo est dictꝰ. vnde qui raptuᵏ potitur / stupro fruitur.

Unde gelasius papa.

¶ Ubi raptus admittitur.

Lex illaᵏ ꝓteritoz ꝓcipū ibi raptum dixit cōmissuz eē vbi puella de cuius ante nuptijs nichil actū fuerat videbatur abducta.

Cuz ergo hec illicito coitu sit corrupta / cūq; ita sit abducta. id est a domo pris ducta q̄ de eius nuptijs nichil ante actū fuerit: raptam appellandaz negari nō potest: sed nō omnis illicitꝰ coitus non cuiuslibet illicita defloratio raptꝰ appellat. Aliud enīz est fornicatio: aliud stupū: aliud adulteriuzᵐ aliud incestus: aliud raptus. Fornicatio autez licet videatur esse genus cuiuslibetⁿ illiciti coitus qui fit extra vxorē legitimā: tamē specialiē intelhic mentionē facit gelasius qui ꝓcessit iustinianꝰ: sed tū illud iustiniani corrigit.j.e.q.ij. si qs virginē. z extra de rapto. cuz cā et.c. sequēti. Sz quare nō cōmitto raptuz in spōsa mea vt committo in alia re michi debita: vt si vendita rē rapiam sic incido in cōstitutionez si quis in tantā. C. vnde vi. vt. ff. de ac. poss. si ex stipulatiōe. z similiter furtū cōmitto in ꝓpria re. vt. ff. de furtꝰ eū qui. §. j. Sed pōt esse ratio: q̄ ꝑsumit q̄ re sua nēo vitiose vtatur. vt. ff. ꝓ socio. merito. vel forte ratio ē. q̄ matrimoniū nunq; dissoluit: alīs cōtractus sic. vnde nunq; potest aliqs i hoc casu incidere in cōstitutionē illā placuit. xvj. q. vj. nec in illaz si qs in tantā. z quia res ista nūq; potest alienari aveo dño. et q̄ libera ꝓsona nō possidet. et ita nō ē necesse vt expectet quousq; in eū transferatur possessio sponse. Item q̄ intelligitur eam posse dere cū cito sponsalia inf cesserūt vnde nō vere dicitur raptoꝛ cuz sua possessione vtatur. ff. de iniur. l. iniuriaruz. §. si quis.

Raptū in spōsaz suā qs non cōmittit.

m ¶ Aliud adulterum. xxij. q. iij. nemo. cōtra.
n ¶ Cuiuslibz. xxxij. q. iij. meretrices. z. q. vij. non solum.

stupū in duobus ꝓsonis cōmittitur.

a ¶ Proprie. dñ dicit ꝓprie: nā et als stupꝰ dꝰ cōmitti i vidua vl̄ virgine vel puero. ff. de adul. inf libe ras. §. j. & fb. sig. inf stupū. z q̄nq; etiā stupꝰ sumit p adulterio. xxxij. q. iij. nemo. xxxviij. q. j. idolatria.
b ¶ Nō reuocāte. idē esset si reuocaret. q̄ nichilo minus esset stupꝰ. si tamē nō reuocat: cessat actio iniuriaruz post annū. instit. de iniur. §. viti.
c ¶ Abusus. vel vbi est iustitia publice honestatis ibi ē raptus. xxxv. q. iij. nec eam.
d ¶ Hic scilicet raptoꝛ talis vel raptus.
e ¶ Mulctat antiquo iure nō antiquissimo.
f ¶ Confugerit. C. de his qui ad ec. cōfu. l. viti. §. ylti.

Debitoꝛ non cogit seruire creditoꝛi.

Debitoꝛ non cogit seruire creditoꝛi.

g ¶ Uel penarū. corporaliū a talibꝰ liberat: hic auctoritate canonū. nō autē a pena pecuniaria quā sustinet J.e. §. ij. denīq; sed z publica penitentia mulctatur. xxvj. q. ij. raptoꝛ.
h ¶ Ad seruiendum. si inops ē secus est in debitoꝛe q̄ non cogit seruire creditoꝛi. vt. C. de ac. et obli. ob es. §. vlq; ad quod tempus seruiet ei. sit in arbitrio boni viri: ex q̄ lege nō exprimit. arg. ff. de iure delib. l. j. §. ptoꝛ. ex de offi. dele. de causis vel seruiet ei. p. v annos ad instar illiꝰ q̄ redēptꝰ est ab hostibus. C. de ca. et postli. reuer. diuersarū et licet iste seruus non sit / parum tamē differt (vt dicit lex) a seruo cum adsit non liceat cum vult. ff. de li. ho. exhi. l. q.
i ¶ Subiectᵉ. in ꝓcuz pudicitie eiꝰ J.e. q. ij. tria.
k ¶ Redimē di. et hec erit optio raptoꝛis. ar. xxvij q. j. multoꝛū. ff. de ꝓtrahen. emp. si in emptiōe. §. pe. ff. de iure do. plerūq.
l ¶ Patrē Uidet q̄ in primo casu patrē nō habeat licet magister aliter interꝓretetur.
m ¶ Cōsenserit. In fornicatiōe als non redditur.
n ¶ Excusata. A pēa legz vt nō puniat a iudice etiaz si sit nubilis. nā inubilez etas excusat. pater tñ bñ pōt eā exheredare si vult. C. de inoffi. testa. si filiam. nisi maioꝛ esset. xxv. annis. tūc ei si pr̄ distulit eā copulare si alicui adheserit remanebit cū illo etiā inuito pr̄e nec exheredabitur. vt in aut. vt cū de ap. cog. §. cās. ver. si pater col. viij. fz vi sitia inuito pr̄e adhe seritalicui matri mōialiter dūmō dignū eligat pr̄ tenet eā dotare. vt. ff. ō ritu nup. qui liberos.

pr̄ tenet dotare filiā q̄ eo muito nuptiaꝛ.

o ¶ Hic autez. De q̄ agit in the mate.
p ¶ Renitēte. Nam spōtanea fuit in abductione inuita in corruptione.
q ¶ Nō debet. Allegando dicit vñ statim subdit solutionem.
r ¶ Aliqñ. idē dicit lex in furto qō q̄nq; ꝓmittit in re: q̄nq; in vsu rei. vt. ff. de furt. l. j. §. furtum. et in sti. de ob. q̄ ex de li. nas. §. furtum.

Furtū in duobus cōmittit.

s ¶ Prohibente. aut nesciente. sic. ff. de fur. qui vas. §. vetare.

Unc q̄rit. ¶ hec. q̄st. dimidit in duas diuisiones. In q̄ꝝ prima probat q̄ ra

diuisiones.

ptoꝛ nō pōt ꝓtrahere cū rapta. Scōa ibi. his auctoritatibus. Jo. de fan.

raptoꝛ

t ¶ Nūc querit. hec. q. ij. dubia nō ē: q̄ raptoꝛ de raptaz ne ducere pōt raptā in vxorez ꝑacta pnia ex de ad bñ dicit. vl. c. j. z. ij. z extra de rapto. cū cāz. J.e. denīq; exꝑsecit.

sum est. extra de rapto. accedēs: nisi sit sponsa alteri⁹ de p̄senti. tūc enim illi reddēda est. xxvij. q. ij. desponsatā sed si spōsa de futuro nō cogitur eā recipere. vt xxvij. q. ij. raptor. z. c. se. ℞m leges tñ non pōt cū ea cōtrahere. C. de ra. vir. l. vna. ℞. si aūt. Capla ergo q̄ dicūt q̄ rapta reddenda sit patri: vel que dicunt q̄ nō possunt ꝓtrahere cū raptore intelligēda sunt q̄n rapta nō consentit in mr̄imoniū raptoris sed potius in stupr̄ū vel intelligitur q̄n aliquis sponsam alterius rapuit de p̄senti ad hoc extra de sponsa duorum. c. tuas duduū.

a ¶ Os qui rapiūt. Hoc ca. z sequens loquit de illis que cuz sint nubiles raptoribꝫ nō cōsentiūt. vel de innubilibꝫ q̄. semper parētibꝫ sūt reddende a raptoribus sepate vt. ℣. e. q. j. ca. vlti. et hoc exaudi cum consentiūt in illicitū coitum et non in matrimonium.

b ¶ Simul. tamē illud nō ꝓponunt facere.

c ¶ Anathematizenk et hoc cū nolunt agere penitētiā publicaz. ℣. xxvij. q. ij. raptor. et ca. statutum.

d ¶ Raptores. ¶ Uolentes vel inuitas. Uolūtas illi⁹ nō excusat. sic. xvj. q. vj. placuit. xcij. distin. si quis episcopus. q̄ ille moniales velle nō habēt. xj. q. j. nō dicat/ immo ipz velle mulieri ab instīctu neq̄ssimi hostis q̄ rapinā meditāt inducit. C. de raptu. vir. l. vna. circa finē. nā z qui volentē retinet dūmodo circūuentū nō fine dolo retinet. ff. de li. ho. exhi. l. iij. ℣. si q̄ volentē immo et agere ℞ hic contra raptorem inuitis raptis sicut z pater iniuriarū agit inuito filio. ff. de iniur. l. j. ℣. ſ̄z adea.

e ¶ Si quis. ¶ Attētare. ar. q̄ interdū conatus sine effectu punit. vt. xxi. distin. anastasi⁹. imo z attētare est ad actū p̄ducere siue p̄cedere. q̄ est agere vt de pudico. xc. vt de pe. dis. j. si q̄s masculū: z ita nō est hic tñ conatꝫ. i maximis tñ crimib⁹ punit sol⁹ conatus. vj. q. j. ℣. verū in minoribꝫ nō: q̄ nō sum fur etiā si ad aliquē actum p̄cessi. ff. de furt. vulgaris. ℣. qui furti. z. l. si certe. Conatus solus q̄n punitur.

f ¶ Puellis. ¶ In calcedonēsi. ℣. e. q. eos qui.

g ¶ Quib⁹. dicit. ℞. et beñ. q̄ hic nō dꝫ ēē. ℣. sed argumētaf cabilonense concilū ex ꝓbis calcedonēsis cōcilij. si enim hoc non esset de iure. c. quare poneret Gratianus hic hoc cap. cum statim supi⁹ illō posuerit. s. eos.

h ¶ Nullatenus. huic est ꝓximum. vt. j. e. gratia. vt. j. e. tria. z ex de rap. accedēs. Sz ℞m legem a deo iter dicitur q̄ si mulier cum raptore nubit: amittit ꝓnūs rerū rapto ris. i auk. de rap. mu. q̄ raptoribꝫ nubunt circa fi. col. ix. ſ̄z credo et illaz pena cessare cū et inf. dictio cesset p canones nisi cū sponsa alterius de p̄senti rapitur. vt. xxvij. q. ij. statutum. Rapta nubēs raptori puniꝫ leges.

Si quis virginem.

i ¶ Desponsauerit. Ar. q̄ violētia excusat rōne urꝫ qō q̄s ꝺz argu. j. e. denicq. xvj. q. vj. placuit. ℣. ſ. ē. xxvij. q. ij. lex illa. ff. di. xcij. si quis eps contra. Johan.

Dragma ē siclus.

Nullus aūt viduam.

k ¶ Aut regis q̄ libera debent esse matrimonia extra de spō. reſſiuit. z. ff. dever. obli. titia. z talis q̄ p regem vxorē postulat deportari dꝫ. C. ſl nuptie ex re scrip. p̄tin. l. j. Sz not. q̄ duo p̄emittit q̄ nec rapiat: nec regis xc. vnde arg. q̄ ista delicta paria sūt: ergo pari pena sunt punienda. xv. q. iij. sane. delicta paria pari pena sūt puniēda.

l ¶ Remor⁹. no. casū in q̄ auctē p̄cipis nō excusat q̄s. vt. xxv. q. j. omne. ℣. xvj. q. j. i canonib⁹. et. ℣. xvj. q. vij. si q̄s deinceps. z. ℣. di. xvij. si eps metropolitan⁹: sed cōtra. ℣. xij. q. ij. de reb⁹. z. ℣. xij. q. ij. nobis.

¶ Uis auctoritatib⁹. ¶ Hec est secūda pars. in qua ꝓbat in contrarium z verius scilicet q̄ raptor cuz rapta potest contrahere. Johan. de fan.

m ¶ Q̄ raptor. id est q̄diu tales sunt q̄ istis nominibus appellentur.

Raptor. Dragma ē siclus. Conatus solus q̄n punitur. Delicta paria pari pena sūt puniēda.

a ¶ Nota eoz. arg. l. di. ferrū. xxiij. q. vj. vides.

b Pud. vt. xxxij. q. j. apud.

Lex vetus vim cuīsge- nerālica ob tinet i moralibus. Uria legitima. Hoc ca. nitit veteꝛ legꝫ testimonio: quia i moralibus obtinet euangelica. z tō ei standuz est: et addit istis ōrtū. vt. xxvij. q. ij. additur.

c ¶ In predicꝫ. in alia parte capli. et habes ea. xxx. q. v. alij.

d ¶ Judicauerit. id est debuerit iudicare ſm legis taxationē mosayce. vt. j. e. primi. ca. denicq. vt tamen legitimū nō excedat modū scilicet. l. dragmas argēti vel cū hic non taxet summa deferenda ē ad arbitriū boni viri vt consideretur nobilitas rapte z p̄sona raptoris. et alie circūstātie. sic ex de iniur. et dāno dato. c. ij.

e ¶ Trahet eā. quando filia nō p̄sentit in matrimoniū raptoris. ſz in stupr̄ū. ℣. e. c. in summa.

¶ Eniczꝫ puelle pat.

f ¶ Desponsata. secus esset si desponsata esset alij. vt. xxvij. q. j. statutum.

g ¶ Dragmas. dragma (vt dicunt) est siclus. quid aūt sit siclus habes. j. q. j. iudices.

h Casuz ponit. Si autem. ¶ Casus. Aliqui in adolescētia constituti sponsas aliozuz de furto rapuerunt. vñ statuit concilū melden se q̄ si ante concilū tēpus nondū cū eis matrimoniū cōfirmarūt separēt: z raptoꝛ⁹ publice pnle suppositis rapte parētib⁹ restituant. acta aūt pnia raptoꝛes p̄t cū alīs mr̄imoniuz ℣here: ita tñ q̄ si ꝓtingat vxores eoz decedere nō p̄t ꝓtrahere nisi ex dispēsatiōe episcopi. xxxij. q. ij. ℣. penitētib⁹. h. breuissime pōt casuz in hūc modū. raptoꝛ acta pnia pōt ꝓtrahere cū rapta z ea mortua nō ducat aliam. ꝓpter enormitatez criminis.

i ¶ In cōiugium. ℣. xxxij. q. ij. nō satis. in fi. extra de fur. c. j. ꝓtra. vñ videt q̄ raptores in lege morte puniebā- tur: sed i illis cōtrarijs de adulterio loquit et ℞ de fornicatore q̄ nō rapit alteri⁹ sponsam.

k ¶ Ex vtriusq̄. ſ. raptoꝛ z rapta rum: alis ex vtriusq̄.

l ¶ Cōiugio. nō int̄ se: q̄z vt dicūt cū illa cōtrahere nō pōt. ōtrea si nō intelligeret de spōsa alteri⁹ nihil esset q̄ ꝺ̄ a gratiano.

m ¶ Publicā. raptoꝛi ipōtur publica pnia nō rapte: quia non ita cōstat an rapine p̄senserit: licet gratian⁹ aliq̄ sentiat in sequēti. ℣.

Pnia publica ipōnit raptoꝛi.

n ¶ Nisi. ecce. ar. q̄ ſz sit dispēsatū cum aliq̄ in vno mr̄imonio nō iō in sequēti. vt. xxxij. q. ij. c. vlt. in dignitate. vt. xij. di. nos cōsuetudinē idē in ordie. vt. xxxij. distinc. lectoꝛ.

o ¶ Et rapta. hoc non dicitur in capitu. precedēti q̄ rapte imponatur penitētia publica.

s PLacuit vt hi. Derogat huic.c. vel intelligit de desponsatis aliis per verba de presenti.

b ¶ Huius.ff.xvj.q.vj. placuit.z.ff.distinc.xcij.si qs episcopus vacans.

c ¶ Auctoritati.ff.di.xx.H.j.et.c.j. ztra vbi dicitur q in causis decidendis pferunt scilia auctoritatib⁹ sctoꝝ patrū huic pteiudicat aues hierony. vt.ff.e. tria. sed hoc ideo: qz corroborat auctoritatē vete. testa. z etiam aute mel dēsis cōcilij. ff.e. si aute. Johan.

¶ De pfecratione. Distinc.j.

¶ Hec dis. diuidit in. xxvij. partes. In quaꝝ pma pbat q non debem⁹ celebrare nisi i locis cōsecratis ab epis et in sacratis vestib⁹: et in vasis et aris ab epis z sacratz hoibus. Scda ibi. Oēs basilice. Tertia ibi. De locorum Quarta ibi. Nemo ecclesiam. Quinta ibi. Sicut nō alij. Sexta ibi. Solēnitates. Septima ibi. Ecclesie. Octaua ibi. Nullꝰ pbr. Nona ibi. Trib⁹. Decima ibi. Ligna. Undecia ibi. Uasa. Duodecima ibi Jacobus. xiij. ibi. Nocte. xvij. ibi. Sacra. xv. ibi. Solent. xvj. ibi. In ieiunijs xvij. ibi. Sufficit. Decia octaua ibi. De hymnis. Decianona ibi. Nullus epꝰ Uigesima ibi.

Epꝰ deo. xxj. ibi. Oēs fideles. xxij. ibi. Epꝰ nullus. xxiij. ibi. Aplica. xxiij. ibi. Ois xpian⁹. xxv. ibi. Qñ aute. xxvj. ibi. Jnuenim⁹. xxvij. ibi. Uisū. Jo. ff fan.

¶ Hec auctoritas ñ piudicat auctoritati[e] hierony. maxie cuz illa testionio diuie legis nitak. legitime igit post penitentiā pactā raptor potit sibi copulare quā rapuit: ni si pr puelle illā raptori ōtra hēr voluerit. Itē. C. li. v. ti. de nuptijs. Hec qdē filiū familias iuitū ad ducēdā vxorē cogi legū disciplina pmittitur: igit sicut desideras obseruatis iuris pceptis sociare coniugio tuo qō voluerit nō impedirit: ita tñ vt in cō trahēdis nuptijs pris tui cōsensus accedat. Itē i eodē et in pluctiōe filiarū i sacris positarū: patris expetit arbitriū. Itez. ff. de ritu nup. Cōsistere nō possūt nuptie nisi psentiant oēs. i. q coeūt et quoꝝ in ptāte sūt. Itē institutionū li. j. ff nuptijs. Justas autem nuptias int se ciues romani ztrahunt q fm pcepta legis coeūt. masculi quidē puberes femieviri potētes siue pfamilias sint siue filij familias: dū tamē filij familias psensum habeāt parentū quoꝝ in ptāte sūt. nā hoc fieri debere z ciuilis z naturalis ordo psuadet.

¶ Tertia ps Decreti aurei.

¶ De pfecratiōe Distictio. j.

¶ Consecratiōe[d] ecclarū z missaz celebrationez nō alibi qz i sacratz dño locis absqz magna necessitate fieri ōbere liquet olb⁹ qbus sūt nota vete. z nouitestamē. pcepta

¶ Tabernaculū ei mopsen (domino pcipiente) fecisse z sacrasse cū mesa z altari ei⁹ z ereis vasis z vtē silib⁹ ad diuinū cultū explē dū legim⁹. z nō solū diuinis precib⁹ ea sacrasse: sed etiaz sancti olei vnctione (domio iubēte) perliniss nouimus. Qualiꝝ aūt hec facta sūt: vt nō alij ipa sacramēta qz ipsi sacerdotes sacra vnctiōe delibuti[e] dñoqz cū vestib⁹ sctis sacrati z leuite[f] tractabāt: fe rebāt: erigebāt: z ponebāt in ipis institutionib⁹ que (iubēte domino) cōscripte sunt per mopsen i lege dñi repit[g]

Qualiter ergo dauid regū pissim⁹ amplificauerit[h] cultum dei et templum domini edificaī voluerit: sed ppter multuz sanguinem quē effuderat prohibitus est[i] et ipse

Exo. xxxj.b

Leui. viij.a.

ij. Re. vij.a.

collegerat[a] expensas. Salomon quoqz filiꝰ eius qō ipse facē optauerat (iubēte z auxiliante dño) pfecit templū cū altari z reliqua ad diuinū pagendū cultū pfecrauit in li. regū legit. Fecit q salomō i tpe illo festiuitatē celebrē: et ois israel cū eo multitudo magna ab itroitu emath vsqz ad riuū egypti coraz dño deo nro. vij dieb⁹. et. vij. die bus. i. xiiij. dieb⁹. z i die. viij[b] dimisit populos Judei ergo loca in qb⁹ sacrificabāt dño diuinis habebāt supplicati onib⁹ pfecrata: nec i aliis qz deo dedicatis locis munera deo offerebāt. si em[c] iudei q vmbre legis obseruiebāt hoc faciebāt: multomagis nos q bus veritas[b] patefacta z gratia[c] per iesum xpm data est: tēpla dño edificare: z prout meli⁹ possum⁹ oīnare eaqz diuinis precib⁹ z sanctz vnctionibus suis cū altaribꝰ z vasis vestibus quoqz z reliquis ad diuinū cultum explendū vtē silibus deuote z solēniter sacrare nō i aliis qz i domino sacratz ab epis z nō a corepiscopis[f] qui sepe phibiti sūt: nisi (vt predictū est) summa exigente necessitate[g] missas celebrare: nec sacrificia dño offerre debem⁹: z hec si summa necessitas agere compulerit: nō i domib⁹ h offerri p hibita sunt. Si autez vt legitur i pcilio[i] Laodicē. c. xxvij q hi qui nō ab episcopis ordinati sūt tam in ecclesijs qz in domib⁹ exorcizare nō possūt multomagis maiorus gradus ministeria[k]: nisi ab eis q ad eos gradus sunt pfecrati quib⁹ fugi debēt: officia[l] agi vel sacrificia offerri nō licet Qz aūt (vt paulo supius pre libatū est) oblatões in domibus offerri nō debēt in eodē pcilio. ca. lix. phibitū habet ita nō oportet in domib⁹ oblatiões celebrari ab epis vel presbyteris.

Item Jginus papa. c. v.

¶ Ecclaz cōsecratio absqz missa fieri non debet.

Omnes basilice cū missa[m] debent semp consecrari et ecclie destructe. vbi aūt plures sunt qz necesse sit aut maioris magnitudinis qz vt ex rebus ad eas ptinētibus restaurari pñt[n] epi p uidentia modus inueniatur qualiter consistere possint.

Item Gel. papa. ca. xxxiij.

¶ Absqz pcepto sedis apostolice noua non dedicet ecclesia.

De locoꝝ vero pfecratione[o] cuius supius strictum fuerit cōprehēsum michi qz patefactū est q absqz precepto[p] sedis apostolice nōnulli factas ecclas vel oratoria sacrare presumant.

Idem.

¶ Sine auctoritate summi pontifi. noua non dedicetur ecclesia.

Recepta synodalia q ante paucos menses de sede nostra ad prouinciā sūt directa: z antiquis canonibus cōsentiunt: z ea q minus pbant esse addidimus: z in vtraqꝰ parte cōstat sine

Nec fūdari epalis eccla. vt. xvj. q. j. felix.

Recepta. ¶ Et ivtraqꝰ pte. i canonib⁹ pprece

s.Pa. xxij.b.

Missa an sit ō consecrationis substantia ij.ps.

iij.ps.

Homicida nō admittit ad sacra.

a ¶ Prohibit⁹ est. sed mirū est quare hoc dictū est cū quilibet homicida tēplū possit cōstruere: cū etiā moyses q fuit homicida. vt xxiij. q. iij. nō iferēda. cōsecrauerit eccliam. vt hic dr in pn. ca. maxime cū olim fuit licitū sacerdotib⁹ interficere. vt. ij. q. vij. H. itē cū balaā. Ad hoc dicas q lz dauid fuerit i ve. test. fuit th figurator nouitestamti. xxxij. q. j. c. qō aūt. io in figura isti⁹ tpis dictū ē ei: nō edificabis tē. et ē arg. a minori. si em ppr homicidiū repulsus fuit a pstruere tu mfimonij qō est cōmune oim nationū Explicit ēt variis cāz pfictib⁹ agit de sacramētis que necessaria sūt ad salutē et hoc ordine. Primo de ecclesiarū cōsecratione. Secundo de sacramēto eucharistie. Tertio de solēnitatib⁹. Quarto de sacramēto baptismi. Quinto de confirmatione et diuinis officijs z ieiunijs. Et in fine de spiritu sctō sic tractat⁹ iste in. v. distinctiones est distinct⁹. Et nota q in aliqs tractatibus magister interseruit suos. H. z solutiões. in hoc tractatu nō nisi duos ponit. H. vnum in prima. aliū i quarta distinctiōe. hoc io qz de sacramentis sobrie est loquēdū: in quib⁹ etiaz vera loqui periculosum est In hac ergo distinctione ostendit ecclesias esse cōsecrandas. et a quo z qualiter z cui⁹ auctoritate: z q nō sit iterāda cōsecratio nisi in casu. et q ordine misse sūt celebrande: z qt debeant celebrari in die. tamen dicit a qbusdam q hoc. scz de cōse. nō in serie sed in titulo originalis capituli reperitur z incipit. c. de missarū tē.

b ¶ Jn die. viij. respectu secūdi septenarij. i. i qn todecimo.

c ¶ Si enim. si enim gentiles faciebāt multomagis facere debemus nos. z sic est arg. q possumus argumētari ab exēplis infidelium. ff. xj. q. iij. imperatores. ff. xviij. q. iij. qñ. ff. dist. lxxxj. non oportet. ff. xxxv. q. j. ca. j. ff. xxxij. q. v. cuz caput. ff xij. q. iij. gloria. ff. di. xxj. submittit lxxxvj. dis. non satis. x. q. j. hāc cōsuetudinē. et distin. xxxv. ab exordio.

d ¶ Ueritas. id est. pmissoruz adimpletio.

e ¶ Hfa. i. peccatoꝝ remissio.

f ¶ A corepis. di. lxviij. corepi.

g ¶ Necessitate. qō hic dr de necessitate nō referr ad primū dictum corepis sed ad pcedēs scz sacratis locis. z est illa necessitas cū aliqs nō hz ecclam. f. eo. concedim⁹. vt in exercitu cū tabula th pfecrata.

h ¶ Jn domibus. j. e. vnicuiqz.

i ¶ Ju cōcilio. ff. di. lxix. non oportet.

k ¶ Ministeria. i. officia.

l ¶ Officia. ff. officiales pfone sicut clerici q sūt talis officij. ff. di. lix. si officia. B.

Omnes basilice.

¶ Hec est. ij. ps. di. in q dr q cum misse celebratio ne debeāt eccle dedicari. Jo. ff fin ¶ Cum missa. qliter eccle sē pfecrande. f. cum missa oñdit. z dicunt qdā q missa ē de substātia cōsecrationis. H. ff. Jtez dicit q si epꝰ consecret et pbr cātet missā: pfecrata erit ecclesia. alij ff arg. xxij. di. qñdam.

n ¶ Possunt. ff. xvj. q. vlti. si plures. et. q. j. z tpis ff. xxj. q. ij. sicut. z c. precipimus. ff. di. lxx. sctoꝝ. c. ff. xx. q. iij. vnio.

o ¶ De locoꝝ ro consecratōne Cui⁹ aūcte eccle sunt cōsecrande oñdit Gra. v. c.

p ¶ Absqz pcepto. xij. qst. ij. bone rei. Ff. e. nemo Solu. hec. v. c. ñ tenent hodie vel fuerūt localia vt cālia. vel exaudi de eccla epali lz Jdicat finis illius capli certum nā sicut ñ pt mutari ō loco ad locum epꝰ. vij. q. j. mutationes. sūt

ptis synodalibus.
a ¶ Auctoritate. ſpleciali vel generali.
b ¶ Processionis. i. frequẽtationis advota non dicit consecrata: nam in sequenti verbo cõsecrabis aduersarek: cũ semel cõsecrata iterũ ꝓsecrari nõ possit nisi in casib⁹ notis. J. sup. cap. ecclesie vel altaria.
c ¶ Adducta. id est deputata: vt ibi fieret diuinum officiũ q populi frequẽtatio
d ¶ Quia deuotus. id est deo deputatus.
e ¶ Permanere. nisi destruat J. eo. eccle. extra de no. ope. nũ. cũ ex iniuncto.
f ¶ Martyrũ. argu. ecclesiam ante consecrationem locũ deuotum appellari.
g ¶ Relatio. id est scriptura nobis lata.
Basilicas.
B ¶ Ptãtis. s. di. lxxj. per totum. ẽ. ix. q. ij. ꝓ totum. ẽ. xxxj. q. ij. capi. j.
i ¶ Cum enim ordo.
k ¶ Dispendio. nota principis priuilegium nulli debere preiudicare. vt not. ix. q. iij. nunc ꝙo.
l ¶ Utilitatis. ꝙi dicat: ita seruamus ea. q nec alicuius vtilitate ea infirmamus qz etiam ea q vtilitas suadet relaxari: non relaxamus in preiudiciũ canonum.
m ¶ Fortasse. fortasse dicit qz quandoqz pro vtilitate alicui⁹ statutũ infirmatur. ly. dist. ꝓcis l. dist. vt cõstituetur.
n ¶ Et docere. et hoc tõ additur qz quedaz sequitur romana ecclia q nõ docet sequẽda. z ea seq nõ cogimur. ẽ. di. xl. nolite. arg. ꝓ ꝙhetudie ro. fuãda. iſti. ẽ sat. tu. i fi.

Summi principis auctẽ[a] ecclesiam nouit conditã nõ posse dedicari. teqz ex hac basilica q̃ ratiõ ad cultũ fuerat ꝓcessionis[b] addycta[c]: suspẽdisse missas ꝓbabiliter ꝓputam[9], sed quia deuot[9d] loc[9] nõ debet a ministeriorũ gr̃a diuia vacuus pmanere[e]: frat̃ charissime eorum martyr[ũ][f] noie quoz relatio[g] ꝓtinet auctis nr̃e suscepta serie ꝓsecrabis vt populorum frequentatio quã illic auide ꝙnere manda[s]ti: seruatz regulis eccl̃asticis z canonib⁹ integr̃ hẽat firmata fligiõe qẽtũ. ¶ dẽ

¶ Nõ dedicent basilice que prius auctẽ fuerint edificate

Basilicas nouit institutas (nõ petitis ex more ꝓceptionib⁹) dedicare nemo audeat: nec ambiant sibi met episcopi vẽdicare clericos aliene potestat[ẽ][h] cũ em[ĩ] decreta venerabiliũ sanctionuz nos q̃z magnope custodire nitamur: ac sine coz di spẽdio[k] etiã illa q̃ p aliquius vtilitat[ẽ][l] cõpendio fortasse[m] videant laxãda credam[9]: cũ qz nos cõtra salutariũ reuerentiã regularũ cupiam[9] temere nihil dicere: z cũ sedes aplica supioꝛ his oib⁹ fauẽte dño q̃ paternis canonib⁹ sũt prefixa pio deuotoqz studeat tenere ꝓposito: sat̃ indignũ ẽ quẽquez põtificũ vl ordinũ subsequẽtiũ hãc obseruatiã refutare: quã beati petri sedẽ z seq̃ videat z docere[n] Satisqz cõueniens sit: vt totuz coꝛp⁹ ecclesie i hac sibimet obseruatione cõcoꝛ

Certum est, ¶ Processionem. Jd est frequẽtationẽ populi. s. distin. xxiij. pcl̃ dyteri. ẽ. xvj. q. vij. frigentius.
p ¶ Corpuscula. ita coꝛpo fecit religiosum locũ. ff. de religi. l. ij. nam ybicũqz sepeliatur homo volũtate domini locus religiosus efficitur secus si ex̃ domini voluntatez. vt e. l. ẽ. si vsufruc.
p ¶ Corpuscula. si loc[9] ille non est consecrat[9]: q modo vult vt in eo diuia celebrẽtur. si aũt vult vt cõsecretur quoz modo precipit vt soluminodo nomine mortuoꝛum in eo celebrẽtur nisi forte i penaz ꝓstructionis facre absqz licẽtia romane sedis: vel non petijt vt ꝓ vnus ibi diuina fierẽt: et sic aliqua eccl̃a est in qua non cantatur nisi ꝓ mortuis. sic extra de ꝓbẽd. significatum.
q ¶ Non maculent. i. non preiudicent episcopo decreta que dicũt q ecclesia inuito epo non potest cõstrui vt consecrari. et si contra factũ fuerit nullum seruitium dei debeat celebrari. ẽ. e. ꝓcepta.
r ¶ Pro solennitate. quasi pro magno bñficio reputet.
f ¶ Vt defunctorum. argu. q speciales misse p defunctis fieri possunt simili ergo dici posset pro vinis. vt. d. c. significatum.
s ¶ Ecclesia. Ex quo ecclesia non põt construi sine auctoritate romani pontificis multo potius aliqua nouas secta sine eius auctoritate non potest construi.

Ecclesia sine dote consecrata q̃ debet dotari. v. pe.

Clerici duo ad minus debent esse in ecclesia

¶ Publice ꝓcessioẽ[l] nõ fiãt in oratoriis: q̃ ꝓter auctoritatem sedis aplice consecrãt.

Certũ ẽ qdez nr̃is ꝓceptionib⁹ ꝓstitutũ ne qs in eccl̃a: aut i oratorio qb̃ sedis nostre nõ legit̃ permissione dedicatũ: ꝓcessionẽ[o] publicã putaret impẽdi/ ne conditores furtiuis surreptionib⁹ contra regulaz statuta ꝓsilirẽt. Sz qr megẽtia spectabilis femina petitoria nobis oblatiõe suggessit / in possessiõib⁹ ꝓpriis suoꝛ coꝛpuscula[p] ꝙdidisse: frater charissime humanitatis intuitu q ꝓioꝛa statuta si maculẽr[q] funeribꝰ z sepulchris tantũ incõprehẽsis petitorio locis ministeria noueris ꝓ solẽnitate[r] prestanda: vt defuncto rũ[f] noie solũmodo diuina celebrẽtur officia. publica frequẽtatiõe ꝓcessione cessante. Jtez Nicolaus papa cleroz plebi Uienẽsis eccl̃e.

¶ Sine nutu sedis apostolici et ecclesia nõ debet institui.

Ecclesia[a] id est catholicoꝛ collectio/ quomõ sine aplice sedis institutu nutu: quando iuxte sacra decreta: nec ipa dz absqz preceptiõe pape basilica nouiter constituit: que ipsam catholicoꝛum intra semet amplecti cateruam dinoscitur?

Jtẽ ex cõcilio Aurelianẽsi.

¶ Sine designatiõe epi: nõa non dedicetur ecclesia.

Nemo. ¶ Hec est quarta pars dist̃i. in qua dicit̃ et probat per duos canones q nullus ẽbet ecclesias fundare sine licentia episcopi. Jo. de fan.
a ¶ Nemo ecclesiã. Cuius auctoritate ecclesie debeant consecrari ostendit. ꝙ. q. ij. placuit.
b ¶ Ueniat. per se vel p aliũ arg. J. e. null[9] ꝓbyter in ecclesia. arg. xxx. di. si qs extra J. e. si quis
c ¶ Crucem. In aũtẽ. de mona. ẽ. illud coll. j. z oratiões epi scopus dicat in auten. de ec. tit. ẽ. si quis aũt voluerit. colla. ix.
d ¶ Ad luminaria. in auten. vt nulli⁹ faci. oza. do. ẽ. j. colla. v.
e ¶ Custodũ. i. sacerdotũ ho spitũ. ex̃ de ꝓbẽ. de mõachis z erunt ad min⁹ duo clerici. ex̃ de fi. presby. ꝓpos fuit. et. vij. q̃sti. j. illud.
f ¶ Domum. Quã cõplere debet infra quinqz annos. si est oratoriuz: si est ꝓtochiũ vel xenodochiũ infra annũ. in aũtẽ. de ecle. ti. ẽ. si qs edificatiõnẽ. colla. ix. Sed qd si eps consecrat ecclesiam vel fundat non ei assi guata dote? Dicit bar. q eps tenet eam dotare. ex̃ de ꝓbẽ. ca. epus. sed melius est ad hoc tãtũ fundatoz esse tenendi. vt. xvj. q. vj. pie mentis. et c. si plures. ar. ff. de ritu nup. qui liberos. z dicit lex q̃ heres fundatoris tenet̃ in aũtẽ. de ec. ti. ẽ. si aũt. z. ẽ. si quis edificatiõnẽ rez: nam et successoꝛ epi prouidebit clerico ordinato. vt extra de ꝓbẽ. cum ẽm. vbi tamen oms deficerent vel si non esset soluẽdo. tunc dicẽ actionem dandam in epm. ar. ff. si mel. fal. mo. di. l. iij. ẽ. j. ff. de eo per quem fac. e. l. vlti. ẽ. plane.
Pfoni nõ exigãt exẽnia ab ecclesia
g ¶ Cõsecrata. id ẽ fũdata vel aq̃ bñdicta asperſa
Jqs basi. h ¶ Diuidat. Arg. q̃ patroni nõ debẽt accipere vel exigere exẽnia vel huiusmodi ab ecclesia. ẽ. xvij. q. ij. eleutherius. cõtra. ẽ. x. q. j. hanc consuetudinem. z ca. quia sacerdotes. ẽ. j. q. iij

Nemo ecclesiaz[a] edificet aliqz[b] eps ciuitatis veniat[b] z ibidẽ crucez[c] figat: publice atriũ designet. z ãte ꝓfiniat / q̃ edificare vult: que ad luminaria[d] z ad custodiã z ad stipẽdia custodũ[e] sufficiunt. z ostẽsa donatiõe sic domũ[f] edificet: z postqz ꝓsecta[g] fuerit atriũ eiusdẽ eccle scã aq̃ ꝓspgat. Jtẽ ex cõ. braca rensi. ¶ Nõ ꝓsecratur ecclesia que ꝓ questu cupiditatis edificatur.

Si qs basilicã nõ ꝓ deuotiõe fidei sed ꝓ questu cupiditatiz edificet: vt qc qd de oblatiõe populi colligitur: mediũ cũ clericis diuidat[h]: eo q basilicam in terra sua ꝙdidit: hoc decetero obseruari debet: vt nullus episcoporũ tã abominabili voto ꝓsentiat: nec basilicã q̃ nõ ꝓ sctoz patrocinio: ſz magz sub tributaria[i] ꝙditõe est cõdita: audeat ꝓsecrare. Jtez felix epus olbus orthodoxis.

¶ Sacrificia nõ nisi sup altare z locz deo ꝓsecratz offerẽ.

Sicut nõ aliqs[k] (frank sacrati) vo sacerdotes debẽt missas celebrare: nec sacrificia sup altare offerre: sic nõ i aliqs cõ i dño ꝓsecratz locis. i. i tabernaculis diuis pcib⁹ a põtificib⁹ delibutis[l] missas cãtare: aut sacrificia offerre licet: nisi sũma coegerit necessitas[m] Sati⁹ ẽ ergo missam nõ cãtare aut nõ audire / cõ in his locis vbi fieri nõ oportet[n] nisi ꝓ summa necessitate cõtingat. qm̃ necessitas[o] legẽ nõ habet. vñ scriptũ est. Uide ne offeras holocausta tua in oñi loco quem videris: sed in oñi loco quẽ elegerit dom⁹ deus tuus. In domib⁹ tamen ab episcopis siue pbiteris oblatões celebrari nullatenus licet q. Jtẽ ex concilio triburiensi.

¶ Nõ nisi in locis sacris missarum solennia celebrentur.

Missarum solennia nõ vbiqz / sed in locis ab episcopo consecratis vel vbi ipse permiserit / celebranda esse censemus. Jtem Clemens.

¶ Precibus diuinis consecrentur ecclesie.

Ecclesias[t] per cõgrua z vtilia facite loca[t]: q̃ diuinis precibus consecrari oportet et non a quoqz grauari. Jtem.

¶ Sacrificare: missas celebrare: non licz nisi in locis a deo sacratis.

Hic ergo id est i pñti vita positos optz nos agnoscere volũtatem dei: vbi agẽdi[k] z sacrificandi loc⁹ est:

Possessio vbi eccl̃ia est fundata ẽbet ipi ecclesie

Deut. xij. b.

Celebrare qñqz lz sub diuo.

i ¶ Sub tributaria. Ar. q nõ licet dare ecclesie cõstructe vel construende etiã possessionẽ vbi fundata est interueniẽte pactione vt ius patronatus habeatur: quia ipso iure ei debẽt. z si non petat vl in pactũ deducat. vt. xvj. q. vj. pie. et capi. decernimus. z. c. quicunqz. in prediis tamen collatis potest conditionẽ apponere vt auctẽ epi tributum aliqd vel censum aliquem debeat inde percipere. extra de iur. patro. ꝓterea. ẽ. in dote non vel in manso. ar. z. q. ẽ. nouerit extra de cen. sanctum alias inapposita est conditio. quid iuris sit notat̃ z. q. ẽ. ca. ij Johan.
k ¶ Sicut non.
l ¶ Hec est v. ps. di. Jn qua probat qd̃ prius ꝓbauerat i parte ꝓma. ẽ. q nullus ẽbet celebrare: nisi ẽ sacratz locis: nisi tempore necessitatis q̃ potest celebrari sub aere vel tentorio: non autez in domo secũdũ Johan. de fant.
k ¶ Sicut nõ aliqs ꝓpetr. quod in ca. huic di. dictũ est in qnqz c. sequẽtib⁹. idẽ in aut. de eccle. tit. ẽ. si quis. col. ix.
l ¶ Delibutis. i. consecratis.
m ¶ Necessitas. q si necessitas vigeat sub diuo aut sub tẽ

Ecclesias. idem. xvj. q. vij. ecclesias.
Loca. ff. de arbi. si cũ dies. ẽ. si arbiter.
Jergo. ¶ Ubi agẽdi. ẽ. xiij. q. ij. tempus.

toriis licet: nisi forte sit oratoriũ in domo. vt. J. e. dist. concedimus. et. c. vniculqz.
n ¶ Nõ oportet. C. de sen. z inter. om. in. cũ sit iam.
o ¶ Necessitas. i. non est subiecta humane ꝓstitutioni imo excusat qb̃ ex eaz fit. J. dist. xxj. sctm̃. extra de reg. iur. qd̃ nõ est: sed nulla necessitas excusat i diuina constitutione ꝓhibitum. vt. xxxij. q. v. ita ne.
p ¶ Oblationes. ſ. eucharistie.
q ¶ Licet. Nisi necessitas cogat.
r ¶ Ecclesias. idem. xvj. q. vij. ecclesias.
f ¶ Loca. ff. de arbi. si cũ dies. ẽ. si arbiter.
t ¶ Jergo. ¶ Ubi agẽdi. ẽ. xiij. q. ij. tempus.

Facta p̄ intrusos nō valent.

a ¶ Iusserit. ē. xciij. disti. nulla ratione.
b ¶ Regulariter. hic colligit q̄ q̄ fiūt ab hereticis intrusis et irregulariter ordinatis nō habēt vigorē. xij. q. ij. alienationes. vij. q. j. factus. ē. xv. q. j. ofne qō. ē. xxiiij. q. v. p̄cipit.
c ¶ Tenente. videlicet ciuitatē. quasi nō ꝓpositō vel suspensō vel q̄ renūciauerit. extra de ord. ab eo. q̄ re. ca. requ. siuit.

SOlennitates hec est vj. ps. dis. in qua ꝓbāt q̄ si dubitatur vtrūz eccl̄ia sit cōsecrata pōt consecrari: et hoc ꝓbat p duo ca. Jo. de fan.
d ¶ Solennitates. De anniuersaria solennitate dedicatiōis eccl̄iaꝝ et ep̄oꝝ ij. ca. ostēdit. qō tñ dicitur ō epis nō obseruak hodie nisi a papa.
e ¶ Scriptura. Arg. qō testibus vel scriptura ꝓbari nō pōt ꝓ̄ infecto haberi debere. C. cōi diui. si maior. Z. C. fa. herc. non iō. C. de reiuē. iudicia. Z. etiā si inueniank in libris eccl̄e credendū est vel in lapide. ar. xxiiij. q. ij. sane in prin.
f ¶ Nec testes. Uel testis vnus sicut i baptismo J. dis. iiij. ꝓ̄ulos sup hoc ei facto crederetur vnite

vj. ps.

stī: nisi in deyterek: ytētio. ꝛ sufficit ibi testimōiū ō auditu. arg. xxij. q. v. hoc videt: extra de testi. cog. quenit. ff. de aqua plu. ar. in summa. §. item labeo.
g ¶ Facit. Et dicit eps si consecrata es nō reconsecro sed si non. cē. de ba. et eius effec. c. ij.
h ¶ Iteratum. nota id quod non apparet dicitur non esse. ff. de contrahen. emp. in lege.
i ¶ Factū. Arg. ꝓtra clādestina cōiugia. ſ. q̄ aliter ꝓtrahētes possunt cuz aliis ꝓtrahere cū taliapingia

Tēplū hierusalem

sint incerta. vt. xxx. q. v. §. his ita. ꝛ. lxvij. di. ꝑbyteri

Solēnitates

nostra est lectio. vt. ē. ij. q. j. deus.
l ¶ Fct ā. ter fuit tēplū ꝑsecratū. ꝓmo i septēbri. vt

ter consecratū fuit.

ē. e. c. j. scēo i martio sub dario. ar. j. q. j. ꝓpheta. ītio sub iuda machabeo in debēbri. Et iō dic hyēs erat.

m ¶ Encenia. i. innouatiōes. nā encenia est nouā rē in vsum ducere. ꝛ est vulgare cāpanie iuxtā romā

Ecclesie

¶ hec est. vij. ps in qua ꝓbak p. vij. ca. q̄ si eccl̄ia fuerit exercata debet consecrari hodie tñ nō ꝓsecrak: sed recōciliak per epm: cū aq̄ per illū bñdicta ꝛ nō p aliū nisi caderet vel arderet: ex eo. titu. ca. j. ij. et. iij. et vlti. Johan. de fan.
n ¶ Uel altaria. his. vij. c. docek quib⁹ casib⁹ eccl̄ie sūt ꝓsecrāde. ꝛ assignāt q̄dā sex cas⁹. Un⁹ q̄ dubitak de cōsecratione vt hic c. j. Itē q̄ motū est altare maius Itē ꝓpter homicidiū. Itē q̄ est exusta aut si ꝓtes de nouo sunt fundit⁹ reparati Itez ꝓpter adulteriū vt tradit J. e. c. si motū. et. c. sequē. et. c. de fabrica. Alij dicūt q̄ q̄diu maius altare est imotū. i. q̄ nec tabula altaris vel moueak vel enormiter frangak: licet etiā parietes eccl̄ie fundit⁹ perirēt: nō tñ eccl̄a sit ꝓsecranda. vt J. e. de fabrica. Alij dicunt q̄dusq̄ corrdat. h. q̄ altaria sit cōsecratio eccl̄ie: alia altaris: et si altare. i. tabula supior mouek vel enormiter ledak: ipm altare tantū consecrek: nō eccl̄ia

Ecclia sex casib⁹ est ꝓsecrāda.

Joh. lij. reg. c. vlij. g. ij. pa. vij. c.

ij. ps.

Consecratio eccl̄e et altaris est diuersa.

vt extra de ꝓse. eccle. vel al. ad hec. Similiter si eccl̄esia destruit et nō altare: tūc eccl̄ia recōsecrek ꝛ nō altare sed ꝓpt adulteriū vel homicidiū nō ꝓsecrek eccl̄a. vt. ex de ꝓse. ec. vel al. ꝓposuisti. ex de adul. significasti
o ¶ Que ambigua. ē. di. lxvij. §. qō ergo. i. de quarum consecratione ambigitur.
p ¶ Superflua. in quibus reliquie non sunt.
q ¶ Si motū. ¶ Altare. id est mēsa principalis altaris. nā tabula ꝓsecrata de loco ad locū mouek. nec tñ ꝓsecrak. vt J. e. cōcedim⁹. qō intelligo cum nō est affixa tabula. Itē hoc intellige de altari ad cuius honorē eccl̄a est cōsecrata. ꝛ q̄ dicit si motum id est mutatū ita q̄ formā amisit p diminutionē vl̄ augmētū cū forma rei sit esse rei. arg. x. q. ij. hoc ius. Itē est si est enormiter fracta tabula. vltra scilicz medie

Altare q̄ē re cōsecrā dum.

tatē: tunc recōsecrādū est altare. ex de cōse. eccle. vel al. c. iij. cōsecratio aūt ipsi⁹ altar⁹ ꝓsert intelligit eē in ꝓuctōe mēse. scz lapidis supioris ꝛ structure inferioris. ḡ si mēsa fuerit mota: vel aliqs de inferioꝝ lapidiꝝ tāgēs ipsaz execrarek altare: ꝛ ē recōsecrādū. si aūt sit aliquod additamētū altario nō obhoc execratur sz sacrū trahit ad se nō sacrū. arg. extra de cōse. ec. vel al. ca. iij. duz tñ non immutek multum ꝓuctio mēse et structure inferioris.
a ¶ Ecclesia. i. altare ꝑm. h. et sic exponit. j. q. iij. q̄stiū non est vt dicit ꝓpter altaris motionem recōsecranda esset ecclesia. vt ex de ꝓse. ec. ad hec alia est. ex cōsecratio ecclesie: alia altaris ꝛ hec sine illa sepe fit. Alij intelligunt put ſa sonat.
b ¶ Mutank. et nō fundit⁹ ꝑm h. B. aūt. dicit q̄ etiaz fundit⁹ altari amoto.
c ¶ Consecretur. id est mūdetur p aſpſionem vt ex de cōse. ec. vel al. ꝓposuisti et de adul. signi ficasti.

Ecclesie

¶ Exuste. ꝓ maiori parte alias sec⁹. ar. ff. de contrahē. emp. domū scilicet cum ita comburik q̄ ꝏstruak

Consecratio ecclie l ꝙsistit

vel decruſtak interius ꝛ exteri⁹: tūc execrak. cōsecratio ex̄ ecclesie maxime cōsistit in vnctione exteriori: et vnctione et dispositione lapidum.
e ¶ Semine. per coitū emissum per adulteriū vel per fornicationē. nam si p somnū vel coitum cū vxore non ideo reconsecrabitur ecclesie ꝑm. h.
f ¶ Baptizari. ē. di. lxvij. sicut. ē. xxxij. q. vij. quēadmodū. j. di. v. dictū est. ē. j. q. j. hi qui. et. j. dist. iij. si quis apud. C. ne sacer. bap. l. j. si tamē in fide sancte trinitatis eccl̄ia ab eis cōsecrata sit: recōsecrāda nō est. Sed q̄ tenēt q̄ eccl̄ia in forma ecclesie cōsecrata

Eccl̄ia ab hereticis ꝙsecrata an sit recōsecranda.

ab hereticis nō sit recōsecrāda sic exponūt q̄ si cōse crauerūt in illa forma q̄ pretendat fidē sancte trinitatis. Sequentia vero. c. intelligunt in eo casu qñ arriani nō ꝙsecrant eccl̄as in forma eccl̄ie. nā quidā eorūz faciebant sacramēta in forma ecclesie. ꝛ quidam non qō habetur in illo. §. j. q. j. §. sed notandū. et ca. si quis confugerit ad arrianos.
g ¶ Ethas arrianorū. qz nō in fo ꝛ a ecclie ꝙsecrate rāt. vt. j. q. j. arrianos. ꝛ ita intellige. c. se.

semus. Itē ex dialogo gregorij. ¶ De eodem.

ARrianoꝝ ecclesia in regione vibis huiꝰ q̄ subura dicit: cuz clausa vsq̄ ad diēniū pmāsisset: placuit vt i fide catholica (introductis illic beati sebastiani et sancte agathe ꝓgines ꝛ martyris reliquijs) dedicari debuisset/quod et factum est.
Item agapitus papa.

AGapit⁹ papa vas catholicū: euangelij tuba: ꝓconiusticie: sacra altaris sedisq̄ velamina sacrilegis āthemis ifecta fabulis suis catholicis ꝓcib⁹ deleuit.
Item iulian⁹ papa.

¶ De eodem.

DE fabrica ꝓ vo cuiuslibet ecclesie si diruta fuerit instaurāda ꝛ si i eo loco consecrationis solennitas debeat iterari/i quo sanctuaria nō fuerint nichil iudicam⁹ officere: si per eam minime iactetur aqua exorcizata. quia in consecratione cuiuslibet ecclesie in qua spūs sancti arra nō ponitur celebritatem scimus tantū esse missarū. ꝛ ideo si q̄ sanctoū basilica a fundamētis fuerit innouata sine altaris

Sacerdos ꝓconis officiū suscipit.

ctorum vel altaria.
r ¶ Nō fuerit. dimissa. qz inde erāt ablate reliq̄e.
s ¶ Officere. qz ex q̄ semel cōsecrata fuit sp mānsit.
t ¶ Scim⁹ tñ esse. i. obtinere vicē consecrationis.
v ¶ Et ideo si qua. mō melius aperit q̄stiones.
x ¶ Innouata. hoc intelligit. h. cū nō simul: ſz successiue parietes destructi sunt ꝛ successiue reparati: tūc esset eccl̄ia intelligitur eadē. arg. ff. de leg. j. l. q̄ in rerū natura. ff. de iudi. ꝓponebak. secus ꝺo si simul parietes fundit⁹ corruāt: qz tūc cōsecrāda est ꝑm eū licet altare motū nō sit. qz alia est consecratio ecclie alia altaris. hic ergo arguit q̄ eadē sit eccl̄ia post reparationē cū nō recōsecretur. sed ꝓtradicit lex. ff. de ꝺbo. obli. inf stipu. §. sacramenta. que distinguit inf domū ꝛ nauē. ꝛ videtur velle q̄ eadez sit nauis post

Eccl̄ia successiue reparata non ē recōsecranda.

refectionē: sz nō eadē dom⁹. sz pōt dici q⁹ aliō sit ī ecclesia cz in domo p̄uata. q. ecclīa nau. ꝑpar. xxiij. q. j. non turbar. xl. di. ante ota. sed si subtulit volum⁹ ꝓcedē nō est eadē ecclīa sed vtilitas exigit vt eadē censeat: ne videlicet sacramētū cōsecrationis iteret arg. ff. de ser. vr. prę. l. seruitutes. §. si sublatum.

a ¶ Tot⁹. id est pinde est veneranda acsi tota cōsecrationis solennitas esset adhibita.

b ¶ Si vero. q. d. ꝑdicto casu nō debēt ꝓsecrari: sz ī isto sic. s. cū mouetur altare

c ¶ Ablata sūt moto altari.

d ¶ Sctificatiōis. i. aspsionis aq̄ tm̄ z misse celebratiōe cuz altare non fuerit motum: sed reliquie sūt ablate.

Nullus ꝓsbyter.

¶ hec est octaua pars distinc. In qua pōit q̄d iuris sit de hymnis vel oratoriis quib⁹ mortui sepelebant. z probat per. xi. ca. q⁹ nullus debz per se ponere altare nec celebrare in oratoriis sine licentia episcopi. Johan. de fan.

e ¶ Null⁹ ꝓsbyter. Vbi altaria sint erigenda z q̄lia esse debeāt et q̄s ecclesias liceat consecrare: z in q̄b⁹ licet missas celebrare: quib⁹ ex causis loca sctōrū licet mutare. xi. ca. ostendit.

f ¶ Ab epo. s. di. lxviij. ḡuis.

g ¶ Fingat. vt dedicatum dicat esse quod non est vel reliquias dicat esse que non sunt.

h ¶ Degradetur. Argu. eos esse deponendos ab ordinibus qui finguntvel dicunt se habere ordines cū non habēt. extra de cle. nō or. mi. c. j. §. l. di. ex pe. Hereticos se ꝓ militē q̄ nitentib⁹. s. distinc. lij. sollicitudo. et sic punitur qui est pu- se gerit ꝓ milite q̄ non est miles. ff. ad. l. cor. de fal. nitur. ¶ Eos. §. qui se ꝓ milite gessit.

i Vacuit. ¶ Passiz. nō ī ecclīs sz passiz ꝑ agros motione: sine aliqua dubitatione cū in ea fuerit missarū solēnitas celebrata: totius cōsecratio sanctificationis implebitur. si vero fanctuaria que habebāt ablata sūt rursus eorum depositione z missarū solēnitate reuerentiam sanctificationis acciꝑiet. Item ex decretis hor misde pape. c. x.

¶ Ablcz eꝑi ꝓmissu ī ecclīa cōsecrata nō erigat altare.

Null⁹ pbr⁹ ī ecclīa ꝓsecrata alīd altare erigat: nisi qđ ab epo loci fuerit sanctificatū vel ꝓmissuz: vt sit discretio inter sacrū et nō sacrū. nec dedicationem fingat nisi sit. q⁹ si fecerit de grade si clericus est. si vero laicus/anathematizetur.

Itē ex cōcilio africano. c. j.

¶ Euertātur altaria: q̄ sine sanctoꝝ reliquiis erigūtur.

Placuit vt altaria que passim ꝑ agros z per villas tancz memorie martyrū ꝓstituūtur: in q̄b⁹ nullū corpus aut reliquie martyris condite ꝓbantur: ab episcopis q̄ eisdez locis ꝓsunt si fieri potest euertant. Si autez hoc ꝑpter tumult⁹ ꝑplares nō sinit: plebes admoneant ne illa loca frequētent. vt qui recte sapiūt/nulla ibi supstitiōe deuicti tenentur: z oīno nulla memoria martyruz ꝓbabiliter accipiatur: nisi aut vbi corpus z reliqe certe sūt: aut vbi ortus alicuius habitationis vel possessiōis vel passiōis fidelissima origine tradit. naz q̄ ꝑ sōnia z inanes quasi reuelatiōes quorūlibet hoiz vbi cūcz ꝓstituūtur altaria: oīno reꝓbātur. Item ex concilio aurelianensi. c. iij.

¶ Non est consecranda ecclesia in qua paganus sepultus inuenitur.

Ecclesiā in qua paganus sepultus est nō liceat ꝓsecrari neqz missas in ea celebrare: sed iactare foras z mundari oportet.

Itē ex concilio agripinēsi.

¶ De ecclesia in qua cadauera fidelium vel infideliuz sepeliuntur.

Ecclesiā i q̄ mortuoꝝ cadauera fideliū siue infideliuz sepelitur sctificare non licet. sed si apta videtur ad ꝓsecrandū inde euulsis corporibus et rasis parietibus z tignis ei⁹ loci: reedificetur. sz si hec cōsecrata aut fuerit missas in ea celebrare licet. tamē si fideles fuerūt qui in ea sepulti sunt. Item ex conci. Martini pape.

¶ Sup monumēta ī campo nō distribyāt sacra misteria

Non oportet clericos ignaros z ꝓsūptuosos sup monumēta ī cāpū mysteria vel altaria portare: aut

k ¶ Reliquie. Arg. sine reliquijs eccl̄iam nō ē cō secrandā. vt. s. c. de fabrica. z tm̄ sufficit corp⁹ dñi.

l ¶ Tumult⁹. Arg. aliquid esse postponendū ꝓpter tumultū z scandalum. vt. l. distinc. vt ꝓstituere tur. de his vero sic. ff. de sicca. l. penul.

m ¶ Probabiliter. i. solēniter.

n ¶ Habitationis. Quia hō signific at locū. xl. distinc. multi.

o ¶ Origine. Arg. originē rei et principiū spectādū. vt. s. xvj. q. iij. si sacerdotes. s. j. questione. j. principat⁹.

Ecclesiaz in qua paga.

p ¶ Cōsecrari. ante electionem cadaueris ipsius pagani.

q ¶ Celebrare. hui⁹ cōstitutionis ratio est: quia fideles ab ecclīa repelluntur. vt. xxj. distī. cleros. et di. xxv glectz. ḡ mortuq̄ quib⁹ vinēti bus ecclesia nō cōmunicat z mortuis cōcare nō pōt. vt. xxiij. q. ij. ca. j. Sz quid dices de mulie re pḡnāte mortua? quidam dicūt q⁹ ꝑpe lief. in eccl̄ia: quia fert in q̄ erexit iacobstā pidem in tituluz

Mulier pregnans mortua vbi ē sepeliēda.

f ¶ Metropolitani. s. xij. distī. de his.

Nicuicz.

s ¶ Oratoriū non sacrum. sacrū autem sua auctoritate facere nō licet nisi auctē epi. s. e. di stin. nemo. xviij. q. ij. quidam.

h ¶ Non licet nisi ꝑ summa necessitate: tñ cum cōsensu epi. vt. j. e. si quis etiā z c.

Ericos.

i ¶ Qui ministrāt. i. ministeria in horis diurnis vel nocturnis exercent.

distribuere sacramenta: sed aut in ecclīa aut in basilica: vbi martyrū reliqe sūt ꝓpositę: vbi ꝑ defunctis oblationes offerri solent. nec liceat xp̄ianis prandia ad defunctorū sepulchra deferre z sacrificare mortuis Itē ex cō cil. tribu. ¶ Quō in eccl̄a cō busta: missa possit celebrari.

Concedim⁹ etiaz: vt si cubi (qđ peccatz nr̄is exigētibus perplurimū factū est) a normānis/z sclauis ab vngaris/et a malis xp̄ianis: seu aliquo qualicūcz modo ecclie fuerit incense/z cō buste: in capellis cū tabula cōsecrata missas iterū celebrari ꝓmittim⁹: donec ecclesie ipe restaurari queāt. ī itinere vero positis si eccl̄a de fuerit sub diuo: seu in tētoriis: si tabula altaris ꝓsecrata ceteraqz sacra ministeria ad id officiū ptinētia ibi affuerint: missarū solēnia celebrari concedimus. Itē ex concilio hyponensi ca. sexto.

Capelle olim nō erāt ecclesie

¶ Chrismate nonvngantur altaria nisi fuerint lapidea.

Altaria si nō fuerint lapidea chrismatz vnctione cōsecrētur. ad celebranda aūt diuina officia ordinē quez metropolitani tenēt: comprouinciales eoz obseruare debebunt.

Item ex ꝓcilio agathensi.

¶ Chrismatis vnctione z sacerdotali benedictiōe sacrā tur altaria.

Altaria placuit nō solum vnctōe chrismatis sed etiam sacerdotali benedictione sacrari. Item ex cōcilio aurelianensi. c. iij.

¶ In priuatis oratoriis licz orare: sed nō missā celebrare

Vnicui qz fidelū ī domo sua oratoriū licz habere: et ibi orare: missas autē ibi celebrare nō licet.

Item ex sexta synodo.

¶ In priuatis oratoriis absq̄ ꝓsensu epi nullus ministrare ꝓsumat.

Clericos q̄ ministrāt in oratoriis q̄ intra domos sūt cū cōsensu epi loci hoc facere ꝓcipim⁹: si quis vero hoc non obseruauerit: deponat.

Item ex cōcilio agathensi.

¶ Aut extra prochias habent oratoria his diebus ad parrochias redire cogātur.

Si quis etiā extra parrochias in q̄b⁹ legitimus est: ordinariusq̄z ꝓuēt⁹ oratoriū habere voluerit: reliqs festiuitatib⁹: vt ibi missam audiat ꝓpter fatigationē familie iusto ordine permittim⁹. pascha vero. natali dñi: epiphania. ascēsiōe dñi. pēthecoste: z natali sācti iohānis baptiste/z si qui maximi dies in festiuitatibus habent: nō nisi ī ciuitatib⁹ aut in parrochijs/audiāt. Clerici vero si in his festiuitatib⁹ quas supra diximus (nisi iubente aut ꝓmittente episcopo) ibi missas celebrare voluerint: a cōmunione priuētur

Item augustinus ignaro.

¶ Quibus ex causis loca sanctorum mutanda sint.

Quibus ex causis loca sanctorū transmutāda sunt. prima cū necessitas persecutorū loca eorum grauauerit. secunda cū difficultas locorū fuerit. tertia cuz malorū societate grauatur.

Itez ex cōcilio magōtinen.

¶ Quando alicui corpa sanctorum de loco ad locū trās ferre non licet.

Ꝓpora sctōr de loco ad locū null⁹ trāsferre ꝓsumat sine cōsilio⁹ principis⁹ vel epoz: sanctaqz synodali lnia. Itē igin⁹ papa.

¶ In vsus laicoz nō licz cōuerti ligna ecclie dedicata.

Sedes trāsferri ꝓ pf mali cia ple bis. ix. ꝓs.

Iidē etiā ex. s. xij. q. j. scimus. s. xvj. q. j. quicunqz. et. q. v. si quis.

l ¶ Oratoriuz. hoc exaudi de oratorio priuato. secus in oratoriis aliis q̄ ꝓpluꝝ fac. it. vt ex de eccl. edi. ad audientiam. nā in festiuitatibus celebrare licitum est.

m ¶ Propter fatigationē. Arg. ꝓpter difficultatem loci vel itineris aliq̄d tēperari q̄ alias obtinet gñaliter ex de ec. edi. ad audientiā. s. dist. lx iij. c. j. s. dist. lxiij. cum longe. s. di. xciij. in ꝓ sctōz. s. xij. q. j. vbicūqz. et. j. c. pri. tribus

Ribus.

¶ hec est ix. pars dist. in q̄ loquitur magister de trāslatōe reliquiaz z eccle siaz. Jo. de fan.

n ¶ Difficultas. vt ꝓ aeris intempie. vt. lxxiij di. quozūdā malox. nā ꝓpter maliciā populi trāsfertur sedes. xxv q. j. ita nos. ꝓpter maliciā populi epōs renūciat dignitati. ex de renun. nisi. v. ꝓpter malicias plebis. q̄rta cā est q̄re nō trāsfertur eccl̄ia. s. cā melioratiōnis. vt. xv. q. vij. ca. antepe.

Ꝓpora.

o ¶ Sine cōcilio. ff. de reli. ossa. in ꝓin.

p ¶ Principis. i. pape. xviij. qō. ij. diffinim⁹. hoc vez est cū corp⁹ trāditū est tā ꝓpetue sepulture C. de reli. l. vlti. nisi necessitas lamineat tūc iussio

cit auctoritas p̄sidis puincie. C. e. l. j. si autez nō est traditū ꝑpetue sepulture bene pōt trāferri sine auctoritate alicuius ad alium locum. C. e. ti. si necduz.

I Ligna. C Hec est. x. ps di. in q̄ ꝓbat magister p vj. c. q̄ ligna vetusta ecclesie z alia vestimēta et ornamenta non debent redire ad humanos vsus Jo. de san.

x. ps.

a C Ligna. de lignis ecclesie destructe et oibus vtēsilib⁹ eccl'e uerēter vtendis iūtis sex capitulis sequentibus ostenditur.

b C Ad aliud. ex de re. permu. mācipia. ff. de rei vēdi. q̄ religiosis

c C Ad profectū. non tñ indifferenter. sed vel in capō vel dozmitozio. vel in aliis religiosis locis: nō in coquina: vel in vineis pastinandis.

d C In laicoz. Argu. que semel ꝓsecrata sunt nō debere redire in vsus laicozum. ē xix. q. iij. q̄ semel. xvij. q. vlt. questi sūt. ar. ē. dist. litij ex ātiquis. si seruus. z ca. freqns.

e

Q Emo per.

C Mortuum. laicuz. nā clerici mortui bene induunt vestib⁹ sacris. xiij. q̄st. ij. nullus.

f C In mensa dñi. i. ad mēsam dñi ꝓponēdā qō ad ipm spectat. ar. xxv. di. plectis z di. xciij. diaconi. vbi sacerdos post ꝓsecrationē manducat̄ git: vel forte palla cui inuolut calicem et abstergit.

g C Negligēt. Ar. negligētiam vt factū pūiēdā xxv. q. j. nulli fas

h C Anathēa te. i. suspēsiōe. nō eiñ dz anathēatizari ꝓ tali causa

I Ngna[a] eccl'e dedicata nō debēt ad aliud[b] op⁹ iūgi nisi ad aliā eccl'iam vel igni sūt ꝓburēda: vel ad ꝓfectū[c] in monasterio frīb⁹. in laicoz[d] opa nō debēt admitti. I tez clemēs pa. iacobo hierosolymitano epō.

C Estimēta sacra z vasa ꝓ vetustate consumpta: incendantur: z cineres in loca occulta proiciantur.

A Ntaris palla: cathedra: cādelabrū: z velū si fuerint vetustate ꝓsumpta: incēdio dētur: q̄ nō licet ea que in sacrario fuerint male tractari: sed icēdio vniuersa trādātur cineres quoq; eoz in baptisterio inferant: vbi nullus trāsitū habeat: aut in pariete aut in fossis pauimēto rū iactent: ne introeūtiū pedibus coinquinent. I dem.

C Mortui nō obuoluantur vestimentis altaris.

D Emo p ignoratiā cl'ericus mortuū[e] credat aduoluendū/aut eius scapulas opire velit palla que fuerit in altari: aut certe q̄ diacono data est in mēsa dñi[f]. q̄ hoc fecerit vel leuiter quasi nichil z negligenter[g] habuerit: diaconus triennio sexq; mensib⁹ a dñico erit remot⁹ altari grauit percussus anathemate[h]: eo q̄ clericuz non admonuerit. p̄sbyter. x. an. z sex mēsib⁹ excōicat⁹[i] sit ppt ea q̄ de dñicis sacramentis subiecta sibi non amouerit ministeria: z postea cū grandi humilitate matri reconcilietur eccl'ie. Pallas vero et vela[k]: q̄ in sctūario sunt si sordida fuerint ac misteria: diaconi cū humilib⁹ ministris intra sanctuariū lauēt: nō eisci entes foras a sacrario: z velamina dñice mēse abluant: ne forte puluis dñici corpis male decidat. syndonē vero nō foris[l] abluāt z erit hoc nō operāti pctm̄. Idcirco intra sacrariū mistris p̄cipim⁹ cuz diligētia custodire Sed pelluis noua cōparet et preter hoc nihil aliud tāgat: iz nec ipsa pelluis velis apponatur lauādis: nisi q̄ ad dñici altaris cultū ptinēt palle in alia pelui lauētur: z in alia vela[m] ianuaꝝ. Cura sit etiā hostiariis ex admonitiōe maioris: ne q̄s negligēs aut ignarus ad velum ianue domus dñi manus incognite tergat sed statim coercitus discat oīs homo: quia velum atrij domus domini est.

I tem sixtus papa.

C Sacra vasa nō nisi sacratis tractentur hoibus

I Sctā aplica sede statuiz est: vt sacra vasa nō ab alijs[n] q̄ a sacratis dñoq; dicatis hoīb⁹ ꝓtractent: ne ꝓ talib⁹ ꝓsumptiōib⁹ dñs iratus plagas imponat populo suo: z hi etiā qui nō peccauerūt pereant: z perit⁹ iust⁹ sepissime pro impio. I tē stephanus episcop⁹ familiari amico hilario.

C Nō nisi a sacris hominibus vestimēta sacrata ferantur.

V Estimenta eccl'esie q̄ bus dño ministrāt et sacrata debēt esse z honesta q̄bus alijs vsibus nō debent frui q̄ eccl'esiasticis z deo dignis officijs: q̄ nec ab alijs debēt cōtingi aut offerri: nisi a sacratis hoīb⁹: ne vltio q̄ baltasar[p] regem ꝓcussit sup

i C Excōicatus. i. a cōione remot⁹: z ita habes hic penā nō admonentis ꝓlati. nā alibi tñ dicit ve si non sparserim⁹ ꝛc. xliij. di. dispēsatio. Itē per hoc. c. videtur reprobari intellect⁹ quozūdā quez habes in illo ca. j. q. j. quicq̄d inuisibilis. nā ibi per negligentiā nō excōicabit p̄sbyter: nisi p quattuoz menses.

k C Et vela. i. ornamēta altaris. vel vela cortine. huic hodie derogatū est cōsuetudine generali.

l C Non foris. i. ab alijs segregatum: z est sc̄a vestis sacerdotalis.

m C Uela. i. cortine q̄ in eccl'esijs extēduntur festiuis diebus z i quadragesima causa ꝓsignationis vel significationis. Jo.

I N sancta.

n C Nō ab alijs. supra disti. xxiij. sacratas. et c. non liceat.

o C Et perit. id est penā patitur et punit corꝓaliter et rāliter nō aūt spūaliter vel eternaliter z vno peccanteꝛ. ē. dist. xlv. sed illud de hac materia. no. j. q. iij. in ꝓin. z simili nota sub illo. ℌ. itez ꝓ peccato plebs israelitica.

ꝓ. ps.

a Casula non fiat de veste domicelle.

V Estimta.

p C Baltasar. C Hystoria. Legit in daniele q̄ baltasar rex babilonie fecit grande cōuium optimatibus suis. cum ergo iam esset temulētus ꝓcepit vt afferrent vasa argentea q̄ nabuchodonosoz asportauerat de tēplo quod fuit in hierusalem: vt biberēt in eis rex et optimates ei⁹ vxores et concubine: et factū est ita. Bibebāt autē vinū z laudabāt deos suos. In eadē hora apparuerūt digiti q̄si manu scribētis ꝓtra candelabrū in superficie parietis. q̄ rex cōspiciēs turbat⁹ est valde. Et mittens cōuocauit oēs sapiētes babilonis z null⁹ poterat scripturā legere. vel interpretationem ei⁹ regi idicare. Tandē vocatus daniel dixit scripturā significare interitū regis ꝓ eo q̄ contaminauerat vasa dom⁹ domini et appuit q̄ spūtū erat. Mane the cel phares. Mane. i. numerauit de⁹ regnuz tuū. Thecel. i. apposituz est in statera: z inuentū est minus habens Phares. id ē divisum est regnū tuum z datū medis et ꝑsis. Eadē nocte interfectus est balthasar: et dari⁹ medis in regnū successit.

Baltha sar vanis dñi abusus est.

Calix an possit eē ligneus aut vitreus.

A D nuptias. C Poluunt. Arg. q̄ ex veste alicui⁹ dñe vel alteri⁹ nō debet fieri casula vel aliquis ornatus ecclesie.

q Asa i q̄b⁹.

C Hec est xj. ps. dis. in qua dr̄ in quib⁹ calicib⁹ z corꝓoralib⁹ celebrare debemus. Johan. de san.

b C Calices. supple debēt esse aureivel argētei.

c C Utebant. Sed nunq̄d cōsiciebant: vtiq;. nūc autē quid? et quidē fieri nō debet. sed si fiat vt in vase ligneo vel vitreo quis conficiat corpus christi nichilominus est verum corpus: quia in verbo consecrantis perficitur cōsecratio non in vase. vt j. distinc. ij. inter. ver. si ita.

d C Xvj. xix. computatis ligno et cleto.

e C Succreuit. Ar. prelatū nō posse prebēdas diminuere. q̄ est yerū sine causa ex de excess. pre. sicut.

f C Placari. C. vnde vi meminerint.

g C T calix. C Si nō ex auro. cōtra. ē. xij. q. ij. aurum. sed illud q̄n pauperes mouerētur fame quo casu vendi possent. C. de sacrosan. sancimus.

h C In ligneo. quia lignum porosum est.

i C Uitreo. q̄z vitrū fragile est et imminet periculum effusionis.

k C Onsulto.

C In serico. corꝓorali.

l C Sed in puro. vt innocens z sine macula intelligatur.

m C Terreno. q̄z verā carnem mortalē et passibilē de corpe assumpsit. xxij. di. scilicet qui episcopus.

n C Lino. q̄b⁹ tñsionib⁹ multis ad candorez ducitur sicz xps ꝑ sanctis multis ꝑuenit ad gloriā: ita z boni ꝓpter ꝑsuras ad gloriā dñi veniunt. j. q. j. saluatorez.

Corpalia debēt eē linea certa rōne.

I Acob⁹ frater dñi.

C Hec est. xij. ps di. in q̄ ponit a q̄ b⁹ missa fuit cōposita. Jo. ō fā.

Mar. xv. d. Luce xxiij. g.

o C Jacobus. ideo dicit frater q̄z valde assimilabat ei. vt quia fuit filius sororis matris domini.

Jacob⁹ dicebat frater dñi Gal. j. d.

p C Celebratione. i. ordinem celebrāde misse. verba. n. quibus corpus cōficitur ab ipo dño sunt tradita. vt j. dist. prox. i. quia corpus et sanguis: sed etiā post alij alia addiderūt ad decorem z solēnitatem. vt. x. distinc. ecclesiarum.

xiij. ps

Q Octe sancta. C Hec est. xiij. pars dis. in q̄ ponit quare tres misse i natali dñi cāt̄ank. Jo. de fā.

q C Nocte. de celebritate misse. vij. c. adiūgit oībus dens quō a ieunis cantāde z audiende sunt z quot in die et qua hora sunt celebrande.

r C Nocte. tres misse i die natal' dñi celebrāt vna

Missa triplex in natiuitate dñi pt cătari. Uel sc. Luce ij.b. Mar. xv.c. Act. ij.b.

ante dic̃ que significat tps ante legẽ q̃n eram⁹ i tenebris: secunda dñ diescit: significat tps in lege q̃n nõ duz plena agnitio dei habebat. ⁊ tertia i die: ⁊ significat tps gr̃e q̃n iã plena cognitio habebat. vñ ꝓlius Nocte pzior: sub luce seqnẽs: in luce suprema. Sub noe/ sub dauid/ sub cruce/ sacramenta.

a ¶ Glia in excelsis deo. Hec verba dctã sunt ab angelo. alia addidit hylari⁹ vt. J.c. ⁊ hymnis

b ¶ Crucifix⁹ linguis nõ manibus. ℣. de pe. di. j. periculose.

Sacramenta. ¶ Hec ẽ xliij. pars distinctionis Jo. de fan.

Jeiuno stomacho ꝓficiẽdũ est. xliij. pars.

c ¶ A ieiunis. ieiunij ℣ debent cõsecrare vt hic ⁊ signare in frõte vt. dist. v. vt ieiunii. et sacramẽtũ calũnie prestare. xxij. q. v. honestũ. et testimoniũ dicere. ex̃ de test. placuit. ⁊ ordines cõferre et accipe. lxxv. dist.

Jeiun⁹ ꝙs dr. xv. ps

q̃ a patrib⁹. Sz q̃n dicetur ꝙs ieiunus? pone q̃ comedo hodie: nec dormio per diẽ et p noctem. nũq̃d incipiente alio die sum ieiunus? dicũt q̃daz q̃ sic. arg. ex̃. de tempo. or. ſfas. als sõn⁹ diceret soluere ieiuniũ. sed dico ieiunũ celebrata digestione. J. distin. ij. tribus.

d ¶ Excepto. ℣. xvij. q. j. nichil est ℣. J. di. pri. licdo. ℣. J. disti. v. vt epi. ℣. sz derogatũ est huic. c. p illa ⁊ p ℣ri⁹ ꝓsuetudine. ℣. distic. iiij. ℣. leges.

xvj. pſ Solutio an possit fieri añ tẽpus.

Olẽt ¶ hec est. xv. ps ℣m Jo. de fan.

e ¶ Si ante. Sz nõne licitũ ẽ debitori añ tps ab ãgelo pastorib⁹ est nũcia tus: ⁊ subito facta ẽ cũ angelo multitudo militie celestis laudãtiũ deũ ⁊ dicẽtiũ Glia i excel. deo⁹ et in ⁊ra pax hobo. vo. relicꝭ ꝺo tpib⁹ missarum celebrationes ante horã diei tertiã mime sũt celebrãde. q⁊ ⁊ i eadẽ hora: dns crucifixus⁹ est: ⁊ sup apl̃os spũs sctũs legitur descendisse.

I tẽ ex ꝓcl. cartha. ca. vlij.

¶ Nõ nisi a ieiunis hoib⁹ sacramẽta celebrienꝭ altaris.

Sacramẽta altaris nõ nisi a ieiunis[c] hoibus celebrẽtur: excepto⁹ vno die anniuersario q̃ cena dñi celebrat. nam si aliq̃s pomeridiano tpe defũctoꝝ siue epi scopoꝝ siue ceteroꝝ ꝓmẽdatio facienda est: solis ofrontibus fiat: si illi q̃ faciãt iã prãsi inueniantur. I tem ex cõcilio cabilonensi.

¶ Ante missarũ solẽnia circa horã nonã decãtata: in q̃ dragesima comedere nõ lz.

Solẽt plures q̃ se ieiunare putãt in q̃dragesima mox vt signuz audierit ad horaz nonã comedẽ: qui nullaten⁹ ieiunare credendi sũt si añ[e] mãducauerit q̃s vesptinũ celebrẽt officiũ. ꝓcurrẽdũ est. n. ad missas: ⁊ auditis missaꝝ solẽnib⁹ ⁊ vesptinis officijs: ⁊ largitis elemosinis: ad cibũ accedẽdũ est. si vero aliqs necessitate constrict⁹ fuerit vt ad missaz venire non valeat: estimata vesptia hora/ ꝑpleta ofone sua ieiuniuz soluat. I n ieiunijs etiã q̃tuor tẽpoꝝ circa vesp̃tinas horas: i sabbato vero sctõ circa noctẽ initiũ missarum solẽnia sunt celebrãda.

Uñ leo[f] eps. Mo a patrib⁹ nr̃is. I tẽ gelasi⁹[g] Ordiationes pbꝝ. I tẽ pelagi⁹[h] Dilectionis tue scripta. Require in tractu ordinadorũ.

I n pria q̃q̃ pte diei missaꝝ solẽnia nõ incõgrue celebrẽtur. Unde leo papa dioscoro alexãdrino episcopo.

¶ Etiam prima parte diei missas celebrare licet.

Necesse est aũt vt q̃dã ppl̃s ps sua deuotiõe priuet sivni⁹ tãtũ misse (more seruato) sacrificiũ offerre nõ possunt: nisi[i] prima diei pte conuenerit. studiose ergo frat̃nitatẽ tuã familiarit̃ admonem⁹ vt q̃ nr̃e ꝓsuetudini ex forma pr̃ne traditiõis i sedit: tua q̃q̃ cura nõ negligat: vt p oia nobis fide ⁊ actib⁹ ꝏgruam⁹ ppt̃ q̃ remeãti filio nr̃o possidonio pbro hãc ad dilectoez tuã epl̃az[k] ꝺdim⁹ pferẽdã: q̃ i nr̃is ꝓcessiõib⁹ atq̃ actiõib⁹ freq̃nt̃ interfuit: ⁊ totiẽs ad nos miss⁹ q̃d in oib⁹ aplice sedis auct̃s teneret agnouit. I tẽ augu.

¶ Misse peculiares nõ sunt in publico cantande.

Et hoc attẽdenduz vt misse peculiares[l] q̃ p dies solẽnes a sacerdotib⁹ fiũt: non ita i publico[m] fiãt vt ppt̃ eas ppl̃s a publicis missaꝝ solẽnibus (q̃ hora ⁊tia canonice fiunt) abstrahat. Sz sacerdotes[n] q̃ in circuitu vrbis aut i eadẽ vrbe sũt/ ⁊ ppl̃s: in vnũ ad missaz publicã celebratõnẽ ꝙueniãt. I tẽ Alle. papa.

¶ Quot missas in die sacerdoti celebrare licet.

Sufficit sacerdoti vnã missam die vna celebrare: quia christus[o] semel

soluere pecuniã. plus eñ soluit q̃ ante tps soluit. vt instit. de acti. ℣. plus autẽ? Rñ. vez ẽ q̃n dies adiect⁹ est fauore debitoris: als si fauore creditoris añ tps soluẽdo nõ liberatur. vt. ff. de an. le. eum qui.

¶ In ieiunijs. ¶ Hec ẽ. xvj. ps di. in q̃ ꝓbat q̃n misse sunt cantande, Johan. de fan.

f ¶ Unde leo. ℣. dis. lxxv. quod a patribus.

g ¶ Itẽ gelasius. ℣. dist. lxxv. ordinationes.

h ¶ Itẽ pelagius. ℣. di. lxxvj. dilectionis tue.

Necesse est autem.

i ¶ Nisi. hoc nisi respicit illũ verbũ priuet.

i ¶ Nisi ꝓma J. di. ij. trib⁹ gradib⁹. cõtra. ℣. eo. nocte. cõtra. i fi. sz illud abrogatum est. J. dist. ij. trib⁹ vel illud de solẽni missa.

k ¶ Epl̃az. iã hoc. c. ꝓtinetur.

Et hoc attẽdendũ.

l ¶ Peculiares. dicunt ꝙdam te. ergo ois missa q̃ ꝙdam fi est: publica dicẽda est. ex quo publicet manifeste fit

m ¶ In publico. i. solẽniter.

n ¶ Sz sacerdotes. Not. sacerdotes q̃ p vrbẽ sũt ad solẽnẽ missam debẽ cõuenire in maiori eccl̃ia. vel potiꝰ is est sensus. c. s. vt in ciuitate et p totũ ẽpatuz hora ⁊tia ⁊ sacerdotes et populi conueniant ad publicas missas quas sacerdotes eorum faciunt.

Sufficit.

¶ Hec est xvij. ps. disti. fm Johan. de fan.

o ¶ Quia xps Ergo nõ nisi semel debet celebrari. sed q̃ ãtidie peccam⁹ ãtidie.

ꝓ nobis q̃tidie eucharistia immolaꝝ mystice. J. distinc. ij. vtrũ.

a ¶ Et alterã. ℣ etiã i necessitate non tres ex q̃ dixit alteraz. ar. xxxj. q. j. quo. extra. de cele. mis. consuluisti. ergo adhuc remanet ieiun⁹ post ꝑmã cũ possit iterum cãtare aliã. arg. vij. q. j. nichil quid ergo dices devino vñ ꝑbyter ablut digitos? nõ debz sumere illũ si aliaz vult cantare. extra de cele. missa. ex parte.

Mat. xiiij. c

D ¶ Et hymnis

ephe. v. D.

¶ hec est xvij. pars i qua ꝓbat q̃ hymni sunt autentici ⁊ debẽt celebrari. Johan. de fan.

b ¶ De hymnis canẽdis. de hymnis dicendis in missa vel ex̃ trib⁹ ca. ostẽditur. Car. In prima parte ꝓbat auctoritate dñi et dicto apl̃i pauli hymnos esse canẽdos. secũdo reprehendunt quidã qui q̃dam hymnos nolebãt recipere: q⁊ nõ ꝓcesserunt de scripturis sacroꝝ canonũ vl̃ apostolica traditiõe. Hymnus est laus dei cum cantico.

c ¶ Et hymno. i. benedictione data post cibũ q̃ hymn⁹ hic appellatur quẽ oẽs clerici facere debẽt. vt. ℣. di. xliij. ca. vlti. ℣. edẽt paupes et saturabunt ⁊c.

d ¶ Ille hymnus. supple respuatur.

e ¶ Cõponũtur passus est: ⁊ totũ mundũ redemit: nõ modica res ẽ vna missam facere: et valde felix est qui vnam digne celebrare potest. quidã tamen ꝓ defunct⁹ vna faciunt/ ⁊ alteraⁿ de die: si necesse fuerit: q̃ vero ꝓ pecunijs aut adulationib⁹ secularib⁹ vna die ꝑsumũt plures facere missas: nõ estimo euadere dãnationem. I tem ex concilio toletano. xliij. ¶ Ex saluatoris et apostoloꝝ docemur exemplo hymnos cantare.

De hymnis[b] canẽdis et saluatoris ⁊ apl̃oꝝ habem⁹ exẽplũ. Nam ⁊ ipse dñs hymnuz dixisse phibet mattheo euãgelista testãte. Et hymno[c] dicto exierũt in mõtẽ oliuarũ: ⁊ paulus apostol⁹ ad ephesios scribit dicẽs. Impleamini spũ sctõ loquẽtes vobisipis in psalmis ⁊ hymnis ⁊ cãticis spũalib⁹. Et q⁊ nõnulli hymni hũano studio in laudẽ dei atq̃ apostoloꝝ ⁊ martyrũ triũphos compositi esse noscunt: sicut hi quos beatissimi doctores Hilari⁹ atq̃ Ambrosi⁹ ꝺiderũt. quos tñ quidã spãliter reprobãt ꝓ eo q⁊ de scripturis sctõꝝ canonũ: vl̃ apostolica traditiõe nõ existũt. respuãt ergo illi ab hoibus ꝓpositũ quẽ quotidie publico priuatoq̃ officio in fine oim psalmoꝝ dicim⁹ Glia ⁊ honor. p. et. f. ⁊. s. s. in secu. seamẽ. Nam ⁊ ille hymn⁹ quẽ nato i carne xp̃o angeli cecinerũt: glo. in excel. deo. et in terra pax ⁊ reliq̃ q̃ sequũtur: ibi ecclesiastici doctores ꝓpo suerũt ergo nec ipi i eccl̃is canẽdi sũt q⁊ in sacrarũ scripturarũ libris nõ inueniunt Cõponunt[e] misse siue pões vel ofones seu man⁹ipositiones: ex q̃b⁹ si nulla decantank in eccl̃ia vacãt oia officia eccl̃iastica Admonet hoc fieri atq̃ hortatur tymotheũ apl̃s dicẽs Obsecro igit primũ fieri obsecratões[f]: oões: postulatõnes[g] gr̃aꝝ actiões[h] pro oib⁹ hoibus: ꝓ regib⁹: ꝓ oibus q̃ in sublimitate sũt. sicut ergo ofones[i] ita hymnos oẽs i laudẽ dei ꝓpositos null⁹ nr̃z vlteri⁹ iprobet. I eo non⁹.

¶ In nouo testamẽto hymni ab ãgel̃ decãtati inueniũt.

Hi duo solũmõ hymni ab angelis in no. testamẽto inueniunt decãtati. alleluya. gl̃ia i excelsis deo quos parit in septuagesima intermittimus: q⁊ pctõ hois veteris a ꝙeũ ãgelice iubilatiõis expulsi: in hui⁹ miserere vite babylonez sup flumina eius sedem⁹ ⁊ flem⁹ dum recoꝛdaremur illi⁹ syon: in q̃ deũ decet hymn⁹. Oz nouẽ hebdomadib⁹ alleluya ĩtermittim⁹/ nõ icõgrue ꝓ nouẽ hebdomadas. ix. ordies angelorũ accipim⁹ quoꝝ[k] decimus[l] ordo ꝓ supbiã corruẽs angelicũ numerũ minuit: et a felicitate[m] pturbauit. q̃ cõ dolẽtes sue diminutiõi ⁊ parez[n] ruinã sibi timẽtes a pfecta laude creatoris fuere ꝑpediti. quorũ recuperationi ꝑsulẽs oipotẽs de⁹ creator primuz hoiem de limo terre formauit: q̃ sui[o] generis multiplicatiõe dãna celestis patrie resarciret. atq̃ ãgelorũ gaudia suppleret. q̃ spe angelicus chorus nõ modicũ letat⁹ est. Nec mirũ si ex lapsu[p] ipsi⁹ hois fuerat pturbat⁹[q] vñ nouẽ ordinũ concetus in laudem dei creatoris permansit imperfectus: donec in x̃po resurgente resurrexit plausus ille ꝓplausus: ibi augmento sui collegij ⁊ spe melioꝛi angelic⁹ exercitus gaudisus i nouũ alla

tur a sanctis.

f ¶ Obsecratiões. i. ofones. q̃ fiũt ante ⁊ in ꝙsecratiõez vel q̃ fiũt abiurãdo p nativitatẽ tuaz libera nos dñe.

g ¶ Postulationes. i. ꝑces. vt ibi. vt pacẽ ⁊ cõcordia nobis dones: te rogam⁹ audi nos.

h ¶ Gratiarũ actiones. vt cuz dicim⁹. bñdicamus domino.

i ¶ Sicut ergo ofones. q̃ fiunt in ipsa cõsecratione.

Hi duo solũ modo.

k ¶ Quorum. nomẽ decimi or dis nõ habem⁹.

l ¶ Decimus. nõ q⁊ decim⁹ cecidit. sz tot q̃ sufficiẽbat ad decimũ ordinez perficiendum.

m ¶ A felicitate. significauit statũ hoiz pturbãdũ cũ possit ⁊ debeat timẽ casũ suũ videꝭ ruinã maioꝛ ⁊ firmioꝛ. ℣ pe. di. j. ca. principiũ.

n ¶ Et parẽ. de pe. dist. ij. ℣. q⁊ aũt. ꝓncipiũ idẽ ver. ois lapis.

o ¶ Sui gñis. q⁊ homies loco istoꝝ restituunt de q̃b⁹ tot assumẽdi sunt q⁊ remãserũt. nuꝛ illis in fi. deuk. i canto moysi statuit termios ppt̃oꝝ inx̃ nũerũ ãgelorũ dei. Sed ꝫ vñ hsi q⁊ tot ascendẽt ad gl̃iam q⁊ ceciderũt ⁊ non plures.

p ¶ Si ex lapsu. ꝓ inobedientiã. vt. ℣. dist. xxiij. quozũdam.

q ¶ Perturbatus. more huma

no loquitur. argu. xxiij. q̃stione j. odi.

a ¶ Zapsus. i. de limbo iferni.

Oro gloria i excel.

b ¶ Ab epis. qr chrisma cõficiunt. nõ autem a pbris.

c ¶ Apostolico. i. a solo apostolico cõcesso.

d ¶ Eadẽ die. inter missarũ solẽnia. vt. ℣. di. c. pallium.

Ullus epus. ¶ Hec est xix. pars dis. fm Johan. de fan.

e ¶ Null⁹ epus qua deuotiõe sit dicenda missa ⁊ audienda ostendit. xiij. ca.

Epus p̃ dicans hẽat mitrã ⁊ baculũ xix. pl

f ¶ Presumat mitram tamẽ et baculũ debz habere epus cũ p̃dicat. arg. distinc. xly. disciplia: qr tũc allegat causam dei ap̃ populum. vt dis. c. disciplina.

g ¶ Cũ baculo. arg. q nõ debet ꝓmouere in presbyteꝛ qui sine baculo nõ ꝑt sustẽtari in altari. vt diximus. ℣. ly. dist. si quis in infirmitate.

h ¶ Aut velaro capite. xxxiij. q. v. mlier. ℣. vj. questiõe. j. illud. et ca. nichil.

i ¶ Recedere. Nisi in casu cuz videt puer sine baptismo morie tem dũ est etiaz ad altare consulo vt baptizetur argu. lxxxvj. distinc. pasce.

k ¶ Si quis. de hac materia notaui. vij. questione. j. nichil. ⁊ ca. illud.

Eccl. iiij. b.

¶ Piscopus. ¶ Hec est cõsurrexit tot⁹: ⁊ in eo pstat deuot⁹. quẽ ⁊ nos ꝓ modulo nostro imitãtes a septuagesima qñ lapsus⁸ ꝓtho plausti in ecclia recitat: alla. ix. hebdomadas itermittim⁹. scilicet vsqz i pascha. vbi xp̃s resurgens a mortuis tristiciã nostrã in gaudiũ vertit. ⁊ alleluya nobis reddit. I tem nicolaus papa radulpho archiepiscopo bituricensi.

¶ In cena domi gloria decantatur.

Oro gloria in excelsis deo: ab episcopis[b] i cena dñi intra missaz solẽnia more nostro dicenda est. pallio vero apostolico[c] eadez die[d] vti est illis licitũ quibus est ab apostolica sede pmissuz.

I tem macharius papa.

¶ Cũ baculo aut capite velato ad celebrãdũ missaz solẽnia clericus nõ igrediat.

Ullus epus[e] aut p̃sbyter seu diaconus ad missarum solẽnia celebrãda p̃sumat[f] cuz baculo[g] itroire: aut velato[h] capite altario vi assistere quoniã ap̃s prohibet viros velato capite oraꝛe in eccl'ia. ⁊ si temere p̃sumpserint/cõtione priuẽt. cũ ꝯo ingressus fuerit epus aut pbr̃ ad missarũ solẽnia celebranda: nisi passio aliq̃ interuenerit: nullo modo audeat data ocone recedere[i]: vt ab aliq̃ pbro vel epo missaruz solẽnia suppleantur: sed qui initiũ ponit suppleat vsqz i finẽ Si qs[k] vero p̃sumpserit prꝛeter quod posuim⁹ agere: a sacro corpe ⁊ sanguine dñi nr̃i iesu xp̃i sit suspẽsus. I tẽ ex decretis sotheris pape.

¶ Palea.

Illud diuini oracu li singuli p̃caueant: q̃ scribit. Ue soli qr cuz cecide rit ñ habet subleuãtẽ sũmopere verendũ est nobis atqz cauẽdũ ne horis atqz tpib⁹ qb⁹ deo psallit vl' sacrificat vnicuiqz diuis singularit' officijs ilistẽti pniciosa passio vel q̃libet corpis infirmitudo occurrat: q̃ aut corp⁹ subito subrui faciat: aut mẽtẽ alienatiõe vel ꝛroze ꝓfundat. p hmõi q̃ casib⁹ p̃cauẽtes necessariũ durim⁹ instruere: vt vbi tpis vl' loci siue cleri copia suffragat/ hẽat q̃sqz canẽs deo atqz sacrificãs post se vicini solamis adiutoꝛez: vt si alio casu ille q̃ officia ipleturꝰ accedit/turbat⁹ fuerit vl' ad terrã elisus: a tergo semp habeat q̃ ei⁹ vicẽ exequat intrepid⁹: ⁊ officiũ ice ptũ adiple at. I tẽ anaclet⁹ iesu xp̃i seru⁹ oibus epis.

¶ Quot testes epus sacrificans secum habere debeat.

Piscopus deo sacrificãs testes secũ habeat: in solẽnioꝛib⁹ q̃ppe dieb⁹ aut. vij. aut. v. aut. iij. diaconos: q̃ ocki[l] ei⁹ dicũt: ⁊ subdiaconos atqz reliqs mistros secũ habeat: q̃ sacris idutive stimẽtz in frõteꝛ i ẽgo: ꝛpbr̃i e regiõe dextra leuaqz ꝛtrito corde/ cõfũiliato spũ/ ac p no stẽt vultu: custodiẽtes eũ a maliuolis hoib⁹ ⁊ psensũ p̃ bẽtes sacrificio. pacta autẽ cõsecratiõe oẽs[m] cõicẽt: qui noluerint ecclesiasticis carere liminibus.

I tem lucius papa omnibus episcopis.

¶ Episcopi sine religionis testibus domini sacramenta non conficiant.

Ubem⁹ aplica auctoꝛitate: vt semp testes vobiscũ sacdotes ⁊ leuitas habeatis: ⁊ licet conscientia[n] ꝓpria sufficere possit: tñ ꝓp̃ maliuolos[o] (iuxta ap̃lm) testimoniuz nos oportet habere bonũ ab his q̃ foris sunt Igit̃ duo pbr̃i et tres diaconi in oi loco ep̃m nõ deseraꝛ ꝓp̃ testimoniũ ecclasticũ. I tez sother. pa. ¶ Nisi duobus presentibus presbyter missam celebrare non presumat.

Hoc q̃qz statutũ est: vt nullus pbr̃orum missaruz solẽnia celebrare p̃sumat nisi duobus[p] p̃sentib⁹ sibiqz respõdentib⁹ ⁊ ip̃e

xx. pars. distinc. In q̃ ꝓbat magister q̃ solus sacerdos non debet officia celebrare. Jo. de fã.

l ¶ Qui oculi. ℣. di. xcij. dyacõi.

m ¶ Oẽs q̃ti die. vel omẽs generalit̃ ter in anno. vt. ℣. eo. dis. ij. pacta. et ca. omnis homo ꝛc.

Missa a solo cantari põt.

xxj. pl

Ubemus. n ¶ Cõscientia. Argu. q nõ semper conscieꝛtia sufficit ꝫ fama est necessaria. arg. xij. q. ij. quattuoꝛ. qõ verum est cũ quis habitat tñ cum bonis vel etiã cũ malis qui parati sunt imitari.

Cõscia sola nõ sufficat.

o ¶ Maliuolos. ℣. xj. q. iiij. senti. ℣. sed illud

xx. pa

cuz mali parati sũt reꝓhendẽ nõ imitari. xliij. distinc. scimus.

Hoc q̃qz statutum.

p ¶ Nisi duobus. pluralis ei locutio duoꝝ numero est ꝓtesta. vt. iij. q. iij. ℣. item in criminali. ver. vbi numerus. Nunq̃d necessariũ ẽ vt sint

Dñs vobiscum vñ sumit.

Paxvobis ꝺt primo ab epo

duo clerici aut nunquid duo laici: vl' vn⁹ clericꝰ alter laicus. ⁊ alter masculꝰ ⁊ alter femina sufficerẽt: satz videt q̃ debẽt esse duo clerici. Argu. ꝓtra: qr ⁊ populus respondet amẽ. vt. ℣. xxxviij. distin. sedulo. Sed hoc respicit consuetudinem alicuius loci.

a ¶ Ipse tertius. adeo inheꝛẽt quidaz ꝙbis isti⁹ ca. q̃ dicunt q̃ ipe nõ celebraret nisi duos haberet. Alij dicũt vnum sufficere. argu. extra de fi. p̃byte. ꝓponit. vij. q. j. illud. ⁊ extra de vi. et ho. cleri. vt q̃sqz immo ⁊ inclus⁹ missam sol⁹ cantare potest. hoc itelligẽ vbi clerici copia nõ suffragatur. alꝫ secus. vt extra de ꝙbo. signi. q̃sluit. et ecclesie locꝫ p̃byter in plurali.

tertius[q] habeaꝫ. qr cũ pluraliter ab eo dicit. Dñs vobiscũ[b]: ⁊ illud in secreto. Oꝛate ꝓ me: aptissime conuenit vt ipsi⁹ respondeaꝫ salutatiõi.

I tẽ ex canone apostoloꝝz

¶ Cõmunione p̃uentur q̃ vsqz ad finem missarum solẽnia non audierint.

Omnes fideles qui cõueniũt in solẽnitatib⁹ sacris ad eccl'iam/ ⁊ scripturas ap̃loꝝ ⁊ euangelium audiãt. Qui autẽ nõ p̃seuerãt[c] in oronevsqz dũ missa pagatur: nec sanctã cõionẽ percipiũt[d] velut inq̃etudies ecclesie ꝓmouentes: conuenit cõmunione p̃uari. I tẽ ex cõcilio cartha. ¶ De eodem.

Acerdote verbum in ecclia faciẽte q̃ egressus[e] de auditoꝛio fuerit/ excõmunicetur. I tem ex concilio agathẽsi.

¶ Die dñico missas ex integro sclares audire debẽt.

Missas die dñico secularibus totas audire speciali oꝛdine precipimus[f] ita vt ante benedictionẽ sacerdot⁹ egredi pp̃s nõ p̃sumat. q̃ si fecerit/ab epo publice confundantur. I tẽ ex conci. aurelianẽsi. ¶ Populus nõ ante discedat q̃ missa ex integro celebretur.

Um ad celebrandas missas in dei noie cõueniꝫtur: pp̃s non ante discedat: q̃ misse solẽnitas ꝓplea tur. ⁊ vbi eps nõ fuerit bñdictionẽ[g] a sacerdote accipiat I tẽ ex cõ. carthaginẽsi. iiij.

¶ Excõicek q̃ ꝓtermisso ecclesie ꝓuẽtu ad spectacla vadit.

Qui die solẽt/ p̃ (dit. termisso eccl'ie ꝓuẽtu ad spectacla vadit: excõicek I tem ex concilio carthagi nensi. iiij. ¶ Usqz ad missam cathecuminoꝝ nullus ecclesiam ingredi, phibeatur.

Episcopus nullum p̃hibeat[h] ingredi in ecclesiam et audire verbũ dei. siue gentilem siue iudeum siue hereticum: vsqz ad missaz cathecuminoꝝ. I tẽ anastasius epus omnib⁹ episcopis

¶ Euãgelia nõ sedendo ꝫ stando audire debemus.

Apostolica auctoꝛitate mandam⁹ dũ sancta euangelia in ecclesia leguntur: vt sacerdotes et ceteri omnes non sedẽtes: sed venerabiliter curui ⁊ in conspectu euãgeliꝰ stantes dominica verba intẽte audiãt: et fideliter adorent[i].

I tem Grego. vij.

¶ Ad missarũ solẽnia semp aliquid est offerendum.

Omnis christianus procuret ad missaruz solẽnia aliquid deo offerre: ⁊ du cere ad memoriaz quod de⁹ p moysen dixit: nõ appebis in cõspectu meo vacu⁹[k]. In

f ¶ Jssas. ¶ Preci pimus. hoc dico ꝓceptuz esse. vnde ꝛra ꝓceptuz facũt qui dieb⁹ dominicꝫ nõ audiũt: nisi aliq̃ necessitas cogat. sicut et corp⁹ christi accipitur ter i anno. j. distinc. ij. et si nõ frequẽt⁹

Missa in die dñico ẽ de ꝓcepto.

Um ad celebrãdas

xxij. pl

g ¶ Benedictionem. ℣. xxvj. questione. j. ministrare. ꝓtra sodi solẽnis benedictio que ante misse cõsummationẽ a solis pontificibus celebraꝛ tur: inhibetur. hic autem post consecrationem cuilibet sacerdoti populuz bene dicere permittꝛtur. sed et p̃sente episcopo. nec bñdicere volente sacerdos benedicet: si celebraꝛuit. vt no. xcv. distinc. ecce.

xxiij. pars.

Piscop⁹.

h ¶ Prohibeat. ℣. xxj. distinc. cleros. in fi. contra. j. distinc. iiij. eos. contra. xj. q. iij. excõmunicatos. ꝫ dic vt solu. ℣. xxxv. q̃st. de his q̃ incesti. nã hic de heretico non p̃cisolocꝫtur: ubi de eo q̃ se quik heresim iaz dãnaꝛaz. ℣. dicit hoc abrogatum

xxiiij. pars.

i ¶ Postolica. ¶ Adorent. id est venerenk. ꝛhec ẽ xxiij. pars distinc. fm Johan. de fan.

Omnis christianus ¶ Hec est. xxiij. pars distinctionis fm Johã. de fan.

h ¶ Uacuus. bonis operibus vel ad litteram ⁊ est consilium in diebus p̃uatis scilicet. Sed in dieb⁹ fe

Oblati ones sanct de dite a parro chianis

stinis preceptū.ꝛ ita videt ꝙ oblationes sint ex debito exigende.ꝛ ad eas dandas prochiani sunt cogendi:arg.xvj.q.j.statuimus.Ar.cōtra.xij.q.j.duo. Sz credo ꝙ si sacerdos paup est potest eis diuia officia subtrahere nisi dent ei oblationes.vt extra de simo. cum sit.xij.ẽt.ij. charitatem.

a ¶In collectis. ꝺs faciebāt sancti patres ꝑ recipiendis pauperibus.

b ¶Est confugiendum ad orando non tentando.ꝛ ita nō est contra xxij.q.ij. ḡritur.

Quādo aūt.

¶Hec est xxv.ps.disti.ſm Jo.de san.

c ¶Cogitet. nam hoc genꝰ mēdacij esset.xxij.q v.cauere.

Nuenimꝰ.

¶Hec est xxvj.ps.dist. ſm h. Casus istius ca.i quo ꝺr ꝙ.ix. sunt prefationes decima tñ postea addita est.vt xx.dist.sctōꝝ cathalogo.i. ordine ecclesiastico: vel nūero vel cōputatione.

d ¶Inuenimꝰ quot sunt canonice prefationes ostendit.

e ¶Nouē.addita ẽ et decima vt dist.lxx.sctōꝝ canonū.ſ. equus et salutare.

f ¶Unā.et te ꝺdem omni tpe.

g ¶Aliā ascēsiōis.qui post resurrectionem suam.

xxvj. pars.

h ¶Tertiam. qui ascēdens super omnes celos i ¶Quartam. qꝝ incarnati ꝟbi mysterium.

k ¶Quintam quia vnigenitus tuus.

l ¶Sextam. et te supplicter exorare.

m ¶Septimam. quia cum vnigenito filio tuo et spiritu sancto

collectꝭ sctōꝝ patruꝫ liqdo appet ꝙ oīs xp̄iani offerre aliqd ex vsu sctōꝝ patrū debēt.ad ip̄m.n.puꝭ est ꝓfugiēdum ꝙ nr̄e curare possit aie passiōes verū hoies ꝑpostero ordie a me sibi opē ab hoibus accersiūt.vbi aūt humana subsidia ꝟfecerit:tūc opinank diuini postulādā fauoris gr̄az. Ite cipriaꝰ papa respondit. ¶Quare sursum corda in ꝟfatiōe dicit

Quando aūt stamꝰ ad orationē fratres dilectissimi inuigilare et incūbere ad p̄ces toto corde ꝺbemꝰ/ cogitatio carnalis hoisꝛ secularis abscedat.nec q̄cq̄ tūc animꝰ aliꝰ q̄ id solū cogitetᵏ qꝺ p̄cat.ideo et sacerdos añ orationē p̄fatiōe p̄missa parat fratrū mētes dicendo sursuz corda:vt dū respōdet plebs/habemꝰ ad dn̄z:admoneat nihil se aliud q̄ dn̄z cogitare debere. ¶Laudat cōtra aduersariū pectus:ꝛ soli deo pateat:nec ad se hostez oīm tp̄e oīonis vēire patiat Gelasius romane ecclīe.ꝛ apostolice sedis ep̄s vniuersis germaniarū atq̄ galliarum episcopis. ¶Que ꝑfatiōes in missis sunt cantande.

Nuenimꝰ has ix. ꝓfatiōes i sacro cathalogo tñmodo recipiēdas.i. vnāˡ in albis paschalibᵇ.aliam ascensionisᵍ dn̄i.tertiāʰ die penthecostes:q̄rtāⁱ ꝺ natali dn̄i.q̄ntāᵏ de apparitiōe dn̄i:sextāˡ ꝺ apl̄is:septimā ᵐ de sctā trinitate:octauāⁿ de cruce:nonam ᵒ de ieiunio in quadragesima tātummodo dicendam.

Item ex conci.cabi.

¶In oibus missaꝝ solēnibꝰ pro defunctis oratio fiat.

Ulū ꝑterea ꝓnobꝭ est: vt in oibus missarum solennibꝰ ꝓ spiritibꝰ defunctorū loco cōpetēti[q] in eccl̄a ad dn̄m dep̄cetur.sicut enꝝ nulla dies excipiᵏ qua nō ꝓ viuentibus et ꝓ quibuslibet necessitatibus dn̄m dep̄cet: ita nimirū nulla dies excipi debet q̄n ꝓ animabꝰ fideliū p̄ces domino in missarū solēnibus fūdant. Antiq tus igit hūc morē sancta tenet eccl̄ia:ꝛ vt missaꝝ solēnibus ꝛ aliꝭ p̄cibus dn̄o spiritus quiescētium ꝛmendent: dicēte beato Augustino Nō sunt p̄termittēde supplicationes pro spiritibꝰ mortuorum:quas faciendas ꝓ oīmnibus in christiana ꝛ catholica societate laudamus.

Defunctorumᵉ etiam tacitis noibusᵉ eorum quos sub generaliꝰ commemoratione suscepit eccl̄aᵃ vt quibus ad istā desunt parētel ꝛ filij:aut q̄cūq̄ cognati vel amici:ab vna eis exhibeat pia matre cōmuniᵏ. Item innocētius ep̄s vrbis romāe decētio eugubino. ¶Añ p̄ces nō sūt a sacerdote noīa recitanda.

De noibus recitādisʸ añq̄ᶻ sacerdos p̄cē faciat atq̄ eoꝝ oblatiōes q̄ rum noīa recitanda sūt oratione sua cōmēdet:q̄ supflu um sit:ꝛ ip̄e per tuam ꝓudētiam recognoscas vt cui ꝺ hostiā necdū deo offeras/eius ante nomē insinues ᵇ q̄uis ᵇ

n ¶Octauā.qui salutem humani generis.

o ¶Nonā.qui corꝓali ieiunio vitia comprimis.

p ¶Ipsum ꝑterea. ¶Hec c.xxvij.ps dist.scōm Jo hā.de san. Nota.in oi missa memoriā ꝛ oīonem eē faciēdā ꝓ defunctꝭ ista oñdit duob cap̄lis.

Ofo ꝓ defunctis fiat in oīi missa. Consiz cere nō lz in sexta feria.añ pascha xxvij. pars.

q ¶Loco com petēti.id est in secreta misse.

r ¶Excipitur excipiᵏ sexta feria añ pascha in q̄ ſm ordinē romanū nō cōficit: sed oblatio p̄cedentis diei cum vino sumꝫ et excipiᵏ etiaz sabbatū seq̄ns.qꝝ potius referꝫ ad dn̄i cam sequentē ſ. di.iij.sabbato.

s ¶Defunctorum.i.ꝓ spiritibꝰ defunctorum.

t ¶Etiā tacitꝭ noibꝰ in secreta.

v ¶Sub generali. fit ꝓ oibus simꝫ et ꝓdest cuilibet:ac si spāliter pro eo fieret, de cōse.di.v. non mediocriter.

x ¶Ecclesia. supple nō sūt p̄termittende supplicationes.

y ¶Pia matre cōi. id est ecclesia tota.

3 De noibus recitandis.populo. con numerare possumus eorum nomina recitando. sed in missa vel oratione aliqua misse vel in secreta specialiter nomia eoꝝ exp̄mere nō debemus.

2 ¶Antecꝭ. nec āte nec polt.

a ¶Insinues. quasi non ante: sed post debet insinuari deo.

b ¶Quāuis. non ergo recitāt̄: ideo ꝙ deus addiscat: sed vt supplicātium de uotio:reddatur affectus. ar.xiij. questio. ij. gra

Noia liquoꝝ nō sunt i missa exp̄mēda.

nia.ꝛ capitu.nō estimemus.ꝙ noiari ergo possunt

divisio

In sacramētoꝝ. ¶Hec distinctio diuidit in.xxvij.ptes. In ꝟmꝰ ꝓma ꝓbat ꝙ.vj. ca.ꝙ ex pane tritici ꝛ vino vitis cū aqua cōficit corpꝰ et sanguis xp̄i.Secūda ibi. Nichil. Tertia ibi. Pacem. Quarta ibi. Relatum. Quinta ibi. Quotidie Sexta ibi. Triforme. Septima ibi. Tribꝰ gradibus. Octaua ibi Qui scelerate. Nona ibi. Si ꝙ negligēnā. Decima ibi. Peruenit. Undecima ibi. Sacerdotuz xij. ibi. Institutio. xiij. ibi. Sacrificiū. xiiij. ibi. Quia corpꝰ. xv. ibi. In quibus. xvj. ibi Ego deprecārius. xvij. ibi. Semel xp̄s. xviij. ibi. Liquido. xix. ibi. Panis. xx. ibi. Panē de altari. xxj. ibi. Reuera. xxij. ibi. Iterat. xxiij. ibi. In christo. xxiiij. ibi. In calice. xxv. ibi. Sicut. xxvj. ibi. Presbyter. xxvij. ibi. Qui bene. xxviij. ibi. Pro dilectione. Johan. de san.

a ¶In sacramentoꝝ. hic ititulat scōa distinctio: in q̄ agit de sacramēto eucharistie.ꝛ licet baptismꝰ sit oim sacramentoꝝ necessariorum.xxj.di.ij.verū. hoc tñ digniꝰ ẽ ꝛ ideo tractat ꝓꝰ de eo.ꝛ ꝓpt seriē operis aptꝰ ꝓtinuādā. cū eīm tractauit in ꝓcedē. distic. de celebratiōe misse ꝛ tota vis misse cōstet in ꝓsecratiōe corꝓis xp̄i:merito de eo subdit.ꝛ tractat de hoc sacramēto in hūc modū. Primo agit de forma sacrificandi. Scōo de reuerētia suscipiēdi.ꝛ seruādi hoc sacramentū. Tertio de triplici cōtinētia eiꝰ. De forma sacrificādi agit vſq̄ ad illud.c.nichil. De reuerētia suscipiēdi:agit etiā vſq̄ ad illud.c.sacrificiū. Exinde de his q̄ in sacrificio ꝓtinenk. Circa qō ꝓsiderā dū est a q̄.vbi.ꝛ qñ fuit hoc sacramētū mutātū. ꝛ q̄ forma ꝑficiēdi illud.ꝛ q̄ in eo sunt necessaria:ꝛ de triplici eiꝰ ꝓtinētia.ꝛ post supponemꝰ q̄sdā opiniones de ꝓfusione ipsaꝝ rer̄. Fuit aūt istitutū a dn̄o.ſ.e.qꝝ corꝓus.ꝛ i cena.ſ.e. liquido ꝛ q̄n:post typicū paschа cōpletū cuz comedit agnū cū apl̄s.ſ.e. accipite. formā habemꝰ.i.c.ſ.e. accipite. Sūt aūt tria necessaria panis vinū ꝛ aq̄.ſ.e. sacramēto. Cōtinenk aūt tria i hoc sacramento forma visibilis panis ꝛ vini. veritas corꝓis ꝛ sanguinis xp̄i.ꝛ virtꝰ ſpūalis.id est virtꝰ vnitatis et charitatis.i.ek na cōiunctio ꝛ dilectio xp̄i ad eccl̄iaz.xxj.di.ij.ibi.rogani.ꝓ te petre ne ꝺficiat.rē. Primū est sacramentū tantū et nō res sacramenti. Secundū est sacramentū ꝛ res sacramenti. Tertiū est res sacramēti tñ ꝛ nō sacramētū.ꝛ hoc est qō dr ex de cele.misꝫ.cū marthe. Fit aūt ꝓuersio rerū scōm ꝺsdā:qꝝ pāis ꝓuertꝭ i corꝓꝰ.ꝛ vinū i sanguinē.aq̄ in nichilū: ſz significat regenerationē tñ q̄ fit ꝓ aquā. Ꝟ istos ẽ:qꝝ q̄ purā aquā sumit post nō conficiet. vj. q.j. nihil. ſz ſ.e. relatio. ſz nō fuit ibi pura aq̄. Alij dicūt q̄ vinū ꝛ aq̄ ꝓuertūt i sanguinē: ſz ꝑhi dicāt Ꝟ q̄ aq̄ ꝛ vinū nō ꝓmiscēt ꝓ minima.i. nō ita q̄ isepabilia sint. Alij etiā dixerūt sed pessime:q̄ aq̄ ꝓuertebat in aq̄ticos humores. Alij dicūt q̄ corꝓꝰ xp̄i post ꝓsecrationē solū est sacramētū ꝛ figura.ſ.e. ego berēgariꝰ. et hec tradunk ex de cele.misꝫ.cū marthe.ꝛ. c.in q̄d Sed opinio verioꝝ est q̄ vinū ꝛ aq̄ nō ꝛ duo:sed vnū cōpactū trāsmutant. ex de cele.misꝫ.cuz marthe. ¶Ueruz. De eo tñ qō dicit q̄ panis ꝓuertit i corpus christi/ varie sunt opiniones: vna asserit q̄ illa substātia q̄ fuit panis prius: postea ẽ caro ꝛ sanguis xp̄i arg.ſ.e. panis ẽ in altari.ꝛ ca.qꝝ corꝓꝰ. Secunda opinio tenet q̄ substātia panis ꝛ vini ibi desinit esse ꝛ remanent accidētia tātū.ſ. sapor:color:pondus:et similia et sub illis accidētibus icipit ibi esse corꝓs xp̄i. Tertia tenet q̄ remanet ibi substātia panis et vini in eodez loco et sub eadē specie corꝓꝰ xp̄i. Arg.ſ.eo. ego. quelibet tamen opinio fatetur ibi esse corꝓus xp̄i.

a ¶In sacramētoꝝ de fōa sacrificādi.ſ.q̄ debent offerri in sacramēto eucharistie. vij.c.ostēdit.

b ¶Oblationibꝰ.i. in ipis oblatꝭ q̄ sūt sacramēta.

c ¶Utrūq̄.hec rō nō est sufficiēs. Ꝟ ẽ rō:qꝝ xp̄s hoc statuit dicēs: hoc facite i meā ꝛmemoratiōnē.ſ. eo.in xp̄o semel. alia rō est:qꝝ aqua significat redemptionē.ſ.e.cū oē.ꝛ ita tria sunt significātia ibi:aqua vinū panis ꝛ tria sacramēta.ſ.eo.non oportet.

c ¶Qꝝ utrūq̄.i.utriuslibet significātū.ſ.e. in calice.ſ. sanguis in quē ꝓuertit vinū ꝛ aqua.ſ.e. dis.panis in altari. noīe sanguis dr q̄libet humor hūani corꝓis: hic nō inuenit nisi large accipiat nomē sanguinis. vñ vinū in sanguinē ꝓuertit:et aq̄ i alios hūores ita q̄ aqua dr ꝓfluxisse.i. alij hūores de latere xp̄i. Sed nunquid vera aq̄ aut humor aque sibi fluxit:ꝛ si vera aq̄ qñ fuit illa creata: nūqd in corꝓe aut in egressu a corꝓe:ſi humor fuit sine aq̄: qō fuit ibi miraculū:ꝛ Respō.ſm hu. separatim ꝛ cū segregatione fluxerūt. Alū tñ dicūt vt mel.ꝛ baz.q̄ ꝟa aq̄ ꝛ ex corꝓꝰ illꝰ fuit illa creata:sicut fuit cū fluit aq̄ de petra educta.ſ.eo.reuera. Igit q̄ta pars ꝺz esse aq̄ in calice:vi ꝺetur q̄ medietas.arg.ff.de vſufruct.etiaz partꝭ.ff. de ꝓtrahē.emp.l. domū. sed hoc relinq̄ arbitrio ꝓuidi sacerdotis.i. q̄diu dicak q̄ vinū sit vel aqua.

Aqua q̄ fluxit de latē xp̄i an fuerit ꝟa aq̄.

d Sicut in scti̇ficādo. ¶Incipit.i.sine xp̄o:qꝝ nō cōficit maxie q̄tū ad salutē plebis.ſ.eo.cū oē.

e ¶Sine xp̄o.i. sine tali sacramēto qō de eiꝰ latē ꝓfluxit.sez sanguis ꝛ aq̄.vt.ſ.e.ſ.ꝛ.ij.ꝛ.ſ.c.iij. vel sine xp̄o.i.ecclia q̄ scz mysticū corꝓꝰ xp̄i est.qō est dicere: sanguis nō ꝓdest corꝓoꝝ xp̄i qō ẽ eccl̄ia.i. nobis.ſ. distinc.pri.ecclesia. nō eīm vinū dicit corꝓꝰ xp̄i vel sine salutione xp̄i. id est xp̄ianorum. ſm hoc videret q̄ christus dicak christianꝰ populus. ad hoc facit extra.de sa. vn.ca.j. hec ostēdit apostolus in epistola ad corin. sicut omnia membra vnū sunt corpus: ita

Aq̄ an sit de necessitate cōsecrationis.

vnus christus sunt. vt J.ea. distinc. cū omne. hu. ho qui non posse ꝓfici sine aqua dicit exponit sanguis. id est vinum quod agit sanguinem.

a ¶ Confusa. id est permixta.

b ¶ Spiritual. spuale dicit corpus qō nichil habuit qō ei obstaret: sicut xp̄s ianuis clausis intrauit ad discipulos: palpabilē tñ se exhibuit quod non faceret spūs. vñ spiritus carnez nec ossa hz ꝛc. ad cuius similitudinē corpora nr̄a agilia erunt vt licet clausa essent in solidissimo corpore ferreo vel marmoreo: possunt tñ exire. vel ideo spirituale. qz ibidez signat nr̄a redēptio J.e. cū omne. vel spūale: quia celeste efficit ꝛ tūc rei spiritualis et celestis. s. cōiunctiōis eccl̄e ad xp̄z efficit sacramentū. vinū em̄ sanguinē: aqua ꝓ plebē significat. hoz aūt cōfusio salutis nr̄e est sacramē tuz. in cōmixtiōe enim vini ꝛ aqua consignatur plebis per christum facta redemptio. J.e. cum omne.

Agilitas est dos corporis glosi. Marci. xvi c. j. Lo. xx. c.

c ¶ Calix. No. diuersitates circa istud sacramētū in doctores. nā dicūt q̄dā q̄ ex vino sine aq̄ nō pt̄ ꝓfici sāguis xp̄i. ꝙ dicit q̄ pt̄ hz si debeat fieri. Itē dicūt aquā eē admiscēdā i calice de honestate tm̄: verūtm̄ vbicūq; admisceat ꝓficiet sāguis. Itē dicūt q̄ nectare vl̄ vino cocto ꝓficiet q̄cq̄d ei admisceat. ꝙ tñ dicit q̄ nō: qz̄ verꝰ ē. Itē de aceto cōficit: si ex vino factū fuit alis nō: qz ꝓpe eadē vsia est. ff. ō ꝛtrahē. emp. in vēditiōib⁹. ꝛ in oib⁹ his mixturis trāsubstātiat. Itē no. q̄ de agresta. nō pōt ꝓfici sanguis. J.e. cū omne. cōtra de musto ex vuis ꝛ racemis pōt ex necessitate: de alijs nō. s. de pomis ꝛ hmōi. Sz qñ dicem⁹ q̄ possit: qñ incipit esse vinū. Sed qñ incipit esse cōsūmꝰ est vsus i hoc casu. Itē circa panē no. q̄ ō aliq̄ pane nō pōt ꝓfici corꝰ xp̄i nisi ō frumēto. vt. J.e. i sacramēto. et si alia farina admisceat frumēto: illa trāsubstantiat. ꝛ in hoc nō ē diuersitas. Sz in alio ē qz dicit. ꝙ nō possum⁹ ꝓficere nisi de frumēto. vl̄ de pane frumētato in eccl̄ia occidētali: ꝛ si fiat nichil agit. basz. cōtra q̄ ꝓficiat corꝰ xp̄i. Itē nec cōfici pōt si farina non cū aqua sed cū alio liquore admisceatur.

Sanguis xp̄i vtr̄ possit ex vino sine aq̄ cōfici. Cōficit ex aceto.

Panis ad ꝓficendū dz esse ex frumēto.

d ¶ Nec corpus. i. panis sub cuius specie tacebit corpus xp̄i qui est trāsubstantiatus in corpus xp̄i.

e ¶ Potest. i. nō pōt ꝓfici ex farina sola. s. ex solo panne multoꝝ cōpage consolidato. nec aqua sola ꝛc.

f ¶ Nisi vtr̄ūq;. id est farina ꝛ aqua. quid si ex mel le vel alio liquore fuerit farina aspsa: nūqd trāsubstātiatur ille panis in corpus xp̄i: non.

g Scriptura dicit. ¶ Fecisse. vide violentissimū argu. cōtra grecos. verisile em̄ ē q̄ dñs azimis vsus ē ꝓpe ritū iudeoꝝ ꝛ nos azimis vt debemus. S. tūc i domibus eoꝝ non erant fermenta. verisile tñ videt q̄ alicui doctoꝝ eoꝝ reuelatum fuerit q̄ conficeret in fermentatis. arg. ꝙ tra. distinc. iij. nosse.

Greci ꝓficiūt in panis fermētatis

h ¶ Inoranter. Arg. q̄ ignorātia iuris excusat. S. xxiij. q. j. si quis dederit. S. distinc. viij. cō stūetudo. xxx. q̄stiōe. j. de his. S. distinc. iij. sollicitudo.

i ¶ Uel simpliciter sz nōne exemplum dñi ita potuit eos istruere sicut et nos quare ergo excusabuntur: sed dic q̄ nos docuerunt patruz facere scripture de ipso exemplo q̄ forte ipsi non habuerunt.

k ¶ Ignosci. Arg. post admonitionē non esse parcendum. xij. questione. iij. indigne.

l Non oportet. ¶ Preter vinū. q̄rit an vinū ꝛ aq̄ trāseat in sāguinē tm̄: respō. sic. ef. ca. cū marthe. S. verū. Alij dicūt q̄ nō. sz vinū in sanguinē. ꝛ aq̄ in aquā. i. vitalē humorē aquaticū. sicut em̄ in hūano corpe q̄ttuoꝛ hūores sūt ad instar q̄ttuoꝛ elemētoꝝ. extra. e. in quadaz: sic in corpe. vnde sic exponē hec tria sunt tria ꝛ vnuz tria: qz vinū in sanguinē. ꝛ aqua in aquā: ꝛ panis in corpus conuertitur.

Vinū ꝛ aq̄ vtr̄ū trāseāt in sanguinē tm̄.

m ¶ Unū. id est in vnū trāseunt corpus christi: tamen hoc in illud. ꝛ illud in aliud. ꝛ tertiū in aliud cōuertitur ꝛ tñ ꝓ vno reputat. vt. J. eo. cōperim⁹.

n ¶ Hostia. et nichil ibi conuertitur.

o In sacramēto. ¶ Tradidit. ar. q̄ dñs miscuit Dñs bem⁹ q̄ docti viri cautela ꝛ tē. lxxxj. distinc. legitur. aquā

p ¶ Et frumēt⁹. pane frumēti. qz xp̄s fuit granū cū vinoti fuit lolū de frumēto nasc̄. vt. di. lvj. nasci. nūqd si frumē de lolio fiat panis ille ꝙ verba trāsubstantiat? nūqd to adliquū tm̄: ꝛe nō ita reliquū ꝓuertit si fermētatū ad trāsit i dat: qz ibi nichil ē azimi cuiꝰ possit fieri cōsecratio: ꝛ corꝓ.

ideo nichil ꝓuertit. k. argu. xxiiij. q. iij. resecande.

a Dicim⁹. ¶ Distinctas. distinctione vulgari non nulli spāli appropriata eucharistie. J.e. accipite. et solet vna benedici in festo sancti sixti.

b Um oē crimē. q̄ttuoꝛ errores extirpātur in canone isto.

c ¶ Deleak. i. cuz ad hoc sacrificiū offerak vt ꝙ ipm pt̄n deleatur. J.e. distl. species et siltudo.

d ¶ Errak. qō fit in calice.

e ¶ Expssuz. i. ꝛgrādinatū doctrum. nā ex vino expsso licent hoc fieret vel expssuz post pfectiōem vt tūc vice sāguinis sumak: an et licēt. vt. J.e. ōz. sāguis em̄ dñi ꝓ cruce ꝛ ceteꝛ in strumētis passionis de corpe eiꝰ pcessꝰ emanauit ex eo. cum marthe. ver. aliōbus

f ¶ Qō q̄ sit euangelice. hec ꝙ dicta respicit ꝛ sic vltimum ꝓhibet. si em̄ nō eēt illicitū hoc: ter alia reꝓhensibia non ꝓuēerak: cū oia sil i ꝓhibitiōe veniūt. sil ꝓhibita itelligunt. ar. vij. q. j. deniq;. ꝓ. addendo. ff. de ꝓ. ob. tia. et vltio loco postea ꝓ se ꝓhibet. vel refertur tm̄ ad vltimū. et sic expresse vltimū ꝓhibet. dicūt tñ q̄dam q̄ vltimū hic nō ꝓhibetur.

g ¶ Cū ei magister. hic ꝛspicit pumū errorem.

h ¶ Illud ꝓ et ita extirpat error em̄ secundū.

i ¶ Intinctaz. vt. J.eo. no. super ca. ꝓesbyter. cōtra ibi dicitur q̄ seruari debet intincta ad opus ifirmoꝝ. z. quod non reprobo. licet nō necesse sit q̄ intinḡak: sed ꝓ. dicit illud esse abrogatum.

k ¶ Et seoꝝsum. Sed nunquid veruz est q̄ separatim cōsecretur corpus christi et sepatatim sanguis?

Dicūt q̄dā q̄ nō sit trāsubstantiatio nisi in vltima sillaba roti⁹ forme. plata. Alij vero dicūt vt. ꝙ. q̄ dicit hoc est corꝰ meū: q̄ trāsubstantiak sub illa cōditione. sez si statim subiungat hic est sanguis me⁹. alter nō. Alij dicunt incertum esse in rerū natura vtrū incōtinēti sit corpus xp̄i. ff. de indi. sed et si. S. vlti. Sed ego dico q̄ si per copulatiam duo dicūtur: tunc in ꝓlatione huius vocis q̄ est corpus meū trāsubstantiak corpus et in ꝓlatione cōsequentis vocis siue locutiōis trāsubstantiak sanguis. sed si ꝓ copulatiuā tantuz vnum dicak: tūc fiet tātum in vltima littera trāsubstantiatio. de hoc not. J.e. quia corpus.

Corpus xp̄i et sanguis an ꝓsecrēt separati

l ¶ Prodītorem cuz dixit hic me tradet. Sed cessat oppositio de prodītōne. q̄ dñs non ꝓdidit eum. non est em̄ ꝓditio de futuro: sed de ꝓterito. nsz tradet futuruz est. si ergo ꝓpalauit non ꝓdidit. Uel dicendum q̄ hoc fecit ad instārā eiꝰ tūc etiam direxit oculum dixisti. Alij dicunt q̄ i aure Iohannis dixit qui intingit. ꝛc. Uel dic q̄ non ꝓdidit: qz dixit talibus qui poterāt ꝓdesse et nō obesse. xxij. q̄stione. v. hoc videtur.

Christe scit vtr̄ Iudam ꝓditōre. Joh. xiij. c.

m ¶ De expsso. hic de tertio errore. s. post cōsecrationem. vel expsso. id est non mixto cum aqua

n ¶ Cōpiuma tur. Argu. q̄ vini defecatio non est necessaria ad confectionem.

o ¶ Intelligi. nam legitur in apocalipsi aque multe populi multi. Item aqua dicit penitentia. S. dist. Aū intvj. testamētum. Qñq; dicit scriptura. xxij. q. ij. si pauluz. qñq; dicit aqua deprecatio: vt saluum me fac. accipit

s ¶ Sine nobꝭ. i. nobis nō ꝓfuisse oñdit: qđ tñ falsum est ꝑm baz. hoc em̄ expositū habes. ē. dis. sicut
b ¶ Ergo qñ botr⁹. hic videt rndere ḡrte q̄stiōi vbi innuit q̄ sicut ipsi q̄ botrū offerebant solū vinū offerre videbantur. ita q̄ pannū intinctū lauabant ipam aquā offerebāt.

Unde cōtra euāgelicā formā offerentes si confitebant. qđ autē si aq̄ sapozem vini admittat ex pāno quia aliqñ aliūde non ex vino talē admittit sapozem ideoq̄ non ꝓsecrabit in sanguinem: et q̄ hec hereſis sit: est argu. xxiij. q. iij. quidam ver. aquarij.

c ¶ Efficientia. i. vini materia. dicūt qdam q̄ hic incipit reprobatio quarti erroris: qđ non credo. Iꝫ est ꝓsecutio tertij. sed inferius repro=bak quart⁹ ibi. ꝛ ideo.

d Q Ichilin sacrificijs. de suscipiē di fuerē tia et consecrādi ꝛ tractandi agit vsq̄ ad illud sacerdotē. ſ. in. xxij capitulis.

e ¶ Mai⁹ pter charitatez. q̄ cū nō sit in sacrificijs plus ꝓfertur. q̄ corpus.

f ¶ Quaz corpus. i. nullum sacramētū digni⁹ est isto q̄tum in seipso est. Quattuoz enim modis vnū sacr̄m dignius est alio. ſ. ratione efficacie: vt baptism⁹ de pe. di. vij. nullus. rō ne scitatis vt eucharistia. ſ. q̄st. ſ. multi. rōne significationis vt ziuginū extra. de biga. debitū. xxvj. di. acuti⁹. quidā tñ remouet istū modū ratione ꝓferētis vt cōfirmatio. J. dist. v. de his vero. ratione vtilitatis. ſ. q. ſ. interrogo.

Q Acē igit asseris añ cō fecta mysteria q̄sdam populis impartiri vel sibi inter se sacerdotes tradere: cū post oia q̄ aperire⁸ nō debeo nobis⁸. si vero aqua sit sola plebꝭ incipit esse sine xp̄o. ergo qñ botr⁹ sol⁹ offertur in quo vini efficientia⁶ tñ designat: salutis nr̄e sacr̄z negligit qđ aq̄ significat. nō enīz pōt calix dñi esse aq̄ sola aut vinū solū nisi vtrūq̄ misceat ꝛ ideo q̄ tā plurima ꝛ multiplex maiorum manauit sniaois deiceps talis error atq̄ ꝓsumptio cessare dz ne puer sozꝭ et inordinata ꝓpago statū veritatis eneruet: et ideo nulli deinceps erit licitū aliud i sacrificijs diuinis offerre nisi iuxta antiquoz sniaz ꝓcilioz: panē tñ et calicē vino ꝛ aq̄ permixtū. Decetero alit q̄ ceptū est faciēs tādiu a sacrificādo cessabit: q̄diu legitima pnie satisfactione correct⁹ ad grad⁹ sui officium redeat qđ ami sit. J tem Ale. papa. v. a petro.

¶ Nulla oblatio corpi ꝛ sanguini xp̄i comparari valet.

Q Jhil i sacrificijs⁹ maius⁸ eē pōt q̄ corp⁹ᶠ ꝛ sanguis xp̄i: necvlla oblatio hac potioꝛ est: Iꝫ oēs hec p̄cellitq̄ pura ꝓscia dño offerēda est ꝛ pura mēte sumenda atq̄ ab hoibus venerāda. et sicut potioꝛ est ceterꝭ: ita potius excoli ꝛ venerari debet J tē Jnno. pa. decētio eugubino ep̄o salutem.

¶ Ante ꝓfecta mysteria pacem non debemus offerre.

Q Acē igit asseris añ cō fecta mysteria q̄sdam populis impartiri vel sibi inter se sacerdotes tradere: cū post oia q̄ aperire⁸ nō debeo pax sit necessario indicēda: ꝙ quā constet populū ad oia q̄ mysteriis agūtur atq̄ i ecclesia celebrātur ꝓbuisse⁵ af sensuz ac finita esse pacis cōcludentis signaculo demonstrentur⁴. J tem Cali. papa.

¶ Ecclesiasticis liminib⁹ careat minister q̄ post cōsecrationē cōmunicare cōtemnit

Q Eracta consecratiōe oēs ꝓmunicent⁵ q̄ noluerit ecclasticis carere liminibus: sic em̄ etiam apostoli statuerūt: ꝛ sctā romana tenet ecclesia.

J tem ex concilio tole. xij.

¶ Quisq̄ sacerdos q̄tiens missaz celebrat totiēs sacrā communionem percipiat.

B Elatū est nobis quosdā de sacerdotib⁹ nō tot vicibus cōmunionis sancte gratiā sumere quot sacrificia¹ in vno die videntur offerre. Iꝫ si in vno die plurima deo offerunt sacrificia oñibus se oblationib⁹ communiōe suspēdūt: ⁊in sola tñ extrema sacrificij oblatiōe cōmuniōis sancte grāz sumūt quasi nō sit illis totiēs vero ⁊ singl'ari sacrificio participā dū quotiens corporis ⁊ sanguinis dñi nostri iesu chusti immolatio facta constiterit.

Nam ecce apostolus dicit.

Nonne qui edunt hostias participes sunt altaris? certum est q̄ hi qui sacrificāt si nō edūt: rei sunt dominici sacramēti. Quicūq̄ sacerdotū deinceps diuino altario sacrificium oblaturus accesserit: ꝛ se a cōione suspēderit non licet. ē. dist. ſ. sufficit. nisi in natiuitate. ē. dis. j. nocte. insti. de iur. perso. in fi.

---

a ¶ Qua se. ē. xxv. q. ij. ita nos. xvij. q. iiij. frater. xij q. ij. qui et humanis.
b ¶ Anno. ē. di. lxxiiij. eps.
c ¶ Totiens. Sicut lex dicit in abolitione. ij. q. iij puaricator. ꝛ tot denūciatiōes debēt fieri quot opa. edificātur. ff. de ope. no. nū. 6 pupillo. ℌ. si plurīū

Q Omperimus autē.
d ¶ portione. Jd est ꝑcie panis q̄ tñ sacrum corp⁹ significat.
e ¶ A calice. i. a specie vini q̄ significat sacrum sanguinem.
f ¶ Aut integra. i. integre. sub vtraq̄ enī specie xp̄us integre sumit. ꝛ hoc intelligo de cōficiente nā infirmus vel san⁹ in necessitate sine vino corpus sumere potest.
g ¶ Quia dicitur. hoc de speciebus ipis itelligit. impossibile le est enī corpus xp̄i sine sanguine sumi: et viceuersa. sine em̄ spēm panis siue vini q̄s sumat vtrūq̄ sumit. ꝛ dicūtur ħ duo sacramenta. ꝛ vnum ꝓptervnum cōtentū. reuera ei sunt ibi plura sacramenta. nā accidentia panis sunt tñ sacramētū corporis xp̄i. ꝛ accidentia vini sunt tñ sacramentuz sanguis xp̄i. quia certe sub specie panis est corpus ꝛ sanguis xp̄i. imo tot⁹ est xp̄s. sikr sub specie vini: non tñ est ibi duplex sumptio corporis ꝛ sanguinis xp̄i. nec superfluit hec vel illa sumptio: sicut licet comedaz in vno prandio ꝛ ante potū ꝛ post: nō. tñ dicoꝛ bis comedē. nec supflue sumit ex vtraq̄ specie. nā species panis ad carnē: ꝛ species vini ad alam referr. cum vinum sit sacramentū sanguis in quo est sedes aie: ideoq̄ sumit sub vtraq̄ specie vt significetur q̄ vtrūq̄ xp̄s assumpsit carnē ꝛ animā: ꝛ q̄ tam anime q̄m corpori participatio valeat. vnde si sub vna tñ specie sumeretur ad tuitiōez alteri⁹ tñ valere significaret. Hec tñ ꝓpositio nō est ꝓcedenda. vnū trāssubstātiatur in corpus. nec ista. panis trāssubstātiatur in sanguinē: sed pot⁹ panis tñ trāssubstātiaſ in carnē et vinū tñ in sanguinē. tñ vbicūq̄ est caro ibi ē sanguis sed caro est ibi ꝙ trāssubstātiationē: ꝛ sanguis ꝙ cōmixtionē sicut alia est ibi ꝙ vnionem non ꝙ trāssubstantiationem.
h ¶ Unius. Sic et pupillus necesse habet omnia que tutoꝛ fecerit nec ista rata habere vel omnia respuere ff. ō admi. tu. cuz querit. xvij. q. ij. qz cognouimus. ff. de ꝓcurato. in cause.

Q Uotidie.
¶ Hec est v. ps di. Jn qua ꝓbaꝭ p. ix. ca. q̄ olim antiqui patres sepius cōicabāt ꝑm diuersos status eccle ste. Jo. de fan.
i ¶ Utupero. hoc. d. Augusti. ignoraꝭ mentes sumentiū vtrum sint digne tangq̄ qui mentē alterius videre non poterat. ij. qō. v. cōsuluisti.
k ¶ Mens in affectu. Sed qñ dicis q̄ mēs est sine affectu peccandi? Credo q̄ qñ ꝓponit firmiter abstinere a quolibet pctō mortali: nisi sit ḡ in tali ꝓposito nunq̄ dz accipe corpus xp̄i.
l ¶ Sauari. ē. di. i sancta. xiij. q. ij. quibus. et. c. cū grauia.
m ¶ Purificari. ꝛ ita cū vni est salutifer⁹: alij ē mortiferuz. vt. ff ad. l. aquil. l. qua actiōe. ℌ. si quis. eꝫ de ꝑscrip. qñ oñe. ſ. q. j. ℌ. opponitur. ℌ. ipa em̄ salus.
n ¶ Quotidie. nam facile nō sunt tribuēda. vt de pe. di. j. nōnulli.
o ¶ Scōm fidē. i. ꝫscientiā. eꝫ de ꝑscrip. qñ oñe.
p ¶ Litigauerunt. i. fuerunt ꝛtrarij.
q ¶ Inter se. Arg. q̄ qñqz ea q̄ in supficie videtur ꝺua habent eundē effectū. ſi. ē. viij. q. j. an scripturis xiij. q. j. qđ debeꝭ. xxij. q. v. ꝓdest. ꝛ q. j. nolite. xxxv. q. v. ad sedem. ar. diuersaꝝ sententiaꝝ neutrā reprobari. viij. q. j. an scripturis.
r ¶ Quotienscūq̄. ¶ Effunditur. i. significatur effundi.
s ¶ Sāguis. i. in cōmemorationez effusionis ipsi⁹ offertur. J. eo. iteraſ. i. quotienscūq̄ fit cōmemoratio

Corp⁹ xp̄i sine ſanguine ſumit nec sanguis sine corpore.

Uinuz trāssubstātiaſ i corp⁹

Pax nō dak in missa ſuncto ruz nec inf mo nachos

iiij. ps

Corp⁹ xp̄i salutem semel in anō su scipiat a laic.

v. ps.

Sacramentū vnū est alko di gni⁹ q̄t tuor modis.

iij. ps.

hec ꝓ= pō cōce denda nō est. nec ista panis trāssū= stātiaſ in sanguinez

Mat. viij. a.

Corp⁹ xp̄i su= mē vo= lēs q̄le ꝓpositum dz habere

Sap̄. xvj. c.

Sacrz vni ē sa lutifē= ruz alij mortiferum.

sanguinis christi.

a ¶ Debeo. i. debeo semp ꝑparare me habilẽ ꝛ digñũ ad accipiendum. vt .j. eo. non iste.

b Jn nõ sunt. ¶ Excõicet. i. dignus sit excõicari. Oñe em̃ mortale dignum est excõicatione. vt .g. vj. q. j. illi qui. .g. xj. q. iij. nullus sacerdotuz. xxij. q. j. ca. vlti. ꝛ. c. in sacris. vel excõmunicẽtur in sacramẽt̃: alis tñ ꝑ ꝛumacia poterit quis excõicari. xj. q. iij. certum.

Mortale q̃dz ẽ dignũ excõicatione.

c ¶ Nisi forte. tunc idipm̃ ẽt abstinere peccatũ est. j. e. si quis intrat.

d ¶ Et natali. Uel nisi ratione penitẽtie iuncte in illis diebꝫ a cõione cessare teneat. vt. xxxiij. q. ij. c. admonere. Alij dicunt tantuz in pascha eẽ preceptuz. extra de peniten. ꝛ re. omnis.

e ¶ Demõstrat. sic oliz: mõ sic nõ est: sed monachi faciunt.

f ¶ Recõciliẽtur. Finita pnia vt. .s. xxvj. q. vj. si quis de corpore. vl̃ consuetudini quarũdam ecclesiaruz alludit. ꝛ ꝑm primuz intellectũ illud est exꝑssiuum veritatis. sicut illud iohan. j. quasi vnigeniti ꝛc.

Jn cena.

Jn ḋs intrat ecclesiam.

g ¶ Et pro luxuria. id est suꝑstitione sua credens forte non esse cõicandum. xxviij. q. j. idolatria. vl̃. i. ꝑ luxuriosa vita sua sine qua pauci. dist. l. quia tua.

missionẽ pctõꝝ effundit: deb eo[a] merito semp accipere. qui semp pecco: debeo semp accipere medicinam.

Item Hylarius epꝰ.

¶ Nõ abstineat a corpe dñi qui excõicari nõ meretur.

Jn nõ sunt tãta pctã vt excõicetur[b] ḋs: non se debet a medicina corporis ꝛ sanguinis dñi separare.

Item Fabianus papa ait.

¶ Ter in anno quisq̃ fideliũ cõmunicet.

Et si nõ frequẽti[c]: saltẽ in ãno ter hoies cõicent: nisi forte[d] ḋs maioꝛib[9] quibuslibet criminib[9] impediatur. in pasche videlicet ꝛ penthecoste: ꝛ natali[e] dñi.

Item Sother papa ait.

¶ Etiaz in cena dñi sacram cõionez debemus accipere.

In cena dñi a quibusdam ꝓceptio eucharistie negligit̃ qm̃ in eadẽ die ab oĩb[9] fidelib[9] (exceptꝫ his ḋbus ꝑ grauib[9] criminibus inhibitũ est) pcipiẽda sit: ecclesiastic[9] vsus demõstrat[f]. cũ etiã penitẽtes eadez die ad pcipiẽda corpis ꝛ sanguinis dñici sacra recõcilient[g].

Itẽ ex cõcilio Marti. pape

¶ Proiiciat ab eccl̃a qui a cõmunione sacramenti se ꝑ luxuria sua auertit.

Jn ḋs itrat eccl̃ã dei/ ꝛ sacras scripturas audit et ꝑ luxuria[g] sua auertit se a cõione sacramẽti: rin ob ḟuãdis ministeriꝭ declinat cõstitutã regulã discipline: istũ talẽ ꝓsciendũ[h] de ecclesia catholica esse decernim[9] donec pniam[i] agat. ꝛ ostendat fructũ penitentie sue: vt possit cõmunione percepta indulgentiã ꝓmereri.

Item ex cõcilio agathensi.

¶ Non habeãtur catholici qui his tribus tẽpoꝛibus cõmunicare desinunt.

Seculares q̃ in natali dñi/pascha/pẽthecoste nõ cõicauerint: catholici nõ credãt[k]: nec iter catholicos habeãt. Item cõcilio toletano.

¶ Corripiant q̃ in ecclesia cõicare contẽnunt.

Jn ḋs intrãt eccl̃as dei ꝛ deꝓhendunt nunc̃ cõicare[l]: admoneantur ꝙ si non cõmunicãr[m]: ad penitẽtiã accedant. si cõicant[n] non semper abstineant[o]: si nõ fecerint abstineant[p].

Item ex cõcilio elibertano

¶ Ante sanctã cõionẽ a ꝓpria vroꝛe quisq̃ cõtineat.

Omnis hõ ante sacram cõionẽ a ꝓpria vroꝛe abstinere[q] ḋz trib[9] aut quatuoꝛ: aut octo dieb[9]: nec iter catholicos cõnumerabit: q̃ in istis videlicet tpibus pascha/pẽthecoste ꝛ natali dñi non cõmunicauerit.

Item Sergius papa ait.

¶ Quare tres partes fiant ex corpore christi.

Uiforme ẽ corp[9] dñi, pars oblata i calice[r] missa corp[9] xꝑi qđ iam resurrexit mõstrat. pars comesta: ambulantẽ[s] adhuc sup terras ꝓ significationes. Pars ꝓfunditur in sanguinem: que ꝓ infirmitate humana adhuc in stomacho remanet. vel ꝓ incredulis apostolis. vel ꝓ his qui post resurrectionem xꝑi in carne mortali crediderunt. Pars sumpta: ꝙ nos in presenti seculo corpe xꝑi reficimur. Pars reꝑta: ꝙ sancti in futuro seculo corpe xꝑi glorificabunt̃.

Sacerdos dñica sacramẽta ꝓficiens: tria debet habere in memoria. Primo: ꝙ ipse est mediator dei et hoim̃. Secundo: ꝙ ipse est agnus innocens. Tertio: ꝙ ipse est ꝑpetuus sacerdos. Primo: ꝙ ipse est mediator dei et hoim̃: ideo ꝓficit ad salutem. Secundo: ꝙ ipse est agnus innocens: ideo ꝓficit ad remissionem. Tertio: ꝙ ipse est ꝑpetuus sacerdos: ideo ꝓficit ad vitam ꝑpetuam

a ¶ Apls. hic ꝓbat ꝙ cōmunicādo dilectionē debemus habere.
b ¶ Filio. scilicet xpo.
c ¶ Puto. qz tenemur hos diligere q̄ nos diligūt. vt ex de testa. cū in offi. iino nec solū sufficit diligere

Inimici sūt diligēdi. Luce xvij. b Phil. ij. a.

mēoratione. ꝛ apls[a] de vnigenito dei filio[b] ℍumiliauit semetipm factꝰ obediēs vsqz ad mortē: mortē aūt crucis. cū em aia habet fidē: his dictis cōsiderat magnificētiā glie ipius ꝛ admiraℓ nimietatē hūilitatis: quō tantus ac talis obediēs fuit pr̄ivsqz ad mortē. ꝓ vita nr̄a puto[c]: qz puocari possit vsqz ad affectū ꝛ dilectionē ipius et dei pr̄is. ℚui vnico filio nō pepercit: sz ꝓ nobis oīb⁹ tradidit⁹ illū. Talē ergo fidē ꝛ affectū ꝓparare dz in aio suo is q̄ panē ꝛ calicē dñi pcipit

Ignis alienus q̄s dicebatur. Rom. viij. f.

Ite aug. in lib. q̄stionum numeri. ¶ Nō a quo sed aī quē

¶ Erat cōsiderandū est.

Et dixit dñs ad moysē ꝛ ad eleazar filium aarō sacerdotē Tollite thuribula erea e medio exustorū ꝛ ignē alienū[e] hūc semināte[f] ibi: qz sctificauerūt[g] thuribula pctōrum hoz in[h] laiaḃ⁹ suis ꝛ facies lamias ductiles. circūponens altari q̄m oblata sūt aī dñm ꝛ sctificata sūt: ꝛ facies i signū[k] filiis isr̄l. Sz notādū nouo mō dicta sctificata pena eoz a quib⁹ pctm̄ hoc fuerat perpetratū: qz p eos exēplū datū ē ꝙ timerēt ceteri. circūpositōes aūt altari cur ex eis fieri voluit addidit dicēs: q̄m oblata sunt

Nūe. xvj. e.

Uictie ipiorū abominabiles dicunt

Pecus occidi

bula destruūt cū forma amittāt. ar. ff. ad exhi. iulia nus scribit. ℍ. sz si q̄s. x. q. ij. hoc ius. h. ibi vel ꝛ flata.
l ¶ Reprobari. s. tantum.
m ¶ Q̄ a talib⁹. Ar. ꝙ pulegiū ꝓcessū ab aplico heretico valeat q̄ falsū ē. ℍ. xij. q. ij. alienationes. ℍ.

Inde cū quo peccauit mulier

xxxij. q. v. precepti. ℍ. vij. q. j. facet ē ar. ꝙ heretic⁹ ꝓlat⁹ acḋrit eccl̄ie cui pest.

¶ Ihec est ix. ps dist. Jn q̄ ponit magister pniam corp⁹ xp̄i vomētib⁹ ꝛ ill' q̄ negligentia permittunt stillare sāguinē. Jo. ō f.
n ¶ De sāguine. i. de sacramēto sanguis. sanguis enim xp̄i a corpe xp̄i separari non valet q̄ nec stillare nec fluere potest.
o ¶ Jn terrā. i. tabulaz terre adherentē vt ꝓ q̄ seqns. sz nūq̄d sacramento cadēte cecidit ibi corpꝰ ꝛ sāguis: dic ꝙ sic ꝛ tādiu credes ibi esse corpus ꝛ sanguinē q̄diu apparuerint ibi accidentia. cuz vero ꝓpter rasuram nō apparuerint die ibi non esse. Sed nunq̄d humor cadit in terrā: nō. sed obijcitur cū sola accidentia manent ibi sed accidentia non habent pōdus q̄a solum corpꝰ habet pōdus qualiter ergo dicuntur accidētia cadere cum nō habeāt pōdus. Sz dic ꝙ pōderositas adhuc manet cū accidētib⁹ alijs: ꝛ tñ nihil est ibi pōderosum. Jtē ſm h. ꝛ baz. accidētia reddunt locū humidū ꝛ rubeum. extra de cele. miſ. cū marthe. ℍ. preterea.
p ¶ Peniteat. hec penitētia erit vt tot dieb⁹ ieiunent ꝛ tot dieb⁹ abstineant a sacramento or cōmunione. vt. xlv. di. c. ij.
q ¶ Ad aliud. id est lintheum sed per temeritatē sumentis.
r ¶ Sumak. in calice. ꝛ ita si quid turpe i calice cadat non teneor accipere. h. ꝛ. B.

Sacro cadēte an cadat corpꝰ xp̄i.

a Sacrificia triplicis rōe fuerūt instituta.

a ¶ Apls. hic ꝓbat ꝙ cōmunicādo dilectionē debemus habere.
b ¶ Filio. scilicet xpo.
c ¶ Puto. qz tenemur hos diligere q̄ nos diligūt. vt ex de testa. cū in offi. iino nec solū sufficit diligere mēoratione. ꝛ apls de vnigenito dei filio ℍumiliauit semetipm factꝰ obediēs vsqz ad mortē: mortē aūt crucis. cū em aia habet fidē: his dictis cōsiderat magnificētiā glie ipius ꝛ admiraℓ nimietatē hūilitatis: quō tantus ac talis obediēs fuit pr̄ivsqz ad mortē. ꝓ vita nr̄a puto: qz puocari possit vsqz ad affectū ꝛ dilectionē ipius et dei pr̄is. ℚui vnico filio nō pepercit: sz ꝓ nobis oīb⁹ tradidit⁹ illū. Talē ergo fidē ꝛ affectū ꝓparare dz in aio suo is q̄ panē ꝛ calicē dñi pcipit Ite aug. in lib. q̄stionum numeri. ¶ Nō a quo sed aī quē erat cōsiderandū est.

Et dixit dñs ad moysē ꝛ ad eleazar filium aarō sacerdotē Tollite thuribula erea e medio exustorū ꝛ ignē alienū hūc seminate ibi: qz sctificauerūt thuribula pctōrum hoz in laiaḃ⁹ suis ꝛ facies lamias ductiles. circūponens altari q̄m oblata sūt aī dñm ꝛ sctificata sūt: ꝛ facies i signū filiis isr̄l. Sz notādū nouo mō dicta sctificata pena eoz a quib⁹ pctm̄ hoc fuerat perpetratū: qz p eos exēplū datū ē ꝙ timerēt ceteri. circūpositōes aūt altari cur ex eis fieri voluit addidit dicēs: q̄m oblata sunt

Ite ex penitentiali bede presbyteri.

Si p negligentiā aliquid de sanguine stillauerit in terram lingua lābetur tabula radetur. si non fuerit tabula vt nō conculcetur locus cōradaf: ꝛ igne cōsumef: ꝛ cinis ītra altare cōdatur: ꝛ sacerdos quadragesta diebus peniteat[p]: si super altare stillauerit calix: forte at minister stillam ꝛ trib⁹ diebus peniteat. Si sup linthe um altaris ꝛ ad aliud[q] stilla peruenerit. iiij. diebus peniteat. Si vsqz ad tertiū. ix. diebus peniteat. Si vsqz ad quartum. xx. dieb⁹ peniteat ꝛ linteamina q̄ tetigerit stilla tribus vicibus minister abluat calice supposito: ꝛ aq̄ ablutionis sumatur[r]: et iuxta altare recōdatur.

Item ex penitentiali bede presbyteri.

Si p negligentiā aliquid de sanguine stillauerit in terram lingua lābetur tabula radetur. si non fuerit tabula vt nō conculcetur locus cōradaf: ꝛ igne cōsumef: ꝛ cinis ītra altare cōdatur: ꝛ sacerdos quadragesta diebus peniteat: si super altare stillauerit calix: forte at minister stillam ꝛ trib⁹ diebus peniteat. Si sup linthe um altaris ꝛ ad aliud stilla peruenerit. iiij. diebus peniteat. Si vsqz ad tertiū. ix. diebus peniteat. Si vsqz ad quartum. xx. dieb⁹ peniteat ꝛ linteamina q̄ tetigerit stilla tribus vicibus minister abluat calice supposito: ꝛ aq̄ ablutionis sumatur: et iuxta altare recōdatur.

Item ex decreto pape pij.

¶ Penitētia eius cuius negligētia de chr̄isti sanguine aliquid stillat.

Si p negligentiā aliquid de sanguine stillauerit in terram lingua lābetur tabula radetur. si non fuerit tabula vt nō conculcetur locus cōradaf: ꝛ igne cōsumef: ꝛ cinis ītra altare cōdatur: ꝛ sacerdos quadragesta diebus peniteat: si super altare stillauerit calix: forte at minister stillam ꝛ trib⁹ diebus peniteat. Si sup linthe um altaris ꝛ ad aliud stilla peruenerit. iiij. diebus peniteat. Si vsqz ad tertiū. ix. diebus peniteat. Si vsqz ad quartum. xx. dieb⁹ peniteat ꝛ linteamina q̄ tetigerit stilla tribus vicibus minister abluat calice supposito: ꝛ aq̄ ablutionis sumatur: et iuxta altare recōdatur.

Item ex decreto pape pij.

¶ Penitētia eius cuius negligētia de chr̄isti sanguine aliquid stillat.

a Sacrificiū.

a Si quis p ebrietatem. ¶ Eucharistiā. i. sacrm eucharistie. i. corpus xp̄i qđ est species panis

Si quis p ebrietatē vl voracitatem eucharistiam[a] euomuerit. xl. diebus peniteat[b] si laicus est. clerici vel monachi seu diaconi et pbr̄i. lxx. dieb⁹ peniteāt. episcopi. xc. si p infirmitatis causa euomuerint. vij. dieb⁹ peniteant. Item ex concilio remensi. cap. ii. ¶ Sacerdotes non nisi per se diuina sacramenta ministrent.

Ueniunt ad noticiam nostrā ꝙ quidaz pbr̄i intantū parui pendant diuina mysteria: vt laico vl femine sacrū corpus dñi tradāt ad deferendū infirmis: ꝛ quibus[c] ꝓhibēt[b] ne sacrariū ingrediātur nec ad altare appropinquēt: illis sancta sanctoz ꝓmittunt. qđ q̄m sit horribile q̄q̄ detestabile oīz religioso⁹ aladuertit pruden tia. igit̄ iterdicit ꝙ oia synodus ne talis temeraria presumptio vlteri⁹ fiat: sz oīmodo pbr̄ ꝙ semetipm[c] infirmū cōicet. ꝙ si aliter fecerit: gradus sui periculo subiacebit.

Item Clemens papa.

¶ Quādo celebratur missa: pbr̄ium laicus ingredi non presumat.

Sacerdotum aliorūq̄ clericorū ecclesiis, seruientiū honores a laicorum

b Peniteat. hoc ad cautelā posituz est. xxxiij. q. ij. in lectū. vel qz nō debuit sumere cū esset infirmus ꝛ ita fuit in culpa. ff. ad. l. aquil. idem iure. ℍ. mulionem. vel ꝙ nō debuit statim cōdere eibū vulgarez. vt. ℍ. e. in tribus. als infirmitas excusat. ar. ℍ. distin. v. ad ei⁹ ꝛ distin. vj. testamētū. similis penitentia imponitur in alio casu. xx. q. iiij. si q̄s eorum.

¶ Ueniunt. hec est x. pars dist. ſm Jo. de fan.

c ¶ Et quib⁹. scz feminis.
d ¶ Prohibēt ℍ. di. v. ad eius.
e ¶ Per semetipm. vel p diaconus si necesse est vt. xciij. di. ꝓsentes. vel ꝓlatum catholicū. xxiij. q. j. cepit.
f ¶ Sacerdotū ¶ Missa. ex quo p contrarium colligit. ꝙ alio tpe posz in gredi pbr̄ium. xxij. di. hospitiolum.
g ¶ Jnstitutio missarum Ostēdit ꝙ missa non dz celebrari aliter q̄ i metropolitana ecclesia. Solet queri ꝛre institute fuerunt sacrāmēta cuz absq̄ eisdem deus posset humano generi vitā eternā gratis donare: Rh. trib⁹ de causis. ꝓpter humilitatē/eruditionē/ꝛ exercitationē. ꝓpter humilitatē vt dū hō ex dei ꝓcepto sereb⁹ sensibilib⁹ seu i ferioribus reuerēter subijcit ex hac obediētia apō deū magis mereat ij. q. vj. q̄ se scit. ꝓpter eruditionē: vt p id qđ videf foris in specie visibili ad inuisibilē veritatē que intus est agnoscēdā mens eruditak. ℍ. e. ꝙ corp⁹. ℍ. fide. ꝓpter exercitationē: qz cū hō ociosus esse nō debeat. ꝓponit ei vtilis ꝛ salubris exercitatio in sacramentis vt vanā ꝛ noxiā declinet occupationē. iuxta illō. semp

xj. ps.

Sacrificiū. ¶ Hec est. xiij. ps dist. in qua dr ꝙ in corpe xp̄i sunt tria. s. spēs/veritas/ꝛ figura. ex de cele. missa. cū marthe. Jo. de f.
h ¶ Sacrificium. s. species panis ꝛ vini q̄ dr sacrificiuz qz sacri cōficatur.
i ¶ Jnuisibile. i. signum inuisibile corp⁹ xp̄i qđ ē sacrm ecclie. i. q. ſ. multi. ex rubrica apparet ſ cle gendā esse lram vt inter hec duo distinguatur.
k ¶ Sacruz. i. qđ deo offertur. xij. ps
l ¶ Signuz. i. signuz rei inuisibilis. vel signū rei sacre inuisibilis.
m ¶ Sacrm ē Jd nō est diffinitio gn̄alis. nam corp⁹ xp̄i nobis inuisibile ē sacrm ecclie et ita non est visibilis forma. pōt tñ dici ꝙ sit gn̄alis qz corpus visibile est his saltē qui cuz eo sunt. et si non nobis. Uel ordina sic lram ita ꝙ nō agak de diffinitione: visibilis forma est sacrm inuisibilis gr̄e. xiij. ps Ordo littere.
n ¶ Jgnū est. ſ. spēs panis ꝛ vini est aliquid qđ ꝓter id qđ videt aliquid oñdit ꝛ innuit sicut circulus vinum venale.
o ¶ Ex se. i. forma ꝛ cōpositiōe sui. naz panis fit ex granis puris

Uocatur missa

aliq̄d facito ꝛē. ℍ. di. v. nunq̄ℓ h. ꝛ alibi. Ociositas ꝛ voluptas ꝛē. ex de renun. nisi cū pudē. ℍ. verum. Et est xij. pars distinctionis.

¶ Que pnia sit imponenda ei qui sacramentū euomit.

Si quis p ebrietatē vl voracitatem eucharistiam[a] euomuerit. xl. diebus peniteat[b] si laicus est. clerici vel monachi seu diaconi et pbr̄i. lxx. dieb⁹ peniteāt. episcopi. xc. si p infirmitatis causa euomuerint. vij. dieb⁹ peniteant. Item ex concilio remensi. cap. ii. ¶ Sacerdotes non nisi per se diuina sacramenta ministrent.

Peruenit ad noticiam nostrā ꝙ quidaz pbr̄i intantū parui pendant diuina mysteria: vt laico vl femine sacrū corpus dñi tradāt ad deferendū infirmis: ꝛ quibus[c] ꝓhibēt[b] ne sacrariū ingrediātur nec ad altare appropinquēt: illis sancta sanctoz ꝓmittunt. qđ q̄m sit horribile q̄q̄ detestabile oīz religioso⁹ aladuertit prudentia. igit̄ iterdicit ꝙ oia synodus ne talis temeraria presumptio vlteri⁹ fiat: sz oīmodo pbr̄ ꝙ semetipm[c] infirmū cōicet. ꝙ si aliter fecerit: gradus sui periculo subiacebit.

Item Clemens papa.

¶ Quādo celebratur missa: pbr̄ium laicus ingredi non presumat.

Sacerdotum aliorūq̄ clericorū ecclesiis, seruientiū honores a laicorum loco discrete apparere cōuenit: q̄obrem nulli laicorū liceat in eo loco vbi sacerdotes ꝛ reliqui clerici cōsistūt (quod pbr̄ium nūcupak) q̄s missa[k] celebrāt consistere: vt libere ac honorifice possint sacra officia exercere.

Item ex cōcilio gerūdensi.

¶ Sicut in metropolitana ecclesia: ita vbiq̄ missar[l] solennia celebrentur.

Institutio missarū[g] sicut in metropolitana eccl̄ia agit̄: ita in dei noīe in oībus ꝓuinciis tā ipsius misse ordo q̄q̄ psallēdi vel ministrandi consuetudo seruet̄.

Item Augustin⁹ in libro. x. de ciuitate dei. ¶ Quid sit sacrificiū: quid sacramentū.

Sacrificiū[h] visibile/inuisibile[i] est sacramentū id est sacrum[k] signum[l].

Itez alibi. Sacrm[m] est inuisibilis gr̄e visibilis forma.

Item in libro secūdo de doctrina chr̄istiana.

¶ Quid sit signum.

Signū est[n] res preter speciem quaz ingerit sensib⁹: aliud aliquid faciēs ex se⁹ in cognitionez venire.

Item Gregorius papa in omelia paschali ait.

¶ Post ꝓsecrationē nō substantia sed species remanet

Spēs[o] ꝛ similitudo[q] illarū rerū vocabula[r] sūt sic intelligik corpus xp̄i ex membris suis.

p ¶ Pecies. hoc ad panem.
q ¶ Et similitudo. i. forma ad vinum.
r ¶ Uocabula. i. vocabula vocant illaz rez q̄ fuerunt ante. ſ. panis ꝛ vini cū iam nō sit. scriptura enī spēm panis panē: ꝛ spēm vini vinū: ꝛ corpus dñi panē ꝛ sanguinē vinū ꝛ calicē ꝓsueuit appellare, ꝓpter spēm panis ꝛ vini: vt ibi. pbet se hō: ꝛ sic de panē ꝛē. vt. J. e. qz passus. ꝛ ibi. ego sum panis vivus ꝛc. de pe ni. di. ij. ℍ. cum igit̄. ℍ. item dñs.

Consecratiõe fcã sba panis nõ est.

a ¶ Que añ.i.retinẽt.z ita vox literitu rei nõ amittit significationem licet res pereat.z hic est argu. ꝺ eos q̃ dicunt subam panis z vini ibi esse post ꝓsecrationẽ:qz nõ cõuertunt in corpus xpi vt dicunt. Sed cõtra eos est ꝺ.e.nos aũt.z.c.panis.sed exponũt qui antea fuerũt sola: sed modo nõ sunt sola:ꝺa ibi iam latet corꝰ xpi. Alij dicũt q̃ desinit ibi eẽ panis z vinũ:ſz differunt.nã ꝺam dicunt ipa mutari et conuerti in corpus xpi. Alij in nihiluz redigi vel in ꝑmordialem materiaz resolui.istis vtriſq; obijcitur de formasapore z calore z alijs accidẽtibus in quo subiecto sunt.et eorum q̃dã dicunt q̃ aere. Alij eẽ sine subiecto miraculose.naz cedit aatura miraculo.eꝛ ꝺe celemissa.cum marthe.ꝺ.j.

Joh. xiiij.c.

b ¶ Misse.ei⁹ ſ.q̃ celebratur i sabbato q̃tuor tpm septẽbris.

xiiij. pars.

c ¶ Sacerdos Argu.q̃ aliquis ante Szego.oꝛones fecit i missa. aliter enim non exponeret seipz nec diceret: quã uis ꝛẽ.

Quia corpꝰ ¶ hec est xiiij.pars distic. in qua q̃rit quare deꝰ nobis dedit corpꝰ z sanguinẽ suum.z ꝺz q̃ ideo q̃ esset in nobis naturalit per memoriaz z apud patrẽ intercederet ꝓ nobis.ideo tradidit corpus suũ ad ꝓpetuã rei memoriã. Jo.de fan.

d ¶ Necessariũ.i. vtile z cõgruũ:als necessarium ꝛ utabilitatiſ.de pe.diſti.ĝ.charitas.als cõmoditas

e ¶ Sacramentũ.i.corpus z sanguinẽ q̃ est sacrm z res sacramenti.

f ¶ Cõsecrarek.supple z instrueret in posterũ ab

g ¶ Ut colerek.i.ꝓsecrarek [aliꝰ ꝓsecrandũ.

h ¶ Per mysterium.i.sub velamine panis z vini.

j.q.j.multi.

i ¶ In precium.i.redemptionẽ nostrã.ℱ.

k ¶ Et indefessa.i.nõ remissa z indeficiens,

l ¶ Currebat.i.festinabat redimere nos ꝑ passionẽ.iuxta illud. Exultauit vt gygas ꝛẽ.

m ¶ Redemptio. facta per xpm in cruce.

n ¶ Redẽptiõis.i.fides passiõis ꝓ quã redẽptisti⁹. vel ꝑdicatio sacrificij q̃ erat ante fuerũt.ſ.panis z vini vſi in fine cuiusdã misseᵇ oratur z dicit. Perficiãt in nobis q̃s dñe tua sacra q̃ cõtinẽt:vt q̃ nũc specie gerimus rerũ veritate capiam⁹. Postulat q̃ppe sacerdosᶜ vt corpus xpi q̃ sub specie panis z vini nũc geritur manifesta visione sicut reuera est q̃ꝛ capiak. De qua visione dñs in euãgelio ꝑm Johannẽ ait Qui diligit me:diligeᵏ a patre meo:z ego diligã eũ z manifestabo ei meipm.q̃uis nõ ꝛobabiliter q̃daz exponũt hoc loco carnis z sanguinis veritatẽ ipsam cozũdẽ efficientiã.i.pctoꝝ remissionem.

I tẽ Eusebius emissenus.

¶ Visibiles creature in christi corpus z sanguinẽ inuisibiliter conuertuntur.

Quia corpus assumptũ ablatur⁹ erat ab oculis z illatur⁹ ſ̃ derib⁹: necessariũ⁰ erat vt die cene sacrmᵉ nobis corporis z sanguis cõsecrarekᶠ:vt coleretᵍ iugiter ꝓ mysteriũ q̃ semel offerebaꝁ i preciũʲ:vt q̃ ꝺiana z indefessaᵏ currebatˡ ꝓ oim salute redẽptioᵐ ꝑpetua esset redẽptionisⁿ oblatio⁰ ꝑ victima illa viueret in mẽoria:z semꝑ ꝑsens esset in gra vera vnica z ꝑfecta hostia:fide estimãda nõ specie neq; exteriori cẽsenda visu: ſz interiori affectu. Añ celestis cõfirmat auctoritas:quia caro mea ꝑ est cib⁹:z sãguis meus ꝑ est potᵍ. Recedat ĝ oẽ infidelitatis ambiguũ.q̃nq; dẽ q̃ auctoꝛ est muneris⁹ ipe est etiã testis ꝑ itatis. Nã inuisibilis sacerdos visibiles creaturas in substantiã corporis z sanguis suiꝰ ꝺbo secreta ptãte cõuertit ita dicens Accipite z comedite hoc est corpᵘ meũ.z sctificatiõᵉ repetita/accipite z bite ait.hic est sãguis meᵘ:ĝ sicut ad nutũ p̃cipiẽtis ꝺñi repẽte et ex nihilo subsistere fecit excelsa celoꝝ/ꝑfunda fluctuũ/ vasta tracꝛ:ita pari ptãte in spũalibus sacris vbi p̃cipit virtus seruit effectᵘ. Quãta itaq; z q̃ celebrãda bñficia vis diuine bñdictiõis opeꝛ:quõ tibi nouũ z ipossibile esse non ꝺbeat:q̃ in xpi substãtiã terrena z mortalia cõuertunkˢ: teipm q̃ in xpo es regnaᵗ⁹ interroga.ꝺudũ alienᵍ a vita: peregrinus a misericordia: z a salutis via intrinsecᵘ mortuᵍ exulabas:subito sitiatus xpi legibᵍ z salutaribᵍ mysteriis innouatᵍ:in corpᵍ eccle non videndo: sed credendo transiliſti.z de filio ꝺitiõis

o ¶ Oblatio.i. corpᵍ z sanguis

p ¶ Et perennis.q̃ post eam non erit alia. eꝛ ꝺe cele. missa. cũ marthe. Joh. vj.f.

q ¶ Mysteris.i. corporis et sanguinis vel sacrificij.

r ¶ Et sctificatõe.i.ꝺbis sacrificatibᵍ:z impro pue ꝺ repetita z ꝺ repeti.ꝑpter hoc ꝺbũ. accipite.quod repetit. War. xiiij.c nã nõ repetitur imo alia est forma. No. tñ q̃ ꝺaz ꝺicunt q̃ totuz illud. hoc est corpus meũ ꝛẽ. hic est sanguis meus ꝛẽ.est vna forma. Sz tu dic q̃ ꝺue sunt.et q̃ ad plationẽ istius. hoc est corpᵘ ꝛẽ.transsubstantiat panis in corpus.z ad plationẽ istius. hoc est corpᵘ ꝛẽ.transsubstantiat panis in corpus.z ad plationẽ istiᵘ. hic ẽ sanguis.vinũ cõuertit in sanguinez Sed obijcit.non ne ibi ante erat sanguis ex quo erat ibi corpus? sic: quia vbicũq; corpᵘ/z sanguis ſz nõ fuit ibi sanguis⁹ꝛᵘ ꝑ trãssubstantiationẽ sed ꝑmixtionem vt ꝺixi.ꝺ.e.comperimus.

s ¶ Cõuertunk Bene ꝺicit quer tunk vel transsubstantiank vt alij trãseunt vel trãseant:sed nõ fiunt nec incipiunt. nihil ei fit vel incipit esse corpus xpi.põt tñ cõcedi q̃ de pane cõficiak vel fiat corpᵘ xpi:sicut ꝺe aqua fit chriſtallus:ſz securᵘ nõ ꝓcedit hoc:z vbicũq; luenik panis vel de pane fit vel ꝓficik corpᵘ xpi.sic ꝛelligik.i.trãsit in corpᵘ xpi.vt ꝺ.e.panis. Uel exponẽ sic.i.sub specie panis vt latet vel icipit esse vel latere corpᵘ xpi vbi añ ꝓcratõem nõ erat.si ei panis corpᵘ xpi fieret singuꝰ ꝺieb⁹ ei aꝺderek aliq̃ꝺ qõ ꝓꝛ nõ erat:z sic sp augmentarek.atẽ q̃lik vnirek ꝺiuinitati iste panis et ille. Jtez si panis ẽ corpᵘ xpi:ĝ aliq̃ꝺ qõ nõ ẽ natũ ꝺe ℣gine/z sic aliq̃ꝺ

Panis ꝙuertit corpᵘ ſz nõ fit corpus

Xps fecit nos corpus suum.

malatũ ẽ corpᵘ xpi.ĝ ẽ alatũ z lalatũ:ĝ nõ solũ ꝺ℣gine habuit originẽ Nõ ꝛelligas ĝ qõ aliq̃ꝺ augmẽtũ sumat ex tali ꝙuersiõe:nec eo mõ q̃ cibᵘ ꝙuertit i carnẽ:ſz ẽ ibi corꝛuptio.i.ꝺesinit ibi eẽ ista panis z vini. nulla tñ gñatio:vñ nõ ꝓt ꝺici q̃ fit ibi ꝑa trãssubstãtiatio ẽtum ad hoc vt noua esse tia ibi generek.

a ¶ Adoptiuᵘˢ.qz filij ire fueram⁹ facti sum⁹ filij ꝺei. xps aũt nullo mõ filiᵘˢ ꝺi adoptiuᵘˢ ꝺr: qz nõ põt ꝺici ꝺe filio ꝺi q̃ ex nõ filio factus sit filius eius. Xps nõ est filiᵘˢ adoptiuus ꝺei.

b ¶ Meruisti .i. obtinuisti q̃st tãq̃ ex meritis. ꝑ merita miaz a ꝺeo gratiaᵗ⁹ ꝓcuraᵗ⁹ fuisti vt ei aut augu. mie meritũ nullũ est.si.nemerito ꝓferk iustitia ẽ: nõ mia. Uel meruisti. i. ꝺignᵘˢ fuisti: vt illud: qz meruisti portare regẽ. i. ꝺigna fuisti inuenta.

c ¶ Lesa.i.corꝛupta labe pctõrũ. vel lesa.i. leꝺeda.ſ. pctõ qz pctã nos miseros facium⁹.ꝺ.e. q̃tidie. Pctã nos facit miseros.

e ¶ Immaculata. in ꝑ valde macꝛata putredine pctõrum.

f ¶ Creditra.ſ. tria ꝙmissa.r.h.

Quia passusᵉ est ꝺñs ꝑ nobis ꝙmẽdauit nobis i isto sacꝛo sãguinẽ suũ z corpus: qꝺ ẽt fecit nosmetipos ꝺ:nã z corpᵘ ipius facti sum⁹ⁱ:z ꝑ miamᵏ eiˡ qꝺ accepim⁹ nos sum⁹. Recoꝛdamini ꝛvos q̃ nõ fuistis/z creati estis:z ad areã ꝺñicam ꝙportati estis laboꝛib⁹ boũ.i. annũciantiũ euãgeliũ triturati estſ:qñ cathecumini deferebamini in hoꝛreoˡ seruabamini:nomia vꝛa dedistiᵐ:cepistiⁿ molimo ꝓcessit.nõ ĝ fecit nos corpᵘ suũ qõ natũ ẽ ꝺ℣gine:z sumik i altari sub spẽ panis z vini: ſz fecit nos corpus suũ spũale.ſ.eccliaz fideliũ.vꝛ.ꝺ.e.ꝙmẽdauit.qz ꝺicit spũale ſz ꝙfter ꝺ corpalibᵒ ꝓtibᵍ.ſ.fidelibᵍ:qz ꝓtes eiᵖ nõ corpali ſz spũali vinculo charitatiſ i eiᵍ cõpositiõe vniunk licz corꝑa seque strentur.ꝺ.e.hoc sacrm. imo et ꝓ illõ diuie supt̃ efficimur vnum cũ xpo etiã l natura.ꝺ.e.i xpo pꝛ

h ¶ Nosmet ipos.pticipatione corꝑis sui fecit nos dignos ꝺbitudie eternã qua fruik eiᵍ humanitas.

i ¶ Facti sumᵍ. ꝑ fidẽ z charitatẽ.eꝛ ꝺ sum. tri. z fide catho. ꝺãnamus.

k ¶ Per miaz. id ẽ remissionez peccatoꝝ.

l ¶ In hoꝛreo. id est in ecclesia

m ¶ Dedistiſ. i scriptſ.vt olim fiebant voce vt fit hodie.ꝺ.diſtinctiõ.baptizandi.

n ¶ Cepistis. ar.ꝺ.diſt.iij.sinepnia. sed hoc in reuerẽtiã sacrũ.

o ¶ Et panis de corꝑe eccliæ. qõ ꝑ ꝺnicũ corpus figuratur.

p ¶ Unũ. siue vnuz panem ex pluribᵍ granis. siue vnuz corpᵘ xpi ex pluribus mẽbris puriſſimis cuius figuratũ est ecclesia sacꝛosãcta q̃ ex pluribus persoꝛis adunatur. Ecclia ex pluribᵍ adunat.

q ¶ Uinum. id est potabile.

r ¶ Mysteriũ vnitatis.scz corporis ꝺñi qõ est signum vnitatis.vt.ꝺ.e. hoc sacramentum.

f ¶ Sed testimonium ꝺ.diſt.iij. nulli est aliquatenus.

t ¶ Corꝑis.i.vnitatiſ eccle ꝑ corpus xpi significate

v ¶ Significat.nam ipsi sut etiam ipsa ecclesia.ĝ. xxiij.q.j.scisma.et.c.omnibus.

Corp⁹ xpi nūqd erat totum añ fractionē sub qlibet pte hostie.

a QUm frāgit hostia.hoc totuz referas ad spēs exteriores:z ꝑm hoc dices ipa accidētia frāgi z dare sonitū. Sz nunqd añ fractionē totū corp⁹ erat sub qlibet pte illi⁹ hostie:vel ps corpis ꝑmēsurabat se parti hostie.Sz nō fuit sub qlibet pte hostie: ḡ sequitur q aliqd mō ē sacrm eucharistie qō pu⁹ nō fuit:qz cum forma integra fuit nulla ps ei⁹ poterat dici sacramentū:quia sub nulla tunc erat corp⁹?Sz dicꝫ q corp⁹ xpi ē in qlibet pte hostie: ex hoc sequit q idē corp⁹ sit ꝯtūlibet magnuz z ꝯtūlibet parū.et q corpus ipm cōez formā habeat et sit totū rotūdū z quadratū ꝑm qō est sacrm. Sed de his obiectiōib⁹ respōde p silitudinē speculi qō frāgit vbi eadē forma resplendet i puo z i magno speculo.

xv. ps

Joh. vj.f.

Jo. vj.f.

I Tem in lib.sniaruz ꝓsperi. C Oū hostia frangit: passio xpi ad memoriam redit.

QUm frāgit hostia[a] dū sāguis de calice i ora fideliū fūdit:qd aliud qꝫ dñici corpis i cruce imolatio/eiusqz sāguis ꝺ latere effusio designat? I tez Leo epūs et sctā synodus q̄ in vrbe romana cōuenit:clero honorati z plebi ꝓsistenti.ꝓstātinopoliita scribit. C Veritate corpis z sanguis xpi:nulli am bigere licet.

IN qui[b] b⁹isti ignoratie tenebris/i quo hactenus desidie torpore iacuerunt: vt nec auditu discerēt:vel lectiōe cognoscerēt qō in ecclia in oiz ore tā ꝓsonū ē.vt nec ab ifantiū[c] liguis ꝓfitas corpis z sanguinis xpi int cōtionis sacramēta doceat: qz i illa mystica distributione spūalis alimonie hoc ipartit: hoc sumitur:vt accipiētes ꝓtutē celestis cibi i carnē[d] ipi⁹ q caro[e] nr̄a fact⁹ ē trāseam⁹. Idē ē cib⁹ refectiōis z cib⁹ sanguinis.sicut ei caro dñi vere est cib⁹:ita sanguis vere est potus. Idē ē corpus vñ dictuz est. Caro meavere est cib⁹:z sāguis me⁹ vere ē pot⁹. Circa hoc corp⁹ aqle[g] sūt:q alis circūuolāt spūalib⁹.vñz idē corp⁹ xpi edim⁹: vt vite eterne possim⁹ eē pticipes. Idē Cuius clare[h] argumentꝫ vtimur/suis vtamur exēplis. in carnatiōis qz exēplo astruamus mysteriꝫ ꝓfitatē. Quid hic queris nature ordinē in xpi corpe cū ꝑter naturā sit ipse xps partus ex virgine:

a C Um frāgit hostia. I dē Ambro.i lib.de cathecisandis rudib⁹. C Nō natura[i] sed ꝓsecratiōe nobis ꝓficit corp⁹ z sāguis xpi

PAnis z calix nō qualibet ꝺz certa[i] ꝓsecratione mystic⁹ fit nobis[k]: nō nascit[l]. ꝓinde q ita fit[m] nobis q̄uis sit panis z calix:alimētū ē resurrectiōis[n] nō sacrāmētū religiōis. nō q̄ bñdicti m⁹:gr̄asqz agim⁹ dño in oi ei⁹ munere[k] nō tm spūali[q] ve rūetiā corporali. I dē in lib. de officijs. C Nō añ benedictionē est species panis z vini: post benedictionē est corpus z sanguis.

ANte bñdictionez illa species noiatur: post bñdictionē corpus significatur[r]. I tez in illo sacrāmēto xps est. Jtē q̄ māducauerit hoc corpus/ fiet ei remissio pctō[r]. I tē Aug.in lib.sententiaz ꝓsperi. C Sub specie panis z vini inuisibilē xpi carnē z sanguinē honoram⁹

NOs aūt in specie panis z vini quā videm⁹ res inuisibiles. i. carnē z sanguinē honoram⁹/nec silr cō prehēdim⁹[t] has duas spēs quēadmodū añ ꝓsecrationē cōprehendebam⁹/cū fideliter fateamur ante ꝓsecrationez panē esse z vinum qō natura formauit: post cōsecrationē vero carnē xpi z sanguinem qō bñdictio ꝓsecrauit. I tē.

g C Aquile.angelive fideles q̄rū inuent⁹ vt aqle renouat.vt.xxiij.q.iij.cū in lege.xxiij.q.j.qñvetus.

Fideles dñ

h C Clare.i.sicut ille carnē nr̄am sūpsit.ita et nos aquile hec.ſ.caro mea vere ē cib⁹ z.ē.de illo sumamus sumamus exēplū icarnatiōis sue.ſ.e. reuera.

PAnis z calix.

i C Sz certa. id est diuina.

k C Fit nob.i. adnr̄az vtilitatē

l C Nō nascitur.i.nō ex natura sed miraculose ꝓficit:extra.e. cū marthe ver. cedit.

m C Qō ita fit nobis.i. q ita ꝓsecretnr nobis corpus xpi.

n C Resurrectionis.i. spūal refectō animepctō r resurgēt. de pe.di.j-Ḡ.Hoc idē resuscitat⁹.

o C Nō q bñdicimus grāsqz agim⁹.i. nō ē sicut corpal⁹ esca quam benedicimus:et gratias deo agimus:qō quidē facim⁹ in oi munere.z.ē.

p C Munere. quod agere debemus.

q C Spiritualiter.id est aliquid significante.

HAnte bene dictionez. Consecratio z Sz ꝓba successi fit in vnue ꝓferanf:ñ tm stanti. successiue consecratio fit sed in vno istāti corrūpit panis. sez in vltio instāti plationis ꝓbox:z Sz panis sit corp⁹ compositū.momētanea est tamen eius corruptio-Ḡ.e.q corpus.ver. ergo.

r C Pctōz. ve

Os aūt. C Cōphēdim⁹.i.intelligim⁹vel accipimus.nā ibi erat verus panis ante et verus vinū:modo sunt tm accidentia.vt.Ḡ.e. dist. species. z Ĵ.e.di.panis in altari.

EGo berēgarius. C Hec est.xvj.ps di.in qua ꝑbat p.ix.c.q in sacro altaris nō solū est sacrm. sed verū corpus et verus sanguis: tm sub speciebus panis et vini: adopertū est tm idem corpus quod est de virgine natum. Johan. de fan.

xvj.ps

a C Oēm.hoc fecit ex abundāti qz nō tenetur se purgare nisi de hereſi ꝺ qua erat infamatus ar.ij.q. v. pbf si a plebe. Sz sit.argu. Ĵ qz q delict in vno fact⁹ est oim reus. Ḡ. de pe.dist.v. ca. vl. z errauit i tota trinitate qui errat i vna ꝑsona Ĵ.di.iij.in synodo.

b C Panē.ſ. spēs panis et vini eē sacrm tm.

c C Xpi esse.i. nō ꝓtinere verū corpus xpi z verū sāguinē post cōsecrationem.

d C Uel frangi.i. fractis aut tritis speciebus sumi.

e C Frangi.i. nō tm pōdus et reliqs sacr⁹ qli tates sēsib⁹ corporeis ꝑcipi fateor: Sz etiā sub illr specieb⁹ fractis:attrit⁹ partibus totū z integrū xpi corp⁹ esse.ꝓfiteor: totū māducari totuz sumi.Ĵ.e. qui manducat.

f C Mentib⁹. nisi sane intelligas ꝓba berengarij i maiorē ſcidee hereſiz ꝺ ipe habuit: z ioia referas ad species ipas nā de christi corpore partes nō facimus.vt.Ĵ.eo.q manducat.

Partes nō fiūt de corpore xpi.

g C Homousion.i.eiusdem substantie.

h C Zecto.hucusqz verba berēgarij fuerūt.modo sunt verba notarij eius.

i C Wisit. ergo sicut excōicationis epistola mitti debet.cē.xi.q.iij.cure.ita et absolutionis.vt.viij. q. vlti.capitulo vnico.

k C De reuerso.ad fidem.

l C Cōuerso ad deum.ar.de pe. distin.j.agite.j. q. vj. didici.

mOrte.sunt quidā qui nō credunt corpus xpi esse in altari:qz ipossibile eis videtur q dicit.ꝓterea: quia nō videt nisi species panis z vini. I prima ergo parte ponit eorū dubitationē. in scda ostendit nō esse ipossibile. et quare sub specie panis z vini corpus z sanguis sint in altari.

n C Sāguis. est in altari vel creditur.

o C Dixi. in illa pte.c. que nō est hic. sed est.c. reuera.

p C Mutare. Ĵ.e.reuera.

q C Uerba vite.i.tuipe es vita et ita q digne te sumit: sumit vitā eternā z ꝓpter hanc cōfessionē meruit petrus cōsortiū cōelestis hitaculi.l.di.fidelior.

r C Hoc diceret.ſ.durꝰ ē ḥ sermo z qs pōt eū capere:et ita scandalizati de fide recesserūt: qz fides nō hz meritū:cui hūana rō prebet experimentū. arg.ō pe.dis. iij.i domo. Tridus ḡ de causis sumit corp⁹ xpi sub alia specie z non sub sua visibiliter.ſ.vt fidel hꝫet merituz vt ḥ. Et ne eēt horor carnis z sanguinis. Et ne ridiculū fieret panis.Ĵ.e.panis z̄. Quarta etiā cā ꝓt notari ibi. ne igit plres z̄.

Corp⁹ xpi sub alia specie sumit triplici rōne.

Jtē qz nō habem⁹ in vsu carnē crudā comedē.Ĵ.e.qd sit in fi.Sz q̄re potiꝰ sumit sub istis specieb⁹ panis z vini ꝺz sub alijs:qz iste due species sūt magis amice hūane nature.ꝓterea sicut corpus ꝓncipaliter his duob⁹ cibis nutrit ita ꝓncipaliter alia illo cibo.ſ.corpe xpi z sanguine pascitur. Jo.

s C Gratia.id est gratis corpus datum.

t C Jn silitudine.i.in specie panis et vini.

a ¶ Nature.scilicet corporis christi.
b Rima.j.q.j.ferk ꝺ idi dr q ymonia fuit ꝑma hereſis i eccl'ia:ſed die ꝑma.i.ꝓpua.ſ.q.vl.patet.
Casus c ¶ Inquit Casus. Dñs dns faceret ſermonē ꝑsen tibus apostolis ꝛ diſcipulis alijs inter alia dixit niſi quis manducauerit carnē ꝛ biberit ſanguinez meū:non habebit vitā eternaz. quidā diſcipuli ꝓpter duriciē ſermonis receſſerūt tūc inſtruxit dñs qualiter hoc eſſet intelligēdū:ꝛ maxime per id qđ dixit.
Joh. vj.d.
Joh. vj.e.
Cū videritis filium hominis aſcendentem ꝛc. ipſi enim intellexerunt q̄ ꝑ partes ꝛ in eadē forma deberēt accipe corꝑ xpi.ꝛ preterea qđ cōſumerēt illō comedendo. hoc non eſſe faciendum declarat.
d ¶ Eius.ſcilicet chriſti.
e ¶ Spiritus. id eſt ſpiritualis intellectus.
f ¶ Qui viuificat. id eſt prodeſt ad ſalutez.
g ¶ Caro.id eſt carnalis itellectus.
h ¶ Et vita ſunt.id eſt ſpiritualez vitam cōferunt. vel ſpiritualiter itelligēti vita cōferꝫ.
i ¶ Et vita. nō enim carnaliter intelligendi ſunt ſpiritus et vita.
k ¶ Hoc corpus.id eſt nō in eadez ſpecie vel groſſicie vel repreſentatiōe in qua me videtis et pati videtiꝫ manducabitis carnez meam et ſanguinem meum bibetis.ſed in ſacrāmēto J.e.c.ꝑsi.er.c.omnia.
l ¶ Caro aūt.i.carnalis intellectꝰ:carnalē intellectū vocat eoꝝ intelligētiā q̄ dicūt vel credūt corpus xpi ꝑ partes diuidi. vnde ſcribit et quō ꝛc.

m ¶ Intellexerunt.ſcz diſcipuli recedentes.
n ¶ Hoc vos.verba chriſti vſqz ibi ſi ergo. vl'ſalꝑ ditur vſqz illuc.vbi erat.
o ¶ Si ergo ꝛc.ſupple tūc intelligetis. q̄d eſt hoc qđ corꝑ meū in ſacrāmēto dr:tūc legit ſine interrogatione. Uel ſic ſupple tunc intelliget qđ dictuz eſt poſtea. verba ſunt Auguſti.interrogatiue dicētis. q̄d eſt hoc. q. d. q̄d ſibi vult hoc verbum domini et ſtatim ſubiūgit ſolutionē dicēs hinc ꝛc.
p ¶ Cum videritis.interrogando hoc inſerit Aug.
q ¶ Corpus. in tali forma et per partes.
r ¶ Quia gratia. in corꝑ ſuū gratia nobis datum.
f ¶ In quo. ſcilicet ſub illa ſpecie in qua reſurrexit.
t ¶ Oportet. in illa ſcilicz forma et repreſentatione in q̄ humanis et corporeis ſenſibꝰ ſubiici valet.licet ei vbiqz ſit etiam in altari quolibet in vera forma quā de virgine ſūpſit: non tamē ſubiicitur corporeis ſenſibus.
v ¶ Ueritas. id eſt verum corpus i forma panis i altari quolibet vbi conſecratur ꝛ hoc eſt vbiqz ſcilicet in quolibet altari vbi conſecratur vel veritas. id ē diuinitas.
x ¶ On hoc corpus. hac groſſa ſubſtantia ee nou in tali forma.
y ¶ Inuiſibiliter.id eſt ſub ſpecie in qua non videtur.id eſt ſub ſpecie panis et vini.
z ¶ Non ipſum.in ſua ſcilicet ſpecie vt in ea ſenſibus corporeis ſubiiciatur.

Johā. vj.
Quis potest dare nobis carnem manducare?

Johā. vj.
Nisi manducaueritis carnem filii hominis et bibetis eius sanguinem non habebitis vitam in vobis.

Johā. vj.
Caro non prodest quicquam.

Johā. vj.
Spiritus est qui vivificat.

Johā. vj.
Verba quae ego loquor vobis spiritus et vita sunt.

Johā. vj.
Sed sunt quidam ex vobis qui non credunt.

Johā. vj.
Hoc vos scandalizat?

Johā. vj.
Si ergo videritis filium hominis ascendentem ubi erat prius.

Johā. vj.
Spiritus est qui vivificat caro autem non prodest quicquam

a ¶ Celestis.i.celeste sacrm qđ vere repsentat xpi carnē dr corpus xpi: sed improprie. vñ dr suo modo: sz nō rei veritate sed significati mysterio vt sit sensus. vocar xpi corpus. i. significatur.

b ¶ Passio. sub hac appellatōne accipe carnē xpi ⁊ sanguinem.

c ¶ Fides. i. fi des vocar. cū eni dr i fide parētū puuli saluār itel ligit. i. in bap tismo suscepto in fi de parentū. sīl' pueri dñr fideles nō a fidei virtute sed a sacro fidei. vt J. dist. iiij. nihil.

d Upliciter itelligit. i. pōt itelligi sm illā formā ⁊ ēptitatē quā habuit in cruce vel sm ēptitatē corpor' glificati qđ spūale videt qđ nullī sensui subiacet J.e. in illo sacro.

Q Uia morte domini.

e ¶ Oblata. nō in eadē forma.

S Emel xps.

¶ Hec est xvij. ps di. i qua pbat q' xpus semel mortu⁹ amplī⁹ mori nō pōt Johan. de fan.

f ¶ Et scimus xpij. q. v. hoc vf.

g ¶ Ne obliuiscamini. ar. ꝓpter memoriam multa fieri. ē. e. di. ⁊ dixit Claudi hoc vase nostri pia victima pasche. Uiua/salutaris/semel in cruce/semper m aris. Quos recreas Jesu/tā sacri corporis esu. A vicijs munda sacrati sanguis vnda. hic eatur iel⁹ remanet tamē integer esus. Res occultatur quare: qr si videar fr ositan hor reres: ⁊ māducare timeres. Ut si ne subiecto ōpēdet in aere nu-

Pueri dñr fideles.

xx. ps

Joh. vj. f.

ij. cor. v. c Carmina singlaria circaeu charistie sacramēta

xvij. pars. j. Pe. iij. c. Rom.

ni nostri Jesu xpi corpus et palpabile plenū gra oim virtutum/ et diuina maiestate.

I tē. Sicut ḡ celestis⁸ panis qui xpi caro est suo modo vocat corpus xpi: cū reuera sit sacramētum corporis xpi illius videlicet quod visibile quod palpabile mortale in cruce posituz est: vocaturqꝫ ipsa immolatio carnis que sacerdotis manibus fit xpi passio⁵: mors: crucifixio: non rei veritate: sed significante mysterio: sic sacramentū fidei quod baptismus intelligitur fides⁶ est. Hieronym⁹ in epla ad ephesios.

¶ Quot modis caro christi intelligatur.

D Upliciter itelligitur⁹ caro christi ⁊ sanguis vel spiritualis illa atqꝫ diuina: de qua ipe ait. Caro mea vere est cibus: ⁊ sanguis meus vere est potus. Et nisi me am carnez manducaueritis ⁊ biberitis sanguinē meum: nō habebitis vitam eternā. vl' caro mea ea q̄ crucifixa ē ⁊ sanguis q̄ militis effusus ē lancea. I tē Augu. in libro de trinitate ad Corinthios.

Q Uia morte domini liberati sumus: hui⁹ rei memores in edendo ⁊ potādo carnem ⁊ sanguinez: que pro nobis oblata⁶ sunt significamus. I tē in psalmo. xx.

¶ Quomodo christus sit immolatus semel et quomodo quotidie immolatur.

S Emel xps mortu⁹ est iustus ꝓ iniustis: ⁊ scimus[k] ⁊ certum habemus: et spe immobili retinem⁹. Qr christus resurgens a mortuis iam non moritur: mors illi vltra non dñabitur. ⁊ ba ista apostoli sunt. tñ ne obliuiscamini[l] quod semel factuz est. In memoria nostra sit omni anno quotiens pascha celebrat: nūquid totiens xps occidit? non: sed anniuersaria recordatio repsentat[b] quod olim factū est: ⁊ sic nos facit moneri tanqꝫ videam⁹ psentē dñm in cruce. I tem in libro sententiarū prosperi.

S Emel immolatus est in semetipo[i] xps: et tñ quotidie immolatur[k] in sacramento: quod[l] ita intelligendū est: qr in manifestationez sui corporis/ in distinctione suorū membroz omniū verus deus et verus homo semel tm̄ in cruce pependit: offerens patri seipm hostiā viuā ⁊ passibilē mortalē: viuorū et mortuorū redēptionis efficacē: eorū. s. quos altitudo[m] diuini cōsilī redimendos iudicauit: pscit[n]: pdestinauit: vocauit: modis atqꝫ tēporib⁹ quib⁹ id fieri congruebat. I tem Ambrosius in epistola ad Hebreos.

¶ Hostia que semel oblata est: in recordatione sue mortis quotidie offertur.

I N xpo semel oblata[o] ē hostia ad salutem sempiternā potēs: qđ ergo nos nōne p singulos dies offerim⁹[p]? sz ad recordatōez mortis ei⁹: ⁊ vna ē[q] hostia nō multe. quomodo ē vna nō multe qr semel oblat⁹ est xps. hoc autē sacrificiū exemplū est illi⁹: idipm semp idipsum[r]: p inde hoc idem est sacrificiū. Alioqn dicet qm̄ in multz locis offert: multi sunt xpi: nequaqꝫ. sed vnus vbiqꝫ xps: ⁊ hic plen⁹ existens ⁊ illic plenus[a] sicut em̄ qđ vbiqꝫ offert vnuz[b] est corpus ⁊ nō multa corpora: ita ⁊ vnū sacrificiū. Pōtifex autem ille[c] est q̄ hostiam[b] obtulit nos mūdante Itē ipsam offerimus etiam nūc que tūc oblata ē: ꝑsumit[e] nō pōt. qđ nos facim⁹: in cōmemoratione fit eius qđ factū est. hoc em̄ facite[f] (ait) i meā ꝯmēoratione I tē aug. in lib. rnsionū ad Januariū.

¶ Sacramētū corpis xpi ñ nisi ieiuni debem⁹ accipe.

I Jquido appet quando primo acceperūt discipuli corpus ⁊ sanguinē domini: non eos accepisse ieiunos. nūqđ tamē ꝓpterea[g] calūniandū est[h] vniuerse ecclesie: q̄ a ieiunis semp accipitur? Ex hoc ei placuit spiritui sancto vt i honore tāti sacramēti prius i os christiani dñicuz corpus intraret q̄s ceteri cibi. Nā ideo ꝓuiuersum orbē mos iste seruatur[i]. Neqꝫ em̄ qr post cibos dns dedit: ꝓpterea prāsi aut cenati fratres ad illud sacramentū accipiendū cōuenire debēt: aut sicut faciebāt q̄s apostolus redarguit ⁊ emendat: mēsis suis ista miscere. Nāqꝫ saluator[k] q̄ vehemēti⁹ cōmendaret mysteriꝫ illi⁹ altitudinem/ vltimū hoc voluit infigere[l] cordib⁹ ⁊ memorie discipulorum quibus erat ad passionē digressurus[m]. et iō nō ꝑcepit q̄ deiceps ordine sumerēt: vt apls p quos ecclias deposituꝝ erat seruare[n] hūc locū. Nā si hoc ille monuisset vt post alios cibos semp reciperēt: credo q̄ eū morē nemo mutasset[o]. Cū ꝯo ait apls de hoc sacramēto loquēs. Propter qđ frēs cūvenerit[s] ad māducandū[p] inuicem expectate. si q̄s esurit domi māducet: vt nō ad iudiciū conueniatis: statim subtexuit q̄ ad eiusdē sacramēti ordinē pertinēt: scilicz quō ieiuni rē. Cetera autez cūvenero ordinabo. Ubi datur itelligi: quia multū[q] erat vt epistola totum illis agendi ordinez insinuaret[r] quod vniuersa per orbē seruat ecclesia ab ipso ordinatū[r] esse quod nulla aliarum[t] diuersitate variatur.

I tem Ambro. in lib. de sacramentis.

¶ Ante consecrationem est panis: sed verbis in eius corpus mutatur.

P Anis est in altari[v] vsitatus ante ꝫba sacramento[w]. vbi accessit consecratio: de pane[x] fit caro xpi. hoc igitur astruamus/ quomodo aūt pōt quod panis ē esse corpus xpi: consecratio aūt quib⁹[y] verbis ⁊ cui⁹ sermonib⁹? dñi est ihesu. Nā per reliq̄ oia q̄ i supioribus sacer quarta ꝑbat nos in altari accipere vez corpus xpi auctoritate eiusdem.

x ¶ Sacramētoz. pluraliter dicit ꝓpter specierū pluralitatē: vnū tamē est sacramētum qr vnus sub vtraqꝫ specie est xps.

y ¶ De pane. i. panis trāsit in carnē ⁊ corpus xpi: ⁊ hoc est p ꝯsecrationem. ē. e. panis.

z ¶ Quid⁹. quasi dicat: attende cuius ꝫba sunt et videbis.

xps se ipsuz cōmendat.

xps ꝑ cenā suum corpus dedit:

Tulli⁹.

xps ꝑ omnib⁹ mortuus est.

xvij. pars.

Cōfice pt prāsus.

xps q̄re post cenā suum corpus dedit:

ix. ps

Sacramentū altaris pōt dici sacramenta.

a ¶ Plen⁹. qr i q̄libet pte est tot⁹ J.e. vbi parg' est.

b ¶ Unū. i. vna fōa ꝓfectū: ⁊ tñ pla sūt sacrificia.

c ¶ Alle. vt. ē. e. quia.

d ¶ Hostiā. scz seipm. vñ versus. Rex sedet in cena turba cinctus duodena. Se tenet i manib⁹: se cibat ipse cibus.

e ¶ Consumi. et ideo ipm semper idipm. B.

f ¶ Hoc enim facite. dicūt qui dā q' p hec verba dns apostolos ordinauit: hoc facite rē.

L Jqđo apparet qñ.

¶ Hec est. xvij. pars di. m q̄ dicitur q' ideo dns vltimo suuz corpus nobis ꝯmēdauit vt melius memorie cōmendaret. Jo. ō fan.

g ¶ Propter ea. nō ergo omnis christi actio nostra est lectio J. dist. iiij. ꝓprie. xiij. q. v. dixit.

h ¶ Calūniādum est. id ē calūnia est imponenda.

i ¶ Seruat. nūquid q̄s conficeret prāsus? h. d. q' non: licet sec⁹ dicat i alijs sacramentis. B. vero dicit cōtra et ego: licet fieri nō debeat: qr vt hic colligit nō ē ieiuniuz de substantia als non confecisset dns.

k ¶ Nāqꝫ saluator. non redditur hic rō quare post cenā xps suū corpus dedit: sed tm̄ ꝛre post oia. i. vltio loco.

l ¶ Si ḡ q̄r? quare post cenā corpus suū et sanguinē xps dederit. Rñ. ideo cenat⁹ dns cenatis discipulis corpus suū tradidit: vt in hoc sacramēto ꝑsummatione oim sacramētoz veteris testamēti ⁊ agni paschalis q̄ ante māducaueratꝫ ⁊ ceteroz. mōstraret.

l ¶ Infigē. nā ⁊ pacta nouissima rē. C. de pac. pacts. Ar. ē. e. de pe. di. ij. ꝓncipiū. ver. primo vt docet Tulli⁹ i rethoricis/ validiora argumēta in ꝓncipio/ ⁊ in fine esse ꝓponēda. illud em̄ ꝑcedit qđ nouissime fit. ff. de acq. pos. si quis ante conduxit.

m ¶ Digressurus. qñ ipe dixit vos oēs fugiet⁹: et ego vadam immolari pro vobis.

n ¶ Seruaret. Ar. qđ canon nō determiat nos determinare possum⁹. vt. xxij. q. v. hoc videt. xxij. q. ij. q̄s de⁹. ff. de test. quesitū. Ar. ꝓtra. ij. q. v. cōsuluisti.

o ¶ Mutasset qđ ei dns iubet bon⁹ seruus nō mutat. xxiij. q. j. sic enim.

p ¶ Ad manducandū. corp⁹ domini.

q ¶ Multuz. hoc multū respicit illū. ceſa aūt.

r ¶ Insinuaret. de his q̄ dē. j. cor. beant ordinari. xj. q.

s ¶ Ordiatū. si. xij. distin. illa.

t ¶ Orarum. id est regionum

P Anis est.

¶ Hec est xix. ps. di. in qua ꝑbat ex quibus ꝫbis ꝛficiat corpus xpi ⁊ ḡliter manducet. Jo. de fan.

v ¶ Panis est i altari. In pria pte dicit q' ad plationē illi⁹ formē hoc ē corp⁹ meū rē. panis ⁊ vinuz trāseūt in corp⁹ ⁊ sanguinē xpi. ⁊ hoc ꝓpter illoz verborū xpi efficaciā. ille em̄ q̄ ex nihilo creauit omia satis pōt hoc sic commutare. In scda pte respondet cuidā obiectioni quare nō sumit in eadem forma in q̄ xpus passus ē. In tertia ponit verba illa ad q̄ fit trāsubstātiatio: reliqua de solēnitate esse occulte ostendēs. In

Panis aſſ cõsecratione nõ ẽ sacrm.

Beñ. 3.a.

s ¶ Cõficitur. id est trãsire facit substãtiã panis & vini in verũ corpus & in verum sanguinem.
b ¶ Sacramentũ. dũ panis est nullũ elt ibi sacramentũ. qz nihil significat sed cũ incipit trãsire in corpus xpi tatim species panis incipit significare corpus christi & eẽ sacramentũ: cũ autem nichil significaret tunc non erat sacramentum: nõ tamẽ panis vel sacramentum vel corpꝰ christi cõsecrat pcibꝰ: sed in sacramentuz qđ est corpꝰ xpi panis fit transsubstantiatio.
c ¶ Quis sermo. id elt q vi et q potentia hoc facit corpꝰ xpi. ea scilicet q̃ creauit cuncta.
d ¶ Quo. id ẽ qua potestate: et vi fiat querendo soluit. ꝟ. hoc tamẽ elt impossibile q panis fit corpꝰ xpi sed talia verba ad sanum intellectũ sunt intelligenda.
e ¶ Que erãt. anteq̃s ꝓsecrarẽtur. sed eẽ defierũt. sicut em ia por aque pmixte calici desinit esse: ita substantia pãis desinit esse ꝓsecratione supueniente.
f ¶ Jã corpꝰ. id est corpꝰ xpi. transit accedente xpi forma. ita vt post cõsecratione nõ sit tam ibi panis sed verũ corpꝰ xpi.
g ¶ Similitudinez. i. tantum significat.
h ¶ Mortis. id est representationis mortis siue passionis.
i ¶ Similitudinez. i. speciem sub q̃ latet corpus xpi mortuũ ꝓ nobis ad similitudinẽ cuius et

dote dicũt laus deo referẽ. ofone petit ꝓ populo/ꝓ regibꝰ/ꝓ ceteris. Ubi aũt iacrifitiũ ꝓficit iã nõ suis sermonibus sacerdos: sz vtit sermonibꝰ xpi: q̃ sermone xpi hoc cõficitª sacramentũb? Quis sermoc xpi: hic quoᵈ fctã sũt oia. Jussit dñs: & facta sũt celum & terra & mare. Uides q̃ quõ opatoriꝰ sit sermo xpi. li ergo rãtavis ẽi sermone domini tesu: vt iciperet esse qđ nõ erat: ẽ tomagis opatoriꝰ est: vt sint q̃ erãte: & i aliud cõmutẽtur: & sic qđ erat panis ante ꝓsecrationẽ/ iã corpꝰf christi est post cõsecrationẽ. qz ꝑmo xpi creaturaz mutat & sic ex pane fit corpus xpi: & vinũ cum aq̃ in calice mixtũ fit sanguis ꝓsecratiõe verbi celestis. Sed forte dicis speciẽ sanguinis non video: sed habet similitudinẽg. sicut ei mortzh similitudinẽ i supsisti: ita etiã sãguinisi similitudinẽ bibis: vt nullꝰ horroz cruoris sit: & preciũ tamẽ redẽptionis operek. Didicisti: qz accipis corpꝰ christi. vis scire qz verbis celestibꝰ ꝓsecratur: accipe q̃ sũt verba. dicit sacerdos fac nobz (inqt) hãc oblationẽ ascriptã: rationabilem &c. Inde oia illa euãgeliste sũt vsq̃ ad id. Accipite siue corpꝰ siue sanguinẽ: indeverba sũt xpi. Accipite & bibite ex hoc oẽs. hic ẽ sanguis meꝰ. vide singula: q̃ pridie q̃s pateret accepit (inqt) in sctis manibꝰ panẽ. anteq̃s cõsecrareł panis est: vbi aũt verba christi accesserũt/ corpus xpi est. deinde audi dicentem. Accipite & edite ex hoc omnes: hoc ẽ ei corpus meũ. & ante ꝑba xpi calix est vini & aque plenꝰ. vbi verba xpi opata fuerit: ibi sanguis efficitl: qui plebẽ redemit. ergo vide q̃s potẽs ẽ sermo xpi vniuersaꝫ cõuertere. deinde ipe xps testificatur q̃ corpꝰ suũ & sanguinez suũ accipiamꝰ: de cuiᵖ fide & testificatione dubitare nõ debemꝰ. I tẽ

Nõ corpus: sed aie substãtia fulcit panis vite eterne.

{ Non iste panis est qui vadit^m i corpꝰ sed panis vite eterne: q̃ anime nostre substãtiam fulcit. iste panis quotidianꝰ est. accipe quotidie^n quod quotidie tibi ꝓsit. sic viue: vt quotidie mereaꝫ accipere^o. I tẽ Augustinꝰ in epistola ad Hyzeneum.

Etiã ꝑm carnem christus est panis vitus.

Christus panis est de quo q̃ mãducat viuit in eternũ. de q̃ ipemet dixit. Et panis quez ego dabo caro mea est pro mũdi vita &c. determinat quõ sit panis nõ solũ ꝑm verbũ quo viuũt oia: sed scõm carnẽp assumptã ꝓ mũdi vita. humana em caro q̃ erat pctõ mortua carniq mũdevnitaʳ incorporata vnũ cum illa effecta viuũt de spiritu eius/ sicut vnũ corpꝰ de suo spiritu. q̃ vero non est de corpe christi: nõ viuit de spiritu christi. I tẽ Augustinꝰ

Quomodo xpus visibiliᵗ in sacramentis spiritualiter mãducatur & bibitur.

Qui mãducãt et bibũt christũ vitã mãducãt & bibunt: illuz mãducare est refici: illuz bibere est viuere. quod in sacramentoˢ visibiliter sumitur: i ipsa veritatet

nos ꝓ ipso mori debemus saltẽ in peccatis.
k ¶ Sanguinis. nõ coloze sed representatione.
l ¶ Uniuersa. id est vinum et aquam.
m ¶ On iste panis est q̃ vadit. i. nõ incorpaᵗ sicut ceteri cibi q̃ in stomacho digeruntᵛ. vel nõ descẽdit in stomachũ sicut ille cibꝰ corpalis. vel nõ trãsit i substãtionez corpis sicut ille: ẽ em cibus aie non corpus. vñ subaudit. fz &c. h. species thi bene vadũt i corpꝰ. Sz nũq̃d ibi ẽ sacramẽtũs nõ. qz desinit ibi esse corpus xpi. & tãdiu est ibi sacramentũ q̃diu ẽ corpꝰ xpi. Sed q̃diu hoc fit. i. vsq̃ ad quẽ locũ procedat p gulam nescio. sed fz nõ sit sacramẽtũ cũ ẽ in corpore si thi euomuerit: cum veneratiõe ẽ seruandũ: qz sacramẽtũ fuit.
n ¶ Quotidie ẽ. e. diẽtn. quotidie. & ca. si quotienscũqz.
o ¶ Accipe. si sit sacerdos: si laicus tpe cõstituto vel potius mystice spũależ notat sumptionẽ. vñ glo. ibi accipe q̃tidie. i. q̃tidie te prepara habilẽ ad suscipiendum.
p ¶ Panis. i. sub spẽ panis latet corpus xpi: & sub spẽ vini sanguis p significationẽ. nam rei veritate vtrũq̃ sub vtroq̃ latet.
q ¶ Sacra. ſ. q. ſ. multi secularium.
r ¶ Redere. ¶ Qui credit diligendo eũ sup oia. ſ. sperãdo eũ sibi dari in premiũ: ponẽdo totaz spem in eo incorpozat sibi xpm p fidem & dilectionẽ & spem. de pe. di. ij. charitas.
s ¶ Renascik. puta per baptismũ vel per eucharistiam cum digne sumit.
t ¶ In sacro. i. in sacrali mãducatiõe: sz ẽt in spũali

Corpꝰ xpi nõ digerit vt cete ri cibi.

Corpꝰ gnificatũ ledi nõ põt

Joh. vj. e.

Corpꝰ xpi possumꝰ q̃ tidie facule cõedere.

uisibiliter manducatur.
a ¶ Manducaſ. i. modo mãducandi sumit. & ita intellige omnes tales ꝓcessus.
b ¶ Mãducaſ. nec mirũ qz surrexit occisus mãducaſ. ẽ amplꝰ moꝛu nõ põt siue mãducet siue non.
c ¶ Partes. ſ. e. di. ego berẽgarius. contra.
d ¶ Sic fit. i. sacrm ꝓ partes diuidit. sub q̃ totũ & integrũ xpi corpus latet.
e ¶ Manducent. qz in sacro.
f ¶ Partẽ. totũ corpꝰ xpi sub parte speciei.
g ¶ Suã. & sb illa totũ xpm.
h ¶ Per ptes Glorificatũ q̃dẽ corpꝰ aliquã lestionẽ post resurrectionẽ pati nõ põt. vj. q. iij. scõz
i ¶ Integer. si credis.
k ¶ Uidetur. qz spẽs panis et vini videtur.
l ¶ Panis ẽ. i. species panis et spẽs calicis.
m ¶ Renũciãt. oñdunt & ꝓbãt.
n ¶ Qđ autẽ. id est sed.
o ¶ Postulat. nolbus ptiũ appellaſ corpus & sanguis xpi vel ipe species q̃ per ptes diuidũt vocanſ corpꝰ & sanguis xpi fz significati mysterio. vt. ſ. e. hoc est.
o ¶ Postulat. i. q̃ fideles istruũtur debere credere.
p ¶ Panis. i. sub spẽ panis hominũ.
q ¶ Carni. christi spirituali. id est ecclesie.
r ¶ Unita. p pticipationẽ in ecclesia.
Qui manducant.
f ¶ In sacramento. i. in spẽs panis & vini.
t ¶ Ueritate. id ẽ vera caro et sanguis xpi in-

spũaliter mãducaſ & bibiſ. mãducaſ xps: viuit mãducatꝰ: quia resurrexit occisus nec qñ mãducamꝰ/ ptes de illo facimus. & qz in sacro sic fitᵇ & nozũt fideles quõ mandũcẽtᶜ carnẽ xpi: vnusquisq̃ accipit partezᶠ suãᵍ: vñ ipsa gratia partes vocanſ: p partesʰ mãducatur & manet iteger totus in corde tuo: totꝰ erat apud patrem quãdo venit i virginẽ. ipleuit illã: nec recessit ab illo. qđ videkʲ panis est: & calix qđ etiaz oculi renũciãtᵐ. qđ aũtⁿ fides postulatº istruẽda panisᵖ ẽ corpus xpi/ calix sanguis: ista iõ dicunk sacramẽtaᵠ qz in eis aliud videk/ & aliud intelligitur. qđ videk speciem habet corporalẽ. quod itelligik fructũ habet spũalem. qui accipit mysteriũ vnitatis & non tenet viculũ pacis nõ mysteriũ accipit pro se: fz testimoniũ cõtra se. I tẽ sup Johã.

Quõ spũaliter corpꝰ xpi sit accipiendum.

Credere in Jesuz xpz hoc est mãducare panẽ viuũ. q̃ creditʳ mãducat. & inuisibiliter saginaʳ qz inuisibiliʳ renascikˢ. & q̃ mãducat carnẽ meã & bibit meum sanguinẽ hz vitã eʳnã. pticipatiõe eni filij qđ est p vnitatẽ corpis xpi: & sanguis hõ mandũcãs viuit nõ sumens tantũ in sacramẽtoᵗ qđ mali

nã sicut in baptismo induik xps inter dũ sacramẽto tenus: iter dũ q̃ ad vitẽ sctificationẽ. ꝑmũ bonoꝛũ et malozᵘ est cõe: scõm bonoz & ꝓioz: fz scõm est. ꝓpũ bonoz: sic a malis mãducaſ xps sacramẽtaliter tñ mo. a bonis ꝓ o sacrãliter & spũaliter & ab oibꝰ credẽtibꝰ spũaliter.

Xps in tenus duik in mo. baptiſ

Justus ex fide viuit.

v ¶ Ad altare. i. ad vitã eternã
x ¶ Justificatus. ſ. e. panem.
y ¶ Discernit vtrũ. ſ. iuste possit ꝓcipe. iustꝰ ei accusatoꝛ suꝰ ꝑi
z ¶ Corpus et sanguinẽ. i. trãsire in corpus & sanguinẽ xpi qđ ex fructibus terre acceptũ & ꝑce mystica ꝓsecratũ idez sacrm in corpus xpi transsubstãtiatum.
a ¶ Sumimꝰ ad salutẽ ſ. si digne sumamus.
a ¶ In mẽoriã Un sacerdos cũ celebrat crucem hz ante se & laici aliã extra.
b ¶ Per manus. qz hõ administrat quasdaz oportũitates vt fiat panis & vinũ Ar. xxvj. q. v. nec mirum.
c ¶ Uisibilem. i. visibilem oblationẽ & celebrationẽ ex multis confectam.
d ¶ Non sanctificatur. id est non trãssubstantiatur sacramẽtum vt fit &c.
e ¶ Spiritu dei Supra dixit q̃ ꝑmo christi id ẽ ipe christus cõficit hoc sacrm. fz qz indiuisa sunt opa trinitatis: id nõ est hic cõtrariũ: nõ eni p vnũ solum excludunk oia alia. nec p hoc excludik vocalis ꝑmo. xxviij. q. ſ. sic em. ver. ablit.

opa trinitatis sunt indiuisa,

f ¶ On ois. ¶ Bñdictionẽ institutã a xpo q̃ est accipite & comedite hoc est corpus meum.
g ¶ Ommẽdauit. ¶ Corpꝰ. ſ. corpꝰ suũ qđ est ecclesia vt sit simplex relatio. vt. ſ. e. qz passus.
h ¶ Nos corpus. spirituale dum sumus in eccliã. merito et nomine.

HOc pietatis est. xxiij. q. iij. ipa pietas. et. 3 e. distin. q. passus.

PAnē hec est. xx. ps di. in q̄ dr q̄ spūaliter mā ducare corpus xp̄i est portare innocentiaz ad altare. z hoc pbat p. v. ca. Jo. de fan.

Uita p̄ sens stā nevēia lib⁹ nō ducīt.

Mortifera. quasi dicat si non potes olno pctā vitare/ ordina ita saltē vt non sint mortifera. naz sine venialib⁹ hec vita nō ducīt. ō peni. di. iij. de quotidianis. debet enim aduersario peccatū remittere. i. rācorē: sed satisfactionē non cogit remittere. xx iij. q. iij. si illic.

xx. ps

Panis est. q. d. nō latet sub horribili specie/ vt nocīus: 3 sub specie panis q̄ ē amica nature. Sed Quē non fallis. xxiij. q. iij. deus q̄. z olim secretor cognitor est. xxxij. di. erubescant.

Jpm falle re non potes. vt xi. q. iij. fm Aug. cōtra. xvj. q. j. reuertimini. disti. lxxxi. o portet. 3 sed fallere quis pōt q̄tum in se ē 3 nō q̄ deo aliā opinionē inducat p̄opter aliquius fallaciam quā habet: quoniaz imutabilis est. xxij. q. iij. incōmutabilis.

Carnē xp̄i nō mādu cat q̄b eo dis cordat

QUi discordat a xp̄o. Non manducat. i. nō incorporat corpi eius qō est eccl̄ia mā ducādo. i. credēdo: 3 quotidie sumat corp⁹ de virgine natū. hoc em̄ mali accipiunt. vt j. e. c. j. z. 3. e. disti. quid est. z. c. credere.

Sācta malis obsunt

SEt sctā Obesse. occasionalit. scā malis obsunt. s. cū sunt p abusū sūpta z scōr abusio. i. p̄sumptio z temeritas qua q̄s p̄sūpsit idigne sumē.

Salutē. t. illud poterat esse causa salutis si digne susciperetur.

Et mala. i. digna patiētia malor. i. aduersorū vel mala pctā. p̄sunt occasionaliter. ar. di. xiij. nerui z di. i. fideliores. z de pe. di. ij. Hec itaq̄. z. c. talibus.

k Accipiēt. i. cū patiēter sustinēt afflictio.

l On phibeat. ar. q̄ nō dz iudex fm p̄sciam iudicare. ar. iij. q. vij. iudicet. ar. q̄ dz iudex admittere iuramentū volētis se purgare de crimie cui cō scius est iudex. j. e., p dilectiōe. 3. 3 illud de manifest. Judex nō iudicet fm p̄sciam ex de tēp. or. ad aures. ar. ptra.

m Dispēsator. in q̄ casu nō vt dare q̄s scrvt credit ei nocere: tñ sit medic⁹ eī z saluti eī dz p̄uidere. facit q̄s suū est cum eum monet ne accedat. j. coll. xj. q.

n Pingues. id est diuites in pctis. i. peccatores. et hoc si occulti sunt. Joh. xiij. c

o Sed exactor. i. ipe sacerdos moneat exactē qui ip̄orum exigit corp⁹ domini. xij. c.

p Timē. 3ez deū. i. vt timeat deū vt ppt eī timorē desistat et ne accipiat ex q̄ indigne accipit si tñ nō vult desistere detur ei potius q̄ instituet Uel die ptra. ipe sacerdos moneat pigues. t re timē exactorē. i. deuz q̄ hoc exegit ab eis q̄ reuera exactor ē inquirēdo merita singlor. j. q. iij. ℣. e3 ego sū de⁹ zelotes. Joh. xiij. c

Sicut iudas cui bucel. j. coll. xj. q.

q Erat. sacramētaliter.

REuera mi. Hec est xxj. ps di. in q̄. p̄batur q̄ dño sit possibile de pa- xxj. ps

ne cōficere corpus xp̄i. Jo. de fan.

r Reuera mirabile ē. Cal⁹. Dicebāt q̄dā mirabile esse q̄ ita panis q̄uerteret in corpus xp̄i. Dicit Amb. q̄ reuera mirabile est. 3 tñ q̄ possit fieri, pbat exēplis veter⁹ z nouū testamēti. Exveteri testamēto p̄mo pōit exēplū ō māna q̄ datū ē iudeis. Exēplum nouū testa. ponit de icarnatiōe xp̄i. p̄terea q̄ ipemet dixit. hoc ē corp⁹ meū. z̄c. Scōo de aq̄ salūtē ō petra Tertio de virgis in p̄petes versis. Quarto de aptōe maris. Quinto de iordane q̄uerso. Sexto de amaritudine fluuij. Septimo de heliseo q̄ ferrū natare fecit

Octauo de helia. Nono quia ipse dixit et facta sunt ipse mandauit et creata sunt.

a Māna. i. manhu: qō int̄pretat q̄d est hoc. naz cū p̄timo eā viderūt dixerunt manhu. i. quid est hoc

b Pascebant. nō solū carnalit: vez etiā spūalit:

Psal. lxxviij Sapi. xvj. c. Deut. j. z. ij. Jo. vj. v. excess⁹ modic⁹ nō attēditur.

nōnulli tñ ataleſ dūtaxat pasce= bant corporaliter.

c Oēs. i. imitatores eor q̄ in digne sūpserūt.

d Mortui sūt. except⁹ duobus. s. caleph et iosue vt. 3. distic. lxxvj. ieiuniū. et ita p̄ter duos: nec plus nec minus: qz modic⁹ excess⁹ nō attendit. ff. de ℣. obli. ptinuus. in p̄n. z parū interuallum nō odest. ff. ō duo. reis. duos. ℣. duo. ℣. modicū. z modica res nō inducit simoniaz: ex de simo. et si q̄stōes. arg. ff. de ver. sig. l. iij. qz ibi p vno miliari q̄ superest datur dies.

e Uite. i. vitaz quā eternaliter sustinētur.

Num. xx. b. f De celo. i. de aere. isti. ō reddit. ℣. fere.

g Obnoxiū. qz fatuariebat et putrescebat. nisi q̄ō in op⁹ sabbati reseruabat

h Corruptō ne. qz nec scīs tu num dabis videre corruptionez. i Corruptionem eterne dānationis.

k Diluit. id est remissionem pctōr cōtulit: stibi. si in humilitate permanseris.

l In vmbra. id est figura fut

m Indē in epistola ad corinthios.

Petra q̄liē seq̄bat filios isr̄l.

n Petra. i. a qua q̄ fluxit ō petra: q̄ ad litteraz eos seq̄bat. alij dicunt q̄ reuera de⁹ manna⁹ plueret patrib⁹ z quotidiano celi pascebantur⁵ alimēto. vnde dictū est. Panē angelorū māducauit hō. sed tñ panē illū q̄ māducauerūt: oēs⁶ in deserto mortui sūt⁵. Ista aūt esca quā accipitis: iste panis viu⁹ q̄ de celo descēdit: vite⁶ et ne substātiā mīstrat. Et q̄cūq̄ hūc panē māducanerit: nō mortetur in et̄nū. qz corp⁹ est xp̄i. ℣sidera/ p̄stantior vtrū nunc sit panis angelorū: an caro xp̄i q̄ vtiq̄ corp⁹ est vite. māna illud ō celo⁷ hoc sup celū illud celi: hoc dñi celor. illō corruptiōi obnoxiū⁸ si in die alterū seruaret⁹: hoc alienuz ab oi corruptiōe⁵. q̄cūq̄ religiose gustauerit: corruptionem⁴ sentire nō poterit. illis aqua de petra fluxit: tibi sanguis ex xp̄o. illos ad horā satiauit aq̄: te sanguis diluit⁵ in et̄nū. iude⁹ bibit z sitit: tu cū biberis sitire nō poteris. illud in vmbra¹: hoc in ℣itate Si illud q̄ō mirar⁷ vmbra ē: q̄tū ist̄o cui⁹ vmbrā mirar⁷? audi qz vmbra est q̄ apō patres fctā ē. bibebāt (inq̄t)ᵐ de spūali cōsequnte eos petra ⁿ: petra aūt erat⁹ xp̄s: 3 nō in plurib⁹ eor ℘placitū ē deo: nā pstrati sūt in deserto. hec aūt facta⁹ sūt i figura nr̄i. cognouisti potiora. potior ei ē lux q̄ vmbra: ℣itas q̄ figura: corp⁹ creatoris q̄ māna de celo. Forte dicas aliud vi deo quō tu michi asseris q̄ xp̄i corp⁹ accipiā? z hoc adhuc nobis superest vt pbem⁹ q̄ q̄tis igit̄ vtimur exēplis: vt pbem⁹ hoc nō ee q̄ō natura formauit: 3 q̄ō bñdictio ꝑsecrauit: maiorēq̄ eēvim bñdictōis q̄ nature: qz bñdictōe etiā natura ipa mutat. Virgā tenebat moyses⁶: proiecit eā/ z facta est serpēs. rursus app̄hēdit caudā serpēs q̄ ℣ pphetica gra bis mutatā ee naturā z p̄pēs z ℣ge. Currebant egypti flumina puro meatu aq̄rū/ subito de fōtib⁹ venis sāguis⁶ cepit erūpere nō erat por⁹ i fluuijs. rursus ad pphete p̄ces cruor cessauit fluminū: aq̄rū natura remeauit. Circūclus⁹ erat vndiq̄ ppls hebreo ℣: hic egyptijs vallat⁹/ side mari clausⁿ. ℣ gā leuauit moyses: sepauit⁶ se aq̄ z i muro ℣ speciē se ꝑgelauit⁶: atq̄ int̄ vndas via pedestr⁷ appuit. iordanis retrosū⁸ ꝑuers⁹ ptra natura in sui fontis reuertit exordiū⁸. nōne claret naturā z mariti mor fluctuū vl fluuiat⁷ cursⁿ ee mutatā? Sitiebat ppls patrū: tetigit moyses⁵ petrā z aq̄ de petra fluxit nūq̄d nō p̄ter naturaz opata ē gra⁷ vt aquā vomeret⁴ petra quā nō hēbat natura? Marath fluuiⁿ amarissim⁹ erat/ vt sitiēs ppls bibere nō possz: misit moyses lignū i aquā z amarī tudinē suā aq̄r natura ꝑpo suit: quā ifusa subito gra tpa uit⁵ Sub heliseo ꝑpheta vni de filijs ꝑpheta⁷ excussū ē ferr⁷ de securi/ z stari mersū ē. rogauit heliseū q̄ miserat ferrū vt illō sibi acqrēt: misit heliseⁿ lignū in aquā z natauit ferrū⁶: vtiq̄ z hoc p̄ter naturā factū cognouim⁹. Ē. quior. ei ē ferri spēs q̄ aq̄r liquor. Aduertim⁹ igit̄ maiorīs potentie esse dei gratiaz q̄ naturaz: z adhuc⁵ tñ ante

Maria tulit secū ptē illi⁹ petre z vbicūq̄ erat op⁹ petra illa ꝑcussa da

o Erat. i. significabat christum.

p Hec autem facta. hucusq̄ sunt verba apostoli

q Ut ꝑbem⁹. pluriū similiū inductōe ondit non ee ipossibile deo panez in corpus suū z vinū in sanguinē suum conuertere. Exod vij. c.

r Virgam tenebat moyses. ō hoc habetur. xvj q. v. nec mirum. in p̄n. z ver. hic potestas.

s Sanguis. hec fuit ꝑia plaga egypti. verus sanguis erat: sicut veri serpētes q̄d ergo bibebāt hebrei. Exod vij. a.

t Sepauit. in duodecim diuisiones: vt q̄libet trib⁹ p suas turmas iederet

v Congelauit. dicūt q̄dā q̄ aq̄ supior stetit: sed inferior fluxit in mare. Exod xiij. d Psal. lxxvij.

x Retrosū. Ad fontez xanthū recurrit aq̄. Josue iij. d

y Exordiū. hoc legit in libro iosue. j. desūt descendere q̄si gradu fcepto reuertebatur in suum exordium. Num. xx. b.

z Moyses. hystoriā habes. xxij. q. iij. ℣. his omnibus.

2 Gratia diuina per lignum immissum. Exod xv. d.

a Aquā vomeret. actualit vel naturaliter.

b Tempauit. id est dulcorauit. iiij. ff. g. vj. a.

c Et natauit ferrū. i. hūanuz gen⁹ de imo pctōr leuauit.

d Et adhuc tñ. q. d. dictuz est et ꝑbatū q̄ maioris potentie est gratia q̄ natura rerum: nihil adhuc tamē

dirim⁹ de bñdictione diuina sz tm̃ de ꝓphetica. Uel sz multa exẽpla itro duxerim de ꝓphetica bñdictõe: tm̃ adhuc possuꝫ inducere alia de eadẽ. ⁊ addit ꝺ helia

a ¶ Deponeret. quãdo duo quinq̃genarij combusti sunt. hist̃ouã habes. xxiij. q. iij. q. ꝯ christus.

b ¶ Minus dicit imperator q̃ cũ nobis ꝓsentaneũ est vbi nulla est stipulatio interposita: intelligi eaꝫ adhibitã: multo fortiꝰ vbi inutilis fuit ab initio ꝓ nos valdam effici. vt. C. de rei vxo. ac. l. j. circa principiuꝫ

c ¶ Quam mutare. i. minus est mutare q̃ dare.

d ¶ Sz q̃d argumentis .i. ad q̃d subaudi exterius quasi cõfirmamus. qꝺ dicimus exemplis q̃ ipe in se exhibuit

e ¶ Querim⁹. .i. hoc corpus in quod trãssubstãtiaꝫ panis piecc mistica est natuꝫ de ꝟgie. nec xp̃s post in cena cum discipulis corꝓ⁹ suuꝫ ꝓfecit cuꝫ semel in vtero virginali a tota trinitate pfectũ esse nõ desijt. necꝫ ꝺ̃ssi esse potuit meritis xp̃i exigentibus.

f ¶ Alias species. .i. alteri⁹ rei species. i. substãtia fuit vel aliud substantiatum.

g ¶ Amen. i. verũ est. vt disti. xxxviij. sedulo.

h ¶ Sermo. ꝙ. di. c. iij. diaconi. ad hoc eiverba sũt instituta. vt qꝺ quis cogitat alios ꝓferat. xxij. q̃st. ij. is autem.

i ¶ Affectus. i. fides.

k ¶ Quitat dominus.

¶ Uita manducatur. i. deus viuens.

prophetice benedictiõis numeram⁹ gr̃am. Sz si tm̃ valuit hũana bñdictio vt naturã ꝙuerteret: q̃d dicim⁹ de ipsa ꝓsecratiõe diuina vbi ipsa ꝟba dñi saluatorꝭ operanꝭ? naz sacr̃m istud qꝺ accipis/ xp̃i sermone ꝓficit. Sz si tm̃ valuit sermo helie vt ignẽ ꝺ celo ꝺponẽt[a]: nõ valebit xp̃i sermo vt species elementoꝝ mutet? De totius mũdi operibus legisti. Quia ipe dixit ⁊ facta sunt: ipse mandauit ⁊ creata sunt. Sermo igitur christi qui potuit ex nichilo facere quod nõ erat: non potest ea que sunt in id mutare quod nõ erãt? non em̃ minꝰb est dare q̃ mutare[c] nouas naturas reb⁹. Sed quid argumentis[d] vtimur? suis vtamur exẽplis: incarnationis astruamus misterij veritatẽ nunquid natura vsus presensit cũ dñs iesus ex maria nasceretur? si ordinẽ querim⁹[e] viro mixta femina generare consueuerat. Liquet igit q̃ ꝓter naturã sit ipse dñs iesus partus ex virgie? vere vtiqꝫ caro xp̃i que crucifixa est: q̃ sepulta est vere ergo illi⁹ carnis sacramentũ est: ipse clamat dñs iesus. Hoc est corpus meũ añ bñdictionẽ? ꝟborũ celestiũ alia spẽs[f] nomiaꝫ post ꝙsecrationẽ corꝓ⁹ signatur. ipe dicit sãguinẽ suũ: añ ꝙsecrationẽ aliꝺ ꝺ̃ post ꝙsecrationẽ sãguis nũcupaꝫ. tu dicis amẽ[g] hoc ẽ: vere est qꝺ os loqꝫ qꝺ ꝓmo[h] sonat/affectꝰ i

l ¶ Uiuificat. i. digna perceptione viuificat vel cooperatur ad viuificandum.

m ¶ Quia resurrexit. nõ est casuale: sed probatio est a maiori: nam ex quo resurrexit ⁊c.

n ¶ Sacramento. ꝟ. e. distin. qui manducat.

sentiat. Item Aug. in quodã sermõe de ꝟbis euãgelij.

¶ Quõ per partes xp̃s mãducat ⁊ integer permanet.

Hu itaꝫ dñs ꝟuos vt p̃ pet eis cibũ seipm: qꝭ audeat mãducare dñm suũ? ⁊ tm̃ ait Qui mãducat me/ viuit ꝓp̃t me qm̃ mãducaꝫ vita mãducat[k] nec occidit vt mãducet? sz mortuos viuificat[l]. qm̃ mãducaꝫ reficit? sz nõ deficit. mãducaꝫ xp̃s: viuit mãducat⁹ qꝛ resurrexit[m] occisꝰ nec qm̃ mãducaꝫ ptes de illo facimus: et ꝙ in sacr̃o[n] sic fit nouit fideles quẽadmodũ[o] mãducẽt carnẽ xp̃i vnusq̃sq̃ ptẽ suã accipit. ꝓ ptes mãducaꝫ/ ⁊manet integer tot⁹. ꝓ ptes mãducaꝫ i sacr̃mẽto: manet integer tot⁹ i celo: manet integer totus in corde tuo.

Item pascasi⁹ papa de corꝓre ⁊ sanguine christi.

¶ Quotidianũ sacrificium nõ reiteg̃ationẽ passiõis: sz ꝓmemorationem significat.

Terat⁹ q̃tidie[q] hec oblatio sz xp̃s semel passus i carne ꝙ̃nã eãdẽq; mortẽ passiõez semel saluauerit mũdũ: ex q̃ morte idẽ resurgẽs advitã mortalẽ illvltra nõ dñabit. q̃ ꝓfecto sapiẽtia ꝺi pfis necessariũ ꝓ multꝫ causis hoc puidit. primo q̃dẽ qꝛ q̃tidie peccam⁹ saltẽ in pctis sine qb⁹ mortalis ifirmitas viuere nõ põt: qꝛ sz oia pctã sint donata i baptismo: infirmitas[r] tñ pcti adhuc i carne remãet. vñ psalmista Bñdic aia mea dño: q̃ ꝓpiciaꝫ oib⁹ iiqtatib⁹ tuis: q̃ sanat oẽs infirmitates tuas. Et tõ qꝛ q̃ti die labimur[s] q̃tidie[t] xp̃s mystice ꝓ nob⁹ imolaꝫ⁹ ⁊ passio

o ¶ Quemadmodum. quia in sacramento.

¶ Teratur.

¶ Hec est xxij. pars distin. In qua ꝓbatur q̃ iteraꝭ hostia quotidie in altari in cõmemorationẽ: quia quotidie peccaꝫ saltem venialiter: vt eius memoriam habeamus: et per hoc salui sumus: vtpote: quia ad preces sacerdotũ aperitur celum: et celestia ũgunt imis et hoc ꝓbat ꝓ ix. ca. Jo. de fan. Joh. vj. f.

p ¶ Iteratur. Quotidie sumimus corꝓ⁹ christi quia quotidie egem⁹ vt remittãtur nobis peccata. licet enim per baptismum ꝺblata sunt. tamen ꝓpter fomitem originalis peccati quotidie recidiua mus. Item alia ratione vt poste ris nostris notificemus mortem domini et qualiter dilexerit nos Corꝓ⁹ xp̃i q̃tidie sumimus xxij. ps

q ¶ Quotidie. J. di. iij. sabbato.

r ¶ Infirmitas. id est origo peccati. Rom. vj.

s ¶ Labimur. saltẽ venialit. de pe. di. iij. si enim.

t ¶ Quotidie. ꝑterꝙ in die sancto veneris et in sequẽti sabbato. J. di. iij. sabbato.

v ¶ Immolatur. xp̃i immolatio facta ꝓ nobis in sacramento corporis ⁊ sanguinis eius repsentatur. ps. cij

Joh. vj. f.

f ¶ Cum essemus. id est Quis nõ dilexerit nos in eo ꝙ essemus gehenne filij: dilexit tamen nos in eo ꝙ creatura ꝺ̃ dicitur. Nichil eoꝝ odisti que fecisti. Luce xxij. b j. Jo. xj. c

s ¶ Truz sub figura. Casuz ponit. Casus Dicit ꝓmo ꝙ xp̃m non vocamus. sed cũ in mysterio sumimus ⁊ tamen vita veritas ⁊ figura. Secundo dicat ꝙ eque conficit malus ⁊ bonus quia consecratio nõ cõsistit in merito consecrãt?: sed in ꝟbo creatoris. Tertio exponit verba q̃ ꝺ̃r in secreto misse. Quarto dicit ꝙ ꝓpter derisionẽ paganorũ non sumimus in vera forma corpus xp̃i. et ꝙ in ꝟbis xp̃i sacramenta conficiãtur. reliqua enim sunt de solẽnitate.

h ¶ Magnũ. sz miraculũ.

i ¶ Uotari. ꝟ. e. distinc. ego berengarius. contra: sed ibi hipbolice locut⁹ est et veritatem excessit.

k ¶ Mẽtibus. id est figura vel forma humana.

l ¶ In misterio. id est sacramento.

m ¶ Creari. id est in veram carnem ⁊ sanguinem christi transsubstantiari.

n ¶ Idẽ corꝓ⁹. i. i sacramẽto sub q̃ latet corꝓ⁹ xp̃i ꝓ sit caro: sed qꝛ xp̃s fasvorari⁹ ꝺ̃tib⁹[h] nõ ẽ: voluit dñs hũc panẽ ⁊ vinũ in misterio[i] vere carnẽ suã ⁊ sãguinẽ suũ ꝓsecratione spũssancti potẽtialiꝭ creari[m]. ⁊ q̃tidie ꝙ mũdi vita mistice imolari: vt sicut de virgine ꝙ spiritũ sanctũ ꝟa caro sine coitu creaꝭ: ita per eũdẽ ex substãtia panis ⁊ vini mistice idẽ corꝓ⁹ xp̃i cõsecreꝭ. corꝓ⁹ christi et veritas ⁊ figura est: veritas[o] dñi corpus xp̃i[p] ⁊ sanguis virtute spiritussancti i virtute[q] ipsius ex panis ⁊ vini substãtia efficitur. Figura vero est id qꝺ exteri⁹ sentiꝭ. Jteraꝭ autẽ quotidie hec oblatio licet chriſt⁹ semel passus sit: quia quotidie peccam⁹ peccatis sine quib⁹ mortalis infirmitas viuere non potest. Et ideo quia quotidie labimur: xp̃s quotidie mistice ꝙ nobis immolatur. intra sanctam ecclesiam catholicã in misterio[r] corꝓris xp̃i nichil a bono maius/ nichil a malo minus perficiꝭ sacerdote: qꝛ nõ in merito[s] cõsecrantis: sz in verbo efficitur creatoris ⁊ i virtute spiritussancti. Si enim i merito esset sacerdotis: nequaq̃ ad xp̃m ptineret. Hũc autẽ sicut ipse est q̃ baptizat: ita ipe est q̃ ꝙ spũm sanctũ hanc[t] suã efficit carnẽ. et trãsit[v] vinũ in sanguinez: vnde ⁊ sacerdos[x] iube[y] inqꝭ hoc perferri[z] per manus angeli tui sancti in sublime altare tuũ in cõspectu diuine

o ¶ Ueritas. i. cũ panis ⁊ vinũ sacrificant in corꝓ⁹ et sanguinẽ dñi ibi est ⁊ veritas q̃ corꝓ⁹ est/ ⁊ figura q̃ spẽs est. ⁊ est res sacramẽti figuras. ſ. sacramẽti sanguinis ⁊ sacramẽtũ vnitatis. vt. ꝟ. e. quia passus vnde ⁊ alibi dicit sacr̃m sacramentoꝝ. vt. ꝟ. e. trib⁹. Ueritas figura ⁊ res sacramenti sũt in altaris sacro.

p ¶ Corpus xp̃i. i. sub appellatiõe ista: corꝓ⁹ xp̃i species panis ⁊ vini et verum corpus xp̃i continetur. ꝟ. e. hoc est.

q ¶ In virtute. ꝟ. e. di. corpus et sanguis.

r ¶ In mysterio. i. sacramẽto conficiendo.

s ¶ In merito. sz vt trãssubstãtiaretur.

t ¶ Hanc substantiam panis et vini.

v ¶ Et trãsit. i. transire facit.

x ¶ Sacerdos. i. ad oñendũ ꝙ nõ in merito sacerdotis ⁊c.

y ¶ Jube. i. facz ¶ Inqt. p cõsecrationez. hoc ꝓtinet i secreta.

z ¶ Perferri. i. transsubstãtiari. vel perferri. i. sursum efferri. i. converti in sanctũ altare tuuz. i. corꝓ⁹ tuuz super chorꝭ angelorũ exaltatũ. Sed contra videtur ꝙ oratio hec sit supflua: quia hec dicitur post verba quorum virtute conficit corꝓ⁹ christi ⁊ ita de eo qꝺ iam factum est supflua est oratio. Respon. scriptura non attẽdit huiusmodi angustias temporis: sed sacerdos: cũ non possit multa simul ꝓferre ita loquitur ac si tẽpus staret et essent adhuc facieda que in principio sermonis nondũ erant facta. simile nota. xxxv. distinc. sexto. ꝟsus ꝓncipiũ. ⁊ verba nõ ad tẽpꝰ sue ꝓlationis sed per conceptionẽ vel per contemplationem loquẽtis sunt referenda: vt si dicã manꝰ Ofo q̃ post cõsecrationez dñ supflua nõ est.

mea est clausa cē. vel intellige spūali corpe eccl'ie: vt p hoc sacramētū associet triūphāti. vñ sequitur vt q̄t quot inde sumpserimus celesti gratia repleamur.

a ¶ Deferenda. id est transsubstantianda.
b ¶ In lucem. id in lucidū corpus chuisti.
c ¶ Sacerdotio. id ē in eius mīsterio vel sacramēto. i. in virtute spīritussancti.
d ¶ Oblationem. expostulat sacerdos fieri: vt supple in secretis. id est facere digneris.
e ¶ Ascriptā. non em̄ aug. his vtitur verbis vt suis: sed assumit ea de secretis: vt exponat.
f ¶ Similitudinē. vt. j. distic. iūg. de trina.
g ¶ Patiēter. colligе cōtra ista dā qui maiores doctores reprehēdendi vō sūt. cū adhuc in sue nouitatis fragilitate teneāt.
h ¶ In verbis s.e. q̄ corpus. s. e. panis. et. s. e. non omnis.
i ¶ Ēē laudes. s. xj. distinct. ecclesiastica. x. j. distinc. iūg. nō est aliud.
k ¶ Obsecrationes. vt no. s. di. j. de hymnis.
l ¶ Uid sit sāguis.

Joh. vj. f.

Casy. Et corde et ore sumendū est corpus xpi. q̄ sup vtrūq; posteē fuit positus sāguis. scdo dicit q̄ ad vocē sacerdotis in ipsa hora immolationis aperiūt celi: et adest chorus angelorū: et vniunt celestia terrenis. tertio dicit q̄ idem corpus et sanguis qui dat̄ fuit discipulis conficiē in altari.

m ¶ Postem. ozis et cordis.
n ¶ Uictima. i. sacramentū victime salutaris.
o ¶ Reparat. i. ad memoriā reducit vel repsentat maiestatis tue: vt quid deferenda[a] in lucem[b] deposcit/ni si vt intelligatur q̄ ista fiant in sacerdotio[c]. Hanc igitur oblationē[d] benedictam per quā benedicimur: ascriptā[e] per quā omnes in celo ascribimur: ratā per quā visceribus xpi esse cēseamur. rationabilem per quam a bestiali sensu exuamur. acceptabilē vt qui nobilibus displicem[g] per hanc acceptabiles eius vnico filio simus: nichil rationabilius: vt quia nos iam similitudinē[f] mortis ei[o] in baptismo accipim[g]: similitudinem quoq; carnis et sanguinis sumam[g]: ita vt et veritas non desit in sacramento: et ridiculum nullum fiat a paganis q̄ cruorē occisi hominis bibamus. Si enim discipuli patiēter[g] ferre nequierint quod dominus dixit. Qui nō manducat meam carnez cē. sed dixerūt. Dur[g] est hic sermo: quomō ergo ferrent ista increduli: credēduz est q̄ in verbis[h] chuisti sacramēta cōficiantur. cui[g] enim potentia creauit prius/ei[g] vtiq; verbo ad meli[g] pcreauit. reliq̄ omnia q̄ sacerdos dicit aut clerus chori canit: nichil aliud ēē laudes[i] et gratiarū actiones sunt aut certe obsecrationes[k] et fideliuz petitiones vnde et sacerdos dicit prius euangelistarum verba assumens. Qui pridie q̄ paterētur et cetera. Jn hoc ergo creatur illud corpus.

I tem Gregorius papa in omelia paschali.

¶ Jn sanguine agni chuisti sanguis qui nunc vere sumitur olim prefigurabatur.

Quid sit sanguis[l] agni nō iam audiendo sed bibendo didicistis: qui sanguis super vtrūq; postem[m] ponitur: quādo nō soluz ore corporis sed etiā ore cordis hauritur. Item. Hec salutaris victima[n] illaz nobis mortem vnigeniti per misteriuz reparat[o]: qui licet resurgēs a mortuis iam non moritur mors illi vltra non dominabit tamē in seipso immortaliter et incorruptibiliter viuens: iterū in hoc mysterio morit[g]. eius quoq; vbiq; corpus sumitur: ei[g] caro in populi salutem[q] patitur: eius sanguis non iam in manus[r] infidelium: sed in fidelium ore pfunditur. Hic ergo pēsem[g] quale sit hoc sacramētum qđ pro absolutione nostra passionez vnigeniti filij semper imitatur[s]. quis enim fideliū habere dubiū possit in ipsa[t] immolationis hora ad sacerdotis vocez[v] celos[x] aperiri: in illo iesu xpi misterio āgelorū choros[x] adesse: summa[y] et ima sociari: vnum qđ[z] ex inuisibilibus[a] atq; visibilib[g] fieri: Idem. Uno inquit eodemq; tēpore ac momēto[b] in celo rapitur misterio angelorum corpori chuisti sociandus: et ante oculos sacerdotis in altari videtur. tanta est ecclesie vnitas in chuisto: vt vnus vbiq; sit panis[c] corporis chuisti: et vnus sit calix sāguinis ei[g]. Calix[d] corp[g] xpi vbiq; est: vbi est pcreatū: et sic de sanguine.

p ¶ Mouit. i. ei[g] mors repsentat. vt. s. e. dū frāgit.
q ¶ In populi salutez patitur. id est passio repsentatur: vt mors facta pro salute populi.
r ¶ In manus infidelium. vt in passione.
s ¶ Jmitatur. id est repsentat.
t ¶ In ipa. subaudi contingat.
v ¶ Ad sacerdotis vocē. i. ad fermonē xpi vocē sacerdotis. enū ciatū panis et vini substantia in carnē xpi sedentis ad dexteram pīs in celis trās substantiari mīsterio angelorū vñ subdit summa cē.

Ero, ris. Transubstātiatio fit ad vocē sacerdotis.

x ¶ Celos. i. qđ verbo sacerdotis pcreatur aditum ad celestia fieri vel panē et vinum in id qđ sup celos est transire.

Rom. xij.

y ¶ Angelorū choros. adesse scz hoib[g] pcreātibus vel digne vel indigne.
z ¶ Summa. i. panē et vinum in corp[g] et sāguinē xpi trāsiri.
a ¶ Unūq; scz sacrificiū. s. celebrationē. i. molationē altaris fieri
b ¶ Momēto. i. eo tpe q̄ xps est in ālibz altari totus i celo ē verde et hō i pīsētia angelorū fctā cōmutatiōe i verū corp[g] et sāguinē.
c ¶ Panis. intrāsitiue. i. vnuz

Sacerdos nō catholicus nō potest cuāpificere nō potest.

a ¶ Catholicus. hinc collige sacerdotē nō catholicuz corpus dñi cōficere non posse. s. e. c. prozi. et. xxiij. q̄sti. j. sacrima.
b ¶ Diuinitas xpi. q̄ ē verbum. i. xps q̄ sub his speciebus latet: cum ipse est qui mirabilia facit in oculis nīs
c ¶ Replet. donis spiritualibus.
d ¶ Sed cum misterium. i. ēē nis sit misteriuz vnū qđ ibi latet. i. chuistus vel ēē uis panis et vinum sit vnius rei misteriuz qđ ibi latet id est chuistus. tamen corpus et sanguis dicitur propter pluralitatē specierum.
e ¶ Crudam. s. e. forte.

f Casum ponit.

Omnia ēēq̄. Casus. In prima parte probat verū corpus et sanguinē latere sub illis speciebus in altari. In secunda ostendit qđ ille idem panis qui ante consecrationem est ab[g] angelorum: factus est cibus hominum. Tertio dicit q̄ idem corp[g] quod natum est de xpine. qđ pendit in cruce et positum est in sepulchro sit in altari.

g ¶ Caro. Arg. q̄ panis trāsiub stantiatur in corpus chuisti.
h ¶ Pro mundi assumpta.

Psal. cxxxiiij.

i ¶ Sententiis. i. auctoritatibus.
k ¶ Panis. id est caro chuisti: eñ quē sacerdos catholicus sacrificat: non alius nisi ipse quē dñs apostolis tradidit: q̄ sicut diuinitas verbi[b] dei vita est que totuz iplet mundū: ita licet multis locis et in numerabilibus diebus illic cōsecretur corp[g]: nō sunt tamen multa corpora xpi neq; multi calices sed vnuz corp[g] xpi et vnus sanguis cum illo qđ sumpsit in utero virginis et quod dedit apostolis. diuinitas em̄ verbi replet[c] illud quod vbiq; est et coniungit et facit: vt sicut ipa vna est: ita et vnū eius corpus sit inveritate. vnde animaduertēdus est q̄ siue plus siue min[g] qs inde percipiat: oīs equaliter corpus xpi integerrime sumūt. et generaliter oīes et specialiter vnusquisq; Item. Mysteriuz fidei dicit quod credere debes q̄ ibi sal[g] nostra cōsistit: prouidēs em̄ dñs nobis dedit hoc sacramētū salutis vt quia nos quotidie peccam[g]: ille iam mori non potest: p istud sacramentuz peccatorum remissionē consequamur. Quotidie ei ipse comedit et bibitur in veritate. sed integer et viu[g] atq; immaculat[g] manet. et ideo magnū et pauendū est misteriū: q̄ aliud videt: et aliud intelligitur: sed cum misteriū[b] sit vnū corpus et sanguis dicit: figuram panis et vini habet faciēte domino. quia nō habemus in vsu carnez crudā[e] comedere et bibere sanguinē

I tem Ambrosius.

¶ Post cōsecrationem licet figura panis et vini remaneat: tamē nichil est ibi nisi corpus et sanguis chuisti.

Omnia quecunq;[f] voluit dñs fecit in celo et in terra: et q̄ voluit sic factū est ita. licet figura panis et vini videat: nichil tñ aliud ēē ca-

ro[g] xpi et sāguis post cōsecrationē credēdū est. Unde ipa veritas ait ad discipulos. Hec (iquit) caro mea est pro mūdi[b] vita. et (vt mirabili[g] loquar) nō alia plane q̄ nata ē de maria et passa i cruce et resurrexit ō sepulchro: hec inq̄ ipa est Et ideo xpi caro est q̄ p mūdi vita adhuc hodie offertur: et cū digne accipitur vitā vtiq; eternā in nobis operatur. panē quidem istū quez sumim[g] in misterio illum vtiq; intelligo panem qui manu sancti spiritus formatus est i utero virginis. et igne passiōis decoct[g] in ara crucis. panis em̄ āgelo[g] factus est cibus hominū. vnde ipse ait. Ego sum panis viu[g] qui de celo descendi. Et item. panis quē ego. d. ca. m. est pro mū. vita Ex his ergo duab[g] sententijs[i] aperte datur intelligi quia panis[k] iste et ille nō duo: sed vn[g] panis et una caro. pculdubio vnū corpus efficit: illud vere: illud sane qđ sūptū est de v̄gine: qđ passuz est et sepultū: qđ surrexit et in celū ascēdit: et sedet ad dexterā dei patris: et quod est venturū iudicare viuos et mortuos. Item ēē Au. ex sermōe de v̄bis dñi.

Psal. lxxviij. Jo. vj vj. c.

¶ Quāuis quotidie mādu catur chuistus: integer tamen manet viuus

Ibid.

Qui manducat[l] me: viuit[m] propter me. non ergo fratres timeamus māducare panē istū ne finiam[n] illuz/et postea qđ māducem[g] nō inueniam[g]. māducatur xps. viuit manducat[g]: q̄ surrexit occisus: nec quando manducamus partes de illo facimus. et qui dē in sacrameato[o] sic fit: et nō unt fideles quē admodū[p] manducēt carnē xpi: vnusquisq; accipit partē suā: vnde et ipa gratia partes vocant: p partes māducat et manet integer tot[g]. p partes māducat i sacramēto et manet integer totus in celo. manet integer totus in corde tuo. tot[g] eñ erat apud patrez: q̄ venit in virginē. impleuit illam. nec recessit ab illo ve niebat i carne vt hoies eū māducarēt: et manebat integer apd patrē vt angelos pasceret.

Joh. vj. f.

I tem Hieronymus in leui.

¶ Corpus et sanguinem chuisti secundum se (nulli edere licet.

De hac quidem hostia que in chuisti cōmemoratione mirabiliter fit edere lz. de illa vero quam xps in ara crucis obtulit: secūdū se nulli edere licet

I tem in sermone dñice. v. post epiphaniam

a UBi ps est. Dicūt q̄dā q̄ ꝯlibet ps hostie ꝛ ipsa integra ꝛ perfecta: quertit tñ in totuꝫ corp⁹ nō ps in ptē nā aliē nō video ꝯliter in fractōe sumerē totū corp⁹ sub ptē ꝓma ſ̄m hoc videt q̄ vbi ps ē ibi est totū. ꝛ ſm hoc videt q̄ pes ꝛ nasus sunt ꝛ ciuctꝰ: qō nō credo. Ad hoc dicūt quidā q̄ ſi vbi designat locū vera est. nam in quocunq; loco est vna pars corpis dñi est et alia: et ita erit in corpore glorificato: ſi ꝓ hoc dicas q̄ vbi. i. in q̄cūq; corporis ptē est pes est oculus: falsa est.

Pes et nasꝰ an sint in eucharistia cōiuncti

b ¶ Corpus sacramēti sub quo latet corp⁹. Sed obiēcio corpus xp̄i non est p̄ctabile. nō em̄ est in puncto loci. ergo oportet vt ꝑ leat aliquātulum locū. assignet quātum ſi tm̄ locum replet corp⁹ ḡ minorez locum replet ps corpis ꝓpterea meli⁹ videt dicēdum q̄ corp⁹ xp̄i non circūscribit loco q̄ nō ē tāt⁹ loc⁹ q̄n in minori eē possit. ꝛ ſm hoc nō sequit q̄ totū et pars sint in eodē loco. Jo.

Corp⁹ xp̄i an circumscribat loco.

c ¶ Eadē rō. non tñ q̄ ad oia: sed quo ad hoc quod sequitur.

Exod xvj. d.

d ¶ Amplius q̄ gomor. i. vnam mensuram.

e ¶ Minus. quia recipiebat ab eo qui abundabat

f ¶ Estimāda. nō est sic q̄ntitas estimāda vt sub minori q̄ntitate min⁹ sit corp⁹ xp̄i. ꝛ sub maiori maꝰ q̄ vbicūq; ps. siue dicas pars speciei totū corp⁹ ē: siue pars corpis xp̄i. i. pes vl manꝰ totū corp⁹ est: nō tñ dicendū est q̄ oia mēbra mixta sunt ꝛ ibi caput vbi mixti pes vel manꝰ: sed vbi ps ibi totū: q̄ nō maiorē locū occupat totū q̄ ps ꝛ ecōuerso: cū sit q̄ſi spirituale q̄ est de oi corpore q̄ resurrexit ad immortalitatē

Memb⁹ in sacra eucharistia nō sūt mixta.

g ¶ Corpus xp̄i ꝛ c. i. sacrificium corporis xp̄i: alias falsum est q̄ dicit.

h ¶ Veritas. j. e. in xp̄o in si. et. j. c. di. vtrum.

i ¶ Ephesino. iij. ſ. vbi nestorius dānatus fuit. vt xxv. dist. ca. ſ. ij. et. iij.

k Sacrificium

Necessarie. ¶ Incruētis. i. nō in specie cruoris.

¶ Sacrificij ſuiutē. i. sacrificiū i q̄ deo ſuim⁹. q. d deo ofᵗ nos ſuētes deo offeram⁹ ei sacrificiū nō i ſofa carnis neq; ſanguis i altari tñ ē ibi ꝛa caro ꝛ ſāguis xp̄i

¶ Corpus xp̄i in singulis portionib⁹ singuli totū accipiūt.

SInguli autē totū accipiūt xp̄m dñm: et i singulis portionibus totus est nec per singulos minuitur: sed integr̄ se in singulis prebet. Item hylarius papa.

¶ De eodem.

UBi pars ē[e] corporꝭ[b] est ꝛ totū: eadem[c] ratio est in corpore dñi que in manna quod in eius figura preceſſit. de quo dicitur: qui plus collegerat/non habuit amplius[d]: neq; qui min⁹[e] paraverat habuit min⁹. nō em̄ est quantitas visibilis i hoc estimāda[f] misterio: sed virt⁹ sacramēti ſpiritualis. Item dē.

¶ Corpus xp̄i quod ſumit: et figura est in specie: et veritas in substantia.

QUipus xp̄i[g] quod ſumitur de altari: figura est dū panis ꝛ vinuꝫ videtur extra: veritas[h] autē duꝫ corpus ꝛ sanguis xp̄i in veritate interi⁹ creditur. Item ex symbolo ephesino[i]. ¶ Carne viuificatricē ꝛ ipſi⁹ ꝓpriā factā i altari accipim⁹.

m ¶ Nōvt cōem. i. ſi in cōiuſu habet ad māducā dū nec pcipiēs carnē alicuius viri ſcificati. i. sancti.

n ¶ Et ꝓbo. nō pvnionē ꝓ ſonevt dicebāt q̄dā here

o ticī: sed ſm charitatis dignitatē et iuſticie.

Aqua de petra fuit sanguis xp̄i

Nqt apls. ¶ Oēs. taz nos q̄ patres ve. test. non in forma carnis neq; ſāguinis.

NEcessarie igit̄ et hoc adiſcimus incruētā[k] celebr̄amus in ecclesijs ſacrificij[l] seruitutem: et sancti ficamur participes corporis ꝛ pretiosi ſanguinis chriſti: non vt cōmunem[m] carnē percipientes: nec viri sancti ficati ꝛ verbo[n] coniuncti ſecundū dignitatis vnitatem: sed vere viuificantem et ipſius verbi ꝓpriam factam.

Item Augustinus.

¶ Quomodo māna ꝛ aqua de petra fuit idem cum nostro cibo et potu.

INquit apls. Oēs[o] eādē escā ſpiritualē māducauerūt/ſpirituales itaq; eandē: nā corporalē aliā: qa illi māna māducauerūt nos aliud. ꝛ oīs eundem potuꝫ ſpiritualē biberūt. aliud illi aliud nos. sed specie visibili q̄ tñ idē[p] est virtute ſpūali[q]

Itē hilari⁹ de trinita. li. viij

¶ Quod veritatē dñici corporis ꝛ sanguinis sumimus.

INxpo pater ꝛ chriſt⁹ in nobis vnum[r] in his esse[ſ] nos faciūt. Sivere carnē corporis nostri chriſt⁹ aſſumpſit: ꝛ vere homo[t] ille xp̄s est: nosq; vere sub misterio carnem corporis sui ſumimus: ꝛ per hoc vnū erimus[u] q̄ pater in eo est. ꝛ ille in nobis. quomō volūtatꝭ vnitas asserit[x]: cum naturalis[y] per sacramentū[z] ꝓprietas perfectū[a] sacramētū sit vnitatꝭ: nō est humano[b] seculi sensu de his rebus loquēdū: neq; per violētiā[c] atq; ipudētē[d] ꝓdicationē dictorū celestiū sanitati[e] aliene: atq; itelligē tie impie peruersitas exto⁹ quenda[f] est. de naturali[g] em̄ xp̄i in nobis veritate q̄ dicimus: nisi ab eo didicim⁹ ſtulte atq; impie dicem⁹. ipe em̄ ait. Caro mea vere est esca: et ſanguis me⁹ vere est po⁹ q̄ edit carnē meā ꝛ bibit ſanguinē meū: i me manet ꝛ ego in eo. de vnitate carnis ꝛ ſanguinis nō relict⁹ est ābigēdi loc⁹. nūc em̄ ꝛ ipſi⁹ dñi ꝓfessione ꝛ fide nostra vere caro est ꝛ vere ſāguis est: ꝛ hec accepta[h] atq; hausta[i] efficiūt vt et nos i xp̄o: ꝛ xp̄s i nobis sit. ergo est ipe in nobis per carnem. Qz autez in eo p ſacramentuꝫ cōmunicate carnis et ſanguinis ſimus: ipse ſūpſit: ꝛ vere homo ille xp̄s est: nosq; vere sub misterio carnem corporis sui ſumimus: ꝛ per hoc vnū erimus[u] q̄ pater in eo est. ꝛ ille in nobis. quomō volūtatꝭ vnitas asserit[x]: cum naturalis[y] per sacramentū[z] ꝓprietas perfectū[a] sacramētū sit vnitatꝭ: nō est humano[b] seculi sensu de his rebus loquēdū: neq; per violētiā[c] atq; ipudētē[d] ꝓdicationē dictorū celestiū sanitati[e] aliene: atq; itelligētie impie peruersitas exto⁹ quenda[f] est. de naturali[g] em̄ xp̄i in nobis veritate q̄ dicimus: nisi ab eo didicim⁹ ſtulte atq; impie dicem⁹. ipe em̄ ait. Caro mea vere est esca: et ſanguis me⁹ vere est po⁹ q̄ edit carnē meā ꝛ bibit ſanguinē meū: i me manet ꝛ ego in eo. de vnitate carnis ꝛ ſanguinis nō relict⁹ est ābigēdi loc⁹. nūc em̄ ꝛ ipſi⁹ dñi ꝓfessione ꝛ fide nostra vere caro est ꝛ vere ſāguis est: ꝛ hec accepta[h] atq; hausta[i] efficiūt vt et nos i xp̄o: ꝛ xp̄s i nobis sit. ergo est ipe in nobis per carnem. Qz autez in eo p ſacramentuꝫ cōmunicate carnis et ſanguinis ſimus: ipse

Unitas pfecta est in nos et xp̄m.

Joh. vj. f.

f ¶ Perfectū. perfectum dicit q̄ ante vnitas nature etiā erat inter nos ꝛ xp̄m per assumptam nostraz carnē ſz nō erat pfecta. nā per illaz nos ſumus vniti ei: ſed nō ipe nobis et sic per ſacramentū altaris ꝓfecta vnitas est inter nos ꝛ eū.

g ¶ Humano. q. d. auctoritate dñi volo ꝓbare q̄ intendo non meo ingenio q̄ illud sequit cur sum nature.

h ¶ Per violētiā. i. per hāc tam prenericationem que recte violentia dicitur.

i ¶ Imprudētem. i. incrcūſpectā ꝛ improuidā locutionē arrianoꝝ qui male interpretantur illud vt in nobis vnum sint sicut tu pater in me.

k ¶ Sanitati. i. ſanitate: vl legaꝫ acq̄ſitiue. ſ. querl ¶ Extoꝛq̄nda. hꝰ vult dicē. diuersitas [ſe sana vel querſitas interpretationis nō exto⁹ q̄ dā ē a sanctitate dictorum celestiū. i. a ſanctis dictis celestib⁹.

m ¶ De naturali. id est quod dicim⁹ chriſti naturam nobis esse habemus ab eo.

n ¶ Accepta a chriſto.

o ¶ Hausta. a nobis ſumpta: sed vtrum verum est ſi em̄ ipse in nobis est per carnē assumptā a ſe: eodē modo ꝛ nos in eo. Itē ſi nos ſum⁹ in eo per carnem cōicatam similiter ꝛ ipe est in nobis vnde dicit quia ego viuo. ſ. naturaliter. qz eiuſdē ſubſtātie cū pre est: ꝛ

Xp̄s ē in nob⁹ ꝛ nos in xp̄o.

nō est in eo tanꝫ vas vel liquor in vase vt mentiunt quidā heretici. vt. xxiij. q. vlti. quidā. ver. metangi.

p ¶ Cur graduz. gradū dixit ego in patre ez vos in me et ego in vobis. ſi em̄ voluntate tñ vnum essem⁹ nō oportet dixiſſe nisi quia ego ꝛ pater ꝛ vos vnum ſumus. ſ. per voluntatē: non fecisset gradus dicendo ſigillatim vnumquēq; ordo em̄ est distinctio nois multū operaſ. et est ſ. ff. ſi quis cau. ſz etſi ſ. queſtiuꝫ xliij. distin. ſit rector extra de rescrip. cū dilectaꝰ nāz ſi seruꝰ cōis distinctis noib⁹ dñorum ſtipulet⁹ pro virilib⁹ portionibus eis acquiritur. ſi tacitis nominibus pro ea tātū parte qua quisq; dom⁹ est. ff. de ſti pu. ſe. ſi communis seruus: ita ſtipuletur.

Ordo nominū multū opat⁹. Joh. xliij. c

Xp̄s ē nobis cum vnū.

q ¶ Per naturā. sicut enim ipſe est vnū cū patre natura diuinitatis. ita vnuꝫ est nobiſcū hūanitatis natura.

r ¶ Nos ꝛ ra. id est ecōuerſo.

ſ ¶ In eo. ſ. filio inesſemus.

Joh. vj. f.

t ¶ Natuita tem. et ita quoz ipſe in nobis vt conſummatus et planꝰ per id q̄ sequitur. Et ſic innuitur hic chriſtum eſſe i nobis p carnē in ſacramēto cōicatā et nos in eo per carnē virginis aſſumptam et innuitur contrarium ibi. cum eo qui. vbi dicitur q̄ est in nobis per carnem: ibi q̄ autē: q̄ nos ſum⁹ in eo p ſacrm altarꝭ cōicati: ꝛ vtrūq; pōt esse verū cū hic inſit eadē caro. ſ. eo. oia.

v ¶ Quia. ſcilicet filius p naturā assumptā a xp̄o in virgine vel a nobis ſacramento.

x ¶ Naturalit. per naturā diuinā inest: ſic em̄ intelligi debet pater est in filio et filius in patre. i. est eiuſdem nature vel ſubſtantie cū illo ꝛ ecōuerſo.

Pat̄ ē in filio ꝛc. q̄liter intelligitur.

y ¶ Scōm naturitatē. i. diuinitatē. q̄ ē natiuitas.

z ¶ In eo. ſcilicet filio.

a ¶ Nō enim. hic vult dicere q̄ malus nō fiat vnuꝫ cū deo per assumptionē corpis xp̄i licet eius. i. mali chriſtus habeat in ſe carnem assumptam.

b ¶ Assumpſerat. per incarnationē in virginē.

a ¶ Homo. extra de here. cum chriſtus.

b ¶ Erim⁹. i. ſum⁹. nam quādoq; ſe habet ad presens. vt di. l. ponderet. xxj. dist. in nouo. ꝛ. ff. de verb. ſig. verbū et hoc ꝛbū sit qn̄q; se habet ad futurū. ff. ne quid in lo. pu. l. ij. ℣. deinde. econuerſo autē ponit

Tēp⁹ vnū ꝓ altero sepe ponit.

c ¶ Asseritur. ab ipſis heretic⁹ arriano et ei⁹ se quacibus. q̄ tres ſubſtātias in trinitate asserunt. vt. xxiij. q. ij. q̄dā ver. arriani.

d ¶ Naturalis. id est naturalis ꝛ ꝓpria caro xp̄i sumpta.

e ¶ Per ſacramētū. id est per ſanguinē quem in ſacramēto ſumimus fit ꝛc.

f ¶ Perfectū. perfectum dicit q̄ ante vnitas nature etiā erat inter nos ꝛ xp̄m per assumptam nostraz carnē ſz nō erat pfecta. nā per illaz nos ſumus vniti ei: ſed nō ipe nobis et sic per ſacramentū altaris ꝓfecta vnitas est inter nos ꝛ eū.

g ¶ Humano. q. d. auctoritate dñi volo ꝓbare q̄ intendo non meo ingenio q̄ illud sequit cur sum nature.

h ¶ Per violētiā. i. per hāc tam prenericationem que recte violentia dicitur.

i ¶ Imprudētem. i. incrcūſpectā ꝛ improuidā locutionē arrianoꝝ qui male interpretantur illud vt in nobis vnum ſint ſicut tu pater in me.

k ¶ Sanitati. i. ſanitate: vl legaꝫ acq̄ſitiue. ſ. querl ¶ Extoꝛq̄nda. hꝰ vult dicē. diuersitas [ſe sana vel querſitas interpretationis nō exto⁹ q̄ dā ē a sanctitate dictorum celestiū. i. a ſanctis dictis celestib⁹.

m ¶ De naturali. id est quod dicim⁹ chriſti naturam nobis esse habemus ab eo.

n ¶ Accepta a chriſto.

o ¶ Hausta. a nobis ſumpta: sed vtrum verum est ſi em̄ ipse in nobis est per carnē assumptā a ſe: eodē modo ꝛ nos in eo. Itē ſi nos ſum⁹ in eo per carnem cōicatam similiter ꝛ ipe est in nobis vnde dicit quia ego viuo. ſ. naturaliter. qz eiuſdē ſubſtātie cū pre est: ꝛ

Xp̄s ē in nob⁹ ꝛ nos in xp̄o.

nō est in eo tanꝫ vas vel liquor in vase vt mentiunt quidā heretici. vt. xxiij. q. vlti. quidā. ver. metangi.

p ¶ Cur graduz. gradū dixit ego in patre ez vos in me et ego in vobis. ſi em̄ voluntate tñ vnum essem⁹ nō oportet dixiſſe nisi quia ego ꝛ pater ꝛ vos vnum ſumus. ſ. per voluntatē: non fecisset gradus dicendo ſigillatim vnumquēq; ordo em̄ est distinctio nois multū operaſ. et est ſ. ff. ſi quis cau. ſz etſi ſ. queſtiuꝫ xliij. distin. ſit rector extra de rescrip. cū dilectaꝰ nāz ſi seruꝰ cōis distinctis noib⁹ dñorum ſtipulet⁹ pro virilib⁹ portionibus eis acquiritur. ſi tacitis nominibus pro ea tātū parte qua quisq; dom⁹ est. ff. de ſti pu. ſe. ſi communis seruus: ita ſtipuletur.

Ordo nominū multū opat⁹. Joh. xliij. c

Xp̄s ē nobis cum vnū.

q ¶ Per naturā. sicut enim ipſe est vnū cū patre natura diuinitatis. ita vnuꝫ est nobiſcū hūanitatis natura.

r ¶ Nos ꝛ ra. id est ecōuerſo.

ſ ¶ In eo. ſ. filio inesſemus.

Joh. vj. f.

t ¶ Natuita tem. et ita quoz ipſe in nobis vt conſummatus et planꝰ per id q̄ sequitur. Et ſic innuitur hic chriſtum eſſe i nobis p carnē in ſacramēto cōicatā et nos in eo per carnē virginis aſſumptam et innuitur contrarium ibi. cum eo qui. vbi dicitur q̄ est in nobis per carnem: ibi q̄ autē: q̄ nos ſum⁹ in eo p ſacrm altarꝭ cōicati: ꝛ vtrūq; pōt esse verū cū hic inſit eadē caro. ſ. eo. oia.

v ¶ Quia. ſcilicet filius p naturā assumptā a xp̄o in virgine vel a nobis ſacramento.

x ¶ Naturalit. per naturā diuinā inest: ſic em̄ intelligi debet pater est in filio et filius in patre. i. est eiuſdem nature vel ſubſtantie cū illo ꝛ ecōuerſo.

Pat̄ ē in filio ꝛc. q̄liter intelligitur.

y ¶ Scōm naturitatē. i. diuinitatē. q̄ ē natiuitas.

z ¶ In eo. ſcilicet filio.

a ¶ Nō enim. hic vult dicere q̄ malus nō fiat vnuꝫ cū deo per assumptionē corpis xp̄i licet eius. i. mali chriſtus habeat in ſe carnem assumptam.

b ¶ Assumpſerat. per incarnationē in virginē.

hō nō hz nati uitatē a xp̄o.

s ¶ Propter me. hoc est ex patre hz viuere qui ex eo natiuitatē habet: homo ꝙ nō habet natiuitatē a christo sed ab homine a quo gignitur z nascitur. z ideo non est ibi omnimoda similitudo.

b ¶ Per patrem. id est a patre ſm diuinitatez.

c ¶ Quō p patrē. i. sicut xp̄s ē vnū cum patre.

d ¶ In se. id ē ſm naturā diuinā q̄ spiritus est q. d. qm̄ non habet naturā cum patre vt sit idez cum eo.

e ¶ Hec autē. ſcz supiora. al's supradicta.

f ¶ Et per honorē .i. honorabile sacramētū.

¶ N calice.

¶ Hec est xxiiij. pars distinctiōnū rō redditur ꝛre aq̄ mitrik in vinū. Jo. de fan.

g ¶ In calice. mouet Ambro. q̄stionē ꝛre melchisedech obtulit tm̄ panē z vinū. et nos aquā apponim⁹: sed non soluit. Cas⁹. In prima pte dicit ꝛre aquaz in sacrificijs offeram⁹. In secunda cōmendat sacrificiū multiplici auctoritate.

Melchisedech vinū limphatū obtulit

h ¶ Et vinuz. expressum autē nō est q̄ obtulerit aquaz p̄sumim⁹ tamē q̄ et si nō aquaz vino miscuisset: vinuz tn̄ limphatū obtulit: qz phibitū erat sacerdotibus in tēplo: ne vinū purū biberēt. vñ apls. nolite inebriari vino ꝛc. similit de christo credendū: qz magister est abstinētie. ſ. q̄stiōe. q̄. q̄ pto.

i ¶ Obtulit. ideo forte qz fatigatis non purum vinum sed cum aqua mixtum solēnis offerre.

Aq̄ de petra ppīm p deser

k ¶ De ꝓsequenti. i. satisfaciēti eis petra. vel sicut tradūt hebrei aq̄ ō petra quā moyses bis pcussit sacū secuta est. z de petra q̄ erat xp̄s salit aqua ekneyte quā potam⁹ in deserto huj⁹ vite ambulātes: qz deserit a stabilita te huj⁹ mundi. J. di. v. ne tales ibi. nō em̄ manere.

l ¶ Propheta. i. sacerdos. xliij. di. sit rector.

m ¶ Virga. virga in manu sacerdotis est verbū dei in ore sacerdotis. aliter exponitur. xlv. di. disciplina.

uo propter patrē: z qui māducat carnē meam: z ipe viuet propter me⁸ quomō per patrem⁹ viuit/eo modo nos per carnez ei⁹ viuemus. hec ergo vite nostre causa est: q̄d i nobis manere deū per carnem christi habem⁹/ victuri per eū ea conditione qua viuit ille p patrē. Si ergo nos naturaliter secundū carnez per eūviuim⁹: id est naturaz carnis sue adepti: q̄mō[c] non naturaliter secūdū spirituz in se[e] patrem habeat cum viuat ipse per patrem:

¶ Item Hec[c] autē iccirco cōmemorata sunt a nobis: quia volūtatis tantū inter patrē z filiū vnitatē heretici mentiētes: vnitatis nostre ad dīm vtebātur exemplo: tanq̄ nobis ad filium z per filium ad patrē: obsequio tantū z volūtate religionis vnitis: nulla per sacramentuz carnis vel sanguinis naturalis cōmunionis proprietas indulgetur: cū z per honorez[f] nobis datū filij z pmanentē in nobis carnalit'. z nos in eo nobis corpaliter z iseparabiliter vnitis mysterium vere z naturalis vnitatis sit prediicandū: id est corp⁹ xp̄i quod sumit' de altari: figura ē duz panis z vinū extra videt. veritas aūt dū corp⁹ z sanguis xp̄i in ꝛitate interi⁹ credit'.

Itē Amb. i li. ō sacramēt'.

¶ Quare in sacrificio aqua vino misceatur.

¶ N calice⁸ mittit vinū z aq̄. ſz dices quō g̃ melchisedech panē z vinū[b] obtulit' q̄d sibi vult admixtio aq̄. bibant autē de cōſequenti[k] eos petra. petra autem erat xp̄s: nō imobilis q̄ pplm sequebat': et tu bibe vt te xp̄s sequat'. vide misteriū. Moyses hoc est ꝓpheta[l]. virga[m] hoc est verbuz dei sacerdos verbo dei tangit[n] petram/z fluit aqua/et bibit ppls dei: redūdat aqua i calice salit[o] sanguis in vitā eternā. Itē Accipe[p] z illud/de latē eius effluxit aqua vt emūdaret[q]. sanguis vt redimeret. quare de latere: qz vnde culpa[r] inde gratia. culpa p feminaz: gratia p xp̄m. Itē audi psalmū: vide q̄ aptus sit celestibus sacramentis. Dñs pascit me z nichil michi deerit ꝛc. ꝙga tua et bacul⁹ tu⁹ ꝛc. virga ē ipiū diuinitatis: bacul⁹ passio ē ei⁹ na deitas xp̄i passio tpalis. illa creauit hec redemit'. Parasti in cōſpectu meo mēsaz: z poculū tuū inebrias⁹ q̄ p̄clarū ē. Itē q̄tiēſ cūq̄ bibis/remissionē pctōrum accipis z iebriaris spū. vñ et apls. Nolite inebriari vino in quo est luxuria: ſz inpleamini spū sctō. Itē p̄clara ē ebrietas: que operatur sobrietatē mentis. Itē Fiat voluntas tua sicut in celo z in terra. Panez nr̄m q̄tidianū da nobis hodie. sanguie christi pacificata[x] sūt omnia

n ¶ Tāgit petrā. i. p̄dicat xp̄s vl' tāgit petrā. i. duriciā cordis.

o ¶ Salit. id est facit nos salire. i. transire.

p ¶ Accipite. alia ratio quare aqua misceatur in sacrificio.

q ¶ Ut emundaret J. distinc. iiij. ꝓpie. i fine.

r ¶ Qz vñ culpa. id est de latere culpa z de latere gra: sed nō de eodez latere. ꝙgi gra de latere ade fuit femina vñ culpa exiuit. de latere ꝙ christi sāguis et aqua vnde gratia. Bra.

s ¶ Hec redemit. s. passio z fides eius.

t ¶ Mēsam. id est cōtonem corporis tui.

v ¶ Inebriās. id est dans oblationez delectationū. vt. ē. disti. xxxv. luxuriosa.

x ¶ Pacificata sunt in terra. redēpti sunt homines. ꝓnceps eīus mundi hui⁹ eiect⁹ ē foras: in celis chor⁹ angelor̄ q̄ tā turbat⁹ fuerat p passionē ei⁹ z resurrectione spe future reparationis in noua gaudia resurrexit. vt. ē. e. di. hi duo. nec (vt orig. dogma tizauit) p redēptione dyaboli passus ē xp̄s nec p angelis sed vt ei⁹ lapsus in restitutiōe hoīs eēt reparat⁹. z iō dicit ꝙ angelis fieri dū q̄s ide cecidit ex hoīb⁹ reddit: z iō etiā dicit̄ pacificata q̄ sūt in celo: qz nūez angelor̄ diminutū fide passiōis sue xp̄s replet. i. hoies q̄ pctō ꝓuarati erāt suo sāgule redemit: ꝛex hui⁹ ruinā āgelor̄ reſarcit de⁹. ē. di. ſ. hi duo.

s ¶ Uel in celo. vel ꝙ et. i. ale sctōr̄ q̄ iā in celis sūt et sancti q̄ adhuc sunt in terra. z tūc pacificata. i. salvata vel pacificata. i. hoies angelis reconciliati sunt.

b ¶ Celum. id est illi qui ascēdunt celum sanctificati sunt quib⁹ sup plēt ruina angelorū in celis.

c ¶ Supsubstantialē. z in textu matthei est supersubstātialē. i. sup omnem substantiam.

¶ Jcut est verus dei.

¶ Hec est. xxv. pars. di. Jn q̄ ꝙbat. p. ix. c. xp̄m verū esse deū: et in sacramēto altaris verū corp⁹ et sanguis eius. Johan. de fan.

d ¶ Sicut est ver⁹. Nō ei imagine nature veritas obumbratur. ff. de li. z po. filio.

e ¶ Et tu qui accipis. i. corp⁹ christi accipis dinine substantie vnitum.

f ¶ N illo sacramento. Id est sub illa visibili specie: vel intrāsitiue illud sacramentū. ſcz sub illa spē. vt il la species etiam suo modo dicit corpus.

g ¶ Corporalis. nō ergo posset quis sūtētari. ō eucharistia Ar. ztra qz etiā de odore satiat' quis z cōfortat'.

h ¶ Spirituale. i. spīm alens.

i ¶ Diuini spirit⁹. idē repetit. corp⁹ spūale dicit nō q̄ sit spiritus: sed qz agile et nullo tēporalū egēs inuenit.

Uel distinguitur inter corp⁹ xp̄i q̄s est ecclesia. z corp⁹ xp̄i sūptū de virgine. vt ecclesia dicat corpus xp̄i spūale: qz ſm q̄s est de⁹ ei vnit corp⁹/ dī spiritus⁵ est. Idem in sermōne de abel et chayn.

¶ Carnē a christo susceptā et corpus transfiguratuz in altari offerimus.

¶ Jcredis a christo susceptā et corpus transfiguratuz in altari offerimus.

¶ Jcredis a christo carnem esse susceptam/z offeras transfiguratū corp⁹ in altari: nec tamē distiguis naturā verbi z corporis christi dicit tibi: si recte offeras: recte[b] autē nō diuidas: peccasti. Item Hieronym⁹ ad eldibiā. ¶ In cena christus fuit conuiua et conuiuium.

¶ Ec moyses dedit vobis panez verum. sed domin⁹ iesus ipe conuiua[k]: z conuiuium[m]: ipe comedens et qui comedit[n]. Item Hieronym⁹ sup mat. ¶ Jnveritate sui corporis et sanguinis xp̄s suis discipulis p̄sentauit: quod melchisedech sacramentaliter obtulit.

¶ Ccipite et comedite hoc est corpus meū: postq̄ typicū pascha fuit cōpletū: z agni carnes cū apl's comederat: assūpsit panez q̄ cōfortatoz est hoīs z ad vere pasche trāsit sacramētū: vt quō i p̄figuratiōe ei⁹ melchisedech panē et vinū offerēs fecerat: ipe quoq̄ in veritate sui corporis et sanguinis representaret. Idem in lib. de mēbris dñi. ¶ Christus idē est sacerdos z sacrificiū.

¶ Sacerdos dei p̄is dī fili⁹ dei ſm hūanitatē in qua se p nobis acceptabile sacrificiū ꝺo obtulit vt sit ipe sacerdos q̄ ē sacrificiū[o].

Itē Augu. de vtilitate agē de penitentia. ¶ Judei credentes biberūt sanguinem quem in cruce fuderunt.

Oblatio chayn grata non fuit.

Joh. vj. d.

xps se ipm comedit. Mat. xvj. c.

xps q̄re baptizat⁹ fuit. Jeſi. xliij. d Heb. vij. a.

a Tunc eis. Cum dixerūt iudei ei quid faciem⁹ et nos viri fratres? Ait tunc petrus. credite ipm esse deum quem crucifixistis.

b Corporeū. ¶ Illud māna. i. corp⁹ xpi qđ significabat p corporeū māna. ē. reuera.

c ¶ Tanti res miraculi. i. tāte rei miraculo scz corporis xpi.

Act. ij. b

d Cesserūt. ¶ Casus. Cōmēdat sacramētuz corporis xpi z nos ad ei⁹ sumptionē inuitat.

e ¶ Manducas. spualiter ſz multi sacramēta liter licet non adorauerint: adoram⁹ qđez hūanitatē eius qđā veneratiōe maiori q̄ vniuersas creaturas. illa tñ q̄ dulia est non latria.

xpi humanitas magna veneratione est adoranda.

f ¶ Adorauerit. Argu. hic q̄ mus non pōt accipere corp⁹ xpi. Argu. contra j. e. qui bene.

Wat. xxvj.

g ¶ Nō inuenimus. Quo ad mysterium.

h ¶ Ferebak. Alludit ad illō qđ dicit in libro regū: dauid fingens se dementez manib⁹ ferebak p lutuz ciuitatz saulis regis timoze. ex q̄ forte postea dictuz est i legib⁹ q̄ curator dand⁹ ē ei q̄ dicit se dementē cā cognita ne ppt onera ciuitia hmōi fingat.

Curator dat cā cognita dicenti se dementē.

i ¶ Eucharistiā. licet intinctaz dare causa necessitatis. B. lib. v. c. vt oēs. ē. e. cū oīe. ſz sanguinē nō pcipit seruare: q̄ opus esset nimia cautela in eo seruādo: ergo ppter cautelā nō p̄uatur ne fundatur quādoq̄ tñ pro

Sanguis xpi nō est seruand⁹.

Tunc eis⁹ petr⁹ ānūciauit eū colēdū quē crucifixerūt: vt ei⁹ sāguinē biberēt credētes: quē fuderāt seuientes. Idē i epla ad hireneū

¶ Corp⁹ qđ ex virgie sūptū ē a fidelib⁹ accipitur.

Corporeū illō māna⁹ nūc ē tāti⁹ res miracli: q̄ venit qđ pfectū est. pfect⁹ aūt panis de celo corp⁹ ē ex virgine natū. Idez in psal. xxxij. ome. ij. ¶ Uer xpi corp⁹ verū q̄q ei⁹ sanguinē q̄tidie māducamus z bibimus.

Accessert⁹ ad iesuz iudei vt crucifigerēt: nos accedam⁹ vt corp⁹ ei⁹ z sanguinē accipiam⁹? Itē. Uere magn⁹ de⁹ z magna mia ei⁹ q̄ nobis vdit māducare corp⁹ suū/i q̄ tāta ppessus ē: z sāguinē suū bibē. Itē i psal. xxviij. ad iudeos. z iā securi bibite sāguinē quē fudist? Itē i psal. xxxv ipm sanguinē: quē p insaniā fuderūt p gratiā biberēt. In psal. xxvij. De carne marie carnē accepit: z ipam carnē ad manducādū ad salutē dedit. nemo aūt illā carnē māducat⁹ nisi pri⁹ adorauerit⁹. Itē i psal. xxxiij. Dauid ferebak manib⁹ suis. māib⁹ suis nemo portak. quō intelligak ipō dauid ipm litterā nō iuuim⁹? i xpo autē iuenim⁹: ferebak ei xps manib⁹ suis: qñ cōmendās ipz corp⁹ suū ait: hoc ē corp⁹ meū: ferebak⁹ ei illō corp⁹ i manib⁹ suis. Idē sup Johānē tractatu. xxxv. Quouscz biberēt sanguinē quē fuderāt: desp̄auerūt. Idē i psal. liiij. Judei pascebāt tā q̄s de pena dñi: z nos de cruce dñi pascimur: q̄ corp⁹ ipsi⁹ māducauim⁹. Hñt q̄ ipij epulas suas: hñt et pij suas. Bti q̄ esuriūt z sitiūt iusticiā Itē ex cōcil. guarmacien.

¶ Pro infirmantib⁹ eucharistiā pbr semp habeat patā.

Presbyter eucharistiaz semp habeat patā vt qñ ql infirmat⁹ fuerit/stati eū cōicet: ne sine cōione moriatur. Item ex cōci. arelaten.

¶ Penitentia eius qui non bñ sacrificiū custodit

Qui bñ nō custodierit sacrificiū: z mus⁹ aliō aliq̄ aial illō comederit⁹. xl. diebus peniteat. q̄ aūt pdiderit illō in eccla: aut ps ei⁹ ceciderit et nō iuēta fuerit: trigita⁹ dies peniteat. Cyprian⁹ eua ritio p fratri salutem. ¶ Magis ex histrionibus sacra nō cōmittant mysteria.

Pro dilectiōe tua ps lēdū me existimasti frat charissime qđ michi videat de histriōe z mago illo q̄ apud vos p stitut⁹ adhuc i arte sue dedecore pseuerat: magr et doctor nō eruditēdoz sed pdendoz pueroz: id qđ male didicit⁹ ceterī q̄z ilinuat: an talib⁹ sacra cōio cuz ceteris xpianis debeat dari: aut vobiscuz debeat cōicare: puto nec maiestati diuie nec euāgelice disciplie pgruē vt pudor⁹ z honor ecclē tā turpi z infami⁹ p tagiōe fedet. Itē ex pcilio carthaginensi. iiij.

¶ Post questionē nō est denegāda gr̄a cōionis.

Lenicis atcz histriōi b⁹ ceteriscz pſonis hmōi vel apostaticis questis vel reuersis ad dñm: gr̄a vl recōciliatio nō neget. Item ex cōci. vbico. ¶ Presbyter in altari missā nō celebret: i q̄ eadē

sunt. ff. de his qui no. in. l. h. ſ. ait pretor.

a In altari. ¶ Non p̄sumat. propter solam epi scopi reuerentiam: nisi licentia episcopi vel necessitate vrgente z hoc vbi perficit episcopus. als cō tra. vij. questione. j. michil.

Pronunciādum.

diuisio

¶ hec dist. diuidit in. xiij. ptes. In q̄z prima. p̄bat p. r. c. qđ iuris sit de festiuitatib⁹. Secunda ibi. De esu. Tertia ibi. Peruenit. Quarta ibi. Sabbato. Quinta ibi. Jeiunium Sexta ibi. Jeiunia. Septia ibi. De penitentib⁹. Octaua ibi. Litteris. Nona ibi. Crucis. Decima ibi. Aquam. Undecia ibi. Nosse. xij. ibi. perlatū. xiij. ibi. Sextaz. xiiij. ibi. Omnes Johan. de fan.

b ¶ Pronūciādū. Que festiuitates sit celebrāde/et qñ ostēdit Et iō inter sacramēta tractat de solēnitatib⁹ istis qz sacramētoz loco habētur: qz representāt passiones eoz martyrum. ppter q̄s fiunt.

Festiuitates martyrū habent locō sacrāmētoz

c ¶ Usq̄ ad vesperam. hic habes qñ incipiant dies scōm canones. scz a vespera. vt extra de feri. ca. j. et. ij. et. ē. lxxv. distinct. q. a patrib⁹. aliō obtinet scōz. i. quia scōm leges incipit a media nocte. vt. ff. de fer.

Dies qñ incipit.

¶ Ut pudor loquik ō notorio z manifesto ifamimi cui nō ē ipartienda eucharistia dñi. idē ē dicēdū de q̄lz existēti i mortali crimie notorio. xj. q. v. placuit.

Eucharistia nō est danda existēti in crimie notorio.

o ¶ Infami. tales em̄ ifames

die episcopus celebrauit.

In altari in quo epūs missā cantauit pbr eo dē die aliā celebrare nō p̄sumat. Itē ex pci. lugdunēsi.

¶ Tpa feriādi in missa sunt laicis nūciāda. ¶ Distinctio. iij

Denūciandū ē vt laici sciāt tpa feriādi p ānū in oēm dñicam a vespa vsq̄ ad vesperā ne a iudaismo capiāt Feriādi vero p ānū isti sunt dies Natale dñi: sci Stephani: scti Johānis euāgeliste: Innocētū: sci Siluestri Octaua dñi. Theophāie. Purificatio sctē marie. Sanctū pascha cū tota hebdomada Rogatiōes trib⁹ dieb⁹. Ascēsio dñi. Sci dies pētheco stes. scti Johannis baptiste Xij. apl̄oz: marie sctōz. Petri z Pauli q̄ mūdū sua pdicatiōe illumiauerūt. sci Laurentij. Assumptio sancte marie / Natiuitas sācte marie Ecclesie dedicatio. scti Michael archāgeli Dedicatio cuiuscūq̄ oratorij z oim sctō rū. z scti Martini. z ille festiuitates q̄s singuli epi i suis epatib⁹ cū populo collaudauerint: q̄ vicinis tm circūmanentib⁹ indicēde sunt/nō generaliter⁸ oīb⁹. Reliquas vero festiuitates per annuz non sunt cogendi ad feriandum nec p̄hibendi. Indictum vero ieiunium quando fuerit denunciatum/ab omnibus obseruetur. Item ex cōcilio tole. quarto. ¶ In sācto⁹ solēnitatib⁹ diuinis officijs non saltationibus vel cātilenis ppā debēt vacare.

Irreligiosa ꝓsuetudo est quā vulgus per sāctoz solennitates z festiuitates agere consueuit populi qui debent diuina officia attēdere: saltationibus⁸ turpibus inuigilant: cantica nō solū mala canētes: ſz etiā religiosoz officijs psterepūt hoc em̄ vt ab oīb⁹ puicijs de pellat: sacerdotū z iudicum a cōcilio sancto cure⁹ mittit

Item ex concilio aureli.

¶ Ante ascēsionez dñi trib⁹ diebus letanie celebrentur.

Rogatiōes idest letanias añ ascēsionē dñi placuit celebrari. itavt p̄miss̄ triduanū ieiuniū⁸ i dñice ascēsionis solēnitate soluat⁹ p quod triduuz seruit⁹ ācille ab ope relaxentur: q̄ magis plebs vniuersa conueniat. q̄ triduo oēs abstineāt: z etiaz q̄dragesimalib⁹ cibis vtant.

Item ex conci. eodē. ¶ Epūs die dñico non delit ecclesie,

ꝓstituere: z ꝓsuetudines ībuere p̄uādas in prochijs suis in subditos suos p̄sēsu eozūdē: sine p̄nitia papevel eius delegati. vt. xj. di. catholica. z. xxxv. q. vj. ab isto

h Irreligiosa. ¶ Saltationib⁹. ē. e. dist. j. qui die

i ¶ Perstrepūt. hoc licz sit mortale nō inducit depositionem. vt: v. questione. iij. in loco.

k Rogationes. ¶ Jeiuniū. ē. di. lxxvj. ſ. nō aūt. ſz vbi dz q̄ int̄ paschaz p̄thē the. nō sit ieiunādū. ſz de ieiunio qđ h statuit nō p̄cipit. ſz suadet: nā i tpe il loynaq̄z puicia abūdabat i sensu suo. vt. lxxvj. dist. l ¶ Plebs. xita fui sūt ō plebe. [ytinā. z. xij. di. illa

Epyphāia et theophāia idem.

Virgo beata fuit sine ullo ginali ꝓcepto quicqđ dicat glo.

Epūs nō pt sctis canonizare.

epi pnt condere canones

ieiunāduz nō est iter paschaz p̄thēthe costem

a Epus diebus dñicis dz esse ei eccl'ia sua.

EPiscop⁹. ¶ Deesse. Arg. q⁹ eps dñicis dieb⁹ in epali eccl'ia diuinis officijs debeat interesse: in ad nos. ꝛ qđ nō cogend⁹ sit cū clericis suis apđ eccl'iā suā cōiter habitare: vt dixit. xlj. di epūs vilen.

b QUlli. ¶ In villa. tūc em̄ in maiori ecclesia cōueniunt oēs. vt. ē. eo. distin. si qui extra.

c SAcerdotibus. i. episcopis in concilio congregatis.

d Jeiunium est duplex

¶ Pasche. ℣. ē. dist. iij. statuimus. ꝛ. c. quadragesima. Sc. hoc ō ieiunio generali quod oībus iniungitur: ibi de speciali qō clericis suadet. immo ideo non est seruanda infra: qz seruat⁹ pascha a die paschę vsq; ad ascensionem vel pentecostem.

e ¶ Jeiunium. Quia dñs surrexit de cena et lauit pedes discipulorū ꝛ iterum redijt ad cenam: volūt quidā ad similitudinē dñi etiam pedes ablues ꝛ bus comedere. sed talis cōsuetudo reprobatur.

Jeiūat nihil q̄ p vnuz die deficit.

f ¶ Exonare. Arg. q⁹ nichil reputat ieiunasse qui vnū diē non ieiunat. C. ad sil. l. vlt. nichil videtur esse factū. ꝛc. vij. q. j. nihil.

g ON opoꝛtet ¶ Sed per totos. excepti diebus dñicis. ar. ē. dis. xxx. si quis⁹ presbyter J. dist. v. quadragesima.

h QUacuit vt omnes. nō comedant.

i Sabbati. i. paschalis.

k ¶ Sacerdotali. Scilicet finita hora nona.

l ¶ Cōmunione. ſ. percepta. i. non debēt comedere: nisi prius celebratis missarum officijs et vesperti nis. ē. eo. dist. ſ. solent. ℣.

m ¶ Uoniam sunt. ē. e. distin. lxxvj. ℌ. non autem.

n ¶ Genua. ē. dis. lxxvj. ℌ. non autem.

EPiscopus/ si infirmitate nō fuerit impedit⁹: ecclesie cui prim⁹ fuerit/ die dñico deesse⁸ non debet.

Item ex eodem.

¶ Hos dies pasche ciuibus in villa celebrare non licet.

NUlli ciuium vnq; paschę natalis dñi/ quadragesime solennitatē in villa celebrare. nisi quē infirmitas prohabitur tenuisse.

Item ex eodem.

¶ Ante solēnitatē paschę q̄ dragesima est celebranda.

SAcerdotib⁹ oīb⁹ decretū ē: vt añ paschę solennitatē nō quinquagesima ſz quadragesima teneat

Item ex concilio Martini pape

¶ Quinta feria vltime septimane quadragesime: ieiunium solui non licet.

NOn liceat q̄nta feria ffes nouissime septimane ieiuniū⁹ soluere: ꝛ oēm ex honorare[k]. xl. ſz syncere abstinētes totā. xl. perire. Item ex. ci. laodicēsi. ¶ De eodē.

NOn opz in. xl. q̄nta feria vltie hebdomade ieiunium dissolui ꝛ totā. xl. in honorari: ſz p totos[s] dies ieiunare: rescis abstinētie⁹ quientibus. i. aridioribus vti.

Item ex concilio agathen.

¶ Excepti⁹ dieb⁹ dñicis: in q̄ dragesima nō soluat ieiuniū

PLacuit[t] vt oēs ecclie (exceptis diebus dñicis) in. xl. etiā in die sabbati sacerdotali[u] oratiōe ꝛ discretionis ꝛ munione[v] ieiunent.

Item ex conci. niceno.

¶ Nec in die dñico: nec i diebus penthecostes in oratione genua flectantur.

QUoniā[m] sūt in die dñi ca q̄dā ad oronem genua[n] flectētes ꝛ in dieb⁹ penthecostes: ppt̄ ea statutū est a sctā synodo (qm̄ ꝑsona ꝛ cōueniēs ꝓ oēs ecclesias custodiēda ꝓsuetudo ē) vt stātes ad oronē vo tadno reddam⁹

Item Leo papa quartus.

¶ Quo tpe ab esu carnium sit abstinendum.

DE esu carniū aqđ nos vetustissima ꝛ nō ipa bāda traditio semp est tenēda: vt a cene termino que fit in pncipio noctis q̄rte ferie⁹ que lucescit in quarta feria vsq; in diluculū q̄nte ferie: ꝛ similiter a cena noctis sexte ferie q̄ lucescit in sexta feria non imperite ieiunatio vsq; ab sabbati[q] lucē: q̄tū de diei pte alicui⁹ ieiunare malue rit[r] vel debuerit[r] ptēdatur.

Item Gregori⁹ dilectissimis ciuibus rome.

¶ Nec die sabbati feriādū: nec die dominico lauachrū est prohibendum.

PEruenit ad me quosdā puersi spūs hoies prauа inter vos aliqua ꝛ sancte fidei aduersa seminasse: ita vt die sabbati aliqđ operari prohiberēt: quod q̄s aliud nisi ātichristi p̄dicatores dixerim⁹? q̄ veniēs[x] diē sabbati atq; dñicum ab oīni faciet ope custodiri. q⁹ ei mori se ꝛ resurgere simulat: haberi in veneratiōe[y] vult diē dñicū ꝛ q⁹ populū iudaizare ꝓpellit: vt exteriozē legis ritum reuocet: ꝛ sibi iudeoꝛuz perfidiam subdat: colī vult sabbatum[a]. Aliud quoq; ad me perlatuz est vobis a peruersis hoib⁹ esse predicatū: vt dñico die nullus debeat lauari: et quidem si p̄o luxuria/ ꝛ p̄o voluptate quis lauari appetit: hoc fieri nec re liquo quolibet die concedimus. si autem per necessitatez corꝓris: hoc nec die dominico prohibemus.

Item Jnnocentius papa.

¶ Ob reuerentiā sepulture dñice sabbato ieiunare denegant.

SAbbato ꝑo (vem⁹) ieiunādum[b] esse ratio euidētissime demonstrat. nā si diē dñicam ob venerabilē resurrectiōez dñi nostri iesu christi nō solū i pascha celebramus: verūetiā per singulas hebdomadas ipsi⁹ diei imaginē frequētamus: ac sicut sexta feria ꝓpter passionē dñi ieiunam⁹: sabbatū p̄termittere nō debem⁹: qm̄ i tra tristiciā ꝛ letitiā tēporis illi⁹ videt inclusum. nā vtiq; cōstat apl̄os biduo isto et in meroꝛe fuisse: ꝛ ꝓpter metū iudeoꝛ se occultasse. qō vtiq; nō dubiū est in tm̄ eos ieiunasse biduo memorato vt traditio eccl'e habeat isto bi duo sacramēta penit⁹ nō celebrari[c]: q̄ fo'a etiā p singulas tenēda est hebdomadas ꝓpt̄ id q⁹ ꝓmēoꝛatio diei illi⁹ semp ē celebrāda. q⁹ si putant semel atq; vno sabbato ieiunādū: ergo ꝛ dñica: ꝛ sexta feria semel i pascha erit vtiq; celebranda.

Item melchiades papa.

¶ Die dñica et quinta feria nō est celebrandum ieiuniū.

IEiuniuz dñici diei et quinte[d] ferie nemo celebrare dz: vt inter ieiuniuz xp̄ianoꝛ ꝛ gētiliū/ vel hereticoꝛ nō sit. Nec inter credētiū fidelīū: atq; hereticoꝛū vera ꝛ non falsa discretio hēat. Item ex cō. cesareo augustano ¶ De eodem

NEq; ieiunet die dominica cā timoꝛis[e] aut persuasionis: nec q̄dragesimaꝛ dieb⁹ ab ecclīs fideles desint: nec habitēt i cubiculoꝛū latibulis ac montiuz. q̄ in suspitionibus[f] pseuerant: sed exēplū ac p̄ceptū custodiāt sacerdotū: ꝛ ad alienas villas agendoꝛū cōuentuz causa non cōueniant. ab vniuersis epis dictum est anathema sit qui hoc cōmiserit.

Item ex dictis scti apolonij.

¶ Quarta ꝛ sexta feria sunt seruanda ieiunia.

IEiunia sane legitima in q̄rta et sexta[g] feria nō sunt soluenda[h]: nisi grandis aliqua necessitas fuerit: q̄ quarta feria iudas traditionē dñi cogitauit. vj. feria crucifixus ē saluator. Videbit ergo q̄ in his dieb⁹ sine necessitate soluerit statuta ieiunia: vel cum tradēte tradere saluatoreꝫ[i]: vel cū crucifigentib⁹[k] crucifigere. Die autē dñica nichil aliud[l] agēdum est nisi deo vacandum: nulla operatio i illa die sancta agatur. nisi tantū hymnis ꝛ psalmis ꝛ cāticis spūalibus dies illa trānsigatur.

Item Jnnocentius papa.

¶ Quinta feria vltime hebdomade q̄dragesime penitētes remissionē accipiant.

DE pēitētib⁹ ꝑo q̄ siue ex gulioꝛib⁹ ꝓmissis[m] siue ex leuioꝛib⁹ pniaz gerit si nulla infirmitas egritudo[n] m ¶ Commissis. mortalibus grauioꝛa enim appellat valde enormia: leuioꝛa minus enormia: alīs est contra. xxvj. q̄stione vj. c. vlti.

n ¶ Egritudo. q̄ casu nullo tempoꝛe est neganda cōmunio vt notatur ꝛ legit distic. pri. ca. ꝓsbyter. Sed pone q⁹ aliquis agat septēnem penitentiā: nunquid in ūltis septē annis in q̄libet anno i cena dñi debeat in ecclesia itroduci? vel si debet a ꝓsbytero ꝛ dicunt quidā q⁹ post p̄mā expulsionez vsq; ad vltimam quaꝛ vtraq; debet tm̄ p episcopum fieri: ꝓsbyter simplex pōt eū quolibet anno in cena dñi recipere in eccl'ia: et post octauas de eccl'ia expellere. de hoc. l. di. in capite. Item quare hoc magis fit in die ionis q̄ i alio die eiusdē septimane? ideo qz eodē die ideꝫ dñs capt⁹ fuit ꝛ ligat⁹ fuit: et ei⁹ ligatio absolutionē nram opata est: vel potest dici q⁹ iō qz ipse eodē die pedes discipulorum lauit: vñ ideo eadē die fit vt pedes. id est affectus nostros lauet a peccat⁹: in exta illud. q̄ specioli pedes euā-

Pnias septēnem agens an singulis annis in cena dñi debeat in eccl'ia introduci. vſ.ps. vij.ps

a ¶ Sabbatū. ē. di. xlj. q̄ſcs. ꝛ. ē. di. lxxxj. ñ oportet.

Abbato. ¶ hec ē quarta ps di. ſm Jo. de fan.

b ¶ Jeiunandū. ē. xij. distinc. illa contra sol. hoc non obtinet. vel dic vt ibi dixi.

c ¶ Non celebrari. Sacramentū corꝓis ꝛ sanguinis dñi. ē. di. ſti. j. visum. ctra. di. q̄ iterat. ē. Sz ſm hāc exceptionez illa. c. intelligunt.

Eiunium.

d Jeiuna ē. di. ſti. lxxvj. vti re sem- nam. ꝑa sol. p p nō re hibēt hoc fieri i probat contēptum diei alīs ſēp ieiunare nō reꝓbarē vt ibi: sed ꝛre potiꝰ de his diebus q̄ de alīs: cū ieiunare in contemptū diei cuiuslīt mortale peccatū ꝛ dic q⁹ ideo qz maioris venerationis sunt: qz in illis duob⁹ fecit dñs quicquid ilīgne fecit fere. lxxv. di. c. pe. fere dixi. qz die ionis celos ascendit. Et hec ē ūta pars disti. ſm Johan. de fan.

e ¶ Equis. ¶ Causa timoꝛis. Alīs tumoris scilicet qz aliquis incutiat timoꝛē alicui nisi ieiunet tali die.

f ¶ In suspitionibus. Scilicet hereticos.

Eiunia.

s ¶ Et sexta Addita secūda feria. xj. q. iij. de illis. di. lxxxij. ꝓsbyter. Et hec est vj. pars distinc.

h ¶ Soluenda. ab his q̄ ad hoc vot⁹ vel penitētia sūt astricti. vel dic q⁹ hoc fuit i primitiua eccl'ia necessitatis: hodie ꝑo cōsilij. h. et. ℌ.

i ¶ Saluatore. ē. xj. questione. iij. adūt.

k ¶ Uel cum crucifigentibus

Eiuniuz dñici diei et quinte[d] ferie nemo celebrare dz: vt inter ieiuniuz xp̄ianoꝛ ꝛ gētiliū/ vel hereticoꝛū vera ꝛ non falsa discretio hēat. Item ex cō. cesareo augustano ¶ De eodem

NEq; ieiunet die dominica cā timoꝛis[e] aut persuasionis: nec q̄dragesimaꝛ dieb⁹ ab ecclīs fideles desint: nec habitēt i cubiculoꝛū latibulis ac montiuz. q̄ in suspitionibus[f] pseuerant: sed exēplū ac p̄ceptū custodiāt sacerdotū: ꝛ ad alienas villas agendoꝛū cōuentuz causa non cōueniant. ab vniuersis epis dictum est anathema sit qui hoc cōmiserit.

Item ex dictis scti apolonij.

¶ Quarta ꝛ sexta feria sunt seruanda ieiunia.

IEiunia sane legitima in q̄rta et sexta[g] feria nō sunt soluenda[h]: nisi grandis aliqua necessitas fuerit: q̄ quarta feria iudas traditionē dñi cogitauit. vj. feria crucifixus ē saluator. Videbit ergo q̄ in his dieb⁹ sine necessitate soluerit statuta ieiunia: vel cum tradēte tradere saluatoreꝫ[i]: vel cū crucifigentib⁹[k] crucifigere. Die autē dñica nichil aliud[l] agēdum est nisi deo vacandum: nulla operatio i illa die sancta agatur. nisi tantū hymnis ꝛ psalmis ꝛ cāticis spūalibus dies illa trānsigatur.

Item Jnnocentius papa.

¶ Quinta feria vltime hebdomade q̄dragesime penitētes remissionē accipiant.

DE pēitētib⁹ ꝑo q̄ siue ex gulioꝛib⁹ ꝓmissis[m] siue ex leuioꝛib⁹ pniaz gerit si nulla infirmitas egritudo[n] m ¶ Commissis. mortalibus grauioꝛa enim appellat valde enormia: leuioꝛa minus enormia: alīs est contra. xxvj. q̄stione vj. c. vlti.

n ¶ Egritudo. q̄ casu nullo tempoꝛe est neganda cōmunio vt notatur ꝛ legit distic. pri. ca. ꝓsbyter. Sed pone q⁹ aliquis agat septēnem penitentiā: nunquid in ūltis septē annis in q̄libet anno i cena dñi debeat in ecclesia itroduci? vel si debet a ꝓsbytero ꝛ dicunt quidā q⁹ post p̄mā expulsionez vsq; ad vltimam quaꝛ vtraq; debet tm̄ p episcopum fieri: ꝓsbyter simplex pōt eū quolibet anno in cena dñi recipere in eccl'ia: et post octauas de eccl'ia expellere. de hoc. l. di. in capite. Item quare hoc magis fit in die ionis q̄ i alio die eiusdē septimane? ideo qz eodē die ideꝫ dñs capt⁹ fuit ꝛ ligat⁹ fuit: et ei⁹ ligatio absolutionē nram opata est: vel potest dici q⁹ iō qz ipse eodē die pedes discipulorum lauit: vñ ideo eadē die fit vt pedes. id est affectus nostros lauet a peccat⁹: in exta illud. q̄ specioli pedes euā-

Pnias septēnem agens an singulis annis in cena dñi debeat in ecclia introduci. vſ.ps. vij.ps

gelizantium ꝛc. de peni. distinc. j. potest.

a ¶ Remittendū. i. absoluendū: recōciliando: eucharistiā concedendo. l. distinc. penitentes.

b ¶ Estimādo. Argu. xxiij. questione. viij. occidit.

c ¶ Attendat. xxvj. questione. vij. de his.

d ¶ Sane. exponit quod dixerat.

e ¶ Ante tps. id est ante ḡntā feriā que est ante paschā.

Litteris ve
ristis. ¶ hec
est. viij. ps dis-
tinc. Jo. de fan.

f ¶ Et nō per singulos. ē. ō pe-
ni. di. iij. c. sep-
tes. ꝛ. lxij. distī. Ḡ.
j. et. c. agathosa.
ē. di. xcvj. cuz ad
verū. j. distī. pri.
omni tempore.

g ¶ De anno. j. distī. iij. si quis de alio.

viij. ps Matrimonū nouū ē qđ non excedit annum.

h ¶ Uet⁹. no-
vet⁹ dicit qđ co-
ronā anni nō ex-
cedit: sicut ꝛ no-
nū. dr matrimo-
niū qđ non exce
dit annū. vt. xxv
q. viij. c. j. ꝛ ar. ff.
de pub. ꝛ vect. l.
vj. Ḡ. q̄ties. ff. de
vi. ꝛ tri. l. vetus.

i ¶ In sanctis
xj. distinc. ca. ec-
clesiasticarum.

k Asine quam dñs ei tauit festum nō ē celebrāndum.

¶ Rucis. ḡri
pōt q̄re fe-
stuz cruci cele-
brem⁹ i qua dñs
fuit dehonesta-
tus ꝛ nō festum
asine i q̄ fuit ho
norat⁹. Dicim⁹
q. laus exhibita
dño i asina fuit
mūdana de qua
nō est curandū:
sed i cruce facta
fuit nostra redē
ptio.

lx. ps. l ¶ Kalenda-
rū. i. ḡnta die añ
nonas: ꝛ ip̄e pōe
ponit hic kalen
darū: qr tm̄ pri-
ma dies dicitur
kalende.

Sal mi scet cū aq̄ bn̄ dicta. m ¶ Aquam sale. Quia per aquā amaritudo et morsio: vnde hec est mixtura in aqua gemin⁹ ḡnta feria añ pascha eis remittēdū[a] eē rōane eccle ꝑ studio d̄mōstrat. cet. ex. ō pōdere estimando[b] delictoꝝ. sa cerdotꝫ est iudicare: vt attēdat[c] ad ꝓfessionē penitētꝫ et ad fletꝰ atq̄ lachrimas cōrigētꝫ. sane[d] si q̄s i egritudinē ceciderit/atq̄ vsq̄ ad despationē deuenerit: est ei añ tēpus[e] pasche relaxādū. ne de seculo absq̄ cōione decedat. Itē fabi. pa. ouētalib⁹ epis.

¶ Singulis ānis ḡnta feria vltie hebdomade q̄dragesime nouū chrisma conficiat.

Litteris vris inc̄ ceca
lisertū iueim⁹. q̄sdā re
ligiōis vre epos avo nr̄oz ordine discrepare: ꝛ nō ꝑ singulos[f] ānos i cena dñi chrisma ꝓficere. Errāt ꝛo q̄ talia excogitāt: ꝛ mēte vesana potiꝰ q̄ recta sentiētes hoc facere audēt. sicut em̄ ipiꝰ diei solēnitas p singulos ānos ē celebrāda: ita ipsiꝰ scti chrisma tꝰ ꝓfectio p singulos ānos est agēda: ꝛ de ānoꝰ i ānū renouāda. ꝛ fidelibꝰ est tradēda. qi nouū sacramētū est: et p singulos annos in tā dicta die inouādū. ꝛ vetꝰ[h] in sctis ecclijs ē cremādū. ista a sanctis apīis ꝛ successoribꝰ eoꝝ accepimus/ ꝛ vobis tenēda mādamus. Itē eusc. papa.

¶ Seruet ab oibꝰ festiuitas inuētionis dñice crucis.

Quꝫ[k] dñi nr̄i iesu xpi q̄ nup nobil guberna cula sctē romane eccle tenē tibus quinto nonas maij in uenta est: in p̄dicto kalendarū[l] die inuētionis festū vobis solēnit̄ celebrare mandam⁹ ꝓcedit partꝰ diuisio. scz delictorū ꝛ ortus virtutū et bonoꝝ op̄eꝝ. xxij. q. ij. cū renūciatur. hec designata est p mixtionē iude que confessio dicit: ꝛ thamar que amaritudo dicitur. vñ ꝑhares diuisio: zarā ortus geminus. scilicet partus ꝓuenit. hu.

Item alex. papa. v. a petro.

¶ Quare sit institutū vt aq̄ sale cōsperſa sanctificetur.

AQuā sale[m] aspsam in
pplis bn̄dicim⁹ vt ea
cūcti aspsi sctificēt[n] ꝛ purifi
cenť. qđ oib⁹ sacerdotib⁹ facie
dū eē mādam⁹ nā si cinis
vituli aspsus ppm̄ sctificabat[o]: atq̄ mūdabat[p]: multo magꝫ aq̄ sale aspsa/ diuinisq̄ ꝑcib⁹ sacta ppm̄ sctificat atq̄ mūdat. ꝛ si sale aspso p̄ he liseū[q] pphetā sterilitas aq̄ sanata ē: q̄ tomagꝫ diuīſ ꝑcib⁹ sacrat⁹ sal sterilitatē rex auferť hūanaꝝ. ꝛ coiq̄natos[r] sci ficat ꝛ purgat/ ꝛ cet̄a bōa mltiplicat: ꝛ isidias dyaboli auertit: ꝛ a fātasmatꝫ ꝓsutijs hoies defēdit. Itē pi⁹ pa. ix a petro aplo i p̄lio suarū decretaliū.

¶ Nō nisi i die dñico sanctū pascha celebrēť.

Osseo vsolum⁹ q̄ pascha dñi die dñico annuis tpib⁹ sit celebrādū. isꝰ ei tpib⁹ hermes doctor fidei ꝛ scripture effulsit inc̄ nos: ꝛ lz nos idē pascha p̄dicto die celebrarem⁹: qr tm̄ ide q̄dam dubitant/ ad corroborādas alas eoꝝ eidez herme ageldi appuit i hītu pastorꝫ et ꝑcepit ei vt pascha dñi die dñico ab oib⁹ celebrarēť. vñ ꝛ nos aplica auctē istituim⁹ oēs eadē seruare debere. qi ꝛ nos suam⁹. nec debetꝫ a capite[t] q̄m̄ō discedē. Itē victo. pa. xiij. a petro i p̄lio decreto suo.

¶ Nō nisi i die dñi co sanctū pascha celebrēť.

Celebritatē sci pasche die dñica agi debere et p̄decessores[u] nostri iā statuerūt: ꝛ nos illō eadē die solēniter celebrari mādam⁹ qz nō decz vt mēbra a capite discrepēt/ aut alit̄ gerāt a. xiiij ꝛo luna primi mēsis[v] vsq̄ ad xxj. die[b] eiusd mēsis eadē celebrēť festiuitas. Eodē quo q̄ tēpore baptisma celebrādum est catholicū. sed tamē si necesse fuerit aut mortꝫ periculū ingruerit: gētiles ad fidē venientes quocūq̄ loco vel mometo vbicūq̄ euenerit: siue i flumine/ siue in mari/ siue in fontib⁹ tantū christiane ꝓfessione credulitatis clarificati baptizēť. ipīs etiam (qđ in baptismo polliciti sūt) sūmope est attendēdū ne nō infideles sed fideles sueniant. Ꝑ ipso ꝛo q̄ infidelitatis nota aspgunť ifames efficiūtur. ꝛ inc̄ fideles minie reputant. hec ꝛo statuta nulla de bent ip̄robitate ꝙuelli: nulla nouitate mutari: qz alia ē ratio[c] causaꝝ secularīū: alia diuinarū.

Infames ef ficiunť q̄ mortali pec cato aspergūtur.

Item ex conci. carthagi. iiij.

¶ De eodem.

PAsche solennitas vna die ꝛ tpe celebrāda ē. Itē ex concilio. carthagi. v

¶ Dies pasche ꝙciliꝰ forma tas subscriptōe oib⁹ itimeť.

Placuit vt venerabil⁹ dies pasche formatarū subscriptōe oib⁹ itimeť. dies ꝛo[d] ꝙciliꝰ. xj. kalē. nouēbris: scribēdū est etiā ad singularū quarūcūq̄ puinciaꝝ p̄siates: vt q̄sicūq̄ apud se ꝓcilia ꝙgregāt istū die nō ipediāt.

Item ex cōcilio bracarē. ij.

¶ Per oībēvniuersum cum in cōciliis oia statuta fuerit: futurum pascha annūcietur

Placuit vt postq̄[e] oia ꝙcilio sacerdotū fuerit ordiata: illō oīno fuet: vt supuēturi ipsius ānī pascha quo kalēdarū die vel q̄ta luna debeat suscipi a metropolitano ejus ītimeť. Ꝙd cete-

a ¶ Primi mēsis. i. apul' q̄ ē p̄mꝰ mēsis ſm hebreos. vt. lxxvj. dist. Ḡ. p̄mū vero.

b ¶ Usq̄ ad xxj. diem. intelligas hoc de mense lunari nō solari. in illa ei luna tiōe sp̄ ē pascha.

pascha citra q̄ etvltra qđ tpus dz esse. c ¶ Usq̄ ad xxj. diem. illud vt cabat. Tūc fuit remissio pctōrū. vt. xij. q. ij. gsta.

p ¶ Munda- Uenia bat. a vēialib⁹. Ḡ lia delē di. l. i capite. j. di. tur sa- iij. neq̄. nā sa- crificijs crificijs venialia delenť. Ḡ. di. ij. cū oē. de pe. dist. iij. de quotidianis. Nam si qua tūc habebant: mortalia erāt. de pe. distin. vj. ca. j. circa medium.

q ¶ Per helis- seuz. Inde est q̄ cū aqua exorcizatur dicit sacerdos. deus q̄ p̄ he liseum pphetaz salem in aquam mitti iussisti.

r ¶ Et coinq̄natos. Uenialibus tantum. xj. ps.

¶ Osse. hec ē xj. pars di. in q̄ dr q̄ semper die dñica fit pascha. Quidā em̄ faciebant die iouis. Jo. de fan.

s ¶ Pastoris. vñ ꝛ liber illi⁹ in q̄ tradidit plura documēta ecclie liber pastorū intitulatur.

Placuit vt venerabil'.

d ¶ Dies vero hodie illud tenea- s: ō hoc qđ habes. xvij. distin. quoniā. Johan.

e Placuit vt postq̄. hoca. nō habet hodie locum.

f ¶ Annūciēť. hoc nō vbiq̄ obtinet.

Perlatū ad nos.

¶ Hec est. xij. ps dis. ſm. Jo. de. f.

g ¶ Laudam⁹. hic colligit q̄ li- Intencet itēr̄io appro tio qñ bet repr̄obāt tñ q̄ ap- ſm factuz. vñ p probat hoc pōt solui il- ꝛ factū la ptrarietas de repro- loth: qñ nunc di batur. cit scptura cē eū sanctū. xxij. q. vij. ferebat. alis perturbatum dicit. xiij. di. quod ait. Itē ē ar. q̄ l vno facto pōt repro- bari qđā ꝛ alio approbari. xxij. q. iij. inter ceca. Argu. ꝓtra. ff. fami. her. in hoc.

h ¶ Fregisse. ē xij. ps di. lxij. Ḡ. verū. J Ibi latrias adorabāt hic dulias. Uenerabiles.

i ¶ Et adorāt. ē. pri. cap. Ḡ. sed aliud ē adorare latria q̄ ibi pro hibet: aliud dulia q̄ ḡ pmittť.

k ¶ Cultu. scz Latria latria i q̄ tria exi gūť: charitas di ꝛ dulia lectōis: et multi- q̄d exi tudo sacrificio- gunt. rū: et veneratio. In dulia ꝛo vnū solum. s. veneratio. et i hoc sensu possumus quālibet rē sacrā adorare. i. reuerētiā exhibere. ē. dis. j. in sancta.

Extam sancrā. ¶ hec ē. xiij. ps. dist. ſm Johan. de fan.

l ¶ Sextaz. ē. dist. xvj. sextam.

m ¶ In q̄b⁹ dr illud quib⁹ non

¶ Distinctio. iii. Fo. cccccl x.

tuerūt: ꝛ nos illō eadē die solēniter celebrari mādam⁹ qz nō decz vt mēbra a capite discrepēt/ aut alit̄ gerāt a. xiiij ꝛo luna primi mēsis[a] vsq̄ ad xxj. die[b] eiusd mēsis eadē celebrēť festiuitas. Eodē quo q̄ tēpore baptisma celebrādum est catholicū. sed tamē si necesse fuerit aut mortꝫ periculū ingruerit: gētiles ad fidē venientes quocūq̄ loco vel mometo vbicūq̄ euenerit: siue i flumine/ siue in mari/ siue in fontib⁹ tantū christiane ꝓfessione credulitatis clarificati baptizēť. ipīs etiam (qđ in baptismo polliciti sūt) sūmope est attendēdū ne nō infideles sed fideles sueniant. Ꝑ ipso ꝛo q̄ infidelitatis nota aspgunť ifames efficiūtur. ꝛ inc̄ fideles minie reputant. hec ꝛo statuta nulla debent ip̄robitate ꝙuelli: nulla nouitate mutari: qz alia ē ratio[c] causaꝝ secularīū: alia diuinarū. Item ex conci. carthagi. iiij.

¶ De eodem.

PAsche solennitas vna die ꝛ tpe celebrāda ē. Itē ex concilio. carthagi. v

¶ Dies pasche ꝙciliꝰ forma tas subscriptōe oib⁹ itimeť.

Placuit vt venerabil⁹ dies pasche formatarū subscriptōe oib⁹ itimeť. dies ꝛo[d] ꝙciliꝰ. xj. kalē. nouēbris: scribēdū est etiā ad singularū quarūcūq̄ puinciaꝝ p̄siates: vt q̄sicūq̄ apud se ꝓcilia ꝙgregāt istū die nō ipediāt.

Item ex cōcilio bracarē. ij.

¶ Per oībēvniuersum cum in cōciliis oia statuta fuerit: futurum pascha annūcietur

Placuit vt postq̄[e] oia ꝙcilio sacerdotū fuerit ordiata: illō oīno fuet: vt supuēturi ipsius ānī pascha quo kalēdarū die vel q̄ta luna debeat suscipi a metropolitano ejus ītimeť. Ꝙd cetera ep̄ivl reliqu⁹ cler⁹ breuicu lo subnotātes vnusq̄sq̄ i sua eccl'a aduenīēte natalis dñi die post euāgelicā lectionē pplo ānūcīēť. Item ex ꝙcilio arelatēsi. qđ confirmauit papa silvester.

¶ Per vniuersum orbem vno die ꝛ vno tempore pascha celebretur.

Oē obꝫuatiōe pasche dñi statuimus vt vno die ꝛ tpe p̄ oēm orbez obseruetur: ꝛ iuxta consuetudinē: littere ad oēs dirigantur.

Item grego. seruio epo mafili.

¶ De imaginibus sanctorum non violandis.

PErlatū ad nos fuerat q̄ inconsiderato zelo succēsus sanctoꝝ imagines sub hac quasi excusatiōe ne adorari debuissent cōfregeris. ꝛ quidez q̄ eas adorari vetuisse oīno laudam⁹: fregisse[h] vero reꝑhendim⁹. Dic frater a quo factū esse sacerdote aliquādo auditū est qđ fecisti: aliud est em̄ picturaz adorare: aliud p̄ picture historiā quid sit adorandū addiscere nā quod legētib⁹ scriptura: hoc ꝛ idiotis p̄stat pictura cernentib⁹: quia in ipsa ignorantes vident q̄d sequi debeant: in ipsa legūt q̄ litteras nesciunt: vnde ꝛ ꝑcipue gētibus p̄ lectiōe pictura est. Item ex. vj. synodo.

¶ Imagines sctoꝝ mēoria sunt ꝛ recordatio ꝑteritorū

Uenerabiles imagies xp̄iani non deos appellāt nec̄ fuīt eis vt diis: nec̄ spē salutꝫ ponūt i eis: ne q̄ ab eis expectāt futuꝝ iudiciū: sz ad mēoriā ꝛ recordationē primitiuorū venerant eas ꝛ adorāt[i]: sz nō fuīt eis cultꝰ diuino: nec alicui creature. Itē adrianus papa tharasio patriarche.

¶ Nō i agni sz in hominis specie xp̄s est figurandus.

SExtā sctām synodū recipio cū oib⁹ canonib⁹ suis i qb⁹ dicit[m]. in qb⁹ scripturis sanctaꝝ imaginū agn⁹ ꝑcursoris digito ostēsus xiij. ps

referk ad aliquā distinctionē hic positā sed in canōe sexte synodi cui⁹ ꝓba adrian⁹ inducit. alibi dicit vel habeť in q̄busdā et ꝑs hec littera pz. als vel in q̄bus

a ¶ Qui. id est sacrificium cuius agni.

b ¶ In figuraz. tē poze gratie qui figurabat in veteri testamento.

c ¶ Transit. i. trāsire dz q̄si nō debet depingi.

d ¶ Gratiaz. i. gratiosam ꝯtatē. s. xp̄m hoiem.

e ¶ Proveteri hoc credo repoꝺari qz in cruce tm̄ agn⁹ dei depingebatur: naz als hoie depicto agnū depingi nō obest in pte inferiori. sed cuz cōrigatur q̄ ad h°, ergo q̄o recipitur cū oibus canonibus.

christ⁹ nō pingat figura agni.

Ownes q̄s.

¶ Hec est xiij. ꝑs dist. scōz Johan. de. f.

xliij. ꝑs.

f ¶ Oēs. Cas⁹: In ꝓma ꝑte dicit tres personas patrē z filium et spiritū scm̄ vni⁹ et eiusdē substātie. In scōa parte dicit q̄ licz iste tres persone siūt eadē essentia. q̄daz tm̄ singulariter attribuunt ꝓ sonis q̄ trinitati nō attribuuntur et sic aliq̄d attribuitur patri q̄d non filio et econuerso. et idem in spiritusancto.

depingik: qui⁸ in figurā[b] gre trāsit[c]/ vez nob⁹ ꝑ legē moysi demōstrās agnū ihesuz xp̄z dn̄m nostruz. antiq̄s ergo figuris z vmbris z ad veritatis p̄figurationē scē ecclesie traditis vale dicētes: gr̄am[d] et veritatē p̄ferim⁹. z sic plenitudinē legis recipim⁹. vertū igit agnū dn̄m nr̄m ihesum christū fm imaginem humanam āmodo et in imaginib⁹ ꝑ veteri[e] agno depingi iubemus. Itez aug. in lib. de tri.

¶ De fide trinitatis z vnitatis inuiolabiliter seruanda.

Ownes[f] quos potui legere q̄ ante me scripserūt de trinitate q̄ de⁹ est diuinoꝝ librorū veteꝝ z nouorū catholici tractātes h° intenderūt fm scripturas docere: q̄ pat⁹ z fili⁹ z spūs sanctus vni⁹ eiusdēq̄z substātie inseparabili eq̄litate diuinā insinuāt vnitatē: tōq̄z nō sūt tres dij: sed vn⁹ de⁹ q̄z⁹ pater filiū genuerit: z ideo fili⁹ non sit q̄ p̄ est: filiusq̄z a p̄re sit genit⁹: z iō pat⁹ non sit qui fili⁹: spūsq̄z sc̄tus nec pat⁹ sit nec fili⁹: sed tm̄mō p̄is z filij spūs: z p̄ris z filio etiā ipe coeq̄lis: z ad trinitatē ptinēs vnitatē nō tn̄ eādē trinitatē nata dē ꝯgine maria z sub pontio pilato crucifixā z sepultā ētia die resurrexisse/ z i celū ascēdisse: sed tm̄mō filiū. nec eādē trinitatē descēdisse in specie colūbe[g] sup ihesū baptizatū: aut die pēthecostes p⁹ ascēsionē dn̄i sonitu fctō de celo q̄si ferret flat⁹ vehemēs z liguis diuisis velut ignis[h]. sz tm̄mō spūs sc̄tus nec eādez trinitatē dixisse ō celo tu es filius me⁹ dilect⁹/ siue cū baptizat⁹ fuerit a iohāne: siue i mōte q̄n cū illo erāt tres discipuli: aut q̄n sonuit vox de celo dicēs. Clarificaui z iterū clarificabo: sz tm̄mō p̄is vocē fuisse ad filiū factā: q̄z⁹ pat⁹ z filius z spūssc̄tus sicut inseparabiles sunt: ita inseparabilit operāt. Idez sup Io.

¶ Sine sacramento visibili z fide inuisibili nemo saluat.

Distinctio. iiij.

Ecessariuz[i] est visibile sacramentum[k] aque ad ablutionez

Nō ex quo. xxix. ibi. Q̄s. xxx. ibi. Nō dubito. xxxj. ibi Placuit igit. xxxij. ibi. Placuit vt quicūq̄z. Joh. de f.

¶ Necessariū est. hic depingit. iiij. di. in qua agit de baptismo q̄ est ianua oīm sacꝝ. Uñ videndū est qui d sit baptism⁹: que forma baptizandi: q̄s fuit baptisma institutū quot sūt gña baptismi: quis effectus. Et q̄dez baptismus est exterior hoim ablutio: cū certa forma verboꝝ. est etiam character impressus anime dicit etiā baptisma ipsa aqua. vt j. q̄sti. j. detrahe.

Baptismi differitio.

Baptismi forma. marci j. b.

Forma autē baptismi est baptizote in noie patris et filij z spiritussancti. Amen quaz formā dns tradidit discipulis suis cum dixit. ite baptizate oēs gētes i noie p̄a. z fi. z spi. san. s. e. ꝓpte. itaq̄z nec etiā omitti dz hoc pronomen ego. extra de bapti. si q̄s sane. nec ob. s. e. a q̄dam. quia ibi nomine xp̄i intelliguntur tres psone. Et institutuz est fm quosdam cū dictū est nicodemo: nisi quis renat⁹ fuerit &c. fm alios: cuz dixit discipulis. ite bapti. &c. et hoc post mortē scōm alios cum miscuit iudam cum ceteris. j. q. i. dedit. Ego credo q̄ tūc cuz a iohāne est baptizatus. vt. s. e. per aquam Quot sūt genera baptismi. z quidem tria. fluminis: z sanguis et flaminis. vt dicemus. s. eo. baptismi. Quis est eius effectus: quia cuz digne quis baptizat: tam actuale q̄z originale pctm̄ sine penitentia tollitur. vt. s. e. sine alias enim est tantum sacramēti collatio.

Act. ij. a.

War. j. d.

Joh. xij. d.

Baptismi tria sūt genera.

Baptismi effectus.

¶ Sacramētū. subaudi vel aliq̄s q̄ suppleat vicem eius. hec aūt sunt duo. s. martyrium z cordis cōtritio. s. eo. baptismi vicem et. c. cathecuminū. Et ita aqua est sacramētum: quia intransitiue legitur hoc sed ipse character. similiter. xxxij. q. vij. licite. ipsa etiam ablutio z hec tria idem significant. s. ablutionez interius factam vl que fieri debet. ꝓpter ficte accipientem. Sed de aqua q̄n dicis q̄ incipiat vel desinat esse sacramētū: dic q̄ simul incipit z desinit sacramētum. scilicet in ꝓlatiōe vltime syllabe ipius forme quia tunc sig̃t: non autez ante vel post: remanet tamen res sacra. idē dicitur in oleo benedicto vl chrismate quia tādiu est sacramentū q̄diu fit cū eo vnctio. nō em̄ ante vel post: remanet tn̄ res sacra. Alij tn̄ dicunt cōtra. vt no. e. q. j. detrahe. q̄ multū facit ꝓ opinione nr̄a. Itē si alius liquor admisceatur illi aque: nunq̄d baptizat puer? fm legē videt q̄ nō: qa desinit esse aqua quia liquor nouus efficit. ff. de acquiren. re. do. adeo. ff. volūtas. sed hoc non credo: q̄ quotidie mari nouus liquor adijcitur vel sputū vel vina: et sic in mari nō fieret baptismus: fm canōes secus.

Aĝ baptismo ē sacramētū.

a ¶ Doctria. i. fides q̄ habetur per doctrinam.

b ¶ Renasci. de adultis. s. r. sē satis. ab hinc intelligitur ca.

c ¶ Intellectu In fide que intellectu comprehēditur.

d ¶ Ut simbolum. j. e. ante. xx.

e ¶ Spiritu. scz hoc ēfficax ad paruulos q̄ non habent fidem.

Per baptismum xp̄i.

f ¶ Euacuat. No. q̄ quadruplex ē pena originalis peccati. precludit ianuam celestem. perpetuo damnat. causa est mortis tēporalis. impotentia resistendi vicijs. ꝓma duo z vltimum tollit baptismus.

pcti originalis pena ē q̄druplex.

g ¶ Sz ne obsit. imo etiam vt ꝓsit: q̄ vbi maior pugna / maior corona. ō peni. di. iij. ille rex. similiter remanet actu ex inefficacitate: vt est in pacto de nō petendo. institu. de excep. ff. terea. vl cū opponit exceptio sentētie. argu. ff. solu. matri. viro itaq̄z sic originale trāsit reatu: sed manet actu.

visibilis corpor: sicut necessaria est doctrina[a] inuisibilis fidei ad sanctificationē inuisibilis aie: Idem. Renascit[b] hō ex aqua visibili sacramēto z spū inuisibili. s. intellectu[c] vt symbolū[d] baptismi visibilit accipiat t: z spūalē intellectum ipi⁹ symboli pcipiat: vl ex aq̄ visibili z spū sctō. I dē in li. de baptismate paruulorum.

¶ In baptismate cōcupiscētia extinguit: nō vt nō sit: sz vt non obsit.

Quer baptismum xp̄i id agit vt caro pcti euacuetur non aūt sic euacuatur[f] vt in carne cōcupiscentia innata nō sit: sed ne obsit[g]. nā si post baptismū ad etatē naturalē peruenīūt: ibi habēt cū qua pugnent: eāq̄z adiuuāte dño superent: si non gratiā in vacuū susceperint: nā nec adultis id ꝓstat in baptismo nisi forte miracl'o[h] dei: vt lex peccati repugnans legi mentis penitus extinguat vt nō sit: sed vt quicūd ab hoie dictū factū et cogitatū est: cū eidē cōcupiscentie mēte subiecta serutet: totū[i] abolet z quasi factū[k] non sit habeatur.

Idem ad petrū dyaconū.

¶ Qui ex viro z muliere cōcipit cum originali peccato nascitur: nec sine baptismate saluatur.

Hirmissime[l] tene z nullatenus dubites oēm hoiem q̄ per cōcubitū viri z mulieris cōcipit[k]: cū originali peccato nasci: ipietati subditū: mortiq̄z subiectū: et ob hoc naturaliť ire nasci filiū:

h ¶ Miraculo. vt in btā Maria z in Johe aplo: qz neuter eoꝝ potuit peccare. Itē nativitas marie in vtero nō celebrat: sed natiuitas ex vtero bene.

i ¶ Totū. Arg. q̄ in baptismo omis sequela z ifamia abolet: z gra dei in baptismo nō requirit gemitum vel planctuz. vt di. e. sine penitentia.

k ¶ Factum. Ar. ex de ꝓbo. signi. nā z ego. ar. ff. ō edi. edic. q̄ ita.

l Irmissime. s. j. q. j. firmissime. extra de here. c. iij.

m ¶ Nata. i. a natiuitate i vtero. vel natura. i. cōsuetudine nascendi: nō ex creatione.

n ¶ Filij. i. debitores et digni pena eterna. i. obnoxij.

o ¶ Ire. i. pene eterne.

p ¶ Nisi p fidē. vel sacrm̄ fidei vt in puulis: vt. s. e. ḡris a me.

q ¶ Sēpiterno igne. id est pena eterna. xxij. q. v. penale.

r ¶ Puniēdos. s. e. regnante. cōtra. vbi dicit q̄ habent imitissimā penā. sed dic igne sempiterno id est pena. qz sperunt in tenebrz vt. s. e. pena.

f Non pōt. s. de pe. di. ij illa. s. de pe. di. j. s. alij ecōtra. et c. nō pōt. sed illō de adultis.

t ¶ Nisi. s. ea. dist. oēs q̄ iam. s. xxv. qōne. j. s. vt itaq̄z.

v ¶ Confessionem. quātuz ad adultos.

x ¶ Baptismi. q̄ ad puulos vel p aliō loco, illo. s. e. baptismi vi.

Maria z ioh̄es aplūs peccat nō potuerūt. Infamia abolet i baptismo. ephe.

Quod autem apud de qua dicit apl's. Eram[m] ei natura filij[n] ire[o] sicut z ceteri. a qua ira nullus liberabit nisi per fidē[p] mediatoris hominis ihesu xp̄i. Firmissime tene non solū homies rationem vtentes: verūetiā paruulos qui siue in vteris matrū viuere incipiunt z ibi moriunt siue iam de matribus nati sine sacramento baptismi q̄ datur in nomine patris z filij z spiritussancti de hoc seculo transeunt sempiterno igne[q] puniendos[r]: qz z si peccatū ꝓprie actionis nullum habent: originalis tamē peccati damnatione carnali cōceptione et natiuitate traxerunt. Item Johānes chrisostomus.

¶ De eodem.

Non pōt[s] quis gratiā vite celestis accipere nisi[t] purgatus fuerit ab oīni sorde peccati per penitētie confessionē[u]: p donū baptismi[x] salutaris dñi et saluatoris nostri ihesu christi: qui est bñdictus in secula seculoꝝ. Item Greg. in moralibus.

¶ Sicut nūc in baptismate: ita olim in circūcisione remittebantur peccata.

Quod aūt apud nos valet aqua[y] baptismatis hoc egit apud veteres vel p paruulis sola fides: vl ꝓ maioribus ꝓtus sacrificij: vel p his q̄ de abrahe stirpe pdierunt mysterū circūcisionis. Item Augu. ad Valerium contra Julianum.

¶ Quiginale peccatū nunc in baptismate olim in circūcisione remittebatur.

o ¶ Ire. Ar. ex de ꝓbo. signi. nā z ego. ar. ff. ō edi. edic. q̄ ita.

p ¶ Nisi p fidē. vel sacrm̄ fidei vt in puulis: vt. s. e. ḡris a me.

q ¶ Sēpiterno igne. id est pena eterna. xxij. q. v. penale.

r ¶ Puniēdos. s. e. regnante. cōtra. vbi dicit q̄ habent imitissimā penā. sed dic igne sempiterno id est pena. qz sperunt in tenebrz vt. s. e. pena.

s ¶ Non pōt. s. de pe. di. ij illa. s. de pe. di. j. s. alij ecōtra. et c. nō pōt. sed illō de adultis.

t ¶ Nisi. s. ea. dist. oēs q̄ iam. s. xxv. qōne. j. s. vt itaq̄z.

u ¶ Confessionem. quātuz ad adultos.

x ¶ Baptismi. q̄ ad puulos vel p aliō loco, illo. s. e. baptismi vi.

y ¶ Aqua. certe plus operat hodie baptismus q̄z tūc circūcisio: qz circūcisio tm̄ penā toliebat: s gra

nō dabat: sz i baptismo sec⁹ ē. ex ō bap. maiores.

a ¶ Ad inonatōez. quod tunc credim⁹ factū cū xp̄s tactu sue mūde carnis vim regnatiuaz ptulit aqs: teste Amb. vt. J. e. per aquā. r. c. ppzie. nō enī baptism⁹ ihīs fuit ꝓpe baptism⁹: sz baptismi assuefactio: teste Augu. vt. J. e. nō regnabant Usz baptizati essent ab eo: q̄dā tñ cū iterū baptizati fuer̄t: nō fuit facta iniuria sacr̄o: q: eius baptism⁹ sacr̄m nō erat. vt. J. e. aliō. q̄dā ꝙ pp sacr̄z circūcisionis qō ceperāt: r: fidem quā plene habebāt nō sunt reba ptizati. P. Alij dicūt q⁹ istitut⁹ fuit cuz dixit Nicodemo. Nisi q̄s renat⁹ fuerit r̄c. Alij dicūt tūc cū dixit discipulis suis. Jte bap. o. g. r̄c. vt. J. e. ppe. sz ꝓualet qō pr⁹ dictum est: tñ baptism⁹ eius adhuc plenum nō habuit effectum sed post mortem ei⁹ cepit plenuz hr̄e effectum. q̄a adhuc ñ erat ianua celi apta: sz post mortē eius fuit apta. J. eo. p ppzie. ꝙ. ad cuius

Ex quo..

baptism⁹ qñ fuit istitutus.

baptism⁹ ihīs nō fuit ꝓpe baptism⁹.

Nom. viij. a.

Joh. iij. b.

Vlud pscrutari.

b ¶ Fides. i. sacr̄m baptismi collatū i fide eorū. i. in noie trinitatis quā ipsi tenent credere et cōfiteri. B.

c ¶ Nisi q̄s renat⁹. i. ea regeneratione. s. itero qua renascunt illi q̄ renascunt ex aqua et spiritusanctoz̄. subaudi vel nisi iustaignorantia eos excuset r̄c. ex̄ de pres. nō baptizari. ē. e. di. iij. celebritatem.

Wat. iij. d.

Ropzie i.

b ¶ Potentia baptismi. i. baptism⁹ potēs et efficax ex̄. e. maiores. ℌ. caute.

c ¶ Condidit. i. reformauit et innouauit. i. in institutū est vt cōdat: quasi vt celebrēt tunc scz.

d ¶ Qz dcūq; i. cuiuscūq; ꝙditionis seru⁹ vel liber: masculus vel femia: adult⁹ vel puer. xxix. q. ij. in pin.

e ¶ In motte. i. ad similitudinez mortis eius. vt sicut semel mortuus est ille et semper vixit: et ita nos semel mortui pctis p baptismū semp viuam⁹ i bono. vt in morte eius dicamur baptizari q: mors ei⁹ ē cā purificatiōis nostre. de peniten. di. ij. si enim.

Mortui semel sēper viuamus Ro. vj a.

f ¶ Baptizari. i. a pctō originali mundari. r loquit in pson̄a ecclie generaliter. Jpe enim vt pote sanctificatus nō idigebat mundari ab oriḡinali pctō r ita excusatur sacerdos cū dicit ego reus.

g ¶ Descēdit. J. e. aliud. cōtra sed dis dicit descendisse. ꝓmo i specie colūbe: vt ibi. Secundo in uisibiliter: vt hic r ita dis. sed ꝓ aliud r aliud argu. ex̄ ō testi. cuz tu. sed solutionē ibi scriptā ap̄lectaris: ne euanescat rō quaz hic ponit Ambro.

Baptismi vis qñ data fuit aque.

h ¶ Electū. sz videtur q⁹ tactu sui corporis viz baptismo cōtulit. ē. e. nunc̄. sz dicim⁹ q⁹ tūc potestatē aq̄ cōtulit sz i morte sua voluit illā potestatē suuz cōsequi effectū vt hic in fine dicitur.

Descendit. J. e. aliud. cōtra. ibi dicit q⁹ columba in aquaz descendit ārecz̄ christ⁹ venit ad baptismuz: sz ibi soluetur. ij. ꝙs.

i ¶ Formāq;. i. per similē formā mysticaz. ē. dist. ij. q̄ passus.

Ex quo istituta ē circūcisio in pp̄lo dei qō erat tūc signaculū fidei iustīcie dei ad sctificationē purgatiōis valebat puulis originalis veteris sz pcti: sicut r baptism⁹ ex illo valere cepit ad inouatiōez[a] hois ex q̄ istitut⁹ ē. I dē de libero arbitrio lib. iij. ¶ Paruulis in baptismate offerentiū ꝓdest fides

Vlud pscrutari hoies solent sacr̄m baptismi xp̄i q̄d ꝙsit puulis: cū eo accepto plerūq; mouunt pri⁹ q̄s ex se q̄cūq; potuerit cogīscē qua in re satz pie rectez̄q; credik ꝓdesse puulo fides[b] eoz̄ a q̄bus ꝓsecrandis offerr̄: et hoc ecclie cōmēdat auctoritas: vt ex eo q̄sq; sentiat q̄d sibi ꝙsit fides sua: qñ in alio rū q̄z bñficio: q̄ ppriā nondū habent ptātem/cōmoda sit.

I dē de baptismo puulorū.

¶ Per fidē r baptisma iusti ficamur a peccatis.

Hli⁹ dei carnē pcti suscepit r penā sine culpa vt i carne pcti et culpa solueret r pena. p fidē ḡ r baptismuz ei⁹ a pctō hō p iustificatiōez r a morte liberat ꝙ resurrectionē. puuli etiā baptizati iter credētes reputanť p sacramenti ꝓtutē et offerētiū rñsionē. q̄ ꝓ nō sunt baptizati int̄ nō credētes iudicāť ex euāgelio iohis. Nisi q̄s renatus[c] fuerit ex aqua[a] r spū sctō nō ꝓt itroire i regnū dei

Ex aqua.

Ite Ambr. in lib. de sacris.

¶ Per aquā baptismi de terreno fit hō celestis.

Per aquam baptismi trāsit⁹ est de terrenis ad celestia: ideo pascha transitus dr̄. hic trāsit⁹ est de pctō ad vitā: de culpa ad gratiaz: de inq̄namēto ad sctificationē. q̄ ꝙ hanc aquā trāsit nō morit̄ sz exurgit. nō ois aqua sanat: sed illa q̄ hz grām xp̄i.

Aliud est elementū/aliō ꝙsecratio. nō sanat aqua nisi spiritusctūs descēdat r aquaz illā cōsecret: sicut legit. Qz cū xp̄s formā[e] baptismatis daret venit ad iohēm: et ait illi iohēs. Ego a te ꝺbeo baptizari[f]: r tu venis ad me. rñdit iesus. sic decet nosiplere oēm iustīciaz. Vide q̄ sit ois iustīcia: xp̄s ad baptismū descendit: nō vt caro mūdaret quā suscepit de nr̄a ꝓditōne non enī ablutio pcti xp̄o necessaria fuit qui peccatū nō fecit. sed nobis erat necessaria qui pctō eram⁹ obnoxij. descendit xp̄s: descendit[g] et spūsctūs. Quare aūt pri⁹ descendit xp̄s/postea spūsctūs: cū forma r usus baptismi hoc habeat: vt ante fons cōsecrēt: r tunc descēdat baptizādus. xp̄s añ descēdit[h]: secut⁹ est spūsctūs vt nunc̄ ipe sanctificatiōis mysterio egere videret: sed vt sctificaret ipe: sctificaret r spūsctūs

Wat. iij. d.

Item Johannes chrisosto.

¶ Aqua baptismi nō purgaret pctā: nisi tactu dñici corporis esset sanctificata.

Vnc̄ aqua baptismi purgare peccata credētiū posset: nisi tactu dñici corporis sanctificata fuisset

Item Siricius papa Jcomerio terraconensi.

¶ Generale baptisma non nisi sabbato sancto pasche r penthecostes celebretur.

On rōne auctoritaz̄ alicuius sz sola temeritate ꝓsumitur vt passim r libere in natiuitate xp̄i seu apparitione necnon apostoloz̄ seu martyrū festiuitatibus innumere plebes baptizenť cū sibi hoc priuilegium apud nos et apud ecclesias oēs dñicū pascha defendat spāliter cū sctō penthecoste

Item Leo papa vniuersis epis per sicilią constitutis.

¶ De eodem.

Duo tpa. i. pascha[a] et pēthecostē ad baptizandū a romano pōtifice legitime sunt pfixa. vñ q: manifestissime patet baptizandis in ecclia electz̄ hec duo tpa de q̄b⁹ locuti sumus esse legitima: dilectionē vestraz monem⁹: vt nullos altos dies huic obseruātie misceatz̄.

I dē. ¶ Quare in predictis tēpoīb⁹ baptisma celebrēt.

Ropzie I morte crucifixi r in resurrectione ex mortuis: potētiā[b] baptismi nouā creaturā ꝓdidit[c] ex veteri: vt in renascētibus et moris xp̄i opetur r vita: dicēte apl̄o: an ignorātis: q: quicunq⁹ baptizati sum⁹ in xp̄o iesu: in morte[c] ipi⁹ sumus baptizati. Cōsepulti[f] em̄ sum⁹ cū illo ꝙ baptismū in morte. vt quō surrexit xp̄s a mortuis p gram pfis: ita r nos i nouitate vite ambulem⁹. Si ei contemplati facti sum⁹ simi litudini mortz̄ eius: simul erimus r resurrectionis eius r̄c. q̄ latius magr̄ gentiū ad commendandū sacramentū baptismatis disputauit: vt appareret ex hui⁹ doctrine spū[g] regenerādis filiis hoiz r in dei filios adoptādis: illum diem r illud tempus electum[h] in quo per similitudinem formamq; [i] mysteriq; ea q̄ geruntur in membris his que in ipso sunt capite gesta ꝙgruere: dū in baptismatis regula r moris interuenit interfectione peccati: r sepulturam triduā[k] imitatur trina dimersio: r ab aqs eleuatio resurgentis instar est de sepulchro. Ipsa igitur operis qualitas[l] docet celebrandā gr̄aliter gratie diē legitimum[m] eum esse in quo orta ē r virtus[n] r species[o] actionis ad cui⁹ rei firmationē pluri mum valet: q⁹ ipse dñs iesus xp̄s postq̄ resurrexit a mortuis discipulis suis in q̄b⁹p oēs ecclesiaruz p̄sules docebank: r formā[q] r ptātem tradidit baptizādi dicēs. Euntes docete oēs gētes. b. e. in n. p. r. f. r. s. s. ō quo[r] vtiq; eos r añ passionē potuisset istruere[s] nisi[t] ꝙpte voluisset itelligi regnatiōis gr̄am ex sua resurrectiōe cepisse. Addik sane huic obseruātie etiā pēthecostes[u] ex aduentu spūs scti sacra solēnitas: q̄ de paschalis festi pēdet articulo. r cū ad alios[x] dies alia festa ptineāt: hec semp ad eū diez qui resurrectio dñi est: insignis occurrit porrigēs quodāmō auxiliātis gr̄e manū r eos q̄s a die pasche aut molestia infirmitatis: aut lōginquitas itineris/aut nauigatiōis difficultas itercluśit inuitat. vt quibuslibet necessitatib⁹ impediti desideriī sui effectū dono spūscti consequank. ¶ Hoc aūt nos non[k] ex nr̄a persuasiōe defendere: sz ex aplica auctoritate seruare: satz idoneo probam⁹ exēplo. sequentes beatū petruz apl̄m: qui in ipo die quo oim credentiū numerū ꝓmissus spiritussancti repleuit aduētus/trium⁹milium ppl̄m sua predicatione conuersum/ luachro baptismatis ꝓsecrauit: q̄d sctā scriptura q̄ apl̄o rū actus ꝓtinet fideli hystoria docet dicēs: his auditis

Triduā. J. e. postq̄. et. c. de trina.

Qualitas. i. similitudo facti.

Die legitimū. i. diem naturalē. dic sabbatum r sequentem noctem.

Et vr⁹. i. efficacia sacri. s. baptismi. habebat q̄dē añ efficaciaz sz nō tātā: q: nō erat adhuc porta celi apta: q̄uis em̄ vim generandi aquis tactu sui corporis cōtulerit vt. ē. e. nunc̄: nō tñ patebat ianua añ passionē. q: aptionez paradisi passio ei⁹ opata ē cū resurrectōe ex̄. e. maiores.

Et spēs. i. similitudo vel repsentatio vr⁹ similitudo repzesentata. i. q̄d repzesentatur ab actiōe q̄ fit in baptismo. s. mors et triduana sepultura r resurrectio christi.

Wat. xxviij. d.

In quib⁹. ē. dist. xj. nuramur.

¶ Et formā. generalē. s. q̄d fecerat añ. ē. e. per aquaz. vel ḥ dicto. ibi facto.

¶ De q̄. i. de qua forma baptizandi.

¶ Instruere tñ supple et nō poterī nisi. r̄c.

¶ Nisi ꝓpe. i. generaliter ad omnes.

¶ Pēthecostes. sicut resurrectio. lxxv. dist. q̄ die.

¶ Ad alios. i. aliis diebꝰ attribuant r alis diebꝰ ptingāt qñ resurrectio semp die dñico celebrat.

¶ Non ex nr̄a. q. d. non ex nr̄o ingenio. vt ē. di. ij. in xp̄o.

¶ Triū miliuz. sed quomodo posset esse q̄ tot vna die ba-

Baptizando an sit opꝰ totū corpus immergere.

actuū ij.f.

ptizaret? forte qꝛ fundebat aquā sup eos. alꝫ nō videt qꝛ quēlibet posset ĩmergere. Sꝫ pone qꝛ non sup eos fundebat aquā nisi in ptē corpis: totꝰ erit ne baptizatꝰ? dicit hu. qꝛ si fundat sup caput vel sup maiorē partē corpis sp crederet eū baptizari. alꝫ nō. Ut dic eū baptizari si aq etiā cadat sup pedē. ar. f. e. nec quēq. sicut sufficit possidere ptē ad hoc vt possideat totuꝫ: dū tñ eiꝰ quid ē animi sit: ꝛ totū intēdat possidere. vt. ff. de acq. posses. possideri. ℍ. f. sic de penit. dist. j. vulgaris.

a ¶ Petrus. ē. di. j. tūc eis.

b ¶ Jds. Aliam gr̃aꝫ. et sta nō ois xpi actio nr̃a est lectio. arg. ē. di. ij. lūdo. quia ex eo nō esset remissio pctōꝝ. vt. f. e. di. nō regenerabāt.

Joh. j b.

c ¶ Ex voluntate. i. ex cōcupiscētia.

d ¶ Carnis. i. femine q̄ de carne ade est facta propterea dr̃ femina caro q̄ regit: vir spūs qui regit.

e ¶ Renascēdi. f. p nob: quō et circūcidi.

f ¶ Dicēs. in epla ad corithios.

Rom. x. a.

g ¶ Finis. f. ꝓsummationis. implet eñ in se ꝛ nobis qō lex prędixerat.

h ¶ Xps est. xps dico valēs ad iusticiā omni credēti de pe. di stin. ij. si enim.

Cathecuminus si moriat sine baptismo an sit iputandū pr̄sbyto.

i ¶ Cōdidit. i. nūciauit et instituit.

k ¶ Potētiā. i. plenā efficaciam. qꝛ tunc ianua celi fuit ap

ꝓuncti sunt corde: ꝛ direxerūt ad petrū et reliq̄s apl̄os. qd faciem⁹ viri frēs? petr⁹ aūt ad illos inq̄t. agite pniam et baptizet vnusq̄sq̄ vr̄m in nomie dñi nr̄i iesu xpi i remissionē oim pctōꝝ vr̄oꝝ: ꝛ accipietis donū spūscti. Item

¶ De eodem.

Sjds autē epiphanie festiuitatē: q̄ in suo ordie debito honore venerāda est: ob hoc existimat habere priuilegiū baptismatis: qꝛ hoc q̄dā putāt qꝛ in ea die dñs ad baptismū scti iohis accesserit: sciat illi⁹ baptismi aliam gr̃amᵇ ꝛ aliā fuisse rōnez: nec ad eandē ptinuisse virtutē: q̄ per spm̃ sanctū renascuntur: de quib⁹ dicit. Qui nō ex sāguinibus: neq̄ ex volūtate[c] carnis[d] neq̄ ex volūtate viri sꝫ ex deo nati sūt. dñs ei nullius indigēs remissione pcti nec querēs remediū renascēdi[e] sic voluit baptizari: quō voluit circūcidi: hostiāq̄ p emūdatiōe offerri: vt q̄ fact⁹ erat ex muliere (sicut apostolus ait) fieret sub lege/quam nō venerat soluere: sꝫ adiple re iplēdo finire: sicut apl̄s p̄dicat dicēs[f]. Finis[g] aūt legis xp̄s[h] ē ad iusticiā oi credēti. Baptismi aūt sui i se ꝓdidit sacramētū: qꝛ in oib⁹ ꝓmatū tenēs se docuit esse principiū: ꝛ tūc regeneratiōis potētiā[k] sanxit: q̄ñ de latere ipius pfluxerūt sanguis redēptiōis ꝛ aqua baptismatis. Item ex cō. gerūdēsi

¶ In solēnitate paschali ꝛ penthecostes cathecumi baptizēt.

De cathecuminis baptizādis id decretū ē vt in paschali festiuitate vel penthecoste veniant ad baptizandū: ceteris solennitatibus infirmi tantū[l] debent baptizari.

Item leo papa.

¶ Necessitate cogēte quoliber tpe baptisare licet.

Sjq̄ necessitate mortis/egritudinis/obsidionis/pr̄secutionis/ꝛ naufragij vr̄gētur[m] oi tpe debēt baptizari. Item gelasius papa clero et plebi tarentio. ¶ Nisi necessitate cogente inter pascha ꝛ penthecosten nullus baptizare pr̄sumat.

Venerabilis baptismi[m] sacramentū nō nisi in festiuitate paschali ꝛ pēthecostes tradere pr̄sumat ep̄us. Exceptis egritudine laborantib⁹: quibus vr̄gēte mortis periculo/talib⁹ oportet (ne in eternū pereant) remedijs subueniri. Idem.

¶ De eodem.

Baptisādi sibi q̄sq̄am passim quocunq̄ tpe nullā credat inesse fiduciā p̄ter paschale festū ꝛ penthecosten venerabile sacr̃m: excepto dūtaxat grauissimi lāguoris incursu in quo verendū est ne morbi crescēte periculo sine remedio salutari fortassis egrotās exitio p̄uētus abscedat. Item ysidorus de officijs libro. ij. c. xxiij.

¶ Nemo nisi sacerdos baptisare pr̄sumat.

Onstat baptisma[o] a solis sacerdotib⁹[p] esse

cathecumi nos sanos a baptismo repellat ꝛ ipi iterā ꝛstitutū tp̄s sine baptismo decedāt: nunq̄d imputabit sacerdoti: nō videt. absit enī vt ea q̄ ꝓpt bonū ꝛ licitū facim⁹. ꝛc. vt. xxiij. q. v. de occidendis.

l ¶ Infirmi vel etiā paruuli. ē. di. v. baptizari.

m ¶ Jq̄. Vr sī q̄s cau. l. q. ē. xxiij. di. placuit. ff. de diuer. ꝛ tē. pr̄es. l. j. alijs ēt modis in necessitate q̄s astrūgitur. xxiij. dist. si episcopus.

Parui li pñt i oi tpe baptizari.

n ¶ Ener ꝛ bilis baptismi. cum pter baptismū salus nulla ifanti b⁹ pmittat. vt. j. e. di. nulla. nō vidētur circa eos obs̄uādū q̄s in istis. c. ꝓinde⁹ vt pr̄ec statuta tpa pasche ꝛ pēthecosten baptizari nō debeāt: ne pr̄eueniēte mortē q̄ regenerari pñt nō inueniāt. vt di. v. c. ij. i ambiguis aūt sequendū est q̄s citi⁹ estimat. vt ē. di. lxvij. pbri. hoc etiā ꝓsuetudo ecclie obseruat in paruulis sec⁹ in adultis in q̄b⁹ simile periculū nō ꝓtinet: qꝛ i eis cōuersio mētis ad deuꝫ: baptismi vicē supplere nō dubitatur. vt. j. e. o. baptismi vicem.

o ¶ Onstat. ¶ Baptisma. i. baptismi mysteriū. vñ ad expositionez eius sequit eius q̄ mysterium.

p ¶ Sacerdotibus. j. e. sc̄tūm contra. vbi dicit q̄ auctas traditionis baptismi etiam ad laicos pertinet christianos: sed illō in necessitate verū

Dare pōt q̄s qō non habet.

q ¶ Mysteriū. ē. de peni. di. j. quem penitet.

r ¶ Absq̄ pbro. id est licentia. ē. distinc. xciij. dyaconos ita. ꝛ c. dyaconi. cōtradicit.

s ¶ Qō ꝛ laicis. ē. xxx. q. j. ad limina. j. q. j. qō quidam.

¶ Ulier. ¶ Hec est iij. ꝓs dis. in qua ꝓbat p. xij. c. q⁹ in necessitate pt fieri baptismus a quocunq̄. Johan. de san.

t ¶ Mulier. ē xxxiij. q. v. mulierem. xxiij. di. mulier.

u ¶ Sup quibus. ē. xxx. q. iij. super quibus.

iij. ꝓs.

¶ In necessitate. Etiaꝫ laicos. ē. j. q. j. ne q̄s. ꝛ. c. si quis per ignorantiā. et. c. q̄ qō q̄dā. xciij. dis. diaconos.

Q Uicūq̄s. ē j. q. j. neq̄s ꝛ. c. si q̄s ꝓ ignorantiam.

Dare pōt q̄s qō non habet.

b ¶ Omanus. j. e. dis. q̄s a paganis. ꝓtra. ibi non in forma ecclie. distin. lxij. nulla rō. j. q. j. c. j. ℍ. contra. ibi enī dicitur q⁹ nemo dare pōt q̄ non hꝫ. vt. j. eo. quō. quō ℍ baptismū pagan⁹ tradere dr̃: sed creditor dñiū rei sibi obligate post biennium in aliū transferat: qō tñ nō hꝫ isti. q̄bus alij licz vel nō. ℍ. j. Arg. cōtra. ff. de acq̄re. do. traditio. Jurꝫ ℍ auēre pmittere pōt q̄s i aliuz transferre q̄ nō habuit. et hoc casuale: illō vero regulare. f. q. vij. dabertuz.

¶ Quodam ¶ Trinitatis. j. e. distinc. sanctū. ꝛ. c. si nō sanctificat. contra. j. e. dist. multi. ꝛ. c. si reuera. cōtra. in synodo. ꝓtra. Sed hic expone trinitatis explicite. j. ea di. agunt

¶ Distinctio. iiij. Folio. ccccclxiij.

tractandū. eiusq̄ mysteriū nec ipīs dyaconib⁹ explere est licitū absq̄ eꝓo vl pbr̄o. nisi (his ꝓcul absentib⁹) vltima languoris necessitas cogat: q̄ō et laicis[c] fidelib⁹ plerūq̄ permittitur.

Item Gelasius papa. Diaconos quoq̄ tūc vt supra in tractatu ordinādoꝝ: vbi de reuerētia diaconoꝝ erga sacerdotes agitur.

Item ex ꝓcilio carthaginē. v.

¶ Non pr̄sumat mulier baptizare.

Mulier[o] q̄uis docta et sancta viros in cōuētu docere/vel aliquos baptizare non ꝓsumat: nisi necessitate cogēte. Unī vibanus papa. ij. sup quibus[e] consuluit ꝛc. vt supra in tractatu cōtinet: vbi de cōpatribus agit.

Item Augu. ad fortunatū

¶ Etiā laici necessitate cogente baptizare possunt.

In necessitate cum epi aut pbri aut q̄libet ministroꝝ nō inueniunt. ꝛ viget periculū ei⁹ q̄ petit ne si ne isto sacramēto hāc vitā finiat: etiā laicos[f] solere dare sacramentum quod acceperunt solemus audire. Item ex decreto martini pape. iij.

¶ De eodem.

Quicūq̄s[g] pbr̄ in quincia ꝓpriavel in aliaꝫ vbicūq̄z iuent⁹ fuerit: vbi cōmēdatū sibi infirmū baptizare noluerit: vel ꝓ intētiōe itineris: vel de aliqua excusatione: et sic sine baptismo moritur/deponatur.

Item Jsidorus.

¶ Non reiteretur baptisma q̄d a pagano ministratur.

Bomanus[h] pōtifex nō hominē iudicat q̄ baptizat sꝫ spm̃ dei subministrare gratiam baptismi: licz paganus sit qui baptizat.

Item Nicolaus ad cōsulta bulgarorum. c. iij.

¶ De eodem.

Quodā iudeo nesciētis vtrum christiano an pagano multos in patria vestra baptizatos asseritis. ꝛ quid inde sit agendū cōsulitis. hi ꝓfecto si in nomine sancte trinitatis[i] vel tantū in nomine christi (sicut i actibus apostolorum legit) baptizati sunt: vnū quippe idēq̄ est: vt sanctus Ambro. exponit. quia nō illorū sed ei⁹ est: rebaptizari non debent.

Item Augu. contra crescētiū grammaticum.

¶ Sicut per bonū ita ꝙ malum ministrū eque baptisma ministratur.

Siter bonos mīstros cum sit alius alio melior: nō est melior baptismus qui ꝙ melior: nē datur qñ idez baptismus datur. ꝛ ideo per ministros dispares dei munus equale est: qꝛ nō illorum sed ei⁹ est. Idem super Johannē in parte. j. tractatu. v

¶ Nō merita ministroꝝ sꝫ virtus xpi in baptismate opat.

Baptism⁹ talis est qualis ille est in cui⁹ potestate dat: nō qualis ille ꝙ cuius ministeriū datur. Idez. q̄d nouerat iohānes baptista: dñm nr̄m. q̄d nō nouerat: ptārem[k] dñici baptismi in nullū hoiem a dño trāsitura: sꝫ ministeriū plane trāsiturū: potestatē a dño in neminē transituram: sed ministeriū in bonos ꝛ malos. nō exhorreat[l] colūba[m] ministeriū malorum: sed respiciat dñi potestatē. Quid igit tibi facit minister malus vbi[n] bonus

Actu. ij. f.

Baptismus talis est.

k ¶ Potestatem. Cum dixit vidi spiritum descendentē de celo sicut columbā. ꝛ manſit super eum ꝛ ego nescieba. ꝛ hoc exponit Augustinus q⁹ Joh. nescieba eum. i. nescieba q⁹ sibi illam potestatem retinuisset dñs: sed tñ ministeriuz baptizandi tradidit dominus.

l ¶ Nō exhorreat. ē. distincti. xxxij. ℍ. verum. j. q. j. neq̄s in homine.

m ¶ Colūba. Id est ecclesia. xxiij. q. j. loquitur.

n ¶ Ubi. xxv. q. vij. alligant.

j. cor. iij. b.

a ¶ Neq; vt dist. xix. scḋm.
b ¶ Qui plantat. predicādo/ ad fidem cōuertendo.
c ¶ Qui incrementū. i. infusiones gratie et remissiones peccatorū. j. q. j. si fuerit.
d ¶ Jtez ego. Respondet tacite obiectiōi. q. d. licet malus ministēr cōficiat vt baptizet: nihilominus tñ debēt esse boni.
e ¶ Qui baptizat. Interi⁹. absoluendo a peccatis. nā illi⁹ est baptismus non baptizātis. ſ. e. a quodam.
f ¶ Ebriosum. Dum tñ intelligat q̄d agit. consuetudinē h̄ notat hoc nomen nō actū. extra. e. maiores. ℔ſi. id vero.
g ¶ Aut tolerantur. xxiij. q. vij. c. j.
h ¶ Trinitatis. j. q. j. neq; in nomine.
i ¶ Cōfessiōe. i. invocatione.
k ¶ Et si consentiunt. hoc de adultis.
l ¶ Per manꝰ impositionē. cōfirmatoriaz quetiaz in hoc casu recōciliatoria ē. J. e. di. ab ātiqua. z. j. q. j. ℌ. ecce.

Mistri sacrox debent ē boni Mat. xxiij. a Joh. j c

Baptis mꝰ an possit. cōferri furioso

¶ Per manꝰ Sed nunq̄d de furioso iudicat ℌm illum statuz mentis quē habebat cū in furorem incidit: naz si voluntatē habuit baptizandi et incurrit furorē valebit ei baptismus in furore est dñs: Quid te ipedit malicious p̄co: vbi beniuolꝰ est iudex: Jtē. neq;[a] q̄ plantat[b] est aliq̄d/ neq; q̄ rigat: sed q̄ incrementū[c] dat deus. Jtē. ego[d] dico z nos dicimus oēs q̄ iustos oportet eē oēs per quos baptizat: iustos oportet esse tāti iudicis mīstros si mīstrare iuste voluerint. si aūt noluerit esse iusti q̄ in cathedra moꝰsi sedēt: securuz me fecit magister meus de q̄ spūs eius dicit. Hic est q̄ baptizat[e]. Jtē. nō timeo adulterū: ebrioſuz[f]: nō homicidā q̄ columbā attēdo p quā michi dicit hic ē qui baptizat.

I dem in tractatu vſ.

¶ De eodem.

QUm baptizat malus vel ex aliqua ignorātia ecclie vel tolerantia. aut enī ignorant mali: aut tolerant[g] palee quousq; in vltio ventilet area. illud q̄d datū est vnū est: nec impar p̄pter ipares ministros: ſz par z eq̄le p̄pter hunc qui baptizat.

I dē de ecclīasticis regulis

¶ Nō reiterat baptisma q̄d in nole trinitatis ministrat.

SJ qui apud illos hereticos baptizati sunt: q̄ in sctē trinitatis[h] p̄fessione[i] baptizant: et veniunt ad catholicā fidē: recipiant[k] q̄dez vt baptizati: ne sctē trinitatis iuocatio vel p̄fessio anulet: ſz doceant integre z istruant q̄ sctē trinitatis ministeriū in ecclīa teneant. z si consentiunt[k] credere vel acq̄escunt cōfiteri: purgati fidei integritate firmentꝰ ipositiōe manꝰ. si vero paruuli sunt et hebetes q̄ doctrinā nō capiant: respōdeant p illis q̄ eos offerūt iuxta moꝝ baptizandi. z sic p manꝰ[l] impositionē chrismate cōicati[m] cū eucharistie[n] ministeriis admittāt.

I dem ad orosium in lib. ij.

QUāuis vnū baptisma sit z hereticoꝝ eorū. ſ. qui in nole patris z filiꝰ z spiritus sancti baptizāt z eccle catholice: tamē qui foris ecclesiā baptizant: nō sumunt baptismū ad salutez[o] sed ad perniciē: habentes nimiruz formā sacramēti: virtutē autem eius abnegātes. et ideo eos ecclesia non rebaptizat quia in nomie trinitatis[p] baptizati sunt. z ipa est p̄fecto forma sacramenti: ideo cum reuersi fuerint accipiunt virtutē spiritus sancti: quā qui foris ecclesiam baptizantur nondum habent.

I tem Pelagiꝰ papa Gaudentio episcopo.

¶ Baptizantur qui tantum in nomine domini baptizati probantur.

SJ reuera hi de hereticis qui in locis tue dilectioni vicinis cōmorari dicūtur solūmodo se in nomie dñi baptizatos fuisse fortitā cōfitētur[q] sine cuiusq; dubitatiōis ambiguo eos ad catholicā fidem venientes in sancte trinitatis nomine baptizabis. Si vero apud dilectionē tuam z eorū qui conuerti volunt manifesta p̄fessione claruerit: q̄ in nomine trinitatis fuerint baptizati: sola recōciliationis impēsa gratia catholice sociare fidei maturabis: vt tali dispēsatione seruata nichil aliter q̄ qđ euāgelica iubet auctoritas temeritatz cuiusq; spiritu videatur effectum.

I tem Augu. de vnico baptismo. lib. viij.

¶ An approbet baptisma q̄d nō a baptizato p̄statur.

SOlet etiā querivtruz approbādū sit baptisma q̄d ab eo[r] qui nō accepit accipit: si forte hoc aliq̄ curiositate didicit quomō dan-

re collatus: alis non. extra. e. maiores. ℌ. vlti. sec⁹ in puero: q; puer nō habuit voluntatem vnḋ: et tñ saluabit. J. e. queris.

Corpꝰ dñi nō datur p̄ pus christi: vt J. e. in ecclesia. forte nisi vbi consuetudo est q; ifundit̄ per ora eo rum sanguis xpi non corpus ℌm quosdam.

m ¶ Communicati. Jd est p̄uncti.
n ¶ Eucharistie. hoc de adultis: quia paruulis nō datur corpus christi: vt J. e.
o ¶ Nequaq̄ soluit p̄mā q̄stionem.
f ¶ Simulatione. maxime.
g ¶ Fidē. sed quō possum habere talē fidē et nō charitatē cū q̄ h̄z vnā ℣tutē: h̄z cōes. de. pe. di. v. c. vl. nō possem q̄dē nisi miraculose ℌm q̄ mali etiā miraculose p̄phetāt. j. q. j. baptizauit. vñ caute dixit. si enim habeam ℣.

Virtutes oēs h̄z qui vnā h̄z

Quanuis vnum.

o ¶ Ad salutem. hoc dicitur de illis qui scienter ab hereticis baptizātur z eoruz errores imitantur. sed in necessitate mortis melius esset a talibus baptismū accipere q̄ sine perceptione talis sacramēti de cedere: q; si ea serint/ manꝰ impositionem. ℣. que sequūtur in catholica ecclesia recipiunt. vt J. e. sanctū est. in fi. ca. puulis hoc nō nocet. j. q. iij. placuit.

j. cor. xiij. a.

h ¶ Montes transferam. itelige montes duplr vel ad lſam sicut de btō bñdicto. vel montes. i. demōes a patiētibus.
i ¶ Sicut iā. solut scḋam.
k ¶ Fallacē. ſ. xxij. q̄. ij. nec artificio. ſ. j. q. j. sicut ficti. ſ. dist. xxvij. q; interrogasti. z. c. dictū. z. c. a iohanne.
l ¶ Ubi. xertiam insolutā dimittit.
m ¶ Implorandā. hec quēstio alibi vt terminata. vt. j. q. j. ℌ. ecce. nā etiaz inuitꝰ q̄s baptizat. vt. xlv. di. de iudeis. Ad hoc dico q; si baptizans intēdit baptizare qualem cūq; intentionē baptizatꝰ habeat: recipit sacrm. ſz si nō intēdit baptizare lz ℣ba p̄se rat nō est baptizat⁹: q; ℣ba debēt ℣uire intētioni. vt

Baptizās dz hꝛe intentionē baptizādi

dum sit: z vtrū nichil interſit[s] q̄ animo accipiat ille cui dat aur cū simulatiōe aut sine simulatiōe. si cum simulatiōe: veruz fallens[b] sicut in ecclīa vt in ea q̄ putat ecclīa: an iocās[c] sicut in mimo: veruntamen si quis me forte in eo cōcilio constitutum vbi talium rerū questio versaretur non p̄cedentibus[d] meritis quorum sentētias sequi maliem vigeret: z dicerem quid ipse sentirem si eo mō affectus esſem quo erā duz ea dictarē. Nequaq̄[e] dubitarem habere baptismū eos q̄ vbicunq; z a quocunq; illud verbis euangelicis consecratuz sine sui simulatiōe[f]: et cū aliqua fide accepissent: q̄ q̄ ad salutem spūalem eis nō p̄desset ſcz si charitate caruissent: q̄ catholice inſerūtur ecclīe. si enim habeam fidem[g] vt mōtes[h] trāsferam charitatē autem non habeam nichil sum.

Sicut iam[i] preteritis maiorū statutis nō dubites illos etiam habere baptisma q̄ q̄ q̄ fallaciter[k] id accipiant: in ecclesia tamē accipiunt vel vbi putat esse ecclīa: i quoꝝ societate id accipit de q̄bus dictū est ex nobis exierunt.

Ubi[l] aūt neq; societas vlla esse crederet: ſz totū ludicre z mimice z ioculariter ageret vtrū approbandus esset baptismus q̄ sic daret: diuinuz iudicium per alicuius reuelationis oraculū p̄cordi oratione gemitib⁹ implorādū[m] esse censem⁹. ita sane: vt post me dicturos ſnias si quid iā exploratū z cognitum afferent humiliter explorarem.

I dem in libro. ij.

¶ Non reiteratur baptisma q̄d in fide sctē trinitatis ab hereticis p̄statur.

OStēditur illos impie[n] facere q̄ baptizare conātur orbis[o] vnitatē[p] et nos recte facere qui dei sacramēta improbare nec in ipo scīmate audem⁹. i q̄ ei nobiscū sētiūt: ēt nobiscū ſt. i eo em̄ a nob; recesſerūt: q̄ a nobis disſētiūt. Jtē sacrm[q] baptismi ē q̄d h̄z ille q̄ baptizāt: et sacramētū dandi baptismum est quod habet qui ordinat. sicut enim baptizatus si ab vnitate recesſerit/ sacramentū baptismi non amittit: sic z ordinatus si ab vnitate recesſerit: sacramentum dandi baptismi nō amittit. nulli ei sacramento iniuria[r] est faciēda: si discedit[s] a malis vtrūq; discedit: si pmanet in malis vtrunq; permanet. sicut ergo acceptatur baptismus quem non potuit amittere q̄ ab vnitate discesserit: sic acceptādus est baptism⁹ quez dedit ille qui sacramētū dādi cum discederet nō amiserat. Jtem si ad baptismuz fictus accedit: dimissa sunt ei peccata: an nō sunt ei dimissa: eligant quod volūt: quod cunq; elegerit sufficit nobis Si dimissa dixerint: quomodo spūs[t] discipline effugiet fictum: si in isto remissionem operat⁹ est peccatorum: Si dixerint nō esse dimissa: quoro si post fictionem suaz coꝝ de cōuerso z vero dolore fateatur: an denuo baptizandus iudicaretur: quod si dementissimuz est dicere: fateantur vero baptismo christi baptizari posse hominem: et tamen coꝝ eius[u] in malicia vel sacrilegio[x] perseuerans peccatorum absolutionē nō finem fieri: atq; intelligāt in

p ¶ Sacrilegio. J. e. distin. nullus autem. z ca. tunc valere.

v. ps

O Stēditur. ¶ Hec est v. ps di. ℌm Johan. de fan.
n ¶ Impiena iniuria fit sacro ex de apostata: ex litterarū.
o ¶ Orbis. i. ecclie q̄ diffusa ē p totū orbem.
p ¶ Unitatē. i. illos qui baptizati ſt ab hereticis i vnitate ecclesie. i. in forma ecclie q̄ ē ego baptizo te in nole pa. et fi. et. ſ. ſ. ē. eo. p̄prie.
q ¶ Item sacramētū. i. ptās et ordo. ſ. j. qō. j. q̄ q̄dā sicut xps.
r ¶ Iniuria. vñ fieri sacro si sctō baptizaret vel ordinaretur q̄ videt fieri ḡſi tā nō fuisset baptizat⁹ vl ordinatus. vt. j. q. j. sacramēta. tñ pñia bñ iterat: licz sit sacrm. de pe. di. iij. q; aūt p̄ penitētiā. silr vnctio in q̄busdā ecclesiis. ſ. de pe. di. iij. q; aūt p̄ penitentiam.

Pñis ſz sacrz sit bñ iterat

s ¶ Discedit. q. d. si alteruter istoꝝ sacramentorum malos carere dicis dicas carere et reliquis.
t ¶ Spūs disciplīne. i. spūs disciplinans et instruens.
v ¶ Coꝝ eius. J. eo. quomodo contra.

a ¶ In cõicationibus. i. conuentibus.
b ¶ Sacrilegio. i. sacrilegij dissensione.
c ¶ On illud. ¶ hec ē. vi. pars di. fm Jo. de fan.
d ¶ Sanitatē. extra de apo. ca. ij.
e ¶ Intētiõe. error eñ talis nõ nocet paruulis J. e. satʒ ostēdim⁹ intelligunk eñ offerri ab eccl'ia vt J. ea. queris a me.

Baptismi vicez. ¶ hec est. vij. ps dis. in qua ꝓbāt triplicē ee baptismū. ⁊ hoc ꝓbat per vij. c. Jo. de fan.
e ¶ Baptismi Casus. q̃dā ꝓ illām auctez: nisi q̃s fuerit renat⁹ ⁊c. dicebāt q̃ sp baptism⁹ aq̃ esset necessari⁹. q̃rum opi. reprobat aug. exẽplo latronis cui dictum est: hodie mecũ eris in paradiso.
Passio supplet de rectum baptismi.
f ¶ Cypan⁹. Et i testioniũ inducẽs. dicit q̃ baptismi defectuz supplere passionẽ: vt i illo latrone vel fidẽ 2uersi vbi necessitas baptismũ excludit. sicut et puero sufficit aq̃ baptism⁹ solus: qz etatʒ necessitas fidẽ excludit: similit adulto sola fides sufficit: cũ necessitas excludit aque baptismum.
vij. ps Luce xxiij. f.
g ¶ Baptismo. baptismus ꝓsistit in tribus in aquarum passiõe: et in cordis contritione.
h ¶ Sz etiaz fidẽ J. ea. ca thecuminũ. Z. sed h de fide informata charitate ibi ō ifirmi. j. q. j. fi sanat. ⁊c. vide.
martyr i dr cõfitens. ¶ Crucifix⁹ est. ē. de pe. dist. j. in ꝺortuna. Z. ʒ dicit ibi martyr: id est ꝓfitẽs.

cõicationibus[a] ab eccl'ia separatis posse hoies baptizari: vbi xpi baptism⁹ eadẽ sacramẽti celebratione datur et sumitur: qui tñ tũc prosit ad remissionem pctõrum: cũ q̃s recõciliat⁹ vnitati sacrilegio[b] dissensionis exuitur q̃ eius pctã tenebank: ⁊ dimitti nõ sinebank. Idem in epistola ad Bonifacium.

¶ Valet ad salutẽ baptisma ⁊ si nõ ea fide puuli offerunk

On illõ te moueat q̃ quidã non ea fide ad baptismũ percipiendũ parulos ferunt: vt gratia spũali advitã regenerenk eternã sed hoc eos putãt remedio tẽporalẽ retinere vel recipe sanitatẽ[c] non eñ propterea illi nõ regenerauk: qz non ab istis hac intentiõe[b] offeruntur. Itẽ de vnico baptismo libro quarto.

¶ Effusio sanguinis implet vicem baptismi.

Baptismi[e] vicẽ aliquã do implere passionez de latrone illo cui nõ baptizato dictũ est. Hodie mecuz eris i paradiso. btũs cyprianus[f] non leue documentum assumpsit: qõ etiã atq̃ etiaz cõsiderans inuenio: non tñ passionez ꝓ nõie xpi id qõ baptismo[g] deerat posse supplere sed etiã fidẽ[h] ꝓfessionẽ q̃ cordis: si forte ad celebrãdũ mysteriũ baptismi in angustijs temporuz succurri nõ põt. Neq̃ eñ latro ille ꝑ nomine xpi crucifixus est[i]: sz ꝑ meritis facinorum suorum. Neq̃ quia credidit[k] passus est: sed dũ pateret credidit. quãtũ itaq̃ valeat etiã sine visibili sacramẽto baptismi: martyr eñ interpretat̃ cõfitens. ad hoc. l. di. ⁊ purgabit. si tñ passus est ꝓ xpo.
k ¶ Credidit. ē. de pe. di. vũ. nullus.
l ¶ Apls. in epistola ad romanos.
m ¶ Corde. i. ex fide q̃ est in corde. i. mẽte credidit quisquis q̃ est ei ad remissionem pctõrum. i. ꝑ fidem cordis iustificat aliquis id est de ipso fit ꝓpius.
Rosñ. r. b.
n ¶ Necessitatis poterit ue q̃s seipm in necessitate baptizare: non. ex de bap. ⁊ eius effe. de bitũ. arg. J. e. sanctum ibi nec aliq̃s ⁊c. Nihil eñ pderit ei. vt de penitente q̃ sibi pctã nõ põt ꝓfiteri: nec seipz reconciliare. Item nunq̃d aliq̃s re ab aqua: nõ Nunq̃d si pmissa sit aq̃ alij liquor sit baptismus: si aqua ꝑ ualet baptizatur: al's non. iij. q. iij. ca. hermofroditus.
Baptizare seipm nemo põt
o ¶ Credere. ē. xv. q̃. j. ꝟ. vt itaq̃.
p ¶ Rñdere. J. e. aliud pla.
q ¶ Credidit. i. saluak sic ꝑ alterũ. s. infans.
r ¶ Alienum. quasi ex alieno opere causã sui peccati contraxit. ē. ca. ij. et. iij.
s ¶ Fuit. scilicet ꝑ fide. nã omnis res ꝑ quascũq̃ causas cõtrahitur. ⁊c. ex de reg. in. oñis res. de pe. dist. j. quẽ penitet. circa ꝓin. versi. sz qui per nos.
t ¶ Quia per pietatem. id est fidem et confessionẽ illius. B.
u ¶ Mystic⁹. id est significantibus miserias ꝑsentʒ vite quã ingredik. sunt eñ in signũ future miserie ⁊ laboris
a ¶ Completi. cum facultas adest.
b ¶ Et illud. J. e. di. sicut in sacramẽtis illud. i. baptisma sine fide.
c ¶ Et istud. i. fides sine baptismo.
d ¶ Ex voluntate. secus si ex ignoratia. ex de pres. nõ bap. c. ij.
e ¶ Contenik J. e. non dubito.
Vendit⁹ tenet ꝺ partu eiecto.
f ¶ Jdquid. si. ff. de exuic. si pregnãs. ⁊ l. vacce. ibi dicik q̃ si vẽdidi ti bi ancillam pregnantẽ ⁊ part⁹ euincak: non teneor de euictione: qz nõ intelligor eũ vendidisse. arg. ff. de vsuca. si aliena. i fi. ꝓ iuliano facit. ff. de ven. inspi. l. j. ꝟ. j. vbi dik q̃ partus est pars viscerum. Arg. ꝟtra. ff. de ver. sig. partum
g ¶ Qui nascik. tñ si mater est libera etiam tpe pceptiõis et partus est liber ff. de sta. ho. l. v.
h ¶ Debere. ē. xxiij. qõ. iij. si habes
i ¶ Anctũ est. ¶ Per se ipm. non merito conferentis.
Baptism⁹ an possit dari ꝑ laicos.
k ¶ Auctoritas. i. quemlibet ex auctẽ domini qui tradidit formam baptizandi apls et per eos alijs etiam laicis. ʒ ꝟtra. ē. e. dist. ꝓtrar. ē. ca. ij. et. iij.
l ¶ Fuit. scilicet ꝑfide. nã omnis res ꝑ quascũq̃ causas cõtrahitur. ⁊c. ex de reg. in. oñis res. de pe. dist. j. quẽ penitet. circa ꝓin. versi. sz qui per nos.
m ¶ Alicꝭ. vt qui nec baptismũ nec formaz nouerat. nam primo erat ibi recurrẽdũ ad ꝓphanũ: ⁊ ita nõ erat q̃ ita competẽter posset dare sicut ille q̃ acceperat: ⁊ hoc est qõ sequitur. acceperat.
n ¶ Accepat. scz sacramentuz baptismi.
o ¶ Pniam. J. e. distin. fine penitẽtia. Z. ʒ forsan penitẽs iste ꝑ aliquo graui pctõ cõpunctus baptisma petierat: q̃ suscepto iterũ in idẽ peccatũ relapsus ẽ vnde postea publice meruit supponi pnie. xxvj. q. vj. c. fi.
p ¶ Recõciliaret. ē. de pe. di. j. quez penitet. ē. dis. xxj. inferior. Z. ʒ q̃ ad hoc superior erat iste post baptismuz qz iste nõ indigebat recõciliatione: ille sic. Assignak et aliud Z. xxiij. q. j. ʒ istud nã ibi dr q̃ alaz co nõ dz reconciliatione accipe: sed dic q̃ istud succũbit.
q ¶ Qui non pũ. i. qui nõ credũt animũ eorũ fuisse ita pũ.
r ¶ Quisq̃. nõ põt dr q̃ dicere relinquẽdũ esse illũ qui morte eminẽte petit baptizari a penitẽte[k]. q̃s nõ credat contigisse: oportet vt credat posse contingere.
Fama nõ probat.
s ¶ Item ad eundem.
t ¶ Non credat. ar. q̃ fama

oibus rebus ostendik aliud esse sacramẽtũ baptismi: aliud 2uersionẽ cordis ʒ salutẽ hois ex vtroq̃ compleri[a]: nec si vnũ eoz defuerit: ideo putare debemus ꝓsequens esse vt ⁊ altez desit. qz illo[b] sine isto põt esse vt in ifante ⁊ istud[c] sine illo potuit eẽ: vt in latrone. complente deo sue in illo siue in isto: qõ nõ voluntate defuisset. cum enim ex voluntate[d] altez horũ defuerit reatu hoiem inuoluit. ⁊ baptismus quidẽ potest in esse vbi confessio cordis defuerit. Cõuersio autem cordis põt quidẽ ineesse nõ percepto baptismo sed cõtẽpto non potest necvllo mõ dicẽda est 2uersio cordis ad dñz cum dei sacramentum contemnitur[e].

Idem contra Julianum.

¶ Non baptizatur in homine quicquid in eo est.

Jquicquid[f] est in homine qñ baptizatur ⁊ sanctificatur: baptizari ⁊ sciificari cum homie credendũ est: dicturus es et ipa in illo baptizari et sanctificari que in intestinis et vesica per digestionẽ corporis digerunt̃. dicturus es baptizari: sãctificari hominẽ in mẽis vtero constitutũ si ad hoc sacramentũ accipiẽdũ necessitas cogat grauidam: et ideo baptizari iã q̃ nasciẽ[g] nõ debere[h]. postremo dictur⁹ es baptizari febres ⁊ sanctificari quando baptizank egroti.

Item ad Fortunatum.

¶ Valet baptisma ⁊ si ꝑ laicos ministretur.

Anctũ est baptisma ꝑ seipm[i] quod datum est in nomine xpi. ⁊ f. ⁊. s. ita vt i eodẽ sacrõ sit etiã auctas[k] traditiõis ꝑ dñm nr̃m ad apl̃os: per illos aũt ad eꝑos ⁊ alios sacerdotes. etiaz laicos xpianos ab eadẽ origine ⁊ stirpe venientes. nã cũ illa hystoria narratur oẽs q̃ audiũt ad lachrymas mouenk: cũ in naui q̃dã null⁹ fidelis eẽt ꝓter vnũ penitẽtẽ: ⁊ naufragiũ cepit imminere: erat ibi q̃dã ñ imemor sue salutis ⁊ sacri[l] vehemẽtissimus flagitator. nec erat alio q̃m[m] q̃ dare posz nisi pẽitẽs ille. accepat[n] ei sz ꝑ pctõ de q̃ agebat pniam amiserat sciatẽ: sz nõ amiserat sacz. nã si hoc amittũt peccãtes: cũ recõciliank post pniam[o]: q̃re nõ iterũ baptizank[p]. dedit ĝ qõ accepat: ⁊ ne pickose finiret vitã recõciliat⁹ petist ab eoipo quez baptizauerat vt eũ recõciliaret[q] ⁊ factũ est. ⁊ sic naufragiũ euaserũt. Cognitũ habes qõ feceẽt nemo extitit eoz q̃ nõ pũ[r] aim ita crederet vt ꝓcilijs eoz i illo piculo dñz crederet affuisse. mot⁹ eñ anim⁹ religiosus ⁊ supplex ab hoie exegit sacz a deo ipe ipetrauit sctitatẽ. Q̃z si forte hoc qõ narraui õ his q̃ naufragio iminẽte pclitabãtur nõvult aliqs credere (nõ eñ hoc diuinaz scripturaz auctoritas sz icerto auctore fama ꝓmẽdat) nõre pugnabo sz inkrogabo si tale aliq̃d ꝓtingat q̃d futuz ẽ. nõ põt eñ quisq̃[s] dicere relinquẽdũ esse illũ qui morte eminẽte petit baptizari a penitẽte[t]. q̃s nõ credat contigisse: oportet vt credat posse contingere.

Item ad eundem.

nō inducit pbationē nec partē pbatiōis nec exēplū sed l. xē. C. de sen. ꝛ inter. om. iudi. l. nemo. argu. qđ ꝯs asserit: ꝙ ius scriptū pbare dz. xxiij. q. ij. legitur.

a ¶ Athecuminū. ¶ In bonis patet hoc esse intelligēdū de adulto nā parvulus bona opa habere nō potest.

b ¶ Uitā. j. ea. nō dubito. ꝙtra. sed hoc de eo q̄ baptizari nō q̄rit: vel est in peccato aliquo ille si adultus est.

Hi de quibus ¶ hec est vij. pars di. fm Johan. de san.

c ¶ Sed cui⁹. ſ. j. q. j. si quis p ignorātiā ꝙtra.

d ¶ Quolibet modo. etiaz cū barbarismis et soloecismis j. e. retulerunt.

Recōciliatio: siue manus ꝓpositō q̄ fit

e Impositionem. reconciliatio sic fiet/impone ei manꝰ ab eo ꝛ dicē. accipe spiritū sctm. sicut in actibus apl̄oz factū esse legit baptizatis a iohāne: cū ipsi dicerent apl̄is: neq; si spūs sanctus sit audiuimus. manus eis apl̄i ponebant dicentes. accipite. scz si non fuerant chrismati chrismabantur.

viij. pl

Aliud est. ¶ hec est ix. pars dist. in q̄ pbat p tria. c. q̄ malicia baptizātis nō nocet baptizato. Jo. ō f.

f ¶ Aliud est. Casus. Intēdit pbare Augu. q̄ qui baptizat in forma ecclesie siue bonꝰ siue malus q̄ baptismus cōfertur. quod ex eo pbat quia baptizati a iuda nō sunt rebaptizati: preterea quia potestatē baptismi apud se retinuit nō infudit in aliū per quem potestatem vnitas constat ecclie. nā vna est columba ꝛē.

g ¶ Per ministeriū. qđ facit sacerdos.

h ¶ Itē ergo baptizabāt. ℏ colligit baptismū ante passionē fuisse istitutū: quia nō est ratio quare baptizati a iuda nō sunt itez baptizati: sicut a iohāne baptizati: nisi qz iohānes non baptizabat in forma quā dederat iesus discipulis: qđ faciebat iudas. Uñ colligitur necessario q̄ baptismꝰ ante passionē fuit

Baptismꝰ vtz añ passionem

¶ Cuis recte viuat catechumin⁹ sine baptismo nō potest saluari.

Athecuminū cuius i bonis[a] defuncti vitā[b] habere nō credim⁹: excepto dūtaxat nisi martyrij cōpletat sacramentū: baptizatur⁹ ꝓfitet fidē suā coram sacerdote: ꝛ inꝛrogat⁹ respōdet. hoc idē martyr coram psecutore fecit: q̄ ꝙfitet fidē ꝛ inꝛrogat⁹ rūdet. ꝛ ille post ꝓfessionē aspergitur aqua. hic vero aspergitur sanguine: vel cōtingitur igne. ille manus impositione pontificis accepit spiritū sanctū: hic habitaculuz spūs sancti efficit: dū nō nō est ipe q̄ loquitur: sed spiritus sanctꝰ qui in illo loquitur. ille cōicat eucharistie in cōmemoratione mortis dñi: hic ipse cōmorit xp̄o. ille cōfitet se mūdi actib⁹ renūciare: hic tpis renūciat ꝛ vite. illi pctā remittūtur: isti extinguūt. Itē Leo papa. ¶ Hō reiteret baptisma cuius formā ꝓstat integre esse collatā.

Hi de quib⁹ scripsisti: q̄ se baptizatos sciūt sz cuiꝰ[c] fidei fuerint qui eos baptizauerūt se nescire profitetur quolibet modo[d] formā baptismatis acceperunt: rebaptizandi nō sunt: sed p im

institut⁹ cū iudas post passionē neminē baptizauit: sz plenā efficaciā ante habuit vsq; ad passionez: ꝛ ꝙ Jesus ante passionē formā baptizādi dederat discipulis. Sz superi⁹. c. ſ. ꝓpe in morte/aperte dicit ꝙ post resurrectionē dedit formā illā. Ad hoc dicēdū ꝙ añ passionē ꝛ post dedit fo. baptizādi: licet ante nō ita gña lē forte vt baptizarēt tantuz in deos. vñ dictuz est eis: in viā gēti nō abieritis. vij. qō. j. deniq; post gñalē forte vt baptizarent oēs gentes ꝑdicationē ad passionē ꝛ mortem ad iudiciū in tali fo. baptizauit xp̄m.

fuit institut⁹.

ix. pa.

i ¶ Baptizauit. i. simpliciter lauit.

k ¶ Johāne baptism⁹ ille iohānis fuit quasi ꝑcursor[e] ꝙparatorius veri baptismi: vt eo ꝙsi qđaz pludio baptizari assueserent. ꝺoq; non erat remissiōis opatiu⁹. vt. j. e. di. nō regenerabant. Sz nunqđ baptizauit xp̄s quos baptizauit iohānes? an non erat ille baptism⁹ a deo cū omne qđ bonū ē a deo est: et deū habet auctorē. ſ. qō. ij. cp̄s pio. ꝙ autez baptism⁹ iohis bon⁹ fuerit nullus dubitat: sz nō dr xp̄i. qz nō ē sacm re demptiōis nre: nec deꝰ per illū baptismū remissionē peccatorū operatus est. vel qz nō fuit collat⁹ in forma xp̄i vñ ꝛ iohānis dicitur.

Johan. j. c.

Johan. xv. a.

Cāti. vj. c.

j. coz. iij. b.

Baptismus iohānis nō fuit remissionis opatiu⁹.

l ¶ Christus baptizauit. non solum iudas.

m ¶ Per hāc em ptātē. quā tūc nulli dedit. ſ. vt fieret remissio i baptismo collato i noie mysterij: sicut fit i baptismo collato i noie pr̄is ꝛ filij ꝛ spūs sci: dicetur baptismꝰ illius ꝛ ab eo denoiarent baptizati.

Columba in aquam descēdens añ ꝙ xp̄s baptizaret.

n ¶ Anteq̄ ſ. e. p aquā. j. sz credēdū ē colūbe speciē sine spū in aqua āteqū xp̄s venisset descēdisse: qđ hic dr postq̄ aūt xp̄s descēdit spūs sanct⁹ sup eū putād⁹ ē in eū veniēs in illa colūba apparuisse. qđ ibi dr hoc sic se hr̄e: poteris scire si qđ hic subdit diligēter attendis. ſ. cognouit ꝛ ē. Colūba aūt illa ꝑma vt dr redūt in primordiale sine placentē materiam.

a ¶ In aquam. i. super aquam.

b ¶ Qui. i. Johannes.

c ¶ Et manentē. nam aliter māsit sup eū: ꝛ aliter super nos. de pe. di. stin. ij. grendum. ꝛ. c. pōt dicursus.

d ¶ Qui baptizat. i. peccata dimittit.

e ¶ Mundi. ar. ꝙ apli baptizati sūt. vt ō pe. di. ij. si eni. circa ꝑin. ꝛ. j. e. qñ ab hierosolymis.

f ¶ Propt verbum. i. ꝓpter me ipsuz ꝙ sum verbum patris.

g ¶ Fuerit iustus. sec⁹ de malo. vt. ſ. j. qōe. ſ. si fuerit.

h ¶ Nolunt. vt dicit baptism⁹ petri: baptismus pauli.

i ¶ Incrementū. i. virtutes apponēdo p⁹ peccatorum remissi onem.

k Nullus. ſ. j. q. ſ. ex̄ catholicā ¶ Caius. Prio loquit ō apostatis. i. de hereticis. Scō de scismaticis. Est ergo cas⁹. Apostate etiaz ex̄ ecclesiam hñt baptismū: ꝛ ex̄ illō conferre pñt: sz non sanctitatem hñt ex̄ ecclesiam: nec eā conferre pñt nisi forte ad pūctū p vim sacramenti remissiōez operatur baptismus.

l ¶ ꝙ si haberi. ar. ꝙ excōicatus possit ℨhere matrimoniū cuz liceat ei habere ꝛ vti ℨcto. extra de eo ꝙ dn. i ma. c. significasti.

m ¶ Nō pōt. ar. qđ non recte fit fieri dr. vt. j. q. ſ. ꝙ quidā. contra id qđ dr nō posse fieri qđ de iure nō fit. vt. xxij. q. ij. faciat.

n ¶ Incipit. ſ. e. di. tunc valere. ꝺ. e. di. ostenditur.

o ¶ Si in pfidia. ℏ tāgit falsaz opinionē quoꝝdā

p ¶ Excipit. remissionē pctōrum. [ſ. e. pri.

q ¶ Et foris. ꝙ ministros malos ꝙ quosdā excōicatos filios iudeoꝝ. j. q. j. pphetauit.

r Quomodo erauditꝰ. hāc q̄stionē mouet Au. vt p⁹ soluat. ¶ Casꝰ. Nō ꝙ cyp. fuit in eo opi. ꝙ verus baptisma nō ꝓferat apud hereticos illud ēt lauacrū diaboli appellauit. xxxij. dist. ſ. veꝝ. cui⁹ opinionem ꝛ erroꝛē extirpat hic Aug. cām sui erroꝛis assignās. In pma ꝑte dicit Augu. malos sacramēta i eccl̄ia ꝓferri: ꝛ ex̄ eccl̄ia: ſz nō remissionem pctoꝝ. In sc̄da facit dr̄iam iter sacm ꝛ effectū sacr̄i: qđ non facit cyp. a. ꝛ ꝛbo errauit. In tertia dicit ꝙ sicut boni ꝓferūt in eccl̄ia sacri effectū sic mali ex̄ eccl̄ia duz tñ in necessitate als non: sed tñ sacm ꝓferūt In quarta ponit quandā opinionē falsaz. ſ. qđ pctā dimittūtur ei qui ficte accedit ad baptismuz ad pūctum hore postea redeunt.

Casum ponit.

s ¶ Aut ꝙ eos ꝺ. de pe. di. ſ. homicidiorum.

t ¶ Nemo. di. lxij. nulla ratio. ꝺ. xvij. di. pbm. ij. q. vſ. quotiens post auditam. ꝺ. j. q. j. ventum est

v ¶ Sacm. ℏ exaudi vt no. ꝺ. ſ. q. j. remissionē. als contradiceret. j. eo. c. ver. cū in alijs.

x ¶ Per sctōs. Immo per seipsum nunq̄ per ministrum sed neq; p sacramēt̄ qđ bonus ministrat magis cē malus. nō

Recōciliatio: siue manus ꝓpositō q̄ fit

vtz añ passionem

Johan. j. c.

Johan. xv. a.

Cāti. vj. c.

j. coz. iij. b.

Baptismus iohānis nō fuit remissionis opatiu⁹.

Columba in aquam descēdens añ ꝙ xp̄s baptizaret.

semp suum effectum habz ossne sacrm/nisi suscipientis malicia impediat.vt.j.q.j.omnia.t.xv.q.vlt.c.vlt.sz forte dr p sctos dimittere pctā:qz quos pdestinata sunt sctōz pcīb⁹ obtinent. vt.xviij.q.iij. obtineri. vel qz ipis pdicanti b⁹ aliq⁹ ppungūtur t sic etiā pcta dimittunt. et dr hoc de bonis antonomastice: vel p sctos bonos. id ē p id qō boni vel scti sunt.s.p charitatē t ceteras virtutes: vel solus xps dat remissionē peccatorum p auctē. bon⁹ dat p ministrātz meritum:malus per ministerium.

Sackz q̄dlz sp hz suū effectū

Joh. xx.f.

Pctā p qs remittūt

a ¶ Sanctos suos.i.mediantib⁹ pcīb⁹ sctōz.

b ¶ Culpā. et ille qui est reuersus ad fidem.

c ¶ Sine q̄. de pe.di.ij. fugerat sanctus.t.ē. dis. viij.nullus expectat.ē.e.di. solet queri.

d ¶ Manus. j.q.j.qō quidam contra.

e ¶ Sanctificationē.i.remissionez pctōz. sicut duobus modis dr māducare.ē.dist.ij. q̄d ē xpm.

f ¶ Atq; illud. id ē perceptio sacramenti.

Joh. xx.f.

g ¶ Hoc auē. id est vite sanctificatio.

h ¶ Ab effectu. ipsius sacri.

Mali dicunt palee.

i ¶ Palee multitudinem.i.ad multitudinē malox q̄ dr palee: qz vacui vel qle inter cadūt tpe suos⁸.t ideo remissionē peccatorū vel p seipm facit:vel p illi⁹ colūbe mēbra.q̄b⁹ ait. Si cui dimiseritis pctā dimittent:t si cui retinueritis retēta erūt. Man⁹ aūt impositio si nō adhiberet ab here si veniēti q̄q; extra oēm culpē⁹ esse iudicaret: ppt charitatis tū copulationez que est maxim⁹ donū spūssancti sine quo⁶ non valēt ad salutē quecūq; alia facta fuerit in homine:man⁹ hereticis correctis ponitur. Induūt autem homines ipm christum aliquando vsq; ad sacramēti perceptionem:aliquando vsq; ad vite sanctificationē⁸ atq; illud⁸ premiū t malis t bonis pōt esse cōmune. hoc aut⁸ proprīū est bonorum t piorum. non ob aliud visum est quibusdā etiam egregiis viris antistitib⁹ christi:inter quos p̄cipue beat⁹ Cyprianus eminebat nō esse posse apud hereticos vel scismaticos baptismuz christi:nisi qz nō distinguebāt sacramētū ab effectu⁹ vl⁹ vsu sacramēti. t quia ei⁹ sacramēti effectū/atq; vsum in liberatōe a peccatis t cordis rectitudine apud hereticos nō inueniebāt ipm sacrm quoq; illic esse nō putabant: sed cōuertentib⁹ oculos ad interioris palee multitudinē¹: cum etiam hi qui in ipsa vnitate perueršunt et perdite viuunt appareant:t remissionē peccatorū nec dare⁵ posse nec habere.qz nō malignis sed bonis filijs dictum est. Si cui dimiseritis pctā: dimittūtur eis: t reliqua.habere tamē t dare t accipere baptismi sacramentū satis ecclesie catholice pastoribus eluxit:t ouē q̄ foris errabat:et dominicum characterē foris accipiebat venientē ad christiane vnitatz salutē ab errore corrigi characterē tū dñicum in ea cognosci potius q̄; improbari:quādoquidem ipm character multi lupi et lupis infigunt:qui videtur esse intus: verūtamē ad illā ouem que ex multis vna est: nō ptinet cū mal⁹ tradit baptismū bono.i.in vnitatz vinculo veraci cōuersione mutato:iter bonū sacrm q̄ tradit t bonū fidelē cui tradit tradētis[m] malicia[n] non separat[o]:t cum illo⁹ veraciter ad dñz cōuerso pctā dimittunt[q] ab eis[r] q̄b⁹ ipse veraci cōfessione ꝓfitēt spūssanctus ea dimittit: qui oībus scis dat⁹ est sibi charitate coherētibus:siue[t] se nouerint corpaliter siue nō nouerit. Sīlr cū alicui⁹ tenent pctā:ab eis tenent a q̄b⁹ ille cordis prauitate dissiūgit siue notis corpalit siue ignotz oēs mali spūalit a bonis seiūcti sunt.si aūt etiā corpaliter apta discessione separēt peiores fiunt.sz nihil iteresset ad baptismi sanctitatē: q̄to q̄sq; peior id habeat et q̄to peiori tradat. pt tū tradere sepat⁹[u]:sicut pōt hre sepat⁹ sed q̄; pniciosum est hre:tam pniciosum ē tradere. Ille autez cui tradidit pōt salubrit accipe si ipe nō sepat⁹ acceperit vrgēte[v] mortis necessitate. Cur heretici foris baptizare nō pnt:an qz peiores sunt eoipo q̄ foris sunt:sz nichil iteresset ad integritatem baptismi[x] q̄to peior id tradat.neq; ei int⁹est tm̄ int⁹ malū t peiorē q̄; tum inter bonū t malū:t tū cū baptizat malus nō aliud dat q̄; ille q̄ malus minus est an forte nō ad hois meritū:sed ad ipsius baptismi sacrm pertinet:vt foris dari non possit:si hoc ita esset: nec hr foris possz t totiēs baptizari necesse eēt q̄tiēs q̄sq; recedens ab eccl'a: rursus ad eccl'iam remeasset:t his q̄ fictq corde baptizantur:aut peccata nullatenus dimittunt. Qz spiritus discipline effugiet fictū: aut in ipso tēporis puncto pvim sacramenti dimissa itez p fictionē repleank. vt illud vez sit. Quotāt in xpo baptizati estis:xpz induistis. Et illud. Spūs effugiet fictum discipline.i.vt induat eū xpm sanctitas baptismi t exuat euz xpm pernicies fictionis. Nā redire[a] dimissa pctā vbi fraterna charitas nō est aptissime dñs in euāgelio docet in illo seruo:a quo dēs dimissum debitū petiuit eo q̄ ille cōseruo suo debitū nollet dimittere. Sic nō impedik[b] baptismi gra:q̄min⁹ oia pctā dimittāt etiā si fraternū odiū in ei⁹(cui pctā dimittuntur) animo pseuerat.soluitur em̄ hestern⁹ dies[c] t quicquid superest soluitur etiaz ipsa hora[d] mometoq; añ baptismū et in ipso baptismo. deiceps autē continuo reus esse incipit.non solum consequētiuz sed etiam preteritorum dierum horarum momentoruz redeuntibus[e] omnibus que dimissa sunt. Idem.

Remissio peccatorū p̄ dr

Obligatur t soluit quis eo dē momento.

Sapi. j.a.

Gala. iij.d.

Sapi. j.a.

Mat. xviij.c

¶ Quando prosit baptism⁹ ei qui ficte illum accepit.

¶ Uncvalere[f] icipit[g] ad salutē[h] baptismus[i] cū illa fictio[k] vera ei ꝓfessiōe recesserit:que (corde i malicia vl sacrilegio pseuerāte) peccatoz ablutionē nō sinebat fieri. Idem ad donatistas.

¶ Nō reiterant sacramēta:

a ¶ Nā redire. ē.xxiij.q.iiij.si illic. ē.de pe.distinc. iij.ca.j.ij.iij.iiij.v.t.vj.

b ¶ Non impeditur.sed non dicit hoc ita sentiendo sed eorum opiniones referendo.

c ¶ Hestern⁹ dies.i. pctm̄ hesterna die cōmissum.

d ¶ Ipsa hora. sicut ꝑm leges eodem tpe quis absoluit et statiz obligat.si em̄ aio nouandi mulier iterecedit liberabitur obligat: qz ipso iure ꝓpetit rescissoria. ff. ad velle.obitrix .ē. vlti.

e ¶ Redeūtibus. hoc. de pe. dist.iij.in pn. qz q̄dā dicūt q⁹ redeūt sicut florez in vere.b.tē.

Mat. xviij.c

Remissio peccatorū q̄d dr

r.ps.

Unc valē. hec est x.pars distin. in qua ꝓbatur per xj.ca.q⁹ non valet baptism⁹ aq̄ cum datur ficto nisi fictio vel incredulitas recedat a corde per cipiētes. Joh̄. de fan.

f ¶ Tūc valē. hec est vera sententia.

g ¶ Incipit. qz tūc incipit eē in eo t efficaciā in eo habere: et ibi ratihabitio retrotrahit: t ē ar.contra. ff. de his qui no.infa. furti .ē. q̄ iussu.

h ¶ Ad salutē. id ē tria ad baptismū significata nunc incipit hre remissionem peccatorū et non ꝓpter baptismum sed ꝓpter cordis contritionem: p charitatē vl humilitatem mentis quam habet dum habet cordis contritionem.

i ¶ Baptismus. scilicet interior scilicet peccatorū ablutio.

k ¶ Fictio. ē.e.distin. ostenditur. t.c. nullus.

l ¶ On in vobis. ¶ In multis. id est in omnibus sacramentis:sed nō in charitate sine qua nihil sunt omnia. ē.e. quomodo.

m ¶ In simbolo. cōtradicit quod j. sequitur. quia in catholica ecclesia non sunt nobiscū:sed dic q⁹ ideo dicunt esse in simbolo quia sunt in maiori parte. nā si in toto simbolo essent ergo esset ideo non est desperandū de eis de pe.di. vij. c.j. p ¶ Foris. vidēt q⁹ extra ecclesiam conficiant: et sic reprobatur quorundaz opinio qui dicunt extra vnitatē ecclesie corpus christi confici non posse. vt j.q.j. dñs declarauit. t.c. nō no cet.

Hereti ci q̄lit sunt in simbolo nō de biscum ps. liiij.

q ¶ Sed rez. scilicet vnitatez ecclie. Johan.

r ¶ Didicimus. hec reconciliationum/dispāritas fiebat: aut ꝓpter hereticoz dispāritatem: aut ecclesiarum varia consuetudinem

s ¶ Aut vnctione. j.q.j. hi qui baptismum.

t ¶ Sola professione. qz tantū interrogātur si recte credant quia manus eis

Errox monoscelitarum.

erat imposita:sz si accederet suppleretur. j.q.j. ecce. De errore istoz habes. xvj. di. habeo.

v ¶ Monoscelitas. qui dicunt vnam tantum volūtatem esse in xpo. s. humanitatis non diuinitatis. vt xvj. di. habeo.

hereti a ci diuer simode ab ecclesia recipi= untur.

¶ Fidei diuersitas suscipiēdi hereticos nō ideo est: q in se ecclesia ouētalis sentiat contraria: sed q diuerso modo errabāt diuerso modo recipiebātur. arriani qui erant in oriente non crismabantur: ideo orientes redeuntes crismabat qui erant in occidente

baptisma quod apud hereticos fuerat cōsecuti: tunc in eis vires emundatiōis recipit: vel cum illi per impositionē manus spiritum sanctum acceperint: vel isti propter cōfessionez vere fidei sancte et vniuersalis ecclie viscerib⁹ sunt uniti. ¶ tem Augusti.

¶ Extra ecclam baptism⁹ accipi potest: sed non pdest.

¶ Ecclesia padisō cōparata idicat nobis[b] pos se quidē baptismū ei⁹ hoies etiā foris accipere: sed salutem[c] beatitudinis extra eaz neminē vel percipere vel tenere. non enim in mesopotamia vel egypto: quo illa flumina peruenerūt est felicitas vite q̄ in padiso ꝓmeorak. sic ergo baptism⁹ ecclie potest esse extra ecclesiā[e] mun⁹ aūt beate vite nō nisi intra ecclesiam inuenīt. ¶ dez de vnico baptismo libro tertio.

¶ Baptism⁹ z sacrilegiū hereticoꝝ nō sunt sacramēta.

NUnc aūt nō sicut heresis hereticoꝝ est: sic error ipsorum est. sicut etiaz sacrilegiū dissensiōis est eorum: sic etiā baptisma quod christi est non dz dici ipsoꝝ. ¶ dem lib. v. ¶ De eodem.

QUm tantū⁹ valeat baptism⁹ p hoiez ꝓtpti bilē q̄tū per aplm dat⁹: ita nec illi⁹ fz christi esse cognoscitur[g]. Itē iuenim⁹ dictū ab apostolis: z gloriaz meā. q̄ uis vtiq; a dño imptitū atq; donatū: baptismū[h] autez nemo eoꝝ meū dixit oīno. neq; eniz oīm equalis est gloria: neq; ministrant oēs equalit neq; eūli prudētia. sciētia sē oēs prediti z i euāgelizādo alius alio meli⁹ operāt. Et ideo dici p̄t ali⁹ alio doctior est[k] in ipa salutari doctrina: alius aūt alio magis minus ve baptizatus dici non pōt siue ab inferiore siue a maiore baptizet. ¶ dem in lib. tiij

¶ De eodem.

SAtis ostēdim⁹ ad baptismū qd verbis euāgelicis cōsecrat nō ptinere cuiusq; dātis vel accipiētis errorē: siue de patre siue de filio siue de spū sctō[m] aliter sentiat q̄ celestis doctria insinuat. ¶ dē li. de baptismo

¶ Ex bonis et malis sacramenta ecclie cōmunia sunt.

ESt vnitas ecclie q̄ late[n] patz i sacrōz vz societate z cōione q̄ cōplectit cū ḡnis etiā paleas: qñ eas corpaliter mixtas[o] ita patit: vt neq; illas iusti vitēt neq; ab illis iustevitenk. sic sūt in ecclesia hoies mali vt in corpore hūano humores mali qui interdū ereūt[p] ex corpe. ¶ dē vnico baptismo li. vj.

¶ Nō trāsit ad aquā baptismi malicia benedicentis.

NOn ē aqua pphana z adultera sup quā nomē dei inuocak. etiā si a pphanis z adulteris iuocet: qz nec ipa creatura[q] adultera ē: nec ipm nomē adultex est. ¶ tē beda omelia. xxxvj.

¶ Nō est rebaptizādus qui ab hereticis baptizatur.

p ¶ Ereūt. sic z mali de eccla. s. mali nō ex- [ca. s. eūt saltē ex malit vt ō pe. di. ij. §. hoc itaq; c. q̄cunq; et

q ON ē. ¶ Creatura. polluta tñ [c. null⁹. Jo. dici pōt q̄tū in eis est. xlix. dist. c. vlti. Johan.

i ¶ Gloria. q̄ tñ oīb⁹ dak eq̄liter in baptismo: fz ex mō uersationis nfe minuit vel auget. vt. j. c. nequa q̄. sed hic nō loquit de illa gra baptismi: que dak sine psonaz. pceptiōe dū modo fictus nō accedat.

k ¶ Doctior est. nā nō oēs ꝛc. ff. ō ve. iu. enu. l. j. §. si quis.

Gra da tur ba ptismo oīb⁹ eq̄ liter.

SAtis ostendimus.

maptiſ iſofa corrupte pto lata nō viciat ipm.

i ¶ Vel accipientis errorem. dū tamē in fora ecclie faciat vel etiā si corrupte loquak nō est rebaptizādus. qō tamē aliter olim institutū fuit ne ad hoc ꝓrauj homines assuescāt. ff. de. di. j. si non.

m ¶ De spiritu sancto. dū tñ intendat baptizare. vt. §. e. solet qñq;. Iz enim arriani errēt circa psonas cōsedētes ꝛc. credētes filiū non esse equalē patri. vt xxiij. q. iij. c. quidam ver. arriani. tamē arriani baptizāt. J. e. de arrianis.

hereti ca bapti zare poſſut.

¶ St vnitas ecclesie.

n ¶ Que late patet. sed ecclie vnitas q̄ ē i fide z charitate non ita late patet fz hec ap̄lectik solos bonos. §. e. di. ij. q. passus. fz ꝑm vnitatē sacramēt oz etiaz malos alios cōplectit. vt. §. e. q. mō. ff. induāt. z extra hāc multi relinquentur.

o ¶ Mixtas. scilicz malos mixtos bōis. sūt ei mali mixti inter bonos sic palee inf ḡna: et dicūt palee: qz cadūt leuit vento tēta tiōis. de pe. di. v. c. j. z. xxiij. q. viij.

Mali sūt bo nis mixti.

p ¶ Ereūt. sic z mali de eccla. s. mali nō ex- [ca. s. eūt saltē ex malit vt ō pe. di. ij. §. hoc itaq; c. q̄cunq; et

q ON ē. ¶ Creatura. polluta tñ [c. null⁹. Jo. dici pōt q̄tū in eis est. xlix. dist. c. vlti. Johan.

a SJue heretic⁹. ¶ Baptizet. §. j. q. j. hi q̄. c. decidit §. xix. di. §m. §. e. di. a q̄dā. §. j. q. j. si ds p ignorā. §. e. di. hi de q̄bus. §. so. ibi in forma: hic non. z reiteratur quātum ad factum.

b ¶ Nois. cur aūt nō noim vt i noib⁹ p. z. f. z. §. j. dō te baptizo: hoc iō fit vt appellatiōe singularitatis i essentia vnitas ꝓpis z fi. z. §. in psonis trinitas designetur.

Baptiſm⁹ fit i noie/ et non in noibus pſis ꝛc.

QUos a paganis.

c ¶ Si ita. sed in forma ecclesie non fuerunt baptizati. Jo.

SJue puuli. ¶ hec est xj. ps di. i qua p batur. p. xix. c. q̄ catheciſmus dz ꝓcedere baptiſma. Jo. de fan.

d ¶ Siue par uuli. de ꝓcedēti solennitate baptismi subiūgit. fz de exorcismo z catheciſmo.

xj. ps.

e ¶ Abijcijak. id ē ꝓiciēd⁹ de signet. z sic nō ē §. j. e. nequaq̄. et si nō ꝓsit ad vitā aliqd: qz ꝓpt hoc nō fiunt minus indigni: da mors adhuc in eis remanet: ꝓdest tñ vt minus possit ei iimicus nocere. vt. §. e. de hinc. §. Quae effectū hz exorcismus: nunqd effugit spīm imūdū? immo donec baptizet ē mēbruz dyaboli: qz nō ē mediuz. vt. xxiij. q. j. qm. Sed dic abijcit. i. signifi cat abigendū vt abijciēdū vel saltē cōpellit eum: ne iaz tñ noceat q̄tū nocere potuit ꝓius. vt. §. e. c. ij.

Exorcismi effect⁹. Joh. ix. a.

ANte baptismum.

f ¶ Siloe. fōs est z interꝓetatur missus ē: qa christus in quo

Siloe/ eſt fōs.

SJue heretic⁹ siue scismaticus siue facinorosus q̄sq; in ꝓfessiōe sctē trinitatis baptizet[a] nō valet ille q̄ baptizat[a] ē a bonis catholicis rebaptizari ne cōfessio vel inuocatio tāti nominis[b] videatur anullari.

Itē Sieg. ij. bonifacio epo

¶ Baptizati a paganis i nomine baptizent trinitatis.

QUos a paganis baptizatos esse asseruisti: sicita[c] habetur: vt denuo baptizes in nole trinitatis māda mus. Item celesti. papa.

¶ Sine exorcismis z exufflationibus nullus baptizetur

SJue puuli[b] siue iuuenes ad regiatiōis veniunt sacrm: non fontē vite ꝓius adeāt q̄ exorcismis z exufflationib⁹ clericoꝝ spūs imūd⁹ ab eis abiiciak[e]. Itē raba. de institutiōe clericoꝝ

¶ Officiū baptizādi cathecumini preueniant.

ANte baptismū cathecizādi dz hoiem ꝓbe nire officiū vt fidei primū ca thecumin⁹ accipiat rudimētū. Jtē ipe xps pri⁹ ceci nati oculos luto ex sputo fctō su perliniuit: z sic ad aq̄s siloe[f] misit: qz pri⁹ dz baptizādus fide incarnatiōis xpi instrui z sic ad baptismū iam credulus admitti vt sciat cui⁹ gre in eo est particeps z cui iam debitor fiat deince ps.

Itē ex cōci. brachareñ. iij.

¶ Quo tpe cathecumini ad exorcizandū sunt deferendi

AUteviginti[g] dies[b] baptismi ad purgatiōez exorcismi[i] cathecumini currant: in quib⁹. xx. diebus omnino symbolū quod ē credo in deū p. o. spūaliter[k] doceāt

Item ex cōci. laodicensi.

¶ Quo tpe competentibus symbolū est predicandum.

SImbolū etiā placuit ab oīb⁹ eccleſijs vna die. i. ante. viij. dies dñice resurrectiōis publice in ecclesia cōpetentib⁹[l] predicari.

Item Nicolaus papa.

¶ In vnaquaq; eccla baptizandi cathecizari possunt.

QAtheciſmi baptizandoꝝ a sacerdotibus vniuscuiusq; ecclie possunt fieri: sicut in hac scā romana eccla (cui deo auctore minister exhibem⁹ nfi famulat⁹) soleniter fieri ꝓbauit.

Item ex cōci. laodicensi.

¶ De eodem.

BAptizādos oꝑz fidei symbolū discere: z q̄nta feria vltime septimane vl epo vel pbro reddere.

Itē ex cōci. martini pape.

¶ De eodem.

NOn liceat aī duas[m] septimanas pasche: sed ante tres ad baptismum suscipere aliquē. opz aūt in his dieb⁹ qui baptizādi sunt vt simbolū discant. z in. vj. feria nouissime septimane epo vel pbro reddant.

Itē ex cōci. carthagiñ. iiij.

¶ Anteq̄ baptizent quilibet sunt examinandi.

BAptizādi nomen suū[n] dent et di u⁹ sub abstinētia vini z carniū: ac manus ipositionis creb⁹ examinatione[p] baptismū ꝑcipiant.

Item Rabanus de institutione clericorum

¶ Baptizādi quare exorcizant z exufflātur

POstq̄ se baptizādus per confessionez vere fidei in alterius commendauerit dñiū: z p abrenūciationē[q] prioris possessoris se alienauerit[r] seruitio: exufflat ab eo potes-

baptizam⁹ missus est. xxiij. di. qui eps. Johan.

g ANte. xx. §. z. q. j. placuit.

h ¶ Dies. in mediana hebdomada cū cantatur Sitientes. §. di. ij. principali.

i ¶ Exorcismi. i. adiuratōe. exorcizare. i. adiurare

k ¶ Spūalit. sufficit q̄ sensuz retinea[t]. ff. de legi. l. scire leges. j. q. j. marchion.

l ¶ Imboluz. ¶ Cōpetē trib⁹. i. ītellectum discretionis habētib⁹ vel cupiē tib⁹. cōpetentes q̄dē appellant. i. libo arbitrio vtē tes pniam ab ecclesia accipiūt vt sint digni accedere ad catheciſmū: deide ad baptismi sacrm. vt xxv. di. audite.

Cōpetētes q̄ dicunt.

m ¶ Non licet aūt duas. tm. q̄ aī duas z aī tres ꝛc. cū als duo ptinēt tur in trib⁹. ff. de ar. diē. §. si plēs.

n ¶ Baptizādi nomē suū dent. In scripturis. hodie nō tenet hoc: z q̄ dicit abstinēt ia cōsiliū est. z ita nō est §. j. e. sine penitētia.

o ¶ Et diu. infra xx. dies. §. e. ate.

p ¶ Examinatione. q̄ ifidelis nō recipiet sine examinatiōe. j. e. iudei. et. c. ne q̄.

q ¶ Abrenunciationez. §. di. j. ecclīasticaz.

r ¶ Se alienauerit. i. alienari ceperit. vt. §. e. siue paruuli.

Diabolꝰ crucē timet.

Exorcismi fiūt tribus diebus

Uersus circa mattaz baptismi.

Baptismꝰ non viciat p̄cuz vicio.

Baptismo cārēs neq; corpꝰ dñi sumat/ neq; p̄dicet.

Utile fuit p in utile cō uiciari.

Sicut nostis. Que decepit. & ideo fuit restitutꝰ. nā deceptꝰ &c. ff. ad velle. l. j.

Creatura. nec dyabolꝰ in quantū est creatura: sz in quantū est vicios. xxiij. di. q. eps ordinādꝰ &c.

Ostea signat. id est post exsufflationem inter emptionis.

Sue inter emptionis. id est signaculum sancte crucis per qđ est interemptus vt dixit dyabolus de quodam iudeo qui sup̄a se fecerat signuz crucis inuenyas vacuum: sed signatum.

Alienū. id est alienandum sed iō dicit alienum: ḋa in. pri. &c. xxiij. q. j. paratus.

Xhinc.

Typicū. i. figuratiuū.

Careat. id est q̄ per salē significatur.

Celestis

Offerre. mistice. cessat eni verꝰ obseruatio legis naturalis. extra de ꝓsti. translato.

Ehinc.

Media- na hebdomada tribus diebus fiunt exorcismi. secunda iterū tribus: vt ita non restet in vigilia pasche: nisi solā mersio: fm hoc exorcismi variātur.

Arte. id ē dolo. sic exponitur. xxij. q. v. quecūq;.

Ostea tanguntur.

Typicam. id ē figuratiuaz sapiētie dei. per digitum dei intellige dona spiritussancti. Est caro nostra lutum: patris sapienna spurum. Credit hūanuz genus hoc medicamine sanum.

stas seua: vt p̄ plū sacerdotꝫ misterilū: spū sctō cedat fugiēs malignus spūs. tem Aug. de sim. lib. j.

De eod.

Sicut nostis frēs kīni puuli exufflant & exorcizant: vt pellat ab eis dyaboli ptās iimica q̄ decepit hoiem vt possideret hoies. nō ḡ creaturaᵇ in fantibꝰ exorcizat aut exufflat: sed ille sub q̄ sunt q̄ sub pctō nascūt. tem raba. de sta. cle.

Quare signet baptizādꝰ in corde & fronte.

Ostea signat baptizādus signaculo sctē crucis tā in corde q̄ in frōte: vt ab eo tpe apostata dyabolꝰ iva se suo pristino sue iterēptionisᵇ cognoscēs signaculū: tā sibi deinceps illud sciat esse alienū. tem in libro eodez

Quare sup eū orōes dicāt

Ehinc iam dicunt sup euz oones vt fiat cathecuminꝰ: tūc dat baptizādo sal bñdictū in os vt p̄ sal typicūᵏ sapiētie sale cōditꝰ fetoꝛe careatˡ iniqtatis: ne a dñmbꝰ pctoꝝ vltra putrefiat: sed magis illesus seruet ad matorē gr̄am pcipiendā. tē beda super libū regū.

Quare sale tingant cathecumini.

Sal celestis sapie quo initiant cacumini: in cūctꝫ opeꝝ nroꝝ sacrificijs iubemur offerreᵇ tē raba. de instī. clericorū

Quare iterū exorcizētur

Ehic iteꝝ exorcizāt vt dyabolus suā neq; tiā cognoscēs iustū super se dei iudicium timēs recedat ab hoic. nec ꝓtēdat eū arteᵇ sua subuertere ne baptismū ꝓsequat sz magꝫ honorē deo

m Ropter gloriam. id est gloriosum munus eu charistie: & gloriosum opus p̄dicationis. p. Pronaq; cum spectent animalia cetera terram. Os homini sublime dedit: celumq; videre Jussit: et erectos ad sidera tollere vultᵒ. Et nil tur pitudinis debet infligi faciel. C. de pe. si quis i metallum. Argu. contra extra de falsa. ad audientiam. glosiosi quippe et excellentissimuz in humano corpore homis os deprehēditur: per quod deus glorificatur & benedicitur et predicatur. in signum ergo tanti muneris & operis dignitate non tantum os cum saliua.

hō est dignissima creatura. Ouidꝰ Facies hūana nō ē de turpā da.

n Muneris Jd est corporis domini & sanguinis: quod est munus excellentissimum.

o Et oper. Jd est p̄dicationi. ante enim q̄s baptizetur nec ad corpus domini sumendum: nec ad predicatiōis officiū gerēduz est idoneus. vñ nec dz q̄s ante baptismuz corpꝰ xpi sumere: nec p̄dicatiōis offm gerere: nec dz ei credi hoc vel illud. vñ in euangelio Johānis. Jesus non credebat se illis. sz infidelibus.

p Nō os tā git. ad oñdēdum q̄ nō puᵇ credēdum ē homini q̄ odoꝛ fame sue p̄cesserit. de cā vnctionis habet ex de sa. vn. cuz venisset. Johan.

Deinde. id est postq̄ est baptizatꝰ vnde finis. c. debuit esse principium. Johan.

Baptismi fōra an vietur si aliquid supfluum ap ponat/ aut inē ponat/ aut si ipsiꝰ ordo mutetur.

Enit sacerdos. Pro. i. oll in baptismo xpi

Descendit. in specie columbe.

Sed p fidē. vt legit de pe. di. ij. q̄rendū pēnata

Si non sanctificat. Hec est. xij. [alia. Jo. pars distin. fm Jō. de san.

Si nō sanctificat. pone casum per illud. c. J. e. di. retulerūt. & dist. xxxviij. sedulo.

Cōtra catholicā fidez. i. rectā p̄boꝝ formā in ecclesia catholica constitutā vel cuz baptizo te in nole tritatꝫ & diaboli.

Affectus. i. bonitas hois superat viciū locutionis. q. d. nō sed potius verbum xpi.

Nō vtiqz. ꝑbat q̄ viciū pcū ꝑpter affectū bonuz nō emendat in baptismo sed p̄bū xpi operat virtutē. naz hereticus bonū affectū nō habet & quāuis vicium p̄cuz afferat/ nō tñ minus baptismus suū effectū habebit. qz tātū valent illa certa p̄ba euāgelij. vt quātūcūq; partes alie vicioseint/ formaz tñ a xpo instituta nō pñt euacuare: immo potiꝰ tantum spectat ad baptismū oēs euacuant ab illꝰ euāgelicis verbis et hoc est. nā vtiqz.

Si afferat. ff. i. quāuis.

Cipianᵒ. Cipano ei & lxxx. epis visum est baptismū xpi nō posse eē apō hereticos vel apō scismaticos. q̄ etiā baptisma hereticoꝝ lauacrū diaboli appellabāt. ē. di. e. quō. & di. xxxij. ℣. verum.

Regulā. nō ei deberēt p̄ba celestis dei restrigi sub regulis donati. xxxvij. di. in dignū. palea est. q. d si virtꝰ verboꝝ excludit demoniū/ ita & p̄cū viciū.

Multi. parētesis est. i. interpositio vsq; nec tñ.

Euacuat. Ar. q̄ vtilia nō viciant p utilia. ē. di. xxxvij. turbat. xxiij. q. iij. q̄d ḡ. C. de don. sanctim. j. q. j. nō sodomite. & c. dñs declarat. vt dicti. xxxvij. si q̄d veri. ff. de aq̄ quo. & esti. l. j. ℣. itez querit. di. xxxiij. quorūdam. ē. di. ix. si ad sacras. iij. q. ix. pura.

Euacuat. ex hoc ca. colligit q̄ nō viciat fōra baptismi: si q̄d in ea apponat supfluū: qđ admittūt q̄dā: vt si dicat baptizo te. In nomie p̄ris & filij spūs sancti & diaboli. vel arma virūqz cano. vel q̄dā sequat baptizat⁹ est. ar. ff. de ꝑbo. obli. q̄ extrinsec⁹. Jdē est si q̄d p̄mittat añ formā. vt si dicat arma virūqz cano ego baptizo te. in nole p̄ris & filij & spūs sancti. si vero aliq̄d interponat: vt si dicatur baptizo te. & deus est in nole patris & filij & spūs sancti. &c. nō est baptizat⁹. ar. ff. de test. heredes pacta. ℣. vlti. vbi distinguit an interponat actꝰ extraneꝰ. et circa hoc est ofte ꝑbū extraneuz a forma qđ nō concedo. q̄ eēm dicit: baptizo te in nole patris et filij et spiritussancti et oiz sanctoꝝ. nō dicit baptizo te in nole p̄ris & filij & spūs sācti. qz ꝑm hoc duo diceret qđ est impossibile. & eadē rōne deberes dicere cuz dz non ego baptizo te in nole patris & filij & spūs sancti. q̄ esset baptizatus qz ꝑba baptizādi. ptulit qđ ptz falsum esse. Sed pone q̄ mutat ordinē baptizādi an baptizabit vt sic dicat. baptizo te in nole filij & p̄ris & spūs sācti? videtur q̄ sic. ex de rescriptis. causam. argu. C. de testa. prepositeris. nec eēm scripture obseruandus est ordo. ff. de so. nec eēm. contrariū tñ dicit argu. C. de sen. & interlo. l. platam. Dico eēm ordinē verboꝝ esse de forma. Si autez mora interponat naturalis & cōpendiosa: vt de respirando vel tussiendo vel excreando nō obest. als contra. C. de testa. cum antiqtas & tpe hoc et actu qui interponit distingue p. l. ff. de duo. re. constituendos reos. ℣. vlti. & pe. & de verb. obli. cōtinuus. nam modicū interuallū nō impedit. qđ tñ magis intellectu q̄ locutiōe &c. ff. de so. ratū. Et hoc etiā attēdas circa formā eucharistie. pone eēm q̄ dicit formā panis: demū post aliquātulum spaciū formā vinu: nūqđ transubstātiat ibi panis vel vinū? Rñ. vt ꝑmissū. tñ questio nō ꝓcederet fm eos qui dicunt esse duas formas vt notaui. ē. di. ij. qz passus.

Stipla no iter dit i baptismo p quaz obligatur parvuli. xiij.pf

Cautō idonea que est

Ursus

Pueri septenes nesnt mētiri q veruz dicere. Mat. xviij d

PRima igit. ¶ Hec est.xiij.ps di.fm Jo.de fan.

a ¶ Cautōe. hic ergo incedit stipulatio. q obligank pueri ex pmissione patrū. licz no intelligāt qō spāle est in baptismo: illud autē est loco stipulatōis credis deū. tenek g̃ obseruare fidē puer factus adultus. xly.di. de iudeis. q obligank z nil intelligāt. C.de fal.mo. l.j. imo si bene ispexerimus potiꝰ liberak a dyabolo q̃ obligetur. nā ignorans p aliū dñ liberak. Jtez ex eo q dicit certissima ē/ arg. q simplex cautio idonea cautio dicit. fm lex dicit q cuz dick idonea cautio intelligēdū est pignꝰ vel fideiussor. vt. ff. ō fideicō. liber. l. iiij. §. adjci.

b ¶ Ergo. vocabulō semel positū pōt accipi. p pte et ip̄opte. argu. dist. xxviij. pbr̄m.

c ¶ Quasi in deuz. Credo deo credaseq̃ deum. plus credo vale re. Si credas in eum/ q̃ q ei/ vel eum.

PAruuli. ¶ Hec est xiij. ps di.i qua p̄obat p sex ca. q̃ solus baptismus sufficit puulis qui alias non possunt credere nisi per sacr̄m fidei. Jo. de fan.

d ¶ Loq̄ alik si possunt loqui. vñ Aug. in ep̄la ad Renatū ep̄m septēnis etatis pueri et mentiri z verz dicere/ cō fiteri et negare iam p̄nt. et ideo cū baptizank iaz simbolū reddāt z ip̄i. p se ad interrogationē. respōdeant.

e ¶ Uel credere. Argu. q̃ habet puer fidem z nescit ea vti. extra. e. maiores. versi. a plerisq.

f ¶ Muti. vel etiā furiosi. pupilli. cm̄ infans vel infantie. p̄xim. nō multū a furioso distat. insti. de iuti. stip. §. pupillus. differentiā tm̄ dixi inter infantem z furiosum. §. e. quomodo.

g ¶ Uice. nā satis q̃ueniēs est vt q̃ p aliuz obligat etiā liberek p alium. J. e. q̄ris. Jtē dicit q̃ p̄o ignorante fideiubere possum. ff. de fideiusi. fideiubere. z ignoranter etiā actio acq̄ritur. ff. si cer. pe. si a furioso.

obligatus per aliuz p aliū liberari pōt.

h ¶ Grotantes. Sui. scz amici.

i ¶ Dixerit. vl dici fecerit vel p signa. vel dic sui scz voluntatis.

k ¶ Quā si dē. i. sacr̄m fidei pfessionē. scz non virtutē. sed si nō hūt charitatem quō ergo ibūt in patriā post mortem? hoc eis dak a deo. Alij dicūt q̃ hūt eam in habitu. ex de bap. z eiꝰ effec. c. j. sed z p alios dicūtur credere. J. e. in ecclesia.

Parvuli sine charitate vadunt in patriā. xliij. pars.

l ¶ Yhe. J. di. e. q̄ris. xy. q. j. §. vt itaq̃. §. di. ij. hoc est qō dicimus.

m ¶ Et si non dum. i. q̄uis.

n ¶ Sacr̄m. baptismꝰ ōz sacr̄m fidei: q̃a in fide x̄pi p̄secrak z i fide ecclie cōficit. vel q̃a in noie trinitatis cōficitur quā offerētes z oblati tenēk credere z p̄fiteri. vl q̃a signū est q̃ suscipiēs fidē hēat etiā si non hēat aliq̄ impediente.

Baptismꝰ ē sacramētū fidei

o ¶ Fidelem. sūt q̃ dicūt ipsos fideles dici: q̃a fidē habent habitu non vsu. i. non exercitio. z sic de aliis virtutibus

Cipriānus semel tm̄ ummergebat.

Jsti sic illud itelligunt fides illa q̃ vsu. i. exercitio J. e. paruuli. z sic de aliis.

Tacēs nō consentit.

Baptizādus ter dz ummergi.

Jo. ix

Parvuli aliō pfitente baptizank: q̃a adhuc loquiꝰ vel credereⁿ nescīūt sicut etiam egri: mutiʳ z surdi: quoz vicesᵒ alius pfitetur: vt p eis respondeāt dū baptizantur I tē ex cōcilio cartha. iiij.

¶ Altoz testimōio egrotātes sunt baptizandi.

EGrotātes si p se rñdere nō possūt cū volūtas eoz testionij sui dixerit ⁱ baptizenk. sikiter z de pēitētibus agendum est. I tem augu.

¶ Sacramētū fidei nō tpa sz fides paruulū facit fidelē

NJchil ē aliud credere: q̃ fidēᵏ habēˡ. z p hoc totū rñdek credere puulus q̃ fidei nōdū habet effectu: rñdek habere fidē ppter fidei sacramētū: z ꝓuertere se ad dñm ppter cōuersiōis sacramentū: q̃a z ipsa rñsio ad celebritatē sacramēti ptiet. Jtē puulū z si nondū[m] fides illa q̃ i credētiū volūtate cōsistit: iā tñ ip̄i fidei sacr̄m fidelēᵖ facit. sicut credē rñdek

Mō aūt interrogauimꝰ credis i scām eccliā: remissionē pctoz carnis resurrectionē nō eo mō interrogauimꝰ vt quō i deū credik sic in eccliā sctāz catholicā ppterea sanctaz catholica ē: q̃a recte credit in deū. non ergoᵇ dixi mus vt in eccliaz q̃si in deū crederetis: sz itelligite nos dicere z dixisse vt in eccliā sctā catholica ꝓuersātes in deū crederetis: credētis ēt resurrectionē carnis q̃ futura ē. I tē isidoꝛ ō offi. li. ij.

¶ Aliorū fide z pfessione paruuli baptizentur.

PAruuli alio pfitente baptizank: q̃a adhuc loquiꝰ vel credereᵉ nescīūt sicut etiam egri: mutiʳ z surdi: quoz vicesᵒ alius pfitetur: vt p eis respondeāt dū baptizantur I tē ex cōcilio cartha. iiij.

¶ Altoz testimōio egrotātes sunt baptizandi.

EGrotātes si p se rñdere nō possūt cū volūtas eoz testionij sui dixerit ⁱ baptizenk. sikiter z de pēitētibus agendum est. I tem augu.

¶ Sacramētū fidei nō tpa sz fides paruulū facit fidelē

NJchil ē aliud credere: q̃ fidēᵏ habēˡ. z p hoc totū rñdek credere puulus q̃ fidei nōdū habet effectu: rñdek habere fidē ppter fidei sacramētū: z ꝓuertere se ad dñm ppter cōuersiōis sacramentū: q̃a z ipsa rñsio ad celebritatē sacramēti ptiet. Jtē puulū z si nondū[m] fides illa q̃ i credētiū volūtate cōsistit: iā tñ ip̄i fidei sacr̄m fidelēᵖ facit. sicut credē rñdek

Mō aūt interrogauimꝰ credis i scām eccliā: remissionē pctoz carnis resurrectionē nō eo mō interrogauimꝰ vt quō i deū credik sic in eccliaz q̃si in deū crederetis: sz itelligite nos dicere z dixisse vt in eccliā sctā catholica ꝓuersātes in deū crederetis: credētis ēt resurrectionē carnis q̃ futura ē. I tē isidoꝛ ō offi. li. ij.

¶ Aliorū fide z pfessione paruuli baptizentur.

PAruuli aliō pfitente baptizank: q̃a adhuc loquiꝰ vel credereᵉ nescīūt sicut etiam egri: mutiʳ z surdi: quoz vicesᵒ alius pfitetur: vt p eis respondeāt dū baptizantur I tē ex cōcilio cartha. iiij.

¶ Altoz testimōio egrotātes sunt baptizandi.

EGrotātes si p se rñdere nō possūt cū volūtas eoz testionij sui dixerit ⁱ baptizenk. sikiter z de pēitētibus agendum est. I tem augu.

¶ Sacramētū fidei nō tpa sz fides paruulū facit fidelē

NJchil ē aliud credere: q̃ fidēᵏ habēˡ. z p hoc totū rñdek credere puulus q̃ fidei nōdū habet effectu: rñdek habere fidē ppter fidei sacramētū: z ꝓuertere se ad dñm ppter cōuersiōis sacramentū: q̃a z ipsa rñsio ad celebritatē sacramēti ptiet. Jtē puulū z si nondū[m] fides illa q̃ i credētiū volūtate cōsistit: iā tñ ip̄i fidei sacr̄m fidelēᵖ facit. sicut credē rñdek

a ¶ Non rem ipsam. sicut virtutem.

b ¶ Um. p paruulis. ¶ Respōdere. sic distinguit lex. ff. de admi. tuto. l. j. §. vltimo.

Tacēs nō consentit.

c ¶ Jtidem. i. tm̄ z hoc quo ad p̄sumptionē. Arg. q̃ taciturnitas nō habetur p̄ p̄sensu. §. di. lxxxvj. ta. ta. §. dist. xxviij. diacon. §. dist. iiij. si seruꝰ. sed contra. §. ij. q. vj biduum.

d ¶ Postq̃. de forma baptizādi z modo tractat vsq̃ ad c. venisti.

Baptizādus ter dz ummergi.

e ¶ Dupliciet. etiā ter mergik: z q̃ sit iuocatio trinitat?: z quia x̄pus tertia die resurrexit.

Jo. ix

f ¶ Cōsepulti quātū ad vitia.

g ¶ Jgs pbr̄.

i ¶ Trinā mersionez. J. e. pri. ptra. sed alibi est semel immergi sub illa ꝓbor̄ forma: baptizo te in nomie dñi q̃ hic interdicit. Aliud in noie trinitat? vnica mersione q̃ ibi in eccliā quibusdam permittitur.

Parvuli sine charitate vadunt in patriā. xliij. pars.

h ¶ In morte. i. ad inuocationem mortis eiꝰ.

¶ De trina.

¶ Hec est xy. ps. in q̃ ōz q̃ nō est ō fidē si semel immergik puer. Jn noie pfis et filij z spiritus sancti. ppt vnionem trinitatis. Jo. de fan.

Baptismꝰ ē sacramētū fidei

i ¶ Consuetudo. §. dis. xij. scit sctā. Ambro. li. viij. de forma. §. dis. lxxvj. §. vlti.

k ¶ In tribus videk contrariū huic. c. q̃ Ambrosiꝰ dicit ō Ciprano i suo sensu abūdat Cipr̄ianus cū semel i mergat pueros q̃ q̃ itelligebat studiose iplebat bonis operib⁹ abūdādo iz i hoc nesciꝰ delinq̄ret. sed ita etei fideles vocank: nō rē ipam[a] mēte ānuēdo: sed ip̄i rei sacramētū percipiendo. Idem in lib. de baptismo.

¶ Alteriꝰ pfessio nō valz ei q̃ p se rñdere potest.

QAm. p puulis aliꝰ respōdēt vt impleat erga eos celebratio sacramenti: valet vtiq̃ ad eoz cōsecrationem q̃ ip̄i p se respōdere[b] nō possunt. at si p eo q̃ rñdere pōt aliꝰ rñdeat: non tridē[c] valet. Ex qua regula illud euangelij dictū est. q̃ oēs (cū legik) naturaliter monet. Etatem habet: ipse p̄o se loquatur.

Item augu. in omelia. iiij.

¶ Quare trina mersio in baptismate celebretur.

POstq̃ᵇ vos credere p missistis tertio capita vsq̃ i sacro fonte dimersim⁹. q̃ ordo baptismatis duplicē mysteriꝰ significatione celebrak. recte cm̄ ē tria mersi estꝰ q̃ accepistis baptismū i noie sctē trinitatꝭ. recte ē tio mersi estis qui accepistis baptismuz i noie iesu x̄pi q̃ etiā die ē tia resurrexit a mortuis. illa enī tertio repetita dimersio typū dñice exprimit sepulture. p quā x̄po ꝓsepultiᶠ estis i baptismo. z cū x̄po surrexistꝭ i fide: vt pctis absoluti in sāctitate virtutū x̄pm viuatis imitando. Item ex canonibus apostolorū.

¶ De his q̃ semel nō tertio in baptismū merguntur.

SJ q̃s p̄sbyter aut epūs nō trinaz mersionem vniꝰ mysteriꝰ celebret. sed semel mergat i baptismate q̃ dari a q̃busdā iubek i morte[h] post correct[g] a dño abūdant altiori sensu ter illos imergēdo. §. fortē ille tm̄ semel debere imergere dogmatizabat. vel ibi erat ꝓsuetudo semel imergere.

l ¶ Odē modo. i. in noie pris z filij z spūsancti.

m ¶ Et ter. i. ter imergik i baptismo. z ita tres mersiones sunt vnum sacr̄m. sicut plures vocesᵉ vnum nomen. Ar. ex de regu. iur. omnis.

Mat. xxviij. c. Baptismꝰ an possit dari in nomie x̄pi. xv. ps

n ¶ Ulti sūt. Nō. p̄hibet baptizari in noie x̄pi: sed rep hēdit illos q̃ docebāt q̃ debent baptizari tm̄ vna imersione et tm̄ sub vna forma verboz in noie christi.

Baptismi formā apud grecos z latinos est eadem

o ¶ Trinitatis. explicite nō quid z greci habent eandē formam? sic. quia idem est effectꝰ voces autē non eedem vt dicit Arist. vnde greci huc venēs baptizaret i lingua sua: et latinus i ligua sua quia apostoliq̃ linguis loquebantur. z in ista illō qui prebant et qui sequebantur clamabant osanna et tantū forma realis est attendenda z non vocalis J. e. retulerunt. Jtem pone q̃ aliquis dicit baptizo te in nomine genitoris et nati. z sancti flaminis an baptizetur? videtur q̃ sic. quia non refert vtrū ex equipollentibus quis dixerit arg. ff. de verb. obli. que extrinsecus. z. l. si sub vna. et. ff. si cer. pe. l. certum. q̃ concedo. et sub nominibus sinonymis bene pōt fieri baptismꝰ: sed sic nō baptizak in noie p̄nitatis z filiatiōis z̄.

Baptizo te in noie genitoris z̄. an valeat

Item si omittit hoc pnomẽ ego te die baptizo te te. bene baptizat: quia subintelligitur pnomen. argu. C. de fideicõ. verbum volo. maxie qm nec christus apposuit pnomen cuz dixit. ite baptizate. te. non est contra. extra de ba. ca. j. quia ibi etiam verbũ omisit. Sic autem non baptizatur mergo te in nomie patris te. quia non est sinonimum cuz illo verbo baptizo nec p hãc vocem baptizo te in nomine trinz personarum.

xvj. pl

I N sinodo. ¶ hec est xvj. pars distinctionis. In qua pbat q forma baptizandi debet seruari: et q vnũ ỗ trinitate pfessus nõ ẽ siue negauerit / nõ ẽ christianus. Johan. de fan.

H I vero heretici. a ¶ Bonosiani. ß. rxiij. q. iij. quidam ver. bonosiani. hi dicẽbãt christũ adoptiuum filiũ dei non proprium. b ¶ Et isti. als ramen exprimitur cozuz errozi. xxiij. q. iij. quidam ver. cathafrigis. qz auctores eozum dixerunt spirituz in se descẽdisse nõ in apostolos.

Ropter vitandum. c ¶ Simplã. alludit cõsuetudini loci. i. vniformẽ. Et ita est argu. q oẽs debemus baptizari in nomine patris z filij z spiritus scti. ß. e. ppe.

B Etulerũt nunci. d ¶ Introducẽs. nam vnius syllabe errozi nõ nocet. ff. de manu. te. q hẽbat e ¶ Aut here sim. maxime: qz si errozem induceret: dũmodo in forma ecclie baptizaret: teneret baptismus. vtã. e. satis.

Enisti. ¶ Hec est xvij. pars distinctionis. In qua interpretant verba sacerdotis q dicẽ. i. exorcizãdo z baptizãdo. et vestes et quicqd significent. Johan. de fan.

f ¶ Uenisti. de his que i baptismi celebratione fiunt dictuz est. nunc de his que post lauacrũ sequuntur. ß. post baptismũ baptizato fieri debeant. et. vj. ca. annectit: in postremo tamẽ habẽt que circa tpz facta sunt prius.

Cõtinuat ad pcedẽtia xvij. pars.

g ¶ Quid videriß. id ẽ qõ audieris. nam sub visu omnis sensus continetur.

h ¶ Repente. ostendit que circa ipsum puz facta sunt vsqz ad ca. iudei.

i ¶ Unctz. spto nõ oleo. scz in cathecismo.

k Postqz J. e. dis. v. nouissime. J. e. pbyter. nullus ministrozum.

l ¶ Xpianus. ß. viij. q. j. olim.

m ¶ Mersisti. id ẽ mersus fuisti.

n ¶ Ubi. Jd ẽ ad quid.

Cãdor mundiciam signat.

Fidelis qlibet dz esse rex z sacerdos.

i versus

xvij. pars.

a ¶ Accepisti ¶ In capite. i. ala. ß. ỗ pẽi. di. iij. ille rex z ita alia hz sedẽ i capite. als ñ bñ cozdaret lra

b ¶ Hodie. i. in die pẽthecostes quia lecta fuerat epistola de aduẽtu spiritus sancti in apostolos.

c ¶ Sacerdotis. i. epi. eo qz solus eps facit hãc inuocationẽ. J. dist. v. manus.

d Ost baptismuz. Cal. Dicit cuiusmodi vestis tradit: qz alba et quare

e ¶ Innocentiã. cãdor ei mũdicia designat. rxx. q. vltima. semle.

f ¶ Ad ministerũ. designandũ. p hoc em designat futura resurrectio corporũ glioꝛ et animarũ. vel etiam nunc a peccatis

g ¶ Ut intelligat. istud sacramentũ ẽ regni et sacerdotij. Quilibet enim fidelis rex dz esse et sacerdos. rex qz se et alios vtutibꝰ regere dz. sacerdos qz coz contritũ et humiliatum: qõ est vera oblatio. i. se ỗbet offerre deo.

h ¶ Diademate. ß. rij. qstiõe. j. duo sunt.

A ¶ Ccepisti.

i ¶ Judicium. als vestẽ erit: talia corda gerit. xli. dis. ß. si.

k ¶ Uelamina forte de hocvelamine dicat. rxiiij. q. j. qm vetus.

I Udei. ¶ Hec est rxiij. ps dist. un q. 6. qliter iudei et alq baptizanꝝ: q sunt dona baptismi. Jo. ỗ fan.

l ¶ Judei. De baptizandi examinatiõe vel penitentia agit vsqz ad ca. nõ plures

m ¶ Octo mẽses. hoc ca. cozrigitur per illõ qõ sequtur. J. e. ne qõ absit.

n ¶ Cathecuminos. p hoc intelligunk ofa illa ca. que dicũt q infideles possunt esse vsqz ad missaz cathecuminoꝝ in ecclesia. nõ cõtradicit. xxj. di. cleros. in fi. qz illud de infidelibꝰ q parati sunt reprehẽdere ecclesiã. di. in mandatis. z ita nõ dico ea

Item. ¶ Quare vnguentũ sup caput baptizati ponat.

A Ccepisti mysterium: hoc est vnguentũ sup caput q̃re sup caput: qz sapientz sensꝰ i capiteꝰ et seqẽ spirituale figculũ qõ audisti. legi hodieᵇ q pꝰ fontes supest q pfectio fiat qñ ad inuocationẽ sacerdotz spũsscũ sifudit

Item Raba. de insti. cleri.

¶ Quare cãdida vestis tradatur xpianis.

Post baptismũᵈ tradit xpiãis vestis cãdida q̃ sigt innocẽtiã z puritatẽ xpianã: quam post ablatas veteres maculas studio sctẽ quotidie cemodi transgressores põtificali aucte correcti: ad cultum christiane dignitatz reuocenk. vt quos pprias volũtas ñ emẽdat: aliaduersio sacerdotalis coerceat. Eos autẽ quos circũcidit: si filij eorũ sint: a parentũ consortio separenk. ß. serui: p iniuria corpis sui libertati tradãt.

Item Raba. de insti. cle.

¶ Añ baptismuz diabolo et eꝰ opibꝰ renũciare debem.

Rimũ interrogek paganus si abrenunciat diabolo: oibus põpis: z oibꝰ dãnosis eius operibus atqz fallaciis cunctis vt respuat primũ errorẽ: z sic appropinquet ad veritatem: possitqz iuxta apostolũ deponere vetus homo. de pe. distinc. j. tres sunt.

Omnis. ß. de pe. distinctione. j. tres sunt.

v ¶ Arbiter. si est discretus. v. iij

¶ Non trãsit in nouã vitam qui nõ pristinet veteris vite.

Omnis q iã sue voluntatis arbiter pstitutꝰ est: cũ

Infideles pñt esse in ecclesia facilius quertank: vel loquitur de pcisis.

o ¶ Et si pura videtur ergo q vsurarꝰ iudeus nõ debeat baptizari / nisi vsuras restituat. ß. ỗ pe. di. v. falsa.

Q Uerigz ex iudeis.

p ¶ Circuncisiones. circuncidendo aliquos.

q ¶ Cõsortio. et viris religiosis alendi tradẽtur. vt. rxviij. q. j. iudeoꝝ. de patrinis tamẽ bonis alẽdi sunt. C. de al. liber. l. iij.

Filij iudeoꝝ baptizati sũt a parentibꝰ separãdi

r ¶ Separentur. z bonoꝝ. pscriptione z ppetuo exilio dãnabiunk. vt. C. de iudeis et cẽ. iudei sed hoc si sue sẽte sunt mãcipia alias em capite punk. C. ne mã. xpianũ. j. vna. C. de eunuch. l. j.

f ¶ Tradantur. supza distinctiij. c. nulla. et. c. fraternitatẽ: sed ptra supza. xvij. questio. vlti. iudas

Eph. iij. b. Colo. iij. b.

Rimum interrogẽt.

t ¶ Apostolũ. ad ephesios scribentem.

v ¶ Qui corrumpitur. scilicz vetus homo. de pe. distinc. j. tres sunt.

x Ost baptismum. ¶ Cal. Dicit cuiusmodi vestis tradit: qz alba et quare

y ¶ Innocentiã. cãdor ei mũdicia designat. rxx. q. vltima. semle.

z ¶ Ad ministerũ. designandũ. p hoc em designat futura resurrectio corporũ glioꝛ et animarũ. vel etiam nunc a peccatis

a ¶ Ut intelligat. istud sacramentũ ẽ regni et sacerdotij. Quilibet enim fidelis rex dz esse et sacerdos. rex qz se et alios vtutibꝰ regere dz. sacerdos qz coz contritũ et humiliatum: qõ est vera oblatio. i. se ỗbet offerre deo.

b ¶ Diademate. ß. rij. qstiõe. j. duo sunt.

c ¶ Ccepisti.

d ¶ Judicium. als vestẽ erit: talia corda gerit. xli. dis. ß. si.

e ¶ Uelamina forte de hocvelamine dicat. rxiiij. q. j. qm vetus.

f ¶ Udei. ¶ Hec est rxiij. ps dist. un q. 6. qliter iudei et alq baptizanꝝ: q sunt dona baptismi. Jo. ỗ fan.

g ¶ Judei. De baptizandi examinatiõe vel penitentia agit vsqz ad ca. nõ plures

h ¶ Octo mẽses. hoc ca. cozrigitur per illõ qõ sequtur. J. e. ne qõ absit.

a ¶ Veteris qđ holez reddit vetustū. z qđē inkiot necessaria est in aduto2io: exterior nō exigit. J.e. sine

b Hunt holes. ¶ Penitētiā. id est penitudinem

c ¶ De p2ioub⁹. nūqđ est p̄ceptio vel suasio de hac pna agēda: sed cui hoc p̄cipet nūquid gētili iu accedit ad sacrāmētū fideli um nisi eū peniteat veteris⁹ vite: nouā nō potest inchoare. ab hac penitentia cū baptizantur soli paruuli immu nes sunt. nōdū enim vti possunt libero arbitrio. I dem ad salectitanū. ¶ Aſi baptisma. pniam agere debemus.

AGunt homines ante baptisma penitētiā de p2ioribus^c pctis: ita tñ vt etiā baptizent: sicut scriptū est in actibus apl̄oz loquen te petro ad iudeos ac dicēte Agite penitētiā: z baptizet vnusq̄sq̄ vestruz: in noie dñi nostri Jesu xp̄i I tē Grego. Faustino defensori. ¶ Qua draginta diez abstinētia in deis baptizandis adiscitur.

DE (qđ absit) longa^d di latio retro possit animos iudeoz reuocare: cum fratre nostro epo loci illi⁹ loquere: vt pnia ac abstinētia. xl. dierū indicta aut die dñice^e aut si celeberrima festiuitas occurrerit: eos (si potēt⁹ dei mīsericordia p̄tegente) baptizes. I tē Ambro. sup epistolā ad Ro. ¶ Penitētia nō est necessaria baptizandis.

SJne pna^f sunt dona z vocatio dei: qa gratia^g dei in baptismate^h nō requirit gemitū: nō req̄rit plāctū/vel opus aliq̄s sed solaz fidē: z oia gratis condonat. I tē ig⁹ pa. ¶ Necessitate cogēte i cathecismo z confirmatione: idem compater esse potest.

IN cathecismo^i z in baptismo z in confirmatione vnus patrin⁹ fieri potest si necessitas cogit: non est tñ consuetudo romana: sed per singulos singuli suscipiant^k. I tē ex decreto Leonis pa. ¶ Nō pkes: sed vn⁹ puulū in baptismate suscipiat.

ON plures^m ad suscipiēdū de baptismo ifantē accedāt q̄n⁹: siue vir siue mulier. in confirmatiōe q̄q̄ idiōz faciat. I tē ex pci. magocie. ¶ Qui nō est baptizat⁹ nec confirmat⁹: aliū i chrismate vl baptismate tenere nō debet.

IN baptismate vel in chrismate nō pōt aliū suscipe^n in filiolū ipse qui nō est baptizat⁹ vel cōfirmat⁹ I tē ex pcilio anti siodorēsi. ¶ Abbati vel monacho cōmatres non licet habere.

ON lz abbati vel monacho ō baptismo suscipere filios: nec p2matres^p habere. I tem ex li. cap̄l̄oz.

¶ De eodem.

MOnachi^q sibi compatres p2matres ve non faciant: nec osculentur^r femi nas. I tem ex sermone sancti Augusti. post pascha dñi q̄ sic incipit. Hodiern⁹ dies. ¶ Qui in baptismo paruulos suscipiunt: pro eis apud deum fideiussores existunt.

VOs aſi oia tā mulieres q̄ viros q̄ filios i baptismate suscepist⁹ mōeo: vt vos cognoscat⁹ fideiussores^s ap̄d deū extitisse p illis qđ iuris sit de patrinis z filiis spūalibus. Jo. de fan.

i ¶ In cathecismo. de materia ista dixi. xxx. q. j. p.

k ¶ Patrin⁹. ba. dixit in his tñ contrahi ꝟuenit. ꝟpaternitatē: sed h. dicit in oibus eis ꝟtrahi q̄ baptismū p̄cedūt. sed tñ cōpaternitas in cathecismo cōtracta nō est tanti momēti vt matrimoniū dissoluat/cū vir etiaz impediat. ex de co. spi. ꝟtracto. Cōpaternitas ꝟhitur ꝟcathecismuz xix. ps

l ¶ Suscipiāt. et ita lati⁹ se extēderet charitas xxxv. q. j. cū igit.

m ¶ Ores. s. xxx. q. iij. q. autem vroz. cōtra. Solu. ibi.

N baptismate.

n ¶ Suscipere. sed qđ si suscipiat: dicūt q̄ nō ꝟtrahit ꝟpaternitas. sec⁹ si baptizet.

o ¶ Baptizatus si aliter tñ fit cū baptizare possit nō ipedit baptism⁹: iz hoc ō institutū ē q̄ patrini ōbēt istruere filios suos in symbolo et i aliis J.e. vos. hoc non facere pñt q̄ primo i eis istructi non fuerūt. xl. vij di. G. necesse.

ON licet. Nec cōmatres. s. xxx. q. j. placuit cōi.

q ¶ Monachi. s. xvij. q. ij. doctos. xxx. q. j. oms. ꝟtra. sed baptizando pōt non leuando.

r ¶ Nec osculent: forte tāgit cōsuetudinē alicui⁹ loci: vbi cōpatres osculabāt cōmatres.

s ¶ Os. ¶ Fideiussores. et hec est cā ꝟre institutū fuit q̄ in baptismo z in cathecismo z confirmatione: qui non est xp̄ianus nō offerat puerū: cū em nobiscū nō tenet articulos fidei/aliter pt esse obses p puero: z aliter docebit in his q̄ hic dicunt: sed non videtur q̄ sint fideiussores p puero. qz si querat ab eis erit iste bonus: nō dicerēt sic vel nō. J. e. xp̄is. sed sunt ista fide

t ¶ Baptizent. i. dicerē vbi nichil dicerent de forma cū dicerēt se baptizatos. z hoc ideo qz quidā baptizati sunt in forma: aliq̄ nō: sed secus dicerē de baptizato in ecclesia licet nichil de forma diceret.

u ¶ Debeas. s. dist. lxviij. pbr̄i quos. et. G. quod ergo.

h ¶ Qui testificēt. eos baptizatos esse.

i ¶ Ratio. nā in talib⁹ certius est tenendū. ex de spō. inuenis. de pe. di. vl. c. antepe. z vlti. Jo.

k ¶ Lacuit. ¶ Testetur. credit ergo testimonio vn⁹ in baptismo z in ꝟfectatiōe ecclesie. sec⁹ in ordie. xcviij. di. afros. et q̄ sit rō dr̄. s. q. j. G. ecce cum honoris. z circa talia periculū vertitur. xlij. di. qui escam⁹. Sed pone q̄ quis ꝟoret se ordinatū quo ad spēm facti. aliq̄s excipit cōtra eū dicēdo eū nō fuisse baptizatū: nunqđ crederet tunc testimonio vnius quo ad baptismū? dicit. h. q̄ vbi nō sit aliq̄ p̄iudicium creditur: alias nō. vñ nō posset de baptismo suo phīere testimoniū si sub ea condītione ei relictuz esset legatū si esset baptizat⁹: qz fieret p2ieudicium heredi. Testimonio vnius credit in baptismo. z l ꝟfectatiōe ecclesie.

l ¶ Per etatē. Ar. aliquē posse testificari ō his que in infantia vidit. arg. distinc. xxxvij. relatum.

m ¶ Mauroz. mauri isti epi erāt qz frēs eos vocāt. Vel dic q̄ est vocativu casus illō frres charissimi.

n ¶ Um itaq̄. ¶ Nec ille. scilicet baptizet subito et sine examinatiōe. vt. J. e. c. dicit. longo autē tempore debet inquiri. quia periculosum est baptizatum rebaptizare. vnde sequitur scimus zc.

Baptism⁹ solēnis bis tñ i anno celebratur

f Baptism⁹ adultoz: an valeat sine satisfactōe. Alex. iij. f.

Baptism⁹ ē ef ficacioz pnia.

Cōpaternitas ꝟhitur ꝟcathecismuz xix. ps

xx. ps

Patrini filios instruē debent

xxx. q. j

Xp̄iani occidē an Jud. sit q̄ pagani.

Testimonio vnius credit in baptismo. z l ꝟfectatiōe ecclesie.

Baptism⁹ adultoz. quid requirat.

a ¶ Non licet de rebaptizatione non faciēda xij. ca. adiūgit.

b ¶ Translationes. s. cz mutationes. vij. q. j. mutationes. in qua em ecclesia quis intitulatus est: in ea ꝟpetuo ꝟseueret. vt di. lxx. sctōz. Jo.

c ¶ Rebaptizare. ¶ Jmmanissimū. z cū pite punit. C. ne sctm bap. reiteretur. l. j.

d ¶ Scel⁹ est. nā maius pctm est rebaptizare xp̄ianū hominē vel catholicū q̄ hereticū. si ar. q̄ mat⁹ pctm est occidere xp̄ianum q̄ paganū. s. di. i. de his ejcit. et xxij. q. v. si nō licet. Sz ꝟ videt q̄ q̄ paganū occidit cōtra eū dicēdo eū nō fuisse baptizatū: nunqđ crederet tunc testimonio vnius quo ad baptismū? dicit. h. q̄ vbi nō sit aliq̄ p̄iudicium creditur: alias nō. vñ nō posset de baptismo suo phīere testimoniū si sub ea condītione ei relictuz esset legatū si esset baptizat⁹: qz fieret p2ieudicium heredi.

e ¶ Arrianus. ¶ Non rñderint. i. rñderint inf se nō esse baptizatos i noie trinitat⁹. i. pñs z filij z spūsscti. erroz em cuius dā siue dātis siue accipiēt⁹ quos visi est⁹ de sacro fonte suscipe. Jōēs semp eos admonete vt castitatē custodiant: iusticiā diligāt: charitatē teneāt: aſi oia symbolū et oronē dñicā z volūpi tenete: et illis q̄s accepist⁹ de sacro fōte ofidite. I tē ex cō. hiler. ¶ Ad baptizādi officiū ad vestimēta altar⁹ lauāda: sacerdos ꝟpria dz hre vasa.

OMnis pbr̄ q̄ fontez lauandū: z ad palas altaris ꝟpria habeant vasa: in quib⁹ nichil aliud fiat. I tē ex concilio carthaginensi. iiij. ¶ Neq̄ baptizatiōes: neq̄ reordinationes fieri licet.

ON lz⁸ fieri rebaptizatiōes: neq̄ reordinationes: vel trāslationes^b ep̄oz. I tē ex epla Augusti ni ad Maximū. ¶ De eodē.

BEbaptizare hereticū hoiez q̄ hec sancte trinitatis signa susceperit: que xp̄iana tradidit disciplina: oino pctm ē: rebaptizare autē catholicū i manissimū^c sce l⁹ē. I tē ex pci. ar. latēsi. j. ¶ De arrianis quando baptizenk: quādo non.

DE arrianis q̄ ꝟpria lege sua vtunt: placuit si ad eccliam aliq̄ de hac heresi venerit: interrogēt eos nostre fidei simbolum sacerdotes: z si ꝟuiderit eos i patre z filio z spū sctō eē baptizatos: man⁹ eis tñ iponant: vt accipiāt spm sctm. q̄ si inē rogati nō respōderint^e hāc trinitatem: baptizentur^f. I tē Gr eg. iiij. Bonifacio. ¶ Baptizentur de qb⁹ ignoratur an sint baptizati.

PAruulos q̄ a parēti⁹ subtracti sūt: et an baptizati sint an ñ/ignorāt: vt hos baptizare debeas^g fm patruz traditiones si nō fuerit q̄ testificēt^h ratio ꝟpositi. I tē ex pcilio carthagi nensi. v. ¶ De eodez.

LAcuit⁹ si fatib⁹ q̄tiēt nō iueniunt certissimi testes q̄ eos baptizatos sine dubitatiōe eē testēt^k: neq̄ ip̄i sūt ꝟ etatē idonei de traditis sibi sacris respōdē: absq̄ vllo scrupulo eos esse baptizandos: ne ista trepidatio eos faciat sacroz purgatiōe priuari. hinc etiā legati mauro rū^m frēs charissimi z ꝟsuluerūt q̄ m⁹tos tales a barbar⁹ redemerūt. Sīliter de ecclis q̄tiēs sup eaz ꝟsecratiōe hesitat agēdū est. i. vt sine vlla trepidatiōe ꝟsecrent. I tez Leo papa Leoni rauēnati archiepo. ¶ De eod.

UZ itaq̄ baptismi sui nichil recordet: q̄ regenerationis ē cupid⁹: nec alit⁹ attestari de eo possit q̄ sciat se ꝟsecratū: nec ille^n q̄ ꝟsecrat/

g ¶ Aruulos. ¶ Debeas. s. dist. lxviij. pbr̄i quos. et. G. quod ergo.

h ¶ Qui testificēt. eos baptizatos esse.

i ¶ Ratio. nā in talib⁹ certius est tenendū. ex de spō. inuenis. de pe. di. vl. c. antepe. z vlti. Jo.

k ¶ Lacuit. ¶ Testetur. credit ergo testimonio vn⁹ in baptismo z in ꝟfectatiōe ecclesie. sec⁹ in ordie. xcviij. di. afros. et q̄ sit rō dr̄. s. q. j. G. ecce cum honoris. z circa talia periculū vertitur. xlij. di. qui escam⁹. Sed pone q̄ quis ꝟoret se ordinatū quo ad spēm facti. aliq̄s excipit cōtra eū dicēdo eū nō fuisse baptizatū: nunqđ crederet tunc testimonio vnius quo ad baptismū? dicit. h. q̄ vbi nō sit aliq̄ p̄iudicium creditur: alias nō. vñ nō posset de baptismo suo phīere testimoniū si sub ea condītione ei relictuz esset legatū si esset baptizat⁹: qz fieret p2ieudicium heredi.

l ¶ Per etatē. Ar. aliquē posse testificari ō his que in infantia vidit. arg. distinc. xxxvij. relatum.

m ¶ Mauroz. mauri isti epi erāt qz frēs eos vocāt. Vel dic q̄ est vocativu casus illō frres charissimi.

n ¶ Um itaq̄. ¶ Nec ille. scilicet baptizet subito et sine examinatiōe. vt. J. e. c. dicit. longo autē tempore debet inquiri. quia periculosum est baptizatum rebaptizare. vnde sequitur scimus zc.

a Qui testimonio. Argu. vnius testimonio esse credendum quãdoq; argu. ff. e. paruulos. & hic hoc casu tantum credendum esse christiano & non paga no vel iudeo testificãti. Et est argu. q; quis possit te stificari de his que vidit i pupillari etate. ar. xxxvij. distinc. relatũ.

Testificari ꝛz de his q̃ visa sunt in etate pupillari.

S Jnulla extãt iudicia

b Veniebãt. Ar. exvno aliud esse presumendum. argu. ex signis psumptionem esse colligẽdaz. xxvij. q. j. vi dua quidem. ff. xx. q. ij. c. j.

c Acceperint. sacramẽtũ. ꝛz de quo hic dicit: nam si de sacramẽto eucharistie siue de pane benedicto ad psumptionẽ susc epti baptismi i ducitur per hoc q; talia receperunt. Et ita ẽ argu. q; vnum factum probatur per aliud. xxiij. distic. peruenit.

Presũptio ex signis colligitur.

d Memoria. id est per auditus argu. ff. de aqua plu. ar. l. j. §. deinde.

S Jad matris.

Hec est. xxij. pars distinctionis. Jn qua queritur si baptizet gravida mater vtrum filius baptizetur in ventre. ꝛ dicit p triaca. q; nõ. Johã. de fan.

Mulier pregnans an baptizari possit.

e Si ad matris. Pone casuz J. e. si qua mulier. quia forte dicebat iulian⁹ q; mulier pregnãs nõ debet baptizari ꝓpter iuris impossibilitatẽ: qz baptizet puer in vtero et ita postq̃ esset editus deberet baptizari prop. ꝛ illud nisi quis renatus fuerit ꝛẽ. videtur tamẽ q; bene dicebat: qz si mater manumittit ꝛ part⁹. insti. de ingenuis. §. h. ꝛ qz partus pars est viscerus. ff. de vẽ. inspi. l. j. Sed ad primum dic q; baptisma est psonale beneficiuz. nec psonam egreditur. secus in manumissiõe. ideo dicit part⁹ pars viscerũ. dic. vt. ff. e. si quicq̃d. q; autem nõ baptizetur puer in ventre satis ostẽditur ratione. J. e. qui in maternis. qz cum natus non sit: regenerari nõ potest.

scim⁹ quidẽ inexpiabile esse facin⁹: quotiẽs iuxta hereticorũ dogmata cõtra sanctorũ patrũ instituta cogit aliquis lauachrũ qd̃ regenerãdis semel tributũ ẽ: bis subire: aplica reclamãte snia: q̃ nobis vnã p̃dicat i trinitate deitatẽ: vnã i fide pfessionẽ: vnũ i baptismate sacm. Sz i hoc sibe nihil formidak qm nõ põt i iteratiõis crimẽ vẽire: qd̃ olim factũ esse nescik. atq; tõ q̃tiẽs psona talis iciderit: solita primũ examinatione discutite: et longo tpe (nisi forte supr⁹ finis imineat) idagare vtrũ nemo penit⁹ sit q̃ testimonio⁹ suo iuuare possit ignorãtiã nesciẽtz: et cũ psisterit hũc q̃ baptismatz idiget sacro sola ianitor suspitione phiberi: accedat intrepid⁹ ad cõsequẽdã gratiã cui⁹ in se nullũ scit eẽ vestigiũ nec vereamur huic salutis ianuam aperire. quam nunc ante docek ingressus

S Jnulla extãt iudicia inter ꝓpinquos ꝛ familiares: nulla ink clericos aut vicinos qb⁹ hi de qbus q̃rik baptizati fuisse doceãt. agẽdũ est vt renascãt/ ne mãse ste pereãt in qb⁹ qd̃ nõ ostẽdik gestũ nulla rõ sinit vt iteratũ videak. q̃ aũt pñt meminisse q; ad ecclias veniebãt cũ parẽtib⁹ possũt recordari: an qd̃ eoz parẽtib⁹ dabatur acceperit. sz si hoc etiã ab ipsa memoria⁹ alienũ est/ cõferendũ eis videk: qd̃ collatũ esse nescik. qz non temeritas interuenit psumptionis: vbi ẽ diligẽtia pietatis.

Item augu. cõtra iulianũ.

Nõ baptizatur cum matre quicq̃d in eius corpe est.

S Jad matris corpus id qd̃ in ea pcipik ptinet: ita vt eius ps deputek: nõ baptizek infans cui⁹ mater baptisata est aliquo motis vigente piculo cũ eũ gestaret in vtero. Nũcvero cũ etiã ipe baptizarek: nõ vtiq; bis baptizat⁹ habek. nõ vtiq; admaternum corpus cuz esset in vtero ptinebat. Itẽ Jsido. sententiarũ libro. j.

xxij. pars.

Quare nõ baptizak cum matre: qui in eius vtero est.

Qui in maknis suntvteris ideo cũ matre baptizari non possunt: qz qui natus adhuc secunduz adã nõ est spm xp̃z regenerari nõ potest: neq; em̃ dici in eũ regeneratio põt quẽ generatio nõ pcessit. q̃ scelerate vi uũt i ecclia: ꝛ cõicare nõ desinunt putãtes se tali cõtone mundari: discãt nichil ad emũdationem pficere sibi.

Item ex cõcilio mar. pape.

De eodem.

S Jqua mulier p̃gnãs designanerit gr̃az baptismi pcipere qñ voluerit habeat potestatẽ. nã nichil participat i hoc mak infanti q̃ nascik. ꝓpterea q; vnicuiq; propria voluntas in confessione monstratur.

Itẽ ex pnali theodozi.

De his qui ignorãter bis baptisantur.

Qui bis ignoranter baptizati sunt non indigent pro eo penitere: nisi q; secundum canones ordinari non possunt: nisi aliqua magna necessitas cogat. Aut autem non ignari iteruz baptizati sunt: quia qua

xxij. pars.

promo ueri nõ pñt re baptizati ẽt ignorãter.

solute q; ignorãter rebaptizati nõ possunt ꝓmoueri: ita ꝛ erit in potestate cuiuslibet michi ordies auferre. qz põt me dormiente rebaptizare. qz ergo dicit hoc videl dicit ba. q; hoc intelligik de ignorãtia in ris q̃ nõ excusat: ꝛ exponit illã litterã q̃ ꝛ tradicit nõ idigeret ꝓ eo penitere sup. intãtum q̃tũ alis. h. dicit hoc dictuz fuisse in odiũ re baptizãtiũ oliz: sed hodie bene possunt promoueri: qz ignorantia facti olim excusat eos. Ul intelligẽ ita dure ꝓout littera sonat et ei fit pinditiũ sine culpa sua. argu. j. q. v. ca. j. Sed cõtra. j. q. iij. placuit.

a Si pro vitio. puta pro heresi. sicut nouatiani et donatiste baptizatos rebaptizant. vt xxiij. q. iij. ꝺdam hereticis.

b Similiter. sz vt mũdiores p ipm lauachrũ efficerẽtur. siue vt mũdi corde.

c Si p mundicia. corporis. forte non erant sani. ex̃ de apoca. ij.

h Qui scelerate. ff. e. distinc. ij. qui scelerate.

i Se tali. ff. e. distic. ij. quoti die. Johan.

S Jqua mulier p̃gnãs

k Quando voluerit. ff. distinc. v. baptizari. et ca. cum enixa. lib. iij. graviꝺã baptismi.

Ul bis.

Hec est xxiij. pars di. in q̃ q̃rit q̃d iur̃ sit de rebaptizat⁹. Et est sciendum q; scienter rebaptizat⁹ ẽ in ꝓpetuũ irregularis si aũt ignorãter dispẽsetur cũ eo ex cã. Jo. de fan.

xxiij. pars.

l Ordinari. Sed nunq̃d est hoc ita verũ ab

Coactio est duplex sz absoluta et cõditional.

d Tertũ diuidit

Os quos. Casus. Jn prima pte agit de pena episcopi presbyteri vel diaconi rebaptizati. Jn secunda de pena aliorum clericorum vel monachorum vel monialium. Jn tertia de pena eoz q̃ nõ sũt adulti.

e Seu coactos. nõ absolute. s. ꝓ attractionẽ. tunc em̃ non erat coactio ipa tanda. vt. j. q. j. pstat. ꝛ di. l. pbros. sz hoc aliã ꝺditiõe ꝓpposita. vtputa si nõ patiar̃ rebaptizari stati occider̃. Ul huiusmodi. Magis em̃ eligẽda est mors q̃ ꝓsentire rebaptizari. vt. xxij. q. v. si q̃s coactus. xxxij. q. v. ita ne.

f Jactura. i. iniuriã patiẽdo se rebaptizari.

g Cathecuminorum. ff. e. distinc. j. episcop⁹ vlli. contra. Sed ibi solutum est.

h Timore. maxie ꝛ tũc mior pena ifligik. met⁹ eloino h excusat: sz attenuat pctm̃. ex̃ qõ me. cã. sacr̃. i

Wet⁹ attenuat peccatũ.

i Jnter audientes. id est cathecuminos vel laicos vel non communicantes.

k Septẽ. post pmũ triẽniũ quo fuerant ink audiẽtes. de pe. distinc. v. si q̃ vero.

l Jnter penitentes non soleñter: tales em̃ ejciuntur extra eccliam. vt. l. dis. in capite.

m Etiã oblationes. i. nõ offerãt ad altare. sic xp̃i. q. ij. de viro.

xp̃z negat q̃ mortale pctm̃ ꝑmittit. xj. q. iij. existimant.

n Abnegare. negat ei xp̃m q̃ mortale pctm̃ ꝑmittit. xj. q. iij. existimant.

o Etatis. q̃tum ad hoc spectat. nõ em̃ coercenda est etas q̃ quid agat nõ videt. C. ꝺ fal. mo. l. j. §. ipuberes.

xxiiij. pars.

p Jmpositione. nec recõciliatoria.

q Nec eoz. scilicet maiorũ ꝛ adultoruz. quorum penitentia prenotata est. q. ꝺ. nõ est talis penitẽtia iponẽda puerz q̃lis adultis: quos censura. id est psuetudo nr̃a excipit. i. recipit ad coercitionẽ/ penitẽtia eis iponendo vt ꝓdictũ est. in. c.

Pna puerorum et adultorum ꝺz esse diuersa.

Resbyterz

Hec est xxiiij. pars. dist. Jn q̃ dicit q; sacerdotes ꝺbent hr̃e chrisma ad baptismum. ꝛ si omissum fuerit compleatur per episcopum vel sacerdotem. et sit nouum chrisma scilicet illi⁹ anni.

et hoc probat per. viij. ca. Johan. de fan.

r Pbris. quo tempore debet chrisma confici: et a quibus debet accipi. viij. ca. ostendit.

s Oleo. i. chrismate. ff. xcv. di. c. j. sed illud ad tps fuit pmissum. p vitãdo scãdalo. si. iij. distinc. deniq;.

t Resbyteri. Ungãt. huiꝰ ꝓstitutiõis causam et ministeriuz inuenies. J. distinc. v. nouissime.

a SJquis. ¶ Pānū.quo caput pueri chrismati in fronte circūcingit ne recēs vnctio deleat vl̄ defluat: vel q̄ ꝓtex chrismate a pbro puncti⁹ obuoluit.

b c SJquis. ¶ Baptizare.i.baptizatū vngere. ¶ Manifestat.s.facere id ꝓpter qō in eū sentētia ꝓferat. xxiij q̄stione. iij. si ds non recto.

d PResbyteri. 3. dist. xcv. presbyteri. iiij. li bro brocardoꝝ de presbyteris. pbros.

e ¶ Ordinis. hoc corrigit.j. c. proximo.

f OMni tempore. id est per singulos annos.i. in oi āno: ꝛ ponit hic totū ꝑ pte. sicut alꝫ pars ꝑ toto. vt xxxij. q. iij. meretrices. nā per dies annos ꝛc. xxxiij. q̄stione. ij. hoc ipm.et qñq etiaz verbū ꝓsens refert ad ꝑteritū vel futurū ff.de ꝛbo. signi. ꝛbū oportebat. vt dicit lex hoc ꝛbum debuit sumi ꝑ debet. ff. ō li.le.l. vlt.i fin.

g ¶ Diacon⁹. 3. pri.c. cōtra.sz illud de pbyteris sede epali ꝑ ximis : istud de his qui octauo vel decimo lapide distāt intelligit. ista distinctio habetur ex cōcilio meldensi. lib. iiij. de pbris.

h ¶ Nō signet. In vertice: quia nec etiam ad baptismū debet accedere sine licētia epi. vt. xcv. di.c.vl.nā deynctione frōtis nō videt posse itelligi.nō em vt dicunt pbr̄ pōt eā cōferre etiā cū licētia epi: sed de licētia pape pōt. De q̄ vnctione hic loq̄tur. nūqd de illa que fit in frōte q̄ solis sacerdotib⁹/scz successoribus ap̄lox ꝓcedit? Nūquid sacramentū qō eps cōferre pōt: posset pbr̄ minor cōferre ō licētia epi: nō videt quia q̄ ordini epali adhereāt non possunt minori deegari. vt. xxiij dist. quoz̄ūdā: sed de licētia pape pōt

Sacra epalia an possint epo cōcedēte

SJ ds voluerit chrisma te pānū⁹ itez linire: et sup aliū baptizatū mittere: non est absurdum. Item ex conci. Lugdunēsi. ¶ De veteri chrismate: baptisma cō secrare non licet.

SJ ds de alio chrismate q̄s de illo nouo qō ꝓ epi largitiōe vl̄ ꝓfessiōe accepe rit baptizare[b] (nisi ꝓoccupā te morte) tentauerit: ꝓ temeritat̄ ausu ipe i se sue dā natiōis ꝓtulisse sentētiā manifestatur[c]. Item ex cōcilio apud Valentiā. ¶ Non nisi a ꝓpriis epis: ꝑsbyteri baptisma accipiant.

PResbyteri[d] q̄ diocesanas regūt eccl̄as nō a q̄busliber epis: sed a suo nec p minorē clericū: sz p seipos: aut p illū q̄ eiusdē ordinis[e] sit añ pasche solēnitatez chrisma petāt. Item ex cōcilio. Marpape. ¶ Conficere chrisma et p dioceses destinare omni tēpore episcopo licet.

OMni tpe[f] lz epo chrisma ꝓficere: ꝛ per suas dioceses destinare: ita vt ad accipiendū diacon⁹[g] chrisma aut subdiacon⁹ ante diē pasche de singulis ecclesijs ad episcopū destinet. presbyter vero ꝓsente epo nō signet[h] infantē nisi forte absente epo fuerit illi ꝓceptū: nec liceat pbro pri⁹ epo: itroire in baptisterium: sed cuz epo nisi forte aut absens fuerit:

aut egrotus. Item ex cōci. auralico. ¶ Qui baptizādi recipit officiū: sine chrismate ꝓficisci non debet.

NUllus ministroꝝ q̄ baptizandi recipit officium sine chrismate vsq̄ dz ꝓgredi[i] qz inter nos placuit semel i baptismate chrisma ri: ō eo aūt q̄ i baptismate q̄cunq̄ necītate faciēte chrismat⁹ nō fuerit: i confirmatiōe sacerdos ꝓmonebit[k]. nā in nos chrismatꝫ ipsius nō nisi vna bñdictio est: nō iudicātes[l] cuiq̄ hoc dicim⁹: sed vt necessaria habeat chrismatio[m]. Item caplox lib. v.c. lxxvj. ¶ Añq̄ chrisma ifundatur ad aspergēdum aquā de fonte accipere licet.

IN sabbato[n] sctō paschē vl̄ pēthecostes: si q̄s velit aquā ꝓsecratā i domo sua ad aspsionez recipē ante chrismatꝫ[o] ifusionē pciat. Item Cyprian⁹ papa. ¶ Unde aspersionis sanctificatio exordium sumpserit.

NEc quēquē[p] dz mouere: q̄ aspgi vl̄ ꝑfundi iubent egri: cū gratiā dominicā ꝓsequūt: cū scriptura sacra p ezechielē ꝓphetā loquat̄ ꝛ dicat. Aspgam sup vos aquā[q] mundā: ꝛ munda bimini ab omnibus imundiciis vestris: ꝛ ab omnib⁹ simulachris vestris mūdabo vos: et dabo vobis cor nouum[r] ꝛ spiritū nouū dabo in

ꝛ h⁹ ꝓbat auctē veter⁹ test. vsq̄ ad illō q̄ si aliqs illo. In ctia dr q̄ diabol⁹ in baptismo tota ptātez suā amittit. qō ꝓbat exēplo pharaonis. sz tñ. h. nō ponit exēplū in baptismo: sed de aq̄ bñdicta intelligit. q ¶ Aquā. sez mundā q̄ fiebat ex aspsione cineris vitule rufe. vt habet ex ii. nūero. 3. distinc. vij. aquā. r ¶ Cor nouum. id est virtutibus innouatum.

p Simplicem pbrm ꝓferre

arg. distinc. xcv. c. j. loq̄tur ergo hic de ea q̄ fit in vertice. ꝛ hoc ꝓpter episcopi reuerentiaz. ar. 3. distinc. ij. c. vlt. Uel hic de pueris illis quos ipe epūs baptizauit. Et ita nō est cōtra. 3. e. pbris.

i ¶ Progredi. ad baptismum.

k ¶ Cōmonebit. vt chrismet eū etiā in vertice eodem chrismate quo in frōte epi: pbr̄ vero punguit in vertice.

l ¶ Nō preiudicātes. dixi ante cōfirmationē chrismandū baptizatū: nec tñ ꝓ hoc iudicam⁹ quin si ante non fuerit: postea fieri debet. q. d. per hoc qō diximus nō facim⁹ iudicium q̄n in alio tēpore q̄ i confirmatione possit hec chrismatio fieri in vertice.

m ¶ Necessaria habeat chrismatio. videlicet vt si in alio tpe nō fieret in vertice eius chrismatio: saltez tūc nō ꝑtermittatur q̄ necessaria est.

n IN sabbato. tangit ꝓsuetudo eccl̄ie.

o ¶ Añ chrismatꝫ. postea nō licet. cū chrisma sit sacramentū.

p NEc quēquē. ¶ Casus.

In prima pte dicit q̄ si ita eger est ille qui baptizari debet q̄ nō pōt immergi: ne forte ledat: sufficit q̄ aspgat aq̄ et hoc vsq̄ ad illud. Spirit⁹ ꝛo sanct⁹ ꝛc. In secunda pte dr q̄ non refert. vtrū multū aq̄ vl̄ parū cadat sup eū.

Casus ponit.

Eze. xxxvj. a.

Exod xvj. c. Psal. lxxvij

Spūs ꝑ partes nō dat. Exod xvj. d.

Num. x. b.

a ¶ Fide. quā significat dies festus.

b ¶ Sanctorum collegiū vbi erit perfecta requies.

Merek nullo⁹ ni si in cor pore.

c ¶ Septimo. id est septia etate quiescentium nullo⁹ ei meretur nisi in corpore: ꝛ hic omne meritum cōparat. xij. q. ij tempus.

Num. xix. d.

d ¶ Omis. verba legis mosayce. hu.

e ¶ Humane. id est ois ille dicit tangere mortuū qui post lachrymas cul pas repetit. de pe. dist. iij. baptizetur.

Mortui animum tāgere quis dr

Num. viij. a.

Mortuū enim potest dici a morte ꝛ cadovel cedo. ꝛ sic diuersis modis pronunciari.

f ¶ Polluet. ad litterā. i. pollut⁹ reputabit ꝛ nō intrabit in tabernaculuz cum alijs. lxxxj. distic. oportet.

g ¶ Tabernaculū. i. seipm q̄ ē pars tabernaculi dei. i. ecclie. et sic tabernaculuz .i. ecclia. vt. xxvj. q. ij. sed et illud.

h ¶ Instar. instar fuit apud eos. naz mō non est instar.

i ¶ Integraz. ac si integre esset aspersus.

Exod xvj. c. Psal. lxxvij

k ¶ Nō dimēsurat. q. d. sicut aq̄ nō ad mensuraz sup singulos ifundit: ita spūs sctūs sine psonarum acceptōe in baptismo oīb⁹ fidelib⁹ tradit vel dimēsurat. i. nō p ptes dat: alias dimensuratur.

l ¶ Eqliter. i. nō differūt ꝓpt ꝛz vel annoꝝ

vobis. Item tē in numer⁹. Qui tetigerit cadauer hois: et ꝓpter hoc septē dieb⁹ fuerit i mūdus aspergat de hac aq̄ die tertia ꝛ septima: ꝛ sic mū dabitur. Item si fide[a] trinitatis mūdat⁹ nō fuerit: i resurrectiōe apō sctōꝝ collegiū[b] immūd⁹ erit: si die tertio aspsus nō fuerit: septio[c] nō potest emūdari. Sic ḋ q̄ tetigerit hūanē[d] alē mortuū: ꝛ aspsus ex hac cōmixtiōe nō fuerit: polluet[e] tabernaculum[g] dñi: ꝛ peribit ex israel: quia q̄ aqua aspersus nō est expiatiōis/imundus erit: ꝛ manebit spurcitia ei⁹ sup eum. Et itez. Et locutus est dñs ad moysen dicens. Accipe leuitas de medio filioꝝ israel: ꝛ purificabis eos: ꝛ ita facies eis purificationē eoꝝ: circūspges eos aq̄ purificatiōis. Et itez. Aqua aspsiōis purificatio est. vñ appet aspsionē quoq̄ aque instar[h] salutaris lauachꝝ obtinere. et q̄n hec in eccl̄ia fiūt verissime sicut per accipientis ꝛ dantis fidē integrā[i]: stare oia cōsūmari ac pficiposse maiestate dñi ꝛ fide veritate. Spiritus vero sanct⁹ nō dimensurat[k]. sz sup credentes tot⁹ infunditur. nā si dies oibus eq̄liter[l] nascitur: ꝛ si sol oēs pari ꝛ equali luce diffundit: q̄tomagis xp̄s sol⁹ dies verus in eccl̄ia sua lumen vite eterne pari eq̄litate largit: cuius equalitatis sacramētū videm⁹ in exodo esse celebratū cū de celo māna defluēret: ꝛ futuroꝝ p̄figuratiōe alimentū panis celestis ꝛ ci būvel cultū xp̄i veniētis ostenderet. Illic em̄ sine discrimine vel sexus vel etatꝫ gomor singuli equaliter colligebāt vnde apparebat xp̄i indulgētia ꝛ celestē gratiā[m] post modū secuturā equaliter oi

bus diuidi: sine sexus varietate: sine ānoꝝ discrimine: sine acceptōe p̄sone: sup oēm dei populum spūalis gratie dei mun⁹ infundi. plane eadē gratia spūalis: que in baptismo eq̄liter a credētibus sumitur: in cōuersatiōe atq̄ actu nō post modū vl̄ minuitur[n] vel auget: vt i euāgelio dñi cuz semē equaliter seminatur: sed ꝓ varietate terre assumit. aliud in multiplicē copiā vel trigesimi vel sexagesimi vel centesimi numeri fructū exuberāter cumulat. Ex si aliqs in illo mouet q̄ quidā ex his q̄ baptizantur egri spiritib⁹ imūdis adhuc teneant̄ sciāt diaboli neqtiā ptinacēq̄ ad aquā salutarē valē: i baptismo ꝛo ois neqtie[o] sue vires amittē[p]. Nō exēplū cernim⁹ i pharaōe q̄ vi reluctat⁹ ꝛ i sua pfidia de moriat⁹ tādiu resistē potuit ꝛ ꝓualē dōec ad aquā vēiret. q̄ cūvenisset: victꝫ ē ꝛ extinct⁹. Mare illud sacrm baptismi fuisse declarat btūs paul⁹ dicēs. Nolo ei vos ignorare frēs q̄ pres vri oēs sub nube fuerūt: ꝛ p mare trāsierūt: ꝛ oēs in moyse baptizati sūt ꝛ i nube ꝛ i mari. et addidit dicēs. Hec aūt oia i figura nr̄i fuerūt: q̄b ꝓdit evidel⁹ p exorcistas voce hūana ꝛ ptāte diuina flagellet ꝛ viat ꝛ torq̄atur diabol⁹. ꝛ cū exire se⁹ homies dimittē sepe dicat: i eo tñ q̄b dixerat fallax est: et id q̄b p pharaonē[q] pri⁹ gestū ē eodē mō obstinatiōis ꝛ fraudis exerceat: cuz tñ ad aquā salutarē atq̄ baptismi sctificationē veniē scire debem⁹ ꝛ ꝛfidere: q̄ illic diabol⁹ opprimit: et hō dicat⁹ deo diuina indulgētia liberat. Item Jo. in epistola ad hebreos.

¶ De his q̄ vsq̄ ad exitū vite suscipe baptisma differūt

a ¶ Fide. quā significat dies festus.

b ¶ Sanctorum collegiū vbi erit perfecta requies.

c ¶ Septimo. id est septia etate quiescentium nullo⁹ ei meretur nisi in corpore: ꝛ hic omne meritum cōparat. xij. q. ij tempus.

d ¶ Omis. verba legis mosayce. hu.

e ¶ Humane. id est ois ille dicit tangere mortuū qui post lachrymas culpas repetit. de pe. dist. iij. baptizetur. Mortuinū potest dici a morte ꝛ cadovel cedo. ꝛ sic diuersis modis pronunciari.

f ¶ Polluet. ad litterā. i. pollut⁹ reputabit ꝛ nō intrabit in tabernaculuz cum alijs. lxxxj. distic. oportet.

g ¶ Tabernaculū. i. seipm q̄ ē pars tabernaculi dei. i. ecclie. et sic tabernaculuz .i. ecclia. vt. xxvj. q. ij. sed et illud.

h ¶ Instar. instar fuit apud eos. naz mō non est instar.

i ¶ Integraz. ac si integre esset aspersus.

k ¶ Nō dimēsurat. q. d. sicut aq̄ nō ad mensuraz sup singulos ifundit: ita spūs sctūs sine psonarum acceptōe in baptismo oīb⁹ fidelib⁹ tradit vel dimēsurat. i. nō p ptes dat: alias dimensuratur.

l ¶ Eqliter. i. nō differūt ꝓpt ꝛz vel annoꝝ

Exod xvj. d.

Num. xix. a.

Num. viij. a.

Exod xxiij. f.

Exod xxiij. a.

Diabolus per baptismo ex toto ei⁹ amittat q̄ baptis ad alam extinguit num.

Sca ois bus in baptis mo cōfertur.

Quãdo ḋs hec est .xxv. ps di. In qua dicit q non debet ḋs expectare baptizari vsq; ad mortem. qm̃ quãdoq; frustrat spe. Jo. de fan.

a Discesserũt. nõ videt q vacum recederẽt ex quo baptizari voluerũt vt ex de bap. ꝟbitũ: imo sic q; cũ pa sua non cepe rũt. nã imputat eis quod accidit culpa sua. xv. q. j. cap. pe. ff. loca. si quis domum.

b Si vero ḋs si. ar. extra ō ap. rephẽsibilis. xxij q. ij. is aũt. z licz baptisma dimittat pctã: non tñ dat licentiã peccandi. vt. j. q. vij. exigunt.

Queris.

c Hec est .xxvj. ps dist. in q dicit: q peccatuz parentũ non nocet filio: cuius eorum oblatio prosit. Joh. de fan.

c Queris. Casuo. In ꝓma parte vsq; illuc difficillimaz ⁊c. respõdet Augustin⁹ prime questioni bonifacij q̃ est illa ꝙre ab obligatione qua tenẽtur liberẽt per hoiem et nõ pñt p hominem obligari. In secunda vsq; ad illud q hoc nõ credit. scõe ꝙstioni bonifacij respondet. ꝙre cũ baptizant pueri respõdent patrini ad hãc ꝙstionẽ credie: credo. et nõ tunc ad istã erit ne iste bon⁹? In tertia pte dicit q; qui nõ credit vt ipse soluit prosecto est infidelis et deterior est q̃ sit iste paruulus

d Per aliorum. i. propter.

e Uolunta=tem malam.

f Umculo. et dicit lex: q; dolus tutoris non obstat. pupillo. ff. de re. iu. neq; in pupillo fi obest pupillo. ff. de re. iu.

xxv. ps Impuțat michi qõ mea ctpa accidit.

xxvj. pars.

Ezec. xviij. a.

Ezec. xviij. c

Tutoris dolus

Quando quis ꝓpterea peccat vt sctũ baptisma i nouissima sua expiratõne suscipiat: fortassis nõ adiscẽt ⁊ credite michi nõ terrẽs vos dico qõ dictur⁹ sum multos nouit q̃ hoc passi sũt. q̃ spe baptismat⁹ multa pecca bãt: circa diẽ autẽ mortis discesserũt⁸ vacui. de⁹ eñ ꝓpt hoc baptisma tribuit vt soluat pctã nõ vt addat. si vero ḋs⁹ ad hoc vtiẽ baptismate: vt ampliora ꝺlinq̃t: ipz ferit negligẽtie cã. I tẽ Aug. ad bonifaciũ. ¶ Paruulis baptizat⁹ pẽtũ nõ nocet ꝑfidia

Queris ᶜ a me vtrũ parẽtes baptizatis suis paruulis noceant: cũ eos de mõioꝝ sacrificijs sanare conant. qũo eis prosit cum baptizanť parẽtũ fides quorũ eis non potest obesse ꝑfidia. vbi rñdeo: tã illius sacramẽti: hoc est baptismi salutaris esse virtutẽ in sãcta cõpage corpis xp̃i: vt semel regeneratus per alioꝝ⁹ volũtatez⁶ deinceps nõ possit vinculo⁶ aliene iniq̃tatis obstrigi: cui nulla sua volũtate consentit. Aia ei pris mea est (inq̃t⁸) ⁊ aia filij. Et itez. aia que peccauerit ipsa morietᵏ. non enim peccat ipa cũ parentes eius oino nesciẽti vel quilibet alius adhibet sacrilegia demoniorũ. Si vero ex adam⁵ traxit¹ quod sacramẽti illi⁹ gra solueretᵏ: q; nõdũ erat aia separati viuẽs: id est alt⁹a anima de qua diceretur. Et aia patris mea est ⁊ aia filij. Jã itaq; dicitᵏ: q cũ homo in se ipso est ab eo q̃ genuit alter effect⁹: pctõ alteri⁹ sine sua cõsciẽtia non tenetur obnoxius[m] q̃modo itaq; in paruulũ maiores peccãt offerẽtes eũ atq; obligare conantes demonũ sacrilegis vicubus: non est aia vtroꝝq; communis vt etiã culpaz possint habere cõmunem. non enim sic ꝓmunicatur culpa per alterius voluntatẽ: quẽadmodum[o] cõmunicatur gratia p spirit⁹ sancti vnitatẽ. I tem Regenerãs spirit⁹ sanct⁹ in matoꝝ⁹ offerẽtib⁹ ⁊ paruulo renato oblatoq; cõmunis est. I dẽ. Per hanc societatẽ vnius etiaꝺq; spiritus ꝓ dest offerẽtiũ voluntas paruulo oblato. pót eñ ⁊ in hoc et in illo homine etiã si se inuicẽ nesciant vnus spiritus esse: per quez sit vtriusq; gra cõmunis. non tñ potest spiritus vn⁹ esse hominis hui⁹ et illi⁹ per quẽ peccat alter vt altero nõ peccante: fit tñ culpa cõmunis. ac per hoc pót paruul⁹ semel ex parẽtũ carne gnat⁹ dei spiritu regnari: vt ex illis obligatio ꝓtracta soluatur nõ potest autez dei semel spiritu regenerat⁹ ex pentũ carne regnari: vt obligatio que soluta est itez cõtrahatᵏ: rideo semel pceptã puulus gratiã xp̃i non amittit: nisi propria ipietate[q]. verũtamẽ recte dicunť parentes vel q̃cũq; maiores filios seu ꝙstibet puulos baptizatos demonioꝝ sacrilegijs obligare conãtes spũaliter homicide. nã in illis quidez interfectionẽ nõ faciunt sed ꝙtũ i ipsis[r] est interfectores fiũt. recte ergo illis dicitur qñ ab hoc scelere ꝓhibẽtur. Nolite occidẽ puulos vros Dicit eñ ap̃ls. Spiritũ sanctũ nolite extinguere: nõ q; ille extingui pót. sed ꝙtũ in ipsis est extinctores eiꝰ merito dicũtur q̃ sic agunt vt extinctuz velint. Nec illud[a] te moueat ⁊c. et infra. Celebrank eñ p eos necessaria ministeria. offeruntur quidẽ paruli ad percipiendã spiritualẽ gratiã. non tã ab eis quoruz gestank in manibus: ꝙtus ⁊ ab ipsis si etiã ipsi boni fideles sunt ꝙ ab vniuersa societate sanctoꝝ atq; fidelium. Ab omnibus nãq; offerri recte intelliguntur: quib⁹ placetᵇ quod offert. et quorum sancta atq; individua charitate ad cõmunionem sancti spiritus aduiuantur. tota ergo hec sãcta mater eccl̃ia q̃ in sanctis suis est facit: quia tota oñs tota singulos paritᶜ. Difficillimaz sane ꝙstionem tibi ꝓposuisse vsus es in extremo inquisitiõis tue: ea videlicet intentione qua soles vehemẽter cauere mẽdaciũ si cõstituã (inquis) ante te paruulum: et interrogem vtrũ cũ ad etatem adultã venerit: futurus sit cast⁹: vel fur: vel nõ sit futurus: sine dubio respõdebis nescio: ⁊ vtrũ in eadẽ paruula etate constitutus cogitet aliquid vel boni vel mali: dices nescio. Si itaq; de moriḃ⁹ eius futuris nihil audes certi ꝓmittere/ ⁊ de ei⁹ ꝑsenti cogitatione: qd est aliudᵈ ꝙ quãdo ad baptismũ offeruntur: pro eis parentes[e] respondẽt tanq̃ fidei auctores: ⁊ dicũt illos facẽ qõ illa etas cogitare nõ pót: aut si pót occultũ[f] est. interrogam⁹ eñ eos a qb⁹ offerunť ⁊ dicim⁹ creditᵉ in deum: de illa etate q̃ vtruz sit de⁹ ignorat: respondẽt credit: ⁊ ad cetera q̃ singula q̃runtur sic respondẽt. Unde miror parẽtes in istis rebus tam fidenter pro paruulo respondere vt dicant cũ tanta bona facere: q̃ ad horaz q̃ baptizaḟ baptizator interrogat: tñ eadẽ hora si subiscia: erit cast⁹ q̃ baptizaḟ vel fur aut nõ erit: nescio vtrũ audeat dicere aliq̃s aliquid hoꝝ erit vel nõ erit: sicut mihi respõdet sine dubitatiõe q̃ credit in deum aut q̃ se cõuertat ad dñm ecce facio ꝙtũ possum dñs adiuuet: vt qõ postulas possim. Nẽpe sepe ita loq̃mur: vt pascha appropinquãte/ craſtinã vel pdissenãᵍ vel perẽdissenãᵇ dñi passionẽ dicamus: cũ ille ante multos ãnos passus sit nec oino nil. semel ipsa passio facta sit. nẽpe ipso die dñico dicim⁹. Hodie dñs resurrexit. cuz ex quo resurrexit tot anni transierũt cur nemo tã ineptus est vt ita nos loq̃ntes arguat nos eẽ mẽtitos: nisi q; istos dies secũdũ illorũ quib⁹ hec gesta sunt similitudinẽ nũcupam⁹. vt dicatur[l] ipsa dies que nõ est ipsa revolutiõe tẽporis: ꝟ similis ei⁹. et dicaḟ illo die fieri propter sacramenti celebrationẽ quod non illo: sed tam olim factum est. in alio itaq; paruulũ ⁊c. et infra. Cũ autez homo sapere ceperit: non illud sacramentũ repetit: sed intelligit: eiusq; veritati cõsona voluntate coartabitur hoc: ꝙdiu nõ potest. valebit sacramentum ad eius tutelam aduersus contrarias potestates: et tantũ valebit: vt si ante maioris etatis vsuz ex hac vita migrauerit: per ipsum sacramentum cõmẽdata ecclesie charitate ab illa ꝺemnatione q̃ per vnũ hoiem intrauit in mundũ christiano adiutorio liberetur. Qui hoc nõ credit ⁊ fieri nõ posse arbitratur: profecto infidelis est: etiam si habeat fidẽ sacramentũ. longeq; melior est iste paruulus qui etiã ⁊ si fidẽ non habeat in cognitione: non ei tamẽ obicẽ[i] ꝓtrarie[m] cogitatiõis opponit. vnde sacramentuz eius salubriter percipit.

I tem bonifacio contra pelagianorum hereſim.

¶ Aliorum fides in baptismate paruulos saluat.

In eccl̃ia saluatoris p alios[n] puuli credũt: sicut ex aliis q̃ in baptismo remittuntur peccata traxerũt nec illud cogitetis[o] eos vitã habere non posse: q̃ sunt expertes corporis[p] et sanguinis christi. Dicente ipso Nisi manducaueritis carnem meam ⁊c.

n In eccl̃ia. ¶ Per alios. et ita sicut peccauerũt per alios ita credũt per alios. et ita ois res p ꝙscuq; causas cõtrahitur ⁊c. ex de re gu. iur. c. ois res

o Cogitetis. ꝙsi dicat non dubitet?: imo certi sit? q; hñe ñ pñt si sunt expertes

p Corpis. i. vnitat⁹ ecclesie quã illa significãt. s. e. nõ i nob

erit⁹. ar. xxij. q. ij. holes. ff. ad. l. cor. de sic. diuus

s Nec illud. tacite obiectio= nẽ respondet.

b Placet. Argu. ꝓtra. j. q. iij. quia presulat⁹.

c Parit. i sacramẽt⁹. vt. xxxij. ꝙstione. iiij. recurrat. de peni. distinc. j. sicut.

d Quid est aliud. q. d. nõ videt esse aliud illud qõ tũc fit ꝙ respondere ⁊ pmittere de moribus eoꝝ futur⁹.

e Parẽtes. id ẽ patrini qui patres spiritua les adiuuantur. tota ergo hec sãcta mater eccl̃ia q̃ in sanctis suis est facit: quia xxv. q. iij. pitatium.

f Occultuz est. qd cogitet.

g Uel pdissenã. i. p senũ. id est sertum diez.

h Perẽdissenã. i. pempto die seno siue sexto. id est p⁹ sex dies vno pẽpto.

i Dicaḟ. q. d. sicut. ita q; hodie fit resurrectio dñi eo q̃ sacramẽtũ ei⁹ hodie celebrat sic ita paruulus credere ꝓpt sacramẽtũ qõ recipit

k Itaq; paruulum. q. d. licet ego respõdeam q̃ credit in deuz hoc dico q; fidei suscipit sacmentum nõ q; reuera adhuc fidem habeat. nã i paruulo credere est fidei sacmentuz suscapere. vt. ꝺ. eo. nichil aliud.

l Obicẽ. qr licet nõ habeat fidẽ: tamen non hz infidelitatẽ.

m Contrarie. simile. ꝺ. liiij. di. sic ꝺu⁹. sic. ff. ad macc. l. filiꝰ. ff. de reg. iur. sp.

n Contrarie. simule. ꝺ. liiij. di. sic ꝺu⁹. sic. ff. ad macc. l. filiꝰ. ff. de reg. iur. sp.

Obligatõe tincta non renascit.

Obligatõe tincta non renascit.

ct Jam itaq; dicit. i. innuit ex ꝓmissis illa scriptura scz anima patris ⁊c.

I Sine sua ꝓscia. i. si non cõsentiat. vij. ꝙst. j. ¶. cum autem.

m Obnoxi⁹. q. d. post vitam aie in ꝓprio corꝓre non cõtrahiť peccatũ: nisi ex ꝓpria labe.

n Qũo itaq; inferi⁹ rñdet hic qõni ibi: verũ: tñ recte. ⁊ tũc dic sacrilegijs ꝙsi nil o mõ: q; nõ ẽ ⁊c.

o Quemadmoduz. ar. aliud in via: aliꝺ in inuio. ar. xxviij. q. j. ¶. q; aũt. et not. xxvi. q. v. nec mirũ. sicut dicit lex q; aliꝺ est in obligatiõe aliud in liberatione. ff. de acti. ⁊ obli. gria nus. cũ hec cã liberalis sit. ar. ex de proba. ex lris

p Cõtrahaḟ Ar. q; obligatio semel extincta amplius nõ renascit. vt. xxiij. ꝙsti. iij. si illic. et. ff. de solu. q̃ res. ¶. area. ar. ℨ. xxvi. q. vj. ab firmis. ſi. ff. de ſ. vt. pre. fututes. ff. quẽadmoduz ser. amit. si locus

q Nisi propria impietate. ⁊ ita liberari quis pót etiã inuitus vel ignorãs. sed non obligari. vt ff. de sol. solutioni. ⁊. l. soluere. ff. de ne. gest. l. soluendo. et. ff. ō nona. si stichum. ¶. vlti.

r In ipsis. et ita i malefic⁹ vo lũtas spectaḟ nõ rebus tam fidenter pro paruulo respondere vt dicant cũ tanta bona facere: q̃ ad horaz q̃ baptizaḟ baptizator interrogat: tñ eadẽ hora si subiscia: erit cast⁹ q̃ baptizaḟ vel fur aut nõ erit: nescio vtrũ audeat dicere aliq̃s aliquid hoꝝ erit vel nõ erit: sicut mihi respõdet sine dubitatiõe q̃ credit in deum aut q̃ se cõuertat ad dñm ecce facio ꝙtũ possum dñs adiuuet: vt qõ postulas possim. Nẽpe sepe ita loq̃mur: vt pascha appropinquãte/ craſtinã vel pdissenãᵍ vel perẽdissenãᵇ dñi passionẽ dicamus: cũ ille ante multos ãnos passus sit nec oino nil. semel ipsa passio facta sit. nẽpe ipso die dñico dicim⁹. Hodie dñs resurrexit. cuz ex quo resurrexit tot anni transierũt cur nemo tã ineptus est vt ita nos loq̃ntes arguat nos eẽ mẽtitos: nisi q; istos dies secũdũ illorũ quib⁹ hec gesta sunt similitudinẽ nũcupam⁹. vt dicatur[l] ipsa dies que nõ est ipsa revolutiõe tẽporis: ꝟ similis ei⁹. et dicaḟ illo die fieri propter sacramenti celebrationẽ quod non illo: sed tam olim factum est. in alio itaq; paruulũ ⁊c. et infra. Cũ autez homo sapere ceperit: non illud sacramentũ repetit: sed intelligit: eiusq; veritati cõsona voluntate coartabitur hoc: ꝙdiu nõ potest. valebit sacramentum ad eius tutelam aduersus contrarias potestates: et tantũ valebit: vt si ante maioris etatis vsuz ex hac vita migrauerit: per ipsum sacramentum cõmẽdata ecclesie charitate ab illa ꝺemnatione q̃ per vnũ hoiem intrauit in mundũ christiano adiutorio liberetur. Qui hoc nõ credit ⁊ fieri nõ posse arbitratur: profecto infidelis est: etiam si habeat fidẽ sacramentũ. longeq; melior est iste paruulus qui etiã ⁊ si fidẽ non habeat in cognitione: non ei tamẽ obicẽ[i] ꝓtrarie[m] cogitatiõis opponit. vnde sacramentuz eius salubriter percipit.

n In eccl̃ia. ¶ Per alios. et ita sicut peccauerũt per alios ita credũt per alios. et ita ois res p ꝙscuq; causas cõtrahitur ⁊c. ex de re gu. iur. c. ois res

o Cogitetis. ꝙsi dicat non dubitet?: imo certi sit? q; hñe ñ pñt si sunt expertes

p Corpis. i. vnitat⁹ ecclesie quã illa significãt. s. e. nõ i nob

Idem.

¶ Corpore ⁊ sanguine christi participat qui per baptisma membrū eius efficitur.

NUllus[a] est aliquatenus ambigendū tūc vnūquēq; fidelem corporis sanguinisq; domini participez fieri quādo i baptismate mēbruz christi corpis efficitur nec alienari ab illius panis calicisq; ꝓsortio: etiam si anteq; illum panē comedat[b] et calicem bibat de hoc seculo invnitate corporis[c] xpi constitutus abscedat. sacramenti quippe illi[9] participatione ac beneficio nō priuatur: quando ipse hoc quod ipsuz sacramētum[b] est inuenitur.

Idē de baptismo puerorū.

¶ Quare sit baptizādus q̄ de baptisato nascitur.

SI baptisata[e] est caro xpi que sine pctō erat propter[f] exemplū imitationis: quantomagis baptisanda est caro mortis[g] propter euitādum iudicium damnationis: sicut vero in tēpore circūcisionis: q̄ de circūciso nascebat fuit circūcidend⁹: sic nūc qui de baptizato[h] nascitur erit baptizādus. sacramentū enim baptismi sacramentuz est regenerationis. quare sicut qui non virerit non potest mori: ita qui natus nō fuerit nō potest renasci. ex quo ꝓspicitur neminē in suo parente potuisse renasci[i]. cuz nondum sit natus: ⁊ cūius parenti post cōuersionē ꝓpria pctā nō obsunt: tñ illis obsunt q̄ ab eo[k] generā tur. Parenti ꝓpter hoc non obsunt q̄a renatus est: illis autē qui de illo nati sunt nisi eodē modo renascātur: quia parēte cōtracta sunt oberunt: quia etiā innouat[91] est pater/nō[m] de nouitate sz de reliq̄is vetustatis[n] carnalit gignit: ⁊ filij ex reliqua parētuz vetustate carne ꝓpagata peccati dānationē[o] sacramēto regeneratiōis euadūt

Item in enchiridion.

¶ In baptismate omia pec cata moriuntur.

TOstēderet[p] apostolus nos mortuos esse peccato: inquit. An ignoratis quoniā quicūq; baptizati sumus in iesu xpo[q] in morte[r] ipsius baptisati sumus? Si ergo hic ostēdimur mortui esse peccato: quia in morte xpi baptizati sum⁹: profecto paruuli qui in christo baptizanť peccato moriūtur[s]. quia in morte ipius baptizatur. nullo enim ex ꝓcepto dictum est. Quicūq; baptizati sum⁹ in. m. i. b. s. ⁊ iō dictuz est: vt probaret nos mortuos esse peccato. paruuli aūt renascēdo moriūtur illo peccato quod nascēdo cōtraxerunt: ⁊ per hoc ptinet ad ipsos qd sequit. cōsepulti enim sum⁹ illi p baptismū in morte. baptizatis igitur in morte xpi in qua non solū maiores verūetiā paruuli baptisantur ait. Sic vos estimate mortuos quidē esse peccato viuentes autem deo in christo iesu.

Item ex eodem.

¶ Sicut nulli baptism⁹ negatur: ita nemo est qui non peccato moriatur.

PAruulo recenť nato vsq; ad decrepituz senē sicut null⁹ ꝓhibēd⁹[t] est a baptismo: ita null⁹ est q̄ non pctō moriať[u] in baptismo. sz puuli tñ originali: maiores aūt oibus etiā moriunť peccatis q̄ male viuēdo addiderunt originali.

Idē in eodē.

¶ In baptismo ꝓhannis non erat peccati remissio.

NOn regenerabāť[v] vl renascebanť q̄ baptizabāť baptismo[v] iohānis: sz tus per gratiaz baptismi.

m ¶ Nō de nouitate. spūs. qz aia non erat ex aia sicut caro ex carne p traducem. xxxij. q̄stione. ij. moyses.

n ¶ Uetustatis. i. de carne in q̄ remanet vetustas. id ē peccatum quodlibet.

o ¶ Dānatio nē. cōtractā. s. in carne ꝓpagata ex reliq̄ vetustate parentū. Joh. Rom. v.s.a.

p ¶ Tostenderet. p bat auctoritate apli pueros esse baptizādos. nā vniuersaliter dixit: quicūq; baptizati sum⁹ ⁊c.

q ¶ In iesu xpo. i. i sacmēto xpi vl̄ fide xpi in forma iūcta vel tradita i xpo. s. e. ꝓpie. ver. ad cuius. L.

r ¶ Morte. i. ad similitudinem ei⁹ mortis: qz sicut ipse mortu⁹ fuit: ita nos mori mur a peccatis Mors est duplex.

s ¶ Moriunť. mor. ista ciuilis est. ar. C. de epi. ⁊ cle. deo nobis. alibi hēs de naturali. vt. ff. de leg. ij. si quis ita testamento. Ro. vs

t ¶ Prohibend⁹. s. r. q. iij. nec numerus.

u ¶ Moriať. s. e. tūc valere.

v ¶ On regenerabāť. qz non fiebat remissio pctōrum.

w ¶ Baptismo Tui⁹ fo⁹ a erat i noie vēturi vl ōz i q̄dā glo. Aug. sup Johā. q̄ baptism⁹ nō mundaret ab origia li: nisi aīs eēt circūcisus. dicebāť

Esaie xl. a War. j. a.

eñ baptism⁹ penitentie quā Johānes ꝓdicabat dicēs. agite penitentiam.

a ¶ Precursorio. habiles ad suscipiēdū verū baptismum.

b ¶ Parabāť. id est abluebantur exterius.

c ¶ Qui regnatione. i. remissionē pctōz. qz non indiguit.

d ¶ Sz hūanitas. s. e. p aquā.

d ¶ Sz hūanitas. i. bēignitas quā ꝓ nob fecit.

e ¶ Egfante. ¶ Pctm. i. cū originalis pcti

f ¶ Originali. No. q̄ iz baptismus ad delēduz originale pctm fuit institut⁹: delet tñ etiā actualia cū originali. vñ est ar. ad pur gationē. de qua s. dist. ego berē garius. Baptismus delet actu alia cū originali

Rom. p.d.

g ¶ Mitissimam. Respectu aliaz penaz: et erit hec pena q̄a erūt in tenebris. s. e. nulla. ⁊ care buntvisione dei. ex de bap. ca. iij. sz th̄ dicit Aug. q̄ mallet sic esse q̄ nō eē. Ar. Z. s. e. firmissime. ⁊ s de pe. di. vl. c. vl.

Uisquis.

h ¶ Prohibend⁹. s. r. q. iij. peccatum.

i ¶ Aruuli. ¶ Fideles. s. e. michil. et ca. seq̄n. cōtra. sz h̄ōr de fide offerētiuz. ibi de fide oblator⁹ q̄z adhuc nulla ꝓt esse fides. et qō dicit quodāmodo solu it contrarium.

k ¶ Nihil ei. p dest. quo ad vitā eknā. de pe. di. iij. si q̄s aūt charitatē nō hñs.

l ¶ Mater. ¶ Os maternū. cor. s. q̄ eis respondent quodā ꝓcursorio[a] illi⁹ ministerio q̄ dicebat. Parate viam dño christo: i quo solo renasci poterant qui parabantur[b]. huius eni baptisma est non in aqua tantū: vt fuit iohannis: verūetiaz in spiritu sancto: vt de illo regenerare tur: si quis i christū crediderit. de illo xps regeneratur: qui regenerationem[c] non cognouit. in aqua baptizari voluit: non vt ei⁹ iniquitas diuerek: sed humanitas[d] ꝓmē dare[k]. itaq; baptisma i eo nichil habuit qō ablueretur. sicut mors nihil inuenit quod puniret. Idez de baptismo paruulorum.

¶ Non solum originalia sed actualia peccata remittunť in baptismate.

BEgenerante aūt carne tantūmodo cōtrahiť pctm[e] originale. regenerante aūt spiritusancto: non solū originalitū[f] sed etiā volūtariaz fit remissio pctōz. p side recte pōt dici paruulos sine baptismo decedētes mitissimā[g] oim futuros sustinere penam. fallit eñ ⁊ fallit q̄ eos in damnatione ꝓdicat nō futuros: dicēte apostolo. Per vnius delictū oīs hominēs in condēnatione ⁊c.

Idem in eodem.

¶ Quicūq; ex ꝓcupiscentia nascit: p baptismū regnatur

QUisquis ex ꝓcupiscentia carnis ⁊ lege peccati: ⁊ mortis[h]: carnaliter generatur: regenerari spiritualiter habet opus: vt nō soluz ad regnū dei perducatur: sz etiā a dānatione peccati liberek. sicut etiā p primū hominē in peccato ⁊ morte nascunť: sic etiā p xpm in iustitia ⁊ vita eterna i baptismo renascūtur.

Idem in eodē.

¶ Offerentiū fides paruulos facit fideles.

PAruuli fideles[i] recte vocanť qui fidem per verba gestantiū quodāmodo cōfitenť: ⁊ per eoūdem verba diabolo ⁊ mūdo abrenūciant ⁊ hoc fit vi sacramēti ⁊ diuine gratie quā de⁹ dedit ecclesie. paruulus aūtez qui baptizatur: si ad annos rationales veniens non crediderit: nec ab illicitis abstinuerit nichil ei[k] prodest qō paruulus accepit.

Item Aug. in libro de meritz ⁊ de remissione peccatorum

De eodem.

MAter ecclesia os maternū[l] paruulis ꝓbet vt sacris mysteriis imbuanť qz nondū possunt corde ꝓprie credere ad iusticiā: nec ore proprio cōfiteri ad salutem: nec ideo tñ eos quisq; fideliū ifideles dicere pōt: eo q̄ a credendo[m] vtiq; nomen est[m]: cūius hoc nō ipsi: sz alij ꝓ eis inter sacra respōderit si aūt ꝓpterea recte fideles vocanť/ qm̄ fidē p verba gestantiū quodāmō ꝓfitentur cur etiā non penitentes[o] baptizanť cū p eoz verba gestā tiū diabolo ⁊ huic seculo renūciare mōstranť.

Idem

¶ Charitas ecclesie pctā dimittit vel tenet.

ECclesie[p] charitas que per spm̄ sct̄m[q] diffunditur in cordibus eoz q̄ ꝓticipes sui sunt peccata[r] dimittit: eoruz qui non sunt tenet[s].

Item cōtra iulianuz. libro. iij.

¶ Sol⁹ xps pctā dimittit.

DEmo tollit pctā mūdi nisi sol⁹[t] xps q̄ est agn⁹ tollēs pctā mūdi. tollit aūt ⁊ dimittēdo q̄ fctā sunt[v] vbiz ori

m ¶ A credendo. i. qz credunt.

n ¶ Nomē est scz hoc nomē fidelis. credere ei est fidē habere. s. e. nihil.

o ¶ Etiā non penitentes. non agāt penitētiaz cū nullā habeāt discretōnem sed habent plenitudinē. i. suscipiūt eā ⁊ faciunt ⁊ dicunt ꝓba gestā tiū qualia penitentes. Johan.

p ¶ Ecclesie. i. pctā dimittūtur eis qui participes sunt ecclesie p charitatē eccle. i. quia subsistit ecclesia

q ¶ Per spm̄ sct̄m. i. q̄ vnit per spm̄ sct̄m. fideles sūt i ecclesia ⁊ ea in ipis. vñ. q. j. scire. ecclie charitas tenet pctā. i. ipa ecclia vel ecclesie vnitas. i. eis q̄ in vnitate non sunt tenenť pctā. i. nō dimittunť. vt. s. ij. q. j. multi. s. xxxij. q. vij. quēadmodū s. de pe. dis. iij. sane cauendum. fideles sūt i ecclia ipsa in ipsis. Rom. x. b.

r ¶ Pctā. ideſt qō alibi dr. si cui pctā dimiseritz/ remissa erit ⁊ cui retinueritis/ retēta erunt Et alibi. s. aut p sepm̄ remissionē facit: aut per colūbe mēbra. s. e. ca. quō. sic itaq; intelligum⁹ qō hic dicitur. Rom. v. a.

s ¶ Tenet. i. nō dimittit pctā. xxxij. q. j. q̄cūq;

t ¶ Emo. ¶ Sol⁹. j. q. j. vt euidēter Joh. j. d.

v ¶ Que fctā sunt. non aūt dimittit futura: qz tract⁹ futuri tēporis ⁊c. ff. de vsu. l. j. ¶. j. nec de futura iniuria pacisci possumus. ff. de pac. si vnus ¶. pacta. Pactū sup futura iniuria ñ valet.

a ¶ Et adiuuando. nota. pcessum habes q̄ p̄mo dimittit pctā q̄ facta sunt. Scō offert gratiā ne fiāt. Tertio pducit ad illā vitā vbi oino fieri nō poterūt. q̄ tunc cōfirmati peccare nō poterunt. J. di. v. c. ij ad fi.

b ¶ Manēt .i. carēt visiōe dei ⁊ hec est pena et ignis afflictionis de quo habes. C. e. firmissime.

c ¶ Ubaptizati. C. e. nihil.

d ¶ Ratia.

e ¶ Non peti ta. id est non merenti. nā primaz gratiā quis nō meretur nō potest. J. eo. placuit vt q̄ cūq̄z. Arg. J. viij. disti. cōsuetudo. Sz ibi meruit. i. ob tuui.

f ¶ Non ex quo. hec est xxviij. ps dis. In qua dr q̄ lz in baptismo olā pctā dimittant fōs originalia tollant ⁊ baptismo reatus et remanēt actus sz in pctō actuali sit econtra. Johan. de fan.

g ¶ Non ex q̄. ¶ Salus. Lz oē pctm actuale et originale dimittat in baptismo: tñ originale sic dimittitur ne sit sz remanet in homine debilitatū ⁊ sopitū nisi post excitet ⁊ reuocetur in pristinū dñm / p̄sentiendo prauis moribus ex eo surgentib⁹ Scō dicit q̄ renouat hō in baptismo ⁊ ad hoc inducit auctoritatē apli. q̄tūcūq̄z crescat illa renouatio: nūq̄z tñ in hac vita perfecta erit cum adhuc pctm sit in hoīe qō semp pugnat aduersus spm. Tertio ponit quandā dñam inter actuale ⁊ originale. Jo.

g ¶ Absumit. i. cōsumit. unde solet q̄ri q̄n pctm originale dr dimitti ⁊ non in ipa infusione aie: q̄ tūc tres vires anime p̄ncipales debilitātur. de hoc. C. e. queris.

h ¶ Cetera. s. vt fiat plena nouitas: ⁊ animalis consumat infirmitas. vt. J. sequitur.

i ¶ Corruptō. ¶litas q̄ ad corpus corruptio: pctm q̄ ad alam ergo ꝓpter equiuocationē ꝓferatur corruptio ſm B. et. L.

k ¶ Oiz pctō. rū. pctōz. quidē oim actualium.

l ¶ Plenā. da quo ad oēm penam originalis pcti quo ad reatuz mortis eterne ⁊ relinquit vtiq̄z ad pugnādū dū fuerimus in vita sz debilitatū ⁊ se paratū. a. ad mortem eternam nō imutabile. C. e. p baptismum.

m ¶ Peruenit ar. q̄ erit in alia vita non in ista.

n ¶ Uetustate. quadam.

o ¶ Remittit scat. ergo remittit scit q̄ erat peré ptū: sic ꝓpter cupā remittit actio. vt. xij. q. ij. liber ti. C. e. queris ante medium.

p ¶ Ab hac autē. ordo litteræ. vita spiritus in cuius nouitate baptizati renascūt a deo discernūtur ab hac vetustate carnis et peccati ⁊c.

q ¶ Bene vtitur. sz vetustate carnis. C. xxxij q̄stio. j. non enim in sola.

pctī originalis ⁊ actualis dñt. — pctm originale dr q̄ le q̄z hitur.

ij. col iij. d

xxvij pars. Joh. iij. a. — Rom. v. b

Joh. xiij. b. — Actio pp cui pāreuiscit.

Actu. ix. c. — Ordo litteræ.

Joh. xiij. b.

a ¶ Reghandos. p baptismū.

b ¶ Mortaliter. i. cum morta li peccato.

c ¶ Propagine. corruptione carnis a primis parentib⁹ tradu cta vel ꝓpaga ta: ex qua originale pctm innascitur anime.

d ¶ Sicut. hic notat dria inter actuale ⁊ originale pctm. ſcia illa trāseunt actu et remanēt reatu donec per baptismū vel p penitentiā ex toto leant. originalia ꝓo in baptismo remanent actu sz trāseūt reatu. remanēt ei q̄dā penalitates cum q̄busdam homo pugnat. q. d. sicut oēs p̄aue cogitatiōes ⁊ opationes transeūt actu et remanent reatu: sic originalis culpa reatu soluit: actu vero ad agonē relict de pe. di. j. pctm.

e ¶ Pertinent. ¶tuz ad ea que ei⁹ ministerio geruntur.

f ¶ Soluit. et ita videt q̄ accidentale est ei oē peccatum.

¶ Uādo ab. ¶ Hec est xxix. ps dist. in q̄ q̄rit vtruz omnes apli fuerint baptizati. Jo. de f.

g ¶ Discipulos Ar. q̄ alios est facere p se ⁊ p alios. vt. ij. q. vij. accusatio. ff. de sol. iter artifices. C. decad. tol. l. vna. H. sinautez. Ar. Z. ex de sen. excō. mulieres. ff. ō ad mi. tu. ita autem. H. gessisse.

h ¶ Magis. hoc magis cō

dē in libro de baptismate

¶ Cathecuminus catholicus heretico baptizato ꝓfertur.

NOn dubito cathecuminū catholicū diuina charitate flagrantem heretico baptizato anteponere[n]: sed etiam in ipa intus ecclesia cathecuminum malo baptizato āteponimus. nec ideo tamen sacramento baptismi quo iste nondum ille iam imbutus est facimus iniuriam. merito enī centurio[o] nonduz baptizatus symoni baptizato āteponitur. Jste eni etiam ante baptismū spiritu sācto accepto repletus est. Jlle etiā post baptismuz inflatus est imundo spiritu: verūtamē si iam spiritu sancto accepto cornelius baptizari noluisset: cōtemptu tanti sacramenti reus fieret. Sicut autē bono cathecumino baptismus deest ad regnuz celorū capessendum[p] sic malo baptizato vera confessio. Qui dixit Nisi quis renat[q] fuerit ex aqua et spiritu sancto ⁊c. ipse etiam dixit. Nisi abundauerit iusticia vestra plus q̄z scribaꝝ ⁊ pharisey[o]rum non intrabitis in regnum celorum. Item in libro sententiarum ꝓsperi.

¶ Non tam ablutione corporis q̄z fide cordis baptisma constat.

UErus baptismus cōstat non tam ablutione corporis q̄z fide cordis: sicut apostolica doctrina tradidit dicēs. Fide mūdās corda eorū. ⁊ alibi[q]. Saluos facit baptisma nō carnis depositio[r] sordiū sz etiā ꝓsciētie bone interrogatio ad deum

dē in libro de baptismo.

¶ Sicut in veteri testamēto quidam spūales ita in nouo quidā carnales inueniūtur.

Actu. x. c.

Joh. iij. a. Mat. v. c.

i ¶ Pedes lauet. i. affectū mētis purget. q. d. lz hō abstinere possit a mortali xxx. ps b⁹tñ puluere terr Abstine rene hiratōis in re aveuoluit. i. venali ni alib⁹ b⁹. vñ pnia ma⁹ difficilgis q̄z baptism⁹ lumuz ē est necessaria.

k Seos. Cō stendim⁹. No. q̄ si dubitat Baptis de baptismo vi⁹ m⁹ an nentis habet ꝓ pfuma non baptizato ⁊ tur esse baptizat. C. e. cū in aliq̄. ita q̄z. vbi aūt dubitat de baptismo mortui: pfum mēdū est eū esse baptizatū. ex de pbro nō bap. c. ij ⁊ arg. hic.

l ¶ Qui lotus i. purgat⁹ a mortalibus.

m ¶ Nisi vt pedes. i. sordes vēi alīū. vel tāgit cō suetudinē alicui⁹ loci q̄ ꝓbat. J. q. j. emendari.

¶ On dubito Pec ē. xxx. ps di. i qua loq̄t de cathecumi⁹ credētib⁹. Jte de ill⁹ q̄ hodie spe cāt ad vetus vt nouū testamentum. Jo. de fan.

n ¶ Ꜧponere v. c. J. e. cathecuminū. J. lz hō loq̄t de eo q̄ hz desiderium baptizandi: ibi non. ex e. maiores. H. fi.

o ¶ Centurio. corneli⁹. ij. q. vij. non omnes.

p ¶ Capessendū. i. ꝓtēnit accipere baptismuz cum possit.

UEr⁹. Ali q̄ bi. si epistola Petri. ⁊ est hoc verbū aug. q̄s sed̄ est petri r ¶ Depositio i. exterior ablutio.

s ¶ Sz etiā cō scientie. nō enim

sufficit baptizando habere bonā cōscientiam: nisi aditerrogatiōez eccle suā fidē ondat. lxxvj. di. nō solū. in prin. Jo.

a ¶ Jcut in sacramētis veteris testamenti vi uebāt: quidā spūales ad nouū. s. testamentū qō tunc occultū erat occulte ptinētes: sic etiā nunc in sacramentis nouī testamēti qō iam reuelatū est: quidā viuunt aīales q̄ pficere sibi nolunt ad pcipiēda q̄ sunt spūs dei. ad qō hortat sermo aplicus[c] et ad vetus[b] testamentū ptinebāt Si aūt pficiunt z anteq̄ accipiāt: ipso accessu z pfectu ad nouū ptinent. z si priusq̄ spūales[c] fiant: ex hac vita raptiunt: custoditi p sacramenti[k] sanctitatē in terra viuentiū cōputant nec inuenio qd verī[y] inueniat in eo qō scriptū est. Impfectū meū viderunt oculi tui et in libro tuo oēs scribent ¶ Itē. Nō inest cū de sacrāmēti integritate tractat: z sctitate qd credat aut quali fide imbut[9] sit ille q̄ accipit sacrm. inest qdem plurimū ad salutis viā: sz nichil iterest ad sacramenti q̄ stionē. ¶ Itē. Mānifestū est fieri posse: vt fide nō integra ite grū q̄z maneat sacrm baptismi. ¶ Itē. Si possz fieri: vt singuli diligēter iterrogarent[s] tot diuersitates opinionū, h forsitā iuenirent: qt homies nūerarēt. Aia[k] ei hō nō pcipit ea q̄ sūt spūs dei. Nūqd tn nō iō sacrm itegr accipiūt: aut nunqd iō si pfecerint/ z opinionū carnaliū vanitatē emūdauerit denuo qō accepant repetēdū ē? Accipit qt qō sm fidē suā: sz ōtuz capit gubernāte mia dei. ¶ tez ex pcilio mileuitano cui inf fuit Aug. z Anselm[y] romane ecclesie legat[y] ꝯ pelagianos.

¶ Hō nature necessitate sed merito pcti adam moritur[y] erat.

P Lacuit igit oīb[y] epis q̄ fuerūt in hac sctā sy nodo pstituere hec q̄ in pfti pcilio diffinita sunt: vt qcūq̄z dicit adam primū hoiem mortalē[i] factū: itavt siue peccaret siue nō peccaret mori rek i corpe. hoc ē de corpe exiret nō pcti merito: sz necessitate nature[b]: anathema sit.

Idē ¶ Paruli nō solū penā: sed culpaz a parentibus trahunt.

P Lacuit[l] vt qcūq̄z puulos recētes ab vteris matrū baptizandos negat: aut dicit in remissionē pcōz eos baptizari: sed nichil ex adā trahere originalis pcti: qō lauacro regnationis expiek. vñ[m] fit ꝯsequens vt in eis forma baptismatis in remissionē pctōz nō vera sed falsa[n] itelligak anathema sit qm̄ nō aliter itelligendū est qō ait apls. Per hoiem vnū intrauit peccatū in mundū z p pctm̄ mors: z ita in oēs homes ptrāsijt: in q̄ oēs peccauerūt: nisi quēadmodum eccla catholica vbiq̄ diffusa sp itellerit. ppter hāc em̄ regulā fidei etiaz paruli q̄ nihil pctōz in semetipis ad huc committere potuerūt: ideo in remissionē pctōz veraciter baptizātur: vt in eis regnatione mūdetur / quod generatione traxerunt.

Item

¶ Gra/z pctā remittit: z ne reiterent[k] adiuuat.

P Lacuit vt quicūq̄z duxerit gratiā dei qua iustificamur p iesum xpm dm̄ nostrū ad solā remissionē pctōz valere que iaz cōmissa sunt: z nō etiam ad adiutoriū[o] vt nō cōmittantur/ anathema sit. Item.

¶ Quid sit peccatum gratia docet: et vt vitetur facit.

Q Uisquis[p] dixerit gratiā dei p iesū xpm dominū nostrū. ppter hoc tantuz nos adiuuare ad non peccandū: qr per ipsam nobis reuelak z aperitur intelligentia mandatorum: vt sciam[9] quod apperere quod vitare debeam[9]. nō aut̄ per illā nobis pstari vt qō imputek aie cuz illud contrahat tm̄ ex carnis corruptione: ꝯso. dicunt quidam q̄ ideo qr alia pmi homis ita corrupit ipam carnez vndez mō corruptio carnis corrumpit alas.

[k] ¶ Nature. videk ptra. qr dicit Aug. si adam non peccasset se nio defecisset. sz dic senio ꝺfecissz id est in senio. q. d. non pueniisset ad senū qr spfus isset in iuuētute

l ¶ Lacuit. Adā si nō peccasset sp inuenis fuisset.

m ¶ Casy. Excōmunicant qui dicebāt puulos non esse baptizādos: qr nihil peccati ptraxerunt ab Adam qō in baptismo eēt delendū. nā qō male dicāt, pbak autoritate apli. Casus. Rom. v.b.

n ¶ Sz falsa. i. sine affectu.

o ¶ Lacuit. ¶ Ad adiutoriū. s. eo. gratia.

p Q Uisquis. qdam volētes vitare correctionē pcedētis. c. incidunt in aliud malū. z iō reprehendūt hic.

Cōfirmatio a solis epis fertur.

arbitrium libere ad qd valet.

diuisio xxxij. pars.

Adā stat mortal

Psal. cxxxviij.

j. coriij. d.

xxxj. pars.

P Lacuit. ¶ hec est. xxxij. pars di. in qua dicitur q̄ sine gratia nullꝰ saluat que etiam adiuuat ad nō peccandū. Johan. de fan.

a ¶ Gratiā. ad qd ergo valet liberū arbitriū cū p illud nō possit saluari. Nā primā gram nō pōt quis facienduz cognouerimus z facere debeamus: aut valeamus anathema sit.

Itez. ¶ Sine gratia diuina mādata implerī nō possunt.

P Lacuit vt qcūq̄z dixerit nobis ideo gram iustificatiōis dari vt qō facere p libez arbitriū iubemur facilꝰ possimꝰ iplere p gratz tanq̄z si gra nō daret: nō qui dē facile: sed tn̄ possumꝰ etiam sine illa implere mādata diuina: anathema sit. Item Urbanꝰ papa oībꝰ xpianis.

¶ Post baptisma ꝓfirmatio nis sacramentum prestetur.

¶ Distinctio quinta.

Omnesᵇ fideles p manꝰ ipositionem epōruz spūm sanctū postᶜ baptismum accipe dīt: vtᵇ pleni xpiani iueniank: qr cū spūscūs ifudīt: cor fidele ad prudētiā z pstātiā dilatatur. Itē Melchiades papa

¶ Quid ꝓferat spūs scrūs i baptismate: qd ꝓfirmatiōe

Spūs sctꝰ qui super aquas baptismi salutifero descēditᵉ lapsu i fōte plēitudinē tribuit ad inocētiāᶠ: i ꝓfirmatōe augmētū p stat ad gratz. z qr i hoc mūdo tota etate victuris iter iuisibiles hostes z pericula gradiēdū est i baptismo regnamur ad vitā: pꝰ baptismū cōfirmamur ad pugnā: i baptismo abluimur post baptismū

¶ Post baptisma ꝓfirmatio nis sacramentum prestetur.

a ¶ Gratiā. ad qd ergo valet liberū arbitriū cū p illud nō possit saluari. Nā primā gram nō pōt quis facienduz cognouerimus z facere debeamus: aut valeamus anathema sit.

Itez. ¶ Sine gratia diuina mādata implerī nō possunt.

P Lacuit vt qcūq̄z dixerit nobis ideo gram iustificatiōis dari vt qō facere p libez arbitriū iubemur facilꝰ possimꝰ iplere p gratz tanq̄z si gra nō daret: nō qui dē facile: sed tn̄ possumꝰ etiam sine illa implere mādata diuina: anathema sit. Item Urbanꝰ papa oībꝰ xpianis.

¶ Post baptisma ꝓfirmatio nis sacramentum prestetur.

¶ Distinctio quinta.

Omnesᵇ fideles p manꝰ ipositionem epōruz spūm sanctū postᶜ baptismum accipe dīt: vtᵇ pleni xpiani iueniank: qr cū spūscūs ifudīt: cor fidele ad prudētiā z pstātiā dilatatur. Itē Melchiades papa

¶ Quid ꝓferat spūs scrūs i baptismate: qd ꝓfirmatiōe

Spūs sctꝰ qui super aquas baptismi salutifero descēditᵉ lapsu i fōte plēitudinē tribuit ad inocētiāᶠ: i ꝓfirmatōe augmētū p stat ad gratz. z qr i hoc mūdo tota etate victuris iter iuisibiles hostes z pericula gradiēdū est i baptismo regnamur ad vitā: pꝰ baptismū cōfirmamur ad pugnā: i baptismo abluimur post baptismū

roboramur: z ꝯtinuo cōfortat̄ sufficiāt regnatōis bñficia: victurꝰ tn̄ nēcia sunt ꝓfitatōis auxilia. Regnatō p se saluat: mox i pace baptismꝰ k̄ sckī recipiēdos ꝓfitatō armat z instruitᵍ ad agones mūdi huiꝰ z plia reduādos. q̄ aūt post baptismū cū acqsita inocētia imackati puenerit ad mortē: ꝓfirmāt mors: qr iā nōᵇ pōt peccare pꝰ mortem. Idem hispaniaᵉ epis

¶ Manꝰ ꝭo impōnis sacrm dignius est sacro baptismate.

D Ehis ꝭo sup qd̄ᵖ rogastis vos ifformari. i. vtrū maiꝰ sit sacrm manꝰ impositōis epōruz aut baptismi scitote vtrūq̄z magnū esse sacrz: z sicut vnū maioribꝰ. t. sūmisⁱ pōtificibꝰ ē accōmodatū: qō nisi a maioribꝰ pfici nō pōt: ita z maiori veneratiōe venerādū est z tenēdū sz ita ꝓūcta sūt hec duo sacra: vt abiuicē (nisi morte puēiēte) nullatenꝰ possint segregari. z vnū sine altero rite perfici nō potest. ¶ Hō ab alijs q̄ ab epis: manus impositionis sacrm pfici pōt.

An quoq̄z impōnis sacrm magna veneratiōe tenēduz est. qō ab alijs perfici nō pōt nisi a sūmis sacerdotibꝰ: nec tpe aplorū ab alijs q̄ ab ipis apostolis legitur aut scitur pactūˡ esse. nec ab alijs q̄ q̄ eoz tenētᵐ locū vn q̄ pfici pōt aut fieri debet. Nā si aliter psumptū fuerit: irritūⁿ habeatur z vacuuz: z

cuntur tenere locum. xij. aplorum. xxvj. q. j. ex aucto ritate. alibi sacerdores. xj. q. iij. absit.

n ¶ Irritū. ex dēmāl atiōe pape dlibet ꝓferre pōt qō habet. vnde ordinatꝰ ordinē quē habet cōferre posset z confirmatus confirmatione. s. di. pri. nulla

c ¶ Post baptismū. vnde hostia prius lauabatur in littore et postea offerebatur in olocaustum.

d ¶ Ut pleni. quia si contemnerent peccarēt mortaliter hoc de adultis. nam puero sufficit baptismꝰ s. distin. prori. queris. Jo.

Spiritussāctus.

e ¶ Descēdit ꝓferēdo vim regenerativā aqs s. di. iij. nunc.

f ¶ Ad innocentiaz. vnde et datur puero vestis cādida post baptismū. vt. s. dist. prori. acceptis. z. c. venit.

g ¶ Et instruit. hic habes ad qd valeat confirmatio.

h ¶ Non posſunt. in hac em̄ vita vel meritū cōparamus vel culpam. xij. q. ij

Epi dicūt sūmi.

Ehis ꝭo.

i ¶ Summis. i. epis. q̄ sūmi dicunt: qr vltra eos nullꝰ est ordo. nā metropolitani epi vocank. xvij. dist. si epus. sed tn̄ papa hodie sūmꝰ pōtifex appellatur. Et dicvsz a deo est accōmodatū q̄ non nisi maioribꝰ z. Et ē h ar. aliqō dici maiꝰ ratiōe ipiˡ ꝓferēt. Ar. j. s. di. ij. nichil in sacrificio de quo ibi notatur.

k ¶ Perfici. i. xpianuz facē. vt s. e. di. c. j. Joh.

l ¶ An. Mona chi tenēt locū aplo rum.

¶ Odera. ctus. j. xcv. di. c. ij. ꝭo. ibi. vel hoc non inuenimus de iure cōi factū esse. secus ex dispensatione.

m ¶ Tenent. Ordia to ordinē quē hz confert pa dele gante.

alibi mō achi d.

ratio. als nō. vt. ℣. j. q. j. gratia. ℟. q. ij. daibertū. vnde nota q cū collatio sacramēti ꝓpetit alicui ratiōe ordinis ℟ officij: etiā ꝓhibit⁹ ꝓferre pōt. vt. ix. q. iij. ordinationes. j. q. j. q quidā. vbi ℣o ex admiculo ordinis ℟ demēdatione: vt ꝓfirmatio in frōte sacerdoti vel collatio ordinis non epis. vt. xcv. dist. quenit. lxix. di. c. j. in eo casu. ꝓhibit⁹ nihil agit. vt hic in. c. manus.

Spūs sactus qñ descēdit i aplos.

Quissime ad pdicandū. Argu. ℣. xvj. q. j. adijcimus. ex ō here. ad abolendā. ℣ pdicādo pōt dāo de se bonum exemplu alijs.

b Ad habitationē. hic enim descēdit spūssāctus sup aplos qñ ifusit aut discēs accipite spiritū sctm primo i eos: postea descēdit de celo sup eos igneis ligus. ℣. di. iiij. ꝓpie ℟.

c Tieiuni. statutuz est supple.

d Perfecte. pfectā vocat forte. xij. annoꝝ qñ ꝓmoueri potest ad ordines minores. lxxvij. distinc. cq. ij. vel xxv. annoꝝ. ff. de minorib⁹. l. j.

e Christianns. plen⁹ quo ad oia sacramēta. ℣. e. omnes.

Parum f lus nō ꝓfirmar⁹ mior hēbit gloriaz

f In ꝓfirmatiōe. nūqd minorez hēbit gr̄iam paruul⁹ nō ꝓfirmat⁹ q̄ ꝓfirmatus. videt q sic: qr in ꝓfirmatiōe dat augmētum gre. ℣. e. ca. ij. qō concedendū est si dicatur q parulo cōcedatur gratia in baptismo.

g Tepiscopi. supple statutum est.

h Periclitānib⁹. ℣. di. iij. venerabilis.

i Aieiunis. hoc etiā in alijs sacramentis obseruandū est. ℣. xxij. q. v. honestū. ℣. di. ij. liquido.

int ecclīastica nūq̄ reputabit sacra. I tē Raban⁹ de institutiōe clericoꝝ. li. j. c. xxx.

Quare ꝓfirmatōis sacrm baptizato tradatur.

Quissie a lūmo sacerdote p ipositionez man⁹ paclit⁹ tradit baptizato: vt roborēt p spm̄ sctm̄ ad pdicandū⁹ aliꝭ. i. donū qō i baptismate ꝓsecut⁹ est p gr̄az vite donat⁹ et ne. signat ei habitzat⁹ cū chrismate i sūmitate capitis p sacerdotē: p pōtificē ℣o i frōte. vt i pouunctiōe significet sup ipz spūs scti descēsio ad hitationē⁵ deo ꝓsecrādā. Jn scda q̄zvt eiusdez spūs sancti septiformis gr̄a cū oi plenitudie sctitatis ℟ scie ℟ tutis venire in hoiem declaret. I tē ex cō. aurelianē si. ca. iij.

Ad ꝓfirmationē nō nisi ieiuni veniant.

Tieiunik ad ꝓfirmationē veniāt pfecte⁹ etatz: vt moneank ꝓfessionez facere pu⁹ vt mūdi donū spirit⁹ scivaleāt accipe. ℟ qr nūq̄ erit xp̄ian⁹e nisi in ꝓfirmatiōe⁶ epali fuerit chrismat⁹.

I tē ex ꝓcilio meldensi. c. v.

Episcopi non nisi ieiuni baptizatos confirment.

Tepis⁸ nō nisi ieiuni p ipositionē manuz spm̄ sanctū tradāt: exceptis infirmis ℟ morte pclitātib⁹h Sicut aūt duob⁹ tpib⁹ paschavidelz ℟ pēthecoste a ieiunis celebrari dz baptism⁹: ita etiam traditionem spūs scti a ieiunis⁹ pōtificib⁹ ꝓuenit celebrari. I tē ex ꝓcilio

k Jctum est. Amplius. ℣. distinc. pri. qui his ꝓtra. sed hoc cū necessitas ecclie exigit alꝭ de iure non posset. vt extra de apo. c. ij. vel licet hic habeant vestem clericalem scz clausam: non tamē erūt clerici. ℣. lxxxj. distinc. dictum.

Terraconē. ca. vj. Scdo aūt vel tertio null⁹ ꝓfirmet.

Jctū est nobis q quidam de plebe bis vel ter vel eo āpli⁹ epis ignoraātib⁹: tñ ab eisdē epis ꝓfirmētur. vñ visum est nobis eandē ꝓfirmationē sicut nec baptisma iterari mīme debere. q̄ bis vel ter vel āplius¹ baptizatos aut ꝓfirmatos: nō seculo sed soli deo sub habitu regularivk clericali religiosissime famulari decretū ē.

I tē Greg. ij. De eodem.

De hoie q̄ a pontifice confirmat⁹ fuerit denuo: q̄ illa talis iteratio vel ꝓfirmatio est prohibenda.

I tem Stephanus papa. v.

Omnia sacramenta crucis signaculo perficiuntur.

Unquid nō oia chrismata¹ sacerdotal⁹ mysteriſ crucis figura pficiuntur? nunq̄d baptismatis vnda nisi crucem⁹ scificata pcā relaxet? (vt cet⁹ ꝓteream⁹) sine crucz̄n signaclo q̄s sacerdotiſ gradus ascēdit? I tez ex conci. Carthaginensi. iiij

Energumini omnib⁹ die Obus exorcizentur.

Mi die exorciste energuminis⁹ man⁹ iponāt: energuminivero pauimenta domoꝝ dei intrēt: q̄b⁹ assidētib⁹ in domo dei victꝰ q̄tidian⁹ p exorcistas oportūo tpe mīstrek. I tē ex eodē.

Ab⁹ neophiti abstiere

Eophiti¹ aliq̄s (dñ. diu a lautioꝝ⁹ epulis ℟ spectaculk⁹ ꝓiugib⁹ abstineāt.

p Eophiti. Quia nuper baptizatos dissolute viuētes solebant demones energumenos. id est arrepticios facere: ℟ ideo subiūgit a quibus neophiti debeant abstinere.

Qd Unquid. Cnec est secūda pars distin. in qua dicitur q oia mysteria debem⁹ facere cū signo crucis. Jo. de fan.

l Chrismata. id ē sacramēta que cū vnctione chrismatz ꝓstantur.

m Nisi cruce. non remouet qui aliter possit sacrificare ℟ valere ad remissionem peccatoꝝ: sed refert factū q̄ sic fit q̄ i modū crucis fit solēnis baptism⁹. nō aliter. ℣. ꝓri. distin. sal.

n Sine crucis. autoꝝitas illa docet nos facere signum crucis egressus ei⁹ a pfe: regressus eius ad patrem excursus ei⁹ vsq̄ ad iferos: recursu⁹ vsq̄ ad sedez dei p dexteram partem.

Oni die. Cnec est tertia pars dist. in qua dicit q̄d iuris sit de energuminis. ℣. ea. distinc. manus. Johan. de fan.

o Energuminis. ℣. xxij. distinc. exorcista. qui scz a demonibus sūt obsessi: vel energuminis ab erge q̄s est labor: ℟ mene q̄s ē defect⁹: q̄ scz in defectu lune vel mensis alienatiōes mētis patiuntur.

Qnuenit. Cnec. iiij ps dist. in q̄ dr q ofones et collectas debem⁹ facere siue ꝓferre in eccha. Jo. ō f. a

a Cōuenit. de officijs diuis ℟ ieiunio tractare icipit. ℟ ponit tria capitula.

b Equalit. ℣. xij. di. c. vl.

c Collationes. i. collecte ℟ sunt q̄dā capitla q̄ dicunk ab epis.

d Collecta. i. expleta. nā tunc ola colligūk ofone dicta. vel collecta oratōe vel ofonis causa.

e Tres. Solet q̄ri quare dieb⁹ istis seruak ternari⁹ iste tam in lectiōib⁹ q̄s in aliꝭ? pōt dici q hoc fit q̄ ꝓ hoc notak triduana dñi sepultura. Vl hoc fit ꝓpter honorē trinitatis. Uel iō q̄ eo tpe p p̄cedē sieiunij sunt facti hoies emacerati ℟ afflicti: vñ illis pcīt in eis tēporibus Et hec sit cā q̄re expleto hoc volumie nō ꝓcellā tur magistri legere decretales.

Psalmi tres/et lectōes totidez dñi leb domada pas chepē thecostes.

ij. ps.

f Romanū. Arg. q ꝓ duo extrema colligitur medium ℟ reprobat. ar. xxxv. dist. ab exordio. ar. ℣ xxvij. di. q̄ sunt

iij. ps.

Quadragesima sum.

Ener gumini q̄ sunt.

g Jnfirmitas. q legi nō subiacz ℣. e. di. j. sicut nō alij. dist. nij. quadragesima.

Annꝰ q̄t dies habet.

h Dies. supplez ser horis de q̄b⁹ ser horis i vno q̄driennio vn⁹ dies efficit vñ fit bissext⁹. nā dies naquū morē nostre ecclie imitātes antiq̄s patres statuim⁹ fieri sicut supi⁹ ꝓnotauim⁹. I tē ex omelia Gre. pa.

De obseruatōe q̄dragesime

Quadragesima summa obseruatiōe est obseruanda: vt ieiuniū in ea (ꝓter dies dñicos q̄ de abstinētia subtracti sunt) nisi quē infirmitas⁸ ipedierit: nullaten⁹ soluak: qr ipsi dies decime sunt anni. A prima g̃ dñica q̄dragesime vsq̄ i pascha dñi ser ebdomade cōputank: quarū videlz q̄dragita dies et duo sunt ex q̄b⁹ dū ser dñici dies abstinentie subtrahunk: non plus in abstinētia q̄ trigita ser dies remanēt. verbi gr̄a: si p. cccl xv. dies⁹ ān⁹ voluit: deinde p triginta ℟ sex dies affligimur q̄si anni¹ deo decimas dam⁹: ℣ vt sacer nūerus quadraginta diez adimpleak quē saluato⁹ noster sacro suo ieiunio ꝓsecrauerat q̄ttuor dies prioris ebdomade ad supplemētū q̄dragita diez tollank⁹. i. q̄rta feria: q̄ caput ieiuniſ subnotak: ℟ quita feria seqūēs: sexta feria: ℟ sabbatū nisi istos dies quattuor superioꝝ⁹ triginta ser adiūxerimus quadraginta dies in abstinētia non habe remus. iubemur¹ aūt ℟ ab oi potenti deo oim bonoꝝm nostroꝝ decimas dare.

v. ps. ieiuniū q̄dragesime le ē decima di erum.

I tē Eusebi⁹ papa. Jeiunia nō soluāt legitima absq̄ necessitate ꝓbabili.

Idotib⁹ ꝓstituta sine necessitate rationabili nō soluantur.

I tē Hiero. Quotidiana ieiunia duplicatis vel triplicatis sunt ꝓferenda.

On dico[n] ebdōadas non dico ieiunia duplicata[o] ebdomadas. esse ieiunandas. nō sumpto cibo.

o Duplicata. sicut qñ abstinem⁹ duob⁹ dieb⁹ continue q̄s fieri nūq̄ dz. vt ex tēpo. ori. fas. romani ꝓ diuerso mō agere cepert maxime a tpe q̄ theutonicis cōcessum est regimen nostre ecclesie. de quo habet. lxiij. di. adrianus. in fi.

a Sint. Arg. ℨ. xxxv. di. ab exordio.

b ¶ Quotidiana. no. q aliqđ dr ȳtinuū lz sit tibi aliqđ iteruallū. nā dicit ȳtinua. z tñ dieb⁹ dnicis nō ieiunam⁹. ẏba ei cuili mō sunt itelligēda. ff. de ser.

c ¶ Si post parit. q. d. si tm postea vna [l. si cui. Continuū dr qđ etiā iteruallū hz. vice comedas q̄z tū dz tibi sufficē trib⁹ vicibus vel plurib⁹ qđ đdaz faciunt.

d ¶ Obstruak. i. repleak postea p crapulā vsq̄z ad summum.

e Sint. ¶ Et ātidie. et. ita vt q nō dz p totū die abstin̄e nisi forte ex cā. lxxv. di. qđ a patrib⁹. qđ faciunt sarraceni.

f ¶ Sz modico Ar. ℨ. xxxv. disti. ab exordio.

Tim. v. d. Q Ontraria. ¶ Hec est vl. ps di. In qua pbat p. x. cap. q nō debem⁹ nos multū dare medicinis: nec multū affligere nos ratōe medicine: nec malos comedere cibos: nec vltra mensuraz. Jo. de fan.

g ¶ Cōtraria. ȳtra. vij. q. ij. ca. vl. xxvj. q. ij. illō.

h ¶ Lugubrare. i. flere pctm. vel i nocte vigilare.

i ¶ Meditationis. cū suadent ȳtraria deo maxime sanis.

Quinq modis. k ¶ Sule. naz gula a paradiso expulit quē abstinētia reuocauit. ℨ. distl. xxxv. sexto.

l ¶ Prenenit. ℨ. e. di. j. solent.

m ¶ Cibos lautiores. ℨ. di. lxj. c. j. ū. et. iū.

n ¶ Expetit. ℨ di. l. de his ẏo. z hoc cū sine cā facit. ℨ. di. xlj. c. iū.

o ¶ Qđ deside- sed saltē singlos dies absq̄z ciborū luxuria transigam⁹.

Idem. ¶ De eodem.

Sint a tibi ātidiana b ieiunia z refectio satietatē fugiēs. nihil ei pdest tibi biduo vl triduo trāsmisso vacuū portare vētrē/ si post pariter c obstruatur d. Idē.

¶ De eodem.

Sint tibi ieiunia pura ȳtinua: moderataq̄z. i ātidie esurire z ātidie e prandere apls inqt. Noli adhuc aquā bibere: lz modico f vtere vino ppter infirmitates tuas. curat em̄ vulnera deliquētis: curatosq̄z sanctificat ieiuniū. Item Ambrosius in psalmo vigesimo.

¶ Medicine p̄cepta: diuine sunt cōditioni cōtraria.

Q Ontraria g diuine cōditioni p̄cepta medicine sunt q̄ a ieiunio reuocāt lugubrare h non sinunt: ab oi intentione medicationis i abducūt: ita qui se medicinis dederit seipm̄ sibi abnegat. Itē Gre. in expōe bti Job.

¶ Quot modis vicium gule nos tentat.

Quinq modis nos viciū gule k tentat: aliqñ nāq̄z indigētie tpa p̄cedunt l aliquando tēpora nō p̄uenit sed cibos m lautiores q̄rit. aliqñ q̄ sumēda sūt p̄curari accurati⁹ expetit n: aliqñ aūt et qualitas ciborū tps ꝓgruit sed in ipsa q̄titate sumendi mēsurā refectionis excedit. nōnunq̄z q abiecti⁹ est qđ desiderat o z tñ in ipso estu immēsi desiderij vteri⁹ peccat.

Item pius papa.

¶ Absq̄z puritate mētis ieiunia z ofones nō prosunt. rat. nā satius est in ore dñi pisce vesci z̄. xlj. di. c. j.

p Nihil em̄ pdest. hoi ieiunare z orare/ et alia religionis bona agere: nisi mens ab iniq̄tate/ zab obtrectationib⁹ lingua cohibeat.

Item Hieronymus.

¶ Mediocre bonuz non est magno preferendum.

On mediocriter q errant q̄ bono magno p̄ferunt mediocre bonū: nōne rōnabiliter hō dignitatē amittit: q̄ vel ieiunū charitati aut vigilias p̄fert sensus integritati vt ppter innocentiā moderatā r atq̄z indiscretā psalmoz vel officiorū decātationē aut amētie aut tristicie s notā incurrat: nūq̄d ꝓboz multitudine flecti debeā t vt hō pōt: nō em̄ verbis tñ lz corde orādus de⁹ est. q̄propter melior est. v. psalmoz decātatio cū cordis puritate ac serenitate: ac spūali hilaritate: q̄ totius psalterij modulatio cuz anxietate cordis atq̄z tristicia. cū igit p cūctis alabus psalmus vl missa dicit/ nihil min⁹ q̄ si p vno q̄libet ipsoz diceret accipit. Audiant itaq̄z q ea q̄ necessaria sunt corpori subtrahunt: illud quod per prophetā dñs loquit. Ego dies odio habens rapinā holocaustorum. De rapina vero holocaustū offert: qui tpalia bonorū siue ciborū nimia egestate vel māducādi vel somni penuria corpus suum immoderate affligit. videat itaq̄z quid apostol⁹ dicat. Carnis curā ne feceritis t in concupiscentijs z̄c.

Item Augu. super Johan.

¶ Non a cibis sed ab iniquitatib⁹ abstinere est magnuz phibz nō necessaria. ℨ. di. iij. p uenit.

a Ieiunium Cas. To tavita nra est q̄ dā q̄dragesimā p quā si bn̄ ieiunauerim⁹ accepturi sum⁹ mercedē. ℨ. denariuz quod ex eo desgnat. qz denarius adiūct⁹ quadragenario fit q̄nāgenari⁹ vñ cū labore q̄dragesimā celebramus añ pascha cū leticia ꝓo q̄n q̄gesimā p⁹ pascha. i. accepta mercede qđ etiaz ipse dñs signi ficauit.

Casus

Titū. ij. b

b ¶ Quadraginta diebus. ℨ. lxxvj. di. ℨ. ñ ät. z ca. scire. ℨ. vbi dz p. l. dies fiūt. hz ibi l. p. xl. poc nuntur.

Jsciplos Spicas. ℨ q̄ differētia inf furtū z furtū. ar. ff. de offi. pñi. plebiscita. nō tñ q̄n furtū spice p̄mittat hoc licebat hz ñ falcē i messe alienā mittere. vj. q. iij. scriptum.

Actu. j. a

Joh. xiij. d

Necessitate vigēte multa licēt q̄ alis nō licerēt. War. xij. a

e ¶ Fame. necessitas fame excusat a furto. vt ℌ. z ex ℌ fur. c. si ds. quia necessitas nō hz legez. vt. ℨ. dist. j. sicut ppt necessitatē famis dauid comedit panes p̄positionis. xxv. q. j. ℌ. his itaq̄z. nā per necessitatez famis p̄t pr di strahere filium: vt. C. de patribus q filios dist. l. iij. z est rō. q. in necessitate omnia debent esse et generale ieiunium.

Esa. lxj. c. Missa vna an tm̄ pōt oib⁹ q̄ tū vni

Ieiuniū a aūt magnū z generale est abstinere ab iniquitatibus: z ab illicitis voluptatib⁹ seculi: qđ est perfectum ieiuniū in hoc seculo. q̄si q̄dragesimam abstinētie celebram⁹: cū bn̄ viuim⁹: cū ab iniq̄tatib⁹: z ab illicitz voluptatib⁹ abstinem⁹: sed quia hec abstinētia sine mercede nō erit: expectam⁹ illā beatā spem z revelationem glie magni dei et saluatoris nostri Jesu xp̄i. i. in illa spe cū fuerit ō spe facta res/ accepturi sumus mercedē/ denariū. denarius ergo q̄ accepit nomē a numero decē: redditur: et coniūctus quadragenario fit quinquagenari⁹. vnde cum labore celebram⁹ quadragesimā añ pascha cū leticia ꝓo tanq̄z acceptā mercede quinq̄gesimaz post pascha. nā huic tāq̄z salutari labori boni opis q̄ pti net ad q̄dragenariū numez addit quietis z felicitatz de narius: vt quinquagenari⁹ fiat. Significauit ipse dñs hoc multo aptius qñ post resurrectionē. xl. dieb⁹ b quersatus est in terra cū discipulis suis. quadragesimo aūt die cum ascendisset in celuz peractis decem diebus misit mercedem spūssancti.

Item ez dictis a appollonij

¶ Raptorē vel furē non facit necessitas sed voluntas.

Discipulos cuz per segetes trāseūdo euellerent spicas c z ederent d: ipius christivox innocentes vocat: quia coacci fame e hoc fecerunt.

Item Hieronymus.

¶ Non necessitas: sed voluntas facit perseverantiam.

Uicqđ em̄ necessitate fit cito solui t: qđ voluntate arripitur / pseuerat.

Item Jo. os aureum.

¶ Ciborū tēperātia, salutē aoundātia cōrarium parit.

Nihil em̄ g sic iocundū est sicut cib⁹ bn̄ digestus aut decoct⁹. nihil salutem nihil sic sensuū acumen operatur: nihil sic egritudinē fugat sicut moderata refectio sufficiētia q̄ppe cū nutrimēto z sospitatē simul p creat z voluptatē h. abūdātia ꝓo morbū facit: z molestias ingerit z egritudines generat. Nō em̄ i fames facit/ hoc esset plenitudo ciboz: magz autē et multo peiora. fames q̄ppe in paucis dieb⁹ aufert hoiem/ z liberat eū de hac vita penali: excessus ꝓo ciboz p sumit z cōputrescere facit corpus humanū: z macerat egritudine diuturna: et tūc eum morte crudeli cōsumit.

Item Hieronymus.

¶ Ciborū delicie si abundauerint ledunt.

Nec tales accipiam⁹ cibos q̄s aut difficulter digerere: aut comestos magno patos z pditos laborē k doleam⁹: olerū z pomoz ac leguminū facilior apparat⁹ est: z arte impēdisq̄z cocoz nō indiget: z sine cura sustentat hūanum gen⁹ moderate sūpt⁹: qz nec auide deuorat l qđ irritamēta gule nō hz: et leuiori digestiōe decoq̄t. nemo enim vino m z duob⁹ cibis hisq̄z vilib⁹ vsq̄z ad instomachationē vētris onerat: q̄ diuersitate carnū z saporis ō lectatiōe concipit cū variis nidoribus n fumāt patine ad vsū sui p explēda esurie q̄si captiuos trahūt: vñ z morbi saturitate nimia ꝓcitantur: multiq̄z impatiētia gule vomitu remediāt o: z quod turpiter igesserūt turpi⁹ egerūt. hypocras amphorismis opimis docet z crassa et obesa p cōia. vt. xl vij. di. sic hi. z maxie ciboria. vt. ff. ad. l. rodi. de iac. l. ij. ℌ. cū l eadē nauī. i fi. Itē qz ipse dñs ex precepto tenet pascē esurientē. vt. lxxx vj. dist. pasce. vñ tal fur iuste potuit credē dñm hoc p̄missurū. z sic nō deliqt. vt insti. de ob. q̄ ex ꝑlic. na. ℌ. furtū. ff. de fur. is qui.

f Uicquid. ¶ Quasi. d. nō est meritoriū. xxij. q. vj. ℌ. ex his. in pn. vel dic q id qđ ppt necessitatē fit cito soluit. i. solui cito dz. scz cessante necessitate. ℨ. q. ij. qđ p remedio. Jo.

g Nihil em̄. curauit gratianus aias: modo vult curare corpa. ℨ. xv. q. j. non est.

h ¶ Voluptatez. i. hilaritatē.

i ¶ Qđ enim fames z̄c. Arg. ex duob⁹ ℨ rijs eūdē sed effectū

Nidor qđ sigt

Etales accipiamus.

k ¶ Laborez cuz breuis hora cōsumat victuz longi tpis. ex de cē. cū apl⁹. Ad hoc inuitat monachos cuz ipse monach⁹ fuerit nō alios. ar. xlij. di. non cogātur.

l ¶ Deuorāt. nō hz in se cām auide deuorādi

m ¶ Uino. vel vno.

n ¶ Nidori b. nidor ꝑpue dr qđ dā odor carniū assatarum.

o ¶ Remediā tur. i. remediuz habent.

p ¶ Obesa. i. rotunda.

Mutabilia sūt ola.

a ¶Manere. nihil em̄ est qđ mutabilitatē nō sentiat. in aut. de nō alie. aut pmu. in .H. nō igitur. colla. ij. q. ūtidie recedunt de corpore nr̄o qđā particule: et alie statim succedūt. ff. de iudi. pponebatur.

b ¶Animā. id est hominē animatū. q ita in parte itelligitur totus Arg. cōtra. ff. de eui. si dictus .H. in stipulatione.

c ¶Hypocratis. vt dic hypocras in amphorismis/ repletiones ivltio existētes difficiles sūt

d ¶Quor̄ vita. ad hoc comedere debēt vt viuant. nō viuere vt comedant.

e ¶Sagina ē. iuuenal. Genialis agatur Ista dies: stomachū propera laxare saginis.

Iuuenal

f ¶Egim⁹ qđā morbo articulari. i. gutta atetica q̄ fit iunctu-ris. q qñ fit in pedib⁹ dicit poda gra q in manib⁹ dicit chiragra. q in alijs membus similiter dicitur artetica.

g ¶Proscriptione. i. amissione. vel quia ipsi se puabāt cibis pstilio medicor̄.

h ¶Cōualuisse. ar. q̄ ptraria Jrijs curantur. de pe. di. ij. c. j.

Voluptas ē

i ¶Et puella rū. als epularū. spnēda

k ¶Jrridet. testimo dicēs sic. Spernjo horatij. ne voluptates: nocet empta dolore voluptas. We pingnem q nitidū/ bene curata cute vises: Cū rideverolesepicuri de grege porcum.

vij. ps

¶Hec est. vij. pars di. Jn qua pbat de eātate q carnes nō sūt comedēde die sabbati. Johan. de fan.

l ¶Admonem⁹. q ita pstitū est: nisi vbi cōsuetudo est q̄ abstineāt: tūc em̄ est pceptū. extra ō ob. ieiu. cōsiliū. dic de iūs vt dixi. .S. di. iij. de esu. q. xij. di. illa.

¶Arnem. ¶hec ē. viij. ps di. Jn q̄ ponit regula monachis q̄ se debēt sēp a carnib⁹ q a pannis lineis abstinere: q semp aliqđ opari. Jo. de fan.

m ¶Carnē. We abstinētia q studio monachorum duobus. c. interserit.

¶Arnem⁽ᵐ⁾ cuiq̄ monachō⁽ⁿ⁾ nec gustādi: nec sumēdi est pcessa licētia: nō q̄ creaturā dei iudicem⁹ indignā: sed q̄ carnis abstinētia vtilis et apta monachis estimet: seruato⁹ tñ moderamine pietatis erga egrotos. qđ si qs monachus violauerit⁹ q contra sanctionē regule vsumq̄ veterem vesci carnibus pslumpserit: sex mensium spacio retrusioni et pnie subiacebit. Item Hieron⁹. ad rusticū monachum.

viij. ps

¶De quotidianis operib⁹ monachorum.

¶Unq̄ q ō manu tua vl oculis tuis liber psalterij discedat. dicak ad ipm̄ oratio sine intermissione. vigilet sensus ne vagꝰ cogitationibus patens: corpus parcior q̄ animꝰ tendat ad dñm. iram vince patētia: ama sciētiā scripturarum: q carnis vitia nō amabis. nec vacet mēs tua variis perturbationibus. q̄ si pectori insederit/ dñabūt tui: q te deducēt ad delictum maximū. facito aliquid⁽ᶠ⁾ opis: vt sēp diabol⁹ in

Monachus eps carnes nō comedat.

n ¶Mōacho monialesvinuz vt venenū fugiant. xxxv. dist. in palea vinolentū

Moniales vinū non bibāt.

o ¶Seruato tñ. Aduertēduz est istū canonez p gratianuz detruncatū fuisse. Sic ei habebat origiale. Suato tñ moderamine pietatis erga egrotū necessitudines/ aut lōge pficiscētū vt ex volatilib⁹ sustētent: et longinq̄ itineri destinati Si aūt a puncipe vl ēpo inuitētur p̄ benedictiōe q obediētia degustare nō metuāt. seruantes apō se cōtinētiā consuetā. Qđ si qs monach⁹ cē. vt in textu. Testes sūt Bernard⁹ cassineñ. abbas. q Johēs ō turre cremata cardinal⁹ doctor theologus sup regulā Bñdicti.

Addātio notabilis

p ¶Violauerit. ex hoc colligit hu. q monachus fact⁹ epūs nō dz carnes comedere. alij ez cū absolutus sit ar. .S. xvij. q. j. c. vno.

Monachus epūs carnes nō comedat.

q ¶Unq̄. sz hoīs cōstitut⁹. ar. xxxvj di. si quis vult.

r ¶Ad verbū i. iuxta verbū. s. vt mēs q intētio ad id qđ dicitur dirigatur nō ad alia euagetur. vel ad ipm̄ id est nō trāscursu: nō trāsilitēdo sz tractim singula dicendo. ar. .S. e. nō medio. ar. ad primū. .S. di. ij. reuera.

thess. ij. b.

s ¶Aliqđ. .S. di. j. qñ aūt. .S. xlij. dist. .H. i. cōtra. ibi ad modicū. sz illud intelligit sine pierate respectu eorū per q̄ habek vita eterna. lxxxvj. di. non satis.

Gēme sūt nodi ygap.

Virgi geogicis.

Liber⁹ dñis poterit seruire duob⁹.

Puer. vj. versus

a ¶Pulcherrimor̄ versuū. s. virgilij. qđ⁹ illō oñdit. Ar. .S. .S. xxxvij. distic. legimus.

b ¶Ciet. id ē mouet.

c ¶Scatebrꝰ. id ē ebulitiō ib⁹.

d ¶Uel gemmis. gēme dicūtur nodi ygap. vñ flores q frondes erūpūt. q dicit lex q qđā arbores dicūt gēmales. vt. ff. soma. diuortium. Surcul⁹ est nodus. Trūc⁹ vbi arbores iserunt argu. xxij. q. iij. ipsa pietas.

e ¶Salomonis. dicēt⁽ꝰ⁾ vade ad apē: et discequō opatrix sit: et cassum opus faciat.

f ¶Lectione. dicit lex q liber tus dz prestare opas dñis diuersis: qr p̄t scribē vni: q custodire domū alij. ff. de ope. liber. duor.

g ¶Ois ociosus. Querit egist⁹ ēgre sit factus adulter. Jn pōptu cā est: destdiosꝰ erat. ex de renū. nisi cū pdē

h ¶Nō spernūt. pccāt tñ et epitimio tradēdi sunt. .S. xxj. q. iij. ca. j.

Jn oib⁹ igitur. ¶hec est. ix. ps di. in q̄ br q canōici sit debent comedē dormire et tacere ivno cōclaui. Johan. de fan.

i ¶In oib⁹. de modestia clericor̄ q sobrietate iij. ca. cōtinuat.

k ¶Ut canonici regulares: nā canon nūcupatur regula. di. stin. iij. canon.

Canon dr'a.

l ¶Jucōpositē. maxie. qñ q si bonū agat penā meruerit. ff. de re mi. l. iij. in bello.

m ¶Jn vno. i. epali sede.

n ¶Et dormiant. .S. di. xxxij. si quis .H. j. q. ij. sacerdos. sed h de regularib⁹: vl derogatum. di. iij. leges.

o ¶Audiāt. q cōmunū eorū nō dz ee sine lectiōe. .S. xlviij. di. p reuerentia.

p ¶Suis. als essent acephali. xciij. dist. nulla.

q ¶Ministr⁹. id est platis: qr subdit⁽ꝰ⁾ ministrāt.

Ull⁹ pb⁹ terorum.

¶hec est. x. ps di. fm Jo. de fā.

r ¶Anniuersariū. .S. xvij. q. ij. quia alij.

f ¶Cogere. Ar. .H anglicos. vt ex devi. q hocle. a crapula.

t ¶Uel torna tricib⁹. q voluuntur vt tozni.

v ¶Nec laruas. ex de vi. et ho. cle. qñ. et. c. cū decorem.

On opor tet. ¶hec est xj. ps di. fm Johan. de an.

x ¶Jussionē. nec epi⁹ pter iussionē ptriarche.

y ¶Ad pegrinandū. vt. C. de epi. si qua p calūniam. in fine.

z ¶Xtis. hoc de cruce signat⁽ꝰ⁾ q debēt ire vltra mare vel penitētibus. B.

Epi⁹ licteras habeat q pegrinari vo

z ¶Xtis. i autde san. epi. .H. interdicimus. col. ix. ex de vo. magne. nec etiā punat⁹ aliqs pnā pē adire pt sine auctē iudicis. C. de decu. si qs de

let.

xj. ps

Item in libro. v. capitulo x.

¶Absq̄ plati sui licētia canonicis nihil agere licet.

In oib⁹ igit⁽ꝰ⁾ q̄stū hūana fragilitas pmittit) decernim⁹ vt canonici clici canōice viuāt: obsuātes diuine doctrinā scripture q doctēta sctōr patrū: q nihil sine lnia epi sui vel magistri eor̄ icōpositē gerē psumāt: ivno qz epatu sil māducēt q dormiāt vbi his facta sid faciēdi suppetit. Qui de reb⁹ eccliasticis stipēdia accipiunt/ ivno claustro maneāt: q singul⁹ dieb⁹ mane prima hora ad lectionē veniāt: q audiant qđ eis ipēk. ad mēsā pr̄o silr lectiōez audiāt: robediētiā fm canones suis⁹ ministris faciāt. Itē ex pci. maticēsi.

ix. ps

¶Pbri q simul conueniunt ebrietatez q comessationes summopere vitent.

Nullus pbr̄ qñ ad āniuersariū die. xxx. vel. vij. vl. xij. alicui⁹ vocatus aut q̄cū q vocatiōe ad collectā pbri q uenerit se iebriaē nlkaten⁹ psumāt nec pcati i amore sācto vl alicui⁹ aie bibere vl alios ad bibēdū cogere: vl se aliena pcatiōe ingurgitare: nec plact⁹ vl plaul⁹ q ris⁹ icōditos q fabulas sanes ibi referre aut cātare pstimant. vl turpia iocavel vtso vl torpatricib⁹ aū se fieri patiāt: nec laruas⁹ demonū ante se fieri cōsentiāt: qr hoc diabolicū est: q a sacris canōib⁹ p hibitū. Itē ex pci. laodicēsi

x. ps

¶Clericꝰ vl laicꝰ sine iussione epi nō peregrinet

On oportet mīstros altar⁽ꝰ⁾: vel qslibet clericos p ter iussionē epi ad pegrinādū pficisci. laicū ēt sine canonicis litter⁽ꝰ⁾. i. formata si-

xj. ps

curio. li. x. q dicit iussionē itellige petitā q obtētā. nā epo dicēte, nec clericꝰ nec laicꝰ ire dz. xj. q. iij. qđ

ergo.nec ad iudiciū alt̄ⁱ epi.iij.q.vj.ſi lz.de pe.di.vi placuit.qđ ē ℨ Gratianū q̄ dicit p.l. ff. de iudi.l. ij.et ff.de iurisdi.om.iu.ſi ꝓuenerit.Hrīū.qz leges nō dedignant ſacros canones imitari.in autē.vt cleri.apō ꝓn.epi.male em̄ de ſuꝫ epi iudicio ꝓſumit ꝛc. xj.q.j. placuit.ꝛ cōtumeliā facit iudici qui eum omittit ꝛ ad aliū vadit.ff. de recep. litigatores.

Clericⁱ perdit administratiōnē p di utuniꝫ absētia

a ¶ Proficisci. ſi autē clericⁱ tā diu abſit q̄ dubitetur an viuat an mortuus ſit: deſinit habē l. berā admiſtratiōnē:iſti.de vſuca.ℌ. qđ autem.

Q On oportet

b ¶ Spectaculis.ē.di.xxxiij preſbyteri.

xij.qs

c ¶ Aut ſcenis. qđ ſit ſcena labeo diffinuit. ff.de his q̄ no.infa.l.ij.ℌ.vltimo.

d ¶ Themelici.a themelo qđ eſt publicū. imo themelici dicūt q̄ miſtrāt ludētibus. ff. de his q̄ no.ifa.athletas

H Ucare figmentis.

¶ hec ē. xij. pdi.q̄ ꝺz q̄ nullⁱ ꝺz ponē vnguētū in faciē nec ligaturas in aures. Jo.de fan.

e ¶ Fucare. id est tingere.C. que res vē dicanō poſ.l.j.verſ⁹.

versus

Si vitium frontis alienus fucus iauret: Gloria frontis obit:cum color hoſpes abit.

f ¶ In quibus.id est inter quas.

Donatio in aliq̄ⁿ tenet quam maritⁱ vxori facit.

g ¶ Uxori.l.a viris date. Sꝫ videk q̄ nec in talibⁱ teneat dōatio:qz dicit lex q̄ ſi vir dat vxori margaritas extricatas ſuīpa pfozaueꝛit tenek. l.aq. ff. ad. l. aq.ſi fuⁿ.ℌ.ſi maritⁱ.ſꝫ illō exaudi cūvoluit i eā trāſferri dñiū.als ſi dat ei vnguēta vel pecuniā ad ea emēda tenet donatio. ff.de dona. iter vi.ꝛ vxorē. qđ autē.ℌ.j.idē est ſi dat ei ornamenta.ff.de auro ꝛ argen.lega.l.argēto.ℌ.ornamenta.

Caſus.

h ¶ Cōtra neſtoriū. Caſ⁹ Dicebat neſtoriⁱ⁹ epⁱs cōſtātino.ꝛ etiā greci dicūt ſpm̄ ſctm̄ a ſolo pr̄e ꝓcedē nō a filio.qđ volebāt arguē ex ꝟbis dñi dicentis.ſ.de ſpū ſcō Ille me clarificabit q̄ a pr̄e ꝓcedit.huiⁿ erroꝛ extirpat ℌ.nā ſynodⁱ⁹ ifp̄tāt ulla ꝟba xp̄i ille me clarificabit ꝛc.oſtēdēs ſpm̄ ſanctū,ꝓcedere a patre ꝛ a filio.in alijs etiam errauit neſtoꝛius epⁱs.xxiij. queſtione.iij.quidam.ver.neſtoriani.

D E ſpū dicit. ¶ hec ē.xiij.ps di. In q̄ dr̄ q̄ a ſpū ſctō oia ꝓficiunt:ꝛ ſine illo nullū bonū:ꝛ ideo militer nō oꝑtet alicubi ꝓficiſci⁸. I dem ex eodem.

¶ Quibus ſpectaculis clericus intereſſe non debet.

N On oꝑtet miſtros altaris vel quoſlibet clericos ſpectaculis⁹ aliquibus: que aut in nuptiſ:aut ſcenis^c exhibentur intereſſe ſed anteq̄ themelici^d ingrediantur: ſurgere eos de conuiuio ꝛ abire debere. I tem Aug. ad poſſidoniū ꝛ qui cū eo ſunt fratres. ¶ Colorum fucis mulieres vti nō debēt

H Ucare^e figmētis quo vel rubicūdioꝛ vel cādidioꝛ vel ℨecūdioꝛ appeat: adulterina fallacia eſt: qua non dubito etiā ipſos maritos ſe nolle decipi: quib⁹ ſolis ꝓmittēde ſunt femine oꝛnari ſcōm venīā nō ſcōm imperiū.nā verus oꝛnat⁹ maxime xp̄ianoꝝ ꝛ chriſtianaruꝫ non tātū non eſt vllus fucus mendax: veruꝫ nec auri quidem veſtiſq̄ pompa:ſed mores boni ſunt.execrāda autē ſuperſtitio ligaturaꝝ in quibus^f etiā inaures viroꝝ in ſūmis ex vna parte auriculis ſuſpenſe deputātur: non ad placenduꝫ hominib⁹:ſed ad ſeruiendū demonib⁹ adhibētur. I tem ex ſymbolo epheſi.cōci.ducētoꝝ eꝑoꝝ qđ habitū ē cōtra neſtoriū^h.

¶ Qz ſpiritusſanctus ꝓcedit a patre ꝛ filio.

D E ſpⁱ dicit dñs i euāgelio. Ille me clarificabit^h. hoc rectiſſime ſentiētes vnū xp̄m ꝛ filiū nō velut alterius egentē gloria ꝓfitemur a ſpirituſācto gloriā ꝓſecutū. qz ſpūs eius nec melioꝛ nec ſuperioꝛ ipſo eſt. ſed qz hūana opera faciēs ad demonſtratiōnē ſue diuinitatis virtute,ꝓꝛij ſpūs vtebaꝝ:ab ipſo clarificaꝝ dicit:eo q̄ virtus ſua^i vel q̄libet diſciplina vnū quēq̄ clarificat.q̄uis em̄ in ſua ſit ſubſtātia ſpⁱritⁱ⁹ eius et intelligatur in ꝓpꝛietas^m iuxta id qđ ſpⁱritⁱ⁹ eſt:ꝛ nō filiⁱ⁹:attamē alien^n nō eſt ab illo. nā ſpiritus appellaⁿ⁹ eſt ℨitatiſ^o:ꝛ veritas chriſtus ē. vnde etiā ab iſto ſimilit ſicut ex deoⁿ patre ꝓcedit.deniq̄ hinc ipe ſpⁱritⁱ⁹ etiā per manus ſctōrū apoſtoloꝝ miracula gloꝛioſa ꝓficiens:dñm gloꝛificauit ieſuꝫ xp̄m poſtq̄ aſcēdit in celum.nā creditur xp̄s natura deus exiſtere per ſuum ſpm̄ virtutes efficiens: ideoq̄ diꝝ vt.xv.di.canones.quō greci audēt a ſolo pr̄e ꝓcedere:cū hic oꝛ ℨ.inducti tñ ſūt ad hoc cāt gre dicēdū duab⁹ de cauſis.ſ.qz xp̄s loquēs de ꝓceſſione ſpūſcti ſolū patrē noīat dicēs q̄ a pr̄e ꝓcedit. Itē etiā qz i ſymbolo fidei apud eos edito ſimplr̄ ꝓtinetur qui a patre ꝓcedit.nos addimus filioq̄.ſed in fine ſymboli apud eos ſub anathemate ꝓhibet. vt nullⁱ de fide trinitatis aliud docereve aliter predicare q̄ ibi cōtinetur audeat.vnde dicūt nos anathematizatos q̄ ibi addimⁱ filioq̄:ſed xp̄us ideo ita dixit:quia patri voluit attribuere auctoritatē ſpⁱraⁿⁱ⁹di. Item in anathemate ponitur aliud,ꝓ cōtrario: ſed non eſt contrarium:ſed idem:cū filius cū patre ſit idem in ſubſtātia.ergo quod a patre ꝓcedit ⁊ a filio.ꝛ ſic nō addimⁱ⁹ ſed potⁱ⁹ declaramus.

a ¶ De meo.i.a me vel a patre meo ꝓcedit.C. de ſum.trini.l.inter claras. Johan.

S Aluator q̄ eſt ℨitas. ¶ Caſus. Et iſte ſic ꝓſueſnit poni cōiter. Loquit ħ dicⁱm⁹ ℨ grecos q̄ erroꝛi neſtoꝛij adherētes dicūt ſpm̄ ſctm̄ a filio nō ꝓcedere: vt colligit ℨ.e.ver.deniq̄.ꝛ in argumentum ſuuꝫ aſſumit auctoritatez dominī dicentis.non em̄ loquitur a ſemetipo:ſed ſicut audit loquitur. Secundo exponit qualiter iſta ꝟba ſūt circa triitatē intelligēda.ſ.dicere: loq: et audire.qz aliter accipiunt q̄ſm conſuetudinem qua nos loquimur. Tertio dicit q̄ ſpūſanctus non pōt aliquid audire a filio q̄ ipe neſcit.

Joh. xvj.c. Joh. xiij.b

Joh. xvj.c. Opera trinitatis q̄libet ſūt inſeparabilia

b ¶ Inſeparabilis. Per hoc exaudit q̄ inſeparabilia ſunt opera trinitatis. vt xxxviij.q.j. fideliū. vt intelligaⁿ de inſeparabilitate volūtatis ꝛ operationis. nā qđ operatur pater:operatur ꝛ filius ꝛ ſpūſanctus.

c ¶ Voluntate. Qz vult.alⁱs falſum eſſet q̄ dicit pater nō filiⁱ⁹:comedit filiⁱ⁹:nō aūt ſpūſctūs.ar.ē. c. di.iij.c.vl. Mihi eni videt eſſe diſtinguendum inter opa opata ꝛ opa opantia:ſꝫ male niſi itelligas opa opata.i.actⁱ⁹ ipos vel accidēs qđ eſt i ſubiecto. Si ei itelligas opera opata ſm q̄ effectus eſt a ſua cā nil opaⁿ vna ꝓſona qđ tota trinitas nō cauſet.iuꝝ illō. Actio diſplicuit paſſio grata fuit.

Opera ſūt duplicia.

d ¶ Et amplius.alia expoſitio eſt.

e ¶ Qz ex ſe nō eſt.i.nō,ꝓcedit ex ſe.i.ex ꝓſona ſua.

f ¶ Sed iuxta formam ꝛc.ſicut ꝛ ad iura corꝓoꝛalia reſtituitur quis:nō autem ad incoꝛporalia.ff. de vſuc.ſequit.ℌ.ſi viam.ꝛ ita aliter loquūtur leges de his q̄ de illis.

g ¶ Inſerit.qz hoc liquidū eſt hic eſſe ꝛc.

Pr̄ loq̄tur de filio q̄d ſigr.

h ¶ Patrē.in euangelio th̄ exponitur pater dicit vel loquit de filio.id eſt gignit filiū. Pater vel filius loquit de ſpiritu ſancto.i.ſpirat ſpm̄ ſanctū. Filius audit patrem.id eſt gignitur ab eo. Spiritus audit a patre vel filio.i.ſpiratur ab eo.ꝛ hec expoſitio vſitatioꝛ eſt q̄ ea que hic ponitur.

i ¶ Eiuſdem nature.ſecundario. p̄incipaliter ei ſic notatur perſonarum diſtinctio.immo p̄incipalr̄ nec eſt ibi iuenire p̄ius vel poſteriⁱ⁹.ꝛ oia q̄ in trinitate ꝓſonas diſtingūt eſſentiā inūr:ꝛ eſſentialiter intelligunt ꝛ accipiūr. vnde Aug. nō eſt deo aliud eſſe ꝓſona ꝛ aliud eſſe ſubſtātia:cū hoc nomen ꝓſona edictū ſit ad notandum diſtinctiōez ꝓſonarum.

k ¶ Diſcerneret. Dicendo q̄ non ꝓcederet ab eo.

l ¶ A ſemetipo Legitur in euangelio Johan.cū venerit paraclytus ſpⁱritⁱ⁹ veritatis ille vos docebit omnē veritatem.non enim loquitur a ſemetipo:ſed quecūq̄ audiet loquetur ꝛ q̄ vētura ſunt oſtendet vobis.

Joh. xvj.c. Ibid.

m ¶ Sicut audio.id est intelligo ꝛ ſcio. dicitur enim filius ſcientia.ꝛ quicquid habet/habet a patre:ꝛ ſpiritusſanctus a patre ꝛ filio.

Filiⁱ⁹ ſit diuinis ꝺquid habꝫ a pr̄e hꝫ.

n ¶ Facientem. Sepe ſolet ſimilis filius eſſe pri. ꝛ magiſtro diſcipulus.xxiij.q.j.cū beatiſſimⁱ⁹.Joh.

¶ Finis. ¶ Deo gratias.

¶ In nomine ſancte ꝛ indiuidue trinitatis Tripartiti Decreti aurei opus iſigne atq̄ laudabile/ fideliter (vt lectio ipa indicabit) elimatū/ Multis admodum aptis ꝛ vtilibus adiūctis:finem accepit in alma Pariſienſi achademia/expenſis,ꝛ opera Johānis petit.ꝛ Thielmāni keruer bibliopolarū Pariſienſium In vico dicti Jacobi ſeūctis hoſpitijs commorantium. Et Johānis cabiller mercatoris bene meriti Lugduni moꝛā trahentis. Anno ſalutis Milleſimo quingenteſimooctauo.die.viij. Februarij.

¶ Johānes Chappuis interiurꝭ vtriuſq; ſtudioſos minimꝰ: ſolerti viro Thielmāno Ikeruer: qui ꝓ virili ſua nunq; bene de arte impreſſoria mereri deſiſtit: ꝓſperitatem.

TUis cariſſime Thielmāne hoc tpe ſumꝰ vigiliꝭ ⁊ induſtria ꝓſecuti: qō ꝓ tot iā ānos frequētiſſimis oīm votis deſiderabak: vt aliq̄ decretū magnuz paruo ipimendū volumie cura res. Feciſti qō oīs te facturū/⁊ ꝓ strenuitate tua/⁊ ꝓ vniuerſoꝝ cōmoditate ſperabamꝰ. Et ne tue videreris inniti prudētie: eoꝝ cōſilio q̄s hac in re peritos autumaſti/vſus: q̄d addendū/⁊ q̄buſnā in locis noſſe cupiſti. Nec ſat fuit ab amicoꝝ penu aliq̄d frugiferum deꝓmere: ſz ab aliꝭ deꝓpta lutulēte ſui/opico ve muri nō immerito q̄ſq; offerri digna: a ſitu ⁊ ſqualoꝛe ſeculis caſtigatoꝛibꝰ accitis vidicaſti. Canōes .ꝑbr. lxxxij. diſt. ⁊ reuertimi. xvj. q. j. huiuſce rei locuples afferꝛ teſtimoniū. Ad illā ſcredibilē laudū tuaꝝ magnitudinē/hec q̄z accedit: q̄ nihil eoꝝ q̄ ſemel fueris āpleꝛ: in abiecto eē pateꝛ. neq; vt adiumēto ſis reipublice genīū tuū ſilicernio ⁊ q̄ete fraudare metuis. Lōge plura q̄b⁹ revera dign⁹ es in mediū afferrem: ſz cū nulla te laude aliaduerterim delectari: ꝓter eā q̄ ⁊ vera ſit/⁊ pmodeſta: ab his deſiſto ¶ Hoc celeſte mun⁹ quo ſumm⁹ ille ercius mortales donauit: dignis extollere p̄conijs mihi pfunctorie nōnūq; fuerat animꝰ: ſz q̄cq; ſcribere de huiuſcemodi re nō ſū auſus: tāta illi⁹ maieſtas. maiores ei ſunt huius opis laudes q̄ āpliſſimis poſſint explicari volu minibus: medū breuiuſcula oſonis pte pſtringi. Verba iſup magnifica: ⁊ ꝓpotētia an aliq̄d facti habitura ſint/neſcio. Ex q̄ opꝰ hoc auſpicat⁹ es nō dies egi: nō noctē dormiui: i qua nō milies cogitauerim ipſi⁹ ⁊ magnitudinē ⁊ vtilitatē. Jſtō ſiq̄dē ſacre theologie pfeſſoꝛes: iſtud iuris vtriuſq; ſtudioſi: iſtud deniq; voce vna caterua ſtudentiū vniuerſa poſtulat: ⁊ tale eſt/pfecto q̄d arceꝛſ ꝓ diffuſa oꝛbis climata ferri deberet onerotis. cui⁹ſnie p̄clariſſime/reꝛ ſunt adeo locupletes vt cōtrahi in arctū nō poſſint abſq; iniuria. Quid enī pōt in oī vita eſſe p̄clari⁹ q̄ deū a quo ſum⁹ geniti: reſq; celeſtes ꝓtēplari: cū ſolos eos peripatetycoꝝ ſecta beatos eſſe cēſeat: q̄ ꝓtēplatiōi dediti: reꝛ ſupernarū: inferioꝛū q̄ naturam atq; originē pſcrutanť. ¶ Quecūq; hic in primenda Thielmane mi amātiſſime curaſti: ſtilo admodū peculiari (phalerata eſt epiſtolaz in ter tot curas: totq; laboꝛes ſcribere deſumptuz poſcet negociū) annoraſſez: ſed alibi hoc pauc⁹ expediui. ¶ Si quiſpiā mordaculus rabula qui inſita ogganit ꝓteruia vt cachetos adhortak nos multiloquiſ forſan accuſādos dureꝛit: q̄ gemīnas eiuſdē ferme ſnie videamur cōteruiſſe rabulas: p̄ioꝛē oſone ſoluta: alterā carminib⁹/nō quidem ſophocleo dignis coturno: ſed materie aptiſſimis: cornicule fabulā hoꝛatiane furtiuis nudate coloꝛib⁹ poſthabētes: cū nihil dicak: q̄d nō ſit dictū p̄i⁹: huic venuſinū intrepidi obiſcie mus reſpōſuz: nō oēs eadē mirari ⁊ amare. Carmine tu gaudes: hic delectak iambis. Ille byoneis ſermonib⁹: ⁊ ſale nigro. Emule deriſoꝛ digito cōpeſce labellū. Opponas lingue vallū. te cūq; volutes incōſideratā ipſius libertatē multos pdidiſſe. tua tū maledicētia poti⁹ pdeſſe q̄ obeſſe valebit: ſi ſcripture fides adhibeť euāgelice. Beati eritis (inq̄t) cum maledixerint vobis hoies. Quiq; blacterones iſdem ⁊ dyaboli ſunt oſa tentant. vbiq; pūgunt. vndiq; inſidiank. deniq; meterevbi nequeūt: incacant. ⁊ cū mali deſierint eſſe: fiūt peſſimi. Thielmāne dilecte oꝛo te p veteriſ⁹ ꝓtinuate beniuolētie: charitatiſq; officia: vt his q̄ hacten⁹ monuimus ſic aſſiſtas: vt intelligant lectoꝛes: me etiā cū tecū non ſim aliquid tecū potuiſſe. Homo ego non deus. atq; is homo qui binoculus/non argus: ⁊ quē multa p̄tereāt: egi enīꝛe q̄ potui vt caſtigata eſſz impreſſio. Ad hec tpa mihi ſemp morigeratus es. ⁊ experimento didici vitam tibi meaz q̄ cetera omīa eſſe charioꝛem. Suſcipias velim tu patro cinīū meū: meq; in tuoꝝ amicoꝝ cetum aſcripti: nulla tpis intercapedo ſeiunget. Quid amici: ſi non ſint aliquando ꝓfuturi: Ut enim neq; moracilli gygātis filium: ſi modo ſit puſillus gygantē dicimus: nec filiū vri ſapientis: ſi modo ſit inſipiens. ſapientē appellamus: ſic qui dilectionis indicia p̄e ſe fert: ſi animo fuerit obſcuro et deꝓrauato: nec fidum nec amicum iudicamus. ¶ Volui ex hiſce pauculis te intelligere q̄ſ ſim ei⁹ rei q̄ tibi placeat diligēs obſeruatoꝛ: q̄ppe q̄ tuā ⁊ vtilitatez ⁊ famā ita deſidero vt vix aliud quicq̄ magis: tuoq; ſplendido noīe nihil michi ſuauius. Thielmāni tanto nomen michi dulci⁹ oꝛe eſt: q̄to cum ſitio dulcius opto merū. Vale. Ex edibus illius equiſſimi cenſoꝛis prefecti pretorio / liberaliſſimi inopie noſtre ſubleuatoꝛis/ Chriſtofoꝛi de carmona Cultoꝛis iuſti: fama ſuper ethera noti. xij. kal. nouēbꝛis. Anno ſalutis Milleſimoquingenteſimoſexto.

¶ Decretū abbꝛeuiatū ſigillati cūcta attingēs.

IJber D ecreti diuiſus eſt i tres ptes. Quarum ꝑma eſt de diſtinctionib⁹. Scōa de cauſis. Tertia de conſecratione. Prima pars diſtincta eſt in diſtinctiones centū ⁊ vnam.

PRima diſtictio tractat de iure naturali ⁊ humano. Jus ipm gñaliter eiuſq; ſpēs oēs diffiniens. Et inter ius ſcriptuz ⁊ nō ſcriptum differentiam ponens. Folio. ij.

¶ Scōa de iure gr̄itū ſiue romano rū ipm ꝓ ſpēs diffiniens. fol. iij.

¶ Tertia iuris canōici varia noīa diſtiguit/breuiterq; exponit. fo. iij

¶ Quarta ad q̄d leges muēte ſunt ⁊ q̄d ſacri canōes mādent. fo. eodē.

¶ Quinta quō ius naturale eſt imo dile: nec obſtat q̄ ibi ponit. fo. v.

¶ Sexta an illuſiōes nocturne ad pctm̄ iputent. ⁊ circa finez ꝓſequit de iuris naturalis dignitate. fo. vj.

¶ Septima ponit legiſlatoꝛes oīendendo qualiter ius iceperit. fo. vij.

¶ Octaua ponit differētiā iter ius naturale ⁊ ꝓſuetudinē. fo. vij.

¶ Nona auctoritate ⁊ exemplo ꝓbat cōſtitutiones hoim iuri naturali cedere. folio. ix.

¶ Decima oñdit q̄ leges iperatoꝝ vincunk a canonibus. fo. x.

¶ Undecima dicit conſuetudinem legibus approbatis cedere. fo. xj.

¶ Duodecima habet laudabilē cōſuetudinē eſſe ſeruādā: q̄ nec canonibus ſacris nec veritati nec bonis moꝛibus obuiet. fo. xij.

¶ Decimatertia vult q̄ ℈ ius naturale non admittak diſpenſatio: niſi in fuga maioꝛis mali. fo. xiij.

¶ Decimaquarta q̄ quis nō debet minus pctm̄ cōmittere vt ali⁹ mai⁹ euitare poſſit. fo. xv.

¶ Xv. notat de tpe quo ſacri canones libꝛiq; ⁊ cōcilia celebꝛata fuerk ⁊ q̄ opuſcula ſunt admittēda. f. xvj

¶ Xvj ponit q̄ canōes apl̄oꝝ ſunt recipiēdi. poſtea oñdit q̄ tpe ⁊ q̄ reſidente in papatu vel impio q̄dlibz concilio eſt celebꝛatum. fo. xvij.

¶ Xvij. dicit nō concilia ſed conuēticula celebꝛari ſine papa. fo. xx.

¶ Xviij. oñdit q̄ ꝓuincialia concilia nihil gñaliter poſſunt cōſtituere: ideo cōſequēter declarat ad q̄d ſint vtilia. ⁊ quotiens in āno. ⁊ quo tpe anni: ⁊ cui⁹ auctoritate ſunt celebꝛāda. ⁊ q̄ metropolitanus nihil dz exigere ab epīs ad cōcilia conuenientib⁹. Addit de pena epīq̄ vocatus ad ſynodū non venit. fo. xxj.

¶ Xix. vim decretaliuz oſtēdens dicit mādata eccleſiaſtica deuote ſeruanda. folio. xxij.

¶ Vigeſima dicit q̄ cauſis diffiniendis ſacri canones: in exponenda vero ſacra ſcriptura ſancti doctoꝛes attendunk. fo. xxv.

¶ Vigeſimaꝑma tractat de diuerſis oꝛdinib⁹ ⁊ gradibus miniſtroꝝ. docendo q̄ ſunt executoꝛes ſiue miniſtri canonū: a maioꝛi vſq; ad infimū. Et differentias miniſtroꝝ. loco rum aſſignat. pbans q̄ maioꝛ a minoꝛi non dz iudicari. fo. xxvj.

¶ Vigeſimaſcōa ℈ dignitate romane eccle ⁊ quarūdā aliaꝝ. fo. xxix.

¶ Vigeſimatertia de oꝛdinatōe miniſtroꝝ: incipiens a romano pōtifice/⁊ deſcēdēs vſq; ad oſtiariū. f. xxx

¶ Vigeſimaquarta de examinatione oꝛdinandoꝝ. fo. xxxiij.

¶ Vigeſimaq̄nta de officijs clericoꝝ incipiēdo ab oſtiario: ⁊ aſcendēdo vſq; ad epm̄. Circa mediū diſtinctionis inchoat. xiij. p̄cepta regule aplice. Et ꝓſequit ibi. Opz epm̄ eē ſine crimine. Et inde nacta occaſione ponit varias ſignificationes huius nois crimē. Et oñdit q̄ ſit moꝛtale: ⁊ q̄ veniale. fo. xxxv.

¶ Vigeſimaſexta exequit ſcōm p̄ceptuz aplice regule. Oportet epm̄ eſſe vni⁹ vꝛoꝛis virū. fo. xxxvij.

¶ Vigeſimaſeptima. pbat q̄ nolentes vouere ꝓtinentiā ad ſacros oꝛdines ꝓmouendi nō ſunt: aſſignās differētiā inter ſolēne ⁊ ſimplex votum. fo. xxxix.

¶ Vigeſimaoctaua. pbat q̄ clericꝫ habere vꝛoꝛes nō licz in eccleſia occidentali: addēs de ſubdiaconatu q̄ olim. phibitus non erat. fo. xl.

¶ Vigeſimanona oñdit quedā capitula tradita eſſe ex cauſa: quedā ex tpe: quedā ex loco: quedā ex pſona. fo. xlij.

¶ Trigeſima: q̄ dictuz fuit. xxviij. diſt. ℈. q̄ ſacerdotes non debēt a ſe abdicere vꝛoꝛes ſuas p̄textu religionis: hic dicit q̄ ex cā fuit hoc ſtatutū. ſ. ꝓpter quoſdā hereticos q̄ confugia deteſtabank. fo. eodem.

¶ Trigeſimaꝑma. pbat et ponit exēpla in termis qualiter clerici cōtinere debēt: ⁊ q̄ ab oībus eſt ſeruāda. ⁊ tinētia: niſi ab oriēt alib⁹. f. xlij

¶ Trigeſimaſecūda adhuc ꝓſequit de tinētia clericoꝝ. ⁊ dicit. ꝓſtituti in q̄ttuoꝛ ſacris oꝛdinib⁹ tenenk ꝓtinere. ⁊ ſi hñt publicas concubinas nullus eoꝝ miſſam audiat. fo. xlv.

¶ Trigeſimaqrta ponit q̄ opz eēm vitare nimiā familiaritatē domeſticaꝝ pſonaꝝ: ⁊ etiā ꝓſanguineaꝝ. ⁊ q̄ venari nō lz. fo. xlvij.

¶ Trigeſimaq̄nta agit ℈ tertio capitulo aplice regule Opz oꝛdinandum nō eſſe vinolentum. fo. l.

¶ Trigeſimaſexta exponēdo illud ꝓudente dicit q̄ clerici debent hꝫ peritiā lr̄aꝝ ſacraꝝ. fo. lj.

¶ Trigeſimaſeptima oñdit q̄ clerici nō debent libꝛos gentiliū reſpicere. peritiā tñ ſecularium ſcīetiaruz debent hꝫ habere. fo. lij.

¶ Trigeſimaoctaua. pbat q̄ lr̄is dz eſſe erudit⁹ ſacerdos: ⁊ canones ignoꝛare nō dz. Ignoꝛantia eni ipi eſt periculoſa. fo. liij.

¶ Trigeſimanona oñdit q̄ opoꝛtz epm̄ eſſe ꝓudentē in negociꝭ ſeculaꝛibus: vt ſua cautela reddank eccleſie indēnes. fo. lv.

¶ Quadrageſima. pſequit quintū capl̄m aplice regule. Opz epm̄ eſſe oꝛnatū. Et primo de oꝛnatu interiori q̄ conſiſtit in virtutib⁹. fo. eodem

¶ Quadrageſimaꝑma tractat ℈ oꝛnatu q̄ conſiſtit in grauitate: iceſſu: habitu: ⁊ tēperātia pot⁹ ⁊ cibi. lvij.

¶ Quadrageſimaſecūda declarat illud hoſpitalem. fo. eodem.

¶ Quadrageſimaqrta illa duo: pudicum ⁊ doctoꝛem. fo. lviij.

¶ Quadrageſimaquarta illud nō vinolentum q̄ ſt pars ei⁹ q̄ dixi mus. ℈. xxxv. diſt. fo. lx.

¶ Quadrageſimaquita illud. non p cuſſoꝛem. fo. lxj.

¶ Quadrageſimaſexta illud. nō litigioſum. fo. lxiij.

¶ Quadrageſimaſeptima illud. nō cupidū domui ſue ꝓpoſitū. fo. lxv.

¶ Quadrageſimaoctaua illā. nec neophitum. fo. lxvj.

¶ Quadrageſimanona p̄dicta p̄cepta aplice regule ſub⁹pendio⁹ breuiter recapitulat. Et ponit cauſas ⁊ rōnes quare crimioſi ⁊ vicioſi nō debent in epos ꝓmoueri. fo. lxvij.

¶ Quiquageſima agit de lapſu et reparatione clericoꝝ. fo. lxviij.

¶ Lj. de curialib⁹ ſiue officiarijs rationib⁹ obligatj: iudicib⁹ ⁊ aduocatis oꝛdinādis vel nō. fo. lxxvij.

¶ Lij. de ꝓſteratiōe ſacroꝝ oꝛdinū: ſiue de clerico p ſaltum ꝓmoto fo. lxxviij.

¶ Liij. de curie annexis in clero vt monaſterio recipiēdis vel non. Et ibi, pbat q̄re curiales et aliter obligati oꝛdinādi non ſunt. fo. lxxix.

¶ Liij. de ſeruis a nō dñis manumiſſis nō ꝓmouēdis: niſi libertatē ſint conſecuti. fo. eodem.

¶ Lv. de coꝛpoꝛe viciatis: bigamis illiteratis: publice penitentibus: oꝛdinandis vel non. fo. lxxxij.

¶ Lvj. de filijs pb̄roꝝ ⁊ natj de fo:

¶ Quinta. an neganti crimen purgatio sit indicenda? Sic. si laboret infamia. folio eodem.

¶ Sexta. an in criminalib⁹ cōfessio sit extorquēda? Non. fo. ccciij.

¶ Septima. an solus epūs diaconū vel psbyterum deponere possit? Non. fo. cccv.

Octaua. si cōfessus vel convictus de his que ante ordinationem p̄missit valeat ministrare? Non. fo. eodem

¶ Decima sexta causa habet. vij. q̄stiones Et in ea ḡnta questio ponitur in tertio loco.

Prima. an liceat monachis officiū celebrare? So. sic. cū p̄missione episcopi: z licētia abbatis. fo. cccvij.

¶ Secūda. an liceat eis i capellis suis sacerdotes ystituere? So. sic. si q̄s possideāt pleno iure. fo. cccxvij.

¶ Quinta an epūs vel abbas iure territorij capellam valeat vendicare? So. non. fo. cccxvij.

¶ Tertia. an iura ecclie p̄ prescriptionē tollantur. So. sic. fo. eodē.

¶ Quarta. an ecclesia cētra ecclesiam vel monasteriū possit p̄scribere? So. sic. fo. cccxvij.

¶ Sexta. si q̄s in rē ecclesie ab aliquo detentam sua auctoritate irreperit: an cadat a causa? So. sic. fz nō ecclesia. fo. cccxviij.

¶ Septima. an liceat alicui ecclesiā de manu laici recipe? So. nō. ni si ecclesia vel monasterium habeat ius patronatus. fo. cccxviij.

¶ Decima septima causa habz. iiij questiones.

¶ Pria. an re⁹ sit voti q̄ a ꝓposito sui cordis recedit? So. nō. ḡtuz ad ecclesiam: nisi ore pronunciauerit folio. cccxix.

¶ Scōa. an bñficia ei reddēda sit q̄ eis i infirmitate renūciauit? So. sic. si nō erat sui ꝓpos. fo. cccxxx.

¶ Tertia. an liceat illi qui se monasterio tradidit postea ad ꝓpria redire? So. non. fo. eodem.

¶ Quarta. an discedēs de mōasterio sine sui abbatis licentia: possit sua vendicare? So. non. fo. eodem.

¶ Decia octaua cā hz. ij. q̄stiones.

¶ Prima. an abbas fact⁹ epūs acq̄rat ecclesie vel monasterio? So. dū fuit abbas acquisiuit monasterio: sed factus episcopus ecclesie. folio cccxxxv.

¶ Secūda an p epm abbas sit eligēdus vel instituēdus? So. ab episcopo est ordināndus a fratrib⁹ vero eligēdus. fo. eodem.

¶ Decianona cā primet. iij. q̄stiones

¶ Prima an episcopus debeat permittere clericos transire ad monasterium? So. sic. fo. cccxxxix.

¶ Scōa. si noluerit an liceat eis eo inuito transire? So. sic. fo. eodem.

¶ Tertia. an liceat canonicis regularibus trāsire ad monasteriū monachoꝝ? So. non sine licentia sui prelati. fo. eodem.

¶ Vigesima cā q̄stio. iiij. ꝓhēdit.

¶ Pria. vtrū pueri traditi mōasterijs sint cogendi ibi manere? Non nisi postq̄ venerint ad ānos discretionis. fo. cccxlj.

¶ Secūda. si preter volūtatem parentum intrauerint monasteriuz an p eos ide possint extrahi? Sic. infra annū et diē: si sint infra annos discretionis. fo. cccxlij.

¶ Tertia. an q̄ iuit⁹ cuculā iduit: cogatur eaz retinere? Nō nisi post consenserit. fo. cccxliij.

¶ Quarta. an liceat ab vno monasterio ad aliū trāsire? Sic. cccxliij.

¶ Vigesima prima causa habet. v. questiones.

¶ Prima. an clerie⁹ possit i duab⁹ ecclesijs iscribi? So. nō. fo. cccxliij.

¶ Secūda. an liceat clericis a sua ecclesia ad aliam transire? So. nō. sine litteris vel licentia sui prelati folio. cccxlv.

¶ Tertia. an liceat clericz suscipe pcurationē secularij negociozuz? Solu. non nisi causa pietatis. folio cccxlvj.

¶ Quarta. an liceat clericz vestib⁹ fulgidis ozari? So. nō. fo. eodem.

¶ Quinta. qua pena sint puniēdi clerici ad iudiciuz seculare fugientes? So. excōicatione. fo. cccxlvij.

¶ Vigesia scōa cā. gerit q̄stiōes. v.

¶ Prima. an iuramētū sit pstādū? Sic. causa necessitatis. fo. cccxlvij.

¶ Secūda. an sit periurus qui iurat falsum z credit verum? Sic. p̄ter intentionē fallendi. tñ postea dicitur cōtrarium. fo. cccl.

¶ Tertia. an liceat clericz denegare epo cōsuetā obediētiā? Non ante condēnationē. fo. ccclij.

¶ Quarta. an iuramētū illicitū sit seruandū? Non. fo. eodem.

¶ Quinta. an piurus sit q̄ aliū peierare cogit? Sic. fo. ccclvj.

¶ Vigesima octa cā hz. viij. q̄stiones

¶ Pria. an militare sit petm? Non si iuste fit. fo. ccclx.

¶ Secūda. quid sit bellum iustū? Quod fit edicto superioris repetēdarum rerum: aut p̄populsandaz iniuriarum causa. fo. ccclxj.

Tertia. an iniuria sociorum sit armis ꝓpulsanda? Sic. fo. eodem.

¶ Quarta. an victa sit iferēda? Sic. ab eo cui⁹ interest. fo. ccclxij.

¶ Quinta. an sit peccatū iudicivel ministro reos occidere? Nō. causa iusticie. fo. ccclxxiij.

¶ Sexta. an mali sint ad bonū cogendi? Sic. fo. ccclxxx.

¶ Septima an heretici sint spoliādi suis ē eccīe sue bōis? Sic. ccclxxxj.

¶ Octaua. an liceat clericis arma mouere? Nō manu ꝓpria. nisi causa necessitatis. fo. ccclxxxij.

¶ Vigesima nōa cā hz. v. q̄stiones. ij.

¶ Prima an heretic⁹ aliquē possit excōicare? Non. fo. ccclxxxvj.

¶ Secūda. an post mortem possit aliq̄s excōmunicari? Sic. p̄ hereſi folio. cccxcv.

Tertia. an p peccato domini eius familia possit excōicari? Nō. fz iter dicto supponi. fo. cccxcvj.

¶ Vigesima nona cā hz. ij. q̄stiones.

¶ Prima. an auctoritate ꝓuilegij quis cōtra ius commune valeat se tueri? So. sic. fo. ccccij.

¶ Secunda. an seq̄ntia ꝓuilegia drogēt ꝓrioib⁹? So. sic. si ex certa sciētia fuerint ꝓcessa. fo. ccccij.

¶ Vigesima sexta causa questiōes vij. continet.

¶ Prima an sint sortilegi qui subficto religionis nolie futura ꝓmittunt? So. sic. fo. ccccvij.

¶ Secūda an sit peccatū eē sortilegum? So. sic. fo. eodem.

Tertia a q̄b⁹ gen⁹ dinatiōis sumpsit exordiū? So. a pfis. fo. ccccix.

¶ Quarta. quot sūt genera diuinatiōis? So. quattuor scōm numerū: duo secundū formaz q̄b⁹ videre potes. folio eodem.

¶ Quinta an sortilegi sint excōicādi? So. sic. fo. ccccx.

¶ Sexta an excōicat⁹ ab epo possit recōciliari a psbytero? So. nō episcopo incōsulto: nisi in necessitatis articulo. fo. ccccxij.

¶ Septima. an moriētibus sit penitētia imponēda? So. non. tamē est eis innotescēda. fo. ccccxiij.

¶ Vigesima septima causa hz questiones. ij.

¶ Prima. an cōiugium possit esse inter vouētes? So. non. si votuz sit solēnizatuz: secus si simplex fuerit folio. ccccxv.

¶ Secunda. an liceat spōso a sua spōsa recedere? So. nō. si despōsatio sit de psenti. fo. ccccxvij.

¶ Vigesia octaua gerit q̄stiōes. iij.

¶ Prima. an cōiugiū sit inter infideles? Sic. fo. ccccxxix.

¶ Scōa. an liceat cōuerso ad fidē ducē aliā viuēte prore? Sic. si sit diuisus ab ipa infideli. fo. ccccxxxiij.

¶ Tertia. an bigam⁹ sit qui ante baptismū vnam vroiez z post aliā habuit? Sic. fo. ccccxxxv.

¶ Vigesima nona causa habet duas questiones.

¶ Prima. an sit cōiugiuz inter seruum et ingenuā? So. sic. nisi erroꝝ impediat. fo. ccccxxxv.

¶ Secūda. si prius putabat hunc esse liberum: z postea deprehendit ipm esse serui: an possit eum deserere. So. sic. fo. ccccxxxvj.

¶ Trigesima cā hz. v. q̄stiones.

¶ Prima an liceat reddere debitū vroui q̄ filiū de sacro fonte leuauit. Sic. nisi ex psensu vtriusq̄ sit factū fo. ccccxxxvij.

¶ Scōa an spōsalia ꝓtrahant iter infantes. Non. fo. ccccxxxix.

¶ Tertia an spūales vel adoptiui filij possint naturalib⁹ copulari. nō fo. eodem.

¶ Quarta an liceat alicui ꝓmatrē vroris sue ducere i vroꝝ. Sic. mors tua vroze. si commaternitas matrimonij precessit. fo. ccccxl.

¶ Quinta an clandestina despōsatio manifeste ꝓiudicet. Non apud ecclesiam. fo. ccccxlj.

¶ Trigesimasexta causa habet tres questiones.

¶ Prima an possit duci in vroꝝ q̄ pu⁹ fuit polluta p adulteriuz. So. sic. nisi adulter dederit ei fidē vinēte viro: vel machinatus sit in mortē eius. fo. ccccxlij.

¶ Scōa an filia sit inuita alicui in vroꝝ tradenda. Non. fo. ccccxlv.

¶ Tertia an post patris spōsionez possit alij nubere. fo. sic. si non consenserit. fo. ccccxlvj.

¶ Trigesimasecūda causa hz octo questiones.

¶ Prima an liceat ducere meretricē in vroꝝ. Sic. fo. ccccxlvj.

¶ Scōa an sit vroz appellāda q̄ ducit incōtinētie cā. nō. fo. ccccxlix.

¶ Tertia an mulier sequatur arbitrium aui liberi: an patrz serui. aui fo. ccccli.

¶ Quarta an viuēte vroze liceat alicui ex ācilla filios q̄rere. nō. fo. eod.

¶ Quita an ea q̄ panē inuita: pudicicia pdat. nō. fo. ccccli.

¶ Sexta an adulter adulteram dimittere possit. nō. fo. ccccliij.

¶ Septima an viuēte dimissa aliā accipere possit. nō. fo. ccccliv.

¶ Octaua si in hoc saltē infidelē ducere possit ea cōditiōe vt ad fidez cōuertatur. non. fo. ccccliv.

¶ Trigesimatertia cā habet quinq̄ questiones.

¶ Prima an ꝓpter ipotentiā coeūdi sit aliqua a viro separanda. sic. fo. ccccliij.

¶ Scōa an sepata possit ei nubere cum quo p̄⁹ est fornicata. So. sic. pnia pacta. fo. ccccliij.

¶ Tertia an sola cordis cōtritione possit petm̄ deleri. So. sic. vbi facultas ꝓfitēdi nō supperit. fo. ccccliv.

¶ Notandū hic q̄ rōne hui⁹ tertie q̄stiōis mote agit de penitētia. cui⁹ tractat⁹ p distictiōes. vij. est distict⁹

¶ Prima q̄rit an sola cordis cōtritio deleat petm̄. sic. si cōfitenti facultas desit. fo. ccccliv.

¶ Scōa an charitas semel habita possit amitti. So. sic. in via: secus th in patria. fo. ccccliv.

¶ Tertia an pnia possit reiterari. So. sic. preter solēnem. fo. ccccv.

¶ Quarta an pctā semel dimissa redeant. fo. nō. simpliciter. fo. ccccv.

¶ Quinta q̄s modus debeat obseruari in ꝓponenda z accipienda penitētia. io. ad arbitriū ꝓpriū sacerdotis discreti. fo. ccccc.

¶ Sexta cui q̄s cōfiteri debeat. fo. ꝓpo sacerdoti si sit discrer⁹: alioq̄n alteri de eius licentia. fo. cccccu.

¶ Septima an penitentia timore mortz accepta sit fructuosa. So. sic fo. cccccvj.

¶ Quarta q̄stio causa supra. prime est: an actus cōiugalis sit ꝓhibitus tpe ofonis. fo. sic. fo. cccccvij.

¶ Quinta an vir sine cōsensu vroris et cōuerso vouere possit continentiā. So. nō. fo. cccccv.

¶ Trigesimaquarta cā habet duas questiones.

¶ Prima an rea sit adulterij q̄ credens maritū mortuū nupsit alteri So. nō. cccccviij.

¶ Scōa an redeūte priore cogēda sit recedere a scōo z ad priorē redire. So. sic. fo. eodem.

¶ Trigesimaquita causa habet decem questiones.

¶ Pria an liceat aliquā ducere de ꝓpria cognatiōe. So. nō. fo. cccccx

¶ Secunda an liceat aliquē ducere de cognatiōe vroris sue. So. nō fo. cccccxj.

¶ Tertia vsq̄ ad quē gradū debeat q̄s abstinere a psanguineis suis et vroris sue. Sol. olim vsq̄ ad. vij. hodie vsq̄ ad. iij. fo. eodem.

¶ Quarta q̄re vsq̄ ad. vij. gradum ꝓutat⁹ psanguinitas. So. ad istar vij. etatū mundi. fo. cccccxij.

¶ Quita quō gradus cōsanguinitatis sunt cōputandi. So. sicut ostēdit in arboze. fo. eodem.

¶ Sexta qui insiurandū de ppinq̄tate firmare debēt. So. ꝓpinqui et vicini. fo. cccccxix.

¶ Septima an incestuosi filij reputentur. So. non. fo. cccccxx.

¶ Octaua si psanguinei ignoranter iūcti simul possint remanere. So. non. nisi ex dispensatiōe pape in q̄nto gradu vel supra. fo. eodem.

¶ Nona an mrimonij ꝓ falsos testes seꝑatū: si postea apparuerit ecclesiā fuisse deceptā sit reintegrandū. So. sic. fo. cccccxxi

¶ Decima si relicta alicui⁹ in secūdas nuptias transierit: an ꝓles ex eis suscepta ꝓsit copulari ꝓsanguineis ꝓuoris viri. So. nō. f. cccccxxiij

¶ Trigesimasexta z vltima cā hz duas q̄stiones.

¶ Prima an virginē opprimēs raptū cōmittat. sic. fo. cccccxxiij.

¶ Scōa an rapta raptori nubere possit. vtiq̄. fo. cccccxxiiij.

Tertia pars de psecratione q̄ quinq̄ distinctiones dūtaxat cōplectit.

¶ Prima agit de consecratione ecclie z missarum celebratione. fo. cccccxxxv.

¶ Scōa de sacramēto eucharistie. fo. ccccxlij.

¶ Tertia de festiuitatib⁹ per anni circulū celebrandis. fo. ccccxlv.

¶ Quarta de baptismi sacramēto fo. ccccxlvj.

¶ Quinta de confirmatione z ieiunio. fo. ccccxlij.

Decreti totalis materia Per metra notat sequentia.

Decretū dñi Gratiani tres habz ptes pncipales
Pria ē de distinctiōib⁹ q̄ sunt vna supra cētū. Et sin
gulas distictiões sinali ꝑ seqntes luculēter aplūt

i PRima dabit cuiqz ins humanū/ dñiqz.
ij Altera dat textū q̄ nosces iura q̄ituz.
iij Canonico varia iuri dat nomina terna.
iiij Quarta docet legū q̄ cā/ moduscz statuti.
v Jus naturale ꝓbat imutabile quita.
vi Sexta notat viciū distinctio ludificatum.
vij Septima signat eos/ qui leges cōposuere.
viij Parte sub octaua mores/ naturaqz pugnāt
ix Noua statuta tenet nature cedere iuri.
x ¶ In decima regū leges canon superabit.
xi Canonis ⁊ secli: superatur legibus visus.
xij Jd qō roma tenet discretio sepe relinqt.
xiij Si ꝓplerū te reddunt mala: tunc min⁹ iple.
xiiij Non facias lenia quo ꝺs vitet grauiora.
xv Ortū canōis hec/ ⁊ apocrypha sc̄pta nōbit.
xvi Suadet aplici vim canonis ista teneri.
xvij Auctor sit papa: si conciliū celebretur.
xviij Dicitur hic q̄ bis synod⁹ celebrē in anno.
xix Hec decretalis referat quid epla possit.
xx ¶ Bisdena pape sctōz dogmata cedunt.
xxi Inferior summū nō iudicat hac ꝓhibente.
xxij Romanā cūctis ꝓlatā nosci to sedem.
xxiij Ordinat hec oēs maiores/ siue minores.
xxiiij Post examē honor est ordinis attribuē dus
xxv Optat aplus hic q̄ sit sine crimine presul.
j. capl̄z aplice regule ⁊.ij. xxvi Sit post baptisma cōtentus cōiuge sola.
xxvij Nulli post factū licitū sit nubere votum.
xxviij Jsta sacratoꝝ cōnubia pagina damnat.
xxix Hac locus/ ⁊ causa/ tēpus/ ꝑsona notantur
xxx ¶ Cōiugiū ter dena ꝓbat ꝑa manicheos
xxxi Tāgit hic q̄ cōtineāt offerre volētes.
xxxij Delere ꝓbm qui scḧorta ꝑlā retinebit.
xxxiij Lusori/ bigamo ve: facer non traditur ordo.
xxxiiij Femina pōtifici ꝑsona domestica non sit.
xxxv Non vinolentus presul sed sobrius esto.
iij. cap. iiij.ca. xxxvi Instruit hec: prudēs q̄ debeat e sacrādus
xxxvij Hec ꝓhibet legere gētilia metra sacratum.
xxxviij Scripturas sacras sacrādus scire iubetur.
xxxix Vult hec pontifices callere negocia secli.
xl ¶ Internis ps dena quater ꝭtutib⁹ ornat.
v. capi. xli Sit modus in gressu cunctis: ꝙbocz/ cibocz.
xlij Clericus hospitijs pegrinos collocet omis.
vj. cap. vij. et xliij Factis ⁊ ꝙbis doctor sis: atqz pudicus.
xliiij Vites: ingluuiē: cōuiuia/ siue tabernas.
xlv Atqz caue quēquē palma/ linguave ferire.
xlvi Respuit hec hoiem distinctio litigiosum.
vij. ca. xlvij Nō bñ ꝓpositos domui: cupidosqz repelle.
ix. cap. xlviij Abijcit sacrādus in hac: si neophitus sit.
x. capi. xi. ⁊.xij xlix Crimina non delet reliquoꝝ crimine vinct⁹
xij. ca. l ¶ An reparet hz ps q̄nquagesima lapsus.
li Sacra rivetat hec holes q̄s pōdera strigūt.
lij Prepositꝰ ꝓmo dat hic ꝓposterus ordo.
liij Est ratio ne quis annexos ordinet vllos.
liiij Hec ꝓhibet seruos sine libertate sacrari.
lv Cesos ista viros reicit: mēbrisqz carentes.
lvi Condēnatur in hac generatio pḧoxum.
lvij Qui baptizat eger/ manet ordinis expers.
lviij Hec vetat abbate monachos nolēte sacrari
lix Officiū negat hec: nisi sit bñ quisqz ꝓbatus.
lx ¶ In sacris presul vult sexagesima q̄ sit.
lxi Non in pontifices laicos assumere debes.
lxij Cler⁹: plebs: ꝓceps: h eligit. hec petit. hvult
lxiij Usurpās laicus id vt eligat: audiat istam.
lxiiij Parshec pōtifices iubet a trib⁹ eē sacrādos
lxv Cū dissensio fit: a plurib⁹ edita stabunt.
lxvi Ut sacret ab oibus archiepōs/ hec vult.
lxvij ꝓbr institui valet hic a ꝑsule solo.
lxviij Si dubi⁹ ꝑsul quos ordinet: hi resacrentur.
lxix Si benedict⁹ erit: lector atū dabit abbas.
lxx ¶ Exptes tituli pars septuagesima pellit.
lxxi Respice dicta patrū: ne ꝓmoueas alienum.
lxxij Ulli non detur missoria: ni rogitetur.
lxxiij Jlli⁹ hec nobis formā distinctio ꝓbet.
lxxiiij Jnuit⁹ null⁹ erit hic ad sacra trahendus.
lxxv Distinguit tēpus hec in quo ꝓmoueantur.
lxxvi Tpibus vult hec nos ieiunare quaternis.
lxxvij Rectos indicat hec modulos interstitioꝝ.
lxxviij Jsta dat annoꝝ numerū quo ꝓmouearis.
lxxix Efficiunt papā fratres a cardine dicti
lxxx ¶ Urbes ꝑsulib⁹ pars octogesima tradit.
lxxxi Crimine q̄ careat sacrādus in hac replicat
lxxxij Presul pauperib⁹ dabis: ⁊ lapsos repabis.
lxxxiij Nunqz peccatis cōsensum des alienis.
lxxxiiij Sollicitus q̄ sis: ⁊ monogamus / iubet ista.
lxxxv Non ꝑsul fies: hospes nisi noscer is esse.
lxxxvi Corrigito. doceas. des: fz nō turpib⁹ vllis.
lxxxvij Libertos/ inopes/ viduas defendere debes
lxxxviij Respuit cler⁹/ op⁹ exercens/ ⁊ auarus.
lxxxix Tēplorꝫ titulos hec dispensare docebit.
xc ¶ Placat discordes pars nonagesima frēs
xci Arte parabis opes: si res tēpli tibi non sint
xcij Hec plus corde ꝓbat dño q̄s voce canendū.
xciij Pec dat obedire maioribus inferiores.
xciiij Subleuta vices pape gestare valebit.
xcv Pbr̄is ꝑsente licent hic presule multa.
xcvi Hic secli princeps nō disponat bona tēpli.
xcvij Debet sacrata princeps defendere templa
xcviij Vult ius munīri peregrinos quicz sigillis.
xcix Vult hec pareri ꝓmatib⁹ ⁊ patriarchis.
C ¶ Pallia ꝑlatis donat cētesima multis.
ci Absit vt vna duos habeat ꝓuincia patres.

PEcreti secunda pars ꝓncipalis est de causis,
que sunt. xxxvj. ¶ Prima causa.

Jabem causa prior symoniacā reprobabit.

¶ Septē q̄stiones prime cause.

i ¶ Delinquit qui res mercatur spūales.
ij Ingrediens tēplū nō coga t dare nūmos.
iij Si ꝓ ꝓbendis dederis q̄d: dicere symon.
iiij Ignaros maculant natos delicta paterna.
v Vult rigor vt linquat nat⁹ / sibi q̄ pater emit
vi Ordinet ignaros si quos symon: tolerātur.
vij Hereſis a biurata pati dat pontificatum.

¶ Secunda causa.

Accusare docet ac appellare secunda.

¶ Octo q̄ones sc̄de cāe. Et in ea q̄stiō ꝑcedit quartā

i ¶ Si sit cā patens: iuris nō querit ordo
ij Nemo suis rebus dijudicet expoliatum.
iij Talis punit eos qui falso crimina ponunt.
iiij Si cadit accusans: se nō purget reus inde.
v Per testes binos presul cōuincit aptos.
vi Qui causas differt appellās reiciatur.
vij Arguit inferior maiorem crimine vinctum.
viij Mandato legis datur accusatio scriptis.

¶ Tertia causa.

Tertia restituens tēs dabit inducīarum.

¶ Undecim q̄tiones tertie cause.

i ¶ Singula restituit ius olbus expoliatis.
ij Inducias debet varias spoliatus habere.
iij Inducīs variū dat tertia q̄stio tēpus.

Accusare nequit hominez vir turpis honestū.
Ipsa domestica vox nulli nocet/ aut inimica.
Sub censore reum ꝓprio ꝓducere debes.
Hic nō condēnet/ similis quē culpa remordet.
Solus pontificē iudex non iudicet vnqz.
Pellitur accusans absentē: testificanscz.
Submouet a reliquis testem/ defectus in vno.
Mutua nunqz sit delatio iure vetante.

¶ Quarta causa.

Quarta quis accuset: quis possit testificari.

¶ Ser q̄stiones quarte cause.

i ¶ Accusare nequit alīqs anathemate vinct⁹.
ij Impubes testis in causa criminis haud est.
iij Qui nequit accusare: nequibit testificari.
iiij Testis ⁊ accusans nemo simul esse valebit.
v Nō est stringēdus anathemate/ qui neḋt e sse.
vi Pontificis delator agit ciuilia tantum.

¶ Quinta causa.

Quinta vocare docet: delatorē qz ferire.

¶ Ser questiones quinte cause.

i ¶ Mulctant scriptorem famosi flagra libelli.
ij Est cōdēnandus semel/ ⁊ bis/ terqz vocandus.
iij Nemo ꝓcurabit crimen ciuilia curet.
iiij Presulis in synodo fit condēnatio sola.
v Celans crimē obest multoplus q̄s manifestās.
vi Aut caput/ aut lingua delatori capuletur.

¶ Sexta causa.

Sexta dat infames/ delatos/ atqz forenses.

¶ Quinq questiones sexte cause.

i ¶ Infames nulli symōiacos reḧendant.
ij Accusans verbo non vincis simplice presul.
iij Querere iudicium nunqz debes alienum.
iiij Externi veniant: si sit sentētia discors.
v Si cadit accusator: erit reus exoneratus.

¶ Septima causa.

Septima pontificē tangit cathedrā repetentē

¶ Due q̄stiones septime cause.

i ¶ Presule viuente nullus det pontificatum.
ij Nec cathedrā repetit presul: quā spōte reliqt.

¶ Octaua causa.

Octaua legitur desertio pontificalis.

¶ Quinq questiones octaue cause.

i ¶ Vult ius ne statuat successorē sibi presul.
ij Nullus amicoꝝ mihi ꝑsit: vt eligar inde.
iij Detur ab electo vitandi cautio damni.
iiij Linq̄ndus nō est (nisi sit sententia) presul.
v Ad dumissa redire nequis: pape sine scriptis.

¶ Nona causa.

Soluere nona vetat alienos/ atqz ligar e.

¶ Tres questiones none cause.

i ¶ Proscript⁹ presul nequit ordinis esse minister.
ij Alterius patrie clerum tondere vetamus.
iij Pontificis clerū pumas non ordinet vllum.

¶ Decima causa.

Dena dat: in sacra quid sumat episco pus ede.

¶ Treo q̄stiones decime cause.

i ¶ Basilice iuri subduntur pontificali.
ij Nullius tēpli presul fructus alienet.
iij Nil ꝓter solidos presumat querere binos.

¶ Undecima causa.

Prefigens vndena fozum ligat: atqz relaxat.

¶ Tres q̄stiones vndecime cause.

i ¶ Non cozā laico clerus ꝓcuritur vllus.
ij Officij punit talee suspensio culpas.
iij Seu bona seu mala sit sentētia: dico timendā.

¶ Duodecima causa.

Tēplorū res: ac ꝓpria s bissena docebit.

¶ Quinq questiones duodecime cause.

i ¶ Clericus hic aliēd ꝓpriū ꝓhibetur habere.
ij Accipiēs vel emēs tēpli res/ has sibi reddat
iij Jd linquas templo totū qd habebis ab illo.
iiij Ex re cōmuni questus diuide terras.
v Si fortasse voles testari: de ꝓprio des.

¶ Tredecima causa.

Tertia post decimā decimas ⁊ funera tractat.

¶ Due q̄stiones tredecime cause.

i ¶ Jus baptismali decimas suadet dare tēplo.
ij Tēpora lōga trahūt ius funeris ⁊ decimaruz.

¶ Decima quarta causa.

Improbat vsuras post denā quarta voraces.

¶ Ser q̄stiones decimequarte cause.

i ¶ Quisqz potest licite sua ꝛrere/ dūmō nō plus
ij Ꝓpria si tibi sit ecclesia: testificare.
iij Si tulerit plus q̄s dederit quis: fenus habetur
iiij Nō petat vsuras laicus/ vel clericus vllas.
v Ex male quesitis elemosina nō fit egenis.
vi Si male parta tenet: digne nō penitet vllus.

¶ Decima quinta causa.

In dena quinta furor ⁊ mulier memorantur.

¶ Octo q̄stiones decimequinte cause.

i ¶ In furia penā nō des: nā sat furor viget.
ij Ꝓ patrocinijs nō querat munera cler us.
iij Sola voce nequis condēnari mulieris.
iiij Nullas luce dei causas tractare valemus.
v Infami detur purgatio ꝓbata negantī.
vi Extorquenda rei penis confessio nō est.
vij Solus nō tollit presul/ quē ꝓstat honorem.
viij Ordine nō sumpto tua te ꝓbra facta repellāt.

¶ Decimasexta causa.

In sexta decima monachi sacramina ꝓbent.

¶ Septem questiones decimesexte cause.

Et in ea quinta q̄stio tertiū locum occupa

i ¶ Vult hec q̄ monachi pastōres sint populoꝝ
ij Pleno possessas dabit abbas iure capellas.
iij Telluris iure tēplū nō vēdicat abbas.
iiij Tollere temploꝝ poterit ꝑscriptio iura.
v Hec q̄dragena dabit domib⁹ ius religiosis.
vi Usurpans sine iudicio rem: decidet a re.
vij Si tibi dat titulū laicus: nō hunc retinebis.

¶ Decimaseptima causa.

Septima post decimā ꝓhibet dissoluere vota.

¶ Quattuor q̄stiones cause decimeseptime.

i ¶ Nulli facta deo licet dimittere vota.
ij Honsaldus tenuit sua que dimiserat eger.
iij Abbas ad ꝓpria monachū nunqz sinat ire.
iiij Dum redit illicite que cōtulit illa manebunt.

¶ Decimaoctava causa.

Fratribus abbatē bis nona dat instituenduz.

¶ Due q̄stiones decimeoctave cause.

i ¶ Si monachus fiat ꝑsul: bona parta bipartit
ij Instituit presul abbates a grege lectos.

¶ Decimanona causa.

Dat decimanona presul clero monachatum.

¶ Tres q̄stiones decimenone cause.

i ¶ Pōtifices cler⁹ nō impediant monachādū.
ij Presule nolente claustrū bene clericus intrat.
iij Multus canonicos canon ꝓhibet monachari.

¶ Vigesima causa.

Bisdena pueri traduntur religioni.

¶ Quattuor q̄stiones vigesime cause.

i ¶ Quē pater offert/ si placet exit: cū sit adult⁹
ij Extrahit a claustro puerū pater ilico/ si vult.
iij Cogitur inuitus nemo retinere cucullam.
iiij Stricti⁹ ad claustrū monacho trāsire licebit.

¶ Vigesimaprima causa.

Ter septena docet vestes gestare decentes.

¶ Quinq; ḡstiones vigesimeprime cause.
i ¶ Prima sit extitulo: sit cōmendata secunda.
ii Templū pōtificis sine scriptis nemo relinquat.
iii Hec prohibet clero tractare negocia secli.
iiii Uestibus hic claris inhibetur clericus vti.
v Si propium linquas censor ē: sis anathema.

¶ Vigesimasecunda causa.
Jurantes falsum dānat bisdena secunda.

¶ Quinq; ḡstiones vigesimesecunde cause.
i ¶ Tu nō peccabis si iuras quando necesse.
ii Non est periurus iurans veluti putat esse.
iii Pare maiori: ḡ malus esse putetur.
iiii Debent iurata mutari: turpia si sint.
v Ad piuria si cogis/periurus haberis.

¶ Vigesimatertia causa.
Bisdena terna tractantur bellica gesta.

¶ Octo questiones vigesimetertie cause.
i ¶ Ex iusta causa multis licet arma mouere.
ii Pro rebus licite bellum geritur repetendis.
iii Jus est/dum lesis socijs succurritur armis.
iiii Inferri vindicta valet/que crimina purget.
v Occidens iudex peruersos inde meretur.
vi Ad bona precipiunt cōpelli iura malignos.
vii Sacratis rebus sunt hereticī spoliandi.
viii Si sis de clero: tu nunq; belliger esto.

¶ Vigesimaquarta causa.
Hereticharum dat nomina bisduodena.

¶ Tres ḡstiōes vigesimequarte cause.
i ¶ Si sis hereticus: tua sit sententia nulla.
ii Sunt post fata mali nonnunq; corripiendi.
iii Ob dñi labem nō dānetur domus eius.

¶ Vigesimaquinta causa.
Bisdena quinta sit lex priuata notata

¶ Due ḡstiones vigesimequinte cause.
i ¶ Tutū sit templū qō lex priuata tuetur.
ii Et si subsequitur lex altera: derogat illi.

¶ Vigesimasexta causa.
Bisdena sexta sunt sortilegi reprobati.

¶ Septē ḡstiones vigesimesexte cause.
i ¶ Qui ventura sciūt per sortes: sortilegi sunt.
ii Peccat qui scriptis vel sortibus abdita querit
iii A persis reprobe sumunt exordia sortes.
iiii Quattuor his genera varro fert sortibus esse.
v Cessent sortilegi/ne sint anathemate stricti.
vi Quādo necesse subest: vinctos a presule solues
vii Egris non dentur pene: sed notificentur.

¶ Vigesimaseptima causa
Edocet an sponsas ducant ter nona vouētes.

¶ Due ḡstiones vigesimeseptime cause
i ¶ Si sit solēne dirimit cōnubia votum.
ii Spōsum spōsa: virum nō vxor deserit vnq;.

¶ Vigesimaoctaua causa
Bisdena octaua gentiles nubere nosces.

¶ Tres ḡstiones vigesimeoctaue cause.
i ¶ Inter gentiles: cōnubia dicimus esse.
ii Deserat vxorē vir christum despicientem.
iii Ur post baptisma reliquā ducēs bigam⁹ sit.

¶ Vicesimanona causa
Cōiugium seruile tenet vigesimanona.

¶ Due ḡstiones vigesime none cause.
i ¶ Coniugij vires persone dissipat error.
ii Inscia cui nupsit dimittat libera seruum.

¶ Trigesima causa.
Terdena claret cognatio spiritualis.

¶ Quinq; ḡstiones trigesime cause
i ¶ Fonte leuās, ppriū puerū nō vincula soluit.
ii Infantes, phibet ius cōiugium celebrare.
iii Tu naturalem non iungito spirituali.
iiii Uxor cōpatris vxoris nō michi nubat.
v Jus clādestinū scio ↄiugiū reprobare.

¶ Trigesimaprima causa.
Terdena prima mecho polluta negatur.

¶ Tres ḡstiones trigesimeprime cause.
i ¶ Ni certis causis mechā bene ducit adulter.
ii Inuitā sponso non det natā pater vlli.
iii Tūc nisi ↄsensum dederit: reliquo bñ nubit.

¶ Trigesima secūda causa.
An meretrix nubat/tangit terdena secunda.

¶ Octo ḡstiones trigesimesecūde cause.
i ¶ Turpia linq;ntem bene ducit vir meretricē,
ii Obstat coniugio sacro complenda libido.
iii Liber annus neptē spōsat seruo patre natam.
iiii Illicito, plem coitu querat sibi nullus.
v Nō sine mente caro fertur violata puelle.
vi Non valet vxorē mechus vir linq;re mecham.
vii Nō aliam ducas vxore superstite prima.
viii Non duc gentilem/si spondeat esse fidelem.

¶ Trigesimatertia causa.
Terdena terna friget compunctio votum.

¶ Quinq; ḡstiones trigesimetertie cause.
i ¶ Sivir sit gelidus/abeo seiungitur vxor.
ii Nubere mecha pōt mecho seiuncta marito.
iii Queritur an crimen purget contritio sola.

¶ Tractat⁹ de pnia hñs septē distictiōes ℏ inserit.

i GRatia diuina cōtritis crimina delet.
ii Perditur hic diuin⁹ amor nō in paradiso
iii Penam peccator bene pro vitijs iterabit.
iiii Jsta, pbat dimissa semel peccata redire.
v Ut purus fias: p crimine plurima voluas.
vi Crimina prebytero, pprio dicas sapienti.
vii Tandē letus erit: qui contnue gemet istic.

Redeam⁹ ad ḡrtā ḡstionē trigesimeoctie cause.
iii Reddito tēporibus poscēti debita sacris.
v Mensvtriusq; nisi sit: nō bene ↄtinet alter.

¶ Trigesimaquarta causa.
Terdena terna friget compunctio votum.

¶ Due ḡstiōes trigesimequarte cause.
i ¶ Mortte viri dubia q̄ nupsit/adultera non sit.
ii Reddatur primo cōiunx hec nupta secundo.

¶ Trigesimaquinta causa
Cognatos gradib⁹ numerat trigesimaquita.

¶ Decē ḡstiones trigesimeq;nte cause.
i ¶ Cognatā ducat, ppriam pro coniuge nemo.
ii Omnes vxoris consanguineas reprobabis.
iii Copula septenis gradib⁹ talis prohibetur.
iiii Hic graduū numerus etates respicit orbis.
v Trūcus ponit hic cū ramis/vt docet arbor.
vi Edocet in testes assumi sexta parentes.
vii Filius esse nequit/incestu quē generasti.
viii Dispensat solus cum iunctis sanguine papa.
ix Non bene seiuncta connubia pulsa reformes.
x Non ↄsanguineis prolem vidue dato primi.

¶ Trigesimasexta causa.
Ultima de raptis tractabit causa puellis.

¶ Due ḡstiones trigesimesexte cause.
i ¶ Raptum cōmittes q̄vim rapiendo puellam.
ii Hec tibi iungetur/purgato crimine raptus.

DEcreto tertia pars adiungitur: que est de cōse
cratiōe quinq; distinctiones cōtinens.
i ¶ Cōsecrat tēpla/missasq; canit tibi prima.
ii Pars q̄ scōa sacri tractat sacramna panis.
iii Feria sit terne: q̄ post ieiunia ponit.
iiii Tēpora baptismi distinctio quarta notauit.
v Frōtes ↄfirmās dabit vltima pneuma beatū.

¶ Explicit⁹ ℏus peculares quib⁹ fatis clare
vniuersalis materia decreti cōprehēditur.

¶ Questiōes causarum sunt.c.lxxij.

Questio centuplex/et septuagessima duplex:
Est in causarum tractatu rite notata.

¶ Quot questiones habeat quelibet causa ostenditur per quinq; carmina sequēcia. In quib⁹ sunt tot dictiones quot sūt cause. scilicet. xxxvj. Et q̄libet dictio cāmynā repsentat. Prima dictio pmā cām. Scōa scōam ↄtē. Itez quot sunt lfe in q̄libet dictione: tot sunt q̄stiones sub illa cā p illā dictionē repsentata. Uerbigratia pma dictio scz discere/ō primā cām repsentat septē habet lras. ↄ hoc significat pmaz cām septē q̄stiones continere. Scōa dictio est cārū vbi sunt octo littere: ad denotādū q̄ scōa cā habet octo q̄stiones. ↄ sic de alijs. Aduerte tamē q̄ superiox numer⁹ significat causas. et inferiox questiones.

	Uersus.			
Prima cā.	ij.	iij.	iiij.	v.
vij.	viij.	xj.	vj.	vj.

Discere causarum quarunlibet ordine membra.

vj.	vij.	viij.	ix.	x.	xj.	xij.	xiij.	xiiij.
v.	ij.	v.	iij.	iij.	iij.	v.	ij.	vj.

Optes: vt doceo. sed non sis deses/et anceps.

xv.	xvi.	xvij.	xviij.	xix.	xx.	xxi.	xxij.
viij.	vij.	iiij.	ij.	iij.	iiij.	v.	v.

Instanti dabitur quod tu vis. quod petis/illud

xxiij.	xxiij.	xxv.	xxvj.	xxvij.	xxviij.	xxix.	xxx.
viij.	iij.	ij.	vij.	ij.	iij.	ij.	v.

Efficies. Res id famatum te dat ad omnes:

xxxj.	xxxij.	xxxiij.	xxxiij.	xxxv.	xxxvj.		
iij.	viij.	v.	ij.	x.	ij.		

Usu doctrine tutum si constituas te.

¶ Carmina subiecta eandem prorsus materiam complectuntur: neq; sunt sententie salubres expertia.
Tempora labuntur vernantibus indita formis.
Dues te ledit res tua. nam miser es.
Sperne fluentia: respice. cras ea non tibi sumes.
Multa recondis. cur? vt moriens ea des?
Da celer. est siquidem tutum. da preueniens te.

¶ Domin⁹ Baptista de sancto blasio in repertione ptime rubrice decreti asserit nonaginta canones eē supra tria milia ponens tales versus.
Si numero recte/ter millenū caput in se
Atq; decem nouies/decretum nosco tenere.

¶ Cause decreti sunt triginta sex.
Sub magni longa decreti parte secunda
Sex et triginta causas reperire licebit.

¶ Cause ipe. xxxvj. patēt p xxxvj. vocabula in septē subiectis ℏib⁹ posita. ex q̄b⁹ nō tm nūerū ↄz etiā principale materiaz cuiuslibet facile cognosces. Quilibet quinq; vocabula complectitur dempto vltimo qui sex habet.

j.	ij.	iij.	iiij.	v.

Symon[a] appellat[b] spoliatus[c] teste[a] libello[c].

vj.	vij.	viij.	ix.	x.

Infames[f] viuens[g] successor[h] soluet[i] regendo[h].

xj.	xij.	xiij.	xiiij.	xv.

Censuram[i] testor[m] funus[n] fenus[o] furiosos[p].

xvi.	xvij.	xviij.	xix	xx.

Monachus[q] occidit[r] abbates[r] claustra[k] volentes[s].

xxi.	xxij.	xxiij.	xxiiij.	xxv.

Cōmendat[t] iurans[v] bella[s] hereses[p] inuiolata[s].

xxvj.	xxvij.	xxviij.	xxix.	xxx.

Sortilegus[b] sponsis[c] infidis[b] seruiat[e] infans[k].

xxxj.	xxxij.	xxxiij.	xxxiiij.	xxxv.	xxxvj.

Wecha[a] coit[b] mente[e] dubitās[d] gradibus[i] rapiēte[m].

Secūda pars Decreti vbi tractant cause q; longe plixior; ↄ difficilior est reliqe: nō diligēt⁹ pro ei⁹ cognitōe elaborādū ē. Illi⁹ pfecto obscuritatē paucis eluci dare ↄspiciet ḡsens hic ipressa diligēter ānotauerit

a **Symō.** Symoiac⁹ est ↄ petm̄ ꝓmittit qui spūalia vēdit. dānāt epi p pecuniā faciētes ordi nationē/ↄ tūc lepra nō officiū ꝓferre dñr. Symoniacorū sa cra effectū gre nō habēt. Sacerdotes dignioꝛes faciliꝰ ḡ re liqui a deo exaudiunt. Et ibi de dignitate ℏbi xpi q̄b⁹ ei⁹ coꝛ pori eq̄parat. c. inkrogo. Et i fine ℏ crimie ꝓcessionis tractat ij. ¶ Symonia ꝓmittit si ꝓ igressu mon asterij pecunia exi gat vel exacta ꝓsoluat. Ecclīastica stipēdia accipe non ↄz bonis pximoni alib⁹ sustētari pōt. c. clericos. iij. ¶ Symōia an cōmittat si pbē de emant? Inuestitura ecclie a laicis fieri phibet. c. saluator. iiij. ¶ Symōia pena an sit igranti filio nociua? Et ibi tractat an ꝓ crimi eni⁹ alt pena patiatur. v ¶ Symōiace acq̄sita eccīa ꝓ pfeꝛ an possit ꝓ filiū licite ob tineri? Itē an possit filiꝰ fungi ordinatiōe quā pena pcuta est assecut⁹? vj. ¶ Symōiac⁹ ē q̄ pecuniā largit vt eligatur vij. ¶ Symō iaci ordie male accepto pniam agere nō pñt. Et ibi principaliter tractat an ab hereti redeūtes sint in su is ordinib⁹ ↄ dignitatib⁹ recipiēdi. Et q̄ decreta pñt tēperari et canones quandoq; relaxari.

b **Appellat.** Appellare nō ē opus a ſnia a nō suo iudice lata q̄ talis ſnia nulla ē. c. i ꝓmis. circa fi. Et i pria q̄stiōe huiꝰ scōe cāe principaliter tracta tur an ordo iudiciarꝰ sit in manifestis obſuādus. Et q̄ excōicatio nō est ferēda añq; cā fuerit examiata. c. nemo. Et iudex petm̄ sibi soli notū dānare nō debet. c. si peccauerit. ij. ¶ Appellare posset spoliat⁹ si añ restitutionē sibi facta accusatoꝛi rndere cogeret. Null⁹ em̄ ↄz accusari dū suis re bus fuerit spoliat⁹. iij. ¶ Appellād⁹ est calūniator q̄ sciēter falsa crimia intēdit. ꝑuaricator q̄ ℏa crimia abscōdit. Ter giuersator q̄ in vniuersū ab accusatiōe desistit. ℏ. notādum. Et in hac tertia. q. principaliter tractat q̄ pena feriēdi sūt q̄i accusatiōe deficiūt. v. ¶ Appellak purgatio q̄dā vulgaris/ q̄dā canonica. Et ibi tractat an deficiēt⁹ accusatoꝛib⁹ re us sit ad purgationē cogēdus. vij. ¶ Appellat testimoniū sufficiēs q̄ oꝛe duoꝝ vel triū firmat. Et ibi tractat ꝓncipa liter quot testes req̄runt nō tm̄ ad ꝓuincēdū epm̄ ↄz etiā ↄ quēlibet clericū. vj. ¶ Appellatio ē remedium ℏ cāsvitiatas Appellatio ifra decē diū ↄz inꝑponi. c. anteriox. Et ibi de li bell⁹ dimissoꝛijs: vt iudicib⁹ a q̄b⁹ appellat ñ ↄz. vij. ¶ Appel lat q̄s alio maioꝛ nō rōe dignitatis sed vite. c. quāq;. Dignitas em̄ nō facit epm̄ ↄvita. c. nō oēs epi. Et ibi tractat ꝓncipalit an laici possint epos accusare. Xpiani ꝓ ifideles accu sari nō pñt/nec sacerdotes ꝓ eos q̄ ad sacerdotiū phibēt eligi. viij. ¶ Appellak ↄ dř accusatio rite fctā añ fit i scriptis Et regularitet accusatoꝛ se debet inscribere ad penā talio nis pretercq; in sex casibus in sūma positis.

c **Spoliatus.** Spoliatus ↄ electus añ ordinatus venit re integrādus. c. reintegrāda. Boni a malis semp molestant. ij. ¶ Spoliat⁹ et electus postq; fue rit restitut⁹: q̄s inducias ↄz hre añq; cogat i iudicio rndere Et ibi i sūma videas de multiplicitate iduciaꝝ. iij. ¶ Spo liatis epis ↄ alijs ad iudiciū veniēt⁹ inducie sunt prestāde. iiij. ¶ Spoliati cōione ecclie ↄ anathematizati. infames. in testuosi. sacrilegi. detractoꝛes. ↄ multi alij sūt ab accusatiōe repellēdi. Et ibi dř q̄ anathema differt ab excōicatiōe. c. en geltrudā. v. ¶ Spoliatis ↄ alijs q̄buscūq; inimici iudices esse nō pñt/nec accusatoꝛes/nec testes. vox em̄ inimicoꝝ ℏ nullos est audiēda. Dicit etiā ibi q̄ testes familiares et do

mestici ⁊ etiã ꝓsanguinei nõ sũt ꝓtra extraneos ꝓcurandi. vi. ¶ Spoliat⁹ ⁊ quilibet ali⁹ si aduersariũ vult ꝓsequi ipius foꝝ seꝙ dz. c. pulsat⁹ Nec epi dãnari. nec ꝑcliã celebrari ꝑñt sine papa. vij. ¶ Spoliati ⁊ alĳ volẽtes litigare nõ debẽt aduersarios suos coꝝ infamib⁹ trahere. qñ tales sc̃z infames ⁊ criminosi nõ ꝑñt esse iudices. Solus eñ ille iudicare debet alios. q̃ nihil in se habet reꝓhensibile. c. iudicet. viij. ¶ Spoliationẽ vel aliũ reatũ ꝓmittẽs eꝓs/a q̃t epis est iudicãd⁹? ix. ¶ Spoliatoꝝ ⁊ alioꝝ testes testimoniũ dicãt de his tm̃ q̃ ꝓsentialit ⁊ ꝑfacter nouerunt: nec ꝙ absentes fũt. ꝓcurẽdi. Absentes eñ nõ debent iudicari nec accusari. x. ¶ Spoliatoꝝ ⁊ alioꝝ testes in vno deficientes an sint in alĳs admittẽdi: Et accusãs de plurib⁹ criminib⁹ si lyno deficiat an in alĳs admitti debeat? xi. ¶ Spoliati accusãtes suos spoliatores ⁊ inuasores ab eis accusari nõ ꝑñt. qñ accusati nisi ꝓius se purgauerint alios accusare nõ possunt.

d **Teste.** Testes iur⁹ dispositiõe exĉicati nõ ꝑñt ad accusationẽ admitti. ij. et. iij. ¶ Testie esse non põt q̃ ad. xiiij. annũ nõdũ puenit. Testificãtis ꝓsonam assumere nõ põt: q̃ ab accusatione ꝓhibit⁹ est. iij. ¶ Test⁹ accusator ⁊ iudex aliq̃s simul esse non põt. v. ¶ Testank in ra illũ nõ esse a cõione repellẽdũ: q̃ die statuta ad cãm venire nõ potuit. vi. ¶ Test⁹ est iur⁹ dispositio deficiẽtẽ i eꝓoꝝ accusatiõe nõ posse de ceko agere: nisi i ciuili ⁊ ꝓpio dũtaxat negocio.

e **Libello.** Libello famosi ỹtẽtes. ⁊ ipm ꝙ aliq̃s scribẽtes qualit⁹ puniendi sũt? j. ¶ Libellũ diffamatoriũ scribẽs aut alĳ re⁹ trib⁹ citationib⁹ dz̃ i ius euocari. Et ꝓ scripta nullius accusatio dz̃ suscipi. iij. ¶ Libelli famosi scẽtor aut alĳ criminosus an admittatur in iudicio ꝙ ꝓcuratorẽ? iiij. ¶ Libell⁹ accusatoꝝ⁹ si in epm dak. i. si eꝓs accusek: ei⁹ cã a. xij. epis audiak. v. ¶ Libellũ famosũ scribẽtes aut alioꝝ crimia spõte ꝓfitẽtes nõ debent ad accusationẽ admitti. c. illi. Et ibi habek q̃ nec q̃ peit est amic⁹ nec q̃ ỹberat ẽ inimic⁹. c. nõ ols. vi. ¶ Li bellum famosũ in alterũ scribẽs aut alteri crimẽ inferẽs: qua pena feriet̃ si crimen illatum non ꝓbetur.

f **Infames.** Infames excõicatos et criminosos a facerdotum accusatione ius repellit. Et ibi tractat q̃ dicant infames. c. ifames. ij. ¶ Jnfamis est quodãmo eꝓs ⁊ reꝓhẽdẽd⁹ q̃ sibi soli dicit aliq̃ crimẽ suũ fuisse ꝓfessũ. Et ibi dr q̃ eꝓs alios accusãtib⁹ nõ credit nisi ꝓbẽt qõ obĵciũt. iij. ¶ Jnfamẽ q̃dãmõ dicim⁹ ⁊ reꝓhẽdendũ q̃ ponit falcẽ in messẽ alienã. c. i. Et ibi dr q̃ alicui alteri us prochianũ iudicare nõ lz. Et q̃t ciuitates vna q̃q̃ ꝓuincia hr̃e debeat. c. scitote. Et q̃ eꝓs iudicio ꝓmatis ⁊ nõ alio rũ se subĳcere dz. iij. ¶ Jnfamia aut criminalis accusatio si imponat eꝓo. i. si eꝓs criminalit accusek: ⁊ epi ꝓuincia les de cã cognoscẽtes sint in snia ferenda discordes: q̃d iuris? v. ¶ Jnfamis esset q̃dammõ et reꝓhendend⁹ iudex q̃ vellet reũ cogere ad ꝓbandũ/accusatore in ꝓbationib⁹ deficiẽte. qz negatiua p rerũ naturã ẽ ip̃obabilis. c. accusator.

g **Uiuẽs.** Uiuẽs si adhuc sit eꝓs: ali⁹ sibi succedere nõ valet: nec in ei⁹ locũ subrogari. q̃ vez est nisi esset depositꝰ. vel de licentia pape renũciasset. aut p ambitionẽ se ad aliã eccl̃iam transtulisset. Eꝓ aũt ꝙrogati aut nimia senectute grauato dãdus est coadiutor. Epus eccl̃iam suã deserere nõ debet. c. sicut vir. Nec etiã est a suis subditis relĩq̃ndus. c. deniq̃. Hrelati duo in vna eccl̃ia eẽ nõ debẽt. c. in apibus. Btũs Aug. accessit ⁊ nõ successit valerio hipponẽsi eꝓo. c. nõ aũt.

h **Succellor.** Successor an possit eligi ab eꝓo viuẽte: hoc est an successorẽ sibi possit eꝓs eligere? Et ibi habek q̃ locus reginiis est fugientibus offerend⁹. Et eꝓari põt q̃ ꝓdesse deliderat. c. q̃ epatum

q. ¶ Successor epi mortui nõ est eligẽdus munerꝝ datione aut amicorꝝ patrocinĳs. iij. ¶ Successor epi an post electionẽ teneatur iuramentum ꝓstare ꝓ indẽnitate eccl̃ie? iiij. ¶ Successus seu ꝓsper euentus denegat clericis q̃ assniam suspẽsionis vel depositionis a suo epo dicẽdere ꝓsumunt. Jn tales eñ ferẽda est cẽsura. v. ¶ Successus non continget eꝓo a sede aplica vocato/si ad ꝓpria reuertatur nisi ꝓius fuerit purgatus/⁊ aplicis litteris munitus.

i **Solue.** Solue et solui ꝓcura teipm o prelate excõicate/alĳs non poteris ordinare: nec tua ordinatio erit rata. ij. ¶ Soluti sũt clerici vni⁹ puincie a ꝑlato alteri⁹. adeo q̃ archiepũs ꝓmas vl ꝓtiarcha clericos alteri⁹ puincie nõ põt ordinare. iij. ¶ Soluere vl dãnare subditos suffraganei nõ lz archiepũ illo inconsulto. Soluit papa ab alĳs excõicatos: ⁊ cuiuslibet ecclesie clericos põt ordinare. Est eñ ordinari⁹ ordinatioꝝ. c. cuncta ꝙ mũdũ. ibidẽ

k **Regẽdo.** Regẽdo vnãquãq̃ ꝓchiã: ⁊ res ipsius disponẽdo facit eꝓs q̃ dz. c. regenda. ⁊. c. nouerint. Regendi sunt subditi ꝙ eꝓos visitãtes. vt c. placuit. ij. ¶ Regẽdi offĩ eꝓs trãsgredit si bona eccl̃iarũ vsurpare nitit: cuius de illis ꝓcarias facere possit. iij. ¶ Regẽdi sunt subditi sine exactionibus. Et ibi de cathedratico q̃tum nomine ipsius valeat eꝓs habere.

l **Censurã.** Censurã formidare debent q̃ clericos ad iudices scl̃ares trahũt. c. inolita. et c. placuit. Et ibi de ꝓnratoribꝰ ⁊ eoꝝ punitione. ij. ¶ Cẽsura ligat⁹. i. excõicat⁹ vel suspẽsus celebrãs est depositõe dign⁹. iij. ¶ Cẽsura siue iusta siue iniusta ẽ timẽda. Cẽsura ligati sũt virãdi plusq̃ pagani. c. admẽsam. Cẽsura excl̃iasti ca feriri dz ⁊ ore demonũ decerpi q̃ suo eꝓo est inobediens. c. absit. Cẽsurã ex ira. ꝓfecẽs grauiꝰ delinquit. c. ira. ⁊. c. cuz apõ. Cẽsura sine snia vel iudicio q̃ttuor modis puertit. c. q̃t tuor modis. Cẽsura ferẽdi sũt ⁊ iude. ꝓditoꝝ ꝓparãdi q̃ veritatẽ negãt ⁊ occultãt. c. q̃sqs. et. c. abuꝭ iudas. Cẽsura sine snia iuste, plata viribꝰ caret. Eꝓoꝝ ꝓcept⁹ nõ sp obediẽdũ est. Cẽsure seu anathematis forma habek in. c. debent.

m **Testor.** Testari seu testamẽta facere cũ de ꝓpio liceat an ꝓmittak clericꝰ ꝓprio hr̃e? Clericis cãs agere nõ lz. c. duo sunt gña ꝓpianoꝝ. ij. ¶ Testamẽta ꝓdẽtes clerici an possint quib⁹ voluerit ea relinq̃re: q̃ de bonis eccl̃ie acq̃siuerũt? Testak multiplex canõ illos eẽ grauiter puniẽdos q̃ res ⁊ ꝓdia eccl̃iastica inuadunt. De bonis eccl̃ie quattuor sũt ꝓtiones faciẽde. c. quattuor. Et ipaꝝ rez alienatio an sit ꝓmissa? c. sine exceptiõe. ⁊. c. terras. Liberti eccl̃ie an possint ab ea discedere? Res sacre ex q̃b⁹ causis alienari valeãt? c. auꝝ hz eccl̃ia. paupib⁹ est ꝓ dẽdũ. c. gña epi. iij. ¶ Testamẽtũ an facere possint illi q̃ pius nihil hñtes: tpe siue administratõis aliq̃ acq̃siuerũt ⁊ q̃d iuris de talib⁹ bonis? iiij. ¶ Testamenta an facere possint clerici de bonis ex suis ⁊ reb⁹ eccl̃ie q̃stis? v. ¶ Testamẽta facere de reb⁹ eccl̃ie an sit ꝓmissuz sacerdotib⁹? Et q̃s succe

n **Funus.** Funera ⁊ exeq̃as [dat eis ab intestatoꝝ suas celebrare ⁊ decimas soluere vbi debẽt illi q̃ se deyna dioceſi aut ꝓchia ad aliã trãstulerũt? q. ¶ Funerandi iura an possint ꝓscribi? Funera. i. corꝓa mortuoꝝ vbi debent sepeliri? Et an ꝓ sepultura aliquid possit exigi? Funeꝝ. i. mortuoꝝ aie q̃ttuor modis soluunk. c. aie. Funera. i. corꝓa mortuoꝝ ỹlẽda nõ sũt. c. q̃ ꝓpostex.

o **Fenus.** Fenꝰ siue vsurã quodãmõ ꝓmittit et percat: qui vltra debitũ exigit. c. q̃ debet. Et ibi ꝓncipaliter tractak an clerici possint sua repetere et ꝙ illis litigare. ij. ¶ Fenerari cã siue criminali/aut etiã ciuili an possint ꝓduci testes domestici? Et an clerici possint ꝙ sua eccl̃ia restificari? iij. ¶ Fenꝰ seu vsura ꝓmittit si ꝓter sortẽ aliq̃d exigit. iiij. ¶ Fenora seu vsuras nec clericꝰ nec laicis lz exercere. v. ¶ Fenora seu vsure an sint aptevt ide fiãt elemosyne? vj. ¶ Feneratores ⁊ vsurarĳ verã pniam agere

non possunt nisi restituant que rapuerunt

p **Furiosos.** Furiosos punire non decet ex his q̃ facunt cũ sint mente alienati. Et ibi hr̃ de lotꝰ ⁊ alĳs ebriosis. ij. ¶ Furiosis clerici q̃dãmõ cõparãdi ẽent: si ꝙ ꝓcinĳs ipensis munera exigere vellent iij. ¶ Furioso iudex compari posset: q̃ ex mulieris cõfessione clericũ ꝓdẽnare vellet. Regulariter eñ mulieres ꝙ cleri cos testimoniũ ferre nõ ꝑñt. iiij. ¶ Furiosi q̃dãmodo sunt ecclie ministri: q̃ diebꝰ dñicis ⁊ feriatis causas tractare volunt. v. ¶ Furioso silis dici posset iudex q̃ negãti purgationẽ indiceret nisi infamia laboraret. vi. ¶ Furoris q̃dãmõ plena res esset: si a ministris ⁊ subditis ꝓfessio cruciatibus extoꝝrẽt. Juramẽta q̃dã sunt irritãda: q̃dam relaxãda. c. auctẽ. ⁊. c. ali⁹. in q̃. c. habek q̃ sol⁹ roman⁹ põtifex regẽ frãcie tanq̃ mutilẽ deposuit. Excõicatis fidelitas ꝓmissa nõ ẽ vij. ¶ Furiose ꝓcederek si diaconus vel ꝓbr̃ sine cõcilũ examinatione dẽcerek. viij. ¶ Furoꝝ q̃dã plen⁹ censek q̃ carnis fragilitate aĩ ordinatione lapsus: ⁊ in iudicio ꝓfessus vel cõuict⁹: postea ꝓsumit offerre ⁊ in ordine suscepto ministrare. qõ verũ est de crimine depositionẽ inducente.

q **Monachus.** Monach⁹ an possit licite officia ꝓpria celebrare: pniaz dare ⁊ baptizare? Decie de cõsensu epi sacerdotib⁹ dari debẽt. c. reuertimini. ij. ¶ Monachi an possint in suis capellis pbros ỹstituẽ. iij. ¶ Monachoꝝ ⁊ eccl̃iaꝝ iura an ꝙ ꝓscriptionem tolli possint. iiij. ¶ Monachi an possint ꝓscribere ꝙ eccl̃ias ⁊ ꝑlatos seculares. v. ¶ Monachi ⁊ ꝑlati ecclesie sua aucte repetere nõ valẽt. vj. ¶ Monachi/epi/ ⁊ alĳ ꝑlati si sua aucte vsurpãt q̃ ad se ꝓtinere putãt: an cadant a cã. vij. ¶ Monachi ⁊ abbates an possint retinere eccl̃ias: decimas: ⁊ iura ꝓnat⁹ de manib⁹ laicoꝝ sibi cõcessa sine epi ꝓsensu. Et ibi habek q̃ eꝓs hz dispositionẽ oim eccl̃iaꝝ que in sua dioceſi cõstitute sunt. c. oẽs basilice. Et etiã ibi plene de iure patronat⁹. c. quicũq̃. c. filĳs. c. decernimus.

r **Occidit.** Occidit seipm spũaliter q̃ a voto resilit. ij. ¶ Occidit q̃dãmodo tpaliter seipm q̃ suũ resignat beneficium. sed si in infirmitate resignauit: an sit ei restituendũ postq̃ cõualuerit. Et ibi habek q̃ ante ꝓbationẽ triẽnĳ nulli⁹ in monasterio dz suscipi. iij. ¶ Occidit aiam suã monachus ad ꝓpria rediens postq̃ se a sua monasterio tradidit. iiij. ¶ Occidens vel ꝓcutiens clericos dyabolo suadente est excõicatus ipo iure. c. si q̃s suadente dyabolo. Et ibi habek q̃ ecclesie cõcessa nõ sunt reuocanda: et qui talia aufert sacrilegiũ cõmittit: et ecclesie iimunitas nõ est violanda.

s **Abbates.** Abbates aut monachos factos eꝓos obligat ad relinquendũ q̃ ãte habuerũt/ monasterio: q̃ post: eccl̃ie ꝓprie. c. statutũ. ij. ¶ Abbates sunt a ꝓpriis fratrib⁹ eligẽdi ⁊ nõ ab epis. Abbates expellere non est ꝓmissum monachis: neq̃ cõmatres facẽ. Abbates ⁊ monachos possunt epi visitare ⁊ cõditiones exigere tpe dedicationis cõstitutas. Abbates ⁊ monachi cum sanctimonialib⁹ habitare nõ debẽt. q̃ sexuũ commixtio est periculosa. c. diffinimus.

t **Claustra.** Claustra siue religionẽ intrare volẽti bus clericis nõ est a suo eꝓo denegandus ingressus. q. ¶ Claustrũ ingredi clericis ꝓmittit etiaz eꝓo inuito. ij. ¶ Claustrum vnũ petere altero derelicto an sit ꝓmissum monachis et regularibus canonicis sine permissione abbatum.

v **Uolentes.** Uolentes et spontaneos mõasteriũ intrantes pueros an cogant iura religiõis ꝓpositũ tenere. Uolũtarie puelle ỹginitatis ꝓpositũ suscipiẽtes nuptias eligere nõ possunt. ij. ¶ Uolũtate ꝑis spreta si filĳ religionẽ ingredit: an a ꝑe revocari possit. iij. ¶ Voluntarie habitũ religionis suscipiẽtes illũ deserere nõ ꝑñt. Sed q̃ coact⁹ ingredit nullo modo obligat. iij. ¶ Volẽtes religiosi ad arctius monasterium transire non sunt impediendi.

x **Cõmendat.** Cõmẽdatã vnã eccl̃iã põt hr̃e cleri sunt clerici q̃ invna ⁊ nõ in plib⁹ eccl̃ijs volũt ꝓscribi. Et ibi hr̃ q̃ duos epat⁹ põt q̃q̃s q̃s hr̃e. c. relatio. ij. ¶ Cõmẽdãti nõ sunt clerici q̃ sine lr̃is dimissoriis deyna eccl̃ia trãseũt ad alterã. Mmonioniũ spũale ỹhk iter curatũ ⁊ eccl̃iã suã q̃ nõ dz esse scortũ. c. sicut. ij. ¶ Cõmẽdatio nulla sz potꝰ vituperiũ est clericis q̃ scl̃ariũ negociorꝝ ꝓcuratores esse volũt. iiij. ¶ Cõmendãti sunt clerici. q̃ vestibus sibi cõgruentib⁹ vtunk: vnguẽta ⁊ fulgida vestimẽta fugiẽtes. v. ¶ Cõmendare nõ debem⁹ clericũ q̃ a suo eꝓo depositꝰ impatoꝝ aut indicem seculare. adit.

y **Jurãs.** Jurãs verũ nõ peccat: sed sec⁹ si peierat. ⁊ p creaturas iurare nõ lz. ij. ¶ Jurãs falsum qõ putat verũ an sit ꝑiur⁹? q̃t sunt gña mẽdacĳ. iij. ¶ Periurũ ꝓlatũ ⁊ criminosum añ snam diffinitiuam derelinquere nõ licz. iiij. ¶ Juramenta illicita an sint ꝓnda. v. ¶ Peierare ⁊ ꝙ iuramentũ suũ venire q̃ cogit ali q̃ lz ꝑiur⁹ non sit: tñ mortaliꝝ peccat. Jn q̃ etate q̃s cogak iurare. Et ibi ponit forma iuramẽti fidelitatis. c. de forma.

z **Bella.** j. ¶ Bellũ qõ dicak iustuz. ij. ¶ Bella an debeant cõmitti ꝓ repellenda socioꝝ iniuria. iij. ¶ Bella non semp sunt exercenda cõtra malos. Mali eñ sunt q̃ndo a bonis tolerãdi ⁊ nõ abĵciẽdi. Quedã tñ mala sunt repellenda ⁊ puniẽda: q̃dã tolerãda. Mali sunt medicinali seueritate ad bonũ cogẽdi vt nabuchodonosor. Et heretici etiã iuiti sunt ad salutẽ trahẽdi. Bellis sunt coercẽdi eccl̃iastice religionis limici. v. ¶ Bella q̃ deo auctore gesserunt: ꝑcepta nõ occidẽdi minime trãsgressi sunt. Et ibi an mali sint occidendi. hñs gladũ ꝓtatẽ põt occidere: si hoc faciat amore iusticie. vi. ¶ Bella ⁊ coactiones debẽt exerceri in malos vt teneãt bonũ iam susceptũ. Nõ autẽ sunt ipsi mali ad bonũ non susceptũ cogẽdi. vij. ¶ Bella si iusta sint põt heretici ⁊ omẽs hostes licite suis reb⁹ spoliari. viij. ¶ Bella an possint ꝑ clericos cõmitti ⁊ an possint clerici arma sumere. Qui sacra dei tractant iudiciũ sanguis agitare nõ debent.

a **Hereſis.** Hereſis q̃z ab eccl̃ia romana destruit. Hereticus an possit aliũ excõicare ꝓpria re vel snia notare. Excõicatus aliũ excõicare non põt. Hereticoꝝ ꝓcortia ⁊ eoꝝ sacrificia sunt a catholicis fugienda. ij. ¶ Heretici etiã post mortẽ sunt excõicãdi. Eccl̃a viuẽtes ⁊ nõ mortuos an ligare possit vel soluere. iij. ¶ Hereticꝰ si dñis est aut alio crimine irretitus an possit excõicatio ferri in familiã suã ꝙ delicto ipius dñi ⁊ in filium ꝙ pctõ patris Excõicãdi sũt q̃ corrigi nolũt. ⁊ etiã illi q̃ duas vxores hñt. testes falsi: homicide: ⁊ multi alĳ Hereticoꝝ tandem varie species ponuntur.

a **Inuiolata.** Inuiolata debẽt esse romanoꝝ põtificũ statuta: ⁊ cẽsure Jnuiolati maneãt sacri canões: q̃s q̃ violãt in spm̃ sctm̃ blasphemãt. Jnuiolata seruẽk sctoꝝ statuta: ⁊ eoꝝ rle in sinodo cõstituta. ij. ¶ Jnuiolata custodiãk eccl̃iaꝝ ⁊ archiepoꝝ ꝓuilegia Jnuiolati ꝓseruent ꝓsules a suis ciuitatib⁹. Ciuitas ei violãs ⁊ occidẽs epm suũ: epali dignitate ꝓtinat. c. ita nos.

b **Sortilegus.** Sortilegus q̃s sit siue q̃ dicantur sortilegi. ij. ¶ Sortilegũ esse an sit petm̃. sortibus an sit credendũ. iij. ⁊. iiij. ¶ Sortes siue diuinationes a ꝓbus exordiũ sumpserũt. Et de multiplici gñe diuiatiõis: ⁊ q̃t modis demones futura ꝓnoscunt. v. ¶ Sortilegi vl diuinatores an sint excõicãdi si cessare noluerint. Sortilegia ⁊ magicã artẽ debẽt epi eliminare. sortilegũs vel maleficijs nllo pacto debẽt sacerdotes operã dare. alĳs abĵciẽdi sũt. vj. ¶ Sortileg⁹ vl ali⁹ ab eꝓo excõicat⁹

an p aliū ipo incōsulto possit absolui? Et an pbri possint re cōciliare penitētes. Qnia moriētib⁹ nō est denegāda etiā a simplici sacerdote. vij. ¶ Sortilegis ⁊ alijs moriētib⁹ nō ē pnia iponēda ꝫ bñ innotescēda. In penitētijs imponēdis multa sunt cōsiderāda. Veli⁹ est sacerdotē pniam iponen tē esse nimis misericordē ꝙ nimis seuerū. Sortilegi sunt et excōicati q̄ dies ⁊ mēses ⁊ annos paganoꝝ ritu obseruant.

c **Sponsis.** Spōsis dei se deo dedicātibus ⁊ vir ginitatē vouentib⁹ nuptias contra here nō licet. Spōsalia de psenti siue mrimonia p verba solēniter cōtracta nō tenent. ij. ¶ Spōsa vnius an possit a suo spōso recedere ⁊ alij nubere? Spōsa sine cōsensu spōsi ⁊ ecōtra religiosam vestē suscipe nō pōt post copulā carna lē: secus añ. Spōsalia vera an fuerint inter Joseph ⁊ Mariā. Spōsam alteri⁹ nullus rapiat. ⁊ ibi aliq̄d de raptu.

d **Infidis.** Infidis seu infidelib⁹ ꝙ iugiū Ihere licet ⁊ iter eos dē esse mrimoniū ꝛ nō sit ratū. Infidelis vxor virū cogēs ad malū licite dimittit. Infidelis vt iudeoꝝ cōmunia ⁊ etiā ꝙgia sūt a xpicolis vitāda. ij. ¶ Infidelis vn⁹ si q̄ertat ad fidē: altero remanēte in infidelitate: an possit ad fidē q̄erī? alijs copulare. iij. ¶ Infidelis q̄ añ baptismū vnā vxorē habuit ⁊ post baptismū aliā bigam⁹ est cēsendus. nec pōt esse eps. c. acutius abidem.

e **Seruiat.** Serure astrict⁹ vtputa seru⁹ si Ihat cū libera q̄ p errorē eū putabat liberū nō est inter eos cōiugiū. q̄ error psone ⁊ pditiōis impedit ⁊ dirimunt: secus autē est de errore fortune et qualitatis. iij. ¶ Seruū sciēter acceptū in maritū nō pōt mulier dimittere. secus si ignoranter. Serui pñt mrimonia contrahere.

f **Infans.** Infans ꝙprius si tenerā ⁊ patre in sacro baptismate licet p tale factum sue vxoꝝ cōpater efficiat: nō ꝓpter hoc ab ipa vxore separabit nisi ad seruandā ꝙtinētia possit induci. ij. ¶ Infantes sponsalia ⁊ trahere nequeunt. q̄ in illa etate psentire nō possūt. iij. ¶ Infantes siue filij spūales vel adoptiui an possint naturalib⁹ p mrimoniū cōiungi. iiij. ¶ Infantē siue filium aliquē non dz vxor simul cū viro suo in baptismate suscipere. ca. fi. q̄ esset ei⁹ cōmater. Et ibi dicit q̄ nō pōt ds ducere in vxorē relictā cōpatris sue vxoris nec etiā duas cōmatres. v. ¶ Infantib⁹ si cōcedit nuptias cōtrahere: ipoꝝ ⁊ quoꝝ cūq̄ alioꝝ nuptie seu mrimonia nō debent clam fieri ꝛ publice. ⁊ sic non debent esse clandestina. Tādem instruuntur iudices ad cuncta rimandum.

g **Mecha.** Mecha siue adultera ⁊ ab aliquo p adulteriū polluta an possit p eum duci in vxorem. Et ibi mrimonia scōa conceduntur. ci⁹ q̄ si dormierit. ij. ¶ Mechā sepe mulierē efficit coactio. et tō nulla mulier est cogenda nubere q̄ in mrimonio animꝰ plena libertate potiri dz ⁊ gaudere. Non ꝛ viro vxorem deserere vt fecit lothariꝰ. vij. ¶ Mechie notā an dicantur incurrere filij et filie qui post sponsionē parentū cū alijs contrahunt. hoc est an filij ⁊ filie post ꝓmissionē ⁊ sponsionē parentū suorum possint licite cum alijs contrahere.

h **Coit.** Coire solita vt est meretrix pōt in vxorē duci si de ei⁹ correctiōe spes habet. Coit⁹ siue fornicatiōis causa pōt vxor dimitti. ij. ¶ Coitus siue incōtinētie cā ducta an sit ꝙiux appellāda? Aborsum ꝓcurātes an sint homicide. iij. ¶ Coitui siue copule cōiugali apta puella si ds patrē seruū ⁊ auū liberū: in mrimonio Ihēdo sequatur de honestate arbitriū aui ⁊ nō pris qui liberū nō ds arbitriū cū sit seruꝰ. iiij. ¶ Coitu ancillari ⁊ illicito nō ꝛ plem querere. viuēte em vxore ex quacūq̄ cā: neq̄ ex ancilla neq̄ ex alia ꝛ plē ꝓcreare. Mechie note omis illicitꝰ ꝓcubitꝰ in religiū. c. meretrices. v. ¶ Coire coacta ⁊ p violentiā accepta an pdat pudicitiā ⁊ ꝛginitatē. Carnis ꝛginitas nō seruāt si mēs corrūpit. Uiro vxorē extra fornicatiōis cām derelinq̄re nō ꝛ vj. ¶ Coiens vir cū alia ⁊ sic adulter vxorem adulterā dimittere non pōt. vij. ¶ Coitus seu fornicatiōis cā dimittens vxorē ea viuente aliā ducere nō pōt. Coitꝰ ꝛ naturā ⁊ cū psonis ꝙictus est grauissimū pctm. viij. ¶ Coitū seu incōtinētiā incurrere nō dz aliq̄s vt aliqua ad fidem conuertat. Et sic nō licet ducere vxorem infidelē sub ea cōditione vt conuertatur ⁊ fidelis efficiatur.

i **Mente.** Mēte seu voluntate mulier cupit vt fiat mr ⁊ habeat liberos tñ si ei⁹ vir est frigidus ⁊ maleficiatus an ꝓpter hoc sit ab eo separanda? ij. ¶ Mēs ⁊ volūtas est mulieri post mortē viri cū illo ꝛtra here cū q̄ pu⁹ fornicata fuit an possit? Uiro vxorē dimittere, ppria auēte ⁊ sine iudicio ecclie non licet. neq̄ eā occidere. c. admonere. iij. ¶ Mētis seu cordis sola ꝓtritione absq̄ oris ꝓfessione an possint pctā deleri ⁊ vtq̄ possumus deo satisfacere. Istā questionē plures tractat Gratian⁹: ei⁹ occasione interserēs tractatū de pnia septē distinctiones ꝓtinētē iiij. ¶ Mētis scrupulo cessante an possit marit⁹ tpe debito fornis ⁊ pniē vxori debitū reddere. Et ibi habet q̄ tpe quadragesimali nuptias celebrare nō ꝛ. v. ¶ Mens ⁊ volūtas ē viro ꝓtinentiā vouere: non pōt hoc facere sine cōsensu vxoris tacito vel expresso: nisi sit spōsa nondum cognita. Mulier viro dz subesse: cum vir sit caput mulieris. c. hec imago.

k **Dubitans.** Dubitans vxor de morte mariti ⁊ credens illū esse mortuū si contra hat cū alio an dicat rea adulterij. ij. ¶ Dubitās mulier de morte mariti si cū alio ꝓtraxit ⁊ postea marit⁹ ei⁹ redijt an sit cogenda ad eū redire ⁊ secundū dimittere.

l **Gradibus.** Gradib⁹ ꝙsanguitatis nobis cōtingentē non ꝛ vxorē ducere. Gradus cōsanguinitatis vxoꝝ cōtingentē non ꝛ vxorē ducere. Gradus cōsanguinitatis ⁊ affinitatis ꝑm decreta vsq̄ ad septimā generationē habēt ꝓhibitionē hocē q̄ rōne ꝙsanguinitatis ⁊ affinitatis ꝓhibitū ē mrimonium vsq̄ ad septimū gradū. iiij. ¶ Gradus sext⁹ ꝙsanguinitatis quare ꝓhibit⁹ est ꝑm canones. v. ¶ Gradus ꝙsanguitatis quō ꝙputandi sunt. vi. ¶ Gradib⁹ ꝓhibitis ꝙicti ad quorum accusationē vel testificationē sunt separādi. Et ibi de iuramēto separationis ⁊ recōciliatiōis. Et de iuramēto eoꝝ q̄ ꝙsanguinitatē ꝓbāt. c. de parētela. vij. ¶ Gradu ꝓhibito ꝙicti si adinuicē carnalit cōmisceant: filij ex tali incestuoso coitu ꝓcreati nō sunt filij appellādi. viij. ¶ Gradus consanguinitatis ⁊ affinitatis q̄s dicat esse dispēsabilis. i. quo gradu possit dispēsari cū cōsanguineis ⁊ affinib⁹ ꝛ. ¶ Gradu ꝓhibito ꝙicti ꝛ forte sniā ꝓ mrimonio fuerit lata ꝓt separari. Snia em ꝓ mrimonio vel cōtra ipm lata pōt retractari ꝛitate cōperta q̄ talis snia nullo cursu tpis trāsit in rē iudicatā. Et ibi dr sniam etiaꝝ romani pōtifices in melꝰ posse mutari. c. sniam. x. ¶ Gradus affinitatis siue ipa affinitas in supstite nō delet. Itē soboles ex scōis suscepta nuptijs consanguineis ꝓuis viri copulari non dz ꝑm decreta. sed hoc corrigit p. c. nō dz. de con. ⁊ affi.

m **Rapiente.** Rapiēte ꝛginē pervim aliq̄ raptus cōmitti dr. ij. ¶ Rapiens violēt puellam pōt illam peracta pnia in vxorem ducere. Et sic rapta raptoꝝ de iure canonico nubere pōt. c. deniq̄. ⁊ melius ex de rap. c. cum causa. cum similibus.

Decreti totius canones hic secūdū ordinē alphabeti ꝛmūtur quod ꝓter ceteras vtilitates mltimode correctioni est adumēto nō mediocri

Abbas. xviij. q. ij. fol. cccxxxvj. columna prima
Abbas in monasterio. xviij. q. ij. fo. cccxxxv. columna. iij.
Abbati. di. liij. fo. lxxxij. columna. j.
Abbatē. cuilibꝫ. xviij. q. ij. f. cccxxxv columna. iij.
Abbatem in monasterio. xviij. q. ij. fo. cccxxxv. colūna. iij.
Abbates. xviij. q. ij. folio. cccxxxvij. columna prima.
Abbatib⁹. xij. q. ij. fo. cclxxxij. co. iiij.
Abbatibus. xviij. q. ij. fo. cccxxxvij. columna prima.
Ab antiqua. de cōse. distin. iiij. folio ccccclxvj. colūna. ij.
Ab accusato. ij. q. xj. fo. ccxix. col. ij.
Ab episcopis. distin. lxx. fo. c. colū. j.
Ab eo a quo. ij. q. vj. f. cxcj colūna. j.
Ab exordio. distinc. xxxv. folio. i. columna. iij.
Ab excōmunicatis. ix. q. j. fo. ccxlvij. columna. iij.
Abijt iudas. xj. q. iij. fo. cclxix. co. iij.
Ab imperatoribus. xxij. q. iij. folio. cclxvij. colūna. j.
Ab illo exige. xiij. q. iij. fol. ccxcvij. columna. ij.
Ab infirmis. xxvj. q. vij. fo. ccccxiij. columna prima.
Ab isto die. xxxv. q. vj. f. cccccxxx. columna. iij.
Ab isto die ibidem.
Absens ꝛo. iij. q. ix. fo. ccxvij. co. iiij.
Absens per alium. iij. q. ix. f. ccxvij. columna. iij.
Absente eo. iij. q. ix. fo. ccxvij. colū. j.
Absente aduersario. iij. q. ix. f. ccxvij columna. iij.
Absit a romana di. i. fo. lxxij. colū. j.
Absit. xj. q. iij. fo. cclxij. co. ij.
Absq̄ synodali. xv. q. vij. folio. cccv. columna. ij.

A C.

Accedens ad gorgoniam. dist. i. fo. lxx. colūna. iij.
Accepisti misterū. de cōse. distin. iiij. fo. ccccclxxj. colūna. j.
Accepisti post. de cōse. distinc. iiij. folio. ccccclxxj. colūna. j.
Accesserunt. de ꝓse. di. ij. fo. ccccclvij columna. iij.
Accipite. de cōse. di. ij. fo. ccccclvij. columna. ij.
Accusatio quoq̄. ij. q. vij. fo. cxcviij. columna prima.
Accusatio episcoporum. ij. q. vij. fo. cxcviij. colūna. iiij.
Accusatū. ij. q. iiij. fo. clxxxvj. colū. j.
Accusatꝰ. iij. q. vj. f. ccxlj. colūna. iij.
Accusatou. iij. q. ix. fo. ccxvij. co. j.
Accusatores ⁊ testes. iij. q. v. fo. ccx. columna. ij.
Accusatores ⁊ accusationes. iij. q. v fo. ccx. colūna. iij.
Accusatoꝝ. iij. q. v. fo. ccx. colū. iij
Accusatores. distin. xlvj. folio. lxiij columna. iij.
Accusatores. iij. q. v. fo. ccxj. colū. j.
Accusatorū. ij. q. vij. fo. ccv. colū. j.
Accusator. vj. q. v. fo. ccxxxij. col. ij.
Accusationes. iij. q. v. fo. ccx. co. iij.
Accusatores episcoporuꝫ. ij. q. vij. fo. ccxvj. co. ij.
Achab rex. de pe. dis. iij. fo. ccccxcix. columna. ij.
Achati⁹. xxiij. q. j. folio. ccclxxxvij. columna. iij.
Achati⁹. xxiij. q. j. fo. ccclxxxvij. c. j.
Acolitus. di. xxij. fo. xxxij. co. iij.
Actione. xxij. q. iij. fo. cccly. colū. iij
Acutius. di. xxvj. fo. xxxviij. co. j.
Acuti⁹ vero. xxviij. q. iij. fo. ccccxxxv columna. ij.

A D.

Adam ꝓim⁹ homo. distin. xl. fo. lvj. columna. iij.
Adam per euam. xxxiij. q. v. f. ccccc xviij. columna. j.
Adam post culpam. de pe. di. j. fol. ccccl xxx. colūna. iij.
Addik aliud. xxvij. q. ij. fo. ccccxxiij columna prima.
Addidistis. xx. q. j. fo. ccclxj. colū. ij.
Ad deū ingemiscētib⁹. xxxij. q. v. folio. cccclvj. col. iij.
Ad episcopos. xvij. q. iij. f. cccxxxj. columna. iij.
Ad eius vero. di. v. fo. v. colūna. iiij
Ad fidez. xxiij. q. v. f. ccclxxviij. c. j.
Ad hec. xij. q. j. f. ccxc. colum. ij.
Ad hoc dispensatiōis. distin. lxxxix fo. cxxiij. colūna. iij.
Ad hoc baptismus. de cōse. di. iiij fo. ccccclxxvj. colūna. iij.
Ad hoc locoꝝ. xvj. q. j. folio. cccxv. columna. iij.
Adhuc perfidi. de pe. distinc. iij. fo. ccccc. colūna. j.
Adijcimus. xvj. q. j. f. cccviij. co. iiij.
Ad limina. xxx. q. j. f. ccccxxxix. co. j.
Admonere. xxxij. q. ij. folio. cccclxv columna. ij.
Admonere. xvj. q. j. fo. cccviij. co. iij
Admittūtur passim. distin. liij. fo. lxxxij. colūna. j.
Admoneāt. xxvj. q. vij. folio. cccclxv columna prima.
Admonēdi sūt. ij. q. vij. folio. cciij. columna. iij.
Admonemus. xvj. q. iij. fo. cccxvij. columna. iij.
Admīstratores. xxij. q. v. fol. ccclxxvij. columna. iij.
Ad mēsam. xj. q. iij. folio. cclxiij. columna. iij.
Ad nuptiarū. de cōse. distin. j. fo. ccccccl. columna prima.
Ad romanam. ij. q. vj. fo. clxxxix. columna prima.
Ad romanam. ij. q. vj. folio. clxxxix columna. ij.
Adrian⁹ papa. distin. lxiij. folio. xc. columna prima.
Adrianus papa. distin. lxiij. fo. xciij columna. iij.
Ad reatum. di. lxxxj. f. cxiij. colū. ij.
Ad sedem apostolicā. xxxv. q. v. fo. ccccxxxiij. columna. ij.
Aduersitas. vij. q. j. fol. cclxj. col. ij.
Adulterij. xxxij. q. vij. folio. ccccix. columna. iij.
Adulterio. xxxj. q. j. fo. ccccxliij. columna. iiij.
Aduocauit. xxiij. q. j. fo. ccxcj. co. j

A F.

Affectum. xxvj. q. vij. folio. ccccxiij columna. iij.
Affros passim. di. xcviij. fo. cxxxvij columna. iiij.

A G.

Agatho. di. lxiij. fo. xcij. co. iij.
Agathosa. xxvij. q. ij. folio. ccccxxv columna. iij.
Agapitus. xvj. q. j. fo. cccviij. co. ij.
Agapitus papa. de cōse. di. j. folio ccccxxxviij. colūna. ij.
Agūt homines. de conse. di stin. iiij fo. ccccclxxj. colūna. iij.
Agite penitentiam. de pe. di. j. fol. ccclxxiij. colū. iiij.
Agnouimus. xxvj. q. vj. fo. ccccxiij. columna. iiij.

A I.

Ait celestinus. xxiij. q. j. fo. ccxciij. columna. iiij.
Aiudicib⁹. ij. q. vj. fo. cxciij. colū. j.

A L.

Aliud q̄dem. xj. q. j. folio. cclx. columna. iiij.
Aliud est. de conse. distinc. iiij. folio ccccclxv. colūna. iij.
Aliud q̄dē. de pe. di. j. fo. ccccl xxviij columna. iiij.
Alius itē. xv. q. vj. fo. cccv. colū. j.
Aliorum hominū. ix. q. iij. folio. ccl. columna. iiij.
Alia causa. xvj. q. j. fo. cccvij. col. iij.
Aliter se orientalium. di. xxxj. f. xlv columna. iiij.
Aliter legitimum. xxx. q. v. f. ccccclj columna. iiij.
Alienus est. xxiij. q̄sti. j. fo. ccccc. columna. ij.
Alienus sit. distinctiōe. xc. f. cxxiij. columna prima.
Alieni erroris. ij. q̄stio. vij. fo. cxcix. columna. ij.
Alieni erroris. ij. q̄st. iij. f. ccix. co. j
Alienum est. distinctione. l. f. lxxvij columna. ij.
Alienus clericū. xix. q. ij. f. cccxxxix. columna. ij.

Tabula capitulorum decreti.

Alienationes. xij.q.ij.f. cclxxxij.c.j.
Aliqñ. xxxij.q.ij.fol. ccccl.co.iij.
Aliquanti. xxvj.q.v.f. cccccxj.c.iiij.
Aliquantos. dis.lj.fo.lxxvij.co.iiij.
Aliquos scimus. xv.q.j.f. cccj.col.j.
Alligant autē. xxvj.q.vij.f. ccccxviij columna.iiij.
Altare.j.q.iij.fo.clxvj.co.iiij.
Altaris palla. de ꝓse.dist.j.fo. ccccc xxxix.co.iij.
Altaria si nō ꝺ ꝓse.di.j.f. ccccexxxix columna.j.
Altaria placuit. deꝓse.di.j.fo. ccccc xxxix.co.j.
A malis. xviij.q.iiij.fo. cccl xiij.co.j
Amputato. xxv.q.ij.f. ccccvj.co.iij
AN.
Ananias. xvij.q.ij.f. cccxxix.co.iiij.
Anastasius. di.xix.fo. xxv.co.ij.
Ancillā. xxxij.q.ij.folio. cccclj.co.ij.
Aie defunctoꝝ. xiij.q.ij.f. ccxciij.c.ij
Aiaduertēdū. xxij.q.ij.fo. cccl.co.j.
Annis singulis. di.xix.fo. xxiij.co.j
An nō districta. xxiij.q.iij. fo. cccc.
An putatis illū. di.lxxxvj.fo. cxviij columna.ij.
An quod in subditos. xxxiij.q.ij.f. ccccl xiij.co.ij.
Anteriorum. ij.q.vj.f. cxcj.col.ij.
Antecessor. xj.q.iij.fol. cclxxij.co.j.
Antiquos. x.q.j.fo. cclij.col.j.
Antiqui. xxxiij.q.ij.folio. ccccl xviij columna.j.
Antiquis regulis. ix.q.iij.folio. cc. columna.iij.
Antiquitus.ij.q.ij.fol. clxxxij.col.j.
Ante benedictionem. de cōse.di.ij. fo. cccccxlviij.co.iiij.
Ante baptismum. de ꝓse. distin. iiij. fo. cccccl xviij.co.ij.
Ante triennium. dis. xxxj.folio. xliij columna.iij.
Anteviginti. de cōse.di.iiij.fo. ccccc lxviij.col.ij.
Ante omnia. distin. xxxv.fo.lj.co.ij
Ante omnia. di.xl.fo.lvi.co.ij.
AP.
Aperte inquit. xxiiij.q.j.fo. ccxciij. columna.iiij.
Aperiant. xxxj.q.j.folio. cccccxlv. columna.iij.
Appellantem.ij.q.vj.fol. clxxxviij. columna.iij.
Apostolus paulus dis.lxxxj.fo. cx. columna.ij.
Apostolus sciens. de pe.dist.ij.fol. ccccxciij.co.ij.
Apls nec ad tēpus. xxxiij.q.iiij.fo. ccccxv.co.iij.
Apostol⁹ dicit. xxxij.q.vij.f. ccccli. columna.iiij.
Aplorum canones. di.xvj.fo.xviij. columna.j.
Apostolicus aūt. di.lxxvij.fo.cviij. columna.ij.
Apostolicis viris. xvj.q.j.fo. cccxvj. columna.iiij.
Apostolicas. xij.q.ij.folio. cclxxviij columna.iiij.
Aplica auctoritate. viij.q.j.f. ccxliij columna.iij
Aplica. de ꝓse. di.j.fo. cccccxlij.co.ij
Aplica auctoritate. dis. lvj.f. lxxxv. columna.ij.
Aplice. xxiij.q.ij. fo. cccxcix.co.iij.
Aplice sedis. xxxv.q.ix.f. cccccxxxij columna.ij.
Apud omnipotētem. xxxvj.q.ij.fo. ccccexxxv.co.j.
Apud veros. xxiij.q.j.fo. cccl xj.co.j.
Apud misericordem. xxxj.q.j.fol. cccclxiij.col.iij.
Apud nos. xxxij.q.v.folio. ccccl viij. columna.ij.
AQ.
Aquam sale. de ꝓse.di.iij.f. cccccli. columna.iiij.
A quib⁹ ordinib⁹. di.xxxv.fo.l.co.ij.
A quibus. xxvj.q.iij.q.ij.fo. ccccix. columna.iij.
A quodam iudeo. de ꝓse.di.iiij.fol. cccccl xiij.co.ij.
AR.
Archiepūs ab olb⁹. di.lxvj.fo. xcviij. columna.j.
Archiepūs aūt. di.lxvj.fo. xcviij.co.j
Archiepūs. ix.q.iij. fol. cclxix.col.iiij.
Archipbr. xxj.q.j.fo. cccxliiij.col.iij.
Archidiaconū. di.lxxxij.fo. cxiij.c.j.
Archidiaconū flozētinum. di.lxxxv fo. cxvj.c.iij.
A recta ergo. xxiij.q.j.fo. ccclxxxix. columna.j.
Arguta.ij.q.vj.fo. cxc.co.j.
Arrianos.j.q.j.fo. clj.co.iij.
Arrianoꝝ. de consecratiōe. di.j.fo. cccccxxxviij.co.ij.
Artaldus. viij.q.iij.fo. ccxlvj.co.iiij
AS.
A sctis pfib⁹. xxv.q.j.fo. ccccliij.c.j.
Assumi aliquem. disti. xxviij.fo.xlj. columna. iiij.
A subdiacono. di.xciij.f.c.xxvij.c.j.
AT.
Atho. xxvij.q.ij.fol. ccccxxix.col.ij.
Attendendū. xvij.q.iiij.fo. cccxxxj. columna. iiij.
AU.
Auctoritatem. xv.q.vj.folio. ccclxij. columna.iiij.
Audacter. viij.questi.j.folio. ccxlv. columna.ij.
Audi deniq. xj.q.iij. folio. cclxiij. columna.j.
Audite epiſcopū. di.xxv.fo.xxxviij columna.ij.
Audite carissimi. di.xxxiij.fo.xlix. columna.j.
Audiumus.j.q.iij. fo. clxiij.co.iiij.
Audiuim⁹. xxxiij.q.ij. fol. ccccl xvij. columna.ij.
Audiuim⁹. xxiij.q.j.fo. ccclxxxviij. columna.j.
Audiuimus.iij.q.ij.fo. ccvij.co.j.
Auditum est.ij.q.iiij.folio. clxxxvj. columna.ij.
Augurijs. xxvj.q.v.fol. ccccxj.co.j.
Augustino. xxj. questi.ij. f. cclxxvij. columna.iij.
Aurelius. xxvj.q.vj.folio ccccxij.co lumna.iij.
Auruz ecclesia habet. xij.q.ij.folio cclxxxvj.columna.j.
Aut facta. de pe.distin.j.fol.ccclxx. columna.ij.
BAptisinus. de ꝓsecra.di.iiij.fo. cccccl xiij.co.ij.
Baptisimi vicem. de cōse.di.iiij.folio ccccclxiiij.co.iij.
Baptizare ntur. de pe.di.iij. fo.cccc xcvij.co.j.
Baptizari.di.v.fo.v.co.iiij.
Baptizandi. de ꝓse.dist.iiij.fo.ccccc lxviij.co.ij.
Baptizādi. de ꝓse.di.iiij.fo.cccccl xij columna.iiij.
Baptizandis. de ꝓse.di.iiij.fo.cccc lxviij.co.ij.
Baptizandos. deꝓse.di.iiij.fo.cccc lxviij.colum.ij.
Basilicas. de ꝓse.di.j.fo.cccccxxvj. co.iij. BE.
Beata maria. xxvij.q.ij.fol. ccccxx.
Beati petr⁹ ꝛ.ij.q.vij.fo.ccj.co.j.
Bat⁹ petrus. vj.q.j.fol.ccxxix.col.j.
Btūs ꝑdecessor. iij.q.iiij.f. ccix.co.ij
Btūs paulus. xxij.q.ij.fo. cccl.co.ij
Bene nouit. di.lxx.fo.lxxxix.co.ij.
Bene valet. di.l.fol.lxxj.co.iij.
Bene quidē. di.xcvj.fo. cxxxiij.co.ij
Benedictus deus. de pe.dis.iiij.fol. ccccvij.columna.ij.
Benedictio.j.q.j.fo. cxlj.co.iij.
BJ.
Biduū.ij.q.vj.fo.cxcij.co.ij.
BO.
Bōi ꝓncipis ē. di.xcvj.f.cxxxvj.c.iij
Bone rei.xij.q.ij.fo.cclxxxvj.co.iiij.
Bonoꝝ auctou. di.xlvij.f.lxv.c.iiij.
BR.
Breuiꝫ q̄ inc. dis.xxiij.fo.xxx.co.j.
Breuiter monstratū. di.lxij.f.lxxxix columna.ij.
CAlumniator.ij.q.iij. fo.clxxxij columna.iiij.
Canon. di.iij.fo.iiij.co.j.
Canōes q̄ dicunt. di.xvj.f.xviij.c.j
Cauones. di.l.fo.lxxvj.co.iij.
Canōes generaliū. di.xv.fo.xvj.c.j
Canonū statutʒ. xiij.q.iiij.f. ccxcvj columna.iij.
Canonica scrōz.ij.q.v.fo.ccx.c.iiij.
Canonica ista. xj.q.ij.f. cclxxij. columna.ij.
Canonici. cā. xliij.fol. ccxciij.co.iij.
Canonicos. xix.q.iij.f. ccccxxix.c.ij
Cātātes ꝛ psallē. di.xcij.f.cxxv.c.j.
Carnē cuiꝫ. de ꝓse.di.v.f. ccccdxxx columna.c.iiij.
Casellas. x.q.ij.fo. cclij.co.j.
Catholicus.ij.q.vj.fol.cxciij.col.j.
Catholica eccl'ia. di.xj.fo.xij.co.ij.
Cathecuminū. de conse.di.iiij.fol. cccclxv.co.iij.
Cathecūini. de conse.distin.iiij.fo. cccccl xviij.co.ij.
Catinē sis. di.lxj.fo.lxxxix.co.j.
Causa vero. di.iiij.fo.iiij.co.iij.
Caue.xxviij. q.j. fo.ccccxxiij.co.ij.
Cauete.xxij.q.v.fo. cccl ix.co.j.
Caueāt indices. iij.q.ix.f. ccxvij.c.j
Cauendū est.x.q.iij. fo. cclv.co.iiij.
Cauendū nobis. de pe.di.iij.folio. ccccciij.co.iiij.
Cauēdum ē.j.q.vij.fo.clxxj.co.iiij. CE.
Celebritatem. de conse. distinc.iij. fo. cccccl ix.co.iiij.
Cellulas. xviij.q.ij.f. cccxxxvj.c.iiij
Cenomanēsem. di.lvj.fo.lxxxv.c.ij
Cepit emergildus. xxiij.q.ij.folio. cccxcv.co.j.
Cepisti hſe.xj.q.iij.fo. cclxvj.co.iij.
Certe ego. xij.q.ij.fo. cclxxvj.co.j.
Certʒ de causis. xv.q.iij.f. cccij.c.iij
Certū est. xj.q.iij.fo. cclxx j.co.ij.
Certū ē. ꝺ cō. di.j.f. ccccexxxvj.c.iiij
Certum est. di.x.fo.x.co.iij.
Certū ē. xxiij.q.iij.f. cccxcviij.c.iiij.
Certū est. di.x.fo.xj.co.ij.
Ceterū dei. traditio. distinc. lxxxvj. fo. cxix.co.ij. CH.
Charitas nunqz. de pe.di.ij. folio. ccclxxxvj.co.ij.
Charitas est. de pe. distinc.ij.folio ecccbxxv.co.ij.
Charitas est aqua. de pe. di.ij.fo. cccccl xxxvj.co.iiij.
Charitas in quibusdā. de pe.di.ij. fo. cccclxxxviij.co.j.
Charitaſ q.ꝺ pe.di.ij.f.ccccl xxxv.ij
Charitatē tuā. xij.q.ij. f. cclxxxj.co.iij.
Charte q̄s ꝺdit. iij.q.ix.f. ccxviij.ij.
Chustus panis. de conse. distin.ij. fo. ccccclj.co.iiij.
Chust⁹ q̄d fecit. j.q.j.fo. cliiij.co.ij.
Chustiano. xxxij.q.iij.f. ccccc xiiij. columna.iij.
Chustiano. di.xxxiij.fo.xlix.co.j.
Chustiana. xxxij.q.v.f. cccclviij.iiij
Chustianis. xj.q.j.fo.cclvij.co.iij.
CI.
Cyprian⁹. xxj. q.iij. f. cccxlvj.co.iij.
Circūcisio non est. de pe.di.ij.folio ccclxxxviij.co.iiij.
Circūcelliones. xxiij. q.v.f. cccl xxx iiij.colūna.j.
Cito turpē.j.q.j.fo.cxliij.co.j.
Citius ad hoc. de pe.distinc.ij.fo. ccccxciij.colūna.iij.
CL.
Clemens. viij.q.j.fo. ccxliij.co.iij.
Clementis libri. di.xvj.f.xviij.c.j.
Cleri plebisq. di.lxiij.f.xcij.co.iiij.
Cleros ꝛ clicos. di.xxj.f.xxvj.c.iij.
Clericⁱ aduersus cā.xj.f.cclvj.c.iij.
Clericⁱ aduersus. ij.q.vij.f.cxcvij. columna.iiij.
Clericⁱ q.xij.q.j.fo. cclxxiij.co.iiij.
Clericⁱ pfessionē. di.xij.f.lvij.c.iiij.
Clericus maledictus. distinc.xlvj. fo.lxiij.co.iiij.
Clericus ab instanti. xxj.q.j. folio. cccxliij.co.iiij.
Clericⁱ.xxiij.q.ij.fo.cccj.co.ij.
Clericⁱ ꝑo.ij.q.iiij.fo.ccix.co.iij.
Clericⁱ q̄libet. di.xcj.fo.cxxiij.c.iiij
Clericus inuidens. distinc.xlvj.fo. lxiij.co.iiij.
Clericus siue laicus. xj.q.j.fo.cclxj columna.iiij.
Clericⁱ victū. di.xcj.fo.cxxiij.co.iiij
Clericⁱ solus. di.lxxxj.fo.cxij.co.j.
Clericus. di.xlvj.fo.lxiij.co.iiij.
Clericus ꝺ.xj.q.ij.fo.cclxv.co.ij.
Clerici ꝓtmētes. di.lxxxj. f.cxiij.c.j.
Clerici. di.xliij.fo.lx.co. iiij.
Clerici. xxiij.q.viij. folio. ccclxxxiij. columna.ij.
Clerici ab indignis. xiij.q.iiij.folio ccxcvj.co.iij.
Clerici. xiij.questio.iij. folio.ccxcij. columna prima.
Clerici.xvj.q.ij.fo.cccxx.co.iij.
Clerici. di.xxiij.fo.xxxiij.co.iiij.
Cleriei ꝺ.xix. questio.j.fo. cccxxxix.
Clerici vero. distinctio.xcj.fo.cxxv. columna prima.
Clerici omnes.j.questio.ij.fo.clxiij columna.iij.
Clerici. di.xxxij.fo.xlviij.co.j.
Clerico iacente. di.l.fo.lxxiij.co.ij.
Clericū alienū. di.lxxij. fo.cj.co.iij.
Clericū scurrilē. di.xlvj.f. lxiij.iiij.
Clericū qui. di.l.fo.lxix.co.j.
Clericū.xxij.q.j. fo.cccxlviij.co.iij.
Clericū.xxj.q.j.fo.cccxlv.co.j.
Clericū nullus. xj.q.j.fo.cclviij.c.j.
Clericū nullus. xj.q.j.f.cclxj. co.iij.
Clericuz cuiuslibet. xj.q.j. fo.cclvj. columna.iiij.
Clericos t singulis. di.lxxj. f.c.c.iiij
Clericos nihil.xij.q.j.folio.cclxxiij columna.ij.
Clericos aute.j.q.ij.fo.clxij.co.iiij.
Clericos qui. de conse. distinc.j.fo. ccccexxxix.co.ij.
Clericos aut laicos. ij.q.vij.folio. cciij.colūna.iiij.
CO.
Cognouim⁹.xvj.q.vj.f.cccxxiij.c.j
Cognouim⁹.xviij.q.ij.fo.cccxxxvij. columna prima.
Cognouim⁹.xij.q.ij.fo.cclxxxj.c.ij.
Cognoscam⁹. distinc.xxxiij.f.xlix. columna.iiij.
Cogitatio. de peni. distinc.j. folio. ccclxx.co.j.
Cogitatiōis. de pe.di.j. fo.ccccl xix. columna.iij.
Comessatiōes. di.xliij. fo.lx.co.ij.
Cōperim⁹.xiij. q.vj.fo. ccxcix.c.ij.
Comperimus. de conse. distinc.ij. fo.cccccxlv.co.j.
Cōperimus.xxiij.q.iij.fo.cccxcvij. columna.iiij.

Secundū ordinē alphabeti.

Cōmēdauit. de conse.distinc.ij.fo. cccccl ij.co.ij.
Cōis filius. di.xxiij. fo.xxxij.co.iij.
Cōmuniter diffinimus. di.xxxij.fo. xlviij.co.j.
Cōprouinciales. di.lxiij.f.xcvj.c.ij
Cōprouincialiuz. distinc.lxv.folio. xcvj.co.iij.
Cōiunx.xxvij.q.ij.f. ccccxxiij.co.iiij.
Cōtuges. xxvij.q.ij.f. cccexxiij.c.iij.
Contuctiones.xxxv.q.ij.z.iij.folio. ccccexxj.co.iij.
Concedimus. de conse.distinc.j.fo lio.ccccexxix.co.j.
Concesso.xij.q.ij.fo.cclxxxj.co.j.
Concubine.xxxij.q.ij.fo.cccl.co.ij.
Cōiurationū.xj.q.j.fo.cclviij.co.ij.
Cōcussionis.j.q.j.fo.clxj.co.iij.
Concubuisti. xxxij.q.vij.fo.ccccl xij columna prima.
Cōnubia.xxxij.q.ij.fo.cccl.co.ij.
Constātin⁹.di.xcvj. fo.cxxxv.c.iiij.
Constantinus.di.xcvj.ibidem.
Constantinopolitane. distinc.xxij. fo.xxix.co.iij.
Cōstat multos.j.q.j.fo.clix.co.j.
Consulto omniū. de conse. distin.j. fo.ccccexl.co.ij.
Cōsuluit.di.lxxiij.fo.ciij.co.iij.
Cōsentire videtur. distinc.lxxxiij. fo.cxv.co.iij.
Cōstat autem.di.ij.fo.ij.co.ij.
Constat baptisma.de conse.distin. iij.fo.ccccev.co.iij.
Constat quia. de pe.distinc.iiij.fo. ccccev.co.iij.
Considerandū nobis. distinc.l.fo. lxxv.co.iij.
Considerandum. xvj.q.vij.fo.ccc= xxviij.co.iiij.
Cōsidera.xxij.q.j. fo.cccxlviij.c.iiij.
Cōsideratio.xvj.q.j.fo.cccviij.c.iij.
Conspiratiōū.xj.q.j.folio.cclviij. columna.iij.
Cōspiratores.iij.q.iij.fo.ccix.co.iij
Consideranda.distinc.lxxxvj.folio cxviij.co.iiij.
Consideret qualitatez.de pe.di.v. fo.ccccx.co.ij.
Confirmandū ē.di.l.fo.lxxvij.co.j.
Confidim⁹.xxv.q.j.fo.cccciij.co.j.
Confanguinitas.xxxv.q.iij.folio. ccccexxiij.co.ij.
Consanguinei.iij.q.v.fo.ccx.co.ij.
Consanguineorum.ij.q.iij. folio. ccix.columna.ij.
Cōsanguineos.xxxv.q.vj.fo.ccccc= xxix.co.j.
Consecrationem. de conse.distin.j. fo.ccccexxxv.co.iij.
Cōgregatio.xvj.q.vij.f.cccxxix.c.ij
Cōgregato. vj.q.vij.folio.cccxxv. columna prima.
Cōsuluisti.ij.q.iiij.fo.clxxxvij.co.j.
Consequē s est. distinc.lxxxviij.fo. cxxj.colūna.ij.

Tabula capitulorū decreti.

Consequens.di.xj.fo.xj.co.iij.
Consulendū. di.xxviij.fo. xlij. co.ij.
Conquestus est.ix.q.iij.fo.ccl.co.ij.
Cōcilia sacerdotū. di.xvij.f.xx.c.iij.
Continua.xj.q.j.fo.cclvij.co.j.
Conuiuia.di.xlviij.fo.lx.co.iij.
Cōtumaces clerici.di.l.fo.lxxj.co.ij
Constitutio.di.ij.fo.iij.co.iij.
Constitutio.di.lxij. fo.xcviij.co.iij.
Constitum⁹.iij.q.v.fo.ccxj.co.j.
Constitutū est.vij.q.j.folio.ccxxxvij columna.j.
Cōstitutū est.xvj.q.j. fo.cccxv.co.j.
Cōstituit.xvij.q.vij.fo.cccxxix.co.ij.
Cōstituit.xvj.q.vij.fo.cccxxix.co.ij.
Constituit.xx.q.iij. fo.cccxlvij.co.j.
Cōstitutiones.xvj.q.vij. fo.cccxvj columna.iij.
Constitutiones.di.x.fo.x.co.j.
Cōstitutiones.di.x.fo.x.co.iij.
Cōsuetudo.xvj.q.vj. f.cccxvij.co.ij
Consuetudo autez. di.j.fo.ij.co.iij.
Consuetudo.di.viij.fo.viij.co.ij.
Consuetudo.di.xj.fo.xij.co.ij.
Consuetudinē.di.xj.fo.xj.co.j.
Consuetudinis.di.xj.fo.xj.co.iij.
Cōtinua lege.xj.q.j.fo.cclvij.co.j.
Cōtrarium vero. de pe.di.vj.folio. ccccxj columna.iij.
Cōtraria. de cō.di.v.fol.ccccclxxix. columna.iij.
Cōtra statuta.xxv.q.j. f.ccccij.c.ij
Contra idolorum. xxvj.q. v. folio. cccx.columna.iij.
Contra sanctorum. xvj.q.vj.folio. cccxxvij.colūna.j.
Contra morē.di.c.fo. cxxxix.co.iij.
Cōtra ritū.iij.q.iij.f.cccxxij.co.iij.
Cōtradicim⁹.xxxv.q.ij.f.ccccxxij. columna.iij.
Conuenit.de consecra. distin.v.fo. ccccclxxix.colūna.j.
Cōuenior.xxij.q.viij.fo.ccclxxxiij. columna.iij.
Conueniētib⁹.j.q.vij.fo.clxxij.co.j.
Conuertimi.de pe.di.j.fo.ccccclxxij. columna.ij.
Corpus christi. de conse. distinc.ij. fo.cccccly.colūna.iij.
Corpus ⁊ sanguinē. de conse.disti. ij.fo.cccccliij.colūna.ij.
Corpe ꝓoviciati.di.lv.fo.lxxxij.c.iij
Corpora sanctoꝝ. de conse. di.j.fo. cccccxxxix.colūna.ij.
Corporalia.j.q.j.fo.cxlix.co.j.
Corporeū. de ꝑse.di.ij.f.cccccly.iij
Cor epi.di.lxviij.fo.xcix.co.ij.
Corripiant.xxiij.q.iij.folio.cccxcix columna.iij.

C R

Credo.xxj.q.ij.fo.cccxlvj.co.ij.
Credere Jesum. de conse.di.ij.fol. cccccly.columna.j.
Crimē vel pena.j.q.iij.fo.clxij.c.iij
Criminatiōes.ij.q.vij.fo.cciij.co.j.
Crucis domini.de conse.disti.ij.fo. ccccclix.columna.iij.

C U.

Cui est illata.xj.q.iij.fo.lxvj.co.iij.
Cui aūt debeat.di.xlvij. fo.lx.co.ij.
Cui portio.xij.q.j.fo.cclxxiij.co.j.
Cui aūt.de pe.di.vj. f.ccccczij.co.ij.
Cui⁹ rei.xxix.q.ij.fo.ccccxxxvij.co.j
Cuidam mulieri. xxvij.q.iij. folio. ccccxxxv.columna.ij.
Cū ita puniantur.de pe.di.v.folio. cccccx.colūna.j.
Cū itaq; di.xxxviij.fo.liij.co.j.
Cum itaq. de cōsecratione.distinc. iiij.fo.ccccclxxij.co.ij.
Cū itaq.xxxij.q.viij.f. ccccxliij.iij.
Cū aūt ad ecclīaz.di.xcij.f.cxxv.c.j
Cū aūt vinolēt⁹.di.xliij.fo.lx.co.ij
Cū ergo.xxij.q.iij.fo.ccclij.co.iij.
Cū ergo.xxiij.q.iij.fo.cccxcix.co.j.
Cum baptizat.de conse.distin.iij. fo.ccccclxij.co.iij.
Cū ꝓo paruulis. de conse.distinc. iij.fo.cccccl.xx.colūna.j.
Cū caput.xxxij.q.v.f.cccccxvij.iij.
Cū ism.ō ꝑse.di.iij. f.cccccl.xvij.c.ij
Cū igit.xxxv.q.j. fo.cccccxx.co.iij.
Cū paulus.j.q.j.fo.cxlv.co.iij.
Cū ois auaricia.j.q.j. fo.cxliij.c.j.
Cū ordinarel.j.q.j.fo.cxlij.co.i ij.
Cū scriptura.j.q.j.fo.clj.co.iij.
Cūcta ꝑ mūdū.ix.q.iij.fo.cclj.co.j.
Cūcta ꝑ mundū.ix.q.iij.fo.cclj.c.j.
Cum per bellicam.xxxiij.q.j.et.ij. fo.ccccxviij.co.iij.
Cum in captiuitate.ibidē.co.j.
Cū hūilitatis.xxij.q.ij.fo.cccl.c.iij
Cū ꝙqz.xxiij.q.iij.fo.ccclxvj.c.iij.
Cū multa. di.lxxvj.fo.cxvij.co.iij.
Cū in ꝑterito.di.lxxxiij.f. cxvj.c.j.
Cū iuriaf.xxvij.q.ij. f.ccccxxiij.c.ij
Cū iuriaf.xxvij.q.ij.f.ccccxxvij.c.ij
Cum scti.xxii ij.q.iij.fo. cccxcix.c.ij
Cū quib⁹.xxiij.q.iij.fo.cccc.co.ij.
Cum de quorūdam. di.lxxiiij.fo. cxvj.columna.ij.
Cum renunciatur. xxxij.q.j. folio. ccccxlviij.co.ij.
Cū societas.xxvij.q.ij.fo.ccccxxiiij columna.iij.
Cum pie.xxv. q.ij. fo.ccccv.co.iiij.
Cū fdēptor.xij.q.ij. f.cclxxv.c.iij
Cū hō.xxiij.q.v.fo.ccclxxvj.co.iij.
Cū in lege.xxiij.q.iiij.fo.ccclxv.c.ij
Cum omne crimen. de conse. di ij. fo.cccccxliij.colūna.j.
Cum ad celebrandas.de conse. di. j.fo.ccccxlij.colūna.j.
Cum accusatus.iij.q.iij.fo.ccviij. columna prima.
Cum frangitur.de conse. di. ij.fo. ccccczlviij.co.iij.
Cū mister.xxiij.q.v. folio.ccclxxvj. columna.iij.
Cum a iudeis.xxiij.q.viij. fol.ccc lxxxiij.colūna.j.
Cū beatissimus.xxiij.q.j.fo.lxxxix colūna.iij.
Cum percussio.vij.q.j.fo.cxxxiij. columna prima.
Cū multe.xv.q.viij.fo.cccvj.c.ij.
Cum aliquis.xj.q.iij. folio.cclxxij. columna.ij.
Cū aliquis.xxiij.q.iij.fo.cccxcvij. columna.iij.
Cum ꝓo vtilitate.xvj.q.j.fo.cccx. columna.iij.
Cū grauia.xiij. q.ij. f.ccxcij.co.iiij.
Cū maiores.vj.q.j. fo.ccxxx.co.ij.
Cū exaudiero. distinc.l. folio. lxxj. columna.ij.
Cum enixa.di.v.fo.v.co.iij.
Cum beatus.distinc.xlv.folio.lxij. columna.ij.
Cum exēplicato. xj.q.iij. fo. cclxiij. columna.iiij.
Cum deuotissimam. xij.q.ij. folio. cclxxvij.co.ij.
Cum apud thessalonicam.xj.q.iij. fo. cclxviij.co.ij.
Cum sim⁹.ix.q. iij.fo.ccxlix.co.iij.
Cum pastoris. ij.q.vij.folio.cciij. columna.iij.
Cum ecclesis. iij.q.ij. fo.ccvij.co.j.
Cum ad verum.distinc.xcvj.folio. xxxiij.colūna.iiij.
Cum liqueat.j.q.j.fo.cxlij.co.iiij.
Cum adrianus.distinc. lxiij.folio. xciij.colūna.ij.
Cū longe.distin.lxiij. fo.xciij.co.iij
Cum omnibus.distinc.lxxxj.folio. cxj.columna.iij.
Cūctis fidelibus.xvj.q.j.fo.cccxij. columna.ij.
Cure sit omnib⁹.xj. q.iij. fo.cclxiij. columna.iiij.
Curādū ḡ.di.xxxiij.fo.xlix.co.ij.
Curiales aūt.di.liij. fo.lxxix.co.j.
Custodi.intus.xj. q.iij.fol.cclxvij. columna prima.

D Aibertum.j. q.ij.folio.clxxv. columna.iiij.
Dānationis.xxiij.q.ij. fo.cccxcvj. columna.ij.

D E.

De abiectione.distinc. lxiij. folio. xcvj.colūna.ij.
De accusatiōe.ij.q.viij.folio.cciij. columna.iiij.
De accusatoribus.iij.q.ix.fo.ccxvj columna.iiij.
De accusationibus.iij. q.v.fo.ccx. columna.iij.
De affinitate. xxxv.q.ij.ꝛ.iij.folio. cccccxxj.colūna.iij.
De aliena. distinctiōe.lxxj. folio.c. columna.iiij.
De arrianis.de conse. di.iiij.folio. cccclxxij.co.j.
Debet homo.xxiij.q.iiij.f.ccclxxiij columna.iij.
Debent.xj. questione.j. fo. cclxxij. columna.iij.
De bñdicto. xxxij.q.j. fo.cccczlvij. columna.iiij.

Secundū ordinem alphabeti.

De capellis.xvj.q.ij.f.ccclxvij.col.j.
Decimas deo. xvj.q.vij.fo.cccxxv. columna.iij.
Decimas quas.ibidem.
Decias.xvj.q.vij.f.cccxxiij.col.iiij.
Decimas.xvj.q.vij.fo.cccxxix.co.j.
Decimas a popl'o. xvj.q.j.f.cccxiij. columna.j.
Decime.xvj.q.j.fo.cccxvj.colum.ij.
Decenter omnibus. di.lxxix.folio cxxij.colum.ij.
De clericis.dis.lxxj. fo.c.colūna.iij.
Decreuit.xxij.q.v.fo.ccclviij.co.ij.
Decreuit sancta ſynod⁹.di.lxxxviij fo.cxxj.co.j.
Decernim⁹.x.q.j.fo.cclj.co.ij.
Decretis ḡ.di.xxi.fo.xxvj.col.ij.
Decreto.ij.q.vj. f. clxxix.colū.iiij.
Decreta.xxvij.q.ij. fo.ccccxxvij. columna.iij.
Decretū est.x.q.j.fo.cclj.co.iiij.
Decretales itaq.distin.xx.fol.xxv. columna.iij.
Decernim⁹.di.xviij.fo.xxij.co.j.
Decernim⁹.iij.q.ix.folio.ccxvij. columna.iij.
Decernimus.xvj.q.vij.fo.cccxxviij columna.ij.
De crimine.xv.q.v.fo.cceiij. co.iiij.
De crimine.xv.q.iij.fol.cccij.col.ij.
Decessorū.xxv.q.ij.fol.ccccvij.co.j.
Decetero.j.q.j.fo.clviij.colūna.iij.
De capitulis.di.x.fo.xj.co.j.
De cōciliis.di.xviij.fo.xxj.co.ij.
De ꝛmunione.xxiij.q.ij.fo.cccxcv. columna.j.
De constantinopolitana. di.xxij.f. xxix.colūna.iij.
De coniugali.xxvij.q.ij. f.ccccxxix. columna.iij.
De cathecuminis.de ꝑse.di.iiij.fo. cccccxlij.co.iiij.
De consanguinitate.xxxv.q.ij.ꝛ.ij fo.ccccc.xxij.co.iij.
Dedit baptismum.j.q.j.fol.clviij. colūna.iij.
De decimis.xvj.q.j.fol.cccxij.co.iij
De diuersis.xj.q.j.fo.cclxj.co.j.
De ea autē.xxxv.q.x.fo.cccccxxxij columna.iij.
De ecclesiasticis.xxv.q.ij.fo.ccccv. columna.iij.
De eo th.di.l.fo.lxxiij.colū.j.
De eo autem.xxij.q.ij.folio.ccxcv. columna.ij.
De eo qđ.xxx.q.j.fo.ccccxxxvij.co= lumna.iij.
De episcopis.dist.xix.fo.xxiij.co.ij.
De ēpis. xxij.q.viij.folio.ccclxxxij colūna.iiij.
De esu carniū.de conse.di.iij.folio. cc ccclviij.columna.iiij.
De eulogijs.di.xviij.fol.xxij.co.ij.
De snia excōicatiōis. xxiij.q.iij.fo. cccxcix.columna.iij.
De fabrica.de ꝑse.di.j.fo.cccccxxx= viij.columna.ij.
Defensionis.di.lxxxvij.fo.cxx.co.ij
De filia.xxvij.q.j.fo.cccxcix.col.iiij
Deficientibus.ij.q.iij.fol.clxxxiij. columna.ij.
De fofa.xxij.q.v.fol.ccclviij.co.iiij.
De gradib⁹ vero.xxxv.q.v.fo.ccccc xxiij.col.iij.
De gradib⁹ vero.xxxv.q.viij.folio. cccccxxxj.col.j.
De hac qđē.de ꝑse.dis.ij.fo.cccccly.
De hoie.de ꝑse.di.v.fo. cccccl.xxviij columna.iiij.
De hymnis.de cōse.di.j.fo.cccccxlj columna.j.
De hic.ō ꝑse.di.iiij.f.cccccl.xviij.c.iij
De his vero.xx.q.ij.folio.cccxlij.co lumna.iij.
De his ꝓo.ō ꝑse.di.v.f.cccccl.xxviij. columna.ij.
De his ꝓo.dist.l.fo.lxxiij.col.iiij.
De his ꝓo.xxxv.q.viij.fo.ccccxxx. columna.iiij.
De his vero.xxxiij.q.ij.fo.cccclxvij columna.j.
De his vero. xxvj.q.vij.fo.cccxiij columna.ij.
De his vero.xxvj.q.vj.fol.cccxxiij. columna.ij.
De his clericis.di.l.fol.lxxiij.col.j.
De his clericis.di.l.fol.lxix.co.j.
De his que.x.q.j.fo.cclij.co.j.
De his qui.de pe.dist.v.fo.ccccxj. colum.iiij.
De his q̄. xxx.q.j.fo.cccccxxix.co.j.
De his qui.xxxv.q.ij.ꝛ.iij.fo.ccccc= xxij.columna.ij.
De his qui.xxxi.q.j.folio.cccxliij. columna.iiij.
De his quos.di.xxxviij.fo.xl.col.iij.
De his quos.di.xxviij.fo.xiij. colūna.ij.
De inducijs.iij.q.iij.fol.ccviij.co.j.
De inducijs.iij.q.ij.fo.ccvj.co.iiij.
De iudeis.di.xlv.fol.lxii.co.j.
De inceſtis.xxxv.q̄sti.ij.et.iii.folio. cccccxxij.col.j.
De ieunio.di.lxxvj.f.cv.co.j.
De illicita.xxiij.q.iij.fol.cccxcviij. columna.j.
De illo clerico.distī.xxxij.folio.xlv. columna.iij.
De illis.xxiij.q.iij. folio.cccxcviij. columna.iiij.
De illis autem.vj.q.iij.fol.cxxxij. columna.ij.
De illis pbris.xj.q.j.f.cclxxij.co.iiij
Deinde opponitur.dis.xxvj.fo.xxx viij.columna.j.
Deinde a sacerdote de conse. disti. iiij.folio.cccccl.xviij.co.iiij.
Delicie quelibet.distinc.xlj.fo.lvij. columna.ij.
De laicis.xj.q.ij.fo.cclxxxij.col.j.
De lapsis.xvj.q.vj f.cccxxiij.col.j.
Delatou.v.q.vj.fol. ccxxviij.co.ij.
Delatou. ibidem.
De libellis.di.xx.fo.xxv.co.iiij.
De libertis.xij.q.ij.fol.lxxxv.col.ij.
De locoꝝ. de cōse.distin.j.fo.ccccc= xxxvj.columna.ij.
De liguribus.xxiij.q.v.fo.ccclxxix. columna.j.
De mōachis.xviij.q.ij.fo.cccxxxvj. columna.iiij.
De mōachis.xvj.q.j.f.cccvij.col.ij.
De manfesta.ij.q.j.fo.clxxx.co.j.
Demoniur.xxvj.q.vij.folio.ccccxv. columna.ij.
Denūciam⁹.xxv.q.ij. folio. ccccvij. columna.iij.
De nominibus.de conse.di.j.folio. cccccxlij.co.iiij.
De neptis.xxxj.q.ij.fo.ccccxlvj.co= lumna.ij.
Deniqz si epistola. di.xxj.folio.xx= viij.columna.ij.
Deniqz hi di.xcvj.fo.cxxxiiij.co.iij.
Deniqz sacerdotes. di.xij.f.v.col.j.
Deniqz.vij.q.j.fo.cxxxv.co.j.
Deniqz ꝛ puelle. xxxvj.q.ij.fo.ccccc xxxv.colūna.j.
Deniqz.vj.q.ij.folio.ccxxxij.co.j.
Deniqz.xiij.q.v.fol.ccxcvij.col.iiij.
Deniqz.xxxj.q.j.fo.ccccxliij.co.j.
De obseruatione.de cōse.di.iij.fol. cccccix.columna.ij.
De occidendis.xxiij.q.v.f.ccclxxv. columna.ij.
De ordinationib⁹.j.q.j.fo.clx.co.j.
De primatibus.di.xcix.fo.cxxxvij. columna.iiij.
De petro.di.xlvij.fo.lxv.co.iij.
De ꝓuso.de pe.di.iiij.f.ccccclx.c.ij
De propinquis.xxxv.q.ij. et.iij.fo. cccccxxj.col.iiij.
De puellis.xxxvj.q.ij.f.cccccxxxiiij. colnmna.iij.
De penitentib⁹.de ꝑse.distin.iij.fo. cccccix.colūna.ij.
De precarijs.x.q.ij.fo.ccliij.co.iij
De pudicicia.xxxij.q.v.fol.ccccl.vj. columna.ij.
De presentiū.xvj.q.j.fo.cccix.col.j.
De pbꝛox.xvij.q.iiij.folio.cccxxxij
De persona.xj.q.j.fo.cclx.co.j.
De persona autem.di.lxv.fo.xcvij. columna.ij.
De parētela.xxxv.q.vj.f.ccccexxix. columna.iiij.
De parētela.xxxv.q.vj.f.ccccexxx. columna.ij.
De puma questiōe.v.q.j.fol.cexiiij columna.iiij.
De ꝑma q̄stiōe.iij.q.j.fo.ccxx.co.ij.
De prima.x.q.j.fol.cclj.co.iij.
De q̄tidianis.de pe.dist.xij.fol.cccc xcvij.columna.iij.
De quibus.di.xx.fo.xxvj.co.j.
De quibusdam.di.xxxvij.folio.liij. columna.ij.
De quarta vero.iiij.q.iiij.f.cexxiij. columna.ij.
De quinta vero.iiij.q.v.fol.cexxiij. columna.iiij.

De raptorib⁹. xxxvj.q.j.folio.ccccc xxxiij.co.j.
De rebus vero di.liij.fol.lxxx.co.j.
De rebus.xij.q.ij.fo.cclxxx.colū.ij.
De reditibus.xij.q.ij.fo. cclxxxj.co lumna.ij.
De seruoꝝ ordinatione.di.liij.fol. lxxix.co.i.ij.
Desiracusane.di.xxviij.f.xlj.co.iij.
Designata sunt.di.lj.f.lxxviij.co.j.
De spiritu.de ꝑse.di.v. f.cccccl xxxj. colūna.iiij.
Desponsatā.xxvij.q.j.fo.ccccxxxvj. columna.ij.
Despōsatas.xxvij.q.ij.fo. ccccxxix. columna.j.
Deteriores sūt.vj.q.j. fol.cxxx.c.j.
Detraheverbū.j.q.j.fo.cxix.co.iiij.
Detractores. iij.q.v.fo.ccix.co.iiij.
De tempore.xxvj.q.vij.fo.ccccxiij columna.j.
De trina mersione. de conse.di.iiij. fo.ccccclxx.col.ij.
De tertiavero.xxxij.q.iij.fol. ccccliij columna.ij.
Deus diffinitionem.de pe.dis.j.fo. ccccl xxx.co.iij.
Deus ergo.iij.q.j.fo.ccvj.col.iij.
Deus omnipotens.ij.q.j.fo.clxxxj. columna.iij
Deus quando.xxiij.q.ij.fol.cccc. columna.ij.
Deus masculū.xxxj.q.j.fo. ccccxlv. columna.iiij.
De viro nefando.xij.q.ij.fo.cclxxix columna.ij.
De viduis xxvij.q.j. folio.ccccxxij. columna.j.
Devidua. xxvij.q.j.folio.ccccxvij. columna.ij.
Deuotā.xxvij.q.j. fo.ccccxix.co.iiij
Deuotis.xx.q.j. fo.ccxlij.co.j.
De vltima vero. xv.q.viij.fo.cccvj. colum.iiij.

DI.

Diaconus qui.dist.xxvij.fol.xxxix. columna.ij.
Diaconus sedeat. distin.xcij.folio. cxxvij.co.ij.
Diaconus . distin.xxiij.folio.xxxij. columna.j.
Diaconi ecclesie.distinc.xcij.folio. cxxvij.col.ij.
Diaconi qui.di.xcij.fo.cxxvij.c.iij.
Diaconi septē.dist.xcij.fol.ccxxvij. columna.iij
Diaconi sūt.di.xcij.fo.cxxvij.c.iij.
Diaconi ḋcunqꝫ. distin.xxvij.folio xl.columna. iiij.
Diaconi ita.distin.xcij.fol.cxxvij. columna.j.
Diaconi.xij.q.ij.fol.cclxxxj.col.ij.
Diaconum vero.distinc.lxxxix.fol. cxxij.columna.j.
Diacones ꝓpriam.distinc.xcij.fo. cxxvij.columna.iiij.
Diaconissam. xxvij.q.j.fol.ccccxix. columna.iij.
Dicat aliqs.xxiij.q.v.fol.ccclxxvij. columna.ij.
Dicat aliquis.xxxij.q.iij.f. cccclxiij columna.ij.
Dictum est nobis.distinc.lxxxj.fol. cxj.columna.ij.
Dictum est nobis.de cōse.distin.v. f.cccccl xxvij.co.iij.
Dictum est.distin. xciij.folio.cxxxj columna.j.
Dictum est. xxx.q.j.fol.ccccxxxvij. columna.ij.
Dictum est.xxix.q.ij.fo cccxxxvij. columna.iij
Dictum est.j.q.j.fol.clv.col.j.
Dictum est.j.q.j.f.clvij.col.j.
Dicenti.xxv.q.ij.fol.ccccvj.co.ij.
Didici a diligēdo.j.q.vij.fo.clxxiij columna.ij.
Didicim⁹. ꝺse.dist.ij.fo.cccccxliij. columna.j.
Didicimus.xxiij.q.j.folio.cccxcij. columna.ij.
Differt autem.distin.viij.folio.vij. columna.iij.
Diffinitio.xxij.questio.iij.f.ccclxiij. columna.ij.
Diffiniunt.xvij.q.iij.folio.ccxxxij columna.iiij.
Diffinimus. xvij.q.ij.fo.cccxxxvij. columna.iij.
Diffinimus neminem. di.xxij.folio xxx.columna.j.
Diffinimus eum.iiij.q.j.folio.cxx. columna.ij.
Dignū est.iij.q.ix.fo.ccxvij.colū.iij
Dilectio tua. xvj.q.iij.folio.cccxix. columna.iiij.
Dilectionis tue.di.lxxvj.folio.cvj. columna.ij.
Dilectissimi.viij.q.ij.fo.cclvj.co.ij
Dilectissimis.xj.q.j.fol.cclxxij.c.ij.
Dimissorias vero. dis.lxxii.folio.cj. columna.ij.
Diocesani.xiii.questi.j.fo. cclxxxix. columna.iiij.
Dispar. xxiii.q.viii.folio.ccclxxxiij. columna.iij.
Discutere.iii.q.vj.fo.cxii.co.iij.
Dissidētes epos.dis.xc. f.cxxiii.c.j.
Discordātes clericos.di.xc.f.cxx.ii. columna.iiij.
Displicet.xxiij.q.iiii.fo.ccclxx.co.ij
Dispensatio.di.xliii.f.lx.col.j.
Dispēsatiōes.j.q.vii.f.clxxiii.c.iij.
Discipulos.de ꝑse.di.v.f. cccccl xxx. columna.j.
Disciplina.di.xlv.f.lxii.col.iii.
Diuina clemētia.de pe.di.iij.folio ccccx.columna.j.
Diuine retributionis.dist.lxxxvii. fo.cxx.co.ij.
Diuinis preceptꝭ. xxv.q.j.f.ccciii. columna.j.
Diuturni mores.dist.xii.folio.xiij. columna.iij.
Diuortiū.de pe.dis.j.folio.ccclxxj. columna.j.
Dixit dñs.xxiij.q.v.fo.ccxcviij.co.j.
Dixit dñs.xxxij.q.j.f.cccclxvij.c.iij
Dicit dñs.de pe.disti.iiij.fo.ccccc. columna.iij.
Dixit aplis.xxiij.q.iij.f.cccc.co.iiij.
Dixit sara. xxxj.q.iij.f.cccclij.c.ij
Dixi ꝓfiteor.de pe.di.j.f.cccclxvij colum.iiij.

DO.

Doctos.xvj.q.j.fo.cccix.co.ij.
Doctorē aūt.di.lxxxvj.fo.cxvj.c.j.
Docendꝰ ē. di.lxij.fo.lxxxix.co.iiij.
Domin⁹noster. disti.lvj.fo.lxxxiij. colum.iiij.
Dñs ad illud. xxxij.q.vij.fo.cccclx. columna.j.
Dñs non vult. dist.lxxxvj.fo.cxviij. colum.iij.
Domin⁹noster.xxiij.q.ij.fol. ccclxj. colum.ij.
Domin⁹noster. dis.xciij. folio.cxxx. columna.ij.
Domin⁹declarauit.j.q.j.folio.cliij. columna.iiij.
Dño sancto.di.l.folio.lxxij.co.ij.
Domui quoqꝫ disti.lxxxix.fo.cxxij. columna.ij
Domesticarum.di.xxxiiij. fo.xlviij. columna.iij.
Donatū aūt.j.q.vij.f.clxxv.co.j.
Donare res suas.di.lxxxvj.f.cxvij columna.j.

DU.

Dudū.xviij.q.ij.fo.cccxxxviij. co.ij.
Dudū.iij.q.vj.fo.ccxij.co.iiij.
Due sunt elemosine.di.xlv.fo.lxiij. colum.iij.
Due sunt. xviij.q.ij.folio. cccxxxix. columna.ij.
Dū sctām.ō pe.di.ij.fo.ccccl xxxvij. columna.ij.
Duo tpa.de ꝑse.dist.iiij.fo.cccccl xij columna.j.
Duo sunt quippe.di.xcvj.fo.cxxv. columna.ij.
Duo ista.xxiij.q.iiij. fo.cccl xix.c.iiij
Duo fornicatores.v.q.vj.f.ccxvij columna.ij.
Duo mala.di.xiij.folio.xiij.co.iiij.
Duo sunt genera.xij.q.j.f.cclxxiij. columna.ij.
Duob⁹ modis. xxvij.q.ij.f.cccxxix colum.iij.
Duo clerici.xviij.q.j. f. cccxxxix.c.f.
Dupliciter. ꝺ̄ꝑse.di.ij.f.cccccl.c.iiij.
Duo pueri.xx.q.j.fo.cccl.colum.j.
Duodecim. v.q.iij.fo.ccxxvj.co.ij

Eadem lege.j.q.ij.f.clxj.col.iij.
Ea em̄.x.q.ij.fo.cclxij.co.ij.
Ea que a sanctis.j.q.iij.folio.clxiij columna.ij.
Ea vindicta.xxiij.q.v.fol.cccl xxiij. colum.iij.

EB.

Ebion ꝺz esse.xij.q.ij.f.ccxc.c.iij.

EC.

Ecce nūc tempus. de pe. distinc.j. fo.cccclxxiij.co.ij.
Ecce aūt.xxiij.q.iij.f.ccxcix.c.iij.
Ecce inquit.xxiij.q.iij. f.cccl xiij.iij.
Ecceoñsum.di.lx.fo. lxxxvj.co.ij.
Ecce ostensum.di.xxviij.fo.xl.co.j.
Ecce in prefatione.distinc.xcix.fo. cxxxvij.columna.iij.
Ecce quod in sacris.di.xxxiij.folio. xlvij.colūna.iiij.
Ecce qō ista.xxxij.q.vj.fo.cccclviij columna.iiij.
Ecce plenarie.di.xxxix. fo.lv.co.ij.
Ecce ꝺb⁹.di.xlj.fo.lvij.co.j.
Ecce q⁹ crimiosi. di.lj.f.lxxvij.co.iij
Ecce ego dico.di.xcv.fo.cxxxij.c.ij.
Ecce dico.xxij.q.v.fo.cccl vij.co.iij.
Ecce a ꝺb⁹.di.xlix.fo.lxvj.co.j.
Ecclesia christi est.de pe.di.j.folio. cccclxxix.co.iiij.
Eccl'ia.j.q.iiij.fo.clxvij.co.ij.
Eccl'ia.ō ꝑse.di.iij.f.cccccl xvij.c.iij
Eccl'ia.xvj.q.j.fo.cccvij.co.iiij.
Eccl'ia. ō ꝑse.di.j.f.cccccxxxvj.c.iiij
Ecclesiam in qua. de conse. distin. j.fo. cccccxxxviij.co.iiij.
Ecclesiam.ibidem.
Eccl'ie ātiq⁹.xvj.q.j.f.cccvij.co.iij.
Ecclesie vel altaria. de conse. dis.j. fo.cccccxxxvij.co.iiij.
Eccl'ie mee. di.xcvj.fo.cxxxvj.c.iiij
Eccl'ie p̄ncipes.di.xxxv.fo.l.co.iiij.
Ecclesie charitas.de conse.dis.iiij. fo.cccclxxvj.co.ij.
Eccl'ia.ō ꝑse.di.j.f.cccccxxxvj.c.iiij
Eccl'ias.xiij.q.j.f.cclxxxix.co.j.
Ecclesias arrianoꝝ. de conse.di.j. fo.ccccxxxviij.co.j.
Eccl'ias.ō ꝑse.di.j.f.cccccxxxvij.c.ij
Eccl'ias.xvj.q.vij.f.ccxxvij.co.iiij.
Ecclesiarum seruos.xij.q.ij.folio. cclxxxvj.co.ij.
Ecclesijs semel. de conse. distinc.j. fo.ccccxxxvij co.j.
Eccl'ijs semel.di.lxviij.fo.xcix.co.j.
Eccl'iastica.di.xxiij. fo.xxxj.co.iiij.
Eccl'iastica.di.xxxvij.fo.lv.co.ij.
Eccl'iastice.xxv.q.ij.f.cccvj.co.j.
Eccl'iasticis.xij.q.ij.f.cclxxxv.c.iij.
Ecclesiasticarū institutionū.di.xj. fo.xj.co.iiij.

EG.

Ego solis.di.ix.fo.ix.co.ij.
Ego lodouic⁹. di.lxij.f.xciij.co.iij
Ego berengarius.de conse. distin. ij.fo.ccccclix.co.j.
Ego dixi.xxxiij.q.j.t.ij.fo.ccccc xix columna.iij.
Ego aūt.j.q.vj.fo.clxx.co.iij.
Egressus itaqꝫ.xxvij.q.ij.folio.ccc xxvij.co.ij.
Egrotātes. ō ꝑse.di.iij.f.lxix.c.iij.

EJ.

Eiectis.iij.q.ij.fo.ccvij.co.ij.
Eiectionē ꝺo.di.lxx.fo.cix.co.iij.
Eijciēs dñs.di.lxxxvij.f.cxxj.c.iiij
Ei ḋ appellat.ij.q.vj. fo.cxcv.co.ij

EL.

Elemosina. xiij. q.v. folio. cxcvij. columna.iij.
Eleutheri⁹. di.xcj.fo.cxxiij. co.ij.
Eleutheri⁹.xvij.q.ij.fo.cccxxxvij. columna tertia.

EM.

Emendari.j.q.j.fo.clvij.co.j.
Emersisti.ō ꝑse.di.iij.f.ccccclxx.iiij
Engeltrudā.ij.q.iij.fo.ccix.co.iij
Eniuero.di.xix.fo.xxiij.co.ij.

EO.

Eos etiā.di.lxxxj.fo.cxij.co.j.
Eos ḋs.de ꝑse.di.iij.fo.lxxij. co.j.
Eos ad sacrificia.di.xxxj. f.xliij.c.j
Eos vero.di.l.fo.lxxiij.co.iij.
Eos autē.xxvij.q.j.fo.ccccxx.co.ij.
Eos sacerdotes. vij.q.j.fo.ccxl.c.iij
Eos qui ad ecclesiaz.di.lxxxvij.fo. cxx.colūna.iij.
Eos ḋ post.di.xxxij.fo.xlvj.co.iiij.
Eos qui.j.q.v.fo.clxx.co.j.
Eos qui.xx.q.iij.fo.cccxliij.co.ij.
Eos ḋ p pecunias.j.q.j. f.cxliij.c.ij
Eos qui rapiūt. xxxvj.q.ij. f.ccccc xxxiij.co.iij.
Eos qui.iij.q.x.fo.ccxix.co.j.
Eodē mō.ꝺ̄ꝑse.di.iij.f.cccccl xx.c.ij
Eoꝝ ḋ paupes. di.xc.f.cxxiij.co.ij.
Eoꝝ ḋ accusat.xj.q.iij.fo.cclxix.c.j.

EP.

Epheſijs paulus. di.xliij. folio.lx. columna prima.
Epūs in eccl'ia.di.xcv.fo.cxxxij.co.j
Epūs aut pbr̄.di.xlvij.fo.lxv.co.j.
Episcopus si tertiam.xij.q.iij.folio cclxxxvij.co.iij.
Epūs qui filios.xj.q.ij.folio.cclxxj columna.iiij.
Epūs ecclesiasticarum.xij.q.j.folio. cclxxvj.co.iij.
Epūs in quolibet. di.xcv.fo.cxxxij. columna prima.
Epūs de loco.vij.q.j.fo.cxxxix.c.iij.
Epūs in diocesi. vij.q.j.fo.cxxxviij. columna secunda.
Epūs nullum.de conse.distinc.j.fol. ccccxlij.co.ij.
Episcop⁹ pbr̄.xj.q.iij.folio.cclxvij. columna.iiij.
Epūs si clerico.vj.q.ij.fo.cxxxj.c.ij.
Epūs habeat.x.q.ij.f.cciij.co.iij.
Epūs aut sacerdos.di.lxxxviij.folio cxxj.colūna.ij.
Epūs benedictionez.di.lxxvij.folio: cvij.colūna.ij.
Epūs deo. de conse. distinc.j. folio. ccccxlj.co.iiij.
Epūs qui mancipium. xij.q.ij.folio. clxxxiij.co.ij.
Epūs aut pbr̄.di.xxxv.fo.l.co.ij.
Epūs tuitionē.di.lxxxviij.f.cxxj.c.iij
Epūs nullā. di.lxxxviij.fo.cxxj.c.ij.
Epūs gubnatiōez.di.lxxxviij.ibiḋ.f.
Epūs nulli⁹.xv.q.vij.fo.ccev.co.iiij.
Epūs sacerdotiḃ⁹.xv.q.vij.ibidem.
Epūs in synodo.xxxv.q.vj.fo.ccccc xxx.colūna prima.
Epūs nō ꝺz.di.xviij.fo.xxij.co.iiij.
Epūs nec prouocatus.xiij.q.j.folio ccxcv.colūna.iiij.
Epūs qui inuitum. di.lxxiiij.fol.cij. columna.ij.
Epūs ad synodū. di.xviij. folio.xxij. columna tertia.
Epūs sine ꝑsilio.di.xxiiij. folio.xxxv. columna.ij.
Epūs cū ordinatur.distinc.xxiij. fo. xxxij.colūna.iij.
Epūs vilem.di.xlj.fo.lvij.co.iiij.
Epūs gentilium. dis.xxxvij.folio.lij. columna secunda.
Epūs subiecto.distinc.lxxij. folio.cj. columna.ij.
Episcopus non est. distinc.lxv. fol. xcvij.colūna.j.
Epūs.de cōse.distin.iij.fo.cccccl viij. columna tertia.
Episcopus dum fuerit.di.lxj.folio lxxxvij.co.ij.
Epūs sacerdotibus. distin. lxvij.fo. xcvij.co.iij.
Episcop⁹ pauperib⁹.distinc.lxxxij fo.cxij.co.ij.
Episcopi si sacerdotali.xj.q.iij.fol. cclxij.co.iiij.
Episcopi non castellis.distinc.lxxx fo.cx.colūna.j.
Epī lectioni.ij.q.vij. fo.cciij.co.iiij
Episcopi si ꝓpriis.iij.q.j.folio. ccvj.colūna.ij.
Episcopi ab omnibus.distinc.lxiij fo.xcvj.colūna.j.
Episcopi de reb⁹.xij.q.j. fo.cclxxvj columna.ij.
Epī.ix.q.ij.fo.cccl viij.co.iiij.
Episcopi vl̄ pbr̄i.vij.q.j.fo.ccxxix. columna tertia.
Episcopi.xxj.q.iiij. folio. cccxlvij. columna secunda.
Epī eoꝝ ministri.xxvj.q.v.folio. ccccxj.colūna.j.
Epī iudicio.distinc.xxiij.fo.xxxiij. columna.iiij.
Epo nō liceat.xvj.q.vj.fo.cccxxiij. columna.ij.
Epo non liceat. viij.q.j.folio.ccxliij columna.ij.
Episcopo non liceat.viij.q.j. folio. ccxliij.colūna.j.
Episcopo scribit.ix.q.iij. folio.ccl. columna.ij.
Epm de diocesi.vij.q.j. fo.cxxxviij columna.ij.
Episcopum.x.q.j.fo.cclj.co.ij.
Episcopū non debere.ix.q.ij.folio. ccxlviij.columna.iij.
Epm oportet.distinc.lxiij.fo.xcvj. columna.iiij.
Epm non oportet.di.lxj.fo.lxxxvij columna.iij.
Episcopum presbyterū. di.xxxiij. fo.xlviij.co.iiij.

Epm aut pbm.di.xlv.fo.lxij.co.ij.
Epoy igitur.di.xvij.fo.xxj.co.j.
Epozum etiā.di.lxxiij.fo.cij.co.iij.
Epos autē.di.c.fo.cxxxvij.co.iij.
Epos scōm.di.xvij.fo.xvij.co.j.
Epos.di.xxxi.fo.xlij.co.iij.
Epos di.lxij.fo.xcj.co.iij.
Epis suis.ij.q.j.fo.ccvj.co.j.
Epiphaniū.v.q.vj.fo.ccxxvij.co.j

EQ.

Equaliter.xxxv.q.ij.x.iij. fo.ccccc xxij.columna.iij.

ER.

Erga eum.xxvj.q.vj. fol'.ccccxiij. columna.iij.
Erga simōiacos.j.q.j. f.clvij.c.iij.
Erit autem.di.iij.fo.iij.co.ij.
Erroz cui non resistitur.dis.lxxxij. fo.cxv.colūna.ij.
Erubescant.di.xxxij.fo.xlvij.co.j.

ES.

Esau venator.di.lxxxvj.f.cxvij.ij.
Esto subiect⁹.di.xcv.fo.cxxxj.c.iij
Estote ergo.j.q.j.fo.clx.co.ij.
Estimāt q̄dā.xj.q.iij.fo.cclxix.c.iij
Est vnitas.de conse. distinc.iij.fo. ccccclxvij.co.iij.
Est aliud.xiij.q.j. fo.ccclxxxix.c.j
Est pbanda.di.lxxxvj.f.cxvij.c.ij
Est ordo.xxxij.q.v.f.ccccc xvj.c.ij
Est etiā ȝ.xxij.q.iij.fo.ccclij.co.iij
Est iiusta.xxij.q.iiij.fo.cccl xix.c.ij.

ET. [co.iij.

Et dixit dñs.de ȝse.di.ij.f.ccccclvj
Et hoc dixum⁹.xvj.q.vij.fo.cccxxv. columna.ij.
Et hoc attendendum. de cōse.di.j. fo.ccccxl.co.iij.
Et hoc quoq;.xxxv.q.ij.x.iij.folio. ccccxxij.co.iij.
Et iurabūt.xxij.q.j.f.cccxlviij.c.iij
Etiam cozde.j.q.j.fo.cxlix.co.j.
Et purgabit.di.l.fo.lxx.co.iij.
Et q̄ emendat.di.xlv.fo.lxiij.co.ij.
Et qz aliqs.xxvij.q.j.f.ccccxx.c.iij.
Et si non frequentius. de ȝse.di.ij. fo.cccccxlv .co.iij.
Et si iudeoz.di.iiij.fo.lxxxj.co.iij.
Et si illt.xij.q.ij.fo.cclxxxij.co.ij.
Et si ad tps.xj.q.iij. fo.cclxvij.co.j.
Et si illa.j.q.vij.fo.clxxv.co.ij.
Et sctā.de ȝse.di.ij. fo.ccccclij.c.iij.
Et sacroz.xij.q.ij.fo.cclxxix.co.j.
Et tpis.xvj.q.j.fo.cccxij.co.iij.
Et vēit mḋt.ō pe. di.j.f.cccdlxxiij.j

EU.

Eum q̄.vij.q.j.fo.ccxxxix.co.iiij.
Eū qui asseuerat.di.l.fo.lxxv.co.j.
Eunuchus.di.lv.fo.lxxxiij.co.ij.
Euthemium.ij.q.ij. fo.clxxxij.c.j.

EX.

Ex antiquis.di.iiij.fo.lxxx.co.j.
Ex aucte.xvj.q.i.fo.cccc.co.iij.
Ex catholica.j.q.j.fol'.cxlvj.co.iiij.
Excellētissim⁹.xj.q.iij.f.cclxxj.c.ij.
Excōicati.ix.q.ij.fo.cclvij.co.iij.
Excōicatos.xj.q.iij.fo.cclxiij.co.iij
Excōmunicatorum.xxiij.q.v.folio. cccl xxix.co.iiij.
Exēpluz dñi.xij.q.j. fo.cclxxv.co.j.
Ex epla.di.xxij.fo.xxxij.co.j.
Ex eo qō phibz.xv.q.ij.f.cccl.c.iij
Ex his aūt.xij.q.ij.fo.cclxxvj.co.iij
Ex hic.ō ȝse.di.iij.f.ccccclxviij.c.ij
Exigūt cause.j.q.vij.fo.clxx.co.iij.
Ex merito.vj.q.j.fo.ccxxix.co.iij.
Ex multȝ tpib⁹.j.q.ij. fo.clxv.c.iij.
Exorcista.di.xxxij. fo.xxxij. co.ij.
Experiētie.xj.q.j.fo.cclvij.co.iij.
Ex penitētibus.di.l.fo.lxxv.co.iij.
Expedit.xj.q.j.fo.cclxxv.co.ij.
Ex ptemissis.di.l.fo.lxviij.co.ij.
Ex q̄ instituta ō ȝs.di.iij.f.cccccl xj.iij
Extraneo clerico.di.lxxj.fo.cj.c.ij.
Extra puliciā.iij.q.vj.fo.ccxj.co.iij
Extra ȝsciētiaz.di.lxiij.fo.xcvjc.ij.
Extra catholicā.j.q.j.fo.clj.co.iiij.
Extra ordinaria.xxxv.q.ij.x.iij.fo. ccccxxij.co.ij.

HAcultatesf.xiij.q.ij.f.cxc.c.iij
Fact⁹ ē.vij.q.j.f.cxxxiij.iij.
Facta subitoz.ix.q.iij.fo.ccl.co.iij
Facte sunt.di.iij.fo.iij.co.iij.
Faciat hō.xxij.q.ij.fo.ccclij.co.ij.
Facientis.di.lxxvj.fo.xxvj.co.ij.
Facili⁹.de pe.di.j.fo. ccccl xxij.co.j.
Fallsas penitentias. de pe.di.v.fo. ccccxj.columna.iiij.
Fatendum.xiij.q.ij. fo.cxxciij.c.ij.

Felix epūs.xv.q.vij.fo.ccxv.co.iij
Felix epūs.xvj.q.j.fo.ccxxij.co.iij.
Femine.xxx.q.v.fo.ccccxlij.co.iij.
Femnas.di.lxxxj. fo.cxiij.co.j.
Ferrū de terra.di.l fo.lxxj.co.ij.
Ferl simoniaca.j.q.j.fo.cxlvj.co.ij

FJ.

Ficta charitas.de pe.distī.ij.folio. cccccl xxxvj.co.iiij.
Fidel femia.xxxj.q.vij.f.ccccl x.c.ij
Fidelioz fact⁹.di.l.fo.lxxv.co.iiij.
Fieri pōt.xxxij.q.vij.fo.ccccl x.co.j.
Filiꝰ dei.ō ȝse. di.iij.f.cccccl xj.c.ij
Filijs vel nepotib⁹.xvj.q.vij.folio. ccxxvij.co.ij.
Filiū vx̄z.j.q.j.fo.clx.c.iij. [co.iiij
Filiā cuiusdā cā.xxxvj.ccccc xxxiij.
Firmū dei.ō pe.di.ij.f.cccclxxxvij. columna.iiij.
Firma aūt.xx.q.j.fo.ccccxlj.co.ij.
Firmissime.xv.q.j.fo.ccc.co.iiij.
Firmissime.ō ȝse.di.iiij.f.cccccl xj.j.
Firmissime.j.q.j.fo.cl.co.j.
Fixū ab hic.xj.q.v.f.cclxxxvij.iij.

FZ.

Flagitia.xxxj.q.vij.fo.ccccl x.c.iiij
Fleat.p te.ō pe.di.j.f.ccccl xxx.c.iij.
Florētinum archidiaconū. distin. lxxxv.fo.cxvj.co.iij.

FO.

Forte in populo.xxiij.q.iiij. folio. ccclxiij.colūna.ij.
Forte aliqs.xiij.q.v.f.cxxvij.c.iij.
Forte dicat.ō ȝse.di.ij.f.ccccc xlix.ij
Forte nata.ō pe. di.ij.fo.ccccl xxx viij.columna prima.
Fornicari hominibus. di.lxxxvij. fo.cxxj.co.iiij.
Fortitudo.xxiij.q.iiij. f.ccclxij.iiij.

FR.

Fr̄coep̄s.xvij.q.iiij.f.cccxxxij.c.iij
Frat nr̄.xvj.q.j.fo.cccxij.co.iij.
Frater vester.di.l.fo.lxxv.co.j.
Frīs q̄ coep̄i.xj.q.j. fo.cclx.co.iij.
Fratrē nr̄m.di.lxxxvj.f.cxvij.c.iij.
Fratres nō solum. xxxij.q.iij.fol'. cccccxj.co.iij.
Frēs nr̄os.de pe.di.v.f.cccccxj.c.j
Fratres q̄s.ix.q.iij.fo.cclj.co.j.
Fraternitas.xij.q.ij.f.cclxxviij.c.ij.
Fraternitatis.di.xxxiij. fo.xlix.co.j.
Fraternitatis vestre. xxxv.q.x.fo. cccccxxxij.co.j.
Fraternitatē.di.lxxj.fo.cj.co.j.
Fraternitatē tuā.di.lxxx.fo.cx.co.ij.
Fraternitatez.di.liij. fo.lxxxj.co.ij.
Frequēs.di.liij.fo.lxxx.co.ij.
Frigēti⁹.xvj.q. vij.f.cccxxvij.c.iij.
Frustra.di.viij.fo.viij.co.iij.

FU.

Fucare. de conse. distinc. v. folio. cccccl xxxj.co.iiij.
Fuerūt aūt.di.vij.fo.vij.co.ij.
Fuit semp.ix.q.iij.fo.ccl.co.iij.
Fugitiui.xij.q.ij.f.cclxxxiij.co.iij.
Fur autē.xiij.q.vj.fo.ccxix.co.j.
Fures.xij.q.ij. fo.cxxciij.co.iij.
Futurā.xij.q.ij.fo.cclxxv.co.iij.

GEnuit xxvij.q.ij.f.cccccxviij.ij
Gnalis.di.liij.fol'.lxxx.co.iiij.
Generali.xxv.q.j. fo.ccccij.co.iij.
Generalia q̄q̄.di.xvij.fo.xx.co.j.
Generalit.xvj.q.j. fo.cccxij.co.ij.
Gnalit etiā.di.lxxxij.fo.cxiij.co.ij.
Gesta q̄ nobis.di.lxxiij. fo.cij.co.ij

GZ.

Glia epi.xij.q.ij.fo.cclxxxvj.co.ij.

GO.

Gōsald⁹.xvij.q.ij.fo.cccxxx.co.j.

GR.

Gratia.j.q.j.fo.cxlj.co.j.
Gra q̄.de cōse.di.iiij.fol'.ceccclxxvj.
Gratiam.j.q.j.fo.cxliij.co.j.
Graue ñ.xxxv.q.ix.f.cccccxxxij.iij.
Graue fat'.xj.q.iij.fo.cclxviij.c.iij.
Gregoꝛi⁹.xxxv. q.ix.fol'.ccccxxxij. columna.iiij.
Guilisari⁹.xxiij.q.iiij. f.ccclxviij.iij

HAbeo libꝝ.di.xvj. f.xviij.c.ij
Habet hoc proprium.ij.q.iij. fo.clxxxiij.co.iij.
Habuisse te.di.xxxiij. fo.xlviij.co.ij
Habita dinūeratiōe.ij.q.vj. f.ccc.
Habebat dñs.xij.q.ij.f.cclxxv.c.iij
Habēt forsitā.xiij.q.ij.f.ccxciij.c.j
Habemus.xxij.q.j.fo.cccxlix.co.j.
Habef quoq;.iij.q.ix.fo.ccxvij.c.ij.
Habeak semel. di.xviij.fo.xxj.co.ij.
Hac rōne.xxxj.q.ij.fo.ccccxlv.c.iij.
Hac cōsona.xxv.q.j.fo.ccccxij.co.j.
Hanc regulā.j.q.j.fo.cl.co.j.

Hanc societatem. de pe.distinc.iiij fo.ccccc viij.co.ij.
Hāc ḡ.xvij.q.iiij.fo.cccxxxiij.co.iij
Hāc ꝓsuetudinē.x.q.j.fo.cclj.c.iiij

HE.

Hec est fides.xxiij.q.j.fo.ccclxxxix columna.ij.
Hec huius placiti.xij.q.ij.f.cclxxxij columna.ij.
Hec q̄ de pnilegijs.di.v.fo.v.co.ij.
Hec quippe.iij.q.vj.fo.cxxj.co.iij.
Hec aūt.xxiij.q.iij.f.ccclxxiij.co.iij
Hec aūt ba.ō pe.di.j.f. ccccl xx.c.j.
Hec aūt scripsim⁹.di. xxx.f.xliij.c.ij
Hec de charitate. de pe. distinc.iij. folio.ccccxcv.co.iij.
Hec cōsona.xxv.q.j.fo.ccccxij.co.j.
Hec ymago.xxxij.q.v.fo.ccccc xvj columna.iij.
Hec de ordinādis.di.lxxxj. f.cx.c.ij
Hec salubri.xxxv.q.viij.f.ccccc xxxj columna.ij.
Heresis.xxiij.q.iij.fo.cccc.co.iij.
Hereticus.xxiij.q.iij.fo.cccc.co.iij.
Hereticī.xxiij.q.j. fo.ccxxcij.co.ij.
Heretici non possunt. de pe.di.iiij. fo.ccccx.co.j.
Hē ño.xxvj.q.j.fo.ccccxvij.co.iij.

HI.

Hic ḡ. ō ȝse.di.j.f.ccccc xxxvj.co.ij.
Hi duo solūmō.de ȝs.di.j.ccccclj.ij
Hi ḡ dh⁹ ō ȝse.di.iij.f.ccccclxv.c.iij
Hi ḡ.xxvij.q.j.fo.ccccxvij.co.j.
Hic ꝓsiderādū.di.lxiij. f.xcv.co.iij
Hinc est etiaz.xvj.q.j.fo.cccxj.co.ij.
Hinc eteni.di.xlix.fo.lxvij.co.ij.
Hi q̄ arborē.di.l.fo.lxxv.co.ij.
Hi qui matrimoniū.xxxij.q.vij.fo. ccccl xij.co.ij.
Hi q̄ itrāt.ō ȝse.di.ij. f.ccccc xlvj.iiij
Hi qui epos.iij.q.iiij.fo.ccix.co.iiij.
Hi q̄ i eccl'a.xxj.q.iij.fo.cccxlvj.c.iiij
Hi q̄ post sctāz.di.lj.fo.lxxvij.co.iij.
Hi q̄ se carnali. di.lv.f.lxxxij.co.j.
Hi q̄ baptisma.j.q.j.f.cxlix.co.ij.
Hi q̄ i furt'.xiij.q.vj. fo.ccxcix.c.ij.
Hi q̄ altario.di.l.fo.lxxv.co.iij.
Hi q̄ altario.xv.q.viij.fo.cccvj.co.j
Hi qui de paginis.xxiij.q.iij.folio. ccccviij.co.iiij.
Hi quoscūqs.j.q.j.fo.cxlviij.co.ij.
His a quib⁹.xxiij.q.viij.fo.ccclxxx vj.columna.iij.
His q̄.xxvj.q.vj.fo.ccccxiij.co.ij.
His qui diuersoꝛum.xxvj.q.vij.fo. ccccxiij.co.ij.
His ptāt. de pe.di.j.f.ccclxxvj.co.j
His bzeuit.ō pe.di.i.f.ccccl xviij.c.ij
His igitur.di.xxiij.fo.'xxxij.co. iij.
His tempozib⁹.distinc.xxvij.folio. cvj.colūna.ij.
Historia.xxiij.q.ij. f.cccclxiij.c.iij.
Hi vero heretici.de ȝse.di.iiij.folio ccccclxx.co.i j.
Hi vero.xxxij.q. vij.f.ccccljz.co.iiij.

HO.

Hoc tñ.xviij.q.ij.fo.cccxxxv.c.ij.
Hoc nobis.ō pe.di.iiij.f.ccccclx.c.ij
Hoc videtur.xxij.q.v. folio.ccclvij. columna.ij.
Hoc quoq;.de conse.distinc.j.folio. ccccc xlj.co.iiij.
Hoc solū.xxxij.q.v. f.ccccc xvj.c.iiij
Hoc ipsum.xxxij.q.ij. fol'.ccccl xvj. columna.iij.
Hoc ad nos.di.lix.fo.lxxxvj.co.j.
Hoc hȝ.di.xlvj.fo.lxij.co.ij.
Hoc facīm.ō ȝse.di.ij. f.ccccclij.c.iij
Hoc est qō dicimus. de conse. di.ij. fo.ccccl.co.ij.
Hoc sit positū.xxvj.q.vij.f.ccccxiij. columna.iij.
Hoc tamē.xxij.q.v.folio.ccclxxiij. columna.iij.
Hoc vestre.di.xj.fo.xij.co.iij.
Hoc capitulo. di.xcvij.folio.cxxxvj columna.iij.
Hoc sanctum.xxxij.q.iij.fol'.ccccliz. columna.ij.
Hoc etiam placuit.ij.q.vj.fo.cxciij columna.iiij.
Hoc nequaquā.vij.q.j. fo.cclx.c.iiij
Homo christianus.distinc.xl.folio. lvj.colūna.j.
Homini.j.q.iij.fo.clxvij.co.iij.
Hoies.xxij.q.ij.fo.cccl.co.ij.
Homicidium. de pe.distinc.j.folio. ccccl xxi.co.iiij.
Homicidioꝝ.ō.pe.di.j.f.ccccl xxj.ij.
Homicidas. xxiij.q.v. fo.ccclxxviij. columna.iiij.
Honestū.xxij.q.v. fo.ccclviij.co.iij.
Honozat⁹ archidiaconus. distinc. lxxiij.fo.ciij.co.j.
Honozanf.xxxj.q.iij.f.ccccl j.co.iiij
Hozatus.xxiij.q.viij. f.ccclxxxij.iij.
Hozramur.iij.q.ix.folio.ccxviij.co lumna.iij.
Hozramur.distinc.lxxj.fo.cj.co.ij.
Hozrēdus.xxxij.q.v.folio.ccccl viij. columna.ij.
Hostiari⁹.distinc.xxiij. folio.xxxiij. columna.iiij.
Hospiciolū tuum. distinc. xxxij.fo. xlvij.co.iij.
Hospitalē.di.xlij.fo.lvij.co iij.
Hospitalitas ño. distinc.lxxxv.fol'. cxvj.co.iij.

HU.

Huius obseruantie. distinc. lxxvj. fo.cv.co.ij.
Huic soli.di.xvij.fo.xx.co.ij.
Humanū gen⁹.di.j.fo.ij.co.j.
Hūane.xxij.q.v.fo.cccl viij.co.iiij.

IAcobus frater. de ȝse.distinc. j.fo.cccccl.co.ij.
Jā itaqz.j.q.iij.fo.clxvij.co.iiij.
Jām nūc. xxviij.q.j.fo.ccccxxxj.co.ij.
Jam vero.xxiij.q.vj.folio.ccclxxxj. columna.ij.
Jbi aduhati.vij.q.ij.fo.cxlij.co.ij.
Jbi enim.ij.q.vj.fo.cxxj.co.j.
Jccirco fratres.ō pe.distinc.vij.fo lio.cccccxiij.co.iiij.

JD.

Jd constituimus.xvij.q.iij. folio. cccxxxiij.co.j.
Jdolatria.xxviij.q.j.folio. cccxxx columna.iij.
Jd semp.de ȝse. di.v.fo. cccccl xxix. columna prima.
Jō phibef.di.xxxvj.fo.lij.co.iiij.
Jdeo diuina.xxiij.q.iij.folio.ccccij columna.iiij.
Jdeo permittente. xxv. q. j. folio. ccccij.co.j.
Jdeo hinc sancte.ij.q.vj.fo.clxxxix colūna.ij.
Jō hinc sctē.ij.q.vj.fo.cxc.co.iij.

JE.

Jesus.di.l.fo.lxxj.co.ij.
Jeiunium quarti. distinc. lxxvj.fo. cv.co.ij.
Jeiuniū.di.lxxvj.fo.cv.co.j.
Jeiuniū.ō ȝse.di.iij.fo.cccccl ix.co.j
Jeiunia sane. ō ȝse.di.iij. f.eoō.c.ij.
Jeiuniū aūt.ō ȝse. di.v.f.cccccl xxx.
Jeiunia.ō ȝse.di.v.f.cccccl xxix.c.ij.

JG.

Jgnorantia mater.distinc.xxxviij. fo.liij.co.j.
Jgnis succensus. de pe. distinc.iij. fo.ccccciij.co.j.
Jgitur post sancte.distinc.lxxvj.fo lio.cv.co.ij.
Jgit.xxiij.q.viij. fo.ccclxxxiij. co.ij.
Jgit gen⁹.xxvj.q.v.fo.cccclx.co.iij.
Jgitur ſm sanctorum. xxv.q.ij.fo. cccc v.co.iij.

JL.

Jllud aūt.di.xcvj. fo.cxxxij.co.ij.
Jllud aūt. di.xciij. fo.cxxviij.co.iij.
Jllud autez.xx.q.j. fo.cccxlj.co.iiij.
Jllud autē.di.xxx.fo.xlij.co.iij.
Jllud autē. di.xl. fo.lvj.colūna.iij.
Jllud vero.de pe.distinc.iij. folio. cccxcix.co.j.
Jllud ño.xxxj.q.j.fo.cccclxiij.co.j.
Jllud vero.iij.q.vj.fo.cxxxij.c.iij.
Jllud sane.xxiij.q.ij.fo.cccc j.co.j.
Jllud sane.di.lxx.fo.cx.co.j.
Jllud quoq;.xxj.q.j.fo.cccxlv.c.ij.
Jllud quoq;.di.l.fo.lxxvij.co.ij.
Jllud q̄q;.distinc.lxxj.fo.c.co.iij.
Jllud etiā.xxx. q̄stiōe.iij.fo. cccc xl. columna.iiij.
Jllud etiam.xxiij.q.iij. fo.ccclxxij. columna.iij.
Jllud etiā.xiij.q.ij.fo.ccxcj.co.ij.
Jllud q̄q;.xj.q.ij.fo.cclxxxij.co.ij.
Jllud q̄q;.xxvj.q.ij.f.cccxvij.co.iij.
Jllud breuiter.di.xij. fo.xij.co.ij.
Jllud superfluū. distinc. xcv.folio. cxxxj.co.iij.
Jllud sacramentum.xxxv.q.vj.fo. cccccxxx.co.j.
Jllud statuendum.xvj.q.vj. folio. cccxxiij.co.ij.
Jllud statuenduz. distinc.xxiij.fo. xxxij.co.j.
Jllud dini. vij.q.j.fo.cxxxvj.co.iij

Tabula capitulorū decreti.

Illud relatū. xv. q. j. fo. ccc. co. ij.
Illud plane. xj. q. iij. fo. cclxx. co. j.
Illud perscrutari. de conse. dis. iiij. fo. ccccclxj. co. iij.
Illud gñalit̄. di. lxiij. fo. xcvj. co. iiij
Illud tm volum⁹. x. q. iij. fo. cclv. c. ij.
Illud magnitudinem. x. q. iij. folio cclvj. co. ij.
Illud iferē dū. xviij. q. j. f. ccxlv. c. iij
Illud nos. di. lxxvij. fo. cvj. co. iij.
Illud quidē. viij. q. ij. fo. ccxlvj. co. j
Illa prepositor. xj. q. iij. fo. cclxviij columna. ij.
Illa cauē da. xv. q. j. fo. cccj. co. j.
Illa autē. di. xij. fo. xij. co. iij.
Illa aia. ō pe. di. ij. f. ccccl xxxix. c. iij
Ille pculdubio. di. xciij. fol. cxxvij. columna. iij.
Ille aūt. xxxij. q. v. f. cccclvij. co. iiij.
Ille gladiū. xxiij. q. iij. f. ccclxx. co. j
Ille rex. de pen. distinc. iij. fo. ccccxcviij. colūna. iij.
Ille qui. xxij. q. v. fo. ccclvij. co. j.
Ille penitentiā. de pe. distinc. iij. fo. ccccxcvj. co. iij.
Ille qui. v. q. v. fo. ccxxvij. co. ij.
Illi q. vj. q. j. fo. ccxxviij. co. iiij.
Illi qui. v. q. v. fo. ccxxvij. co. ij.
Illi q pegrinos. xxiij. q. iij. f. cccc. ij.
Illi autē. xij. q. j. fo. cclxxvij. co. j.
Illi offerunt. j. q. j. fo. cl. co. iij.
Illiteratos. di. xxxvj. fo. lj. co. iij.
Illos planetarios. xxvj. q. ij. folio. ccccix. colūna. ij.

J M.

Imperium vestrū. di. x. fo. x. co. iiij.
Imperiali. xxv. q. ij. fo. cccevj. co. j.
Impatores. xj. q. iij. fo. cclxxj. co. j.
Imperatores. di. ix. fo. ix. co. j.
Imitare petrū. vj. q. j. f. ccxxix. c. iij.
Immolās. xiij. q. v. fo. ccxcvj. c. ij.
Importuna. de pe. di. j. f. cccclxxvj. columna. iiij.
Impudicas. xxvij. q. j. fol. cccexvij. columna. iij.

J N.

In actionem. de pe distinc. j. folio. ccccl xxxj. co. iij.
In adolescentia. xxxij. q. ij. fo. cccc lxvij. colūna. ij.
In altari. de pse. di. iij. fo. cccccl viij. columna prima.
In antiqs. xij. q. ij. fo. cclxxviij. co. j.
Inanis ē. de pe. di. iij. f. ccccxcvj. iiij
In apib⁹. xvij. q. j. fo. ccxxix. co. iij
In baptismate. de conse. di. iiij. fol. cccclxxj. co. iiij.
In calice. de pse. di. ij. folio. ecccclvj columna quarta.
In xpo. de pse. di. ij. fo. ccccl. co. iiij.
In canonicis. di. xix. fo. xxiij. co. iij.
In copulatione. xxxv. q. ij. 2. ij. fol. cccexxij. co. iij.
In cingio. xxxij. q. j. fo. ccccxlvij. iij.
In cunctis. xj. q. iij. fo. cclxvj. co. iiij.
In clericor. xj. q. j. fo. cclxj. co. iij.
In canōib⁹. xvj. q. j. fo. cccxiij. c. iij.
Incestuosi. xxxv. q. viij. f. cccccxxxj. columna secūda.
Incestuosi. xxiij. q. v. f. ccclxxvij. c. j.
In criminalib⁹. v. q. iij. fo. ccxxvj. c. ij
Incauti sūt. xxij. q. ij. fo. ccclj. co. iiij
In cena domini. de cōse. distinc. ij. fo. cccccxlvj. co. iij.
In cathecismo. de pse. di. iiij. folio. cccccl xxj. co. iiij.
Incassū. ō pe. di. iij. f. ccccxcvij. co. j.
In capite quadragesime. distinc. l. fo. lxxvj. co. iiij.
Incōmutabilis. xxij. q. iij. f. cccliij. colūna secunda.
In dominicis diebus. ix. q. ij. folio. ccxlviij. colūna. ij.
Indignū. di. xxxviij. fo. lv. co. ij.
Indigne. xij. q. ij. fo. cclxxx. co. j.
Indignāt. xxxij. q. vj. fo. ccccix. c. ij
Indicatū ē. di. lxxix. f. o. cxxiij. co. j.
In decima actione. xviij. q. ij. folio. ccexxxvij. co. iij.
In dolo iurat. xxj. q. ij. fo. cccl. co. j.
In domo patris. de pe. di. iiij. folio. ccccxvij. co. ij.
Inducie non modice. iij. q. iij. folio cc viij. colūna. ij.
Inducie accusatis ibidem.
Indicas. iij. q. ix. fo. ccxvij. co. iiij.
In die resurrectionis. de pse. di. v. fo. cccclxxix. co. j.
In duabus ecclesijs. xxj. q. j. folio. ccxliij. co. iiij.
Inebriaueft loth. xv. q. j. f. cccj. c. ij.
In eo. xxxij. q. iij. fo. ccccl v. co. ij.
In ecclasticō. xvij. q. ij. f. ccxcj. c. iij.
In ecclesia. de conse. dist. iij. folio. cccclxxv. co. ij.
In eccha dei. j. q. j. fo. clj. co. j.
In eum. j. q. j. fo. clxj. co. ij.
In ea synodo. di. c. fo. cxxxix. co. ij.
Inferiores sedes. di. xxj. fo. xxviij. c. j.
Inferiorum. di. lxxxvj. fo. cxvij. co. j.
Infideles. xxiij. q. iiij. fo. ccclxv. c. ij.
Infans. xx. q. j. fo. cccxli. co. iij.
Infamis psona. iij. q. vij. f. cxxiij. c. j
Infames. vj. q. j. fo. ccxxx. co. ij.
Infames non possunt. iij. q. vij. fo. ccxliij. colūna. ij.
In galhaz. xxv. q. ij. fo. ccccv. co. ij.
In grauib⁹. iij. q. vij. fo. ccxv. co. iij.
In his reb⁹. di. xj. fo. xij. co. j.
Iniustū iudiciū. xj. q. iij. f. cclxx. c. ij.
Iniustum. xij. q. ij. fo. cclxxxiij. co. j.
In istis tpalib⁹. di. iij. fo. iij. co. iiij.
In illis vero. di. lxx. fo. cix. co. iij.
In illo sacramento. de cōse. distinc. ij. fo. cccccvj. co. j.
In ipsaz. xxij. q. ij. fo. ccclj. co. j.
Iniquū ē. xxxij. q. vj. fo. ccccix. co. j.
In infamiā. v. q. j. fo. ccxxiij. co. iij.
In loco. v. q. iij. fo. ccxxvj. co. iiij.
In libro nāqz. ij. q. iiij. f. clxxxvij. c. j.
In his tuis. vij. q. ij. fo. ccccxix. c. iij
In lectū. xxxiij. q. j. fo. cccccxix. c. iij
In legib⁹. xij. q. ij. fo. cclxxviij. co. iij.
In malis. xxij. q. iiij. fo. ccclvij. co. j.
In mandatis. di. xliij. fo. lix. co. iij.
In memoriā. di. xix. fo. xxiiij. co. j.
In necessitate. de conse. distinc. iij. fo. cccccl xiij. co. j.
Innocēs. xxij. q. iij. fo. ccclv. co. iiij.
In noua actione. xvj. q. vij. fol. ccc xxvij. colūna. ij.
In nouo testamēto. distinc. xxj. fo. xxvij. co. iiij.
In nouo. xxij. q. j. fo. cccxlviij. co. ij.
Innouam⁹. di. lx. fo. lxxxvj. co. iij.
In noie pfis. di. lxiij. fo. cj. co. iij.
In noie dñi. di. xxiij. fo. xxx. co. ij.
In nullo loco. xviij. q. ij. f. cccxxxvij. columna. ij.
Inolita. xj. q. j. fo. cclx. co. iiij.
In omnibus igitur. de conse. di. v. fo. cccccl xxxj. co. ij.
In omnib⁹. di. lxxxj. fo. cxij. co. iiij.
In omni matrimonio. xxvij. q. ij. fo. cccexxvij. co. iij.
In ordiatiōe. di. lxj. f. lxxxviij. c. iij.
In oratorio. di. xlij. fo. lviij. co. iij.
In pmis. ij. q. j. fo. clxxvij. co. ij.
In pfti sclo. xiij. q. ij. fo. ccxciij. co. ij
In pnia. de pe. di. v. fo. ccccx. co. ij.
In parrochia. xvj. q. j. fo. cccx. co. ij.
Inqt apls. ō pse. di. ij. f. ccccclv. c. iij
In qb⁹. xxij. q. ij. fo. cccl. co. iiij.
In qbus. de pse. di. ij. fo. cccccxlviij. columna. iij.
Instō. ō pse. di. ij. fo. cccccxlvij. co. ij.
Instōnis. xxv. q. ij. fo. cccev. co. iij.
In statutū ē. xxvij. q. ij. fo. cccexxvij. columna. iiij.
In synodo. de conse. distinc. iiij. fo. cccccxx. co. i ij.
In synodo. di. lxiij. fo. xcij. co. iiij.
In sacro. ō pse. di. ij. f. cccccxliij. iiij.
In sacro. ō pse. di. ij. f. cccccxliij. c. j.
In sabbato. de conse. distinc. iiij. fo. ccccclxxiij. co. iij.
In religiosum. di. lxxvij. fo. cxx. c. ij.
Irreligiosa. de pse. di. iij. f. cccccl viij columna. j.
Irriso. est. de pe. di. iij. fo. cccexcvj. colūna. iij.

J S.

Ismahel. di. lvj. fol. lxxxv. co. j.
Is vero. di. l. f. lxxvj. colum. j.
Is aūt. xxj. q. ij. fol. ccl. col. ij.
Is qui in infirmitate. xxvj. q. vj. fo. ccccxiij. colum. j.
Is qui nō hz di. xxiij. fo. xlix. co. iij
Iste abrah e. xxxj. q. iij. fol. ccccl ij.
Istud est. xj. q. j. fo. cclvij. colum. ij.

J T.

Ita dñs. di. xix. fo. xxiij. co. iij.
Ita fit. j. q. j. fo. clij. colūna. iij.
Ita ergo. xxij. q. j. fo. ecclxvij. co. iij.
Ita ne. xxxj. q. v. fo. ccccl vj. co. j.
Ita corpis. xj. q. iij. fol. cclxx. co. iij.
Ita diligere. xxx. q. iij. f. ccccxl. col. j.
Ita nos. xxv. q. ij. fo. ccccvij. col. iij.
Ita plane. xxij. q. iij. fo. cclxvij. co. j.
Itaqz cēsum⁹. xxiij. q. iij. f. cccc. c. j.
Iterat. de pse. di. ij. f. cccccliij. co. iij.
Itē aduersus. di. xij. fo. xiiij. co. iij.
Itē qui ecclasticis. di. lix. fo. lxxxv. colūna. iiij.
Itē laici. di. lxj. f. lxxxvj. co. iij.
Itē ex mona. di. lvij. fo. lxxxv. co. iij
Itē q m egri. di. lvij. fo. lxxxv. co. iij.

J U.

Jubem⁹. j. q. j. fol. clxj. col. ij.
Jubem⁹. de pse. di. j. f. cccccxli. c. iij.
Judex nō est. xxiij. q. v. fo. ccclxxvij. colūna. iij.
Judex criminosum. ij. q. j. fo. clxxvj colūna. iij.
Judicij vero. vj. q. iij. f. cxxxxj. c. iij.
Judices inqt. j. q. j. fo. cxliij. col. iij.
Judices aūt. xj. q. j. fo. cclvj. col. iij.
Judicare. xj. q. iij. fo. cclxvij. col. iij.
Judicantē. xxx. q. v. fo. ccccxliij. c. ij.
Judicet ille. iij. q. vij. fo. ccxv. co. iij.
Judicet seipm. de pe. dist. j. fo. cccc lxxxj. co. iij.
Judas penituit. de pe. di. iij. f. ccccc ij. columna. ij.
Judas. xvij. q. iij. fo. cccxxxiij. c. iij.
Judei. xxvij. q. j. fo. cccexxxiij. co. iij
Judei quorū. de pse. di. iiij. fo. cccc lxxj. colū. j.
Judei baptizati. j. q. iij. folio. clxvij
Judeorum filios. xxvij. q. j. fol. ccc xxxij. colum. iiij.
Judeorū. de pse. di. iiij. fo. cccccl xxj.
Julianus. xj. q. iij. fo. cclxx. co. iiij.
Juramēti. xxij. q. v. fo. ccclvij. co. j.
Jurauit dauid. xxij. q. iiij. fo. ccliij. colūna. iiij.
Juratos. xv. q. vj. fo. cccv. col. ij.
Jus gentiū. di. i. fol. iij. colū. j.
Jus militare. di. i. fo. iij. col. ij.
Jus publicū. ibidem.
Jus quiritū. ibidem. col. iij.
Jus cuile. di. i. fo. iij. colum. j.
Jus generale. di. j. fol. ij. co. ij.
Jus aūt. di. j. fo. ij. co. iiij.
Jus aūt. di. vij. fo. vij. col. ij.
Jus naturale. di. j. f. ij. col. iiij.
Justicie. xxv. q. j. f. cccciij. colum. j.
Justū est bel. xxiij. q. ij. fo. ccclxj. c. ij
Justū est. di. ix. fo. ix. co. j.
Justū est. xxiij. q. iij. fo. ccclxij. col. j.
Juuenculas. xx. q. j. f. cccxliij. co. j.
Juxta calceō. xvj. q. j. f. cccviij. co. j.
Juxta sanctor. di. xciij. f. cxxvij. c. j.

L Achrime. de pe. di. j. fo. ccccl xviij. colū. iij.
Laici q. di. xxxiij. f. xlviij. col. ij.
Laici pbros. xvj. q. vij. f. cccxxix. c. j.
Laici nullo. di. lxiij. fo. lxxxix. co. iiij
Laici in ac. ij. q. vij. fo. cxcviij. co. j.
Laico nō liceat. ij. q. vij. f. cxcvij. c. ij
Laicis ḡtus. xvj. q. vij. fol. cccxxvij. colūna. iij.
Laicos nō accusasse. ij. q. vij. f. xcvij colūna. iij.
Lator pñ. xvj. q. v. fo. cccxviij. co. iij
Lator pñ. di. lv. fo. lxxxij. co. iij.
Lator nemesion. ij. q. vij. fo. cciij. c. ij
Latorē p. xxxij. q. ij. f. cccclxvij. c. iij
Latorē pñ. j. q. j. fo. clx. col. iij.
Lauamini. ō pe. di. iij. fol. cccexcvij.

Secundū ordinem alphabeti.

Lē.

Lector si viduā. di. xxiij. fo. l. co. j.
Lector cū. di. xxiij. fo. xxxij. co. ij.
Lectores. di. xxxj. fo. xlvj. co. iiij.
Lectis sag. di. lxiij. f. xcij. co. ij.
Lege impaf. di. x. fo. x. co. ij.
Lege iulia. j. q. ij. fo. clxx. co. iij.
Legē quā. di. iiij. fo. lxxix. co. j.
Legi siro. xxiij. q. viij. fol. ecclxxxiij.
Legi epīam. xvj. q. j. fo. cccx. co. iij.
Legū eccl. ij. q. j. fo. clxxviij. co. ij.
Leges eccl̄ie. iij. q. vij. fo. ccxij. c. iij.
Legāt epi. dist. xxxvj. fo. lij. colū. iij.
Legaf. xxiij. q. ij. f. cccxcv. col. iij.
Legit q beat⁹. di. lxxxj. fo. cxij. c. iij.
Legim⁹ i esaya. di. xciij. f. cxxix. c. ij.
Legim⁹ aliqua. di. xxxvij. f. iij. co. j.
Legim⁹ de dtō. di. xxxvij. f. ij. co. iij.
Legim⁹. de pse. di. v. f. cccccl xxx. c. iij
Lex illa. xxxvj. q̄sti. j. fo. ccccc xxxiij. colūna. iiij.
Lex illa. xxvij. q. ij. fo. ccccxxix. co. ij.
Lex eterna. xxiij. q. v. f. ccclxxvj. c. iij
Lex est cōstitutio. di. j. fo. ij. co. iij.
Lex est. di. ij. fo. iij. co. iij.
Lex cōtinētie. di. xxxj. fo. xliij. co. ij.
Lex diuine. xxvj. q. ij. fol. ccccxxiij. colūna. iij.

Lī.

Liberi dicti. xxxij. q. iiij. f. ccccl v.
Libenter. de pe. dist. j. fo. ccccl xxiij. columna. iij.
Liberti. di. lxxxvij. fol. cxx. co. iiij.
Liberti eccl̄ie. xij. q. ij. f. cclxxxv. c. j.
Liberti. ibidem. colū. iij.
Libertos. di. lxxxvij. f. cxx. co. iiij.
Liberorū. xxxij. q. iiij. fo. ccclv. co. iij
Liceat aliqd. xxiij. q. iij. fol. ecccix.
Licet ergo. vij. q. j. fo. cclxiij. co. iiij.
Licet appellatori. ij. q. vj. fo. clxxx viij. co. iij.
Licet in reg. xvj. q. iij. fo. ccexix. c. ij.
Licet plerūq. dist. xlv. fo. lxj. co. iiij.
Licet nonunq. di. xlv. fo. lxij. col. ij.
Licet olb⁹. di. lxxxvij. fo. cxx. co. j.
Liceat etiā. ij. q. j. fo. cxcj. co. j.
Licite dimittit. xxxij. q. vij. f. ccccix columna. ij.
Ligna eccl̄ie. de pse. dist. j. fo. ccccc xxxix. co. iij.
Liqdo. de pse. di. ij. fo. ccccclj. co. j.
Litigiosus. dis. xc. f. cxxiij. c. ij.
Lras charitat. di. lxiij. f. xcj. co. iiij
Lris vris. de pse. dist. iij. fo. ccccclix.

Lō.

Loca vero. di. lxxx. fol. cix. colū. iiij.
Loci nostri. xxxv. q. ix. fo. ccccclxxxj colūna. iiij.
Locutio diuinā. di. xxxix. f. lv. co. ij.
Lōgintate. xij. q. ij. f. cclxxxv. co. ij.
Loqtur dñs. xxiij. q. j. fo. cccxc. co. j
Lotharī⁹. xxxj. q. ij. fo. ccccxlv. c. ij.

Lū.

Lugduneñ. ix. q. iij. fol. cclix. col. j.
Lumioso. xviij. q. ij. f. cccxxv. c. iiij.
Luxuriā facit. di. xxxvj. fol. lj. col. j.
Luxuriosa res. di. xxxv. fo. l. col. ij.

Tabula capitulorū decreti.

Magnus eps. dist. liiij. fo. lxxix. columna. iij.
Magna pietas. de pe. dis. j. fo. cccc. lxviij. columna. iiij.
Magnū quidē. xj. q. j. fo. cclix. col. j.
Magne sapiētie. xxij. q. iiij. f. ccclviij columna. iij.
Magis. xxxij. q. v. fol. cccclvj. col. iij.
Maiorus quispiā. ij. q. vij. fo. cxcvij columna. iiij.
Maiores. xvj. q. vij. fo. ccc. xxv. co. iij
Maiores. xxiiij. q. j. folio. ccclxxxvij
Mali sunt. xviij. q. iij. fol. ccclxxiij.
Mala aūt ꝑsue. di. viij. fo. viij. co. ij.
Maledicā. j. q. j. fo. clij. co. ij.
Manus quoqꝫ. de ꝑse. di. v. fo. cccccc lxxviij. colūna. ij.
Manꝰ impositio. j. q. j. fo. clij. colū. j
Manifestū est. j. q. j. fo. clj. co. j.
Manifestuz est. xxxij. q. v. fo. ccccc. xvij. co. ij.
Manifesta. xij. q. j. fol. cclxxvj. co. ij.
Manifesta. ij. q. j. f. clxxix. col. iiij.
Manet ergo. xxiij. q. j. f. ccclxxxviij colūna. iiij.
Mādamꝰ. xix. q. iij. f. ccc. xxxix. co. iiij
Mādastis. ij. q. iiij. fo. clxxxv. co. iij.
Mācipia christiana. di. liij. f. lxxxj. columna. i.
Marchion. j. q. j. fo. cl. co. iiij.
Maritū duarū. dist. xxxij. fo. xlvij.
Mf ecclia. de ꝑse. di. iiij. f. ccccclxxvj columna. ij.
Matrimoniū. xxvij. q. ij. fo. ccc. xxij colūna. iiij.
Maximianus. dist. lxxxj. fo. cxl. co. j.
Maximianus. xxiij. q. iij. fol. ccclxij. columna. ij.
Maximū quoqꝫ. j. q. vij. fol. clxxiiij. columna. iiij.

ME.

Medicina. de pe. dist. j. fo. ccccl xxx. columna. ij.
Medicamētū. de pe. di. j. f. ccccl xxx columna. ij.
Melioze. xxvij. q. j. fol. cccc xix. c. ij.
Memoz suz. xxiij. q. j. f. ccccl xxx viij columna. ij.
Mennā. ij. q. iiij. fo. clxxxv. col. j.
Mensurā aūt. de pe. di. j. f. ccccl xxx j columna. iiij.
Meretrices esse. xxxii. q. iiij. f. ccccl v columna. j.
Merito querit. xv. q. j. fo. ccc. co. ij.
Merito. xxxii. q. ij. fo. cccclij. co. j.
Metuentes. xvii. q. iiij. fo. ccc. xxxiij. colūna. iij.
Metropolitanū. ij. q. vij. f. cciij. co. ij
Metropolitano. di. lxxi. f. xcij. co. ij.

MJ.

Michi autē. xxii. q. ij. fo. cccl. co. iiij
Miles. xxiij. q. v. fol. ccclxxvj. col. iij.
Militare. xxiij. q. j. fo. cccl x. co. iiij.
Ministri. xiiij. q. iiij. fo. ccxcvi. co. iij.
Ministri altaris. dist. lxxxj. f. xcij. c. j.
Ministrū. di. xxij. fol. xxxiij. co. j.
Ministrare. xxvi. q. vi. f. ccccxxij. ciij
Miroz minus. di. l. fol. lxviij. co. ij.
Miroz quō. xvij. q. iiij. fol. ccc. xxxj.
Miroz aūt. de pe. di. j. fo. cccclxxvj. columna. iiij.
Miratus valde. dist. xciij. fo. cxxvj. columna. iiij.
Mirandū. de pe. dist. ij. fo. ccccxciij.
Miramur. xxiij. q. j. f. ccc. xciij. co. j.
Miramur tātū. di. lxi. f. lxxxvij. ci.
Miserum est. di. lxi. fo. lxxxvij. co. ij.
Missas die. de cōse. di. j. fo. cccccxlij columna. j.
Missarum solēnia. de cōse. dis. j. fo. ccccc. xxvij. co. ij.

MO.

Modo. v. q. iiij. fo. ccccc. xiiij. colū. j.
Moderamine. xvj. q. j. fo. ccc. xx. co. ij
Mollicies. xxi. q. iij. fo. cccclvj. co. iiij
Monachus. xvi. q. j. fo. cccvij. co. iij
Monachus vero. di. lxxvij. fo. cvij. columna. iij.
Monachi sibi. de cōse. di. iiij. f. ccccc lxxj. co. iiij.
Monachi. xvj. q. j. fo. ccc. x. col. iij.
Monachi vagātes. ibidem.
Monacho. xx. q. iiij. fol. ccc. xliij. c. ij.
Monacho. xxvij. v. j. fo. ccc. xx. c. ij.
Monachū. xx. q. j. fo. cccxlj. co. iij.
Monachū. xx. q. iij. fo. ccc. xliij. c. ij.
Monachos quoqꝫ. xvj. q. j. fol. ccc. x. columna. j.
Monemus. xij. q. ij. fo. cclxxix. c. iiij.
Monomachiā. ij. q. iij. fol. clxxxvij. columna. iij.
Monasteriū. xvj. q. vij. fo. ccc. xxviij. columna. iij.
Monasteria. xviij. q. ij. fo. ccc. xxxvij columna. j.
Monasteria. xviij. q. ij. fo. ccc. xxxvij columna. iij.
Monasteriis. xix. q. iij. fo. cccxl. co. ij
Mos est. xij. q. ij. fol. cclxxxj. col. iij.
Mos est. di. j. fo. ij. co. iij.
Mos antiquus. di. lxv. f. xcvij. c. iij.
Mouet te. xxij. q. j. fol. cccxlix. co. ij.
Moyses. xxxij. q. ij. fo. cccclj. co. j.
Moyses. di. vij. fo. vij. c. ij.
Moyses. viij. q. j. fo. ccxliij. co. ij.

MU.

Mulier si fide. xxij. q. iiij. folio. ccclv columna. ij.
Mulier que accesserit. xv. q. j. fo. ccc columna. iiij.
Mulier cuius. de ꝑse. di. iiij. fo. ccccc lxij. columna. j.
Mulier dz. xxxiij. q. v. fol. ccccc xvij. columna. j.
Mulier. xxxij. q. ij. fol. cccclij. co. j.
Mulier cuius. distin. xxxij. fo. xxxiij columna. ij.
Mulier si sine. xxxiij. q. v. fol. ccccc xvj. colū. j.
Mulerē constat. xxxij. q. v. fo. ccccc xvij. columna. j.
Mulieres q̄. di. xxxj. f. xlvij. co. iij.
Mulieres. xxvj. q. j. fo. ccccxx. co. ij.
Multi secularū. j. q. j. fo. clij. co. j.
Multi corrigunt. ij. q. j. fo. clxxx. c. ij
Multi sacerdotes. di. xl. f. lvj. co. iij
Multi sunt. de ꝑse. di. iiij. f. ccccclxx. columna. ij.
Multi bene. de pe. di. ij. fo. ccccxciij. colum. iij.
Multi sine. xiiij. q. v. f. ccxcvj. c. iij.
Multoꝝ relatione. xxvij. q. ij. f. cccc xxv. columna. j.
Multorum relatione. xxxv. q. vj. f. ccccc xxx. col. iij.
Multorū relatione. di. xxxij. fo. xlv. columna. ij.
Multorū auctozitatibus. j. q. j. fol. clxij. co. iij.
Multiplex. de pe. di. j. fo. cccclxxiij. columna. iiij.
Multū stupeo. iij. q. vj. f. ccxij. c. iij.
Multe aūt opatiões. j. q. j. fo. cxlvj columna. ij.
Multis ab vbe. di. xliij. fo. lx. c. iij.
Multis concilijs. xvj. q. j. fo. cccxij. columna. iij.
Multis denuo. di. xvj. fo. xx. co. iij.
Multos de ecclesiastica. di. liij. fo. lxxxij. co. ij.
Mutationes. vij. q. j. folio. ccxxxviij columna. iiij.

MVchodonosoz. xxiij. q. iij. f. ccclxvj. co. j.
Nā qui deo. xvj. q. ij. f. ccc. xvj. c. iij.
Nā sicut. di. xxxj. fo. xliij. co. j.
Nā si cōsenserum. di. xxvij. fo. xxxix columna. iiij.
Nasci de adulterio. di. lvj. f. lxxxiij columna. ij.
Naū. ꝓphetam. de pe. di. iij. f. ccccc.

NE.

Ne amisso. xxiij. q. iiij. folio. ccclxix. columna. iij.
Nec aliqua. xxvij. q. j. fo. ccccxvj. columna. iiij.
Nec moyses. de ꝑse. di. ij. f. ccccclvij
Necesse est. iij. q. ix. fo. ccxvij. c. iij.
Necesse est. de ꝑse. di. j. folio. cccccxl
Necesse est. j. q. j. fo. cliij. colum. iij.
Necesse est. di. xxix. fo. xlij. c. ij.
Necesse est. xxij. q. iiij. folio. ccclxij. colūna. ij.
Necessaria. xij. q. j. f. cclxxij. co. iiij.
Necessaria. j. q. vij. fo. clxxij. co. j.
Necessariū est. de ꝑse. di. iiij. fo. clx. columna. iiij.
Necessarie. de ꝑse. di. ij. fol. cccccly. columna. iij.
Nec hoc ꝓtereundum. xiij. q. iiij fo. ccxcvj. co. iiij.
Nec illud. xxx. q. v. f. ccccxlij. co. iiij.
Nec illud ociosū. xxxij. q. v. f. ccccc xvij. columna. ij.
Nec licuit. di. xvj. fo. xx. co. ij.
Nec quēq̄. ō ꝑse. di. iiij. f. ccccclxxij columna. iiij.
Nec quisq̄. xxiij. q. ij. fo. ccc. xcvj. columna. j.
Nec solo. xxxij. q. v. fol. cccclvij. columna. iij.
Nec extra. iij. q. ix. fol. ccxvj. co. iij.
Nec sufficere. viij. q. j. fo. ccclvj. c. j.
Nec mirū. xxvj. q. v. fo. ccccxj. c. ij.
Nec is q̄ inuit. xv. q. j. fo. cccj. c. iij.
Nec nouū. viij. q. j. fo. ccxlv. co. ij.
Nec numer. x. q. iij. fo. cclv. co. iij.
Nec sozs. j. q. j. fo. cxlvj. co. j.
Nec artificioso. xxij. q. ij. folio. cccij columna. iiij.
Nec eam quā. xxxv. q. ij. q. iij. folio. ccccc xxij. colūna. ij.
Nec vxoꝛē. xxiij. q. iij. fo. ccccc xv. columna. ij.
Nec emeritis. di. lxj. f. lxxxviij. c. iij.
Nec dānosa. xxv. q. ij. fo. cccc vj. c. j.
Ne forte. ō pe. di. iij. f. ccccc ix. c. iij
Ne fozsitā. de pe. di. j. f. cccclxxx. c. j.
Negāda est. iij. q. xj. fo. ccxix. co. iij.
Neganda est. iij. q. xj. fo. ccxix. c. ij.
Negare. di. ix. fo. ix. co. ij.
Negociū. de pe. di. iv. fo. cccccxij. c. j
Negociatoꝛē clericum. di. lxxxviij. fo. cxxj. colūna. iiij.
Negligere. ij. q. vij. fo. cciij. co. ij.
Nēo ꝓteritoꝝ. xj. q. iij. f. cclxix. c. iij.
Nemo vnq̄. xj. q. j. fo. cclvj. co. iiij.
Nemo eps. ij. q. j. fo. clxxix. co. j.
Nemo epoꝝ. xj. q. iij. fo. cclxvj. c. ij.
Nemo pbr. di. lxxxviij. fo. cviij. co. j
Nemo q̄ rapit. xiij. q. v. fo. ccxcvj. columna. iij.
Nemo iudicabit. ix. q. iij. f. ccl. c. iij
Nemo tollit de cōse. distinc. iij. fo. cccccl xxvj. co. ij.
Nemo quippe. di. lxx. fo. cxv. co. ij
Nemo per ignoratiā. de conse. di stinc. j. fo. cccccxxxix. co. iij.
Nemo ad sacrū. di. xxxij. f. xlvij. c. j.
Nemo recte. di. lxxxj. f. cx. co. iij.
Nemo desperandus. de pe. di. vij. fo. cccccxij. co. iij.
Nemo de annozum. xvj. q. iij. folio. ccxxj. colūna. iiij.
Nemo. xxxij. q. iiij. f. cccliij. co. iij.
Nemo ecclesiam. de conse. di. j. fo. cccccxxxvij. colūna. j.
Neml est. xvj. q. iij. f. ccxxxiij. c. ij.
Nemini. xv. q. iij. fo. cccij. co. ij.
Nemini. xvj. q. vij. fo. ccc. xxix. co. j.
Neminem putes. de pe. distin. j. fo. cccclxxiij. co. iij.
Neminem. distinc. xlv. fo. lxj. co. iij.
Neminē. di. lxx. fo. c. colūna. j.
Neminē exire. iij. q. vj. f. ccxij. c. iij.
Neophit. di. lxj. fo. lxxxviij. co. j.
Neophiti. de conse. distinc. v. folio. cccclxxviij. co. iij.
Ne p cuiuslibet. xvj. q. j. f. ccxj. c. j.
Ne (quod absit. de conse. di. iij. fo. cccccl xxj. co. iij.
Ne ds arbit. xxij. q. ij. fo. cccl j. co. j.
Ne quis ieiunet. de conse. distin. iij fo. cccccl x. colūna. ij.
Neq furiosꝰ xxxij. q. vij. f. ccccl xij. ij
Neq ad cayn. di. xc. fo. cxxiij. c. iiij.
Neq em. xiij. q. v. fo. ccxcvj. co. iiij.
Neq quozūlibet. di. ix. fo. ix. co. iiij.
Neq decēnij. xvj. q. v. f. cccxxij. c. j.
Neq vidua. f. xxvij. q. j. f. cccc xvj. iiij
Neq apud altare. distinc. lxxxviij. fo. cxxj. colūna. ij.
Neq pōt. j. q. j. fo. cliij. co. iiij.
Neq in hoie. j. q. j. fo. cxlvj. co. j.
Nerui testiculoꝝ. di. xij. fo. xv. co. j
Ne tales. de cōse. di. v. folio. ccccc lxxx. columna. ij.

NI.

Nicena synodꝰ. di. xxxj. folio. xliij. columna. iij.
Nichil ℨ. ij. q. j. fo. clxxvj. co. j.
Nihil iquiꝰ. xxxij. q. vj. f. cccclix. c. j.
Nichil enim. de cōse. distin. v. folio. cccclxxx. co. ij.
Nichil enim prodest. de cōse. di. v. fo. cccccl xxix. co. iiij.
Nichil prodest. de pe. dist. iij. folio. ccccxcvj. co. ij.
Nichil sic dz. xj. q. iij. fo. cclxv. co. iij.
Nihil iude. ō pe. di. ij. f. cccccj. c. iiij
Nichil est aliud. de conse. di. iiij. fo. cccccl xix. co. iiij.
Nichil illo. di. lxxxij. fo. cxv. co. iij.
Nichil ℨ. vij. q. j. fo. ccxxxvj. co. iij.
Nichil in sacrificijs. de conse. di. ij. fo. cccccxliij. co. iij.
Nihi lomin⁹ dz. iij. q. ix. f. ccxvij. c. ij
Nimiū certe. xxiij. q. viij. f. ccclxxxiij columna prima.
Nimiū. xxij. q. iij. fo. ccclxx. co. j.
Nisi bella. xxij. q. j. fo. cccix. co. iiij.
Nisi aut in cenobijs. distinc. lvj. fo. lxxxv. colūna. ij.

NO.

Nobis dns. di. lxiij. fo. xcj. co. j.
Nobilis hō. ij. q. ij. fo. clxxxvj. co. j.
Nobilissimꝰ vir. di. xcvij. f. cxxxvij. columna. ij.
Nocte sancta. de conse. di. j. folio. cccccxliij. co. ij.
Nolo vt aliquis. xij. q. j. fo. cclxxiij. columna. iiij.
Noli putare. de pe. di. j. fo. cccclxxij columna. iij.
Noli existimare. xxiij. q. j. fo. cccix. colūna. ij.
Noli frater. di. ix. fo. ix. co. iij.
Noli. meis litteris. distinc. ix. fo. ix. columna. ij.
Noli te timere. xj. q. iij. folio. cclxix. columna. iij.
Nolite velle. xiij. q. v. fo. ccxcvij. c. ij
Nolite nos existimare. di. xxj. folio xxviij. colūna. ij.
Nolite recedē. xj. q. iij. f. cclxiij. c. ij.
Nolite errare. di. xj. fo. xj. co. iij.
Noluit itaq̄. xxxij. q. v. f. ccccc xvij columna prima.
Nomen ꝓfebyteri. ij. q. j. fo. clxxix. columna prima.
Nō afferam⁹. xxij. q. j. f. cccxc. c. iij.
Nō est facile. di. xl. fo. lv. colūna. iiij
Nō ē q̄ cuiq̄. xv. q. j. fo. cccj. co. iij.
Non est aqua. de conse. di. iiij. folio cccccl xvj. co. iiij.
Nō est nostrū. xxij. q. v. f. ccclxxvj. columna. ij.
Non est iniquitatis. xxij. q. v. folio ccclxxvj. colūna. iij.
Non est permittēdum. di. lxij. fo. xc. columna. iiij.
Non est obseruandum. xxij. q. iij. fo. cccliij. co. iij.
Non est tam iniustus. de pe. di. ij. fo. cccclxxxix. co. j.
Nō est pctm. di. vj. fo. vj. co. iiij.
Nō ē putāda. j. q. j. fo. cxlv. co. iiij.
Nō ē tredēdū. iij. q. xj. fo. ccxix. c. iij
Non est crudelis. xxij. q. v. fol. cccc lxxvj. colūna. iiij.
Non est ℨ. xxij. q. j. fo. cccxlix. co. j.
Nō est ℨ. xxij. q. j. fo. cccxlviij. c. j.
Non est dubium. xxvij. q. ij. folio. ccccxxiij. co. ij.
Non est culpādus. xxij. q. ij. folio. cccclix. colūna. ij.
Non est innocentie. xxij. q. v. folio. cccl xxvij. co. ij.
Nō sunt audiēdi. xj. q. iij. fo. cclxvj columna. ij.
Nō erit turpis. xxxij. q. j. fo. cccc xl viij. colūna. ij.
Non ratione. de conse. di. iiij. folio. cccccl xj. columna. iiij.
Nō oculaꝝ. v. q. v. fo. ccxxvj. co. ij.
Non plures. de cōse. distinc. iij. fo. cccccl xxj. co. iij.
Nō fatꝫ ē. dis. lxxxvj. fo. cxviij. co. ij.
Non regenerabant. de cōse. di. iij. fo. cccccl xxv. co. iiij.
Nō dico. ō ꝑse. di. v. f. ccccclxxix. c. ij.
Non mediocriter. de pe. di. v. folio. cccccl xix. co. iiij.
Nō illud. de ꝑse. di. iij. fo. cccccl xiij columna. iij.
Non autē. vij. q. j. fo. cc xxxv. co. iij.
Non furē. vij. q. j. fo. cc xxxv. co. ij.
Nō sufficit. ō pe. di. j. fo. cccclxxviij. columna. iij.
Non hoc corpus. de ꝑse. di. ij. folio. cccccxlix. co. iij.
Non ex quo. de conse. di. iiij. folio. cccccl xxvj. co. iij.
Nō exēplo. xxvj. q. ij. f. ccccviij. iij.
Nō fatꝫ xxxiij. q. j. v. ij. f. cccccxix. c. j
Non hñti. xij. q. ij. fo. cclxxxij. co. iij
Nō imputant. j. q. iij. fo. clxviij. c. j.
Nō turbat. xxiij. q. j. f. lxxxviij. c. iij
Non loca. di. xl. fo. lv. co. j.
Non nos beatū. di. xl. fo. lv. co. iij.
Nō iste panis. de ꝑse. di. ij. f. cccccl j. columna. iij.
Nonnulli enim. de pe. distinc. j. fo. cccl xxvj. co. ij.
Nō pila. xxij. q. viij. f. cccl xxxij. c. j.
Non prohibeat. de cōse. di. ij. folio. cccccl j. colūna. iij.
Nō iuenit. xxiij. q. iij. fo. lxxj. co. iij

Secundū ordinē alphabeti.

Nec extra. iij. q. ix. fol. ccxvj. co. iij.
Nec sufficere. viij. q. j. fo. cclvj. c. j.
Nec mirū. xxvj. q. v. fo. ccccxj. c. ij.
Nec is q̄ inuit. xv. q. j. fo. cccj. c. iij.
Nec nouū. viij. q. j. fo. ccxlv. co. ij.
Nec numer. x. q. iij. fo. cclv. co. iij.
Nec sozs. j. q. j. fo. cxlvj. co. j.
Nec artificioso. xxij. q. ij. folio. cccij columna. iiij.
Nec eam quā. xxxv. q. ij. q. iij. folio. ccccc xxij. colūna. ij.
Nec vxoꝛē. xxiij. q. iij. fo. ccccc xv. columna. ij.
Nec emeritis. di. lxj. f. lxxxviij. c. iij.
Nec dānosa. xxv. q. ij. fo. cccc vj. c. j.
Ne forte. ō pe. di. iij. f. ccccc ix. c. iij
Ne fozsitā. de pe. di. j. f. cccclxxx. c. j.
Negāda est. iij. q. xj. fo. ccxix. co. iij.
Neganda est. iij. q. xj. fo. ccxix. c. ij.
Negare. di. ix. fo. ix. co. ij.
Negociū. de pe. di. iv. fo. cccccxij. c. j
Negociatoꝛē clericum. di. lxxxviij. fo. cxxj. colūna. iiij.
Negligere. ij. q. vij. fo. cciij. co. ij.
Nēo ꝓteritoꝝ. xj. q. iij. f. cclxix. c. iij.
Nemo vnq̄. xj. q. j. fo. cclvj. co. iiij.
Nemo eps. ij. q. j. fo. clxxix. co. j.
Nemo epoꝝ. xj. q. iij. fo. cclxvj. c. ij.
Nemo pbr. di. lxxxviij. fo. cviij. co. j
Nemo q̄ rapit. xiij. q. v. fo. ccxcvj. columna. iij.
Nemo iudicabit. ix. q. iij. f. ccl. c. iij
Nemo tollit de cōse. distinc. iij. fo. cccccl xxvj. co. ij.
Nemo quippe. di. lxx. fo. cxv. co. ij
Nemo per ignoratiā. de conse. di stinc. j. fo. cccccxxxix. co. iij.
Nemo ad sacrū. di. xxxij. f. xlvij. c. j.
Nemo recte. di. lxxxj. f. cx. co. iij.
Nemo desperandus. de pe. di. vij. fo. cccccxij. co. iij.
Nemo de annozum. xvj. q. iij. folio. ccxxj. colūna. iiij.
Nemo. xxxij. q. iiij. f. cccliij. co. iij.
Nemo ecclesiam. de conse. di. j. fo. cccccxxxvij. colūna. j.
Neml est. xvj. q. iij. f. ccxxxiij. c. ij.
Nemini. xv. q. iij. fo. cccij. co. ij.
Nemini. xvj. q. vij. fo. ccc. xxix. co. j.
Neminem putes. de pe. distin. j. fo. cccclxxiij. co. iij.
Neminem. distinc. xlv. fo. lxj. co. iij.
Neminē. di. lxx. fo. c. colūna. j.
Neminē exire. iij. q. vj. f. ccxij. c. iij.
Neophit. di. lxj. fo. lxxxviij. co. j.
Neophiti. de conse. distinc. v. folio. cccclxxviij. co. iij.
Ne p cuiuslibet. xvj. q. j. f. ccxj. c. j.
Ne (quod absit. de conse. di. iij. fo. cccccl xxj. co. iij.
Ne ds arbit. xxij. q. ij. fo. cccl j. co. j.
Ne quis ieiunet. de conse. distin. iij fo. cccccl x. colūna. ij.
Neq furiosꝰ xxxij. q. vij. f. ccccl xij. ij
Neq ad cayn. di. xc. fo. cxxiij. c. iij.
Neq em. xiij. q. v. fo. ccxcvj. co. iij.
Neq quozūlibet. di. ix. fo. ix. co. iij.
Neq decēnij. xvj. q. v. f. cccxxij. c. j.
Neq vidua. f. xxvij. q. j. f. cccc xvj. iiij
Neq apud altare. distinc. lxxxviij. fo. cxxj. colūna. ij.
Neq pōt. j. q. j. fo. cliij. co. iiij.
Neq in hoie. j. q. j. fo. cxlvj. co. j.
Nerui testiculoꝝ. di. xij. fo. xv. co. j
Ne tales. de cōse. di. v. folio. cccccl xxx. columna. ij.

NI.

Nicena synodꝰ. di. xxxj. folio. xliij. columna. iij.
Nichil ℨ. ij. q. j. fo. clxxvj. co. j.
Nihil iquiꝰ. xxxij. q. vj. f. cccclix. c. j.
Nichil enim. de cōse. distin. v. folio. cccclxxx. co. ij.
Nichil enim prodest. de cōse. di. v. fo. cccccl xxix. co. iiij.
Nichil prodest. de pe. dist. iij. folio. ccccxcvj. co. ij.
Nichil sic dz. xj. q. iij. fo. cclxv. co. iij.
Nihil iude. ō pe. di. ij. f. cccccj. c. iiij
Nichil est aliud. de conse. di. iiij. fo. cccccl xix. co. iiij.
Nichil illo. di. lxxxviij. fo. cxv. co. iij.
Nichil ℨ. vij. q. j. fo. ccxxxvj. co. iij.
Nichil in sacrificijs. de conse. di. ij. fo. cccccxliij. co. iij.
Nihi lomin⁹ dz. iij. q. ix. f. ccxvij. c. ij
Nimiū certe. xxiij. q. viij. f. ccclxxxiij columna prima.
Nimiū. xxij. q. iij. fo. ccclxx. co. j.
Nisi bella. xxij. q. j. fo. cccix. co. iiij.
Nisi aut in cenobijs. distinc. lvj. fo. lxxxv. colūna. ij.

NO.

Nobis dns. di. lxiij. fo. xcj. co. j.
Nobilis hō. ij. q. ij. fo. clxxxvj. co. j.
Nobilissimꝰ vir. di. xcvij. f. cxxxvij. columna. ij.
Nocte sancta. de conse. di. j. folio. cccccxliij. co. ij.
Nolo vt aliquis. xij. q. j. fo. cclxxiij. columna. iiij.
Noli putare. de pe. di. j. fo. cccclxxij columna. iij.
Noli existimare. xxiij. q. j. fo. cccix. colūna. ij.
Noli frater. di. ix. fo. ix. co. iij.
Noli. meis litteris. distinc. ix. fo. ix. columna. ij.
Noli te timere. xj. q. iij. folio. cclxix. columna. iij.
Nolite velle. xiij. q. v. fo. ccxcvij. c. ij
Nolite nos existimare. di. xxj. folio xxviij. colūna. ij.
Nolite recedē. xj. q. iij. f. cclxiij. c. ij.
Nolite errare. di. xj. fo. xj. co. iij.
Noluit itaq̄. xxxij. q. v. f. ccccc xvij columna prima.
Nomen ꝓfebyteri. ij. q. j. fo. clxxix. columna prima.
Nō afferam⁹. xxij. q. j. f. cccxc. c. iij.
Nō est facile. di. xl. fo. lv. colūna. iiij
Nō ē q̄ cuiq̄. xv. q. j. fo. cccj. co. iij.
Non est aqua. de conse. di. iiij. folio cccccl xvj. co. iiij.
Nō est nostrū. xxij. q. v. f. ccclxxvj. columna. ij.
Non est iniquitatis. xxij. q. v. folio ccclxxvj. colūna. iij.
Non est permittēdum. di. lxij. fo. xc. columna. iiij.
Non est obseruandum. xxij. q. iij. fo. cccliij. co. iij.
Non est tam iniustus. de pe. di. ij. fo. cccclxxxix. co. j.
Nō est pctm. di. vj. fo. vj. co. iiij.
Nō ē putāda. j. q. j. fo. cxlv. co. iiij.
Nō ē tredēdū. iij. q. xj. fo. ccxix. c. iij
Non est crudelis. xxij. q. v. fol. cccc lxxvj. colūna. iiij.
Non est ℨ. xxij. q. j. fo. cccxlix. co. j.
Nō est ℨ. xxij. q. j. fo. cccxlviij. c. j.
Non est dubium. xxvij. q. ij. folio. ccccxxiij. co. ij.
Non est culpādus. xxij. q. ij. folio. cccclix. colūna. ij.
Non est innocentie. xxij. q. v. folio. cccl xxvij. co. ij.
Nō sunt audiēdi. xj. q. iij. fo. cclxvj columna. ij.
Nō erit turpis. xxxij. q. j. fo. cccc xl viij. colūna. ij.
Non ratione. de conse. di. iiij. folio. cccccl xj. columna. iiij.
Nō oculaꝝ. v. q. v. fo. ccxxvj. co. ij.
Non plures. de cōse. distinc. iij. fo. cccccl xxj. co. iij.
Nō fatꝫ ē. dis. lxxxvj. fo. cxviij. co. ij.
Non regenerabant. de cōse. di. iij. fo. cccccl xxv. co. iiij.
Nō dico. ō ꝑse. di. v. f. ccccclxxix. c. ij.
Non mediocriter. de pe. di. v. folio. cccccl xix. co. iiij.
Nō illud. de ꝑse. di. iij. fo. cccccl xiij columna. iij.
Non autē. vij. q. j. fo. cc xxxv. co. iij.
Non furē. vij. q. j. fo. cc xxxv. co. ij.
Nō sufficit. ō pe. di. j. fo. cccclxxviij. columna. iij.
Non hoc corpus. de ꝑse. di. ij. folio. cccccxlix. co. iij.
Non ex quo. de conse. di. iiij. folio. cccccl xxvj. co. iij.
Nō exēplo. xxvj. q. ij. f. ccccviij. iij.
Nō fatꝫ xxxiij. q. j. v. ij. f. cccccxix. c. j
Non hñti. xij. q. ij. fo. cclxxxij. co. iij
Nō imputant. j. q. iij. fo. clxviij. c. j.
Nō turbat. xxiij. q. j. f. lxxxviij. c. iij
Non loca. di. xl. fo. lv. co. j.
Non nos beatū. di. xl. fo. lv. co. iij.
Nō iste panis. de ꝑse. di. ij. f. cccccl j. columna. iij.
Nonnulli enim. de pe. distinc. j. fo. cccl xxvj. co. ij.
Nō pila. xxij. q. viij. f. cccl xxxij. c. j.
Non prohibeat. de cōse. di. ij. folio. cccccl j. colūna. iij.
Nō iuenit. xxiij. q. iij. fo. lxxj. co. iij

Non placuit.xxj.q.vij.fo.ccexxvij. columna.iij.
Nō obſuet⁹.xxvj.q.vij.f.ccccxv.c.j.
Nō peierabis.xxij.q.iiij.fo.ccclxiij. columna.iij.
Non nocet.j.q.j.fo.cliij.co.ij.
Nō decet.di.xij.fo.xij.co.iiij.
Nō putes.xxiij.q.v.f.ccclxxviij.c.ij
Nō ſtatī.xxvj.q.iij.fo.ccccviij.c.iiij
Non inuitati.ix.q.ij.fo.ccxlix.co.j.
Non multū.di.c.fo.cxxxix.co.ij.
Nonnulli diacones.di.xciij.folio. xxviij.co.ij.
Non negam⁹.di.lxj.fo.lxxxvij.co.j.
Non dicatis.xij.q.j.fo.cclxxiij.co.j
Nō in perpetuum.xxiij.q.iij.folio cccxcviij.co.j.
Nō fruſtra.xxij.q.v.folio.ccclxxvj columna.iiij.
Non ſemel.xviij.q.ij.fo.cccxxxviij. columna.ij.
Non inferēda.xxiij.q.iij. fo.ccclxij. columna.iiij.
Non in vobis.de conſe.di.iij.folio cccclxvij.co.ij.
Non vos.xxiij.q.v.folio.ccclxxviij. columna.iiij.
Non dubito.de cōſe.diſtinc.iiij.fo. cccclxxvij.co.ij.
Nō ꝓfidat.di.l.fo.lxxvj.co.iij.
Non cogātur.di.xlj.fo.lvij.co.ij.
Nō fidelib⁹.xxij.q.v.f.ccclvj.c.ij.
Nō eſtimem⁹.xiij.q.ij.fo.ccxcij.c.j.
Nō vos iudicetis.v.q.v.fo.ccxxvij. columna prima.
Non ſane.xiij.q.v.fo.ccxcviij.co.ij
Non ita.ij.q.vj.fo.cxc.co.iij.
Non ita.xxij.q.ij.fo.cccl.co.iiij.
Non pōt.xxxij.q.v.fo.ccclvj.co.iij.
Non potest quisq. de pe.di.j.folio. ccccl.xxiij.co.ij.
Non potest quis.de pe.diſtin.j.fo. ccccl.xxiij.co.iij.
Non pōt.ij.q.vij.fo.cxcix.co.ij.
Non pōt.xxiij.q.iiij.fo.ccclxix.co.ij
Non potest. de conſe.diſtin.iiij.fo. cccccl.xj.co.ij.
Non mechaberis.xxxij.q.vj.folio. ccccl.vij.co.iiij.
Non mechaberis.xxxij.q.v. folio. cccchx.co.ij.
Nō ois q̄.di.xxxvij.fo.liij.co.j.
Nō ē a plebe.ij.q.vij.fo.cxcvij.co.ij
Non omnis mulier.xxxij.q.ij.folio cccclj.co.iij.
Non omnis.de cōſe.diſtinc.ij.folio cccccl.co.ij.
Non ois q̄.ij.q.vij.fo.cc.co.iiij.
Non ois.di.xxxvij.fo.liij.co.j.
Non ois.v.q.v.fo.ccxxvij.co.j.
Non oēs.ij.q.vij.fo.cc.co.iiij.
Nō ſemp.xxij.q.iiij.fo.cccliij.co.iij
Non ſemp.xj.q.iij.fo.cclxx.co.iij.
Nō eſt.xxxij.q.j.fo.ccccxlviij.co.iiij
Non ſanat.j.q.j.fo.cxlx.co.ij.
Non ds.xj.q.iij.fo.cclxvij.co.iiij.
Nō debet.di.lxv.fo.xcvij.co.j.
Non debet.xxx.q.j.folio.ccccxxxix. columna.iij.
Nō debere.di.lxxx.fo.cx.co.j.
Non lz impatori. di.x.fo.x.co.iij.
Non licet.di.xlvj.fo.lxiij.co.iiij.
Non lz.xxvj.q.vij.fo.cccxcv.co.j.
Non licet.xj.q.iij.fo.cclxviij.co.iij.
Non lz in.xl.xxxiij.q.iij.fo.cccccxv. columna.iij.
Nō licet abbati.de cōſe.diſtinc.iiij. fo.cccccl.xxj.co.iiij.
Non licet pplo.di.lxiij.fo.xc.co.iiij
Non licet. de cōſe.diſtinc.iiij.folio. cccclxij.co.j.
Nō liceat eꝑo.di.lxxxvj.f.cxix.c.iiij
Non liceat.de conſe.diſtinc.iiij.fo. cccccl.xviij.co.ij.
Non liceat. de conſe. diſtinc.iij.fo. cccccl.viij.co.iij.
Nō liceat clericis.xij.q.ij.f.cclxxxij columna.iiij.
Nō liceat.di.xliij.fo.lxj.co.ij.
Non liceat.di.xxiij.fo.xxxiij.co.ij.
Non liceat.di.xcij.fo.cxxv.co.iij.
Non liceat.xij.q.ij. fo.cclxxx.co.j.
Non liceat.iij.q.vj. fo.cccxlix.co.iij.
Non liceat.j.q.j.fo.clj.co.j.
Non liceat. di.xxiij.fo.xxxiij.co.ij.
Nō liceat.xij. q.ij. fo.cclxxxiij.co.ij.
Non liceat.xix.q.iij.fo.cccxl.co.iiij.
Nō liceat.xxvj.q.v.fo.ccccx.co.iij.
Nō liceat alicui.xij.q.ij.fo.cclxxxiij columna.ij.
Non ſolent.ij.q.vj.fo.cxciij.co.ij.
Non ſolum. xxxij.q.viij.fo.cccclxij. columna.iiij.
Non ſolū. xxij.q.iiij.fo.ccclxiij.co.j.
Non ſolū.xj.q.iij.fo.cclxix.co.j.
Non ſoluz.xj.q.iij.fo.cclxix.co.iiij.
Nō ſolū.xxxij.q.vij. fo.ccccljx.co.j.
Non ſoluz.xxiij.q.v.folio.ccclxxvij columna.iij.
Non ſolū.xxviij.q.j.fo.cccxxxj.c.j.
Non ſolū.j.q.iij.fo.clxvj.co.iij.
Non oportet.iij.q.ix.fo.ccxvij.co.j
Nō oportet.xxx.q.ij.f.cccxl.c.iij.
Nō oportet.xxviij.q.j.f.cccxxxiiij. columna.ij.
Nō oportet. vij.q.j.f.ccxxxvij.c.iij.
Nō oportet.xxvj.q.v.fo.ccccx.c.iij.
Non oportet.de conſe.diſtinc.v.folio.cccccl.xxxj.co.ij.
Non oportet. de cōſe.diſtinc.v. fo. cccccl.xxxj.co.iij.
Non oportet.de conſe.diſtinc.j.fo. cccccxxxviij.co.iiij.
Non oportet.de conſe.diſtinc.ij.folio.cccccxliij.co.iij.
Non oportet.xxxij.q.iiij.f.cccccxv columna.iij.
Non oportet. di.xliij.fo.lxj.co.ij.
Non oportet.di.lxxxj.fo.cxij.c.iiij.
Non oportet.j.q.j.fo.clj.co.j.
Non oportet.di.xliij.fo.lxj.co.iij.
Non oportet.di.xlij.fo.lviij.co.iij.
Nō oportet.xxxij.q.iiij.f.cccccxv. columna.iij.
Nō oportet.di.xcv. fo.cxxiij.co.j.
Non opz.di.xxi ij.fo.xxxiiij.co.iij.
Non oportet.di.xlij. fo.lviij.co.iij.
Non oportet diaconuz.di.xciij.fo. cxxviij.co.j.
Non oportet diaconos.ibidem.
Nō oportet. di.xxiij. fo.xxiij.co.j.
Non opz.di.xxiij.fo.xxxiiij.co.ij.
Non oportet.di.lxix.fo.c.co.j.
Non oportet.de conſe.di.iij.folio. cccccl.viij.co.iij.
Nō opz.di.xviij.fo.xxj.co.iiij.
Non reuertebātur. de pe.di.ij.fo. cccclxxxvj.co.iij.
Nōne directa.viij.q.iiij.f.ccxlvij.j.
Nōne vobis.di.xxxvij.fo.lij.co.ij.
Nōne ſodomite.j.q.j.f.cxlvj.co.ij.
Non quales.j.q.j.fo.cliij.co.iij.
Nos autem.de conſe.diſtinc.ij.fo. cccccxlviij.co.iij.
Nos q̄ ꝑſum⁹.di.xl.fo.lvj.co.j.
Nos facſm.ij.q.iiij.f.clxxxiiij.co.iij
Nos i quēque.ij.q.j.f. clxxvj.c.iij.
Nos l hoiez.ix.q.j.fo.ccxlviij.co.ij.
Nos ſanctoꝝ.xv.q.vj.fo.cccv.co.j.
Nos ſcīoꝰ.ij. q.iij.f.clxxiiij.c.ij.
Nos conſecrationem.ix.q.j. folio. ccxlvij.
Nos ꝓſuetudinē.di.xij.fo.xij.c.iij.
Nos ad fidē.di.xcvi. f.cxxxiij.c.ij.
Nos ſi icōpetenť.ij.q.vij.f.ccij.c.ij.
Nos nouim⁹. xvij.q.ij.f.cccxx.c.ij
Nos ſequētes.vj.q.j.fo.cxxx.c.iij
Nostri.xxiij.q.iiij.fo.cccxij.co.ij.
Noſtrates.xxx.q.v.fo.ccccxlij.co.j.
Noſſe credo.di.lxxvj.fo.cvj.co.j.
Noſſe deſideras.xxx.q.j.f.cccxxxviij. colūna.iij.
Noſſe tuā.di.lxiij.fo.xcj.co.iij
Noſſe vos.ō cō.di.iij.f.cccccix.iiij.
Notum ſit.ij.q.j.fo.clxxviij.co.iij.
Notificaſti.xxxiij.q.v. fol.ccccxv. columna.iiij.
Notificam⁹.xxxv. q.vj.f.cccccxxix. columna.ij.
Notādū ē. xxiij.q.iij.fo.cccj.co.ij
Notādū ē. xxiij.q.ij.fo.ccclxj.co.iij
Nouatian⁹.vij.q.j.f. cxxxiiij.c.iij.
Nouit dominus. de pe.diſtin.j.fo. cccclxxviij.co.iiij.
Nouit de⁹ pe.di.iiij.f.cccccvij.iij.
Nouit ſcītas.di.c.fo.cxxix.co.j.
Nouit fraſnitas.di.xij.fo.xij.c.iiij
Nouerint.x.q.j.fo.cclij.co.j.
Nouiſſime.de cōſe.diſtinc.v.folio. cccccl.xxviij.co.iij.

N U.

Nubē di. xxvij.q.j. fo.ccccxix.co.ij.
Nullus abbas.j.q.ij.fo.clxij.co.iij.
Null⁹ p̄mas.ix.q.ij.fo.cclxviij.c.iij.
Null⁹ p̄mas.ix.q.iij.fo.ccl.co.j.
Nullus patriarcharuz. di.xcix.fo. cxxxvij.co.ij.
Null⁹ epūs.v.q.iiij. fo.cxxxvj.co.iij.
Null⁹ epūs.j.q.j.fo.clvij.co.iij.
Null⁹ epūs.ō ꝑſe.di.j.f.ccccxxlj.c.iij.
Null⁹ epūs.j.q.j.fo.clx.co.iiij.
Nullus epūs.di.lx.fol.lxxxvj.co.iij.
Nullus epūs.di.xxxviij.f.lv. colū.ij.
Nullus epūs.xj.q.j.fol.cclvij. colū.j.
Nullus epūs.xxj.q.v.fo.ccclx.co.ij
Nullus epūs.xv.q.iiij.fo.ccclj.co.iij
Nullus abbas.xix.q.ij.fo.cccxxxix columna.iiij.
Null⁹ mōach⁹.xviij.q.ij.f.cccxxxvj. colūna.iiij.
Null⁹ mōachus.ij.q.vij.f.cciij.c.ij
Nullus pbr.ix.q.ij.f.ccxlviij.co.ij.
Null⁹ pbr.de ꝑſe.di.j.f.cccccxxxvij. columna.iij
Nullus pbr.de ꝑſe.di.j.fo.cccccxxx viij.columna.iij.
Nullus clericus.xj.q.j.f.cclvij.c.j.
Nullus cleric⁹.xj.q.j.fo.cclx.co.iij
Nullus ſeruus.iij.q.v.fo.ccxj.co.ij.
Nullus oino.vj.q.j.fo.cxxxj.co.ij.
Null⁹ oino.xvj.q.vij.f.cccxxvj.c.ij.
Null⁹ in eꝑatū.di.lx.f.lxxxvj.c.iij.
Null⁹ in epm.di.lxij.fo.lxxxix.c.iij.
Nullus in ꝑpoſitū.diſt.lx.f.lxxxvj. columna.iij.
Nul l⁹ inuitis.di.lxj.fo.lxxxviij.c.ij
Nullus eꝑoꝝ.ij.q.ij.fo.clxxij.co.ij
Nullus eꝑoꝝ.xv.q.iij.f.ccclj.c.ij.
Nullus eꝑoꝝ.di.liij.fo.lxxix.co.ij.
Nullus pbſoꝝ.de cōſe.di.v.f.ccccc lxxxj.co.ij.
Nullus pbſoꝝ.di.xliij.fo.lxj.co.j.
Nullus clericoꝝ.xvij.q.iiij.fo.ccxc vj.columna.iiij.
Nullus miniſtroꝝ.de cōſe.diſt.iiij fo.cccccl.xxiij.co.iiij.
Nullus acolitoꝝ.di.xxiiij.f.xxxiiij. coiumna.iij.
Nullus ad eccleſiaſticū.diſti.lviij. fo.lxxxv.col.ij.
Nullus pōtifice.di.lxxix.fo.cix.co.j
Null⁹ fidelis.xxx.q.v.f.cccxlij.c.j.
Nullus laicus.ij.q.vij.f.ctcvj.c.ij.
Nullus laicoꝝ.xvj.q.vij.f.cccxxvj. columna.iiij.
Nullus laicoꝝ.di.xxiij.fol.xc.col.j.
Nullus penitentē.diſti.lv.f.lxxxij. columna.iiij.
Nullus ordinet.di.xxiiij.fo.xxxiiij. columna.iij.
Nullus ſacerdotū.xj.q.ij.f.cclxvj. columna.ij.
Nullus miſſam.di.xxxij.fo.xlv.c.iij
Nullus itaqz.j.q.j.f.clx.col.ij.
Nullus mortuus.xij.q.ij.fo.cxcij columna.iiij.
Nullus vnq̄.di.lxxix.fo.cviij.c.iiij
Nullus vnq̄.iiij.q.iiij.f.ccxxij.c.ij.
Null⁹ anathematizatoꝝ.ij.q.iiij. fo.ccix.columna.iij.
Null⁹ alteri⁹. ix.q.ij.f.ccxlviij.c.ij.
Nullus pōt.ij.q.ij.fol.clxxxij.co.ij.
Nullus eoꝝ.xxiij.q.j.f.cccxxxiij columna.iiij.
Nullus eoꝝ.de pe.di.ij.f.cccclxxx viij.columna.iiij.
Nullus decimas.xvj.q.ij.f.cccxvij columna.iij.
Null⁹ res.xvj.q.iij.f.cccxxxiiij.c.ij
Null⁹ aūt ō ꝑſe.di.iij.fo.cccccxvj.
Nullꝝ aliū.di.xcviij.f.cxxxvj.c.iij.
Null⁹ ducat.xxxj.q.j.f.ccccxliij.c.j.
Null⁹ expect.ō pe.di.vj.f.ccccxiij
Null⁹ ex ec.xxij.q.v.fol.ccclx.co.j.
Null⁹ debite.de pe.di.j.f. cccclxxiij columna.iij.
Null⁹ aut. xxxvj.q.ij.f.ccccexxxiij.
Null⁹ iudicū.xj.q.j.fo.cclvj.co.iij.
Null⁹ itrodu.iij.q.iij.f.cxxxij.c.ij
Nullius.j.q.iij.fo.clxvij.co.j.
Nulli liceat.xij.q.ij.f.cclxxvij.c.iiij.
Nulli eſt.de ꝑſe.di.iij.fo.ccccclxxv.
Nulli ex ꝑpm.xxxv.q.ij. fol.ccccc= xxj.col.iij.
Nulli fas.di.xix. fo.xxiiij.colum.ij.
Nulli fas ſit.xxv.q.j.f.cccclj.co.ij.
Nulli de ſer.diſt.iiij.fol.lxxix.co.ij.
Nulli dubiū.xij.q.j.fo.ccvj.co.iij.
Nulli dubiū.xij.q.v.f.cclxxxvij.c.j
Nulli epi.di.xlij.fol.lviij.colum.iij.
Nulli eꝑoꝝ.iij.q.v.fol.ccxj.co.ij.
Nulli eꝑoꝝ.xvj.q.j.fo.ccev.co.ij.
Nulli eꝑoꝝ.xj.q.j.fo.cclxxvij.co.j.
Nulli archiepi.diſt.xcix.f.cxxxviij.
Nulli ſacerd.di.xxxviij.f.xliij.c.iij
Nulli cuiū.de ꝑſe.di.iij.f.cccccl.viij columna.iij.
Nulli clerico.diſ.xliij.fo.lx. co.iiij.
Nulli vnq̄.iij.q.iiij. fo.ccix.col.iiij.
Nullū abſq̄.di.lxxj.f.cj.co.ij.
Nullū ante.xxx.q.v.fo.ccccxliij.c.ij
Nullū eꝑm.ix.q.ij.f.ccclviij.col.iij.
Nullum facere.di.xxviij.fo.xl.co.j.
Nullū invtroq̄.xxxv.q.ij.et.iij.fol. ccccxxj.co.iij.
Nullū ſine do.xxx.q.v. f.cccexlij.iij.
Nulla ratio.diſ.lxij.fo.lxxxix.co.iij.
Nulla rōne.di.xciij.fo.cxxvj.col.ij.
Nulla officia.diſt.liiij.fo.lxxxj.co.j.
Nulla edificia.xij.q.j.folio.cclxx.ij.
Nulla ꝑter.de ꝑſe.di.iiij.fo.cccccl xxvj.colūna.iij.
Nullā ptātē.xviij.q.ij.fo.cccxxxvj.
Nullā dāna.ij.q.v.fo.clxxxvij.c.ij.
Nūc autē.j.q.vij.f.clxxj.co.j.
Nunc aūt.v.q.v.fol.cxxxvj.co.j.
Nūc aūt.xxiij.q.vij.f.cccixxxj.c.nij.
Nunc aūt.xxxij.q.vij.f.cccclx.c.iij.
Nunc aūt.de ꝑſe.di.iij.f.cccccclxvj columna.iij.
Nunc autē.diſ.xxj.fo.xxviij.co.iij.
Nūc q̄rit.xxxvj.q.ij.f.cccccxxxiiij. ij
Nunc q̄rit.xxxv.q.vj.f.cccccxxxix.c.j
Nunc q̄rit.xij.q.ij.fo.cclxxvij.co.ij
Nunc q̄rit.xij.q.iij.f.cclxxxvij.co.ij
Nunc vero.ix.q.iij. f.ccl.c.ij.
Nunc ḡ.j.q.iij.fo.clxvij.col.j.
Nunciatū eſt.di.lxxxiij.f.cxv.c.iiij.
Nunq̄ aq̄.de ꝑſe.di.iiij. fo.cccccl xj. columna.iij.
Nunq̄ de ma.de ꝑſe.diſtinc. v.fol. ccccclxxx. columna.iiij.
Nunq̄ de pontificib⁹.di.xcvj.folio cxxxv.columna.iiij.
Nunq̄ ō vicijs.di.lvj.f.lxxxiij.c.iij
Nunq̄ diuinatio.j.q.j.f.cxlv.co.ij.
Nunc̄d nō erunt.xxviij.q.j. fo.cccc xxx.columna.ij.
Nunc̄d caym.de pe.di.j.f.ccccl xxj. columna.iij.
Nunc̄d nō.de ꝑſe.diſ.v.fo.cccccl xx viij.columna.iiij.
Nuper foto.viij.q.ij.fo.cexlij.col.ij.
Nuptie terrā.xxxij.q.j.fol.cccclxx.
Nuptiarū.xxvij.q.j.f.ccccxxj.col.j.

O Bedientiam.di.xciij.fo.cxxvj. columna.ij.

Obeuntibus.diſ.lxiij.fo.xcv.col.iij.
Obitum.xij.q.v.fo.cclxxxvij. co.ij.
Obitū victoris.di.lxj.fo.lxxxix.co.j.
Obijciū.xxxij.q.iij. f.ccccliij.c.iij.
Oblationes.diſt.xc.fo.cxxiij.co.iij
Obſeruandū ds.xv.q.ij.fo.cccij.c.j.
Obtineri.xxiij.q.iij. f.ccclxvj.c.iij.
Occidit phinees.xxiij.q.viij.f.ccc= lxxxiij.columna.iij.
Octaua diſcuſſio.xij.q.ij.f.cclxxxv.
Odit deus.j.q.j.fo.cl.co.iiij.
Odi ⁊ pieci.xxiij.q.j.fo.cccxcij.c.j.
Odio habeant⁊ di.lxxxvj.f.cxvij.c.j

O Ff.

Offerebat.xxxij.q.vij.f.ccccl.c.iiij.
Officij nſi.xxiij.q.j.f.ccclxxxix.c.ij.
Officia.xxiij.q.v. fo.ccclxxvj.co.iij.
Olim idē.di.xcv.fo.cxxxij.
Olum iuſſus.viij.q.j.fo.cclij.col.iij.
Olum iuſſus.diſt.xcv.fo.cxxxij.co.j.

O M.

Ois lidtaſ.de pe.di.j.f.ccccl.xxj.c.ij
Ois aūt.di.iij.fo.iiij.co.ij.
Ois q̄ rece.xxiij.q.j. fo.cccxcj.co.ij.
Ois q̄ geme.vij.q.j.fo.cxxxix.co.ij.
Ois q̄ nō.ō pe.di.j.fo.cccclxxiij.c.j.
Ois q̄.de ꝑſe.di.iij.fo.cccccl.xxj.c.ij.
Ois q̄ alīs.v.q.vj.fo.ccxxvij.c.iiij.
Ois q̄ iuſte.di.xlv.fo.lxiij.co.ij.
Ois hō.de ꝑſe.di.ij.f.cccccxlv.c.iiij.
Ois xp̄ian⁹.ō ꝑſe.di.j.f.ccccclxij.c.ij
Ois xp̄ian⁹.xj.q.iij.fo.cclxv. co.iij.
Ois opꝑſſus.ij.q.vj.f.clxxxvij.c.ij
Ois etas.xij.q.j. fo.cclxxiij.co.ij.
Ois cuiuſlibet.j.q.j.f.clx.c.ij.
Ois electio.diſtin.lxiij.fo.xc.co.iiij.
Ois pbſ.ō ꝑſe.di.iij.f.ccccclxxj.c.j.
Ois ıactura.xxj.q.iij.f.cccxlvij.c.j.
Ois res.xxvij.q.ij.fo.cccxxxij.co.ij
Oēs ſiue pa.di.xxij.fo.xxxviij.co.j.
Oēs he ſpēs.di.ij.fo.iij.co.j.
Oēs pſallētes.di.xxxviij.f.liij.c.iij
Oēs hu⁹.di.xlvij.fol.lxv.c.ij.
Oēs eccle.xvij.q.iiij.fo.cccxxxj.c.j.
Oēs femie.xxvij.q.j.fo.ccccxx.c.iij.
Oēs itaqz.xj.q.j.fo.cclxx.co.iij.
Oēs q̄.ij.q.v.fo.ccxj.co.ij.
Oēs q̄ i pe.di.xcvij.f.cxxxvj.c.iiij.
Oēs tamſaſ.xxxij.q.vij.f.ccccl x.c.ij
Oēs illi.vj.q.j.fo.cxxxix.c.j.
Oēs decime.xvj.q.vij.f.cccxxv.c.j.

Oēs fideles.de ꝑse.di.j.fo.ccccc xlij. columna.j.
Oēs fideles.de ꝑse.di.v.f.cccccl xxviij.c.j.
Ois vero.vj.q.j.f.cc xxviij.co.iiij.
Ois deiceps.xxviij.q.j.f.cccc xxxiiij. columna.j.
Oēs phī.xvij.q.iiij.f.cc xxxij.c.iiij.
Oēs epi.ij.q.vj.fo.clxxxix.co.j.
Oēs leges.ij.q.ij.fo.clxxxij.co.j.
Oēs leges.di.j.fo.ij.co.ij.
Oēs q̄s.xxx.q.j.f.cccc xxix.co.ij.
Oēs q̄s.iij.q.iiij.fo.ccix.c.iij.
Oēs q̄s.de ꝑse.di.iij.fo.cccccl x.c.iij.
Oēs basilice.xvj.q.vij.f.cc xxvj.c.ij
Oēs basilice.de cōse.dist.j.fo.ccccc xxxvj.columna.ij.
Omnino.ij.q.vj.fo.cxcj.co.ij.
Oino ꝓfitemur.di.xxxi.f.xliij.co.ij.
Oi tpe.de ꝑse.di.iiij.f.ccc cl xxxij.c.iij
Oi timore.xxiij.q.viij.fo.cccl xxxiij. columna.iij.
Oi die.de ꝑse.di.v.f.cccccl xviij.c.iiij
Omne qō.xxj.q.j.f.ccc xlviij.c.j.
Omne qō.xxv.q.j.f.ccccij.co.iij.
Omne uag̃ xxvij.q̄sti.ij.f.ccc xxiij. columna.iiij.
Omne gen⁹.xxij.q.ij.f.cclj.co.ij.
Omnē vim.di.xxxvij.fo.lij.co.iij.
Omniū vestrū.xxiij.q.v.fo.cccl xxix. colūna.iiij.
Omniū sacerdotū.di.xxxij.f.xlv.c.j.
Omnia quecūq̃.de ꝑse.di.ij.f.ccccc lv.colūna.j.
Oīa decretalia.xxv.q.j.fo.cccciiij columna.j.
Omnia sacramēta.j.q.j.f.clij.co.iij
Oia q̄ aduersus.iij.q.ix.f.ccvij.c.j.
Oīa talia.di.xij.fo.xiiij.co.ij.
Oibus vobis.ij.q.iiij.fol.clxxxvj.columna.iij.
Oibus q̄b⁹.iiij.q.vj.fo.ccxxiiij.c.iij.
Oib⁹ seruis.di.xxxiij.f.xlviij.c.iij.
Oibus nobis.xxix.q.ij.fo.cccc xxxvj columna.iij.
Oibus ꝓsideratis.xxiij.q.j.f.cc xx. columna.iij.
Oibus modis.xxxv.q.ix.f.cccc cxxx columna.iiij.

O P.

Oportet quoq̃.di.xl.fo.lv.co.iij.
Oportet.iij.q.ij. fo.ccvij.co.j.
Oportet infantes.xx.q.ij.f.ccc xliij. columna.j.
Oportet ordinā.di.xxxvj.f.lj.c.ij.
Oportet epūm.xxviij.q.iij.fo.cccc xxxv.columna.j.
Oportet eū.viij.q.j.fo.ccxliij.co.iij
Oportet sacerdotes.di.lxxxj.f.cxij columna.ij.
Oportebat.di.lxxix.fo.cviij.co.iiij.
O ꝓpheta.j.q.j.fo.lij.co.iij.
Optatū tibi.di.c.fo.cxxxix.co.ij.

O R.

Oratoriū.di. xlij.fo.lviij.co.iij.
Ordinatos.distin.lx.f.lxxxvj.co.ij.
Ordinatiōes.di.lxxv.fo.ciiij.co.iiij
Ordinatōes.di.lxiij. fo.xcvj.co.j.
Ordinationes.di.lxxv.fo.ciij.c.iiij.
Ordinationes.i.q.j.fo.clix.co.ij.
Ordinationes.di.lxxv.fo.ciiij.co.ij
Ordinationes.ix.q.j.f.ccxlvij.c.iij
Origo.xxxij.q.iiij.fo.ccclxiij.co.ij.

O S.

Osius papa.di.lvj.fo.lxxxiiij.col.j.
Osius epūs.vj.q.iiij.fo.cxxxiij.col.j.
Osius epūs.dis.lxj.fo.lxxxviij.co.j.
Ostendit ꝓpheta.xxiij.q.iij.fo.cccc lxiij.columna.j.
Ostendit illos.de ꝑse.di.iiij.f.ccccc lxiij.co.ij.
Ostensum est.xvj.qōe.vj.fo.cccxxij columna.iij.
Oues q̄ suo.ij.q.vij.f.cxevij.co.iiij.
Oues pastorē.vi.q.j.f.cxxix.co.ij

P Acem igit.de ꝑse.di.ij.f.ccccc xliij.co.iij.
Pagani.ij.q.vij.fo.cxcix.co.ij.
Palā est.di.xj.f.xij.co.ij.
Pallū vobis.di.c.fo.cxl.co.ij.
Pallius tibi.di.c.fo.cxxxix.co.iij.
Panis est.de ꝑse.di.ij.f.cccccl.c.ij.
Panis ⁊ calix.de ꝑse.dist.ij.f.ccccc xlviij.colūna.iiij.
Panē ō altari.de ꝑse.di.ij.f.ccccclij columna.iij.
Parat⁹.xxiij.q.j.fo.cccl x.co.j.
Parentele.xxxv.q.v.fo.cccccxxiiij. columna.iiij.
Parsimoniā.di.xlj.fo.lviij. co.iij.
Paruuli.xxij.q.v. fo.cccl viij. co.ij.
Paruuli.de ꝑse.dist.iiij.fo.cc cccl xix columna.iiij.
Paruuli fideles.de cōse.di.iiij.fol. cccccl xxv.co.ij.
Paruulos q̄.de ꝑse.di.iiij.fo.ccccc lxxij. co.ij.
Paruulo.de ꝑse.di.iiij.fo.cccccl xxv columna.iiij.
Pasce fame.di.lxxxvj.fo.cxix.co.ij.
Pasche solēnitas.de ꝑse.dis.iiij.fo. ccccclx.columna.j.
Pastor ecclie.j.q.ij.fo.clxiij.co.j.
Pastoralis officij.vij.q.j.f.ccxl. c.j.
Patet symoniacos.j.q.vij.f.clxxvj columna.ij.
Patet ꝓfecto.ix.q.iij.fo.ccl.co.iij
Patrē.xxxj.q.iij.fo.cccclij.co.ij.
Paternarū.xxiij.q.iij.fo.cccc.co.ij
Paulū.ij.q.iij.f.clxxxiij.co.j.
Paulus dicit.ij.q.vij.fol.cc.col.iij.
Paulus petrū.ij.q.xij.fol.cci.co.ij.
Paulus deacline.ij.q.vij.f.cciij.c.j
Paulū itaq̃.ij.q.iij.fo.clxxxiij.co.j.
Paulianiste.j.q.j.fo.cxlix.col.iij.
Pauper.xj.q.iij.fol.cclxviij.col.iij.

P E.

Peccatū qō.de pe.di.iiij.fo.ccccc v. columna.iiij.
Pecunia.xvij.q.iiij.f.cccxxxj.c.iiij.
Penitentia est.de pe.di.iij.fo.cccc xcvj.columna.j.
Penitētia.de pe.di.j.fo.cc cclxxviij columna.iiij.
Penitētia est.de pe.di.iij.f.cccxcv columna.iiij.
Penitētiam.xxxiij.q.iiij.f.ccccxcv. columna.iiij.
Penitētiā quippe.de pe.disti.iij.f. ccccxcvj.colū.ij.
Penitētē.xxvi.q.vij.f.cccc xiiij.c.iij
Penitentes.di.l.fo.lxxvi.co.iiij.
Penitētes.di.lv.fo.lxxij.co.ij.
Penitētes.de pe.dist.iij.f.cccc xcvj. columna.iij.
Penitentib⁹.xxvi.q.vij.fo.cccc xiij. columna.ij.
Pena illorum.xxiij.q.v.fo.ccclxxiij colūna.iij.
Penale.xiij.q.v.fo.cxcviij.co.ij.
Pene sicut.de pe.di.j.fo.cccclx.c.ij
Pennata.de pe.di.ij.fo.cccclxxvj. columna.ij.
Per adoptionē.xxx.q.iij.fo.cccxl. columna.iiij.
Peracta.de ꝑse.dis.ij.fo.cccccxliij. colūna.iiij.
Per baptisinum.de ꝑse.di.iiij.folio cccccl xj.colum.j.
Per aquā.de ꝑse.di.iiij.fo.cccccl xj. colūna.ij.
Per esaiā.j.q.j.fo.clvij.co.j⁹
Per illicitā.j.q.vij.fo.clxxv.col.iiij.
Per illicitam.ix.q.j.fol.cclvij.co.iij.
Per principalē.ix.q.iij.fo.ccl.co.ij.
Per principalē.j.q.j.fo.clx. col.iiij.
Per laicos.xvj.q.vij.fo.cccxxvij.c.j
Per scripta.ij.q.viij.fol.ccv.col.ij.
Per singulas.xvj.q.iij.fo.cccc xviij. columna.iiij.
Per singulas.ix.q.iij. f.cc xlix.co.ij.
Per singulas.ibidem.
Perfectis.di.xxv.fo.xxxv.co.iij.
Periculose.de pe.di.j.f.ccccl xxj.c.j.
Pernicioſam.xviij.q.ij.f.cccxxxvj. columna.iiij.
Perfecta pnia.de pe.di.iij.fol.cccc xcvj.co.iij.
Perfecta pnia.ō pe.di.j.f.ccccl xxiij columna.iij.
Peregrina iudicia.iij.q.vj.fo.ccxij colūna.iij.
Perlatū est.xix.q.ij.fo.ccexl.co.iij.
Perlatū est.di.xc.fo.cxxiij.col.iij.
Perlatū.ō ꝑse.di.iij.fo.eodem.
Perlatū.de ꝑse.di.iij.fo.cccccl x.c.ij.
Perlatū est.dis.lxxxviij.f.cxxi.c.iij.
Perlatū ē.xxix.q.ij.f.ccccxxxvij.c.ij
Peruenit quoq̃.di.xcv.f.cxxxj.c.ij.
Peruenit.ij.q.vij.folio.cciij.co.iij.
Peruenit ad nostras.di.xviij.f.xxi columna.iiij.
Peruenit.vij.q.j.fo.cc xxxvij.co.iiij
Peruenit ad nos.di.cj.fo.cxl.co.iij.
Peruenit ad nos.di.l.fo.lxix.co.iij
Peruenit.xvj.q.vij.fo.cccxxv.co.j.
Peruenit.j.q.iij.fo.clxvj.co.iiij.
Peruenit.de ꝑse.di.ij.fo.cccccl viij. columna.iiij.
Peruenit.xxx.q.j.fo.ccccxxxviij.c.j
Peruenit.de ꝑse.di.ij.fo.cccccl vij. columna.ij.

Peruenit.xviij.q.ij.f.cccxxxvij.c.ij.
Peruenit ad sanctā.di.lxxxvj.folio cxx.co.iiij.
Peruenit.xxvj.q.v.eo.ccccx.co.iiij.
Peruenit.xvj.q.j.fo.cccviij.co.j.
Peruenit.xx.q.iij.fo.cccclvj. co.ij.
Peruenit ad nos.di.lxxxiij.fo.cxv. columna.iij.
Peeuenit.xviij.q.ij.f.cccxxxvij.c.j.
Peruenit.xxvj.q.j.fo.ccccxviij.c.ij
Peruenit ad nos.di.xciij. f.cxxviij. columna.ij.
Peruenit.xj.q.j.fo.cclx.col.ij.
Peruenit ad scām.dis.xciij.f.cxxvij. columna.iij.
Pessimā.xxiij.q.viij.f.cccl xxxvii.c.j
Petrus.ii.q.vii.fo.ccii.co.vij.
Petrus.xxiii.q.viii. f.cccl xxxiii.c.j.
Petrus.j.q.j.fo.cxliij.col.j.
Petrus potestatem.ii.q.vii.fo.ccii. columna.ij.
Petrus.di.xxxix.fo.lv.co.iij.
Petrus dolui.de pe. dis.j.f.cccclx viii.columna.iij.
Petimus.xj.q.j.fo.cclviii.c.ij.
Petisti.vii.q.j.f.cc xxvii.co.j.
Piū ē.de pe.di.iij.fo.ccccciij.co.iij.
Pie mētis.xvj.q.vii. fo.cccxxvii.columna.iij.
Pitaciū.xxx.q.iii.fo.cccxl.co.ij.

P L.

Placet oibus.di.xii.fo.xiiij.co.iij.
Placet oib⁹.di.lxv.fo.xcvii.co.ij.
Placuit vt altaria.de cōse.di.j.fol. cccccxxxviii.co.iij.
Placuit.xxii.q.v.fo.cccl xxvj.co.ij.
Placuit.de pe.di.vj.fo.ccccc xiii.c.ij
Placuit.j.q.j.fol.clvij.col.iiij.
Placuit vt vnusquisq̃.j.q.j.f.clvii.c.j.
Placuit.di.xviii.fo.xxi.co.ij.
Placuit vt quicūq̃.de cōse.di.iiij. fo.ccccclx xvii.colū.iiij.
Placuit.di.lxxiii.fo.cii.co.iij.
Placuit igitur.de cōse.distin.iiij.folio.cccccl xxvii.co.iiij.
Placuit.de cōse.di.iiij.fo.eodem.
Placuit vt quicūq̃.ō ꝑse.distin.iiij. folio.eodem.
Placuit.de ꝑse.dist.iij.fo.cccccl viii.
Placuit.de ꝑse.dist.iij.fo.cccccl x.c.j.
Placuit.ō ꝑse.di.iij.fo.eodem.
Placuit di.lxxvij.fo.cvii.co.ij.
Placuit.vii.q.j.fol.ccxxxvii.col.iiij.
Placuit.xvj.q.iij.fo.cccxcj.co.ij.
Placuit.di.xxxvij.fo.liii.co.iiij.
Placuit.di.xxij.fol.xlvij.co.j.
Placuit.vij.q.j.fo.cxxxviij.co.ij.
Placuit.di.xc.fo.cxliii.co.ij.
Placuit.xj.q.j.fo.cclxj.co.j.
Placuit.xii.q.ii.fo.cclxxxij.colū.iij.
Placuit de infantib⁹.de cōse.di.iiij. fo.cccccl xxij.colum.ij.
Placuit.di.xvj.fo.xviii.co.ij.
Placuit.xxxvj.q.ij.fo. ccccc xxxv.columna.iij.
Placuit.di.lxxij.fo.cj.col.iij.
Placuit.j.q.ij.fo.clxij.co.j.
Placuit.x.q.iij.fo.cliiij.colūna.iiij.
Placuit.j.q.iiij.fo.clxvij.co.ij.
Placuit.xvj.q.vj.fo. cccxxij.col.iij.
Placuit.ii.q.v.f.clxxxviii.co.j.
Placuit oib⁹.di.xii.fo.xiiii.co.iij.
Placuit vt.j.q.j.fo.cxliij.col.iij.
Placuit.vi.q.iii. fo.cxxxii.co.ij.
Placuit.ii.q.vj.fol.cxciii.col.iij.
Placuit vt quotiēscūq̃.disti.xviii. fo.xxii.colum.iij.
Placuit.di.l.fo.lxxvij.co.ij.
Placuit.xj.q.j.fo.cclvij.co.ij.
Placuit.xj.q.iij.f.cclxi.co.iiij.
Placuit.x.q.j. fo.cclu.co.ij.
Placuit.xxi.q.ii.fo.cccxlv.co.iij.
Placuit vt de ordinatione.j.q.j.fo. cxliii.co.iij.
Placuit.ii.q.vj.fol.clxxxix.co.ij.
Placuit.xx.q.j. f.cccxlii.col.ij.
Placuit.xxj.q.iii.fol.cccxlvj.col.iij.
Placuit.xxi.q.v.fo.cccxlvii.co.ij.
Placuit.xii.q.iii. fo.cclxxxvii.col.ij.
Placuit.vj.q.iii.fo.ccxxxj.col.iij.
Placuit eoꝝ.ii.q.vii. fo.cciiii.col.ij.
Placuit.xvj.q.j.f.cccvii.co.ij.
Placuit.xvj.q.iii.fol.cccxx.col.j.
Placuit.xvj.q.j.fol.cccvii.col.iiij.
Placuit sancto.iiii.q.ii.et.iii.f.ccxx. columna.iiii.
Placuit.x.q.iij.fo.cliiij.co.iiij.
Placuit.vj.q.ij.fo.ccxxxj.colum.iij.
Placuit.xxxij.q.vij.fo.cccclx.co.j.
Placuit.xxxij.q.ij.f.cccclxvj.col.ij.
Placuit.ix.q.ij.fo.ccxlviij.co.ij.
Placuit.xiij.q.ij.fo.ccxcj.co.iij.
Placita.xv.q.iij.fo.ccciij.co.iij.
Plebiscita.di.ij.fo.iij.co.iij.
Plebs diotrensis.di.lxiij.f.xcj.c.iij.
Plericq̃.viij.q.j. fo.ccxliij.co.ij.
Plericq̃ ex iudeis.de ꝑse.dist.iij.fo. cccclxxj.colū.ij.
Plericq̃.xiij.q.iij.fo.cxcvj.col.j.
Plerūq̃ ꝓtingit.xj.q.ij.f.cclxx.co.j.
Plerūq̃ boni.ij.q.vij.fo.cxcix.c.iiij.
Pluit dñs.de pe. di.iij.f.ccccciij.c.j.
Plures.xvj.q.j.fo.cccxiij.co.ij.
Plurimos sacerdotes.di.lxxxij.fo. cxiij.columna.j.

P O.

Põderet.distin.l.fo.lxx.col.ij.
Pontifices.vij.q.j.f.cc xxxiiij.col.ij.
Põtifices.xij.q.ij.fo.cclxxxvij.c.ij.
Porro cuius iudiciū.vj.q.iiij.folio. cc xxxij.co.iiij.
Porro scias.di.lxiij.fo.xc.co.iij.
Porro.di.lxvj.fo.xcviij.co.ij.
Porro.xxxv.q.ij.fo. cccccxxiij.co.j.
Porro de pe.di.j.fo.ccccl xxj.co.iiij.
Porro.di.lxxxiij.f.cxvj.co.ij.
Porro de ꝑse.di.j.fo.cccccxlj.col.iij
Porro ſt.xvj.q.ij.fol.cccxxj.co.j.
Porro de affinitate.xxxv.q.v.folio cccccxxiij.co.ij.
Possessio.xvj.q.v.fo.cc xviij.col.ij.
Possessiões.xvj.q.iiij.fo.cccxxij.columna.iij.
Possessiones.xvj.q.j.fo.cccxv.co.ij.
Post pascha.di.lxxvj.fol.cvj.col.ij.
Post ꝯngētos.xvj.q.ij.f.cc xx.c.ij.
Post bap.de ꝑse.di.iiij.fo.cccclxxj.
Postyronis.xxx.q.iij.f.ccccl j.c.iij.
Post appellationē.ij.q.vj.fo.cxciij columna.iij.
Post suſceptum.xxx.q.iij. fo.cccxl.
Postꝯ hostilis.xvj.q.j. f.xij. co.iij.
Postꝯ.xiij.q.ij.fo.ccxcij.co.ij.
Postꝯ se.de conse.distin.iij.folio. cccclxviij.co.ij.
Postꝯ ascendit.de ꝑse. di.iij.folio. cccccl x.co.iiij.
Postꝯvos credere.de ꝑse.disti.iij. fo.cccccl x.co.j.
Postꝯ.dist.l.fo.lxix.col.iij.
Postea tanguntur.de ꝯconse.di.iiij. fo.cccclxviij.co.iij.
Postea signatur. de cōse.di.iiij.fol. eodē.co.iij.
Postea ꝯ. xxv.q.ij.fo.cccvij.co.ij.
ꝑpostulatus.iij.q.viii.fo.ccxvj.co.j.
Post discursus.de pe.distinc.ij.fol. cccclxxxvj.co.iij.
Pōt fieri.de pe.di.j.f.cccclxxv.c.iij.

P R.

Precarie.x.q.ij.fo.cclxij.co.ij.
Precarie.x.q.ij.fo.cclxij.co.iij.
Precarie.xij.q.ij.fo.cclxxxiij.colū.j.
Precipue.xi.q.iij.fo.cclxij.co.j.
Precipiendum est.xiij.q.ij.f.cxcij. columna.iij.
Preceptū.xxxij.q.v. folio.cccclviij. colūna.iij.
Preceptū ḡ.ij.q.ij.fo.clxxxij.col.iij.
Precepta synodalia.de ꝑse.distin.j. fo.ccccc xxxvj.co.ij.
Precepta canonica.distinc.lv.folio lxxxiij.columna.iij.
Precepit.xxxii.q.v.f.cccclviii.co.ii.
Preceptis.di.xii.fo.xii.co.iiii.
Precipim⁹.xvj.q.ii.f.cccvii.co.iiii.
Precipim⁹.xii.q.j.f.cclxxvj.col.iiii.
Precipim⁹.dis.xcii.fo. cxxx.co.iii.
Precipim⁹.xvj.q.j.fo.cccxiii.co.j.
Precipim⁹.xxi.q.ij.fo.cccclvj.col.j.
Precipimus.disti.xxxiij.folio.xlix. columna.ij.
Precipim⁹.di.xc.fo.cxxiij.col.ij.
Precipim⁹.xxj.q.iiij. fo.cccxlvj.c.ij
Predia.xii.q.ij.fo.cclxxvij.co.j.
Predicator.xvj.q.j.fo.cccxv.col.iij.
Predixerat.de pe.di.j.fol.cccclxxx. columna.j.
ꝑdicandum est.xxij.q.j.f.cccxlix columna.iiij.
ꝑsul nō dānak.ij.q.v.f.clxxxviij. columna prima.
ꝑsulum.xvj.q.iij.f.cccxix.col.j.
ꝑsumunt.ij.q. vij.fol.cxcix.col.j.
ꝑsens.xx.q.iij.fo.ccccliij.co.iij.
ꝑsenti decreto.v.q.ij.folio.cc xxv columna.ij.
ꝑsenti cōsilio.distin.iiij.fo.lxxxj. columna iij
ꝑsente presbytero.disti.xciij.fo. cxxviij.columna.j.

Post pascha.di.lxxvj.fol.cvj.col.ij.
Post ꝯngētos.xvj.q.ij.f.cc xx.c.ij.
Post bap.de ꝑse.di.iiij.fo.cccclxxj.
Postyronis.xxx.q.iij.f.ccccl j.c.iij.
Post appellationē.ij.q.vj.fo.cxciij columna.iij.
Post suſceptum.xxx.q.iij. fo.cccxl.
Postꝯ hostilis.xvj.q.j. f.xij. co.iij.
Postꝯ.xiij.q.ij.fo.ccxcij.co.ij.
Postꝯ se.de conse.distin.iij.folio. cccclxviij.co.ij.
Postꝯ ascendit.de ꝑse. di.iij.folio. cccccl x.co.iiij.
Postꝯvos credere.de ꝑse.disti.iij. fo.cccccl x.co.j.
Postꝯ.dist.l.fo.lxix.col.iij.
Postea tanguntur.de ꝯconse.di.iiij. fo.cccclxviij.co.iij.
Postea signatur. de cōse.di.iiij.fol. eodē.co.iij.
Postea ꝯ. xxv.q.ij.fo.cccvij.co.ij.
ꝑpostulatus.iij.q.viii.fo.ccxvj.co.j.
Post discursus.de pe.distinc.ij.fol. cccclxxxvj.co.iij.
Pōt fieri.de pe.di.j.f.cccclxxv.c.iij.

P R.

Precarie.x.q.ij.fo.cclxij.co.ij.
Precarie.x.q.ij.fo.cclxij.co.iij.
Precarie.xij.q.ij.fo.cclxxxiij.colū.j.
Precipue.xi.q.iij.fo.cclxij.co.j.
Precipiendum est.xiij.q.ij.f.cxcij. columna.iij.
Preceptū.xxxij.q.v. folio.cccclviij. colūna.iij.
Preceptū ḡ.ij.q.ij.fo.clxxxij.col.iij.
Precepta synodalia.de ꝑse.distin.j. fo.ccccc xxxvj.co.ij.
Precepta canonica.distinc.lv.folio lxxxiij.columna.iij.
Precepit.xxxii.q.v.f.cccclviii.co.ii.
Preceptis.di.xii.fo.xii.co.iiii.
Precipim⁹.xvj.q.ii.f.cccvii.co.iiii.
Precipim⁹.xii.q.j.f.cclxxvj.col.iiii.
Precipim⁹.dis.xcii.fo. cxxx.co.iii.
Precipim⁹.xvj.q.j.fo.cccxiii.co.j.
Precipim⁹.xxi.q.ij.fo.cccclvj.col.j.
Precipimus.disti.xxxiij.folio.xlix. columna.ij.
Precipim⁹.di.xc.fo.cxxiij.col.ij.
Precipim⁹.xxj.q.iiij. fo.cccxlvj.c.ij
Predia.xii.q.ij.fo.cclxxvij.co.j.
Predicator.xvj.q.j.fo.cccxv.col.iij.
Predixerat.de pe.di.j.fol.cccclxxx. columna.j.
ꝑdicandum est.xxij.q.j.f.cccxlix columna.iiij.
ꝑsul nō dānak.ij.q.v.f.clxxxviij. columna prima.
ꝑsulum.xvj.q.iij.f.cccxix.col.j.
ꝑsumunt.ij.q. vij.fol.cxcix.col.j.
ꝑsens.xx.q.iij.fo.ccccliij.co.iij.
ꝑsenti decreto.v.q.ij.folio.cc xxv columna.ij.
ꝑsenti cōsilio.distin.iiij.fo.lxxxj. columna iij
ꝑsente presbytero.disti.xciij.fo. cxxviij.columna.j.

Tabula capitulorū decreti

Presentiuꝫ vij.q.j.fo.cxxxiiij.co.j.
Presentium potitorē.j.q.v.fo.clxx columna.ij.
Presbyter.xv.q.v.fol.ccciij. col.iiij.
Presbyter.xxxj.q.vj.fo.ccccxiiij.c.j
Presbyter q̄dā.di.xxxij.f.xlvij.c.ij.
Prelbyter.j.q.iij.f.clxxxiiij.co.iiij.
Presbyter.j.q.j.fo.cxlj.co.ij.
Presbyter eucharistiam. de ꝑse.di.ij. fo.cccccl vij.co.iiij.
Prelbyter.xxvj.q.vj.fo.ccccxij. c.iij
Pbr̄ ante.xxx.di.lxxviij.fo.cviij.c.ij
Presbyter si fornicationē.di.lxxxij. fo.cxiij.co.iij.
Pbr̄ mane.dis.xcj.f.cxxiiij.co.iiij.
Presbyter aut diacon⁹.di.lxxxj. fo. cxj.colum.iij.
Presbyter cū ordinatur.di.xxiij.fo. xxxij.columna.iij
Presbyter cū dioceſim.xij. q.iiij.fo. cclxxxvij. colū.j.
Pbr̄ phite.di.xcv.fo.cxxxiij.co.j.
Presbyt si a plebe.ij.q.iiij.f.clxxxv. columna.iiij.
Presbyter.di.xxviij.fo.xlj.co.j.
Pbr̄is.di.xxvij.f.xxxix.col.iiij.
Presbyteris.de conſe. diſtin.iiij.fo. ccccclxxiij.co.ij.
Presbyteri in eccleſia.diſti.xcv. fol. cxxxij.col.j.
Pbr̄i quos.di.lxviij.fo.xcviij.co.iiij
Presbyteri diacones.diſt.xxiij.fo. xxxiij.colum.iij.
Presbyteri.di.xxxiij.f.l.col.j.
Pbr̄i.de ꝑse.di.iij. fo.ccccclxxiij.c.ij
Prelbyteri. de cōſe.diſt.iiij.f.ccccc= lxxiij.col.iij.
Pbr̄i vero.diſt.lxvij. fo.xcviij.co.ij.
Presbyteri qui per dioceſes.di.xcv fol.cxxxij.col.j.
Pbr̄i.xj.q.iij.fo.cclxv.co.iij.
Pbr̄i.xxvj.q.vj.fo.ccccxij.col.iiij.
Pbr̄m.di.xxviij.fo.xlij.co./.
Pbr̄m.dis.l.fol.lxviij.col.iij.
Pbr̄oꝝ.diſtin.lvj.fo.lxxxiiij.co.j.
Pbr̄oꝝ.diſtinc.lvj.ibidem.
Pbr̄os.dis.l.fo.lxxiij.colum.ij.
Presbyteros vltra.diſtin.xcv.folio cxxxj.co.iij.
Pbr̄os.xvj.q.j.fol.cccxj.col.j.
Preter hoc.di.xxxij.fo.xlv.co.iij.
Preterea.xxiij.q.viij. fol.ccclxxxiij. columna.iij
Preterea placuit.di.xxviij.folio.xl. columna.iiij.
Preterea ſalſicatarſ. diſtin.xxiij.fol. xxxiij.co.iij.
Preterea frequenter.di.lj.f.lxxviij columna.j.
Pridē p̄cepimus.xvij.q.ij. folio. ccccxxvj.colū.j.
Primus homo.de pe.diſtin.ij.folio ccclxxxix.col.iij.
Prima igitur.de ꝑse. diſtinc.iiij.fo. cccccl xx.co.iij.
Prima q̄dē.de ꝑse.di.ij.fo.ccccc xlix columna.iij.
Prima ſalus.xxv.q.j.f.cccciij.c.iij.
Prima cōſolatio.de pe.diſtin.iij.fo lio.cccccij.co.ij.
Prīa actiōe. xvj.q.iij.fo.cccxx.c.iij
Prima autē.di.xvj.fo.xix.co.j.
Prima annotatio.di.xvj.fo.xix.c.ij
Prima queſtio.xviij.q.j.fo.cccxxxv columna.j.
Primū eſt.xxij.q.ij.fo.cccl.col.j.
Primum itaq̄.diſtin.xxv.fo.xxxvij columna.iiij.
Primum interrogetur.de cōſe. diſ. iiij.fol.cccccl xxj.col.ij.
Primo gradu.xxv.q.v.f.ccccc xxiij columna.iij.
Primo ſemp.ij.q.j.fo.clxxix.colū.ij
Prime ſedis.diſ.xcix.f.cxxxvij.c.ij.
Primat⁹ eps.di.lxxj.f.cj.co.j.
Primates.ij.q.j.fo.clxxvij.col.j.
Principat⁹.j.q.j.fol.clxv.col.iiij.
Principes vitiorum.de pe.diſtin.ij. fo.ccccl xxxix.col.iij.
Principes.xxiij.q.v.f.ccclxxvij.c.j.
Principali.di.lxiij.fo.xcj.co.iiij.
Principium.de pe.di.ij.f.ccccxciij. colūna.iij.
Puſca cōſuetudo.diſ.c.f.cxxxix.c.j.
Puſcis q̄dē.x.q.iij.f.cclv.col.j.
Puſcis igit.di.lv.fo.lxxxj.co.iij.
Prius eſt.iij.q.xj.fo.ccxix.co.iiij.
Puus ergo.iij.q.ij.fo.ccvij.co.ij.
Puuilegiū.xj.q.iij. fo.cclxvij.co.iij
Priuilegia.xxv.q.ij.fol.ccccv. col.j.
Puuilegia. xxv.q.ij.fo.ccccvij.co.j.
Puuilegia eccliaꝝ.ibidem.
Puuilegia.di.iij.fo.iij.co.ij.
Priuſcꝫ.diſtin.xxviij.fo.xl.col.ij.
Priuſcꝫ conuenirent.xxvij.q.ij.fol. ccccxxviij.colū.ij.
Probinū.xvj.q.j.fo.cccviij.co.iij.
Proclinus.xx.q.iij.fo.cccxliij. co.ij.
Prodeſt.xxiij.q.v.fo. ccclxxiij.c.iij
Pro dilectiōe.de cōſe.diſtin.ij.folio ccccclvij.col.iiij.
Productor eſt.de pe.diſtin.iij.folio ccccxcvj.co.ij.
Progeniē ſuā.xxxv.q.ij. f.ccccxxij columna.iij
Prohibēdum.di.liiij.fo.lxxxij.c.iij.
Prohibenk.di.lxxxviij.fo.cxxj.co.j.
Prohibenk.di.xlviij. fo.lxvj.col.iij.
Prohibenk.ij.q.j.fol.clxxix.colū.ij.
Prohibete. di.xxiij.fo.xxxij.co.iij.
Pro impēſis.xv.q.ij.fo.cciij. colū.j.
Pro mēbris.xxiij.q.iij. f.cccxxj.c.ij
Pronūciādū.ꝺ ꝑse.di.iij.f.cccccl viij columna.j.
Pro obeūtib⁹.xiiij.q.ij.f.ccxciij.c.ij
Propk eccliaſti. di.xviij.fo.xxj.c.ij.
Propk eccliaſti.di.xxiij. fo.xxiij.c.j.
Propk toti⁹.di.xix.fo.xxv.col.iij.
Propter gloriā.de conſe.diſtin.iiij. fo.cccccl xviij.colū.iiij.
Propk ſupfluā.ij.q.vj.fo.cxcj. col.j.
Propter vitandū.de ꝑse.diſtin.iiij. fo.cccccl xx.co.iij.
Propter eos.vij.q.j.f.ccxxxviij.c.ij.
Prophetauit.fo.clij.col.iij.
Propoſitū.xx.q.iij.fol.cccxliij.col.j.
Propoſito.xxxj.q.v.fol.ccccl vj.c.j.
Propoſuiſti.di.lxxxij.fo.cxiij.col.ij.
Pro qualitate.xxvj.q.vj.f.ccccxiiij. columna.iij.
Pro reuerētia.di.xliij.fo.lxj.col.ij.
Prouidē dū q̄q.di.lxxxiij.fo.cxv.c.j
Prouincie. dij.xcix.fo.cxxxviij.co.j.
Pſalmiſta.di.xxiij.fol.xxxij.col.iij.

PU.

Pudor ē.xxxij.q.ij.f.ccccxlix.col.iij.
Pudicus.di.xlvi.fo.lviii.colū.iij.
Pudenda.xxiij.q.j.f.cccxci.co.iij.
Pueri.xxij.q.v.fo.ccclviij.co.ij.
Pueri ad ſacros.j.q.j.fo.clx.c.ij.
Puella.xx.q.iij.fo.cccxlij.colum.iiij
Puelle.xx.q.j.fo.cccxlj.co.iiij.
Pulchra etiā.fo.cxviii.col.iiij.
Pulſat⁹.iij.q.vj.fol.cxxi.col.j.
Pura ⁊ ſimplex.iii.q.ix.fol.ccxvii.
Purgatione.xv.q.v.fo.ccciu.co.ij.
Puto q̄ ſine.ij.q.vii.fo.ccj.col.ij.
Puto xp̄ianū.xxxij.q.v.f.ccccl viij.
Putant q̄dā.xiii.q.iii.fo.ccxcvj.c.j.

Qua autē.ii.q.iij.f.clxxxii.c.iii.

Quacūq; xxu.q.v.fol.ccclvij. columna.iij
Quadrageſima.di.iiij.fo.v.co.j.
Quadrageſima.de ꝑse.diſtin.v.fo. cccccl xxix.col.ij.
Qualitas lucri.de pe.di.v.f.ccccxj columna.iij.
Qualis.ij.q.vij.fo.cxcvij.col.iiij.
Qualis hinc.di.xxv.f.xxxvii.co.ij.
Qualis em̄.vui.q.j.fo.cccxlv.co.iiij
Qualis debeat.xxx.q.v.fo.ccccxlij. columna.ij.
Qualinos.xxiii.q.v.f.ccclxxix.c.ij.
Qualiter vero.di.lxxiij.fo.cj.col.iij.
Qualiter eps.di.xxiiii.f.xxxiii.c.ij.
Qualuk ordinati.vij.q.j.fo.cccxxv.
Qualiter epi.di.xxiii.f.xxxiii.c.ij.
Qua ꝺo.di.lxxviij.f.cviii.co.j.
Quāuis vera ſint.xj.q.iii.f.cclxviij. columna.iiij.
Quāuis caute.di.l.fo.lxxv.co.iiij.
Quāuis caute.de pe.diſtin.iij. fol. ccccxcvii.col.iiij.
Quāuis dictū.xxii.q.j.f.ccclix.c.ij
Quāuis.ij.q.vj.f.ccxii.co.iij.
Quāuis errare.diſt.xxxvii.fo.liiij. columna.iiij.
Quāuis ſit triſte.vii.q.j.fo.ccxxxv columna.ij.
Quāuis plenitudo.de pe.diſt.j.fo. ccccl xxxiii.co.iij.
Quāuis.di.xxj.f.xxvii.col.iiij.
Quāuis corepis.di.lxvij. f.xcix.c.j
Quāuis vnum.de cōſe.di.iiij.folio. ccccclxiij.col.iiij.
Quāquā.di.xxiii.f.xxxij.co.ij.
Quāquā ſcīm.ij.q.vii.fo.ccj.col.ij.
Quāquā.xiiij.q.ij.f.ccxcv.co.iij.
Quā periculoſuꝫ.vij.q.j.f.cxxxviij columna.iij.
Quā magnuꝫ.xxiij.q.iiij.f.ecclxiij columna.ij.

Secundū ordinē alphabeti.

Quāobrē.ꝺ pe.di.j.fo.ccccl xxix.c.ſ.
Quā ꝓpoſte.xiij.q.ij.f.cxxciij.c.iij.
Quā pio mentis.j.q.j.fo.clxij.co.j.
Quā ſit neceſſa.xviij.q.ij.f.cccxxxv columna tertia.
Qñ ⁊ vbi.di.lxxv.fo.ciij.co.iiij.
Qñ adā.ꝺ pe.di.ij.f. ccccl xxxix.c.iij
Qñ autem.di.xliij.fo.lxj.co.j.
Qñ aūt. de ꝑse.di.j.fo.cccccl ij.c.iij
Quando ab hiero. de conſe. di.iiij. fo.cccccl xxvij.co.j.
Qñ ep̄s.di.xxiij.fo.xxxv.co./.
Qñ vult de⁹. xxiij.q.iiij.f.ccclxxj.ij.
Quādo quis. de conſe.di.iiij.folio. ccccclxxiij.co.iij.
Qñ neceſſi.di.lxxxvj. fo.cxvij.co.ij.
Qñ ergo.xj.q.iij.fo.cclxiij.co.iij.
Qñ ꝓbr̄i.di.xliij.fo.lxj.co./.
Qñ ꝓbr̄i.di.xxviij.fo.xl.co.ij.
Qñ ꝓbr̄i.di.xxxviij.fo.iiij.co.ij.
Quāt⁹.xxij.q.iij.fo.ccclxiij.co.iij.
Quātūlibet.fo.lxvj.co.ij.
Quā ū dicit.di.l fo.lxxv.co./.
Quātuſlibet.de pe.di./.fo.ccccl xxv columna.iiij.
Quāto a nob.ij.q.iiij.fo.lxxxv.c.ij.
Quāto aplica.di.lxij.fo.xcj.co.j.
Quāto tpe.iij.q.ij.fo.ccvij.co./.
Quātūlibet.di.xlvj.fo.lxvj.co.ij.
Quapropk.xxvij.q. ij. fo.ccccxxvij. columna.iiij.
Quapropk.xxvij.q.vij.fo.cciij.co.iiij.
Qua tradi.di.xxij. fo.xxix.co.iiij.
Quattuor mo.xj.q.ij.fo.cclxix.c.ij
Quattuor ār.xij. q.ij.f.cclxxxj.co.j.
Que ad p.xxv.q.j.fo.ccccliij.co.ij.
Que xp̄o.xxvij.q./.fo.ccccxvj.c.iiij
Que circa or.di.xcviij.f.cxxxvii.iij.
Que ℨ mores.di.viij.fo.viij.co.j.
Quecūq; de pe.di.iij. f.ccccev.c.iiij
Quecūq; res.x.q.j.fo.cccxvj.co.iij.
Quecūq; mu. di.xxx.fo.xlij.co.iiij.
Quecūq; res.x.q.j.fo.cclij.co.j.
Que dignior.xxiij.q.j.f.cccxcj.iiij.
Quedā capta.di.xcvj.f.cxxxiij.c.ij
Quedā.xxxij.q.vij.fo.cccclxj.co.iiij
Quedā etiā.di.ij.fo.iij.co.iiij.
Quedā lex ro.xxxv.q.ij.et.iij.folio. ccccxxxj.co.iiij.
Que de cā.ij.q.iiij.fo.clxxxv.co.ij.
Que ipis.di.xxxviij.fo.liiij.co.iij.
Quelibet oc.di.xliij.fo.lvj.co.iij.
Que lotha.ij.q.j.fo.clxxx.co.j.
Quem penitet. de pe.diſtin.j.folio. cccclxxxiij.co.iij.
Quē admodū.xxxij.q.vij. fo.ccccl x. columna.ij.
Quē admodū.xxiij.q.vij.f.ccclxxxij columna ſecunda.
Quē admodu.di.xj.fo.xlj.co.iiij.
Quē ꝑgenitores.xx.q.j.f.cccxlj.c.iij
Quero g.vj.q.j.fo.ccxxx.co.iij.
Queris a me. de conſe.di.iiij.folio. cccccl xxiij.co.ij.
Querat h.ꝺ pe. di.ij.f.cccccij.c.j.
Querik ꝺ illis.di.lxvij.f.xcviij.c.ij.
Querik pater. ij.q.vij. fo.ccj.co.iij.
Queritur de his.di.lxiiij.fo.cij.c.j
Queritur.xxj.q.ij.fo.ccclij.co.j.
Querēdū eſt.ij.q.vij.fo.cxcviij.c.ij
Querenduꝫ eſt.de pe. diſtinc.ij.fo. cccclxxxvj.co.j.
Queſitū.xxiij.q.iiij.fo.cccl xxij.c.iiij
Queſitum eſt.j.q.iij.fo.clxiij.co.j.
Queſitū eſt.xiij.q.ij. fo.ccxciij.co.ij
Queſta eſt nobis.xij.q.ij.fo.ccxcij. columna.ij.
Queſti ſunt.xvj.q.j.fo.ccxij.co.iiij
Queſti ſunt.xvj.q.iij.fo.cccxxxiij columna.iij.
Queſtiones ſeruis.xij.q.ij.folio. cclxxxiij.co.iiij.
Que ſemel.xix.q.iij.fo.cccxl.co./.
Qui ſpūalē.xxx.q.iiij.fo.cccccxlj.c.ij
Qui abſtulerit.xij.q.ij.fo.cclxxviij. columna prima.
Qui autem.di.xcj.fo.cxxiij.co.iij.
Qui aūt.v.q.vj.fo.cccxxvij.co.iiij.
Qui accuſare.iij.q.ix.fo.ccxvij.c.ij.
Quin non ꝓbaue.ij.q.iij.fo.clxxxij columna.iiij.
Qui bōa.xvij. q.j.fo.cccxxix.co.iiij.
Qui per pe.j.q.j.fo.cxlj.co.ij.
Qui apud.j.q.iij.fo.clxvj.co.ij.
Qui admiſit.xv.q.viij.fo.cccvj.co.j
Qui ambulat.v.q.v.fo.ccxxvj.c.ij
Qui alioꝝ.xxiij.q.ij.f.cccc. co.iiij
Qui admiſſa.ꝺ pe.di.iij.f.ccccxcvj columna prima.
Qui admiſſa.de pe.di.iij.ibidez.
Qui a aga.xxvij.q.ij.fo.ccccxxvj.c.j
Qui a vero.di.vj.fo.vj.co.ij.
Quia ꝺo.de pe. di.iij.fo.cccccv.c.ij
Qr ꝺo. de pe.di.ij.fo.cccl xxxv.co.j.
Quia ergo. diſtin.xxij. fo.xxix.co.j.
Quia ergo.xxxv.q.ij.z.ij.fo.ccccc= xxj.columna.iij.
Quia igitur.di.lxiij.fo.xcj.co./.
Quia dies.de conſe. diſtinc.v.folio ccccclxxx.co./.
Quia iohes. xij.q.v.f.cclxxxviij.c.ij
Quia res.xj.q.j.fo.cclxj.co.iiij.
Quia ſunt.di.xxviij.fo.xlj.co./.
Quia per ambitiones. di.lxiiij.fol. xcvj.columna.ij.
Quia ex ſola.xxiij.q.j.f.cccxc.c.iiij.
Qr ſimplr.di.lvj.fo.lxxxv.co.ij.
Quia ſacerdotes. x.q.j.fo.cclij.c.iij
Qr cognonim⁹.x.q.iij.fo.cclv.co.iij
Qr te quaſi.di.l.fo.lxxiij.co.ij.
Qr tua fraſ.xij.q.j.fo.cclxxiij.co.ij
Quia ſanctitas.di.l.fo.lxx.co.iij.
Quia in quibuſdam.diſtinc.lxxxix. fo.cxxiij.columna./.
Quia iurta.xvj.q.j.fo.cccxv.co./.
Quia iurta.v.q.vj.fo.ccxxvij.co.iiij
Qui a aūt.xx.q.j.fo.cccxlj.co.iij.
Quia ingredientib⁹.xix.q.iij.folio. cccxl.columna.ij.
Quia ſancta.di.lxiij.fo.xciij.co./.
Quia radix.de pe.diſtinc.ij. folio. cccclxxxvj.columna.iiij.
Quia frater.vij.q.j.folio.ccxxxvij. columna ſecunda.
Quia ea.xij.q.ij.fo.ccvij.co.iiij.
Qr alij.xiij.q.ij.fo.cccxiij.co.iiij.
Quia preſulatus.ſ. q.iiij. fo.clxvij. columna.ij.
Quia corpus. de conſe. diſtin.ij.fo. cccccxlvij.co.iij.
Quia paſſus eſt.de ꝑse.diſtin.ij.fo. cccccxlviij.co.ij.
Quia eps.v.q.iij.fo.cxxxvi.co.ij.
Quia aliquāti.di.lxxij. fo.cxiij.
Quia dimittatis.de pe.di.j.folio. cccclxxx.co./.
Qui bona agunt.fo.cccxxix.co.iiij.
Quibus.di.lxxvj.fo.cv.co./.
Qui bis igno.fo.cccccl xxij.co.iiij.
Quib⁹ petā.xiij.q.ij.fo.ccxcij.co.iiij
Quibuſdam narrantibus.j.q.j.fo. clx.columna.j.
Qui bene. de cōſe.di.ij.fo.cccccl vij. columna.iiij.
Qui calūniā.v.q.vj.fo.cxxxvij.c.iiij
Qui ep̄i.xij.q.ij.fo.cclxxxvij.co.iij.
Qui contra.xxiij.q.j. folio.cccxcij. columna.iiij.
Qui contēpta.di.viij.fo.viij.co.iij.
Qui peccātib⁹.fo.cclxxx.co.ij.
Qui crimen intendit.vj.q.j. folio. ccxxx.co.j.
Qui crimē.j.q.viij.fo.ccv.co.ij.
Qui crimē.iij.q.vj.fo.ccxiij.co./.
Qui compulſus.xxij.q.v.fo.cccl vj. columna.iij.
Qui communicauerit.xj.q.iij.folio celxij.co.iiij.
Qui cathedrā.di.xciij.fo.cxxvij.c./
Qui clementiā.di.lxxxvj.folio.cxix columna ſecunda.
Quicquid.xij.q.ij.fo.celxxxij.co.ij.
Quicquid enim. de ꝑse.diſtin.v.fo. cccclxxx.columna j.
Quicquid.xxxij.q.ij.fo.cccel.co./.
Quicquid.xxxj.q.v.folio.cccclviij. columna tertia.
Quicqui inuiſibilis.j.q.j.fo.clvij. columna tertia.
Quicunq; pbr̄.de conſe.di.iiij.folio cccccl xiij.co./.
Quicunq; xij.q.v.folio. cclxxxviij. columna.iiij.
Quicunq; xxiij.q.viij.fo.cccl xxxij. columna prima.
Quicūq; xxiij.q.viij. f.cccl xxx.co.ij.
Quicunq; xxiij.q.viij. fo.cccl xxxvij columna.ij.
Quicūq; xxiij.q.vij. folio.cccl xxxj. columna.iiij.
Quicunq; di.l.fo.lxxiij.co.ij.
Quicūq; xj.q.iij. fo.cclxvj.co.iiij.
Quicunq; penitēs. di.l.fo.lxxvj.c.j
Quicunq; ex gradu.xij.q.j. folio. cclxxxviij.co.iiij.
Quicunq; xij.q.iiij.folio.cclxxviij columna prima.
Quicūq; ſane.j.q̄ſtiōe. v.folio.clxix columna quarta.

Tabula capitulorū decreti.

Quicūq; xiiij. q. iiij. fo. ccxcvj. c. iij.
Quicūq; scies. vj. q. j. fo. cxxx. co. ij
Quicūq; xxvij. q. ij. f. ccccxxiij. c. iij.
Quicūq; de pe. di. j. fo. cccclxxix. c. j.
Quicūq; xvij. q. iij. f. cccxxxiij. iij.
Quicūq; mili. xij. q. j. f. cclxxvij. iij.
Quicūq; suf. xij. q. ij. f. cclxxxv. co. iij
Quicūq; xxxiij. q. ij. fo. cccclxv. co. j.
Quicūq; xvj. q. vij. fo. ccxxv. co. ij.
Quicunq; xvj. q. j. fo. ccxxij. co. iij.
Quicunq; xj. q. j. fo. cclix. co. iiij.
Quicunq; xx. q. j. fo. ccxcij. co. iij.
Quicunq; xj. q. iij. fo. cclxij. co. ij.
Quicunq; epoꝝ. xvij. q. iiij. folio cccxxx. co. iij.
Quicunq; stu. j. q. j. fo. cxlj. co. ij.
Quicunq; xj. q. iij. fo. cclxix. co. ij.
Quicunq; sa. j. q. j. fo. cxlij. co. iij.
Quicunq; di. lxxvij. fo. cvj. co. iij.
Quicunq; xxiij. q. j. fo. ccxcij. co. ij
Quicūq; xvj. q. vij. fo. cccxxviij. c. j.
Quicūq; xij. q. ij. fo. cclxxvij. co. iij.
Quicunq; nō. ij. q. vj. fo. cxcj. co. ij.
Quicūq; xij. q. iij. fo. cclxxxvij. co. ij.
Quicunq; ex. di. lxxxi. fo. cxi. co. j.
Quicunq; vir. di. xxxj. fo. xlviij. co. j.
Quicunq; xxvj. q. v. fo. ccccxj. co. ij.
Quicunq; xvj. q. iij. fo. ccxix. co. ij.
Quicunq; li. di. liiij. fo. lxxix. co. iij.
Qui diui. xxvj. q. v. fo. cccc. co. iij
Qui ꝺſpōſa. xxvij. q. ij. f. ccccxxiij. j.
Qui de mēſa. di. xxxvij. fo. lij. co. ij.
Qui doz. xxvij. q. ij. fo. ccccxxvij. c. j.
Qui doz. xxxij. q. vij. fo. cccclxj. c. iij
Qui diui. xij. q. ij. fo. ccxciij. co. ij.
Quibus peccata. xij. q. ij. fo. ccxciij columna. iij.
Qui crude. xxiij. q. iij. f. cccl xxij. iij.
Quid cul. xxiij. q. j. fo. cccl x. co. iij.
Quid ē ali. di. lxxxviij. fo. cxxij. co. ij
Quid eſt. xxxv. q. vij. fo. cccccxxx.
Quid eſt. de ꝑſe. di. ij. fo. ccccl. co. j.
Quid eſt. di. i. fo. lxxj. co. j.
Quid eſt. di. lxxviij. fo. cviij. co. j.
Quid eſt. de pe. di. iij. fo. cccccix. c. j
Quid ergo. xxiij. q. v. folio. cccl xxiij columna. iiij.
Quid. de pe. di. iij. fo. ccccciij. co. iiij
Quid ergo. xj. q. iij. fo. cclxxj. co. ij.
Quid er. xxiij. q. iij. fo. cccl xiij. co. ij.
Quid ve. x. q. iij. fo. ccliij. co. iiij.
Quid ve. j. q. vj. fo. clxx. co. iij.
Quid ob. xj. q. iij. fo. cclxvij. co. iiij.
Quid fa. xxij. q. iij. fo. cccl xvij. c. iij.
Quid dicā. xiij. q. iij. fo. ccxcvj. c. j.
Quid ꝓdeſt ie. di. lxxxvj. f. cxviij. ij.
Quid prodeſt. di. lxj. folio. lxxxvij. columna. iiij.
Quid in omnibus. xxxij. q. vij. folio cccclxj. col ūna. ij.
Quid autem. di. xlv. fo. lxj. co. iij.
Quid autē. xxiij. q. iij. fo. cccc. c. ij.
Quid autē. viij. q. j. fo. ccxlv. co. iiij.
Quid ſit ſan. de ꝑſe. diſtinc. ij. folio. cccccliij. co. iiij.
Quid enim prodeſt. di. lxxxij. folio cxv. columna. ij.
Quidam deſpōſauit. xxvij. q. ij. fol. cccccxxvij. columna. ij.
Quidam epiſcopus. cā. xxij. folio. cccxlvij. co. iij.
Quidā epūs. cā. ij. fo. clxxvj. co. ij.
Quidā epūs. cā. vij. fo. cxxxxij. co. iij.
Quidā epūs. cā. iij. fo. ccv. co. iij.
Quidā epūs. cā. xxiij. fo. ccclxxxvj.
Quidā epūs. cā. viij. fo. ccxlj. co. iij.
Quidā epūs. cā. xxiij. fo. ccclix. co. ij.
Quidā cle. di. lxxxj. fo. cxij. co. j.
Quidā clerici. cā. xij. fo. cclxxiij. co. j
Quidā vir. cā. xxxiij. f. ccccl xij. c. iij.
Quidā vir. cā. xxxiij. fo. ccccc xvij. columna. ij.
Quidā vir. cā. xxxv. fo. cccccxx. co. ij
Quidam vir. cā. xxviij. fo. cccc xxix. columna. iiij.
Quidā vir. cā. xxxij. fo. cccc xlvj. c. j.
Quidā vir. cā. iij. fo. ccxx. co. j.
Quidam cum bonoꝝ. xxiij. q. iiij. fo. cccl xv. co. iij.
Quidā ſacerdos. cā. xv. fo. ccxcix.
Quidā ſacer. cā. xxvj. fo. ccccviij.
Quidā laicus. cā. x. fo. ccl j. co. ij.
Quidā maligni. v. q. j. folio. ccxxiij columna. iij.
Quidā abbas. cā. xvj. fo. cccvi. c. iiij
Quidā ab. cā. xviij. fo. cccxxxv. co. j.
Quidā monachi. xvj. q. j. fo. cccviij columna. iij.
Quidaz mo. xviij. q. ij. fo. cccxxxvj. columna. iij.
Quidā habēs. j. q. j. fo. cxl. co. iij.
Quidā pbr̄. cā. xvij. f. ccxxxix. co. iij.
Quidā vo. cā. xxvij. fo. cccclxv. co. ij.
Quidā nu. di. xxvij. fo. xxxix. co. ij.
Quidā aūt. xxiij. q. iij. fo. cccc j. c. iij.
Quidā po. cā. xxx. folio. cccccxxxvij. columna. iij.
Quidam deo. de pe. diſtinc. j. folio. cccclxxxiij. co. iiij.
Quidā foꝛ. xxxiij. q. j. v. ij. f. cccccxx.
Qui ea. di. xxxvij. fo. iiij. co. iiij.
Qui eccl̄aſticis. di. xxxvj. fo. lj. c. iij.
Qui epūs. di. xxiij. fo. xxxj. co. ij.
Qui epatū deſt. viij. q. j. f. cxlviij. c. ij
Qui ege. de pe. di. vj. f. cccccxiij. c. iij
Quieſcam⁹. di. xlij. fo. lviij. co. ij.
Quieſcite. v. q. j. fo. ccxxix. co. iij.
Qui ⁊ hu. xij. q. ij. fo. cclxxx. co. iiij.
Qui ſint. xxvj. q. j. fo. ccccviij. co. ij.
Qui ſince. di. xlv. fo. lj. co. iij.
Quib⁹ cp̄i. xj. q. iij. fo. cclxv. co. ij.
Qui habet⁊. xiij. q. v. f. cxxcviij. c. ij.
Qui na. de pe. di. j. fo. ccccl xxiij. co. j
Qui propinquā. xxxv. q. ij. et. iij. fo. ccccc xxj. co. iiij.
Qui recedit. de pe. di. iij. fo. cccccix. columna prima.
Qui vult. de pe. di. vj. f. cccccxij. c. ij.
Qui vult ordi. de pe. diſtinc. iij. fol. cccxcvij. columna. ij.
Qui vult facere. de pe. diſ. ij. folio. ccclxxxvij. co. iiij.
Qui vroꝛes. xxxiij. q. v. fo. cccccxvij. coulumna ſecunda.
Qui in ca. xxxiij. q. ij. fol. cccccxiij. columna. iiij.
Qui in maternis. de cōſe. di. iiij. fo. cccclxxij. co. iiij.
Qui mā. de ꝑſe. di. ij. fo. cccccl v. co. ij
Qui manducant. de conſe. di. ij. fo. cccccl j. co. iiij.
Qui diſcoꝛ ꝺ. ꝑſe. di. ij. f. cccccliij. c. iij
Qui ſitit. xxxiij. q. v. f. cccccxvj. c. iiij.
Qui ſanct⁹. de pe. di. j. f. ccccl xxvij. columna. iiij.
Qui diui. de pe. di. iiij. f. cccccv. c. iiij
Qui oipo. xj. q. ij. fo. cclxx. co. iij.
Qui fcedūt. xxvj. q. vj. f. cccxxij. c. j.
Qui vi. xxxij. q. v. fo. cccclvij. co. ij.
Qui ſacramēto. xxij. q. iij. f. ccliij. columna. iij.
Qui ſcelerate. de conſe. diſtin. ij. fo. cccccxlvj. co. ij.
Qui exi. xxij. q. v. fo. ccclvij. co. j.
Qui reſi. ix. q. iij. fo. cclxx. co. iiij.
Qui ſi. di. xxvj. fo. xxxix. co. j.
Qui ſub gra. di. l. fo. lxxiij. co. ij.
Qui vicijs. xxiij. q. v. f. ccclxxviij. iij.
Qui ex famulis. di. liij. f. lxxix. c. iij.
Qui pfectio. j. q. j. fo. cxliij. co. iij.
Qui reli. xviij. q. ij. fo. cccxxxvj. c. iij.
Qui in ali. di. xxv. fo. xxxvij. co. iij
Qui ſac. di. lj. fo. lxxv. co. j.
Qui iuſt⁹ē. xj. q. iij. fo. cclxx. co. ij.
Qui in aliē. di. lj. fo. lxxviij. co. ij.
Qui rapit. xvij. q. iij. fo. cccxxxij. c. j
Qui peccātꝺ⁹. xj. q. iij. fo. cclxxj. c. ij
Qui peccat. xxiij. q. iiij. f. ccclxxj. c. ij
Qui bis. de ꝑſe. di. iij. fo. cccccl xxij. columna. iij.
Qui nō ꝓba. ij. q. iij. f. clxxxij. co. iiij
Qui ꝑm carnem. xxiij. q. iij. fo. cccl xxiij. columna. iij.
Qui ptem. di. liij. fo. lxxxij. co. j.
Qui in q. j. q. vij. fo. clxxij. co. iiij.
Qui pbr̄ꝫ. xvij. q. iij. f. cccxxxij. c. iiij
Qui occi. xvij. q. iij. fo. cccxxxij. c. iiij
Qui in ec. xxiij. q. iij. fo. cccc. co. iiij.
Qui vena. di. lxxxvj. fo. cxviij. co. j.
Qui venatoꝛi. di. lxxxvj. f. cxviij. c. j.
Qui ſine crimine. iij. q. vij. fol. ccxv. columna. iij.
Qui ſuis. di. xciij. fo. cxxvij. co. iij.
Qui ſtudet. j. q. j. fo. cxlij. co. ij.
Qui poteſt. xxiij. q. iij. folio. cccl xij. columna. iiij.
Qui peierat. xxij. q. v. folio. cccl vj. columna. iiij
Qui peierare. xxij. q. v. fol. ccclviij. columna prima.
Qui malos. xxiij. q. v. fo. cccl xxvij. columna. iiij.
Qui in alterius. v. q. j. folio. ccxxiij columna. iiij.
Qui ſemel. di. l. fo. lxviij. co. iij.
Qui obla. xiij. q. ij. fo. ccxcij. co. j.
Qui oblatiões. xij. q. ij. fo. ccxcij. c. j
Qui ſine ſaluatoꝛe. xxvj. q. ij. folio. cccclx. columna. j.
Qui nec re. ij. q. vj. fo. ccj. co. j.
Qui vero. xj. q. iij. fo. cclxvj. co. j.

Secundū ordinem alphabeti.

Qui ꝯo prętermiſſis. di. liij. f. lxxviij.
Qui vero. xxj. q. ij. folio. cccxlv. co. ij
Qui ꝯo. di. i. fo. lxxiij. co. iiij.
Qui vero. xvj. q. j. fo. ccxviij. co. ij.
Qui negligūt. xxiij. q. iij. f. cccxcvij. colūna. iiij.
Qui plures. xxj. q. j. fo. cccxlv. col. j.
Qui ſubdiaconū. xvij. q. iiij. fol. ccc xxxj. co. iiij.
Qui per pecuniā. j. q. j. fo. cxlij. co. ij
Qui vos ſpernit. viij. q. j. fo. cxliij. columna. iiij.
Qui merito. xj. q. iij. fol. cclxv. co. ij.
Qui recte iudi. xj. q. iij. f. cclxviij. c. j.
Qui i ſubēte. xj. q. iij. fo. cclxvj. co. j.
Qui ſtetit. ij. q. vj. fo. cxc. col. j.
Qui ſe ſcit. folio. eodem.
Quilibet fratrū. viij. q. v. fo. ccxlvij.
Quinq; modis. de ꝑſe. di. v. fo. ccccc lxxix. col. iij.
Quis nos. xxiij. q. iij. f. ccclxxij. c. iij.
Quis aut leges. di. liiij. fo. lxxx. c. iij
Quis exiſtimaret. xxvj. q. vj. fo. cccc xv. colum. ij.
Quis eſt vſq; xxiij. q. v. fol. ccclxxix columna. iiij.
Quis igꝛet. xxxij. q. iij. f. ccccliij. c. ij
Quis neſciat. di. ix. f. ix. col. iij.
Quis neſciat. di. xj. fo. xij. colū. iij.
Quis aūt. de ꝑſe. diſ. iiij. cccccl xxvj. columna. iij
Quis aūt. di. x. fo. xj. co. ij.
Quis locⁿ. j. q. iiij. fol. clxiij. col. j.
Quis aliqñ. ꝺ pe. di. j. f. ccccl xxxij. c. j
Quis dubitet. di. xcvj. f. cxxxv. co. ij.
Quiſquis negocijs. diſtinc. lxxxvij. fo. cxx. colum. ij.
Quiſq; rebⁿ. di. xl. fo. lvij. col. iij.
Quiſq; xxij. q. iij. fo. cccl xiij. co. iij.
Quiſq; ille. ij. q. vij. fol. ccv. col. j.
Quiſq; xj. q. ij. f. cclxix. colum. iiij.
Quiſq; ꝑbaꝛ. ij. q. vj. fo. cxc. co. iij.
Quiſq; xxiij. q. iij. f. cccc. col. j.
Quiſq; xxiij. q. iij. fo. ccclxij. co. iij.
Quiſq; xxiij. q. j. fol. cccxciij. col. ij.
Quiſq; j. q. j. fo. cxlj. co. ij.
Quiſq; epūs. xj. q. ij. f. cclxxix. co. iiij.
Quiſq; epoꝝ. iiij. q. v. f. cxxxij. co. j
Quiſq; pceptis. iij. q. j. f. cccxv. c. ij.
Quiſquis ex. de ꝑſe. diſ. iij. fo. cccccl xxvj. colū. j.
Quiſq; dixerit. de ꝑſe. di. iiij. f. cccccl xxvj. colum. iiij.
Quiſq; clericⁿ. di. lxxxiij. f. cxvj. c. ij
Quiſq; de pe. di. j. fo. cccclxix. co. ij.
Quiſq; xvij. q. iij. fo. cccxxxij. co. ij.
Quo auſu. xxiij. q. viij. fo. ccclxxxvj.
Quo iure. di. viij. fo. vij. co. iiij.
Quod aūt. diſ. ix. fol. ix. colū. j.
Quod aūt ſpūalia. j. q. j. f. cxl. c. iiij.
Qð aūt ꝙ alie. xv. q. j. fo. ccxcix. c. iij
Qð aūt de ꝑſe. di. iiij. fo. cccccl xj. c. ij.
Quod aūt. xxxi. q. j. f. cccxcv. col. ij.
Quod āt. xxiiij. q. j. f. ccclxxxvj. c. iij.
Quod āt. xxxj. q. iiij. f. cccclvj. c. iij
Quod aūt. xxxij. q. v. fol. ccccl v. c. iij
Quod autē. xxiij. q. iij. fol. cccxcvj.
Quod aūt. xxxiij. q. j. fo. ccccl xiij. c. j
Quod āt. ꝯſtt. xxxv. q. vij. f. cccccxxx colūna. iiij.
Qð aūt ſoꝛ. xxvj. q. ij. f. cccccviij. co. ij
Quod autē ꝑſanguineas. xxxv. q. j. fol. cccccxx. col. ij.
Quod aūt. xxv. q. ij. f. cccciiij. co. iiij.
Quod aūt queritur. xxiij. q. vj. folio cccl xxx. colū. iiij.
Quod aūt. xxxiij. q. v. f. cccclxiij. c. ij
Quod aūt int. xxviij. q. j. f. cccc xxix. colūna. iiij.
Quod autē preſcriptione. xvj. q. iij. fo. ccc xviij. co. iiij.
Quod aūt. xxxiij. q. ij. f. cccclxiij. c. ij
Quod aūt illicita. xxij. q. iiij. fo. ccc liij. columna. iij.
Quod aūt ofonſ. xxxiij. q. iiij. folio cccccxiij. co. ij.
Quod aūt ſacerdotes. di. xcv. folio cxxxj. columna. ij.
Quod aūt. xxvj. q. v. fo. ccccx. col. ij.
Quod aūt ꝯiugiū. xxix. q. j. fol. cccc xxxv. colū. ij.
Quod aūt peſt mortē. xxiij. q. ij. fo. cccxcv. colū. ij.
Quod aūt. xvj. q. vj. fo. cccxxiij. c. iij
Quod aūt ablꝺ. v. q. iiij. fol. ccxxvj.
Quod aūt vniⁿ. di. xxvij. f. xxix. c. j.
Quod autē. vi. q. v. fo. ccxxxiij. co. ij
Qð aūtviuēte. vij. q. j. f. ccxxxiij. c. iij
Qð aūt. xxiij. q. vij. fo. cccl xxxij. c. ij.
Qð aūt archiepūs. ix. q. iij. fo. ccxlix. columna. ij.
Qð autē ꝓpriū. xxx. q. j. f. ccccxxxvij columna. iiij.
Qð autē clericis. viij. q. iiij. f. ccxlvj. columna. iiij.
Qð autē. xxvj. q. vj. fo. cccxxij. co. ij.
Qð autem ſine. xxxij. q. v. fo. cccccxv. columna. iiij.
Qð aūt. xxiij. q. vij. f. cccl xxxij. col. ij.
Qð autez vindicta. xxiij. q. iij. folio cccl xij. colum. ij.
Qð autez ḡrīt. xij. q. iij. fo. cclxxxvij columna. iiij.
Qð autē. j. q. j. fo. cxl. co. iiij.
Qð aūt ḡrīt. vj. q. ij. fo. ccxxxj. col. ij.
Qð aūt ḡnto. xxij. q. v. f. cccl vj. c. iij.
Qð autē in fine. di. xlvij. f. lxv. col. j.
Qð autē nō ſit. xxxij. q. ij. fo. cccc xlix columna. ij.
Qð aūt ḡrīt. viij. q. iij. fo. ccxlvj. c. ij.
Qð autē piuriū. xxij. q. ij. fo. cccl. c. j
Qð aūt poſtulas. vj. q. v. f. cxxxij. columna. ij.
Qð autē. vj. q. j. fo. ccxxviij. co. iij.
Qð autem. ij. q. j. fol. clxxvj. col. iiij.
Qð aūt eccl̄as. xvj. q. vij. f. cccxxiij columua. iij.
Qð autem. xxxvj. q. j. fo. cccccxxxij. columna. iiij.
Qð aūt. xxx. q. iij. fo. cccccxxxix. c. iiij.
Qð aūt. v. q. ij. fo. ccxxv. colū. iij.
Qð autez pudicicia. xxxij. q. v. folio cccclv. columna. iij.
Qð aūtyroꝛ. xxx. q. iiij. f. cccccxlj. c. iij
Qð autē. xxvij. q. ij. f. cccccxxvj. c. iiij.
Qð autē hi. iiij. q. j. fo. ccxx. col. ij.
Qð autē. xxx. q. v. fo. cccccl j. col. iiij.
Qð autē ḡrīt. xvij. q. iij. fol. cccxxx.
Qð autē. vij. q. ij. f. ccclj. co. ij.
Qð autem. xxij. q. ij. fo. ccclij. col. iij.
Qð autē clerici. xxj. q. iij. fo. cccxlvj.
Qð autem meretrix. xxxij. q. j. fol. o. cccxlvij. colum. ij.
Qð autē. xx. q. iij. fo. cccxliij. colū. ij.
Qð autē ḡrīt. xxiij. q. ij. f. cccl xj. c. ij.
Qð autē epūs. ix. q. ij. f. cccxlvij. co. ij.
Qð autē expoliatⁿ. ij. q. ij. f. clxxxij.
Qð autē epūs. iij. q. vij. fo. ccxvj. c. ij.
Qð autē. xxxij. q. j. f. cccccxlvij. col. f.
Qð autē nulli. xxiij. q. v. f. cccl xxiij.
Qð autē ſua. xxij. q. j. f. ccxcvij. c. iiij
Qð autem. vij. q. j. fo. ccxlj. col. iiij.
Qð autē pręſ. xxij. q. iij. folio. ccxcv
Qð autem queritur. xxxv. q. vij. fo. cccccxxx. columna. iiij.
Qð autē amicoꝝ. viij. q. ij. fo. ccxlvj columna. j.
Qð autē a voto. xvij. q. j. fo. ccxxxix columna. iiij
Qð aūt erpoliatⁿ. ij. q. ij. fol. clxxxij.
Qð iudex. iij. q. vij. fo. ccxiij. co. j.
Qð autē frat. xxxv. q. v. f. cccccxxiiij columna. iij.
Qð autē. xxxij. q. iij. fo. cccclj. co. iij
Qð vero elomoſine. xiij. q. v. f. ccxx vij. columna. ij.
Qð vero. j. q. v. fo. clxix. co. iiij.
Qð ꝯo ꝓfeſſio. xv. q. vj. fo. ccciij. c. j.
Qð vero. iij. q. xij. f. ccviij. col. j.
Qð vero. iij. q. iiij. fo. ccix. co. j.
Qð vero. xxv. q. ij. fol. cccxv. col. iiij.
Qð ꝯo iuria. xxiij. q. ij. f. ccclxj. c. iij
Qð vero. iij. q. v. fo. ccx. co. j.
Qð ꝯo die dñico. xv. q. iij. fol. cccij. columna. ij.
Qð vero. xx. q. iiij. fol. cccxliij. col. j.
Qð ꝯo nec. xxiij. q. iij. fo. ccxcv. c. ij.
Qð vero. xxv. q. j. fo. ccccij. col. ij.
Qð ꝯo. ij. q. v. f. clxxxvii. co. iiij.
Qð ꝯo. xxj. q. iiij. fo. cccxlvj. col. iiij.
Qð ꝯo. ij. q. vij. fo. cxcvij. co. ij.
Qð ꝯo. xj. q. ij. fo. cclxj. col. iiij.
Qð vero pnia. xiij. q. vj. fo. ccxcvij colūna. iiij.
Qð ꝯo. di. xj. fo. xj. co. iij.
Qð ꝯo. xxxix. q. ij. fo. cccl. col. iiij.
Qð ꝯo teſtes. iij. q. x. f. ccxviij. c. iij.
Qð ꝯo. xxviij. q. ij. f. cccxxxiij. c. iij
Qð ꝯo. xiiij. q. iiij. fo. ccxcvj. co. ij.
Quodcunq; ligaueris. xxiij. q. j. fo. ecclxxxvij. co. iiij.
Qð p remedio. j. q. vij. f. clxxij. c. ij.
Qð dauid. xxij. q. iiij. fo. cccliij. c. iiij.
Qð ꝓdeceſſoꝛ. xj. q. iij. fo. cclxxij. c. ij.
Qð ſi dormierit. xxxj. q. j. fo. cccxlv columna. iiij.
Qð iuramentum. xxij. q. j. f. ccxlvij colūna. iiij.
Qð a pribus. di. lxxv. fol. ciiij. col. ij.
Qð abſq; di. xii. fo. xii. co. iiij.
Qð ordinatio. ix. q. j. fo. ccxlvij. c. ij.

Quod suspecti.iij.q.v.fo.cxj. co.ij.
Quod restitutio.iij.q.j.f.ccvj.col.j.
Qō dicat dñs.di.xlj.fo.lvij.col.ij.
Quod dicitis.di.xvj. fo. xix.col.iij.
Quod monachi.xvj.q.j.f.ccevij. c.j
Qō xps.xxiij. q.iij.fo.cccixvii.c.iij.
Qō introgasti.di.xxvij. f.xxxix.c.ij
Qō p necel.j.q.j.fo.cxlvij.co.j.
Qō ad nos. di.xlvii.f.lxvj.co.ij.
Qō eps.xix.q.j.fol.cccxxxix.col.j.
Qō ds primi.xxxv.q.ix.fo.ccccxxxij. columna.ij.
Quod intra.xx.q.j.fo.cccxlj.co.j.
Qō deo.xxiii.q.v.fo.cccccxvj.co.ij
Qō priou.xiij.q.j.fo.cclxxxviij.c.iij
Qō erraue.xxiij.q.vj. f. ccclxxxj.c.j.
Quod ait sodo.di.xiiij. fol.xv.c.iij.
Qō si pniam.xxvij.q.j.f.ccccxvij.c.j
Qō si ac.iij.q.vj.fol.cxxxiij. col.iij.
Qō vouētes.xxvij.q.j.f.cccxv.c.ij
Qō bñ. vi.q.iij.f.cxxxiij.co.j.
Qō ppolsisti.xxxij.q.vi. fo.ccccl columna.ij.
Qō die dñico.di.lxxv.fo.ciij.col.iij.
Quod nullus.di.xviii.fo.xxxv.c.ij
Qō debet.xiii.q.ij.fo.cxcv.col.j.
Qō militare.xxiii.q.j.fo.ccclix.co.ij
Quod quidā.j.q.j.fo.clv.co.ij.
Qō additio.xxvi.q.ij.f. ccccxxiij.c.iij
Qō clericꝰ.xj.q.j.fo.cclvj.col.iiij.
Quō exaudit.de pse.di.iiii.fo.ccccc lxvj.columna.ij.
Quō sacerdos.xj.q.iii.cclxvj.col.ij.
Quomō renouari.ō pe.di.ij.f.cccc= lxxix.co.ij.
Quō hginibꝰ.xxxj.q.j.f.ccccxlv.c.j.
Quō vetꝰ.xxiii.q.j.fo.cccxcj. col.ij.
Qm̄ iuestituras.xvi.q.vii.f.cccxxvj columna.iij.
Qm̄ quidā.dist.c.fo.cxxxviij.co.iiij.
Qm̄ quidā.di.lxxv.f.ciij.co.j.
Qm̄ quidē.dist.xviij.fo.xxij.co.j.
Qm̄ idē.dist.x.fo.x.colum.iiij.
Qm̄ festus.di.lxj.fo.lxxxix.co.iij.
Qm̄ ōccd.xvj.q.j.fo. cccxvj.c.iij
Qm̄ ḡccd.j.q.vij.fo.clxxiij. col.j.
Qm̄ multi.di.xlvij.f.lxv.col.j.
Qm̄ multi.xiij.q.iiij.fo.ccxcvj.c.iij
Qm̄ diuersarū.xxj.q.ij.f.cccxlv.c.ij
Qm̄ de iure.di.xv.fo.xvj.col.j.
Qm̄ in ḡbus.xvj.q.vij.fol.ccxxxvij.
Qm̄ in ḡbusdā.di.xxxij.f.xlvij.co.ij
Qm̄ a ḡbus.xix.q.iij.fo.cccxl. col.ij.
Qm̄ sūt.de pse. dist.iij.fo. cccccl vij.
Qm̄ scē.di.xvj.fo.xviij.co.iiij.
Qm̄ velina.xij.q.j. fo.cclxxv.col.iij.
Qm̄ nō.di.lxxxviij.fol.cxxij.col.j.
Qm̄ mos.di.lxv.fo.xcvij.co.ij.
Qm̄ multos.xj.q.iij.fo.cclxxj.co.iiij
Qm̄ mlta.di.xlviij.fo.lxvi.colū.iiij.
Qm̄ in ro.di.xxxj.fol.xliij.col.ij.
Qm̄ videm⁹.di.lxix.fol.xcix.col.iij.
Quoꝝ vices.dist.lxix.fo.xcix. co.ij.
Quoīdā.di.xxxiij. fo.xlvij.co.ij.
Quoīdā.dist.lxxiij.fo.cij.co.iij.
Quoīdā clericoīū.di.xxiij.f.xxxiij columna.ij.

Quoties.xxiij.q.j.fo.ccclxxxix.c.ij.
Quoties a pp̄lis.j.q.vij.fo.clxxiij. columna.ij.
Quoties.j.q.vij.f.clxxij.co.iij.
Quoties epi.ij.q.vj.fol.cxc.co.ij.
Quoties post.ij.q.vi.fo.cxcj. col.ij.
Quoties.xxij.q.v.fol.ccclx.col.j.
Quodā loco.xxvi.q.iiij.f.ccccx.c.ij.
Quoties frat.ij.q.iij.f. clxxxvj.co.j
Quotiēscūq.xxxii.q.iiii.f.ccccxviij columna.iij
Quotūt.xxvij.q.j.fol.ccccxix.co.iij.
Quotidie.de pse.di.ij.f.cccccxlv.c.j.
Quos deꝰ.xxxiii.q.ii.fol.ccccl xviij.
Quos a paganis.de pse.dis.iiij.fol. ccccclxviij.co.j.
Quos pstiterit.j.q.j.fol.cxlj. col.iij.

B Adicata est. de pe.dist.ij.folio ccccxvii.columna.ij.
Raptoꝝ.xxvii.q.ii.f.ccccxxvii.co.ij.
Rapinā eme.xiii.q.v.f.ccxcvij.c.ij.
Raptores igit.xxxvj.q.ij.fol.cccccc= xxiiii.columna.iij.
Raptꝰ ē.xxvii.q.ii.fo.ccccxxix.co.ij.
Raptus q̄s.xxxvj.q.j.fo.ccccxxxiij columna.iiij.
Rō nulla.xvij.q.iiii.fo.cccxxx.c.iij.
Rōnis ordo.di.c.fo.cxl.co.j.
Rōnis.xvj.q.vj.fo.cccxxviij.col.iij.

R E.

Reatina ec.dis.lxiij.fol.xcij.co.ij.
Rebaptizare.de pse. dis. iij. folio. ccccclxxii.col.j.
Recurrat.xxxii.q.iiii.fo.ccccliii.c.iiij
Recedite.di.xlv.fol.lxiij.colum.iiij.
Recedite.xxiii.q.iii. fo.ccclxiii.co.j
Regū offm̄.xxiii.q.v.f.cclxxxvii.c.ii.
Regula vſa.di.xvii.fo.xx.co.ij.
Regula.di.iij.fo.iiij.co.j.
Regule sctōꝝ.dist.xxx fo.xlij.co.iij.
Regēda ē.x.q.j.fo.ccli.col.iij.
Regeneraīte.de pse.dist.iiii.fo.ccccc lxxvj.colum.j.
Reintegrāda.iij.q.j.fol.ccvj. col.ij.
Reintegrāda.iii.q.j.f.ccvj.co.iij.
Relatū no.di.xxxvii.fo.liii.co.iij.
Relatū ē.xxxj.q.j.fo.ccccxliii.co.ij.
Relatū ē de pse.dist.ii.fo.cccccxliij. columna.iiij.
Relatū est.x.q.iii.fo.cclvj.colum.ij.
Relatū est.v.q.ii.fo.cxxxv.co.iij.
Relatū.xj.q.j.fo.cclvij.col.iiii.
Relatio.xxj.q.j.fo.cccxlv.co.j.
Relaxa est.x.q.j.fol.cclij.co.ij.
Reliq sacerdo.di.lxvii.fo.xcviii.c.ii
Religiosā.xii.q.ii.fo.cclxxxvii.col.j.
Relictā.xxx.q.iii.fo.ccccxl.colū.iiii
Relegētes.xxiii.q.v.fo.ccclxxix.c.ij
Remoto.vii.q.j.fol.cxxxviii.co.iii.
Remittunt.xxiii.q.v.f.ccclxxx.co.j.
Remissionē.j.q.j.fo.cxlvij.co.iij.
Renouantes.di.xxiij.fo.xxx.co.j.
Reos sang.xxiii.q.v.fo.ccclxxv. c.ij
Reperiunt.j.q.j.fo.cxlj.co.iij.
Reperiunt.de pe.di.iii.fo.ccccxcv. columna.iiij.
Reprehensibile.xxiii.q.viii.fol.ccc= lxxxiiij.col.iij.
Requisisti.xxxij.q.j.f.ccccxlv.co.ij.
Requiritis.j.q.vij.fol.clxxij.col.iij.
Res aūt.xxiij.q.v. fo.ccclxxvij.co.j.
Res in epatu.xij.q.ij.folio.cclxxvij columna.iiij.
Res eccle.xij.q.j.fo.cclxxvij.co.j.
Res ecclie.j.q.iij.fol.clxvj.col.iij.
Responsa prudētū. di.ij.f.iij.co.iiij
Refecāde.xxiij.q.iij.fo.cccxcix.c.ij
Refuscitat⁹.de pe.dis.j.fo.ccccl xxij. columna.iiij.
Rescripta. xxv.q.ij.fol.ccccvj. col.j.
Retulerūt.de pse.di.iiij. fo.cccccl xx colūna.iiij.
Reū ad ec.xvij.q.iiij. fo.cccxxxj.c.ij
Reuertimini.xvj.q.j.f.cccxv.co.iiij.
Reuertar.ō pe.di.iij.f.cccccv.c.iij.
Reuera.de pse.di.ij.fo.ccccclij.c.iij
Reuera.iij.q.ix.fol.cxcvij.col.iij.
Reuera.xxxij.q.v.fo.ccccl v.col.iiij.
Rex dz.xxiii.q.v.fo.ccclxxviij.co.iij
Rhodie.di.ij.fo.iii.co.iiij.
Ridiculū est.di.xlj.fol.xlii.col.iij.
Ridiculū est.xj.q.iii.fo.cclxvj. co.iij

R O.

Romanꝰ pō.de pse.di.iiij.fol.ccccc= lxij.colum.j.
Romanꝰ.di.lxxxj.fo.cxj.co.iij.
Rogo ⁊ mo.xj.q.iij.fo.cclxv.co.j.
Rogamꝰ.xxxiij.q.j.f.ccclxxxix.c.iij
Rogatiōes.de pse.di.iij. f.cccccl viij columna.ij.
Rursus.xj.q.iii.fo. cclxv.co.iiij.

S Abbato.de pse.di.iij.f.ceeeclix columna.j.
Sacramētū.ij.q.iiij.f.clxxxiij.co.ij
Sacramēta.j.q.j.fo.crlvij.co.j.
Sacramēta al.de pse.di.j.f.ccccxl. columna.iij
Sacrificia.ō pe.di.j.f.ccccl xviij.c.iij
Sacrificiū.ō pse.di.ij.fo. ccccclvij.
Sacerdos. xxvi.q.vij.fol. ccccxiij.
Sacerdos.iij.q.vii.fol. ccxvj.col.ij.
Sacerdos.de pse.di.ij.fol.cccccl vij.
Sacerdos cui.j.q.ij.fo.clxiij.col.ij.
Sacerdos.de pe. di.vj.fo.cccccxiij.
Sacerdos.di.lxxxj.fo.cxj.co.ij.
Sacerdos q̄dē.di.l.fo.lxxj.co.iij
Sacerdote.de pse.di.j. fo.cccccxlij.
Sacerdotes.de pse. di.iij.fol.ccccc lxviii.co.iiij.
Sacerdotes.di.xxxvij.fol.lij.col.ij.
Sacerdotes.vj.q.j.fol.ccxxix.col.ij
Sacerdotes.vj.q.j.fo.cxiij. col.j.
Sacerdotes.ij.q.vij.fo.cciij. col.j.
Sacerdotes.xii.q.iij.fol.cclxxxvij
Sacerdotes.j.q.j.fo.cliii.col.iij.
Sacerdotes. di.xlix.fol.lxviii.co.j.
Sacerdotes ꝺo.di.xciii.fol.cxxvii.
Sacerdotes.di.l.fo.lxxiii.col.iiij.
Sacerdotes.ij.q.vij.fol.ccccxcvij.
Sacerdotū.de pse.di.ij.f.cccccxlvj
Sacerdotiū.xxj.q.iij.f.cccxlvj.c.iij
Sacerdotibus.xj.q.j.f.ccclx.co.ij.
Sacerdotibꝰ.de pse.dist.iii.fo.ccccc lviii.columna.iij.
Sacerdotibꝰ. dis.xxxj.fo.xlii.c.iiij.
Sacerdotale.di.lxj.fo.lxxxvij.co.j.
Sacrosancta.j.q.j.fo.cliij.co.iij.
Sacrosancta.di.xxij.fo.xxix.co.ij.
Sacrorum.di.xxiij.fo.xcv.co.j.
Sacratas.di.xxiij.fo.xxxiij.co.j.
Sacrilegiū.xvij.q.iij.f.cccxxx.c.iij
Saluator.j.q.iij.fo.clxiij.co.iiij.
Saluator.de conse.distinc.v.folio. cccccl xxxij.columna.j.
Sal.de pse.di.iij.f. cccccl xviij.c.ij.
Salomon.xxxj.q.iij.f.cccclv.co.ij.
Salonit ane.di.lxiij.fo.xciij.co.ij.
Saluo.ix.q.iij.fo.ccxlix.co.iiij.
Saluberrimū.j.q.vij.fo.clxxx.co.j.
Sctm̄ ē.vij.q.j.fo.cxxxviij.co.iij.
Sctā roma.cā.xxv.fo.cccc.co.iiij.
Sctā romana.di.xv. fo.xvj.co.iij.
Sctā octo.di.xvj.fo.xviij.co.iiij.
Sctā ḋppe.ij.q.vij.fo.cciij.co.iij.
Sctimoniales.xx.q.j.fo.cccclv.co.iij.
Sctimonialis.di.xxiij.fo.xxxiij.c.j
Sanctoꝝ canonū.di.lxx.fo.c.co.ij.
Sctōꝝ pa.x.q.j.fo.cclj.co.iiij.
Sctōꝝ pa.j.q.j.fo.crlij.co.ij.
Sancim⁹.xij.q.ij.fo.cclxxxj.co.iij.
Sancim⁹.j.q.vij.fo.clxxvj.co.j.
Sācituꝫ ē.xxiij. q.viij.fo.ccclxxxvj. columna prima.
Sctis ḋppe.xj.q.j.fo.cclxxiij.co.j.
Sctm̄ ē.de pse.di.iij.fo.cccccl v.c.j.
Sane p.di.xlv.fo.lxiij.co.j.
Sane ḋs.xv.q.ij.fo.cccij.co.iiij.
Sane si.di.lxv.fo.xcvj.co.iiij.
Sane si.ij.q.vi.fo.cxciij.co.ij.
Sane q̄s.xxiij.q.ij. fo.cccxcv.c.iij.
Sane ḋsā.xxxv.q.ij.f.cccccxxij.c.ij
Sane canē.de peni.distin.iij.folio. ccccxcvj.co.ij.
Sane p.xxiij.q.ij. fo. ccexcvj.co.ij.
Sane q⁹.xvj.q.ij.fo.cccxvij.co.j.
Satis ostendi.de conse.distinc.iiij. fo.cccccl xvij.co.iiij.
Sane dixim⁹.xv.q.j.fo.cccj.co.ij.
Sane.xvj.q.vij.fo.cccxxvj.co.iij.
Sane quippe.di.ix.fo.x.co.j.
Sapiēs.ō pe. di.ij.f.cccclxxxix.c.iij
Sapiēs nō est.vj.q.j.fo.cxxx.co.j.
Satyra.distin.ij.fo.iij.co.iiij.
Satis per.di.lvj. fo.lxxxiij. co.iij.
Satⁱ.xxxiij.q.v.fo.cccccxvj.co.iij.
Satⁱ eni.di.xcvj. fo.cxxxiij. co.iij.
Satisfactio.ō pe.di.iij.f.cccxvj.c.j
Satagēdū.xxv.q.j.fo.ccccij.co.iij

S C.

Scelus.ij.q.j.fo.clxxxj.co.iiij.
Sceleratiōr. de pe. distin.iij.folio. cccccj.co.iij.
Scenicis.ō pse.di.ij.f.cccclvij.c.iiij
Scit sctā.di.xj.fo.xij.co.ij.
Scitote.vj.q.iij.fo.cxxxxj.co.iij.
Sciāt.ij.q.viij.fo.ccv.co.j.
Scias fat.vij.q.j.fo.cxxxix.co.j.
Scire debes.vij.q.j.f.cxxxiij.c.iij
Scirevos oportet.xxiij.q.viij.folio ccclxxxij.columna.ij.
Scire debet.di.lxxvj.fo.cvj.co.j.
Sciatis fratres.xxxij.q.iiij. folio. cccccxiij.columna.iij.
Scimꝰ aūt.di.xliij.fo.lix.co.iiij.
Scimꝰ vos.xij.q.j.fo.cclxxiij.co.iij
Sciendū.viij.q.j.fo.ccxlvij.co.ij.
Sciendū.xxvj.q.ij.⁊.iij. fo.ccccix. columna quarta.
Sciēdū ē.xxvij.q.j.fo.ccccix.co.iij
Sciēdū.ō pe.di.ij. f.cccclxxxvij.c.ij
Sciendū.di.xxix.fo.xlij.co.ij.
Scisciaris.vij.q.j.fo.ccxlj.co.j.
Scisciatⁱ.xxx.q.iij.fo.ccccxlj.co.j.
Scisciātib⁹.xv.q.vij.fo. cccvj.c.iij
Scindite.ō pe.di.j.fo.ccccl xxij.c.ij.
Scisma.xxxij.q.j.fo.cccxciij.co.ij.
Scismatici.xxiij.q.vj.f.ccclxxx.iiij.
Scriptura.ō pⁱ.di.ij.f.ccccclxiij.c.ij.
Scriptⁱt.vij.q.j. fo.cxxxiij.c.iiij
Scriptⁱt.xxvij.q.ij. fo.cccxxvj.c.j.
Scriptū.vj.q.iij.fo.cxxxj.co.iij.
Scriptū est.xiij. q.v.fo.ccxviij.c.j.
Scriptoꝝ vſoꝝ.di.c.fo.cxl.co.ij.

S E.

Secuti sunt viā.ij.q.vij. fo. cc.c.iij.
Seclares. xxxiij.q.ij.f.ccccclxiij.c.ij
Seclares.ō pse.di.ij.f.ccccclv.iij.
Secūda q̄stio.xxix.q.ij.f.ccccxxxvj. columna secunda.
Scōa aūt.iij.q.ij.fo.ccxx.co.iiij.
Scōa.de pe.di.j.fo.cccclxxx.co.j.
Secūdā vero.xviij.q.ij.fo.cccxxxv. columna secunda.
Secuti sunt.ij.q.vij.fo.cc.co.iiij.
Scōz catholicā.xj. q.iij.f.cclxvj.iij
Scōm eccle. di.xix.fo.xxiij. co.iij.
Scōm.xxiij.q.viij. fo.ccclxxxv.c.iij
Scōm.xxxij.q.v.fo.cccccxvj.co.iij.
Sed ⁊ illud.xxvj.q.ij.fo.ccccix.co.ij
Sed ⁊.de pe.di.j.fo.ccclxxxij.co.ij
Sed nec. de pe.dis.ij. fo.cccclxxxix. columna quarta.
Sed notādū.di.xxix.fo.xlij.co.ij.
Sed cū.x.q.ij.fo.cclxij.co.j.
Sed q̄ritur.di.xxxvij.fo.lij.co.j.
Sed pēsandū.di.vj.fo.vj.co.iij.
Sed illud.di.xlv.fo.lxiij.co.j.
Sed ponaf.xj.q.iij.fo.cclxij.co.j.
Sed adhuc.j.q.iij.fo.clxij.co.ij.
Seditionarios.di.xlvj.f.lxiij.c.iiij.
Sedulo.di.xxxix.fo.lv.co.j.
Sed si.di.lxxxj.fo.cxij.co.ij.
Semel xps.de pse. di.ij.f.ccccl.c.iij
Semel.de pse.di.ij. fo.ccccl.co.iij.
Snia excōicationis.cā.ix.q.ij.folio ccxlvij.columna.ij.
Snia chā.ij.q.vij.fo.cxcvj.co.iij.
Snia pastoris.xj.q.iij. fo.cclxj.c.ij
Sententiam romane.xxxv.q.ix.fo. ccccxxxij.co.iij.
Senatusc̄sultū.di.ij.fo.ij.co.iij.
Senti.xj.q.ij.fo.cclxvj.co.iij.
Sepe vitia.di.xlj.fo.lvj.co.ij.
Sepe fit. xij.q.ij.fo. cclxxvj.co.iij.
Sepe pncipes.xxiij.q.viij.folio.ccc lxxxvj.co.iij.
Sepe maloꝝ.xxviij.q.j.f.ccccxxxij. columna.iiij.
Sepe ptigit.ij.q.iiij.f.clxxxvj.c.iij.
Sepe ptingit.di.l.fo.lxxv.co.ij.
Septies.ō pe.di.iij.f.ccccxcviij.c.ij
Septuaginta. di.xvj. fo.xix.c.iij.
Seqtur.j.q.ij.fo.clxj.co.iij.
Sequit sexta.ij.q.vj.f.clxxxviij.c.ij
Seqtur.xxvj.q.ij.fo.ccccxxij.c.iij.
Seqtur.di.xxvj.fo.xxxvj.co.iij.
Sequit.di.xlvj.fo.lxiij.co.ij.
Seqtur.di.xlv.fo.lxj.co.ij.
Serui aūt.di.xliij.fo.lxxix.co.ij.
Seruitiū.xviij.q.ij.f.cccxxxviij.iiij.
Seruetur.xj.q.iij.fo.cclxviij.co.iiij.
Seruatis.xxv.q.ij.fo.ccccv.co.iij.
Seruāda.di.xxxij.fo.xlv.co.j.
Series. xxxv.q.v.f.ccccccxiij.co.ij.
Seriatim.di.xxxij.fo.xlvij.co.ij.
Serpēs. de pe.di.j.f.cccclxxiij.c.ij.
Sex dīe.xxiij.q.ij.fo.ccclxij.co.j.
Sexto die.di.xxxv.fo.lj.co.j.
Sexta.di.xvj.fo.xviij.co.iiij.
Sexta ꝺo.iij.q.vi. fo.cxxxiij.co.ij.
Sexta actiō ē.xv.q.vij.fo.cccv.co.ij
Sextā.de pse.distinc.iij. fo.cccccl x. columna secunda.
Sextā.di.xvj.fo.xviij.co.iij.
Sexaginta.di.xvj.fo.xviij.co.j.
Si autē.xv.q.vij.fo.cccv.co.iiij.
Si apud.xxiij. q.v.fo.cccl xxvij.c.ij.
Si autē.xv.q.vij.fo.cccv.co.iiij.
Si autē.xxxvj.q.ij.f. ccccxxxv.c.ij.
Si autē.xj.q.iij.fo.cclxij.co.j.
Si autē.ix.q.iij.fo.ccxlix.co.iiij.
Si autē.ij.q.vj.fo.cxcv.co.j.
Si autē. xvij.q.iiij.fo.cccxxx.co.iij.
Si audieris. xxiij.q.v.fo.cccl xxxvj. columna quarta.
Si agam⁹.ō pe.di.j.f.cccclxxix.c.j.
Si accusa.iiij.q.vj.fo.ccxxiij.co.iij.
Si accusatoꝝ.iij.q.x. fo.ccxix.co.j.
Si ad matris. de conse. distinc.iiij. fo.cccccl xxij.co.iiij.
Si ad pctm.xxij.q.iij.fo. cccl v.c.j.
Si aliqd.xxij.q.iij.fo.ccclliij.co.j.
Si aliqd.xxij.q.iij. fo.cccliij.c.iiij.
Si alias.xxvj.q.vj.fo.ccccxlj.co.iij
Si aliqua.xxij.q.j.fo.cccxlix.co.j.
Si ad scripturas.di.ix. fo.ix.co.iij.
Si apls de pe. di.iij.fo.cccczxvj.c.j
Si auerterit.ō pe.di.iij.fo.cccccix. columna tertia.
Si baptizata est.de conse.di.iiij.fo lio.cccccl xxv.co.iij.
Sic ois.di.xix.fo.xxiij.co.j.
Sic autē.j.q.j.fo.crlv.co.iij.
Sic vinc.xvj.q.j.fo.cccix.co.iij.
Sic ppls.j.q.j.fo.cl.co.ij.
Sic q̄dā.x.q.j.fo.cclj.co.iij.
Sic decet.xxv.q.ij.fo.ccccvij.co.iij.
Sic nō.xxxij.q.iij.fo. cccliij.c.iiij.
Sic ḋppe.xxvij.q.ij.fol. ccccxxxvij. columna quarta.
Sic emꝰ.xxviij.q.j.fo.ccccxxxj.c.iij.
Sicut inḋt.ij.q.vij.fo.cciij.co.ij.
Sicut apli.xj.q.iij.fo.cclxiij.co.ij.
Sicut in sacramentis.de pse.di.iiij fo.cccclxxvij.co.iij.

Tabula capitulorū decreti.

Sicut cm̄. xxxij. q. v. f. cccclxxj. c. iiij
Sicut ts. j. q. vj. fo. clxxx. co. iiij.
Sicut apl'i. xj. q. iij. fo. cclxiij. co. iij.
Sicut q̄. xvij. q. iiij. fo. cccxxxj. co. ij.
Sicut inquit. ij. q. vij. fo. cciij. co. ij.
Sicut antiq⁹. xvj. q. iij. fo. cccxxxj. columna prima.
Sicut q̄ mōasteria. xx. q. j. fo. cccxlj. columna. iiij.
Sicut nō ē. xxiij. q. iiij. f. ccclxx. c. iiij
Sicut sacerdotes. ij. q. vj. fo. cxcvj columna. iij.
Sicut eccl'ia. xij. q. ij. f. cclxxxiij. c. ij.
Sicut q̄is. di. xcvj. fo. cxxxvj. co. ij.
Si cut epm. j. q. ij. fo. clxij. co. ij.
Sicut epi. i. j. q. j. fo. clxij. co. ij.
Sicut xps. j. q. j. fo. clij. co. ij.
Sicut scti. di. xv. fo. xvij. co. iij.
Sicut ficti. j. q. j. fo. cxlvij. co. j.
Sicut neophit⁹. di. xlviij. f. lxvij. c. j
Sicut vzgeri. j. q. j. fo. cxlvij. co. iij.
Sicut in vnaq̄ꝫ. xxj. q. ij. f. cccxlvj. columna secunda.
Sicut primi. ō pe. di. j. fo. ccccl xxxj. columna secunda.
Sicut bonū. xxvij. q. j. f. cccc xv. c. iiij
Sicut crudelis. xxxij. q. j. f. ccccc xlvj columna secunda.
Sicut femina. xxxij. q. ij. f. ccccl j. c. ij
Sicut ñ oīs. xxxij. q. ij. f. ccccc lix. c. ij
Sic̄ sati⁹. xxxij. q. iiij. f. ccccliij. c. iij.
Sicut eunuchus. j. q. j. f. cxlvj. c. iij.
Sicut sine. j. q. vij. fo. clxxvj. co. iij.
Sicut viri. di. xl. fo. lvj. co. iij.
Sicut diocesiz. xvj. q. iij. f. cccxix. c. j
Sicut em̄. xj. q. j. fo. cclix. co. ij.
Sicut achab. de pe. di. iij. f. cccc xcix columna. iiij.
Sicut vir. vij. q. j. fo. ccxxxv. co. iij.
Sicut trib⁹. de pe. di. ij. fo. ccccl xxx viij. columna. ij.
Sicut ḡ. xxxv. q. ix. f. ccccc xxxiij. c. j.
Sicut excellētia. xxiij. q. iiij. fo. ccc lxxiij. columna. j.
Sicut alteri⁹. vij. q. j. f. cxxxix. c. iij.
Sicut iudas. de conse. distin. ij. fol'. ccccclj. co. iiij.
Sicut seta. ō pe. di. ij. f. ccccl xxxviij. columna prima.
Sicut dñi. xvj. q. vij. f. cccxxvj. c. iiij.
Sicut ait. ō pe. di. iij. f. cccc xcix. c. iij
Sicut in sacrificādo. de conse. di. ij. fo. ccccc xliij. co. ij.
Sicut quis. xcvj. di. fo. cxxxvj. co. ij
Sicut non alij. de conse. distin. j. fo. ccccc xxxij. co. ij.
Sicut ē ver⁹. ō ꝑ. di. ij. f. cccccl vj. j.
Sicut nostis. de conse. di. iij. folio. ccccc lxvij. co. iij.
Sicut nō suo. di. xlvj. fo. lxiij. c. iij.
Sicut quedā. di. xiij. fo. xvj. co. j.
Sicut hi. de ꝑse. di. xlvij. fo. lxv. c. iij
Sicut stellas. di. xxxvij. f. liij. c. ij.
Sicut oino. xij. q. ij. fo. cclxxix. co. ij.
Sicut semel. di. lxvij. fo. xcvij. c. ij.
Sicubi. xij. q. v. fo. cclxxxvij. co. iij.
Si cui etiā. ō pe. di. j. f. cccclxxj. c. iij
Si clericus. xj. q. j. fo. cclxj. co. ij.
Si clerici. xj. q. j. fo. cclvij. co. ij.
Si clericat⁹. xvj. q. j. fo. cccx. co. iij.
Si custos. xxvij. q. j. fo. cccc xvij. c. ij
Si cuius patruus. xxxv. q. x. folio. ccccc xxxij. co. ij.
Si cui⁹ vxorē. di. xxiij. f. xlix. co. ij
Si aūt alicꝫs. ix. q. iij. fo. cclix. co. iij
Si cā. xxxij. q. iij. f. cccc xxiij. co. ij.
Si aliq̄ cā. xxij. q. j. fo. cccxlix. co. j.
Si cupis. xvj. q. j. f. cccvij. co. ij.
Si cōcupiscētia. xv. q. j. fo. cccj. co. ij
Si credis a xp̄o. de ꝑse. distin. ij. fo. cccccl vij. co. ij.
Si ꝑsuetudinē. di. viij. fo. viij. co. ij.
Si decreta. di. xx. fo. xxvj. co. j.
Si dñs. xj. q. iij. fo. cclxx. co. iij.
Si de reb⁹. xxiij. q. v. f. cccl xxxij. co. j.
Si de area. xxvj. q. ij. f. cccc ix. co. ij.
Si duo forte. di. lxxix. fo. cix. co. ij.
Si duo frēs. di. l. fo. lxxv. co. iij.
Si duo. xxxv. q. vj. f. cccccxxix. co. iij
Si dicat vir. xxxij. q. v. fol'. cccccxv. columna. iij.
Si diacon⁹. di. lxxxj. fo. cxj. co. iij.
Si ducturi. xxxij. q. vj. fo. cccclix. c. j
Si em̄. de pe. di. ij. fo. ccccxc. co. iij.
Si eps. di. l. fo. lxix. co. ij.
Si eps. xj. q. iij. fo. cclxvj. co. j.
Si eps. iij. q. ij. fo. ccvij. co. ij
Si eps. xj. q. iiij. fo. cclxij. co. ij.
Si eps. xvj. q. iij. fo. cccxx. co. iiij.
Si eps. xij. q. ij. fo. cclxxxvj. co. iiij.
Si eps metro. di. xviij. f. xxij. co. iiij.
Si eps. xij. q. v. fo. cclxxxviij. co. iij.
Si epo. ij. q. iiij. fo. clxxxvij. co. iiij.
Si epm. xvj. q. vj. fo. cccxxiij. co. iij.
Si epoz. xxj. q. j. fo. cccxlvj. co. iij.
Si eccl'ia. xxiij. q. iij. fo. cccl xxij. c. j.
Si ea. xxv. q. ij. fo. cccc v. co. ij.
Si eos. ō ꝑse. di. iij. f. cccccl xxvj. c. j
Si em̄. xxvij. q. ij. fo. cccc xxvij. c. ij.
Si ea de q̄. xxij. q. v. f. cccl xxij. c. ij.
Si egrotās. v. q. ij. fo. cc xxvj. co. j.
Si ergo. vij. q. j. fo. cclxv. co. j.
Si exposit⁹. di. lxxxvij. f. cxx. co. iiij.
Si ex bo. de pe. di. iij. fo. ccccc vj. c. ij
Si ex laicis. x. q. j. fo. cclj. co. iij.
Si euāgelica. di. lv. fo. lxxxiij. co. iiij
Si feneraue. xxij. q. iij. fo. cc xxvj. c. j
Si femia. xxix. q. ij. f. cccc xxxvj. c. ij.
Si forte. di. lxij. fo. xcv. co. iiij.
Si forte. de pe. di. j. fo. cccclxix. co. ij
Si forte. xvij. q. iij. f. cccxxxj. co. iiij.
Si forte. di. lxv. fo. xcvij. co. iiij.
Si forte. xxj. q. v. fo. cccclvij. co. iij.
Si fortassꝭ. xvj. q. vj. f. cccxxiij. co. ij
Si fur. xij. q. ij. fo. cc xciij. co. ij.
Si gens anglox. di. lvj. f. lxxxv. c. j.
Signū ē. ō ꝑse. di. ij. f. cccccxlvj. c. ij
Significastis. j. q. j. fo. clij. co. ij.
Si habes. xxiij. q. iij. f. ccc xcvj. c. ij.
Si hereticus. ij. q. vij. fo. cxcix. co. iij
Si hō. xxxv. q. ij. fo. cccccxxj. co. iij.
Si hō. xxvj. q. j. fo. cccc xix. co. j.
Si homicidiuꝫ. xxij. q. v. folio. cccc lxxviij. columna. iij.
Si igit'. xxiij. q. iij. fo. ccc xcix. co. j.
Si ille qui. di. l. fo. lxxvj. co. ij.
Si illic. xxij. q. iiij. f. cccl xvij. co. iij.
Si inimicus. di. xcij. fo. cxxvj. co. iij
Si inimicus. xj. q. iij. fo. cclxij. co. ij.
Si in aditorū. di. x. fo. x. co. iij.
Si inter episcopos. vj. q. iij. folio. ccxxxij. columna. iij.
Si inf. de ꝑse. di. iij. f. cccccl xij. c. ij.
Si ifidelis. xxviij. q. ij. f. cccc xxxj. c. j.
Si ifidelis. xxviij. q. j. fo. cccc xxxiij. columna. iij.
Si q̄s qualiber. xij. q. ij. fo. cclxxxiij. columna prima.
Si in laicis. di. xxxviij. fo. liij. co. ij.
Si in plebib⁹. di. lxij. fo. xcij. co. iij.
Si ī morte. xxiij. q. viij. f. cccl xxxiij. columna tertia.
Si impator. di. xcvj. fo. cxxxv. co. iij
Si is q̄ pest. xj. q. iij. fo. cclxx. co. ij.
Si is q̄. xxiij. q. iiij. fo. cccl xviij. co. ij.
Si inbet. xxvj. q. vj. fo. cccc xij. co. iij
Si iudas. de pe. di. iij. f. cccccv. c. iij
Si iustus. j. q. j. fo. cxlvj. co. iiij.
Si iuxta. di. xxxviij. fo. liij. co. iij.
Si lapsis. di. l. fo. lxviij. co. ij.
Si laicus. di. xxxj. fo. xliij. co. j.
Si laici vxor. di. xxxiij. fo. xlix. c. iij.
Si legitimi. ij. q. iiij. f. clxxxv. co. iiij.
Silue ster. xj. q. j. fo. cclvj. co. iij.
Si mala fama. ij. q. iij. f. clxxxvj. c. j
Simbolum. de conse. dis. iij. folio. cccccl xviij. co. ij.
Similiter. iij. q. v. fo. ccxj. co. j.
Similiter. xvj. q. j. fo. cccxiij. co. iij.
Simili modo. xxviij. q. j. fo. cccc xxx. columna tertia.
Similem dei. de pe. distin. ij. folio. cccclxxxix. co. iij.
Si metropolitanus. vj. q. iiij. folio. ccxxxij. co. iij.
Si monachus. xvj. q. j. f. ccclx. co. ij.
Si motum fuerit. de conse. di. j. fol'. cccccxxxvij. co. iiij.
Si mulier. di. v. fo. v. co. iij.
Sine exceptione. xij. q. ij. f. cclxxxiij. columna. iij.
Sine penitentia. de conse. di. iij. fo lio. cccccl xxj. co. ij.
Sine lr̄is. viij. q. v. fo. cclvij. co. j.
Sine ornatu. xxj. q. iij. f. cccclvij. ij.
Si nō sunt. de cōse. di. ij. fo. cccccxlv columna tertia.
Si non sanctificatur. de ꝑse. di. iij. fo. cccccl xix. co. j.
Si nō ex fidei. xxiij. q. iij. f. cccl xxij. columna secunda.
Si nō lz. xxiij. q. v. fo. cccl xxv. co. iij.
Si nulla. de cōse. di. iij. f. cccccl xxij. columna. iij.
Si nulla. xxiij. q. viij. f. cccl xxxiij. iij
Singli aūt. ō ꝑse. di. ij. f. cccccl v. c. ij
Singula eccleſiastici. di. lxxix. fol'. cxxij. co. iij.
Si nupser it vir. di. xxvj. f. xxix. iij.
Synodū epoz. di. xvij. fo. xx. co. j.
Sint mālfeste. xij. q. ij. f. cclxxv. c. ij

Secundū ordinē alphabeti.

Sint tibi quotidiana. de cōse. di. v. fo. cccccl xxix. co. iij.
Sint tibi ieiunia. de conse. distin. v. fo. cccccl xxix. co. iij.
Si officia. di. lix. fo. lxxxvj. co. j.
Si ola i hoc scl'o. vj. q. j. f. ccxxix. c. ij.
Si papa. di. xl. fo. lvj. co. j.
Si pr̄ z fil⁹. xxx. q. iij. f. cccc xl. co. j.
Si paul⁹. xxxij. q. v. fo. cccclvj. c. iij.
Si petr̄ cēt. xxij. q. j. fo. cccxlix. co. j
Si petr̄ dauid. de pe. distin. j. folio cccclxxxj. co. j.
Si peccauerit. ij. q. j. fo. clxxx. co. iij
Si petr⁹. xxiij. q. j. f. cccl xxxix. c. iij.
Si petrus. viij. q. j. fo. cccxlj. co. iiij.
Si p ordinationē. di. lxij. f. xc. c. iiij.
Si per sorciarias. xxvij. q. ij. folio. cccclxxij. co. j.
Si per negligentiaz. de conse. di. ij. fo. cccccl vj. co. nū.
Si pbr̄. j. q. j. fo. cl. co. iij.
Si pbr̄. xxvj. q. vj. fo. cccc xiij. co. iij.
Si priuatū. xij. q. ij. fo. cclxxvj. co. ij
Si primates. v. q. ij. fo. cc xxv. c. iij.
Si ꝑphea. xxij. q. v. fo. cccl xxxix. c. j
Si ꝑphea. ō pe. di. j. f. cccclxxj. c. iij.
Si post ordiationē. di. l. f. lxix. c. iij.
Si plea. xvj. q. vij. fo. cc xxviij. c. iij
Si publicis. xxij. q. iij. f. cccl iij. c. iij.
Si q̄ de reb⁹. xij. q. ij. f. cclxxxij. c. iij.
Si qua monacharum. xxvij. q. j. fo. cccxx. co. j.
Si q̄ femia. di. l. fo. lxxiij. co. iij.
Si q̄ mulier. xxxv. q. x. fo. cccccxxxiij columna tertia.
Si qua mulier. ibidem.
Si q̄ mulier. xxx. q. j. f. ccccxliij. c. iij
Si q̄ mulier. di. xxx. fo. xlij. co. j.
Si qua mulier. de ꝑse. distin. iij. fo. cccccl xxxij. co. iij.
Si q̄ mulier. di. xxx. fo. xlij. co. iij.
Si q̄ mulier. xix. q. ij. fo. cccxl. co. iij.
Si q̄ ꝓgo. xxvj. q. j. fo. cccc xix. co. iij
Si q̄ vidua. di. xxviij. fo. xlj. co. ij.
Si q̄ fuerit. xxx. q. j. f. cccc xliij. c. iij.
Si quando videris. de pe. distin. iij fo. cccccxiij. co. iij.
Si q̄n. ij. q. vj. fo. cxcv. co. ij.
Si q̄ñq̄ a sacer. xv. q. vj. f. cccij. c. j.
Si q̄ttuor. xxij. q. viij. fo. cccl xxxvj columna secunda.
Si q̄ cause. xj. q. j. fo. cclviij. co. iij.
Si q̄libet. xxj. q. ij. fo. ccclj. co. ij.
Si quē. xvj. q. j. fo. cccx. co. ij.
Si quē peni. ij. q. iij. fo. clxxxij. co. ij.
Si quē. xxiij. q. i. fo. cccxciij. co. iij.
Si quicūd. de ꝑse. di. iij. fo. cccccl xv
Si q̄ eps. xxvj. q. j. fo. cccc xvj. co. ij.
Si q̄ epi. xv. q. ij. fo. cccc vij. co. iij.
Si qui. j. q. j. fo. cxlvij. co. ij.
Si q̄ epi. di. xcij. fo. cxxv. co. iiij.
Si qui sine. di. lxxxj. fo. cx. co. iiij.
Si qui. di. lxxiij. fo. cij. co. iij.
Si qui xj. q. j. fo. cclviij. co. iij.
Si q̄cūd. ō ꝑse. di. iij. f. cccccl v. co. j
Si qui ex. xj. q. j. fo. cclix. co. iij.
Si qui ꝓ. vij. q. j. fo. cc xxxviij. co. j.
Si q̄ ꝓ. o. de pe. di. v. fo. cccccxj. co. iiij
Si qui vero. di. xxxij. fo. xlv. co. ij.
Si qui filij. di. xxx. fo. xlij. co. iij.
Si qui pa. xxxj. q. iij. f. cccc xlvj. c. iij
Si qui sunt. ij. q. vij. f. cxcviij. co. iij.
Si qui cle. xj. q. j. fo. cclviij. co. ij.
Si qui vel. j. q. vij. fo. clxxiij. co. j.
Si qui necessi. de cōse. distin. iij. fo. cccccl xij. co. iij.
Si qui inuēti. v. q. j. fo. cc xxv. co. j.
Si qui pbr̄i. j. q. vj. f. clxxj. co. ij.
Si qui voluerit. j. q. vij. f. clxxiij. c. ij.
Si qui a symo. j. q. j. fo. clviij. co. iij.
Si qui a pseu. j. q. j. fo. cxlvij. co. iij.
Si qui sunt. di. lxxxj. fo. cxj. co. iiij.
Si q̄ apud. de ꝑse. di. iij. f. cccccl xij.
Si dlibet. di. liij. fo. lxxxj. co. iij.
Si q̄d vero. di. xxxvj. f. cxix. co. ij.
Si quid veri. di. xxxvij. fo. liij. co. iij.
Si q̄d de q̄cūq̄. xv. q. vij. f. cccv. c. iij
Si q̄d in ec. ij. q. vij. fo. cciij. co. iiij.
Si quid vol. j. q. v. fo. clxiij. c. ij.
Si q̄d inue. xxiij. q. v. fo. cc xcvj. c. iij
Si quispiā. di. lxxxj. fo. cxij. co. ij.
Si quis eps. di. lxxxj. fo. cxj. co. iij.
Si q̄s eps. xxvj. q. v. fo. cccc x. co. iij.
Si quis episcop⁹. xxiij. q. viij. folio. cccl xxxvj. co. ij.
Si quis eps. j. q. iij. fo. clxiij. co. j.
Si quis eps. di. lxxxij. fo. cxv. co. j.
Si q̄s eps. xvj. q. iij. fo. cccxx. co. iij.
Si q̄s eps. vij. q. j. fo. cc xxxviij. co. iij
Si quis eps. j. q. vij. fo. clxxv. co. ij.
Si q̄s eps. xj. q. iij. fo. cclxj. co. ij.
Si q̄s epi. xj. q. iij. fo. cclxx. co. iij.
Si q̄s eps. xvj. q. vj. fo. cccxxvj. c. iij
Si quis eps. xj. q. iij. fo. cclxij. co. ij.
Si quis eps. di. xcij. fo. cxxvj. co. j.
Si quis est eps. ibidem.
Si quis eps. di. xcij. fo. cxxv. co. iiij.
Si q̄s eps. vj. q. iiij. fo. cc xxxij. co. iij.
Si quis episcopus. vj. q. iij. folio. cc xxxj. co. iij.
Si quis eps. x. q. ij. fo. cclxiij. co. iiij.
Si quis eps. j. q. j. fo. cxlij. co. ij.
Si quis episcopus. xxj. q. v. folio. cccxlvij. co. iij.
Si quis clericus. di. lxxix. fo. cix. c. ij.
Si q̄s discernit. di. xxviij. f. xlij. co. j.
Si q̄s p egri. di. lv. fo. lxxxij. co. ij.
Si quis extra. di. xxx. fo. xliij. co. j.
Si quis ꝓpostera. di. l. fo. lxxij. co. j.
Si q̄s ꝓtu. xvij. q. iij. fo. cccxxxij. c. j.
Si quis nup. di. xxx. fo. xliij. co. j.
Si quis carnē. di. xxx. fo. xliij. co. j.
Si quis reli. di. xxx. fo. xliij. co. ij.
Si quis virozū. ibidem.
Si quis dator. j. q. iij. fo. clxiij. co. j.
Si quis diuinis. xxx. q. v. f. cccc xliij. columna tertia.
Si quis cum duab⁹. xxxiij. q. j. z. ij. folio. cccccxx. co. j.
Si quis despōsata. xxvij. q. ij. folio. cccc xxvij. columna. iiij.

Si quis pbr̄. vij. q. j. fo. cc xxxviij. c. j.
Si quis pbr̄. ij. q. iij. f. clxxxiij. c. iij.
Si q̄s pbr̄. di. xxx. fo. xliij. co. ij.
Si quis pbr̄. di. l. fo. lxxj. co. iij.
Si quis artē. di. xxxvij. fo. liij. co. j.
Si quis negꝫ. j. q. j. fo. clix. co. iij.
Si quis dede. xxiij. q. j. f. cccxcv. c. j.
Si q̄s in cle. vij. q. j. f. cc xxxviij. c. ij.
Si q̄s tā. de pe. di. j. fo. cccclxix. c. iij.
Si quis fal. v. q. vj. fo. cc xxviij. co. ij.
Si q̄s de cle. xij. q. ij. fo. cclxxxj. c. iij
Si q̄s de cle. xij. q. ij. f. cclxxxij. co. iij
Si q̄s ō oz. vij. q. j. f. cccxxxviij. c. iiij.
Si quis trice. di. lxxviij. f. cviij. co. j.
Si quis ex. di. lxxix. fo. cviij. co. iiij.
Si q̄s cū. xxxj. q. vij. fo. cccclxj. c. j.
Si quis ne. de pe. di. j. f. cccclxix. c. ij
Si q̄s aūt. ō ꝑse. di. iiij. f. cccccl xj. c. iij
Si quis aūt. di. xviij. fo. xxij. co. iiij.
Si quis aūt. j. q. vj. fo. clxx. co. iiij.
Si quis aūt. di. xciij. fol'. cxxxj. co. j.
Si quis autem. de pe. distin. vij. fo. cccccxiij. co. iiij.
Si q̄s aūt. de pe. di. iij. f. cccccv. c. j.
Si quis vult. di. xxxvj. fo. lij. co. j.
Si q̄s vult. xvj. q. vij. fo. cccxxix. c. ij
Si quis vo. de conse. distin. iiij. fo. cccccl xxiij. co. iij.
Si quis de alio. ibidem.
Si quis etiam. de conse. distin. j. fo. cccccxxxix. co. ij.
Si quis cum dua. xxxiij. q. ij. folio. cccclxvij. co. iij.
Si quis posit⁹. de pe. distin. vij. fo. cccccxiij. co. iij.
Si quis cum matre. xxxiij. q. j. fol'. cccccxx. co. j.
Si quis basilicam. de ꝑse. di. j. folio cccccxxxvj. co. j.
Si quis necessitate. xxxiij. q. j. fol'. cccccxix. co. iij.
Si quis ppt. di. xxx. fo. xlij. co. iiij.
Si quis post. di. l. fo. lxxvj. co. iij.
Si quis ad te. xxij. q. ij. fo. cccclj. c. ij
Si quis vo. di. l. fo. lxxv. co. j.
Si q̄s gētilis. xxviij. q. j. fo. cccc xxx. columna tertia.
Si quis ab epo. ij. q. vij. fol'. cxcviij. columna tertia.
Si quis pecu. di. lxxix. fo. cix. c. ij.
Si q̄s discernit. di. xxviij. f. xlij. co. j.
Si q̄s p egri. di. lv. fo. lxxxij. co. ij.
Si quis extra. di. xxx. fo. xliij. co. j.
Si quis ꝓpostera. di. l. fo. lxxij. co. j.
Si q̄s ꝓtu. xvij. q. iij. fo. cccxxxij. c. j.
Si quis nup. di. xxx. fo. xliij. co. j.
Si quis carnē. di. xxx. fo. xliij. co. j.
Si quis reli. di. xxx. fo. xliij. co. ij.
Si quis virozū. ibidem.
Si quis dator. j. q. iij. fo. clxiij. co. j.
Si quis diuinis. xxx. q. v. f. cccc xliij. columna tertia.
Si quis cum duab⁹. xxxiij. q. j. z. ij. folio. cccccxx. co. j.
Si quis despōsata. xxvij. q. ij. folio. cccc xxvij. columna. iiij.

Si ḡs vroꝛez.xxxij.q.j.fo.ccccxlvij. columna quarta.
Si ḡs vxo.xxxv.q.j.f.ccccxlviij.co.j
Si quis votū.xxvij.q.j. fo.ccccxxij. columna secunda.
Si ḡ iudaice.xxviij.q.j.folio.cccc xxxiij. columna tertia.
Si ḡs kal'.xxvj.q.vij.fo.ccccv.co.j
Si quis in tan.j.q.iij.fo.clxix.c.iij.
Si quis nō dicam.xxxvj.q.ij.folio. ccccxxxiij.co.iij.
Si quis mēbꝛoꝝ.xxij.q.viij.folio. cccl xxvj.co.iij.
Si ḡs deinceps.xvj.q.vij.f.ccxxvj columna secunda.
Si quis semel.de pe.distin.ij.folio. cccl xxxv.co.j.
Si quis intrat de conse.di.ij.folio. cccccxlv.columna tertia.
Si quis eꝑm.ij.q.iij.fo.clxxxij.c.iiij
Si ḡs quic.xxij.q.v. fo.ccdvij.co.ij.
Si ḡs pul.de pe.di.j. f.ccccxix.c.ij
Si ḡs tu.xv.q.vij.fo.cccv.co.iij.
Si ḡs circa.ij.q.iij. fo.clxxxij.co.iij.
Si quis per ebꝛietatez. de ꝙse. di.j. fo.ccccclxvj.co.j.
Si ḡs iraſ.xiij.q.ij.fo.ccxcj.co.iij.
Si ḡs vſur.xiij.q.iij.fo.cccxvj.c.ſ.
Si ḡs de coꝛ.xxvſ.q.vj. f.ccccxiij.c.j
Si ḡs de po.xxiij. q.ij.fo.cccc.co. j
Si ḡs grīolos.xxvſ.q.v.f.ccccx.c.ij.
Si ḡs cū.vſ.q.j.fo.ccxxx.co.iij.
Si ḡs ob.xiij.q.iij. fo.ccxcvj.co.iij
Si quis mo.xvj.q.j.fo.cccix.c.iij.
Si ḡs ha.xxviij.q.ij.fol'.ccccxxxiij. columna quarta.
Si quis obieee.j.q.ij.f.clxiij.co.iij.
Si quis here.j.q.j.fo.cxlviij.co.j.
Si quis absci.di.lv.fo.lxxxij.co.j.
Si ḡs acce.xxx.q.j. fo.ccccIxij.c.iij
Si ḡs desꝑi.di.xlij.fo.lviij.co.ij.
Si ḡs in metro.di.lxv. fo.xcvij.c.iij
Si ḡs a medi.di.lv. fo.lxxxij.co.ij.
Si ḡs cū matre. xxxv.q.ij. fo.ccccc xxj.columna.iiij.
Si quis oēm.j.q. vij.fo.clxxj.co.ij.
Si ḡs ꝥristat⁹.di.xc. fo.cxxiij.c.ij.
Si ḡs docet.di.xxx.fo.xlij.co.j.
Si ḡs abbas.xviij.q.ij.fo.ccexxxvj. columna quarta.
Si quis dixe.xj.q.iij. fo.cclxvij.c.ij.
Si ḡs ꝑfū.xvij.q.iij. f.cccxxiij.c.j
Si quis ſerui.ibidem.co.ij.
Si ḡs a ca.xxiij.q.iij.f.ccclxij.c.iij
Si quis p.xxij.q.j. fo.cccxlviij.c.iij
Si quis iā.xxj.q.ij.fo.ccexlv.co.iij.
Si ḡs ſuadē.xvij.q.iij.fo.ccexxxiij. columna prima.
Si ḡs a ꝓpo.xxj.q.v.f.ccxlvij.c.ij.
Si quis puta.ij.q.vſ.fo.cxc.co.ij.
Si quis peieꝛauerit.xxij.q.v. folio ccclvij.columna prima.
Si quis ꝛiug. xxvij.q.ij.fo.ccccxxv. columna quarta.
Si quis dog.xxv.q.ij.f.ccccvij.co.ſ.
Si quis ra.xxvij.q.j.fo.ccccxx.co.ij
Si ḡs ancillā.xxix.q.ij.fo.cccxxxvj. columna quarta.
Si ḡs p̄ben.j.q.iij.fo.clxxj.co.iiij
Si ḡs ſup his.ij.q.vij.fo.cciij.co.ſ.
Si quis vn⁹.xxx.q.iij. fo.ccccxlj.co.ij
Si ḡs inge.xxix.q.ij. fol'.ccccxxxvij. columna prima.
Si ḡs a vero.iij.q.iij.fo.ccix.co.ij.
Si ḡs nō.xxiij.q.ij. f. cccxcviij.c.ſ.
Si quis cum matre. xxxij.q.ij. fol'. ccccIxvij.co.ij.
Si ḡs coa.xxj.q.v.fo.ccclvſ.co.iiij.
Si ḡs desp. xxvij.q.ij.fo. cccexxiiij. columna prima.
Si ḡs iratus.ij.q.iij. fo.clxxxij.c.iij
Si ḡs desp.xxvij.q.ij. fol'.ccccxxiiij. columna.ij.
Si ḡs vinē.xxxj.q.j.fo.ccccxliij.c.ij
Si ḡs liber.xxix. q.ij.fo. ccccxxxvj. columna.iiij.
Si quis fue.xxxij.q.vij.f.ccccIx.c.iij
Si ḡs ſpō.xxvij.q.ij.f.ccccxxvij.c.ij.
Si ḡs prin.xvj. q.vij.folio. cccxxvij columna tertia.
Si ḡs filiaſtrū.xxx.q.j.f.cccexxxviij columna tertia.
Si ḡs nō dicā. de pe.distin.j. folio. ccccIxix.co.j.
Si ḡs ex cleri. di.xxiij. fo.xxxiij.c.ſ.
Si ḡs ec.xvij.q.iij. fo.cccxxxj.c.iij.
Si ḡs foꝛ.xxiij.q.ij. fo.ccclxij.c.iij.
Si ḡs frater.xj. q.iij. fo.cclxv.co.ij.
Si ḡs laicus.xvj.q.j.fo.cccxj.co.ij.
Si ḡs laicus.xj.q.iij.fo.cclxv.co.ſ.
Si quis laicus.xxij.q.v.fo. cccIviij. columna quarta.
Si ḡs docuerit.di.xxviij. f.xlij.co.ſ.
Si ḡs cōfugerit.j.q.j.fo.cxlix.co.iij.
Si ḡs p ſuꝑbiā.di.xxx. fo.xliij.co.j.
Si quis ſacro.xxvij.q.j.fo.ccccxviij columna tertia.
Si ḡs romipetas. xxiij.q.iij.folio. cccc.columna.ij.
Si quis poſt.di.lj.fo.lxxviij.co.ij.
Si ḡs in infir. di.lv.fo.lxxxij.co.iij.
Si ḡs papa.di.lxxix.fo.cviij.co.ij.
Si ḡs ordinat⁹.di.xcij.fo.cxxv.c.iij
Si quis ingt.ſ.q.j.fo.clj.co.ij.
Si quis vitu.di.xxxj.fo.xliij.co.ſ.
Si quis ō relig.di.lxxvij.f.cvij.c.ij.
Si ḡs diaco.di.l.fo.lxxij.co.iiij.
Si ḡs a ꝓpio.xj.q.iij.fo.cclxij.co.j
Si ḡs clericoꝝ. di.xlvij.fo.lxv.c.ij.
Si ḡs tangꝫ.di.xxx.fo.xlij.co.ſ.
Si ḡs p igno.j.q.j.fo.cl.co.iij.
Si ḡs ꝓter.ſ.q.ij.fo.clxij.co.j.
Si ḡs auſus.di.lxxj.fo.c.co.iij.
Si quis vel virginitatē.distin.xxx. fo.xlij.co.iij.
Si quis homicidium.distin.l.folio lxviij.co.iij.
Si ḡs ex ſacerdotibus.distin.lxxix. fo.cix.columna.j.
Si ḡs de alterius.distin.lviij.folio. lxxxv.columna.iiij.
Si ḡs inſa.xv.q.ſ.fo.ccc.co.iiij.
Si ḡs vſz.ij.q.vj. fo.clxxxviij.c.iij.
Si ḡs poſt.di.xxxiij.fo.xlvij.c.iiij.
Si ḡs obligat⁹.di.iiij.fo. lxxx.co.j.
Si ḡs erga.ij.q.vij. fo.cxcviij.co.ij.
Si ḡs ſup his.ij.q.vij.fo.ccij.co.ſ.
Si quis hominē.xj.q.iij. fo. cclxvij. columna tertia.
Si ḡs ammodo. distin.lxxxiij.folio cxj.columna.iiij.
Si ḡs nō irat⁹.xv.q.j. fo. cccj.c.iiij.
Si ḡs incognit⁹.xvij.q.ij.fo.ccxxx. columna secunda.
Si ḡs poteſtatem.xxiij.q.iiij.folio. ccclxix.co.ij.
Sine de cō.xxiij.q.ij.fol.cccclxiiii.
Si verum.xxxj.q.ij.fo.cccexlvj.co.j.
Si vir.di.xxvj.fo.xxxix.co.iij.
Si vir ꝛvxoꝛ.xxxv.q.ij.fo.cccccxxij.
Si vir.xxvij.q.ii.fo.cccexxvj.co.j.
Si virgo.xxxiij.q.j.fo.cccccxix.c.iij
Si vos ℨ.xxiii.q.v.folio. cccIxxviij. columna.ij.
Si vobis ffes.xxiij.q.viij.f.cccIxxx vij. columna.iij.
Si vroꝛē.xxxi.q.v.fol.cccclviii.c.ij.
Sit rector.di.xliii.fo.lviii.co.iij.
Sine parnuli.de cōſe.distin.iiii. fo. cccccIxviii.co.j.
Sine hereticus. de ꝙse.diſt.iiij.fol. cccccIxviij.co.j.

SO.

Solet ḡri.xxxii.q.ii.fo.cccci.colū.ij.
Solet etiam ḡri.de cōſe.di.iiii.folio cccccIxiii.col.iiij.
Solent plures.de conſe.diſtin.j.fo. cccccxl.colū.iij.
Solēnitates.de cōſe.diſti.j.f.ccccc xxxvii.co.iij.
Solēnitates.de ꝙse.di.j.f.cccccxxx vii.columna.iij.
Sollicitum quoꝫ.di.lxxxiij.f.cxv. columna.iij
Sollicitudo.di.lij.fo.lxxviii.co.iiii.
Sollicitatoꝛes.de pe.di.j.folio cccc lxix.co.iiij.
Sors nō ē.xxvj.q.ii.fo.ccccviii.c.iii.
Sortes q̄b⁹.xxvj.q.j. fo.cccix.co.iij.
Sortilegi ſunt.xxv.q.j.fol. cccevij.

SP.

Species et ſimilitudo.de cōſe.di.ij. fo.cccccxlvii.colum.ij.
Spūſſanct⁹.j.q.j.fo.cl.col.ij.
Spiritusſanctus. de ꝙse.diſtin.v.f. cccccIxxviij.col.j.
Spōſus ille.di.lvj.fo.lxxxiiii. co.iij
Spōſus et ſpōſa. di.xxiij.fo.xxxiij.
Spōſus.xxx.q.v. fo.ccccIxij.co.j.
Spōſalia.xxx.q.ij.fo.ccccxxxix.c.iij

ST.

Statuit ḡz.ij.q.iiii.fo.clxxxvii. c.iiii
Statuim⁹.xvi.q.j.fol.cccxiiii. co.ij.
Statuim⁹.xix.q.iii.f.cccxxxix.c.iiij.
Statuim⁹.xx.q.ij.fol.cccxlvii. col.j.
Statuim⁹.di.iiij.fo.uii.co.iiij.
Statuim⁹.xii.q.ij.fo.cclxxxj.co.iij.
Statuim⁹.di.lxj.fo.lxxvij.co.iiij.
Statuim⁹.xj.q.j.fol.cclix.col.iij.
Statuim⁹. di.lxxvj.f.cv.co.ij.
Statuim⁹ vt ſicut.j.q.j. fo.clviii.
Statuim⁹.j.q.j.fo.clviii.co.iij.
Statutū.j.q.j.fol.clviii.col.ij.
Statutis.ij.q.j.fol.clxxviij. c.iij.
Statutū. xxvj.q.ij.f.ccccxxvii.c.iij
Statutum eſt.ij.q.vj.fo.cxcv.col.j.
Statutū eſt.xviij.q.j.f.cccxxxv.c.ij
Statuētū.xvſ.q.iiij.fo.cccxviii.c.ij
Studendū eſt.di.xc.fo.cxxiij.col.j.
Studeat ſcitas.di.l.fo.lxxiii.c.iij.
Studij vſi.di.lxi.fo.lxxxviii.co.iiij.

SU.

Subdiacon⁹.di.lxxvii.fo.cvij.co.ij
Subdiacon⁹.di.xxiij.f.xxxij.co.iij.
Subdiacon⁹.xxiij.q.j.fo. cccxcij. columna.ij
Subdiacono.di.xciij.fo. cxxx.c.iiij
Subdiaconib⁹. di.xxxij.f.xlvj.c.iiij
Submittit.di.xxj.fo.xxviij.col.iiij.
Sufficit ſacerdoti.de ꝙse.diſtin.j.f. cccccxl.col.iij.
Sufficit penitēti.ō pe.di.j.f.cccclxx vij.colūna.iiij.
Sufficiat.xxvij.q.ij.fo.cccexxiij.c.j.
Suggeſtū ē.vij.q.j.fo.ccxl. colū.iij
Suggero.iij.q.viii.fo.ccxvj.col.iiij.
Sūma militie.xxiij. q.j. f.ccclxj.c.j.
Sūma liçtas. vj.q.j.fo.cexxx.col.j.
Sūmope.xj.q.iij. fo.cclxviij.col.iij.
Supplr.xxiij.q.viij.f.ccclxxiiij.c.j.
Sūt plures.de pe.di.iij.fol.ccccciij.
Sūt q̄ arbitꝛatur.de pe.di.j.f.cccc lxxvj.colūna.ij.
Sūt nōnulli.xvj.q.j.fol.ccciv.co.iij.
Sūt nonnulli.j.q.j.fo.clix.co.iij.
Sunt nōnulli.di.xlvj.fo.lxiij.co.iij
Sūt nōnulli.ij.q.vij.f.cxcviij.co.iiij
Sūt quidā.j.q.j.fol.clxj.col.j.
Sūt q̄dqz.xxv.q.j.f.cccciij.co.iij.
Sūt q̄dā.xvij.q.j.fo.cccxxix. col.iij.
Sūt q̄dā.xxiij.q.v.f.ccclxxxviij.c.iij
Sūt q̄ dicūt.xxvij.q.ij. fo.ccccexiij. columna.iiij.
Sūt q̄ opeſ.xvij.q.iiij.f.cccxxx.c.iiij
Sūt plurimi.vſ.q.j.fo.ccxxix.co.iij.
Sūt i eccliā. viij.q.j.fo.ccxlv.co.iij.
Sūt nāqz.di.xlv.fo.lxiij.co.iij.
Sup q̄b⁹.xxx.q.iij. fo. cccexl.col.iij.
Sup trib⁹.ō pe.di.ij.f.ccccIxxxviij. Scolumna.iij.
Sup.de pe. di.j.fo.ccccIxxix.co.iiij.
Sup cā.ij.q.iiij. fo.clxxxv.co.iiij.
Sup p̄udētia.xiij.q.ij.fol.cexcv.
Supueniēte.j.q.j.fo.clj.co.iiij.
Suſcipitis ne.di.x.fo.x.co.iiij.
Suſpectos.iij.q.v.fol.ccx.col.iij.
Suū vero.xxj.q.v. fo.ccclviij.co.ij.

T Abernaculū.de conſe.di.j.fo. cccccxxxv.co.iij.
Talis mihi.de pe.diſt.iij.f.ccccxcix
Tali ꝓuigio.j.q.vij. fo.clxxiij.co.ij
Tales ad mini.di. xxiij.fo.xxxij.c.j.
Tales ꝛ ſi.xvj.q.v.fo.cccxviij.co.ij.
Talis q̄dā. viij.q.v.fo.cexlvj.co.iij.
Talib⁹ deum.de pe.di.ij.f. cccclxxx viij.colum.iiij.
Tantū valet.xxxij.q.vij.fo.cccclxij.
Tāt⁹ daniel.di.lxxxi.fo.cx. col.iij.
Tāta neḡtia.j.q.vij.fo.clxxiij.co.j.
Tāta neḡtia.di.lxxxvj.f.cxix. co.iij
Tandiu.iij.q.ij.fo.ccvij.col.ij.
Tā ſacerdotes.xxiij.q.iij.f.cccxcix columna.iij.

T E.

Tēs qō ink.xij.q.ij.fo.cexciij.co.iij.
Tēs ſutē.di.lxxv.fo.ciij.col.iij.
Tēs quoqz.xxxi.di.fo.xiij.co.ij.
Tēpus ſo.de pe.di.vij.fo.cccccxiij columna.iij
Tēporis q̄litas.vij.q.j.f.cexl.co.iij.
Tēpa penitudinis.xxvj.q.vij. f.cccc xiij.columna.j.
Temerariū.xj.q.iij.fo.cclxvj.co.iij.
Tenere dz.di.xxxi.fo.xliij.co.iiij.
Teneam⁹.j.q.j.fo.cl.colū.j.
Te quidā.xj.q.j.fo.cclix.co.ſ.
Tertio q̄rit.xv.q.iij.fo.cccij.co.j.
Terrulas.xij.q.ij.fo.lxxxiij.col.iiij.
Teſtes p.iij.q.ix.fo.ccxvij.col.iiij.
Teſtes abſq.ij.q.vij.fol.ccij. col.ij.
Teſtes aūt.iiij.q.ij.z.iij.f.cexx.c.iiij
Teſtimoniū.xj.q.j.fol.cclvij.col.ij.
Teſtamentuz.di.vj.fol.vj.col.ij.
Teſtamēta ſo.xij.q.v.f.cclxxxviij. columna.j.
Teugualdū.xj.q.iij.f.cclxij.col.iiij.
Tibi dño.di.xliij.fo.xciij. co.iij.
Timoꝛē.de ꝙse. diſt.ij.fo.cccccxlvj.

TO.

Tolle charitatē. de pe.di.ij.fo.cccc lxxxix.columna.j.
Tolerādi.xxiii.q.iiij.fo.ccclxiij.c.ij.
Tolerabili⁹.xxxij.q.v.f.ccccIv.c.iiij
Tōſura ſo.di.lxix.fo.xcix.co.iiij.
Totum.j.q.iij.fo.clxxij.co.iij.
Totū pniſz.ō pe.di.iij.f.cccexcviij. columna.ij.

TR.

Trāſmarinos.di.xcviij.fo.cxxxvij. columna.iij
Trālferūt.xxiij.q.ij.f.ccccj. co.j.
Tres ſūt.de pe.di.j.f.ccccIxxx.c.iiij.
Tres pſonas.xxiii.q.iij.fo.ccclxiij columna.ij.
Tria legitia.xxxvj.q.ij.f.cccccxxxv columna prima.
Tria ſūt.di.xlv.fo.lxiij.co.iij.
Trib⁹ ex cauſis.de cōſe.diſtin.j.fo. cccccxxxix.co.ij.
Trib⁹ gradib⁹.de cōſe.diſtin.ij.fol. cccccxlvj.col.j.
Tributū.xxiij.q.viij. f.ccclxxxv.c.ij
Trifoꝛme eſt.de cōſe.diſtin.ij.folio cccccxlv.colum.iij.
Tua ſcitas.xxxj.q.ij.f.cccclxvj.c.ſ
Tu bon⁹.xxiii.q.iii. fo.ccclxiii.c.ij.
Tu dixiſti.xxiii.q.v.f.ccclxxvj.co.ij
Tu malū.xxij.q.j.fo.cccxlviii.co.iii
Tūc ſaluabit.xxxii.q.v.f.cccccxvj. columna.iiij.
Tūc vera.xj.q.iii.fo.cclxvi.col.iiii.
Tūc eis.de ꝙse.di.ii.f.cccccIvii.c.iii.
Tūc valē.de ꝙse.diſ.iii.f.cccccIxvij.
Turbat.di.xxxvii.f.lij.co.iij.
Turbak nauī.j.q.iij.fo.clxix.col.j.

U Alet interdū.di.lxxxi.fol.cxi. Ualētinian⁹.di.xxii.f.xc.c.iij

Si ſmo.de pe.di.ij.fol.cccclxxxviij.
Si solus.di.viii.fo.viij.co.iiij.
Si ſubdiacon⁹.di.xxxiij.fol.l.col.j.
Si tm̄.vj.q.ij.fo.cxxxj.col.iij.
Si teſtes.iij.q.ij.et.iij.f.ccxxj.col.j.
Si tributū.xj.q.j.fol.cclviii.col.iiij.
Si trāſit⁹.di.lxxix.f.cix.co.iii.
Si triginta.di.lxxviii.fo.cviii.co.ij.
Si tu abſti.xxvii.q.ij.fol. cccexxvj. columna.ij.
Sine de cō.xxiij.q.ij.fol.cccclxiiii.
Si verum.xxxj.q.ij.fo.cccexlvj.co.j.
Si vir.di.xxvj.fo.xxxix.co.iij.
Si vir ꝛvxoꝛ.xxxv.q.ij.fo.cccccxxij.
Si vir.xxvij.q.ii.fo.cccexxvj.co.j.
Si virgo.xxxiij.q.j.fo.cccccxix.c.iij
Si vos ℨ.xxiii.q.v.folio. cccIxxviij. columna.ij.
Si vobis ffes.xxiij.q.viij.f.cccIxxx vij. colūna.iij.
Sufficit penitēti.ō pe.di.j.f.cccclxx vij.colūna.iiij.
Sufficiat.xxvij.q.ij.fo.cccexxiij.c.j.
Suggeſtū ē.vij.q.j.fo.ccxl. colū.iij
Suggero.iij.q.viii.fo.ccxvj.col.iiij.
Sūma militie.xxiij. q.j. f.ccclxj.c.j.
Sūma liçtas. vj.q.j.fo.cexxx.col.j.
Sūmope.xj.q.iij. fo.cclxviij.col.iij.
Supplr.xxiij.q.viij.f.ccclxxxiiij.c.j.
Sūt plures.de pe.di.iij.fol.ccccciij.
Sūt q̄ arbitꝛatur.de pe.di.j.f.cccc lxxvj.colūna.ij.
Sūt nōnulli.xvj.q.j.fol.ccciv.co.iij.
Sūt nonnulli.j.q.j.fo.clix.co.iij.
Sunt nōnulli.di.xlvj.fo.lxiij.co.iij
Sūt nōnulli.ij.q.vij.f.cxcviij.co.iiij
Sūt quidā.j.q.j.fol.clxj.col.j.
Sūt q̄dqz.xxv.q.j.f.cccciij.co.iij.
Sūt q̄dā.xvij.q.j.fo.cccxxix. col.iij.
Sūt q̄dā.xxiij.q.v.f.ccclxxxviij.c.iij
Sūt q̄ dicūt.xxvij.q.ij. fo.ccccexiij. columna.iiij.
Sūt q̄ opeſ.xvij.q.iiij.f.cccexxx.c.iiij
Sūt plurimi.vſ.q.j.fo.ccxxix.co.iij.
Sūt i eccliā. viij.q.j.fo.ccxlv.co.iij.
Sūt nāqz.di.xlv.fo.lxiij.co.iij.
Sup q̄b⁹.xxx.q.iij. fo. cccexl.col.iij.
Sup trib⁹.ō pe.di.ij.f.ccccIxxxviij. Scolumna.iij.
Sup.de pe. di.j.fo.ccccIxxix.co.iiij.
Sup cā.ij.q.iiij. fo.clxxxv.co.iiij.
Sup p̄udētia.xiij.q.ij.fol.cexcv.
Supueniēte.j.q.j.fo.clj.co.iiij.
Suſcipitis ne.di.x.fo.x.co.iiij.
Suſpectos.iij.q.v.fol.ccx.col.iij.
Suū vero.xxj.q.v. fo.ccclviij.co.ij.

T Abernaculū.de conſe.di.j.fo. cccccxxxv.co.iij.
Talis mihi.de pe.diſt.iij.f.ccccxcix
Tali ꝓuigio.j.q.vij. fo.clxxiij.co.ij
Tales ad mini.di. xxiij.fo.xxxij.c.j.
Tales ꝛ ſi.xvj.q.v.fo.cccxviij.co.ij.
Talis q̄dā. viij.q.v.fo.cexlvj.co.iij.
Talib⁹ deum.de pe.di.ij.f. cccclxx viij.colum.iiij.
Tantū valet.xxxij.q.vij.fo.cccclxij.
Tāt⁹ daniel.di.lxxxi.fo.cx. col.iij.
Tāta neḡtia.j.q.vij.fo.clxxiij.co.j.
Tāta neḡtia.di.lxxxvj.f.cxix. co.iij
Tandiu.iij.q.ij.fo.ccvij.col.ij.
Tā ſacerdotes.xxiij.q.iij.f.cccxcix columna.iij.

T E.

Tēs qō ink.xij.q.ij.fo.cexciij.co.iij.
Tēs ſutē.di.lxxv.fo.ciij.col.iij.
Tēs quoqz.xxxi.di.fo.xiij.co.ij.
Tēpus ſo.de pe.di.vij.fo.cccccxiij columna.iij
Tēporis q̄litas.vij.q.j.f.cexl.co.iij.
Tēpa penitudinis.xxvj.q.vij. f.cccc xiij.columna.j.
Temerariū.xj.q.iij.fo.cclxvj.co.iij.
Tenere dz.di.xxxi.fo.xliij.co.iiij.
Teneam⁹.j.q.j.fo.cl.colū.j.
Te quidā.xj.q.j.fo.cclix.co.ſ.
Tertio q̄rit.xv.q.iij.fo.cccij.co.j.
Terrulas.xij.q.ij.fo.lxxxiij.col.iiij.
Teſtes p.iij.q.ix.fo.ccxvij.col.iiij.
Teſtes abſq.ij.q.vij.fol.ccij. col.ij.
Teſtes aūt.iiij.q.ij.z.iij.f.cexx.c.iiij
Teſtimoniū.xj.q.j.fol.cclvij.col.ij.
Teſtamentuz.di.vj.fol.vj.col.ij.
Teſtamēta ſo.xij.q.v.f.cclxxxviij. columna.j.
Teugualdū.xj.q.iij.f.cclxij.col.iiij.
Tibi dño.di.xliij.fo.xciij. co.iij.
Timoꝛē.de ꝙse. diſt.ij.fo.cccccxlvj.

TO.

Tolle charitatē. de pe.di.ij.fo.cccc lxxxix.columna.j.
Tolerādi.xxiii.q.iiij.fo.ccclxiij.c.ij.
Tolerabili⁹.xxxij.q.v.f.ccccIv.c.iiij
Tōſura ſo.di.lxix.fo.xcix.co.iiij.
Totum.j.q.iij.fo.clxxij.co.iij.
Totū pniſz.ō pe.di.iij.f.cccexcviij. columna.ij.

TR.

Trāſmarinos.di.xcviij.fo.cxxxvij. columna.iij
Trālferūt.xxiij.q.ij.f.ccccj. co.j.
Tres ſūt.de pe.di.j.f.ccccIxxx.c.iiij.
Tres pſonas.xxiii.q.iij.fo.ccclxiij columna.ij.
Tria legitia.xxxvj.q.ij.f.cccccxxxv columna prima.
Tria ſūt.di.xlv.fo.lxiij.co.iij.
Trib⁹ ex cauſis.de cōſe.diſtin.j.fo. cccccxxxix.co.ij.
Trib⁹ gradib⁹.de cōſe.diſtin.ij.fol. cccccxlvj.col.j.
Tributū.xxiij.q.viij. f.ccclxxxv.c.ij
Trifoꝛme eſt.de cōſe.diſtin.ij.folio cccccxlv.colum.iij.
Tua ſcitas.xxxj.q.ij.f.cccclxvj.c.ſ
Tu bon⁹.xxiii.q.iii. fo.ccclxiii.c.ij.
Tu dixiſti.xxiii.q.v.f.ccclxxvj.co.ij
Tu malū.xxij.q.j.fo.cccxlviii.co.iii
Tūc ſaluabit.xxxii.q.v.f.cccccxvj. columna.iiij.
Tūc vera.xj.q.iii.fo.cclxvi.col.iiii.
Tūc eis.de ꝙse.di.ii.f.cccccIvii.c.iii.
Tūc valē.de ꝙse.diſ.iii.f.cccccIxvij.
Turbat.di.xxxvii.f.lij.co.iij.
Turbak nauī.j.q.iij.fo.clxix.col.j.

U Alet interdū.di.lxxxi.fol.cxi. Ualētinian⁹.di.xxii.f.xc.c.iij

Tabula capitulorū decreti.

Ualētino clerico. di. xxxiiij. f. l. co. ij.
Ualida est. de pe. di. i. j. fo. ccccl xxxv. columna. ij.
Ualde necessarium. di. xciij. f. cxxx. columna. iiij.
Uasa in dñ⁹. de ꝑse. di. j. f. ccccc xl. c. j
UB.
Ubi ista. distin. lxxiiij. fo. ciij. co. j.
Ubi nō est. xxx. q. ij. f. ccccxxxix. c. iiij
Ubi sana. xxiiij. q. j. fo. cccxcij. col. ij.
Ubi pars est. de ꝑse. di. ij. fo. cccccl v. columna. iij
Ubimā legistis. dist. xcvj. fo. cxxxiiij. columna. iij
Ubicunq; xvj. q. j. fol. cccviij. col. iij.
Ubicūq; xiij. q. ij. fo. cccciij. col. j.
Ubicūq; xiij. q. ij. fo. cccj. co. ij.
UE.
Ue eis. de pe. di. iiij. fo. ccccclx. c. iiij.
Ue q̄ dicit⁹. xj. q. iij. fo. cclxvij. col. iij.
Uenit sacerdos. ō ꝑse. di. iiij. f. ccccc lxix. colūna. j.
Uenisti. de ꝑse. dist. iiij. fol. cccccl xx. colūna. iiij.
Uenīā. xxxv. q. ix. f. ccccxxxij. co. iij.
Uentū est. j. q. j. fo. cxliij. co. iij.
Uendentes. j. q. iij. fo. clxvj. col. ij.
Uenerabilis. de ꝑse. di. iiij. f. cccccl xij colūna. iiij.
Uenerabiles. de ꝑse. di. iij. fo. cccccl x columna. ij.
Uenter mero. di. xxxv. fo. l. co. iiij.
Uerbū dei. ō pe. di. j. f. ccccl xxv. c. ij.
Uer⁹bap. de ꝑse. di. iiij. f. cccccl xxvij columna. ij.
Uerū hoc. di. xiij. fo. xv. co. ij.
Ueritate. di. viij. fol. viij. col. ij.
Uera iusticia. di. xlv. fo. lxiij. c. iiij.
Uereor. viij. q. j. f. ccxlv. col. iij.
Uestrā flagitam⁹. di. x. f. xj. col. ij.
Uestimēta. de ꝑse. di. j. fo. ccccc xxxix colūna. iiij.
UJ.
Uictor ho. di. xcvij. fo. cxxxvij. col. j.
Uidna. xxvij. q. j. fo. ccccxx. col. iij.
Uidua est. di. xxxiij. fol. l. col. j.
Uidua. xx. q. j. fol. cccxlij. col. ij.
Uidue. xxvij. q. j. fol. ccccxx. colū. iiij.
Uidue q̄ sti. dist. lxxxj. fo. cxij. col. ij.
Uidue. xxvij. q. j. fo. ccccxx. col. ij.
Uiduas. xxvij. q. j. fol. ccccxvj. col. ij.
Uiduas aūt. xxvij. q. j. fol. ccccxvij.
Uiduas hoñ. j. q. ij. f. clxij. co. iiij.
Uiduas. xxvij. q. j. fo. ccccxviii. co. ij.
Uiduis aūt. dist. lxxxvij. fo. cxx. co. j.
Uiduitatis. xxvij. q. j. fo. ccccxx. c. iij
Uide benig. ō pe. di. j. folio. ccccl xxix
Uide quātū. j. q. j. fo. clj. co. j.
Uide fili. di. x. fo. xj. col. ij.
Uides vt. xxiij. q. vj. fol. ccclxxxj. c. j.
Uident hoies. di. lxxxvj. f. cxviij. c. j.
Uidet nobis. xxxv. q. vj. f. cccccxxix.
Uidentes si. xij. q. ij. f. cclxxv. co. iiij.
Uigmti tñi. di. xvj. f. xix. co. iiij.
Uilissimus. j. q. j. fol. cxlviij. co. iij.
Uino inebriant. di. xxxvij. fo. lij. c. ij.
Uinolentū. di. xxxv. f. l. col. iiij.
Uiolatores. xxv. q. j. fo. ccccliij. co. ij.
Uir cū ppa. xxxij. q. iiij. fo. cccccxv.
Uirū catholicū. di. xlviij. f. lxv. co. iij.
Uirginē. xxvij. q. j. fo. ccccxviij. co. j.
Uirgines. xx. q. j. fol. cccxlii. col. ij.
Uirgines. xxvij. q. j. f. ccccxix. col. iij.
Uirgines. di. xxvij. fol. xl. col. j.
Uirgines sacre. xx. q. iij. fo. cccxliij.
Uirginib⁹. xxvii. q. j. fo. ccccxviij. c. j.
Uisum ꝓterea. de ꝑse. di. j. f. cccccxlij
Uisitis frēs. xvj. q. vij. fo. cccxvi. co. ij.
Uisitandi. xviii. q. ij. f. ccxxxviij. c. ij
UZ.
Ultra punciarū. iij. q. vj. f. ccxij. c. ij
Ultima volūtas. xiij. q. ij. f. cxxcj. c. j.
UN
Unus ex vobis. ij. q. j. fo. clxxvij. c. j.
Unaq̄q; mulier. xiij. q. ij. f. ccxc. c. iiij
Unaquęq; iij. q. vj. fo. cxxij. col. iiij.
Una tñ. dist. xxvj. fo. xxxviij. co. iiij.
Una; fola. xxxij. q. v. fo. cccccxvij. columna. iiij.
Unctio inuisibilis. de pe. distin. ij. f. cccclxxxvj. co. ij.
Unde querit. xxxv. q. ix. f. ccccxxxs. columna. iij
Unde ipse. viij. q. j. fo. ccxliij. co. j.
Undecunq; distinc. lvj. fol. lxxxiij. columna. ij.
Unio nostre. x. q. iij. fol. cclv. col. j.
Unius vxoris. di. xcvj. folio. xxxviij columna prima.
Unicuiq; rj. q. iii. fo. cclxix. col. iij.
Unicuiq; fideliū. de ꝑse. distin. j. fol. ccccc xxix. co. j.
Unum abbatem. xxj. q. j. fol. cccxlv. columna. j.
Unum ozariuz. distin. xxv. fo. xxxvs columna. ij.
Unum solum. xxiii. q. v. fo. ccclxxiiij columna. iij
Unusquisq; xxij. q. iij. fo. ccclxij. c. j.
UO
Uobis enim. xij. q. ij. fo. cclxxx. co. iij
Uocatio aūt. v. q. ij. fo. cxxv. co. ij.
Uocatio ad synodum. v. q. ij. folio. cxxv. columna. ij.
Uolum⁹ vt frater. di. lxxix. fo. cxxij columna. iiij.
Uolumus. xvj. q. iiii. f. cccxxij. co. iiij
Uolumus. di. lxxxj. f. cxij. co. ij.
Uolumus. xj. q. j. fol. cclx. col. j.
Uoluissent. de pe. dis. j. f. cccclxxvij. columna. iij.
Uos ante omia. de ꝑse. dist. iiij. folio ccccclxxj. col. iiij.
Uos aūt. xvj. q. j. f. cccx. col. f.
Uota ciuiū. di. lxij. fo. xciij. co. iiij.
Uouentibus. dis. xxxvij. folio. xxxix. columna. ij
Uouentibus. xvij. q. j. folio. cccxxix columna. ij.
Ubs ꝛ loca. dist. lxxx. fo. cix. co. iiij.
US.
Usq; adeo. xxxij. q. vij. folio. cccclxij columna. iij
Usq; adeo. di. cxxxiij. fol. xlviij. col. j.
Usus naturalis. xxxij. q. vij. fo. cccc lxj. columna. j.
Usus auctoritati. dis. xl. fo. xj. co. iij.
Usura est. xiiij. q. iij. fo. ccxcvj. co. ij.
UT.
Ut calix domini. de cōse. distin. j. fo. cccccxl. co. ij.
Ut cognouerunt. de pe. distin. ij. fo. cccclxxxix. co. iiij.
Ut cōstitueretur. distin. l. fo. lxxj. columna. iiij.
Ut ēpi. de conse. di. v. fo. cccccl xxvij columna. iij.
Ut euidenter. j. q. j. fo. clj. col. iiij.
Utilem. xxij. q. ij. fol. cccliij. col. iij.
Ut ieiuni. de ꝑse. di. v. fo. cccccl xxvij columna. iij.
Ut illud. de conse. di. j. folio. cccccxlj columna. iij.
Utinam omni tempore. di. lxxvj. fo. cvj. columna. ij.
Ut lex. xxvii. q. j. fo. cccxx. col. iiij.
Ut nouerit⁹. xxij. q. j. folio. cccxlvij. columna. j.
Ut ostenderet. de cōse. distin. iiij. fo. cccccl xxv. col. iiij.
Ut pudē. xxiij. q. viij. fo. ccclxxxiij. columna. j.
Ut presbyteri. xvii. q. iiii. f. cccxxxj. colūmna. iiij.
Ut quid paras. de cōse. distin. ij. folio. ccccl. columna. j.
Utraq; questio. xxxiii. q. j. ꝛ. j. folio ccccc xvij. colum. iij.
Utrū sola. de pe. di. j. f. ccccl xvij. c. ij
Utrum vero. xxvij. q. iij. f. cccc xxxv columna. j.
Utrū sub figura. de ꝑse. dist. ij. folio ccccc liij. co. ij.
Ut veterum. di. ix. fol. ix. col. j.
Vulgaris. de pe. di. j. f. ccccl xix. c. iiij
Vulterane. xij. q. ij. fo. cclxxx. co. iij.
Vxor a viro. xxxij. q. vij. fol. ccccl xv. columna. ij.
Vxor felicis. xvij. q. iiij. fo. cccxxxiij. columna. iij
Vxor legitima. xxvij. q. j. f. cccc xxx. columna. iij
Vxorem. xxxj. q. j. folio. ccccxliij. columna. iiij.

Tabule capitulorum decreti Finis.

Tabula conciliorū decreti.

Concilia in quibus canones multiplicantur hic ordinatim collocātur. Et quot canones vnūquodq; contineat: ista clarissime tabella manifestat.

Ex concilio acquirensi.
Epi eorūq; fo. cccxj. colūna. j.
Ex concilio Agathensi.
Missas die. fo. cccccxlij. co. j.
Pbri diacones. fo. l. co. j.
Monachi vagantes. fo. cccx. co. iij.
Non oportet. fo. xxxiij. co. ij.
Episcopus aut pbr. fo. l. co. ij.
Contumaces clerici. fo. lxxj. co. ij.
Epi benedictionē. fo. cvij. co. ij.
Conuenit. fo. cccccl xxix. co. j.
Symbolū. fo. cccccl xxvij. co. ij.
Si qs ꝺo secularib⁹. fo. ccxxvij. c. ij.
Judei quoq; fo. cccccl xxi. co. j.
Penitentes tēpore. fo. lxxvj. co. iij.
In capite quadragesime. ibidem.
De incestis. fo. cccccxxij. co. j.
Eporum etiam. fo. cij. co. iij.
Altaria placuit. fo. cccccxxix. co. j.
Si legitim accusatores. fo. clxxxv. columna. iij.
Casellas vel. fo. cclij. co. j.
Nō liceat epo. fo. cxix. co. iij.
Aliquāti clerici. fo. ccccxi. co. iij.
Si epus condito. fo. cclxxxvij. co. iij
Si quis etiā. fo. cccccxxxix. co. ij.
Pontifices. fo. cclxxxvij. co. iij.
Placuit vt clericus. fo. ccclvij. c. ij.
Quicquid parrochiar. fo. cclxxij. columna. j.
Libertos legitime. fo. cxx. co. iiij.
Clerici omnes. fo. clxij. co. iij.
Monachū nisi. fo. ccccliij. co. ij.
Si quis in clero. fo. cxxxvij. co. iij.
Oēs deinceps. fo. ccccxxxiij. co. j.
Si epus aut pbr. fo. lxix. co. ij.
Itaq; censuimus. fo. cccc. co. j.
Epi de rebus. fo. cclxxvi. co. ij.
Seculares qui. fo. ccccclv. co. iiij.
Pbr cum. fo. cclxxxvij. c. j.
Ministrare. fo. ccccxj. co. ij.
Epi si sacerdotali. fo. cclxij. co. iij.
Clerici vel seculares. fo. ccxcij. co. j.
Si quis de clericis. folio. cclxxxj. columna. iij.
Ante omnia. fo. lj. co. ij.
Epus qui. cclxxxj. co. iij.
Nullus clericorū. fo. ccxcvj. co. iij.
Si epus metropolitan⁹. fo. xxij. c. iij
Clerici qui comā. fo. xxxij. co. iij.
Non oportet insacratos. fo. xxxiij columna. ij.
Fugitiui. cclxxxij. co. iij.
Clericū nullus. fo. cclvij. co. j.
Statuim⁹ q epi. fo. cclxxxj. co. ij.
Placuit vt oēs. fo. cccccvij. c. iij.
Unum abbatem. fo. ccccxlv. co. j.
Placuit etiam. fo. cxxiij. co. ij.
Si quis qualibet. fo. cclxxxiij. co. j.
Si quis tumidus. fo. cccv. co. iij.
Diaconi vel. fo. cclxxxj. co. iij.
Usura est. fo. ccxcvj. co. iij.
Si quos de seruis. fo. cclxxxiij. c. ij.
Clerici quilibet. fo. ccxxx. co. iij.
Terrulas. fo. cclxxxij. co. iiij.
In venditionibus. fo. cccxxxiij. c. ij
Clericū nullus. fo. cclxj. co. iij.
Mōasteria puel. fo. cccxxxvj. c. iiij.
Cellulas nouas. fo. cccxxxvj. c. iij.
De monachis. ibidem.
Ex concilio Arricano.
Placuit vniuersō. fo. cclxij. c. iiij.
Placuit vt ante. fo. cccxlij. co. ij.
Placuit vt quicūq; fo. cccxxj. co. ij.
Placuit vt altaria. fo. cccccxxxvij. columna. iij.
Multis ꝓsilijs. fo. ccxxij. co. iiij.
Clerici continentes. fo. cxij. co. j.
Placuit vt si. fo. cxxxj. co. ij.
Placuit vt de. fo. clxvij. co. ij.
Qui apud donatistas. ibidem.
Placuit vt quicunq; fo. cccxxi. c. ij.
Prime sedis. fo. cxxxvij. co. ij.
Non habenti. fo. cclxxxij. co. iij.
Quod cōditio. fo. ccccxxij. co. iij.
Placuit vt altaria. f. cccccxxxvij. iij
Quicunq; sub. fo. cccxxij. co. iij.
Si autē ꝓuocatū. fo. cxcv. co. j.
Ex ꝓcilio Aluernie celebrato.
Quod autē. fo. cxxx. co. ij.
Nullus sacerdotū. fo. cclxvj. co. ij.
Ex ꝓcilio Urbani pape Aluernie celebrato.
Nullus epus. fo. lxxxvj. co. iij.
Ex concilio Ananethensi.
Pbr mane. fo. cxxiij. co. iij.
Ex concilio Anchirritano.
Pbros qui. fo. lxxij. co. ij.
Si qui epi. fo. cxxvj. co. iij.
Desponsatas. fo. ccccxxix. co. j.
Qui diuinationes. fo. ccccx. co. ij.
Ex concilio antiocheno.
Propter ecclīasticas. fo. xxj. c. iij
Episcopus non est ordinādus. fo. xcvij. columna. j.
Si quis epus. fo. cxxvj. co. iiij.
Epm de dioce. fo. cxxxviij. co. ij.
Si quis epus. fo. cxxvj. co. j.
Si quis epus dānatur. fo. cclxij. c. iij.
Si qs a ꝓpio. fo. cclxij. co. j.
Si qs epus per. fo. cxxvj. co. j.
Si quis epus vacans. fo. cxxvj. co. j.
Epo non liceat. fo. cclxij. co. j.
Nullū absq; formata. fo. cj. co. ij.
Epm non debere. fo. cclxviij. co. iij.
Nullum epm. fo. cclxviij. co. ij.
Si quis epus cri. fo. cxxxij. co. iij.
Si qs pbr vel diacon⁹. f. cxxxviij. j
Si quis epus dānatur. fo. cclxij. c. iij
Quecunq; res. fo. cclij. columna. j.
Si quis a ꝓpio. fo. cccxlvi. co. ij.
Epus ecclīasticarū. fo. cclxxvj. co. iij.
Per singulas. fo. ccxlix. colūna. ij.
Ex ꝓcilio habito apō Alpheiur.
Illud ꝺo ꝓmuni. fo. cccclxiij. c. j.
Ex ꝓcilio habito apud epheūz
Placita secularia. fo. ccciij. co. iij
Ex ꝓcilio habito apud cōpēdiū.
Si quis acceperit. fo. ccccl xiij. c. iiij
Placuit ꝓo cōmuni. fo. ccxxxij. c. ij.
Mulier si sine. fo. cccccxvj. co. j.
Ex concilio habito apud sanctum Medardum.
Legū ecclīasticar. f. clxxviij. c. iij
Decreuit sancta. fo. cxxi. co. j.
Ex ꝓcilio habito apud belnacū.
Si qs voluerit. f. cccccl xiij. c. ij.
Ex ꝓcilio habito apud valētia.
Pbr iqui. fo. cccccl xxiij. co. iij.
Ex ꝓcilio habito apō vernerīa.
Si qs ingenu⁹. fo. cccc xxxvij. c. j.
Si femina. fo. cccc xxxvij. co. ij.
Si qs cū matre. fo. cccccxxi. co. iij.
Si hō fornicat⁹. fo. cccccxxi. co. iij.
Si qs necessitate. fo. cccccxix. co. iij
Si quattuor. fo. ccclxxxvij. co. ij.
Si qs filiastrū. fo. cccc xxxviij. co. ij.
Ex ꝓcilio habito apud Fauētis
Statuēdū nobis. fo. ccxcvij. c. j.
Ex ꝓcilio habito apud Altell.
Statutū est. fo. cccxxv. co. ij.
Ex ꝓcilio habito apō Tanſiacū
Iniustū videt. fo. cclxxiij. co. j.
Ex concilio Arelatensi.
Eos qui falsa. fo. ccxix. co. j.
Hi qui post. fo. lxxvij. co. iij.
Ministri qui. fo. ccxcvj. co. iiij.
Si quis autem. fo. xxij. co. iij.
Penitentiam. fo. cccccv. co. iij.
Si forte aliquis. fo. cccxlvij. co. ij.
Assumi aliquem. fo. xl. co. iij.
Nullus penitentē. fo. lxxxij. co. iij.
Preterea placuit. fo. xl. co. iij.
Diaconi quicūq; fo. xl. co. iij.
De arrianis qui. fo. ccccl xxij. co. ij.
De obseruatione. fo. cccccl x. co. ij.
Sciendū est. fo. cccccx. co. iij.
Uidue si prius. ibidem.
Multū sine dote. fo. cccccl xij. co. iij.
Monasteria. fo. cccxxxvij. co. j.
Qui bene. fo. cccccl vj. co. iiij.
Hi qs se carnali. fo. lxxxij. co. j.
Ex concilio Auraſico.
Qui recedunt. fo. cccc xij. co. j.
Cum aliqs vel. fo. cclxxij. co. iij.
De abiectione ꝛ ambi. fo. xcvj. c. ij.
Nullus ministroꝝ. ccccclxxij. c. iiij
Eos qui ad ecclesiā. fo. cxx. co. iij.
Uiduitatis seruāde. fo. cccc xx. c. iij.
Canonica instituta. fo. cclxxij. c. iij.
Ex concilio Aurelianensi.
Abbates ꝓo. fo. cccxxxvij. co. j.
De his que. fo. cclij. co. j.
Ut ieiunī. fo. cccccl xxvij. co. iij.
Si quis clericus. fo. cccc r. co. iij.
Si quis de laicis. fo. xlix. co. ij.
De raptoribus. fo. ccccciij. co. j.
Abbatibus. fo. cclxxxij. co. iij.
Episcopum pbrm. fo. xlviij. co. iij.
Omnibus seruis ibidem.
Incestuosi. fo. cccccxxi. co. ij.
Ecclesiā in qua. f. cccccxxxvij. c. iij.

Tabula conciliorū decreti.

Unicuiqz fi. fo. ccccc xxxix. colūna. j.
Si quis ab epo. fo. cxcviij. co. ij.
Epūs si infirmi. fo. cccccl viij. co. ij.
Epūs qui inutum. fo. cij. co. ij.
Nulli ciuium. fo. cccccl viij. co. ij.
Sacerdotibus. ibidem.
Rogationes. ibidem.
Nemo eccleſiā. fo. ccccc xxxvij. co. j.
Ad nuptiarum. fo. ccccc xl. co. j.
Si epūs humanitatis. fo. cccxx. c. iij
Qui dormierit. fo. ccccxxvij. co. j.
Non ſemel ſed. fo. cccxxxviij. co. ij.
Si quis de clericis. fo. cclxxxij. c. ij.
Epūs pauperibus. fo. cxij. co. ij.
Clerici vero. fo. cxxv. columna. j.
Monacho oratiū. fo. ccccc xx. co. ij.
Si ſe cuiqz. fo. xlj. co. ij.
Omnes baſilice. fo. cc xxvj. co. ij.
Null⁹ monachus. f. ccc xxxvj. co. iij
Si diacon⁹ aut pbr. fo. cxj. co. ij.
Cū ad celebrādas. fo. ccccc xlij. c. ij.
Uidnas que. fo. ccc xvij. co. ij.
Si quis ſacro. fo. ccccc xvij. co. ij.
Si qui clericorum. fo. cclvij. co. iij
Antiquos. fo. cclij. columna. j.
De his qui. fo. ccccc xj. co. iij.
Si ſeruus abſente. fo. lxxx j. co. iiij.
Jd conſtituimus. fo. ccc xxxiij. co. j.
¶ Ex concilio Beluacenſi.
¶ Precarie de q̄nquēnio. fo. cc liij.
¶ Ex concilio biloen.
¶ Annis ſingulis. fo. xxij. co. j.
¶ Ex gelio bonifa. pape iij.
¶ Nullus pontifice. fo. cix. co. j.
¶ Ex concilio Brachareñ.
¶ Cū beatus paulus. fo. lxij. co. ij.
Ante viginti. fo. ccccc lxvij. co. j.
Quicūqz ſub. fo. cc lxxxvij. co. j.
Placuit omnibus. fo. cclij. co. ij.
Placuit omnibus. fo. xliij. co. ij.
Non liceat cuilibet. fo. xxxiij. co. ij.
Eccl'iaſtica iſtitutione. f. xxxij. c. iij
Placuit vt poſtēſ. fo. ccccc lx. co. j.
Placuit vt de ordina. fo. cxliij. c. iij.
Placuit vt ſi quis. fo. clxxxvij. co. j.
Placuit vt hi. fo. cc lxxvj. co. ij.
Placuit vt quotiens. fo. clxij. co. j.
Miles cum. fo. cc lxxvj. co. iij.
Cum miniſter. ibidem.
Lex eterna. ibidem.
Officia vindicte. ibidem.
Non eſt iniquitatis. ibidem.
Non fruſtra. fo. eodem co. iiij.
Cum homo. fo. eodem co. iiij.
Placuit vt nullus. fo. cc liij. co. iiij.
Si q̄s baſilicā. fo. ccccc xxvj. co. j.
¶ Ex concilio Cabilonen.
¶ Solent plures. fo. ccccc xl. co. iij.
Statuimus vt ſicut. fo. clvij. co. ij.
Dictū eſt q̄ in pleriſqz. fo. cxxxj. c. j.
Inuentum eſt. fo. cc xxxix. co. j.
Uiſum preterea. fo. ccccc xlij. co. iiij.
Eccleſie antiquitus. fo. cccxj. co. iij
Decretum eſt. fo. cclx. co. iiij.
De puellis raptis. ccccc xxxiij. c. iij.
¶ Ex concilio Calcedonen.
¶ Q̄m in quibuſdā. fo. xvij. co. ij.
Si qua virgo. fo. ccccix. co. iij.
Diaconiſſam. ibidem.
Propter eos. fo. cc xxxviij. co. ij.
Quidā monachi. fo. cccviij. co. iij.
Peruenit ad ſanctā. fo. cxix. co. iiij.
Si pater. fo. ccccc lj. co. j.
Nō liceat clericis. fo. cc lxxxij. c. iiij.
Clericos aut laicos. fo. cciij. co. iiij.
Nos ad fidem. fo. cxxxiij. co. ij.
Quedam capitula. fo. eodē. co. ij.
Quia in quibuſdā. fo. cxxiij. co. j.
Extraneo clerico. fo. cj. co. ij.
Si qui clerici. fo. cclviij. co. ij.
Nullus monachus. fo. cciij. co. ij.
Nemnem abſolute. fo. c. co. j.
Clericos in ſingulis. fo. c. co. iiij.
Que ſemel ſunt. fo. cccxl. co. j.
Si quis epūs. fo. cxlij. co. j.
Clericū in duarū. fo. cccxlv. co. j.
Quoniam quidam. fo. ciij. co. j.
Si clericus aduerſus. fo. cclxj. co. ij
Coniurationum. fo. cclviij. co. ij.
Quidā mōachoz. fo. cc xxxvj. c. iij.
Peruenit ad noſtras. fo. xxj. co. iiij.
Qui vere pureqz. fo. ccc viij. co. ij.
Si quis iam. fo. cccxlv. co. iij.
Conſpirationū. fo. cclviij. co. ij.
Q̄m in quibuſdā. cccxxvij. co. j.
A ſanctis patrib⁹. fo. cccciij. co. j.
Per ſingulas eccl'ias. cccxviij. co. ij
Eos q̄ rapiunt. fo. cccccc xxxiij. c. ij.
Peruenit ad nos. fo. cxl. co. ij.
Eos qui ſemel. fo. cccxliij. co. ij.
¶ Ex gelio Carthaginenſi.
¶ Egrotantes. fo. cccccl xxx. co. iiij.
Hoc etiā placuit. fo. cxciij. co. iiij.
Placet omnibus. fo. xcvij. co. ij.
Placuit vt ante. fo. cvij. co. ij.
Neophiti. fo. cccccl xxviij. co. iiij.
Felix epūs. fo. cccv. columna. iij.
Aurelius epūs. fo. cccxij. co. iij.
Placuit vt nemni. fo. cc xxxvij. c. iiij
Si quis cuiuſlibet. fo. cccxlviij. c. iij
Baptizandis. fo. cccccl xvij. co. ij.
Nullus res. fo. cc xxxiij. co. ij.
Epos pbros. fo. xlij. co. iiij.
Conſtitutum eſt. fo. cc xxxviij. co. j.
Penitentibus. fo. cccc xiij. co. ij.
Placuit vt epi. fo. cclxxxvij. co. ij.
Placuit vt quotiēſcūqz. fo. xxj. c. iij
Placuit ordinandis. fo. liij. co. iiij.
Fraternitatem. fo. cj. co. j.
Clerici qui comā. fo. xxxij. co. iiij.
Clericus victū. fo. cxxiij. co. iiij.
Clericus quilibet. ibidem.
Clericum alienum. fo. cj. co. iij.
Diſcordātes clericos. fo. cxxij. c. iij
Oblationes. ibidem.
Epūs ſi clerico. fo. cc xxxj. co. ij.
Ad reatū epi. fo. cxij. co. ij.
Uidue que. ibidem.
Epūs in quolibet. cxxxij. co. j.
Epūs in eccleſia. ibidem.
Cū omnibus omnino. fo. cxij. c. iiij.
Sane ſi ex p̄ſenſu. fo. cxciij. co. ij.
Augurus. fo. ccccxj. co. j.
Epūs tuitionem. fo. cxxj. co. iij.
Epūs nullam. ibidem.
Epūs gubernationē. ibidem.
Pbri qui p̄ dioceſes. fo. cxxij. co. j.
Cum in preterito. fo. cvj. co. j.
Diffinimus eū rite. fo. ccxx. co. ij.
Diaconi ita. fo. cxxviij. co. j.
Preſente pbro. ibidem.
Diacon⁹ ſedeat. fo. cc xxviij. co. ij.
Primatus epūs. fo. cj. co. j.
Epūs nec vocatus. fo. cc xciij. co. iiij
Scenicis. fo. cccccl vij. co. iiij.
Rurſus conſtitutū. fo. cclxv. co. iiij.
Epūs de loco. fo. cc xxxix. co. ij.
Qui religioſis. fo. cccc xxxj. co. iij.
Placuit vt. fo. cccxlvj. co. ij.
Placuit vt vnuſqſqz. fo. clvij. c. j.
Petim⁹ vt dignemini. fo. cclviij. c. ij
Epi vel pbri. fo. cc xxxix. co. iij.
Qui oblationes. fo. cc xcj. co. j.
De p̄carijs que. fo. cc luij. co. ij.
Spōſus ⁊ ſponſa. fo. cccc xlij. co. iij.
Sanctimoniales. fo. cccxlj. co. ij.
Non licet fieri. fo. cccccl xxij. co. j.
Qui cōmunicauerit. fo. cclxxx. iij.
Placuit vt quicūqz. fo. cclvij. co. ij.
Si quis pbr. fo. cclxij. co. ij.
Cum de quozūdam. fo. cxvj. co. ij.
Placuit vt null⁹ epoz. f. clvij. c. iij.
Clericus qui epi. fo. cclxv. co. ij.
Qui merito. fo. cclxv. co. ij.
Epūs nullius cauſam. fo. ccc v. c. iiij.
Placuit vt epi. fo. cc xxvj. co. ij.
Felix epūs. fo. cccxij. co. iij.
De diuerſis ordinib⁹. fo. cclxj. co. j.
Catholicus qui cauſam. fo. cxciij.
Irritam eſſe. fo. cclxv. co. iiij.
Nullus ordinetur. fo. xxxiij. co. iij.
Placuit de. fo. cccccl xxij. co. ij.
Qui die ſoleni. fo. cccccxlj. co. ij.
Suggero ſm̄ ſtatuta. f. ccxvj. c. iij.
In ſacramento. fo. cccccxlij. co. iij.
Epūs ad ſynodū. fo. xxij. co. ij.
Placuit vt quotiēſcūqz. fo. xxij. c. ij
Illud ſtatuendū eſt. fo. xxxj. co. j.
Subdiacon⁹ cū ordinat. xxxij. c. iij.
Mulier cuius. fo. xxxiij. co. ij.
Epūs nullum. fo. cccccxlj. co. ij.
Credo facere. fo. cc xxvj. co. ij.
Clericus qui. fo. lxiij. co. iij.
Accuſatores. ibidem.
Clericus maledicus. ibidem.
Clericū ſcurrilem. ibidem.
Clericus inuidens. ibidem.
Seditionarios. ibidem.
Clerici edendi. fo. lx. co. iij.
Confirmandū eſt. fo. lxxvij. co. j.
Placuit vt quiſquis. fo. cclxj. co. j.
Placuit vt pbri. fo. cc xxxij. co. iij.
Lectores cū ad annos. f. xlvj. c. iij.
Quiſquis epoz̄um. fo. cc xxiij. co. j.
Illud vero. fo. cc xxiij. co. iij.
Epūs ſine conſilio. fo. xxxv. co. ij.
Sicut bonum eſt. fo. cccc xxv. c. iij.
Ab imperatoribus. fo. cccxxiij. co. j.
Si qui vero. fo. cc xxxviij. co. j.
Diſſidentes epos. fo. cxxiij. co. j.
Studendum eſt. ibidem.

cum canonibus in eis contētis.

Eoruz qui pauperes. ibidem.
Sacramēta. fo. cccccxl. col. iij.
Placuit vt a. f. cc xxxviij. col. ij.
Si qui clerici ab. fo. cū. col. iij.
Si iubet ſanctitas. fo. cccc xij. co. iij
Placuit vt quicūqz. f. cj. co. iij.
Clericū per. fo. cccxlviij. co. iij.
Sacerdote. fo. cccccxlij. col. ij.
Seculares qui. fo. cccclxiij. colū. ij.
Pbr̄ incōſulto. f. cccc xij. col. iij.
Pbr̄ incōſulto. f. cccc xiij. co. j.
Placuit epos. fo. xlvij. col. j.
Epūs gentiliū. f. lij. col. ij.
Nulli epi. fol. lviij. col. iij.
Si aūt pbri. fo. cccv. col. iij.
Si quis de alteri⁹. fo. lxxxv. col. iiij.
Teſtes autez. fo. c. cxx. col. iij.
Expenitētibus. f. lxxx. co. iiij.
Epūs vilem. fo. lvij. co. iij.
Clericus pfeſſionem. ibidem.
Clericus hereticorum. fo. cccc j. c. ij.
Paſche ſolēnitas. fo. cccccix. colū. j.
Omni die. fo. cccclxxviij. col. iij.
Statutū eſt vt qui. fo. cxcuij. co. iiij.
Clericus qui. fo. cclxv. co. ij.
Si quis cuiuſlibet. fo. cc lxvij. c. iij
Js qui in infirmitate. f. cccc xij. c. j.
Omnibus quibus. f. cc xxxij. col. iij.
Placuit vt veneabilis. fol. cccccix.
Mulier q̄uis docta. f. cccccl xuj. c. j.
¶ Ex gelio ceſareo augſtano.
¶ Ne quis ieiunet. fo. cccccix. co. ij
¶ Ex cōcilio eduenſi.
¶ Nullus abbas. fo. cc xxxix. co. iij
¶ Ex gelio elibertano.
¶ Emendari placuit. f. clvij. col. j.
Fidelis femina. f. ccccix. co. ij.
Si qua mulier. f. cccc xliij. colū. iij.
Si qui inuenti. fo. cc xxv. col. j.
Prohibendū. fol. lxxxj. col. iij.
Si quis clericoz. f. lxv. col. iij.
Delator ſi quis. f. cc xxxvij. col. ij.
Virgines que ſe. fo. cccc xix. co. iij.
Omnis homo. fo. cccccxlv. co. iiij.
Si qui parentes. fo. cccc xliij. col. ij.
Si qua fuerit. fo. cccc xliij. col. ij.
Diffinitio incauta. fo. cccliij. co. iij
Actione quarta. fol. cccliij. col. iij.
Omnis qui. fo. cxxxvij. co. iij.
Pueri ante annos. fo. cccl viij. co. ij.
Si qua femina. fo. lxxiij. col. iij.
¶ Ex gelio epaneñ.
¶ Si aliq̄s fuerit. fo. cccc xij. co. iij.
¶ Ex gelio epheſino.
¶ De ſpiritu. fo. cccccl xxxj. col. iij.
¶ Ex gelio enpaneñ.
¶ Si epūs ante. fo. cclxvj. co. ij.
¶ Ex gelio gabilon.
¶ Placuit vt ſeruato. fo. xxj. co. ij.
Cauendū eſt. fo. cclv. co. iiij.
Dictū eſt nobis. fo. cccc xxxvij. co. ij
Dictū eſt nobis. fo. cccc xxxvij. c. ij.
Contradicimus. fo. cccccxxij. co. iiij
¶ Ex gelio gangren.
¶ Si quis ſeruū. fo. cccc xxiij. col. j.
Preſbyter ſi fornicationem. f. cxvij. columna. iij.
Parſimoniā. fo. lvij. co. iij.
Si quis deſpicit. fo. lvij. co. ij.
Si q̄s vituperat. fo. xliij. co. j.
Quicunqz. ibidem.
Si quis diſcernit. fo. xlij. col. j.
Si qui filij. fo. xlij. co. iij.
Quecūqz mulier. ibidem
Si qua mulier. ibidem.
Si quis ꝓpter deum. ibidē.
Si quis vel virgi. ibidem.
Si qua mulier. fol. xlij. columna. j.
Si quis tanq̄. ibidem.
Si quis eoꝝ. ibidem.
Si quis p ſuperbiaz. ibidem.
Si quis docet. ibidem.
Si quis extra. ibidem.
Si quis nuptias. ibidem.
Si quis carnem. ibidem.
Si quis reliquerit. fo. eodē. co. ij.
Si quis virorum. ibidem.
Hec autem. ibidem.
¶ Ex gelio antiſiodoren.
¶ Nō licet abbati. f. cccccl xxj. c. iiij.
¶ Ex gelio genitēn.
¶ Pbr̄i in eccl'a. f. cxxiij. co. j.
¶ Ex gelio gerūdenſi.
¶ De cathecumis. f. cccccl xj. c. iiij.
Inſtitutio. fo. cccccl xij. col. ij.
Jd ſemper placuit. f. cccccl xxix. c. j.
Js vero qui. fol. lxxvj. col. j.
¶ Ex gelio guarmacien.
¶ Preſbyter. fo. cccccl viij. col. iij.
In copulatione. fo. cccccxxij. col. iij.
Quicūqz. fo. cccxj. co. ij.
Sancitū eſt. fo. cc lxxxvj. co. j.
Sepe ꝓtingit. fol. clxxv. col. ij.
Sepe ꝓtingit. fo. clxxxvij. colum. iij.
Interrogatū eſt. fol. ibidem.
Statuit quoqz ſcta. ibidem.
Si epo aut pbro. ibidem.
Placuit vt ſi. fo. clxxxviij. co. j.
¶ Ex gelio hylerden.
¶ Non oportet. fol. ccccc xv. col. iij.
De his clericis. fo. lxxiij. col. j.
Cū pro vtilitate. f. cccc. col. iij.
Dic altario. fol. lxxv. col. ij.
Qui ſacramēto. fo. cc liij. co. ij.
Non ſemper. pmiſſa. f. cc liij. co. iij.
Omnis pbr̄. fo. cccc lxxij. co. j.
Si ex laicis. f. cclj. col. ij.
Dic altario. fol. cccv. col. j.
Pbr̄ ſi a plebe. folio. clxxv. col. iij.
Si q̄s in infirmitate. fo. lxxxij. c. iij
Hec huius. fo. cc lxxxij. colū. ij.
Nullus clericoz. fo. cccxxxj. col. j.
Qui iubente. fo. cc lxvj. co. j.
De his q̄. fo. cccccxxij. co. ij.
¶ Ex cōcilio hypponēſi.
¶ Altaria ſi non. f. cccc xxxix. col. j.
¶ Ex gelio hiſpalenſi.
¶ Octaua diſcuſſio. f. cc lxxxv. col. j.
Prima actiōe. fo. cccxx. co. iiij.
Placuit vt ſi quis. fol. cccxlv. col. iij.
In decima actiōe. fo. cccxxxvij. c. iij
Epūs ſacerdotibus. fol. cccv. col. iij.
Fixū ab hinc. fo. cc lxxxviij. co. iij.
Epūs ſacerdotibus. fol. xcviij. co. iij.
Sexta actione. fo. cccv. col. ij.
In nona actione. f. cccxxvij. colū. ij.
¶ Ex gelio karoli imperatoris.
¶ In memoriā bti petri. f. xxiij. c. j
¶ Ex gelio laodicen.
¶ Non opet pbros. fo. cxxxij. co. j.
Epm nō oportet. fo. lxxxvj. col. iij.
Non oportet. fo. xxj. co. iij.
Non oportet. folio. c. co. j.
Non oportet in. f. cccccv. col. ij.
Miniſtrū nō optet. fo. xxxiij. co. iij
Non licet in. fo. ccccc xv. co. ij.
Nō oportet lectores. f. xxxij. c. iij.
Si quis epos. fo. cxxxij. col. iij.
Non oportet vocatos. fo. xxj. co. iij
Non opz ſubdiacones. f. xxxij. c. j.
Non debere in vicijs. fo. cx. co. j.
Non oportet diaconū. f. cxxvij. c. j.
Nō oportet diaconos. f. cxxvij. c. j.
Nō oportet hereticoz. fo. clj. col. j.
Baptizandos. fol. cccccl xvij. col. ij.
Non licet fenerari. fo. lxiij. col. iij.
Epi iudicio. fol. xxxiij. col. iij.
Non oportet exorcizare. fo. c. col. j.
Non oportet. f. xxxij. col. iij.
Nō oportet miniſtros. f. cxj. co. iiij.
Nō oportet in quadrageſima. fol. cccccl viij. col. ij.
Nō opz miniſtros. f. cccccl xxj. c. ij.
Dis q̄ diuerſoz. fol. ccccl xiij. col. ij.
Nō oportet a ſeptua. f. cccccc v. c. ij
Nec vxorē. fol. cccccv. col. ij.
Nō opz miſtros. f. cccccl xxj. col. ij.
Non opz miniſtros. fo. eodē. co. ij.
Nō eſt pmittendū. fol. xc. col. iij.
Mulieres q̄. fo. xlvij. co. ij.
Nō oportet clericos. fo. lx. colū. iij.
¶ Ex gelio laudicen.
¶ Sacerdotes pniam. fo. cccc xiij.
¶ Ex gelio leonis pape.
¶ Nulli epoz̄. fo. cccv. col. ij.
Monemus ⁊. fo. cclxxix. co. iiij.
Si q̄s ex ſacerdo. fo. cix. co. j.
¶ Ex gelio ingdunenſi.
¶ Nulli ex ppinq̄. fo. cccccxxij. c. iiij
Si q̄s de alio. fo. cccccl xiij. co. ij.
Pronūciandū. fol. cccccl viij. co. j.
¶ Ex gelio macienſi.
¶ Sane ꝓſang. fo. ccccc xxij. co. iij.
¶ Ex cōcilio magno.
¶ Cōſtituimus. fo. cv. co. j.
¶ Ex gelio magocien.
¶ Dictū eſt nobis. fo. cxj. co. ij.
Dic q̄ mſimoniū. fo. cccc lxij. col. ij.
Decimas deo. fo. cccc xv. co. iij.
Si q̄s viduā. fo. cccclxj. co. iiij.
Qui dormierit. ibidem.
In baptiſmate. fo. cccccl xxj. co. iiij.
Corpora ſctoꝝ. folio. ccccc xxxix. columna. ij.
Nullus mortuus. fo. ccxcij. col. iij.
Epo nō liceat. fo. ccc xxiij. col. ij.
Cōſtituit ſane. f. cccx liij. col. ij.
Si quis ꝓuictus. fo. cc lvj. col. ij.
De eo q̄ interroga. fol. ccccc xxxviij. columna. iij.
Cōſtituit. fo. cccxix. columna. ij.

Tabula conciliorum decreti.

Decimas quas. fo. cccxxv. co. iij.
Questi sunt. fo. cccxi. co. iiij.
Laici pbros. fo. cccxxix. co. j.

¶ Ex gallo magunaten.

¶ Magnus epus. fo. lxxix. co. iij.
Abbas pro hu. fol. cccxxxvj. co. j.
Si quis laicus. fo. cccxij. co. ij.
Questū est. fo. cxxcuij. co. ij.
Qui pbm occi. fol. cccxxxij. col. iiij.
Epus pbr aut. fo. cxxlvij. co. iij.

¶ Ex gallo maneten.

¶ Null⁹ pbrorum. f. cccccl xxxj. c. ij.

¶ Ex concilio maticen.

¶ Quivero odij. fo. lxxiiij. co. iiij.
Si quis homicidiū. fo. ibidē.
Presenti gcilio. fo. lxxxj. co. iij.
Placuit sctō. fo. cxxx. co. iij.
Sane sanguitas. fo. cccccxxij. c. iij.

¶ Ex cilio matinen.

¶ Nullus clericus. fol. cclvij. col. j.

¶ Ex gcilio martini pape.

¶ Si quis obligatus. fo. lxxx. col. j.
Si quis de corpore. f. ccccxiij. col. j.
Si quis epūs in. fo. cxxxij. co. iij.
De filia epi. ccccxix. co. iiij.
Non licet. fo. ccccx. co. iij.
Si ḡs pbr. fo. xxxv. co. iij.
Si quis pbr. fo. xliij. co. ij.
Si quis epūs. fo. cclxij. co. iiij.
Epūs habeat. fo. cclxij. colum. iij.
Si quis pbr aut. fo. lxxj. co. iij.
Non liceat clericis. fo. clj. co. j.
Si quis epūs. fo. cclxij. co. iij.
Si quis oblatus. fo. ccxcvj. co. iij.
Presbiter presente. fol. cxxxij. co. j.
Per singulas. fo. ccxlix. col. ij.
Si quis clericus. fo. cxxcvj. co. iij.
Non liceat. fo. cccclviij. co. iij.
Epō non liceat ante. fo. ccxlvj. co. ij
Non liceat in pulpito. fo. cxxv. c. iij.
Si quis ordinatus. fo. cxxv. col. ij.
Si qua mulier. fo. ccccclxxij. co. iiij.
Nō optet cle. fo. ccccc xxxviij. co. iiij
Non liceat ātē. folio. cccccl xvij. columna. ij.
Non debet ordinari. fo. xcvij. col. j.
Propter ecclesiasticas. fo. xxij. co. j
Non liceat cuilibet. f. xxxiij. co. iij.
Si quis presbyter. fo. cxxvj. col j.
Si quis episcopus. fo. clxxv. co. ij.
Non licet pplo. fo. xc. co. iiij.
Non oportet aliud. folio. cccccxliij columna. iiij.
Non liceat. fo. cccccl xviij. co. ij.
Si quis presbyter. fol. cccvj. col. iij.
Si quis fuerit. fo. ccccl x. co. iij.
Si quis pro egritudine. fol. lxxxiij. columna. ij.
Epm oportet. fo. xcvj. co. iiij.
Omni tpe. f. cccccl xxij. col. iij.
Si laici. fo. xlix. co. iij.
Non liceat sacerdotes. fo. lxj. co. ij.
Si quis volūtate. f. lxxv. co. j.
Si quis viduam. fo. lxix. co. ij.
Si qua vidua. fo. xlj. co. ij.
Si quis epūs in concilio. fo. cccxlvij. columna. iij.
Uiduas autem. f. ccccxvij. col. iij.
Si quis seruum. folio. cccxxxiij. columna. ij.
Manifesta. fo. cclxxvj. co. ij.
Si quis intrat. fo. ccccccl v. co. iij.

¶ Ex gcilio mediomatrica.

¶ Precarie. fo. cclxxxiij. co. j.
Precarie a. fo. cclxiij. co. ij.

¶ Ex concilio meldensi.

Si ḡs de ordine. fo. cxxxviij. co. iiij.
Placuit vt hi. fo. ccccc xxxv. co. ij.
In dñicis diebus. fo. cccl viij. co. iij.
Eccl'ie vel alta. f. ccccc xxxvij. co. iiij.
Ut epi non. fo. cccccl xxviij. co. iij.
Nemo epōrum. f. cclxvj. co. ij.
Tauendū est. fo. clxxj. co. iij.
De illis aūt. f. cxxxij. col. ij.
Si aūt necdū. fo. ccccc xxxv. co. ij.
Si ḡs habuerit. f. ccccc xxxiij. co. iij.

¶ Ex gcilio merech celebrato.

¶ Puisis quidē. fo. cclv. co. j.

¶ Ex gallo mileutano.

¶ Placuit vt quicunq; fo. cj. co. iij.
Quisḡs probatus. fo. cxc. co. iiij.
Placuit vt pbri. f. cxciij. c. ij.
Inolita presumptio. fo. cclx. co. iiij.
Pbri. diaconi. fol. cclxv. co. iij.
Placuit vt quicunq; parunlos. fo. ccccclxvij. co. iij.
Placuit igitur. fo. eodem.
Quisquis dixerit. ccccc xxxvij. c. iij.
Placuit vt quicunq; f. ccc xxxij. c. iij.
Placuit vt. fo. ccccc lxxvij. co. iij.
A iudicibus quos. fol. cxciij. co. j.

¶ Ex gcilio naneten.

¶ Nullus pbrorū. fo. lxj. col. j.
Quando autem. ibidem.
Nullus pbr. f. ccc xlvij. col. iij.
Quando presbyteri. fo. cxxiiij. c. iij

¶ Ex gsilio nauaten.

Quando epūs. fo. xxxv. co. j.
Nullus presbyter. fo. ccxlvij. co. ij

¶ Ex gcilio neocesarien.

¶ Diaconi septem debent. f. cxxvij columna. iij.
Si cuius vxorem. f. xlix. co. iij.
Qui admisit. fo. cccvj. col. j.
De his qui frequenter. f. cccc xliij.
Presbyter ante. xxx. fol. cviij. col. ij.
Eos vero qui. fo. lxxiij. co. iij.
Pbr si vxorē. fo. xlj. col. j.
Si quis in egritudine. f. lxxxv. c. ij.

¶ Ex gcilio niceno.

¶ Qm̄ multi. fo. lxv. co. j.
Si quis cōfugerit. fo. cxlix. co. iij.
Seruetur ista. fo. cclxviij. col. iij.
Habeatur semel. fol. xxj. co. ij.
Si quis ausus. fo. cc. co. iij.
Judices autē. fo. cclvj. col. ij.
Interdixit. fo. xlvij. co. iij.
Non oportet. fo. cxxxvij. co. iij.
De his vero qui. fo. ccccxiij. co. ij.
Sane si cōi. fo. xcvj. co. iij.
Illud generaliter. ibidem.
Qm̄ multi. fo. cxcvj. co. iiij.
Peruenit ad sctm̄. fo. cxxvij. co. iiij.
Qm̄ sunt. fo. cccccl viij. co. iiij.
Si quis ausus fuerit. fo. c. co. iij.
Si quis a medicis. fo. lxxxiij. co. ij.
Si vni voluerint. fo. clxxiij. co. ij.
Eccl'esijs semel. fo. xcix. co. j.
Si qui sine. fo. cx. co. iiij.
Quicūq; ex his. fo. cxxj. co. j.
In nole patris. fo. ci. co. iiij.
Sanctissimo in xpo. fo. eodez.
Epi ab oibus. fo. xcvj. co. j.
Mos antiquus. fo. xcvij. co. ij.
Qm̄ mos antiquus. ibidem.
Eccl'esijs semel. fo. ccccc xxxviij. co. j
Qm̄ multa. fo. lxvj. co. iiij.
Si qui vero. fo. ccccxj. co. iiij.
Sicut inquit laudabile. f. cciij. c. iij.

¶ Ex gallo pariscen.

¶ Nulla ratione. fo. cxxvj. co. ij.
Qui suis epis. fo. cxxvj. co. iij.
Scōm canonica. f. ccl xxxv. col. iij.
Si per ordinationē. fo. xc. co. iij.
De illicita ercōicatione. f. cccxcviij.
Nullus aūt viduā. fo. ccccc xxxiij. columna. iij.

¶ Ex gcilio. placētie ab vba. ce.

¶ Sanctoꝝ canonū. fol. c. col. ij.

¶ Ex gallo remen.

¶ Sicut invnaquaq; f. cccxlvj. c. j.
Ut calix dñi. fo. cccccxl. co. ij.
Peruenit ad. fo. cccccxlvij. co. j.
Qui vxorem suam. fo. ccccc xxvij. c. ij.
Nullus ex. fo. ccclx. co. j.

¶ Ex gallo rothomagēsi.

¶ Sancitū est. fo. cc xxxviij. col. iij.
Omnes decime. fol. cccxxv. col. ij.

¶ Ex gallo saleguita.

¶ De ieiunio. fo. cv. co. j.

¶ Ex gallo sardicen.

¶ Illud quoq; sancitas. fo. c. co. iij
Si forte in puincis. fo. xcvij. co. iiij.
Si epūs forte. fo. cclxij. col. ij.
Si quis epūs. fo. cxciij. co. iij.
Si vobis fratres. f. ccclxxxvj. co. ij.
Osius epūs. fo. lxxxviij. col. j.
Osius epūs. fo. cc xxxiij. col. j.

¶ Ex gallo stephani pape.

¶ Oportebat vt hec. fo. cviij. co. iiij
Nullus vnq; laicoꝝ. ibidem.
Si quis ex epis. ibidem.

¶ Ex gallo terraconen.

¶ Canonū statutis. fo. cc xcvj. c. iij.
Obseruandū. fol. cccij. col. j.
Si quis in metropoli. f. xcvij. co. iij.
Decreuimus. fo. cclij. col. ij.
Si quis epoꝝ. fo. cc xij. col. j.
Monach⁹ a monasterio. f. cccx. co. iij
Sicubi defunct⁹. fo. cclxxxviij. c. iij.
Dictuꝝ est nobis. folio. cccccl xxviij. columna. iiij.
Nullus epoꝝ. fo. ccciij. co. iij.

¶ Ex gallo toletano.

¶ Si sacerdotes. fo. cc xxx. col. ij.
Possessio terri. fo. ccc xviij. co. ij.
Si quis laicus. fo. cclxv. co. j.
Nouerint. fo. cclij. col. ij.
Nulla officia. fo. lxxx. co. j.
Decēter oibus. fo. cc xxij. colūna. ij.

cum canonibus in eis contētis.

De seruorum ordinatione. fo. lxxix columna. iiij.
De rebus vero. fo. lxxx. col. j.
Et si illi qui. fo. cclxxxij. col. ij.
Sicut diocesim. fo. cccxix. co. j.
Quicūq; fo. clxxxv. col. iij.
Judei baptizati. fo. clxvij. col. iij.
Clerici qui. fo. cccl xxxiij. co. ij.
Necesse est vt. fo. cccliij. co. ij.
Nōnulli diacones. fo. cxxviij. co. ij.
Non peter abis. fo. ccliij. col. iij.
Liberti qui a. fo. cxx. co. iiij.
Preceptum domini. folio. ccccl viij. columna. iij.
Uno nostre cōgregationis. fo. cclv columna. j.
Decernimus. fo. xxiij. col. j.
Quicquid inuisibilis. fo. clvij. co. iij.
Dignum est vt vita. fo. cxxvij. co. ij
De indeis autem. fo. lxij. co. j.
Qui diuina. fo. cxciij. co. ij.
Si in qualibet. fo. cccxlij. co. ij.
Si publicis. fol. cccliij. col. iij.
Si expostus. fo. cxx. co. iiij.
Hoc sanctum. fo. cccclj. col. ij.
Hi qui intrant. fol. cccccxlv. col. iiij.
In veteri lege. fo. cvij. co. iij.
Sic quidam. fo. cclj. co. ij.
Plerigz ex indeis. folio. cccccl xxj. columna. ij.
Irreligiosa. fo. cccccl viij. co. ij.
Qui in aliquo. fo. lxxviij. co. ij.
Qui ex famulis. fo. lxxix. co. iij.
Quidam clerici. fol. cxvij. col. j.
In loco benedictionis. folio. cc xxv colūna. iiij.
De hymnis. fo. cccccxlj. co. j.
Quando presbyteri. fo. xl. co. ij.
Statutum est. fo. cccc xxvij. co. iij.
Constitutum est. fo. cccxv. co. j.
Quicūq; fo. lxxix. col. iij.
Non potest erga homines. f. cxcix. columna. ij.
Liberti ecclesie. fo. cclxxxv. co. iij.
Omne quod. fo. cccxlvij. co. ij.
Unum otarium. fo. xxxvj. co. ij.
De his qui contra. fo. xiij. col. ij.
Duo mala. fo. xvij. co. iiij.
Quotūdam clericorum. f. xxxiij. columna. ij.
Propter vitanduz. f. cccccl xx. co. iij.
Et si indeorum. f. lxxxj. col. ij.
Presenti consilio. fo. lxxxj. col. iij.
Is qui non habet. fo. xlix. co. j.
Quicūq; episcopus. fo. cccxix. co. ij.
Questionem. fo. cclxxxiij. co. iij.
Si quis post. fol. lxxvij. col. ij.
Cum longe lateꝝ. fo. xcij. co. iij.
Illud diuini. fo. cc xxxv. co. ij.
Antiqui er. fo. cccclxvij. col. j.
Quicūq; fidelium. fo. cc xxviij. co. j.
Nichil contra. fo. cc xxxv. co. iij.
His a quibus. fo. ccclxxxv. co. ij.
Si quis de potēt⁹. folio. cccc. co. j
Placuit vt pen. fo. lxxvij. co. ij.
De his quos. fo. xl. co. ij.
Plures baptismalis. fo. cc xviij. c. ij
Bone rei dare. fo. cclxxxv. co. iiij.
Omnis etas. fo. cclxxij. col. ij.
Cum multe. fo. cccv. col. ij.
Episcopus q̄ mancipiū. f. cclxxxiij. columna. ij.
Constituit. fo. cc xxxviij. co. ij.
Liberti eccleste. fo. cclxxv. co. j.
Diffinuit. fo. cc xxxviij. col. iiij.
Hoc tantum sibi. fol. cc xxxv. col. ij.
Quia cognouimus fol. cclv. col. iij.
Congregatio. fo. cccxix. co. ij.
Uidua que. fo. cccxlij. col. ij.
Si clerici aut. fo. cclviij. co. iij.
Inter cetera. fol. cclvj. col. iiij.
De viduis. fo. cc xxvij. co. ij.
Decernim⁹. fo. cc xxxviij. col. ij.
Episcop⁹ si tertiam. folio. cclxxxvij. columna. iij
Relata est. fo. cclij. col. ij.
Ecclesiarum seruos. folio. cclxxxv. columna prima.
Quicūq; de. fo. cclxxxvij. co. ij.
Incōmutabilis. fo. ccclliij. co. ij.
Omnes femine. fo. cc xxx. col. iij.
Placuit vt si. fo. cccclxvj. co. ij.
Sepe fit vt. fo. cclxxxv. co. iiij.
Episcopum per. fo. cclij. col. ij.
Sancimus omnibus. folio. cclxxx. columna. iij
Lōgunquitate. f. cclxxxv. co. ij.
Procliuus autem. fo. cccxlij. col. ij.
Sacerdotes. fo. cclxxxvij. col. iiij.
Deuotam peccantem. folio. cccc xix columna. iiij.
Si quis episcopus. fo. cccc x. col. ij.
Quicunq; sacerdotum. folio. cccc xj columna. ij.
Relatum est nobis. folio. cccc xliij colūna. iiij.
Pro reuerentia. fo. lxj. co. ij.
Clerici qui monachoꝝ. f. cc xxxix. columna. j.
Monachum autē. fol. cccxlj. col. iij.
Judei qui. fo. cc xxxviij. co. ij.
Judeorum filios. eodem. col. iiij.
Quicunq; suffragio. folio. cclxxxv. columna. iij
Sepe malorum. f. cc xxxviij. co. iij.
Sepe principes. fo. cccl xxxv. co. iij
Si episcopus vnam. folio. cclxxxvj colūna. iiij.
Ignorantia mater. f. liij. co. j.
Quando presbyteri. ibidem.
Quāḡ omnes. fo. xxxij. co. ij.
De libertis. fo. cclxxv. co. ij.

¶ Ex gallo triburicn.

¶ In ecclesiastico. fo. cc xcj. col. ij.
Nobilis homo vel. folio. clxxxv. columna. j.
Si quis presbyter. fol. clxxxiij. columna. iij.
Si duo fratres. fo. lxxv. co. iij.
Dictum est solere. fo. clviij. co. j.
Perlatum est. fol. cccc xxxvij. col. ij.
Ubicūq; fo. cc xcj. co. ij.
Placuit per omnia. fo. cc xcj. col. iij.
Si quis trascitur. fo. cc xcj. co. iiij.
Nulli de seruili. fo. lxxix. co. ij.
Uasa in quibus. f. ccccccl. co. j.
Quicunq; clericus. folio. cccl xxxiij. columna. j.
Si quis cū matre. folio. cccc cxx. columna. j.
Relatum est. f. cccc xliij. col. ij.
Si quis viuente. ibidem.
Concedimus etiam. fol. cccc cxxxix. columna. j.
Missarum solennia. fol. cccc cxxxvij columna. ij.
Ut presbyter non. fo. cccxxxij. c. iiij.
In lectuz mariti. fo. cccc cxix. co. iiij.
Si p̄les heredes. fo. cccxxviij. c. iij.
Si quis cum duabus. folio. cccc cxx columna. j.
Puella si ante. fo. cccxlij. co. iiij.
Si quis cōtumax. fo. cccxxxij. col. j.
Omnes presbyteri. fo. cccxxxij. colūna. iiij.
Si quis abbas. fo. cccxxxv. col. iiij.
Quidam fornicatus. fo. cccc cxx. c. j.
Quicūq; ex. fo. cclxxxviij. co. iiij.
Si quis in atrio. fo. cccxxxj. co. j.
Uirgines sacre. fo. cccxliij. co. iij.
Quidam desponsauit. fo. cccc xxvij. columna. ij.
Si quis sponsam. ibidem.
Ubicūq; facultates. f. cccviij. c. iij
Qui spiritualem. fo. cccxlj. co. ij.
Si quis cum nouerca. f. cccclxij. columna prima.
Certum est pro. fo. cclxv. co. ij.
Quē progenitores. fo. cccxlj. col. iij.
Illud etiam nec. fo. ccccxl. co. iiij.
Impudicas. f. cccxxvij. col. iij.
Uirginem que se deo. ibidem.
Hi ergo qui. ibidem.
Uirginibus sacris. ibidem.

¶ Ex concilio agripinensi.

¶ Ecclesiā. fol. cccccxxxviij. col. iiij.

¶ Ex concilio turonen.

¶ Incestuosi. fo. ccclxxvij. co. j.
Episcopus nō debet. fo. xxij. co. iiij.

¶ Ex gallo varēsi.

¶ Qui oblationes. f. cccij. col. j.
Si tantum episcopus. folio. cc xxxv. columna. iij
Precipiendū est. fo. cc xcj. col. iij.

¶ Ex gallo vrbani pape

¶ Quesitum est. fo. clxiij. co. j.
Si duo viri. fo. cccccxxix. co. iij.
Multorum auctoritatibus. f. clxij. columna. iij
Nullus ordinetur. fo. xxxiij. co. iij.
De laicis. fo. cclxxxij. co. j.

¶ Ex gallo vrbanēsi.

¶ Si quis iudaice. folio. cccc xxxiij columna. iij

¶ Ex gcilio vibico.

¶ In altari. fo. cccccl viij. co. j.

¶ Ex quodam gallo.

¶ Neminem quisḡ. fo. lxj. colū. iij.

¶ Finis tabule. conciliorum.

Materie singulares que in variis decreti glosis disperse sunt: hic aptissimo ordine colligūt. vt faciliori tramite ad illas perueniatur.

Aro sacrificauit hirciū ⁊ ignis egressus a domino deuorauit holocaustū. fo. ccccci. co. j.
Abbas in aliqb⁹ dispensat. fo. cccxliij. co. ij.
Abbas an mioꝛes ordies hodie cōferre possit. fo. xcix. co. iiij.
Abbas mōachū excōicatū absoluere potest. fol. cxxiij. col. j.
Abbas in ep̄s quandoq; non eligit fo. cccxi. colum. ij.
Abbas quē ordines debet habere. fo. lxxx. colum. iij.
Abbas nichil ppriū hꝫ. f. lxxxij. c. j.
Abbas fact⁹ eps cui ecclesie acquirit. fo. cccxxxv. col. j.
Abbas non ꝓsecrat. f. cclxxxij. col. j.
Abbas an possit donare. f. cclxxxij. colūna. iiij.
Abbatem ab abbatia pōt sol⁹ eps deponere. fo. cccxxxvi. co. iiij.
Abbates tenenk ad cōcilium epi venire. fo. xxij. co. iiij.
Abbates et coepi mioꝛes ordines conferunt. fo. xxxij. co. iiij.
Abbates epalia nō exerceant. folio cccviij. col. j.
Abbatissa debet esse sexagenaria. fo. cccxlij. co. ij.
Abolitio fit triplr. fo. clxxix. col. iiij.
Abrahā paulus ⁊ iesu an fuerit mē dacij expertes. fo. cccij. co. iiij.
Abrogare. fo. iiij. col. iiij.
Abstinē a licitis qñq; debem⁹. f. cxij. columna. iij
Abstinē a venialib⁹ difficillimū est. fo. cccccixxvij. col. ij.
Abstinentia xpi ⁊ iohānis baptiste diuersa fuit. fo. lvij. col. ij.
Abstinē dū est quādoq; ab vxore. f. ccccxc. co. iij.
Abstinē dū est ab omni spē mali. f. clviij. col. ij.
Absolutio ex cā differri pōt. fo. xxij. columna. iiij.
Absolut⁹ semel in duob⁹ casibus accusari pōt. fo. clxxxiij. co. iiij.
Absens an possit dēnari. fo. ccxvj. columna. iij.
Absens in criminali potest i bonis puniri. ibidem.
Absens an possit excōicari ⁊ absolui. fo. clxxx. co. ij.
Absens nō ē festina sentētia condēnandus. fo. ccxxxiij. co. j.
Absentivtq; subueniat. f. ccxij. c. iiij
Absentes vñ vocand ad electionē fo. xcj. col. ij.
Absentes an sint ad electionē vocādi. fo. ccxxxiij. co. iij.
Absentes sunt ad electio nē vocādi fo. ccccxij. col. iiij.
Absentes possūt ꝑ litteras ꝓsentire fo. xcvj. co. j.
Acephali. f. cxxvij. col. ij.
Acephalite. fo. cccclj. co. iiij.
Actoꝛ ꝑ curatoꝛ et syndicus differunt. fo. cxcviij. co. ij.
Actoꝛ libellū offerens duplicez cautionē p̄stare dz. fo. ccviij. co. iij.
Actio pp culpā. fo. cccclxxvj. c. iiij
Actio ppetuat lutis cōtestatione. f. cccxxij. co. j.
Actio scōm canones nō est de necessitate ꝓponēda. f. clxxxix. col. iij.
Actio vtrū sit ꝓponēda de iure canonico. fo. vij. co. iiij.
Actio nō dat ex iniꝗbitate. f. cccl v.
Actiones sed nō passiones cōicant interꝫiuges. f. ccccxlj. c. ij.
Actiones plures habēs an vna electa pdat alias. fo. cxc. co. ij.
Actiōes quattuoꝛ ex ꝺctu infamāt fo. ccxv. colum. ij
Actoꝛis punitio reum ad iudicē nō suum trahētis. fo. cclx. col. iiij.
Actoꝛ vnegank iudicie. f. ccviij. c. ij.
Actoꝛe nō ꝓbāte reus absoluit regulariter. f. cxxxiij. col. j.
Accusans vxoꝛē adulterā q̄lit puniꝛi de adulterio. fol. cccclix. col. j.
Accusat⁹ qñq; dat expēsas accusatoꝛi. fo. cciij. col. j.
Accusatoꝛibus qñq; premiū dat. f. cviij. co. iiij.
Accusare se pōt mutuo vir et vxoꝛ de adulterio. fo. ccccxlviij. col. ij.
Accusare ꝓhibit⁹ an a testimonio repellatur. fo. cxv. co. iij.
Accusare simt plures an liceat vni fo. clxxi. col. ij.
Accusare an ds cogatur. f. cccxlviij columna. iiij.
Accusare phibēt alid. f. cxxxiij. c. ij
Accusare ds qñq; cogit. f. cciij. c. iiij
Accusare nō potest de crimine ꝓpriet⁹ in modū exceptiōis. f. ccj. c. iiij
Accusare. cogit al ds quādoq;. fol. cxxxiij. co. ij.
Accusari pt ds post mortē. fo. cxxij.
Accusari quis nō pt simul de pluribus crimmibus. fo. cxciij. col. iij.
Accusari pōt plures sil. fo. cxj. co. j.
Accusari pt ds de crimine p priam purgato. fol. ccccxv. col. ij.
Acdsita de bonis eccl̄ie et de bonis clericoꝛ ad ds pertinebūt. fo. cclxxxvij. columna. iiij.
Accusari post mortez an possit aliquis. fol. cccxcv. col. ij.
Accusatoꝛ calūniosus cogit se purgare. folio. clxxxvj. colū. iij.
Accusatoꝛ/ an ꝙn pōt desistere. fo. ccxxviij. colum. ij.
Accusatoꝛ pēdente accusatione, potest desistere. fo. cxxiij. co. ij.
Accusatoꝛ ⁊ iudex potest idem esse fol. cccccxxx. colū. j.
Accusatoꝛ ⁊ testis idē esse nō pt in cā mf imoniali. fo. cccccxxix. co. ij.
Accusatoꝛ ofic̄ies in vno an admittatur ad alia. fo. ccxviij. co. iij.
Accusatio ⁊ accusati punitio. f. ccv.
Accusatoꝛ in quinq; peccare pōt. f. clxxxij. colū. ij.
Accusatoꝛ nō semp cogit se ad penā talionis inscribere. fo. ccv. c. j.
Accusatoꝛi an dāde sint inducie. f. clxxxij. co. iiij.
Accusato absente pōt dari libellus fo. ccv. colūna. ij.
Accusato i causa sanguinis licz pecuniā dare. fol. clxxix. co. iij.
Accusatio ꝑsumit semp iuidie causa fieri. fo. clxxxix. co. ij.
Accusatio ex charitate dz ꝓcurere fo. cciij. co. j.
Accusat⁹ lite pēdente an sit deponendus. fo. cx. co. ij.
Accusat⁹ an pēdēte accusatiōe posit suuz accusatoꝛem accusare. f. cccxix. colūna. ij.
Accusatio denūciatio ⁊ ifamatio diuersa sunt. fo. ccv. co. j.
Accusatio adulterij post ānquēniū non auditur. fo. ccccixv. co. iij.
Accusatio epoꝝ ꝓsumit ex odio fieri. fo. cxxix. col. j.
Accusationē admonitio debet precedere. fo. clxvj. co. j.
Accusationē ōserēs qualiter puniꝛi tur. fo. clxxxiij. co. ij.
Accusat ne ds de diuersis criminibus. fo. ccclxxix. col. iij.
Adā ⁊ eua ꝓfessi sunt. fo. ccccixxiij.
Adam ante peccatū habuit duplicem statum. fol. ccccclxxxix. col. ij.
Adā si nō peccasset semper iuuenis fuisset. fo. ccccclxxvij. co. iij.
Adā erat immortalis. eodē. col. ij.
Adam si nō peccasset: nulla i coitu voluptas esset. fo. ccccclix. col. iij.
Adam ante peccatum erat nudus fo. ccccl xxiij. co. j.
Adā si viuiꝛet vxoꝛē habere nō posset. fo. cccxv. co. j.
Adamiani. fo. cccci. co. iiij.
Admonitio quādoq; est necessaria qñq; nō. f. ccx. co. iij.
Admonitio ꝓcedit denūciationem fo. cxcviij. co. ij.
Admonitio semp vindictā ꝓcedat. fo. cclxxx. co. ij.
Adoptio ⁊ arrogatio differūt. folio cccxxxix. col. iiij.
Aduocat⁹ an possit operas locare. fol. cclxviij. co. iij.
Aduocat⁹. fo. cclxvij. co. iij.
Aduocatus idē ius sepius allegare potest. fo. ccclxxxij. co. ij.
Aduocat⁹ an teneat ad ōcumas de patrocinio. f. cccxv. col. iiij.
Aduocati militant. fol. cccxj. col. j.
Aduocati sunt audiendi. fo. cccccxxxij. columna. iiij.
Aduocato quādoq; silentiū imponendū est. fo. ccxiij. co. iiij.
Aduocato qualiter sit satisfactio. fo. ccxiij. co. ij.
Adulatio triplr fit. fo. xxxvij. co. ij.
Adulterium nō fit sine dolo. folio. cccccxx. columna prima.
Adulteriū ⁊ piuriū solo aio cōmittuntur. fo. cccclvij. co. iij.
Adulterium et symonia pōt esse ex parte vnius. fo. ccccl vj. co. ij.
Adulteriū cū ꝓria vxoꝛe qñq; cōmittitur. fo. ccccxix. co. ij.
Adulciū ñ ꝓmittit si ꝓiugata ignoꝛāter cognoscit. fo. ccccxxix. c. iiij.
Adulteriū cū sponsa non cōmittit. fo. cccxxvij. co. ij.
Adultio polluto an possit a suo coꝛrupto reduci. fo. ccccxliij. co. iiij.
Adulterio multa sunt grauioꝛa. folio. ccccixj. co. j.
Adultera etiaz post pniam accusari pōt. fo. ccccxlvij. co. ij.
Aduersari⁹ an debeat aduersario aperire q̄ dicit. fo. ccccxxiij. co. ij
Aeciani. fo. ccccij. co. j.
Aer est cōis. fo. cclxxiij. co. iij.
Aetiani. fo. ccccij. columna. j.
Affect⁹ ⁊ effectus nō equaliter puniūtur fo. ccccixix. co. iiij.
Affect⁹ sine effectu puniꝛtur. folio. clxx. co. j.
Affinitas spiritualis est maioꝛ carnali. fo. ccccxxvij. co. j.
Affinitas tm̄ p carnis cōmixtionez cōtrahit. fo. cccccxxi. co. iij.
Affinitas nō nasc̄t sine carnis cōmixtione. fo. cccccxxij. co. iij.
Affirmatiua in negatiuā resoluit. fo. cxiij. co. iij.
Afflictio quandoq; datur afflictis fo. cxxxiij. co. j.
Afflictio afflictis quandoq; datur fo. v. columna. iiij.
Agerꝛ mās̄us differūt. fo. ccclxxxv. columna quarta.
Agilitas est dos coꝛpis glorioſi. folio. ccccccxliij. co. ij.
Alabastri fractio q̄d significat. fo. ccccl xxx. co. iiij.
Allegans turpitudinē audiri non debet. fo. cij. co. iij.
Affinitas p coitū nepharioꝝ ꝛhit. fo. ccccccxxvij. co. j.
Affinitatis diffinitio. ibidem.
Affinitatis genus per quā regulā cognoscitur. ibidem.
Affinitat⁹ grad⁹ putāt̄ sicut gradus ꝓsanguinitatis. ibidem.
Arboꝛis affinitat⁹ formatio. ibidē.
Affinitas per notabilia declaratur fo. ccccccxxvij. co. iij.
Affinitat⁹ ꝓhibitio inē ascēdētes ⁊ descēdentes est perpetua. folio. ccccxxvij. colūna. iij.
Alienatio facta ab eccl̄ia quādoq; tenet qñq; nō. fo. cclxxxiij. co. ij.
Alienatio quid cōprehendit. folio. cclxxvij. co. iij.
Alimētoꝝ noīe cōprehendūtur vestes ⁊ habitatio. fol. ccliij. co. ij.
Aliud est in via: aliud in ꝺuio. folio. ccccix. columna. ij.
Alogij. fo. cccc j. co. iiij.
Altare quando est recōsecranduz. fo. cccccxxxvij. co. iiij.
Altaris misterium est incōprehensibile. fo. cliij. co. ij.
Altaria ante consecrationem erigi possunt. fo. xcix. co. ij.
Ambiguitas ē tripleꝛ. folio. xlviij. columna secunda.
Amicos facē de māmona iniq̄tatis quid sit. fo. cclxxiij. co. iij.
Amittit quis quod nunq; habuit. fo. xxxij. co. iij.
Amussis. fo. ccij. co. iij.
Anathema. fo. ccix. co. iiij.
Ancilla cōtrahere ꝓmissa eripit in libertatē. fo. ccccliij. co. iiij.
Ancilla cū domino ꝓtrahēs libera efficitur. fo. xlix. co. iij.
Ancillaz ignoꝛanꝫ ductā etiā post manumissionem pōt liber dimittere. fo. ccccxxxvj. co. j.
Angaria per angaria. fo. clx. co. iiij
Angelici. fo. cccc j. co. iiij.
Angeli nō fuerunt ex traduce. fol. ccccxciij. co. ij.
Anima sine virtutibus coꝛruit. fo. clij. columna. iiij.
Anima pro hoie ponitur. fo. cxlij.
Alia plus similitudinis hꝫ cum deo q̄z coꝛpus. fo. ccccc. co. iij.
Alia maribus citius infundit q̄z feminis. fo. v. co. iij.
Anima nostra vnde ꝓcedit. folio. ccccl. columna. iiij.
Anime infirmitas est duplex. folio. ccxcix. columna. iij.
Aievnius ꝓditio est grauioꝛ q̄z mille coꝛporū. fo. cclvij. co. j.
Anime vis est duplex. folio. ccxcix. columna quarta.
Animatū et non aiatū interficiens qualiter punitur. fo. cccclj. co. j.
Animositas qñq; in bonaz qñq; in malā partē sumit. fo. cxx. co. ij.
Annus a martio qñq; icepit. folio. cliij. colūna. iiij.
Annus quo filiū a religione reuocare potest qñ incipit currere. fo liio. cccxlij. co. iiij.
Annus quot dies habet. fo. ccccclxxix. columna. j.
Annꝰ bisextilis duos dies facit habeꝛi pro vno. fo. lxxxij. co. iiij.
Annus in estatez ⁊ hyemē diuidit fo. cv. columna. j.
Anni excursus aliqua facit. folio. celxxxv. co. iij.
Annulus nupte quid notat. fo. ccccxliij. columna secūda.
Annuli datio facit ꝓsumi pro matrimonio. fo. cccexlij. co. iij.
Annotatio quid sit. fo. ccccvj. co. ij.
Antiquitas nō dat priuilegiuz. fo. cxxviij. columna. iij.
Anticomarite. fo. ccccij. co. ij.
Antropomoꝛphite. folio. ccccij. columna prima.
Anthiocus multa facinoꝛa perpetrauit. fo. cxlvj. co. iij.
Apostolus vsus est sentētijs poeticis. fo. lij. co. iiij.
Apli vtrū potuissent ꝓficere in triduo. fo. ccccexlvj. co. ij.
Apli de incōtinentia nichil ꝓstituerunt sed solo exēplo illam docuerunt. fo. cxij. co. iiij.
Apostoli de passione dñi doluerūt. fo. cccccxj. co. j.
Apostoli vtrū omnes fuerunt epi. fo. xcviij. co. j.
Apli vindictā desiderātes: an peccauerūt. fo. ccclxvij. co. iiij.
Apostoli quādo fuerūt consecrati fo. xxvij. co. iiij.
Apostolos non petēs infra tēpus videtur renūciare appellationi. fo. cxciij. co. iij.
Apostolozum locum tenent viri ecclesiastici diuersimode. fo. cclxxv columna. iiij.
Apostolici. fo. ccccj. co. iiij.
Apostata quilibet an sit exēdicat⁹ fo. xxxiij. co. ij.
Apostate qui dicūtur. folio. lxxvij. columna tertia.
Apocrisarius. fo. clxxij. co. j.
Apologia. fo. cvj. co. j.
Appellare. fo. cccc j. co. iiij.
Appollinariste. fo. ccccij. co. ij.
Appellat qui ad superioꝛē iter arripit. fo. cccclvj. co. j.
Appellat coniunctus pro coniuncto. fo. cxciij. co. ij.
Appellatur de episcopis ꝓuincie ad metropolitanum. folio. xx. columna tertia.
Appellatur ad papam omisso medio. fo. clxxxviij. co. iiij.
Appellatur a iudice seculari ad ecclesiasticum. fo. ibidem.
Appellare tertio non hꝫ. fo. clxxix. columna prima.
Appellare ante sententiam secundū leges non licet. folio. cxxxviij. columna prima.
Appellaꝛ a iudice cōiter electo: an licitū sit. fo. cxciij. co. j.
Appellare tertio nō hꝫ. fo. ccccxlvj. columna tertia.
Appellare non licet a cōpromissario. fo. cxciij. co. ij.
Appellare aut iudicē recusare nō semper licet. fo. cxciij. co. j.
Appellare ante sniam vtrū liceat. fo. cxc. columna tertia.

Appellare nō licet a maiozi ad minozem. fo.cxcij.co.j.
Appellari non potest in tributis ꝛ decimis. fo.cxcvj.co.ij.
Appellari non pōt ab excōicatiōe. fo.cclxv.co.ij.
Appellandū ne est iudice ꝓsente fo.cxcij.co.iij.
Appellandū non est omisso medio fo.ccxxxij.co.j.
Appellās frustratozie iudicē offēdit.fo.lxxij.co.ij.
Appellans per calūniam: ad quid punitur.fo.cxc.co.j.
Appellās scō multis in casib⁹ nō auditur.fo.cxcij.co.j.
Appellās a delegato: ad quem appellare debet. fo.clxxxviij.co.ij.
Appellās absente iudice: qđ debet facere.fo.cxciij.co.j.
Appellās a grauamie: iuste appellat.fo.cxciij.co.j.
Appellantis inuste punitio. folio cxcj.co.ij.
Appellanti diuersa tpa dātur ad ꝓsequendū.fo.cxcv.co.ij.
Appellāti impedito quō succurrit fo.cxcj.co.iij.
Appellatio ꝛ nunciatio noui opis differunt.fo.cxciij.co.iij.
Appellatio plurū. fo.cxcij. co.iij.
Appellatio ab executore facit fructus sequestrari.fo.cxcj.co.ij.
Appellatio pōt ad papam omisso medio interponi.fo.xxx.co.j.
Appellatio in multis casib⁹ nō admittitur.fo.clxxxviij.co.iij.
Appellationis tps pōt iudex moderare.fo.clxxxviij.co.ij.
Appellationis cā est eadē cū principali.fo.cxcv.co.j.
Appellationis cā nō est ad iudicē a quo remittēda.fo.cxciij.co.ij.
Appellatiōis termin⁹ ē triplex.fo. cxcv.columna.iij.
Appellationis cā vtrū sit assignanda.fo.cxc.co.ij.
Appellatiōis tps an sit vtile an cōtinuū.fo.cxcj.co.iij.
Appellatōis dies ꝓputat i decē diq̄ dat ad appellādū.f.cxcj.c.iij.
Appellatiōis diffinitio.f.clxxxviij. columna tertia.
Appellationē pro me factā: an teneat ratificare.fo.cxciij.co.ij.
Appellatiōes friuolas recipiēs punitur.fo.cxcvj.co.iij.
Apulia est patrimoniuz bti petri. fo.cccxl.co.ij.
Aqua an sit de necessitate cōsecrationis.fo.ccccxliij.co.ij.
Aqua baptismi an sit sacramentū. fo.cxlix.co.iij.
Aqua q̄ fluxit de latere xpi an fuerit vera aqua.fo.cccccxlij.co.ij.
Aqua de petra fuit signū sanguinis xpi.fo.cccccly.co.iij.
Aqua in baptismo est sacramentū fo.cccccclx.columna.iiij.
Aqua multipliciter accipit. folio. ccccccxliij.co.j.
Aqua de petra ꝓlm per desertuz secuta est.fo.cccccly.co.ij.
Aquarij.fo.ccccj.co.iij.
Arabici.fo.ccccij.columna.iij.
Arbitros eligere q̄nq̄ cogūtur litigantes.fo.cclxi.co.ij.
Arbitriū liberuz ad quid valet.fo. cccccclxxviij.co.j.
Arbitriū inimici an sit tolerandū. fo.ccclxxxij.co.iij.
Arbitrozuz duo sunt genera. folio cxciij.columna.ij.
Archiepūs an sit iudex ozdinari⁹ totius ꝓuincie.fo.ccxlix.co.ij.
Archiepūs solus cām epi audire nō potest.fo.xlviij.co.iij.
Archiepūs in ꝓfirmatione nō tenet ꝓmatē cōsulere.fo.xcvij.co.ij.
Archiepūs de causis subditoz epi cognoscere nō pōt.fo.ccl.co.j.
Archiepūs quot suffraganeos habeat.fo.xxvij.co.j.
Archiepūs aī pallij susceptionē nō cōuocat synodū.fo.cxxxix.co.ij.
Archiepūs a suis suffraganeis consecratur.fo.cxl.co.ij.
Archiepūs a quib⁹ est ꝓsecrand⁹.folio.lxxviij.co.iiij.
Archiepi palliū non petētis negligētiā ds supplē dz.f.cxxxviij.ūj.
Archiepi subfūr pūarchis.f.ccl.c.j
Archiepz negligētē circa pallij petitionē ds monere dz.f.cxxxix.c.j
Archidiacon⁹ an habeat iurisditionē delegatā.fo.cxxxj.co.ij.
Archidiacon⁹ an possit instituere. fo.cccxxvj.co.ij.
Archidiacon⁹ instituēdos examinare debet.fo.xxxv.co.j.
Archidiaconi sūt octi epi.f.cxxvij.ij.
Archidiacōi mlctaf pūt. f.cxxxj.ij.
Archidiaconatū quis conferre potest.fo.lxxxvj.co.iij.
Archimādrits.fo.clxxiij.co.iij.
Archonciati.fo.ccccj.co.iiij.
Archiflamines.fo.cix.co.iij.
Arene nō sunt sine cemēto ligāde. folio.cxvij.co.ij.
Argumentū ab ozdine verboz̄um sumitur.fo.lix.co.iij.
Argumentuz a contrario sensu est fortissimū.fo.cccij.co.iij.
Argumētum sumi pōt ex rubricis. fo.cccclxx.co.j.
Argumētū a contrario est in iure fortissimū.fo.ix.co.j.
Argumentatur q̄nq̄ ex iure abrogato.fo.vij.co.iij.
Argumētamur in iure varijs modis.fo.ccxcij.co.iij.
Arriani.fo.ccccij.colūna.ij.
Artaterite.fo.ccccj.colūna.iiij.
Articulus sup q̄ eccl'a est fundata. folio.xviiij.columna.iiij.
Articulos fidei nos omnes scire tenemur.fo.cccxciij.co.iij.
Ascripticij duplr fiūt.fo.lxxx.c.iij.
Asine quā dns eq̄tauit festū nō est celebrandū.fo.cccccliz.co.iij.
Assecla.fo.cxlviij.co.ij.
Assessoris officiū.ccclxxij.co.iiij.
Assisteriū qđ sit.fo.ccccxx.co.j.
Astronomia non est reprehendenda.fo.ccccx.co.iij.
Atriū est cymiteriū. f.cclxxiij.c.iij.
Attētatio sola ꝛ solus conat⁹ q̄nq̄ puniūtur.fo.ccccl.xx.co.iij.
Auar⁹ est insatiabilis.fo.lxv.c.iij.
Auari nō dant peccatoz̄ remissionem.fo.cxlvij.co.iij.
Auaricia ꝓmouendū impedit.fo. cxvj.columna tertia.
Auaricia est fornicatio.fo.ccccxxx. columna.iiij.
Auaricia est idolozū seruit⁹. folio. cxliij.columna prima.
Auctoritas canōis ē maioz auctoritate sctōrum.fo.xxvj.co.j.
Auctoritas sctōrū q̄nq̄ papali prefert auctoritati.fo.xxv.co.iij.
Auctoritas maioris in omnib⁹ pactis est excepta.fo.vij.co.j.
Audictia est multis denegāda.fo. xxij columna prima.
Augustin⁹ quandoq̄ dormitauit. fo.ccccxxi.co.iij.
Augustinū disputatiōes.Hieronimū trāslationes et gregoriū moralia cōmendant.fo.ix.co.iij.
Aures male intelligētiū⁹ sunt euelende.fo.lij.co.ij.
Aurum pro sapientia ponit.folio. ccccxci.co.iij.

Babilonia est in caldea regiōe. fo.ccccl vij.co.j.
Babilonij p quos reges fuerunt in captiuitate.fo.cccclvij.co.j.
Balthasar vasis dñi abusus est.fo. ccccccxxxix.co.iij.
Balnee multis periculose sunt.fo. cxij.columna.iiij.
Baptismus fit in noīe ꝛ non in nominib⁹ ꝑsōn ꝛc. fo. cccccclxvij.c.j.
Baptismus quando fuit institut⁹. fo.cccccxj.co.iij.
Baptismus est sacramētū fidei.fo. ccccclxix.co.iiij.
Baptism⁹ non vitiatur ꝓcū vitio. fo.cccccclxx.co.j.
Baptism⁹ an possit conferri furioso.fo.cccccclxij.co.iij.
Baptism⁹ passionem xpi significat fo.ccccxcj.columna.ij.
Baptismus vtrū tollat infamiam. fo.clxxj.co.iij.
Baptism⁹ an possit dari in nomine christi.fo.cccccl.x.co.ij.
Baptismus est prima tabula.folio ccccl.xviij.columna.iiij.
Baptismus ꝛ pnia ministrātur tpe

interdicti.fo.ccccl.xxx.co.j.
Baptismus est efficacioz pnia.fol. ccccclxxj.co.iij.
Baptismus an possit dari p laicos fo.cccccl.xv.co.j.
Baptismus iohis nō fuit ꝑprie baptismus.fo.cccccl.xj.co.iij.
Baptism⁹ an tollat irregularitatē fo.lxxxv.co.iij.
Baptism⁹ adultoz̄ an valeat sine satisfactiōe.fo.ccccclxxj.co.iij.
Baptism⁹ Johis nō fuit remissiōis opatiuus.fo.cccccl.xv.co.iiij.
Baptism⁹ tollit infamiā ꝓcedentē. fo.xxxviij.co.iij.
Baptism⁹ solēnis bis tm̄ in āno celebrat.fo.cccccl.xxj.co.iij.
Baptism⁹ in maris littoze fact⁹ nō cōsecrat totū mare.fo.clxix.c.iiij.
Baptism⁹ an ꝑsumat esse in aliquo fo.ccccclxxvij.co.ij.
Baptism⁹ vtrū aī passionē fuit institutus.fo.cccccl.xv.co.iij.
Baptism⁹ ficte accedēti dādus est. fo.clvij.co.j.
Baptism⁹ triplex ē.fo.ccc.col.iiij.
Baptism⁹ iohis nō ꝓferebat petōz̄ remissionē.fo.clxviij.co.iiij.
Baptism⁹ aī xpi passionē nīl erat necessarius.ibidem.
Baptism⁹ oēm petī maculā tollit. fo.cxxxviij.co.iiij.
Baptism⁹ delet actualia cū originali.fo.ccccclxxvj.co.j.
Baptisma est olim sacramentoz̄ ianua.fo.cvj.co.iiij.
Baptismi effect⁹.fo.cccccl.x.co.iiij.
Baptismi forma dz esse simpla.fol. cxxiiij.co.iij.
Baptismi diffinitio.fo.cccccl.x.c.iiij.
Baptismi forma corrupte plata nō viciat ipm.fo.cccccl.xvij.co.iiij.
Baptismi tria sunt genera.fo.ccccclx.colūna.iiij.
Baptismi forma an viciet si aliqđ supflūū apponat:aut iterponat aut si tpi⁹ ordo mutet.f.cccccl.xix.
Baptismi forma apō grecos ꝛ latinos est eadē.fo.cccccl.xx.co.ij.
Baptismus sacramentū etiā impfectū nō iterat.fo.cl.co.iij.
Baptismi forma.fol.cccccl.x.col.iiij.
Baptismi vis q̄n data fuit aque.fo. cccccl.xij.co.j.
Baptismi septē sūt dona. fo.ccccxxxviij.colūna.j.
Baptismo an fiat iniuria p reiterationem.fo.cxlix.co.iij.
Baptismo carēs neq̄ coz̄p⁹ dñi sumat neq̄ ꝓdicet.f.cccccl.xviij.c.iij
Baptizare seipm nemo pōt.folio clvij.colūna.ij.
Baptizare solēniter laicus nō pōt. fo.lxxiij.co.ij.
Baptizare seipm nemo potest.fol. cccccl.xiiij.colūna.iiij.
Baptizare pōt paganus. fol.xlvj.
columna.j.
Baptizādus ter dz immergi. folio cccccl.xx.co.j.
Baptizādi iuo nō habēt laici.folio clv.columna.iij.
Baptizādo an sit opus totū corp⁹ immergere.fo.cccccl.xij.co.iij.
Baptizādo nō sufficit ꝺre bonā cōscientiā.fo.cccccl.xxvij.co.ij.
Baptizo te in noīe genitoris ꝛc. an valeat.fo.cccccl.xx.co.ij.
Baptizās dz hꝺre intentionē baptizandi.fo. cccccl.xiij.co.j.
Baptizat ꝺs in noīe xpi nō aūt nomine trinitatis.fo.cccccl.xij.co.ij
Baptizatus in egritudine nō est ꝓmouendus.fo.lxxxv.co.iij.
Baptizat⁹ vel ordinatus pluries: an plures recipiat caracteres.folio.xcviij.co.iij.
Baptism⁹ an ꝑsumat esse in aliquo fo.cccccl.xxvij.co.ij.
Baptizatus iocose nō est baptizatus.fo.cl.c.ij.
Baptizatus sola volūtate an possit cū rpiana contrahere. fo.cccc xxxiij.co.ij.
Basilius a symmacho rogatus ink fuit electiōi pape.fo.cxxxij.co.ij.
Basilidiani.fo.ccccj.co.ij.
Beati immaculati continet.xxij. distinctiones.fo.cccccij.co.ij.
Beemoth qualiter interꝑtat. folio cccxcciij.co.iij.
Bellū pōt indici a iudice eccl'iastico fo.cccv.co.j.
Bellū dicit quinq̄ modis iniustum fo.ccclxi.co.j.
Bella an sint ꝓmissa: ꝛ quibus. fo. ccclix.co.ij.
Bñficiū ꝓferēs idigno ꝓpter amorē symoniacus est.fo.clix.col.iiij.
Beneficiū q̄nq̄ ꝓmittit ꝛ nō officiū fo.cxj.co.iiij.
Beneficius pōt auferri a papa.fo. eccl'j.columna.j.
Beneficium conferri potest inuito fo.cxv.columna.ij.
Beneficium conugatis interdicit. fo.cccccxxv.co.j.
Bñficium iuito cōfert.fo.lxiij.co.iij
Bñficium iuris spernēs sibi debet imputari.fo. cccxxxij.co.iij.
Bñficium p timoꝛem obtinens peccat moꝛtaliter. fo.clxx.co.iiij.
Beneficij spe ordinem recipiēs nō peccat.fo.lxxxviij.co.j.
Bñficij renūciatio vt alij det nō est semp symoniaca.fo.clix.co.ij.
Beneficij collatoꝛi reuerētia debet fo.cexlvj.co.j.
Beneficij fructus vēdi possunt.fo. clxxxij.co.ij.
Bñficio sine culpa sua nemo ꝓuari debet.fo.ccc.xxix.co.j.
Beneficio primat⁹ qui primat⁹ officio fo.clxij.co.iiij.
Bñficio ꝺs ꝓuari nō dz:nisi sm ordinē iuris.fo.clxxxv.co.iiij.
Bñficia sub conditione nō dant.fo. ccxl.co.j
Bñficiat⁹ in diocesib⁹ duoz̄ epoz̄ū ab vtroq̄ iudicatur.folio. cccxlv columna.iij.
Bñficiat⁹ suis cōsanguineis subuenire pōt.fo.xliij.co.ij.
Bñficiat⁹ trāsiens de vna eccl'ia in aliā:an statum perdat pniā. fo. cccxlv.co.iij.
Benemeritus quis dr.fo.cclxxxiiij. columna.j.
Biblia habz aliquos libros apocrifos.fo.xvij.co.j.
Bigam⁹ est cū corrupta etiā ignoranter ꝺhens.fo.xlvij.co.j.
Bigam⁹ ꝓp ꝙttuoz rōnes ꝓmoueri nō potest.foxxxvij.co.j.
Bigam⁹.fo.xxxix.co.j.
Blādiri possum⁹ infidelibus. folio clxij.co.ij.
Bon⁹ ꝛ malus ꝺs simul esse nō pōt fo.ccccclviij.co.ij.
Bonus nō est qui malos nō tolerat fo.ccxl.co.iiij.
Bona mortificata ꝓ pniam reuiuiscunt.fo.cccccix.colūna.ij.
Bona in petō fctā q̄ ad aliq̄ ꝓsunt. fo.ccccciij.co.iij.
Bona prima p sequētia mala mortificantur.fo.cccclxxxix.co.j.
Bona instāter sunt facienda. folio cccclxxvj.co.iiij.
Bona deuonētis se religioni ad ꝺs deuolūtur.fo.ccccxvij.co.ij.
Bona mortificata reuiuiscūt:sz nō mortua.fo.cccccciij.co.iij.
Bonum facere vtrum quis cogat. fo.cccl.xx.co.iij.
Bonum quodlz de sursum est.folio cccccvj.co.iiij.
Bonum facere nemo cogit. fo.cccclxx.columna.ij.
Bonū ꝓuēit ex malo.f.cccl.xxix.c.iij
Bonosiani..fo.cccc.iij.co.ij.
Britānia est duplex. folio.ccccv. columna.ij.
Bustum rogus ꝛ pyra differūt.fo. cccl.xxxiij.co.iiij.

Byphas ꝓphetauit.fo.clvij columna.iij.

Caiani.fo.ccccj.co.iiij.
Calix an possit esse ligneus aut vitreus.fo.cccccxl.co.j.
Calix ꝺliter fumit.fo.ccccxcj.co.iiij
Calūniator⁹ nō semp punit talione fo.clxxxij.co.ij.
Calumniatoz̄.ibidem.
Cādoz̄ mundiciam signat.fo.ccccc lxxj.columna.j.
Candelabruz qualiter sumitur.fo. cccxcij.columna.ij.

Canon canoni an preiudicet. folio lxxij. columna. iij.
Canon. folio. iiij. columna. f
Canon dicitur regula. f. ccccclxxxf. columna. f.
Canone nō diffiniēte diffinire nō lz fo. ccccxlv. co. iij.
Canōes quox apłox sūt recipiēdi. fo. cxviij. co. f.
Canonicꝰ ꝑ canonico testificari pt fo. ccxcv. co. iij.
Canonicꝰ de cōi iure non pōt duas ꝓbendas hfe. fo. cxl. co. f.
Canonicus de gremio ꝓferr exneo fo. cxvf. co. iij.
Canonici contra eꝑm agentes pro curatorem cōstituere possunt. fo lio. ccxxvf. co. ij.
Captus in bello an licite possit aufugere. fo. iij. co. ij.
Capitulū nō pōt licētiare clericum sede vacāte. fo. cf. co. f.
Capitulū vacāte sede nō ꝓfert ꝓbendas. fo. xxxiij. co. ij.
Capitulū eligēdo indignū qñq; dispensat. fo. xxxvij. co. iiij.
Capelle oliz nō erant ecclesie. folio fo. ccccxxxix. co. f.
Caracter hodie sine missa nō ꝓfert fo. cvij. co. iij.
Caracter nō amittit. fo. clv. co. ij.
Cardinali noto sine lris credi pōt. fo. cxxxvij. co. iij.
Cardinales an suppleāt defectum mortui pape. fo. xix. co. f.
Cardinales pbri dicunt maiores diaconibꝰ. fo. cxviij. co. iiij.
Carmia singularia circa eucharistie sacrm. fo. ccccl. co. iij.
Carnem xpi nō māducat qui ab eo discordat. fo. cccccliij. co. iij.
Carnes hedine, puocant demones fo. cxliij. co. iij.
Carnes comedere die sabbati vtrū sit licitū. fo. ccccclviij. co. iiij.
Carpocratiani. fo. cccci. co. iiij.
Castitas est inter cōiugatos. folio cccclxv. co. iij.
Castitas est inter cōiuges. fo. cxiij. columna. iij.
Castrati an possint mrimoniū, contrahere. fo. ccccl xij. co. ij.
Castaldiā emere peccatū est. folio cxliij. co. i
Castaldus. fo. clxv. co. f.
Castigatio ꝺbusdam cōmittit. folio cccxxxij. co. f.
Cassanda sunt facta ab itrusis. fo. xxv. co. iij.
Casus fortuiti nō pñt ꝓuideri. fol. lxxv. co. iij.
Casula non fiat deveste domicelle. fo. cccccxl. co. f.
Catharoe. fo. cccij. co. f.
Cathedra non facit magistrū. folio ccxlv. co. iiij.
Cathedratici noie ꝺd exigēdi duz sit. folio. cliiij. colūna. iiij.
Cathaclisin ē diluuiū. ccccly. co. ij.
Cathafrigij. fo. cccclj. co. f.
Cathecumin si moriat sine baptiſmo an sit imputandū pbro. folio ccccclxij. co. iij.
Cathecumini qñq; sunt de eccła expellēdi. fo. cccccxxij. co. ij.
Cautio iuratoria an possit peti ab eligēdo electo. fo. ccxlvf. co. iij.
Cautio idonea q̄ est. f. ccccclxix. c. iij
Cautela ad obligādas mulieres. fo. cxciij. co. ij.
Causa iter clericū ꝛ eꝑm cognoz duz quo dz tractari. fo. ccxlix. co. iij.
Causa q̄lz ecclīastica ꝑ papā laico cōmitti pōt. fo. cxxxiij. co. f.
Cā pēdēte sup mrimonio nō est de negandū debitū. f. ccccxxxf. co. ij
Causa pauperis tractāda ē pr̄ꝰ ꝺmittis. fo. clxxvij. co. f.
Causa recōuentionis est eadem cū principali. fo. ccxvf. co. iij.
Causa ē dupler. fo. cclvf. co. iij.
Causa secularis ē dupler. ibidem.
Causa criminalis ꝺm canones delegak. fo. ccclxxxvf. co. iiij.
Causa eadē diuersos effectꝰ nō operatur. fo. xxxviij. co. iij.
Causa sanguinis multos ipedit ꝑ moueri. fo. lxxvij. co. iiij.
Cause matrimoniales an sint legibus decidende. fo. xj. co. ij.
Causas mediocres tractāt epi. fol. ccxxij. co. iij.
Cecus ceco ducatuz pstare non dz. fo. clvj. co. iij.
Celi portā q̄ est xps ingredimur. folio. ccccxxxvij. co. iij.
Celebrare nullus dz āte digestionē fo. ccxxxvij. co. f.
Celebrare pāso non lz. fo. ccxxxvf. columna. iiij.
Celebrare qñq; licet sub diuo. folio ccccxxxvij. co. ij.
Cerdoniani. fo. cccci. co. iiij.
Cerimonie. fo. lxj. co. iiij.
Cessante causa cessat cōstitutio ea orta. fo. clxxiij. co. ij.
Ceteri ꝛ alij qñq; ponunk iproprie fo. xxxviij. co. ij.
Charitas semel habita pōt amitti. fo. ccccxciij. co. ij.
Charitas ꝛ odiū sunt imediata cōtraria. fo. cccclxxxix. co. f.
Charitas ꝑfecta multa facit. folio ccccxxxvij. co. f.
Charitas in maria erat ꝑ gratiam ꝓfirmata. fo. ccccixxxviij. co. iij.
Charitas in infinituz crescere pōt. fo. ccccixxiij. co. iiij.
Charitas ꝑ pnam recupatur. fol. ccccixxxix. co. iiij.
Charitas semel habita vtrū possit amitti. fo. ccccixxxv. co. f.
Charitatez hz qui ꝑ xpō sustinere paratus est. fo. ccccixxxvij. co. iij
Charitatē se hre an possit aliquis cognoscere. fo. ccccxc. co. f.
Charitatē habens multa pōt. fol. ccccixxxv.
Chaldei ignē ꝑ deo colebant. folio ccccxxxf. co. f
Cherinthiani. fo. cccci. co. iiij.
Christꝰ in ecclia hitat. fo. cccxcij. c. f
Christꝰ seipm cōcauit. cccccij. co. f.
Christꝰ est mihi viuere ꝛ̄. quid sibi vult. fo. ccccixxxviij. co. f.
Christus nemini fuit subiectꝰ. fol. cclix. co. f.
Christꝰ quare post cenā suā corꝑ dedit. fo. cccccj. co. f.
Christus qualiter nos dilexit. folio cccccliiij. co. f.
Christꝰ tres suscitauit. ccccixxxviij.
Christꝰ fecit nos corpus suū. folio cccccxlviij. co. f.
Christus officiū sacerdotis ꝛ impatoris gessit. fo. cxxxiij. co. iiij.
Christꝰ māducat duobꝰ modis. fo. cccccl. co. f.
Christꝰ q̄dā vt impator ꝛ rex gessit fo. cxxxiij. co. iiij.
Christꝰ ꝑ demonib⁹ ꝛ angelis non est passus. fo. cccccl vf. co. iij.
Christꝰ fuit imperator ꝛ sacerdos. fo. xj. co. f.
Christꝰ est in nobis ꝛ sumꝰ in xpō. fo. cccccl vf. co. f.
Christꝰ post dies. xl. ascēdit in celū fo. cvf. co. f.
Christus qua etate baptizatus est fo. cviij. co. f.
Christus quare baptizatꝰ fuit. fol. cccccl vij. co. ij.
Christꝰ iduit in baptiſmo. cccccliij.
Christus tributum solut. f. cclxvij.
Christus non ē filiꝰ adoptiuus dei fo. cccccxlviij. co. f.
Christus seipm comedit. fol. ccccclvij. co. ij.
Christus ꝓ orbus mortuus est. fo. cccccl. co. iij.
Christꝰ eccłe romane ꝑmatū dedit fo. ccxij. co. iij.
Christus est aliqđ ꝺm qꝺ homo. fo. cclxxxix. co. iij.
Christus vtrum indam prodiderit fo. cccccxliij. co. ij.
Christꝰ bis in carne trāsfiguratꝰ ē. fo. clvf. co. iij.
Christꝰ nūqđ reuelauit crimē iude fo. clxxxf. co. ij.
Christus nō pingak figura agni. folio. cccccl x. co. ij
Christus est est nobiscum vnū. fol. fo. cccccl vf. co. ij.
Christꝰ humilitate sua nos erexit. fo. cxxxiij. co. iiij.
Christi ꝑsona pficit ex deo ꝛ̄ hoie. fo. cccccl. co. ij.
Christi humanitas magna veneratione est adorāda. folio. cccccl vij. columna. iij.

Christi ꝑatres fuerūt duplicees. fo. ccxliij. co. iiij.
Christū negat q̄ moztaliter peccat fo. cccccl xxiij. co. ij.
Christū negās etiā solo oze peccat. fo. cclxix. co. iiij.
Christianū occidere an graue sit ꝺ paganuz. fo. cccccl xxij. co. f.
Christiana vēdi non pōt. fo. clviij.
Cibaria oia sūt in necessitate ꝓmunia. fo. cxix. co. f.
Ciprianꝰ semel tm̄ imergebat. fol. cclix. co. f.
Circūcisio nō fuit facta in deserto. fo. cccclx. co. ij.
Circūcisio ꝺre fiebat. f. ccccc. co. iij.
Circuncisio ꝛ baptiſmꝰ differūt. fo. cccc. co. iiij.
Circūstātie pcā aggrauātes. fol. lxf. columna. f.
Circūcelliones. fo. cccclj. co. ij.
Colliciani. fo. cccclj. co. ij.
Citharistę ꝛ alijs varijs vtentes instrumētis an peccēt. fo. cxviij. co. f.
Citatio nlla ñ artat citatū. f. cclvij.
Citatio pēptoria an possit a q̄cūq; iudice mitti. f. cccxcvij. co. ij.
Citatio in multis casib⁹ non valet: nec astringit citatū. fo. cevij. co. ij
Citatio de iure debet esse trina. fo. ccxxiij. colum. iiij.
Citatio pēptoria quātū tps ꝓtinere dz. fo. cccxcviij. co. iij.
Citāde sūt partes in appellatiōis causa. fo. cxcv. co. iij.
Citatꝰ ipedit an mittere teneak. fo. xxij. co. iij.
Citatus die feriato an debeat ꝓparere. fo. ccclj. co. iij.
Citati multis causis excusank. fo. xxf. co. iiij.
Ciuitas ꝑ delicto personaz puniri pōt. fo. cccl xxvij. co. iiij.
Ciuitatꝫ appellatiōe eiꝰ territoria nō ꝓphendunk. fo. xcv. co. iiij.
Ciuitate tota excōicata q̄ nascunk qñ sūt excōicati. fo. cccxcvij. co. ij.
Ciuitates sex destruxit dñs iuxta iordanē. fo. cccclxxiij. co. ij.
Ciuitates refugij erāt tres. f. cccj. f
Claudianꝰ. fo. cccccxiij. co. iiij.
Claudꝰ an possit ꝓmoueri. f. lxxxiij
Clauis sacerdotalis an sit vna an plures. fo. xxv. co. iij.
Clemēs noluit esse papa stati post petrum. fo. ccxlij. co. f.
Clericꝰ duas habēs ecclias vnam ꝫ alterā sustinere nō dz. f. clxxxf.
Clericꝰ coram sclari qñq; ꝓuenit. fol. cclvij. colum. f.
Clericꝰ ciuitatē sis ē extraneo preferendus. fo. c. co. f.
Clericus an possit recōueniri coram iudice sclari. fo. ccxvf. co. iij.
Clericꝰ lfelix esurit ł plateis. f. c. c. f
Clericus laico ꝑferr. fo. cvij. co. iiij.
Clericꝰ a laico citatus venire nō tenetur. fo. ccclxxxv. co. f.
Clericꝰ de crimine ꝙuicꝰ q̄liter punitur. fo. ccvij. co. iiij.
Clericꝰ laicū accusare nō pt. cxcvij
Clericꝰ pdit administrationē ꝑ diutinā absentiā. fo. cccccl xxxf. c. iij
Clericꝰ tutor ee pt si vult. f. cxx. c. ij.
Clericus locare ꝑ totā die opas suas nō pōt. fo. cxxiij. co. iiij.
Clericꝰ q̄ vxorē accepit an statiz sit suspendē dus. fo. cxf. co. iiij.
Clericꝰ stans ꝫ eccłiam illius bñficiū perdit. fo. cxxxv. co. iij.
Clericꝰ an de omni crimine possit iudicare. fo. ccxxxf. co. ij.
Clericꝰ legē de interficiēdo potest exponere. fo. ccclxxxvf. co. iiij.
Clericꝰ sola volūtate pōt effici irregularis. fo. cccclxf. co. iij.
Clericus amplectēs mulierē ꝓtestmitur bene agere. cclxiij. co. ij.
Clericꝰ ꝓpter cuꝰ ꝓstionē laicus occisus ē an teneak. f. cclxij. c. iij
Clericꝰ statim tradit curie sclari i aliqbꝰ casibus. fo. cclviij. co. ij.
Clericꝰ iniurią ecclie factā remittere non pōt. fol. cxcviij. co. ij.
Clericꝰ ꝓiugat⁹ an teneak ferre tōsuram. fo. cccxliij. co. ij.
Clericꝰ inuito eꝑo nō fit eꝑs sed bñ monachus. fo. ccxliij. co. ij.
Clericus arma ferens an ꝓdat priuilegiū. fo. cccxxxij. co. ij.
Clericus eccłiam mutat q̄ncq; causis. fo. cxxxvij. co. iij.
Clericus an possit fozo renūciare. fo. ccxiij. co. iiij.
Clericis ꝓpꝛijs manibꝰ sibi victuz querere pōt. fo. cxxiij. c. iij.
Clericus pōt relegari. fo. lxij. co. iij.
Clericus sine sui ꝓlati licentia non est trāsferēdus. fo. lxxxv. co. iiij.
Clericꝰ secularis est dignior monacho. fo. cxxvij. co. ij.
Clericus ꝑ quē castigādus est eꝑo iubente. fo. cxix. co. iij.
Clericꝰ soleniter penitere non pōt fo. xlj. co. f.
Clericꝰ depositꝰ nō semp est curie sclari tradē dus. f. cxcvij. c. iij.
Clericꝰ sub pena se pōt obligare. folio. xxxij. co. iij.
Clericus ꝓiugatus nō gaudet priuilegio clericali. fo. xxxiij. co. f.
Clericꝰ tabernā hre pt. f. cxxf. c. iij.
Clericꝰ an possit furē tradere iudici. folio. ccxcix. colū. f.
Clericꝰ an possit ꝑ eꝫ cogi trāsire ad maiorē eccłiam. f. ccxxxix. c. ij
Clericus an possit fidembere. fol. celix. co. f.
Clericꝰ an possit ꝺberari. f. lxf. c. ij
Clericꝰ ꝫhens cū corrupta pdit oē priuilegiū clericale. fo. cxvf. co. ij.
Clerici maiores aliter punīt̄ur ꝙ minores. fo. lxxf. co. ij.
Clerici nō cogunk testificari. folio
Clerici cū mulierib⁹ cōsanguineis habitare pōt. fo. cxij. co. iij.
Clerici clericos accusare pñt. folio cxcvij. co. ij.
Clerici an obedire teneank eꝑo q̄ ciuitatē suā amisit. fo. c. co. iiij.
Clerici icorrigibiles pñt a iudice seculari corrigi. fo. ccclxxiij. co. ij.
Clerici nō sunt equaliter ꝺberādi. fo. lxij. co. ij.
Clerici pñt pecunialiter puniri. fo. xxij. columna. ij.
Clerici de dioceſi sunt extraneis ꝑferendi. fo. cf. co. ij.
Clerici pñt hre ꝓpriū. f. cclxxiij. c. ij
Clerici nunqꝫ fuerūt de iurisditiōe seculari. fo. cxxxv. co. iij.
Clerici debēt esse deuotiores ꝙ laici. fo. cccccxlv. co. iiij.
Clerici sclares principatꝰ habere possunt. fo. cccxliij. co. ij.
Clerici an possit aduocare. f. cccij. f
Clerici appellāt dñ. f. cxxxiij. c. iij.
Clerici an possint ꝑ testimonio torqueri. ccxxvij. co. iij.
Clerici in tabernis pñt q̄ncq; comedere. fo. lvij. co. iij.
Clerici pcussionē ratificās an sit excōicatus. fo. cccxxxf. co. f.
Clerici nō debēt laico fidelitatē iurare. fo. xc. co. iiij.
Clerici an libros gentiliū respicere possint. fo. lij. colum. f.
Clerici sunt a munerib⁹ ciuilib⁹ exempti. fo. cclxxxvf. co. f.
Clerici cōiterviuētes ꝛ mōachi habēt idē priuilegiū. fo. cccxij. co. f.
Clerici an possint esse tutores. fol. cccxlvf. co. iij.
Clerici an possint in iudicem nō sum ꝫsentire. fo. cclx. co. iij.
Clerici quandoqz licite iurant. fo. clxxxiij. co. ij.
Clerici nihil pñt dare in vltima voluntate. folio. cclxxvf. co. ij.
Clerici sine litteris suoz eꝑoz nō sunt recipiendi. fo. cxxxvij. co. iij.
Clerici ludere aut lusores ꝙspectare non debent. fo. l. co. ij.
Clerici an possint emere ꝛ vendere fo. ccxcv. co. iiij.
Clerici duo ad minus debēt esse in ecclesia. fo. ccccccxxxvij. co. f.
Clerici soli ad reparatiōnē fabrice ꝓpellantur. fo. cclxxxf. co. ij.
Clerici an possint sua repetere. fo. ccxciij. colum. iij.
Clerici in sua ecclesia moriari debent. fo. clxij. co. f.
Clerici seculares nō eligunk ad ꝑlaturas regulares. fo. ccxxf. co. f.
Clericꝰ ꝙattuoz sacrꝫ ordinibus ꝙstituti ꝓtinere tenenk. f. xlv. c. f.
Clerici q̄ bona habēt. f. cclxxvij. c. f
Clerici an possint negocia sclaria exercere. fo. ccxxlvf. co. ij.

Clerici nō sunt persone p̄uilegiate. fo. v. columna. j.

Clerici insecutor an incidat in canonem. fo. ccccclxix. columna. iij.

Clerico excōicato est subtrahēdus beneficiū. fo. xlv. col. iiij.

Clerico crimnoso q̄s penitētiā imponit. fo. cccv. col. ij.

Clericū p̄cutiēs nō semp incurrit excōicationē. fo. cccxxxiij. col. j.

Clericū depositū ꝑ̄uerās incidit in canonē. fo. cxj. columna. ij.

Clericis p̄tinētiā q̄s primo indixit. fo. cxiij. colūna. iiij.

Clericis indigētibus est p̄uidendum. fo. clxiij. colūna. ij.

Clericorum arma que sunt. fo. clxv columna. j.

Clericoꝝ bona an p̄sumant esse de bonis ecclesie. fo. cclxxvj. co. ij.

Coactio i ordinibus excusat. folio clix. columna. j.

Coactio ē duplex. fo. ccciiij. co. iij.

Coactio impedit obligationez. fo. ccccxliij. co. j.

Coactio est duplex. fo. lxij. co. j.

Coacto subueniē. fo. ccclxxx. co. iij.

Coactio ē duplex. f. ccccclxxiij. co. j.

Coadiutor debet hꝫe liberā administrationem. fo. cxxxiij. col. iiij.

Cogitatio sola punit. fo. lxv. co. ij.

Cogitatio ad cōsensuz pueniēs est mortalis. fo. ccclxix. colūna. iiij

Cognatō ē triplex. f. ccccxxxix. c. iiij

Coit⁹ cōiugalis an careat peccato fo. xiiij. columna. iiij.

Coitus carnalis sine pctō exerceri potest. fo. cccl. columna. ij.

Collatio numeri ad numerum nō. est in electione facienda. fol. xcv. columna. iij.

Collegiū. populus. ⁊ grex. ex quot fiunt. cclj. col. ij.

Collegiuz nūquid iurare possit. fo. cxiiij. columna. ij.

Colūba q̄ descēdit in baptismo xp̄i ver a fuit. fo. ccccclx. col. iij.

Colūba i aquā descēderat antequ xp̄s baptizaret. fo. cccccxlv. c. iij

Colūba descendit supra iesum dū baptizaret: ⁊ mālit supra ip̄z. fo. ccccclxxxvj. colūna. j.

Colluciani. fo. ccccij. columna. ij.

Comitatus. fo. cxxxviij. col. j.

Cōmēdatio suūp̄sius quādoq; permittitur. fo. cccliij. columna. ij.

Cōmēdare est deponere. fo. cccxlv. columna. j.

Cōmēdare p̄t alicꝫs seipz. f. xliij. iiij

Cōmissuz est sceleratꝰ qō punitur duriꝰ. fo. cxliij. co. ij.

Cōicare q̄s nō cogit. fo. xliij. col. iij.

Cōmunitas discordiam parit. fol. c. columna. iiij.

Compagi. fo. cxxviij. columna. ij.

Cōpaknitas an ꝓtrahat si xp̄ianꝰ filiū iudei de fōte sacro suscipiat fo. ccccxxxiij. columna. j.

Cōpaternitas ꝫhit p̄ cathecismū. fo. cccccclxxi. columna. iiij.

Cōpaknitas an p̄ fornicariū coitū cōtrahatur. fo. ccccxlj. co. ij.

Cōpaternitas viri porrigit adversarem. fo. ccccxlj. columna. ij.

Cōpaternitas vtruz ꝫhak ex his q̄ baptismū p̄cedūt. f. ccccxxxviij. ij

Cōpaknitas an contrahak p̄ sacrm penitētie. fo. ccccxxxix. co. j.

Comedere possumꝰ ad mēsam sarracenoꝝ. fo. ccclxxiij. co. iij.

Comedere ante horā est pctm mortale. fo. xxxvij. columna. j.

Comedēs plus q̄ debeat mortalit non peccat. fo. ccccxxxiij. colū. j.

Cōpensatio in penitētiali foro nō admittitur. fo. xv. colūna. iiij.

Cōpetentes qui dicuntur. fo. cccc lxvij. co. ij.

Conatus solus q̄q; punitur. folio ccccxxxiij. columna. iij.

Cōcedēda sunt quedā cū instātia. fo. cj. co. ij.

Cōcesso aliq̄ eius coherens ꝓceditur. fo. lij. columna. ij.

Cōcessa intelligūtur q̄ ꝓhibita nō sunt. fo. clxxxvij. columna. ij.

Cōciliū. puliciale an possit de archiepo cognoscere. fo. cciij. co. iij.

Cōciliū ē multiplex. fo. xx. col. j.

Cōciliū facit vt q̄s p̄uiak. f. lxix. c. ij.

Cōciliuz ꝓtra apostolum dispēsat. fo. cxiij. columna. iij.

Cōcubinā licuit oli hꝫe. f. ccccl v. c. j

Cōcubinarij an sint in officio fugiendi. fo. xlv. col. iij.

Cōcubinariū. pmouēs an videk cuz ipso dispensare. fo. lxxviij. co. iij.

Concussoris pena. fo. ccclx. col. iiij.

Concussionis pena. fo. cxxiij. col. ij.

Cōeutere q̄d sit. fo. cccix. co. ij.

Condēnatꝰ de crimie an possit accusare. fo. ccxix. columna. iij.

Condēnati ⁊ iuste ⁊ iuste: sunt ab ecclesia inuandi. fo. ccclxxv. col. ij.

Condēnatur quis aliq̄n sine accusatore. fo. clxxx. columna. j.

Cōditio. l. si q̄s in tātā nō habet locū in rebꝰ eccl̄ie. fo. cccxxiij. co. iij

Cōditio affirmatiua ⁊ negatiua diuersimode exponūk. f. ccxv. c. j.

Cōditiōes i matrimoniꝭ apposite fūt in multiplici dñia. f. ccccl. co. iij.

Cōditiones alique sunt in iuramēts intelligēde. fo. cccclxij. co. iiij.

Cōfessio ñ ē diuidēda. f. ccccccxi. c. ij

Cōfessio extra ius q̄q; valet. folio. ccxvij. colum. j.

Cōfessio latronis ꝫ latronē audik. fo. ccciij. columna. ij.

Cōfessio cui facie da ē. f. ccccccxij. ij.

Cōfessio ꝓfitēri nō nocet: nisi mīta interueniāt. fo. clxxvj. colum. iij.

Confessio est maxima pars penitētie. fo. ccccxvij. columna. j.

Confessio oris necessaria est. folio. ccccl xxxiij. columna. ij.

Confessio eiusdem peccati q̄q; dz iterari. fo. ccccl xxxij. co. ij.

Confessio et satisfactio mandant. fo. ccccl xxiij. colum. ij.

Confessio ē p̄cepti. fo. ccccl xxiij. columna prima.

Confessio ē duplex. f. ccccl xxiij. c. ij.

Confessio fctā in instrumēto an p̄iudicet. fo. ccccclvj. col. iij.

Confessio ꝫ aliquē extorta nō p̄iudicat illi. fo. cccccxv. colum. iiij.

Confessio vnius an alteri noceat. folio. clxxxvij. columna. ij.

Confessio quādo facienda est. fol. ccccc x. columna. ij.

Confessio vnius q̄q; nocet alteri. fo. lxxxvj. columna. ij.

Confessio grecis necessaria non est fo. ccccc x. columna. ij.

Cōfessio vbi fuit instituta. f. ccccc x. ij

Confessio an debeat fieri de venia lib⁹. fo. ccccl xxiij. colum. iij.

Confessioni metu tormētoꝝ facte nō stat ur. fo. clxxvj. col. iij.

Cōfessionē reuelāt̄ pūitio. ccxvj. j

Confessor q̄q; licite p̄fessionē reuelat vt excōicatione euitet. fol. ccccc xiij. columna. j.

Confessus de crimine. an habeat p̄ coniucto. fo. xxxv. col. ij.

Cōficere non lz in sexta feria ante pascha. fo. ccccc xlij. co. iiij.

Conficere p̄t p̄asius. f. ccccclj. co. j.

Conficit ex aceto. fo. ccccc xliij. c. ij.

Confirmatio pape tria opatur. fo. ecc xxxj. columna. iij.

Confirmatio a solis epis confert. fo. cccccl xxviij. columna. j.

Confirmationis papalis effectus. fo. xij. co. iij.

Cōfirmatꝰ q̄q; deponik. cxxix. c. j

Confitēs exneo sacerdoti non ꝓsequik remissionē. f. xxvij. col. j.

Confitere primo deo deinc sacerdoti. fo. ccccl xxij. colum. iij.

Cōfiteri laico possumꝰ. xxxvj. c. iij.

Confiteri pluribus vtile est. folio. ccccl xxxiij. columna. ij.

Coniugatꝰ i papā electꝰ an debitū reddere debeat. fo. cix. co. ij.

Cōiugatꝰ. pmoueri p̄t: lz vxor religionē non ingrediak. fo. xlj. co. ij

Coniugati an possint. pmoueri. fo. xvij. columna. ij.

Coniugale debitū non est in ecclia reddendum. fo. ccccccv. col. iiij.

Coniuges an. pmisce do mere ātur. fo. ccccxxv. columna. j.

Coniuges ifideles si efficiank xp̄iani vtrum teneank se mutuo recipere. folio. cccc xxx. colū. ij.

Coniuges quātū ad votū p̄tinētie non sūt pares. fo. ccccc xvij. co. ij.

Coniugia imparia dicūtur tribus modis. fo. ccccxxxv. co. ij.

Coniugiū ifideliuz si alter ꝫuertak ad fidē an possit cū infideli habitare. fo. cccc xxix. co. iiij.

Coniugū sep atio non fit sine eccl̄ie auctoritate. folio. ccccc xvj. co. j.

Coniūx ne est q̄ cā incontinētie ducitur. fo. cccc xlix. co. iij.

Cōiuratio an sit licita. f. cclviij. c. iij

Connexoꝝ est idē ius. fol. viij. co. j.

Consāguinei ⁊ affines q̄ iure p̄hibētur ꝫiūgi. fol. ccccc xxxviij. co. iiij.

Consanguinei ꝑferunt extranеis qñ sup matrimonio est q̄stio. fol. ccccc xxix. co. j.

Consanguinitas elidit inspitionē. fo. cclviij. colum. iij.

Consāguinitas vsq; ad q̄tū gradū ipedit mīmoniū. fo. ccccc x. c. iij.

Consāguinitas ñ. p̄bak p̄ ziuges ni si fama ꝫcurrat. f. ccccc xxix. c. iij.

Consecratio sit in instanti. folio. ccccc xlviij. co. iiij.

Consecratio altaris est sacramētū. fo. clxvj. co. j.

Consecratio rei alate ⁊ inalate est diuersa. fo. lxxx. colum. iij.

Consecratio rei inalate tollit dñiū secus in re alata. fo. ccxix. co. ij.

Consecratio an possit fieri infuente. pmissione. fo. clxviij. co. ij.

Consecratio eccl̄ie in quo consistit. fo. ccccc xxxviij. co. j.

Consecratio eccl̄e ⁊ altaris est diuersa. fo. ccccc xxxvij. co. iij.

Consecratio epi ⁊ archiepi differt fo. xcviij. co. j.

Consecratio epoꝝ q̄q; differt vltra annum. fo. lxxxviij. co. j.

Consecratione facta substātia panis nō ē. folio. ccccc xlvij. co. ij.

Consecrare q̄d est. fo. xxxj. co. iiij.

Consecrās ē inferior ꝓsecrato. fo. xxx. colum. ij.

Consecrādꝰ an sit añ examinādus fo. xxxj. colum. ij.

Consentit q̄s triplicit. f. clxxix. co. j.

Consensus maioris ptis p̄iudicat. fo. xcvij. col. ij.

Consensus mīmonij sit volūtariꝰ fo. ccccxxij. colum. iiij.

Consensus i electionibꝰ ⁊ alienationibꝰ dz inf uenire. fo. cxliij. c. iij.

Consensus clericoꝝ ñ sufficit i ℔cti bꝰ rex eccl̄iasticaꝝ. f. cxxxij. c. ij.

Consensꝰ parētū an sit in mīmōio redrendus. fol. ccccxxiij. col. j.

Consensus plebis ē in electione requirēdus. fo. lxxix. col. iij.

Consequt q̄s ex alteriꝰ p̄sona q̄ nō habet ex sua. fo. cxxx. co. ij.

Cōsciētia dupl⁹ sumik. f. ccccxcviij

Consciētia sola dānandos accusabit. fo. lxxij. colū. ij.

Conscia sola non sufficit. f. cccccclj

Consobrini q̄ sūt. fo. ccccc xxij. co. j.

Consiliarij q̄q; pl⁹ punūk q̄ facientes. fo. cxix. col. iiij.

Consulere sibi p̄t q̄s cū alteriꝰ iniuria. fo. cccij. colum. ij.

Cōsilio bono ē acq̄escēdū. cxv. c. iiij

Consiliū neminē obligat. f. cccli. iij

Cōsiliū facit quē puniri. f. ccccc x. ij

Constitutio a moyse cepit. f. vij. c. j.

Constitutio et edictum diuersa sūt folio. iij. co. iij.

Constitutio a qua moyses cepit iudicia sua. fo. vij. co. ij.

Constitutio scōa an ꝫuocet p̄iorē de illa mētione nō fctā. f. xxj. co. j.

Constitutio publice. pmulgata intra q̄ tps ligat. fo. cxiij. col. j.

Constitutionis cā cessāte/an cesset ipa ꝓstitutio. f. lxxxviij. co. j.

Constitutionē ꝑueniētia non sunt irritāda. fo. ccccliij. co. iiij

Constantini tpe multi epi fuerūt in exilium missi. fo. ccc xcj. co. ij.

Consuetudo dz eē rationabilis et p̄scripta. fo. cccxxxij. col. iij.

Consuetudo an possit ānuas p̄stationes iducere. f. ccc xxxviij. co. iij

Consuetudo quā scholares ⁊ peregrini debēt seq. fo. vij. co. j.

Consuetudo generalis est seq̄nda. folio. cxxx. co. j.

Consuetudo antiq̄ non excusat. fo. cxiij. colum. iij.

Consuetudo an possit iducēre aliq̄d recipiak i spūalibꝰ. f. xciij. c. j.

Consuetudo non excusat symoniā fo. clxvij. col. ij.

Consuetudo in multis p̄iudicat iuri. fo. viij. co. iij.

Cōsuetudo vtruz vicat legē. f. ix. c. iiij

Consuetudo illicitū non facit licitum. fo. vij. col. ij.

Consuetudo eccl̄iaꝝ p̄t esse vniformis. fo. cxl. co. j.

Consuetudo vtruz p̄iudicet iuri scripto. fo. ij. columna. iij.

Consuetudo in electione attendit fo. xij. colum. iij.

Cōsuetudo q̄tuicibꝰ iducik. f. ij. c. iij

Consuetudo q̄t vicibus inducitur. fo. ccccvij. colum. iij.

Consuetudo q̄q; excusat a crimine. fo. ccccliij. co. iij.

Consuetudo ē obseruāda in matrimonio. fo. xlvij. colum. j.

Consuetudo duplex est. fo. xl. co. ij.

Cōsuetudo mīta tribuit. f. ccl. c. ij.

Consuetudo an excuset in delictis folio. v. columna. j.

Consuetudo particularis an excuset. fo. xij. co. ij.

Cōsuetudo a Cayn cepit. fo. vij. c. j.

Cōsuetudo romana non sēp est seruanda. fo. xl. co. iiij.

Consuetudo rei dz a iudice seruari. fo. xiij. co. ij.

Cōsuetudo p̄sumit iusta. f. xij. c. iiij

Consuetudo ⁊ p̄scriptio differūt folio. ccc xxxix. co. j.

Consuetudo attē dik q̄q; circa ordinandos. fo. lxxvij. co. ij.

Consuetudo an egeat institutione fo. ij. colum. iij.

Consuetudinis multe sūt ꝫditōes fo. viij. colum. iij.

Cōsuetudinis trāsgressor punit vt trāsgressor legis. fo. xij. co. ij.

Consuetudini p̄ceptū dei p̄ferk. fo. vij. co. j.

Consuetudinē in vsu vestium debemus obseruare. fo. xliij. co. ij.

Continuū dicik q̄d etiā interuallū habet. fo. ccccclxxix. co. iij.

Cōtractꝰ duo sūt ꝑtuiti. f. ccxcv. iiij

Cōtradicē p̄t vn⁹ mīt⁹. f. xliij. c. ij.

Contrahētes se freq̄nter decipiūt fo. cccccxj. colum. iij.

Contraria duo q̄q; sunt bona. fo. xlvij. columna. iij.

Contraria allegās audiri non debet. fo. cij. c. ij.

Contraria p̄t ꝓponi agēdo vl̄ excipiēdo. fo. ccccxliij. co. ij.

Cōtraria ℔ius curāt. f. ccccxiij. iiij

Cōtraria ℔ius opponūk. f. cxlj. c. ij

Cōtrahē lz i q̄dragesi. f. ccccxlij. c. ij

Contritio sola an tollat peccatum fo. ccccl xvij. co. iij.

Contritio p̄cedit remissionem. fol. ccccl xij. co. ij.

Contritio. dilectio. iustificatio ⁊ remissio sil̄ sunt. f. ccccl xviij. co. iij.

Cōtinētia difficilioꝝ ē ꝑginibꝰ q̄ vidua. fo. ccccxvj. co. iij.

Cōtinētia p ziuges ꝓmissa si alter fornicet an possit reliquus ab eo debitū petere. f. cccc xxxviij. c. iij.

Cōtinētia ē duplex. fo. ccccclvj. c. ij.

Continētia ratione delicti q̄q; imperatur. fo. ccccc xlix. colum. ij.

Cōtinētia nil meliꝰ. fo. cccciij. c. ij.

Continere difficile est. f. lxx. co. iiij.

Cōtumax q̄ ordie punik. f. ciij. c. ij.

Cōtumax ñ appellat. f. ccccxviij. ij

Contumacia tāto maior est quāto er re minor ꝓsurgit. fo. cxxxv. ij.

Cōtumacia puna an facit aliquē puniri. fo. ciij. co. ij.

Cōuertimini ad me ⁊ ego ꝫuertar ad vos: q̄l⁹ itelligit. f. ccccl xxij. c. ij

Conuersus an intelligak ꝓpriꝭ renunciasse. fo. ccccxxj. co. j.

Conuersum ꝑuerans incidit in canonē. fo. cclxxiij. co. j.

Conuētꝰ sit cautꝰ circa spoliationē opponēdā. fo. clxxxij. co. j.

Conuicta reꝓbata. fo. lx. co. ij.

Cōuicik q̄s q̄druplicit. f. clxxv. iiij.

Coꝛpus xp̄i sumere volēs: quale ꝓ positum debet habere. fol. ccccc xlv. columna. ij.

Coꝛpꝰ xp̄i saltē semel in anno suscipiak a laicis. fo. ccccc xliij. co. iij.

Coꝛpus dñi an possit ab amentibꝰ recipi. fo. ccccxij. co. j.

Coꝛpus est anime vestimentū. fol. ccccxcj. colum. ij.

Corpus xpi quotidie sumimus. fo. ccccclvij. co. iij.
Corpus xpi vtruz sumak cū diuini tate et anima. fo. ccccl. co. j.
Corpus xpi dupliat diak. fo. ccccc lvij. columna. j.
Corpꝰ xpi sub alia specie sumitur triplici ratione. fo. ccccclxix. co. ij
Corpus xpi suscipe volens tria dz habere. fo. ccccclvj. co. ij.
Corpꝰ xpi sine sāgue nō sumik: nec sanguis sine corpe. f. ccccclv. c. j.
Corpꝰ xpi nūqd erat totū ante fra ctionē sub qualibet parte hostie fo. ccccclvij. co. iij.
Corpus xpi a mure nō sumitur. fo. ccccclvij. co. iij.
Corpus xpi an circūscribatur loco fo. ccccclv. co. iij.
Corpus glorificatū ledi nō potest. fo. cccccliij. co. j.
Corpus est inmentū. fo. lj. co. ij.
Corpꝰ xpi excedit alia sacramenta quo ad reuerentiā. fo. cliij. co. iij.
Corpꝰ nō est hō. fo. cccclxxv. c. iij.
Corpus xpi ꝛ sanguis an ꝓsecrank separatim. fo. ccccclxiij. co. ij.
Corpus xpi nō cōficratur nec etiā panis. fo. cliij. co. ij.
Corpꝰ xpi nō digerik vt ceteri cibi. fo. cccccj. co. iij.
Corpus liberū estimationē nō reci pit. fo. ccclxxxvj. co. iij.
Corpꝰ xpi possumꝰ quotidie facile comedere. f. cccccliij. co. j.
Corpꝰ dñi an possit etiā i fine ꝙbus dā denegari. fo. ccccl xvj. co. j.
Corpus dñi nō datur paruulis. fo lio. ccccclxiij. co. ij.
Corporis partes quid signant. fo. ccccclxvj. co. j.
Corporis xpi sumptio quid signat fo. cxxvij. co. iij.
Corporalia debent esse linea certa ratione. fo. ccccxl. co. ij.
Corpore vitiati sunt a ꝓmotiōe re pellendi. fo. lxxxij. co. iij.
Corone deo patet. fo. cxxviij. co. iij
Corōis deuotiōe magꝭ q̄s vocis ubi latiōe cātandū ē. fo. cxxv. co. ij.
Corepiscopi aliqd habeāt vltra pr byteros. fo. xcix. co. j.
Corepi an fuerint ab apostolis in stituti. ibidem.
Correctio fraterna an sit de precepto. fo. clxxxj. co. j.
Correctio occulta est ꝓcepti. fol. ccclxx. co. j.
Corona non debet esse magna. fo. xxxiij. columna. iiij.
Corrigens debet multa ꝫtē dere. fo. lxj. co. ij.
Corruptꝰ in eꝑm ꝓsecrari pt: sed nō corrupta iter ꝓgines. xxxvij. c. ij.
Credit paꝛ qui incipit credere. fo. ccccclxxxvij. co. ij.
Creditoꝛ aliqñ onerat. f. cclij. c. iij
Credulus nō dz ds esse. f. lxxij. c. ij.
Credulus nimis nullus dz esse. fo. ccclxiij. co. j.
Crimē quodlibet est ecclesiasticuz. fo. cxx. co. iij.
Crimē q̄drupliciter dk. f. xxxvj. c. iij
Crimē suū in ordinatiōe vel i iure an teneak ds ꝓdere. fo. lxxv. c. iij
Crimē ciuliter ꝓbatū inducit de positionem. fo. lxvij. co. j.
Crimē indicās nō semp dicit maliuolus. fo. ccxxvij. co. j.
Crimē q̄dz infamat. fo. ccxxx. co. j.
Crimē ante ordinationē ꝓmissum an ipediat frui officio. f. cccv. iiij.
Crimen alterius nocet innocenti. fo. cxlvj. co. ij.
Crimen falli qua pena punitur. fo. ccxxviij. co. j.
Crimē fraudate ānone. clxxix. iij.
Crimē publicū qō dz. f. ccxxvj. c. ij.
Crimē ꝛcussiōis. fo. clxj. co. ij.
Crimē sacrilegij ꝛlese maiestat' qñ qs ꝓparantur. fo. clxxviij. co. ij.
Criminis ꝙbatio an semper remoueat ꝓmotū. fo. clxxvij. co. ij.
Crimia q̄ sunt depositōe digna. fo. cccvj. co. j.
Crimia leuia nō impediūt celebra tionē. fo. vj. co. iij.
Crimina sunt defleēda. ccccxc. c. iiij.
Crimia facta palam sunt occultis grauiora. fo. ccccliij. co. j.
Crimina q̄dā nullis sacrificijs mū dabantur. fo. ccccclj. co. ij.
Crimia occulta vindictā nō habēt fol. cxxxv. co. j.
Crimina quedā matrimoniū impe diūt: sz nō dirimūt. f. ccccxcvij. c. j
Crimina digna depositiōe q̄ sunt. fo. cx. co. iij.
Criminosus etiā a minimo ordine ꝓhibetur. ibidem.
Criminosꝰ post penitētiā an possit admitti in testē. fo. cccclvij. c. ij.
Criminosus occultꝰ an ꝫbeat vitari a scientibꝰ ipm eē talē. cxxxj. c. iij.
Criminosus vbi debet puniri. folio ccxij. columna. j.
Criminosus qñq; potest accusare. folio. cxxv. co. j.
Criminosum se dicenti an sit credē dum. fo. c. ij. co. ij.
Crimnosi in exceptis criminibus testificari pñt. ccxxviij. co. iij.
Crimialis causa an possit delegari fo. ccclxxij. co. iiij.
Crucis signaculū in quibꝰ mēbris debet fieri. fo. xij. co. j.
Culpa leuis est que tēporaliter pu nitur. fo. ccccciij. co. j.
Culpa de latere ꝛ gra de latere. fo. cccccclvj. co. iiij.
Culpa lata in. l. cornelia non venit fo. lxxv. co. iij.
Culpa ꝛ dolus purgātur tempore fo. cxliij. columna. j.
Culpa ē subiectiōs cā. fo. xxix. c. iiij.
Cupidꝰ deuiat a ꝛitate. f. lxv. c. iij.
Curatoꝛ datur cā cognita diceti se dementē. fo. cccccclvij. co. iij.
Curiales q̄ dicunk. fo. lxxvij. co. ij.
Curiales triplici rōe nō possunt ꝓ moueri. ibidem.
Cursaton quid repꝛesentat. folio. cccclxxix. co. iij.

DAmnū dedisse videk q̄ occasio nē dāni dat. fo. clvij. co. j.
Dāni dās causaz dānū fecisse vide tur. fo. cccczlvj. co. ij.
Damni dās causam damnū fecisse videtur. fo. lxxiij. co. iij.
Dāni dās occasionē nō semp dam nū dedisse videk. f. ccclxxv. c. ij.
Dāni dans causam dānū fecisse vi detur. fo. cccczxvj. co. j.
Dātis affectū cōsiderat dominus. fo. cccxcij. co. ij.
Daniel et socij sui. fo. liij. co. j.
Dare turpibus an sit ꝓmissum. fo. cxviij. co. j.
Dare potest quis quod non habet fo. cccccxiij. co. j.
Dari aliqd ꝓ reb' spūalibꝰ incoꝛ poralibꝰ an liceat. f. cxlj. co. j.
Dauid peccatū multipliciter excu satur. fo. cccczcviij. co. iij.
Dauid ꝓhibitus est sacrificare. fo lio. lxx. co. j.
Dauid etiā post ꝓniaz nō est ꝓmis sus edificare tēplū. f. clxxj. co. ij.
Dauid quare fuit ꝓhibitꝰ templū edificare. fo. cccccxxxv. co. iij.
Dauid ꝓ plebe mortis se obtulit. fo. ccccxcix. co. j.
Dauid Urias ꝛ Bersabee q̄liter in terp̄tank. fo. cccczliij. co. iij.
De achoz. fo. lxiij. co. i.
De/auget. fo. l. co. ij.
De babilonica captiuitate. clj. iij.
Debitū petēs impendat qō debet. fo. cccclix. co. ij.
Debitoꝛ nō cogik seruire creditoꝛi fo. ccccccxxiij. co. j.
Decepꝛio q̄nq; ꝓmittik. f. ccclxj. c. ij
Deceptꝰ semel cautius sibi cauet. fo. cccccxj. co. iij.
De cham. fo. lj. co. ij.
Decretalis epistola. fo. iiij. co. j.
Decretales sūt duplices. f. xxiij. c. j
Decretū nō ligat ignozantes. folio cxiij. co. ij.
Decretū fuit editus Anno millesi mo Centesimo quinquagesimo. fo. cxcij. co. iiij.
Deceretū. fo. iiij. co. j.
Decimaꝛ quātitatiꝛtrū possit pre scribi. fo. cccxxv. co. ij.
Decima nūquid potest dari laico. fo. clxvj. co. iij.
Decime pecoꝛ vbi sunt dande. fo. cclxxxix. co. iij.
Decime qua actione peti possunt, folio. ccciz. co. iij.

Decime cui eccl'ie sunt dande. folio eclxxxviij. co. iiij.
Decime an sint de illicite acq̄sitis dāde. fo. cccxvj. co. iij.
Decime olim dabank q̄ttuoꝛ mōis. fo. cclxxxix. co. ij.
Decime an possint cōcedi laicis. fo. cccxvj. co. iiij.
Decime an possint p̄scribi p laicos fo. cccxxv. co. ij.
Decime sunt soluēde ecclīs baptis malibꝰ ꝛ nō capellis. f. cccxij. c. iij
Decime q̄ tpe sūt dāde. f. cccxvj. c. j.
Decime sunt tributa egentiū. folio cccxvj. co. ij.
Decime cui eccl'e sunt soluende. fo. cccxiij. co. ij.
Decime sunt a colonis p tiarijs dā de. fo. cccxij. co. iij.
Decie an possint p̄scribi. f. ccxc. c. ij.
Decie sunt p laicos in hoꝛrea clerꝛ coꝝ deferende. fo. cccxvj. co. ij.
Decimas soluere paup nō tenetur fo. cclxxiij. co. iij.
Decimaꝛ dñi est penes eccl'iam. fo. cccix. co. ij.
De circūcisione dñi. fo. clxlvj. co. ij.
Defensio cuilz est ꝓmissa. f. ccclxj.
Defunctꝰ de ꝙbusdā crimibus pōt accusari. fo. xxxij. co. ij.
Defunctꝰ vtrū sciant q̄ hic agūtur. fo. cccxiij. co. j.
Defunctꝰ volūtas an sit sp seruāda fo. ccxcj. co. j.
Degradatū pcntiēs incurrit excōi cationē. fo. lxxix. co. ij.
De hieroboā. fo. cxlij. co. iij.
Dei serui sumꝰ oēs. ccclxxxvij. c. ij
Deitas xpi nō sumik. fo. cccccl. co. j.
De igne hieremie. fo. cxlvj. co. ij.
Delegatꝰ nō hz plus iurisditionis q̄ delegās. fo. cxxx. co. iij.
Delegatꝰ vtrū criminales cās au dire possit. fo. cccxij. co. iij.
Delegatꝰ epi an possit citare. folio cclx. co. ij.
Delegatus etiā pape pōt recusari. fo. cxxx. co. iij.
Delegatꝰ mandatū sine lr̄is ꝓbare pōt. fo. cxxxvij. co. ij.
Delegati inferioꝝ suas sntias exeq nō possunt. fo. cxc. co. iij.
Delictaiam dimissa an redeant. fo. cccxcvj. co. ij.
Delicta excusank auctoꝛitate maioꝝ. fo. ccxcviij. co. j.
Delicta cōmissa in deum remittere nō possumꝰ. fo. lxxij. co. ij.
Delicta paria pari pena sunt puni enda. fo. cccccxxxiij. co. iiij.
Delicta maioꝝ alios coꝛrūpūt. fo. cxv. co. ij.
Delictū supueniēs anviciat legitie factū. fo. clxx. co. j.
Delictoꝝ quadruplex est gnatio. fo. clxviij. co. j.
Delictoꝝ mēoria an sit bona. f. cxj.
Delinquēs in alteriꝰ territoꝛio nō tenek ibi crimē ꝓfiteri. f. cccvij. c. ij
Deliquēs publice: publice arguen dus. fo. lxiij. co. j.
Deliquēs pluries: pluries pēiteat. fo. cxxxix. co. iij.
Demō ḡre nos psequik. f. lvj. co. iij.
Demōes futura p̄dicere pñt. folio. ccccix. co. iij.
Demones malis ꝓlatis dominank fo. cc. columna. iiij.
Demoniacoꝝ ꝓmotoꝝ ꝛ ꝓmouen doꝝ distinctio. fo. xlviij. co. j.
Denūciatio canonica olim p̄cipik. fo. ccclxvij. co. ij.
Denūciatio. fo. ccv. co. j.
Denūciati punitio. ibidem.
Deo nihil nocet. fo. ccxxvj. c. j.
Deo ꝓpe deū est seruiē dū. fo. ciij.
Depositio est ꝓpetua. fo. lxviij. c. ij
Deꝑhensus in crimie pōt p. xx. hoꝛ ras detineri. fo. lxxij. co. iiij.
Deꝑhēsio sola in crimie an sufficit ad aliquē ꝓdēnādū. fo. lxxiij. co. j.
Derisoua expositio. fo. cxxxj. co. j.
Derogare. fo. iiij. co. iiij.
Desertoꝛ. fo. ccclxxxij. co. iij.
Desperandum est de nemine. folio cxxiiij. co. j.
Detrahe verbum ab aqua ꝛē. q̄d sī gnificat ibi verbū. fo. clxix. co. iij.
Detrahere q̄d sit. fo. ccccl xxj. co. ij.
Detractoꝛes dñr homicide. ibidem
Detrusus in monasterio an cogak ibi ꝓpetuo esse. fo. cxl. co. ij.
Deū nemo vidit vnq̄. fo. ccxlij. c. ij.
Deꝰ mēbra nō hz. fo. cccxcij. co. ij.
Deꝰ a q̄ pōt videri. fo. cccclxxvj. c. iij
Deꝰ nō indicat bis in idipm qualit intelligik. fo. cccccij. co. ij.
Deꝰ est nō solū misericoꝛs sed etiaz iustus. fo. cccclxxij. co. iij.
Deꝰ vēdi nō pōt. fo. eclxix. co. iij.
Deus nullum sine cā punit. fo. eccc lxxj. co. iij.
Deꝰ nō est auctoꝛ mali. fo. ccclxvj.
Deꝰ qualiter abstulit pctm dauid. fo. cccczcvij. co. ij.
Deus p̄sumitur plus diligere illos quibus plus perfectiōis tribuit. fo. cccczciij. co. iij.
Diabolus morte xpi est in inferno religatus. fo. cccczcij. co. iiij.
Diabolus a xpo fuit deceptus. fo. ccclij. co. j.
Diabolus an sit auctoꝛ omis pcti. fo. cccczc. c. iij.
Diabolꝰ dk oriḡs vetꝰ. fo. cccxcj. c. ij
Diabolꝰ crucē timet. fo. cccccclxviij columna. iij.
Diabolus ꝓdit vires p baptismuz. fo. cccccclxxiij. co. ij
Diabolꝰ dī mūdi ꝓnceps. fol. cccc xlix. co. iij.
Diabolus dk trāsīēs. f. ccccl vij. c. ij.
Diabolus an habuerit charitatez' fo. ccccxcv. co. j.
Diabolꝰ pr dk. fo. cxxviij. co. iij.
Diabolꝰ intrat in homies p duas portas. fo. cccczc. co. iiij.
Diabolꝰ liberū hz arbitriū. f. xxxi.
Diabolꝰ ē pr mēdacij. fo. cxlj. co. ij.
Diabolꝰ bonū opaī. fo. ccccxcj. c. ij.
Diaboli vtrū cognouerūt xpm esse filium dei. fo. liij. co. iij.
Diabolū multa latēt ꝛ quotidie di scit. fo. cccczlix. co. ij.
Diacon' pt baptizare ꝛ corpus xpi egris erogare. fo. cxxvij. co. iij.
Diaconi septē debēt esse in ecclesia epali. fo. cxxvij. co. iij.
Diaconi cardinales vtrū ꝓponank oībus pbīis. fo. cxxx. co. j.
Dico/ceptiue ꝛ admonitiue ponik fo. ccccxxxij. co. iij.
Dicto pluriū stak. fo. ccc. co. ij.
Dictū notabile. fo. ccclxxxiij. co. iiij
Dies ꝛ anni nō sunt obseruādi. fol. cccxv. co. j.
Dies q̄s incipit. fo. cccccl viij. co. j. ℣. vsq; ad vesperam.
Dies ꝓ anno ponit. fo. xliij. co. j.
Dies ꝓ āno iuenit. fo. cxiij. co. ij.
Die dñico incepit dñs mundū facē fo. lj. co. j.
Difficile duplicit sumik. f. cxcj. c. iiij
Dignitas aggūat pctm. cccvj. c. ij.
Dignitas. fo. v. co. j.
Dignitas an cōpensek cū numero. fo. xxiij. co. ij.
Dignitas augmentat vtilitatē. cxl.
Dignitati regie defer k. f. xxij. co. iiij
Dignitate p̄dit' minꝰ punik q̄s alt. fo. ccv. co. ij.
Dignitates ꝛ matrimonia non de bēt esse venalia. fo. clxxvj. co. j.
Dignitates ꝓferank ꝑm merita. fo. cclxxxi. co. j.
Dignitatū electio ad q̄s spectat. fo lio. xxvij. co. j.
Dilatiōes l causle dāde. f. ccviij. c. ij
Diligēs in suis dz et in alienis sūt facere. fo. ccclxx. co. iij.
Dilige primū sicut teipm q̄d sit. fo. cccclxxxvj. co. j.
Diluuiū aquaꝝ. fo. cxlix. co. ij.
Dina filia iacob a sichē fuit oppssa fo. cccccxj. co. iij.
Diocesis ꝓ regiōe ponit: ꝛ ecōtra. fo. ccxlviij. co. iij.
Dioceses fuerūt a dionysio distincte fo. cclv. co. iij.
Dionysius ꝓ ꝓdicationē pauli fuit ꝙersus. fo. lij. co. iij.
Discē dū est semp. fo. cccxcvij. co. iij
Disciplina eccl'ie nō est deserenda. fo. ccclxxix. co. iij.
Discordia est in pluralitate. fo. eccc xc. columna. j.
Discretiōe maioꝛe l maioꝛib' opꝰ ē fo. lviij. co. j.
Dissimulatio est multiplex. fo. cccc lxxix. co. ij.
Dissimulare licet. fo. cccczliij. co. ij.

Glosarum decreti medulle

Dispensare.fo.clxxiij.co.j.
Dispẽsare cũ symoniaco q̃s potest. fo.clxvj.co.j.
Dispensari vtrũ possit cuz occulto peccatore.fo.lxxiij.co.iij.
Dispẽsari q̃q̃z nõ põt. f.clxxiij. c.j.
Dispensat q̃q̃z in vno mrimonio ꝛ nõ in secundo.fo.cccclxviij.co.j.
Dispensat facili⁹ cũ bigamo q̃s cuz penitente.fo.lxxvj.co.ij.
Dispensat facili⁹ in sumpto q̃s i su scipiendo ordine.fo.lxxvj.c.j.
Dispensat q̃q̃z in bñficio nõ in offi cio.fo.lxxiij.co.ij.
Dispẽsationes q̃dã mutilãde sunt. fo.clxxv.co.ij.
Dispensandum est certis ex causis fo.clxxv.co.ij.
Dispensatio.fo.clxxiij.co.ij.
Dispensatio circa mrimonia ducit ꝓpter tria.fo.ccccccxxx.co.iij.
Dispensatio vtrũ possit cũ bigamo fieri.fo.l.co.j.
Dispẽsatio qñ fit.fo.clxxiij.co.ij.
Dispẽsatio quandoq; est debita.fo lio.lxxij.co.j.
Dispensatio quandoq; est debita. fo.clxxiij.co.iij.
Disputarivtrũ possit de fide catholica.fo.cxxxiij.co.iij.
Diues aut pauper fieri nemo appetat.fo.ccxxj.co.iij.
Diuites aliqui boni sunt.f.xliij. c.ij
Diuitie facili⁹ i ciuitate q̃s extra cõ gregank.fo.cccxlv.co.j.
Diuitie bone sunt.fo.cccxliij. c.iij
Diuitias habere peccatuz non est. fo.cclxxiij.co.j.
Diuinatio non põt esse ꝓphetia. fo.cxlv.co.ij.
Diuinus a deitate ꝛ a diuinatione dicitur.fo.cxliij.co.ij.
Diuortio facto nõ debetur mutua seruitus.fo.ccccl.x.co.iij.
Diuortium et repudium differunt ccccxxvij.co.j.
Diuortiũ quid ꝓprie ſignificat.fo. ccccxxiij.co.iij.
Diuortiũ vñ dr.fo.cccclix.co.iij.
Docere se velle ꝓmittens deo obligatur.fo.lxx.co.ij.
Docilis ꝛ docibilis differunt. folio xxxj.co.ij.
Doctores reprehendendi non sũt. fo.ccccliij.co.iij.
Doctoribus bona dona dãda sunt fo.ccxiij.co.iij.
Doctrina est ab olbus accipienda fo.cxv.co.iij.
Doctrina epi in quo consistit.folio cxvij.columna.j.
Dogma ꝛ doma dñt.fo.xxxv.co.j.
Dogma.fo.iiij.co.j.
Dolus in hostem bonus est.folio ccclij.co.iij.
Dolus bonus.fo.xlix.co.iiij.
Doli capax.fo.cl.co.ij.
Dolosus an possit in ꝓpetuũ cõuenire.fo.ccvj.co.ij.
Domestici q̃ dñr.fo.ccx.co.j.
Dñs nõ põt in suũ seuire.fo.lxxiij. columna.iij.
Dñs vobiscũ vñ sumit.fo.cccccxlij.
Dñs est iudex in causa serui sui.fo. cxcviij.co.j.
Dñs miscuit aquã cũ vino.fo.ccccc xlij.co.iiij.
Dña adultera an possit a suo suo accusari.fo.cclxxxiij.co.iij.
Dñum an transferat in vsurariuz fo.ccxcvj.co.j.
Dñium non ita facile ꝓditurvt possessio.fo.ccccxxiij. co.j.
Dñuca ꝛ ieiunij simul ꝙcurrere nõ possunt.fo.cv.co.ij.
Domus et ꝓo familia et ꝓo ecclesia accipitur.fo.ccxxij.co.iij.
Domus sue bene ꝓpositus quis dicatur.fo.lxvj.co.j.
Donatio in aliquibus tenet quam marit⁹ vxori facit.f.ccccclxxxj.c.ij
Donare ꝛ dare dñt.f.cccl.xxxj.c.ij.
Donatiste.fo.ccccij.co.ij.
Dona q̃ ihunk p cathecisinũ ad dã ꝓsunt.fo.cccccxxxviij.co.ij.
Dormiendũ non est in scholis. fol. cccc.lxxvj.co.iij.
Doti non renũciat qui a viro legatũ recipit.fo.cccxlv.co.ij.
Dragma est siclus.fo.cccccxxxv.c.j
Dubitatio notabilis.fo.lviij. co.iij.
Dubitatio facit vicioſa tolerari.fo. cclxiij.co.j.
Dubitationis ratione fiunt aliqua fo.ccxciij.co.j.
Dubitãdũ nõ est de fide.f.cxxxv.c.j
Duplicitas reprobat.f.cclxxxj.c.iij
Ebionite.fo.ccccij.co.j.
Ebrietas q̃q̃z est mortalis. fo.xxxxvij.co.j.
Ebrietatis mala.fo.xl.co.ij.
Eccl'a ꝑt sine missa ꝙficiri. cvij.c.iiij
Ecclesia quelz põt sibi ius statuere fo.xxj.co.ij.
Ecclesia in sex casib⁹ est ꝙsecranda fo.ccccccxxxvij.co.iiij.
Ecclesia fugientes ad se tutat. fol. cccxxxj.co.ij.
Ecclesia non iudicat de occultis.fo lio.xlvij.co.j.
Ecclia ẽ vxor clerici.ccccclxvij.c.iiij
Ecclesia sine dote cõsecrata a quo dz dotari.fo.cccccxxxvij.co.j.
Ecclia iudicat aliq̃n de his que sũt fouis.fo.cccccxxxij.co.iiij.
Ecclia de manu laici nõ põt recipi. fo.ccxcvj.co.j.
Eccl'a põt penã pecuniariam infligere.fo.cccxiij.co.ij.
Ecclia successiue reparata non est recõsecranda. f.ccccccxxxvij.c.ij.
Eccl'a est duplex.f.ecclxxxvij.c.iij
Eccl'a multipl'r dr.f.cxxxiij. c.iij.
Eccl'a est mr xta.fo.cccciij.co.j.
Eccl'a ꝑ derelicto habita an possit repeti reintegra.fo.ccxl.co.ij.
Ecclesia euicta an possit agi ℨ eꝑm q̃ illam cõtulit.fo.cxxxiij.co.j.
Eccl'a ab hereticis ꝙsecrata an sit recõsecrãda.fo.cccccxxxvij. co.j.
Eccl'a ꝑ his dr area.fo.cccclij.co.ij
Eccl'a secularis põt ꝙuerti in mõasteriũ:sed nõ eℨ.fo.cclxxxvj.c.iij.
Eccl'a ꝑ ifidelib⁹ ozat.f.ccccxc.c.iij.
Eccl'a nullũ cogit ꝙtinere.f.xl.co.j.
Eccl'a tota ꝺficẽ nõ põt.ccccxcj.c.ij.
Eccl'a hz carcerẽ.f.cccxxxj.co.iij.
Ecclesia est xꝑi spõsa ꝛ nõ vxor.fol. lxxxiij.co.ij.
Eccl'a in ꝑdio tributario fũdata an teneat ꝑ illo ad tributa.ecclxxxvj
Ecclesia in limite diocesis posita cuius est. fo.cccxxix.co.ij.
Eccl'a sp aliq̃s bonos hz.clxiij.c.iij
Ecclesia ignozat q̃s ad ꝑdestinationẽ ꝓtineat.fo.ccccl.xxiij.co.iij.
Eccl'a ẽ mr/ vxor ꝛ filia.f. xcix.c.ij.
Ecclesia q̃q̃z cogit ad elemosinam dandam.fo.lxvj.co.j.
Eccl'a ociẽtalis nõ est hẽtica. xxvj.
Ecclesia an possit petere rẽ suã cuz augmẽto.fo.cclxviij.co.iij.
Eccl'a nõ subijcit legib⁹.ccclxxxv.
Ecclesia de his q̃ foris sunt q̃q̃z iudicat. fo.cccxxxiij.co.ij.
Ecclesia quare ꝓmittit iudeos moraliter peccare.fo.lxj.co.iij.
Ecclesia non semꝑ vicẽ defuncti sustinet.fo.xcvj.co.iij.
Ecclesia parrochialis potest ꝙferri existẽti in minoub⁹.f.lxxxvj.c.iij.
Ecclesia magnã hz iurisditionẽ in laicos.fo.xciij.co.iiij.
Ecclesia ꝯto tpe põt rem ꝓinati ꝑscribere.fo.cccxx.co.j.
Ecclesia abũdans/p eꝑz in plures diuidi põt.fo.cccxlvj.co.j.
Ecclesia de dote sua nõ tenetur ad tributa.fo.ccclxxxv.co.iij.
Eccl'a nunq̃ mouit.fo.lxxxij.co.iij.
Ecclesia cum ecclesia ꝓmutari põt fo.ccxix.co.ij.
Ecclesia an possit ꝑ olb⁹ ozare.fol. ccxciij.co.j.
Ecclesia potentib⁹ laborare nõ dz ꝓuidere.fo.cxiij.co.ij.
Eccl'a põt i duos ꝙsentire.f.lxxxviij.
Eccl'a nõ põt errare:de qua eccl'a intelligitur.fo.ccclxxxix.co.j.
Ecclesia suuz q̃q̃z cum augmento repetit.fo.cxxij.co.ij.
Eccl'a q̃lit põt ligare.cccxcvij.co.j.
Ecclesia nõ dispẽsat in aliqbus casibus.fo.clxxj.co.ij.
Eccl'a ex ꝓuid⁹ adunat.f.ccccclxviij
Ecclesia quattuoz genera holm cõtinet.fo.cccclxxix.co.iij.
Ecclesia si ab vno suũ ius ꝙsecuta ẽ an possit aliũ ꝙnẽire.cclxxix.c.iiij
Ecclesia ꝛ nõ corpus xꝑi ꝓtegit malefactoꝛẽ.fo.cxxciij.co.ij.

in marginibus signate.

Ecclesie res nõ confiscantur.folio. cccxliij.columna.ij.
Ecclie scl'ari offerẽs se ꝛ sua an possit postea ℨhere.fo.cccccxxj.co.j.
Ecclesie ꝓdia de quibus tributũ non soluit an possint ab impatore vẽdicari.fo.cclx.co.j.
Ecclesie emunitatem violans qualiter punitur.folio.cccxxxij.co.ij.
Ecclie imunitate non oẽs malefactoꝛes potiũtur. fo.ccxcix.co.ij.
Ecclesie stipendia nõ sunt ditibus danda.fo.clxij.co.iij.
Ecclie igressus an sit alicui ꝓ mortali ꝓhibẽdus. fo.ccccclv.co.j.
Ecclesie seruire spe stipẽdioꝝ licet fo.lxxxvij.co.iij.
Ecclesie dare aliqua ꝓ sua sustẽtatione nõ licet.fo.clxij.co.j.
Ecclie bona cũ qua solẽnitate sunt alienãda.fo.clxxvij.co.iij.
Ecclesie ꝛ clericoꝝ bona eodez potiũtur ꝓuilegio. fo.cccclxiij.c.iiij
Eccl'e ꝓcedẽs aliq̃d an possit illd ab eꝑi admistratiõe eripe.f.cclj.iiij.
Ecclesie data cum eꝑo diuidũtur. fo.cclxxxvij.co.iij.
Ecclesie res confiscari nõ possunt. fo.cccxiij.columna.iij
Ecclesie igressus quibus est interdicendus.fo.cccclxxix.co.j.
Ecclesie res aliq̃n nullo mõ possũt alienari.fo.ccliij.co.j.
Ecclesie immunitate multi ꝓinantur.fo.cccxxxj.co.ij.
Ecclesie varijs modis vniuntur.folio.cccxij.columna.j.
Ecclesiaz recipiens a laico vtrũ sit suspensus.fo.cccxxvj.co.iij.
Ecclesiam etiã pauperẽ tenet clericus officiare.fo.cxxv.co.j.
Ecclesiam suam quilibet defendere tenetur.fo.ccvj.co.ij.
Ecclesiã pauperẽ quã dicem⁹ esse. fo.cccxliij.co.iij.
Ecclesiã romanã non ꝓmittet deerrare.fo.ccclxxxvij.co.iij.
Ecclesiaz recipiẽs a laico est excõicandus.fo.xc.co.iij.
Ecclesiã a patre emptã vtrum q̃s possit retinere.fo.clxix.co.iij.
Ecclesiaꝝ maiorũ ordo.fo.xxix.c.j.
Ecclesias plures in sex casibus habere licet.fo.cccxliij.co.iij.
Ecclesias duas nõ potest quis habere in titulũ.fo.c.co.j.
Ecclesiastes ꝛ ecclesiasticus. folio. ccxcij.columna.iij.
Ecclesiastice res sunt pauperũ.fo. cccxvj.co.iiij.
Eccl'iastice res in quattuoz casib⁹ licite alienãtur.fo.cclxxvij.co.iij
Eccl'iastice res facilius ꝓnt alienari hodie q̃s olim.fo.cclxxv.co.iij.
Eccl'iasticã vnitatẽ ipugnare grauissimũ est.fo.ccccclxxvij.co.ij.
Eccl'iasticaꝝ rerũ plati sũt ꝓcuratoꝛes ꝛ nõ dñi.fo.ccclxxxij.co.ij.
Ecclesiasticarũ rerũ dñium apud quem est.fo.cclxxv.co.ij.
Eccl'iasticas res male alienãs qualiter punitur.fo.cclxxix.co.j.
Edificiũ ꝺ pecunia eccl'ie factũ an acq̃rat ipi eccl'ie.fo.cclxxix.co.j.
Editio faciẽda est sine die ꝛ cõsule. fo.ccccvj.co.iij.
Effect⁹ vini est duplex.fo.lj.co.ij.
Effractoꝛ.fo.cccclxx.co.iij.
Electus semel apꝓbat⁹ an possit postea reꝓbari.fo.cclvj.co.ij.
Elect⁹ p que verba ꝙsentire debet. fo.ccxliij.columna.j.
Elect⁹ a maioꝝ pte capituli dr electus ab eccl'ia.fo.lxxxv.co.j.
Electus qꝺ ius habet.fo.xcj.co.j.
Electus in archiepm et cõfirmat⁹: electos in eꝑos confirmat.folio. cxxxviij.co.ij.
Elect⁹ ante ꝙfirmationẽ nõ admistrat.fo.xxx.co.iij.
Elect⁹ suo supꝺoꝛi mitta cũ iuramẽto ꝓmittit.fo.xxxj.co.ij.
Electus ꝙfirmat⁹ a quo debet consecrari.fo.xcvj.co.j.
Electo ius acq̃ritur per consensuz eligentiũ.fo.xcj.co.j.
Electũ salutãs electioni eius ꝑbet consensum.fo.xciij.co.ij.
Electũ laici ꝓnt accusar.f.xxxij.c.j.
Electio facta ꝑ cardiales si dicat ℨ fas esse q̃s erit iudex.fo.cix.co.j.
Electio vl' postulatio de clerico alẽi subdito fctã an valeat.f.xcj.c.iij
Electio pape habet aliq̃ specialia. fo.cviij.co.ij.
Electio fieri dz intra tres menses. fo.lxix.co.iij.
Electio sit cõis ꝙsonãs ꝛ canonica. fo.xc.columna prima.
Electio facta ꝺ bono an valeat vbi melioꝝ est.fo.ccxliij.co.iij.
Electio an possit fieri de eo qui nõ est de gremio.fo.lxxxviij.co.ij.
Electio facit quem ꝓsumi meliorem.fo.lxxxvij.co.ij.
Electio debet fieri intra trimestre. fo.ciij.columna prima.
Electio ẽ piculo eligẽtiũ.fo.xc.c.iij
Electio principi ꝙsentanda est. fo. cccxxxv.columna.iiij.
Electio que fit in loco nõ determinato nulla est.fo.xxx.co.iij.
Electio sola nõ facit verũ impatorem.fo.cxxix.co.iij.
Electio ad clamoꝛẽ populi non dz fieri.fo.ccxlv.co.j.
Electio vtriusq; electi cassat timoreſcãdali.fo.xcv.co.iij.
Electio ex cã põt differri.f.lxxxix.ij
Electio canonicoꝝ ad q̃s spectat. fo.xxvj.columna.ij.
Electio facta sine ꝺcreto tenet.fo. lxxxviij.columna.ij.
Electio iperiti q̃ credebat pit⁹ an debeat cassari.fo.ccccxxxij.co.ij
Electio ad quẽ spectat de iure cõi. fo.xc.columna.ij.
Electioni an possit populus ℨdicere.fo.cxlv.columna prima.
Electioni null⁹ laicus dz interesse. fo.lxxix.co.iiij.
Electioni abbat; quis ꝙsentire debet.fo.xcviij.co.j.
Electioni epi qui debent interesse. fo.xcj.columna.iij.
Electioni p̃sunt laici ꝓtradicere fo.xxxj.co.iij.
Electioni qualiter ꝙsentiendũ est. fo.ccxliij.co.iij.
Electionem tractatus p̃cedere dz. fo.xxx.columna.iij.
Electione dicit quis tripliciter excludi.fo.xcv.co.iij.
Electis duobus equaliter quis alteri ꝓfertur.fo.xcv.co.iij.
Elemosima redimit peccata.folio. ccccl.xxx.columna.ij.
Elemosina dãda ẽ anathematiza to.fo.clxij.co.ij.
Elemosina quibus est dãda. folio. lviij.columna prima.
Elemosina liberat a morte. f.cccclxxix.columna.ij.
Elemosina de male acquisit; fieri nõ debet.fo.cxlv.co.iij.
Elemosina an possit fieri ꝑ vxoꝛez sine licẽtia viri.fo.cccccix.co.iij.
Elemosina vtrũ fieri possit de illicite acquisitis.fo.ccxcvij.co.iij.
Elemosina in pctõ facta nõ est ꝓprie elemosina.fo.ccccxcvij.c.iij.
Elemosina magna.fo.lxij.co.iij.
Elemosina de elemosinis est faciẽda.fo.cxix.co.j.
Elemosina vñ dr. fo.ccccxcvij.co.ij
Elemosine dator põt venialit peccare.fo.lxij.co.iij.
Elemosine defunct; ꝓsunt.folio. ccxcij.co.iij.
Elemosine fieri ꝓnt de bonis ꝑ oppꝛessionẽ q̃situs.fo.cxxij.co.iij.
Elemosinã sibi ꝓmo quisq; facẽ dz. fo.ccclxxv.co.iij.
Elemosinã primo nobis faciamus fo.ccccl.xxx.co.iij.
Eligit seipm nemo.fo.ccxcij.co.iij
Eligi nõ dz in eꝑm hñs vxoꝛẽ et filios.fo.cccc.j.co.iiij.
Eligere seipm nemo potest. folio. ccxliij.co.ij.
Eligẽdus potius est qui peccauit et penituit:q̃s qui nũq̃ peccauit. fo.lxxv.co.ij.
Eligendus est magis exercitatus. fo.lxxxvij.co.ij.
Eligẽdus an debeat eẽ de gremio ecclesie.fo.xxx.co.ij.
Eligend⁹ in quo ordine debet esse. fo.lxxxvj.co.ij.
Eligens vnum renũciat alteri. fo. cxij.columna prima.

Glosarū decreti medulle

Eligentes an variare possint. folio xlj. columna. iij.
Eluidiani. fo. ccccij. co. iij.
Emansor quis dr. fo. cccclxx. co. iij.
Emere administrationē rei eccl'ia stice symoniacū est. fo. clxv. co. ij.
Emilia. fo. xcj. co. iij.
Emptio admnistratiōis eccl'iastice ē symoniaca. fo. clxij. co. iiij.
Emptor inter pscribēdū si pcipiat venditorē nō fuisse dñm: quid faciet. fo. ccccc xix. co. ij.
Emphiteota non soluens canonē expellitur. fo. cclij. co. iij.
Emulor varia sigfta hz. fo. lix. c. iij.
Emunitas eccl'ie q ē. f. cclxxviij. c. j.
Enchiridiō est liber manualis. fo. ccccxcvij. colūna. ij.
Energumini. fo. xxxij. co. iij.
Energumi q fūt. f. ccccclxxviij. c. iij
Epilenticus an possit celebrare. folio. ccxlij. columna. ij.
Epimenides thebanꝰ saeerdos malus fuit. fo. clij. co. iij.
Epiphania z theophania idez. fo. ccccclviij. co. ij.
Eps potest dare q̄nquagesimā vel centesimā. fo. cclxxxvj. co. iij.
Eps eccl'iam a se non pōt totaliter eximere. fo. cccxvij. co. ij.
Eps an possit clericū infamatū cogere ad purgationē. f. ccciij. c. iij
Eps quandoz peccat si nō dispensat. fo. lxxij. co. iij.
Eps nec p se nec per clericū verberet clericos. fo. cccl xxiij. co. iij.
Eps iurans non tenetur sacra tangere. fo. cclvij. co. ſ.
Eps semel monasteriuz ingressus an possit iterū redire ad epatuz. fo. cc xl. columna. iiij.
Eps sine diacono non celebret. fo. cxxviij. columna. iiij.
Eps in sua eccl'ia nouā ꝓsuetudinē inducere potest circa officia. fol. cxxiij. co. iiij.
Eps supintēdēs dr. fo. cxvij. co. iiij.
Eps dispēsat i icestu. f. ccccxviij. c. j
Eps nō corrigēs subditū est suspē dendus. fo. clvij. co. iiij.
Eps an dispēsare possit i symonia ordinis vel bñficij. fo. clxx. co. iij.
Eps seruum eccl'ie an possit manumittere. fo. cclxxxij. co. ij.
Eps duarū eccl'iarum an possit aliquis esse. fo. ccxl. co. ij.
Eps potest suoz subditorū factuz ꝓmittere. fo. cxxiij. co. iiij.
Epſ iconomū corrigē pt. f. cxxij. c. j
Epſ an possit sp dispēsar. f. lxviij. iij
Eps diebus dñicis dz esse in eccl'ia sua. fo. cccccl viij. co. ij.
Eps q̄nq; sumit z q̄nq; deponit mitrā z baculū nō sine cā. fo. lxij. c. j
Eps non debz esse solus. fo. cx. co. j.
Episcopꝰ maior est pbro cardinali fo. cj. columna. ij.
Eps nullam secū habeat mulierē. fo. cxij. columna tertia.
Eps an possit aliquē ꝓ o ppria iniuria excōicare. fo. cxcvij. co. iij.
Eps iurās non dz tangere librum fo. clxxiij. co. iiij.
Eps nō potest sanctū canonizare. fo. ccccclviij. co. ij.
Eps in multis casibus dispensare non potest. fo. lxviij. co. iij.
Eps non erubescat a subdito doceri. fo. cccxcvij. co. iij.
Eps deponitur z restituitur a solo papa. fo. cclxxvij. co. iiij.
Eps debet esse prudēs in negocijs secularibus. fo. lv. co. ij.
Eps predicās habeat mitrā et baculum. fo. cccccxlj. co. ij.
Eps ēt hereticꝰ ꝓfert ordinē: iz nō ordinis executionē. fo. cxlij. c. ij.
Eps parue ciuitatis cōtenitur ab idiotis. fo. cxxx. co. j.
Eps iniuriantē sibi non pōt excōicare. fo. cccl xviij. co. j.
Eps inter ordinandū dz obseruare interstitia tpm. fo. lxxxj. co. iij
Eps solꝰ bñficia ꝓferre nō pōt cessante ꝓsuetudine. fo. xcvij. co. ij.
Eps bñficio ꝓuās ñ pt clericuz cuiꝰ parētes ipz offēdert. f. clxvj. c. ij
Eps excōicat ꝓpter conuitiuz sibi factū. fo. xcviij. co. iiij.
Eps an possit solus delinquētē cōdēnare. fo. cccv. co. iij.
Eps an possit vni auferre z alteri dare. fo. cccxj. co. iij.
Eps an possit iniuriā sibi factā remittere. fo. xcij. co. ij.
Eps patri z eccl'ia filio cōparatur. fo. xcix. columna. iij.
Eps quertēs eccl'ias secularē in regularē quoz clericoz ꝓsensuz requirere debeat. fo. cclxxxvj. c. iij.
Eps pōt aliquos verberibus castigare. fo. cccx. co. iij.
Eps clericū alienum recipiens est puniendus. fo. cccxlv. co. ij.
Eps in quibus criminibus dispensat. fo. lxvij. co. ij.
Eps aliorū doctrina nō debet egere. fo. lj. co. iiij.
Eps a suis familiarib⁹ potest accusari. fo. ccxix. co. iij.
Eps demādat rā ea q̄ sunt ordis ꝑs ea q̄ sūt iurisditiōis. fo. cxxxj. c. iij
Eps clericū alteriꝰ epi nō ordinet. fo. ccxlviij. columna. j.
Eps debet hre capituli consensum in multis. fo. xxxv. co. ij.
Eps solꝰ ꝓsecrare ñ pōt. cxxij. c. iiij.
Eps quid iuris habeat in ecclesia quā fundauit. fo. cccxvij. co. j.
Eps in causa inqsitionis quos debet cōuocare. fo. cxix. co. ij.
Eps in heresi dispēsat. fo. lxxj. c. iij
Episcopus an inuitis possit dare. fo. lxxxviij. co. ij.
Eps est index corporū et animaꝝ. folio. lj. columna. iij.
Eps vtrū sit iudex oim clericorum sue diocesis. fo. lxxvij. co. j.
Eps per laicū non verberet clericū fo. lj. columna. ij.
Epi subditos debēt fratres appellare. fo. cxxxj. co. iij.
Epi an possint circa bñficio z pluralitatē dispēsare. fo. cccxlv. c. iij
Epi cōsensus cū canonicis sufficit in re alienatione. fo. ccliij. co. ij.
Epi duo qñq; pñt eē. f. ccxxxv. c. iij
Epi inscio metropolitano ꝓsecrati quid facere debēt. fo. xcvij. co. ij.
Epi possunt cōdere canones. folio. ccccclviij. columna. ij.
Epi moriēt⁹ bona cui sunt reseruāda. fo. cclxxxiij. co. ij.
Epi preceptū etiaz difficile est adimplendū. fo. ccclxj. co. j.
Epi litteratos secum habeant. fo. cxxxij. columna. iiij.
Epi causa a quibus est audienda. fo. ccxvj. co. ij.
Epi clericos sine examinatiōe ordinantis punitio. fo. cx. co. iij.
Epi vtr⁹ hodie possint circa bñficiorū pl'alitatē dispēsare. fo. c. co. ij.
Epi cū multi dispēsant. f. clxxiij. c. j
Epi citus ꝓpinquis ꝑs alijs dant. fo. cxxij. co. ij.
Epi donatio sine subscriptiōe non valet. fo. cxxxix. co. ij.
Epi z archiepi a quot sunt ꝓsecrādi. fo. lxxviij. co. iij.
Epi duo in vno epatu esse non pñt. fo. cccxcij. co. iij.
Epi et monachi nō pñt eē tutores. fo. cccxj. co. iij.
Epi petitio est p canones limitata fo. ccccv. co. iiij.
Epi sibi mutuū debēt prestare auxilium. fo. cxxiij. co. iij.
Epi olim erāt paupes. fo. cclj. co. j.
Epi dicūt fūmi. fo. cccccl xxvij. co. ij
Epi epm deponere nō possunt. fol. clxxxviij. columna. ij.
Epi nō sint tm̄ custodes chartarū. fo. ccclxxxiij. co. ij.
Epi litteras habeat qui pegrinari volet. fo. cccccl xxxj. co. ij.
Epo viuente an possit alius subrogari. fo. ccxxxij. co. ij.
Episcopo debet synodus ꝓuidere qui ad ecclesiam suaz non audet accedere. fo. cxxv. co. iij.
Epo visitāti dandum est lac ad bibendum. fo. cclv. co. ij.
Episcopo iuito an possit in sua dioc̄ nouus episcopatus fieri. fo. cccxij. columna. iij.
Epm dānare q̄s pōt. fo. clxxvij. c. j.
Epoꝝ consecratio fit hora tertia. fo. ciij. columna. iiij.
Epoꝝ consecratio fit tantuz die dñico. fo. ciij. co. iij.

in marginibus signate.

Epis an liceat leges audire. fo. l. ij. columna. ij.
Epatus sunt distinguendi. in qualo ꝙuenienti. fo. cx. co. ij.
Epat⁹ est ordo. fo. xlv. co. ij.
Epatus est ordo. fo. cxxvij. co. iij.
Epatū suscipe pōt q̄s cogi. f. lxxxix. columna. ij.
Epatum desiderare possumus. fo. cc xl iij. columna. ij.
Epatum desiderare est valde periculosum. fo. lvj. co. iij.
Epirthimiū q̄d sigt. fo. cccxlvij. co. j.
Equū et ms differūt. fo. ij. col. ij.
Eraclite. fo. ccccij. colū. j.
Errare. folio. liij. co. iij.
Errans in meliorē ꝓditiōe an possit mōnij dirimere. fo. cccc xxxvj columna. iij
Error pelagianoꝝ. f. cccccvj. col. j.
Error qualitatis dissoluit mōnium spūale. fo. cij. co. iiij.
Error a multis corrigi pōt. fo. ccccc xxxij. co. j.
Error q̄nq; est pctū mortale. folio. cclxvij. co. ij.
Error monosceliton. fo. ccccclxvij.
Error basilidis heretici. fo. cl. c. iij.
Error sabellianoꝝ. fol. cxlx. col. ij.
Error paulianistaꝝ. fo. cxlx. co. iij.
Error pſone nō facile cōmittit. fol. ccccxxxv. co. ij.
Error aliorū nō est defendend⁹ folio. cccc xix. co. j.
Error ē ptrari⁹ ꝓsensui. fo. ccccxxxv columna. iij
Errores petiliani. folio. cliij. col. ij.
Eruca. fo. cccxvj. co. ij.
Erugo. ibidem.
Esopus. clx. co. j.
Etas virilis diuersimode interpretat. fo. cvij. col. ij.
Etas in honorib⁹ z multis alijs necessaria est. f. xvij. co. j.
Etatis ꝓbatio cui incūbit. fol. cviij.
Etatis rō in penitētijs est habēda fo. lxxvj. co. iiij.
Eua quare ō costa ade facta est. folio. cccccxvij. c. ij.
Eucharistia etiā suspēdēdis in patibulo nō ē denegāda. fo. cccc xij.
Eucharistia gladiatoꝝ⁹ nō est dāda. fo. clxxxvij. co. ij.
Eucharistia nō est dāda existēti in crimine notorio. f. cccccl vij. co. iiij
Eucharistie sacramētū nō ē ab heretico accipiendū. f. cccxciij. c. iij.
Eucharistie sacramentū a q̄ fuit institutū. fo. cccccxlij. col. j.
Eucharistie sacramēto tria ꝓtinēt fo. cccccxlij. col. j.
Eucharistiā tirm⁹ euomēs punit. fo. cccc xij. co. ij.
Eueniētia de nouo p quē sunt diuidenda. fo. cxxix. co. j.
Eulogia. fol. cccxxxvij. col. ij.
Eulogie. fol. xxij. col. ij.
Eunuchi fūt triplices. fo. cccclx. c. ij
Eunomiant. folio. ccccij. col. j.
Euticiani. fo. ccccij. co. iij.
Excedēdum est potiꝰ circa mlaz ꝑs circa crudelitatē. fo. lxx. co. ij.
Excessꝰ modicꝰ ñ attēdit. f. ccccclij.
Exceptio iudicis recusatoria ē dilatoria. fo. ccviij. co. iiij.
Exceptio in testē qñ est obijcienda. fo. clxxviij. co. j.
Exceptio spoliatiōis est dilatoria. fo. clxxxij. col. j.
Exceptio reuocādi domū. f. ccxxv.
Exceptionē vnā opponēs ad aliaz transire pōt. fo. ccxc. co. j.
Exceptiones fūt multiplices z varijs tpibus opponende. fo. ccxij. co. ij
Excipiendo ꝙsed̄mur q̄s nō ꝓsequimur agendo. fol. cccclx. col. ij.
Excōicare pt simplex pbr. clxxix. c. j
Excōicare seipm nēo pt. cclxxi. c. ij.
Excōicare nō pōt hereticꝰ hereticū fo. ccclxxxvij. col. iij.
Excōicare seipm nēo pt. fol. clxxiij.
Excōicari nequit eccl'a vel ciuitas. fo. ccxxxv. colum. iij.
Excōicari pōt absens p scripturaz. f. ccix. col. iij.
Excōicari et absolui pōt q̄s p lras. fo. clxxxv. co. ij.
Excōicari pñt q̄ decimas nō soluūt fo. ccccl. co. iij.
Excōicari pōt q̄s sub ꝓditione. folio xciij. colū. ij.
Excōicat q̄s a mortuo. fo. xciij. c. ij.
Excōicād⁹ q̄tiēs admoneri dz. fol. cc lxxviij. col. iiij.
Excōicand⁹ q̄s nō ē ꝓ minimis causis. f. cxxxv. co. iij.
Excōicandus est ppls suū nō recipiens epm. fo. cxxv. co. iiij.
Excōicatus an pōt recōuenire z excipere z cōpensare. fo. ccxx. col. ij.
Excōicatꝰ nichil pt possidere noie eccl'ie. f. ccxxxviij. co. ij.
Excōicati bñficiū cui est assignādū. fo. cxxv. co. j.
Excōicatꝰ an possit absolui nō ꝓmissa satisfactōe. fo. cccxxxij. col. iiij.
Excōicatꝰ an possit absolui aduersario ignorante. fol. cclxij. col. iij
Excōicatꝰ ꝙquerēs metropolitano an possit ab eo absolui. fol. cclxj.
Excōicatꝰ a quo est absoluend⁹. fo. clxij. co. iij.
Excōicatꝰ eligere non pt. f. ccxlviij.
Excōicatꝰ mrimonii pt contrahē. fo. cxxxj. co. iiij.
Excōicatꝰ vitād⁹ est. fol. cclxv. col. j.
Excōicatꝰ non itret eccl'az. f. cclxij.
Excōicatꝰ ꝑpetuo triplicit exponit fo. cxlj. co. j.
Excōicatꝰ vtr⁹ quis possit esse i vna eccl'ia z non in alia. fo. xxij. co. iij.
Excōicatꝰ rōne societatis tolerat. fo. lvij. col. j.
Excōicatꝰ iiuste/celebrās: an sit puniendus. fo. cclxvj. colū. iiij.
Excōicatꝰ excōicari pōt. f. ccix. c. iiij.
Excōicatꝰ an simplici ꝏbo possit absolui. fo. cclxxij. col. iiij.
Excōicatꝰ an possit post absolutionē accusare. fo. ccxx. col. j.
Excōicatꝰ ꝓlatꝰ an possit ordines conferre. fol. ccxlvij. col. ij.
Excōicatꝰ ē q̄ excōicat excōicato a canone etiā añ denūciationē. f. cccxcvj. colū. j.
Excōicato an debeat fieri solutio. f. cccv. colū. j.
Excōicato cōicās a quo absolui dz. fol. cclxv. colū. ij.
Excōicatū celebrantem non absoluit eps. fo. cclxij. co. iij.
Excōicatum ab epo nō absoluit archieps. fo. cci. colum. j.
Excōicatio duas hz spēs. fo. cclxiij.
Excōicatio an p sola ꝓtumacia ferē fo. cclxij. colū. iiij.
Excōicatio an ferat⁹ p hec ꝏba ꝓcipio sub pena excōi. fol. xciij. col. j.
Excōicatio pro modica iniuria nō est ferenda. f. clxxviij. col. ij.
Excōicatio ē maxia pena. fo. clxxix columna. j.
Excōicatio lata sub ꝓditione tenet. fo. cxcij. colum. ij.
Excōicatio dñi non liberat vasallū a sacramēto. f. cclxx. col. iiij.
Excōicatio z absolutio solo ꝏbo fieri pñt. fo. cccxcvij. col. iiij.
Excōicatio an possit post mortē in aliq̄ ferri. f. cccxcvj. col. ij.
Excōicatio non est ꝓ quolibet mortali pctō ferēda. fo. ccccxxij. col. j.
Excōicationis sūla in duob⁹ non ē timenda. f. cclxj. co. ij.
Excōicationis duo sūt effect⁹. f. ccx.
Excōicationē irurrit q̄nq; iuste impedit⁹. fo. cccxviij. co. j.
Excōicationez opponere viro vxor non potest. fo. cclxxj. col. j.
Excōicatis sine periculo communicat eoꝝ familia. fo. cclxxj. co. iiij.
Excōicatꝰ ꝓmunicare non possum⁹ sed bñ paganis. fo. cclxiij. col. iij.
Excōico te: z absoluo te: an liget vel soluat. fo. cclxxj. col. ij.
Excusank ne hi ad quos aplica ꝓdicatio non puenit. fol. lvij. col. j.
Executor an possit excusari. z ab eo appellari. fo. cxcvj. co. iij.
Executor an possit de incidētibus questionē cōgscere. f. cccxcvj. c. ij.
Executoꝛ z nuncio credit. f. ccxxij. columna. j.
Executio est duplex. folio. ccccvj. columna. iij
Exedre. fol. cxcij. col. iij.
Exempti ōlingntes i dioc̄si epi: an possint ab eo puniri. folio. ccxxxij columna. ij.
Exemptio simplicit: an exim at vniuersaliter. fol. cccxiij. col. ij.

Exẽpla quib⁹ ẽ vtẽdũ. f.ccxxvj.c.j.
Exẽplaria correctiora q̃ sunt. fo.ix.
Ex/r de/significãt ꝺformitatẽ. fo.
cccxciij.co.j.
Exiliũ est tpale r ppetuũ. f.ccclxxx.
vj.columna.iij.
Exiliũ est ppetuũ. fo.cccclxix.co.ij.
Exorcista. fo.cvij.col.iiij.
Exorcismi fiũt trib⁹ diebꝰ. fol.ccccc
lxviij.col.iij.
Exorcismi effect⁹. f.ccccclxviij.co.j.
Expense circa infantẽ expositũ an
possint repeti. fol.cxxj.col.j.
Expẽse semp sunt deducende. fol.
cclxxx.colum.iij.
Expẽsarũ materia. fo.clxxvij. co.iij.
Expediũt nõ oia. f.cccclxxviij.c.iij.
Expilare ꝺd sit. fo.cccclxx.co.iij.
Exponẽs filium vel seruũ an possit
illũ recolligere. fo.cxx.co.iiij.
Extra eccliam est q̃ cũ epo nõ est. fo
lio.cxxvj.col.iiij.
Ezechiel fuit rex damasci. fol.ccccc
lxxix.col.iiij.
Ezechie ꝓmẽdatio. fo.xciiij.co.ij.

HAbulas poetaruꝫ ꝓdicãdo
moralit exponere non mul
tũ laudat. fo.cxvij.col.iiij.
Facere amicos de mãmona iniq̃ta
tis quid sit. fol.cxlvj.co.j.
Faciat quilibet q̃ sue ꝓuenunt ꝺdi
tioni. fo.ccclxxvij.co.ij.
Facies humana nõ est deturpãda
fo.ccccclxviij.co.iiij.
Facti causa est inquirenda. fo.ccc
lxxxiij.colũ.viij.
Facto q̃nq̃ licet q̃ non licet verbo
fo.cccij.col.iij.
Facto ꝓpio põt q̃s ꝓtrauenire. fo.
cclxxvj.co.j.
Facta publica debẽt ab oibus sciri
fo.xix.co.iiij.
Facta p intrusos nõ valẽt. fo.ccccc
xxxvij.co.iij.
Facta ab inuitis an sint imputãda
fo.vj.colũ.j.
Facta tenẽt multa q̃ fieri phibent
fol.xj.col.ij.
Factũ nõ dicit q̃ nõ ꝓseuerat. fol.
cccclxxj.colum.j.
Factũ legitime irritat delicto sup
ueniente. f.clxxj.col.ij.
Falcidia est triplex. fo.iij.co.iiij.
Fallere r falli q̃nq̃ parũ differunt
fo.cccl.colum.iiij.
Falli vitiũ est. fo.cccvij.co.iij.
Fama p se nichil pbat. f.ccxxij.c.iij
Fama an pbet. f.clxxx.col.iij.
Fama nõ pbat. fo.cccccclxv.co.ij.
Fama. fol.clxxix.col.iiij.
Fama bona cũ ꝓscietia requirit. f.
cclxvj.colum.iiij.
Fama sola nõ sufficit vt excõicatus
vitari debeat. fo.cxxvj.co.iij.
Fama sola nõ sufficit ad depositio
nẽ. fo.clxxxij.co.j.
Fame diffinitio. fo.ccxv.co.ij.
Familia an ꝓ⁹ delicto dñi sit excõi
canda. fol.cccxcvij.col.j.
Familia ꝓ⁹ dñi ꝺlicto nõ est excõi
canda. fo.cclxxij.col.j.
Familie delictũ an dñz obliget. fol.
xcv.colum.ij.
Familiaritas nimia parit ꝓtẽptuz
fo.cxvij.co.iij.
Familiaritas nimia parit ꝓtemptũ
fo.ccccxxxvj.co.ij.
Familiaritas i cibo est maior q̃s in
collo quio. fol.ccccxxxiij.col.j.
Familiares inimici sũt pestiferi. fo.
cxxvj.co.iiij.
Famis necessitas nulla licere facit.
fo.ccclxiij.col.ij.
Fatu⁹ est q̃ fatua loquit. fol.cxxix.
Femina vẽtriloqua p auluz sepe se
cuta est. fo.ccccix.co.j.
Femina calore excusat. fo.cccclxxj.
Femina an possit esse iudex. f.cccij.
Feriatis ꝺieb⁹ an possit litigari. fo.
ccciij.col.ij.
Ferie legitie sũt tres. f.ccclvj.c.iiij.
Festiuitates martyꝝ habenꝫ loco
sacramentoꝝ. fo.ccccclviij. col.j.
Feudũ pt auferri excõicato. f.cccc
lviij.col.iij.
Feudũ ꝺe nouoꝝ cessũ non ꝺz nouũ
si pri⁹ fuerat ꝓcessũ. f.ccccvij. c.j.
Fictio intẽtiõis et fictio opis. folio
xxxix.colum.iiij.
Fides multiplr ꝺz. fo.cccxlix.co.iij.
Fides est fundamentũ oim bonoꝝ
fo.cl.co.iiij.
Fides an sit exẽplo adhibẽda. fol.
cccxciij.co.iiij.
Fides mala defuncti an noceat suc
cessori. fo.clxxvij.co.iij.
Fides hosti ꝑnãda est. f.ccccix.c.iiij
Fides hosti seruãda ẽ. fo.cccix.c.iij
Fides inter cõiuges est duplex. fo.
cccccxxiij.co.iij.
Fides recta in ꝑncipe splẽdet. fol.
cxl. colũna.j.
Fidei questio est referenda ad sedẽ
petri. fo.cix.colum.iiij
Fidei disputatio cũ hereticis est p
hibita. fo.cccj.col.j.
Fidẽ suscipere nẽo cogit. f.lxj.c.iij.
Fideiubere debenti an sufficiat da
re pignora. fo.ccviij.col.iiij.
Fidelis quilibet debet esse rex et sa
cerdos. fo.cccccclxxj.co.j.
Fideles sũt dom⁹ dei. fo.clxvj. co.j.
Fideles sunt in eccliaꝛ ipsa in ipsis
fo.ccccclxxxvj.colum.ij.
Fideles ꝺicũtur aꝺle. fo.ccccclviij
colum. iiij.
Fideles omnes sunt ꝓmi nostri.
cxviij.colũ.iiij.
Filateria. fo.cccix.co.ij.
Filius in diuinis quicquid habet a
patre habet. fo.cccccclxxxij.col.ij.
Filiꝰ tẽporalis est a lege incognit⁹
fo.ccccl.colum.ij.
Filiꝰ patrẽ cõuenire põt. fo.ccj.c.iij
Filius quandoq̃ ꝓt dici maioꝛ pa
tre. fo.cccccxvij.co.iij.
Filiꝰ ꝓ parte potest donationẽ pa
tris reuocare. fol.cccxxxiiij. c.iij.
Filius ambulãs super terrã testat
patris incõtinẽtiã. fo.cxiij.co.iij.
Filiꝰ matrẽ quãdoq̃ põt exhereda
re. fo.ccx.co.iij.
Filiꝰ cõtra patrẽ r ecõuerso agere
potest. fo.ccclxxij.co.j.
Filiꝰ qui se mimis sociat exhereda
ri potest. fol.ccccclvij.co.iiij.
Filiꝰ egẽte patrẽ cogit alere. fo.ij.
Filiꝰ ꝓcem corrigere nõ ꝺz. f.cxxv
Filiꝰ nõ est q̃ bonꝰ nõ est. f.ccccxxx
Filiꝰ in tribꝰ ꝓcem seq̃t. fo.ccccliij.
Filius sacerdotis ecclesiã paternã
habere nõ potest. fol.celiij.co.ij.
Filiꝰ ꝺei ꝛe ꝺz ꝟbũ. f.cccclxxv.co.j.
Filiꝰ q̃nq̃ facit quẽ ꝓsumi maiorẽ.
fo.lxxxix.col.ij.
Filiꝰ monialis ex monacho genit⁹
cui monasterio applicabit. f.ccce
xvij.columna.iiij.
Filiꝰ apostate est baptizãdus inito
patre. fo.cccccclxxv.co.iij.
Filius familias testari nõ potest. fo.
cccxl.columna.iij
Filiꝰ vtrũ post parẽtũ sp̃õsionẽ pos
sint cũ aliꝭ ꝟhere. f.ccccclvj. c.iij.
Filiꝰ sacerdotũ an sint serui eccle.
fo.lxxxiij. colum.iiij.
Filiꝰ ꝺei erimus scõm aiam r corp⁹
f.ccccevij.col.iij.
Filiꝰ iudeoꝝ baptizati/sunt a parẽ
tibus separãdi. fo.cccclxxj.co.ij.
Filiꝰ presbyteroꝝ duplices sũt. fol.
lxxxiij.colũna.j.
Filiꝰ sũt q̃druplices. fo.ccccly.c.iij.
Filiꝰ iacob ex ancilla geniti cũ aliꝭ
ei succesſerũt. folio.ccccij.col.iij.
Filiꝰ ꝺei r filiꝰ hominũ qui dicunt.
fol.cccccxxj.col.j.
Filiũ religionẽ igressũ an possit pr
reuocare. fo.cccxlij.co.iij.
Filiũ ꝺ sacro fõte leuãs r multi aliꝭ
perꝺunt ius debiti exigendi. fol.
ccccxxxviij.co.iij.
Filiꝰ ex matrimõio illicito nati pñt
esse legitimi. fol.ccccxxx.co.iij.
Filioꝝ appellatione nepotes cõti
nentur. f.lxxxiij.col.ij.
Filia nubere pt sine parẽtũ volun
tate. folio.ccccij.col.j.
Fineos hebreum occidit. fo.ccclxix
columna.j.
Fisci interest subiectos hr̃e locuple
tes. fo.clxiij.col.iiij.
Floziani. fo.ccccxx.co.ij.
Fluuius etiam q̃nq̃ arescens dicit
perennis. fol.cvj.col.j.
Formate siue dimissoꝛie. f.xcix.c.j.
Fornicatio vroris maculat corpus
viri. f.ccccix.co.j.
Fornicatio est crimen canonicũ fo
lio.ccccliij.co.iiij.
Fornicatio simplex nõ est digna de

positione. fo.cciij.columna.j.
Fornicatio sepat ꝓiuges. fo.ccxxxv
columna.iij.
Fornicationis cã hodie nemo ẽ de
ponendus. fo.cxiij.co.iij.
Fornicationis suspitio an sufficiat
ad vroꝛẽ dimittendã. f.ccccclvij.
columna.iij.
Fornicationem pauci euitant. fol.
cccvj.co.ij.
Fornicariã abiurans an cũ illa cõ
trahere possit. fo.cccccxxxij.co.ij.
Fornicanꝫ aliquot citiꝰ ẽcclã furentur.
fol.ccccclxxv.co.iij.
Fortũ sortitur quis multis modis.
fo.ccxj.co.iiij.
Forum rei sequi debet actor. folio
cciij.co.j.
Forum mutare an alicui liceat. fo.
ccxci.co.iij.
Fotiniani. fo.ccccij.co.j.
Frangẽti fidẽ fides frangat eidẽ.
fo.cxxxij.co.iiij.
Frater ex sororе in casu posset plẽ
suscitare. fo.cccccxx.co.iiij.
Fraus ẽ genus doli. fo.cx.co.iij.
Frigidus naturaliter nullus est
ꝑs cardinalem. fo.ccccexvij.co.j.
Frigiditas q̃nq̃ mutari nõ potest.
fo.ccccl.xiij.co.iij.
Fructus an ab oi possessore sint re
stituendi. fo.cclxxx.co.j.
Fructꝰ diu expectatꝰ gratissimꝰ est
fo.cccexxvij.co.iiij.
Fructꝰ i stipulatiõe rei q̃nq̃ veniũt
q̃nq̃ nõ. fo.ccccxxxij.co.iij.
Fructuariꝰ nõ ꝓscribit. f.cclxxxvj.
Funiculus ꝺd sit. fo.cclxxiij.co.j.
Furari intendens q̃nq̃ furtũ non
cõmittit. fo.ccxcvij.co.iij.
Fur r cõmunicatoꝛ differunt. folio
clvj.columna.j.
Fur ad penã dupli vel quadrupli
põt cõueniri. fo.ccxcv.co.j.
Furtũ cõmittitur rõne accessionis
fo.lxxv.co.j.
Furtũ non cõmittens q̃nq̃ furti te
netur. fo.ccccexviij.co.iij.
Furtũ an sepiꝰ cõmittat si sepiꝰ ea
dẽ res ꝓtractet. fo.cccclxx.co.j.
Furtũ in duobꝰ cõmittit. fo. ccccc
xxxiij.co.ij.
Furtũ sepe cõmittit r tñ furti actio
nõ nascit. fo.cccclxx.co.j.
Furtũ nõ fit sola cogitatiõe. folio
ccclxix.co.iij.
Furtũ sup̃fluus quis cõmittit. fol.
lxxxi.co.iij.
Furti agit ꝑ modico. fo.ccxcix.c.iij
Furẽ tenet q̃s ꝺicare. f.clvj.co.j.
Furẽ nocturnũ sed nõ ꝺiurnũ licet
occidere. fo.cccixxvj.co.iij.
Fures nocturni acerbiꝰ puniũtur
fo.cccclxx.co.iij.
Furoꝛ satis punit. fo. ccxvij. co.iij.
Furiosus cõsensu caret. fo. ccccixj.
columna.ij.
Gallia est triplex. f.ccccv.co.ij.
Gazophilaciũ quid sit. folio.
cxxiij.co.iij.
Gradus altioꝛ aggrauat delictum
fo.clx.co.j.
Gradatim ascenditur ad honoꝛes
fo.lxxxvj.co.j.
Gratianus quẽdoq̃ deceptus fuit
fo.clxxxiij.co.j.
Gratia oibus in baptismo cõfertur
fo.cccccixxiij.co.ij.
Gratia cõfert in collatõe sacramẽ
ti. fo.ciij.co.j.
Gratia dat in baptismo oibus eq̃li
ter. fo.cccccclxvij.co.iij.
Gratia in sepultura nõ confertur.
clvij.co.iij.
Gemme sunt nodi virgarum. folio
ccccclxxxj.co.j.
Gerens sep milite qui nõ est punit
fo.cccccxxxvij.co.iij.
Germani vñ dñr. fo.xlvij.co.iiij.
Gladius materialis sp̃ualem adiu
uare ꝺz. fo.ccccxix.co.j.
Gnoite. fo.ccccij.co.iij.
Gnostici. fo.cccci.co.iij.
Greci nõ obediunt pape. fo.ccclxxx
vij.co.ij.
Greci in sacris ordinibus nõ pñt cõ
trahere. fo.xlvj.co.iiij.
Greci cõficiunt in pambꝰ fermẽta
tis. fo.cccccxliij.co.iiij.

HAbere dupliciter sumit. folio
ccclxxxij.co.j.
Habenti dare est perdere. fo.cxix.
columna.j.
Habitus est triplex. fo.ccccxvj.co.j
Hebrei vnde ꝺicũtur. fol. cccccxxi.
columna.j.
Helyas iezabel fugiens quibꝰ ver
bis vsus est ad p plm. f.lxviij.co.j
Heptaticũ ꝺd ꝺr. fo.ccxxxvj.co.j.
Hereditas. fo.iij.co.iij.
Hereditas parentũ debetur filijs.
fo.cccxv.co.iiij.
Heremita an sit ꝓsona religiosa. fo
lio.ccccxxvj.co.ij.
Heremita licite trãsit ad monacha
tum. fo.cccix.co.iiij.
Heremite subsunt epis r pñt ad p̃
latura vocari. fo.cccviij.co.ij.
Heres nõ adimplens voluntatẽ de
functi qualit punit. f.cclvij.c.iij.
Heres an teneat ex maleficio defũ
cti. fo.ccxxiij.co.j.
Heres onera defuncti sustineat. fo.
cclxxxj.co.iiij.
Heresim. fo.cxlj co.ij
Hermofroditus an possit esse testꝫ
in testamento r virũ possit ordi
nari. fo.ccxxij.co.ij.
Hermogeniani. fo.ccccij.fo.j.
Hereticus omnis est excõicat⁹. fol.
ccclxxxvij.co.iij.
Hereticus est q̃ in fide titubat. fol.
ecexciij.co.iiij.
Hereticus quando est vitãdus. fo.
cccc.columna.iiij.
Hereticꝰ nũq̃ accusat. f.cxcix.c.iij.
Hereticus ligare r soluere põt. fol.
clv.co.ij.
Hereticus baptismũ r ordinẽ con
ferre põt. fo.clvj.co.ij.
Hereticі ignẽ accendunt in eccl'ia.
fo.cccccij.co.j.
Hereticі baptizare possunt. f.ccccc
lxvij.co.iiij.
Hereticі diuersimode ab eccl'ia re
cipiunt. fo.eodẽ.co.iiij.
Hereticі vario modo pñt ab eccl'ia
puniri. fo.ccclxxviij.co.ij.
Hereticі qualit sunt in simbolo nos
biscum. fo.ccccclxvij.co.ij.
Hereticі nullum possunt excõicare.
fo.ccxciiij.co.iij.
Hereticі possunt acquirere eccl'ie.
fo.ccccliij.co.j.
Hereticі nõ cõferunt effectũ sacra
menti. fo.cxlix.co.j.
Hereticі sunt duplices. fo.cclxxxvij
columna.iij.
Hereticі r simoniaci equiparantur
fo.clvij.co.j.
Hereticũ recõciliare põt epus hodie
sine cõcilio. fo.lxviij.co.j.
Hereticis resistẽdũ ẽ. f.ccclxxj.c.iij.
Heresis r scisma differũt. folio.cccc
columna.iij.
Hereticoꝝ sacramẽta sunt vera
fo.cxlvj.co.iij.
Hereticoꝝ bona cui applicanꝫ. fo.
ccclxxxi.co.iij.
Hieroboal vñ ꝺicaꝫ. fo.cliij.co.j.
Hierusalem quando fuit capta. fo.
cv.co.iiij.
Hierusalem varia habet nomina. fol.
xcvij.co.iij.
Hypocrita plus peccat q̃s manife
ste delinquens. fo.cclxxvj.co.j.
Hypocrite nõ habent sp̃m sanctus
fo.cccxcvij.co.iiij.
Hypocrite videntur ꝺeaurati. fol.
ccccxciij.co.iiij.
Hypocrite sunt iuncis similes. fol.
ccccxciij.co.j.
Hyrcus p pctõ p̃ncipis oblatꝰ non
fuit a filijs aarõ comestꝰ. f.ccccci
Hyrci oblati hystoria ꝺd repñtet.
ibidem.
Hystriones a pmotione phibenꝫ.
fo.cxviij.co.j.
Hoc est enim r̃.quid demõstrat hy
hoc. fo.cccccxlvj.co.ij.
Holocaustũ. fo.cl.co.iiij.
Hõ in,alia vita apparebit filius ꝺei
fo.ccccevij.co.iij.
Homo non habet natiuitatẽ a xpo
fo.cccccly.co.iij.
Homo liber verberari nõ ꝺebet. fo.
ccclx.co.ij.
Hõ est imago ꝺei. fo.ccccexvij.co.iij
Homo ratione carẽs nõ est homo.

folio.ccccrix.columna.f.
Homo liber an possit obligari.fol.
ccclxxriij.co.j.
Homo est dignissima creaturaruz
fo.cccccl.xviij.co.iij.
Hominis dies sunt.cxx.anni.folio
ccccl.xxx.co.ij.
Hominū genera quattuor sunt.fo.
ccxcij.co.iij.
Hoim duo sunt gña.f.ccccl.co.iiij.
Homicida est etiā qui non occidit.
fo.ccclxxxvij.co.ij.
Homicida ⁊ adulter an ꝓficere pos
sit.fo.clj.co.ij.
Homicida añ baptismū an ꝓmoue
ri possit.fo.lxix.co.ij.
Homicida nō admittit ad sacra.fo.
ccccc.xxxvj.co.j.
Homicidiū clerici ē graui⁹ ꝯ laici.
fo.cccc.xxj.co.iiij.
Homicidiū vtr̄ ipediat ꝓmouēdos
⁊ deficiat iā ꝓmotos.f.lxix.co.j.
Homicidiū tres/piurū duos offen
dit.fo.rxiij.co.iiij.
Homicidiū q̄d sit.fo.cccclxxj.co.iiij.
Homicidiū graui⁹ est adulterio.fo.
ccclxvj.co.j.
Honor an peti possit.fo.clxxi.co.j.
Honores nō sunt inuitis dādi.folio
cij.columna.j.
Hostē euocādo deludere licet.fo.
ccclij.co.j.
Hospitale sine licentia epi construi
non pōt.fo.cccrxxvj.co.iij.
Humilitas deū placat.f.cccc.xj.c.ij.
Humilitas nimia ꝓlatoꝝ ꝓtēnitur
fo.cxxxviij.co.iij.

IAcobus frater dñi nuncupat.
fo.rcviij.co.j.
Jacobus fuit ꝓim⁹ archiepꝰ.ibiō
Jacobus dicebatur frater domini
fo.cccccxl.co.ij.
Jconomus debet esse clericus.fol.
clxv.co.ij.
Jconomus.fo.cxriij.co.j.
Jconom⁹ ⁊ ꝓcurator diuersimode
iurant.fo.rcv.co.j.
Jconomus a quo eligit.fo.cccxrvij
columna.j.
Jconomus.fo.clxv.co.ij.
Jdē incipit ⁊ desinit in eodē instāti
fo.cxlix.co.iiij.
Jeiunare ꝑ aliū vtruz aliqs possit.
fo.cccxciij.co.j.
Jeiunare semp non reprobat.folio
cccclix.co.j.
Jeiunari potest per alium.fo.cxiij
columna.iij.
Jeiunia quattuor temporum.fol.
cv.columna.ij.
Jeiunium plus prodest viuis ꝙ de
functis.fo.ccxciij.co.iij.
Jeiuniū est duplex.f.cccccl.viij.c.iij.
Jeiuniū quadragesimale est decia
dierum.fo.ccccclxrix.co.ij.
Jeiunandum est in vigilijs aplorū.
fo.cv.co.j.
Jeiunandū nō est inter pascha et
penthecosten.fo.cccccl.viij.co.ij.
Jeiunus quis dr̄.fo.cccccxl.co.iij.
Jeiuno stomacho conficiendū est.
ibidem.
Jeiunat nihil q̄ ꝙ vnuz die deficit.
fo.cccccl.viij.co.iij.
Jeiunātes in vesperā comedere de
bent.fo.cxiij.co.iij.
Jezabel ꝓcipitata fuit de turri.fo.
cccc.xcix.co.iij.
Ignis alienus quis dicebaṫ.folio
cccccxlvj.co.iij.
Ignis diu occultati miraculosa in
uentio.fo.cxlvj.co.iij.
Ignominia satis punit.lxxv.co.iij.
Ignorantia iuris quādoq; excusat
fo.ccc.xcv.co.j.
Ignorantia facti est multiplex.fo.
liiij.co.ij.
Ignorantia iuris est duplex.folio
clxix.co.j.
Ignorantia iuris est multiplex.fo.
liij.co.j.
Ignorantia iuris faciliꝰ dispensa
ri facit.fo.cxiiij.co.ij.
Ignorantia probatur dupliciter.
fo.cclxxx.co.iiij.
Ignorantia iuramento probatur.
fo.ccccc.xix.co.iiij.
Ignorātia est triplex.ccc.xix.co.iiij.
Ignorātia est duplex.s. facti ⁊ iurꝭ
fo.clxix.co.j.
Ignorātia nō excusat illū q̄ scire po
tuit per se vel ꝑ aliū.f.cxv.co.iiij.
Ignorātia quō ꝓbaṫ.fo.cxiij.co.ij.
Ignorantiā ꝓbare quis cogit ꝓpt
ꝓsumptionē.fo.cxiij.co.j.
Ignorantiā allegās illā ꝓbare dz.
fo.ccxlvij.co.iij.
Ignorantiā allegans eā ꝓbare te
netur.fo.clviij.co.iiij.
Ignoti sunt examinandi ⁊ nō alij.
fo.rxxiij.co.iij.
Illegitimi sūt postulādi.lxxv.c.ij.
Imago est triplex.f.cccclxxvij.co.j.
Imago pnie.fo.clj.co.iiij.
Impator imperij res alienare pōt.
fo.rciij.co.iij.
Impator an aliquē debeat habere
ordinē.fo.rc.co.iij.
Imperator inferior est episcopo.fo
lio.x.co.iiij.
Imperator est dominus mundi.fo
lio.rcij.co.iiij.
Imperator vtrū habeat iurisditio
nē a papa.fo.cxxiiij.co.iij.
Imperator ꝑ quo peccato deponi
pōt.fo.lvj.co.ij.
Impator iurat pape.f.ccclviij.c.iij
Impator ab eo excōicari pōt.fol.
cclxiij.co.j.
Impator ab eo potest excōicari.
fo.ccclxiij.co.j.
Impator ⁊er⁹ ds est.f.cxxxv.co.iij.
Impator ꝑ imperij diuinit⁹ cōsecutus
est.fo.cxxxv.co.ij.
Impator pōt a papa deponi.folio
ccc.v.col.j.
Impator quare dicaṫ augustus.fo
lio.rc.co.ij.
Impator pōt ab eo excōicari.fol.
rc.col.iij.
Imperiū trāstulit ecclesia romana
fo.ccxxxix.co.iiij.
Imperū meri est de criminibus co
gnoscere.fo.cciij.co.j.
Imperiū non pōt sacerdotiū ipu=
gnare.fo.cxxxvj.co.ij.
Imperiū franci ꝓmo:deinde theu
tonici habuerunt.fo.rciij.co.iiij
Imperiū minus est sacerdotio.fo.
cxxxv.co.iij.
Impatores duo eodē tpe fuerunt.
fo.rxviij.co.iij.
Impatores multa ꝓdiderunt ꝓuis
legia.fo.rciij.co.j.
Impare sibi nemo pōt.cclxiij.c.iij.
Impitia nō facit q̄nē deponi.lv.c.j
Imperit⁹ nō pōt esse iudex eccle=
sticus.fo.rxv.co.iij.
Impfecta duo nō ꝓstituunt vnum
pfectū.fo.xxiij.co.ij.
Imperfecta duo faciunt vnum ꝑ
fectū.fo.cxxxvj.co.iiij.
Impeditus ꝑ aliū expedire pōt of=
ficiū suū.fo.cxxvij.co.j.
Impedimentū ligationis quale ē.
fo.cccccxviij.co.ij.
Impenitentia finalis capitur duo
bus modis.fo.cccclxxvij.co.iij.
Impenitētia finalis est pcūa in spi
ritū sanctū.fo.clij.co.iiij.
Impostor q̄s dr̄.fo.cccc.xcvj.co.iiij.
Impositio man⁹ est multiplex.fol.
clij.co.j.
Impossibile multipliciter dicit.fo.
lxxxix.co.j.
Impossibilitas coeūdi est triplex.
fo.cccclxiij.co.j.
Impuberes an possint iurare.folio
ccclviij.co.j.
Impuberes testificari nō possunt.
fo.ccxx.co.iiij.
Imputatur mihi q̄ mea culpa ac
cidit.fo.cccccl.xiiij.co.iij.
Imputanḳ multa ꝓpter vnū deli=
ctū.fo.lxix.co.j.
Imputandū nō est ei ꝙ quē nō stat
fo.lx.co.j.
Incēdiari⁹ an sit ipo iure excōicat⁹
fo.cclxxviij.co.ij.
Incendiarij qualiter sunt puniēdi
fo.cccl.xxxvij.co.j
Incestuosus an possit mr̄imonium
ꝓhere.fo.cccclxvij.co.iiij.
Incestuosi q̄tū ad aliqua sunt ipo
iure suspensi.fo.cccccxxij.co.j.
Incitatio optima ad discendū.fol.
lv.co.ij.
Incoꝛporalia dicunḳ q̄nq; possideꝛi.fo.cxvj.co.iij.

Indebitū per errorē solutū an pos
sit repeti.fo.clxix.co.iij.
Indign⁹ minoꝛib⁹ ad maioꝛa nō ꝓ
moueatur.fo.clj.co.ij.
Indignari⁊ dedignari differūt.fo.
lxiij.co.iij.
Inducie nō dank ob aduocati ab=
sentiā.fo.ccviij.co.j.
Inducie sūt arbitrarie.f.cevij.c.iij.
Inducias quinq; sunt genera.fo.
ccvj.co.iiij.
Indulgētia an sit ius.fo.cccclxiiij.
columna.iij.
Inermes nō pñt inimicis resistere.
fo.clxxxij.co.ij.
Infamis ne est in adulterio depre
hensus.fo.ccevj.co.iij.
Infamis an possit accusare.fo.ccix
co.ij.
Infamis an possit esse ꝓcuratoꝛ.
fo.ccxiiij.co.j.
Infamis infamē regulariter accu
sare nō pōt.fo.cxcix.co.iij.
Infamis pōt ee ꝓcurator.fol.lxix.
columna.iij.
Infamis est de bello publico fugi=
ens.fo.clv.co.iiij.
Infamis arbiter esse pōt.fo.ccxiij
columna.j.
Infames q̄nq; pñt postulare.folio
ccxiij.co.iij.
Infames efficiunḳ q̄ mortali pctō
aspergunḳ.fo.cccccix.co.j.
Infamia aboletur in baptismo.fo.
cccccl.xj.co.ij.
Infamia seḳ depositū.fo.rvij.c.ij.
Infamia irrogat dignitatē petēti.
fo.clx.co.j.
Infamia canonica tollitur pnia.
fo.ccxxviij.co.iij.
Infamia an possit ꝑ pniam purga
ri.fo.ccxxviij.co.ij.
Infamia est duplex.fo.ccxv.co.ij.
Infamiā pt eps tollere.f.lxxij.c.iij
Infamiā tollit eps.fo.clxxxiij.co.j.
Infamat⁹ sup crimine nō ē statim
suspēdēdus.fo.clxxxv.co.iij.
Infernus⁊ paradisus vbi sunt.fo.
ccclxiij.co.iij.
Infideles postulare non pñt.folio
cccclxix.co.ij.
Infideles q̄ dicūk.f.cccccxiij.c.iij.
Infideles possunt esse in ecclia sꝛa
ad missam cathecumnoꝝ.folio.
cccccl.xxj.co.ij.
Infirmitas sepe nos armat cōtra
diabolū.fo.cccclxxv.co.iij.
Infirmitas non repellit ab officio
diuino.fo.ccxlij.co.ij.
Ingeniū ⁊ alia tpus supplere pñt.
fo.cvij.co.iij.
Iniuria an possit repelli ⁊ a quib⁹
fo.cccl.xc.co.iij.
Iniuria socioꝝ an sit armis repel=
lenda.fo.ccclxj.co.iiij.
Iniuria duob⁹ modis remittit.fo.
ccclxviij.co.iij.
Iniuriā nobis factā: an teneamur
remittere.fo.ccclxviij.co.j.
Iniuriā ecclie illatā an possit eps
remittere.fo.ccclxviij.co.ij.
Inimici ꝑ diligēdi.f.cccccxlvj.c.iij.
Inimicicie repellūt ab accusando
⁊ testificādo.fo.ccx.co.ij.
Inimicoꝝ amic⁹ est suspectus.fol.
cxxvj.co.iiij.
Iniq̄tas oia ꝓcipitat.f.lxxxvij.c.j.
Initiū q̄nq; sumitur a tormentis.
fo.cclxxxiiij.co.iiij.
Initiū spectādū est.fo.cxlv.co.iij.
Inobediēs ꝓlato est ei inimicus.
fo.lxxiij.co.j.
Inobediētia an sit capite puniēda
fo.cclxiij.co.ij.
Inofficiosa q̄ dicunḳ.fo.ix.co.iij.
Inquirens q̄s testes admittere de
beat.fo.clxxxj.co.iij.
Inquisiti punitio.fo.ccv.co.ij.
Inquisitio.fo.ccv.co.j.
Inquisitio an possit fieri ꝓtra volē
tē se purgare. fo.clxxxiiij.co.iiij
Inquisitio q̄n fieri debet.ibidem.
In q̄ quis deliquit in eo puniri dz.
fo.cxlviij.co.ij.
Instructio r̄dentis.f.cxlviij.c.iiij.
Instrumētū ꝑ parte vez ⁊ ꝑ par=
te falsum esse pōt.fo.clx.co.ij.
Instrumētū quare fit.fo.cccevj.ij
Instrumētū multa hr̄e dz.ccv.c.iij
Instrumētū an corruat totū aliq̄
bus necessarijs deficientib⁹.fol.
cxxxix.co.ij.
Instrumēta pñt ꝑ parte approba
ri:⁊ ꝑ pte reprobari.fo.liij.co.iij.
Innocēs ꝑ stulto q̄nq; sumit.folio
cccl.x.co.iiij.
Innocētie tres sunt gradus.folio
cxvij.co.ij.
Intētio q̄nq; approbaṫ ⁊ factū re=
probaṫ.fo.cccccl.x.co.ij.
Intētio bona malū factū excusat.
fo.ccccliij.co.iiij.
Interrogatiōes a q̄b⁹ pñt fieri.fo.
cccc.xliij.co.iij.
Interrogās ponit.cccc.xlv.co.iiij.
Interēptores sūt ꝓsenete.fo.cxxv.
columna.j.
Interptatio ē triplex.fo.cclix.c.ij.
Inter lepꝝ ⁊ lepꝝ vñ dicatur.fo.
rxv.co.iiij.
Interdictum.fo.iiij.co.j.
Interiora dinoscunḳ per exteriora
fo.ccccxvj.co.iiij.
Interesse ꝓsecut⁹ in bello:vtrū pos
sit adhuc de hoc agere i iudicio.
fo.ccclxj.co.iij.
Intrusus an recipiat q̄ ecclie cōtu
lit.fo.cxxvj.co.j.
Invia ⁊ i iuio differūt.clxvij.c.iiij.
Johēs dicitur filius tonitrui.folio
cxrix.co.iij.
Joseph fuit pater putatiuus dñi.
folio.ccccxxviij.co.j.
Joseph venditio.fo.cxlvj.c
Joseph tpe passionis viuebat: et a
virgine separatus fuerat.folio.
cccexxviij.c.iij.
Joseph i sepulchro maioꝝ sepult⁹
fuit certa rōne.fo.ccxc.co.iiij.
Jouinianiste.fo.ccccij.co.ij.
Ipso facto multa fiunt.cclxix.c.iij.
Ira duos hz effect⁹.fo.clxxxij.c.iiij
Irregularitas ꝑ pniam nō abolet.
fo.cxliij.co.iiij.
Jube dōne bñdicere.fo.cvij.co.ij.
Judas an mortu⁹ sit añ xp̄m.folio
cccccj.co.iij.
Judas quare se suspendit.folio.
cclxxxix.co.iiij.
Judas pēdēs xp̄m ꝓmisit symoniā
⁊ plagiū.fo.cxliij.co.ij.
Jude machabei somnium.folio.
ccccl.xxvij.co.j.
Judei filios suos ad eccl̄iam ꝓuer=
sos exheredare ñ pñt.clxvij.c.iiij
Judei vtrū ꝓstitutiōibus humanis
regantur.fo.viij.co.iiij.
Judei peiores fuerunt sodomitis.
fo.clvij.co.j.
Judei tenēt̄ur ad decias psonales
fo.cccxvj.co.iiij.
Judei moralit̄ peccassēt si xp̄m ñ
crucifixissent.fo.xiij.co.ij.
Judei ⁊ gentiles subsunt imperio.
fo.iij.co.iij.
Judei lingua solū xp̄m crucifixer̄t.
fo.ccccl.xxj.co.j.
Judei faciu⁹ fallunt alias ꝯ paga
ni.fo.cccexxx.co.j.
Judeoꝝ sacramēta fuerunt vera.
cxlvij.co.j.
Judeoꝝ filij nō sunt per vim bapti
zandi.fo.cccexxxij.co.iij.
Judeis et sarracenis sua auferre
nō debem⁹.fo.ccclxxxij.co.j.
Judeis nō licebat inficere quēcūq;
qui intelligit hoc.f.cccclxxj.co.j.
Judex sit amatoꝛ eq̄tat̄ ⁊ mic.fol.
lxij.columna.j.
Judex an possit q̄nq; ꝓpriā senten
tiā impugnare.fo.ccxv.co.j.
Judex appellatōis an possit de pn
cipali cognoscere.fo. cxcvij. co.j.
Judex mediocritatē sequatur. fo.
lxij.co.iij.
Judex eccl̄iasticus an de eā sangui=
nis se intromittat.fo.iiij.co.ij.
Judex an possit suis ius dicere. fo.
ccxv.co.j.
Judex vsq; ad quā horā expectare
debet.fo.cxcij.co.iij.
Judex suspect⁹ dupliciter deserit.
fo.cxc.co.ij.
Judex iudicando an loci ꝓsuetudi
nē seruare debeat.fo.xiij.co.j.
Judex opinionē suā poti⁹ ꝯ alioꝝ
sequi debet.fo.ccxv.co.iij.
Judex corrūpitur multis modis.
fo.cclxix.co.ij.

Judex/aduocat⁹/assessor ⁊ executor nō ꝑñt esse testes in cā appellationis.fo.cxcv.co.j.
Judex penā artare ⁊ ampliare pōt fo.clxxxiij.co.iij.
Judex scōm allegata iudicet.folio ccccxliij.co.ij.
Judex delegat⁹ an possit absoluere quē excōicauit.fo.ccccxix.co.j
Judex de q̄ pōt supplere.f.ccccxliij columna.iij.
Judex qualiter pōt habere rigorē ⁊ miam.fo.lxiij.co.j.
Judex ex officio pōt aliquid obijcere.fo.lxv.co.iij.
Judex p q̄ iura dz iudicare.f.ij.iiij.
Judex ordinarius recusari pōt.fo.ccxj.co.iij.
Judex a quo rescribere debet iudici ad quem.fo.ccxxxiij.co.j.
Judex citās pemptorie hoc dz exprimere.fo.ccxxv.co.ij.
Judex de subditis iusticiā nō exhibēs pōt ꝓuenīri.fo.ccxv.co.iij.
Judex lachrymis flecti non debet.fo.ccclxix.co.iij.
Judex q̄nq̄ de facto supplet. f. xl.
Judex ecclīasticus pōt ꝓga punire.fo.ccxxvij.co.ij.
Judex male iudicans qualiter punitur.fo.cclxv.co.iij.
Judex an possit inter partes ꝓponere.fo.ccxxv.co.ij.
Judex etiā delegat⁹ die feriato ꝓcedere nō dz.fo.ccciij.co.ij.
Judex non sit iuris ignarus. folio ccccccxj.co.iiij.
Judex facilius repellitur q̄ testis. fo.ccxj.co.ij.
Judex ad concordiā laborare debet.fo.cxxxij.co.ij.
Juder an possit dari ad arbitriuz rei.fo.cclvj.co.iiij.
Juder falsus nō ē iudex.f.lxij. iiij.
Judex nō iudicet scōm ꝑscientiam fo.cccccliij.co.iiij.
Juder male iudicās facit litē suaz fo.ccclxj.co.iij.
Juder parte nō petente multa potest facere.fo.cxcix.co.j.
Juder an scōm ꝑscientiā debeat iudicare.fo.cclxvij.co.ij.
Juder nō ꝓdēnat sed lex.fo.ij.co.j.
Juder ecclīasticus cām sanguinis alij ꝓmittere pōt.fo.xcij.co.iij.
Juder ecclīe pōt in exilū mittere. fo.ccix.co.iij.
Judicis male iudicantis punitio. fo.cxciij.co.iij.
Judicis instrumēto ⁊ dicto credit. fo.cxcv.columna.j.
Judici qualiter fit contumelia. fo. cclxj.columna.ij.
Judici dans pecuniā vt iuste iudicet an pecet.fo.cclxvij.co.j.
Judicē duo faciunt.so. cclvij.co.j.
Judicij ꝓncipiū nō semp ꝑsiderat. fo.cxcij.co.ij.
Judice ecclīastico negligēte nō recurrit ad scīarē.fo.cclvij.co.ij.
Judice recusato q̄d fier.f.cclx.co.ij
Judices plures si in sniā discordāt q̄d iuris.fo.cxcvj.co.ij.
Jumēto nr̄o adhibeam⁹ saccū paleā ⁊ flagellū.fo.ccccixxxv.co. iiij
Jura vario mō pñt exponi.lxxj.c.j.
Jurare per creaturas nō licet.fol. cccxlvij.co.iij.
Jurare cogunt pbri in sex casibus folio.clxxiij.co.iiij.
Jurare q̄d sit.fo.cccxlvij.co.iiij.
Jurare nolēs est habendus hereticus.fo.cccxlvij.co.ij.
Juramentū nō est iniquitatis vinculum.fo.xv.co.j.
Juramētū q̄s iudei gabaonitis ꝓstiterūt.nō fuit seruādū.fo.ccclv co.iiij.
Juramētū filij an possit a patre revocari.fo.cccclū.co.j.
Juramētū de calūnia ꝓseruat a ꝓdēnatiōe expensaꝝ. fo. clxxvij. colum.iiij.
Juramētū vtrū ifamet.f.ccxxx.c.iij
Juramētū nō semp ē adimplendū fo.cclliij.co.j.
Juramētū an possit retractari.fo. ccxxxiij.co.j.
Juramētū ꝑ vim extortū vtrū obliget.fo.cccuij.co.iij.
Juramētū p coactionē extortū nō tenet i q̄ttuor casib⁹.f.cccl v.c.iij.
Juramētū illicitū an ꝓpria auctē possit infringi.fo.ccclvj.co.j.
Juramentū duplici cā est istitutū. fo.cccclvij.co.iiij.
Juramētuz an semper sit mortale peccatū.fo.xxxvij.co.ij.
Juramentū plᵒ opatur q̄ simplex ꝓmissio.fo.ccclviij.co.j.
Juramēta sūt z oneris ⁊ honoris. fo.ccclviij co.ij.
Juramēta q̄liter sunt intelligēda. fo.ccclvij.co.ij.
Juramēti forma.fo. ccclviij. co.j.
Jurat⁹ ppē vtilitatē.f.cccclviij.c.iij.
Jurādū ne est de indēnitate eccl'ie ante electionē.fo.xciij.co. j.
Jure cui⁹ nō est auctor vtrū possumus vti.fo.lxiij.co.ij.
Jure suo multis modis q̄s ꝓiuat. fo.xxx.co.j.
Juri suo renuncīās illud repetere nō pōt.fo.cxxxiij.co.iij.
Juris abrogati noticia est necessaria.fo.xxij.co.iij.
Jurisditio epi sine eā nō pōt declinari.fo.cciij.co.ij.
Jurisditio archidiaconi est ordinaria.fo.xxxv.co.iiij.
Jurās decetero nō cognoscere ꝓcubinā si cū illa ꝯhit pīurū nō incurrit.fo.ccccxliij.co.j.
Jurās soluere certo tp̄e si post solnat non est pīurus.fo.ccccxlviij. columna.iij.
Jurās p deos falsos an pecet. fo. cccclix.co.iiij.
Jurās p deū an plus obligek q̄ iurās p euāgeliū.fo.cccclix.co.j.
Jurās ad epatū nō accedere an sit ab epatu repellēdus. folio. cxvj. columna iij.
Jurās nunq̄ mulierē cognoscere: an possit postea mīmoniū ꝓtra here.fo.cccxxxij.co.ij.
Jus aliquod est nec equum nec istum.fo.ij.co.ij.
Jus ciuile q̄druplr dr. fol.iij.co.j.
Jus eligendi pōt in vno remanere fo.xcvij.co.iiij.
Jus patronatus quadrupliciter trāsfertur.fo.cccxxvij.co.iiij.
Jus patronatus quale est.fo. cccxxvij.co.iij.
Jus patronat⁹ ad quos heredes transit.fo.cccxxvij.co.j.
Jus pfonatus q̄liter diuidit inter heredes.fe.cccxxviij.co.iiij.
Jus pfonat⁹ trāsire facit nou⁹ heres.fo.cccxxvij.co. iiij.
Jus naturale in quattuor differt ab alijs.fo.v.columna.ij.
Jus naturale dicit multipliciter. fo.ij.co.iiij.
Jus naturale reliquis antiquⁱ ē. fo.ij.colum.j.
Jus multa fingit.fo.lxxj.co.j.
Jus idē ē in toto ⁊ in ptē.f.lxiij.c.j
Jus cōe ꝓpter psonā non est relinquendū.fo.lxxxvij.co.iij.
Jus cōe ppē tumultum ppl'i nō est violandū.fo.lxxxvij.co.ij.
Jus ꝓmogeniture an sit spūale. fo.ccxxxv.columna.j.
Jus vniuersitatis penes vnū stat. fo.xcvj.co.ij.
Jus vñ incepit.fo.ccccxcv.co.j.
Jus spūale an possit redimi. folio. ccccxv.colum.iij.
Juuenalis.fo.cccclxxxviij.co.ij.
Justinianus an errauerit. folio.x. columna.ij.
Juuenaliis cōtra superbientes ob genus suum.fo.lxxxiij.co.ij.
Justiniani pater.fo.xviij.co.ij.
Justus seipsuz accusat.fo. cccccliij. columna.ij.
Justorū ꝓeces facilius exaudiuntur.fo.cxlvij.co.ij.
Justicīā sitiens beatus est.fo.ccclxxxvj.co.iij.

Abbot est remunerādus.folio ccxlij.colūna.j.
Laicus in epm postulari potest.folio.lxxxvj.co.iiij
Laic⁹ in epm postulak.fo.cccxxvij. columna.j.
Laic⁹ q̄nq̄ pōt clericos suspēdere ⁊ excōicare.fo.xlvj.co.j.
Laicus nunq̄ est eligendus. folio lxxxvij.co.iiij.
Laicus nō cōuenitur coram iudice ecclesiastico nisi in quinq̄ casib⁹ fo.cclvj.co.iij.
Laic⁹ si in necessitate pctā mulierꝫ audiuit/an cū ea postea ⁊trahere possit.fo.cccexxxix.co.ij.
Laic⁹ etiā in exceptis criminibus nō admittit ꝯ clericū.f. cxcviij.j.
Laic⁹ an possit ordinari a non suo epo.fo.cl.co.ij.
Laic⁹ in epm postulak.lxxxvj.c.iiij
Laicus an possit de rebus ecclesie iudicare.fo.cix.co.j.
Jus ciuile q̄druplr dr. fol.iij.co.j.
Jus eligendi pōt in vno remanere fo.xcvij.co.iiij.
Laicus pōt decimas petere quib⁹ spoliatus est.fo.cccxciij.co.iiij.
Laic⁹ an epi auctoritate possit in eccīa aliq̄d ꝓstituere.cxxxiij.c.j.
Laicus ꝓtra clericū testari nequit. fo.cxj.co.iij.
Laicus vtrū rem ecclesie ꝑscribere possit.fo.cxxxiij.co.iiij.
Laic⁹ potest excōicare ex pape de legatione.fo.eod̄e.co.iij.
Laici an possint in ecclesia cātare. folio.cxxv.co.iij.
Laici coz̄a iudice ecclīastico possūt q̄nq̄ cōueniri.fo.cxxiij.co.j.
Laici iuris peritiam debēt habere folio.liij.co.iij.
Laici q̄nq̄ in clericos habent iurisditionem.fo.cccl xxvij.co.j.
Laici an possint clericos accusare. fo.cxcvij.co.j.
Laici ecclesias aut decimas habere nō pñt.fo.cccrxiij.co.iij.
Laici ad aliqua spūalia inuitank. fo.xc.co.ij.
Laici vtrum possint aliq̄n clericos punire.fo.xx.co.ij.
Laici super clericos q̄nq̄ iurisditi onē habēt.fo.cxxxvj.co.ij.
Laici de rebus eccīe nihil possunt cōstituere.fo.cxxxiij.co.j.
Laici an possint sine pctō decias percipere.fo.cccxxiij.co.iij.
Laici an possint clericos accusare fo.cciij.co.j.
Lamech punitio.fo.ccccxlv. co.ij.
Lamech pl⁹ peccauit q̄s cain.ibidē
Lamech fuit venator.fo.l.co.ij.
Lapsoꝝ reparatio tribus regulis declaratur.fo.lxvij.co.ij.
Lardū an ꝓprehendatur nole carnis.fo.ccccl xv.co.iij.
Lasciuia ⁊ violentia diuersa sunt. fo.ccccl xx.co.iij.
Latro bon⁹ an fuerit martyr. fol. ccccl xxvj.co.iiij.
Latrones occidi possunt.f. ccclxij. columna.iij.
Latronum punitio.ibidem.
Latria ⁊ dulia quid exigunt. folio ccccccl x.co.ij.
Laus ciuilis sapiētie.fo.clxv.co.iij
Laudis ꝓconium superbire facit.folio.cxxix.co.ij.
Legat⁹ vtrū possit conciliū facere. folio.iiij.co.j.
Legatus an possit clericos epi loci iudicare.fo.ccccv.co.ij.
Legatus quam potestatem habet fo.ccccv.co.iij.
Legatus posterior an reuocet priorem.ibidem.co.ij.
Legat⁹ an virtute q̄alis mandati dispēsare possit.f.clxxxv.co. iij
Legato sine lr̄is sue legatiōis credendū nō est.fo.cxxxvij.co.j.
Legata ecclesie an possint defalcari.fo.cclxxxvij.co.iij.
Leges vbi debēt legi.fo.c.x.co.j.
Leges allegari possūt i causis matrimonialib⁹.fo.cccexxvj.co. iiij.
Leges posteriores trahunt ad se priores.fo.ccccclix.co.iij.
Leges seculares ecclesiā nō astringunt.fo.x.co.ij.
Leges licet allegare in spūalibus. fo.cxxxiij.co.iij.
Leges an habeāt locū in matrimonio.fo.cccexxxvj.co.iiij.
Legis auctoritas excusat a peccato.fo.cccxlix.co.j.
Legi fit fraus q̄druplr.fo.ccxcvj.ij
Legis.xij.tabular⁹ origo.f.vij.c.ij.
Legibus an sit vtēdū in causis spiritualib⁹.fo.cxxxiij.co.iiij.
Legū ꝓpētor an peccet.fo.xj.co.ij
Legitimat⁹ a ꝓncipe nō est legitimat⁹ q̄ ad ecclesiā.fo.cxl.c.ij.
Legitimat⁹ a ꝓncipe nō est apud eccl'iam legitimat⁹.fo.lxxxvj. co.j.
Legitimat⁹ q̄ ad tpalia nō censet quo ad spūalia.fo.x.co.ij.
Legitimis deficiētib⁹ assumūtur minus legitimi.fo.lxxxij.co.iiij.
Lenocinū multipliciter ꝓmittitur fo.ccccxlviij.co.ij.
Lepre genera sunt quattuor.folio ccccl xxviij.co.ij.
Leues q̄ dicunt.fo.clxxxvj.co.iiij.
Leuita a leui dicitur.fo.cvij.co.ij.
Leuite officium.ibidem.
Lex diuina quātum ad quedā recipit mutationē.fo.vij.co.j.
Lex diocesana ⁊ iurisditōis in quo constituunt.fo.cclj.co.ij.
Lex triplr sumitur.fo.cxliij.co.iiij.
Lex vetus vim euangelicā obtinet in moralib⁹.fo.cccccxxv.co.j.
Libellus est in causa appellatiōis ꝓrigendus.fo.cxcv.co.ij.
Libellus repudij quare fuit ꝓmissus.fo.ccccxliij.co.iij.
Libellū famosum componēs: qua actiōe punitur.fo.ccxxiij.co.iiij.
Liber qui ignoranter cū ancilla contrarit:an sine iudicio eccl'ie illā dimittere possit.f.ccccxxxvij.c.ij.
Libri iudeoꝝ sunt legēdi ex ꝓcepto.fo.ccclix.co.iiij.
Libero ꝙ numerus ad quid ꝓdest fo.iij.co.iiij.
Liberalis in necessitate est nemo. fo.cccccxvij.co.j.
Libera que ignoranter cū seruo cōtrarit an ab eo recedere possit. fo.ccccxxxvj.co.ij.
Libert⁹ ꝓpriis sumptib⁹ ꝓstare debet operas patrono.fol. cccx. columna.j.
Libert⁹ cōtra patronū non testificatur.fo.ccxxj.co.iiij.
Libertus an teneak ad operas.fo. cclxxxv.co.j.
Libertus ꝓpter ingratitudinē revocatur in seruitutem.ibidem.
Libert⁹ patronū q̄nq̄ alere tenet. fo.cxix.co.j.
Liberti patronuz in ius sine venia vocātis rusticitati parcēdū non est.fo.clxix.co.ij.
Liberti eccl'ie differūt a liberti ꝓpriatoꝝ.fo.cclxxxij.co.j.
Libertoꝝ eccl'ie filij sunt eccl'ie obnoxij.fo.cclxxxv.co.j.
Licet post/quod non licet ante.fo. clxij.co.iij.
Licitū dupliciter dicit.fo.ccccxiiij columna.iiij.
Licētia coacta nulla ē.cccccxvi.c.j
Limes diocesis est imꝑscriptibilis fo.ccccix.co.ij.
Litigātes possunt cogi ad concordiam per excōmunicationez. fo. cxxiij.co.ij.
Litigiosus duplici rōe ordinari nō debet.fo.lxiij.co.ij.
Litigiosa res q̄ dr.fo.cclxi.co.iiij.
Litigiosa res certis in casibus alie nari pōt.ibidem.
Littere dicūtur false multipliciter fo.xxiij.co.j.
Litteras esse a quocūq̄ signatas an sufficiat.fo.cxxxvij.co.ij.
Litteris epi an sit credendum.fol. cclxiij.co.iiij.
Litteratura equipollet dignitati. fo.xxxvj.co.ij.
Locus facit ꝓsumi cōtra aliquez fo.cccccxix.co.ij.
Loc⁹ nō sanctificat.fo.lxxxiij.co.ij
Locus nō sanctificat hoiem. folio. ccccl v.co.iiij.
Loci intēperies excusat.f.xxxij.iiij
Loth etiā ebri⁹ peccauit.f.cccj.c.ij
Lotio mediolanensium. fol. clviij. columna.ij.
Luciferani.fo.ccccij.co.iij.
Lucretia adulteriū commisit. fol. ccccl vj.co.ij.

Ludo pditū an repeti possit.f.l.iij.
Lupanaria castitatē non infamāt fo.ccccl xviij.co.ij.
Luxuria qñq; plus iuris hz q̄s castitas.fo.xlix.co.j.
Luxuria ⁊ immundicia differunt. fo.ccccl v.co.ij.
Luxurie sedes vbi est.f.ccccxciij.c.j
Macedoniani.fo.ccccij.co.ij.
Magister ꝑ docendo an possit collectā facere.fo.liij.co.ij.
Magister testimoniū perhibet de discipulo.fo.cclxxiij.co.ij.
Magister ⁊ pater clericū ꝓberantes nō incidūt in canonem. folio ccclxxiij.co.ij.
Māducaf xp̄s dupl'r.f.ccccl.co.ij.
Magistri debēt gratis docere. fo lxxij.columna.ij.
Magistro plus q̄s discipulis credē dum est.fo.cv.co.iij.
Maior est dignitas in quibusdam ecclesijs.fo.cxxij.co.iiij.
Maiorū auctoritas nō semp excusat.fo.cclxxx.co.ij.
Maioꝝ licet qō licet minori. folio. cxxxj.co.iiij.
Maiores minoribus in electiōe p̄ferūtur.fo.cxvj.co.iiij.
Maius nō licet cui nō licet minus. fo.ccxlviij.co.iij.
Mala oia a sacerdotib⁹ ꝓcesserūt fo.lxx.co.iij.
Maledictum dicitur multipliciter fo.cccliij.co.iij.
Malemeriti debēt egere.f.ccxxxvj.
Maledicens an semper puniri debeat.fo.cc xcix.co.i.
Malefici qui sunt.fo.ccxj.co.j.
Maleficiū nullū ſm aliquos est ꝑpetuū.fo.ccccl xiij.co.iij.
Mali sūt bōis mixti.cccccl xvij.c.iij
Mali hic ꝓsperant ⁊ boni patiunt fo.cccccliij.co.iij.
Mali dicunt palee.f.cccccl xvj.c.iij
Malū vnde ꝓuenit.fo.ccccc.c.iij.
Malū min⁹ permittitur vt maius euitetur.fo.cccc viij.co.iiij.
Malū ꝓpter bonū nō est faciendū fo.ccxcvij.co.iij.
Malos nō corrigere an sit peccatū fo.cciij.co.ij.
Mămona iniquitatis quid sit.fol. ccccliiij.co.iiij.
Măcipiū dr nouū quod per annuz non seruiuit.fo.cccccxxxj.co.ij.
Mandatum.fo.iiij.co.j.
Mădatū et ꝓceptū diuersa sunt. fo.ccxcv.co.j.
Manes ⁊ mărbres magi tria feceſt miracula.fo.cl.co.j.
Manichei.fo.ccccij.co.j.
Manifestum.fo.clxxix.co.iiij.
Mansiones multe parate sunt in domo dñi.fo.cccccvij.co.iij.
Manumissi ab ecclesia vbi sunt cō uenienti.fo.xx.co.iij.
Mappule quid signent.fo.cxxviij. columna.ij.
Maranath a.fo.ccclxix.co.j.
Marc⁹ crassus.Julius cesar.⁊ Pōpeius fuerūt tempozanei. folio. clvj.co.j.
Marcus sibi pollicē ꝓcidit. fol'. lxxiij.colum.j.
Marcus Petrus ⁊ Clemēs fuerūt contemporanei.fol. cxxix.co.iiij.
Marcioniste.fo.cccc j.co.iiij.
Marchion.fo.cl.co.iiij.
Maria ⁊ Johānes aplus peccare nō potuerūt.fo.ccccclxj.co.ij.
Maria vnicū genuit.ccccxxviij.c.ij.
Maria continentiam nō vouerat. fo.ccccxviij.co.ij.
Maritus p sentētiā ab vroze separatus si postea adulterek an sit ei restituēdus.fo.cccclix.co.iiij.
Marit⁹ ab accusatiōe adulterū repellitur in casibus septem. folio ccccl viij.co.iiij.
Marit⁹ q̄ vroze ꝓpter fornicationē dimisit: an aliam ducere possit. fo.ccccl ix.colūna.iiij.
Maritus ꝓmittens vroze velari: an teneak ꝓtinere.fo.cccccxvij. co.j.
Marit⁹ ab vroze q̄ simulachrū facit debet recedere.fol'. ccccxxxj. columna.f.
Marit⁹ an possit religionē intrare solo cōsensu vroris interueniēte fo.ccccxxv.co.iij.
Marit⁹ q̄q; abstinere pōt ab vro re etiam contra ꝓceptum epi. fo.clj.co.iij.
Marit⁹ sine metu bigamie an vro ri debitū reddere possit pendēte accusatiōe adulterij.f.xlix.co.iij.
Maritus religiosus ab vroze repetitus an possit debitum exigere. fo.ccccxv.co.iiij.
Maritus an possit vroze crimino saz relinquere:vel an debeat eā accusare.fo.cccclvij.co.ij.
Maritus duplici iure potest vroze accusare.fo.ccxxij.co.ij.
Maritus vroꝛem castigare pōt.fo. xxxvij.columna.ij.
Maritus ꝓpij filij de fonte fusci piēs nō ob hoc est ab vroze sepa randus.fo.cccxxxvij.co.iiij.
Mauit⁹ ꝓtinētiā sine ꝑsensu vror' vouere nō pōt.fo.cccccv.co.iiij.
Marit⁹ q̄ inuita vroze vouit religionem:an post eius mortē cōtinere debeat.fo.cccccxvj.co.j.
Maritus vroꝛem castigare pōt.fo. ccxxxix.co.ij.
Maritus vsq̄quo pōt vroze suā revocare q̄ sine ei⁹ cōsensu religionē ingressa est.fo.cccccxvj. co.ij.
Marit⁹ an possit dimitti ꝓpt op⁹ sodomiticū.fo.ccccl x.co.j.
Maritū leprosuz an teneak mulier sequi.fo.cccclviij.co.j.
Martyr dr ꝓfitēs.fo.cccccl xiij.c.ij
Martyriū nō semp ꝓdest ad salutē eternā.fo.clj.co.j.
Martin⁹ dr canonū renouator.fo. xxiij.co.j.
Mater et pater q̄q; ꝓ filio testificari possunt.fo.ccxxij.co.ij.
Mater ꝓ filio agere nō potest. fol'. cxciij.co.iij.
Mater nō potest filiū religioni tradere.fo.cccxlj.co.ij.
Mater nō reuocat a religiōe filiuz a patre oblatū.fo.cccxlij.co.iij.
Mſimoniū ꝯho dicā:iuro q̄ te ꝓ vroze habebo.fo.cccexliij.co.j.
Matrimoniū nō pōt ꝓtrahi per incestuosos.fo.ccclxj.co.iij.
Mſimoniū est antiquius cōmuni us alijs sacramentis.fo. ccccxv. columna.ij.
Matrimoniū an sit inter sponsum ⁊ sponsam.fo.cccexxij.co.iij
Matrimoniū pōt esse inter seruuz et liberam.fo.ccccxxxvj.co.iiij.
Matrimoniū soluitur voto: sed nō iuramento.fo.ccxxij.co.ij.
Matrimoniū avonēte ꝯctum vtrū teneat.fo.cccexv.co.iij.
Matrimoniū inter absentes cōtra hi potest.fo.ccccxxiiij.co.ij.
Matrimoniū non ducit ad vitam. fo.cccclv.co.j.
Matrimoniū vtrū p coactionē impediatur.fo.ccclv.co.ij.
Mſimōiū nō tenet: si mulier luita alicui tradit a ſtati fugerit.cliz.
Matrimoniū est res sacratissima. fo.ccccxxiij.co.iij.
Matrimoniū quādoq; fuit de ꝓcepto.fo.ccccclxix.co.iij.
Matrimoniū infidelū bene dissoluitur.fo.ccccxxij.co.iiij.
Mſimōiū sine dote tenet.ccix.c.ij.
Matrimoniū multiplicik ꝑditur sine ꝓstitutiōe eccl'ie.fol.ccccxx.
Mſimoniū ſerui an possit ad testimōia seruoꝝ dissolui.f.ccccxxix.
Matrimoniū nouū est qō nō excedit annū.fo.cccclix.co.iij.
Matrimoniuz inſ paucas ꝑsonas olim fuit,phibitū.f.ccccxx.c.ij.
Matrimoniū vtrū errore ꝑdiak. fo.ccccxxxv.co.ij.
Matrimoniū spūale timore patermo impeditur.fol.ccexliij.co.iiij.
Matrimōiū coacte factū nō tenet. folio.ccc.co.iij.
Mſimōiū vtz possit successiue ꝯhi cū duab⁹ ꝓmatrib⁹.f.ccccxli.c.j.
Matrimoniū ꝑ ꝓcuratoꝛe ꝓtrahi potest.fo.cccclj.co.iiij.
Matrimōiū fideliū ob duplicē fornicationē separak.ccccxxx.c.iiij.
Matrimoniū claudicare nō potest fo.ccccxxxv.co.j.
Mſimoniū raptoꝛis ⁊ rapte tenet. fo.ccccxxvij.co.iij.

Matrimoniū est inter infideles.fo lio.ccccxxix.co.iiij.
Mſimoniū vbi ⁊ ꝑ q̄ ꝓba fuit institutū.fo.ccccxv.co.iij.
Matrimoniū vez fuit inſ mariā et ioseph.fo.ccccxxviij.co.j.
Matrimoniū ad tēs non cōtrahik. fo.ccccxxij.co.iiij.
Matrimoniū vtz impediak ob delicti enormitatē.fo.ccccxliij.co.iiij
Mſimoniū quantū ad diuersos solui k nō soluik.fo.lxviij.co.j.
Matrimoniū fuit inter dauid⁊ bersabee.fo.ccccxliij.co.iij.
Matrimoniū q̄q; exyna parte tm̄ tenet.fo.cccel.co.iiij.
Matrimoniū inter liberā ⁊ seruum ꝓtractū pōt etiā a seruo dissolui. fo.ccccxxxvij.co.j.
Matrimoniū tenet iter raptū ⁊ raptoꝛē.fo.clxxiij.co.iij.
Matrimonij ꝓtrahēdi cause multiplices.fo.cccexv.co.iij.
Mſimoniuz vñ dr.fol.cccexv.co.iij.
Marrimoniū inter absentes cōtrahitur.fo.cccexlij.co.ij.
Matrimoniū vtrum inter aliquos p̄sumi possit.fo.cccexlij.co.j.
Matrimoniū pōt esse sine dote.fol. ccccij.co.ij.
Matrimoniuz per quid perficitur. fo.ccccxxvij.co.iiij.
Matrimoniuz pōt a senib⁹ ꝓtrahi: sed nō a spadonib⁹ aut frigidis. fo.cccexxj.co.j.
Mſimonū bona sūt tria q̄cq̄d dicat gādulphus.fol.ccccxxiij.col.iiij.
Mſimonū ipedimēta.f.ccccxv.c.iij
Matrimonio accusato pōt vroꝛ petere vt detur libertati sue. folio. ccccl xiij.co.iij.
Matrimonio tria sūt necessaria.fo. ccccxxxix.co.iij.
Matrimoino ꝓpter ꝓsanguinitatē separato: an filij ꝓius nati sint legitimi.fo.ccccxix.co.j.
Mſimonia clādestina ꝯ sunt ⁊ vtrū teneāt.fo.cccexlj.co.iiij.
Matrimonialis cā est mixta. folio. ccccl xiij.co.ij.
Matrimonialis cā ad eſm ptinet. fo.ccccl xiij.co.ij.
Mausoleū q̄d sit.fol. cxxxiij. col. iij.
Melancolia tristiciam inducit. fol. ccccclxxix.
Medic⁹ ꝓ sanitate ꝓferēda: pōt pecuniā recipe.fo.cxlij.co.iij.
Medic⁹ pōt ꝓmoueri.f.lxxxij. co. ij.
Medium seruare difficile est. folio. ccccl xxxvij.co.ij.
Media via est tenēda.fo.lxxxij.c.ij
Melchisedech vinū l'mpḥatū obtulit.fo.cccccl vj.co.iij.
Melchisedechiani.fol.ccccj.co. iiij.
Mēbra in sacra eucharistia nō sūt mixta.fo.ccccclv.co.iij.
Mēbra pōt q̄s q̄cq̄ diminuere. fo. lxxxiij.co.j.
Menādriani.fo.ccccl.co.ij.
Mēdaciū est triplex.nec est semper mortale.fo.clij.co.j.
Mendaciū saluās aliquē a morte an sit mortale.fo.xiij.co.iij
Mendacio ducik q̄s ad eternā salutem.fo.ccclj.co.ij.
Mens potius q̄s ꝓba attēdi debet. fo.ccclvij.co.iij.
Mensura dolorus est cōsiderāda. fo.cccexij.co.iij.
Mēstrui tpe an ꝓiugale debitū debeat reddi.fo.v.co.iij.
Mente alienato an sit imputandū qō facit.fo.ccxcix.co.iij.
Mentiēs nihil dicit.fo.ccci.co.ij.
Mentiri deo possum⁹.sed nō ipsuz fallere.folio.cl.col.ij.
Mētik q̄s opib⁹ ⁊ ore.fo.clxxj.co.j.
Merek nullus nisi in corpore. folio ccccclxxiij.co.j.
Meretrix.fo.l.co.j.
Meretrix pōt duci.f.cccexlvij.co.j.
Meretricis diffinitio.fo.ccclv.co.j.
Meretricib⁹ sine petō dari nequit. fo.cxvij.co.ij.
Metangi.fo.ccccj.co.ij.
Metropolitan⁹ an possit circa ordinem dispēsare.fo.lxxxvj.co.iiij.
Metropolitan⁹ an possit absoluē suffraganei subditū q̄ ad ipm appellauit.fo.cccexij.co.iij.
Metropolitan⁹ clericos suffraganei iudicare nō pt.fo.ccxlix.co.j.
Metropolitan⁹ a suffraganeis re pḥēdi pōt.fo.ccxlix.co.iiij.
Metropolitan⁹ neminē ꝓtēnat cū suffraganeū ꝑcerat.f. xcvj.co.j.
Metropolitan⁹ ⁊ sui suffraganei si dissentiāt in ꝑceratiōe epi q̄s ꝓferetur.fo.xcvj.co.j.
Metropolitan⁹ i ꝓpria ciuitate est ꝓcrādus.fo.lxxviij.co.iij.
Metropolitan⁹ de cā criminali epi cognoscere pōt.fo.cxciij.co.j.
Metropolitanus suffraganeos excōicat.fo.xiij.co.iij.
Metropolitan⁹ deliqns in aliena dioceſi an possit ibi puniri.ccxij.
Metropolitani vtrū possint canones cōdere.fo.iiij.co.j.
Metropolitani iurisditio.f.cxxviij. columna.j.
Metropolitanos ꝓfirmare ad quē pertinet.fo.xcj.co.j.
Metus attenuat peccatum. folio. cccccl xxiij.columna.ij.
Met⁹ desperationis plerūq; retrahit a petō.fo.cccexcj.co.iiij.
Metus q̄q; attenuat pctm̄. folio clxxvij.co.iij.
Metus ꝯhoꝛ excusat.fo.vij.co. iij.
Metus cadēs in cōstantē virū qualis est.fo.cccvij.co.ij.
Metus probatur p ꝓtestationem fo.ccccxlvj.co.iiij.
Meū amplius meum esse non pōt. fo.ccclxxxv.co.ij.
Meū ⁊ tuū turbāt humanū ocium fo.cclxxiij.co.ij.
Miles esse nō pōt q̄ caret testiculis fo.lxxxij.co.ij.
Milites an ꝓmoueri possint.folio. lxxviij.co.ij.
Militari manu pōt quādoq; alicui res auferri.fo.cclviij.co.ij.
Ministri sacrāmētoꝝ debēt esse boni.fo.cccclxxij.co.ij.
Minoꝛ agere ⁊ ꝓueniri nō pōt nisi in certis casibus.fo.ccclj.co.iij.
Minoꝛ lesus ꝓtra quē habet actionem.fo.cxx.co.ij.
Minoꝛ quiescit ꝓsente maioꝛe.fo lio.xxviij.co.ij.
Minoꝛ seruire debet maioꝛi. folio. cxxvij.co.j.
Minoꝛes annis dicunt multis modis.fo.cccexv.co.iij.
Minoꝛes non pñt qō maioꝛib⁹ est denegatū.fo.cccclvj.co.iij.
Minus malū de duob⁹ est faciēdū. fo.xv.co.iij.
Miraculū ē qō raro accidit.f.cxxx. colum.ij.
Miracula bonis ⁊ malis sunt cōia. fo.cl.co.ij.
Miseicoꝛdia q̄q; est iniusta. folio cxix.co.j.
Mia est rigoꝛi anteponenda.folio. clxxiij.co.iij.
Misericoꝛdia est debita.folio.ccclx columna.ij.
Mia est ꝓferenda rigoꝛi.fo.ccccc xxxij.co.ij.
Misericoꝛdia est rigoꝛi ꝓferenda fo.cccexiij.co.iij
Missa per vnuz inchoata an possit per alterum terminari.folio. ccxxxvj.co.ij.
Missa an sit de ꝑceratiōis substantia.fo.ccccxxxvj.co.ij.
Missa triplex in natiuitate dñi pōt cantari.fo.cccccxl.co.ij.
Missa in die dñico est de ꝓcepto. fo.cccccxlij.co.ij.
Missa a solo cantari potest. folio. cccccxlij.co.j.
Missavna an tm̄ ꝓsit oībus ꝯtū vni.fo.cccccl xxix.co.iij.
Missio in possessionē nō est statim facienda.fo.cxcvj.co.ij.
Moabite ⁊ amonite fuerunt idolatre.fo.cxliij.co.j
Moyses licet homicida:potuit esse sacerdos.fo.xxvj.co.ij.
Moyses petijt deleri de libro dei. fo.lxij.co.iij.
Moyses fuit de tribu leui.f. cclxiij. colum.ij.
Moyses fuit maioꝛ aaron.fo.xxix. co.ij.
Moyſi oratio ꝓ populo l' quo fuit exaudita.fo.lxiij.co.j.

Moysen filia pharaonis i filiū adoptauit.fo.cccclxxxix. colūna.iiij.
Moli debem⁹ inter duas molas.folio.cccclxxiiij.co.iij.
Monach⁹ sepius peccans qualiter punitur.fo.cccccxvij.colūna.j.
Monach⁹ ius succedēdi nō dat monasterio.fo.cccxxxv.co.ij.
Mōach⁹ an possit ꝙueniri.f.cclx.c.f
Mōach⁹ abbati potⁱ ꝯ ep̄o obedire debet.fo.cclxx.co.iiij.
Monachus fact⁹ eps ꝓpriū hȳe nō pōt.fo.cclxxiij.co.ij.
Mōach⁹ plus subest abbati ꝯ vxor viro.fo.ccccclxviij.co.j.
Monach⁹ nō pōt esse secularis canonicus.fo.cij.co.iiij.
Mōach⁹ alb⁹ an possit hȳe locū inter nigros.fo.cccxxvij.co.ij.
Monach⁹ vtrū possit p̄fici ecclesie parrochiali.fo.ccevij.co.j.
Monach⁹ an possit elemosinā facere.folio.cccvij.co.j.
Monach⁹ plus abbati ꝯ episcopo obediat.fo.viij.co.ij.
Monach⁹ pōt in eccl'ia seculari eē p̄lat⁹.fo.lxxxv.co.iiij.
Monachus fact⁹ papa sine licētia abbatis adire dz.f.ccclxxxv.c.iiij.
Monachus potest esse ꝓcurator.fo.cccx.co.iiij.
Monachus an possit esse iudex vel aduocatus.fo.cccix.co.j.
Monach⁹ ad clericalē vitā trālire pmittitur.fo.cccx.co.iij.
Monachus eps carnes non comedat.fo.cccccclxxx.colūna.iiij.
Monachi olim non erāt clerici.fo.cxxvij.co.j.
Monachi nō tenētur ad decimas.fo.cclxxiij.co.iij.
Monachi an teneanť ad decimas.fo.cclxxxix.co.j.
Mōachi accusare pōt.f.cciij.c.iij.
Mōachi an possint ad vitā stricte rē cōpelli.fo.ccccxlix.co.ij.
Monachi fugitiui cui ecclesie acq̄runt.fo.cccxxxvij.co.j.
Monachi latent.fo.lxxxj.co.iiij.
Mōachi subsūt ep̄o.f.cccvij.co.iij
Mōachi sūt ad successionē admittēdi.fo.cccxliij.co.ij.
Monachi leuādo ꝓpatres fieri nō possunt:sed bene baptizādo.fol'. cccxxxvij.co.ij.
Monachi q̄d iuris habēt in suis capellis.fo.ccexvij.co.j.
Monachi tenent locū apostolorū. folio.cccccclxviij.co.ij.
Monachi pōt terras ad firmā habere.fo.cxix.co.iiij.
Mōachi an teneāť ad decimas de agris suis.fo.ccxij.co.j.
Monacho malo nil deterius.folio cccclxxxij.co.j.
Mōachū pluries exeūtē tenek abbas plicēre recipe.f.ccccxviij.co. ij
Monachū s patrono p̄ntatū debz ep̄s instituere.fo.cccx.co.ij.
Mōachū iuito abbate sibi pt ep̄s sociare.fo.cciij.co.iiij.
Monachoꝝ laus.fo.lxvj.co.iij.
Monachorum coertio ad quē spectat.fo.cccxxv.co.iij.
Mōachis iuitis an districtior vita possit imponi.fo.cij.co.iij.
Mōasteriū sepe arguitur negligētie.fo.ccccxx.co.j.
Mōasteriū intrāti an sit penitētia imponēda.fo.cccclxxxij.co.ij.
Monasteriū intrante vno cōiugū an possit alter in seculo remanere.fo.ccccxxiij.co.iiij.
Monasteriū igressus ante pfectaz etatez:an possit postea exire.fo. cccxlj.co.j.
Monasteriū pōt eē sub iurisditiōe archidiaconi.fo.cccvj.co.iiij.
Monasteriū itrare an possit alter cōiugū post copulā altero ꝙsentiente.fo.ccccxxv.co.iiij.
Monasteriū cogit ꝙs intrare ꝓpt delictū.fo.cccxlj.co.iiij.
Monasterio destructo pōt licite ligna ꝙburi.fo.cccxl.co.j.
Monasteria sunt exēpta a lege dyocesana.fo.cclvj.co.j.
Mōasteria a lege diocesana nō sūt ꝓprius exēpta.fo.ccxxxviij.co.iij
Monasteriorū regimen ad quē spectat.fo.xiij.co.ij.
Monialis publice nubēs nūq̄ pt recipe corp⁹ xp̄i.f.ccccxix.co.iiij.
Monialis delinq̄ns i vno monasterio cū sit ad aliud cuz suis bonis transferenda: an primo pteundi cet.fo.ccccxx.co.ij.
Monialem corrūpēs triplex petn̄ cōmittit.fo.ccccxviij.co.ij.
Mōiales vinū nō bibāt.f.ccccclxxx
Moniales velle non habent.folio ccccxxxiij.co.iij.
Monialesvisitare non licet.folio. ccxxxvij.co.iij.
Moniales ociose esse non debent. fo.cxiij.co.ij.
Montani.fo.ccccij.co.j.
Mora pōt purgari.fol.cxxj.col.iij.
Morbo caduco laborātes an ministrare possint.fo.xlvij.co.j.
Moriūtur boni ⁊ mali.folio.cclxij. columna.iiij.
Moꝛs xp̄i sufficit ad oīa peccata delenda.fo.ccccxcj.co.iij.
Moꝛs est duplex.fo.ccccclxxv.c.iiij
Moꝛs ⁊ alie penalitates ꝓ peccato originali sunt inflicte. folio. cccclxxxj.co.ij.
Mortale quodlibet est dignū excōicatione.fo.ccccexlv.co.iij.
Mo rē timere naturale est.folio. cclxix.co.iiij.
Mortuū singere quis dicitur. folio.cccccclxxiij.co.j.
Mortuꝰ ſſ suscitek:an debeat iterū baptizari ⁊ vxorē ⁊ bona recipe fo.ccceliv.co.iij.
Mortuꝰ etiam sine pnia admittit ad eccl'ie oꝛōnes. f. ccclxxvj. c.ij.
Mortui semel semp viuamus. fol'. ccccclxij.co.j.
Mortuū tāgēs erat septē diebꝰ immūdus.fo.ccccexcvij.co.j.
Mos ⁊ mores differūt.fo.ij. co.iij.
Motus primi nō sunt puniēdi.fo. ccccclxxxviij.co.iij.
Motus primi nō sunt in nostra potestate.fo.ccccclxxviij. co.iij.
Mox varia tēpora cōplectitur.fo. ccclxij.co.iiij.
Mulier an possit eē test'.f.cccij.iij.
Mulier pregnās mortua:vbi est seliēda.fo.ccccexxxviij.co.iiij.
Mulier nubēs infra tēpus luct⁹:nō infamatur.fo.clxxxiiij.co.j.
Mulier si credit maritū mortuū an possit alij nubere.f.ccccexviij.iij.
Mulier an possit testificari i crimie cōtra clericū.fo.cccij.co.ij.
Mulier ad fidē ꝙuersa debet virū infidelē relinquere ſz nō ecōuer so.fo.ccccxxxij.co.iij.
Mulier si dicat se incognitā: et vir cōtrarium cuius ꝓbatio admittetur.fo.ccccxxvj.co.iiij.
Mulier p̄gnans an baptizari possit.fo.ccccclxxij.co.iij.
Mulier an teneak sequi virū vagabundū.fo.ccccexix.co.iij.
Mulier quare debet caput velare fo.ccccexviij.co.ij.
Mulier i plures simul ꝙsentiēs nichil agit.fo.ccccxlv.co.j.
Mulier infra tps luctus certis ex causis ȝhere,phibek.f.ccccxxij. columna.iij.
Mulier post cōceptū deberet cōtinere.fo.cccclxiij.co.iij.
Mulier sumitur diuersimode.fol'. ccccclj.co.j.
Mulier fidelis an possit duci sub ea ꝺitōeyt ꝙuertak.f.ccclxij.iij
Mulier vacās est q̄ virū nō habet. fo.cxxvj.co.j.
Mulier q̄ scienter cum frigido ȝrit an separationē petere possit.fo. ccccl.xij.co.iiij.
Mulieris violatio p quid cognoscitur.fo.ccccexvj.co.iiij.
Mulieri quare pmittitur coma.folio.lxxvj.co.iiij.
Mulieri itercedēti sed nō dāti subuenitur.fo.cxxij.co.ij.
Mulieres p̄dicare pōt.ccevij. iiij.
Mulieres entre nō tenēt hodie ab igressu ecclie abstinere.f.v.c.iiij.
Mulieres ad q̄d ꝓducuntur. folio lxxxiiij.co.iij.
Mulieres q̄ pharaoni ꝓmiserunt oēs mares interficere bis sūt mētite.fo.ccclij.co.iij.

Mulieres filios adoptare poterāt ſm legē moyſi.fo.lxxxv.co.j.
Mulieres ordinari non pōt nec caracterē recipiūt.fo.ccccxix.co.iij
Mulieres ⁊ p clerico ⁊ ꝯ clericū testificari pōt.fo.cccxxxvij.col.iiij.
Mulierū cū clericꝭ ȝhētiū punitio fo.cxij.co.j.
Multi et pauci.fo.clxxiiij.co.ij.
Multitudo est reprobata.fo.xxxij. columna.j.
Multitudo non excusat a delicto. fo.cxxvj.co.iij.
Multitudini est parcēdū.f.clxxiij. columna.j.
Multitudine crescēte multa fiunt fo.cxxxvij.co.ij.
Multitudie excrescēte an possit ecclesia i alteri⁹ prochia sine ip⁹ cōsensu ꝓstrui.fo.cxxxvij.co.ij.
Multitudinē fideliū fecit de⁹ vnuz secum.fo.ccccexxxiij.co.ij.
Multiplicꝭ pape mutatio. f.xxx.ij.
Munus fraudulētū. fo.clix.co.iiij.
Mutabilia sūt oia.f.ccccclxxx.c.ij.
Mutaster baptizare pt.f.cxlix. iiij.
Mutus ⁊ surdus testificari possūt fo.ccxviij.co.j.

NAbuchodonosoꝛ.fo.cv.co.iij.
Natales q̄ dicunť.fo.cccccxv.co.iij
Natura nihil pmittit esse in pēdēti.fo.ccccxvj.co.ij.
Naues sūt duplices.f. ccexcj.c.iiij.
Nazarei.fo.ccccj.co.iij.
Necat q̄ nō alit.fo.ccclv.co.iij.
Necessitas.fo.cij.co.j.
Necessitas q̄nq̄ excusat q̄nq̄ non. fo.lxvj.co.iiij.
Necessitatis occasione multa licēt fo.ccexcv.co.j.
Necessitate vigēte multa licent q̄ alꝭ nō licerēt.fol'. ccccclxxx. co.j.
Necessitates publice sunt ab oib⁹ supportande.fo.ccccvj.co.j.
Negatiua ē triplex.fo.ccxxxiij.c.ij.
Negatiua testis depositio est benigne interp̄tāda.fo. ccxlvj.co.iiij.
Negligētia quādoq̄ dolo ꝓparat fo.cxj.columna.ij.
Negligētia p̄lati supplek p subditos.fo.cxxij.co.iiij.
Negocia maiora an excusent a iuramento.fo.cccl.co.iiij.
Negocia multa sunt q̄ vix sine peccato fiunt.fo.xxxvij.co.iij.
Negociatio vix pōt esse sine peccato.fo.cccxvj.co.iij.
Negociatiōes p clericos q̄cunq̄ cā exerceri nō debēt.fo.cxxj.co.ij.
Neminē odio papa habeat. cxxvj. columna.iij.
Nemo dat q̄ nō hz.fo.cxlj.co.j.
Nemo se opponat illi a quo beneficiū recipit.fo.cxxx.co.iij.
Neophitus.fo.lxvj.co.iij.
Nescio vos.i. non approbo. folio. ccccccj.columna.ij.
Nescire quedā meli⁹ est q̄ scire.fo. ccccx.co.iiij.
Nescire quis dicitur multipliciter fo.ccc.co.ij.
Nestoriani.fo.ccccij.co.iij.
Nicolaite.fo.ccccj.co.iij.
Nictages.fo.ccccij.co.iij.
Nidor q̄d sigt.fo.cccccclxxx.co.ij.
Nihil mihi cōscius sum/qualiter exponitur.fo.ccccc.co.iiij.
Nobiles an sint maiori pena affici q̄di q̄ ignobiles.fo.ccexcij.co.iiij.
Nobilis aliter q̄ ignobilis punit. fo.cccclxx.co.iij.
Nobiliū ⁊ ignobiliū pena nō est eq̄ fo.lvij. co.ij.
Nobilitas in electiōib⁹ nō est attēdenda.fo.ccexcj.co.iij.
Nobilitatis rōe ꝓ aliquo ꝓsumit. fo.lvj.co.iij.
Noctis q̄ttuoꝛ sūt ptes.f.clj.co.iiij.
Noctitiani.fo.ccccij.co.ij.
Nomē amittit ex virtute vel pctō. fo.cccclxxiij.co.j.
Nomē clericoꝝ q̄nq̄ restringitur. fo.ccxvij.co.ij.
Nomē auferť a malicia. f.ccj. co.j.
Noīa aliq̄rū nō sunt in missa exprimenda.cccccxlij.co.iiij.
Noīatio an tribuat aliq̄d iuris nominato.fo.xcj.co.j.
Nō oīs ȳbo credēdū est. f.clj.co.iij.
Nota q̄rere licet.fo.xxxv.co.iij.
Notarius.fo.cvij.co.iij.
Notarius an ꝓ scriptura possit ab ordinato aliq̄d recipe. f.clxij.c.ij.
Notissimū pōt amplⁱ ꝓbari.folio cccxciij.co.j.
Notorius nō cōuincit testibus nec appellare pōt.fo.cxcvj.co.iij.
Notoriū est triplex.fo.clxxix.co.iij.
Notoriū ⁊ fama ꝓ duos testes ꝓbari possunt.fo.clxxxi.co.iiij.
Notus nō examinak.fo.lxv.co.iij.
Normāni feroces sūt.f.lxxxiij.c.ij.
Normanni bibūt fortiꝰ ne aia eoꝝ in sicco habitet.fo.ccccij.co.j.
Nouatiani.fo.ccccij.co.j.
Nouum.fo.xij.co.j.
Nubere decetero nō pōt sanctimonialib⁹ copulati.f.ccccxviij .co.j.
Nubere nō est aliqua cogenda.fo. ccccclv.co.iiij.
Nubere expedit ⁊ nō expedit. fol'. ccccxxxij.co.ij.
Nubens post votū peiꝰ est adultero.fo.xxxix.columna.iij.
Nubens secundo nō benedicitur. fo.ccccxviij.co.iij.
Numerus minoꝝ nō excludit maiorem.fo.cccccxxxj.co.iij.
Nunciꝰ missio an habeak ꝓ appellatiōe.fo.cxciij.co.ij.
Nuptiarū opera nō sunt mortalia fo.ccccly.co.ij.

OBedientia in tribus ꝙsistit.fo. cxxvj.co.iij.
Obedientia est summe necessaria. fo.cclxxj.co.j.
Obediētie ꝙmēdatio.f.cccxxxix.iij.
Obediendū est etiā in dubijs.folio ccclx.co.iij.
Obediēdū nō est alicui in malo.fo. xciij.co.j.
Oblatio cayn grata non fuit. folio cccccclvij.co.ij.
Oblationes an sint debite a parrochianis.fo.cccccxlij.co.ij.
Oblationes facere multis est vetitum.fo.cxxij.co.iiij.
Obligare se pōt aliquis sub pena beneficij.fo.clxxxvij.co.ij.
Obligatio nō iducik tpe.cclv.c. iiij.
Obligatio nō cōtrahik in turpib⁹. fo.ccclv.columna.j.
Obligatio extincta nō renascitur. fo.ccccclxxiij.c.iij.
Obligatur ne qui rem vitiosam cōmendat.fo.cccxxxix.co.ij.
Obligak ⁊ soluik quis eodē momēto.fo.cccccclxvj.co.j.
Obligāt parētes in baptismo ſz nō invoto.fo.cccxlj.co.iij.
Obligat⁹ ad aliq̄d faciēdū nō ipedik igredi mōasteriū.f.lxxviij.c.j.
Obligat⁹ p aliū:p aliū liberari pōt fo.cccccixx.co.iiij.
Obtēperās casu fatali nō videk obtemperare.fo.ccclxxx.co.ij.
Obtēta p surreptionē absente aduersario retractāt.cccccxxxij.iij.
Occidere seip̄m nemini est p̄missū. fo.ccclxvj.co.j.
Occiderevtrū liceat clerico i necessitate.fo.lxxiij.co.ij.
Occidere an sit alicui permissum. fo.ccclxxiij.co.j.
Occidēs in ludo an sit puniendus fo.lxxv.co.j.
Occidēs hoiem qua lege tenetur. fo.clxxxvij.co.j.
Occultare ſz ex cā.f.ccccxxviij.c.iiij
Oculus ⁊ auris quos i eccl'ia significāt.f.cxxij.co.iiij.
O/⁊ a/quid signent.fo.ccxcij.co.ij.
Offendēs in vno factꝰ est olim reus fo.ccccc.co.iiij.
Offensa prima debet esse ipunita. fo.cxxvj.co.ij.
Offerētes q̄ dñr.fo.cxij.co.j.
Officium quādoq̄ est damnosum. fo.ccxxxviij.co.j.
Officium quādoq̄ est damnosum. fo.ccclxxv.co.ij.
Officio subtracto subtrahi debz beneficium.fo.cij.co.j.
Officio p̄uatus beneficio p̄uari debet.fo.cx.co.ij.
Officia que dicūtur.fo.ix.co.iij.
Officia virilia sunt mulierib⁹ interdicta.fo.ccccexviij.co.j.
Officia matutina ⁊ vespertina. fo.

Glosarū decreti medulle:

Moysen filia pharaonis i filiū ado ptauit. fo. ccccl xxxix. colūna. iiij.
Moli debem⁹ inter duas molas. fo lio. ccccl xxiiij. co. iij.
Monach⁹ sepius peccans qualiter punitur. fo. cccc xvij. colūna. j.
Monach⁹ ius succedēdi nō dat mo nasterio. fo. cccc xxv. co. ij.
Mōach⁹ an possit ꝓueniri. f. cclx. c. f
Mōach⁹ abbati potⁱ ꝯ epō obedi dire debet. fo. cclxx. co. iij.
Monachus fact⁹ epūs ꝓpriū hŕe nō pōt. fo. cl xxiij. co. ij.
Mōach⁹ plus subest abbati ꝯ vxor viro. fo. cccc xviij. co. j.
Monach⁹ nō pōt esse secularis ca nonicus. fo. cij. co. iiij.
Mōach⁹ alb⁹ an possit hŕe locū in ter nigros. fo. ccc xxvij. co. ij.
Monach⁹ vtrū possit ꝓfici eccleſie parrochiali. fo. ccc vij. co. j.
Monach⁹ an possit elemosinā face re. folio. ccc vij. co. j.
Monach⁹ plus abbati ꝯ episcopo obediat. fo. viij. co. ij.
Monach⁹ pōt in eccl'ia seculari eē ꝓlat⁹. fo. lxxx. co. iiij.
Monachus fact⁹ papa sine licētia abbatis adire dz. f. ccc xxv. c. iiij.
Monachus potest esse ꝓcurator. fo. ccc. co. iiij.
Monachus an possit esse iudex vel aduocatus. fo. ccc ix. co. j.
Monach⁹ ad clericalē vitā trāsire pmittitur. fo. ccc x. co. iij.
Monachus ep̄s carnes non come dat. fo. cccc lxxx. colūna. iiij.
Monachi olim non erāt clerici. fo. cxxvij. co. j.
Monachi nō tenētur ad decimas. fo. cl xxiij. co. iij.
Monachi an teneant ad decimas. fo. cl xxix. co. j.
Mōachi accusare pñt. f. cciij. c. iij.
Mōachi an possint ad vitā strictio rē cōpelli. fo. ccc xlix. co. ij.
Monachi fugitiui cui ecclesie acq̄= runt. fo. ccc xxvij. co. j.
Monachi latent. fo. lxx j. co. iij.
Mōachi subsūt epō. f. ccc vij. co. iij
Mōachi sūt ad successionē admit= tēdi. fo. ccc xlij. co. ij.
Monachi leuādo ꝓpatres fieri nō possunt: sed bene baptizādo. fol. ccc xxvij. co. ij.
Monachi q̄d iuris habēt in suis ca pellis. fo. ccc xvij. co. j.
Monachi tenent locū apostolorū. folio. cccc lxvij. co. ij.
Monachi pñt terras ad firmā ha bere. fo. cxix. co. iiij.
Mōachi an teneāt ad decimas de agris suis. fo. ccc xij. co. j.
Monacho malo nil deterius. folio cccc lxxij. co. j.
Mōachū pluries exeūtē tenet ab bas plies recipe. f. cccc xvij. co. ij
Monachū a patrono pñtatū debz epūs instituere. fo. ccc x. co. ij.
Mōachū iuito abbate sibi pōt epūs sociare. fo. cc iiij. co. iiij.
Monachoꝝ laus. fo. lxvj. co. ij.
Monachorum coertio ad quē spe ctat. fo. ccc xxv. co. iij.
Mōachis luitis an distrinctior vita possit imponi. fo. cij. co. ij.
Mōasteriū sepe arguitur negligē= tie. fo. cccc xx. co. j.
Mōasteriū intrāti an sit penitētia imponēda. fo. cccc lxxij. co. ij.
Monasteriū intrante vno cōiugū an possit alter in seculo remane re. fo. cccc xxiij. co. iij.
Monasteriū ingressus ante ꝓfectas etatez: an possit postea exire. fo. ccc xl. co. j.
Monasterū pōt eē sub iurisditiōe archidiaconi. fo. ccc vij. co. iiij.
Monasteriū itrare an possit alter cōiugū post copulā altero ꝓsen= tiente. fo. cccc xx. co. iiij.
Monasteriū cogik q̄s intrare ꝓpt delictū. fo. ccc xl j. co. iij.
Monasterio destructo pñt licite li gna ꝓburi. fo. ccc xl. co. j.
Monasteria sunt exēpta a lege dy ocesana. fo. cc lvj. co. j.
Mōasteria a lege diocesana nō sūt ꝓpria exēpta. fo. ccc xxx vij. co. iij
Monasteriorꝝ regimen ad quē spe ctat. fo. xiij. co. ij.
Monialis ꝑblice nubēs nūq̄ pōt recipe corp⁹ xp̄i. f. cccc xix. co. iij.
Monialis delinq̄ns i vno monaste rio cū sit ad aliud cuz suis bonis trans ferenda: an primo prenudi cet. fo. cccc xx. co. ij.
Monialem corrūpēs triplex pctm cōmittit. fo. cccc xvij. co. ij.
Mōiales vinū nō bibāt. f. cccc lxx x
Moniales velle non habent. folio cccc xxxiij. co. ij.
Monialesvisitare non licet. folio. ccc xxvij. co. iij.
Moniales ociose esse non debent. fo. cxij. co. ij.
Montani. fo. cccc ij. co. j.
Mora pōt purgari. fol. cxxj. col. iij.
Morbo caduco laborātes an mini strare possint. fo. xlvij. co. j.
Moriūtur boni q mali. folio. cl xij. columna. iiij.
Mors xp̄i sufficit ad oīa peccata delenda. fo. cccc xcj. co. ij.
Mors est duplex. fo. cccc lxxx. c. iij
Mors q alie penalitates ꝓ pecca= to originali sunt inflicte. folio. cccc lxxxj. co. j.
Mortale quodlibet est dignū excōi catione. fo. cccc xlv. co. iij.
Mo rtē timere naturale est. folio. cl xix. co. iij.
Mortuū tangere quis dicitur. folio. cccc lxxiij. co. j.
Mortuꝰ si suscitet: an debeat iter⁹ baptizari q vxorē q bona recipe fo. cccc lix. co. ij.
Mortuꝰ etiam sine pnia admittit ad ecclie oīones. f. cc lxxvj. c. ij.
Mortui semel semp viuamus. fol. cccc lxij. co. j.
Mortuū tāgēs erat septē dieb⁹ im mūdus. fo. cccc xcvij. co. j.
Mos q mores differūt. fo. ij. co. iij.
Motus primi nō sunt puniēdi. fo. cccc lxxxvij. co. ij.
Motus primi nō sunt in nostra po testate. fo. cccc lxxxvij. co. iij.
Mox varia tēpora cōplectitur. fo. ccc xlij. co. iij.
Mulier an possit eē test' f. ccij. iij.
Mulier ꝓgnās mortua: vbi est se peliēda. fo. cccc xxxvij. co. iij.
Mulier nubēs ifra tēpus luct⁹: nō infamatur. fo. cl xxiij. co. j.
Mulier si credit maritū mortuū an possit alij nubere. f. cccc xvij. ij.
Mulier an possit testificari i crimie cōtra clericū. fo. ccc ij. co. ij.
Mulier ad fidē ꝓuersa debet virū infidelē relinquere sz nō ecōuer so. fo. cccc xxij. co. iij.
Mulier si dicat se incognitā: et vir cōrarium cuius ꝓbatio admit= tetur. fo. cccc xxvj. co. iij.
Mulier ꝓgnans an baptizari pos sit. fo. cccc lxxij. co. iij.
Mulier an teneat sequi virū vaga bundū. fo. cccc xix. co. iij.
Mulier quare debet caput velare fo. cccc xvij. co. ij.
Mulier i plures simul ꝓsentiēs ni chil agit. fo. cccc xlv. co. j.
Mulier infra tps luctus certis ex causis ꝟhere ꝓhibet. f. cccc xxij. columna. iiij.
Mulier post cōceptū deberet cōti= nere. fo. cccc lvij. co. iij.
Mulier sumitur diuersimode. fol. cccc lij. co. j.
Mulier ifidelis an possit duci sub ea ꝓditōe vt conuertat. f. cccc lxij. ij
Mulier vacās est q̄ virū nō habet. fo. cxxvj. co. j.
Mulier q̄ scienter cum frigido ꝟrit an separationē petere possit. fo. cccc lxij. co. iij.
Mulieris violatio p quid cognosci tur. fo. cccc xcvij. co. iij.
Mulieri quare pmittitur coma. fo lio. lxxvj. co. iij.
Mulieri interceděti sed nō dāti sub uenitur. fo. cxxij. co. ij.
Mulieres ꝑdicare pñt. ccc vij. iij.
Mulieres entre nō tenēt hodie ab ingressu eccle abstinere. f. v. c. iij.
Mulieres ad q̄d ꝓducuntur. folio lxxx iij. co. ij.
Mulieres q̄ pharaoni ꝓmiserunt oēs mares iterficere bis sūt mē= tite. fo. cc lij. co. ij.

In marginibus signate.

Mulieres filios adoptare poterāt ſm legē moyſi. fo. lxxx. co. j.
Mulieres ordinari non pñt nec ca racterē recipiūt. fo. cccc ix. co. iij
Mulieres q ꝓ clerico q ꝟ clericū te ſtificari pñt. fo. cccc xxvij. col. iiij.
Mulierū cū clericis ꝟhētū punitio fo. cxij. co. j.
Multi et pauci. fo. cl xxiiij. co. ij.
Multitudo est reprobata. fo. xxxij. columna. j.
Multitudo non excusat a delicto. fo. cxxvj. co. iij.
Multitudini est parcēdū. f. cl xxiij. columna. j.
Multitudine crescēte multa fiunt fo. cxxx vij. co. ij.
Multitudie excrescēte an possit ec clesia i alteri⁹ prochia sine ip̄i⁹ cōsensu ꝓstrui. fo. cxxx vij. co. ij.
Multitudinē fidelū fecit de⁹ vnuz secum. fo. cccc xxxij. co. ij.
Multiplicꝫ pape matio. f. xxx. ij.
Munus frandulētū. fo. clix. co. iij.
Mutabilia sūt oia. f. cccc lxxx. c. ij.
Mutaſter baptizare pōt. f. cxlix. iij.
Mutus q surdus testificari possūt fo. cxx vij. co. j.

Nabuchodonosor. fo. cv. co. iij.
Nabuchodonosor vidit somniū. fo. cccc lxix. co. j.
Natales q̄ dicunt. fo. cccc xv. co. iij
Natura nihil pmittit esse in pēdē ti. fo. ccc xvij. co. ij.
Naues sūt duplices. f. cc xcj. c. iiij.
Nazarei. fo. cccc j. co. iiij.
Necat q nō alit. fo. cc lv. co. iij.
Necessitas. fo. cij. co. j.
Necessitas q̄q̄ excusat q̄q̄ non. fo. lxvj. co. iij.
Necessitatis occasione multa licēt fo. cc xcv. co. j.
Necessitate vrgēte multa licent q̄ alꝫ nō licerēt. fol. cccc lxxx. co. j.
Necessitates publice sunt ab oib⁹ supportande. fo. cccc vj. co. j.
Negatiua ē triplex. fo. cxxx iij. c. ij.
Negatiua testis depositio est beni gne interpētāda. fo. cc lvj. co. iij.
Negligētia quādoq̄ dolo ꝓparat fo. cxj. columna. ij.
Negligētia ꝑlati ꝓ subdi tos. fo. cxxij. co. iij.
Negocia maiora an excusent a iu ramento. fo. ccc l. co. iiij.
Negocia multa sunt q̄ vix sine pec cato fiunt. fo. xxx vij. co. ij.
Negociatio vir pōt esse sine pecca to. fo. cccx vj. co. iij.
Negociatiōes p clericos ꝟcunq̄ cā exercerī nō debēt. fo. cxxj. co. ij.
Neminē odio papa habeat. cxxvj. columna. iij.
Nemo dat q̄ nō hz. fo. cxlj. co. j.
Nemo se opponat illi a quo benefi ciū recipit. fo. cxxx. co. ij.
Neophitus. fo. lxvj. co. iij.
Nescio vos. i. non approbo. folio. cccccxj. columna. ij.
Nescire quedā meli⁹ est q̄ scire. fo. cccc. co. iiij.
Nescire quis dicitur multipliciter fo. ccc. co. ij.
Nestoriani. fo. cccc ij. co. iij.
Nictages. fo. cccc ij. co. iij.
Nidor q̄d sigt. fo. cccc lxxx. co. ij.
Nihil mihi cōscius suz/qualiter ex ponitur. fo. cccc. co. iij.
Nobiles an sint maiori pena affici ēdi q̄ ignobiles. fo. ccc xcij. co. iiij.
Nobilis aliter q̄ ignobilis punit. fo. cc lxx. co. iij.
Nobiliū q ignobiliū pena nō est eq̄ fo. lvij. co. ij.
Nobilitas in electiōib⁹ nō est attē denda. fo. ccc xcj. co. iij.
Nobilitatis rōe ꝓ aliquo ꝑsumit. fo. lvj. co. iij.
Noctis q̄ttuor sūt ptes. f. clj. co. iiij.
Noctiuani. fo. cccc ij. co. ij.
Nomē amittit ex virtute vel pctō. fo. cc lxxij. co. j.
Nomē clericoꝝ q̄q̄ restringitur. fo. xcv. co. ij.
Nomē auferk a malicia. f. ccj. co. j.
Noia aliq̄rū nō sunt in missa exꝑi menda. cccc xlij. co. iiij.
Noiatio an tribuat aliq̄d iuris no minato. fo. xcj. co. j.
Nō oi ꝟbo credēdū est. f. clj. co. iij.
Nota q̄rere licet. fo. xxxv. co. iij.
Notarius. fo. cvij. co. iij.
Notarius an ꝓ scriptura possit ab oꝛdinato aliq̄d recipe. f. clxj. c. iij.
Notissimū pōt ampli⁹ ꝑbari. folio cc xcij. co. j.
Notorius nō cōuincit testibus nec appellare pōt. fo. xcv j. co. iij.
Notoriū est triplex. fo. cl xx ix. co. iij.
Notoriū q fama ꝑ duos testes, ꝑba ri possunt. fo. cl xxx j. co. iij.
Notus nō examinak. fo. lxv. co. iij.
Normāni feroces sūt. f. lxx iij. c. ij.
Normanni bibūt fortik ne aia eoꝝ in sicco habitet. fo. cc cclj. co. j.
Nouatiani. fo. cccc ij. co. j.
Nouum. fo. xij. co. j.
Nubere decetero nō pñt sanctimo nialiꝫ copulati. f. cccc xviij. co. j.
Nubere nō est aliqua cogenda. fo. cc cc lv. co. iiij.
Nubere expedit q nō expedit. fol. cccc xxxij. co. ij.
Nubens post votū peior est adul tero. fo. xxx ix. columna. iij.
Nubens secundo nō benedicitur. fo. cccc xviij. co. iij.
Numerus minoꝝ nō excludit maio rem. fo. cccc xxxj. co. iij.
Nuncij missio an habeak ꝓ appel latiōe. fo. cxcij. co. ij.
Nuptiarū opera nō sunt mortalia fo. cccc lv. co. ij.

Obedientia in tribus ꝓsistit. fo. cxxvj. co. iij.
Obedientia est summe necessaria. fo. cc lxxj. co. j.
Obediētie ꝓmē datio. f. cccx xxix. iij.
Obediendū est etiā in dubiꝭ. folio cc cl. co. iiij.
Obediēdū nō est alicui in malo. fo. xcij. co. j.
Oblatio cayn grata non fuit. folio cccc lvij. co. ij.
Oblationes an sint debite a parro chianis. fo. cccc xlij. co. iij.
Oblationes facere multis est veti= tum. fo. cxxij. co. iiij.
Obligare se pōt aliquis sub pena beneficij. fo. cl xxx vij. co. iij.
Obligatio nō iducik tpe. cc lv. c. iiij.
Obligatio nō cōtrahik in turpib⁹. fo. cc cl v. columna. j.
Obligatio extincta nō renascitur. fo. cccc cl xxiij. c. iij.
Obligatur ne qui rem vicios am cō mendat. fo. ccc xxxix. co. ij.
Obligak q soluik quis eodē momē to. fo. cccc lxvij. co. j.
Obligāt parētes in baptismo sz nō in voto. fo. ccc xlj. co. iij.
Obligat⁹ ad aliq̄d faciēdū nō ipe dik igredi mōasteriū. f. lxx vij. c. j.
Obligat⁹ p aliū: p aliū liberari pōt fo. cccc lxix. co. iiij.
Obtēperās casu fatali nō videk ob temperare. fo. cc lxxx. co. ij.
Obtēta p surreptionē absente ad uersario retractāt. cccc xxxij. iij.
Occidere seipm nemini est pmissū. fo. cc clxv j. co. j.
Occidere vtrū liceat clerico i neces sitate. fo. lxxiij. co. ij.
Occidere an sit alicui permissum. fo. cc clxxiij. co. j.
Occidēs in ludo an sit puniendus fo. lxxx. co. j.
Occidēs hoiem qua lege tenetur. fo. cl xxx vij. co. j.
Occultare lz ex cā. f. cccc xx vij. c. iiij
Oculus q auris quos i eccl'ia signi ficāt. f. cxxij. co. iiij.
O/q a/quid signent. fo. cxcij. co. ij.
Offendēs in vno fact⁹ est olim reus fo. cccc xx. co. iiij.
Offensa puma debet esse ipunita. fo. cxx vj. co. ij.
Offerētes q̄ dñr. fo. cxij. co. j.
Officium quādoq̄ est damnosum. fo. cxx xvij. co. j.
Officium quādoq̄ est damnosum. fo. cc clxx x. co. ij.
Officio subtracto subtrahi debz be neficium. fo. cij. co. j.
Officio ꝓuatus beneficio priuari debet. fo. cx. co. ij.
Officia que dicūtur. fo. ix. co. iij.
Officia virilia sunt mulierib⁹ inter dicta. fo. cccc xcvij. co. j.
Officia matutina q vespertina. fo.

Peccatū in spm̃ sanctū qō dr̃ quot sunt ei⁹ spēs. fo. ccccl xxvij. co. ij.
Pctm̃ cōtra naturā pestilētias idu cit. fo. cccclx. co. iiij.
Peccatū diuersimode accipit folio cccxci. co. j.
Pctm̃ originale quādo cōtrahit. fo lio. cccccl xxv. co. iiij.
Pctm̃ ḡre dimittit. cccclxxiij. c. iij.
Peccatū in spiritū sanctū est irremissibile. fo. cccclxxvj. co j.
Pctm̃ mortale non semp deūcit iaz ꝓmotum. fo. lxv. co. ij.
Peccatum ducit ad non esse. folio cccclxvij. co. iiij.
Peccatū veniale dicitur multifariā fo. ccccl xxiij. co. iij.
Peccatum quando dicitur donari. fo. ccccl xxxvij. co. iiij.
Pctm̃ originale qualiter delet in baptismo. fo. cccxcviij. co. iij.
Peccatū nullum est in corpore tm̃. fo. cccccij. co. iiij.
Peccatū vitā abbreuiat. fo. cclxxiij columna. iiij.
Pctm̃ originale dimissum nō redit. fo. cccccix. co. j.
Pctm̃ originale diuersos hz effect⁹ in hoibus. fo. cccccv. co. iij.
Pctm̃ originale nō tenemur ꝓfiteri fo. ccccc. co. j.
Peccatum dicitur large⁊ stricte. fo cccxcix. co. j.
Pctm̃ vnū cōmittens multa cōmit tit. fo. cccl j. co. iiij.
Peccatū ignorantis minus est ḡ̃ scientis. fo. cc xxx. co. iiij.
Pctm̃ ꝑ pniam purgatū an possit i accusatiōnē deduci. cccl xviij. c. ij
Pctm̃ futurū deus nō indulget. fo. cxxxvij. co. j.
Pctm̃ ⁊ delictū an sint idē. fo. cccc lxxxj. co. j.
Pctm̃ quo tpe penitentie remittit. folio. cccclxxxij. co. iiij.
Pctm̃ dyaboli fuit irremediabile: sed hois remediabile. fo. cccclxxvij. columna. iiij.
Pctm̃ mortale an priuet quēlibet ab introitu eccl̄ie. fo. cxlij. co. ij.
Peccati occasiones sunt fugiende. fo. cccc xcvj. co. j.
Pcti originalis pena est ḡdruplex. fo. cccccl xj. co. j.
Pcti dimissio ⁊ eius dē remissio simꝫ fiunt. fo. cccccv. co. iiij.
Pcti cōfes⁹ an possit ꝓpria auēte a cōione abstinē. f. cccclxxvij. c. iij.
Peccat q̄ de minimis ambicioſe loquit. fo. lvj. co. iij.
Peccat mortaliter q̄ aliū cogit peie rare. fo. cccl vj. co. iij.
Peccator an tādiu ḡbeat penitere ḡ diu fuit malus. fo. lxv. co. ij.
Peccator q̄libet occult⁹ ē suspēsus fo. cxlj. co. iiij.
Peccatoꝝ hz duo remedia. f. cccclxxiij. columna. iiij.
Peccatorem se dicēs vtrum peccet fo. cccl j. co. ij.
Peccatores sunt cauēdi ⁊ recipiēdi. fo. ccccxiij. col. iiij.
Peccam⁹ ḡtidie. fo. cccccxl. co. iij.
Peccam⁹ pl⁹ erga pres spūales q̄ carnales. fo. cxcvij. co. iij.
Pctōꝝ vēia ē tripler. ccccxcix. c. iij.
Peccās in multos grauius peccat fo. ccxxxj. co. j.
Peccātib⁹ volūtarie nō reliquit hostia ꝑ pctō qualiter exponitur. fo. cccccij. co. ij.
Pctā adulti an dimittāt ꝑ fidē aī baptismū. fol. ccccxxviij. co. iiij.
Pctā q̄s resecat tripl⁹. ccccciij. c. ij.
Pctā vtrū deleanf sola cōtritione fo. cccclxviij. co. ij.
Pctā q̄ sola volūtate ꝟhunf sola volūtate tollunf. fo. cccclxxj. co. iij.
Pctā q̄dā tegunf. ccccxcviij. co. iij.
Pctā sine charitate nō delētur. fo. ccccl xxiij. co. ij.
Pctā semel dimissa an redeāt/sunt opiniones. fo. cccccv. co. ij.
Pctā nō sūt a deo creata. ccccc. c. ij.
Peccata per quid dimittūtur. folio xxxj. co. iij.
Pctā actualia ⁊ originalia differūt fo. cccccl xxvij. co. j.
Peccata per quos remittūtur. fol. cccccl xvj. co. iij.
Peccata nos faciunt miseros. folio cccccl xvij. co. j.
Peccata cardinalia sunt septē. fol. ccccl xj. co. j.
Peccata in patrem ⁊ in filium. fol. ccccl xxxv iij. co. iij.
Pctā q̄dā in baptismo nō delentur fo. ccccxliij. co. iij.
Pctā soli⁹ volūtatis sola volūtate deleri nō pñt. fo. cccclj. co. ij.
Pctā publice puniri iterest. fo. cccc xcvij. co. ij.
Pctā grauis grauiter sunt punienda. fo. ccccciij. co. j.
Pecunia simoniaca cui est restituēda. fo. clxiij. co. j.
Pecunia ꝑ spūalib⁹ iteruenire pōt in quicq̄ casib⁹. fo. cxlj. co. j.
Pecunia q̄d ꝓtinet. fo. clxiij. co. iij.
Pecunie iteruētu nō viciat mīmoniū. fo. cccclj. co. iij.
Pecuniā seruare vtrū licitū sit. fol. cclxxiij. co. ij.
Pecuniā dās iudici vt iuste iudicet an illā repetere possit. fo. ccxcvij columna. iij.
Peculiū seruꝰ. fo. lxxx. co. ij.
Peculiū seruus habere pōt sed nō liber homo. fo. cxx. co. iij.
Peculiū manumissis iter vinos videtur cōcessum. fo. cclxxxvj. co. j.
Pecus occidi iubet cum quo peccaut mulier. fo. ccccc xlvj. co. ij.
Pedes pro affectionibus accipiūt. folio. cccclxxvj. columna. iij.
Pedes in litteris sacris significant affectiones. fo. clvij. co. ij.
Penas q̄s resecat triplicit. fo. cccce iij. columna. ij.
Pelagiani. fo. ccccj. co. ij.
Pellices vnde dicuntur. fo. ccccxcij. columna. j.
Pena vna in aliam cōmutatur. fo. cccl vj. co. ij.
Pena infligatur ꝑm delictum. folio cxlvij. co. ij.
Pena sapientem facit. folio. cxvj. columna. j.
Pena sapientiorē efficit. fo. ccccxvj. columna. ij.
Pena corporalis ab ecclia pōt infligi. fo. ccxcix. co. j.
Pena legis cornelie. fo. clxj. co. ij.
Pena est triplex. fo. clxvij. co. j.
Pena vnius non debet esse premiū alterius. fo. lxxxiij. co. j.
Pena in dubio intelligit de minori fo. cccclxx. co. ij.
Pena est imponenda sine mora. fo. xcvij. co. ij.
Pena an possit peti cū re. fo. ccccvij columna. ij.
Pena corpalis est duplex. fo. clxvij columna. ij.
Pena pecuniaria an possit infligi ab ecclia. fo. cclxxviij. co. j.
Pena quare infligitur a deo. folio cccxcvj. co. iij.
Pena spūalis est quadruplex. folio clxvij. co. ij.
Pena an possit excedere quadruplū. fo. cclxxviij. co. ij.
Penā et p̄miū cōsequit quis ex eo dē facto. fo. ccclj. co. ij.
Penā quadrupli pōt iudex qñq̄ ex cedere. fo. cccxxxij. co. ij.
Penaꝝ mutatio est permissa. folio cxv. co. j.
Pene fugiētis in bello. fo. ij. co. ij.
Pene legatos impedientiū. ibidem
Pene in spūalibus pñt cōmutari. fo. lvj. co. ij.
Penitet me fecisse hoiem qualiē ex ponit. fo. cccxcvj. co. j.
Penitere nō pōt quis ꝑ alium. fol. cccxx. co. iij.
Penitēdi tps. fo. cccclxxvj. co. iij.
Penitētes armis vti non possunt. fo. cccl x. co. iij.
Penitentes solēnit quāto tpe debe ant esse extra eccliam. lxxvij. co. j.
Penitēs est iterrogādus spāliter. fo. cccccxij. co. iij.
Penitēs solēniter an possit postea ad honorē redire. fo. cccclxvij. c. j
Penitēs vere pōt digne xp̄i corpus sumere. fo. cccclxxv. co. iij.
Penitēs solēniter an possit postea mīmoniū ꝟhē. fo. cccclxvj. co. iij.
Penitēs vere q̄s dr̃. fo. cccccxcvij. c. j.
Penitētia quare ꝑ pctō imponit. agi possit. fo. cccccxxxix. colūna. iij
Penitētia septēnis cuilibet morta li debetur. fo. ccccccij. co. iiij.
Penitentia solennis impedit clericatū. fo. lxxvj. colum. iij.
Penitentia sup vno pctō nō est denegāda. fo. cccxcvij. colum. iiij.
Penitentia ꝓfectissima que est. fol. ccccxcvj. colum. j.
Penitētia vera que est. fo. ccccxcix. columna. iiij.
Penitentia solemnis non iteratur. fo. lxxvj. co. iij.
Penitentia infirmis non est imponenda. fo. lxxvj. co. ij.
Pnia an faciat vt q̄s reuertat ad ꝓriorē statū. fo. lxxj. co. j.
Pnia pueroꝝ ⁊ adultoꝝ dz esse diuersa. fo. ccccclxxiij. co. ij.
Penitētia publica iponit raptori. fo. ccccxxxv. co. ij.
Pnia pacta an sit licitū ad seculārē militiā redire. fo. ccccxcj. co. ij.
Pnia circa multa est attendenda. fo. ccccl xvij. co. ij.
Pnia septēnis est ꝑ mortali imponenda. fo. ccccl xvj. co. iij.
Pnie tractat⁹ septē distinctiōes hz fo. ccccl xviij. co. ij.
Penitentie effectus quis est. folio cccxcv. co. ij.
Pnie ordo. fo. ccccl xxxj. co. iij.
Penitētie omnes sunt arbitrarie. fo. cccxxiij. co. ij.
Pnie mēsura ꝑ canōes nō iponit. fo. ccccl xvj. co. ij.
Penitentiā iniungens dz esse sine pctō. fo. cccccxij. co. ij.
Penitentiam a papa impositā potest episcopus ex causa relaxare. fo. cccclxvij. co. ij.
Penitētiā sibimet nullus pōt iniūgere. fo. cccclxxiij. co. iij.
Penitentiā septēnem agēs: an singulis annis in cena dñi debeat i eccl̄ia introduci. fo. cccccl ix. co. ij.
Penitentiā facere cōpellitur quis. fo. cccclxv. co. ij.
Penitentiā dare pōt laicus in necessitate. fo. cccvij. co. j.
Percussio est duplex. fo. lxj. co. ij.
Perdere verba leue est. folio. clx. columna. ij.
Perdit quis quod nunq̄ habuit. fo. ccxxvij. co. iiij.
Perfectus non cito quis fit. fo. lxvj columna. iiij.
Perfectio nō est ꝑcepti. fo. cccccxvij
Perfectū amplius perficitur. folio cclxxij. co. ij.
Peribit qui in ecclesia nō inueniet. fo. cccxcj. co. ij.
Periurus quandoq̄ punit capite. fo. cccl xxviij. co. ij.
Periuri testimoniū non est ampl⁹ recipiendum. nec est ei credendū fo. cccl xxxiij. co. ij.
Periurij quattuor modis cōmittit fo. cccl. co. j.
Permissio cōparatiua. fo. iij. co. ij.
Permissio fit tripliciter. ibidem.
Pernoctanter. fo. cvj. co. ij.
Perpetuū dicitur multipliciter. fo. celiij. co. iiij.
Perplexitatis varietas. folio. xiij. columna. iiij.
Perseuerātia laudatur. fo. cccccvj columna. iij.
Persecutio est duplex. fo. ccxlj. c. ij.
Persecutiōes ꝓpter pctā dimittūt fo. ccxlj. columa. j.
Persona loquētis nō includitur in gñali sermone. fo. ccclj. co. ij
Persona loquentis an in generali sermōe ꝓphendat. f. xxxviij. co. ij
Persone detestatio an faciat illi⁹ dicta reprobari. fo. cxlvij. co. ij.
Persone que possunt corrigere. fo. lxij. co. ij.
Personaꝝ coniūctaꝝ separatio dura est. fo. cxij. co. iij.
Personaꝝ acceptio nō dz esse in iudicio. fo. ccxxij. co. ij.
Pes ⁊ nasus an sint in eucharistia coniūcti. fo. cccccl v. co. iij.
Petendū nihil est pro ingressu monasterij. fo. clxj. co. iiij.
Petēdi instantia prodest. fo. cxxxix columna. iiij.
Petra qualiter sequebat filios isr̃l. fo. cccccliij. co. j.
Petrus ꝓpter xp̄m abnegauit seipm̃. fo. clxij. co. j.
Petrus noluit ⁊ voluit pedes suos a xp̄o lauari. fo. ccc. co. iiij.
Petr⁹ qñ peccauit herba non fuit. fo. cccclxxxvij. co. iij.
Petrus prefuit alijs in iurisditiōe. fo. cccl xxxix. co. j.
Petrus malchi aurem abscidit. fo. cccl xxxix. co. iiij.
Petrus cecidit non sine causa. fol. lxij. co. iiij.
Petrus per que verba fuit factus papa. fo. lxxv. co. ij.
Petr⁹ in admīstratiōe maior alijs fuit. fo. xxvij. co. iij.
Petrus⁊ paulus eodē die passi sūt fo. xxvij. co. j.
Petrus se vocat presbyterum. fol. cxxx. co. ij.
Petrus vtendo gladio peccauit. fo lio. cccl xij. co. ij.
Petrus post passionem fuit pastor creatus. fo. xxvij. co. ij.
Pharao regem medoꝝ oppugnauit. fo. cccexcij. co. ij.
Philosophicum temperamentum fo. clv. co. iij.
Phinees hebreū occidit. fo. cccl xix. columna. j.
Phutifar gener pharaōis in sacerdotio fuit exfectus. fo. cxlvj. co. ij
Piaculare flagitiū. fo. cxlj. co. ij.

Procurator in cā liberali interue-
nit.fo.lxxx.co.ij.
Procurator in causis criminalib⁹
interuenit qñq.fo.cxcv.co.iij.
Procuratoris cōstituendi forma.
quedā reprobata.fo.cccxlv.co.j.
Procuratorē non tenet mitrē hñs
iustā cām absentie.f.ccxxvj.co.j.
Procuratores pñt esse plures.fo.
cxciij.co.j.
Procuratio nō semp ē debita epo.
fo.cccxxxvij.co.ij.
Prodere est in publico dicere.folio
lxxvj.columna.j.
Proditor.fo.xxvij.co.j.
Proditor multipliciter dicitur.fo.
lxiiij.co.ij.
Professio facta ante.xiij. ānos an
statim post obliget.f.cccxlj.c.iiij
Professio religionis ipedit matri-
moniū.fo.cccxv.co.iiij.
Prohibitio ꝛ pmissio cōtraria non
sunt.fo.ij.co.ij.
Prohibitū videtur qđ cōcessuz nō
ostenditur.fo.cxxvij.co.ij.
Promissa ob reuerentiā non ligāt.
fo.cclxiij.co.ij.
Promissiones negatiue ad duo obli
gant.fo.ccclvij.co.iij.
Promouerī ytrū possit ille q̄ semel
peccauit.fo.xxxvj.co.ij.
Promoueri non pñt rebaptizati
etiam ignoranter.fo.cccclxxij.
colum.j.
Promouend⁹ crimen suuz cōfiteri
debet.fo.ccxliij.co.j.
Prompti ad loquēdū sunt arguen
di.fo.lx.co.ij.
Propinqui p̄referunt alijs in certz
casibus.fo.ccccxxix.co.ij.
Prozeta ē nauis rector.f. ccxlj.c.j.
Prosperitas in hoc seculo est peri
culosa.fo.ccclj.co.ij.
Protestatio an valeat.fo.xxxix.c.j.
Prothoscamunes.fo.cix.co.ij.
Prouincie q̄ tpe fuerunt distincte.
fo.cxxxviij.co.j.
Psalmi tres ꝛ lectiōes totidē dicū
tur in hebdomada paschez pen
thecostes.fo.ccccclxxix.co.j.
Psalmi dicūtur soliloquia. fo.cccc
xcvj.co.iiij.
Psalmistatus est p̄mus ordo.fo.
cvj.co.iij.
Pubert as quādo finiť.f.cvj.c.iiij.
Publice factis nemo contradicere
pōt.fo.lxxix.co.ij.
Pudicicia an possit p violentiā au
ferri.fo.cccclv.co.iiij.
Puella nata patre seruo:ꝛ auo li-
bero cuius consensuz requirere
debet fo.cccclij.co.ij.
Puer nouennis nutricē grauida-
uit.fo.cccxlj.co.ij.
Puer quid significat.fo.cvj.co.iij.
Puer in sacris ordinib⁹ caracterē
recipit.fo.clx.co.iij.
Pueri beneficia sed nō p̄elaturas
habere possunt.fo.xl.co.iij.
Pueri qui sunt.fo.clx.co.iij.
Pueri septēnes pñt mētiri et verū
dicere.fo.ccccclxix.co.iij.
Pueri dicunť fideles. f.ccccl.c.iij.
Pueros i baptismo tenere nō pos
sunt qui xp̄iani non sunt. folio.
cccclxxj.co.iiij.
Puniatur quis in eo in quo peccat
fo.cxxxj.co.j.
Punitur tpaliter vnus p alio. fo.
clxviij.co.ij.
Punitur quis ꝛ meretur ex eodem
facto.fo.xlvij.co.iiij.
Punitur ne aliquis in purgatorio
p mortali peccato.f.xxxvij.co.j.
Puniť in futuro q̄ hic nō penitet
p peccato.fo.cccclxxiij.co.ij.
Puniri nō debet alter p altero.fo.
ccxcvij.co.iiij.
Pupillus.fo.cxx.co.ij.
Pupillus vbi debet educari. folio
clxxiij.co.ij.
Purgatoriū nō sentiet qui vere pe
nituit.fo.cccccxiij.co.iiij.
Purgatorij pena est acerbior omi
mundana.fo.xlvj.co.iij.
Purgatio est duplex.f.clxxxiij.c.ij
Purgatorij duo sūt ignes.fo. cccc
xvij.co.iiij.
Purgās se quid debet asserere.fo.
clxxxvj.co.ij.

Questio circa homicidiū.folio
cccl.xxxvij.co.ij.
Questio duplex circa matrimoniū
fo.ccccxliij.co.ij.
Questio in quibus causis fit.folio.
xciij.co.ij.
Quinquagesima hodie nō seruať.
folio.iiij.co.iiij.
Qui nichil habet nichil dat. folio.
clxxv.co.iij.
Qui nō habet in ere an sit puniēd⁹
in corpore.fo.cxviij.co.iij.
Qō approbo ñ reprobo.ccxviij.c.j
Quodcūq; ligaueris ꝛē.qliter itel-
ligitur.fo.xcv.co.iij.
Qō minus plene fit est iterādū.fo-
lio.clxxv.co.ij.
Quod non est non pōt dissolui. fo.
xxxix.co.iiij.
Qō oēs tangit debet ab oibus ap
probari.fo.cxxxiij.co.iij.
Quod p superabundantiā vni soli
conuenit.fo.xcij.co.iij.
Quod vix fit fieri dicitur. fo.cxxvj.
columna.iiij.

Bancorē dimittere tenemur.
folio.lxij.co.ij.
Bancorem sed nō iniurīā tenemur
dimittere.fo.cxxiij.co.ij.
Rapere rem etiā p̄piam nō licet.
fo.ij.co.ij.
Rapere aliena dicit q̄ vltra neces-
sitatē sibi retinet.fo.xliij.co.ij.
Raptor raptā bene ducit.fo.cccc-
xxxiij.co.ij.
Raptū in spōsam suā quis nō com
mittit.fo.cccccxxxij.co.iiij.
Rapta nubēs raptor punitur ſm
leges.fo.cccccxxxiij.co.iiij.
Ratio multoz est habēda in peni
tētia iponenda.fo.ccccxiij.co.ij.
Recedēs ab ecclesia an perdat illā
fo.cxxxvij.co.iiij.
Recipere licet que nō licet exigere
fo.clxij.co.j.
Recōciliatio ē duplex.f.cccxij.c.ij
Recōciliatio siue manꝰ impositio
qualiter fit.fo.ccccclxv.co.ij.
Recōuētio cessat in certis casibus
fo.cxvj.co.iij.
Recusari pōt quis:nō tñ ab eo ap-
pellari.fo.cxcv.co.ij.
Recusat iudex facili⁹ ꝯs testis.fo.
cclxix.co.ij.
Recurritur qñq; de similibus ad si
milia.fo.liij.co.j.
Reditꝰ eoz q̄ sunt in eadē ecclesia
debēt esse pares.f.cccxxv.co.j.
Redēptio quandoq; est necessaria
fo.cclxxix.co.ij.
Redēptꝰ ab ecclesia illi seruiat p
quinquenniū.fo.cclxxix.co.ij.
Redies ab heresi an possit ordiari
fo.xiij.co.iiij.
Regē frācoz papa deponere pōt.
fo.cxxxv.co.ij.
Regem imitank subditi.fol.ccxxix.
co.iiij.
Reges eligēdi sunt.fo.ccxliij.co.ij.
Regis filius rex vocari debet.fol.
cccxv.co.j.
Regi an metropolitano potius de
beat obedire epūs.f.ccclxxxiij.ij.
Regnum dei pecunia pōt emi. fol.
clix.co.ij.
Regula aplica hz.xiij.capitula.fo.
xxxvj.co.iij.
Regule diffinitio.fo.iiij.co.j.
Regularis p̄o culpa leui remoue
tur.fo.cccxxix.co.j.
Regū hispanie reprehensio. folio.
clxxiij.co.iij.
Regū filij debēt eē reges.f.ccxxxv.
columna.j.
Reiuenalis p̄mēdatio an sit licita.
fo.clxv.co.iij.
Religio itrak duplr.fo.cccxl.co.ij.
Religio vtrū soluat viculū iuramē
ti.fo.ccccxxvj.co.iiij.
Religio fidei nō impedit matrimo
nio vti.fo.cccxxxiij.co.iiij.
Religio in quo habitu ꝓbari debz
fo.cccxxx.co.ij.
Religio multa soluit.f.ccccl.v.c.iij
Religionis asperitas in quo habi
tu ꝓbanda est.fo.lxxix.co.j.
Religiōis ingressus mozti eq̄para
tur.fo.cccvij.co.iiij.
Religionē qñq; cogitur quis intra
re.fo.xlix.co.ij.
Religiosus etiaz in veste,p̄pietatē
non habet.fo.cclxxv.co.j.
Religiosi possunt intrare balnea.
fo.cccxcj.co.iij.

Religiosoꝝ cōsensus an sit in eoꝝ
electione requirendus.folio.xcv.
columna.iij.
Religiosa vestis pōt in domo accipi
fo.ccccxvij.co.ij.
Remissio petōrum per q̄d habetur
fo.cccccxvj.col.iiij.
Remoti qui dicunť.fo.cxxvij.co.j.
Renūciatio illicita non p̄iudicat.fo
lio.cccxxx.co.j.
Renūciatio illicita an teneat.folio
cxxxij.co.j.
Rephensio est triplex. folio. xxviij.
columna.ij.
Reprobare non possum p me indu
ctū.fo.xxiij.co.ij.
Reprobanť multa ne sint exēplo p
niciosa.fo.cxlv.co.iij.
Requiescere sup dominū quis dicit
fo.cxliij.co.iij.
Res desiderata tāto amplius cupi
tur quāto amplius subtrahit.fo
lio.cccccvij.co.iij.
Res ecclesie res publica appellať.
fo.ccclxij.co.ij.
Res est nomē ḡhale.f.clxiij. co.iiij.
Res ianimata cōsecrata dño nō est
restituēda.fo.ccxxxvij.co.iij.
Res iter alios acta alij regulariter
nō nocet.fo.cxlvj.co.ij.
Res iudicata veritati nō p̄iudicat.
fo.cccccxxxij.co.j.
Res pmutata/donatio/vēditioꝝ.
fo.cccxxvij.co.iiij.
Res sacre pñt vēdi.fo.cxlj.co.j.
Res sua que dr.fo.ccxxij.co.ij.
Res spirituales emi nō possunt. fo
lio.clxxij.co.iij.
Rescriptū contra ius est reūciendū
fo.ccccvj.co.j.
Rescriptū q̄tū ad verba qñq; non
seruatur.fo.cclxxij.co.ij.
Rescripto nō pōt q̄s trahi extra su
am p̄uinciā.fo.cxxij.co.iij.
Rescripta aplica nihil rephensibi-
le cōtineant.fo.cccccxxxij.co.ij.
Restitutio petiť quattuoz auxilijs
fo.ccv.co.iij.
Restitutionē qñq; petit q̄ possidere
nequit.fo.ccxciij.co.iij.
Resurrectio negabať a saduceis.
fo.ccccxlv.co.iiij.
Reuertens in vzeui nō diuertit. fo.
cccclxxiij.co.ij.
Reuocanť facta cōtra violēter de-
tentum.fo.xxij.co.ij.
Reus innocētia purgatur.fo.ccxlv
columna.iiij.
Reus in duob⁹ casibus teneť edere
instrumenta.fo.ccxxij.co.iiij.
Reus est omniū qui in vno offendit
fo.cccxcij.co.ij.
Rex p̄hendas dare non pōt.folio
xx.columna.iiij.
Rex desinit esse rex si monach⁹ effi-
ciatur.fo.xxvj.co.j.
Rigoz quādoq; p̄ferť equitati.fol.
ij.columna.iiij.
Rigoz/dispensatio/ꝛ ius/ dr̄ñt. fol.
lxxij.columna.j.
Rituales q̄ dr̄ñr.fo.cccclviij.co.j.
Rogo qualiter ponik.fo.cclxv.co.j.
Romana ciuitas non est impator;
sed pape.fo.ccclxxxiij.co.ij.
Romulus remū iterfecit.f.ccxxxix.
columna.iiij.
Rubus ardēs q̄ nō ꝓburebať quid
repsentabat.fo.cccclxxvj.co.iij.
Rusticitas dupliciter sumiť.folio
ccclxxix.co.j.

Sabelliani.fo.ccccij.co.ij.
Sacerdos ,ppt⁹ ,pptер impe
ritiam potest deseri ꝛ alius adiri
fo.cccccxiij.co.iij.
Sacerdos precisus ꝓficere potest.
fo.cliij.co.j.
Sacerdos melioz p̄o confessione
est eligendus.fo.cccccxij.co.ij.
Sacerdos debet esse hospitalis.fo
lio.lvij.co.iij
Sacerdos tempore pnie an possit
suū officiū exercere.fo.lxxiij.co.j
Sacerdos quilibet infirmū:sed nō
mortuū absoluit.fo.ccccxij.co.ij
Sacerdos nō catholic⁹ cōficere nō
potest.fo.cccccv.co.j.
Sacerdos emēs aliq̄d cui acquirit
fo.cclxxxvij.co.ij.
Sacerdos malꝰ cōficit.fo.clij.co.iij
Sacerdos quilibet ꝓ mortali pec-
cato suspēsus est quo ad se.folio
cliij.colum.iij.
Sacerdos parrochialis cui debit
censum.fo.cccxvij.co.j.
Sacerdos pōt excōicare.f.cccxciij.
columna.j.
Sacerdos tam bonꝰ ꝯs malus gau
det p̄iuilegio clericali.f.xxx.c.ij.
Sacerdos grauius punit ꝯs epus.
fo.clvij.co.iij.
Sacerdos simplex psalmistatū cō-
ferre pōt.fo.xxvj.co.iiij.
Sacerdos p̄conis officiuz suscipit.
fo.cccccxxxvij.co.ij.
Sacerdos q̄s nō efficiť sine alijs oz
dinibus.fo.lxxix.co.j.
Sacerdos nō efficiaťq̄vinū bibere
nō pōt.fo.ccj.co.iiij.
Sacerdos plenā potestatez habet
circa canones penitentiales.fol.
lxxiij.co.ij.
Sacerdos pōt q̄ñq; publicā pnaz
facere.ibidem.
Sacerdotis fornicarij penitentia.
fo.cxiij.co.iij.
Sacerdotis solꝰ est ꝓdicare.fol.
cxxv.co.ij.
Sacerdotis imperitia est inexcusa
bilis.fo.lj.co.iij.
Sacerdotes iubenť litigare p̄ pcu
ratores.fo.ccxxvj.co.ij.
Sacerdotes dicunť medici. fo.cccc
lxxij.co.iij.
Sacerdotes cōedunt petā populi.
fo.cliij.co.iij.
Sacerdotes olim ꝯhere poterant.
fo.cxvj.co.ij.
Sacerdotiū quēlibet ordinē eccle-
siasticū ꝓhendit.fo.cxlij.co.ij.
Sacramēta ecclia an possint epo
ꝓcedente per simplicē pbrm ꝓfer
ri.fo.cccclxxiij.co.iij.
Sacramēta p̄sumuntur excepto
matrimonio.fo.xcviij.co.iiij.
Sacramēta oia i fide stūtē spūscti pfi
ciunť.fo.cccccclxxxj.co.iiij.
Sacramēta necessitatis sunt q̄ñq;
fo.cxlvj.co.iiij.
Sacramēta triplici rōne fuerūt in
stituta.fo.cccccxlvij.co.j.
Sacra sūt duplicia.fo.cxlvj.co.iiij.
Sacra dignitatis.fo.cxlvij.co.iiij.
Sacramēta ꝓferri pñt post come-
stionē.fo.cliij.colū.iij.
Sacramentoꝝ veritas: an sit apō
hereticos.fo.xxiij.co.iij.
Sacramentum altaris potest dici
sacramenta.fo.cccccl.co.ij.
Sacramentum fuit inter christum
et synagogā.fo.cccccxxj.co.ij.
Sacramētum quadruplex ē circa
cās mīmoniales.f.cccccxxix.c.iij
Sacramentuz vni est salutiferum:
alij mortiferum.fo.cccccxlv.co.ij
Sacramētū vnū est altero dignius
quattuoz modis. fo.cxxxij.co.ij.
Sacramētū vnū dicit altero maiuſ
multifariā.fo.cxxxj.co.ij.
Sacramentum omne saluteꝫ con
fert.fo.ccccxxxviij.co.iij.
Sacramentuz duplex est in matri
monio designatū.fo.xxxviij.co.j.
Sacramentum quodlibet semper
hz suū effectū.fo.cccccxlvj.co.ij.
Sacramentum gratie dat deus p
malos.fo.cxlix.co.j.
Sacramētū male acceptū duplici
caret effectu.fo.cxlvj.co.iij
Sacramēti effectꝰ nō est apud infi
deles ꝛ hereticos.fo.clj.co.ij.
Sacramento cadēte an cadat cor
pus xp̄i.fo.cccccxlvj.col.iiij.
Sacra lectio.fo.cxlj.co.iij.
Sacrificiū deo offerimꝰ nō i forma
carnis neq; sanguis.cccclv.c.iij.
Sacrilegus triplici pena punitur
fo.ccxxxij.co.ij.
Sacrilegi an sint ipso iure excōica
ti.fo.cclxxij.co.ij.
Sacrilegi an sint ipso iure excōica-
ti.fo.cccxxxj.co.j.
Sacrilegi pena.fo.cccxxx.co.iiij.
Sacrilegi/homicide/ꝛ veneficiꝰ ca-
te puniūtur.fo.ccclxxxvij.co.iij.
Sacrilegiū est depositione dignuz.
fo.cccxcviij.co.j.
Sacrilegiū tripliciter cōmittiť.fo.
cccxxx.co.iij.
Sacrilegij diffinitio.ibidem.
Sal miscetur cū aqua bñdicta.fol.
cccclix.co.iij.

Salomoni bis fuit dē reuelatus. fo. ccccrcij. co. iij.

Salus eterna non oībus dabit. fo. cccrcvj. co. iiij.

Samuel munrit dauid. fo. ciiij. co. j

Sancta malis obsunt. fo. clij. co. iij.

Sanctio. folio. iiij. co. j.

Sctimonialib⁹ pauperib⁹ dz ꝓuidere ēps. fo. crij. co. ij.

Sanctificabor i his ꝛc. qualiter exponitur. fo. cccccij. co. ij.

Sanguis ꝓ pctō accipit. fo. cccccij. columna. ij.

Sanguis xpi non est seruādus. fo. ccccclvij. co. iij.

Sanguis christi vtrū possit exvino aqua cōfici. fo. cccccxliij. co. iij.

Sanguis subditoꝝ reqrēt de manib⁹ platoꝝ. fo. cliij. co. iiij.

Sanguinis sumptio quid repsentat. fo. xxvij. co. iiij.

Sanitatis cā multa toleranda sūt fo. cccccxj. co. j.

Sapiētia ē soror mea. fo. cccclxxxv columna. iij.

Sara persequebatur ancillam. fo. cccl xxij. co. j.

Sarraceni ꝛ iudei sunt a nobis diligendi. fo. cccclxxxv. co. iiij.

Saul adorauit demonē. fo. cccexxxvi. co. ij.

Saul pphetauit. fo. cccexc. co. j.

Salua apostolica auctoritate. fol. clxxv. co. j.

Scholares alīq vadunt ad ecclias vt videant dñas. fo. ccexcij. co. ij.

Scholares ḡdus cōfiteri debēt. fo. cccccxiij. co. iij.

Scandali ratione tolerank crimia fo. v. co. j.

Scandali ratione aliqua tolerank fo. lxxviij. co. j.

Scenophegie festiuitas q̄ erat. fo. cccclxxx. co. j.

Scientia prelati sit saltē sufficiēs. fo. cxlviij. co. iij.

Scientia sit coniūcta misericordie. fo. lxj. co. iiij.

Scientia aliqua dicitur mala. fol. lv. co. j.

Sciētia mediocris sufficit. fo. li. c. iij

Sciētia vnde est. fo. ccccix. co. ij.

Sciētie scl'ares nō satiāt. f. lij. co. iij.

Scientiā ignorans ignorat christū fo. liij. columna. iiij.

Scire dz quisq; ad alios ptinere qō suū nō est. fo. cxxix. co. j.

Scisma est grauissimū peccatū. fo. ccccxc. co. iij.

Scisma an sit maius peccatū q̄ heresis. fo. ccexc. co. iiij.

Scisma cōmittit q̄ se a bonis separat. fo. ccxlij. co. j.

Scismaticus omnis ē heretic⁹. fo. ccexcij. columna. iij.

Scismatici sunt i duplici differētia fo. cccxciij. colūna. iij.

Scripta sanctoꝝ sunt advnguē obseruanda. fo. ix. columna. j.

Scriptura nō mentitur. fo. ix. co. ij.

Scriptura diuina quadruplicit exponi potest. fo. cv. columna. iiij.

Scripture lapidis credit. f. cccxcvj columna. ij.

Scripture canonice nō sunt in eas veneratione. fo. xxiiij. colūna. iij.

Scriptura sacra cordabis si tēpora cōcordes. ccclxxij. columna. ij.

Secretorū ꝑditor capite punit. fol. ccclviij. colunna. iiij.

Secretariū. fo. ccccxx. colū. iij.

Secretariū. fo. xxxiiij. co. ij.

Sedes transfertur ꝓpter malicia plebis. fo. cccccxxxix. co. ij.

Sedevacāte an possint clerici de reb⁹ eccl'ie disponē. f. cclxxij. c. iij.

Seminiuerbius quis dicatur. folio lix. co. ij.

Sennacherib fuit rex assirioꝝ. fol. ccclxxx. co. j.

Senece dictū aureū. fo. ccc. co. ij.

Senectus impedit ꝓmouendū. fo. cxvj. co. iij.

Senectuti ꝛ simp licitati pcendū ē. fo. cxlx. co. iij.

Senes nō debēt erubescere a iuuenibus discere. fo. xxix. co. iij.

Senex calescere pōt. fo. ccccxxj. c. ij.

Seniores in multis sunt iunioribꝰ añponēdi. fo. lxxxvij. co. iiij.

Sēsus spūalis absc̄dit indignis. fo. cccxc. co. iij.

Sensus ꝓtrarⁱ⁹ non est semp ꝓ lege suscipiēdus. fo. clviij. co. iiij.

Sēsualitas est lex. fo. ccccclvj. co. iiij

Sēsualitas ratiōi repugnat. folio ccccl xxiij. co. iij.

Sētētia cōtra ius litigatoris lata valet. fo. cxcvj. co. ij.

Sētētia potⁱ ḡ ꝓba attēdi dz. fo. lv. co. j.

Snia lata ꝑ eū ad quez citatio non puenit an valeat. fo. ccxvij. c. j.

Sentētia nulla an possit retractari. fo. clxxvij. co. j.

Sententia principis an possit retractari. fo. ccccxxxij. co. ij.

Snia sup crimie i clericū lata in cā recōuētiōis p iudicē secularē an ipm infamet. fo. xviij. co. ij.

Sententia super notorio est ferenda. fo. xvij. columna prima.

Sententia triplici modo retractatur. fo. ccccexxxj. co. iiij.

Sententia a qua non est appellatum non est retractāda. ibidem.

Sententia principis etiā nō scripta facit ius. fo. ccccv. colum. iij.

Snia pt i pariete scribi. f. cexvi. co. j

Senteutia dictari dz scōm petitionis formā. fo. clxiij. co. ij.

Snia lata ꝓtra electores ꝓiudicat electo. fo. ccxij. co. j.

Snia inflocutoriaꝝ vtrū obsit. ibidē

Sententia super crimine lata statī mādak executioni ꝓterq̄ in casibus quinq; fo. cclxviij. colum. ij.

Snia nō dat nouū ius. f. cclxvj. c. ij.

Sententia per pecuniam data est est nulla. fo. clxvj. co. ij.

Snia est duplex. fo. cxcvj. co. j.

Sentētia in dubio ferk pro reo. fo. ccxvij. colum. iij.

Sententia in confessum ferenda ē. fo. clxxvj. colum. iiij.

Sententia pōt ꝓ parte tenere ꝛ ꝓ parte non. fo. cxciij. co. iij.

Snia absolutionē aut pdēnationē ꝓtinere dz. fo. cxcij. colum. iij.

Snia est triplex. fo. clxxvj. co. iij.

Sententia pro reo ferenda est. data paritate probationum: nisi in quattuor casibus. fo. ccxxj. col. ij.

Sententia dicitur iusta vel iniusta tripliciter. fo. cclxij. co. j.

Snia ꝓtra res pⁱ⁹ iudicatas q̄q; valet. fo. cxvj. co. j.

Snia nulla an possit ratihabitiōe confirmari. fo. ccxlviij. co. ij.

Snia est multiplex. fo. clxij. colū. j.

Sententia multipliciter retractat fo. ccccccxxxi. co. iij.

Snia ꝓ mꝫmonio vel ꝫ ipm lata retractari pōt. fo. cccecxxxj. co. iij.

Snia an possit corrigi. fo. ccccexxxij columna. j.

Sentētia nō est sub ꝑditiōe ferēda fo. eodē. co. ij.

Snia intra qō tps mandak executioni. fo. cclxviij. co. ij.

Sentētia lata cōtra vnū aliq̄n alteri ꝓiudicat. fo. cx. co. iiij.

Snia legis est ꝓferēda ipsius ꝛbis fo. cccclv. co. j.

Snia missōis in possessionē reqrit semiplenā causę cognitionē. fol. fo. clxxvi. co. iij.

Sententia potⁱ ḡ ꝓba attēdi dz. fo. lv. co. j.

Snia pōt moderari. ccccexxxij. co. j.

Sepatio a corpe xpi est quedā dānatio. fo. cccccxj. co. ij.

Sepeliri pñt suspēsi. f. ccxciiij. co. ij.

Sepelianꝰ corpora in ecclesijs aut cimiterijs. fo. ccxcij. co. iiij.

Sepultura denegaꝰ mortuis i toreamētis. fo. ccclxxxij. co. j.

Sepultura an possit vēdi. fo. ccxcij.

Sepultura q̄q; contrito denegaꝰ fo. cccl xxvj. co. ij.

Sepulture electio vnicuiq; libera est. fo. ccxcj. co. ij.

Sepulturā an possit alīq̄s sibi eligere. ibidem.

Septies. i. omnibus modis. folio ccccexvij. co. j.

Sequestratio fit in aliquib⁹ casib⁹ fo. cxciij. co. iij.

Seruus heredem habere non pōt fo. ccxc. co. ij.

Seruus ab eccl'e sacramētis nō est amouendus. fo. ccccexxxvj. co. ij.

Seru⁹ nō canōice ordinat⁹ an gaudeat ꝓuilegio clericali. lxxix. c. iij.

Seruus ꝓuati sine libertate non pōt ꝓmoueri. fo. eodē. co. ij.

Serui inutiles sum⁹. f. ccccxc. c. ij.

Serui sine libertate ordinati an sint in seruitutē reuocādi. fo. lxxx. c. j.

Serui indeoꝝ si volūt baptizari: an eripiank stati in libertatē. f. lxxxj

Serui ordinati possunt q̄q; ꝓpter ingratitudinē in seruitutē reuocari. fo. lxxix. co. ij.

Seruos manumittere est op⁹ mie. fo. lxxxij. co. ij.

Sescuplū. fo. lxij. co. iiij.

Sethiani. fo. cccc. co. iiij.

Seueriani. ibidem.

Seueritati an ꝓpter multitudinē vel paucitatē detrahak. f. lx. c. ij.

Sicca ḡd signat. fo. ccccl xxix. co. ij.

Sicera. fo. ccccl xv. co. iiij.

Sicilia est de patrocinio petri. fol. cxxxj. co. j.

Si deus ꝓuidit aliq̄d necessario illud euenit dz duplicē sensum. fo. ccclxvj. co. iij.

Sigilla nō statim sunt recipienda. fo. cli. co. iij.

Sigillis ignotis fides nō est adhibēda. fo. cxxxvij. co. iiij.

Siloe est fons. fo. cccccl xviij. co. j.

Simbolus. fo. xvj. co. j.

Similago est flos farine. f. clvij. c. j.

Symonia an iducak ꝓ amicoꝝ patrocinia. fo. ccxlvj. co. j.

Symonia nō fit in modico. fol. ccxcix. co. ij.

Symonia vtrū ꝓmittak si ḡs emat seipm vt ꝓmoueak. fo. lxxx. co. iij

Symonia dr heresis. fo. cix. co. ij.

Symonia ꝛ crimen lese maiestatis nō oino cōuenitur. fo. ccciij. co. j.

Symodia ē dare pecuniā ꝓ hospitali. fo. clxxj. co. iiij.

Symonia an m modico cōmittak. fo. ccxcvj. co. ij.

Symonia quomodo deletur. folio cxlj. co. ij.

Symonia quattuor exēplis est detestabilis. fo. cxlij. co. ij.

Symonia dr a symone mago. folio cxl. co. iij.

Symonia in oi sacramēto cōmittit fo. cxxxj. co. iij.

Symonia est emere vel vēdere res corporales eccl'ie. fo. clxv. co. j.

Symonia cōmittit ꝛ circa ordines ꝛ circa bñficiū. fo. cxlij. co. ij.

Symonia ꝛ crimen lese maiestatis equiparant. fo. cxlj. co. iij.

Symonia dominatur in frācia. fo. cxlvj. co. j.

Symonia trib⁹ modis cōtrahitur. fo. cxl. co. iij.

Symonie diffinitio. fo. cxl. co. iij.

Symonie crimen dr ceteris graui⁹ fo. clxxvj. co. ij.

Symoniā nūq̄d ꝓmittit dās pecuniā ꝓ spiritualib⁹ sicut accipiēs. folio. clxiij. columna. ij.

Symoniā nō cōmittit q̄ cū deo contrahit. fo. cxiij. co. iiij.

Symoniacus nō semp est q̄ ꝓ bñficio seruit. fo. clix. co. iij.

Symoniacus furi cōparatur. folio clix. co. iij.

Symoniacus an sit ipso iure excōicatus. fo. cxlj. co. iij.

Symoniacus an focum accusare possit fo. cvij. co. ij.

Symoniacus ꝛ forticatoꝝ triplicit ūifferūt. fo. xlvi. co. j.

Symoniacꝰ plat⁹ si vult subditum inuirū ordinare q̄d iuris. f. clviij. columna. ij.

Symoniacus an ḡs fiat sola volūtate. fo. cxlj. co. iij.

Symoniacus fit dupliciter. f. cxliij columna. ij.

Symoniacus duob⁹ modis pōt cōmici. f. cxlj. co. ij.

Symoniacus an sit suspēsus. folio xlvi. co. j.

Symoniacus ex sola volūtate non est excōicandus. fo. cxlij. co. iij.

Symoniaci. fo. ccccj. co. iij.

Symoniaci dicuntur sacrilegi. fol. clxj. co. ij.

Symoniacū est emere officiū pulsandi campanas. fo. clxij. co. iij.

Symoniacū quilibet pōt accusare fo. cxl. columna. iij.

Symoniace ordinatⁱ⁹ ordinatores suū cōuenire neḡt. fo. ccxxxj. c. ij.

Symoniacis quadruplex pena imponit. fo. cxl. co. iiij.

Simplicitas ē duplex. f. ccccvij. c. iij.

Simplicitas est duplex. ibidem.

Simplicitas ꝓmouēdum impedit fo. cij. co. iiij.

Simplicitati parcēdū est. f. lxxxiij.

Simulatio fit ex cā duplici. f. xxxix. columna. iij.

Simultas. fo. xxj. co. iij.

Si/nō semp cōditionē notat. folio cxxxix. co. iij.

Synodus vniuersalis. fo. clxxij. c. ij

Si peccauerit in te ꝛc. de quo pctō dz intelligi. fo. clxxx. co. iiij.

Si vinco vincentē te vinco te q̄q; fallit. fo. ccl. co. j.

Si vinco vincentē te vinco te. folio ccclxxxix. co. iij.

Socius in crimine nō semp repellitur a testimonio. fo. cxxxij. co. iiij.

Socij mei socius: nō est mē⁹ socius fo. cxij. co. ij.

Societas inter bonū ꝛ malū ꝓtrahi pōt. fo. ccccxlix. co. ij.

Solēnitas actus q̄q; ꝑbāda est. fo. ccccxlvj. co. ij.

Soliloquiū est psalmus. folio. cxcix columna. j.

Sollicitudo nimia est ꝓhibita. fol. cclxxxvj. co. j.

Sol ꝓ labore ponitur. fo. cccclxxx.

Solui pōt reo accusato. f. ccxlvij. c. j

Solutio an possit fieri añ rps. folio cccccxl. co. iij.

Solutio partis non liberat pign⁹. fo. cccccij. co. iij.

Sonus est duplex. fo. cl. co. j.

Sors in electiōibus est reprobata. fo. xxvj. co. iij.

Sortes sunt in duplici differentia. fo. ccccviij. co. ij.

Sortilegos cōsulētes ꝛ ipsi sortilegi qualiter puniūtur. fo. ccccviij.

Specialitas an sit generalitati ꝑferēda. fo. xxxij. co. ij.

Spēs sacramētales an descēdant in stomachū. fo. cccccxlvj. co. j.

Spes vtrū inducat symoniā. folio lxxxvj. co. j.

Spūsctūs q̄n descēdit in aplos. folio. cccccl xxviij. co. iij.

Spūsanctus olim visibiliter nunc inuisibiliter opatur. fo. cliij. co. j.

Spūsanctus extingui nō pōt. fol. ccccxxv. co. iij.

Spūsanctꝰ p partes nō datur. fo. cccccl xxiiij. co. j.

Spūalis indicat oia. fo. ccclvj. co. j.

Spūalia trib⁹ modis dicūtur. fol. fo. cxlj. co. j.

Spoliatus a spoliatore recōueniri pōt. fo. ccvj. co. j.

Spoliatus est semp restituēdus regulariter. fo. ccv. co. iiij.

Spoliatꝰ p vim vel metū agit ad quadruplū. fo. ccvj. co. ij.

Spoliatus respōdere nō tenek. fo. ccvij. co. j.

Spoliatꝰ restitutꝰ an recipiat fructus medij temporis. fo. clxxxv. columna. iij.

Spoliato in multis casibus denegatur restitutio. fo. ccv. co. iij.

Spoliato a spoliatore nullū crimē pōt obijci. fo. clxxxij. co. ij.

Spoliatoꝝ an possit spoliatus post restitutionē accusare. f. ccvj. co. j.

Spoliationis rōne quis cōueniak. fo. clxxix. co. j.

Spōsus si religionem ingrediatur quanto tempore expectabit spōsa. fo. cccexxvj. co. ij.

Spōsa vtrū cogatur stare cū spōso fo. cccexxix. co. j.

Sponsa non est vxor. fo. cccexxiij.

Spōsa fornicata an erat olim lapidanda. fo. cccexxviij. co. ij.

Spōsalia ꝛ matrimoniū denotant duplex sacramētū. fol. ccccxxiij. columna. iij.

Sponsalia q̄ sunt nulla impediunt matrimonia. fo. ccccxxiij. co. ij.

Sponsalia solūtur multis calib⁹ fo. cccexxix. co. j.

Sponsalia añ etatē legitimā ꝛcta an sola taciturnitate post aptaꝝ etatē ꝓfirment. fo. ccccexxix. c. iiij

Spōsalia an inter infantes ꝓtrahi possint.fo.cccexxxix.co.iij.
Spōsaliū diffinitio.fo.ccccxxxij.c.iij
Sportula.fo.lij.co.iij.
Sportule iudiciū debite.fo. ccviij. colum.iiij.
Spuri⁹ succedit mri.fo.cccvj.c.iij.
Statuta vniuersalis ecclie per quē pñt interpretari.fo.xx.co.ij
Statuti cā ē assignāda. fo.xiiij.c.j.
Status saluādoꝝ ē triplex. f.cccccl xxiij.co.j.
Status human⁹ est instabilis. fo. cxxiij.co.iij.
Stipulatō intercedit i baptismo p quā obligātur puuli.f.ccccclxix.
Strena.fo.lij.co.iij.
Stultitia ꝓverbaꝝ signa ppēditur fo.lxiij.co.ij.
Stultus vñ dicit.fo.xxix.co.iij
Stuprum in quibus personis committitur.fo.cccccxxxiij.co.j.
Stuprum in multis personis committitur.fo.ccccliij.co.iij.
Subdiaconus an de licentia pape possit contrahere.fo.xlv.co.iij.
Subdiacon⁹ olim poterat ꝓnugari. fo.ccccxv.co.ij.
Subdiacon⁹ in ep̄m pōt eligi. folio lxxxvj.co.ij.
Subdiaconat⁹ tpe apl̄oꝝ nō erat sacer.fo.xxvj.co.iij.
Subdit⁹ an semp teneat obedire p lato.fo.xv.co.ij.
Subditū laxare non cogit q̄s. fo.j.
Substātie tres non sunt in trinitate ꝫ arrianos.fo.cccccl v.co.iij.
Substituto mortuo an possit q̄ renūciauit ab eccl̄ia repeti.fo.ccxl. columna.iij.
Subtilitas reprobaꝝ.f.ccexcix.c.ij.
Successoꝝ factū āncessoꝝ ꝓfirmare tenet.fo.cclxvj.co.j.
Successores fidi instituere nulli l⁹. fo.ccxlij.co.iij.
Successores p̄decessoꝝ statuta mutare pñt.fo.xciij.co.ij.
Suffraganei q̄ꝫ supplēt defectū archiep̄i.fo.cxciij.co.iij.
Summa minima.fo. cxcii.
Sūme malus aut summe bon⁹ q̄s esse,non pōt.fo.ccccxcix.co.iij.
Sūme malus nullus pōt esse.folio lxv.colūna.ij.
Superius ifinitatū efficit par inferiorus infinitati.fo.cccclxxij.co.ij.
Suppliciū patiet eternū qui tpale nō subijt.fo.ccccl xxj.co.iij.
Suscipiendus nō est aliq̄s vltra facultates ecclie.fo.clxij.co.iij.
Suspect⁹ an possit ab oibus accusari.fo.ccvij.co.iij.
Suspect⁹ q̄s est.ibidem.
Suspensus q̄d interim exercere poterit.fo.cccl xxxviij.co.j.
Suspensus in vna eccl̄ia est in omibus suspensus.fo.ccxxiij.co.ij.
Suspitio est triplex.fo.clxx.co.iij.
Suspitio est triplex.f.ccccxlvij.c.iij
Tabernaculū.fo.cvij.co.ij.
Tabula qua naufragam⁹ i hoc seculo est duplex.fo.cccclxxx.co.j
Tacens nō ꝓsentit.fo.cccccl xx.co.j.
Tacēs an ꝓsentiat.fo.xxxix.co.ij.
Taciani.fo.ccccj.co.iij.
Taciturnitas q̄ꝫ nō obstat.folio cxcix.co.iiij.
Taciturnitas in ꝑlatis est peccatū mortale.fo.xxxvij.co.j.
Taciturnitas in nō puniēdo symoniacū nocet.fo.cxlj.co.ij.
Templū hierusalē ter cōsecratum fuit.fo.cccccxxxvij.co.iij.
Tēplarij ꝛ hospitalarij nō sunt laici.fo.xxxiij.co.ij.
Tp̄us feriaꝝ vtrum ipediat ꝛ dirimat mrimoniū.fo.cccccxv.co.ij.
Tp̄s nō est modus tollēde obligationis.fo.clxi.co.j.
Tp̄s vnū ꝓ altero sepe ponit.fo. ccccclv.co.j.
Tp̄e necessitatis ola sunt cōicāda. fo.iij.co.j.
Tēpoꝝ interstitia sunt in ordinib⁹ obseruanda.fo.cvj.co.iij.
Tpaliter remunerant aliquiꝫ puniant eternaliter.fo.ccclxxv.co.j
Tētare nō est faccere. f.ccexc.c.iij.
Tergiuersatoꝝ.fo.cxliij.co.ij.
Termin⁹ ꝓtim⁹ an possit esse perē ptorius.fo.ccxxiij.co.j.
Territoriū q̄d sit.fo.ccexviij.co.ij.
Tertia oblationum an ꝓtineat ad ad ep̄m.fo.cclv.co.j.
Tertulianiste.fo.ccccij.co.iij.
Tesserasedecate.fo.ccccij.co.iij.
Testamentū vtr̄ ꝓ ingressum monasteriū rumpit.fo.ccexl.co.ij.
Testamentū impfectū nullū est.fo. ccccexcvij.co.j.
Testamentū scōm an reuocet primū.fo.xxij.co.j.
Testamenta coꝝ quo sunt aperiēda.fo.cxxj.co.iij.
Testes an sint de tpe interrogandi fo.cxxxij.co.iij.
Testes quinq̄ capitula iurare debent.fo.clxxxviij.co.ij.
Testes an possint ꝓduci post publicationē.fo.ccxxiij.co.j.
Testes si ꝓtradicunt instrumento quid iuris.fo.ccxxj.co.ij.
Testes in criminib⁹ exceptis q̄ debent admitti.fo.clxij.co.j.
Testes ꝓferendi sunt qui ꝓ reo deponunt.fo.cxiij.co.j.
Testes deponere possunt de actu cōtinuo diuersis horis viso.folio ccxviij.co.iij.
Testes cōtra quodlz instrumentū admitti pñt.fo.ccxxj.co.ij.
Testes noui publicatis attestatiōibus quandoq̄ possunt admitti. fo.ccexliij.co.iiij.
Testes duo equipollent tabellioni fo.ccexiij.co.j.
Testes sepius possunt interrogari fo.ccxviij.co.ij.
Testes an debeant esse rogati.fol. ccccexxxij.co.iij.
Testes lite nō ꝓtestata pñt q̄ꝫ recipi.fo.ccxvj.co.iij.
Testes ꝫ mrimoniū deponētes q̄d tenent facere.fo.cccccxxx.co.j.
Testes synodales q̄d iurāt. f.ccccc xxix.co.iij.
Testes viles possunt torqueri. fol. ccxxvii.co.iii.
Testes multi sub vna dilatiōe pñt ꝓduci.fo.ccviij.co.ij.
Testes duo ꝫ papā sufficiūt.folio clxxxviij.co.ij.
Testes coꝝ vtraq̄ parte iurare debēt:sed non deponere. fo.clxxvij columna.iiij.
Testes in causa criminali debēt eē ꝓsentes.fo.ccxviij.co.j.
Testibus est ꝑstanda securitas.fo. ccxviij.co.iiij.
Testificari q̄s cogit.fo.cxcv. co.j.
Testificari pñt q̄ꝫ domestici.fol. ccxcv.co.ij.
Testificari multi ꝓhibentur.folio ccx.columna.j.
Testificari cōtra collaterales nemo cogit.fo.ccx.co.ij.
Testificari licet de his q̄ visa sunt i etate pupillari.fo.ccccclxxij.c.iij.
Testificari potest quis de eo quod vidit in etate pueritl.folio.liij. columna.iiij.
Testimoniū de auditu vtrū valeat fo.ccclvij.co.ij.
Testimonium p̄ literas pōt exhiberi. fo.ccxxv.co.iij.
Testimonium visus q̄ꝫ fallit.fo. ccccxvj.co.iiij.
Testimonium de auditu admittitur in matrimonio.fol.ccccexxix. columna.iiij.
Testimonium de auditu sepe admittitur.fo.ccxviij.co.j.
Testimonio vni⁹ credit in baptismo⁹ in consecratione ecclesie.fo. cccccl xxij.co.ij.
Testimonia coniunctoꝝ an faciāt fidem in causa matrimoniali.fo. ccccxliij.co.j.
Testi soli quandoq̄ creditur. folio ccxxij.co.iij.
Testis non est talione puniendus. fo.ccccexviij.co.iiij.
Testis qui semel contra aliquē deposuit:an itez ꝫ eundē testificari posit.fo.ccxx.co.iiij.
Testis an deponere debeat de die. fo.ccv.co.ij.
Testis ꝛ accusatoꝝ an possit q̄s simꝫ esse.fo.ccxxiij.co.ij.
Testis p̄esumit nolle deierare.fo. clxxvj.co.j.

Testis rationē sui dicti assignare debet.fo.ccccxvij.co.iij.
Testis an sit repellēdus ꝓpter crimē sibi obiectū.fo.ccj.co.iiij.
Testis repellit ꝓbatio crimine contra ipsum.fo.ccxxix.co.ij.
Testis obscurus est suspectus. fo. ccxxij.co.ij.
Testis an teneatur dicere cām sue depositionis.fo.ccxxij.co.iij.
Testis q̄ꝫ vn⁹ sufficit.q̄ꝫ plures duobus requiruntur. folio. clxxxvij.co.iiij.
Testis est de sua ꝙuersatiōe examinādus.fo.cxcviij.co.iiij.
Testiū depositōes ꝓtrarie:an fidē faciant.fo.ccxxj.co.j.
Testiū dignitas an sit attendēda. fo.ccxxj.co.iij.
Theodosiani.fo.ccccij.co.iij.
Theologi ꝛ decretiste docētes pñt aliquid accipere.fol.clxvj.col.ij.
Thesaurus inuentus cui⁹ est. fol. ccxcvij.co.ij.
Timotheus fuit circuncisus. folio cccccxxxij.co.iiij.
Timor tollit meritū. ccclxxviij.c.j.
Timor est duplex.fo.lxxj.co.j.
Timor iritat q̄s ē.f.cccclxxxviij.c.j.
Timor charitatē ītroducit.ibidē.
Titus vespasianus.fo.cv.co.iiij.
Tōsura prima ē ordo.f.xxvj.c.iij.
Tōsura q̄ꝫ tres minores ordines cōprehendit.fo.xcix.co.iiij.
Tōsurā ferre nō tenet q̄ in minoribus ꝓtrahit.fo.lxxvij.co.ij
Tormēta nō sunt sine p̄sumptione infligenda.fo.cxlij.co.ij.
Torquere pōt iudex aliquas p̄sonas.fo.ccciij.co.j.
Tot ascendent ad gl̄iam.quot ceciderūt.fo.cccccxlj.co.ij.
Tragedia vnde dr̄.fo.cxxv. co.ij.
Trāsactio in spūalib⁹ interuenire non pōt:sed bñ amicabilis ꝓpositio.fo.clxiij.co.ij.
Transcriptum an valeat sine origi nali.fo.cv.co.iij.
Transigi lz in aliquib⁹ criminib⁹. fo.clxxxiij.co.iiij.
Trāsire p agrū alienū multis i casibus licet.fo.ij.co.ij.
Trāsit⁹ ad religionē arctiorē permissus est.fo.cccxxix.co.ij.
Trāssubstātiatio fit ad vocē sacerdotis.fo.cccccliij.co.iiij.
Tremissis est media p̄s solidi. fol. clvij.co.ij.
Tres regule notabiles.f. ciij.co.j.
Tres dicunt multi.fo. xcviij.co.ij.
Tribulatus agere debet gratias deo.fo.cccxlvij.co.ij.
Tributū est signū subiectionis.fo. ccclxxxv.co.iij.
Trifaria.fo.xj.co.j.
Trimegistus.fo.vij.co.ij.
Tristicie cā ꝓmittūtur aliqua. fo. ccccxj.co.ij.
Tritoite.fo.ccccij.co.iiij.
Tropologia.fo.lij.co.ij.
Tropologia est moralitas. folio. ccccl xxix.co.iiij.
Turpitudinē allegās audiri non debet.folio.cccexlvj.co.ij.
Tutela est triplex.fo.cxx.co.j.
Tutelā ñ tenēt clerici recipe.f.ibiō
Tutor testamētari⁹ nō tenet satisdare.fo.ccxlviij.co.iiij.
Tutor pupilli nomie nō debet vsuras exigere.fo.lxiiij.co.iiij.
Tutor an teneatur ō leuissima culpa.fo.cxx.co.ij.
Tutoris dolus pupillo nō obstat. folio.cccccl xxiij.co.ij.

Valentiniani.fo.ccccj. col.iiij.
Vasallus ecclie cui ꝺz fidelitatis iuramentū p̄stare. folio. xciij.co.iiij.
Vasallus dñm non accusat. folio. ccclviij.co.iij.
Vasallus an teneat ꝓtra oēs dñm suū tuuare.fo.ccclviij.co.ij.
Vasallus pōt seruire q̄ꝫ per substitutū.fo.cccclxvj.co.iij.
Vectigalia noua a solo p̄incipe in duci pñt.fo.cccc.co.ij.
Veluz quib⁹ diebus imponi debet. fo.ccexlij.co.ij.
Velū est quadruplex.f.ccexlij.co.j.
Venatio est multiplex.f. cxviij.c.j.
Venatio,phibet:ſz nō piscatio. fo. cxviij.co.ij.
Vēdere q̄ꝫ q̄s ꝓpellit.f.cxliij.c.ij
Vēdere q̄ꝫ q̄s cogit rem suā. fol. lxxxj.co.ij.
Vēdēs duob⁹ successiue:et tradēs posteriori:ip̄m efficit potiorē.fo. ccccexxxvj.co.j.
Vēditio hois liberi tenet quinq̄ interueniētib⁹.fo.ccccexxxvj.co.iij
Vēditio tripliciter rescindit.folio ccccexxxvj.co.ij.
Vēditio nō est vbi in materia erratur.fo.ccccexxxvj.co.j.
Vēditor nō tenet de partu euicto. fo.cccccl xv.co.j.
Veneti patriarcham ꝛ ep̄m habēt fo.cix.co.iiij.
Veniāvn⁹ pcti nō pt̄ q̄s obtiere: nisi de oib⁹ satisfaciat.f.ccccciij.c.j.
Veniale sine mortali nō remittitur ccccexcij.co.iiij.
Veniale si placet ē mortale.fo.cccc lxxxj.colum.j.
Veniale pt̄ ne q̄s ꝓmittere vt alter eniitet mortale.fo.xv.co.iij.
Venialia delentur sacrificijs. folio cccccl ix.co.iiij.
Venialia triplicia sūt.f.xxxvij.co.j.
Venialia remittunt varijs modis fo.xxxvj.co.iiij.
Venire pōt quis cōtra factum suū. fo.lxxxij.co.iiij.
Verbū indefinite,platū:ē generali ter intelligēdū. fo. cccl xxvj.co.j.
Verbū generale ola debet cōphendere.fo.xxiij.co.ij.
Verbū vn⁹ tpis sepe ꝓ alio ponit. fo.cccclvij.colum.j.
Verba bona q̄ꝫ mala intētiōe ꝓferuntur.fo.ccclvij.co.iiij.
Verba reb⁹ deseruiūt.fo.cl.co. iiij.
Verba an sint semp attēdenda.fo. ccl.co.iij.
Verba in sacramentis sunt necessaria.fo.cxlvj.co.iiij.
Verba in cōtrahēdo mrimonio an sint de necessitate.fo.lix.co.ij.
Veritas a quocūq̄ dicat oib⁹ ē ꝓferēda.fo.ix.co.ij.
Veritas figura ꝛ res sacrāmēti sūt in altaris sacramento. fo. cccccliij.co.ij.
Veritas p̄scientie a furto excusat. fo.ccc.co.ij.
Veritas discipline q̄ꝫ poceſt deseri.fo.cccl xv.co.iij.
Veritas p̄iudicat opinioni.fo. viij.
Versus circa materiā baptismi.fo. cccccl xviij.co.iij.
Vestes ferank fm regionis consuetudinē.fo.cccexlvj.co.iij.
Vestis dñi indiuisa remansit. folio ccexciij.co.ij.
Vexationē redimere vtrū licitū sit fo.clxj.co.j.
Via paradisi est arcta.fo.ccccxciij. columna.iiij.
Vicedominus.fo.cxxiij.co.j.
Vicinoꝝ facta p̄sumunt scire. fo. cccl x.co.ij.
Victime impioꝝ abominabiles dicuntur.fo.cccccxlvj.co.ij.
Victus ꝛ vestit⁹ sufficit.fo.lx.co.iij.
Vict⁹ noie cōprehēditur vestitus. fo.xliij.co.ij.
Vidua nō bñdicit. fo.ccccexij.co.j.
Vidue pñt indistincte contrahere. fo.ccccxlv.co.ij.
Vidue sunt sumptibus eccl̄ie sustētande.fo.clxij.co.iiij.
Vidue ꝛ pupilli sunt circa foꝝ priuilegiati.fo.cxx.co.ij.
Vie dñi mia ꝛ vitas.fo.ccexcvj.co.j.
Vigilia pēthecostes est necessario ieiunāda.fo.cvj.co.ij.
Vigilātibus iura scripta sunt. fol. cxvj.co.iiij.
Vilitas ē fugiēda. fo.lxxvj.co. iij.
Vim vi repellere licet.fo.xj.co.j.
Vim facieus non semp vi possidet. fo.ccccexcviij.co.ij.
Vim vi repellere licet.fo.xcvj.co.iij
Vindicta ifertur duplici ex causa. fo.ccclxiij.co.j.
Vindicta ratione multitudinis relaxatur.fo.ccclxix.co.ij.
Vinū ꝛ aqua vtrū trāseant in sanguinē tantū.fo.ccccexliij.co.iij.
Vinū trāssubstātiat in corpus:hec ꝓpositio concedenda non est:

Glosarum decreti medulle

nec ista. panis transsubstantiat in sanguinē. fo. cccccxlv. co. ſ.
Uiolentia infert personis et rebus fo. ccclix. co. ij.
Uir et uxor erunt duo in carne una ꝙliter exponit. f. cccexxiij. co. iij.
Uir non sit uxoris ardens amator. fo. ccccliij. co. ij.
Uir pro dote non tenet fideiubere. fo. cclxxvj. co. iij.
Uir utrū puniebat talione in veteri lege. fo. cccccxvij. co. iij.
Uir ⁊ uxor tenent duplici seruitute fo. cccexxv. co. ſ.
Uir ⁊ mulier nō debent iudicari ad imparia. fo. ccccliij. co. ij.
Uir debitū uxori nō semp nec ubiq; reddere tenet. fo. xliij. co. iij.
Uir ꝙdq; habet ab uxore ⁊ nō habz eā. fo. cccclxj. co. iij.
Uir nō pōt esse curator uxoris. fol. ccccexviij. co. ſ.
Uxo nō licet adulterū interficere. fo. cccexvj. co. iij.
Uirgo beata fuit sine originali concepta q̄q̄d dicat glosa. fo. cccccliij. colūna. ij.
Uirgo dici pōt etiā corrupta. folio ccxxix. co. ſ.
Uirgo uelata repsentat ecclesiā. fo. ccccexviij. co. ſ.
Uirgo btā ⁊ sanctꝰ Johānes fuerūt in utero sctificati. fo. xxxvj. co. iij
Uirginitas soror est angelorū. folio ccccxlix. co. ſ.
Uirginitatis laudes. fo. ccccxxj. c. ij.
Uirginitatē deꝰ restituere non pōt fo. cccclvj. co. iij.
Uirgiliū putare esse platonē est impossibile. fo. cccexxxv. co. iij
Uirtꝰ oia pcūctat. fo. cccxcviij. co. ſ.
Uirtus nō est sine fide ⁊ charitate. fo. cccexxxiij. co. ij.
Uirtus quelibet intendit ⁊ remittit fo. ccccixxxvij. co. ſ.
Uirtutis diffinitio. fol. ccccliij. co. ij.
Uirtutē ingredit qui malicię egredit. fo. ccclxvij. co. iij.
Uirtutes omnes hz qui unā hz. fo. ccccclxiij. co. ſ.
Uirtutes oēs ab uno uicio detrimētū patiunt. fo. cxxix. co. ſ.
Uisitator an ius habeat in electōe. fo. lxxxix. co. ſ.
Uisitatore quis constituere pōt. fo. lxxxix. co. iij.
Uisitatio q̄tiens fieri dz. fo. clij. co. ij
Uisitās sit cōtenꝰ cuectionibꝰ a iure taxatis. fo. cclvj. co. ſ.
Uita an sit pecunia redimēda. fol. cxv. colū. ij.
Uita actiua est ꝙtēplatiue pferēda fo. cciij. co. iij.
Uita hominis est peregrinatio. fo. cccclviij. co. ij.
Uita pſens sine uenialibꝰ nō ducit fo. cccccliij. co. iij.
Uite pſentis tps breue dr esse. folio cxxix. co. ij.
Ute imitatio non est facilis. folio ccccxcvj. co. ſ.
Utā hoiz corrigi bonū est. fo. cxvij.
Uicijs resistere est uerum posse. fo. cccexcv. co. ij.
Unctio extrema potest iterari. fol. cxxxj. co. iiij.
Unctio extrema an possit fieri sine oleo. ibidem.
Ungere an possit ds sine oleo non consecrato. ibidem.
Unguntur uarijs uaria membra. fo. xxxiij. co. ſ.
Ungunt infirmi ꝓpter duas causas fo. cxxxj. co. iij.
Unitas pfecta est inter nos ⁊ xpm. fo. cccccvj. co. ſ.
Umꝰ dicto qñ credit. fol. cxix. co. iij.
Uniuersitas delinquere pōt. folio cxxxv. co. iij.
Uniuersitas an possit accusari. fol. cclxxiiij. co. ij.
Uniuersalis ex idefinita colligitur fo. clxv. co. iij.
Unus an puniat ꝑ alio. clxvij. co. ſ.
Unus uicē pluriū supplere nō pōt. fo. cxxij. co. iij.
Uocatꝰ ad munera quot dies dent ad se excusandū. fo. cxcij. co. iij.
Uocē aptare ad clarius cantandū nō est peccatū. fo. cxxv. co. ij.
Uoci vniꝰ qñq; credit. f. cxxxvij. c. iij
Uoci uiue magis credendum est ds mortue. ibidem.
Uoluntas uerbo aut facto declarari pōt. fo. cccexxiiij. co. ſ.
Uoluntas etiā in bonis nō reputat ꝑ facto. fo. cccclxviij. co. iij.
Uoluntas potiꝰ ds factū attendi dz fo. ccxxvij. co. ij.
Uolūtas sola nō punit. fo. ccxxxj.
Uolūtas manifestat signis ⁊ uoce. fo. clj. co. ij.
Uoluntas sine effectu nō punit. fo. cccclxx. co. ij.
Uoluntas an sit magis attēdenda ds pseuerātis. fo. ccclxx. co. iij.
Uoluntas bona sufficit. f. cxviij. c. ij.
Uoluntas nuda est qñq; plectenda fo. clxvij. co. iij.
Uoluntas sola facit symoniacū. fo. crlj. co. ij.
Uolūtate delinquēdi efficit ds reꝰ. fo. cccclxxj. co. iij.
Uoluntates due fuerunt in xpo. fo. fo. xviij. co. iij.
Uoluptas est spernēda testimonio horatij. fo. cccccclxxx. co. iij.
Uotū de pſenti plus obligat ds uotū de futuro. fo. cccexcix. co. ij.
Uotū cōtinētie tribꝰ modis solēnizat. fo. cccexvj. co. ſ.
Uotū quodlibet aliquas cōditiōes cōtinet. fo. cccl. co. iij.
Uotū solēnizatur tripliciter. folio xxxix. columna. iij.
Uotū quoddā est expssum: quoddā tacitū. fo. cccexviij. co. ij.
Uotū simplex frāgēs an sit adulterio petor. fo. cccexix. co. ij.
Uotū an impediat ⁊ dirimat matrimoniū. fo. cccexv. co. iij.
Uotum an pro opere sit reputādū. fo. cccclxix. co. ſ.
Uotū diuersa sortiť vocabula. fol. cccexvj. co. ij.
Uotū solēne pōt fieri cotā priuata psona. fo. cccxlij. co. ij.
Uotū uxoris pōt maritꝰ impedire. fo. cclxx. co. iij.
Uotū emittēs an semp teneat illud seruare. fo. cccxxx. co. iij.
Uotū deserere utrū sit pmissum. fo. cccxxix. co. iij.
Uotū solēne quod dicemus esse. fo. cccexv. co. iij.
Uoti simulatio obligat. fo. cccexvj. columna. ij.
Uouere non omnibus est pmissum fo. cccexxix. co. iij.
Uouere religionē ⁊ uouere cōtinētiā differunt. fo. cccexvj. co. ſ.
Uouētes simpliciter an possint adiuicē ꝫhere. fo. cccexxij. co. ij.
Uouētes ꝫhendo et ꝫhere uolēdo peccant. fo. cccexxj. co. ij.
Uouēs simplr qui ꝫritiam mortua uxore ꝙtinē teneat. cccexxj. co. iiij
Uoxp̄reconia paucis innotescit. fo. ccclij. co. ij.
Usucapio q̄d sit/⁊ quot in ea exigātur. fo. cccxviij. co. ij.
Usucapio nō currit ꝓtra creditores fo. cccxxj. co. ij.
Usucapio. fo. ij. co. iij.
Usucapi nequeunt res alique. fol. cccxxij. co. iij.
Usufructꝰ an tollat ꝑ ingressum religionis: uel an queratur monasterio. fo. cccxl. co. iiij.
Usufructꝰ ecclē relictꝰ durat centū annis. fo. cccxxij. co. iij.
Usufructus ecclīe relictꝰ durat cētū annis. fo. cccxv. co. ij.
Usura qñq; nō fit licet ꝑ q̄ttuor qui ds soluant. fo. ccxcvj. co. iij.
Usura cētesima. fo. cclij. co. ij.
Usura aliqñ nō cōmittit: licet ultra sortē q̄d accipiat. fo. ccxcv. co. iij.
Usura cētesima. fo. lxv. co. ij.
Usurarij ⁊ alij multi nō possunt pmoueri. fo. xlvj. co. iij.
Usurario post mortē nō est cōicandū. fo. cccxcvj. co. ſ.
Usure causa dāni uitandi pōt peti. fo. ccxcvj. co. iij.
Usure etiā pm leges non sunt dāde fo. ccxcvj. co. ſ.
Usurpare. fo. clxxx. co. iij.
Ut/est cōsecutiuū. fo. cxlj. co. iij.
Ut dicit q̄dā lex bona est allegatio. fo. clij. colūna. iij.

in marginibus signate.

Ut/dupliciter ponit. fo. cxcv. co. ſ.
Utile ꝑ iutile qñq; utilitat. fo. ccxvij. columna. iij.
Utile nō debet ꝑ inutile conuiciari fo. cccccclxix. co. ſ.
Utilitas. fo. clj. co. ſ.
Utilitatē suā an possit ds preferre publice. fo. ccxxxix. co. ſ.
Ulneras occidit. f. ccclxxxvj. c. iij.
Uxor q̄ uiro discessit i tribꝰ casibꝰ sibi nō restituit. fo. cccclxiij. co. ſ.
Uxor incōsulte dimissa est restituēda. fo. cccexxv. co. ij.
Uxor adulta pdit dotē. fo. cccclxv.
Uxor ⁊ filij de bonis eccle pasci pnt fo. lxxxij. co. iij.
Uxor clerici est de foro ecclesie. fol. xlvj. colum. iij.
Uxor uiro sepata sub q̄ cautione est ei restituēda. fo. cccclxviij. c. ſ.
Uxor dās uiro licētiā, p mouēdi. uouere uidetur. fo. cccexxv. co. ij.
Uxor duplicē seruitutē uiro debet. fo. cccccxvj. co. iij.
Uxor q̄ plures uiros habuit cū quo sepelietur. fo. ccxc. co. iij.
Uxor sequit forū uiri. f. cclvj. co. iiij.
Uxor an teneat seq̄ uirum uagantē fo. ccxc. co. iij.
Uxor uiro lepꝛoso debitus reddere non tenet. fo. cxliij. co. iij.
Uxor pmoti an matrimoniū cōtrahere possit. fo. xlvij. co. ij.
Uxor uirū impotentē allegātis tru sit credendū. fo. cccclxiij. co. iij.
Uxor uirū petēti nō semp fit restitutio. fo. cxxxiij. co. ij.
Uxore adulterāte: an pdat uir ius exigendi. fo. cccexlvij. co. iij.
Uxorē occidere grauius est ds matrem. fo. ccc clxv. co. iij.
Uxorē habēs nauiganti in periculis comparatur. fo. cccxxx. co. ij.
Uxorē cognoscēs cū qua uotū emisit incestū ꝓmittit. fo. cxij. co. ſ.
Uxores a uiris ꝑ dños nō separāt. cccexxxvij. co. iiij.
Uxores plures simul hre non licet. fo. cccexlv. co. ſ.
Uxores quare debēt esse uiris subdite. fo. cccexcvij. co. iij.
Uxores ordinandorū quid uouere debeant. fo. xlj. co. ij.
Uxores uiris subsūt. f. cccexix. c. iiij.
Uxores clericorum: si peccent quid iuris. fo. cccclxvj. co. ij.
zelus domꝰ tue comedit me: qualiter exponit. fo. ccclxxj. co. ſ.
zelū bonū quidā exercuerunt habuerunt. fo. ccc. co. ſ.
zizania est a tritico separanda. fo. cliij. co. iiij.

Singula mēte prius memori
qui scripta tenebit.
Abdita glosarum penetralia
scire valebit.

Codices.

a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. ſ. t. v. x. y. z. 2. 9.
A. B. C. D. E. F. G. H. J. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T. U. X.
AA. BB. CC. DD. EE. FF. GG. HH. JJ. KK. LL. MM. NN. OO PP. QQ. RR. SS. TT. UU. XX AAA. BBB. CCC. DDD. EEE

AABCDE

Omnes sunt ornatorni pter EEE, et AO et E qui sunt terui.

¶ Finis.
Laus deo.

c ee. x. l. iii.
39 sh.